00056290

BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.
TOWN HALL, BOMBAY.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 07 April, 2016

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.
nglish-Telugu Dictionary.
elugu-English Dictionary.
ictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.
lugu Reader: being a first book in the language: with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.
glish Irregular Verbs explained in Telugu.
lugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil: and in Kannadi.
Vakyāvali, or Exercises in Idioms: English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.

NOTE.—*The above books are all that the learner requires. The volume of Historics must be added, when complete.*

e Verses of Vemana: with an English version. Printed in 1829.
say on Telugu Literature.
lah Dictionary: a Glossary in the English character.
e Proverbs of Solomon and the Book of Psalms: in Sanscrit metre: reprinted in the Telugu character from the Calcutta edition.
ree Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.
e Tale of Nala: and the Adventures of Harischandra: in Telugu metre.
e Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit: from the Mahabharat.
lic Tables of Hindu and Musulman Chronology.
Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu Tamil, and Malayalam) and Mahomedan calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table f events: and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.

PREPARING FOR PUBLICATION.

econd edition of the Telugu Grammar.
Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.
ugu Histories and Tales, with a Translation: being a continuation of the Reader.
elugu Translation of the Holy Bible.
Book of Common Prayer, in Telugu.
n' A'nus'āsanīcam; Chronological Tables, of Indian History: in Telugu.
Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.
s volumes for the School Book Society.

A DICTIONARY,

ENGLISH AND TELUGU

EXPLAINING

THE ENGLISH IDIOMS AND PHRASES

IN TELUGU,

WITH THE PRONUNCIATION OF ENGLISH WORDS.

PREPARED BY

CHARLES PHILIP BROWN,

OF THE MADRAS CIVIL SERVICE,

TELUGU TRANSLATOR TO GOVERNMENT, SENIOR MEMBER OF THE COLLEGE BOARD, ETC.

MADRAS:

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,

CHURCH STREET, VEPERY.

1852.

D. P. L. C. CONNOR, PRINTER.

00056290

PREFACE

TO AN

ENGLISH-TELUGU DICTIONARY.

AMONG those Hindus who have intercourse with their present rulers, a knowledge of the English language has become an object of importance. But English contains many expressions which are hard to convey in any language known to the Hindus. Even in our English-Greek lexicons some modern ideas are ill represented. Some years must elapse before the clearest explanation of certain words (for instance, *Instinct, Liberty)* will become easy to the Telugus, the Tamils or the Kannadis.

The principal reason may be that English words vary their meanings greatly, according to circumstances. This shews the benefit of collecting phrases: a task requiring more toil and time than many will devote to so humble an object.

This method has one inconvenience: for it swells the work to a large size: the Telugu-English volume may easily be abridged, by leaving out such words or meanings as are peculiar to poets. But the present volume *cannot,* prudently, be thus abridged. Already, indeed, old English words and meanings are omitted: excepting Scriptural phrases, few are noticed which belong to authors who wrote before the days of Addison and Pope. But many modern expressions, unknown to Johnson and Sheridan, are here explained. I have therefore noticed the phraseology used in India, such as *Godown, Compound,** *toddy, bearer, muster;* and some Hindustani words, as *Zemindar, Ryot, Lota, āyah, munshi;* with the *Mango, watermelon, custard-apple, cobra de capello* and the like. Likewise a few of the Latin and French words commonly used in English.

The names of many plants are here recorded in botanical Latin, such as Asclepias, Lotus, Melia Azadirachta, Asoca. These words have no place in our English Dictionaries: and yet to omit them would be injudicious. Indeed many medicinal plants known in India have no English denomination.

While many English verbs bear various senses, we find that nouns derived from these verbs deviate into other meanings. Thus *to Break,* as an active and as a neuter verb, has several senses; and the derivatives *breaking* (fracture) *breaker, breaking,* call for new interpretations. Many verbs are well rendered by Telugu expressions while the derivatives in *ing,* as writing, (scriptura) reading (lectio) going (departure) coming (approach) are often translated by Sanscrit nouns.

* In the history of Wellington's attack on Ahmednugger, in 1802, the word *compound* (as meaning, an *enclosure,* or *court,*) is used, and is not understood by the historian.

Some abstract nouns cannot well be translated without phrases. Thus 'Transparency' is not furnished with any exact equivalent: but "from the transparency of glass" is easily rendered by the expression, "Because glass can be seen through."

In his treatise *De Finibus,* Cicero points out the difficulty of exactly explaining the words Amor, Philosophia, and Natura. Neither Smith nor Malthus have defined satisfactorily the marks of *Rent* and *Value.*

The words *Prerogative, Political, Prejudice, Luxury, Sex,* have no exact synonyme, but are easy to explain in phrases.—In some Dictionaries words or meanings hard to explain have been omitted. But this method of concealing an ignorance of useful words is unfair to the reader.

In his Memoirs of himself, Lovell Edgeworth observes that he had lived to see the language of the kitchen ascend to the drawing room. Thus a recent commentator on Aristotle's Poetic (XXV. 15) styles the philosopher's remark "consummate twaddle." And this dialect is hard to deal with. If explained, the work is so far degraded: yet may be considered imperfect if low English is silently omitted.

Colours, and their various tints are hard to define. I have therefore explained each shade by a reference to well known objects. Thus "Chocolate colour" "is rendered "the colour of the mango blossom."

Though this volume pretends to explain English in Telugu alone, it abounds with Sanscrit phrases, and is likely to be used by the Kannadis and the Tamils, until it is translated into their own tongues.

In many places (for instance, under *Neighbour,* and *Craniology*) useful Sanscrit expressions are given: which may assist those who translate the English Dictionary into Bengali, Tamil, or Cannadi.

To explain words concerning astronomy, mathematicks, law, logic, and other sciences, I resorted to the works of Colebrooke, Wilson, or other Sanscrit authorities. Also to the various Dictionaries printed in English and Bengali. For Sanscrit is to the Hindu languages what Greek and Latin are to English: being the fountain of learned and philosophical etymology.

But these works were of smaller avail in explaining the nouns and verbs which occur in ordinary English. Here I could obtain no foreign aid. Occasionally, however, the Dictionaries which explain English in Tamil and in Kannadi (Canarese) supplied or suggested a few correct interpretations.

Many expressions regarding government, revenue, and military affairs are rendered by well known Hindustani words: which are familiarly used by the Telugus. Elsewhere I have avoided Hindustani phraseology, which is always a blemish in Telugu composition. In the colloquial Telugu we find Hindustani words as numerous as French words were among ourselves in the days of Dryden and Addison. But most of these weeds will, I hope, now perish.

Every Dictionary when first printed is liable to errors and oversights. I have therefore given in the Supplement such emendations or improvements as occurred.

This Dictionary was written at the request of the Society for Promoting Christian Knowledge, and is printed at their expense. I desire to tender my hearty acknowledgments to that Venerable body for thus producing a work which otherwise might not perhaps have been printed.

And, with a view to aid those translators of the Holy Scriptures, who may use this volume, I made one improvement while the work was being printed: under each word

calling for illustration, (as God, Lord, Heaven, Holy, Salvation, and the like,) I have stated the various expressions used, in particular texts, in the Sanscrit, Bengali, Kanandi, Tamil or Telugu versions. These words are chiefly Sanscrit: and it is curious to observe what a difference exists. The word *vanity* is rendered by *ten* different Sanscrit words.

In translating expressions regarding or touching on religion, I have adhered to the definitions given by Doctor Johnson: who appears, from a passage in the preface to his Dictionary to have approved the statements made by "the judicious Hooker."

In Tamil and Telugu, as well as in Greek and Latin, Christianity will gradually produce a somewhat new dialect: in Tamil it is already perceptible.

But I have avoided all fabricated words and meanings: I have never admitted a new Telugu phrase without duly warning the reader. To coin a new phrase is easy: but no foreigner has the power to give it currency. I am not one of those who fancy that we can alter or improve the languages used in India.

In preparing a new Telugu version of the Holy Bible (a task which I commenced twenty years ago) I have retained a few words untranslated: for instance, *Wine:* which is derived through Greek and Latin from Hebrew. All the versions say *drâxa-rasam* (grape juice:) but this is not correct: we might as well use *wool* for *shawl*, or *silk* instead of *balloon*. Again, for *circumcision:* the plain word *sunnat* is known to all: and to invent new phrases seems to be of no avail. Some words, as "baptism", should be preserved untranslated. It is printed, not translated, in the Hebrew New Testament.

Under the Musulman rule, Telugu, Kannadi and Tamil were filled with Arabic words. At present these are retained and many English expressions are added. Though I have translated *Governor, Commandant, Hospital, Captain, College, School, Court, Police, Judge, Lawyer, Doctor*, I am aware that the Hindus will prefer using the English word without any translation. They have lately fabricated a few words from Sanscrit. Thus they speak of a 'President' as *Agr-āsan-ādhipati*, and of a Secretary as *Câryadarsi*. At present the Telugu used in conversation and business is becoming more and more thickly sprinkled with English words.

At the request of some Telugu friends I have reprinted a system of English pronunciation: which they believe greatly enhances the utility of the Dictionary.

Writing particularly to assist Hindus, I have given some minute explanations which Englishmen may deem superfluous. But to the Hindu they are advantageous. Elsewhere (as under the word Humour) I have alluded to such Telugu authors and phrases as seemed useful. The study of the English language will, I hope, be a means of opening the minds of the Hindus.

I am far from imagining that this Dictionary will enable the reader to explain in Telugu, the works of the higher English authors. If any language can compete with English, it is French: yet it has proved impossible to translate into French, Scott's Commentary on the New Testament without much alteration of the phraseology. In writing the English Telugu Dictionary, one object has been, to provide the Telugus with a means of understanding some English books which cannot be satisfactorily translated into Telugu.

EXPLANATION OF SOME REFERENCES.

Ainsl.—Ainslies Materia Medica, 2 vols. 8vo. London 1826.

Dz.—D'Rozario's Dictionary, English Bengali, [or rather, Sanscrit,] and Hindustani: in the English character. 8vo. Calcutta, 1837.

Fr. Ta. D.—A Manuscript French Dictionary, explained in Tamil: anonymous: the work of a Missionary at Pondichery; Folio. Apparently written about A. D. 1720.

Haughton's Bengali Dictionary (the Index to) quoted chiefly regarding Botany.

Heyne's Tracts on India, 4to. 1814.

Jerdon's Catalogue of Birds: printed in the (MLSJ.) Madras Journal of Literature and Science. Vol, X. Also information since obtained from the Author, regarding birds and fishes.

Knight—An English-Tamil Dictionary by the Rev. Messrs. Knight, Spaulding, and Hutchings, 8vo. Madras, 1844.

Piddington's English Index to the plants of India.

Reeve's English-Carnataca Dictionary, 2 Vols. 4to. Madras 1824. A highly respectable work but more strong in Sanscrit than in Kannadi. It admits many Hindustani words.

Roxburgh's Flora Indica—3 Vols. 8vo. Serampore, 1832.

Russell on Indian Serpents: and his work on Fishes. These volumes give many Telugu names: the books are rare: but Dr. George Shaw's Zoology (London 1811-1817) contains a reprint.

Tariff—of articles: printed in the Government Gazette.

W. Wilson's Sanscrit English Dictionary.

Wight's Illustrations of Indian Botany.

H. denotes a Hindustani word.

P|| denotes 'participle.'

TRANSLATIONS OF THE BIBLE.

A† The Sanscrit Translation of the New Testament, Calcutta, 1841.
B† (or, B. N. T.) Bengali Bible, 1837.
C† Carey's Sanscrit NT. 1808.
D† The Kannadi (Carnataca) Bible.
F† The Tamil Bible translated by Fabricius: printed in 1777. This is very faithful: it is founded on the versions made by Ziegenbalg and Schulze, printed in 1711.
Percival's new Tamil translation of the entire Bible.
G† The NT. in Tamil translated by Rhenius.
P† Prichett's } Telugu N. T. and part of O. T.
Q† Gordon's }
Z† Suggestions for new version.
M Martyn's Persian and Hindustani versions.

In the Rev. James Townley's Illustrations of Biblical Literature, 1821, vol. III. p. 522 is this statement.—"A Telugic, Warugic, Gentoo, [meant for Varu, i. e. people] or, as it seems to be more recently called, Telingan version of the whole of the OLD and the NEW TESTAMENT, and the APOCRYPHA, from the original Hebrew and Greek Texts, was made by the indefatigable Schultze, and completed in 1732: but it does not appear to have been printed ....The manuscript is probably still preserved in the library of the Orphan-House at Halle in Saxony: as it appears in a catalogue of his MSS." A reference is made to "Niecampii Hist. Missionis Evangel. (pp. 296. 365) Halæ. 1737. 4to."—In "Horne's Introduction" 1846 vol. V. page 133, this version, by Schultze, is unnoticed. It may be advisable to transfer this manuscript to the Bible Society at Madras. Out of India it will be of no use.

A KEY

TO THE

CORRECT PRONUNCIATION OF ENGLISH.

Rom.	*Powers.*	*Powers.*
A a	a—ā ȧ â ă̈, â ă	అ, ఆ, ఏ
B b	eb	బ
C c		క, చ, స
D d	ed—et	డ, ద
E e	e—ē ė, ĕ̈	ఎ, ఏ, ఇ, ఈ
F f	ef	ఫ
G g	eg—ej	గ, జ
H h	hâ, *or* eh *guttural*	హ
I i	i—ī ï	ఇ, ఈ, ఐ
J j	ej (edzh)	జ
K k	ek	క
L l	el	ల
M m	em	మ
N n	en—eng	న
O o	o—ō ȯ, ô	ఒ, ఓ
P p	ep	ప, ఫ
Q q	ek	క్వ
R r	ăr	ర
S s	ess—ez—esh—ezh	శ, స, ష
T t	et—esh	ట, త
U u	u—ū u̇, û ŭ	ఉ, ఊ, అ
V v	ev	వ
W w	ŭ, *as in* we	వ
X x	ex—egz—eksh	క్ష, క్స
Ẏ y	ė, *as in* ye	య
Z z	ez ezh	జ

A, *e*, *i*, *o*, *u*, *w*, *y*, are అచ్చులు vowels, and all the rest are హల్లులు consonants.

An *unvarying* Notation to ascertain the PRONUNCIATION of our language, as Sheridan and others have done, appears to be the only probable method of rendering its pronunciation uniform, or accessible to foreigners. Agreeably to this idea we have formed the following SCHEME:

VOWELS.

THE SHUT SOUNDS,

Unmarked and Short.

Ham hem him hom hum hym.

THE NAME SOUNDS,

When *long*, ā ē ī ō ū ȳ. When *short*, ȧ ė ï ȯ u̇ ẏ.

Vācâte, rêvēre, fīnïte, prômōte, fūtu̇re, fȳ′fẏ.

☞ ȳ and ẏ sound as ī and ï.

THE OCCASIONAL SOUNDS.

German â ă̈ *long* and *short*, as in âwk′wă̈rd.

Same sound ô o *long* and *short*, as in côr′don.

Italian â ă *long* and *short*, as in yârd′stăff.

Italian û ŭ *long* and *short*, as in rûe′fŭl.

Obscure ĕ always *short*, as in hĕr sistĕr.

CONSONANTS.

ċ	ġ	ṡ	th	tħ	zh	sh	ch	ng
ċit	ġin	roṡe	thy	thigh	zhun	shun	chin	ring

DEFINITIONS.

1. A vowel is a simple sound.
2. A diphthong is two simple vowel-sounds.
3. A consonant is a simple sound.

CLASSIFICATION OF VOWELS AND DIPHTHONGS.

1. The SHUT SOUNDS, being all *unmarked* and *short*, we distinguish thus,—a *shut*, e *shut*, i *shut*, o *shut*, u *shut*, y *shut*.

2. The Name-sounds: a *long*, a *short*, e *long*, e *short*, i *long*, i *short*, o *long*, o *short*, u *long*, u *short*, y *long*, y *short*.

3. Occasional sounds,—German a *long*, German a *short*, *Same sound* ô *long*,—Italian a *long*, Italian a *short*,—Italian u *long*, Italian u *short*,—Obscure ĕ, which is always *short*.

The diphthong *i* is formed of Italian ă *short*. and ė *short*. The *short* diphthong *u* is formed of ė *short*, and Italian ŭ. The diphthong *ôi* or *ôy* is formed of German ȃ *long*, or ô and ė *short*. The diphthong *ou* or *ow*, is formed of German ă *short*, or o, and Italian ŭ. The vowels *w* and *y*, when they precede other vowels, have the sounds of Italian ŭ *short*, and ė *short*, and form diphthongs with the vowels which follow them, as in Wā wē wō, pronounced ŭā ŭē ŭō. Yā yē yō pronounced ėā ėē ėō.

*** We agree that *w* and *y* are always vowels; and that, whether preceded or followed by another vowel, *w* is equivalent to ŭ, and *y* to *i shut*. Thus, o and w, united, will produce the diphthong oŭ, as in How; ô and y, united, will produce the diphthong ôi, as in Hoy.

Note, in the present edition. According to the Indian system. W and Y are consonants. The letter W is considered the same as V, and the letter Y is the same as the consonant J. This will become clear if in writing these letters, a hyphen is prefixed. Thus, a-wălu, and ā-yassu, or ā-yenu. Sometimes these consonants are combined with the preceding consonant. Thus, Twa-ra, Twa-ccu, Twā-shtra. And, Ty-āgam, Vy-ūham, Vy-ājy-am, which are enunciated nearly like Tara, Taccu, Tastra Tāgam, Vuham, and Vājam.

The simple prolonged vowel-sounds will be easily discovered by arranging them as follows:

ē ā â ȃ ō û
he hay ha haw ho who

GENERAL RULES FOR PRONOUNCING THE VOWELS IN MONOSYLLABLES.

I. The vowels, when the word terminates in one or more consonants, have generally their Shut sounds.

II. The vowels, when final, or when the word terminates with final silent *e*, have generally their long Name-sounds.

III. The United Vowels, when they express only simple sounds, are called by Mr. Sheridan *digraphs*, and generally sound as follows:

ȃ	ā	ē	ō	û
au aw	ai ei, ay ey	ea ee ie	oa	oo
Diphthongs { yû *or* ū / eu ew }		ow / ou ow	ôy / oi oy:	

exemplified in—Haul, haw—Vain, vein; pray, prey—Dear, deer; chief—Loaf—Food—Feud, few—Noun, now—Toil, toy.

Exercises on the Shut Sounds of the Vowels.

Abb dab blab slab crab stab, ebb web, fib nib rib, bob cob job mob rob sob, cub rub tub club drub grub.—Back jack lack pack rack sack tack black clack slack smack crack track stack qŭack, beck deck neck peck reck fleck speck check kick lick nick pick rick sick tick wick thick click brick crick trick stick chick qŭick, cock dock hock lock mock rock sock shock block clock flock smock brock crock frock stock, buck duck luck muck puck suck tuck chuck pluck truck stuck.

Add bad dad gad had lad mad pad sad clad glad, bed fed led red wed fled sped, bid did hid kid lid rid slid, odd cod hod nod pod rod sod clod plod shod, bud cud mud scud stud.—If tiff cliff skiff sniff stiff, off doff scoff, buff cuff huff puff ruff bluff snuff gruff stuff—Bag fag hag jagg lag nag tag wag shag flag snag brag crag drag stag egg beg keg leg peg, big dig fig gig jig pig rig wig grig prig twig whig, bog cog dog hog frog, bug dug lug mug, Ell bell ćell dell fell hell sell tell well shell smell spell dwell swell, ill bill fill gill ġill hill kill mill pill rill sill till will skill spill drill grill trill still qŭill chill shrill, doll dull gull hull lull mull null trull scull skull.

Am dam ham jam ram sham cram dram swam, hem ġem them stem, dim ġim him hym nim rim skim slim brim grim trim swim, from, gum hum rum sum glum plum crum drum stum swum.—An ban can cann fan man pan ran van than scan clan plan span bran, den fen hen ken

men pen ten wen then when glen, in inn bin din fin ġin hin kin pin sin tin shin thin whin skin spin twin chin, on con don yon, dun fun gun pun run sun tun spun stun.—Cap gap hap lap map nap pap rap sap tap clap flap slap trap scrap, step, dip hip hyp lip nip pip sip tip ship whip skip slip snip drip chip strip, fop hop lop mop pop sop top shop chop flop stop crop drop prop stop, up cup sup tup.

Err, or for nor, bur burr cur fur.—Ass lass mass class, yes jess less mess ness sess ċess cress dress press chess, this hiss kiss miss bliss, boss loss soss toss gloss cross, us buss fuss, aṡ, iṡ hiṡ 'tiṡ.—At bat cat fat hat mat pat rat sat vat flat plat spat chat, bet jet let met net pet set wet yet, it bit ċit fit hit lit nit pit sit tit wit twit flit slit smit spit frit grit split spirt, cot dot got hot jot lot not pot rot sot shot scot blot clot plot spot grot trot, but butt cut gut hut nut put rut shut scut glut slut smut.—Ax lax tax wax flax, sex vex wex, fix mix pix six flix, box hox pox, lux flux.—Whiz, buzz.—Alb, bulb, verb, curb, eld held, gild, and band hand land sand bland gland brand stand grand strand, end fend lend rend mend tend send vend wend blend spend, bond fond pond, fund, herd, curd surd, elf delf pelf self shelf, gulf, turf scurf, elk welk yelk, ilk bilk milk silk, bulk hulk sculk, jerk perk yerk, lurk murk turk sturk, desk, bisk disk risk brisk whisk, busk dusk husk musk rusk tusk, curl furl hurl purl churl, elm helm whelm, film, term sperm, plaṡm spaṡm, priṡm, kern stern, urn burn turn churn spurn, scalp, help kelp yelp whelp, gulp pulp, camp damp lamp ramp vamp cramp stamp vamp, hemp, imp gimp limp pimp crimp shrimp, lomp pomp romp, prompt, bump dump hump jump lump mump pump rump chump thump plump clump crump frump trump stump.—Lisp wisp crisp, cusp, act fact pact fract tract, sect, pict strict, duct, eft deft heft left reft weft theft cleft, gift lift rift sift shift clift drift shrift thrift, oft loft soft croft, tuft, shalt, belt felt gelt pelt welt whelt smelt, gilt hilt jilt tilt spilt, ant cant pant rant scant chant plant slant grant, bent ċent lent pent rent sent tent vent went spent blent splent, dint hint mint tint flint print stint splint squint, font, hunt runt blunt brunt grunt apt rapt, kept wept slept crept swept, whipt, propt, pert vert wert, curt hurt whurtblurt spurt, best ġest hest jest lest nest pest rest test vest west yest zest crest, fist hist list mist wist whist grist twist, cost lost frost, bust dust gust just lust must rust crust trust thrust.

Mulct, tinct, didst midst, erst, burst durst hurst.—Ash cash dash gash lash mash rash sash clash flash plash slash crash trash, mesh flesh fresh, dish fish wish, gush hush lush rush tush blush flush plush brush crush frush thrush.—Which rich, much such, perch, lurch church.—ch *like* sh. Belch squelch, filch milch, gulch, ianch blanch stanch scranch, bench tench wench blench ċlench drench french trench stench, inch finch pinch winch clinch flinch, bunch lunch punch, batch catch hatch latch match snatch scratch, etch fetch ketch retch vetch sketch stretch, itch ditch fitch hitch pitch witch flitch stitch switch twitch, botch notch scotch blotch crotch, hutch clutch crutch.—Bang fang gang hang pang rang sang tang clang slang twang sprang, ding king ling ring sing wing thing fling bring sting spring, long song thong prong strong, bung dung hung rung sung clung flung slung stung swung sprung strung.—n *like* ng. Bank dank hank lank rank sank tank shank thank blank clank flank plank slank brank crank drank frank prank stank twank shrank, ink link pink sink think wink skink clink slink brink drink prink stink swink twink shrink junk punk sunk slunk spunk drunk trunk stunk shrunk, minx lynx.

Exercises on the Name-sounds of the Vowels.

Bē bēe fēe lēe sēe wēe glēe frēe trēe, dīe līe pīe tīe vīe bȳ mȳ rȳe frȳ prȳ trȳ spȳ stȳ, bō gō lō nō sō frō prō dōe fōe rōe tōe slōe, cūe dūe hūe mūe sūe blūe flūe glūe.

Bābe. Cāde fāde jāde lāde māde wāde blāde glāde spāde trāde. Sāfe. āke bāke cāke tāke māke rāke sāke tāke wāke flāke snāke stāke spāke brāke drāke strāke. āle bāle dāle gāle hāle māle pāle sāle tāle vāle wāle scāle stāle swāle. Cāme dāme fāme gāme lāme nāme sāme tāme blāme flāme frāme prāme. Bāne cāne fāne lāne māne pāne sāne vāne wāne plāne crāne. āpe cāpe nāpe rāpe tāpe scāpe crāpe grāpe scrāpe. Bāre cāre dāre fāre gāre hāre māre nāre rāre tāre wāre yāre scāre flāre glāre

snāre spāre stāre. Bāse cāse. āte bāte cāte dāte fāte gāte hāte lāte māte pāte rāte sāte scāte skāte plāte stāte. Cāve gāve rāve sāve slāve brāve drāve grāve stāve. Dāze gāze hāze māze rāze blāze glāze brāze crāze grāze.

ēke mēte hēre mēre sēre glēbe glēde. Kībe brībe. Hīde rīde sīde tīde wīde glīde slīde brīde prīde strīde. Fīfe līfe rīfe wīfe strīfe. Līke pīke strīke. īle bīle fīle mīle pīle tīle wīle vīle stīle. Līme rīme tīme clīme slīme prīme. Dīne fīne līne mīne nīne pīne sīne vīne wīne brīne. Pīpe rīpe tīpe wīpe trīpe shrīpe. Dīre fīre hīre lȳre mīre sīre tīre wīre. Bīte mīte rīte sīte spīte trīte sprīte. Sīze prīze.

ōde cōde mōde nōde rōde. Dōme gōme hōme mōme tōme. Bōne cōne hōne zōne drōne prōne. Cōpe hōpe mōpe pōpe rōpe slōpe grōpe. Bōre cōre fōre gōre mōre pōre sōre tōre wōre yōre. Dōte mōte nōte rōte vōte smōte. Gōve hōve rōve wōve stōve strōve. Dōze pōze tōze glōze.

Cūbe tūbe. Mūle pūle yūle. Fūme plūme spūme. Lūne tūne. ūre cūre dūre lūre mūre pūre. ūse. Lūte mūte flūte.

ċ, ġ, ṡ—sh, ch, th, th, wh, qu.

ċēde ċēre ċīte. āċe fāċe lāċe pāċe rāċe plāċe spāċe brāċe grāċe trāċe, īċe dīċe mīċe nīċe rīċe vīċe spīċe grīċe prīċe trīċe twīċe splīċe, scārċe, fōrċe.—ġībe ġȳre ġȳve, āġe cāġe gāġe pāġe rāġe sāġe stāġe, mānġe rānġe grānġe strānġe, fōrġe.—rīṡe wīṡe, rōṡe clōṡe prōṡe, ūṡe mūṡe. —— Shāke shāme shīne shīre shōre.—Chāfe chāpe chāse chāste chīme chīne chōke chōṡe chānġe.—Thēse thōse thȳ thīne, bāthe lāthe, hīthe sīthe tīthe blīthe clōthe, thēme, thōle thrīve thrōe thrōne thrōve.—Whāle whīle whīne whīte whȳ.—Quāke quīre quōite quōte squāre.

THE SHUT AND NAME-SOUNDS CONTRASTED.

Rob rōbe, cub cūbe, tub tūbe. Lad lāde, mad māde, glad glāde, red rēde, hid hīde, slid slīde, cod cōde, rod rōde. Back bāke, sack sāke, lick līke, pick pīke, cock cōke, duck dūke. Ill īle, bill bīle, fill fīle, mill mīle, pill pīle, till, tīle, will wīle, still stīle. Dam dāme, sham shāme, flam flāme, rim rīme, prim prīme, plum plūme. Ban bāne, can cāne, fan fāne, man māne, van vāne, plan plāne, din dīne, fin fīne, pin pīne, sin sīne, shin shīne, win wīne, twin twīne, chin chīne. Cap cāpe, nap nāpe, rap rāpe, pip pīpe, rip rīpe, snip snīpe, hop hōpe, pop pōpe, mop mōpe. Or ōre, for fōre, cur cūre, purr pūre. Mal māle, bat bāte, fat fāte, rat rāte, pat pāte, plat plāte, met mēte, bit bīte, ċit ċīte, kit kīte, smit smīte, spit spīte, not nōte, rot rōte.

*** From the preceding view of the SHUT and NAME sounds, it appears: 1. That when monosyllables terminate in one or more consonants, the vowels have their SHUT SOUND: 2. That when monosyllables terminate in a vowel or silent *e*, the vowels have their NAME SOUND. The following monosyllables are exceptions.

1. *The vowels having their* SHUT *sound, though the monosyllables do not terminate in one or more consonants.*—Bade have tache valve lapse manse, badġe fadġe. Were, fenċe henċe thenċe whenċe penċe, edġe hedġe ledġe fledġe pledġe sledġe dredġe sedġe wedġe, dense sense tense, serġe verġe, herse terse verse, nerve serve swerve. Give live, niche, minċe sinċe prinċe rinse, glimpse, bilġe, midġe ridġe bridġe, hinġe crinġe frinġe sinġe twinġe sprinġe. Gone shone, trode strode, fosse, solve, nonċe sconċe, bodġe dodġe lodġe hodġe-podġe. Dunċe, budġe judġe sludġe drudġe grudġe trudġe, bulġe, plunġe, urġe gurġe purġe surġe spurġe, burse curse nurse purse, curve, furze.

2. *The vowels having their* NAME *sound, though the monosyllables do not terminate in a vowel or silent e.*—Chīld mīld wīld, bīnd fīnd hīnd mīnd rīnd blīnd grīnd, pīnt, nīnth, whīlst. Bōll drōll jōll pōll rōll tōll trōll scrōll strōll, ōld bōld cōld fōld gōld hōld sōld tōld wōld scōld, bōlt cōlt dōlt jōlt, tōrn wōrn shōrn swōrn, fōrt pōrt spōrt, hōst mōst pōst, bōth slōth quōth, fōrd, fōrth, grōss, pōrk, pōrch.

An Exercise on Occasional Sounds of the Vowels.

German â (or ô), *long.*] âll bâll câll fâll gâll hâll pâll smâll tâll wâll, bâld scâld, hâlt mâlt sâlt, ôrc côrk fôrk stôrk, wârd swârd ôrd côrd lôrd sôrd, wârm swârm fôrm stôrm, wârn bôrn côrn hôrn môrn scôrn thôrn, dwârf whârf, wârt thwârt shôrt sôrt, gôrse hôrse môrse, fâlse, nôrth, tôrch, gôrge.—ă *short.*] Wăn swăn, wăsh swăsh quăsh squăsh, wăs, whăt, wăd, wănd, wănt, wătch, chăp, swăb, swăp swămp.

Italian â, *long.*] Hâ, bâr câr fâr jâr châr mâr pâr spâr scâr târ stâr, bârb gârb, bârd cârd gârd hârd lârd nârd pârd yârd shârd, ârc ârk bârk dârk hârk lârk mârk pârk shârk chârk spârk stârk, hârl mârl snârl, ârm bârm fârm hârm chârm, bârn dârn yârn, cârp hârp scârp shârp, ârt cârt dârt hârt mârt pârt târt chârt smârt stârt, ârch lârch mârch stârch, fârće pârse, bârǵe lârǵe târǵe chârǵe, cârve stârve.—ă *short.*] ăre, păss brăss grăss, găff drăff chăff stăff, ăft crăft drăft grăft hăft răft shăft wăft, grănt plănt slănt, lăth păth răth, ăsk băsk căsk flăsk măsk tăsk, ăsp găsp clăsp răsp hăsp grăsp, căst blăst făst găst lăst măst păst văst, dănće lănće glănće chănće.

Italian û, *long.*] Rûe trûe, rûde crûde prûde, jûne prûne, brûte, rûle, trûce sprûće, rûth, trûth, —ŭ *short.*] Bŭll fŭll pŭll, bŭsh pŭsh, pŭss, pŭt.

Obscure ĕ, *short.*] Hĕr fir sir stir, dirt flirt spirt shirt, dirk, third, thirst, birch.—*These are spelt in the Dictionary thus:* fĕr sĕr stĕr, &c.

An Exercise on the United Vowels.

1. *These having a simple sound, are called by Sheridan* DIGRAPHS.

au aw *sound* â, Laud fraud, caul haul maul, cauśe pauśe clauśe gauze, fault vault, caw daw haw jaw law maw paw raw saw taw shaw chaw thaw claw flaw straw, bawl brawl crawl drawl scrawl sprawl, dawn fawn lawn pawn yawn brawn drawn spawn.

ai ay, ei ey, *sound* ā. Aid laid maid paid braid staid, waif, ail bail fail hail jail nail rail flail frail snail trail wail qüail, aim maim claim, fain gain pain rain vain wain blain brain grain plain slain stain train swain twain, chain drain sprain strain, air fair hair lair pair stair chair, raiśe praiśe maize, faint paint saint taint qüaint, faith saith, laird; bay gay hay jay lay may nay pay ray say way bray clay dray flay fray slay pray tray stay sway stray. Rein vein skein, their, feint; dey hey wey they prey trey whey.

ea ee ie *sound* ē. Pea sea tea flea plea, bead lead mead read glead plead, leaf sheaf, leak peak weak bleak fleak freak sneak speak tweak sqüeak streak, deal heal meal, seam steam gleam dream scream stream, dean lean mean yean clean glean, ear dear fear near rear year shear clear spear, lease crease grease, eaśe peaśe, eat beat feat heat cheat bleat meat neat peat treat seat teat, heave leave cleave reave weave, each beach peach reach teach bleach breach preach, heath sheath sheathe, east beast feast least. Deed feed heed meed need reed seed weed bleed speed breed creed greed, beef, eek leek meek reek seek week cheek sleek creek, eel feel heel keel peel reel seel weel wheel steel, deem seem teem, keen seen ween sheen green steen queen screen skreen spleen, deep keep peep weep sheep sleep steep creep sweep, beer deer jeer leer peer seer veer sheer cheer fleer sneer steer qüeer, leeś, beet feet leet meet weet sheet fleet gleet sleet greet sweet, reeve sleeve, breeze sneeze wheeze sqüeeze, teeth teeth seeth, beech leech speech screech. Fief thief chief brief grief, nieće pieće, fierće pierće, lieǵe, sieǵe, grieve thieve, field wield yield shield, bier, mien, fiend, priest, shriek.

oa *sound* ō.] Load road toad woad, oaf loaf, oak soak cloak croak soak, coal foal goal shoal, foam. loam roam, loan moan roan groan, soap, oar boar hoar soar roar, oat boat goat moat bloat float throat, coax, boast coast roast toast, board, hoard, coach loach roach poach broach, oath loath loathe, coarse hoarse.

oo *sound* û.] Coo too woo, food mood rood brood, hoof roof woof proof, cool fool pool tool stool, boom coom doom loom room bloom gloom groom, boon moon noon soon spoon swoon, coop hoop loop poop scoop droop troop, boor moor poor, goose loose moose noose, boot coot hoot moot root shoot, ooze boośe, booth sooth smooth, brooch.—*Short* ŭ. Good hood wood stood, book cook hook look nook rook took flook brook crook shook, foot soot, wool.

2. *These having a* DIPHTHONGAL *sound.*

eu ew *sound* yû.] Feud, dećuce, dew few hew mew new pew clew flew slew, lewd, mewl, newt.

ou ow *sound* ăŭ.] Thoŭ, oŭt boŭt loŭt poŭt cloŭt snoŭt spoŭt stoŭt scoŭt sproŭt shoŭt, oŭr soŭr scoŭr, loŭd cloŭd proŭd shroŭd, noŭn, boŭnd foŭnd poŭnd roŭnd soŭnd groŭnd, coŭnt foŭnt moŭnt, hoŭse loŭse moŭse soŭse groŭse, moŭth soŭth, coŭch poŭch voŭch croŭch sloŭch

oŭnce boŭnce floŭnċe poŭnċe. Bow cow how low sow vow brow prow, down gown town clown brown crown drown frown, foŭl fowl howl scowl growl.

oi oy *sound* ôė.] ôil bôil côil môil sôil tôil spôil, côin jôin lôin grôin, voiċe choiċe, jôint pôint, fôist hôist môist, vôid, côit. Bôy côy hôy jôy tôy clôy trôy bŭôy.

SILENT LETTERS, AND OTHER ANOMALIES.

	Orthography.		*Orthoepy.*
a.	Lamb drachm, knack wrack, knap wrap, gnat, gnash, knab, plaid, chasm, bade.	a.	lam dram, nac rac, nap rap, nat, nash, nab, plad, caŝm, bad.
ā.	Aye, yea neigh weigh, plague vâgue, ache break steak, deign feign reign, ere there where heir e'er ne'er bear pear tear wear swear, eight weight great, chaise phrase, bass, goal, gauge.	ā.	ā *or* āė, yā nā wā, plāg vāg, āc brāk stāk, dān fān rān, ār thār hwār ār ār nār bār pār tār wār swār, āt wāt grāt, shāŝe frāŝe, bāss, jāl, gāge.
â. ô.	Balk calk chalk talk walk, aught caught fraught naught taught, qualm, ought bought fought nought sought thought wrought, chord, broad, groat.	â. ô.	bâk câk châk tâk wâk, ât cât frât nât tât, qŭâm, ôt bôt fôt nôt sôt thôt rôt, côrd, brôd, grôt *or* grot.
ă. o.	Swab squab wan swan what yacht squat wad wand want was wast wasp wash swash quash squash.	ă.	swăb squăb wăn swăn hwăt yăt squăt wăd wănd wănt wăŝ wăst wăsp wăsh swăsh qŭăsh sqŭăsh.
â.	Ah ha, baa, calf half, calve halve, balm calm halm palm psalm, aunt jaunt flaunt an't can't shan't, gape, czar, gnarl, marque, alms—ă—wrath, laugh draught.	â.	â hâ, bâ, câf hâf, câv hâv, bâm câm hâm pâm sâm, ânt jânt flânt ânt cânt shânt, gâp, zâr, nârl, mârk, âmŝ—ă—răth, lăf, drăft.
e.	Herb, debt, wren, wreck, wrest, wretch, wrench, knell, tempt, phlegm, scent, guess, guest breast, dead head bread dread stead tread spread thread said, deaf feoff, sweat threat debt, earl pearl, earn learn yearn, breath death, health stealth, earth dearth birth girth mirth, girl whirl twirl, irk mirk quirk, skirt squirt, chirp strip, searce, cleanse, search, realm, breadth, firm, dirge, myrrh, friend, says, meant.	e.	erb, det, ren, reck, rest, retch, rensh, nell, temt, flem, sent, gess, gest, brest, ded hed bred dred sted tred spred thred sed, def feff, swet thret det, erl perl, ern lern yern, breth deth, helth stelth, erth derth berth gerth merth, gerl hwerl twerl, erk merk qŭerk, skert sqŭert, cherp sterp, serċe, clenŝe, serch, relm, bredth, ferm, derġe, mer, frend, seŝ, ment.
		ĕ	This is the Telugu vowel ఎ, as కె, గె, పె, &c.
ē.	Key quay ley knee, scheme phleme, feague league teague, scene e'en, sphere, kneel, knead, wreak, wreath, seize, pique.	ē.	kē kē lē nē, skēme flēme, fēg lēg tēg, sēn ēn, sfēre, nēl, nēd, rēk, rēth, sēze, pēk.

	Orthography.		*Orthoepy.*
ĕ.	Her, fir sir stir, dirt flirt shirt spirt dirk, third thirst birch.	ĕ.	hĕr, fĕr sĕr stĕr, dĕrt flĕrt shĕrt spĕrt dêrk, thĕrd thĕrst bĕrch.
			The vowel ఎ as కె, గె, చె. There are no Telugu vowels answering to these sounds.
i.	Knit writ, lynx sphinx, chrism schism, wrist, wring, limb limn, cinque, phiz, kiln, teint, been, sieve, build built, guild gilt.	i.	nit rit, lyngx sfingx, crism sism, rist, ring, lim lim, ċingk, fiz, kil, tint, bėn, siv; bild bilt, gild gilt.
		ī.	The Telugu ఐ, as కై, గై, చై,
ī.	Wry buy, high nigh sigh thigh, dight fight light sight blight flight plight slight might night knight pight right write wright bright fright tight wight spright, rhyme thyme climb, isle aisle chyle, sign, knife, scythe, pint, ninth, whilst, height sleight.	ī.	rȳ bȳ, hī nī sī thī, dīt fīt līt sīt blīt flīt plīt slīt mīt nīt nīt pīt rīt rīt rīt brīt frīt tīt wīt sprīt, rȳme tȳme clīm, īle īle kȳle, sīn, nīfe, sȳthe, pīnt, nīnth, hwīlst hīt slīt.
o.	Mosque, prompt, wrong, wroth, knob, knock, knot, conch, cough clough trough, hough lough gone shone, trode.	o.	mosk, promt, rong, roth, nob, nock, not, conge, cof clof trof, hok lok gon shon, trod.
			There is no Telugu vowel that answers to this.
ō.	Oh, o'er corps door floor, knoll whole soul troul bowl, folk yolk, moult poult, sew strew, rogue vogue brogue, comb holme, owe bow tow show blow flow glow slow, row crow trow throw snow stow, own sown blown flown grown known, know dough though beau, beaux, wrote, sword, ghost, four, fourth, mould, moult, mourn, court, course, growth.	ō.	ō, ōr cōr dōr flōr, nōll hōle sōl trōl bōl, fōk yōk, mōlt pōlt, sō strō, rōg vōg brōg, cōm hōme, ō bō tō shō blō flō glō slō, rō crō trō thrō snō stō, ōn sōn blōn flōn grōn nōn, nō dō thō bō, bōz, rōte, sōrd, gōst, fōr, fōrth, mōld, mōlt, mōrn, cōrt, cōrse, grōth.
			These nearly answer to the Telugu ఓ, as కో, గో, చో. &c.
			This is the Telugu a. Thus క, గ, చ. Ka Ga Cha, &c.
u.	Dumb numb thumb crumb plumb bomb come some, son ton won done none, dove love shove glove, monk sponk.	u.	dum num thum crum plum bum cum sum, sun tun wun dun nun, duv luv shuv gluv, mungk spungk.
ŭ.	Suit sluice ewe view lieu.	ŭ.	sut slŭċe ŭ vŭ lŭ.
			This is the Telugu ఊ, as కూ, గూ, చూ.
û.	Ruth truth, do to (*or* tŭ), two shoe, lose *w*hose bouse, move prove, tom*b* wom*b* *w*hom, *w*hore pour tour, fruit route, wound (*to hurt*), brew crew grew screw shrew yew you throu*gh* gou*t* sou*s*, shrewd, rouge, soup croup group, fourbe, gourde, ouphe.—	û.	rûth trûth, dû tû (*or* tŭ) tû shû, lûse hûse bûse, mûve prûve, tûm wûm hûm, hûr pûr tûr, frût rût, wûnd (*to hurt*) brû crû grû scrû shrû yû yû thrû gû sû, shrûd, rûzh, sûp crûp grûp, fûrbe, gûrde, ûfe.—

Orthography.	*Orthoepy.*
ŭ] Bull full pull, bush push, puss, put (*the verb*) pugh, wolf, wool, foot soot, good hood stood wood, book brook cook crook hook look shook took, cou*l*d shou*l*d wou*l*d.	ŭ] bŭll fŭll pŭll, bŭsh pŭsh, pŭss, pŭt (*the verb*), pŭh, wŭlf, wŭl, fŭt sŭt, gŭd hŭd stŭd wŭd, bŭk brŭk cŭk crŭk hŭk lŭk shŭk tŭk, cŭd shŭd wŭd.

DIFFERENT QUANTITIES OF THE SAME SOUNDS.

Bid	బిడ్	bead	బీడ్	kin	కిన్	keen	కీన్
did	డిడ్	deed	డీడ్	lin	లిన్	lean	లీన్
hid	హిడ్	heed	హీడ్	sin	సిన్	seen scene	సీన్
lid	లిడ్	lead	లీడ్	shin	షిన్	sheen	షీన్
mid	మిడ్	mead, meed	మీడ్	skin	స్కిన్	skean	స్కీన్
rid	రిడ్	read reed	రీడ్	tin	టిన్	teen	టీన్
lick	లిక్	leak leek	లీక్	win	విన్	wean ween	వీన్
pick	పిక్	peak pique	పీక్	chip	చిప్	cheap	చీప్
rick	రిక్	reek wreak	రీక్	dip	డిప్	deep	డీప్
sick	సిక్	seek	సీక్	hip hyp	హిప్	heap	హీప్
wick	విక్	weak week	వీక్	lip	లిప్	leap	లీప్
ill	ఇల్	eel	ఈల్	nip	నిప్	neap	నీప్
bill	బిల్	beal	బీల్	pip	పిప్	peep	పీప్
dill	డిల్	deal	డీల్	rip	రిప్	reap	రీప్
fill	ఫిల్	feel	ఫీల్	ship	షిప్	sheep	షీప్
hill	హిల్	heal heel	హీల్	slip	స్లిప్	sleep	స్లీప్
kill	కిల్	keel	కీల్	snip	స్నిప్	sneap	స్నీప్
mill	మిల్	meal	మీల్	iṡ	ఇజ్	eaṡe	ఈజ్
nill	నిల్	neal	నీల్	it	ఇట్	eat	ఈట్
pill	పిల్	peal peel	పీల్	bit	బిట్	beat beet	బీట్
rill	రిల్	reel	రీల్	chit	చిట్	cheat	చీట్
sill	సిల్	seal	సీల్	fit	ఫిట్	feat feet	ఫీట్
still	స్టిల్	steal steel	స్టీల్	grit	గ్రిట్	greet	గ్రీట్
till	టిల్	teal	టీల్	hit	హిట్	heat	హీట్
vill	విల్	veal	వీల్	lit	లిట్	leet	లీట్
will	ఉిల్	weal weel	ఊీల్	nit	నిట్	neat	నీట్
dim	డిం	deem	డీం	pit	పిట్	peat	పీట్
rim	రిం	ream	రీం	sit	సిట్	seat	సీట్
skim	స్కిం	scheme	స్కీం	tit	టిట్	teat	టీట్
brim	బ్రిం	bream	బ్రీం	flit	ఫ్లిట్	fleet	ఫ్లీట్
bin	బిన్	been bean	బీన్	slit	స్లిట్	sleet	స్లీట్
din	డిన్	dean	డీన్	fist	ఫిస్ట్	feast	ఫీస్ట్
grin	గ్రిన్	green	గ్రీన్	list	లిస్ట్	least.	లీస్ట్

These have no Telugu Sound.

Cock	cauk ca*l*k
hock	hawk
stock	sta*l*k
on	au*l*n
don	dawn
fon	fawn
yon	yawn
cot	cau*gh*t
not	nau*gh*t nou*gh*t
rot	wrou*gh*t
sot	sou*gh*t
Fŭll ఫుల్	fool ఫూల్
pŭll పుల్	pool. పూల్

PARTICULAR RULES AND OBSERVATIONS.

A

1. *A* sounds ȃ before *ll, ld, lk, lt*, and betwixt *w* and *r;* as in ȃll bȃll, bȃld scȃld, chȃ*l*k tȃ*l*k, mȃlt sȃlt, wȃrm swȃrm. This sound is contracted into ă (equivalent to o *shut*) in Wăn swăn, whăt yă*ch*t, wăd, wănd, wănt, wăs, wăst, wăsp, wăsh, wătch.

2. *A* sounds â before *r, lm, lf,* and *lve;* as in Bâr câr, bârb gârb, bârd pârd, lârk pârk, hârl snârl, ârm fârm, bârn dârn, cârp hârp, ârt dârt, bârge lârge, cârve stârve, fârce pârse, mârch pârch; bâ*l*m câ*l*m pâ*l*m psâ*l*m, câ*l*f hâ*l*f, câ*l*ve hâ*l*ve. This sound is contracted into ă before *ff, ft, ss, sk, sp, st, th,* and *nce;* as in Chăff stăff, grăft shăft, lăss păss, ăsk băsk, ăsp clăsp, căst făst, băth lăth păth wrăth, chănce dănce.

E

E sounds ĕ in hĕr, and in the termination ĕr.

I

1. *I* sounds ī before *ld, nd,* and *gh;* as in Mīld chīld, fīnd mīnd, nī*gh*, nī*gh*t.

2. *I* sounds e *shut* before *r* and another consonant; as in Gird, firm, skirt, kirk smirk, chirp stirp, twirl whirl, birth girth mirth, dirge virge. A little broader, like ĕ, in Fir sir stir, dirt flirt shirt spirt, third, thirst, dirk, birch.

*** Some Orthoepists pronounce *e* and *i*, when they precede *r*, like u *shut*. "This (says the Critical Review), is the pronunciation of a Welch peasant." We have adopted this sound only in Bird, first; which perhaps might as properly be pronounced Bĕrd, fĕrst.

O

1. *O* sounds ō before *ll, ld,* and *lt*, as in Bōll pōll rōll, ōld hōld sōld, bōlt cōlt jōlt.

2. *O* generally sounds ô (equivalent to ȃ) before *r* and another consonant; as in Dôrr, bôrn côrn hôrn lôrn môrn scôrn thôrn, côrd c*h*ôrd lôrd, côrk fôrk stôrk, shôrt (*or* short), tôrt, scôrch tôrch, fôrm stôrm, hôrse môrse, ôrb, gôrge, nôrth, côrpse.

U

U, after *j* or *r*, sounds û, when by the First General Rule it should sound ū; as in Jūne, rūe, rūde, rūle.

Y

Y, when not united with another vowel, is considered as the substitute of *I*, and follows the same rules.

*** The Scots confound the sounds of the vowel in almost every instance. Instead of Rāce rēed rīde rōad rûde, they say—Răce rēed rĭde rŏad rŭde; and instead of Hat hem hill hog, they say—Hăt ham hell hŏg. This remark, however, applies only to the retainers of their native dialect, for many of the Scots (as well as of the Irish and Provincial English) can pronounce the language as correctly as the most cultivated inhabitants of London.

OF WORDS EXCEEDING ONE SYLLABLE.

THE Rules which have already been laid down with regard to the pronunciation of monosyllables, hold equally with regard to *accented* syllables. The following observations respect *unaccented* syllables.

I. At the end of unaccented syllables, *a* has its *shut* sound; *e, o, u,* have their *name*-sounds contracted; and *i* and *y* generally sound ĕ; as in A-dapt′, rē-pel′, prō-tect′, lū-nette′, di-vest′, cy-mâr′.

Exceptions.—The initial syllables Ī-, bī-, chī-, clī-, crī-, lī-, prī-, trī-, are generally sounded as here marked; and *i*, ending any other initial syllable, and followed by a syllable

commencing with a vowel, is sounded in this manner; as in Dī-am′ĕ-tĕr. To these exceptions may be added Cībа′rious, cīta′tion, dī-judica′tion, dīnumera′tion, dīrep′tion, dīrup′-tion, gīgan′tic, mīcrom′eter, mīcrog′raphy, mī-gra′tion, nīgres′cent, pīrat′ical, rīval′ity, rhīnoc′-eros, vīca′rious, vībra′tion, vītal′ity, vīvif′ic, vīvip′arous, chȳla′ceous, hȳdrog′raphy, hȳ-drom′etry, hȳdrop′ical, hȳdrostat′ic, hȳdrau′-lics, hȳgrom′etry, hȳper′bolĕ, hȳpot′enuse, hȳ-pothet′ical, phȳtiv′orous, tȳpog′raphy, tȳran′-nical. In Chicane′, chica′nery, litig′ious, li-bid′inous, pias′ter, piaz′za hypoc′risy, mythol′-ogy, phylac′tery, physic′ian, pylo′rus, synod′ic, synon′ima, synop′sis, synech′dochĕ—the *i* and *y* sound ĕ. The final syllables *fy*, *ply*, sound fȳ, plȳ.

II. In unaccented syllables, ending in a single consonant and *e* silent, *a*, *e*, *o*, *u*, have their *name*-sound contracted; as in Trac′tâte, con′-crête, dip′tôte, trib′ûte. *I* has generally its *shut* sound; as in ser′vile, res′pite, prac′tice, &c.

Exceptions.—In verbs terminating in *ate*, when the accent is on the antepenultimate syllable, *a* is generally long; as in Commu′nicāte, prevar′icāte, &c. *I* has its *name*-sound contracted in Ex′īle, e′dīle, gen′tīle, em′pīre, um′-pīre, quag′mīre, pis′mīre; also in the terminations, īde, īfe, īne, īse, īte, īze, when the accent is on the antepenultimate syllable, except in Jac′obine, med′icine, dis′cipline, mas′culine, fem′inine, jes′samine, her′oine, nec′tarine, lib′-ertine, gen′uine, hy′aline, pal′atine, al′kaline, cor′alline, eg′lantine, cu′curbite, def′inite, hyp′-ocrite, fa′vourite, req′uisite, per′quisite, ex′quisite, ap′posite, op′posite; in all of which words *i* has its *shut* sound.

III. In unaccented syllables ending in one or more consonants, the vowels generally have their *shut* sounds, as in *accented* syllables.

Note.—In unaccented syllables *shut* by a consonant (especially if they are final), the sounds of the vowels are often so obscure, that it is difficult to ascertain their quality; and therefore any alteration of the spelling may be unnecessary.

CLASSIFICATION OF CONSONANTS.

By pronouncing the consonants in the following manner, as Sheridan directs, their nature and powers will be more easily discerned than by their common names;

eb, ed, ef, eg, hâ, (*or* eh *guttural*) ej, ek, el, em, en, ep, ăr, ess, et, ev, ex, ez—eth, eth—ezh, esh—ech—eng.

The consonants are divisible into mutes and semivowels. The mutes are those of which the sounds cannot be prolonged; as eb, ed, eg, ek, ep, et: The semivowels are those of which the sounds can be continued at pleasure; as, ef, el, em, en, ăr, ess, ev, ez, eth, eth, ezh, esh, eng.

But there is another classification of the consonants, of great importance to a just idea of them; and that is, into flat and sharp:

Flat......eb, ev, eg, ed, ez, eth, ezh, ej.
Sharp.. ..ep, ef, ek, et, ess, eth, esh, ech.

The consonants may likewise be divided, according to the seat of their formation, or the organs which are chiefly employed in forming them; as the lips, teeth, palate, or nose.

Aspirate.....hâ, *or* eh *guttural.*
Labial........eb ep, ev ef.
Dental......ed et, ez ess, eth eth, ezh esh.
Palatic......el ăr, eg ek.
Nasal.........em en eng.

The consonants ex, ej, ech, are compound, being equivalent to eks, edzh, etsh.

PARTICULAR OBSERVATIONS ON THE CONSONANTS.

B

This consonant has always the same sound when pronounced, but it is often silent. It is always so when followed by *t* in the same syllable, as in Debt, doubt; or preceded by *m*, as in Tomb, dumb; except Rhomb, accumb, and succumb.—The Welch throw this and all the flat consonants out of their alphabet, and substitute their co-relative sharp consonants; instead of Bill, dame, gore, vile, zeal, they say Pill, tame, core, file, seal. The natives of Somersetshire, on the contrary, substitute the flat for the sharp consonants.

C

C is a redundant character when standing by itself, supplying the place either of *k* or *s*. It has the sound of *k*, except when followed by *e*, *i*, or *y*; and then it has generally the sound of *s*. It sounds like *k* in Sceptic and its derivatives. It has the sound of *sh* in the terminations *cean cial*, *ceous cious*, &c. as in Ocean, social, cetaceous, gracious; and it has the sound of *z* in Suffice, sacrifice, and discern.

It is sometimes silent; as in Muscle, indict, victuals, and always before *k* in the same syllable, as in sack, sick, sock.

D

This letter has always the same sound by those who pronounce English well; but the Provincials, particularly the Irish, in many words thicken the sound by a mixture of breath. Thus, though they sound the *d* right in the positives Loud and Broad, in the comparative degree they thicken it by an aspiration, and sound it as if it were written Loud-her, Broad-her. This vicious pronunciation may be easily cured; for as they can pronounce the *d* properly in the word Loud, let them rest a little upon that syllable, and then, without an aspiration, pronounce the syllable *er*. This letter is sometimes, though not often quiescent; as in the words Handkerchief, handsome, handsel.

F

F has always its own sound, except in the particle *of*, which is sounded *ov*; but in composition, at the end of words, it is sounded *off*, as in Whereof, &c. Though it is constant to its sound when single, yet it is often marked by *ff*, as in Chaff, scoff; sometimes by *ph*, both in the beginning and end of words, as in Philosophy, epitaph; and sometimes by *gh*, as in Laugh, cough.

G

G has two sounds, one peculiar to itself, as in Gold; the other in common with *j*, as in Gentle. The first of these may be called hard, the other soft *g*. It has, like *c*, its hard sound, except when followed by *e*, *i*, or *y*; and then it generally sounds like *j*; which it does in the word Gaol, more commonly written Jail.

G is hard before *e* or *i* in Gear, geck, geese, geld, get, gewgaw, target, tiger, toged, together, auger, eager, gibbe, gibcat, gibber, gibberish, gibbous, giddy, gift, gig, giggle, gild, gill (of a fish), gimlet, gimp, gird, girdle, girl, girth, gizzard, give, begin; and in many proper names.

Gg have the hard sound, except in Aggerate, and exaggerate.

G is silent before *m* or *n* in the same syllable, as in Phlegm, diaphragm; gnat, imprĕgn, oppūgn, expūgn, propūgn.

Gh sometimes sound *f*, but are generally silent. They sound *k* in Lough, hough, shough.

H

This character is no mark of any articulate sound, but is a mere sign of aspiration, or effort of the breath. This is the only power it has when single, and all words beginning with that letter are to be preceded by an effort of the breath, except only the following, herb, herbage, heir, honest, honour, hospital, hostler, hour, humour, humble, humbles. It is silent after *r*, as in Rhyme, myrrh; and when it follows a vowel in the same syllable, as in Ah, oh. In the combination *wh*, although written after the *w*, it is pronounced before it; and, therefore, in pronouncing such words as When, whip, &c., we ought to breathe forcibly before pronouncing the *w*, as if written, hŭ-en′, hŭ-ip′, and avoid that feeble cockney pronunciation, so disagreeable to a correct ear, which makes no distinction between Wen and When, Wear and Where, Wile and While, &c.

J

This letter is the representative of a compound sound made up of *d* and *zh*. This is a difficult sound to such foreigners as have it not in their several tongues; and to enable them to pronounce it, it is only requisite to desire them first to form the letter *d* with a vowel before it, as *ed*, keeping the tongue in the position that it has when that letter is formed; then let them try to sound the French *j* (which is exactly the sound *ezh*), and the compound sound of *edzh*, or *dzha*, will be produced. To facilitate this, it will be proper to present the first of these to the eye spelled with the French *j*, as thus, *edj*; and af-

terwards, in order to begin a syllable with that sound, which is more difficult than concluding with it, let them place the tongue in the position of sounding *ed*, and without uttering the previous vowel, let them run the sound of *d* into that of the subsequent *j* followed by a vowel; as Djoy (joy), djoke (joke). This letter is never silent, and has always the same sound, except in Hallelujah, where it is pronounced like initial *y*.

K

K has always the same sound, as in King, keel, key; but its sound is often usurped by *c* and *q*, as in Car, cat, cock. Queen, quill, quay. It is always silent when it precedes an *n* in the same syllable; as in Know, knot—pronounced No, not.

L

L has always one uniform sound, except in Colonel—pronounced Curnel.—It is silent in Almond, calf, half, calve, halve, chaldron, falcon, folk, yolk, fusil, halser, malmsey, salmon, balk, chalk, talk, stalk, walk, alms, balm, calm, palm, psalm, qualm, shalm, could, should, would.

M

M is also uniform in its sound, except in the old words Comptroller, accompt—pronounced Control′er, ac-cownt′. It is never silent.

N

N is likewise uniform, except in accented syllables, when it precedes the sound of *ek* or *eg*, and then it sounds *ng*; as in Thank, uncle, banquet, anger, &c. It is always mute after *m* in the same syllable, as in Hymn, condemn; also in the word Kiln.

P

This letter has always one uniform sound except when joined to an *h*; for *ph* united assume the power of *f*; as in Philosophy. In Nephew and Stephen *ph* sound *v*. *P* is silent in Psalm, pseudo, and their derivatives; also in Pshaw, ptisan; and always between *m* and *t*, as in Tempt, sumptuous, &c. *Ph* are silent in Apophthegm, phthisis, and phthisic.

Q

Q has always the power of *k*, for which letter it stands only when it precedes *u* followed by some other vowel; as in the words Quarrel, question, antiquity, where the two vowels are combined in a diphthongal sound; or the words Pique, antique, in which the two latter vowels are silent, and the sound of the consonant finishes the syllable.

This letter is always followed by *u* in the French as well as in the English; but the difference between their use of it and ours consists in this, that in the French the *u* is silent, and the *q* unites itself immediately with the following vowel, having the sound of *k*. With us the *u* forms a diphthong with the following vowel, in the same manner as in the word *quoi*, the only one in the French into which the diphthongal sound is admitted. This will be sufficient to point out its true pronunciation to foreigners. It is never silent.

R

This letter has a rough and a smooth sound. It has always its rough sound, except when preceded by a long vowel, as in Bar, large, &c.

S

S has four different sounds; 1*st*, Its own proper sound, as in Lass; 2*dly*, *z*, as in Rose; 3*dly*, *sh*, as in Passion; 4*thly*, *zh*, as in Osier.

It has its own proper sound of *s* always at the beginning of words. The same at the end of words, 1*st*, When they terminate in *as*, except in the monosyllables As, has, was, and the plural of nouns ending in *ea*, such as Fleas, pleas, &c. 2*dly*, In all words ending in *ss*, as Faultless, depress, &c. 3*dly*, In all words ending in *is*, as This, tennis; except the verb *is*, and the pronoun *his*, in which it has the sound of *z*. 4*thly*, In all words ending in *us* and *ous*; as Circus, genius; cutaneous, nauseous. 5*thly*, When preceded in the same syllable by any of the sharp consonants, *p*, *f*, *k*, or *t*; as in Caps, scoffs, locks, hats.

It has the sound of *z*, 1*st*, When finishing a word preceded by any other consonant than the sharp consonants *p*, *f*, *k*, or *t*; as in Blabs, beds, begs, bells, dams, &c. 2*dly*, It has the sound of *z* when finishing a word preceded by the vowel, *e*; as Riches, series, except when preceded

by *p*, *f*, *k*, or *t*, in the same syllable; as hopes, strifes, &c.

It has the sound of *sh* in all words ending in *sion* preceded by a consonant; as in Emulsion, expansion, dispersion, &c.: And of *zh* in *sion* preceded by a vowel; as in Occasion, cohesion, incision, explosion, confusion: Likewise in all words ending in *sier*; as Crosier, hosier; and in Measure, pleasure, treasure, &c.

It is silent in Aisle, isle, island, demesne, puisne, and viscount.

The letter S as in pleasure, treasure, measure is sounded like the Tamil letter ழ as in the words பழம் pazham, தமிழ் Tamil (Tamizh.)

T

It has the sound of *sh* in all terminations in *tion*; as Nation, sanction, notion, &c.; except when *s* or *x* precedes; as in Question, bastion, mixtion, &c. In like manner *t* has the sound of *sh* in all terminations in *tial*; as Martial, nuptial; except when preceded by *s*; as in Bestial, celestial.

In pronouncing this letter the Irish and other provincials thicken the sound, as was before mentioned with regard to *d*; for Better, they say Bet-her; for Utter, Ut-her; and so on in all words of that structure. This faulty manner arises from the same cause that was mentioned as affecting the sound of *d*; and is curable only in the same way.

V

V has always one uniform sound, and is never silent, except in the colloquial pronunciation of the word Twelvemonth.

The letters V and W present a difficulty to the Hindus: who are not easily taught the distinction.

X

This character stands for three compound sounds; one which has the power of *ks*, another of *gz*, and a third of *ksh*. At the end of words it has always the sound of *ks*; as in vex, tax.

The initial syllable *ex* is always pronounced *eks*, except when followed by an accented syllable beginning with a vowel, and then it sounds *egz*; to assist the memory in which it is only necessary to have recourse to two words, such as Ex'ecute, exec'utor. There is but one case in which there are exceptions to this general rule, and that is where the sound of *gz* is preserved in some words contrary to the maxim above laid down; which is only in a few derivatives from primitives that have the sound of *gz* in them, according to the last rule. Thus the words Exemplary from Example, and Exaltation from Exalt, must be sounded Egzemplary and Egzaltation, though the accent be changed to the first syllable in the former, and to the third in the latter. And the same must be observed with regard to all words of this class. It sounds *ksh* before the termination *ion*; as in Connexion. At the beginning of words it has the sound of *z*.

Z

This letter is seen in very few English words, as its power has been for the most part usurped by *s*. It represents two sounds; one of its own, as in Razor; the other *zh*, or French *j*, as in Azure, razure, glazier, grazier, &c.

It is silent in Rendezvous.

We shall now proceed to examine some PECULIAR COMBINATIONS of the consonants.

Th, th.

These are two different sounds marked by the same combination of *th*. They are formed by placing the tip of the tongue between the teeth, and in that position trying to pronounce *ez* and *ess*. The former is called the *flat*, and the latter the *sharp* sound.

In the beginning of words *th* has its sharp sound, except in these words, The, this, that, these, those, than, then, thence, there, thither, though, thus; and in the pronouns, Thou, thee, thy, thine, they, them, their, theirs, and their compounds; in all of which it has its flat sound.

At the end of words *th* has its sharp sound, except in the following words, With, beneath, underneath, booth, smooth, to wreath, to seeth, to sooth, to sheath.

It has always its flat sound when followed by a final mute *e*, in the same syllable; as in Bathe, breathe. When followed by a *y* in the last syllable, it has its sharp sound; as Sym-

pathy, healthy; except in the words Stithy, wreathy, and worthy.

In all other situations of *th*, when in any middle syllables of words, the most general rule is, that it has the sharp sound before consonants, and the flat before vowels, except in derivative and compound words, which retain the sound of their primitives; thus, Loathsome retains the primitive sound of Loathe, though preceding a consonant; and Toothache the original sharp sound of Tooth, though preceding a vowel.

In a few instances *th* is sounded, as it always is in French, like *t*; viz. in Thames, Thomas, thyme, asthma, phthisic.

Zh

This sound, called *ezh* in the list of letters, is marked by *zh*, to make it correspond to its co-relative *sh*. It is sometimes, though but seldom, represented by *z*, as in Azure; but its general mark is an *s* in the termination *sion* preceded by a vowel, as -ăsion, -ĕsion, -ision, -ōsion, -ūsion—in Occāsion, cohēsion, division, explōsion, infūsion. This sound is exactly the same as that of the French *j*; and foreigners are to avoid pronouncing words of this structure in the French manner, as if they consisted of four syllables divided thus, Oc-ca-si-on; but to make only three syllables of them, reducing the last two into one, and pronouncing the word as if it were spelt thus, Occajon, giving the consonant *j* its French sound.

Sh

This is the proper mark for the sound which we have called *esh*, to be found in Shall, wish; and wherever it appears it has invariably the same sound, and is never silent. But the power of this combination is usurped in much the greater number of words (containing the sound of which it is the proper representative,) by the letters *c*, *t*, and *s*. By *c* and *t* in all words ending in *cial* and *tial*, as Social, partial; in *cion* and *tion*, as Suspicion, nation; in *cious* and *tious*, as Capricious, contentious; in *ceous*, as Cetaceous; and by *s* in *sion*, whenever preceded by another *s* or any other consonant, as in Passion, pension. It is also represented by *ch* in words taken from the French, as Chevalier, machine.

In order to pronounce properly this combination of letters, which is nowhere to be found in the French, it will be only necessary to inform foreigners, that our *sh* has uniformly the same sound as the French *ch* in the words Charité, chere, &c.

Ch

This combination is composed of *t* and *sh*; as heard in the words Chin, chat, chance.

In the final combinations *lch*, *nch*, it sounds *sh*; as in Filch, inch, &c. Also in words from the French; as Capuchin′, chaise, chagrine′, chamade′, champingn′on, chan′cre, chandelier′, char′latan, chevalier′, chicane′, machine′, machin′ist.

In words from the learned languages, it is generally pronounced like *k*; as in Cach′exy, chalcog′raphy, chalyb′eate, chame′leon, cham′omile, cha′os, char′acter, chasm, chil′iad, chym′ist, chime′ra, chirog′raphy, chir′omancy, chloro′sis, chol′er, cho′rus, chord, chorog′raphy, chyle, an′chor, an′choret, cat′echism, cat′echise, catechet′ical, catechu′men, drach′ma, ech′o, echi′nus, ep′och, ep′ocha, i′chor, machina′tion, mach′i-nal, mechan′ic, mechan′ical, orches′tra, or′chestre, tech′nical, an′arch, an′archy, conch, coch′leary, dis′tich, hemis′tich, monos′tich, eu′nuch, mon′arch, monarch′ical, hi′erarch, here′siarch, pen′tateuch, stom′ach, stomach′ic, scheme, school, schol′ar, mas′tich, and wherever it precedes *r*; as in Chrism, &c.

The Greek prefix *arch* is pronounced *ark* before a vowel, but *artsh* before a consonant; as in Archangel, archbishop. In words of our own composition, it is sometimes pronounced *artsh* before a vowel; as Arch-enemy.

It is silent in the words Drachm, schedule, schism, and yacht.

Ng

The sound of these combined letters is always uniform at the end of words, except in the termination *ing* preceded by *ing*; as in Singing, pronounced Sing′in. But as there are different sounds annexed to the same apparent combination, it will be necessary to show wherein the difference consists. *1st*, Whenever *ng* has a mute *e* after it, its sound is changed to a mixed one of *n* and *j*; as in the words Range, strange.

2dly, When a syllable is added to the primitives ending in *ng*, it generally retains its own sound, as in Hang, hanger; wrong, wronger; yet sometimes it lends the sound of *g* in its hard state to the next syllable; as in Long, longer; strong, stronger; which should be pronounced as if written Long′ger, strong′ger. These two, with the word Younger, pronounced Young′ger, are the only exceptions to the above rule. To these may be added likewise some primitive words that also add the hard *g* to the last syllable; these are Anger, linger, finger, hunger, conger, monger, with its derivatives, as Fishmonger, &c., and all words ending in *ngle*, as Angle, single, &c.

3dly, All words ending in *nge* retain the primitive sound in the derivatives, as Range, ranger; strange, stranger; challenge, challenger. In all other words ending in *ger*, preceded by an *n* closing the former syllable, *g* has the sound of *j* as Messenger, harbinger, &c.

*** We have retained, in our Notation, *c* and *q*, pronounced like *k*,—*x*, pronounced like *ks*,—*j*, pronounced like *dzh*,—and *ch*, pronounced like *tsh*,—to avoid the uncouth appearance which Sheridan has given to many words, by throwing out these characters; as *Cask, quit, fox, judge, church*, &c., which he depicts thus—Kask, kwit, foks, dzhudzh, tshurtsh, &c.

ON ACCENT.

Accent—means a certain stress of the vōice upon a particular letter, which distinguishes the syllable in which it is contained from any other syllable. Thus, in the following words, Pa′gan, pe′nal, pi′lot, *a*, *e*, *i*, are the accented letters, and *pa*, *pe*, *pi*, the accented syllables. In Ab′ject, ac′rid, ad′vent, *b*, *c*, *d*, are the accented letters, and *ab*, *ac*, *ad*, the accented syllables.

Secondary Accent—is that stress, which, in polysyllables, we place upon another syllable, besides that which has the principal accent, in order to prōnounce every part of the word more distinctly, forcibly, and harmoniously; as on the first syllable of Dem′onstra′tion, and on the second of Pronun′cia′tion.

Quantity—means a greater or less duration of time taken up in pronouncing a vowel or syllable. When the vowel is long, we account the syllable lȯng; but when the vowel is short, we account the syllables so too. Thus ȧll, ȧle, are accounted long syllables; and Act, strength, short ones. Though the ordinary situation of a long vowel is at the end of a syllable, it may be long at the beginning and in the middle of a syllable; as in ȧrm, mīld; but, in accented syllables, the vowel can only be made short by laying a stress on the following consonant, and consequently uniting it to the vowel in the same syllable; as in Ac′id, ep′ic, lim′it, hab′it, com′ic.

The laws of Pronunciation are only to be traced by attentive observation.

Thus, by attending to the accentuation of a number of dissyllables, which are both nouns (or adjectives) and verbs, we find that the accent is on the initial syllable of the noun (or adjective), and on the final syllable of the verb; *viz.* Ab′ject, abject′; ab′sent, absent′; ab′stract, abstract′; ac′cent, accent′; af′fix, affix′; aug′ment, augment′; at′tribute, attrib′ute. Bom′bard, bombard′. Cem′ent, cement′; col′league, colleague′; col′lect, collect′; com′pact, compact′; com′pound, compound′; com′press, compress′; con′cert, concert′; con′crete, concrete′; con′duct, conduct′; con′fine, confine′; con′flict, conflict′; con′serve, conserve′; con′sort, consort′; con′test, contest′; con′tract, contract′; con′trast, contrast′; con′verse, converse′; con′vert, convert′; con′vict, convict′. Des′ert, desert′; dis′count, discount′; des′cant, descant′; di′gest, digest′. Es′say, essay′; ex′port, export′; ex′tract, extract′; ex′ile, exile′; Fer′ment, ferment′; fre′quent, frequent′. Im′port, import′; in′cense, incense′; in′sult, insult′. Ob′ject, object′. Per′fume, perfume′; per′mit, permit′; pre′fix, prefix′; pres′age, presage′; pres′ent, present′; prod′uce, produce′; proj′ect, project′. Reb′el, rebel′; rec′ord, record′; ref′use, refuse′. Sub′ject, subject′; sur′vey, survey′. Tor′ment, torment′; traj′ect, traject′; trans′fer, transfer′; trans′port, transport′. And this difference of accent produces, in a number of these words, a difference in the syllabication, and in the sound or quantity of the vowels; as, Cem′ent,

cě-ment′; des′ert, dě-sert′; des′cant, dê-scant′; dī′gest, di-gest′; ex-pôrt, ex-pōrt′; ex′īle, ex-īle′, &c.

The following words have a different accent, as they are nouns or adjectives; *viz.* Au′gust, *n.* august′, *adj*; com′pact, compact′; con′text, context′; champagne′, cham′paign; ex′ile, exile′; gallant′, gal′lant; in′stinct, instinct′; invalid′, inval′id; Levant′, lev′ant; min′ute, minute′; su′pine, supine′.

Sometimes a difference of accent on the same parts of speech, marks a difference of signification; as Des′ert (a wilderness), desert′ (merit). Con′jure (to practise magic), conjure′ (to summon in a sacred name), Buf′fet (a blow), buffet′ (a cupboard), Sin′ister (insidious), sinis′ter (the left).

In a few words, the verb is distinguished from the noun by changing a sharp into a flat consonant; as Advice, advise; device, devise; excuse, &c. Prophecy and prophesy are distinguished by pronouncing the last syllable of the noun sě, and that of the verb sī.

With regard to polysyllables, it very strikingly appears that the Antepenultimate Accent is the favourite accent of our language; and that every vowel under that accent, except *u* is *shut* by a single consonant, unless that consonant be followed by two vowels; as exemplified in Cab′alist, ded′icate, ev′ident, mel′ody, mon′ument, pen′alty, ven′erate, man′uscript, rid′icule, depop′ulate, exper′iment, recapit′ulate, insignif′icant; du′plicate, ju′niper, pu′berty, u′nicorn, fu′neral, commu′nicate; pe′riod, corpo′real, poste′rior, immate′rial, presbyte′rian, &c. And it is worthy of remark, that the Secondary Accent, though not so generally, subjects the vowels to the same rule, but with the same exceptions; as in Dem′onstra′tion, prod′igal′ity, ret′rospec′tive; lu′cubra′tion, u′nivers′ity; me′teorol′ogy, de′via′tion, &c.

That Termination has a considerable influence on accent will appear from the following observations: 1*st*, Words having *ea, eo, eou*, or *ia, ie, io, iou*, in their termination, always have the accent on the preceding syllable; as in Lin′eal, pig′eon, hid′eous, fil′ial, ā′lien, pin′ion, tē′dious, &c., with the numerous terminations in *ion, ial, ian, ious*, &c.; as Invā′sion, cohē′sion, provis′ion, explō′sion, confū′sion; mutā′tion, complē′tion, ambit′ion, devō′tion, ablū′tion; provin′cial, substan′tial; physic′ian; loquā′cious, propit′ious. And when these terminations are preceded by a single consonant, every vowel in the accented syllable has its long *name-sound*, except, *i*, which has always its *shut* sound; as may be observed in the foregoing words. The only exceptions are Battal′ion, prec′ious, spec′ial, espec′ial, discret′ion, rat′ional, nat′ional, and their derivatives. 2*d*, Words terminating in *ic* or *ical* have the accent on the preceding syllable, a single consonant *shutting* every vowel except *u*; as in Fanat′ic, polem′ic, specif′ic, harmon′ic, cherū′bic; rad′ical, cler′ical, fin′ical, log′ical, mū′sical. The only exceptions are, Arith′metic, bish′opric, chol′eric, ephem′eric, tur′meric, em′piric, rhet′oric, lu′natic, splen′etic, her′etic, schism′atic, pol′itic. 3*d*, Words ending in *scence* have the penultimate accent, with the preceding vowel *shut*; as Excres′cence, putres′cence, &c.; Concū′piscence being the only exception. 4*th*, Words ending in *ity* have the antepenultimate accent, with the preceding vowel long, if no consonant intervene; but a single consonant *shuts* every preceding vowel, except *u*; as in Dē′ity, vacū′ity; seren′ity, divin′ity; impū′nity, &c.; Scārc′ity, and rār′ity (signifying uncommonness) are the only exceptions. The same rule holds with respect to words in *ify* (pronounced ė-fī); as Dē′ify, pac′ify, spec′ify, ed′ify, stū′pify, &c.; except Glō′rify and nō′tify. 5*th*, Words ending in *alous, ulous, inous, arous, erous, orous, erate*, have the antepenultimate accent; as Anom′alous, mirac′ulous, volū′minous, ovip′arous, somnif′erous, graniv′orous, metē′orous, degen′erate, &c.; except Decō′rous, pylō′rous, canō′rous, sonō′rous, impō′rous. But words ending in *ise, ize, ator, ative, ary, ery, ory*, have generally the accent on the root of the word, or on that syllable which is accented in the word from which they are derived; as, Crit′icise, mer′chandise; sig′nalize, spir′itualize; im′itator, cul′tivator; commū′nicative, es′timative; pen′sionary, stā′tionary; fōr′gery, mil′linery; ded′icatory, commend′atory, &c.

The termination *ed*, in the preterite and participle of verbs, is generally contracted into *d*;

as in Hanged, drubbed, sāved, dragged, buzzed, bāthed, lodged, &c. But after a sharp consonant, it is contracted into *t*; as in Hōped, stuffed, bāked, blessed, wished, &c.

The participial adjectives Blessed, cursed, beloved, learned, winged, aged, preserve the *e*; also the adverbs Confess'edly, profess'edly, fōrc'edly, unveil'edly, defôrm'edly, feign'edly, refīn'edly, resīgn'edly, restrain'edly, concern'edly, prepār'edly, assūr'edly, advīs'edly, dispers'edly, diffūs'edly, confūs'edly, unperceiv'edly, resolv'edly, deserv'edly, reserv'edly, avow'edly, perplex'edly, fix'edly, amāz'edly. To which may be added these adjectives, Nā'ked, wick'ed, pick'ed, (pointed), hook'ed crook'ed, fôrk'ed, tusk'ed, wretch'ed, scab'bed, crab'bed, chub'bed, stub'bed, scrub'bed, shag'ged, rag'ged, dog'ged, rug'ged, scrag'ged, jag'ged, hawk'ed; and the nouns Wick'edness, nā'kedness, rug'gedness, &c. But the *e* is suppressed in Fŭll'āged, sheath'winged.

The termination *ied* is pronounced *id*, as in Married, tarried, &c.

The terminations *es* and *ies* are pronounced *iz*; as in Grāces, āges, praises, stōries, &c.

The termination *el* is never contracted, except in Shēkel, weasel, ousel, nousel, nāvel, ravel, snivel, swivel, rivel, drivel, shrivel shovel, grovel, hazel, drazel.—The termination *en* is always contracted, except in Sudden, mynchen, kitchen, hyphen, chicken, ticken, jerken, aspen, platen, paten, marten, latten, patten, leaven, sloven, mittens.

"Nothing," says Walker, "is so vulgar and childish, as to hear *swivel*, and *heaven*, pronounced with the *e* distinctly, or *novel* and *chicken* with the *e* suppressed."

With regard to such words as Able, feeble, title, noble, bugle, &c., we have followed Sheridan in marking them as monosyllables, thus—āble, fēble, tītle, nōble, būgle.—We have also followed him in marking the terminations—able, —ible, &c., as one syllable, except when they follow an accented syllable; as in Agree'able, percep'ti-ble, &c. where we have followed Walker in marking them as dissyllables.

THE

ELEMENTS OF READING.

NOTE.—*The following observations are chiefly extracted from* MR. WALKER's Rhetorical Grammar; *a work which, while it displays consummate ingenuity, is, at the same time, simple and perspicuous.*

THE ART OF READING teaches us to pronounce written composition with justness, energy, variety, and ease. Agreeably to that definition, Reading may be considered as that species of delivery, which not only expresses the sense or meaning of the composition, so as barely to be understood, but which, at the same time, gives it all that force, beauty, and variety, of which it is susceptible.

The object to be attained in reading aloud, is to make the sense of the composition easily and thoroughly understood by the hearers. The sense is confused by uniting words that ought to be disjoined, and by separating such as ought to be united. It will be necessary therefore to inquire into those divisions and subdivisions of a sentence which are employed to fix and ascertain its meaning: this leads us to a consideration of the doctrine of punctuation.

Punctuation may be considered in two different lights; 1*st*, As it clears and preserves the sense of a sentence, by combining those words that are united in sense, and separating those which are disjoined; and, 2*dly*, As it directs to such pauses, elevations, and depressions of the voice, as not only mark the sense of the sentence, but give it a variety and beauty which recommend it to the ear; for, in speaking, as in

other arts, the useful and the agreeable are almost always found to coincide; and every real embellishment promotes and perfects the principal design.

To have as clear an idea as possible of the deficiencies of the common mode of punctuation for the purposes of elocution, it will be necessary to consider it as related to grammar and rhetoric separately. The common system of punctuation may be sufficient for the purposes of grammar, so as to mark the connection of words in the development of the construction, and yet be but a very imperfect guide to the proper manner of delivery for elucidating the meaning which we suppose the author intends to convey. A system of Rules founded on the nature of composition, must facilitate the practice of this art.

The art of speaking, though founded in grammar, has principles of its own; principles that arise from the nature of the living voice, from the perception of harmony in the ear, and from a certain superaddition to the sense of language, of which grammar takes no account. These principles necessarily influence our pronunciation, and direct us to pauses which are entirely unknown to every system of punctuation in use.

GENERAL IDEA OF THE COMMON DOCTRINE OF GRAMMATICAL PUNCTUATION.

GRAMMARIANS are pretty generally agreed in distinguishing the simple pauses into

The comma,	marked thus	,
The semicolon,		;
The colon,		:
The period,		.

The duration of the pauses varies according to the subject of discourse. But their relative proportions are as follows:

The comma is a pause till you can tell *one;* the semicolon is double, the colon triple, and the period quadruple in duration of the comma.

The use of the Comma.

A simple sentence, that is, a sentence having but one subject or nominative, and one finite verb, admits of no grammatical pause. Thus, in the following sentence, "The passion for praise produces excellent effects in women of sense;" *The passion for praise* is the subject or nominative case to the verb *produces*, and *excellent effects in women of sense* is the object or accusative case, with its concomitant circumstances or adjuncts of specification; and this sentence admits of no comma between any of its parts. But in the following sentence, "The passion for praise, which is so very vehement in the fair sex, produces excellent effects in women of sense;" a new verb is introduced, accompanied with adjuncts of its own, and the subject is repeated by the relative pronoun *which:* it now becomes a compound sentence, made up of two simple sentences, one of which is inserted in the middle of the other; it must, therefore, be distinguished into its component parts by a comma, placed on each side of the additional sentence.

In every sentence, therefore, as many subjects, or as many finite verbs as there are, either expressed or implied, so many distinct parts there may be, and these should be separated by commas; as, "My hopes, fears, joys, pains, all centre in you." The case is the same when several adjuncts affect the subject of the verb; as, "A good, wise, learned man, is an ornament to the common wealth:" or when several adverbs, or adverbial circumstances, affect the verb; as, "He behaved himself modestly, prudently, virtuously." For, as many such adjuncts as there are, so many several members does the sentence contain; and these are to be distinguished from each other as much as several subjects or finite verbs.

The exception to this rule is, where these subjects or adjuncts are united by a conjunction; as, "The imagination and the judgment do not always agree; and, "A man never becomes learned without studying constantly and methodically." In these cases the comma between the subjects and adjuncts is omitted.

There are some other kinds of sentences, which, though seemingly simple, are, nevertheless, of the compound kind, and really contain several subjects, verbs, or adjuncts. Such are the sentences containing what is called the case absolute; as, "Physicians, the disease once discovered, think the cure half wrought." Also those sentences where nouns are added by apposition; as, "The Scots, a hardy people,

endured it all." So also those where vocative cases occur; as, "This, my friend, you must allow me."

The use of the Semicolon, Colon, and Period.

I. WHEN a sentence can be divided into two or more members, which are again divisible into others more simple, the former members are to be separated by a semicolon.

II. When a sentence can be divided into two parts, either of which parts is again divisible by a semicolon, the former are to be separated by a colon.

EXAMPLES.

"As we cannot discover the shadow moving along the dial-plate, so the advances we make in knowledge are only perceived by the distance gone over."

These two members, being both simple, are only separated by a comma.

"As we perceive the shadow to have moved, but did not perceive it moving; so our advances in learning, as they consist of such minute steps, are only perceivable by the distance."

This sentence being divided into two equal parts, and those compounded, since they include others, we separate the former by a semicolon, and the latter by commas.

"As we perceive the shadow to have moved along the dial, but did not perceive it moving; and it appears that the grass has grown, though nobody ever saw it grow: so the advances we make in knowledge, as they consist of such minute steps, are only perceivable by the distance."

The advancement in knowledge is now compared both to the motion of a shadow, and the growth of grass; which comparisons divide the sentence into two principal parts; but since what is said of the movement of the shadow, and of the growth of grass, likewise contains two simple members, these are to be separated from each other by a semicolon; consequently a higher pointing is required, to separate *them* from the other part of the sentence to which they are opposed: and this pointing is a colon.

When a member of a sentence forms complete sense, and does not excite expectation of what follows (though it consist but of a simple member), it may be marked with a colon; as,

"The discourse consisted of two parts: in the first was shown the necessity of fighting; in the second, the advantages that would arise from it."

"England is so eminent for fruits, that they have been exported to many other countries: yet it does not produce any mangoes."

III. When a sentence is so far perfectly finished as not to be connected in construction with the following sentence, it is marked with a period.

The Interrogation, Exclamation, and Parenthesis.

To the four simple pauses, grammarians have added

The interrogation,	marked thus	?
The exclamation,	marked thus	!
The parenthesis,	marked thus	()

I. The note of interrogation is used to show that a question is asked; as, "What day of the month is this?" It likewise distinguishes a question from a sentence in the imperative mode; as "Do you return?" It requires a pause equal either to a semicolon or period, as the sense demands.

II. An exclamation denotes an emotion of the mind; and the pause is regulated like that of the interrogation; as,

"These are thy glorious works, Parent of good!
"Almighty! Thine this universal frame,
"Thus wond'rous fair! Thyself how wond'rous then!"

III. A parenthesis is a sentence inserted into another sentence, to illustrate its meaning; but is neither necessary to the sense, nor at all affects the construction. It may have a pause equal to a semicolon; as,

"When they were both turned of forty (an age in which, according to Mr. Cowley, there is no dallying with life), they determined to retire, and pass the remainder of their days in the country."

OF RHETORICAL PUNCTUATION.

THE common Rules of Punctuation, though sufficient to show the grammatical construction of a sentence, are very inadequate to the purposes of just and accurate elocution. To afford, therefore, such farther aids as are actually made use of by the best readers and speakers, and such as *must* be used in reading and speaking, if we would wish to pronounce with justness, energy, and ease, is the design of the following Rules ; in exemplifying which, a dash—serves to supply the defects of the common punctuation.

I. The subject of a verb, especially if it consists of more than one word, admits of a pause before the verb ; as,

" Truth—is the basis of excellence."

" Piety—is the only proper and adequate relief of decaying man."

" The first step to virtue—is to love it in others."

II. *Who* and *which*, when relative pronouns, and *that*, whether used as a relative pronoun or a causal conjunction, generally admit of a pause before them ; as,

" The man—who feels himself ignorant, should at least be modest."

" A man—cannot be agreeable to others—who is not easy within himself."

" Hypocrisy—is the tribute—which vice pays to virtue."

" He—that is pleased with himself, easily imagines—he shall please others."

" I must therefore desire the reader to remember—that, by the pleasures of the imagination, I mean such pleasures only—as arise originally from sight."

This rule is of greater extent than at first it appears to be, for there are several words usually called adverbs, which include in them the power of the relative pronoun, and will therefore admit of a pause before them; such as, When, why, wherefore, how, where, whether, whither, whence, while, till, or until ; *when* being equivalent to *the time at which ; why* or *wherefore* to *the reason for which ;* and so of the rest.

III. When the adjective follows the noun, and is succeeded either by another adjective or words equivalent to it, forming what may be called a descriptive phrase, it must be separated from the noun by a short pause ; as,

" He was a man—learned and polite."

" It is a book—exquisite in its kind."

" It was a calculation—accurate to the last degree."

That no pause is to be admitted between the noun and the adjective in the inverted order, when the adjective is single, or unaccompanied by adjuncts, is evident by the following example from Pope ;

Of these the chief the care of nations own,
And guard with *arms divine* the British throne.

To exemplify still farther the rules which have been laid down, we shall insert a passage from the Spectator, pointed as we imagine it ought to be, in order to read it with propriety. This passage will furnish us with a rule of great extent and use ; and the rule is, that when one object is successively contrasted with another, though these objects consist but of a single word, it is necessary to pause after each, in order to show the contrast more distinctly.

" At the same time—that I think discretion—the most useful talent—a man can be master of, I look upon cunning—to be the accomplishment—of little, mean, ungenerous minds. Discretion—points out the noblest ends to us, and pursues the most proper—and laudable methods—of attaining them ; cunning—has only private, selfish aims, and sticks at nothing—which may make them succeed. Discretion—has large—and extended views, and, like a well-formed eye, commands a whole horizon ; cunning—is a kind of short-sightedness, that discovers the minutest objects—that are near at hand, but is not able to discern things—at a distance."

ON THE SLIDES OR INFLECTIONS OF VOICE.

THE human voice, like all other sounds, may be considered as divisible into high and low, loud and soft; we may dwell a longer or a shorter time upon each of these varieties, and they may succeed one another either more rapidly or more slowly. These seem to be all the radical distinctions of sounds in general ; but these may all be applied to musical sounds. Speaking sounds, to all these diversities, add another ; which is that of sliding up and down the scale

of sounds by insensible degrees, exactly like the sound produced by a violin, when the finger slides up and down the string, when the bow vibrates it. These sounds, however, are in general so rapid and instantaneous, the slides so short, and the difference between them so small, as scarcely to be perceptible. We hear a variety upon the whole, but we cannot arrest it for examination. But when we read or speak deliberately, we perceive the slides more distinctly; and if we drawl out our words, they become very apparent; if a word requires a strong emphasis, and we dwell some time upon it, especially if the word ends with an open vowel, we find the voice slide either upward or downward very perceptibly. Now, what the voice is heard to do when pronouncing slowly or forcibly, it certainly does when pronouncing rapidly and feebly, though the slides are not quite so perceptible; for if this were not the case, we must necessarily hear either a monotony or a song; as it is in slides only that these differ from speaking sounds.

If then speaking sounds are slides, and these slides are necessarily either upward or downward, surely it is of some importance to the art of speaking to be acquainted with them. By understanding these slides, we can tell a pupil, not only that he is too high or too low, too loud or too soft, too quick or too slow, but that he makes use of an improper slide; a species of instruction as necessary as any other. Thus, in the following sentence, we can tell a pupil, not only that the words *all* and *this* are emphatic, but also that *all* must have the falling and *this* the rising inflexion; "I wish you *all*\` the happiness—*this*′ world can afford."

On the Method of Acquiring a Knowledge of these Slides.

Though there is but little expectation of conveying a notion of these slides upon paper, so as to be generally understood, without oral instruction; it is to be hoped that there are some ears sufficiently acute to take up the strongest and most palpable distinctions; and that these, by practice and habit, will lead to a discernment of such as are less obvious. It is presumed there are but few ears so dull as not to distinguish between the slides of two words opposed to each other in a question, or between those that are constantly used in a positive and negative affirmation. These simple sentences, therefore, we shall consider as *data*, and lay them down as a table to practice upon. Thus, if we want to know the inflexion of any emphatical word, let us bring it into the question or affirmation of this table; and we have a means of discovering the inflexion of voice we are in quest of.

TABLE OF THE TWO SLIDES OR INFLEXIONS OF VOICE.

⁂ The *acute* accent (′) denotes the *rising*, and the *grave* accent (\`) the *falling* inflexion.

Interrogations.

1. Did he speak deter′minately, or in\`determinately?
2. Did he do it vol′untarily, or in\`voluntarily?
3. Did he do it know′ingly, or un\`knowingly?
4. Did he say con′science, or con\`science?
5. Did he act just′ly, or un\`justly?
6. Did he say pride′, or pride\`?
7. Did he say mind′, or mind\`?
8. Did he say all′, or all\`?
9. Did he say lad′, or lad\`?
10. Did he say lip′, or lip\`?

Affirmation.

11. He spoke deter\`minately, not in′determinately.
12. He did it vol\`untarily, not in′voluntarily.
13. He did it know\`ingly, not un′knowingly.
14. He said con\`science, not con′science.
15. He acted just\`ly, not un′justly.
16. He said pride\`, not pride′.
17. He said mind\`, not mind′.
18. He said all\`, not all′.
19. He said lad\`, not lad′.
20. He said lip\`, not lip′.

We cannot too carefully guard against confounding either the height or the loudness of the tone in which we speak with a slide or turn of the voice. The rising inflexion may be in a very low tone of voice, and the falling in a high one, but both of the inflexions are louder at the beginning than at the end. It is the high or low tone of the voice at the *beginning* compared with its tone at the *end* of the inflexion that denominates the inflexion either rising or falling,

ascending or descending. The inflexion, therefore, is said to be *rising* when the voice ascends from a low note to a high one, and *falling*, when it descends from an high note to a low one.

OF EMPHATIC AND ACCENTED FORCE.

EMPHATIC FORCE is that stress of the voice laid upon words contrasted with others or opposed to them in signification: as, day′ and night‵; light′ and darkness‵; heat′ and cold‵; summer′ and win‵ter; summer‵ warms′ the earth, and winter′ cools‵ it. What therefore constitutes Emphasis, is—CONTRAST or OPPOSITION.

ACCENTED FORCE is that stress which we lay upon those words, which, though they cannot be said to be emphatic, are more significant than others in the sentence.

A precise and definite idea of these forces may be obtained by marking a few sentences in the manner following:

"Charity *begins′* at home, but ought not to *end‵* there."

"Diligence in-employments of-*less′*-consequence, is-the-most successful-introduc′tion to-*great‵er*-enterprises."

"The-corrup‵tion of-the *best′*-things—produ′ces the-*worst‵*."

"Prosper‵ity *gains′*-friends, and adver′sity *tries‵*-them."

"I-do‵-not so much *request′*—as *demand‵* your attention."

The words in Italics—have the *emphatic* force; those which are marked with the acute or grave accent—have the *accented* force; and those which are unmarked—sink into the feebleness of unaccented syllables. And it is on the feebleness with which we pronounce the words which belong to both parts of the emphasis, that the emphatic sense depends, much more than on the force which is given to the emphatic words themselves.

When both parts of the antithesis are expressed, the sense will be sufficiently obvious by giving them only accented force; but when only one is expressed, and the other understood, it is necessary to increase the force upon the word expressed, that what is in opposition to it, and is not expressed, may become more obvious and intelligible. As in the following lines:

Such-plays alone should-please a-*Brit′ish*-ear,
As-Cato's-*self‵* had not disdain'd to-hear:

The word *self*—is highly emphatical, as suggesting this meaning: "Such plays alone should please a British ear, not only as a person of good sense, and nice morals, would approve, but such as even Cato *himself* would approve."

DEFINITIONS.

I. A PERIOD, OR COMPACT SENTENCE, is an assemblage of such words, or members of the sentence, as do not form sense independently of each other; or, if they do, the former modify the latter, or are modified by it.

A period is *direct*, where the former words and members depend for sense on the latter; as in the following sentence: "As no faculty of the mind is capable of more improvement than the mem′ory,—so none is in more danger of decay by disuse‵."

A period is *inverted*, where, though the first part forms sense without the latter, it is nevertheless modified by it; as in the following sentence: "Persons of good taste expect to be pleas′ed,—at the same time they are inform‵ed."

II. A LOOSE SENTENCE is an assemblage of such words, or members, as *do* form sense, independently of those that follow, and at the same time are not modified by them; as, "To prevent evil—is the great end of gov‵ernment; the end—for which vigilance and severity are properly employed."

III. A SERIES is a whole composed of many particulars, arranged in such order as to show each part distinctly, and, at the same time its relation to the whole.

It is called a *commencing* series, where it begins the sentence, but does not either end it, or form complete sense; as, "To advise the ig‵norant, relieve the need‵y, comfort the afflict′ed—are duties that fall in our way almost every day of our lives."

It is called a *concluding* series, where it either ends the sentence, or forms complete sense; as, "Our lives, says Seneca, are spent—either in doing nothing at all‵, or in doing nothing to the

purpose, or in doing nothing that we ought\-to-do."

RULES.

I. Every period, whether direct or inverted, requires the rising inflexion on the accented word immediately preceding the principal pause; as,

"If we have no regard for religion in youth′, we have seldom any regard for it in age\."

"If we have no regard for our own′ character, it can scarcely be expected—that we should have any regard for the character of oth\ers."

"Modesty—is the certain indica′tion of a great spirit, and impudence—the affecta\tion of it."

"There are many more shin′ing qualities in the mind of man, but there is none so use\ful—as discretion."

"Health—is so necessary to all the du\ties—as well as the pleas′ures of life, that the crime′ of squandering it—is equal to the fol\ly."

"As the beau\ty of the body—always accompanies the health′ of it; so is decency of behaviour′—a concomitant to vir\tue."

"If we hope for things—which are at too great a dis′tance from us, it is possible—that we may be intercepted by death′—in our progress to\wards them."

Exception.—When an emphatical word in the conditional part of the sentence is in direct opposition to another word in the conclusion, and a concession is implied in the former, in order to strengthen the argument in the latter; in this case the former member of the sentence has the falling, and the latter the rising inflexion; as,

"If we have no regard for religion in youth\, we ought to have some regard for it in age.′"

If we have no regard for our own\ character, we ought to have some regard for the character of oth′ers."

II. A loose sentence must have the falling inflexion after the member which forms perfect sense; as,

"Virtue is the surest foundation both of reputation and for\tune; and the first step to greatness—is to be hon\est."

"A man's first care—should be to avoid the reproaches of his own\ heart; his next—to escape the censures of the world\."

"We should esteem virtue—though in a foe\; and abhor vice—though in a friend\."

"It is of the last importance—to season the passions of a child with devo\tion; which seldom dies in a mind that has received an early tincture of it."

"It should be an indispensable rule of life—to contract our desires to our pres\ent condition; and, whatever may be our expectations, to live within the compass of what we actually possess."

III. In a commencing series, every member has the falling inflexion except the last; and in a concluding series, every member has the falling inflexion except the last but one; and this may have the falling inflexion likewise, if the last member will admit of a pause with the rising inflexion before the end; as,

"Labour or exercise—ferments the hu\mors, casts them into their proper chan\nels, throws off redun\dancies, and helps nature in those secret distribu′tions, without which the body cannot subsist in its vigour, nor the soul act with cheerfulness."

"The devout man does not only believe, but feels\—there is a Deity; he has actual sensation of Him: his experience concurs with his rea\son; he sees him more and more in all his in′tercourses with Him; and even in this life—almost loses his faith in convic\tion."

"There is no enjoyment of property without gov\ernment, no government without a mag\istrate, no magistrate without obe\dience, and no obe′dience—where every one acts as he pleases."

Sometimes every member, particularly in a series of interrogations, should be pronounced with the rising inflexion; as,

"Who shall separate us from the love of Christ\? Shall tribulation′, or distress′, or persecution′, or fam′ine, or nak′edness, or per′il, or sword′? Nay, in all these things we are more than conquerors, through Him that loved us."

IV. *In the concluding member of a period it* will often be proper to prepare a cadence, by making every word in the latter part of the sentence slide gently lower till the voice drops upon the last; at the same time varying the in-

flexions of the voice as marked in the following sentence;

"This persuation of the truth of the Gospel, without the evidence which accompanies it, would not have been so firm and so durable; it would not have acquired new force with age: it would′ not have resist\ed the tor\rent of time′, and have passed from age\ to age′ to our own\ days."

V. Interrogative sentences, commencing with any of the interrogative pronouns or adverbs, are pronounced like declarative sentences: But when they are formed without the interrogative words, the last accented or emphatic word must have the rising inflexion; as,

When do you go to school\?
Have you prepared your les′son?
Where do you reside\?
Do you live in Ed′inburgh?

"How can he exalt his thoughts to any thing great or noble, who believes, that after a short turn on the stage of this world, he is to sink into oblivion, and to lose his consciousness for ev\er?"

"Would an infinitely wise Being make such glorious creatures for so mean′ a purpose? can He delight in the production of such abor′tive intelligences, such short′-lived reasonable beings? would He give us talents that are not to be exert′ed, capacities that are not to be grati′fied?"

VI. In exclamatory sentences, the inflexions of the voice depend on the connexion of the different members; as,

"Whither shall I turn\? Wretch that I am′! to what place shall I betake\ myself? shall I go to the Cap′itol? alas! it is overflowed with my brother's blood\! or shall I retire to my house′? yet there I behold my mother plunged in misery, weeping, and despairing!"

VII. A Parenthesis should be pronounced in a lower tone of voice, and a degree swifter than the rest of the period, and should end with the same inflexion as the preceding member; as,

"Pride, in some particular disguise or other (often a secret to the proud man himself), is the most ordinary spring of action among men."

"Then went the captain with the officers, and brought them without vi\olence: (for they feared the people—lest they should have been stoned′): And when they had brought them, they set them before the council."

"I was going to say, the true art of being agreeable in com′pany (but there can be no such thing as art in it′) is, to appear well pleased with those you engage with\; and rather to seem′ well entertained—than to bring\ entertainment to others."

OF THE
PARTS OF SPEECH.

There are nine Parts of Speech—Article, Adjective, Noun, Pronoun, Verb, Adverb, Preposition, Conjunction, Interjection.

1. An Article is a word put before a noun to show the extent of its signification.

2. An Adjective is a word which expresses the quality of a noun, and sometimes of a pronoun.

3. A Noun is the name of any person, place, or thing.

4. A Pronoun is a word used instead of a noun.

5. A Verb is a word which signifies existing, acting, or being acted upon.

6. An Adverb is a word which expresses some quality or circumstance of a verb or adjective.

7. A Preposition is a word which expresses chiefly the relations of nouns or pronouns.

8. A Conjunction is a word which connects sentences.

9. An Interjection is a word which expresses some emotion of the mind.

ON THE ARTICLE.*

In English Grammar, A, AN, THE are called articles. A, An, are called indefinite articles; as A man, an apple. ఒకమనిషి ఒకకాయ.

* These remarks were never before printed.—C. P. B.

The is called the definite article, as The man ఆమనిషి, ఈమనిషి. But in Telugu there are no words that exactly answer to the English articles. Among those Hindus who read and write English, not one in ten thousand has a correct knowledge of the rules regarding the Article.

In Grammars of the English language the Article is passed over slightly: whereas it requires many rules: and even these will but partly explain it.

We will attempt to give a few rules, but each rule is open to exceptions.

The indefinite article is applied to the Singular alone : a man, a horse, an eye, an elephant.

The definite article is applied both to the singular and the plural. The man, the men : the ox, the oxen.

Proper names usually have no article: as Johnson, James, Victoria, Albert.

Unless a distinction is meant. Thus "The Johnson who wrote the dictionary is different from the Johnson who wrote the comedies. And there is *a* Johnson who is a surgeon." This would be ఆజాన్సనువేరు, యీజాన్సనువేరు. Proper names use articles when the names are followed by relative pronouns, as here shewn. "The Johnson *who*, &c." A lord దొర, the Lord స్వామి, కర్త, దేవుడు.

Some nouns, as Carpenter, Goldsmith, Hunter, may become proper names: thus "The dictionary written by Carpenter." Such proper names use no article: unless distinction is intended, as already shewn. Sir, Carpenter is here అనగా కార్పెంటరు అనేవాడువచ్చినాడయ్యా. But The carpenter is not here అనగావడ్లవాడుయిక్కడలేడు.

Words that have a specific or individual meaning use the article: thus *a man*. But if a general meaning is given, the article is not used. Thus "Man was created by God."

If the article is not used, there is generally a word instead of the article. Thus A Brother may become my brother, his brother. But *Brother is come* is bad English. Colloquially we hear the expression "Father says" instead of "*my* father says." This probably arises from reverence, as, "God says:" wherein Father, and God, are used as proper names: there being only *one* father, one God. The expression *A god* would denote a deity or demigod: not the Creator. "A father ought to teach his children." This means, Every father.

Words that have a plural, as *horse, cow*, require an article. But words that have no plural as mud, milk, freestone, do not require an article.

Many words bear one meaning with the article and another meaning without the article. *Religion* means piety భక్తి. A religion means a sect మతము. *Sense* means wisdom తెలివి. A *sense* is a signification అర్థము. *Iron* is a metal యినుము. An iron is an instrument ఆయుధము. *Copper* is a metal రాగి. A copper is a vessel తపెల, హండా. *Justice* is equity న్యాయము. A justice is a magistrate పోలీసుఅధికారి. *Orange* is a colour మొత్రని; an orange is a fruit కిచ్చిలిపండు. *Plantain*, a herb సీమలోవుండేవొకమొక్క but a plantain అరటికాయ. *Age*, senility వృద్ధాప్యము. An age, or period యుగము, కాలము. *Light*, brightness. వెల్తురు. A light, or lamp దీపము. *Wood*, which is sawn కొయ్య. A wood or forest, వనము. *Cause*, motive కారణము. a cause, or suit వ్యాజ్యము. a woman with a child వొకఆడుదిన్ని బిడ్డానున్న a woman with child గర్భిణిస్త్రీ. *Lime* made of shells సున్నము; A lime, a fruit నిమ్మకాయ. *Marble* used by statuaries నల్లరాయి. a marble, a ball గోలి, గోలిగుండు. *Woman*, the female sex స్త్రీజనము, స్త్రీలు. a woman, a person ఒకతె. Court, homage పూజ; A *court* or yard ముంగిలి. *Place* or rank దజా, హూదా, ఉద్యోగము; a place, or locality చోటు, స్థలము. *Plate* or silver వెండిపాత్రలు. a plate, a dish చిప్ప or a picture చిత్రము. *English* a language ఇంగ్లిషుభాష. The English యింగ్లిషువాండ్లు. *French* a language ఫ్రాంసుభాష. The French ఫ్రెంచిదేశస్థులు or ప్రాంసువాండ్లు. He set the wood *on fire*, he ignited it తగలపెట్టినాడు. He set the pot on the fire కుండనుపొయ్యిమీదవుంచినాడు. *Reason*, sense వివేకము; A reason, a cause, నిమిత్తము. *Divinity*, a science వేదాంతము. A divinity, a god దేవత. *Mortar* used in building గార. a mortar or gun

బాంబసుపిరంగి. *Horse*, or cavalry గుఱ్ఱపు రవుతులు, అశ్వబలము. a horse గుఱ్ఱము. *Corn*, grain గోధుమలు; A corn on the foot పులిపిరికాయ. *Stuff*, nonsense పిచ్చితనము; A stuff, a cloth గుడ్డ. Mint, a herb పుదీనా; The mint టంకశాల. Pink a colour ఎఱ్ఱనిది; A pink, a flower పువ్వు. He went to prison, he became a captive కైదులోపడ్డాడు. he went to the prison చెరశాలకు వెళ్లినాడు. He went to bed పండుకొన్నాడు. he went to the bed and found the child there మంచముదగ్గిరికిపోయిఆబిడ్డనుకనుక్కొన్నాడు. he goes to school వాడుబడికిపోతాడు. the governor went to the school గవనరుఆబడికివెళ్లినాడు. he went to church వాడుపూజచేయబోయినాడు. he went to a church ఒకగుడివద్దికిపోయినాడు. he went into the church పాదిరిఅయినాడు. he is at college వాడుచదువుతున్నాడు. he is in the college అతనుకాలీజింట్లోవున్నాడు. I went to a college that was in the town ఆవూళ్లోవుండేఒకమఠమువద్దికిపోయినాను.

To express doubt, the article is sometimes omitted. Thus "whoever he may be, father, son or brother" తండ్రి అయినాసరి కొడుకు అయినాసరి అన్న అయినాసరి.

These remarks might be greatly extended: but in all books which profess to explain English to the Natives of India the *article* is very slightly noticed. In Bengal as well as in Southern India though thousands of Hindus speak and write English, we seldom can point out a person who, unless instructed from infancy by an English or Eurasian teacher, knows the idioms concerning the article.

ADJECTIVE.

Adjectives have three *degrees of comparison;* the Positive, Comparative, and Superlative.

Pos.	*Comparative.*	*Superlative.*
Wise	Wiser *or* more wise	Wisest *or* most wise
Tall	Taller *or* more tall	Tallest *or* most tall

NOUN.

COMMON NOUNS are the names of kinds or sorts. PROPER NOUNS are the names of individuals.

There are three *Genders*,—the *Masculine* which denotes the he-kind; the *Feminine*, which denotes the she-kind; and the *Neuter*, which denotes *neither* masculine or feminine.

There are two *Numbers*,—the *Singular*, denoting one object; and the *Plural*, denoting more than one.

There are three *Cases*,—the *Nominative*, denoting simply the name of an object; the *Genitive*, denoting property or possession; and the *Accusative*, denoting generally an object acted upon, or which has a relation to some other object.

DECLENSION OF NOUNS.

SINGULAR.		PLURAL.	
Nom.	*Gen.*	*Nom.*	*Gen.*
Boy	Boy's	Boys	Boys'
Man	Man's	Men	Mens'

⁂ The *Accusative* is like the *Nominative.*

PRONOUN.

PRONOUNS are Personal, Relative, and Demonstrative.

There are three *Persons*,—
The FIRST, denoting the *speaker ;*
The SECOND, denoting the Person *spoken to*;
The THIRD, denoting the Person *spoken of.*

DECLENSION OF PRONOUNS.

First Person.

SINGULAR.			PLURAL.		
Nom.	*Gen.*	*Accus.*	*Nom.*	*Gen.*	*Accus.*
I	my *or* mine	me	we	our *or* ours	us

Second Person.

SINGULAR.			PLURAL.		
Nom.	*Gen.*	*Accus.*	*Nom.*	*Gen.*	*Accus.*
thou	thy *or* thine	thee	ye *or* you	your *or* yours	you

Third Person.

	SINGULAR.			PLURAL.	
Nom.	*Gen.*	*Accus.*	*Nom.*	*Gen.*	*Accus.*
Masc. he	his	him	they	their *or* theirs	them
Fem. she	her *or* hers	her			
Neut. it	its	it			

RELATIVE.

SINGULAR *or* PLURAL.

Masculine or *Feminine.*

Nom.	*Gen.*	*Accus.*
who	whose	whom
which	what	that

DEMONSTRATIVE.

SINGULAR.—this that PLURAL.—these those

VERB.

There are three kinds of verbs,—ACTIVE, denoting *acting upon;* PASSIVE, denoting *being acted upon;* and NEUTER, denoting neither *acting upon* nor *being acted upon;* properly called *intransitive.*

In a verb are chiefly to be considered MODE and TIME, which are, for the most part, denoted by Auxiliary Verbs.

Conjugation of the Auxiliary Verbs.

	1st Person	2d.	3d.	1st. 2d. 3d.
	I	*Thou*	*He*	*We Ye They*
Singular.	have	hast	has *or* hath	have
	had	hadst	had	had
	am	art	is	are
	was	wast	was	were
	do	dost	does *or* doth	do
	did	didst	did	did
	shall	shalt	shall	shall
	should	shouldst	should	should (Plural.)
	will	wilt	will	will
	would	wouldst	would	would
	may	mayst	may	may
	might	mightst	might	might
	can	canst	can	can
	could	couldst	could	could
	must	must	must	must

Participles. Having; had.—Being; been.—Doing; done.

Conjugation of the Verb DEFEND.

PRINCIPAL PARTS.

PRESENT.	PASSED.	PARTICIPLES.
Defend,	Defended,	Defending, defended.

INDICATIVE MOOD.

Tense.	*Persons.*
PRESENT.	I defend,—est,—s *or* eth
(*Continuately*)	I *am* defending
(*Emphatically*)	I *do* defend
PASSED.	I *defended,* defendest
(*Continuately*)	I *was* defending
(*Emphatically*)	I *did* defend
FUTURE.	I *shall* or *will* defend
(*Continuately*)	I *shall* or *will be* defending
PERFECT.	I *have* defended
(*Continuately*)	I *have been* defending
PLUPERFECT.	I *had* defended
(*Continuately*)	I *had been* defending
FUTUREPERFECT.	I *shall* or *will have* defended
(*Continuately*)	I *shall,* &c. *have been* defending.

POTENTIAL MODE.

PRESENT.	I *may, can,* or *must* defend
(*Continuately*)	I *may, can,* or *must be* defending
IMPERFECT.	I *might, could, would,* or *should* defend
(*Continuately*)	I *might,* &c. *be* defending
PERFECT.	I *may,* &c. *have* defended
(*Continuately*)	I *may,* &c. *have been* defending
PLUPERFECT.	I *might,* &c. *have* defended
(*Continuately*)	I *might,* &c. *have been* defending.

IMPERATIVE MODE.

Singular.	*Plural.*
Defend *thou,* or Do *thou* defend	Defend *ye,* or *Do ye* defend

(*Continuately*)

Be thou defending || *Be ye* defending

** Agreeably to Dr. Johnson, the imperative LET, when it comes before *me*, signifies resolution, fixed purpose, or ardent wish; before *us*, it implies exhortation; before *him* or *them*, it implies permission, precept, or concession.

INFINITIVE MOOD.

Present.	*To* defend
(*Continuately*)	*To be* defending
Perfect.	*To have* defended
(*Continuately*)	*To have been* defending

PARTICIPLES.

Present.	Defending, or *Being* defending
Perfect.	*Having* defended
(*Continuately*)	*Having been* defending

** The Passive Voice is formed by substituting DEFEND-ED instead of DEFEND-ING through all the Modes and Tenses, thus:

Present.	I am defended
Passed.	I was defended
Future.	I shall be defended, &c.

PARSING LESSONS.

Article.	*Adjective.*	*Noun.*
The	favourite	island
The	happy	nation
The	free	constitution
A	populous	city
A	high	hill
A	delightful	prospect
An	upright	judge
An	honest	man
An	heroic	commander

Article.	*Noun.*	*Verb.*	*Adjective.*
The	country	is	delightful
The	fields	are	fragrant
A	breeze	is	cooling
A	cavern	is	gloomy
An	elephant	is	strong
An	eagle	is	quick-sighted

Pronoun.	*Verb.*	*Adverb.*
I	walk	slowly
Thou	dancest	gracefully
He	reads	well
She	spells	correctly
It	flies	rapidly
We	sit	here
You	stand	there
They	lie	yonder
I	write	now
You	trifled	then
They	talk	often

Pron.	*Verb.*	*Preposit.*	*Noun.*
I	live	in	Edinburgh
You	came	from	Musselburgh
She	goes	to	Leith
He	resides	at	Summerfield

Pron.	*Verb.*	*Prep.*	*Pron.*
I	stood	between	them
They	pressed	upon	me
We	walked	among	you
Ye	talked	concerning	us
Thou	watchest	over	him
He	sits	beside	thee

Conjunctions *exemplified.*

He *and* she are idle, *but* you are industrious.

Either you *or* I must go, *if* he will not.

We will stay, *till* he arrive.

Though he is often advised, *yet* he does not reform.

She is esteemed, *because* she is good.

Interjections *exemplified.*

O hope! thou balm of life.

Oh! the miseries of vice.

Alas! with what trifles have I been occupied.

Ah! the delusions of pleasure.

SYNTAX.

Rule I. A verb must agree with its subject in number and person.

ERRORS to be *corrected* by the RULE.

He dare not act against his instructions.

Evil communications *corrupts* good manners.

The mechanism of clocks and watches *were* totally unknown a few centuries ago.

The number of the inhabitants of Edinburgh *exceed* a hundred thousand.

A variety of pleasing objects *charm* the eye.

The truth of their narratives *have* never been disputed.

There *is* the bushes you planted.

Good order in our affairs, not mean savings, *produce* great profits.

The religion of these people, as well as their customs and manners, *were* strangely misrepresented.

Exercise, added to sobriety, *are* a great preservative of health.

To live soberly, righteously, and piously, *are* required of all men.

☞ Two or more subjects in the *singular* number connected by *and*, require the verb to be in the *plural*.

Idleness and ignorance *is* the parents of many vices.

Wisdom, virtue, and happiness *dwells* with the golden mediocrity.

What *signifies* the care and counsel of preceptors, when youth think they have no need of assistance?

☞ Two or more subjects in the singular number disjoined by *or* or *nor*, require the verb to be in the *singular*.

Man's happiness or misery *are*, in a great measure, put into his own hands.

Man is not such a machine as a clock or a watch, which *move* merely by mechanism.

It is very probable that neither of these *are* the meaning of the text.

☞ If one of the subjects be *plural*, it must be placed next to the verb, which must be *plural* to agree with it.

Neither the captain nor the sailors *was* saved.

One of the scholars at least, or both of them, *was* present.

RULE II. A noun of multitude may have a verb either of the singular or plural number, according to the import of the word, as conveying the idea of unity or plurality.

ERRORS to be *corrected* by the RULE.

The British parliament *are* composed of King, Lords, and Commons.

The council *was* not unanimous, as the committee *was* divided in their sentiments.

The fleet *were* seen sailing up the channel.

The fleet *is* all arrived and moored in safety.

The people *rejoices* in that which should give them sorrow.

Never *were* any people so much infatuated as the Jewish nation.

RULE III. The subject of a verb must be in the nominative case.

ERRORS.

He is wiser than *me*, but I am younger than *him*.

They know how to write as well as *us*.

You are a better grammarian than *them*.

These are the men *whom*, you might suppose, were the authors of the work.

RULE. IV. Pronouns must agree in gender and number with the nouns for which they stand.

ERRORS.

Can any one, on *their* entrance into the world, be fully secure that *they* shall not be deceived?

The male among birds seems to discover no beauty but in the colour of *its* species.

What is the reason that the language of one country is less refined than *those* of other countries?

RULE V. The relative WHO agrees with persons; WHICH agrees with infants, irrational animals, and inanimate objects; and THAT agrees either with persons or things.

ERRORS.

This is the man *which* gained the prize.

This is the lady *which* sings so well.

The child *whom* we have seen, is very stout and healthy.

He is like a beast of prey, *who* destroys without pity.

The court, *who* gives currency to manners, ought to be exemplary.

These are the cities *who* aspired at liberty.

They *which* seek wisdom will certainly find her.

RULE VI. Active verbs and prepositions govern the accusative case.

ERRORS.

He affronted my comrade and *I*.

Both *he* and *she* we know very well.

I invited his brother and *he*.

He who committed the offence you should correct, not *I* who am innocent.

To poor *we* there is no pity shown.

Who did you buy that book from?

He laid the blame upon somebody, but I know not *who*.

RULE VII. The verb *to be* (through all its variations, Am, art, is, are, was, wast, were, wert, being, been) has the same case after it as that which goes before it.

ERRORS.

It was *me* whom they invited.

I understood it to be *he*.

You would undoubtedly act the same part, if you were *him*.

I am certain it could not have been *her*.

It is *them* that deserve most blame.

At first sight we took it to be *they*.

Whom do the people say that we are?

Who do the people think him to be?

In concluding these remarks on English grammar it is proper to point out that in translation we often are obliged to change *relatives* into *positives*: thus: Who, which, whom, where, when, wherefore (ఎవడు, ఏది, ఎవరిని, ఎక్కడ, ఎప్పుడు, ఎందుకంటే) are changed into He, this, him, there, now, therefore (అతడు, ఇది, అతన్ని, అక్కడ, అప్పుడు, కనుక) Without such alteration it will not be possible to translate many English passages intelligibly. This does not happen when a question is intended.

And the conjunction "*For*" is generally omitted. Thus in 2 Cor. iii. 9, 10, 11 in each verse *For* would in Telugu be superfluous.

A DICTIONARY,

ENGLISH AND TELUGU.

ABBREVIATIONS.—*a.* Adjective;—*n.* Noun;—*pron.* Pronoun;—*v.* Verb;—*part.* or *p*‖ Participle;—*adv.* Adverb;—*prep.* Preposition; *conj.* Conjunction;—*interj.* Interjection.

Note.—The dash "⌣" denotes that the head-word is repeated. Thus under *Abide*, is the sentence "I shall ⌣ by your decision:" that is, I shall abide, &c.

THE PRONUNCIATION.

THE VOWEL SOUNDS EXEMPLIFIED IN SENTENCES.

The NAME SOUNDS......Māke thēse fīne tȳpes mōre pūre
The SHUT SOUNDS......Bad men still cross us.
OCCASIONAL SOUNDS.....Mârk âll hĕr shôrt rûles

The short quantity of ā ē ī ō ū ȳ—â, â or ô, û
is marked by á ė ĭ ô ů ẏ—ă, ă or ọ, ŭ

A; the short ă, అకారము, as in *About*, *Around*, *Amount*, or in the words అవతల, *avatala*, అక్కడ, *accada*. The broad ā, as in *Far*, *Part*, *half*, *hard*, ఆకారము, as in the words ఆలాగున *ālāguna*, చాలా *çālā*. The article A or An; ఇవి indefinite articles అనిర్దిష్టోపపదములు. a house ఒకయిల్లు, a man ఒకమనిషి; కొన్ని స్థలములలో A, An వీటికివొక అనే అర్థములోపిస్తున్నది, ఏలాగంటే, a house ఇల్లు. an elephant ఏనుగ. 2. A అనేఉపపదమునకు, "కి, కు," అనేఅర్థమవుతున్నది; ఏలాగంటే, he has three hundred a-year వానికి యేడాదికిమున్నూరువస్తున్నది. thrice a-year సంవత్సరానికిమూడుమాట్లు. twice a-week వారానికిరెండుమాట్లు. twice an hour ఘడియకురెండుమాట్లు. 3. A అనేఉపపదమునకు, లో-గా-అనిఅర్థమవుతున్నది, ఏలాగంటే, Asleep నిద్రలో. he is asleep వాడునిద్రపోతున్నాడు. Athirst దాహముగా, he is athirst వానికిదాహముగావున్నది. a-row వరసగా. All those pillars are a-row ఆ స్తంభములన్నివరసగావున్నవి. he came afoot పాదచారిగావచ్చినాడు, నడిచివచ్చినాడు. 4. With a participle; he went a-hunting వేటకుపోయినాడు. they went a-boating జలవిహారమునకుపోయిరి. the cat went a-mousing పిల్లిఎలుకలనుపట్టపోయినది. he fell a-laughing నవ్వినాడు. he went a-begging బిచ్చానికిపోయినాడు. 5. how much a yard? గజమెంత. many a time శానామాట్లు. many a woman శానామంది స్త్రీలు. A. D. or Anno Domini క్రీస్తుపుట్టిన సంవత్సరమునకుసంజ్ఞ. (ముఖ్యముగా In the year of our Lord 1845. అనిచెప్పుతున్నారు.) A. M. or Anno Mundi ప్రపంచముకలిగినసంవత్సరము. A. M. or Ante Meridiem మధ్యాహ్నాత్పూర్వము. A. M. or M. A. or Artium Magister కాలీజులోయిచ్చేవొకపౌరుషనామము.

Aback, Abaft, a-băft′, *adv.* వెనక, ఇదిసముద్రభాష.

To Abalienate, ab-āl′yen-āte, *v. a.* పరాధీనముచేసుట.

Abalienation, *n. s.* పరాధీనము.

To Abandon, a-ban′don, *v. a.* విడిచిపెట్టుట, పరిత్యాగముచేసుట, వర్జించుట, త్యజించుట, మానుకొనుట. she abandoned herself to grief అదివ్యసనమునకుపాలైనది. he abandoned her దాన్నిచెయివిడిచినాడు.

Abandoned, a-ban′dond, *adj.* విడవబడ్డ, త్యజించబడ్డ, వర్జించిన, చెయివిడవబడ్డ. or helpless దిక్కుమాలిన. or vicious దుర్మార్గమైన, దుష్ట. ~ to grief వ్యసనాక్రాంతుడైన. ~ to his lusts మోహపరవశుడైన. an ~ woman భ్రష్టురాలు, చెడ్డది, దుష్టురాలు.

Abandonment, a-ban′don-ment, *n. s.* విడవడము, పరిత్యాగము. of mind విభ్రమము, పరవశత.

To Abase, a-bāse′, *v. a.* వంచుట, అణచుట, అవమానపరచుట, భంగపరచుట.

Abased, *adj.* అణగిన, భంగపడ్డ.

Abasement, a-bāse′ment, *n. s.* అవమానము, భంగము.

Abashed, a-bash′ed, *adj.* భంగపడ్డ, సిగ్గుపడ్డ. he was ~ వాడికిముఖముచిన్నబోయినది.

To Abate, a-bāte′, *v. a.* తగ్గించుట, తక్కువచేసుట.

To Abate, a-bāte′, *v. n.* తగ్గుట, మట్టుపడుట.

Abated, *adj.* తగ్గిన, మట్టుపడ్డ.

Abatement, a-bāte′ment, *n. s.* తక్కువచేయడము, తక్కువ.

Abba, ab′ba, *n. s.* అబ్బా, తండ్రి, ఇదిదేవుణ్నిగురించిచెప్పేమాట.

Abbacy, ab′ba-ćy, *n. s.* మఠాధిపత్యము, మఠముయొక్కమాన్యము.

Abbe, *n. s.* (pronounced *ab-bay*) ఒకవిధమైనపాదిరి.

Abbess, ab′bess, *n. s.* సన్యసించినస్త్రీలయొక్కమఠాధిపత్యముగలస్త్రీ.

Abbey, ab′by, *n. s.* సన్యాసిమఠము, సన్యసించినపురుషులయొక్కగాని స్త్రీలయొక్కగాని మఠము, (విహారము is the word used in Burma and Ceylon,) Abbey-lands, *n. s.* దేవస్థానముయొక్కమాన్యభూమి, గుడిసేల.

Abbot, ab′bot, *n. s.* మఠాధిపతి, గురువు.

To Abbreviate, ab-brē′vi-āte, *v. a.* సంక్షేపముచేసుట, సంగ్రహముచేసు, సంకేతాక్షరముగావ్రాసుట, అనగా, రాజమాన్యరాజశ్రీఅనివ్రాయడమునకుబదులుగా, రా॥ రా॥ అనివ్రాసినట్టు.

Abbreviated, *adj.* సంక్షేపముచేయబడ్డ, సంకేతాక్షరముగా వ్రాసిన, అనగాతర్వాత, అనివ్రాయడమునకు, త॥ అనివ్రాసినట్టు, వెలగపూడి, భాష్యకార్లుఅనివ్రాయడమునకు, వె॥ భాష్యకార్లు, లేక, వె॥ భా॥ అనివ్రాసినట్టు.

Abbreviation, ab-brē-vi-ā′shon, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము, సంకేతాక్షరము.

A, B, C, ā-′bē-ćē, ఏ, బీ, సీ, అనేఅక్షరములు. he has not learned his A, B, C, వాడికి ఏ, బీ, సీ, రాదు, అనగాఅక్షరాలుతెలియవు.

To Abdicate, ab′di-cāte, *v. a.* త్యజించుట, వర్జించుట, విడిచిపెట్టుట, వదులుకొనుట. the king ~d the kingdom రాజారాజ్యమునుత్యజించిపోయినాడు, విడిచిపెట్టిపోయినాడు.

Abdication, ab-di-cā′shon, *n. s.* త్యజించడము, వర్జించడము, విడిచిపెట్టడము, అనగాతనరాజ్యమునుత్యజించిపోవడము.

Abdomen, ab-dō′men, *n. s.* పొత్తికడుపు, కీకడుపు, వస్తి.

Abdominal, ab-dom′i-nal, *adj.* పొత్తికడుపుసంబంధమైన.

Abdominous, ab-dom′i-nus, *adj.* పెద్దపొట్టగల.

Abduction, *n. s.* తీసుకొనిపోవడము.

To Abet, a-bet′, *v. a.* సహాయముచేసుట, అనగాదుర్మార్గమునకుసహాయముచేసుట.

Abetter, a-bet′tĕr, *n. s.* సహాయముచేసేవాడు, అనగాదుర్మార్గమునకుసహాయముచేసేవాడు.

Abeyance, a-bā′anće, *n. s.* (a state of suspension, or temporary extinction) ఊరికేవుండడము, అనుపయోగముగావుండడము, అనామత్తు. It is in ~ అదిఅనామత్తుగావున్నది. the appointment is now in ~ ఆవుద్యోగముయిప్పుడువూరికేవున్నది. the marriage is now in ~ ఆపెండ్లిప్రస్తుతమునిలిచివున్నది.

To Abhor, ab-hôr′, *v. a.* అసహ్యపడుట, చీదరపడుట. he ~s it అదివాడికిచీదర, అదివాడికి అసహ్యము.

Abhorrence, ab-hôr′renće, *n. s.* అసహ్యము, చీదర.

Abhorrent, ab-hôr′rent, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరగావుండే.

To Abide, a-bīde′, *v. n.* ఉండుట, నివాసముచేసుట, కాపురముండుట. or to remain స్థాయిగావుం

డుట, స్థిరముగావుండుట. his grace abode upon them ఆయన అనుగ్రహమువారియందువుండెను. he abode at home యింట్లోవుండినాడు. the earth abideth for ever భూమిశాశ్వతముగావుంటున్నది, స్థిరముగావుంటున్నది. he abode with them వాండ్లతోకూడావుండినాడు, కాపురముపుండినాడు. I shall ~ by your decision తమతీర్పు ప్రకారమునడుచుకొంటాను. he abode by his former decision వాడుమునువుచెప్పినతీర్పులోనే నిలిచినాడు.

To Abide, a-bīde′, *v. a.* to wait for కనిపెట్టుకొనివుండుట, ఎదురుచూచుట. to bear or endure సహించుట, ఓర్చుట, పడుట. who shall ~ his wrath? ఆయనకోపానికియెవరుయెదుటనిలుతురు, ఆయనకోపాన్నియెవరుసహింతురు. I cannot ~ this punishment నేనుయీశిక్షనుపడలేను, తాళలేను. I cannot ~ him నేనువాడితోపడలేను, వేగలేను.

Abiding, a-bīd′ing, *n. s.* నిలకడ, స్థిమితము, స్థిరము.

Abiding, a-bīd′ing, *adj.* స్థిరమైన, నిలకడైన, స్థిమితముగావుండే.

Abigail, *n. s.* ఆడపాప, ఆయా, పనికత్తె, ఇదిపూర్వకాలమందువొకస్త్రీపేరు.

Ability, a-bil′i-ty, *n. s.* శక్తి, సామర్థ్యము, పరాక్రమము. a man of ~ శక్తిమంతుడు, మేధావి.

Abject, ab′ject, *adj.* తుచ్ఛమైన, నీచమైన, అల్పమైన. ~ submission అతివినయము. ~ poverty అతిదారిద్ర్యము.

Abject, ab′ject, *n. s.* అతిరిక్తుడు, నిరుపేద.

Abjectly, ab′ject-ly, *adv.* అతినీచముగా, అతితుచ్ఛముగా.

Abjectness, ab′ject-ness, *n. s.* నీచత్వము, క్షుద్రత.

Abjuration, ab-jū-rā′shon, *n. s.* ప్రమాణపూర్వకముగావిడిచిపెట్టడము, శపథము.

To Abjure, ab-jûre′, *v. a.* to renounce upon oath, to reject, పరిత్యాగముచేసుట, ప్రమాణపూర్వకముగావిడిచిపెట్టుట, శపథముచేసుట.

Ablative, ab′la-tive, *n. s.* The instrumental ~ వల్ల, తో, చేత. "*by, with,*" is in Sanscrit grammar called తృతీయావిభక్తి the third case: and the locative ~ "*in*" is called సప్తమీవిభక్తి, లో, యందు, the seventh case. The ~ absolute సతిసప్తమి.

Able, āble, *adj.* శక్తిగల, సామర్థ్యముగల. an ~ man సమర్థుడు. one who is ~ to read చదవగలవాడు. he is *not* ~ to read వాడుచదవలేడు. I am not ~ to do it నేనుదాన్నిచేయలేను. the affix అంత్యప్రత్యయము. as "pleasurable" సంతోషకరమైన. notable ప్రసిద్ధమైన. readable చదవకూడిన. saleable అమ్మకూడిన.

Able-bodied, āble-bod′id, *adj.* కాయపుష్టిగల, దృఢగాత్రుడైన. an ~ man కాయపుష్టిగలవాడు.

Ablution, ab-lū′shon, *n. s.* కడగడము, ప్రక్షాళనము.

Ably, ā′bly, *adv.* ఘనముగా.

Aboard, a-bōrd′, *adv.* వాడలో, వాడమీద. he went ~ వాడమీదికిపోయినాడు.

Abode, a-bōde′, *n. s.* స్థానము, నివాసము. he made a temporary ~ there వాడుఅక్కడకొన్నాళ్లువుండినాడు. a subterraneous ~ నేలమాళిగ. The ~ of a saint ఆశ్రమము.

Abode, the *past p*‖ of Abide ఉండిన, నివాసము చేసిన. See To Abide.

To Abolish, a-bol′ish, *v. a.* ఎత్తివేసుట, తోసివేసుట.

Abolition, ab-ō-lish′on, *n. s.* ఎత్తివేయడము, తోసివేయడము. after the ~ of this custom ఈ మర్యాదనుతోసివేసినతరువాత.

Abominable, a-bom′i-nable, *adj.* అసహ్యమైన, రోతగావుండే, చెడ్డ. ~ conduct దుర్మార్గము.

Abominably, a-bom′i-nab-ly, *adv.* అసహ్యముగా, రోతగా.

To Abominate, a-bom′i-nāte, *v. a.* అసహ్యపడుట.

Abomination, a-bom-i-nā′shon, *n. s.* detestation, loathing అసహ్యము, చీదర, రోత. the object of detestation రోతగావుండేటిది, అసహ్యముగావుండేటిది, తలచీదరగావుండేటిది. wickedness దుష్టత. this is an ~ ఇదిదుష్టపని, యిదిదుర్మార్గము.

Aboriginal, *adj.* అనాదియైన. ~ waste అనాదిబీడు. ~ lords or rulers అనాదిరాజులు.

Aborigines, ab-ō-rig′i-nēs, *n. s. plu.* The earliest inhabitants of a country ఒకదేశములోఅనాదిగా పశుప్రాయులుగా అడవులలోతిరిగేవాండ్లు, చెంచువాండ్లుమొదలయినవాండ్లు.

Abortion, a-bôr′shon, *n. s.* కడుపుదిగబడడము. ~ took place గర్భస్రావమైనది. that child is a miserable ~ ఆబిడ్డనిండాపీలగావున్నది. or

horrible figure, Behind him stands a hideous animal, the most horrible ~ that fancy ever coined. Here it means భీకరమూర్తి, భయంకరమూర్తి.

Abortive, a-bôr'tive, *adj.* నిష్ఫలమైన, నిరర్థకమైన. an ~ birth నెలలుతక్కువగాపుట్టినబిడ్డ.

Above, a-buv', *prep.* మీద, పైన, మించిన, అధికమైన. ~ two hundred యిన్నూటికిపైన, యిన్నూటికిమించి. his conduct is ~ suspicion అతనినడతనుగురించిఅనుమానములేదు. this is an undertaking ~ his strength యిదిఅతనిశక్తికిమించినయత్నము. the ~ story యిందాకటికథ, పైనచెప్పినకథ. the ~ stated పైనచెప్పిన. while they were ~ ground వాండ్లుజీవంతులై వుండినప్పుడు. ~ all ముఖ్యముగా. God is ~ all అన్నిటికీదేవుడువున్నాడు. he is ~ receiving rent for his house వాడుతనయింటికి బాడిగెతీసుకోవడము తక్కువగాయెంచుతాడు. he is ~ his business వాడుతనవుద్యోగమునునీచముగాయెంచుతాడు. he is ~ the world వాడుకలిగినవాడైవున్నాడు. In the world ~ పరమందు.

Above-board, a-buv'bōrd, *adv.* బాహాటముగా, బాహిరంగముగా.

To Abound, a-boŭnd', *v. n.* విస్తారముగావుండుట. this country ~s with mangoes ఈదేశములోమామిడిపండ్లువిస్తారము.

About, a-boŭt', *(prep.)* or round చుట్టూ, చుట్టూరు. they beat him ~ the head వాడితలమీదనాలుగుతట్లుకొట్టినారు. those ~ him అతనివద్దివాండ్లు. the suburbs ~ the city వూరిబయటవుండేపేట. she has no jewels ~ her దానిఒంటిమీద సొమ్ములులేవు. he came with a sheet ~ him దుప్పటిచుట్టుకొనివచ్చినాడు. I have no money ~ me నా జేబులోరూకలులేవు. the town is four miles ~ ఆపట్టణముచుట్టుకొనివస్తేనాలుగుమయిలులదూరమువున్నది. all ~ అంతటా, సర్వత్ర. that road is very far ~ ఆదోవబహుచుట్టు. or concerning గురించి. they asked him ~ his head వాడితలనుగురించివిచారించినారు. they came ~ that business ఆపనికిగానువచ్చిరి. or nearly కొంచెమియించుమించు, దుట్టుకు, వాసి. It is now ~ 4 o'clock యిప్పుడుదగ్గరదగ్గరనాలుగుఘంటలు. ~ this time యింతవేటికి, యీపాటికి. ~ half సగముమట్టుకు, సగమువాసి. ~ two feet కొంచెమియించుమించురెండడుగులు. a man ~ 30 ముప్పైయేండ్లపాటివాడు. a man ~ his height వాడి అంతపొడుగాటిమనిషి. or employed upon మీద. you must have your senses ~ you నీవుఅజాగ్రతగావుండరాదు. a cow ~ to calve యీనవైవుండేఆవు, యీనమోపుదలగావుండేఆవు. a man ~ to die చావబోయ్యేమనిషి, అనగాయిక్పుడోయింకాఘడియకోఅనివుండేవాడు. when I was ~ to set out నేను బయిలుదేరవలెనని వుండగా. ~ January జనవరినెలఅంతటికి. to bring ~ సాధించుట. he brought the affair ~ ఆపనినినిర్వహించినాడు. he drove ~ the town బండివేసుకొనివూరిచుట్టూతిరిగినాడు, వూరంతాతిరిగినాడు. Go ~ your business నీపాటికినీవుపో, లేచిపో. he looked ~ నల్దిక్కుల చూచినాడు, వెతికినాడు. what is he about? వాడుయేమిచేస్తున్నాడు. the flag was blowing ~ ధ్వజపటము గాలికియిటూఅటూ ఆడుతూవుండినది, కొడిగాలికిఆడుతూవుండినది. the books were all lying ~ ఆపుస్తకములుమూలకువొకటిగాపడివుండినవి. why should you go ~ to abuse him? వాణ్నియెందుకుతిట్టబోతావు. the ship went ~ వాడతిరిగినది, మళ్లుకొన్నది.

Abp. Contraction of Archbishop.

Abreast, a-brest', *adv.* వరుసగా, సరిగ్గా, జోడుగా. the corps advanced four ~ ఆపటాలము వరసకునలుగురేసిగా వచ్చినది. the two palanquins came ~ ఆరెండుపాలకీలుసరిగ్గావచ్చినవి, జోడుగావచ్చినవి.

To Abridge, a-bridge', *v. a.* సంక్షేపముచేసుట, సంక్షేపముచేసుట. or to diminish తగ్గించుట. he ~d the statement వాడు ఆసంగతినిసంక్షేపముచేసినాడు. this rule ~d the power of the Magistrate యీచట్టముచేతపోలీసువారికి అధికారముతగ్గినది.

Abridged, *adj.* సంక్షేపమైన, సంక్షేపముచేయబడ్డ, తగ్గించబడ్డ, తగ్గిన.

Abridgement, a-bridge'ment, *n. s.* సంక్షేపము, సంక్షేపము, తగ్గించడము, తగ్గడము. on account of this ~ of his liberty వాడిస్వతంత్రముయిట్లాతగ్గిపోయినందున.

Abroach, a-brōch′, *adj.* తెరిచిన, మొదలుపెట్టిన. to set ~ తెరుచుట, ఆరంభించుట. after they set the liquor ~ వాండ్లుసారాయికారేటట్టుచేసినతరువాత. he set the pipe ~ ఆపీపాయికిబెజ్జముచేసిసారాయినికారనిచ్చినాడు. they set this business ~ యీకార్యానికిమొదలుపెట్టినారు. It is easy to set blood ~ but who is to stanch it? నెత్తురుకారేటట్టుచేయడము సులభమేగాని దాన్ని కారకుండానిలిపేవాడెవడు. Who set this ancient quarrel new ~? (Shakespeare) యీపాతజగడాన్నిమళ్లీ మొదలుపెట్టినదెవరు.

Abroad, a-brôd′, *adv.* బయట. both in the house and ~ యింట్లోనున్నుబయటనున్ను. he travelled ~ పరదేశముతిరిగినాడు. The people were scattered ~ జనమునాలుగుతట్లాచెదిరిపోయినది. he shed ~ his grace upon them తనదయను వాండ్లమీదప్రకాశింపచేసినాడు. the secret got ~ ఆమర్మముబయటబడ్డది.

To Abrogate, ab′rō-gāte, *v. a.* కొట్టివేసుట, తోసివేసుట.

Abrogated, *adj.* కొట్టివేసిన, తోసివేసిన.

Abrogation, ab-ro-gā′shon, *n. s.* కొట్టివేయడము, తోసివేయడము.

Abrupt, ab-rupt′, *adj.* ఆకస్మికమైన, అకస్మాత్తైన. or craggy ఒడుదుడుకైన. he gave me ~ answer ధూర్తత్వముగాప్రత్యుత్తరముచెప్పినాడు, కట్టెవిరిచినట్టుత్తరముచెప్పినాడు.

Abruptly, ab-rupt′ly, *adv.* ఆకస్మికముగా, అకస్మాత్తుగా, దడీలుమని, కట్టెవిరిచినట్టుగా.

Abruptness, ab-rupt′ness, *n. s.* ఆకస్మికత.

Abrus precatorius, *n. s.* గురిగింజ.

Abscess, ab′sess, *n. s.* విద్రధి, అనగాతేలకుండాపుండేలోపిపుండు.

To Abscond, ab-scond, *v. n.* ముఖముతప్పించుట, పారిపోవుట, పలాయనమవుట.

Absence, ab′sence, *n. s.* లేకపోవడము, పరోక్షము. In my ~ నేనులేనప్పుడు, నాపరోక్షములో. he took leave of ~ for ten days పదిదినములకులేకుండాపుండడమునకు సెలవుతీసుకొన్నాడు. the pains of ~ విరహవేదన. ~ of mind పరాకు, పరధ్యానము.

Absent, ab′sent, *adj.* లేని, లేకపోయే. he is very ~ వాడికినిండాపరాకు, వాడికిపరధ్యానమునిండా. he is ~ to-day వాడునేడులేడు. he was then ~ వాడుఅప్పుడులేడు.

To Absent, ab-sent′, *v. a.* లేకుండాచేసుట. he ~ed himself లేకుండాపుండినాడు.

Absentee, ab-sen-tēe′, *n. s.* లేనివాడు, ఉండనివాడు.

To Absolve, ab-solve′, *v. a.* విమోచనముచేసుట, విముక్తిచేసుట. the priest ~d him పాదిరివాడిపాపవిమోచనముచేసినాడు.

Absolute, ab′sō-lūte, *adj.* సంపూర్ణమైన, స్వతంత్రమైన, స్వేచ్ఛఅయిన, నిరంకుశమైన. an ~ monarchy నిరంకుశప్రభుత్వము. this is ~ injustice యిదిసాక్షాత్తుఅన్యాయము, వట్టిఅన్యాయము. he is ~ wisdom వాడేజ్ఞానావతారము.

Absolutely, ab′sō-lūte-ly, *adv.* బొత్తిగా, శుద్ధముగా, నిరంకుశముగా, అవశ్యముగా. this is ~ false యిదిబొత్తిగాఅబద్ధము. he ruled ~ నిరంకుశప్రభుత్వముచేసినాడు.

Absoluteness, *n. s.* పరిపూర్ణత, సంపూర్ణత.

Absolution, ab-sō-lū′shon, *n. s.* విమోచనము, విముక్తి, అనగాపాదిరిచేసేపాపవిమోచనము. the priest granted him ~ గురువుఅతనిపాపవిమోచనమునుచేసినాడు.

To Absorb, ab-sôrb′, *v. a.* పీల్చుట, ఈడ్చుట, ఆకర్షించుట. the sand ~ed the water యిసుకనీళ్లనుయీడ్చుకొన్నది.

Absorbed, *adj.* పీల్చబడ్డ, ఇగిరిన. he was ~ in grief దుఃఖములోమునిగివుండినాడు. he was ~ in meditation వాడుతదేకధ్యానముగావుండెను. these ten officers are to remain at Madras until they are ~ in different regiments ఆయారిజిమెంట్లలోయెత్తివేసుకొనే వరకున్నుయీదొరలుపదిమందిన్నిచెన్నపట్టణములోవుండవలసివున్నది.

Absorbent, ab-sôrb′ent, *adj.* పీల్చే, ఆకర్షించే. the ~ vessels నరము, తోలు, మొదలైనవి. blotting paper is ~ వొత్తకాకితముతడినియీడ్చుకొంటున్నది.

Absorbing, *adj.* పీల్చే, ఈడ్చుకొనే. ~ grief క్షీణింపచేసేదుఃఖము.

Absorpt, ab-sôrpt′, *adj.* పీల్చిన. See Absorbed.

Absorption, ab-sôrp′shon, *n. s.* పీల్చడము, ఈడ్చుకోవడము. ~ in the deity దేవునిలోలీనముకావడము, ఐక్యముకావడము.

To Abstain, ab-stān′, *v. n.* మానుకొనుట, వదులుకొనుట, వర్జించుట. he —ed from drinking for two days రెండుదినములుగా తాగడమునుమానుకొన్నాడు.

Abstemious, ab-stē′mi-us, *adj.* abstinent, మితభోజియైన. an — person మితాహారి, మితభోజి.

Abstemiously, ab-stē′mi-us-ly, *adv.* మితభోజనముగా.

Abstemiousness, *n. s* మితభోజిత్వము. he shewed great — వాడుమహామితభోజనముచేసినాడు.

Abstergent, ab-sterġ′ent, *adj.* నిర్మలముచేసే, శుభ్రముచేసే. soap is — సబ్బునిర్మలముచేసేటిది.

Abstinence, ab′sti-nenċe, *n. s.* మితాహారము, లఘుభోజనము, ఫలాహారము, ఉపోష్యము, అభోజనము.

Abstinent, ab′sti-nent, *adj.* మితాహారియైన, లఘుభోజనముచేసే.

To Abstract, ab-stract′, *v. a.* సంక్షేపముచేసుట, క్రోడీకరించుట, ఉటంకించుట. or to steal అపహరించుట. or to separate ప్రత్యేకించుట. he —ed the book ఆగ్రంథమునుసంక్షేపముగాచేసినాడు. he —ed his mind from earthly affairs ఐహికవ్యాపారములమీదమనస్సునుపారకుండాచేసినాడు.

Abstract, ab′stract, *adj.* సంక్షేపమైన, నిర్విస్తారమైన, స్పష్టమైన. an — noun భావార్థకశబ్దము, ధర్మవాచకశబ్దము. — meditation తదేకధ్యానము. this is an — truth యిదికేవలనిజము, యిదినిర్విస్తారముగానిజము.

Abstract, ab′stract, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము. in the — సాంకేతికరించి, ప్రత్యక్షముగా. she was chastity in the — ఆదిపాతివ్రత్యస్వరూపము, ఆదిపాతివ్రత్యావతారము.

Abstracted, ab-stract′ed, *adj.* సంక్షేపమైన, సంగ్రహమైన, or absent పరాకైన, పరధ్యానమైన.

Abstractedly, ab-stract′ed-ly, *adv.* బొత్తిగా, శుద్ధముగా, నిర్విస్తారముగా. with absence of mind పరాకుగా, పరధ్యానముగా.

Abstraction, ab-strac′shon, *n. s.* పరాకు, పరధ్యానము. or disregard of worldly objects విషయపరిత్యాగము, వైరాగ్యము. or theft &c. అపహారము.

Abstractly, ab-stract′ly, *adv.* బొత్తిగా, శుద్ధముగా, నిర్విస్తారముగా.

Abstruse, ab-strûse′, *adj.* చిక్కైన, కఠినమైన, గూఢమైన, మర్మమైన, అగోచరమైన.

Abstrusely, ab-strûse′ly, *adv.* చిక్కుగా, కఠినముగా, గూఢముగా, మర్మముగా.

Abstruseness, ab-strûse′ness, *n. s.* చిక్కు, కాఠిన్యము, గూఢము, మర్మము.

Absurd, ab-surd′, *adj.* అయుక్తమైన, అనుచితమైన, అసంగతమైన.

Absurdity, ab-surd′i-ty, *n. s.* అయుక్తత, మూఢత.

Absurdly, ab-surd′ly, *adv.* అయుక్తముగా, మూఢత్వముగా.

Abundance, a-bun′danċe, *n. s.* విస్తారము, యథేష్టము.

Abundant, a-bun′dant, *adj.* విస్తారమైన, యథేష్టమైన.

Abundantly, a-bun′dant-ly, *adv.* విస్తారముగా, యథేష్టముగా, శానా.

To Abuse, a-bûse′, *v. a.* or to revile తిట్టుట, దూషించుట. or to use improperly దుర్వినియోగము చేసుట. they — the charity funds ఆధర్మరూకలనుదుర్వినియోగముచేస్తారు, అన్యాయప్రయోగము చేస్తారు. he —d the opportunity given him చిక్కినసమయాన్ని చెరుపుకొన్నాడు.

Abuse, a-bûse′, *n. s.* or reviling తిట్టు, తిట్లు, దుర్భాష. or the ill use of any thing దుర్వినియోగము. or bad practice దుర్మార్గము, దురాచారము, అక్రమము.

Abusive, a-bûs′ive, *adj.* తిట్టే, దూషించే. — language తిట్లు.

Abusively, a-bûs′ive-ly, *adv.* దూషణగా, తిట్టి, దూషించి.

To Abut, a-but′, *v. n.* ఆనుకొనివుండుట. his house —s upon mine అతనియిల్లునాయింటినిఆనుకొనివున్నది, యిదియెవ్వడున్ను వెనకతట్టునవుండేదాన్నిసూచించినది.

Abutment, a-but′ment, *n. s.* ముట్టుకోడ.

Abyss, a-byss′, *n. s.* అగాధము, పాతాళము. the — of misery ఆఘోరమైనకడగండ్లు.

Acacia, a-cā′shi-a, *n. s.* కసివిందచెట్టు.

Academical, ac-a-dem′ic-al, *adj.* పాఠశాలాసంబంధమైన. — persons పాఠశాలాసంబంధమైనవాండ్లు.

Academician, ac-a-dē-mish′an, *n. s.* పాఠశాలాసంబంధమైనవాడు.

Academy, a-cad′ē-my, *n. s.* పాఠశాల.

Acanthus, a-can′thus, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పచెట్టు.

Acatalectic, a-cat-a-lec'tic, *adj.* సంపూర్ణమైన, ఇది ఛందస్సులో వచ్చే మాట.

To Accede, ac-cēde', *v. n.* సమ్మతించుట, ఒప్పుట, అంగీకరించుట.

To Accelerate, ac-cel'er-āte, *v a.* త్వరపెట్టుట, తీవ్రించుట.

Accelerated, *adj.* త్వరపెట్టబడ్డ, తీవ్రించబడ్డ.

Acceleration, ac-cel-er-ā'shon, *n. s.* త్వర, తీవ్రము.

Accent, ac'cent, *n. s.* స్వరము, ఒత్తి పలికే స్వరము, ఒత్తి పలుకుకు సూచకమైన గురుతు, వానికే, అనేశబ్దములో accent మూడో అక్షరము మీద వున్నది, వాల్మీకి, అనే శబ్దములో accent రెండో అక్షరము మీద వున్నది. soft ~s చిన్న పలుకులు. humble ~s వినయోక్తులు. fierce ~s క్రూర వచనములు.

To Accent, ac-cent', *v. a.* ఒత్తి పలుకుట, ఊని పలుకుట, ఒత్తు పలుకుకు గురుతు వేసుట.

To Accentuate, ac-cent'ū-āte, *v. a.* ఉచ్చారణ క్రమముగా గురుతులు వేసుట.

Accentuation, ac-cent-ū-ā'shon, *n. s.* ఉచ్చారణ క్రమముగా గురుతులు వేయడము.

To Accept, ac-cept', *v. a.* అంగీకరించుట, పుచ్చుకొనుట, పరిగ్రహించుట, ఒప్పుకొనుట. he ~ed the bill or draft హుండిని ఒప్పుకొని చేవ్రాలు చేసినాడు. he ~ed homage దండము పెట్టుకొన్నాడు.

Acceptability, *n. s.* మనోహరత్వము, ఉపయుక్తత, ఇష్టతి, హితము. this proves the ~ of your advice యిందువల్ల మీరు చెప్పిన బుద్ధి అతనికి యిష్టమైనట్టు తెలుస్తున్నది.

Acceptable, ac'cep-table, *adj.* మనోహరమైన, ప్రియమైన, ఉపయుక్తమైన, ఇష్టమైన, హితమైన, అనుకూలమైన. this rain is very ~ to the crops యీ వాన పైరుకు నిండా అనుకూలమైనది. Unacceptable ప్రతికూలమైన.

Acceptableness, *n. s.* హితము, ఇష్టము, ఉపయుక్తత.

Acceptably, ac'cep-tab-ly, *adv.* హితముగా, ఇష్టముగా.

Acceptance, ac-cept'ance, *n. s.* అంగీకారము, పరిగ్రహము, సమ్మతి.

Acceptation, ac-cep-tā'shon, *n. s.* అంగీకారము, అర్థము, తాత్పర్యము.

Accepted, *adj.* అంగీకరించిన, పుచ్చుకొన్న, పరిగ్రహించిన, ఒప్పుకొన్న, రూఢియైన. the ~ meaning or sense రూఢ్యర్థము.

Access, ac-cess', *n. s.* ప్రవేశము. he found ~ to them వాండ్ల వద్ద అతనికి ప్రవేశము కలిగినది, అనగా వాడికి వాండ్ల దర్శనము చిక్కినది. he is easy of ~ అతని వద్ద ప్రవేశము కలగడము సులభము, అనగా అతని దర్శనము కావడము సులభము. there was an ~ of fever last night నిన్న రాత్రి జ్వరము ఉమ్మరముగా వుండినది.

Accessary, ac'ces-sar-y, *n. s.* దుర్మార్గమునకు సహాయపడేవాడు.

Accessible, ac-ces'si-ble, *adj.* ప్రవేశించ కూడిన. the house is ~ thro' the garden ఆ యింట్లోకి తోటగుండా ప్రవేశించవచ్చును. he is ~ through flattery స్తోత్రము గుండా వాడు వశ్యుడవుతాడు.

Accession, ac-cesh'on, *n. s.* ప్రవేశము. after his ~ ఆయనకు ప్రవేశమైన తరువాత, అనగా ఆయన సింహాసనమెక్కిన తరువాత.

Accessory, ac'ces-sor-y, *adj.* దుర్మార్గమునకు సహాయపడే.

Accidence, ac'ci-dence, *n. s.* లఘువ్యాకరణము.

Accident, ac'ci-dent, *n. s.* అకస్మాత్తుగా సంభవించిన పని. this was an ~ యిది తనంతట సంభవించినది, యిది ఆకస్మికము. a misfortune అపాయము, ఆపద. he met with an ~ వాడికి వొక ఆపద వచ్చినది. by ~ అకస్మాత్తుగా, అయత్నపూర్వకముగా. in philosophy సంభవము, విశేషము, అవివక్షితము.

Accidental, ac-ci-den'tal, *adj.* ఆకస్మికమైన, అకస్మాత్తైన. causeless నిష్కారణమైన.

Accidentally, ac-ci-den'tal-ly, *adv.* ఆకస్మికముగా, అకస్మాత్తుగా. causelessly నిష్కారణముగా.

Acclamation, ac-cla-mā'shon, *n. s.* జయధ్వని.

Acclimated, *adj.* అలవాటుగల.

Acclivity, ac-cliv'i-ty, *n. s.* ఎక్కుడు, ఎగుడు. a house was built on the ~ of the hill కొండయొక్క యెక్కుడులో వొక యిల్లు కట్టి వుండెను.

To Accommodate, ac-com'mo-dāte, *v. a.* వసతి చేసుట, అనుగుణ్యపరచుట, సమాధానము చేసుట. I can ~ you in my house మాయింట్లో నీకు స్థలమిస్తాను. I will ~ you with a horse నీకు వొక గుర్రము యిస్తాను. we must ~ ourselves to the times మనము కాలానికి తగినట్టు నడుచుకోవలెను. they ~d the affair ఆ సంగతిని రాజీ చేసినారు. the matter was ~d ఆ సంగతి రాజీ అయిపోయి

నది. Can you ~ me with ten rupees? నాకు పదిరూపాయలు సహాయముచేస్తావా, ఫైదుగుతావా. he ~d himself to the customs of these people వీండ్లమర్యాదలకు అనుగుణ్యముగా ప్రవర్తించినాడు, ఫైద్దికగానడుచుకొన్నాడు.

Accommodating, *adj.* తాళిమిగల, ఓర్పుగల. he is of an ~ temper వాడుతాళిమిగలవాడు. you should be more ~ నీకునిండాతాళిమివుండవలెను.

Accommodation, ac-com-mō-dā'shon, *n. s.* వసతి, ఇమిడిక, పొసగుదల, ఫైదుగుదల, సమాధానము, రాజీ. can you give me ~ in your house? మీయింట్లోనాకుస్థలమిస్తారా. there is a house with ~ for twenty people యిరువైమందికివసతియైనఫైకయిల్లువున్నది. his giving me these books was a great ~ యీపుస్తకములనునాకు అతడివ్వడమునిండాసహాయమైనది. an ~ boat వసతిగావుండేపడవ.

Accompaniment, *n. s.* శ్రుతి, మేళము.

To Accompany, ac-cum'pa-ny, *v. a.* వెంబడించుట, అనుసరించుట, కూడాపోవుట. I accompanied him to his house అతనితోకూడాఅతనియింటికిపోతిని. his friends accompanied him for a short way out of the town అతనిస్నేహితులు అతణ్ని వూరిబయిటికిసాగనంపిరి. a translation accompanies the letters ఆజాబులతోకూడా భాషాంతరమువున్నది. fever accompanies ague చలివెంటజ్వరమువస్తున్నది. he came accompanied by his wife భార్యాసమేతుడైవచ్చినాడు. a Ramayanam accompanied by a commentary సవ్యాఖ్యానముగావుండేరామాయణము.

Accompanying, *adj.* వెంబడించే, అనుసరించే, కూడావుండే.

Accomplice, ac-com'plice, *n. s.* సహకారి, దుర్మార్గమునకుసహాయపడ్డవాడు. I will not be an ~ in this నేనుయీదుర్మార్గమునకుసహకారిగావుండను.

To Accomplish, ac-com'plish, *v. a.* నెరవేర్చుట, నిర్వహించుట, ఈడేర్చుట. he ~ed the ancient prophecy పూర్వీకులుజరగబోతున్నదన్నట్టు వీడివల్ల సంభవించినది.

Accomplished, ac-com'plisht, *adj.* నెరవేరిన, పూర్ణమైన, పరిపక్వమైన, సిద్ధించిన. after the period was ~ ఆకాలముపరిపక్వమైనతరువాత. after the business was ~ ఆపనినెరవేరినతరువాత. after his prophecy was ~ అతనుచెప్పినప్రకారముసిద్ధించినతరువాత. ~ in archery ధనుర్విద్యాపారంగతుడైన. an ~ scholar సంపూర్ణపండితుడు, ప్రవీణుడు. an ~ woman వ్యక్తురాలు, నిపుణురాలు. an ~ dancer ఆటలోబాగాతేరినవాడు.

Accomplisher, *n. s.* నెరవేర్చేవాడు, నిర్వాహకి.

Accomplishment, ac-com'plish-ment, *n. s.* or elegant art విద్య, అనావశ్యకమైనవిద్య, అనగా ఆట, పాట, చిత్రము, సాము, మొదలైనవి. of a prophecy సిద్ధి, సిద్ధించడము. after the ~ of his prophecy వాడునడవబోతున్నదన్నదిసిద్ధించినతరువాత. this prevented the ~ of this business ఆపనినెరవేరడమునకుయిది అభ్యంతరమైనది. a man of great ~s మహాప్రవీణుడు. Drawing is a petty ~ చిత్రపని ఫైకస్వల్పవిద్య.

Accompt, ac-count', *n. s.* లెక్క, See account.

Accomptant, ac-count'ant, *n. s.* లెక్కవాడు, See Accountant.

To Accord, ac-côrd', *v. a.* or to bestow దయచేసుట, ఆమోదించుట, అనుకూలించుట. he ~ed his permission ఆయనసెలవుదయచేసినారు.

To Accord, ac-côrd', *v. n.* సరిపడుట, జతపడుట. his statement does not ~ with theirs వాడుచెప్పేదానికిన్ని వాండ్లుచెప్పేదానికిన్ని సరిపడలేదు, అసంగతముగావున్నది.

Accord, ac-côrd', *n. s.* సమ్మతి. he came of his own ~ తనకుతానేవచ్చినాడు. All with one ~ అందరుఫైకమనసుగా, ఏకగ్రీవముగా.

Accordance, ac-côrd'ance, *n. s.* అనుగుణ్యము. in ~ to his wish ఆయనకోరికకుఅనుగుణ్యముగా. in ~ with his mandate ఆయనయొక్కఆజ్ఞప్రకారము.

According to, *prep.* ప్రకారము. ~ to orders ఆజ్ఞప్రకారము. ~ to him వాడుచెప్పినప్రకారము.

Accordingly, ac-côrd'ing-ly, *adv.* అదేప్రకారముగా.

To Accost, ac-cost', *v. a.* ఎచ్చరించుట, మందలించుట, పలకరించుట.

Accoucheur, *n. s.* మంత్రసానితనముచేసేవాడు.

Account, ac-count', *n. s.* of money లెక్క. value ఘనత. a man of ~ ఘనుడు. people of no ~ స్వ

ల్పులు. they made no ⏝ of him వాండ్లువాణ్ని లక్ష్యపెట్టలేదు. Or profit ఫలము. this turned to ⏝ యిదిసఫలమైనది. You will find your ⏝ in going there నీవు అక్కడికిపోతివా నీకుసఫలవతాను. he turned his time to good ⏝ సత్కాలక్షేపముచేసినాడు. he turns his lands to no ⏝ వాడినేలనువృథాగా వేసిపెట్టుతాడు. Reason నిమిత్తము. on this ⏝ యిందునిమిత్తము. they called him to ⏝ for this వాణ్నియిందుకేమిసమాధానముచెప్పుతావు అనిఅడిగినారు. Description, explanation వైనము,వృత్తాంతము,చరిత్ర. this is a foolish ⏝ యిదివనికిమాలినకథ. I have received accounts from home మాదేశమునుంచివర్తమానమువచ్చినది. I settled his accounts వాడిలెక్కలనుతీర్చినాను, లేక, వాణ్నిచంపినాను. By all accounts he is gone వాడుపోయినాడట. When you blame them you must take their ignorance into ⏝ వాండ్లమీదదోషముచెప్పేటప్పుడు వాండ్ల అవజ్ఞతనున్ను నీవుయోచించవలెను. On ⏝ of his absence అతనులేనందున. he bought it on his own ⏝ దాన్నితనసొంతానికికొనుక్కొన్నాడు. on ⏝ of the rain వానవల్ల. You must on no ⏝ go there నీవుఅక్కడికియెంతమాత్రముపోకూడదు. he is gone to his final ⏝ or to his great ⏝ చచ్చినాడు.

To Account, ac-coŭnt′, *v. a.* యెంచుట, తలచుట. they accounted him a fool వాణ్నిపిచ్చివాణ్నిగాయెంచినారు. they account him a prophet. అతణ్నిభవిష్యద్వక్త అంటారు.

To Account, ac-coŭnt′, *v. n.* సమాధానముచెప్పుట. you must ⏝ to me for that money ఆరూకలకునీవుసమాధానముచెప్పవలశినది. Can you ⏝ for it అందుకు సమాధానము చెప్పగలవా. Can you ⏝ for this fever యీజ్వరానికి హేతువచెప్పగలవా his father's death accounts for the delay యీసావుకాశమునకువాడితండ్రిచావుకారణమౌతున్నది.

Accountable, ac-coŭnt′a-ble, *adj.* వుత్తరవాదియైన, జవాబుదారియైన. [village కరణము.

Accountant, ac-coŭnt′ant, *n. s.* లెక్కవాడు. of a

Account-book, *n. s.* లెక్కపుస్తకము.

To Accoutre, ac-cŭ′tĕr, *v. a.* ముస్తీబుచేయించుట, సన్నద్ధముచేసుట. I accoutred myself with a sword కత్తినిధరించినాను, తొడిగితిని. being accoutred with a sword ఖడ్గమునుధరించినవాడై. he accoutred his men తనసిపాయీలకుకావలసినముస్తీబుయిచ్చినాడు,అనగాపుడువుఆయుధములుమొదలైనవి.

Accoutred, *adj.* ధరించిన, తొడిగిన, ముస్తీబుచేయబడ్డ,సన్నద్ధముచేయబడ్డ. ⏝ with a sword ఖడ్గధారియైన, కత్తికట్టుకొన్న. he was then ⏝ with two pistols అప్పట్లోవాడురెండుపిస్తోలులుకట్టుకొనియుండినాడు.

Accoutrement, ac-cû′tĕr-ment, *n. s.* ఆయుధములు, బట్టలు, మొదలైనముస్తీబు. [గల.

Accredited, *adj.* వకాలత్తునామాగల, అధికారము

Accretion, ac-crē′shon, *n. s.* పెరిగినది, సంభవించినది.

To Accrue, ac-crûe′, *v. n.* సంభవించుట, కలుగుట. the profits accruing therefrom అందువల్లవచ్చేలాభము.

To Accumulate, ac-cū′mū-lāte, *v. a.* పోగుచేసుట, చేర్చుట. he accumulated much wealth నిండారూకలుకూడబెట్టినాడు.

Accumulated, *adj.* పోగుచేసిన, ఆర్జించిన, చేరిన, కూడిన. ⏝ injustice బహు అన్యాయము.

Accumulation, ac-cū-mū-lā′shon, *n. s.* పోగు, రాశి. he left a great ⏝ of debts విస్తారము అప్పుపెట్టిపోయినాడు. ⏝ of wealth బహుధనము.

Accuracy, ac′cū-ra-ċy, *n. s.* ఖండితము, పరిష్కారము, శుద్ధత. he wrote this with great ⏝ దీన్నితప్పులులేకుండావ్రాసినాడు. a man of great ⏝ నిండాఖండితమైనవాడు.

Accurate, ac′cū-rāte, *adj.* ఖండితమైన, పరిష్కారమైన,శుద్ధమైన. an ⏝ translation పరిష్కారమైనభాషాంతరము, సరియైనభాషాంతరము. an ⏝ copy శుద్ధప్రతి.

Accurately, ac′cū-rāte-ly, *adv.* ఖండితముగా, సరిగ్గా, పరిష్కారముగా. a copy written ⏝ శుద్ధముగావ్రాసినప్రతి.

Accurateness, ac′cū-rāte-ness, *n. s.* ఖండితము, పరిష్కారత,శుద్ధత,సుబద్ధత. From the ⏝ of this account I saw his talent వాడుదీన్నివర్ణించిన పరిష్కారతవల్లవానిప్రజ్ఞ నాకుతెలిసినది.

Accursed, ac-curs′ed, *adj.* శపించబడ్డ, దౌర్భాగ్యమైన, చెడ్డ, పాపిష్ఠి.

Accusation, ac-cū-śā′shon, *n. s.* నిందమోపడము, నేరము, అపవాదము. they brought an ⏝ of theft against him దొంగలించినాడని వాడిమీదఫిర్యాదుతెచ్చినారు.

the Accusative case, *n. s.* ద్వితీయావిభక్తి.

To Accuse, ac-cūse′, *v. a.* నిందమోపుట. they ⌴ me of going there అక్కడికిపోయినాననినామీందఫిర్యాదుచేసినారు.

Accused, *adj.* నిందమోపబడిన. those who are ⌴ of doing this యీపనిచేసినారనిఅనబడ్డవాండ్లు. the accused ప్రతివాది, నేరముమోపబడ్డవాండ్లు.

Accuser, ac-cūs′ĕr, *n. s.* ఫిర్యాది, వాది. who is the ⌴ in this యీపనిజరిగినట్టుచెప్పేవాడెవడు.

To Accustom, ac-cus′tom, *v. a.* అభ్యాసముచేసుట, అలవాటుచేసుట, వాడికచేసుట, మరుపుట. he accustomed his son to swim కొడుకునుయీదవాడికచేసినాడు. he accustomed himself to drink సారాయితాగమరిగినాడు.

Accustomed, ac-cus′tomd, *adj.* అభ్యాసపడ్డ, అలవాటుపడ్డ, వాడికపడ్డ, మరిగిన.

Ace, āce, *n. s.* పగడ, పంచ. in cards పకచుక్క, దీన్నిఆసుఅంటారు. I was within an ⌴ of falling నేనుపడబోవునకుకొంచెముతప్పింది.

Acerbity, a-cer′bi-ty, *n. s.* చెడుపులుసు, క్రౌర్యము.

Acescency, *n. s.* పులిసేగుణము.

Acescent, a-ces′cent, *adj.* పులుసుగావుండే.

Acetous, a-cē′tus, *adj.* పులిసే.

Ache, āke, *n. s.* నొప్పి. heart ⌴ మనోవ్యథ. tooth ⌴ పండ్లతీపు. ear ⌴ చెవిపోటు.

To Ache, āke, *v. n.* నొచ్చుట, సలుపుట, తీపుతీసుట. my legs ⌴ నాకాళ్లునొస్తవి, తీపులుతీస్తవి.

To Achieve, a-chēve′, *v. a.* సాధించుట, పొందుట. he achieved the victory జయముపొందినాడు.

Achievement, a-chēve′ment, *n. s.* కార్యము, సాధించినకార్యము. or ensigns armorial చిహ్నము. this was a great ⌴ యిదిమహత్తైనకార్యము. his achievements are two lions వాడికిబిరుదు రెండుసింహములు.

Achilles, *n. s.* ద్రోణాచార్యులవంటిపకశూరుడు.

Achromatic, ac-rō-mat′ic, *adj.* వర్ణవిహీనమైన.

Acid, ac′id, *adj.* పుల్లని. ⌴ gruel పులిగంజి.

Acid, ac′id, *n. s.* పులుసు. ⌴ muriatic లవణద్రావకము. vitriolic ⌴ గంధకద్రావకము. nitrious ⌴ పెట్లుప్పుద్రావకము.

Acidity, a-cid′i-ty, *n. s.* పులుసు.

Acidulated, *adj.* పులియబెట్టిన.

To Acknowledge, ac-nol′edge, *v. a.* ఒప్పుట, అంగీకరించుట. Please to ⌴ the receipt ప్రవేశముకనవలెను. I ⌴ that he is their father but అతడువాండ్లతండ్రివాస్తవ్యమేగాని.

Acknowledged, *adj.* ఒప్పిన, అంగీకరించిన. or renowned ప్రసిద్ధమైన. It must be ⌴ that some of them are rich వారిలోకొందరుభాగ్యవంతులుగా వుండేదివాస్తవ్యమే. she is an ⌴ beauty అదిఅందకత్తెఅనిప్రసిద్ధురాలైనది.

Acknowledgement, ac-nol′edge-ment, *n. s.* అంగీకారము, ఒప్పుకోవడము. or receipt for money చెల్లుచీటి. ⌴ of a benefit కృతజ్ఞత, ఉపకారస్మృతి. ⌴ of a bow ప్రతివందనము. we make you these acknowledgements for our new dresses మేముకొత్తబట్టలుకట్టుకొన్నాముగనుకతమకువందనముపెట్టుతాము.

Acme, ac′mē, *n. s.* శిఖరము, ఊర్ధ్వభాగము, ఉచ్ఛ్రాయము. the ⌴ of a disease రోగముయొక్కముమ్మరము. the ⌴ of felicity ఆనందాతిశయము.

Acolyte, *n. s.* శిష్యుడు.

Aconite, ac′ō-nīte, *n. s.* పకతరహావిషమూలిక.

Acorn, ā′corn, *n. s.* కాయ, విత్తు, యిది Oak అనేపెనకొన్నిగొప్పవృక్షములయొక్కకాయ, దీన్నిపందులుతింటవి.

Acoustics, a-coū′stics, *n. s.* ధ్వనివిషయకశాస్త్రము.

To Acquaint, ac-qūānt′, *v. a.* యెరుకచేసుట, తెలియచేసుట. I acquainted him with this దీన్నిఅతనికితెలియచేసినాను. ⌴ thyself with god దేవున్నితెలుసుకో.

Acquaintance, ac-qūānt′ance, *n. s.* పరిచయము, యెరుక, నెళవు, యెరిగినవాడు, పరిచయముగలవాడు. he told a mutual ⌴ of ours తన్నున్నన్నుయెరిగినపకడితోచెప్పినాడు. this shews his ⌴ with grammar యిందువల్లఅతనికివ్యాకరణమందుపరిచయముకద్దనితెలుస్తుంది. they scraped ⌴ with me నన్నుపరిచయముచేసుకొన్నారు. he has many acquaintances అతనికియెరిగినవాండ్లుశానామందివున్నారు. they are acquaintances of mine వాండ్లునాకెరిగినవాండ్లు. he has no ⌴ with English అతనికియింగ్లీషుపరిచయములేదు.

Acquainted, ac-qŭănt'ed, *adj.* యెరిగిన, పరిచయముగల. I am not ~ with his name వాడిపేరునాకు తెలియదు.

To Acquiesce, ac-qŭi-esce', *v. n.* ఒప్పుకొనియుండుట, సమ్మతించుట,అంగీకరించుట. he acquiesced in this decision యీతీర్పుకుసమ్మతించినాడు.

Acquiescence, ac-qŭi-es'cence, *n. s.* సమ్మతి, అంగీకారము. In consequence of his ~ అతను ఒప్పుకొన్నందున.

To Acquire, ac-qŭire', *v. a.* సంపాదించుట, ఆర్జించుట. or to learn గ్రహించుట, నేర్చుకొనుట. he acquired a name మంచిపేరెత్తినాడు.

Acquired, *adj.* సంపాదించిన, ఆర్జించిన, గ్రహించిన, నేర్చుకొన్న.

Acquirement, ac-qŭire'ment, *n. s.* సంపాదించడము. After the ~ of this fortune యీఐశ్వర్యము వచ్చినతరువాత, ప్రాప్తమైనతరువాత. After the ~ of this language యీవిద్యను గ్రహించినతరువాత. in plural విద్య, పాండిత్యము. a man of great acquirements మహావిద్వాంసుడు,మహాపండితుడు.

Acquisition, ac-qŭi-sish'on, *n. s.* సంపాద్యము, ఆర్జన. personal ~ స్వార్జితము.

Acquisitiveness, *n. s.* విచారించేబుద్ధి. See under Craniology.

To Acquit, ac-qŭit', *v. a.* దోషములేదనుట, నేరములేదనితీర్చుట. or to behave one-self నడుచుకొనుట. he acquitted himself very well బాగానడుచుకొన్నాడు. he acquitted them of the robbery వాండ్లమీద ఆదొంగతనము లేదనితీర్పు చెప్పినాడు. I ~ you of a wrong intention in this యిందులో నీదగ్గెర దురాలోచనవున్నదని నేను అనలేదు. he acquitted them of the murder but he did not release them వాండ్లమీదఖూని నేరములేదనితీర్పుచెప్పినాడు గాని విడుదలచేయలేదు.

Acquittal, ac-qŭit'tal, *n. s.* దోషములేదనడము, నేరములేదనితీర్చివేయడము.

Acquittance, ac-qŭit'tance, *n. s.* ఋణవిమోచనము, చెల్లుచీటి.

Acre, āk̆ĕr, *n. s.* నాలుగువేలం యెనమన్నూటనలభైగజాలచదరభూమి, దీన్నిపకపకరా, లేక, ఎకరాఅంటారు.

Acrid, ac'rid, *n. s.* వగరు, కారము, వెంగ్రము.

Acridity, *n. s.* వగరు, కారము, వెంగ్రము, తీక్ష్ణము, చురుకు. the ~ of the lime powder burnt his tongue సున్నపు వెంగ్రముచేత నాలికపొక్కింది.

Acrimonious, ac-ri-mōn'yus, *adj.* క్రూరమైన, పరుషమైన, కఠోరమైన. ~ language కర్ణకఠోరమైనమాటలు. ~ humours in the body శరీరములోవుండేవిషనీరు.

Acrimoniously, *adv.* క్రూరముగా, కఠోరముగా.

Acrimony, ac'ri-mon-y, *n. s.* క్రూరత, పరుషత, కఠోరత, తీక్ష్ణత.

Across, a-cross', *adv.* అడ్డముగా. there is a bridge ~ the river ఆయేటికివంతెనకట్టివున్నది. a house ~ the river యేటికి ఆతట్టువుండేబంగాళా. they went ~ the river యేటినిదాటినారు. when I came ~ him అతడునాకుయెదురుపడ్డప్పుడు.

Acrostic, a-cros'tic, *n. s.* ఒకతరహాచిత్రబంధకావ్యము, యిందులో ప్రతిచరణముయొక్క మొదటి అక్షరములనుకూర్చిచదివితే ఒకమనిషియొక్క గాని ఒకవస్తువుయొక్క గాని పేరు అవుతున్నది.

To Act, act, *v. n.* ఆడుట, ప్రవర్తించుట, నడుచుకొనుట. I will ~ in conformity to your wishes తమఅభిప్రాయమువద్దతికినడుచుకొంటాను. he acted as a minister మంత్రిగాప్రవర్తించినాడు. he acted upon his own authority స్వతంత్రముగా ప్రవర్తించినాడు. when a watch is broken the hands do not ~ ఘడియారముముళ్లుతిరుగవు. this acted as a purge యిదిభేదిమందుగాపనిచేసింది. this medicine did not ~ on the fever యీమందు ఆజ్వరమునుపట్టలేదు. she acted excellently in this comedy యీనాట్యములో బహుఘనముగాఆడింది. she acted to me as a mother అది నాకుతల్లిమారుతల్లిగావుండినది. their words acted upon him as a discouragement వాండ్లమాటలువాడికిఅధైర్యమునుచేసింది. he will not act without orders వుత్తరవులేకవాడుచేయడు, ప్రవర్తించడు. to ~ for another బదులుగాపనిచూచుట. he acted up to his principles తనయోగ్యతకు అనుగుణముగానడిచినాడు. he acted up to his orders అతనివుత్తరవుచొప్పుననడు

చుకొన్నారు. the troops acted against them ఆ దండు, వాండ్లమీదయుద్ధముచేసినది.

To Act, act, *v. a.* నటించుట, వేషముకట్టిఆడుట. he acted the fool పిచ్చివేషమువేసుకొన్నాడు, పిచ్చివాడుగానటించినాడు. Last night she acted the queen అదిరాత్రిరాణివేషముకట్టింది. he acted the part of a father to them వాండ్లకువాడుతండ్రివలె ప్రవర్తించినాడు, నడుచుకొన్నాడు. he acted the friend but in reality he was an enemy of mine వాడు స్నేహితుడుగానటించినాడుగాని వాడునిజముగానాకుశత్రువు.

Act, act, *n. s.* క్రియ, పని. religious ~ కర్మము, వ్రతము. a rash ~ క్రూరకృత్యము. a noble ~ ఘనమైనకార్యము. an ~ in a play అంకము, అనగా నాటకములోవకభాగము. an ~ of parliament or government చట్టము. the ~ of God or the king దైవికరాజికములు. while I was in the ~ of falling నేనుపడుతూవుండగా. I caught him in the ~ వాడుఆపనిచేస్తూవుండగాపట్టుకొన్నాను.

Acting, *adj.* బదులుగావనిచూస్తూవుండే. the ~ judge వకరికిబదులుగా పనిచూస్తూవుండేన్యాయాధిపతి.

Acting, *n. s.* ఆట, నాట్యము, నర్తనము.

Action, ac'shon, *n. s.* క్రియ, చలనము, పని, కార్యము, ఆట. the hands of the watch are not in ~ ఆఘడియారముయొక్క ముండ్లుఆడలేదు, తిరగలేదు. a good ~ సత్కర్మము, పుణ్యము. In law వ్యాజ్యము. he brought an ~ against them వాండ్లమీదవ్యాజ్యముతెచ్చినాడు. or Battle యుద్ధము. one ~ took place in the morning and one in the evening తెల్లవారివకయుద్ధముజరిగినది సాయంకాలము వకయుద్ధము జరిగినది. the ~ of a medicine మందుయొక్కవ్యాపకము. or gesture అభినయము. he used much ~ in talking మాట్లాడడములోఅభినయములునిండాచేసినాడు. Dryden says "To an exact perfection they have brought The *action* Love: the *passion* is forgot." మోహమునుగురించిన అభినయమును దివ్యముగావర్ణించినాడుగానిమోహరసమునువిడిచిపెట్టినాడు.

Actionable, ac'shon-able, *adj.* శిక్షకువచ్చే, దండనవచ్చే. Opening another man's letter is ~ వకరిజాబునువిచ్చితేశిక్షకుగలుగును.

Active, act'ive, *adj.* క్రియగల, చలనముగల, చురుకైన, జాగ్రతగల, ఉటంకియైన. an ~ horse చురుకైనగుర్రము. or busy పాటుపడే. an ~ man చురుకుమనిషి, పాటుపడేవాడు. The volcano is not now ~ ఆఅగ్నిపర్వతముయిప్పుడు మండలేదు. In grammar సకర్మకమైన. an ~ verb సకర్మకక్రియ. an ~ disease త్వరలోమనిషినిచంపేరోగము. charity is an ~ virtue: endurance and temperance are passive virtues ధర్మము ఆచరణరూపమైనగుణము, సహనమున్ను మితమున్ను అనుభవరూపమైనగుణములు.

Actively, act'ive-ly, *adv.* చురుకుగా.

Activity, ac-tiv'i-ty, *n. s.* చురుకు, జాగ్రత. the ~ of fever or of a medicine వేగము. The fire is not in a state of ~ నిప్పుమండలేదు.

Actor, act'or, *n. s.* చేసేవాడు. a stage player నటీ, ఆడేవాడు, వేషగాడు. We were actors in this business, and you were only spectators యీపనిని చేసినవాండ్లు మేముమీరు చూచినవాండ్లుమీరు.

Actress, act'ress, *n. s.* ఆటకత్తె, వేషకత్తె.

Actual, ac'tū-al, *adj.* నిజమైన, వాస్తవ్యమైన, యథార్థమైన, ప్రత్యక్షమైన. or present తాత్కాలికమైన, ప్రస్తుతమైన. this is ~ murder యిదిసాక్షాత్ఖూనిపని. this is ~ injustice యిదిప్రత్యక్షమైనఅన్యాయము. the ~ holder of the land ప్రస్తుతముఆభూమినిఅనుభవించేవాడు. the ~ cautery రజ, వాత.

Actually, ac'tū-al-ly, *adv.* నిజముగా, వాస్తవ్యముగా, యథార్థముగా, ప్రత్యక్షముగా.

Actuary, ac'tū-ar-y, *n. s.* or Accountant లెక్కలుతీర్చేవాడు.

To Actuate, ac'tū-āte, *v. a.* ప్రేరేపించుట. this actuated him to found a school వాడుపల్లెకూటముపెట్టడానకుయిదిప్రేరేపకమైనది.

Actuated, *adj.* ప్రేరేపించబడ్డ. In doing this he was ~ by friendship స్నేహితమునుపట్టిదీన్నిచేసినాడు. ~ by terror భయమునుపట్టి. ~ by love for her దానియందువ్యామోహముచేత.

Acumen, a-cū'men, *n. s.* సూక్ష్మబుద్ధి, కుశాగ్రబుద్ధి.

Acute, a-cūte', *adj.* క్రూరమైన, తీక్ష్ణమైన, చురుకైన. an ~ lawyer తీక్ష్ణబుద్ధిగలవకీలు. ~ pain పోటు, సలుపు. an ~ disease త్వరలోచంపేరో

గము, తక్షణము చంచేరోగము. ~ intellect తీక్ష్ణబుద్ధి. the ~ accent ఉదాత్తస్వరము. an ~ angle అంతర్లంబకాగ్రము.

Acutely, a-cūte'ly, *adv.* కూరుగా, తీక్ష్ణముగా, సూక్ష్మముగా.

Acuteness, a-cūte'ness, *n. s.* కూరు, తీక్ష్ణత, చురుకు.

Adage, ad'āge, *n. s.* వాడుకగా అనేమాట, సామెత. there is an ~ that "Doctors differ" వైద్యులతలాపకమాట అంటారనడమువాడుకగా అనేమాటేకదా.

Adagio, a-dā'gi-ō, *n. s.* in music విళంబితము.

Adam, *n. s.* ఆదిమపురుషునిపేరు. the sons of ~ నరులు.

Adamant, ad'a-mant, *n. s.* వజ్రము, రవ, హీరము.

Adamantine, ad-a-man'tine, *adj.* అతికఠినమైన. a man of ~ constitution వజ్రదేహి.

To Adapt, a-dapt', *v. a.* పొసగించుట, సరిచేయుట. he adapted his speech to their minds వాండ్లమనస్సుకుతగినట్టుమాట్లాడినాడు.

Adaptation, ad-ap-tā'shon, *n. s.* సరిచేయడము, పొసగించడము, పొందిక, యిమిడిక.

Adapted, *adj.* తగిన, ఉపయుక్తమైన, యోగ్యమైన. this is ~ to many purposes యిదిబహుపనులకు ఉపయుక్తమైనది.

To Add, add, *v. a.* చేర్చుట, కూర్చుట. he added that they will come to-morrow వాడుమరిన్నిచెప్పినదేమంటేవాండ్లురేపువత్తురు. he added that he was astonished at this వాడుమరిన్నిచెప్పినదేమంటే, అందుకుతనకుఆశ్చర్యమైనది. he added up the figures లెక్కకూర్చినాడు, వెరశిచేసినాడు. Add to this, or, besides all this యింతేకాకుండా.

Adder, ad'dĕr, *n. s.* కట్లపాము. Deaf ~ మంత్రానికిలోబడనికట్లపాము, మాటవిననిమూఢుడు.

To Addict, ad-dict', *v. a.* అలవరచుట, మరుపుట. he addicted himself to drinking, or to the bottle తాగమరిగినాడు. they are addicted to stealing దొంగిలించమరిగినారు. One who is addicted to women స్త్రీలోలుడు.

Addictedness, *n. s.* ఆశ, దురాశ, లోలత్వము.

Addition, ad-dish'on, *n. s.* కూర్చడము, చేర్చడము, వృద్ధి. In Arithmetic గుణాకారము. he had an ~ to his family yesterday నిన్నవాడికిబిడ్డపుట్టింది. In ~ to his former statement వాడుము నుపుచెప్పినదికాకుండా.

Additional, ad-dish'on-al, *adj.* అధికమైన, ఎక్కువైన. ~ expenses అధికవ్రయములు. ~ servants అధికపనివాండ్లు.

Addle, addle, *adj.* అవిసిపోయిన, నిస్సారమైన, కలవరమైన. an ~ egg అవిసిపోయినగుడ్డు. an ~ pated or ~ headed fellow కలవరపుమనిషి, పిచ్చివాడు.

Addled, *adj.* See Addle.

To Address, ad-dress', *v. a.* to prepare ఉద్యోగించుట, ఆయత్తపడుట, పక్కన్నచూచి, లేక, పక్కన్నగురించిచెప్పనుద్యోగించుట. I addressed my remarks to my brother, but I took care that the rest should hear me మాఅన్ననుచూచి యీమాటలు చెప్పినాను అయితేనేనుచెప్పినదియితరులువినవలెనని నేనుయత్నించాను. they utter abuse without addressing any one ఫలానివారనినిర్దేశించకతిట్టుతారు, ముత్తముగాతిట్టుతారు. he addressed us and spoke for an hour మాతోమళ్లీ ఘడియసేపుమాట్లాడినాడు. Men ~ their prayers to God దేవుణ్ని గురించిమనుష్యులుప్రార్థనచేస్తారు. To whom did he ~ the letter ఆజాబుకుపైవిలాసముయెవరిపేరటవ్రాసినాడు. he addressed a letter to me నాకువకజాబువ్రాసుకొన్నాడు. the beggar addresses his cries to you బిచ్చగాడునిన్నుచూచిమొరపెట్టుతాడు. the priest addressed the congregation పాదిరిగుడికివచ్చిపుండేజనమునుచూచి ప్రసంగించినాడు. She spoke for a long time but addressed nobody తానాసేపుమాట్లాడిందిగానివకరినిచూచిమాట్లాడిందనిలేదు. To whom did she ~ her song యెవరుపినవలెననిపాడింది. he addressed a petition to them వాండ్లకుఅర్జీవ్రాసుకొన్నాడు, లేక మనవిచేసుకొన్నాడు. I addressed myself to him and asked aid అతణ్నిచూచిసహాయముచేస్తావా అని అడిగినాను, లేక, సహాయముచేయవలెననిఅతనికి వ్రాసుకొన్నాను. they addressed themselves to cross the river యేటినిదాటనుద్యోగించిరి, యత్నపడిరి. Being engaged he did not ~ me; or, he did not ~ himself to me పనిలోపుండినం

దున నన్ను తలమొత్తిచూడలేదు. this book is addressed to children యిది పిల్లకాయలను గురించి చెప్పిన గ్రంథము. All these words are addressed to you యీమాటలంతానిన్నుగురించే.

Address, ad-dress′, *n. s.* a petition మనివి, అర్జి or speech ప్రసంగము, సంభాషణ. direction పైవిలాసము. title వర్ణన, బిరుదావళి. skill నిపుణత. Mode of behaviour మర్యాద, రకము. a man of good ~ సరసముగా, లేక, ఘనముగా మాట్లాడేవాడు. a man of mean ~ జబ్బురసముగా మాట్లాడేవాడు. he paid his addresses to her తన్ను పెండ్లిచేసుకొమ్మని దాన్ని ఉపచరించినాడు.

To Adduce, ad-dūce′, *v. a.* ఉదాహరించుట, తెచ్చుట. he adduced ten authorities for this word యీమాటకు పది ఉదాహరణములు తెచ్చినాడు. Can you ~ one proof of this యిందుకు వకరుజువుయివ్వగలవా.

Adept, a-dept′, *n. s.* ప్రవీణుడు, నిపుణుడు, సమర్థుడు, జితహస్తవాడు. he is an ~ in arithmetic లెక్కలో పూర్ణుడు.

Adequate, ad′ē-qŭāte, *adj.* తగిన, యోగ్యమైన, సరియైన.

Adequately, ad′ē-qŭāte-ly, *adv.* తగినట్టుగా.

To Adhere, ad-hēre′, *v. n.* అంటుకొనుట, అనువర్తించివుండుట. the paint adheres to the skin ఆవర్ణము చర్మములో అంటుకొంటుంది. they adhered to him through all his troubles వాడికి వచ్చినపాట్లకంతా వాణ్ని కరుచుకొనేవుండిరి. he adhered to the rule చట్టమునుఅనుసరించినాడు.

Adherence, ad-hēr′ence, *n. s.* అంటుకొనివుండడము, అనువర్తనము. or fixedness పట్టు. By the ~ of the skin to the flesh తోలుమాంసమునుఅంటుకొనివుండడమువల్ల. this shews their ~ to the law యిందువల్ల ఆచట్టముమీదవాండ్లకువుండేపట్టుతెలుస్తుంది. his ~ to the truth saved him వాడునిజమునుఅవలంబించడమువాణ్ని కాపాడింది.

Adherent, ad-hēr′ent, *n. s.* అనుసరించినవాడు, అవలంబించినవాడు, ఆశ్రితుడు. he and his adherents వాడున్నువాడితోచేరినవాండ్లున్ను.

Adhering, *adj.* అంటుకొన్న, చేరిన, అనుసరించిన, ఆశ్రయించిన.

Adhesion, ad-hē′zhon, *n. s.* అంటుకోవడము, కరుచుకోవడము, బంధన. the water destroyed the ~ of the gum నీళ్లచేత ఆబంకయొక్క బంధనపోయినది.

Adhesive, ad-hē′sive, *adj.* అంటుకొనే, కరుచుకొనే, బంధనకల. ~ plaister కరుచుకొనివుండే ప్లాస్తిరి. glue is ~ వజ్రముబంధనకలది, కరుచుకొనేటిది.

Adieu, a-dū′, *n. s.* దండము, దీవన, సలాము, ఒకరిని వకరువిడబాసేటప్పుడు తెలుపుతీసుకొనిపొయ్యేవాడు తెలుపుయిచ్చి పంపించేవాడు యిద్దరున్నుచెప్పే మాట. he bade them ~ తెలుపుపుచ్చుకొన్నాడు, తెలుపుయిచ్చి పంపినాడు, పోయివస్తానన్నాడు, పోయిరా అన్నాడు. I bade ~ to these hopes నేను యీఆశనువిడిచిపెట్టినాను. he bade ~ to the world సన్యసించినాడు. the same as good bye or farewell అనేమాటలకుసమానము. he uttered his last ~ చచ్చినాడు.

Adjacency, ad-jā′cen-cy, *n. s.* సమీపత్వము.

Adjacent, ad-jā′cent, *adj.* సమీపమైన, దగ్గరి.

Adjective, ad′jec-tive, *n. s.* విశేషణము.

To Adjoin, ad-jōin′, *v. n.* చేరివుండుట, యిరుగుపొరుగుగావుండుట. his ground adjoins to mine వాడినేలనానేలకుచేరికగావున్నది.

Adjoining, *adj.* చేరికగావుండే. In the ~ house పొరుగింటిలో, పక్కయింటిలో.

To Adjourn, ad-jurn′, *v. a.* మరివకవేళజరిగిస్తామనితత్కాలానికినిలుపుట, నిలిపిపెట్టుట. they adjourned from the house to the market ఆయింట్లోచాలించి అంగట్లోపోయికూర్చునిజరిగించినారు. this debate was adjourned to the next day యీప్రసంగమును మరునాడుజరిగిస్తామని నాటిదినానికినిలిపినారు.

Adjournment, ad-jurn′ment, *n. s.* మరివకవేళజరిగిస్తామనితత్కాలానికినిలిపిపెట్టడము.

To Adjudge, ad-judge′, *v. a.* తీర్పుచేసుట, తీర్పుయిచ్చుట, విధించుట. they adjudged him this punishment వాడికియీశిక్షవిధించినారు.

To Adjudicate, ad-jŭ′di-cāte, *v. a.* తీర్పుచేసుట, తీర్పుయిచ్చుట, విధించుట.

Adjudication, ad-jŭ-di-cā′shon, *n. s.* తీర్పుచేయడము, తీర్పుయివ్వడము, విధించడము.

Adjunct, ad′jungct, *n. s.* సంయోగించివుండేటిది, చేరివుండేటిది.

Adjuration, ad-jŭ-rā'shon, *n. s.* ఒట్టుపెట్టడము, ఆనబెట్టడము, ఒట్టు, ఆన.

To Adjure, ad-jûre', *v. a.* ఒట్టుపెట్టుట, ఆనబెట్టుట. he adjured me to do this నీవు యిట్లా చేయకపోతే నీకు ఒట్టు అన్నాడు.

To Adjust, ad-just', *v. a.* దిద్దుట, సవరించుట, క్రమముగా పెట్టుట.

Adjusted, *adj.* దిద్దిన, సవరించిన, క్రమపరచిన.

Adjustment, ad-just'ment, *n. s.* దిద్దుబాటు, సవరింపు.

Adjutancy, ad'jŭ-tan-çy, *n. s.* అజిటెంటు ఉద్యోగము.

Adjutant, ad'jŭ-tant, *n. s.* దండులో అజిటెంటనే పెద్ద దొర. A sort of Crane బెగ్గురు అనే పెద్దకొంగ.

Admeasurement, ad-mezh'ūre-ment, *n. s.* కొలత.

To Administer, ad-min'is-tĕr, *v. a.* యిచ్చుట, చెల్లించుట, జరిగించుట. he administered the government ప్రభుత్వమును చెల్లించినాడు. to ~ an oath ప్రమాణము చేయించుట. they administered punishment శిక్ష చేసినారు. to ~ medicine మందు యిచ్చుట. to ~ consolation ఊరడార్చుట. to ~ justice న్యాయమును నడిపించుట. he administered to the estate చచ్చినవాని ఆస్తినిగురించి అతను విచారించుకొన్నాడు.

Administration, ad-min-is-trā'shon, *n. s.* జరిగించడము, చెల్లించడము, విచారణ. ~ of government ప్రభుత్వమును జరిగించడము. During his ~ అతని మంత్రిత్వములో. ~ of justice న్యాయవిచారణ. Letter or power of ~ చచ్చినవాని ఆస్తినిగురించి న్యాయసభవారి ద్వారా వచ్చిన అధికారపత్రిక.

Administrator, ad-min-is-trā'tor, *n. s.* చచ్చినవారి ఆస్తినిగురించి న్యాయసభలో అధికారము తీసుకొన్నవాడు, విచారణకర్త.

Administratorship, ad-min-is-trā'tor-ship, *n. s.* చచ్చినవారి ఆస్తినిగురించి న్యాయసభలో తీసుకొన్న అధికారము.

Administratrix, ad-min-is-trā'trix, *n. s.* చచ్చినవారి ఆస్తినిగురించి న్యాయసభలో అధికారము తీసుకొన్న స్త్రీ.

Admirable, ad'mi-rable, *adj.* అద్భుతమైన, ఘనమైన, ఉత్తమమైన.

Admirable, ad'mi-rable, *interj.* భళి, భళీ, శాబాసు.

Admirably, ad'mi-rab-ly, *adv.* అద్భుతముగా, దివ్యముగా, ఘనముగా.

Admiral, ad'mi-ral, *n. s.* యుద్ధవాడలకు అధిపతి. ~ of the Red, ~ of the White, ~ of the Blue, Rear ~ యీ నాలుగున్ను ధ్వజపటముయొక్క వర్ణభేదముచేత కలిగిన ఆధిపత్యముయొక్క భేదములు.

Admiralty, ad'mi-ral-ty, *n. s.* వాడలో జరిగే కొట్లాటలు మొదలయిన వ్యాజ్యములు తీర్చే న్యాయసభ.

Admiration, ad-mi-rā'shon, *n. s.* అద్భుతము, ఆశ్చర్యము.

To Admire, ad-mīre', *v. a.* ఆశ్చర్యపడుట.

Admirer, *n. s.* మెచ్చుకొనేవాడు. he is an ~ of hers దాన్ని మోహించినవాడు.

Admiringly, ad-mīr'ing-ly, *adv.* ఆశ్చర్యపడి, మోహించి.

Admissibility, *n. s.* అంగీకారయోగ్యత. he proved the ~ of these accounts యీ లెక్కలయొక్క అంగీకారతను రుజువుచేసినాడు.

Admissible, ad-mis'si-ble, *adj.* అంగీకరించయోగ్యమైన.

Admission, ad-mish'on, *n. s.* ప్రవేశము, చేర్చుకోవడము, లోనికిరానివ్వడము, లోనికిరావడానకు సెలవు. After his ~ into the school వాడు పల్లెకూటములో ప్రవేశించిన తరువాత. Before the ~ of the water నీళ్లలోగా రాకమునుపే, చొరడానకు మునుపే. he could not gain ~ లోగా ప్రవేశించడానకు వాడికి అవకాశము చిక్కలేదు, సెలవుచిక్కలేదు. the water gained ~ through the roof యింటికప్పుగుండా నీళ్లు దిగినది, కురిసినది. they refused him ~ వాణ్ని లోనికిరానివ్వమన్నారు, చేర్చుకోమన్నారు. or confession ఒప్పుకోవడము, అంగీకారము. On his ~ of these charges వాడు యీ తప్పులను ఒప్పుకొన్నందుమీదట.

To Admit, ad-mit', *v. a.* చేరనిచ్చుట, లోనికిరానిచ్చుట, అంగీకరించుట, ప్రవేశపెట్టుట. this hole would not ~ my hand యీ రంధ్రములో నా చెయ్యి పట్టదు. I admitted him into my house వాణ్ని నా యింటిలోకి రానిస్తిని. I ~ that he is your son but you had no authority to do this వాడు నీకు కుమారుడైనది నిజమే అయినప్పటికిన్ని నీవు దీన్ని చేయడానికి

అధికారములేదు. the roof admits water యింటికప్పులోనుంచినీళ్లులోనికిదిగుతుంది. the boat admits water ఆపడవలోనికినీళ్లువొస్తుంది. the curtain admits mosquitos ఆతెరగుండాదోమలులోనికివస్తవి. he admitted a scholar వకపిల్లకాయనుచేర్చుకొన్నాడు. Justice will not admit of this యిదిన్యాయానికిఒప్పదు. the time will not ~ of this యిందుకుఆకాలముచాలదు. this admits of no excuse యిందుకుసాకునుకిరాదు. this admits of suspicion యిందుకు అనుమానముతట్టుతుంది. this admits of hope యిందుకు ఆశకద్దు. this cannot be admitted యిదికారాదు,యిదికూడదు. Admitting for argument's sake that what you said was correct, still you had no authority to punish her నీవుచెప్పినదిన్యాయమనిపెట్టుకొన్నప్పటికిన్నిదాన్నిదండించడానకునీకుఅధికారములేదు. Admitting that you wanted the house, was that any reason for your taking it by force? ఆయిల్లునీకుకావలసివుండినాసరే, నీవుబలాత్కారముగాదాన్నితీసుకోవడానకు అది ఒక కారణమౌనా. Admitting that he had no right to beat his wife, still you have no business to interfere వాడిపెండ్లాన్నివాడుకొట్టడానికిస్వతంత్రములేదనేపెట్టుకొన్నప్పటికిన్నినీవు ఆ జోలికిపోవడానికినిమిత్తములేదు.

Admittance, ad-mit'tance, *n.s.* లోనికిరానివ్వడము, లోనికిరావడానికిసెలవు, ప్రవేశము. I cannot get ~ to him, or, into his presence అతనివద్దనాకు ప్రవేశముచిక్కలేదు, అనగా అతనివద్దికి పోకూడలేదు.

Admitted, *adj.* చేర్చుకోబడ్డ, రానిచ్చిన, అంగీకరించబడ్డ, ఒప్పుకొన్న. ~, but సరేగాని.

Admixture, ad-mix'ture, *n.s.* మిశ్రమము, కలుపు.

To Admonish, ad-mon'ish, *v. a.* బుద్ధిచెప్పుట, బోధించుట.

Admonition, ad-mō-nish'on, *n. s.* బుద్ధిచెప్పడము, బోధన, ఉపదేశము.

Admonitory, ad-mon'i-tor-y, *adj.* బుద్ధిచెప్పే, బోధించే. an ~ poem నీతికావ్యము, ఉపదేశగ్రంథము.

Ado, a-dû', *n. s.* శ్రమ,తొందర, యిబ్బంది. or Bustle అల్లరి, గత్తర. without any more ~ he paid the money ఆరూకలను అనాయాసముగా చెల్లించినాడు. I had much ~ to help laughing నేనుకటుకడినవ్వునుఅణుచుకొంటిని. he had much ~ to get food అన్నానికినిండాశ్రమపడ్డాడు.

Adolescence, ad-ō-les'cence, *n. s.* యౌవనము, యౌవనావస్థ.

Adolescent, *adj.* యౌవనావస్థగావుండే.

Adonis, a-dō'nis, అతిసుందరుడైనవకదేవునిపేరు.

To Adonize, ad'ō-nīze, *v. n.* సింగారించుకొనుట, సొగసుగాబట్టలు ఆభరణాలుతొడుక్కొనుట.

To Adopt, a-dopt', *v. a.* దత్తుచేసుకొనుట, అవలంబించుట. You have adopted his habits వాడినడతలునీకుపట్టుబడ్డవి. he adopted my advice నేను చెప్పినబుద్ధినిఅవలంబించినాడు. I adopted another method నేనుమరివకమార్గమునుపట్టినాను.

Adopted, *adj.* దత్తుచేసుకోబడ్డ, అవలంబించిన. an ~ son దత్తపుత్రుడు. the method ~ by them వాండ్లుఅవలంబించినమార్గము.

Adoption, a-dop'shon, *n.s.* దత్తు, స్వీకారము, అవలంబించడము. from your ~ of his sentiments వాడిభావము నీకుపట్టుబడ్డదిగనుక, వాడిబుద్ధినీకున్నువచ్చినదిగనుక. After his ~ of this plan వాడు యీయుక్తినిఅవలంబించిన తరువాత, యీమాదిరిని పట్టినతరువాత.

Adoptive father, *n. s.* దత్తుచేసుకొన్నతండ్రి.

Adorable, a-dōr'a-ble, *adj.* పూజ్యమైన, పూజనీయమైన, పూజార్హమైన.

Adorably, a-dōr'a-bly, *adv.* పూజనీయముగా, పూజార్హముగా.

Adoration, ad-ō-rā'shon, *n. s.* పూజ, అర్చన.

To Adore, a-dōre', *v. a.* పూజచేసుట,పూజించుట.

Adored, *adj.* పూజ్యమైన, పూజార్హమైన.

Adorer, *n. s.* పూజచేసేవాడు. an ~ of the sun సూర్యోపాసకుడు.

To Adorn, a-dôrn', *v. a.* అలంకరించుట, శృంగారించుట. she adorned herself with diamonds రవలసొమ్ములుశృంగారించుకొన్నది. he adorned the room with pictures ఆగదినిపటములతోశృంగారించినాడు.

Adorned, *adj.* అలంకరించిన, శృంగారించిన. ~ with many virtues సకలగుణసంపన్నుడైన.

Adornment, *n. s.* అలంకారము, శృంగారము.

Adrift, a-drift′, *adv.* నీళ్లమీదకొట్టుకొనిపొయ్యే, ఘాలికికొట్టుకొనిపొయ్యే, విడిచిపెట్టి, దిక్కులేక. Wood that is ⌴ నీళ్లమీదవిడిగాతేలేమాను. the boat is ⌴ పడవఘాలికికొట్టుకొనిపోతుంది. All the cotton is now ⌴ యిప్పుడుపత్తిఅంతాఘాలికికొట్టుకపోయినది. he cut the boat ⌴ దారమునుతెగ్గోసిపడవనుయథేచ్ఛగావిడిచిపెట్టినాడు. he cut me ⌴ నన్నునిరాధరవుగావిడిచిపెట్టినాడు.

Adroit, a-drôit′, *adj.* చమత్కారియైన, నేర్పరియైన, నిపుణుడైన.

Adroitly, *adv.* చమత్కారముగా, నేర్పుగా, నిపుణతగా.

Adroitness, *n. s.* చమత్కారము, నేర్పు, నిపుణత.

Adry, a-drȳ′, *adv.* దప్పికగా, దాహముగా. I am ⌴ నాకుదాహాముగావున్నది.

Adscititious, ad-ći-tish′us, *adj.* అధికమైన, ఉపరియైన, అన్యత్రతెచ్చుకొన్న.

Adulation, ad-ú-lā′shon, *n. s.* ఇచ్ఛకము, ముఖస్తుతి, బుజ్జగింపు.

Adulator, ad-ú-lā′tor, *or* ad′ú-lá-tor, *n. s.* ఇచ్ఛకాలమారి, ముఖస్తుతిచేసేవాడు, బుజ్జగించేవాడు, ఉబ్బించేవాడు.

Adulatory, ad′ú-lá-tor-y, *adj.* బుజ్జగింపైన, స్తోత్రమైన, ఉబ్బించే.

Adult, a-dult′, *n. s.* వయసువచ్చినమనిషి, ప్రాయపుమనిషి. Both infants and adults పసివాండ్లున్ను వయసువచ్చినవాండ్లున్ను.

To Adulterate, a-dul′tĕr-āte, *v. a.* కలిపిచెరుపుట. the meal was adulterated with chalk ఆపిండిస్సీమసున్నముకలిపిచెరపబడ్డది. the silver is greatly adulterated యీవెండినిండాకలపడమైపోయినది. this Telugu is adulterated with Hindustani యీతెలుగు తురకభాషా సంకరముగా వున్నది. adulterated silver కందువెండి.

Adulteration, a-dul-tĕr-ā′shon, *n. s.* కలిపిచెరపడము, మట్టముచేయడము. to prevent the ⌴ of this silver యీవెండికలపడమైపోకుండా.

Adulterer, a-dul′tĕr-ĕr, *n. s.* జారుడు, ఒకనిపెండ్లాన్నిపట్టేవాడు.

Adulteress, a-dul′tĕr-ėss, *n. s.* వ్యభిచారి, జారస్త్రీ.

Adulterine, a-dul′tĕr-ĭne, *adj.* పరపురుషునికిపుట్టిన, జారజుడైన.

Adulterous, a-dul′tĕr-us, *adj.* రంకుగల, వ్యభిచారముగల.

Adultery, a-dul′tĕr-y, *n. s.* రంకు, వ్యభిచారము, జారత్వము.

Adust, a-dust′, *adj.* యెండిన, శుష్కించిన.

To Advance, ad-vanće′, *v. a.* ముందుకుతెచ్చుట, అభివృద్ధిచేసుట, పొడిగించుట, ముందుకుచాచుట, ముందరూకలిచ్చుట, చెప్పుట. he advanced his hand చెయిచాచినాడు. he advanced this statement యీసంగతిచెప్పినాడు. education advances the mind శిక్షచేతబుద్ధికికుశలతవస్తున్నది. his assistance advanced the work అతడిసహాయము ఆపనికిసానుకూలముగావుండినది. he advanced this on the strength of your promise నీమాటబలముపట్టుకొనిదీన్నిచెప్పినాడు. the king advanced him రాజువాణ్నిముందుకుతెచ్చినాడు. he advanced me to this situation నన్నుయీవుద్యోగములోకిపొడిగించినాడు. he advances money for every article ప్రతిసామానుకున్ను ముందరూకలిస్తాడు. to ⌴ money for cultivation వారకమిచ్చుట, తక్కావిఇచ్చుట.

To Advance, ad-vanće′, *v. n.* ముందుకువచ్చుట, ముందుకుసాగుట, అభివృద్ధియౌట. he advanced some steps కొన్ని అడుగులుముందరికివచ్చినాడు, పోయినాడు. the day was now advancing యింతలోశానాప్రొద్దాయెను.

Advance, ad-vanće′, *n. s.* ముందుకురావడము, అభివృద్ధి, ముందరూకలు. in his ⌴ వాడివతలికిరావడములో. to prevent his ⌴ వాడివతలికిరాకుండానిలపడానకు. his ⌴ in the service was slow వాడికివుద్యోగముత్వరగాపొడగలేదు. I observed no advance in his learning వాడికివిద్యలోఅభివృద్ధికానము. he made a rapid ⌴ in the language ఆభాషవాడికిత్వరగావచ్చినది. his rapid ⌴ in learning surprises me వాడివిద్యాభివృద్ధినిగురించినాకుఆశ్చర్యమౌతున్నది. she made advances to him వాడికిబులుపులుపెట్టింది, ఆశకొలిపింది. he made advances to a reconciliation మళ్లీసమాధానముచేసుకోవలెనని యత్నపడ్డాడు. Money paid in ⌴ for cultivation వారకము, తక్కావి.

Advanced, *adj.* ముందుకువచ్చిన, ముందుకుసాగిన, ముందరనడిచిన, అభివృద్ధియైన, పొడిగిన, చాచిన,

ముందరాకలిచ్చిన, చెప్పిన. the boy is well ~ in grammar వ్యాకరణములో బహుదూరము చదివినాడు. Well ~ in age నిండాయేండ్లుచెల్లిన. ~ in rank పదోన్నగములోపొడిగిన. the work is now far ~ యిక్వుడాకేనిబహుదూరముజరిగినది. the statement ~ by them వాండ్లుచెప్పినమాట. the ~ force ముందుగాపోయినదండు. Money ~ to tenants to pay for seed వారకము, తక్కావి. the money ~ for this యిందుకైముందుగాయిచ్చినరూకలు.

Advancement, ad-vance'ment, *n. s.* అభివృద్ధి.

Advantage, ad-van'tage, *n. s.* లాభము, ప్రయోజనము, ఉపయోగము, ఆదాయము, ఫలము. that will be no ~ అందువల్లఫలములేదు. he let the ~ slip లాభమును విడిచిపెట్టినాడు, పోగొట్టుకొన్నాడు. he was born with the advantages of fortune and strength ఐశ్వర్యమున్ను కాయపుష్టిన్ని అనే విశేషములతోకూడాపుట్టినాడు. or opportunity సమయము. they took ~ of his weakness and robbed him వాడిఅశక్తినిచూచుకొనిదోచుకొన్నారు. he took ~ of my absence నేనులేనిసమయముచూచుకొన్నాడు. he took ~ of me నన్నుమోసపుచ్చినాడు. In selling this house to me he took ~ of me by concealing its age ఆయింటినినాకు అమ్మడములో అదిపాతదనితెలియచేయక మోసపుచ్చినాడు. Do you think that I would take an ~ of you నిన్నుమోసముచేతుననుకొన్నావా. you should not give them such an ~ over you నీవువాండ్లకు అట్లా యెడమివ్వరాదు. you have the ~ of me నీదిపైచెయిగావున్నది. I had the ~ of being taught by him ఆయనదగ్గరచదివినానన్నఆధిక్యమునాకుకద్దు. Being on the hill the enemy has the ~ over us కొండమీదవుండినందున శత్రువులు మాకుపైచెయిగా వుండిరి. he has some ~ over me in learning చదువులో అతను నాకుకొంచెముపైచెయిగావున్నాడు. he appeared to great ~ in this business యీపనిలో వాడితేజస్సు బయటపడ్డది, వాడిప్రభావముబయటపడ్డది. he sold the house to ~ ఆయింటిని లాభముగాఅమ్మినాడు, కిఫాయిత్తుగా అమ్మినాడు. It appears to great ~ here యీతట్టునుంచిచూస్తే అదిబాగాకండ్లబడుతుంది. he arranged his arguments to much ~ వాదుబద్ధలుకట్టి మాట్లాడినాడు, శృంగారించిమాట్లాడినాడు.

To Advantage, ad-van'tage, *v. n.* లాభముకలగచేసుట, ఫలముకలగచేసుట.

Advantaged. ad-van'tagd, *adj.* లాభమునుపొందిన, ఫలమును పొందిన.

Advantage-ground, ad-van'tage-ground, *n. s.* పైవుగావుండేస్థలము.

Advantageous, ad-van-ta'gus, *adj.* ప్రయోజనకరమైన, లాభకరమైన, ఫలకరమైన, ఆదాయమైన, ఉపయోగమైన, అనుకూలమైన. he made a very ~ marriage వివాహముచేసుకోవడమువల్ల వాడికినిండావుపయోగము.

Advantageously, *adv.* లాభముగా, ఉపయోగముగా.

Advantageousness, *n. s.* లాభము, ఫలము, ఆదాయము.

Advent, ad'vent, *n. s.* ఆగమనము, అనగా క్రీస్తుపండుగకుముందువచ్చేనాలుగువారాలు.

Adventitious, ad-ven-tish'us, *adj.* that which happens సంభవించే, సంఘటించే, తటస్థించే, సంప్రాప్తమయ్యే, ఆగంతుకమైన, అవాంతరమైన. or extrinsic పై, బయటి. he effected this without ~ aid పైసహాయములేకనేదీన్నినెరవేర్చినాడు. she is an excellent woman; her beauty is an ~ circumstance అదిమహాఘనురాలుదానిఅందము అవిషయకము.

Adventitiously, *adv.* తనకుతానే, తనంతటనే, హటాత్తుగా.

Adventure, ad-ven'ture, *n. s.* దైవఘటనము, సంభవించినపని, చరిత్ర, వృత్తాంతము, సాహసము, వింత, అతిశయము. a man of ~ సాహసుడు. I had an odd ~ yesterday నిన్ననాకొక అతిశయము సంభవించినది. this ring has had some curious adventures యీవుంగరాన్ని గురించి కొన్ని వింతలు సంభవించినవి. Adventures of Robinson Crusoe రాబిన్సన్క్రూసోఅనేవానిచరిత్ర. the adventures of Aniruddha అనిరుద్ధచరిత్ర. the adventures of Stella and the Genius తారాశశాంకవిజయము. the adventures of Nala నలోపాఖ్యానము. At all adventures you must go there to-morrow యేమిసంభవించినానీ

వు అక్కడికి పోవలసినది, యెట్లాగైనా పోవలసినది. in trade దేశాంతరమునకు విక్రయార్థము పంపినసరుకు.

To Adventure, ad-ven'tûre, *v. n.* తెగించుట, సాహసముచేసుట. See To Venture.

Adventurer, ad-ven'tûr-ĕr, *n. s.* సాహసి, తెగించినవాడు, అనగాయిందులోమన అదృష్టముజయపడదా అనిఒకపనికి తెగించినవాడు. Many adventurers joined the army కొన్నామందితమకున్ను యేదయినాఒకపనిచిక్కదా అని తెగించి ఆదండులోపోయికలిసినారు.

Adventuresome ad-ven'tûre-sum, *adj.* సాహసమైన.

Adventurous, ad-ven'tûr-us, *adj.* తెగువగల, సాహసముగల.

Adventurously, *adv.* తెగించి, సాహసముగా.

Adverb, ad'verb, *n. s.* క్రియావిశేషణము. Bravely ధైర్యముగా. well చక్కగా. correctly శుద్ధముగా, యివిమొదలైనవి.

Adverbial ad-verb'i-al, *adj.* క్రియావిశేషణసంబంధమైన.

Adverbially, *adv.* క్రియావిశేషణమురీతిగా.

Adversary ad'ver-sar-y, *n. s.* యెదిరి, శత్రువు, విరోధి. they separated the adversaries పోట్లాడేవాండ్లను తొలగదీసినారు.

Adverse, ad'verse, *adj.* విరుద్ధమైన, విరోధమైన, ప్రతికూలమైన. he is in ~ circumstances వాడుదుర్దశనుపొందివున్నాడు. ~ times చెడ్డకాలము. ~ wind ప్రతికూలమైనగాలి,యెదురుగాలి.

Adversely, ad'verse-ly, *adv.* విరుద్ధముగా, దుర్దశగా. he is ~ situated వాడుదుర్దశలోవున్నాడు.

Adverseness, *n. s.* దుర్దశ, ప్రతికూలము.

Adversity, ad-vers'i-ty, *n. s.* దుర్దశ, దౌర్భాగ్యము, అగచాట్లు. he is in ~ దుర్దశనుపొందివున్నాడు, దరిద్రుడైవున్నాడు.

To Advert to, ad-vert', లక్ష్యముపుంచుట, ఉదాహరించుట, గమనించుట. I did not ~ to this నాకుదానిమీదగ మనసులేదు. Afterwards he adverted to the eclipse తర్వాత గ్రహణవిషయమెత్తినాడు, ఉదాహరించినాడు. Oho I did not ~ to this ఓహో నాకు యిదిజ్ఞాపకము లేకపోయినది. adverting to చూచి, విచారించి. adverting to the orders formerly given మునుపుచేసిన వుత్తరవును యోచించి.

To Advertise, ad-ver-tīse', *v. a.* తెలియచేసుట, ప్రకటనచేసుట, చాటించుట. I ~ you of this దీన్నినీకు తెలియచేస్తాను. he advertised a horse for sale ఒకగుర్రాన్ని అమ్ముతాననిచాటించినాడు.

Advertisement, ad-ver'tise-ment *or* ad-ver-tīse'-ment, *n. s.* ప్రకటన, ప్రకటనపత్రిక.

Advertiser, ad-ver-tīs'ĕr, *n. s.* ప్రకటనచేసేవాడు.

Advice, ad-vīce', *n. s.* బుద్ధి, ఆలోచన, బోధన, ఉపదేశము. or news సమాచారము.

Advisable, ad-vīs'a-ble, *adj.* యుక్తమైన. I think this ~ యిదివుచితమనితోస్తున్నది.

To Advise, ad-vīse', *v. a.* బుద్ధిచెప్పుట, ఆలోచనచెప్పుట, యెరుకచేసుట. he advised us of the enemy's approach శత్రుసేన సమీపించినదని మాకుయెరుకచేసినాడు. "I wish I could ~ you of any change in this respect" యిందునగురించి విశేషము మరేమిన్నిలేదని తెలియచేశేటందుకుతక కపోయినదేయేమిచేతును.

Advised, ad-vīs'ed, *adj.* ఆలోచనపూర్వకమైన.

Advisedly ad-vīs'ed-ly, *adv.* బుద్ధిపూర్వకముగా, ఆలోచించి, కావలెనని, వెనకముందువిచారించి.

Adviser, *n. s.* బుద్ధిచెప్పేమనిషి, ఆలోచనచెప్పేమనిషి. a medical ~ వైద్యుడు. a legal ~ లాయరు, వకీలు.

Advocacy, ad'vô-cac-y, *n. s.* ప్రోద్బలము. On account of his ~ of their opinions వారిమతమునకువీడు ప్రోద్బలముగావుండుటవల్ల.

Advocate, ad'vô-câte, *n. s.* ప్రోద్బలముచేసేవాడు. he is a great ~ for bathing స్నానముముఖ్యమనివాదించేవాడు. I am no ~ for severity నేను క్రౌర్యము మంచిదనే వాడనుకాను. or lawyer వకీలు. the ~ general గవరన్మెంటువకీలు, సర్కారువకీలు.

To Advocate, ad'vô-câte, *v. a.* వాదించుట, పక్షముగామాట్లాడుట. I advocated his cause అతని పక్షముగావాదించినాను, మాట్లాడినాను. he advocates bathing స్నానము ఆరోగ్యమని వాదిస్తాడు.

Advowson, ad-vow'son, *n. s.* గుడికిపాదిరినియేర్పరచే స్వతంత్రము.

Adytum, *n. s.* గర్భగృహము.

Adze, *n. s.* బాడిశె.

Aegle Marmelos, *n. s.* బిల్వపండు, మారేడుపండు. Bengal quince *Bél.*

Aera, *n. s.* శకము. the Christian ~ క్రీష్టియన్ వారిశకము.

Aerial, ȧ-ē′ri-al, *adj.* వాయుసంబంధమైన, గాలిసంబంధమైన. the ~ bow ఇంద్రధనుస్సు.

Aerie or Aery, ā′er-ė, *n. s.* పర్వతముమీదవుండే గూళిగూడు.

Aeronaut, ā′er-ō-năt, *n. s.* పొగగుమ్మటములోకూర్చుని ఆకాశ మార్గముగాపొయ్యేవాడు.

Aerostation ȧ-er-ō-stā′shon, *n. s.* పొగగుమ్మటమెక్కిపోవడము.

Aesthetic *adj.* గోచరమైన, స్థూలమైన, దృష్టిగోచరమైన, సావయమైన, శ్రవణగోచర, దృష్టిగోచర.

Afar, a-fâr′, *adv.* దూరముగా.

Afeard, a-fērd′, *adj.* భయపడ్డ, ఝడిసిన.

Affability, af-fa-bil′i-ty, *n. s.* సౌలభ్యము, సౌమ్యము, తిన్ననిదనము, కలియగలుపు.

Affable, af′fa-ble, *adj.* సౌలభ్యముగల, సౌమ్యముగల, తిన్నని, కలియ గలుపుగావుండే.

Affably, af′fa-bly, *adv.* సౌలభ్యముగా, సౌమ్యముగా.

Affair, af-fār′ *n. s.* పని, కార్యము, వ్యవహారము. Affairs of state రాచకార్యములు. public affairs సర్కారుపనులు. domestic affairs యింటిపనులు. This word is used in scorn. Thus : The carriage is a poor affair. యీబండిమంచిదికాదు, మహాబీదుగావున్నది, పనికిమాలినది.

To Affect, af-fect′, *v. a.* to act upon తగులుట, తాకుట, విరోధముచేసుట, హానిచేసుట. or to move కరిగించుట. these words affected him యీమాటలు వాడిమనస్సులోతాకినవి. If I take this medicine how will it ~ me యీమందుతీసుకుంటేనన్ను యేమిచేసును. this does not ~ the question యిదిఆయాక్షేపణకుసంబంధించదు, లగించదు. the arrival of those ships does not ~ the price of corn ఆవాడలు రావడముచేతధాన్యముయొక్క ధరకు వ్యత్యాసము చేయదు. Small type affects the eye సన్న అక్షరాలుకంటికి విరోధముచేస్తున్నవి. this climate affects the health యీభూమిదేహానికి విరోధము చేస్తుంది. this will ~ his life యిదివాడిప్రాణానికిహానిని చేసును. her curses do not ~ me దానితిట్లునాకు తాకవు, దానితిట్లకునాకుచింతలేదు. this affected him with fever యిదివాడికిజ్వరమునుకలగచేసింది. this medicine did not ~ the disease యీమందు ఆరోగముసుపట్టలేదు. he was not affected at her weeping దానియేడ్పుకువాడిమనసుకరగలేదు. this letter does not ~ the bond యీజాబువల్ల ఆపత్రానికివిరోధములేదు, యీజాబుఆపత్రాన్నివిరోధించదు. these papers do not ~ the transaction యీదస్తావేజులు ఆవ్యవహారమునకుసంబంధించలేదు. or to feign బేడిజముచేసుట, మారీచముచేసుట, నటించుట. he affected illness వెళ్లికుదురులేదని మారీచముచేసినాడు. he affected to be my friend నాకుస్నేహితుడైనట్టునటించినాడు. he affected ignorance about this యిందునగురించియేమియెరగనట్టునటించినాడు.

Affectation, af-fec-tā′shon, *n. s.* (sham, pretence) బేడిజము, మారీచము, పైకినటించడము, మాయ, వగలు, పోకిళ్లు, హొయలు, వైయ్యారము.

Affected, af-fect′ed, *adj.* or acted upon విరోధముచేసే, హానిచేసే. or moved, agitated కరిగిన. they who are ~ at this story యీకథనువిన్నందునవ్యాకులపడ్డవాండ్లు. this scale was affected even by a straw యీత్రాసుగడ్డిపుడకకైనాతాళనిది అనగానిండాసున్నితమైనది. health which is ~ by trifles అతిసున్నితమైనదేహము. plants which are ~ by the rain వానచేతచెడిపోయినచెట్లు, లేక, వానచేతరక్షైన్నచెట్లు. Eyes ~ by the smoke పొగలోకొట్టుబడ్డకండ్లు. it is good to be zealously ~ in a good thing సత్కార్యమందుశ్రద్ధుడైప్రవర్తించడముమంచిది. or feigned బేడిజమైన, మారీచమైన. ~ friendship కపటస్నేహము. An ~ woman కులుకులాడి, మాయలాడి, వైయ్యారి, గర్వి. her ~ gait in walking దానివైయ్యారపునడ, కులుకునడ. ~ sleep దొంగనిద్ర. ~ sorrow నీలియేడ్పు. an ~ puppy పోకిళ్లమారి. they are well ~ towards the government ఆప్రభుత్వ మందునిండావిశ్వాసముగలవారు. he is ill ~ towards them వాండ్లమీదద్వేషముగావున్నాడు.

Affectedly, af-fect′ed-ly, *adv.* వేడిజముగా, మారీ చముగా, మాయగా.

Affecting, *adj.* వ్యసనకరమైన, దుఃఖకరమైన, పరితాపమైన. this is a very ~ story యిదిమహావ్యసనకరమైనకథ. A regulation ~ that transaction ఆవ్యవహారమునుగురించినచట్టము.

Affectingly, *adv.* వ్యసనకరముగా, పరితాపముగా.

Affection, af-fec′shon, *n. s.* రసము, మోహము, మమత, ప్రేమ, వాత్సల్యము, విశ్వాసము, దయ. a feverish ~ జ్వరకళ. he shewed much ~ towards them వాండ్లయందునిండావిశ్వాసమును అనుభవించినాడు. mutual affection అన్యోన్యవిశ్వాసము. a man of devoid of natural ~ నిర్దయాత్ముడు. filial ~, which signifies love towards a parent తలిదండ్రులమీదవుండేవిశ్వాసము. paternal ~, which signifies love towards a child తలిదండ్రులకు బిడ్డలమీదవుండేవిశ్వాసము, పుత్రవాత్సల్యము. fraternal ~ భ్రాతృవాత్సల్యము. conjugal ~ దాంపత్యము. a platonic ~ అనుభవముమాత్రములేని అతివ్యామోహము, సంసర్గాపేక్షారహితవ్యామోహము. mental ~ or insanity వెర్రి. an ~ of the chest రొమ్ముసొప్పి. a morbid ~ of the eyes నేత్రవిరోధము. an ~ of the head శిరోవ్యాధి, శిరోపద్రవము.

Affectionate, af-fec′shon-âte, *adj.* ప్రీతిగల, వాత్సల్యముగల, విశ్వాసముగల, మమతగల.

Affectionately, af-fec′shon-âte-ly, *adv.* ప్రీతిగా, దయగా, వాత్సల్యముగా, విశ్వాసముగా.

Affectioned, af-fec′shond, *adj.* దయగల, విశ్వాసముగల. kindly ~ దయారసముగలవాడై.

Affections, *n. s.* or passions రసములు, గుణములు, అనగా కామ క్రోధాది గుణములు.

Affiance, af-fī′ance, *n. s.* నిశ్చితార్థము, పైడిముడుపు, ప్రధానము. or reliance నమ్మిక, విశ్వాసము.

To Affiance, af-fī′ance, *v. a.* నిశ్చితార్థముచేసుట, నమ్మికవుంచుట, విశ్వసించుట. he affianced his daughter to me అతనికూతురునునాకునిశ్చితార్థముచేసినాడు.

Affidavit, af-fê-dā′vit, *n. s.* వ్రాతమూలకముగాచేసేప్రమాణము.

Affiliation, af-fil-i-ā′shon, *n. s.* పుత్రస్వీకారము.

Affinity, af-fin′i-ty, *n. s.* సంబంధము, వియ్యము, బంధుత్వము.

To Affirm, af-ferm′, *v. a.* చెప్పుట, స్థిరముగాచెప్పుట, నిర్ధారణచేసిచెప్పుట.

Affirmable, af-ferm′a-ble, *adj.* చెప్పతగిన, రూఢమైన.

Affirmative, af-ferm′a-tive, *adj.* in grammar భావార్థకమైన. the ~ verb భావార్థక్రియ. he answered in the ~ or he said yes అవునన్నాడు, కద్దన్నాడు. I asked him whether they were gone and he answered in the ~ వాండ్లుపోయినారా అనిఅడిగినందుకుపోయినారన్నాడు.

Affirmatively, af-ferm′a-tive-ly, *adv.* భావార్థముగా.

To Affix, af-fix′, *v. a.* అంటించుట, తగిలించుట. to ~ a seal ముద్రవేసుట. he affixed his signature చేవ్రాలుపెట్టినాడు. he affixed the paper to the wall ఆకాకితాన్నిగోడమీద అంటించినాడు. they affixed a wrong meaning to this word యీమాటకు అపార్థముచేసినారు.

Affix, af′fix, *n. s.* ప్రత్యయము, అంత్యప్రత్యయము. Ness &c. in goodness, badness &c.

Affixed, *adj.* తగిలించిన, అంటించిన, వేసిన.

To Afflict, af-flict′, *v. a.* బాధించుట, వేధించుట. he afflicted himself దుఃఖపడ్డాడు, వ్యాకులపడ్డాడు, బాధపడ్డాడు.

Afflicted, *adj.* బాధపడే. ~ with fever జ్వరముతో బాధపడే. he was ~ with blindness వాడికినేత్రోపద్రవముకలిగించింది, గుడ్డివాడైనాడు.

Afflicting, *adj.* దుఃఖకరమైన, బాధించె.

Affliction, af-flic′shon, *n. s.* కష్టము, ఆపద, క్లేశము, బాధ, వ్యాకులము, వ్యసనము.

Afflictive, af-flict′ive, *adj.* దుఃఖకరమైన, వ్యసనకరమైన.

Affluence, af′flû-ence, *n. s.* సంపత్తు, భాగ్యము, కలిమి.

Affluent, af′flû-ent, *adj.* భాగ్యవంతుడైన, ఐశ్వర్యవంతుడైన. he is in ~ circumstances వాడుభాగ్యవంతుడైవున్నాడు.

Affluently, *adv.* ఐశ్వర్యముగా, భాగ్యముగా.

Afflux, af′flux, *n. s.* సంపద, ప్రవహించడము.

To Afford, af-fōrd′, *v. a.* యిచ్చుట, కలగచేసుట, నిర్వహించుట, నిభాయించుట. will you ~ me

time నాకుసాఫుకాశమిస్తావా. I cannot ~ it so cheap నేనుయింతచవుకగాయివ్వలేను. this afforded me an opportunity of reading the book ఆపుస్తుకమునుచదవడానకు యిందువల్లనాకుసమయముచిక్కింది. this food affords no nourishment యీఆహారము బలముకలగ చేసేటిది కాదు. this hill affords a good view of the town యీకొండమీదనుంచిచూస్తేఆపట్టణముబాగా అగుపడుతుంది. It afforded his eyes a charming treat అదివాడికండ్లకుకండుగ అయినది. this afforded him some consolation యిదివాడికికొంచెముప్రా దార్పనుకలగచేసింది. this affords a reason for trusting him యిందువల్లవాడిమాటనమ్మ డానికిహే తువకలిగినది. this field affords or yields much rice యీపొలమువరి బాగాపండుతుంది. I cannot ~ the money నేనంతరూకలుయివ్వలేను. he can afford to lose it అదిపోతేవాడికిబాధకము లేదు. the poor cannot ~ to buy fine clothes పేదవాండ్లుమంచి బట్టలుకొనినిర్వహించలేరు.

To Affranchise, af-fran′chise, *v. a.* విడుదలచేసుట, విమోచనముచేసుట, బాపుట.

Affray, af-frā′, *n. s.* జగడము, కొట్లాట, కలహము.

Affrayed, *adj.* భయపడ్డ, దిగులుపడ్డ.

To Affright, af-frīt′, *v. a.* వెరిపించుట, జడిపించుట, భయపెట్టుట.

Affright, af-frīt′, *n. s.* వెరపు, జడుపు, దిగులు, భయము.

Affrighted, *adj.* జడిసిన, బెదిరిన.

Affront, af-frunt′, *n. s.* అమర్యాద, అవమానము, తిరస్కారము.

To Affront, af-frunt′, *v. a.* అవమానముచేసుట, తిరస్కరించుట, రేగేటట్టుచేసుట. Your letter affronted him very much నీజాబుఅతనికినిండాఅయాసమునుచేసింది.

Affronted, *adj.* ఆయాసముపొందిన, రేగిన, ఆగ్రహపడ్డ. he was ~ at this యిందుకుఆయాసపడ్డాడు. he thought himself ~ by them వాండ్లు తన్నుఅమర్యాదచేసినట్టుఅనుకొన్నాడు.

Affronting, *adj.* అవమానమైన, తిరస్కారమైన, అమర్యాదైన.

Affused, *adj.* పైనపోసిన, కమ్మిన.

Affusion, af-fū′zhon, *n. s.* పైనపోయడము, కమ్మడము.

Afield, a-fēld′, *adv.* పొలములో, బయట.

Afloat, a-flōt′, *adv.* తేలుతూ. the ship is ~ ఆవాడతేలుతుంది. all the land is afloat ఆనేలంతాపైక వెల్లువగావున్నది. that transaction is still ~ ఆవ్యవహారము యింకాపరిష్కారముకాలేదు. many rumours are ~ about this యిందునగురించి అనేకవదంతులుపుట్టివున్నవి.

Afoot, a-fŭt′, *adv.* నడుస్తూ. he came ~ పాదచారిగావచ్చినాడు. the army was ~ all night ఆదండు రాత్రిఅంతా నడిచినది. he set the business ~ ఆపనిని ఆరంభముచేయించినాడు, ఆపనికిమొదలుపెట్టించినాడు.

Afore, a-fōre′, *prep.* ముందర.

Aforesaid, a-fōre′sād, or Aforementioned, a-fōre′-men-shond, *adj.* ముందరచెప్పిన.

Aforetime, a-fōre′tīme, *adv.* పూర్వకాలమందు, పూర్వమందు.

Afraid, a-frād′, *adj.* బెదిరిన, భయపడ్డ. I was ~ జడిసితిని, వెరిసితిని. this made them ~ యిందుకు జడిసిరి. I am ~ he is hurt వాడికిగాయము తగిలినదేమో. I am ~ he is gone వాడుపోయినాడేమో. I am ~ he will die వాడుచచ్చునేమో. I am ~ it is not enough అదిచాలదేమో. I am ~ you thought so తమరు అట్లాతలచినారేమో. I am ~ I cannot come to-day నేడునేనురాలేననితోస్తున్నది.

Afresh, a-fresh′, *adv.* తిరిగి, మల్లీ, పునః.

Africa, *n. s.* ఆఫ్రికాదేశము.

Afront, a-front′, *adv.* యెదురుగా, యెదట.

Aft, *adv.* వెనక, యిదిఓడముద్రభాష. fore and ~ ముందూవెనకా.

After, ăf′tĕr, *prep.* వెనక, వెంబడి, తర్వాత, పిమ్మట. ~ him వాడికితర్వాత, వాడివెంట, వాడివెంబడిగా. after another manner మరిఒకరీతిగా. they came there ~ him వాడువచ్చిన తరువాతవాండ్లువచ్చిరి, అతణ్ని గురించివచ్చిరి. Immediately ~ my arrival నేనుచేరినవెంటనే. the morning ~ the robbery ఆదొంగతనముజరిగిన మరునాడుపుదయాన. In ten days ~ he went వాడువెళ్లినపదిదినములకు. I did it ~ the plan he gave me అతనుయిచ్చినమాదిరి ప్రకారముచేస్తిని. Five minutes ~ three మూడుఘంటలమీద అయిదు

నిమిషములకు. the day ⌴ to-morrow యెల్లుండి. he was named ⌴ his grand father వాడికి తాత పేరు పెట్టినారు. ⌴ a time కొంచెము సేపటికి, కొన్నాళ్లకు తర్వాత. word ⌴ word మాటమీద మాట. he is always ⌴ her యేవేళా దాని వెంబడి తిరుగుతూవుంటాడు. one ⌴ another వకటికి తర్వాత వకటి, వకటి వెనక వకటి. task ⌴ task పనిమీదపని. time ⌴ time తేపకు తేప. day ⌴ day ప్రతిదినము. year ⌴ year యేటాయేట, ప్రతిసంవత్సరము. man ⌴ man ప్రతిమనిషి. the day ⌴ మరునాడు.

After, ăf'tĕr, *adj*. తర్వాతి, వెనకటి, రెండో, ఉత్తర. an ⌴ thought వెనకటితలంపు.

Afterages, ăf'tĕr-āj-ĕs, *n. s.* వెనకటికాలము. ఉత్తరకాలము, పశ్చాత్కాలము.

Afterall, ăf-tĕr-âll', *adv.* మెట్టుకు, తుదకు, కడకు.

Afterbirth, *n. s.* మావి.

Afterclap, ăf'tĕr-clap, *n. s.* తర్వాతసంభవించినఅపాయము.

Aftercrop, ăf'tĕr-crop, *n. s.* రెండోభోగము, రెండోపంట.

Afterdinner, *n. s.* భోజనానంతరము.

Afterlife, *n. s.* వెనకటికాలము, వెనకటివయస్సు. you will be sorry for this in ⌴ యిందునగురించి అవతలయేడవబోతావు.

Aftermath, ăf'tĕr-math, *n. s.* కసువుయొక్క రెండో కోత.

Aftermost, *adj.* వెనకటి.

Afternoon, ăf-tĕr-nûn', *n. s.* మధ్యాహ్నోత్తరము. noon మధ్యాహ్నము. Forenoon మధ్యాహ్నపూర్వము, యిదిశబ్దతః అయ్యేఅర్థము, ప్రయోగములోయిందుకువ్యత్యాసముగాఅర్థమౌతున్నది, యేలాగంటే. Breakfast కుతర్వాత. Dinner పర్యంతము. Morning or forenoon అంటారు, యిదివ్యవహారయోగ్యమైనకాలము. I called on him this morning నేటిదినము ఆయనదర్శనానకుపోయినాను. Dinner కుమునుపు యెన్నిఘంటలైనా సరి. morning అంటారు. Dinner కుతర్వాత. Evening అంటారు. Afternoon అనగా Dinner కుతర్వాత అస్తమానపర్యంతము, యెవరికైతేరాత్రిభోజనముచేసేమర్యాదకలదోవారికి. Afternoon అనేవ్యవహారములేదు.

Afterpains, *n. s.* మావినొప్పి.

Afterpart, *n. s.* వెనకటిభాగము, ఉత్తరభాగము.

Aftertaste, ăf'tĕr-tāste, *n. s.* వెనకటిరుచి.

Afterthought, ăf'tĕr-thôt, *n. s.* వెనకపుట్టినయోచన, తర్వాతపుట్టినతలంపు.

Aftertimes, ăf'tĕr-tīms, *n. s.* వెనకటికాలము.

Afterwards, *adv.* తర్వాత, పిమ్మట, వెనక, తదనంతరము.

Aga, a'ga, *n. s.* తురకసేనాధిపతి.

Again, a-gen', *adv.* మళ్లీ, తిరిగి, పునః. I did not abuse him ⌴ అతణ్ని నేనుబదులుకుతిట్టలేదు. It is half as big ⌴ అదివకటికివకటిన్నరంత పెద్దదిగావున్నది. this house is as large ⌴ as the other యీయిల్లు ఆయింటికి రెండింతలు పెద్దదిగావున్నది. over ⌴ మళ్లీ ఒకసారి. ⌴ and ⌴ మాటిమాటికి, పదేపదే, మళ్లీమళ్లీ.

Against, a-genst', *prep.* మీద, పైన, యెదురుగా, విరుద్ధముగా, ప్రతికూలముగా. he swam ⌴ the stream ప్రవాహానికియెదురుయీదినాడు. a charm ⌴ poison విషమునిరోధమంత్రము. he set himself ⌴ us మాకుశత్రువుగాయేర్పడ్డాడు. Have this ready ⌴ to-morrow యిది రేపటికిసిద్ధముగావుండవలెను. you must be ready ⌴ my arrival నేను వచ్చిచేరేటప్పటికినీవుసిద్ధముగావుండవలెను. they leaned their lances ⌴ the wall వాండ్లుయీటెలనుగోడకుఆనించినారు. he harbours ill will ⌴ me వాడుఅంతర్యములోనామీదవిరోధము పెట్టుకొన్నాడు. ants provide food ⌴ the rainy season చీమలువానకాలమునకై మేతనుజాగ్రతచేసిపెట్టుకొంటవి. he made a complaint ⌴ me నామీద ఫిర్యాదుచేసినాడు. a sin ⌴ god దేవునివిషయమై చేసినపాపము. he spoke ⌴ me నాకుప్రతికూలముగా మాట్లాడినాడు, విరోధముగామాట్లాడినాడు. ⌴ the law న్యాయవిరోధముగా, చట్టవిరోధముగా. he laid this by ⌴ they returned వాండ్లుమళ్లీవత్తురనిదీన్నిదాచిపెట్టినాడు, లేక, పెట్టిపెట్టినాడు. this was quite ⌴ the hair or ⌴ the grain యిది అత్యంత విరుద్ధముగావుండెను, అత్యసహ్యముగావుండెను. the house over ⌴ mine మాయింటికియెదురుగావుండేయిల్లు.

Agallochum, *n. s.* అగరుగంధపుచెక్క.

Agape, a-gâpe', *adv.* నోరుతెరుచుకొని.

Agaric, ag'a-ric, *n. s.* the mushroom కుక్కగొడుగు. Ainslie, 1. 5.

Agast, *adj.* మానుపడ్డ, బెరగుపడ్డ. he stood ~ మానైనిల్చినాడు.

Agate, ag'ate, *n. s.* పకతరహారాయి, దీన్నిశిఖా ఫుంగరాలుమొదలైనవాటికివేస్తారు.

Age, āge, *n. s.* వయస్సు, ప్రాయము, యీడు, ఆయుస్సు, యుగము. at an early ~ బాల్యమందు. he was cut off in the flower of his ~ మంచివయస్సులోవాణ్నిత్రుంచుకొనిపోయినది. as you advance in ~ నీకువయస్సురాగారాగా. he is far advanced in ~ వాడికినిండాయేండ్లుచెల్లింది. In the present ~ యీకాలములో. In the former ~ పూర్వకాలములో. old ~ వృద్ధాప్యము. he is under ~ వాడికివయస్సురాలేదు, వ్యవహారయోగ్యమైనకాలమురాలేదు. he is of ~ వాడికివయస్సువచ్చింది, వ్యవహారదశవచ్చింది. It is an ~ since I saw you నిన్నుచూచిబహుదినాలు అయినది. I consider a day as an ~ during your absence నాకునీవులేనిదినమొకయుగముగావున్నది. I have been waiting here this age బహుసేపటినుంచి కాచుకొనివున్నాను or బహుదినములుగాకాచుకొనివున్నాను. they held that land from ~ to ~ వాండ్లుఆనేలనుతరతరాలుగాఅనుభవించిరి. the golden ~ కృతయుగము. the silver ~ త్రేతాయుగము. the brazen ~ ద్వాపరయుగము. the iron ~ కలియుగము.

Aged, āg'ed, *adj.* వయస్సుచెల్లిన, ముసలి. ~ ten పదియేండ్లుగల. an ~ man ముసలివాడు. an aged woman ముసలిది. an ~ tree ముదురుచెట్టు. the ~ వృద్ధులు.

Agency, ā'gen-cy, *n. s.* మంత్రాంగము, మంత్రిత్వము, కర్తృత్వము, గుమాస్తాగిరి. this was effected thro' the ~ of his friends వానిస్నేహితులవ్యాపకత్వముచేతయీపనితలకట్టినది. this is ascribed to his ~ యిది అతని ప్రాజాపత్యమువల్ల కలిగినదనిఅంటారు. this is ascribed to preternatural ~ యిదిఒకదైవాత్తమువల్లకలిగినదని అంటారు. a mercantile ~ వర్తకులు, వ్యాపారము.

Agent, ā'gent, *n. s.* కర్త, కారకుడు, గుమాస్తా, వకీలు, వ్యవహారము చూచేవాడు, మంత్రి. he was the chief ~ in this business యీపనిలోకీడుము ఖ్యుడు, ప్రముఖుడు. a free ~ స్వతంత్రుడు. he was a willing ~ in their hands వాండ్లువాణ్ని యెట్లాఆడిస్తే అట్లాఆడుతూవుండినాడు. I was an unwilling ~ in their hands నాకుయిష్టములేదుగానివాండ్లుయెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడవలసివచ్చింది. a mercantile ~ అడతిదారుడు. a chemical ~ సాధకము, సాధనము. ~ in grammar (the Nominative) కర్త.

To Agglomerate, ag-glom'ĕr-āte, *v. a.* గుండుగాచేసుట, ఫుంటగాచేసుట, చేర్చుట, కూర్చుట.

To Agglutinate, ag-glū'ti-nāte, *v. a.* అంటించుట.

To Aggrandize, ag'gran-dīze, *v. a.* గొప్పచేసుట.

Aggrandizement, ag'gran-dīze-ment, *n. s.* గొప్పతనము, అభివృద్ధి.

To Aggravate, ag'gra-vāte, *v. a.* అతిశయముచేసుట, అధికముచేసుట. this excuse aggravates your crime యీసాకునీతప్పును అతిశయముచేసుంది. Or to irritate, egg on to a quarrel, taunt, యెత్తిపొడుచుట.

Aggravated *adj.* అధికమైన, అతిశయించిన. this is ~ injustice యిదిమరీ అన్యాయము, అతి అన్యాయము.

Aggravation, ag-gra-vā'shon, *n. s.* అధికము చేయడము, బలముచేయడము. this excuse is an ~ of your crime యీసాకునీతప్పునుమరీ అధికము చేస్తున్నది.

Aggregate, ag'grē-gāte, *adj.* మొత్తమైన.

Aggregate, ag'grē-gāte, *n. s.* మొత్తము, చేరిక.

Aggression, ag-gresh'on, *n. s.* విరోధమారంభము చేయడము, ముందుగా దుర్మార్గము చేయడము, ముందుగాచెయిమించడము.

Aggressor, ag-gress'or, *n. s.* మొదటచెయిమించినవాడు, మొదటనేరముమించినవాడు, కలహమారంభముచేసినవాడు.

To Aggrieve, ag-grēve', *v. a.* దుఃఖపెట్టుట, బాధించుట.

Aggrieved ag-grēvd', *adj.* దుఃఖపడ్డ, అన్యాయముపొందిన.

Aghast, a-gâst', *adv.* ఆశ్చర్యపడి, బెరగుపడి. at these words he stood ~ యీమాటలువినిమానై నిలిచిపోయినాడు.

Agile, ag'ile, *adj.* లాఘవముగల, చులకనైన, చురుకుగల. stags are very ~ లేండ్లుబహులాఘవముగలవి.

Agility, a-gil'i-ty, *n. s.* లాఘవము. with ~ లాఘవముగా, చిఱ్ఱున, చంగున.

Agio, ā'gi-ō, *n. s.* వట్టము.

To Agitate, ag'i-tāte, *v. a.* కదిలించుట, కలియబెట్టుట, కలవరపెట్టుట. this news agitated him యీసమాచారముచేతకలవరపడ్డాడు. When they agitated this matter యీసంగతినివాండ్లు కదిలించినప్పుడు.

Agitated, *adj.* కదలించిన, కలియబెట్టిన, కలవరపడ్డ.

Agitatedly, *adv.* కలవరముగా, తొందరగా.

Agitation, ag-i-tā'shon, *n. s.* కదలడము, అల్లాటము, తొందర, కలవరము, అల్లోలకల్లోలము. In consequence of the ~ of this subject యీసంగతిని కలియ బెట్టినందువల్ల.

Agitator, ag'i-tā-tor, *n. s.* కదిలించేవాడు, కలియబెట్టేవాడు, ఎచ్చరించేవాడు.

Ago, a-gō', *adv.* కిందట, మునుపు, ముందర. Two or three days ~ రెండుమూడుదినాలకిందట, రెండుమూడుదినాలకుముందర. long ~ బహుదినాలకిందట, శానానేళ్లకుముందర.

Agog, a-gog', *adv.* ఆతురముగా, అభిలాషగా. these words set him ~ to go there యీమాటలచేత వాడికి అక్కడికిపోవలెనని ఆతురము పుట్టినది. what makes you so ~ to abuse people మనుష్యులనుతిట్టడానకు నీకింతపడటమేమి.

Agoing, a-gō'ing, *adv.* పోతూ, చేస్తూ. he set the watch ~ ఆగడియారమును తిరిగేలాగుచేసినాడు.

To Agonize, ag'ō-nīze, *v. a.* నేధించుట, బాధించుట, పీడించుట. this agonizing intelligence యీ దుఃఖకరమైనసమాచారము.

To Agonize, ag'ō-nīze, *v. n.* వేదనపడుట, బాధపడుట, సంకటపడుట. But అల్లాడుట is the exact word.

Agony, ag'ō-ny, *n. s.* వేదన, యాతన, సంకటము, బాధ. the mortal ~ మరణవేదన.

Agrarian, a-grā'ri-an, *adj.* పొలమునుగురించిన, క్షేత్రవిషయమైన.

To Agree a-grēe', *v. n.* ఇముడుట, సరిపడుట, పొసగుట, గిట్టుట. they do not ~ well వాండ్లకు ఒకరికొకరికిపొసగలేదు. he did not ~ with us వాడికిమాకుసరిపడలేదు, గిట్టలేదు. this place does not ~ with him or with his health యీభూమి వాడిఒంటికిసరిపడలేదు. we at last agreed upon one thing తుదకుఒకటికిసమ్మతించినాము. the day is agreed on దినమేర్పడ్డది, దినముకుదిరింది.

Agreeable, a-grēe'a-ble, *adj.* అనుకూల్యమైన, తగిన, మనోజ్ఞమైన, ఇంపైన. this conduct was ~ to orders యిట్లాచేసినదిఆజ్ఞకు అనుకూల్యముగావుండినది. If you are ~ we will go (this is base English for " if you are willing") నీవుమెచ్చితేమేముపోతాము. They were not ~ మెచ్చలేదు.

Agreeableness, *n. s.* ఇంపు, మనోజ్ఞత, పొంకము. from the ~ of this situation యీస్థలముయొక్కరమ్యతవల్ల.

Agreeably, a-grēe'a-bly, *adv.* అనుకూల్యముగా, రమ్యముగా. ~ to your orders తమఆజ్ఞప్రకారము. we were ~ surprized at his return అతడుతిరిగివచ్చినాడు యిందుకు మేము ఆశ్చర్యపడి సంతోషించినాము.

Agreed, *adj.* ఇమిడిన, సరిపడిన, పొసగిన, గిట్టిన.

Agreement, a-grēe'ment, *n. s.* ఒడంబడిక, సమాధానము, పొందిక, యిమిడిక. they came to an ~ సమాధానపడ్డారు.

Agricultural, *adj.* వ్యవసాయసంబంధమైన, సేద్యసంబంధమైన.

Agriculture, ag'ri-cul-tūre, *n. s.* కృషి, వ్యవసాయము, సేద్యము.

Agriculturist, *n. s.* కృషిచేసేవాడు, వ్యవసాయముచేసేవాడు, సేద్యముచేసేవాడు.

Aground, a-gro̅und', *adv.* దరితట్టి, మొట్టాతోచక. the ship ran ~ ఆవాడ కట్టుతట్టినది. I am quite ~ regarding this యిందునగురించిమొట్టాతోచకవున్నాను.

Ague, ā'gūe, *n. s.* చలిజ్వరము.

Aguish, ā'gū-ish, *adj.* చలిజ్వరముగల. I feel ~ to-day నాకునేడుచలిజ్వరముతగిలినది. this is an ~ place యిదిచలిజ్వరభూమి.

Ah, â, *interj.* అకటా, అయ్యో, అబ్బా.

Aha, ă-hâ', *interj.* ఆహాహా, ఓహో.

Ahead, a-hed', *adv.* ముందుమించి, ముందర. to send ~ ముందుగాసాగనంపుట. they were ~

వాండ్లు ముందుగా సాగివుండిరి. that ship was ~ of us మా వాడలకు ఆ వాడ ముందు మించిపోయి వుండినది.

To Aid, ād, *v. a.* సహాయము చేసుట, ఉపకారము చేసుట, ఆదరించుట.

Aid, ād, *n. s.* సహాయము, ఉపకారము, ఆదరణ. medical ~ వైద్యము, చికిత్స.

Aid-de-camp, ād′dē-căng, *n. s.* యేడీకేంపు, అనగా. Governor, Commander-in-Chief వీరిల్లో యొక్క హస్తకుడు, యీ ఉద్యోగములో తమ స్నేహితులు, లేక, బంధువుల యొక్క కొమాళ్లను పెట్టుకొంటారు, నిజానుచరుడనవచ్చును.

Aigrette, *n. s.* తురాయి. made of feathers పక్షి రెక్కలతో చేసిన తురాయి. set with precious stones కలికితురాయి.

To Ail, āl, *v. a.* నొప్పిచేసుట, బాధించుట, పీడించుట. something ails him that he cannot sit still వాడికి వొంటికి యేమో వచ్చింది వాడు కుదురుగా కూర్చుండలేడు. what ails him వాడికి వొళ్లు యేమి. Nothing ails me నా వొళ్లు యేమి లేదు. what ailed you to tell him వానితో చెప్పడానికి నీకు యేమి రోగము, నీ కేమి పట్టింది.

Ailing, āl′ing *adj.* నలుకువగా వుండే, రోగముగా వుండే, వ్యాధిగా వుండే.

Ailing āl′ing *n. s.* రోగము, నలి, నలుకువ.

Ailment, āl′ment, *n. s.* రోగము, నలుకువ, వ్యాధి.

To Aim, ām, *v. n.* and *v. a.* లక్ష్యము పెట్టుట, గురి పెట్టుట, యత్నపడుట. when you ~ your gun you must hold it properly నీ తుపాకి నిగురి పెట్టేటప్పుడు క్రమముగా పట్టవలెను. what are you aiming at నీ యత్నమేమి. these words ~ at you యీ మాటలు నిన్ను గురించినవి. he aimed at the bird but shot the beast పక్షిమీద గురిపెట్టి మృగమును వేసినాడు.

Aim, ām, *n. s.* లక్ష్యము, గురి, సూటి. or view యత్నము, ఉద్దేశ్యము. what is your ~ in writing this letter to him యీ జాబును అతనికి వ్రాయడములో నీ యత్నమేమి. he took ~ at the bird ఆ పక్షిమీద గురిపెట్టినాడు.

Aimless, *adj.* లక్ష్యము లేని, ఉద్దేశ్యము లేని.

Air, ār, *n. s.* గాలి, వాయువు, ఆకాశము. he walked upon his hands with his legs in the ~ కాళ్లు పైకి యెత్తుకొని చేతులతో నడిచినాడు. or mien ముఖజాడ, పోలిక. he shews great airs or he gives himself airs అహంకరిస్తాడు, పోకిళ్లు పోతాడు. as light as ~ అతిలాఘవమైన. when the story got ~ యీ కథ బయటపడ్డప్పుడు. in music రాగము.

To Air, ār, *v. a.* ఆరబెట్టుట, గాలికి ఆరబెట్టుట, గాలి సోకనిచ్చుట. he aired the wet paper by the fire ఆ తడి కాకితమును సెగనకాచినాడు.

Aired, *adj.* ఆరబెట్టిన, గాలికి ఆరబెట్టిన, యెండబెట్టిన. damp paper ~ at the fire సెగన కాచిన తడి కాకితము.

Airily, ār′i-ly, *adv.* ఉల్లాసముగా.

Airiness, *n. s.* గాలికి తెరపగా వుండడము. or gaity ఉల్లాసము. on account of the ~ of this room యీ యిల్లు గాలికి తెరపైనందున.

Airing, ār′ing, *n. s.* గాలికి ఆరబెట్టడము, గాలి సోకనివ్వడము. or jaunt గాలిసవారి, ఒలాతడము. he gave the books an ~ ఆ పుస్తకములను గాలికి ఆరబెట్టినాడు.

Airpump, ār′pump, *n. s.* వాయుయంత్రము.

Airt, (Scotch : a point of the compass) దిక్కు. all the airts the wind can blow అష్టదిక్కులు.

Airy, ār′y, *adj.* గాలికి తెరపగా వుండే. an ~ house గాలికి తెరపగా వుండే యిల్లు. thin or light తేలికైన, సన్నని. an ~ diet స్వల్పాహారము. ~ notions నిరాధారమైన తలంపు, ఒట్టి తలంపు.

Aisle, īle, *n. s.* పక్కసాల్పు, అనగా మాదాగుడి మూడు సాల్పులుగా వుంటుంది. నడిమి సాల్పు nave అనబడుతున్నది. పక్కసాల్పు aisle అనబడుతున్నది.

Ait, āt, *n. s.* తిప్ప, లంక.

Ajar, *adv.* ఓరవాకిలిగా. the door was ~ ఆ తలుపు ఓరవాకిలిగా వుండినది.

To Ake, *v. n.* నొచ్చుట, తీపులు తీసుట, సలుపుట. See To Ache.

Akin, a-kin′, *adj.* సంబంధమైన, తుల్యమైన, సమానమైన. they are ~ to us వారు మాకు రక్తసంబంధులు. this is ~ to theft యిది దొంగతనానికి సమానమైనది. Telugu is ~ to Canarese తెలుగు కన్నడానకు నిండా చేరిక.

Alabaster, al′a-bas-tĕr, *n. s.* అతిశుభ్రమైననున్నటితెల్లరాయి, దీనితో ప్రతిమలుచేస్తారు. her ~ hand దానితెల్లనిచెయ్యి.

Alack, a-lack′, *interj.* అయ్యో, అకటా.

Alackaday, a-lack′a-dā, *interj.* అయ్యో, అకటా.

Alacrity, a-lac′ri-ty, *n. s.* ఉల్లాసము, సంతోషము.

Alamode, a-la-mōde′, *adv.* సరసముగా.

Alarm, a-lârm′, *n. s.* భయము, దిగులు, గాబరా, అపాయమును తెలియచేయడము. I entertain no ~ for him అతన్నిగురించి నాకు భయములేదు. or tumult అల్లరి, కత్తర. On his giving the ~ of fire నిప్పు అంటుకొన్నదనివాడుఅరిచేటప్పటికి. he gave the ~ of the enemy's approach యిదుగో శత్రువులువచ్చినారని అరచినాడు. I gave him the ~ వాడికియెచ్చరికచేసినాను. he sounded an ~ సన్నద్ధులుకమ్మనిఖాంకావూదినాడు.

To Alarm, a-lârm′, *v. a.* భయపెట్టుట, ఎచ్చరికచేసుట.

Alarmed, *adj.* భయపడ్డ. they were ~ by the watchman తలారివాడువాండ్లకుయెచ్చరికచేసినాడు.

Alarming, a-lârm′ing, *adj.* భయంకరమైన, భయజనకమైన.

Alarmingly, *adv.* భయంకరముగా, భయజనకముగా.

Alarum, a-lar′um, *n. s.* ఎచ్చరికచేసేతుత్తారా, ఎచ్చరికచేసేగడియారము.

Alas, a-läs′, *interj.* అయ్యో, అకటా, పాపము.

Alb, alb, *n. s.* పాధిరితొడుక్కొనేవక తరహాతెల్ల ఉడుపు.

Albacore, *n. s.* లోసముద్రములో వుండేఒకతరహా చేప.

Albatross *n. s.* సముద్రమందుసంచరించేఒకతరహా బ్రహ్మాండమైనపక్షి.

Albeit, ăl-bē′it, *adv.* అయినప్పటికిన్ని.

Albino, *n. s.* పుట్టుపాపు.

Albion, *n. s.* ఇగ్లండుదేశము, యిదికావ్యమందు వచ్చేశబ్దము.

Albugo, *n. s.* కనుగుడ్డుమీద పడేపువ్వు.

Album *n. s.* ఒకతరహాపుస్తకము.

Alcaid, al-cād′, *n. s.* కాజీ, తురకన్యాయాధిపతి.

Alcalde, *n. s.* కాజీ, తురకన్యాయాధిపతి.

Alchymical, *adj.* రసవాదసంబంధమైన.

Alchymist al′ky-mist, *n. s.* రసవాదముతెలిసినవాడు.

Alchymy, al′ky-my, *n. s.* రసవాదము, బంగారుచేసేవిద్య.

Alcohol, al′cō-hol, (spirit,) మద్యసారము, మద్యములోనిసారాంశము.

Alcoran, al′cō-ran, *n. s.* కురాను, తురకవేదము.

Alcove, al-cōve′, *n. s.* శృంగారమంటపము.

Alder, âl′dĕr, *n. s.* వృక్షవిశేషము.

Alderman, âl′dĕr-man, *n. s.* పెద్దశెట్టి, వీండ్లకుసీమలోఒకతరహా. Magistrate అధికారముకద్దు.

Ale, āle, *n. s.* ఒకతరహాబీరుసారాయి.

Alehouse, āle′hoŭse, *n. s.* కల్లంగడి.

Alembic, a-lem′bic, *n. s.* బట్టి.

Alert, a-lert′, *adj.* జాగరూకతగల, చురుకుగల. I wish you would be more ~ నీవుపరాకుగావుండరాదు. he was not on the ~ వాడుఅజాగ్రతగావుండినాడు, వాడుఘేమరివుండినాడు.

Alertly, *adv.* జాగ్రతగా, చురుకుగా.

Alertness, *n. s.* జాగ్రత, చురుకు.

Alewife, *n. s.* కల్లుఅమ్మేటిది.

Alexander, *n. s.* అలెగ్జాండరనేరాజు.

Alexandrine, al-egz-an′drine, *n. s.* ఛందస్సులోనిండానిడివిగావుండే ఒకతరహాచరణము.

Algebra, al′ġē-bra, *n. s.* బీజగణితము.

Algebraical letters, al-ġē-brā′ic-al, *n. s.* బీజగణితాక్షరములు.

Algebraist, al-ġē-brā′ist, *n. s.* బీజగణితజ్ఞుడు.

Alias, āl′yas, *adv.* అథవా, కాకుంటే. his name is Ramaya ~ Rangaya వాడికిరామయ్యఅనిన్నిలేక, రంగయ అనిన్నిపేర్లుగలవు.

Alibi, *n. s.* మరివకచోటవుండడము, స్థలాంతరమందువుండడము. he proved an ~ ఆపనిజరిగినప్పుడుతానుస్థలాంతరమందువున్నట్టు రుజువుచేసినాడు.

Alien, āl′yen, *n. s.* పరుడు, అన్యుడు.

Alienable, āl′yen-able, *adj.* పరాధీనముచేయతగ్గ, దానాదివినిమయములకు అర్హమైన. these lands are not ~ యీనేలలుదానాదివినిమయములకు యోగ్యమైనవికావు.

To Alienate, āl′yen-āte, *v. a.* తప్పించుట, పరాధీనము చేసుట, మనస్సువిరుచుట. they alienated him from me అతనికి నామీద మనస్సు విరిగేటట్టు చేసినారు.

Alienated, *adj.* తప్పబడ్డ, పరాధీనమైన. the money was ~ ఆరూకలు పరాధీనమైనవి. his affections were ~ వాడిమనస్సువిరిగింది, వాడిదయ తప్పింది.

Alienation, ā-lyen-ā′shon, *n. s.* పరాధీనము, మనస్సువిరగడము. ~ of mind చిత్తభ్రమ, బుద్ధివైకల్యము. on account of the ~ of the money ఆ రూకలుపరాధీనమైనందున.

To Alight, a-līt′, *v. a.* దిగుట, వాలుట.

Alight, a-līt′, *adv.* రగులుతూ, మండుతూ. the fire is still ~ ఆనిప్పుయింకారగులుతూవున్నది. the candles are ~ దీపాలుమండుతూవున్నవి.

Alike, a-līke′, *adv.* సరిగ్గా, సమానముగా. these two things are ~ యీరెండూఒకటేపోలికగా వున్నవి.

Aliment, al′i-ment, *n. s.* ఆహారము.

Alimental, al-i-ment′al, *adj.* ఆహారమునుగురించిన.

Alimentary, al-i-ment′a-ry, *adj.* భక్ష్యసంబంధియైన. any ~ matter ఆహారము. the ~ canal, meaning, the bowels. *n. s.* పేగులు, అంత్రములు, కడుపు.

Alimony, al′i-mon-y, *n. s.* పెండ్లామువిడిచి విడిగాపుండే. భార్యకుకట్టినజీవనాంశము.

Aliquot part, al′i-quot part, *n. s.* మిగలకసరిపాలు పొయ్యే అంశము, అనగా ౪ కి ౧ ౨ ౪. ౬. సరిపాలుపొయ్యే అంశము.

Alive, a-līve′, *adj.* జీవముతోవుండే. he caught it ~ దాన్ని ప్రాణముతోపట్టుకొన్నాడు. would any man ~ have believed it దీన్నిఒకప్రాణినమ్ము నా. the cloth is all ~ with fleas ఆగుడ్డపేనులతో నిండివున్నది. I am perfectly ~ to what you intend నీవుచేసేయత్నానికి నేను సిద్ధముగావున్నాను. he is not ~ to the folly of his conduct వాడుచేసినపిచ్చితనమువాడికి బాగాతెలియలేదు. he is not ~ to his own interests తనమేలునుగురించితానుజాగ్రతలేకుండావున్నాడు. All the town is ~ about this feast యీవుత్సవాన్నిగురించిపూరంతాదడబిడలుగావున్నది, వుత్సాహముగా వున్నది.

Alkalescent, al-ka-les′cent, *adj.* క్షారసంబంధమైన.

Alkali, al′ka-li, *n. s.* కారము, క్షారము, సౌవర్చలవణము.

Alkaline, al′ka-line, *adj.* క్షారసంబంధమైన.

All, âll, *adj.* అంతా, అన్ని, యావత్తు, సర్వమైన, సమస్తమైన. ~ and sundry పిన్నాపెద్దా. By ~ means అన్నివిధాల. with ~ his wit వాడింత తెలిసినవాడైయుండిన్ని. he is lord of ~ ఆయనే సర్వేశ్వరుడు. ~ night రాత్రిఅంతా. ~ yesterday నిన్నటిదినమంతా. One and all అందరున్ను. after ~ మొట్టుకు, తుదకు. at ~ యెంతమాత్రము. ~ I pray for is this నేనువేడుకొనేదంతాయిదే. this is ~ I know నాకుతెలిసినదియింతే, యింతకు మించి నేనుయెరగను. I am wet ~ over నేనుశుద్ధముగాతడిసినాను, బొత్తిగాతడిసినాను. ~ through the country దేశములోనంతా. he was ~ in ~ to me అతడేనాకుదిక్కుగా వుండెను. her son is ~ in all to her ఆమెకు కొడుకేప్రపంచము, అతిముఖ్యము. ~ at once I saw him coming యింతలో అతడురావడము చూస్తిని. he was crawling on ~ fours దోగాడుతూవుండినాడు. to gamble at ~ fours ఒకతరహాజూదమాడుట. they lost their ~ వారియావత్తుసొత్తున్నుపోయినది. he left his ~ to us వాడియావత్తుసొత్తున్నుమాకిచ్చిచచ్చినాడు. In ~ there were two hundred men వుండిన దంతా యిన్నూరుమంది. ~ hail! శుభముశుభము.

To Allay, al-lā′, *v. a.* ఉపశమనముచేసుట, శాంతిచేసుట, ఆర్చుట, మాన్పుట. this allayed the pain యిందుచేత నొప్పితగ్గింది, మట్టుపడింది.

Allayed, *adj.* ఉపశమించిన, మట్టుపడ్డ, అణిగిన.

Allegation, al-lē-gā′shon, *n. s.* రూఢముగా చెప్పినమాట, స్థిరముగా చెప్పినమాట. or excuse సాకు, బహానా, పరిహారము.

To Allege, al-lege′, *v. a.* చెప్పుట.

Alleged, *adj.* చెప్పిన, అన్న. the letter he is ~ to have sent అతడుపంపినాననిన్నజాబు. he is ~ to have consented అతనుఒప్పినాడట.

Allegiance, al-lē′ganće, *n. s.* ఆజ్ఞాధారకత్వము. I charged him on his ~ to follow me నీవునా

తో కూడా రాకుంటే నీకు రాజుమీద ఆనవున్నదన్నాను. She broke her ⌣ to her husband మొగుడి ఆజ్ఞనుతోసివేసింది.

Allegorical, al-lė-gor′ic-al, *adj.* రూపకముగావుండే.

Allegorically, *adv.* రూపకముగా.

To Allegorize, al′lė-gō-rīze, *v. n.* రూపకముగా చెప్పుట.

Allegory, al′lė-gor-y, *n. s.* రూపకాలంకారము.

Allegro, al-lē′grō, *n. s.* ఒకతరహాదరువు, నృత్యవాద్యము.

Allelujah, al-lė-lū′ya, *n. s.* కొన్నిక్రీస్తునలలో ప్రయోగించేపదము, మంగళము, జయజయదేవ అన్నట్టు.

To Alleviate, al-lē′vi-āte, *v. a.* ఉపశమనముచేసుట, శాంతిచేసుట, లఘువుచేసుట.

Alleviation, al-lė-vi-ā′shon, *n. s.* ఉపశమనము, ఉపశాంతి.

Alley, al′lė, *n. s.* సందు. A blind ⌣ ముట్టుసందు. ⌣ at marbles పెద్దగోలిగుండు.

Alliance, al-lī′ance, *n. s.* సంబంధము, చుట్టరికము. ⌣ by marriage వియ్యము. ⌣ with a foreign king విహితము, పొద్దిక.

Allied *adj.* సంబంధముచేసిన, కలుసుకొన్న, కూడుకొన్న. the ⌣ kings ఒకటిగాకూడుకొన్నరాజులు, ఒకరికొకరు సహాయముగావుండేరాజులు. See To Ally.

Allies, *n. s.* విహితులు, అనుకూలులు, సహాయులు.

Alligation, al-li-gā′shon, *n. s.* గణితశాస్త్రములో వకసూత్రనామము.

Alligator, al-li-gā′tor, *n. s.* మొసలి, మకరి.

Alliteration, al-lit-er-ā′shon, *n. s.* శ్రుతిశబ్దమునకు మొదట వచ్చిన అక్షరమే రావడము. as Beware of the Bear of Bradwardine.

Allknowing, *adj.* సర్వముయెరిగిన, సమస్తముతెలిసిన.

Allodium, *n. s.* స్వతంత్రము, మిరాశి.

To Allot, al-lot′, *v. a.* విభించుట, నిర్ణయించుట, నిశ్చయించుట.

Allotted, *adj.* విభించిన,నిర్ణయించిన,నిశ్చయించిన.

Allotment, al-lot′ment, *n. s.* నిర్ణయము, విధి, భాగము, విభాగము.

To Allow, al-low′, *v. a.* అంగీకరించుట, ఒప్పుకొనుట, యిచ్చుట. they allowed me ten rupees a month for this యిందునగురించి నెలకుపదిరూపాయలు నాకు తెలవిచ్చినారు. why did you ⌣ him to go there వాణ్ని అక్కడయేలపోనిచ్చినావు. I ⌣ that I am his brother but why am I to pay this money నేను అతనితమ్ముణ్నిసరేగాని నేను ఆరూకలుయివ్వవలసినదియెందుకు. will you ⌣ that I am your master నీకు నేనుయజమానుణ్ని అవునాకాదా. If you pay me the principal I will ⌣ the interest నీవు అసలు చెల్లిస్తేవడ్డీవిడిచిపెట్టుతాను, తోసివేస్తాను. you must ⌣ for my being a stranger నేనుకొత్తవాణ్నిగనుక మీరుమన్నించవలసినది. I will buy the horse but you must ⌣ me for the saddle గుర్రాన్నికొనుక్కుంటాను గానిజీన్లము నాకుపూరికెయివ్వవలెను. Do you ⌣ of this యిట్లాచేయనిస్తారా. such language is allowed of in women యిట్లా అనడము స్త్రీలకుసహజము. Calidasa has an allowed superiority over other poets యితరకవులకన్నా కాళిదాసు అతిశ్రేష్ఠుడని ప్రసిద్ధము.

Allowable, al-low′a-ble, *adj.* ఒప్పుకోతగిన, అంగీకరించతగిన, న్యాయమైన. his joy at this was very ⌣ యిందునగురించివాడుసంతోషపడవలసినది సహజమే, న్యాయమే.

Allowably, *adv.* సహజముగా, తగినట్టుగా.

Allowance, al-low′ance, *n. s.* admission అంగీకారము. or deduction తోసియివ్వడము. you must make allowances for his youth పసివాడని మన్నించవలసినది. In this bargain he made me an ⌣ of ten rupees యీబేరములో నాకుపదిరూపాయలు తోసియిచ్చినాడు. Pension భరణము, బత్తెము, వర్తన, గ్రాసము. the beggars received their ⌣ బిచ్చగాండ్లుతమవర్తననుతీసుకొన్నారు. these men are on full ⌣ the others are on short ⌣ వీండ్లకునిండుబత్తెము దొరుకుతున్నది కడమవాండ్లకు అర్ధగ్రాసముదొరుకుతున్నది. the government give him even horse ⌣ గవరన్మెంటువారు అతనికిగుర్రపుశెలవులు సహితము యిప్పిస్తున్నారు.

Alloy, al-lōy′, *n. s.* వెండి బంగారుపీటిలోకలిపేరాగి, సీసము మొదలైనవి. happiness without ⌣ నిష్కల్మషమైనసుఖము.

To Alloy, al-lôy′, *v. a.* మట్టముచేసుట, కలపడము చేసుట, వన్నెతక్కువచేసుట.

Alloyed, *adj.* కలపడమైన, మట్టమైన, వన్నెతక్కువైన. ⁓ gold మట్టుబంగారు. ⁓ silver కందువెండి. unalloyed gold అపరంజి. unalloyed silver చొక్కమైనవెండి.

Allsouls, *n. s.* ఒకపండుగ. [ద్రవ్యము.

Allspice, *n. s.* మిరియమువంటి వకతరహాసంభార

To Allude to, al-lūde′, *v. a.* సూచించుట, ఉద్దేశించుట. the story that he alluded to వాడుసూచించినకథ. Do you know what he alludes to వాడి వుద్దేశ్యమేమోనీకుతెలుసునా.

To Allure, al-lūre′, *v. a.* ఆకర్షించుట, మోహింపచేసుట, మరులుకొలుపుట, రుచిచూపియాడ్చుకొనుట. a bait allures fish యెరచేపలను ఆకర్షిస్తుంది. the dog was allured by the thieves to leave his master దొంగలు ఆకుక్కకురుచిచూపి దానియజమానుణ్నివిడిచి అవతలికిపొయ్యేటట్టుచేసినారు. I was allured by his promises ఆతనిమాటలకుమోసపోతిని.

Allurement, al-lūre′ment, *n. s.* శీపి, సరసత, ఆకర్షకము, ఆశకొలిపేటిది, వ్యామోహజనకమైనది. she had many allurements దానియందు అనేకవిలోభనములువుండినవి, దానియందుఅనేకసరసతలువుండినవి. she used many allurements to him in vain వాడిదగ్గరదానితసుకులుపనికిరాలేదు.

Alluring, *adj.* ఆకర్షకమైన, మనోహరమైన, మనోజ్ఞమైన, మరులుకొలిపే, మోహజనకమైన.

Alluringly, *adv.* ఆకర్షకముగా, మనోహరముగా, మోహజనకముగా.

Allusion, al-lū′zhon, *n. s.* గురించినది, సూచన, జాడ. In our conversation he made no ⁓ to the marriage మాసంభాషణలో ఆపెండ్లియొక్క సూచననువాడుయెత్తలేదు.

Allusive, al-lū′sive, *adj.* సూచకమైన.

Allusively, *adv.* సూచనగా.

Alluvial, al-lū′vi-al, *adj.* ప్రవాహమువల్లకలిగిన. ⁓ soil వొండు.

Alluvium, al-lū′vi-um, *n. s.* వొండు.

To Ally, al-lȳ′, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, సంబంధముచేసుట. he allied himself to our family మాతోసంబంధముచేసినాడు, వియ్యమందినాడు. five allied powers attacked France అయిదుమంది రాజులుఒకటిగా కూడుకొనిఫ్రెంచిదేశముమీదికిపోయినారు. this is allied to robberry ఇది దొంగతనమువంటిది.

Ally, al-lȳ′, *n. s.* సహాయుడు, సంబంధుడు. they were allies వాండ్లుకలుసుకొనివుండిరి. the allies కలుసుకొనివుండేవాండ్లు.

Almanack, âl′ma-nack, *n. s.* పంచాంగము.

Almighty, ăl-mīt′y, *adj.* సర్వశక్తుడైన. the ⁓ or God ⁓ or ⁓ God సర్వశక్తుడు, దేవుడు.

Almirah, *n. s.* అల్మారా. See Press or Cabinet (the word is Portugueze).

Almond, â′mond, *n. s.* బాదాము, బాదాముపప్పు. ⁓ tree బాదామిచెట్టు. a cake made with almonds బాదాముపప్పువేసిచేసినఫలహారము.

Almonds, â′monds, *n. s.* of the throat గవదబిళ్లలు, యువిజలుబుచేస్తేవుబ్బుతవి.

Almoner, âl′mō-nër, *n. s.* రాజధర్మమునువిచారించేవుద్యోగస్థుడు.

Almost, ăl-mōst′, *adv.* కొంచెముతక్కువ, దరిదగ్గర, దరిదాపుగా. ⁓ one month కొంచెముతక్కువఒకనెల. he is ⁓ dead కొనప్రాణముతోవున్నాడు, మృతప్రాయుడైవున్నాడు. ⁓ half అరవాసి. It is ⁓ finished ముగియవచ్చినది. a fruit which is ⁓ ripe దోరపండు. he is an ⁓ Christian వాణ్ని క్రీస్తియుడైనవాడనవచ్చును.

Alms, âmś, *n. s.* భిక్షము, ధర్మము, తిరిపెము. he subsisted on ⁓ ముష్టియెత్తుకొనిజీవించినాడు. ⁓ box వుండి. ⁓ deed ధర్మము.

Almshouse, âmś′hoūse, *n. s.* సత్రము, ధర్మశాల, గంజిదొడ్డి.

Almug, *n. s.* పేకుచెట్టువంటిఒకవృక్షవిశేషము.

Aloe, *n. s.* the plant కలబంద. the hedge ⁓ plant బ్రహ్మరాకాసిచెట్టు, చాగనారచెట్టు.

Aloes, al′ōś, *n. s.* the drug మూసాంబరము. a precious wood అగరుచెక్క. (గంధరసము. SNT.)

Aloft, a-loft′, *adv.* పైన, పైగా, పొడుగున. from ⁓ పైననుంచి.

Alone, a-lōne′, *adv.* ఒంటిగా, ఏకాంతముగా. leave it ⁓ అదివుండేటట్టువుండనీ, దానిజోలికిపోక. let me ⁓ నాజోలికిరావద్దు, నన్నంటవద్దు. or only మాత్రమే. we ⁓ did this మేముమాత్ర

మేచేస్తిమి. I know this ~ యిదిమాత్రమేనా కుతెలుసును, యింతకుమించనేనేమెరగను.

Along, a-long', *adv.* కూడా, వెంట, వెంబడిగా. he went ~ the shore తీరమువెంబడిగాపోయి నాడు. come ~ రా, నడువు, కూడారా. go ~ పో, నడువు, కూడాపో. Read ~ ఘరికెచదువు తూపో. I went ~ with him అతనితోకూడాపో తిని. వెంటపోతిని. all ~ I knew this would happen యిదియిట్లా జరగపోతుందని నాకుమొ దటనుంచితెలుసును. ~ side పక్కన, వాడపక్కన, యిదివాడభాగ.

Aloof, a-lûf', *adv.* దూరాన, తొలిగి, ఫ్రెడిగి. they stood ~ తొలిగివుండిరి, దూరముగావుండిరి.

Aloud, a-loŭd', *adv.* బిగ్గర, ఘట్టిగా.

Alpha, al'fa, *n. s.* గ్రీక్కుభాషలో అకారము. Omega దీర్ఘ ఓత్వము, యిదిగ్రీక్కు జీవాక్షరముల లోకొన అక్షరము.

Alphabet, al'fa-bet, *n. s.* వర్ణమాల, అక్షరసమా మ్నాయము. An ~ of logic తర్కసంగ్రహము, త ర్కముయొక్క ప్రారంభము. An ~ of electricity సంఘర్షణజాన్యశాస్త్రసంగ్రహము, ఆరంభము, శా స్త్రప్రారంభము. He scarcely knows the ~ of law. ధర్మశాస్త్రసంగ్రహము సహితంవాడికితెలి యదు, ధర్మశాస్త్రముయొట్టిదోవాడికితెలియదు.

Alphabetical, al-fa-bet'ic-al, *adj.* అక్షరక్రమ మైన.

Alphabetically, *adv.* అక్షరక్రమముగా.

Alpine, *adj.* కొండలమీది. ~ country కొండలమీ దిదేశము. in the ~ regions of India పర్వతప్ర దేశమునందు.

Alps, *n. s.* మహాత్తైనపర్వతము. the ~ of India హిమవత్పర్వతము.

Already, ăl-red'y, *adv.* అప్పుడే, మునుపే, పూర్వ మే. In the year ~ mentioned పైనచెప్పినసం వత్సరములో. I have ~ told you నీతో మునుపే చెప్పివున్నాను.

Also, âl'sō, *adv.* కూడా, సహితము, మరిన్ని, యి దిగాక. this ~ యిదిన్ని. I ~ నేనున్ను. he came here ~ యిక్కడికిన్నివచ్చినాడు, వాడున్ను వచ్చినాడు.

Altar, âl'tar, *n. s.* బలిపీఠము, హోమగుండము,

To Alter, âl'tĕr, *v. a.* మార్చుట, వ్యత్యాసపరచుట, దిద్దుట. he altered my letter నేనువ్రాసినజాబునుది ద్దినాడు. he altered my coat నాచొక్కాయనువేరే విధముగాకుట్టినాడు. he has altered his hour of going to bed వాడికగాపండుకొనేవేళనుతప్పిం చివేరేవేళనునియమించుకొన్నాడు. he has now altered his hand writing వాడు అక్షరాలుయి ప్పుడువేరేవిధముగావ్రాస్తాడు.

To Alter, âl'tĕr, *v. n.* మారుట, మారిపోవుట, వ్య త్యాసమవుట. his countenance altered వాడికిమా రుముఖముపడ్డది. his health altered for the better వాడికిఒళ్లుకొంచెముగుణముగావున్నది. his health altered for the worse వాడికిఒళ్లుకొంచె ముఅవగుణముగావున్నది.

Alteration, ăl-tĕr-ā'shon, *n. s.* మారడము, వ్యత్యా సము, భేదము, వికారము, దిద్దుబాటు, సవరింపు. what ~ shall I make నేనేమిదిద్దేది.

Alterative, âl'tĕr-a-tive, *n. s.* భేదిమందు.

To Altercate, *v. a.* వాదించుట, పోరాడుట, జగడ మాడుట.

Altercation, al-ter-cā'shon, *n. s.* వాగ్వాదము, వివాదము, ఘర్షణ, జగడము.

Altered, *adv.* మారుపడ్డ, వ్యత్యాసపడ్డ, వికారమై న. the house is now quite ~ ఆయిల్లుయిప్పుడు వేరేవిధముగావున్నది.

Alternate, al-ter'nāte, *adj.* ఒకటివిడిచిఒక. on ~ days దినముమార్చిదినము, దినమువిడిచిదినము. these were ~ streaks of black and red ఒకన ల్లెనలుపు ఒకఎర్రెయురుపుగావుండినవి.

To Alternate, al-ter'nāte, *v. n.* మార్చిమార్చిచేసు ట, ఒకటివిడిచి ఒకటిచేసుట. In this necklace pearl alternates with coral యీహారములో ఒకము త్యముఒకపగడముగాగుచ్చివున్నవి.

Alternately, al-ter'nāte-ly, *adv.* ఒకటివిడిచిఒకటి గా, ఒకటిమార్చిఒకటిగా.

Alternation, al-ter-nā'shon *n. s.* ఒకటివిడిచిఒకటి. on account of the ~ of the crops of sambha and karoo సంభాకుతరువాతకారు, కారుకుతరు వాతసంభాయిట్లాక్రమముగాపండడమువల్ల.

Alternative, al-ter'na-tive, *n. s.* గత్యంతరము, వే రేగతి. I have no ~ నాకువేరేవిధిలేదు. he offered me an ~ యిదివద్దంటేవేరేదారిచూస్తాన

న్నాడు. each ⌣ is painful యెటుచేసినావుకు ప్రయాసమే.

Although, ăl-thō′, *conj.* అయినప్పటికిన్ని. ⌣ he went వాడుపోయినప్పటికిన్ని. although he did not go పోకపోయినప్పటికిన్ని.

Altitude, al′ti-tūde, *n. s.* ఔన్నత్యము, ఉచ్ఛ్రాయము.

Altogether, ăl-tŭ-geth′ĕr, *adv.* బొత్తిగా, కేవలముగా, యెంతమాత్రము, మొత్తముకు. ⌣ this will do మొత్తముకుయిది సరిపడును. ⌣ it is ten rupees అంతాయే కానికి పదిరూపాయలు. this is ⌣ wrong యిది అన్నివిధాలతప్పు.

Alum, al′um, *n. s.* పటికారము.

Alvine, *adj.* కడుపు సంబంధమైన. ⌣ excretion పురీషము.

Always, âl′wās, *adv.* యేవేళ, యెప్పటికిన్ని, యెల్లప్పుడు, నిరంతరము. he ⌣ laughs at this యిందునగురించియేవేళానవ్వుతాడు.

Am, am, the first person singular of the verb Be. వున్నాను. I ⌣ to go there to-morrow రేపునేను అక్కడికిపోవలెననివున్నాను.

Amain, a-mān′, *adv.* బలముకొద్ది, బలముగా, వడిగా. he roared ⌣ బలముకొద్ది అరిచినాడు. the water rushed ⌣ నీళ్లువడిగాచొరబడ్డవి.

Amalgam, a-mal′gam, *n. s.* (a compound of two or more metals, of which one is always mercury). రసమిశ్రితమైనలోహము.

To Amalgamate, a-mal′ga-māte, *v. a.* మిశ్రమము చేసుట, లోహములను రసముతో మిశ్రమముచేసుట.

Amalgamation, *n. s.* మిశ్రమముచేయడము, లోహములనురసముతో మిశ్రమముచేయడము. from the ⌣ of these two battalions యీరెండుపటాళ్లము లుఒకటిగాకలిసిపోవడమువల్ల.

Amanuensis, a-man-ū-en′sis, *n. s.* ఒకడుచెప్పుతూవచ్చేదాన్నివిని వ్రాసుకుంటూవచ్చేవాడు. Being unwell I employ my wife as an ⌣ in writing this letter నాకుఅశక్తముగావున్నందున యీజాబును నేనుచెప్పుతూ వచ్చిని నాభార్యవ్రాస్తూవచ్చినది.

Amaranth, am′a-ranth, *n. s.* వాడని పుష్పము, చెంగలువ.

Amaranthine, am-a-ran′thine, *adj.* వాడని.

To Amass, a-măss′, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, కూడబెట్టుట. he amassed much money నిండాడూకలుకూడబెట్టినాడు.

Amassed, *adj.* కూడబెట్టిన.

Amateur, a-ma-tûr′, *n. s.* అభిలాషి॥ ఆసక్తికలవాడు, బులుపుకలవాడు, అనగాజీవనముకునిమిత్తముగాకుండావేడుకార్థమై చిత్రము సంగీతముమొదలైనవాటినిఆసక్తిగాచేసేవాడు. he is an ⌣ painter వేడుకార్థముగా చిత్రములువ్రాసేవాడు.

Amatory, am′a-tor-y, *adj.* మోహసంబంధమైన, శృంగారమైన. an ⌣ poem శృంగారకావ్యము.

To Amaze, a-māze′, *v. a.* ఆశ్చర్యపరచుట.

Amazed, *adj.* ఆశ్చర్యపడ్డ.

Amazedly, a-māz′ed-ly, *adv.* ఆశ్చర్యపడి.

Amazement, a-māze′ment, *n. s.* ఆశ్చర్యము, అద్భుతము.

Amazing, a-māz′ing, *adj.* ఆశ్చర్యమైన, అద్భుతమైన.

Amazingly, a-māz′ing-ly, *adv.* ఆశ్చర్యముగా, అద్భుతముగా.

Amazon, am′a-zon, *n. s.* యుద్ధముచేసేశూరత్వముగల స్త్రీ.

Ambassador, am-bas′sa-dor, *n. s.* రాయభారి, స్థానాపతి.

Ambassadress, am-bas′sa-dress, *n. s.* రాయభారి యొక్కభార్య, దూతిక.

Amber, am′bĕr, *n. s.* ఒకతరహాపసుపువర్ణముగల రాయి. ⌣ coloured పసుపువర్ణముగల.

Ambergris, am′bĕr-gris, *n. s.* అంబరు అనేపరిమళద్రవ్యము. [మైన.

Ambidextrous, am-bi-dex′trus, *adj.* సవ్యసాచి

Ambient, am′bi-ent, *adj.* చుట్టుకొన్న, నాలుగుతట్లావ్యాప్తమైన.

Ambiguity, am-bi-gū′i-ty, *n. s.* అర్థసందిగ్ధత, సందేహము.

Ambiguous, am-big′ū-us, *adj.* సందిగ్ధమైన, ద్వ్యర్థిగావుండే. his language is ⌣ వాడిమాట రెండుపడును, వాడిమాట పిండికిపడును పిడుగుకూపడును, యిటూకాదు అటూకాదు.

Ambiguously, *adv.* సందిగ్ధముగా, ద్వ్యర్థిగా.

Ambiguousness, *n. s.* సందిగ్ధత, ద్వ్యర్థి. without ⌣ స్పష్టముగా, తేటగా.

Ambition, am-bish′on, *n. s.* ఆశ, అత్యాశ, అద నాశ, గొప్పతనముకావలెననే ఆశ, అహంమమకారము.

Ambitious, am-bish′us, *adj.* ఆశగల, అత్యాశగల, అదనాశగల, గొప్పతనముకావలెననేఆశగల. he is ~ of this employment యీ ఉద్యోగము కావలెనని ఆశపడుతాడు. an ~ man గొప్పపడవలెననే ఆశగలవాడు, అదనాశగలవాడు.

Ambitiously, *adv.* ఆశగా, అత్యాశగా, గొప్పతనముకావలెననే ఆశగా. [కావలెననే ఆశ.

Ambitiousness, *n. s.* ఆశ, అత్యాశ, గొప్పతనము

To Amble, am′ble, *v. n.* కుచ్చినడగానడుచుట. an ambling nag కుచ్చినడగానడిచే అచ్చుపట్టము గునుకునడగలగుర్రము. an ambling nymph ముద్దుగానడిచేచిన్నది, కననకనడిచేపడుచు.

Ambrosia, am-brō′zhi-a, *n. s.* అమృతము, దేవతల యొక్క ఆహారము. [దివ్యపరిమళముగల.

Ambrosial, am-brō′zhi-al, *adj.* అమృతమయమైన,

Ambulatory, am′bu-la-tor-y, *adj.* నడిచే, ఒలాతె.

Ambuscade, am-bus-cāde′, Ambush, am′bŭsh, *n. s.* మాటు, పొంచువేసుకొనివుండే స్థలము. the cat lies in ambush for the mouse యెలుకకై పిల్లిపొంచువేసుకొనివున్నది, పొద్దువేసుకొనివున్నది.

Ameer or Emir, *n. s.* అధికారి, యిదితురకశబ్దము.

To Ameliorate, *v. a.* గుణపరచుట, బాగుపరచుట. *Bathing* ameliorated his health స్నానముచేతవాడికివొళ్లుగుణమైనది.

Amelioration, *n. s.* గుణము, ఉపశాంతి.

Amen, ā-men′, *adv.* తథాస్తు, యిట్లా అవుగాక, ప్రార్థనముగియగానే ఆమెన అని అంటారు.

Amenable, a-mē′na-ble, *adj.* ఉత్తరవాదియైన, లోబడ్డ, అధికారమునకులోబడ్డ. they are not ~ to his authority వాండ్లు అతని అధికారానికిలోబడ్డవాండ్లుకారు.

To Amend, a-mend′, *v. a.* దిద్దుట, చక్కబెట్టుట, దోవకుతెచ్చుట, గుణపరచుట. this is wrong it must be amended యిదితప్పదీన్ని దిద్దుపాటుచేయవలెను, చక్కబెట్టవలెను.

To Amend, a-mend′, *v. n.* చక్కబడుట, బాగౌట, గుణపడుట. his health amended వాడికివొళ్లుగుణపడ్డది. their conduct amended వాండ్లుసన్మార్గమునకువచ్చిరి, దోవకువచ్చిరి.

Amendment, a-mend′ment, *n. s.* దిద్దుబాటు, గుణము, ఆరోగ్యము, సన్మార్గము. he made four amendments in that paper ఆ దస్తావేజులో నాలుగుచోట్లదిద్దినాడు. I see no ~ in his health వాడికివొళ్లుయేమిన్నిగుణముకానము. his instruction produced some ~ among them వాడిశిక్షచేత వాండ్లుకొంచెము సన్మార్గమునకువచ్చిరి.

Amends, a-mends′, *n. s.* చెల్లు, యీడు, బదులు, సంభవించిననష్టమునకుపరిహారముగాచేసినఉపకారము. an apology makes ~ for a fault తప్పుకుఅపరాధక్షమాపణపరిహారమౌతున్నది. I will make you ~ for the loss you suffered నీవుపడ్డనష్టానికినీకుయీడుచేస్తాను.

Amenity, a-men′i-ty, *n. s.* సరసత, సద్భావము, రమణీయత. ~ of disposition సద్భావము.

To Amerce, a-merce′, *v. a.* విధించుట, శిక్షవిధించుట, అపరాధమువిధించుట. they amerced him in the sum of 10 rupees వాడికిపదిరూపాయలు అపరాధమువిధించినారు. [అపరాధము.

Amercement, a-merce′ment, *n. s.* శిక్ష, దండన,

America, *n. s.* అమెరికాఅనేఖండము, దేశము.

American, *n. s.* అమెరికాదేశస్థుడు.

Amethyst, am′e-thyst, *n. s.* ఒకతరహారత్నము. the oriental ~ ఒకతరహాకురువిందరాయి. the Occidental or common ~ ఒకతరహాస్ఫటికము. Oriental Topaz, emerald, and amethyst are only varieties of Sapphire. (Penny Cyclop.)

Amiability, *n. s.* మంచితనము, సరసత.

Amiable, ā′mi-able, *adj.* సరసమైన, మనోహరమైన. she has an ~ disposition దానిమనసుమంచిది. he is an ~ person అతడుమంచివాడు, సరసుడు.

Amiableness, *n. s.* మంచితనము, సరసత.

Amiably, *adv.* మంచితనముగా, సరసముగా.

Amicable, am′i-cable, *adj.* విహితమైన, అనుకూలమైన, సమాధానమైన. an ~ agreement రాజీనామా. [కూలముగా, సమాధానముగా.

Amicably, am′i-cab-ly, *adv.* విహితముగా, అను

Amid, a-mid′, Amidst a-midst′, *prep.* మధ్య, నడమ. amidst the trees చెట్లనడమ. amidst this confusion యింతగందరగోళములో.

Amiss, a-miss′, *adv.* తప్పుగా. he took this ~ యిందుకు అసహ్యపడ్డాడు. I took his words ~ వాడి మాటలకు తప్పు అర్థము చేసినాను. Is anything ~ with you? నీకు యేమి తొందరగా వున్నది. It is not ~ అది తప్పు కాదు. It will not be ~ to tell him అతనితో చెప్పితే యేమి, అనగా అతనితో చెప్పితే దోషము లేదు.

Amity, am′i-ty, *n. s.* స్నేహము, విహితము.

Ammonia, మూత్రలవణము.

Ammoniac, am-mō′ni-ac, *n. s.* ఒకతరహా బంక, ఒకతరహా వుప్పు, దీన్ని నవాచార్యము అంటారు.

Ammoniacal, am-mō-nī′a-cal, *adj.* అమ్మోనియా సంబంధమైన.

Ammunition, am-mū-nish′on, *n. s.* మందుగుండు మొదలైన యుద్ధసామాను. or food ఆహారము.

Amnesty, am′nes-ty, *n. s.* అపరాధమును క్షమించడము, మన్నింపు.

Among, a-mung′, Amongst, a-mungst′, *prep.* లో, మధ్య, నడమ. he divided the money ~ them యీ రూకలను వాండ్లకు పంచిపెట్టినాడు. one ~ a hundred నూటికొకడు.

Amorous, am′ō-rus, *adj.* కాముకమైన, మోహముగల. the dove is very ~ పావురాయికి కామమధికము. [హాముగా.

Amorously, am′ō-rus-ly, *adv.* కామముగా, మో

Amorousness, *n. s.* కామము, మోహము.

To Amount, a-mount′, *v. n.* అవుట, వెరశియౌట. It amounted to a hundred rupees వెరశి నూరు రూపాయలైనది, మొత్తము నూరు రూపాయలైనది. this amounts to murder యిది ఖూనీకిని అవుతున్నది. this amounts to a permission యిది వుత్తరవైనట్టే, యిది వుత్తరవుకు సమానమే. this amounts to a refusal యిందువల్ల పొమ్మనన్నట్టు తేలుతుంది, ఒప్పననడములో పరిణమిస్తున్నది.

Amount, a-mount′, *n. s.* మొత్తము, వెరశి, తేలినది.

Amour, a-mûr′, *n. s.* సొగసుతనము. he carried on an ~ with her. దానితో సొగసుతనాలు చేసినాడు.

Amphibious, am-fib′i-us, *adj.* మిట్టను నీళ్లను జీవించే. ~ creatures కప్ప, పాము, తాబేలు, మొసలి మొదలైనవి, భూమిమీదనున్ను నీళ్లలోనున్ను వుభయత్ర వసించేటివి.

Amphisbæna, *n. s.* మొండిపురుగు.

Amphitheatre, am-fi-thē′a-tĕr, *n. s.* సర్కస్సులు ఆడుకునేవున్న తస్థానము. for fencing &c. సాముచేసే బయలు, రంగము.

Ample, am′ple, *adj.* విస్తారమైన, విశాలమైన.

Amplification, am-pli-fi-cā′shon, *n. s.* పెంచిచెప్పడము, ఉత్ప్రేక్ష, కొంచెమును గొప్పగా వర్ణించడము.

Amplified, *adj.* విస్తరించిన, పెంచిచెప్పిన.

To Amplify, am′pli-fȳ, *v. a.* విస్తరించుట, పెంచి చెప్పుట. [ము.

Amplitude, am′pli-tūde, *n. s.* విస్తారము, విశాల

Amply, am′ply, *adv.* విస్తారముగా, నిండా, చాలా.

To Amputate, am′pū-tāte, *v. a.* ఛేదించుట, అంగ ఛేదము చేయుట, వైద్యుడు కాలు చెయ్యి మొదలైన అంగమును ఛేదించుటను గురించిన మాట.

Amputation, am-pū-tā′shon, *n. s.* అంగఛేదనము.

Amulet, am′ū-let, *n. s.* తాయెత్తు, రక్ష.

To Amuse, a-mūse′, *v. a.* సంతోషపెట్టుట, ఉల్లాసపరచుట, వినోదపరచుట, వేడుకపరచుట. or to beguile యేమార్చుట, బేలుపుచ్చుట. he is not in earnest; he is only amusing you వాడు నిన్ను గురించి చేసేది వాస్తవము కాదు ఆట్లాటకు. he amused himself with her దానితో ప్రొద్దుపుచ్చుకొన్నాడు. I was much amused at hearing this దీన్ని విని మహా నవ్వినాను. an amusing book వినోదమైన పుస్తకము, నవ్వించే పుస్తకము.

Amusement, a-mūse′ment, *n. s.* వినోదము, వేడుక, ఉల్లాసము, ఆట్లాట, ప్రొద్దుబోక.

Amusive, a-mū′sive, *adj.* వినోదకరమైన, ఉల్లాసకరమైన, ప్రొద్దుబోకగావుండే.

An, an, Article ఒక. ~ old man ఒక ముసలివాడు, పాతయింగ్లిషులో. ~ you please అంటే. if you please అని అర్థము.

Ana, *n. s.* (sixteenth part, of a rupee &c.) అణ.

Anachronism, an-ac′rō-nism, *n. s.* కాలవ్యత్యాసముగా చెప్పడము, ఒక కాలమందు నడిచినదాన్ని మరి ఒక కాలములో నడిచినట్టు కాల వ్యత్యాసముగా చెప్పడము, అనగా ద్వాపర యుగమందు వుండిన అర్జునుడు కలియుగమందు వుండిన టిప్పుసుల్తానుతో మాట్లాడినాడన్నట్టు కాల అసంగతముగా చెప్పడము.

Anagram, an'a-gram, *n. s.* ఒకశబ్దములోవుండే అక్షరములను వెనకముందుగావుంచడముచేత పుట్టే మరిఒకశబ్దము, అనగా. our big hen అనేశబ్దములోవుండే అక్షరములను వెనకముందుగాపుట్టితే. Neighbour అన్నేమాటపుట్టుతుంది.

Anakim, *n. s.* giants రాక్షసులలోఒకకులము.

Analogical, an-a-log'ic-al, *adj.* సంబంధమైన, సమానమైన, తుల్యమైన.

Analogically, *adv.* సంబంధముగా, సమానముగా, [తుల్యముగా.

Analogous, a-nal'ŏ-gus, *adj.* సంబంధమైన, సమానమైన, తుల్యమైన. [ము.

Analogy, a-nal'ŏ-gy, *n. s.* సంబంధము, సాదృశ్య

Analysis, a-nal'y-sis, *n. s.* విభజన, పరిశీలన, విమర్శ. of a sentence పదచ్ఛేదము. [చేసే.

Analytical, an-a-lyt'ic-al, *adj.* విభజించే, పరిశీలన

Analytically, *adv.* విభజనగా. విడివిడిగా.

To Analyze, an'a-lyze, *v. a.* విభజించుట, పరిశీలనచేసుట.

Ananas, a-nā'nas, *n. s.* (pineapple) అనాసపండు.

Anarchy, an'ärc-y, *n. s.* అరాజకము, అనాయకము.

Anathema, a-nath'ĕ-ma, *n. s.* శాపము. [చుట.

To Anathematize, a-nath'ĕ-ma-tīze, *v. a.* శపించ

Anathematized, *adj.* శపించబడ్డ, శాపగ్రస్తమైన.

Anatomical, an-a-tom'ic-al, *adj.* అంగచ్ఛేద సంబంధమైన.

Anatomist, a-nat'ŏ-mist, *n. s.* అంగచ్ఛేదముచేసి విమర్శించేవైద్యుడు.

To Anatomize, a-nat'ŏ-mīze, *v. a.* అంగచ్ఛేదముచేసివిమర్శించుట; విభజించివిమర్శించుట.

Anatomy, a-nat'ŏ-my, *n. s.* అంగచ్ఛేదముచేసి ఆయాఅంగవిన్యాసములను విమర్శించేవిద్య.

Ancestor, an'ces-tor, *n. s.* మూలపురుషుడు, పూర్వీకుడు.

Ancestors, *n. s.* పెద్దలు, పూర్వీకులు, మూలపురుషులు.

Ancestral, an'ces-trel, *adj.* పూర్వీకులసంబంధమైన. he inherited the ~ estates వాడికిపెద్దలాస్తివాడికివచ్చినవి.

Ancestry, an'ces-try, *n. s.* పెద్దలు, పూర్వీకులు, మూలపురుషులు.

Anchor, ang'cor, *n. s.* లంగరు. the beam of an ~ యాంకర్ర. he weighed ~ లంగరుఎత్తినాడు, తీసినాడు. he cast ~ లంగరువేసినాడు. the ship was at ~ ఆవాడకులంగరువేశివుండినది. a sheet ~ పెద్దలంగరు. metaphorically జీవాధారము, ప్రాణాధారము. he is the sheet ~ of our hopes మాకుఅతడేజీవాధారము. This is the ~ of my hopes యిదేనాప్రాణాధారము, పట్టుకొమ్మ.

To Anchor, ang'cor, *v. a.* లంగరువేసుట. the ship anchored here yesterday నిన్నఆవాడయిక్కడలంగరుచేసినది.

Anchorage, ang'cor-âge, *n. s.* వాడలులంగరుచేసే ప్రదేశము, లంగరువేయడానకైయిచ్చేవర్తనరూకలు.

Anchored, *adj.* లంగరువేసిన, లంగరుచేసిన.

Anchoret, ang'cŏ-ret, Anchorite, ang'cŏ-rīte, *n. s.* వనవాసి, వానప్రస్థుడు, సన్యాసి.

Ancient, ān'shent, *adj.* పురాతనమైన, ప్రాచీనమైన, ముసిలి. ~ history పూర్వకాలపుకథ.

Anciently, ān'shent-ly, *adv.* పూర్వకాలమందు.

The Ancients, *n. s.* పూర్వీకులు, పూర్వకాలపులు.

And, and, *conj.* మరిన్ని, న్ని, న్ను. he ~ I went there వాడున్నునేనున్నుపోతిమి, వాడు నేను పోతిమి. more ~ more మరిమరి. here ~ there అక్కడక్కడ. day ~ night రాత్రింబగలు. now ~ then అప్పుడప్పుడు. It fell down ~ broke పడిపగిలినది. he came ~ sat down వచ్చికూర్చుండినాడు. Tell me ~ I will do it నాతోచెప్పినట్టైతే చేస్తాను. God is a spirit ~ they that worship him must worship him in spirit ~ in truth దేవుడుఆత్మ అయినందున అతన్నిపూజించేవాండ్లు ఆత్మలోసత్యముగాపూజించవలెను. ~ yet అయినా, అయినప్పటికిన్ని.

Andiron, and'ī-urn, *n. s.* ఇంగ్లీషుయినపుపొయ్యికిముందరనాటివుండేయినపకమ్ములు.

Androgynal, an-drog'y-nal, *n. s.* పురుషలింగము స్త్రీలింగమున్ను గలది. The ~ idol లింగము, శివలింగము.

Andropogon, *n. s.* కామంచికసువు. [వేళ్లు.

Andropogon, muriaticum. The roots called వట్టి

Anecdote, an'ec-dōte, *n. s.* పిట్టకథ, వృత్తాంతము, చరిత్ర.

Anemone, a-nem'ŏ-nē, *n. s.* ఒకతరహాపుష్పము.

Anent, a-nent', *prep.* గురించి.

Aneurism, an'ū-rism, *n. s.* నరముఉబ్బినెత్తురుకట్టుకొనేకణితిలాగువుండేరోగము.

Anew, a-nū', *adv.* కొత్తగా, తిరిగీ, మళ్లీ, మరీను.

Angel, ān'gel, *n. s.* దేవదూత. a lovely woman or child అతిసుందరవతి, అందముగావుండేబిడ్డ. or coin అయిదురూపాయలబంగారునాణెము.

Angelic, an-gel'ic, Angelical, an-gel'ic-al, *adj.* దివ్య or దివ్యమైన.

Anger, ang'gĕr, *n. s.* కోపము. [ట, రేచుట.

To Anger, ang'gĕr, *v. a.* కోపమువచ్చేటట్టుచేయు

Angered, *adj.* కోపించిన, రేచబడ్డ.

Angle, ang'gle, *n. s.* కోణము, మూల. having eight angles అష్టకోణములుగల.

To Angle, ang'gle, *v. n.* గాలముచుచ్చతో చేపలు పట్టుట. he angled in vain వాడుచేసినప్రయత్నముఫలమైపోయినది.

Angler, *n. s.* గాలమువేసిచేపలుపట్టేవాడు.

Anglice, *adv.* ఇంగ్లీషుభాషలో. a curnam ~ a clerk కరణమనే మాటకు యింగ్లీషులో. a clerk అనిఅంటారు.

Anglicism, ang'gli-cism, *n. s.* ఇంగ్లీషు భాషియ్యము, ఇంగ్లీషు జాతియ్యము.

Anglicized *adj.* ఇంగ్లీషుభాషమర్యాదగాచేసిన.

Anglo-Indians, *n. s.* పరంగివాండ్లు, చటకారివాండ్లు.

Anglo-Saxons, *n. s.* వెయ్యేండ్లకిందట ఇంగ్లీషుదేశములోవుండిన ఒకకులస్థులు.

Angrily, ang'gri-ly, *adv.* కోపముగా.

Angry, ang'gry, *adj.* కోపముగల, కోపముగా వుండే. an ~ person కోపిష్టి. he was ~ కోపముగా వుండినాడు. an ~ ulcer మంటలుగావుండేపుండు.

Anguish, ang'güish, *n. s.* వేదన, ఆరాటము, పరితాపము. he was then in ~ వాడప్పుడునిండా ఆరాట పడుతూవుండెను. [గల.

Angular, ang'gū-lar, *adj.* కోణములుగల, మూలలు

Angularly, *adv.* కోణముగా, మూలగా.

Anights, a-nīts', *adv.* రాత్రిళ్లు, రాత్రికాలములలో.

Animadversion, an-i-mad-ver'shon, *n. s.* ఆక్షేపణ, చీవాట్లు. they made no animadversions on his letter అతనిజాబుమీదయేమిన్ని ఆక్షేపణలుచేయలేదు. they made some animadversions on his conduct వాడుచేసినపనికి కొన్నిచీవాట్లుపెట్టినారు, దొబ్బులుపెట్టినారు.

To Animadvert, an-i-mad-vert', *v. n.* ఆక్షేపించుట, ఖండించుట, చీవాట్లుపెట్టుట. I did not ~ to his being there అతడుఅక్కడవున్నాడనే జ్ఞాపకము నాకులేకపోయినది.

Animal, an'i-mal, *n. s.* జంతువు, ప్రాణి. by way of contempt పశువు, గొడ్డు.

Animal, an'i-mal, *adj.* జంతువైన, ప్రాణియైన, శరీరసంబంధమైన. the ~ creation జీవకోటి, ~ life జీవము, ప్రాణము. ~ senses పంచేంద్రియములు. horn is an ~ substance కొమ్ముపశుసంబంధమైనది. the ~ frame శరీరము, దేహము. ~ appetites కామక్రోధాదులు. ~ enjoyments దేహసుఖములు. digestion is an ~ function జీర్ణము కావడముశారీరకవ్యాపారము, దేహధర్మము. ~ spirits ఉత్సాహము, ఉల్లాసము. ~ instinct దేహస్వభావము. ~ food మాంసము. he abstains from ~ food వాడుమాంసమునువర్జించినాడు.

Animalcules, *n. s.* కండ్లకు అగుపడనిసన్న పురుగులు.

To Animate, an'i-māte, *v. a.* ప్రాణమునుకలగచేయుట. the soul animates the body ప్రాణము దేహమునకు చైతన్యమునుకలగచేస్తున్నది. to urge ప్రేరేపించుట, ప్రోత్సాహ పరచుట. Love animated him to do this మోహముచేతప్రేరేపించబడ్డవాడై దీన్నిచేసినాడు. gratitude animates me to do this దీన్నిచేసేటట్టుకృతజ్ఞతనన్నుప్రోత్సాహపరుస్తున్నది.

Animate, an'i-māte, *adj.* చేతనమైన, సజీవియైన, ప్రాణియైన. all things whether ~ or inanimate చేతనాచేతనములైనఅన్నివస్తువులు.

Animated, an'i-māt-ed, *adj.* ప్రాణముగల, సజీవియైన, ప్రోత్సాహముగల, చురుకుగల, సరసమైన. that image looks as if it was ~ ఆవిగ్రహముసజీవిగావున్నట్టుఅగుపడుతున్నది. the child's face is ~ with joy ఆబిడ్డముఖముసంతోషముచేతవికాసముగావున్నది. an ~ picture తద్రూపముగా వుండేపటము. or urged ప్రేరేపించబడ్డ. he wrote it in an ~ style సరసముగావ్రాసినాడు, దివ్యముగావ్రాసినాడు. there was an ~ discussion మహాతైనవివాదముజరిగినది.

Animating, *adj.* ఉత్సాహకరమైన. ~ intelligence ఉత్సాహకరమైనసమాచారము. ~ prospects సంతోషకరమైన ఆశలు.

Animation, an-i-mā'shon, *n. s.* జీవముకలగచేయడము, ధైర్యము, ఉత్సాహము. suspended ౼ మూర్ఛ. he spoke with great ౼ మహోత్సాహముగామాట్లాడినాడు. [టక, ద్వేషము.

Animosity, an-i-mos'i-ty, *n. s.* చలము, వైరము,

Anise, an'ise, *n. s.* సోంపు.

Anker, ang'kĕr, *n. s.* పదిగాలములుపట్టేపీపాయి.

Ankle, ang'kle, *n. s.* చీలమండ. ౼ rings అందెలు, మువ్వలు, గజ్జెగొలుసుమొదలైనవి.

Anklet, *n. s.* పాదభూషణము.

Anna, *n. s.* (name of the fraction *one sixteenth,*) అణా. The Telugu name is వీసము.

Annalist, an'nal-ist, *n. s.* ఆయాసంవత్సరమందున జరిగినచరిత్రనుక్రమముగావ్రాసేవాడు.

Annals, an'nals, *n. s.* ఆయాసంవత్సరమందునజరిగినదాన్నిక్రమముగావ్రాసినచరిత్ర.

To Anneal, an-nēl', *v. a.* గాజును నిప్పుకాకను చూపికడునుచేసుట. [టించుట.

To Annex, an-nex', *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, జం

Annexed, *adj.* కూర్చిన, చేర్చిన, జంటించిన. in the ౼ account యిందుతో కూడాచేర్చినలెక్కలో.

To Annihilate, an-nī'hi-lāte, *v. a.* నాశముచేసుట, పాడుచేసుట, నిర్మూలముచేసుట.

Annihilated, *adj.* నాశనమైపోయిన, పాడైపోయిన, నిర్మూలమైపోయిన, హతమైన.

Annihilation, an-nī-hi-lā'shon, *n. s.* నాశము, నిర్మూలము, పాడు, ధ్వంసము. but the true word is నిర్వాణము. q. v.

Anniversary, an-ni-ver'sa-ry, *adj.* యేటాటావచ్చే, ప్రతిసంవత్సరమున్నువచ్చే.

Anniversary, an-ni-ver'sa-ry, *n. s.* యేటాటావచ్చేటిది, ప్రతిసంవత్సరమున్నువచ్చేటిది. ౼ of birth పుట్టినదినము. ౼ of death తద్దినము. on the ౼ of my arrival నేనువచ్చినసంవత్సరానికి.

Anno Domini, an-nō-dom'i-ni, *n. s.* క్రీస్తుపుట్టిన సంవత్సరము. A. D. 1842 క్రీస్తు పుట్టినదగాయా౧౮౪౨సం॥ [నము.

Annotation, an-nō-tā'shon, *n. s.* టీకా, వ్యాఖ్య

Annotator, an'nō-tā-tor, *n. s.* వ్యాఖ్యాత, వ్యాఖ్యానకారుడు.

To Announce, an-noŭnce', *v. a.* చాటించుట, ప్రసిద్ధపరచుట, తెలియచేసుట. he announced their arrival to me వాండ్లువచ్చిచేరినారనినాకుతెలియచేసినాడు.

To Annoy, an-nôy', *v. a.* బాధించుట, వేధించుట, పీడించుట, తొందరపెట్టుట, ఉపద్రవపెట్టుట.

Annoyance, an-nôy'ance, *n. s.* బాధ, వేధ, ఉపద్రవము,తొందర. he felt much ౼ at their knowing this యిదివాండ్లకుతెలిసినదనివాడుహిందా విచారపడ్డాడు.

Annoyed, *adj.* చీదరపడ్డ, అసహ్యపడ్డ, తొందరపడ్డ, సంకటపడ్డ, హింసపడ్డ. I was ౼ at him వాడిమీదనాకుఅసహ్యమువచ్చినది.

Annoying, *adj.* అసహ్యమైన, బాధించే, తొందరచేసే, ఉపద్రవముచేసే.

Annual, an'nū-al, *adj.* యేటాటావచ్చే, ప్రతిసంవత్సరమున్నువచ్చే. the plantain is an ౼ plant అరటిచెట్టు ఒకసంవత్సరములోపుట్టిజరిగినశించేటిది. he paid them an ౼ visit సంవత్సరానికి ఒకమాటువారిదర్శనానికిపోతూవచ్చినాడు. an ౼ feast యేటాటావచ్చేపండుగ,ఉత్సవము.

Annually, an'nū-al-ly, *adv.* యేటా, ప్రతిసంవత్సరమున్ను. [సేవాడు.

Annuitant, an-nū'i-tant, *n. s.* వర్షాశనముతీసుకో

Annuity, an-nū'i-ty, *n. s.* వర్షాశనము.

To Annul, an-nul' *v. a.* రద్దుచేసుట, కొట్టివేసుట, తోసివేసుట.

Annular, an'nū-lar, *adj.* వలయాకారముగావుండే, గుండ్రముగావుండే, యిది గ్రహణమును గురించినమాట. an ౼ eclipse వలయగ్రహణము.

Annulled, *adj.* రద్దుచేయబడ్డ, కొట్టివేయబడ్డ, తోసివేయబడ్డ.

Annulling, *n. s.* రద్దుచేయడము.

Annunciation, *n. s.* తెలియచేయడము, ప్రకటన.

Anodyne an'ō-dyne, *n. s.* ఉపశాంతి, ఉపశాంతియైన ఔషధము.

To Anoint, a-nôint', *v. a.* పూసుట, అంటుట, అభ్యంజనముచేసుట, అభిషేకముచేసుట.

Anointing, *n. s.* పూయడము, అంటడము, అభ్యంజనము, అభిషేకము.

Anomalous, a-nom'a-lus, *adj.* వ్యతిరిక్తమైన, వ్యత్యయమైన, విపరీతమైన.

Anomaly, a-nom'a-ly, *n. s.* వ్యతిరిక్తము, వ్యత్యయము, విపరీతము.

Anon, a-non′, *adv.* యిదుగో, తక్షణము, మరి. I will come ~ యిదుగోవస్తిని.

Anonymous, a-non′y-mus, *adj.* పేరులేని, అనామధేయమైన, పూరుపేరులేని. [కుండా.

Anonymously, *adv.* పేరులేకుండా, పూరుపేరులే

Another, an-uth′ĕr, *adj.* మరియొక, వేరేయొక, యింకొక. ~ man's wife పరస్త్రీ, అన్యభార్య. ~ world పరలోకము. in ~ book గ్రంథాంతరమందు. that is one account this is ~ అదిఒకలెక్క యిదిఒకలెక్క. ~ time మళ్లా, మళ్లీ, మరి ఒకవేళ. ~ picture same as this యీపటమువంటిఒకపటము. one way or ~ యేవిధానైనా. that's quite ~ thing అదియెక్కడ యిదియెక్కడ. he is ~ Milton వాడు రెండో కాళిదాసు.

Another, an-uth′ĕr, *n. s.* మరియొకడు, వేరే ఒకడు, మరి ఒకటి, యింకొకటి, వేరే ఒకటి. one with ~ పరస్పరి, పరస్పరం, పరస్పరమీద. ~ yet మరిఒకడు, మరిఒకటి. they beat one ~ ఒకరినిఒకరుకొట్టుకొన్నారు. one after ~ ఒకడొకడుగా, ఒకటొకటిగా. one goes and ~ comes ఒకడుపోతేమరి వకడువస్తాడు. I told him one thing and he did ~ నేనుఒకటిచెప్పితేవాడుఒకటిచేసినాడు.

To Answer, an′sĕr, *v. a.* ఉత్తరముచెప్పుట, జవాబుచెప్పుట, ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుట. I called and the echo answered నేనుపిలిచినందుకు ప్రతిధ్వనే పలికినది అనగా వేరేపలికేవారుయెవరున్నూలేకపోయిరి. his son completely answered his expectations వాడికోరికకుతగినట్టువాడికొడుకు ప్రయోజకుడైనాడు.

To Answer an′sĕr, *v. n.* ఉపయోగించుట, ఉత్తరవాదమౌట. will this ~ యిదిఉపయోగించునా, సరిపడునా, పనికివచ్చునా, చాలునా. this will not ~ యిదిపనికిరాదు, సరిపడదు, కూడదు. either way will ~ యెట్లైనాసరే. I will ~ for him వాడికినేనుఉత్తరవాదిని. he must ~ for the money ఆరూకలనువాడు ఉత్తరవాదముచేయవలెను. I will ~ for it they are gone వాండ్లుపోయినారన్న దానికి నేనుఉత్తరవాదముచేస్తాను. It answers for a seat దీన్నిఆసనముగాపెట్టుకోవచ్చును. this pillar answers to that one ఆస్తంభానికియీస్తంభముజవాబుగావున్నది, యీడుగావున్నది. this plan will not ~ యీయుక్తిసఫలముకాదు, యిదితలకట్టదు. the calculation did not ~ ఆలెక్క సరిపడలేదు.

Answer, an′sĕr, *n. s.* ఉత్తరవు, జవాబు, ప్రత్యుత్తరము. Question and ~ ప్రశ్నోత్తరములు. in ~ ప్రత్యుత్తరముగా.

Answerable, an′sĕr-able, *adj.* ఉత్తరవాదియైన, జవాబుచెప్పవలసిన. I will be ~ for it అందుకునేనుఉత్తరవాదిని. he laid out the money without any ~ advantage ఆరూకలను పెలవుచేసినాడు గానిదానికితగినఫలములేదు.

Answering, *adj.* సరియైన, యీడైన, సమానమైన. In the year Vilambi ~ to 1838 ౧౮౩౮ది సంవత్సరమునకుసరియైనవిళంబిసంవత్సరములో.

Ant, ant, *n. s.* చీమ. black ~ నల్లచీమ. large black ~ గండుచీమ, కొండచీమ. red ~ యెర్రచీమ. the fire ~ or tree ~ కొరివిచీమ. white ants చెదళ్లు. winged white ants ఉసుళ్లు. the great white ~ చెదళ్లగూడు. the large destructive white ~ గొర్రెచెద, లేడిచెద. a white ~ hill పుట్ట. the red earth in a white ~ hill పుట్టకూడు. a winged sort of ~ రెక్కచీమ. ~ lion చీమపులి. the spider ~ కట్టెచీమ.

Antagonism, *n. s.* వైరము, శత్రుత్వము.

Antagonist, an-tag′ŏ-nist, *n. s.* వైరి, విరోధి, యెదిరి, శత్రువు. the ~ forces యెదిరిబలము.

Antagonistic, *adj.* యెదిరించిన, యెదటి. ~ power యెదటిబలము.

Antarctic, ant-ârc′tic, *adj.* దక్షిణదిక్కుసంబంధమైన. the ~ pole దక్షిణధ్రువము.

Ante, an′tĕ, particle. పూర్వ, అగ్ర, యిదిలాటిగ్భాషలో అవ్యయము.

Antecedent, an-tĕ-cē′dent, *n. s.* పూర్వనామశబ్దము చేతనైరా మర్పించబడ్డశబ్దము, అనగా, he brought the books, upon which I found my own mark యిందులోపూర్వనామమైన which అనేపదమునకు books అనేపదము antecedent అవుతున్నది. ~ to 1800 ఆన ౧౮౦౦ సంవత్సర మునకుపూర్వము. ~ to his arrival వాడుచేరకమునుపు.

Antecedently, *adv.* పూర్వము, ముందుగా.

Antechamber, an′tĕ-chăm-bĕr, *n. s.* ముందరిగది, యెదటిగది.

To Antedate, an′tě-dāte, *v. a.* ముందు తేది వేయుట. he antedated his letter వాడిజాబుకుముందు తేది వేసినాడు, అనగా వచ్చిన తేదికి ముందు తేది వేసినాడు.

Antediluvian, an-tě-di-lū′vi-an, *adj.* అనాదియైన, జలప్రళయమునకు పూర్వమైన. the antediluvians కృతయుగస్థులు. See on కలియుగము and W. on Vish. p. lxv.

Antelope, an′tě-lōpe, *n. s.* జింక. the female goat ⌣ లేడి. the male ⌣ ఇర్రి. ⌣ eyed హరిణేక్షణమైన. [పూర్వమైన.

Antemeridian, an-tě-mě-rid′yan, *adj.* మధ్యాహ్న

Antennæ, *n. s.* పురుగుయొక్క కొమ్ములు, తెక, మీసాలు.

Antepenultimate, *n. s.* శబ్దాంతమందుండే రెండు అక్షరములకు ముందటి అక్షరము, యేలాగంటే dictionary అనేశబ్దములో A అనే అక్షరము.

Anterior, an-tē′ri-or, *adj.* ముందటి, పూర్వపు.

Anthem, an′them, *n. s.* ధ్యానశ్లోకము, కీర్తన.

Anther, *n. s.* కింజల్కము, పుష్పమునడుమవుండే జుంజురు.

Ant-hill, ant′hill′, *n. s.* పుట్ట. [శ్లోకము.

Anthology, an-thol′ō-ğy, *n. s.* చాటుపద్యములపు

St. Anthony's fire, *n. s.* ఒకతరహాగజ్జి.

Anthropophagi, an-thrō-pof′a-ğī, *n. s.* నరమాంసభక్షకులు, రాక్షసులు.

Anti, *prep.* హరించేటి, విరుద్ధమైన, ప్రతి. anti-venomous విషహారమైన. thus anti-venomous విషమునుహరించేటి, విరిచే. anti-cholera వాంతి భ్రాంతిని నివారణముచేసే. anti-braminical బ్రాహ్మణులకు ప్రతియైన, విరుద్ధమైన.

Antichamber, *n. s.* ముందరిగది, మొదటిగది.

Antichrist, an′ti-crīst, *n. s.* క్రీస్తువిరోధి.

Antichristian, an-ti-crist′yan, *adj.* క్రీస్తుమతమునకువిరుద్ధమైన.

To Anticipate, an-tic′i-pāte, *v. a.* ముందుగాతలచుట, ముందుమించుట, ముందుతీసుకొనుట, ముందుగ్రహించుట. I did not ⌣ this నాకిదితోచలేదు. the mother anticipates the child's wants బిడ్డకు కావలసిన దాన్నితల్లిముందుగా యెరిగిజాగ్రతచేసి పెట్టుతుంది. I ⌣ the objections which you may raise నీవు చేయబోయ్యే ఆక్షేపణలను ముందుగానే గ్రహించినాను. why should you ⌣ evil యెన్నడోరాబోయ్యేదానికి యిప్పుడే యెందుకు యేడుస్తావు. we ⌣ happy results అనుకూలముగాబోతుందని యెదురుచూస్తున్నాము. he wanted to buy the horse but I anticipated him ఆగుర్రమునువాడుకొనుక్కోవలెనని వుండినాడు అయితే నేనుముందు మించుకొంటిని. he anticipated the income of the next year వచ్చేసంవత్సరపువచ్చుబడిని ముందుగాతీసుకొన్నాడు.

Anticipated, *adj.* ముందుగాభావించుకొన్న, ముందుగాగ్రహించిన, ముందుమించుకొన్న.

Anticipation, an-tic-i-pā′shon, *n. s.* ముందుమించడము, ముందుగాగ్రహించడము, ఆగామిచింత, ముందురాబోయ్యేదాన్ని గురించిమోదఖేదములను పొందడము.

Antick, Antic, an′tic, *adj.* వికారమైన, కోణంగియైన. ⌣ tricks కోణంగిచేష్టలు.

Antick, *n. s.* కోణంగి, కోణంగితనము. to play anticks కోణంగిచేష్టలుచేయుట.

Antidote, an′ti-dōte, *n. s.* విరుగుడు, పరిహారము, మాటు. an ⌣ for poison విషానికివిరుగుడు. this was an ⌣ to his fears వాడిభయానికియిదిపరిహారమైనది.

Antimonarchical, an-ti-mō-nârc′ic-al, *adj.* రాజప్రభుత్వముకారాదనే, రాజనేమాటకూడదనే.

Antimony, an′ti-mon-y, *n. s.* సురుమా. the sulphuret of ⌣ సీలాంజనము, కాటుకరాయి.

Antinomian, an-ti-nō′mi-an, *n. s.* మతద్రోహుడు.

Antipathy, an-tip′a-thy, *n. s.* అప్రీతి, వైరము, పగ, ద్వేషము.

Antiphlogistic, ఉష్ణోపశమనమైన, తాపనుఅణిచే.

Antipodes, an-tip′ō-dēs, *n. s.* ప్రతిచరణులు, యెదురుపాదస్థులు, అనగా భూగోళముమీదమనము ఒకతట్టునుండగా దానికిసరిగా ఆవలితట్టునుండేవాండ్లయొక్కపాదములు మనపాదములున్నయెదురెదురుగా వుంటవిగనుక వాండ్లు ప్రతిచరణులు అని అనబడుతారు.

Antiquarian, an-ti-qŭā′ri-an, Antiquary, an′ti-qŭar-y, *n. s.* పూర్వవృత్తాంతములు మొదలైనవాటినివిచారించేవాడు, బహుకాలాలనాటివస్తువులను సంగ్రహించిపెట్టేవాడు.

Antiquated, *adj.* వాడికలేని, చెల్లని, పాతదైన, వికారమైన. ⌣ words యిప్పట్లోచెల్లనిమాటలు.

~ custom or usage యిప్పట్లో వాడికలేనిమర్యాద. an ~ dress పూర్వకాలపురీతిగావుండేవుడుపు. this is an ~ claim యిదిబహుకాలముచెల్లనందున చెల్లనివ్యాజ్యము.

Antique, an-tēk', *adj.* పూర్వకాలపు, పురాతన. ~ beauty పురాతన సౌందర్యము, అనగా అతిసౌందర్యము. his features were really ~ i. e. beautiful వాడు అతిసౌందర్యవంతుడు.

Antique, an-tēk', *n. s.* బహుకాలాలనాటివస్తువు.

Antiquity, an-tiq'ŭi-ty, *n. s.* పూర్వకాలము, ప్రాచీనత్వము, పూర్వకాలమునాటివస్తువు, పూర్వకాలపువాండ్లు. this book is a great ~ యీపుస్తకముబహుకాలాలనాటిది. this proves the ~ of this book యిందువల్ల యీగ్రంథముయొక్క ప్రాచీనత్వముతెలుస్తున్నది.

Antiscorbutic, Antiscorbutical, an-ti-scor-bū'tic-al, *adj.* Scurvy అనేరోగహరమైన.

Antiscriptural, *adj.* బైబిలుకువిరుద్ధమైన, అశాస్త్రీయ్యమైన.

Antiseptic, an-ti-sep'tic, *adj.* కుళ్లిపోనియ్యకచేసే, చెడిపోనియ్యకచేసే. [శక.

Antisocial *adj.* సహవాసభంజక, సహవాసవినా

Antispasmodic, an-ti-spas-mod'ic, *adj.* శూలహరమైన, శూలరోగమునుపోగొట్టే.

Antistrophe, an-tis'trō-fē, *n. s.* ఒకతరహాపద్యము.

Antithesis, an-tith'ē-sis, *n. s.* విపరీతము, విరుద్ధత, అనగాపదములకు, లేక, వాక్యములకుండేవిరుద్ధము.

Antithetical, *adj.* విపరీతమైన, విరుద్ధమైన.

Antitype, an'ti-tȳpe, *n. s.* దృష్టాంతము, పురోసూచకవస్తువు, గురుతు.

Antlers, *n. s.* దుప్పికొమ్ములు.

Anus, *n. s.* అపానము, గుదము.

Anvil, an'vil, *n. s.* దాగలి, పట్టెడ. that business is still upon the ~ ఆపని యింకా ఆలోచనలోనే వున్నది.

Anxiety, anggz-ī'ē-ty, *n. s.* చింత, వ్యాకులము, విచారము, ఆరాటము, వేదన. he shewed no ~ to please them వాడికివాండ్లనుసంతోషపెట్టవలెననే చింతలేదు.

Anxious, angksh'us, *adj.* చింతగల, విచారముగల, వ్యాకులముగల, తపించే. an ~ person విచారముగలవాడు. he was ~ to escape తప్పించుకొనిపోవలెననే విచారముగలవాడై వుండెను.

Anxiously, *adv.* చింతగా, విచారముగా, వ్యాకులముగా.

Anxiousness, *n. s.* చింత, విచారము, వ్యాకులము.

Any, an'y, *adj.* ఏదైనా, యేదైనా. at ~ place యెక్కడనైనా. at ~ time యెప్పుడైనా. at ~ rate యెట్లాగైనా, యేవిధానమైనా, యెట్లుకు. Is that ~ great matter అది అంతగొప్పదినా. Is there ~ more యింకావున్నదా. are there ~ other reasons వేరేహేతువులుయేమైనాకలవా. in ~ wise యెట్లాగైనా. ~ body or ~ one యెవడైనా. ~ one book యేదైనాఒకపుస్తకము. ~ thing you like నీకుకావలసినదియేదైనా. this is ~ thing but right యిదిబొత్తిగా అన్యాయము, యిదిమహాఅన్యాయము. this book is any thing but easy యీగ్రంథమువెంతమాత్రము సులభముకాదు. this one is if ~ thing the oldest వాటికన్నా యిదికొంచెముపాతదేమో. I am ~ thing but well నాకువొంతమాత్రము స్వస్థముగాలేదు. For ~ thing I know he is dead వాడుచచ్చినాడేమో నేనెరగను. For ~ thing I care he may do so వాడు అట్లాచేస్తేచేయనీ నాకేమి.

Aorist, ā'ō-rist, *adj.* అనిశ్చిత, తద్ధర్మ. the indefinite tense వుండును, కాబోలు.

Aorta, a-ôr'ta, *n. s.* హృదయమునకు యెడమపార్శ్వమందునెత్తురు యెక్కేపెద్దనరము.

Apace, a-pāce', *adv.* త్వరగా, వడిగా, దినేదినే, నానాటికి. the child is growing ~ ఆబిడ్డత్వరగా పెరుగుతున్నది, నానాటికి పెరుగుతూవున్నది.

Apart, a-pârt', *adv.* ప్రత్యేకముగా, విడిగా, పృథక్కుగా. he sat ~ కడగాకూర్చుండినాడు. the trees are wide ~ ఆచెట్లుయెడము యెడముగావున్నవి. joking ~ is this true యెగతాళివుండనీ యిదినిజమా. Relationship ~ I consider him a good scholar వాడికినాకువుండేబంధుత్వము పోనివుండనీ వాడుమంచిపండితుడనే దాన్నియెంచిస్తాను. the garden ~ the house is not worth having తోటవుండనీ యిల్లుపనికిరాదు. there were three families each ~ మూడుసంసారములు వేరేవేరేగావుండినవి. ~ from this యిదిన్నిగాక, యిదివినహా.

Apartment, a-pârt′ment, *n. s.* అర, అంకణము. the women's ⌴ ఆడవాండ్లుండేకట్టు, అంతః పురము. [గల.

Apathetic, *adj.* నిశ్చింతభావముగల, ఉదాసీనత

Apathy, ap′a-thy, *n. s.* నిశ్చింతభావము, ఉదాసీనత.

Ape, āpe, *n. s.* కోతి, తోకలేనికోతి.

To Ape, āpe, *v. a.* అనుకరించుట. she apes the behaviour of an old woman ముసలిదాని వలెన టిస్తున్నది.

Aperient, a-pē′ri-ent, *adj.* and *n. s.* భేదిచేసే, భేదికరమైన, భేదిమందు. It acted as an ⌴ యిది భేదిమందుగాపుపయోగించినది. [రము.

Aperture, ap′er-tûre, *n. s.* సందు, రంధ్రము, ద్వా

Apex, ā′pex, *n. s.* శిఖరము, కొన. when we reached the ⌴ of the hill కొండకొనకు పొయ్యేటప్పటికి.

Aphorism, af′ó-rism, *n. s.* సూత్రము, వ్యవస్థ.

Aphrodisiac, *adj.* and *n. s.* వీర్యవృద్ధికరమైన, వీర్యవృద్ధికరమైనమందు.

Apiary, ā′pi-ar-y, *n. s.* తేనెగూడు.

Apiece, a-pēce′, *adv.* తలా. they gave ten rupees ⌴ తలాపదిరూపాయలుయిచ్చినారు. he gave us ten rupees ⌴ మాకుతలాపది రూపాయలుయిచ్చినాడు.

Apis, నంది, నందికేశ్వరుడినామము.

Apish, āp′ish, *adj.* కోతిచేష్టలుగల, అనుకరించే.

Apitpat, a-pit′pat, *adv.* దడదడలుగా. my heart went ⌴ at hearing this దీన్ని వినినాగుండెదడదడలాడింది, కొట్టుకొన్నది.

Apocalypse, a-poc′a-lypse, *n. s.* బైబిలులోకడపటికాండమొక్క పేరు. [నకాండసంబంధమైన.

Apocalyptical, a-poc-a-lyp′tic-al, *adj.* పైనచెప్పి

Apocope, *n. s.* శబ్దముయొక్క అంత్యాక్షరలోపము.

Apocrypha, a-poc′ry-fa, *n. s.* బైబిలులోచేరివుండే అప్రసిద్ధకాండలయొక్క నామము,మిథ్యోపనిషత్తు.

Apocryphal, a-poc′ry-fal, *adj.* అప్రసిద్ధమైన, అనిశ్చితమైన, అబద్ధమైన. an ⌴ story కట్టుకథ, పుక్కిటిపురాణము.

Apogee, ap′ó-ġēe, *n. s.* సూర్యాదిగ్రహములుతమ చారమందు భూగోళమునకు దూరముగా వుండే స్థానము, లేక, కాలము. The quick apogee శీఘ్రోచ్చ sīghrōchha—Colebr. 2. 401.

Apollo, *n. s.* సూర్యుడు, సాహిత్య సంగీతచిత్ర విద్యాధిదేవత. [సు పేరు.

Apollyon, *n. s.* ధ్వంసకుడు, నాశకుడు, యిది సైతా

Apologetic, a-pol-ó-ġet′ic, *adj.* అపరాధక్షామకమైన.

Apologist, a-pol′ó-ġist, *n. s.* అపరాధ క్షామణ చేసుకొనేవాడు, సమాధానముచెప్పేవాడు.

To Apologize, a-pol′ó-ġīze, *v. a.* అపరాధక్షమ చేసుకొనుట, సమాధానము చెప్పుట. apologizing for the freedom I take అపరాధక్షమము.

Apologue, ap′ó-log, *n. s.* కథ, కట్టుకథ, నీతికథ.

Apology, a-pol′ó-ġy, *n. s.* అపరాధక్షామణము, సమాధానము, సాకు. he would not listen to my ⌴ నేనుచేసుకొన్న అపరాధక్షమమును అతనువినలేదు. this is a mere ⌴ for a harvest బీదపంట, ఒకపంటకాదు. this is a mere ⌴ for a carriage దీనికిబండియని ఒకపేరు.

Apophthegm, ap′ó-them, *n. s.* ప్రసిద్ధమైనమాట, విశేషవచనము, పెద్దలుచెప్పినవిశేషము.

Apoplectic, ap-ó-plec′tic, *adj.* సన్నిపాతసంబంధమైన.

Apoplectical, *adj.* సన్నిపాతసంబంధమైన.

Apoplexy, ap′ó-plex-y, *n. s.* సన్నిపాతము, జన్ని, ఆకస్మికముగా స్మారకమునున్ను సత్తువనున్ను పోగొట్టితీసుకొనిపొయ్యేజన్ని.

Apostacy, Apostasy, a-pos′ta-sy, *n. s.* స్వధర్మత్యాగము, మతభ్రష్టత్వము.

Apostate, a-pos′tāte, *n. s.* మతభ్రష్టుడు.

To Apostatize, a-pos′ta-tīze, *v. n.* మతభ్రష్టుడౌట. they apostatized, వాండ్లుస్వమతమునువిడిచి భ్రష్టులైరి.

Apostle, a-posle′, *n. s.* క్రీస్తునుయొక్క ముఖ్యశిష్యుడు, మతప్రచారముచేయడానకైనియమింపబడ్డ గురువు.

Apostleship, *n. s.* గురుత్వము, గురువుయొక్క ధర్మము. [al, *adj.* గురుసంబంధమైన.

Apostolic, ap-ó-stol′ic, Apostolical, ap-ó-stol′ic-

Apostrophe, a-pos′tró-fē, *n. s.* in spelling సంగ్రహముగా వ్రాయడము, సంకేతముగా పలకడము, సంగ్రహముగా వ్రాయడానకైవేసేగురుతు, యేలాగంటే cannot అనేశబ్దమునకు can't అని

ప్రాసినట్టు. or a sudden address in a discourse కావ్యమందుఒకడితోసంభాషణ చేస్తూవుండగా అటక్కున మరిఒకడికైతిరిగిమాట్లాడడము.

To Apostrophize, a-pos'trô-fīze, *v. a.* ఒకడితో ప్రసంగిస్తూవుండగాఅటక్కునతిరిగి మరివకడితో ప్రసంగించుట.

Apothecary, a-poth'ē-car-y, *n. s.* మందులంగడివాడు. apothecary's shop మందులంగడి.

Apotheosis, ap-ô-thē'ô-sis, *n. s.* దేవుణ్నిగా పెట్టుకోవడము. after his ~ వాణ్నిదేవుణ్నిగాపెట్టుకొన్నతరువాత.

To Appal, ap-pâl', *v. a.* భయపెట్టుట, దిగులుపరచుట, అడలేటట్టుచేయుట.

Appalled, *adj.* దిగులుపడ్డ, అడలిన.

Appalling, *adj.* భయంకరమైన, అడలేటట్టుచేసే.

Apparatus, ap-pa-rā'tus, *n. s.* ఉపకరణములు, సామాను, సరంజామాను. సామగ్రి. ploughing ~ కలపసామాను.

Apparel, ap-par'el, *n. s.* ఉడుపు, వస్త్రము, బట్టలు.

To Apparel, ap-par'el, *v. a.* తొడుగుట.

Apparelled, *adj.* తొడుక్కొన్న, ధరించిన, అలంకరించుకొన్న. he was poorly ~ బీదబట్టలు వేసుకొన్నాడు, బీదవేషము వేసుకొనివుండినాడు.

Apparent, ap-pā'rent, *adj.* అగుపడే, కనుపడే, స్పష్టమైన, స్ఫుటమైన, తేటైన. this is an ~ error యిదిచూపుకు అబద్ధముగా వున్నది, పైకి అబద్ధముగావున్నది. ~ friendship పైస్నేహము, బాహ్యస్నేహము. the injustice of this is ~ యిందులో అన్యాయముస్పష్టముగావున్నది. an heir ~ యువరాజు, సింహాసనమును యెక్కడానకు బాధ్యతగలవాడు. I will make this ~ దీన్ని తేటపరుస్తాను.

Apparently, ap-pā'rent-ly, *adv.* చూపుకు, పైకి.

Apparition, ap-pa-rish'on, *n. s.* భూతము, దయ్యము, పిశాచము.

To Appeal, ap-pēl', *v. n.* మొరబెట్టుకొనుట, చెప్పుకొనుట, ఫిర్యాదుచేసుకొనుట, చేసినతీర్పు సమ్మతిలేక పైన్యాయాధిపతివద్ద ఫిర్యాదుచేసుకొనుట, ఉత్తర సభకుపోవుట. I ~ to you or to your justice or to your mercy తమరేనాకుగతి. I appeal to you do you approve his conduct మీరువినండివాడు చేసినదిమీకుబాగావున్నదా. I appeal to Johnson జాన్సన్ నిఘంటును చూతాము దాంట్లోయెట్లావుంటే అట్లా వొప్పుకొంటాను.

Appeal, ap-pēl', *n. s.* మొర, ఫిర్యాదు, వకన్యాయస్థలములో చేసినతీర్పు సమ్మతిలేక దానికిపైగావుండేన్యాయస్థలములో ఫిర్యాదు చేసుకోవడము, ఉత్తరసభకుపోవడము.

To Appear, ap-pēr', *v. n.* అగుపడుట, కనుపడుట, ప్రత్యక్షమౌట. It appears that they are not there వాండ్లు అక్కడలేనట్టు అగుపడుతున్నది, తోస్తున్నది. the small pox appeared అమ్మవారు కనిపించినది. so it appears ఆలాగే అగుపడుతుంది. the defendant did not ~ ప్రతివాదిహాజరుకాలేదు. a curious book appeared last year పోయినసంవత్సరము వకచోద్యమైనగ్రంథముపుట్టింది.

Appearance, ap-pēr'ance, *n. s.* అగుపడడము, ప్రత్యక్షము, రూపు, ఆకారము. at its first ~ it seemed to be new మొదట చూడగానే క్రొత్తదిగా అగుపడ్డది. there is no ~ of fever జ్వరము యొక్క జాడకానము. as soon as he made his ~ వాడుహాజరుకాగానే. he made a noble ~ వాడు జంభముగా అగుపడ్డాడు. he did not make his ~ to day యీవేళఅగుపడలేదు. he assumed the ~ of a friend స్నేహభావమునువహించినాడు. three years after his ~ on earth ఆయనభూమిలో అవతరించిన మూడేండ్లకుతరువాత. To all ~ this is a new one అన్నివిధాల చూపుకుయిదికొత్తదిగావున్నది. To save appearances he paid the money ఆరూకలనుచెల్లించి మానము దక్కించుకొన్నాడు. His Appearance on earth, శరీరము. This is the phrase in the Introduction to Menu. See As. Jron Nov. 1827 page 581.

To Appease, ap-pēse', *v. a.* శాంతిచేసుట, ఉపశమనముచేసుట. this water appeased his thirst యీనీళ్లు వాడి దాహమును అణచింది, మాన్పింది. these words appeased his anger యీమాటలువాడికోపమునుఅణచింది.

Appeased, *adj.* శాంతిపొందిన, ఉపశమించిన, అణగిన.

Appellant, ap-pel'lant, *n. s.* పైన్యాయాధిపతివద్ద ఫిర్యాదుచేసుకొన్నవాడు. the usual expression is అప్పీలువాది.

Appellation, ap-pel-lā'shon, *n. s.* పేరు, నామము.

To Append, ap-pend', *v. a.* తగిలించుట, చేర్చుట, కూర్చుట.

Appendage, ap-pend'age, *n. s.* చేరినది, ఉపాంగము, ఉపకరణము, నిరర్థకమైన ఉపకరణము. that garden is an useless ~ to this house ఆ తోట ఆయింటికి నిరర్థకమైనఉపభాగము అనగా ఆతోట ఆయింటితో చేరివుండడము వ్యర్థము. They think the tails and ears of the dogs useless appendages కుక్కలకుతోకలున్ను చెవులున్ను పనికిరాని అంగములని తలుస్తారు. a coach is an ~ of luxury రథముభాగ్యానికి అంగము. a traveller must free himself from all needless appendages ప్రయాణముపొయ్యేవాడుపనికిరానిఉపకరణములను విడిచిపెట్టవలెను.

Appended, *adj.* చేర్చిన.

Appendix, ap-pend'ix, *n. s.* చేరినది. an ~ to a book ఉపగ్రంథము, గ్రంథముయొక్క ఉపభాగము.

To Appertain, ap-per-tān', *v. n.* సంబంధించుట. that house appertains to him యీయిల్లుఆయనది. this appertains to medicine యిదివైద్యసంబంధమైనది. all these ~ to the same affair యివి అన్ని ఆవ్యవహారముతో చేరినవి It appertains to a master to protect his servants సేవకులనురక్షించవలసినదియజమానున్ని పట్టినది.

Appertaining, *adj.* సంబంధించిన, చేరిన. ~ to this case యీవ్యాజ్యముతో చేరిన. [చేరినది.

Appertenance, ap-per'té-nance, *n. s.* ఒకటితో

Appetence, ap'pé-tence, *n. s.* ఆశ, ఇచ్ఛ.

Appetite, ap'pé-tīte, *n. s.* ఆకలి, క్షుత్తు. desire ఆశ, కాంక్ష. walking gives one an ~ నడవడము ఆకలినికలగచేస్తుంది. want of ~ మందము.

To Applaud, ap-plâd', *v. a.* స్తుతించుట, కొనియాడుట, మెచ్చుకొనుట. they all applauded what he said వాడు చెప్పినదాన్ని అందరున్ను శ్లాఘించినారు.

Applause, ap-plâse', *n. s.* శ్లాఘన, మెప్పులు.

Apple, ap'ple, *n. s.* పండు, కాయ, రేగుపండు, సీమలోవుండే, ఒకతరహా ముఖ్యమైనపండు. other sorts of fruit యింకాకొన్ని పండ్లకు యీపేరుకద్దు, అనగా. custard ~ సీతాఫలము. the great red custard ~ రామాఫలము. the love ~ తక్కాళిపండు. the rose ~ అల్లోనేరేడుపండు, జంబునేరేడుపండు, రాజజంబుపండు. thorn ~ ఉమ్మెత్తకాయ. wood ~ వెలక్కాయ. ~ pie అప్పిలుపండుచేసిచేసినఫలహారము. in ~ pie order గరాగరిగా. the ~ of the throat కుండెకాయ. he kept her as the ~ of his eye దాన్ని కన్నుగాపెట్టుకొనివుండినాడు. this was the ~ of discord to them వాండ్లకుకలహానికిదేదినికోపరమే, వాండ్లకలహానికి మూలముదే. that house has been the ~ of discord to three persons ఆయింటికైముగ్గురుపోటిచేస్తారు. [ణము.

Appliance, ap-plī'ance, *n. s.* సాధనము, ఉపకరణము.

Applicability, ap-pli-ca-bil'i-ty, *n. s.* యోగ్యత, ఉపయుక్తత. this shews the ~ of the rule యిందుచేత ఆసూత్రముయొక్క ఉపయోగము తెలుస్తుంది.

Applicable, ap'pli-cable, *adj.* తగిన, యోగ్యమైన, ఉపయోగమైన, పొందికైన. [వాడు.

Applicant, ap'pli-cant, *n. s.* అడిగేవాడు, కోరే

Application, ap-pli-cā'shon, *n. s.* the act of putting వేయడము, పూయడము, చరమడము, లేపనము, పట్టు. after the ~ of this money to that purpose ఆపనికియీరూకలు వినియోగమైనతరువాత. the ~ of a fable or text ఫలితార్థము, సారాంశము. this is a wrong ~ of the word యిదితప్పుప్రయోగము. intense study శ్రద్ధ, ఆసక్తి. a request మనవి, అడగడము.

To Apply, ap-ply', *v. a.* వేసుట, పూసుట, చరుముట, రుద్దుట, అంటించుట. he applied the cautery to the horse ఆగుర్రానికివాతవేసినాడు. he applied this word erroneously ఆశబ్దమునుతప్పుగా ప్రయోగించినాడు. he applied medicine to the wound ఆపుంటికిమందువేసినాడు. he applied plaister to the wall గోడకుసున్నముపూసినాడు. or to appropriate వినియోగపరచుట, ఉపయోగపరచుట. they applied this proverb to him యీసామితవాడికిసరియన్నారు. he applied himself to this study altho' he hated it దానిమీద వాడికి మనసులేకపోయినాశ్రద్ధగా చదివినాడు. he applied himself to sanscrit సంస్కృతములోశ్రద్ధవైవుండినాడు. the applied meaning of a word రూఢ్యర్థము, ప్రయోగార్థ

ము. as distinguished from the original sense ధాత్వర్థము, మూలార్థము.

To Apply, ap-plȳ', *v. n.* హరివడుట, ఉపయోగించుట, చెల్లుట, తాకుట. If you will not ⌣ you cannot learn శ్రద్ధలేకుంటేనీకురాదు. he applied to me for the money నన్ను ఆరూకలు అడిగినాడు. that proverb does not ⌣ to him యీసామెత వానికితగదు. or to request అడుగుట, కోరుట. or to study మనసుపుంచుట, ఆసక్తిపుండుట. this rule does not ⌣ here ఆసూత్రమిక్కడ పుపయోగించదు. he does not ⌣ to business పనిలోవాడు శ్రద్ధగాపుండడములేదు. your remarks do not ⌣ to me నీవుచెప్పినమాటలునాకుతాకలేదు.

To Appoint, ap-pôint', *v. a.* నియమించుట, నిష్కర్ష చేసుట, విధించుట, యేర్పరచుట.

Appointed, *adj.* నియమించిన, యేర్పరచిన.

Appointment, ap-pôint'ment, *n. s.* ఆజ్ఞ, నియామకము, నిర్ణయము, విధి. he made me a soldier and gave me my appointments (plu.) నన్ను సిపాయిపుద్యోగములో పెట్టిదానికి కావలసినవుడుపు మొదలైనదంతాయిచ్చినాడు. After my ⌣ as doctor నన్ను డాక్టరుగా నియమించిన తరువాత. After he gained this ⌣ అతనికియీవుద్యోగము చిక్కినతరువాత. he kept this ⌣ అతడునియమించిన స్థలములో నియమించిన వేళకు సిద్ధముగావుండినాడు. I have an ⌣ in town to-day నేడుపట్టణములో ఫలానవారికి ఫలానివేళకువస్తాననిమాటయిచ్చివున్నాను. he broke his ⌣ ఫలానివారికిఫలానివేళకువస్తానన్నమాటతప్పినాడు.

To Apportion, ap-pōr'shon, *v. a.* పంచిపెట్టుట, పంచియిచ్చుట.

Apposite, ap'pō-šite, *adj.* తగిన, యుక్తమైన, పొందికైన.

Appositely, ap'pō-šite-ly, *adv.* తగినట్టుగా, యుక్తముగా, పొందికగా.

Appositeness, *n. s.* తగివుండడము, పొందిక. this proves the ⌣ of the instance యిందువల్లయీదృష్టాంతముతగినదైనట్టుతెలుస్తున్నది.

Apposition, *n. s.* పొందిక, చేరిక.

To Appraise, ap-prāše', *v. a.* వెలమతించుట, వెలయేర్పరచుట.

Appraisement, *n. s.* మతించడము, వెలయేర్పరచడము. according to his ⌣ అతడుయేర్పరచిన వెలప్రకారము.

Appraiser, ap-prāš'ěr, *n. s.* వెలయేర్పరచేవాడు.

Appreciable, ap-prē'shi-able, *adj.* యెంచతగిన, గణ్యమైన. between these two there is no ⌣ difference యీరెంటికిన్ని భేదము యెంచదగినదిగా పుండలేదు.

To Appreciate, ap-prē'shi-āte, *v. a.* యెంచుట, గణించుట, న్యాయముగావిచారించుట. you do not ⌣ the advantages you enjoy నీకుపుండేక్షేమము నునీవుయెంచలేదు. I fully ⌣ his merits వాని యోగ్యతనాకుబాగాతెలుసును.

Appreciation, *n. s.* మతింపు, గణ్యత, తారతమ్యము.

To Apprehend, ap-prě-hend', *v. a.* to seize or arrest పట్టుట, పట్టుకొనుట. to understand తెలుసుకొనుట, గ్రహించుట, కనుక్కొనుట. or to fear సందేహించుట, అనుమానించుట, భయపడుట. I ⌣ he is gone వాడుపోయినాడనితోస్తుంది. you have nothing to ⌣ నీవుభయపడవలసిందిలేదు, నీకుయేమిచింతలేదు.

Apprehension, ap-prě-hen'shon, *n. s.* fear భయము. I entertain no apprehensions regarding him అతణ్నిగురించినాకుభయములేదు. conception బోధ, అవగాహన, గ్రాహ్యత. seizure పట్టుకోవడము. after the ⌣ of the thieves ఆదొంగలుపట్టుబడ్డతరువాత. this is quite beyond my ⌣ యిదినాకు యెంతమాత్రము అవగాహనకాలేదు.

Apprehensive, ap-prě-hen'sive, *adj.* గ్రాహకమైన. the ⌣ powers గ్రాహకశక్తి. I was ⌣ that he was dead వాడుచచ్చినాడనినాకు అనుమానముగా వుండెను.

Apprentice, ap-pren'tiće, *n. s.* పనినేర్చుకొనేచిన్నవాడు, పనివాడు, అనగా పెద్దంబడిక వ్రాసియిచ్చి కూడుగుడ్డకువకడివద్ద పుండిపనినేర్చుకొనేవాడు.

To Apprentice, ap-pren'tiće, *v. a.* పనినేర్చుకొనేకొరకై పిల్లకాయనువకడివద్దవిడుచుట.

Apprenticeship, ap-pren'tiće-ship, *n. s.* ఒకడివద్ద పకపిల్లకాయ కూటిగుడ్డకువుండి పనినేర్చుకొంటానని పెద్దంబడిక మూలముగాయేర్పడి యుండే వాయిదా. During my ⌣ నేనువాడిచేతికిందవుండిపని నేర్చుకొంటూవుండగా.

To Apprize, ap-prīze', *v. a.* తెలియచేసుట, యెరుకచేసుట. when I apprized him of this నేను

న్నివాడికి తెలియచేసినప్పుడు. I was not apprized of this యిది నాకు తెలిసిఉండలేదు. [పించడము.

Approach, ap-prōch', *n. s.* దగ్గిరించడము, సమీపించడము.

To Approach, ap-prōch', *v. a.* దగ్గిరికివచ్చుట, దగ్గిరికిపోవుట, సమీపించుట, తటస్థించుట. this approaches to a lie యిది అబద్ధముకింది గావున్నది.

Approaching, *adj.* దగ్గిరించే, సమీపించే. his hour is now ~ వాడికి కాలము దగ్గిరించినది.

Approbation, ap-prō-bā'shon, *n. s.* అంగీకారము, this met with his ~ దీన్ని అతడు మెచ్చినాడు.

To Appropriate, ap-prō'pri-āte, *v. a.* to set apart నియమించుట, యేర్పరచుట. he appropriated this house to himself and the next one to his sister యీ యింటిని తనకు పెట్టుకొన్నాడు పొరుగింటిని తన అక్కకు నియమించినాడు. he appropriated the money unlawfully ఆ రూకలను ఆక్రమించుకొన్నాడు. he appropriated the money to other purposes ఆ రూకలను అన్యథావిని యోగపరచినాడు. they ~ this name to a particular tree ముఖ్యముగా ఒక చెట్టుకు యీ పేరును రూఢిగా చెప్పుతారు. the English ~ the word bird to a partridge యింగ్లీషువాండ్లు పక్షియనే శబ్దమును కవుంజుకు రూఢిగా చెప్పుతారు.

Appropriate, ap-prō'pri-āte, *adj.* తగిన, అనుగుణమైన, రూఢియైన. he called it by its ~ name దానికి రూఢిగా వుండే పేరున పిలిచినాడు.

Appropriated, *adj.* నియమించబడ్డ, యేర్పరచబడ్డ, వినియోగపరచబడ్డ. the house ~ to the hospital. ఆశుపత్రిగా నియమించబడ్డ యిల్లు.

Appropriately, *adv.* తగినట్టుగా, న్యాయముగా.

Appropriateness, *n. s.* పొందిక, యిమిడిక. this proves the ~ of the name యిందువల్ల ఆ పేరు యొక్క సార్థకనామధేయత తెలుస్తుంది.

Appropriation, ap-prō-pri-ā'shon, *n. s.* వ్రయము, యేర్పరచడము. this proves his ~ of the money యిందువల్ల ఆ రూకలు తాను వ్రయము చేసినట్టు తెలుస్తున్నది, తానే తిన్నట్టు తెలుస్తుంది. after the ~ of this name to him వాడికి యీ పేరు పెట్టినతరువాత. wrongful ~ దుర్వ్యయము.

Approval, ap-prûv'al, *n. s.* అంగీకారము. after his ~ of this అతడు దీన్ని ఒప్పుకొన్నమీదట. he offered a horse for my ~ యీ గుర్రము నీకు సమ్మతాయని అడిగినాడు.

To Approve, ap-prûve', *v. a.* అంగీకరించుట, మెచ్చుట, సమ్మతించుట. he will never ~ this అతడు దీనికి యెన్నటికి ఒప్పడు. he approved himself a good servant మంచి పనివాడని పేరుకొన్నాడు.

Approved, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, అంగీకరించబడ్డ. he is an ~ scholar అతడు ప్రసిద్ధమైన పండితుడు.

Approver, ap-prûv'ĕr, *n. s.* or kings evidence కడమ ఖైదీలమీద సాక్షిగా వుండే ఖైది.

To Approximate, ap-prox'i-māte, *v. n.* సమీపించుట, అభిముఖమౌట, అనురూపమౌట, సదృశమౌట.

Approximating, *adj.* సమీపించే, దగ్గిరించే. war was now ~ యింతలో యుద్ధము తటస్థమైనది.

Approximation, ap-prox-i-mā'shon, *n. s.* సమీపించడము, దగ్గిరించడము.

Appulse, ap'pulse, *n. s.* సంఘట్టనము.

Appurtenance, *n. s.* తత్సంబంధమైన సామాను.

Apricot, ā'pri-cot, *n. s.* ఒకతరహా పండు.

April, ā'pril, *n. s.* నాలుగో నెల. ~ fool మోసగాళ్ళకి యేమార్చబడ్డవాడు.

Apron, ā'purn, *n. s.* బట్టలుమురికికాకుండా ముందరితట్టుపైన కట్టుకొన్నగుడ్డ. of a Bishop గొప్పపాదిరి వేసుకొనే ఒకతరహా పుడుపు. of a cannon ఫిరంగి చెవిమూత.

Apropos, ă-prō-pō', *adv.* సమయానికి, వేళకు. he came ~ సమయానికి వచ్చినాడు. this was very ~ యిది యెట్లా సంభవించవలసినదో అట్లాగే సంభవించినది.

Apt, apt, *adj.* fit తగిన, అర్హమైన, ఉపయుక్తమైన. he is an ~ scholar అతడు చురుకుబుద్ధిగలవాడు. they are ~ to drink వాండ్లకు తాగేగుణము కద్దు. an ~ phrase తగినమాట. glass is ~ to break గ్లాసు తక్కిలి పొయ్యేటిది. women are ~ to quarrel ఆడవాండ్లు జగడానికి యెక్కడ యెక్కడ అనివుంటారు. cold bathing is ~ to cause fever or we are ~ to get fever from cold bathing చల్లనీళ్లలో స్నానము చేస్తే మనకు జ్వరము వచ్చును. or, ready ఉచితమైన, యోగ్యమైన, సిద్ధమైన. quick చురుకైన. this thread is ~ to break యీ దారము తెగిపొయ్యేటిది. inclined ఇచ్ఛగల. children are ~ to get the

small pox పిల్లకాయలకు అమ్మవారుపోయడముకద్దు. he is ⌴ to go to sleep in the middle of business పనిచేస్తూవుండగా అతడునిద్రపొయ్యేదుస్స్వభావముకలదు.

Aptitude, ap′ti-tûde, *n. s.* యోగ్యత, ఉపయోగత, భావము, స్వభావము. or cleverness బుద్ధిచురుకు.

Aptly, apt′ly, *adv.* తగినరీతిగా, ఉపయోగముగా.

Aptness, apt′ness, *n. s.* యోగ్యత, ఉపయోగత, ఉపయుక్తత, ఔచిత్యము. in learning చురుకుబుద్ధి.

Aquafortis, aq-ŭa-fôr′tis, *n. s.* చెట్లుద్రావకము, వెండిబంగారుకరిగే నిప్పుద్రావకము.

Aqua-marine, *n. s.* ఒకతరహాపచ్చరాయి.

Aquarius, *n. s.* కుంభరాశి.

Aquatic, a-qŭat′ic, *adj.* జలసంబంధమైన, జలచరమైన. ⌴ animals జలజంతువులు. ⌴ fowls జలపక్షులు. An ⌴ excursion జలవిహారము, అనగా పడవమీదయెక్కి వేడుకగాపోవడము.

Aquavitæ, aq-ŭa-vī′tê, *n. s.* బ్రాందిసారాయికి ఒకపేరు.

Aqueduct, aq′ŭê-duct, *n. s.* కాలవ.

Aquery, *adj.* జలసంబంధమైన.

Aquiline, aq′ŭi-līne, nose *n. s.* గరుడముక్కు.

Arab, *n. s.* అరబ్బివాడు, అరబ్బిగుర్రము.

Arab, *adj.* అరబ్బిదేశసంబంధమైన. an ⌴ horse అరబ్బిగుర్రము. an ⌴ dog అరబ్బికుక్క.

Arabesque, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, వికారమైన. మనిషులు, గోపురములు, రథములు, వీటిమీద. Ornaments in ⌴ గచ్చులేక, రాతిపనిలోమురకమర్యాదగావుండేవి, తీగెలుగాచేసినచిత్రములు.

Arabian, *adj.* అరబ్బిదేశసంబంధమైన.

Arabian, *n. s.* అరబ్బిదేశస్థుడు. The Arabian Nights Entertainments కథలపుస్తకము.

Arabic, ar′a-bic, *n. s.* అరబ్బిభాష. gum ⌴ తుమ్మబంక, గోందు.

Arable, ar′a-ble, *adj.* సాగుబడికియోగ్యమైన,దున్నతగిన. ⌴ land సాగుబడికియోగ్యమైననేల.

Arbiter, âr′bi-tĕr, *n. s.* మధ్యవర్తి.

Arbitrarily, âr′bi-trar-i-ly, *adv.* తనమనసువచ్చినట్టు,స్వేచ్ఛగా, యథేచ్ఛగా, నిరంకుశముగా. they decided it ⌴ తమమనసువచ్చినట్టుగాతీర్చినారు.

Arbitrariness, *n. s.* స్వేచ్ఛ, యథేచ్ఛ, నిరంకుశత్వము.

Arbitrary, âr′bi-trar-y, *adj.* స్వేచ్ఛైన,యథేచ్ఛైన, స్వతంత్రమైన, నిరంకుశమైన. ⌴ conduct స్వేచ్ఛాప్రవృత్తి. an ⌴ prince నిరంకుశుడైనరాజు. he is an ⌴ man కామచారిగావున్నాడు. depending on no rule నిబంధనలేని, కట్టులేని. this is an ⌴ meaning యిదిస్వతంత్రమైన అర్థము, అనగాయిట్లా అర్థముకద్దు,యీఅర్థముయెట్లావచ్చినదంటే అందుకుప్రమాణము లేదనిభావము. this form of the verb is ⌴ యీక్రియారూపమునకునిబంధనలేదు. [స్సుట.

To Arbitrate, âr′bi-trāte, *v. n.* తీర్పుట, తీర్పుచే

Arbitration, ăr′bi-trā′shon, *n. s.* మధ్యస్థము. they brought their suit to ⌴ వాండ్లుతమవ్యాజ్యమును మధ్యస్థునకు తీసుకొనివచ్చిరి.

Arbitrator, âr′bi-trâ-tor, *n. s.* మధ్యవర్తి. a jury of five arbitrators పంచాయతివాండ్లు.

Arbitress, *n. s.* మధ్యవర్తిగావుండేస్త్రీ.

Arbour, âr′bur, *n. s.* పొదరిల్లు, కుంజము, తోటలోపొదరిల్లుపలెకట్టితీగెలు పారవిడిచినలతాగృహము.

Arbutus, *n. s.* ఒకతరహాచెట్టు.

Arc, ârc, *n. s.* అర్ధచంద్రాకృతి, విలువంపు, మండలములో ఒకభాగము.

Arcade, ăr-cāde′, *n. s.* శాల, పంచపాళి.

Arcadia, *n. s.* ఒకదేశముపేరు,కావ్యములలోయీపేరు. అందానికిస్వర్గానికి సమానముగా వుదాహరిస్తారు Botany Bay is a perfect Arcadia అనగా రెండోస్వర్గముపలెనేవున్నది. an Arcadian ఆదేశస్థుడు.

Arcana, *n. s.* మర్మములు.

Arcanum, ăr-cā′num, *n. s.* మర్మము.

Arch, ârch, *n. s.* కమాను,వంపు, ఇంద్రధనురాకారము, విల్లంపు, వంపుకట్టడము. a bridge of two arches రెండుకండ్లవారధి. the ⌴ of heaven ఆకాశమండలము. The Musulmans build arches over their tombs. తురకలుతమగోరీలమీద కమానులు కట్టుతారు, The rainbow is a beautiful arch, ఇంద్రధనుస్సుఒక అందమైనవంపు.

Arch, ârch, *adj.* waggish చమత్కారమైన, వింతైన, కుచోద్యపు. an ⌴ boy చమత్కారముగలపిల్లకాయ,

he made an ⌐ remark చమత్కారముగా ఒకమాట చెప్పినాడు. or chief ప్రధానమైన, ప్రబలమైన, ముఖ్యమైన. the ⌐ enemy ప్రబలవిరోధి, అనగా శైతాను. an ⌐ deceiver మహామోసగాడు. an ⌐ impostor మహాకపటి. ⌐ apostate మహాపతితుడు, యిది శైతానుపేరు.

To Arch, ârch, *v. a.* విలువంపుగాచేయుట. he arched his brows ఆశ్చర్యపడ్డట్టు కండ్లు చేసినాడు. the cat arched her back పిల్లివీపును విలువంపుగావంచినది.

Archaism, *n. s.* (using ancient language) ప్రాచీనభాష, ఆర్షము.

Archangel, ărc-ān'gel, *n. s.* ప్రధానదూత.

Archbishop, ărch-bish'op, *n. s.* మహాగురువు, రాజగురువు.

Archbishopric, ărch-bish'op-ric, *n. s.* రాజగురువుయొక్క అధికారము, రాజగురువుయొక్క అధికారముకిందవుండేరాజ్యము. [డీవాడు.

Archdeacon, ărch-dēcn', *n. s.* రాజగురువుకు రెం

Archdeaconry, ărch-dēcn'ry, *n. s.* రెండో గురుత్వము, అతనిచేతికిందవుండేదేశము.

Archduchess, ărch-duch'ess, *n. s.* ఆర్చిడ్యూకుయొక్క భార్య.

Archduke, ărch-dūke', *n. s.* ఒకతరహారాజు.

Arched, *adj.* కమాను గాకట్టిన, విలువంపుగా చేసిన, విలువంపైన, అర్ధచంద్రాకారమైన. ⌐ roof కమానురీతిగాకట్టినపైకప్పు.

Archer, ârch'ĕr, *n. s.* విలుకాడు.

Archery, ârch'ĕr-y, *n. s.* విలువిద్య, ధనుర్విద్య.

Archetype, ârc'ē-type, *n. s.* మూలమూర్తి, ఆదిమూలము.

Arch-fiend, *n. s.* శైతాను.

Archiepiscopal, ărc-i-ē-pis'cō-pal, *adj.* ప్రధానబిషపుసంబంధమైన. [గలసముద్రము.

Archipelago, ărc-i-pel'a-gō, *n. s.* చిన్నచిన్నదీవులు

Architect, ârc'i-tect, *n. s.* or builder కట్టేవాడు, శిల్పి. the great ⌐ ప్రపంచసృష్టికర్త. he was the ⌐ of his own fortunes వాడిఐశ్వర్యమునకు వాడేకారకుడు.

Architecture, ârc'i-tec-ture, *n. s.* యిండ్లుమొదలైనవికట్టేవిద్య, వాస్తుశాస్త్రము. From the ⌐ of this house it seems to be built by a Masulman యీయింటికట్టడపు వైఖరి చూస్తేతురకవాడు కట్టినట్టుతోస్తున్నది.

Architrave, ârc'i-trāve, *n. s.* తల్లిదూలము, స్తంభముయొక్క బోదె.

Archives, ârc'ivs, *n. s.* ప్రాచీనదస్తావేజులు, ఆదస్తావేజులుపెట్టేకొట్టు. local ⌐ దండకవిల.

Archly, *adv.* చమత్కారముగా, చోద్యముగా.

Archness, *n. s.* చమత్కారము, చురుకుబుద్ధి.

Arcot, *n. s.* ఆర్కాటు అనేపట్టణము. South ⌐ మంజకుప్పము.

Arctic, ârc'tic, *adj.* ఉత్తరసంబంధమైన, ఉత్తరపు. the ⌐ pole ఉత్తరధ్రువము. the ⌐ circle ఉత్తరధ్రువప్రాంత్యము.

Arctures, *n. s.* స్వాతీనక్షత్రము.

Ardency, âr'den-çy, *n. s.* ఉద్రేకము, ఉగ్రము. from the ⌐ of his love అతిమోహముచేత.

Ardent, âr'dent, *adj.* ప్రచండమైన, ఉగ్రమైన, తీక్ష్ణమైన, వేగమైన. ⌐ love అతిమోహము.

Ardently, âr'dent-ly, *adv.* అత్యాశగా, ఆతురముగా.

Ardour, âr'dur, *n. s.* ఉద్రేకము, తీక్ష్ణత, చురుకు. the ⌐ of love మోహోద్రేకము.

Arduous, âr'dū-us, *adj.* కఠినమైన, కష్టమైన, దుష్కరమైన.

Arduousness, *n. s.* కఠినము, కష్టము, దుర్ఘటము, ప్రయాస. from the ⌐ of this undertaking యీప్రయత్నముదుర్ఘటమైనందువల్ల.

Are, ăre, *or* âre, the plural of the present tense of the verb Be వున్నారు. where are you going యెక్కడికిపోతావు.

Area, ā'rē-a, *n. s.* ప్రదేశము, స్థలము. the ⌐ within a house ముంగిలి.

Arecants, *n. s.* వక్కలు, పోకలు, వక్కలు. the ⌐ tree పోకచెట్టు. a mouthful of ⌐ ఒకవిడెము. the word Areca, is corrupted from the Canarese అడికె. adikeh.

Arena, *n. s.* స్థలము, ప్రదేశము, రంగము, జట్టివాండ్లుసాముచేసేబయలు. he descended into the ⌐ of argument వాదువివాదమునకు ఆరంభించినాడు.

Argand-lamp, *n. s.* ఒకతరహాదీపము.

Argent, âr'gent, *adj.* ధావళ్యమైన.

Argilla, *n. s.* బంకమన్ను.

Argillaceous, âr-gil-lā'shus, *adj.* బంకమట్టిసంబంధమైన. ~ earth రేగడభూమి, బంకమంటిభూమి.

To Argue, âr'gūe, *v. n.* తర్కించుట, వాదించుట, న్యాయము చెప్పుట. Logic is the art of arguing తర్కము న్యాయశాస్త్రము, హేతువాదముచేసేశాస్త్రము.

Arguing, *n. s.* తర్కము, న్యాయము.

Argument, âr'gū-ment, *n. s.* తర్కము. a reason న్యాయము, హేతువు. a position advanced పక్షము. or contents సంక్షేపము, సంగ్రహము. the ~ of the Bharata is stated in the first book భారతకథయొక్క సంక్షేపము ఆదిపర్వములో చెప్పియున్నది. they held an ~ తర్కించినారు. he used his poverty as an ~ that I should excuse him నేనుతన్ను మన్నించవలసినదానికి తనపేదతనమును హేతువుగా చెప్పినాడు. this is no ~ యిది ఒకహేతువుకాదు. the ~ he produced is very weak వాడుచెప్పినన్యాయముబహుదుర్బలముగా వున్నది. he is your enemy, but that is no ~ for your committing murder వాడునీశత్రువైనప్పటికిన్ని వాణ్ని నీవుచంపినందుకుశత్రుత్వముఒకనిమాధానముకాదు. argument in favour of an act సాధకము. ~ against an act బాధకము. admitting for argument's sake that what he says is true వాడుచెప్పినదిన్యాయప్రకారమువాస్తవ్యమైనప్పటికిన్ని.

Argumentation, ăr-gū-men-tā'shon, *n. s.* వాగ్వాదము, పోరు, రచ్చ. [తార్కిక.

Argumentative, ăr-gū-ment'a-tive, *adj.* తర్కించే,

Argus, *n. s.* వెయ్యికండ్లుగలవాడు, యిదినెమిలిపేరు. he is a perfect ~, or, he is ~ eyed వాడికి ఒకటిన్ని దాగదు.

Argute, *adj.* తీక్ష్ణ, తీక్ష్ణమైన.

Arian, *n. s.* యిదిక్రీస్తియమతములోఒకభేదము.

Arid, ar'id, *adj.* యెండిన, శుష్కించిన. an ~ soil యెండిపోయినభూమి. [ద్రవము లేమి.

Aridity, a-rid'i-ty, Aridness, *n. s.* శుష్కత్వము,

Aries, ār'yēē, *n. s.* మేషము, మేషరాశి.

Aright, a-rīt', *adv.* సరిగ్గా, చక్కగా, తప్పక, తప్పలేక.

To Arise, a-rīse', *v. n.* లేచుట, ఉదయించుట, పుట్టుట, కలుగుట, సంభవించుట. the bird arose పక్షి లేచిపోయినది. the sun arose సూర్యుడుఉదయించెను. the west wind arose పడమటిగాలివిసిరింది. a poet arose ఒకకవిబయలుదేరినాడు. a question arises ఒకసందేహముపుట్టుతుంది. this arises from another cause యిదిమరిఒకహేతువువల్ల కలిగినది. they arose against him వాడిమీదికిలేచినారు. he arose from the dead చచ్చిబ్రతికినాడు.

Arisen, a-risn', *adj.* లేచిన, పుట్టిన, ఉదయించిన.

Aristocracy, ar-is-toc'ra-sy, *n. s.* the great, the noble, the fashionable దొరలు, ప్రభువులు, రాజులు, అధికారులు. a kind of government (as opposite to monarchy) ఒకరాజుఅనిదియమములేక ప్రభువులుచేసేరాజ్యభారము, దేశములోవుండే పెద్దమనుష్యులుచేసే రాజ్యభారము. The ~ of wealth ధనమదము. The ~ దొరలు. The ~ educate their sons in this manner దొరలుతమబిడ్డలకుయీక్రమముగాశిక్షచెప్పుతున్నారు(ఇదిదూషణపదము.)

Aristocrat, *n. s.* a proud tyrant తలకొవ్వినవాడు, గర్విష్ఠుడు.

Aristocratic, Aristocratical, ar-is-tŏ-crat'ic-al, *adj.* proud, tyrannical గర్విష్ఠుడైన, అభిజనమదముగల, ~ insolence అభిజనమదము, (ఇదిదూషణపదము).

Arithmetic, a-rith'mė-tic, *n. s.* గణితము, గణితశాస్త్రము, లెక్క.

Arithmetical, ar-ith-met'ic-al, *adj.* గణితశాస్త్రసంబంధమైన. ~ progression ఏకోత్తరవృద్ధి. the ~ superiority was on their side వాండ్లుసంఖ్యలో అధికముగావుండిరి.

Arithmetically, *adv.* గణిత శాస్త్రప్రకారము.

Arithmetician, a-rith-mė-tish'an, *n. s.* గణితజ్ఞుడు, గణితశాస్త్రముతెలిసినవాడు.

Ark, ârk, *n. s.* of the flood పెద్దవాడ, అనగాజలయప్రళయమందు నోవా,తనసంసారముతోకూడా అనేకజంతువులను పోషించినవాడ. a chest in

which the law was kept దేవుడిశాసనమును వుంచినపెట్టె, దేవమందాసనము is the word used in the Roman Catholic Telugu version of the old Testament. A common box; as, a meal ⌴ పెట్టె, పిండిపోసిపెట్టేపెట్టె.

Arm, ârm, *n. s.* of the body చెయ్యి, బాహువు, భుజము. he came with a book under his ⌴ చంకలోపుస్తకము పెట్టుకొనివచ్చినాడు. he came with his wife on his ⌴ వాండ్లు ఆలుమగడు చేతులు గూర్చుకొనివచ్చిరి. lend me your ⌴ చెయ్యియియ్యి. the upper ⌴ సందిలి, రెట్ట. he took her in his arms దాన్ని కౌగిలించుకొన్నాడు. she took his ⌴ వాడిచెయ్యిగూర్చుకొన్నది. of a tree పెద్దకొమ్మ. an ⌴ of the sea చెయ్యివలెవుండేసముద్రము, కైయి. the ⌴ of a balance త్రాసుకోల రంధ్రమునకుఒకపక్క. ⌴ of a chair కురిచిమొక్క చెయ్యి. an ⌴ chair చేతులుగలకురిచి. the length of the extended arms బారెడు. he kept them at arm's length వాడువాండ్లకుచొరవయివ్వలేదు, దగ్గిరచేరనియ్యలేదు. I am just keeping fever at arm's length జ్వరము రానివ్వకుండా వుపాయముగా గడుపుతున్నాను. he was within arm's reach of me వాడునాచేతికి అందేదూరములోవుండినాడు. a child in arms చేతిబిడ్డ. he received them with open arms ఆహా వస్తిరాయని నిండాసన్మానించినాడు. with a strong ⌴ భుజబలముగలవాడై. the priest made them over to the secular ⌴ వీండ్లనుపాదిరిలౌక్యులైన అధికారులచేతికిఒప్పగించినాడు. the ⌴ of Artillery ఫిరంగులదళము. the arm of Cavalry తురుపుసవార్లు. in the plural ఆయుధములు. Both guns and small arms ఫిరంగులున్ను తుపాకులున్ను. side arms కత్తి, బాకు, పిస్తోలుమొదలైనవి. they flew to arms ఆయుధములు యెత్తుకొన్నారు. they took up arms on his behalf వాడికై జగడానకుపోయిరి. they came ⌴ in ⌴ చేతులుగూర్చుకొనివచ్చిరి. they were up in arms against him వాడిమీదికి యుద్ధానికివచ్చిరి. a man at arms ఆయుధపాణియైనబంట్రోతు. coat of arms కులబిరుదు, ముద్ర, అనగా వెంకటగిరి, కాళహస్తి, తంజావూరు యీలాటిసమస్థానాలకువారివారికి, సింహము, పంది, కటారి, అర్ధచంద్రుడు యీలాటిముద్రలు వుంటవి, యీప్రకారమే Europe దేశస్థులైన దొరలలో ప్రతివంశమునకున్ను ఒకముద్రవుంటుంది ఆముద్రకు coat of arms అని పేరు.

To Arm, ârm, *v. a.* ఆయుధమునుధరింపచేసుట, ఆయుధ మిచ్చుట. he armed his servants తన సేవకులకు ఆయుధము లిచ్చినాడు. he armed the cock with spurs ఆకోడికికత్తికట్టినాడు. I armed him with a letter వాడికిఒకజాబును రక్షకముగాయిచ్చినాను. the officer was armed with a warrant ఆబంట్రోతువారంటు అనే ఆయుధముగలవాడైవుండెను. the Magistrate is armed with authority against criminals ఖయిదీలనుశిక్షించడము నకు మేజిస్ట్రేటు వారికి అధికారముకద్దు. A cudgel armed with brass పిత్తళిపొన్ను వేసినకర్ర. the hawk is armed with claws డేగకుగోళ్లే ఆయుధముగావున్నవి. he armed himself కవచముతొడుక్కొన్నాడు, ఆయుధమునుధరించినాడు. he armed himself with a club దండమునుధరించినాడు. he armed himself with patience శాంతమునుఅవలంబించినాడు. as the dog attacked him he armed himself with a chair కుక్క మైబడవచ్చే టప్పటికి కుర్చీతోకొట్ట పోయినాడు.

To Arm, ârm, *v. n.* ఆయుధమునుధరించుట. he armed and came out ఆయుధములనుతీసుకొనిబయలుదేరినాడు.

Armada, ăr-mā'da, *n. s.* యుద్ధవాడలసమూహము, అనగా మున్నూరుయేండ్లకింద టయింగిలండుమీదికి వచ్చినయుద్ధవాడలసమూహముయొక్క పేరు.

Armadillo, ăr-ma-dil'lō, *n. s.* ఉడుమువంటిఒకజంతువు, దీనివెంటిమీదవెంట్రుకలులేవు దీన్నితెలుగులోఆలుక, ఆలుగ, ఆలువయనిన్నిఅంటారు. సంస్కృతములో నఖమృగమనియంటారు.

Armament, âr'ma-ment, *n. s.* సైన్యము, దండు, యుద్ధవాడలు.

Armed, *adj.* having hands చేతులుగల. having weapons ఆయుధములుధరించిన. covered with armour జీరావేసుకొన్న. four ⌴ చతుర్భుజుడైన. long ⌴ ఆజానుబాహువైన. an ⌴ force దండు.

Armenia, *n. s.* అరిమినియాయనేదేశము.

Armenian, *n. s.* అరిమినిదేశస్థుడు, అరిమినివాడు, అరిమినివాండ్లభాష. [గడ్డి.

Armful, *n. s.* సందెడు. an ~ of straw సందెడు

Armhole, *n. s.* చొక్కాయయొక్క చెయిసందు.

Armillary, âr′mil-lar-y, *n. s.* వలయాకారము.

Armistice, âr′mi-stiće, *n. s.* or a truce యిన్నాళ్లదాక యుద్ధముచేయకూడదని ఉభయత్రులుగా నియమించుకొన్నకాలము.

Armless, *adj.* భుజములు లేని, చేతులులేని.

Armlet, *n. s.* బాహుపురి, సందిటితాయిత్తులు మొదలైనభుజభూషణములు.

Armorer, âr′mor-ĕr, *n. s.* ఆయుధములు చేసేవాడు.

Armorial, ăr-mō′ri-al, *adj.* కులబిరుదుసంబంధమైన. ~ bearings కులబిరుదులు.

Armory, âr′mor-y, *n. s.* ఆయుధశాల, అస్త్రశాల.

Armour, âr′mur, *n. s.* కవచము, జీరా.

Armour-bearer, *n. s.* ఆయుధములుమోసేవాడు.

Armourer, *n. s.* ఆయుధములుచేసేవాడు.

Armoury, *n. s.* ఆయుధశాల, అస్త్రశాల.

Armpit, ârm′pit, *n. s.* చంక.

Army, âr′my, *n. s.* సేన, దండు.

Aroma, *n. s.* వాసన, గంధము.

Aromatic, ar-ô-mat′ic, *adj.* పరిమళమైన, సుగంధమైన. ~ powders గంధపొడి.

Arose, a-rōśe′, the past of the verb Arise లేచినది, ఉదయించినది, పుట్టినది, కలిగినది. See to Arise.

Around, a-round′, *prep.* and *adv.* చుట్టూ. he looked ~ చుట్టూరుచూచెను, నల్దిక్కులచూచెను.

To Arouse, a-rouśe′, *v. a.* లేపుట, నిద్రలేపుట, ప్రేరేపించుట, రేచుట. this aroused him to a sense of his duty యిదివాడుచేయవలసిన పనినిచేసేటట్టు ప్రేరేపించినది. he went on till he aroused me i. e. enraged me నాకుకోపమువచ్చేవరకుచేస్తూవచ్చినాడు.

Aroused, *adj.* నిద్రలేచిన, మేలుకొన్న, రేగిన, ప్రేరేపించబడ్డ. he was ~ by this యిందువల్లవాడికి ఆగ్రహమువచ్చినది.

Arow, a-rō′, *adv.* వరసగా, పంక్తిగా.

Aroynt, a-rôynt′, *interj.* ఛీపో.

Arquebuse, âr′qŭé-buse, *n. s.* ఒకతరహాపూర్వకాలపుతుపాకి.

Arrack, ar-rack′, *n. s.* సారాయి. ~ shop సారాయి అంగడి.

To Arraign, ar-rān′, *v. a.* తప్పుమోపుట. he arraigned them as thieves వాండ్లమీదవాండ్లు దొంగలనే ఫిర్యాదు తెచ్చినాడు.

Arraignment, ar-rān′ment, *n. s.* దావా, నేరము.

To Arrange, ar-rānǵe′, *v. a.* క్రమపరచుట, సవరించుట, యేర్పరచుట, పరిష్కరించుట. he arranged matters with them వాండ్లతో రాజిచేసుకొన్నాడు.

To Arrange, ar-rānǵe′, *v. n.* ఏర్పడుట, క్రమపడుట, పరిష్కారమౌట. we arranged to go next day మరునాడుపొయ్యేటట్టుయేర్పరచుకొన్నాము.

Arrangement, ar-rānǵe′ment, *n. s.* క్రమము, యేర్పాటు, పరిష్కారము.

Arrant, ar′rant, *adj.* చెడ్డ, దుష్ట. an ~ lie చెడ్డ అబద్ధము. an ~ rogue చెడ్డదొంగ.

Arras, ar′ras, *n. s.* చిత్రవిచిత్రమైన తెర, అనగా అలంకారానికై గోడకనబడకుండాకట్టేచిత్రవిచిత్రమైనగుడ్డ.

Array, ar-rā′, *n. s.* of battle వ్యూహము, మోహరము. or dress ఉడుపు, వేషము. the army stood in battle ~ ఆదండుయుద్ధసన్నద్ధముగానిలిచినది. in full ~ శృంగారముగా.

Arrayed, *adj.* క్రమపరచిన, అలంకరించిన. ~ in order of battle వ్యూహముగాయేర్పరచిన. she came ~ in silk పట్టుబట్టలుశృంగారించుకొనివచ్చింది. Sun arose arrayed in glory యశోభూషితుడై సూర్యుడుపుదయించెను. he came ~ in arms ఆయుధములుధరించుకొనివచ్చెను.

Arrear, ar-rēr′, Arrears, *n. s.* నిలువ, బాకి. the salary in arrears will be paid off నిలువసంబళము చెల్లించబడును. the work fell in ~ ఆపనివెనకపడ్డది. after he brought up the arrears వెనకపడ్డపనిని సరిచేసినతరువాత.

To Arrest, ar-rest′, *v. a.* నిలుపుట, అడ్డగించుట, ఆటంకముచేసుట, అడ్డముతగులుట, పట్టుకొనుట. this arrested my attention యిందుకుబెరగుపడితిని, ఆశ్చర్యపడితిని.

Arrest, ar-rest′, *n. s.* అడ్డగింపు, ఆటంకము, అభ్యంతరము, పట్టుకోవడము. he made this request

in ~ of judgement తీర్పుచేయడానికి అభ్యంతరముగాయామనివిచేసుకొన్నాడు.

Arrested, *adj.* అడ్డగింపబడ్డ, ఆటంకముచేయబడ్డ, పట్టుకోబడ్డ. my attention was ~ at the sight చూచివెరగుపడ్డాను.

Arret, ar-ret′, *n. s.* ఆజ్ఞ, శాసనము.

Arrival, ar-rīv′al, *n. s.* వచ్చిచేరడము, ప్రవేశము, రాకడ. on its ~ అదిచేరినమీదట.

To Arrive, ar-rīve′, *v. n.* చేరుట, ప్రవేశించుట. he arrived at this result తుదకుయిట్లానిశ్చయముచేసుకొన్నాడు.

Arrogance, ar′rō-gance, *n. s.* దురహంకారము, గర్వము, మదము, పొగరు.

Arrogant, ar′rō-gant, *adj.* దురహంకారముగల, గర్వముగల, పొగరుపట్టిన.

To Arrogate, ar′rō-gāte, *v. a.* వహించుకొనుట, తెచ్చుకొనుట. he arrogated this authority యీ అధికారమునుమెత్తిపైన వేసుకొన్నాడు.

Arrow, ar′rō, *n. s.* బాణము, అంబు.

Arrow-root, *n. s.* మెట్టతామర, ఆరోరూటు. at Calcutta it is called సెంగారా sengarah. In Kalicut it is called Kooa కువ్వ. The word ఆరోరూటు, corrupted from the English name is alone in use.

Arse, *n. s.* గుద్ద.

Arsenal, âr′sē-nal, *n. s.* ఆయుధశాల.

Arsenic, ârse′nic, *n. s.* పాషాణము. golden coloured ~ గౌరిపాషాణము. ~ realgar నెల్లిపాషాణము. white oxide of ~ ఉల్లిపాషాణము, తెల్లపాషాణము. yellow sulphuret of ~ దొడ్డిపాషాణము.

Arson, *n. s.* యిల్లుతగలబెట్టిననేరము.

Art, ârt, (the singular of the 2nd. person of the present tense of the verb Be.) Thou ~ to do this నీవుయిదిచేయవలసినది.

Art, ârt, *n. s.* science విద్య, శాస్త్రము. skill పాండిత్యము. dexterity నేర్పు, చమత్కారము. device కౌశల్యము, చతురత. manual arts వడ్ల, కమ్మర, కంసాల, సాల, కుమ్మరమొదలైనపనులు. cunning కాపట్యము, కృత్రిమము, తంత్రము, జిత్తు. trade వ్యాపారము, పని. the ~ of love రతిమంజరి, కామశాస్త్రము. the black ~ కుహకము, తోడుబోతు, చింపకము. the fine arts శిల్పము, చిత్రము. he was ~ and part in this murder యీఖూనిపనికి వాడు సహాయుడుగావుండినాడు.

Artery, âr′tĕr-y, *n. s.* నాడి, పెద్దనరము, ముఖ్యమైననరము.

Artful, ârt′fŭl, *adj.* తంత్రమైన, కృత్రిమముగల, కపటమైన. [ముగా.

Artfully, ârt′fŭl-ly, *adv.* కపటముగా, తంత్ర

Artfulness, *n. s.* కపటము, తంత్రము, గారడీతనము, మాయ, వంచన.

Artichoke, âr′ti-chōke, *n. s.* ఒకతరహాగడ్డ, దీన్ని చెన్నపట్టములోహాటీచోకు అంటారు.

Article, âr′ti-cle, *n. s.* (a thing) పదార్థము, ద్రవ్యము, వస్తువు, సొమ్ము, సరుకు. a part of speech ఉపపదము. A, an, the అనే వుపపదములు. an ~ of food భోజనద్రవ్యము. a condition of a Covenant నియమము, నిబంధన, ఒడంబడిక. a clause of an account పద్దు, సంగతి. there is an ~ regarding the war in to-day's newspaper నేటిప్రసిద్ధపత్రికలోయుద్ధమునుగురించిఒకప్రకరణమువున్నది, ఒకపద్దువున్నది. the articles of religion మతముయొక్క నిబంధనలు. an ~ of faith సిద్ధాంతము. this is an ~ of faith with them యిదివారిసిద్ధాంతము. articles of peace సమాధానఒడంబడిక. he was under articles to me నాకుఒడంబడికవ్రాసియిచ్చినాచేతికిందవుండినాడు. articles used in cookery వంటసామగ్రి. ~ of food భోజనసామగ్రి. articles of earthen ware కుండచట్లు, ఓంగాండ్లు. In the ~ of death మరణావస్థయందు.

To Article, âr′ti-cle, *v. a.* వుంచుట, ఒడంబడికమూలముగా వుంచుట. I articled the boy to him ఒడంబడికమూలకముగా ఆపిల్లకాయను వాడిదగ్గెర విడిచినాను.

Articular ăr-tic′ū-lar, *adj.* శరీరము యొక్క కీళ్లసంబంధమైన, స్పష్టమైన, విశదమైన. ~ speech స్పష్టమైనమాట.

Articulate, ăr-tic′ū-lāte, *adj.* స్పష్టమైన, స్ఫుటమైన. an ~ sound అర్థవద్ధ్వని.

To Articulate, ăr-tic′ū-lāte, *v. n.* ఉచ్చరించుట. he could not ~ వాడుచ్చరించలేదు.

Articulately ăr-tic′ū-lāte-ly, *adv.* స్పష్టముగా, స్ఫుటముగా.

Articulation, ăr-tic-ū-lā'shon, *n. s.* ఉచ్చారణ. of joints కీలు, గెణుపు. the articulations of a cane బెత్తము యొక్క గెణుపులు.

Artifice, âr'ti-fice, *n. s.* యుక్తి, కుయుక్తి, ఉపాయము, తంత్రము.

Artificer, ăr-tif'i-cĕr, *n. s.* పనివాడు, శిల్పి.

Artificial, ăr-ti-fish'al, *adj.* కృత్రిమమైన, కల్పితమైన, మాయమైన. a river is a natural stream but a canal is ~ యేరు దేవకృతమైనది కాలవమనుష్యకృతమైనది. Rice, Cotton, &c. are natural productions, but Cloth, Paper &c. are ~ productions బియ్యము పత్తి మొదలైనవి దేవనిర్మితమైనవస్తువులు, గుడ్డ, కాకితము మొదలైనవి మనుష్యకృతమైనవస్తువులు. her beauty is not natural but ~ దానికి పుట్టుచాయ గానిపుట్టుచాయ లేదు. an ~ flower తజ్జాతిగా చేసిన పుష్పము. an ~ lake చెరువు. ~ gold విశ్వామిత్రమైనబంగారు, మాయబంగారు. an ~ pearl చిప్పముత్యము, ఉమ్మాయముత్యము. ~ diamond తోరమల్లి. the ~ globe మనుష్యులచేత చేయబడ్డ భూగోళము. ~ piety కపటమైనభక్తి. ~ politeness దొంగవినయము. ~ wants అధికపోకళ్లు.

Artificially *adv.* కృత్రిమముగా, మనుష్యకృతముగా, నేర్పుగా. Lands ~ irrigated మనుష్యులచేత నీళ్లుకట్టబడ్డభూములు.

Artillery, ăr-til'lĕr-y, *n. s.* ఫిరంగులు. In this battle they use no ~ యీయుద్ధములో వాండ్లు ఫిరంగులు వాడలేదు. Small arms and ~ తుపాకులున్ను ఫిరంగులున్ను. a piece of ~ ఫిరంగి. ten pieces of ~ పదిఫిరంగులు. the ~ of love శృంగారచేష్టలు, దృష్టులుయిత్యాది.

Artisan, ăr-ti-săn', *n. s.* పనివాడు, శిల్పి, అనగా వడ్లవాడు, కంశాలవాడు, కమ్మరవాడు, కంచరవాడు, చిత్రగాడు వీండ్లు మొదలైనవాండ్లు.

Artist, ârt'ist, *n. s.* పనివాడు, శిల్పి, అనగా వడ్లవాడు, కంశాలవాడు, కమ్మరవాడు, కంచరవాడు, ముచ్చెవాడు వీండ్లు మొదలైనవాండ్లు.

Artless, ârt'less, *adj.* సాధువైన, నిష్కపటమైన. or awkward మోటైన.

Artlessly, *adv.* సాధువుగా, నిష్కపటముగా.

Artlessness, *n. s.* సాధుత్వము, నిష్కాపట్యము. or awkwardness మోటతనము.

Arum, *n. s.* శివకరణిక, పురుషరత్నము అనేపుష్పమకలింగమనే చెట్టు. the Canadi Dictionary says బలురక్కసిగడ్డ. and W. says కంద.

As, ăs, *conj.* and *adv.* వలె, రీతిగా, ప్రకారము, అందున, గనక, వల్ల. just ~ all the rest of the country దేశమంతోటిపాటు. he was to me ~ a brother నాకుతోడబుట్టిన వాడివలెవుండినాడు. I was to them ~ a servant వాండ్లకు ఒకపనివాడుగావుంటిని. he took this money ~ a loan యీరూకలను అప్పుగా తీసుకొన్నాడు. Help me now and I will do ~ much for you another time నాకుయిప్పుడు సహాయము చెయ్యి యింకొకవేళనీకు నేను అంతమాత్రము చేస్తాను. half ~ much again ఒకటిన్నిఒకటిన్నర. ~ much again మరి అంత. Twice ~ much again మరి రెండింతలు. ~ usual యెప్పటివలె, యథారీతిగా. ~ for me I remained at home నేనైతే యింట్లో నేవుంటిని. I think ~ I did మునుపు నాకుయెట్లాతోచినదో అట్లాగే తోసున్నది. you may do ~ you please నీమనసువచ్చినట్టు చెయ్యి. he did ~ he promised చెప్పినప్రకారము చేసినాడు. I give it ~ it is అదియెట్లావున్నదో అట్లాగేయిస్తాను. difficult ~ it was అదియెంతకష్టమైనప్పటికిన్ని. ~ it shall be convenient యెట్లా అనుకూలమో అట్లా, అనుకూలముచొప్పున. ~ you have done so నీవు అట్లా చేసినావుగనక. ~ it was falling అదిపడుతూవుండగా. just ~ he came వాడు రాగానే. I spoke to each person and seated them ~ they came వాండ్లు ఒకరొకరు గావస్తూవుంటే ఒకరొకరితో మాట్లాడి కూర్చుండపెట్టినాను. ~ I was coming నేనువస్తూవుండగా. ~ he says వాడు చెప్పేప్రకారము. Better leave them ~ they are అవియెట్లావున్నవో అట్లాగేవుండనీ, వాటిజోలికిపోకు. Feverish ~ I was I went there జ్వరముతోనే అక్కడికి పోతిని. as to, as for అయితే, అయితేనేమి. ~ to this book it is of no use యీపుస్తకము అయితే పనికిరాదు. as to which of them died first వాండ్లలో మొదటచచ్చినవాడు యెవడంటే. as if; or as though వలె. he looked ~ if he was ill వాడు వొళ్లుకుదురులేనివాడివలె అగుపడెను, వాడికి వొళ్లుకుదురు లేన

ట్టువలెఅగుపడెను. he acts ⌴ though he was your enemy నీకుశత్రువైనట్టునడుస్తాడు. she seemed ⌴ though asleep నిద్రపోయ్యేదాని వలెవుండెను. as yet యింకా, యిదివరకు. ⌴ yet he is alive యింకాబ్రతికివున్నాడు. "*As, as*" యిదిరెండుమా ట్లువచ్చినప్పుడు వేరేవిధముగా అర్థమౌతున్నది. ⌴ long ⌴ this దీనంతపొడుగు. ⌴ hot ⌴ fire నిప్పు oత వేడి. ⌴ far ⌴ దాకా, మట్టుకు, వరకు, యెంత దూరమోఅంతదూరము. ⌴ far ⌴ the town పట్ట ణముమట్టుకు, పట్నణమువరకు. there were ⌴ many ⌴ ten పదియింటిదాకావుండినవి. I will tell you ⌴ much ⌴ I have seen నేనుయెంతమట్టుకు చూ చినానో అంతమట్టుకు చెప్పతాను. ⌴ soon ⌴ he comes వాడువచ్చినతక్షణము, వాడురాగానే. ⌴ much ⌴ you can నీచేతనైనమట్టుకు. ⌴ much ⌴ half అరవాసి. ⌴ much ⌴ that అంతే. ⌴ much ⌴ possible యథాశక్తి. he ⌴ well ⌴ I caught the fever నాతోటిపాటివాడికిన్ని జ్వర మువచ్చినది. It is ⌴ likely ⌴ not అవునోకా దో. ⌴ far ⌴ I know నాకుతెలిసినమట్టుకు. ⌴ long ⌴ you remain here నీవుయిక్కడ వుండేప ర్యంతము. a man ⌴ learned ⌴ he is వాడి అంత చదివినవాడు. ⌴ old ⌴ he is, he is still handsome వాడికియిన్ని యేండ్లైనప్పటికిన్నియింకాఅంద ముగానేవున్నాడు. speak so ⌴ to be heard వినే టట్టుగామాట్లాడు. he has a house, such ⌴ it is వాడికిఒకయిల్లువున్నదిఅదియేమియిల్లు. In wisdom as in beauty she was superior to all అందము లోయెట్లాగో బుద్ధిలోనున్ను అట్లాగే అదిఅందరి కిన్ని హెచ్చుగావుండినది. he had four sons and ⌴ many daughters వాడికినలుగురుకొడుకు లున్ను అన్నిమందికూతుర్లున్నువుండిరి. As, (for instance) యేలాగంటే. If a man (⌴ for instance I) were to call him ఒకడు, ఒకవేళనేను, వాణ్ని పి లిచినట్టైతే.

Asafœtida, as-a-fet'i-da, *n. s.* ఇంగువ.

Asarabacca *n. s.* టట్టాకు అనేఒకదినుసు.

Asbestos, as-bes'tos, *n. s.* ఒకతరహారాయి, దీన్ని పగలకొట్టితే నారనారగావస్తుంది, దీనితోచేసిన గుడ్డనిప్పులోవేస్తేకాలదు.

To Ascend, as-cend', *v. a.* యెక్కుట, పైకియెక్కు ట, యెగురుట. they ascended the rock కొండ మీదికెక్కిరి. the balloon ascended to a great height పొగగుమ్మటము బహుపొడుగుకు యెగిరింది. this history ascends to the flood యీకథజలప్ర ళయ పర్యంతముపోతుంది. the smoke ascends పొగలేస్తున్నది.

Ascendant, as-cend'ant, *adj.* ప్రబలమయ్యే. or superiority ప్రాబల్యము. he gained the ⌴ over them వాండ్లనులోబరచుకొన్నాడు, వాండ్లను వ శ్యముచేసుకొన్నాడు, వాండ్లనుచేతికిందవేసుకొ న్నాడు. his star is now in the ⌴ or, he is now lord of the ⌴ వాడికియిప్పుడుప్రభాయదశ, వాడికియిప్పుడు మంచి యోగకాలము, శుభశుభ అభివృద్ధి పొందుతున్నాడు వానికియిప్పుడుజయకా లము. [ధాన్యము.

Ascendency as-cend'en-cy, *n. s.* ప్రధానత, ప్రా

Ascension, as-cen'shon, *n. s.* ఆరోహణము, ఊర్ధ్వ గమనము. [క్రీస్తుస్వర్గారోహణదినము.

Ascension-day, as-cen'shon-dā, *n. s.* క్రీస్తుయొ

Ascent, as-cent', *n. s.* ఎక్కుడు, ఉన్నతము, పొడు గు. easy of ⌴ యెక్కడానికిసులభమైన. difficult of ⌴ యెక్కడానకుకష్టమైన. ⌴ and descent యెక్కుడుదిగుడు.

To Ascertain, as-cer-tān', *v. a.* తెలుసుకొనుట, కనుక్కొనుట, నిశ్చయించుట, విచారించుట.

Ascertained, *adj.* తెలిసిన, నిశ్చయమైన.

Ascetic, as-cet'ic, *n. s.* సన్యాసి.

Ascetic, as-cet'ic, *adj.* సన్యాసిగావుండే.

Asceticism, *n. s.* మునివృత్తి, వైరాగ్యము.

Ascititious, as-ci-tish'us, *adj.* సంయుక్తమైన, అ ధికమైన.

Asclepias acida (a certain plant) సోమలత.

Asclepias Gigantea అర్కము, జిల్లేడు.

To Ascribe, a-scrībe', *v. a.* ఆరోపించుట, సంభ వించినదనుట. they ⌴ this to you యిదినీచేత వాండ్లకుసంభవించినదంటారు. they ⌴ this book to him యీపుస్తకమును అతడుచెప్పినదంటారు. they ⌴ the cure to this medicine యీమందుచే తగుణమైనదంటారు. he ascribed the glory to God యీమహిమదేవుడిదేనంటారు. a poem ascribed to him అతడుచెప్పినాడన్న ఒకకావ్యము.

Ash, ash, *n. s.* a kind of tree ఒకతరహాచెట్టు. of fire బూడిదె, భస్మము. ashes of live coal నిప్పు మీదినిగురు. It was burnt to ashes అదిబూడిదై పోయినది. the ashes of his grandfather were deposited here యిదివాడితండ్రినిపూడ్చినస్థలము. ⌐ colour బూడిదెవర్ణము.

Ashamed, a-shāmed′, *adj.* సిగ్గుపడ్డ. I am quite ⌐ of you ఛీపో. [మూనితో చేసిన.

Ashen, ashn, *adj.* made of ash-wood ఆ మూ అనే

Ashore, a-shōre′, *adv.* గట్టున, తీరమందు. he went ⌐ తీరమునకుపోయినాడు. the ship ran ⌐ ఆ వాడగట్టుతట్టినది. they hauled the boat ⌐ ఆ పడవను సముద్రములోనుంచిగట్టుకుయీడ్చిరి. after they came ⌐ రేవునదిగాగానే.

Ashwednesday, ash-wenś′dā, *n. s.* ఒకవుపవాసదినము, క్రీస్తువులువుపవాసముపుండే నలభైదినముల కుమొదటిదినము. [రిన.

Ashy, ash′y, *adj.* పాలిన, నెత్తురుచచ్చిన, తెల్లపా

Asia, *n. s.* ఏషియా అనేభూఖండము.

Asiatic, *adj.* ఏషియాదేశసంబంధమైన.

Asiatic, *n. s.* ఏషియాదేశస్థుడు.

Aside, a-sīde′, *adv.* పక్కన, ఓరగా, కడగా. they set this will ⌐ యీవుయిలునుతోసివేసినారు. he laid the money ⌐ ఆరూకలనుకడగాపెట్టినాడు. he laid that plan ⌐ ఆయుక్తినివిడిచిపెట్టినాడు. he spoke ⌐ పక్కకుతిరిగిరహస్యముగా మాట్లాడినాడు.

Asinine, as′i-nīne, *adj.* గాడిదెవంటి. ⌐ conduct పిచ్చిపని, గాడిదెనడక. an ⌐ face ఖరదృష్టి.

To Ask, ăsk, *v. a.* అడుగుట, వేడుకొనుట, విచారించుట. ⌐ yourself if this is just యిదిన్యాయమో అన్యాయమోనీవేచెప్పు. I asked him to dinner వాణ్నిభోజనానికిపిలిచినాను. he asked them for a dinner అన్నముపెట్టుమనివారిని అడిగినాడు. they asked for their lives చంపవద్దని బతిమాలుకొన్నారు. I asked for him వాడుయెక్కడనివిచారిస్తిని. She asked God for children సంతానముకావలెనని దేవుణ్ని కోరింది.

Askance, a-skănce′, *adv.* పక్కగా, ఓరగా.

Askew, a-skū′, *adv.* వంకరగా, వంపుగా.

Asking, *n. s.* అడగడము, ప్రార్థన. [రగా.

Aslant, a-slănt′, *adv.* ఏటవాలుగా, పక్కగా, ఓ

Asleep, a-slēp′, *adv.* నిద్రపోతూ, నిద్రగా. my leg is ⌐ నాకాలుతిమురుగావున్నది. they fell ⌐ వాండ్లునిద్రపోయిరి. while he was dropping ⌐ వాడికికూరుకు పట్టుతూ వుండగా.

Aslope, a-slōpe′, *adv.* ఏటవాలుగా, ఆదోకపాటుగా, ఒక్కోరకముగా.

Asp, asp, *n. s.* కాలసర్పము, కట్లపాము.

Asparagus, a-spar′a-gus, *n. s.* తోటకూరభేదము, దీన్నిపాలగ్గాకు అంటారు, కాకపాలాకువంటిది. See Grass.

Aspect, as′pect, *n. s.* దృష్టి, చూపు, రూపు, ఆకారము. judging from the present ⌐ of affairs యిప్పటివ్యవహారముపుండేదశచూస్తే, స్థితిచూస్తే. From his ⌐ I saw he was dying వాడిముఖము చూస్తే చస్తాడని తెలిసినది.

Aspen, as′pen, *n. s.* వకచెట్టు. to tremble like an ⌐ leaf రావి ఆకువలెగడగడవణకుట.

Asperity, a-sper′i-ty, *n. s.* or roughness as of the skin గరుకు, నిష్ఠురత్వము. he used great ⌐ of language బహుక్రూరముగామాట్లాడినాడు.

To Asperse, a-sperse′, *v. a.* దూషించుట, దూరుట.

Aspersion, a-sper′shon, *n. s.* దూషణ, దూరు.

Asphaltic, as-fal′tic, *adj.* బంకగావుండే, జిగటగావుండే. [ము.

Asphodel, as′fō-del, *n. s.* ఒకతరహాతామరపుష్ప

Aspic, asp′ic, *n. s.* వకతరహాపాము.

Aspirant, *n. s.* ఆశపడేవాడు, ఉమేదువారు. he was an ⌐ for her hand దాన్నిపెండ్లిచేసుకోవలెనని ఆశపడ్డాడు.

Aspirate, as′pi-rāte, *n. s.* ఒత్తక్షరము.

To Aspirate, as′pi-rāte, *v. a.* ఒత్తిపలుకుట.

Aspirated, *adj.* ఒత్తిపలికిన. an ⌐ letter ఒత్తక్షరము. [కోరిక.

Aspiration, as-pi-rā′shon, *n. s.* ఆశ, అభిలాష,

To Aspire, a-spīre′, to *v. n.* ఆశపడుట, అపేక్షించుట, కోరుట. [శగల.

Aspiring, *adj.* ఆశపడే, అభిలాషపడే, అధిక ఆ

Asquint, a-squint′, *adv.* ఓరచూపుగా, పక్కచూపుగా, మెల్లచూపుగా.

Ass, ăss, *n. s.* గాడిదె.

Assafœtida, *n. s.* ఇంగువ.

To Assail, as-sāl', *v. a.* పయిబడుట, చొరబడుట, దూరుట. his enemies assailed him వానికి శత్రువులు వానిమీదికిపోయిబడిరి. when danger ~ us మాకాపదవచ్చినప్పుడు.

Assailable, as-sāl'a-ble, *adj.* that can be attacked పోయిపడదగినకు అర్హమైన, దూరకూడిన. the town is ~ on this side పట్టణముమీదికియీతట్టు పోయిపడవచ్చును.

Assailant, as-sāl'ant, *n. s.* పైబడేవాడు, దూరేవాడు. he opposed his ~ తనమీదికివచ్చినశత్రువునుయెదిరించినాడు.

Assassin, as-sas'sin, *n. s.* చంపేవాడు, హత్యచేసేవాడు, ఖూనీఖోరు, రహస్యముగాచంపేవాడు. an ~ of reputation చాడీఖోరు.

To Assassinate, as-sas'si-nāte, *v. a.* చంపుట, హత్యచేసుట, రహస్యముగాచంపుట.

Assassinated, *adj.* చంపబడ్డ, హత్యచేయబడ్డ, రహస్యముగాచంపబడిన.

Assassination, as-sas-si-nā'shon *n. s.* రహస్యముగాచంపడము, హత్య, ఖూని.

Assault, as-sält', *n. s.* పైబడడము, చొరబడడము, దూరడము, దౌర్జన్యము, (హల్లా. a mistake for hamla) he was summoned for ~ దౌర్జన్యము నుగురించి వానిమీదసమ్మనుచేసినారు. the fever made several assaults upon him వానికిజ్వరము అడుగడుగ్గుతగిలింది. they *took* the town by ~ ఆపూరినిహల్లాచేసికట్టుకొన్నారు.

To Assault, as-sält', *v. a.* పైబడుట, చొరబడుట, దూరుట, దౌర్జన్యముచేసుట.

Assay, as-sā', *n. s.* యత్నము, పరీక్ష, వన్నెచూడడము, పొరసిచూడడము. at the first ~ మొదటి యత్నములో. ~ of coins నాణెముచూడడము. an ~ master పెంకిజంగారు వన్నెచూచేవాడు.

To Assay, as-sā', *v. a.* పరిక్షించుట, శోధించుట వన్నెచూచుట, పొరసిచూచుట. of coins నాణెము చూచుట.

To Assay, as-sā', *v. n.* యత్నపడుట.

Assayer, as-sā'ër, *n. s.* వన్నెచూచేవాడు.

Assemblage, as-sem'blāge, *n. s.* సమూహము. this book is an ~ of beauties యీగ్రంథము రసపుంజమైనది. [హాముచేర్చుట.

To Assemble, as-sem'ble, *v. a.* కూర్చుట, సమూ

To Assemble, as-sem'ble, *v. n.* కూడుట, సమూహముచేరుట. [సంఘము, సభ.

Assembly, as-sem'bly, *n. s.* గుంపు, సమూహము,

Assent, as-sent', *n. s.* సమ్మతి, అంగీకారము.

To Assent, as-sent', *v. n.* సమ్మతించుట, ఆమోదించుట, ఒప్పుట. [ప్పుట.

To Assert, as-sert', *v. a.* చెప్పుట, స్థిరముగాచె

Asserted, *adj.* చెప్పిన, స్థిరముగాచెప్పిన.

Assertion, as-ser'shon, *n. s.* చెప్పేమాట. In spite of all his assertions వాడుయేమిచెప్పినప్పటికిన్ని.

To Assess, as-sess'. *v. a.* పన్నువేసుట, పన్నుకట్టుట, మతించుట. they assessed damages for this దీనికినష్టముకట్టినారు.

Assessment, as-sess'ment, *n. s.* పన్ను, వరి, ~ of revenue on a village బేరిజు.

Assessor, as-sess'or, *n. s.* నిర్ణయించేవాడు. he who sits by సహాయుడు, కూడాకూర్చుండేవాడు.

Assets, as'sets, *n. s.* సొత్తు, ఆస్తి, అనగావచ్చిన వాడి, లేక, ఋణగ్రస్తుడియొక్క సొత్తు.

To Asseverate, *v. a.* చెప్పుట, స్థిరముగాచెప్పుట.

Asseveration, as-sev-ĕ-rā'shon, *n. s.* చెప్పినమాట, స్థిరముగాచెప్పినమాట. [త.

Assiduity, as-si-dū'i-ty, *n. s.* శ్రద్ధ, ఓపిక, జాగ్ర

Assiduous, as-sid'ū-us, *adj* శ్రద్ధగల, ఓపికగల, జాగ్రతగల.

Assiduously, *adv.* శ్రద్ధగా, ఓపికగా, జాగ్రతగా.

Assign, as-sīn', *n. s.* కర్త, అధికారి.

To Assign, as-sīn', *v. a.* నిర్ణయించుట, నియమించుట, ఏర్పరచుట, ఉదాహరించుట. or to allege, to show చెప్పుట, అగుపరచుట. to transfer ఒప్పగించుట.

Assignable, as-sīn'a-ble, *adj.* ఉదాహరించదగ్గ.

Assignation, as-sig-nā'shon, *n. s.* సంకేతము, నాయకీనాయకులుకూడేటందుకుచేసుకొన్నసంకేతము. She did not come to the place of ~; or, she did not keep her ~ అదిసాంకేతికస్థలమునకు రాలేదు.

Assignee, as-si-nēe', *n. s.* మధ్యవర్తి.

Assignment, as-sīn'ment, *n. s.* నియమించడము, ఒప్పగింత. ~ on the revenues of a district తనఖా, బరాతము, హవాలతు.

To Assimilate, as-sim'i-lāte, *v. a.* సదృశముచేయుట, సమముచేయుట. [సమానమౌట.

To Assimilate, as-sim'i-lāte, *v. n.* సదృశమౌట,

Assimilation, as-sim-i-lā'shon, *n. s.* సదృశముచేయడము, సమానమౌరచడము. ⌴ to the divine image సారూప్యము. [కూలముచేయుట.

To Assist, as-sist', *v. a.* సహాయముచేయుట, అను

To Assist, as-sist', at *v. n.* (or to be present at) ఎదటనుండుట. I assisted at the wedding ఆ పెండ్లిలోవుంటిని. [లము.

Assistance, as-sist'ance, *n. s.* సహాయము, అనుకూ

Assistant, as-sist'ant, *n. s.* సహాయుడు, సహకారి. an ⌴ collector రెండోకలక్టరు.

Assize, as-size', *n. s.* a court of justice న్యాయసభ, విచారణచేసేస్థానము. regulation of price &c. నిరఖునామా, సరుకులవెలకట్టి.

To Associate, as-sō'shāte, *v. n.* కూడుట, సహవాసముచేయుట.

To Associate, as-sō'shi-āte, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, సంయోగముచేయుట. they always ⌴ the ideas of a lawyer and of a thief వాండ్లకులాయరనేమాటవింటేదొంగనేజ్ఞాపకముపస్తున్నది.

Associate, as-sō'shi-āte, *n. s.* సహాయి, కూడావుండేవాడు, చెలికాడు.

Associated, *adj.* చేరిన, కలిసిన.

Association, as-sō-shi-ā'shon, *n. s.* సంబంధము, సాంగత్యము, సహవాసము. or society సభ, కూటము. the union of ideas ఒకటినిపట్టి మరియొకటి జ్ఞాపకమునకు రావడము. they formed an ⌴ for carrying on trade వర్తకముజరిగించడానకుకూటముకూడిరి. [తరలేమర్చరచుట.

To Assort, as-sôrt', *v. a.* తరగతిగాయేర్పరచుట,

Assorted, *adj.* తరవారిగాయేర్పరచిన.

Assortment, as-sôrt'ment, *n. s.* తరవారి. a large ⌴ of goods నానావిధమైనసరుకులు.

To Assuage, as-sūāge', *v. a.* ఉపశమనముచేయుట, శాంతిచేయుట, అణచుట, ఆర్చుట.

To Assume, as-sūme', *v. a.* వహించుకొనుట, దాల్చుట, ఆరోపించుకొనుట. he assumed the power ఆయధికారమునుపొందినాడు. he assumed consequence గర్వించినాడు. he assumed their name వాండ్లపేరునుపెట్టుకొన్నాడు. he assumed a sleeping attitude నిద్రపొయ్యేరీతిగావుండినాడు. he assumed the shape of a serpent సర్పాకారమునుదాల్చినాడు. he assumed the airs of a Prince రాజవేషమువహించినాడు. It assumed consistency అదిఘనీభవించినది. the wound assumed a healthy appearance ఆగాయము ఆరబార వచ్చినది. here we ⌴ a straight line యిక్కడసరిగ్గాఒకగీతవున్నదని అనుకోవలసినది.

Assumed, *adj.* వహించుకొన్న, ధరించిన, ఆరోపితమైన.

Assuming, as-sūm'ing *adj.* అహంకరించిన, గర్వించిన. an ⌴ fellow అహంకారి, గర్విష్ఠుడు.

Assumption, as-sum'shon, *n. s.* వహించుకోవడము. After the ⌴ of the Mysore country మైసూరుదేశమును ఆక్రమించుకొన్నతర్వాత. after his ⌴ of this form వాడుయీ ఆకారమునుధరించిన తరువాత. this is a groundless ⌴ యిదినిర్హేతుకముగా అనుకోవడము. ⌴ of a right స్వాతంత్ర్యమునువహించుకోవడము. ⌴ of a name పేరుపెట్టుకోవడము. the ⌴ of the blessed Virgin Mary స్వర్గారోహణము, స్వర్గారోహణపండుగ.

Assurance, as-shûr'ance, *n. s.* నమ్మిక, అభయము, భరవసా. or impudence మొండితనము. security against loss పూటా, దీన్నిబీమా అంటారు.

To Assure, as-shûre', *v. a.* స్థిరముగాచెప్పుట, రూఢిగాచెప్పుట. I ⌴ you he will punish you for this యిందునగురించి వాడు నిన్నుసిద్ధముగాశిక్షిస్తాడు. I ⌴ you I will go there నేను అక్కడికిపొయ్యేదిసిద్ధము. how can I ⌴ you of it. అందునగురించినీకునేనుయెట్లా స్థిరముగాచెప్పేది.

Assured, *adj.* స్థిరముగాచెప్పిన, రూఢిగాచెప్పిన. I am ⌴ that he is still alive but I don't believe it వాడుయింకాజీవించివున్నాడని అంటారుగాని నేనుదాన్నినమ్మలేదు. I felt ⌴ that you would pardon this తమరుదీన్నిక్షమింతురనిరూఢిగానమ్మినాను. Be ⌴ that he is dead చచ్చినాడనిఘట్టిగానమ్ము.

Assuredly, as-shûr'ed-ly, *adv.* నిశ్చయముగా, నిజముగా, రూఢిగా. you must ⌴ do this నీవుదీన్నిసిద్ధముగాచేయవలసినది.

Asterisk, as'tė-risk, *n. s.* చుక్క, అనగా (*) యీ రీతిగా పుస్తకములో వేసేగురుతు, యీలాటిగురుతులు పదిపన్నెండువేస్తే యిక్కడ గ్రంథములోపమని భావము.

Asterism, as'tė-rism, *n. s.* స్థిరముగావుండేనక్షత్ర సమూహము, సప్తఋషినక్షత్రములు మొదలైనవి.

Astern, a-stern', *adv.* వెనకతట్టున. the boat was ~ ఆపడవవాడకు వెనకతట్టునవుండినది. the boat dropped ~ పడవవాడకు వెనకపడ్డది.

Asthma, ast'ma, *n. s.* ఉబ్బసము, రోజు, శ్వాసకాశము.

Asthmatic, ast-mat'ic, Asthmatical, ast-mat'ic-al, *adj.* ఉబ్బసముగల, శ్వాసకాశముగల.

Astir, *adv.* risen లేచి, నిద్రలేచి, మేలుకొని. they were ~ very early వాండ్లుతెల్లవారిఝామునలేచినారు. they are still ~ వాండ్లుయింకా మేలుకొనివున్నారు. he is not ~ yet వాడుయింకా నిద్రలేవలేదు. [ప్రాతనశబ్దము.

Astonied, *adj.* ఆశ్చర్యపడ్డ, వెరగుపడ్డ, యిది ప్రా

To Astonish, a-ston'ish, *v. a.* ఆశ్చర్యపరచుట.

Astonished, *adj.* ఆశ్చర్యపడ్డ.

Astonishing, *adj.* ఆశ్చర్యకరమైన, అద్భుతమైన.

Astonishingly, *adv.* ఆశ్చర్యముగా.

Astonishment, a-ston'ish-ment, *n. s.* ఆశ్చర్యము.

To Astound, a-stoŭnd', *v. a.* మానుపరచుట, దిగ్భ్రమపరచుట, గాబరాచేసుట. [బరాచేసే.

Astounding, *adj.* మానుపరచే, దిగ్భ్రమపరచే, గా

Astraddle, *adv.* పంగటించుకొని. he stood ~ upon two horses ఒకగుర్రముమీద ఒకకాలు మరిఒకగుర్రముమీద ఒకకాలు పెట్టుకొనిపంగటించుకొనినిలిచినాడు.

Astral, as'tral, *adj.* నక్షత్రసంబంధమైన.

Astray, a-strā', *adv.* దోవతప్పి. the cattle went ~ ఆపశువులుతప్పిపోయినవి. she went ~ వ్యభిచారిణైపోయినది. he led them ~ వాండ్లనుతప్పుదారిని తీసుకొనిపోయినాడు, భ్రమపరచినాడు, మోసముచేసినాడు.

Astride, a-strīde', *adv.* కాళ్లుపంగటించుకొని. he stood ~ కాళ్లుపంగటించుకొని నిలిచినాడు.

Astringency, a-strinġ'en-ċy, *n. s.* ఒగరు.

Astringent, a-strinġ'ent *adj.* ఒగరైన. the karacaya or walnut peel is very ~ కరక్కాయబహు ఒగరు.

Astrolabe, as'trô-lābe, *n. s.* గ్రహములయొక్క ఔన్నత్యమున్ను దూరమున్ను చూచేఆయుధము, యంత్రము. [జ్యోతిష్కుడు.

Astrologer, a-strol'ó-ġĕr, *n. s.* ఫలశాస్త్రజ్ఞుడు,

Astrological, as-trô-loġ'ic-al, *adj.* జ్యోతిశ్శాస్త్రసంబంధమైన, ఫలశాస్త్రసంబంధమైన. [స్త్రము.

Astrology, a-strol'ó-ġy, *n. s.* జ్యోతిషము, ఫలశా

Astronomer, a-stron'ó-mĕr, *n. s.* గణితశాస్త్రజ్ఞుడు, జ్యోతిష్కుడు, సిద్ధాంతి, జోస్యుడు.

Astronomical, as-trô-nom'ic-al, *adj.* గణితశాస్త్రసంబంధమైన, జ్యోతిషసంబంధమైన.

Astronomy, a-stron'ó-my, *n. s.* గణితశాస్త్రము, జ్యోతిశ్శాస్త్రము. Europeans respect ~ but they despise astrology జాతివాండ్లుగణితశాస్త్రమందుగౌరవమునువుంచుతారుగాని ఫలశాస్త్రమునునమ్మరు.

Asunder, a-sun'dĕr, *adv.* విడిగా, ప్రత్యేకముగా, ఒకటితోఒకటిచేరక. he held his hands ~ చెయ్యితోచెయ్యి కలియకుండా పెట్టుకొన్నాడు. the box fell ~ పెట్టెపడిభిన్నాభిన్నమైనది. he cut the rope ~ ఆతాడునుతుండించినాడు.

Asylum, a-sȳ'lum, *n. s.* రక్షకస్థానము, రక్షకము, దిక్కు, గతి, శరణు, ఆధారము.

At, at, *prep.* లోకి, వద్ద, అందు. what is he ~ వాడుయేమిచేస్తాడు. he was then ~ the gate గడపదగ్గరవుండినాడు. he entered ~ the window కిటికగుండాదూరెను. he threw a stone ~ me నామీదరాయివేసినాడు. he frowned ~ me నన్నువురిమిచూచినాడు. she laughed ~ me నన్నుచూచినవ్వినది. he fired ~ the mark but did not hit it గురిచూచి కాల్చినాడుగానితగలలేదు. ~ the well బావిదగ్గర. the dog barked ~ him ఆకుక్కవాణ్నిచూచిమొరిగింది. the cow ran ~ him ఆయావువాణ్నికుమ్మపోయినది. ~ these words he rose యీమాటలువినిలేచినాడు. ~ how much a yard do they sell this cloth యీగుడ్డగెజమెట్లా అమ్ముతారు. ~ ten o'clock పదిఘంటలకు. ~ this యిందుకు. he was disgusted ~ this యిందుకు అసహించినాడు. grieving ~ her absence అదిలేనందుకువ్యాకులపడి. he was surprised ~ it అందున గురించి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. he was frightened ~ this యి•

దుకుభయపడ్డాడు. I was ⁓ this expense for you నీనిమిత్త్యమైయీవ్రయమువడ్డాను. he was angry ⁓ this యిందునగురించికోపగించుకొన్నాడు. ⁓ all యింతమాత్రము. not ⁓ all యింతమాత్రము లేదు. there is nobody ⁓ all యెవరూలేరు. there is nothing ⁓ all ఒకటీలేదు. he did not weep ⁓ all వాడుయేడవనేలేదు, వాడుబొత్తిగా యేడవలేదు. ⁓ the bottom అడుగున. a child ⁓ the breast చంటిబిడ్డ. ⁓ dawn ఉదయాన. I came here ⁓ his desire అతనిఉత్తరవుమీదయి క్కడికివచ్చినాను. ⁓ a distance దూరాన. he knocked ⁓ the door తలుపునుతట్టినాడు. he lives ⁓ ease సుఖముగావున్నాడు, క్షేమముగా వున్నాడు. ⁓ the end తుదను, తుదకు. ⁓ every word మాటమాటకు. ⁓ a great expense బహుప్రయ యముచేసి. ⁓ first మొదట, తొలుత. ⁓ hand దగ్గర. I had no servants ⁓ hand నాదగ్గరపని వాండ్లువుండలేదు. If you have that book ⁓ hand ఆపుస్తకమునీవద్దవుంటే. I received it ⁓ his hands అతనిచేతినుండాతీసుకొంటిని. when summer is ⁓ hand యెండకాలముతటస్థమయ్యే టప్పటికి. I was then ⁓ home యింట్లోవుంటిని. ⁓ last తుదకు, కడాపట. ⁓ least మెట్టుకు, అధమం, కడకు,యింతతక్కువైనా. If they don't come I ⁓ least will come వాండ్లురాకుంటేనేనైనా వస్తాను. Not being ⁓ leisure to go there అక్కడికిపోతీరక. ⁓ length తుదకు, కడాపట. Look ⁓ this దీన్నిచూడు. I was ⁓ a loss what to do నాకుఒకటీతోచకవుంటిని. ⁓ most నిండావుంటే. the child is ⁓ most five years old ఆబిడ్డకునిండావుంటే అయిదేండ్లువుండును. ⁓ night రాత్రిలో. so late ⁓ night యింతరాత్రిలో, రాత్రియింతప్రొద్దుపోయి. ⁓ no time was he there వాడుఅక్కడఒకనాడూవుండలేదు. ⁓ noon మధ్యాహ్నమందు. ⁓ once ఒకదెబ్బన. all ⁓ once అంతాఒకేదెబ్బన, అకస్మాత్తుగా. they are now ⁓ peace శాంతముగావున్నారు, సమాధానముగా వున్నారు. ⁓ pleasure యథేచ్ఛగా, ఇష్టముచొప్పున. ⁓ present యిప్పట్లో. ⁓ random అనియమముగా, వూరికే, మొత్తముగా, సరకటున. they shot ⁓ random గురిలేకవూరికేకాల్చినారు. a word spoken ⁓ random మొత్తముగా చెప్పినఒకమాట. ⁓ the rate of ten rupees పది రూపాయలుచొప్పున. ⁓ the present rate యిప్పటిలెక్కకు. ⁓ any rate మెట్టుకు, యెట్లాగైనా, యేవిధానసైనా. If you cannot do all the work to-day ⁓ any rate do half of it నేటిలోగాఆ పని అంతా చేయకుంటే మెట్టుకు సగమైనా చెయ్యి. you must go there ⁓ any rate నీవుయేవిధానసైనా అక్కడికిపోవలెను. the ship is ⁓ sea ఆవాడలోసముద్రములోవున్నది. he lay ⁓ my side నాపక్కనపండుకొన్నాడు. ⁓ sight చూచినక్షణము. ⁓ full speed అతిత్వరగా. the work is ⁓ a stand పనినిలిచివున్నది. I was ⁓ a stand యేటూతోచకవుంటిని. ⁓ the time he arrived వాడువచ్చిచేరినప్పుడు. ten ⁓ a time పదిపదికుపదేసి. ⁓ that time అప్పుడు, అప్పట్లో, ఆకాలమందు. ⁓ one time ఒకప్పుడు. ⁓ times అప్పుటప్పటికి, ఒకఒకవేళ. they are ⁓ variance వాండ్లు ద్వేషముగావున్నారు. they are ⁓ war యుద్ధముచేస్తున్నారు,కలహపడుతున్నారు. he was ⁓ his wit's end for a dinner కూటికియెట్లాఅనిమిణకరిస్తున్నాడు. he is now ⁓ work పని మీదవున్నాడు. ⁓ the worst or ⁓ the best మెట్టుకు. ⁓ my saying this నేనుయిట్లాచెప్పినందున. ⁓ his consenting అతనిసమ్మతిమీద. ⁓ going out I met him బయటపోతూవుండగా వాడునాకుయెదురుపడ్డాడు. ⁓ him again! మళ్లీవాడిమీద, యుద్ధములోవుస్కుకొలిపేమాట. [న్నది.

Ate, āte, the past of Eat భోజనముచేసినది, తి

Atheism, ā'thē-ism, *n. s.* దేవుడులేదనేమతము, నాస్తికమతము, శూన్యవాదము.

Atheist, ā'thē-ist, *n. s.* దేవుడులేదనేవాడు, నాస్తికుడు, శూన్యవాది. a practical ⁓ దేవుడనేతలంపులేనివాడు.

Atheistic, Atheistical, ā-thē-is'tic-al, *adj.* దేవుడులేదనేమతముగల, నాస్తికమతసంబంధమైన,దైవతిరస్కారమైన.

Athirst, a-thērst', *adv.* దప్పికగా, దాహముగా.

Athletic, ath-let'ic, *adj.* దృఢగాత్రుడైన, బలిష్ఠుడైన, పుష్టిగల.

Athwart, a-thwārt', *adv.* అడ్డముగా.

Atilt, a-tilt′, *adv.* ఒరిగి. the dish is ⌴ ఆతట్టఒరిగివున్నది.

Atlantic, at-lan′tic, *n. s.* Africa కున్ను America కున్నుమధ్యవుండేసముద్రము.

Atlas, at′las, *n. s.* a mountain ఒకపర్వతనామము. a book of maps దేశాదేశపటములుగల పుస్తకము. a sort of silk అతలసు అనేఒకతరహాపట్టు.

Atmosphere, at′mŏ-sfēre, *n. s.* ఆకాశము, భూగోళమునుచుట్టుకొనివుండేవాయువు. on account of the thickness of the ⌴ I could not see the hill మబ్బుగావుండడముచేత ఆకొండ తెలియలేదు, మంచుకమ్ముకొన్నందున ఆకొండతెలియలేదు. on account of the clearness of the ⌴ ఆకాశము స్వచ్ఛముగావుండడమువల్ల, నిర్మలముగావుండడమువల్ల. He lives in an ⌴ of learning విద్వద్గోష్ఠిలోవున్నాడు. they live in an ⌴ of ignorance and vice వాండ్లు అజ్ఞానగ్రస్తులైవున్నారు, వాండ్లను అజ్ఞానమున్ను దుర్మార్గమున్ను చుట్టుకొన్నవి.

Atmospheric, Atmospherical, at-mŏ-sfer′ic-al, *adj.* వాయుసంబంధమైన, భూగోళమునుఆవరించుకొనివుండేగాలిసంబంధమైన. ⌴ air సహజమైనగాలి.

Atom, at′om, *n. s.* అణువు, రేణువు, నలుసు. he has not an ⌴ of food వాడికిరవంతైనా ఆహారములేదు. there is not an ⌴ of reason for this దీనికియించుకైనాకారణములేదు. he broke it to atoms దాన్నినుగ్గునుగ్గుగాచేసినాడు.

Atomic, Atomical, a-tom′ic-al, *adj.* అణుప్రాయమైన. ⌴ bodies పరమాణువులు.

To Atone, a-tōne′, for *v. a.* పాపపరిహారముచేసుట, పాపనివృత్తిచేసుట, ప్రాయశ్చిత్తము చేసుట. he atoned for this fault with his life యీతప్పునుతనతలతోచెల్లించినాడు. he atoned for our sins with his life తనప్రాణమునుయిచ్చిమనపాపములనుపరిహారింపచేసినాడు.

Atonement, a-tōne′ment, *n. s.* ప్రాయశ్చిత్తము, పరిహారము, పాపనివృత్తి. he did me an injury and as some ⌴ he obtained me this situation నన్నుగురించిఒక అన్యాయమునుజరిగించి దానికిపరిహారముగా నాకుయీవుద్యోగముయిచ్చినాడు.

Atop, a-top′, *adv.* పైన, మీద. [మహాచెడ్డ.

Atrocious, a-trō′shus, *adj.* అతిదుష్ట, అతిపాపిష్ఠి,

Atrociously, a-trō′shus-ly, *adv.* అతిదుష్టతనముగా, అతిపాపిష్ఠిగా. ⌴ wicked అతిపాపిష్ఠియైన.

Atrociousness, *n. s.* అతిపాపిష్ఠితనము, అతిదుర్మార్గ

Atrocity, a-troc′i-ty, *n. s.* దుర్మార్గము. [ము.

Atrophy, at′rŏ-fē, *n. s.* క్షయరోగము.

To Attach, at-tach′, *v. a.* అంటించుట, కూర్చుట, చేర్చుట. he attached the string to the stone రాతికిదారముకట్టినాడు. he attached the paper to the wall ఆకాకితమునుగోడకుఅంటించినాడు. Love attached them to her మోహముచేతదానికిబద్ధులైనారు. this behaviour attached his friends to him యిట్లానడుచుకొన్నందునవాడిస్నేహితులు వాడికివశ్యులైనారు. Fear attached them to me భయము చేతవాండ్లు నన్నుకర్చుకొని వుండినారు. I attached another meaning to your words నీమాటలకువేరే అర్థముచేసినాను. I ⌴ no weight to what he says వాడిమాటనాకులక్ష్యములేదు. they attached him to me as a teacher అతణ్నినాకు చదువుచెప్పడానకై యేర్పరచినారు. to seize జప్తిచేసుట, అంటుకొనుట, పట్టుకొనుట. he attached their property for the debt అప్పుకుగానువాండ్లసొత్తులను జప్తిచేసినాడు. he attached himself to the prince రాజును అనుసరించివుండినాడు. to gain over వశ్యముచేసుకొనుట.

To Attach, at-tach′, *v. n.* కలుగుట, తగులుట, అంటుట. Some doubt attaches to this యిందుకు కొంచెముఅనుమానమువున్నది. No blame attaches to me in this యిందులోనాకుఒకటీ అంటదు.

Attached, *adj.* అంటించిన, చేరిన. a kite with a tail ⌴ to it తోకగలఒకఘాలిపటము. a paper attached to the wall గోడకుఅంటించినకాకితము. he is much ⌴ to you వాడికినీయందునిండా విశ్వాసము. Five servants ⌴ to this office యీకచ్చేరితోచేరిన అయిదుగురునవుకర్లు. some land ⌴ to this village యీవూరితోచేరినకొంతనేల. all of them are ⌴ to his opinion అందరున్ను అతనిఅభిప్రాయమునేఅనుసరించివున్నారు.

Attachment, at-tach′ment, *n. s.* fidelity, regard, స్నేహము, అనురాగము, విశ్వాసము. by warrant జప్తి. ⌴ to a faith or creed మతాభిమానము. af-

ter the ~ of his property వాడిసొత్తుజప్తి అయినతరువాత.

To Attack, at-tack′, *v. a.* పైబడుట, పైబడికొట్టుట, దూరుట. they attacked me with abuse తిట్టసాగినారు. they attacked his reputation వాణ్ని దూషించనారంభించినారు. If you don't ~ the snake it will not ~ you నీవుపాముమీదికిదూరకుంటే అదినీమీదికిదూరదు. they attacked the town ఆపట్టణముమీదపడ్డారు. the robbers attacked the house దొంగలుఆయింటిమీదపడ్డారు. white ants attacked the wood ఆకొయ్యకు చెదల్లుపట్టింది. Fever attacked him suddenly వాడికి అకస్మాత్తుగా జ్వరమువచ్చినది, జ్వరము తగిలింది. they attacked the loaf తినసాగినారు.

Attack, at-tack′, *n. s.* పైబడడము, పైబడికొట్టడము, దూరడము. the enemy made four attacks upon the town ఆపట్టణముమీదశత్రువులునాలుగుమాట్లువచ్చిపడ్డారు. I had an ~ of fever yesterday నిన్ననాకుజ్వరముతగిలింది.

Attacked, *adj.* పైబడ్డ, దూరిన, కనిపించిన. the corn was ~ by insects ఆపయిరుకుచీడపట్టింది. he was ~ by fever వాడికిజ్వరముతగిలింది. the sugar which is ~ by ants చీమలుముసురుకొన్నచక్కెర.

To Attain, at-tān′, *v. a.* చేరుట, చెందుట, పొందుట. he attained the top of the hill ఆకొండకొనకుచేరినాడు. he attained fame వాడికికీర్తిలభించినది, యశస్సునుపొందినాడు. he attained to a great age వృద్ధాప్యమును చెందినాడు. he attained his object అతని అభిమతముచెయి కూడినది, సిద్ధించినది. he attained learning విద్యనుసంపాదించినాడు.

Attainable, at-tān′a-ble, *adj.* పొందతగ్గ, లభించతగ్గ. learning is ~ by application శ్రద్ధచేతవిద్యసాధ్యమయ్యేటిది.

Attainder, at-tān′dĕr, *n. s.* రాజనిగ్రహము, రాజుచేసినబహిష్కారము, వెలి. the king reversed their ~ వెలివేసియుండినవాండ్లను రాజుమళ్లీచేర్చుకొన్నాడు. [యికూడిన.

Attained, *adj.* చేరిన, చెందిన, పొందిన, లభించిన, చె

Attainment, at-tān′ment, *n. s.* లభ్యమయ్యేటిది, ప్రాప్తమయ్యేటిది. that is easy of ~ అదిసులభముగాలభ్యమయ్యేటిది. difficult of ~ దుర్లభము, దుర్ఘటము. the ~ of our wishes is prevented by this యిదిమాయిష్టసిద్ధికిఅభ్యంతరమైనది. a man of great attainments విద్వాంసుడు. his attainments are trifling వాడునేర్చుకొన్నదిస్వల్పము. a man of classical attainments సాహిత్యసంపన్నుడు.

Attainted, *adj.* నేరముమోపబడ్డ, దోషగ్రస్తుడైన, నిగ్రహింపబడ్డ, రాజుచేతనిగ్రహింపబడ్డ.

To Attemper, at-tem′pĕr, *v. a.* to mingle కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట. *to weaken* వేగమణచుట, తీక్ష్ణమణచుట. to soften శాంతపరచుట.

To Attempt, at-temt′, *v. a.* యత్నముచేసుట. thieves attempted my house నాయింట్లోచొరబడేటందుకు దొంగలుయత్నముచేసినారు.

Attempt, at-temt′, *n. s.* యత్నము, ప్రయత్నము. they made an ~ upon his life వాణ్నిచంపవలెనని చూచినారు.

To Attend, at-tend′, *v. a.* to accompany అనుసరించుట, కూడావచ్చుట. to wait upon కొలుచుట, పరిచర్యచేసుట. what doctor attends you నీకుయెవడువైద్యముచేస్తాడు. he attends me నాదగ్గిరవున్నాడు, నాకువైద్యముచేస్తాడు. he attended the auction యేలమునకువచ్చినాడు. I will ~ your arrival తమరాకకెదురుచూస్తావుందును. Two horsemen ~ the governor when he goes out గవనరుబయట పొయ్యేటప్పుడు రెండుతురుపు సవార్లువెంటపోతారు. you must ~ me every day ప్రతిదినము నీవునాదగ్గిరికి రావలసింది. Fortune will ~ the brave ధైర్యముగలవారిని భాగ్యము అనుసరించును. Success attended our efforts మాయత్నములుసఫలమైనవి. he attended church last night రాత్రిగుడికివచ్చివుండినాడు. they attend school by ten పదిఘంటలకుబడికివస్తారు. the king attended the feast with his retinue రాజుతనపరివారముతోకూడా ఆవుత్సవానికివచ్చినాడు. the fever was attended by vomitting జ్వరముతోకూడా వాంతివచ్చినది. the church was ill attended గుడికిశానామందిరాలేదు. the church was well attended గుడికిశానామందివచ్చినారు. this was attended with many advan-

tages యిందువల్ల శో నా ఫలముకలిగినది. Rain not attended with thunder ఉరుములేనివాన.

To Attend, at-tend′, *v. n.* to give attention విను ట, లక్ష్యపెట్టుట, గమనించుట. to be present వచ్చుట, హాజరౌట. he attended at court కోర్టు లోహాజరైనాడు. the constable who attends on the Judge జడ్జిదగ్గర తైనాత్తుగావుండే బంట్రోతు. I have ten patients to ~ to నేనుపదిమందికి వైద్యముచేస్తాను. why don't you ~ to me when I speak to you నీతోనేనుచెప్పుతూవుంటే నాపై మీదనీకెందుకులక్ష్యములేదు. If you do not ~ or if you do not ~ to me నీవువినకుంటే. I will ~ to it దాన్నిజాగ్రతచేస్తాను. I will ~ to your orders తమఆజ్ఞను శిరసావహిస్తాను. he attended at church but did not ~ to the preacher గుడికి వచ్చినాడుగాని గురువుచెప్పినదానిమీద వాడిమన సునుయెంతమాత్రముపెట్టలేదు. he came there attended by five people అయిదుమందితోకూడా వచ్చినాడు.

Attendance, at-tend′ance, *n. s.* the act of waiting on or serving పరిచర్య, పూజగము. there is not much to do but only regular ~ is requisite అక్కడచేయవలసిందినిండామేమిలేదు అయి తే క్రమముగాపోయిహాజరుగావుండవలెను. the ~ at the feast was thin ఆవుత్సవానికివచ్చిన ప్రజ కొంచెము. they are in ~ హాజరుగావున్నారు, కనిపెట్టుకొని వున్నారు. they are not in ~ వాం డ్లు హాజరుగావుండలేదు. they gave ~ there అక్కడహాజరైనారు. I danced ~ upon him for ten days పదిదినములుఅతనిదగ్గరవృథాగా తిరు గుతూవుంటిని. medical ~ was given to the poor బీదలకు వైద్యముచేయబడ్డది. I procured the ~ of a doctor ఒకవైద్యుడువచ్చి హాజరయ్యేటట్టుచే సినాను. [డు.

Attendant, at-tend′ant, *n. s.* పరిచారకుడు, పనివా

Attendant, at-tend′ant, *adj.* అనుసరించివుండే, కూడావుండే. with its ~ advantages దానితో చేరినఫలములతో.

Attended, (Shak. says) "Enter the Queen, attended." పరివారముగారాణిపాత్రప్రవేశము.

Attention, at-ten′shon, *n. s.* ధ్యానము, లక్ష్యము, గమనము. her beauty attracted his entire ~ వాడిమనస్సంతాదాని అందము మీదపోయినది. Every thing attracts the ~ of a child బిడ్డలమొ క్క మనసు అన్నిటిమీద పారుతుంది, బిడ్డలకుఅం తాచోద్యమే. he reads with ~ అక్కరగాచదు వుతాడు. he diverted or distracted their ~ వాండ్లుమరాకు పడేటట్టుచేసినాడు. he fixed his ~ on this వాడిమనస్సును దానిమీదవుంచినాడు. he did this to disturb or divert my attention నామనస్సుకుకలతబుట్టేటట్టు దీన్నిచేసినాడు. he read the letter with ~ ఆజాబునుతదేక ధ్యానముగా చదివినాడు. he paid or shewed much ~ to me నన్నుబహుగా సన్మానించినాడు. Lend me your ~ దయంతదయచేసివినండి. the attentions which he paid her ఆమెకు అతను చేసి నమర్యాదలు. they paid no ~ to my orders నాఉత్తరవునులక్ష్యపెట్టలేదు.

Attentive, at- ten′tive, *adj.* జాగ్రతగల. Be ~ జాగ్రతగావుండు, మరాకులేకవుండు. [కులేక.

Attentively, *adv.* జాగ్రతగా, ఎచ్చరికగా, మరా

Attenuated, *adj.* సన్నమైన.

Attenuation, *n. s.* సన్నముకావడము.

To Attest, at-test′, *v. a.* ప్రమాణముగాచెప్పుట, సాక్షిచెప్పుట, సాక్షిచేవ్రాలుచేసుట. I can ~ the truth of this యిదియథార్థమని నేనుపలకగల ను. I can ~ the efficacy of this medicine యి దిగుణమైనమందని ప్రమాణముగాచెప్పగలను.

Attestation, at-tes-tā′shon, *n. s.* ప్రమాణము, సా క్ష్యము.

Attested, *adj.* చేవ్రాలుగల, సాక్షిచేవ్రాలుగల. a bond ~ by three witnesses ముగ్గురిసాక్షిచేవ్రా లుగలపత్రము. an ~ copy of this paper యీ దస్తావేజుకు అధికారిచేవ్రాలుగల నకలు. the truth of this has been ~ by thousands దీని మొ క్క వాస్తవ్యమునులక్షమందిపలికివున్నారు.

Attic, at′tic, *adj.* (Belonging to Attica) అట్టికాదే శసంబంధమైన, ఉత్కృష్టమైన, శ్రేష్ఠమైన. ~ elegance అతిశృంగారము. ~ ease అతిసౌఖ్య ము. the attics of a house నాలుగు అయిదు అం తస్తులుగలమిద్దెయింటికొననువుండేచిన్నగది.

To Attire, at-tīre′, *v. a.* అలంకరించుట, తొడుగుట. she attired herself in silk పట్టుబట్టలు అలంకరించుకొన్నది. he attired his family splendidly యింట్లోవాండ్లందరికిమంచిపుడుపులిచ్చినాడు.

Attire, at-tīre′, *n. s.* ఉడుపు, వేషము. Royal ∟ రాజవేషము.

Attired, *adj.* అలంకరింపబడ్డ, తొడుక్కొన్న.

Attitude, at′ti-tūde, *n. s.* వైఖరి, తీరు. he painted her in a sitting ∟ దాన్నికూర్చున్నవైఖరిగావ్రాసినాడు. while affairs were in this ∟ వ్యవహారము యీరీతినివుండగా.

To Attitudinize, *v. a.* అభినయించుట. (Johnson uses it in Boswell. 1784.)

Attorney, at-tur′nē, *n. s.* వకీలు, లాయరు, గుమాస్తా, వ్యవహారముచూచేవాడు. ∟ general గవనరుమంటువకీలు. a village ∟ గ్రామకరణము. a power of ∟ అధికారపత్రిక.

To Attract, at-tract′, *v. a.* ఆకర్షించుట, ఈడ్చుట. the magnet attracts iron సూదంటురాయి యినుమునుఆకర్షిస్తున్నది. It attracted my attention నామనసుదానిమీదపోయింది.

Attraction, at-trac′shon, *n. s.* ఆకర్షణము. the power of alluring మనోహరత. this poem has many attractions for the native reader, but none for the English critic యీకావ్యముయీదేశస్థులకు మనోహరమైనది గాని యింగ్లీషు వాండ్లకు రమ్యముకాదు, యిష్టముకాదు. Personal attractions సౌందర్యము. attraction of gravitation భూగోళాకర్షణశక్తి.

Attractive, at-tract′ive, *adj.* ఆకర్షించే, మనోహరమైన.

Attractiveness, *n. s.* మనోహరత్వము.

Attributable, at-trib′ū-table, *adj.* ఆరోపించతగ్గ. this fever is ∟ to your eating fruit నీవుపండ్లుతిన్నందున జ్వరమువచ్చినది, నీవుపండ్లుతిన్నది యీజ్వరానికి కారణము. this delay is not ∟ to him యీ ఆలస్యమువాడివల్ల వచ్చినదికాదు.

To Attribute, at-trib′ūte, *v. a.* ఆరోపించుట. I ∟ my illness to bathing జ్వరముస్నానముచేసినందువల్లవచ్చినదని తోస్తుంది. Why do you ∟ your misfortunes to him నీకువచ్చిన ఆపదలను వాడిమీదయెందుకు ఆరోపిస్తావు. they ∟ this to you యిదినీవల్లకలిగినదంటారు, దీన్నినీమీదపెట్టుతారు.

Attribute, at′tri-būte, *n. s.* ధర్మము, లక్షణము, గుణము, విశేషణము. the divine attributes ఈశ్వరమహిమలు. the divine attributes are mercy, justice, power, wisdom, eternity &c. కరుణ, నీతి, శక్తి, జ్ఞానము, నిత్యత్వముమొదలైనవి దేవుడియందు వుండేగుణములు.

Attributed, *adj.* ఆరోపించబడ్డ. this poem is ∟ to him యీకావ్యము అతనుచెప్పినదంటారు. this error is attributed to haste యీతప్పు అవశ్రముచేత కలిగినదంటారు. this quarrel is ∟ to him యీకలహమువాడివల్ల వుట్టినదంటారు.

Attribution, *n. s.* స్తుతి, స్తోత్రము, మెప్పు, కొనియాడడము.

Attrition, at-trish′on, *n. s.* తోరియడము, రాపిడి. this fire was produced by ∟ యీనిప్పుమథించుటచేతపుట్టినది. grieving for sin పశ్చాత్తాపము.

To Attune, at-tūne′, *v. a.* శ్రుతికూర్చుట.

Auburn, â′burn, *adj.* చల్లవర్ణమైన. ∟ hair చల్లవెంట్రుకలు.

Auction, âc′shon, *n. s.* ఏలము.

Auctioneer, ăc-shon-ēr′, *n. s.* ఏలమువేసేవాడు.

Audacious, ă-dā′shus, *adj.* సిగ్గుమాలిన, గండాగుండిమైన, సాహసముగల, నిర్భయమైన.

Audacity, ă-dac′i-ty, *n. s.* సిగ్గుమాలినతనము, గండాగుండితనము, సాహసము, నిర్భయము.

Audible, â′di-ble, *adj.* వినదగ్గ, వినే. their steps were not ∟ వాండ్ల అడుగులచప్పుడువినబడలేదు.

Audibly, â′di-bly, *adv.* వినేటట్టుగా.

Audience, âd′yence, *n. s.* వినడము, ఆలకించడము. or visit దర్శనము. the governor gave him an ∟ గవనరు అతనికిదర్శనమిచ్చినాడు. or hearers వినేవాండ్లు. he spoke for a long time and his ∟ were much pleased వాడుబహుసేపు మాట్లాడినాడు విన్నవాండ్లు నిండాసంతోషించిరి. To day the ∟ at church was thin యీవేళగుడిలోజనముమట్టు. the hall of audience or audience chamber కొలువుకూటము.

To Audit, â′dit, *v. a.* లెక్కను విమర్శించుట, తనకీచేసుట.

Audit, â′dit, *n. s.* లెక్కవిమర్శ, లెక్కనుతనకీచేయడము.

Auditor, â'di-tor, *n. s.* or hearer వినేవాడు. or examiner of accounts లెక్కలనువిమర్శచేసే అధికారి. [నము, వినేజనసమూహము.

Auditory, â'di-tor-y, *n. s.* or congregation వినేజ

Auditory, â'di-tor-y, *adj.* శ్రవణేంద్రియసంబంధమైన. the ⌣ nerves శ్రవణేంద్రియసంబంధమైన నరములు.

Auditress, â'di-tress, *n. s.* వినేస్త్రీ.

Auger, â'gĕr, or Augre, *n. s.* బరమా, తొరపణము, పిడిసాన. ⌣ hole బెజ్జము, రంధ్రము.

Aught, ât, *n. s.* or *pron.* any thing యేదైనా, యేమైనా. Did he say ⌣ వాడుయేమైనాచెప్పినాడా. For ⌣ I know he is dead ఒకవేళచచ్చినాడేమో. For ⌣ I know those men are brothers వాండ్లు ఒకవేళ అన్నదమ్ములేమో. he may burn his house down for ⌣ I care వాడుయింటినికాల్చివేస్తే కాల్చివేయనినాకేమి. [చేసుట.

To Augment, ăg-ment', *v. a.* పెంచుట, అభివృద్ధి

To Augment, âg'ment, *v. n.* పెరుగుట, అభివృద్ధి యౌట. [ద్ధి.

Augment, ăg'ment, *n. s.* (the temporal ⌣) వృ

Augmentation, ăg-men-tā'shon, *n. s.* వృద్ధి, అభివృద్ధి, అధికరించబడడము.

Augmented, *adj.* వృద్ధియైన, అభివృద్ధియైన, పెరిగిన.

To Augur, â'gur, *v. n.* శకునముచేతవూహించుట, వూహించుట. On meeting an elephant he augured good luck on his journey వాడుప్రయాణమయ్యేటప్పుడు యేనిగ వచ్చినందున మంచిశకునమనుకొన్నాడు. From this wind I ⌣ rain యీగాలివల్లవానవస్తుందనివూహిస్తిని. From this I should ⌣ his recovery యిందుచేతవాడికిరోగముకుదురుతుందని వూహిస్తాను.

Augur, â'gur, *n. s.* శకునఫలముచెప్పేవాడు.

Augury, â'gū-ry, *n. s.* శకునము, శకునశాస్త్రము.

August, ă-gust', *adj.* noble మహానియ్యమైన, అతిఘనమైన. the queen and her ⌣ mother రాణిగారున్నుమాతుశ్రీగారైన ఆ మెతల్లిగారున్ను.

August, â'gust, *n. s.* యెనిమిదోనెల.

Augustus, *n. s.* క్రీస్తునిండాపుట్టినప్పుడు ఒకరాజు పేరు. Augustan age ఆ రాజుయొక్క కాలము, అతనిహయాము.

Aulic, â'lic, *adj.* సభాసంబంధమైన.

Aunt, ânt, *n. s.* తలితండ్రులతోడపుట్టిన ఆడవాండ్లు, అనగా మేనత్త, పినతల్లి.

Aurelia, ă-rēl'ya, *n. s.* పురుగుగూడు.

Auricle, â'ri-cle, *n. s.* of the heart చెవి, అనగా హృదయములో రక్తము పోవడమునకు రావడమునకు గానుపుండే ద్వారము. [పుము.

Auricula, ă-ric'ū-la, *n. s.* దివ్యమైనఒకపుష్పవిశే

Auricular, ă-ric'ū-lar, *adj.* చెవిలోచెప్పిన, రహస్యమైన.

Auriferous, ă-rif'er-us, *adj.* స్వర్ణోత్పాదకమైన.

Aurora, ă-rō'ra, *n. s.* ప్రాతఃకాలదేవత.

Aurora-Borealis, ă-rō'ra-bō-rē-ā'lis, *n. s.* ఆకాశములో వుత్తరపార్శ్వమునరాత్రిలో అగుబడేఒకజ్యోతి.

Auspices, *n. s.* శకునము. or patronage ప్రోద్బలము, కరుణ, కటాక్షము. favourable ⌣ in a fever జ్వరములోసుగుణచిహ్నములు.

Auspicious, ă-spish'us, *adj.* శుభమైన, మంగళమైన, శ్రేయస్కరమైన, అనుకూలమైన. In an ⌣ hour సుముహూర్తమందు. on the ⌣ day ఆ శుభదినమందు. [యస్కరముగా, అనుకూలముగా.

Auspiciously, *adv.* శుభముగా, మంగళముగా, శ్రే

Austere, ă-stēre', *adj.* కఠినమైన, క్రూరమైన, మొండియైన, గడుసైన. ⌣ behaviour క్రూరనడక. ⌣ man క్రూరుడు, కఠినుడు. ⌣ rebuff క్రూరమైనచీవాట్లు.

Austerely, *adv.* కఠినముగా, క్రూరముగా.

Austereness, *n. s.* కఠినత్వము, క్రౌర్యము.

Austerity, ă-ster'i-ty, *n. s.* కాఠిన్యము, క్రౌర్యము, ఖండితము. religious ⌣ తపస్సు.

Austral, â'stral, *adj.* దక్షిణదిక్కుసంబంధమైన.

Australia, *n. s.* దక్షిణసముద్రమందుండే ఒకదేశము. [ప్రమాణసిద్ధమైన.

Authentic, ă-then'tic, *adj.* నిజమైన, యథార్థమైన,

Authentically, *adv.* నిశ్చయముగా, యథార్థముగా, ప్రమాణసిద్ధముగా.

To Authenticate, ă-then'ti-cāte, *v. a.* నిజపరచుట, నిశ్చయపరచుట, రూఢిచేసుట, ప్రమాణపూర్వకముగాసిద్ధపరచుట.

Authenticated, *adj.* ప్రమాణసిద్ధమైన, ప్రామాణికమైన, నిశ్చయమైన, రూఢమైన.

Authentication, *n. s.* నిజముకావడము. after the ~ of this bond యీపత్రముప్రామాణికమైనదని సిద్ధమైన తరువాత. [యాథార్థ్యము, నిజము.

Authenticity, ă-then-tic′i-ty, *n. s.* ప్రామాణికత,

Author, â′thor, *n. s.* కారకుడు, కర్త. who is the ~ of this book యీగ్రంథకర్తయెవడు, యీగ్రంథముచెప్పినవాడెవడు. he is the ~ of this mischief యీదుర్మార్గమునకువాడేకారకుడు. he was the ~ of this quarrel యీజగడానకు కారణము వాడు,మూలమువాడు. [Author.

Authoress, *n. s.* కారకురాలు, కర్తయైనస్త్రీ. See

Authoritative, ă-thor′i-tà-tive, *adj.* ప్రామాణికమైన, అధికారముగల. [ముగా.

Authoritatively, *adv.* ప్రామాణికముగా, అధికార.

Authority, ă-thor′i-ty, *n. s.* power, అధికారము. that country is now under their ~ ఆదేశమిప్పుడువాండ్ల అధికారములోవున్నది, ప్రభుత్వములోవున్నది. A Ruler, one who is in power అధికారి. the local authorities or the village authorities అక్కడి అధికారులు. he is in ~ as a Magistrate వాడుమేజిస్ట్రేటు అధికారములోవున్నాడు. one vested with ~ అధికారి. or testimony ఉదాహరణ, సాధకము, ఆకరము. this letter is my ~ for selling the house ఆయింటిని అమ్మడానకు యీజాబునాకుదస్తావేజు. I had this story from good ~ యీసంగతినినమ్మతగినవారివల్ల విన్నాను. he cited a verse as an ~ for this interpretation యిట్లా అర్థముచెప్పడమును గురించి ఒక శ్లోకము వుదాహరణగాచెప్పినాడు.

To Authorize, â′thŏ-rīze, *v. a.* అధికారమిచ్చుట. I authorize you to receive the money ఆరూకలను పుచ్చుకోవడానకునీకుఅధికారముయిచ్చినాను. Johnson's Dictionary authorizes this word యీమాటకుజాన్సన్‌నిఘంటు ఆధరవునుకలగచేస్తున్నది, యీమాటకుజాన్సన్‌నిఘంటువుదాహరణగావున్నది.

Authorized, *adj.* అధికారముగల, ఉత్తరవుగల. the ~ quantity వుత్తరవైయుండేమొత్తము. ~ measure కరారుగావుండే కొలముట్టు. he paid the ~ sum యెంతకువుత్తరవైనదోఅంతమొత్తముచెల్లించినాడు. an ~ phrase ఉదాహరణబలముగలవాక్యము. I don't feel myself ~ to do this దీన్నిచేయడమునకునాకువుత్తరవులేదు.

Authorship, *n. s.* కారకత్వము, కర్తృత్వము. he proved his ~ వాడు ఆగ్రంథకర్త అయినట్టు అగుబడుతాడు. the ~ of this is disputed యీగ్రంథకర్తఫలానివాడనియేర్పడక వివాదముగావున్నది.

Autobiography, *n. s.* స్వచరిత్ర. he wrote an ~ స్వచరిత్రనుతానేవ్రాసినాడు. [రము.

Autocracy, *n. s.* ఏకఛత్రాధిపత్యము, స్వేచ్ఛాధికా

Autocrat, *n. s.* ఏకఛత్రాధిపతి, నిరంకుశప్రభువు. Russia యొక్క రాజుకుయీకితాబు చెల్లుతుంది.

Auto da Fe, *n. s.* మతక్రియ, అనగాతమమతముకాని వాండ్లనుప్రాణముతోతగలపెట్టేక్రియ, యిది Portuguese భాష.

Autograph, â′tŏ-graf, *n. s.* స్వహస్తాక్షరము. this letter is the governor's ~ యీజాబు గవనరుయొక్క స్వహస్తాక్షరము.

Automaton, ă-tom′a-ton, *n. s.* కీలుబొమ్మ, తనకుతానేఆడేకీలుబొమ్మ. an ~ horse కీలుగుర్రము. an ~ eagle కీలుగరుత్మంతుడు.

Autumn, â′tum, *n. s.* ఆకులురాలేకాలము, యెండ్లకాలము, మూడో ఋతువు, అనగాయెండకాలమునకున్ను చలికాలమునకున్ను మధ్యవుండేకాలము, యిదిసాధారణముగా August, September, and October మాసములనబడుతవి. In the ~ of life పష్టిపూర్తిలో.

Autumnal, ă-tum′nal, *adj.* మూడో ఋతుసంబంధమైన, ఆకులురాలేఋతుసంబంధమైన.

Auxiliary, ăgz-il′ya-ry, *adj.* సహాయమైన. ~ troops సహాయసేన, ఉపబలముగా వుండేసేన. wine is an ~ to bark బార్కుమందుకుమైను అనుపానము. ~ verb సహాయక్రియ, ఉపక్రియ. Be, Do, Have, Can, shall, will యివియెుదలైనవి. an ~ post office రెండోతపాలాఫీసు, చిన్నతపాలాఫీసు. an ~ Magistrate రెండోపోలీసు, చిన్నపోలీసు.

To Avail, a-vāl′, *v. a.* ఉపయోగించుకొనుట, ఉపయోగముచేసుకొనుట. what will this ~ you యిదినీకుయేమివుపయోగము. I availed my-

self of this opportunity to call upon him ఆతనిదగ్గిరికిపోవడానికి సమయముచూచుకొంటిని. he availed himself of the opportunity of going in my carriage నేనుపొయ్యేసమయము చూచుకొని నా బండిలోవచ్చినాడు.

To Avail, a-vāl′, *v. n.* ఉపయోగపడుట. this will not ~ యిదివుపయోగముకాదు, పనికిరాదు.

Avail, a-vāl, *n. s.* ఉపయోగము, ప్రయోజనము. It is of no ~ యిదిపనికిరాదు, యిది నిష్ప్రయోజనము.

Available, a-vāl′a-ble, *adj.* ఉపయోగించతగ్గ. the money is not now ~ ఆరూకలుయిప్పుడు పైదగదు. when the money became ~ ఆరూకలువుపయోగానికి వచ్చినప్పుడు. It will be ~ hereafter వెనకటికివుపయోగించును.

Avalanche, *n. s.* గండశైలము, ఒడుదుడుకుగావుండే బ్రంహ్మాండమైనగుండురాయి, బ్రంహ్మాండమైనమంచుగడ్డ.

Avantguard, a-vant′gârd, *n. s.* సేనాముఖము, దండుయొక్క ముందరిపారా. [లోభిత్వము.

Avarice, av′a-riĉe, *n. s.* రూకలమీద అత్యాశ,

Avaricious, av-a-rish′us, *adj.* రూకలమీదఅత్యాశగల, లోభియైన.

Avariciously, *adv.* రూకలమీద అత్యాశగా.

Avariciousness, *n. s.* రూకలమీద అత్యాశ, లోభిత్వము.

Avast, a-văst′, *adv.* తాళుతాళు, నిలువునిలువు.

Avatar, *n. s.*(Appearance, Manifestation, Epiphany) అవతారము. Some modern English writers use this. See Macaulay, in Edinb. Rev. Oct. 1844 page 332.

Avaunt, a-vânt′, *interj.* ఛీపో.

Ave, *n. s.* దండము, శుభము, యిది Latin భాష.

Avemary, ā-vē-mā′ry, *n. s.* రోమన్ కేథలిక్కుమతములో Virgin Mary విషయమైనఒకస్తోత్రము.

To Avenge, a-venge′, *v. a.* పగదీర్చుకొనుట, కసిదీర్చుకొనుట, శాస్తిచేసుట, శిక్షించుట. God avenged me నాకువిరోధముచేసినవాండ్లకు దేవుడుశాస్తిచేసినాడు. ~ me of my adversary నన్నువాడుచేసిన అన్యాయమునకు వాడికిశాస్తిచెయ్యి. God avenged their crimes వాండ్లుచేసినదానికి దేవుడుశాస్తిచేసినాడు. [డు, శిక్షించేవాడు.

Avenger, *n. s.* శాస్తిచేసేవాడు, కసిదీర్చుకొనేవా

Avenue, av′ē-nūe, *n. s.* శాల, అనగాతోటవాకిలిమొదలుకొని యింటిదాకవుండేశాల. [చెప్పుట.

To Aver, a-ver′, *v. n.* స్థిరముగాచెప్పుట, దృఢముగా

Average, av′er-âge, *n. s.* సరాసరి, సగటు. On an ~ సరాసరిమీద, సగటున. the ~ attendance of boys is one hundred సరాసరినూరుమంది పిల్లకాయలువుంటారు.

To Average, av′er-âge, *v. n.* సరాసరియౌట, సగటుమీదనౌట. the schools ~ at one hundred boys each ఆపిల్లకాయలనంతాసరాసరిచేస్తే పల్లెకూటముఒకటింటికి నూరుపిల్లకాయలవుతారు.

Averment, a-ver′ment, *n. s.* చెప్పడము, సిరముగాచెప్పడము, స్థాపించిచెప్పడము, దృఢముగాచెప్పడము.

Averse, a-verse′, *adj.* ప్రతికూలమైన, అయిష్టమైన, అసమ్మతమైన they are averse to him వాడికివాండ్లుప్రతికూలముగావున్నారు. I was ~ to do this దీన్నిచేయడానికినాకుఅయిష్టముగావున్నది.

Averseness, *n. s.* అయిష్టము, అసమాధానము.

Aversion, a-ver′shon, *n. s.* అసహ్యము, చీదర, పగ, ద్వేషము. he shewed an ~ to them వాండ్లమీదచీదరగావున్నాడు.

To Avert, a-vert′, *v. a.* వారించుట, నివారించుట, తొలగదోసుట, తిప్పుట. he averted his face మూతినితిప్పుకొన్నాడు, ముఖమునుమళ్లించుకొన్నాడు. he averted the blow తనమీదవచ్చినదెబ్బనుతట్టివేసినాడు. he did this to ~ the kings anger రాజుకోపమునునివారించడానకై దీన్నిచేసినాడు.

Averted, *adj.* తిప్పుకొన్న, మళ్లించుకొన్న. with ~ eyes or face ముఖముమళ్లించుకొని, తిప్పుకొని.

Aviary, ā′vi-ar-y, *n. s.* పక్షిశాల, పక్షులను పెంచడానకై వుండేయిల్లు.

Avidity a-vid′i-ty, *n. s.* అత్యాశ, ఆతురము.

Avocation, av-ō-cā′shon, *n. s.* వ్యాపారము, వృత్తి, పని. he had other avocations అతనికి వేరే వ్యాపారములువున్నవి. he had many avocations that he could not attend to this వాడికి అనేకవ్యాపారములున్నవిగనకవాడికిదీనిమీదబుద్ధిపోదు.

To Avoid, a-vôid′, *v. a.* తప్పించుకొనుట, మానుకొనుట, వర్జించుట. I avoided the blow ఆదెబ్బనుతప్పించుకొన్నాను. he avoided the sight of the corpse ఆశవమునుచూడక తప్పించుకొ

న్నాడు. I avoided going there అక్కడికిపోవడ ముమానుకొన్నాను. I could not avoid going there నేనుఅక్కడపోకవిధిలేదు.

Avoidable, a-vôid′a-ble, *adj.* తప్పించుకోతగ్గ, మానుకోతగ్గ, నివర్తించుకోతగ్గ, వర్జించతగ్గ. this is not ~ యిదినివర్తించుకో తగ్గదికాదు.

Avoirdupois, àv-er-dŭ-pôis′, *adj.* భారీవరుకులు తూచడానకైవుండే పదహారు ఔన్సులుగలపౌను అనేపడికట్టు.

To Avouch, a-vouch′, *v. a.* నిశ్చయముగాచెప్పుట స్థిరముగా చెప్పుట, రూఢిగాచెప్పుట. I ~ for this యిదినిశ్చయమనేటందుకు నేనువున్నాను.

To Avow, a-vow′, *v. a.* నిశ్చయముగాచెప్పుట. he avowed the letter యీజాబుతాను వ్రాసినదేనని ఒప్పుకొన్నాడు. I ~ that this is true యిది వాస్తవ్యమని నేనునిశ్చయముగాచెప్పుతాను.

Avowal, a-vow′al, *n. s.* నిశ్చయముగాచెప్పడము.

Avowed, *adj.* ఒప్పుకొన్న.

Avowedly, a-vow′ed-ly, *adv.* బాహాటముగా, స్పష్టముగా, రూఢిగా. they are ~ enemies వాండ్లు స్పష్టముగాశత్రువులు. [యడము,చీల్చివేయడము.

Avulsion, a-vul′shon, *n. s.* tearing away పెరికివే

To Await, a-wāt′, *v. a.* యెదురుచూచుట; నిరీక్షించుట, కనిపెట్టుకొనివుండుట. I will ~ your return మీరాకకునిరీక్షిస్తూవుంటాను. they awaited his orders ఆయనవుత్తరవుకు యెదురుచూస్తూవుండినారు. Punishment awaits you నీకుశిక్షకనిపెట్టుకొనివున్నది,కాచుకొనివున్నది.victory awaits you నీకుజయముకనిపెట్టుకొనివున్నది.

To Awake, a-wāke′, *v. a.* లేపుట, నిద్రలేపుట. he awoke them వాండ్లనులేపినాడు. this awaked my attention యిదినాకుయెచ్చరికైనది.this awaked him to the folly of his conduct యిందువల్లతాను చేసినపిచ్చినికనుక్కొన్నాడు. [మేలుకొన్నాడు.

To Awake, a-wāke′, *v. n.* మేలుకొనుట. he awoke

Awake, a-wāke′, *adj.* మేలుకొనివుండే, జాగ్రతగావుండే, ఎచ్చరికగావుండే. I was ~ all last night రాత్రి అంతా మేలుకొనివుండినాను.

To Awaken, a-wākn′, *v. a.* లేపుట. this awakened them to a sense of their folly యిందువల్లవాండ్లకు తెలిసింది.

Awakened, *adj.* మేలుకొన్న.

Awakening, *n. s.* ఎచ్చరిక, ముందెచ్చరిక.

To Award, a-wârd′, *v. a.* విధించుట, యివ్వమనితీర్చుట. they awarded this estate to him ఆయాస్తినివాడికి యివ్వమనితీర్చినారు.

Award, a-wârd′, *n. s.* విధి, తీర్పు.

Aware, a-wāre′, *adj.* యెరిగిన, తెలిసిన. were you ~ of this నీవుదీన్నియెరుగుదువా. I am not ~ of it దాన్నినేనెరగను. or ever I was ~ నాకు తోచకమునుపే.

Away, a-wā′, *adv.* అవతలికి,దూరముగా, లేకుండా. I came ~ నేనువచ్చివిడిస్తిని. go away లేచిపో. when he was ~ from the house వాడుయింట్లోలేనప్పుడు. the garden is ~ a mile from the house ఆతోటయింటికిఒకమైలుదూరములోవున్నది. ~ with this nonsense యీపిచ్చితనమువిడిచిపెట్టు. ~ with him వాడుచెడ్డాడుపో, వాణ్ణివర్జించు. to cut ~ కోసివేసుట. to do ~ పరిహరించుట, నివర్తిచేసుట, పోగొట్టుట. to do ~ this suspicion యీసంశయమునివర్తిచేయడానకై.this did ~ the pain యిదిఆనొప్పినిపోగొట్టింది. this did ~ the necessity of my going there యిందువల్ల నేనుఅక్కడికిపోవలసినఅగత్యము లేకపోయినది. a charm to do ~ the effects of the poison విషహరమైనమంత్రము. that custom is now done ~ ఆవాడికెయిప్పుడు లేకపోయినది. he drove them ~ వాండ్లనుతరిమివేసినాడు.they fell ~ from God దేవునియందుభక్తినిమానుకొన్నారు. she fell ~ in flesh ఆదిచిక్కిపోయినది. to give ~ యిచ్చివేసుట. to go ~ పోయివిడుచుట. they made ~ with his property వాడిసొమ్మును అంటుకొనిపోయినారు. it melted ~ కరిగిపోయింది. to plane ~ చిత్రికవట్టుట. to push ~ తోసివేసుట. he put ~ his wife పెండ్లాన్నితోసివేసినాడు. he put ~ the money రూకలనుదాచిపెట్టినాడు. Read ~ నిలవకుండాపూరికెచదువుతూపో. to rub ~ రాచివేసుట. to run ~ పారిపోవుట. to send ~ పంపించివేసుట. to snatch ~ పెరుక్కొనుట. to take away తీసివేసుట. to throw ~ పారవేయుట. to thrust ~ తోసివేసుట. to wipe ~ తుడిచివేసుట.

Awe, â, *n. s.* భయము.

Awed, *adj.* భయపడ్డ.

Awful, â'fŭl, *adj.* భయంకరమైన, అఘోరమైన.
Awfully, *adv.* భయంకరముగా, అఘోరముగా.
Awfulness, *n. s.* భయంకరత్వము.
Awhile, *adv.* కొంచెముసేపు.
Awkward, âk'wărd, *adj.* చేతకాని, మొద్దు, ఎడ్డె, మట్టి, మోటు, వికారమైన. ⁓ writing వికారమైన అక్షరములు. This is an ⁓ circumstance యిది ఒకవికారమైనపని.
Awkwardly, *adv.* మోటుతనముగా, వికారముగా.
Awkwardness, *n. s.* మోటుతనము, మడ్డితనము, వికారము. of a mere book worn వైదికము, ఛాందసము, చాదస్తము.
Awl, âl, *n. s.* ఆరె, కదురు, కెంకె, అనగామాదిగవాండ్లుచర్మములో బొండలుపొడిచే ఆయుధము.
Awn, *n. s.* శూకము, ధాన్యశూకము, వడ్లముల్లు, తోకమోళ్లనాలుమొదలైన ధాన్యములయొక్క ముల్లు.
Awning, ân'ing, *n. s.* మేలుకట్టు, వితానము, ఉల్లడ. [చినది.
Awoke, a-wōke', the past of Awake లేపినది, లే
Awry, a-rȳ', *adv.* వంకరగా.
Axe, axe, *n. s.* గొడ్డలి. a broad ⁓ గండ్రగొడ్డలి. a pickaxe పిక్కాసు. [of Axis.
Axes, *n. s. plu.* of Axe గొడ్డలి. and also the *plu.*
Axiom, aksh'i-om, *n. s.* ధర్మము, సిద్ధాంతము, నిబంధన.
Axis, ax'is, *n. s.* అక్షము, ఇరుసు.
Axle, axle, Axle-tree, axle'trē, *n. s.* యిరుసు.
Ay, ăy, Aye, ā or äē, *adv.* అవును, అవునౌను. for ⁓ అనగా for ever. there were six ayes and eight nose ఒప్పుకొన్నవాండ్లు ఆర్గురుఒప్పుకోని వాండ్లుయెనిమిదిమంది.
Ayry, ā'ry, *n. s.* గూళిపక్షియొక్క గూడు.
Azimuth, az'i-muth, *n. s.* సూర్యుడియొక్కగాని, నక్షత్రము యొక్కగాని స్థానమును నిర్ణయించు టానకై కల్పించిన చక్రవిశేషము, జ్యోతిశ్శంబంధమైనయంత్రవిశేషము.
Azure, ā'zhūre, *adj.* ఆకాశవర్ణమైన, నీలవర్ణమైన.

B. A. the contraction of *Bachelor of Arts* విద్యాంగులకిచ్చేఒకతరహాపట్టము. B. C. Contraction of Before Christ, క్రీస్తుపుట్టకముసుపు. B. L. Bachelor of Laws విద్వాంసులకిచ్చే ఒకతరహాపట్టము.
To Baa, bâ, *v. n.* బా అని మేకకూయుట.
Baa, bâ, *n. s.* బా అనే మేకకూత.
Baal, *n. s.* ఆకాశభైరవుడు, భేతాళుడు. See Adam Clarke, on Judges 2. 11.
To Babble, bab'ble, *v. n.* వదరుట, పేలుట, రహస్యమునుబయిటచెప్పుట. [టలు.
Babble, bab'ble, *n. s.* వదురు, పిచ్చికూత, పిచ్చిమా
Babbler, bab'blĕr, *n. s.* వదురుబోతు, పేలేవాడు, సోటుమాటనిలవనివాడు.
Babbling, *n. s.* వదురు, పిచ్చికూత, పిచ్చిమాటలు.
Babe, bābe, *n. s.* బిడ్డ, శిశువు, కూన.
Babel, *n. s.* కలవరము. They attempted to build the tower of Babel up to the skies వాండ్లుప్రయత్నమునుచూస్తేరాయగోపురమునకు ఆడుగువేసినట్టువుండెను, అనగా, బ్రహ్మాండమైనప్రయత్నము, కొన సాగదనిభావము. The tower of Babel బేబెల్ బురుజు అనగాజలప్రళయమునకుతర్వాత మనుష్యులు అత్యున్నతమైనగోపురమును కట్టడమునకు యత్నపడినంతల్లో దేవుడికికోపము వచ్చిఒకరిమాటఒకనికి అర్థముకాకుండా పొయ్యేటట్టు చేసినందుమీదట ఆ ప్రయత్నముభంగమైపోయినదని బైబిలుమొదటికాండలో ఒకకథవున్నది.
Baboon, ba-bûn', *n. s.* గండుకోతి, తిమ్మడు. [లు.
Baby, bāb'y, *n. s.* బిడ్డ, శిశువు. ⁓ linen పొత్తిగుడ్డ
Babyish, *adj.* బాలిశ, పిల్ల, బాల్య, లేత, పిచ్చి.
Bacchanal, *n. s.* తాగుబోతు.
Bacchanalia, *n. s. plu* Bacchus యొక్క వుత్సవము.
Bacchanalian, bac-ca-nāl'yan, *n. s.* Bacchus అనేదేవునియొక్క వుత్సవములో తాండవమాడేవాడు.
Bacchus, బలరామనామము, తాగుబోతులదేవుడు.
Bachelor, bach'ĕ-lor, *n. s.* పెండ్లిలేనివాడు, బ్రహ్మచారి, ఒంటిగాడు. at the University పాఠశాల లోవిద్యార్థులకు యిచ్చేమొదటిపట్టము.
Bachelor's button *n. s.* Name of a flower వాసనలేనిఒకతరహాపుష్పము.
Back, back, *n. s.* వీపు, వెనకతట్టు. the ⁓ of the chair కురిచీలో ఆనుకొనేవెనకటితట్టము. ⁓ of the head పెడతల. the ⁓ of the neck మెడవెంపు. the small of the ⁓ నడుము. ⁓ of the hand పెడచెయ్యి, మీజెయ్యి. he came with an hundred men at his ⁓ నూరుమందినివెంట బెట్టుకొని వచ్చినాడు. at the ⁓ of the house యింటివెనక.

he had not a rag to his ~ వానికికట్టుకొనేటందుకు గుడ్డపీలికలేకవుండినది, మైకిబట్టలేకవుండినది. they turned the backs upon him when he was in trouble ఆపదలో వాణ్ని చెయ్యివిడిచినారు, ఉపేక్షించినారు. he was lying on his back వెల్లవెలకలబడుకొనివుండినాడు. he has been upon his ~ this week వారమునాలుగాపడ్డపడకగావుండినాడు. he came with only the clothes on his ~ మైబట్టతోవచ్చినాడు. this put his ~ up యిందుకువానికికోపమువచ్చినది. he slandered me behind my ~ నాముడ్డివెనక నన్నుదూషించినాడు. he went on horse ~ గుర్రముమీదపోయినాడు. [రి, పెరటిదోవ.

Back, back, *adj.* వెనకటి. the ~ way వెనకటిదా

Back, back, *adv.* వెనకటికి, తిరిగి, మళ్లీ. four days ~ నాలుగుదినములకిందట. to drive ~ వెనకకు తరుముట. he went ~ మళ్లీపోయినాడు. they kept ~ ఊరకవుండినారు. they kept this statement ~ యీసంగతినిమర్మముగావుంచినారు. sickness kept me ~ వొళ్లుకుదురులేనందున నేను రాలేదు, పనిజరిగించలేదు. he kept the money ~ రూకలనువిగపట్టినాడు.

To Back, back, *v. a.* to mount a horse గుర్రమెక్కుట. to support ఆదుకుట, సహాయముచేసుట. his friends backed him వాణ్నిబంధువులు ఆదుకొన్నారు. his friends and backers వానికిస్నేహితులున్ను సహాయులున్ను. to ~, or, break in a horse గుర్రమునుమరుపుట.

To Back, back, *v. n.* వెనక్కునడుచుట. the horse backed గుర్రమువెనక్కునడిచింది.

To Backbite, back'bȳte, *v. a.* చాడీచెప్పుట, కొండెముచెప్పుట, దూషించుట. [మారి.

Backbiter, *n. s.* చాడీలుచెప్పేవాడు, కొండాల

Backbiting, *n. s.* చాడీ, కొండెము, యిల్లామల్లితనము. [the ~ వాడినిలువెల్లావిషము.

Backbone, *n. s.* వెన్నుమొమ్మక. he was a rogue to

Backdoor, *n. s.* దిడ్డివాకిలి.

Backgammon, back-gam'mon, *n. s.* పాచికలాటవంటిఒకతరహాఆట. a ~ board యీఆటఆడేపలక.

Backhanded, *adj.* ఎడచెయ్యివాటమైన.

Background, *n. s.* in a picture వెనకస్థలము. they kept this account in the ~ యీసంగతినిమర్మముగావుంచినారు. he remains in the ~ అప్రసిద్ధుడైవున్నాడు.

Backpiece, *n. s.* వీపుజీరా.

Backside, *n. s.* the rear వెనకపార్శ్వము. the buttocks పిరుదులు, ముడ్డి. or yard of a house పెరడు.

To Backslide, back-slīde', *v. n.* వెనక్కుతీసుట, తగ్గుట. they who ~ భక్తిలోవెనక్కుతీసినవాండ్లు.

Backslider, *n. s.* భక్తిలోవెనక్కుతీసినవాడు, భక్తి తగ్గినవాడు. or apostate ఆరూఢపతితుడు.

Backsliding, *n. s.* భక్తితగ్గడము. [దారి.

Backstairs, *n. s.* వెనకటితట్టునుండేమెట్లు, మరుగు

Backward, back'wărd, *adj.* జబ్బైన, మందమైన, జడమైన. this child is ~ in reading యీపిల్లకాయచదువులోజబ్బుగావున్నాడు. a ~ confession అర్ధాంగీకారము. I was ~ to believe this దాన్ని నేనునమ్మడానికి అనుమానిస్తిని.

Backward, back'wărd, Backwards, *adv.* వెనక్కు, తల్లకిందులుగా, విలోమముగా, జబ్బుగా. he fell backwards వెల్లవెలకలపడ్డాడు. he has gone backwards in his reading చదువులోవెనకపడ్డాడు, జబ్బుపడ్డాడు. It was written backwards ముద్రాక్షరమురీతిగావ్రాయబడ్డది, యిట్లావ్రాసినదాన్ని అద్దములోచూస్తేసరిగ్గాతెలుసును. Reading a spell ~ ఒకమంత్రమునుతల్లకిందులుగాచదవడము. To go ~ మరుగుపెరటికిపోవుట, అని స్నిగ్ధోక్తి అర్థమౌతున్నది; యీ అర్థముయిప్పట్లో వాడికలేదు.

Backwardness, *n. s.* Unwillingness అసమ్మతి, అనంగీకారము. dullness మాంద్యము, జబ్బు.

Backwater, *n. s.* కయ్య.

Backyard, *n. s.* పెరడు.

Bacon, bācn, *n. s.* పందిమాంసము, అనగా వుప్పువేసిపొగనుకట్టినపందిమాంసము. he saved his ~ తప్పించుకొన్నాడు.

Bad, bad, *adj.* చెడ్డ, కాని, దుష్ట, పనికిమాలిన. ~ qualities దుర్గుణములు. he is very ~ to-day, or he is very ill to-day యీవేళవానికివొళ్లునిండాకుదురులేదు. he wants it very ~ వానికి అదినిండా అగత్యముగాకావలెను. I know nothing

about it good or ~ అదిమంచిదోచెడ్డదోనేనెరగను. you are quite as ~ as he వాడెంతోనీవంతే. this objection is ~ యీఆక్షేపముదుర్బలము. the meat is ~ యీమాంసముమురిగిపోయినది, చెడిపోయినది. ~ advice or council దుర్బోధన. ~ coin తప్పునాణెము. he was in ~ circumstances దరిద్రుడైవుండినాడు. a ~ debt చచ్చుబాకీ. ~ English తప్పుయింగ్లీషు. ~ fortune దౌర్భాగ్యము, గ్రహచారము. owing to my bad fortune నాదౌర్భాగ్యమువల్ల. he did it with a ~ grace దాన్ని అసమాధానముగాచేసినాడు. A ~ man దుష్టుడు. ~ character అపకీర్తి. ~ conduct దుర్నడత, దుర్మార్గము. he set his son a ~ example తానుదుర్మార్గముగా నడిచితనదుర్గుణములు కొడుకుకుపట్టునట్టుచేసినాడు. ~ faith ద్రోహము. ~ health అస్వస్థము. he has a ~ hand వాడికిచెయ్యివ్రాత బాగుగాలేదు. he is a ~ hand at reading వాడికిచదువనుచేతకాదు. ~ humour కోపము, చిరచిర. I saw he was in a ~ humour వాడుమంటగావుండినట్టు వుండెను. ~ humours in the body పులినీళ్లు, రసిక. he did me a ~ office నాకుఒక అపకారముచేసినాడు. ~ sign దుర్నిమిత్తము, దుశ్శకునము. ~ symptom దుర్లక్షణము. the style of this poem is in ~ taste యీకవిచెప్పినదివిరసముగావున్నది. ~ temper అలిగేభావము, దుర్గుణము, మూర్ఖము. they are on ~ terms వాండ్లుఒకరికొకరువిరోధముగావున్నారు. Being on ~ terms with me నామీదగిట్టక. ~ times దుష్కాలము, చెడ్డకాలము. a ~ tooth పుచ్చిపళ్లు. ~ weather మబ్బుమందారము, వాన ఘాలి.

Bade, bade, the past of Bid ఆజ్ఞాపించినది. he ~ me go నన్నుపొమ్మన్నాడు. I ~ him go there or I bid him go there వాణ్ని అక్కడికిపొమ్మన్నాను. he bade them to dinner వాండ్లనుభోజనానికిపిలిచినాడు.

Badge, badge, *n. s.* గురుతు, చిహ్నము, బిరుదు. the ~ worn by a Police man బిళ్ల.

Badger, badg'ĕr, *n. s.* కొంచెముకుక్కరీతిగా కొంచెముపందిరీతిగా వుండేఒకమృగము; యిదినీళ్లలో నున్నగట్టుమీదనున్న సందులోచేరి, చెడ్డకంపు కొట్టేటిది; కొంచమునచావనిమొండిజంతువు. In the Tamil Bible and in the Bengali version the Hebrew word Taghas is used.

To Badger, badg'ĕr, *v. a.* or plague రచ్చబెట్టుట, ప్రాణమువిసికించుట.

Badinage, హాస్యము, యెగతాళి.

Badly, bad'ly, *adv.* చెరుపుగా, జబ్బుగా.

Badness, *n.s.* చెరుపు, చెడ్డతనము, దుష్టతనము. from the ~ of the writing అక్షరాలుబాగావుండనందున. from the ~ of the weather మబ్బుమందారముచినుకు చిత్తడిగావున్నందున. from the ~ of the water ఆనీళ్లుమంచివికానందున.

To Baffle, baf'fle, *v. a.* విఘాతముచేసుట, భంగముచేసుట, నిష్ఫలముచేసుట. he baffled me in this business యీపనిలోనాకుభంగముచేసినాడు. or to confound కలతబెట్టుట, దిక్కుతోచకుండాచేయుట. the style of this book baffles all my endeavours to understand it యీగ్రంథముయొక్కశయ్యతెలుసుకోవడానికినాకునిండాకలతగావున్నది. the scene baffled all description ఆవేడుకవర్ణనకు అలవికాలేదు. this baffles all my conjecture యిందువల్లవూహించనలవికాలేదు.

Baffled, *adj.* విఘాతమైన, నిష్ఫలమైన, భంగపడ్డ.

Bag, bag, *n. s.* సంచి, తిత్తి, గోతాము. a ~ of rice గోనెడుబియ్యము. a gunny ~ గోనెసంచి. a pair of bullock bags కంట్లము, పెరికె. a nose ~ for feeding horses తోబరా. a ~ of musk కస్తూరితిత్తి. an ornament for the hair పూర్వకాలమందు గొప్పవారలు అలంకారానికి జడతీరుగాకట్టుకొన్నసంచి.

To Bag, bag, *v. a.* సంచిలోవేసుట. he bagged three birds మూడుపక్షులనుకొట్టి సంచిలోవేసుకొన్నాడు.

Bagatelle, bag-a-telle', *n. s.* a trifle అల్పము, స్వల్పము, కొంచెము. a name of a game ఒకఆటపేరు. this is a mere ~ యిదిపొట్టిప్రయోజకము.

Baggage, bag'gage, *n. s.* సామాను, సరంజాము. his ~ filled ten carts అతనిసామానుపదిబండ్లు నిండింది. she is a drunken ~ అదితాగుబోతుముండ. a sly ~ సంగనాచిముండ. in *plu.* Baggages లంజలు, కుడిసెవేట్లు.

Bagman, *n. s.* or hawker అంగడి. or man that carries a bag మూటమోసేవాడు.

Bagnio, ban'yō, *n. s.* Bath స్నానముచేసేయిల్లు, or bawdy house భోగముదానియిల్లు.

Bagpipe, bag'pīpe, *n. s.* తోలుసన్నాయి, తిత్తిసన్నాయి, స్కాట్లండుదేశపు ఒకతరహానాగస్వరము.

Bagpiper, *n. s.* తోలుసన్నాయివూదేవాడు.

Bah, *interj.* ఛీపో అనేధిక్కారశబ్దము.

Bail bāl, *n. s.* పూట, జామీను, పూటబడ్డవాడు. I stood ~ for him నేనువానికిపూటబడితిని. personal ~ నఫరుజామీను. he found ~ వాడుజామీనుయిచ్చినాడు. at cricket పుల్ల, పుడక.

To Bail bāl, *v. a.* పూటబడుట, జామీనుయిచ్చుట.

Bailable bāl'a-ble, *adj.* జామీనుమీదవిడవతగ్గ. a ~ offence జామీనుతీసుకొని విడిచిపెట్టతగ్గనేరము.

Bailiff bā'liff, *n. s.* కోర్టుబంట్రోతు, సార్జంతు. the high ~ or Chief Magistrate పెద్దమేజిస్త్రేటుఅధికారి. the ~ or Superintendent of an estate భూయిదుకప్పవిచారించుకొనే మణియగారు.

Bailiwick, bā'li-wick, *n. s.* సీరహద్దు, తుకుడి, పే[టు.

To Bait, bāt, *v. a.* మొరపెట్టుట, మొరతగిలించుట. he baited the hook with a worm గాలానికిపురుగునుమొరగాతగిలించినాడు. he baited the tiger trap పులిబోనులోమొరపెట్టినాడు. he baited his horse గుర్రానికిమజిలీలోదాణాపెట్టినాడు. he baited the bear ఆఎలుగ్గొడ్డుమీద కుక్కలను వుసుకొలిపినాడు.

To Bait, bāt, *v. n.* మజిలీలోదిగిభోజనముచేసుట. the men and their cattle were baiting మజిలీలోదిగిగొడ్లకుమేతవేసితాముస్సుభోజనముచేస్తూవుండినారు. a baiting place దిగిభోజనముచేసేమజిలీ.

Bait, bāt, *n. s.* ఎర, తిండి, మజిలీలోపెట్టేదాణా. they stopped to give ~ to their beasts గొడ్లకుదాణాపెట్టడానకైనిలిచిరి.

Baize, bāze, *n. s.* ముతకసీగరాతు, గొంగళి.

To Bake, bake, *v. a.* కాల్చుట. to ~ bread రొట్టెలనుకాల్చుట. to ~ pots or bricks &c. ఆవముకాల్చుట. sugar baking బెల్లముకాచడము.

Baked, *adj.* కాల్చిన, వేపుడు. ~ rice వేపుడుబియ్యము. [రొట్టెలుగిడ్డంగి.

Bake-house, Bakery, *n. s.* రొట్టెలుకాల్చేయిల్లు,

Baken, bākn, *adj.* కాల్చబడ్డ. [ముకాచేవాడు.

Baker, *n. s.* రొట్టెలుకాల్చేవాడు. sugar ~ బెల్ల

Baking, *n. s.* ఒకతడవకాల్చినది.

Balance, bal'ance, *n. s.* a pair of scales త్రాసు, తక్కెడ. when you walk on a pole you must keep your ~ ఒకబొంగుమీదనడిచేటప్పుడు యిటూ అటూతూలరాదు. keep your ~ or you will fall తూలితేపడుతావుసుమీ. an even weight సరితూనిక. ~ in a watch ఘడియారములోఒకభాగము. or remainder నిలువ, మిగత, బాకి, అవశిష్టము. net ~ నికరమైనబాకి. he struck the ~ బాకితేల్చినాడు. a ~ sheet జమాఖర్చులెక్క. Libra of the Zodiac తులారాశి. ~ of power సమాధికారము. ~ of trade సమవ్యాపారము, సమవర్తకము.

To Balance, bal'ance, *v. a.* నిలువకట్టుట, తూగేటట్టుచేసుట. he sat on that side to ~ the boat పడవయీతట్టుతూలకుండా సరిగ్గావుండడానకై ఆతట్టుకూర్చున్నాడు. he balanced the account బాకితేల్చినాడు. I put in a weight to ~ it అది సరితూగడానకై కొంచెముబరువుపెట్టితిని. when he balanced the arguments ఆన్యాయములలో తారతమ్యమును విచారించేటప్పటికి. the advantage balances the evil. కష్టానికి తగినఫలము కలిగినది.

To Balance, bal'ance, *v. n.* అనుమానించుట, సందేహించుట. he balanced a long time చానాసేపుసందేహించినాడు.

Balanced, *adj.* సరితూగే. a ~ account బాకితేలిన లెక్క. this evil is ~ by that good యీచెరుపుకు ఆమంచికిసరిపోయినది.

Balcony, bal-cō'ny, *n. s.* వసారా, వ్రాంతా, అందముగా వుండడానకై మిద్దె జనలకుముందర బయిటికి తూల్లించి, యినుము, కొయ్య, లేక రాతితోకట్టిన వ్రాంతా.

Bald, bāld, *adj.* బోడి, బట్ట, వెంట్రుకలు రాలిపోయిన. of style జబ్బైన, నీరసమైన, పేలవమైన. a ~ head బోడితల, బట్టతల. a ~ style జబ్బుపాకము. this is a very ~ account యిదితలాతోక లేనిసంగతి. [సూంతులు.

Balderdash, bāl'der-dash, *n. s.* సంకరము, కొంటె

Baldness, bāld'ness, *n. s.* బోడి. of style జబ్బుతనము, పేలవము.

Bale, bāle, *n. s.* కట్టు, మూట, బస్తా, నగ.

To Bale, bāle, *v. a.* చల్లుట, బయిటికిచల్లుట, అనగా, పడవలో, లేక, వాడలో వూరిననీళ్లను బయటికిచల్లుట.

Baleful, bāle'fŭl, *adj.* వ్యసనకరమైన, విషమైన, చేటుదెచ్చే, నాశకారియైన. their ~ example ruined him వాండ్లకువచ్చినచేటు వీడికిన్నివచ్చినది. ~ influence నాశకారియైనశక్తి.

Balk, bâk, *n. s.* disappointment నిరాశ. a beam దూలము. between fields దున్నకతుండుగా నిలిచిపోయిననేల.

To Balk, Baulk, bâk, *v. a.* భంగముచేసుట, వ్యర్థముచేసుట, నిష్ఫలము చేసుట, నిరర్థకముచేసుట. he balked my endeavours నాయత్నమును భంగముచేసినాడు.

Ball, bâll, *n. s.* గుండు, ఉండ, గోళము. or bullet గుండు. a ~ of thread కండె, నూలుండ. a ~ of flowers or cloths బంతి, చెండు. or dancing entertainment ఆట, విందుచేసిదొరలుదొరసానులు ఆడడము. he has now the ~ at his feet యిఖమీదటవాడిదెబ్బేదెబ్బ, యిఖమీదవాడిమాటకు యెదురులేదు.

Ballad, bal'lad, *n. s.* సామాన్యమైనపదము, నారుపాట. A ~ singer జోబ్బిలికథలవంటివి, నారుపాటలవంటివి పాడేవాడు.

Ballast, bal'last, *n. s.* అడుగుబరువు, తాపి; అనగా వాడపొర్లకుండా వుండడానకై అడుగునవేసే రాయిరప్పమొదలైనబరువు.

Ballasted *adj.* అడుగుబరువుగల, అనగా వాడపొర్లకుండా అడుగునరాయిరప్పవేసి బరువుగావుండే.

Ballet, *n. s.* a kind of dance performed by public actors వేషగాండ్లు ఆడే ఒకతరహాలజ్జలేనిఆట.

Balloon, bal-lûn', *n. s.* పొగగుమ్మటము.

Ballot, bal'lot, *n. s.* ఉండలువేయడము, అనగా ఒకణ్ని ఒకసభలో ప్రవేశపెట్టడానకు సభలో వుండేదొరలు ప్రతిమనిషిన్ని ఒకపెట్టెలో తెల్లవుండనైనా నల్లవుండనైనా వేస్తారు, తెల్లవుండలు నిండావుంటే అతణ్ని ప్రవేశపెట్టుతారు, నల్లవుండలు అధికముగావుంటే అతణ్ని ప్రవేశపెట్టరు, దీనికి Ballot అనిపేరు.

To Ballot, bal'lot, *v. a.* ఉండలువేసుట, చీట్లువేసుట. they ballotted for him వాణ్నిసభలో ప్రవేశపెట్టడమును గురించిచీట్లువేసినారు. See Ballot, *n. s.*

Ball-room, *n. s.* నాటకశాల.

Balm, bâm, *n. s.* consolation ఓదార్పు, ఉపశాంతి, ఉపశమనము. Medicine ఉపశమనమైన ఒకతరహాగాయతైలము. a certain fragrant herb పరిమళమైనఒకతరహాచెట్టు.

Balmy, bâm'y, *adj.* పరిమళముగల, మనోహరమైన, ఉపశాంతికరమైన. ~ breeze, మలయమారుతము.

Balsam, bâl'sam, *n. s.* ఒకతరహాతైలము, ఒకతరహాచెట్టు. the flower గులిమంది, చిలకముక్కుపువ్వు. oil of ~ సాంబ్రాణితైలము. [స.

Balsamic, bal-sam'ic, *adj.* పరిమళించే, సుగంధమై

Baluster, bal'us-tĕr, Balustrade, bal-us-trāde', *n. s.* మిద్దెమీద, గారతోనైనాకుండపెంకుతోనైనాకట్టినగ్రాది, చెయిపిడిగోడ.

Bamboo, bam-bû', *n. s.* (a word taken from the Malay language) వెదురు. a large ~ బొంగు. a long ~ గడ. the male ~ పోతువెదురు, ఘట్టివెదురు. the female ~ పెంటివెదురు, బొంగు. ~ colour (an absurd word) చామనిఛాయ, పండువెదురువర్ణము.

To Bamboozle, bam-bûzle', *v. a.* మోసపుచ్చుట, దగాచేసుట.

Ban, ban, *n. s.* or curse శాపము. or forbidding నిషేధించడము. Marriage banns పెండ్లినిగురించినప్రకటన, అనగా ఫలాని వాడు ఫలానిదాన్ని పెండ్లాడబోతాడు దీనికి యెవరైనా ఆక్షేపించేవారు కద్దా అనిపాదిరిచేసేప్రకటన.

Banana, *n. s.* or plantain అరిటిపండు.

Band, band, *n. s.* or bandage కట్టు, గాయకట్టు. there was a brass ~ round the top of the pillar స్తంభము యొక్క కొనకు యిత్తళిపొన్ను వేసివుండినది. a staff with iron bands యినుపకట్లువేసినకర్ర. a hat ~ టోపిచుట్టూకట్టిననాడా. mourning bands worn at funeral బద్దె, కర్మముచేసేటప్పుడు వేసుకొనేబద్దె. a straw ~ or rope పెంటి. a ~ of gold lace సరిగెపట్టి, సరిగెనాడా. a snake with black bands నల్లకట్లపాము. connection or union సంబంధము. this marriage formed a ~ between the two families యీవివాహముచేత రెండుకుటుంబములకు సంబంధముకలిగినది. or company గుంపు, తెగ, కూటము. a ~ of

thieves దొంగలగుంపు, దొంగలతెగ. ⁓ of a soldiers సిపాయీలదళము. of musicians మేళము, మేళగాండ్లజత. or cravat పాదుర్లు లాయర్లుమెడకుకట్టుకొనే ఒకతరహాగుడ్డ. [టికట్టు.

Bandage, band'åġe, *n. s.* కట్టు, గాయకట్టు, పుం

Bandbox, band'box, *n. s.* తేలికైనపెట్టె, కాకితముతో, లేక, తేలికైనకొయ్యతోచేసినచులకనైనపెట్టె.

Banded, *adi.* గుంపుగావుండే, చారలుగల.

Bandicoot, *n. s.* a great rat పందికొక్కు.

Bandicoy, *n. s.* (a certain herb) బెండకాయ.

Bandit, *n. s.* బందిపోటుదొంగ.

Banditti, ban-dit'ti, *n. s. plu.* బందిపోటుదొంగలు.

Bandog, *n. s.* కావలికుక్క, రేచుకుక్క.

Bandy, ban'dy, *n. s.* a carriage or cart బండి.

To Bandy, ban'dy, *v. a.* పుట్లచెండాడుట, బదులుకుబదులుచేసుట, ప్రతికిప్రతిచేసుట, యిదివందము, తిట్టు, కొట్లనుగురించినమాట. they bandied the balls about చెండ్లాడిరి. they bandied compliments ఒకరినిఒకరు వందనముచేసుకొన్నారు. they bandied blows ఒకరినిఒకరుకొట్టుకొన్నారు.

Bandy, ban'dy, *adj.* or crooked వంకరైన.

Bandy-legged, *adj.* దొడ్డికాళ్లుగల.

Bane, bāne, *n. s.* poison విషము. evil చేటు, చెరుపు. rat's ⁓ యెలుకపాషాణము. hares ⁓ మొసలిచేటుమొక్క, మొసలిచేదు.

Baneful, bāne'fūl, *adj.* విషకారియైన, చెరుపైన, చేటైన, హానికరమైన. his ⁓ advice వాడుచెప్పినదుర్బుద్ధి. a ⁓ custom దుర్వాడిక.

To Bang, bang, *v. a.* కొట్టుట, మోటుతనముగా కొట్టుట, బాదుట, ప్రహారించుట. he banged me నన్నుబాదినాడు. he went out and banged the door after him బయిటికిపోతూతలుపును దఢాలునమూసినాడు.

Bang, bang, *n. s.* దెబ్బ, మోటుదెబ్బ. the drug cannabis sativa గంజాయి, బంగి.

Bangles, *n. s.* the Indian word for bracelets కంకణములు, కడియాలు. or anclets అందెలు.

Banians, *n. s.* (An old word for *Hindus*) హిందువులు. banian tree మఱ్రిచెట్టు. An old word for *Shopkeepers* వర్తకులు, శెట్లు, కోమట్లు. a banian dress సాదాపుడుపు. a banian day పెళ్లికుదురులేకుండావుండేదినము, యీకాలమందు యీమాటనిండావాడికలేదు.

To Banish, ban'ish, *v. a.* వెళ్లగొట్టుట, దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టుట, దేశాంతరమునకుపంపివేసుట, త్యజించుట. they banished him వాణ్నిపరదేశములో తీసుకొనిపోయిపెట్టినారు. he banished his wife పెండ్లాన్నిత్యజించినాడు. he banished these hopes యీ ఆశలనువిడిచిపెట్టినాడు. he banished himself from society అందరినిత్యజించి యేకాంతముగా వుండినాడు. smoke banishes mosketoes పొగచేతదోమలుపోతవి.

Banished *adj.* వెళ్లగొట్టబడ్డ, దేశభ్రష్టుడైన. long ⁓ thoughts బహుదినాలుగాలేకుండావుండినజ్ఞాపకము.

Banishment, ban'ish-ment, *n. s.* వెళ్లగొట్టడము, దేశాంతరమునకుపంపివేయడము. he is now in ⁓ దేశత్యాగియైవున్నాడు.

Bank, bangk, *n. s.* కట్ట, గడ్డ, ఒడ్డు, తీరము. he raised a ⁓ కట్టవేసినాడు. my house is built on the banks of the river మాయిల్లుయేటిఅంచునకట్టివున్నది. a little hill తిప్ప, దిబ్బ, మిట్ట. a ⁓ for money కోఠీ.

To Bank, bangk, *v. a.* కట్టవేసుట. they banked up the water నీళ్లను అడ్డకట్టినారు.

Banker, bangk'ĕr, *n. s.* కోఠీదారుడు, సాహుకారు, సరాబు. [రము.

Banking, *n. s.* కోఠీవ్యాపారము, సాహుకారివ్యాపా

Bankinghouse, *n. s.* కోఠీ.

Bank-note, *n. s.* నోటు.

Bankrupt, bangk'rupt, *n. s.* దివాలెత్తినవాడు.

Bankrupt, bangk'rupt, *adj.* దివాలెత్తిన. [ము.

Bankruptcy, bangk'rupt-ċy, *n. s.* దివాలుయెత్తడ

Bankshall, *n. s.* రేవులోసరుకులుదించేగిడ్డంగి.

Banner, ban'nĕr, *n. s.* ధ్వజము, కొడి, టెక్కెము, పతాకము. after the ⁓ hoisted up కొడియెక్కించినతరువాత. a silken ⁓ పట్టుకొడి.

Bannian, bann-yan', *n. s.* See Banians.

Bannister, *n. s.* మిద్దెమెట్లప్రాది, చెయిపిడి.

Bannock, ban'nock, *n. s.* a kind of Scotch bread ఒకతరహారొట్టె.

Banns, *n. s.* See Ban.

Banquet, bang'qŭet, *n. s.* విందు.

Banqueting-house, *n. s.* విందుచేసేయిల్లు.

To Banter, ban'tĕr, *v. a.* యెగతాళిచేసుట, పరిహాసముచేసుట.

Banter, ban'tĕr, *n. s.* యెగతాళి, పరిహాసము.

Banterer, *n. s.* యెగతాళిచేసేవాడు. [ము.

Bantling, bant'ling, *n. s.* పిల్ల, యిదితిరస్కారశబ్ద

Banyan, *n. s.* See Banians.

To Baptise, bap-tīze', *v. a.* బాప్తిజించుట, బాప్తీజించుట, బాప్తిస్మమును చేయించుట, మజ్జనముచేయించుట. The usual phrase in the South, జ్ఞానస్నానముచేయించుట, is quite wrong. See Matt. 3. 11. Mark, 1. 4.

Baptism, bap'tism, *n. s.* బాప్తిస్మము. BNT. Or (with the French pronunciation) బాతేము, మజ్జనము. SNT.

Baptismal, bap-tis'mal, *a.* బాతేముసంబంధమైన.

Baptist, bap'tist, *n.* బాప్తిస్తుడు, (మజ్జయితా SNT. బాప్తాయిజక BNT. స్నానక. Rh. స్నాతకుడు. F.) The sect called Baptists, క్రీస్తుమతములోఒకమతభేదము. John the ⌴ పూర్వకాలమందువుండిన ఒకమహాత్ముడు.

Baptistery, bap'tis-ter-y, *n. s.* జ్ఞానస్నానముచేయించేస్థానము.

To Baptize, bap-tīze', *v. a.* బాప్తిస్మమును చేయించుట, జ్ఞానస్నానముచేయించుట.

Bar, bâr, *n. s.* కమ్మి, కంబి, పాళము, a window with iron bars యినపకమ్ములువేసిన కిటికి. of door గడియ, అర్గళము. of a gate అడ్డకర్ర. or hinderance అడ్డి, అభ్యంతరము, ఆటంకము. consanguinity formed a ⌴ to the marriage వీడికిదాన్ని వివాహముచేయడానకు జ్ఞాతిత్వముప్రతిబంధకముగావున్నది. of a harbour ముఖద్వారమునుమూసుకొనివుండే యిసుకదిబ్బ. In a song చరణము. place for prisoners in a court ఖైదిని నిలిపేస్థలము. he practises at the ⌴ అతనులాయరు పనిచూస్తాడు. In a tavern సారాయి అంగడిలో అమ్మేవాడుకూర్చుండేస్థలము. or stripe of colour చార. the tiger's skin has black bars పెద్దపులితోలులోనల్ల చారలువున్నవి.

To Bar, bâr, *v. a.* అడ్డగడియవేసుట. he barred the door ఆతలుపుకు అడ్డకర్రవేసినాడు, అడ్డగడియవేసినాడు. or to hinder ఆటంకముచేసుట, అభ్యంతరముచేసుట. the length of time barred his claim కాలవిళంబమువాడిస్వాతంత్ర్యమునకు అడ్డి అయినది.

Barb, bârb, *n. s.* చిల్ల, జిట్టు, తగులు. a pointed iron with one ⌴ చిల్లాకోల. or steed తురికీగుర్రము, యిదికాశ్యమందువచ్చేమాట.

Barbacan, bâr'ba-can, *n. s.* బురుజు, కోటగోడలో ఫిరంగులుపెట్టేస్థలము.

Barbarian, băr-bā'ri-an, *n. s.* a rude person అసభ్యుడు, అమర్యాదస్థుడు. a savage అడివిమనిషి, చెంచువాడు. the ⌴ kings చెంచురాజులు. a cruel man క్రూరుడు, కిరాతకుడు, నిష్ఠురకుడు. Dr. Johnson says (Boswell, 27 March 1772) "The mass of the Greeks and Romans were Barbarians: the mass of every people must be barbarous, where there is no printing, and consequently knowledge is not generally diffused: knowledge is diffused among the people by our newspapers. I am talking of the mass of the people. We see even what the boasted Athenians were. The little effect which Demosthenes's orations had upon them shews that they were barbarians." In 1 Cor. XIV. 11. మ్లేచ్ఛ SNT. and BNT. అన్యులు. R. మూఢుడు. F. [మైన.

Barbaric, băr-bar'ic, *adj.* చెంచువాండ్లసంబంధ

Barbarism, bâr'bar-ism, *n. s.* in language యాసమాట, మిశ్రమభాష. [నిష్ఠురకత.

Barbarity, băr-bar'i-ty, *n. s.* cruelty క్రూరత్వము,

Barbarous, bâr'bar-us, *adj.* rude, uncivilized మోటు. cruel క్రూర, నిష్ఠురక. ⌴ language యాసమాటలు. ⌴ people క్రూరులు, అడివిమనుష్యులు. In Acts XXVIII. 2. అసభ్యులోకా. SNT. అన్యజాతి. F. అన్యులు. R. [గా.

Barbarously, *adv.* అతిక్రూరముగా, నిష్ఠురకము

Barbarousness, *n.s.* క్రూరత్వము, నిష్ఠురకత్వము.

Barbecue, bâr'bê-cūe, *n. s.* కోయకుండావున్నదివున్నట్టేకాల్చినపంది.

Barbed, bârb'ed, *adj.* చిల్లలుగల. a ⌴ hook చిల్లలుగలగాలము. a ⌴ horse; or horse in armour జీరావేసినగుర్రము.

Barbel, bâr'bl, *n. s.* ఒకతరహాచేప.

Barber, bâr'bĕr, *n. s.* క్షురకుడు, మంగలవాడు

Barberry, bâr'ber-ry, *n. s.* ఒకతరహాపండు.

Bard, bârd, *n. s.* కవీశ్వరుడు.

Bare, bāre, *adj.* ఉత్త, వట్టి. ~ walls వుత్తగోడలు. they left him ~ వాణ్ని నిలువుదోపుడుగా దోచుకొన్నారు. ~ shouldered భుజములు తెరుచుకొన్న. these labourers go with their bodies ~ యీకూలివాండ్లు వొళ్లు తెరుచుకొనివుంటారు, అనగా పైనబట్టవేసుకోక మొద్దులవలెతిరుగుతారు. this storm left the garden ~ యీఘాలివానతోటను బయలుచేసివేసింది. they lie on the ~ ground ఒట్టినేలలో వుండుకొన్నారు. By disease cattle look very ~ రోగముచేతగొడ్లుచిక్కి వున్నవి. he held out his ~ arms చేతిమీదచొక్కాయలేక ఒట్టిచేతులను బయిటికిచాచినాడు. ~ branches of a tree ఆకులురాలిమొండిగా నిలిచేకొమ్మలు. he rode on the ~ back of the horse జీనిలేకవుత్తగుఱ్ఱముమీద సవారిచేసినాడు. this wound laid the bone ~ యీపుంటిచేతమాంసమంతాపోయివట్టియెముకనిలిచినది. the market is ~ of goods అంగట్లో సరుకులులేక తుడిచిపెట్టినట్టువున్నది. he left her ~ of money దానికిఒకదుడ్డులేకవిడిచిపెట్టిపోయినాడు. he walked ~ foot జోడులేకవుత్తకాళ్లతోనడిచినాడు. they all stood ~ or ~ headed అందరుటోపీలుతీసుకొని బోడితలలతో నిలిచినారు. these insects cannot be perceived with the ~ eye యీపురుగులు అద్దములేకవుత్తకండ్లకు అగుపడవు. they believed it on his ~ assertion వాడువూరికెచెప్పినంతనేదాన్నినమ్మినారు. your ~ promise is sufficient నీవువుత్తమాటచెప్పితేచాలును. he paid the ~ principal వుత్తఅసలుచెల్లించినాడు. he behaved to them with ~ civility వాండ్లకుమర్యాదగానడిపించినానని అనిపించినాడు.

To Bare, bāre, *v. a.* తెరిచివేసుట. she bared her breast రొమ్ముమీదబట్ట తీసివేసినది. he bared his arm చేతిమీదిచొక్కాయను తీసినాడు, తొలగతోసినాడు. he bared the sword కత్తినిదూసుకొన్నాడు. the Surgeon bared the vein నరముమీదితోలునుదోచివేసినాడు.

Bare, bāre, the *past* of Bear నిభాయించినాడు మోసినాడు, కన్నది. he ~ the blame నిందమోసినాడు. she ~ a son కొడుకునుకన్నది. this is old English see To Bear, *v. a.*

Bare-faced, bāre′fāst, *adj.* సిగ్గుమాలిన, సిగ్గుచెడ్డ. ~ lie పచ్చిఅబద్ధము.

Bare-facedly, *adv.* సిగ్గుమాలి, సిగ్గుచెడి. [క.

Bare-foot, bāre′fŭt, *adv.* ఒట్టికాళ్లతో, చెప్పులులే

Bare-footed, *adj.* ఒట్టికాళ్లుగల, చెప్పులులేని.

Bare-headed, bāre-hed′ed, *adj.* ఒట్టితలగల, పాగాలేని, టోపిలేని, బోడి.

Barely, bāre′ly, *adv.* or scarcely అరుదుగా, చాలీచాలక. this is ~ enough యిదిచాలీచాలకవున్నది. he is ~ alive వాడికిప్రాణమువున్నదో పోయినదో అనివున్నది. I had ~ arrived when he died నేనుచేరీచేరకమునుపే చచ్చినాడు.

Bareness, *n. s.* లేమి, లేకవుండడము. from the ~ of the trees ఆకులులేకచెట్లుబోడిగావున్నందున.

Bargain, bâr′gin, *n. s.* an agreement, ఒడంబడిక, ఒప్పందము, కరారు, బేరము. if you do not pay me the money to-day it is no ~ యీవేళరూకలుచెల్లించకపోతివాఆసరుకుకునీకుసంబంధములేదు. he struck a ~ with us మాతోబేరముచేసినాడు. the thing purchased or sold కొన్న, లేక, అమ్మినసరుకు. when he brought his ~ home కొన్నసరుకును యింటికి తీసుకవచ్చేటప్పటికి. he bought the house at a good ~ యింటినినయముగాకొన్నాడు. he bought it at a bad ~ దానికి అధికవెల పెట్టినాడు, గిరాకిలోకొన్నాడు. you have a bad ~ నీవుచేసినయుక్తిపిచ్చిపోయినది. he made the best of a bad ~ యీకాలానికియిట్లావుండవలసినదనుకొన్నాడు. into the ~ సహితము, కూడా, పైగా, సమేతు. he bought the house and the garden into the ~ ఆయింటిని తోటతోకూడాకొనుకొన్నాడు. he is a liar and a drunkard into the ~ వాడు అబద్ధీకుడే కాకుండాతాగుబోతున్ను.

To Bargain, bâr′gin, *v. a.* బేరముచేసుట. he bargained with me but settled nothing నాతోబేరముచేసినాడుగాని ఒకటీకుదరలేదు. I will employ you; but I ~ one thing, that you must come early నిన్నుపనిలోపెట్టుకొంటాను అయితే ఒకమాట; నీవువుదయాననరావలెను. I cannot ~ with you నీతోనేనుబేరముచేయలేను.

Bargaining, *n. s.* బేరము, కొనడము, అమ్మడము.

Barge, bârge, *n. s.* ఒకతరహాపెద్దపడవ, విహారము నకు, లేక, వ్యాపారమునకు వుపయుక్తమైనది. ∽ man పడవవాడు.

Barilla, *n. s.* ఒకతరహాక్షారము, వుప్పు.

Bark, bârk, *n. s.* పట్ట, మానిపట్ట, వల్కలము. the inner ∽ లోనిపట్ట. the outer ∽ or dry బొబ్బర, బరడు. a medicine జ్వరానికియిచ్చే బార్కుపట్టచూర్ణము. or vessel చిన్నవాడ, పడవ. voice of a dog కుక్కమొరుగు.

To Bark, bârk, *v. a.* పట్టవొలుచుట, పట్టకొట్టుట.

To Bark, bârk, *v. n.* మొరుగుట, కుక్కకూసుట.

Barley, bâr'lè, *n. s.* బార్లిబియ్యము. ∽ water బార్లికంజి. ∽ sugar ఒకతరహామిఠాయి, యిదిచక్కెరగోధుమపిండి కలిపిచేసినది.

Barley-corn, bâr'lè-côrn, *n. s.* బార్లిగింజ, అంగుళములో మూడోభాగము.

Barm, bârm, *n. s.* కాడి, దీన్నిరొట్టెలుమొదలైనవివుబ్బడానకు వులుసుగాపెట్టుతారు, బీరుసారాయి చేయడములో దీన్ని వ్నిపోస్తారు.

Barn, bârn, *n. s.* కణజము, కళంజము, ధాన్యకొటారు.

Barnacle, bâr'na-cle, *n. s.* ఒకతరహానత్తగుల్ల. a [bird ఒకతరహాబాతు.

Barometer, ba-rom'è-tĕr, *n. s.* ఘాలియొక్క ఎచ్చుతగ్గులను తెలియచేసే ఒకయంత్రము, దీన్ని బ్రామీటరంటారు.

Barometrical, bar-ò-met'ric-al, *adj.* ఘాలియొక్క ఎచ్చుతగ్గులను తెలియచేసేయంత్రసంబంధమైన.

Baron, bar'on, *n. s.* రాజు, దొర, జమీందారు, ఒకతరహాకితాబుగలవాడు. The proper sense is యజమానుడు. Baronand Feme భార్యాభర్తలు. Baronet, Viscount అనేదర్జాలకుసడిమిదైనబారన్ అనేకితాబుగలవాడు.

Baroness, bar'on-ess, *n. s.* బారనుయొక్కభార్య.

Baronet, bar'on-et, *n. s.* ఒకతరహాకితాబుగలవాడు, అనగా Baron, Knight అనేకితాబులకునడిమికితాబుగలవాడు.

Barony, bar'on-y, *n. s.* Baron అనేరాజుయొక్కదేశము. Baron అనేకితాబు.

Barrack, bar'rack, *n. s.* సోజర్లుసిపాయీలువుండేశాల, దీన్నిబార్కసుఅంటారు.

Barrel, bar'rel, *n. s.* ఒకతరహాపీపాయి. or tube గొట్టము. the ∽ of a gun తుపాకిగొట్టము. the belly of a horse గుర్రముయొక్కకడుపు.

To Barrel, bar'rel, *v. a.* గొట్టములోవేసుట.

Barrelled, *adj.* గొట్టముగల, నాళముగల. a double ∽ gun రెండుగొట్టాలతుపాకి.

Barren, bar'ren, *adj.* గొడ్డైన, ఫలించని. or feeble నిరర్థమైన, జబ్బైన. a ∽ woman గొడ్రాలు. ∽ land పండనిభూమి, చవిటినేల, ఊషరభూమి. a ∽ tree కాయనిచెట్టు. a ∽ poet జబ్బుకవి.

Barrenness, bar'ren-ness, *n. s.* గొడ్డుతనము, ఫలించకపోవడము, నిరర్థము, జబ్బు. from the ∽ of the soil ఆనేలపండడుగనక.

Barricade, bar-ri-cāde', *n. s.* అడ్డు, అడ్డము, ఆటంకము, పగరలను రానివ్వకుండాకట్టిన అడ్డకట్టు. the ∽ built with bamboos round the camp kept the enemy in awe మాశిబిరానకు చుట్టూవెదురుతో కట్టిన అలవచేతశత్రువులు ఆచిప్పుండిరి.

To Barricade, bar-ri-cāde', *v. a.* అడ్డుచేసుట, ఆటంకముచేసుట, అడ్డకట్టుట, దోవనుమూసుట. he barricaded the door with empty boxes లోనికి యెవరినిరానియ్యకుండా దారికిఖాళీపెట్టెలను వేసిమూసినాడు. he barricaded the street యెవరినిపోనియ్యకుండా వీధికి అడ్డకట్టినాడు.

Barricado, bar-ri-cā'dò, *n. s.* See Barricade.

Barricadoed, *adj.* అడ్డకట్టిన, ఆటంకముచేయబడ్డ.

Barrier, bar'ri-ĕr, *n. s.* తడ, అడ్డు, ఆటంకము, హద్దు, పొలిమేర, సరిహద్దు.

Barrister, bar'ris-tĕr, *n. s.* వకీలు.

Barrow, bar'rò, *n. s.* for carrying earth &c. ఒంటిచక్రపుచెయిబండి. a hillock తిప్ప, దిబ్బ.

Bartavelle, *n. s.* చకోరపక్షి.

To Barter, bâr'ter, *v. a.* మార్చుకొనుట, వినిమయముచేసుకొనుట.

Barter, bâr'ter, *n. s.* మార్చుకోవడము, వినిమయము చేసుకోవడము.

Basalt, *n. s.* ఒకతరహారాయి.

Base, bāse, *adj.* నీచమైన, తుచ్ఛమైన, అధమమైన, హీనమైన. ∽ language దుర్భాష. ∽ coin తప్పునాణెము. ∽ fellow శూద్రుడు. ∽ metal మట్టిలోహము. ∽ or mixed Telugu ఆభాసాంధ్రము. a man of base extraction కులహీనుడు, కులగోత్రములేనివాడు. ∽ note in music మంద్రస్వరము. he song the ∽ వాడు మంద్రస్వరముపాడినాడు.

Base, bāse, *n. s.* అడుగు, పీఠము, అస్తిభారము. in music మంద్రస్వరము. on the ⌣ of friendship స్నేహమునుపట్టి.

To Base, bāse, *v. a.* అస్తిభారము వేసుట, ఆధారముగా చేసుట. this objection is based on the law యీఆక్షేపణకు చట్టము ఆధారముగావున్నది. they based the pillar on the rock ఆస్తంభమును రాతిమీద నిలిపినారు.

Base-born, bāse'bôrn, *adj.* పలుబీజమైన, పలువిత్తైన.

Based, *adj.* ఆధారముగల.

Baseless, *adj.* నిరాధారమైన.

Basely, *adv.* నీచముగా, తుచ్ఛముగా, హీనముగా.

Basement, *n. s.* అడుగుమట్టము, అడుగుపీఠము, మూలము. ⌣ floor తళవరిశ, అడుగుదళము.

Baseness, *n. s.* నీచత్వము, తుచ్ఛత్వము, హీనత్వము, పోకిరితనము, పలవతనము. from the ⌣ of the silver వెండిమట్టమైనందున.

Bashaw, ba-shâ', *n. s.* పాదుషా, పాచ్చా. a proud man గర్విష్ఠుడు.

Bashful, bash'fŭl, *adj.* సంకోచముగల, కొంకుగల, సిగ్గుగల, బిడియముగల.

Bashfully, *adv.* సంకోచముగా, కొంకుగా, సిగ్గుగా, బిడియముగా. [ము.

Bashfulness, *n. s.* సంకోచము, కొంకు, సిగ్గు, బిడియ

Basil, *n. s.* తుళసిచెట్టు.

Basilicon, ba-sil'i-con, *n. s.* ఒకతరహా ప్లాస్తిరి.

Basilisk, bas'i-lisk, *n. s.* కాలకూటసర్పము, యీసర్పముయొక్క దృష్టిదేనిమీద తగిలితే అదిభస్మమై పోతుందనిప్రతీతి.

Basin, bāsn, *n. s.* a vessel to hold water for washing నీళ్లపళ్లెము, a cup గిన్నె. a ⌣ of water భోగుణెనీళ్లు. or small pond చిన్నగుంట. or harbour వాడలునిలిచేదొరువు. a ⌣ round the tree పాదు, ఆలవాలము. a ⌣ of tea గిన్నెడుతేనీళ్లు. this town is built in a ⌣ of hills యీవూరుకొండలనడిమి పల్లములోకట్టివున్నది. the basins of a balance త్రాసుతట్టలు.

Basis, bā'sis, *n. s.* ఆధారము, ఆస్పదము, మూలము, అస్తిభారము, బునాది. or pedestal పీఠము. of a column స్తంభముయొక్క అడుగుపీఠము.

To Bask, băsk, *v. a.* చలికాచుకొనుట. cats ⌣ in the sun పిల్లులుయెండలో చలికాచుకుంటవి. he basked by the fire నిప్పదగ్గర చలికాచుకొన్నాడు. those who ⌣ in the royal favour రాజుయొక్క అనుగ్రహముగలవాండ్లు.

Basket, băs'ket, *n. s.* గంప, బుట్ట, కూడ. a flower ⌣ పూలబుట్ట. a very large and high ⌣ for storing grain గాదె, పాణక. a small ⌣ పుటిక. a ⌣ box మేదరపెట్టె. a round flat ⌣ తట్ట. a ⌣ for catching fish చేపలుపట్టేతిత్రి. a fish ⌣ చేపలువేసేబుట్ట. a winnowing ⌣ చేట, శూర్పము. a large winnowing ⌣ దాగర. a small winnowing ⌣ used by children మొరిటె. a ⌣ boat పుట్టి, హరిగోలు. the ⌣ makers caste మేదరకులము.

Basketful, *adj.* గంపెడు, బుట్టెడు.

Basket-hilt, *n. s.* మూతకత్తిపిడి, అనగా చేతికిదెబ్బతగలకుండా పైమూతగలకత్తిపిడి.

Bason, *n. s.* See Basin.

Bas-relief, bass-rè-lēf', *n. s.* ఉబుకుపని. the face that appears upon a rupee is in ⌣ రూపాయమీద అగుబడేముఖము ఉబుకుపనిగావున్నది.

Bass, băss, *n. s.* మంద్రస్వనము.

Bassia latifolia, *n. s.* the name of a *tree* యిప్పచెట్టు, మధూకము.

Bassoon, bas-sûn', *n. s.* వూదేవాద్యవిశేషము, ఒకతరహావూదుకోవి.

Bass-viol, bāss-vī'ol, *n. s.* ఒకతరహావీణె.

Bastard, băs'tard, *n. s.* పుంశ్చలిదానికొడుకు, పెట్టుకొన్నదానికిపుట్టినవాడు, వేశ్యకుపుట్టినవాడు.

Bastard, băs'tard, *adj.* పుంశ్చలిదానికిపుట్టిన, జారజుడైన. a ⌣ son పెట్టుకొన్నదానికిపుట్టినవాడు. in a metaphorical sense విశ్వామిత్రమైన, కృత్రిమమైన. a ⌣ dialect సంకరభాష. the ⌣ mango అడివిమామిడి. the ⌣ orange అడివికిచ్చిలి. ⌣ coral మాయపగడము, మంటిపగడము. a bastard gem విజాతిరత్నము, విశ్వామిత్రమైనరత్నము, అనగా మాందాళి కరబోకుతరుపులుమొదలైనవి. ⌣ florikin నేలనెమలిపిట్ట. the word puckally is a ⌣ word పకాళియనేమాట ఒకదిక్కుమాలినశబ్దము. ⌣ wit పిచ్చియుక్తి. ⌣ ochre మట్టగోపి. a ⌣ verse in a poem కొత్తగాచెప్పిచేర్చినశ్లోకము.

To Bastardize, băs'tard-īze, *v. a.* జారజుడనిరుజువుచేసుట. ఇట్టుకొన్నదానికి పుట్టినవాడనిరుజువుచేసుట. they attempted to ~ the child పెండ్లిచేసుకోని దానికిపుట్టినబిడ్డని రుజువుచేయనుయత్నపడ్డారు.

Bastardy, băs'tard-y, *n. s.* జారజత్వము.

To Baste, bāste, *v. a.* కాచనమాతూవుండే మాంసముమీదమిల్లితో కొంచెముకొంచెముగా నెయ్యిపోసుట. to sew slightly కుట్టుపోయుట, పోగుపోసుట, టాకావేసుట. to beat కర్రతో ఫులుముట, బాదుట. [క్రూరదండనజరిగేదనిప్రతీతి.

Bastile, *n. s.* చెరసాల, బందేఖానా, యిందులో అతి

Bastinado, bas-ti-nā'dō, *n. s.* కర్రతో కొట్టడము, దెబ్బలు, కర్రతో అరికాలిమీదకొట్టేదనేతురకలుచేసేఒకతరహాశిక్ష.

Bastion, bast'yon, *n. s.* బురుజు, కొత్తళము.

Bat, băt, *n. s.* గబ్బిలము. a large ~ called the flying fox బుఱపిట్ట, సీకురాయి. or stick used in games ఆటలోగుండుకొట్టేకర్ర. or brick ~ యిటికరాయిపాడి. Bat-fowling ఘంటవేట, రాత్రిళ్లు ఆడేవేట.

Batch, batch, *n. s.* ఒకసారిలోకాల్చినది, ఒకతడవలోచేసినది. a ~ of bread ఒకసారిలో కాల్చినరొట్టెలు. these bricks are all of the same ~ యివిఅంతా ఒకసూళయిటికెలు. this is the best of the ~ వున్నంతల్లోయిదివాసి.

Batchelor, *n. s.* పెండ్లిలేనివాడు. ~ of arts శాస్త్రి.

To Bate, bāte, *v. a.* తగ్గించుట, తోసుట. I cannot ~ a penny నేనుఒకకాసుతోయను, విడవను.

Bath, băth, *n. s.* స్నానము, స్నానతొట్టి, స్నానముచేసేస్థలము, స్నానవాటిక, స్నానజలము. he took a ~ స్నానముచేసినాడు. she gave the child a ~ బిడ్డకునీళ్లుపోసినది. a warm ~ వేణ్నీళ్లు. a cold ~ చన్నీళ్లు. [ముచేసినాడు.

Bathe, bāthe, *n. s.* స్నానము. he took a ~ స్నాన

To Bathe, bāthe, *v. n.* స్నానముచేసుట.

To Bathe, bāthe, *v. a.* స్నానముచేయించుట, తడుపుట. he bathed the wound పుంటినితడిపినాడు. he bathed his hands in milk పాలులోచేతులుముంచినాడు.

Bathed, *adj.* స్నానముచేసిన, తడిపిన, తడిసిన, ముంచిన. cheeks ~ in tears కన్నీళ్లతడిసినచెక్కులు. hands ~ in blood నెత్తురుతోతడిసినచేతులు. ~ in dew మంచుచేతతడిసిన.

Bathing, *n. s.* స్నానము.

Bating, bāt'ing, *prep.* వినహా, వినాయించి. ~ this యిదివినహా, యిదితప్ప.

Baton, *n. s.* సేనాధిపతిచేతివేత్రము, బెంగోలు.

Batoon, ba-tûn', Battoon, *n. s.* సేనాధిపతిచేతివేత్రము, బెంగోలు.

Batta, *n. s.* (an Indian word) బత్తెము, రోజు.

Battalia, bat-tāl'ya, *n. s.* వ్యూహము, సేనావిన్యాసము, దండును నిలిపేక్రమము.

Battalion, bat-tal'yon, *n. s.* పటాళము.

To Batten, bat'tn, *v. a.* See To Fatten *v. a.* they battened down the hatches వాడమీదితట్టుచేరినసిల్లితలుపులందులోదిగకుండాకీలుచాపలుమూసిబిగించినారు.

To Batten, bat'tn, *v. n.* See To Fatten, *v. n.*

Batten, bat'tn, *n. s.* బద్ద, చట్టము. a ~ of bamboo వెదురుబద్ద.

To Batter, bat'tĕr, *v. a.* కొట్టుట, యిడియగొట్టుట, పడగొట్టుట. he battered the kettle with a stone రాతితోఆబానసుపగలకొట్టినాడు. they battered the walls with their guns గోడలనుఫిరంగులతోయిడియగొట్టినారు. the rams battered each others heads పొట్టేళ్లుఢీకొట్టుకొన్నవి.

Batter, bat'tĕr, *n. s.* తోపా, అనగా గుడ్లు పాలుపిండికలిపిచేసినది. they beat it to the consistency of ~ కొట్టుకవలెమెదిపినారు.

Battery, bat'tĕr-y, *n. s.* place for guns మోర్చా, బురుజు. or beating కొట్టడము. he brought an action of ~ against them వాండ్లుతన్నుకొట్టినట్టువాండ్లమీదఫిర్యాదుతెచ్చినాడు. an electrical ~ మోర్చామీదిఫిరంగులతీరుగామేర్పరచినసీసాలు.

Battle, bat'tle, *n. s.* యుద్ధము, జగడము, పోట్లాట. he lost the ~ అపజయమును పొందినాడు. he gained the ~ జయించినాడు. The battle is won కోరికసఫలమైనది, తంటాతీరింది, కోరికెనెరవేరినది. the boxers fought a ~ మల్లులుయుద్ధముచేసినారు. the cocks fought a ~ పుంజులుజగడముచేసినవి. he set the troops in ~ array దండునుయుద్ధసన్నద్ధముగానిలిపినాడు. there was a ~ royal among the women ఆయాడవాండ్లకొ

కరికొకరికి ఘోరమైనజగడమైనది. a ~ axe గండ్రగొడ్డలి. he knows Sanscrit before hand and this is half the ~ in learning Telugu వాడికిమును సంస్కృతమువచ్చియుండుటవల్ల తెలుగు నేర్చుకోవడములో సగముతొందరతీరినది. a line of ~ ship గొప్పయుద్ధవాడ.

To Battle, bat'tle, *v. n.* యుద్ధముచేసుట, జగడము చేసుట, పోట్లాడుట.

Battledore, bat'tle-dōr, *n. s.* చెండుతట్టేకర్ర, అనగా అతిరసీమలకవలెకొననుబటువుగాతోలుకట్టియుండేకర్ర.

Battlement, bat'tle-ment, *n. s.* మేలుగోడ, బురుజుపైగోడ, కోటకొమ్ము, దీనిమరుగునసిపాయీలు వుండికిరంగులు కాలుస్తారు.

Bauble, or Bawble, bâble, *n. s.* గిల్లాగుట్ట, పనికిమాలినవస్తు,గిల్లకాయచేయనిది. Bawbles bought at the fair తెండుబిలకలుగిలకలు మొదలైనకాసుచెయ్యనివస్తువులు.

the Baubul tree, *n. s.* తుమ్మచెట్టు, బబ్బులి. (K).

Baulk, *n. s.* (between fields) పొలములోదున్నకవిడిచినతుండునేల. [నిరర్థకముచేసుట.

To Baulk, *v. a.* వ్యర్థముచేసుట, నిష్ఫలముచేసుట,

Baulked, *adj.* భంగమైన, భగ్నమైన, నిరర్థకమైన. Being ~ in these attempts యీయత్నములు భంగమైపోయినందున. [పుల్ల.

Bavin, bav'in, *n. s.* (a bit of wood) కట్టె, పుడక,

Bawd, *n. s.* కుంటెనకత్తె.

Bawdry, *n. s.* కొంటెమాటలు, బండుమాటు.

Bawdy, *adj.* సిగ్గుమాలిన, కొంటె, బండ. ~ language బండమాటలు. ~ house గుడిసేటివాండ్లవుండేయిల్లు. [లిడుట.

To Bawl, bâl, *v. n.* అరుచుట, కూసుట, బొబ్బ

Bay, bā, *adj.* యెర్ర, యిదిగుర్రముయొక్కయెర్రవర్ణమునుగురించే ప్రయోగించబడుతున్నది.

Bay, bā, *n. s.* of the sea మూడుతట్లుభూమిగలసముద్రము. (in building) a ~ window వింటిబద్ద ఆకారమైనగవాక్షి. the tiger was at ~ పులి నాలుగుతట్ల చిక్కుబడివుండెనది. the stag stood at ~ among the dogs ఆజింకకుక్కలనడమ చిక్కుకొని ప్రాణానకు తెగించివుండినది. the cow kept the tiger at ~ ఆ యావుపులినిదగ్గర చేరనియ్యలేదు. we kept the enemy at ~ శత్రువులుమామీదపడకుండాబంటోబస్తుగావుంటిమి, జాగ్రతగావుంటిమి. I am keeping fever at ~ నేనుజ్వరాన్ని రాకుండాకట్టుతున్నాను. the name of the laurel tree ఒకచెట్టుపేరు.

To Bay, bā, *v. n.* మొరుగుట. the dogs ~ at the moon చంద్రుణ్నిచూచికుక్కలుమొరుగుతవి.

Baya, (*See* Tailor bird.) [మది.

Bayadere, *n. s.* (from the Persian word) బోగ

Bayonet, bā'on-et, *n. s.* సనియను, తుపాకికొననుతగిలించేబాకు.

Bay-tree, *n. s.* ఒకవృక్షవిశేషము. he flourished like a green ~ తామరదంతముగావుండెను. the Sanscrit metrical version of the Psalms says శ్యామవృక్షము. the Tamil version omits it.

Bazaar, Bazar, *n. s.* అంగడివీధి, సీమలోసామ్ములు, పుస్తకములు, కాలువలుమొదలైనవి అమ్మేసంతఅంగళ్లుకట్టేబ్రహ్మాండమైన ఒకయింటిని బజారంటారు. that is a ~ report వదంతి, ఫాలికీమాచారము.

Bdellium, dell'yum, *n. s.* గుగ్గిలము. some Translators say గోమేధికము.

To Be, bē, *v. n.* ఉండుట, ఔట. I am a merchant నేనువర్తకుణ్ని. who is he వాడెవడు (this is often understood, not expressed; as is shewn in the Telugu Grammar: thus,) this is his యిదిఅతనిది. there is a little wind కొంచెముగాలివస్తుంది. there is a sound చప్పుడు అవుతుంది. There was a marriage here yesterday నిన్నపెండ్లిజరిగినది, సంభవించినది. this is to be given to him యిది అతనికియివ్వవలసింది. you are to write it అదినీవువ్రాయవలసింది. am I not to write నేను అది వ్రాయవద్దా. Is he there వున్నాడా. he is wise బుద్ధిమంతుడు. how old are you నీకెంతేండ్లు. while matters were thus యిట్లావుండగా. I have been there నేను అక్కడికిపోయివచ్చినాను. have you been to him వాడిదగ్గిరికిపోయివుంటివా. there has been a dispute ఒకవ్యాజ్యముజరిగినది. there was a question ఒక ఆక్షేపణసంభవించినది. to be in pain సంకటపడుట, దుఃఖపడుట, చింతపడుట. Be it so అట్లా అయినప్పటికిన్ని. Well be it so మంచిది అట్లానేకానీ. Be it night

or be it day రాత్రి అయినాసరే పగలు అయినా సరే. he is no more వాడుచచ్చెను. I will be off పోతాను, వెళ్లుతాను. come, be off! ముందిచిపో. It is over అయిపోయినది. the suit is over ఆ వ్యాజ్యము తీరినది. Be pleased to do this దయచేసిదీన్ని చేయండి. [ము.

Beach, bēch, *n. s.* రేవు, పూడరేవు, సముద్రతీర

Beacon, bēcn, *n. s.* ఓడలకు రాత్రిళ్లోకలాని అపాయస్థలమని గురుతుతెలిసేటట్టు నిర్ణయించబడ్డ వెలుతురుగల వున్నతస్థలము. or warning యెచ్చరిక. let him be a ~ to you అతడికగతినిచూచినీవు యెచ్చరికపడవలసినది.

Bead, bēd, *n. s.* పూస, మణి. beads పూసలు, గుండ్లు. he was counting his beads జపమాలికతో జపముచేసుకొంటూవుండినాడు. a ~ of sweat చెమటబిందువు.

Beading, *n. s.* పూసకట్టుగాచేసినకొయ్యపని.

Beadle, bēdle, *n. s.* ఒకతరహాబంట్రోతు, చేడా, తలారి. [కీడు.

Beadman, Beadsman, bēds'man, *n. s.* సన్యాసి, భ

Beagle, bēgle, *n. s.* ఒకతరహావేటకుక్క.

Beak, bēk, *n. s.* పక్షిముక్కు.

Beaked, *adj.* ముక్కుగల.

Beaker, bēk'ĕr, *n. s.* గండిచెంబు.

Beam, bēm, *n. s.* of wood దూలము. the ~ of a balance దండి, త్రాసుకోల. In trial this kicks the ~ పరీక్షలోయిది వెనక్కుబడుతుంది. weavers ~ పడమాను, తరిమాను. ~ of a plough నొగమాను. of light కిరణము.

To Beam, bēm, *v. n.* ప్రకాశించుట. beaming ప్రకాశించే. a beaming smile చిరునవ్వు.

Bean, bēn, *n. s.* చిక్కుడుకాయ. there are many kinds of this బెండకాయ, పొట్లకాయమొదలైనకాయగూరలు.

To Bear, bār, *v. a.* to carry కొంచపోవుట, మోసుకొనిపోవుట. to support వహించుట, ధరించుట. they bore him to prison వాణ్ణిజయిలుకుతీసుకొనిపోయినారు. I bore this message to him అతనికి నేనుయీసమాచారము తీసుకొనిపోతిని. they bore torches దివిటీలుపట్టినారు. this cart cannot ~ the weight యీబండి ఆబరువును తాళనేరదు. he bore this name వాడిపేరుయిది.he bore arms ఆయుధములనుధరించినాడు. to endure సహించుట, పడుట, తాళుట, నిభాయించుట. I cannot ~ his conduct వాడినడతను నేనుపడను, వాడినడతనాకుసరిపడదు. your brother will ~ the brunt వచ్చేదాన్నిమీయన్నపడుకొనును. you will ~ the blame ఆతప్పునీకువచ్చును. If I fail to do this let me ~ the blame దీన్ని నేనుచేయకతప్పితే ఆతప్పునాది. I cannot ~ it దాన్ని నేనుతాళను. he bore the expense ఆ వెలవునుతానుపెట్టాడు. to bring forth a child కనుట, ఈనుట, పిల్లవేసుట. the tree bore much fruit యీచెట్టుబాగాపండింది. ~ this in mind దీన్నిమనసులోపెట్టు, మరిచిపోక. he bears them hatred వాండ్లమీదచలమునువహించివున్నాడు. he bears sway or bears rule అధికారమునువహించినాడు. he bears very good character మంచిపేరుయెత్తినాడు. I can ~ witness of that దానికి నేనుసాక్షి, అదినేనుయెరుగుదును. he bore himself like a hero శూరుడైప్రవర్తించినాడు. this letter bears another date యీజాబులోవేరేతేదివున్నది. his passion bore him away కోపమువశుడైనాడు. we will ~ your company నీతోకూడావస్తాము. they bore him down or overthrew him వాణ్ణి పూడకొట్టిరి. this bears out his assertion యిందువల్లవాడుచెప్పినదిస్థిరమౌతున్నది. this is borne out by two arguments యిందుకు రెండువుదాహరణలువున్నవి. that bears no proportion to this అదియెక్కడయిదియెక్కడ. he bears a resemblance to you వాడునీపోలికగావున్నాడు.

To Bear, bār, *v. n.* ఉండుట, పడుట, సహించుట. (in the sea language) పోవుట,వచ్చుట. this tree does not ~ యీచెట్టుకాయదు. the ship bore north of us ఆవాడమాకువుత్తరముగావుండినది. the ship bore towards us, or, bore down upon us ఆవాడమాకై రావడానకు ఆరంభించినది. he bore up against these difficulties యీకష్టములను పడ్డాడు, సహించినాడు. this does not ~ upon the subject యిదిఅంతా అందుకుసంబంధించదు. the gun bore upon them ఆ ఫిరంగి వాండ్లమీద పారడానికిపాటుముగా వుండినది.

Bear, bār, *n. s.* ఎలుగ్గొడ్డు, భల్లూకము. the man is a perfect ~ మోటువాడు, మర్యాదతెలియనివా

డు, అమర్యాదస్థుడు. Bearsplay మోటుకేరళము. the stars called the great ~ సప్తర్షి నక్షత్రము లు. the lesser ~ ఉత్తరధ్రువనక్షత్రము.

Beard, bērd, *n. s.* దాడి, గడ్డము. ~ of corn వరిముల్లు, ధాన్యశూకము.

To Beard, bērd, *v. a.* దాడినిపట్టియీడ్చుట. to face యెదిరించుట. are you going to ~ the government రాజరికముచేసేవారినియెదిరించబోతావా.

Bearded, *adj.* దాడిగల.

Beardless, bērd'less, *adj.* గడ్డముమీసములేని, మీసకట్టులేని.

Bearer, bār'ĕr, *n. s.* మోసేవాడు. a ~ of a palankeen బోయి. the ~ of this letter యీజాబు తెచ్చేవాడు. a mace ~ వెండిబెత్తపువాడు. this tree is a good ~ యిది బాగాకాచేచెట్టు.

Beargarden, bār'gârdn, *n. s.* కలహస్థానము, గందరగోళముగావుండేస్థలము.

Bearing, bār'ing, *n. s.* or birth కాపు, కాన్పు, ఈత. or purport సారాంశము, తాత్పర్యము. or ensign చిహ్నము. or point in the compass దిక్కు, పార్శ్వము. he took the bearings of the place ఆ స్థలముపుండేవైఖరినియంత్రములకుండావిమర్శించినాడు. in every ~ సర్వవిధాల, అన్నివిధాల. or behaviour నడక, వైఖరి. a rose tree in full ~ విరగబూచినరోజాచెట్టు. A tree in full ~ విరగ పండినచెట్టు. this conduct is past ~ యిది తాళకూడనినడత. or lordly port బిలుకు, బెట్టు, జంభము.

Bearing, bār'ing, *adj.* కనే, కాచే, పూచే, ఈనే. past ~ కాన్పుడిగిన, కాపుడిగిన. a letter ~ postage టప్పాలుకూలియివ్వవలసినజాబు.

Bearish, *adj.* ఎద్దె, మడ్డి, మూఢ, మొండి. [డు.

Bearward, bār'wârd, *n. s.* ఎలుగ్గొడ్లనుపెంచేవా

Beast, bēst, *n. s.* మృగము, పశువు, గొడ్డు, జంతువు, జీవము. [బండతనము.

Beastliness, *n. s.* పశుత్వము, రోత, అసహ్యము,

Beastly, bēst'ly, *adj.* రోతైన, అసహ్యమైన, బండు. ~ language బండుబూతు.

To Beat, bēt, *v. a.* కొట్టుట, మొత్తుట, బాదుట. they ~ the corn ఆ ధాన్యమును నూర్చుతారు. In knowledge of grammar he beats them all వ్యాకరణములో వాండ్లందరిని మించినాడు. he ~ them in argument తర్కములో వాండ్లను పోడగొట్టినాడు, జయించినాడు. this beats me or this beats my understanding యిదినాకు దుర్లభగా వున్నది. to ~ cloth in polishing it ఘట్టనచేసుట. to ~ cotton దూదేకుట. they ~ drums తంబురు వాయించినారు. he ~ it to pieces నలగ్గొట్టినాడు, పొడిచేసినాడు. they ~ it to powder దాన్నిపొడిచేసినారు. they ~ the copper into leaf ఆ రాగిని రేకుగాకొట్టినారు. to ~ rice or mortar దంచుట. to ~ to dust చూర్ణముచేసుట. he ~ his brains about it all day నాడంతాదాన్ని గురించిచింతిస్తూవుండినాడు. he ~ the hoof all day నాడంతా నడిచినాడు. he ~ the enemy back శత్రువులనుతిరగగొట్టినాడు, మళ్లగొట్టినాడు. he ~ the price down వెలనుతగ్గించినాడు. to ~ down or ram ఘట్టనచేసుట. to ~ down fruit or leaves పండ్లను, లేక ఆకులనురాల్చుట. he ~ the enemy off శత్రువులనుతరమ కొట్టినాడు. they ~ the dust off the sheet దుప్పటిదుమ్మునువిదిలించినారు, దులిపినారు. they ~ out the iron bar యినుపకంబినిసాగకొట్టినారు. they ~ out his teeth వాడిపండ్లనురాలగొట్టినారు. he ~ a retreat పారిపోయినాడు. they ~ the rounds the whole night రాత్రి అంతాగస్తుతిరిగినారు. to ~ time in music తాళము వేసుట, మీటుట. he ~ up the jewel సొమ్మునునలగ్గొట్టినాడు. he ~ up the guard పారావాళ్ళ మెచ్చరించిలేపినాడు. she ~ up the meal with butter వెన్నను పిండిని మరించినది, వెన్నను పిండిని కలచనయ్యేటట్టుకలిపినది. he ~ up the enemy or he ~ up their quarters శత్రువులమీద అకస్మాత్తుగాపోయిపడ్డాడు. I shall ~ up your quarters tomorrow రేపుమీయింటికివస్తాను.

NOTE.— పంఖ్యలేక కొట్టడమునకు Beat అనివస్తుంది, పంఖ్యగాకొట్టడమునకు strike అనివస్తుంది, యేలాగంటే; the washerman beats clothes చాకలవాడుబట్టలనుతుకుతాడు. the robbers ~ him severely దొంగలువాణ్ణిబాగాకొట్టినారు. he struck ten blows upon the door తలుపునుపదితె

ట్లుకొట్టినాడు. he struck me అంటేనన్ను ఒకదెబ్బకొట్టినాడని అర్థమిస్తుంది. he — me అంటే నన్నుబాదినాడు, ఉతికినాడుఅని, చాలాదెబ్బలుకొట్టినట్టు అర్థమాతుంది.

To Beat, bēt, *v. n.* ఆడుట, కొట్టుకొనుట. the heart beats గుండెలు అదురుతుంది, రొమ్ముకొట్టుకొంటుంది. the pulse beats ధాతువు ఆడుతుంది, నడుస్తుంది. the watch beats ఘడియారముకొట్టుకొంటుంది. the waves — against the shore కట్టమీద అలలుకొట్టుతున్నవి. he was beating about తారాడుతూవుండినాడు. he was beating about for an answer జవాబుచెప్పడానకుయిణకరిస్తూవుండినాడు. Why are you beating about the bush? కావలసినదాన్ని తెలిచ్చుమనిచెప్పక యెందుకు గుటకలుమింగుతావు, సిగ్గునములుతావు?

Beat, bēt, *n. s.* దెబ్బ. to publish by — of drum తంబరకొట్టి ప్రసిద్ధపరచుట. during 50 beats of the pulse ధాతువుయాభైమాట్లుకొట్టడములో. or ward in a town ఠాణాసరహద్దు. the watchman was then on his — రోంద. *round* తిరుగుతూవుండినాడు, అనగా నగరశోధన చేస్తూవుండినాడు.

Beat, bēt, the *p*‖ of To Beat. కొట్టినది.

Beaten, bētn, *adj.* కొట్టబడ్డ, దెబ్బలుపడ్డ. he went over the — ground of the Will ఆవుయిలుకాకితమును వినివినిపడివుండేదాన్నిమళ్లీమళ్లీచెప్పతాడు. a — path నడిచిఅరిగినదోవ. — gold అపరంజి. See To Beat.

Beater, *n. s.* కొట్టేవాడు. a cotton — or cotton cleaner దూదేకులవాడు. an earth — or rammer ఘట్టనపలక, దిమ్మిస. a gold — కుందనపురేకులు చేసేవాడు. a rice — or pestle రోకలి.

Beatific, bē-a-tif'ic, Beatifical bē-a-tif'ic-al, *adj.* పరమానందమైన, దివ్యమైన. the — vision దైవప్రత్యక్షము, సాలోక్యము.

Beatification, bē-at-i-fi-cā'shon, *n. s.* చచ్చినఒకమహాత్మున్ని దేవతులలోకలపడము. Ten years after his — వాన్ని దేవున్నిగానియమించుకొన్న పదియేండ్లకు తరువాత.

Beatified, *adj.* ముక్తుడైన.

Beating, bēt'ing, *n. s.* కొట్టడము, తాడనము, ప్రహారము. of cotton ఏకడము. after this — యీదెబ్బలుపడ్డతరువాత.

Beatitude, bē-at'i-tūde, *n. s.* మోక్షము. or Benediction, blessing, దీవన, ఆశీర్వాదము.

Beau, bō, *n. s.* సోకుగాడు, షోకునుగాడు, ఒయ్యారగాడు. The beau-ideal (more correctly, idéel, a French phrase,) తిలకము, రత్నము. This is the beau-ideal of a garden ఉద్యానవనతిలకము. It is the very beau-ideal of a commentary వ్యాఖ్యానమంటే యిదేవ్యాఖ్యానము. Tipu Sultan was the beau-ideal of a Musulman. టిప్పుసుల్తాను తురకలచూడామణిగావుండెను.

Beauish, bō'ish, *adj.* సోకైన, ఒయ్యారమైన.

Beauteous, būt'yus, *adj.* అందమైన, సౌందర్యమైన, యిదికావ్యశబ్దము.

Beautiful, bū'ti-fūl, *adj.* అందమైన, సుందరమైన. — weather మంచికాలము, హాయిగావుండేకాలము, అనగా మబ్బుమందారము చినుకుచిత్తడిలేక హాయిగావుండేకాలము. this is a — demonstration దివ్యమైన ఉదాహరణ. This was a — trait of affection విశ్వాసమునకుయిదే దివ్యమైనగురుతు.

Beautifully, *adv.* అందముగా, సౌందర్యముగా.

To Beautify, bū'ti-fȳ, *v. a.* అలంకరించుట, శృంగారించుట.

Beauty, bū'ty, *n. s.* అందము, సౌందర్యము, చక్కదనము. or handsome woman అందకత్తె, రూపవతి. the beauties of a book, (as of Shakespeare) యెత్తివ్రాసినసార్వరస్య మైనపద్యమంజరి.

Beauty-spot, *n. s.* on the forehead తిలకము. dimple సొట్టము.

Beaver, bē'vĕr, *n. s.* an animal ఒకజంతువు, దీని బొచ్చుతోటోపీలుచేస్తారు. or hat టోపి. front of helmet ముఖమును కప్పకొనియుండేశిరస్త్రాణముయొక్క భాగము. [మ్మచ్చు.

Beazle, or Bezel, *n. s.* మిద్దెటుంగరముయొక్క పైమచ్చు.

Becafico, bec-a-fē'cō, *n. s.* ఒకతరహాసేలనెమలి.

To Becalm, bē-câm', *v. a.* ఘాలిలేకుండాచేసుట. the hill becalmed our ship ఆకొండవల్లనూవాడకుఘాలిలేక పోయినది.

Became, bē-cāme', (the *past* of become) అయినది.

Because, bē-câse', *conj.* గనక, కాబట్టి, యేలనంటే. — he went పోయినాడుగనక. — of the heat యెండఅయినందున. I did this — of you నిన్నుగురించి దీన్నిచేస్తిని. — of his youth పసివాడైనందున.

Beck, beck, *n. s.* శిరఃకంపము, చెయిసౌజ్ఞ. they are wholly at his ⊔ వాండ్లంతా అతనిస్వాధీనములో వున్నారు, వాడుయెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడుతున్నారు.

To Beckon, beckn, *v. a.* సైగచేసుట, చెయిసౌజ్ఞచేసుట. she beckoned him to go వాణ్ణిరమ్మని చెయిసైగచేసినది.

To Becloud, *v. a.* మందారము వేసుట. the sun was beclouded సూర్యుణ్ణిమబ్బుమూసుకొన్నది. grief beclouded her mind దానిమనసుదుఃఖసన్నగ్రస్తమైనది.

To Become, bē-cum′, *v. n.* అవుట. he became king రాజైనాడు. she became his wife వాడికిపెండ్లాము అయినది. It became earth మన్నైపోయినది. he became bail for me నాకుపూటకవున్నాడు, జామీనువుండినాడు. they became friends స్నేహితులైనారు. he became a convert to that faith స్వమతమునువిడిచిఆమతమును అవలంబించినాడు, కులముచొచ్చినాడు. It became the custom అట్లావాడికఅయిపోయినది. It became evident అదిస్పష్టమైనది. It became hard ఘట్టిపడ్డది. his head became grey వాడితలనెరిసినది. It became requisite to do so అట్లాచేయవలసివచ్చినది. the money which it became requisite for him to pay వాడు అచ్చుకోవలసివచ్చినరూకలు. the leather became mouldy ఆతోలుబూజుపట్టినది. when it became visible అదికండ్లకు అగుబడ్డప్పుడు. It became warm వెచ్చనైనది, కాగినది. what will ⊔ of me నాగతియేమి, నేనేమైపొయ్యేది.

To Become, bē-cum′, *v. a.* తగుట, తగివుండుట, ఒప్పుట. this conduct does not ⊔ them యీనడత వాండ్లకుతగదు.

Becoming, bē-cum′ing, *adj.* తగిన, యుక్తమైన, యోగ్యమైన, ఉచితమైన. this is not a ⊔ dress యిది తగినవేషముకాదు.

Becomingly, *adv.* యుక్తముగా, యోగ్యముగా, ఉచితముగా.

Bed, bed, *n. s.* పడక, శయనము, శయ్య. he went to ⊔ పండుకొన్నాడు. when the birds go to ⊔ పక్షులుపండుకొనేటప్పుడు. she was brought to ⊔ of a son మొగబిడ్డనుకనింది. or ⊔ stead మంచము. or mattrass పీచుమెత్త. or feather ⊔ పక్షిరెక్కలమెత్త. in a garden మడి, పాదు. the ⊔ of a river యేటిగర్భము, నట్టేరు, మడుగు. they dig a canal out of the ⊔ of the river నట్టేటినుంచి ఒకకాలవతీసినారు. a ⊔ of rocks చాపరాయి.

To Bedaub, bē-dâb′, *v. a.* పూసుట, చరుముట, అలుకుట.

Bedaubed, *adj.* పూయబడ్డ.

Bedchamber, bed′chām-bĕr, *n. s.* పడకటిల్లు.

Bedclothes, bed′clōths, *n. s.* మంచముమీదపరచే దుప్పట్లుమొదలైనవి, పడకవుడుపు. they brought her in her ⊔ దాన్నిపడకవుడుపుతోనే తీసుకొనివచ్చినారు.

Bedded, *adj.* మంచమువేసిన. a double ⊔ room రెండుమంచములువేసివుండేగది.

Bedding, bed′ding, *n. s.* పడక, పరుపు, మెత్త.

To Bedeck, bē-deck′, *v. a.* అలంకరించుట, శృంగారించుట.

To Bedew, bē-dū′, *v. a.* తడుపుట.

Bedewed, *adj.* తడిసిన.

Bedfellow, bed′fel-lō, *n. s.* ఒకపడకలోపండుకొనేవాడు. those children are bedfellows ఆబిడ్డలు ఒకపడకలోపండుకొనేవాండ్లు.

Bedight, bē-dīt′, *adj.* అలంకృతమైన.

To Bedim, *v. a.* మబ్బుకమ్మేటట్టుచేసుట, మసకచేసుట, మసకచేసుట. age bedimmed his eyes వృద్ధాప్యముచేతవాడికండ్లు మబ్బుకమ్మినవి.

To Bedizen, bē-dīzn′, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట, యిదిహాస్యములో వచ్చేమాట.

Bedlam, bed′lam, *n. s.* వెర్రివాండ్ల ఆస్పత్రి.

Bedlamite, bed′lam-īte, *n. s.* వెర్రివాడు.

To Bedrench, *v. a.* తడుపుట.

Bedrenched, *adj.* తడిసిన. I was ⊔ in the rain వానలోదొప్పదోగతడిసినాను.

Bedrid, bed′rid, Bedridden, *adj.* మంచములోపడివుండే, పడ్డపడకగా పడివుండే.

Bedroom, *n. s.* పడకటియిల్లు.

Bedropped, Bedropt, *adj.* చుక్కలుగల. Velvet ⊔ with gold చుక్కలుచుక్కలుగాజరిగెబుట్టాలువేసిన మొహమలు.

Bedstead, bed′sted, *n. s.* మంచము.

Bedtime, bed′tīme, *n. s.* పండుకొనేవేళ.

To Bedung, *v. a.* మేరిగ చెరుపుట,విష్ట వేసి చెరుపుట. the rats have bedunged all the place ఆ స్థలము నంతా యెలుకలు పెంటికలు వేసి చెరిపినవి.

Bedunged, *adj.* మేరిగలోతగా వుండే.

To Bedust, *v. a.* దుమ్ము చేసుట. My face is all bedusted నా ముఖమంతా దుమ్మైనది.

Bee, bēe, *n. s.* తేనీగ. Wild black bees that make no honey తుమ్మెదలు, తేంట్లు, భృంగములు. Bees wax మష్టైనము. he was as busy as a ⌣ వాడు తీరిలేకతుణమైనా పూరికెవుండలేదు.

Beech, bēch, *n. s.* ఒకతరహా పెద్దవృక్షము. [సిన.

Beechen, bēchn, *adj.* యీ చెట్టుయొక్క కొయ్యతో చే

Beef, bēf, *n. s.* గోమాంసము. hung ⌣ యెండిన గో మాంసము.

Beefeater, bēf'ēt-ĕr, *n. s.* (derived from beaufet a side board) రాజుల ముఖములో వుండే ఒకతరహా బంట్రోతు.

Beefsteak, *n. s.* కాల్చిన మాంసము.

Beehive, bēe'hīve, *n. s.* తేనెగూడు.

Beelzebub, *n. s.* the name of a devil ఒకతరహా శైతాను పేరు. This is rendered భూతరాజు in SNT and BNT. while R. F. P. and the Canarese versions retain the name untranslated. భేతాళుడు *Betala* would perhaps be the best rendering.

Been, bēn, the part of Be వుండిన. have you ⌣ there అక్కడికి పోయివుంటివా, పోయినస్తివా. I have ⌣ to his house వాడింటికి పోయివుంటిని,పోయినస్తిని.

Beer, bēr, *n. s.* బీరుసారాయి, దీన్ని బార్లిబియ్యపు గంజితో చేస్తారుగనక యవసురా అనవచ్చును.

Beestings, or Biestings, *n. s.* ముర్రుపాలు, జున్ను పాలు. [యోగ్యమైన ఒకతరహా గడ్డ.

Beet, bēt, *n.s.* ఒకతరహా కందమూలము,తినదానకు

Beetle, bētle, *n. s.* an insect పేడ్పునపుంకున్ను రెక్కలున్నగలపురుగు, పేడపురుగు, బొద్దింక. or rammer దిమ్మిసి. ⌣ leaf See Betel. [బొమలు.

Beetling, *adj.* ఉబుకుగావుండే. ⌣ brows మిట్టకను

Beeves, bēvs, *n. s. plu.* పశువులు.

To Befall, bē-fâll', *v. a.* సంభవించుట, తటస్థించుట,ఘటించుట,పొసగుట. this has befallen us మాకి దిసంభవించినది, తటస్థించినది.

To Befit, bē-fit', *v. a.* తగుట,తగివుండుట. this does not ⌣ you యిది నీకు తగదు,యోగ్యముకాదు.

Befitting, p‖ తగిన, యోగ్యమైన.

to Befool, bē-fūl', వెర్రివాణ్నిగా ఆడించుట.

Before, bē-fōre', *prep.* and *adv.* (In *time*) ముందర, మునుపు, పూర్వము. The two words ముందు *Before*, and వెనక *After, sometimes* bear a sense opposed to that used in English. Thus ముందుచేస్తాను *I will do it before,* denotes *I will do it presently*; ముందు వ్రాలు literally the "letters preceding," must be translated *The next syllables.* And వెనక or కింద (after and under) denote *preceding.* Thus in the word నాగలి a *plough*, the letter గ being the middle syllable, the syllable నా is called కిందటి అక్షరము *the following syllable*, and లి is called ముందరి అక్షరము *the preceding* (lit: front) syllable. The words పిమ్మటివాండ్లు (See పిమ్మట) literally "those after him" denote *his progenitors* (compare Beschi, Shen Tamil Grammar, § lvii.) Thus also, the word పిరిది or పిరింది *behind* frequently means before, ఆపైని పజ్త్తిలో in the *next* line: lit: in the line above. ఆపైగా thereafter. PHRASES: Ten days ⌣ his arrival వాడు చేరడానకు పదిదినములకు మునుపు. ⌣ now యింతకుమునుపు, పితతూర్పూర్వము. he died the day ⌣ ఆతోలినాడు చచ్చినాడు. ⌣ I come నేనువచ్చేటందుకుమునుపు, నేనురాకమునుపు. the day ⌣ he died వాడుచచ్చేటందుకు ముందునాడు. the day ⌣ yesterday మొన్న. the day ⌣ that అటుమొన్న. the month ⌣ last పోయిననెలకుఅవతలినెల. Friday ⌣ last పోయినశుక్రవారానికి అవతలి శుక్రవారము. In the year Vicrama ⌣ last (i. e. more than sixty years ago) పోయ్ను విక్రమసంవత్సరముగాక అవతలి విక్రమసంవత్సరములో. ⌣ Christ క్రీస్తుపుట్టకమునుపు. you tell me what I knew ⌣ నాకు ముందర తెలిసినదాన్నే నీవుచెప్పుతున్నావు. In presence సముఖమందు, యెదట. they stood ⌣ him వాడి యెదట నిలిచిరి. In front of యెదట. there is a garden ⌣ my house నా యింటియెదట ఒకతోటవున్నది. they were going ⌣ వాండ్లు ముందరపోతూ వుండిరి. ⌣ and behind ముందువెనక. he did this not setting God ⌣ his eyes దేవుడువున్నాడని యెంచకదీన్నిచేసినాడు. go ⌣ ముందరపో. this boy is much ⌣ you in learning వాడు చదువులో

నీకునిండాయుంచివున్నాడు. — day తెల్లవారకము నుకు. — the eyes of all men అందరికండ్లయెదట. — mentioned ముందర వ్రాసిన, ముందర చెప్పిన. he is — the world భాగ్యవంతుడుగావున్నాడు.

Beforehand, bē-fōre′hand, *adv.* ముందుగానే, ముందుమించి. I was — with them వాండ్లకంటే నేనుముందుమించుకొన్నాను.

Beforetime, *adv.* పూర్వకాలమందు. [సుట.

To Befoul, bē-foul′, *v. a.* మురికిచేసుట, రోతచే

To Befriend, bē-frend′, *v. a.* ఆదరించుట, పోషించుట, కాపాడుట, రక్షించుట. God befriends the poor దేవుడుబీదలనురక్షిస్తున్నాడు, దేవుడుబీదలపక్షముగావుంటాడు.

To Beg, beg, *v. n.* భిక్షమెత్తుట. he was driven to — వానికిభిక్షమెత్తుకోవలసివచ్చినది. I begged off మన్నించవలెనని వేడుకొంటిని.

To Beg, beg, *v. a.* ప్రార్థించుట, వేడుకొనుట, బతిమాలుకొనుట, బిచ్చమెత్తుట. he begged the money of me ఆరూకలనైనన్నుబతిమాలుకొన్నాడు. May I — of you to do this తమరుదయచేసిదీన్ని చేయవలెను. he begs his bread or he begs alms తిరిపెమెత్తుకొంటాడు. I begged him off అతనికిశిక్షతేకతప్పిస్తిని. I tried to beg him off but I could not వాణ్ని తప్పించవలెనని యెంతపాటుపడ్డా కాకపోయినది. I — pardon or I beg your pardon మన్నించవలెను, క్షమించవలెను, యీమాటనుగద్దించడములోనున్న అంటారు.

Began, bē-gan′, the *past* of Begin, ఆరంభించినది.

Begat, the *past* of Beget కన్నది. Abraham — Isaac అబ్రహాంయిజాకునుకన్నాడు.

To Beget, bē-get′, *v. a.* కనుట, కలగచేసుట, పుట్టించుట. this begat a doubt. యిందుచేత ఒక అనుమానముపుట్టింది. mirth begetting సంతోషజనకమైన.

Begetter, *n. s.* కన్నవాడు, పుట్టించినవాడు, తండ్రి.

Beggar, beg′gar, *n.* భిక్షకుడు, యాచకుడు, తిరిపెమెత్తేవాడు, or pauper దరిద్రుడు, అతిదరిద్రుడు. he became a — అతిదరిద్రుడయినాడు, సన్యసించినాడు. A bull beggar బందవాడు, బందపక్కిరి. (i. e. fakir.)

To Beggar, beg′gar, *v. a.* పేదవాన్నిగాచేసుట, దరిద్రున్నిగాచేసుట. this splendour beggars all description యీడంభము వర్ణించనలవికానిది. they played at — my neighbour పేరులేనుదోచుకోవడమనే ఒకతరహా కాకితాల ఆట.

Beggarliness, *n. s.* meanness క్షుద్రత, తుచ్ఛత, నీచత్వము. [క్షుమాలిన.

Beggarly, beg′gar-ly, *adj.* క్షుద్ర, నీచ, తుచ్ఛ, ది

Beggary, beg′gar-y, *n. s.* పేదరికము, దారిద్ర్యము.

Begging, *n. s.* తిరిపెమెత్తడము, యాచకము.

To Begin, bē-gin′, *v. n.* ఆరంభమౌట, మొదలుపెట్టుట, తలపడుట. he began to run పరుగెత్తసాగినాడు. the fruit began to ripen పండబారింది. the poem begins with these words ఆకావ్యము యీమాటలతో ఆరంభమౌతున్నది.

To Begin, bē-gin′, *v. a.* ఆరంభించుట, మొదలుపెట్టుట, ఉపక్రమించుట.

Beginner, bē-gin′nĕr, *n. s.* ఆరంభించేవాడు, ఉపక్రమించేవాడు.

Beginning, bē-gin′ning, *n. s.* మొదలు, ఆరంభము, ఆది, మూలము, ఉపక్రమము. In the — మొదట, ఆరంభములో, ఆదిని. at the very — మొట్టమొదట. without any — or eternal అనాది. they rose from small beginnings కొద్దిగావుండి గొప్పవాళ్లైనారు.

Beginning, bē-gin′ning, *part.* ఆరంభించే, మొదలుపెట్టే. matters are — to mend పనిచక్కబడే వైఖరిగావున్నది, the fruit is — to ripen ఆకాయ పండబారుతుంది. the prophets — from Moses మోషేను మొదలైన భవిష్యద్వక్తలు, అనగా మోషే మొదలైన ఋషులు. Beginning at Jerusalem యరూశలేముపూర్వకముగా, యరూశలేమమారభ్య. SNT. 1841.

To Begird, bē-gerd′, *v. a.* చుట్టుకొనుట, ఆవరించుకొనుట. they begirt the town ఆవూరినిముట్టడివేసుకొన్నారు. he was begirded or begirt with a belt నడికట్టునుకట్టుకొన్నాడు. he was begirt with a sword కత్తినినడుముకుకట్టుకొన్నాడు.

Begone, bē-gone′, *interj.* లేచిపో, ఛీపో. come — పోపో, లేచిపో. well — మంచిదిలేచిపో.

Begot, bē-got′, the *past* of Beget, కన్నది.

Begotten, bē-gottn′, *p* ‖. కన్న, జనిత.

To Begrime, bê-grīme', *v. a.* మురికిచేసుట,మలినముచేసుట.

Begrimed, *adj.* మురికి అయిన. మలినమైన,మాసిన.

To Begrudge, *v. a.* పోతుందనియేడ్చుట. See To Grudge.

To Beguile, bê-gīle', *v. a.* వంచించుట, మోసము చేసుట. he beguiled his time with reading చదువుతో ప్రొద్దుపుచ్చినాడు. he beguiled her దాన్నివంచించినాడు.

Begun, bê-gun', *adj.* ఆరంభించిన.

Behalf, bê-hâf', *n. s.* పక్షము. they spoke on his — వాడిపక్షముగా మాట్లాడినారు. a witness on my — నాపక్షముగావుండేసాక్షి. he went there on my — నాకైఅక్కడికిపోయినాడు. Signed by me on — of my brother నాయన్నకై నాచేతచే వ్రాలుచేయబడ్డది.

To Behave, bê-hāve', *v. n.* నడుచుకొనుట, ప్రవర్తించుట. he behaved himself properly చక్కగానడుచుకొన్నాడు. he behaved kindly towards her దానియందువిశ్వాసముగానడుచుకొన్నాడు. a well behaved child సన్మార్గమైనబిడ్డ. an ill behaved child దుర్మార్గమైనబిడ్డ.

Behaviour, bê-hāv'yur, *n. s.* నడక, నడితి, నడవడిక, ప్రవర్తన. rough — దౌర్జన్యము. manly — పెద్దమనిషితనము. good — మంచినడత. he is upon his good — యీతేపతప్పితేయిందుతో వాడిపనిసరి. [ముచేసుట.

To Behead, bê-hed', *v. a.* తలకొట్టుట, శిరచ్ఛేద

Beheld, bê-held', the *past* and *p* || of Behold చూడబడ్డ. this was — by thousands దీన్ని అందరు చూచినారు. [సిరేను.

Behemoth, bē'hê-moth, *n. s.* ఒకతరహామనుబోతు,

Behest, bê-hest', *n. s.* ఆజ్ఞ, ఉత్తరవు.

Behind, bê-hīnd', *prep.* వెనక, వెనకతట్టు. I found it — the box పెట్టెకువెనకతట్టు అదిచిక్కింది. they abused him — his back వాడులేనప్పుడు వాణ్నిదూషించినారు. he who is — the curtain తెర కవతలవుండేవాడు, సూత్రధారి, కలహానికి మూలముగావుండేవాడు.

Behind, bê-hīnd', *adv.* వెనకతట్టుగా.

Behindhand, bê-hīnd'hand, *adv.* వెనకపడి, వెనకపడి. In reading he is — చదువులోవాడువెనకపడ్డాడు. [దర్శించుట.

To Behold, bê-hōld', *v. a.* చూచుట, వీక్షించుట,

Behold, bê-hōld', *interj.* ఇదోచూడు,అదోచూడు. and — when they came మరిన్ని వాండ్లువచ్చినప్పుడు, యిదుగోవాండ్లువచ్చినప్పుడు.

Beholden, bê-hōldn', *adj.* చూడబడ్డ. or obliged ఉపకారబద్ధులైన. I am much — to him for this అతడుచేసినయీవుపకారమునకు నేను నిండా బద్ధుడైనాను.

Beholder, *n. s.* చూచేవాడు.

To Behove, To Behoove, bê-hûve', *v. a.* తగివుండుట, యుక్తముగావుండుట. It does not behove you to do this దీన్నినీవుచేయడానికితగదు. It behoves you to go there నీవు అక్కడికిపోవడము యుక్తము.

Being, bē'ing, *part* of Be. {ఉంటూ, అవుతూ. this — just యిదిన్యాయముగావున్నందున, న్యాయమైనందున. this — so యిది యిట్లావుండగా. from his — there వాడుఅక్కడవున్నందున. from his not — there వాడు అక్కడలేనందున. from this — yours యిదినీది అయినందున. from this not — yours యిదినీదికానందున.

Being, bē'ing, *n. s.* existence వునికి, వుండడము. or a human — మనిషి, నరుడు. living — ప్రాణి, జీవి, జంతువు. there was not a — in the house ఆయింట్లోఒకప్రాణిలేదు. In him we live and move and have our — ఆయనలోనేబ్రతుకుతూ మెలగుతూవుంటున్నాము. In a future state of — పరమందు. the supreme — దేవుడు. a social — నరుడు. wretched beings దిక్కుమాలినమనుషులు. a despicable — దుష్టహీనరంజా or state స్థితి, విద్యమానము. well — కుశలము, క్షేమము. this does not affect his well — యిందువల్లవాడి క్షేమమునకుఒకభ్యత్యాసములేదు.

Be it so (thus placed by Johnson) కాని, అట్లావున్నప్పటికిన్ని.

Bel, *n. s.* the Indian tree called Ægle marmelos మారేడుము, శ్రీఫలము, మారేడుపండు.

Bel, *n. s.* an heathen god శివుడు, భైరవుడు.

To Belabour, bê-lā'bur, *v. a.* దుడ్డుకర్రతోబాదుట, పొడుచుట.

Belated, bê-lāt'ed, *adj.* చీకటిపడ్డ. he was — వాడు రావడానికిచీకటిపడ్డది.

To Belay, bè-lā′ v. *a.* తాటినియూన్చి జారకుండా కట్టుట. or to waylay దోచుకోవడానకైదోవకట్టుట. or to thrash బాదుట, వుఉలుముట.

To Belch, belsh, *v. n.* తేవుట, తేణువుట. a mountain belching flames జ్వాలలను కక్కుతూ వుండే పర్వతము.

Belch, belsh, *n. s.* తేపు, తేంపు, తేణుపు.

Beldam, bel′dam, *n. s.* ముసలమ్మ, యిదితిట్టుమాట.

To Beleaguer, bè-lēg′ĕr, *v. a.* ముట్టడివేసుకొనుట, చుట్టుకొనుట.

Belfry, bel′fry, *n. s.* ఘంటగూడు.

Belial, *n. s.* శివుడు, భేతాళుడు.

To Belie, bè-lie′, *v. a.* అబద్ధముచేసుట, అపదూరు కట్టుట. he belied me నన్ను అపదూరుకట్టినాడు. this proof belied his story యీదృష్టాంతము చేతవాడు చెప్పినదిఅబద్ధమైపోయినది. My tongue belied my thought నేనుతలచినదిఒకటినానోట వచ్చినదిఒకటి.

Belied, *adj.* అబద్ధమైపోయిన, అపదూరుపడ్డ. he is much ~ or he is a thief వాడుదొంగ అని ప్రతీతిగావున్నది. She is much ~ or she killed her child అదితనబిడ్డను తానేచంపినట్టుపదంతిగా వున్నది. he was much ~ వానిమీదనిండా అబద్ధాలువుట్టినవి. his prediction was ~ by the event యీసంభవించినదానిచేత వాడుచెప్పినది అబద్ధమైనది.

Belief, bè-lēf′, *n. s.* నమ్మిక, ఎన్నిక, మతము. In my ~ he is dead వాడుచచ్చినాడనినాకుతోస్తున్నది. I came in the ~ that they were here వాండ్లుయిక్కడవున్నారనినమ్మివస్తినిIn the Mahomedan ~ తురకమతములో. this is beyond ~ యిదినమ్మరానిది. worthy of ~ నమ్మతగిన. unworthy of ~ నమ్మరాని. my ~ was that it was already sent అదిమునుపేపంపబడ్డదని ఎంచియుంటిని.

To Believe, bè-lēve′, *v. a.* నమ్ముట, యెంచుట, తలచుట. I ~ he is gone పోయినాడనితోస్తున్నది. Do you ~ so నీకు అట్లాతోచిందా. ~ me he is gone వాడు పోయినాడు సుమీ. those who ~ or the faithful భక్తులు. I ~ so or perhaps so బహుశా, కాబోలు, యేమో. he made ~ to strike her దాన్నికొట్టినట్టు అభినయించినాడు. he made ~ to assist me నాకుసహాయముచేసేవాడివలె నటించినాడు. this was all a make believe యిది అంతాకట్టిమాయ.

Believer, bè-lēv′ĕr, *n. s.* నమ్మేవాడు, భక్తుడు, పత్యుడు. [కాబోలు.

Belike, bè-līke′, *adv.* or perhaps ఒకవేళ, యేమో,

Bell, bell, *n. s.* ఘంట, గంట. Morris bells ఆడేవాండ్లు కట్టుకొనేగజ్జలు. dumb-bells సాముచేసేవాండ్లుతిప్పేలోడ్లు. In poetry it signifies a flower or a bud పుష్పము, మొగ్గ. Bhattumūrtti bears the ~ among the Telugu poets ఆంధ్రకవులలో భట్టుమూర్తితిలకము. the ~ man ఘంటవాడు, అనగాతండోరావేసేవాడు, చాటించేవాడు.

Belladonna, *n. s.* See Nightshade ; వసనాభివంటి ఒకవిషమూలిక.

Belle, belle, *n. s.* సువేషధరసికయువతి, అందముగలరసికురాలైన పడుచు. [లంకారశాస్త్రము.

Belles Lettres, bel-lā′tĕr, *n. s.* సాహిత్యవిద్య, అ

Belligerent, bel-lig′è-rent, *adj.* యుద్ధముచేసే. the ~ powers యుద్ధముచేసేరాజులు.

Bellmetal, *n. s.* కంచు.

To Bellow, bel′lō, *v. n.* రంకెవేసుట, గర్జించుట, అరుచుట. the child was bellowing ఆబిడ్డఘోరముగనియేడుస్తూవుండెను.

Bellow, bel′lō, *n. s.* or roar రంకె, గర్జన, బొబ్బలు.

Bellows, bel′lōs, *n. s.* or a pair of bellows కొలిమితిత్తి. two pair of ~ ఒకజోడుకొలిమితిత్తులు.

Belly, bel′ly, *n. s.* కడుపు. the ~ of a lute కిన్నెరకాయ. a ~ god తిండిపోతు ; this name is absurdly given to Ganesa, the god Janus or పిళ్లారి. pot bellied గుండోదరుడైన, పెద్దపొట్టగల. a big bellied woman గర్భిణి. he ate his ~ full కడుపునిండా మెక్కినాడు. he had his ~ full of fun వానికి వేడుకతోకడుపునిండింది, వానికి కావలసినంత వేడుక అయినది. The prisoner pleaded her ~ తానుగర్భిణి అనిమనవిచేసింది, అనగావురితీసేటట్టుతీర్పుఅయివుండినప్పటికిన్ని తానుగర్భిణిగనకవురితీయకూడదనిమనవి చేసింది.

To Belly out, *v. n.* ముందరికివుబుకుట. for want of wind the sails do not ~ గాలిలేనందున వాడచాపలు ముందరికివుబకలేదు.

Belly ache, *n. s.* కడుపునొప్పి.

Belly-band, *n. s.* టంగువారు.

Belly-bound, *adj.* మలబద్ధకముగావుండే.

Belly-worm, యేలికపాము.

To Belong, bê-long', *v. n.* సంబంధించుట. To whom does this — యిదియెవరిసంబంధమైనది, యిదియెవరిది. these people — to the temple వీండ్లు ఆగుడి సంబంధమైనవాండ్లు, ఆగుడివాండ్లు. Does this house — to you యీయిల్లునీదా. Vengeance belongs to God శిక్షించడముయీశ్వరుడిపని. To do this does not — to you యీపని నీవుచేయవలసినదికాదు.

Belonging, *part.* సంబంధమైన. property — to him అతనిసొత్తు. some sheets — to that book ఆపుస్తకసంబంధమైనకొన్ని కాకితాలు.

Beloved, bê-luv'ed, *adj.* ప్రియమైన,యిష్టమైన. — friends ప్రియులు. My — Lord నాప్రాణనాథ. My — ప్రియులారా. a — girl ప్రియురాలు. — of God దైవకటాక్షమునకు పాత్రుడైన.

Below, bê-lō', *prep.* కింద. — the tree చెట్టుకింద.

Below, bê-lō', *adv.* దిగువగా, కిందుగా, జబ్బుగా, తక్కువగా. they sat — వాండ్లుకిందుగాకూర్చుంటినారు. this translation is far — the original మూలానికంటే యీభాషాంతరమునిండా జబ్బుగావున్నది Such conduct is much — you యీనడతనీకుయోగ్యముకాదు. while he is here — వాడుయీభూమిలోవుండేటప్పుడు.

Belt, belt, *n. s.* నడికట్టు, దట్టి, దవాలి. a silver — round the waist worn by men వెండిమొల్లలమొలతాడు. worn by women వడ్డాణము. of a Saddle టంగువారు.

Belvedere, *n. s.* శృంగారమంటపము. [పోతు.

Belwether, bel'weth-ĕr, *n. s.* పెద్దపొట్టేలు, మేక

To Bely, *v. a.* See To Belie. [చేసుట.

To Bemire, bê-mīre', *v. a.* మురికిచేసుట, మలినము

To Bemoan, bê-mōn', *v. a.* యేడ్చుట, ప్రలాపించుట, దుఃఖించుట, శోకించుట, విచారపడుట. he bemoaned his father తండ్రికైయేడ్చినాడు. they bemoaned their loss తమకువచ్చిననష్టానకై శోకపడ్డారు.

Bench, bensh, *n. s.* బల్ల, బలంపీట, పదివన్నెండు అడుగులు నిడివి ఒక అడుగువెడల్పుగా యెత్తుగా కాళ్లుపెట్టివుండేపలక. a stone — తిరుగుడిన్నె. a carpenter's bench వడ్లవాడుపనిచేసేబల్ల. a seat of justice న్యాయాసనము. he was raised to the — అతనికి న్యాయాధికారిపుద్యోగమైనది. the magisterial — పోలీసు అధికార్లు. the —, the kings —, the queens — యిదిసీమలో ఒకన్యాయసభ.

Bencher, bensh'ĕr, *n. s.* ధర్మశాస్త్రపాఠశాలలో ముఖ్యమైనవిద్యార్థి, ఒకతరహావకీలు.

To Bend, bend, *v. a.* వంచుట, మడుచుట. he bent his head తలనువంచినాడు, వందనము చేసినాడు. he bent the bow విల్లునువంచినాడు. he bent his knee మోకాలునుమడిచినాడు. when he bent his eyes upon them అతనిదృష్టివాండ్లమీదికిపారినప్పుడు. he bent his brows బొమలుముడిపెట్టినాడు. when he bent his mind to this business వాడిమనసు నందాయీపనిమీదపెట్టినప్పుడు. or to subdue అణుచుట. I could not — his stubborn will వాడిమూర్ఖబుద్ధిని అణచలేను, వంచలేను. — down thine ear O God ఓదేవుడా ఆలకించు. he bent his way to the hill కొండకుపొయ్యేదారిని పట్టినాడు. he bent his course to Benares కాశీదారినిపట్టినాడు.

To Bend, bend, *v. n.* వంగుట, వాలుట. the beam bends దూలమువంగుతున్నది. here the river bends యిక్కడయేరు వంకరగాపోతుంది. he bent backwards వెనక్కువంగినాడు. he bent forwards ముందరికివంగినాడు. his mind did not bend under all this trouble యింతతొందరకు వాడిమనసు చలించలేదు. the branches — over the tomb ఆకొమ్మలుగోరిమీదికివాలుతవి. or to yield లోబడుట.

Bend, bend, *n. s.* వంపు, వంకర. here the street makes a — ఆవీధియిక్కడతిరుగుతుంది.

Bending, *n. s.* వంపు, వంకర, తిరుగుడు.

Bending, *adj.* వంపైన, వంగే, వాలే.

Beneath, bê-nēth', *adv.* కింద, అడుగున.

Beneath, bê-nēth', *prep.* తక్కువ, నీచత. he thought it — him to sell the horse, so he gave it away. తనకుగ్రమును అమ్మడముతక్కువ అనివూరికెయిచ్చివేసినాడు.

Benedicite, *n. s.* దీవించండి, దీవన, ఆశీర్వాదము.

Benedict, *n. s.* నాటకములోవుదాహరించబడ్డ ఒకనిపేరు, పెండ్లిచేసుకొపొయ్యేవాడు. when I

knew him he was a ~ నేను అతణ్ని యెరిగినప్పుడు ఉండ్లిచేసుకోవలెననివుండినాడు.

Benedictine, ben-ē-dic′tine, *n. s.* ఒకతరహాపాదిరి.

Benediction, ben-ē-dic′shon, *n. s.* దీవన, ఆశీర్వాదము. [దానము.

Benefaction, ben-ē-fac′shon, *n. s.* ఉపకారము,

Benefactor, ben-ē-fac′tor, *n. s.* ఉపకారి. ~ of a temple కైంకర్యపరుడు. [ముచేసేటిది.

Benefactress, ben-ē-fac′tress, *n. s.* ఉపకారి, ధర్మ

Benefice, ben′ē-fice, *n. s.* గుడిమాన్యము, శ్రోత్రియము, గుడికి వచ్చేవరుమానము.

Beneficence, bē-nef′i-cence, *n. s.* ఉపకారము, అనుగ్రహము, కృప, దాతృత్వము. a man of ~ దాత.

Beneficent, bē-nef′i-cent, *adj.* ఉపకారియైన, దాతయైన. the ~ ఉపకారులు, ధర్మాత్ములు.

Beneficently, *adv.* ఉపకారిగా, ధర్మాత్ముడుగా, దాతగా.

Beneficial, ben-ē-fish′al, *adj.* సఫలమైన, సార్థకమైన, ప్రయోజకమైన. Bathing is ~ to the health స్నానముచేయడము ఒంటికి అనుకూలము.

Beneficially, *adv.* సఫలముగా, సార్థకముగా.

Beneficiary, ben-ē-fish′a-ry, *n. s.* గుడిమాన్యమును అనుభవించేపాదిరి.

Benefit, ben′ē-fit, *n. s.* ప్రయోజనము, ఫలము, లాభము, మేలు, ఉపకారము, హితము. what ~ will this do you యిందువల్లనీకేమిప్రయోజనము. God confers many benefits upon men దేవుడుమనుష్యులకుచేసేదన్ని ఉపకారములే. he pleaded the ~ of Clergy తానుపాదిరియైనందున శిక్షించకూడదని వాదించినాడు. Mr. Kemble took his benefit yesterday నిన్నటికేళికలోవచ్చినదంతా Kemble అనేవాడికిపోయినది, అనగా ఆటలో వారువారువేసినదంతా, కడమవాండ్లకుపాలులేకుండా, వాడికేచేరినది. Literally అతనికిలాభముదొరికినది.

To Benefit, ben′ē-fit, *v. a.* ప్రయోజనపరచుట, లాభముచేసుట, హితముచేసుట. this punishment benefited them. యీశిక్ష వాండ్లకులాభమైనది. [భమౌట, హితమౌట.

To Benefit, ben′ē-fit, *v. n.* ప్రయోజనమౌట, లా

Benefited, *adj.* ప్రయోజనపడ్డ, ఫలమునుపొందిన.

Benevolence, bē-nev′ō-lence, *n. s.* ధర్మగుణము, ఉపకారము, దయ, కనికరము, ధర్మము. between man and wife. దాంపత్యధర్మము.

Benevolent, bē-nev′ō-lent, *adj.* ధర్మగుణముగల, దయాళువైన, ఉపకారియైన. ~ mind చల్లనిహృదయము.

Bengal, *n. s.* బంగాళాదేశము. a ~ newspaper బంగాళాదేశములో అచ్చువేసిన ప్రసిద్ధపత్రిక. ~ letters అక్కడనుంచివచ్చినజాబులు. ~ rice బంగాళాబియ్యము. (never Bengali rice).

Bengalee, Bengali, *adj.* బంగాళాదేశసంబంధమైన. a ~ బంగాళాదేశస్థుడు. a ~ newspaper గౌళప్రసిద్ధపత్రిక. ~ letters గౌడ అక్షరాలు. the ~ language గౌడభాష. the ~ character గౌడలిపి.

Benighted, *adj.* అస్తమించిన, వివేకశూన్యులైన, మూఢులైన, జడులైన. the ~ traveller నడిరోవలో చీకటిపడ్డ బాటసారి. the ~ population పామరజనము. the ~ presidency అంధకారపట్టణము.

Benign, bē-nīn′, *adj.* దయాళువైన, అనుకూలమైన, హితమైన. or wholesome ఆరోగ్యకరమైన.

Benignant, *adj.* దయాళులైన, దయారసముగల, అనుకూలమైన, ఆరోగ్యకరమైన.

Benignity, bē-nig′ni-ty, *n. s.* దయారసము, కృప, దయాళుత్వము.

Benignly, *adv.* దయగా, కృపగా.

Benison, ben′i-sn, *n. s.* దీవెన, ఆశీర్వాదము.

Benjamin, *n. s.* (benzoin) సాంబ్రాణి. or cloak గొగ్గి, ఖైరవాసము.

Bent, bent, *n. s.* or crookedness వంపు. or tendency తత్పరత, ఆసక్తి, ఇచ్ఛ, అభిలాష, నిశ్చయము. he has a ~ towards making mischief వాడికిదుర్మార్గముందే ఆసక్తి.

Bent, bent, *adj.* వంగిన, వంపైన, వంకరైన. the spear was ~ ఆయీటెవంకరగావున్నది. he was ~ with age వాడికివృద్ధాప్యముచేతగూనివంగినది. the silver plate is ~ or indented ఆ వెండిపళ్లెము సొట్టపోయినది. or inclined తత్పరుడైన, ఆసక్తుడైన. he is ~ upon quarrelling జగడానికిసంకల్పము చేసుకొన్నాడు, పోరుపడానకుకంకణముకట్టుకొన్నాడు. Being ~ upon injustice అన్యా

యాన్యము ఆలయముగా. he is ⌣ on doing justice న్యాయముచేయవలెనని మొండిపట్టుపట్టినాడు. Are you ⌣ on ruining yourself? నీవు నీచే చెడిపోవలెనని నీకు బెంక ల్యా?

To Benumb, bè-num′, *v. a.* తిమురుకట్టేటట్టుచేయు టు, కొరడుపారేటట్టుచేయుట. the cold benumbed him చలిచేతవానికి తిమ్మిరిగా నైపోయినది. Terror benumbed her faculties భయముచేతమూ నై పోయి నది.

Benumbed, *adj.* తిమురుకట్టిన, కొరడుపారిన. his hand was ⌣ by the blow దెబ్బచేతవానికి చెంగ్గ మూనైపోయినది.

Benzoin, *n. s.* సాంబ్రాణి.

To Bepraise, *v. a.* మిక్కిలిశ్లాఘనచేయుట.

To Bequeath, be-quēth′, *v. a.* మరణశాసన పూ ర్వకముగాయిచ్చుట. My father bequeathed his property to me మాతండ్రిగారి ఆస్తినినాకు వ్రా సినాడు. In going away he bequeathed me a number of old accounts వాడుపోతూయీపాత లెక్కలనునాతలమీదవేసిపోయినాడు.

Bequeathed, *adj.* మరణశాసనపూర్వకముగావచ్చిన.

To Bereave, bè-rēve′, *v. a.* or Rob విహీనముచేయు ట, లేకుండాచేయుట, దోచుకొనుట. he was bereaved of his children వాడుబిడ్డలనుకోలుపొయ్చి కొన్నాడు. this affliction bereaved him of his senses యీవ్యాకులముచేతవానికితెలివితప్పింది.this bereft him of his life యిందువల్లవాని ప్రాణము పోయినది.

Bereavement, *n. s.* విహీనత, కోలుపోవడము.

Bereft, bè-reft′, *adj.* విహీనమైన, కోలుపడ్డ.

Bergamot, ber′ga-mot, *n. s.* ఒకతరహాపండు. a fragrant water కస్తూరిదసంపెంగనీళ్లు. [చుట

To Berhyme, bè-rȳme′, *v. a.* అపహాస్యముగావర్ణిం

Beri-beri, Berry ber′ry, *n. s.* (paralytic rheumatism) ఛుబ్బువాయువు, తిమురువాయువు. See proof in Telugu, apud Malcolmson On Beri beri page 4—5.

Berry, ber′ry, *n. s.* కాయ, పండు, అనగాకలివె, గొంజి మొదలైనటువంటి చిన్నచిన్నపండ్లు. brown as a ⌣ చామనచాయగల. Berry-berry See Beriberi. [పడక.

Berth, *n. s.* or lodgement స్థానము, పట్టు. or bed

Beryl, ber′yl, *n. s.* or fine emerald గరుడపచ్చ, వై శ్యీకోజా అని అంటారు. See Madras Journal (1840) XII. 171.

To Bescribble, *v. a.* గిరుకుట.

To Beseech, bè-sēch′, *v. a.* వేడుకొనుట, బతిమాలు కొనుట, అడుక్కొనుట.

Beseechings, *n. s.* వేడుకోళ్లు.

To Beseem, bè-sēm′, *v. a.* తగుట, ఒప్పుట, యో గ్యముగావుండుట. this does not ⌣ you యిదినీ కుతగదు.

Beseeming, *adj.* తగిన, ఒప్పిన, యోగ్యమైన. this is not ⌣ యిదియోగ్యముకాదు.

To Beset, bè-set′, *v. a.* చుట్టుకొనుట, ఆవరించుకో నుట, పరివేష్టించుకొనుట. they ⌣ the town ఆ వూరినిముట్టడివేసుకొన్నారు. he is ⌣ with difficulties వానికిమెటుగాబెంకటముగావున్నది.

Beset, bè-set′, *adj.* చుట్టుకొన్న, పరివేష్టితమైన. he was hard ⌣ వాడుచాలాయిబ్బందిపడ్డాడు.

Besetting, *adj.* చుట్టుకొన్న, అనుసరించే, సహజ మైన. drunkenness is their ⌣ sin తాగుబోతుత నము వాండ్లకువుండేసహజమైనదోషము. Inventing new phrases is the ⌣ sin of dictionary-writers క్రొత్తవాక్యములను కల్పించడమునిఘంటుకర్తలకువుండేసహజమైన దుర్గుణము.

Beshrew it! bè-shrū′, *interj.* దానికీడువుండనుగల, దాన్నిశపించు.

Beside, bè-sīde′, Besides bè-sīds′, *prep.* పక్కన, చేర్చున. She lay down beside him ఆదివానిపక్క నపడుకొన్నది. I was then beside the house ఆ ప్పుడునేనుఆయింటిపక్కనవుంటిని. beside himself స్వాధీనముతప్పిన. he must have been beside himself to do this అట్లాచేసినందుకు వానికితెలి తప్పివుండవలసినది. Are you beside yourself? నీకేమిపిక్కపట్టినదా?

Beside, bè-sīde′, Besides, bè-sīds′, *adv.* గాక, యింతేగాక, వినా. three besides this యిదిగా కమూడు.three besides him అతనుగాకముగ్గురు. besides this యిదివినా.

To Besiege, bè-sēge′, *v. a.* ముట్టడివేసుట, నాలుగు తట్లాచుట్టుకొనితొందరపెట్టుట.Visitors besieged his house దర్శనానికైవచ్చినవారివాయింటినిచుట్టుకొ నివున్నారు.

Besieger, *n. s.* ముట్టడివేసేవాడు.

To Besmear, bê-smēr′, *v. a.* పూయుట, కట్టించుట, అలుకుట, పూసుట.

Besmeared, *adj.* పూసిన, కట్టించిన, అలికిన, పూసిన.

Besmirched, *adj.* మాసిపోయిన, మురికైన, పొగ చూరిన.

Besmutted, *adj.* మాసిన, మురికైన, పొగచూరిన.

Besom, bē′zom, *n. s.* చీపురుకట్ట, పొరక.

Besotted, *adj.* తెలివితక్కువ, స్మారకములేని. how ⌣ he was to do this దీన్ని చేయడానికి వానికేమి జడత్వముకట్టింది. ⌣ ignorance కట్టి అవివేకము.

Besought, bê-sôt′, *past* and *part* of Beseech, వేడుకొన్నది, వేడుకోబడ్డ, బతిమాలుకోబడ్డ. he was ⌣ by us నాచేతవేడుకోబడ్డాడు.

Bespangled, *adj.* మెరిసేవాటిచేత అలంకరించబడ్డ. the awning was ⌣ with gold ఆ కూడారానికి బంగారుచుక్కలు కట్టికట్టియున్నది. the sky is ⌣ with stars ఆకాశము చుక్కలచేత మెరుస్తున్నది.

To Bespatter, bê-spat′tĕr, *v. a.* మురికిచేయుట. I was bespattered with ink నామీదయింకి చెదిరింది. the horse galloping by, bespattered me with mud ఆ గుర్రము నాపక్కగా పరుగెత్తినందున నాబట్టలమీదంతా బురద చెదిరింది. they bespattered his character వాన్ని దూషించినారు. they stabbed the child in my arms and my clothes were bespattered with blood నాచేతిలో వుండిన బిడ్డను పొడిచినందున నా బట్టలమీద నెత్తురు చెదిరి మరకలైనవి. he was bespattered with abuse వాన్ని నిందా తిట్టినారు, దూషించినారు.

To Bespeak, bê-spēk′, *v. a.* మాట్లాడి పెట్టుకొనుట. this is the table which you bespoke yesterday నిన్న నీవు మాట్లాడిపెట్టుకొన్న మేజా యిదేను. to betoken సూచించుట, తెలుపుట. this heat bespeaks rain యీ వుష్ణమును చూస్తే వానవచ్చేటట్టువున్నది. his coming bespeaks good to you అతడు రావడము నీకు శుభ సూచకముగా వున్నది. this bespeaks him your friend యిందువల్ల వాడు నీకు స్నేహితుడైనట్టు తెలుస్తుంది.

Bespoke, Bespoken, *adj.* మాట్లాడిపెట్టుకొన్న, మాట్లాడి నిర్ణయించుకొన్న.

Bespread, *adj.* పరచిన. the table was ⌣ with dainties ఆ మేజా ఆహారముల చేత పరచబడి వుండెను.

To Besprinkle, bê-spring′kle, *v. a.* చిలకరించుట.

To Besputter, *v. a.* ఉమ్మినీరు తుంపరలుగా ఉమియుట. the child besputtered me ఆ బిడ్డ నామీద తుంపరలుగా వుమిసినాడు. In reading he besputtered me వాడు చదవడములో నామీద తుంపరలు పడ్డవి.

Best, best, *adj.* సర్వోత్తమమైన, శ్రేష్ఠమైన, ముఖ్యమైన. Of all these horses this is the ⌣ ఆ గుర్రములలోయిది సర్వోత్తమమైనది. she is the ⌣ of women ఆది స్త్రీ తిలకము, నారీరత్నము. I did my ⌣ to please him వానికి సంతోషము రావడానకై నాచేతనైనమట్టుకు చేసినాను. to the ⌣ of my knowledge నేనెరిగినమట్టుకు. I did it to the ⌣ of my power దాన్ని నాశక్తివంచన లేకుండా చేసినాను. to the best of my belief నాకు తోచినంతల్లో. I made the ⌣ of my way there అక్కడికి నాచేతనైన త్వరగా పోయినాను. you must make the ⌣ you can of this వుండే దాన్నిబట్టు కొని నీచేతనైన మట్టుకు సాగవేసుకోవలసినది. he made the ⌣ of a bad bargain వున్నదాన్నిబట్టు కొనియథోచితము గడుపుకొన్నాడు. you have the ⌣ of it జయించినావు, గెలిచినావు.

Best, best, *adv.* ఉత్తమముగా. he wrote it ⌣ అందరికంటే నీడుబాగా వ్రాసినాడు. he came off ⌣ జయించినాడు. I like this ⌣ యిది నాకిష్టము. For some reason ⌣ known to himself, he carried my horse away నాగుర్రాన్ని తీసుకొనిపోయినాడు ఆహేతువు వానికే తెలియవలెను. he came off second ⌣ ఓడిపోయినాడు.

Bestained, *adj.* కరకైన, మరకైన, మురికైన.

To Bestead, bê-sted′, *v. a.* to supply, to profit ఫలపరచుట. It bestead me *nothing* my being his brother అతనికి తమ్ముడైనందున నాకేమి ఫలము లేదు. he was sore ⌣ వాడు నిండాయిబ్బందిపడ్డాడు, సంకటపడ్డాడు.

Bestial, best′yal, *adj.* పశుప్రాయమైన, రసాభాసమైన. ⌣ drunkenness చెడ్డ తాగుబోతుతనము.

Bestiality, best-yi-al′i-ty, *n. s.* filthiness పశుప్రాయత, రోత, రసాభాసము.

To Bestir, bê-stĕr′, himself, *v. a.* త్వరపడుట. you must ⌣ yourself నీవు త్వరపడవలసింది, నీవు త్వర చేయవలసింది.

To Bestow, bê-stō', *v. a.* ఇచ్చుట, దయచేయుట. he bestowed his name on the child ఆబిడ్డకుతన పేరుపెట్టినాడు. to lay up చేర్చుట. he bestowed the goods in the house వాడు ఆసామానులను ఆయింట్లోచేర్చిపెట్టినాడు. he bestowed his daughter on me తనకూతురినినాకిచ్చినాడు. he bestowed his attention on this వాడిమనస్సునంతానిమీదపెట్టినాడు. he bestowed no pains on this యిందునగురించివాడు ప్రయాసతీసుకోలేదు.

Bestowal, *n. s.* యివ్వడము, ఈవి.

Bestower, *n. s.* యిచ్చేవాడు, దాత.

To Bestrew, bê-strō', *v. a.* చల్లుట, చెదచల్లుట.

To Bestride, bê-strīde', *v. a.* రెండుకాళ్లరెండువైపుల పెట్టుకొనుట. or ride on యెక్కుట. he bestrid the horse గుఱ్ఱముమీదియెక్కినాడు. In drawing water he bestrid the well యేకట్టుమీదఒకకాలు ఆకట్టుమీద ఒకకాలుపెట్టుకొని బావినీళ్లుచేదినాడు.

Bet, bet, *n. s.* పందెము, పందెములో పెట్టినవస్తువు, పణము. he laid a ― పందెమువేసినాడు.

Bet, *past* of Beat, కొట్టినది. he ― or did beat కొట్టినాడు. యిది ప్రాచీనమే.

To Bet, bet, *v. a.* పందెమువేయుట, పందెముపెట్టుట, ఒడ్డుట.

To Betake, bê-tāke', ones self to *v. a.* ఆశ్రయించుట, అనుసరించుట, అవలంబించుట he betook himself to his old trade తనమునుపటివర్తకమునే అవలంబించినాడు. he betook himself to reading చదువుకొన్నాడు. they betook them or themselves to the hill కొండకుపారిపోయినారు, కొండను ఆశ్రయించినారు. he betook himself to work తనపనికిపోయినాడు. I betook myself to my room నాగదికినేనువెళ్లితిని. they betook themselves to the king రాజునుశరణుజొచ్చిరి, ఆశ్రయించినారు. he betook himself to flight పరుగెత్తసాగినాడు.

Betel, or betel leaf, *n. s.* (or Areca, Paun) తమలపాకు, తాంబూలము. ― nut వక్క. a ― garden ఆకుతోట. the ― vine తమలపాకుతీగె. ― nut scissors or nippers to cut the nut అడకత్తు, పోకత్తు. ― nut box అడపము, పొంబెళ. Four sorts are called తెక్కపులు, పానారము, ఆరరగాలు and వలగ్రము.

To Bethink, bê-thingk', *v. a.* తలచుకొనుట. he bethought him of this దీన్నితలచుకొన్నాడు.

To Betide, bê-tīde', *v. a.* సంభవించుట, తటస్థించుట, ఘటించుట, కలుగుట. I cannot tell what will ― me నాగతియేమౌ నాకుతెలియదు. No evil betides you నీకుఒకకీడున్నురాదు.

Betimes, bê-tīms', *adv.* పెందలకాడ, సమయానికి, వేగరు.

Betle, *n. s.* See Betel.

To Betoken, bê-tōkn', *v. a.* సూచించుట, సూచనచేయుట, ముందుగా తెలియచేయుట. this wind betokens rain యీగాలి, వానసూచిస్తుంది.

Betook, bê-tŭk', the *past* of Betake.

Betossed, *adj.* అల్లాడే, డోలాయమానమైన.

To Betray, bê-trā', *v. a.* చూపించియిచ్చుట, శత్రువులకుచూపించియిచ్చుట, బయటవేయుట, రట్టుచేయుట. they betrayed him to his enemies వాన్ని శత్రువులకు కట్టియిచ్చినారు. he betrayed his love వాడిమోహముబయటపడ్డది. they betrayed their trust వారుద్రోహము చేసినారు he betrayed the secret ఆరహస్యమును రట్టుచేసినాడు, బయటవేసినాడు. she betrayed herself by laughing అదినవ్వినందున అక్కడదాగివున్నదనిబయటపడ్డది.

Betrayal, *n. s.* శత్రువులకుచూపించియివ్వడము, బయటవేయడము, రట్టుచేయడము.

Betrayed, *adj.* శత్రువులకుచూపించియిచ్చిన, బయటపెట్టిన, రట్టుచేసిన. he was ― into these expressions యీమాటలువాన్నియెరగకుండాబయటవచ్చినవి, వానినోరుజారివచ్చినవి.

Betrayer, *n. s.* శత్రువులకుచూపించియిచ్చేవాడు, ద్రోహి.

To Betroth, bê-troth', *v. a.* పెండ్లిమాటపక్కాచేయుట, ప్రధానముచేయుట, నిశ్చితార్థముచేయుట.

Betrothed, *adj.* పెండ్లిమాటపక్కాచేసిన, నిశ్చితార్థముచేయబడ్డ.

Betrothment, *n. s.* పెండ్లిమాటపక్కా, నిశ్చితార్థము.

Better, bet'têr, *adj.* మంచి, మేలైన, వాసియైన. for your ― security నీకుమరీభద్రానకు. ― times

will come మంచికాలమువచ్చును. the — you write the — he will be pleased నీవుయెంతబాగావ్రాస్తే ఆయన అంతసంతోషపడును. than కంటే, కన్నా. this is — than that దానికంటే యిదివాసి, యిదిమేలు. he remained there — than two years అక్కడరెండేండ్లకన్నా అధికము గావుండినాడు. better and better మేలుమేలు, శుభముశుభము, మరీస్వస్థము. he got the — of me నన్నుమోసపుచ్చినాడు, నన్నుగెలిచినాడు. you have changed it but not for the — నీవుదాన్ని మార్చినావుగాని దానివల్లవిశేషము యేమిన్నిలేదు. he was going there but thought — of the matter పోవలెనని వుండినాడుగాని మళ్లీయేమో తలచుకొని మానుకొన్నాడు. he and his — half వాడున్ను పెండ్లాలున్ను. he took it for — or worse నయమైనాను కీడైనాను దాన్ని యెత్తుకొన్నాడు. he thinks himself my betters నాకంటే తాగొప్పవాడు అనుకొంటాడు. Prov. XII. 9. Better is he &c. కూటికిలేకగర్వపడేవానికన్న ఒకడు దాసుడుకలిగియుండేవాడువాసి. [సేవాడు.

Better, bet'ter, *n. s.* he who lays a bet పందెము

Better, bet'ter, *adv.* బాగా, చక్కగా. for your — understanding నీకుబాగాతెలియడానికి. the more you study the better నీవుయెంతబాగాచదివితే అంతమంచిది. So much the — మరీమంచిది, మరీవాసి, మరీమేలు. She is — దానికిస్వస్థము దురాగావున్నది, వాసిగావున్నది. he is — now వాడికియిప్పుడువాసి, వాడికిస్వస్థముకద్దు ఘనముగావున్నది. you had — do it నీవుదాన్ని చేస్తే బాగావుండును. — die than do this దీన్నిచేయడానికంటే చావడము మేలు.

To Better, bet'ter, *v. a.* గుణపరచుట, శుభపరచుట. he did this hoping to — himself తానుబాగుపడవలెనని దీన్నిచేసినాడు. bathing bettered his health స్నానమువాడికి ఆరోగ్యమును చేసినది.

Bettermost, *adj.* ఉత్తమమైన, ఘనమైన.

Bettor, bet'tor, *n. s.* పందెమువేసేవాడు.

Betty, bet'ty, *n. s.* తలుపు పెళ్లగించేటకొరకైన ఆయుధము.

Between, be-twen', *prep.* నడుమ, మధ్య, సందున. Is there any difference — this and that దీనికిన్ని దానికిన్ని యేమైనాభేదముకద్దా. something has got — నడుమయేదోవకటివున్నది. — us we have managed it వాడోనేనో మొత్తుకు దాన్ని సాధించినాము. the disagreement — their statements వారు వీరు చెప్పినదాంట్లోవుండే అసంగతము. did you hear what passed — them? వారికి వీరికి జరిగినదివిన్నావా? — the two houses ఆరెండిండ్లనడుమ. the business — him and me వాడికి నాకు వుండేవ్యవహారము. — you and me he is a drunkard వాడుతాగుబోతు యీమాటమనయిద్దరిలోనేవుండవలసినది. you must settle this between yourselves దాన్నిమీలోమీరుతీర్చుకోవలసినది. he reads Telugu and writes — whiles తెలుగుచదువుతాడు యెడవేళలో వ్రాస్తాడు. — whiles అప్పుడప్పుడు, మధ్యమధ్య.

Betwixt, be-twixt', *prep.* నడుమ. See Between.

Bevel, bev'el, *n. s.* ఒకతరహాకొలిచే ఆయుధము.

Beverage, bev'er-age, *n. s.* పానము, పానకము, పానయోగ్యమైన రసద్రవ్యము. their only — is milk వాండ్లుతాగేది పాలే.

Bevy, bev'y, *n. s.* సమూహము, పక్షిసమూహము, స్త్రీసమాజము.

To Bewail, be-wal', *v. a.* దుఃఖించుట, శోకించుట, విచారపడుట, అంగలార్చుట. he bewailed his son, or his son's fate. కొడుకుచచ్చినదానికి అంగలార్చినాడు.

To Beware, be-ware', *v. n.* ఎచ్చరికగావుండుట, భద్రముగా వుండుట, జాగ్రతగావుండుట. you must — of eating fruit in fever. జ్వరములోపండ్లు తినకుండా వుండవలెను భద్రము. you must — of telling him. వాడితో చెప్పకుమీ, భద్రము వాడితో చెప్పబోయేవు.

Bewailing, *n. s.* యేడ్పు, వెరప, రోదనము.

Beware, be-ware', *interj.* భద్రము, జాగ్రత.

To Bewilder, be-wil'der, *v. a.* చీకాకుపరచుట, కలవరపెట్టుట, దిగ్భ్రమపరచుట, గాబరాచేసుట.

Bewildered, *adj.* చీకాకుపడ్డ, కలవరపడ్డ, దిగ్భ్రమపడ్డ, గాబరాపడ్డ.

Bewildering, *adj.* చీకాకుపరచే, దిగ్భ్రమపరచే.

Bewilderment, *n. s.* చీకాకు, చిక్కు, దిగ్భ్రమ. of love మోహపరవశత్వము. Ellana, 3. 200.

To Bewitch, be-witch', *v. a.* కూన్యముచేసుట, తోడుబోతుపెట్టుట. to charm. స్వాధీనించుట, మోహింపచేసుట, వశపరచుట, వశ్యముచేసుట.

Bewitched, *adj.* వశ్యముచేయబడ్డ, మోహించిన, మరులుకొన్న, చిక్కిపడ్డ. he was ~ at the sight of her beauty దాని అందాన్ని చూచిమరులుకొన్నాడు. you must have been ~ to do this నీవు పిచ్చికెత్తినట్టు చేసినావు.

Bewitching, *adj.* మనోహరమైన, వలపించే. a ~ girl మోహింపజేసే స్త్రీ. ~ looks వలపు చూపులు.

Bewitchingly, *adv.* మనోహరముగా, వలపించేటట్టుగా.

To Bewray, bē-rā', *v. a.* విశ్వాసఘాతకము చేసుట, చూపించియిచ్చుట, బయలుపెట్టుట, ద్రోహము చేసుట.

Bey, *n. s.* టర్కీ దేశపువాండ్లలో వుండే దొర, సర్దారు.

Beyond, bē-yond', *prep.* and *adv.* అవతల, మించి, అతిక్రమించి. ~ the river యేటికి అవతల. ~ this యిదిగాక. they went ~ వాండ్లు మించిపోయినారు. this disease is ~ cure యీ రోగము కుదిరేది అసాధ్యము. he is now ~ hope ఆతను బ్రతుకుతాడని ఆశలేదు. lost ~ all redress బొత్తిగా చెడిపోయిన. ~ all bounds అమితముగా. ~ doubt నిస్సందేహముగా. ~ what is herein stated యిందులో చెప్పినదిగాక. they went ~ (or over-reached) him వాన్ని మోసబుచ్చిరి. to go ~ or surpass మించుట. or defraud మోసము చేసుట. the sum that remained ~ the debt అప్పుపోగా మిగిలిన రూకలు. he went ~ his depth నీళ్లలో నిలువు లోతును మించిపోయినాడు. It is ~ my power అది నాశక్తికి మించినది. ~ all dispute నిర్వివాదముగా. ~ measure. అపారముగా. [రపుగూడు.

Bezel, Bezil, *n. s.* వుంగరపు దిమ్మె, పెమ్మెచ్చు, వుంగ

Bezoar, bē'zōr, *n. s.* పామురాయి, తేలురాయి, విషహరియైన పేరుగల ఒకరాయి, గోరోచనము.

Bias, bī'as, *n. s.* పక్షము, పక్షపాతము, మొగ్గ. I saw his ~ in their favor అతడు వాండ్ల తట్టు మొగ్గియుండేటట్టు తెలిసినది. the ~ changes the direction of the bowl ఆగుండు కొంచెము వంకరగావుండుటవల్ల సరిగ్గా పారలేదు.

To Bias bī'as, *v. a.* మొగ్గుట, మొరగుట, పక్షముగా వుండేటట్టు చేసుట, పక్షపాతముగావుండేటట్టు చేసుట. Relationship may ~ a judge బంధుత్వము చేత న్యాయాధికారికి పక్షపాతము చేయవచ్చును. he was biassed in their favour ఆతను వాండ్లయందు పక్షపాతముగా వుండినాడు.

Bib, bib, *n. s.* బిడ్డ రొమ్ముగుడ్డ, అనగా బిడ్డలరొమ్ము బట్టలకు మురికికాకలకుండా మెడకు కట్టేరొమ్ముననేలాడవిడిచే గుడ్డ.

Bibber, bib'bĕr, *n. s.* Wine bibber తాగుబోతు.

Bibbing, *n. s.* తాగుబోతుతనము.

Bible, bī'ble, (Literally *The books*) గ్రంథములు. The new Sanscrit edition says ధర్మపుస్తకము. other versions say క్రీస్తుమత గ్రంథము. *Names of the Books in the Bible:* as rendered in the Sanscrit, Canarese, Tamil, and Bengali versions. OLD TESTAMENT ఆదిభాగము, పూర్వనిబంధనకి. NEW TESTAMENT అంతభాగము ధర్మపుస్తక శేషాంశః. (SNT.) Genesis ఆదిపుస్తకము, మొదటి ఆగమము, మోశే యొక్క మొదటి కాండ. Exodus యాత్రాపుస్తకము, రెండో ఆగమము, రెండో కాండ. Leviticus లేవీయపుస్తకము, మూడో ఆగమము. Numbers గణనాపుస్తకము, నాలుగో ఆగమము. Deut. ద్వితీయవివరణ, ఐదో ఆగమము. Joshua యెహోషూయ, యేశవాపుస్తకము. Judges విచారకర్తృవివరణ, న్యాయాధిపతులపుస్తకము. Ruth రూథు, రుత్తె. Sam శమూయేల్, శాముయేల్. Kings రాజావళి, రాజులు. Chronicles వంశావళి, దినములు ఆగమము. Neh. నిహిమియ, నెహెమీయ. Esther హెస్తేరు, యేస్తెరు. Job అయ్యూబు, యోబుడు. Psalms గీతము, గీతములు, కీర్తనములు. Proverbs హితోపదేశము, శాలోమన్నివాక్యములు, సామెతలు. Eccl. ఉపదేశక, ప్రసంగియొక్క పుస్తకము, ప్రసంగియబోధనము. Song పరమగీత, సాలోమన్నిఉత్తమమైన పాట, శలోమోన్కీర్తనము. Isaiah యిశయియ, యెశాయా. Jerem. యిరిమియ, యెరేమియ. Lamentations విలాపము, యేడ్వడము, దుఃఖాలాపనము. Ezekiel యిశేకేయల్, యెహేజ్కేయే. Daniel దానియేల్. Hosea హోశెయ. Joel యోయేల్, Amos ఆమోస్. Obad. ఓబదియ. Jonah యోనస్. Micah మీకా. Nahum నహూం. Habak. హబక్కూక్. Zeph. సిఫనియ. Haggai హగ్గయ. Zechariah సిఖరియ. Malachi. మలాఖీ. Names of the books of the *New Testament*. "ధర్మపుస్తకస్య శేషాం

శర" (SNT.) Matthew మత్తి,మత్తయి. Mark మార్కు, మార్కు. Luke లూక, లూకా. John యోహాను, యోహాను. Acts ప్రేరితవారిక్రియలు, అపొస్తలులకృత్యములు. Romans రోమీయు, రోమన. Cor. కొరింథీయ, కొరింథు. Gal. గలాతీయ. Revelations ప్రకాశితవాక్యగ్రంథము, ప్రకటనము; బైబులుపుట్టినవిశేషము, ప్రత్యక్షపుస్తకము.

Biblical, bib'lic-al, *adj.* బైబిలుసంబంధమైన.

Bibliographer, bib-li-og'ra-fĕr, *n. s.* గ్రంథములు వ్రాసేవాడు; యిదికాకుండా, అయాగ్రంథములయొక్క పుస్తకశాస్త్రమువిచారించివ్రాసేవాడు.

Bibliomania, *n. s.* పుస్తకాలపిచ్చి, బట్టిపుస్తకాల ఆడంబరము.

Bibulous, bib'ū-lus, *adj.* పీల్చే,యూడ్చే a brick is ⁓ యిటికరాయినీళ్లనుయీడ్చేదిగావుంది. ⁓ paper తడినిపీల్చేకాకితము.

Bice, *n. s.* ఆకాశనీలవర్ణము. [డుట.

To Bicker, bick'ĕr, *v. n.* పోరుపెట్టుట, కలహమా

Bickering, *n. s.* కలహము, వచ్చు, పోరాటము.

To Bid, bid, *v. a.* to command ఆజ్ఞాపించుట. he bade them go వాండ్లనుపొమ్మన్నాడు. he bade me be of good ఆయననన్ను ధైర్యముగా వుండమన్నాడు. to invite పిలుచుట. he bade us to dinner మమ్మునభోజనానికిపిలిచినాడు. to offer యిస్తాననుట. he ⁓ ten rupees for this at auction యేలములో దీనికిపదిరూపాయలు కుఅడిగినాడు. he bade us farewell మాకుసెలవుచెప్పిపోయినాడు. he bade adieu to the world లోకానికి ఒకదండము పెట్టినాడు, అనగా సన్యసించినాడు, చచ్చినాడు. he bade them defiance వాండ్లను తిరస్కరించినాడు. She bids fair to be a beauty యిదిపెద్దదైతే అందకత్తెగావుండును. he bids fair to be a good scholar మీదుముందర కిమంచిచదువరిగావుండబోతాడు.

Bid, bid, the *past* of Bid. See to Bid. Do as you are bid ఆజ్ఞప్రకారముచెయ్యి. Cannot you do as you are bid? చెప్పినప్రకారముచెయ్యవా?

Bid, bid, *n. s.* వేలములో అడగడము.

Bidden, biddn, *adj.* ఆజ్ఞాపించబడ్డ, పిలువబడ్డ.

Bidder, bid'dĕr, *n. s.* వేలములో అడిగేవాడు.

Bidding, bid'ding, *n. s.* ఆజ్ఞ, పిలవడము, పిలుపు లో అడగడము.

To Bide, bide, *v. n.* వుండుట. ⁓ here awhile యిక్కడకొంచెముసేపువుండండి.

To Bide, bide, *v. a.* సహించుట, ఓర్చుట, కాచుట,యెదురుచూచుట. I ⁓ my time నేనుసమయాన్నికనిపెట్టుకున్నాను. you must ⁓ God's time దేవుడు నిర్ణయించిన కాలముదాకాకనిపెట్టుకుండవలెను.

Biennial, bī-enn'yal, *adj.* రెండుసంవత్సరాలకుఒకసారివచ్చే. a ⁓ lease రెండేండ్లకుఒకసారిచేసేగుత్త.

Bier, bēr, *n. s.* పాడె, చట్టి, శవవాహనము.

Biestings, bēst'ings, *n. s.* జున్నుపాలు,తీయుపాలు.

Bifurcated, bī fur'cāt-ed, *adj.* రెండుకొమ్మలుగావుండే, పాయలుగావుండే. a ⁓ branch రెండుకొమ్మ.

Big, big, *adj.* పెద్దదైన, గొప్పైన, లావైన. a ⁓ dog పెద్దకుక్క. you are bigger than me నాకంటెనీవుపెద్దవాడవు. after the child grew big ఆబిడ్డపెద్దదైనతరువాత. as ⁓ as a cocoanut టెంకాయంత. he used ⁓ language అహంకరించి మాట్లాడినాడు, గర్వముగామాట్లాడినాడు. She has a ⁓ belly: or, she is ⁓ with child అదికడుపుతోవున్నది. ⁓ with hope I visited him నిండా ఆశతో అతనిదర్శనముచేసుకొంటిని.

Bigamist, big'a-mist, *n. s.* రెండుపెండ్లాలుగలవాడు. [కోవడము.

Bigamy, big'a-my, *n. s.* పెండ్లిమీదపెండ్లిచేసు

Bigbellied, *adj.* కడుపుతోవుండే, గర్భిణియైన.

Biggin, big'gin, *n. s.* a cup గిన్నె. a child's cap బిడ్డకుల్లాయి.

Bight, *n. s.* ఉచ్చు, ఉరి.

Bigly, *adv.* గర్వముగా, అహంకారముగా.

Bigness, big'ness, *n. s.* లావు, పెద్దు, ఘనత.

Bigot, big'ot, *n. s.* దురభిమాని, మతవైరి, మూఢత్వముగా తనమతమే మతమనేవాడు, మతములో బహుదురాగ్రహముగలవాడు. they are great bigots అన్యమతస్థులముఖము చూడకూడదనేవాండ్లు. [ముగల, తనమతమేమతమనే.

Bigoted, big'ot-ed, *adj.* దురభిమానియైన, మతవైర

Bigotry, big'ot-ry, *n. s.* మతవైరము, మతాగ్రహము, స్వమతవిషయకదురభిమానము.

Bilberry, bil'ber-ry, *n. s.* కొండపండ్లు, నల్లగుత్తి పండ్లు, ఓటిపండ్లు ఒకతరహా అడివిచిన్నపండ్లు.

Bilboes, bil'boes, *n. s.* సంకెళ్లు, బొండకొయ్య, ఖోడకమాను.

Bile, bile, *n. s.* పిత్తము, పైత్యము. this stirred his ⌣ యిందుచేతవానికి ఆగ్రహమువచ్చినది.

Bile, bile, *n. s.* a boil కురుపు, గడ్డ.

To Bilge, bilge, *v. n.* వూరుట, చెమర్చుట, అనగా వాడలోనికినీళ్లువూరుట. Bilge water వాడలోనికివూరికంపుకొట్టేనీళ్లు. [పిత్తసరములు.

Biliary ducts, *n. s.* పైత్యసంబంధమైనసరములు.

Bilious, bil'yus, *adj.* పైత్యసంబంధమైన. ⌣ attack పిత్తవికారము. ⌣ vomiting పైత్యపువాంతి. a ⌣ fever పైత్యజ్వరము. the ⌣ humour పైత్యప్రకృతి. [ముచేయుట.

To Bilk, bilk, *v. a.* మోసముచేయుట, పితలాటకముచేయుట.

Bill, bill, *n. s.* a bird's ⌣ ముక్కు. or account లెక్క, చీటి. a ⌣ of exchange హుండి. a ⌣ of inditement ఫిర్యాదు. in parliament మనవి, అర్జీ. the ⌣ of rights యిదిఒకచట్టముపేరు. ⌣ of lading సరుకుచీట్టి. ⌣ of mortality చచ్చినవారిపట్టి, ఖానేసుమారులెక్క. ⌣ of fare భోజనపదార్థములచీట్టి. ⌣ of Sale విక్రయచీటి. or advertisement ప్రకటనపత్రికము. a knife for hedging పారకత్తి, మచ్చుకత్తి.

Billet, bil'let, *n. s.* చీటి. of wood వంటచెరుకు, మొద్దుకట్టె. a ticket for quartering soldiers దిగిడచీట్టి, అనగా సోజరులకు స్థలానిచ్చేవారు, యింట్లోభోజనము యిచ్చేవలెనిందనియిచ్చినచీటి. a love letter నాయకుడునాయకికి వ్రాసుకొనేచీటి.

To Billet, bil'let, *v. a.* సోజర్లకుభోజనమునిచ్చేచీటివ్రాసుట. he billeted four soldiers upon me నలుగురు సోజర్లకు నాయింట్లోభోజనమునిచ్చేచీటివ్రాసినాడు.

Billet-doux, bil'le-du, *n. s.* a love letter నాయకుడునాయకికి వ్రాసుకొనేచీటి.

Billiards, bill'yards, *n. s.* దంతపుగుండ్లాట, యిది బల్లమీదనిమ్మపండ్లంత రెండుతెల్లదంతపుగుండ్లున్ను ఒకయెర్రగుండున్నువుంటుంది. వీటినితోసేకర్ర Cue or Mace అనబడుతున్నది.

Billingsgate, bil'lings-gate, *n. s.* యిదిలండనుపట్టణములో ఒకబజారుపేరు. ⌣ language బండుమాట.

Billion, bill'yun, *n. s.* నూరుకోట్లు.

Billow, bil'lo, *n. s.* అల, సముద్రపుఅల.

Billowy, bil'lo-y, *adj.* అలలుగల.

Bin, bin, *n. s.* తొట్టి. గాదె. corn ⌣ వడ్లకళ్లంజము.

To Bind, bind, *v. a.* కట్టుట, బంధించుట. they bound him with fetters వానికిసంకెళ్లువేసినారు. he bound the serpent with spells ఆపామునుమంత్రకట్టినాడు. to ⌣ a book పుస్తకముకుజిల్దుకట్టుట. this food binds the belly యీఆహారముమలమును బంధిస్తున్నది. they bound him over to prosecute వాడిదగ్గర ఫిర్యాదుమున్నాదనిమ్ముకొన్నారు. they bound him over to keep the peace దగ్గర తనముచేయకుండాజామీనుపుచ్చుకొన్నారు. he bound himself by a curse to do this దీన్నిచేస్తాననిఒట్టుపెట్టుకొన్నాడు. this ship is bound to Calcutta యిదికలకత్తాకుపొయ్యేవాడ. I am bound to confess it నేనుదాన్నిఒప్పుకోవలసివచ్చినది. I will be bound to say he is gone వాడునిశ్చయముగాపోయివుంటాడు. I am bound to him by many ties నేను అనేకవిధాల అతనికిబద్ధుడైవున్నాను. I am your bounden servant నేనుమీకుబద్ధుడైనదాసుణ్ని. [ల్లుకట్టేవాడు.

Binder, *n. s.* కట్టేవాడు. a book ⌣ పుస్తకములుజి

Binding, bind'ing, *n. s.* జిల్దు. [కొట్టు.

Binnacle, bin'o-cle, *n. s.* వాడలోదిక్సూచివుండేకొట్టు.

Biographer, bi-og'ra-fer, *n. s.* మనిషియొక్కకీర్తినిలేక, చరిత్రనువ్రాసేవాడు.

Biographical, bi-o-graf'ic-al, *adj.* మనిషియొక్కచరిత్రసంబంధమైన. a ⌣ account of Sancara, శంకరవిజయము.

Biography, bi-og'ra fi, *n. s.* చరిత్ర, ఒకమనిషియొక్క చరిత్ర. the ⌣ of Nala నలచరిత్ర.

Bipartite, bip'ar-tite, *adj.* ద్విభాగముగావుండే. a ⌣ agreement యిద్దరుగాచేరివ్రాసియిచ్చినఒప్పందపుపత్రిక, మరల్పరముగ్రాసుకొన్నఒప్పందపుపత్రిక. the Amaracosa (a certain Vocabulary) is tripartite అమరకోశముమూడుకాండలుగావున్నది.

Biped, bi'ped, *n. s.* ద్విపాజంతువు. or man, మనుష్యుడైనమనిషి, ద్విపాత్పశువు.

Birch, berch, *n. s.* ఒకతరహాచెట్టు. or twig చువ్వ, దీనితోపల్లెకూటపుపిల్లకాయలనుకొట్టుతారు. he wielded the ⌣ twenty years యిరువైయేండ్లుపల్లెకూటముచెప్పినాడు.

Birchen, bĕrchn, *n. s.* Birch అనేమానితో చేసిన.

Bird, burd, *n. s.* పక్షి, పిట్ట. a chintz of bird's eye pattern బొట్లుబొట్లుగా వుండేచీటిగుడ్డ. a bird's eye view ఒకతరహాచిత్రము, ఆకాశమునుంచి చూచేటప్పుడు స్థలములు యేరీతిగా అగుపడుతున్నవో ఆదేరీతిగావ్రాసినపటము. the — that weaves a hanging bottle-shaped nest గిజిగాడు. the tailor — జీనువాయిపిట్ట. the maina — గోరువంకపిట్ట. the paddy — కొంగ. the ice — see Goatsucker. A jail — బహుదినాలుగా బందిఖానాలో పడివుండేవాడు.

Bird-lime, burd'līme, *n. s.* జిగురు, బంక, పక్షులనుపట్టేజిగురు.

Birth, berth, *n. s.* జన్మము, పుట్టుక. a man of — or a man of high — కులీనుడు. or childbed ప్రసూతి, ప్రసవము. a leper by — పుట్టుపాపి. or employment ఉద్యోగము. this gave — to many disputes యిందువల్ల అనేకకలహములు పుట్టినవి. she gave — to a child ఆదిబిడ్డకన్నది. he had his — there అక్కడపుట్టినాడు. new — పునఃజన్మము, పునర్జన్మము. a place in a ship స్థానము, ఉనికిపట్టు. the soldiers went to their respective births సోజర్లు వాండ్లవాండ్లస్థానాలకి పోయినారు.

Birthday, *n. s.* పుట్టినదినము.

Birthplace, *n. s.* జన్మభూమి, పుట్టినచోటు.

Birth-right, berth'rīt, *n. s.* పుట్టుకచేతవచ్చినస్వాతంత్ర్యము. this is my — యిదినాపిత్రార్జితము.

Biscuit, bis'kit, *n. s.* బిస్కత్తు, చక్కిలము, పాంరొట్టి.

To Bisect, bī-sect', *v. a.* రెండుగాఖండించుట, రెండుగాభాగించుట.

Bisection, *n. s.* రెండుగాఖండించడము.

Bishop, bish'op, *n. s.* ప్రధానగురువు, అధ్యక్షుడు, (ధర్మాధికారి. ST.) at Jerusalem the word is Vakeel! See Robinson's Biblical Researches in Palestine 3. 456. (A. D. 1841.) — at chess శకటము, రథము, ఒంటె.

Bishopric, bish'op-ric, *n. s.* ప్రధానగురుత్వము.

Bishops-weed, *n. s.* వోమపుచెట్టు, వోమము, ఖురాసానివామము. The Sansc. name is దీప్యము, కరాలము (Hyoscyamus). [ము.

Bismuth, bis'muth, *n. s.* తగరమువంటిఒకలోహము.

Bisnagur, *n. s.* అనగావిజయనగరము.

Bison, *n. s.* మనుబోతు, కారెనుము, కాన్పోతు.

Bissextile, bis-sex'tile, *n. s.* or Leap year అధికసంవత్సరము, అనగామూడేండ్లకు ఒకమాటు ఫిబ్రవరినెలకు ఒక దినముఎక్కువవచ్చేసంవత్సరము.

Bister, *n. s.* a brown colour చామనిచాయ.

Bistoury, bis'tur-y, *n. s.* శస్త్రముచేసేకత్తి.

Bit, bit, *n. s.* తునక, తండు, ముక్క, తునియ. there is not a — of reason in this యిందులోరవంతైనాన్యాయములేదు. a — of glass అద్దపుతునక. a — of butter వెన్నపూస. a — of cloth గుడ్డతునక, పీలిక. a — or piece of wood మాను, కర్ర, చెక్క. a — of ground కొంచెమునేల. a — of food కబళము. I have not eaten a — to-day నేనునేడుఒకకబళమైనాతినలేదు, ఒకమెతుకైనాతినలేదు. a little — రవంత. every — యావత్తు. a — of an account కొంచెములెక్క. a — of a child కూన. she did not stir a — అదిరవంతైనాకదలలేదు. — by — he ate all of it రవంతరవంతగాదాన్నిఅంతాతినివేసినాడు. To break to bits పొడిచేయుట. the — of a bridle కళ్ళెపుకడ్డీలు. I have got the — but no bridle నాకుకళ్ళెముయున్నదిగానిదానికితగిలించియీడ్చేవారులేరు.

To Bit, bit, *v. a.* కళ్ళెమువేయుట, కళ్ళెముకట్టుట.

Bitch, bitch, *n. s.* ఆడకుక్క. a — fox ఆడనక్క. a — wolf ఆడతోడేలు. a whore లంజ.

To Bite, bīte, *v. a.* కొరుకుట, కరుచుట, కుట్టుట. the snake bit the man వాణ్నిపాముకొరికింది. the flies — the horse గుర్రాన్నియీగెలుకుట్టుతవి. the moskitoes bit me నన్నుదోమలుకుట్టినవి. the rats have bitten this table యెలుకలుయీమేజను కొరికినవి. this mustard does not — యీ ఆవాలలో కారములేదు, యిది కారమువచ్చిన ఆవాలు. biting cold కరిచేచలి, మహాతైనచలి. biting sarcasm క్రూరమైననిరసనము. he made a biting remark వాడు అతితీక్ష్ణమైనఒకమాటచెప్పినాడు. or to cheat మోసముచేయుట. In selling me this horse he bit me యీగుర్రమును నాకు అమ్మడములో మోసముచేసినాడు. they bit the dust చచ్చిరి. he made them — the ground వాండ్లను సంహరించినాడు.

To Bite, bīte, *v. n.* గాలములోపడుట. the fish ~ well to-day నేడుచాపలువిస్తారము గాలము లోపడుతవి. he was bitten with their opinions వాడికుణములువీడికి బాగాపట్టుబడ్డవి.

Bite, bīte, *n. s.* కాటు.

Bitten, *adj.* కొరికిన.

Bitter, bit'tĕr, *adj.* చేదైన. the ~ melon పెద్దపుచ్చకాయ. or cruel క్రూరమైన. a ~ foe క్రూర శత్రువు. or intense అతి, పెద్ద. he is in ~ grief వాడు అతివ్యాకులముగాఉన్నాడు. this was a bitter disappointment యిదిమహాతైనభంగము. ~ cold పెద్దచలి, పాడుచలి. bitters చేదైనకషాయము.

Bitterly, *adv.* క్రూరముగా, అతిశయించి. he reviled her ~ దాన్నినిందాతిట్టినాడు.

Bittern, bit'tĕrn, *n. s.* కుంపాడిపక్షి, రాయితోలిచేగాడు అనేపక్షి. See Goatsucker.

Bitterness, *n. s.* చేదు. or malice చలము, పగ, విరోధము, వైరము. ~ of grief మహాదావ్యాకుల ము. the ~ of death చావుభయము.

Bitumen, bĭ-tū'men, *n. s.* మట్టితైలము. also a crystallized foliated gypsum or stalactite శిలాజిత్తు.

Bituminous, bĭ-tū'mi-nus, *adj.* మట్టితైలసంబంధమైన. [వ్వ.

a Bivalve shell, *n. s.* కాకిచిప్ప, కప్పచిప్ప, ఆలిచి

To Bivouack, biv'wak, *v. n.* రాత్రిపూటబయిలులోపండుకొనుట. In the Ann. Reg. for 1809 p. 206. it is rendered a *Wake.*

To Blab, blab, *v. a.* బయిటపెట్టుట, రహస్యమును బయిటవిడుచుట.

Blabbed, *adj.* బయిటపడ్డ, బయిలుపడ్డ.

Black, black, *n. s.* or Blackness నలుపుకప్పు, a blackamoor నల్లవాడు, అనగాసిద్దీవాడు. to wear ~ నల్లపుడుపువేసుకొనుట. She wore ~ for one year అదియేడాదిదాకదుఃఖపుడుపువేసుకొనియుండినది. Collyrium కాటుక.

Black, black, *adj.* నల్లని, నలుపైన. a large ~ ant గండుచీమ, కొండచీమ. a small black ant చలిచీమ. they beat him ~ and blue వాడికొళ్లంతాకమిలిపొయ్యేటట్టుకొట్టినారు, కందిపొయ్యేటట్టుకొట్టినారు. the ~ art కూన్యము, వంపు. a very ~ crime అఘోరమైనపాపము. the ~ cock అడివికోడి. ~ earth రేగడభూమి. a ~ eyed girl కువలయలోచన. a ~ eye దెబ్బతాకికమిలినకన్ను. he has got a ~ eye వాడికన్నుదెబ్బతాకి కమిలి వున్నది. a handsome ~ girl (meaning an English girl of dark complexion : Addison's Tatler,) చామనిచాయగావుండే పడుచు Charles II. of England is described as being a ~ man అతను చామనిచాయగావుండేవాడు. he looked ~ at me నన్నుచూచిముఖముమాడ్చినాడు.

Black pulse, (name of a sort of grain.) మినుములు.

To Black, black, *v. a.* నల్లగాచేసుట, నలుపెక్కేటట్టుచేసుట. by touching the pot I blacked my hands ఆకుండనుతాకినందున నాచేతులుమసి అయినది. he blacked my shoes నాచెప్పులకునల్లవర్ణమువేసినాడు.

Blackamoor, black'a-mŭr, *n. s.* అబ్సీవాడు, సిద్దీవాడు. this is never applied to the people of India. [పండ్లు.

Blackberry, *n. s.* కలివేపండ్లవంటి ఒకతరహా అడివి

Blackbird, black'burd, *n. s.* కోకిలవంటిపకపక్షి.

Blackbook, *n. s.* పాపపురాణము.

Blackcattle, black'cat-tle, *n. s.* పశువులు, గొడ్లు.

To Blacken, blackn, *v. a.* నలుపుచేసుట, పేరుచెరుపుట, దూరుట. they blackened his reputation వాడికీర్తినిచెరిపినారు.

To Blacken, blackn, *v. n.* నల్లబడుట, నలుపవుట. when a man is hanged his face blackens తూకులోవెయ్యగానేముఖమునల్లగాపోతుంది.

Blackened, *adj.* నల్లబడ్డ. ~ with smoke పొగచూరిన. [చెడుదుర్గంధము.

Blackest, *adj.* మహానలుపైన. the ~ wickedness

Blackguard, blag'gard, *n. s.* పోకిరి.

Blackguardism, *n. s.* పోకిరితనము.

Blackguardly, *adv.* పోకిరితనముగా. [సాల.

Blackhole, *n. s.* or dungeon అతినిర్బంధమైనచెర

Blacking, *n. s.* శప్పాతుకుపూసేకాటుక.

Blackish, black'ish, *adj.* కొంచెమునలుపైన, పొగరైన.

Black-lead, black'led', *n. s.* నల్లసీసము.

Blackleg, *n. s.* పోకిరి, జూదగాడు.

Blackletter, *n. s.* పాతయింగ్లీషుఅక్షరములు, ప్రాచీన యింగ్లీషులిపి.

Blackmail, *n. s.* or protection money తమ్మును దోచుకోకుండా వుండడానకై కావులు పాళెయగాండ్లకుయిచ్చేకట్టము.

Blackness, *n. s.* నలుపు, నైల్యము. from the ⌣ of the night రాత్రి అంధకారముగావుండినందున.

Blacksmith, black′smith, *n. s.* కమ్మరవాడు, కరమలవాడు.

Blackstone, *n. s.* కత్తెరరాయి, నల్లరాయి. [ట్టు.

Blackthorn, black′thôrn, *n. s.* ఒకతరహా అడవిచె

Blacktown, *n. s.* That part of Madras which is within the town walls. చెన్నపట్టణము, అనగా ప్రహారికిలోగావుండేపట్టణము. the ⌣ and it's suburbs చెన్నపట్టణమున్ను దానిచుట్టూవుండేటలున్ను.

Blacky, *n. s.* నల్లవాడు, యిది ప్రయోగించరానిశబ్దము.

Bladder, blad′dĕr, *n. s.* మూత్రపుతిత్తి, ఉబ్బుబుడ్డ, దీన్నిగాలితో నింపించి మూతినిబిగించి కట్టినీళ్లలో వేసుకొనియీదుతారు. the gall ⌣ పైత్యపుతిత్తి. Sand in the ⌣ సికతామేహము, మూత్రకృఛ్రరోగము.

Blade, blāde, *n. s.* of a weapon అలుగు. of grass &c. ఆకు. when corn is in the ⌣ పయిరుఆకులువిడిచినప్పుడు. of an oar తెడ్డతోనేకరియొక్క కొనఆకు. Shoulder ⌣ రెక్క. a gay young ⌣ సొగసుగాడు, ధీరుడు, ఘట్టిచిన్నవాడు. [క్క.

Bladebone, blāde′bōne, *n. s.* Shoulder-blade రె

Blain, blān, *n. s.* బొబ్బ, కురుపు.

Blamable, blām′a-ble, *adj.* నింద్యమైన, దూష్యమైన, కారాని, చెడ్డ.

Blamably, *adv.* తప్పుగా, అతిగా. he was ⌣ severe వాడికి అంతక్రౌర్యముకారాదు. he was ⌣ negligent అతిఅజాగ్రతగావుండినాడు.

To Blame, blāme, *v. a.* తప్పుమోపుట, నిందమోపుట, నెపముపెట్టుట.

Blame, blāme, *n. s.* నింద, నెపము, తప్పు. this word has no plural.

Blameless, blāme′less, *adj.* నిరపరాధియైన, నిర్దోషియైన, తప్పులేని.

Blamelessly, *adv.* నిరపరాధముగా, నిర్దోషముగా, తప్పులేక.

Blamelessness, *n. s.* నిరపరాధిత్వము, నిర్దోషిత్వము.

Blameworthy, blāme′wur-thy, *adj.* నిందార్హమైన, దూష్యమైన.

To Blanch, blansh, *v. a.* తెలుపుచేసుట. or peel తొలుచుట, తోలుతీసుట. to ⌣ almonds బాదాములనుతోలుతొలిచితెల్లపప్పుచేసుట. Fear blanched his cheeks భయముచేతవాడి ముఖముతెల్లబడ్డది. Age blanched her head ముదిమిచేతదాని తలనెరిసింది. blanched almonds తోలుతొలిచినతెల్లబాదాంపప్పు.

To Blanch, blansh, *v. n.* తెల్లబారుట. their bones blanched in the winds వాండ్లయెముకలుగాలిచేతతెల్లబడ్డవి.

Bland, bland, *adj.* శాంతమైన, సౌమ్యమైన, తిన్నని, మృదువైన. ⌣ language మృదువైనమాటలు.

Blandishment, bland′ish-ment, *n. s.* మృదుభాషణములు, తియ్యనిమాటలు, చల్లనిమాటలు. or fondling లాలన, బుజ్జగింపు.

Blank, blangk, *adj.* ఉత్త, పట్టి. unwritten వ్రాయని. ⌣ paper పట్టికాకితము, వ్రాయనికాకితము. Leave a space ⌣ here యిక్కడవ్రాయకుండా కొంచెముచోటువిడువు. a ⌣ cadjan book అలేఖము. he looked very ⌣ వాడిముఖమువెలవెలబోయినది. a poem written in ⌣ verse యతిప్రాసలేకచెప్పినకావ్యము. a ⌣ cartridge గుండులేనితోటా. a ⌣ ticket వుత్తచీటి.

Blank, blangk, *n. s.* వ్రాయనిది, వ్రాయకవిడిచినస్థలము. he left blanks for the names పేర్లకుగానువుత్తచోట్లువిడిచిపెట్టినాడు. his life is now a perfect ⌣ వాడుయిప్పుడుమిక్కిలినిర్విణ్ణుడైవున్నాడు. In a lottery ఉత్తచీట్లు.

Blanket, blang′ket, *n. s.* కంబళి, గొంగళి.

To Blare, *v. n.* అరుచుట.

Blaring, *adj.* అరిచే, వాగే.

Blarney, *n. s.* humbug పట్టిసొటిమాటలు, మాయమాటలు, బుజ్జగింపుమాటలు.

To Blaspheme, blas-fēme′, *v. a.* (the literal meaning of this word is *misapplication* అప్రయోగము, దుష్ప్రయోగము.) to speak irrever-

ently of God దేవుణ్నిగురించి అమర్యాదగా మాట్లాడుట, దైవదూషణచేసుట. SNT. and BNT. say నిందచేయుట. F. and R. say దూషించుట.

Blasphemer, *n. s.* దేవుణ్నిగురించి అమర్యాదగామాట్లాడేవాడు, దూషణగా మాట్లాడేవాడు. (SNT. and BNT. నిందకుడు.)

Blasphemous, blas'fē-mus, *adj.* దేవుణ్నిగురించి అమర్యాదగామాట్లాడే.

Blasphemously, *adv.* అమర్యాదగా, దైవదూషణగా. he spoke ~ దైవదూషణగామాట్లాడినాడు.

Blasphemy, blas'fē-my, *n. s.* దైవదూషణ, దైవనింద. (F. and R. say దూషణము. SNT. and BNT. say ఈశ్వరనింద.) Observe, that the common Hindu expressions of adulation "*you are my father and my mother: you are my God,*" are blasphemy in the judgment of the English: this is ~ నీవునాతండ్రి, తల్లి, నాదేవుడు అనిపరులనుఅనడముతనతండ్రి, తల్లి, దేవుణ్ని అవమానముచేయడముగావున్నది.

Blast, blăst, *n. s.* of wind గాలిదెబ్బ. he blew a ~ on the trumpet తుత్తారపూదినాడు. or Blight కాటుక, ధాన్యానికిజలకుపట్టేకాటుక.

To Blast, blăst, *v. a.* ధ్వంసముచేసుట, నాశముచేసుట. this wind blasted the corn యీగాలిచే తవియిరు నశించింది. the lightning has blasted this tree ఆచెట్టుమీదపిడుగుపడిమొండిపోయినది. this blasted his hopes యిందువల్ల వాడియాశవిఫలమైనది.

Blasted, *adj.* ధ్వంసమైపోయిన, చెడిపోయిన. It was ~ by a curse శాపముచేతచెడిపోయినది. ~ ears of corn తాలు.

Blaze, blāze, *n. s.* జ్వాల, మంట. the house was in a ~ ఆయిల్లుమండుతూవుండెను. I saw a great ~ ఒకమంటనుచూస్తిని. or splendour కాంతి, తేజస్సు. these words put him in a ~ యీమాటలవలకుమండిపడ్డాడు. She was then in the ~ of beauty అప్పట్లో అది అందముతోవెలుగుతూవుండెను. the ~ of his fame వాడికీర్తియొక్క ప్రకాశము. the whole town was in a ~ with the news ఆసమాచారముపట్టణమంతా యెకగుబగుబలుగావుండినది.

To Blaze, blāze, *v. n.* మండుట, జ్వలించుట. or shine ప్రకాశించుట. the blazing noon మిట్టమధ్యాహ్నము.

To Blaze abroad, *v. a.* ప్రచురముచేసుట, ప్రకటనచేసుట, ప్రసిద్ధపరచుట. they blazed his charity abroad అతనిధర్మమునుపొగడిరి.

Blazing, *adj.* జ్వలించే, ప్రకాశించే, ప్రచురమైన.

To Blazon, blāzn, *v. a.* వర్ణించుట. to paint a coat of arms వంశబిరుదాంకమునకు వర్ణముపూట్టుట. they blazoned his fame abroad వాడికీర్తినివర్ణించినారు.

Blazon, blāzn, Blazonry, blāzn'ry, *n. s.* వర్ణన.

To Bleach, blēch, *v. a.* తెలుపుచేసుట, చలవచేసుట. Age bleached her hair వృద్ధాప్యముచేత దానితలనెరిసినది. to ~ cloth చలవచేసుట.

To Bleach, blēch, *v. n.* తెల్లబారుట. their bones bleached on the earth నేలబడివుండేవాండ్లయెముకలుతెల్లబారినవి.

Bleached, *adj.* తెల్లబారిన, చలవచేయబడ్డ.

Bleak, blēk, *adj.* జిల్లుమనివుండే. a ~ wind కుండ్లుకొట్టుకొనిపొయ్యేచలి. a ~ place అతిశీతలప్రదేశము.

Bleakness, *n. s.* అతిశీతలము.

Blear, blēr, *adj.* పుసులుకట్టిన, మసకగావుండే, మబ్బుగావుండే. ~ eyed అవిటికండ్లుగల, మబ్బుదృష్టిగల. ~ eyedness. దృష్టిమాంద్యము.

Bleared, మాశిన. ~ with weeping యేడ్పుతోయెుప్రపారిన. [సమాటు.

To Bleat, blēt, *v. n.* కూసుట, యిదిమేకనుగురించి

Bleat, blēt, *n. s.* మేకకూత.

Bled, the *past* of To Bleed.

To Bleed, blēd, *v. n.* నెత్తురుకారుట, నెత్తురువచ్చుట. he bled much at the nose వాడికిముక్కులో విస్తారము నెత్తురుకారింది. his heart bled to see her misery. దానిఅఘోరముచూచివాడిగుండెలు కరిగినవి. he bled for us వాడు మానిమిత్తమై చచ్చినాడు. he bled to the extent of thirty guineas వాడికిముప్పైగినీలుదాకచెయివదిలింది.

To Bleed, blēd, *v. a.* (or open a vein.) నెత్తురుతీసుట, కత్తివాటువేసుట.

Blemish, blem′ish, *n. s.* కళంకము, దోషము. or defect కొరత. his character is without ~ వాడి పేరుకు వకళక్షు వలేదు.

Blemished, *adj.* కళంకముగల, దోషయుక్తమైన.

To Blench, blensh, *v. n.* జంకుట, సంకోచించుట.

To Blend, blend, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట.

To Blend, blend, *v. n.* కలుసుట, మిశ్రమవరాట.

Blended, *adj.* కలసబడ్డ, మిశ్రమమైన.

To Bless, bless, *v. a.* దీవించుట, అనుగ్రహించుట. to praise స్తుతించుట. Men ~ God, God blesses men మనుష్యులుదేవుణ్ని స్తుతిస్తారు, దేవుడుమనుష్యులను అనుగ్రహిస్తాడు. [The Hindus imagine it absurd that men should bless God.] God blessed them with a son స్వామివాండ్లకు ఒకకొడుకును కృపచేసినాడు. God blessed his efforts అతనియత్నములను దేవుడు ఫలసూర్చినాడు. God ~ your Majesty దేవుడుతమను అనుగ్రహించుగాక. At last his native country blest his eyes తుదకుతనదేశమునుమళ్లీచూచేటప్పటికి వాడికండ్లకుపండుగ అయినది. ~ me! అయ్యో అయ్యో. ~ your simplicity! అయ్యోపిచ్చివాడా, యివిరెండున్ను తుచ్ఛమాటలు.

Blessed, bless′ed, *adj.* శ్రీ,శ్రీమత్, శుభమైన,దీవించబడ్డ, పుణ్యమైన, దివ్యమైన, పావనమైన. that ~ book ఆపావనమైనగ్రంథము. a ~ man or saint మహాపురుషుడు, సిద్ధుడు. a ~ day పుణ్యదివసము. ~ is the man that feareth God దేవునికిభయపడేవాడుపుణ్యపురుషుడు. ~ are the merciful దయారసముగలవాండ్లు ధన్యులు. SNT. The other versions say భాగ్యవంతులు. he was ~ with a child స్వామికటాక్షముచేత వాడికి ఒకబిడ్డకలిగినది. his endeavours were ~ with success వాడిప్రయత్నములుసఫలమైనవి. the ~ ముక్తులు; the realms of the ~ i. e. heaven పుణ్యలోకము, దేవలోకము. ~ bread ప్రసాదము.

Blessedness, bless′ed-ness, *n. s.* Happiness భాగ్యము, సౌఖ్యము, సుఖము; heavenly felicity ముక్తి, మోక్షము. sanctity పరిశుద్ధత, పావనత. single ~ వివాహములేకవుండడము, బ్రహ్మచర్యము, కన్నెరికము.

Blessing, bless′ing, *n. s.* దీవెన, ఆశీర్వాదము. or benefit వరము, అనుగ్రహము, భాగ్యము, శ్రేయస్సు, శుభము, మంగళము. the blessings that God bestowed upon us దేవుడుమాకు ప్రసాదించినవరములు. he is a ~ to the poor వాడుపేదలకుకల్పవృక్షము. the priest pronounced the ~ పురోహితుడు అనుగ్రహముచెప్పినాడు.

Blight, blīt, *n. s.* ruin చెరుపు, నాశనము. of plants తెగులు, చీడ, కాటుక. [పుట.

To Blight, blīt, *v. a.* చెరుపుట, కాటుకబట్టిచెరు

Blighted, *adj.* చెడిన, కాటుకబట్టిచెడిన, చీడబట్టిచెడిన. he mourned his ~ hopes తనకోరికభంగమైనందుకుయేడిచినాడు.

Blind, blīnd, గుడ్డి, అంధ. he became ~ వాడికికండ్లు పోయినవి, గుడ్డివాడైనాడు. ~ at night రేచీకటిగల. a ~ man గుడ్డివాడు, అంధుడు. a ~ woman గుడ్డిది, అంధకురాలు. Men of ~ heart మూఢులు,జడులు, అవివేకులు. a ~ alley ముట్టుసందు. he was ~ to the consequences of this యిందుకు సంభవించబోయ్యేదాన్ని తెలియకవుండినాడు. ~ faith or zeal మూఢభక్తి. ~ man's buff దాగుడుమూత, దాగిలిమూత.

To Blind, blīnd, *v. a.* గుడ్డిచేసుట, కండ్లను చెడగొట్టుట, అంధకారముచేసుట. this dust blinds me యీదుమ్ముచేత నాకండ్లుతెలియలేదు. to deceive మోసముచేసుట. you cannot ~ me to the truth నాకునిజము బయటపడకుండా చేయనుసీవల్లకాదు. the robbers blinded me దొంగలునాకండ్లకుగంతకట్టినారు. blinded by pride గర్వాంధుడైన, గర్వముచేతమైమరచిన.

Blind, blīnd, *n. s.* (or venetian) ఆకుఅలుపు. or screne పేములతెర. horse blinds గుర్రపుకంటికప్పులు. or pretext సాకు, నెపము. the letter was intended as a mere ~ ఆజాబువూరికె భ్రమపడేలాగువ్రాసినది.

Blindfold, blīnd′fōld, *adj.* కండ్లకుగంతకట్టిన. he carried me ~ through the business ఆవ్యవహారమునాకుతెలియనీయకనన్ను కొనసాగించినాడు. The Hindu girls are married ~ హిందూపడుచులు అజ్ఞానదశగా పెండ్లిచేయబడుతారు. I bought the horse ~ ఆగుర్రాన్ని కండ్లుమూసుకొనికొన్నాను.

Blinding, *adj*. or dazzling కండ్లుచెదిరే.

Blindly, *adv*. గుడ్డితనముగా, అవివేకముగా, విచారించక. [అజ్ఞానము.

Blindness, blīnd'ness, *n. s*. గుడ్డితనము, అవివేకము,

Blindside, blīnd'sīde, *n. s*. దోషము. Pride is his — వాడికివుండేదోషముగర్వము.

Blindworm, *n. s*. ఒకతరహాపాము.

To Blink, blingk, *v. n*. చీకరించుట.

To Blink, blingk, *v. a*. తప్పించుట. He blinked the question ఆప్రశ్నకు ఉత్తరము చెప్పకుండా మాయచేసినాడు, సాగవేసినాడు.

Blink, blingk, *n. s*. రెప్పపాటు.

Blinkers, *n. s*. గుర్రపుకండ్లమూతలు.

Bliss, bliss, *n. s*. బ్రహ్మానందము, పరమసుఖము, ఆహ్లాదము. [రమైన.

Blissful, bliss'ful, *adj*. ఆనందకరమైన, ఆహ్లాదక

Blister, blis'tĕr, *n. s*. పొక్కు. or medicine to produce a — పొక్కుప్లాస్త్రి.

To Blister, blis'tĕr, *v. a*. పొక్కేటట్టుచేసుట. The sun blistered my face యెండచేతనాముఖముపొక్కింది.

Blistered, *adj*. పొక్కిన. — steel ఒకతరహాతెల్లపుక్కు. my feet are — with walking కాళ్లుబొబ్బలయినవి. [ల, సంతోషముగావుండే.

Blithe, blīthe, *adj*. ఉల్లాసముగల, ఉత్సాహముగ

Blitheful, *adj*. ఉల్లాసముగల,ఉత్సాహముగల,సంతోషముగావుండే.

Blithely, *adv*. ఉల్లాసముగా, ఉత్సాహముగా.

Blitheness, *n. s*. ఉల్లాసము, ఉత్సాహము.

Blithesomeness, *n. s*. ఉల్లాసము, ఉత్సాహము.

To Blot, blŏt, *v. a*. వాచేటట్టుచేసుట. Laziness bloated him సోమారి తనముచేత వాడిఒళ్లు పూరింది.

Bloated, *adj*. వాచిన, పూరిన, ఉబ్బిన. — with pride గర్వముచేతతలకొవ్విన. [పే.

Bloater, *n. s*. పొగలోకట్టియెండపెట్టినఒకతరహాచే

Block, block, *n. s*. మొద్దు. a — of wood కొయ్య, మొద్దు. Some pictures, and books are printed from blocks of wood. కొన్నిపటములున్ను పుస్తకములున్ను కొయ్యమొద్దుపడి అచ్చులతో అచ్చువేస్తారు. A — cutter కొయ్యమొద్దులమీదపడెచ్చులుచెక్కే వాడు. carpenters's — దాలికర్ర,వడ్లవాడు కొయ్యచెక్కేటప్పుడు యెత్తుగాపెట్టుకొనే మొద్దుమంగకొయ్య. — of stone రాతిబండ. the culprit was brought to the — ఆనేరస్థునితలనరకబడ్డది. He escaped the — వాడితలతప్పింది. a stumbling — అభ్యంతరము,ప్రతిబంధకము,భంగము. he put this stumbling — in my way నాయత్నమునుభంగముచేసినాడు. a large pulley పెద్దకప్పి.

Blockade, block-āde', *n. s*. ముట్టడి, దోవమూయడము. they raised the — ముట్టడినితీసినారు.

To Blockade, block-āde', *v. a*. ముట్టడివేసుట, దోవమూసుట. He blockaded the door with boxes పెట్టెలతోగడపనుమూసినాడు. [దమతి,

Blockhead, block'hed, *n. s*. జడుడు, మొద్దు, మం

Block-house, block'house, *n. s*. రాయిలేకుండా కొయ్యమొద్దులతోకట్టినయిల్లు. [డైన.

Blockish, block'ish, *adj*. మందమతిఅయిన, జడు

Blockishness, *n. s*. జడత్వము. [మొద్దు.

Block-tin, block'tin', *n. s*. తగరపుగడ్డ, తగరపు

To Block up, *v. a*. అడ్డముగావేసుట. he blocked up the door with boxes ఆగడపకు అడ్డముగా పెట్టెలనువేసినాడు.

Blonde lace, *n. s*. మహావెలపొడుగైనరవసెల్లా.

Blood, blud, *n. s*. నెత్తురు, రక్తము. No — was shed on this occasion యీతరణములోయెవరికిన్ని గాయముతగలలేదు. — of the grape i. e. wine సారాయి. or kin బంధుత్వము. Brothers by — సయాంతోడపుట్టినవాండ్లు. relations by — రక్తసంబంధముగలబంధువులు. one of base — నీచుడు, శూద్రుడు. a son of the full — ఔరసపుత్రుడు. gentle — సద్వంశము. one of gentle — మంచికులస్థుడు, సద్వంశస్థుడు. the — royal రాజవంశము. a prince of the — రాజవంశస్థుడు. or progeny సంతతి, సంతానము, వంశము. the price of — చంపినందుకుచెల్లు. or courage ధైర్యము. His — was up వాడికిచెడు ఆగ్రహమువచ్చినది. a — horse శ్రేష్ఠమైనగుర్రము. bad — పగ, ద్వేషము. there is bad — between them వారియిద్దరికిన్నిద్వేషముగావున్నది. this bred ill

56290

~ between them యిందుచేతవారికివిరోధము పుట్టినది. In cold ~ నిశ్చింతగా, సునాయాసముగా. they murdered him in cold ~ వాణ్ని కపురుగునునలిపినట్టుచంపినారు. hot ~ ఆగ్రహము. a man of ~ ఘాతకుడు, అతిక్రూరుడు. a deed of ~ హత్య. my ~ curdled at hearing this దీన్నివినగానేనాగుండెఝల్లుమన్నది. his ~ is cooled by experience కాగిచల్లారినపాలుగావున్నాడు. a fop or coxcomb బడాయిఖోరు. ~ hot గోరువెచ్చని, నులివెచ్చని. ~ red రక్తవర్ణమైన. a ~ hound వాసనచేతదొంగజాడనుకనిపెట్టేకుక్క. ~ shot eyes యెర్రబారినకండ్లు. ~ stone యమునారాయి, ఒకతరహాయెర్రరాయి.

To Blood, blud, *v. a.* (This is not a good word.) See To Bleed.

Blooded, *adj.* or i. e. having ~ నెత్తురుగల. the patient was blood or ~ ఆరోగికినెత్తురుదీసినారు. cold ~ నిర్దయాత్మక, క్రూర. hot ~ రేగే, మండిపడే.

Bloodguiltiness, *n. s.* హత్యాదోషము.

Blood heat, *n. s.* గోరువెచ్చన, నులివెచ్చన.

Bloodily, *adv.* క్రూరముగా.

Bloodiness, *n. s.* నెత్తురుగావుండడము. from the ~ of this battle యీయుద్ధములోచాలామందిచచ్చినారుగనక.

Bloodless, *adj.* రక్తవిహీనమైన, నెత్తురుచచ్చిన, తెల్లపారిన. a ~ sacrifice సాత్వికపూజ, పిష్టపశుమేధము.

Bloodletting, *n. s.* కత్తివాటువేయడము.

Bloodshed, blud'shed, *n. s.* ప్రాణహాని.

Bloodsheding, *n. s.* ప్రాణహాని. [దము.

Bloodstone, ఒకతరహాచెకముకరాయి, నల్లరాతిభే

Bloodsucker, *n. s.* (a sort of lizard) తొండ, పూసిరవల్లి, సిరటిః. voracious wretch పీక్చేవాడు, దోచేవాడు.

Bloodthirstiness, *n. s.* క్రూరత్వము, ఘాతుకత్వము.

Bloodthirsty, blud'thĕrst-y, *adj.* క్రూరమైన, ఘాతుకమైన.

Bloodvessel, *n. s.* నరము.

Bloody, blud'y, *adj.* రక్తమయమైన. the ~ flux నెత్తురుభేది. or cruel క్రూరమైన, అఘోరమైన. ~ minded క్రూరహృదయముగల. a ~ battle అఘోరమైనయుద్ధము. a ~ sacrifice తామసీపూజ (compare unbloody సాత్విక.)

Bloodyminded, *adj.* క్రూరమనస్సుగల.

Bloodysweat, *n. s.* నెత్తురుచమట.

Bloom, blûm, *n. s.* మొగ్గ, పువ్వు. the prime of life బాల్యము, కౌమారము. he was cut off in the ~ of his age వాణ్ని పశితనములోతుంచుకొనిపోయినది.

To Bloom, blûm, *v. n.* పూచుట, వికసించుట.

Blooming, *adj.* నవయౌవనముగల. a ~ beauty నవయౌవనవతీ.

Bloomy, blûm'y, *adj.* వికసించిన, పువ్వులుగల.

Blossom, blos'som, *n. s.* మొగ్గ, పువ్వు.

To Blossom, blos'som, *v. n.* పూచుట, వికసించుట.

To Blot, blot, *v. a.* కొట్టివేయుట, తుడుపుపెట్టుట, పాటాకొట్టుట, పోగొట్టుట. you have blotted the paper నీవు ఆకాకితమునుశిరామరకలుచేసినావు. Blot this line out ఆపజ్త్తినికొట్టివేయి, తుడుపుపెట్టు. this blots out his past offences యిందువల్లవాడుయిదివరకుచేసినతప్పులన్ని పోయినవి. this blotted out all his sins యిదివాడిపాపములన్నిటినిపోగొట్టినది.

Blot, blot, *n. s.* తుడుపు, పాట, గిరుగు, మరక. Stain or disgrace కళంకము, మాలిన్యము, అపనింద.

Blotch, blotch, *n. s.* చమరకాయలు, కడి, మచ్చ, సిభ్యము.

Blotted, *adj.* మరకతగిలిన. ~ out పాటాకొట్టిన, తుడుపుపెట్టిన, కొట్టివేయబడ్డ.

Blotting-paper, *n. s.* పూరేకాకితము.

Blow, blō, *n. s.* దెబ్బ, పెట్టు, ఆపద, ధక్కా. who gave the first ~? ముందరచెయిమించినదియెవడు? they came to blows గుద్దులాడసాగిరి. a ~ with the fist గుద్దు, పిడిగుద్దు. a ~ on the head with the knuckles మొట్టు, మొట్టికాయ. on the cheek చంపపెట్టు, చంపకాయ. this was a fatal ~ to him వాడికియిదిఒకదౌర్భాగ్యము, ఆపద, ధక్కా. the cholera destroyed a thousand people at a ~ వాంతిభేదిబహుమందినిఒకదెబ్బనకొట్టుకొనిపోయినది. or bloom వికసనము, పూయడము. the flowers are now in full ~ యిప్పట్లో పువ్వులు బాగావికసించివున్నవి.

To Blow, blō, *v. n.* గాలికొట్టుట, విసురుట. which

0C295

way was the wind blowing? యేఘాలికొట్టుతూవున్నది? the storm blew over ఘాలివాన తేలిపోయునది. the paper blew away ఆ కాకితము ఘాలికికొట్టుకొని పోయునది. or to bloom పూచుట, వికసించుట. Roses blow in May మే నెలలో రోజా పువ్వులు పూస్తవి. the flowers that are already blown మును పే వికసించిన పువ్వులు.

To Blow, blō, *v. a.* వూదుట. the explosion blew him over the wall రంజకము అంటుకొని వాణ్ని గోడకు అవతల వేసినది. He blew the conch or horn శంఖమును పూరించినాడు, కొమ్ము వూదినాడు. He blew his nose ముక్కు చీదినాడు. He blew his brains out తల మెదడు చెదిరేటట్టు పిస్తోలుతో తలను కాల్చుకొన్నాడు. He blew the light out దీపమును వూది వేసినాడు. *they* blew *him* away from the mouth of a gun వాణ్ని ఫిరంగివాత పెట్టినారు. the wind blew the papers away ఆ కాకితాలు ఘాలికి కొట్టుకొనిపోయునవి. He was blown up with pride గర్వముచేత వుబ్బినాడు. He was blown up with drinking నిండా నీళ్లు తాగి వుబ్బినాడు. the house was blown up ఆ యింటికింద రంజకము పెట్టి కాల్చి బోర్లతోసినారు. He blew up the bladder వుచ్చబుడ్డను వుబ్బేటట్టు వూదినాడు. they blew up *his* passion వాడికి మరిన్ని ఆగ్రహము వచ్చేటట్టు చేసినారు. *His* character was much blown upon వాడి పేరు నిండా చెడిపోయినది. the flesh was blown or fly blown ఆ మాంసము పాసిపోయునది, యీటి బట్టినది. blowing weather యీదరగాలి కొట్టే కాలము.

Blown, blōn, the *part.* of Blow.

Blowzy, blowz'y, *adj.* పెద్ద యెర్ర ముఖము గల, పల్లెటూరి మోటు పడుచుల వర్ణనయందు వచ్చే మాట.

To Blubber, blub'bĕr, *v. a.* ముఖము వాచేటట్టు యేడుచుట. [పకొవ్వు, యిందుతో నూనె చేస్తారు.

Blubber, blub'bĕr, *n. s.* (fat of a whale) పెద్ద చే

Blubber-lip, *n. s.* లావు పెదివి.

Bludgeon, blud'ġun, *n. s.* దుడ్డుకర్ర, దండము, యిది దొంగ చేతికర్రను గురించిన మాట.

Blue, blūe, *adj.* నీలవర్ణమైన. dark ~ శౌమవర్ణము. light ~ చామనిచాయ. the ~ sky నీలవర్ణమైన ఆకాశము. the ~ veins పచ్చనరాలు. ~ eyes నీలవర్ణమైన కండ్లు. He looked ~ వెలవెలపోయినాడు, యిది నీచశిష్టమాట. a ~ light in fire works మత్తాపు, పగులువత్తి. the ~ bell flower గంటెన పువ్వు. a ~ bottle fly గండిగ, పోతుటీగ. ~ stocking విద్వాంసురాలు, యిది పరిహాసముగా చెప్పే మాట. [కందువ.

Blueness, *n. s.* నీలత్వము, నైల్యము. ~ of a wound

Blue-pill, *n. s.* రసముతో చేసిన వకమాత్ర.

Blue-vitriol, *n. s.* మయిలతుత్తము.

Bluff, bluff, *adj.* దార్ష్టికమైన, త్రుణీకరమైన. a ~ rock నెట్రముగా పెడుదుడుకుగా వుండే మోటు కొండ.

Bluish, blū'ish, *adj.* కొంచెము నీలవర్ణమైన.

To Blunder, blun'dĕr, *v. n.* పొరబాటుపడుట, తప్పుట. He blundered out that I was gone నేను పోయినానని పొరుజారి చెప్పినాడు.

Blunder, blun'dĕr, *n. s.* పొరబాటు, తప్పు.

Blunderbuss, blun'dĕr-buss, *n. s.* పెద్దతుపాకి, మూతి వెడల్పైన పొట్టితుపాకి.

Blunderer, *n. s.* పొరబాటుపడేవాడు, తప్పేవాడు.

Blunder-headed, *adj.* జడుడైన, మూఢుడైన. [న.

Blundering, *adj.* పొరబాటుపడే, తప్పే, మూఢుడై

Blunt, blunt, *adj.* మొద్దైన, మొక్కబోయిన, మొండిమైన. ~ knife మొద్దుకత్తి, పదును లేని కత్తి. ~ cartridge గుండులేని తోటా.

To Blunt, blunt, *v. a.* పదును పోగొట్టుట, మొక్క చేసుట, మొద్దు చేసుట.

Blunted, *adj.* పదును లేని, మొక్కైన, మొద్దైన, మొండిపారిన. his sorrow was ~ by time దినాలు చెల్లినందున వాడి వెసనం ఆరింది. He used blunt language కట్టె విరిచినట్టు మాట్లాడినాడు. He gave a blunt answer మోటు జవాబు యిచ్చినాడు.

Bluntly, blunt'ly, *adv.* మొద్దుగా, మోటుగా.

Bluntness, blunt'ness, *n. s.* పదును లేని మోటు, మొద్దుతనము, మోటతనము.

Blur, blur, *n. s.* కర, మరక, కళంకము, మాశినది.

To Blur, blur, *v. a.* మాపుట, కర చేసుట, మరక చేసుట. you have blurred the paper నీవు ఆ కాకితాన్ని మురికి చేసినావు, మాపినావు.

To Blush, blush, *v. n.* యెర్రబారుట, సిగ్గుపడుట.

she blushed with shame సిగ్గుచేతదానిముఖము మొ్రబారింది. she blushed at this యిందుకుసిగ్గుపడ్డది.

Blush, blush, *n. s.* మొరుపు, సిగ్గు. at the first — this appears unjust పైకిచూస్తే అన్యాయమువలెతోస్తున్నది. [మొ్రటికండు.

Blushing, *adj.* మొ్రసారిన, మొ్రని. a — apple

To Bluster, blus'tĕr, *v. n.* బడాయికొట్టుట, జంభాలుపరుకుట, ఉత్సాళించుట. blustering weather గాలికాలము. blustering language జంభాలు.

Bluster, blus'tĕr, *n. s.* జంభము.

Boa, *n. s.* (a snake) దాసరిపాము, కంజరిపాము. an article of female dress దొరసానులువేసుకొనే బొచ్చుమాల. [— అడివిచంది.

Boar, bōr, మొగపంది. A — spear బల్లెము. A wild

Board, bōrd, *n. s.* పలక. table మేజ, బల్ల. the festive — విందు. the royal — రాజుయింటిభోజనము. subsistence కూటికెలవు. I pay for his — వాడికూటికెలవు కుయిస్తాను. entertainment విందు, పంక్తి భోజనము, గ్రాసము, భోజనము. In this school they furnish the boys with — and lodging యీపల్లికూటములోపిల్లకాయలకు గ్రాసనివాసములనుయిస్తారు. boards of a book పుస్తకానికిరెండుపక్కలవేసేపలకలు. a book in boards తోలులేకుండాఉత్తకాకితముతోస్వల్పముగాబైండుచేసినపుస్తకము. the boards నాటకశాలలో ఆడేటందుకుపలకలతోకూర్చినస్థలము. She went on the boards దాన్నిఆటకువిడిచినారు. Council ఆలోచనసభ. the — of Revenue ములికీసంగతినివిచారించే ఆలోచనసభ. the military — దండుకమామీసునువిచారించే ఆలోచనసభ. on — a ship వాడలో. he went on — వాడయెక్కినాడు. he fell over — వాడమీదనుంచినీళ్లలోపడ్డాడు. sea-board అనగా sea-ward సముద్రపువైపు. Land — అనగా, Land-ward భూమివైపు. above — (without artifice) నిష్కపటముగా, బహిరంగముగా.

To Board, bōrd, *v. a.* పలకలుపరుచుట, బల్లకూర్పుచేసుట. he boarded the room ఆయింటికలపరకుబల్లకూర్పుచేసినాడు. or give food అన్నముపెట్టుట. I boarded him at my house వాడికినాయింట్లోఅన్నంపెట్టినాను. they boarded the ship తమవాడలోనుంచిశత్రువువాడకుదుమికినారు.

To Board, bōrd, *v. n.* or eat భోజనముచేసుట. he boarded ten days at my house నాయింట్లోపదిదినాలు భోజనముచేసినాడు.

Boarded, *adj.* పలకలతోతాపిన, పలకలుపరచిన.

Boarder, bōrd'ĕr, *n. s.* పూటకూళ్లుతినేవాడు. in battle శత్రువాడమీదదూకేవాడు.

a Boarding-house, *n. s.* పూటకూటియిల్లు.

Boarding-school, *n. s.* కూడుపెట్టిచదువుచెప్పే పల్లికూటము. [క్కఖర్చు.

Board-wages, bōrd-wāġ'ĕs, *n. s.* కూటిఖర్చు, ప

To Boast, bōst, *v. n.* జంభాలుపరుకుట, జంభాలు కొట్టుట, బడాయి కొట్టుట.

To Boast, bōst, *v. a.* కలిగివుండుట. he boasts a noble son వాడికి పకదొడ్డకుమారుడు వున్నాడు. this town — many rich merchant యీపట్టణములోఅనేకగొప్పవర్తకులువుంటారు. she boasts a royal sire దానితండ్రిరాజు. Sanscrit literature boasts a great antiquity సంస్కృతము అనాది.

Boast, bōst, *n. s.* జంభము, బడాయి, జల్లి.

Boaster, *n. s.* జంభాలుకొట్టేవాడు, బడాయికొట్టేవాడు. [కొట్టే.

Boastful, bōst'fŭl, *adj.* జంభాలుపరికే, బడాయి

Boasting, *n. s.* జంభము, బడాయి.

Boastingly, *adv.* జంభముగా, బడాయిగా.

Boat, bōt, *n. s.* పడవ, దోనె. a basket — పుట్టి. a butter —, sauce —, or pap — గిన్నె.

Boat-hook, *n. s.* అంకుశంవంటి, చేపలనేపొడిచే, పకతరహాయీటె.

Boating, *n. s.* పడవయెక్కివిహారముగాపోవడము.

Boatman, bōt'man, *n. s.* పడవవాడు.

Boatswain, bōt'swān, or bōsn, *n. s.* తండేలు.

To Bob, bob, *v. a.* యిటూఅటూవేలాడుట, వూగాడుట, తొలగతీసుకొనుట. she had a pearl bobbing at her nose దానిముక్కునముత్యము వేలాడుతుండెను. he bobbed his head to avoid the blow ఆదెబ్బనుతప్పించుకొవడానికుతలనుతొలగతీసుకొన్నాడు.

Bob, bob, *n. s.* కాయ. an ornament జుమికి, బులాకి, కుచ్చు, కుచ్చు, మొదలైనవి.

Bobbin, bob'bin, *n. s.* a kind of string ఒకతరహా అల్లిక దారము. or pin మేకు.

Bobtailed, bob'tāld, *adj.* మొండితోకగలది.

Boddice, *n. s.* రవికె.

To Bode, bōde, *v. a.* సూచించుట, తెలియచేసుట. this bodes no good యిది అశుభమును సూచిస్తున్నది.

Bodice, bod'ice, *n. s.* రవికె.

Bodiless, bod'i-less, *adj.* శరీరములేని, శరీరవిహీనమైన.

Bodily, bod'i-ly, *adj.* శరీరముగల, స్థూలరూపముగల. God appeared in ~ shape దేవుడు స్థూలరూపైఅగుపడెను. mental pain and ~ pain మనోవ్యథ, శరీరబాధ. ~ strength శరీరబలము. ~ exertion కాయకష్టము. ~ fear మహత్తైనభయము.

Bodily, bod'i-ly, *adv.* బొత్తిగా, యావత్తు. he carried it off ~ దాన్ని అంతావకదెబ్బగా ఎత్తుకొనిపోయినాడు.

Bodkin, bod'kin, *n. s.* దబ్బనము.

Body, bod'y, *n. s.* శరీరము, దేహము, కాయము. somebody యెవడో. anybody యెవడైనా. nobody యెవరులేరు. everybody అందరు. all over the ~ నిలువెల్లా. a dead ~ పీనుగ, శవము. the ~ was carried out of the town ఆపీనుగపట్టానికిబయటతీసుకొనిపోబడ్డది. a headless ~ కబంధము, మొండెము. or person మనిషి. she is a good ~ అదిమంచిమనిషి. the old body will not agree ముసలిది ఒప్పదు. a busy ~ అధికప్రసంగి, దుర్వ్యాపారానికిపొయ్యేవాడు. principal part ముఖ్యమైనభాగము. the ~ of the people were in our favor, but a few were against us జనమంతా మాపక్షము గావుండినారుగాని కొందరుమాత్రము విరుద్ధముగావుండిరి. a few troops have arrived, but the ~ of army not come yet కొంత సేనవచ్చింది గాని ముఖ్యమైనదండురాలేదు. the body of the tree is sound, but the branches have perished కొమ్మలుపోయినవి అడుగుమొద్దుమాత్రము బాగావున్నది. the ~ of the letter was in his hand writing ఆజాబులో ముఖ్యమైనభాగము తన స్వంతముగా వ్రాసినాడు. the ~ of her gown was red, the skirt was white దానిగౌనునడుము లమట్టుకు యెరుపున్ను కిందిపావడ తెలుపుగావుండినది. or assembly గుంపు, స్తోమము. they came in a ~ గుంపుగావచ్చిరి. a ~ of travellers బాటసారులగుంపు. a ~ of police బంట్రోతులగుంపు. a ~ of soldiers పాళ్ళెము. a ~ of friends ఆప్తవర్గము. a ~ of horse గుర్రపుదళము. there was a large ~ of evidence బహుమంది సాక్షులువుండిరి. a ~ of poetry కావ్యగ్రంథములు. a ~ of divinity వేదాంతసారసంగ్రహము. a ~ of law ధర్మశాస్త్రము. a ~ of medicine వైద్యశాస్త్రము. the coach had a black ~ with a red carriage బండికియిపెట్టెనలుపున్ను అడుగు చట్టముయెరుపుగానున్ను వుండెను. the ~ of the church is old, the front is new ఆగుడియొక్క ముఖ్యమైనభాగము పాతది ముఖమంటపము కొత్తది. the heavenly bodies సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రములు మొదలైనవి. or strength of wine కారము, సత్తువ. this wine has no body యీసారాయిలో కారములేదు, చప్పగావున్నది. or substance వస్తువు. wax is a soft ~ మయనము మెత్తని వస్తువు. glass is a brittle ~ గాజుపెళుసైనవస్తువు. this is a metallic ~ యిదివకలోహము. wood is an inflamable ~ కాష్ఠముదహనశీలమైనది, కొయ్య అంటుకొనేటిది. a particle or atomic ~ అణువు, కణము. she has a fine ~ of voice దానిదిమంచిశారీరము. able bodied దృఢగాత్రుడైన, కాయపుష్టిగల. the bank burst and a large ~ of water broke out కట్టతెగివిస్తారమునీళ్లుపోయినది. *BODY* అనేశబ్దమును తప్పుగాప్రయోగిస్తారు, యేలాగంటే, వాడికి వొళ్లుకుదురులేదు, దానికి వొళ్లుకుదురుగావున్నది, వారికిశరీరముకుదురులేదు. he is ill, she is well, they are unwell, యిట్లా అనకుండా his body is not well అంటేవాడిపీనుగ బాగావుండలేదు, అనివిరుద్ధముగా అర్థమౌతున్నదిగనుక యీలాటిస్థలములలో body అనగా శవము, మానము, పొట్ట, పేగులు, అనిభావిస్తున్నవి గనుక యీశబ్దము బహుజాగ్రతగా ప్రయోగించవలసినది.

Body-clothes, bod'y-clōths, *n. s.* విడిగుఱ్ఱమునకు వేసేవైన బురకా.

Body-guard, *n. s.* అంగరక్షకసేన, అనగా రాజుని యొక్క సమీపములో వుండేటువంటి సిపాయీలు.

Bodysnatchers, *n. s.* పాతిపెట్టిన పీనుగనుతవ్వి యెత్తుకొనిపోయేవాడు.

Bog, bog, *n. s.* బాడవనేల, బాడవపొలము, చిత్తడి నేల, దేవభూమి, బురదనేల.

To Boggle, bog'gle, *v. n.* సందేహించుట, సంకోచించుట, ఆజ్ఞాయించుట, అనుమానించుట, శంకించుట. [సము, శంక.

Boggling, *n. s.* సందేహము, అనుమానము, సంకో

Boggy, *adj.* చిత్తడిగలాడే, బురదగావుండే.

Bog-house, *n. s.* (Johnson) మరుగుచోరడు, పాయఖానా.

Bohea, bō-hē', *n. s.* ఒకతరహా తేయాకు.

To Boil, bôil, *v. n.* కాగుట, వుడుకుట, కచనమౌట. To ~ over పొంగుట, మసలుట. I saw he was boiling with rage వాడుకోపముతో మండుతూవుండగాచూస్తిని. the water boiled away ఆనీళ్లు యింకిపోయినవి, యింకరకాగినది. [ముచేసుట.

To Boil, bôil, *v. a.* కాచుట, వుడకపెట్టుట, కచన

Boil, bôil, *n. s.* కురుపు, గడ్డ, పుండు. a raja ~ (gangrene or carbuncle) రాచపుండు.

Boiled, *adj.* కాగిన, వుడికిన, కచనమైన. half ~ వుడికీవుడకని, సనుబాయిగావుండే. ~ water కాచిచల్లారినసీళ్లు. ~ rice అన్నము.

Boiler, bôil'ĕr, *n. s.* బాన, కాగు. a sugar ~ or vessel బెల్లముకాచేబాన. or merchant బెల్లపు వర్తకుడు.

Boiling, *adj.* వుడికే, కాగే. ~ water వుడుకునీళ్లు. ~ bravery ఉత్సాహము.

Boisterous, bôis'tĕr-us, *adj.* ఘర్జించే, ఘోషించే, ప్రచండమైన, బ్రహ్మాండమైన. ~ sea ఘోషించేసముద్రము. ~ wind ప్రచండవాయువు. ~ woman బొబ్బలుపెట్టే ఆడది. Hunting and boxing are ~ amusements వేట, జట్టిపోట్లాట, యివిదొమ్మివేటలు.

Boisterously, bôis'tĕr-us-ly, *adv.* ఘోషించి, ప్రచండముగా, అరిచి,బిగ్గర, దొమ్మిగా.

Boisterousness, *n. s.* ఘోష, ఘర్జన, అరుపు, కూత, దొమ్మి.

Bold, bōld, *adj.* ధైర్యముగల, ధట్టిగుండెగలైన, సాహసముగల. a ~ round hand ధాటిగాబటువు గావుండే వ్రాత. a ~ hill నిట్టనిలువుగావుండేకొండ. or impudent మొండి, తుంట. I made ~ to tell him that this was not lawful యిది న్యాయము కాదని అతనితో చెప్పడానికి తెగించినాను, సాహసము చేసినాను. may I make ~ to come there నేను అక్కడికివస్తాను అపరాధముక్షమించవలెను.

Boldly, bōld'ly, *adv.* ధైర్యముగా, నిర్భయముగా.

Boldness, bōld'ness, *n. s.* ధైర్యము, నిర్భయము. he has the ~ to ask this question తెగించియీ మాటను అడిగినాడు.

Bole, bōle, *n. s.* (the trunk of a tree) అడుగుమాను, అడుగుమొద్దు, ప్రకాండము. Armenian ~ భూకర్మనేబొహధము. Ainslie says సీమకావిరాయి.

Bolled, *adj.* గింజకట్టిన.

Bolster, bōl'stĕr, *n. s.* పెద్దదిండు, పెద్దతలగడ.

To Bolster up, *v. a.* అండకట్టుట. he bolstered me up with false hopes నాకుపట్టి ఆశలుపెట్టినాడు. he bolstered up his cause with false witnesses తప్పుసాక్షులచేతవాడివ్యాజ్యానికి బలముకట్టినాడు.

Bolt, bōlt, *n. s.* గడియ. or arrow అలుగులేని అంబు, అంపకోల. a ~ or thunder ~ పిడుగుకునక. a peg చీల, మేకు. a ~ of canvas నిండుకిత నారచుట్ట. the horse made a bolt ఆగుఱ్ఱముబెదిరిదూకునడుమికినది. he shot the ~ or he fastened the ~ గడియవేసినాడు. he drew the ~ గడియతీసినాడు.

To Bolt, bōlt, *v. a.* గడియవేసుట, గడియపెట్టుట. She bolted the corn ఆధాన్యమును జల్లించినది. he bolted the fruit ఆపండునులటక్కునమింగినాడు, గుటుక్కునమింగినాడు,ఆతురముగామింగినాడు. they bolted him in వాణ్నిలోపలవేసిగడియవేసినారు. I bolted him out వాణ్నిబయటతోసి గడియవేస్తిని. he bolted out the secret ఆరహస్యమును పదిరి బయటచెప్పినాడు, సూటుజారిచెప్పినాడు.

To Bolt, bōlt, *v. n.* చిరుక్కునపోవుట, లటక్కునవచ్చుట.

Bolus, bō'lus, *n. s.* పెద్దమాత్ర, లేహ్యము.

Bomb, bum, *n. s.* బాంబుగుండు.

Bombproof, *adj.* బాంబుగుండు దెబ్బతాకని, బాంబుగుండు పారని. the house was ~ ఆయిల్లుబాంబుగుండు పారకుండా దాంపు కట్టడముగా కట్టబడినది.

Bombproofs, *n. s.* బాంబుగుండు పారకుండా దాంపుకట్టడముగా కట్టినయిండ్లు. [కొల్చుట

To Bombard, bum-bârd', *v. a.* బాంబుగుండుతో

Bombardier, bum-bar-dēr', *n. s.* బాంబుగుండు కాల్చేవాడు.

Bombardment, bum-bârd'ment, *n. s.* బాంబుగుండు ఫిరంగులతో కొట్టడము. the town suffered much from the ~ బాంబుగుండ్ల చేతఆవూరునిండా హతమైనది. [తరహా నాణ్యమైనసన్నబట్ట.

Bombasin, bum-ba-sēn', or Bombazeen, *n. s.* ఒక

Bombast, bum-băst', *n. s.* నిరర్థకశబ్దపుష్టి, నిరర్థకమైన పెద్ద పెద్దమాటలు.

Bombastic, *adj.* నిరర్థకశబ్దపుష్టిగల.

Bombay, *n. s.* బొంబాయిఅనేపట్టణము. Commonly called కొంకణదేశము. Concan.

Bombazine, *n. s.* See Bombasin.

Bombaketch, *n. s.* (a ship for bombs) బాంబుఫిరంగులవాడ.

Bonafide, *adv.* (really, honestly, in truth) వాస్తవ్యముగా, నిశ్చయముగా, యథార్థముగా. Did he ~ sell you the horse నీవుఆగుఱ్ఱమునుకొనుక్కున్నందులో యేమిన్ని పిత్తలాటకములేదా.

Bond, bond, *n. s.* cord or chain తాడు, కట్టు, సంకెళ్లుమొదలైనబంధము. cause of union or link of connection బంధము, బంధకము, పాశము. a written obligation పత్రము, కరారునామా, ఒడంబడిక, ముచ్చళిక. this formed a ~ of affection between them వాండ్లయిద్దరికిన్నివుండేప్రేమకుయిది కారణమైనది. this severed the ~ of affection between them వాండ్లయిద్దరికిన్నివుండినప్రేమకుయిది భంగమైనది.

Bond, bond, *adj.* దాసుడైన, బద్ధుడైన.

Bondage, bond'āge, *n. s.* or Slavery దాస్యము, గులాముతనము. or captivity చెర, ఖైదు. or restraint కట్టు, బంధము, పాశము.

Bondmaid, bond'mād, *n. s.* దాసి, గులాముది.

Bondman, bond'man, *n. s.* దాసుడు, గులాము వాడు.

Bondsman, bonds'man, *n. s.* జామీనుదారుడు, పూటబడ్డవాడు.

Bone, bōne, *n. s.* యెముక, అస్థి. the back ~ వెన్నుపూస. the cheek bones కటుకట్లు. the collar bones మెడకొంకులు, జత్రువు. a thin fish ~ చేపముల్లు. a stay ~ సన్నబద్ద, కులచనిబద్ద. a ~ or difficulty చిక్కు, తంటా, పీకులాట. the bone of contention కలహాస్పదము, వ్యాజ్యాస్పదము. I have a ~ to pick with him వాడికిన్నాకున్నొక పీకులాటవున్నది. he gave them a ~ to pick వాండ్లకునొక పీకులాటపెట్టినాడు. they examined his accounts to the ~ వాడిలెక్కలను సమగ్రకముగా విచారించినారు. he made no bones of translating the letter ఆజాబునుభాషాంతరముచేయడానకువాడు అనుమానించలేదు.

To Bone, bōne, *v. a.* యెముకలులేకుండాతీసివేసుట, దొంగలించుట.

Bonefire, or Bonfire, bon'fīre, *n. s.* భోగిమంట, చొక్కబానసమంట, జయోత్సాహసూచకముగా కాల్చేమంట.

Boneless, bōne'less, *adj.* యెముకలులేని, శల్యవిహీనమైన. ~ gums దంతములులేని, పండ్లులేని.

Bonesetter, bōne'set-tĕr, *n. s.* యెముకనుచక్కగా తోసికట్టేవైద్యుడు.

Bonita, *n. s.* ఒకతరహామత్స్యము ప్రవుచేప.

Bonmot, *n. s.* సరసము, చలోక్తి, పరిహాసోక్తి.

Bonnet, bon'net, టోపి, ఆడవాండ్లటోపి. లప్పకుళ్లాయి. [అందమైన.

Bonny, bon'ny, *adj.* (a Scotch word) సొగసైన,

Bonus, *n. s.* or privilege బహుమానము. or fee, bribe లంచము. [గావుండే.

Bony, bōn'y, *adj.* అస్థిమయమైన, యెముకలెక్కువ

Booby, bŭ'by, *n. s.* a blockhead మందుడు, జడుడు, మూఢుడు. a bird పకతరహాపక్షిప్రవుపక్షి.

Book, bŭk, *n. s.* పుస్తకము, గ్రంథము. he repeated it without ~ కంఠపాఠముగాచెప్పినాడు, ముఖస్థముగాచెప్పినాడు. a blank ~ అటేఖము. a great ~ or record దండకవిలె. a day ~ చిట్టా. or work ప్రబంధము. or poem కావ్యము. or

treatise శాస్త్రము. or chapter పర్వము, కాండ, సర్గ. an account book వహి, లెక్క పుస్తకము. or account లెక్క. he ran into my books నాకు అచ్చు పడ్డాడు. they got into his good books వాడిదయ సంపాదించినారు. they got into his bad books వారియందు వాడికి దయతప్పినది. ⌐ language కావ్య భాష, తిట్లు, బూతులు. you have borrowed a leaf out of his ⌐ వాడికి గాలునికి పుట్టినది.

To Book, bŭk, *v. a.* లెక్క పుస్తకములో వ్రాయించుకొనుట. [స్తకాలుకట్టేవాడు.

Bookbinder, bŭk'bīnd-ĕr, *n. s.* జిల్దు కట్టేవాడు, పుస్తకాలు

Bookbinding, *n. s.* జిల్దుకట్టడము, పుస్తకాలుకట్టడము.

Bookcase, *n. s.* పుస్తకములు పెట్టే అల్మారా.

Bookish, bŭk'ish, *adj.* పుస్తకములమీద మరిచ్చే, పుస్తకములపిచ్చికట్టిన.

Bookkeeper, *n. s.* లెక్క పెట్టేవాడు.

Bookkeeping, bŭk'kēp-ing, *n. s.* లెక్కలు పెట్టేరీతి.

Booklearned, bŭk'lern-ed, *adj.* పండితుడైన, ఋ. చదువుకొన్నమాట. [యిదిపుస్తకశాస్త్రమాట.

Booklearning, bŭk'lern-ing. *n. s.* పాండిత్యము,

Bookmaker, *n. s.* గ్రంథము చెప్పేవాడు. [వాడు.

Bookseller, bŭk'sel-lĕr, *n. s.* పుస్తకములు అమ్మే

Bookworm, bŭk'wurm, *n. s.* the insect చెదపురుగు, చిమట. or student పుస్తకపాఠ స్తముకట్టినవాడు.

Boom, bŭm, *n. s.* of a ship దూలము, అనగా వాడ వెనకకట్టుకొనే వలనిమ్ము గావుండేమాను.

To Boom, bûm, *v. n.* ఘుంమనిశబ్దించుట. a booming sound ఘుంమనేశబ్దని.

Boon, bûn, *n. s.* వరము, అనుగ్రహము.

Boon, bûn, *adj.* pleasant సరసుడైన. a ⌐ companion సరసుడు.

Boor, bûr, *n. s.* మోటుమనిషి.

Boorish, bûr'ish, *adj.* పల్లెటైన, మోటైన. ⌐ language ఎడ్డెమాటలు.

Boorishness, bûr'ish-ness, *n. s.* పల్లెతనము, మోటుతనము, ఎడ్డెతనము.

To Boose, bûse, *v. n.* తాగుబోతుగావుండుట.

To Boot bût, *v. a.* and *n.* లాభముకలుగుట. It boots you nothing యిందువల్లనికేమిన్నిలాభము లేదు.

Boot, bût, *n. s.* a covering for the leg బూట్సు. part of a coach బండిలోసామానుపెట్టుకొనేచోటు. to ⌐ (over and above) పైన, అదిగాకుండా, సహితము. you may take this to ⌐ దీన్ని సహితముతీసుకో. he knows English to ⌐ వాడికియింగ్లీషుసహితముతెలుసును. seven-league boots worn by hermits on active duty పాదుకాపాదుకలు.

Booted, bût'ed, *adj.* బూట్సులువేసుకొన్న.

Booth, bûth, *n. s.* పందిలి, పాక: సంత, తిరునాళ్ల, మొదలైనవాటిలోఅంగడివాండ్లువేసుకొనేటిది.

Bootless, bût'less, *adj.* నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన.

Boot-tree, *n. s.* బూట్సులుచేయడానకు కాలువలె చేసివుండేకొయ్యఅచ్చు.

Booty, bût'ty, *n. s.* కొల్లపెట్టబడ్డసొత్తు, దొంగసొత్తు. they were caught with their ⌐ దొంగసొమ్ముతోకూడాకట్టబడ్డారు.

Bopeep, bō-pēp', *n. s.* దాగుడుమూతలాట, దాగుడు బూచి. to play at ⌐ దాగుడుమూతలాడుట.

Borax, bō'rax, *n. s.* వెలిగారము, టంకణము.

Border, bôr'dĕr, *n. s.* అంచు, సరిహద్దు, పొలిమేర. of a cloth కొంగు. of flowers in a garden వరసగా పెట్టినపూలచెట్లు.

To Border, bôr'dĕr, *v. n.* అంచునవుండుట, పొలిమేరగావుండుట. Cuddapa borders upon the Mysore country కడపదేశముమైసూరుదేశమును ఆనుకొనివున్నది. his field borders upon mine వాడిచేలనాచేలతోచేరికగావున్నది. this borders upon murder యిదిఖూనికినితోచేరినది.

To Border, bôr'dĕr, *v. a.* అంచునపెట్టుట. he bordered the pond with stone ఆగుంటకురాళ్లు కట్టినాడు. the cloth was bordered with yellow ఆగుడ్డకు పసుపు అంచువేసివుండినది. the dish was bordered with gold ఆపళ్లెముయొక్క అంచుకు బంగారువేసివుండినది.

To Bore, bōr, *v. a.* బెజ్జమువేసుట, తొలుచుట, దొండిచేసుట. thieves bored through the wall దొంగలుగోడకుకన్నముచేసినారు. the worm that bores wood కొయ్యనుతొలిచేపురుగు. or to torment పీడించుట. he bored me about this యిం

దుకైనా[ప్రాణాలుతీసినాడు. they bore their ears వాండ్లు చెవులుకుట్టుకుంటారు. he bored the pearl ఆ ముత్యానికి బెజ్జము వేసినాడు.

Bore, bōr, *n. s.* a hole రంధ్రము, బెజ్జము. or tiresome, plague తొందర, పీడనము. or spring tide in the Calcutta river కొత్తనీరు, దీన్ని బాణ మంటారు. Bore (supposed to be corrupted from the French *Bar* used regarding the Seine) is the English word used regarding the river Severn. [దిక్కు సంబంధమైన.

Boreal, bō'rē-al, *adj.* Northern ఉత్తరపు, కుబేర

Boreas, bō'rē-as, *n. s.* ఉత్తరపుగాలికి అధిష్ఠానదేవత పేరు, యిది కావ్యమందువచ్చేమాట.

Borer bōr'ĕr, *n. s.* a tool కంతాణము, బరమా, పిడిసాన, తొరపణము.

Born, bôrn, *adj.* పుట్టిన. the land in which he was ⌴ వాడుజన్మభూమి. first ⌴ జ్యేష్ఠుడైన, అగ్రజుడైన. youngest ⌴ కనిష్ఠుడైన. heirs ⌴ of his body తనకడుపునపుట్టినవారసుదార్లు. high ⌴ శ్రేష్ఠకులప్రసూతుడైన. base ⌴ కులహీనుడైన, దుర్బీజుడైన. a ⌴ villain జన్మతః క్రూరుడు. a ⌴ fool పుట్టువెర్రి. ⌴ again పునర్జన్మించిన, పునర్జన్మమునుపొందిన, అనగా ముక్తులు, పుణ్యాత్ములు.

To be Born, bôrn, (*v. n. past*) పుట్టుట, జన్మించుట. he was ⌴ there అక్కడపుట్టినాడు. After a son was ⌴ to him వానికివకపుత్రుడు కలిగినతరువాత.

Borne bōrne, *past part* of Bare మోసిన. the boxes were ⌴ on men's heads ఆపెట్టెలుతలలమీద మోసుకొనిపోబడ్డవి. after she had ⌴ a son ఆమెవక కొడుకును కన్న తరువాత. borne away by passion క్రోధపరవశుడైన.

Borough, bur'ō, *n. s.* పేట, చిన్నవూరు. the ⌴ or Southwarkయిలండనుకు దక్షిణముగావుండేభాగము

To Borrow, bor'rō, *v. a.* (money) అప్పుతీసుకొనుట, ఋణముచేసుట, అరువుగాతీసుకొనుట. he borrowed some money on a verbal promise కొంతరూకలను చెయిబదులుగాతీసుకొన్నాడు. he has borrowed this from Johnson దీన్ని జాన్సన్ గ్రంథములోనుంచితెచ్చుకొన్నాడు.

Borrowed, *adj.* అప్పుగాతీసుకొన్న, అరువుగాతీసుకొన్న. not our own పర, తెచ్చుకొన్న. ⌴ curls పెరవరము మొదలయిన పెండ్లికట్టుకేశాలు. Ornaments form a ⌴ beauty భూషణములుచేత పుట్టుఛాయకేలుగుతుంది.

Borrower bor'rō-ĕr, *n. s.* అప్పుతీసుకొనేవాడు, చెయిబదులుగాతీసుకొనేవాడు.

Borrowing, *n. s.* అప్పు, యెరవులు.

Bosky, bos'ky, *adj.* అడవిగావుండే.

Bosom, bû'som, *n. s.* రొమ్ము, మనస్సు, అంతర్యము. they do not cover their ⌴ వాండ్లురొమ్ముమీద బట్టలువేయరు. ⌴ friend ప్రాణస్నేహితుడు. or centre part నడిమిభాగము, గర్భము. My bosom's Lord నాప్రాణనాథుడు. the ⌴ of the wood నట్టడివి. he was received into the ⌴ of our family వాన్ని మాయింటి సారములో చేర్చుకొన్నాము.

To Bosom, bû'som, *v. a.* మనసులోపెట్టుకొనుట, దాచుట. he bosomed up his wrongs తానుపడ్డ అన్యాయములను తనమనసులోనే పెట్టుకొన్నాడు.

Boss, boss, *n. s.* గుబ్బ. గుబకు, కాయ.

Botanic, bō-tan'ic, Botanical, bō-tan'ic-al, *adj.* ఓషధుల సంబంధమైన. a botanical garden నానాదేశ మైనచెట్లను పెట్టిపెంచేతోట, మందుచెట్లగలతోట.

Botanist, bot'a-nist, *n. s.* ఓషధిశాస్త్రజ్ఞుడు, ఓషధులనువిచారించేవాడు.

Botany, bot'a-ny, *n. s.* ఓషధిశాస్త్రము.

Botch, botch, *n. s.* or patch అతుకు, మాసిక. or boil గడ్డ, కురుపు.

To Botch, botch, *v. a.* అతుకువేసుట, మాసికవేసుట. to do unskilfully అబందరగాచేసుట.

Botcher, botch'ĕr, *n. s.* అబందరగాచేసేవాడు.

Both, bōth, *adj.* and *conj.* ఉభయ, రెండు. ⌴ have arrived యిద్దరువచ్చినారు. ⌴ parties ఉభయులు, ఉభయపక్షులు,యిరువర్గాలు. on ⌴ sides ఉభయపక్షములయందున్ను. at ⌴ ends రెండుకొనలా. It is often understood ; thus, ⌴ he and I came వాడూ నేనువచ్చితిమి.

Bother, *n. s.* తొందర.

To Bother, *v. a.* తొందరపెట్టుట.

Bots, bots, *n. s.* గుర్రముకడుపులోపురుగులు.

Bottle, bottle, *n. s.* బుడ్డి, సీసా, గాజుకుప్పె. a metal or skin ~ కుప్పె. a ~ of wine చెంబెడుసారాయి. an ink ~ సిరాబుడ్డి. a ~ shaped gourd సొరకాయ ~ nosed బుర్రముక్కుగల. [పోసుట.

To Bottle, bottle, *v. a.* బుడ్లలోకిపట్టుట, బుడ్లలో

Bottlescrew, bottle'scrû, *v. a.* బిరడాలుతీసే ఆయుధము.

Bottom, bot'tom, *n. s.* అడుగు, క్రింద, ఆధారము. Read to the ~ of the page ఆపుటక్రిందవరకుచదువు. he is at the ~ of the business ఆపనికివాడేమూలము, కారణము. from top to ~ నిలువెల్లా, యావత్తు. or posterios పిరుదులు. or bravery ధైర్యము, సత్తువ. or ship వాడ. a valley లోయ. of thread కండె. of a lane సందుకొన. or sediment గసి, మష్టు. he got at the ~ of the business ఆకార్యమంతా బాగా తెలుసుకొన్నాడు. at the ~ of his heart వాడి అంతర్యములో. he appears an honest man but is a thief at ~ వాడుపైకిమంచివాడుగా కనపడ్డా దొంగ.

Bottomed, *adj.* ఆధారముగల. this castle is ~ on a rock యీకోట, కొండమీద ఆధారముగాచేసికట్టివున్నది. broad ~ వెడల్పు ఆధారముగల.

Bottomless, bot'tom-less, *adj.* అగాధమైన. the ~ pit నరకము.

Bottomry, bot'tom-ry, *n. s.* వాడనుకుదువబెట్టితీసుకున్నరూకలు. [అలిగివుండేయిల్లు.

Boudoir, *n. s.* a lady's private chamber నాయకి

Bough, boŭ, *n. s.* కొమ్మ, రెమ్మ, శాఖ. the ~ of a cocoanut or palm tree &c. మట్ట.

Bought, bôt, the *past* and *part* of Buy కొన్నది. కొన్న. bought over or tampered with స్వాధీనముచేసుకొన్న. he bought my witnesses over నా సాక్షులనుతనపక్షముగా తిప్పుకొన్నాడు.

Boulders *n. s.* గుండ్రాయిలు, గుండ్లు.

To Bounce, boŭnce, *v. n.* చివుక్కునయెగిరికొట్టుట, బుర్రునయెగిరిపడుట. he bounced into the room ఆయింట్లోకి దఢాలునదూరినాడు. to make a sudden noise దఢాలనుట. or to boast జంభాలు పలుకుట, జంభాలుకొట్టుట. bouncing boy నిండాబలిసినపిల్లకాయ.

Bounce, boŭnce, *adv.* చివ్వున, చివుక్కున, ఠంగున, దఢాలున. or lie పట్టి అబద్ధము.

Bounce, boŭnce, *n. s.* దఢాలనేశబ్దము. or boast జంభము, గప్పు.

Bouncer, boŭnc'er, *n. s.* బడాయిఖోరు, జంభాలుకొట్టేవాడు. or child నిండాబలిసినపిల్లకాయ.

Bound, boŭnd, *n. s.* or Boundary boŭnd'a-ry, హద్దు, పొలిమేర, మేర. or leap గంతు, దుప్పిగంతు, దుముకు. he crossed the river with a ~ ఆయేటినిఒకదాటులో దాటినాడు. Moderation మితము. Beyond all bounds అమితముగా. out of bounds హద్దుతప్పి. he went out of bounds హద్దుదాటిపోయినాడు. he went beyond all bounds and beat her వాడుహద్దుమీరిదాన్నికొట్టినాడు. Speaking within bounds he is fifty years old యింతకొంచెముగా చెప్పినావాడికియాభైయేండ్లుంవును, వాడికికనీసముయాభైయేండ్లుండును. you do not keep passion within bounds నీవు కోపాన్ని మితములోపెట్టవు.

To Bound, boŭnd, *v. n.* or to leap దుముకుట, గంతువేసుట. he bounded over the hedge ఆవెలుగునుయెగిసిదాటినాడు. the deer were bounding ఆజింకలుగంతులువేస్తూవుండినవి.

To Bound, boŭnd, *v. a.* హద్దుమేర్పరచుట, యెల్లయేర్పరచుట, పొలిమేరయేర్పరచుట. the river bounds my land నాసేలకు ఆయేరుహద్దుగావున్నది. I bound all my expectations to this నేను యెదురుచూచినదంతాయింతే. the hills that ~ the plain ఆబయలుకుహద్దుగావుండేకొండలు.

Bound, boŭnd, *past* and *part* of Bind. కట్టిన. a book ~ in leather తోలుతోజిల్దుకట్టినపుస్తకము. a ship ~ for Bengal బంగాళాకుపొయ్యేవాడ. whither are you ~ నీవుయెక్కడికిపొయ్యేవాడవు. a ~ hedge కత్తిరించికట్టినచెట్లవెలుగు. I will be ~ to say he is gone వాడునిజముగా పోయివుండును. And your petitioner as in duty ~ shall ever pray యిదేవిధివేడుదండములు.

Boundary, boŭnd'a-ry, *n. s.* పొలిమేర, యెల్ల.

Bounden, boŭnd'en, *adj.* బద్ధమైన. It was your ~ duty to do this యిదినీవు అవశ్యముచేయవలసిధర్మము, భారము.

Boundless, bound'less, *adj.* అమితమైన, అపారమైన, మేరలేని.

Boundlessness, *n. s.* అమితత్వము, అపారత్వము. from the ⌣ of this prospect యీదృష్టికి హద్దులేనిబయలుగనుక. [రత్వముగల.

Bounteous, boun'yus, *adj.* దాతృత్వముగల, ఉదా

Bounteously, bount'yus-ly, *adv.* ఉదారత్వముగా

Bounteousness, *n. s.* దాతృత్వము, వితరణ.

Bountiful, bount'ti-ful, *adj.* దాతృత్వముగల, ఉదారత్వముగల. [గా.

Bountifully, *adv.* దాతృత్వముగా, ఉదారత్వము

Bountifulness, *n. s.* దాతృత్వము, ఉదారత్వము.

Bounty, boun'ty, *n. s.* దాతృత్వము, ఉదారత్వము, వితరణ, యీవి. Money advanced to soldiers &c. బహుమానము.

Bouquet, *n. s.* పూబంతి.

Bourn, burn, *n. s.* limit మొల్ల, పొలిమేర. brook చిన్నసది. [ముగాతాగుట.

To Bouse, buse, or Boose, *v. n.* to drink అమిత

Bousy, bus'y, *adj.* drunk తాగుబోతైన.

Bout, bout, *n. s.* తేప, తడవ, సారి. a wrestling ⌣ మల్లయుద్ధము.

Bouts rimés, *n. s.* సమస్య, యిది ఫ్రెంచిభాష.

To Bow, bow, *v. a.* or to Bend వంచుట, వాల్చుట. he bowed his head తలవంచినాడు, వందనముచేసినాడు. they bowed their knees మోకాలించినారు. ⌣ down thine ear అవధరించుము, ఆలకించండి. Poverty bowed him down దరిద్రమువాణ్ని అణచినది, కుంగగొట్టినది. or beat cotton దూదేకుట. see bowed.

To Bow, bow, *v. n.* వంగుట, వాలుట. he bowed to them వాండ్లకుదండముపెట్టినాడు. I ⌣ to your opinion మీయభిప్రాయమునకులోబడుతాను.

Bow, bow, *n. s.* a salute వందనము, దండము. to make a ⌣ దండముపెట్టుట. bō for arrows విల్లు. a pellet ⌣ వుండవిల్లు. a knot with bows దూముడి. She wore bows of ribbon on her shoulder ఆవిభుజములమీదకుచ్చులువేసుకొనివుండినది. the bows of a ship అనీం. (aneem) వాడముఖముమొక్క చంపులు. a bow used by cotton cleaners దూదేకుడుబద్ద. or fiddlestick ఫిడ్లువాయించేకోయ్య. Rain ⌣ ఇంద్రధనస్సు. ⌣ legged దొడ్డికాళ్లుగల.

Bowed, *adj.* వంచిన, వంగిన, వాలిన. ⌣ down with grief వ్యసనముచేతకుంగిన. ⌣ cotton యేకినదూది.

Bowels, bow'els, *n. s.* పేగులు. his ⌣ were freely opened వానికిభక్ష్యాగాభేది అయినది. a son of his own ⌣ కడుపునబుట్టినకొడుకు. In the ⌣ of the earth భూమధ్యమందు. or mercy అంతఃకరణ. having ⌣ of compassion కడుపులోదయాళుత్వముగలవాడై. having his ⌣ moved with compassion వానికడుపుమండినందున. his ⌣ yearned వానికడుపుమండినది, వానికి అత్యాతురంగానిలో చినది.

Bower, bow'er, *n. s.* పొదరిల్లు, కుంజము, లతాగృహము. ⌣ anchor పకతరహాలంగరు. [బావి.

Bowery, bow'er-y, *n. s.* (Indian word for a well)

Bowl, bōl, *n. s.* గిన్నె, భోగిణె. of a lamp ప్రమిదె. an earthen ⌣ మూకుడు, సానిక. the ⌣ of a tobacco pipe చిలుము, అనగాపొగతాగేగొట్టముగానికొననువుండేచిలుము. in poetry కలశము. or ball గుండు. to play at bowls గుండ్లాడుట.

To Bowl, bōl, *v. a.* దొర్లించుట. I saw him bowling along వాడుగుడుగుడుమనిదొర్లగాచూస్తిని, అనగావాడుగుడుగుడుమనిరాగాచూస్తిని.

Bowlderstones, *n. s.* గండశిలములు, కొండమీదనుంచిదొర్లినబ్రహ్మాండమైనకలుగుండ్లు, ఒడ్డుగుండ్లు.

Bowlegged *adj.* దొడ్డికాళ్లుగల.

Bowler, bowl'er, *n. s.* గుండ్లాడేవాడు.

Bowline, bow'line, *n. s.* తాడు, యిదివాడభాష.

Bowling-green, bowl'ing-grēn, *n. s.* గుండ్లాడేపచ్చికబయలు.

Bowman, bō'man, *n. s.* విలుకాడు.

Bowshot, *n. s.* బాణముపారేదూరము.

Bowsprit, bō'sprit, or Boltsprit, *n. s.* వాడమొక్కముక్కుదూలము; దీన్నిచౌదరియని అంటారు.

Bowstring, bō'string, *n. s.* నారి, అల్లె, శింజిని.

Bow-window, *n. s.* అర్ధచంద్రాకారముగాబయటికిముంచివుండేఅద్దాలకిటికీ.

Bow-wow, *n. s.* కుక్కకూతకుఅనుకరణశబ్దము.

Bowyer, bō'yer, *n. s.* విలుకాడు, విండ్లుచేసేవాడు.

Box, box, *n. s.* a chest పెట్టె, బరిణె, డబ్బి. a great chest భోషాణము. a strong ⌣ ఖజానాపెట్టె. a

poor's ౼ హుండి,భవసాశి,అక్షయపాత్ర. a snuff ౼ పొడిభరణి,పొడిడబ్బి. a pill ౼ మాత్రలుచేసేభరణి. a scent ౼ అత్తరుడబ్బి. a dice ౼ పాచిక లాడేగొట్టము. seat in a theatre నాటకశాలలో వేడుకచూచేవాండ్లుకూర్చుండేటందుకు చుట్టూరు కట్టిఉండేచిన్నఅరలు, వీటిని Boxes అంటారు. the ౼ tree వకతరహా చెట్టు. a cuff, as, he gave me a box on the ear నన్ను చెంపమీదకొట్టినాడు. ౼ or ౼ iron ఇస్త్రీచేసేయినుప పెట్టె. coach ౼ బండిలోబండితోలేవాడుకూర్చుండేచోటు. Christmass boxes పండుగబహుమానము.

To Box, box, *v. n.* గుద్దులాడుట, ముష్టియుద్ధముచేయుట. he boxed with me నాతోగుద్దులాడినాడు. boxing match ముష్టియుద్ధము. to ౼ the compass దిక్కులచక్కు చెప్పుట.

Boxen, boxn, *adj.* బాక్సు అనేమానితోచేయబడ్డ, ఆమాను తెల్లగాఉంటుంది.

Boxer, box'ĕr, *n. s.* ముష్టియుద్ధముచేసేవాడు, మల్లుడు, గుద్దులాడేవాడు.

Boxing, *n. s.* ముష్టియుద్ధము, మల్లయుద్ధము.

Boy, bôy, *n, s.* మగబిడ్డ,పిల్లకాయ,చిన్నవాడు. come here my ౼ ఇక్కడరారాఅబ్బి. old ౼ తంబూ. a word used in calling to servants ఒరే. a palankeen ౼ బోయి. from this the English word is taken.

Boyhood, bôy'hŭd, *n. s.* బాల్యము, పసితనము.

Boyish, bôy'ish, *adj.* పసి,బాల్యపు. ౼ acts పిల్లచేష్టలు.

Boyishly, *adv.* పసితనముగా, పిల్లతనముగా.

Boyishness, bôy'ish-ness, *n. s.* పసితనము, పిల్లతనము, బాల్యము.

Bp, Contraction of Bishop.

Brab, *n. s.* a sort of Plum రేగుకాండు.

To Brace, brāce, *v. a.* బిగించుట, బిగించికట్టుట. to ౼ a bow అల్లెత్రాడుకట్టుట, మోకుకట్టుట. Cold air and bathing ౼ the body చలిగాలిన్ని,చన్నీళ్లస్నానమున్ను దేహానికిబలమునుకలగచేస్తుంది.

Brace, brāce, *n. s.* కట్టు, బంధనము, బిగి, బిగువుతాడు. a pair (of birds &c.) జత, జోడు, యుగ్మము, యీయర్థమందు బహువచనములేదు గనక. ten ౼ అంటే, పదిజతలు. ten braces అంటే, పదికట్లుఅనిఅర్థమౌతున్నది, అయితే. braces worn in clothing ఇజారునుతొడుక్కొని భుజములకుతగిలించుకొనేనాడాలు. In printing types } అనేది చిహ్నం.

Bracelet, brāce'let, *n. s.* కరభూషణము,కంకణము, కడియము, మురుగు, తోడా, గాజుమొదలైనవి.

Brachman, *n. s.* the old fashioned spelling of the word Brahman బ్రాహ్మణుడు.

Bracing, *adj.* బలకరమైన, బిగువిచ్చే. a ౼ climate చలిదేశము, అనగా చలిచేతదేహముననుబలకరమైనదేశము. a ౼ wind చలిగాలి,దేహానికిబలమునుకలగచేసేగాలి.

Bracket, brack'et, *n. s.* వాల్దడు, ఊర్ధ్వపడిపోరములు, ఉంచడానకైగోడకుకొట్టిఉండేకొయ్యమ్మె. a sign used in printing [ ] యిదివకతరహాకుండలీకరణము.

Brackish, brack'ish, *adj.* ఉప్పైన, కారువైన. ౼ water ఉప్పునీళ్లు. ౼ soil చవిటినేల. this water tastes ౼ యీనీళ్లుఉప్పగావున్నది.

Brackishness, *n. s.* చవకలు.

Brad, brad, *n. s.* చిన్నఆణి, చిన్నచీల, పల్లకి, బండి, మొదలైనవాటిలోగుద్దలనుబిగించేచిన్నమేకు.

To Brag, brag, *v. n.* జంభాలుసరుకుట, గప్పాలుకొట్టుట. he bragged of his wealth తనఐశ్వర్యమునుగురించిజంభాలుసరికినాడు.

Brag, brag, *n. s.* జంభాలు, గప్పాలు, జల్లి. at cards వకతరహాకొంగితాలాట.

Braggadocio, brag-ga-dō'shi-ō, *n. s.* జంభాలఖోరు, బడాయిఖోరు.

Braggart, brag'gart, Bragger, brag'gĕr, *n. s.* జంభాలఖోరు, బడాయిఖోరు.

To Braid, brād, *v. a.* జడవేసుట, అల్లుట.

Braid, brăd, *n. s.* జడ, అల్లిక.

Braided, *adj.* జడవేసిన, అల్లిన.

Brain, brān, *n. s.* మెదడు. or understanding బుద్ధి,తెలివి. A mad ౼ పిచ్చివాడు, వెర్రివాడు. hot brained తలకొవ్విన.

To Brain, brăn, *v. a.* పుర్రపగలకొట్టుట.

Brainless, brān'less, *adj.* తెలివిమాలిన, పిచ్చి.

Brainpan, brān'pan', *n. s.* తలకాయ, యిద్దిమొగతాళిమాట.

Brainsick, brān'sick', *n. s.* పిచ్చి, వెర్రి.

Brake, brāke, అనగా. Broke see Break.

Brake, brāke, *n. s.* డొంక, పొదలుగలపల్లము. the handle of a ship's pump పిడి. a smith's ⌴ లా డముకొట్టేటప్పుడు గుర్రముయొక్క కాళ్లనుయిాడ్చి కట్టేకొయ్య.

Bramble, bram'ble, *n. s.* పుల్ల్రకంప, కోరిందకంప, గచ్చుతీగె మొదలైన ముండ్లచెట్లు. I was then lying upon brambles నాకప్పుడు ముణకరాముల గా వుండెను, యెటువలెనోయని నా ప్రాణము గడగడవణుకుతూవుండెను.

Bramin, *n. s.* బ్రాహ్మణుడు, బాపనవాడు, బాపడు. ⌴ woman బాపనది. a ⌴ village అగ్రహారము.

Braminical, *adj.* బ్రాహ్మణసంబంధమైన. the ⌴ thread జంధ్యము. Investiture with the thread ఉపనయనము. the ⌴ creed బ్రాహ్మణమతము.

Braminy bull, నంది, నందికేశ్వరుడు.

Braminy duck, బాపనకోడి అనేపక్షి.

Bran, bran, *n. s.* తవుడు, పొట్టు, పుచ్చు. ⌴ new కొత్త, అభినవ. a ⌴ new coat కొత్తచొక్కాయ. యిదినీచమాట.

Branch, bransh, *n. s.* కొమ్మ, రెమ్మ, మండ, శాఖ. a slender ⌴ చువ్వ, మల్లె. tendril of a vine పక్కతీగె. a forked ⌴ పంగలకొమ్మ. a double branched candlestick రెండుకొమ్ములదీపపుశెమ్మె. part or division భాగము, అంగము, వర్గము. a river పాయ. a ⌴ of a ravine పాయగావుండేగండి. Bramins consider grammar to be a ⌴ of the Vedas వ్యాకరణము వేదమునకుఒకఅంగమని అంటారు. they are a ⌴ of the royal family రాజవంశములో వారొక్కదిఒకతెగ. a ⌴ post office చిన్నతపాలాఫీసు. ⌴ schools కిందిపల్లెకూటములు.

To Branch, bransh, *v. n.* కొమ్మవిడుచుట, రెమ్మవిడుచుట, పక్కతీగెవిడుట. to ⌴ forth in speaking శాఖోపశాఖలుగామాట్లాడుట.

Branching, *adj.* శాఖోపశాఖలుగావుండే, కొమ్మలుకొమ్మలుగావుండే. this stag has ⌴ horns దుప్పికొమ్ములుశాఖోపశాఖలుగావుంటవి.

Branchless, bransh'less, *adj.* కొమ్మలులేని. a ⌴ tree మొండిచెట్టు, మోటుచెట్టు.

Branchy, bransh'y, *adj.* కొమ్మలతోనిండివుండే.

Brand, brand, *n. s.* వాత, శునకముద్ర. or fire ⌴ కొరివి, ఉల్క. or stigma నేరస్థుడని తెలిసేటట్టువాడిచినపచ్చ మొదలయినగురుతు. or sword ఖడ్గము, యిదికావ్యములోవచ్చేమాట.

To Brand, brand, *v. a.* వాతవేసుట, శునకముద్రవేసుట, నేరస్థుడిముఖములోపచ్చపొడుచుట, భ్రష్టుణ్నిగాచేసుట. they branded my name on the boxes ఆపెట్టెలమీద నాపేరుగలముద్రనుకాల్చివేయబడ్డది. they branded him with infamy వాడిమీదనిందకట్టినారు.

Branded, *adj.* వాతవేయబడ్డ, శునకముద్రవేయబడ్డ, నేరస్థుడనిపచ్చపొడవబడ్డ. the casks were ⌴ with numbers ఆపీపాయలమీద నంబర్లుకాల్చివేయబడ్డవి.

To Brandish, bran'dish, *v. a.* ఝళిపించుట, విసురుట, ఆడించుట. the snake brandishes its tongue పాము నాలికెను ఆడిస్తున్నది.

Brandy, bran'dy, *n. s.* బ్రాందియనే సారాయి.

Brangle, brang'gle, *n.s.* కలహము, వివాదము, వ్యాజ్యము.

Brazen, *adj.* See Brazen, యిత్తళితోచేసిన. a ⌴ cup యిత్తళిగిన్నె. [లు.

Brash, *n. s.* పొడి, చెక్క. stone ⌴ కత్తెరరాళ్లచెక్క

Brasier, brā'zhĕr, Brazier, *n. s.* కంచరవాడు. a pan to hold fire in కుంపటి.

Brasil, or Brazil, bra-zēl, *n. s.* ఒకదేశముపేరు. the brazil cherry బుడ్డమిరపపండు, బుడ్డబూసిరిపండు, తక్కాళిపండు. brazil wood యినుమడిచెక్క, సురుగుడిమాను.

Brass, brăss, *n. s.* యిత్తళి. or impudence సిగ్గుమాలినతనము, మొండితనము.

Brassy, brăss'y, *adj.* యిత్తళి, చిలుముగల. this water has ⌴ taste యిాసీళ్లుచిలుముకంపుకొట్టుతున్నది. [నుగురించినతిరస్కారమైనమాట.

Brat, brat, *n. s.* పాడుబిడ్డ, పాడుపిల్ల, యిదిబిడ్డల

Bratty, bratties, *n. s.* పిడకలు. this is corrupted from the Tamil word வரட்டி varatty.

Bravado, bra-vā'dō, *n. s.* గర్వము, బడాయి, జంభము. he did out of mere ⌴ దీన్నివట్టిజంభానికిచేసినాడు.

Brave, brāve, *adj.* ధైర్యముగల, శౌర్యముగల, వీర్య ముగల; noble దివ్యమైన, దొడ్డ. what a — house! యేమిదివ్యమైనయిల్లు. O brave! శాబాసు.

To Brave, brāve, *v. a.* అలక్ష్యముచేసుట, తిరస్క రించుట. he braved the king's displeasure రాజు యొక్క కోపమునుఅలక్ష్యముచేసినాడు. he braved the consequences వచ్చినదిరానీయని వుండినాడు. the marble has braved the weather for a thousand years వెయ్యేండ్లైనప్పటికిన్ని ఆరాతికిచలన ములేదు, హానిలేదు.

Bravely, brāve'ly, *adv.* ధైర్యముగా, వీర్యముగా, పరాక్రమముగా. [ము.

Bravery, brāv'ĕr-y, *n. s.* ధైర్యము, శౌర్యము, వీర్య

Bravo, brā'vō, *n. s.* కూలితీసుకొని ఒకన్నిచంపేవా డు, కూలికిచంపేవాడు, ఘాతకుడు, కటికవాడు.

Bravo, brā'vō, *interj.* శాబాసు, భళా, భళీ.

Bravura, *n. s.* గానవిశేషము.

To Brawl, brâl, *v. n.* జగడమాడుట,పోరుట,పోరా డుట,కలహామాడుట. in legal language ఘర్షణ చేసుట, వాగ్వాదముచేసుట.

Brawl, brâl, *n. s.* పోరు, రచ్చ, కలహము, ఘర్షణ.

Brawler, brâl'ĕr, *n. s.* రచ్చబెట్టేవాడు, పోరాడే వాడు, జగడమాడేవాడు.

Brawn, brân, *n. s.* a fleshy part శరీరములోకండ కట్టుగావుండేస్థలము. a kind of food పందిమాంస ముతోచేసినఆహారము. or boar మొగపంది.

Brawny, brân'y, *adj.* కండపుష్టిగల.

To Bray, brā, *v. a.* దంచుట.

To Bray, brā, *v. n.* కూసుట, యిదిగాడిదెకూతను గురించినమాట. [a trumpet కొమ్ముధ్వని.

Bray, brā, *n. s.* Braying గాడిదెకూత. the — of

Brazen, brāzn, *adj.* యిత్తళి, యిత్తళితోచేసిన. or impudent సిగ్గుమాలిన,మొండియైన. — faced సిగ్గు మాలిన, మొండి. — age ద్వాపరయుగము.

To Brazen, brāzn, *v. n.* సిగ్గులేకవుండుట. she brazened it out that I was wrong నేనుతప్పినానని అదిసిగ్గుశరములేకచెప్పినది.

Brazier, *n. s.* కంచరవాడు. a pan to hold fire in కుంపటి.

Brazil, *n. s.* See Brasil.

Breach, brēch, *n. s.* an opening, gap గండి,కంత. a quarrel or wrangling ఛిద్రము, కలహము. violation of law or promise తప్పడము,తప్పిపోవడ ము. — of faith or trust ద్రోహము,విశ్వాసఘా తకము. — of chastity పాతివ్రత్యభంగము. they have come to an open — వాండ్లుబయిటపడిజగ డమాడినారు.

To Breach, brēch, *v. a.* గండిచేసుట,కంతచేసుట. they breached the wall with cannon ఫిరంగిగుం డ్లువేసి ఆగోడలోకంతచేసినారు.

Bread, bred, *n. s.* రొట్టె. he was locked up for a week on — and water వాడికిబుద్ధివచ్చేటట్టు వారందినాలు ఒకగదిలోవేసిమూసిపెట్టికూడునీళ్లు పెట్టినారు. he gave them sixpence for — and cheese వాండ్లకు గంజిమెతుకులకు అయ్యేటట్టు పావలాయిచ్చినాడు. or food ఆహారము, గ్రాస ము. Support or maintenance జీవనము, బ్రతుకు. he took away my — నాబ్రతుకుచెరిచినాడు, నాకూటిలోరాయివేసినాడు. daily — నానాటి బత్తెము. Give us this day our daily — నానా టిబత్తెమునునేటికియివ్వవలెను. dry — పట్టికూడు, శుష్కాన్నము. consecrated — ప్రసాదము.Loaves or loaves of — రొట్టెలు. Bread అనేశబ్దమున కుబహువచనములేదుగనుక Breads అనియింతమా త్రము అనకూడదు, అయితే Loaves of — రొ ట్టెలు one loaf of — ఒకరొట్టె Ten loaves of — పదిరొట్టెలు, యీప్రకారముచెప్పవచ్చునేగా ని a —, one — అనిచెప్పకూడదు.

Bread-corn, bred'côrn, *n. s.* రొట్టెలుచేయడము నకుపుకయోగ్యమైన గోధుమమొదలైనది.

Bread-fruit, *n. s.* రొట్టెపండు,యిదిపెద్దచెట్టు, దీన్ని నిప్పునకాలిస్తేరొట్టె అవుతున్నది.

Breadth, bredth, *n. s.* వెడల్పు, విశాలము. height and — పొడుగువెడల్పులు.

To Break, brāk, *v. a.* పగలకొట్టుట, విరగకొట్టు ట, విరుచుట, తెంచుట. or to separate విభాగించు ట. he broke the school into four classes ఆపా ఠశాలలోవుండే పిల్లకాయలను నాలుగుభాగములు చేసి నాడు. the river broke its banks ఆయేరుకట్ట నుతెంచుకొన్నది. he broke the cord ఆదారము నుతెంచినాడు. the blow broke his head ఆదెబ్బ

కువాడితలకుగిలినది. If you say that again I'll break your head మళ్లీ అంటివంటే తలపగలకొట్టు తాను. I never broke bread in his house నేను వాడింట్లో ఒకనాడున్ను భోజనముచేసినది లేదు.he did this to ⏝ the charm or spell దీన్నిచేసి ఆ మంత్ర కట్టునువిడిచినాడు. there was a heap of grass underneath which broke his fall వాడుపడ్డందుకు కిందకసువు వామియుండినందున దెబ్బతప్పినది. Fever broke his health జ్వరముచేతవాడి వొళ్లు చెడిపోయినది. he is breaking his heart about her ఆమెనుగురించి వ్యాకులముతో కుంగుతున్నాడు. the horse has broken his knees ఆ గుర్రముపడిమోకాళ్లుకొట్టుకొనిపోయినది.he broke his oath ప్రమాణముతప్పినాడు. he broke the rule సూత్రభంగము చేసినాడు. I broke my shin నాకాలిగుర్రపుముఖముమీదతగిలిగాయమైనది. when he broke silence మాట్లాడేటప్పటికి. he did not ⏝ silence వాడు నోరు తెరవలేదు. this fever broke his strength యీజ్వరమువాడిబలమునుకుంగకొట్టినది. he was in doubt how to ⏝ the subject to her యీసంగతిని ఆమెతో యెట్లా ప్రస్తావము చేసేదని అనుమానిస్తూ వుండినాడు. he broke it to pieces దాన్నిబద్దలుచేసినాడు. to break wind పిత్తుట, తేన్పువిడుచుట. he broke his vow ప్రతిజ్ఞతప్పినాడు. he broke his word మాటతప్పినాడు. they broke the wall down గోడనుయిడియగొట్టినారు.to ⏝ in మరుపుట.he broke the horse in to the carriage ఆ గుర్రమును బండికి మరిపినాడు. the thieves broke into the house దొంగలుతలుపులు పగలకొట్టి, లేక, కన్నము వేసియింట్లోకిదూరినారు. to ⏝ off విరుచుట,విరగగొట్టుట.he broke a branch off the tree ఆ చెట్టులో ఒకకొమ్మవిరిచినాడు. he broke open the box ఆ పెట్టెనుపగలకొట్టి తెరిచినాడు. he broke open the letter లక్కోటాపగలకొట్టినాడు. he broke up the ground బీటినితవ్వినాడు. he broke up the school by noon మధ్యాహ్నముపిల్లకాయలనువిడిచిపెట్టినాడు, పళ్లికూటముకలిసిపోయినది. he broke up his family సంసారాన్నివిచ్ఛిన్నముచేసినాడు. his death broke up the school అతనుచచ్చినందునపళ్లెకూటముఛిన్నాభిన్నమైపోయినది. this will ⏝ you or cure you of telling stories యిందుచేతనీకుచాడిచెప్పేరోగము మానును.

To Break, brāk, *v. n.* పగులుట, విరుగుట, తెగుట, చిట్లుట, చితుకుట. the cup broke in pieces ఆ గిన్నెతునకతునకలైనది. the stick broke to pieces ఆ కర్రతునకతునకలైనది. after he had broken with them వాండ్లకున్ను వీడికిన్ని విరోధమువచ్చిన తరువాత. his health is breaking నానాటికిక్శీణిస్తున్నాడు. he is much broken శుష్కించినాడు, కృశించినాడు. I think his heart will break with grief వాడిమనసు వ్యాకులముతో కుంగిపోవును. When the clouds broke మేఘములువిచ్చిపొయ్యేటప్పటికి. the horse broke away from me నాచేతిలోనుంచిగుర్రమువిడిబడిపారిపోయినది. when the boil broke గడ్డపగిలినప్పుడు. when the dawn broke తెల్లవారేటప్పటికి. before morning broke తెల్లవారకమునుపు. the table broke down మేజా విరిగినది. the branch broke down కొమ్మవిరిగినది. the horse broke down ఆ గుర్రముకీలుపడిపోయినది. he broke forth into song పాడసాగినాడు. he broke forth into abuse తిట్టసాగినాడు. Sounds of music broke from the house ఆ యింట్లోనుంచి వాద్యఘోషమువింటున్నది. When the thieves ⏝ in or ⏝ through దొంగలుజొరబడేటప్పటికి. the horse broke loose ఆ గుర్రముతెంచుకొన్నది, విడబడ్డది. here the river breaks off యిక్కడఆ యేరుచీలుతుంది. they broke out of prison జెయిలులోనుంచితప్పించుకొనిపోయినారు.the blood broke out నెత్తురువచ్చినది. I struck the tree the milk broke out ఆ చెట్టును కొట్టినాను పాలువచ్చినది. a fire broke out in the market అంగడివీధిలోనిప్పుబయలుదేరినది, అనగా అంగడివీధితగులుకొన్నది. Last year a war broke out పోయినసంవత్సరముఒకయుద్ధము ఆరంభమైనది. a quarrel broke out ఒకజగడముపుట్టినది. when the disease broke out in the town ఆ వూరిలోఆ రోగముకనిపించినప్పుడు. the small pox broke out అమ్మవారు పోసినది. he broke out in a rage వాడికిఆగ్రహమువచ్చినది. thieves have broken out in this neighbourhood యీ ప్రాంత్యములోదొంగలుబయలుదేరినారు. when the sun broke out మబ్బు

వికిచియెండకాశేటప్పటికి. prickly heat broke out చెమరకాయలులేచినవి. White-ants have broken out here చెదుళ్లుబయలుదేరినవి. when the sun's rays broke out through the darkness సూర్యకిరణములచేతచీకటివిచ్చేటప్పటికి. the school or assembly broke up పల్లికూటము, లేక, సభ కలిసిపోయినది. when the village broke upon my view ఆవూరునాకుకండ్లకుదేటప్పటికి.

Break, brāk, *n. s.* తెంపు, భంగము, బీటిక, గండి, సందు. Before the ⌴ of day తెల్లవారకమునుపు. at midnight there was a ⌴ of moonlight అర్ధరాత్రిలోకొంచెమువెన్నెలవచ్చినది. or stop, pause నిలుపు. for teaching a horse గుర్రాన్నిమరదీపానకుకట్టేబండి. a break for training cattle బారకాడి.

Breakage, *n. s.* పగిలిపోవడము. Out of these bottles I lost six by ⌴ యీబుడ్లలోఆరుబుడ్లునాకునష్టము.

Breaker, brāk'ĕr, *n. s.* a wave, కొండమీద, లేక, యిసుకదిబ్బమీదకొట్టేఅల. a horse ⌴ చబుకు సవారు. a jaw ⌴ యినుపశనగలు, అనగాక్లిష్టమైనఅనికరినమైనపదము.

Breakfast, brek'fāst, *n. s.* ప్రాతఃకాలభోజనము, సద్దిభోజనము.

To Breakfast, brek'fāst, *v. n.* తెల్లవారిభోజనము చేసుట, సద్దిభోజనముచేసుట.

Breaking, *n. s.* or failure తప్పడము, భంగము. or eruption పెలినది, పోసినది. promise ⌴ ఆడితప్పడము. Sabbath ⌴ ఆదివారవ్రతభంగము, అనగాఆదివారమునాడుశాస్త్రములో ప్రవర్తించడము. there was a ⌴ out on the skin చిడుములు, చెమరకాయలు యీలాటివిపుండినవి. a ⌴ up of the constitution సన్నిపాతము.

Breakwater, *n. s.* తరంగనిరస్త్రరణ, అనగా సముద్రములోఅలలకుఅడ్డముగాకట్టినసేతువ.

Bream, brēm, *n. s.* ఒకతరహాచేప.

Breast, brest, *n. s.* రొమ్ము, వక్షస్థలము, యెద, స్తనము. an infant at the ⌴ చంటిపిల్ల. Milk from the ⌴ చనుబాలు. he was lying on his ⌴ బోర్లపడిపుండినాడు. the wall was ⌴ high ఆగోడరొమ్ములపొడుగుపుండినది. or mind హృదయము, మనసు. he made a clean ⌴ తానుచేసినపాపమంతాచెప్పుకొన్నాడు. keep this in your own breast దీన్నినీమనసులోనేపెట్టు. a ⌴ of mutton నానుబోర.

To Breast, brest, *v. a.* యెదురెక్కుట. he breasted the waves అలలకుయెదురీదినాడు.

Breastpin, *n. s.* దొరలుగొమ్ముపుడుపులోచెక్కుకొనేఒకతరహాబంగారుగుండుసూది.

Breastplate, brest'plāt, *n. s.* రొమ్ముకవచము, రొమ్ముజీరా, వక్షస్త్రాణము. an ornament పతకము. the high priest's ⌴ పూర్వకాలమందుప్రధానుడు రొమ్మునకట్టుకొనేఒకతరహాపతకము.

Breastwork brest'wurk, *n. s.* రొమ్ముపొడుగుగోడ, లేక, ప్రాదిమొదలైనది.

Breath, breth, *n. s.* ఊపిరి, శ్వాసము. he suffers from shortness of ⌴ పుబ్బసముతోశ్రమపడుతాడు. he drew a deep ⌴ పెద్దవూపిరివిడిచినాడు, నిట్టూర్పువిడిచినాడు. he is out of ⌴ with running పరుగెత్తినందునరొగరొజుతాడు. to take ⌴ గుక్క తిప్పుకొనుట. give me ⌴ and I will tell you సావధానముగాఅడిగితేచెప్పుతాను. this is a mere waste of ⌴ యిదివొట్టివాగ్వ్యయము. he spoke under his ⌴ పరులకువినబడకుండాతిన్నగామాట్లాడినాడు. I drew my first ⌴ there నేనుఅక్కడపుట్టినాను. When he was at his last ⌴ వాడుకొనప్రాణముతోవుండగా. he drew his last ⌴ there అక్కడచచ్చినాడు. there was not a ⌴ of wind రవంతైనాగాలిలేకవుండెను. you say he is there and in the same ⌴ you say that he is dead వాడువున్నాడంటావు, ఆమాటతోనేచచ్చినాడంటావు. It was done in a ⌴ ఒకక్షణములోతీరింది. there was not a ⌴ of suspicion రవంతైనాసందేహము లేదు. Before the least ⌴ of this scandal got wind యీఅపవాదమురవంతైనాబయలుపడకమునుపు. he wrote a poem and three letters all in a ⌴ ఒకకావ్యమున్నుమూడుజాబులుఅంతాఒకదెబ్బనవ్రాసినాడు.

To Breathe, brēthe *v. n.* and *v. a.* వూపిరివిడుచుట. Can you ⌴ in this room యీయింట్లోనీకువూపిరిఆడుతుందా. he breathes hard రొగరొజుతాడు. As long as you ⌴ నీవుప్రాణముతోవుండేవ

రకు. the best man that breathes లోకములోని శ్రేష్ఠుడు. he breathed his last there అక్కడ చచ్చినాడు. he breathed vengeance against them వాండ్లకు శాస్తిచేయకవిడుస్తానాయని ఆగ్రహపడుతూవుండినాడు. You must not — a word of this యిందులోఒకమాటైనాజయటువిడువబోతావు.

Breathing, brēth'ing, *n. s.* ఊపిరి, శ్వాసము. or accent in Greek grammar శబ్దపదీటికి చెప్తువంటి ఒకగురుతు. a — picture సజీవముగావుండేపటము. a — sweat మహాబైనచెమట.

Breathless, breth'less, *adj.* out of Breath వూపిరితిరగని. he was — with fear భయముచేతమ్రాన్పై నిలిచినాడు. or dead చచ్చిన. — haste అతిత్వర. — anxiety అతివ్యాకులము.

Bred, bred, the *past* and *part* of Breed. కలిగిన, జన్మించిన, పుట్టిన. Insects that are — in water నీళ్లలోపుట్టినపురుగులు. he was bred up as a doctor అతనికివైద్యముసేర్పినారు. Ill — అమర్యాదస్థుడైన, మోటు, మూర్ఖ. An ill — man అమర్యాదస్థుడు. well — మర్యాదస్థుడైన, సరసుడైన.

Brede, brēde, See Braid.

Breech, brēch, *n. s.* ముడ్డి, పిరుదులు. of a gun తుపాకిమొక్కకుందా, చెవి. of a cannon ఫిరంగిమొక్కముడ్డి.

Breeched, *adj.* బట్టకట్టేయీడుగల. ఇది మొగపిల్లకాయలను గురించినమాట. he was then just — వాడికిఅప్పుడేజామాతొడుక్కొనేదశగావుండెను. a boy just — యీడుగొ...

Breeches, brēch'ēs, *n. s.* చల్లడము. In that house the wife wears the — అదిమొగుణ్ని చేతికిందవేసుకొన్నది. [శ్లే.

Breechings, *n. s.* ఫిరంగిమోకులు, ఫిరంగికట్టేతా

To Breed, brēd, *v. a.* పుట్టించుట, ఉత్పత్తిచేసుట, కలగచేసుట. to bring up పెంచుట, సాకుట. to educate శిక్షచెప్పుట. Familiarity breeds contempt చనువుఅలక్ష్యమునుకలగచేస్తుంది, అతిపరిచయముఅవజ్ఞతను కలగచేస్తుంది. he bred these horses up for war యీగుర్రాలనుయుద్ధానికిమరిపినాడు. he bred me up as his son అతడునన్ను తనబిడ్డగాపెంచినాడు. corn breeds insects గోధుములలోపురుగులుపుట్టుతవి. Pools — musquitoes గుంటలవల్ల దోమలు పుట్టుతవి. this bred a dispute దీనివల్లఒకకలహముపుట్టినది.

To Breed, brēd, *v. n.* పుట్టుట, జన్మించుట, కనుట, పిల్లవేసుట. She breeds every year అదిప్రతిసంవత్సరముకంటున్నది. Goats breed twice a year మేకలుసంవత్సరానికి రెండుమాట్లుయీనుతవి. the birds bred in this place ఆపక్షులు యిక్కడపిల్లలుపెట్టినవి.

Breed, brēd, *n. s.* జాతి, కులము. a horse of good — మంచిజాతిగుర్రము. a horse of English — యింగ్లీషుగుర్రమునకుపుట్టినగుర్రము. he is of a good — మంచివంశములోపుట్టినవాడు. a mongrel — సంకరజాతి.

Breeder, brēdĕr, *n. s.* పిల్లవేసేటిది. a horse — గుర్రములుపెంచి అమ్మేవాడు. a pigeon — పావురాళ్లుపెంచి అమ్మేవాడు. a good — యేటాపిల్లవేసేటిది.

Breeding, brĕd'ing, *n. s.* education శిక్ష, పెంపుడము. or manners మర్యాద, నడవడి. he shewed his — వాడియోగ్యతను అగుపరచినాడు. Bad — అమర్యాద. good — మంచిమర్యాద. he is a man of no — అమర్యాదస్థుడు. I will take care of their — వాండ్లకుశిక్షచెప్పడమును గురించినేను జాగ్రతచేసుకొంటాను.

Breeding, brĕd'ing, *adj.* గర్భిణియైన, కడుపుతోవుండే, చూలుగావుండే. a — woman గర్భిణిస్త్రీ.

Breeze, brēze, *n. s.* గాలి, పిల్లగాలి, మందమారుతము. the sea — సముద్రతీరపుగాలి. the land breeze పడగాడ్పు. in sea language, a storm ప్రచండవాయువు, పెద్దగాలి. there was a — or quarrel between them వాండ్లలోఒకకలహముపుట్టినది. or gad fly జోరీగ.

Breezy, brēz'y, *adj.* గాలిగల.

Brethren, breth'ren, *n. s. plu.* సహోదరులు. fellows or companions సంగాతులు, తనతోటిపాటివాండ్లు, పాదిరిప్రజలతోప్రసంగించేటప్పుడు, ప్రజలారా, జనులారా అనకుండా, my brethren

సహాధ్యాయులారా, అంటాడు. he and his ~ in the faith తానున్ను తనమతస్థులున్ను. the carpenter went and consulted his ~; or, his brother artificers ఆవడ్లవాడు తనవంటివృత్తివాండ్లతో ఆలోచించినాడు.

Breve, brēv, *n. s.* in music సంగీతశాస్త్రములోని ఒక స్వరవిశేషము, హ్రస్వస్వరముయొక్క గురుత్వ.

Brevet, *n. s.* విశేషాధికారపత్రిక, అనగా దండులో ఒకదొరసంబళము తీసుకొని నియతముగా వుండేవుద్యోగముపుండగా విశేషముగా దానికిపై వుద్యోగమునుకలగజేసేవిశేషాధికారపత్రిక, అయితే ఆవిశేషవుద్యోగమునకు మర్యాద స్వతంత్రములు మాత్రమేగాని మునుపటివుద్యోగపు సంబళమేను. a captain who is major by ~ కేప్టన్ సంబళము తీసుకొని విశేషాధికారపత్రికచేత మేజరుకితాబును పొందివుండేవాడు.

Breviary, brēv'ya-ry, *n. s.* రోమను కేతోలికు మతముల ప్రార్థనాసంగ్రహముచేసిన పుస్తకము.

Brevier, bré-vēr', *n. s.* a small printing type సన్న అచ్చు అక్షరము.

Brevity, brev'i-ty, *n. s.* సంగ్రహత, సంక్షిప్తత్వము. from the ~ of his style the book is difficult వాడుసంగ్రహముగా చెప్పడమువల్ల ఆగ్రంథముకఠినముగా వున్నది. ~ is the soul of wit సంగ్రహత, చమత్కారమునకు జీవముగావున్నది.

To Brew, brû, *v. a.* కాచుట. Ale, Beer, Porter, సారాయీలనుకాచుట. or to mingle కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట. he brewed some punch కొంచముపానకముకలిపినాడు. to plot or contrive కల్పించుట, కలగచేసుట. there is a storm brewing గాలివాన ఆరంభమౌతున్నది. I saw there was a quarrel brewing ఒకజగడముకలిగేటట్టునాకుతెలిసినది.

Brewage, brû'āge, *n. s.* కలపడము, కాచడము. this beer is of his ~ యిదివాడుకాచినసారాయి.

Brewer, brû'ēr, *n. s.* కాచేవాడు. Ale, Beer, Porter యీమూడువిధాలసారాయికాచేవాడు.

Brewhouse, brû'house, *n. s.* సారాయికాచేయిల్లు.

Briar, *n. s.* ముండ్లకంప, గచ్చతీగె, ఉండ్రకంప.

Bribe, brībe, *n. s.* లంచము, పరిదానము.

To Bribe, brībe, *v. a.* లంచమిచ్చుట, పరిదానమిచ్చుట. they bribed him with a horse అతనికిగుర్రమునులంచముగాయిచ్చినారు.

Bribery, brĭb'ēr-y, *n. s.* లంచముయివ్వడము, లంచముపుచ్చుకోవడము.

Brick, brick, *n. s.* యిటిక, యిటికరాయి. to make ~ యిటికరాళ్లుకోసుట. unburned or raw ~ పచ్చియిటిక. a kind of loaf ఒకతరహారొట్టె.

Brickbat, brick'bat', *n. s.* యిటికరాయితునక.

Brickdust, brick'dust', *n. s.* యిటికరాయిపొడి. ~ colour కాషాయవర్ణము. [సూళ.

Brick-kiln, brick'kil', *n. s.* యిటికఆవము, యిటిక

Bricklayer, brick'lā-ēr, *n. s.* కాసేవాడు, తాపీకాడు, కొల్లత్తువాడు. [వాడు.

Brickmaker, brick'māk-ēr, *n. s.* యిటికలుకోసే

Brick-work, *n. s.* యిటికపని, యిటికకట్టు.

Bridal, brīd'al, *adj.* వివాహసంబంధమైన, పెండ్లిసంబంధమైన. ~ presents పెండ్లిచదివింపులు.

Bridal, brīd'al, *n. s.* వివాహము, పెండ్లి.

Bride, brīde, *n. s.* పెండ్లికూతురు. Bride's maids తోడుపెండ్లికూతుర్లు. Bride's men తోడుపెండ్లికొడుకు.

Bridecake, brīde'cāke, *n. s.* పెండ్లిఫలహారము, పెండ్లికాగానేబంధువులకు, హితులకుయిచ్చే, తేక, పంపించేవొకతరహామిఠాయి. [రుడు.

Bridegroom, brīde'grûm, *n. s.* పెండ్లికొడుకు, వ

Bridewell, brīde'well, *n. s.* a house of correction సీమలోఒకచెరసాలయొక్క పేరు.

Bridge, bridġe, *n. s.* వారధి, వంతెన, సేతువు. the ~ end వారధికొన, అక్కడబిచ్చపువాండ్లుకూర్చుంటారనిప్రసిద్ధము. a bridge of boats పడవవారధి, అనగా వారధివలెపడవలనువరసగాయేట్లోనిలిపిదానిమీదయేరునుదాటుతారు. ~ of the roof మొగటిదూలము. of the nose ముక్కుదూలము. the ~ of a violin పీట, గుర్రము, బయుసిణ, తంబురపీఠము.

Bridle, brīdle, *n. s.* of a horse కళ్లెము, లగాము. of a bullock ముక్కుదారము, ముఖతాడు. you put no ~ upon your tongue నీకునోరుదుడుకు. you should keep your passions under a ~ నీవుకామక్రోధాలనుఅణచవలెను. a check నిర్బంధము, ఆటంకము. a ~ path or road ఒంటిగుర్రముపోతగ్గదారి.

To Bridle, bridle, *v. n.* నిక్కుట, నిక్కి కూడుట. he bridled up with pride గర్వముతో నిక్కి కూర్చున్నాడు.

To Bridle, bridle, *v. a.* కళ్లెము పెట్టుట, బిగాము వేసుకొను, యాడ్చిపట్టుట. to restrain అణుచుట. he bridled up his horse కళ్లెమును యాడ్చిపట్టినాడు. they do not — their passions వాండ్లు కామక్రోధాదుల నణచరు.

Bridled, *adj.* కళ్లెముపెట్టిన, యాడ్చిపట్టిన. restrained అణచిన, నిర్బంధించిన.

Brief, brēf, *adj.* సంగ్రహమైన, సంక్షేపమైన, కొద్దియైన. a — story కథాసంక్షేపము. how brief is life! ఆయుస్సు యెంత అల్పము, యెంత కొద్దిది. To be —, you must repent or you will perish వెయి మాటలేల పశ్చాత్తాపము లేకుంటే నీవు చెడిపోదువు.

Brief brēf, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము. a lawyers — వ్యాజ్యసంగతి. In that cause he held a — for me; or, I gave him a — ఆ వ్యాజ్యములో అతడు నాకు లాయరుగా వుండెను.

Briefly, brēf'ly, *adv.* సంక్షేపముగా, సంగ్రహముగా. — they will not come వెయిమాటలేల వాండ్లు రారు.

Briefness, *n. s.* సంక్షేపత, సంగ్రహత. From the — of his life వాడి ఆయుస్సు అల్పమైనందున.

Brier, brī'ĕr, *n. s.* అడివిగులాబిపువ్వు, ముండ్లపొద.

Briery, brī'ĕr-y, *adj.* ముండ్లుగల.

Brig, brig, *n. s.* రెండుస్తంభములచిన్న వాడ, దోనె.

Brigade, bri-gāde', *n. s.* సైన్యములో ఒక భాగము, ఒక దళము.

Brigade Major, *n. s.* An Assistant to a Brigadier బ్రిగెడీర అనేదండు దొరకు రెండోవాడు.

Brigadier, or Brigadier General, brig-a-dēr-gen'er-al, *n. s.* మేజరు జెనలుకు కిందినే నాధిపతి.

Brigand, brig'and, *n. s.* దారిలో కొట్టిదోచేదొంగ.

Brigantine, brig'an-tīne, *n. s.* ఒకతరహా వాడ.

Bright, brīt, *adj.* ప్రకాశమైన, కాంతిగల, మెరిసే, తళతళలాడే, నిగనిగలాడే. clear తేటైన, పరిష్కారమైన, స్పష్టమైన. the lamp is not — ఆ దీపము ప్రకాశముగా వుండలేదు. — sun shine మహా తెల్లనయెండ. — white నిగనిగలాడే తెలుపు. — black నిగనిగలాడేనలుపు. he is very — వాడు తేటైన బుద్ధిగలవాడు. he has a — reputation స్వచ్ఛమైన కీర్తిగలవాడు. that is a — idea అది మంచి యుక్తి. Sun — కోటిసూర్యప్రకాశమైన.

To Brighten, brītn, *v. a.* మెరుగుపెట్టుట, నిగనిగలాడేటట్టు చేసుట. Rubbing brightens the colour రాయడముచేత ఆ వర్ణానికి మెరుగు పుట్టుతుంది. Joy brightens the heart సంతోషము మనస్సుకు వుల్లాసము కలగచేస్తుంది.

To Brighten, brītn, *v. n.* నిగనిగలాడుట, తళతళమని మెరుయుట, నిర్మలముగా వుండుట, స్వచ్ఛముగా వుండుట. When the east brightens with day తూర్పు తెల్లవారేటప్పుడు. the east was now brightening యింతలో తూర్పు తెల్లవారినది. I saw her eyes brighten with joy దానికండ్లు ఆనందముచేత వుజ్వలిస్తుందని నాకు తెలిసింది.

Brightly, brīt'ly, *adv.* ప్రకాశముగా, నిగనిగమని, తళతళమని. [జస్సు, మెరుగు.

Brightness, brīt'ness, *n. s.* ప్రకాశము, కాంతి, తే

Brilliance, Brilliancy, brill'yan-ċy, *n. s.* ప్రకాశము, కాంతి, దీప్తి, మెరుగు.

Brilliant, brill'yant, *adj.* ప్రకాశించే, కాంతిగల, నిగనిగలాడే, మెరిసే.

Brilliant, brill'yant, *n. s.* పట్టెలుతీర్చిన రవ, కమలము.

Brilliantly, *adv.* ప్రకాశముగా, కాంతిగా, తళతళమని.

Brim, brim, *n. s.* అంచు. he filled the cup to the — with milk ఆ గిన్నె అంచుమట్టుకు నిండా పాలు పోసినాడు. the tank was full to the — ఆ గుంట కొనమెట్టుదాకా నిండివుండినది, తటాకము గా నిండివుండినది.

Brimful, brim'fŭl', *adj.* అంచులమట్టుకు నిండిన.

Brimmer, brim'mĕr, *n. s.* నిండిన చెంబు, గిన్నెడుసారాయి.

Brimming, *adj.* నిండిన. a — cup నిండుగిన్నె.

Brimstone, brim'stōne, *n. s.* గంధకము.

Brinded, brin'ded, Brindled, brindld, *adj.* చారలుగల, పొడలుగల.

Brine, brīne, *n. s.* కారుప్పునీళ్లు.

To Bring, bring, *v. a.* తెచ్చుట, తీసుకొనివచ్చుట, యెత్తుకొనివచ్చుట, పిలుచుకొనివచ్చుట. he brought an accusation or charge against me నామీద ఒకవ్యాజ్యము తెచ్చినాడు. they brought the ship to వాడను నిలిపినారు. she was brought to bed బిడ్డకన్నది. a woman who is brought to bed బిడ్డకనివుండే స్త్రీ. they brought the matter to a close ఆపనిని తీర్చినారు, ముగించినారు. To bring the business to an issue I sued him ఆపని పైసలాకావడానకై వాడిమీద వ్యాజ్యము వేస్తిని. when this matter was brought to light ఆసంగతి బయటబడ్డప్పుడు. his work was never brought to light అతని గ్రంథము ఒకనాడున్ను ప్రసిద్ధపడలేదు. this brought him to his grave యిందువల్ల చచ్చినాడు. this brought him to the edge of the grave యిది వాడికి ప్రాణాంత్యమునకు వచ్చినది. this sickness brought him to his end యీరోగముతో వాడు చచ్చినాడు. he brought the estate to the hammer ఆసొత్తును యేలము వేసినాడు. they brought him to justice వాడికి శిక్ష అయ్యేటట్టు చేసినారు. after winter the sun brings trees to life చలికాలము పోయినతరువాత సూర్యుడివల్ల చెట్లకు ప్రాణములు వస్తవి. when I bring this to mind దీన్ని నేను జ్ఞాపకము చేసుకొన్నప్పుడు. I cannot now bring it to mind దాన్ని యిప్పుడు జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకోలేను. he brought them to nothing వాండ్లను బొత్తిగా చెరిపినాడు. this was brought to nothing అది చక్కబడలేదు. I brought it to his notice దీన్ని అతనికి తెలియచేసినాను. Extravagance brought him to poverty దూబరదిండితనము చేత దరిద్రుడైనాడు. this brought him to ruin యిందువల్ల చెడిపోయినాడు. When he was brought to his senses వాడికి స్మారకము వచ్చినప్పుడు. he brought the matter to a proper settlement ఆసంగతిని పరిష్కరించినాడు. he brought them to terms వాండ్లను సమ్మతిపరచినాడు. he brought the prisoners to trial ఆఖైదీలను విచారణకు తెచ్చినాడు. he was at length brought to confess it తుదకు వాడు దాన్ని ఒప్పుకొనేటట్టు చేసినారు. God brought it to pass దేవుడట్లా జరిగేటట్టు చేసినాడు. he was brought to sell his house వాడికి తన యింటిని అమ్ముకోవలసివచ్చినది. to bring about సాధించుట, చక్కబెట్టుట. he brought the marriage about ఆపెండ్లిని ఒనగూర్చినాడు. they brought their enemies down శత్రువులను సాధించినారు. they brought the price down వెలతగ్గించినారు. they brought his pride down వాడిగర్వము అణచినారు. to bring forth కనుట, యీనుట. She brought forth a child అది బిడ్డకన్నది. the cow brought forth a calf ఆయావు దూడవేసినది. he brought forth the prisoners ఖైదీలను బయటికి తీసుకవచ్చినాడు. to ⌣ forth flowers పూచుట. to ⌣ forth fruits కాచుట. When the goods were brought forth ఆసరుకులను బయటపెట్టినప్పుడు. he brought his friends forward తనస్నేహితులను ముందుకు తెచ్చినాడు. he brought her home దాన్ని యింటికి తీసుకవచ్చి చేర్చినాడు. he brought the charges home ఫిర్యాదును సాబీతు చేసినాడు. the offence was brought home to him వాడిమీద తప్పు పూర్తిగా రుజువైనది. to bring in లోనికి తెచ్చుట. they brought him in i. e. into parliament వాణ్ని పార్లీమెంటులో చేర్చుకొన్నారు. this business brought him in a 1000 Rupees యీవర్తకములో వాడికి వెయ్యి రూపాయలు కలిసివచ్చినది. he brought in the kings name often మాటిమాటికి రాజుపేరును వుదాహరించినాడు. he brought them in contact వాండ్లకు సంధి చేసినాడు. he brought the two ships in contact ఆరెండువాడలను ఒకటిగా చేర్చినాడు. they brought him in guilty వాడిమీద నేరము రుజువైనదన్నారు. they brought me into the business నన్ను ఆపనిలో కలిపినారు. they brought the land into cultivation ఆనేలను దున్నిపయిరు చేసినారు. he brought them into trouble వాండ్లకు శ్రమవచ్చేటట్టు చేసినాడు. I brought him off వాణ్ని మోసుకొనివస్తి

ని, వాణ్నితప్పిస్తిని, వాణ్నివిడుదలచేయించుకొనివ స్తిని. he brought infamy on his family తనకుటుంబ మునకుఅపకీర్తితెచ్చినాడు. to bring out బయటికి తెచ్చుట. he brought out the total wrong తప్పంతా మొత్తముకట్టినాడు, వెరశికట్టినాడు. he brought them over in his boat తనపడవలోవాండ్లను తెచ్చినాడు. he tried to bring me over నన్నుపు సలాయించవలెనని చూచినాడు, లోబరచుకోవలె ననిచూచినాడు. how could he bring himself to do this? దీన్నిచేసేటందుకు వాడికిచెయ్యెట్లా ఆ డెనో? As he could not bring himself to do so. అట్లాచేయడానకువాడికి మనసురానందున. I could not ⌴ myself to drink the physic నేనెం తసమాధానము చేసుకొన్నా ఆమందును తాగడ మునకు నాకుబుద్ధిపుట్టలేదు. he at last brought himself to one meal a-day తుదకుదినానికిఒకసా రిభోజనముచేసేటట్టువాడుకచేసినాడు. how could he bring himself to say so? అట్లాఅనడానకువా డికినోరెట్లా ఆడినదో. at last we brought him to himself తుదకువాడికిస్మారకమువచ్చేటట్టుచేసి తిమి. he brought them together వాండ్లందరినిచేర్చి నాడు,పోగుచేసినాడు. he brought up his troops త నసైన్యమునుముందుకునడిపించినాడు. he brought up the child very properly ఆబిడ్డను క్రమము గాపెంచినాడు. the child brought up his dinner ఆబిడ్డతిన్నదాన్నికక్కినది, వాంతిచేసినది. When he brought up the subject వాడు ఆసంగతిప్రస్తా వముచేసినప్పుడు. bring me word when he comes వాడురాగానేనాకుసమాచారము చెప్పు.

Bringer, *n. s.* తెచ్చేవాడు. a ⌴ up ముందుకుతెచ్చే వాడు, తర్ఫియతుచేసేవాడు.

Brinjal, *n. s.* (the egg-plant) వంకాయ, వార్తాకము.

Brinjarries, (H.) a sort of Gypsies లంబాడీవాండ్లు.

Brink, bringk, *n. s.* అంచు, కొన, గట్టు, ఒడ్డు, తీర ము. I was on the ⌴ of falling పడకుండాదరవం తతప్పితిని. he is on the ⌴ of ruin వాడుచెడిపో య్యేగతిగావున్నాడు.

Briny, *adj.* ఉప్పుగావుండే, కారుగావుండే.

Briony, *n. s.* ఒకమొక్కపేరు.

Brisk, brisk, *adj.* lively చురుకైన,వడిగల. a ⌴ wind చురుకైనగాలి. or gay ఉల్లాసమైన.

Brisket, bris'ket, *n. s.* మృగముయొక్కరొమ్ము, రొ మ్ముమాంసము. [సముగా.

Briskly, brisk'ly, *adv.* చురుకుగా, వడిగా, ఉల్లా

Briskness, brisk'ness, *n. s.* చురుకు,వడి, ఉల్లాసము.

Bristle, brisle, *n. s.* పందివెంట్రుక. A brush made of bristles వరాహకూర్చము. the bristles of his beard బిరుసైనగడ్డము.

To Bristle up, *v. n.* నిక్కపొడుచుకొనుట, రేగుట. he bristled up at these words యీమాటలకు రేగినాడు.

To Bristle, brisle, *v. a.* నిక్కపొడుచుట.

Bristling, *adj.* నిక్కపొడుచుకొన్న, రేగిన.

Bristly, bris'ly, *adj.* బిరుసువెంట్రుకలుగల.

Bristol-stone, bris'tol-stōne, *n. s.* పుష్యరాగము, తోవరమల్లి.

Britain, *n. s.* దేశనామము. Great ⌴ అనగా England, Wales, and Scotland యీమూడుదేశ ములకున్నుసముదాయనామము.

Britannia, *n. s.* యింగ్లీషుదేశమునకుకావ్యనామ ము, యిది స్త్రీలింగము. ⌴ metal వకతరహాసత్తు: లోహము.

British, brit'ish, *adj.* యింగ్లీషుదేశసంబంధమైన. ⌴ cloth సీమగుడ్డ. the ⌴ authorities యింగ్లీషుఅధి కారులు. the ⌴ Government యింగ్లీషువారిప్రభు త్వము.

Briton, *n. s.* యింగ్లీషువాడు, యిదికావ్యనామము.

Brittle brit'tle, *adj.* పెళుసైన, పెట్టైన. glass is ⌴ గాజుపెళుసైనది,రవంతతప్పితేపగిలిపొయ్యేటిది. his temper is ⌴ వాడిగుణముపెళుసైనది.

Brittleness, brit'tle-ness, *n. s.* పెళుసుతనము, పెట్ట తనము.

Britzka, *n. s.* ఒకతరహాబండి.

To Broach, brōch, *v. a.* or Begin మొదలుపెట్టుట, ఆరంభించుట, తెరుచుట, బెజ్జమువేసుట. to ⌴ a cask పీపాయనుతెరుచుట, పొడిచితియ్యడానికిమొ దలుపెట్టుట. the cask was broached yesterday and it is empty to-day ఆపీపాయనునిన్నతెరిచిమొ త్తడమునకుమొదలుపెట్టినారు,నేడుఖాలిఅయిపో యినది. or to utter చెప్పుట, ప్రస్తావముచేసుట. he broached the subject ఆసంగతినిప్రస్తావము చేసినాడు.

Broad, brôd, *adj.* వెడల్పైన, విశాలమైన. clear స్పష్టమైన. ~ moonshine పండువెన్నెల. It was now ~ day యింతలో పట్టపగలైనది. there is a ~ distinction between these two యీ రెంటికిన్ని మహత్తైన భేదమున్నది. he gave me a ~ hint to go నన్ను పొమ్మని స్పష్టముగా సూచన చేసినాడు. ~ pronunciation యాసమాట. he has a ~ pronunciation యాసగా మాట్లాడుతాడు, వికారముగా మాట్లాడుతాడు. he was ~ awake వాడు బాగా మేలుకొనివుండినాడు. ~ obscenity బండుబూతు. It is as ~ as it is long యెంతైనా సరే, రెండూ సరే.

Broad-axe, *n. s.* గండ్రగొడ్డలి.

Broad-cast, *adv.* వెడల్పుగా, వెదజల్లినట్టుగా. he sowed the field ~ ఆ పొలములో విత్తనము వెదజల్లినాడు.

Broad-cloth, brôd'cloth, *n. s.* సకలాతు, బనాతు.

To Broaden, brōdn, *v. n.* వెడల్పౌట. at this place the river broadens యిక్కడ యేరు వెడల్పౌతున్నది.

To Broaden, brōdn, *v. a.* వెడల్పుచేసుట. they broadened the road బాటను వెడల్పుచేసినారు.

Broadish, *adj.* కొంచెము వెడల్పైన.

Broadly, *adv.* వెడల్పుగా, విశాలముగా, విస్తారముగా. the news was ~ spread ఆ సమాచారము బహుదూరము వ్యాపించినది. these two are ~ distinguished యీ రెంటికిన్ని భేదము విస్తారముగా వున్నది. he pronounced ~ యాసగా మాట్లాడినాడు.

Broadness, *n. s.* వెడల్పు, విశాలత.

Broadside, brôd'side, *n. s.* వాడ యొక్క పక్క. the guns on one side వాడకు వకపక్కనవుండే ఫిరంగులు. or volley వకపక్క ఫిరంగులను వకటిగా కాల్చడము. this was printed upon a ~ and was stuck on the wall దాన్ని పైపారటన్ (?) కాగితముకు అంటించబడ్డది.

Broadsword, brôd'sōrd, *n. s.* పట్టాకత్తి.

Broadwise, *adv.* అడ్డముగా.

Brobdignag, *n. s.* రాక్షస దేశము, అక్కడి జనులు తాటిచెట్లంత పొడుగున్నారని కథ.

Brocade, brō-cāde', *n. s.* సరిగెబుట్టా వేసిన పట్టు. gold brocade బంగారు తగడు; బంగారు బుటేదారి పట్టు.

Brocaded, brō-cād'ed, *adj.* అలంకరించిన.

Brochure, *n. s.* (a French word) కుట్టిన చిన్న పుస్తకము. [ger.

Brock, brock, *n. s.* ఒక జంతువు పేరు, అనగా. Badger.

Brocoli, broc'cō-li, *n. s.* ఒక తరహా గోబికూర.

Brogue, brōg, *n. s.* a kind of shoe ఒక తరహా జోటు చెప్పులు. corrupt dialect యాసమాటలు.

To Broider, brôi'dĕr, *v. a.* పువ్వులు వేసుట, బుట్టాలు వేసుట. [పని.

Broidery, brôi'dĕr-y, *n. s.* పువ్వులు వేసేపని, బుట్టా

Broil, brôil, *n. s.* జగడము, కలహము, కలత, అల్లరి. roasted meat కాల్చిన మాంసము.

To Broil, brôil, *v. a.* మాంసమును కాల్చుట. a broiling-heat మలమల మాడ్చే యెండ.

Broke, the *past* of Break, See To Break.

Broken, brōkn, *adj.* పగిలిన, విరిగిన, తెగిన, చీలిన, చితికిన. a ~ wall యిడిసిన గోడ. a ~ rope తెగిన తాడు. her speech was ~ with sighs నడమనడమ నిట్టూర్పు విడుస్తూ మాట్లాడినది. ~ pieces of stone జల్లి, జల్లిపొడి. ~ victuals తినిమిగిలినది, మిగిలిన పుచ్ఛిష్టము, యెంగిలి. he speaks ~ English వాడు ఆ భాషయింగ్లీషు మాట్లాడుతాడు. I had some ~ sleep నాకు నిద్రపట్టీపట్టక వున్నది. ~ ground మెరకా పల్లముగా వుండే భూమి. the captain was broken; or dismissed ఆ కేప్టెన్ తోసివేయబడ్డాడు. a ~ down horse డిలైపోయిన గుర్రము. a horse that is properly ~ బాగా మరిపిన గుర్రము. a ~ knee'd horse మోకాలు విరిగిన గుర్రము. that merchant has broken వాడు దివాలా యెత్తినాడు. ~ hearted కుంగిన. heart ~ damsels వ్యసనము తో కుంగిన పడుచులు. a heart ~ with grief వ్యసనముతో కుంగిన, మనోవ్యాధితో కుంగిన. a ~ old man పుడిగిన ముసలివాడు. ~ in or trained మరిపిన, అలవరిచిన. the work is ~ off పని నిలిచిపోయినది. the conversation was ~ off సంభాషణ నిలిచిపోయినది. ~ periods చిల్లర దినములు. a ~ winded horse రొమ్ము పగిలిన గుర్రము. a ~ down gentleman ఆయుష్య దూరుడు, కులభ్రష్టుడు. ~ grain నూకలు.

Broker, brō'kĕr, *n. s.* తరగరి, అడతిదారుడు, దలాలి.

Brokerage, brō'kĕr-āge, *n. s.* తరుగు, అడతి.

Broking, *n. s.* తరగరితనము.

Bronchial, bron'ki-al, *n. s.* కంఠవిషయకమైన, గళదేశీయమైన. the ~ artery మెడలోవుండే పెద్దనరము.

Bronchocele, *n. s.* గండమాలరోగము.

Bronze, brōnze, *n. s.* ఒకతరహాకంచు. ~ colour మడ్డిపచ్చవర్ణము, గుడ్డిపచ్చవర్ణము, ముదురుమామిడాకువన్నె.

Bronzed, *adj.* కందిన, కమిలిన. his face was ~ with the sun యెండచేతవాడిముఖముకమిలినది.

Brooch, brûch, *n. s.* ఒకభూషణము, పతకము.

To Brood, brûd, *v. a.* to sit on eggs గుడ్లుపొదుగుట. to ~ over తలపోసుకొనుట, చింతించు, ఆలోచించుట.

Brood, brûd, *n. s.* పిల్లలు, కుటీపిల్లలు, సంతానము. a ~ hen పిల్లలకోడి. A ~ of chickens ఒకదారు కోడిపిల్లలు.

Brook, brŭk, *n. s.* చిన్ననది, కాలువ.

To Brook, brŭk, *v. a.* సహించుట, తాళుట. Unable to ~ such conduct ఆలాగంటినడకనుసహించలేక.

Broom, brûm, *n. s.* చీపురుకట్ట, పొరకట్ట. name of a flowering shrub తంగేడువంటిఒకచెట్టు.

Broomstick, brûm'stick, *n. s.* కర్ర, దుడ్డుకర్ర.

Broth, broth, *n. s.* చారు, నీచునీళ్లు, మాంసమువేసికాచినచారు. Barley ~ బార్లిగంజి. [గుడిసె.

Brothel, broth'el, *n. s.* లంజలువుండేయిల్లు, లంజల

Brother, bruth'ĕr, *n. s.* తోడబుట్టినవాడు, సహోదరుడు. elder ~ అన్న. Younger ~ తమ్ముడు. half brothers తల్లియొకతెతండ్రులువేరైనసహోదరులు, తండ్రియొకడుతల్లులువేరైనసహోదరులు. he consulted with his ~ workmen తనతోటిపాటిపనివాండ్లతోయోచించినాడు. My ~ servants నాతోటిపాటిపనివాండ్లు, నాసరిఉద్యోగస్థులు. "An attorney cannot live but by excluding from his confidence his ~ attorney" (Sumati) కరణముతనసరికరణము, మరినమ్మకమర్మమీకమనవలెసుమతీ॥

Brotherhood, bruth'ĕr-hŭd, *n. s.* బరాదరి, సభ, వర్గము, తెగ. ~ of thieves దొంగలతెగ. ~ of monks సన్యాసులగుంపు.

Brother-in-law, *n. s.* బావమరిది. either a man's sister's husband or wife's brother బావమరిది. if older than one's self బావ. if younger than one's self మరిది. joint brothers-in-law; or, the husband of the wife's sister షడ్డకులు.

Brotherly, broth'ĕr-ly, *adj.* సహోదరసంబంధమైన. ~ affection సహోదరవాత్సల్యము.

Brought, brôt, the *past* and *p*‖ of Bring తెచ్చినది, తెచ్చిన. See To Bring.

Brow, brow, *n. s.* కనుబొమ. ~ of a hill కొండయొక్కశిఖరము. he lived under the ~ of a hill కొండకిందనివాసముచేసినాడు. he lives by the sweat of his ~ నొసటిచెమటనువూడ్చివేసిబ్రతుకుతాడు. [చుట.

To Browbeat, brow'bēt, *v. a.* ఉరిమిచూచుట, గద్దించ

Browbeating, *n. s.* గద్దింపు, బెదిరింపు, భర్జన.

Brown, brown, *adj.* చామనిచాయవర్ణమైన, కపిలవర్ణము, కోతివర్ణము, తవుడువర్ణము, లేడివన్నె, నక్కవన్నె, చక్కబెట్టివర్ణమువేయనితోలువన్నె, తేకువన్నె, యిటికవన్నె, యెండినఆకువన్నె, రాగివన్నె. Brown sugar, [పంచదార] బెల్లము, చక్కెర, శర్కర. Reddish colour పింగళవర్ణమైన, బొగ్గెంకవర్ణమైన. whited ~ or whity ~ కోరాగుడ్డవన్నె, నాటుకాకితపువన్నెగల. I spoke to him but he was in a ~ study and did not hear me నేనువాడితోచెప్పినాను గానివాడుపరధ్యానముగావుండినందున నేను చెప్పినదివాడికివినలేదు.

Brownish, brown'ish, *adj.* మసిరవన్నెగల, కోరావన్నెగల, కొంచెముయిటికెవర్ణమైన.

Brownness, *n. s.* కపిలవర్ణము. See Brown.

To Browse, browse, *v. a.* ఆకుమేసుట, అనగా ఒంటె, యేనుగ, మేక, మొదలైనవిచెట్టుమీదఆకుమేసుట. [అన్నట్టి.

Bruin, *n. s.* యెలుగుబంటికిపెట్టుపేరు, కోతికితిమ్మన్న

To Bruise, brûse, *v. a.* నలగగొట్టుట, చిదగగొట్టుట. I bruised my hand నాచెయ్యినలిగింది. In falling down I bruised my arm పడిభుజముతోలుదోక్కానిపోయినది. he bruised the tin pot by letting it fall ఆచెంబుపడిసొట్టపోయినది. or pound దంచుట, తొక్కుట. he bruised the grain వడ్లనుదంచినాడు.

Bruise, brûse, *n. s.* నొక్కు, సొట్ట, దోగుడు.

Bruised, *adj.* నలిగిన, చిదిగిన, దంచిన, దోగిన. ~ rice దంగుడుబియ్యము, దంచినబియ్యము.

Bruit, brût, *n. s.* వదంతి, గాలిసమాచారము.

Bruited, *adj.* వదంతిగావుండే.

Brumal, brû'mal, *adj.* Wintry, చలికాలసంబంధమైన. the ⌐ quarter చలికాలము.

Brunette, brŭ-nette', *n. s.* (A French word) యింగ్లీషువాండ్లలోకొంచము చామనిచాయగావుండే స్త్రీ, ఈషద్గౌరవర్ణస్త్రీ.

Brunt, brunt, *n. s.* దెబ్బ, పురువడి, వేగము. they put bundles of straw between the boats to bear the ⌐ పడవలుఒకటితోఒకటికొట్టుకోకుండానడమగడ్డిమోపులువేస్తారు. If any thing goes wrong he will bear the ⌐ యేదైనావ్యత్యాసమువస్తే ఆదెబ్బనువాడునిభాయించుకొనిపోను.

Brush, brush, *n. s.* బురుసు. made of bristles వరాహకూర్చము. a tooth ⌐ పండ్లుతోముకునేబురుసు. a painter's ⌐ తూలిక, ఈషిక, కుంచె. or fox's ⌐ నక్కతోక. we had a ⌐ with the enemy శత్రువులకున్ను మాకున్ను కొంచెముయుద్ధమైనది.

To Brush, brush, *v. a.* తుడుచుట, బురుసుతోతుడుచుట. he brushed his hair బురుసుతోతలదువ్వుకొన్నాడు. the cat brushes her coat with her paws పిల్లితనకాళ్లతోవెంటిని తుడుచుకొంటుంది. the bat brushed my face with his wings ఆగబ్బిలమురెక్కలతోనాముఖముమీదకొట్టినది. She brushed the dust off her gown తనబట్టదుమ్మును దులిపినది. he brushed up the account ఆలెక్కలనుసవరించినాడు. he brushed up the house against the marriage ఆయింటినిపెండ్లికిశృంగారించినాడు.

To Brush, brush, *v. n.* తాకుట, తట్టుట, కంచితీసుట, పారిపోవుట. he brushed along the road ఆబాటనుపారిపోయినాడు. he brushed off కంచితీసినాడు. he brushed past me నాపక్కనదూరిపోయినాడు. the ship brushed upon a sand bank ఆవాడయిసుకదిబ్బమీద తాకినది, కొట్టుకొన్నది.

Brushwood, brush'wŭd, *n. s.* గుట్టగుట్టపొదలు, నరికినకొమ్మలు. A bundle of ⌐ కంపమోపు.

Brutal, brŭ'tal, *adj.* savage, coarse పశుప్రాయమైన, క్రూరమైన, నిష్ఠురమైన, కఠినమైన. ⌐ language పోకిరిమాటలు, బండమాటలు.

Brutality, brŭ-tal'i-ty, *n. s.* పశుత్వము, క్రూరత్వము, నిర్దయాత్మకత్వము, నిష్ఠురత్వము.

To Brutalize, brû'tal-īze, *v. a.* పశుప్రాయునిగాచేసుట, భ్రష్టుచేసుట, అసభ్యుకరచుట. Drunkenness brutalizes men తాగడముచేతమనుష్యులు పశుప్రాయులౌతారు. [మైన.

Brutalized, *adj.* పశుప్రాయమైన, భ్రష్టైన, అసభ్య

Brutalizing, *adj.* పశుప్రాయమైన, భ్రష్టైన, అసభ్యమైన. [నిర్దయగా.

Brutally, *adv.* క్రూరత్వముగా, పశుప్రాయముగా,

Brute, brûte, *n. s.* మృగము, పశువు, గొడ్డు. or wretch దుర్జనుడు, క్రూరుడు, కిరాతకుడు.

Brute, brûte, *adj.* పశుప్రాయమైన, జ్ఞానహీనుడైన, క్రూరమైన.

Brutish, brût'ish, *adj.* పశుప్రాయమైన, కఠినమైన, క్రూరమైన. ignorant తెలివిమాలిన, మోటు, మొద్దు. they lived in ⌐ ignorance పశుప్రాయులైమొద్దుతనముగావుండిరి.

Brutishly, *adv.* పశుప్రాయముగా, ఎద్దుతనముగా, మద్దితనముగా. Savagely క్రూరముగా.

Brutishness, *n. s.* పశుప్రాయత, మూఢత్వము, జడత్వము.

Bryony, *n. s.* యేటిపుచ్చకాయ. See Ainslie 2.21. and 2.4.28. This plant resembles the yam.

Bubble, bubble, *n. s.* నీరుబుడ్డ, బుద్బుదము. this life is a mere ⌐ యీజన్మముపట్టిమాయ. A vain project పట్టిమాయ, పట్టిబూటకము.

To Bubble, bubble, *v. n.* నీరుబుడ్డలేచుట. the water bubbles in boiling నీళ్లుకాగడములోబుడ్డలులేస్తున్నవి, నీళ్లుపొంగుతున్నది. A bubbling stream బుడబుడమనిపారేప్రవాహము.

To Bubble, bubble, *v. a.* (delude) మోసముచేసుట.

Bubby, bub'by, *n. s.* చన్ను, కుచము, యిదిఆడమాటనిమాట.

Bubo, *n. s.* వడిశెగడ్డ, అడ్డుగడ్డలు.

Buccaniers, buc'a-nērs, *n. s.* అమెరికాదేశపువాడదొంగలు, వాడనుదోపకట్టిదోచేదొంగలు.

Bucephalus, *n. s.* అతిశ్రేష్ఠమైనవకగుఱ్ఱముయొక్కపేరు, ఉచ్చైశ్శ్రవమనవచ్చును.

Buck, buck, *n. s.* the male of deer, rabbits &c. మగది, దుప్పి, చెవులపిల్లి, మొదలైనవాటిలోమగది. there was one ⌐ and three does మగదివకటిన్ని

ఆడవిమూడున్నుపుండినది. or handsome fellow సొగసుగాడు.

Buck-basket, buck'băs-ket, *n. s.* చాకలవాని గంప.

Bucket, buck'et, *n. s.* బాల్డి, నీళ్లుచేదేకొయ్యతొట్టి. made of iron యినుపబాన. made of leather బొక్కెన, మోటబాన.

Buckle, buckle, *n. s.* The English word alone is used బాక్కిలీసు, కొండి, చిలుకు.

To Buckle, buckle, *v. a.* బాక్కిలీసుతగిలించుట, కొక్కి తగిలించుట. he buckled the saddle on జీనిని బాక్కిలీసుతో బిగించినాడు.

To Buckle to, *v. n.* చేసుకొనుట, ప్రవర్తించుట.

Buckler, buck'lĕr, *n. s.* కేడెము, డాలు.

Buckram, buck'ram, *n. s.* బంధనరేక, మైనముతో అంటించిబిర్రుగావుండేగుడ్డ.

Buckskin, *n. s.* మృగచర్మము, కృష్ణాజినము, జింక తోలు. he wore buckskins జింకతోలుచల్లడము నువేసుకొన్నాడు. [చెట్టు.

Buckthorn, buck'thorn, *n. s.* వేకచెట్టువంటివక

Buckwheat, *n. s.* ఒకతరహాగోధుమలు.

Bucolic, bû-col'ic, *n. s.* గోపికాగీతలభేదము.

Bud, bud, *n. s.* మొలక, అంకురము. of a flower మొగ్గ. his hopes were nipped in the — వాడి ఆశలుమొదటనేభంగమైపోయినవి.

To Bud, bud, *v. n.* మొగ్గపెట్టుట, మొగ్గయెత్తుట, చిగురుపెట్టుట, మొలకయెత్తుట. [పూపించె.

Budding, *adj.* చిగిరించే, మొగ్గలుపెట్టే. a — fruit

To Budge, budge, *v. n.* తొలుగుట, వొత్తుట, కదలుట. I desired him to make room but he would not — తొలగమంటేతొలగడు. Am I to — for him వాడికైనేనులేచిపొయ్యేదా, తొలిగిపోయేదా.

Budge, budge, *n. s.* బొచ్చు.

Budgerow, *n. s.* పెద్దసవారిపడవ.

Budget, bud'get, *n. s.* సంచి, జోలె, జోల్నా, మూట, కట్ట. I have got a — of news for you నీకు చెప్పవలసినసమాచారములునిండావున్నవి, నీతోవ కగంపెడుసమాచారములుచెప్పవలసియున్నది. the minister produced his — మంత్రితనదస్త్రముసు దాఖలుచేసినాడు.

Buff, buff, *n. s.* Leather దున్నమొతోలు. yellowish colour కొంచెముపసుపువర్ణము, దొండుపెదురు వర్ణము. a — coat తోలుపుడుపు. he was in — or naked వాడుదిగంబరముగావుండినాడు.

Buffalo, buf'fa-lô, *n. s.* Female or she — దున్నము, బర్రె. male or he — దున్నపోతు, దున్నపోతు. a wild — అడివిదున్న, కారుబోతు. the young female that has not yet calved పడ్డ. a — calf గేదె, బర్రెదూడ. — milk దున్నపాలు.

Buffet, buf'fet, *n. s.* A blow గుద్దు. Beaufet or sideboard శృంగారించినతక్క మేజ, యిదిపాత్రలువుంచడానకుపాత్రముగావుండేదొడ్డగైనది. they went to buffets గుద్దులాడిరి.

To Buffet, buf-fet', *v. n.* గుద్దులాడుట. he buffeted with the waves అలలతోపోరాడియీదుకొయీది నాడు. he buffeted with many difficulties or with the world వాడుఅనేకపాట్లుపడ్డాడు.

To Buffet, buf-fet', *v. a.* కొట్టుట, గుద్దుట.

Buffeting, *n. s.* గుద్దులాట, పోరాట.

Buffoon, buf-fûn', *n. s.* హాస్యగాడు, విదియాకగాడు. [సము.

Buffoonery, buf-fûn'ĕr-y, *n. s.* హాస్యము, విరిహా

Buffy, *adj.* కొంచెముపసుపువర్ణమైన, పీతమిశ్రితవర్ణమైన.

Bug, bug, *n. s.* నల్లి, మత్కుణము.

Bugbear, bug'băr, *n. s.* పట్టిబెదిరింపు, బుద్ధబెదిరింపు, బూచి. Prosody was the great — to those who attempted the study of Telugu తెలుగుచదవవలెనన్న వాండ్లకుఛందస్సు పకపెద్ద పులిగావుండెను.

Buggy, bug'gy, *n. s.* a gig వొంటిగుర్రపుబండి.

Buggy, bug'gy, *adj.* నల్లులుకట్టిన.

Bugle, bûgle, Buglehorn, bûgle'hôrn, *n. s.* కొమ్ము, పకతరహాతుతారా. Bugles, or, black shining beads దారసాన్లుబట్టలమీదపెట్టి కుట్టేఒకతరహా నల్లపూసలు.

To Build, bild, *v. a.* కట్టు. to — a wall గోడవేసుట, గోడలేపుట. to — a ship వాడచేసుట. he built castles in the air గొంతెమ్మకోరికలుకోరినాడు. he built the beam into the wall ఆదూలమును గోడలోపొదిగినాడు. I built upon his promise వాడిమాటనునమ్ముకొనివుంటిని.

Build, bild, *n. s.* or shape ఆకారము, నిర్మాణము,

Builder, bild'ĕr, *n. s.* కట్టేవాడు, నిర్మాణముచేసే వాడు. A coach ⌣ బండ్లుచేసేవాడు.

Building, bild'ing, *n. s.* కట్టడము, యిల్లు. [చిన.

Built, bilt, the *past* and *p||* of Build కట్టినది,నిర్మించి

Bulb, bulb, *n. s.* or knot, a round body or root గుండ్రనైనది, గ్రంథి, ముడి, కాయ, గడ్డ. the ⌣ of the throat గొంతుకాయ.

Bulbous, bulb'us, *adj.* గుండ్రముగావుండే. Onions &c. are ⌣ roots వుల్లిగడ్డ మొదలైనవి గుండుగావుండేటివి.

Bulfinch, *n. s.* గోరింకవంటివకతరహాపక్షి.

To Bulge, bulge, *v. n.* వుబ్బుగావుండుట, వుబికివుండుట. there was a part bulging out of the wall గోడలో ఒకచోటవుబ్బుగావున్నది. See how his belly bulges out వాడికడుపెట్లావుబ్బుకొనివున్నదో చూడు.

Bulk, bulk, *n. s.* లావు, గాత్రము, స్థూల్యము, పరిమాణము. On account of the ⌣ of the book పుస్తకముగొప్పదిగనుక. From his ⌣ the horse could not carry him వాడిస్థూల్యానికివాణ్ని ఆగుర్రముమోయనేరదు. This illness diminished his ⌣ యీరోగముచేతవాడివొళ్లుకరిగింది. the majority or greatest part అధికాంశము. Some of them are Musulmans but the ⌣ of them are Hindus వాండ్లలోతురకలు కొందరేగానితక్కినవారంతాహిందువులుగావున్నారు. the bulk of his books are old ones వాడిపుస్తకములలోముఖ్యముగాపాతవి. he sold the cotton by the ⌣ వాడుపత్తిని మొత్తముగాఅమ్మినాడు. the sample is superior to the ⌣ మాదిరిచూపించినది మంచిదిగానితెచ్చినది మంచిదికాదు. the ship broke ⌣ వాడసరుకు కొంతదించింది. the projecting part of a building; a terrace; called pial or pyall at Madras తిన్నె.

Bulkiness, *n. s.* లావు, గాత్రత, బృహత్వము, స్థూల్యము. From the ⌣ of the book పుస్తకములావైనందున.

Bulky, bulk'y, *adj.* లావైన, గాత్రమైన,స్థూలమైన. a ⌣ man లావాటివాడు. Cotton is more ⌣ than iron దూదినిండాపట్టేటిది యినుముకొంచెములోయిమిడేటిది.

Bull, bŭll, *n. s.* యెద్దు,వృషభము. Bulls *plu.* యెద్లు. a wild ⌣ గోరపోతు. ⌣ calf కోడె, కోడెదూడ. The sacred ⌣ or Apis నంది, నందికేశ్వరుడు. a Papal ⌣ పోపుయొక్క ఆజ్ఞాపత్రిక, అనగా ఆచార్యులపత్రికాముఖము. In composition గజ. thus, a ⌣ trout, a ⌣ finch, a ⌣ dog &c. గజ, పెద్ద. as, the great lime గజనిమ్మపండు. a ⌣ frog గోదురుకప్ప, అనగా పెద్దకప్ప. a ⌣ beggar గజదొంగ. a bull's eye or window గవాక్షి. the bull's eye in a target బాణములువేసేగురిపలకలోవుండేనడిమిచుక్క. he took the ⌣ by the horns సాహసముచేసినాడు. or blunder మాటలలోపొరబాటు, అనగా. he spent all the money and gave the rest to his brother రూకలనంతాకెలవుచేసివేసికడమను అన్నకుయిచ్చినాడు, యీవాక్యములో,రూకలనంతా, అన్నతరువాత, కడమఅనడముమిక్కిలిఅసంభవముగనుకదీన్నియింగ్లీషువారు. Bull అంటారు. Or in English They sat down forming a sort of semicircle round me (This occurs in a modern traveller). When this horse goes down hill he stumbles and when he goes up hill he stops (Johnson himself made this bull: See Boswell. VIII. 324.) One of the most remarkable is Had you but seen these roads before they were made you would hold up your hands and bless marshal Wade!—Milton Prose 12°. 1. 92 uses Bull for Blunder.

Bullace, bŭl'lāce, *n. s.* గోరింటపండ్లు, వుండ్రకంపకాయలు.

Bull-baiting, bŭll'bāt-ing, *n.s.* వృషభముమీదకుక్కలనువుసికొలిపిఆగచాట్లుపెట్టడము. The bullring యీఆటజరిగించేస్థలము.

Bull-dog, ఒకతరహాపెద్దకుక్క.

Bullet, bŭl'let, *n. s.* తుపాకిగుండు. to play at long bullets పిరంగిగుండ్లతోఆట్లాడుట.

Bulletin, bŭl'let-in, *n. s.* ప్రసిద్ధపత్రిక, ప్రకటనపత్రిక.

Bullion, bŭll'yun, *n. s.* పాళము,ఖడ్డి, యిదివెండిబంగారునుగురించినమాట. gold ⌣ బంగారుఖడ్డి, బంగారుపాళము. silver ⌣ వెండిఖడ్డి, వెండిపాళము. epaulettes are made of ⌣ భుజములమీదపెట్టుకొనే ఆభరణములువెండిబంగారుతోచేయబడుతవి.

Bullock, bŭl'lock, *n. s.* ఎద్దు. a ⌣ load ఎరికె.

Bullock heart apple, *n. s.* రామాఫలము.

Bully, bŭll'y, *n. s.* గద్దించేవాడు, గుడ్డిబెదిరింపులు బెదిరించేవాడు, జంఘాలశాస్త్రి, ఉత్తరకుమారప్రజ్ఞలు పలికేవారు, రోష్టుచేసేవారు.

To Bully, bŭll'y, *v. a.* బెదిరించుట, గద్దించుట, బుడ్డబెదిరింపులు బెదిరించుట, ధాముధూముచేసుట, జంఘాలుకొట్టుట, రోష్టుచేసుట.

Bullying, *n. s.* గుడ్డిబెదిరింపు, రోష్టు.

Bulrush, bŭl'rush, *n. s.* జమ్ము, జంబు.

Bulwark, bŭl'wurk, *n. s.* కోత్తళము, బురుజు. metaphorically రక్షణము, కాపు.

Bum, *n. s.* ఆసనము, నితంబము, పిరుదులు, ముడ్డి.

Bum, Bumbailiff, bum-bā'liff, *n. s.* బంట్రోతు, అప్పులవాండ్లను పట్టేవకతరహాబంట్రోతు.

Bumboat, *n. s.* వాడవాండ్లకు కావలసినవెచ్చములు తీసుకొనిపొయ్యేపడవ.

Bump, bump, *n. s.* దద్దు, దద్దరింపు, బొడిపి, బొప్పి.

To Bump, bump, *v. n.* కొట్టుకొనుట. the water being low the boat bumped on the sand నీళ్లుతక్కువగావుండినందున పడవ నేలకొట్టుకుంటూవచ్చినది.

Bumper, bum'pĕr, *n. s.* సారాయినిండావుండేగిన్నె.

Bumpkin, bump'kin, *n. s.* పల్లెటూరివాడు, మడ్డి, ఎడ్డెవాడు, ఎద్దుమొద్దు.

Bun, *n. s.* A kind of sweet-bread ఒకతరహారొట్టె, ఉపవాసదినములలోతినేఫలహారము.

Bunch, bunsh, *n. s.* cluster గుత్తి, గొత్తు. of fruit గొల, గెల. a ⌣ rasins or grapes ద్రాక్షగొల. a ⌣ of flowers పూగుత్తి. the Hindus wear their hair in a ⌣ on the back of their heads హిందువులు జుట్టుపెట్టుకొంటారు. a ⌣ of keys బీగముచెవుల గుత్తి. A camel that has two bunches పీపులోరెండుమిట్టలుగలవొంటె. the ⌣ on the shoulders of a bull మూపురము.

Bunchy, bunsh'y, *adj.* గెలవలెవుండే, గొత్తుగావుండే.

Bundle, bun'dle, *n. s.* కట్ట, మూట, మోపు.

To Bundle up, *v. a.* కట్టకట్టుట, మూటకట్టుట, మోపుకట్టుట.

Bung, bung, *n. s.* పీపాయిబిరడ.

Bungalo, *n. s.* A kind of house బంగళా.

Bunghole, *n. s.* పీపాయిబెజ్జము.

To Bungle, bung'gle, *v. a.* and *v. n.* అబందరచేసుట. he did it in a bungling manner దాన్ని అబందరగాచేసినాడు.

Bungler, bung'glĕr, *n. s.* అబందరగాడు.

Bunn, bunn, *n. s.* A kind of sweet bread ఒకతరహారొట్టె, ఉపవాసదినములలోతినేఫలహారము.

Bunter, bun'tĕr, *n. s.* తొత్తు.

Bunting, bunt'ing, *n. s.* Cloth of which flags are made జండాలకు వేసేవకతరహాసన్నకంబళి.

Buoy, bŭôy, *n. s.* బోయాకట్టె, లంగరుగురుతు, లంగరువుండేచోటిని తెలిసేనిమిత్యము తేలికగావుండేకొయ్య కొనతలకుబరువుకట్టినీళ్లలోవేసినగురుతు. the fisherman watched the buoy చేపలుపట్టేవాడు బెండుమీదనేకన్నుపెట్టివుండినాడు.

To Buoy up, *v. a.* తేలవేయుట, ఆదరించుట. his words buoyed up my hopes వాడిమాటలవల్ల నాకు ఆశకలిగినది.

Buoyed up, *adj.* తేలికైన, తేలే.

Buoyancy, bŭôy'an-çy, *n. s.* తేలిక, లఘుత్వం. On account of the ⌣ of the wood కొయ్యతేలికైనందున. ⌣ of mind ఉల్లాసము.

Buoyant, bŭôy'ant, *adj.* తేలికైన. his spirits are ⌣ వాడికిఉల్లాసముగావున్నది. the corpse became ⌣ and floated ఆపీనుగబెండువలెపైకితేలినది.

Bur, bur, *n. s.* అంట్రింతలు.

Burden, burdn, *n. s.* బరువు, భారము, మోపు. ⌣ carried on the head నెత్తిమూట, నెత్తిబరువు. a ship of great ⌣ పెద్దవాడ, విస్తారముబరువుమోసేవాడ, the family was a great ⌣ to him యీసంసారమువాడికితల మోపుగావుండెను. ⌣ of a chorus పల్లవి. the ⌣ in the verses of Vemana is విశ్వదాభిరామవినరవేమ. the ⌣ in Psalm 136 is "For his mercy endureth for ever." Life became a ⌣ to him వాడిప్రాణమువాడికి బరువాయెను, అనగాచావడము మేలనితోచెను. the ⌣ of grief దుఃఖభరము. Lest she should sink under the ⌣ of grief దుఃఖముతోకుంగిపోతున్నది.

To Burden, burdn, *v. a.* బరువెక్కించుట, మోయించుట, మోసేటట్టుచేసుట. he burdened them వాం

ణ్లను మోసేటట్టు చేసినాడు. ~ not thyself above thy power మోయలేని బరువును పైవేసుకోక.

Burdened, *adj.* బరువుయెక్కించబడ్డ, బరువువేయబడ్డ. after the cart was ~ ఆ బండికి బరువు యెక్కించిన తరువాత. after the ship was ~ వాడకు బరువు యెక్కిన తరువాత. being ~ with sorrow దుఃఖభరితుడై. being ~ with debts అప్పులతోండరగలవాడై. [యాశకరమైన.

Burdensome, burdn'sum, *adj.* దుఃఖకరమైన, ఆ

Burdock, bur'dock, *n. s.* ఒక మొక్క పేరు, పెద్ద ఆకులుగల ఒకతరహా ముండ్ల చెట్టు.

Bureau, bū-rō', *n. s.* బీరువ. or closit రాజు యొక్క అంతరంగసభ. cabinet council రాజు యొక్క అంతరంగాలోచన. he was admitted into the ~ వాడు రాజుకు అంతరంగరాయసీగాడైనాడు. the king was his friend but he was crushed by the bureaucracy రాజు అతనికి అనుకూలుడైనప్పటికిని అంతరంగరాయసీగాడిమంది దర వాడి పని సాగలేదు.

Burgamot, bur-ga-mot', *n. s.* See Bergamot.

Burgeois, *n. s.* a particular size of printing letter ఒకతరహా అచ్చు అక్షరము.

Burgess, bur'gess, *n. s.* నగరవాసి, ఒకతరహా మిరాసీదారుడు, పెద్ద కాపు. [వా.

Burgh, burg, or bur'rō, *n. s.* పురము, పూరు, కసు

Burgher, burg'ĕr, *n. s.* పురవాసి, మిరాసీదారుడు.

Burglar, *n. s.* కన్నపుదొంగ, కన్నగాడు.

Burglary, burg'la-ry, *n. s.* కన్న పుదొంగతనము. he committed ~ కన్నము వేసినాడు.

Burgomaster, burg'ō-măs-tĕr, *n. s.* పూరిపెద్ద.

Burgundy, *n. s.* the name of a country ఒక దేశము యొక్క పేరు. a wine ఆ దేశములో ద్రాక్షరసము తో చేసిన సారాయి.

Burial, ber'i-al, *n. s.* పూడ్చడము, భూస్థాపనము, సమాధిచేయడము. were you at the ~ అతణ్ని భూస్థాపనచేసినప్పుడు నీవుఫుంటివా.

Burial-place, *n. s.* పూడ్చేస్థలము, సమాధిస్థలము, స్మశానము, రుద్రభూమి.

Burial-service, *n. s.* భూస్థాపనమంత్రములు.

Buried, *adj.* పూడ్చిన, సమాధిచేసిన, భూస్థాపితము చేసిన. ~ in darkness అంధకారగ్రస్తమైన. their origin is ~ in darkness వాండ్ల పుట్టుపూర్వోత్త

రము తెలియలేదు. he was ~ in thought తదేకధ్యానము గాఫుండినాడు. [సినవాడు.

Burier, *n. s.* పూడ్చినవాడు, పూడ్చేవాడు, స్థాపనచే

Burine, bū'rine, *n. s.* ముద్రచెక్కే శలాకు.

To Burk, *v. a.* రహస్యముగా చంపి పూడ్చివేసుట. they burked his letter అతని జాబును మాయచేసినారు.

Burker, *n. s.* రహస్యముగా చంపివేసేవాడు.

Burlesque, bur-lesk', *adj.* పరిహాసమైన, హాస్యమైన, యెగతాళిమైన.

Burlesque, bur-lesk', *n. s.* యెగతాళి, పరిహాసము.

To Burlesque, bur-lesk', *v. a.* హాస్యము చేసుట, పరిహాసము చేసుట, యెగతాళిచేసుట.

Burletta, bur-let'ta, *n. s.* ఒకతరహా నాటకము.

Burly, bur'ly, *adj.* or Big లావాటి, స్థూలదేహియైన. or Blustering బుడ్డ బెదిరింపులు బెదిరించే.

To Burn, burn, *v. a.* కాల్చుట, తగలబెట్టుట. to ~ to ashes బూడిదె చేసుట, భస్మము చేసుట. to ~ black మాడ్చుట. She burned the rice in cooking వండడములో వన్నము మాడగొట్టింది. caustic burns the skin కారముతో లును తినివేస్తుంది. to ~ incense ధూపము వేసుట. the sun burns the face యెండచేత ముఖము కములుతుంది. Pepper burns the tongue మిరియాలు కారముగా వుంటుంది. to ~ the dead సంస్కారము చేసుట, దహనము చేసుట. the place where they ~ bodies స్మశానము. my horse being lame I burned or fired his leg గుర్రముకుంటినందున కాలికి లోవాత వేసినాను. they killed the pig and burnt off the hair పందిని చంపి వెంట్రుకలు మాడ్చి తీసివేసినారు.

To Burn, burn, *v. n.* కాలుట, మండుట, తగలబడుట, దహించుట. the flame burns bright జ్వాలలు వేస్తున్నది. the lamp burns దీపము మండుతుంది. the oil has burned away నూనె యింకిపోయినది, ఖయించినది, యిాడ్చుకొనిపోయినది. the lamp has burnt out దీపము మండి ఆరిపోయినది. while he was burning with fever జ్వరము కాస్తూవుండగా. the sore burns పుండు మండుతున్నది. he was burning with rage కోపముతో మండిపడుతూవుండెను. he was burning with lust మోహములో పడితపిస్తూవుండెను. his bosom burnt to disobey. తిరగబడదానకు ఆతురపడుతూవుండెను.

Burn, burn, *n. s.* నిప్పుగాయము, కాలినగాయము.

Burning, *n. s.* కాలడము, మండడము, దహనము, కాక, మంట, తాపము. or actual cautery రతు, వాత. the — of a woman with her husband's corpse సహగమనము. there were some heart-burnings between them వాండ్లకు పరస్పరము చలము పుండెను.

Burning, *adj.* కాలే, మండే, తపింపచేసే. the — heat of the sun మలమలమాడ్చేయెండ. a — wind నిప్పుగాలి. they were — for revenge కసిదీర్చుకోవలెననిమండిపడుతూవుండిరి. Burning coal, *n. s.* కట్టె నిప్పు, అంగారము. Burning place, *n. s.* శ్మశానము. Burning sensation, *n. s.* మంట.

Burning-glass, burn'ing-glâss, *n. s.* సూర్యకాంత అద్దపుబిళ్ల, యెండలోపట్టితేనిప్పుబడేఅద్దపుబిళ్ల.

To Burnish, bur'nish, *v. a.* మెరుగుబెట్టుట, చికిలిచేసుట.

Burnish, bur'nish, *n. s.* మెరుగు, చికిలి.

Burnished, *adj.* మెరుగుబెట్టిన, చికిలిచేసిన, తళతళమనిమెరిసే. the wings of the fly are — యీగెయొక్క రెక్కలు నిగనిగలాడుతవి.

Burnt, burnt, *adj.* కాలిన, మండిన. Rice — in cooking మాడు. my mouth is all — (as with lime &c.) నానోరంతాపొక్కిపోయినది. land that is burnt up by the sun యెండచేతమాడిపోయినభూమి. a place where bodies are — శ్మశానభూమి. — offering యజ్ఞము, హోమము.

Burr, burr, *n. s.* అంటింతలు, చికిలింతగడ్డి. they stuck to him like burrs వాణ్ని అంటింతలువలె కరుచుకొన్నారు, తగులుకొన్నారు. also the — tree or Banyan tree మర్రిచెట్టు. [ము.

Burrow, bur'rō, *n. s.* బొక్క, బొరియ, కలుగు, బిల

To Burrow, bur'rō, *v. n.* వాసముచేయడ మనకై, బొక్కచేసుట, కలుగుచేసుట, యిదియెలుకలుపంది కొక్కులుచెవులపిల్లులుమొదలైనవాటినిగురించినమాట. crabs — in banks యెండ్రకాయలుగనిమలలో బొక్కలుచేసుకొనివుంటవి.

Bursar, burs'ar, *n. s.* ఖజానిజీ, పాఠశాలబొక్కసగాడు, పాఠశాలలోచదివేవాడు.

To Burst, burst, *v. n.* విచ్చుట, విరుసుట, పగులుట, పిగులుట, పిగిలిపోవుట, చిట్లుట, పేల్చుట. the pot — in pieces ఆకుండతునకతునకలుగాపగిలిపోయినది. his boots — వాడిబూట్సులుపిగిలిపోయినవి. When the boil — పుండుచితకగానే, గడ్డపగలగానే. the tank — ఆచెరువుకట్టతెగిపోయినది. the river bursts into my lands ఆయేరుతెంచుకొనినానేలమీదికివస్తున్నది. A fire burst out in the Town ఆపూరిలోఅగ్నిభయముకలిగినది. when the sun burst out సూర్యబింబముకనబడగానే. If you strike a flint, fire bursts out చెకుముకిరాతినికొట్టితేనిప్పుపడుతున్నది. he — out in anger రేగినాడు. she — out a laughing పకపకనవ్వినది. she — out a crying భోరునయేడ్చినది. she — into tears యేడ్వసాగింది. A war — out ఒకయుద్ధముఆరంభమైనది. when this intelligence — upon him పిడుగుపడ్డట్టుయీసమాచారమువాడికిరాగానే. when the village — on my sight ఆవూరునాకండ్లకుఅగుపడగానే. I was bursting with eagerness to see them వాండ్లనుచూడ్చుచూతుమాఅనిఆతురపడుతూవుండినాను.

To Burst, burst, *v. a.* పగలగొట్టుట, తెంచుట. he — his bands కట్లనుతెంచుకొన్నాడు. the convicts — their prison ఖైదీలుజయిలులోనుంచిత ప్పించుకొనిపరుగెత్తిపోయిరి. they — open the door తలుపునుపగలగొట్టితెరిచినారు. he — his boots in walking నడవడములోవాడిబూట్సులుపిగిలిపోయినవి.

Burst, burst, *n. s.* దెబ్బ, ఆకస్మికమైనదెబ్బ. a — of thunder దఢీలునవచ్చినవురుము. a — of rain దఢీలునవచ్చినవాన. there was a great — of laughter పకపకనవ్విరి.

Burst, burst, *past* and *part.* చితికిన, చిట్లిన, విరిసిన, పిగిలిన, పగిలిన. the bank that was — తెగినకట్ట.

Burthen, *adj.* బరువు, భారము. See Burden.

To Bury, ber'y, *v. a.* పూడ్చుట, పాతిపెట్టుట, భూస్థాపితముచేసుట. to hide or cover దాచుట, మరుగుచేసుట. It was buried in oblivion అదియస్మృతిలోమరిచిపోయినది.

Burying-ground, *n. s.* శ్మశానభూమి, రుద్రభూమి.

Bush, bŭsh, *n. s.* పొద. why do you beat about the — ముఖ్యమైనకార్యముచెప్పకుండాపూరికెతో

లకుంచువాళ్ళు. Bush fighting దాగిచేసేయుద్ధము.

Bushel, bŭsh'el, *n. s.* తూము, ముప్పైరెండుశేర్లుపట్టేతూము. he hides his lamp under a ~ నిగుడుగప్పినదీపమువలెవున్నాడు.

Bushy, bŭsh'y, *adj.* పొదలుగల, దట్టమైన. ~ hair చింపిరితల. ~ beard చింపిరిగడ్డము. the ~ tail of a fox నక్కయొక్క చింపిరితోక.

Busily, *adv.* పనితొందరగా, నిండాపనిగా, చురుకుగా. this squirrel was ~ eating the grain ఆవుడత ధాన్యమునుబహుచురుకుగాతింటూవుండినది. he is ~ engaged వాడునిండాపనితొందరగావున్నాడు.

Business, biz'ness, *n. s.* పని, కార్యము, వ్యవహారము, ధర్మము, వ్యవసాయము, వర్తకము, వ్యాపారము, సంగతి, ప్రమేయము. విషయము. About this business యీవిషయమునుగురించి. A man in ~ వ్యవహారములోవుండేవాడు. they have left off ~ వాండ్లువర్తకమును చాలించినారు. A man of ~ వ్యవహారస్థుడు. he is my man of ~ అతడు నావ్యవహారమును చూచేవాడు. I will make it my ~ to do this దీన్నినెరవేర్చడము నాపని. Is it not your ~ to support your mother? నీతల్లిని కాపాడడము నీకుధర్మము కాదా. they did his ~ వాడిపనిని కాజేసినారు, అనగా వాణ్ని చంపినారనిఅర్థము. Go about your ~ లేచిపో, నీపనికినీవుపో. he went about his ~ వాడిపనికివాడుపోయినాడు.

Busk, busk, *n. s.* బిగువుబద్ద, అనగా జాతిస్త్రీలు బిగువుగా వుండడమునకై ముందరితట్టున్ను వెనకతట్టున్ను రొమ్ముకుపోకకట్టుకు నేతిమిమువర్ష్యవు యొముకతో లేకపుక్కుతో చేసినబద్ద.

Buskin, busk'in, *n. s.* నాటకముఆడేవేషగాండ్లు తొడుక్కునే ఒకతరహాబూట్సు. Buskined యీబూట్సువేసుకొన్న.

Buss, buss, *n. s.* (Shakespeare, and Spenser. F. Q. 3. 10. 46.) a kiss ముద్దు, యిదినీచశబ్దము. a boat for fishing &c. చేపలుపట్టేవాండ్లపడవ. or Omnibus యిరువైమందికూర్చుండతగినబండి.

To Buss, buss, *v. a.* (Shakespeare, and Spenser) To kiss ముద్దుపెట్టుట.

Bust, bust, *n. s.* అర్థాకృతిప్రతిమ, అనగా తలమొదలుకొని రొమ్ములమట్టుకు చేసినరాతిప్రతిమ.

Bustard, bus'tard, *n. s.* ఒకతరహాఅడవికోడి, దీన్ని బట్టమేకపక్షి అంటారు.

To Bustle, busle, *v. n.* దడబిడలుచేసుట, గడిబిడి [చేసుట.

Bustle, busle, *n. s.* గలభా, అల్లరి, సందడి, దడబిడలు, గడిబిడి. or lady's plumper పిరుదుదిండు, పిరుదులుగొప్పగాఅగుపడడమునకై స్త్రీలుపిరుదుకుకట్టుకొనేదిండు.

Busy, bis'y, *adj.* పనిగావుండే. I am ~ just now నేనుయిప్పుడుపనిగావున్నాను. he is a ~ fellow or impertenant వాడుఅధికప్రసంగి.

To Busy himself, *v. n.* పనిబడుట, పనిపెట్టుకొనుట. he busied himself పనిబడ్డాడు. he stayed at home and busied himself in arranging his books పూరింట్లో వుండినందున పుస్తకములు సవరించడమనే పనిపెట్టుకొన్నాడు.

Busy body, bis'y-bod-y, *n. s.* అధికప్రసంగి, పరులజోలికిపొయ్యేవాడు.

But, but, *conj.* అయితే, గాని, వినా, గాక, తప్ప, మాత్రము. there are ~ three men there అక్కడ ముగ్గురేవున్నారు. I called him but he did not come నేనువాణ్నిపిలిచినానుఅయితేవాడురాలేదు, నేనువాణ్నిపిలిచినానుగానివాడురాలేదు. You cannot ~ know this యిదినీకుతెలియకవుండనేరదు. But that you are my brother I should have been very angry at this నీవు నాతమ్ముడుకాకుంటే యిందునగురించినిమీద నాకునిండాకోపమువచ్చును. he has ~ one child వాడికివుండేదిఒకటేబిడ్డ. Be ~ advised, and I will settle the matter చెప్పినట్టువింటేఆసంగతినిపరిష్కారముచేస్తాను. It is ~ right to tell him దీన్నివాడితో చెప్పడము న్యాయమే. there is no doctor here ~ him యిక్కడఅతడువినాగా వేరేవైద్యుడులేడు. nobody ~ him said so వాడుకాకుండామరియెవరున్ను చెప్పలేదు. there is no doubt ~ he will pay the money వాడుఆరూకలనుచెల్లిస్తాడనడానకు సందేహములేదు. he will not do it ~ at home యింట్లోగాకమరియెక్కడచేయడు. I never go there ~ I meet him నేనుయెప్పుడుపోయినావాడు

వుంటాడు. there was not a fruit ⌣ he ate it వా డుతిననిపండు లేదు. In one hundred, ninety nine is the last ⌣ one నూటిలో తొంభై తొమ్మిదో దిఒక టి కాకక డాపటిది. nothing ⌣ this యిది గాక వు రేమిన్ని లేదు. I know nothing ⌣ this యింతకు మించ నేనేమియెరగను. I cannot ⌣ be astonished at your conduct నీవుచేసినదానికి నేనుఆశ్చర్య పడవలసిందే గాని వేరే లేదు. all ⌣ he వాడుతప్ప కడమఅందరున్ను. he did not come ⌣ just now యిదివరకున్ను రాలేదుయిప్పుడే వచ్చినాడు. he arrived ⌣ yesterday వాడు నిన్న నే వచ్చి చేరినాడు. who knows ⌣ they are brothers వాండ్లుఅన్న దమ్ములేమో. he was no sooner dead but they carried him away చావగానే వాన్నియెత్తుకొనిపో యినారు. ⌣ for him I should have died వాడు లేకుంటే, or లేకపోతె నేనుచత్తును. ⌣ yet అయి నప్పటికిన్ని, అయినా. who is a liar ⌣ he that denieth that JESUS is the CHRIST? ఆయన దేవు డు కాడన్న అబద్ధికుడే అబద్ధికుడు. 1 John 2. 22.

Butcher, bŭt′chĕr, *n. s.* కటికవాడు, కసాయివాడు. he is a perfect ⌣ i. e. he is cruel ఘరమఘం డాలుడు. Butcher's meat కసాయివాడుఅమ్మే మాంసము, (యిందువల్లకచ్చులుగాని చేపలుగాని కాదనిభావమౌతున్నది.)

To Butcher, bŭt′chĕr, *v. a.* గొడ్డువలెచంపుట, ఘ ట్రాయముగాచంపుట, వధచేయుట.

Butcher bird, *n. s.* (the hargila or adjutant) బె గ్గురుకొంగ అనేపక్షి. [యబద్ధ.

Butchered, *adj.* కసుట్రాయముగాచంపబడ్డ, వధచే

Butchery, *n. s.* కటికతనము, వధ, హత్య, సంహార ము. at night a dreadful ⌣ took place రాత్రివ కఅఘోరమైనహత్యజరిగినది. or butcher, s shop కసాయివాడిఅంగడి.

Butea, *n. s.* the name of a tree మోదుగచెట్టు, కిం శుకము. (it has a bright scarlet flower.)

Butler, but′lĕr, *n. s.* బొట్లరు, వుగ్రాణమువాడు, అన్నపానాదులు విచారించేపెద్దమనిషి, సారా యికొట్టుమీదవుండేవాడు.

Butt, butt, *n. s.* of a gun తుపాకియొక్క కుందా. or mark గురి లక్ష్యము. he is the ⌣ of misfortune ఆపదకు ఆలయమైనవాడు, పాత్రమైనవా డు, యిరవైనవాడు. he was made the ⌣ of ridicule or he was their ⌣ వాన్ని యెగతాళిచేసినారు. of a spear కుప్పె, అనగా యీటెకర్రయొ క్క అడుగుకుప్పె. the back end of a Beam పిరు దు, అనగా దూలముయొక్క వెనకటికొన. or a cask నూటయిరువైయారుగాలములు పట్టేపీపాయి. or measure యెనిమిదిమణుగులు, దీన్ని సాగరమంటా రు. In tumbling down he came full butt against me కాలుజారినామీదవచ్చిపడిపోయినాడు.

To Butt, butt, *v. a.* కుమ్ముట, కొమ్ములతోపొడుచుట, ఢీకొట్టుట. the goat butted at me మేకకుమ్మవచ్చి నది. the goat butted him into the ditch ఆమే కవాన్నిపొడిచికాలవలోతోసినది. many roads ⌣ down upon this యీఘాటుకు శానాదోవలుఅడ్డము వస్తవి. [కుప్పె.

Buttend, *n. s.* of a spear. యీటెయొక్క అడుగు

Butter, but′tĕr, *n. s.* వెన్న. a pat of ⌣ వెన్నముద్ద. melted or clarified ⌣ (ghee) నెయ్యి, ఘృతము. or flattery ఉబ్బసింపు, యిచ్చకము, ముఖస్తుతి.

To Butter, but′tĕr, *v. a.* వెన్నపూయుట. buttered bread వెన్నపూసినరొట్టె.

Butter boat, *n. s.* ఒకతరహాగిన్నె.

Buttercup, *n. s.* ఒకతరహాపుష్పము. [కచిలక.

Butterfly, but′tĕr-flȳ, *n. s.* ఆకుచిలక, సీతాకో

Buttermilk, but′tĕr-milk, *n. s.* మజ్జిగ.

Butterpot, *n. s.* వెన్నపెట్టేఒకతరహాగిన్నె.

Butter-teeth, *n. s.* ముందుపండ్లు, మునిపండ్లు.

Butterwoman, *n. s.* గొల్లది.

Buttery, but′tĕr-y, *n. s.* వుగ్రాణము, ఆహారము లుపెట్టేవుగ్రాణము.

Buttery, but′tĕr-y, *adj.* greasy జిడ్డైన.

Buttock, but′tock, *n. s.* ముడ్డి, పిరుదు, పిర్ర. the buttocks నితంబము, శ్రోణి.

Button, buttn, *n. s.* బొత్తాము, గుండీ, or bud మొగ్గ.

To Button, buttn, *v. a.* బొత్తాముతగిలించుట, గుం డితగిలించుట. he buttoned his coat చొక్కాయబొ త్తాములనుతగిలించుకొన్నాడు. unbuttoned బొత్తా ములుతీసివేసిన. he unbuttoned his coat చొక్కా యగుండీలనుతీసివేసినాడు.

Buttonhole, buttn'hōle, *n. s.* బొత్తాములుతగిలించే రంధ్రము.

Buttress, but'tress, *n. s.* అండగోడ,ముట్టుగోడ.[స.

Butyraceous, bū-ty-rā'shus, *adj.* ఘృతసంబంధమైన

Buxom, bux'om, *adj.* ముద్దుగావుండే, రసికత్వముగల. a ~ lass సొగసైనకడుచు.

Buxomness, *n. s.* శృంగారత, రసికత, ఉల్లాసము.

To Buy, bȳ, *v. a.* కొనుట, కొనుట. I bought him off లంచమిచ్చివాణ్నితప్పించినాను. they bought over my witnesses నాసాక్షులనులంచమిచ్చిలోకరచుకొన్నారు.

Buyer, bȳ'ěr, *n. s.* కొనేవాడు.

Buzz, buzz, *n. s.* ఝుంకారము, ఝుంఅనడము. the ~ of bees తేనెయీగలఝుంకారము. a whisper గుసగుస. of a crowd గొలగొల, కలకలము. Report వదంతి.

To Buzz, buzz, *v. n.* ఝుంకారముచేసుట, ఝుంమనుట, దోమలుకూసుట.

To Buzz, buzz, *v. a.* to spread వ్యాపింపచేసుట. రట్టుచేసుట,రవ్వచేసుట. they buzzed this through the town దీన్నిపూరంతారట్టుచేసినారు, ప్రసిద్ధము చేసినారు; వి త్తినారు.

Buzzard, buz'zard, *n. s.* ఒకతరహాగూళి, యిదిశవము మన్నుమలమునున్నుతినేటిది. a mean sort of hawk ఒకతరహాదిక్కుమాలినడేగ. or a dunce మూఢుడు, జడుడు, శుంఠుడు.

Buzzed abroad, *adj.* రట్టుచేయబడ్డ, రచ్చైన, వదంతిగావుండే, ప్రచురముచేయబడ్డ.

Buzzing, *n. s.* ఝుంకారము, ఝుంమనడము.

By, bȳ, *prep.* వల్ల, చేత, నుంచి, గుండా, ద్వారా, దగ్గర, ఒద్ద, చొప్పున, ప్రకారము. It was five feet ~ three అదిపొడుగు అయిదు అడుగులువెడల్పు మూడు అడుగులువుండెను. he multiplied the number by four ఆసంఖ్యనునాలుగింటగుణించినాడు. ~ whom is this poem, ~ Valmīke యీకావ్యముయవరుచెప్పినది, వాల్మీకిచెప్పినది. Take warn ~ him వాడిగతిచూచినీవుజాగ్రతగావుండు. he was sitting ~ her దానివద్దకూర్చుండినాడు. the money I have ~ me నావద్దవుండేరూకలు. I came ~ his house వాడియింటిమీదుగా వస్తిని. he went ~ me నేనుయిక్కడవుండగాయిట్లాపోయినాడు. he was ~ birth a bramin వాడుజన్మతః బ్రాహ్మణుడు. he took me ~ the hand నాచెయ్యి పట్టుకొన్నాడు. he pulled the cow ~ the tail ఆయావునుతోకపట్టియీడ్చినాడు. he effected this ~ stratagem దీన్నిఉపాయముమీదసాధించినాడు. I effected this ~ means of my brother దీన్నినాయన్నకుండానెరవేర్చితిని. he entered ~ force బలాత్కారముగాచొరబడ్డాడు. ~ our law he must die మనచట్టప్రకారమువాడుచావవలసినది. I called him ~ name వాణ్నిపేరుపెట్టిపిలిచినాను. I know him ~ name వాడిపేరుమట్టుకునాకుతెలుసును. his brother ~ name Ramaya రామయ్యఅనేపేరుగలవాడిఅన్న.he sent the letter ~ post ఆజాబునుతపాలుమార్గముగాపంపినాడు. ~ what road will you go? నీవుయేత్రోవనపోదువు.will you go ~ water or ~ land? నీళ్లమీదపోతావా లేకగట్టుమార్గముగాపోతావా. the cloth dried ~ the heat యెండకుబట్టఆరినది. I came here ~ his desire అతనిప్రుత్తర్వుప్రకారముయిక్కడికివస్తిని. she was with child ~ him అదిఅతనికిగర్భమైనది. I swear ~ thee నీయాన, నీతోడు. he swore ~ God he would do this దీన్నిచేస్తాననిదేవుడిమీద ఒట్టుపెట్టుకొన్నాడు. he cursed me ~ his gods నాదేవతలునిన్నుచెరుపుదురుగాకఅన్నాడు. (1 Sam. XVII. 43.) It will be finished ~ (or before) the end of the month యీనెలతీరికముగుసును. ~ the time you arrive నీవుచేరేటప్పటికి. I made the box ~ the pattern ఆపెట్టెను మాదిరిప్రకారము చేసినాను. he drank the water ~ measure వాడునీళ్లనుకొలతగాతాగినాడు. he fell ~ the sword కత్తినరుకుబడిచచ్చినాడు. he fell by me నాచేక్కనపడ్డాడు. by writing to him వాడికివ్రాసినందున. ~ day light పగటు. he entered ~ day light పగలువచ్చినాడు. ~ design ప్రయత్నపూర్వకముగా. he came ~ night రాత్రివచ్చినాడు, వచ్చిచేరినాడు. ~ night fall the people had all arrived సాయంకాలానికి అందరువచ్చిచేరినారు. they will have arrived ~ this or ~ this time వాండ్లీయీ

వేళకుచేరివుందురు. — profession he is a carpenter వాడికివృత్తివడ్లకని. — reason of these debts యీఅప్పులవల్ల. — all means అన్నివిధాల, ముఖ్యముగా. — all the circumstances అన్నివిధాల. day — day దినక్రమేణ, దినానికిదినము. he comes there day — day ప్రతిదినముఅక్కడికి వస్తాడు. Two — two యిద్దరిద్దరుగా, రెండేసిగా. they arrived one — one ఒకడొకడుగావచ్చిచేరి రి. Let them go one — one వాండ్లనుఒకరొకరిగాపోనియ్యి. little — little కొంచెముకొంచెముగా. step — step అడుగడుగున. step — step or — degrees he became a learned man వాడు క్రమేణపండితుడైనాడు. month — month they receive their wages నెలనెలకుజీతముతీసుకొంటారు. he wrote it down word — word మాటకుమాటవ్రాసుకొన్నాడు. they were reckoned — thousands వేలతరబడిగాయెంచబడ్డవి. We must do as we would be done — ఒకరుమనకు చేయవలెననియెట్లాకోరుతామోమనమున్ను ఒకరికి అట్లాచేయవలసినది. — chance I saw him ఆకస్మికముగా అతణ్ణిచూస్తిని. he was — himself వాడుఒంటిగావుండెను. I came — myself నేను ఒంటిగావస్తిని. he is older than me — four years నాకంటేవాడునాలుగేండ్లుపెద్ద. they are brothers and — consequence they must know each other వాండ్లుఅన్నదమ్ములుఅయినందువల్లనకరినొకరుయెరిగివుండవలసినది. he got it — heart అదివాడికి కంఠపాఠముగా వచ్చును, ముఖస్థము గావున్నది. — right he would be king న్యాయప్రకారమువాడురాజుకావలెను. — turns మార్చిమార్చి. — my watch it is four నాగడియారప్రకారమునాలుగుగంటలు. — this time twelve months యిదిమొదలుకొనిసంవత్సరములోగా. at a house hard — నిండాసమీపముగావుండేయింటిలో this is harder — far దానికంటేయిదినిండాప్రయాస. I will stand — you నీకునేనువున్నాను.

By, bȳ, *adv.* దగ్గర, సమీపాన, కడగా. were you — at the time? నీవుఅప్పుడువుంటివా. I was — నేనుదగ్గరవుంటిని. how did you come — this? యిదినీకుయెట్లావచ్చినది. the time is gone — సమయముమించిపోయినది. to lay — దాచిపెట్టుట, యెత్తిపెట్టుట. they set him — అతణ్ణివుపేక్షచేసినారు. put it — దాచిపెట్టు. — and — కొంతసేపటిలో, కాస్తతాళి, తరువాత.

By-blow, *n. s.* మరుగుదెబ్బ, దొంగదెబ్బ, అనగా దొంగతనముగాపుట్టినబిడ్డ. [టలు.

By-by, *n. s.* (bullaby) జోజో, చిచ్చి, లాలి, అనేమాటలు.

By-corner, *n. s.* ఒకమూల, దాగేస్థలము.

Bye, *adj.* మరుగైన. by a — way మరుగుదారిన. by the — ఓహో నాకుజ్ఞాపకము వచ్చినది.

Bye-ends, *n. s.* దొంగయుక్తి, స్వలాభము, స్వప్రయోజనము. [ములో.

By-gone, *adj.* గతించిన. In — times గతించినకాల

By-lane, *n. s.* ఒకమూలవుండేసందు, గొంది.

Bylaw, bȳ'lâ, *n. s.* వారివారిలోవుండేసంప్రదాయము, నిబంధన, ఆచారము, వాళ్లి, సాంగ్యము, కట్టుబాటు.

By-path, *n. s.* అడ్డదోవ, మెడదారి, దొంగదోవ.

By-play, *n. s.* కపటము, కుత్సితము, కుయుక్తి. In this letter he made some — యీజాబులోకొంత అన్యాపదేశముగావ్రాసినాడు.

By-road, *n. s.* అడ్డదోవ, మరుగుదారి, దొంగదోవ.

By-room, bȳ'rûm, *n. s.* మరుగుగావుండేఅర, దొంగఅర.

By-stander, bȳ'stand-ĕr, *n. s.* దగ్గరవుండేవాడు, ప్రక్కనవుండేవాడు, సాక్షి. or others పరులు, లోకులు, మధ్యస్థులు.

By-street, *n. s.* ఒకగొందిలోవుండేవీధి.

By-way, *n. s.* అడ్డదోవ, మరుగుదారి, దొంగదోవ.

By-word, bȳ'wurd, *n. s.* సామెత, పాడుపుడుమాట. Tippoo has become a — among Hindus for a tyrant హిందువులలోక్రూరుడుఅనడమునకుటిప్పు అనిపేరుఅయిపోయినది, అనగాయీడురెండోటిప్పు అంటేక్రూరుడనిభావము.

C. అనగా Christ. BC. అనగా Before Christ క్రీస్తుపుట్టకమునుపు.

Cab, cab, *n. s.* i. e. Cabriolet ఒకతరహాఒంటిగుర్రపుబండి. or measure శేరెడు, యిదియింగ్లీషుశబ్దము కాదు, బైబిలులోమాత్రముప్రయోగించబడివున్నది.

Cabal, ca-bal', *n. s.* జందుకట్టు, కుట్ర, దురాలోచన. they joined in one — వాండ్లందరున్ను ఒకచెయ్యిగావుండిరి.

To Cabal, ca-bal′, *v. n.* కుట్రచేసుట, దురాలోచన చేసుట.

Cabala, *n. s.* or Cabalas, the Jewish secret art యహూదివాండ్లలో పరంపరాగతమైతిహాసేసిముచ్చు ఆము, పరంపరగావచ్చేగుప్తమైనవిద్యాము.

Cabalist, cab′al-ist, *n. s.* యహూదివాండ్లయొక్క గుప్తవిద్య తెలిసినపండితుడు, గుప్తమైనవిద్యలు తెలిసినపండితుడు.

Cabalistic, Cabalistical, cab-al-is′tic-al, *adj.* గుప్త, గుప్తమైన, గూఢార్థముగల, అతిమర్మమైన.

Cabbage, cab′bāge, *n. s.* కోసుకూర.

To Cabbage, cab′bāge, *v. a.* అపహరించుట, దొంగిలించుట, దర్జి కత్తిరించడములో గుడ్డ తునకలను దొంగిలించుట.

Cabin, cab′in, *n. s.* చిన్నగుడిసె, వాడలో ఒక అర. the state ~ వాడలో భోజనశాల.

Cabinet, cab′in-et, *n. s.* a set of drawers బీరువ, అల్మారా. or chamber శృంగారమంటపము. ~ council రాజుయొక్క అంతరంగసభ. the ~ మంత్రులు, అంతరంగులు. a ~ minister అంతరంగుడైనమంత్రి. ~ edition of a book చిన్నపుస్తకము ~ maker మచ్చుపైనవడ్లపని చేసేవాడు.

Cable, cāble, *n. s.* అమారు, లంగరుతాడు, మోకు, మనిషితొడలావంతతాడు. a chain ~ లంగరుతాటికి బదులుగా లంగరుకు వేసే యినుపగొలుసు. a leather ~ వారిగా. One cable's length అనగా 300 అడుగులు.

Caboose, *n. s.* (a fire place, a stove) కుంపటి. a cook room వంటయిల్లు, కుశిని.

Cabriolet, *n. s.* ఒకతరహా ఒంటిగుర్రపుబండి.

Cachew, *n. s.* or Cushoo-nut ముంతమామిడి, జీడిమామిడి. the kernals of the cushoo-nut ముంతమామిడిపప్పు.

Cachexiae, *n. s.* కన్నిపాతము, రాక్షిసోమాల.

To Cackle, cackle, *v. n.* కోళ్లుబాతులుఅల్లరిగాఅరుచుట, తెల్లవారిరుఘామునకూసేకూతకాదు. there were a dozen women cackling there అక్కడపదిమందిస్త్రీలు గొలగొలమాట్లాడుతూ వుండిరి. he will not stop his cackling వాడుఅరవడముమానడు.

Cackle, cackle, *n. s.* కూత, అరవడము.

Cacophony, ca-cof′ō-ny, *n. s.* వ్యంగ్యమైనధ్వని, అపశబ్దము, అపస్వరము.

Cacodemon, *n. s.* దుష్టభూతము, ప్రేతము, పిశాచము, దయ్యము. [ద.

Cactus, Indicus, the prickly pear &c. నాగజెముడు

Cadaverous, ca-dav′ē-rus, *adj.* పీనుగముఖముపట్ల, నెత్తురువచ్చిన, పాశిన, పీనుగకంపుకొట్టే.

Caddy, or tea-caddy, *n. s.* శృంగారమైన తేయాకుపెట్టె.

Cadence, cā′dence, *n. s.* స్వరముయొక్క మూర్ఛన, అవరోహణము. or tone స్వరము, శయ్య. the ~ of this poem is very soft యీకావ్యముయొక్క శయ్య నిండామృదువుగావున్నది.

Cadet, ca-det′, *n. s.* దండువుద్యోగములో ప్రవేశించినదొరకొడుకు, ఫ్రెంచిభాషలో తమ్ముడు అనే అర్థము, యీయర్థముయింగ్లిషులో చెల్లదు.

Cadger, *n. s.* నాటుపురములో నుంచికోళ్లుమొదలైనవి తెచ్చిఅమ్మేకోమటివాడు. [న్యాయాధిపతి.

Cadi, cā′di, *n. s.* (meant for Kāzī.) కాజీ, తురక

Cadjan, *n. s.* (Indian word for palm-leaf) తాటాకు. Anderson's Tamil grammar says this word is probably of Portuguese origin.

Caduceus, *n. s.* పాశము. Mercury's wand or snaky staff దేవదూతయొక్క సర్పయుక్తమైనదండవిశేషము.

Cæsar, *n. s.* రోమనుదేశపుఒకరాజుపేరు. Cæsarian or Cæsarean operation గర్భిణియొక్క గర్భమును ఛేదించిబిడ్డను బయిటికితీసే శాస్త్రము.

Cæsura cē-sū′ra, *n. s.* ఛందశ్శాస్త్రములో, యతి, విశ్రమస్థానము. [సంధు. See Ceteris.

Cæteris paribus, ఉత్తరోత్తరసమములయినపక్షము

Caftan, caf′tan, *n. s.* తురకలువేసుకొనే ఒకతరహా శెల్లా. [పాయి.

Cag, cag, *n. s.* నాలుగైదుగాలములుపట్టేచిన్నపీ

Cage, cāge, *n. s.* పంజరము. for beasts బోను. they caught the tiger in a trap and kept him in a ~ ఆపులినిఒకబోనులోపట్టిమరిఒకబోనులో పెట్టి సాకినారు. [డుచుట.

To Cage, cāge, *v. a.* గూటిలోపెట్టుట, గూటిలోవి

Caisson, cās-sūn′, *n. s.* తుపాకిమందుతోనున్నగుండుతోనున్నునింపివుండేపెట్టె.

Caitiff, cā′tiff, *n. s.* దొంగ, దొంగగొడ్డు, హరంజాద, దౌర్భాగ్యుడు. where is the fox? have you found the ~? నక్కయెక్కడ, ఆదొంగగొడ్డుచిక్కినదా.

To Cajole, ca-jōle′, *v. a.* వంచించుట, మోసపుచ్చుట, బుజ్జగించుట, పుసలాయించుట.

Cajolery, *n. s.* వంచన, మోసము, బుజ్జగింపు.

Cake, cāke, *n. s.* ఫలహారము, పిండివంట, అపూపము, మిఠాయి. a ⁓ of wax మయినపు అడ. a ⁓ of copper రాగిబిళ్ల. a ⁓ of tamarind చింతపండు అడ. a ⁓ of colour వర్ణపుబిళ్ల, వర్ణపుఖడ్డి. oil ⁓ or linseed oil ⁓ గానుగపిండి the residue of the seed of the Bassia longifolia యిప్పపిండి. a ⁓ of cowdung పిడక. the blood formed a ⁓ over the wound ఆపుంటిమీద నెత్తురుగడ్డకట్టుకొన్నది, పక్కుకట్టుకొన్నది. or fool వెర్రిముఖము.

To Cake, cāke, *v. n.* పేరుకొనుట, ముద్దకట్టుకొనుట, గడ్డకట్టుకొనుట. [సారకాయబుర్ర.

Calabash, *n. s.* పెంకాయబుర్ర, దొన్నె. or gourd

Calacca, *n. s.* a fruit కలివెకాయ, కలివెపండు.

Calamanco, cal-a-mang′cō, *n. s.* ఒకతరహా కంబళి.

Calamine, cal′a-mīne, *n. s.* తుత్తునాగముచంటి ఒక లోహము, మయిలుత్తము. See Ainslie Vol: 1. p. 576. [ఘోరమైన, ఆపదైన.

Calamitous, ca-lam′i-tus, *adj.* దౌర్భాగ్యమైన, దుః

Calamity, ca-lam′i-ty, *n. s.* ఆపద, అపాయము, దౌర్భాగ్యము, యిడుము, గండము.

Calamus, cal′a-mus, *n. s.* sweet flag వస.

Calash, ca-lash′, *n. s.* ఒకతరహా చిన్నబండి.

Calathus, *n. s.* కలశము, దొన్నె.

Calcareous, cal-cā′rē-us, *adj.* నీరురయ్యే, భస్మమయ్యే, సున్నమయ్యే. ⁓ particles నీరురు, భస్మము.

Calcedony, *n. s.* మెర్రస్ఫటికము.

Calcination, cal-ci-nā′shon, *n. s.* భస్మముకావడము, సున్నముకావడము, నీరురుకావడము. by ⁓ the stone became lime రాయికాలినీరురైసున్నమైనది. [సుట, సున్నముచేసుట.

To Calcine, cal-cīne′, *v. a.* Calcinate భస్మముచే

To Calcine, cal-cīne′, *v. n.* భస్మమౌట, సున్నమౌట.

To Calculate, cal′cū-lāte, *v. a.* లెక్కబెట్టుట, ఎంచుట, గణించుట. or to suppose తలుచుట, ఎంచుట. I calculated on your going there నీవుఅక్కడికిపోయినావనుకొన్నాను. you may safely ⁓ upon getting this యిదిదొరుకుననినీవుస్థిరముగానమ్మవచ్చును. this behaviour is calculated to displease them యీనడతవాండ్లకుఅసహ్యముపుట్టడానకుయోగ్యముగావున్నది. this medicine is calculated to do you good యీమందునీకుఅనుకూలముచేయడానికితగివున్నది. this house is ill calculated for a school యీయిల్లుపళ్లకూటమునకుతగివుండదేదు.

Calculation, cal-cū-lā′shon, *n. s.* లెక్క, ఎన్నిక. or estimation మతింపు, ఎన్నిక, ఉద్దేశము.

Calculator, cal′cū-lāt-or, *n. s.* ఎంచేవాడు. he is an expert ⁓ వాడుబాగాతీరినగణికుడు.

Calculous, cal′cū-lus, *adj.* రాళ్లసంబంధమైన. ⁓ secretions సంభవించినరాయి, అనగామూత్రద్వారములోఅడుచుకొనేరాయి.

Calculus, *n. s.* the disease మూత్రకృచ్ఛ్రరాయి. in mathematic మహాగణితములోవచ్చేఒకవిధము.

Caldera, *n. s.* (Pandanus Odoratissimus, a very common plant) కేతకి, మొగలిచెట్టు. of which the female is గొజ్జంగి. [ప్పెర, కడాయి, అండా.

Caldron, cal′dron, *n. s.* పెద్దకాచేబాన, కాగు, కొ

Caledonia, *n. s.* Scotland అనేదేశమునకుకావ్యనామము. [స్కాటులండుదేశస్థుడు.

Caledonian, cal-ē-dōn′yan, *n. s.* A Scotchman

Calender, cal′en-dĕr, *n. s.* పంచాంగము. a list of criminals ఖైదీలపట్టీ. or mercer పట్టుఅమ్మేవర్తకుడు. or Fakeer బైరాగి. [నచేసుట.

To Calender, cal′en-dĕr, *v. a.* సంకుచేసుట, ఘట్ట

Calends, cal′ends, *n. s.* రోమకదేశస్థులలోప్రతిమాసముయొక్కమొదటితేది.

Calenture, cal′en-tūre, *n. s.* ఒకతరహాజ్వరము.

Calf, câf, *n. s.* దూడ, ఆవుదూడ, గిత్త. a bull ⁓ కోడెదూడ. a buffalo ⁓ ఎనపదూడ. a cow in ⁓ చూటిఆవు. a book bound in ⁓ దూడతోలుతోజిల్దుకట్టినకాకితపుస్తకము. a blockhead జడుడు, తెలివిమాలినవాడు. ⁓ of the leg పిక్క, జంఘ.

Caliber, Calibre, cal′i-bĕr, *n. s.* కొల్లు, ప్రమాణము, అధికారము. of a cannon ఫిరంగిగొట్టికొలత. of superior ⁓ ఘనమైన. a man of superior ⁓ అంశపురుషుడు, మహాపురుషుడు. a man of that ⁓ ఆపాటివానివి, అంతటివాడు.

Calico, cal′i-cō, *n. s.* చీటిగుడ్డ. [ధిపతి.

Calif, Caliph, cā′lif, *n. s.* ఖలీఫ, తురకలలోసేనా

Caligraphy, ca-lig′ra-fė, *n. s.* ముక్తాఫలమువంటి అక్షరము, సొగసైన వ్రాలు.

Calipers, or Callipers, cal′li-pĕrs, *n. s.* ఫిరంగిగోరుకొలిచెకుంబాసు.

To Call, câll, *v. a.* పిలుచుట, కూసుట. to denominate పేరుపెట్టుట, అనుట, చెప్పుట. nothing took place that you could ~ injustice అన్యాయమన్నది యేమిన్ని సంభవించలేదు. what do you ~ this in Telugu? తెనుగులోదీనికిపేరేమి. the head farmers are called Reddis పెద్దకాపులు రెడ్లు అనబడుతారు. he calls me his mother వాడు నన్ను తల్లి అంటాడు. he brought me a jumkhan (as rug) as it is called జంబుఖానాలనే ఒకటి నాకు తీసుకొని వచ్చినాడు. he called me నన్ను పిలిపించినాడు, రప్పించినాడు. she called me names నన్ను తిట్టింది. he called a council about this యిందును గురించి సభ కూర్చి ఆలోచించినాడు. ~ him అతణ్ని రమ్మను, అతణ్ని పిలువు. he called for me నన్ను రమ్మని చెప్పినాడు. he called for the accounts లెక్కలు తెమ్మన్నాడు. he called a meeting సభ కూర్చినాడు. I ~ you to witness that he did this వాడు యీ పని చేసినది నీవు యెరిగివుండు, దానికి నీవు సాక్షి. the ship called at Madras on her way to Calcutta ఆ వాడ కలకత్తాకు పోవడములో చన్నపట్టణపు రేవుకు పోయినది. I called him back to life వాణ్ని మళ్ళీ బ్రతికించినాను. I will ~ for you at your house మీ యింటికి వచ్చి నిన్ను పిలుచుకొని పోతాను. to call for పిలుపించుట, తెమ్మని ఆజ్ఞాపించుట. he calls for you అతడు నిన్ను పిలుస్తాడు. he called for help రక్షించమని అరిచినాడు. he called the book in ఆ పుస్తకము మీద బరువెత్తి పెట్టి అణిగేటట్టు చేసినాడు. he called his debts in తనకు యివ్వవలసిన అప్పును వాండ్లువాండ్లు చెల్లించి వేయవలసినదని ప్రకటన చేసినాడు. to call in old coin పాత నాణ్యమును కరిగివేసుట. I called his account in question వాడి లెక్కను గురించి సందేహించినాను. when he was beaten he called out కొట్టేటప్పుడు అరిచినాడు. when I ~ this to mind నేను దీన్ని జ్ఞాపకము చేసుకొన్నప్పుడు. to call out in a duel కొట్లుకొని చత్తాము రమ్మని పిలుచుట. they called out upon him అతణ్ని కూకలు పెట్టినారు, చీవాట్లు పెట్టినారు. to ~ over or examine పట్టీప్రకారము ఝడ్తీ చూచుట. I called him to account for his conduct నీవు చేసిన పనికి సమాధానము చెప్పమని అడిగినాను. God called him to light దేవుడు వాణ్ని భూమిలో పుట్టించినాడు. I called him up వాణ్ని నిద్ర లేపినాను. I called the dogs off పయిబడకుండా కుక్కలను యివతలికి పిలిచినాను. they called upon him to do this దీన్ని చేయమని వాణ్ని వేడుకొన్నారు. I ~ upon you to answer this దీనికి నీవు జవాబు చెప్పవలసినది. I ~ upon or defy you to prove this దీన్ని నీవు రుజువు చెయ్యగలవా, దీన్ని నీవు రుజువు చెయ్యగలవా చూతాము. when you go there you had better call on my brother నీవు అక్కడికి పోతే, మంచిది మా అన్నను పోయి చూడు. I called upon God to help me నన్ను రక్షించుమని దేవుణ్ని ప్రార్థిస్తిని. to ~ upon (pay a visit) దర్శనమునకు పోవుట. I called upon him this morning నేడు తెల్లవారి అతని దర్శనమునకు పోయినాను. am I called upon to pay the money? ఆ రూకలను చెల్లించవలసిన భారము నాదా.

Call, câll, *n. s.* పిలుపు. I heard his calls వాడు కేకలు వేసి పిలవడము విన్నాను. or occasion అక్కర. you had no ~ to do this దీన్ని చేయడమునకు నీకు యేమి పట్టినది. or visit దర్శనమునకు పోవడము. he passed his morning in calls వాడికి తెల్లవారి అంతా దర్శనమునకు పోవడముతో సరిపోయినది. he came at a ~ పిలవగానే వచ్చినాడు. I made a ~ upon him for the money ఆ రూకలను యిమ్మని వాణ్ని తగాదా చేసినాను. these two birds have different calls యీ పక్షి కూత వేరు, ఆ పక్షి కూత వేరు. he went to obey a ~ of nature: or he went to the necessary మలబాధకు పోయినాడు.

Callat, cal′let, *n. s.* వేశ్య, లంజ.

Called, *adj.* పిలిచిన, పిలవబడ్డ.

Callender, *n. s.* See Callendar.

Calligraphy, *n. s.* అందమైన వ్రాలు, ముక్తాఫలము వంటి అక్షరములు.

Calling, câll′ing, *n. s.* పిలవడము. or employment వుద్యోగము, వృత్తి, పని.

Callipash, and Callipee, *n. s.* తాబేలుమాంసముతో చేసినఆహారములు.

Callipers, cal'li-pĕrś, *n. s.* వకతరహాభుంబాను.

Callipigis, Calipygis, నితంబిని, నితంబవతి.

Callosity, cal-los'i-ty, *n. s.* కాయ, కిణము, నొప్పి లేకుండాగడ్డగాకట్టుకొనివుండేమాంసము.

Callous, cal'lus, *adj.* కాయకాచిన, కొరడుబారిన. he is quite ⌣ వాడికెంత చెప్పినా సోకలేదు. they are quite ⌣ to all moral feeling వాండ్లునిర్దయాత్ములై నీతిదూరులైవున్నారు.

Callousness, *n. s.* కాయకాయడము, నిశ్చింతభావము, మొండితనము, మొద్దుతనము. from the ⌣ of the skin తోలుకాయకాచినందున.

Callow, cal'lō, *adj.* లేత, అనగారెక్కలుమొలవని, కూనఅయిన.

Callus, *n. s.* కాయ, కిణము, తోలుమీదకాచినకాయ, నొప్పిలేకగడ్డగాకట్టుకొన్నమాంసము.

Calm, câm, *adj.* still గాలిలేని. quiet శాంతమైన, నెమ్మది అయిన. It is very ⌣ to day నేడుగాలిలేకుండావున్నది. Then the sea was ⌣ సముద్రము అలలులేకనిశ్శబ్దముగావుండెను. when it grew ⌣ గాలిఅణిగినప్పుడు.

Calm, câm, *n. s.* గాలిలేమి. tranquillity శాంతము, నెమ్మది, నిమ్మళము. quiet అణుకువ, అమరిక. when it fell ⌣ గాలి అణిగినప్పుడు. we had storms and calms alternately మాకుప్రచండమైనగాలిన్ని ఆకు ఆడకుండా గాలినిలిచిపోవడమున్ను యిదివిడిస్తేఅది, అదివిడిస్తేయిదిగావుండెను.

To Calm, câm, *v. a.* to still శాంతిచేయుట, మాన్పుట. when the waves were calmed అలలుఅణిగినప్పుడు. he calmed her fears దానిభయమును శాంతిపరచినాడు. calm yourself శాంతితెచ్చుకో.

Calmly, câm'ly, *adv.* serenely గాలిలేకుండా. quietly నెమ్మదిగా, నిమ్మళముగా, శాంతముగా.

Calmness, *n. s.* గాలిలేమి. or quiet నెమ్మది, నిమ్మళము, శాంతము, దమనము. he received the news of their death with ⌣ వాండ్లుచచ్చినారనివిని పూరికె తొణకకుండావుండినాడు.

Calomel, cal'ō-mel, *n. s.* The native preparations of mercury are all different from calomel. One of them is రసభస్మము.

Caloric, ca-lor'ic, *n. s.* A term expressing heat ఉష్ణము, తాపమునకుమూలకారణము, అగ్నికర మాణువు. [కలగజేసే.

Calorific, cal-ō-rif'ic, *adj.* ఉష్ణకారకమైన, కాకను

Caltrops, cal'trops, *n. s.* ముళ్లురుముండ్లు, ముళ్లురుముండ్లవలెచేసిన వకతరహా ఆయుధము.

Calumniate, ca-lum'ni-āte, *v. a.* దూరుపెట్టుట, అపవాదవేయుట, నిందపెట్టుట.

Calumniator, ca-lum'ni-āt-or, *n. s.* దూషించేవాడు, దూరుపెట్టేవాడు.

Calumnious, *adj.* అపదూరైన, అపవాదమైన.

Calumniously, *adv.* అపదూరుగా, అపవాదముగా.

Calumny, cal'um-ny, *n. s.* అపవాదము, దూషణ, ఘాడి, కొండెము, నింద. this is a mere ⌣ పూరికె వకడిమీదదూషణగాకట్టివిడిచినమాటలు.

Calvary, *n. s.* క్రీస్తునుచంపినకొండ.

Calve, câve, *v. n.* ఈనుట, దూడవేయుట. it was calved there ఆదూడ అక్కడపుట్టినది. the elephant calved యేనుగపిల్లవేసినది. a buffalo that has calved యీనినబర్రె. a cow about to ⌣ యీనబోవుదలగావుండే ఆవు.

Calvin, *n. s.* క్రీస్తుమతములోవకగురువుపేరు. Calvinism అతనియొక్కమతముపేరు. Calvinist అతని మతస్థుడు, అతనిమతమును అవలంబించినవాడు.

Calx, calx, *n. s.* భస్మము, సున్నము.

Calyx, *n. s.* గిన్నె, పుష్పముకింద, అనగాపుష్పమువెనకవుండేపుష్పగర్భము.

Cambric, cām'bric, *n. s.* వకతరహానాణ్యమైనసన్నబట్ట, దీన్ని కేంబ్రిక అంటారు.

Came, past tense of the verb come వచ్చెను. See To Come.

Camel, cam'el, *n. s.* ఒంటె, లొట్టిపిట. [ను.

Camel's gall, a drug, పావుదారఅనే ఒకమందుదిను

Cameleon, Camelion, *n. s.* పూసరవెల్లి, తొండ, కృకలాసము, యీజంతువుకు గడియకు ఒకవర్ణముకలుగుతున్నది గనక he is as changeable as the ⌣ వాడికిగడియకువకగుణము, వాడిమాటనిలకడలేదు, అని అంటారు.

Camelopard, *n. s.* ఒంటెలొట్టిపిట అనే వకజంతువు, యిదియీదేశములోలేదు.

Cameo, *n. s.* ముద్రఆకారమైన రాతిబిళ్లలోమలిచిన, లేకపోగరకునిపలెఅచ్చులొత్తినరూపు.

Camera, *n. s.* A chamber గది, యిల్లు.

Camera-obscura, cam'ĕ-ra-ob-scū'ra, *n. s.* చీకటి యింటిలో బయిటివస్తువులుతల్లకిందులుగా ప్రతిఫలించడము, దృష్టివిద్యాసంబంధమైన యంత్రవిశేషము, అనగా పెద్దగవ్వ, లేక, తాబేలు ఆకారముగా వకగూజువున్నది, దానిమీదసూర్యకిరణములు ప్రకాశించినప్పుడు దాని యెదటవుండే అన్నివస్తువులు లున్నుతలకిందుగాదానియెదటప్రతిఫలిస్తున్నవి.

Camlet, cam'let, *n. s.* మేకబొచ్చున్ను పట్టున్ను కలిపినేసినవకతరహాగుడ్డ.

Camomile, cam'ŏ-mīle, *n. s.* చేమంతి, చామంతిపువ్వు, చామంతిపువ్వవంటిదిఅనవచ్చును.

Camp, camp, *n. s.* దండుదిగినస్థలము, శిబిరము. they went out to battle and returned to ⌣ యుద్ధమునకుపోయివచ్చి శిబిరమునకువచ్చిచేరిరి. we left our ⌣ at sun set అస్తమానవేళ దండుదిగివుండే స్థలములోనుంచిబయిలుదేరినాము. the soldiers pitched their ⌣ near the tank కుంటదగ్గరదండుదిగినది, మొకాముచేసినది.

Campaign, cam-pān', *n. s.* a large plain బహుదండమైనబయిలు, మైదానము. season of war దండుబైలుదేరియుద్ధముమీద వుండేమాసములు, దండయాత్ర, దాడి. I served three campaigns with him అతనితోకూడామూడుమాట్లుదండుకుపోతిని.

Campaigner, *n. s.* దండయాత్రచేసేవాడు. an old ⌣ అనేకదండయాత్రలుచేసినవాడు.

Camphire, cam'fir, *n. s.* కర్పూరము.

Camphorate, cam'fŏ-rāte, *n. s.* and *adj.* కర్పూరమయ్యము, కర్పూరయుక్తము.

Can, can, *n. s.* చెంబు, గిన్నె, చెయిపిడిగలపాత్ర.

Can, can, *aux. v.* గల. you ⌣ do so or you may do so నీవుచేయగలవు, నీవుచేస్తేచేయవచ్చును. how ⌣ he pay this? వాడుదీన్నియెట్లాచెల్లించగలడు. whom ⌣ I trust but thee? నిన్నుతప్పనేనుయెవరినినమ్మగలను. ⌣ they come? వాండ్లురాగలరా. I will do what I ⌣ నాచేతనయ్యేపనిచేస్తున్నాను. as much as they ⌣ వారిచేత అయినంతమట్టుకు, వారిశక్త్యానుసారము. ⌣ it be so? అదిఅట్లావుండునా. do what you ⌣ to assist him నీచేతఅయినమట్టుకువానికిసహాయముచెయ్యి. I cannot do it దాన్నిచెయ్యలేను. as I could not do it దాన్నిచేయలేకపోతినిగనుక. then he cannot be her brother అయితే వాడువానికి అన్నగా వుండ నేరడు. cannot you swim? యీదనేరవా,యీదలేవా,యీదచేతకాదా. cannot you pay the money రూకలనుచెల్లించలేవా. [మూక.

Canaille, ca-nālle', *n. s.* నీచులు, క్షుద్రులు, క్షుద్ర

Canal, ca-nal'. *n. s.* పెద్దకాలువ, తవ్వినయేరు, కోడు.

Canary, ca-nā'ry, *n. s.* యిదివకద్వీపముయొక్కపేరు. గనుకఆదేశపుసారాయికి Canary అనేఆదేశపుపేరేవచ్చినది. Canary-bird బంగారువర్ణముగా వుండేమధురస్వరముగలవకపక్షి. [ము.

Cancel, can'ĉel, *n. s.* కొట్టివేయడము, రద్దుచేయడ

To Cancel, can'ĉel, *v. a.* రద్దుచేసుట, కొట్టివేసుట, పాటాకొట్టుట. [ ] యీగుర్తుపెట్టుట. the order was cancelled ఆహుకుమురద్దుచేయబడ్డది. a cancelled leaf రద్దుఅయిపోయినకాకితము, తోసివేయబడ్డకాకితము.

Cancer, can'ĉĕr, *n. s.* in the Zodiac కర్కటరాశి. a disease పుట్టి, కొరుకు, పుండు. he has a ⌣ in his cheek వానికిదవడమీదపుట్టపెట్టింది, పుట్టవలెకురుపులేచింది.

Cancerous, can'ĉĕr-us, *adj.* కొరుకుసంబంధమైన, పుట్టసంబంధమైన. [నమైన.

Candent, can'dent, *adj.* ధావళ్యమైన, ప్రకాశమా

Candid, can'did, *adj.* నిష్కపటమైన, నిష్కళంకమైన, స్వచ్ఛమైన. this is my ⌣ opinion యిదినాస్పష్టమైనఅభిప్రాయము, తిరుగుళ్ళులేక నేనుచెప్పేమాట యిది. a ⌣ disposition సద్భావము. a man of ⌣ disposition సత్సంధుడు.

Candidate, can'di-dāte, *n. s.* వుమేదువారు, వుద్యోగముకోరేవాడు, అపేక్షించేవాడు. he was a ⌣ for the employment ఆవుద్యోగమునుకోరేవాండ్లలోవీడువకడుగావుండెను. those who are candidates for heaven ముక్తినిఅపేక్షించేవాండ్లు.

Candidly, can'did-ly, *adv.* నిష్కపటముగా, నిష్కళంకముగా, దాచకుండా. I ⌣ confess that I disapprove your conduct altogether నేనుదాచకుండాచెప్పుతున్నాను,నీనడకయెంతమాత్రమున్ను మంచిదికాదు.

Candied, *adj.* పిల్లితగలకుండాపంచదారతోపక్వముచేసిన. ⌣ sugar కలకండ,

Candle, can'dle, *n. s.* వత్తి, అనగా a wax ~ మైనపువత్తి. a tallow ~ కొవ్వుతో చేసినవత్తి. they were not fit to hold a ~ to him వాడికియోగ్యత నుచూస్తే వాడికిదుపాలుపట్టడానకు కూడావీండ్లు యోగ్యులుకారు.

Candle-light, *n. s.* దీపపువెలుగు.

Candlemass, *n. s.* రోమకాతోలిక్కువాండ్లలోనక పండగ పేరు, యిది ఫిబ్రవరినెల రెండోతారీఖునవ స్తున్నది.

Candle-stick, can'dle-stick, *n. s.* దీపస్తంభము, దీపపుశెమ్మె, మైనపువత్తులుంచేదిమ్మ.

Candour, can'dur, *n. s.* నిరశేత, నిష్కాపట్యము. he had the ~ to confess he was wrong తానుతప్పు చేసినట్టు నిరశేంగా ఒప్పుకొన్నాడు.

To Candy, can'dy, *v. a.* పండ్లుమొదలైనవాటిని చెడిపోకుండావుండేటట్టుచక్కెరతో పాకముచేయుట. sugar candy కలకండ.

Cane, cāne, *n. s.* బెత్తము, పేము. a ~ bottomed chair బెత్తముఅల్లినకురిచి. the bamboo ~ వెదురు. sugar ~ చెరుకు. a walking staff పూతకర్ర.

To Cane, cāne, *v. a.* బెత్తముతోకొట్టుట.

Canibal, *n. s.* నరమాంసమునుతినేవాడు.

Canibalism, *n. s.* నరమాంసభక్షణము.

Canine, ca-nīne', *adj.* కుక్కసంబంధమైన. the ~ species or race కుక్కలు. his ~ guide అతనికిదారిచూపేకుక్క. the ~ teeth కోరలు.

Canister, can'is-tĕr, *n. s.* డబ్బి, ముఖ్యముగాసీసముతోచేసిన వకతరహాచెప్పె, యిందులోతేయాకు, చక్కెర, తుపాకిమందుమొదలైనవాటిని వుంచుతారు. Canister-shot చిన్నగుండ్లనుపెట్టెలోవేసి కాల్చేదేటు, దీన్ని గ్రేప్‌షాట్ అని అంటారు.

Canker, cang'kĕr, *n. s.* an eating sore తినివేసేపుండు, కొరుకుడు, కుళ్లు. there was a ~ in the fruit ఆపండుకొంచెము కుళ్లివుండినది. grief is a ~ of the heart వ్యాకులముమనస్సును తెరిపివేస్తున్నది.

To Canker, cang'kĕr, *v. a.* తినుట. the worm cankers the flower పురుగుపుష్పములనుతినివేస్తున్నది.

To Canker, cang'kĕr, *v. n.* చెడిపోవుట, కుళ్లుట. a heart cankered with envy అసూయాగ్రస్తమైన హృదయము.

Cannibal, can'ni-bal, *n. s.* నరమాంసభక్షకుడు, నరమాంసమునుతినేవాడు. వకతరహాచేపలుచంపువాండ్లు. fish are cannibals పెద్దచేపలు చిన్నచేపలనుభక్షిస్తవి, అబలుల్ని బలులు, శిష్టులను దుష్టులు, శ్వకులభావి సోమభక్షణాః.

Cannibalism, *n. s.* నరమాంసభక్షణము.

Cannon, can'non, *n. s.* ఫిరంగి. Cannon-ball or Cannon-shot ఫిరంగిగుండు.

To Cannonade, can-non-āde', *v. a.* ఫిరంగులుకాల్చుట, అనగావకకోటమీదనైనా, శేకదండుమీదనైనా, పటిమీదనైనాఫిరంగులుకాల్చుట.

Cannot, can'not, *aux. v.* చేయచాలను, చేయలేను. చేయవల్లకాదు, మొదలైనవి. I ~ do it చేయలేను, అదినావల్లకాదు. I ~ do this యిదినాకువశముకాదు. He ~ be dead చచ్చివుండడు. they ~ be brothers వాండ్లు అన్నతమ్ములుకావడముశక్యముకాదు.

Canoe, ca-nûe', *n. s.* దోనె, యాతకాయ. a single ~ ముక్కదోనె. a double ~ సంగడి, vulgarly a Sangaree boat.

Canon, can'on, *n. s.* సూత్రము, వాక్యము, గురుసిద్ధాంతము, మరిన్నిగురుడు, ఆచారి. the holy ~ అనగా బైబిల్. "Canon Law is nothing; never having had any parliamentary ratification. This "Judge Blackstone has publickly declared." (See Rowland Hill's letter to David Simpson, in his Life, prefixed to his Plea for Religion.)

Canonical, ca- non' ic-al, *adj.* శాస్త్రానుసారి, ధర్మశాస్త్రప్రకారము, సిద్ధమైన, సూత్ర. (as apposed to తాంత్రిక apocryphal) ధార్మిక, ఆర్ష, శాస్త్రసిద్ధమైన. In ~ hours అప్పటిముహూర్తమునందు.

Canonically, ca-non'ic-al-ly, *adv.* శాస్త్రీయతః, శాస్త్రప్రకారము, [దుఆచారితోడుక్రైస్తవేషము.

Canonicals, ca-non'ic-als, *n. s.* పూజాసమయము

Canonization, can-ō-ni-zā'shon, *n. s.* వకడుచచ్చిన బదినములకువాడు అంశపురుషుడని కనుక్కొని తదారభ్యవాన్ని దేవుణ్ని గాపూజించవలెనని, నిర్ణయించడము, యిదిరోమకాథోలికులమతస్థులశాస్త్రదాయము.

To Canonize, can'ō-nīze, *v. a.* వాన్నిదేవుణ్నిగాపూజించవలెనని నిర్ణయించుట. See Canonization

Canonized, *adj.* దైవాంశముపొందిన. To canonize

అనేకూటచూచుకో. A ~ saint సిద్ధపురుషుడు, అంశపురుషుడు, సిద్ధస్త్రీ, దేవతలు అయినట్టుగా సిద్ధమైనపురుషులున్ను స్త్రీలున్ను, యిదిరోమన్ కేతోలిక్ మతములో కద్దు. Protestant మతములో లేదు. Hoosen and Hooseyn are canonized by the Musulmans తురకలు వీరిద్దరిని దేవాంశము నుపొందినట్టుఅనుకొంటారు. Sankarāchāri is canonized by the Bramins బ్రాహ్మణులుశంకరాచార్యులనుదేవత్వమునుపొందినట్టుభావిస్తారు. [ము.

Canonship, can'on-ship, *n. s.* యిదివకతరహోదూన్నో

Canopied, *adj.* కురాళీముకట్టిన. ~ with boughs శాఖాఛాదితమైన, కొమ్మలచేతకప్పబడ్డ.

Canopus, *n. s.* అగస్త్యనక్షత్రము. (Warren.)

Canopy, can'ō-py, *n. s.* కురాళీము, పందిరి, వితానము. in the ~ of heaven ఆకాశమునందు. there was a ~ of clouds over the hill మొయిలుకట్టినవి. a ~ of smoke ఆకాశమును ఆవరించుకొని యుండేపొగ.

Cant, cant, *n. s.* వరిభాష, పిత్తలాటకము, సాంకేతికశబ్దము, ముచ్చట, సుద్దులు, అనగాయిట్లు అనడమునకుతిరుమారిఘ అనడము; this is Vaishnava ~ రూపాయిఅనడమునకుబదులుగాబట్టుఅనడము this is shopkeeper's ~ యిదికోమటివాండ్ల యొక్క సాంకేతికభాష. The yoga sastram is mere ~ యోగశాస్త్రమంతావట్టిసుద్దులు. Or "whining pretension to goodness" (Johnson) మారీచము, యేమంటే తన దగ్గరభక్తిలేనిదైభక్తి వున్నట్టుకట్టేవేషము. In his Dictionary Johnson calls these words "mere cant": Laudanum, Fascines, Nervous, Fib, and the verb to Virgin. In the Preface to his Hymns, Wesley (Works, Vol. XIV. p. 353) says, "Here the reader will find no cant expressions." (Ainsworth explains it, Sermonis fictitii usurpatio.) [వేలాము.

Cant, cant, *n. s.* (or Auction, Johnson.) వేలము

To Cant, cant, *v. n.* or act hypocritically మారీచముగా చెప్పుట, యేమంటేపిత్తలాటకముచేయడము. a canting hypocrite వేషధారి, గుణములేనిదైగుణములున్నట్టుచేసేపిత్తలాటకము. Johnson (Boswell 15 June 1784, says Don't cant in defence of savages. Hudibras (1. 2. 258) says Armed, as heralds cant, and langued, Or, as the vulgar say, sharp fanged. [త్రిప్పుట.

To Cant, cant, *v. a.* or toss మొగరవేయుట, మొగ

Cantata, can-tā'ta, *n. s.* గీతవిశేషము, గంభీరగానము.

Canteen, *n. s.* దండులోసారాయి ఆహారము మొదలైనవి అమ్మే అంగడి. or large box భోషాణము. or vessel వక పెద్దచెంబు.

Canter, can'tĕr, *n. s.* అశ్వగమనములోవకభేదము.

Cantharides, can-thar'i-dēs, *n. s.* కుమారియొక్కమిణుకు, వకజాతిజోరీగ, దీన్నిచూర్ణముచేసిచిత్రమూలమువలెబొబ్బపొక్కడమునకుకట్టుతున్నారు.

Canticle, can'ti-cle, *n. s.* పాట, గీతము, కీర్తన, రాగము.

Canto, can'tō, *n. s.* ఆశ్వాసము, కాండ. [ము.

Canton, can'ton, *n. s.* తాలూకా, పరగణా, ఖండ

Cantoned, *adj.* గారీసన్ గా వుంచిన.

Cantonment, *n. s.* దండువాండ్లుదిగినయిండ్లు, శిబిరము, గారీసన్ గా చేసినస్థలము, శిపాయీలకొరకుకట్టినయిండ్లు.

Canvas, or, Canvass, can'vass, *n. s.* కిత్తాను, కితనారు, దీనితోవాడచాపలున్నుడేరాలున్నుచేస్తారు. the troops were under ~ అనగాడేరాలోవుండిరి. the ship was under ~ వాడచాపకట్టిపోతూవుండెను, మరిన్ని యీకితనారగుడ్డమీదపటములువ్రాస్తున్నారు, గనుక the glowing ~ అంటే దివ్యమైనచిత్రము. Or soliciting వకకార్యముకొరకుసమ్మతినిప్రార్థించుట, అనగా his ~ occupied four days నాలుగురోజులుమనుష్యులదగ్గరమనవిచేస్తూవుండినాడు.

To Canvass, can'vass, *v. a.* to examine విచారించుట, కోరుట. he canvassed the whole town యిల్లిల్లుతిరిగి వూరంతాతనపక్షముగా పలికేటట్టు కోరినాడు.

Cany, cān'y, *adj.* (consisting of canes) పేములమయముగావుండే. a ~ spot పేములుబలిసినస్థలము.

Canzonet, can-zō-net', *n. s.* వకతరహపదము.

Caout-chove, (or Indian Rubber) రబ్బరు, దీన్ని వకచెట్టుపాలుతో చేస్తారు.

Cap, cap, *n. s.* కుళ్లాయి, టోపి. or ferrule పొన్ను. or cover మూత. ~ of the knee మోకాలిచిప్ప. you see that the ~ fits you నువ్వుదీనిశాయలదొంగఅం

తెభుజములు తట్టిచూచుకొన్నట్టు నేను అన్నమాట కువాడికిరోషమువస్తున్నది.

To Cap, cap, *v. a.* పొన్నుకట్టుట. he capped the stick with brass ఆకర్రకువిత్తళిపొన్నుకట్టినాడు. to cap verses వకడుచెప్పినశ్లోకముయొక్కకొన అక్షరమునుమొదటగలశ్లోకమునుమరివకడుచెప్పడము.

Cap-a-pie, cap-a-pē′, *adv.* ఆకాలివరతలకముగా, నిలువెల్లా. he was armed ~ తలమొదలుకొని కాళ్లదాకాజీరాతొడుక్కున్నాడు.

Cap-paper, *n. s.* వకతరహాముతకకాకితము.

Capability, cā-pa-bil′i-ty, *n. s.* శక్తి, సామర్థ్యము, యోగ్యత. on observing the capabilities of the house ఆయింటియొక్కవైఖరినివిచారించగా.

Capable, cā′pa-ble, *adj.* సామర్థ్యముగల, శక్తిగల, త్రాణగల, తగిన, అర్హమైన. he is not ~ of doing so వాడుఅట్లాచేయగలవాడుకాడు. that ship is not ~ of containing 200 men ఆవాడయిన్నూరుమందినిపట్టదికాదు.

Capacious, ca-pā′shus, *adj.* విశాలమైన, గొప్ప. a man of ~ mind విశిష్టమైనబుద్ధిగలవాడు.

Capacity, ca-pac′i-ty, *n. s.* ability శక్తి, సామర్థ్యము, త్రాణ. or size విశాలత. from the ~ of the house ఆయిల్లువిశాలమైనందున. a ship of great ~ నిండావిశాలమైనవాడ. profession or occupation ఉద్యోగము, వృత్తి. or qualification యోగ్యత. this business is beyond his ~ యీపనివాడియోగ్యతకు మించివున్నది. I doubt his ~ for this business యీపనికివాడు అర్హుడు అనడానకునాకు అనుమానముగావున్నది. he was there in the ~ of a doctor వాడువైద్యవృత్తిలోవుండినాడు, వైద్యుడుగావుండినాడు.

Caparison, ca-par′i-son, *n. s.* గుర్రముయేనుగవీటియొక్క ఆభరణములు, వీటియొక్క అలంకారములు.

Caparisoned, *adj.* అలంకరించబడ్డ, శృంగారించబడ్డ, యిదియేనుగగుర్రమువీటినిగురించినమాట.

Cape, cāpe, *n. s.* నాలుకవలె సముద్రములోపారివుండేభూమియొక్కకొన. the ~ of Good Hope యిండియాదేశమునుంచి సీమకుపొయ్యేదోవలోవుండేదకన్నూరు. ~ of a coat కోటుతో కలిపినట్టుమెడచుట్టూరుకుట్టివుండే నాలుగువేళ్లగుడ్డ. a coat of four capes వీపులోవకటికిందవకటినాలుగునరకులుగా గుడ్డవిడిచికుట్టినచొక్కాయి.

Caper, cā′pĕr, *n. s.* దుముకు, గంతు. capers or jumps దుముకులు, తాండవము. a sort of berry వకతరహాకాయ, దీన్నిపూరుగాయవేస్తారు.

To Caper, cā′pĕr, *v. n.* దుముకుట, తుళ్లుట, తాండవమాడుట.

Capias, cā′pi-as, *n. s.* వకతరహావారంటు.

Capillary, cap′il-lar-y, *adj.* సన్నమైన, సూక్ష్మమైన, వెంట్రుకవంటిది.

Capital, cap′i-tal, *adj.* excellent దివ్యమైన, ఘనమైన. a ~ letter పెద్ద అక్షరము. or mortal ప్రధానమైన. ~ punishment ఉరితీయడము, చంపడము. a ~ offence మనిషిచావవలసినకర్మము, ఖూనిపనివగైరా.

Capital, cap′i-tal, *inj.* శాబాసు, భళిభళి, మహామంచిది.

Capital, cap′i-tal, *n. s.* a city రాజధాని, ముఖ్యమైనవూరు, పట్టణము. wealth, stock, ధనము, భండారము, మూలధనము. his name was printed in capitals వాని పేరు పెద్ద అక్షరములతో అచ్చువేయబడ్డది.

Capitalist, *n. s.* భాగ్యవంతుడు, ధనికుడు.

Capitally, *adv.* ఘనముగా, దివ్యముగా. he was ~ convicted వాన్నిఉరితీసేలాగునతీర్పు అయినది.

Capitation, cap-i-tā′shon, *n. s.* ఖానెషుమారి, ప్రజాసంఖ్య. or yearly tax levied తన్ను.

Capitol, cap′i-tol, *n. s.* రోమంచేశమందుపెద్దవకబురుజు, అందులోవుండేదేవస్థానము.

To Capitulate, ca-pit′ū-lāte, *v. n.* రాజీపడుట, ఓడిపోయిబతికేమాటలుకొనుట, కౌలుచేయడము.

Capitulation, ca-pit-ū-lā′shon, *n. s.* కౌలు, రాజీలు, ఓడిపోవడము.

Capivi, *n. s.* (a drug) వకదినుసుపేరు, చలవమిరియాల్బణము.

Capon, cāpn, *n. s.* కబాతుకోడి.

Caprice, ca-prēce′, *n. s.* చలచిత్తత, దిగ్భ్రమ, పిత్తో,

Capricious, ca-prish′us, *adj.* చలచిత్తమైన, నిలకడలేని, నమ్మరాని, సాహసమైన, నియమములేని.

Capriciously, *adv.* చలచిత్తముగా, అనియమముగా.

Capriciousness, *n. s.* చలచిత్తత, చంచలభావము.

Capricorn, cap′ri-côrn, *n. s.* మకరరాశి, మకరి.

Capsicum, *n. s.* మిరపకాయ. [పడుట.

To Capsize, *v. n.* కుమ్మరిల్లిపోవుట, తలకిందులుగా

To Capsize, *v. a.* కుమ్మరించివేయుట, తలకిందులుగా చేయుట. [టుండుకుపుండేయంత్రము.

Capstan, cap′stan, *n. s.* వాడలలో లంగరుత్రా కియ్యాడ్చే

Capsular, cap′shŭ-lar, *adj.* కోశవత్తు, తిత్తివంటిది.

Captain, cap′tin, *n. s.* అధికారి, పెద్ద, నాయకుడు ప్రధానుడు, కప్తాను, సర్దారుడు. ⌣ of a ship వాడమాల్లించేమరకాడు, వాడంగి. Captain General సేనాపతి. the ⌣ of the robbers దొంగల పెద్ద.

Caption, cap′shon, *n. s.* పట్టుకోవడము.

Captious, cap′shus, *adj.* లేనిపోని ఆక్షేపణలుచే సే, పకులాడే, చిటికిమాటికికోపగించే. a ⌣ fool మూర్ఖుడు. [రక.

Captiously, *adv.* నిర్హేతుకముగా ఆక్షేపించే,వ్రా

Captiousness, *n. s.* పకులాట, ఆక్షేపించేభావము, వ్రకత. [లపించుట, మోహముకొలుపుట.

To Captivate, cap′ti-vāte, *v. a.* వశముచేయుట, వ

Captivated, *adj.* భ్రమపడ్డ, మోహవశుడైన, వలపు కొన్న. he was quite ⌣ మోహపడ్డాడు, వలపు కొన్నాడు.

Captivating, *adj.* మనోహరమైన, ముద్దుగావుండే.

Captive, cap′tive, *n. s.* దాసులు, బద్ధులు, ఖైదిలు. he took them ⌣ చిక్కించుకొన్నాడు, పట్టుకొన్నాడు. he was taken ⌣ చిక్కినాడు, వాండ్లకు పట్టుబడ్డాడు.

Captivity, cap-tiv′i-ty, *n. s.* దాస్యము, చెర, ఖైదిగావుండడము. [వాడు.

Captor, cap′tor, *n. s.* జయించినవాడు, పట్టుకొన్న

Capture, cap′tūre, *n. s.* జయము. after their ⌣ వాండ్లుపట్టుబడ్డతర్వాత. after he made his ⌣ జయించినతర్వాత, పట్టుకొన్నతర్వాత.

To Capture, cap′tūre, *v. a.* జయించుట, పట్టుకొనుట, చిక్కించుకొనుట.

Capuchin, cap-ū-shēn′, *n. s.* a kind of friar రోమను మతములో వకతరహాసాధివి, సన్యాసులలో భేదము. a woman's cloak స్త్రీలుతొడుగుకొనేవకతరహావేషము.

Caput mortuum,′ *n. s.* భస్మము, పిప్పి, ఉచ్ఛిష్టము, కడికిమిగిలినది.

Car, câr, or Carriage, *n. s.* వకతరహాబండి, రథము. the ⌣ festival రథోత్సవము.

Carabine, câr′bīne, *n. s.* పొట్టితుపాకి.

Carat, car′at, *n. s.* రత్నములనాణ్యమైనతరిమాణవిశేషము, నాలుగు గురిగింజలయెత్తు, శతమానము.

Caravan, car-a-van′, *n. s.* యాత్రికులసమూహము, పథికులు, తండా, బిడారు. or waggon పెద్దబండి.

Caravansary, car-a-van′sa-ry, *n. s.* సత్రము, చావిడి.

Caraway, car′a-wā, *n. s.* సోపు, సోపువంటివకరకరకావిత్తులు.

Carbine, câr′bīne, *n. s.* చిన్నతుపాకి. [పు సవారు.

Carbinier, căr-bi-nēr′, *n. s.* చిన్నతుపాకి వేసేతురు

Carbon, *n. s.* బొగ్గు, లేక బొగ్గుయొక్క సారము.

Carbonic, *adj.* బొగ్గుసంబంధమైన. Carbonic acid దానియొక్క ద్రావకము. Carbonic acid gass దానియొక్క పొగ.

Carbonite, *adj.* బొగ్గుద్రావకముకలిసిన.

Carboy, *n. s.* కన్నురుపోసేపెద్దబుడ్డి, సీరువు, కూజా.

Carbuncle, câr′bung-cle, *n. s.* సూర్యకాంతము, మాణిక్యములలో వకభేదము. the tumour రాచపుండు. [పుండుగల.

Carbuncled, *adj.* రత్నాలుచెక్కిన. diseased. రాచ

Carcanet, câr′ca-net, *n. s.* కంటె, సరిపెణ, కంఠభూషణము.

Carcase, Carcass, câr′cass, *n. s.* పీనుగ, శవము. the flesh of an entire ox తలతోక కాళ్లుతోలువినాయించిన పకమాంసమున్నయొముకలున్న. the ⌣ of the deer weighed ten pounds, and the offal weighed eight pounds మృగముయొక్క కాళ్లు తలతోక తోలుయెనిమిది పౌనులు వుండినవి, కడమ మాంసమున్నయెముకలున్న పది పౌనులువుండినవి. phrase for the body దేహమనడమునకుయెగతాళిగా carcass అంటారు. the skeleton of a house కట్టికట్టకవుండేయిల్లు, పనిసరితీరకవుండేయిల్లు.

Card càrd, *n. s.* నాలుగు అయిదువకటిగాఅంటించిన కట్టకాకితము. used in games చీట్లు, ఇస్పేటు కాకితాలు. they were playing at cards వాండ్లు కాకితాలు ఆడుతూవుండిరి. he has played his cards well వాడు బాగానేజయించినాడు. a visit-

ing ~ వకదొరదర్శనమునకుపోయినప్పుడు ఆయన యింట్లో లేనిశుక్కమందు తానువచ్చిపోయినట్టు తెలిశేలాగునయిచ్చిపొయ్యేచీటి. a ~ or teazle కుంచె, కురుముదువ్వెన, యీదువెన్నతో గొర్రెబొచ్చును చక్కపెట్టుతారు. or advertisement ప్రకటన, చాటింపు, యిస్తేహారు.

To Card, câ̂rd, *v. a.* యేకుట, ఏకుట.

Cardamoms, *n. s.* యేలకులు.

Cardinal, câr'di-nal, *adj.* ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన. ~ points ముఖ్యమైనదిక్కులు, అనగా ఉత్తరదక్షిణ తూర్పుపడమరదిక్కులు. ~ numbers వకటి, రెండు, మూడు మొదలైనవి, అయితే first, second, third మొదలైనవి ordinal numbers అనబడుతవి.

Cardinal, câr'di-nal, *n. s.* రోమనుమతములో ప్రధానగురువైనపోపుచేతికిందవుండేఅధికారి, పోపుచేతికింది, దిగ్గజములలోవకడు.

Care, cāre, *n. s.* (caution) ఎచ్చరిక, భద్రము, జాగ్రత. (charge) భారము, సంరక్షణ, విచారణ, వశము, కాపు. (oversight) కరాపరిక. they are my ~ వాండ్లునారక్షణలోవున్నారు. these children were under his fostering ~ ఆబిడ్డలువాడికరిపాలనలోవుండిరి. I commit this to your ~ దీన్నినీవశముచేస్తాను. (concern) చింత, విచారము, వ్యాకులము. grief కీడు, వ్యసనము. (heed or attention) కదిలము, జాగ్రత. If you do not take ~ you will be ruined జాగ్రతపడకుంటేచెడిపోదువు. Take ~! కరాకు, భద్రము, జాగ్రత. you must take ~ of the dog కుక్కకరవబోతుంది భద్రము, కుక్కనుజాగ్రతగా చూచుకో. when I go you must take ~ of my horses నేనుపోతే నాగుర్రాలను నీవు విచారించుకో, కరాపరిగించుకో. he looks ~ worn వాడిముఖముచూస్తేయెండగొట్టుకుడ్డట్టువున్నది.

To Care, cāre, *v. n.* చింతించుట, యెంచుట, విచారించుట, లక్ష్యముచేసుట. I do not ~ for it అదినాకుచింతలేదు, అదినాకువద్దు. he does not ~ for my orders నాఆజ్ఞలనులక్ష్యపెట్టడు. not caring for his oath వానిప్రమాణమునులక్ష్యము చేయక. people whom he did not ~ for వానికి యిష్టములేనివాండ్లు, కానివాండ్లు. what ~ I for him వాడునాకులక్ష్యమా. I did not ~ to tell him అదివాడితోచెప్పడానకునేనుయిచ్ఛించలేదు, అనగానేనుచెప్పలేదు. he did not ~ to go పొయ్యేటందుకువానికియిష్టములేదు, అనగాపోలేదు.

To Careen, ca-rēn', *v. a.* వాడఅడుగుపావిణికసిగశుభ్రముచేసుట.

Career, ca-rēr', *n. s.* పరుగు, గతి, నడత, గమనము. his ~ is run వానికాలమైపోయినది. during the whole of his ~ వాడుజీవించినకాలములోనంతా.

Careful, cāre'fŭl, *adj.* జాగ్రతగల, జాగరూకతగల, మెళుకువగల, యెచ్చరికగల. Be careful! భద్రము! జాగ్రత. [గా.

Carefully, *adv.* భద్రముగా, జాగ్రతగా, కదిలము

Carefulness, cāre'fŭl-ness, *n. s.* భద్రము, జాగ్రత, యెచ్చరిక. [లేని, నిశ్చింతఅయిన.

Careless, cāre'less, *adj.* అశ్రద్ధగావుండే, జాగ్రత

Carelessly, *adv.* అశ్రద్ధగా, అజాగ్రతగా, నిశ్చింతగా.

Carelessness, *n. s.* అశ్రద్ధ, అజాగ్రత, నిశ్చింత.

To Caress, ca-ress', *v. a.* లాలించుట, ముద్దులాడుట, మురుసుట, బుజ్జగించుట. [ము.

Caress, ca-ress', *n. s.* లాలన, బుజ్జగింపు, మురిపెము

Caressing, *adj.* సరసమైన, ముద్దుగావుండే.

Caret, cā'ret, *n. s.* హంసపాది. [చినసరుకు.

Cargo, câr'gō, *n. s.* వాడసరుకు, వాడమీదికియెక్కిం

Caricature, car-i-ca-tūre', *n. s.* వికారముగావ్రాసినపటము. this history is a mere ~ యిదికథకాదు, వట్టివికారమైనవర్ణన. It is supposed that the tale of Harischandra is but a ~ of the book of Job హరిశ్చంద్రకథజోబ్అనేగ్రంథములోనుంచితె చ్చుకొన్నదిగావున్నది. the ~ plant with green and white leaves బట్టపువ్వుచెట్టు.

Caries, câr'yēs, *n. s.* యెముకకైనాపల్లుకైనాపట్టినపుచ్చు.

Carious, cā'ri-us, *adj.* పుచ్చిన, పుచ్చుబట్టిన.

Carle, *n. s.* కల్లటూరివాడు, మూఢుడు.

Carman, câr'man, *n. s.* బండివాడు.

Carmelite, câr'mē-līte, *n. s.* వకతరహాసన్యాసి, వకతరహాబైరాగి. [గొప్పేఅవుషధము.

Carminative, câr-min'a-tive, *n. s.* వాయువునుపో

Carmine, câr'mīne, *n. s.* యెర్రనివన్నె, కోచికొంచె

వర్ణము, దాసానిపుష్పవర్ణము, దాళిమ్మపుష్పవర్ణము. [మడుగు.

Carnage, câr′nāġe, *n. s.* సంహారము, వధ, నెత్తురు

Carnal, câr′nal, *adj.* ఐహికసంబంధమైన, శరీరాభిమానముగల, కామవికారముగల, ఇంద్రియసంబంధమైన. In Rom. 8. 7. శరీరికేకర్మణియోనురాగః. A†. In 1 Cor. 9. 11. carnal things సాంసారికస్వ. A†. ~ desires ఈషణత్రయములు, మోహము,విరహము. ~ knowledge or ~ connection రతి, సంగమము.

Carnally, *adv.* రతిసంబంధముగా. he knew her ~ దాన్నిపొందినాడు, దానితోసంసర్గముచేసినాడు. [బద్ధుడైన.

Carnal-minded, *adj.* పంచేంద్రియబద్ధుడైన,ప్రకృతి

Carnal-mindedness, *n. s.* పంచేంద్రియబంధకత్వము, ప్రకృతి. [జ్యము.

Carnatic, *n. s.* కర్ణాటకదేశము, కర్ణాటకరా

Carnation, căr-nā′shon, *n. s.* రోజాపుష్పవర్ణము, అనగా యాపద్రక్తవర్ణము, మరిన్నివకపుష్పము పేరు.

Carnelian, *n. s.* కురువిందరాయి, వుంగరములకుగడియారములకువేసేయెర్రరాయి.

Carnival, câr′ni-val, *n. s.* పర్వవిశేషము, సంభ్రమము, వుత్సవము, మొహర్రమువంటిపండుగ,హోళీపండుగవంటిది.

Carnivorous, căr-niv′ō-rus, *adj.* మాంసముతినే. the rat is ~ యెలుకమాంసమునుతినేటిది.

Carol, car′ol, పదము, సంకీర్తనము, సువ్వాలు, పల్లవి, కిలకిలస్వనము.

To Carol, car′ol, *v. n.* పదములుపాడుట.

Carotid, *n. s.* మెడలోవుండేపెద్దనరము, అదికొట్టుకొంటే మనిషిచస్తాడు.

Carousal, ca-roŭś′al, *n. s.* పెద్దవిందు.

To Carouse, ca-roŭśe′, *v. n.* తాగడము, తినడము, వుల్లాసపడడము.

Carp, cârp, *n. s.* వకతరహాచేప, గండుచేప, పక్కెచేప, బేడిసెమీను, సత్తువమీను, శఫరము, దీనిరూపుచందువాచేపవలెవుంటుంది.

To Carp, cârp, *v. n.* లేనిపోనిఆక్షేపణలుచేసుట.

Carpenter, câr′pen-tĕr *n. s.* వడ్లవాడు. a certain insect కుమ్మరపురుగు, కులాలకీటకము.

Carpentry, *n. s.* వడ్లపని. [గావాదాడేవాడు.

Carper, *n. s.* లేనిపోనిఆక్షేపణలుచేసేవాడు, వృధా

Carpet, câr′pet, *n. s.* జంబుఖానా, తివాసి, రత్నకంబళి. when he brought that subject on the ~ దాన్నివాడుప్రస్తాపముచేసినప్పుడు, వుదహరించినప్పుడు. a Carpet-bag పెద్దబట్టువాసంచి. [సిన.

Carpeted, *adj.* జంబుఖానాపరచిన, రత్నకంబళ్లువే

Carpetting, *n. s.* జంబుఖానాలు, రత్నకంబళ్లు.

Carping, *n. s.* దురాక్షేపణ, కుతర్కము.

Carpingly, *adv.* దురాక్షేపణగా, కుతర్కముగా.

Carraway, *n. s.* సోపువంటివిత్తులు.

Carriage, car′rāġe, *n. s.* behaviour నడక, నడత, గమనము,భావన. or vehicle బండి, రథము,వాహనము. the body of a ~ బండిపరము, బండియొక్క ఆయకట్టు. or carrying బరువు,మోపు,మోత. pay for carrying మోతకూలి. he paid the ~ for the articles ఆసామానుల మోతకూలి యిచ్చినాడు. the troops were supplied with ~ ఆదండుకు మోసుకొనిపొయ్యేవాటి నన్నిటిని జాగ్రతచేసినారు,అనగా యెద్దుబండ్లుపాలకీలుమొదలైనవిజాగ్రతచేయబడ్డవి. there was no water ~ వాడగాని పడవగానిలేదు. Manners, behaviour, యిదిప్రాచీనమైన అర్థము, యేమంటె his ~ showed that he was displeased భావముచూస్తేవాడికిఅసహ్యమువచ్చినట్టు అగుపడ్డది.

Carried, *adj.* తీసుకొనిపోయిన, మోసుకొనిపోయిన. he was ~ away by passion వాడు ఆగ్రహపరవశుడైవుండెను. It was ~ away by the stream అదిప్రవాహములోకొట్టుకొనిపోయినది.

Carrier, car′ri-ĕr, *n. s.* మోసుకొనిపొయ్యేవాడు, బండ్లులేక పెరికలమీద సామానుతీసుకొనిపొయ్యేవాడు. a letter ~ జాబులుమోసేవాడు. or Carrier-pigeon గిజిగాడు.

Carrion, car′ri-on, *n. s.* తినరానిమాంసము, నిషిద్ధమైనమాంసము. Eagles do not eat ~ గరుడపక్షులుపీనుగలనుతినవు.

Carrot, car′rot, *n. s.* గాజరగడ్డ.

Carroty, car′rot-y, *adj.* యెర్రని,లోహితమైన,యిది వెంట్రుకలనుగురించినమాట.

To Carry, car′ry, *v. a.* మోసుకొనిపోవుట, వెంటబెట్టుకొనిపోవుట. he carried me with him నన్ను వెంటబెట్టుకొనిపోయినాడు. he carried his coat

in his hand బాకును చేతులో యెత్తుకొనిపోయినాడు. or to gain జయించుట, గెలుచుట. or effect సాధించుట, జయించుట, నిర్వహించుట. he carried his point తనపట్టును నెరవేర్చినాడు. they carried the town by assault ఆపట్టణమును అగ్గలిక్కై జయించినారు. or bear ధరించుట. She carried the child on her hip ఆబిడ్డను చంక పెట్టుకొనిపోయినది. the horse carries his head very well ఆగుర్రము తలను యెత్తుగా పెట్టుకొనిపోతున్నది. he carries a sceptre in his hand చేతులో సెంగోలును ధరిస్తాడు, అనగా రాజముద్రను ధరిస్తాడు. he always carries money in his pocket వాడు యెవేళా రూకలను జేబులో పెట్టుకొంటాడు. the wind carried the sound ten miles గాలిచేత ఆధ్వని ఆమడదూరము పోయినది. this dog fetches and carries యీకుక్క దేన్ని అయినా తెమ్మంటె తెస్తుంది, తీసుకపొమ్మంటె తీసుకపోతుంది. he carried arms ten years పదియేండ్లు శిపాయిగా వుండినాడు. to ~ away యెత్తుకొనిపోవుట, కొంచపోవుట. he carried them away captive వాండ్లను చరబట్టుకొనిపోయినాడు. they besieged the town for ten days and at last carried it by the sword పదినాలు ముట్టడివేసుకొనివుండి తుదకు కత్తియెత్తి జయించిరి. to ~ down దించుట. the stream carried the walls down ఆప్రవాహము గోడలను యీడియగొట్టినది. he carries himself wisely వివేకముగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. to ~ into execution జరిగించుట, నడిపించుట, నెరవేర్చుట. to ~ off తీసుకొనిపోవుట, తోలుకొనిపోవుట. a fever carried him off జ్వరము వాణ్ని తీసుకొనిపోయినది. to ~ on జరిగించుట, సాగించుట. to ~ on trade వర్తకము జరిగించుట. he carried on the school for twenty years ఆపల్లికూటమును యిరువై యేండ్లదాకా జరిపించినాడు. they carried on the war for ten years పదియేండ్లు యుద్ధముచేసినారు. they carried the hedge round the garden తోటచుట్టూ కంచె వేసినారు. he carries himself as a friend స్నేహితుడై ప్రవర్తించినాడు. he carries tales చాడీలు చెప్పుతున్నాడు. he carried the business through ఆపనిని కొనసాగించినాడు, నిర్వహించినాడు. the Government carried him through గవర్నమెంటువారు వాణ్ని కడతేర్చినారు. he carried this bill through the House of Commons యీచట్టమును పుట్టించేలాగున అందరున్ను ఆమోదించేటట్టు చేసినాడు. I carried him through the Ramayanam వానికి రామాయణము కడవెళ్లా చదివించినాను. the favour of God carried him through all these difficulties దైవకటాక్షము చేత వానికి ఆపదలన్ని తప్పినవి. they carried up the wall ten feet ఆగోడను పదిఅడుగుల పొడుగు లేపినారు. folly carries its punishment with it దుర్మార్గమును శిక్ష వెంబడించేవుంటుంది. he carried it with a high hand దాన్ని దార్ష్టికముగా జరిగించినాడు. (in arithmetic) write two and ~ one రెండువేసి వకటినెన్ను వాత్సార్యా. he carried the sum forward or over ఆమొత్తమును పైన వేసుకొన్నాడు. this carries no proof with it యిందుకు సాక్ష్యము లేదు. this carried conviction to his mind యిందువల్ల వాని మనసులో వుండే అనుమానము తీరింది. he carries every thing before him వానికి అన్ని విధాలా జయముగా వున్నది.

Cart, cârt, *n. s.* బండి, యెద్దులబండి, కట్టెబండి. a ~ load బండిబరువు. ~ rope బండితాడు. ~ wright బండ్లు చేసేవాడు.

To Cart, cârt, *v. a.* బండిమీద వేసుకొనిపోవుట, బండిమీద పెట్టి వూరేగించుట. they ~ the dirt out of the town కుప్పను బండ్లమీద పట్నంబయటికి తీసుకొనిపోతారు. a carted rogue బండిమీద పెట్టి వూరేగించబడ్డ దొంగ.

Carte-blanche, cârte-blansh′, *n. s.* యిదిప్రాపించిమాట, ఆశేషము, వ్రాయని కాకితము, తన చేవ్రాలు చేసి మనుష్యుని యిచ్చినది వ్రాసుకొమ్మని యిచ్చిన కాకితము. he gave me ~ about this business యీపనిని నీమనసువచ్చినట్టు చేసుకొమ్మని వుత్తరవు చేసినాడు.

Cartel, căr-tel′, *n. s.* దండులో వుభయపక్షములలోనున్ను చెరబట్టివుండేవాండ్లను విడుదలచేసేనిమిత్యమై వ్రాసుకొన్నరాజీనామా. they departed on ~ రాజీనామా ప్రకారము విడుదల అయినారు.

Carter, cârt′ĕr, *n. s.* బండివాడు, బండితోలేవాడు.

Cartilage, câr′ti-lige, *n. s.* గట్టినరము, దీన్ని వుపాస్థి నరమంటారు. the nose is formed of ~ ముక్కు గట్టినరమైవున్నది.

Cartilaginous, căr-ti-lag'i-nus, *adj.* గట్టినరములు గలైన, మెత్తని, నరములవంటి.

Carting, *n. s.* బండితోలడము, బండికూలి.

Cart-load, *n. s.* బండిబరువు.

Cart-rope, *n. s.* బండితాడు.

Cart-rut, *n. s.* బండిపోయినజాడ. [రథాశకటము.

Cartoon, căr-tûn', *n. s.* కాకితముమీదవ్రాసినపటము

Cartouch, căr-tûch', *n. s.* a case for balls గుండ్లతోటా. — box తోటాలపెట్టె. (H.)

Cartridge, cârt'ridge, *n. s.* తోటా. blunt — గుండులేనివట్టిమందుతోటా. — paper వకతరహాము తకాకితము.

Cartwheel, *n. s.* చక్రము.

Cartwright, cârt'rīt, *n. s.* బండ్లుచేసేవాడు.

To Carve, cârve, *v. a.* కోయుట. stone or wood తొలుచుట, చెక్కుట, మలుచుట. or meat కోసిపంచిపెట్టుట. in metal పోగరపనిచేసుట, లోనాటుపనిచేసుట. he carved out a good business for himself తనమట్టుకుమంచిపనినిమేకేఱుచుకొన్నాడు.

Carved, *adj.* తొలిచిన, లోనాటుపనిచేసిన. patterns in — work పోగరపనిమాదిరి.

Carver, *n. s.* పోగరపనిచేసేవాడు, కానెవాడు, శిల్పి. a — and gilder మున్నివాడు, చిత్రపనిచేసేవాడు.

Carving, carv'ing, *n. s.* లోనాటుపని, పోగరపని, చిత్రపని.

Casarino, or casuarina (A kind of tree. Ainslie 2. 443) Ironwood? సారుచెట్టు. [నిర్ఝరము.

Cascade, cas-cāde', *n. s.* కొండకాలువ, సెలయేరు,

Case, cāse, *n. s.* condition స్థితి, విద్యమానము, సంగతి అవస్థ. or cover or covering పొర, గవిసెన. a — knife పరలోవుండేసూరకత్తి, మేజాకత్తి. a — for spectacles ముక్కద్దపుగూడు. a clock — కుడ్యగడియారముపెట్టివుండేచట్టము. a watch — గడియారముమూత. or box పెట్టె. a — of goods సరుకులువేసేపెట్టె. a — bottle సారాబుడ్డి. or suit వ్యాజ్యము. a — of theft దొంగతనమునుగురించినవ్యాజ్యము. a — of murder ఖూనినిగురించినవ్యాజ్యము. the cases of a noun విభక్తులు. keep it in — I come నేనువచ్చేవఱకుఅదిపెట్టిపెట్టు. book — పుస్తకములువుంచేఅల్మారు. in this — ; or matters being thus యిట్లావుండగా, యీవిషయమందు. It is the — యిదివాస్తవము, నిజమే. That's not the — అట్లాకాదు, ఆమాటనిజముకాదు, అబద్ధమే. the state of the case is that ఆసంగతియెట్లుండేదంటే. in that — ఆపక్షమందు, అట్లావుండగా. in both cases రెండైనా, యేదైనా. in any — యెట్లాఅయినాసరే. can it be the — ? అదివాస్తవముగావుండునా. it is not the — అట్లాజరగనేలేదు. it was the — with me నాకున్ను అదేస్థితిగావుండెను ? in — of death చచ్చినపక్షమందు. such is the — వాస్తవ్యమింతే, అదివిహితమే, వున్నసంగతియింతే. in most cases బహుశా. he considered it a hard — యిదిపకఅన్యాయమనిఅతనితోచినది. In this school they read poetry : in the other schools this is not the — యీపల్లికూటములోకావ్యముచదువుతారు, కడమపల్లికూటములలోఅట్లాకాదు. you said they were brothers, this is not the — వాండ్లుఅన్నదమ్ములుఅన్నావు, అట్లాకాదు. these birds are as tall as a man in some cases యీపక్షులలోవకటొకటిమనిషిపొడుగువుండడముకద్దు. they are in a bad — దురవస్థలోవున్నారు. the horse is in good — గుఱ్ఱముపుష్టిగావున్నది. the horse is in bad — గుఱ్ఱముచిక్కివున్నది. the children are taught Tamil, in some cases they learn it in one year పిల్లకాయలకుఅరవముచెప్పతారు, వకకొకడుసంవత్సరములోనేర్చుకోవడముకద్దు. such cases are common అట్లాసంభవించడముసహజము. not a single case occured యిట్లావకటైనాజరుగలేదు.

To Case, cāse, *v. a.* గవిసెనవేసుట. he cased the book in silk ఆపుస్తకమునకుపట్టుగవిసెనవేసినాడు.

Cased, *adj.* గవిసెనవేసిన, పొరవేసిన. the oyster is — in a shell నత్తగుల్లనుగుల్లమూసుకొనివుంటుంది. the cocoanut is — in a husk టెంకాయమైనపట్టమూసుకొనివున్నది. [టు.

To Caseharden, cāse-hârdn', *v. a.* కాచ్చిగట్టిచేసు

Casehardened, *adj.* ముక్కాకులుతీరిన, మొండికట్ట, మూర్ఖ. [పోంచుబురూజుంటారు.

Casemate, *n. s.* కోటగోడలోగావుండేగది, ఫిరంగి

Casement, cāse'ment, *n. s.* కిటికి.

Cash, cash, *n. s.* రొక్కరూకలు, నగదు. a ~ chest ఖజానాపెట్టె. a ~ keeper ఖజాంజి, శిరాస్తు.

To Cash, cash, *v. a.* రూకలుయిచ్చుటము, అనగా I cashed the bill for him వానికిహుండికిరూకలు ఇచ్చినాను. [గాడు.

Cashier, cash-ēr', *n. s.* ఖజాంజి, శిరాస్తు, బ్యాంకిగ

To Cashier, cash-ēr', *v. a.* తోసివేసుట, ఉద్యోగము లోనుంచితోసివేసుట, యిది దండుభాష.

Cash-keeper, *n. s.* శిరాస్తు.

Cashew-nut, ca-shū'nut, *n. s.* జీడిమామిడికాయ, ముంతమామిడికాయ. the kernel of the ~ ముంతమామిడిపప్పు.

Cask, cäsk, *n. s.* పీపాయి.

Casket, cäsk'et, *n. s.* బరిణె, డబ్బి,నగలుబెట్టుము, చిన్న సొమ్ములపెట్టె. [నచ్చేమాట.

Casque, cäsk, *n. s.* యినపటోపి, యిది కావ్యములో

Cassarina-tree, Casswary, *n. s.* సరుగుచెట్టు.

Cassia, cash'i-a, *n. s.* కసింద చెట్టు. Cassia-fistula, *n. s.* రేలాకు. Cassia-lignea, *n. s.* ఆకుపత్రి.

Cassock, cas'sock, *n. s.* పాదరీలనల్లకోట్టుఫుడుపు.

Cassowary, *n. s.* పక్షివిశేషము, నెలుగుగొడ్డవలె పొట్లంగాదెంట్రుకలుగలపుత్రమెత్తుకొంకవంటిపక్షి.

To Cast, cäst, *v. a.* వేసుట. in metal పోయుట. to ~ aside మూలబడోయుట. to ~ away పారవేసుట, విడనాడుట, విసిరికొట్టుట, మొత్తిపారవేసుట. to ~ down పడవేయుట. to ~ forth బిమ్మివేయుట. in law దావాకొట్టివేయుట. to ~ light on విశదపరుచుట. they ~ it in his teeth దాన్నివానిమీదమొగముకొట్టగాకట్టినారు. to ~ into prison బందెఖానాలోవేయుట. to ~ off పారవేసుట, వదిలిపోట, తోశివేయుట, తొలగదోయుట. to ~ up కూడిమొత్తవేయుట, వెరసివేయుట. to ~ up earth as a worm does పురుగువలెభూమిలోవుండే మన్నునుబయిటికితోసుట, కక్కుట. he ~ up (vomited) his food వమనముచేసినాడు, కక్కినాడు. I ~ myself upon your goodness మీపాదాలకే కట్టుకొచ్చినాను. to ~ an eye దృష్టిపుంచుట, చూచుట. to ~ an eye over కటాక్షించుట, వక్రంగముగకన్నెత్తిచూచుట. to ~ a spell over మంత్రముచేతకట్టుట. To ~ a nativity కొట్టిపేసుట, జాతకమునువ్రాసుట. The doctor ~ his water వైద్యుడుమూత్రపరీక్షచేసిరోగము నునిశ్చయించినాడు.

To Cast, cäst, *v. n.* తోచుట, తలచుట. he ~ about for an answer ప్రత్యుత్తరముచెప్పడానకుయోచించినాడు. she ~ in her mind what this might be యిదియేమిటో అనితలంచేకొంచినది.

Cast, cäst, *past part.* వేసిన. ~ away పాపముతెగిన, తనిచెడిన. ~ in metal పోసిన, పోతపనిగాచేసిన. in law పోడిన. ~ down వ్యసనాక్రాంతుడైన, చిన్నబోయివుండే. don't be ~ down ధైర్యముచెడవక. ~ iron పోతపనిచేసినయినుము. the ~ horses of a troop కటాలములోచెడిపోయినగుర్రములు, పనికిరానివి. he was ~ away పాడిపాడ ముతెగిదోవకటింబిలోపోయినాడు.

Cast, cäst, *n. s.* వేత, వేయడము, వేసినంతదూరము. he has a ~ in his eye వాడికన్ను మెల్లగా వున్నది. or caste కులము. See Caste. The ~ of the countenance ముఖభావము, ముఖజాడ.

Cast, cäst, or Caste, *n. s.* కులము, జాతి. of the shoemaker ~ మాదిగ. half ~ సంకరజాతిగావుండే. he who has lost ~ కులములోవెలివేయబడ్డవాడు, కులభ్రష్టుడయినవాడు, కులముచెడ్డవాడు. the right hand ~ సమానాటుకాపులు, మొదలారిదగ్గరాలు. the left hand includes చేరివాండ్లు దగ్గరాలు. The word ~ meaning tribe is German.

Castanets, *n. s.* చిరతలు, సిరతులు, గజరా, చిటికెలు.

Castaway, cäst'a-wā, *adj.* పాపముతెగిన, తనిచెడిన. he is a ~ వాడుపిక్కుమాలినపక్షి, భ్రష్టుడు, అభ్రకుడు జుడు.

Caste, *n. s.* కులము. See Cast.

Castellated, *adj.* బురుజులతోగాకట్టిన, యేమంటే కొమ్మలుగల, చెన్నపట్నపు కాలేజుగోడ యీతీరుగావున్నది.

Caster, *n. s.* వేసేవాడు. or spear బరిసె. or small wheel చిన్నచక్రము. a pepper ~ మిరియాలపొడి వుంచేభరిణె. [నిచారించుట.

To Castigate, cas'ti-gāte, *v. a.* శిక్షించుట, గట్టిగా

Castigated, (moderate) శాంతమైన, మితమైన.

Casting, (fusion) పోత, పోతపని. [జ.

Casting-net, cäst'ing-net', *n. s.* చేతివల, విసురువల

Castle, cäs'le, *n. s.* కోట, దుర్గము, బురుజు, దివ్యరాయి నయిల్లు, గడి. (which the English call Gharri.) —a man at chess చదరంగపుకాయ. a seat on

an elephant హాథుదాయేనుగ. to build castles in the air గాంతెమ్మకోరికలుకోరుట, నేనుయిది చేస్తానుఅది చేస్తాను, అని బ్రహ్మాండ మయినమనులుమనసులోపూరికే ఆలోచించుట. castle-building మట్టిబురుజులు, యిదిఅదిసాధించిజయించబోతానన్నసంకల్పులు.

Castled, *adj.* బురుజులుగల, అంబారీవేసిన. he castled the queen at chess మంత్రికి ఆపాయముగా కుండావంట్లో అడ్డముగా పెట్టినాడు.

Castor, cäs'tor, *n. s.* వక జంతువు పేరు, పునుగుపిల్లి వంటిది, మృగమదము. or small wheel, under a couch &c.

Castor-oil, *n. s.* ఆముదము. the plant ఆముదపుచెట్టు, ఏరండము. the species used for medicine చిట్టాముదాలు. that used for lamp oil పెద్దఆముదాలు. [శిషశాస్త్రము.

Castrametation, *n. s.* దండుదిగడానకుస్థలమేర్పు

To Castrate, cas'trāte, *v. a.* విత్తులుకొట్టుట, కచ్చికొట్టుట. a book కావ్యమునుదక్కరుచుట, అనగా కొన్నిదుష్టమయిన శ్లోకములను తీసివేసిచక్కగా చేయుట.

Castrated, *adj.* విత్తులుకొట్టిన, కచ్చితీసిన. as a book కావ్యములో దుష్టమయినశ్లోకాలను తీసివేసిచక్కగా చేసిన.

Casual, cazh'ū-al, *adj.* ఆకస్మికమయిన, దైవాధీనమైన. a ⌣ -expression అకస్మాత్తుగా చెప్పినమాట. a ⌣ guest అకస్మాత్తుగా వచ్చినవాడు, అతిథి.

Casually, *adv.* అకస్మాత్తుగా, తోచక, బుద్ధివేటుగా, తెలియకుండా, దైవాధీనముగా.

Casualty, cazh'ū-al-ty, *n. s.* విపరీతము, దైవికము. we had six casualties మాదండులో ఆరుగురు చచ్చినారు. Return of casualties చచ్చినవాండ్ల లెక్క.

Casuist, cazh'ū-ist, *n. s.* తర్కశాస్త్రి, తార్కికుడు, ధర్మశాస్త్రి, దోషాదోష విచారణ చేసే హంభంజకుడు, తర్కంజనపేత్త.

Casuistry, cazh'ū-is-try, *n. s.* తర్కము, వ్యాఖ్యము, సూక్ష్మము, దోషాదోష విచారణ చేసే హంభంజనవిద్య.

Cat, cat, *n. s.* పిల్లి. pussy పిల్లి. or cross woman ముండమూండ. or town ⌣ ఊరపిల్లి. or whip కొరడా, కోల. Cat's eye వైదూర్యము. a wild ⌣ బావురుపిల్లి, అడివిపిల్లి. or civet ⌣ పునుగుపిల్లి. a pole ⌣ జవ్వాదిపిల్లి. as lame as a ⌣ పిచ్చుక, కుంటి, చచ్చిన. It was raining cats and dogs వానయేనుగతొండంలాగునకురుస్తుంది. కుంభవృష్టిగా కురుస్తుంది. a ⌣ of nine tails ముంగ్లకొరడా. తొమ్మిదితాళ్ళకొరడా. a cat's paw or base medium సాధనము. they made a cat's paw of him in their business యీకార్యానికివానిన్నిముందుకుతోసినారు. they made me a cat's paw in this business నన్ను అడ్డంపెట్టుకొని పనిచేసినారు. he let the ⌣ out of the bag దాచవలసినరహస్యమును బయలుపరచినాడు.

Catachresis, cat-a-crē'sis, *n. s.* వైలక్షణ్యము, అశ్లీలము, అక్రమము, పదప్రయోగ విపరీతము.

Catachrestical, cat-a-cres'tic-al, *adj.* వైలక్షణ్యమైన, అన్యాయమైన. [శ్మశానము.

Catacombs, cat'a-cōmś, *n. s.* శవములను పాతిపెట్టే

Catafalque, *n. s.* గోరీవలెకట్టినది, మహారాజులో అల్లాను పెట్టడానకు గోరీవలెకట్టినచప్పరము.

Catalogue, cat'a-log, *n. s.* పట్టి, సూచీపత్రము, వివరపత్రము.

Catamaran, *n. s.* (a float used for a canoe) కట్టుమరము, తెప్ప, అరిగోలు. a fire machine. See Hist. of Europe, for 1804. వాడను తగలబెట్టడానకై నిప్పునుతీసుకొనిపొయ్యేతెప్ప.

Catamountain, *n. s.* బావురుపిల్లి.

Cataplasm, cat'a-plaśm, *n. s.* పట్టు, ప్రలేపము, లేపనము, పాకజనక లేపనము.

Catapult, cat'a-pult, *n. s.* ఫిరంగివంటిదిపరకయంత్రము, పెద్దరాళ్లువేసే యంత్రము.

Cataract, cat'a-ract, *n. s.* జలపాతము, కొండమీదనుంచిపడే ప్రవాహము. in the eye పొర, కంటిపొర. The cataracts in the Nile are merely Rapids.

Catarrh, ca-tärr', *n. s.* పడిశము, రొంప.

Catastrophe, ca-tas'tro-fē, *n. s.* ఘోరమైనకష్టము, విపత్తు, దుర్దశ, దుర్గతి. the death of Ravana is the ⌣ of the Ramayanam రామాయణములో రావణవధ రామాయణముయొక్క అంత్యము. what a terrible ⌣ ! అయ్యోయేమి అఘాయిత్యము.

Catcall, cat'câl, *n. s.* వికారమయిన శబ్దనుగల పిల్లఙ్గ్రోవి.

To Catch, catch, *v. a.* పట్టుకొనుట, చిక్కించుకొనుట, తగిలించుకొనుట. This verb is generally expressed by neuter verbs governed by a Dative, as follows; he caught cold వానికికడిశముకట్టింది. or fever వానికిజ్వరముతగిలింది. I caught an ague నాకుచలివచ్చినది. to ~ a disease రోగముతగులుట. the house caught fire ఆయిల్లుతగలబడ్డది. you have caught his habits or you have followed his example వానిగుణములునీకుపట్టుబడ్డవి. when I caught his eye అతనిదృష్టినామీదపారినప్పుడు. I caught him reading that paper వాడుఆకాకితమురహస్యముగాచదువుతూవుండగావాణ్నిపట్టుకొన్నాను. I caught her scolding them అదివాణ్ని తిట్టుతూవుండగాపట్టుకొన్నాను. a drowning man catches at a straw మునిగిపొయ్యేవానికిపూరిపుడక అడ్డమువచ్చినామేలే, నేమిలేనివానికియెంతమాత్రముచిక్కినామేలే. you must ~ your opportunity సమయముచూచిచేయవలసినది. when I caught his voice మాటలశబ్దమువల్ల అతడేననితెలుసుకొన్నాను. The difference did not ~ my attention ఆవ్యత్యాసమునాకుఅగుపడలేదు. he could not ~ breath వానికిపూపిరితిరగనేలేదు. the thorns caught my clothes నాబట్టముండ్లలోచిక్కుకొన్నవి. to ~ breath పూపిరితిప్పుకొనుట. when I caught the tune ఫలానిరాగమనినేనుతెలుసుకొన్నప్పుడు. I caught at him ఆతణ్నిపట్టుకోపోయినాను. I do not ~ the meaning అర్థమునాకుతగలలేదు.

To Catch, catch, *v. n.* చిక్కుకొనుట, తగులుకొనుట, అంటుట. he caught the disease ఆరోగమువానికి అంటుకొన్నది.

Catch, catch, *n. s.* తగులు, కొలికి. or catch మాట, కొక్కి, కొంకి. I made a ~ at it దాన్నిపట్టుకోబోయినాను, అదిపడిపోతూవుండగాపట్టుకోపోయినానని అర్థము. in chorus మూగ్గురునలుగురుకలిసిలక్ష్మీకళ్యాణ, సువ్వి అనిపాడినట్టుపాడడము. that is a great ~ అదిదొరకడముదివ్యము. (Johnson). A ~ word ముందరకాగితములోమొదటవ్రాసేమాటను వెనకటికాగితముచివరను వ్రాసుట.

Catching, *adj.* (as a disease) అంటుకొన్నట్టుచేతవచ్చే. ~ disease అంటురోగము. the cholera is not ~ like small pox వాంతిభ్రాంతిఅనేరోగముమశూచకమువలెస్పర్శచేతకలగదు. Catch penny బూటకమైనసొమ్ము.

Catch-pole, *n. s.* తలారివాడు, బంట్రోతు.

Cates, *n. s.* మేత, ఆహారములు.

Catechetical, cat-ĕ-ket'ic-al, *adj.* ప్రశ్నోత్తరములుగాయేర్పరచిన.

To Catechise, cat'ĕ-kīse, or Catechize *v. a.* (To instruct by means of question) మతమునుప్రశ్నోత్తరక్రమముగా వుపదేశించుట. shall I submit to be catechized by him వాడుఅడిగినదానికెల్లనేనుత్తరములుచెప్పుతుండేదా.

Catechiser, *n. s.* గురువు, అనగాప్రశ్నోత్తరక్రమముగావుపదేశించేవాడు. or impertinent questioner పెంకటమైనప్రశ్నలువేసేవాడు.

Catechism, cat'ĕ-kism, *n. s.* ప్రశ్నోత్తరక్రమముగావుండేసంగ్రహగ్రంథము.

Catechist, cat'ĕ-kist, *n. s.* మతమునుప్రశ్నోత్తరక్రమముగావుపదేశించేవాడు.

Catechu, (or Cutch, a drug) కాచు.

Catechumen, cat-ĕ-cū'men, *n. s.* శిష్యుడు, అనగాప్రశ్నోత్తరక్రమముగావుపదేశింపబడేవాడు.

Categorical, cat-ĕ-gor'ic-al, *adj.* ప్రశ్నకుసరి అయిన, పరిష్కారమైన, స్పష్టమైన. a ~ ఆక్షేపించే. a ~ answer సరిఅయినవుత్తరము, దక్కనివుత్తరము.

Categorically, cat-ĕ-gor'ic-al-ly, *adv.* ప్రశ్నకుసరిగా, స్పష్టముగా, తెంకాయపగలకొట్టినట్టు.

Category, cat'ĕ-gor-y, *n. s.* వర్గము, తరము, క్రమము. in Logic పదార్థము. The word తత్వము is also used, see instances in Wilson's Sankhya Karika § XXII page 79 "There are 25 tatwas, i. e. physical and metaphysical categories in the Sankhya System of Philosophy."

To Cater, cā'tĕr, *v. a.* యిడుట, అన్నానకుయిచ్చుట, కూటికియిచ్చుట, పరిహారకముచేయుట.

Cater-cousins, *n. s.* విహితులు, ఆప్తులు, ఏకగ్రీవము గావుండే వాండ్లు, పొత్తుగా భోజనముచేసి వుండే వాండ్లు.

Caterer, că'tĕr-ĕr, *n. s.* భోజనము జాగ్రతచేసేవాడు. a comprador అనేటిరు చన్నకట్టుములో కలదు.

Cateress, că'tĕr-ess, *n. s.* భోజనము జాగ్రతచేసే [స్త్రీ

Caterpillar, cat'ĕr-pil-lar, *n. s.* పురుగు, జీబిపురుగు. the ⌣ which makes silk కట్టుపురుగు. various species are called గొంగళిపురుగు, చీడపురుగు, ఆకుపురుగు, అగ్నిమండలము.

To Caterwaul, cat'ĕr-wâl, *v. n.* గండుపిల్లులు జగడములో అరుచుట, బావురించుట.

Caterwauling, *adj.* అరిచే, యిదిపిల్లి నిగురించిన మాట.

Cauterwauling, *n. s.* కేకలు, అరుపు.

Cates, cāts, *n. s.* భోజనము, ఆహారము, సుభోజనము. [ల్లిసంబంధముపకటిస్తికేను.

Catgut, cat'gut, *n. s.* నరముతో చేసినతంతి, దీనికి

Cathartick, *adj.* విరోచినకారిఅయిన, భేదకరమైన.

Cathartick, *n. s.* భేదిమందు.

Catheads, *n. s.* లంగరుచేరడ మునగైముక్క దూలమునకు రెండుపక్కలవుండేమానులు.

Cathedral, ca-thē'dral, *n. s.* గుడిగుడి.

Catherine, *n. s.* యిదియొక స్త్రీపేరు. Catherine-wheel, *n. s.* ఒకతరహాచక్రబాణము.

Catheter, cath'ĕ-tĕr, *n. s.* మూత్రకట్టు నీరుదించే సన్నపుగొట్టము.

Catholic, cath'ō-lic, *adj.* universal, general. సాధారణమైన, సార్వత్రికమైన, సర్వగ్రాహ్యమైన, సర్వజనసమ్మతమైన, సర్వదేశమైన. the ⌣ religion యిదియొకమతనామము. a medicine of ⌣ use or universal application అన్నిరోగాలనుకుతిన్నమందు. a ⌣ or comprehensive treatise సర్వజనసమ్మతమైనగ్రంథము.

A Catholic, cath'ō-lic, *n. s.* కాతోలిక్ మతస్థుడు.

A Catholicon, ca-thol'i-con, *n. s.* అన్నిరోగములనుకుత్తేమందు.

Catkins, *n. s.* వృక్షముయొక్క పైరేకు.

Cat's-eye, *n. s.* (a stone) వైడూర్యమణి.

Cattle, cat'tle, *n. s.* పశువులు. twenty head of ⌣ యిరువైపశువులు. Black ⌣ or horned ⌣ కపిలపులు, గొడ్లు. merchandize transported on ⌣ ఎద్దులమీద రకము. [punch.

Caudle, câdle, *n. s.* బాలింతకారము a sort of

Caught, cât, *adj.* చిక్కిన, చిక్కుకొన్న, కట్టిన, తగులుకొన్న. he is ⌣ వాడు దొరికినాడు, చిక్కినాడు. I was ⌣ నేను దొరికితిని, కట్టుబడితిని.

Caul, câl, *n. s.* a woman's head dress స్త్రీలుతలకు వేసుకొనే జాలాకారభూషణవిశేషము, బొర్రస్నులు తలకు వేసుకొనే వలవంటిటోపి. fat in the belly వప, అనగా పేగులను మూసుకొనివుండే నెత్తి. a child's ⌣ అప్పుడే పుట్టిన శిశువుకొక్కి తలయొక్క పొరవంటి సన్నతోలు, కొందరుపిచ్చితనముగా దీనికి తాయెత్తువలె నిందామాహాత్మ్యము చెప్పుతున్నారు.

Cauldron, *n. s.* కొప్పెర, కడాయి, అండా, గాగు.

Cauliflower, căl'i-flow-ĕr, *n. s.* ముట్టుకోసుకూర, పొట్టపువ్వుకూరకలది.

To Caulk, *v. n.* అప్పముచేసుట, జనపనార, పీచును కీలులో తడిపివాడ సందులలో దూరుగుట.

Causal, câs'al, *adj.* నిజంతమైన, హేత్వర్థకమైన, యించుకాగమము, అనగా చేయించుట, వ్రాయించుట, యిప్పించుట, యిత్యాది.

Cause, câse, *n. s.* హేతువు, కారణము, నిమిత్తము, వ్యాజము, వివాదము. without ⌣ పూరిక, నిర్నిమిత్తము. ⌣ and effect కారణకార్యములు. efficient ⌣ నిమిత్తకారణము, కర్త, కారకుడు. for some ⌣ or other యేదోయొకహేతువుచేత, యేదోయొకనిమిత్తముచేత. he pleads the ⌣ of the poor బీదవాండ్ల నిమిత్తమై మాట్లాడుతాడు. they have made common ⌣ with him వాండ్లువాడితోటి పాటుగావున్నారు, వాండ్లువానొక చెయ్యిగావున్నారు. I fought your ⌣ with the Governor గవనరుదగ్గిరపోయి నీనిమిత్తము బాలాచెప్పినాను. It is due to the ⌣ of truth to add that I find my father was mistaken మాతండ్రితప్పినాడు అది నేనుచెప్పారాదుగాని యథార్థాన్నికట్టితే నేను చెప్పవలసివున్నది. With devotion worthy of a better ⌣ వాడికివుండే శ్రద్ధఘనమైనదేగాని వాడు ఆరంభించినది నిమంచిది కాదు.

To Cause, câse, *v. a.* చేయించుట, కలగజేయుట, సంభవింపజేయుట. this caused him to go యిం దుచేత వాడుపోయినాడు. this caused him to revive యిందుచేత వాడు బ్రతికినాడు. I caused him to write వానిచేత వ్రాయించినాను. rain causes fever వర్షము చేతజ్వరము సంభవిస్తుంది. to cause pain నొప్పిచేయుట. [మైన, నిరహేతుకమైన.

Causeless, câse'less, *adj.* నిర్నిమిత్తమైన, నిష్కారణ

Causelessly, *adv.* నిరహేతుకముగా, నిర్నిమిత్తముగా, నిష్కారణముగా, వూరికె.

Causer, *n. s.* కారకుడు, చేయించేవాడు, కర్త.

Causeway, câse'wâ, *n. s.* మెత్తుగా మన్నుపోసివేసి నభాట, కట్టబాటుభాట.

Caustic, câs'tic, *n. s.* క్షారము, పుండుకి కట్టేక్షారము. Lunar ∽ కాకికారము.

Caustic, câs'tic, *adj.* కారమైన, తీక్షమైన, క్రూరమైన. he used ∽ expressions కారముగామాట్లాడినాడు, కటుకుగామాట్లాడినాడు.

Cauterization, *n. s.* కాల్చడము, వాతవేయడము, చిటికవేయడము. [ల్చుట, చిటికవేసుట.

To Cauterize, câ'tĕr-ĭze, *v. a.* వాతవేసుట, కా

Cauterizing-iron, *n. s.* వాతకోల.

Cautery, câ'tĕr-y, *n. s.* వాత, చిటికె, రక్షు.

Caution, câ'shon, *n. s.* (or security) పూట. or care జదిలము, జాగ్రత్త, జాగ్రత, మెళుకువ.

To Caution, câ'shon, *v. a.* జాగ్రత్తచేసుట, సూచనచేసుట, జాగ్రతగావుండుమనిచెప్పుట, మెళుకువచేసుట.

Cautious, câ'shus, *adj.* యెచ్చరికగల, జాగ్రతగల, జాగరూకుడైన. a ∽ man జాగరీకుడు, జాగ్రతకలవాడు. [గా.

Cautiously, câ'shus-ly, *adv.* జాగ్రతగా, యెచ్చరిక

Cautiousness, câ'shus-ness, *n. s.* జదిలము, జాగ్రత, యెచ్చరిక.

Cavalcade, cav-al-câde', *n. s.* జదిమంది దొరలుగుర్రాలనుయెక్కి విహారము గాపోవుట.

Cavalier, cav-a-lēr', *n. s.* రవుతు, గుర్రపురవుతు, శూరుడు. ∽ treatment సాహసము, దురహంకారము, గర్వము, డంబము. a tower or bastion బురుజు. [లదండు.

Cavalry, cav'al-ry, *n. s.* గుర్రపుసవారులు, గుర్రా

Cave, câve, *n. s.* గుహ, బిలము.

Caveat, câ'vē-at, *n. s.* ఆటంకము, దావాయి, అనగా కోర్టులో విచారణ అవుతూవుండే వ్యాజ్యము నిలిచిపొయ్యేటట్టు వ్యాజ్యగాండ్లుయిచ్చేఅర్జీ.

Cavern, cav'ĕrn, *n. s.* గుహ, పర్వతముకిందవుండేప్రవేశమైనగుహ.

Caviare, ca-vēre', *n. s.* ఉప్పుచేప.

Cavil, cav'il, *n. s.* దురాక్షేపణ, వనికిమాలినఆక్షేపణ, కుతర్కం.

To Cavil, cav'il, *v. a.* దురాక్షేపణచేసుట, పనికిమాలినఆక్షేపణచేసుట, నెరసులువెతుకుట.

Caviller, cav'il-lĕr, *n. s.* దురాక్షేపణచేసేవాడు, కుతర్కములుచేసేవాడు. [వను.

Cavilling, *n. s.* దురాక్షేపణ, కుతర్కం, వితండవాదాలు.

Cavity, cav'i-ty, *n. s.* సందు, రంధ్రము, గుహ, తొర్ర. [రించినమాట.

To Caw, câ, *v. n.* కాకివలెఅరుసుట, యిదికాకినిగు

To Cease, cēse, *v. n.* మానుట, తీరుట, నిలిచిపోవుట, విడుచుట. this caused the pain to ∽ దీనిచల్ల నొప్పితీరినది. the rain ceased వానవెలిసింది. when the noise ceased సందడిఅణిగినప్పుడు. they ceased from talking మాటలుచాలించుకొన్నారు.

To Cease, cēse, *v. a.* నివారణముచేసుట, చాలించుట.

Ceaseless, cēse'less, *adj.* యెడతెగని, నిత్యమైన, తియ్యని, తీరని, వదలని.

Ceaselessly, *adv.* యెడతెగకుండా, తియ్యకుండా, విడవకుండా, వదలకుండా.

Ceasing, *n. s.* తీరడము, మానడము, నివృత్తికావడము, విడవడము, అణగడము. without ∽ మానక, తీరక.

Cedar, cē'dar, *n. s.* దేవదారుచెట్టు.

To Cede, cēde, *v. a.* పోడిచినవానికి తనదేశమునుయిప్పగించుట, వశముచేసుట, యిచ్చివేయుట.

Ceded, *adj.* పోడిచిన, వప్పగించిన, వశముచేసిన, యిచ్చివేసిన. the ∽ districts పోడికిరతువుండకు వొప్పగించివేసినతాలూకాలు, కడప, బళ్లారిజిల్లాలనుయిట్లు చెప్పుతారు.

To Ceil, cēl, *v. a.* లోకప్పువేసుట.

Ceiling, cēl'ing, *n. s.* లోకప్పు.

To Celebrate, cel'ĕ-brāte, *v. a.* కొనియాడుట, స్తుతించుట, చేయుట, ఆచరించుట. to ⁓ a marriage పెండ్లిచేయుట. to ⁓ a feast ఉత్సవముచేయుట. to ⁓ a ceremony ప్రయోజనముజరిగించుట. to ⁓ the anniversary of a death తద్దినముపెట్టుట. he celebrated her beauty in song వానిఅందమునుగురించిపద్యములుచెప్పినాడు.

Celebrated, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, ఘనమైన.

Celebration, cel-ĕ-brā'shon, *n. s.* ఆచరణముచేయడము, కొనియాడడము. I was present at the ⁓ of the marriage పెండ్లిజరగగానేనుఉంటిని. the annual ⁓ of a death తద్దినముపెట్టడము. ⁓ of a feast ఉత్సవముజరిగించడము.

Celebrity, cĕ-leb'ri-ty, *n. s.* పేరు, ఖ్యాతి, కీర్తి.

Celerity, cĕ-ler'i-ty, *n. s.* త్వర, వేగము, జవము.

Celery, cel'ĕr-y, *n. s.* వకవిధమైనతోటకూర, దీన్ని కచ్చిగాతింటారు.

Celestial, cĕ-lest'yal, *adj.* దివ్యమైన, స్వర్గసంబంధమైన, ఆకాశసంబంధమైన. ⁓ bliss మహానందము, పరమానందము. ⁓ or supernatural weapon దివ్యాస్త్రము. the ⁓ empire చైనాదేశము, అనగా China. The ⁓ bodies సూర్యచంద్రనక్షత్రాదులు.

Celibacy, cel'i-ba-sy, *n. s.* బ్రహ్మచర్యము, పెండ్లికాకుండావుండడము. "The Tin Trumpet" gives this definition:—"Celibacy, a vow by which the priesthood in some countries swear to content themselves with the wives of other men."

Cell, cell, *n. s.* a small room గది, వైరాగినివేసేగది, సన్యాసిఉండేచిన్నకుటీర, గుహ. in a beehive తేనెపెట్టెలోవుండేబొక్క; రంధ్రము. in a flower or fruit పుష్పమందు, కాయలందువిత్తువుండేస్థానము. of the ear చెవిబొక్క, కర్ణరంధ్రము.

Cellar, cel'lar, *n. s.* నేలతర, నేలమాళిగ, ముఖ్యముగాయిండ్లక్రిందకట్టినకొట్లు, ఓటిలోనైనువుంచుతారు. or tavern సారాకడి.

Cellular, cel'lū-lar *adj.* అరలుఅరలుగావుండే, బొక్కలుబొక్కలుగావుండే.

Cement, cem'ent, *n. s.* గచ్చు, లక్కము, చింతఅంబలి. metalic ⁓ సమాసారము.

To Cement, cĕ-ment', *v. a.* సంధనచేయుట, గచ్చుతోసంధనచేయుట, అంటించుట, అతికించుట.

Cemented, *adj.* గారముదర్లైనవాటితోసంధనచేసిన, దృఢమైన. their friendship was ⁓ by this marriage యీవివాహముచేతవాండ్లస్నేహముఅతుక్కొన్నది.

Cemetery, cem'ĕ-tĕr-y, *n. s.* స్మశానము, సమాధిస్థలము, పీనుగులనుపూడ్చేస్థలము.

Cenobite, *n. s.* సన్యాసి.

Cenotaph, cen'ō-taf, *n. s.* కట్టిగోరి, శవమునుపాతిపెట్టకుండా మర్యాదనిమిత్తము జ్ఞాపకముగాకట్టినగోరి.

Censer, cen'sĕr, *n. s.* ధూపకలశము, ధూపార్తి.

Censor, cen'sor, *n. s.* ధర్మకర్త, న్యాయవిచారణచేసేవాడు.

Censorious, cen-sō'ri-us, *adj.* నిందించే, ఆక్షేపణలుచేసే, దూషించే, తప్పులుపట్టే. do not be so ⁓ యిట్లుదూషించడముకారాదు.

Censoriousness, *n. s.* నిందించేస్వభావము.

Censorship, *n. s.* సమాచారపత్రికలలో రాజుకుఅప్రమాణమైన సంగతులువేయకుండా చూచుకొనేఅధికారము.

Censurable, cen'shŭr-able, *adj.* దూషించదగిన,

Censure, cen'shūre, *n. s.* ఆక్షేపణ, చీవాట్లు నింద, దూషణ, [లుపెట్టుట, నిందించుట.

To Censure, cen'shūre, *v. a.* చీవాట్లుపెట్టుట, దూష

Census, *n. s.* జానేసుమారులెక్క, వకవూర్లో వుండేజనులయొక్కసంఖ్య.

Cent, cent, అనగా Centum శతము, నూరు. ten per ⁓ నూటికిపది, డోకడాలప్రకారము. ⁓ per ⁓ ట్టిగా, రెట్టింపుగా, నూటికినూరువడ్డి గుణము. a certain coin సెయిసా. or as meaning a centesimal certain part of a coin డోకడా. Note: Interest in England is reckoned *per annum*, on the year: but in India is usually reckoned *per mensem*, on the month: accordingly a bond at *one per* ⁓ in India is the same as at 12 per ⁓ in England. 50 per ⁓ was paid మాడలుచెల్లించినారు; because the మాడ is the half of any coin, particularly a half pagoda; or సగానికిసగముచెల్లించినారు. then (the మాడ being one twentieth) *they paid five per* ⁓ is రూకలుచెల్లించిరి. or నూటికి ఐయిదుచెల్లించిరి. one sixteenth of the principal is వీసము, అణా. (see Anna) and accordingly a

half anna share is *one thirty second :* and a quarter anna share is one sixty fourth of the sum. In accounts an upright line denotes a quarter and a horizontal line a sixteenth. Thus ౭||౽ denotes $7 + \frac{3}{4} + \frac{1}{16}$ ($7\frac{13}{16}$) = Rupees 7..11..0.

Centaur, ćen'tăr, *n. s.* నరాశ్వము, అనగా నడుము వర్యంతము మనుష్యాకారము, దానికింద నాలుగు కాళ్లతో గుర్రముయొక్క శరీరమున్ను గలరాక్షసుడు. a female ~ కామధేనువంటివక దేవత.

Centenarian, *n. s.* నూరేండ్లవాడు.

Centenary, ćen'tĕ-nar-y, *n. s.* నూరు. this was the ~ of his victory వాడుజయించియిది నూరో సంవత్సరము.

Centesimal, ćen-tes'i-mal, *adj.* శతాంశమైన. he divided it into ~ parts దాన్నినూరుభాగములుగా చేసినాడు. [పాలకుడు.

Centinel, *n. s.* పహరావాడు, కావలివాడు, ద్వార

Centipede, ćen'ti-pēde, *n. s.* కాళ్లజెర్రి, శతపది.

Cento, ćen'tŏ, *n. s.* బొంతకావ్యము, అనగా దాని లోపకపద్యము, దీనిలోపకపద్యముగా తెచ్చికలుపు కొనిచెప్పినగ్రంథము.

Central, ćen'tral, *adj.* నడిమి, మధ్యస్థమైన. the ~ dome గర్భగృహము.

Centrally, *adv.* నడుమన, నడుముగా. this was placed ~ దీన్నినడుమన బెట్టినారు.

Centre, ćen'tĕr, *n. s.* మధ్యము, నాభి. a ~ post or pole నిట్రాయి, నడిమిస్తంభము. the very ~ నట్టనడుమ.

To Centre, ćen'tĕr, *v. n.* కలిసివుండుట, నిలుచుట. all my hopes centred on him ఆయనే నాకుపట్టుకొమ్మ, ఆయనేనాకుదిక్కు, నామనసు అంతా ఆయనమీదనే వున్నది.

Centrical, *adj.* నడిమి.

Centrically, *adv.* నడాన, నట్టనడుమ.

Centrifugal, ćen-trif'ŭ-gal, *adj.* మధ్యత్యాగి, చక్రగమనవేగేమధ్యస్థలత్యాగకరణశీల, మధ్యస్థలాపకర్షిత, మధ్యకేంద్రగామిను, నడిమినుంచిపారే, వడిశలనుతిప్పేటప్పుడు రాయితిరగడము నకుచేతిబలముకారణముగనుక ఆబలము ~ force అనబడుతున్నది.

Centripetal, *adj.* మధ్యాకర్షిత, మధ్యాభిగామి, ఆకర్షణశక్తిగల, నడిమికి ఆకర్షించేశక్తిగల.

Centry, *n. s.* పహరావాడు, ద్వారపాలకుడు. I stood ~ నేనుపహరామీదవుంటిని.

Centuple, ćen'tŭ-ple, *adj.* నూరంతలైన.

Centurion, ćen'tū'ri-on, *n. s.* సర్దారుడు, నాయకుడు, జమేదారుడు.

Century, ćen'tŭ-ry, *n. s.* నూరేండ్లు ; యుగము, దీన్ని యింగ్లీషువారువకయుగమంటారు. the nineteenth ~ యిక్పటియుగము, అనగా ౧౮౦౦ సంవత్సరమునకుయిటీవల. In the last ~ పోయినయుగములో, అనగా ౧౭౦౦ సంవత్సరము మొదలుకొని ౧౮౦౦ సంవత్సరమువరకుఉన్నకాలము, అనగా పద్దెనిమిదో century.

Cephalic, ćē-fal'ic, *n. s.* తలనొప్పిమందు, అనగా వకతరహా నస్యపుపొడి. [భేదము.

Cerastes, ćē-ras'tēs, *n. s.* కొమ్ములుగలపాము, నాగ

Cerate, ćē'rāte, *n. s.* మయినముతో చేసినప్లాస్తరు.

Cerberus, *n. s.* గండభేరుండభేదము. or three headed dog త్రిశిరశ్శునకము, పీనుగరక ద్వారపాలకుడనికల్లలుచెప్పడము.

Cerecloth, Cerement, ćēre'ment, *n. s.* మయినపుగుడ్డ, మయినపుజిడ్డ్రు (ఖేతవస్త్రా)మునుప్రేతతో చేస్తారు.

Ceremonial, ćer-ē-mōn'yal, *n. s.* కర్మము, ఆచారము, ఉత్సవము. the ceremonials of a marriage ఇంగ్లీషువైవాహజనము. the ceremonials of a funeral కర్మాంతరములుమొదలైనవి.

Ceremonial, ćer-ē-mōn'yal, *adj.* కర్మములనుగురించిన, కర్మసంబంధమైన. the ~ law కర్మకాండ. ~ impurity ఆశౌచము, సూతకము. ~ purification ఆశౌచనివృత్తి, సూతకనివృత్తి, ప్రాయశ్చిత్తము, శాంతి.

Ceremonially, *adv.* ఆచారప్రకారముగా, కర్మకాండప్రకారముగా, విధిచోదితప్రకారముగా.

Ceremonious, ćer-ē-mōn'yus, *adj.* వుపచారమైన, మర్యాదగల, ఆచారముగల. in religion విధిచోదితమైన.

Ceremoniously, *adv.* మర్యాదగా, వుపచారముగా.

Ceremoniousness, *n. s.* గాంభీర్యము, డంబము, మర్యాద. From his ~ I saw that he was angry వాడిగాంభీర్యమువల్ల వాడుకోపముగావుండేటట్టు కనుక్కొన్నాను.

Ceremony, ċer'ė-mony, *n. s.* ప్రస్తుతము, ప్రయోజనము, కర్మము, మర్యాద, ఆచారము. a master of ceremonies కొత్తనగాడు, రాజదర్శనానకువచ్చేవాండ్లను రాజుయెదటికితీసుకొనిపొయ్యేవాడు. funeral ceremonies ఉత్తరక్రియలు. a marriage ~ పెండ్లిప్రయోజనము. with ~ వినయముగా, ఉపచారముగా. without ~ or without standing on ~ అమర్యాదగా.

Certain, ċer'tin, *adj.* రూఢిఅయిన, వాస్తవమైన, సిద్ధమైన. a ~ man వకడు, వకానొకడు, ఫలానిమనిషి. in a ~ book ఫలానిపుస్తకములో, వకానొకపుస్తకములో. a ~ woman వొకతె, వొకానొకతె. to a ~ degree కొంతమట్టుకు. ~ persons కొందరు. I am ~ he went వాడునిశ్చయముగా వెళ్లినాడు. I am not ~ of that అందునుగురించినేనురూఢిగా చెప్పలేను. for ~ నిశ్చయముగా.

Certainly, ċer'tin-ly, *adv.* రూఢిగా, నిజముగా, వాస్తవముగా, మెట్టుకు, ముఖ్యముగా, అగత్యముగా, తప్పకుండా, సరేగాని. I ~ thought నాకుఅట్లాతోచినదిసుమీ. shall I go? ~. నేను పోదునా, మంచిదిపో, పోవలసినదే, పోకరేమి.

Certainty, ċer'tin-ty, *n. s.* నిజము, నిశ్చయము, వాస్తవము, రూఢి. [ప్రాచీనమైనయింగ్లీషు.

Certes, ċer'tės, *adv.* నిజముగా, సరేగదా, యిది

Certificate, ċer-tif'i-cite, *n. s.* నిర్ణయపత్రిక. a ~ of good conduct సౌగ్యతాపత్రిక. a general ~ signed by all present మహాజరునామా.

To Certify, ċer'ti-fy̆, *v. a.* తెలియచేయుట, ప్రకటనచేయుట. they certified me of his death వాడుచచ్చినట్టుమాకుతెలియచేసినారు. after we were certified of this యిదిమాకుతెలియవచ్చినతరువాత.

Certiorari, ċer-shi-ō-rā'ri, *n. s.* కిందికోర్టులోవుండేవ్యాజ్యమునుపైకోర్టుకుపంపించవలసినట్టినహుకుము, ఉత్తరవు. [యము.

Certitude, ċer'ti-tūde, *n. s.* నిశ్చయము, రూఢి, నిర్ణ

Cerulean, ċė-rū'lė-an, *adj.* ఆకాశవర్ణమైన, నీలవర్ణమైన. the ~ sky నీలమైనఆకాశము.

Ceruse, ċē'rūse, *n. s.* సిత్తభస్మము, ముఖమునకుభూరుముకానేటిది.

esarean, *n. s.* vide Cæsarean.

Cess, ċess, *n. s.* పన్ను, తక్కీసము. out of all ~ అమితముగా, అపారముగా, లెక్కలేక.

Cessation, ċes-sā'shon, *n. s.* నిలుపు, విరామము. ~ of labour శ్రమతీర్చుకోవడము. labour without ~ విరామములేనిపని. without any ~ విరామములేకుండా, యెడతెగకుండా, తెరపిలేకుండా. rain without cessation తెరపిలేనివాన.

Cession, ċesh'on, *n. s.* వప్పగింత, నివర్తనము, నిర్వహించలేకనకవకిఒప్పగించివేయడము. after his ~ అతనుదేశముయిచ్చివేసినమీందట.

Cestus, ċes'tus, *n. s.* వడ్డాణము, రవికె, నక్కకొమ్ము వలెవేనికివశీకరణశక్తికద్దనిప్రసిద్ధము.

Ceta, *n. s.* or whale సముద్రములోవుండేపెద్దచేప.

Cetaceous, ċė-tā'shus, *adj.* సముద్రపుపెద్దచేపసంబంధమైన. the ~ tribes పెద్దచేపలు.

Ceteris paribus, *adv.* యిదిలాటిన్ శబ్దము, కడమవన్నిసరిగావున్నపటికిన్ని, వేరేవిశేషములేకుంటే. every animal is ~ fiercer when tied up or confined తక్కినవన్నిసరిగావుండేపశువుందుబోనులోవేసిపెట్టేమృగమునకు క్రౌర్యముఅధికము. అనగా కట్టిపెట్టినమృగమునకు క్రూరత్వమధికము. I had rather live at Bangalore ~ than at Madras తక్కినవన్నిసరిగావుండేపక్షమందుపట్నములోవుండడమునకంటే బెంగుళూరిలో వుండడము మేలు. ~ cotton lasts as long as hemp అన్నిసరిగ్గా వుండేపక్షమందు కితనారవుడ్డయెన్నాళ్లువుంటుందోనూలుగుడ్డానున్ను అన్నాళ్లువుంటుంది.

Chace, *n. s.* వేట. See Chase. [ము.

Chaco, sha'ko, *n. s.* దండులోతొడుక్కునేవకకుళ్లా

To Chafe, chāfe, *v. n.* రేగుట, అలుగుట, వెక్కసపడుట, మండిపడుట, విరుచుకొనిపోవుట, దొంగుకొనిపోవుట. he chafed much at this యిందుకుకోపపడ్డాడు.

To Chafe, chāfe, *v. a.* రాచికాకవచ్చేటట్టుచేసుట. they then chafed her feet అప్పుడుదానికాళ్లకుకాకవచ్చేటట్టురాచినారు.

Chaff, chăff, *n. s.* పొట్టు, వుమక, తవుడు, పొల్లు. of oil seeds మూన. they were driven away like ~ before the wind గాలికియెగిరేపొట్టువలెయెగిరిపోయిరి. [మాడుట.

To Chaffer, chaf'fĕr, *v. n.* బేరమాడుట, నచ్చుబేర

Chaffinch, chaf'finsh, *n. s.* పిచ్చికవంటిపక్షి.

Chafing-dish, chāf'ing-dish, *n. s.* కుంపటి.

Chagrin, sha-grēn', *n. s.* మనస్తాపము, విసుకు, వేసట, అసహ్యము, చీదర. [సమయింపని.

Chagrined, *adj.* మనస్తాపముపడ్డ, చీదరపడ్డ, ఆయా

Chain, chān, *n. s.* గొలుసు, క్రమము, పరంపర. chains of fetters సంకెళ్లు. he brought them in chains వాండ్లను సంకెళ్లతో తెచ్చినాడు. a ~ of mountains వరసగావుండే పర్వతములు. A ~ of ideas వకటిమీదవకటితోచడము. measurement మహాతుగొలుసు, అనగా నేలను కొలిచేగొలుసు.

To Chain, chān, *v. a.* కట్టుట, గొలుసుతో కట్టుట సంధించుట, తగిలించుట, సంకెలువేయుట, కూర్చుకొనుట. they chained their hands in dancing చేతులుకూర్చుకొని ఆడినారు. he chained the elephant to the tree ఆయేనుగను చెట్టుకు గొలుసుతో కట్టినాడు.

Chained, *adj.* కట్టిన, గొలుసుతో కట్టిన, తగిలించిన, సంధించిన, సంకెళ్లువేసిన, కూర్చుకొన్న.

Chain-pump, *n. s.* నీళ్లుచల్లేయునపుతో ట్లగొలుసు యంత్రము.

Chain-shot, chān'shot, *n. s* జంటగుండ్లు, జమిలిగుండ్లు, రెండుగుండ్లకు బారెడు గొలుసునుతగిలించిఫిరంగిలో వేసికాలుస్తారు.

Chain-work, *n. s.* గొలుసుపని.

Chair, chār, *n. s.* కుర్చి. a sedan ~ సాల్కీ, టాంజా. at this meeting he took the ~ యీసభలో అతను సభానాయకుడుగావుండెను. a ~ of state గద్దె, సింహాసనము. garden ~ మనిషియీడ్చేవకతరహాబండి.

Chairman, chār'man, (or President) *n. s.* సభానాయకుడు. or bearer బోయి, పల్లకిమోసేవాడు, కూలివాడు.

Chaise, shāse, *n. s.* బండి.

Chalcedony, *n. s.* యెర్రనిస్ఫటికము, పుష్యరాగము, కురివిందము, కురింజి. [ర్ణపాషాణము.

Chaldron, chā'dron, *n. s.* కొలత, సుమారు పెయిశే

Chalice, chal'ice, *n. s.* కలశము, పాత్ర, గిన్నె.

Chalk, chāk, *n. s.* (white) సీమసున్నము. or soapy pot stone like slate pencil బలపము. red ~ జాజువన్నె, యెర్ర కావిరాయి, గైరికము.

To Chalk, châk, *v. a.* సీమసున్నముతో వ్రాసుట, రేకగుర్తుపెట్టుట. to ~ out ఆలోచించుట,యేర్పరచుట, గాంభించుట. Patterns chalked on a floor రంగవల్లి, ముగ్గు. he chalked his face ముఖానికిసున్నముపూసుకొన్నాడు. he chalked up their names సీమసున్నముతో వాండ్ల పేర్లను వ్రాసినాడు. [కల్లము

Chalk-pit, *n. s.* సీమసున్నపుగని, సీమసున్నముత వ్వే

Chalky, *adj.* తెల్లటి, సీమసున్నమువంటి.

To Challenge, chal'lenge, *v. a.* జగడానకు పిలుచుట, పిలుచుట. to object ఆక్షేపించుట. I ~ you to prove this యిదినిజపరచుచూతాము. as a centry does పహరావాడుపలకరించుట, యెవరు అక్కడ అనిమొర్ర రించుట. they chellenged him for cruelty వాన్ని క్రూరమైనపనిజరిగించినాడనిఅన్నారు. to ~ a jury man ఆక్షేపించుట, యితడుమాకుఅక్కర లేదనిచెప్పుట. Conduct that challenges enquiry సందేహాస్పదమయినపని. Challenge strictly means an objection, ఆక్షేపణ as, a ~ to a juryman Thus " This is a principal ~." Coke on Litt. 1. 157. b.

Challenge, chal'lenge, *n. s.* జగడానకుపిల్వడము, నీవు చెయ్యిచూతామని చెప్పడము. by a sentry పహరావాడు ఆవచ్చేది యెవరు అనిమొర్ర రించడము. I accept your ~ or defiance చూడూ చూడూ నా చేత కాదని అంటావా, రా చూతాము.

Challenger, *n. s.* జగడానకుపిలిచేవాడు, రా, పోక చెయ్యిచూతాము, అనేవాడు.

Chalybeate, ca-lyb'ė-âte, *adj.* కారమైన. ~ waters యిది పోకతరహా కారమైననీళ్లు, భేదికనిచ్చేస్తున్నది.

Cham, cam, *n. s.* (of Tartary) టార్టరిదేశాధిపతి.

Chamade, sha-māde', *n. s.* పైడిపోయినామనితమకుతాముతంబురుకొట్టమనిచేసినసంజ్ఞ. they beat the ~ వాండ్లు పైడిపోయినారు.

Chamber, chām'bĕr, *n. s.* గది, అర. upper ~ మిద్దెమీదవుండేగది. a ~ for audience or homage కొలువుకూటము. privy ~ రాణివాసము, అంతఃపురము. the council ~ రచ్చపట్టు, సభ. bed ~ పడకిల్లు. ~ maid దాది, బానిస. ~ pot మూత్రభాండము. chamber-lie పుచ్చ. he made a ~ in

the rock కొర్వతములోబొక్క చేసినాడు, గుహచే సినాడు. the ~ of a gun తుపాకిగొట్టములోమం దుపుండేస్థానము.

Chamberer, *n. s.* విటగాడు,విటపురుషుడు.

Chambering, chăm'bĕr-ing, *n. s.* స్వధిచారము,వ దవు. [మునువిచారించుకొనేదళవాయి.

Chamberlain, chăm'bĕr-lin, *n. s.* రాజ్యపాక్ష్య

Chameleon, ca-mē'lĕ-on, *n. s.* తొండ, వ్రాళిరవెల్లి, రటము,కృకలాసము,దీనికిప్రతిదినముండున్న వే రేపుకవన్నెవస్తుంది. he is as changeable as a ~ వానికినిమిషానకుకకగుణము.

Chamois, sha-mŏy', *n. s.* కొండమేక.

Chamomile, *n. s.* చేమంతివంటివకచెట్టు.

To Champ, champ, *v. a.* కొరుకుట, నములుట, యి డిగుర్రముకళ్లెమునుకొరకడమునుగురించినమాట.

Champagne, sham-pāne', *n. s.* వకతరహాసారాయి. commonly called Simpkin or Jumpwine !

Champaign, cham'pān, *n. s.* బయలు, మైదానము.

Champignon, sham-pin'yon, *n. s.* See Mushroom.

Champion, cham'pi-on, *n. s.* రక్షకుడు, పక్షవాది, అభిమానమువాడు. he is the great ~ for education వాడువిద్యాపక్షవాది, వాడువిద్యాసంరక్షకుడు.

To Champo, *v. a.* (or Shampoo, a Chinese word) పిసుకుట, పిసుకుట. (To knead, handle, clap.) Champoing, Shampooing అంగమర్దన ము, సంవాహము.

Chance, chănce, *n. s.* అదృష్టము,(ప్రాప్తి, భాగ్యము, యోగము,గతి,దైవఘటన. says D† in 1 Sam. 6. 9. and Eccl. 9. 11.) by ~ ఆకస్మాత్ A†. హఠా త్తుగా, అవకాశముగా. Z. అదాట్టుగా, అకస్మాత్తు గా, తనంతటనే, దైవాధీనముగా. there is every ~ of his coming వాడుబహుశావచ్చును. I will take my ~ నాఅదృష్టముచూతాము. only give me a ~ నాకు రవంత అవకాశముమాత్రము యి య్యి. If by any ~ he should come here వాడు వకవేళయిక్కడికివస్తే. in the ~ of his not coming వాడురానిపక్షమందు,వాడురానియెడల.there is no ~ of his giving it వాడుయిచ్చేగతిగావుం డలేదు, వాడుయిచ్చేమాటకానము. you give me no ~ నీవుఅవకాశమివ్వడములేదు. you have no ~ with him వాడుయొక్కడనీవుయొక్కడ. a child has no ~ with a man బిడ్డయొక్కడపెద్దవాడు.యె క్కడ, అనగా బిడ్డపెద్దవానికియీడుకాదు, పెద్ద వానితోపోరాడనేరదు. have you calculated the chances of his being dead or absent వాడుచచ్చి నట్టైనా,లేక, వెళ్లిపోయినట్టైనా ఆలోచిం చుకొన్నావా. a ~ crop తడుమొదలు, కడువరి. chance-medley అబుద్ధిపూర్వకముగా చేసినదోర ము, తన్నుయెరుగకవచ్చినతప్పు. a ~ guest అతిథి, అభ్యాగతుడు. All nature is but art unknown to thee : All chance direction which thou canst not see. (Pope, in Johnson's Dicty.) ఆకస్మిక మనేది నీకగుపడని దైవసంకల్పమేనుఅనగా ఆక స్మికమనేదెక్కడిది అంతా దైవసంకల్పమే అయితే అదిమనకుతెలియదు.

To Chance, chănce, *v. n.* సంభవించుట, తటస్థించు ట, ఘటించుట, పొసగుట, వచ్చుట. [నము.

Chancel, chăn'ċel, *n. s.* గర్భగృహము, చూపాస్థా

Chancellor, chăn'ċel-lor, *n. s.* పెద్దన్యాయాధిపతి. ~ of the exchequer శిరస్తేదారుడివానిదివానియా సంగతులను విచారించే పెద్దమంత్రి, అనగా దివాని యాజమానులనుగురించినఅధికారిఅయినమంత్రి. Lord ~ సార్వభౌముడైనన్యాయాధిపతి, రాజగురువు.

Chancery, chăn'ċĕr-y, *n. s.* సీమలోవుండేవకతర హాన్యాయసభ.

Chancre, shang'kĕr, *n. s.* పొక్కు, సవాయిపొక్కు.

Chandelier, shan-dē-lēr', *n. s.* కొమ్మలశెంమె, అ స్తరు,సంగలుగావుండేదీపస్తంభము.

Chandler, chănd'lĕr, *n. s.* మైనపువత్తులు అమ్మేవా డు. tallow ~ కొవ్వువత్తులుఅమ్మేవాడు. Chandler's shop చిల్లరదుకాణము.

To Change, chānge, *v. a.* మార్చుట, తప్పించుట. he changed his clothes వేరేబట్టలుతొడుక్కొన్నా డు. he changed lodgings మరివకయింటికి కాపు రముపోయినాడు. he changed his name మా రుపేరుపెట్టుకొన్నాడు. he changed his religion తనమతమును విడిచి వేరేమతమునకు పోయినాడు. he changed his house into a shop యింటిని అంగడిగాచేసినాడు. he miraculously changed grain into pearls వాడుతనమహిమచేత ధాన్యము నుముత్యాలుగాచేసినాడు. he changed colour

or countenance సిగ్గుచేతనైనా కోపముచేతనైనా పాడిముఖముపివర్ణమైనది. Much money changed hands to day యీవేళ చాలా ద్రవ్యము జరిగినది, వ్యాపారము చాలా జరిగినది. he changed his mind వాడి మనస్సు వేరే అయిపోయినది. he changed the topic వేరే ప్రస్తావము తెచ్చినాడు. the wood was changed into stone మాను రాయి అయిపోయినది.

To Change, chānge, *v. n.* మారుట, భేదించుట, తిరుగుట, పోట, అయిపోవుట. the wind changed from north to south ఉత్తర పుగాలి దక్షిణపుగాలి ఆయినది. as the mind or inclination తిరుగుట. when his health changed for the better వాడికి స్వస్థత కలిగినప్పుడు, వాడికి రోగము తిరుగుముఖమైనప్పుడు. the cord changed into a snake తాడు పాము అయిపోయినది. From a friend he changed into an enemy అనుకూలిగా వుండినవాడు శత్రువైనాడు. the milk changed into curd పాలు పెరుగైపోయినది. the days when the moon changes are called అమావాస్య, పౌర్ణమి, కృష్ణాష్టమి, శుక్లాష్టమి. the moon changed yesterday నిన్న అమావాస్య, నిన్న పౌర్ణమి.

Change, chānge, *n. s.* మార్పు, వినిమయము, పరివర్తనము, ఒకటినిపుచ్చి మరివకటిని తీసుకోవడము, బదలాయింపు. a ~ took place in his business వాడి పనిలో భేదము సంభవించినది. a ~ of linen వకడు తొడుగు బట్టలు. I have no change of clothes నాకు మారుబట్ట లేదు. ~ of form పరిణామము, మారురూపు, రూపాంతరము. ~ of dishes మారుడ వడ్డించడము. He is gone there for ~ of air స్థలసౌఖ్యానికి అక్కడికి పోయినాడు. a ~ of colour వైవర్ణ్యము, వర్ణము మారడము. or small coin చిల్లర నాణ్యము. Give me ~ for this note యీ నోటుకు రూకలు యియ్యి. Loss upon ~ of money వట్టము. or place of meeting for merchants వర్తకులు కూడే స్థానము. ~ of the moon అమావాస్య, పౌర్ణమి. [మైన, అస్థిరమైన.

Changeable, chānge'a-ble, *adj.* చంచలమైన, చపల

Changeableness, *n. s.* చాంచల్యము, చంచలత్వము, చపలత్వము, భ్రమ.

Changed, *adj.* మారిన, మార్చిన.

Changeless, *adj.* శాశ్వతమైన, నిర్వికారమైన, మారని.

Changeling chānge'ling, *n. s.* అవివేకుడైన, దుర్బుద్ధి, పిచ్చివాడు, దుర్బుద్ధి. a sickly infant దేవకులు మంచి ఆరోగ్యమైన బిడ్డను యెత్తుకుని పోయి దానికి బదులు గా పెట్టే మాయపిల్లను వుంచిపోయినట్టు కథ కలదు.

Changer, *n. s.* మార్చేవాడు. money ~ షరాబు.

Changing, *adj.* అస్థిరమైన, నిత్యమారని. a ~ bule tint వైమార్గవర్ణము.

Channel, chan'nel, *n. s.* కాలువ, తూము. outlet అలుగు. means ద్వారము, ముఖాంతరము. the secretary is the ~ of communication మున్షీ ద్వారా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుతూ వుంటవి. they made me the ~ for this business యీ పని నా ముఖాంతరముగా జరిగించినారు. Arm of the sea కయ్య. The sea between England and Ireland is called The Irish Channel. That between England and France is the British Channel.

Channelled, *adj.* కాలువగల. a road ~ by the rain వానకు కాలువగా కోసుకొనిపోయిన బాట.

To Chant, chănt, *v. n.* పాడుట, చెప్పుట, చదువుట.

Chant, chănt, *n. s.* పాట, పదము, సంగీతము, గానము, దండకము.

Chanter, chănt'ĕr, *n. s.* పాటకుడు, గాయకుడు.

Chanticleer, chăn'ti-clēr, *n. s.* కోడిపుంజు, కోతిక తమ్ముడు అన్నట్టు యీ పేరు కావ్యములో పుంజుకు చెల్లుతుంది.

Chanting, *n. s* పాట, గానము.

Chaos, ca'os, *n. s.* సృష్టికి మును పుజలస్థలాకాశములు మిశ్రముగా వుండడము, ఏకసంకరము, కలగూరగంప, తలతోక లేకవడివుండేటిది, అవ్యక్తము. God made the world out of ~ కలగూరగంపగా వుండే పదార్థములలోనుంచి దేవుడు ప్రపంచమును సృష్టి చేసినాడు. a ~ of papers తలతోకలేకపడివుండే కాకితములు.

Chaotic, ca-ot'ic, *adj.* అవ్యక్తముగావుండే, కలగూరగంపగావుండే, కలిబిలిగావుండే, తలదీకరకాయగావుండే, కబిలిబిలిగావుండే.

Chap, chăp, *n. s.* అనగా chapter అధ్యాయము, సర్గ.

Chap, chăp, *n. s.* బీటిక, పగులు. or fellow మనిషి, పోకడు. the chaps or jaws దవడలు, నోరు, యిదిసోరశబ్దము.

To Chap, chăp, *v. a.* బీటికలుబారేలాగుచేయుట.

Chapel, chap'el, *n. s.* చిన్నగుడి. A ~ at the entrance of a temple ముఖమంటపము.

Chaperon, *n. s.* పెద్దఆడిది, రక్షకురాలు, పెద్దదిక్కుగావుండే స్త్రీ, అనగా తిరిగేపడుచులను, విందు, పెండ్లి, వేడుకలుమొదలైనవాటిని చూడడమునకుపిలుచుకొనిపొయ్యేపెద్దదిలగావుండేఆడిది.

Chapfallen, chăp'fāln, *adj.* ముఖముచిన్నబుచ్చుకొన్న, భంగపడ్డ.

Chapiter, chap'i-tĕr, *n. s.* బోదె, స్తంభముమీదవుండేకొణిగె. [హితుడు.

Chaplain, chap'lin, *n. s.* గురువు, ఆచారి, పురో

Chaplainship, *n. s.* పౌరోహిత్యము. [టిక.

Chaplet, chap'let, *n. s.* మాలిక, పూలదండ, జడపూ

Chapman, chap'man, *n. s.* వ్యాపారముచేసేవాడు, అనగాకొనేవాడు, అమ్మేవాడు. he wanted to sell his horse and soon found a ~ గుర్రము అమ్మవలెనని వుండగాకొనేవాడు దొరికినాడు.

Chapped *adj.* చిట్లిపోయిన, బీటికలుబారిన, పగుళ్లువారిన. the ground was ~ ఆనేలబీటికలుబారినది.

Chaps, *n. s. plu.* నోరు, యిదినీచమాట.

Chapter, chap'tĕr, *n. s.* అధ్యాయము, ఆశ్వాసము, పరిచ్ఛేదము. a court గురువులయొక్కసభ.

To Char, châr, *v. a.* బొగ్గులుకాల్చుట.

Char, chăr, *n. s.* a fish ఒకతరహాచేప.

Character, car'ăc-tĕr, *n. s.* or mark ఆనవాలు, గుర్తు, చిహ్నము. a letter అక్షరము. a book in the Kanarese ~ కన్నడిఅక్షరములతోవ్రాసినగ్రంథము. or reputation పేరు, కీర్తి, సాంఘ్యము, యోగ్యత. a man of good ~ యోగ్యుడు, పెద్దమనిషి. a man of bad ~ అయోగ్యుడు, దుష్టుడు. he gave them a good ~ వాండ్లయోగ్యులనిచెప్పినాడు. he gave them a bad ~ వాండ్లు అయోగ్యులన్నాడు. he bears a good ~ యోగ్యుడనిపేరెత్తినాడు. he gave his servant a ~ తనపనివాడికియోగ్యతాపత్రికయిచ్చినాడు. the ~ of the country is mountainous అదికొండలప్రదేశము. or account సంగతి, వివరము. he gave me a bad ~ of the place అదిమంచిభూమికాదనినాతోచెప్పినాడు. or disposition స్వభావము, సహజగుణము, నడత. or person మనిషి. or personation వేషము. a humane ~ దయాళువైనవాడు. a public ~ ప్రసిద్ధుడు. a contemptible ~ పోకిరి. he is a sporting ~ వేటకాడుగావుండేవాడు. he acted the ~ of Krishnah కృష్ణవేషముకట్టినాడు. he went there in the ~ of a Magistrate మేజస్ట్రేటుఅధికారమునుకట్టిఅక్కడికిపోయినాడు. he acted quite in ~ వాడుతనసహజగుణముతోప్రవర్తించినాడు, వాడుతనస్వవృత్తిచూపించినాడు. he acted quite out of ~ స్వవృత్తితప్పినడిచినాడు.

Characteristic, car-ac-tĕr is'tic, *adj.* (this is a bad vulgar substitute for Neat) స్వభావమైన, సహజమైన, గుణమైన. he gave a ~ reply సహజమైనవుత్తరముచెప్పినాడు, లేక, వాడుపోకడైనవుత్తరముచెప్పినాడు. Charity is characteristic of a good man ధర్మము యోగ్యుడికిలక్షణము.

Characteristic, car-ac-tĕr-is'tic, *n. s.* గురుతు, ఆనవాలు, లక్షణము, చిహ్నము.

Characteristical, car-ac-tĕr-is'tic-al, *adj.* స్వభావమైన, సహజమైన, గుణమైన, లక్షణమైన.

Characteristically, *adv.* స్వభావముగా, సహజముగా, గురుతుగా, లక్షణముగా.

To Characterize, car'ac-tĕr-īze, *v. a.* వర్ణించుట, చిహ్నముగావుండుట, లక్షణముగా వుండుట. he characterized them as very cruel వాండ్లుక్రూరులైనట్టువర్ణించినాడు. cruelty and cunning ~ the cat క్రూరత్వమున్ను కపటమున్ను పిల్లికిలక్షణము.

Characterized, *adj.* చిహ్నముగావుండే, లక్షణముగావుండే, పేరుగల, ప్రసిద్ధమైన. the Hindus are ~ by patience హిందువులుశాంతులనిప్రసిద్ధము, హిందువులకులక్షణముశాంతి.

Charade, shurard, *n. s.* ప్రశ్న, అనగాదీనిభావమేమిటిరుమలేక అనేకీరుగావుండేవిడికథ.

Charcoal, châr'cōl, *n. s.* బొగ్గు.

To Charge, chârge, *v. a.* వేయుట. to put in an account పద్దుకట్టుట, ఖర్చువ్రాయుట. what do you ~ for this cloth? యీగుడ్డకుయేమి

వెలచెప్పినాడు. he charged me very high for this దీనికి అనేకవెలకట్టినాడు, అనేకవెలఅడిగినాడు. he charged nothing for doing this దీన్నిచేయడము నకువాడుకూలిఅడగలేదు. to accuse మోపుట, నేరముమోపుట, తప్పుమోపుట. they charged him with the crime యీనేరమువానిమీదమోపినారు. I charged him with the theft వాడుదొంగిలించినట్టుఫిర్యాదుచేసుకొనివచ్చినాను. to charge with adultery రంకుకట్టుట. to attack పైబడుట. దూరుట, తాకుట. the tiger charged us ఆపులి మామీదికిపారినది. the battalion charged the enemy పటాలముశత్రువశముమీదపడ్డది. to entrust ఒప్పగించుట, వశముచేసుట. he charged us with the prisoners ఆఖైదీలనుమావశముచేసినాడు. he charged me with the education of his sons తనకొడుకులకుచదువుచెప్పమని నాకుఒప్పగించినాడు. to load a gun తుపాకిగుండుట, బారుచేసుట. to command ఆజ్ఞాపించుట. to instruct బోధించుట. he stands charged with theft వానిమీదదొంగతనముమోపియున్నది. we were charged by the Cavalry గుర్రపువద్దిమామీదపడ్డది. I am charged with the care of a large family పెద్దకుటుంబమునుకాపాడవలెను. the gun was charged with two balls ఆతుపాకికిరెండుగుండ్లు బారుచేసియున్నది. clouds charged with lightning మెరుపులమయము గానుండే మేఘములు.

Charge, chârge, *n. s.* care, custody వశము, అధీనము. expense, cost వ్యయము, శెలవు, వెల, కూలి. he bore my charges నాకుపట్టినశెలవు అతనుపెట్టుకొన్నాడు. he got it free of charge వానికి అదిలేరకువచ్చినది. accusation, imputation నింద, నేరము, అపవాదము. a false ~ అపనింద, అపోహము, అభాండము, తప్పుఫిర్యాదు. he filed a ~ against them వారిమీదఫిర్యాదువ్రాసిదాఖలుచేసినాడు. Onset or attack ఆక్రమణము, ముట్టడి, దాడి. he brought his spear to the ~ ఈటెతోపొడవవచ్చినాడు. Commission, trust conferred, భారము, బరువు. the prisoner was in my ~; or, I was in ~ of the prisoner ఆఖైదీ నావశములోవుండినాడు. he was in ~ of the house; or, the house was in his ~ ఆయిల్లువానివశము గావుండినది. I was in ~ of the school in his absence వాడులేనప్పుడునేను ఆబళ్లికూటముచెప్పుకొంటిని. his children are my ~ వానిబిడ్డలు నాపోషణలో వున్నారు. of powder and ball in a gun తుపాకిలోవుండేమందుగుండు, బారుచేసినందుగుండు. he lodged the ~ in my leg వాడుకాల్చినగుండు నా కాలిలోపారినది. he drew the ~ of his gun తుపాకిలోవుండేమందు గుండును వెలికితీసివేసినాడు. precept, command ఆజ్ఞ. a speech విధిగాని, న్యాయాధిపతిగాని చెప్పేబోధ. the judge delivered a charge to the jury న్యాయాధిపతిజూరీలకుబోధచేసినాడు. he took ~ of the house ఆయింటినిఒప్పగించుకొన్నాడు, వశముచేసుకొన్నాడు. he gave me ~ of the house ఆయింటినినాకుఒప్పగించినాడు.

Chargeable, chârge′a-ble, *adj.* imputable మోపతగిన. this silk is ~ with duty యీపట్టుకుసుంకముతీరవలసినది. this offence is ~ to his father యీతప్పువానితండ్రిది. this is ~ to your own folly యిదినీబుద్ధితక్కువవల్లనే సంభవించినది. as I wished not to be ~ to you నావల్లమీకుబరువువద్దని, నావల్లనీకువ్యయమువద్దని.

Charger, chârg′ĕr, *n. s.* or tray తాంబాళము. a war horse యుద్ధాశ్వము. [ధృద్రము గా.

Charily, *adv.* పొదుపుగా, పదిలముగా, కరుకుగా

Chariness, chā′ri-ness, *n. s.* పొదుపు, పదిలము, కరుకు, భద్రము.

Chariot, char′i-ot, *n. s.* బండి, రథము. a divine car దేవయానము, విమానము, తేరు.

Charioteer, char-i-ot-ēr′, *n. s.* సారథి.

Charitable, char′i-table, *adj.* దాతఅయిన, మంచి, దయాళువైన, ధర్మిష్ఠుడైన, పుణ్యాత్ముడైన. a ~ man దాత, పుణ్యకారి. for ~ purposes ధర్మానికి. a ~ deed సత్క్రియ. this remark was not charitable యిదిక్రూరమైనమాట. [ధారాళము.

Charitableness, *n. s.* benevolence దాతృత్వము,

Charitably, *adv.* ఉపకారముగా, ధర్మముగా, పుణ్యానికి, కనికరముగా. he ~ supposed that they did this unintentionally వాడుమంచివాడుగనుక అబుద్ధిపూర్వకముగాదాన్నిచేసినారనుకొన్నాడు.

Charity, char'i-ty, *n. s.* love దయ, ప్రేమ, కరుణ, మంచితనము. benevolence దాతృత్వము, ధారాళము. alms భిక్షము, తిరిపెము, ధర్మము, ఉపకారము. ⌣ box ఆకుయపాత్ర, ఘుండి. ⌣ fund ధర్మరూకలు. a ⌣ school ధర్మశాలకూటము, ధర్మబడి. ⌣ boy ధర్మశాలకూటములో చదువుకొనే పిల్లవాడు. the charities of life దారేపణ, ఉప్రేపణ.

Charlatan, shâr'la-tan, *n. s.* a cheat టెండితండస్య, ఆనగా టెండితవేషము వేసుకొన్నవాడు, గారడీలమారి. an ignorant doctor వైద్యుడని వేషము వేసుకొన్నవాడు. [త్రములు, చిత్రశిఖండి.

Charles's-wain, chârls'ĕs-wān, *n. s.* కేశుపిజ్జరు

Charm, chârm, *n. s.* a magic spell మంత్రము, కట్టు, కవచము, రక్ష. he threw a ⌣ over them వాండ్లకు పొడిచల్లినాడు. attraction ఆకర్షకము. my wife being dead every thing has lost its ⌣ నా పెండ్లాము చచ్చినందున నాకు అన్ని ఆశలువిడిచినవి. love throws a charm over every thing తానువలచినదిరంభ అన్నట్టు తానువలచినదేదివ్యము. this place has many charms for me యీస్థలము నాకు అనేకవిధాలరమణీయముగా వున్నది. learning has no charms for him వాడికి చదువుమీద ఆశలేదు. something that pleases irresistably మనోహరమైనది, మరులుకొలిపేటిది, రంజకమైనది. she had many charms దానివద్ద అనేకస్వారస్యములువుండినవి.

To Charm, chârm, *v. a.* మంత్రించుట, వలపించుట, మరులుకొలుపుట, మోహముకలగచేసుట, రంజింపచేసుట. her voice charmed his ears దానిమాటవాడికి శ్రవణానందముగా వుండెను. he says he can ⌣ away the tooth-acke మంత్రించిపలునొప్పినిపోగొట్టుతానంటాడు.

Charmed, *adj.* మంత్రించిన, వలపించిన. a ⌣ ring మంత్రించినవుంగరము. he bears a ⌣ life మంత్రకవచముకలవాడైవున్నాడు. he was ⌣ at the sight of her దాన్నిచూచిమోహించినాడు.

Charmer, chârm'ĕr, *n. s.* మాంత్రికుడు, సొగసుకత్తె, అందకత్తె, ముద్దులాడి. a snake ⌣ పాములమంత్రగాడు.

Charming, chârm'ing, *adj.* సుందరమైన, ముద్దైన, మనోహరమైన, రమ్యమైన, మంచి. a ⌣ woman మనోహరమైన స్త్రీ. a charming child ముద్దుగా వుండేబిడ్డ. a ⌣ poem కావ్యచూడామణి.

Charmingly, *adv.* ముద్దుగా, రమ్యముగా, మనోహరముగా, సరసముగా.

Charnel-house, châr'nel-house, *n. s.* శల్యాగారము, ఆనగా మనిషియెముకలను పోసిపెట్టేయిల్లు.

Charpoy, *n. s.* (bedstead) మంచము, నులకమంచము.

Charred, *adj.* కాలినట్ల పాలైన.

Charred-wood, *n. s.* నిప్పుచేతకాలినట్లబడ్డకర్ర.

Chart, chârt, *n. s.* జలగోళకటము, భూమినిగురించి Map అట్లాగే సముద్రమునుగురించి Chart అట్లా వుపయోగింపబడుతుంది. [త్రిక.

Charter, châr'tĕr, *n. s.* రాజశాసనము, స్వతంత్రపత్రిక.

To Charter, châr'tĕr, *v. a.* రాజశాసనమిచ్చుట, స్వతంత్రపత్రికయిచ్చుట, కుదబడికచేసుట. the government chartered the ship సర్కారువారు ఆవాడను స్వంతానికి పెట్టుకొన్నారు.

Chartered, châr'tĕrd, *adj.* శాసనపూర్వకముగా యిచ్చిన, శాసనము పొందిన, స్వతంత్రముకల.

Charter-party, *n. s.* రాజశాసనముకలవాడు.

Charwoman, *n. s.* కూలిది, దినకూలిది.

Chary, chā'ry, *adj.* భద్రముగావుండే, పదిలముగా వుండే, ఎచ్చరికకల, మితవ్యయముచేసే.

To Chase, chāse, *v. a.* వేటాడుట, వెంటతగులుట, తరుముకొనిపోవుట. or drive away వెళ్లగొట్టుట, పోగొట్టుట. he did this to ⌣ sleep away నిద్రపోగొట్టడమునకై యిట్లాచేసినాడు. they hunted for the snake and when he was found they chased him out ఆపామును వెతికి కండ్లబడగానే బయిటికి తరిమినారు. to ⌣ metals మెరుగుపెట్టుట, నగిషికనిచేయుట, పోగరవనిచేయుట, చెక్కుట, కట్టుట. See To enchase.

Chase, chāse, *n. s.* hunting వేట, తరుముకొనిపోవడము. or seeking వెతకడము. I went there in ⌣ of him వాణ్ని వెతుక్కొనిపోయినాను. they live by the ⌣ వాండ్లకు వేటేవృత్తి. or open space వేటాడేబయిలు, మైదానము. stern chaser వాడముక్కుపిరంగి, తరిమేముద్దిమీదకాల్చేపిరంగి.

Chasm, caśm, *n. s.* బీటిక, గండి, కనము, సందు. in a book గ్రంథపాతము. లోపము. chasms పగుళ్లు.

Chaste, chāste, *adj.* పరిశుద్ధమైన, స్వచ్ఛమైన, వ్యభిచారములేని, కచ్ఛశుద్ధిగల. a ~ woman కచ్ఛశుద్ధిగలది, పతివ్రత, సుశీల. a ~ style పిచ్చిశృంగారములేనిశయ్య. the Sacuntala is written in a very ~ style శాకుంతలముయొక్క శయ్యమహా నిరళముగావున్నది. the ~ tree వావిలిచెట్టు.

Chastely, *adv.* పతివ్రతగా, నిర్మానముగా, పిచ్చిశృంగారములేక, నిరళముగా.

To Chasten, chāsn, *v. a.* దండించుట, శిక్షించుట.

Chastened, *adj.* శిక్షించబడ్డ, దండించబడ్డ, మితమైన, నిరళమైన.

Chasteness, *n. s.* పారిశుద్ధ్యము, కచ్ఛశుద్ధి, నిరళత.

To Chastize, *v. a.* శిక్షించుట, దండించుట.

Chastized, *adj.* శిక్షించబడ్డ, దండించబడ్డ. a ~ spirit దీనభావము, శమము, దమము. a man of ~ spirit శమదమములుగలవాడు. a ~ style నిరళమైనపాకము.

Chastizement, *n. s.* శిక్ష, దండన. the loss of his son was a ~ to him కొడుకుచావడమే వానికిశిక్ష, గర్వభంగము.

Chastity, chas'ti-ty, *n. s.* పారిశుద్ధ్యము, కచ్ఛశుద్ధి. an offence against ~ వ్యభిచారము, రంకు. From the ~ of his style వానిశయ్యయొక్క నిరళతచేత.

To Chat, chat, *v. n.* ముచ్చట్లాడుట. he was sitting there chatting with his wife and sister and some friends వాడుఅక్కడకూర్చుండితనపెండ్లాము, తోడబుట్టినదియింకాకొందరుమిత్రులతో ముచ్చట్లాడుతూవుండెను.

Chat, chat, *n. s.* ముచ్చట, సల్లాపము.

Chatney, or Chutney, *n. s.* (pickle) వూరగాయ. "Green sauce" is the English word.

Chattels, *n. s.* గృహోపకరణములు, యింటిసామాను, తట్టుముట్టు, జంగమములు. His goods and chattels వానిసర్వస్వము, వానియావత్తుసొత్తున్ను.

To Chatter, chat'ter, *v. n.* వదరుట, వాగుట, ప్రేలుట. as the teeth with cold చలిచేతకొట్టుకుపోవడము. the sparrows were chattering in the trees ఆచెట్లలో వూరపిచ్చుకలుకిచకిచలాడుతూవుండినవి. the monkey chatters కోతికూస్తున్నది.

Chatter, chat'tĕr, *n. s.* పిచ్చికూత, వదరు. the Hindustani word for an umbrella గొడుగు.

Chatter box, *n. s.* వదరుబోతు.

Chatterer, *n. s.* వదరుబోతు.

Chattering, *n. s.* వదరు, పిచ్చికూత.

Chattering, *adj.* వదరే, ప్రేలే.

Chatty, *adj.* సరసముగామాట్లాడే, ముచ్చట్లాడే.

Chatty, *n. s.* (an earthen pot) కుండచట్టి.

To Chaw, *v. a.* నములుట, కొరుకుట.

Chaw-dron, châ'dron, *n. s.* పేగులు.

Chay, or chay-root, or choya-root, *n. s.* చిరివేరు, చాయవేరు.

Cheacoy, *n. s.* (a corruption of) శీకాయ.

Cheap, chēp, *adj.* చవుకైన, నయమైన, అగ్గువైన. a ~ part of the country సుభిక్షముగావుండేదేశము, అగ్గువగావుండేదేశము. he bought it at a ~ rate దాన్నినయముగాకొన్నాడు. when it grew or became ~ అదినయమైనప్పుడు. he bought the house ~ ఆయింటినినయముగాకొన్నాడు. In this country horses are dog ~ యీదేశములో గుర్రములుకుక్కలమిరికిగావున్నవి. he holds them very cheap వాండ్లనుఅలక్ష్యపెట్టుతాడు.

To Cheapen, chēpn, *v. a.* బేరమాడుట, వెలతగ్గించి అడుగుట. he cheapened some cloths at my shop నాఅంగడిలోకొన్నిగుడ్డలుబేరముచేసినాడు.

Cheaper, *adj.* నయమైన, అగ్గువైన, చవుకైన. when rice becomes ~ బియ్యమునిండానయమైనప్పుడు.

Cheaply, *adv.* చవుకగా, అగ్గువగా, అలక్ష్యముగా, స్వల్పముగా. he spoke very ~ of them వాండ్లనునిండా అలక్ష్యముగామాట్లాడినాడు.

Cheapness, chēp'ness, *n. s.* చవుక, అగ్గువ. from the ~ of this rice యీబియ్యముచవుకైనందున.

To Cheat, chēt, *v. a.* మోసపుచ్చుట, వంచించుట, టక్కుచేసుట, పితలాటకముచేసుట, మాయచేసుట.

Cheat, chēt, *n. s.* మోసము, మాయ, పితలాటకము, వంచన, టక్కు. or rogue మోసగాడు, వంచకుడు, కేడిమారి. "When I consider life, tis all a cheat." (Dryden, here quoted by Johnson) జీవముసట్టిమాయ.

Cheated, *adj.* మోసపోయిన, వంచించబడ్డ.

Cheater, *n. s.* దొంగ, మోసగాడు, వంచకుడు, మాయలమారి. [కము.

Cheating, *n. s.* మాయ, మోసము, వంచన, పితలాట

To Check, check, *v. a.* ఆపుట, ఆటంకపరచుట, విఘ్నపరచుట, అణచుట, అణగకొట్టుట. or to chide కూకలపెట్టుట, నిగ్రహించుట. or to compare accounts సంప్రతించుట. to ~ in chess షహాచెప్పుట.

Check, check, *n. s.* Stop, hinderance ఆటంకము, నిరోధము, విఘ్నము. his presence formed a ~ on conversation అతను సమక్షమందుండడముచేత సంభాషణకు అభ్యంతరమైనది. I will set you as a ~ over them వాండ్లమీదనిన్ను కావలివారణగా పెట్టుతాను. She put a ~ on her grief ఆ మెతనదుఃఖాన్ని కడుపులోనే దించుకొన్నది. he put no ~ on his grief పూరిగాయేడ్చినాడు. or bill హుండి. or reprimand కూకలు, నిగ్రహము. Cloth woven in squares చెప్పులబట్ట, మళ్లబట్ట. at chess షహా.

Checked, *adj.* అభ్యంతరమైన, విఘ్నమైన, ఆటంకపడ్డ. his returning was ~ by rain వాడుమళ్లీ రావడానకువానఅభ్యంతరమైనది. [పెట్టుట.

To Checker, or Chequer, check'ĕr, *v. a.* వన్నెలు

Checkered, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, నానావర్ణములుగల. They were dancing in the ~ shade కొంచెము నీడకొంచెము యెండగావుండేచోట ఆడుతూవుండిరి. Life is all ~ with joys and with woes యిదంతాకొన్నాళ్లుసుఖముకొన్నాళ్లుదుఃఖము, కొన్నాళ్లువెన్నెలకొన్నాళ్లుచీకటి.

Checkers, *n. s. plu.* చదరంగపలక.

Checker-work, *n. s.* మళ్లుమళ్లుగావుండేపని.

Checkmate, *n. s.* మాతు, యిదిచదరంగములోచెప్పేమాట.

Cheek, chēk, *n. s.* దవడ, చెంప. the inside of the ~ బుగ్గ, పుక్కిలి. of a fire place మెత్తుగడ్డలు, పొక్కటిరాళ్లు. a ~ wall చెవిగోడ.

Cheek-bones, *n. s.* దవడయెముకలు, కటుమోరలు. he has high ~ వానికికటుమోరలుపుబ్బుగావున్నవి.

Cheek-tooth, chēk'tûth, *n. s.* దవడపల్లు.

To Cheep, *v. n.* కిచకిచలాడుట, యిదియెలుకలను గురించినమాట.

Cheer, chēr, *n. s.* రక్షము, భావము. entertainment భోజనము, విందు. good ~ సరసాన్నము, సుభోజనము. gaity ఉల్లాసము. courage ధైర్యము. be of good ~ ధైర్యముగావుండు. Sad ~ వ్యాకులము. what ~! యేమయ్యా. what ~ brother ఓఅన్నా యేలాగున్నావు. they gave a ~ జయముజయమని అరిచినారు. when they saw him the whole army gave a ~ వాణ్నిచూచినదండంతా యేకముగా జయజయశబ్దమును చేసినది. they received him with cheers జయముజయమని అతణ్ని పైకొన్నారు.

To Cheer up, *v. n.* ధైర్యమును తెచ్చుకొనుట. ~ my friend భయపడకు, ధైర్యము తెచ్చుకో. On receiving this letter she cheered up యీజాబుచేరేటప్పటికిదానిమనసుశాంతమైనది. come ~ up కుదిపుండని: ధైర్యము తెచ్చుకో.

To Cheer up, *v. a.* ధైర్యపరచుట, లాలించుట, ప్రొద్దాప్పుట, సేదదీర్చుట. this news cheered up her heart యీసమాచారము విని దానిమనసుకుదటపడ్డది.

Cheerer, *n. s.* ఉల్లాసకారి, ఆహ్లాదకారి.

Cheerful, cher'fŭl, or chĕr'fŭl, *adj.* సరసమైన, ఉల్లాసమైన, ఉత్సాహమైన, ప్రసన్నమైన.

Cheerfully, *adv.* సరసముగా, సంతోషముగా, ఉత్సాహముగా.

Cheerfulness, cher'fŭl-ness, *n. s.* ఉల్లాసము, ఉత్సాహము, సొంపు, సరసము. [ర్పైన.

Cheering, *adj.* సంతోషకరమైన, ఉల్లాసమైన, ఓదా

Cheerless, chēr'less, *adj.* ఉత్సాహములేని, ఉల్లాసములేని, దిక్కుమాలిన, పాడైన.

Cheery, *adj.* సరసమైన, ముద్దైన.

Cheese, chēse, *n. s.* జున్నుగడ్డ, పరిప్పి. Damson cheese జున్నుగడ్డవలెచేసినపకతరహామిఠాయి.

Cheese-cake, chēse'cāke, *n. s.* పకతరహామిఠాయి.

Cheese-monger, chēs'mung-gĕr, *n. s.* వెన్న జున్ను మొదలైనవి అమ్మేవాడు.

Cheese-press, *n. s.* జున్ను పిండే అచ్చుపీట.

Cheese-vat, *n. s.* జున్నుచేసేతొట్టి.

Cheetar or Cheetur, *n. s.* (a hunting leopard,) చిరతపులి, శివంగి, చిహ్వంగి.

Chef d'ouvre, she'dūvu, *n. s.* ముఖ్యమైనపని. the Vasu Charitra is the ~ of Telugu poetry వసుచరిత్ర ఆంధ్రకావ్య రత్నము, ఆంధ్రచూడామణి.

Chemical, *adj.* రసవాదసంబంధమైన.

Chemise, shĭmīz, *n. s.* ఆడవాండ్లపడకవుడుపు, మొలగుడ్డ, లోకొంగు అనవచ్చును.

Chemist, kym'ist, *n. s.* రసవాదముచేసేవాడు. మందుసరకులుకట్టేవాడు.

Chemistry, kym′is-try, *n. s.* రసవాదము, రసగంధ పాషాణాదులనుకట్టడము.

Cheque, check, *n. s.* హుండి.

Chequered, checkered, *adj.* నానావర్ణములుగల. See Checkered.

To Cherish, cher′ish, *v. a.* కాపాడుట, పోషించుట, రక్షించుట, ఉంచుట. I cherished hopes of this యిదినాకు కలగ పోతుందని నమ్మివుంటిని. I would fain ~ a hope ముఖ్యముగా నమ్ముతున్నాను. he cherishes a friendly feeling towards me నాయందులిస్నేహము గావున్నాడు. he cherishes resentment చలముపట్టివున్నాడు.

Cherished, *adj.* పోషించబడ్డ, ఉంచిన, పాలించిన. long ~ plan బహుదినములుగావుండే యోచన.

Cherisher, *n. s.* పోషకుడు, రక్షకుడు, పాలకుడు.

Cherishing, *n. s.* పోషణము, రక్షణము, పాలనము.

Cheroot, *n. s.* పొగచుట్ట.

To Cherrup, chirrup, *v. n.* పూరపిచ్చుకవలెకూసుట, కిచకిచమనుట, కుక్కనుచూ, గుర్రమును, దా, అనిముద్దుగాపిలుచుట.

Cherrup, chirrup, *n. s.* పూరపిచ్చుకకూత, కుక్కను, చూ, గుర్రమును, దా, అనిపిలువడము. this news gave a ~ to his heart యిందువల్ల వాడిమనసుకు వుల్లాసమైనది.

Cherry, cher′ry, *n. s.* వకతరహామొర్రనిపండు,దొండపండువలె యెర్రగాగుండ్రనైనవకతరహాపండు. ~ brandy యీపండ్లతో చేసినసారాయి. ~ cheeked యెర్రనిచెక్కిళ్లుగల. ~ lipped బింబోష్ఠియైన. the Brazil ~ బుడ్డమిరిపండు.

Cherub, cher′ub, *n.s.* వకతరహా దేవదూత,గంధర్వుడు. the little ~ చక్కలిఅందమైనబిడ్డ.

Cherubin, Cherubims, *n. s.* దేవదూతలు,గంధర్వులు, యిదినిత్యబహువచనము.

Cherubic, chė-rū′bic, *adj.* స్వర్గసంబంధమైన, దేవదూతసంబంధమైన. the ~ legions గంధర్వసేన.

Chervil, *n. s.* వకతరహాకసువు.

Chess, chess, *n. s.* చదరంగము,చతురంగము. The following are the phrases: the board చెక్కె, పలక. a move యెత్తు. a guard కాపు. a piece or man కాయి,కాయ. chessmen బలము. the king రాజు. the Queen మంత్రి. the tower, rook or castle యేనుగ. the bishop రథము, శకటము,ఒంటె. the knight గుర్రము. the pawn బంటు. they were playing at ~ చదరంగమాడుతూవుండిరి.

Chess-board, chess′bōrd, *n. s.* చదరంగమాడేపలక.

Chess-player, *n. s.* చదరంగమాడేవాడు.

Chest, chest, *n. s.* పెట్టె,భోషాణము. A ~ of drawers అల్మారా, బీరువ, సామానులువుంచినపెట్టె. or breast రొమ్ము.

Chestnut, Chesnut, ches′nut, *n. s.* బాదాముకంటె వకతరహా అడివికాయ, దీనిపప్పు కాల్చితింటారు. horse ~ యిదేపెద్దతరహాకాయ, దీనిపప్పుతినరు. ~ colour పేకమానివర్ణము. ~ hair పల్లవెంట్రుకలు. a ~ horse పల్లవర్ణమైనగుర్రము.

Chevalier, shev-a-lēr′, *n. s.* క్షత్రియుడు, కొన్నిచోట్లకురువుసేవారు అని అర్థము. the young ~ నూరుయేండ్లకిందట రాజ్యమును గురించియెత్నము చేసినవకపురుషుడు, యితనికి. The Pretender అనేపేరుకలదు.

Chevaux-de-frise, shev-ō-dē-frēse′, *n. s.* గ్రాదిమొనలుగలది, యిందుకువ్యాకరణామెవ్రాసిఫ్రీజ్.

To Chew, chû, *v. a.* నములుట, చర్వించుట. to ~ the cud నెమరువేసుట. or think upon చింతించుట, తలపోసుట. chewing the cud నెమరువెయ్యడము, చర్వితచర్వణము.

Chewed, *adj.* నమిలిన, నెమరువేసిన.

Chicane, shi-cāne′, Chicanery, shi-cān′ĕr-y, *n. s.* పితలాటకము, కృత్రిమము, మోసము, తక్కిడి.

Chick, chick, *n. s.* కోడిపిల్ల, కొన్నిచోట్లబిడ్డలనుకరించిన్నిముద్దుగాచెప్పతారు.

Chicken, chick′en, *n. s.* కోడిపిల్ల, కోడి. chickens కోడిపిల్లలు, కోళ్లు. (the vulgar word at Madras is సెగముకోడి.

Chicken-hearted, chick′en-hârt-ed, *adj.* భయస్థుడైన, పిరికైన.

Chicken-pox, *n. s.* తట్టఅమ్మవారు, చిన్నఅమ్మవారు.

Chick-pea, *n. s.* శనగలు.

Chick-weed, *n. s.* దొగ్గలికూర.

Chicory, *n. s.* వకతరహాకడ్డి.

To Chide, chīde, *v. a.* కూకలుబెట్టుట, రోతలువెట్టుట.

Chiding, *n. s.* కూకలు, రోతలు, చీవాట్లు.

Chief, chēf, *adj.* ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన, ఉత్తమమైన, శ్రేష్ఠమైన, గొప్ప. ~ Justice పెద్దన్యాయాధిపతి

ధిచతి. the — gate of a palace సింహద్వారము. we entered by the — gate పెద్దగవనిగుండా పోతిమి. in — ముఖ్యముగా.

Chief, chēf, *n. s.* పెద్ద, ముఖ్యుడు, ప్రముఖుడు. the — of an army మొనగాడు, నాయకుడు, సరదారు.

Chiefly, chēf'ly, *adv.* ముఖ్యముగా.

Chieftain, chif'tin, *n. s.* సరదారు, నాయకుడు, మొనగాడు, సేనాపతి. [ప్రముఖత.

Chieftainship, *n. s.* పెత్తనము. మొనగానితనము,

Chilblain, chil'blān, *n. s.* శీతకాలమందు పిల్లకాల యకు సంభవించే కజ్జివంటివక రోగము. బొబ్బలు.

Child, chīld, *n. s.* బిడ్డ, పసుచు, పిల్ల, పిల్లకాయ. his children ఆయనసంతతి, ఆయనవంశము. Child! or my dear! అబ్బాయి, అమ్మాయి, పిల్ల, పోరి. Ever since I was a — చిన్నప్పటినుంచి, నాకుబుద్ధితెలిసిననాటనుంచి. She is with — ఆ మెగర్భముగావున్నది, ఆ మెకడుపుతోవున్నది. this expression is the child of caprice యిదిఆకార ణముగాపుట్టినమాట. Ruin is the — of carelessness నాశనము అజాగ్రతవల్ల కలిగేటిది. To translate this was mere child's play to him దీ న్నివాడు అవలీలగాభాషాంతరముచేసినాడు, అన గాదీన్నిభాషాంతరముచేయడమువాడికి అతిసులభ ము. In scriptural phrase, a — of light జ్ఞానవం తుడు, తెలిసినవాడు. a — of wisdom బుద్ధిశాలి, జ్ఞాని. a — of peace శాంతుడు, దాంతుడు. a — of wrath శాపగ్రస్తుడు. a — of this world or a — of darkness or a — of sin ఇహపరుడు, ఐ హికబద్ధుడు, పాపాత్ముడు. [నుపు.

Childbearing, chīld'bār-ing, *n. s.* ప్రసవము, కా

Childbed, chīld'bed, *n. s.* ప్రసవము, కానుపు. a woman in — బాలింతరాలు.

Childbirth, *n. s.* ప్రసవము, ప్రసూతి, కానుపు.

Childe, అనగా Knight శూరుడు.

Childermass, *n. s.* పెకపండుగ.

Childhood, chīld'hŭd, *n. s.* బాల్యము, శైశవము, పసితనము. eversince — చిన్నప్పటినుంచి. second — రెండోబాల్యము, అనగాఅతివృద్ధాప్యము. he is in second — అధికవృద్ధాప్యముచేతబిడ్డవలెవు న్నాడు, తెలివితప్పివున్నాడు.

Childish, chīld'ish, *adj.* చేల, తెలివిమాలిన, పిచ్చి. a — whim పసుచుబుద్ధి. [పిచ్చిగా.

Childishly, *adv.* పసితనముగా, పసుచుతనముగా,

Childishness, *n. s.* పసితనము, పిల్లతనము, పసుచు తనము, పిచ్చితనము.

Childless, chīld'less, *adj.* బిడ్డలులేని, సంతులేని. he died — నిస్సంతుగాచచ్చినాడు.

Childlike, *adj.* చేలమైన, సాధువైన, సాత్వికుడైన. a — simplicity వాత్సల్యము.

Children, *n. s. plu.* బిడ్డలు, సంతానము. These are the — of the Musulmans who came here three hundred years ago వీండ్లుమున్నూరుయేండ్లకుము నుపుయిక్కడికివచ్చినతురకవాండ్లవంశస్థులు.

Chill, chill, *adj.* జిల్లుమనివుండే, చల్లగావుండే, పిర సైన. this room is very — యీయింట్లోజిల్లుమ నివున్నది. this is a very — letter యిదివిరసమైన జాబు, క్రూరమైనజాబు. I feel — నాకుచలివేట్టు తుంది. [a fever జ్వరముయొక్కచలి.

Chill, chill, *n. s.* చలి, శీతలము, శైత్యము. the — of

To Chill, chill, *v. a.* చలవచేయుట, చల్లగాచేయుట. Age chills the blood వృద్ధాప్యముచేతరుదము వు డిగిపోతుంది. this speech chilled him యీమాటకు బ్రమసుకున్నాడు. [లవ.

Chilliness, chil'li-ness, *n. s.* శీతలము, శైత్యము, చ

Chilling, *adj.* జిల్లుమనివుండే, చల్లగావుండే, ఆఘూ రమైన, భయంకరమైన. — wind గడగడవణికేచలి. — intelligence ఆఘూరమైనసమాచారము.

Chilly, chil'ly, *adj.* చలితోవణికే. a — woman చ లితోవణికేస్త్రీ.

Chilly, chil'ly, *n. s.* or Capsicum మిరపకాయ. a small burning hot — or called bird's eye — సూదిమిరపకాయ, కొండమిరపకాయ, గోలకొం డమిరపకాయ.

Chime, chīme, *n. s.* సమతాళము, ఏకతాళము, కొ న్నిగడియారములలో పావుగంటకుపొకమాటు వక తరహామధురమైనస్వనముకలుగుతున్నది, ముఖ్యము గాఆస్వనము chime అనబడుతున్నది. a — of bells గంటలసంగీతము, రాగము, సుస్వరములువ లికేటట్టు చిన్నదిపెద్దదిగాయేర్పరచబడ్డగంటల క్కస్వరక్రమమైననాదము.

To Chime, chīme, *v. n.* మేళవించుట, ఏకతాళము గానుండుట, మెనయుట, పొందికగానుండుట. They chimed in with him వానిమాటనే అనువదించినారు.

Chimera, ki-mē'ra, or kĭ-mē'ra, *n. s.* వట్టి భ్రమ, పిచ్చి సందేహము, లేనిపోని చింత, శరభమృగము.

Chimerical, ki-mer'i-cal, *adj.* భ్రామికమైన, భ్రమవల్లపుట్టిన.

Chimney, chim'nė, *n. s.* పొగగూడు.

Chimney corner, *n. s.* సీమలో కుంపటిగూటి పక్కన హాయిగా కూర్చుండదానకై వుండే స్థలము.

Chimney piece, chim'nė-pēce, *n. s.* పొగగూటి అడుగున శృంగారముగా కట్టినచిన్న బిడ్డె.

Chimney sweep, *n. s.* పొగగూడు కడిగే కూలివాడు.

Chimpanzee, *n. s.* వకతరహా కోతి.

Chin, chin, *n. s.* గడ్డము, చుబుకము. smooth chinned నున్నటిగడ్డముగల. double chinned మడతలుబడే గడ్డముగల.

China, chī'nȧ, or chā'nė, *n. s.* చైనాదేశము. earthen ware పింగాణి, గాజు. broken ~ పింగాణి పెంకు.

Chinaman, *n. s.* A Native of China చీనాదేశస్థుడు. Formerly, a seller of crockery పింగాణులు అమ్మే వాడు.

China-root, *n. s.* పిరంగిచెక్క.

China-rose, *n. s.* వాసనలేని రోజాపుష్పము.

China-ware, *n. s.* పింగాణిసరుకు.

Chincough, chin'cof, *n. s.* కక్కువాయి, మొండదగ్గు.

Chine, chīne, *n. s.* వీపు, వెన్ను, వెన్నెముకకు రెండుపక్కలవుండే మాంసము. of a roof వెనుబద్ద, వెన్నుపట్టె.

Chink, chingk, *n. s.* బీటిక, సన్నమైన సందు, పగులు.

To Chink, chingk, *v. n.* గలగలమనుట.

Chintz, *n. s.* కలంకారిగుడ్డ, చీటిగుడ్డ.

To Chip, chip, *v. a.* చెక్కుట, మలుచుట, కక్కువేసుట. to ~ off చివ్వివేయుట. Chipped, as china or glass తొర్రి, మొర్రి. a chipped cup మొర్రిగిన్నె.

Chip, chip, *n. s.* పేడు, చివ్విన పొట్టు. chips పేళ్లు, పొట్టు, చివ్విన పొట్టు. a ~ hat తుంగతో అల్లిన టోపి.

Chiromancy, kir'ȯ-man-ċy, *n. s.* సాముద్రికము.

To Chirp, cherp, *v. n.* కూయుట, కిచకిచలాడుట, అనగా పిచ్చిక, ఉడత, తొలుక, పీటివలె కీచుకీచుమని కూసుట. a chirping sound కిచకిచ.

Chirping, *n. s.* కిచకిచలు.

Chirpingly, *adv.* కీచుకీచుమని.

To Chirrup, *v. n.* కూసుట, బిడ్డలను, కుక్కలను జూయనిన్ని గుర్రములను దా అనిన్ని ముద్దుగా పిలుచుట. See To Cherrup.

Chirurgeon, kĭ-rur'ġon, *n. s.* See Surgeon.

Chirurgical, kĭ-rur'ġi-cal, *adj.* See Surgical.

Chisel, chiś'el, *n. s.* ఉలి, కొయ్యవులి, రాతివులి, చీకణము, టంకము.

To Chisel, chiś'el, *v. a.* ఉలితో చెక్కుట, ఉలితో మలుచుట.

Chiselled, *adj.* చెక్కిన, మలచిన.

Chit, chit, *n. s.* (Note) చీటి. (child) పిల్ల, యిదితిరస్కారమైన మాట.

Chit-chat, chit'chat, *n. s.* సుద్దులు, ముచ్చట, మాటలు.

Chit-gang, *n. s.* ఒక దేశము పేరు. ~ wood ఆ దేశపు మాను.

Chittah, cheetur, or leopard *n. s.* చిరుతపులి.

Chitterlings, chit'tĕr-lings, *n. s.* పేగులు.

Chivalrous, *adj.* శౌర్యమైన, పరాక్రమముగల, వీరత్వముగల, అతిఘనమైన. ~ act శూరకృత్యము.

Chivalry, chiv'al-ry, *n. s.* శూరత్వము, శౌర్యము.

Chives, chīvś, *n. s.* కింజల్కము, కేసరము.

Chlorosis, clȯ-rō'sis, *n. s.* పెండ్లికాని పడుచుల మొక్క విరహతాపజ్వరము.

To Choak, chōke, *v. n.* అడుచుకొనుట, కిక్కిరుసుకొనుట. he choaked వాడికి గొంతులో అడుచుకొన్నది. See Choke.

To Choak, chōke, *v. a.* అడుచుట, కూరుట. Carts choaked up the street వీధిలో బండ్లు కిక్కిరుసుకొనివున్నవి. the channel is choaked with sand కాలవలో యిసుక అడుచుకొనివున్నది. See To Choke.

Chocolate, choc'ȯ-lȧte, *n. s.* వకతరహా పానకము. ~ colour మామిడిచిగురువన్నె.

Choice, chôiċe, *n. s.* యిష్టము, కోరిక, వరించడము, పసందుచేయడము, యేర్పరచియెత్తుకోవడము, వరించినది, పసందుచేసిన వస్తువు. the ~ or pick i. e. the best one శ్రేష్ఠము, ఉత్తమము. these boys are the ~ of the school ఆ పల్లెకూటపు పిల్లకాయలలో వీండ్లు శ్రేష్ఠులు. These mangoes are the ~ of the crop కాచినపండ్లలో కి యీ మామిడి పండ్లు మొదటితరము. ~ of a husband స్వయంవరము. She

made her ~ of him అతన్నివరించినది. To make ~ of తానలసినదికోరుకొనుట. I have no ~ in the matter అదివిశిస్తే నేకేగతిలేదు. I leave it to your ~ నీయిష్టము, నీమనసుమెట్లాగో అట్లాచె య్యి. His ~ fell upon me వాండ్లలోనన్నుయేర్ప రచుకొన్నాడు. this is your own ~ నీవుయిష్టపు డినదియుంటే. Which is your ~ నీకేదియిష్టము. Take your ~ నీకుయిష్టమైనదాన్నియెత్తుకో. I have no ~ నాకంతానసరే, యేదైనసరే.

Choice, chôice, *adj.* ఉత్తమమైన, ఉత్కృష్టమైన, శ్రే ష్ఠమైన. ~ pieces or the best parts మంచితునక లు,సారాంశము. A ~ ruby శ్రేష్ఠమైనకెంపు,మొ దటితరంకెంపు. The Sakontalam is a ~ piece of Sanscrit literature సంస్కృతములోశాకుంతలము శ్రేష్ఠమైనగ్రంథము.

Choicely, *adv.* పరిష్కారముగా, బాగా.

Choiceness, chôice'ness, *n. s.* శ్రేష్ఠత్వము, ఉత్కృ ష్టత్వము.

Choir, côir, or qûïr, *n. s.* పాటకులమేళము,గుడిలో పాటకులునిలిచేస్థలము.

Choirister, *n. s.* గాయకుడు, పాటకుడు. Feathered choiristers శ్రావ్యమైనస్వరముగలపక్షులు.

To Choke, chōke, *v. a.* and *v. n.* ఊపిరితిరగకుం డాచేసుట, తిక్కుముక్కాడుట, పొరకెక్కుట. weeds choked the corn పయిరునుకలుపుమూసుకొనిఅణచివేసినది. they chcked the gun to the muzzle with sand ఆ ఫిరంగిలోనోటిదాకయిసుకపో సికూరినారు. The dog made a noise as if choking ఆకుక్క గొంతుకిక్కిరుసుకొన్నట్టు అరిచినది. the people choked up the street ఆవీధిలోజన ము కిక్కిరుసుకొనివుండినది, నిండివుండినది. he was choked మింగేటప్పుడువాడికిగొంతులోఅడుచుకొ న్నది, వాడికిపొరబోయినది, గొంతుకట్టుకొన్నది. I was nearly choked in the river యేటిలోమునిగి ఊపిరితిరగకుండాచావబోయినాను. the corn was choked with weeds కలుపుమూసుకొనిపయిరుఅణిగిపోయినది. the channel was choked with sand ఆకాలువలోయిసుకకూరుకొన్నది, అడుచుకొన్నది. the street was choked with carts ఆవీధిలోబండ్లుకిక్కిరుసుకొని వున్నవి, నిండివున్న వి. I was ready to choke with the smoke పొగ లోవుడ్డుకుడుచుకొనిచావబోతిని. I was ready to ~ or to be choked with thirst దాహముచేత గొంతెండిచావబోతిని. She was ready to ~ with rage దానికిచచ్చేంతకోపమువచ్చినది,అనగాదాని కోపము మరీమరీపొడిగివానితోనేచచ్చేటట్టువుండె ను.

Cholam, *n. s.* (a sort of millet) జొన్నలు.

Choler, col'ĕr, *n. s.* పలము, క్రోధము, ఆగ్రహము.

Cholera, or Cholera morbus, *n. s.* వాంతిభ్రాంతి రోగము.

Choleric, col'ĕr-ic, *adj.* పలముకట్టిన,ఆగ్రహముగ ల, కోపిష్ఠియైన. a ~ man కోపిష్ఠి.

Cholum, *n. s.* (a sort of grain) జొన్నలు.

To Choose, chûse, *v. a.* కోరుకొనుట, యేర్పరచు కొనుట, యేర్పరచిపెట్టుకొనుట. I do not ~ to do so నేనుఅట్లాచేయను. he chose this house ఆ ఇల్లు తనలోకియింటిని మెచ్చినాడు. you may go if you ~ నీకుయిష్టమైతేపో. Go and tell whom you ~ నీకుయిష్టమైనవాడితోపోయిచెప్పుకో. As he chooses వాడిమనసువచ్చినట్టు. For as many days as he chooses వాడిమనసువచ్చిన న్నిదినములు. He came because he chose to come రావలసివచ్చి నాడు. Any one may catch these birds that chooses యీపక్షులనుయెవరుకావలిస్తేవారుపట్టు కోవచ్చును. he cannot ~ but pay it వాడుచెల్లిం చకవిధిలేదు.

To Chop, chop, *v. a.* నరుకుట,తెగవేయుట,ముఖ్య ముగాగొడ్డలితోనైనా ఖడ్గముతోనైనా నరుకుట. to mince తరుగుట, నుజ్జునుజ్జుగాకోయుట, కొం డుట. he chopped the dog's tail off ఆ కుక్క తోక నునరికివేసినాడు. the earth was chopped with the heat యెండకునేలబీటికలువారినది. My hands were chopped with cold చలికినాచేతులుపగుల్లు వారినవి. to ~ cloth (an Indian word for to stamp) ముద్రవేసుట,చాపావేసుట. to ~ logic పిచ్చితర్క వాదముచేసుట. chopping of logic తర్కవాదము. to swap మార్చుట, అనగాముఖ్యముగాగుర్రము నుయిచ్చిగుర్రమునుమార్చుకొనుట.

To Chop, chop, *v. n.* change తిరుగుట. when the wind chopped about గాలితిరిగినప్పుడు. a chopping boy దొడ్డపిల్లకాయ,యిదినీచమాట. a chop-

ping block దాతిమొద్దు, దాతిమాను. a chopping knife మాంసమునుకొందేకత్తి.

Chop, chop, *n. s.* cut నరుకు. a mutton ౼ మాంసఖండము. A low word for food, a meal, భోజనము. A mutton chop చిన్నదమాంసము. the chops, or inner cheeks చెక్కిళ్లు, సొరుగు,ముఖము. I saw him licking his chops వాడుగిండికిపెదవులు చప్పరించుకొంటూవుండినాడు. Stamp ముద్ర.

Chop-fallen, *adj.* వెలవెలబోయిన. he was looked ౼ వెలవెలబోయినాడు.

Chop-house, chop'hoŭse, *n. s.* పూటకూటియిల్లు.

Chopsticks, *n. s.* తిండిపుల్లలు, అనగా ముల్లు, గరిట వీటికిబదులుగాచీనాదేశస్థులు ఆహారముసొట్టో కిఎగర వేసుకోవడముకై భుజించేటప్పుడు ఉపయోగించేరెండు వెంకి, లేక, దంతపుపుల్లలు. [సేన.

Chopt, *adj* తెగిన, తునిగిన, ముక్కలైపోయిన,చీటికలుబా

Choral, cō'ral, *adj.* పాటకులమూహసంబంధమైన.

Chord, côrd, *n. s.* in music శ్రుతి, సుతి. in geometry క్షేత్రగణితములో అర్ధచంద్రభేదకారిరేఖ.

Chorister, qŭir'is-tĕr, *n. s.* పాటకుడు, గాయకుడు.

Chorus, cō'rus, *n. s.* (of Singers) పల్లవి, దాశరథీకరుణాపయోనిధి, లక్ష్మీకళ్యాణము, యేలేలో, యాలాగంటిపదములు, యిట్లాచెప్పేవాండ్లు. They revile him in ౼ ఏకవాక్యతగాతిట్టినారు, ఏకకంఠముగాతిట్టినారు.

Chose, *past* of choose, కోరినది, యేర్పరచుకొన్నది. As far as he ౼ యిష్టమైనదాకా. See To Choose.

Chosen, chōsn, *adj.* యేర్పరచబడ్డ, శ్రేష్ఠమైన, ఉత్తమమైన. ౼ spirits అంతరంగులు.

Chough, chuf, *n. s.* సీమకాకి, సముద్రపుకాకి.

Choultry, *n. s.* (Indian word for a lodging place) సత్రము, చావిడి.

To Chouse, choŭse, *v. a.* మోసముచేసుట, మితలాటకముచేసుట. [చామరము.

Chowry, or Chaury, *n. s.* or whisk కుంచె, సురటి,

Choya Root, *n. s.* చిరివేరు.

Chrism, crism, *n. s.* కతోలికమహాసంస్థ్రీతతైలము, దీన్నిరోమన్ కాతలికువాండ్లు అవసానకాలమందు ఆయా అవయవములలో పూయుదురు.

Christ, *n. s.* క్రీస్తు. Mill in his Christa Sangita writes it కృష్టు. But క్రీస్తు is the usual spelling. In the Tamil versions it is spelt కిరిస్తు.

To Christen, crisn, *v. a.* నామకరణముచేసుట. he was christened John వాడికిజాన్ అని పేరుపెట్టినారు.

Christendom, crisn'dom, *n. s.* క్రీస్తియన్మతము ప్రాబల్యముగావుండేదేశము, అనగా Europe.

Christening, crisn'ing, *n. s.* నామకరణము. Were you present at the ౼ బిడ్డకుపేరుపెట్టేటప్పుడు నీవుండుంటివా.

Christian, crist'yan, *n. s.* క్రీస్తుమతస్థుడు.

Christian, crist'yan, *adj.* క్రీస్తుమతసంబంధమైన. Generally it means pious as, ౼ conduct సన్మార్గము. In Papist books జ్ఞాని. ౼ kindness సద్విశ్వాసము.

Christianity, crist-yi-an'i-ty, *n. s.* క్రీస్తుయానుమతము. the usual phrase జ్ఞానమార్గము "*the way of knowledge*," is entirely wrong.

To Christianize, crist'yan-ize, *v. a.* క్రీస్తుమతమును వ్యాపింపచేసుట. They say they have Christianized the country ఆదేశములో క్రీస్తుమతమును వ్యాపింపచేసినామంటారు. he has Christianized the poem యీకావ్యమును క్రీస్తుమతానుసారముగాతిప్పినాడు.

Christian name, *n. s.* గురువుగారుబిడ్డకుపెట్టేపేరు. What is your name ? నీయింటిపేరేమి. Johnson జాన్సన్. What is your ౼ ? నీసొంతపేరేమి, Samuel సామియల్. అనగా అతనిపేరు Samuel Johnson.

Christmas, cris'mas, *n. s.* డిసెంబరునెల ౨౫ తేదివచ్చేక్రీస్తుమతస్థులపండుగ.

Christmas-box, *n. s.* క్రీస్తుమతస్థులపండుగలలో చేసుకొనకలిగినకానుకలులేదా బహుమానము, పండుగబహుమానము.

Chromatic, crō-mat'ic, *adj.* వర్ణసంబంధియైనమైన, పూర్వకాలమందుగానవిషయము, వాద్యవిషయము.

Chronic, cron'ic, Chronical, chron'ic-al, *adj.* దీర్ఘమైన, తీరని. a ౼ complaint దీర్ఘవ్యాధి, దీర్ఘరోగము.

Chronicle, cron'i-cle, *n. s.* పురాణము, ఇతిహాసము, చరిత్ర, ఆయాకాలమందుజరిగినరాజ్యవృత్తాంతము. Local chronicles or archives స్థలపురాణము, స్థలమాహాత్మ్యము. [చుట.

To Chronicle, cron'i-cle, *v. n.* పురాణముగారచిం

Chronicler, *n. s.* పురాణమురచించేవాడు.

Chronogram, cron'ō-gram, *n. s.* అనగా ఆ రచు శాలివాహనశకాబ్దములో అధికజాబ్ని సోములో తారణవత్సరమున అన్నట్టుగా సంవత్సరములెమొక్కసంఖ్యను టూకిగా తెలియచేసే వాక్యము, కాలని రూపకసంకేత కావ్యవిశేషము.

Chronologer, *n. s.* ఆయాసంవత్సరములలో రాజ్యమునుగురించిజరిగినవృత్తాంతములను వ్రాశేవాడు.

Chronological, cron-ō-log'ic-al, *adj.* రాజ్యమును గురించి ఆయాసంవత్సరములలో జరిగినవృత్తాంత సంబంధమైన. a ⁓ history పురాణము రాజ్యమును గురించి అప్పుడప్పుడు జరిగినవృత్తాంతము.

Chronologically, *adv.* సంవత్సరక్రమముగా. This book is written ⁓ యీపుస్తకము సంవత్సరక్రమముగా వ్రాయబడివున్నది. he named the Kings ⁓ ఆయాకాలమందువుండిన రాజులపేళ్లను క్రమముగా చెప్పినాడు.

Chronologist, *n. s.* రాజ్యమునుగురించి ఆయాసంవత్సరములలో జరిగినవృత్తాంతములను వ్రాసేవాడు.

Chronology, crō-nol'ō-ġy, *n. s.* కాలవృత్తాంతము, అనగా ఆయాసంవత్సరములందు దేశములో జరిగినవృత్తాంతము, భూతకథానుక్రమణిక.

Chronometer, *n. s.* అతిశ్రేష్ఠమైనగడియారము.

Chrysalis, crys'a-lis, *n. s.* పురుగుగూడు, పిసినిగాయ, అనగా కొన్నిపురుగులు రెక్కలురాకమునుపు నివసించేగూడు. That law is now in its ⁓ state ఆచట్టము యింకాపుట్టీపుట్టకుండావున్నది.

Chrysolite, crys'ō-līte, *n. s.* ఒకతరహారాయి, చంద్రకాంతమణి. A † అక్విక్లిన్. G †. పద్మరాగమణి. [లశునియ్యము. A †

Chrysoprasus, *n. s.* వైడూర్యము. G †. ఫిరోజ. C †.

Chrystal, *n. s.* vide Crystal స్ఫటికము. a ⁓ glass స్ఫటికానికిసమానమైనఅద్దము. the ⁓ waves నిర్మలోదకము, మహాతేటైననీళ్లు.

Chub, chub, *n. s.* ఒకతరహాచేప.

Chubby, *adj.* పాలబుగ్గలుగల, బుంగమైన. a ⁓ child బుంగమూతిబిడ్డ. ⁓ cheeks పుబ్బుగావుండేబుగ్గలు

To Chuck, chuck, *v. a.* లఘువుగా యెగరవేయుట, వేళ్లతో యెగరవేయుట. to ⁓ up పయికియెగరవేయుట. he chucked her under the chin దాన్ని ముద్దుకుగడ్డముకింద తట్టినాడు. he chucked me an orange కిచ్చిలిపండు నాకుయెగరవేసినాడు.

Chuck-farthing, *n. s.* దుడ్లాడడము.

To Chuckle, chuckle, *v. n.* ఆహా నేనుకాగాయింత పనిచేస్తినని గర్వించినట్టుకొనుట. you have no need to ⁓ over him వాణ్ని గెలిచినానని బొర్లక దక్క.

Chuckler, *n. s.* (an Indian word for a cobbler or leather dresser) మాదిగవాడు.

Chum, *n. s.* సహవాసి, కూడాకాపురముపుండేవిద్యార్థి, ఒకయింట్లో కూడా భోజనముచేస్తూ వుండేవిద్యార్థి, కూడాకాపురముపుండేవాడు. Who is your ⁓ నీతో కూడాకాపురముపుండేవాడెవడు.

To Chum, *v. n.* కూడాకాపురముపుండుట, విద్యార్థులుకలిసి ఒకయింట్లో కాపురముపుండుట.

Chump, chump, *n. s.* దుంప, దునక, మొద్దు.

Chunam, *n. s.* (lime, plaister) సున్నము, గచ్చు. fine ⁓ మెరుగుసున్నము.

Church, church, *n. s.* (the building) గుడి, ఆలయము, దేవాలయము. a ⁓ bell గుడిగంట. a ⁓ living గుడిమాన్యము. As soon as we left the ⁓ మేము గుడివిడిచిరాగానే. or body of Christians క్రీస్తుమతస్థులు. he took to the ⁓ or took orders పాదిరిఅయినాడు. ⁓ establishment గుడివాండ్లు, గుడిపరిజనము. he is a great ornament to the ⁓ వాడుగుడికుతిలకము. or Sect మతము. the ⁓ of England సీమరాజమతము. the national ⁓ ఆదేశమతము, ⁓ and state వైదికులులౌకికులు. this is a disgrace to the ⁓ యిదిఆమతానికిఅవమానము.

To Church, church, *v. a.* దీవించుట, అనగా బిడ్డకన్న దాన్ని నెలదినములకుతరువాత గుడిలో పాదిరిదీవించుట. the priest churched ten women పదిమందిని యీరీతిగాదీవించినాడు.

Church-history, *n. s.* క్రీస్తుమతస్థులనుగురించి ఆయాయుగములందుజరిగినవృత్తాంతము.

Churchland, *n. s.* గుడిమాన్యము.

Churchman, church'man, *n. s.* పాదిరి, క్రీస్తుమతస్థుడు. a high ⁓ తనమతమేమతమనేవాడు, తీరమతస్థుడు.

Churchwarden, *n. s.* గుడిఅధికారి, ధర్మకర్త, గుడివిచారణకర్త.

Churchyard, church'yârd, *n. s.* గుడిప్రాకారములో గాపీనుగలనుపాతిపెట్టే స్థలము, సమాధిస్థలము. a ~ cough వల్లకాటిదగ్గు, పాడుదగ్గు. a ~ ghost కాటిదయ్యము, రుద్రభూమిలో సంచరించేదయ్యము.

Churl, churl, *n. s.* Clown పల్లెటూరిమోటువాడు, ఎడ్డెమనిషి. miser లోభి.

Churlish, churl'ish, *adj.* మోటైన, అమర్యాదగా వుండే. he gave a ~ reply అలిగిచెప్పినాడు.

Churlishly, churl'ish-ly, *adv.* మోటుతనముగా, లోభత్వముగా.

Churlishness, churl'ish-ness, *n. s.* మోటుతనము, మూర్ఖత్వము, మొండితనము.

Churn, churn, *n. s.* మజ్జిగచిలికేతొట్టి. a ~ staff కవ్వము.

To Churn, churn, *v. a.* మజ్జిగచిలుకుట, చిలుకుట, తరుచుట, మథించుట. churning string కవ్వపుతాడు. a churning boar పురిమేఅడివిపంది.

Chuse, See Choose.

Chutney, *n. s.* See Chatney.

Chyle, kȳle, *n. s.* అన్నరసము, ధాతుపోషకసారభాగము. Droz. జీర్ణముకావడానకుసాధనముగాకడుపులోవుండేనీరు, దీన్నిజఠరాగ్నియనియంటారు.

Chymical, *adj.* రస, గంధక, పాషాణాదులనుపరిశోధించేశాస్త్రసంబంధమైన.

Chymist, kym'ist, *n. s.* రస, గంధక, పాషాణాదులనుపరిశోధించేశాస్త్రి. he is a good ~ రస, గంధక, పాషాణాదులగుణములనుబాగాతెలిసినవాడు.

Chymistry, kym'is-try, *n. s.* రస, గంధక, పాషాణాదులనుపరిశోధించేశాస్త్రము.

Cicada, Cigala, *n. s.* యిలకోడియనేపురుగు.

Cicatrice, ċic'a-triċe, Cicatrix, *n. s.* పుండు, లేక, గాయముమానిపోయినతరువాతవుండేమచ్చ, క్షతచిహ్నము. Droz.

To Cicatrize, ċic'a-trīṣe, *v. n.* గాయముమానడానకుఆరంభించుట.

Cicerone, *n. s.* చూపేవాడు, దేవస్థానము, రాజగృహముమొదలైనస్థలాలలో వుండే వింత, వేడుకలు చూపించిపొట్టపోసుకొనేవాడు.

Cicisbeo, *n. s.* స్త్రీలోలుడు, అనగాపొందవలెననే యిచ్ఛలేకపూరికెపుణ్యస్త్రీలచుట్టితిరిగేవిటకాడు.

Cider, ċī'dĕr, *n. s.* అప్పిల్పండ్లరసముతోచేసినసారాయి.

Cidevant, *adj.* (Late) ముందరి, మునుపటి. The ~ clerk ముందరికరణము.

To Ciel, *v. a.* యింటిలోగా, కయిలు, త్రావులుఅగుపడకుండాగుడ్డకట్టుట.

Cieling, *n. s.* యింటిలోగా, కయిలుత్రావులుఅగుపడకుండాకట్టినగుడ్డ.

Cigar, *n. s.* చుట్ట, పొగచుట్ట.

Cilice, *n. s.* కంబళి, గొంగళి, యిదిసన్యాసులువేసుకొనేటిది.

Cimeter, ċim'ē-tĕr, *n. s.* ఖడ్గము, యిదికావ్యశబ్దము.

Cimmerian, *adj.* మహానల్లని. ~ darkness గాఢాంధకారము.

Cincture, ċingc'tûre, *n. s.* దట్టి, నడికట్టు, ఆవరణము. the ~ of the town పట్టణముయొక్క ఆవరణము.

Cinder, ċin'dĕr, Cinders, *n. s.* కట్టెనిప్పు, అంగారము, బొగ్గు. of metal చిట్టెము. the body was burnt to ~ ఆశవముబూడిదెఅయినది.

Cinderwench, *n. s.* మురికిముండ, యేబ్రాసిముండ, మురికిది.

Cinnabar, ċin'na-bâr, *n. s.* సింధూరము, ఇంగిలీకము. ~ of antimony రససింధూరము.

Cinnamon, ċin'na-mon, *n. s.* లవంగపట్ట, దాల్చిని.

Cinque, ċingk, *n. s.* పావంచ, అయిదు, యిదిఆటలోచెల్లేమాట.

Cinque-foil, ċingk'fôil, *n. s.* అయిదురేకులుగావుండేపుష్పము.

Cinque-ports, ċingk'pōrts, *n. s.* ఇంగ్లండుకుదక్షిణముగావుండేఅయిదురేవులు.

Cion, ċī'on, *n. s.* అంకురము, మొలక, పల్లవము.

Cipher, ċī'fĕr, *n. s.* సున్న, శూన్యము, అంకె, అక్షరము. Initial letters of names ఉంగరములుమొదలైనవాటిలోఒకటితో ఒకటి పెనుసుకొన్నట్టు సొగసుగావ్రాసేసంకేతాక్షరములు. or fool మూఢుడు. The art of writing in ~ అరండకము, సంకేతలిపి. the letter was written in ~ ఆజాబుసంకేతాక్షరములతోవ్రాయబడ్డది.

To Cipher, ċī'fĕr, *v. n.* లెక్కవేయుట, యిదిముఖ్యముగాపిల్లకాయలులెక్కలునేర్చుకోవడమునుగురించినమాట. a ciphering book లెక్కలువ్రాయనేర్చుకొనేపుస్తకము.

Ciphering, *n. s.* లెక్కలునేర్చుకోవడము.

Circar, or Sircar, *n. s.* సర్కారు. A Persian word for Government, District, division: state. Thus The Rajahmandry Sircar: that is, the Rajahmandry District. "The Circars"—or—"The Northern Circars" is a phrase formerly used for the northern part of the Telugu countries. The word ought to be disused.

Circe, *n. s.* మంత్రశాస్త్రాధిదేవత.

Circle, ćer'cle, *n. s.* వర్తులము, మండలము, కైవారము, గిరి, గుండ్రముగావుండే ఆకారము. Company వర్గము. a ~ of friends ఆప్తవర్గము, సుహృత్కోటి. a literary ~ విద్వాంసులసమూహము. a family ~ కుటుంబము. Family ~ బలగము. He moves in the royal ~ రాజుయొక్క ఆప్తవర్గములో తిరుగుతున్నాడు, అనగా రాజును ఆశ్రయిస్తూవున్నాడు. the ~ of the sciences శాస్త్రసమూహము. Authority అధికారము. Arguing in a ~ బీజాంకురన్యాయము. a magic ~ చక్రము, యంత్రము.

To Circle, ćer'cle, *v. a.* చుట్టుకొనుట, చుట్టుతిరుగుట. he circled the temple గుడిని ప్రదక్షిణము చేసినాడు.

Circled, *adj.* చుట్టుకొన్న. ~ forests చుట్టు అడివిగల, నాలుగుతట్లాఅడివిగల.

Circling, *adj.* చుట్టుకొనివుండే, నాలుగుతట్లాచుట్టుకొనివుండే, ఆవరణముగావుండే.

Circlet, ćer'clet, *n. s.* చక్రము, గుండుగావుండే ఆకారము. the gilded ~ on his brow కిరీటము.

Circuit, ćer'kit, *n. s.* a round or part of the country మండలము, పరిధి, కైవారము, ప్రదక్షిణము, దేశసంచారము, దేశము, ప్రదేశము. a ~ judge దేశముమీదతిరిగేన్యాయాధిపతి. he made a ~ to reach the house కొంచెముచుట్టియిల్లువచ్చిచేరినాడు.

Circuitous, ćer-cū'i-tus, *adj.* తిరుగుళ్లుగల, చుట్టైన. a ~ way చుట్టుదోవ.

Circuitously, *adv.* చుట్టుగా, తిరుగుడుగా, పరస్పరముగా, పరగడగా, పరభారిగా. he spoke ~ about this చక్కగాచెప్పకుండాతిరుగుళ్లుగామాట్లాడినాడు.

Circular, ćer'cū-lar, *adj.* గుండ్రని, వట్రువైన, బటువైన, వర్తులమైన. ~ motion ప్రదక్షిణముగాతిరగడము. or ~ order చుట్టుహుకుము.

To Circulate, ćer'cū-lāte, *v. n.* చుట్టుట, తిరుగుట, వ్యాపించుట, పారుట, చెల్లుట. the blood does not ~ ధాతువఆడలేదు. the air does not ~ here యిక్కడగాలికొట్టలేదు. this report circulates యీసమాచారముఊరంతావ్యాపరించివున్నది. the circulating medium చెల్లేసాధనము, అనగా రూకలు.

To Circulate, ćer'cū-lāte, *v. a.* వ్యాపింపచేయుట, పారసంపుట, అందరుచూచుకొనేలాగునపంపుట. this intelligence is circulated యీసమాచారమువ్యాపరించినది. They circulated this intelligence యీసమాచారమునుఅందరికిబహిరంగపరచినారు. he circulated a story వాడుఒకకథకట్టివిడిచినాడు.

Circulation, ćer-cū-lā'shon, *n. s.* తిరగడము, చుట్టడము, వ్యాపరించడము, చెల్లడము. he sent this letter in ~ యీజాబునుఅందరుచూడడానకైపంపినాడు. money now in ~ ప్రస్తుతమందుచెల్లేరూకలు. this prevented the ~ of the news యిందువల్లఆసమాచారమువ్యాపించలేదు. To prevent the ~ of the money ఆరూకలుచెల్లకుండావుండడానకై.

Circulator, *n. s.* అందరికియెరుకచేసేవాడు.

Circumambient, ćer-cum-am'bi-ent, *adj.* నాలుగుతట్లావ్యాపరించే.

Circumambulate, ćer-cum-am'bū-lāte, *v. a.* ప్రదక్షిణముచేసుట, నాలుగుతట్లాతిరుగుట.

To Circumcise, ćer'cum-ćise, *v. a.* సున్నతిచేసుట.

Circumcised, *adj.* సున్నతిఅయిన.

Circumcision, ćer-cum-ćizh'on, *n. s.* సున్నతి.

Circumference, ćer-cum'fē-rence, *n. s.* చుట్టు, కైవారము, పరిధి, మండలము, కుండలము.

Circumflex, ćer'cum-flex, *n. s.* an accent over a letter (^), ఉచ్చారణకుసూచకముగా అక్షరముమీదవేసేవంకరఅడ్డగీత.

Circumjacent, ćer-cum-ja'ćent, *adj.* చుట్టూవుండే, నాలుగుతట్లావుండే, సమీపములోవుండే.

Circumlocution, ćer-cum-lō-cū'shon, *n. s.* వాగ్జాలము, వాక్యబాహుళ్యము. Droz. అవివేచితవాక్య ప్రయోగము.(Menzies.) అనగాముఖ్యమైనకార్యమును తెలియచెప్పకుండా పూరికెచుంచిచుంచితిరుగుళ్లుగా తెలియచేయడము, మరుగుమాట, అనగా వచ్చినాడుఅని అనకుండా కదిపోయినాడని గౌరవముగాఅనడము.

Circumlocutory, ćer-cum-loc'ū-tor-y, *adj.* వాగ్జాలముగావుండే, తిరుగుళ్లుగావుండే.

Circumnavigable, *adj.* వాడమీందయెక్కి నాలుగుత ట్లూపోగల. an Island is ~ వాడమీందయెక్కి ప్రదక్షిణముగాపోకూడినదివి. India is not ~ హిందుదేశమువాడమీందయెక్కి ప్రదక్షిణముగారాకూడనిది.

To Circumnavigate, *v. a.* వాడమీందయెక్కి ప్రదక్షిణముగాపోవుట.

Circumnavigation, ćer-cum-nav-i-gā'shon, *n. s.* వాడమీందయెక్కి ప్రదక్షిణముగాపోవడము.

To Circumscribe, ćer-cum-scrībe', *v. a.* హద్దుయేర్పరచుట, గిరిగీచుట. this work circumscribed my leisure యీపనిచేతనాకుతీరికమట్టైతున్నది.

Circumscribed, *adj.* హద్దుయేర్పరచబడ్డ, విశాలములేని, యిరకటముగావుండే. I am very much ~ for means నాచేతదుడ్డులేకమహాసంకటపడుతున్నాను.

Circumspect, ćer'cum-spect, *adj.* జాగ్రతగల, యెచ్చరికగావుండే. he is ~ వాడుమహాజాగ్రతగావున్నాడు, వాడుతనమీందమాటరాకుండా, కాపాడుకొంటూవున్నాడు.

Circumspection, ćer-cum-spec'shon, *n. s.* జాగ్రత, సావధానత, యెచ్చరిక, మెళుకువ.

Circumspectly, *adv.* జాగ్రతగా, యెచ్చరికగా.

Circumspectness, *n. s.* జాగ్రత, సావధానత, యెచ్చరిక.

Circumstance, ćer'cum-stanće, *n. s.* సంగతి, మాట, వైనము, వివరము, విశేషము, ప్రమేయము, ప్రసక్తి, కథ, స్థితి, విద్యమానము, దశ. this ~ యిది. that ~ అది. a lucky ~ విశేషము, మంచికథ, అదృష్టము. an unlucky ~ కానికథ, దుర్దశ, ఆపద. a remarkable ~ ఒకచోద్యము, ఒకవిశేషమైనకథ. the ~ of his confessing this is important అతడుదీన్నియొప్పుకొన్నదిముఖ్యము.

Circumstanced, ćer'cum-stanst, *adj.* సంభవించిన. Being thus ~ యిట్లావుండగా, యిటువంటివుండి. To a man so ~ యీగతిగావుండేవాడికి, యీరీతిగావుండేవాడికి, యీదశలోవుండేవాడికి.

Circumstances, *n. s. plu.* Particulars విశేషములు, స్థితి, విద్యమానము. he stated the ~ అందునగురించినసంగతులుచెప్పినాడు, లాగుతెల్లతెలియచేసినాడు. From all the ~ మెట్టుకు. In these ~ యిట్లావుండగా. Being prevented by ~ దానికివకగతివచ్చిఅడ్డిబడ్డందున. a man in good ~ కలిగినవాడు, బాగావుండేవాడు, శ్రేయస్సుగావుండేవాడు. he is in bad ~ వాడుదుర్దశనుపొందివున్నాడు. Do you know his ~ వాడికిఆస్థితియెంతోనీకుతెలుసునా, వాడువుండేస్థితి యెట్టిదోనీకుతెలుసునా. under any ~ యేవిధానసైనా, యెట్లాగైనా. under all ~ మెట్టుకు, ముఖ్యముగా, రాగాపోగా. under no ~ యెంతమాత్రము. as well as ~ would admit యథోచితముగా, కాలోచితముగా, కూడినమట్టుకు. he was driven by ~ to sell his house వాడుయిల్లుఅమ్ముకోవలసినగతివచ్చినది.

Circumstantial, ćer-cum-stan'shal, *adj.* విశేషమైన, వివరమైన. he gave a ~ description of this యిందునగురించివివరముకువివరముచెప్పినాడు. he gave a ~ account వివరముగాచెప్పినాడు. This poet is tediously ~ యీకవిచెప్పేవివరములో ప్రాణముపిసుకుతున్నది. ~ evidence వివరమైనసాక్ష్యము. Regarding this murder there is no direct evidence but plenty of ~ evidence యీఖూనినిగురించిచూచినసాక్షులులేరుగానివుత్తరోత్తరతెలియబడ్డవైనములవల్లపూర్తిగాసాబత్తు అయినది.

Circumstantially, *adv.* వైనముగా, వివరముగా, సమగ్రముగా.

Circumvallation, ćer-cum-val-lā'shon, *n. s.* ఆవరణము, ప్రాకారము.

To Circumvent, ćer-cum-vent', *v. a.* మోసముచేయుట, వంచనచేయుట.

Circumvented, *adj.* మోసపోయిన.

Circumvention, ćer-cum-ven'shon, *n. s.* మోసము, కుట్ర, కృత్రిమము, వంచన.

Circus, ćer'cus, *n. s.* రంగస్థలము, అనగా జట్టీలపో ట్లాట, పులివేట, గుర్రపుకుంచెములువిడిచేబయిలు. the sports of the ~ రంగకేళి, అనగామల్లయుద్ధము, సింహముల, పులుల, యుద్ధము, గుర్రముల కుంచెము.

Cissampelos Hexandria, *n. s.* కట్లతీగె.

Cistern, ćis'tern, *n. s.* నీళ్లతొట్టి, కుండ.

Cit, ćit, *n. s.* యిదివర్తకులకుహాస్యనామము.

Citadel, ćit'a-del, *n. s.* కోట, దుర్గము.

Citation, ćĭ-tā'shon, *n. s.* ఉదాహరణశ్లోకము, ఉదాహరణవాక్యము, ఉదాహరించడము, సమ్మను చెయ్యడము.

To Cite, ćīte, *v. a.* సమ్మనుచేయుట, ఆజ్ఞాపించుట, ఉదాహరించుట.

Citizen, ćit'i-zn, *n. s.* పౌరుడు, పట్టణస్థుడు, గ్రామస్థుడు, కాపు, సంసారి, శెట్టి, కోమటి, నివాసి. Citizens పౌరులు. Fellow ~ సమీపవాసి. A†. he was separated from his fellow citizens తమ పూరివాండ్లల్లోనుంచివేరుపరచబడ్డాడు. my fellow citizens మాపట్టణస్థులు, మాపూరివాండ్లు, ప్రతివాసి B†. a citizen of heaven స్వర్గవాసి. a citizen of the world స్వగ్రామాభిమానములేనివాడు, అనగా ప్రపంచములోయెక్కడ వుండినాఒకటేన నేవాడు.

Citizenship, *n. s.* పౌరధర్మము, అనగా గ్రామస్వతంత్రము, గ్రామస్వామ్యము. By residing there one year he obtained ~ అక్కడఒకసంవత్సరవాసము చేసినందున వాడు గ్రామస్థుడైనాడు. they deprived him of ~ వాడికివుండినగ్రామస్వామ్యమునుపోగొట్టినారు.

Citron, ćit'ron, *n. s.* మాదీఫలముకాయ, దబ్బకాయ, తురంజికుండు, మాదీఫలము.

City, ćit'y, *n. s.* పట్టణము, నగరము, పహరు, బస్తి, పెద్దగ్రామము, పూరు.

City, ćit'y *adj.* పట్టణసంబంధమైన, పూరుసంబంధమైన. the ~ authorities గ్రామపెద్దలు.

Civet, ćiv'et, *n. s.* పునుగు, జవ్వాజి, కస్తూరి, సంకుమదము. ~ cat పునుగుపిల్లి, జవ్వాజిపిల్లి, కస్తూరిపిల్లి.

Civic, ćiv'ic, *adj.* పూరిసంబంధమైన. ~ honours గ్రామములోకలిగినగౌరవము, అనగా అధికార ము. ~ crown ఒకతరహామాల, హారము, పురము రచించినవానికియాహారమునుయిచ్చినారు.

Civil, ćiv'il, *adj.* మర్యాదస్థులైన, శాంతులైన, మంచి, సాధు. the Colonel was very ~ కర్నలుదొరవారుమహామర్యాదగాజరిగించినారు. he was ~ to me నాయెడలమర్యాదగాజరిగించినాడు. he was not ~ to me నాయెడలఅమర్యాదగాజరిగించినాడు. the ~ authorities పూరిపెద్దలు, గ్రామపెద్దలు. ~ war అంతఃకలహము, గ్రామకలహము, అనగాకాపులురాజులమీదతిరగబడిచేసే యుద్ధము, లేక, ఏకదేశస్థులుతమలోతామే కలహపడడము. During the ~ wars of England ఇంగ్లండుదేశస్థులుతమలోతాముపోట్లాడేసమయములో. ~ rights గ్రామస్వతంత్రములు, మర్యాదలు. Among the Hindus marriage is a ~ rite, not a religious one హిందువులలోవివాహములౌకికమేకానివైదికముకాదు. Not Military or Clergy లౌకికులైన, అనగాదండువుద్యోగస్థులు, పాదరీలుతప్పకడమవాండ్లు. ~ employ గ్రామవ్యవహారము, అనగాదండువుద్యోగము, వైద్యము, పాదిరివుద్యోగమున్ను కాక, దేశవిచారణ, పోలీసు, ధర్మాధికత్యఅధికారము. ~ servants కల్లెక్టర్లు, మేజస్ట్రేటువగైరాఅధికారస్థులు. (literally, అనూచానులు.) A ~ suit అప్పుసొప్పులువగైరాలనుగురించినవ్యాజ్యము. ~ law ధర్మశాస్త్రములోయిదిఒకకాండనామము, యిదిముఖ్యముగాఆస్తివిభజననుగురించినవ్యవహారము, అయితేయిదియీకాలములో చెల్లడములేదు.

Civilian, ći-vil'yan, *n. s.* ఒకవిశేషధర్మశాస్త్రవేత్త. a Government officer in India ఇండియాదేశములోఒకతరహావ్యవహారి, అనగాదండు, వైద్యము, పాదిరి వుద్యోగములు తప్పకల్లెక్టరు, మేజస్ట్రేటున్యాయాధిపతిమొదలైనవుద్యోగస్థుడు.

Civility, ći-vil'i-ty, *n. s.* మర్యాద, సన్మానము, మంచితనము, నాగరికము.

Civilization, *n. s.* సంస్కారము, వివేకము, సన్మానము, సన్మర్యాద, నాగరికము. Do you call this ~ దీన్నినీతిఅంటావా. Devoid of ~ నీతిలేని, మూర్ఖపోటు. Education is a great promoter of ~ చదువునీతిని అభివృద్ధిచేసేదిది. the Code ~ నీతిశా

త్రము. Sir Thomas Munro says, "I do not exactly know what is meant by civilizing the "people of India. In the theory and practice "of good government they may be deficient: "but if a good system of agriculture, if unrivalled manufactures, if a capacity to pro-"duce what convenience or luxury demands, "if the establishment of schools for reading "and writing, if the general practice of kind-"ness and hospitality; and, above all, if a "scrupulous respect and delicacy towards the "female sex are among the points that denote "a civilized people—then the Hindus are not "inferior in civilization to the people of Eu-"rope."

To Civilize, civ′il-īze, *v. a.* నాగరీకమునుకలగచేసుట. they caught the savages and tried to ~ them చెంచువాండ్లనుపట్టివాండ్లకు నాగరీకముకలగచేయవలెననిచూచిరి.

Civilized, *adj.* నాగరీకముగల, మర్యాదస్థుడైన. ~ pursuits మానుషకృత్యములు, మానుషవ్యవహారములు.

Civilly, *adv.* మర్యాదగా, సన్మానముగా, నయముగా, మంచిమాటలతో, ఉపచారముగా, నాగరీకముగా.

Clack, clack, *n. s.* చప్పుడు, కటకటమనేధ్వని, టక్కుటక్కుమనేధ్వని, లొడలొడ. I heard the ~ of a loom మగ్గముయొక్క చప్పుడువిన్నాను. What can stop the ~ of a woman's tongue? దానిలొడలొడలుదేనివల్ల అణుగును, దాన్నినోరువాగకుండా వుండేటట్టుయేమిచేయకూడును. I wish you to stop your ~ నీలొడలొడచాలించు.

To Clack, clack, *v. n.* చప్పుడౌట, టక్కుటక్కుమనుట, కటకటమనుట, చటచటమనుట, లొడలొడమనుట.

Clad, clad, *adj.* ధరించిన, తొడుక్కొన్న, పరివేష్టితమైన. he was royally ~ వాడురాజువేషమునువేసుకొన్నాడు. well ~ మంచిబట్టలుతొడుక్కొన్న. Ill ~ మంచిబట్టలులేని. unclad వస్త్రములేని, దిగంబర. She was ~ in silk ఆమెపట్టుబట్టలుతొడుక్కొన్నది. the tree was ~ with blossoms ఆవృక్షముపుష్పభరితమైవుండెను. the ground ~ in green పచ్చికచేతకప్పబడ్డనేల. Snow ~ heights మంచుముసుకొన్నకొండలు. the Image was ~ with flames ఆవిగ్రహముజ్వాలావృతమైవుండెను. Her face was ~ with smiles దానిముఖముచిరునవ్వుకులుకుతూవుండెను. the spirit ~ in flesh శరీరముధరించినఆత్మ, దేహమెత్తినజీవుడు.

To Claim, clām, *v. a.* అడుగుట, తనదైనట్టుచెప్పుట, వ్యాజ్యముచేసుట, విల్లంగముచేసుట, కోరుకొనుట. he came and claimed the horse వాడువచ్చిగుర్రముతనదని వ్యాజ్యము చేసినాడు. he claimed the horse but could not prove his right ఆగుర్రముతనదనివ్యాజ్యముచేసి నాడుగానితనదైనట్టురుజువుచేయలేకపోయినాడు. he claims notice as being the oldest of their poets తమకవులలోవాడుమొదటివాడనేదివాడికివుండేవిశేషము. this tree claims notice as being mentioned in the Vedas వేదములో చెప్పియున్నదనేదియీచెట్టుకువుండేఆధిక్యము. an infant claims constant attention బిడ్డనుయేవేళ కనిపెట్టుకొనివుండవలెను. this letter claims attention యీజాబునుపుపేక్షచేయతగ్గదికాదు.

Claim, clām, *n. s.* దావా, బాధ్యత, మనవి, యోగ్యత, నిమిత్తము. When he preferred his ~ అతడుమనవిచేసినప్పుడు.

Claimant, clām′ant, *n. s.* వ్యాజ్యగాడు, తనదనివ్యాజ్యముచేసేవాడు, మనవిచేసేవాడు, కోరేవాడు, దాయాది.

Claimer, *n. s.* తనదనిఅడిగేవాడు, దావాదారుడు.

Clair-obscure, clāre-ob-scūre′, *n. s.* చీకటి, మబ్బు, యిదిచిత్రపనిలోచీకటిగాకనిపించేటట్టువ్రాసినది.

Clairvoyance, (a sort of magical cunning, like prophecying) జ్ఞానదృష్టి, యోగదృష్టి.

Clairvoyant, (he who thus is entranced and speaks) జ్ఞానదృష్టిచేతచూచిచెప్పేవాడు, యోగి.

Claim, clam *n. s.* నత్తగుల్ల, కాకిచిప్ప.

To Clamber, clam′bĕr, *v. n.* పాకుట, యెక్కుట, దీన్నిదాన్ని పట్టుకొని తడమాడుతూ యెక్కుట. he clambered over the wall ఆగోడమీదికిపాకులాడుతూయెక్కినాడు, కష్టపడిగోడయెక్కినాడు.

Clamminess, clam′mi-ness, *n. s.* పిసుపిసు, బంక, బంధన, జిగట, పిసును. From the ~ of his skin I saw that the man was dying వొళ్లుపిసుపిసలాడడముచూచివాడుచస్తాడనుకొన్నాను.

Clammy, clam′my, *adj.* పిచపిచమనిఅంటుకొనె, బంకగావుండే, జిగటగావుండే, జిగురైన.

Clamorous, clam′or-us, *adj.* అరిచే, బొబ్బలుపెట్టే, కూతలుగావుండే. they were clamorous వాండ్లుపెద్దగొంతుపెట్టి అరుస్తూవుండినారు.

Clamorously, *adv.* అరుస్తూ, బొబ్బలుపెట్టుతూ, కూతలుగా.

Clamorousness, *n. s.* కూత, బొబ్బలు, సందడి, అరుపు, రద్ది.

Clamour, clam′ur, *n. s.* కూత, బొబ్బలు, సందడి, రద్ది.

To Clamour, clam′ur, *v. a.* అరుచుట, బొబ్బలుపెట్టుట, రద్దిచేయుట, పెద్దగొంతుచేయుట. they clamoured the bells ఘంటలనుదబదబవాయించినారు.

Clamp, *n. s.* పెట్టెలుమొదలైనవాటికివేసేమూలబందు, మూలతగడు.

To Clamp, *v. a.* మూలబందువేయుట, మూలతగడువేయుట.

Clan, clan, *n. s.* గోత్రము, కులము, వంశము, తెగ. Clansmen ఒకకులస్థులు, ఒకతెగవాండ్లు. he was the chief of his ⁓ ఆకులానకువాడేపెద్దగావుండెను.

Clandestine, clan-des′tine, *adj.* రహస్యమైన, గుప్తమైన. a ⁓ marriage దొంగపెండ్లి, గాంధర్వవివాహము.

Clandestinely, clan-des′tine-ly, *adv.* రహస్యముగా, గుప్తముగా, గోప్యముగా, తెలియబడకుండా.

Clang, clang, *n. s.* గణగణమనేధ్వని.

To Clang, clang, *v. n.* గణగణమనిధ్వనించుట.

Clangour, clang′gur, *n. s.* గణిలనేశబ్దము.

Clank, *n. s.* గలగలమనేధ్వని. I heard the ⁓ of chains సంకెళ్లధ్వనివిన్నాను.

To Clank, *v. n.* గలగలమనిసంకెళ్లవలెధ్వనించుట.

To Clap, clap, *v. a.* and *v. n.* తట్టుట, చప్పట్లుకొట్టుట, లటక్కునవేయుట, చేర్చుట. he clapped his hand upon the fly ఈగమీదనులటక్కునఅరిచెయ్యివేసిమూసినాడు. To prevent my voice being heard she clapped her hand on my mouth నామాటకురులకువినబోతుందనినానోరుమూసినది. they clapped their hands చేతులుతట్టినారు, చప్పట్లుకొట్టినారు. he clapped his hat on his head లటక్కునటోపివేసుకొన్నాడు. the cock clapped his wings కోడిరెక్కలుఝాడించుకొన్నది. they clapped the play ఆయాట శాబాసనిమెచ్చినారు. It was very loudly clapped మహామెచ్చినారు, శాబాసనిమెచ్చినారు. he clapped spurs to his horse; or, he clapped spurs గుర్రముకురగ్గెత్తేటట్టుచప్పుడుముండ్లతోతట్టినాడు. I heard the door ⁓ తలుపుకొట్టుకొన్నదివింటిని. they clapped him in prison వాణ్నికయిదులోవేసినారు. he clapped the money in his pocket ఆరూకలనులటక్కునజేబిలోవేసుకొన్నాడు. he clapped in some words about me నన్నుగురించికొన్నిమాటలనుదూర్చినాడు. I clapped my name down నాపేరులటక్కునవ్రాసినాను. he clapped hold of the sword లటక్కునకత్తినిపట్టుకొన్నాడు. To ⁓ together ఒకటితోఒకటిచేర్చుట. they clapped up a law suit వాండ్లువొకవ్యాజ్యెన్నిబనాయించినారు. he clapped up a room at the end of his house యింటితోచేరినట్టుగావొకగుడిసెవేసినాడు. they clapped up a marriage దొంగపెండ్లిచేసినారు. he clapped his seal upon the paper ఆకాకితముమీదముద్రవేసినాడు. I have not clapped my eyes on him to-day వాడునేడునాకండ్లబడలేదు. he was clapped వానికిశగరోగము తగిలినది.

Clap, clap, *n. s.* చప్పట్లధ్వని, చప్పుడు. they received him with claps అతనువచ్చేటప్పటికిచప్పట్లుకొట్టిశాబాసనిస్తానించిరి. a ⁓ of thunder ఉరుము, there were four claps of thunder నాలుగుబ్రహ్మాండమైనవురుములువురిమింది. or disease శగరోగము.

Clap-board, *n. s.* పూరారుపలక.

Clapper, clap′pĕr, *n. s.* of a Bell గంటయొక్కనాలుక. of a Mill ఒకతరహాకూత.

To Clapper-claw, clap′pĕr-clā, *v. a.* తిట్టుట, దూరుట.

Claptrap, *n. s.* తనకుశ్లాఘనవచ్చేటట్టుయుక్తిగాచెప్పడము.

Clarenceux, or Clarencieux, clar′en-sū, *n. s.* వంశావళివిమర్శచేసేఅధికారి.

Claret, clar′et, *n. s,* ఒకతరహాసైనుసారాయి. ⁓ colour ఊకబంతిపూవర్ణము, ఎంజిలివర్ణము.

Clarified, *adj.* తేటపరచిన, శుద్ధియైన, నిర్మలమైన. ~ butter నెయ్యి. ~ sugar నిర్మలమైనచక్కెర.

To Clarify, clar'i-fy̆, *v. a.* తేటపరచుట, శుద్ధిచేసుట, నిర్మలముచేసుట. She clarified the butter వెన్నకాచినది.

Clarinet, clar'i-net, *n. s.* సన్నాయి.

Clarion, clā'ri-on, *n. s.* a trumpet ఒకతరహావూదే కొమ్ము.

To Clash, clash, *v. n.* ఒకటిమీదఒకటి కొట్టుకొనుట, విరోధించుట. this clashes with the other statement యీమాటకు ఆమాటకువిరోధముగా వున్నది, యీమాటఆమాటతో సంబంధించలేదు.

Clash, clash, *n. s.* ఒకటిమీదఒకటికొట్టుకోవడము, తాకడము, దెబ్బ, సంఘర్షణ, విరోధము.

Clasp, clăsp, *n. s.* కొలికి, కొక్కెము. embrace కౌగలి, ఆలింగనము. a ~ knife మడుపుకత్తి.

To Clasp, clăsp *v. a.* కొలికితగిలించుట, చిలుకువేసుట. to embrace కౌగలించుట, ఆలింగనముచేసుకొనుట. to ~ the hands in prayer అంజలిచేసుట. he clasped her hands వ్యసనముచేతదానిచెయ్యిపట్టుకొన్నాడు.

Class, clăss, *n. s.* వర్గము, కులము, తెగ, జాతి, తరగతి, తరము, భేదము. All classes పిన్నాపెద్దాఅందరు. the higher classes శ్రేష్ఠులు, శ్రేష్ఠమైనకులస్థులు, కులీనులు. the middle ~ సామాన్యులు. the lower classes నీచులు.

To Class, clăss, *v. a.* తరగతిగాయేర్పరచుట. they ~ us as foreigners మమ్మునఅన్యులనుగావిచారిస్తారు, అన్యదేశస్థులైనట్టు అనుపించుకొన్నాము.

Classical, clăss'ic-al, *adj.* శ్రేష్ఠమైన, సాంప్రదాయకమైన, మంచి, ప్రయోగసిద్ధమైన, ఘనమైన. a ~ poem మహాకావ్యము. a classical author కవీశ్వరుడు. Calidasa is a ~ author కాళిదాసుమహాకవి. Vemana is not a ~ author వేమనసామాన్యకవి. ~ style మంచిశయ్య, ఘనమైనశయ్య. ~ phrase సుశబ్దము, శాస్త్రీయమైనపదము. ~ knowledge సాహిత్యజ్ఞానము. a ~ scholar సాహిత్యముకలవాడు, లాక్షణికుడు. ~ ground or celebrated spot ప్రసిద్ధమైనస్థలము.

Classically, *adv.* లక్షణయుక్తముగా, కావ్యరీతిగా. Benares is ~ called "Casi" వారణసిపట్టణము కావ్యసరణిగా కాశీఅనబడుతున్నది.

Classick, *adj.* శ్రేష్ఠమైన. A ~ style of beauty పాంచాలపురుషులరూపురేఖ.

Classick, *n. s.* మహాకవి. the classicks సాహిత్యవిద్య, అనగా Greek, Latin భాషలు. the classicks of India గీర్వాణకావ్యములుయిత్యాది.

Classification, *n. s.* యేర్పాటు, తరగతియేర్పరచడము.

Classified, *adj.* తరగతిగాయేర్పరచబడ్డ.

To Classify, *v. a.* తరగతిగాయేర్పరచుట.

Class-leader, *n. s.* బడిపెద్ద.

To Clatter, clat'tĕr, *v. n.* చటచటమనిచప్పుడౌట, వదరుట, పేలుట. the doors were clattering in the wind గాలిలోతలుపులుచటచటమనికొట్టుకొంటూవుండినవి. As the horse gallopped I heard the clattering of the horse's hoofs, and that of the sword of the rider ఆగుర్రముపరుగెత్తుతుండగాదానిగొరిసెలయొక్కానున్నసవారుకత్తియొక్కాను చప్పుడువిన్నాను.

Clatter, clat'tĕr, *n. s.* చటచటమనేచప్పుడు, పటపటధ్వని. I wish you would cease your ~ నీకూతలునిలుపు.

Clause, clâṡe, *n. s.* a sentence వాక్యము. an article పద్దు, సంగతి, ప్రకరణము. a new ~ తాజాకలము.

Clave, clăve, the *past* of Cleave.

Clavicle, *n. s.* బోరయెముక, జత్రు (W).

Claw, clâ, *n. s.* పక్షిగోరు, పులిగోరు, పిల్లిగోరు. of a crab, scorpion, or lobster డెక్క, గిట్ట.

To Claw, clâ, *v. n.* గోళ్లతోబరుకుట.

Clawed, *adj.* గోళ్లుగల, బరికిన.

Clay, clā, *n. s.* బంకమన్ను, రేగడమన్ను. pipe ~ సుద్ద. a mortal ~ శరీరము, దేహము. clayed sugar ఒకతరహాపంచదార.

Clay-cold, clā'cōld, *adj.* చచ్చిజిల్లుమనివుండే. he touched a ~ hand చచ్చినదానిచెయ్యిఅంటినాడు.

Clayey, clā'e, *adj.* బంకమంటి, రేగడమంటి, జిగటఅయిన, బంకగావుండే.

Claymore, *n. s.* పెద్దఖడ్గము, యిదియింగ్లీషుమాట కాదు.

Clean, clēn, *adj.* పరిశుద్ధమైన, నిర్మలమైన, సాఫు. ~ water శుద్ధోదకము, మంచినీళ్లు. ~ hands కడిగిన చేతులు. Give me a ~ plate తుడిచిన, లేక, కడిగిన చిప్ప తీసుకరా. I want a clean sheet of paper తాజాకాకితము కావలె. you must wash the rice ~ బియ్యాన్ని బాగా కడుగు. Made ~ పరిశుద్ధమైన. ~ clothes చలువవస్త్రాలు, ధౌతవస్త్రములు, ఉతికిన బట్టలు. ~ dressed చలువబట్టలుగల. ~ birds or beasts శుచియైన పక్షులు, మృగములు, అనగా తినడానకు అర్హమైనవి. According to the laws of Menu some animals are ~ and some animals are unclean మనుస్మృతి ప్రకారముకొన్ని జంతువులు తినవచ్చును కొన్ని తినరానివి, అనగా కొన్ని పరిశుద్ధములు కొన్ని నిషిద్ధములు. they made a ~ riddance బొత్తిగా దోచుకొనిపోయినారు, బొత్తిగా తుడుచుకొనిపోయినారు. he took a ~ jump over the box ఆ పెట్టెను లాఘవముగా దాటినాడు. By ~ conveyance హస్తలాఘవముచేత. he cut off the head by one ~ blow తలను ఒక్క దెబ్బలో నరికినాడు. ~ limbed (well shaped) అవయవ సౌష్ఠవముగల, అంగుగా వుండే. the country horses are not ~ about the legs నాటుగుర్రములకు కాళ్లు శుద్ధము లేదు.

Clean, clēn, *adv.* బొత్తిగా, పొడారముగా, యావత్తు. this is ~ wrong యిది పొట్టితప్పు. he came off ~ యివతలికి చెక్కు చెదరకుండా వచ్చినాడు.

To Clean, clēn, *v. a.* శుభ్రముచేసుట, బాగుచేయుట, ఉతుకుట, కడుగుట, తోముట, తుడుచుట. to ~ arms చికిలిచేయుట. to ~ cotton యేకుట. a cotton cleaner యేకులవాడు. to ~ the head దువ్వుట, దిద్దుట. ~ my horse నాగుర్రమును తోము. to clean rice బియ్యము చెరుగుట.

Cleaning, *n. s.* పరిశుద్ధము, బాగుచెయ్యడము, ప్రక్షాళనము.

Cleanlily, *adv.* పరిశుద్ధముగా, శుచిగా, నిర్మలముగా.

Cleanliness, clen'li-ness, *n. s.* పరిశుద్ధత, స్వచ్ఛత, నైర్మల్యము, గరగరిక.

Cleanly, clĕn'ly, *adj.* నిర్మలమైన, గరాగరిగావుండే. the cat is very ~ పిల్లులనిండా గరాగరికగావుండేటివి.

Cleanness, clēn'ness, *n. s.* పరిశుద్ధి, నైర్మల్యము. from the ~ of the water నీళ్లు నిర్మలముగావుండేటందువల్ల.

To Cleanse, clense, *v. a.* శుభ్రముచేసుట, శుద్ధిచేసుట, బాగుచేసుట, కడుగుట. vide To Clean.

Cleansed, *adj.* శుద్ధిచేసిన, కడిగిన.

Cleansing, *adj.* శుద్ధిచేసే, నిర్మలముచేసే.

Clear, clēr, *adj.* నిర్మలమైన, స్పష్టమైన, తేటైన, విశదమైన, పరిష్కారముచేయబడ్డ. this is a ~ case యిది నిస్సందేహమైనవిషయము. I will make it quite ~ to you తమకు విశదపరుస్తాను, తేటపరుస్తాను. If it is ~ to-morrow రేపు వాన వెలిస్తే. this is a ~ day నేడుమబ్బుమందారము లేనిదినము. She has a ~ complexion దానిముఖము తేటగా వున్నది. ~ eyed తీక్ష్ణదృష్టిగల. a ~ fire పొగలేని మంట. this is ~ gain యిదివట్టిలాభము. ~ headed వివేకియైన. this is ~ loss యిదివట్టినష్టము. a ~ proof స్పష్టమైనదృష్టాంతము, నిస్సందేహమైన దృష్టాంతము. a ~ ruby విడికెంపు, స్వచ్ఛమైన కెంపు. the ~ sense or import ముఖ్యార్థము. ~ sight తీక్ష్ణదృష్టి, మంచిదృష్టి. a ~ sky నిర్మలాకాశము. ~ starched linen నిగనిగలాడేటట్టు దళముగా గంజివేసినబట్ట. A ~ voice తేరినకంఠము. he made the road ~ అడివికొట్టి దోవ బాగుచేసినాడు. as soon as he saw the coast was ~ he ran away యెవరు అడ్డగించేవాళ్లు లేని సమయము చూచి పరుగెత్తిపోయినాడు. the coast is now ~ యిప్పుడు యెవరు అడ్డగించేవాండ్లు లేరు.

Clear, clēr, *adv.* పరిష్కారముగా, స్పష్టముగా, తేటగా, రూఢిగా, ప్రత్యేకముగా, విడిగా. ~ of all deductions ఖర్చులుపోగా. the boat fell ~ of the ship పడవ మీదతగలకుండా తప్పివచ్చినది. he got ~ of it దాన్ని విడిపించుకొన్నాడు. when we got ~ of the wood అడివి దాటగానే. the horse stepped ~ of the child బిడ్డను తొక్కకుండా అడుగుపెట్టింది.

To Clear, clēr, *v. a.* పరిష్కారముచేసుట, నివరించుట, తేటపరచుట, విశదపరచుట, తేల్చుట, వదిలించుకొనుట, ఖాలిచేయుట. he cleared the garden తోట ఖాలిచేసినాడు. or to disentangle చిక్కుదీయుట. he tried to ~ the leg but could not కాలు బోనులో తగులుకొనివిడిపించుకొనేటందుకు చూచినాడుగాని తెగక పోయినది. to ~ rice

from water గాలించుట. ~ the road! దోవతియ్యి he cleared the rope చిక్కు కొన్నతాడును విడిపించి నాడు. he cleared the wall గోడను శెకలాగులా దాటినాడు. he did not clear the wall దాటుడ ములో కాలు తాకినది. to ~ the throat by hawking ఖాండ్రించుట. he cleared the court దావిడి లో జనము లేకుండా చేసినాడు. ~ the table! మే జమీద యేమి లేకుండా యెత్తివేయి. this medicine clears the blood యీమందుచేత నెత్తురుశరిశుద్ధ మౌతున్నది. he brought these witnesses to ~ his character తనదోషమును బాపుకోవడమునకు యీసాక్షులను తెచ్చినాడు. to ~ the sugar they mix this with it ఆ బెల్లము తెల్లగా మసులుపోయ్యే టందుకైదీన్నికలుపుతారు. this nut clears water చిల్లగింజలవల్ల నీళ్లునిర్మలమౌతున్నది. the merchant cleared his goods వర్తకుడు సరుకులకు సుంకీలుచెల్లించినాడు. this word clears the meaning యీమాటవల్ల అర్థము తేలుతున్నది. to ~ away లేకుండా చేయుట. he cleared away the trees చెట్లను కొట్టివేసినాడు. he cleared off the debt అప్పును తీర్చివేసినాడు. he cleared up my doubts నా సందేహము నివారణము చేసినాడు.

To Clear, clēr, *v. n.* తేటపడుట, తేరుట, తేలిపోవు ట, తీరిపోవుట. to ~ out a room ఖాళీచేసుట, యేమి లేకుండా చేసుట. the ship will ~ out tomorrow రేపుసుంకీలు చెల్లించబడివాడవిడుదలఅవు ను. to ~ up as rain వెలిసిపోవుట.

Clearance, clēr'ance, *n. s.* విడుదలచీటి, రహదారి, పురజాచీటి, దీన్నికిలింటు అని అంటారు. he made a complete ~ of the trees చెట్లుబొత్తిగా లేకుం డా చేసినాడు.

Cleared, *adj.* తేలిపోయిన, తీరిపోయిన. these difficulties will be ~ up యీతొందరలు తీరిపోవును. when it ~ up వాన వెలిసినప్పుడు.

Clearing-nut, *n. s.* చిల్లగింజ, కతకము.

Clearly, *adv.* తేటగా, వయనముగా, విరిష్కారము గా, స్పష్టముగా, రూఢముగా.

Clearness, clēr'ness, *n. s.* తేట, నైర్మల్యము, స్పష్టత.

Clearsighted, *adj.* తీక్ష్ణదృష్టిగల, వివేకశాలియైన.

Clearsightedness, *n. s.* తీక్ష్ణదృష్టి, వివేకము.

To Clearstarch, clēr'stârch, *v. a.* మినమినలాడేట ట్టుచిక్కగా గుడ్డకు గంజిపెట్టుట.

Cleat, *n. s.* పీటకర్ర, అనగావాడమొదలైనవాటి మీదవుండిన సామానుకదలకుండావుండడమునకై ఆసామాను కుదారముతగిలించి మెలిపెట్టివిగించిన పీటకర్ర.

To Cleave, clēve, *v. n.* పగులుట, పగుళ్లుబారుట; the ground cleft asunder భూమిపగుళ్లుపారినది. to adhere అంటుకొనుట, పట్టుకొనుట, కదియుట. these things clove together యివిఅంటుకొనివు న్నవి, కలుసుకొనివున్నవి. they clove to him వా రువాణ్ని అనుసరించివున్నారు, వారువాడితో కలిసి వున్నారు. Through terror his tongue clove to the roof of his mouth భయముచేత నోటతడిలే కుండావున్నది.

To Cleave, clēve, *v. a.* to split చీల్చుట, పగలకొ ట్టుట, పగుళ్లుపారేటట్టుచేసుట, బద్దలుచేసుట. His arms ~ the stream వాడు నీళ్లను భేదించిపస్తు న్నాడు, అనగా యీదుతాడు.

Cleaver, clēv'ĕr, *n. s.* మచ్చుకత్తి, అనగా కసాయి వాండ్లది, గండ్రగొడ్డలి.

Cleft, cleft, *adj.* పగిలిన, చీలిన, బద్దలైన.

Cleft, cleft, *n. s.* సందు, పగులు, చీలిక, జీర, రంధ్ర ము.

Clemency, clem'en-çy, *n. s.* దయ, కృప, శాంతము, చల్లతనము. From the ~ of the climate యిది చలవభూమిగనుక.

Clement, *adj.* కృపగల, శాంతమైన, సౌమ్యమైన.

Clemently, *adv.* దయగా, కృపగా.

To Clench or Clinch, *v. a.* లోనికిమడుచుట. he clenched the nail ఆ ఆణినికొట్టికొనను లోనికిమడిచి నాడు. he clenched his fist పిడికిలించినాడు.

a Clench or Clinch, *n. s.* in poetry శ్లేషవాక్యము.

Clergy, cler'ġy, *n. s.* పాదిరులు. the thief pleaded the benefit of ~ దొంగతాను చేసినది మొదటితప్పి తముగనుక మన్నించవలెనని పుస్తకములోకము చెప్పినా డు, యిది పూర్వకాలపు మర్యాద.

Clergyman, cler'ġy-man, *n. s.* పాదిరి. (i. e. Padre.)

Clerical, cler'ic-al, *adj.* పాదిరిసంబంధమైన, శాస్త్రి య్యమైన, వైదిక. a ~ error చేతతప్పు, హస్తదోష ము, తప్పుఅక్షరాలు.

Clerk, clârk, *n. s.* వ్రాసేవాడు, లేఖరి, జవాబునివీసు, గుమాస్తా. or parish — పాదిరియొక్క హస్తకుడు. a town — పూరికరణము, గ్రామకరణము. — of the peace దేశపాండ్య. or learned man శాస్త్రి.

Clerkly, *adj.* శాస్త్రియ్యమైన, వైదికమైన.

Clerkship, clârk'ship, *n. s.* చట్టములుగాని, వర్తకకరణిగాని నేర్చుకొనేదశ, యిదిలాయర్లు, వర్తకులు, వీర్లనుగురించినమాట. During his — పైనచెప్పినట్టువిద్యార్థిగావుండేటప్పుడు.

Clever, clev'ĕr, *adj.* గట్టి, చురుకైన, తెలిసిన, నిపుణతగల. a — man గట్టివాడు, తెలిసినవాడు, కుశలుడు, ప్రయోజకుడు.

Cleverly, *adv.* గట్టితనముగా, చమత్కారముగా.

Cleverness, clev'ĕr-ness, *n. s.* గట్టితనము, సామర్థ్యము, నిపుణత, నైపుణ్యము. చమత్కారము, నేర్పు, సూక్ష్మబుద్ధి.

Clew, clū, *n. s.* నూలుఉండ, నూలుకండె. or guide జాడ, పత్తా, పోబడి. The preceding verse gives a — to the meaning of these words పైశ్లోకమువల్లయీమాటలయొక్క అర్థమువీడుతుంది. clew line దారము, పోగు.

To Clew up, *v. a.* పాడచాపలుమడిచివేయుట.

Click, click, *n. s.* కటుక్కు అనేశబ్దము, యిదిముఖ్యముగా గడియారముత్రిరిగేటప్పుడుగాని, తుపాకిచెవినియాడ్చేటప్పుడుకటుక్కు అనేశబ్దము.

To Click, click, *v. n.* కటుక్కుమనుట.

Clicker, *n. s.* దలాలి, తరగరి.

Client, clī'ent, *n. s.* వకీలునుకోరుకొన్నవ్యాజ్యగాడు. my — నన్నువకీలుగాకోరుకొన్నవాడు.

Cliff, cliff, *n. s.* కూచిగావుండేకొండ, మనుష్యులు యెక్కడానకుఅసాధ్యమైనకొండ.

Climacteric, clim-ac-ter'ic, *n. s.* విశేషదశ, విపరీతదశ, అనగామనిషియొక్క ఆయుస్సులోవచ్చే ఆయాగండసంవత్సరము. he has past his grand — వాడికివృద్ధాప్యమువచ్చినది. when he reached his grand — వాడికియెనభైయెకసంవత్సరమైనతరువాత, వాడికిషష్టిపూర్తిఅయినతరువాత.

Climate, clī'mate, *n. s.* ప్రదేశము, దేశము, భూమి. That — did not agree with him ఆభూమివాడికిసాలేదు, ఆనీళ్లువాడికిపెంటులేదు. he is enured to the — ఆదేశమువాడికిజీతపడ్డది, ఆనీళ్లువాడికి పెంటిపోయినది. this — affects the health యీనీళ్లుదేహానికివుపద్రవముగావున్నది, యిదిరోగభూమి.

Climax, clī'max, *n. s.* ఔన్నత్యము, అభివృద్ధి, ఉత్తరోత్తరాభివృద్ధి. the — of beauty సౌందర్యతిలకము, శృంగారతిలకము. His crimes had now reached their — వాడిపాపముమహాఅతిశయించినది. The following spiteful stanza contains an instance of —. ఇందుకుఉదాహరణ ॥క॥ తలనుండువిషముపాముకు। వెలయంగాదోకనుండువృశ్చికమునకున్। ఖలునకునాలుకనుండున్। వెలమకునిలువెల్లవిషమువినరాసుమతీ॥. The snake has poison in its head, the scorpion in its tail, and the villain in his tongue: but a proud baron is venom all over.—Also in the following verse. The following instance is in the Bilhanam. శ్లో॥ కిమిందుఃకింపద్మంకిముముకురబింబంకిముముఖం। కిమబ్జేకిమ్మీనౌకిముమదనబాణౌకిముదృశౌ। ఖగౌవాగుచ్ఛౌవాకనకకలశౌవాకిముకుచౌ। తటిద్వాతారావాకనకలతికావాకిమబలా॥ which is thus translated Canto 2 verse 55 సీ॥ రాకేందుబింబమోరాజీవమోమించుటద్దమోలేకనెమ్మోముగమొ। చెలువందుకల్వలోచేపలోమరుని నారాచంబులోరేకలోచనములో। కోకంబులోవిరిగుత్తులోబంగారుకుండలోలేక వక్షోజయుగమొ। క్రొక్కారుమెరుగో మేల్జుక్కమొనను పైడితీవయొలేకొక్క తెరవయో। యవ్వరయీకళ యీతావియీరమణత। యీవిధంబులనీపెళ్లులీకుశలత। నీనువ్వత్తతలీసొంపులీమెరుంగు। లీతళుకునిగ్గులీచాయలెందుగలదు॥.

To Climb, clīm, *v. a.* యెక్కుట. he climbed a tree చెట్టుమీదికియెక్కినాడు. to — over a wall గోడమీదికియెక్కుట, లగ్గయెక్కుట. to — up a rope దారముపట్టుకొనియెక్కినాడు.

Climber, clīm'ĕr, *n. s.* యెక్కేవాడు, తీగె.

Clime, clīme, *n. s.* దేశము, ప్రదేశము. See Climate *n. s.*

Clinch, clinsh, *n. s.* శ్లేషవాక్యము.

To Clinch, clinsh, *v. a.* ఆణెనికొట్టిదానికొనను వెనకకుమడుచుట. the clinched hand పిడికిలి, ముష్టి.

Clincher, clinsh'ĕr, *n. s.* వెనకకుమడగకొట్టినచీల.

To Cling, clingk, *v. n.* అతుక్కొనివుండుట, అంటుకొనివుండుట, కరుచుకొనివుండుట, పట్టుకొనివుండుట. I clung to the rock నేనుకొండనుకరుచుకొనివుంటిని. the child clung to his mother ఆబిడ్డతల్లినికరుచుకొనివుండెను. they ~ to their relations బంధువులనువిడవకకరుచుకొనివుంటారు.

Clinical, clin'ic-al, *adj.* శయ్యాసంబంధమైన. a ~ lecture రోగియొక్క శయ్యదగ్గర వైద్యుడుతనశిష్యులకుఆరోగమునుగురించిచేసేప్రసంగము.

To Clink, clingk, *v. n.* ఘంగుఅనివాగుట, అనగా అందెలు, మెట్టెలు, రాతిమీదవేసినరూపాయి, సుత్తితో దాగలిమీద కొట్టేదెబ్బ, వీటియొక్క ధ్వనికి యీమాట చెల్లుతున్నది. Stonecutters make a clinking noise రాతికమ్మరవాండ్లుఘంగుఘంగుమనిశబ్దముచేస్తూవుంటారు

Clink, clingk, *n. s.* ఘల్లుఘల్లుమనేశబ్దము, సంకిళ్లుమొదలైనవాటిశబ్దము, ఛేకము.

Clinquant, clingk'ant, *n. s.* కాకిబంగారు. In poetry జబ్బుపిచ్చి అలంకారము.

To Clip, clip, *v. a.* కత్తిరించుట. he clipped their accounts వాండ్లలెక్కలనుతగ్గించినాడు. he clips the king's English యీచగామాట్లాడుతాడు.

Clipper, *n. s.* కత్తెర, అడకొత్తు. A kind of Ship అతిత్వరగాపొయ్యేవాడ. a money ~ రూకలురూపాయీలనుపెరిచివెండిబంగారుదొంగిలించుకొనేవాడు.

Clippings, *n. s.* తునకలు.

Cloaca, *n. s.* బహిర్దేశము, కాలవ. Cloacina బహిర్దేశశక్తినామము. a temple to Cloacina పాయఖానా, యిదియెగతాళిమాట.

Cloak, clōk, *n. s.* గొగ్గి, ఖైరవాసము, కప్పుకొనేటందుకైనా, చలికైనావేసుకొనేటిది, వ్యాజము, వేషము, డంబము. under the ~ of night రాత్రియనేమరుగులో. he uses his charity as a ~ for sin వాడు ధర్మము చేసేదివేషము, వాడుడాంబికముగాధర్మముచేస్తాడు.

To Cloak, clōk, *v. a.* కప్పుట, మూసుట, మరుగుచేసుట. She was ready cloaked ఖైరవాసమువేసుకొనిసిద్ధముగావుండినది. he cloaked his pleasure under the appearance of anger కోపముగావుండినట్టుఅగుపరచిసంతోషమునుదాచినాడు.

Cloakbag, *n. s.* పెద్దబట్వాసంచి. [చిన.

Cloaked, *adj.* కప్పిన, మూసిన, మరుగుచేసిన, దా-

Clock, clock, *n. s.* పెద్దగడియారము. What's o'clock? or, what o'clock is it? యిప్పుడుయెన్నిగంటలు. It's twelve మధ్యాహ్నమైనది. It's one గంటఅయినది. after 4 o'clock మూడు ఝాముల మీదట. the clocks of stockings మేజోడుమీది పైకతరహాశృంగారమైనబుట్టాలు.

Clockcase, *n. s.* గడియారపుగూడు, గడియారపుచట్టము.

Clockwork, clock'wurk, *n. s.* కీలుపని, బిగి, యుక్తి. a puppet moved by ~ కీలుబొమ్మ. It goes on like ~ నిరభ్యంతరముగాజరుగుతున్నది.

Clod, clod, *n. s.* మంటిగడ్డ, మంటిపెళ్ల. or Clodhopper or Clodpole మోటుమనిషి.

To Clog, clog, *v. a.* అభ్యంతరపరచుట, ఆటంకముచేసుట, యిబ్బందిపెట్టుట. this large family clogs him యీపెద్దకుటుంబమువాడికాళ్లకుబందాలుగావున్నది. Gluttony clogs the intellect అతిభోజనముమనసుకుయిబ్బందిచేస్తుంది.

Clog, clog, *n. s.* పశువులకుకట్టేగుది, గుదికర్ర, లంకె. Clogs worn by English women ఆడవాండ్లుతొడుక్కొనేపాదుకలు. See Clogged.

Clogged, *adj.* తొందరపడే, గుదికట్టిన. the wheels were clogged with mud చక్రమునుబురదపూసుకొన్నది. The Telugu is ~ with Hindustani తెలుగులో తురకమాటలుకలిసివుండడమునుపోసంకటముగావున్నది.

Cloister, clôis'tĕr, *n. s.* గుప్తప్రార్థనాగారము, జపముచేసుకొనేయిల్లు, దేవస్థానములోచుట్టూచాలుగావుండేమంటపము, సన్యాసిమఠము, ఆశ్రమము, చావిడి.

Cloistered, *adj.* ఆశ్రమవాసిగావుండే, మునివృత్తిలోవుండే.

Cloke, *n. s.* పోరువ, ఖైరవాసము. See Cloak *n. s.*

To Cloke, *v. a.* కప్పుట, మూసుట, మరుగుచేసుట. he cloked his wickedness under the guise of piety తనదుర్మార్గముదాచేటందుకుభక్తుడనేవేషమువేసుకొన్నాడు.

To Close, clōse, *v. a.* మూసుట, ముగించుట. he closed his book పుస్తకమునుమూసినాడు, కట్టినాడు. he closed the umbrella గొడుగునుమడిచినాడు. to ~ a volume పుస్తకమునుమడుచుట,

or finish a book పుస్తకాన్ని ముగించుట. this marriage closes the story యీ పెండ్లితో కథముగి స్తున్నది. he closed his accounts లెక్క తీర్చచేసి నాడు. Before the bargain was closed బేరము కుదరకముందు. when the pleadings are closed వాదిప్రతివాదులు చెప్పడము తీరినతరువాత. closing his hands in homage అంజలిబద్ధుడై. he closed his fist చెయ్యిముడుచుకొన్నాడు. the hour for closing the post టప్పాలుకట్టే సమయము.

To Close, clōse, *v. n.* మూసుకొనుట, ముకుళించు కొనుట, ముగుసుట, సమ్మతించుట, కూడుట, కలు సుట, కలుసుకొనుట. the enemy closed upon him శత్రువులువాడిమీదపడ్డారు, ముసిరినారు. when the wound closed గాయముఆరినప్పుడు, పూడిన ప్పుడు. he closed up to me వాడునాతో కలుసుకొ న్నాడు. to ~ with సమ్మతించుట. he closed with the offer ఆమనవికిసమ్మతించినాడు. the robbers closed in with me దొంగలునామీదికికవిసినారు. closing or half shut ముకుళితమైన. the closing ceremony క్రియాంతము, నాగవల్లి.

Close, clōse, *adj.* ఇరుకైన, బిగువుగావుండే, యిబ్బంది గావుండే. they were in ~ discourse బహుఆదర ముగామాట్లాడుతూవుండిరి. a ~ fight చెయ్యి చెయ్యికలిసినయుద్ధము, ముష్టియుద్ధము. ~ friendship అతిస్నేహము. ~ connection పొందిక. ~ woven తరుచుగావుండే. ~ writing యిమిడిక గావుండేవ్రాలు. a ~ translation మాటకుమాట గాచేసినభాషాంతరము. a close dress బిగువు గావుండేవుడుపు. ~ confinement నిర్బంధమైనక యిదు. ~ prisoner నిర్బంధమైనకారాగారంలోవుండే వాడు. a ~ cover బిగువుగావుండేకవిసెన. without air ఉక్కగావుండే, ఉమ్మదముగావుండే. a ~ spot దారిలేనిస్థలము, దోవడొంకలేనిస్థలము. a ~ alley యిరుకుగావుండేముట్టుసందు. he was so ~ he would not say a word వాడుతోనుకని వాడుగనకనోరుతెరవడు. he was so ~ he would not give a penny వాడులోభిగనుకదుక్కాసైనా యివ్వడు. a ~ holiday అవశ్యమైనసెలవుదినము.

Close, clōse, *n. s.* conclusion అంత్యము, ఆఖ్రి సగర్భము. at the ~ కడాపట. at the ~ of the month నెలకడిని. at the ~ of life ఆయుస్సు తీ రేటప్పటికి. to come to a ~ తీరుట, ముగియుట, సమాప్తియౌట. when the business came to a ~ కనికిరేటప్పటికి. to bring to a ~ ముగించుట, సమాప్తిచేసుట. when the work drew to a ~ ఆ నిముగియవచ్చేటప్పటికి. or enclosure ఆవరణ ము, పెరడు.

Close, clōse, *adv.* దగ్గర, సమీపమందు, చేరువన, యిరుకుగా, మరుగుగా, ఖండింపుగా. they sat ~ యిరకటముగాకూర్చుండినారు. the mob was very ~ గుంపుకిక్కిరిసుకొనివుండెను. he is ~ at his studies బహుశ్రద్ధగాచదువుతాడు. they passed ~ along the wall ఆగోడచేరువనపోయి నారు. ~ by చేరువన, సమీపమందు. his house is close by వాడియిల్లుసమీపములోవున్నది. to keep ~ దాగివుండుట, దాచిపెట్టుట. they kept ~ to me నాతోక్కనవుండినారు. they kept this marriage very ~ యీపెండ్లినిబహుగుప్తముగావుంచి నారు. you must keep ~ for a few days కొన్నా ళ్లుదాగివుండవలసినది. was the door ~ or open ? తలుపుమూసివుండెనా తెరిచివుండెనా.

Closed, *adj.* మూసిన, ముకుళించుకొన్న, ముడుచుకొ న్న, ముగిసిన, తీరిన. the door was ~ but not fastened వాకిలిమూసివుండిననిగానిగడియవెయ్య లేదు. speaking through his ~ teeth పండ్లుకరు చుకొనిమాట్లాడుతూ.

Close-fisted, Close-handed, *adj.* లోభియైన, పిసి నారిగావుండే.

Closely, clōse'ly, *adv.* ఇరుకుగా, కిక్కిరిసి, యిమిడి కగా, సమీపముగా, తరుచుగా. to follow ~ వె నువెంటవచ్చుట. he studies ~ విరామములేకుం డాచదువుతాడు. his head was ~ shaved వాడి తలనున్నగాగొరగబడ్డది.

Closeness, clōse'ness, *n. s.* (nearness) దాపు, చే ర్వు, సమీపము, యిబ్బంది, యిక్కట్టు, యిరుకు. of texture తరుచు, నేతతరుచు. as ~ of a hedge or veil సాంద్రము, దట్టము. want of air వుమ్మదము, వుక్క, వుడుకపోయడము.

Close-stool, *n. s.* పాయఖానాలోవుండేకుర్చీ తరహా నాలుగుకాళ్ల పీట. Bishop Patrick, (in his discourse on Immoderate Grief, part VIII) says He was preferred by Cæsar to be groom of his

~ సీజరనేరాజువాణ్ని పాయఖానా అధికారినిగా యేర్పరచినాడు.

Closet, clos'et, *n. s.* గది, అర. the king's ~ రాజు యేకాంతముగావుండేగది. he was closeted up with the king for two hours రాజుతో యేకాంతముగా రెండుఘడియలుమాట్లాడుతూవుండినాడు. The water ~ పాయఖానా.

Clot, clot, *n. s.* గడ్డ, కదుము, ముద్ద.

Cloth, cloth, *n. s.* బట్ట, వస్త్రము, సెకలాతు. Plain white ~ శల్లా. coarse ~ రెట్టు. ~ shoes సెకలాతుజోడు. a ~ cap సెకలాతుకుల్లాయి. one ~ వొకతరహాగుడ్డ. I observe that this is not all made of one ~ యిందేరాఅనేకతరహాలగుడ్డలతోకుట్టివున్నది. ~ of gold సాదరా, తగిడి. ~ or broad ~ or woollen ~ యీమూడుమాటలు, బనాతుకు, సెకలాతుకు, బూర్నీసుకు, సాధారణనామములు. long ~ మూరకోక, బారచాపు. a man of his ~ ఆకులస్థుడు, ఆజాతివునిపి, ఆవుద్యోగములోవుండేవాడు. the ~ or Clergy పాదిరీలు. as he was one of the ~ వాడుపాదిరిగనుక. he is a disgrace to his ~ కులముకీరుచెరిచేవాడు. he had nothing but a ~ round his middle వాడికిమొలగుడ్డతప్పమరియేమిలేదు. a small piece of ~ concealing the privities కౌపీనము, గోచి॥ ఐహువచనమందు. Cloths అనగాగుడ్డలు, అనేకతరహాలగుడ్డలు. Clothes అనగా, వస్త్రము, వేషము. a clean suit of clothes మడుపు, దుస్తు.

Clothed, *adj.* బట్టలుతొడుక్కొన్న, వస్త్రములుధరించిన, పరివేష్టితమైన. he was well clothed వాడు మంచిబట్టలుతొడుక్కొన్నాడు. ~ in glory యశోభూషితుడైన. ~ in flesh శరీరమెత్తిన. ~ in darkness అంధకారగ్రస్తమైన. ~ in clouds మేఘపరివృతమైన.

Clothier, clōth'yĕr, *n. s.* బట్టలుఅమ్మేవర్తకుడు, ముఖ్యముగాసెకలాతుగుడ్డలుఅమ్మేవాడు.

Clothing, clōth'ing, *n. s.* బట్టలు, వస్త్రములు. a wolf in sheeps ~ గోముఖవ్యాఘ్రము.

Clotted, *adj.* గడ్డకట్టిన, అడలుకట్టిన, జడలుకట్టిన. ~ milk వొకతరహాజున్ను. ~ blood పేరుకొన్న నెత్తురు. ~ blood on the wound పుంటిమీదగడ్డకట్టిననెత్తురు.

Cloud, cloŭd, *n. s.* మేఘము, మబ్బు, మొయిలు. the clouds are gathering మబ్బువేస్తూవున్నది. clouds of smoke ధూమస్తోమము, విస్తారమైనపొగ. ~ of dust లేచినదుమ్ము. or infamy అపవాదము, కళంకము. he was under a ~ అపవాదగ్రస్తుడైవుండినాడు. or flock గుంపు, సమూహము. a ~ of birds పక్షిజాలసమూహము.

To Cloud, cloŭd, *v. a.* చీకటిచేయుట, నల్లబరచుట. this clouded his prospects యిందువల్లవానికిఆశతప్పినది. when sorrow clouds the face ముఖము వ్యసనాక్రాంతముగావుండేటప్పుడు.

Cloudcapt, cloŭd'capt, *adj.* మేఘములచేతఆవరించబడ్డ, మేఘావృతమైన. a ~ mountain మేఘావృతమైనపర్వతము.

Cloudcompelling, *n. s.* మేఘాధిపతి, వరుణుడు.

Clouded, *adj.* మబ్బుమూసుకొన్న, మబ్బుకమ్మిన, చీకటికప్పిన, మేఘావృతమైన, కళతప్పిన.

Cloudily, *adv.* మబ్బుగా, చీకటిగా.

Cloudiness, *n. s.* మబ్బు, మొయిలు, చీకటి, మందారము. I saw from the ~ of his face that he was angry వాడిముఖముయొక్క వికారముచూస్తేకోపముగావుండినట్టువుండెను.

Cloudless, cloŭd'less, *adj.* మబ్బులేని, నిర్మలమైన. ~ weather మంచికాలము, మబ్బుమందారములేనికాలము.

Cloudlessness, *n. s.* మంచికాలము, మబ్బుమందారములేనికాలము.

Cloudtopt, *adj.* మేఘఛన్నమైన, మేఘావృతమైన.

Cloudy, cloŭd'y, *adj.* మబ్బుగావుండే, మబ్బుమందారముగావుండే. ~ weather మబ్బుమందారముగావుండేకాలము.

Clout, cloŭt, *n. s.* తునక, గుడ్డతునక, యిదిచంటిపిల్లలకే కట్టేగోచి. or patch అతుకుగుడ్డ. or blow దెబ్బ, పొట్టు. a beggar's clouts బిచ్చగానికిచింపిగుడ్డలు, గంతబొంత. Or mark గుర్తు.

To Clout, cloŭt, *v. a.* అతుకువేసుట.

Clouted, *adj.* అతుకులువేసిన. ~ cloth అతుకువేసినగుడ్డ. ~ shoes అతుకులువేసికుట్టినచెప్పులు. ~ cream వొకతరహాపరమాన్నము.

Clove, clōve, the *past* of Cleave చీల్చినది, పగలగొట్టినది.

Clove, clōve, *n. s.* లవంగము. cloves లవంగాలు. a ~ tree ఆకుపత్రిచెట్టు, లవంగచెట్టు. a ~ of garlick నీరుల్లిపాయ.

Cloven, clōvn, *adj.* చీలిన, చీల్చిన, పగిలిన, పగలగొట్టిన, బద్దలైన, పాయలుగా విభాగించబడ్డ. ~ footed గిట్టలుగల. ~ footed animal ఆవు, మేక, జింక మొదలైనవి, ఇదిగాక తాను నిరూపించుకొనుటకు he shewed the ~ foot అనగా, తన క్రూరగుణమును చూపినాడు.

Clover, clō'vĕr, *n. s.* ఒకతరహా మేపరి మొక్కైన గడ్డి.

Clown, clown, *n. s.* మోటువాడు, పల్లెటూరివాడు, నాటుపురపువాడు. a sort of Actor హాస్యగాడు.

Clownish, clown'ish, *adj.* మోటైన, మడ్డి, మూర్ఖ, చాదస్తుడైన, చేతకాని.

Clownishly, *adv.* మోటతనముగా, మడ్డితనముగా.

Clownishness, *n. s.* మోటతనము, మడ్డితనము.

To Cloy, clōy, *v. a.* ముఖముకొట్టుట, చీదరచేసుట.

Cloyed, *adj.* ముఖముకొట్టిన, చీదరచేసిన. I was ~ నాకుముఖముకొట్టినది, నాకుచీదరైనది. I felt quite ~ నాకుపొత్తిగా ముఖముకొట్టిపోయినది.

Cloying, *adj.* ముఖముకొట్టే, చీదరచేసే. ~ food ముఖముకొట్టే ఆహారము.

Club, club, *n. s.* A stick దుడ్డుకర్ర, లాటీకర్ర, గుదియ. or hotel పూటకూళ్లయిల్లు. a ~ foot వంకర పాదము, ముడుచుకొనిపోయిన పాదము. ~ footed జన్మతః ముడుచుకొనిపోయిన పాదముగల.

To Club, club, *v. a.* చందావేసుట, చందావేసుకొని భోజనానకురూకలుయిచ్చుట. we ~ ten rupees మేము పదిరూపాయీలుచందా వేసుకొన్నాము. they cannot ~ ten books among them వాండ్లలో పదిపుస్తకాలైనా పొరకనేరవు.

Clubhouse, *n. s.* పూటకూటియిల్లు.

Club-law, club'lâ, *n. s.* దండశాసనము.

Club-room, club'rûm, *n. s.* పూటకూటియిల్లు.

To Cluck, cluck, *v. n.* కోడిఆహారమునుచూచినప్పుడు పిల్లలనురమ్మనుమని తెలిసేలాగునకూసుట, లొట్టలువేసుట.

Clue, *n. s.* నూలుకండె. or guide జాడ, పత్తా, పోబడి. the preceding verse gives a ~ to the meaning of these words పైశ్లోకమువల్ల యీమాటలయొక్క అర్థముఏదుతున్నది. See Clew.

Clump, *n. s.* of trees పొద.

Clumsily, *adv.* మొద్దుగా, మోటుగా, మడ్డిగా.

Clumsiness, clum'si-ness, *n. s.* మొద్దుతనము, మోటుతనము, మడ్డితనము.

Clumsy, clum'sy, *adj.* మొద్దుగావుండే, మోటుగావుండే, మడ్డిగావుండే, చేతకాని.

Clung, clung, *past* and *part* of Cling అంటుకొన్నది, కరుచుకొన్నది, అంటుకొన్న, కరుచుకొన్న.

Cluster, clus'tĕr, *n. s.* గెల, చీపు, గుత్తి, అత్తము. of pearls ముత్యాలకుచ్చు. or crowd గుంపు, సమూహము.

To Cluster, clus'tĕr, *v. n.* గెలవేసుట. the locks that clustered round her face దానిముఖముచుట్టుముంగురులు. clustering locks కుచ్చుకుచ్చుగా వుండే వెంట్రుకలు.

Clutch, clutch, *n. s.* పట్టినపట్టు. he got the estate into his clutches ఆ ఆస్తినివాడు స్వాధీనం చేసుకొన్నాడు. he got into their clutches వాడువాండ్లచేతిలోచిక్కుకొన్నాడు.

To Clutch, clutch, *v. a.* గట్టిగాపట్టుట, బిగ్గరపట్టుట.

Clutter, *n. s.* అల్లరి, గొలగోలధ్వని, గోడ, తొందర.

Clyster, glys'tĕr, *n. s.* ఔషధభేదము, ఆసనము నందుపిమ్మన గొట్టముతో ప్రయోగించే మందు. ~ pipe ఆసనములోమందు ప్రయోగించేపిమ్మనగొట్టము.

Co, or Con, సహ, కూడా, the prefix as in Coalition, సహవాసము. Co అనగా Company, as Johnson and Co. జాన్సనువర్తకులు.

Coach, cōch, *n. s.* ఒకతరహాబండి. ~ box బండి తోలేవాడుకూర్చుండే స్థానము. ~ house గాడిఖానా.

Coachman, *n. s.* బండితోలేటివాడు, సారథి.

Coadjutor, cō-ad-jû'tor, *n. s.* సహాయి, సహకారి, ఉపకారి.

To Coagulate, cō-ag'ū-lāte, *v. n.* పేరుట.

Coagulation, cō-ag-ū-lā'shon, *n. s.* పేరడము.

Coagulam, *n. s.* పేరుగు.

Coal, cōl, *n. s.* రాతిబొగ్గు, అనగా మంటిలో తవ్వి యెత్తేబొగ్గు. A coal, or, live ~ కట్టెనిప్పు, అంగారము. charcoal కట్టెబొగ్గు. ~ pit బొగ్గులుతవ్వేపల్లము. to haul over the coals క్రూరముగా విమర్శించుట. you will be hauled over the coals for this యిందుచేతనీకుమాటవస్తున్నది.

Coal-black, *n. s.* బొగ్గునలుపు.

Coalery, *n. s.* బొగ్గులుతవ్వేతల్లము, గొయ్యి.

To Coalesce, cō-a-lesce', *v. n.* కూడుట, కలిసిపోవుట, కలుసుకొనుట, చేరుకొనుట, వకటిగావుండుట, ఏకీభవించుట, క్షీరోదకన్యాయముగావుండుట. [పోవడము, మేళనము.

Coalescence, *n. s.* ఐకమత్యము, ఏకీభావము, కలిసి

Coal-heaver, *n. s.* బొగ్గులుతవ్వేకూలివాడు.

Coalition, cō-a-lish'on, *n. s.* ఐకమత్యము, ఏకీభావము, అంగీకారము, సమ్మతము.

Coarse, cōrse, *adj.* ముతకైన, ముదుగుగావుండే, మోటుగావుండే, చక్కనిబెట్టని. ~ food మోటుతిండి, మడ్డిఅన్నము. ~ grass దుబ్బులు. ~ hair బిరుసువెంట్రుకలు. A ~ hand తేరనిఅక్షరము. ~ language మోటుభాష, మోటుమాట. ~ mortar ముతకసున్నము. ~ paper ముతకకాకితము. ~ rice ముతకబియ్యము. A ~ ruby గుడ్డికెంపు. ~ people మడ్డిమనుష్యులు. ~ silver మట్టువెండి. ~ sugar బెల్లము. A ~ translation జబ్బుభాషాంతరము. A ~ voice బర్రెగొంతు.

Coarsely, *adv.* ముదుగుగా, మోటుగా, మడ్డితనముగా, మోటుతనముగా.

Coarseness, cōrse'ness, *n. s.* ముదుగు, జబ్బు, మోటుతనము, మొండితనము.

Coast, cōst, *n. s.* సముద్రతీరము, రేవు, కోస్తా. they spread this report through all their coasts యీసమాచారమునువాండ్లదేశములోనంతాప్రచురముచేసినారు. go to his house and speak to him; but you must wait till the ~ is clear నీవుపోయి అతనితోమాట్లాడవలసినది అయితేఅక్కడవుండేవాండ్లు అవతలికిపొయ్యేదాకాకనిపెట్టివుండవలసినది. Finding the ~ clear I went and spoke to him యెవరులేనిదిచూచి, లేక, అడ్డములేనిసమయముచూచి ఆయనదగ్గరకువెళ్లిమాట్లాడినాను. the ~ of Coromandel నాగూరు నాగపట్టణముమొదలుకొని మచిలిబందరు పర్యంతమువుండే భూమికియింగ్లీషువారుయీపేరుపెట్టినారు. the ~ languages అరవము, తెలుగు, కన్నడభాషలు.

To Coast, cōst, *v. n.* వాడమీదయెక్కిరేవువెంబడినపోవుట. As we coasted along మేముతీరమునంటివాడలోపోతూవుండగా. coasting vessels లోనిసముద్రమునకుపోలేనిచిన్నవాడలు.

Coaster, *n. s.* చిన్నవాడ.

Coat, cōt, *n. s.* or Covering కప్పు, పూత, పొర. ~ of fruit తొంకు, తోలు, చెక్కు. or husk of the cocoanut టెంకాయమట్టె. of skin; an integument పొర. a ~ of paint వర్ణముయొక్కవొకపూత. Four coats of paint were put on the wall గోడకునాలుగుపూతలువర్ణముపూసినారు. He put a coat of tin over the copper రాగిమీదకళాయిపూసినాడు. There was a ~ of dirt over his skin అతనిచర్మముమీదమురికివొకపొరగావుండినది. a ~ of mud పొర. the horse is losing his ~ ఆగుర్రానికివెంట్రుకలురాలిపోతవి. a man's ~ or dress చొక్కాయి. a great ~ పైకప్పుడము, శరవాణీము, గొంగ్లి. coats or petticoats కోక, పావడ. a ~ of mail జీరా, కవచము. Coat of Arms. See Arms.

To Coat, cōt, *v. a.* పూసుట. he coated the wall with clay గోడకుమన్నుపూసినాడు. they coated the floor with cowdung నేలనుపేడతో అలికినారు. He coated the copper vessel with tin రాగిపాత్రకుకళాయిపూసినాడు. the fumes of the mercury coated the glass రసముకుతంగించినది. See Incrust.

Coatee, *n. s.* కుడతా.

Coating, *n. s.* పూత.

To Coax, cōx, *v. a.* బుజ్జగించుట, బెల్లించుట. coaxing expressions బుజ్జగింపుమాటలు, బెల్లింపుమాటలు.

Coaxing, *n. s.* బుజ్జగింపు, బెల్లింపు.

Cob, *n. s.* a sort of horse వొకతరహాగుర్రపుజట్టు.

Cobalt, cob'alt, *n. s.* వొకతరహానల్లకావిరాయి.

To Cobble, cobble, *v. a.* పాతచెప్పులుబాగుచేయుట, అయినమట్టుకుచక్కపెట్టుట.

Cobbler, cob'blĕr, *n. s.* మాదిగవాడు, పాతచెప్పలనుబాగుచేసేవాడు, మోటుగాపనిచేసేవాడు.

Cobra de capello, *n. s.* (the female, which has a hood) నాగుపాము, తాచుపాము. (the male, which has no hood). సారాయిపాము.

Cobweb, cob'web, *n. s.* బూజు, కరుదూపము, పిచ్చిసొమ్ము, బూటకమైనసొమ్ము, తేతయుక్తి.

Cocculus indicus, Coculus indicus, *n. s.* కాకమారిఅనేవొకవిషపుచెట్టు.

Cochineal, cuch'in-ēl, *n. s.* ఇంద్రగోపపురుగు, ఆరుద్రపురుగు.

Cochin-leg, *n. s.* యేనుగకాలుఅనేరోగము, బుట్ట కాలు.

Cock, cock, *n. s.* కోడిపుంజు. of a gun గుర్రము. ⌣ sparrow మొగపిచ్చిక. ⌣ crowing కోడికూసే వేళ, వేకువఝాము. a spout or spigot పీపాయి గండి అనగా పీపాయికిరంధ్రముచేసి అందులో పొ కయుత్తడి గొట్టాన్నిబిగించిదానికిమరపెట్టి వుంటు న్నది, ఆ మరనుతిప్పితేలోగావుండేనీళ్లు, సారాయి మొదలైనవిబయిటికివస్తున్నవిదాన్నిమళ్లీతిప్పితేనిలి చిపోతున్నది. or penis లింగము, ప్రజాంగం. a weather ⌣ గాలియేతట్టు కొట్టుతున్నదని తెలియచేసేధ్వజ మువంటిపొకయంత్రము. he is a perfect weather ⌣ నిలకడలేనివాడు, చపలచిత్తుడు. of hay వామి, కసువువామి. to ride a ⌣ horse పిల్లకాయలుఆట లోగుర్రముమీదయెక్కినట్టుర్రముమీదయెక్కుట. a cock and bull story లేనిపోనికథ, కిలిపార్థ, పుక్కిటిపురాణము. to tell ⌣ and bull stories పుక్కిటిపురాణాలుచెప్పుట. He was the ⌣ of the crew, the leader మొనగాడు, పెద్ద, సాగుసుగాండ్లలోదొడ్డవాడు. Did you observe the ⌣ of his turband వాడుపాగావేసుకొన్నసొగసుచూ స్తివా. Cock-a-doodle కొక్కరకోయనేధ్వనము. cock-a-hoop అల్లారుముద్దుగావుండే, పులకాంకితమైన.

To Cock, cock, *v. a.* తుపాకిగుర్రాన్నిబొట్టనవేలు తోవెనకకుయీడ్చుట He cocked the gun but did not fire it తుపాకిగుర్రమును బొట్టనవేలుతో వెనకకుయీడ్చినాడుగాని అడుగువిడిచిను పొత్తికాల్చలేదు. the horse cocked his ears. ఆ గుర్రము చెవులనునిక్కపొడుచుకొన్నది.

Cockade, cock-āde′, *n. s.* దండులోవుండేవాండ్లు టోపీలలోదోపుకొనే బెండుపూలతో చేసినతురాయి.

Cockatoo, *n. s.* పెద్దతెల్లచిలుక.

Cockatrice, cock′a-trice, *n. s.* a serpent ఒకతర హాతాచుపాము, సర్పము, క్రూరుడు, పాపజీవి.

Cock-boat, cock′bōt, చిన్నదోనె.

Cock-chaffer, *n. s.* ఆకుచిలక, మిడత.

Cock-crowing, *n. s.* కోడికూత, కోడికూసేవేళ.

To Cocker, cock′ĕr, *v. a.* లాలించుట.

Cock-fight, cock′fīt, *n. s.* కోడిపందెము. See Cock-pit.

Cockle, cockle, *n. s.* (weed) గురుగాకు. shell fish ఆళిచిప్పపురుగు. ⌣ shell ఆళిచిప్ప, నత్తగుల్ల, గవ్వచిప్ప. the ribbed species గంగాళిచిప్ప.

Cockloft, cock′loft, *n. s.* యింటిమీదనుండేచిన్నఅర.

Cockney, cock′nē, *n. s.* పిచ్చివాడు, పరిప్రాకులవాడు, అనగా London లోపుట్టిఅక్కడనేపెరిగినవాడు, మరిన్నియింగ్లీషుభాషనుయీచగామాట్లాడేవాడు, వడ్లుకాచెచెట్టు యెటువంటిదని అడిగేవాడు. He is a mere ⌣ వాడువట్టికోమటి.

Cockpit, cock′pit, *n. s.* కోడిపందెమువిడిచేస్థలము. In a ship యుద్ధవాడలోవుండేఆసుపత్రి. or court చావిడి. or uproarious assembly అల్లరిమూక.

Cockroach, *n. s.* బొద్దింక, భరిణెపురుగు, బరిడపురుగు, బొద్దెపురుగు.

Cock's-comb, cocks′cōm, *n. s* కోడిపుంజుయొక్కకొండె. or beau or gallant సొగసుగాడు, విటగాడు. a red flower పంచపువ్వు.

Cockspur, *n. s.* ఒకతరహాపుష్పము.

Cocksure, cock′shûre, *adj* దృఢముగానమ్మిన. he was ⌣ of this యిదితనకుదొరుకుతున్నదనికరిపించినాడు, యిదియొకతాళిమాట.

Cockswain, *n. s.* పడవవాండ్లపెద్ద, తండేలు.

Cockup, (a sort of fish) పండుమీను.

Cocky, (pert, brave) గడుసైన, యిదియొకతాళిమాట.

Cocoa, cō′cō, *n. s.* ఒకతరహాచెట్టు, దీనికాయలపిండి నినీళ్లలోవేసిపానకముగాతాగుతారు.

Cocoanut, *n. s.* టెంకాయ, నారికేళము, కొబ్బరికాయ. the boughs మట్టలు. the ripe nut కొబ్బరికాయ. the nut with the husk on or in the husk బొండెము. the water యెడనీరు, యెళనీరు. the kernel కొబ్బర. the coat పీచు. the husk of the germ పావె. the shell బుర్ర. the broken shell చిప్ప, టెంకు. a ladle made of half the shell అటక, అగప. ⌣ tree టెంకాయచెట్టు. ⌣ oil టెంకాయనూనె.

Cocoon, *n. s.* పిసిరికాయ.

Coculus Indicus, *n. s.* కాకిమారి, నల్లికొట్టె, నంజికొట్టె.

Cod, cod, *n. s.* or pod కాయ. or fish గండుమీను అనేఒకచేప. or testicle వృషణము.

Coddle, *n. s.* కొన్నికాయలనుగోరువెచ్చనినీళ్లలోనానవేయడము. or pet గారాబముచేసిచెరచడము.

Code, cōde, *n. s.* సంహిత, స్మృతి, చట్టములపుస్తకము.

Codger, *n. s.* గొడ్డు, అనగాచేదస్తుడు. a cunning ~ తెలిసినహరంజాదా. an old ~ ముసిలిపండు.

Codicil, cod′i-ćil, *n. s.* ఉయిల్లాకితములోవ్రాసినతాజాకలము.

Codpiece, *n. s.* కౌపీనము, దట్టి, యిదిప్రాచీనకావ్యములలోవచ్చేమాట.

Coefficient, cò-ef-fish′ent, *n. s.* సహాయి, సహకారికారణము, ఉపాదానకారణము, యిదిమహాగణితములోవచ్చేవాక్యము.

Cœlebs, *n. s.* బ్రహ్మచారి, భార్యలేనివాడు.

Cœliack passion, *n. s.* మహాతైనగర్భశూల, దీనివల్లచస్తారు.

Cœmetery, *n. s.* స్మశానము, పాతేస్థలము.

Cœnobite, *n. s.* సన్యాసి.

Coequal, cò-ē′qŭal, *adj.* తుల్యమైన, సరిసమానమైన.

To Coerce, cò-erće′ *v. a.* నిర్బంధముచేయుట, బలవంతముచేయుట, బలాత్కారముచేయుట.

Coercion, cò-er′shon, *n. s.* నిర్బంధము, బలవంతము, బలాత్కారము.

Coercive, cò-er′ćive, *adj.* నిర్బంధమైన, బలవంతమైన. ~ measures బలాత్కారము.

Coessential, cò-es-sen′shal, *adj.* సమతత్వముగల, సమభావముగావుండే, సమవస్తువుగావుండే.

Coeternal, cò-ė-ter′nal, *adj.* సమనిత్యత్వముగల, సమనిత్యమైన.

Coeval, cò-ē′val, *adj.* సమకాలీనులైన, సమవయస్కులైన. his coevals అతనికాలమందువుండినవాండ్లు, వాడీడువాండ్లు. these ten were coevals యీపదిమందిఒకకాలపువాండ్లు.

To Coexist, cò-egz-ist′, *v. n.* ఏకకాలమందువుండుట. How can anger and pleasure ~? కోపమున్నుసంతోషమున్నుఒకటేకాలమందుయెట్లాకలుగును.

Coexistence, *n. s.* ఏకకాలమందువుండడము, సమకాలమందువుండడము.

Coexistent, cò-egz-ist′ent, *adj.* ఏకకాలమందువుండే.

Coffee, cof′fēe, *n. s.* కాఫీవిత్తులు. ~ colour ఛామనిచాయ, ఒకతరహానలుపు.

Coffee-house, còf′fēe-hoŭse, *n. s.* భోజనముచేసేయిల్లు, పూటకూళ్లయిల్లు.

Coffeepot, *n. s.* ఒకతరహాగంగిచెంబు.

Coffer, cof′fĕr, *n. s.* రూకలువుంచేపెట్టె, భోషాణము.

To Coffer up, *v. a.* దాచిపెట్టుట.

Coffin, cof′fin, *n. s.* పీనుగపెట్టె.

Coffined, *adj.* పీనుగపెట్టెలోపెట్టిన.

To Cog, cog, *v. n.* పితలాటకముచేసుట. to ~ the dice తనకుపంటెముపడేటట్టుపితలాటకముగాపాచికలుదొర్లించుట.

Cog, cog, *n. s.* పల్లు, గడియారముమొదలైనవాటిచక్రముయొక్కపల్లు.

Cogency, cō′ġen-ćy, *n. s.* బలము, బలవత్తరము, దార్ఢ్యము. that argument has no ~ ఆన్యాయముదుర్బలముగావున్నది. From the ~ of his reasoning అతడుచెప్పేన్యాయమునిరాఘాటముఅయినదిగనుక.

Cogent, cō′ġent, *adj.* బలవత్తరమైన, దృఢమైన, నిరాఘాటమైన.

Cogently, *adv.* దృఢముగా, దార్ఢ్యముగా.

To Cogitate, *v. n.* యెంచుట, యోచించుట, తలపోసుకొనుట.

Cogitation, coġ-i-tā′shon, *n. s.* యెన్నిక, తలంపు, తలపోసుకోవడము.

Cognate, *adj.* సంబంధముగల, చుట్టముగల.

Cognizable, cog′ni-zable, *adj.* విచారణచేయడమునకుఅర్హమైన, విచారించతగిన. Offences that are not ~ by the Magistrate మేజస్త్రేటువారిఅధికారానకులోబడనితప్పితములు.

Cognizance, cog′ni-zanće, *n. s.* విచారణ, విమర్శ. to take ~ విచారించుట, విచారణచేసుట.

To Cohabit, cò-hab′it, *v. n.* సంసారముచేయుట, సంగమముచేయుట. he cohabited with her దానితోపోయినాడు. the woman with whom he cohabited అతడువుంచుకొన్నది.

Cohabitation, cò-hab-it-ā′shon, *n. s.* సంసారము, సంగమము. See Jeremy Taylor's Great Examplar Vol. 1. 147.

Coheir, cō-ār′, *n. s.* దాయాది, పాలివాడు, బాధ్యసుడు.

Coheiress, cō-ār′ess, *n. s.* దాయాదిది, పాలికత్తె.

To Cohere, cō-hēre′, *v. n.* అతుక్కొనుట, అంటుకొనుట, సంలగ్నమౌట. this sentence does not — properly యీమాట సంబంధించదు, అన్వయించదు.

Coherence, cō-hēr′ence, Coherency, cō-hēr′enc-y, *n. s.* సంబంధము, సందర్భము, పొందిక, పట్టు.

Coherent, cō-hēr′ent, *adj.* సంబంధించిన, సందర్భమైన, పొందికైన.

Cohesion, cō-hē′zhon, *n. s.* సంబంధము, సంయోగము, ఐక్యము, అతకడము.

Cohesive, cō-hē′sive, *adj.* అతుక్కొనే, అంటుకొనే, జిగటగావుండే.

Cohesiveness, *n. s.* సంలగ్నత, సంయోగము.

To Cohobate, cō′hō-bāte, *v. a.* పునఃపాకము చేసుట, పునఃపచనము చేసుట, ఒక ద్రవములోనుంచితీసినధృతిని ఆ పిప్పిలోనే పోసిమళ్లీ కాచుట.

Cohobation, *n. s.* పునఃపాకము, పునఃపచనము, ఒక ద్రవ్యములోనుంచితీసినధృతిని ఆ పిప్పిలోనే పోసిమళ్లీ కాచడము.

Cohort, cō′hort, *n. s.* పటాలము.

Coif, côif, *n. s.* ఒకతరహాటోపి, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Coiffure, *n. s.* తలశృంగారము.

To Coil, côil, *v. a.* చుట్టుట. he coiled the rope ఆ దారమును చుట్టగా చుట్టినాడు. the snake coiled itself up ఆ పాము చుట్టపెట్టుకొనిపడుకొన్నది.

Coil, côil, *n. s.* చుట్ట. or trouble తొందర, యిబ్బంది.

Coiled up, *adj.* చుట్టుకొన్న, చుట్టిచుట్టిన. coiled rope దారపుచుట్ట.

Coin, côin, *n. s.* నాణ్యము, నాణెము. bad — చెల్లని నాణ్యము. the dent made in assaying — పులాకి. he paid them in their own — వాండ్లుచేసినఅపకారానకుపీడు ప్రతిఅపకారము చేసినాడు, వాండ్లు చేసిన దానికి ప్రతిచేసినాడు.

To Coin, côin, *v. a.* నాణ్యములను చేసుట, రూపాయలు మొదలైనవాటిని చేసుట. or to invent, excogitate కల్పించుట. a coined word కల్పితశబ్దము, బనాయించినమాట.

Coinage, côin′âge, *n. s.* నాణ్యము వేయడము, ముద్రవేయడము. or invention కల్పన. money of that — ఆ ముద్రరూకలు. a mere — of the brain పట్టిభ్రమ.

To Coincide, cō-in-cīde′, *v. n.* సందర్భించుట, సంధించుట, సంబంధించుట, లగించుట, సరిపడుట, ఒప్పుట, సమ్మతించుట. the two dates do not — ఆ రెండు తేదులు ఒకటికొకటి సరిపడవు.

Coincidence, cō-in′ci-dence, *n. s.* సందర్భము, సరిపడడము, సంబంధము. By a singular — his brother also was there మరిన్ని సందర్భించినదేమంటే వాడితమ్ముడుకూడా అక్కడవుండినాడు.

Coincident, cō-in′ci-dent, *adj.* సందర్భించిన, సరిపడిన, ఒప్పిన.

Coined, *adj.* కల్పితమైన, బనాయించిన. a — word నిరాధారమైనమాట, అనుకరణశబ్దము.

Coiner, côin′ĕr, *n. s.* కల్పించేవాడు, తప్పునాణెము వేసేవాడు.

Coining, *n. s.* నాణెములు వేయడము, తప్పునాణ్యములు వేయడము. he was hanged for — తప్పునాణెము వేసినందుకుగురించివాణ్ని ఉరిదీశినారు.

Coir, *n. s.* (Indian word) తాటినార.

Coition, cō-ish′on, *n. s.* రతి, సంగమము, సంయోగము.

Coke, cōke, *n. s.* ఒకతరహాబొగ్గు.

Colander, cul′an-dĕr, *n. s.* జల్లెడ.

Cold, cōld, *adj.* శీతలమైన, చల్లని, చలివట్టే. — water చన్నీళ్లు. the dinner became — అన్నము చల్లగాపోయినది. or morose విరసమైన. the — fit of a fever or ague చలి, చలిజ్వరము. His blood ran — at hearing this యిదివినగానే వాడికుండె ఝల్లుమన్నది.

Cold, cōld, *n. s.* చలి, or catarrh జలుబు, పడిశము, శైత్యము.

Cold-blooded, *adj.* క్రూరమైన, మొండి.

Cold hearted, *adj.* దెరకుగుణముగల.

Coldly, *adv.* విరసముగా.

Coldness, cōld′ness, *n. s.* చలి, చల్లదనము, విరసము, వేరుబంధము.

Cole, *n. s.* ఒకతరహాతోటకూర.

Colewort, cōle′wurt, *n. s.* ఒకతరహాతోటకూర.

Colick, col′ic, *n. s.* కడుపునొప్పి, శూలనొప్పి.

To Collapse, col-lapse′, *v. n.* అంటుకొనిపోవుట, ముడుకొనిపోవుట. after delivery, the belly is

collapsed బిడ్డకన్నతరువాతకడుపు వెన్నునంటుకొనిపోయినది.

Collapse, col-lapse', *n. s.* అంటుకొనిపోవడము, ముడుకొనిపోవడము.

Collapsed, *adj.* అంటుకొనిపోయిన, ముడుకొని పోయిన.

Collar, col'lar, *n. s.* మెడకువేసుకొనేటిది, గళబంధనము, మాల, మాలిక. a dog ~ కుక్క మెడకు వేసినది. of a coat ఇంగ్లిషువాండ్లచొక్కాయమొక్క మెడకట్టుగుడ్డ. To seize by the ~ మెడపట్టిగెంటించుట. she seized him by the ~ వాడిమెడను ఒడిసిపట్టుకొన్నది, దౌర్జన్యము జరిగించినది. A horse ~ బండిని యీడ్చేదానకు గుర్రపు మెడకు వేసేతోలువలయము, దీన్ని నొగజాఅనిఅంటారు. ~ bones జత్రువులు, మెడకొంకులు. a ~ of honour దండ, మాల. a gold ~ worn by women close round the throat కట్టెడ, అడ్డిగెలు. a large gold ~ కంటె. a ~ of brawn ఒకతరహామాంసము.

To Collar, col'lar, *v. a.* మెడపట్టుకొనుట, అనగా మెడపట్టిగెంటుట.

To Collate, col-lāte', *v. a.* సంప్రతించుట, సరిచూచుట, మొకాబిలాచేసుట. he was collated to that living ఆమాన్యమును అనుభవించుకొని ఆగుడికిపాదిరిగా వుండేటట్టువాణ్ని నియమించినారు.

Collateral, col-lat'er-al, *adj.* తత్సంబంధమైన, పరస్పరమైన, పరభారిగావుండే, దాయాదులైన. ~ relations జ్ఞాతులు, దాయాదులు. ~ evidence పరస్పరముగావుండేసాక్షి, ఉపసాక్షి, పైసాక్ష్యము, ఉత్తరసాక్ష్యము. ~ circumstances వేరేకొన్నిపరస్పరమైనసంగతులు. ~ security పైభద్రము.

Collaterally, *adv.* తత్సంబంధముగా, పరస్పరముగా, పరభారిగా, దాయాదిత్వముగా.

Collation, col-lā'shon, *n. s.* A meal ఫలహారము. of manuscripts సంప్రతించడము, మొకాబిలాచేయడము.

Colleague, col'lēg, *n. s.* తోటిపాటివుద్యోగస్థుడు, జతవుద్యోగస్థుడు.

To Collect, col-lect', *v. a.* వసూలుచేయుట, రాబట్టుట, చేర్చుట, పోగుచేయుట, సంగ్రహించుట, ఊహించుట. Do you ~ the import? నీకుఅర్థమైనదా, భావము తెలిసినదా. he collected his thoughts ధైర్యము తెచ్చుకొన్నాడు. I ~ that they are brothers వాండ్లుఅన్నదమ్ములని వూహిస్తున్నాను.

To Collect, col'lect, *v. n.* కూడుట, చేరుట, పోగౌట. the clouds collected మబ్బువేసినది. a boil collected కురుపు లేచినది.

Collect, col'lect, *n. s.* సంక్షేపము, జపము, అనగా ఒకతరహాప్రార్థన.

Collected, *adj.* కూడిన, చేరిన, వసూలైన, కలిసిన, స్థిరబుద్ధిగావుండే, ఏకచిత్తముగావుండే. Money that has been ~ వసూలైనరూకలు. he was in a ~ state వాడికిభ్రమతీరి తెలివిగావుండినాడు. he was then ~ పిచ్చివిడిచిపోయిహాయిగావుండినాడు.

Collectedly, *adv.* స్థిరబుద్ధిగా, స్థిమితముగా, ఏకచిత్తముగా, తెలివిగా, నిబ్బరముగా.

Collectedness, *n. s.* స్థిరము, స్థిమితము, ఏకాగ్రచిత్తత, నిబ్బరము.

Collection, col-lec'shon, *n. s.* కూడినది, సంగ్రహము, అనగా a ~ of people గుంపు. of wealth ధనము. of money చందారూకలు. of revenue వసూలు, వసూలురూకలు. of verses శతకము, చాటుశ్లోకములు. or volume గ్రంథము. there was a ~ of blood నెత్తురుకట్టినది, బొబ్బకట్టినది. there was a large ~ of water. అక్కడనీళ్లు వెల్లువవుండినది. there was a ~ of dirt అక్కడనిండా మురికిచేరివుండినది.

Collective, col-lect'ive, *adj.* ఏకమైన, ఏకముగాకూడిన, సముదాయమైన. the judgement of the ~ court యావత్తుమందికూడిచెప్పినతీర్పు. a ~ name సముదాయనామము.

Collectively, *adv.* ఏకముగా, ఐకకంఠ్యముగా, పకటిగాకూడి, సముదాయముగా.

Collector, col-lect'or, *n. s.* పోగుచేసేవాడు, చేర్చేవాడు, సంగ్రహించేవాడు. a ~ of revenue శిస్తురూకలు వసూలుచేసేవాడు. this was the title used in the old Hindu Governments. A book-~ గ్రంథములుసంగ్రహించేవాడు.

Collectorate, *n. s.* జిల్లా, పరగణా, తుకుడి, దేశము.

Collectorship, *n. s.* తాలూకా, తాలూకాఅధికారము.

College, col'lège, *n. s.* శాస్త్రపాఠశాల, విద్యాలయము. a ~ for monks మఠము. or hospital; as Greenwich College ధర్మచావిడి, ధర్మక్షేత్రము, పింఛనువాండ్లునివసించేక్షేత్రము.

Collegian, col-lē'gi-an, *n. s.* శాస్త్రపాఠశాలలోచదువుకొనేవాడు, విద్యార్థి.

Collegiate, col-lē'gi-áte, *adj.* శాస్త్రపాఠశాలసంబంధమైన. ~ life బ్రహ్మచర్యము, విద్యార్థిత్వము.

To Collide, col-līde', *v. n.* తాకుట, ఒకటిమీదఒకటికొట్టుకొనుట.

Collier, coll'yĕr, *n. s.* బొగ్గులుతవ్వేవాడు, బొగ్గులుఅమ్మేవాడు. or ship బొగ్గులుతీసుకొనిపొయ్యేవాడ.

Colliery, coll'yĕr-y, *n. s.* బొగ్గులుతవ్వేపల్లము.

Colliquative sweat, *n. s.* వడుస్తూవుండేచెమట, మహత్తైనచెమట.

Collision, col-lizh'on, *n. s.* సంఘట్టనము, ఒకటితో ఒకటికొట్టుకోవడము, తగలడము. or contention ఘర్షణ, They came in ~ ఘర్షణకుసంధించిరి. By doing this he came in ~ with his landlord యిందువల్లఅతనికిన్నియజమానునికిన్నిఘర్షణసంభవించినది. ~ of sentiments అభిప్రాయవిరోధము.

To Collocate, col'lò-cāte, *v. a.* వుంచుట, పెట్టుట, ప్రవేశపెట్టుట.

Collocation, col-lò-cā'shon, *n. s.* కూడాపెట్టడము, చేరివుండడము, కలిసివుండడము, ప్రవేశము.

Collops, *n. s.* కండలు, కండముక్కముడతలు.

Colloquial, col-lō'qŭi-al, *adj.* సామాన్యమైన, గ్రామ్యమైన. ~ language రూఢిగావుండేమాటలు, గ్రామ్యభాష, సామాన్యమైనభాష, అనగాకావ్యమందురానిభాష.

Colloquially, *adv.* సరసముగా, సామాన్యముగా, మాట్లాడేరీతిగా, గ్రామ్యముగా.

Colloquy, col'lò-qŭy, *n. s.* సంభాషణ, సల్లాపము, సంవాదము.

Collusion, còl-lū'zhon, *n. s.* కుట్ర, దొంగయోచన, కుతుపాతము, పితలాటకము, మాయ, మోసము (మోగము Colebrooke.)

Collusive, col-lū'sive, *adj.* కుట్రమైన, పితలాటకమైన, మోసమైన.

Collusively, *adv.* కృత్రిమముగా, పితలాటకముగా, మోసముగా.

Colly-flower, *n. s.* ఒకతరహాశ్రేష్ఠమైనకోసుకూర.

Collyrium, *n. s.* కాటుక, అంజనము.

Colon, cō'lon, *n. s.* పెద్దపేగు, పురీషస్థానము. in grammar మూడునిమిషములునిలిచేలాగువేసేగురుతు.

Colonel, cur'nel *or* cul'nel, *n. s.* సేనాధిపతి.

Colonelship, *n. s.* సేనాధిపతిత్వము.

Colonial, cò-lōn'yal, *adj.* కొత్తవూరిసంబంధమైన. the ~ government కొత్తగాపరదేశములోపోయిచేరినకాపులసంరక్షణకొరకుసీమలోవుండేఅధికారులు. the ~ Secretary కొత్తగాఆయాదేశములలోపోయిచేరివూళ్లుకట్టుకొనివుండేకాపులసంగతివిచారించేమంత్రి. See Colony.

Colonist, *n. s.* కొత్తగావచ్చివుండేవాడు, స్వదేశమువిడిచిదేశాంతరమందువచ్చినివాసముగావుండేవాడు.

Colonization, *n. s.* బస్తిచెయ్యడము, కొత్తగావచ్చికాపురముండడము. After the ~ of Amarica by the English ఇంగ్లీషువాండ్లుఅమెరికాదేశమునకుపోయిచేరివూళ్లుకట్టుకొన్నతరువాత. See Colony.

To Colonize, col'ò-nīze, *v. a.* పేటచేయుట, కొత్తగావచ్చికాపురముచేయుట, అడివికొట్టికొత్తగావూరుకట్టుకొనికాపురముండుట. See Colony.

Colonnade, col-o-nāde', *n. s.* ప్రాకారముపొడుగునానిడుపుగాకట్టివుండేమంటపము, వసారా, పంచపాళి.

Colony, col'ò-ny, *n. s.* గ్రామము. A plantation: whither people are sent to dwell: a company of people transplanted from one place to another with an allowance of land for tillage: a city or country whereof the people once came from another country. (Ainsw.) వచ్చిచేరినకాపులు, అనగాస్వదేశమును విడిచికొత్తగావచ్చికొంతభూమిని ఆక్రమించుకొనివుండేకాపులు, పరదేశస్థులువచ్చికొంతభూమినిఆక్రమించికొత్తగాకట్టుకొన్నవూరు. See Madras Journal 1844 page 123. (Metaphorically) a ~ of ants has taken possession of my room నాగదిలోకొత్తగా చీమలుపుట్టపెట్టినవి. a ~ is governed by its own laws

యీకొత్తగా వచ్చిచేరినకాపులు స్వతంత్రులు, అనగా వాండ్లు అక్కడి రాజుయొక్క అధికారము నకు లోబడ్డవారుకారు.

Coloquintida, *n. s.* వెర్రిపుచ్చకాయ.

Colossal, cŏ-los'sal, *adj.* బ్రహ్మాండమైన, మహాగాత్రమైన, అతిగాత్రమైన.

Colossus, cŏ-los'sus, *n. s.* బ్రహ్మాండమైనవిగ్రహము, బ్రహ్మాండమైనప్రతిమ That ~ of literature Sam Johnson మహావిద్యావంతుడైనజాన్సను.

Colour, cul'ur, *n. s.* వర్ణము, వన్నె, ఛాయ, రంగు. to lose ~ తెల్లపారుట, ఛాయయెత్తిపోవుట, వాడిపోవుట. he changed ~ వాడుముఖముమాడ్చినాడు, వాడిముఖమునల్లబడ్డది. a countenance devoid of ~ తెల్లపారినముఖము. ~ or pretext వ్యాజము, సాకు, మిష, వేషము. there was no ~ of doing so యిట్లాచేస్తారన్నపొంగుకుపదుండలేదు. colours or flag కొడి, పతాకము, జండా. They fought under his colours ఆయనచేతికిందవుండిపోట్లాడినారు. he painted the battle in glowing colours ఆయుద్ధమునుబాగావర్ణించినాడు. Note.—Words regarding colours bear different senses in different languages. The Telugus call blue and black by the one name నల్ల. yellow and green by the one name పచ్చ. red, scarlet and brown by the one name యెర్ర. But white తెల్ల and milk white పాలవంటి are called by separate names. All these words therefore require specific phrases which will be found in the proper places. In English the names of colours are used for *dress:* thus: She was in red యెర్రబట్టలుతొడుక్కొన్నది. the bride is always in white పెండ్లికూతురికి యెప్పుడున్ను తెల్లబట్టలు తొడుగుతారు. He was in black నల్లపుడుపు వేసుకొన్నాడు. He came in blue నీలిబట్టలుతొడుక్కొన్నాడు.

To Colour, cul'ur, *v. a.* ఛాయవేసుట, రంగువేసుట, అద్దుట, సాకుచెప్పుట, వర్ణించుట, శృంగారించుట.

To Colour, cul'ur, *v. n.* సిగ్గుచేతముఖముయెర్రపారుట.

Colourable, cul'ur-able, *adj.* సాకుగల, వ్యాజముగల, శృంగారించిన.

Colourably, *adv.* సాకుగా, వ్యాజముగా, శృంగారించి.

Coloured, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, నానావర్ణమైన. highly ~ అతిశృంగారమైన. a ~ man or a man of colour వెస్టుయిండియాదేశపుకరంగివాడు. ~ clothes are clothes of the wearer's own choosing : neither black (as in the church or the law ;) nor red, as required in the army. Plain dress, is the opposite word to ~ clothes.

Colouring, cul'ur-ing, *n. s.* చిత్రశాస్త్రము, వ్యాజము, మిష, వర్ణన, శృంగారము.

Colourist, cul'ur-ist, *n. s.* చిత్రశాస్త్రమందుప్రవీణుడైనవాడు, చిత్రకారుడు.

Colourless, *adj.* వివర్ణమైన, తెల్లపారిన, వెలవెలపోయిన.

Colporteur, *n. s.* వీధివీధికితెచ్చిపుస్తకములు అమ్మేవాడు.

Colt, cōlt, *n. s.* గుర్రపుపిల్ల. asse's ~ గాడిదెపిల్ల.

Colter, *n. s.* కర్రు.

Coltish, *adj.* తుంట.

Coltsfoot, *n. s.* ఒకమూలిక, దీనితోదగ్గుమందుచేస్తారు.

Colts-tooth, *n. s.* గుర్రపుపిల్లయొక్కపల్లు. he has not yet shed his ~ వాడికియిన్నోండ్లువచ్చినిన్నిపిల్లచేష్టలుమానలేదు.

Columbine, col'um-bīne, *n. s.* వేషములోవచ్చేవొకపాత్రయొక్కపేరు, ~ అనేవొకవేషము.

Column, col'um, *n. s.* స్తంభము, వరస. this dictionary is printed with two columns in the page యీగ్రంథముపత్రములో రెండువరసలుగా అచ్చువేయబడివున్నది. a ~ of figures కత్తెము. a ~ of fire బ్రహ్మాండమైనమంట. a ~ of troops వరస, సిపాయీలవరస. the army was divided into two columns ఆదండును రెండువరసలుగానిలిపినారు.

Colures, cŏ-lūres', *n. s.* జ్యోతిషమందువేసేచక్రములు.

Comate, cō-māte', *n. s.* చెలికాడు, విహితుడు.

Comatose, *adj.* స్మృతితప్పిన, స్మారకములేని.

Comb, cōm, *n. s.* దువ్వెన, చిక్కంటు, ఈర్పెన. honey ~ తేనెపట్టు, తెట్టె, తొన, తెర, పెర. of a cock కోడికొండె, కోడిజుట్టు. of white ants పుట్టకూడు.

To Comb, cōm, *v. a.* దువ్వుట. to ~ out nits ఈర్చుట.

To Combat, cum'bat, *v. n.* పోరాడుట, జగడమాడుట, యెదిరించుట, అడ్డమాడుట, వికటించుట, తలపడుట, తాకుట.

To Combat, cum'bat, *v. a.* అడ్డగించుట, ప్రతిఘటించుట, విరోధించుట, పోరాడుట.

Combat, cum'bat, *n. s.* పోరు, జగడము, యుద్ధము, కలహము. single ~ ఒకడితో ఒకడు కత్తియెత్తుకొని చేసేయుద్ధము. They were put hors de combat చెయ్యాడకుండా నిలిచిపోయినారు, గాయములు పడ్డారు.

Combination, com-bi-nā'shon, *n. s.* యోగము, సంయోగము, సంసర్గము, మేళనము, ఏకీభావము, చేరిక, బందుకట్టు, కట్టుబాడు. or coalescence లీనము కావడము, కలిసిపోవడము. There was a ~ among the weavers. సాలెవాండ్లలో ఒక కట్టుబాటువుండినది. From a ~ of circumstances I was obliged to sell my house. అన్ని ఒకటిగా కూడినదిగనుక నాకు యిల్లు అమ్మవలశివచ్చినది. It was a ~ of diseases నానారోగములుకలిసివుండినది.

To Combine, com-bīne', *v. a.* చేర్చుట, కలుపుట, కూర్చుట, జోడించుట, సంధించుట.

To Combine, com-bīne', *v. n.* కూడుట, చేరుట, చేరుకొనుట, కలుసుకొనుట, జతపడుట.

Combined, *adj.* చేరుకొన్న, కూడుకొన్న, కలుసుకొన్న, ఏకీభవించిన, కట్టుకొన్న. these circumstances ~ rendered him unfit for the office యివన్ని కూడినందున వాడు ఆ వుద్యోగమునకు తగనివాడైనాడు, అనర్హుడైనాడు.

Combinedly, *adv.* కూడా, ఒకటిగా, ఏకముగా, ఏకగ్రీవముగా, ఏకీభవించి.

Combustibility, *n. s.* కాలేస్వభావము, కాలేగుణము.

Combustible, com-bus'ti-ble, *adj.* కాలే, అంటుకొనే, రంజకమువలెఅంటుకొనే, నిప్పుసోకితే అంటుకొనే. the house was filled with combustibles యింట్లో యెత్తు చూచినా నిప్పుసోకితే అంటుకొనే వస్తువులు నిండివుండినవి, అనగా బొగ్గు, చెక్కలు, కాకితము, బట్టలువగైరా.

Combustibleness, *n. s.* కాలేగుణము, నిప్పుసోకితే అంటుకొనేగుణము.

Combustion, com-bust'yon, *n. s.* దహనము, కాలడము. In a state of ~ కాలుతూవుండగా, దహనమౌతూవుండగా.

To Come, cum, *v. n.* వచ్చుట, చేరుట, సంభవించుట, తగులుట. ~ what will, I will do this యెట్లాయినాసరే నేను చేస్తాను. when the butter comes వెన్నపడేటప్పుడు. Come! మంచిది, సరి. Come! Come! సరేసరే, మెట్టుకు. Come! what's the use of doing so? మంచిది దానివల్లయేమి ప్రయోజనము. Come! you are wrong మెట్టుకుతప్పినావు. Come! you must obey సరే నీవు అట్లా చేయవలె. Come! tell me మంచిది చెప్పు. to ~ across అడ్డము తగులుట, అడ్డము వచ్చుట. to ~ ashore గట్టుకు తట్టుట. the rope came asunder తాడు తెగినది, మెలివీడిపోయినది. to ~ at అందుట, దొరుకుట, చిక్కుట. I could not ~ at it అది నా చేతికి అందలేదు, చిక్కలేదు. to ~ away యివతలికి వచ్చుట, వూడివచ్చుట. matter came away from the wound పుంటిలో నుంచి చీము బయిటికి వచ్చినది. all her hair came away దాని తల వెంట్రుకలన్ని రాలిపోయినవి. the juice came away రసము కారిపోయినది. to ~ back మళ్లుకొనుట, తిరుక్కొనుట, మళ్లీ వచ్చుట. he came behind us in nothing యే విషయములో నున్ను మాకు వాడు తక్కువ కాలేదు. the board came between ఆ పలక అడ్డపడ్డది. to ~ by ఓరగా వచ్చుట. How did he ~ by that money? ఆ రూకలు వాడికి యెట్లా వచ్చినది. How did he ~ by this sword? వాడికి యీ కత్తి యెట్లా వచ్చినది. to ~ down ఊడిపోవుట, దిగుట. when the house came down ఆ యిల్లు పడ్డప్పుడు. he came down to my house నా యింటి దాకా వచ్చినాడు. he came down with the price వాడు దానికి క్రయము చెల్లించినాడు. to ~ forth బయిటికి వచ్చుట. Forthcoming (as money) చేతవుండే, సిద్ధముగా వుండే, హాజరుగా వుండే. the money is forthcoming రూకలు సిద్ధముగా వున్నది. not forthcoming లేని, లేకపోయిన, సిద్ధముగా వుండని. the money is not forthcoming రూకలు హాజరు లేదు. when they came to trial the prisoner was not forthcoming విచారణ చేయవచ్చేటప్పటికి కైది హాజరు లేకపోయినాడు. to ~ forward ముందుకు వచ్చుట, చక్కపడుట. or thrive బాగుపడుట, దక్కొనుట. to ~ in or agree సమ్మతించుట, ఒప్పుకొనుట. when the ships came in contact వాడలు

పొకటితోపొకటికొట్టుకొన్నప్పుడు. His father's death came in the way తండ్రిచావువచ్చిఅడ్డమడ్డది. he came in for a reward వానికిపొకబహుమానముచిక్కినది. he came in for punishment వానికిశిక్షతగిలింది. when they came in front ఎదుటపడ్డప్పుడు. to ~ into చొరబడుట, కలుసుకొనుట, కూడుకొనుట. they came into the plot వాండ్లుఆకుట్రలోచేరినారు, కలిసినారు. to ~ into power అధికారాన్నిపొందుట. It came *into* his head యిదివానికిస్ఫురించినది, తోచినది. they came into my views నాబుద్ధివిన్నారు. when they came into possession of the property ఆయాస్తివాండ్లకుచిక్కినప్పుడు, స్వాధీనమైనప్పుడు. these poets do not ~ near him యీకవులువానికిసరితూగలేకపోయిరి. when it came near దగ్గిరించినప్పుడు. I *told you* what would ~ of this యిందువల్లయేమికలుగునోదాన్నినీతోచెప్పివున్నాను. To ~ off ఊడుట, వదులుట, తప్పించుకొనుట, విడిపించుకొనుట. he came off loser ఓడినాడు. he came off with a slight punishment స్వల్పశిక్షతోతప్పించుకొన్నాడు. To ~ on ఆరంభించుట, కనిపించుట, సంభవించుట, తగులుట, పట్టుట. Fever came on జ్వరముతగిలినది. Rain came on వానపట్టింది. How does the work ~ on? పనియెట్లాజరుగుతున్నది. when the storm came on గాలివానపట్టినప్పుడు. To ~ out బయిటపడుట, ప్రచురమౌట, తెలిసిపోవుట, దేశమునుంచిబయిలుదేరుట, వూడుట. when the tooth came out పల్లువూడివచ్చినప్పుడు. the book came out ten years ago. ఆపుస్తకముప్రచురమైపదియేండ్లైనది. when he came out with this story వాడుయీకథనుచెప్పినప్పుడు. To ~ over పక్షమౌట, పక్షములోచేరుట. they came over to us మాపక్షములోచేరినారు. To ~ right సరిపడుట, కుదురుట. They came round me నన్నుచుట్టుకొన్నారు. at last they came round తుదకుఒప్పుకొన్నారు. To ~ short of or fail తప్పుట. he came short of it వాడుఆదితప్పినాడు. To ~ TO దగ్గిరికివచ్చుట, వాడనిలిచిపోవుట. To ~ to or amount to ఔట, వెరసితేలుట. the account came to ten rupees ఆలెక్కపదిరూపాయలదాకా అవుతున్నది. To come to the point ముఖ్యముయేమంటే. how came you to know this? యిదినీకెట్లాతెలిసినది. what is ~ to you? నీకేమిపట్టినది. In time to ~ యికను, ఉత్తరోత్తర, మీదటికి, రాబోయ్యేకాలమందు. To ~ about or happen తటస్థించుట, సంభవించుట. at last they came to blows తుదకుపోట్లాడసాగిరి. I came to the same conclusion నాకున్నుఅట్లాగేతోచినది. To ~ to an end ముగియుట, తీరుట, శాంతించుట. when the business came to an end పనిముగియగానే. they came to evil చెడిపోయినారు. they came to extremities పోట్లాడినారు, కొట్లాడినారు. To ~ to good చక్కబడుట, ఫలించుట, నెరవేరుట, పనికివచ్చుట. To ~ to hand అందుట, దొరకుట, చేరుట, చేతికివచ్చుట. when the letter came to hand ఆజాబుచేతికి అందినప్పుడు, చేరినప్పుడు. To ~ to a head as a boil మొనగాతేలుట. when the boil came to a head గడ్డతేలినప్పుడు. as the small pox నేతులుపోసుట. To ~ to himself స్మారకమువచ్చుట, తెలివివచ్చుట. when he came to himself వానికిస్మారకమువచ్చినప్పుడు, వొళ్లుతెలిసినప్పుడు. he came to his senses or to himself వానికితెలివివచ్చినది, వానికిస్మారకమువచ్చినది. If his father comes to the knowledge of this or If this comes to the knowledge of his father యిదివానితండ్రికితెలిస్తే. To ~ to life పుట్టుట, అవతరించుట. Before they came to life వాండ్లుపుట్టకమునుపే. To ~ to light బయటపడుట, ప్రసిద్ధమౌట. when this came to light యిదిబయటపడ్డప్పుడు. It came to nothing అది వ్యర్థమైనది, నిష్ఫలమైనది, తప్పిపోయినది. To ~ to an opinion తీర్పుచెప్పుట, శోధనముగాచెప్పుట, భావించుకొనుట. they came to this opinion యిట్లానిశ్చయించిరి. the opinion you came to మీకుతోచినఅభిప్రాయము. when they came to particulars వాండ్లువయనముచెప్పినప్పుడు. To ~ to pass or to ~ about తటస్థించుట, సంభవించుట. It came to pass that his brother died సంభవించినదేమంటేఅన్నచచ్చినాడు. To ~ to terms

సమాధానపడుట, రాజీపడుట. at last they came to terms తుదకుసమాధానపడ్డారు. It comes to the same thing యెట్లైనాఒకటే, రెండూఒకటే, రెండూసరే. when it came to view అదిఅగుపడ్డప్పుడు, కండ్లబడ్డప్పుడు. To ~ undone ఊడిపోవుట. the string came undone దారమువూడిపోయినది. To ~ up or equal సమానమౌట. they do not ~ up to him in learning వాండ్లు చదువులో వాడికి సమానము కాలేరు. when the grain comes up పయిరుమొలిచినప్పుడు. that topic came up ఆ సంగతిబయటపడ్డది. To ~ up with వచ్చిచేరుట, అందుకొనుట. when they came up with me నన్నుఅందుకొన్నప్పుడు, నన్నువచ్చికలుసుకొన్నప్పుడు. the spirit came upon him వాడికిఆ వేశమువచ్చినది. when old age comes upon him వాడికిముదిమివచ్చినప్పుడు. the thieves came upon them దొంగలువాండ్లమీదవచ్చిపడ్డారు.

Comedian, co-mēd'yan, *n. s.* నటీ, నాటకముఆడేవాడు, వేషగాడు, భాగవతుడు, అనగాబోగముది, బోగంవాడు.

Comedy, com'ĕ-dy, *n. s.* నాటకభేదము. See Tragedy.

Comeliness, cum'li-ness, *n. s.* సొంపు, సొగసు, సౌందర్యము, లావణ్యము, ముద్దు, వొప్పిదము.

Comely, cum'ly, *adj.* సొంపైన, సొగసైన, అందమైన, సుందరమైన, లావణ్యముగల, ముద్దుగావుండే, వొప్పిదమైన.

Come-off, *n. s.* సాకు, బహానా. this is a mere ~ యిదివట్టిసాకు.

Comet, com'et, *n. s.* తోకచుక్క, ధూమకేతు.

Comfit, cum'fit, *n. s.* మిఠాయి, పుస్తెకాయలంతేసి సుగియలు.

To Comfort, cum'fort, *v. a.* వోదార్చుట, పూరడించుట, ఆదరించుట, ధైర్యముచెప్పుట, రక్షించుట.

Comfort, cum'fort, *n. s.* ఓదార్పు, పూరట, ఆదరణ, సుఖము, క్షేమము, నిమ్మళము, సాంత్వనము. A†. they live in great ~ వాండ్లుహాయిగావున్నారు, నెమ్మదిగావున్నారు.

Comfortable, cum'fort-able, *adj.* సుఖమైన, హాయిగావుండే. a ~ house సౌఖ్యమైనయిల్లు. a ~ bed హాయిగావుండేపరుపు. the bird builds herself a ~ nest పక్షులుతమకుసౌఖ్యముగాగూడుకట్టుకొంటవి. ~ intelligence క్షేమసమాచారము, మంచిసమాచారము. a ~ farmer భారిరయితు.

Comfortableness, *n. s.* సుఖము, హాయి, నెమ్మది.

Comfortably, *adv.* సుఖముగా, హాయిగా, నెమ్మదిగా.

Comforted, *adj.* ఓదార్చబడ్డ, పూరడించబడ్డ, ఆదరించబడ్డ. She wept and refused to be ~ యెంతవోదార్చినావినకుండాయేడ్చినది.

Comforter, *n. s.* ఓదార్చేవాడు, పూరడించేవాడు, ఆదరించేవాడు.

Comfortless, cum'fort-less, *adj.* దిక్కుమాలిన, పాడైన, అనాదరమైన, ఆదరణలేని, తొందరపడే. a ~ house సౌఖ్యములేనియిల్లు.

Comic, com'ic, Comical, com'ic-al, *adj.* హాస్యకరమైన, కుచోద్యమైన, వికారమైన. The ~ almanac హాస్యపంచాంగము, యెగతాళిపంచాంగము.

Comicality, *n. s.* హాస్యరసము, నవ్వించేగుణము, కుచోద్యగానితనము.

Comically, *adv.* హాస్యముగా, కుచోద్యముగా, వికారముగా.

Comick, *adj.* హాస్యనాటకసంబంధమైన, హాస్యకరమైన, కుచోద్యమైన, నవ్వించే.

Coming, cum'ing, *n. s.* రావడము, రాకడ, ఆగమనము, ప్రవేశము. ~ in or comings in వరవు, వరుమానము.

Comity, *n. s.* మర్యాద, ఉపచారము.

Comma, com'ma, *n. s.* చదవడములోరవంతనిలవవలసినచోటవేసేగురుతు (,).

To Command, com-mănd', *v. a.* ఆజ్ఞాపించుట, విధించుట, నియమించుట. he commands the army ఆ సేనకు అధిపతిగావున్నాడు, ఆదండువాడిచేతికిందవున్నది. this hill commands the fort ఆ కోట యీకొండకుపల్లనవున్నది, యీకొండమీదనుంచి గుండువేస్తేకోటలోపడుతున్నది. the hill commands the pass ఆకొండమీదనుంచిగుండువేస్తే ఆకనమలోపడుతున్నది, ఆకొండమీదనుంచిచూస్తేఆకనమకనుపడుతున్నది. a servant cannot

~ his time కనిపాడికిసమయముచిక్కదు. a child cannot ~ money బిడ్డకు రూకలు స్వాధీనములేదు. You must ~ your passions నీవు కామక్రోధాదులను స్వాధీనములోవుంచవలెను. he cannot ~ his temper వాడుకోపమునుకట్టలేడు, అణచలేడు. Those who are commanded to be punished శిక్షవిధించబడ్డవాండ్లు. The Bramins are commanded by their books not to eat flesh బ్రాహ్మణులు తమగ్రంథములవల్ల మాంసభక్షణచేయకూడదనివిధించబడివున్నారు.

Command, com-mănd′, *n. s.* ఆజ్ఞ, అధికారము, విధి, శాసనము, సెలవు, ఉత్తరువు, స్వాధీనము. I came here at his ~ అతనిసెలవుచొప్పునయిక్కడికివస్తిని. he has great ~ of this language అతనికియీభాషస్వాధీనమైవున్నది. One who has the ~ of his passions జితేంద్రియుడు. at ~ or available as money స్వాధీనముగావుండే, వశములోవుండే. they are at his ~ వారు అతనిస్వాధీనములోవున్నారు. Self ~ ధైర్యము, ఇంద్రియనిగ్రహము, దమము, శాంతి. he has great self ~ వాడుబహునిబ్బరముగావున్నాడు. he has no self ~ వాడు యింద్రియబద్ధుడైవున్నాడు, వాడుచలచిత్తుడైవున్నాడు.

Commandant, *n. s.* అధిపతి, అధికారి, సేనాధిపతి, దళవాయి. the English or French word కుమ్మందాను is in familiar use.

Commander, com-mănd′ĕr, *n. s.* అధిపతి, అధికారి, సేనానాయకుడు, దళవాయి. Commander-in-Chief సేనాధిపతి. ~ of a vessel వాడయొక్క సర్దారు, వాడకపితాను, తండేలు, మరకాడు. Knight ~ శూరులకురాజుయిచ్చినపకఖితాబు. (H.)

Commanding, *adj.* or grand, Noble. ఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన, దివ్యమైన. She has a ~ figure అదిగంభీరమైనది. a ~ hill ఉన్నతమైనపర్వతము. the ~ officer కుమ్మందాను.

Commandment, com-mănd′ment, *n. s.* కట్టడ, ఆజ్ఞ, విధి, శాసనము. at his ~ ఆయన ఆజ్ఞప్రకారము, ఆయన ఆజ్ఞాపించినందున.

To Commemorate, com-mem′ō-rāte, *v. a.* ఆచరించుట, కొనియాడుట, అనగా ఫలానివిశేషకార్యముగాని, మనిషిగానినిప్పటియొక్క జ్ఞాపకముండేటట్టుగా పెక్కక్రియనుఆచరించుట. they commemorated the feast వారుఉత్సవముజరిగించినారు. he commemorates his father's death to-morrow రేపుతండ్రికితద్దినముపెట్టపోతాడు. he commemorates his child's birth every year ప్రతిసంవత్సరముకుమారుడికిపుట్టినదినముచేస్తాడు.

Commemoration, com-mem-ō-rā′shon, *n. s.* ఆచరించడము, కొనియాడడము. ~ of a feast ప్రతిసంవత్సరముచేసేపండుగ. ~ of a death శ్రాద్ధము, తద్దినము.

To Commence, com-mence′, *v. a.* ఆరంభించుట, మొదలుపెట్టుట.

To Commence, com-mence′, *v. n.* ఆరంభమౌట, మొదలుపెట్టుట. the rains commenced వర్షాకాలమువచ్చినది.

Commencement, com-mence′ment, *n. s.* ఆరంభము, మొదలు. from the very ~ ఆరంభించినది మొదలుకొని.

To Commend, com-mend′, *v. a.* మెచ్చుకొనుట, పొగడుట, స్తుతించుట, అంగీకరించుట. to recommend సిఫారసుచేసుట. to entrust అప్పగించుట. his master commended him for this వాడుచేసినదాన్నియజమానుడు మెచ్చుకొన్నాడు. As for a dictionary, commend me to Wilson's! నిఘంటువు అంటివా, విల్సనుది, దివ్యము. as for mangoes, ~ me to the graft sort మామిడికాండ్లుఅంటివాకట్టుమామిడికాండ్లుదివ్యము.

Commendable, com′men-dable, *adj.* మెచ్చతగిన, పొగడతగిన, అంగీకరించతగిన, ఒప్పుకోతగిన,

Commendably, *adv.* ఒప్పుగా, బాగా. he acted it ~ మెచ్చుకొనేటట్టుగాచేసినాడు.

Commendam, *n. s.* అమానీ, యిదిగుడిమాన్యమునుగురించినమాట. this land is held in ~ ఆ నేలఅమానిగావున్నది, జప్తిగావున్నది.

Commendation, com-men-dā′shon, *n. s.* స్తుతి.

Commendatory, com-mend′a-tor-y, *adj.* పొగడతగ్గ, స్తుతించతగ్గ. ~ expressions మెప్పులు, స్తోత్రములు. a ~ letter సిఫారసుకాగిదము.

Commended, *adj.* మెచ్చిన, మెచ్చుకోతగ్గ, స్తుతించిన. this house is ~ by its situation యీయింటివిన్యాసముచూస్తే మెచ్చుకోతగ్గదిగావున్నది, యీయింటిసన్నివేశముమంచిది.

Commensurable, com-men'shŭ-rable, *adj.* తగిన, అంకుగావుండే, తదనుగుణ్యమైన, సమానమైన. this labour has ⌴ advantages యీతొందరకుతగిన ఫలముకద్దు.

Commensurate, com-men'shŭ-rāte, *adj.* తగిన, అంకుగావుండే, తదనుగుణ్యమైన, సమానమైన. I see no ⌴ advantage in this యిందుకుతగినఫలముకనుపించలేదు.

Commensuration, com-men-shŭ-rā'shon, *n. s.* సమానత్వము.

To Comment, com'ment, *v. a.* వ్యాఖ్యానముచేసుట, ఆక్షేపణచేసుట, ఆక్షేపించుట. he commented upon the text సూత్రమునకువ్యాఖ్యానముచేసినాడు. he commented very unfavorably on this యిందునగురించినిందా ఆక్షేపించినాడు.

Comment, com'ment, *n. s.* వ్యాఖ్యానము, టీక. or remark ఆక్షేపణ. they made their comments with much freedom తమమనసుకువచ్చినట్లెల్లా ఆక్షేపించినారు.

Commentary, com'men-tar-y, *n. s.* టీక, వ్యాఖ్యానము, ఆక్షేపణ. Cæsar's commentaries సీజరుతానుచేసినయుద్ధమునుగురించితానేవ్రాసినచరిత్ర.

Commentator, com-men-tā'tor, *n. s.* టీకచేసినవాడు, వ్యాఖ్యానకర్త.

Commerce, com'merce, *n. s.* వర్తకము, వ్యాపారము. they hold no ⌴ with strangers వాండ్లు అన్యులతోసహవాసముచేయరు. the ⌴ of friendship స్నేహవ్యాపారము. the ⌴ of love కాముకవ్యాపారము. or sexual intercourse రతి, స్త్రీపురుషసంయోగము.

Commercial, com-mer'shal, *adj.* వర్తకసంబంధమైన, వ్యాపారసంబంధమైన. a ⌴ city వర్తకముబాగాజరిగేపట్టణము.

Commercially, *adv.* వర్తకముగా, వ్యాపారముగా.

Commination, com-mi-nā'shon, *n. s.* బెదిరింపు, శాపము.

Comminatory, *adj.* భయంకరమైన, శాపముగావుండే. ⌴ clauses శాపములు.

To Commingle, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట, మేళనముచేసుట.

To Commingle, *v. n.* కలిసిపోవుట.

Comminuted, *adj.* పొడిచేసిన, చూర్ణముచేసిన.

Comminution, com-mi-nū'shon, *n. s.* పొడిచేయడము, చూర్ణముచేయడము.

To Commiserate, com-mis'er-āte, *v. a.* జాలిపడుట, పరితాపపడుట. he commiserated the thief who was going to be hanged ఉరిదీయబోయేదొంగనుగురించిజాలిపడ్డాడు.

Commiseration, com-mis-er-ā'shon, *n. s.* జాలి, పరితాపము.

Commissariate, *n. s.* దండుకురస్తుమొదలైనవిజాగ్రతచేసేవుద్యోగము.

Commissary, com'mis-sar-y, *n. s.* దండుకు భోజనసామగ్రిమొదలైన వాటిని జాగ్రత చేసేవాడు, దండుకురస్తుమొదలైనవిసరఫరాచేసేవాడు.

Commission, com-mish'on, *n. s.* the act of doing చేయడము, జరిగించడము. after the ⌴ of this murder యీఖూనిజరిగించిన తరువాత. he prevented the ⌴ of this crime యీనేరముజరగకుండాఅడ్డిచేసినాడు. sins of omission and of ⌴ అకరణేప్రత్యవాయము, కరణేపాపము, కరణాకరణప్రత్యవాయములు, చేయక విడిచినందువల్లనున్ను చేయకూడనిదాన్ని చేసినందుననున్ను వచ్చిన పాపములు. he gave me a ⌴ to sell the horse గుర్రాన్ని అమ్మేదానకు ఆజ్ఞయిచ్చినాడు. or charge పని, వ్యవహారము, ఉద్యోగము. as you are going to town I will give you a ⌴ నీవుపట్టణానికిపోతున్నావు గనుకనీకుఒకపనిచెప్పుతాను, నాకుఒకపనిచెయ్యి. they sold the goods on ⌴ తరుగుపుచ్చుకొని సామానులను అమ్మియిచ్చినారు. or Behest, order ఆజ్ఞ. he is in the ⌴; or in the ⌴ of the peace మేజస్ట్రేటుదొరలలోవీడుఒకడుగావున్నాడు. or letters patent ఉద్యోగపత్రిక, సన్నదు. he received his commission from the king రాజువద్దవాడికిఉద్యోగపత్రికదొరికినది. they took away his ⌴ వాడిఉద్యోగముతీసివేసినారు. the King's power was then in ⌴; or, in abeyance రాజుయొక్క అధికారము అప్పుడుచెల్లకుండావుండెను, జప్తిగావుండెను. or fee, allowance వర్తన, రుసుము, తరుగు, కట్టడి. he paid the ⌴ upon the auction ఆమేలములోరుసుముచెల్లించినాడు.

To Commission, com-mish'on, *v. a.* అధికారమిచ్చుట, ఉత్తరవిచ్చుట, నియమించుట, అధికారమిచ్చిపంపుట. he commissioned me to go there అక్కడికిపొమ్మనిఆజ్ఞాపించినాడు.

Commissioner, com-mish'on-ĕr, *n. s.* అధికారి, అధికారపత్రికయిచ్చిపంపబడ్డప్రభువు.

Commissure, com-mish'ûre, *n. s.* సంధి, ముఖ్యముగాబ్రహ్మకపాలసంధి.

To Commit, com-mit', *v. a.* to deliver ఒప్పగించుట, అధీనముచేయుట. I ~ it to you దాన్నినీవశముచేస్తాను, నీకుఒప్పగిస్తాను. they committed his body to the earth వాణ్ని భూస్థాపనముచేసినారు. they committed the body to the deep వాడలో చచ్చినవాణ్ని సముద్రములోవిడచేసినారు. he committed the letter to the flames ఆజాబునుతగలబెట్టినాడు. or to do చేయుట, దుష్కర్మముచేయుట, జరిగించుట. to ~ to memory వల్లించుట, పాఠముచేసుట. he committed his thoughts to paper తోచినదాన్నికాకితముమీద వ్రాసిపెట్టినాడు. he committed an error తప్పినాడు. they committed him to jail చెరలో పెట్టినారు. he committed himself greatly in that matter ఆపనిలోపిచ్చి అయిపోయి నాడు, ఆపనిలోచిక్కుకొన్నాడు. you must not ~ yourself with him నీవువాడిదగ్గరబహు జాగ్రతగా వుండితప్పించుకోవలెను.

Commitment, com-mit'ment, *n. s.* చెరలోపెట్టమనివుత్తరవుచేయడము.

Committal, *n. s.* చెరలోపెట్టమనివుత్తరవుచేయడము.

Committee, com-mit'tēe, *n. s.* సభ, ఆలోచనసభ. they held a ~ వారుఆలోచించుకొన్నారు, మాట్లాడుకొన్నారు. they appointed a ~ విచారించగలందులకు నలుగురినియేర్పరచినారు.

Committer, *n. s.* చేసేవాడు.

Commixture, com-mix'tûre, *n. s.* మిశ్రమము, సంకరము.

Commode, com-mōde', *n. s.* a head dress శిరోభూషణము, స్త్రీలవొకతరహా శిరోభూషణము, యిదిపూర్వకాలపుది. or dressing table మరిన్ని స్త్రీలముఖ్కబల్ల, యిదిమహాపిచ్చిమాట. or necessary chair జలమలములువిసర్జించేపెట్టె.

Commodious, com-mōd'yus, *adj.* తగిన, అనుకూలమైన, వసతిగావుండే.

Commodiously, *adv.* హాయిగా, వసతిగా.

Commodiousness, com-mōd'yus-ness, *n. s.* వసతి, హాయి, సౌఖ్యము.

Commodity, com-mod'i-ty, *n. s.* goods, wares, articles సరుకు, సొమ్ము.

Commodore, com-mō-dōre', *n. s.* వాడలపెద్ద, అనగాపదివన్నెండువాడలకుఅధిపతిగావుండేవాడు.

Common, com'mon, *adj.* సాధారణమైన, సామాన్యమైన. or ordinary మట్టమైన, జబ్బైన, నీచ. ~ rice మట్టబియ్యము, ముతకబియ్యము. is this kind of fruit ~ there? యీపండ్లుఅక్కడసాధారణముగావున్నవా. a ~ report వదంతి. his ~ abode వాడివునికిపట్టు, వాడుయెప్పటికివుండేస్థలము. a ~ fellow సామాన్యుడు. a ~ practice సాధారణమైన అలవాటు. a ~ saying సామెత. this is a ~ custom యిదిలోకవాడుక. ~ life లోకనడత, లోకాచారము. or usual వాడుకైన, సాధారణమైన. or public సముదాయమైన, పొదుపైన, పొత్తుగావుండే. the ~ enemy దేశశత్రువు, సర్వశత్రువు. a ~ name సముదాయనామము. Bird is the ~ name of the eagle and the crow పక్షియనేదిగరుడాళ్వారికిన్ని కాకికిన్ని సముదాయమైనమాట. ~ to several persons అందరికిన్నిపొత్తుగావుండే. their ~ dwelling ఉభయులకుపొత్తుగావుండేయిల్లు. ~ nature or property స్వభావగుణము, సహజగుణము. a ~ friend మధ్యవర్తి. God is the ~ Father; or Father of all లోకపితా, సర్వపితా. ~ consent సర్వసమ్మతి, సర్వజనసమ్మతి. ~ sense సహజమైనతెలివి, వివేకము. The ~ stock పొత్తుగావుండేమూలధనము. this word is of the ~ gender యీశబ్దము మూడు లింగములందున్ను వర్తించును. ~ cheating తప్పువుతని, కేవులమారితని. a ~ informer చాడీఖోరు. a ~ cheat ప్రసిద్ధమైనదొంగ. a ~ pig వూరపంది. a ~ whore వూరలంజ. the ~ sewer or shore బహిర్భూమి, అందరుపోవడానికిపొయ్యేచోటు. the ~ road అందరికిన్నిపొదువుగావుండేబాట. In ~ సముదాయముగా, ఉమ్మడిని, ఏకగ్రీవముగా. they hold the land in ~ ఆనేలను సముదాయములో పెట్టుకొన్నారు. a

field held in ~ by several సముదాయనేల. In ~ with the rest యితరులతోటిపాటు. In ~ with the rest of the country దేశముతోటిపాటు.

Note, in Acts X. 14 "*common* (సామాన్య ము) or unclean," for the word *common*, C correctly says, *sāmānya*, but all the other versions say "unclean or unclean," rendering *common* thus, ప్రతిషిద్ధ A ; నిషిద్ధ B ; అశుద్ధ G ; అశుద్ధ H ; ఏహ్యము P ; (that is, disgusting :) while they render *unclean* thus ; అపవిత్రము C అశుచి A, B ; అశుహ్యము P.

Common, com'mon, *n. s.* సముదాయనేల. the village ~ గ్రామకంఠము, బీడుగావుండే గ్రామసముదాయనేల.

the Commonalty, com'mon-al-ty, *n. s.* సామాన్యులు, ప్రజలు, లోకులు.

Commoner, com'mon-ĕr, *n. s.* సామాన్యుడు. In a college ధర్మానికిచదివేవిద్యార్థి.

Common-law, *n.s.* Europe దేశములో వుండే వొక లౌకికధర్మశాస్త్రపుస్తకము, అదియిక్కడలేదు.

Commonly, *adv.* వాడుకగా, పొదుపుగా, బహుశా. It is ~ reported అట. It is ~ reported that he is dead వాడుచచ్చినాడట. ~ called అనగా, వాడుకగాచెప్పే. Bhashyacarlu ~ called Ramanuja రామానుజులనేభాష్యకార్లు.

Commonness, *n. s.* వాడిక.

Commonplace-book, com-mon-plāce'bŭk, *n. s.* యాదాస్తుపుస్తకము, చిల్లరకట్టలు వ్రాసుకొనే పుస్తకము.

Commons, com'mons, *n. s.* (dinner) బత్తెము. short ~ బీదబత్తెము. King, Lords and Commons రాజు, ఘనులు, సామాన్యులు, రాజున్ను శ్రేష్ఠమనుష్యులున్ను సామాన్యులున్ను. The house of Commons సామాన్యులసభ, యిదియింగ్లీషు గౌనరుమెంటులో వొక భాగము.

Commonwealth, com'mon-welth, *n. s.* a sort of government మహానాడు, ప్రజాప్రభుత్వము. members of a ~ మహానాటికాపులు. the ~ of letters విద్వాంసులు. or welfare of the country దేశసుఖము, ప్రజాక్షేమము. See *Weal.*

Commotion, com-mō'shon, *n. s.* కలహము, కలత, అల్లరి, అల్లోలకల్లోలము, కొందలపాటు.

To Commune, com-mūne', or com'mune, *v. a.* ముచ్చట్లాడుట, సల్లాపములాడుట, కలిసిమాట్లాడుకొనుట. In the Christian religion the literal meaning is to eat together పొత్తుగాభోజనముచేసుట, కూడిభోజనముచేసుట.

Communicable, com-mū'ni-cable, *adj.* చెప్పగల, తెలియచేయతగ్గ.

Communicant, com-mū'ni-cant, *n. s.* సహభాగి, క్రైస్తవమతముగా యీశ్వరభోజనము చేసేవాడు, యిది క్రైస్తుమతసంబంధమైనమాట.

To Communicate, com-mū'ni-cāte, *v. a.* to impart యిచ్చుట, పంచియిచ్చుట. intercourse communicates bad habits సహవాసముచేతదుర్వాడికలుపుట్టుబడుతున్నవి. he communicated his wealth to the poor తనభాగ్యమునుబీదలకుయిచ్చినాడు. or to make known తెలియచేసుట, మొరుకచేసుట. I communicated the intelligence to him by a sign యీసమాచారమునువాడికిసాజ్ఞచేతతెలియచేసినాను. to ~ a disease తగిలించుట, అంటించుట.

To Communicate, com-mū'ni-cāte, *v. n.* కూడుట, కలియుట, ఐక్యమౌట, మాట్లాడుట, సంభాషించుట, సహవాసముచేసుట. the two ponds ~ by a channel ఆ రెండుగుంటలకునడమతూముపున్నది. These two houses ~ by a door యీ రెండిండ్లకునడమగడపవున్నది, దారివున్నది. His garden does not ~ with mine. వాడితోటకున్ను నాతోటకున్నుమధ్యదోవలేదు. at the holy sacrament స్వామిభోజనముచేసుట.

Communicated, *adj.* కలిసిన, తెలిసిన, పుట్టబడిన, అంటిన. knowledge is communicated by books గ్రంథములచేతజ్ఞానముకలుగుతున్నది. the knowledge ~ by books గ్రంథములవల్ల కలిగినజ్ఞానము. the intelligence ~ by this letter యీజాబువల్ల తెలిసినసమాచారము. the disease ~ by these clothes యీగుడ్డలవల్ల అంటినరోగము. some diseases are communicated by touch స్పర్శచేత కొన్నిరోగములుఅంటుతున్నవి, పట్టున్నవి.

Communication, com-mū-ni-cā'shon, *n. s.* intercourse, interchange సంబంధము, అన్యోన్యము, సహవాసము. passage or way దోవ, దారి. he added two bridges to complete the — రెండువారధులుకట్టినందునదోవనిరాటంకమైనది. by breaking the bridge he cut off the — వారధినిపడగొట్టినందునదారిలేకపోయినది. or imparting యివ్వడము, తెలియచేయడము. information సమాచారము, సంగతి. a written — or letter జాబు. conversation సంభాషణ.

Communicative, com-mū'ni-ca-tive, *adj.* (familiar) కలియకలుపుగావుండే, వేరుబంధములేని, ధారాళమైన, మర్మములేని. He is very — వాడునిండాకలియకలుపుమనిషి, మర్మికానివాడు.

Communicativeness, *n. s.* or unreservedness ధారాళముగావుండడము, వేరుబంధములేమి, మర్మములేమి, నిష్కాపట్యము.

Communion, com-mūn'yon, *n. s.* or being joined అన్యోన్యసంబంధము, ఐకమత్యము, చేరిక, యోగము, సహవాసము. Church or sect సమయము, సమయస్థులు. of the LORD's supper సహభోజనము.

Community, com-mū'ni-ty, *n. s.* లోకులు, ప్రజలు, జనులు, జనకట్టు. he did this for the benefit of the — ప్రజలమేలుకైదీన్నిచేసినాడు, లోకోపకారముగాదీన్నిచేసినాడు. they form one — వాండ్లంతాఏకగ్రీవముగావున్నారు, వాండ్లంతాఒకకట్టుగావున్నారు. the — of wives as exemplified to the present day in the Malayala country అనేకభర్తృకత్వము. the name they bore in — సముదాయనామము.

Commutable, com-mūt'a-ble, *adj.* మార్చతగ్గ, మార్చకూడిన.

Commutation, com-mū-tā'shon, *n. s.* or change మార్పు, మార్చడము. or exchange పరివర్తన, మార్చుకోవడము, బదలాయింపు.

To Commute, com-mūte', *v. a.* మార్చుట, పరివర్తనచేసుట, బదలాయించుట.

Compact, com'pact, *n. s.* or agreement ఒడంబడిక, ఉభయసమ్మతి, నిశ్చయము.

Compact, com-pact', *adj.* గట్టియైన, సాంద్రమైన, దట్టమైన, తరుచైన. brief సంగ్రహమైన, యిమిడికైన. this house is very — యీయిల్లునిండాయిరకటముగావున్నది. — body గట్టిసొమ్ము, దట్టమైనవస్తు, చిక్కనిది, పూటగలది. he packed the articles in a — form ఆసరుకులను నిండాయిమిడికగాకట్టినాడు.

Compacted, *adj.* ఘనీభవించిన, ఘనీభూతమైన, ముద్దకట్టుకొన్న. a cell where sweets — lie మధుపూరితరంధ్రము.

Compactly, *adv.* గట్టిగా, దృఢముగా, దట్టముగా, సాంద్రముగా, తరుచుగా, యిమిడికగా.

Compactness, com-pact'ness, *n. s.* గట్టి, దృఢత, సాంద్రత, నిబిడత, యిమిడిక, కుదిరిక. from the — of the earth in this place యిక్కడనేలబట్టువలెవుండేటందువల్ల. from the — of these goods యీసరుకులుయిమిడికగావుండేటందువల్ల.

Compages, *n. s.* సంస్థానము, సంధింపు. (See mass) పిండము, పుంజము. a frame or system కట్టు.

Companion, com-pan'yon, *n. s.* చెలికాడు, కూడావుండేవాడు, సహవాసగాడు, చెలికత్తె. he and his companions వాడున్నువాడిచెలికాండ్లున్ను. she and her companions అదిన్నిదానిచెలికత్తెలున్ను. he had no companions వాడుఒంటిగావున్నాడు, సహాయములేకుండావున్నాడు. your brother and I were companions in the road నీతమ్ముడున్నునేనున్నుదోవలోకూడావస్తిమి. he came there with a female — అక్కడికివకఆడదాన్నివెంటపెట్టుకొనివచ్చినాడు. where is the — to this earring? దీనిజతపోగెక్కడ, రెండోపోగెక్కడ? these shoes are not companions యీజోళ్లుజతగావుండలేదు. where is the — to this picture యీపటానికిజతగావుండేపటముయెక్కడ. small book సంగ్రహమైనగ్రంథము. the — on board ship చిన్నచిచ్చైన.

Companionable, *adj.* సహవాసయోగ్యమైన.

Companionship, *n. s.* సహవాసము.

Company, cum'pa-ny, *n. s.* of persons జనము, గుంపు, సమూహము. I am always glad to be in his — అతనితోకూడావుండడమునాకుయెప్పుడు

న్నిసంతోషము. he keeps bad ⌣ దుర్మార్గసహవాసముచేస్తున్నాడు. assembly సభ, సభికులు. or guests విందుకువచ్చినవాండ్లు. he sees much ⌣ అడుగడుగుకువిందులుచేస్తాడు. persons accompanying కూడావచ్చేజనము. she came in ⌣ with him వాడితోకూడావచ్చినది, వాణ్నివెంబడించివచ్చినది. they came in ⌣ వాండ్లంతాకూడా వచ్చినారు. In trade కోఠి, పాలికాపులు. a trading ⌣ పాలివర్తకులు. The East India Company ఈష్టుయిండియాసభ, యిండియాదేశమునుయేలేవర్తకులసభ, వీండ్లువర్తకమునుమానుకొని నిన్నిఆస్వరుపోలేదు. a ⌣ in a regiment పటాలములో పైకకుంపిని. the Steam ⌣ &c. వాడకుపొగసామగ్రిసిద్ధముచేసేవర్తకులసభ. they keep him ⌣; or they keep ⌣ with him వాండ్లువాడితోకూడా వుంటారు, వాండ్లు వాడితోకూడాసహవాసము చేస్తారు. To bear him ⌣ అతనితోసహవాసము గావుండుట.

Comparable, com'par-able, *adj.* ఉపమానముచేయతగ్గ, పోల్చతగ్గ, తుల్యమైన, సమానమైన.

Comparative, com-par'a-tive, *adj.* తారతమ్యము చూపిన మేలైన, కంటేమేలైన, కంటేమించిన, తరమైన. the ⌣; or the ⌣ degree తరప్రత్యయము. according to their ⌣ ages వారివారివయస్సుతారతమ్యప్రకారము. by its ⌣ excellence కడమ వాటికంటేయోగ్యమైనందున. during a period of ⌣ good health కొంతవాసిగావున్నప్పుడు. from its ⌣ difficulty కడమవాటికంటేకష్టమైనందున. from its ⌣ goodness వున్నంతలోమేలైనందున. from its ⌣ height this is called the king of hills అత్యౌన్నత్యమువల్లయిది అచలేంద్రమనబడుతున్నది. he was a ⌣ stranger కడమ వాండ్లకంటేవీడుకొత్త.

Comparatively, com-par'a-tive-ly, *adv.* ఇతరాపేక్షయా, వున్నంతలో, కడమ వాటికన్నా, కడమ చూస్తే. he was ⌣ a good scholar వున్నంతలోవీడు పండితుడు. this is ⌣ modern వున్నంతలోయిదికొత్తది. this is ⌣ nothing ఇతరాపేక్షయాయిదిఒకసొమ్ముకాదు. I am now ⌣ well నాకు మునుపటికంటే యిప్పుడు వొళ్లుకొంతవాసి.

he is now ⌣ poor మునుపటికంటేయిప్పుడుదరిద్రుడుగావున్నాడు. you are now ⌣ rich మునుపటికంటేనీవుభాగ్యవంతుడుగావున్నావు.

To Compare, com-pāre', *v. a.* పోల్చుట, తారతమ్యమువిచారించుట, సరిచూచుట, మొకాబిలాచేసుట. to ⌣ a copy with the original సంప్రతించుట. In poetry పోల్చుట, ఉపమించుట. he compared her face to the lily దానిముఖమును పద్మముతోపోల్చినాడు.

To Compare, com-pāre', *v. n.* పోలుట, సాటువోట. can I ⌣ with him? నేనువాడికిదీటా, సమానమా, యీడా.

Compare, com-pāre', *n. s.* ఉపమ, సమానత్వము. beyond all ⌣ అసమానముగా.

Compared to, *adj.* తుల్యమైన, సమానమైన. it may be ⌣ to a river యిదియేటితోసమానమనవచ్చును, దీన్నియేరనవచ్చును. ⌣ to him I am poor వాడికినేనుదరిద్రుణ్ని.

Comparison, com-par'i-sn, *n. s.* పోల్చడము, ఉపమించడము, సాదృశ్యము, సరిచూడడము, సంప్రతించడము. on making a ⌣ వాటినిసరిపెట్టిచూడగా. on a ⌣ of accounts లెక్కలుసరిచూడగా, లెక్కలుసంప్రతించగా. What ⌣ can there be between this and that దీనికిన్నిదానికిన్నియేమిసామ్యము, సాటువ, యిదియెక్కడఅదియెక్కడ. beyond all ⌣ అసమానముగా. comparisons are odious పోల్చడముఅసహ్యకరము, పోల్చపోతేచీదరపుట్టుతున్నది.

Compartment, com-pârt'ment, *n. s.* అర, అంకణము, యిల్లు. In a box గూడు. in a field మడి. in a chess board యిల్లు. in a beehive పొర.

To Compass, cum'pass, *v. a.* చుట్టుకొనుట, ఆవరించుకొనుట. the hills that ⌣ the town ఆవూరునుచుట్టుకొనివుండేకొండలు. or to effect సాధించుకొనుట. I cannot ⌣ this యిది నాకుఅసాధ్యము, యిదినాకుఅగోచరము. he could not ⌣ the business ఆపనినిసాధించలేదు. the mind of man cannot ⌣ the counsels of God దేవునిసంకల్పముమనుష్యులకుఅగోచరము. they ⌣ sea and land (Matt. xxiii. 15.) సంచరిస్తున్నారు, ప్రదక్షిణముచేస్తున్నారు. A†.

Compass, cum'pass, *n. s.* సూదంటురాయిగుణముగలదిక్కులుచూపేసూదిగలయంత్రవిశేషము, దీన్ని కొంపాసుఅనిఅంటారు. the circle చక్రము, మండలము, ప్రదక్షిణము, చుట్టూరు, ఆవరణము, హెల్ల. within the ~ of the garden there are several wells తోట ఆవరణములోగా శానాభావులు వున్నవి. To keep within ~ హద్దులోవుంచుట, మితములోవుంచుట. you should keep your expenses within ~ నీవుమితవ్యయము చేయవలసినది. within the ~ of man's life మనిషియొక్క ఆయుఃప్రమాణములో. within the ~ of one year వొకసంవత్సరములోగా. within the ~ of one hundred yards నూరుగజాలకులోగా. within the ~ of the village ఆవూరియెల్లకులోగా. a pair of compasses కైవారమఅనేఆయుధము. a point of the compass దిక్కు, దిశ, దీన్ని, సముఖా, అనివాడవాండ్లుచెప్పుతున్నారు. or power అధికారము, శక్తి, యోగ్యత. mysticism is quite beyond my ~ యోగశాస్త్రము నాశక్తికిమించినది, నాకుఅసాధ్యము. the points of the ~ అష్టదిక్కులు. they are thus named: N. కుబేర. NE. ఈశాన్య. E. ఇంద్ర. SE. అగ్ని. S. యమ. SW. నైరుతి. W. వరుణ. NW. వాయువు.

Compassion, com-pash'on, *n. s.* కనికరము, జాలి, పరితాపము, దయ.

Compassionate, com-pash'on-âte, *adj.* జాలిపడే, పరితాపపడే, విశ్వాసముగల, దయాళువైన.

To Compassionate, com-pash'on-âte, *v. a.* జాలిపడుట, పరితాపపడుట, కరుణించుట.

Compatibility, com-pat-i-bil'i-ty, *n. s.* సంబంధము, సాంగత్యము, సందర్భము, పొందిక. I do not see the ~ of his paying his debts and living in such luxury వాడిజంభానికిన్ని అప్పులుచెల్లించడానకున్నసంబంధమునెంతమాత్రముకనుపడలేదు.

Compatible, com-pat'i-ble, *adj.* సంగతమైన, అనుకూలమైన, తగిన, తగ్గ. It is ~ with both suppositions అదివుభయథాఅనుకూలముగావున్నది.

Compatriot, com-pā'tri-ot, *n. s.* స్వదేశస్థుడు. He and I were compatriots వాడునేను వొకదేశస్థులము.

Compeer, com-pēr', *n. s.* సముడు, తనతోసమానమైనవాడు, సహపాఠి.

To Compel, com-pel', *v. a.* నిర్బంధించుట, బలవంతముచేసుట. they compelled him to sign it వాణ్నిచేవ్రాలుచెయ్యమనిబలవంతముచేసినారు. I was compelled to go నేనుపోవలసివచ్చినది. I was compelled to ask him నేనుఅతణ్నిఅడగవలసివచ్చినది.

Compendious, com-pend'yus, *adj.* సంక్షేపమైన, సంగ్రహమైన. a ~ grammar వ్యాకరణసంగ్రహము.

Compendiously, *adv.* సంక్షేపముగా, సంగ్రహముగా, కొంచముగా, టూకిగా.

Compendiousness, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము.

Compendium, com-pend'yum, *n. s.* సంగ్రహము, సంక్షేపము.

To Compensate for, *v. n.* ప్రతిచేసుట, ప్రతికారముచేసుట, యీడుచేసుట, కడ్డనష్టమునకుచెల్లుయిచ్చుట. Its utility will ~ for its difficulty ప్రయాసకుతగినఫలముకలుగును. this compensates for the labour యిందువల్లప్రయాసకుతగినఫలముకలుగుతున్నది.

Compensating, *adj.* చెల్లుఅయ్యే, కడ్డనష్టమునకుచెల్లుఅయ్యే, యీడుఅయ్యే, తగిన.

Compensation, com-pen-sā'shon, *n. s.* చెల్లు, కడ్డనష్టమునకుచెల్లు, యీడు, బదులు, (H.) బహుమానము.

To Compete, *v. a.* పోరాడుట, ఊటాడుట. antelopes ~ with the wind in speed జింకలువేగములోవాయువునుతిరస్కరిస్తున్నవి.

Competence, com'pê-tence, Competency, com'pê-tenc-y, *n. s.* అర్హత, యోగ్యత. he attained a moderate ~ వానికికొంచెముదుడ్డుకూడినది.

Competent, com'pê-tent, *adj.* అర్హమైన, యోగ్యమైన, తగిన, యథోచితమైన, చాలిన, చాలినంత, కావలసినంత. Is it ~ to him to do so అట్లాచేయడమువాడికియోగ్యమా. he is not ~ to this దీనికివాడుయోగ్యుడుకాడు, తగడు. he has a ~ knowledge of the language ఆభాషలోవాడికియథోచితజ్ఞానము వున్నది.

Competently, com′pē-tent-ly, *adv.* యథోచితముగా, తగుమాత్రముగా, బాగా, చాలా.

Competition, çom-pē-tish′on, *n. s.* పోటి. he entered into ~ with them వాండ్లకుపోటిచేసినాడు. when two duties enter into ~, we must consider which is most important రెండుపనులువచ్చితగులుకొన్నప్పుడు అందులో యేదిముఖ్యమోవిచారించవలసినది.

Competitor, com-pet′i-tor, *n. s.* పోటిచేసేవాడు. they were competitors for her hand దాన్ని పెండ్లిచేసుకోవలెననివాండ్లు పోటిచేసినారు, దాన్ని పెండ్లిఆడదానకు నేనంటేనేననికలయబడ్డారు.

Compilation, com-pi-lā′shon, *n. s.* సంగ్రహము, రచన, ఆయాగ్రంథములలోనుంచియెత్తిరచించినది. a ~ of poetry కావ్యసంగ్రహము. a ~ of verses చాటుశ్లోకపుస్తకము. a ~ of rules సూత్రసంగ్రహము, సూత్రమంజరి. during the ~ of this dictionary యీనిఘంటురచిస్తూవుండగా. a worthless ~ కొనికిమాలినగ్రంథము, కుకావ్యము.

To Compile, com-pīle′, *v. a.* సంగ్రహించుట, చేర్చుట, పోగుచేసుట, రచించుట.

Compiled, *adj.* సంగ్రహించిన, పోగుచేసిన, రచించిన, చేసిన.

Compiler, *n. s.* సంగ్రహించేవాడు, రచించేవాడు, గ్రంథకర్త.

Complacence, Complacency, com-plā′çen-çy, *n. s.* ప్రసన్నత, సంతోషము, ఆనందము, ఉల్లాసము. he viewed them with ~ సంతోషముగాచూచినాడు. self-complacency అహంకారము.

Complacent, com-plā′çent, *adj.* ప్రసన్నమైన, సంతోషమైన, ఉల్లాసమైన. he looked at them with a complacent eye వాండ్లనుసంతోషముగాచూచినాడు, ఆహ్లాదముగాచూచినాడు. self-complacent అహంకరించిన.

Complacently, *adv.* ప్రసన్నముగా, సంతోషముగా, ఉల్లాసముగా. self ~ అహంకరించి, అహంకారముగా.

To Complain, com-plān′, *v. n.* మొరబెట్టుట, ఫిర్యాదుచేసుట (H). he is always complaining of his ill luck వాడుయెప్పుడున్నుతనదౌర్భాగ్యమునుగురించిచెప్పుకుంటూవుంటాడు. the child is complaining బిడ్డకుసుఖముకుదురులేదు. he is always complaining వాడికియెప్పుడున్నురోగము. I have no reason to ~ of his conduct వాడుచేసినదిఅన్యాయమనరాదు. he complains of head-ache and fever వాడికితలనొప్పిజ్వరమువచ్చినదట. he complained against me to the police నామీదపోలీసులోఫిర్యాదుచేసినాడు. they ~ of thirst వాండ్లకుదాహమౌతుందట.

Complainant, com-plān′ant, *n. s.* వాది, వ్యాజ్యగాడు, ఫిర్యాది (H).

Complainer, *n. s.* మొరపెట్టుకొనేవాడు.

Complaint, com-plānt′, *n. s.* or petition or charge మొర, ఫిర్యాదు (H). or illness వ్యాధి, రోగము.

Complaisance, com-plā-şançe′, *n. s.* kindness, friendliness ఉపచారము, మర్యాద, వినయము, నమ్రత. he had the ~ to explain it దయచేసిఅర్థముచెప్పినాడు, అనుగ్రహించిఅర్థముచెప్పినాడు.

Complaisant, com-plā-şant′, *adj.* ఉపచారమైన, మర్యాదగల, వినయముగల, నమ్రతయైన.

Complaisantly, *adv.* ఉపచారముగా, మర్యాదగా, వినయముగా, నమ్రతగా.

Compleat, Complete, com-plēte′, *adj.* సంపూర్తియైన, సంపూర్ణమైన, నెరవేరిన, ముగిసిన.

Complement, com′plē-ment, *n. s.* fullness పూర్తి, సంపూర్ణత. In mathematics, the ~ of an arc కోటి. In this regiment there are ten men short of the ~ యీరిజిమెంటుపూర్తికావడానకుపదిమందితక్కువగావున్నారు. the ~ is a thousand వెయ్యిఅయితేసంపూర్ణము. all the regiments are short of their ~ ప్రతిపటాళములోనున్ను కొంతమందితక్కువ.

Complete, com-plēte′, *adj.* సంపూర్ణమైన, పూర్తియైన, నెరవేరిన, ముగిసిన. Is it ~ అదిసంపూర్ణముగావున్నదా?

To Complete, com-plēte′, *v. a.* to accomplish సంపూర్ణముచేసుట, సమాప్తిచేసుట, ముగించుట, నెరవేర్చుట, తీర్చుట, కాచేయుట.

Completed, *adj.* సంపూర్ణమైన, సమాప్తమైన, తీరిన, ముగిసిన.

Completely, *adv.* పూర్తిగా, సంపూర్ణముగా, సమాప్తిగా, కడవెళ్లా, యావత్తు, బొత్తిగా.

Completeness, *n. s.* పూర్తి, సంపూర్ణత. from the ~ of this account యీలెక్క లోపెకటిన్ని లోపములేదుగనుక.

Completion, com-plē'shon, *n. s.* సంపూర్ణత, ముగియడము, నెరవేరడము, తీరడము, సమాప్తికావడము. this prevented the ~ of the work యిందువల్ల ఆపనిసమాప్తికాలేదు. before the ~ of the cure తీరాస్వస్థముకాకమునుపు.

Complex, com'plex, *adj.* Not simple చిక్కుగావుండే, జటిలమైన, అస్పష్టమైన, క్లిష్టమైన.

Complexion, com-pleksh'on, *n. s.* ముఖచాయ, ముఖవైఖరి. a man of fair ~ యెర్రటిమనిషి. a man of dark ~ నల్లటిమనిషి. or constitution స్వభావము. a bilious ~ పైత్యప్రకృతి. a phlegmatic ~ శ్లేష్మప్రకృతి. from the ~ of affairs కార్యవైఖరిచూస్తే.

Complexity, Complexness, *n. s.* చిక్కు, వికారము.

Compliance, com-plī'ance, *n. s.* అంగీకారము, సమ్మతి, ఒప్పుకోవడము. this prevented his ~ యిందువల్లవాడుఒప్పుకోలేదు. from his easy ~ వాడుతక్షణముఒప్పుకొన్నందున. In ~ with your wishes తమఅభిప్రాయముచొప్పున, మీరుకోరిన ప్రకారము.

Compliant, com-plī'ant, *adj.* సులభుడైన, విధేయుడైన. a ~ simpleton యెత్తువారిచేతిబిడ్డ, యెవరు యెట్లాఆడిస్తెఅట్లాఆడేవాడు.

Complicate, com'pli-cāte, *adj.* చిక్కైన. క్లిష్టమైన, సంకరమైన. a ~ disease ద్వంద్వరోగము.

Complicated, *adj.* చిక్కైన, క్లిష్టమైన, సంకటమైన, సంకరముగావుండే. a ~ disease ద్వంద్వరోగము, సంకరవ్యాధి.

Complication, com-pli-cā'shon, *n. s.* చిక్కు, క్లిష్టము, కలత, సంకరము. a ~ of diseases సన్నిపాతము, ద్వంద్వరోగము. a ~ of crimes పాపముల పుట్ట. a ~ of blunders తప్పులతడక.

Compliment, com'pli-ment, *n. s.* ఉపచారోక్తి, మృదువచనము, ప్రియోక్తి, ప్రియభాషణము, వందనము, దండము, సలాము, ఆశీర్వచనము. you pay me a ~ పూరికెతమరుదయచేత శలవిస్తారు. with my compliments నాసలాములుచెప్పి. compliments of condolence దుఃఖోపశమనమైనమాటలు, ఉపచారముచెప్పడము. compliments of congratulation శుభవార్తలు. he presented his compliments దండముపెట్టినాడు, సలాముచేసినాడు. these are mere compliments వట్టిముఖప్రీతిమాటలు. empty compliments శుష్కోపచారములు, ముఖప్రీతిమాటలు. at the beginning of a Hindu letter స్వస్తి. We assert that the Hindus have no sense of shame: they return the compliment by saying we have no modesty at all మనముహిందువులకుసిగ్గులేదంటే మనకేసిగ్గులేదనిఆదేమరియాడచేస్తారు. In compliment to your brother I will not punish you మీయన్ననుచూచినన్నుశిక్షించక విడిచిపెట్టినాను. in ~ to your youth నీవయస్సువిచారించి, నీవయస్సునుచూచి. in ~ to your learning నీవిద్యచూచి. by way of ~ ఉపచారముగా. as a ~ గౌరవముగా.

To Compliment, com'pli-ment, *v. a.* ఉపచరించుట. in words ప్రియోక్తులుచెప్పుట. by acts ఉపచారములుచేసుట. or to praise స్తుతించుట, మెచ్చుకొనుట. the magistrate ~ed me with a chair అధికారినాకుకురిచియిచ్చి మర్యాదచేసినాడు. I cannot ~ these people upon their probity వాండ్లశుద్ధమనిషి తనమును గురించి ప్రస్తావముచేయడమెందుకు, అనగాశుద్ధమనుష్యులుకారు. I cannot ~ her on her beauty but she is a very good woman ఆమెఅందముపడిపుండనీగాని మెట్టుకుఆమెమహాయోగ్యురాలు.

Complimentary, *adj.* ఉపచారమైన. ~ phrases ఉపచారోక్తులు. ~ enquiries కుశలప్రశ్నలు.

Complines, *n. s.* కడపటిపూజ, యిదిరోమన్‌కాతోలిక్కువారిమాట.

To Complot, com-plot', *v. a.* దురాలోచనచేసుట, కుట్రచేయుట, కృత్రిమముచేయుట, కుయుక్తిచేయుట.

Complot, com'plot, *n. s.* దురాలోచన, కుట్ర, కృత్రిమము, కుయుక్తి.

To Comply with, *v. a.* సమ్మతించుట, ఒప్పుకొనుట,

అంగీకరించుట. he complied with this యిందుకు సమ్మతించినాడు.

Complyer, *n. s.* అనుకూలముగానడుచుకొనేవాడు, ఉచితజ్ఞుడు. a ∟ with the times కాలోచితముగానడుచుకొనేవాడు.

Component, com-pō'nent, *adj.* అవయవముగావుండే, చేరివుండే, కూడివుండే, అంశీభూతమైన. ∟ part కలిసివుండే అంశము, భాగము. he separated it into its ∟ parts కలిసివుండినవాటిని వేరే వేరేగావిభజించినాడు. charcoal is a ∟ part in gunpowder తుపాకిమందులో బొగ్గుకూడాకలుస్తుంది, బొగ్గుకూడా కలిసిన ద్రవ్యము. in grammar ప్రత్యయము.

To Comport with, *v. a.* సరిపడుట, అనుకూలించుట, తగుట, ఒప్పుట.

Comportment, com-pōrt'ment, *n. s.* నడక.

To Compose, com-pōse', *v. a.* to make or form చేయుట, కల్పించుట, యేర్పరచుట, కుదిరించుట, రచించుట, కట్టుట. the crow ∟s her nest of sticks కాకులుపుల్లలతో గూండ్లుకట్టుకొంటవి. he ∟ed a basket of bulrushes తుంగతో ఒకగంప అల్లినాడు. he ∟ed a council of four priests నలుగురుగురువులను ఆలోచనసభగాయేర్పరచినాడు. four priests ∟ the council నలుగురుగురువులుఆలోచనకర్తలుగా యేర్పడివున్నారు. or to compound కూర్చుట, చేర్చుట. to ∟ in printing అక్షరాలుకూర్చుట, జోడించుట. in music స్వరకల్పనచేసుట. he mixed these four things to ∟ the medicine యీనాలుగువస్తువులుకలిపిఆమందుచేసినాడు. he ∟ed a poem ఒకకావ్యము చెప్పినాడు. these ∟ his family వాడికివుండేసంసారము వీండ్లే. or to calm or quiet శాంతపరచుట, అణచుట. ∟ yourself భయపడవద్దు, ధైర్యము తెచ్చుకో, కోపముచాలించుకో, శాంతము తెచ్చుకో. he ∟ed her fears దానిభయమును నివారణముచేసినాడు. these words composed her grief యీమాటలవల్ల దానికిదుఃఖోపశమనమైనది. to ∟ a quarrel రాజీచేసుట, సఖ్యపరచుట, సమాధానముచేసుట.

Composed, *adj.* made or formed చేసిన, కల్పించిన, రచించిన, కూర్చిన. this book is ∟ of paper and leather యీపుస్తకముకాకితముతోనున్నుతోలుతోనున్ను చేయబడివున్నది. cloth is ∟ of cotton గుడ్డ పత్తితోచేయబడుతున్నది. ∟ of gems రత్నమయమైన. ∟ of grass తృణమయమైన. or calmed ఉపశమించిన, శాంతమైన. a ∟ heart నెమ్మది, శాంతమైనహృదయము. he meditated with a ∟ heart నెమ్మదిగాఆలోచించినాడు.

Composedly, *adv.* శాంతముగా, నిమ్మళముగా.

Composedness, *n. s.* శాంతము, శమనము, నిమ్మళము.

Composer, com-pōs'ĕr, *n. s.* చేసేవాడు, రచించేవాడు, గ్రంథకారుడు, కవి, కూటాలు, దరువులుమొదలైనకవిత్వముచెప్పేవాడు.

Composite, com-pos'ite, *adj.* శిల్పశాస్త్రమందు అయిదువిధములుస్తంభములుగలవువాటిలో అయిదోవిధమైన. a pillar of the ∟ order అయిదోతరహాగావుండేస్తంభము.

Composition, com-pō-sish'on, *n. s.* mixture మిశ్రమము, మేళనము, మిశ్రితమైనవస్తువు. a medical ∟ నానావస్తువులు కలిపినమందు. honey enters into the ∟ of this medicine యీమందులోతేనెకలుస్తుంది. or writing రచన, కవనము, కవిత్వము. this is the ∟ of a real poet యిదిసాక్షాత్కవికృతము. whose ∟ is this? యిదియెవరు రచించినది. a ∟ in prose వచనకావ్యము. in ∟ with the verb క్రియాపదముతోకూడా. a ∟ in verse పద్యకావ్యము. or compact రాజీ, సమాధానము or union చేరిక. this word "*pre*" is only used in ∟ ప్ర, అనేఉపసర్గఒకమాటతోసంయోగము గానే ప్రయోగించ బడు తున్నది. in ∟ with కూడా, చేర్చి.

Compositor, com-pos'i-tor, *n. s.* అచ్చుఅక్షరాలు కూర్చేపనివాడు.

Compos-mentis, *adj.* స్థిరబుద్ధిగల. when he was ∟ వాడుస్థిరబుద్ధిగావుండినప్పుడు. non-compos పెర్రి, చలచిత్తుడు.

Compost, com'pŏst, *n. s.* యెరువు, పెంట.

Composure, com-pō'zhŭre, *n. s.* శాంతము, ఉపశమనము, తాలిమి, నెమ్మది, అమరిక, కూర్పిక.

Compotation, com-pō-tā'shon, *n. s.* కూడాతాగడము.

To Compound, com-pound′, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట, కూర్చుట, కలియనూరుట. or to settle amicably రాజీచేసుట, సమాధానముచేసుట. he ~ed their difference వారికలతను సమాధానపరచినాడు. to ~ a felony or to ~ for a felony దొంగకులంచమిచ్చిపోయినసొమ్మునురాబట్టుకొనుట.

To Compound, com′pound, *v. n.* రాజీపడుట, సమాధానపడుట.

Compound, com′pound, *adj.* కలిసిన, మిశ్రమమైన. a ~ phrase సమాసపదము. ~ metal మిశ్రితమైనలోహము, అనగాయిత్తడి, కంచు, సత్తురా. ~ interest వడ్డికివడ్డి.

Compound, com′pound, *n. s.* that which is mixed మిశ్రితవస్తువు, కలిసినపదార్థము. or liquor కలపడమైనసారాయి. pudding is a ~ of rice, milk and sugar పాయసము, బియ్యము, పాలు, శర్కర, వీట్లతో మిశ్రమమైనది. that man is a strange compound of wisdom and folly వాడు వొకవిచిత్రమైనమనిషి. yard, enclosure, (an Indian word from the Malay *Campong*) యింటి ఆవరణము, ఆయకట్టు, పెరడు.

Compounded, *adj.* మిశ్రమమైన. this medicine is ~ of mercury and opium యీమందులోపాదరసమున్ను నల్లమందున్ను కలిసివున్నది.

To Comprehend, com-prê-hend′, *v. a.* to understand గ్రహించుట, తెలుసుకొనుట, ఆకళింపు చేసుకొనుట. I dont ~ it అదినాకు బోధకాలేదు, అదినాకు అర్థముకాలేదు. or to contain కలిగివుండుట, అణిగివుండుట, యిమిడివుండుట. this house comprehends a school and a shop యీయింటిలోపల్లెకూటమున్ను అంగడిన్నికూడావున్నది. this district comprehends two hundred villages యీతాలూకాలో యిన్నూరు గ్రామములువున్నవి. this dictionary ~s a grammar యీడిక్షనేరిలోవ్యాకరణముకూడావున్నది. the light shone in the darkness and the darkness ~ed it not వెలుతురుచీకటిలో ప్రకాశించినదిగాని చీకటివెలుతురును గ్రహించలేదు, అనగావెలుతురుకు మొదముయిచ్చలేదు, (సజగ్రాహ SNT.)

Comprehended, *adj.* గ్రాహ్యమైన, తెలిసిన, అవగాహమైన, కలిగిన, చేరిన. his style is easily comprehended అతనిపాకముసులభముగా గ్రాహ్యమౌతున్నది, తెలుస్తున్నది.

Comprehensible, com-prê-hen′si-ble, *adj.* గ్రాహ్యమయ్యే, గోచరమయ్యే, తెలుసుకోతగిన. this is not ~ యిది అర్థమయ్యేదికాదు.

Comprehension, com-prê-hen′shon, *n. s.* understanding గ్రాహ్యము, తెలియడము, ఆకళింపు, అవగాహనము. this passes my ~ యిదినాకు అవగాహనమయ్యేదికాదు, అర్థమయ్యేదికాదు. that's quite beyond my ~ అదినాకుయెంతమాత్రము అవగాహనముకాలేదు.

Comprehensive, com-prê-hen′sive, *adj.* విశాలమైన, విస్తారమైన, ఘనమైన.

Comprehensively, *adv.* విశాలముగా, విస్తారముగా, ఘనముగా.

To Compress, com-press′, *v. a.* అణుచుట, యిముడ్చుట, కుంచించుట, సంగ్రహముచేసుట. he compressed one hundred rules in one chapter నూరుసూత్రములను వొకఅధ్యాయములోయిమిడ్చినాడు. he ~ed all this story in one verse ఆకథనంతావొకశ్లోకములోయిమిడ్చినాడు.

Compress, com′press, *n. s.* గాయముమీదకట్టేగుడ్డ.

Compressible, com-press′i-ble, *adj.* యిమిడే, యిమిడ్చతగ్గ.

Compression, com-presh′on, *n. s.* అణుకువ, యిమిడిక. after ~ the cotton is weighed యిమిడ్చి కట్టినతరువాతదూదినితూనికవేస్తారు. compression of style సంక్షేపముగాచెప్పడము, సంగ్రహముగాచెప్పడము.

To Comprise, com-prīse′, *v. a.* కలిగివుండుట. this paper comprises three accounts యీదస్తావేజులోమూడులెక్కలుకలవు, వున్నవి. His estate ~s two villages and a lake వాని ఆస్తిలోరెండు గ్రామములున్ను వొక చెరువున్ను చేరివున్నవి. See Comprehend and Contain.

Comprised, *adj.* కలిగిన, యిమిడిన. items that are ~ in these accounts యీలెక్కలోవుండేపద్దులు.

Comprising, *adj.* గల.

Compromise, com'prô-mïse, *n. s.* రాజీ, సమాధానము.

To Compromise, com'prô-mïse, *v. a.* రాజీచేసుట, సమాధానముచేసుట, పరిష్కరించుట. they compromised the matter ఆసంగతిని రాజీచేసినారు. or to peril హానిచేసుట, అపాయముచేసుట. he ~ed himself in this business యీపనిలో తనకుహానితెచ్చుకొన్నాడు, యీపనిలో మోసపోయినాడు. in this business my brother ~ed me యీపనిలో మాఅన్నవల్ల మోసపోతిని. do not ~ yourself మోసపోవద్దుసుమీ. to avoid compromising you I did this నీకుహానిరాకుండాదిన్నిచేసినాను. in this business he ~ed his character very much యీపనిలో వాడిపేరుకు నిండాతక్కువవచ్చినది. you have compromised me very much in this business యీపనిలో నీవల్ల నాకు నిండాహానివచ్చినది. he was sadly ~ed in this affair యిందులో వాడికిపెద్దతక్కువవచ్చినది, పెద్దనష్టమువచ్చినది.

Compter, *n. s.* a prison బందెకానాలోవుండే జెయిలుఖానా పేరు.

Compting, See Counting.

Compting house, *n. s.* See Counting house.

Comptroll, See Control.

Comptroller, con-trōl'lĕr, *n. s.* See Controller.

Compulsatory, com-pul'sa-tor-y, *adj.* అవార్యమైన, అప్రతిహతమైన, బలాత్కారమైన, నిర్బంధమైన, ప్రబలమైన. this order is ~ అడ్డములేదకూడని వుత్తరవు.

Compulsion, com-pul'shon, *n. s.* బలవంతము, బలాత్కారము, నిర్బంధము.

Compulsive, com-pul'sive, Compulsory, com-pul'sô-ry, *adj.* బలవంతమైన, బలాత్కారమైన, నిర్బంధమైన.

Compunction, com-pungc'shon, *n. s.* పశ్చాత్తాపము, యేలచేసితినని చింతపడడము, పరితాపము, అనుతాపము, ఖేదము, వ్యాకులము.

Compunctious, com-pungc'shus, *adj.* పశ్చాత్తాపముగల, పరితాపముగల. ~ visitings పశ్చాత్తాపము, పరితాపము.

Compurgator, *n. s.* ఉభసాక్షి, ఉత్తరసాక్షి, మంచినడకనుగురించినసాక్షి, నేరస్థుడుకోరుకొన్నసాక్షి.

Computable, com-pūt'a-ble, *adj.* గణనీయమైన, యెంచతగ్గ.

Computation, com-pû-tā'shon, *n. s.* యెన్నిక, లెక్క, సంఖ్య, మదింపు. according to my ~ నాకుతోచినప్రకారము, నేనుయెంచినదేమంటే.

To Compute, com-pūte', *v. a.* లెక్కపెట్టుట, యెంచుట, మతించుట.

Comrade, cum'rāde, *n. s.* సహవాసి, యిదిదండువాండ్లమాటలు, యిప్పట్లోచెల్లదు. one of my comrades నావాండ్లలో వొకడు. he told his comrades తనతోటిపాటిసోజర్లతో చెప్పుకొన్నాడు. Comrades! listen to me వినండిరమ్ములారా.

To Con, con, *v. a.* వల్లించుట, గట్టిచేయుట.

Con-amore, *adv.* వ్యామోహముకొని, అత్యాశగా, బహుఅభిలాషగా, యిది Italian భాషాశబ్దము.

Concatenated, *adj.* పరంపరగావుండే, అనుక్రమణికగావుండే, మాలికగాజోడించిన, గొలుసుగాకూర్చిన, వొకటివెంబడివొకటితగిలించిన, యిదిలెక్క, వర్ణన, ఉదాహరణ, వీట్లనుగురించినమాట. a ~ description అనుక్రమణికగాచేసినవర్ణనము.

Concatenation, con-cat-ê-nā'shon, *n. s.* వరుస, మాలిక, అనుక్రమణిక, పరంపర. from ~ of circumstances సంభవించినపనులక్రమమున, కార్యక్రమేణ. a ~ of idea భావక్రమము, అనగాసంస్కారము, వొకటిమీదవొకటితోచడము. in ~ పరంపరగా, వరుసగా, వొకటిమీదవొకటి.

Concave, cong'câve, *adj.* బోర్లించినచెంబాయబిడ్డవలెలోకపాటుపల్లముగావుండే, ప్రమిదవలెపల్లపాటుగావుండే, ప్రమిదయొక్కలోనిపల్లమును concave అనిఅంటారు, దానియొక్కబయటివుబుకును convex అనిఅంటారు. the concave of heaven ఆకాశము.

Concavity, con-cav'i-ty, *n. s.* పల్లము, చొట్ట, సొట్ట. the poison lies in the ~ of the snake's tooth పాముయొక్కపంటినడిమిపల్లములో విషమువుంటున్నది.

To Conceal, con-ćēl′, *v. a.* దాచుట, మరుగుచేయు ట. he concealed himself దాగినాడు.

Concealed, *adj.* దాగిన, మరుగైన, అగుపడని, బయటపడని. It was ~ by the box పెట్టెచాటునవుండినది.

Concealment, cŏn-ćēl′ment, *n. s.* దాచడము, మరుగు, చాటు, దాగేస్థలము. he kept it in ~ దాన్నిదాచిపెట్టినాడు. they are in ~ దాగివున్నారు.

To Concede, con-ćēde′, *v. a.* to admit ఒప్పుట, సమ్మతించుట, అంగీకరించుట, అనుకూలించుట, మెచ్చుట. to grant or make over ఒప్పగించుట, విడిచిపెట్టుట. I ~ this సరేదీన్నిఒప్పుకొన్నాను.

Conceit, con-ćēt′, *n. s.* Fancy తలంపు, యెన్నిక. conception or idea అభిప్రాయము, తాత్పర్యము. or *vanity* (this word is quite different from *pride*) అహంకారము, దుర్గర్వము, బోర్లపాటు, తలకిందులపాటు. he is out of ~ with the house ఆయింటిమీదవానికి అసహ్యముపుట్టింది.

To Conceit, con-ćēt′, *v. a.* or suppose తలచుట, యెంచుకొనుట, యిదిప్రాచీనశబ్దము యిప్పుడుచెల్లదు.

Conceited, con-ćēt′ed, *adj.* అహంకరించిన, బోర్లపడే, తలకిందులపడే. a ~ man అహంకారి, బోర్లపడేవాడు.

Conceitedly, *adv.* అహంకారముగా, బోర్లపాటుగా.

Conceitedness, *n. s.* అహంకారము, గర్వము.

Conceivable, con-ćēv′a-ble, *adj.* యెంచశక్యమైన, తలచశక్యమైన, ఊహ్యమైన. See Inconceivable.

To Conceive, con-ćēve′, *v. a.* to comprehend కనుక్కొనుట, తెలుసుకొనుట. or to imagine భావించుట, ఊహించుట, తలచుట, యెంచుకొనుట. I conceived it was wood అదికొయ్యఅనుకొన్నాను. to admit in the womb గర్భంధరించుట. she ~ed a child అదిగర్భమైనది. to ~ hatred అసహించుట. to ~ love మోహించుట. to ~ mischief ద్రోహముతలచుట. he ~ed displeasure against them వాండ్లమీదవాడికిఆయాసముపుట్టినది.

To Conceive, con-ćēve′, *v. n.* తలచుట, తోచుట, కడుపుతోవుండుట. I conceived so నాకుఅట్లాతోస్తున్నది. Before she ~ed అదిగర్భముకాకమునుపు.

Conceived, *adj.* భావించిన, ఊహించిన, తలచిన, గర్భముధరించిన. a letter ~ in harsh terms క్రూరమైనమాటలుగలజాబు. after he was ~ in the womb అతనుతల్లిగర్భమందుపడ్డతరువాత. ~ in sin పాపసంభవుడైన.

To Concentrate, con-ćen′trâte, *v. a.* కూర్చుట, నడిమికికూర్చుట, ఒకచోటకూర్చుట. he concentrated his forces upon this village నాలుగుతట్లవుండేసేననుఆవూళ్లోఒకటిగాకూర్చినాడు. to concentrate the essence ధృతితీసుట, తైలముదించుట. It is necessary to ~ your attention upon the work నాలుగుతట్లాపోనియ్యకుండానీమనసునంతాదానిమీదపెట్టవలసినది.

Concentrated, *adj.* నడమకూడిన. ~ thought ఏదేక ధ్యానము, ఏకచింత. ~ spirit నికరముగాతీసిన ధృతి.

Concentration, *n. s.* నడమచేరడము, ఒకటిగాకూడడము. ~ of thoughts ఏదేక ధ్యానము, ఏకచింత.

To Concentre, con-ćen′tĕr, *v. a.* See To Concentrate.

Concentric, con-ćen′tric, *adj.* బండిచక్రమువొక్క ఆకులవలెనాలుగుతట్లానుంచినడిమికిచేరే. seven ~ circles ఒకటిలోనఒకటిగావుండేసప్తకుండలములు, యేడుగిర్లు. ~ circles on the thumb పెద్దవేలిలోవుండేచక్రములు.

Conception, con-ćep′shon, *n. s.* (in the womb.) గర్భమందుపడడము. (notion) యెన్నిక, తలంపు. I had no ~ of this or it is quite beyond my ~ యిదినాకుయెంతమాత్రముతోచలేదు.

Concern, con-ćern′, *n. s.* or connection సంబంధము, నిమిత్తము, అక్కర. or affair వ్యాపారము, వ్యవహారము, పని, జోలి. this is no ~ of yours యిదినీజోలికాదు, నీపనికాదు, యిదినీకునిమిత్తములేదు. or regret చింత, వ్యాకులము. or regard దయ.

To Concern, con-ćern′, *v. a.* to relate to సంబంధించుట. to affect with వ్యసనపడుట. It concerns me to hear of this యిదివినగానాకుచింతగావున్నది. this does not ~ you యిదినీకుసంబంధములేదు, యిదినీకుపనికాదు. he was ~ed in

the theft ఆ దొంగతనిలో వాడున్ను కలిసినాడు. Be it known to all whom it may ~ యిదియెవరికి అక్కరో వాండ్లకు తెలియవలసినది. this concerns every one యిది అందరికిన్ని కావలసినది, అందరికిన్ని అక్కరపట్టినది. he ~ed himself in the business ఆ పనికివాడున్ను పూనుకొన్నాడు. as far as I am ~ed there is no difficulty నావల్ల ఒకతొందర అక్కరలేదు, నావల్ల ఆయితే అడ్డిలేదు. It ~s him nearly అదివాడికిఅతిముఖ్యము, యిదేవాడికిప్రాణపదము. that does not ~ me అదినాజోలికాదు. why should you ~ yourself in this business దీన్నియెందుకుయెత్తినీతలమీదవేసుకొంటావు. why do you ~ yourself about his family వాడి సముసారముయొక్క యేడ్పునీకేమి. this ~s the school యిదిపల్లికూటముతోచేరినది.

Concerning, con-ćern′ing, *prep.* గురించి, విషయమై, నిమిత్తము. ~ me నన్నుగురించి.

To Concert, con-ćert′, *v. a.* to plan ఆలోచనచేసుకొనుట, బందుకట్టుచేసుకొనుట, యేర్పాటుచేసుకొనుట. they ~ed a marriage ఒక పెండ్లినికుదిరించినారు.

Concert, con′ćert, *n. s.* బందుకట్టు, సమ్మతి, యుక్తి, ఆలోచన. of music మేళము. they acted in ~ వాండ్లుబందుకట్టుగా ప్రవర్తించినారు, వారికివీరికివుండేయోచనఒకటే. he acted in ~ with them వారికిలోబడినడుచుకొన్నాడు. they wept in ~ వాండ్లందరుకూడియేడ్చినారు.

Concerted, *adj.* యోచించుకొన్న, కల్పించుకొన్న.

Concession, con-ćesh′on, *n. s.* సమ్మతి, అంగీకారము. to make concessions ఒప్పుకొనుట. he made many concessions కొన్నిమాటలు ఒప్పుకొన్నాడు, కొన్నిటినిఅంగీకరించినాడు.

Conch, congc, *n. s.* శంఖము, కంబు.

Conchoidal, *adj.* శంఖాకారమైన, కోరుగావుండే, కూచిగావుండే.

Conchologist, *n. s.* శంఖశాస్త్రి, శంఖపరిక్ష తెలిసినవాడు.

Conchology, *n. s.* శంఖశాస్త్రము, శంఖపరిక్ష.

To Conciliate, con-ćil′yāte, *v. a.* to gain సంపాదించుట. to reconcile సఖ్యపరచుట, సమాధానపరచుట, పొందార్చుట. he conciliated their affection వారిప్రీతిని సంపాదించుకొన్నాడు. he ~ed them వారినిసమాధానముచేసినాడు.

Conciliated, *adj.* or gained సంపాదించిన, సమాధానపరచిన, సఖ్యపరచిన.

Conciliating, *adj.* సరసమైన, హితమైన, శాంతమైన.

Conciliation, con-ćil-i-ā′shon, *n. s.* సమాధానము, సాంత్వనము, సుహృల్లాభము, బుజ్జగింపు.

Conciliatory, con-ćil′ya-tor-y, *adj.* సమాధానముచేసే, సమానముచేసే. ~ measures సామోపాయము.

Concise, con-ćīse′, *adj.* సంక్షేపమైన, యిమిడికైన, క్లిష్టమైన.

Concisely, *adv.* సంక్షేపముగా, సంగ్రహముగా, యిమిడికగా, రెండుముక్కలుగా.

Conciseness, con-ćīse′ness, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము.

Concision, con-ćizh′on, *n. s.* ఛేదనము, కోత, అవచ్ఛేత్తృత్వము. C†, కోపిక్లేశోనాస్తి. A† దుర్మార్గదల్లిప్రవర్తిసువవరిగయెచ్చరికయాయిరు. K† i. e. evil doers the same meaning is given in the Persian version.

Conclave, cong′clāve, *n. s.* ధర్మసభ, అనగా Pope చేతికిందిపాదుర్లసభ.

To Conclude, con-clūde′, *v. a.* and *v. n.* to end ముగించుట, నెరవేర్చుట, తీర్చుట. before he concluded his letter జాబుముగించకమునుపే. or to decide తీర్పుచేసుట, నిష్కర్షచేసుట. they ~d the bargain ఆ బేరమునుకుదిర్చినారు. they ~d a peace రాజీచేసినారు, సమాధానముచేసినారు, సరచినారు. or to infer భావించుకొనుట, యెంచుకొనుట. I ~d that he was dead వాడువచ్చినాడనుకొంటిని. I ~ he is gone బహుశాపోయివుండును. to ~ (or in conclusion) తుదకు, చివరకు, కడకు.

Concluded, *adj.* ముగిసిన, సమాప్తమైన, తీరిన. See To Conclude.

Concluding, *adj.* కడాపటి. ~ part ఉత్తరభాగము.

Conclusion, con-clū′zhon, *n. s.* or end ముగింపు, సమాప్తి. when it came to a ~ ముగిసినప్పుడు, తీరినప్పుడు. or determination తీర్పు, తేరుగడ, పరిష్కారము, తేలినఅభిప్రాయము, సిద్ధాంతము. or in-

ference ఊహ, అనుమానము. in ~ తుదను, చివర, కడాపట.

Conclusive, con-clū'sive, *adj.* పరిష్కారమైన, ఘట్టి. తేరుగడైన, తీరుమానమైన, తీర్పైన. pray look upon this letter as ~ యీ జాబును వెయ్యిజాబులు గావిచారించుకోవలసినది.

Conclusively, *adv.* పరిష్కారముగా, తీర్పుగా.

To Concoct, con-coct', *v. a.* or to fabricate కల్పించుట. or to digest జీర్ణముచేసుట, అరిగించుట. in chemistry పక్వముచేసుట, శుద్ధిచేసుట. or to ripen పండబెట్టుట. he ~ed a story వొకకథను కల్పించినాడు.

Concoted, *adj.* పక్వమైన, జీర్ణమైన, పండిన.

Concoction, con-coc'shon, *n. s.* పక్వము, జీర్ణము.

Concomitant, con-com'i-tant, *adj.* and *n. s.* అనుసరించుకొనివుండే, కూడావుండే, విశేషమైన, సహజమైన. this had many ~ advantages దీనితో కూడాయింకాకొన్ని ఫలములుకలవు. poverty was a ~ of his disease వాడికిరోగముతోటిపాటుదరిద్రమున్ను వుండినది.

Concord, cong'cord, *n. s.* or union అనుకూలము, వొద్దిక, ఐకమత్యము, సమ్మతి, అంగీకారము. they live in ~ వొద్దికగావున్నారు. in grammar పొందిక, అన్వయము. false ~ అనన్వయము. in music ఏకతాళము.

Concordance, con-côrd'ance, *n. s.* సూచి, అక్షరక్రమముగావుండేసూచి.

Concourse cong'côrse, *n. s.* గుంపు, మూక, సమూహము, ప్రజ.

Concremation, *n. s.* burning of a widow with her husband సహగమనము.

Concrete, cong'crēte, *adj.* సంయుక్తమైన, కలిసిన, మిశ్రితమైన. both in the simple and in the ~ form వొంటిగానున్ను సంయుక్తముగానున్ను.

Concretion, con-crē'shon, *n. s.* ఘనీభవించినపదార్థము, అనగా ముత్యము, పువ్వుమొదలైనవి.

Concubinage, con-cū'bi-nāge, *n. s.* ఉంచుకోవడము, పెట్టుకోవడము. she lived in ~ with him అదివాడిదగ్గరచేరివుండినది. one who lives in ~ వొకనిదగ్గరచేరివుండేటిది.

Concubine, cong'cū-bīne, *n. s.* వుంచుకొన్నస్త్రీ, పెట్టుకొన్నస్త్రీ, వుంపుడుకత్తె. In Judges XIX, 2, the expression is ఉపపత్నివేశ్యాచారము చేసినది. D†.

Concupiscence, con-cū'pi-sence, *n. s.* or lust గాడు, కామవికారము, ఇంద్రియవశత్వము, మోహము, కుత్సితాభిలాష. says ఇంద్రియాణాం వశో భవత్. A†.

To Concur, con-cur', *v. n.* వొప్పుట, సమ్మతించుట, ఉపయోగించుట, అనుకూలించుట. or to join చేరుట, కూడుట, కలుసుట.

Concurrence, con-cur'rence, *n. s.* అనుకూలము, సమ్మతి, ఐకమత్యము.

Concurrent, con-cur'rent, *adj.* సమ్మతిగావుండే, అనుగుణ్యముగావుండే, అనుకూలమైన. ~ testimony అనుగుణ్యమైనసాక్షి, అనుకూలమైనసాక్షి, పొందికైనసాక్షి.

Concussion, con-cush'on, *n. s.* దెబ్బ, ఘాతము, వొకటితోవొకటికొట్టుకోవడము. a ~ of the brain మెదురు అదరడము.

To Condemn, con-dem', *v. a.* to find guilty తప్పు కద్దనివిధించుట. they ~ed him to death వాణ్ని చంపవలసినదనితీర్చినారు. or to doom to punishment దండనకు అర్హమనివిధించుట. the prisoner was ~ed ఆదొంగకు శిక్షవిధించబడ్డది. or to pronounce unfit కాదనుట, నిషేధించుట, పనికిరాదనితీర్చుట, తోసివేసుట. they ~ed this దీన్నిపనికిరాదనిచెప్పినారు. I ~ your conduct నీవుచేసినదితప్పు. his friends ~ed his false వాడిపిచ్చితనాన్ని గురించి నలుగురున్ను ఛీ అన్నారు. or to censure దూషించుట. they ~ed him వాణ్ని శిక్షించవలసినదనివిధించినారు. your own words ~ you నీమాటలేనిన్నునేరస్తుణ్నిగాచేస్తున్నవి. he ~ed their accounts వాండ్లలెక్కలనుపనికిరావన్నాడు, నిషేధించినాడు. hath no man ~ed thee నిన్నుగురించియెవరున్నుతీర్పుచెప్పలేదా. neither do I ~ thee నేనున్ను నిన్ను గురించితీర్పుచెప్పను. In John VIII. 2. దండించుట. A† B† ఆజ్ఞకులోబడేటట్టుచేయను. G†, K†, విధించుట. P†. దోషయామి. C†. Hukm kardan. N†.

Condemnation, con-dem-nā'shon, *n. s.* దండనావిధి, శిక్షావిధి, పనికిరాదన్నతీర్పు, ఛీవాటు. In James, 5. 12. దండం A† C†; ఆజ్ఞ, F.

Condemnatory, con-dem'na-tor-y, *adj.* నిషేధమైన, దూషణమైన. a ~ letter దూషణజాబు, ఛీవాట్ల జాబు. ~ classes in a law నిషేధకసూత్రములు.

Condemned, *adj.* తప్పుకద్దనివిధించబడ్డ, దండనకు అర్హమనివిధించబడ్డ, నిషేధించబడ్డ, తోసివేసిన. a ~ culprit శిక్షవిధించబడ్డనేరస్థుడు. ~ horses తోసివేసిన గుర్రములు. See To Condemn.

Condensation, con-den-sā'shon, *n. s.* ఘనీభవించడము, గట్టికావడము. by ~ steam becomes water ఆవిరిఘనీభవించినీళ్లైపోతున్నది.

To Condense, con-dense', *v. n.* ఘనీభవించుట, సంగ్రహపరచుట, కుదించుట. steam is ~ed into water ఆవిరినీళ్లైపోతున్నది.

Condensed, *adj.* ఘనీభవించిన, సంగ్రహమైన. a ~ narration సంగ్రహము.

To Condescend, con-dē-send', *v. n.* to deign దయచేయుట, అనుగ్రహించుట. ~ to tell me దయచేసిచెప్పండి. I spoke to him but he did not ~ to answer నేనుమాట్లాడినానుగానివాడులొంగి ప్రత్యుత్తరముచెప్పలేదు, అణిగిప్రత్యుత్తరముచెప్పలేదు. to bend or yield లొంగుట, అణుగుట. In Romans XII. 16. ~ to men of low state, మార్దవంస్వ హారతః. A†.

Condescending, *adj.* అనుగ్రహించే, దయచేసే, నమ్రతగల, నిగర్వమైన.

Condescendingly, *adv.* నమ్రతగా, నిగర్వముగా, అనుగ్రహముచేసి, దయచేసి.

Condescension, con-dē-sen'shon, *n. s.* నమ్రత, నిగర్వము, అనుగ్రహము, దయ.

Condign, con-dīn', *adj.* తగిన, తగ్గ, యుక్తమైన, న్యాయమైన.

Condignly, *adv.* తగినట్టుగా, న్యాయముగా.

Condiment, con'di-ment, *n. s.* సాధకము, సంభారము, వ్యంజనము.

Condition, con-dish'on, *n. s.* state స్థితి, విద్యమానము, అవస్థ, దశ. stipulation ఖండంబడిక, నిబంధన, నియమము. on ~ that you give this నీవుయిస్తేను, నీవుయిచ్చేటట్టుండు. or rank in society తరుణు, మట్టు. a man of ~ పెద్దమనిషి. a woman of ~ ఉత్తమురాలు. ill conditions దుర్మార్గములు. a horse that is in good ~ బాగాబలిసిన గుర్రము. the bullocks are in bad ~ ఎద్దులుబక్కచిక్కినవి. good conditioned దృఢమైన, గట్టియైన. ill conditioned జబ్బైన, బక్కచిక్కిన.

Conditional con-dish'on-al, *adj.* ఖండంబడికగల. సోపాధికమైన, నియమమైన. a ~ sale ఖండంబడికగల విక్రయము, అనగా ఫలానిది నిఫలాని విధముగా జరిగితే యీవిక్రయము సిద్ధమని అర్థము. in grammar the word if చేతే, స్తే, అయితే, కుంటే, అనగాపోతే, వస్తే, యిస్తే, చేస్తే, మొదలైనవి.

Conditionally, *adv.* ఖండంబడికగా.

To Condole, con-dōle', *v. n.* కూడాయేడ్చుట, ఒకరిదుఃఖమునుచూచితానున్ను కూడాదుఃఖపడుట, విచారించుట, ఉపచారముచెప్పుట. they went to ~ with him on his wife's death వాడిపెండ్లాముచచ్చినందుకుపుపచారముచెప్పపోయినారు, విచారించపోయినారు.

Condolence, con-dōl'ence, *n. s.* కూడాయేడ్వడము, ఉపచారము, విచారించడము.

Condor, *n. s.* a great eagle గూళి, సాళువడేగ.

To Conduce, con-dūce', *v. n.* సహాయమౌట, అనుకూలమౌట, ఉపయోగమౌట, ఉపబలమౌట. bathing conduces to health స్నానముదేహానికిఅనుకూలమౌతున్నది. solitude conduces to pride ఒంటరిగావుండడము గర్వానకు పుపబలమౌతున్నది.

Conducive, con-dūc'ive, *adj.* సహాయమైన, అనుకూలమైన, ఉపబలమైన. ~ to health ఆరోగ్యకారియైన.

Conduct, con'duct, *n. s.* నడత, ఆచారము. he approved their ~ వాండ్లుచేసినదాన్నిమెచ్చుకొన్నాడు. good ~ మంచినడక, సన్మార్గము. bad ~ దుర్మార్గము, చెడ్డనడక. manly ~ మానుష్యము, పెద్దమనిషితనము. or management చేయడము, నిర్వాహకత. the ~ of the affairs was entrusted to him ఆకార్యనిర్వాహకమునువాడిమీదవుంచినారు. a safe ~ or passport రాదారి. a safe ~ or guard సంరక్షణగాతీసుకొనిపొయ్యేవారు, అంపుకాడు, దారిబడి, సహావాసము. they gave ten sepoys as a safe ~ for the money ఆరూకలనుతీసుకొనిపోయి ఒప్పగించమనిపదిసిపాయీలనుయి

చ్చినారు. he went with her as a safe ~, or guard వాడు దానికి తోడుగా పోయినాడు.

To Conduct, con-duct′, *v. a.* నడిపించుకొనిపోవుట, దారిచూపుట, పిల్చుకొనిపోవుట, తీసుకొనిపోవుట, నడిపించుట, జరిగించుట. he conducts the school very well ఆ పల్లెకూటమును చక్కగా జరిగిస్తాడు. he ~ed himself very well నిండా చక్కగా నడుచుకొన్నాడు. he ~ed himself very ill నిండా దుర్మార్గముగా నడిచినాడు.

Conductor, con-duct′or, *n. s.* యేలేవాడు, నాయకుడు, దారిచూపేవాడు, పిలుచుకొనిపొయ్యేవాడు, నడిపించేవాడు, తోడు. for lightning యిల్లు మొదలైనవాటికి అపాయము రాకుండా పిడుగును ఆకర్షించుకొనేయినపకోలాకు. a ~ for electricity యినపతంతి, గొలుసు మొదలైనది.

Conduit, cun′dit, *n. s.* కాలవ, జలదారి.

Cone, cōne, *n. s.* కిరీటాకృతి, ఆదోకపాటు, కాయ. a fir ~ దేవదారుచెట్టుయొక్క కాయ.

Coney, *n. s.* చెవులపిల్లి, కుందేలు, యిది యిప్పుడు వాడికలేని మాట.

To Confabulate, con-fab′ū-lāte, *v. a.* ముచ్చట్లాడుట.

Confabulation, con-fab-ū-lā′shon, *n. s.* ముచ్చట, సల్లాపము, సంభాషణ, మాటలు.

Confection, con-fec′shon, *n. s.* మిఠాయి.

Confectionary, *n. s.* మిఠాయి. (H.)

Confectioner, con-fec′shon-ĕr, *n. s.* మిఠాయి చేసి అమ్మేవాడు.

Confederacy, con-fed′er-a-çy, *n. s.* సమయము, బందుకట్టు, సమాఖ్య. there was a ~ against Bonaparte బోనేపార్టుఅనే రాజుమీద కట్టుకట్టినారు.

Confederate, con-fed′er-āte, *n. s.* కట్టులో చేరినవాడు, సమాఖ్యలో చేరినవాడు. one of the confederates ఆ కట్టులో వొకడు.

Confederate, con-fed′er-āte, Confederated, *adj.* కట్టుకట్టుకొన్న, సమాఖ్యచేసుకొన్న, బందుకట్టు చేసుకొన్న.

Confederation, con-fed-er-ā′shon, *n. s.* బందుకట్టు, సమయము, సమాఖ్య.

To Confer, con-fer′, *v. n.* మాట్లాడుకొనుట, ఆలోచించుకొనుట. he ~ed with his friends తనస్నేహితులతో మాట్లాడుకొన్నాడు.

To Confer, con-fer′, *v. a.* or to bestow యిచ్చుట, దయచేసుట, అనుగ్రహించుట. he conferred this upon me నాకు దీన్ని దయచేసినాడు. he conferred many favours upon them వాండ్లకు అనేకవిధాల దయచేసినాడు.

Conference, con′fer-ence, *n. s.* సంభాషణ, గోష్ఠి.

To Confess, con-fess′, *v. n.* ఒప్పుకొనుట, కద్దనుట, బయలుపరచుట. the prisoner ~ed that he was guilty కయిదినేరమును ఒప్పుకొన్నాడు. he ~ed his sins తాను చేసిన పాపమును చెప్పినాడు. (అంగీకరించుట, A†.) I ~ I was annoyed నాకు అసహ్యము వచ్చినదిసుమీ. all those who ~ed this religion యీమతమును అంగీకరించినవాండ్లందరు, యీమతస్థులందరు. the priest ~ed me నేను చేసిన పాపములన్ని గురువు ఆలకించి ప్రాయశ్చిత్తము విధించినాడు, యిది రోమను కేతోలిక్కు మతములో వుండే వొక ఆచారము.

Confessed, *adj.* ఒప్పుకొన్న, ప్రసిద్ధమైన, బాహాటమైన. it must be ~ that this is true వెయ్యిమాటలేల యిది వాస్తవ్యము.

Confessedly, *adv.* ప్రసిద్ధముగా, బాహాటముగా, సాక్షాత్తుగా. he is ~ a fool వాడు సాక్షాత్తుగా పిచ్చివాడు.

Confession, con-fesh′on, *n. s.* ఒప్పుకోవడము. or creed మతము, సాక్ష్యము. a ~ (see Watson's Biblical and Theol. Dictionary) మతసంక్షేపము, గాయత్రివంటిది. the Roman Catholic phrase is పాపసంకీర్తనము. In Rom. X. 10. పరిత్రాణార్థం వదనేన స్వీకర్తవ్యం. A†.

Confessional, con-fesh′on-al, *n. s.* రోమను కేతోలిక్కు గురువు కూర్చుండే ఆసనము, దానికి సమీపములో శిష్యులు మోకాలించి కూర్చుండి తాము చేసిన పాపములను అతని చెవిలో చెప్పుతారు.

Confessor, con′fess-or, *n. s.* రోమను కేతోలిక్కు పాదిరి. or convert to a creed మతావలంబి.

Confest, con-fest′, *adj.* ఒప్పుకొన్న, స్పష్టమైన. సాక్షాత్కరించిన.

Confidant, con-fi-dănt′, *n. s.* చెలికత్తె, చెలికాడు, అంతరంగుడు, అంతరంగురాలు.

To Confide, con-fīde′, *v. a.* అప్పగించుట, నమ్మి అప్పగించుట, ఆధీనముచేయుట, వశముచేయుట. he ~ed his wife to me వాడి పెండ్లాన్ని నాదగ్గెరనమ్మివుంచినాడు.

To Confide, con-fīde′, *v. n.* నమ్ముట, విశ్వసించుట. he ~s in God దేవునియందు నమ్మికవుంచినాడు, భరవసావుంచినాడు.

Confidence, con′fi-dence, *n. s.* assurance నమ్మిక, నమ్మకము, విశ్వాసము, భరవసా. or boldness సాహసము, ధైర్యము, తెంపు.

Confident, con′fi-dent, *adj.* సాహసముగల, నమ్మకముగల. a ~ man సాహసుడు. I am ~ he is gone వాడుపోయినాడనినాకురూఢిగావున్నది. I am ~ it was he that came ఆవచ్చినదిఅతడేననినాకురూఢిగావున్నది.

Confidential, con-fi-den′shal, *adj.* నమ్మికగల, విశ్వాసముగల, మర్మమైన, అంతరంగమైన. a ~ letter మర్మమైనజాబు, రహస్యమైనజాబు. secret and ~ అతిరహస్యమైన. a ~ person అంతరంగుడు, తనమర్మమునుయివ్వడమునకుఅర్హుడు.

Confidentially, *adv.* నమ్మకముగా, విశ్వసించి.

Confidently, *adv.* నమ్మకముగా. or positively స్థిరముగా, నిశ్చయముగా.

Confiding, *adj.* సాధువైన.

Configuration, con-fig-ū-rā′shon, *n. s.* నక్షత్రములయొక్కవిన్యాసము, నక్షత్రములువుండేవైఖరి.

Confine, con′fīne, *n. s.* యెల్ల, హద్దు.

To Confine, con-fīne′, *v. a.* or to shut up అడుచుట, బంధించుట, కట్టుట. to imprison కావలిలోవుంచుట. he ~d the cow with a rope ఆయావును తాటితోకట్టినాడు. he ~d the water నీళ్లనుకట్టినాడు. he ~d the bird to a cage ఆపక్షినిపంజరములోవేసినాడు. he ~d the smoke in a balloon ఆపొగనుగుమ్మటములోఅడిచినాడు. or to restrain నిర్బంధించుట. he ~d himself to this statement వాడుయీమాటకంటేవేరేయేమిన్ని చెప్పలేదు. he ~d himself to the house వాడుయిల్లువిడిచికదలలేదు. or to limit మట్టుపరచుట, మితముచేయుట. he did not ~ his anger to me వాడునన్నుమాత్రముకోపించుకోవడముతోవిడవలేదు. he ~d his expenses to 100 rupees వ్రయమునునూరురూపాయలలోకిదించినాడు. I ~ my remarks to him నేనుకేవలముఅతణ్నిగురించేచెప్పినాను. he did not ~ his abuse to you వాడునిన్నుమాత్రమేతిట్టలేదు. he did not ~ his kindness to this వాడుచేసినవిశ్వాసముయిదిమాత్రమేకాదు. they ~d him to this book యీపుస్తకముకాకవేరేతాకకూడదన్నారు. ~ yourself to this one business యీపనేచూడు.

Confined, *adj.* కావలిలోవుంచబడ్డ, ప్రసవించిన, నిర్బంధమైన, మట్టుపడ్డ, యిరుకైన. he was ~ to his bed పడ్డపడకగావుండినాడు. he was ~ to dry bread వాడువట్టికూడుతినవలసివచ్చినది. she was ~ అదినీళ్లాడినది, ప్రసవించినది. she was ~ of a son అదిమగబిడ్డనుకన్నది. a woman who has been ~ బాలింతరాలు. this house is very much ~ యీయిల్లునిండాయిరుకుగావున్నది.

Confinement, con-fīne′ment, *n. s.* or imprisonment చెర, కావలి. or restraint నిర్బంధము, నిరోధము. or child birth ప్రసవము, నీళ్లాడడము.

Confines, *n. s.* సరహద్దు, పొలిమేర, యెల్ల.

To Confirm, con-ferm′, *v. a.* నిశ్చయించుట, రూఢిచేయుట, దృఢముచేయుట, స్థాపించుట, బలపరచుట. this ~ed my suspicions యిదినాసందేహమును దృఢపరచినది.

Confirmation, con-fer-mā′shon, *n. s.* స్థాపించడము, స్థాపన, దృఢపరచడము, రూఢిచేయడము. or proof దృష్టాంతము. this is a ~ of my suspicions నాఅనుమానమునకుయిదేదృష్టాంతము. by a bishop ఉపదేశము.

Confirmatory, *adj.* ఉపబలమైన. ~ statements ఉపబలముగాచెప్పినది.

Confirmed, *adj.* నిశ్చితమైన. as a disease ముదిరిన. this order was not ~ by the government యీవుత్తరవునుగవర్నమెంటువారుస్థిరపరచినారుకారు. he is not yet ~ in the office వాడికింకాఆపనికాయముకాలేదు. before the boys were ~ ఆపిల్లకాయలకు bishop యొక్కవుపదేశముకాకమునుపు.

To Confiscate, con-fis′cate, *v. a.* సర్కారులోచేర్చుకొనుట, జప్తిచేయుట.

Confiscation, con-fis-cã'shon, *n. s.* జప్తి, దివాణము లో చేర్చుకోవడము.

Conflagration, con-fla-grã'shon, *n. s.* పెనుమంట, దావానలము, కార్చిచ్చు, మండడము, కాలడము. the whole town was in a ~ వూరంతాతగులుకొని మండుతూవుండినది.

To Conflict, con-flict', *v. n.* పోరాడుట, విరోధించుట, విరుద్ధమౌట. his account ~s with your's నీవుచెప్పేదానికివాడుచెప్పే దివిరుద్ధము గావున్నది.

Conflict, con'flict, *n. s.* యుద్ధము, పోట్లాట, పోరాటము, విరుద్ధము, విరోధము.

Conflicting, *adj.* పోరాడే, విరోధించే, విరుద్ధమైన. a ~ wind యెదురుగాలి. ~ diseases ద్వంద్వరోగములు. ~ evils విరుద్ధమైనసంకటములు. ~ opinions విరుద్ధఅభిప్రాయములు.

Confluence, con'flû-ence, *n. s.* సంగమము. the ~ of rivers నదీసంగమము.

Confluent, con'flû-ent, *adj.* కూడివుండే, సంగమమై యుండే. ~ small pox మశ్లెలుఅనేరోగము.

Conflux, con'flux, *n. s.* of people గుంపు, సంఘము, సమూహము. of rivers సంగమము.

To Conform, con-fôrm', *v. n.* ఒప్పుట, లోబడుట, అనుసరించుట, అనువర్తించుట, అనుగుణముగానడుచుకొనుట. they ~ed to the custom మామూలుప్రకారముజరిగించినారు. he ~ed to the order ఆజ్ఞప్రకారముచేసినాడు.

Conformable to, *adj.* అనుగుణమైన, అనుసరణైన, అనురూపమైన.

Conformably, *adv.* అనుగుణముగా, చొప్పున, ప్రకారముగా. ~ to your orders మీావుత్తరవుప్రకారము.

Conformation, con-for-mã'shon, *n. s.* రూపము, స్వరూపము, ఆకృతి, ఆకారము, అవయవవిన్యాసము, అంగవైఖరి.

Conformity, con-fôrm'i-ty, *n. s.* అనుసరణము, అనువర్తనము, అనుగుణ్యము. in ~ with his orders ఆయనవుత్తరవుప్రకారము.

To Confound, con-found', *v. a.* or to mingle కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట. or to dismay or stupify భ్రమపరచుట, వెరగుపడేటట్టుచేసుట, వెక్కిపోయ్యేటట్టుచేసుట. or to disorder తారుమారుచేసుట, కలవరపెట్టుట, చీకాకుపరచుట. or to overthrow or destroy అపజయముపొందించుట. they ~ right with wrong మంచినిచెడు, చెడునుమంచిఅంటారు. In this book the author confounds the Hindus with the Musulmans యీగ్రంథము లోహిందువులనున్నుతురకలనున్నుఒకటిచేసినాడు, భేదముతెలియకభ్రమపడ్డాడు.

Confounded, *adj.* కలిసిన, కలవరపడ్డ, భ్రమపడ్డ, పాపిష్ఠి, అపజయంపొందిన. See To Confound.

Confoundedly, con-found'ed-ly, *adv.* పాపిష్ఠితనముగా, యిదితిట్టుమాట.

Confraternity, con-fra-ter'ni-ty, *n. s.* brotherhood సంప్రదాయము, సమయము, బరాదరి. or a body of men united for some purpose సమాజము, తెగ.

To Confront, con-frunt', *v. a.* యెదురెదురుగానిలుపుట. I ~ed them and asked them వాండ్లనుయెదురెదురుగాపెట్టిఅడిగినాను.

To Confuse, con-fûse', *v. a.* కలుపుట, భ్రమపరచుట, చీకాకుపరచుట, కలవరపెట్టుట.

Confused, *adj.* కలిసిపోయిన, తారుమారుగావుండే, కలవరకంతగావుండే, రసాభాసమైన, కలవరపడ్డ, చీకాకుపడ్డ.

Confusedly, *adv.* కలవరముగా, తారుమారుగా, తలతోకతెలియకుండా.

Confusion, con-fû'zhon, *n. s.* భ్రమ, కలవరము, గత్తర, చీకాకు, గందరగోళము, తత్తరపాటు, తారుమారు. of face తలవంపు, సిగ్గు. a ~ of languages భాషాసాంకర్యము. ~ of ideas బుద్ధివైకల్యము. ~ of mind తబ్బిబ్బు, తెరుపుమరుపు. ~ of castes జాతిసాంకర్యము. he put them to ~ వాండ్లను ప్రొదకొట్టినాడు, భంగపరచినాడు. he threw all the books into ~ ఆపుస్తకాలనంతాగందరగోళముచేసినాడు, తారుమారుచేసినాడు.

Confutation, con-fû-tã'shon, *n. s.* ఖండనము, ఆక్షేపము. this is a ~ of what he said వాడుచెప్పినమాటకుయిదిఖండనము.

To Confute, con-fûte', ఖండించుట, ఆక్షేపించుట, నిజముకాదనిచూపుట.

Conge, cŏn'gê or, cŏn-gē', *n. s.* (a French word) a bow దండము, సలాము. or leave శెలవు, అనుజ్ఞ, ఉత్తరవు. I gave him his ~ శెలవుయిచ్చినాను, తోసివేసినాను.

To Congeal, con-ġēl′, *v. a.* పేరబెట్టుట, పేరేటట్టు చేసుట.

To Congeal, con-ġēl′, *v. n.* పేరుట, పేరిపోవుట, ఘనీభవించుట, గడ్డకట్టుట.

Congealment, con-ġēl′ment, *n. s.* పేరడము, ఘనీభవించడము, గడ్డకట్టడము.

Congee, *n. s.* (Indian word for gruel) కంజి, గంజి. the ⌣ house గంజిదొడ్డి.

Congelation, con-ġē-lā′shon, *n. s.* పేరడము, ఘనీభవించడము, గడ్డకట్టడము.

Congenial, con-ġēn′yal, *adj.* అన్యోన్యమైన, అనుకూలమైన, ఒప్పైన, సంమతమైన. this is very ⌣ to their minds యిదివాండ్లకు నిండాసంమతము, అంగీకారము.

Congenially, *adv.* అన్యోన్యముగా, అనుకూలముగా, సంమతముగా.

Conger, cong′gĕr, *n. s.* a large eel, సముద్రములు గుపాముఅనేచేప.

Congeries, con-ġēr′yēs, *n. s.* కుప్ప, రాశి. this book is a ⌣ of blunders యీపుస్తకముఅబద్ధాలదడక.

Congested, *adj.* అజీర్ణమైన, భారకించిన.

Congestion, *n. s.* పోగు, కుప్ప. the bowels were in a state of ⌣ కడుపులోమందముగావుండినది.

To Conglomerate, con-glom′er-āte, *v. a.* and *v. n.* ఘనీభవింపచేసుట, ఘనీభవించుట, గడ్డకట్టేటట్టుచేయుట, గడ్డకట్టుట, కరుడుకట్టుట, వుండగాచుట్టుట.

Conglomerated, *adj.* ఘనీభవించిన, వుండగాచుట్టుకొన్న, కలవరపడ్డ. his senses are all ⌣ వాడిబుద్ధిమహాకలవరముగావున్నది.

Conglomeration, *n. s.* ఘనీభవించడము, వుండగాచుట్టుకోవడము, కరుడు, మిశ్రమము, కలవరము.

To Conglutinate, con-glû′ti-nāte, *v. a.* అంటించుట, బంకతోఅంటించుట.

Conglutination, *n. s.* అంటుకొనివుండడము, కరుచుకొనివుండడము.

Congou, *n. s.* నల్లతేయాకు.

To Congratulate, con-grat′ū-lāte, *v. a.* శుభముకొనియాడుట, సంతోషముకొనియాడుట, దీవించుట. he ⌣d himself upon this యిందునగురించివాడు మహాఅహంకరించినాడు.

Congratulation, con-grat-ū-lā′shon, *n. s.* దీవనము, శుభముకొనియాడడము, సంతోషముకొనియాడడము.

Congratulatory, con-grat′ū-la-tor-y, *adj.* దీవించే, శుభమునుకొనియాడే, సంతోషమునుకొనియాడే.

To Congregate, cong′grē-gāte, *v. n.* గుంపుకూడుట, చేరుట.

Congregation, cong-grē-gā′shon, *n. s.* గుడికివచ్చిన గుంపు, ప్రజ.

Congregational, *adj.* గుడిలోకూడినగుంపుసంబంధమైన.

Congress, cong′gress, *n. s.* రతి, సంభోగము. meeting or parliament కూటము, సభ.

Congruent, cong′grŭ-ent, *adj.* ఒప్పిన, తగిన, యిమిడికైన, పొందికైన, అనుగుణ్యమైన.

Congruity, con-grû′i-ty, *n. s.* ఒప్పు, అనుగుణము, అనుకూలము, యిమిడిక, పొందిక, పొసగుదల, ఐకమత్యము.

Congruous, cong′grŭ-us, *adj.* ఒప్పిన, అనుగుణ్యమైన, అనుకూలమైన, యిమిడికైన, పొందికైన, పొసగిన.

Conic, con′ic, *adj.* కూచిగావుండే, కూచైన. ⌣ sections యిదిమహాగణితములోవొకప్రకరణము.

Conical, con′ic-al, *adj.* కిరీటాకారమైన, కూచిగావుండే, కోరుగావుండే, ఆవొకపాటుగావుండే.

Conjecturable, *adj.* ఊహింపగల, తోచే.

Conjectural, con-jec′tū-ral, *adj.* ఊహించిన, అనుమేయించిన, యెంచిన.

Conjecture, con-jec′tūre, *n. s.* ఊహ, అనుమానము, యెన్నిక.

To Conjecture, con-jec′tūre, *v. a.* ఊహించుట, అనుమేయించుట, యెంచుట, తలచుట. I ⌣ that they are brothers వాండ్లుఅన్నదమ్ములనివూహించినాను, తలచినాను.

Conjeveram, *n. s.* కంచి. the name of a town.

To Conjoin, con-jôin′, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, సంధనచేసుట.

Conjoined, Conjoint, *adj.* చేరిన, కలిసిన, సంయుక్తమైన, ఏకీభవించిన.

Conjointly, con-jôint′ly, *adv.* చేరికగా, చేరి, వొకటిగా, యేకముగా.

Conjugal, con′jŭ-gal, *adj.* దాంపత్య, భార్యాభర్తల సంబంధమైన, సాంసారిక, సంసారసంబంధమైన. ⌣ affection భార్యాభర్తలకువుండేవిశ్వాసము. ⌣

life or the ⌴ state సంసారము. ⌴ infidelity వ్యభిచారము, రంకు.

Conjugally, *adv.* సంసారరీతిగా.

To Conjugate, con'jŭ-gāte, *v. a.* (verbs) క్రియా రూపనిష్పత్తిచేయుట. he cannot ⌴ that verb ఆ క్రియకురూపములుచెప్పలేడు.

Conjugation, con-jŭ-gā'shon, *n. s.* క్రియారూపని ష్పత్తి, క్రియామాలిక. In Telugu, verbs ending in యు are of the second ⌴ తెలుగులోయుఅని అంతమందువచ్చేక్రియలురెండో conjugation గా వుంటవి, అనగా, చేయు, పోయు, కోయుమొదలై నవి. there are ten ⌴s of verbs in Sanscrit సం స్కృతములో క్రియలకుదశలకారములువున్నవి.

Conjunction, con-jungc'shon, *n. s.* union చేరిక, ఐ క్యము. In grammar, the copulative ⌴ "*And*" అనేసముచ్చయము. the disjunctive ⌴ "*But*, *If*" అనేవైకల్పికావ్యయములు. A ⌴ of planets యోగము.

Conjuncture, con-jungct'ûre, *n. s.* సమయము, తరు ణము, యోగము.

Conjuration, con-jŭ-rā'shon, *n. s.* or oath శపథ ము, అభిమంత్రణము.

To Conjure, con-jûre', *v. a.* or to entreat ఒట్టుపె ట్టుట, ఆనపెట్టుట, ప్రార్థించుట, బతిమాలుకొను ట. I ⌴ you to do this దీన్నిచేయకపోతేనీకుఒ ట్టు, దీన్నినీవు అవశ్యముచేయవలసినది.

To Conjure, cun'jŭre, *v. n.* and *v. a.* or to play tricks గారడివిద్యలుచేసుట. he ⌴d the money out of my pocket గారడివిద్యచేసినా జేబులోవుం డేరూకలనుమాయచేసినాడు.

Conjurer, cun'jŭr-ĕr, *n. s.* గారడివిద్యలుచేసేవాడు. you are a perfect ⌴ యెటువంటిమర్మమునున్ను తె లుసుకొంటావు.

Conjuring, *n. s.* (sleight of hand,) గారడివిద్య.

To Connect, con-nect', *v. a.* చేర్చుట, సంబంధించు ట, సంధించుట, సంతనచేసుట, పొందించుట.

Connected, *adj.* చేరిన, సంబంధించిన, సంధించిన. accounts ⌴ with this యిందుతోచేరినలెక్కలు. a ⌴ letter సంయుక్తాక్షరము. ⌴ by marriage వివాహసంబంధముగల, వియ్యమందిన. how is he ⌴ with you వాడునీకేమికావలెను, వాడికినీకేమి సంబంధము. people who are ⌴ with him వాడి వాండ్లు, వాడికికావలసినవాండ్లు. people ⌴ with the press అచ్చువాండ్లు. people ⌴ with trade వర్తకులు.

Connectedly, *adv.* చేరికగా, అనుబంధముగా, క్రమ ముగా, యెడతెగకుండా. to-day he speaks ⌴ నేడుబాగామాట్లాడుతాడు, తెలివిగామాట్లాడుతా డు. he does not speak ⌴ తబ్బిబ్బులుగామాట్లా డుతాడు.

Connection, *n. s.* సంబంధము, బంధుత్వము, సంధి, పొందిక, యిమిడిక, నిమిత్తము, బంధువుడు. grammatical ⌴ అన్వయము. or thread of a story క థాసరణి, కథాక్రమము, ప్రకరణము. the ⌴ of ideas ఉద్బోధకము. distant ⌴s or cousins దా యాదులు. what ⌴ is he of your's? వాడుమీకేమి అవుతాడు, వాడికిమీకేమిబంధుత్వము. ⌴s by blood జ్ఞాతులు, బంధువులు. she is a ⌴ of mine ఆమెకునాకుబంధుత్వముకలదు. criminal ⌴ వ్య భిచారము, రంకు. carnal ⌴ సంభోగము. he had ⌴ with her వాడుదానితోపోయినాడు.

Connivance, con-nīv'ance, *n. s.* చూచిచూడనట్టు గావుండడము, ఉపేక్ష. they did this with his ⌴ అతనిఉపేక్షమీదనేవీండ్లుయీ దుర్మార్గమునుచేసి నారు.

To Connive at, *v. a.* చూచిచూడనట్టుగావుండుట, ఉపేక్షచేసుట. they ⌴d at this villainy యీదు ర్మార్గమునుఉపేక్షచేసినారు, చూచిచూడనట్టుగా వుండినారు.

Connoisseur, con-nis-sûr', *n. s.* అనుభవశాలి, పరి చయముగలవాడు, పరీక్షగలవాడు, తెలిసినవాడు, యిదిముఖ్యముగా సంగీతము, చిత్రము, వీటినిగురిం చినమాట.

Connubial, con-nū'bi-al, *adj.* వైవాహికమైన, వివా హసంబంధమైన. ⌴ harmony or ⌴ happiness దాంపత్యసుఖము. ⌴ fidelity పాతివ్రత్యము. ⌴ infidelity వ్యభిచారము.

To Conquer, cong'quĕr, *v. a.* గెలుచుట, జయించు ట, సాధించుట, దేశముకట్టుకొనుట.

Conquered, *adj.* జయించిన.

Conqueror, cong'quĕr-or, *n. s.* జయించినవాడు, జ యశాలి. the ⌴ of Mahisha మహిషాసురమర్ద నుడు. the ⌴ of death మృత్యుంజయుడు.

Conquest, cong'qŭest, *n. s.* జయము, గెలుపు, జయించినదేశము. she made many ~s దాన్నిమోహించినవాండ్లుబహుమంది. I heard that she has made a ~ of him దానివలలో ఒకడుపడ్డాడట.

Consanguinity, con-san-gŭin'i-ty, *n. s.* జ్ఞాతిత్వము, రక్తసంబంధము.

Conscience, con'shence, *n. s.* మనసు, వివేకము, స్వదోషాదోషజ్ఞానము. my ~ tells me that I did wrong నేనుచేసినదితప్పని నామనసుకే తెలుస్తున్నది. he was troubled in ~ about this యేలచేస్తిననియిందుకుపరితాపపడ్డాడు. a pure ~ నిర్మలమైనమనసు. a bad ~ is a torment తానుచేసినది తనమనస్సునే కోస్తున్నది. his ~ was pricked యేలచేస్తిననివాడికిపశ్చాత్తాపముపుట్టినది, వాడుచేసినదివాడిమనసుకే తెలిసినది. remorse of ~ పశ్చాత్తాపము. he who possesses a good ~ సత్యసంధుడు. a man who is without ~ or, a man of no ~ దుర్మార్గుడు, పాపభీతిలేనివాడు. a man of tender ~ పాపభీతిగలవాడు. or justice న్యాయము, ధర్మము. this cannot in ~ be granted దీనికి ఆమోదించడము న్యాయము కాదు, ధర్మముకాదు. in truth సత్యముగా, యథార్థముగా. The Lord Chancellor is called keeper of the king's ~ లార్డుచాన్సెల్లరు రాజుకుగురువుగావున్నాడు. real thought నిశ్చయము. on my ~ I believed him వాణ్నిమనఃపూర్వకముగానమ్మితిని. do you in ~ think so నీవుసత్యముగాఅట్లాయెంచితివా. had you the ~ to say so అట్లాఅనడానకునీకునోరాడినదా. I should make a ~ of doing so అట్లా చేయడమునామనసుకేఅసమాధానముగా వుండును, అనగానేనుయెంతమాత్రమున్నుచేయను. the bramins make it a matter of ~ to drink wine but they made no ~ of burning women బ్రాహ్మణులు సారాయి తాగడమునిషిద్ధ మంటారుగానిస్త్రీలనుప్రాణముతోకాల్చడమునిషిద్ధమనరు. have you the ~ (or audacity) to make such a demand? దీన్ని అడగడానకునీకుసిగ్గులేదా, నీకుమనసువచ్చినదా. a pretty affair on my ~! దొడ్డపనివచ్చినదిసుమీ I should make a ~ of telling him this దీన్నివాడితోచెప్పకుండేనామనసు తాళదు, ఒప్పదు. this was persecution for ~ sake వాండ్లు ఆతనిమీదచేసేక్రౌర్యముమతమునుపట్టే. In Titus 1—15 "their mind and ~ are defiled," బుద్ధి మనస్సీ. A†. జ్ఞానము, మనసు. B† బుద్ధిర్వివేకశక్తిశ్చ, C†. In Acts XXIV, 16. మనసుసాక్షి. F†.

Conscientious, con-shi-en'shus, *adj.* సత్యసంధుడైన, ప్రామాణికుడైన, పారమార్థికముగల. a ~ man పారమార్థికుడు.

Conscientiously, *adv.* ప్రామాణికముగా, పారమార్థికముగా.

Conscientiousness, *n. s.* ప్రామాణికత, పారమార్థికము.

Conscionable, con'shon-able, *adj.* న్యాయమైన, తగిన, యెరిగిన, తెలిసిన.

Conscious, con'shus, *adj.* తెలివిగల, జ్ఞానముగల, యెరిగిన, తెలుసుకొన్న. ~ that what he said was false తానుచెప్పినది అబద్ధమని తెలిసి. a dead body is not ~ of any thing పీనుగకు ఒకటిన్ని తెలియదు, ఒకటిన్ని సోకదు.

Consciously, con'shus-ly, *adv.* యెరిగి, తెలిసి.

Consciousness, con'shus-ness, *n. s.* యెరుక, తెలివి, వివేకము. a corpse is without ~ పీనుగనుయేమిచేసినాదానికితెలియదు. after the loss of ~ తెలివితప్పినతరువాత, ప్రజ్ఞతప్పిన తరువాత. this shewed his ~ of guilt యిందువల్ల వాడితప్పువాడిమనస్సుకే తెలుసునని అగుపడు తున్నది. this shews his ~ of innocence యిందువల్లనిరపరాధిఅనితనమనస్సుకేతెలుసుననిఅగుపడుతున్నది.

Conscript, con'script, *n. s.* శిపాయీలలోదాఖలు చేసుకోవడమునకుతేబడ్డవాడు, జవాను.

Conscription, *n. s.* లావణము, దాఖలుచేయడము, అనగా శిపాయీలలోదాఖలుచేసుకోవడమునకై పట్టుకొనివచ్చిన పిల్లకాయల పేర్లనుపట్టీలోదాఖలుచేయడము.

To Consecrate, con'sė-crāte, *v. a.* సమర్పించుట, సమర్పణచేసుట, వినియోగపరచుట, ప్రతిష్ఠచేసుట, స్థాపించుట. he ~d the rice or the bread ఆరగింపుచేసినాడు, నైవేద్యముచేసినాడు. they ~d the temple to the god దేవాలయప్రతిష్ఠచేసినారు. The bishop ~d the ground or the church ఆనేలనుగానిలేకఆగుడినిగానిదేవుడికని నియమించినాడు. she consecrated the garland

to the god ఆ దండను దేవుడికి సమర్పించినది. they usually — the first calf to the god మొదటిదూడను దేవుడికివిడుస్తారు. he —d himself to the business వాడికిఅదేపనిఅయిపోయినది. he consecrates every morning to prayer ప్రతిదినమున్ను ప్రాతఃకాలమును దేవునిప్రార్థనలోనే వినియోగపరుస్తాడు. she consecrates all her time to her child దానికియే వేళబిడ్డతోనే పని.

Consecrated, *adj.* or holy శ్రీ, సమర్పించిన, ప్రతిష్ఠచేయబడిన, నియమించబడిన. — food ప్రసాదము, వాయనము. a bull — to the temple గుడికి విడిచినవృషభము. a — mountain శ్రీశైలము, భద్రాచలము. — water తీర్థము. — flowers used in worship మంత్రపుష్పము.

Consecration, con-sė-crā′shon, *n. s.* సమర్పణచేయడము, అర్పించడము.

Consecutive, con-sec′ū-tive, *adj.* ఒకటివెంబడిఒకటి క్రమముగావచ్చే, పరంపరగావచ్చే. the — governors ఒకడికితర్వాతొకడుగావచ్చే గవనరులు. the — years ఒకటివెంట ఒకటిగావచ్చే సంవత్సరములు.

Consecutively, *adv.* ఒకటివెంబడిఒకటిగా, పరంపరగా.

Consent, con-sent′, *n. s.* సమ్మతి, అంగీకారము, అనుమతి.

To Consent, con-sent′, *v. a.* ఒప్పుట, సమ్మతించుట, అంగీకరించుట.

Consentaneous, con-sen-tān′yus, *adj.* సమ్మతిగావుండే, అనుసారమైన.

Consequence, con′sė-qūence, *n. s.* or effect ఫలము, ఫలితార్థము, పర్యవసానము. this is a — of what you say నీవుచెప్పినదానికియిదేఫలము. or inference అనుమానము. there is no knowing what will be the — of this యిందువల్ల యేమిసంభవించబోతుందో తెలియలేదు. drink this medicine; you need not fear the consequences యీమందు పుచ్చుకో యేమిచేసునో అనిభయపడవద్దు. this is the — of your bathing యిది నీవు స్నానముచేసినందుకు కలిగినఫలము, యిది నీవు స్నానముచేసినందునవచ్చినది. you will see the — యేమిగాబోతుందో చూడు. being blind to the —s యిఖను సంభవించబొయ్యేదిమెరగక, రాబొయ్యేది తెలియక. in — or in — of this యిందువల్ల. in — of his coming here అతనుయిక్కడికివచ్చినందున. in — of his not coming అతనురానందున. or *Importance* గౌరవము, ఘనత. this is of great — or this is of the utmost — యిది అతిముఖ్యము. of no — స్వల్పమైన. this is of no — యిదిఅతిశయము కాదు, యిది ఒకగొప్పకాదు. of what — is it? అది ఒకగొప్పా, అది ఒకఅతిశయమా. a man of — ఘనుడు. a man of no — అల్పుడు.

Consequent, con′sė-qūent, *adj.* సంభవించే, కలిగే, పుట్టే. the — advantages అందువల్ల కలిగే ఫలములు.

Consequential, con-sė-qūen′shal, *adj.* (happening,) సంభవించే, (proud,) అహంకరించిన. he is very — వాడు చెడుఅహంకారి. conceited or pompous జంభముగల, బడాయిగల.

Consequentially, *adv.* by reason thereof అందువల్ల, అయినందున.

Consequently, con′sė-qūent-ly, *adv.* కాబట్టి, గనక.

Conservative, con-serv′a-tive, *adj.* సంరక్షించే, యిది Tory అనేపేరుకు సమానమైనది.

Conservator, *n. s.* or guardian సంరక్షించేవాడు, పరిపాలకుడు. or arbitrator మధ్యవర్తి See Mem. de Comines. Book IV. chap. XI Treaty No. 10.

Conservatory, con-serv′a-tor-y, *n. s.* ఉద్యానయిల్లు, అనగా, గాలి, వానయొక్క ఉపద్రవములేకుండా వృక్షములు, మొక్కలుపెరిగేటందుకు కట్టినయిల్లు.

Conserve, con′serve, *n. s.* మిఠాయి, వరుగు, తేనె చక్కెర మొదలైనవాటిలో వేసి దినాలపేరట పెట్టిపెట్టేపండ్లుకాయలుమొదలైనవి.

To Conserve, con-serve′, *v. a.* See To Reserve, Retain.

To Consider, con-sid′ĕr, *v. a.* ఆలోచించుట, యెంచుట, తలచుట, విచారించుట. he —ed me as a brother నన్నుతమ్ముడిగాభావించినాడు. I —ed this wrong యిదితప్పనుకొంటిని, యిదితప్పని నాకుతోచినది.

To Consider, con-sid′ĕr, *v. n.* ఆలోచించుకొనుట, తలపోసుకొనుట, తలచుట. I — నాకుతోస్తుంది.

Considerable, con-sid′ĕr-able, *adj.* విస్తారమైన, బహు, నిండా, తగుపాటైన, ఘనమైన. this poem has ~ merit యీగ్రంథము మహాస్వారస్యమైనది. a ~ distance మహాదూరము, కొంతదూరము. after a ~ time చాలాదినములకు తరువాత, కొన్నాళ్లకు తరువాత. the difference is ~ వ్యత్యాసము కొంచెముకాదు. they are ~ merchants వాండ్లు గొప్ప వర్తకులు. a ~ sum బహురూకలు. a ~ loss బహునష్టము.

Considerably, con-sid′ĕr-ab-ly, *adv.* బహుశా, శానా, కొంతమట్టుకు, తగుపాటిగా.

Considerate, con-sid′ĕr-àte, *adj.* బుద్ధిమంతుడైన, వివేకముగల, నిదానస్థుడైన. he is very ~ అతడు నిండాబుద్ధిమంతుడు.

Considerately, con-sid′ĕr-àte-ly, *adv.* బుద్ధిశాలిగా, వివేకముగా, నిదానముగా.

Consideration, con-sid-ĕr-ā′shon, *n. s.* the act of considering విచారించడము, విచారణ, ఆలోచన. you have no ~ నీకు తెలివిలేదు. on full ~ బాగావిచారించి. he did it on full ~ వాడు బుద్ధిపూర్వకముగా చేసినాడు, వాడు కావలెనని చేసినాడు. to take into ~ ఆలోచించుట, విచారించుట. he took this into ~ దీన్ని ఆలోచించినాడు, విచారించినాడు. motive or reason కారణము, హేతువు. on this ~ యీహేతువచేత. on every ~ అన్నివిధాల, సర్వత్ర. on any ~ యెంతమాత్రము. that is a minor ~ అది ముఖ్యము కాదు. for many ~s అనేకహేతువులచేత. or bribe లంచము, బహుమానము. a valuable ~ వెల. on no ~ will he consent వాడు యెంతమాత్రము ఒప్పడు. a man of ~ ఘనుడు, గొప్పవాడు. a man of no ~ అల్పుడు. he owned the bond but denied the ~ పత్రాన్ని ఒప్పుకొన్నాడుగాని రూకలు తీసుకోలేదన్నాడు.

Considered, *adj.* తలచిన, యెంచిన, విచారించిన, ఆలోచించిన, యోచించిన. it is ~ right అదిన్యాయమని యెంచబడ్డది. nothing took place that could be ~ unjust అన్యాయమన్నది లేశమైనా సంభవించలేదు. all things considered or every thing being ~ రాగాపోగా. he was ~ a thief వాణ్ని దొంగగా విచారించినారు.

Considering, *adv.* (vide Johnson) చూచి, ఆలోచించి, విచారించి. ~ his youth అతనిబాల్యమును చూస్తే, విచారిస్తే, యోచిస్తే.

To Consign, con-sīn′, *v. a.* ఒప్పగించుట, యిచ్చివేసుట, వరముచేసుట, స్వాధీనముచేసుట. they ~ed his body to the deep వాడికళేబరమును సముద్రముపాలుచేసినారు.

Consigned, *adj.* ఒప్పగించిన.

Consignee, *n. s.* మునీబు, అడతిదారుడు. who is your ~ నీసరుకును యెవరికి వేసినావు.

Consignment, con-sīn′ment, *n. s.* అప్పగింత, ఒప్పగింత.

To Consist, con-sist′, *v. n.* కలిగివుండుట. property ~ing of real and personal goods స్థావరజంగమాత్మకమైన ఆస్తి. his property ~s of three fields and two houses వాడిఆస్తియేమంటే మూడుపొలము లున్ను రెండుయిండ్లున్ను. his family ~ing of seven persons యేడుమందిగల అతనిసంసారము. to ~ with సరిపడుట, ఒప్పుట, సంబంధించుట. this does not ~ with what you said before ముందరచెప్పినదానికిన్ని వెనకచెప్పినదానికిన్ని సరిపడలేదు.

Consistence, con-sist′ence, Consistency, con-sist′enc-y, *n. s.* durability నిలకడ, సందర్భము, సంబంధము. uniformity ఏకరీతి, అనుగుణ్యము. I admire the ~ of his conduct వాడినడక ఏకరీతిగావుండడమునకు ఆశ్చర్యపడుతాను. there is no ~ in this story యీకథ అకటవికటముగావున్నది, అసంగతముగావున్నది. what is the ~ of being my friend and my enemy's friend? నాకున్ను నాశత్రువుకున్ను మిత్రుడుగా వుండడము యెట్టిసందర్భము. or degree of denseness చిక్కన, చిక్కదనము. when he had made the mortar of a proper ~ he put it on the wall ఆగారను పక్వముగాకూర్చినతరువాత గోడకుపూసినాడు. they mix oil with the paint till they have brought it to a proper ~ వర్ణము బాగాపక్వానికివచ్చేదాకాను నెయ్యిపోసినూరుతారు. it was of a due ~ అదిపక్వముగావుండినది. it assumed a ~ అదిపక్వమైనది. when the wax is cooled to the ~ of paste మయనము చల్లారి పిండిపదునుకు వచ్చినప్పుడు. he shews no ~ వాడికి స్థిరబుద్ధిలేదు, వాడికి లఘుగుణములు.

Consistent, con-sist'ent, *adj.* ఏకరీతిగావుండే, స్థిరమైన, అనుకూలమైన, అనుగుణ్యమైన, ఒప్పిన, పొందికగావుండే. this is *not* ~ with your account యిది నీలెక్కకువిరుద్ధముగావున్నది, అసందర్భముగావున్నది.

Consistently, con-sist'ent-ly, *adv.* ఏకరీతిగా, అనుగుణ్యముగా, సందర్భముగా.

Consolation, con-sô-lā'shon, *n. s.* ప్రోదార్పు, వూరార్పు, వూరడింపు, దుఃఖోపశమనము, సాంత్వనము. it is a ~ that he died in his country's cause తనదేశమునకైచచ్చినాడనుకచింతలేదు.

Consolatory, con-sol'a-tor-y, *adj.* ప్రోదార్చే, వూరటైన, దుఃఖోపశమనమైన.

To Console, con-sōle', *v. a.* ప్రోదార్చుట, వూరడించుట, సమాధాయించుట, దుఃఖోపశమనముచేసుట, ఆదరించుట.

Consoled, *adj.* ప్రోదార్చబడ్డ, వూరడించబడ్డ. he wept for ten days but was ~ at last పదిదినములుయేడ్చి తుదకుశాంతపడ్డాడు.

To Consolidate, con-sol'i-dāte, *v. a.* ఘనీభవింపచేసుట, కట్టిచేసుట, కట్టిపడేటట్టుచేసుట, కూర్చుట, చేర్చుట, ఒకటిగాచేసుట. the cold weather ~s the butter చలికాలములోవెన్నకట్టిపడుతున్నది. they ~d the charges of these schools యీపల్లెకూటములయొక్క ఖర్చులు యావత్తు ఒకలెక్కగాచేర్చినారు. he ~d the four regiments ఆనాలుగురిజమెంట్లను ఒకటిగాకలిపినాడు.

Consolidated, *adj.* ఘనీభవించిన, పేరిన, కట్టిపడ్డ, ఒకటిగాకూర్చిన, ఒకటిగాచేర్చిన. ~ charges మొత్తఖర్చులు. the mercury was ~ into a pill రసముమాత్రగాకట్టబడ్డది.

Consolidation, con-sol-i-dā'shon, *n. s.* కట్టిపడడము, కట్టిపరచడము, ఒకటిగాచేరడము, ఒకటిగాచేర్చడము.

Consonance, con'sô-nance, *n. s.* or agreement ఐకమత్యము, అనుకూలము, అనుగుణ్యము, పొందిక, యిమిడిక. In ~ with his orders అతనిఉత్తరవుకు అనుగుణ్యముగా.

Consonant, con'sô-nant, *adj.* అనుకూలమైన, అనుగుణ్యమైన, పొందికైన, యిమిడికైన.

Consonant, con'sô-nant, *n. s.* హల్లు, వ్యంజనము, అనగా, క, ఖ, గ, ఘ, యిత్యాది. B, C, D, F, &c.

Consonantly, *adv.* అనుకూలముగా, అనుగుణ్యముగా, పొందికగా, యిమిడికగా.

Consort, con'sort, *n. s.* సహాయి, భార్య, భర్త. his ~ అతనిపెండ్లాము. her ~ ఆమెపెనిమిటి. this ship parted from her ~ యీవాడతనతో కూడావుండేవాడనువిడిచిపెట్టివచ్చినది.

To Consort, con-sôrt', *v. n.* or to agree సంబంధించుట, సహవాసముచేసుట.

Conspicuity, con-spi-cū'i-ty, *n. s.* ప్రకాశము, ప్రసిద్ధి, ప్రఖ్యాతి, స్పష్టత.

Conspicuous, con-spic'ū-us, *adj.* ప్రకాశమైన, స్పష్టమైన, ప్రసిద్ధమైన. he was ~ for learning వాడుచదువులో ప్రసిద్ధుడు. or obvious to the sight అగుపడే, కనబడే. a ~ hill ప్రసిద్ధమైనకొండ, బహుదూరానికి అగుపడేకొండ. The Hindu women are as ~ for chastity as the Hindu poets are for lewdness హిందూకవులు పోకిరితనములో యెంతప్రసిద్ధులో హిందూస్త్రీలు పాతివ్రత్యములో అంతఘనులు.

Conspicuously, con-spic'ū-us-ly, *adv.* ప్రకాశముగా, ప్రసిద్ధముగా, స్పష్టముగా, అగుపడేటట్టుగా.

Conspicuousness, *n. s.* ప్రకాశత, ప్రసిద్ధత, స్పష్టముగాఅగుపడడము. from the ~ of this fault యీతప్పుప్రసిద్ధమైనదిగనుక, ప్రత్యక్షముగాతెలిసేదిగనుక.

Conspiracy, con-spir'a-ćy, *n. s.* కుట్ర, దురాలోచన, మర్మము, మంత్రాంగము, బందుకట్టు.

Conspirator, con-spir'a-tor, కుట్రలోచేరినవాడు, ద్రోహి.

To Conspire, con-spīre', *v. n.* to plot కుట్రచేసుట, దురాలోచనచేసుట. or to unite in good సహాయపడుట, అనుకూలించుట. they all ~d to praise him అందరు ఒకేమాటగా అతణ్ని పొగడినారు.

Constable, cun'sta-ble, *n. s.* బంట్రోతు, తలారి, వారంటుతెచ్చేబంట్రోతు. the high ~ of a country అధికారి, అధిపతి, ప్రభువు.

Constancy, con'stan-ċy, *n. s.* నిలకడ, స్థిరత్వము, దృఢత్వము.

Constant, con'stant, *adj.* నిత్యమైన, నిరంతరమైన, స్థిరమైన, శాశ్వతమైన. his ~ abode అతనినిరంతర నివాసస్థానము.

Constantly, con'stant-ly, *adv.* యెల్లప్పుడు, యెప్పుడున్ను, నిత్యము, నిరంతరము, తియ్యకుండా, మూటిమాటికి, సారెసారెకు.

Constellation, con-stel-lā'shon, *n. s.* నక్షత్రము, అనగా అశ్వన్యాదినక్షత్రములకుచెల్లేమాట, అయితే వొంటిచుక్కగావుండేనక్షత్రానికి యీమాట చెల్లదు. the 27 constellations అశ్వన్యాదియిరువైయేడునక్షత్రములు. this poem is a ~ of beauties యీకావ్యముశృంగారమంజరి. Sīta is described as a ~ of virtues సీతసద్గుణములనిధి.

Consternation, con-ster-nā'shon, *n. s.* మహాత్తైనభయము, ప్రాణభయము, తల్లడము.

Constipated, *adj.* మలబద్ధమైన. he was much ~ వాడికిమలబద్ధకముగావుండెను.

Constipation, *n. s.* మలబద్ధము. he suffered much from ~ మలబద్ధకము చేతనిండాసంకటపడ్డాడు. they drink this as a remedy against constipation మలముజారడానకైదీన్నితాగుతారు.

Constituent, con-stit'ū-ent, *adj.* అవయవమైన, సమవాయికారణమైన, ఆవశ్యకమైన, స్వాభావికమైన. a ~ part అవయవము, సమవాయికారణము. a roof is a ~ part of a house యింటికికప్పవొక అంగము, ఆవశ్యకమైనభాగము. a stone or seed is a ~ part of every fruit పండ్లకువిత్తువొకఅంగము, విత్తులేకపండ్లులేవు. bone, flesh, hair, skin, blood &c. are ~ parts of the body యెముకలుమొదలైనవిశరీరమునకు ఆవశ్యకమైనభాగములు, అనగాయివి అన్నికూడితేనే శరీరము. a handle and blade are ~ parts of a sword పిడి, అలుగు, లేక, కత్తిలేదు. wheels &c. are ~ parts of a carriage చక్రములుమొదలైనవిబండికి అంగములు. legs are ~ parts of a table మేజకుకాళ్లు అంగములు.

Constituent, con-stit'ū-ent, *n. s.* నియామకుడు, నియమించినవాడు. a member of parliament wrote a letter to his ~s పార్లిమెంటు అధికారితన్నుయేర్పరచినియమింపించిన కాపులకుజాబువ్రాసినాడు.

To Constitute, con'sti-tūte, *v. a.* to produce కలగచేయుట, కల్పించుట. to establish స్థాపించుట. to appoint యేర్పరచుట, నియమించుట. as king పట్టాభిషేకముచేసుట. the king ~d or made him minister రాజువాణ్నిమంత్రినిగానియమించినాడు. five individuals ~ this family యీసంసారములో వుండేవాండ్లు అయిదుమంది, అయిదుమందిచేరియిదివొకసంసారముగావున్నది.

Constituted, *adj.* నియమించబడిన, నిర్మితులైన, యేర్పరచిన. a ~ representative నియమించబడ్డవకీలు.

Constitution, con-sti-tū'shon, *n. s.* the act of constituting నిర్మాణము, యేర్పాటు, నిబంధన. natural qualities ప్రకృతి, స్వభావము. It does not agree with my ~ అదినాశరీరమునకుగిట్టదు, వొంటదు. ~ or temperament of body శరీరప్రకృతి, దేహతత్వము. a man of strong ~ దృఢగాత్రుడు, వజ్రశరీరముకలవాడు. a man of weak ~ నిస్త్రాణ, సత్తువలేనివాడు. his ~ is broken వానికిదేహపటుత్వముతప్పిపోయినది. his ~ is very delicate వాడిశరీరముమహాసున్నితమైనది. a bilious ~ పిత్తశరీరము, పైత్యప్రకృతి. this hot weather tells severely upon the ~ యీగాడ్పుకళలన్నిటినిపీలుస్తుంది. a breaking up of the ~ సన్నిపాతము, జన్ని. he injured his ~ by drinking తాగడముచేతవొళ్లుచెరుపుకొన్నాడు. or government దేశాచారము, రాజ్యనీతి. an established form of government దొరతనపునిబంధన. a system of laws ధర్మశాస్త్రపద్ధతి. the ~s or laws of Manu మనుస్మృతి. The ~s of Logic తర్కసిద్ధాంతము.

Constitutional, con-sti-tū'shon-al, *adj.* శరీరముతోపుట్టిన, జన్మసిద్ధమైన, నిత్యమైన. he took a ~ walk ఆరోగ్యముకొరకుపచారిచేసినాడు. ~ disease పురాణించినరోగము, ముదిరినరోగము. ~ weakness సంగదోషము. or legal న్యాయమైన, సహజమైన.

Constitutionalists, *n. s.* పూర్వనిబంధనప్రకారము నడిచేవారమనిరాజుకుప్రతికక్షిగావుండే Spain దేశపుకాపులు.

Constitutionally, *adv.* స్వభావతః, జన్మతః, సహజముగా.

To Constrain, con-strān′, *v. a.* బలవంతముచేయుట, కద్దాయముచేయుట, నిర్బంధించుట. terror ~ed her to fly భయముచేతపారిపోయినది.

Constrained, *adj.* నిర్బంధించబడ్డ, బలవంతముచేయబడ్డ, బలాత్కారముచేయబడ్డ. I was ~ to make this request నేనుయీమనివిచేసుకోవలసివచ్చినది. I was ~ to go there అక్కడికిపోవలసివచ్చినది. he uses ~ expressions మనసువిడిచిమాట్లాడడు.

Constraint, con-strānt′, *n. s.* నిర్బంధము, బలవంతము, కద్దాయము. or restraint ఆటంకము, విరోధము. I saw that he spoke with ~ వాడుమనసువిడిచిమాట్లాడలేదు. self ~ దమము.

Constrictor, or Boa Constrictor, *n. s.* కొండశిల అనేపెద్దపాము, అజగరము, కొండచిలువ, రక్తపింజరపాము.

To Construct, con-struct′, *v. a.* కట్టుట, నిర్మాణముచేసుట, కల్పించుట, యేర్పరచుట, విరచించుట. they ~ed a fort here యిక్కడవొకకోటకట్టినారు. he ~ed a new system కొత్తపద్ధతికల్పించినాడు.

Construction, con-struc′shon, *n. s.* నిర్మాణము, యేర్పాడు, భావము, అభిప్రాయము. the ~ of the building కట్టడము. the ~ of a tank చెరువువేయించడము. of words పదవిన్యాసము. I did not put that ~ on what he said వాడుచెప్పినదివిని నేనుయీభావముచేసుకోలేదు. I put a good ~ upon his words వాడిమాటలకునేనుమంచిఅర్థముచేసుకొన్నాను. the ~ of a diagram ప్రోద్ధారము, చక్రమువేయడము.

Constructive, con-struct′ive, *adj.* భావించిన, క్రియచేతతేలిన, ఉత్తరోత్తరతెలియబడే, ఫలితార్థముగావుండే. coining money is ~ treason తప్పునాణెము వేయడమునకు రాజద్రోహము ఫలితార్థముగావున్నది.

Constructively, *adv.* భావేన, తాత్పర్యతః, ఫలితార్థముగా.

To Construe, con′strūe, *v. a.* అర్థముచెప్పుట, అన్వయించుట, అర్థముచేసుట, భావముచేసుకొనుట.

Consubstantial, con-sub-stan′shal, *adj.* ఏకీభూతమైన, ఏకీభవించిన, సమవస్తువుగావుండే.

Consubstantiality, con-sub-stan-shi-al′i-ty, *n. s.* ఏకీభూతత్వము.

To Consubstantiate, con-sub-stan′shi-āte, *v. a.* ఏకీభూతముచేసుట.

Consubstantiation, con-sub-stan-shi-ā′shon, *n. s.* ఏకీభూతత్వము, ఏకవస్తుత్వము, సమభావము. Droz. says క్రీస్తుమతస్థులుచేసేసాక్రమెంటునే క్రీస్తుభోజనములోఅభిమంత్రించబడ్డరొట్టె, పెయిన్‌సారాయి,వీటిని, కొందరుక్రీస్తుయొక్కసాక్షాత్‌మాంసరక్తములనిన్ని, కొందరుతన్మిశ్రితమనిన్ని,కొందరుతత్ప్రత్యామ్నాయమనిన్ని అంటారు, వీరిలోయిదితన్మిశ్రితమనేవారిమతము.

Consul, con′sul, *n. s.* (at foreign courts)మంత్రి, రాయభారి, వకీలు, అన్యదేశమందు తమవర్తకులయొక్కసంరక్షణకొరకైయేర్పరచివుంచినఅధికారి. a military commander సేనాధిపతి, అధికారి.

Consular, con′shŭ-lar, *adj.* అధిపతిసంబంధమైన. he obtained ~ rank అధికారిఅయినాడు.

Consulate, con′shŭ-lāte, Consulship, con′sul-ship, *n. s.* ఆధిపత్యము, అధికారము.

To Consult, con-sult′, *v. n.* ఆలోచించుకొనుట, విచారించుకొనుట, మాట్లాడుకొనుట. they ~ed about the marriage పెండ్లిజరిగించడానకైఆలోచించినారు.

To Consult, con-sult′, *v. a.* అడుగుట, వొకరినిబుద్ధిఅడుగుట, ఆలోచించుట. he ~ed his wife పెండ్లాన్నిఆలోచనఅడిగినాడు. to ~ a dictionary వొకమాటనుగురించినిక్షేపరిచూచుట. he ~ed the calendar పంచాంగముచూచినాడు. they must ~ his convenience ఆయనకుయెట్లా అనుకూలమో దాన్నివారు ఆలోచించవలసినది. you should ~ your own conscience నీకునీవేయోచించు, నీకునీవే ఆలోచించిచూచుకో. the walls never are straight because they ~ the bendings of the hill ఆగోడలుకొండయొక్కవంపును అనుసరించివున్నందున ఆగోడలుయెంతమాత్రము సరిగ్గావుండవు.

Consultation, con-sul-tā′shon, *n. s.* ఆలోచన,

Consumable, con-sūm'a-ble, *adj.* ఆహారయోగ్యమైన, తినేటందుకు యోగ్యమైన. ~ commodities తినుబండములు, బియ్యము ధాన్యాదిసరుకులు.

To Consume, con-sūme', *v. a.* హరించుట, భక్షించుట, కాజేసుట, వ్రయముచేసుట, దహించుట. fire consumed the house నిప్పుఆయింటినిదహించివేసినది. disease consumes the body రోగము దేహమునుక్షయింపచేస్తున్నది. these dictionaries ~d 12 years of my life నాఆయుస్సులో యీనిఘంటువులకై పన్నెండేండ్లుపోయినవి. he ~d his property in gambling తనఆస్తినిజూదములో పాడుచేసినాడు.

To Consume, con-sūme', *v. n.* అయిపోవుట, క్షయించిపోవుట, కాలిపోవుట.

Consumed, *adj.* అయిపోయిన, క్షయించిపోయిన, తినివేసిన, వ్రయమైన, దగ్ధమైన. all their provisions were now ~ యింతలో వాండ్లకుభోజనసామాగ్రి అంతాఅయిపోయినది. the stock of grain was ~ within 3 months ఆధాన్యముమూడునెలలకు అయిపోయినది.

Consumer, *n. s.* శెలవుచేసేవాడు, వ్రయముచేసేవాడు, తినేవాడు, అనుభవించేవాడు. the merchant pays only 10 rupees for these goods, but the ~ pays 20 rupees యీసరుకుకువర్తకుడుపదిరూపాయీలేయిస్తాడుగాని అనుభోగి దానికేయిరువైరూపాయీలుపెట్టుతున్నాడు.

Consuming, *adj.* దహించే. a ~ fire ప్రళయానలము, (సంహారకవహ్ని A†. ~ grief కుంగకొట్టేవ్యాకులము. or using అనుభవించే, వ్రయముచేసే.

To Consummate, con-sum'māte, *v. a.* కాజేయుట, తీర్చుట, పూర్తిచేయుట.

Consummate, con-sum'māte, *adj.* సిద్ధమైన, పూర్ణమైన, అతి. ~ injustice అతిదౌర్జన్యము. consummate iniquity అతిపాపము, మహాపాపము. ~ beauty అతిసౌందర్యము.

Consummated, *adj.* తీరిన. this marriage was never ~ పెండ్లిఅయినది ఆలుమగడుకలియలేదు.

Consummately, *adv.* అతి. ~ beautiful అతిసౌందర్యమైన. ~ vile మిక్కిలిచెడ్డ.

Consummation, con-sum-mā'shon, *n. s.* ముగింపు, సంపూర్తి, సమాప్తి. this was the ~ of his hopes వాడుకోరిన దానికిఫలమిదే. of marriage శోభనము.

Consumption, con-sum'shon, *n. s.* క్షయము. of money or stores వ్రయము. articles of ~ వ్రయముచేయదగినవస్తువులు, శెలవుకావలసినద్రవ్యములు. articles of ~ in a family సంసారానికికావలసినసామగ్రి. this rice is not enough for a month's ~ యీబియ్యమునెలఖర్చుకుచాలకుండావున్నది. or disease క్షయరోగము. pulmonary ~ రాజయక్ష్మ అనేరోగము.

Consumptive, con-sum'tive, *adj.* క్షయించే, నశించే, కృశించే. a ~ disease క్షయరోగము.

Contact, con'tact, *n. s.* స్పర్శ, తాకడము. ~ conveys disease స్పర్శచేతరోగమువస్తున్నది. in ~ with అంటుకొనివుండే, తాకుకొనివుండే. they were placed in ~ అవివొకటితోవొకటితాకేటట్టుగాపెట్టబడ్డవి. to put in ~ వొకటినివొకటితగిలేటట్టుగాపెట్టుట. If two ships come in ~ వాడమీదవాడతగిలితే. when they were in ~ వొకటినివొకటితాకుకొనివుండినప్పుడు. to prevent ~ వొకటితోవొకటిఅంటకుండా, వొకటిమీదవొకటితగలకుండా.

Contagion, con-tā'gon, *n. s.* స్పర్శ, అంటు, సోకు. people say that cholera comes by ~ వాంతిభ్రాంతిస్పర్శచేతసంభవిస్తుందంటారు.

Contagious, con-tā'gus, *adj.* అంటే. a ~ disease అంటురోగము. a ~ fever అంటుచేతవచ్చేజ్వరము. their fears were ~ వాండ్లభయము అందరికి అంటుకొన్నది, కలిగినది. the laughter was ~ వొకరినిచూచివొకరుఅందరునవ్విరి.

Contagiousness, *n. s.* స్పర్శశక్తి. this proves the ~ of the disease యిందువల్లఅదిఅంటురోగమని తెలుస్తుంది.

To Contain, con-tān', *v. a.* పట్టుట, కలిగివుండుట, యిముడుట. this box will ~ all the clothes యీపెట్టెలోఆబట్టలన్నిపట్టును. this will not ~ all the rice ఆబియ్యమంతా యిందులోపట్టదు. this envelope could not ~ the letter ఆజాబు యీలిఫాఫాలోయిమడదు. unable to ~ himself he burst into tears వ్యసనమునుఅణచలేకయేడ్చినాడు. unable to ~ himself he burst out a laughing పట్టలేకపకపకనవ్వినాడు.

To Contain, con-tān′, *v. n.* అణుగుట. he could not — any longer but burst into tears వ్యసనమునుఅణచలేకయేడ్చినాడు.

Contained, *adj.* పట్టిన, యిమిడిన. the things — in the box ఆపెట్టెలోపట్టినవస్తువులు.

Containing, *adj.* గల. the box — the money ఆరూకలుగలపెట్టె. the letter — the intelligence ఆసమాచారముగలజాబు.

To Contaminate, con-tam′i-nāte, *v. a.* అంటుచేసుట, అపరిశుద్ధముచేసుట, చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట. the touch of a dead body is supposed to — శవమునుతాకితేఅంటు అంటారు.

Contaminated, *adj.* అంటుపడ్డ, భ్రష్టమైన, చెడిపోయిన.

Contamination, con-tam-i-nā′shon, *n. s.* అంటు, అశుచి, భ్రష్టత.

To Contemn, con-tem′, *v. a.* అలక్ష్యముచేసుట, తృణీకరించుట, తిరస్కరించుట, ఉపేక్షించుట, చులకనగాయెంచుట.

Contemned, *adj.* అలక్ష్యముచేయబడ్డ, తృణీకరించబడ్డ, తిరస్కరించబడ్డ. he was — అగౌరవముచేయబడ్డాడు.

To Contemplate, con-tem′plāte, *v. a.* to view or behold చూచుట, యోచించుట, ఆలోచించుట, తలచుట. he —d his children with pleasure బిడ్డలనుకండ్లచల్లగాచూచినాడు. when he —d this deed వాడుయీకార్యమునుగురించియోచించినప్పుడు. I at that time —d going to Calcutta నేనుఅప్పట్లోకలకత్తాకుపోవలెననియోచిస్తూవుంటిని. do you — going there అక్కడికిపోవలెననియోచనా.

Contemplation, con-tem-plā′shon, *n. s.* ఆలోచన, ధ్యానము.

Contemplative, con-tem′pla-tive, *adv.* ఆలోచనగావుండే, ధ్యానముగావుండే. a — life సన్యాసము, మునివృత్తి.

Contemporaneous, *adj.* ఏకకాలములోవుండే, సమకాలములోవుండే.

Contemporary, con-tem′pō-rar-y, *n. s.* సమకాలపువాడు, సమానకాలపువాడు. his contemporaries అతనికాలములోవుండినవాండ్లు. these poets were his contemporaries వీండ్లుఅతనిసమకాలపుకవులు.

Contempt, con-temt′, *n. s.* అలక్ష్యము, తిరస్కారము, ఉల్లంఘనము. he treated them with — వాండ్లనుఅలక్ష్యముచేసినాడు. he treated the law with — శాస్త్రమునుఅలక్ష్యము చేసినాడు.

Contemptible, con-temt′i-ble, *adj.* హేయమైన, నీచమైన, అల్పమైన, తుచ్ఛమైన, దిక్కుమాలిన. he brought a — army స్వల్పమైనదండుతీసుకవచ్చినాడు. a — wretch దిక్కుమాలినగొడ్డు. a — horse పనికిమాలినగుర్రము. — wages స్వల్పసంబళము.

Contemptibly, con-temt′i-bly, *adv.* తుచ్ఛముగా, అల్పముగా, నీచముగా, దిక్కుమాలినరీతిగా.

Contemptuous, con-temt′ū-us, *adj.* అహంకారమైన, గర్వమైన, తిరస్కారమైన. a — man గర్వి. — language అలక్ష్యమైనమాటలు, తిరస్కారపుమాటలు. he gave a — answer తిరస్కారమైనఉత్తరముచెప్పినాడు.

Contemptuously, *adv.* తిరస్కారముగా, అలక్ష్యముగా, అహంకారముగా, గర్వముగా.

Contemptuousness, *n. s.* అలక్ష్యము, అహంకారము.

To Contend, con-tend′, *v. a.* పోరాడుట, కలహించుట. I — that this is false యిదిఅబద్ధమనివాదిస్తాను. I — that this is impossible యిదిఅసాధ్యమనివాదిస్తున్నాను. they —ed with him వాడితోపోరాడిరి.

Contender, con-tend′ĕr, *n. s.* పోరాడేవాడు, జగడమాడేవాడు, వ్యాజ్యమాడేవాడు.

Contending, *adj.* పోరాడే, జగడమాడే, కలహమాడే, వ్యాజ్యమాడే. the — parties పోరాడేవాండ్లు, వాదిప్రతివాదులు.

Content, con-tent′, *adj.* తృప్తిపొందిన, సంతుష్టిపొందిన, సమ్మతించిన, మెచ్చిన. my heart is now — యిప్పుడునాయాశతీరింది, యింతేచాలు. the opulent are never — అతిభాగ్యవంతులకుయెన్నటికి నిత్తృప్తిలేదు, తనివితేరదు. he was quite — with 10 rupees పదిరూపాయలతోమహాతృప్తిపొందినాడు, పదిరూపాయీలే చాలుననుకొన్నాడు. was he — with that దానికిమెచ్చినాడా, సమ్మతించినాడా. were you — with their conduct వాం

ఢ్లనడత మెచ్చినావా, వాండ్లుచేసేదినీకు సరిగ్గావుం డినదా. not ⌣ with this యిదిన్నీ చాలక. he was ⌣ to take this money యీరూకలుతీసుకోవడా నకు సమ్మతించినాడు.

Content, con-tent′, *n. s.* తృప్తి, సంతుష్టి, తనివి, స మ్మతి, అంగీకారము, రాజీ, సమాధానము.

To Content, con-tent′, *v. a.* తృప్తిపొందించుట, సం తుష్టిచేసుట, సంతోషపెట్టుట, సమ్మతిపరచుట, ఒ ప్పించుట. a little milk contented the child రవం తపాలుతో ఆబిడ్డపూరకవుండినది. will cakes ⌣ a man? మనిషికిభక్ష్యాలహారము పూరక అవునా. he ⌣ed them వాండ్లనుసమ్మతిపరచినాడు. do you think that this answer will ⌣ them? యీజవా బు వాండ్లకుసమ్మతి పడుననుకొన్నావా. do you think that this conduct will ⌣ your master నీ వుయిట్లాచేస్తే నీయజమానుడు పూరక వుండుననుకొ న్నావా. as all I said did not ⌣ them I came away నేనుయెంతచెప్పినావాండ్లుఒప్పనందున తే చిపెస్తిని. I do not want a new dress I shall ⌣ myself with this one నాకుకొత్తవుడువుయెం దుకుయిదేచాలును. he ⌣ed himself with writ- ing one letter ఒకజాబువ్రాసియింతేచాలునను కొన్నాడు. he ⌣ed himself with dry rice యీ వట్టికూడైనా దొరికిందేచాలుననుకొన్నాడు.

Contented, con-tent′ed, *adj.* తృప్తిపొందిన, సంతు ష్టి పొందిన, సమ్మతించిన, ఒప్పిన. ⌣ with little, and happy with more రవంతేచాలునువిశేషమైతే మరిన్ని సంతోషమే. he shews a ⌣ disposition నిమ్మళముగావున్నాడు, తొణకకుండా వున్నాడు. he is not ⌣ with this యిదివాడికితృప్తిలేదు.

Contentedly, *adv.* అడ్డమాడక, యింతేచాలునని, ఒ ప్పుకొని.

Contentedness, *n. s.* సమ్మతి, తృప్తి. this shews his ⌣ యిందువల్లవాడుతృప్తిపొందినట్టుతెలుస్తున్నది.

Contention, con-ten′shon, *n. s.* పోరు, జగడము, ఘర్షణ, వ్యాజ్యము. this house was the bone of ⌣ యీయిల్లువ్యాజ్యానికిమూలముగావుండెను,ఆ స్పదముగావుండెను.

Contentious, con-ten′shus, *adj.* కలహప్రియమైన, జగడగొండియైన, వ్యాజ్యమాడే, పీకులాడే. a ⌣ man కలహప్రియుడు. a ⌣ woman జగడగొండి.

Contentment, con-tent′ment, *n. s.* సమ్మతము, తృ ప్తి, సంతోషము.

Contents, con-tents′, *n. s. plu.* (that which is in- side) లోనిది, లోగావుండేటిది. he asked what were the ⌣ of the cup గిన్నెలోనిదియేమిటిదని అడిగినాడు. ⌣ of a purse సంచిలోవుండేటిది. the ⌣ of a library పుస్తకశాలలోవుండేగ్రంథ ములు. the ⌣ of the sea సముద్రములోవుండేని ల్లువెుదలైనది. when the gun was fired he re- ceived the ⌣ in his side తుపాకికాల్చేటప్పటికి దానిలోవుండేటిదివాడిపక్కనదూసుకొన్నది, తేటు బయల్దేలివాడిపక్కనదూసిపోయినది. the ⌣ of the box పెట్టెలోవుండేటిది. he emptied the box of its ⌣ పెట్టెనుఖాలిచేసినాడు. the ⌣ of the book ఆపుస్తకములోవుండేసంగతులు. ⌣ of a letter సంగతులు, జాబులోవుండేటిది. the ⌣ of a chap- ter అధ్యాయసంగ్రహము, సూచి.

To Contest, con-test′, *v. a.* పోరాడుట, జగడమా డుట, వ్యాజ్యమాడుట, యెదురాడుట, తర్కించుట. I do not contest this దీన్ని కాదనను.

Contest, con′test, *n. s.* పోరు, జగడము,యుద్ధము, వివాదము, వ్యాజ్యము. athletic ⌣ మల్లయుద్ధము.

Contested, *adj.* వ్యాజ్యాస్పదమైన, వివాదాస్పద మైన, సందేహాస్పదమైన.

Context, con′text, *n. s.* పూర్వోత్తరసందర్భము, ఔచిత్యము.

Contexture, con-tex′ture, *n. s.* అల్లిక, నేత.

Contiguity, con-ti-gū′i-ty, Contiguousness, *n. s.* చేరిక, చేరువ, సామీప్యము. from the ⌣ of these two hills యీరెండుపర్వతములుచేరికగా వున్నందున.

Contiguous, con-tig′ū-us, *adj.* చేరికగావుండే. these two towns are ⌣ యీరెండుపట్టణములు చే రికగావున్నవి.

Continence, con′ti-nence, Continency, con′ti- nenc-y, *n. s.* జితేంద్రియత్వము, ఇంద్రియనిగ్రహ ము, కామాది నిగ్రహము, కచ్ఛశుద్ధి. want of ⌣ వ్యభిచారము he took a vow of ⌣ స్త్రీముఖము చూచేదిలేదనివ్రతముచేసుకొన్నాడు.

Continent, con'ti-nent, *adj.* ఇంద్రియనిగ్రహముగల, కచ్ఛశుద్ధిగల.

Continent, con'ti-nent, *n. s.* మహాద్వీపము, అవిచ్ఛిన్నమైనఖండము. Ceylon is near the ~ of India లంకజంబూ ద్వీపానకు సమీపముగావున్నది. he passed from the island to the ~ ఆలంకలో నుంచిదేశానకుపోయినాడు. the ~ of Europe యిది France, Germany; Spain ఆ ప్రాంత్యము లైనదేశములకుసముదాయనామము, గనుక continental literature ఆయాదేశభాషలు. he went from England to the ~ యింగ్లండునుంచిదానికి సమీపమందువుండేదేశానికిపోయినాడు. I lately made a tour on the continent యిటీవలదేశసంచారముపోయివుంటిని.

Continental, *adj.* మహాద్వీపసంబంధమైన. Wesley (Journal, Feb. 1772) calls *sentimental* and ~ "no words but mere absurdities." Johnson omits them; but they now are in use.

Contingence, con-tin'gence, Contingency, contin'gen-cy, *n. s.* సంభవించేదని, అనిశ్చయము. you must be prepared against contingencies యేవేళకుయేమివచ్చేనోఅనినీవుజాగ్రతగావుండవలసినది. this rests on a mere ~ యిదిఅనుమానాస్పదముగావున్నది. his brother's marriage is a mere ~ వాడితోడబుట్టినవానికి వివాహము అవుతుందోకాదో. property to be *inherited* from a father may be a certainty but that of a maternal uncle is a mere ~ తండ్రిసొత్తుకొడుకుకువచ్చేననేదినిశ్చయమేగానిమేనమామసొత్తుమేనల్లుడికిరావడము అనిశ్చయము.

Contingent, con-tin'gent, *adj.* సంభవించే, తటస్థించే, అనిశ్చితమైన. ~ charges అనిశ్చితమైనఖర్చులు, సాదర్వారు ఖర్చులు, చిల్లరఖర్చులు. a Contingent, con-tin'gent, *n. s.* సంభవించేదని, అనిశ్చితము. The Hyderabad ~ నిజాంవారుసహాయముగా పంపించినసేన.

Continual, con-tin'ŭ-al, *adj.* నిత్యమైన, నిరంతరమైన, యెడతెగని, విడవని.

Continually, con-tin'ŭ-al-ly, *adv.* నిత్యముగా, నిరంతరముగా, యెడతెగకుండా, విడవక, మాటిమాటికి, పదేపదే.

Continuance, con-tin'ŭ-ance, *n. s.* వుండడము, వునికి, నిలకడ, నిత్యత్వము, స్థిరత్వము. from their ~ here వాండ్లుయిక్కడవుండుటచేత. from the ~ of the rain వానవిడవకుండా వుండడముచేత. it is not of long ~ అదిబహుదినాలుగావుండేది కాదు.

Continuation, con-tin-ŭ-ā'shon, *n. s.* ఉత్తరభాగము, రెండోభాగము, కొనవ, కడమ. the Harivamsam is a ~ of the Mahabharat మహాభారతానకు హరివంశము వుత్తరభాగము, హరివంశముభారతముతోచేరినది.

To Continue, con-tin'ŭe, *v. n.* వుండుట, యెడతెగకుండావుండుట. you must ~ to write నీవుయింకావిడవకుండావ్రాస్తూవుండవలసినది. the weather ~s cold యింకాచలివిడవలేదు. the work still ~s యింకా ఆపనిజరుగుతూవున్నది letters ~ to be received జాబులువిడవకుండావచ్చిచేరుతున్నవి It ~s in a line అదివిడవకవరసగానే వుంటూవున్నది. besides, ~ed he, I do not know whether this is true యిదికాకుండా అదినిజమో అబద్ధమో నాకుతెలియదనిన్ని అన్నాడు. and I, ~ed he, will help you మరిన్నినీకుసహాయముచేస్తాననిన్ని అన్నాడు.

To Continue, con-tin'ŭe, *v. a.* యెడతెగకుండా జరిగించుట, సాగించుట. God ~s his mercies to us ఈశ్వరునికటాక్షము మనయందువుంటూనేవున్నది. he ~s his studies వాడుచదువుతూనేవున్నాడు, విడవకుండా చదువుతూవున్నాడు. why do they ~ this custom వాండ్లుయెందుకుఆవాడికనేపట్టుకొనివున్నారు.

Continued, *adj.* యెడతెగని, విడవని, నిరంతరమైన. a ~ line యెడతెగకుండావుండేవరుస, ఏకక్రమము. ~ benefits విడవకుండాచేస్తూవచ్చేవుపకారములు. a ~ fever విడవనిజ్వరము. a long ~ war బహుదినాలువిడవకుండా జరుగుతూ వుండినయుద్ధము.

Continuity, con-ti-nū'i-ty, *n. s.* అవ్యవధానత, యెడతెగకుండావుండడము, వరుస, పరంపర, దార్ఢ్యము.

Continuous, con-tin'ŭ-us, *adj.* యెడతెగని, నిరంతరగావుండే. a ~ range of hills యెడతెగనికొండలు, కొండలవరుస.

Continuously, *adv.* ఎడతెగకుండా, విడవకుండా, ఏకక్రమముగా, వరుసగా, కలిసి.

To Contort, con-tôrt′, *v. a.* వంకరచేసుట, విరుచుకొనుట. he ~ed his face ముఖమునువంకరచేసుకొన్నాడు.

Contorted, *adj.* వంకరైన, వికారమైన.

Contortion, con-tôr′shon, *n. s.* వంకర, వికారము, యాతన. his ~s shewed the pain he suffered వాడికాళ్లువిరుచుకొన్నట్లుచేతవాడుపడినసంకటముతెలిసినది. from the ~s of the body I saw he had suffered great pain ఆమేనుగవంకరటొంకరగా వుండినదిచూచివాడునిండాబాధపడిచచ్చినట్టుకనుక్కొన్నాను.

Contour, con-tûr′, *n. s.* ఆకృతి, ఆకారము, కుదురు.

Contra, con′tra, *adv.* ఎదురుగా. per ~ మారుగా, చెల్లుగా. we paid 100 Rupees but per ~ we gained 50 నూరుచెల్లించినాము సరే, దానికి ప్రతిగాయాభైవచ్చినది, బదులుగాయాభైవచ్చినది.

Contraband, con′tra-band, *adj.* తీసుకొనిరాకూడని, నిషిద్ధమైన,నిషేధింపబడ్డ. ~ goods తీసుకొనిరాకూడదనినిషేధింపబడ్డసరుకులు. opium is a ~ article in China చీనాదేశములోకినల్లమందుతీసుకొనిపోకూడదనిచట్టమున్నది.

To Contract, con-tract′, *v. n.* ముడుచుకొనిపోవుట, ఒప్పందముచేసుకొనుట. flowers ~ in the evening సాయంకాలముపుష్పములుముకుళించుకొంటవి. In this disease the nerves ~ యీరోగములోనరాలు యీడ్చుకొంటవి. he ~ed for supplying the army with bullocks వాడుదండుకుయెద్లనుసరఫరాచేయడమునకుఒప్పుకొన్నాడు. I ~ed with him for bullocks యెద్లనుసరఫరాచెయ్యగలందులకువాడికికవులుయిచ్చినాను.

To Contract, con-tract′, *v. a.* కుంచించుట, సంకోచింపచేసుట, యీడ్చుట, యిమిడించుట, అణుచుట, తగ్గించుట, తక్కువచేసుట, ఒడంబడికచేసుకొనుట, ఒప్పందముచేసుట, జట్టీకియిచ్చుట. to ~ marriage పెండ్లిచేసుకొనుట. to ~ alliance సంబంధముచేసుట,వియ్యమందుట. he ~ed friendship with them వాండ్లతో స్నేహముచేసినాడు. you have ~ed his habits వాడిగుణాలు నీకు పట్టుబడ్డవి. I ~ed a loan or debt నేనుఅప్పుచేసినాను. I ~ed a disease రోగముతగిలించుకొన్నాను. disease contracts the growth of a child రోగముబిడ్డనుపెరగనియ్యదు. he ~ed all this into one chapter దీన్నిఅంతాఒక అధ్యాయములోయిమిడ్చినాడు. when you ~ the eyes నీవుకండ్లను చికిలించినప్పుడు. to ~ the belly అక్కలించుట. he ~ed his brows బొమలుముడిపెట్టినాడు. It is advisable to ~ his means of doing mischief దుర్మార్గముచేయడమునకైవుండేసాధనమును సంకోచము చేయడముయుక్తము. the snake ~ed itself into a small compass ఆపాముకొంచెంతలోముడుచుకొన్నది.

Contract, con′tract, *n. s.* ఒప్పందము, జట్టి, గుత్త, యిజారా, ఒడంబడిక, కరారు. he made a ~ for building a house for 1000 Rupees వెయ్యిరూపాయలకు ఒకయిల్లుకట్టుతానని గుత్తచేసుకొన్నాడు. he failed to keep his ~ కరారుతప్పినాడు. he took the ~ for grain కావలసినంతధాన్యమువేస్తానని ఒప్పందముచేసినాడు. when he entered into a ~ ఒడంబడికచేసుకొన్నప్పుడు. he shewed me the ~ ఒడంబడికను చూపినాడు.

Contracted, *adj.* సంకుచితమైన, సంగ్రహమైన, తగ్గించిన, చేసిన, తీసుకొన్న. his arm was ~ by disease రోగమువల్ల వాడిచెయ్యి యీడ్చుకొనిపోయినది. a ~ brow చిట్లించినముఖము. a man of ~ mind లోభి, కుత్సితుడు. a man of a very ~ intellect మూఢుడు, మూర్ఖుడు. the limbs of a dwarf are ~ మరుగుజ్జువాని అవయవములుకురచనై వుంటవి. here a word is omitted, the sentence being ~ యిక్కడఒకశబ్దమునువిడిచిపెట్టి వాక్యాన్ని సంకుచితము చేసినాడు. this syllable is ~ యీఅక్షరములోపము.

Contractedly, *adv.* సంక్షేపముగా, సంగ్రహముగా, టూకీగా.

Contraction, con-trac′shon, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము, యీడ్చడము. of letters in writing సంక్షేపలిపి, సంకేతాక్షరము, పొడక్షరము. of a limb యిలుకు, పట్టు, యీడ్చుకొనిపోవడము.

Contractor, con-tract'or, *n. s.* ఒప్పందగాడు, గుత్తదారుడు, ఇజారాదారుడు.

To Contradict, con-tra-dict', *v. a.* కాదనుట, లేదనుట, విరుద్ధముగా చెప్పుట, ప్రతిషేధించుట, అడ్డమాడుట. he —ed me నేనుచెప్పినదికాదన్నాడు. he —ed himself స్వవాక్యవిరోధము చేసినాడు, ముందుగా ఒకటివెనక ఒకటి చెప్పినాడు. these letters — one another యీజాబులు ఒకటికొకటి విరుద్ధముగా వున్నవి. the apocryphal or —ed books ప్రతిషిప్తకాండలు, అప్రసిద్ధమైనకాండలు.

Contradiction, con-tra-dic'shon, *n. s.* కాదనడము, లేదనడము, విరుద్ధము, వ్యత్యాసము, అసంగతము, వితండావాదము. this is a plain — of that అదియెక్కడయిదియెక్కడ. this is a — of what he said before వాడుముందుచెప్పినదానికి యిప్పుడుచెప్పినదానికి విరుద్ధముగావున్నది, అసంగతముగావున్నది.

Contradictory, con-tra-dict'or-y, *adj.* విరుద్ధమైన, అసంగతమైన, వితండమైన, అడ్డమైన.

Contradistinction, con-tra-dis-tingc'shon, *n. s.* భేదము, లక్షణము, విశేషము.

To Contradistinguish, *v. a.* భేదముగుపరుచుట, విశదపరుచుట.

Contradistinguished, *adj.* భేదముగుపరచిన, విశదమైన. those people are Bramins whereas these are — as Musulmans వాండ్లుబ్రాహ్మణులుఅయితే వీండ్లుతురకలుఅయినట్టుభేదముగుపడుతున్నది.

Contraries, *n. s. plu.* పరస్పరవిరోధములు, అసంబంధములు. arguing by — విరుద్ధహేతువునుపట్టి సాధించడము. "he refused my last request, so I think he will grant this one" this is called arguing by contraries. మునుపుఅడిగినందుకు ఒప్పనన్నాడుగనక యిప్పుడు అడిగితే ఒప్పునేమో.

Contrariety, con-tra-rī'ě-ty, *n. s.* పరస్పరవిరోధము, అసంగతము, విరుద్ధము, వ్యతిరేకము, వ్యత్యయము. from the — of their statements వాండ్లుచెప్పేదిపరస్పరవిరుద్ధమైనందువల్ల.

Contrarily, con'tra-ril-y, Contrariwise, con'trar-i-wīse, *adv.* విరుద్ధముగా, అసంగతముగా, అడ్డముగా.

Contrary, con'trar-y, *adj.* విరుద్ధమైన, విరోధమైన, ప్రతికూలమైన, వ్యతిరిక్తమైన. — to his inclinations వాడికిఅసమ్మతముగా. he took a plan — to mine నాయుక్తికివ్యత్యస్తముగా ఒకయుక్తి చేసినాడు. a — wind యెదురుగాలి. those of the — side ప్రతిపక్షులు, ప్రతికక్షివాండ్లు. can you prove the —? అట్లాకాదనినిరూపించగలవా? for any thing I know to the — he is living there still బహుశా వాడుయిప్పటికిన్ని అక్కడనేవుండును. they may be partners; I know nothing to the — వాండ్లుపాలికాపులుగా వుండవచ్చునునేనెట్లాకాదనేది, దానికి అన్యథా నాకేమిన్నితెలియదు. on the — supposition కానిపక్షమందు, లేనిపక్షమందు. you say he is gone; on the — I know that he is here వాడుపోయినాడంటావుఅట్లాకాదువాడుయిక్కడవున్నాడునాకు తెలుసును. on the — అట్లాకాకుండా.

Contrast, con'trast, *n. s.* భేదము, పరస్పరభేదము, వైపరీత్యము, వ్యత్యాసము. there is a strong — between them అవియెక్కడయివియెక్కడ, వాండ్లుయెక్కడ వీండ్లుయెక్కడ, వీటికివాటికి వుండేభేదము యింతంతకాదు.

To Contrast, con-trăst', *v. a.* భేదముచూపుట, పరస్పరభేదముగుపరచుట, తారతమ్యమునువిచారించుట, వ్యత్యాసముగుపరచుట, వైపరీత్యముగుపరచుట, సమత్వములేదనిఅగుపరచుట. I will now — the conduct of these two men వీండ్లయిద్దరిచారిత్రలో తారతమ్యమువిచారిస్తాను, వాడినడకయేలాగంటిదో వీడినడకయేలాగంటిదో విచారిస్తాను, చూపిస్తాను. your conduct contrasts (v. neut.) strangely with his, నీనడకయెక్కడ వానినడకయెక్కడ.

Contrasted, *adj.* విరుద్ధమైన, వ్యత్యాసమైన.

To Contravene, con-tra-vēne', *v. a.* ప్రతికూలించుట, ప్రతికూలముచేసుట, కొట్టుట. they fabricated that bond to — this one దీనికిప్రతిగావేరేపత్రముకల్పించినారు, యీపత్రమునుకొట్టేటట్టుగా వేరేపత్రమునుకల్పించినారు.

Contravention, con-tra-ven'shon, *n. s.* విరోధము, ప్రతికూలము. in ~ of the bond ఆపత్రమును కొట్టేటట్టుగా, దానికి ప్రతికూలముగా, విరుద్ధముగా.

To Contribute, con-trib'ūte, *v. a.* యిచ్చుట, పెడుకుట, సహాయముచేయుట. they ~d much money towards this యిందుకుబహురూకలనుసహాయముచేసినారు. he ~d his aid అతనుసహాయముచేసినాడు. all these books ~ their aid యీపుస్తకాలన్ని పెడుగుతవి. all these things ~d to ruin him వాణ్ని చెరపడానకు అన్నికూడినవి, మూడినవి. all these ~ to shew that he is your friend యీవ్యాపారములన్నివాడునీకుహితుడనడమునకుపుష్టబలమౌతవి.

To Contribute, con-trib'ūte, *v. n.* సహాయమౌట, అనుకూలించుట. this ~d to their downfall వాండ్లుయిందుచేతచెడిపోయినారు.

Contribution, con-tri-bū'shon, *n. s.* assistance సహాయము, అనుకూలము. of money &c. చందా, పంచిపేత. a ~ which is levied by force దండుగ, శక్తిసేము. they laid the country under ~ వాండ్లు ఆదేశముకొల్లపెట్టినారు, వాండ్లు ఆదేశములో దండుగలుకట్టినారు. he sent a ~ to the newspaper ఆన్యూసుపేపరులో వేసేలాగున ఒకసంగతి వ్రాసిపంపించినాడు.

Contributor, *n. s.* సహాయముచేసేవాడు, అనుకూలముచేసేవాడు, పెడిగేవాడు.

Contributory, con-trib'ū-tor-y, *adj.* సహాయముచేసే, అనుకూలముచేసే, పెడిగే, ఉపయోగమైన.

Contrite, con'trīte, *adj.* అనుతాపముగల, పశ్చాత్తాపముగల.

Contrition, con-trish'on, *n. s.* అనుతాపము, పశ్చాత్తాపము, సంతాపము.

Contrivance, con-trīv'ance, *n. s.* యుక్తి, ఉపాయము, యోచన, కల్పన.

To Contrive, con-trīve', *v. a.* యుక్తిచేయుట, కల్పించుట, పన్నుట. how did you ~ to get into the house నీవు యేమిఉపాయముచేసి ఆయింట్లోకిపోయినావు.

Contrived, *adj.* యుక్తిచేసిన, కల్పించిన, పన్నిన. well ~ బాగాయోచించిన, నిండాయుక్తిగాపన్నిన. ill ~ జబ్బైన, జబ్బుగాకుదిర్చిన.

Contriver, con-trīv'ĕr, *n. s.* ఉపాయశాలి, ఉపాయశాలి.

Control, con-trōl', *n. s.* ఆజ్ఞ, అధికారము, కర్తృత్వము, స్వాధీనము. they are in his ~ వాడికి వశ్యులైవున్నారు. they are not in my ~ వాండ్లునాకుస్వాధీనములేదు. he kept them in ~ వాండ్లనుతనకట్టులోవుంచుకొన్నాడు. rage beyond ~ అపరిమితమైనకోపము. beyond ~ అపరిమితముగా. the board of ~ యీష్టయిండియాకంపెనిమీదపైవిమర్శచేసే అధికారులసభ.

To Control, con-trōl', *v. a.* యేలుట, అణుచుట, స్వాధీనముచేసుకొనుట, కట్టుబాటులోవుంచుట, ఖండించుట. he controlled the family very well ఆసంసారాన్ని చక్కగా కట్టుకొనివచ్చినాడు. ~ your passions కోపమణుచు. he controlled himself అణుచుకొన్నాడు.

Controllable, con-trōl'la-ble, *adj.* అణచకూడిన, స్వాధీనమయ్యే, వశ్యమయ్యే.

Controlled, *adj.* అణిగిన, స్వాధీనమైన, వశ్యమైన. can love be ~ by advice బుద్ధిచెప్పడముచేత మోహము అణుగునా.

Controller, con-trōl'lĕr, *n. s.* అణచేవాడు, యేలేవాడు, అధికారి, విచారణకర్త, లెక్కలనుపరిశీలనచేసేవాడు. God is the ~ of kings రాజులనుఅణచేవాడుదేవుడు.

Controllership, con-trōl'lĕr-ship, *n. s.* లెక్కలనువిమర్శించేఅధికారము.

Controversial, con-trō-ver'shal, *adj.* తార్కిక, తర్కించే, వాదించే. ~ talk వాదు, వితండవాదము. a ~ book మతగ్రంథము, తర్కగ్రంథము, వాదగ్రంథము. ~ theology మీమాంస.

Controversy, con'trō-ver-sy, *n. s.* వివాదము, వ్యాజ్యము, జగడము, పోట్లాట. the matter is in ~ ఆసంగతి వివాదములోవున్నది. without ~; or, beyond all ~ నిర్వివాదముగా, నిరాక్షేపముగా.

To Controvert, con'trō-vert, *v. a.* లేదనివాదించుట, కాదనివాదించుట.

Controverted, *adj.* వివాదాస్పదమైన, వ్యాజ్యగ్రస్తమైన, సందేహాస్పదమైన. ~ texts in the Mahabharat are called వ్యాసఘట్టశ్లోకములు.

Controvertible, con-trô-vert'i-ble, *adj.* వివాదగ్రస్తమైన, వ్యాజ్యాస్పదమైన, సందేహాస్పదమైన.

Controvertist, con'trô-vert-ist, *n. s.* వాదించేవాడు, వ్యాజ్యగాడు, విమాంసకుడు.

Contumacious, con-tû-mā'shus, *adj.* అణగని, మొండి, మూర్ఖముగల, తిరగబడే, పీకులాడే. a ~ woman జగడగంటి.

Contumaciously, *adv.* మూర్ఖముగా, మొండితనముగా.

Contumaciousness, *n. s.* మూర్ఖత్వము, మొండితనము, ఉల్లంఘనము.

Contumacy, con'tû-mac-y, *n. s.* మూర్ఖత్వము, చణగరము, చండితనము, ఉల్లంఘన.

Contumelious, con-tû-mēl'yus, *adj.* తిరుపమైన, నిష్ఠురమైన. ~ language తిట్లు, దూషణ. ~ treatment అవమానము.

Contumeliously, adv. తిరుపముగా, నిందగా. he was treated ~ వాణ్ని తిరస్కారము చేసినారు.

Contumely, con'tû-mê-ly, *n. s.* దూషణ, దుర్భాష, తిట్లు, అపనింద.

Contused, *adj.* నలిగిన, నలగగొట్టిన.

Contusion, con-tū'zhon, *n. s.* కందు, బొప్పి, సొట్టు. he received a ~ from a blow వాడికి దెబ్బ తగిలి దోగిపోయినది.

Conundrum, cô-nun'drum, *n. s.* వ్యంగ్యము, ప్రశ్న, శ్లేష, పొడికథ, విపరీతార్థకమయ్యేవాక్యము, విరోధాభాసాలంకారము, యేలాగంటే, విచారద్రకొ చారద్రకత్వపర్తత, వొకడు చారద్రష్టగాను న్ను విచారద్రష్టగానున్ను వుండడము విరోధము, విచారశబ్దానకువిమర్శ అనే అర్థముచేస్తే విరోధాభాసము.

Convalescence, con-va-les'cence, *n. s.* స్వస్థము, నయము, గుణము, కుదురు, తిరుగుముఖము, శాంతము. during my ~ నాకువ్యాధితిరుగుముఖముగా వుండేటప్పుడు.

Convalescent, con-va-les'cent, *adj.* లఘువుగావుండే, గుణముగావుండే, తిరుగుముఖముగావుండే, తేరుకొనే, కోలుకొనే. he is ~ వాడికిరోగముల ఘువుగావున్నది, తిరుగుముఖముగావున్నది. I am still a ~ నేనుయింకాపథ్యమువిడవలేదు.

To Convene, con-vēne', *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట. he ~d an assembly వాడువొకసభనుకూర్చినాడు. he ~d his forces in the village నాలుగుతట్లావుండినవాడిసేననంతాఆవూళ్లోచేర్చినాడు.

Convenience, con-vēn'yence, *n. s.* వయివు, అనువు, సౌఖ్యము, సౌకర్యము, ఉపాయము, ఆయుధము, సాధనము, వసతి, వంటింపు. ~ of time సందర్భము. come to me at your ~ నీకుఅనుకూలమైనప్పుడురా. he made a mere ~ of me వాడునన్ను తనదారిన్నిగావిచారించినాడు.

Convenient, con-vēn'yent, *adj.* అనుకూలమైన, అనువైన, ఉచితమైన, యుక్తమైన, వైపుగావుండే, వసతిగావుండే. If it is ~ for you to do this దీన్నిచేయడమునకు నీకు అనుకూలముగావుంటే. it is not ~ for him to come వాడురావడానకువుతిపడలేదు. this is not ~ (seemly) యిదివొప్పదు, కూడదు, అనుకూలముకాదు, పనికిరాదు.

Conveniently, con-vēn'yent-ly, *adv.* హాయిగా, అనువుగా, అనుకూలముగా. the house stands very ~ for him ఆయిల్లువాడికి అనుకూలముగా వున్నది, హాయిగావున్నది. can you conveniently come to-morrow రేపురావడమునీకు తొందరలేదే, రేపురావడమునీకు అనుకూలమేనా. without difficulty నిరాశముగా.

Convent, con'vent, *n. s.* మఠము, సన్యాసులువుండే ఆశ్రమము, వుదాసీలువుండేదేవాలయము. convent అఖురం. or lasting abode is the word used in some countries. Buchanan, E. I. 3. 176. To go into a ~ or embrace the monastic life సన్యసించుట, మునివృత్తినివహించుట.

Conventicle, con-ven'ti-cle, *n. s.* గుప్తసభ, పిచ్చిమతస్థులుయేర్పరచుకొన్నవొకచావిడి.

Convention, con-ven'shon, *n. s.* సభ, కూటము. or agreement వొడంబడిక, రాజీనామా.

Conventional, con-ven'shon-al, *adj.* సాంకేతికమైన, సాధారణమైన. a ~ phrase సాంకేతికవాక్యము, సంజ్ఞావాక్యము. a ~ term పరిభాష, సాంకేతికపదము.

Conventionality, *n. s.* సాంకేతికము, పట్టికల్పన.

Conventionally, *adv.* సాంకేతికముగా, పరిభాషగా.

Conventual, con-ven'tū-al, *adj.* మఠసంబంధమైన. ~ observances మఠములో జరిగే ఆచారము.

To Converge, con-verġe', *v. n.* ఒకచోటకూడుట, ఒకచోటచేరుట. in the middle of a spider's web all the lines ~ సాలెపురుగునేసేవలలో అన్నిపోగులున్ను నడమనపోయికూడుతవి.

Convergence, *n. s.* ఒకచోటకూడడము.

Convergent, con-verġ'ent, *adj.* ఒకచోటకూడే, కలిసే.

Conversable, con-vers'a-ble, *adj.* వైరుబంధములేని, సాధుఅయిన, సరసుడైన.

Conversancy, *n. s.* ప్రవీణత, ప్రజ్ఞ, జ్ఞానము. from his ~ with logic తర్కములో ప్రవీణతగలవాడు గనుక. ~ with divinity వేదాంతజ్ఞానము.

Conversant, con'vers-ant, or con-vers'ant, *adj.* ప్రవీణతగల, నిపుణుడైన, తెలిసిన. he is ~ with logic వాడుతర్కమందుప్రవీణుడు. a woman ~ with geography భూగోళశాస్త్రముతెలిసినస్త్రీ.

Conversation, con-ver-sā'shon, *n. s.* సంభాషణ, సల్లాపము, యిష్టాలాపము, ముచ్చట, మాట్లాడడము. some ~ took place కొన్నిమాటలుజరిగినవి. to turn the ~ పులిమిపుచ్చుట, వేరేమరిఒకప్రస్తావనచేసుట. or behaviour నడక, ప్రవర్తన. carnal ~ సంభోగము, రతి. criminal ~ వ్యభిచారము, రంకు.

Conversational, *adj.* సంభాషణసంబంధమైన. a ~ expression గ్రామ్యమైనమాట. this poem is written in a ~ style యీకావ్యముసంభాషణసరణిగా వ్రాసివున్నది.

To Converse, con-verse', *v. n.* మాట్లాడుట, సంభాషించుట. they ~d with me వాండ్లునాతోమాట్లాడినారు, వాండ్లకునాకుసంభాషణజరిగినది. or to associate or to keep company సహవాసము చేసుట. he ~d with men for 33 years ముప్పైమూడుసంవత్సరముల దాకామనుష్యులలో మెలిగినాడు.

Converse, con'verse, *n. s.* (intercourse) సంభాషణ, పరిచయము. or *Rèverse* వ్యతిరేకము, విపరీతము, తల్లకిందులు. he states that the Tantras are much esteemed but little studied : I have reason to believe that the ~ of this would be true తంత్రములయందునిండాగౌరవమువున్నప్పటికిన్ని అంతగాచదవడములేదంటాడు, గౌరవములేదుగాని చదవడమెండ్లనిదానికివిరుద్ధముగా నాకుతోస్తుంది. *(Colebr.)*

Conversely, con-verse'ly, *adv.* విరుద్ధముగా, వ్యతిరేకముగా, తల్లకిందులుగా.

Conversion, con-ver'shon, *n. s.* మార్చడము, చేయడము, మతాంతరము, మతమువిడిచివేరేమతములో ప్రవేశించడము. after his ~ to the Christian religion కిరిస్తుమతములో ప్రవేశించినతరువాత. by the ~ of his house into a school యింటినిపళ్లికూటముగాచేసినందున. to prevent the ~ of this money to other purposes ఆరూకలనువేరేపనులకువినియోగపరచకుండా.

To Convert, con-vert', *v. a.* మార్చుట, చేయుట. he ~ed many people బహుమందినితనమతస్థులగాచేసినాడు, బహుమందితనమతమును అవలంబించేటట్టుచేసినాడు. his words ~ed them యీడిమాటలవల్లవాండ్లుతిరిగిరి, దోవకువచ్చిరి. he ~ed the house into a school ఆయింటినిపళ్లికూటముగాచేసినాడు. he converted the hat into a bag ఆటోపినిసంచిగాచేసుకొన్నాడు. he ~ed the jewel into money సొమ్ము అమ్మిరూకలుచేసుకొన్నాడు. he says he can ~ iron into gold యినుమునుబంగారుచేస్తానంటాడు. he ~ed them to his own opinions తనకుతోచినట్టువాండ్లకున్నుతోచేటట్టుచేసినాడు. he ~ed the charity fund to his own purposes ఆధర్మరూకలనుస్వంతప్రయముచేసుకొన్నాడు. he is ~ed to their opinions వాడికిన్నివీండ్లబుద్ధేపట్టుబడ్డది.

Convert, con'vert, *n. s.* ఒకమతమువిడిచివేరేమతములో ప్రవేసించినవాడు, కులముచొచ్చినవాడు. a ~ to the Christian religion కిరస్తుమతములో ప్రవేశించినవాడు. I am now become a ~ to your opinion నీమాటేసరిఅనినాకుయిప్పుడుతోచినది, నీవుచెప్పేదేసరి అనియిప్పుడుఒప్పినాను.

Converted, *adj.* మారిన, తిరిగిన, మతమువిడిచివేరేమతములో ప్రవేసించిన, కులముచొచ్చిన. Luke 22 : 32. మనసుతిప్పట F†. G†. పరివర్తితె A†.

Convertibility, *n. s.* తిరిగేగుణము, యెట్లానంటేఅట్లా అయ్యేగుణము. this proves the ~ of sand into

glass యిందువల్ల యిసుక గాజు అవుతున్నదని తెలుస్తున్నది.

Convertible, con-vert'i-ble, *adj.* మారే, తిప్పగూడిన, యెట్లానంటే అట్లాచేయగూడిన. this walking stick is convertible into an umbrella యీప్రూతకర్రను నిమిషములో గొడుగు చేయవచ్చును.

Convex, con'vex, *adj.* తాబేలువీపువలెవుబ్బుగావుండే, బోర్లించిన క్రమిడ ఆకారముగావుండే, బోర్లించినమంగలగిన్నె ఆకారముగావుండే. a ~ plate చల్లటిబిళ్ల.

Convexity, con-vex'i-ty, *n. s.* కూర్మపృష్ఠాకారము, తాబేలువీపురూపు.

Convexo-concave, *adj.* తాబేలుపెంకు ఆకారముగావుండే, కూర్మపృష్ఠాకారమైన.

To Convey, con-vā', *v. a.* తీసుకొనిపోవుట, తీసుకొనివచ్చుట, మోసుకొనిపోవుట, సాగించుట. this conveys another meaning యిందుచేత వేరేవొకఅర్థమౌతుంది. I will ~ them by sea వాటినిసముద్రముమీదుగా తీసుకవస్తాను. do these words ~ that meaning యీమాటలు ఆయర్థమునుయిస్తున్నవా? he ~ed me across the river నన్నుయేరుదాటించినాడు. the post will ~ this letter to you యీజాబు నీకుతపాలులోవచ్చును. he ~ed the estate to his brother ఆయాస్తి తమ్మునికి పరము చేసినాడు. the wind ~ed the smell to me ఆ వాసననాకు గాలివాటుగావచ్చినది. he ~ed the intelligence to me నాకు తెలియచేసినాడు.

Conveyance, con-vā'ance, *n. s.* a horse &c. వాహనము, సవారి, పల్లకి, గుర్రము మొదలైనవి. a wheeled ~ బండి. he got into his ~ బండియెక్కినాడు, పాల్కియెక్కినాడు. or deed దానపత్రము.

Conveyancer, con-vā'anc-ĕr, *n. s.* or attorney లాయరు, అనగా దానపత్రములు, వుయిల్నామాకితములు మొదలైనవాటిని వ్రాసికుదిర్చేలాయరు.

Conveyed, *adj.* తీసుకొనిపోయిన, మోసుకొనిపోయిన, పంపిన, తెల్పిన, తెలియచేసిన.

To Convict, con-vict', *v. a.* నేరముస్థాపించుట, తప్పుమోపుట. your words ~ yourself నీమాటలే నిన్ను నేరస్థుణ్నిగాచేస్తున్నది.

Convict, con'vict, *n. s.* నేరస్థుడు, అపరాధి, కయిది.

Conviction, con-vic'shon, *n. s.* నేరముస్థాపించడము, తప్పుమోపడము. after his ~ వాడిమీదనేరముయేర్పడ్డతరువాత. I am open to ~ నామీదతప్పుచూపితే వొప్పుకొంటాను. a religious ~ మతావలంబనము, వివేకముకలగడము. this does not carry ~ with it యిందువల్ల ఆసందేహముతీరదు. their ~ that this was true led them to pay the money యీమాట నిజమైనట్టురూఢిగానమ్మినారు గనుక ఆరూకలను చెల్లించినారు.

To Convince, con-vince', *v.a.* నమ్మేటట్టుచేసుట, వొప్పించుట, వొప్పచెప్పుట. these words ~d me that they were dead యీమాటలవల్ల వాండ్లుచచ్చినారని నాకునిశ్చయమైనది. I will ~ you that this is true యిదియథార్థమేనని నీవు వొప్పుకొనేటట్టుచేస్తాను. my words did not convince him of the truth నామాటవాడికి నిజపడలేదు. his oath did not ~ me వాడుయెంతప్రమాణముచేసినా నాకునిశ్చయములేదు, నేనునమ్మను.

Convinced, *adj.* నమ్మిన, వొప్పిన. I am ~ of my error నేనుచేసినదితప్పనితుదకు వొప్పుకొన్నాను. I am ~ you are wrong నీవుతప్పినావుసుమీ, నీవుతప్పినట్టు నాకునిశ్చయము. are you ~ of this నమ్మినావా, చూస్తివా, యిది నీకునిశ్చయమా, యిది అబద్ధముకాదుగదా? being ~ of this I paid the money యిదినిశ్చయమని ఆరూకలను చెల్లించినాను. I am ~ it was you that went నీవుయెంతపోలేదన్నా పోయినది నీవేనని నాకునిశ్చయము. he that's ~ against his will is of the same opinion still అసమాధానముగా వొప్పుకొన్నవాడు వొప్పుకోనివాడే.

Convincing, *adj.* నమ్మేటట్టుచేసే, వొప్పించే, నిశ్చయమైన. this is not a ~ proof that he went there పోయినాడన్నందుకు యిదినమ్మతగిన రుజువుకాదు. this is a ~ proof of your folly నీపిచ్చితనానికియిది ప్రత్యక్షమైనసాక్ష్యము.

Convincingly, *adv.* వొప్పేటట్టుగా, నమ్మేటట్టుగా, నిశ్చయముగా. the lawyer spoke ~ ఆలాయరుతానుచెప్పేది సరేనని తోచేటట్టుగామాట్లాడినాడు. he spoke, but not ~ వాడుమాట్లాడినాడుఅయితేసరేనని వొప్పుకొనేటట్టుగామాట్లాడలేదు.

Convivial, con-viv'yal, *adj.* సరసమైన, ఉల్లాసమైన. the Musulmans are very ⌣ తురకులు చాలా వినోదశీలులు. he is very ⌣ అతడు మహా ఉల్లాసపురుషుడు. a ⌣ meeting విందు, యిందులో తాగడము ముఖ్యము.

Conviviality, con-viv-i-al'i-ty, *n. s.* సరసము, ఉల్లాసము, ఉత్సాహము, వేడుక, తాగడము, తుళ్లడము. at the marriage there was no ⌣ ఆ పెండ్లిలో యేమిన్ని వేడుకలు లేవు.

Convocation, con-vō-cā'shon, *n. s.* సభ, గోష్ఠి. he called a ⌣ to decide the case ఆ వ్యాజ్యమును తీర్చడానకు పెద్దలనందరిని సభకూర్చినాడు, సభ E†. H†. సమారోహ B†.

To Convoke, con-vōke', *v. a.* సభకూర్చుట.

Convoluted, con-vō-lūt'ed, *adj.* మెలిబడివుండే, పెనుసుకొనివుండే. ⌣ shell ఆవర్తములుగల శంఖము. the ⌣ horns of the antilope మెలికలు మెలికలుగావుండే యిర్రికొమ్ములు.

Convolution, con-vō-lū'shon, *n. s.* మెలి, ఆవర్తము.

Convolvulus, con-vol'vū-lus, *n. s.* ఒక తరహాపుష్పము. See Ainslie 2. 219.

Convoy, con'vōy, *n. s.* తోడు, అంపుదోడు, కావలి, మార్గసహాయము గావచ్చే బలము. he gave us a ⌣ of ten men మాకు వారితోడుగా పదిమంది సిపాయిలనుయిచ్చినాడు.

Convoyed, *adj.* accompanied సంరక్షణలో వచ్చిన. ten ships ⌣ by one frigate ఒక యుద్ధవాడ వెంటవచ్చిన పదివాడలు, ఒక యుద్ధవాడను అండచేసుకొనివచ్చిన పదివాడలు, ఒక యుద్ధవాడ యొక్క కాపు వారిలో కూడా వచ్చిన పదివాడలు. ten ships arrived ⌣ by one frigate ఒక యుద్ధవాడను ఆసరాచేసుకొనివచ్చిచేరిన పదివాడలు.

To Convulse, con-vulse', *v. a.* విలవిలలాడించుట, గడగడవణికించుట. pain ⌣d his face నొప్పివాడిముఖమును వంకరటొంకరలుగాయాడ్చినది. anger ⌣d him కోపముచేత తన్నుకొన్నాడు. the war that now convulses that country యిప్పట్లో ఆ దేశమును గడగడలాడించే యుద్ధము.

Convulsed, *adj.* విలవిలలాడే, గడగడవణికే. ⌣ with rage కోపముతో తన్నుకొనే. ⌣ with fear భయముతో గడగడవణికే.

Convulsion, con-vul'shon, *n. s.* కంపము. a ⌣ of the earth భూకంపము. convulsions *plu.* జన్ని, యీడ్పు. she was in ⌣s ఆమె విలవిలలాడుతూవుండెను. they were in ⌣s of laughter పక్కలు పగులుకొనినవ్విరి. ⌣s of weeping వెక్కి వెక్కి యేడ్వడము.

Convulsive, con-vul'sive, *adj.* విలవిలలాడే, కొంకరలుపొయ్యే, వంకరటొంకరలుగాయీడ్చే.

Convulsively, *adv.* విలవిల, వంకరటొంకరలుగాయీడ్చుకొంటూ, కొంకరలుగా.

Cony, cun'y, *n. s.* కుందేటిచెవులపిల్లి.

To Conycatch, cun'y-catch, *v. n.* మోసముచేసుట, పితలాటకముచేసుట.

To Coo, cû, *v. n.* కూసుట, యిది పావురాయినిగురించినమాట. a cooing sound కపోతధ్వానంకృతి, పావురాయిస్వనము.

Cook, cŭk, *n. s.* వంటవాడు, పాచకుడు.

To Cook, cŭk, *v. a.* వండుట, వంటచేసుట, పచనముచేసుట. he cooks for himself తానేవంటచేసుకొంటాడు. he cooked up a story ఒక కథను కల్పించినాడు, కట్టివిడిచినాడు.

Cooked, *adj.* వండిన, పచనమైన. before the rice was ⌣ అన్నము పక్వముకాకమునుపే.

Cookery, cŭk'ĕr-y, *n. s.* వంటచేయడము, వంటపని, సూపశాస్త్రము. articles used in ⌣ వియ్యమువ ద్వ్యమొదలైనవంటసామగ్రి. utensils used in ⌣ వంటకుకావలసినవుపకరణములు, పాత్రసామగ్రి.

Cooking, *n. s.* వంట, పాకము. this is of her ⌣ యిది దానివంట, యిది దానిచేతిపాకము.

Cook-maid, cŭk'mād, *n. s.* వంటకత్తె.

Cook-room, *n. s.* వంటయిల్లు, వంటశాల.

Cool, cûl, *adj.* నిబ్బరమైన, చల్లని. ⌣ water చన్నీళ్లు. a ⌣ breeze చల్లగాలి, పయరగాలి. it is pleasant to walk in the cool of the evening సాయంకాలము చల్లటిపూట నడవడము హాయిగావుంటున్నది. he gave a ⌣ refusal నిబ్బరముగా కూడదన్నాడు. he gave a ⌣ consent రెండోమాటఅనకుండాఒప్పుకొన్నాడు, నిబ్బరముగాఒప్పుకొన్నాడు. he wrote a ⌣ letter విరసముగాఒక జాబువ్రాసినాడు, కట్టెవిరిచినట్టుఒక జాబువ్రాసినాడు. he gave them a ⌣ reception వచ్చినవాండ్లను విరసముగా

గా కొన లేదు. these brothers are ~ to each other యీ అన్నదమ్ములు వొకరికొకరు సరిపడకవున్నారు.

To Cool, cûl, *v. a.* చల్లార్చుట, ఆరబెట్టుట, చల్లారబెట్టుట, శాంతింపచేయుట. he cooled the water with saltpetre ఆ నీళ్లు జిల్లుమనివుండడానకు వుట్లుప్పునీళ్లలో నీళ్లబుడ్డిని పెట్టి ఆ నీళ్లను జిల్లుమనివుండేటట్టు చేసినాడు. he cooled the water in the air ఆ నీళ్లను బయట గాలిలో పెట్టి జిల్లుమనివుండేటట్టు చేసినాడు. this defeat cooled his courage యీ అపజయమువల్ల వాడి ధైర్యము అణిగినది, యీ అపజయమువల్ల వాడికి భయము పుట్టినది.

To Cool, cûl, *v. n.* చల్లారుట, ఆరుట, చల్లబడుట. after the fire cooled a little నిప్పు కొంచెము చల్లారినతరువాత. before the milk cooled పాలారక మునుపు.

Cooler, cûl'ĕr, *n. s.* a vessel నీళ్లను జిల్లుమనివుండేటట్టు చేయడానకైవుండే తొట్టి.

Cooling, *adj.* చలవైన, దేహశాంతియైన. ~ diet ఉష్ణశాంతియైన ఆహారము. ~ medicine చలవ మందు.

Coolly, *adj.* నిబ్బరముగా, నిదానముగా, నిశ్చింతగా. he ~ put the money in his pocket వొకయిదిలేకుండా ఆ రూకలను సంచిలో వేసుకొన్నాడు.

Coolness, cûl'ness, *n. s.* చల్లన, చల్లదనము, శీతలము, శాంతి, శమనము, విరసము, బెరుకుతనము. a ~ exists between them వాండ్లలో వొకరికొకరికి వుండే గిట్టమి, విరసము.

Cooly, *n. s.* (Indian word for a hired labourer) కూలివాడు. the fee paid him కూలిరూకలు.

Coom, cûm, *n. s.* కరరూపము, పాదట్టు.

Coomb, cûm, *n. s.* ధాన్యముకొలిచేకొలత విశేషము, యిది మూడుమణుగులకు కొంచెము యెక్కువగావుంటుంది.

Coop, cûp, *n. s.* a cage for fowls or birds కోళ్లు మొదలైనవి మూసేగూడు.

To Coop, cûp, *v. a.* గిడ్డంగిలో వేసిమూసుకుట. they cooped him up in a small cell వాణ్ని వొక గిడ్డంగిలో వేసిమూసినారు.

Cooped, *adj.* గిడ్డంగిలో వేసిమూయబడ్డ.

Cooper, cûp'ĕr, *n. s.* పీపాయలు చేసేవాడు.

Cooperage, *n. s.* పీపాయిపని, పీపాయలు చేసేచోటు, పీపాయలు చేసేవాండ్లకు యిచ్చే కూలి, పీపాయలమీదిసీసెకున్ను.

To Co-operate, cô-op'er-âte, *v. n.* వొకటినొకటికూడా సహాయపడుట, అనుకూలపడుట. bathing co-operated in the cure స్వస్థము కావడానకు స్నానమున్ను అనుకూలించినది.

Co-operation, cô-op-er-â'shon, *n. s.* వొకటినొకటికూడా సహాయపడడము, అనుకూలము. this prevented my ~ యిందువల్ల నేను సహాయపడడానకు అభ్యంతరమైనది.

Co-operative, cô-op'er-a-tive, *adj.* వొకటినొకటి సహాయపడే, అనుకూలమైన.

Co-ordinate, cô-ôr'di-nâte, *adj.* సమానమైన, తుల్యమైన. these four are ~ యీ నాలుగింటికి సమానము వొకటే. the two œras are ~ యీ రెండు శకములకున్ను వొకప్పుడే ఆరంభమయినవి. these two rivers are ~ యీ రెండు యేళ్లున్ను వొకచోటనే పుట్టినవి, యీ రెండునదులకున్ను వుత్పత్తిస్థానము వొకటే.

Co-ordinately, *adv.* సమానముగా, సమముగా ఆరభించి.

Coot, cût, *n. s.* వొకతరహా నీరుకోడి. the purple ~ or sultana ~ జంబుకోడి.

Cop, *n. s.* శిఖరము, కొన.

Copáiva, *n. s.* వొకతరహా బంక, యిది వొకమందుదినుసు.

Copal, *n. s.* వొకతరహా బంక. See Ainslie 2. 482.

Coparceners, *n. s.* share holders కర్తృత్వముగలవాండ్లు, భాగస్థులు, భాగరులు.

Coparcenery, *n. s.* కర్తృత్వము, భాగరితనము, పాలివాళ్లుతనము.

Coparceny, *n. s.* పాలు, భాగము.

Copartner, cô-pârt'nĕr, *n. s.* పాలివాడు, అవిభక్తుడు, భాగస్థుడు.

Copartnership, cô-pârt'nĕr-ship, *n. s.* పాలివాడితనము.

Cope, côpe, *n. s.* a cloak పాదుర్లు వేసుకొనే వొకతరహా శైరవాసము. the ~ of heaven ఖగోళము, ఆకాశము.

To Cope, côpe, *v. n.* అడ్డమాడుట, యెదిరించుట, యెదురాడుట. can a child ~ with a man బిడ్డ పెద్దవాడితో పోరాడగలుగునా, వొకబిడ్డ పెద్దవాడికి యీడౌనా. no Telugu poet can ~ with

Bhattumūrti భట్టుమూర్తిముందర యొక తెలుగుకవి నిలువలేదు, భట్టుమూర్తికియే తెలుగుకవియాడేను.

To Cope, cōpe, *v. a.* to cover or roof పైకప్పువేసుట. he coped the house with tiles ఆయింటికి పెంకులుకప్పినాడు.

Copier, or Copiest, cop'i-ĕr, *n. s.* లేఖరి, ప్రతివ్రాసేవాడు, పుస్తకవ్రాసేవాడు.

Coping, cōp'ing, *n. s.* (of a wall) మదురు.

Copious, cō'pi-us, *adj.* విస్తారమైన, యథేష్టమైన, నిండా, శానా. there is a ~ supply of rice బియ్యము యథేష్టముగా వున్నది. that dictionary is very ~ ఆనిఘంటులో లేనిశబ్దము లేదు.

Copiously, cō'pi-us-ly, *adv.* విస్తారముగా, యథేష్టముగా.

Copiousness, *n. s.* విస్తారము, యథేష్టము, మెండు.

Copper, cop'pĕr, *n. s.* రాగి, తామ్రము. a ~ coin పైసా. I gave them some coppers వాండ్లకు కొన్ని పైసాలు యిచ్చినాను. ~ plate (a picture) రాగి అచ్చున వేసిన పటము. a boiler హండా, కంగాళము. sulphate of ~ మయిలతుత్తము. copper-coloured చామనిచాయమైన. ~ nose మొర్రనిముక్కు.

Copperas, cop'pĕr-as, *n. s.* మయిలతుత్తము.

Coppersmith, cop'pĕr-smith, *n. s.* కంచరవాడు.

Coppery, cop'pĕr-y, *adj.* రాగిచిలుముగల. this water has a ~ taste యీనీళ్లు చిలుముకంపుకొట్టుతుంది.

Coppice, cop'pice, or Copse, copse, *n. s.* గుట్టగుట్ట పొదలుగలఅడివి.

To Copulate, cop'ū-lāte, *v. n.* సంభోగముచేసుట.

Copulation, cop-ū-lā'shon, *n. s.* రతి, సంయోగము.

Copulative, cop'ū-la-tive, *n. s.* A ~ Conjunction సముచ్చయార్థక అవ్యయము, And, With మొదలైనవి.

Copy, cop'y, *n. s.* ప్రతి, పుస్తక. I will set you a ~ (in writing) నీకువరవడిపెట్టిస్తాను, మేలుబంతిపెట్టిస్తాను. a fair ~ చిత్తుచూచిచక్కగావ్రాసిన ప్రతి, a rough ~ చిత్తు. he wrote a ~ of verses regarding this యిందునగురించికొన్నిపద్యములురచించినాడు. I want ten copies of the Ramayanam రామాయణముపదిప్రతులు కావలెను. he gave me a ~ ఆపుస్తకానికినాకు యొకప్రతియిచ్చినాడు. he gave me a ~ of the print అచ్చువేసిన పటములలో నాకు యొకటియిచ్చినాడు.

To Copy, cop'y, *v. a.* మొత్తివ్రాసుట, వేరేప్రతివ్రాసుట. to ~ fair చిత్తునుచూచిచక్కగామొత్తివ్రాసుట. or to imitate అనుకరించుట. I see that boy copies you నీనడతవానికిపట్టుబడ్డది.

Copy-book, *n. s.* మేలుబంతిపుస్తకము.

Copy-hold, cop'y-hōld, *n. s.* ఇంగ్లీషుధర్మశాస్త్రములో యొకతరహాభూస్వామ్యము. I hold this land in free hold and the other land in ~ యీనేల నాస్వాంతము ఆనేలనుస్వామిభోగానికితీసుకొనియున్నాను. ~ land స్వామిభోగమిచ్చి అనుభవించేనేల, మాలుగుజారిభూమిఅనవచ్చును.

Copy-right, *n. s.* గ్రంథస్వామ్యము, అనగాతాను అచ్చువేయించిన గ్రంథమును మరియొకరు అచ్చువేయకూడదనేస్వామ్యము.

Coquet, Coquette, cō-ket', *n. s.* తసుకులాడి, వగలాడి, చిన్నెలాడి.

To Coquet, cō-ket', *v. n.* to act the lover, to entice by blandishments తసుకులుచేసుట, వలపించుట, తేలించుట, లాలించుట, మోహముచూపియేమార్చుట, మరులుకొలిపిమాయచేసుట. she coquetted with him a long time and disappointed him at last బహుదూరముతానికిమోహముచూపితుదకువాణ్ని మోసపుచ్చినది.

Coquettish, *adj.* తసికే, కులికే, టక్కులుచేసే.

Coquetry, cō-ket'ry, *n. s.* తసుకు, కులుకు.

Coracle, cor'a-cle, *n. s.* (a small boat, so called in Cumberland) చిన్నపడవ, తెప్ప, పుట్టి, దోనె.

Coral, cor'al, *n. s.* పగడము, ప్రవాళము, మన్మథునిమొమ్ములుఅంటారు. a ~ necklace పగడాలదండ. artificial ~ లక్కపగడము. a child's ~ పండ్లురానిబిడ్డలు నోట్లోవేసుకొని కొరికేపగడపు కాడగలగిలక.

Coral, cor'al, *adj.* పగడమువంటి, మొర్రని. her ~ lip దానికెమ్మోవి, దానిశోణాధరము. she of the ~ lip బింబోష్ఠి. ~ plant (a certain flower which resembles the Jack Spratt. See Ainslie 2. p. 45. 47 and Rox. 3. 687.) నేపాళవృక్షము.

Corban, côr'ban, *n. s.* కానుక, ప్రార్థనచేసుకొని మొత్తికట్టినముడుపు, [ఈశ్వరాయదత్తం. A†.]

Corbel, *n. s.* బోదె, బోదెకర్ర.

Cord, côrd, *n. s.* తాడు, దారము, పగ్గము. a hempen — నులక. a straw rope పేంటి, కసువు, పురి. a — of firewood కట్టెలమోపు. the Braminical — or thread జందెము.

To Cord, côrd, *v. a.* కట్టుట, దారముతో కట్టుట.

Cordage, côrd'âge, *n. s.* తాళ్లు, పగ్గములు.

Cordelier, cor-dê-lēr', *n. s.* ఒకతరహా సన్యాసి, ఒకతరహా బైరాగి.

Cordial, côrd'yal, *adj.* దయారసముగల, మనఃపూర్వకమైన, అంతఃకరణపూర్వకమైన. a — friend మనఃపూర్వకమైనస్నేహితుడు. a — medicine మయకమిచ్చేమందు.

Cordial, côrd'yal, *n. s.* a medicine మయకమిచ్చేమందు. this letter was a — to his heart యీజాబువల్లవానికి ధైర్యమువచ్చినది, వానికి ప్రాణమువచ్చినది. he sells cordials బ్రాందిమొదలైనవాటినిఅమ్ముతాడు.

Cordiality, cord-yi-al'i-ty, *n. s.* స్నేహము, సద్భావము. want of — వేరుబంధము, విరసము.

Cordially, côrd'yal-ly, *adv.* మనఃపూర్వకముగా. I — hope so నేనట్లానిండాఱానమ్మినాను.

Cordon, côr'don, *n. s.* a line of troops ఘాటు, పారా, తాణా.

Corduroy, *n. s.* గుడిసీలుకుట్టే ఒకతరహాబట్ట.

Cordwainer, côrd'wân-ĕr, *n. s.* (a shoe-maker) మాదిగవాడు, చెప్పులుకుట్టేవాడు, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Core, côre, *n. s.* హృదయము, మధ్యభాగము. the — of the heart అంతరంగము, లోనిమనసు. the — of a fruit విత్తు. the — of the wood of a tree చేవ. the — of a boil మొలక. the — of a plantain tree అరటిబొంత.

Corge, *n. s.* (Indian word for 20 pieces of cloth) కోర్జా.

Coriander, cô-ri-an'dĕr, *n. s.* కొతిమిర, కొతిమెర, కుస్తుంబురు. — seeds ధనియాలు.

Corinth, cur'ran, *n. s.* ఒకదేశముపేరు. a corinthian ఆదేశస్థుడు. the Corinthian order ఒకతరహాగాశృంగారించినస్తంభములు.

Cork, côrk, *n. s.* బుడ్డికివేసే బెండుబిరడా. the — tree ఒకతరహాపెద్దమాను, దీనిపట్టతో బిరడాలుచేస్తారు.

To Cork, côrk, *v. a.* బెండుబిరడావేసుట. he corked the bottle ఆబుడ్డికిబిరడావేసినాడు.

Corked, *adj.* బిరడావేసిన. a — bottle బిరడావేసినబుడ్డి. this wine is — యీసారాయికి బెండుబిరడాకంపుతగిలింది.

Corking-pin, côrk'ing-pin, *n. s.* దబ్బనము, శలాక, సూది.

Corkscrew, *n. s.* బిమ్మెట్లు, బుడ్డిబిరడానుతీసే ఒకతరహాఆయుధము.

Corky, *adj.* బెండువలెవుండే, బెండుకంపుకొట్టే. a — substance బెండువలెమెత్తగావుండేటిది.

Cormorant, côr'mô-rant, *n. s.* సముద్రమందుతిరిగే దేగవంటిఒకపెద్దపక్షి, పెద్దగూడకొంగవంటిది, చెడ్డతిండిబోతు, సర్వస్వాపహారముచేసుకొనేవాడు, కార్యమందుగండభేరుండపక్షికిసమానమైనది.

Corn, côrn, *n. s.* grain ధాన్యము. crop of — పయిరు, సస్యము. a grain of — గింజ. a head or ear of — కంకి. wild — నివ్వరి, నీవారము. seed — విత్తనాలు. empty ears of — తాలు, తప్పగింజలు. a — field చేను, మెట్టపొలము. a sheaf of — కన, పూరె. Indian — మొక్కజొన్నలు. a sore on the foot &c. కొవ్వుండు, ఆణి. A — cutter కొవ్వుండుకోసేవైద్యుడు. The —-law ధాన్యమునుగురించియేర్పరచినచట్టము. a — mill గోధుమపిండి విసిరేతిరగలి, గోధుములనుపిండిచేసేయంత్రము.

To Corn, côrn, *v. a.* or to salt flesh ఉప్పువేసిపక్వముచేసుట, అనగామాంసముకొన్నాదినములుచెడకుండావుండేటట్టువుప్పువేసిపక్వముచేసుట.

Cornea, *n. s.* కనుగుడ్డులోరెండుభాగములున్నవి ఒకటికఠినమైనది ఒకటిమెత్తనైనది, యిదికఠినమైనభాగమునకుపేరు.

Cornel, côr'nel, *n. s.* ఒకతరహాఫలవృక్షము.

Cornelian, cor-nēl'yan, *n. s.* అకీకురాయి, యమునారాయి, శిక్కాపుంగరాలకున్ను ముద్రలకున్ను వేసే సామాన్యమైనఒకరాయి.

Corner, côr'nĕr, *n. s.* మూల, కోణము, దిక్కు. It was lying in a — అదిఒకమూలపడివుండెను. of the eye కడకన్ను, కొలికి, అపాంగము. of the mouth శెలివి. he turned the — వాడుఆమూలతిరిగినాడు. three cornered త్రికోణమైన. but the better word is ముక్కోణమైన, మోచేతి వంపుగావుండే.

corner stone మూలరాయి, కూడలిరాయి, నిట్రాయి. he was the ⁓-stone of their faith వారికు తానకు ఆయనేనిర్వాహకుడు. they tied their handkerchiefs together cornerwise మూలతో మూలనుముడివేసినారు.

Cornet, côr′net, *n. s.* సన్నాయి, కొమ్ము, తురుపు సవార్లలో Lieutenant కు సమానమైన ఒకఉద్యోగస్థుడు.

Cornice, côr′nice, *n. s.* బోదె,చూరు,దూలపీఠము.

Cornucopia, cor-nu-cō′pi-ē, *n. s.* ధనస్త్రీదకమండలము, శ్రీరామమాడ, కల్పవృక్షముఅనేకశబ్దమునకు సమానమైనది.

Cornuto, *n. s.* ఒకస్త్రీచెడిపోయివుంటే దానిమొగునికికొమ్ములుమొలిచినట్టుఅంటారు,అనగాకుప్రాయుడైనాడనిభావము.

Corny, côrn′y, *adj.* సస్యభరితమైన, సస్యసంపన్నమైన.

Corollary, cor′ol-lar-y, *n. s.* a consequence అనువృత్తి, అన్వయము, సిద్ధాంతము, ఫలితార్థము, భావము, సార్వరస్యము.

Coromandel, The name given by Europeans to the eastern coast of the Indian Peninsula. It is a corruption of Carimanal కరిమణల్ a small fishing village about 20 miles north of Madras, which is now vulgarly called Coromandel by the English. The supposed Sanscrit root కురుమండలము Kuru-mandalam is plausible, but is wholly unknown to learned bramins. The coast of Coromandel చెన్నపట్నపురాజ్యము, అనగా విశాఖపట్నమునుంచి రామేశ్వరముదాకా వుండేదేశు. Hamilton says it is a corruption of Chōla désam but this is not correct.

Coronal, cor′ō-nal, *n. s.* కిరీటము.

Coronation, cor-ō-nā′shon, *n. s.* పట్టాభిషేకము.

Coroner, cor′ō-nĕr, *n. s.* దుర్మరణమువిచారించేఅధికారి.

Coronet, cor′ō-net, *n. s.* ఒకతరహాచిన్నకిరీటము, దీన్నిశశిపుష్ప అంటారు.

Corporal, côr′po-ral, *n. s.* దండులోనాయకుడు, ముగ్గురునలుగురుసిపాయిలకు పైవాడుగావుండేసిపాయి.

Corporal, côr′pō-ral, *adj.* శరీరసంబంధమైన. pains and pleasures which are mental are greater than those which are ⁓ శారీరకసుఖదుఃఖములకన్నా మానసికసుఖదుఃఖములు బలిష్ఠములుగా వుంటవి, అనగా దేహసుఖదుఃఖములకన్నా మనసుయొక్కసుఖదుఃఖములు అధికము. ⁓ punishment దెబ్బలు.

Corporate, côr′pō-rāte, *adj.* కూడిన, గుంపుగాకూడిన, సభచేరిన, సమయముగాకూడిన. a body ⁓ గ్రామస్థులు, వూరిపెద్దలు, గ్రామసభికులు, అధికారస్థులు, నాటువాండ్లు.

Corporation, cor-pō-rā′shon, *n. s.* సభ, గ్రామసభ, అనగా సీమలో ప్రతిపట్నములో వుండే వర్తకులు రాజాజ్ఞమీద సభకూడి ఆవూళ్లో కొన్నిరుసుములువసూలుచేసిదానిగుండావీధులుచక్కబెట్టించడమువంతెనలుకట్టించడము మొదలైనవిచేసేసభవారు, శిక్షజరిగించేటందుకువాండ్లకు మేజస్ట్రేటుఅధికారములేదు. for this, the Arabic phrase *misl* is the appropriate word. In the legal sense అధికారము.

Corporeal, cor-pō′rē-al, *adj.* మూర్తిమత్తైన,మూర్తీకరించిన, సాకారమైన, శారీరకమైన, భౌతికమైన, ప్రత్యక్షమైన, దేహీభూతమైన. the ⁓ form స్థూలశరీరము. he appeared in ⁓ form దేహమెత్తినాడు, అవతరించినాడు.

Corporeally, *adv.* మూర్తిమత్తుగా, దేహిగా, శరీరిగా.

Corps, cōr, *n. s.* pronounced core పటాళము, ముఖ్యముగావిచారించవలసినదేమంటే పూర్వముశవమునకు corps అనేమాటకలిగివుండెను, యిప్పట్లో చెల్లదు.

Corpse, côrpse, *n. s.* శవము,పీనుగ, ప్రేతము.

Corpulence, côr′pū-lence, Corpulency, côr′pū-lenc-y, *n. s.* బలుపు, కాయపుష్టి, స్థౌల్యము. from his ⁓ he seemed heavy వాడుస్థూలముగావుండినందునబరువుగావుండుననితోచినది.

Corpulent, côr′pū-lent, *adj.* స్థూలమైన, బలిసిన, పెద్దపొట్టగల, లావాటి. a ⁓ man స్థూలదేహి.

Corpuscle, côr′pusle, *n. s.* అణువు, కణము,పరమాణువు. a ⁓ of water జలకణము.

Corpuscular, *adj.* అణుమాత్రమైన,అతిసూక్ష్మమైన.

Corracle, *n. s.* See Coracle.

To Correct, cor-rect′, *v. a.* దిద్దుట, చక్క బెట్టుట, సవరించుట. he corrected this abuse యీదురాచారమునుమాన్పినాడు. or to counteract విరుచుట. buttermilk corrects the ill effects of mangoes మజ్జిగమామిడిపండ్లయొక్క దోషమునువిరుస్తున్నది. they use brandy to ~ the bad properties of the water అక్కడినీళ్లదోషమునువిరిచేటట్టుగాబ్రాండినికలుపుతున్నారు. or punish శిక్షించుట. he corrected the boy ఆపిల్లకాయనుశిక్షించినాడు, అనగా కొట్టినాడు.

Correct, cor-rect′, *adj.* శుద్ధమైన, సుబద్ధమైన, తప్పులేని, చక్కని. he is a very ~ man వాడుజాగరికుడు, సదిలముగానడిచేవాడు. it is ~ అదిసరిగావున్నది. you are ~ నీవుచెప్పినదిసరే, నీవుచెప్పినదినిజమే. a ~ pronunciation మంచివుచ్చారణ. a ~ copy శుద్ధప్రతి.

Correction, cor-rec′shon, *n. s.* punishment శిక్ష. amendment దిద్దుబాటు. the house of ~ జెయిలుఖానా, చావడి.

Correctional *adj.* శిక్షించే. the bench are the ~ police: constables are the preventive police దొరలుదండించేఅధికారులు; బంట్రోతులుదుర్మార్గముజరగనీయకుండానిలిపేవాండ్లు.

Corrective, cor-rect′ive, *adj.* దిద్దేశక్తిగల, సవరించేశక్తిగల, విరుగుడైన.

Corrective, cor-rect′ive, *n. s.* విరుగుడు. buttermilk is a ~ for mangoes మామిడిపండ్లకుమజ్జిగవిరుగుడు.

Correctly, cor-rect′ly, *adv.* సరిశుద్ధముగా, తప్పులేకుండా, దిద్దుపాటుగా, సరిగా.

Correctness, cor-rect′ness, *n. s.* శుద్ధముగావుండడము, స్పష్టము, తప్పులేకుండావుండడము. the ~ of this statement దీనియొక్కవాస్తవ్యము, నిజము. I doubt the ~ of this యిదినాకుఅనుమానముగావున్నది. ~ of conduct చక్కన, సరిస్థారము, నిదానము. the ~ of his conduct prevented this అతనుచక్కగానడిచినందున యిదితప్పింది.

Corrector, *n. s.* దిద్దేవాడు.

Correlative, cor-rel′a-tive, *adj.* పరస్పరసంబంధముగల, అన్యోన్యసంబంధముగల.

Correlevancy, *n. s.* పరస్పరసంబంధము.

Correlevant, *adj.* పరస్పరసంబంధముగల.

To Correspond, cor-rè-spond′, *v. n.* to agree సరిపడుట, యిముడుట, పొందుట. this pillar does not ~ with that యీస్తంభానికిఆస్తంభముదీటుపడలేదు. In the English language there is no word that corresponds with the word bramin యింగ్లీషులో బ్రాహ్మణుడనే శబ్దమునకు సరియైనశబ్దములేదు. he corresponds with me అతనికినాకువుత్తరప్రత్యుత్తరములుజరుగుతున్నవి.

Correspondence, cor-rè-spond′ence, *n. s.* or relation సంబంధము. I see no ~ between his command and your conduct వాడిఆజ్ఞకునీనడతకుసంబంధములేదు, వాడుచెప్పినదియొక్కడనీనడతయొక్కడ. in war, all ~ with the enemy is forbidden యుద్ధములోశత్రువులతోయేకవ్యాపారమున్ను కూడదనినిషేధించబడ్డది, శత్రువులతోపొత్తుకారాదు. or similarity యీడు, జత, జోడు, దీటు, తాళా. or intercourse సహవాసము. he has much ~ వాడికినాలుగుతట్లావుత్తరప్రత్యుత్తరములుజరుగుతున్నవి. epistolary ~ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు. they published his ~ వాడిజాబులనుఅచ్చువేసినారు.

Correspondent, cor-rè-spond′ent, *adj.* సరియైన, జతగావుండే, ప్రతియైన, తాళాగావుండే.

Correspondent, cor-rè-spond′ent, *n. s.* జాబులువ్రాసేవాడు, మునీబు, అడితీదారుడు. is he a ~ of yours? వాడికినీకువుత్తరప్రత్యుత్తరములుజరుగుతున్నవా, వాడునీఅడితీదారుడా.

Corresponding, *adj.* యీడైన, జతగావుండే, తుల్యమైన, సరియైన, ప్రతియైన. the ~ parties ఉత్తరప్రత్యుత్తరములువ్రాసేవాండ్లు. they gave him the title of captain with ~ pay వాడికికేప్టన్ అనేపేరుయిచ్చిదానికితగినజీతమున్నుయిచ్చినారు. a ~ term సరియైనశబ్దము, ప్రతిశబ్దము. In the year 1845 ~ with Vishwavasu ౧౮౪౫సంవత్సరమునకుసరియైనవిశ్వావసునామసంవత్సరములో.

Corridor, cor-ri-dŏr′, *n. s.* ఒకతరహాతావ్వారము, ఒకమాదరివారపాక.

Corrobarant, cor-rob′ò-rant, *adj.* బలవర్ధకమైన, తేజస్కరమైన.

To Corroborate, cor-rob'ó-rāte, *v. a.* బలపరుచుట, దృఢపరుచుట. this ~s my belief that he is dead యిందువల్ల అతను చచ్చినాడని నాకు బాగా రూఢి అయినది.

Corroborated, *adj.* స్థిరపడ్డ, నిశ్చయపడ్డ, రూఢమైన. this was ~ by his own words వాడి సొంతమాటలవల్ల నేయిది రూఢిపడ్డది.

Corroboration, cor-rob-ó-rā'shon, *n. s.* ప్రమాణము, ఉదాహరణము, సాక్ష్యము, ప్రోద్బలము. this is a ~ of his statement వాడు చెప్పినదానికియిది ప్రమాణము. in ~ of his testimony వాడిసాక్షికిపుష్టిబలముగా.

To Corrode, cor-rōde', *v. a.* తినివేయుట, హరించుట. constant dropping of water will ~ a rock నీడానిల్లుపడడముచేతరాయిఅరిగిపోతున్నది. rust ~s iron తుప్పుయినుమునుతినివేస్తున్నది. grief ~s the heart వ్యసనముచేతమనసుకుందిపోతున్నది.

Corroded, *adj.* తినివేసిన, హరించిన, కుయించిన, అరిగిపోయిన, తేకడైన, కుళ్లిన, మురిగిపోయిన.

Corroder, *n. s.* తినివేశేటిది, హరణకారణము.

Corrosion, cor-rō'zhon, *n. s.* తినడము, కుయించడము, అరగడము, కరగడము. to prevent the ~ of rust తుప్పుయినుమునుతినివేయకుండా, తుప్పుపట్టకుండా.

Corrosive, cor-rō'sive, *adj.* తినివేసే, అరగకొట్టే, కుయింపచేసే. rust is ~ తుప్పుయినుమునుతినివేసేటిది. care is corrosive చింతమనసునుచెరిచేటిది. corrosive sublimate ఉల్లిపాషాణము.

Corrosive, cor-rō'sive, *n. s.* తినివేసేమందు, కరగకొట్టేమందు. costic is a ~ కారముకొండనుకోసేమందు.

Corrugated, *adj.* or wrinkled ముడతలుపడ్డ.

To Corrupt, cor-rupt', *n. s.* చెరుచుట, భ్రష్టుచేయుట. these books ~ the mind యీపుస్తకములుబుద్ధినిచెరుచుతున్నవి. evil communications ~ good manners, (1 Cor. XVI. 32.) కుసంసర్గేణలోకానాం, శుభంకర్మవినశ్యతి A†. or to bribe లంచమిచ్చిచెరుచుట. he tried to ~ the judge న్యాయాధిపతికి లంచమిచ్చి లోపరుచుకోవలెనని చూచినాడు.

To Corrupt, cor-rupt', *v. n.* చెడిపోవుట, కుళ్లిపోవుట, పుచ్చిపోవుట. to prevent the body from ~ing శవముకుళ్లిపోకుండా.

Corrupt, cor-rupt', *adj.* చెడిపోయిన, చీకిపోయిన, కుళ్లిన, మురిగిన, పుప్పిపట్టిన, లంచముతీసుకొన్న. or vicious దుర్మార్గమైన, దుష్ట. ~ practices దురాచారములు. a ~ judge లంచగొట్టైనన్యాయాధిపతి. a ~ word అపభాషమైనశబ్దము. a ~ phrase యాచమాట, గ్రామ్యము. ~ human nature పతితులు, అనగామనుష్యులు.

Corrupted, *adj.* చెడిపోయిన, కుళ్లిన, మురిగిన, అపభాషమైన. Sanscrit words ~ in Telugu are called తద్భవములు. ~ Telugu words అపభాషాంధ్రపదములు. a ~ text అపభాషముగావుండేశ్లోకము.

Corrupter, *n. s.* చెరిచేవాడు. a ~ of man మనుష్యులకుదుర్బోధనచేసేవాడు.

Corruptible, cor-rupt'i-ble, *adj.* చెడిపొయ్యే, కుళ్లిపొయ్యే, నశించే, నశ్వరమైన A†.

Corruption, cor-rup'shon, *n. s.* చెడిపోవడము, కుళ్లిపోవడము, పుచ్చడము, నశ్వరత్వము A†. from the ~ of men మనుష్యులుదుష్టులుగనుక. this is a ~ of the sense యిదిఅపార్థము; or wickedness దుర్మార్గము. a law against ~ in judges న్యాయాధిపతులులంచముతియ్యకుండాయేర్పడ్డచట్టము. that word is a mere ~ అదివట్టిఅపభాషమైనపదము, పిచ్చిపదము.

Corruptly, *adv.* దుర్మార్గముగా, అపభాషముగా.

Corruptness, *n. s.* దుర్మార్గము, దుస్స్వభావము, దుర్నీతి.

Corsair, côr'sâr, *n. s.* దొంగవాడ, దొంగవాడవాడు.

Corse, cōrse, *n. s.* (poetical spelling for corpse.) plural corses. పీనుగలు.

Corselet, *n. s.* రొమ్ముకవచము.

Corset, *n. s.* రవిక.

Cortege, *n. s.* పరివారము, పరిజనము.

Cortes, *n. s.* Spanish దేశములోయీమాట Court అనేఅర్థము.

Cortex, *n. s.* or bark పట్ట, చెట్టుయొక్కపట్ట.

Corundum, *n. s.* sapphire, or adamantine spar కొరివిందము, కురింజిరాయి.

Coruscation, cor-us-cā'shon, *n. s.* మిణుగుర్లు, అగ్నికణములు, మెరుపు.

Coryphœus, *n. s.* the principal actor in a dance నాటకములోప్రధాననాయకుడు, ముఖ్యమైనవేషగాడు, నటువంగపుడు. he is the ~ of Sans-

crit learning అతడుసంస్కృతములో అసమాన పండితుడు, అసమానవ్యుత్పన్నుడు.

Cosmetic, coŝ-met'ic, *n. s.* ఛాయకొరకు పూసుకొనేకరిమళద్రవ్యము, అంగరాగము, అత్తరు, పన్నీరు, చందనము, అరిదళముమొదలైనవి.

Cosmical, coŝ'mi-cal, *adj.* relating to the world: rising or setting with the sun భూమండలసంబంధమైన, సూర్యసహితముదయాస్త ప్రాప్తమైనది. (Droz.)

Cosmogony, coŝ-mog'ô-ny, *n. s.* జగత్సృష్టి, భువనోత్పత్తి.

Cosmography, coŝ-mog'ra-fê, *n. s.* జగత్సృష్టివివరణము, బ్రహ్మాండవర్ణనము, విశ్వవర్ణనవిద్య, భూగోళశాస్త్రము.

Cosmopolite, coŝ-mop'ô-lîte, *n. s.* స్వదేశాభిమానములేనివాడు, భూమిలో యెక్కడవుండినా నాకు వొకటేననేవాడు.

Cossack, *n. s.* బందారివాండ్లవలెరష్యాదేశమందు వుండేవొకకులము. cossack trowsers పెద్దయిజారు.

Cosset, *n. s.* పోతపాలుపోసిపెంచినగొర్రెపిల్ల.

Cost, cost, *n. s.* వెల,క్రయము, తగులుబడి,కట్టుబడి, దండుగ. the ~ price క్రయమురూకలు,కొనుగోలు, కట్టుబడి. costs in a suit వ్యాజ్యపుఖర్చులు, కోర్టుశలవులు. you will find it true to your ~ నీకుఅనుభవములో తెలియబోతుంది, యిందుకు నీవు యేడ్వబోతావు. you will find to your ~ that what I said is true నేనుచెప్పినదినీకు అనుభవానికివచ్చేటప్పుడు యేడవబోతావుసుమీ.

To Cost, cost, *v. a.* కట్టుట, తగులుట. what did it ~? అందుకుయెంతకట్టినది? it will ~ 10 rupees అందుకు పదిరూపాయీలు కట్టును. ~ what it may అందుకుయెంతకట్టినాకట్టనియ్యి,అందుకుయేమివచ్చినారానియ్యి. it ~ him his life అదివాడిప్రాణమునకువచ్చినది. it ~ very little అదిచవకగావచ్చినది. it ~ a great deal అదిప్రియముగావచ్చినది.

Costard, cos'tard, *n. s.* తలకాయ, యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Costermonger, *n. s.* పూరూరువిల్లరసరుకులుపండ్లు మొదలైనవి అమ్ముకొనిబ్రతికేవాడు.

Costive, cos'tive, *adj.* మలబద్ధముగావుండే, బద్ధకోష్టిగావుండే.

Costiveness, *n. s.* మలబద్ధము, బద్ధకోష్టి.

Costliness, cost'li-ness, *n. s.* వెలపాటుగు, ప్రియము, బహుమూల్యత. from the ~ of her dress దానిపుడుపునిండావెలపాటుగా నందున.

Costly, cost'ly, *adj.* వెలపాటుగుఅయిన. a ~ horse వెలపాటుగుగుర్రము.

Costume, *n. s.* వేషము.

Cot, cot, *n. s.* or Cottage గుడిశె. (Indian or military word for) a bed మంచము,పరుపు. a swinging ~ వుయ్యాలమంచము.

Cote, *n. s.* (or sheep ~) రాత్రిళ్లుమేకలనుతోలిపెట్టే అలవ. a dove ~ పావురాళ్లగూడు, పావురాళ్లుపెంచడానకైకట్టినగూడు.

Cotemporaneous, *adj.* ఏకకాలమందుండువుండే, సమకాలీనమైన. these nine poets were ~ యీతొమ్మిదిమందికవులున్ను సమకాలీనులు.

Cotemporary, cô-tem'pô-rar-y, *adj.* and *n. s.* సమకాలీనులైన, ఏకకాలమందువుండిన. he and my father were cotemporaries మాతండ్రిదినాలు అతనిదినాలువకటి. ~ history యేపని యెప్పుడుజరిగినదోతత్కాలమందే వ్రాసినగ్రంథము, పనిజరుగుతూవున్నప్పుడే వ్రాసినగ్రంథము.

Coterie, or society స్నేహితులవిందుకూటము,వీండ్లువారానికివొకసారిగాని నెలకు వొకసారిగానివొకచోటకూడివిందులుచేస్తారు.

Cotillon, cô-till'yon, *n. s.* యెనిమిదిమందిగా ఆడే వొకతరహాఆట, నృత్తనర్తనము.

Cotquean, cot'quên, *n. s.* ఉత్తరకుమారప్రజ్ఞలు పలికేవాడు, ఆడంగిరేకు.

Cottage, cot'tâge, *n. s.* గుడిశె, కుటీరము.

Cottager, cot'tâg-ĕr, *n. s.* or Cotter గుడిశెవేసుకొనివుండేవాడు, పేదవాడు.

Cotton, cot'tn, *n. s.* (clear from the seed) దూది. not cleared పత్తి. ~ thread నూలు. a ~ rope నూలుపగ్గము, నూలుతాడు. he wore a ~ jacket but a linen turband వాడుగుడ్డచొక్కాయవేసుకొన్నాడు అయితేనారపాగావేసుకొన్నాడు. a ~ rag గుడ్డపునక, పేలిక. ~ goods నూలుసరుకులు. ~ cleaners, (the caste so called) దూదేకులవాండ్లు. ~ ground రేగడభూమి, రేగటిమన్ను. the ~

plant బ్రహ్మతీచెట్టు. the ~ tree (the large tree so called) బూరగచెట్టు, శాల్మలి. a bed stuffed with its down హంసతూలికాతల్పము.

Cottony, *adj.* దూదివంటి.

To Couch, coŭch, *v. n.* పండుకొనుట, దాగుట.

To Couch, coŭch, *v. a.* (or to lance) పొడవడాన కు యూటెనుపొడ్గుట. to couch the eye గుడ్డికంటి కిపొరలుతీసుట.

Couch, coŭch, *n. s.* మంచము, పడక, పరుపు, శయ్య, పానుపు. he made his ~ on the rock బండమీదపండుకొన్నాడు.

Couchant, coŭch'ant, *adj.* శయనించిన, పండుకొన్న.

Cougar, *n. s.* (a leopard) ఒకతరహాపులి.

Cough, cof, *n. s.* దగ్గు, కాసము.

To Cough, cof, *v. n.* దగ్గుట. to ~ up దగ్గి గెల్లను ఉమ్మివేయుట. he coughed up blood వాడికిదగ్గితో నెత్తురుపడినది.

Could, cŭd, *aux. v.* can గలను అనేమాటకుభూత కాలము. I gave him as much as I ~ నాచేత అయ్యేమట్టుకుయిచ్చినాను. reviling them as much as he ~ తనచేతనైనంతమట్టుకువాండ్లను దూషించి. if I ~ నాచేత అయ్యేదిగావుంటే.

Coulter, cōl'tĕr, *n. s.* నాగేటికర్రు.

Council, coŭn'cil, *n. s.* సంఘము, కూటము, ఆలోచనసభ. he called a ~ ఒకసభకూర్చినాడు. they held a ~ of war కష్టకాలమువచ్చినదియుద్ధమునకు యేమిచేయవలెనని ఆలోచించుకొన్నారు. he held a ~ with his relations బంధువులను కూర్చి ఆలోచించినాడు. a member of ~ ఆలోచనసభలోఒకడు.

Counciller, *n. s.* ఆలోచనసభవారిలోఒకడు. a privy ~ రాజుయొక్క అంతరంగుడు.

Counsel, coŭn'sel, *n. s.* బుద్ధి, ఆలోచన, యోచన, బోధన. bad ~ దుర్బోధన. they kept ~ వాండ్లమర్మమునుబయటచెప్పలేదు. he could not keep ~ వాడురహస్యాన్నిబయటచెప్పకవుండలేడు. his ~ (lawyer) అతనిపక్షముగావుండేలాయరుగాని,లాయర్లుగాని.

To Counsel, coŭn'sel, *v. a.* బుద్ధిచెప్పుట, ఆలోచనచెప్పుట, యోచనచెప్పుట. they counselled him వాడికిదుర్బోధనచేసినారు.

To Counsel, coŭn'sel, *v. n.* ఆలోచించుట. they counselled how to do this దీన్నియెట్లాచేతామని ఆలోచించుకొన్నారు.

Counsellor, coŭn'sel-lor, *n. s.* మంత్రి, వకీలు, లాయరు, బుద్ధిచెప్పేవాడు. Privy ~ ఆప్తుడు, అంతరంగుడు.

To Count, coŭnt, *v. a.* యెంచుట, లెక్కపెట్టుట, యెన్నికపెట్టుట. he ~ed his beads జపమాలికతోలెక్కపెట్టుకొన్నాడు. they ~ed this his doing యిదిఅతనుచేసినట్టుఅనుకొన్నారు,యెంచినారు. I ~ed it wrong యిది అన్యాయమైనట్టునాకుతోచినది. we ~ed upon his kindness అతనియొక్కవిశ్వాసము ను నమ్ముకొనివుంటిమి. I ~ed it unjust అదిఅన్యాయమనుకొన్నాను.

Count, coŭnt, *n. s.* పెద్ద, పూరిపెద్ద, జమీందారుడు.

Countenance, coŭn'tĕ-nance, *n. s.* ముఖభావము, ముఖధాతువు,ముఖవైఖరి,ముఖజాడ. through the light of his ~ ఆయనమూర్తివంతముపల్ల. he withdrew his ~ from them పరాఙ్ముఖమైనాడు, దయతప్పినది. he gave them his ~ వాడువాండ్లకుముఖమిచ్చినాడు, అనగా వాండ్లమీద క్రమయినాడు. he did not give them his ~ వాడువాండ్లకు ముఖమివ్వలేదు, అనగా వాండ్లతో త్రీతిఘటించిపున్నాడు. his ~ fell ఆగ్రహంపుట్టాడు,అలిగినాడు. they came to keep me in ~ నేనుసిగ్గుపడకుండా నాకుసహాయముగావచ్చినారు. he is out of ~ వాడిముఖముచిన్నపోయినది. with a fallen ~ సిగ్గుపడి, చిన్నబోయి. his ~ changed వాడికిమారుముఖముపడ్డది.

To Countenance, coŭn'tĕ-nance, *v. a.* ఆదరించుట, సహాయముచేసుట, కటాక్షించుట, వశీకరించుట, అభిమానించుట. he countenanced the fraud ఆమోసాన్ని చూస్తూపూరికెవున్నాడు, ఆకృత్రిమమును అనుకూలించినాడు.

Countenanced, *adj.* ఆదరించిన, అభిమానించిన, ఒప్పుకొన్న, అంగీకరించిన. the work was ~ by Government దీన్ని గవనరుమెంటువారు ఆదరించినారు. ~ by scripture వేదసమ్మతమైన.

Counter, coŭnt'ĕr, *n. s.* (at cards) ఆటలోయెంచుకోవడానకుపెట్టుకొన్న దంతముతోచేసినకాయలు. or table in a shop అంగడివాడిదనుకుపెట్టె. or counterfeit money తప్పునాణెము.

Counter, coŭnt'ĕr, *adv.* అడ్డముగా, ప్రతికూలముగా, విరోధముగా. they ran — to him అడ్డగించినారు. a — document యెదురుఒడంబడికె, కదపా. a — petition అడ్డముగాయిచ్చినఅర్జీ, విరుద్ధముగాయిచ్చినఅర్జీ. a — suit యెదురువ్యాజ్యము. a — command మునుపటిపుత్తరవుకువిరుద్ధమైనపుత్తరవు.

To Counteract, coŭn-tĕr-act', *v. a.* ప్రతికూలించుట, ప్రతిఘటించుట, విరుచుట, అడ్డగించుట. the milk —ed the poison పాలుచేతవిషమువిరిగినది.

Counteraction, *n. s.* విఘాతము, ప్రతిఘటనము, ప్రతికూలము, పరిహారము.

Counterbalance, coŭn'tĕr-bal-ance, *n. s.* సరిమొత్తు, సరిభారము, తుల్యము, యీడు. as a — అందుకు యీడుగా.

To Counterbalance, coŭn-tĕr-bal'ance, *v. a.* సరితూగచేసుట, సరిమొత్తుచేసుట. his kindness counterbalances the injury he did you వాడు పూర్వముచేసినఅపకారానికిన్ని యిప్పుడుచేసినపుపకారానికిన్ని సరిపోయినది. this evil counterbalances all the good యీఆయాసమునకు ఆమంచికిసరిపోయినది.

Countercharm, coŭn'tĕr-chărm, *n. s.* ప్రతిమంత్రము.

Countercurrent, *n. s.* యెదురుపారేనీళ్లు.

Counterevidence, coŭn'tĕr-ev-i-dence, *n. s.* యెదురుసాక్షి.

To Counterfeit, coŭn'tĕr-fit, *v. a.* ఒకనివలెనటించుట. he counterfeited my brother and received the money నాతమ్ముడనిపేరుపెట్టుకొనిఆరూకలనుతీసుకొన్నాడు. or to forge సృష్టించుట. he counterfeited the coin తప్పునాణెమువేసినాడు. they counterfeited his signature వాడిచేవ్రాలువలెతప్పుచేవ్రాలుచేసినారు. he counterfeited the document ఒకతప్పుదస్తావేజుసృష్టించినాడు. he counterfeited her voice దానిగొంతువలెమాయగామాట్లాడినాడు.

Counterfeit, coŭn'tĕr-fit, *adj.* (forged) సృష్టించిన, తప్పు, విశ్వామిత్రమైన. a — signature తప్పుచేవ్రాలు. a — bond తప్పుపత్రము. — gold రాకిబంగారు. — coin దొంగనాణెము. a — ruby కరబోకులు. a — diamond తోరమల్లితరుపు. — devotion మాయభక్తి.

Counterfeit, coŭn'tĕr-fit, *n. s.* కల్పన, విశ్వామిత్రము, మోసగాడు, వంచకుడు.

To Countermand, coŭn-tĕr-mând', *v. a.* తిప్పివేయుట, మార్చివేసుట, కొట్టివేసుట. he —ed the order ఆవుత్తరువునుకొట్టివేసినాడు. he —ed the goods తెమ్మన్నసరుకులను మళ్లీవద్దనిఖండించివేసినాడు. they —ed the troops ఆదండునుముందరపొమ్మని మళ్లీవద్దన్నారు.

To Countermarch, coŭn-tĕr-mârch', *v. a.* మళ్లుకొనిపోవుట, తిరుగుకొనిపోవుట. I —ed the thieves దొంగలకుఅడ్డముతగిలినాను. they past the whole day in marching and —ing వారుఆదినమంతా రావడముపోవడముతోనే సరిపోయినది. he —ed his books యిక్కడిపుస్తకములను అక్కడ, అక్కడిపుస్తకములనుయిక్కడపెట్టినాడు.

Countermarch, coŭn'tĕr-mărch, *n. s.* తిరుగుకొనిపోవడము, మళ్లుకొనిపోవడము.

Countermark, *n. s.* యెదురుగురుతు, ప్రతిగురుతు, రెండోగురుతు.

Countermine, coŭn'tĕr-mīne, *n. s.* ప్రతిసొరంగము, అనగా కోటగోడకిందికి శత్రువులుతవ్వే సొరంగమునకు అడ్డముగా కోటలోవుండే వాండ్లుతవ్వేసొరంగము. or contrivance యుక్తికియుక్తి, ప్రతియుక్తి.

To Countermine, coŭn-tĕr-mīne', *v. a.* ప్రతియుక్తిచేయుట, ప్రతికల్పనచేయుట, శత్రువులుతవ్విన సొరంగమునకుప్రతిసొరంగముతవ్వుట.

Counterpane, coŭn'tĕr-pāne, *n. s.* పలంగుపోసు, అనగా, పగటిపూట మంచమునకుదుమ్ముతగలకుండావేసినచీటిగుడ్డ.

Counterpart, coŭn'tĕr-părt, *n. s.* ప్రతి, బదులు. a — agreement కవులుకమ్మ, ప్రతిఒడంబడిక. his behaviour is just a — of yours నీనడతకుప్రతి వాడినడత. the Iliad is a — to the Mahabharat మాలోయిలియాడు అనేకావ్యమెంతో వారిలో మహాభారతమంతే.

Counterplot, coŭn'tĕr-plot, *n. s.* ప్రతికుట్ర, అడ్డమైనయుక్తి.

Counterpoint, *n. s.* సంగీతశాస్త్రములో ఒకపరిచ్ఛేదముయొక్కపేరు.

Counterpoise, coŭn'tĕr-pôise, *n. s.* సరితూగడానకైపెట్టేబరువు.

To Counterpoise, coŭn-tĕr-pôise′, *v. a.* సరితూగే ట్టుచేయుట, సరితూగడానకై బరువుపెట్టుట.

Counterpoison, *n. s.* విరుగుడు, ప్రతివిషము, విషానికివిషము, విషాన్నివిరిచేమందు.

Counterscarp, coŭn′tĕr-scărp, *n. s.* కోటగోడకింది కందకమును అంటినట్టు యేటవాలుగామట్టగావుండేకోటకట్టడములు.

Countersign, coŭn-tĕr-sīn′, *n. s.* పారామార్చుకోవచ్చేవాడుచెప్పేప్రతిసాంకేతికపుమాట, రెండోఅధికారిచేవ్రాలు. the ~ is the answer to the watch word పారాలోవుండేవాడుచెప్పేసాంకేతికపుమాటకు పారా మార్చుకోవచ్చిన వాడుఉత్తరముగాచెప్పేప్రతిసాంకేతికపుమాట.

To Countersign, coŭn-tĕr-sīn′, *v. a.* సయివ్రాలుపెట్టుట.

Countersignature, *n. s.* సయిచేవ్రాలు, రెండోచేవ్రాలు, తానున్ను ఒకప్పకొన్నట్టుచేసేరెండోఅధికారిచేవ్రాలు.

Countertenor, coŭn-tĕr-ten′or, *n. s.* సంగీతశాస్త్రములో ఒకసరిచ్ఛేదముయొక్క పేరు.

To Countervail, coŭn-tĕr-vāl′, *v. a.* యీడౌట, సరిసమాట. this evil does not ~ the advantage అంతఫలానికియీ చెరుపు ఒకయీడు కాదు.

To Counterwork, coŭn-tĕr-wurk′, *v. a.* ప్రతియత్నముచేయుట, అడ్డగించుట, ప్రతిహతిచేయుట, ప్రతిఘాతముచేయుట.

Countess, coŭnt′ess, *n. s.* దొరసాని, రాణి, బీబి.

Counting, *n. s.* యెన్నిక, సంఖ్య.

Counting-house, *n. s.* కొఠి, వర్తకుడైనా సాహుకారైనావ్యాపారముచేసుకొనేకొట్టు, అనగావర్తకునిఆఫీసు. he was educated for the ~ వాడువర్తకములోపనుబడివున్నాడు.

Countless, coŭnt′less, *adj.* లెక్కలేని, అమితమైన, అనేకమైన.

Countrified, *adj.* (rustic, boorish-blunt) మోటుగావుండే. ~ manners నాటుపురపువాండ్లమర్యాదలు.

Country, cun′try, *n. s.* and *adj.* దేశము, నాడు, సీమ, నాటుపురపు, పల్లెటూరి. native ~ స్వదేశము. change of ~ or a foreign ~ విదేశము. the people, or population ప్రజలు. a party in the ~ జనవిరోధము. he died for his ~ వాడుతనదేశముకొరకైప్రాణమేవిడిచినాడు. the ~ *as opposed to the town* నాటుపురము, పల్లె. (as) "he lives in the town but his brother lives in the ~" వీడుపట్టణములోవున్నాడు వీడితమ్ముడునాటుపురములోవున్నాడు. he is at present in the ~ వాడుప్రస్తుతముపూళ్లోలేడు, పల్లెకుపోయినాడు. They are gone up the ~ నాటుపురానికిపోయినారు. Up ~ people నాటుపురపువాండ్లు. when he comes down the ~ నాటుపురమునుంచిపట్టణానికివచ్చేటప్పుడు. a ~ gentleman నాటుదొర. a ~ man పల్లెటూరిమనిషి, నాటుపురపువాడు. a ~ woman నాటుపురపుస్త్రీ. he is my ~ man వాడునాదేశస్థుడు. she is my ~ woman ఆమెమాదేశపుది. a ~ cart కట్టెలుమొదలైనసామానుతెచ్చేబండి. ~ language or vulgar expressions గ్రామ్యము. ~ folks పల్లెటూరివాండ్లు. ~ arrack నాటుసారాయి. they are ~ cousins to us వాండ్లుమేము ఒకదేశస్థులు. a country seat జాగీరు. the ~ began to assemble ప్రజలుకూడుకొన్నారు.

Country-born, *n. s.* or Eurasian, East Indian సంకరజాతివాడు, చటకారివాడు, పరంగివాడు.

Country-dialect, *n. s.* దేశియ్యము, గ్రామ్యము, శూద్రమాటలు.

Country-goods, *n. s.* నాటుసరుకులు.

Country-greens, *n. s.* తోటకూరమొదలైనవి.

Country-horse, *n. s.* తట్టు, నాటుతట్టు.

Country-made, *adj.* నాటు, నాటుపురములోచేసిన.

Country-man, cun′try-man, *n. s.* నాటుపురపువాడు, పల్లెటూరిమనిషి, కాపు. he is a ~ of mine వానిదిమాదిపకదేశము. my countrymen మాదేశస్థులు.

County, coŭn′ty, *n. s.* రాజ్యము, జిల్లా, సుబా. Count అనగా సుబేదారుడియొక్క యిలాకాలోవుండేపకదేశము. a ~ town కస్బాగ్రామము.

Coup d' œil, *n. s.* a glance ఆలోకనము, దర్శనము.

Coup-de-grace, *n. s.* చచ్చేదెబ్బ, చావుపోటు.

Coup-de-main, *n. s.* ప్రబలమైనదెబ్బ, ఒకరికితోచనిదివ్యమైనయుక్తి, యెత్తు, అనగా ఒకదెబ్బలోతనయత్నముసఫలమయ్యేటట్టుచేసిన ఒకరికితోచనిదివ్యమైనయుక్తి. he took the queen by a ~ ఒక

రికిన్నితోచనిఖికయొక్క లాలటక్కున మంత్రినిగొట్టి ఆటజయించినాడు.

Coup-de-soleil, *n. s.* యెండగొట్టు. he died of ~ యెండగొట్టుతడిచచ్చినాడు.

Couple, cuple, *n. s.* జత, జంట, జోడు, రెండు, యిద్దరు. a married ~ దంపతులు, ఆలుమొగుడు. in dancing జంటగాఆడేయిద్దరు. for dogs లంకె, కుక్కలనుపెనవేసేగొలుసు.

To Couple, cuple, *v. a.* పెనవేసుట, జంటించుట, జోడించుట, జతచేసుట. he coupled the dogs కుక్కలనుపెనవేసినాడు. coupled with what you said before this shews you are wrong నీవుముందుచెప్పినమాటానున్నుయిప్పుడుచెప్పినమాటానున్ను జతపెట్టిచూస్తేనీవుచెప్పినదితప్పుఅనితెలుస్తుంది.

To Couple, cuple, *v. n.* కూడుట, చేరుట, సంగమముచేసుట. some birds ~ in May కొన్నిపక్షులు వసంతఋతువులోకూడుతవి, సంగమముచేస్తవి.

Couplet, cup'let, *n. s.* శ్లోకము, పద్యము.

Courage, cur'âge, *n. s.* ధైర్యము. a man of ~ ధీరుడు, ధైర్యశాలి. he lost ~ వాడికిధైర్యముతప్పినది. at last he had the ~ to taste it సాహసము చేసిదాన్నిరుచిచూచినాడు.

Courageous, cur-ā'gus, *adj.* ధైర్యముగల, ధైర్యమైన.

Courageously, *adv.* ధైర్యముగా, తెగించి.

Courier, cûr'yèr, *n. s.* హర్కారా, సమాచారముతెచ్చేబంటు, ముఖ్యముగాయీపేరుకొన్నిన్యూసుపేపర్లకువచ్చినది.

Course, cōrse, *n. s.* గమనము, పోవడము, ప్రయాణము, ఆచారము, క్రమము, విధి. in the ~ of conversation మాటధోరణిలో. in the ~ of time కాలాంతరమందు, పిమ్మట, తరువాత. in the ~ of the year ఆసంవత్సరములోగా. in the ~ of two months రెండునెలలలోగా. in the ~ of the week ఆవారములోగా. a ~ of bricks in a wall ఒకయిటికవరుస. I never saw him in the ~ of my life వాణ్నినాజన్మములోచూడలేదు. evil courses దుర్మార్గములు, తులుబోకలు. the house is in ~ of repair ఆయిల్లుపోయినచోటు వచ్చినచోటుచక్కబెట్టుతారు. this is out of the ordinary ~ of events యిదిఒకవిపరీతము, యిది ఒకవిచిత్రము, యిదిఒకచోద్యము, యిదిఒకవింత. of ~ కాకయేమి. of ~ you must go నీవువెళ్లకపోతెయెట్లా, నీవుఅవశ్యముగాపోవలసినది. of course! aha! సరే, మంచిది. a matter of ~ సహజమె. these are merely words of ~ యివిసహజముగాచెప్పేమాటలు, యివిపూరికెమర్యాదకుచెప్పేమాటలు, అనగాఆమాటలలోఒకవిశేషములేదు. a water ~ కాలువ. the dinner was served in three courses మూడుమాట్లుమూడువిధాలుగా వడ్డించినారు. యిదిఇంగ్లీషువారిలోనిత్యమైనమర్యాద, యేమనిషికియేదియిష్టమోదాన్నిభోజనముచేస్తాడు. a race ~ గుర్రములనుతందెమునకువిడిచేబయలు. courses క్రమములు. a ship's ~ వాడచాపల లోకిందివి, అనగాపెద్దచాపలు. a woman's ~ రుతుకాలము. a woman in her courses రుతువైనస్త్రీ, కడగావుండేస్త్రీ. In Ephes. 2. 2. Αιων సంసారము. A†B†.

To Course, cōrse, *v. a.* (in hunting) తరుముట. I coursed the hare కుందేలుమీద కుక్కనువుసుకొలిపినాను, విడిచినాను. the dog coursed the hare కుక్కకుందేలునుతరుముకొనిపోయినది.

To Course, cōrse, *v. n.* to run పరుగెత్తుట. the horses coursed along గుర్రములుపరుగెత్తినవి. those dogs ~ well ఆకుక్కలుబాగానేవేటాడుతున్నవి.

Courser, cōrs'ĕr, *n. s.* అశ్వరత్నము, యిదికావ్యములోవచ్చేమాట.

Coursing, *n. s.* వేట, కుక్కలనువిడిచిఆడేవేట.

Court, cōrt, *n. s.* సభ, కొలువుకూటము, ఆస్థానమంటపము. ~, or ~-yard in a house ముంగిలి, ముంగిటిబయలు. he drove his carriage into the ~ of the palace బండినినగరుయొక్క ముంగిటిలోకితోలినాడు. a ~ of justice న్యాయసభ, న్యాయస్థానము. the ~ రాజపరివారము. he made ~ to them వాండ్లనుమహోలాలించినాడు. he made great ~ to the general సేనాధిపతినినిండావురుసరిపిస్తావుండినాడు. he was that time paying ~ to my daughter అప్పట్లోనాకూతురినిపెండ్లిచేసుకోవలెననిదాన్ని అనుసరిస్తావుండినాడు. a ~ poet ఆస్థానకవి. ~ leet పంచాయతివాడు. ~ hand ఒకతరహాపాతమోడి అక్షరములు Act of Parliament మొదలయినశాసనములున్నూలా

యరులు కొన్ని దస్తావేజులనున్ను యీమోడిని(వా స్తారు. this ship conveyed the Portugueze ~ to Lisbon ఆరాజుసరివారము గాయీవాడలోకి పోయినాడు.

To Court, cōrt, *v. a.* ఉపసర్పించుట, అనుసరించుట.

Courteous, curt'yus, *adj.* సరసమైన, మర్యాదగల, లలితమైన, నాగరీకమైన. a ~ man సరసుడు, మర్యాదవరుడు, మంచివాడు, సద్భావముగలవాడు. A†.B†. not ~ మోటు, అమర్యాదైన.

Courteously, *adv.* మర్యాదగా, సరసముగా, లలితముగా.

Courteousness, *n. s.* మర్యాద, సరసత, లాలిత్యము, మంచితనము; (సౌజన్యం. A† in Acts 27. 3.)

Courtesan, Courtezan, cur-tē-zan', *n. s.* బోగముది, వేశ్య.

Courtesy, cur'tē-sy, *n. s.* మంచితనము, సరసత, మర్యాద, ఉపచారము. he is heir by ~ అభిమానపుత్రుడు. by ~ Madras is the realm of the Nabob మర్యాదకుయీదేశానికిన బాబు(ప్రభువు, పేరుకు(ప్రభువు. the Bishop is by ~ called "my lord" బిషప్పుకు న్యాయముగామైలార్డు అనేకితాబులేదుగానిమర్యాదకుఅట్లాపిలుస్తారు.

Courthouse, *n. s.* న్యాయస్థలము, న్యాయసభ.

Courtier, cōrt'yĕr, *n. s.* రాజసభలో(ప్రవర్తించేవాడు, సరసుడు, నాగరికుడు.

Courtliness, cōrt'li-ness, *n. s.* నాగరీకము, సరసత.

Courtly, cōrt'ly, *adj.* సరసమైన, నాగరీకమైన.

Courtsey, *n. s.* (pronunciation kurchy) a salutation by women ఇంగ్లిషు స్త్రీలుచేసేవందనము. See Curtsey.

To Courtsey, *v. a.* (pronunciation kurchy) ఇంగ్లిషు స్త్రీలువందనముచేసుట.

Courtship, cōrt'ship, *n. s.* ఉపసర్పణ, వివాహము నిమిత్తం ఉపసర్పించడము.

Cousin, cuśn, *n. s.* జ్ఞాతి, బంధువుడు, బంధువురాలు. (uncles, aunts తల్లితం(డులతోడబుట్టినవాండ్లు అనబడుతారు, వీండ్లకొడుకులుకూతుండ్లు. Cousins అని అనబడుతారు. country cousins దూరబంధువులు. a cousin-german జ్ఞాతి.

Cove, cōve, *n. s.* దాగేస్థలము, మరుగు, చాటు, సము(ద్రపుగొంది.

Covenant, cuv'ē-nant, *n. s.* ఒడంబడిక. F†, G†. నియమము. A†, D†. నిబంధన.

To Covenant, cuv'ē-nant, *v. n.* ఒడంబడికచేసుకొనుట, నియమించుకొనుట, నిర్ణయముచేసుకొనుట. I covenanted with myself to do this దీన్నిచేయవలెననినిర్ణయముచేసుకొన్నాను.

Covenanted, *adj.* ఒడంబడికచేసుకొన్న, ఒడంబడికయిచ్చిన, నిర్ణీతమైన. ~ servants నిర్ణీతులు, ఒడంబడిక(వాసియిచ్చిఉద్యోగములోవుండేవాండ్లు.

Covenanter, cuv'ē-nant-ĕr, *n. s.* ఒడంబడికపుచ్చుకొనేవాడు.

Coventry, *n. s.* the name of a town ఒకపట్టణముయొక్క పేరు. they sent him to ~ వాణ్ని వెలివేసినారు, వాడిముఖమునుయెవరున్ను చూడరు.

To Cover, cuv'ĕr, *v. a.* మూసుట, కప్పుట, కమ్ముట, దాచుట, పొదుగుట. he ~ed the book with paper ఆపుస్తకానికిముఖికితగలకుందాప్పినకాకితము వేసినాడు. he ~ed the box with leather ఆపెట్టెకుపైనతోలువేసినాడు. they ~ed their bodies with paint ఒంటికివర్ణముపూసుకొన్నారు. the flies ~ed the food అన్నముమీదయీగలుముసురుకొన్నవి. they ~ed him with dirt వాడిఒళ్లంతామురికిచేసినారు. they ~ed him with curses వాణ్నితిట్టిశపించినారు. they ~ed him with blessings వాణ్నిబహువిధములుగాఆశీర్వదించినారు. forests ~ the country ఆదేశమును అడివిమూసుకొన్నది. to ~ a house in యింటికిపైకప్పువేసుట. he ~ed the wall in గోడకుమరుపోసినాడు. he ~ed the walls of his house with pictures వాడియింటిగోడలకంతాపటములుతగిలించినాడు. to cover over ముసుకువేసుకొనుట. to ~ up కప్పుట, పూడ్చుట. the money will ~ the expense ఆఖర్చులకుయీరూకలుచాలును. he ~ed himself with glory కీర్తిభరితుడైనాడు. he ~ed himself with shame నిందలపాలైనాడు. charity shall ~ the multitude of sins ధర్మముచేత అన్నిపాపములు కప్పిపోను,

మరిగిపోను. to ~ (in copulation) యెద్దు, గుఱ్ఱము, మొదలైనవికలయుచేసుట, యిది సంభోగము నుగురించినమాట.

Cover, cuv'ĕr, *n. s.* మూత, ముసుకు, కప్పు, గవిసెన, వాసెన, చాటు, దాగేస్థలము, చిన్నఅడివి. of a jar దిబ్బడము,మూత. of a letter లిఫాఫా, చంద్రిక. his letter gave ~ to one from my sister నా చెల్లెలువ్రాసినజాబు అతనిజాబులోమల్పుకు చేసివుండినది. for a guest సామాను, అనగాయింగ్లీసువారిలోభోజనముపడ్డించేముందు మేజామీద చిప్పలు, ముళ్లు, కత్తులు మొదలైనవాటినిసిద్ధముగా వుంచి కప్పివుండేవుకరణములు. there was a table laid with 20 covers యిరువైమందికిపట్టేమేజా పరిచివుండినది,అనగాఅన్నిన్ని సిద్ధముగాపెట్టియున్నది యింకా వడ్డించ లేదనిభావము. In a forest డొంక the fox was found in a cover ఆనక్కె డొంకలోదొరికినది.

Covered, *adj.* మూసిన, కప్పబడ్డ, ముసుకొన్న. the ground was ~ with leaves యక్కడ ఆకులువిస్తారముగారాలివున్నవి. it was ~ or concealed by the box అదిపెట్టెచాటునవుండినది. a book ~ with leather తోలువేసినపుస్తకము. It was ~ with leaves ఆకులలోదాచబడ్డది. the ship was ~ with waves ఆవాడను అలలుఆవరించినవి. a rupee ~ with gold leaf బంగారు మొలాముచేసినరూపాయి. a ruby ~ throne రత్నఖచితమైనసింహాసనము. the plain was ~ with people ఆబయలులోజనమునిండివున్నది. the table was well ~ వంటకాలువేసినారు. ~ with eruptions పేలిన. his face was ~ with boils వాడిముఖమంతా కురుపులు. please to be ~ దయచేసిటోపివేసుకో.

Covering, cuv'ĕr-ing, *n. s.* కప్పు, మూత, గవిసెన. of a mare or cow దాటడము.

Coverlet, cuv'ĕr-let, *n. s.* పలంగుపోషు.

Covershame, *n. s.* కౌపీనము, గోచి.

Covert, cuv'ĕrt, *n. s.* మరుగు, చాటు, డొంక.

Covert, cuv'ĕrt, *adj.* మరుగైన, అగుపడని, దాగిన, కపటమైన. a ~ meaning అర్థాంతరము, అన్యాపదేశము. a letter was written in ~ language సాంకేతికముగా వ్రాసినజాబు. ~ praise నిందాస్తుతి. a ~ sneer స్తుతినింద.

Covertly, *adv.* కపటముగా, మర్మముగా, సాంకేతముగా, అన్యాపదేశముగా.

To Covet, cuv'et, *v. a.* ఆశించుట, పరధనము, పరస్త్రీలనుఅపేక్షించుట.

Covetous, cuv'et-us, *adj.* ఆశాపాతకుడైన. a ~ man దురాశవుడేవాడు, లోభి, పిసినారిగొడ్డు.

Covetously, *adv.* దురాశగా, లోభిగా.

Covetousness, cuv'et-us-ness, *n. s.* దురాశ, లోభత్వము, లుబ్ధత్వము.

Covey, cuv'è, *n. s.* మంద, గుంపు, యిదిఅడివికవుజు లనుగురించినమాట. a ~ of useless domesticks పదిమందిపనికిమాలినపనుకర్ల గుంపు.

Cow, cow, *n. s.* ఆవు, గోవు. cows ఆవులు, గోవులు, పశువులు. ~ dung పేడ. sun-dried ~ dung యెరుపిడక. a ~-herd గొల్లవాడు. a ~-house పశువులకొట్టము, దొడ్డి. cow's tail (a particular ornament) చామరము. ~-pox టీక, అనగా అమ్మవారుపోయకుండావుండడానకై చిన్నప్పుడుపొడిపించేటీక, దీన్నిగోమసూరికమనిన్ని అంటారు.

To Cow, cow, *v. a.* బెదిరించుట, అదలించుట.

Cowach, Cowitch, *n. s.* ఒకమొక్కపేరు, దూలగొండి, దురదగొండి, కండూరా, కపికచ్ఛు, కాసఘ్ని, పుల్లబచ్చలి, దీన్నిపిల్లిఅడుగుచెట్టుఅనిఅంటారు.

Coward, cow'ard, *n. s.* పిరికి, పంద, భయస్థుడు.

Cowardice, cow'ard-ice, *n. s.* పిరికితనము, పందతనము, అధైర్యము.

Cowardly, cow'ard-ly, *adj.* పిరికైన, భయపడే.

Cowdung, *n. s.* పేడ.

Cowed, *adj.* దిగులుపడ్డ, బెదపడ్డ, భయపడ్డ. ~ by misfortune ఆపదలచేతప్రాణముకుంగిన.

To Cower, cow'ĕr, *v. n.* ఒదుగుట, తొలుగుట. he ~ed to avoid the blow దెబ్బతప్పించుకోవడానకై వంగినాడు.

Cowherd, cow'herd', *n. s.* గొల్లవాడు.

Cow-hide, *n. s.* పశుచర్మము. In the slave drivers dialect, a whip కొరడా, జాటి.

Cowhouse, cow'house, *n. s.* పశువులదొడ్డి.

Cowkeeper, *n. s.* గొల్లవాడు.

Cowl, cowl, *n. s.* cover for the head ముసుకు.

Cowlstaff, cowl'stăff, *n. s.* నీళ్లతొట్టిబొంగు, అనగా నీళ్లతొట్టిని యిద్దరుమోత్తుకొని పోవడమున కైనలయ ములకుధూర్చేబొంగు.

Cowry, *n. s.* గవ్వ. a large ~ గోదురుగవ్వ.

Cowslip, cow'slip, *n. s.* ఒకతరహాపుష్పము, యిది వసంతరుతువులో చేసిరిక బయలులో విస్తారముపు ష్పించివుంటున్నది.

Coxcomb, cox'cŏm, *n. s.* సొగసుగాడు, బడాయి ఖోరు. a flower రక్తవర్ణమైనఒకపుష్ప. or, cock's comb కోడియొక్క కొండె. Swift uses it for a fool, a blockhead వెర్రిముఖము.

Coxcombical, *adj.* పిచ్చిబడాయిగావుండే.

Cox-swain, *n. s.* పడవచుక్కానితిప్పేవాడు.

Coy, cŏy, *adj.* సంకోచించిన, బిడియముగల.

Coyly, *adv.* సంకోచముగా, బిడియముగా.

Coyness, cŏy'ness, *n. s.* సంకోచము, బిడియము.

Coz, *n. s.* (a cant word for cousin) తమ్ముడా, అన్నట్టుఒకమాట, యిది cousin అనేశబ్దములోనుం చిపుట్టినమాట.

To Cozen, cuzn, *v. a.* వంచించుట, మోసముచేసుట.

Cozenage, cuzn'āge, *n. s.* వంచన, మోసము, మా య, పితలాటకము.

Cozener, cuzn'ĕr, *n. s.* వంచకుడు, మోసగాడు, మాయలమారి, తంత్రవాది.

Crab, crab, *n. s.* యెండ్రకాయ, పీత. as a sign of the Zodiac కర్కాటకము. a land ~ మండ్రపీత. ~ apple ఒకతరహాపుల్లనికాయ. ~ tree తుమ్మ చెట్టువంటిఒకచెట్టు. ~ lice గోదారిపేనులు, అం టుపేనులు.

Crabbed, crab'bed, *adj.* మూర్ఖుడైన, క్రూరుడైన, చిటచిటలాడే, ముసురుమూతియైన. a ~ style క్లిష్టమైనపాకము. a ~ look మాడ్పుముఖము.

Crabbedly, *adv.* మూర్ఖముగా, క్రూరముగా, పెడ సరముగా, చిటచిటలాడుతూ. he answered ~ మూర్ఖముగావుత్తరముచెప్పినాడు.

Crabbedness, crab'bed-ness, *n. s.* మూర్ఖతనము, పెడసరతనము, చిరచిర, చిటచిట.

Crack, crack, *n. s.* బీటిక, పగులు. a ~ or noise చప్పుడి, పటపట అనేశబ్దము. the bough gave a loud ~ ఆకొమ్మపటపటవిరిగినది. a ~ of the knuckles మెటికె.

Crack, crack, *adj.* fine, grand ఘనమైన, శ్రేష్ఠమై న, అతిశైన. he is a ~ shot అతడుగురితప్పకవే సేవాడు, బాగావేసేవాడు.

To Crack, crack, *v. a.* పగలగొట్టుట, విరుచుట. he ~ed the almonds బాదాంగింజలనుపగలగొట్టినా డు. the flame ~ed the glass మంటచేత ఆగా జుపగిలినది. the sun ~s the earth యెండకునేల బీటికలుబాసినది, పగుళ్లువారినది. he ~ed a cocoanut టెంకాయకొట్టినాడు. she ~ed a louse పేనుకుక్కినది. to ~ the fingers మెటికెలువిరుచు ట. if you do so I'll ~ your crown అట్లాచేస్తే నీతలమీద కొట్టుతాను. no man can ~ logic without a teacher (Wesley's works XII. 393.) గురువులేనిదైతర్కముబోధకాదు. to ~ jokes హా స్యముచేసుట, యెగతాళిచేసుట.

To Crack, crack, *v. n.* పగులుట, విరుగుట, విరిగిపో వుట, బీటికలుపాయుట, పేలుట, పెట్లుట, పటీలనుట. a ~ing sound విరిగేటప్పుడుపటపటమనే ధ్వని.

Cracked, *adj.* పగిలిన, విరిగిన, విరిసిన, బీటికలుబాసి న, పెట్లిన, చిట్లిన. it is ~ అదివిచ్చినది, బీటికపారి నది. a ~ pot బీటికపాసినకుండ. or silly చలచి త్తుడైన, మతిభ్రష్టుడైన.

Cracker, crack'ĕr, *n. s.* టపాసు, అబద్ధము.

To Crackle, crackle, *v. n.* చిటపటలాలుట, చురు చురుమనిమండుట, సుఁయనిశబ్దించుట. a paper or biscuit పెళపెళమనుట, చప్పుడౌట.

Cracknels, *n. s.* ఒకతరహాభక్షణహారము, వడియము లు, (కజ్జాయము F†. మోదకములు. D†) అనగా కుడుములు.

Cradle, crădle, *n. s.* తొట్ల, ఉల్లంకి. from the ~, అనగా ever since infancy శిశువుగావుండేటప్ప టినుంచి, బాల్యారభ్యము. this was their ~ యిదివాండ్లదేశము, వాండ్లజన్మభూమి.

To Cradle, crădle, *v. a.* పోషించుట, కాపాడుట, సంరక్షించుట.

Craft, crăft, *n. s.* guile, యుక్తి, చమత్కారము. trade కులకాయకము, వృత్తి, art విద్య, కృత్రిమము, తం త్రము, కుట్ర. meaning ships వాడలు. small ~ చిన్నవాడలు.

Craftily, crăft'i-ly, *adv.* కృత్రిమముగా, చమత్కార ముగా, దొంగతనముగా, మోసముగా. to act ~ కపటముచేయుట, కృత్రిమముచేసుట.

Craftsman, crăfts'man, *n. s.* శిల్పివాడు, పంచాణమువాడు.

Crafty, crăft'y, *adj.* కపటమైన, కృత్రిమమైన, మాయలుగల. a ⌣ man వంచకుడు, మోసగాడు, మాయలమారి.

Crag, crag, *n. s.* ఎడుదుడుకుగా వుండే పర్వతము, పర్వతశిఖరము.

Cragged, crag'ged, Craggy, *adj.* ఎడుదుడుకుగా వుండే, రాతిగొట్టైన, నిమ్నోన్నతమైన, రాళ్లురప్పలవల్ల అసాధ్యముగా వుండే.

Cragginess, *n. s.* రాళ్లురప్పలువల్ల అసాధ్యముగా వుండడము, నిమ్నోన్నతముగా వుండడము, రాతిగొట్టుగా వుండడము. on account of the ⌣ of the road ఆదారి రాళ్లురప్పలుగా వుండేటందువల్ల.

Craggy, *adj.* See Cragged.

Craken, *n. s.* (a prodigious marine monster) సమస్తమైన మత్స్యములకంటె పెద్దది, ఒకలంక కుసమానమైన ఒక మత్స్యము, తిమి, తిమింగలము, అతితిమింగలము.

To Cram, cram, *v. a.* కూరుట, కుక్కుట, దురుముట, అడుచుట. the monkey crams the food into its cheeks; *or*, the monkey crams its cheeks with food; or, the monkey crams itself కోతి ఆహారమును బుగ్గలలో కూరుకొంటుంది. to prevent laughing he crammed his handkerchief into his mouth నవ్వును అణచడానకై తనచేతిగుడ్డను నోట్లో కూరుకొన్నాడు he crammed all the books into the box పుస్తకములనంతా ఒక పెట్టెలో వేసి అడిచినాడు. he ⌣med himself పొట్టనిండా అడిచినాడు. I ⌣med myself in యిరికించుకొనిలోనికిదూరితిని.

To Cram, cram, *v. n.* అడుచుకొనుట, కూరుకొనుట, బొక్కుట.

Cram, cram, *n. s.* a fib, a lie అబద్ధము.

Crambo, cram'bō, *n. s.* సమస్య అడిగే ఆట.

Crammed, *adj.* కూరిన, అడిచిన, బొక్కిన. all of us were ⌣ into one small room ఒకచిన్న అరలో కిక్కిరుసుకొనివుండినాము.

Cramp, cramp, *n. s.* తిమిరివాయువు, ముద్దవాయువు, యీడ్పు, పట్లవ్యాధి. an iron ⌣ బందు.

To Cramp, cramp, *v. a.* సంకుచితపరచుట, ఆటంకము చేయుట. poverty cramps his endeavours వాడిప్రయత్నములను దరిద్రము ఆటంకము చేస్తున్నది.

Cramped, *adj.* కిక్కిరిసిన, సంకుచితపరచబడ్డ. we were ⌣ for room స్థలము లేక కిక్కిరుసుకొనివుండినాము, యిబ్బందిపడ్డాము. a ⌣ hand ప్రాణాన్ని బిగపట్టుకొని వ్రాసిన వ్రాలు.

Cranberry, *n. s.* ఒక తరహా అడివి కాయ.

Crane, crāne, *n. s.* or stork కొంగ, బకము, కొంగజాతి. (Jerdon No. 298) the adjutant ⌣ బెగురు. the Indian ⌣ or cyrus సారసపక్షి. an engine పెద్ద పెట్టెలు మోపులు వగైరాయెత్తడానకై వుండే యంత్రము.

Craniologist, *n. s.* కపాలముయొక్క రూపుచూచి మనిషియొక్క గుణములు తెలియబడుతవని చెప్పేవాడు.

Craniology, *n. s.* కపాలముయొక్క ఆకారమును చూచి మనిషియొక్క గుణములను చెప్పే శాస్త్రము. The principal new phrases used by SPURZHEIM in this science (as it is called) would be thus expressed in Sanscrit. 1. Amativeness కామత. 2. Philoprogenitiveness పోషణత. 3. Concentrativeness ధీక్ష. 4. Adhesiveness సంలగ్నశీలత. 5. Combativeness యోధత. 6. Destructiveness సంహారత. 7. Secretiveness గుప్తత. 8. Acquisitiveness లాభత. 9. Constructiveness సంయోగత్వము. 30. Eventuality ఫలత. 35. Causality కారణత. 19. Ideality కవిత. 36. Alimentativeness పోషణత. The rest will be found in the proper places.

Cranium, crā'ni-um, *n. s.* కపాలము, పుర్రె.

Crank, crangk, *n. s.* గడియారములో వుండే చక్రముయొక్క పల్లు, పిడి, కొక్కి. in wit భావగర్భమైన మాట, అన్యాపదేశమైనమాట.

Crank, crangk, *adj.* నేత్రముగా వుండే, వాలకుండావుండే. this ship is very ⌣ యీవాడ మహావిరుపుగా వున్నది, అనగా యెక్కువ భారము చేత మునిగిపోతున్నదనిభయముగా వున్నది.

Crankly, *adv.* నేత్రముగా, బిగువుగా.

Crannied, cran'nėd, *adj.* సందులుగొందులుగల, బొక్కలుగల.

Cranny, cran'ny, *n. s.* బీటిక, సందులుగొందులు, బొక్క, చీలిక.

Crape, crāpe, *n. s.* సన్నమైనసెల్లా, రవసెల్లా, సూతకములోయీగుడ్డనుకట్టుకొంటారు.

Crapulence, crap'ū-lence, *n. s.* అధికముగాతాగడముచేతకలిగినఅరుచి, వెగటు.

To Crash, crash, *v. n.* గభీలునశబ్దించుట, ఫెళ్లుమనిశబ్దించుట, ఫెళఫెళమనుట. I heard the thunder crashing over my head నాతలమీదపిడుగు దడదడమన్నది.

Crash, crash, *n. s.* గభీలుమనేధ్వని, ఫెళఫెళమనేధ్వని. with a great ⌴ గభీలుమని, ఫెళఫెళమని. It came down with a ⌴ అదిఫెళఫెళమనివిరిగిపడ్డది, దభాలునపడింది. there was a great ⌴ among the merchants అనేకవర్తకులుచెడిపోయినారు.

Crashingly, *n. s.* ఫెళఫెళమని, గభీలుమని.

Cratæva religiosa, *n. s.* (the tree so called) బిల్వచెట్టు. the fruit శ్రీఫలము, మారేడుపండు.

Crate, *n. s.* వెదురుపెట్టె, బరువుమోసేచొకవెదురుతట్ట.

Crater, crā'tĕr, *n. s.* అగ్నిగుండము, భూమిలోనుంచిఅగ్నిహోత్రమువెలుదేలెగుండముయొక్కనోరు.

To Craunch, crânsh, *v. a.* కరకరమనినమలుట.

Cravat, cra-vat', *n. s.* మెడకుకట్టుకొనేగుడ్డ.

To Crave, crāve, *v. a.* బతిమాలుకొనుట, అడుక్కొనుట, వేడుకొనుట I ⌴ your pardon అపరాధము.

Craven, crāvn, *n. s.* ధైర్యములేనివాడు, పిరికివాడు, కోచ, పందమనిషి.

Craving, *adj.* అత్యాకాంక్షగల. a ⌴ wretch ఆశపాతకుడు, తొందరమనిషి. a ⌴ appetite తీరనిఆకలి.

Cravings, *n. s.* అత్యాశ. the ⌴ of nature ఆకలి.

Craw, crâ, *n. s.* పక్షియొక్కకడుపు, పక్షికడుపులోఆహారముండేతిత్తి, తీనిపొట్ట. there was some undigisted grain in the bird's ⌴ పక్షికడుపుచీల్చిచూస్తేకొన్నిగింజలుఅరగకుండాపుండినవి.

Crawfish, or Cray-fish, crâ'fish', *n. s.* గాజురొయ్య, ఫొకతరహాచేప.

To Crawl, crâl, *v. n.* పాకుట, దోగాడుట, జరుగుట, పారకాడుట. the sight made me ⌴ all over యిదిచూడగానాఒళ్లుఝుల్లుమన్నది.

Crayfish, *n. s.* See Crawfish.

Crayon, crā'un, *n. s.* చిత్రగాండ్లు వాడేబలపము వంటివకతరహాపేన్సిల్, దింట్లోయెరుపు, నలుపువచ్చమొదలైనవర్ణములుకద్దు.

Craze, crāze, *n. s.* (silliness) చలచిత్తత, వెర్రితనము.

Crazed, *adj.* జబ్బైన, దుర్బలమైన, వెర్రి. the bridge is ⌴ యీవారధినమ్మరానిది.

Craziness, crāz'i-ness, *n. s.* జబ్బు, దుర్బలము, వెర్రి.

Crazy, crāz'y, *adj.* దుర్బలమైన, వెర్రి. he is in ⌴ health వాడు అశక్తుడుగావున్నాడు.

To Creak, crēk, *n. s.* కిర్రుమనుట, కిరకిరలాడుట. the oil mill creaks గానుగకిర్రుమంటుంది. creaking shoes కిర్రుమెట్లు, కిరుకుచెప్పులు. a creaking door కిర్రుకిర్రుమని కూసేతలుపు. a creaking sound కిర్రుమన్నధ్వని.

Cream, crēm, *n. s.* మీగడ, పంతానికి. or noblest part సారాంశము. the ⌴ of the joke was this ఆయెగతాళిలోవుండేస్వారస్యముయెమంటె.

To Cream, crēm, *v. n.* మీగడకట్టుట. creaming oil నురుగుకట్టినబీరుసారాయి.

Cream-coloured, *adj.* మీగడవన్నెగల.

Cream-faced, crēm'fāst, *adj.* వెలవెలపోయినముఖముగల, తెల్లపారినముఖముగల.

Creamy, crēm'y, *adj.* మీగడవంటి.

Crease, crēse, *n. s.* ముడత, మడత, ఖంగు, అనగాకాకితము మొదలైనవాటిని మడిస్తే యేర్పడేమడతగురుతు. at cricket, అడ్డగీత.

To Crease, crēse, *v. a.* మడతచేయుట, మడిచిగురుతుయేర్పడేటట్టుచేసుట. don't ⌴ your paper కాకితాన్నిమడిచిచెరపవద్దు.

Creased, *adj.* ముడతలుపడ్డ, మడిచిన.

To Create, crē-āte', *v. a.* సృష్టించుట, నిర్మించుట, ఉత్పత్తిచేసుట, కలగచేసుట, కల్పించుట. this will ⌴ a great confusion యిందువల్లమహాకలవరముసంభవించును. this ⌴s the difficulty యిందుచేతఆతొందరసంభవిస్తుంది. the king ⌴ed him a baronet రాజుఅతనికిబారోనెట్టుఆఖ్యనుయిచ్చినాడు.

Created, *adj.* సృష్టించిన, నిర్మితమైన, ఉత్పత్తిచేసిన, కలగచేసిన, కల్పించిన.

Creation, crê-ā'shon, *n. s.* సృష్టి, నిర్మాణము. or world ప్రపంచము. the wonders of — ప్రపంచములో వింతలు. there are no ghosts but of your own — దయ్యములని నీవు యెంచుకోవడమే గాని వేరే దయ్యములు లేవు. some years after his creation as a Nabob నబాబు అనే ఆఖ్యవాడికి వచ్చిన కొన్ని యేండ్లకు. the animate and inanimate — చరాచరములు. any thing produced కల్పన.

Creative, crê-āt'ive, *adj.* సృష్టించే, చమత్కారమైన. the — energy కల్పనాశక్తి, సృష్టించేశక్తి.

Creator, crê-āt'or, *n. s.* సృష్టికర్త, అనగా దేవుడు.

Creature, crē'tūre, *n. s.* ప్రాణి, జంతువు, జీవి. a rational — మనిషి. పునర్జననము. these are mere creatures of the attorney వాండ్లు ఆ లాయరు చేతి కింద వుండే లుచ్చాలు, బడవాలు. an irrational — జంతువు. marine creatures సముద్రములోని జంతువులు. silly — వెర్రిముఖము. poor — దిక్కుమాలినవతి. she is a fine — ఆ మెమహా యోగ్యురాలు, ఆ మెమహా రూపవతి. — comforts శరీర సుఖములు, ముఖ్యముగా అన్నపానాదులను గురించి చివరి హాస్యమైన మాట. look at that poor — at the gate పాపము తలవాకిటవుండే వాణ్ని చూడు. he is a new — 2 Cor. 5. 17. (i. e. formation) నవీనసృష్టస్వరూపో భవతి A†. కొత్త సృష్టి. F†.

Credence, crē'dence, *n. s.* or belief నమ్మిక, విశ్వాసము, నట్టు.

Credenda, crê-den'da, *n. s. plu.* మతసిద్ధాంతము. the — of the Musulman faith తురకమతసిద్ధాంతము.

Credential, crê-den'shal, *n. s.* ఆనవాలు, సాధకము, దస్తావేజు.

Credibility, cred-i-bil'i-ty, *n. s.* విశ్వసనీయ్యత, ప్రామాణ్యత, సత్యత. this shews the — of the story యిందువల్ల ఆ కథ నమ్మతగినదని తెలుస్తుంది. a proof of his — నమ్మికకు ఉదాహరణము. I doubt it's — అది నమ్మరాదని నాకు తోస్తుంది.

Credible, cred'i-ble, *adj.* నమ్మతగిన, విశ్వసనీయ్యమైన.

Credibly, *adv.* నమ్మతగినట్టుగా. I am — informed that he did this వాడు దాన్ని చేసినాడని నిండా నమ్మకముగా చెప్పుతారు.

Credit, cred'it, *n. s.* నమ్మిక, నమ్మకము, ప్రామాణ్యము. esteem మాన్యము, గణ్యత. his son does him great — కొడుకువల్ల వాడికి నిండా ప్రతిష్ఠ వచ్చినది. I did this on the — of your letter నీ జాబు మీద నమ్మకముంచి యీ పని చేసినాను. or honour కీర్తి, పేరు, భరము, ప్రతిష్ఠ. he cannot get any credit at this place యీ స్థలములో వాడికి యెంతమాత్రము పరపత్యము పుట్టదు. trusting (as a debt,) or giving on — పరపత్యము. the — side in an account వరవు, జమ. trifles brought on — పెత్తము. he has no — among the shopkeepers వర్తకులలో వాడికి మాన్యము లేదు, అనగా వర్తకులు వాణ్ని నమ్మరు. you may carry this money to my — యీ రూకలు నా పేరట జమకట్టు. he sold the cloth on — అప్పుకు యిచ్చినాడు. that man's — is entirely gone వాడి మాన్యము బొత్తిగా మొత్తుబడి పోయినది. a man of — ప్రామాణికుడు, పెద్దమనిషి. a man of no — అప్రమాణికుడు. I gave — to that report ఆ సమాచారాన్ని నమ్మితిని. I gave you — for more sense యింత పిచ్చివాడవని నేను యెంచలేదు. they gave you — for this యిది నీవల్ల వచ్చినదని అంటారు. don't give — to such stories అటువంటి మాటలను నమ్మిక.

To Credit, cred'it, *v. a.* నమ్ముట, విశ్వసించుట, జమకట్టుట. I will — you with the money ఆ రూకలను నీ పేరట జమకట్టుకొంటాను.

Creditable, cred'it-able, *adj.* గౌరవమైన, ఘనమైన, గణ్యమైన, యోగ్యమైన. he wrote a very — letter నిండా గౌరవమైన జాబు వ్రాసినాడు.

Creditably, cred'it-ab-ly, *adv.* గణ్యముగా, యోగ్యముగా, గౌరవముగా.

Creditor, cred'it-or, *n. s.* అప్పుయిచ్చినవాడు, అప్పులవాడు, ఉత్తమర్ణుడు. he has many creditors అతను శానా మందికి బాకీపడ్డాడు, వాడికి శానామంది అప్పువాండ్లు వున్నారు. he called his creditors together పరిష్కారము చేసుకోవడానకై అప్పులవాండ్లను కూర్చి మాట్లాడుకొన్నాడు.

Credulity, crē-dū'li-ty, *n. s.* బిడ్డవలె అవివేకము గా, అవివేకమువిచారించక చెప్పినదినమ్మే స్వభావము, నమ్మేగుణము. he shews great ~ వాడితో యేమిచెప్పితేదాన్ని నమ్ముతాడు, యెద్దుయీనిందం టే కొట్టానకట్టమంటాడు.

Credulous, cred'ū-lus, *adj.* బిడ్డవలెచెప్పినదాన్నినమ్మే, సులభముగానమ్మే.

Creed, crēd, *n. s.* or religion మతము. or articles of belief మతసిద్ధాంతము. according to his ~ all women are abominable స్త్రీలందరుపాపజీవుల నివాడిమతము.

Creek, crēk, *n. s.* కైయ్య, సముద్రపుచిన్నకైయ్య.

To Creek, crēk, *v. n.* కిర్రుమనుట,కిరుక్కుమనుట. See To Creak.

To Creep, crēp, *v. n.* పాకుట, పారాడుట, జరుగుట, జారుట, మెల్లిగాపోవుట. they crept upon him మెల్లిగావాడిదగ్గరకువచ్చినారు. the plant crept over the wall తీగెగోడమీదపాకినది, యెక్కినది, అల్లినది. as a child దోగాడుట. they crept into his confidence ఉపాయముగా వాణ్ణినమ్మించినారు. delight and terror make the flesh ~ ఆనందముచేతభయముచేతవొళ్లుజలదరిస్తున్నది, గగ్గురుపాడుతుంది.

Creeper, crēp'ēr, *n. s.* తీగె, లత.

Creeping, *adj.* పారకాడే, పాకే. a ~ thing పురుగులుమొదలయినవి. a ~ disposition నీచతుచ్ఛగుణము.

Creese, *n. s.* or dagger, బాకు, కటారి.

Cremation, *n. s.* (burning) దహనము, కాలడము.

Creole, *n. s.* సంకరజాతివాడు, అనగా African చిన్నదానికిన్నితెల్లవాడికిన్నిపుట్టినమనిషి.

To Crepitate, *v. n.* (in burning) చిటచిటమనుట, చిటచిటమనుట.

Crepitation, crep-i-tā'shon, *n. s.* (in burning) చిటపట, చిటచిట.

Crept, (*past* of the verb to creep) అనేక్రియకుభూతకాలము, పాకినది, అల్లినది.

Crescendo, *n. s.* ఆరోహణము, యిదిసంగీతశాస్త్రమందువచ్చేశబ్దము.

Crescent, cres'cent, *n. s.* అర్ధచంద్రాకృతి, చంద్రవంక. the fortnight of the ~ moon is called శుక్లపక్షము. the ~ moon అర్ధచంద్రుడు.

Cress, cress, *n. s.* (water cresses) ఆడేలుకూర. this word rhymes to pieces, fleeces, nieces.

Cresset, cres'set, *n. s.* అఖండము, కొండమీదపెట్టినపెద్దదీపము.

Crest, crest, *n. s.* శిఖ, కొప్పు, జుట్టు, తురాయి. of a serpent నాగుపాముపడిగె. of a mountain శిఖరము.

Crested, crest'ed, *adj.* శిఖరముగల, తురాయిగల. the hills were ~ with troops కొండశిఖరముమీదసైన్యముపుండినది.

Crest-fallen, crest'fâlln, *adj.* అపజయముపొందిన, ధైర్యముచెడిన, కుంగిన, యెదబడ్డ.

Cretaceous, crē-tā'shus, *adj.* సున్నపు. a ~ deposit పొడిసున్నము.

Crevice, crev'ice, *n. s.* బీటికె, పగులు, సందు.

Crew, crû, *n. s.* గుంపు,జనము. of a ship వాడవాండ్లు. he and his ~ అతనున్నుఅతనిచేతికిందవుండేజనమున్ను.

Crewel, crû'el, *n. s.* కంబళిదారము, కంబళినూలు.

Crib, crib, *n. s.* (cradle, stable, chamber,) చిన్నగది, అర, గుడిశ, గూడు.

To Crib, crib, *v. a.* అపహరించుట. or confine మూసివేయుట, అడుచుట.

Cribbage, crib'bāge, *n. s.* పేకతరహాకాకితాలఆట.

Cribbing, *n. s.* దొంగతనము, ముచ్చుతనము.

Cribble, *n. s.* (a sieve) జల్లెడ.

Cribriform, *adj.* (like a sieve) జల్లెడకంతలుగా వుండే.

Crick, crick, *n. s.* (in the neck) మెడపట్టు.

Cricket, crick'et, *n. s.* (insect) యిలకోడి, కీచురాయి, ఉప్పుమిడత. or game పెద్దగుండ్లతోమైదానములోఆడేఆట. or stool మూడునాలుగుకాళ్లమూడైనా, నాలుకాళ్లైనాగలపీట.

Crier, crī'ēr, *n. s.* యేలాంపాడేవాడు.

Crim. Con, *n. s.* (contraction for *Criminal Connection*) వ్యభిచారము, వ్యభిచారమునుగురించినవ్యాజ్యము.

Crime, crīme, *n. s.* నేరము, ద్రోహము, దోషము, పాపము. he expiated his ~ on the scaffold వాడుచేసినతప్పు, తూకుమానుతోతీరినది, అనగా వాణ్ణిఉరితీసినారనిఅర్థము. Is this my ~ యిదినాతప్పా.

Criminal, crim′-i-nal, *adj.* నేరముగల, దోషయుక్తమైన, పాపమైన, చెడ్డ. they consider this ~ దీన్ని పాపమంటారు. a ~ suit మేజస్ట్రీటువ్యాజ్యము. a ~ court దొంగలనువిచారణచేసేకోర్టు. the ~ judge or, the Sessions Judge నేరస్థులనువిచారించేన్యాయాధిపతి. ~ connection వ్యభిచారము, రంకు.

Criminal, crim′i-nal, *n. s.* నేరస్థుడు, పాపి, ద్రోహి.

Criminality, *n. s.* నేరము, అపరాధిత్వము, ద్రోహము, దుర్మార్గము, పాపము.

Criminally, *adv.* నేరముగా, తప్పుగా, ద్రోహముగా.

To Criminate, *v. a.* పాపారోపణముచేసుట. this letter criminates you యీజాబువల్ల నీమీదనేరమువస్తుంది. they tried to ~ me ఆ పాపమునా తలమీదకట్టచూచినారు.

Crimination, crim-i-nā′shon, *n. s.* నెపముపెట్టడము, తప్పుమోపడము, అపనింద. mutual ~ నీవు దొంగనీవుదొంగ అని వీడికివాడువాడికివీడు అనడము.

Crimp, crimp, *n. s.* దళారి, యుద్రుడు, పూరంబాకదుబాసి.

To Crimp, crimp, *v. a.* కొందుట, నజ్జునజ్జుగాకోసుట.

Crimped, *adj.* కొందిన, నజ్జునజ్జుగాకోసిన.

Crimson, crim′sn, *n. s.* రక్తవర్ణము, కెంపువన్నె, ముష్టిపండువర్ణము.

Crimson, crim′sn, *adj.* రక్తవర్ణమైన.

Crimsoned, *adj.* యెర్రబారిన, కందిన.

To Cringe, cringe, *v. n.* నక్కనైచ్యముచేయుట, ముణ్ణిగిలించుట. he was found cringed up like a ball చెండువలెముడుచుకొనివుండిదొరికినాడు.

Cringing, *n. s.* నక్కనైచ్యము.

Cripple, crip′ple, *n. s.* కుంటివాడు, అవిటిమనిషి. by this fall he became a ~ for life యీపడడముచేత మానని కుంటివాడై పోయెను.

To Cripple, crip′ple, *v. a.* కుంటిపరచుట, మొండిచేయుట. this crippled his endeavours యిందుచేతఅతనియత్నములుచెడిపోయినవి.

Crippled, *adj.* మొండి, కుంటి, చేతగాని.

Crisis, crī′sis, *n. s.* సమయము, కాలము, తరుణము. just at that ~ ఆయవసరములో. the disease is at the ~ ఆరోగముమర్మముగావున్నది. at the present ~ యిటువంటిసమయములో, తరుణములో. the ~ still continues యింకాముమ్మరముగానేవున్నది.

Crisp, crisp, *adj.* పెళుసుఅయిన, చక్కిలమువలెగరగరలాడే. curled as hair సొక్కులుసొక్కులుగావుండే.

Crispness, *n. s.* గరగరలాడడము.

Criterion, crī-tē′ri-on, *n. s.* లక్షణము, గురుతు, సూచకము.

Critic, crit′ic, *n. s.* నిర్ణేత, పరీక్షకుడు, విధాయకుడు, అనగాఒకడుచేసినగ్రంథముమీద అబద్ధసుబద్ధములుయేర్పరచి వ్రాసేపండితుడు. Appa Cavi and Peddi Bhatlu are celebrated critics అప్పకవిన్ని పెద్దిభొట్లున్ను గ్రంథములయొక్క నిగ్గునుతేల్చేవాండ్లు, లాక్షణికులు. he is a ~ in horses వాడు అశ్వపరీక్షతెలిసినవాడు. *A crux critico-rum* విద్వాంసులముగ్గొయ్య, తీరనిసందేహము, వ్యాసఘట్టము.

Critical, crit′ic-al, *adj.* శాస్త్రీయమైన, విశేషమైన, సూక్ష్మమైన, సరియైన, ఖండించే, ఆక్షేపించే. he has read Sanscrit but has not a ~ knowledge of that language సంస్కృతముచదివినాడుగాని అందులోవానికిశాస్త్రీయజ్ఞానములేదు. ~ times ఆపత్కాలము. ~ juncture సుసంధి.

Critically, *adv.* exactly పరిష్కారముగా, సునిశ్చితముగా, సూక్ష్మముగా.

To Criticise, crit′i-cīse, *v. a.* విమర్శించుట, పరిష్కరించుట, ఒకగ్రంథమును పరిశోధించి తప్పులుఒప్పులుకనిపెట్టుట. he ~d their conduct severely వాండ్లుచేసినపనినిగురించిక్రౌర్యముగామాట్లాడినాడు.

Criticism, crit′i-cism, *n. s.* విమర్శ, తప్పులుఒప్పులుపరిశీలనముచేయడము, ఆక్షేపణ, ఖండనము. he made no criticisms upon you నీవుచెప్పినదానిమీదవాడు ఆక్షేపించలేదు, ఖండనచేయలేదు.

Critique, cri-tēk′, *n. s.* విమర్శ, పరీక్ష, ఆక్షేపణ, ఖండన.

To Croak, crōk, *v. n.* కప్పలుకూయుట, మాలకాకు లుకూయుట. or grumble మూల్గుట, పిచ్చిమొరపెట్టుట, అఘోరించుట.

Croak, crōk, *n. s.* కప్పకూత, మాలకాకికూత.

Croaker, *n. s.* నేడేమోరేపేమోయనిఖ్యూరికేఅఘోరించేవాడు.

Croaking, *n. s.* నేడేమోరేపేమోయనిఅఘోరించడము, యిదిముఖ్యముగారోగమునుగురించినమాట.

Croceous, crō'shus, *adj.* అరుణమైన, యెర్రని.

Crock, crock, *n. s.* పెకపాత్ర.

Crockery, crock'ĕr-y, *n. s.* పింగాణిసరుకు, కుండచట్లు, కుమ్మరస్వరూపాలు.

Crocodile, croc'ŏ-dile, *n. s.* మొసలి, మకరము. ~ tears నీలిమేడ్పు.

Crocus, crō'cus, *n. s.* కుంకుమపువ్వు.

Croft, croft, *n. s.* పెరడు.

Crone, crōne, *n. s.* ముసలిది, ముసలిదానికియొకతాళిపేరు.

Crony, crō'ny, *n. s.* చెలికాడు, ఆప్తుడు. this word is generally used in jest యిదియొకతాళిమాట.

Crook, crŭk, *n. s.* దోటెకర్ర, కొక్కెము. ~ back గూని.

To Crook, crŭk, *v. a.* వంచుట. he ~ed his finger వేలువంచినాడు.

Crooked, crŭk'ed, *adj.* వంగిన, వంకరైన, కుటిలమైన. you have written it all ~ వంకరటొంకరగా వ్రాసినావు. a ~ lane వంకరటొంకరగావుండే సందు. ~ legs దొడ్డికాళ్లు. meaning, who has a hump గూనివీపు. a ~ mind కుటిలమైనమనస్సు. ~ councils దురాలోచన, వంకరాలోచన.

Crookedly, *adv.* వంకరగా.

Crookedness, *n. s.* వంకర, వంపు, వక్రత.

Crop, crop, *n. s.* of corn పయిరు, పంట, ఫలము, భోగము. a plentiful ~ of blunders లెక్కతప్పులు. a ~ of hair తలవెంట్రుకలు (అనగాతలవెంట్రుకలుపొడుగుగావుండకుండా మొగవాండ్లరీతిగా కురచగాకత్తిరించివుంటవి.) she wears a ~ తలవెంట్రుకలుకత్తిరించుకొన్నది. a field bearing a second ~ రెండోభోగము, నాటిచేను. cropful కడుపునిండిన. the ~ or craw of a bird పక్షియొక్క కడుపు, తిత్తిపొట్ట.

To Crop, crop, *v. a.* కోసుట, కోతకోసుట, పయిరుకోసుట, కత్తిరించుట.

To Crop out, *v. n.* (To project) ముందుకుతోసుకొనివచ్చివుండుట. a large stone cropping out of the wall పెకపెద్దరాయిగోడలోనుంచిముందుకుతోసుకొనివచ్చివున్నది.

Cropful, *adj.* గొంతుదాక నిండిన.

Cropped, Cropt, *adj.* కోసిన, కత్తిరించిన. not cropped, long haired తలపెంచిన. cropt in the bud. లేతప్రాయములో తుంచుకొనిపోయిన, భంగము పొందిన, చెడిపోయిన.

Cropsick, crop'sick', *adj.* వెక్కసముగావుండే.

Crore, *n. s.* (an Indian word) కోటి, నూరులక్షలు.

Crosier, crō'zhi-ĕr, *n. s.* వంకరకర్ర, కొక్కెము, దీన్ని పూర్వముసన్యాసులు పట్టుకొనేది.

Cross, cross, *n. s.* the literal sense, of crucifixion (A† and C† use the Latin word spelt క్రుశం *krusam.)* F† and G† says శిలువమాను. H† says కరణస్తంభము. a thief exposed on the ~ కొరతనువేసినదొంగ. a gold ~ స్త్రీలువేసుకొనేశిలువవలెవుండే ఆభరణము. the wars between the crescent and the ~ తురకలకుకిరస్తువాండ్లకుజరిగినయుద్ధములు. metaphorically grief, affliction. (A† and C† use కూశము the same word) శిలువనుమొత్తుకొవడము. the wickedness of his children was a great ~ to him కడుపునపుట్టినబిడ్డలుదుష్టులుగావుండడమేవాడికిమంచిశాస్తి. a mark in writing or printing అనగా ✚ యీగురుతు. a mule is a ~ between the horse and the ass గుర్రానికిన్నిగాడిదెకున్నుపుట్టినదికంకరగాడిదె.

Cross, cross, *adj.* transverse అడ్డమైన. a ~ beam అడ్డదూలము. a ~ road అడ్డముగావచ్చేదోవ. to sit ~ legged పద్మాసనమువేసుకొనికూర్చుండుట. a ~ line worn by Hindus on the forehead అడ్డబొట్టు. or adverse ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన. as matters went ~ కార్యముప్రతికూలమైనందున. ~ wind యెదురుగాలి. or peevish చిరాకుగావుండే, చిరచిరలాడే. a ~ face క్రూరమైనముఖము. a ~ letter క్రూరమైనజాబు. or contradictory విరోధమైన. a ~ suit యెదురువ్యాజ్యము. a ~ examination యెదురుసవాలువేసి అడగడము. a ~ breed in horses &c. సంకరజాతి, మిశ్రజాతి. ~ reading పక్తిభేదముగాచదవడము.

Cross, cross, *adv.* or across అడ్డముగా.

To Cross, cross, *v. a.* అడ్డమాడుట, అడ్డగించుట, విఘ్నముచేసుట, యెదిరించుట. to ~ a wall గోడ యెక్కి దిగుట. he ~ed his arms చేతులుకట్టుకొన్నాడు. a thought ~ed me నాకు ఒకమాటతోచినది. the bridge that crosses the river ఆయేటికికట్టివుండేవారధి. they ~ed the river ఆయేటినిదాటినారు. draw a line and ~ it ఒకగీతగీచి దానిమీదఒక అడ్డగీతవేయి. he has not ~ed a horse this month యీనెలలోవాడు గుర్రముమీదయెక్కనేలేదు. to ~ out writing పాటాకొట్టుట, గీచివేసుట, కొట్టివేయుట. to ~ over దాటుట, తప్పించుట.

Cross-bow, cross'bō, *n. s.* కొయ్యతోకుపాకిఆకారముగాచేసిదానికితగిలించిన ఒకతరహాయినవిల్లు దీనివిసునుఅణిస్తే అంబుగానివుండగానిబహుదూరము పారుతుంది.

Cross-examination, *n. s.* యెదురుసవాలువేసివిచారించడము.

To Cross-examine, *v. a.* యెదురుసవాలువేసుట, అడ్డసవాలువేసివిచారించుట, తనసాక్షికితానుసవాలువేసినతరువాత యెదటికక్షివాడు సవాలువేసి అడుగుట.

Cross-grained, cross'grānd, *adj.* ముసురుమూతియైన, పెడసరమైన,మూర్ఖమైన, మొండికొయ్యయైన. a ~ wretch మొండికొయ్య.

Crossly, *adv.* peevishly మూర్ఖముగా, మొండిగా, పెడసరముగా, ముసురుమూతిగా, శివంగివలె.

Crossness, cross'ness, *n. s.* మూర్ఖత,మొండితనము, ముసురుమూతితనము, శివంగితనము.

To Cross-question, *v. a.* అడ్డసవాలువేసుట, అడ్డప్రశ్నలు అడుగుట.

Cross-way, *n. s.* అడ్డదోవ, అడ్డదారి.

Cross-wise, *adv.* అడ్డముగా.

Crotchet, crotch'et, *n. s.* in music సంగీతశాస్త్రమందు అర్ధమాత్రనుచూపేసంజ్ఞ, వ్రాతలో [ ] యీగుర్తులు, యివికుండలీకరణమునకుతుల్యమైనవి. or freak పిచ్చితలంపు, వెర్రితలంపు, వెర్రిభ్రమ.

Crotchetteer, *n. s.* a whimsical man (Christian Observer Dec. 1844, page 721) తలకొవ్వినమూర్ఖుడు.

Crotolaria, *n. s.* (a plant. Ainslie 2. 478) గిలిగిచిం తచెట్టు.

Croton, *n. s.* (the purgative drug) నేపాళము.

To Crouch, crouch, *v. a.* నక్కుట, దాగుట, అణుగుట, పొంచుట. the dog ~ed under my chair ఆకుక్కనాకుర్చిక్రిందదాగినది.

Crouching, *adj.* ముడుకొన్న, నక్కిన. a ~ tiger తలవాల్చికొనిముడుకొనివుండేపులి.

Croup, crûp, *n. s.* (or Crupper) పిల్లములోనుంచి గుర్రపుతోకకుతగిలించేవారు. a disease కింకవాయువు, కింకివాయువు, అడుపువాయువు, యిదిచంటిపిల్లలకువచ్చేరోగము.

Crow, crō, *n. s.* (the bird) కాకి. or the voice of the cock కోడికూత. an iron ~ గడ్డపార, యినుపకంబి. I have a ~ to pluck with you నీతోనాకు ఒకపేచులాటవున్నది. the king ~ యెట్రింతకుచి, భారద్వాజము. a water ~ నీరుకాకి. Raven మాలకాకి, కాకోలము.

To Crow, crō, *v. n.* కోడికూసుట. to exult or be delighted ఆనందించుట, ఉప్పొంగుట.

Crow, or Crow bar, *n. s.* గడ్డపార, యినుపకంబి.

Crowd, crowd, *n. s.* గుంపు, సమూహము, స్తోమము. in crowds గుంపులుగా.

To Crowd, crowd, *v. a.* గుంపుచేర్చుట,సంమర్దముగాచేయుట, కిక్కిరిసేటట్టుచేసుట. do not ~ me నామీదపడవద్దు. they ~ed the house ఆయింట్లోనిండినారు. he ~ed his writing యిమిడికగావ్రాసినాడు,యిరకటముగావ్రాసినాడు. they ~ed sail వారిచేతనైనత్వరచేసినారు, అనగావాడకువుండేచాపలన్నిటినికట్టినారు.

To Crowd, crowd, *v. n.* గుంపుచేరుట, కిక్కిరుసుట.

Crowded, *adj.* గుంపుగావుండే, ఒత్తుడుగావుండే, కిక్కిరిసిన, సంమర్దముగావుండే. ~ trees దట్టముగావుండేచెట్లు, కిక్కిరుసుకొనివుండేచెట్లు.

Crowdedly, *adv.* గుంపుగా, ఒత్తుడుగా, కిక్కిరిసి.

Crown, crown, *n. s.* కిరీటము. or top శిఖరము, కుయితట్టు. the top of the head నడినెత్తి,ఉచ్చి, మాడుపట్టు. the ~ of a hat టోపియొక్క మీదితట్టు. he fell down and crack'd his ~ పడితలపగిలినది. of a mountain శిఖరము. of a wall మడురు.

~ or five shillings రెండున్నరరూపాయలకు స
మానమైన యొక నాణెము. a half ~ రెండున్నరషి
ల్లింగు. or royal family రాజసింహాసనము. an heir
to the ~ యువరాజు, రాజకుమారుడు. or supe-
riority జయము, దొరతనము. or ornament ఆభ
రణము. she was the ~ of her sex ఆ మెస్త్రీతిలక
ముగావుండెను, ఆ మె స్త్రీరత్నముగావుండెను. this
was the ~ of his actions వాడు చేసినపనులలో
యిదిముఖ్యమైనది. the prosecutor on the part
of the ~ గవర్నమెంటువకీలు, లేక, సర్కారుమని
షిగావుండివ్యాజ్యముజరిగించేవాడు. a ~ priso-
ner సర్కారుకయిది. the ~ lands సర్కారుభూమి,
సర్కారునేల.

To Crown, crown, *v. a.* కిరీటముపెట్టుట, పట్టము
గట్టుట, పట్టాభిషేకముచేయుట. or finish సంపూ
ర్ణము చేయుట. these endeavours were ~ed
with success యీయత్నములుసఫలమైపోయినవి.

Crown-glass, crown'glăss', *n. s.* శ్రేష్ఠమైనఅద్దము.

Crowning, *adj.* అతిముఖ్యమైన, శిఖరమైన.

Crown-post, *n. s.* నిట్రాయి.

Crow-pheasant, *n. s.* జముడుకాకి.

Crucible, crû'ci-ble, *n. s.* మూస.

Crucifix, crû'ci-fix, *n. s.* శూలబద్ధజగత్తారకునిమూ
ర్తి, శిలువలోకొట్టినదికొట్టినట్టుగాచేసివుండే క్రై
స్తుయొక్క ప్రతిమ.

Crucifixion, crû-ci-fiksh'on, *n. s.* శిలువమీదపెట్టి
చీలలుకొట్టడము, కొరతవేయడము, అనగా ✝ యీ
ఆకారముగావుండేకొయ్యమీదమనిషినివెల్లవెల
కలపండపెట్టిచేతులను బారచాపించి అరిచేతులలో
కాళ్లలోనున్నుచీలలుకొట్టిఆకొయ్యనునేలనిలవపా
తడము.

To Crucify, crû'ci-fȳ, *v. a.* శిలువవేసిచంపుట,
కొరతనువేసిచంపుట.

Crude, crûde, *adj.* or raw meaning unboiled ప
చ్చి, వండని, అపక్వమైన. unripe పచ్చి, లేత, పక్వ
ముకాని. not changed by any processor pre-
paration పదునుచేయని. or unprepared కోరా.
~ notions అల్పజ్ఞానము, అసంపూర్ణమైనజ్ఞానము.
or unconcocted జీర్ణముకాని, అరగని. the iron
was brought there in a ~ state ఆయినుమునుత
వ్వినదితవ్వినట్టేతెచ్చినారు, కాచిపక్వముచేయకుం
డామట్టుతోకూడావుండేమట్టియినుము నుతెచ్చినా
రు. a ~ form in Sanscrit grammar ప్రకృతిరూ
పము. a ~ Sanscrit noun ప్రాతిపదికము.

Crudeness, Crudity, crûd'i-ty, *n. s.* పచ్చి, అప
క్వత, అపరిపక్వత్వము, జీర్ణముకాకుండావుండ
డము, అజీర్తి.

Crudle, *n. s.* (Johnson) See Curdle.

Cruel, crû'el, *adj.* క్రూరమైన, కఠినమైన, దారుణ
మైన. a ~ man క్రూరుడు, కటికవాడు.

Cruelly, *adv.* క్రూరముగా, కఠినముగా, దారుణము
గా.

Cruelty, crû'el-ty, *n. s.* క్రూరత్వము, క్రౌర్యము,
కటికతనము, నిష్ఠురత్వము.

Cruet, crû'et, *n. s.* ఒకతరహాచిన్నసీసా.

Cruise, crûse, *n. s.* or a kind of bottle ఒకతరహా
బుడ్డి. or voyage ప్రయాణము, యాత్ర, పకనడ,
పకసారివెళ్లిరావడము, యిదిదొంగవాడలనుయు
ద్ధవాడలనుగురించినమాట.

To Cruise, crûse, *v. a.* సముద్రములో ఒకప్రయా
ణముపోవుట, ఒకసఖురుపోవుట.

Cruiser, crûs'ĕr, *n. s.* దొంగవాడ, యుద్ధవాడ.

Crum, Crumb, crum, *n. s.* or morsel రొట్టెయొ
క్కపొడి, పకకణము. soft part of bread చోవి, అ
నగారొట్టెలోపలవుండేమెత్తనిది. crumbs పొళ్లు.
a ~ of comfort రవంతపుశాంతి.

To Crumble, crum'ble, *v. a.* నలిపిపొడిచేయుట.

To Crumble, crum'ble, *v. n.* పొడిఅవుట, తుత్తుము
రౌట, మున్నుకొంచెముకొంచెముగారాలుట, పొ
డిపొడిగారాలుట. it has crumbled to dust అది
పొడిఅయిపోయినది, శిథిలమైనది.

Crumbling, (p||) పొడిపొడిగారాలే.

Crumpet, *n. s.* అప్పము, అట్టు, దోసె.

To Crumple, crum'ple, *v. a.* నలుపుట. she
crumpled her handkerchief దాగావుండినరుమా
లగుడ్డనునలిపివేసినది. he crumpled the newspa-
per ఆన్యూస్పేపరునునలిపివేసినాడు.

Crumple, crum'ple, *n. s.* నలగడము.

Crumpled, *adj.* నలిగిపోయిన, వ్రూచపోయిన. a cow
with a ~ horn వ్రూచబోయినఒకకొమ్ముగలఆవు.

To Crunch, *v. a.* or cranch కరకరమనినమలుట.

Crupper, crup'pĕr, *n. s.* దుమిచి, జీనిలోనుండిగుర్ర
పుతోకకుతగిలించేవారు.

Crural, crû'ral, *adj*. కాలిసంబంధమైన, జాంఘీయ్యమైన.

Crusade, crŭ-sdāe', Crusado, crŭ-sā'dō, *n. s.* a war for the cross మతాభిమానమునుగురించిజెరేసులాంఅనేకట్లమునుతురకలవద్దనుంచిగెల్చుకోవడానకుచేసినయుద్ధము, సాహసమైనయత్నము.

Crusader, *n. s.* crusade అనేయుద్ధమునకుపొయ్యేశూరుడు.

Cruse, *n. s.* కుప్పె, కాశికుప్పె.

To Crush, crush, *v. a.* నలుచుట, నలగగొట్టుట, అదుముట, అణచుట, అణగగొట్టుట, అణగదొక్కుట, ముంచుట.

Crush, crush, *n. s.* త్రొక్కుడు, నలగడము, సమ్మర్దనము.

Crushed, *adj*. నలిగిన, అణిగిన, ముంచిన.

Crust, crust, *n. s.* రొట్టెయొక్క బిరుసుగావుండేపయితోలు, పిండివంటలయొక్క బిరుసైనపయితోలు. or covering పయిచిప్ప, గుల్ల, పైపెక్కు. there was a ~ of blood over the wound గాయముమీద పొక్కుకట్టినది. the metal was found under a ~ of earth పకమంటిపొరకింద దాగివున్నది. the crust of the teeth పంటికిక్కట్టినగార.

To Crust, crust, *v. n.* పక్కుకట్టుట.

Crustaceous, crus-tā'shus, *adj*. గుల్లగల, పెంకుగల. ~ fish గుల్లగలపెకురుగు, శిపిచాపలుమొదలైనవి.

Crusted, *adj*. పక్కుకట్టిన. a crown ~ with rubies రత్నఖచితమైనకిరీటము.

Crustily, *adv*. క్రూరముగా, కఠినముగా, మొండిగా.

Crustiness, *n. s.* మొండితనము, చలము, క్రూరత్వము.

Crusty, crust'y, *adj*. క్రూరమైన, మొండి అయిన, చలపారిన.

Crutch, crutch, *n. s.* కుంటివాడునడిచేటందుకుచంకకిందపెట్టుకొనేకర్ర, చంకకర్ర.

To Cry, crȳ, *v. n.* అరుచుట, యేడ్చుట, కూసుట, కేకపెట్టుట. or say అనుట. come here cried he యిక్కడికిరా అని అన్నాడు. I ~ you mercy! అయ్యో, అయ్యో, అపరాధము. to ~ out మొరపెట్టుట. to ~ out upon కాదనుట, ఛీపొమ్మనుట, కూకలుపెట్టుట. to ~ avaunt ఛీపొమ్మనుట. to ~ bo! హుమ్మనిధిక్కరించుట. to ~ shame on ఛీభిప్పమూరాఅనుట, జయిసిమూరఅనిఅనుట, ధిక్కరించుట, తిరస్కరించుట. to ~ down దూషించుట. she was crying herbs through the town అదివీధివీధితిరిగికూరాకో కూరాకో అనిఅమ్మినది. to ~ up పొగడుట. (as the seller at an action) వేలముపాడుట.

Cry, crȳ, *n. s.* కూత, కేక, మొర, మొలుగు, గొంతు. cries, ఏడ్పు, రోదనము. of defiance హుమ్మనితిరస్కరించడము.

Cryer, *n. s.* చాటించేబంట్రోతు, వేలంపాడేవాడు.

Crying, *n. s.* యేడ్పు, రోదనము, అరవడము.

Crying, *p*‖ యేడుస్తూ. a ~ sin క్రూరత్యమైనపాపము. a ~ evil మహాచెడ్డనచెరుపు.

Crypt, *n. s.* గర్భగృహము, లోగుడి, కిందిఅర, గోరి.

Criptical, cryp'tic-al, *adj*. అతిరహస్యమైన, గూఢమైన.

Crystal, crys'tal, *n. s.* స్ఫటికము. a ~ of salt ఉప్పుపెళ్ల, ఉప్పుకల్లు. the salt formed in crystals ఉప్పుపంటకట్టినది, ఉప్పులుగాకట్టినది.

Crystal, crys'tal, *adj*. స్ఫటికమువంటి, నిర్మలమైన, తళతళగా. the ~ spring మంచినీళ్లు, తేటైననీళ్లు, నిర్మలోదకము.

Crystalline, crys'tal-lĭne, or cris'tal-line, *adj*. నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన, తేటగావుండే.

Crystallization, crys-tal-li-zā'shon, *n. s.* స్ఫటికమువలెగడ్డకట్టుట. the rain prevented the ~ of the salt వానవల్లఉప్పుపూయకపోయినది, ఉప్పుపంటకట్టలేదు.

To Crystallize, crys'tal-lĭze, *v. a.* స్ఫటికమురీతిగాగడ్డకట్టుట. ~d salt పూచినఉప్పు.

Cub, cub, *n. s.* కూన, గున్న, పిల్ల, నక్కపిల్ల. an unlicked ~ మొద్దువాడు, మోటువాడు.

To Cub, cub, *v. n.* పిల్లలువేసుట, ఈనుట, యిదిపులి, యేనుగ, సింహము, తోడేలు, నక్కయింకాకొన్నిక్రూరజంతువులను గురించినమాట. a cubbed tigress పిల్లవేసినపులి, అనగారేగిచిరచిరలాడుతూవుండేపులి.

Cubation, cū-bā'shon, *n. s.* See Incubation.

Cubbish, *adj*. మూర్ఖ, మొండి, మోటు.

Cube, cūbe, *n. s.* పాచికయొక్క ఆకారము. It was a perfect ~ నాలుగుతట్లాకొలతసరిగావున్నది.

a ~ of eighteen inches ఘనహస్తము, అనగా వెడల్పు, నిడుపు, యెత్తు, సరిగా మూరెడేసివుండేటిది. ~ root ఘనమూలము, యిది మహా గణితమందు వొక శబ్దము.

Cubebs, *n. s.* వొకతరహా మిరియాలు.

Cubical, Cubick, *adj.* ఘనమైన. a ~ foot ఘనమైన అడుగు. ~ measurement ఘనప్రమాణము, అనగా నిడుపు, వెడల్పు, యెత్తు, యీ మూటియొక్క కొలత.

Cubit, cū'bit, *n. s.* మూర.

Cucking stool, *n. s.* (Johnson gives this word) దండుబజారి ముండ, గ్రామస్థులు చేసే వొకతరహా శిక్ష.

Cuckold, cuck'old, *n. s.* the husband of an adulteress పూరిమీదపోయినదాని మగడు, చెడిపోయినదాని మగడు, భ్రష్టభార్యాపతి.

To Cuckold, cuck'old, *v. a.* వొకడి పెళ్లాన్ని చెరిచి దాని మగనికి తలవంపు చేసుట. he ~ed that man వాడి పెళ్లాన్ని చెయ్యిపట్టి వాడికి తలవంపు చేసినాడు.

Cuckoldly, *adj.* మానహీనమైన, అవమానమైన, తలవంపైన, అధమమైన.

Cuckoo, cŭck'ŭ, *n. s.* కోకిలము, కోవిల. ~ cry పిచ్చికూతలు.

Cucumber, coŭ'cum-bĕr, *or* cū'cum-bĕr, *n. s.* దోసకాయ.

Cucurbitaceous, *adj.* దోసకాయ సంబంధమైన. ~ fruits దోసకాయలు మొదలైనవి.

Cud, cud, *n. s.* పశువులు నెమరుకు తెచ్చుకొనే ఆహారము. to chew the ~ నెమరువేసుట. chewing the ~ నెమరువెయ్యడము. or to meditate upon తలపోసుకొనుట.

To Cuddle, cud'dle, *v. n.* కౌగలించిపండుకొనుట, దొబ్బుట, యిది నీచమాట.

Cuddling, *n. s.* కౌగిలింత, ఆలింగనము, దొబ్బు.

Cudgel, cud'gel, *n. s.* దుడ్డుకర్ర, బడితె, గుదియ, కట్టె. he took up the ~s for them వాండ్ల పక్షము గా మాట్లాడినాడు.

To Cudgel, cud'gel, *v. a.* కర్రతో కొట్టుట, బాదుట.

Cue, cūe, *n. s.* or pig tail తోక, అనగా పూర్వము మగవాండ్లు వేసుకొనే వొకతరహా జడ. at billiards గుండ్లతో ఆడే వొక ఆటలో గుండ్లను తోసే సోటాకర్ర. or hint సైగ, సంజ్ఞ, జాడ. they took their ~ from him వాడు వాండ్లకు సైగ చేసినాడు.

Cuff, cuff, *n. s.* or blow గుద్దు, పిడిగుద్దు, మొట్టికాయ, దెబ్బ. they came to fisty ~s గుద్దులాడసాగిరి. of a coat చేతిమీదవుండే ముంజేతి చొక్కాయ మడత. a red coat with black ~s and collar మెడ ముంజేతులు నల్లగా వుండే యెర్ర కోటు. hand ~s చేతిసంకెళ్లు.

To Cuff, cuff, *v. a.* గుద్దుట. on the head మొట్టుట.

Cuirass, qŭi-rass', *n. s.* కవచము.

Cuirassier, qŭi-ras-sēr', *n. s.* రౌతు, తురుపు సవారు, అనగా కవచము వేసుకొన్నవాడు.

Cuishes, *n. s.* తొడలకు వేసుకొనే కవచము.

Culdees, cul'dēs, *n. s.* (Monks who in former ages lived in Scotland and Ireland) వొకతరహా సన్యాసులు.

Culinary, cū'li-nar-y, *adj.* వంటసంబంధమైన, పాకసంబంధమైన. ~ art సూపశాస్త్రము. ~ articles వంటకు కావలసిన పాత్రసామగ్రి. ~ vegetables కూరగాయలు. ~ salt కూరవుప్పు.

To Cull, cull, *v. a.* or to choose, select యేర్పరచుట, యేర్పరచియెత్తుకొనుట.

Culled, *adj.* యేర్పరచబడ్డ, యేర్పరచియెత్తుకోబడ్డ.

Cullender, *n. s.* or sieve జల్లెడ, బిల్లులసిబ్బి. H: 5. 13.

Cullet, *n. s.* (broken fragments of glass &c.) చిల్లపెంకులు, తునకలు, బద్దలు.

Cullion, *n. s.* పోకిరి, క్షుద్రుడు.

Cully, cul'ly, *n. s.* పూరికెన మ్మేవాడు, దొంగల చేతనైనా లంజ చేతనైనా మోసపొయ్యేవాడు.

Culm, *n. s.* a kind of fossil cole వొకతరహా రాతిబొగ్గు. a stem of grass గడ్డి మొదలైనవాటి కర్ర, స్తంబము.

To Culminate, cul'mi-nāte, *v. n.* ఉచ్చపడుట, సూర్యాది గ్రహములు నడి ఆకాశమునకు వచ్చుట. the star that was then culminating అప్పట్లో ఉచ్చమైన నక్షత్రము.

Culmination, *n. s.* ఉచ్చము, అనగా నక్షత్రము నడినెత్తికి సరిగా రావడము.

Culpability, *n. s.* నేరము, అపరాధత్వము. this proves his ~ యిందువల్ల వాడి నేరము తెలుస్తుంది.

Culpable, cul'pa-ble, *adj.* నేరముగల, తప్పైన, దోషయుక్తమైన. a ~ partiality దురభిమానము.

Culpably, *adv.* నేరముగా, తప్పుగా, అన్యాయముగా. he was ~ careless of his children వాడు తనబిడ్డలమీదపాపిష్టిపునేతుచేసినాడు.

Culprit, cul'prit, *n. s.* నేరస్థుడు, అపరాధి, నేరముమోపబడ్డవాడు.

Culter, *n. s.* నాగటికర్ర.

To Cultivate, cul'ti-vāte, *v. a.* కృషిచేయుట, పయిరుపెట్టుట, వ్యవసాయముచేయుట, సాగుబడిచేసుట, సేద్యముచేసుట. he ~d their acquaintance వాండ్లను సెళవుచేసుకొన్నాడు, వాండ్లతోపరిచయమును అభివృద్ధిచేసినాడు.

Cultivated, *adj.* కృషిచేసిన, పయిరుపెట్టిన, వ్యవసాయముచేసిన, సాగుబడిచేసిన, సేద్యముచేసిన. a ~ language వ్యాకరణశిక్షితమైనభాష. Sanscrit is not generally ~ among them వారిలోగీర్వాణమువదవడముఅపరూపము. a man of ~ mind శాస్త్రసంస్కారముగలవాడు, విద్వాంసుడు.

Cultivation, cul-ti-vā'shon, *n. s.* కృషి, వ్యవసాయము, సాగుబడి, సేద్యము, పయిరు, పంట. dry ~ మెట్టసాగుబడి, కాడారంభము. wet ~ పల్లపుసాగుబడి, నీరారంభ, రొంపిదుక్కి, మాగాణి. land in ~ దుక్కిపొలము. land left without ~ బీటిపొలము. mental ~ సాహిత్యము, చదువులు, శాస్త్రము. people without ~ చదవనివాండ్లు, నిరక్షరకుక్షులు, అక్షరజ్ఞానములేనివాండ్లు.

Cultivator, *n. s.* కాపు, రయితు, కృషికుడు, వ్యవసాయకుడు, సేద్యగాడు. a ~ of justice ధర్మపరిపాలకుడు.

Culture, cul'tūre, *n. s.* కృషి, వ్యవసాయము, సాగుబడి, సేద్యము.

Culverin, cul'vĕr-in, *n. s.* (a kind of cannon) ఫిరంగి, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

To Cumber, cum'bĕr, *v. n.* తొందరపెట్టుట, సంకటపెట్టుట, చిక్కులుపెట్టుట, యిబ్బందిచేసుట.

Cumbered, *adj.* సంకటపడే, చిక్కులుపెట్టబడ్డ, యిబ్బందిపెట్టబడ్డ. he was ~ with a large family పెద్దసంసారమునుకాళ్లకట్టుకొనివుండినాడు.

Cumbersome, cum'bĕr-sum, *adj.* తొందరైన, సంకటమైన, జంఝాటమైన, బరువైన, మోయకూడని, భారి, బ్రహ్మాండమైన.

Cumbersomeness, *n. s.* తొందర, సంకటము, యిబ్బంది, జంఝాటము, బరువు, భారము.

Cumbrance, *n. s.* తొందర, సంకటము, యిబ్బంది, బరువు, భారము.

Cumbrous, cum'brus, *adj.* బరువైన, బ్రహ్మాండమైన. See Cumbersome.

Cumbrously, *adv.* బరువుగా, జంఝాటముగా. she was so ~ adorned that she could not dance అది సొమ్ములుమోసుకొని ఆడలేకపోయినది.

Cumin, cum'in, *n. s.* జీలకర, జిలకర్ర.

Cumly, *n. s.* (Indian word for a blanket) గొంగళి, కంబళి.

Cummer, *n. s.* (French, *commere*) ముత్తైదువ, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Cummin seed, *n. s.* జిలకర్ర, జీలకర.

To Cumulate, cū'mū-lāte, *v. a.* పోగుచేసుట.

Cumulation, *n. s.* పోగుచేయడము, పోగుకావడము.

Cumulative, *adj.* పోగైన.

Cunning, cun'ning, *adj.* artful ఉపాయముగల, తంత్రమైన. sly కపటమైన, వంచనైన, జిత్తులుగల. skilful ప్రవీణమైన, నిపుణమైన, కుశాగ్రబుద్ధిగల. a ~ man or rogue కపటి, తంత్రవాది. (or conjurer) మంత్రగాడు, గారడివాడు. the ~ woman మంత్రకత్తె.

Cunning, cun'ning, *n. s.* artifice కపటము, వంచన, తంత్రము, టక్కు. skill ప్రవీణత, నిపుణత, చమత్కారము, నేర్పు.

Cunningly, *adv.* కపటముగా, ఉపాయముగా, నేర్పుగా, దొంగతనముగా.

Cup, cup, *n. s.* గిన్నె, కలశము, చెంబు, పాత్ర, అటిక. a tea cup కోపా [cōpā] యిదియింగ్లీషుమాట. a ~ made of a leaf దొన్నె, దొప్ప. a ~ made of a cocoanut టెంకాయచిప్ప. the ~ of a lamp ప్రమిద. when they are in their cups సారాయితాగిమయకమెక్కినప్పుడు.

To Cup, cup, *v. a.* రాగిగిన్నెతోవుకతరహాచికిత్సచేసుట, గిన్నెకరిపించినెత్తురుతీసుట.

Cup-bearer, cup'bār-ĕr, *n. s.* రాజుదగ్గరవుండేవొకతరహాపరిచారకుడు.

Cup-board, cub′bōrd, *n. s.* అల్మారా.

Cupel, *n. s.* మూశ.

Cupful, *n. s.* గిన్నెడు.

Cupid, *n. s.* మన్మథుడు.

Cupidity, cū-pid′i-ty, *n. s.* దురాశ, అత్యాశ, కామము, లోభము, మోహము.

Cupola, cū′pō-la, *n. s.* మసీదుమీదనైనా గోరీలమీదనైనా వుండేగుమ్మటము, శిఖరము.

Cupper, *n. s.* గిన్నెకరిపించి నెత్తురుతీసేవాడు.

Cupping glass, *n. s.* నెత్తురుతియ్యడానకు వొంటికికరిపించేగిన్నె.

Cur, cur, *n. s.* వూరకుక్క, మాలకుక్క, దొంగకుక్క.

Curable, cūr′a-ble, *adj.* స్వస్థమయ్యే, వాసియయ్యే, సాధ్యమైన.

Curacy, cū′ra-ċy, *n. s.* ఒకతరహాపాదిరిపుద్యోగము, అందున గురించినమాన్యము, గురుదక్షిణ అనవచ్చును.

Curate, cū′rāte, *n. s.* రెండోపాదిరి, చిన్నపాదిరి, పాదిరిచేతికిందివాడు.

Curative, *adj.* స్వస్థముచేయించే, వాసిచేసే, ఆరోగ్యకరమైన.

Curator, cū-rā′tor, *n. s.* సంరక్షకుడు, పెద్ద, అధ్యక్షుడు, పైవిచారణకర్త.

Curb, curb, *n. s.* పెద్దకళ్లెము. metaphorically ఆటంకము, అడ్డి. he set a ~ upon his passions వాడుకామక్రోధాదులను అణిచినాడు. you ought to set a ~ upon your tongue నీవు నోరు ఆచవలెను. the ~ of a road, fountain or well అంచు.

To Curb, curb, *v. a.* అణుచుట, నిలుపుట, ఆంక్షచేసుట. I cannot ~ the horse ఆగుర్రాన్ని కళ్లెము యీడ్చిపట్టినిలుపలేను, అనగా అది నాకు స్వాధీనముకానేరదు. to ~ the appetite కడుపుకట్టుట, ఆకలిని అణుచుట. he ~ed his feelings వాడు దుఃఖాన్ని కడుపులోపెట్టుకొన్నాడు.

Curbed, *adj.* కళ్లెమువేసిన, అణిగిన, కైజామోరగా వుండే, యిదివసుచరిత్రఅవతారికలో వుండేవాక్యము.

Curd, curd, *n. s.* పెరుగు. the cream of curds మీగడ. curds mixed with water మజ్జిగ, మారు, చల్ల.

To Curdle, curdle, *v. n.* పేరుకొనుట, తోడుకొనుట. at hearing this his blood ~d యిది వినగానే వాడికి వొళ్లు ఝల్లుమన్నది.

To Curdle, curdle, *v. a.* పేరబెట్టుట, తోడుబెట్టుట. ~d milk పేరుకొన్నపాలు. the ~d blood గడ్డకట్టుకొన్నరక్తము.

Curdy, *adj.* పెరుగుగా వుండే, పేరిన.

Cure, cūre, *n. s.* స్వస్థము, గుణము, వాసి, నయము, పరిహారము, కుదురుబాటు, గుణముచేయడము. or remedy విరుగుడు, చికిత్స. or the benefice or employment of a curate పాదిరివృత్తి. to effect a ~ వాసిచేసుట, గుణపరచుట.

To Cure, cūre, *v. a.* స్వస్థముచేసుట, వాసిచేసుట, గుణపరచుట, కుదిరించుట. this will ~ him of making such complaints యిటువంటి ఫిర్యాదులు చెయ్యకుండా దీనిచేత వాడికి బుద్ధివచ్చును. to ~ a disease స్వస్థముచేసుట, మాన్పుట. he cured the wound ఆపుంటిని మాన్పినాడు. to ~ with salt వూరవేసుట, వూరబెట్టుట. or to ~ flesh or fish పుప్పవేసి అయినా పొగలో కట్టి అయినా మాంసము, చేపలను బాగుచేసివుంచుట. or to prepare tobacco or a hide పదును చేసుట.

To Cure cūre, *v. n.* మానుట, మానిపోవుట, స్వస్థపడుట, వాసియౌట, గుణపడుట.

Cured, *adj.* మానిన, మాన్పిన, స్వస్థమైన, వాసిఅయిపోయిన. as flesh or fish చెడిపోకుండా వుప్పులో వూరవేసిన.

Cureless, cūre′less, *adj.* స్వస్థముకాని, మానని, అసాధ్యమైన, చక్కపెట్టకూడని.

Curfew, cur′fū, *n. s.* సాయంకాలపుగంట, అనగా పూర్వకాలమందు సాయంకాలము యేడు, యెనిమిది గంటలవేళకి యీగంటవాయించగానే వూరిలో అందరు అగ్నిహోత్రాన్ని చల్లారిచివేసేదియని రాజనిబంధన కలిగివుండెను. In the year 1843 ~ law was proclaimed in Oporto.

Curiosity, cū-ri-os′i-ty, *n. s.* inquisitiveness, inclination to enquire తెలుసుకోవలెననేయిచ్ఛ, యిదేమి అదేమియని అడిగితెలుసుకొనేబుద్ధి, పరిశోధకబుద్ధి, బుభుత్సుత. a man of great ~ మహాపరిశోధకుడు. he did not gratify my ~ నేను అడిగితిని గాని వాడు తెలియచేయలేదు. have you any ~ to see it నీకు దాన్ని చూడవలెననిఆశా. nicety, delicacy సూక్ష్మము, నాజూకు. accuracy, exactness తీరు, కచ్చితము. an object ~, a

rarity వింత, వేడుక, విస్మాదము, అతిశయము, అపురూపము, ఆశ్చర్యము, వింతైనవస్తువు. this book is a great ~ యిదిగొండా అపురూపమైన గ్రంథము. the curiosities of nature యీశ్వరుడియొక్క చిత్రవిచిత్రమైనసృష్టులు. he is a good man, but his wife is a ~ వాడుమంచివాడేగాని వాడిపెండ్లాము వింతైనఆడది. this sword is a great ~ యీఖడ్గమును గురించిఒకవింతవున్నది.

Curious, cū′ri-us, *adj.* inquisitive, desirous of information తెలుసుకోవలెననేయిచ్ఛగల, యిదేమి అదేమనిఅడిగి తెలుసుకోనేబుద్ధిగల, పరిశోధకబుద్ధిగల, బుభుత్సుత. how ~ you are యిదేమిఅదేమనియెందుకువూరికెఅడుగుతావు. I am not ~ about it అదియెటువంటిదోయని అడిగి తెలుసుకోవలెననేయిచ్ఛనాకులేదు. I was ~ to know how this happened యిదియెట్లాసంభవించినదో తెలుసుకోవలెననినాకుయిచ్ఛవుండినది. difficult to please full of care సూక్ష్మమైన, సున్నితమైన, జాగ్రతగల. these people are very curious about their food వీండ్లుభోజనములోసొంట్లుపెతికేవాండ్లు. exact, nice, subtle తీరుఅయిన, కచ్చితమైన. he is a ~ workman వీడుకచ్చితమైనపనిచేసేవాడు. a ~ examination శలాకపరీక్ష, కచ్చితమైనపరీక్ష. elegant, neat, laboured, finished నాజూకైన, సుందరమైన. rare వింతైన, విస్మాదమైన, వేడుకైన, అతిశయమైన, అపురూపమైన, ఆశ్చర్యమైన.

Curiously, *adv.* inquisitively తెలుసుకోవలెననే ఆశతో. oddly వింతగా, వేడుకగా, చోద్యముగా, విపరీతముగా.

To Curl, curl, *v. a.* చుట్టలుపెట్టుట, మెలివేసుట, వడివేసుట, వడికొల్పుట. to ~ the lip అతిగర్వముచేతనైనా కోపముచేతనైనా పెదవినివెళ్లబెట్టుట. the heat ~ed the paper యెండకుకాకితముచుట్టుకొన్నది. he is always ~ing his whiskers వాడుయేవేళమీసమును మెలిపెట్టుతూవుంటాడు. the storm that ~s the billows పాపచుట్టలుగాఅలలనుచేసేగాలి.

To Curl, curl, *v. n.* చుట్టుకొనుట, మెలిబడుట. the hair of children ~s naturally బిడ్డలవెంట్రుకలు తనకుతానేచుట్టలుబడుతవి. paper ~s by reason of heat యెండకుకాకితముముడుచుకొంటున్నది.

Curl, curl, *n. s.* చుట్టవెంట్రుకలు, curls కురులు. on the forehead ముంగురులు. of smoke పొగమోసులు.

Curled, *adj.* చుట్టలుచుట్టలుగావుండే, మెలిపెట్టిన, వడివేసిన, ముడుచుకొన్న.

Curlew, cur′lū, *n. s.* ఒకతరహానీటిపక్షి, క్రౌంచపక్షి, ఉల్లింకాయ, నల్లకంకణము, వడ్లకంకణము, బలాకము.

Curliness, *n. s.* చుట్టలుచుట్టలుగావుండడము. from the ~ of the child's hair ఆబిడ్డవెంట్రుకలుచుట్టలుచుట్టలుగావుండడమువల్ల.

Curly, *adj.* చుట్టలుచుట్టలుగావుండే. the child's hair is ~ ఆబిడ్డవెంట్రుకలుచుట్టలుచుట్టలుగావున్నవి.

Curmudgeon, cur-mudġ′on, *n. s.* చెడ్డపిసినారిగొడ్డు, ఆశపాతకుడు, పరమలోభి.

Currant-bush, *n. s.* కలివిచెట్టువంటిఒకచెట్టు, యిందులోమూడుజాతులుకలవు, కొన్నినల్లపండ్లు, కొన్నియెర్రపండ్లు, కొన్నితెల్లపండ్లుపండుతవి. currants పీట్లోపండేపండ్లు. a currant or dried grape యెండినఒకతరహాద్రాక్షపండు.

Currency, cur′ren-ċy, *n. s.* చెలామణి, చెల్లుబడి. this story had a long ~ యిదిబహుదినాలుగా ప్రసిద్ధిగావుండేకథ. a metallic ~ బంగారునాణెము, వెండినాణెము, రాగినాణెము. from the ~ of this word యీమాటప్రసిద్ధమైనదిగనక. laws regarding the ~ రూకలనాణ్యమునుగురించినచట్టములు.

Current, cur′rent, *adj.* చెల్లే, చెలామణిఅయ్యే. generally received; common ఆటంకములేకుండాజరిగే, వాడుకైన, లోకరూఢియైన. this is the true meaning of the word but the ~ meaning is different యీశబ్దమునకువాస్తవమైన అర్థము యిది అయినప్పటికిన్ని లోకరూఢియైన అర్థము వేరేవున్నది. the ~ price కాలక్రయము. in the ~ year నడిచేసంవత్సరములో. in the ~ month నడిచేనెలలో. the price ~ టరీఫ్, నిరఖునామా. Do you suppose that this excuse will be ~ యీసాకు చెల్లుననుకొన్నావా. the ~ language there is Tamil ఆదేశములోఆడేమాటలు అరవము. a ~ epigram లోకరూఢిగావుండే చాటుపద్యము, ప్రసిద్ధమైనచాటుపద్యము.

Current, cur'rent, *n. s.* ప్రవాహము, ఓరణి. the ~ of trade వర్తకపుఓరణి. course జరగడము, నడత. of air గాలివచ్చేయిరవు. the under ~ of thought, the remote idea లోనియోచన, లోని ఆలోచన.

Currently, *adv.* వాడుకగా, సాధారణముగా, ప్రాయశః, this word is ~ explained an elephant యీమాటకు వాడుకగా యేనుగ అనే అర్థమౌతున్నది.

Curricle, *n. s.* ఒకతరహాబండి, రెండుగుర్రములువేసే రెండుచక్రాలబండి, దీన్నికరికలుబండిఅంటారు.

Currier, cur'ri-ĕr, *n. s.* తోళ్లుపదనుచేసేవాడు.

Currish, *adj.* తుంటైన, మూర్ఖమైన, కుక్కవలెవుండే.

To Curry, cur'ry, *v. a.* to dress leather తోలును పదనుచేసుట. to beat or thrash బాదుట. or to rub a horse గుర్రాన్నితోముట, గొరకముతోతోముట. or to try to gain favor తలికెలుతోసిదయ సంపాదించుట, బుజ్జగించుట.

Curry, cur'ry, *n. s.* (Tamil word for a stew) కూర. ~ powder కూరపిండి, మసాలా.

Currycomb, cur'ry-cōm, *n. s.* గొరకము, ఖరారము.

Currystuff, *n. s.* సంబారము.

To Curse, curse, *v. a.* తిట్టుట, దూషించుట, శపించుట. to afflict వేధించుట, బాధించుట, దుఃఖపెట్టుట. ~ this rain యీవానమండ. curse them వాండ్లకడుపుకాల.

Curse, curse, *n. s.* శాపము, తిట్టు. or affliction బాధ, దుఃఖము. these locusts are a perfect ~ జట్టిమిడతలుఒకయీతిబాధ.

Cursed, *adj.* struck with a curse శపించబడ్డ, శాపగ్రస్తమైన. or vile దూష్యమైన, అతిపాపిష్టి, పాడైన, చెడ్డ. a ~ fiend దుష్టపిశాచము. a ~ act అతిపాపిష్టిపని.

Cursedly, *adv.* (this is a vile word tho' very common) పాడుగా. it was ~ hot చెడ్డయెండగావుండెను. ~ afraid చెడ్డభీతినిపొందిన.

Cursing, *n. s.* తిట్టు, దూషణ.

Cursive, *adj.* గొలుసుగావుండే, యిదివ్రాతనుగురించినమాట.

Cursorily, cur'sō-ril-y, *adv.* causually, by chance పై, పైగా. not carefully పైపరాకుగా.

Cursory, cur'sō-ry, *adj.* casual పయిపయి, పైపరాకైన. at a ~ glance పైచూపుగా, పైపరాకుగా, చక్కగాచూడకుండా. a ~ observation పైపరాకుగాచెప్పినమాట, వాక్సరణిగాచెప్పినమాట, సారుజారిచెప్పినమాట.

Curst, *adj.* or blasted శాపగ్రస్తమైన. or wicked చెడ్డ, దుష్ట, పాపిష్టి. a ~ cow పొడగరపు ఆవు, దుష్ట ఆవు.

Curt, *adj.* or short సంగ్రహమైన, సంకుచితమైన. he gave a ~ answer ఒకముక్కగాఉత్తరముచెప్పినాడు.

To Curtail, cur-tāl', *v. a.* తగ్గించుట, మట్టుపరచుట. you must ~ your expenses నీవువ్యయమునుతగ్గించవలసినది.

Curtailed, *adj.* తగ్గించిన, తగ్గిన, తక్కువైన, మట్టుబడ్డ. his time is much ~ వానికిసావకాశముమిండా తక్కువైనది.

Curtailment, *n. s.* తగ్గింపు, మట్టు, సంగ్రహము.

Curtain, cur'tin, *n. s.* తెర, పరదా. or ~ wall అడ్డగోడ. a musquitoe ~ of gauze దోమతెర. of a tent కనాతు. we do not yet know what is behind the ~ మాకుయింకామర్మముతెలియలేదు. he drew the ~ over these transactions యీసంగతులనుగుప్తముగావుంచివున్నాడు. he withdrew the ~ from their crimes వాండ్లతప్పులనుదాచకుండాబయటపెట్టినాడు.

Curtained, *adj.* ఆచ్ఛాదితమైన, కప్పబడ్డ. a heaven is ~ with clouds మేఘాచ్ఛాదితమైనఆకాశము.

Curtainlecture, *n. s.* పెండ్లాముచేతికసురువాట్లు, చీవాట్లు.

Curtsy, *n. s.* ఇంగ్లీషుస్త్రీలుచేసేవందనము.

Curvature, curv'a-tūre, *n. s.* వంకర, వక్రత్వము.

Curve, curve, *n. s.* వంపు, ధనుస్సుయొక్కవంపు, వక్రము.

To Curve, curve, *v. a.* వంచుట, వంపుగాచేయుట.

Curved, *adj.* వంకరైన, వంపుగావుండే, వంగిన, వక్రమైన.

To Curvet, cur-vet', *v. n.* దుముకుట, దూకుట, యిదిగుర్రమునుగురించినమాట.

Curvetting, *n. s.* దుముకు, గంతు, ఆట, యిదిగుర్రమునుగురించినమాట.

Cushion, cŭsh'on, *n. s.* కూర్చుండేమెత్త, బండి, కురిచిమొదలైనవాటిలో వేసేచిన్నమెత్త, బిళ్లదిండు, ప్రుగుదిండు.

To Cushion, cŭsh'on, *v. a.* కురిచిమొదలైనవాటికి మెత్తలువేసుట, విచారణకురాకుండాఅణచివేసుట. they ⌣ed his arguments వాడుచెప్పిననా్యయములనుఅణగదొక్కివేసినారు.

Cushioned, *adj.* మెత్తవేసిన,యిదికురిచిమొదలైనవాటినిగురించినమాట.

Cushoo-nut, *n. s.* జీడిమామిడివిత్తు, ముంతమామిడివిత్తు. the kernel of the ⌣ జీడిపప్పు, ముంతమామిడిపప్పు.

Cusp, cusp, *n. s.* మొన, అర్ధచంద్రవంకమొన.

Cuss-cuss, *n. s.* (the fragrant root of a kind of grass) వట్టివేరు, ఉశీరము.

Custard, cus'tard, *n. s.* కోడిగుడ్లుపాలుచక్కెరకలిపిచేసినమిఠాయి.

Custard-apple, *n. s.* సీతాఫలము. the red sort called "bullock's heart" రామాఫలము.

Custody, cus'to-dy, *n. s.* కావలి, చెర, కయిదు, పారా, వశము, స్వాధీనము, సంరక్షణ. the child was left to the ⌣ of it's mother ఆబిడ్డతల్లిసంరక్షణలోవుండెను.

Custom, cus'tom, *n. s.* వాడుక, అలవాటు, అభ్యాసము, ఆచారము, మర్యాద, సంప్రదాయము, ధర్మము. local ⌣ దేశాచారము. Poundage (see that word) in shopping తరుగు, రవేసు. practice of buying of certain persons కొనేవాడుక. I will give him my ⌣ అతనిఅంగట్లోవెచ్చముచేస్తాను, కొనేవాడుకచేస్తాను. he opened a shop there which drew all the ⌣ of the neighbourhood వాడుఅంగడిపెట్టినందునఆతట్టువాడుకంతావాడిఅంగడికితిరిగిపోయినది. or tax సుంకము, తీరువ. ⌣ house సుంకపుచావిడి, పురుజా, సాయరుకచేరి. ⌣ house officer సుంకపుబంట్రోతు. the ⌣ of women is upon her స్త్రీలమర్యాదతోవున్నది, అనగాఅదిబహిష్టగావున్నది.

Customarily, *adv.* వాడుకగా.

Customary, cus'tom-ar-y, *adj.* వాడుకైన, సాధారణమైన. as is ⌣ యథారీతిగా, వాడుకప్రకారము.

Customer, cus'tom-ĕr, *n. s.* వాడుకవాడు, వాడుకగాకొనేవాడు. he has many customers వాడికిశానామందివాడుకవాండ్లు, వాడిఅంగట్లోవాడుకగాకొనేవాండ్లువిస్తారము.

To Cut, cut, *v. a.* కోసుట, నరుకుట, తెంచుట, తెగవేసుట, చిప్పుట, చెక్కుట, కాటుపెట్టుట. this knife will not ⌣ యీకత్తితెగదు. to ⌣ betel-nut ప్రొత్తుట. he ⌣ the limes into halves ఆనిమ్మకాయలను రెండేసి బద్దలు చేసినాడు. to ⌣ greens తరుగుట. to ⌣ with scissars కత్తిరించుట. you must ⌣ your hair మంగలవాడివద్దవెంట్రుకలుకత్తిరించుకో. these words ⌣ him to the heart యీమాటలువాడిమనస్సులోగాలముగానాటినవి, కోస్తున్నవి. the water has ⌣ the bank నీళ్లుకట్టను తెగకోసినది. to ⌣ timber మానునుకొట్టుట, నరుకుట. that road ⌣s my garden ఆదారినాతోటనడమపోతున్నది. he ⌣ them or he cut their acquaintance వాండ్లవిహితమువిడిచిపెట్టినాడు. he ⌣ my wages నాసంబళములోకొంచెముపట్టుకొన్నాడు. to ⌣ away చిప్పుట. the calf ⌣s capers దూడగంతులువేస్తున్నది. to ⌣ down నరుకుట. to ⌣ down a man after being hanged వురితీసినపీనుగనుదించుట. he ⌣ a queer figure వికారమైనవేషమువేసుకొన్నాడు, మారురూపుధరించినాడు. he ⌣ a grand figure in the world నిండాప్రసిద్ధుడుగావుండినాడు. to ⌣ a joke పరిహాసముచేసుట. the horse has ⌣ his knees ఆగుర్రానికిమోకాళ్లుకొట్టుకొనిపోయినవి. to ⌣ off నరుకుట, తెగవేయుట, కొట్టివేసుట. he ⌣ off their entire army వాండ్లదండునంతాధ్వంసముచేసినాడు, సమూలనాశనముచేసినాడు. disease ⌣ them off in youth రోగమువాండ్లనువయస్సులో తుంచుకొనిపోయినది. the river came in a flood and ⌣ us off from them యేరువెల్లువవచ్చినందున వాండ్లతో మేముకలిసేటందుకు లేకపోయినది. If you ⌣ off my pension what can I do నాకూట్లోరాయివేస్తేనేనేమిచేసేది. this ⌣s him off from all hope of success యిందువల్లతనకుకూడివస్తున్నదన్నఆశలేకపోయినది. the final vowel of this word is ⌣ off యీశబ్దమునకుఅంత్యమందువుండే అచ్చులోపించినది. to ⌣ out or

prepare సిద్ధముచేయుట. he ~ out two cups out of the ivory ఆదంతములోనుంచి రెండుచిప్పలుచేసినాడు. he ~ a face out of the stone ఆరాతిలో వొకముఖమునుచెక్కినాడు. he ~ a piece out of the wood ఆకొయ్యలో వొకతునకనరుక్కొన్నాడు. he ~ me out నన్ను త్రోసికొట్టినాడు. I have work ~ out for the next 2 years నాకుయింకా రెండేండ్లకు పనిసిద్ధముగావున్నది. to ~ to pieces బద్దలుచేయుట. ~ the matter short వెయ్యేయేల, వెయ్యిమాటలేల, తుదకు, మొట్టుకు. he ~ the matter short ఆసంగతినివొకదెబ్బలో తీర్చినాడు. the child has ~ a tooth ఆబిడ్డకుపల్లుమొలిచినది.

To Cut, cut, *v. n.* మొలుచుట, యిదిఒంటినిగురించినమాట. he ~ across the fields వాడుపొలములో అడ్డముగావడిపారిపోయినాడు. they have ~ వారియిద్దరికిమాటలులేవు, పగవచ్చినది. when the teeth are ready to ~ పండ్లుమొలిచేసమయములో. the horse ~s యీగుఱ్ఱమునడచడములో వొకకాలువొకకాలికితాకిగాయము అవుతున్నది.

Cut, cut, *adj.* కోసిన, ఛేదించిన, తెగిన, ఖండమైన, గాయమైన. the bank is ~ by the water నీళ్లచేతకట్టకోసుకొని పోయినది. ~ and dried సిద్ధ సిద్ధమైన, తయారైన. ~ off తెగిన. he was ~ off by a fever జ్వరముచేతచచ్చినాడు. he is a man evidently ~ out for the work యీపనినిగురించేయుటకుపుట్టినవాడుగావున్నాడు. he was ~ out of the job ఆపనివాడికితప్పిపోయినది. ~ short తెగిపోయిన, తుంచినది, మొండి. he was ~ for the stone మూత్రద్వారములో ఉడుచుకొన్నరాతినితియ్యడానకైవాడికిశస్త్రముచేసినారు. a well ~ nose సొగసైనముక్కు. a sharply ~ eye or well shaped, of sharp form అందముగావుండేకన్ను. these words are modern barbarisms.

Cut, cut, *n. s.* నరుకు, చీలిక, నక్కు, గాయము, పొడిచినతావు. this was a cruel ~ యిదిఅతిక్రూరమైనపని. or picture చిత్రము, బొమ్మ, అనగా పుస్తకములో అచ్చువేసివుండేప్రతిమ. he was dressed after the Mahratta ~ మరాటివేషముకట్టుకొన్నాడు. the ~ of one's face ముఖవైఖరి, ముఖరీతి, ముఖజాడ. a blow with a whip or stick దెబ్బ. he gave me a ~ నన్నువొకదెబ్బకొట్టినాడు. a cross ~ అడ్డదోవ. this is a short ~ to the place యిదిఅక్కడికిదగ్గరైనదారి. or piece తునక. or channel కాలవ.

Cutaneous, cū-tān'yus, *adj.* చర్మగతమైన, త్వక్సంబంధమైన. a ~ disease గజ్జిమొదలైనవి.

Cuticle, cū'ti-cle, *n. s.* పైతోలు, పూతోలు.

Cutlace, Cutlass, cut'lass, *n. s.* ఖడ్గము, కత్తి.

Cutler, cut'lĕr, *n. s.* ఖడ్గములు చాకులు చేసేవాడు, అస్త్రకారుడు.

Cutlery, *n. s.* కత్తులు, చాకులు, కత్తిరికోలలుమొదలైనసరుకులు.

Cutlet, *n. s.* వేల్చినమాంసపుతునక, పోసి.

Cutpurse, cut'purse, *n. s.* ముళ్లుకత్తిరించేవాడు.

Cutter, cut'tĕr, *n. s.* వొకతరహాచిన్నపడవ, యిందులోయిరువైమందియెక్కవచ్చును.

Cut-throat, cut'thrōt, *n. s.* గొంతుకోసేవాడు, ఘాతుకుడు.

Cutting, cut'ting, *n. s.* చెట్టునుంచికోసుకొన్నకొమ్మ, చువ్వ.

Cutting, cut'ting, *adj.* తీక్ష్ణమైన. a ~ reflection మహాతీవ్రమైనవ్యాకులము. a ~ thought గుండెలుకుళ్లేతలంపు. ~ expressions తీక్ష్ణమైనమాటలు, కష్టపెరుపుమాటలు.

Cuttle, cut'tle, *n. s.* యిదివొకచేపపేరు. ~ fish bone సముద్రపునురుగుఅనేవొకపదార్థము.

Cwt. *n. s.* One hundred weight అనేసంజ్ఞ, అనగా పదిమణుగులు.

Cycle, cȳcle, *n. s.* శకము. the ~ or era of Salivāhana శాలివాహనశకము. the Hindu ~ of sixty years ప్రభవాదిసంవత్సరములు. the Puranas are a ~ of the Hindu theology హిందువుతానకుపురాణముఆధారము.

Cyclic, *adj.* పౌరాణిక. a ~ poem పురాణము. a ~ poet పురాణకర్త.

Cycloid, cȳ'clōid, *n. s.* బహుశాఖాకారముగావుండేటిది.

Cyclopaedia, *n. s.* సర్వశాస్త్రసముచ్చయమనేగ్రంథము, సర్వవిద్యాసంగ్రహమనేగ్రంథము, యిందులోసమస్తశాస్త్రవివరములున్నవి. this is

alphabetically arranged యిదిఅక్షర క్రమముగా యేర్పరచబడివున్నది.

Cyclopick, *adj.* రాక్షసకృతమైన, రాక్షసనిర్మితమైన, పర్వతములోతొలిచిన బ్రహ్మాండమైనగుడిమొదలైనమనుష్యులకు అసాధ్యమైనకృత్యముగావుండే.

Cyclops, *n. s.* నొసటనేవొంటికన్నుగలరాక్షసుడు.

Cyder, *n. s.* See Cider.

Cygnet, ćyg'net, *n. s.* హంసపిల్ల, అడివిబాతుపిల్ల.

Cylinder, ćyl'in-dĕr, *n. s.* గోలగాగుండుగావుండేటిది రూలుకర్ర యొక్క ఆకారముగలది, గుండ్రనైనస్తంభమువంటిది. a hollow ~ గొట్టము, బొంగు తుపాకిగొట్టముమొదలైనవి.

Cylindric, ćy-lin'dric, Cylindrical, ćy-lin'dric-al, *adj.* గోలగాగుండుగావుండే, రూలుకర్రతీరుగానైనా స్తంభముతీరుగానైనా గుండ్రముగా గోలగావుండే, పాత్రమువలెవుండే, పడిఆకారముగావుండే.

Cymbal, ćym'bal, *n. s.* చేతాళము, చెయితాళము. a mere tinkling ~ వట్టివదురుబోతు.

Cynic, Cynick, ćyn'ic, *n. s.* తాంత్రికుడు, సన్యాసి, బైరాగి, సిగ్గుమాలినగొడ్డు, క్షుద్రుడు, క్రూరుడు, విరసుడు.

Cynical, ćyn'ic-al, *adj.* కుక్కబుద్ధిగల, క్రూర, మూర్ఖ, సిగ్గుమాలిన, మొండి, సన్యాసియొక్క, బైరాగియొక్కగుణములుగల.

Cynicism, *n. s.* క్రూరభావము, క్రౌర్యము, క్షుద్రతనము, సిగ్గుమాలినపని, మొండితనము.

Cynosure, ćyn' (or) ćȳ'nö-sûre, *n. s.* ధ్రువనక్షత్రము.

Cyon, *n. s.* మొక్క.

Cypher, *n. s.* అంకె, సున్న. he was a mere ~ వాడువట్టిసున్న, వాడువట్టినిర్వ్యాపారకుడు. a magic ~ మంత్రాక్షరము. the art of writing secretly సాంకేతికలిపి, దీనిమర్మముతెలిసినవాండ్లువినామరిపొకరుచదవరానిలిపి,

Cypress, ćȳ'press, *n. s.* నల్లచీకటిమాను, తమాలవృక్షము, యిదిముఖ్యముగాస్మశానములోవుండేవృక్షము, దీన్నిశోకవృక్షమనిఅంటారు.

Cyprian, *n. s.* బోగముది, లంజ.

Cyprus, ćȳ'prus, *n. s.* వొకదేశముపేరు, యీదేశమందు. Venus అనగారతీదేవి, పుట్టినట్టుకవులుచెప్పుతున్నారుగనుక a Cyprian ఆదేశస్థురాలు, అనగాబోగముది అనిభావిస్తున్నది.

Cyrus, *n. s.* (an Indian crane) సారసపక్షి. (See that word) పెద్దకొంగ.

Czar, or Tsar, zâr, *n. s.* రుషియాదేశపుచక్రవర్తికియీపేరుచెల్లుతున్నది, యిందుకుఉచ్చారణ, జారుఅనిచెప్పుతారు. Czarina ఆయనయొక్కరాణి.

D. as an abbreviation denotes Doctor; thus D.D. Doctor of Divinity; LLD. Doctor of Laws. M.D. Doctor of Medicine. D. అనే అక్షరము Do అనేమాటకుబదులుగావుంటున్నది; as D' ye see? అనగా Do you see? అనిఅర్థము. D. a numeral letter, signifying 500.

To Dab, dab, *v. a.* వొత్తుట. he inked the seal and dabbed it on the paper ముద్రకుమశిచరిమిఆకాకితముమీదవొత్తినాడు. he dabbed the types with ink అచ్చుఅక్షరాలమీదమశిపొట్లమునువొత్తినాడు.

Dab, dab, *n. s.* ముద్ద. he put a ~ of cowdung on the wall పేడవుంటనుగోడమీద తట్టినాడు. he put a ~ of paint on my face and ran away నాముఖముమీదవర్ణమువూసి పరుగెత్తిపోయినాడు, చరిమిపరుగెత్తిపోయి నాడు. In low language గట్టివాడు, తెలిసినవాడు, యిదినీచమాట. he is a ~ at English వాడుయింగ్లిషులోగట్టివాడు.

To Dabble, dab'ble, *v. n.* to play in water నీళ్లలోఆటాడుట, నీళ్లలోచేవులాడుట, బాగాతెలియనిపనిని చేయపోవుట, చేతకానిపనికితలపెట్టుకొనుట. he dabbles a little in poetry కొంచెంచము కవిత్వము చెప్పుతాడు. he dabbles in medicine తెలిసీతెలియకవైద్యముచేస్తాడు. I see he has been dabbling with these accounts వాడుయీలెక్కలలోకొంచెముఅధికప్రసంగముచేసినట్టుతోస్తున్నది.

Dabbled, *adj.* తడిసిన. ~ in blood నెత్తురులోతడిసిన.

Dabbler, dab'blĕr, *n. s.* బాగాచేతకానిపనిలోచెయి పెట్టుకొనేవాడు, తనకేబాగా తెలియనిపనిని చేయ నుద్యోగించేవాడు.

Dab-chick, *n. s.* బాతుపిల్ల.

Da Capo, *adv.* తిన్నని, మళ్లీ, తిరిగి ఆరంభించుమన్న ఆజ్ఞ, యిది సంగీతశాస్త్రమునుగురించినమాట.

Dace, dāce, *n. s.* వొకతరహాచిన్నచేప.

Dacoit, Decoit, *n. s.* (Hindustani word for a gang robber, a plunderer) బందిపోటుదొంగ.

Dacoity, Decoity, *n. s.* బందిపోటుదొంగతనము.

Dactyl, *n. s.* ఛందస్సులో, భగణము, అనగా వొకగురువు రెండులఘువులు.

Dad, or Daddy, *n. s.* అప్ప, నాయన, తండ్రి, అన్నా, అయ్యా, యిది చిన్నపిల్లకాయలు తండ్రిని పిలిచేము ద్దుమాట, యిది కాకిమాట.

Dædal, *adj.* చిత్రమైన, శృంగారమైన.

Daffodil, daf'fō-dil, *n. s.* వొకతరహాఅడివిపుష్పము.

Dagger, dag'gĕr, *n. s.* కటారి, బాకు. they are at dagger's drawing వారిలో వొకరికొకరుగొంతులు కోసుకొనేటట్టువున్నారు.

Daggled, *adj.* తడిసిన.

Dahlia, *n. s.* నానావర్ణములుగలవొకతరహాపుష్పము, యిందులోఅనేకజాతులుకలవు.

Daily, dā'ly, *adv.* ప్రతిదినము, నిత్యము.

Daily, dā'ly, *adj.* ప్రతిదినపు, నిత్యమైన, యెల్లప్పటి, దినందిన. he is in doubt about his ~ bread వాడికినానాటికికూటికిఅనుమానముగావున్నది. ~ account దినలెక్క. ~ allowance నానాటిబత్యము. ~ pay దినకూలి. ~ rites నిత్యకర్మములు. his ~ bread వాడినానాటిభోజనము, వాడియెప్పటి భోజనము. In Luke X. 3. ప్రత్యహంఅస్మాకం ప్రయోజనీయం భోజ్యందేహి. A†. ప్రయోజని య్యఆహారంప్రతిదినందేహి B†. భక్ష్యదైనికం C†.

Daintily, dān'ti-ly, *adv.* రమ్యముగా, రమణీయముగా, విలక్షణముగా, సొగసుగా, స్వారస్యముగా, యింపుగా, గరాగరికగా.

Daintiness, *n. s.* గరాగరిక, వైలక్షణ్యము, సొగసు, స్వారస్యము, యింపు. fastidiousness రాజసము, గర్వము, తినడములోబట్టలుకట్టడములో గర్వము.

Dainty, dān'ty, *adj.* or delicious రుచియైన, భోగ్యమైన. or delicate నాజూకైన, కోమలమైన.

Dainty, dān'ty, *n. s.* రుచిగలపదార్థము, తీపిగావుండేవస్తువు.

Dairy, dā'ry, *n. s.* పాలుపెరుగుమొదలైనవివుంచేయిల్లు. ~ produce పాడి. a ~ maid గొల్లది, మజ్జిగచేసేటిది. ~ man మజ్జిగచేసేవాడు.

Dais, *n. s.* (terrace or pial) అరుగు, తిన్నె.

Daisy, dā'sy, *n. s.* అడివిపట్టునవుండేవొకసువాసనగలపుష్పము. daisied ఆపుష్పములమయముగావుండే.

Dale, dāle, *n. s.* పల్లము, లోవ, రెండుకొండలనడుమనవుండేపల్లము. hill and ~ మెరకాపల్లము, నిమ్నోన్నతస్థలము.

Dalliance, dall'yance, *n. s.* acts of fondness, amorousness సరసము, ముద్దులాట, కేళి.

To Dally, dal'ly, *v. n.* ముద్దులాడుట, సరసమాడుట. or to delay కాలహరణముచేసుట, జాగుచేసుట, జాప్యముచేసుట. to play the fool పిచ్చివాణ్నిగాచేసుట. they merely dallied with him వాణ్నిపూరికెపిచ్చివాణ్నిగాఆడించినారు.

Dallying, *n. s.* సరసమాడడము, ముద్దులాడడము, విహారము, విలాసము.

Dam, dam, *n. s.* or mother తల్లిమృగము, ఆడపులి, ఆడయేనుగమొదలైనవి. or bank గట్టు, అనకట్టు, ఆనకట్టు, మడవ, ఉద్ది, సేతువు.

To Dam up, *v. a.* మడవకట్టినీళ్లనిలుపుట.

Damage, dam'age, *n. s.* నష్టము, హాని, చెరుపు, మోసము, చెడిపోవడము. damages బహువచనమందు, వచ్చిననష్టమునుగురించిఅచ్చవలసినరూకలు. a suit for damages నష్టమునుగురించితెచ్చినవ్యాజ్యము.

To Damage, dam'age, *v. a.* నష్టపరచుట, హానిచేయుట, చెరుపుట.

To Damage, dam'age, *v. n.* నష్టపడుట, చెడిపోవుట.

Damaged, *adj.* చెడిపోయిన, పనికిమాలిన, శిథిలమైన, జబ్బైన. ~ crockery మొర్రిచిప్పలు. cloth ~ by moisture చివికిపోయినగుడ్డ. paper ~ by age కట్టుగడకాకితములు.

Damascene, damsn, *n. s.* a plum వొకపండు. *adj.* coming from the country of Damascus) డామాస్కుదేశపు. a ~ blade దివ్యమైనఖడ్గము.

Damask, dam'ask, *n. s.* డమాసు, అనగాచెట్లువేసినపట్టు, బుటేదారిశెల్లా. a ~ complexion శివ్వి ముగలముఖము. ~ rose శ్రేష్ఠమైనరోజాపుష్పము.

Damasked, *adj.* బుట్టాలువేసిన. ~ figures పుష్ప లవని, యిదిపట్టునుగురించిన్నిఖడ్గమునుగురించిన్ని చెప్పేమాట.

Dame, dāme, *n. s.* అమ్మ. or lady దొరసాని. a noble ~ ఘనమైనస్త్రీ. a school ~ ఉపాధ్యాయురాలు.

Dammer, *n. s.* (a Malay word for rosin) గుగ్గిలము.

To Damn, dam, *v. a.* to condemn కాదనుట, అపరాధగ్రస్తుణ్నిగాచేసుట, దోషగ్రస్తుణ్నిగాచేసుట. or to ruin నాశనముచేసుట, దుర్గతినిపొందించుట, అధోగతిచేసుట. or to curse తిట్టుట, దూషించుట, ధిక్కరించుట. your letter completely damns your conduct నీవువ్రాసినజాబువల్ల నేనీవు చేసినదిమిక్కిలితప్పౌతున్నది.

Damnable, dam'na-ble, *adj.* అతి, అతిపాపిష్ఠి, చెడ్డ, దుష్ట.

Damnably, *adv.* అతి, పాపిష్ఠితనముగా.

Damnation, dam-nā'shon, *n. s.* శాసనము, దండన. In Matt. XXIII, XIV, 33. మహాదండం, నరకదండం. A†. వేదన, నరకాజ్ఞ G†.

Damnatory, dam'na-tor-y, *adj.* శపించే. the ~ clauses నిషేధించేశపథములు, శాపములు.

Damned, *adj.* or wicked అతిపాపిష్ఠైన. or punished in hell నరకములోపడ్డ. In Mark XVI. 16. దండిత. A†. ఆజ్ఞకులోపరచబడ్డ G†.

To Damnify, dam'ni-fy̆, *v. a.* నష్టపరచుట. this is a bad word. This damnified them యిందువల్ల వారికిహానిసంభవించినది.

Damning, *adj.* అతిపాపిష్ఠైన, విషమైన. this is a ~ proof of his guilt వాడునేరస్థుడనేటందుకుయిదేవదివేలసాక్ష్యము, యింతకంటేవేరేసాక్ష్యమెందుకు.

Damp, damp, *adj.* చెమ్మగావుండే, ఆర్ద్రముగావుండే, తేమగావుండే, చిత్తడిగావుండే. ~ ground చిత్తడినేల. a ~ breeze వానగాలి. a ~ smell బూజుకంపు, నానుడువాసన.

Damp, damp, *n. s.* తేమ, చెమ్మ, చిత్తడి. this bad news cast a ~ over his hopes యీచెడ్డసమాచారముచేతవానికిఆశతప్పినది. this cast a ~ over the assembly యీచెడ్డసమాచారమువల్లవాండ్లకువ్యాకులముతగిలింది.

To Damp, damp, *v. a.* తేమచేసుట, చెమ్మచేసుట. his spirits were ~ed వాడుఆయాసపడ్డాడు. their ardour was not ~ed వాండ్లకుధైర్యముతప్పలేదు.

Dampness, *n. s.* తడి, తేమ, చెమ్మ, చిత్తడి.

Damsel, dam'sel, *n. s.* పడుచు, కన్య, చిన్నది, యువతి.

Damson, dam'sn, *n. s.* నేరేడుపండువంటిఒకపండు.

Dan, *n. s.* (an old English word for Noble) శ్రీమత్; యిదిప్రాచీనకావ్యములో వచ్చేమాట. ~ Cupid శ్రీమన్మన్మథుడు.

To Dance, dănce, *v. n.* ఆడుట, నటించుట, తాండవమాడుట. *v. a.* ఆడించుట, అనగాచంటిబిడ్డనుచేతులమీదయెత్తుకొని ముద్దుగాకిందికీపైకి ఆడించుట. to ~ attendance వృథాగాతిరుగుట, నిష్ఫలముగాతిరుగుట. wind dances the boughs గాలికొమ్మలనువూపుతున్నవి.

Dance, dănce, *n. s.* ఆట, నటనము, నాట్యము, తాండవము. the torch-~ పందసేవ, అనగాదివిటిపట్టుకొనిఆడుట. the stick ~ కోలాటము.

Dancer, *n. s.* ఆడేవాడు, ఆడేది, నటి. or a stress బోగముది. rope-dancers దొమ్మరవాండ్లు. a company of dancers మేళము, మేళగాండ్లు.

Dancing, *n. s.* ఆట, కేళిక, నర్తనము, నటనము. a ~ girl బోగముది, వేశ్య, దేవదాశి. a ~ master నట్టువుడు. a ~ school నాటకశాల. the art of ~ నాట్యము, నృత్యము.

Dandelion, dan-dé-lī'on, *n. s.* ఒకతరహాఅడివిపుష్పచెట్టు.

To Dandle, dan'dle, *v. a.* (a child) ముద్దుగాచేతయెత్తుకొనిఆడించుట.

Dandriff, Dandruff, dan'druff, *n. s.* చుండు.

Dandy, dan'dy, *n. s.* సొగసుగాడు, బడాయిఖోరు.

Danger, dān'gĕr, *n. s.* మోసము, భయము, గండము, అపాయము, ఆపద, విపత్తు, ప్రమాదము. ~ of life ప్రాణగండము. this is a task of ~ యిదిఅపాయమైనపని. you are in ~ of fever if you live in the forest నీవు అడివిలోనివాసముచేస్తేనీకు జ్వరమువచ్చునని భయముగావున్నది. this will put your life in ~ యిందుచేతనీప్రాణానికిఅపాయము వస్తున్నది. I was in ~ of falling నేనుపడకత

ప్పతిని, వడబోతిని. he is in great ~ వాడిపని యిటో అటో అనివున్నది. he is in ~ of death వాడుబహుశాచచ్చును. he was in ~ of losing his appointment వాడికివుద్యోగము పొయ్యేటట్టు వుండెను. a shop-keeper is always in ~ of sin అంగటివాడికిపాపముయొక్క డెక్కడని కనిపెట్టుకొనివున్నది. Is he out of ~? వాడిప్రాణానికి భయములేదా. he is not out of ~ బ్రతుకుతాడనినిశ్చయములేదు. you may eat this without ~ నీవుదీన్నితింటేమరేమిన్నిభయములేదు.

Dangerous, dān'ġĕr-us, *adj.* అపాయమైన, భయముగల, ఉపద్రవకరమైన, ఆపత్కరమైన. this will be ~ యిందుచేత అపాయమువచ్చును. a ~ road అపాయమైనమార్గము. a ~ bridge నమ్మరానివంతెన. a ~ disease అపాయమైనరోగము, నమ్మరానిరోగము. he is a ~ man నమ్మరానిమనిషి. a little learning is a ~ thing అల్పవిద్యావిషంనిత్యం.

Dangerously, *adv.* అపాయముగా. he is ~ ill ఆరోగముచేతవాడుచచ్చేటట్టువున్నాడు.

Dangerousness, *n. s.* అపాయము.

To Dangle, dang'gle, *v. n.* వేలాడుట, వేలగాడుట, వికారముగా వేలాడుట. to dance attendance ముడ్డిచుట్టుకొనితిరుగుట. she had a dangling ornament at her nose ఆమెబులాకిపెట్టుకొనివున్నది

Dangler, dang'glĕr, *n. s.* ముడ్డిచుట్టూతిరుగుతూవుండేవాడు. a ~ about women ఆడవాండ్లముడ్డిచుట్టుకొనితిరిగేవాడు.

Dank, dangk, *adj.* తేమగావుండే, చెమ్మగావుండే, చిత్తడిగావుండే.

Dapper, dap'pĕr, *adj.* little and active మిరియపుగింజవంటి, చురుకైన, గట్టి. pretty, or neat ముద్దుగావుండే.

Dapple, dap'ple, *n. s.* చిత్రవర్ణము, పెకతరహాయెరుపు, యిదిపశువులవర్ణమును గురించినమాట, గాడిదెకున్నపేరు.

Dappled, *adj.* చిత్రవర్ణమైన, నానావర్ణములుగల, గోరుమెరుపుగావుండే.

To Dare, dāre, *v. n.* సాహసముచేయుట, తెగించుట, తెంపుచేయుట, ధైర్యముచేయుట. I did not ~ speak to him వాడితోమాట్లాడడానకునాకు భయముతోచినది. how ~ you say so? యీమాటయెట్లాఅంటావు? how ~ you strike my child? నాబిడ్డను కొట్టడానకు నీకేమిధైర్యము, అధికారము. I ~ say he is gone! అతనుపోయినాడేమో, వాడుబహుశాపోయివుండును. I ~ say it will rain! బహుశావర్షమువచ్చును,వర్షమువచ్చునేమో. I ~ say not, I ~ say it is not so! అట్లాకాబోదు, అట్లావుండదు.

To Dare, dāre, *v. a.* పంతమాడుట, రాచూతామనుట. I ~ you to prove this దీన్నినీవురుజువుచెయ్యిచూతాము. I ~ you to come in లోగావస్తివాచూడు. he dared me to strike him నన్నుకొట్టుచూతామన్నాడు.

Daring, dār'ing, *adj.* సాహసమైన, తెగువగల, ధైర్యముగల.

Daring, dār'ing, *n. s.* తెగువ, తెంపు, సాహసము, ధైర్యము.

Daringly, *adv.* తెగువగా, తెంపుగా, సాహసముగా, ధైర్యముగా.

Dark, dârk, *adj.* చీకటైన,అంధకారమైన. ~ weather మందారము. a ~ lantern గుడ్డిలాందరు, ఘటదీపము, కుండలోపెట్టినకాగడావత్తి. or obscure గూఢమైన, గుప్తమైన. this is a ~ expression గూఢమైనమాట. a man of ~ complexion నల్లనివాడు. ~ eyes కాటుకకండ్లు. ~ green కాటుకపచ్చ, కప్పుపచ్చ. ~ red నెత్తురువన్నె. ~ brown నీలలోహితవర్ణము, వూదావర్ణము. ~ blue కప్పునీలివర్ణము. a ~ deed పాపిష్టిపని. the ~ passions కామక్రోధలోభమోహమదమత్సరములు,అనగాతామసగుణములు.

Dark, dârk, *n. s.* obscurity చీకటి, అంధకారము. he was sitting in the ~ చీకటిలోకూర్చుండినాడు. I am quite in the ~ about that అదినాకుశుద్ధముగాతెలియదు. they kept me in the ~ about this దీన్నినాకుతెలియనిచ్చినారుకారు.

To Darken, dârkn, *v. n.* చీకటిపరచుట. the smoke ~ed the place పొగచేతఆస్థలముచీకటికమ్ముకొన్నది. this murder ~ed (or sullied) the fame of Bonaparte యిందువల్లఅతనిపేరుమాసిపోయినది.

Darkened, *adj.* చీకటిగావుండే, అంధకారముగా వుండే. her face was ~ with sorrow వ్యాకుల ముచేత దానిముఖముతెలివితప్పివుండినది, చింకు వలెవుండినది.

Darkish, *adj.* కొంచెమునల్లని.

Darkling, *adv.* చీకటిలో. అంధకారమందు, యిది కావ్యమందువచ్చేమాట.

Darkly, *adv.* చీకటిగా. to see ~ లీలగాచూచుట.

Darkness, dârk'ness, *n. s.* చీకటి, అంధకారము. ~ came over my eyes నాకండ్లుమిరిమిట్లుగొన్న వి, వొకటిన్ని తెలియకుండాపోయినది. utter ~ అంధతమసము, చెడ్డచీకటి. a deed of ~ అతిపాపిష్ఠిపని.

Darling, dâr'ling, *adj.* ప్రియమైన,ముద్దుగావుండే. ~ object ముఖ్యమైనఆశ.

Darling, dâr'ling, *n. s.* ముద్దులబిడ్డ,బంగారుకొండ.

To Darn, dârn, *v. n.* రఫ్ఫుచేసుట.

Darnel, dâr'nel, *n. s.* గురుగాకు, యిదిపయిరునుచెరిపే వొకతరహాకలుపు.

Dart, dârt, *n. s.* వేసుడుబరిచి, చేబల్లెము, యీటె, బాణము. darts of love మన్మథ బాణములు. he made a ~ at the bag సంచినిగుంజుకొనేటందుకై వొడిసిపట్టుకోవచ్చినాడు,సంచిమీదలటక్కునచెయ్యివేయవచ్చినాడు. the snake made a ~ at me పాము నన్నువొడిసిపట్టుకోవచ్చినది. a hawk made a ~ at the bird డేగఆపక్షిమీదికి దూరినది,దాన్నిలన్నుకొనిపోబోయినది.

To Dart, dârt, *v. a.* వేయుట. as a sun beam ప్రసరింపచేయుట. she ~ed a glance at him వాడిమీదకన్నువేసినది, క్రూరముగాచూచినది.

To Dart, dârt, *v. n.* దూరుట, లటక్కునప్రబడుట. as lightning మెరుసుట. the dog ~ed at me కుక్కనామీదలటక్కునవచ్చిపడ్డది. he ~ed across the road ఝరాలునదోవకుఅడ్డముపోయినాడు.

To Dash, dash, *v. a.* కొట్టుట. he ~ed his head against the wall గోడమీదతలనుకొట్టుకొన్నాడు. he ~ed his foot against a stone పోతూవుండగా కాలురాతిమీదకొట్టుకొన్నది,రాతిమీదతగిలినది. he ~ed his hand through the glass at me వొకదెబ్బతోఅద్దమునడిమికిదూండిచేసుకొనినామీదచెయ్యివేసినాడు. the waves ~ed the ship against the rock అలలువాడనుతీసుకొనిపోయి ఆకొండమీదకొట్టినది. he ~ed the water in her face దానిముఖముమీదనీళ్లుచల్లినాడు. he ~ed the bottle to pieces ఆబుడ్డినివిసిరికొట్టితునకతునకలుచేసినాడు. he ~ed off or out a letter, a poem, a plan, a picture &c. లటక్కునతలచుకొని, నిమిషములో వ్రాసినాడు. he ~ed out a new plan లటక్కునవొకయుక్తినికల్పించినాడు. to ~ out ఫాటాకొట్టుట, కొట్టివేసుట. he ~ed out these three items యీమూడుకుద్దులనుకొట్టివేసినాడు, ఫాటాకొట్టినాడు. In writing this paper, you have not ~ed your T's నీవుయింగ్లిషు వ్రాయడములోటీ అనే అక్షరములకు అడ్డగీతలువేయలేదు. or to mingle కలుపుట,మిశ్రముచేసుట. or to depress అణగకొట్టుట. this news ~ed his spirits యీసమాచారమువినికుంగిపోయినాడు.

To Dash, dash, *v. n.* దూరుట, లటక్కునపోవుట,తాకుట. they ~ed forward (in the attack) వాండ్లు ముందరగాదూరినారు. the horse ~ed into my garden ఆగుర్రమునాతోటలోజొరబడ్డది. the ship ~ed against a rock ఆవాడవొకకొండమీదతగిలినది,కొట్టుకొన్నది. the ships ~ed against one another ఆవాడలు వొకటిమీదవొకటికొట్టుకొన్నవి. the waves ~ed over us మామీదఅలలుకొట్టినవి. he ~ed into the water నీళ్లల్లోదుమికినాడు. Here the poet dashes into another subject యిక్కడ కవివేరేసంగతిలోదూరినాడు. he ~ed thro' the river యేటిలో అడ్డముపడిపోయినాడు.

Dash, dash, *adv.* Suddenly లటుకున, తటాలున. slap ~ గభీలున, లటక్కున.

Dash, dash, *n. s.* తాకు,దెబ్బ,పెట్టు. the ~ of waves అలలదెబ్బ. at one ~ వొకదెబ్బలో. or show డంబము, జంభము. that family cuts a great ~ వాండ్లుమహా డంబముగావుంటారు. or infusion వాసన, జాడ. In his letter there was a ~ of madness వాడిజాబులోకొంచెముచిత్రతనముకూడాకలిశివున్నది. as that of the pen over the letter T అడ్డగీత. which is written over క,ద,త, &c. తలకట్టు.

లక్ష్యు. that which is written under ఖఘఛఝ &c. జడ, ఫెత్తు. or flourish used in accounts ఫాటా, సరియనేసురుకు.

Dashed, *adj.* కొట్టిన, కుంగకొట్టిన. his spirits were — at this news యీ సమాచారమువిన గానేవాడు దిగులుపడ్డాడు, కుంగిపోయినాడు. You look quite — నీవేమిఖిన్నుడుగా వున్నావు.

Dashing, *adj.* కొట్టే. — waves కొట్టేఅలలు. or grand, noble డంబమైన, జంభమైన.

Dastard, dăs'tard, *n. s.* పిరికి, పంద, కొంచ, పిదప.

Dastardly, dăs'tard-ly, *adj.* పిరికైన, పందైన, కొంచైన, పిదపైన.

Data, dā'ta, *n. s.* (Latin: this is plural: the singular is datum, which is the Sanscrit word దత్తం "that which is *given*"). మూలసిద్ధాంతము, ఉభయవాదులున్ను ఒప్పుకొనేవిషయము. If you deny my — how can I argue? నీవు మొదలేఒప్పు కొకపోతేనేనుఎటువంటియుక్తులూలేదు. If we know the price of corn, the price of labour, and the demand of labour, from these three data we can calculate the proper amount of wages యీ మూడు మొదటి సిద్ధాంతములు తెలిస్తేన్యాయము గా జీతంబళిమింతైనదని చెప్పవచ్చును.

Date, dāte, *n. s.* a fruit ఖర్జూరపండు. —-tree ఖర్జూరపు చెట్టు. the wild —-tree ఈతచెట్టు. of time తేది. from that — అప్పటినుంచి. that custom is now out of — ఆ వాడుకయిప్పుడు లేదు.

To Date, dāte, *v. a.* తేదివేసుట. I — my recovery from last Sunday పోయినఆదివారము మొదలు నాకు స్వస్థము కావడానకుఆరంభము. this war dates from 1840 యీయుద్ధము ౧౮౪౦ లో ఆరంభమైనది.

Dated, *adj.* తేదిగల.

Dateless, dāte'less, *adj.* తేదిలేని.

Dative, dā'tive, *adj.* కి, కు, కై, కొరకు, యిదికొన్ని చోట్ల షష్ఠీవిభక్తిగాను చతుర్థీవిభక్తిగానున్ను వుంటున్నది.

To Daub, dâb, *v. a.* పూసుట, అలుకుట. to paint coarsely వికారముగా చిత్రము వ్రాసుట. he —ed me with praise నన్నుపిచ్చిస్తోత్రములుచేసినాడు.

Daub, dâb, *n. s.* పూత, మరక. this painting is a sad — యిద్దాదొడ్డిగా తారుమారుగా వ్రాసినది త్రము.

Daubed, *adj.* పూసిన, అలికిన.

Dauber, dâb'ĕr, *n. s.* మట్టిచిత్రగాడు.

Daubing, *n. s.* పూత, లేపనము.

Daughter, dâ'tĕr, *n. s.* కూతురు, కొమార్తె, పిల్ల. grand — మనమరాలు. daughter's husband అల్లుడు. daughter's son దౌహిత్రుడు. See the word step.

Daughter-in-law, dâ'tĕr-in-lâ, *n. s.* కోడలు.

To Daunt, dânt, *v. a.* భయపరచుట, దిగులుపరచుట, బెదిరించుట, జడిపించుట.

Daunted, *adj.* భయపడ్డ, దిగులుపడ్డ, బెదిరిన.

Dauntless, dânt'less, *adj.* నిర్భయమైన, దిగులుపడని, బెదరని, ధీరుడైన, సాహసుడైన.

Daw, dâ, *n. s.* కాకివంటిఒకపక్షి.

Dawb, see Daub.

Dawdle, *n. s.* సోమారిగొడ్డు, సోమారిస్త్రీ.

To Dawdle, *v. n.* జాప్యముచేసుట, ఆలస్యముచేసుట, జాగుచేసుట.

Dawdling, *n. s.* జాగు, జాప్యము, సోమారితనము. a — slut మందురాలు, జడురాలు, జాగుచేసేటిది.

Dawk, *n. s.* (an Indian word for the post or mail,) టప్పాలు.

To Dawn, dân, *v. n.* తెల్లవారుట, అరుణోదయమౌట. as soon as it —ed తెల్లవారగానే. before it —ed or before day —ed తెల్లవారకమునుపే. when this hope —ed up him వాడికియీఆశపుట్టినప్పటికి.

Dawn, dân, *n. s.* అరుణోదయకాలము, వేకువ, ప్రాతఃకాలము. at — తెల్లవారి, అరుణోదయకాలమందు. I rose before — నేను అరుణోదయానికి మునుపేలేచినాను, చీకటితోలేచినాను. or beginning ఆరంభము. this was the — of his hopes వాడిఆశకుయిదేఆరంభము.

Dawning, *n. s.* ఉదయము, ఉదయకాలము.

Day, dā, *n. s.* దినము, పగలు, అహస్సు. a — of the lunar month తిథి. a — of the solar month తేది. this shortened his days యిందువల్లవాడిఆయుస్సుతగ్గినది. the — is far advanced ప్రొద్దు చాలాయెక్కినది. — of the week వారము. the

Lord's ~ ఆదివారము. three whole days త్రిరాత్రము. to-day నేడు, యీపొద్దు, యీవేళ. that ~ నాడు, ఆనాడు. yesterday నిన్న. the ~ before yesterday మొన్న. the ~ before that అటుమొన్న. to-morrow రేపు. the ~ after to-morrow యెల్లుండి. A holiday ఆటవిడుపు. an high ~ or holy ~ పుణ్యదినము, వ్రతదినము. the great ~ of a feast మహాగ్రదినము, విశేషదినము. the next ~ or the following ~ మరునాడు. this ~ ten years పదియేండ్లకు ముందరయీదినము. this ~ last year పోయినసంవత్సరముయీదినము. on the alternate days దినము మార్చిదినము. at an early ~ కొన్నాళ్లకు. a ~ or two ago నిన్నసో మొన్నసో, రెండుమూడుదినములకుముందు. in a day or two రెండుమూడుదినములలో. an every ~ affair సాధారణమైనపని. every ~ people సాధారణులు. all ~ long ఆసాయము, పొద్దుగూకులు. in all my days నాఆయుస్సులో. in my younger days బాల్యమందు, చిన్నప్పుడు. In his father's days తండ్రికాలములో. In days of yore పూర్వకాలములో. in the face of ~ పట్టపగలులో, యిదిసిగ్గుమాలినపనిని గురించిచెప్పేమాట. from ~ to ~ అప్పటప్పటికి, నానాటికి. ~ by ~ దినదినము, ప్రతిదినము. new years' ~ సంవత్సరాది. the other ~ మొన్న, కొన్నాళ్లకిందట. every other ~ దినమువిడిచిదినము, దినముమార్చిదినము. ~ and night రాత్రిపగలు, అహోరాత్రము. at this time of ~ యిట్టికాలమందు. at the last ~ or ~ of judgment ప్రళయకాలమందు. to gain the ~ జయించుట. he carried the ~, he got the ~ or he gained the ~ జయించినాడు. I first saw the ~ here నేనుయిక్కడపుట్టినాను. the murder was brought to the light of ~ ఆఖూనిబయటపడ్డది. these things will not bear the light of ~ యిదిబయటరాకూడనిసంగతి. half a day's work ఒకపూటపని. now-a-days యిప్పటిదినాలలో, యిప్పట్లో. he came a ~ after the fair పనిమించినతరువాతవచ్చినాడు.

Daybook, dā′bŭk, *n. s.* దినవహి, కచ్చితము, కవిలె, రోజువిదా.

Daybreak, dā′brāk, *n. s.* అరుణోదయము, వేకువఝాము, ప్రాతఃకాలము. before ~ తెల్లవారకమునుపు. after ~ తెల్లవారినతరువాత.

Day-dream, *n. s.* భ్రమ, చలచిత్తము.

Day-labourer, *n. s.* కూలివాడు.

Daylight, dā′līt, *n. s.* పగలు. at ~ తెల్లవారినప్పుడు. by ~ పగటిలో.

Daysman, *n. s.* మధ్యవర్తి, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Dayspring, *n. s.* అరుణోదయకాలము, ప్రకాశము, తేజస్సు.

Daystar, dā′stâr, *n. s.* వేకువచుక్క, మరిన్ని కావ్యమందు సూర్యుడనిఅర్థముకలదు. the ~ of wit ప్రబోధచంద్రోదయము. this is the name of a celebrated poem.

Daytime, dā′tīme, *n. s.* పగలు.

To dazzle, daz′zle, *v. a.* కండ్లుచెదిరేటట్టుచేయుట, మిరుమిట్లుకొనేటట్టుచేయుట. the sun ~ed me సూర్యుణ్నిచూచేటప్పటికినాకండ్లుమిరుమిట్లుకొన్నది, చెదిరినది.

Dazzled, *adj.* కండ్లుచెదిరిన, మిరిమిట్లుగొన్న, భ్రమపడ్డ, భ్రమించిన. Bats are ~ in the light గబ్బిలములకువెలుతురులోకండ్లుచెదురుతవి.

Dazzling, *adj.* కండ్లుచెదిరేటట్టుచేసే, మిరిమిట్లుకొనేటట్టుచేసే. a ~ white కండ్లుచెదిరేతెలుపు. the ~ glory of his name అతనిమహాత్తైనఖ్యాతి.

Dazzlingly, *adv.* అతిప్రకాశముగా, తళతళమని, ధళధళమని.

Deacon, dēcn, *n. s.* (literally, a servant) పరిచారకుడు, సేవకుడు, దాసుడు. In the church క్రైస్తవసమాధిలో. among merchants శెట్టిపెద్ద, కులపెద్ద, మేస్త్రీ. In 1 Tim. 3, 8. పరిచారి A†. సేవకుడు C†. A Bishop ధర్మాధ్యక్షుడు A†. పరిదర్శకుడు. C†. కాపుకర్త. P†.

Dead, ded, *adj.* చచ్చిన, చనిపోయిన, మృతిబొందిన. a ~ body పీనుగ. a ~ tree యెండిపోయినచెట్టు. or stupid మూఢ, మడ్డి. ~ to shame సిగ్గుమాలిన. the trade is very ~ వర్తకము మహాజబ్బుగావున్నది. the money lay ~ for three years ఆరూకలు మూడుసంవత్సరములుగాపూరికెపడివున్నది, పుష్పరాగము లేకపడివున్నవి. ~ red మడ్డియెరుపు.

the wine is ~ యీసారాయిలో కారముపోయినది. a ~ loss శుద్ధనష్టము. the moon had a ~ appearance చంద్రుడుకళాహీనుడుగావున్నాడు. I am ~ beat (adverbially) నేనుబొత్తిగా వ్రాడినాను. we had a ~ calm మాకుశుద్ధముగా గాలిలేకపోయినది, ఆకుఆడలేదు. a man who is civilly ~ ధర్మదూరుడు, భ్రష్టుడు, మృతప్రాయుడు, జీవచ్ఛవముగావుండేవాడు. ~ drunk వెళ్లుతెలియని సారాయిమత్తు. a ~ faith పనికిమాలినభక్తి, క్రియాపూర్వవసానములేని భక్తి (quite separate from మూఢభక్తి simple faith.) a living faith సఫలమైనభక్తి, పనికివచ్చేభక్తి. ~ flesh దుర్మాంసము. ~ gold మెరుగుపెట్టనిబంగారు. ~ silver మెరుగుపెట్టనివెండి. ~ goods గిరాకిలేకపడివుండేసరుకులు. I am half ~ కొనప్రాణముతోవున్నాను, నిండాఅలిసివున్నాను. he made a ~ halt మొదబడినిలిచిపోయినాడు. ~ lame శుద్ధకుంటి. the ~ languages యిప్పుడు లేనిభాషలు, యిప్పుడు లోకులు సాధారణముగా మాట్లాడేవాడుకతప్పిన భాషలు, అనగా సంస్కృతము, ప్రాకృతము, గ్రీక్కు, లాటిన్, హీబ్రూ, యీభాషలలో సాహిత్యవిద్యమొదలైన శాస్త్రములు గలవుగాని లోకవ్యవహారములో చెల్లనందున, యిట్లావ్యవహారములో చెల్లనిభాషలకు a ~ language అనిపేరుకలదు, మరిన్నియింగ్లిషు తెలుగుమొదలైనప్రస్తుతము సంభాషించేభాషలకు a living language అనిపేరుకలదు. that law is now a ~ letter ఆస్మృతియిప్పుడుచెల్లదు. ~ letters at the post office చేరవలసినవాండ్లకు చేరకవూరికెపడివుండేజాబులు. the land is a ~ level యీప్రదేశముపట్టిమైదానము. a ~ secret పరమరహస్యము. ~ silence నిశ్శబ్దము. ~ sleep మడ్డినిద్ర, వొళ్లుమరిచిననిద్ర. the live and ~ stock of a farmer వొకకాపుయొక్క గొడ్లున్ను సకల సామాన్లున్ను. a ~ wall పట్టిగోడ, అనగా గడపగవాక్షులు లేనినిడుపాటిగోడ. ~ weight అధికబరువు, చావుబరువు. she is a ~ weight on my hands అదినాకు వొకతలమోపుగావున్నది. In the ~ of the night అర్థరాత్రిలో, నిశిరాత్రిలో, మాటుమణిగినవేళలో. If they hear of it you are a dead man వాండ్లదివింటేనీవుచస్తివి. the ~ చచ్చినవాండ్లు. He raised him from the ~ (Ephes. I. 20) is rendered శ్మశానాత్ A†.

To Deaden, dedn, *v. a.* మాన్పరచుట, కొరడుపోలేటట్టుచేయుట, దుర్బలముచేయుట, తక్కువపరచుట.

Deadened, *adj.* తక్కువపడ్డ, మాన్పడ్డ, శాంతిపొందిన.

Deadlift, ded'lift', *n. s.* దురవస్థ, గతిలేనికాలము, ఆశలేనిదశ. at a ~ సాగనప్పుడు.

Deadlights, *n. s.* కిటికీలు, మూతలు.

Deadly, ded'ly, *adj.* చంపే, చచ్చే. a ~ blow చావుదెబ్బ. a ~ weapon చంపే ఆయుధము. a ~ poison చంపేవిషయము. ~ hatred పరమవైరము. a ~ secret పరమరహస్యము. a ~ sin మహాపాతకము. ~ cold పాడుచలి.

Deadness, ded'ness, *n. s.* మొండితనము, మూర్ఖతనము, బెరకుతనము, మాంద్యము, జడత, జబ్బు, జాడ్యము.

Dead-reckoning, *n. s.* వచ్చినదూరముయొక్క లెక్క ఉజ్జాయింపు.

Deaf, def, *adj.* చెవిటి, చెవులువినని. a ~ man చెవిటివాడు. he turned a ~ ear చిత్తగించలేదు. he was ~ to my advice నామాటవినలేదు, నాబుద్ధి వినలేదు.

To Deafen, defn, *v. a.* చెవుడుపరచుట.

Deafened, *adj.* చెవులుఅడుచుకొన్న. I was ~ by the noise ఆబ్రహ్మాండమైనధ్వనిచేత నాచెవులు అడుచుకొన్నది.

Deafening, *adj.* చెవులుఅడుచుకొనేటట్టుచేసే, ఉరుమువంటి.

Deafness, def'ness, *n. s.* చెవుడు.

Deal, dēl, *n. s.* a part భాగము. what a ~ of trouble యెంతశ్రమ. a good ~ విస్తారము, అనేకము, కొద్దిగొప్ప. a great ~ శానా, నిండా, విస్తారముగా. a great ~ of wind నిండాగాలి. a great ~ of cloth విస్తారముగుడ్డలు. he is a great ~ better వాడికినిండావాసిగావున్నది. at cards కాకితాల ఆటలో వొకసారిపంచిపెట్టడము. a sort of wood జాజికాయమానువంటిది.

To Deal, dēl, *v. a.* పంచిపెట్టుట, వినియోగముచేసుట, నడిపించుట. he dealt the cards to us మాకుకాకితాలుపంచిపెట్టినాడు. he dealt me a blow నన్నువొకదెబ్బకొట్టినాడు.

To Deal, dēl, *v. n.* వర్తకముచేయుట, వ్యాపారము చేయుట. he deals in precious stones వాడురత్నాలవర్తకముచేస్తాడు. he deals in silks వాడు పట్టుబట్టలబేరముచేస్తాడు. he deals in abuse తిట్టుతాడు. he dealt (pronounced *Delt*) graciously with them వారియందుదయగాజరిగించినాడు. he dealt hardly or harshly with them వాండ్లయందుక్రూరముగాజరిగించినాడు. death-dealing (murderous) సంహారకశక్తిగల, మారకమైన, పాడు.

Dealer, dēl′ĕr, *n. s.* కొంచిపెట్టేవాడు, వర్తకుడు. a ~ in silks పట్టుబట్టలుఅమ్మేవర్తకుడు. a plain ~ సాధు, నిష్కపటి. a double ~ కపటి.

Dealing, dēl′ing, *n. s.* వర్తకము, వృత్తి, వ్యాపారము, పని, వ్యవహారము, నడక. double ~ మాయలు, కృత్రిమము, కాపట్యము.

Dealt, delt, *adj.* యేర్పరిచిన, యిచ్చిన, తగిలించిన, వ్యాపారముచేసిన.

Dean, dēn, *n. s.* గురువు, ఒకతరహాపాదిరి, కులపెద్ద. of a trade శెట్టిపెద్ద.

Deanery, dēn′ĕr-y, *n. s.* గురువుఉండేయిల్లు, గురువుయొక్కవృత్తి, గురువుమాన్యము.

Dear, dēr, *adj.* beloved ప్రియమైన, యిష్టమైన. the word ~ as applied to relations is thus translated: my ~ brother (elder brother) is రాజశ్రీ ఇత్యాదిఅన్నగారు. my ~ brother (younger) చిరంజీవులయిననాతమ్ముడు. my ~ sister సౌభాగ్యవతియగునాచెల్లెలు or నాఅక్కగారు. my ~ mother, my beloved mother మాతుశ్రీతల్లిగారు. regarding a son, the expression is చిరంజీవులయిన. regarding a daughter, the expression is సౌభాగ్యవతియైన. my ~ sir రాజమాన్య రాజశ్రీఇత్యాది. my ~ madam మాతుశ్రీయిత్యాది. Or costly పొడుగువెలగల, గిరాకిఅయిన, ప్రియమైన. This will make corn *dear*: or, it will cause the price of grain to *rise* యిందువల్లధాన్యపువెలతగ్గును [lit: will *fall.*] the price is *low* ధాన్యపువెలతగ్గగావున్నది. The market price is quoted differently in India and in England. In Europe the variation is in the money given for a fixed measure. In India the variation is in the quantity of grain obtainable for a fixed sum. Hence what we call a *fall* in the price of grain is called a *rise* in the price according to the Indian expression.—Dear-bought experience కష్టపడిసాధించినవివేకము, అనగాశిక్షచేతవచ్చినబుద్ధి, వ్యాకులమువచ్చినందునకలిగినసదాచారము.

Dear, dēr, *n. s.* ప్రియమైనది, అనగాచిన్నవాడు, చిన్నది, యిదిముఖ్యముగాపిల్లలనుగురించిచెప్పేమాట, మరిన్నిభార్యాభర్తలుఒకరినొకరుపిలుచుకొనేమాట. a ~ ముద్దుగావుండేబిడ్డ. the little dears బిడ్డలు. come here my ~ యిట్లారాఅబ్బాయి, యిట్లారాఅమ్మాయి. O dear! అయ్యయ్యో. O dear me! అయ్యో, అక్కటా, కటకటా, శివశివ, రామరామ, అన్నన్నా, అక్కక్కా.

Dearly, dēr′ly, *adj.* గిరాకిగా, ప్రియముగా. he paid ~ for his folly వాడిపిచ్చితనముచేతవాడిప్రాణానికివచ్చినది.

Dearness, *n. s.* గిరాకి, ప్రియము.

Dearth, derth, *n. s.* కరువు, దుర్భిక్షము, లోపము. from the ~ of intelligence మాకుసమాచారముకరువుఅయినందున.

Death, deth, *n. s.* చావు, మరణము. ~ was now approaching యింతలోకాలముసన్నిహితమైనది. to beat to ~ చావకొట్టుట. at the point of ~ అవసానకాలములో. to put to ~ చంపుట. It is play to you but ~ to us యిదిమీకుఆటమాకుప్రాణతల్లడము, పిల్లికిచెలగాటముయెలుకకుప్రాణసంకటము. he is now on his ~ bed వాడికియిప్పట్లోకాలముసన్నిహితమైనది. a ~ blow చావుదెబ్బ. this was a ~ blow to the undertaking యెత్తినపనికియిదేచావుదెబ్బ, అనగాదీనివల్లనేచెడిపోయినది. this will be the ~ of him యిందువల్లవానికిప్రాణముతల్లడమవును. they are at ~'s door వాండ్లకుకాలముతటస్థించినది, చావుబ్రతుకులమీదవున్నారనిచచ్చేగతిగావున్నారు. silent as ~ నిశ్శబ్దముగావుండే.

Deathless, deth′less, *adj.* నిత్యమైన, శాశ్వతమైన, చావులేని, చిరంజీవియైన. ~ fame శాశ్వతమైనకీర్తి.

Deathlike, deth′like, *adj.* చచ్చియెత్తినట్టువుండే, నిశ్శబ్దమైన, గాఢమైన. that ~ looking bird the adjutant దయ్యమువలెవుండేకొంగ, పాడుకొంగ. ~ sleep మొద్దునిద్ర, మహానిద్ర.

Deathsman, *n. s.* తూకుతీసేవాడు, ఉరితీసేవాడు, తలకొట్టేవాడు, తలవరి.

Deathwatch, deth'wătch, *n. s.* కొయ్యనుతొలిచేపురుగు, యిలకోడి, దీనిశ్వనమువినబడితేచావుకు సూచకమని చెప్పతారు.

To Debar, dė-bâr', *v. a.* నివారించుట, అడ్డిచేసుట, అభ్యంతరముచేసుట, రాయివేసుట.

To Debark, dė-bârk', *v. a.* వాడమీదనుంచిదించుట.

To Debark, dė-bârk', *v. n.* వాడమీదనుంచిదిగుట.

Debarkation *n. s.* వాడమీదనుంచిదిగడము, దించడము.

Debarred *adj.* విఘ్నమునుపొందిన, విఘాతముపొందిన, నివారించబడ్డ, అడ్డిపడ్డ, అభ్యంతరమైన. he was ~ the sight of his family వాణ్ని వాడిపెండ్లాము బిడ్డలనుచూడనిచ్చినారు కారు. I was ~ from writing నేనువ్రాయడానకు అభ్యంతరము వచ్చినది. I was ~ from going there నేనుఅక్కడికి పోవడమునకు ఆటంకమైనది. you are not ~ from going నీవుపోవడానకు అభ్యంతరములేదు.

To Debase, dė-bāse', *v. a.* అవమానముచేసుట, హీనపరచుట, హానిచేసుట, సంకరముచేసు. he debased himself అపకీర్తిపాలైనాడు. he debased them వాండ్లగౌరవమునుచెరిపినాడు. he debased the gold with copper రాగినికలిపిబంగారునుచెరిపినాడు.

Debased, *adj.* హీనముగాచేయబడ్డ, నీచమైన, సంకరమైన, కలపడమైన. ~ gold మట్టుబంగారు. as a dialect ఆభాసమైన. Telugu ~ with Hindustani తురకమాటలుకలసి ఆభాసముగావుండే తెలుగు.

Debasement, dė-bāse'ment, *n. s.* హీనత్వము, నికృష్టత. by mixture సంకరము, కలపడము.

Debatable, *adj.* వివాదాస్పదమైన, వాజ్యాస్పదమైన, సందేహాస్పదమైన. the ~ land వ్యాజ్యాస్పదమైనపొలము, కరకసాపొలము.

Debate, dė-bāte', *n. s.* వివాదము, వ్యాజ్యము, పోరాటము, జగడము, కలహము.

To Debate, dė-bāte', *v. a.* వాదించుట, వ్యాజ్యముచేసుట. they debated this question యిందునగురించివాదించినారు, తర్కించినారు.

To Debate, dė-bāte', *v. n.* ఆలోచించుకొనుట, సర్వాలోచనచేసుట, చర్చించుట. he long ~ed with himself వాడుచాలాదూరము ఆలోచించుకొన్నాడు. they ~ed regarding this దీన్నిగురించి వ్యాజ్యమాడినారు. he ~ed whether he should go there అక్కడికిపోదామావద్దాఅని ఆలోచనగావుండినాడు.

Debauch, dė-bâch', *n. s.* దుర్మార్గము, అనగాతాగడము, జారత్వము.

To Debauch, dė-bâch', *v. a.* చెరుపుట, స్త్రీనిచెరుపుట. They ~ed the witnesses with bribes లంచమిచ్చిచెరిపినారు.

Debauched, *adj.* vicious దుర్మార్గుడైన, పోకిరిఅయిన. ~ conduct పోకిరినడక. a ~ man కాముకుడు. she was ~ అదిచెడిపోయినది. a ~ woman కాముకురాలు. a ~ poem పోకిరికావ్యము.

Debauchee, deb-ă-shē', *n. s.* దుర్మార్గుడు, జారుడు, తాగుబోతు.

Debauchery, dė-bâch'ĕr-y, *n. s.* పోకిరితనము, తాగుబోతుతనము, జారత్వము, వేశ్యాలోలత్వము.

Debenture, dė-ben'tūre, *n. s.* అప్పుపత్రము.

To Debilitate, dė-bil'ĭ-tāte, *v. a.* దుర్బలపరచుట, నీరసపరచుట, నిస్త్రాణపరచుట.

Debilitated, *adj.* దుర్బలుడైన, నీరసమైన, నిస్త్రాణగావుండే. a man ~ by illness రోగముచేతబలహీనముగావుండేవాడు.

Debilitating, *adj.* బలహీనముచేసే. drunkenness is ~ తాగడముబలహీనము, తాగడముచేతబలహీనమౌతున్నది.

Debility, dė-bil'i-ty, *n. s.* నిస్సత్తువ, నిస్త్రాణ, బలహీనము.

Debit, *n. s.* బాకి, ఖర్చు. ~ and credit జమాఖర్చు. they put this to his ~ దీన్నివాడిమీదఖర్చువ్రాసినారు.

To Debit, *v. a.* ఒకరిమీదఖర్చువ్రాసుట.

Debonair, deb-ō-nār', *adj.* నాగరీకమైన, నాజూకైన, సరసుడైన.

To Debouche, *v. n.* బయలుదేలుట, కోటదిడ్డిదారిగుండాగాని అడివిసందులోనుంచిగాని లష్కరునబయలుదేలివచ్చిశత్రువులమీదపడుట. this road debouches at a village యీదోవవొకవూరికికొంచపోయివిడుస్తున్నది.

Debris, *n. s.* బిల్లపెంకులు.

Debt, det, *n. s.* ఋణము, అప్పు, బాకీ. a simple ~ చేబదులు. a ~ due to me నాకు రావలసినఅప్పు. to contract a ~ బాకీపడుట. to run into ~ or get into ~ అప్పులుపడుట. he is in ~ వాడు అప్పులవాడుగావున్నాడు. he fell into ~ వాడు అప్పుపడ్డాడు. he is out of ~ వాడుయెవరికిబాకీలేడు. he paid the ~ of nature చచ్చినాడు.

Debtor, det'or, *n. s.* అప్పులుపడ్డవాడు, బాకీపడ్డవాడు, ఋణస్థుడు. the ~ side of an account ఖర్చుఖరదు.

Debut, *n. s.* ప్రారంభము, ప్రవేశము, యిది ఫ్రెంచిమాట.

Decade, dec'âde, *n. s.* దశసంఖ్య.

Decadence, *n. s.* క్షయము, క్షీణము. during the ~ of the empire ఆరాజ్యముక్షీణమౌతూవుండగా.

Decagon, dec'a-gon, *n. s.* దశకోణములుగలరూపు.

Decalogue, dec'a-log, *n. s.* దశకల్పన is the expression in the Christian poem Vedanta Rasayanam దశశ్లోకీ, పది ఆజ్ఞలు, యిది బైబిలులో వొకకాండ.

To Decamp, dè-camp', *v. a.* లేచిపోవుట, పారిపోవుట. the dog ~ed కుక్క పారిపోయినది. she ~ed అది పారిపోయినది.

To Decant, dè-cant', *v. n.* పైపైతేటగావంచుట, వైనుసారాయినివొకబుడ్డిలోనుంచి మరివొకబుడ్డిలోకి తేటగాపోసుట.

Decanter, dè-cant'ĕr, *n. s.* పైపైతేటగావైనుసారాయినివంచిపోసేబుడ్డి.

To Decapitate, dè-cap'i-tāte, *v. a.* తలకొట్టుట, శిరచ్ఛేదముచేసుట, తలకోసివేయుట.

Decapitation, dè-cap-i-tā'shon, *n. s.* తలకొట్టివెయ్యడము, శిరచ్ఛేదము.

To Decay, dè-cā', *v. n.* నశించుట, క్షయించుట, క్షీణించుట, కుళ్లిపోవుట, పుచ్చిపోవుట, శిథిలమైపోవుట, పుడిగిపోవుట. when the teeth ~ పండ్లుపుచ్చేటప్పటికి. the fruit ~ed ఆకాయలుకుళ్లిపోయినవి.

To Decay, dè-cā', *v. a.* నశింపచేసుట, క్షీణింపచేసుట, కుళ్లిపోచేసుట. water ~s wood నీళ్లలో మానుచివికిపోతుంది.

Decay, dè-cā', *n. s.* నాశనము, క్షయము, శిథిలము, కుళ్లు, పుచ్చు. the decays of age and grief వృద్ధాప్యముచేతనున్ను వ్యసనముచేతనున్ను కలిగిన శైథిల్యములు. he died of a mere ~ of nature యెండ్లుచెల్లిచచ్చినాడు, ఆరామూర బ్రతికిచచ్చినాడు. the wood is gone to ~ ఆకొయ్యచివికిపోయినది.

Decayed, *adj.* క్షీణమైన, శిథిలమైన, పుడిగిన, కుళ్లిన, చెడిపోయిన. a ~ gentleman బాగాబ్రతికిచెడిపోయివుండేవాడు. a ~ building శిథిలముగావుండేయిల్లు. a ~ tooth పుచ్చిపల్లు. his strength is much ~ వాడికికొనాబలముపుడిగిపోయినది.

Deccan, *n. s.* name of Southern India దక్షిణదేశము, ద్రవిడదేశము.

Decease, dè-cēse', *n. s.* చావు, మరణము, నిర్యాణము.

To Decease, dè-cēse', *v. n.* తీరిపోవుట, ముగుసుట, చచ్చుట. Before the lease ~d గెడువుతీరకముందే.

Deceased, *adj.* చచ్చిన, చనిపోయిన, మృతమైన.

Deceit, dè-cēt', *n. s.* మోసము, మాయ, వంచన, కుయుక్తి, కృత్రిమము, టక్కు, పితలాటకము.

Deceitful, dè-cēt'fŭl, *adj.* మోసమైన,మాయగావుండే, కపటమైన, నమ్మరాని.

Deceitfully, *adv.* మాయగా, మోసముగా, కపటముగా, కృత్రిమముగా.

Deceitfulness, *n. s.* మాయ, వంచన, కృత్రిమము, కపటము, పితలాటకము.

Deceivable, dè-cēv'a-ble, *adj.* మోసపోతగ్గ, మాయకులోపడే.

Deceivableness, *n. s.* మాయ, మోసము, మోసపొయ్యేతనము, మాయకులోబడేతనము. In 2 Thes. 2, 9, మిథ్యాలక్షణము. A†. ప్రవంచితవ్యత. C†.

To Deceive, dè-cēve', *v. a.* మోసముచేయుట,వంచించుట, యేమార్చుట. they ~d him regarding this దీన్ని అతనికిమరుగుచేసినారు.

Deceived, *adj.* మోసపోయిన, వంచించబడ్డ, యేమారిన. if I am not very much ~ he is dead చచ్చినాడనినిరూఢిగాతోస్తున్నది.

Deceiver, dè-cēv'ĕr, *n. s.* మోసగాడు, వంచకుడు, ప్రతారకుడు. A†.

Deceiving, *adj.* మాయగావుండే, మోసముగావుండే. ~ language మాయమాటలు.

December, dē-çem'bĕr, *n. s.* జాతిసంవత్సరములోకడ పటినెల, ఇంగ్లీషుసంవత్సరముకడపటినెల, యిది మార్గశిరపుష్య మాసములలోవచ్చున్నది.

Decemvirate, dē-çem'vi-rāte, *n. s.* పదిమందికూడిన సభ, యిది రోమక దేశమందు పూర్వముకలిగివుండినది.

Decency, dē'çen-çy, *n. s.* మర్యాద, యోగ్యత, మానము. do it for ~'s sake మానమువిచారించిచెయ్యి.

Decent, dē'çent, *adj.* తగిన, యోగ్యమైన, యుక్తమైన, సరసమైన. this is very ~ hand-writing యిదితగుపాటివ్రాలు. he lived in a ~ house సాధారణమైన యింట్లో వుండినాడు, తగుపాటి యింట్లో వుండినాడు, అనగాఅంతగొప్పకాదు అంతకొద్దికాదని భావము.

Decently, dē'çent-ly, *adv.* యోగ్యముగా, యుక్తముగా, సన్మానముగా.

Deception, dē-çep'shon, *n. s.* మోసము, మాయ, వంచన, పితలాటకము.

Deceptive, dē-çep'tive, *adj.* మోసముచేసే, మాయమైన, పితలాటకముచేసే.

To Decide, dē-çīde', *v. a.* తీర్పుచేసుట, తీర్చుట, నిశ్చయముచేసుట, పరిష్కరించుట. he ~d the question ఆసంగతినిపరిష్కరించినాడు. this ~s nothing యిందువల్లయేకటిన్నితీరదు. unable to ~ how to write this passage I omitted it యీవాక్యమును యెట్లావ్రాయడానకు తోచక విడిచిపెట్టినాను. he ~ d in his mind to go there అక్కడికిపోవలెనని మనస్సులోనిశ్చయించుకొన్నాడు.

Decided, *adj.* తీర్పైన, పరిష్కరించబడ్డ, నిశ్చయించబడ్డ. a man of ~ character స్థిరబుద్ధికలవాడు. a ~ christian వీరభక్తుడు.

Decidedly, *adv.* తీర్పుగా, పరిష్కారముగా, నిష్కర్షగా.

Decider, *n. s.* తీర్పరి, తగవరి.

Deciduous, dē-çid'ū-us, *adj.* ఆకులురాలే. the fig tree is ~ రావిచెట్టుకుఫలానమాసములో ఆకులురాలిపోవడముకద్దు.

Decimal, deç'i-mal, *adj.* దశగణకసంఖ్య, దశాంశమైన. ~ fraction గణితశాస్త్రములో దశగణకసంఖ్యఅనేయొకలెక్క.

Decimally, *adv.* దశాంశప్రకారముగా.

To Decimate, deç'i-māte, *v. a.* పదిలోవాన్నికొట్టుట, పదిలో భాగమునుకొట్టివేయుట. the cholera has ~d the people వాంతిభ్రాంతిపదింటికియొకణ్ణితీసుకొనిపోయినది. he ~d his army వాడుసేనలోచీట్లువేసిపదింటికియొకణ్ణికొట్టివేసినాడు, అనగా చంపినాడనిభావము.

Decimation, deç-i-mā'shon, *n. s.* దండులోచీట్లువేసిపదిమందిలో యొకడికిశిక్షవిధించడము.

To Decipher, dē-çī'fĕr, *v. a.* భేదించిమర్మమునుతెలుసుకొనుట, గూఢభావమునుతెలుసుకొనుట, పీడతీయుట. I could not ~ it దాన్నిచదవలేకపోయినాను, దాన్నిపీడతీయలేకపోయినాను.

Decision, dē-çizh'on, *n. s.* తీర్పు, పరిష్కారము, తేరుగడ.

Decisive, dē-çī'sive, *adj.* తీర్పైన, పరిష్కారమైన. this is a ~ proof యిదిదృఢమైనదృష్టాంతము.

Decisively, *adv.* తీర్పుగా, పరిష్కారముగా, పగతెంచి. to speak ~ తెగచెప్పుట.

Deck, deck, *n. s.* వాడయొక్కతలవరుస. a ship with three ~s మూడు అంతస్థులుగలవాడ.

To Deck, deck *v. a.* or to adorn అలంకరించుట, శృంగారించుట. or to floor వాడకుతలవరుసపెంతనచేసుట.

Deckan, *n. s.* A name given to the south part of India దక్షిణదేశము.

Decked, *adj.* అలంకరించిన, శృంగారించిన. in a ship తలవరసగల. a two ~ ship or two decker రెండు అంతస్థులుగలవాడ.

Decker, *adj.* తలవరుసగల. a three ~ మూడుఅంతస్థులుగలవాడ.

Decking, *n. s.* శృంగారము, అలంకారము. in a ship పలకతలవరుసకూర్పుపని.

To Declaim, dē-clām', *v. n.* ప్రసంగించుట, ఉపన్యసించుట, ఘర్జించుట. the lawyer ~ed for two hours about this letter ఆలాయరుయీజాబును గురించి రెండు ఘడియలుఉపన్యసించినాడు. to ~ against దూషించుట, దూరుట. they ~ed against him వాణ్ణిదూషించినారు. they ~ed in his favour వాణ్ణిశ్లాఘించినారు.

Declamation, dec-la-mā'shon, *n. s.* ప్రసంగము, ఉపన్యాసము.

Declamatory, dē-clam′a-tor-y, *adj.* ప్రసంగించే, ఉపన్యసించే. a ~ poet పూరికెపుపన్యసించేకవి. ~ style ఉద్రేకం.

Declaimer, dē-clām′ĕr, *n. s.* ప్రసంగించేవాడు, ఉపన్యసించేవాడు, మాట్లాడేవాడు. a ~ against this custom యీవాడుకనుదూషించేవాడు.

Declaration, dec-la-rā′shon, *n. s.* ప్రకటన, బయలుపరచడము, తెలియచేయడము, మొరుకచేయడము. the ~ of a witness or prisoner సాక్షిగాని కయిదిగాని చెప్పినమాట, వాజ్మూలము. a solemn ~ in lieu of oath ప్రమాణం.

Declarative, dē-clar′a-tive, *adj.* ప్రకటించే, మొరుకచేసే.

Declaratory, dē-clar′a-tor-y, *adj.* ప్రకటనచేయతగ్గ, తెలియచేసే, మొరుకచేసే.

To Declare, dē-clāre′, *v. a.* చాటించుట, బయటపెట్టుట, తెలియచేయుట. they ~d themselves my enemies నాకుశత్రువులనిబాహిరంగముగాచెప్పినారు. I ~ he reads well బాగాచదువుతాడుసుమీ, అదుగో బాగాచదువుతాడు. I ~ I will go and tell him యిదుగోపోయిఅతనితోచెప్పతాను. God ~d himself in their favor దేవుడువాండ్లకనుకూలుడైనాడు. God ~d himself against us దేవుడుమాకుప్రతికూలుడైనాడు, మాకుదైవానుకూలముతప్పినది. Fortune ~d herself in their favor వారికిజయమైనది.

Declared, *adj.* ప్రకటనచేసిన, తెలియచేసిన, బయటపడ్డ. ~ enemies ప్రత్యక్షశత్రువులు.

Declension, dē-clen′shon, of nouns సుబంతశబ్దరూపనిష్పత్తి. In the Sanscrit language English grammarians call nouns ending in అ or ఆ, "nouns of the first ~" and nouns ending in ఇ and ఉ are nouns of the 2nd ~: nouns ending in ఈ and ఊ are "of the Third ~." In Telugu grammar, words like తమ్ముడు are "of the first ~." All the dictionaries, finding it hard to translate, have substituted the word విభక్తి which signifies case: and in the Sanscrit noun there are eight cases in each ~.

Declinable, dē-clīn′a-ble, *adj.* రూపభేదక్రమముగల. a word not ~ అవ్యయము, రూపభేదములులేనిశబ్దము. this word is ~ like the word *Sivah* శివశబ్దరూపమువలెనే యీశబ్దమునకు రూపనిష్పత్తికద్దు.

Declination, dec-li-nā′shon, *n. s.* oblique motion వక్రగతి. the sun's northern ~ ఉత్తరాయణము. the sun's southern ~ దక్షిణాయనము.

To Decline, dē-clīne′, *v. n.* వంగుట, వాలుట, తిరుగుట, తగ్గిపోవుట, క్షయించుట. this year he ~d much in health యీసంవత్సరమువాడికివొళ్లునిండాచెడిపోయినది, నిండాచిక్కిపోయినది. when the sun began to ~ పొద్దుతిరిగేటప్పటికి.

To Decline, dē-clīne′, *v. a.* అక్కరలేదనిచెప్పుట, వద్దనుట, మానుకొనుట, విడిచిపెట్టుట. he ~d answering the question ఆమాటకుప్రత్యుత్తరముచెప్పనన్నాడు. he ~d sitting down కూర్చోనన్నాడు కూర్చుండేదిలేదన్నాడు. he ~d writing about it అందునగురించివ్రాయనన్నాడు. he ~d the examination తనకుపరీక్షఅక్కరలేదన్నాడు. I asked them to come but they ~d నేనురమ్మన్నాను అయితేవారురామన్నారు. In grammar, "to ~ a noun" శబ్దమునకురూపభేదములక్రమముచెప్పుట, శబ్దముయొక్కవిభక్తులుచెప్పుట. how do you ~ this noun? యీశబ్దానకురూపభేదక్రమముయెట్లాచెప్పతావు, యీశబ్దానకువిభక్తియెట్లాచెప్పతావు.

Decline, dē-clīne′, *n. s.* క్షయము, క్షీణగతి. in the ~ of life వయస్సుచెల్లినప్పుడు. the ~ and fall of the Roman Empire రోమనుదేశప్రభుక్షీణగతియొక్కవర్ణనము. or consumption క్షయరోగము.

Declining, *adj.* తిరిగే, వాలే, క్షయించే, క్షీణించే, నానాటికితగ్గే. to rock the cradle of declining age వృద్ధులైనతలితండ్రులపోషించుట. he was in a ~ state of health వాడిదేహమునానాటికిచెడిపోతూవుండెను. when the sun was ~ ప్రొద్దుతిరిగేటప్పటికి.

Declivity, dē-cliv′i-ty, *n. s.* దిగుడు, యేటవాలుగావుండేస్థలము. acclivity and ~ మొగుడుదిగుడు.

To Decoct, dē-coct′, *v. a.* కషాయముకాచుట, యిగరకాచుట. he ~ed the ginger శొంఠికషాయముకాచినాడు.

Decoction, dē-coc′shon, *n. s.* కషాయము,

Decoit, *n. s.* (Indian word a gang robber) బందిపోటుదొంగ.

Decoity, *n. s.* (a gang robbery) బందిపోటుదొంగతనము.

Decollation, dec-ol-lā'shon, *n. s.* తలకోసివేయడము, శిరచ్ఛేదము.

To Decompose, dē-com-pōse', *v. a.* వీడదీయుట, చివకచేసుట, శిథిలకరచుట. water ~s many substances నీళ్లచేత కొన్ని పదార్థములు కుళ్లిపోతవి. rust ~s iron తుప్పుయినుమునుతినివేస్తున్నది, శిథిలముచేస్తున్నది.

Decomposed, *adj.* వీడకొట్టబడ్డ, చివికిన, శిథిలమైన. when we found the body it was quite ~ శవముమాకుదొరికినప్పుడుకుళ్లిపోయియుండెను.

Decomposition, *n. s.* చివికిపోవడము, శిథిలమైపోవడము. to prevent ~ చివికిపోకుండా, శిథిలమైపోకుండా.

Decorated, *adj.* శృంగారించబడ్డ, అలంకరించబడ్డ.

Decoration, dec-ō-rā'shon, *n. s.* శృంగారము, అలంకారము.

Decorous, dē-cō'rus, *adj.* తగిన, యుక్తమైన. It is not ~ యిదితగదు, యిదికూడదు.

Decorously, *adv.* యుక్తముగా, మర్యాదగా, మానముగా.

Decorum, dē-cō'rum, *n. s.* మానము, మర్యాద, వినయము.

To Decoy, dē-cōy', *v. a.* తీపుచూపివలలోవేసుకొనుట, ఆశచూపి వంచించుట. the antelope that was sent to ~ Rama రాముణ్నివంచించుటకైపంపబడ్డజింక. they ~ed him into the house and killed him వాణ్నిఉపాయముగా యింట్లోకిపిలిచి చంపినారు. this bird ~s the others into the snare యీపక్షిమాయచేసికడమపక్షులను వలలోపడేటట్టుచేస్తున్నది.

Decoy, dē-cōy', *n. s.* రుచిచూపివంచించడము,మోసపరించడము, మోసముచేయడము, బోను, వల. a ~ partridge వేటనేర్పిపెట్టుకొనియుండే కవుజు. a ~ duck అడివిబాతులనుపట్టడానకై మరిపిపెట్టుకొనియుండే అడివిబాతు.

To Decrease, dē-crēse', *v. n.* తగ్గుట, క్షయించుట, తక్కువౌట, మట్టుపడుట. when the fever ~s జ్వరముమట్టుపడేటప్పటికి. On the 4th day of the decreasing moon బహుళచతుర్థి, కృష్ణచతుర్థి.

To decrease, dē-crēse', *v. a.* తగ్గించుట, తక్కువచేసుట, మట్టుకరచుట.

Decrease, dē-crēse', *n. s.* తగ్గు, క్షయము, క్షీణగతి. from the ~ of the population ప్రజలుక్షయించినందున. from the ~ of the business పనితక్కువైనందున. on account of the ~ of the water నీళ్లుతక్కువకావడముచేత. Increase and ~ హానివృద్ధులు.

To Decree, dē-crēe', *v. a.* తీర్పుచేసుట, నిశ్చయించుట. they ~d that the army should return సేనమళ్లీరావలసినదనిఆజ్ఞాపించినారు.

Decree, dē-crēe', *n. s.* తీర్పు, నిర్ణయము, ఆజ్ఞ. decrees of faith దశ, దుర్దశ.

Decreed, *adj.* తీర్పుచేసిన, నిశ్చయించిన.

Decrement, dec'rē-ment, *n. s.* క్షయము.

Decrepit, dē-crep'it, *adj.* క్షీణించిపోయిన, ఉడిగిన, దుర్బలమైన. those who are ~ with age యేండ్లుచెల్లినందునబలహీనులైయుండేవాండ్లు.

To Decrepitate, *v. a.* వేయించుట, బొరుగులుచేసుట.

Decrepitation, *n. s.* వేగడము, పేల్లడము, చిట్లడము.

Decrepitude, dē-crep'i-tūde, *n. s.* జర, ముదిమి, అతివృద్ధాప్యము, దుర్బలము.

Decretal, dē-crē'tal, *n. s.* స్మృతి. the ~s of Manu మనుస్మృతి.

To Decry, dē-crȳ', *v. a.* దూరుట, దూషించుట, నిందించుట.

Decuple, dec'ū-ple, *n. s.* దశగుణము. Colebr. in Amera: p. 737 says Numeration proceeds in ~proportion సంఖ్యోత్తరోత్తరం దశగుణం.

To Dedicate, ded'i-cāte, *v. a.* సమర్పించుట, అర్పణచేసుట, ముందుకట్టుట. he ~d the poem to the king ఆకావ్యములోరాజుమీదఅంకితముపెట్టినాడు. to ~ an image సంప్రోక్షణచేసుట. he ~d his land to the temple వాడినేలనుగుడికియిచ్చినాడు. he ~d himself to this work వాడు అదేపనిగావున్నాడు. she ~s herself entirely to her children యేవేళచూచినా దానికిబిడ్డలమీదనేలోకము.

Dedicated, *adj.* సమర్పించబడ్డ, అర్పితమైన, అంకితముచేయబడ్డ, కృతియిచ్చిన. the dancing girls were ~ to the pagoda బోగముకాండ్లను గుడికి విడిచినారు, ముద్రవేసినారు.

Dedication, ded-i-cā'shon, *n. s.* సమర్పణ, అర్పణ. of an image సంప్రోక్షణ. of a temple ప్రతిష్ఠ. of a book అంకితము. of a poem is commonly called or dedicatory stanzas షష్ఠ్యంతములు. because the words "to" the ruler, "*to*" the protector &c. are in (షష్ఠి) the dative case.

Dedicatory, ded'i-ca-tor-y, *adj.* అంకితమైన. ~ stanzas నాందిశ్లోకములు, షష్ఠ్యంతములు.

To Deduce, dė-dūce', *v. a.* ఊహించుట, నిదానించుట, అనుమేయించుట. Hence I ~d that he was wrong వాడు తప్పినాడని యిందువల్ల ఊహిస్తిని.

Deducible, dė-dūc'i-ble, *adj.* ఊహించతగ్గ, అనుమేయించతగ్గ.

To Deduct, dė-duct', *v. a.* తోసివేయుట, తీసివేయుట, భాగారించుట. ~ 8 from 10 పదింటిలో యెనిమిదితోయ్యి. the balance after deducting payment చెల్లుపోగా నిలువ.

Deducted, *adj.* తోసివేసిన, తీసివేసిన, భాగారించిన. these ten rupees being ~ యీపదిరూపాయలు పోగా.

Deduction, dė-duc'shon, *n. s.* inference ఊహ, తేరుగడ, ఫలితార్థము. or defalcation తోపుడు. clear of deductions చెల్లుపోగా నిలిచిననిలవ. or defect తక్కువ, లోపము.

Deed, dēd, *n. s.* act పని, కార్యము, క్రియ, కృత్యము, కర్మము. In thought, word and ~ కరణత్రయముగా, త్రికరణముగా, మనసా, వాచా, కర్మణా. in deed వాస్తవ్యముగా, మెట్టుకు. a good ~ పుణ్యము, సుకృతము. an evil ~ పాపము, దుష్కృతము. you must take the will for the ~ మనసులో నిశ్చయించినది నెరవేరకపోయినా చేసినట్టు భావించవలసినది. or instrument సాధకము, పత్రము.

To Deem, dēm, *v. a.* తలచుట, యెంచుట. it is ~ed wrong అది న్యాయము కాదనిఅంటారు.

Deep, dēp, *adj.* లోతైన, అగాధమైన. he plunged ~ into the water మునిగి నిండాలో తుప్పపోయినాడు. he thrust his hand ~ in the hole ఆ బొక్కలో చేతి నిండాలో నిక్కిదూర్చినాడు. a ~ road నీళ్లు బురద గాపుండే దారి, దిగబడే దారి. to drink deep నిండా తాగుట. knee-~ మోకాళ్లమట్టు. the soldiers stood three ~ ఆ బంట్లు మూడువరుసలుగా నిలిచినారు. the troops were three ~ ఆ దండు ఒకరి వెనక ఒకడు ముగ్గురేసిగా నిలిచినారు. In chess, at the beginning the game, the men are placed two ~ చదరంగములో మొదట కాయలను ఒకటి వెనక ఒకటి రెండువరుసలుగా పెట్టుతున్నారు. ~ sand కాళ్లు దిగబడేయిసుక. a ~ rooted tree లోతుగా వేళ్లుపారిన చెట్టు. or sagacious కుశాగ్రబుద్ధిగల. a ~ man మర్మి, కపటి. a ~ woman మర్మస్థురాలు, కపటస్థురాలు. a ~ wound బలమైన గాయము. a ~ swoon మహత్తైన మూర్ఛ, గాఢమూర్ఛ. ~ sleep మంచినిద్ర, గాఢనిద్ర. he was in ~ thought తదేకధ్యానముగా వుండినాడు. this is a ~ book యిది నిండా గూఢార్థముగల గ్రంథము. ~ shame మహత్తైన సిగ్గు. to draw a ~ sigh పెద్దఊపిరి విడుచుట. a ~ silence prevailed జొత్తుగా నిశ్శబ్దముగా వుండినది, సద్దణగినది. a ~ tragedy అఘోరమైన కథ, శోకమరణములతో ముగిసే నాటకము. a ~-laid scheme నిండా ఆలోచనమీద చేసిన కృత్రిమము. ~ counsel దీర్ఘాలోచన. ~ blackness కారునలుపు, మంచినలుపు. ~ red మంచిమెరుపు. ~ green కప్పుపచ్చ. ~ blue కప్పునీలి, ముదురునీలి. ~-felt మనసునాటిన, మనసునంటిన. a ~ conviction పరిపూర్ణముగా సిద్ధముకావడము. ~ mourning బంధువులు చచ్చిపోయినతరువాత తొడుక్కొనే నల్లవుడుపు, ఆరునెలలు అయినతరువాత సగము నల్లవుడుపులు వేసుకొంటారు; దీనికి. half mourning అనిచెప్పుతున్నారు. he spoke in a ~ voice గంభీరస్వనముతో మాట్లాడినాడు. he is ~ in debt వాడు అప్పులలో మునిగివున్నాడు. I was then ~ in that book; or, I was then ~ in that business అప్పుడు నా మనసంతా దానిమీద వుండినది. as ~ as బంటి, మట్టు. as ~ as the waist నడుములమట్టుకు.

Deep, dēp, *n. s.* లోతు, అగాధము. they consigned his body to the ~ వాడి శవమును సముద్రములో పడవేసినారు.

To Deepen, dēpn, *v. a.* లోతుచేసుట, హెచ్చించుట. this ~ed his grief యిందువల్ల వాడికి వ్యసనము అధికమైనది. this ~s the red యిందువల్ల యెరుపు ముదురుతున్నది.

To Deepen, dēpn, *v. n.* లోతౌట, హెచ్చుట. at this place the river ~s యిక్కడ యేరు లోతుగా వుంటుంది. the darkness now ~ed యింతలో చీకటి అధికమైనది.

Deeply, dēp'ly, *adv.* మిక్కిలి, మహా. I am ~ convinced of this దీన్ని బాగా నమ్మినాను. I am ~ ashamed నాకు మహాసిగ్గైనది. I was ~ grieved మిక్కిలి వ్యాకులముగా వుంటిని.

Deep-mouthed, dēp-moŭthd', *adj.* పెద్దగొంతుగల, అరిచే.

Deepness, *n. s.* లోతు, గాంభీర్యము.

Deeptoned, *adj.* గంభీరస్వరముగల.

Deer, dēr, *n. s.* జింక, కురంగము, ఇందుకు బహువచనము Deer. One hundred Deer నూరుజింకలు. a fallow ~ లేడి. (plural లేళ్లు.) a spotted ~ దుప్పి. plural దుప్పులు. the goat ~ ఇర్రి. plur. ఇర్లు. the ~ called neel gao or Bison మనుబోతు.

To Deface, dē-fāce', *v. a.* చెరుపుట, చెడగొట్టుట, విరూపముచేసుట. he ~d the bond పత్రమును తుడిచిచెరిపినాడు. he ~d the rupee ఆరూపాయమీది ముద్రను చెడగొట్టినాడు. the Musulmans ~d all the pagodas గుళ్లమీది ప్రతిమలయొక్క ముక్కు మూతిపగలగొట్టి అందము చెరిపినారు, విరూపము చేసినారు.

Defaced, *adj.* చెడిపోయిన, చెడిన, పాడైన.

De Facto, (A Latin word) *adv.* i. e. in fact క్రియతః. this prince is king *de jure* and the other is king ~ న్యాయతః యితను రాజు క్రియతః అతను రాజు.

Defalcation, def-al-cā'shon, *n. s.* cheating తక్కువ. there was a ~ in the treasury భండారములో కొంచెము రూకలుతక్కువగావుండినది, కొన్ని రూకలుతిని వేసివుండినారు.

Defamation, def-a-mā'shon, *n. s.* అపఖ్యాతి, అపవాదము, అపనింద.

Defamatory, dē-fam'a-tor-y, *adj.* అపఖ్యాతియైన, అపదూరైన, అపవాదమైన.

To Defame, dē-fāme', *v. a.* నిందించుట, దూరుట, ఏకుట. they ~d him వాణ్ని యేకి కొనుకలుపెట్టినారు.

Defamed, *adj.* నిందించబడ్డ, దవ్వలపాలైన.

Default, dē-fălt', *n. s.* non-payment, failure, defect, fault తప్పిదము. in ~ of payment చెల్లించకతప్పితే. in ~ of appearance రాకపోయినట్టైతే.

Defaulter, *n. s.* or cheater తిన్నవాడు, సొమ్ము స్వాహాచేసుకొన్నవాడు. he was a ~ to the amount of £ 1000 పదివేలరూపాయలు తిని వేసినాడు.

Defeat, dē-fēt', *n. s.* వోటమి, పరాభవము, అపజయము, భంగము. after his ~ అతను వోడిపోయిన తరువాత.

To Defeat, dē-fēt', *v. a.* వోడగొట్టుట, అపజయమును పొందించుట, భంగపరచుట, చెరుపుట. your argument ~s itself నీవు చెప్పేన్యాయముదానికి అదే విరోధముగావున్నది, యిది స్వవాక్యవిరోధముగావున్నది.

Defeated, *adj.* వోడిన, అపజయముపొందిన, భంగపడ్డ. I was ~ by him వాడికి వోడిపోయినాను.

To Defecate, def'ē-cāte, *v. a.* నిర్మలముచేసుట, శుద్ధిచేసుట, వడియకట్టుట, తేరపెట్టుట.

Defect, dē-fect', *n. s.* తక్కువ, కొరత, కొర, వెలితి, లోపము, న్యూనత, దోషము.

Defection, dē-fec'shon, *n. s.* ద్రోహము, స్వామిద్రోహము, చెయ్యివిడవడము.

Defective, dē-fect'ive, *adj.* తక్కువైన, కొరవడ్డైన, లోపమైన, న్యూనమైన. some of his teeth are ~ వానికి కొన్ని పండ్లుతక్కువ, కొన్ని దంతములులేవు. one hand of this image is ~ యీవిగ్రహమునకు చెయ్యి పోయినది. his sight is ~ వానికి దృష్టితక్కువ. his pronunciation is ~ వాడి వుచ్చారణలో న్యూనతవున్నది. a ~ noun కొన్ని విభక్తులు లేని శబ్దము. a ~ verb కొన్ని రూపములు లేని క్రియ.

Defence, dē-fence', *n. s.* Guard, protection కాపు, సంరక్షణ, దిక్కు, అడ్డము, మరుగు. God is a ~ to the poor బీదలకు దేవుడే దిక్కు. this tree is no ~ from the wind యీచెట్టు గాలికి అడ్డముకాదు, మరుగుకాదు. what you say is no ~ of your conduct నీవుచేసినదానికి నీవుచెప్పేది పరిహారము కాదు, సమాధానముకాదు. without ~ దిక్కు

లేక. an umbrella is a ⊔ from the sun గొడుగు యెండకు మరుగు. or vindication సమాధానము, పరిహారము. The ⊔ of a prisoner or person accused నేరస్థుడు చెప్పే ప్రత్యుత్తరము. he fought in his own ⊔ తన్ను తప్పించుకొనేటందుకై పోట్లాడినాడు. he made a good ⊔ తనమీదవచ్చినమాటకు మంచిసమాధానము చెప్పినాడు, తనమీదవచ్చే దెబ్బ బాగా తప్పించుకొన్నాడు. Translate the prisoner's ⊔ కయిది తానుతప్పించుకొనేటందుకు చెప్పినదాన్ని భాషాంతరము చెయ్యి. what have you to say in your ⊔ నీ కాపుకు యేమిచెప్పబోతావు, యేమిచెప్పి తప్పించుకోబోతావు. he spoke in ⊔ of the prisoner నేరస్థునికై వహించుకొని మాట్లాడినాడు. he did it in self ⊔ తనకుహానిరాకుండాయింతపని చేసినాడు, ఆత్మసంరక్షణకొరకై దీన్ని చేసినాడు. the defences of the fort are all destroyed కోటగోడ బురుజులన్నిపాడైనవి.

Defenceless, dé-fence'less, *adj*. దిక్కులేని, నిరాధరమైన.

To Defend, dé-fend', *v. a.* రక్షించుట, కాచుట, కాపాడుట. the wall ⊔s us from the sun ఆగోడచేతమనకు యెండలేకుండా వున్నది. the glass ⊔s the watch గడియారమునకు అద్దము సంరక్షకముగా వున్నది. these guns ⊔ the fort కోటకుయీ ఫిరంగులు రక్షకముగా వున్నవి, యీఫిరంగులు కోటను కాపాడుతున్నవి. he ⊔ed himself తనమీదవచ్చిన దెబ్బను తప్పించుకొన్నాడు. he ⊔ed his wife's conduct పెండ్లాము చేసినదాన్ని రక్షించినాడు, అనగా పెండ్లాము చేసినదానికి తానువహించుకొనివచ్చినాడు. I do not ⊔ my conduct in this యింటులో నాయందు తప్పు లేదని అనను.

Defendant, dé-fend'ant, *n. s.* ప్రతివాది, యెదిరి.

Defender, dé-fend'ĕr, *n. s.* సంరక్షకుడు.

Defensible, dé-fens'i-ble, *adj*. సంరక్షణగల, సమాధానముగల. Do you call this conduct ⊔? యీనడత యోగ్యమైనదని అంటావా. his conduct is not ⊔ వాడినడతకు సమాధానము వుండదు.

Defensive, dé-fens'ive, *adj*. సంరక్షకమైన. a ⊔ weapon సంరక్షించే ఆయుధము, అనగా డాలు, కవచము మొదలైనవి. he stood on the ⊔ యెదురునిల్చి పోట్లాడినాడు, అడ్డపాడినాడు.

To Defer, dé-fer', *v. a.* నిలిపిపెట్టుట. he ⊔red the business till next day ఆపనిని మరునాడు చేతామని నిలిపిపెట్టినాడు. he ⊔red his dinner అప్పట్లో భోజనము మానుకొన్నాడు. he ⊔red going తక్షణము పోకుండా కొంచెము మానినాడు. I ⊔red asking him అప్పుడు అతన్ని అడగక మానినాను, తరువాత అడుగుదామని పూరకవుంటిని. they ⊔red going till next month అవతలమాసము పోదామని ప్రయాణము మానుకొన్నారు. you may ⊔ writing to him ప్రస్తుతము అక్కరలేదు అతనిపేరట తరువాత వ్రాయవచ్చును. he ⊔red marrying till he was old వృద్ధాప్యముదాక పెండ్లిచేసుకోకుండా మానినాడు. hope long ⊔red చాలాకాలమునుంచివుండిన ఆశ.

To Defer, dé-fer', *v. n.* to show deference వినయముగానడుచుకొనుట, దాక్షిణ్యము వుంచుట. they ⊔red to him తమరు యెట్లా తెలవిస్తే అట్లాచేస్తామని వినయముగా చెప్పినారు. they did not ⊔ to him వాడిమాటవారులక్ష్యపెట్టలేదు.

Deference, def'er-ence, *n. s.* వినయము, దాక్షిణ్యము, లక్ష్యము. with great ⊔ అతివినయముగా. to address with ⊔ మనవిచేసుట.

Defiance, dé-fī'ance, *n. s.* తిరస్కారము, అలక్ష్యము, పంతము, నీచేతకాదనడము, జగడానకుపిలవడము. shouts of ⊔ హుంకారము. he set them at ⊔ వార్ని అలక్ష్యపెట్టినాడు. he set opinion at ⊔ యెవరేమన్నా అననీఅన్నాడు. the book seems to be written in ⊔ of system యీగ్రంథము నిబంధనతప్పి వ్రాసినట్టుతోస్తున్నది, యీగ్రంథము క్రమమును అలక్ష్యము చేసి వ్రాసినట్టుతోస్తున్నది. in ⊔ of what the doctor said వైద్యుడు చెప్పినదాన్ని అలక్ష్యపెట్టి, ఉపేక్షచేసి.

Deficiency, dé-fish'enc-y, *n. s.* తక్కువ, కొరత, లోపము, న్యూనత. from the ⊔ of money రూకలు తక్కువైనందున, లోపమైనందున, రూకలులేనందున.

Deficient, dé-fish'ent, *adj*. తక్కువగావుండే, కొరవలగావుండే, లోపమైన. ⊔ in proof సాక్ష్యములో న్యూనమైన. ⊔ in sense తెలివితక్కువైన.

Deficit, *n. s.* తక్కువ, లోపము, వెలితి.

To Defile, dé-fīle', *v. a.* చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట, అంటుచేసుట, మైలచేసుట, మాలిన్యము చేసుట, యెంం

గలిచేసుట. do avoid defiling your hands చేతుల నుయెంగిలిచేయడమునుజాత్తిగామానుకో.

To Defile, dė-file′, *v. n.* (marching in file) బారు గానడుచుట, వకడివెనకవకడునడుచుట.

Defile, dė-file′, *n. s.* కనమ.

Defiled, *adj.* చెరిపిన, భ్రష్టుచేయబడ్డ, అంటుచేసిన, మైలచేసిన, అపవిత్రమైన, అశుచైన. ⸗ food యెంగిలి, ఉచ్ఛిష్టము.

Defilement, dė-file′ment, *n. s.* అశుచి, భ్రష్టత,అంటు, మైల.

Definable, dė-fīn′a-ble, *adj.* నిర్ణయించతగ్గ, వివరించతగ్గ, తెలియబడే,స్పష్టమైన. this disease is not ⸗ యీరోగముయిట్టిదని తెలియలేదు. this has no ⸗ shape దీనిఆకారముయిట్టిదనిచెప్పేటందుకువల్లకాదు.

Definably, *adj.* విశదముగా, స్పష్టముగా.

To Define, dė-fine′, *v. a.* నిర్ధారణచేసుట, నిర్దేశించుట, వగదెంచుట, వివరించుట, విశదపరచుట. how do you ⸗ a jury జూరీఅనగాయేమి, జూరీ అనేమాటకువివరముచెప్పు. ⸗ India యిండియా ఖండమునకుపొలిమేరలుచెప్పు.

Definite, def′i-nite, *adj.* నిర్ధారితమైన, నిర్ణయమైన, నిశ్చితమైన, స్పష్టమైన, విశదమైన. there is no ⸗ rule for this యిందునగురించిస్పష్టమైనసూత్రము వొకటిన్నిలేదు. the ⸗ article నిర్దిష్టపదము అనగా "The."

Definitely, *adv.* నిర్దిష్టముగా, నిశ్చయముగా,స్పష్టముగా, విశదముగా.

Definition, def-i-nish′on, *n. s.* నిర్ధారణ, స్వరూపనిరూపణము, వివరణము, వివరము.

Definitive, dė-fin′i-tive, *adj.* నిర్దిష్టమైన, పరిష్కారమైన, స్పష్టమైన.

Definitively, *adv.* తీర్పుగా,నిష్కర్షగా,స్పష్టముగా.

To Deflour, dė-floŭr′, To Deflower, *v. a.* కన్యచెడుచునుచెరుచుట, కన్యచెడుచుతోవుట.

Defluxion, dė-fluksh′on, *n. s.* (in a cold) పడిశము.

Deforcement, dė-fōrċe′ment, *n. s.* బలవంతము.

To Deform, dė-fōrm′, *v. a.* వికారముచేసుట, అందవికారముచేసుట, కురూపముచేసుట.

Deformed, dė-fōrmd′, *adj.* వికారమైన, అందవికారమైన, కురూపియైన.

Deformity, dė-fōrm′i-ty, *n. s.* వికారము, అందవికారము, కురూపము, అనాకారము.

To Defraud, dė-frād′, *v. a.* మోసముచేసుట, మాయచేసుట, వంచించుట.

Defrauded, *adj.* మోసపోయిన, మాయలోచిక్కిన.

To Defray, dė-frā′, *v. a.* శెలవుపెట్టుకొనుట,వ్రయముపెట్టుకొనుట. they ⸗ed his expenses అతనికిపట్టినఖర్చునువీండ్లుపెట్టుకొన్నారు. this money will ⸗ the expenses of the wedding ఆపెండ్లివ్రయమునకుయీరూకలుసరిపోను. If you undertake the business I will ⸗ the expenses నీవుఆపనికి పూనుకొంటేరూకలవ్రయమునేనుపెట్టుకొంటాను. who will ⸗ the expense of the boys' schooling ఆపిల్లకాయలుచదివేటందుకుసంబళముయెవరుయిత్తురు. this will not be ⸗ed by your wages ఆఖర్చునీసంబళముతోతీరదు.

Deft, deft, *adj.* ముద్దైన, అందమైన, సుందరమైన, సరసమైన.

Defunct, dė-fungct′, *adj.* చచ్చిన, చనిపోయిన. the ⸗ చచ్చినవాడు.

To Defy, dė-fȳ′, *v.a.* తిరస్కరించుట,అలక్ష్యముచేసుట,నీచేతకాదనుట,చెయ్యిచూతామనుట,వొకచెయిచూతామురమ్మనుట. I ⸗ you to do this యిదియెంతమాత్రమునీచేతకాదు. the scene defied all description వర్ణించశక్యముకానివ్యాపారము. their misery defies description వాండ్లుపడ్డవ్రయాసచెప్పనలవిగాదు, యింతంతనరాదు. In Numb. XXIII. 8. తిరస్కరించుట H† అభిశాపము. B† while E† uses a word similar to ఈసడించుట. In 1 Sam. XVII. 45 సొడ్డు H† నిందించుట E† తుచ్ఛీకరించుట D†.

Degeneracy, dė-ġen′er-aċ-y, *n. s.* హీనత్వము,నీచత్వము, భ్రష్టత్వము. the ⸗ of this people is astonishing యెంతవాండ్లకడుపులోయింతదిక్కుమాలినవాండ్లుపుట్టినారు, వీరిపెద్దలుపుండినదానికివీండ్లునిండా అల్పులైపోయినారు. the ⸗ of the Madras Hindustani is great చెన్నపట్టములోమాట్లాడేతురకమాటలుమహాజబ్బు.

To Degenerate, dė-ġen′er-āte, *v. n.* హీనమైపోవుట, జబ్బైపోవుట. they have ⸗d from their ancestors వాండ్లపెద్దలుపుండేయోగ్యతకు వీండ్లును

మహాజబ్బుయిపోయినారు, మహా పిదపవాండ్లయి పోయినారు.

Degenerate, dé-gen'er-áte, Degenerated, *adj.* సిచమైపోయిన, తుచ్ఛమైపోయిన, జబ్బుయిపోయిన, పిదపైన. a ~ race of horses మంచిగుఱ్ఱమునకుపుట్టినతక్కువాణిగుఱ్ఱములు. a ~ sort of mangoes యీమామిడికాండ్లు పూర్వముజాతిమంచిదేగానియిప్పుడుమహాజబ్బుయిపోయినవి, మొదటజాతిమంచిదిగానియిప్పుడుది గుడైపోయినవి.

Deglutition, deg-lú-tish'on, *n. s.* మింగడము, కబళీకరణము. in the act of ~ మింగుతూవుండగా, మింగడములో. this boil prevented ~ యీపుంటుచేతమింగడ ముకష్టమైపోయినది.

Degradation, deg-ra-dā'shon, *n. s.* అవమానము, మానహాని,మానభంగము, స్థానభ్రష్టత్వము,పరువుతప్పడము. after his ~ వాడికిబెట్టుతప్పిపోయినతరువాత. after this ~ యీఅవమానమువచ్చినతరువాత. they were in a state of ~ వాండ్లుమహా అవమానమునుపొందివుండిరి.

To Degrade, de-grāde', *v. a.* పరువుతక్కువచేసుట, పరువుచెడగొట్టుట, చిన్నపరచుట, మానహానిచేసుట, అవమానముచేసుట. to ~ a priest గురుపీఠములోనుంచితోసివేసుట, భ్రష్టుచేసుట, వెలివేసుట. he ~d himself అవమానముపొందినాడు.

Degraded, *adj.* పరువుచెడ్డ, పరువుచెడగొట్టుకొన్న, భ్రష్టుడైన, కులభ్రష్టుడైన, తోసివేయబడ్డ. a ~ wretch భ్రష్టుడు.

Degree, dé-grée', *n. s.* a step మెట్టు. what ~ of rain was there? యేపాటివరుసము. what is the ~ of relationship between these persons వీండ్లుఒకరికొకరుయేమికావలెను,యేమివరుస, యేమిబంధుత్వము. or rank పరువు, మట్టు, తరగతి. a man of high ~ గొప్పవాడు, ఘనుడు. a man of low ~ నీచుడు, అల్పుడు. a ~ at college is కాలీజిలోయిచ్చేపట్టము. he took his ~ కాలీజిలోవాడికిఒకపట్టమువచ్చినది. or arrangement, order, series క్రమము. to this ~ యింతమాత్రము, యింతమట్టుకు. to that ~ అంతమాత్రము, అంతమట్టుకు. to a ~, or, to any ~ కొంతమట్టుకు. in any ~ యేమాత్రమైనా. in a great ~ శానా, మహా. in no ~ యెంతమాత్రము. in a small ~ కొంచె ము, రవంత. the proper ~ కావలసినమట్టుకు. in an improper ~ అధికముగా, అతిశయముగా. he studied to such a ~ that he injured his health తనవొళ్లు చెడిపొయ్యేమట్టుకు చదివినాడు. this is cruel to a ~ యిదియింతంతక్రౌర్యముకాదు. this is wonderful to a ~ యిదియింతంతఆశ్చర్యకరముకాదు. these people are honest to a ~ వీండ్లపెద్దమనిషితనముయింతంతకాదు. The positive ~ నిజస్థితి? ... the comparative ~ తరప్రత్యయము. the superlative ~ తమప్రత్యయము. by ~s క్రమేణ, క్రమక్రమముగా. he is many ~s superior to you నీకంటేఅనేక అంశములలోగొప్పవాడు. it was now growing light by ~s యింతలోబలబలతెల్లవారినది. By ~s he became rich వాడుక్రమేణమహారాజైపోయినాడు. in measurement కొలతలోఒకక్రమాణము. mathematicians say there are 360 ~s in a circle వర్తులమువారమందు మున్నూటఅరువైభాగములు వున్నట్టు అంటారు, అనగాసంవత్సరమునకువుండేదినముల లెక్క.

Deification, dé-i-fi-cā'shon, *n. s.* దేవతులలోచేర్చడము, దేవుణ్నిగాయెంచడము. before the ~ of Sankarachari శంకరాచార్యులను దేవుణ్నిగాయెంచిపూజించడమునకుమొదలుపెట్టకమునుపు.

To Deify, dé'i-fy, *v. a.* దేవుణ్నిగాయెంచుట, దేవుణ్నిగాపూజించుట. he deifies his mother తల్లినిదేవతగావిచారిస్తాడు.

To Deign, dān, *v. n.* దయచేసుట, అనుగ్రహించుట, కృపచేసుట. he deigned to come to my house ఆయననమాయింటికిదయచేసినాడు. he did not deign to go there అక్కడికిపోవడముమహాతక్కువనిపోలేదు. ~ to hear us O Lord ఈశ్వరా అనుగ్రహించివినుమా.

Deism, dé'ism, *n. s.* వకమతనామము, యిది Christian మతములోపుట్టి. Christian సిద్ధాంతముఉత్సర్జించి. Christ దేవుడుకాదనేమతము. (Droz. says) బ్రహ్మజ్ఞానేధర్మంవామతం, పరమాత్మజ్ఞానము. The Mahomedan religion is ~.

Deist, dé'ist, *n. s.* దేవుడువకడుకద్దనిఒప్పుకొనిబైబిలులోవుండేసిద్ధాంతము అక్కరలేదనేమతస్థుడు,

ఆయితేవానికివిగ్రహపూజలేదు. (Droz says) ఆస్తికకి, ధర్మశాస్త్ర అస్వీకారంకార్య ఏకయీశ్వరవాది. The Mahomedans are deists.

Deistical, dē-is′ti-cal, *adj.* See Deism. (Droz says) ఆస్తికసంబంధియ్యు, ధర్మశాస్త్రఖండక, శాస్త్రనిందక, బ్రహ్మజ్ఞానసంబంధియ్యు.

Deity, dē′i-ty, *n. s.* దైవము, దేవత్వము, దేవత. the ౼ దేవుడు, భగవంతుడు, ఈశ్వరుడు. a ౼ స్థలదేవత. (Droz says) పరమేశ్వరకి, పరమాత్మా.

Dejected, *adj.* చింతపడ్డ, వ్యాకులపడ్డ, కుంగిన, or cast down కిందపడ్డ. why should you be ౼ about this యిందునగురించియెందుకువ్యాకులపడతావు.

Dejectedly, *adv.* వ్యాకులముగా, వ్యసనముగా, కుంగి.

Dejection, dē-jec′shon, *n. s.* వ్యాకులము, విచారము, వ్యసనము.

To Delay, dē-lā′, *v. n.* ఆలస్యముచేసుట, తాళుట, జాగుచేసుట, జాలముచేసుట, ప్రొద్దుపుచ్చుట.

To Delay, dē-lā′, *v. a.* అడ్డిచేయుట, అభ్యంతరముచేయుట, ఆటంకపరచుట, జాగుచేయించుట.

Delay, dē-lā′, *n. s.* ఆలస్యము, కాలయాపనము, జాగు. without ౼ ఆలస్యముచేయకుండా, తక్షణము, వెంటనే.

Delectable, dē-lec′ta-ble, *adj.* దివ్యమైన, సరసమైన. a ౼ affair బంగారువంటి, ఆనగాపిచ్చికన.

Delectus, *n. s.* చాటుపద్యముల పుస్తకము, చాటుపద్యములపుస్తకము, పిల్లకాయలకు గానుయెత్తివ్రాసినమంచిశ్లోకములపుస్తకము.

To Delegate, del′ē-gāte, *v. a.* పంపించుట, రాయభారిగాపంపుట, అధికారమిచ్చుట, అప్పగించుట. In this business he was ౼d to speak for them యీపనికివాళ్ళకార్యస్థునిచేసిపంపినారు.

Delegate, del′ē-gāte, *n. s.* రాయభారి, వకీలు, నాయిబు, పేషుకారు.

Deleterious, del-ē-tē′ri-us, *adj.* వికారియైన, ఉపద్రవకరమైన, చెరుపైన. ౼ food ప్రాణికిపుపద్రవముచేసే ఆహారము. drinking spirits is ౼ తాగడముదేహమునకుపుపద్రవము. this is a ౼ example దీన్నిచూస్తేపదిమందిబుద్ధికూడాచెడిపోను.

Delf, delf, *n. s.* పకపింగాణివిశేషము.

To Deliberate, dē-lib′er-āte, *v. n.* ఆలోచించుట, యోచించుట.

Deliberate, dē-lib′er-āte, *adj.* ఆలోచనపూర్వకమైన, సావధానమైన. It is my ౼ opinion that he is wrong వాడుతప్పినాడనినాకురూఢి.

Deliberately, *adv.* ఆలోచనపూర్వకముగా, కావలెనని, బుద్ధిపూర్వకముగా, యోచించి. he did it ౼ ఆలోచనపూర్వకముగాచేసినాడు, కావలెననిచేసినాడు, యెరిగిచేసినాడు.

Deliberation, dē-lib-er-ā′shon, *n. s.* ఆలోచన, యోచన.

Deliberative, *adj.* ఆలోచించే.

Delicacy, del′i-cac-y, *n. s.* daintiness, pleasantness to the taste రుచి, కమ్మదనము, భోగ్యత, స్వాదుత్వము. nicety in choice of food గరాగరిక, నాణ్యము. they shew no ౼ in their eating వాండ్లకుభోజనములోనాణ్యములేదు, వాండ్లదిమడ్డితిండి. any thing highly pleasing to the senses సరసమైనది, యింపైనది. softness మార్దవము, కోమలత్వము, సౌకుమార్యము. nicety, minute accuracy సున్నితము, సూక్ష్మము. neatness సొంపు, సొగసు, సౌష్టవము, నాగరికము. politeness నమ్రత, మర్యాద, సరసత. I shall mention your name with the greatest ౼ మీపేరునుఆకునపోకన అంటకుండావుదాహరిస్తాను, అనగావుపాయముగా నీపేరునుదాహరిస్తున్నాననిభావము. an infant, like a monkey, has not the slightest ౼ బిడ్డలకుకోతివలె సిగ్గుశరముమానముమర్యాదభయముభక్తిగౌరవటిన్నిలేదు. indulgence, gentle treatment గారాబము, సుఖము, సుకుమారము. tenderness మృదుత్వము, మార్దవము. weakness దుర్బలము, అశక్తి, నిస్త్రాణ. smallness అతిసూక్ష్మము, నలుసు.

Delicate, del′i-cāte, *adj.* nice, pleasing to the taste కమ్మని, భోగ్యమైన. pleasing to the senses సరసమైన, ముద్దైన, సుఖమైన, యింపైన. not coarse, fine సుకుమారమైన, నాణ్యమైన. soft, effeminate మార్దవమైన. unable to bear hardships సున్నితమైన, కోమలమైన. neat సొంపైన, సొగసైన, సౌష్టవమైన, నాగరికమైన. polite, decent మర్యాదగల, మానముగల, నమ్రతగల. tender మృ

దమైన. weak దుర్బలమైన,అశక్తిగావుండే, నిస్త్రాణగావుండే. small అతిసూక్ష్మమైన,నలుసంతైన. pure, clear శుద్ధమైన,నిర్మలమైన. this is a very — affair యిదిమహాసున్నితమైనపని, అనగాకొంచెముతప్పితేచెడిపొయ్యేటిదనిభావము.

Delicately, *adv.* భోగ్యముగా, సరసముగా, సున్నితముగా, సొగసుగా, సుకుమారముగా, మాధుర్యముగా, యింపుగా. See Delicate.

Delicious, dè-lish'us. *adj.* మాధుర్యమైన, రుచియైన, కమ్మని, స్వాదువైన, యింపైన, హితమైన, సరసమైన.

Deliciously, *adv.* మాధుర్యముగా, రుచిగా, యింపుగా, సరసముగా.

Delight, dè-līt', *n. s.* ఉత్సాహము, ఉల్లాసము, ఆహ్లాదము, సంతోషము, ఆనందము, యింపు, వేడుక.

To Delight, dè-līt', *v. n.* సంతోషించుట,ఆహ్లాదించుట, ఉత్సాహపడుట, ఉల్లాసపడుట, ఆనందించుట. I — in her దాన్నిచూస్తేనాకుముద్దువస్తుంది. he —ed in this వాడుదీన్నియిచ్చయించినాడు.

To Delight, dè-līt', *v. a.* సంతోషపరచుట,సంతోషపెట్టుట, రంజింపచేయుట, ఆనందింపచేయుట.

Delighted, *adj.* సంతోషపడ్డ,ఆహ్లాదపడ్డ,ఆనందించిన. I was — సంతోషించినాను. to be — ఆహ్లాదపడుట. ఆనందపడుట.

Delightful, dè-līt'fŭl, *adj.* సంతోషకరమైన,ఆనందకరమైన, మనోజ్ఞమైన, రమ్యమైన.

To Delineate, dè-lin'è-āte, *v. a.* వ్రాసుట, చిత్రము వ్రాసుట. or to describe వర్ణించుట, వివరించుట.

Delineated, *adj.* వ్రాసిన, వర్ణించబడ్డ.

Delineation, dè-lin-è-ā'shon, *n. s.* వ్రాత,చిత్రము. or description వర్ణనము. the — of a city పురవర్ణనము.

Delinquency, dè-ling'qŭen-cy̆, *n. s.* తప్పు, నేరము, అపరాధము, దోషము. this proves his — యిందువల్లవాడినేరముతెలుస్తున్నది.

Delinquent, dè-ling'qŭent, *adj.* తప్పుచేసినవాడు, నేరస్థుడు, అపరాధి.

Delirious, dè-lir'i-us, *adj.* తెలివితప్పిన, భ్రమకమ్మిన, వెర్రిబుర్రలుగావుండే. she was — with joy ఆనందముచేత మైమరచినది.

Delirium, dè-lir'i-um, *n. s.* వెర్రిబుర్రలు, పిత్తోద్రేకము, భ్రమ.

To Deliver, dè-liv'ĕr, *v. a.* to set free విడుదలచేసుట, విడిపించుట, విడిచిపెట్టుట, విముక్తిచేసుట. or, to save రక్షించుట,కడతేర్చుట. or, to surrender ఒప్పగించుట,ఒకరివశముచేసుట,ఒకరిస్వాధీనముచేసుట, యిచ్చుట. he —ed a sermon వాడు ప్రసంగముచేసినాడు. I have a message to — to you నాతోచెప్పిపంపినమాటమీతో ఒకటిచెప్పవలసివున్నది. she —ed this woman (in child-bed) దానికీయామె కానుపుచేసినది, మంత్రసానితనముచేసినది. she was lately —ed అది యిటీవలప్రసవించినది.

Deliverance, dè-liv'ĕr-ance, *n. s.* విడుదల, విమోచనము, విముక్తి, సంరక్షణ.

Deliverer, *n. s.* రక్షకుడు, విమోచనముచేసేవాడు.

Delivery, dè-liv'ĕr-y, *n. s.* Saving, rescue సంరక్షణ, విమోచనము. a surrender అప్పగింత. in child-birth ప్రసూతి,ప్రసవము. She had a safe delivery అదిసుఖప్రసూతియైనది. in speaking ఉచ్చారణ, వాక్పటుత్వము, వాగ్ధాటి, వాక్శుద్ధి, వక్తృత్వము. this boy is clever but he has a bad — యీపిల్లకాయసమర్థుడేకానివానికివాక్పటుత్వము లేదు. books cannot teach — in elocution పుస్తకములచేతసరసమైనఅభినయమునునేర్చుకోకూడదు. an actor's — cannot be judged of in the dark చీకటిలో ఆవేషాని అభినయముననిదానించకూడదు. without a good — an actress is of no use ఆటలో పాటలో నయములేనిభోగముదియెందుకు. the dog has an expressive face but being dumb has no — కుక్కయొక్కముఖములో దానిమనోభావముతెలుస్తున్నదిగాని నోరులేని దినసుకదానికివాక్చాతుర్యములేదు.

Dell, dell, *n. s.* గొంది, లోయ, రెండుకొండలసందున వుండేపల్లము.

Delta, *n. s.* (The name of the letter Δ i. e. D, in Greek) or triangle. In a river:—నదియొక్క రెండుపాయలకున్ను సముద్రమునకున్ను మధ్యవుండే భూమి, అనగా ఒకనదిరెండుపాయలై సముద్రములోపోయేటప్పుడు వీటిమధ్యనుండేమూలలుగలిగిన తిరుగుండే భూమి.

To Delude, dē-lūde′, *v. a.* మోసపుచ్చుట, వంచించుట.

Deluded, *adj.* మోసపోయిన, వంచించబడ్డ.

Deluder, *n. s.* మోసగాడు, వంచకుడు.

Deluge, del′ūge, *n. s.* జలప్రళయము, వెల్లువ, వరద. the universal — మహాప్రళయము.

To Deluge, del′ūge, *v. a.* జలమయముచేసుట, ముంచివేయుట, వెల్లువపారించుట. the rain —d the garden వానచేత తోటంతా వెల్లువైనది. her cheeks were —d with tears అదికన్నీరుమున్నీరుగా యేడ్చినది.

Delusion, dē-lū′zhon, *n. s.* మాయ, మోసము, పితలాటకము, మైదు. a gross — మటుమాయ.

Delusive, dē-lū′sive, *adj.* నమ్మరాని, మాయగావుండే, పితలాటకముగావుండే. — language దొంగమాటలు, మాయమాటలు, వంచనమాటలు.

To Delve, delve, *v. a.* తవ్వుట, గుంటచేయుట.

Demagogue, dem′a-gog, *n. s.* a ringleader of the rabble కలహగాండ్లమొనగాడు, కలహముపెట్టిప దిమందినిమొత్తివిడిచేవాడు.

To Demand, dē-mănd′, *v. a.* అడుగుట, వ్యాజ్యముచేసుట, విల్లంగముచేసుట. what do they — for this cloth యీగుడ్డకుయేమివెలఅడుగుతారు. they —ed admission మమ్మునలోనికిరానియ్యండని అన్నారు, లోనికివిడవండని అన్నారు. I — your proofs of this దీనికిఉదాహరణయేమిచెప్పు. he —ed my name నాపేరుఅడిగినాడు. he —ed satisfaction of them వాండ్లనుదానికిసమాధానము చెప్పుమనిఅడిగినాడు. this —s attention దీనికిజాగ్రతవుండవలసినది. this —s proof యిందుకుఉదాహరణవుండవలసినది. this —s all my time నేనుయేవేళ ఆపనిలోనేవుండవలసివున్నది.

Demand, dē-mănd′, *n. s.* అడగడము. he paid it on — అడిగినప్పుడుచెల్లించినాడు. debt అప్పు, ఋణము. a question ప్రశ్న, మనవి. he gave a receipt in full of all —s గవ్వకుగవ్వచెల్లించినట్టు చెల్లుచీటివ్రాసియిచ్చినాడు, సర్వవిల్లంగశుద్ధిగారశీదు (meaning *Receipt*) యిచ్చినాడు. there was no — for these goods యీసరుకులకు గిరాకిలేదు. these goods were in — యీసరుకులుమహాగిరాకిగావున్నవి. there is no — for this article యీసరుకును కొనేవాండ్లులేరు. the government —, in revenue matters సన్నురూకలు, కిస్తి. demand, collection and balance జమ, వసూలు, బాకి. These are Hindustani words, *jama*, *wasool*, *bāki*.

Demarcation, dē-măr-cā′shon, *n. s.* విభాగము, దేశవిభాగము. a line of — పొలిమేర.

To Demean, dē-mēn′, *v. a.* to behave నడుచుకొనుట. he —ed himself proudly వాడుగర్విష్ఠుడుగావుండినాడు. he degraded himself (a wrong use of —) అలక్ష్యముపొందినాడు, అవమానముపొందినాడు.

Demeanour, dē-mēn′or, *n. s.* నడత, నడవడి, ప్రవర్తన, భావము.

Demented, *adj.* వెర్రియైన, పిచ్చిపట్టిన.

Demerit, dē-mer′it, *n. s.* అయోగ్యత, దుర్నడత, దుష్కర్మము, అపరాధము, పాపము.

Demesne, dē-mēne′, *n. s.* ఉద్యానవనము, తోట రాజ్యము, భూమి.

Demi, dem′i, *adj.* అర, సగము, అర్ధము. a —-god దేవాంశపురుషుడు. a —-devil భూతము. (Drozar.) a — wolf తోడేలువంటిఒకజంతువు.

Demi-god, *n. s.* అంశపురుషుడు, దేవాంశసంభూతుడు, అవతారపురుషుడు. దైవమువంటివాడు, అనగాబలరాముడు, హనుమంతుడు మొదలైనవాండ్లు.

Demi-john, *n. s.* a large oil bottle సిద్దె.

Demi-rep, *n. s.* తప్పునడతగలదనే అనుమానముతగిలినఆడది, వ్యభిచారో కాదోఅనిఅనుమానాస్పదమైనస్త్రీ.

Demise, dē-mīse′, *n. s.* గతించడము. after his father's — వాడితండ్రిగతించినతరువాత.

Democracy, dē-moc′ra-cy, *n. s.* ప్రజాప్రభుత్వము, అనగా రాజులేక కాపులు దేశమునుయేలడము. the American government is a — అమెరికాదేశములో కాపులుయేకమై చేరి అయిదుయేండ్లకు ఒకమాటు ఒకణ్నియేర్పరచివానికిగుండా ప్రభుత్వముజరుపుతున్నారు, గనుక అది Democracy అనబడుతున్నది.

Democrat, dem′o-crat, *n. s.* రాజుకారాదనితలచేవాడు, రాజువుండకూడదనేవాడు.

Democratic, Democritical, *adj.* ప్రజాప్రభుత్వసంబంధమైన, రాజులేని.

To Demolish, dė-mol'ish, *v. a.* ఇడియకొట్టుట, పడగొట్టుట, పాడుచేసుట, or devour తినివేయుట.

Demon, dē'mon, *n. s.* దయ్యము, పిశాచము, రాక్షసుడు, శైతాను. power of demons వశీకరణము. The Greek *Daimon*, and the Sanscrit భూతము. are equivalent. See Stephenson, in Journal of the *Roy. As. Soc.* No. X. p. 264. See notes on Devil.

Demoniac, dė-mō'ni-ac, *adj.* భూతగ్రస్తమైన, భూతావిష్టమైన, దయ్యముపట్టిన.

Demoniac, dė-mō'ni-ac, *n. s.* శక్తిగ్రస్తుడు, దయ్యముపట్టినవాడు, పిశాచిపట్టినవాడు.

Demonolatry, dem-ȯ-nol'a-try, *n. s.* శక్తిపూజ, భేతాళపూజ.

Demonology, dem-ō-nol'ȯ-gy, *n. s.* భూతపిశాచాదివిషయకగ్రంథము, భౌతికవిద్య.

Demonstrable, dė-mon'stra-ble, *adj.* అనుమేయించతగ్గ, రూఢిపరచతగ్గ, రూపించతగ్గ, స్థాపించతగ్గ, సిద్ధాంతముచేయతగిన.

Demonstrably, *adv.* స్పష్టముగా, సాక్షాత్తుగా, సిద్ధాంతముగా.

To Demonstrate, dė-mon'strāte, *v. a.* దృష్టాంతముగాకనుపరుచుట, నిజపరచుట, నిరూపించుట, ప్రత్యక్షముగాచూపుట.

Demonstrated, *adj.* దృష్టాంతముగాకనపరచిన, నిజపరచబడ్డ, నిరూపించబడ్డ.

Demonstration, dem-on-strā'shon, *n. s.* సిద్ధాంతము, ప్రత్యక్షముగాచూపడము, నిశ్చయముగానిరూపించడము, నిజపరచడము, రూఢిచెయ్యడము, దండులోసన్నాహము. ocular ~ ప్రత్యక్షప్రమాణము, సాక్షాత్కారము, చూపడము.

Demonstrative, dė-mon'stra-tive, *adj.* నిర్దేశించిచూపే. ~ pronouns నిర్దేశించిచూపేసర్వనామశబ్దములు, అనగా This, That, These, Those అనేశబ్దములు.

Demonstratively, *adv.* సాక్షాత్తుగా, ప్రత్యక్షముగా, రూఢిగా, నిశ్చయముగా, స్పష్టముగా.

Demonstrator, *n. s.* నిరూపించేవాడు, విశదముగా అనుకరించేవాడు, యిది ప్రాణవైద్యశాస్త్రాన్ని గురించినమాట.

Demoralization, *n. s.* నీతినాశనము.

To Demoralize, *v. a.* చెరుపుట, బుద్ధిచెరుపుట, నీతిభంగముచేసుట.

Demoralized, *adj.* చెరపబడ్డ, దుర్నీతుడైన, భ్రష్టుడైన, భ్రష్ట, దుష్ట.

Demoralizing, *adj.* దుర్నీతిగావుండే, విషమమైన, బుద్ధిని చెరిపే.

Demulcent, dė-mul'cent, *adj.* మృదుత్వమునుకలగచేసే.

To Demur, dė-mur', *v. n.* సందేహించుట, సంశయించుట, అనుమానించుట.

Demur, dė-mur', *n. s.* సందేహము, సంశయము, అనుమానము. without any ~ నిస్సంశయముగా.

Demure, dė-mūre', *adj.* సంగనాచివలెవుండే, పిల్లివలెవుండే, ముట్టముంగియైన, మూతిముడుచుకొనివుండే, శాంతమైన. Spenser, F. Qu. 2. 1. 6. His countenance ~ and temperate. శాంతుడై.

Demurely, dė-mūre'ly, *adv.* సంగనాచిగా, పిల్లివలె, ముట్టముంగివలె.

Demureness, *n. s.* సంగనాచితనము, మునిముచ్చుతనము, ముట్టముంగితనము.

Demurrage, *n. s.* బత్తెపురూకలు, అనగా ఓడ్యోవాడను నిలుపుకొన్నదినములకుకట్టియిచ్చేవాడబత్తెపురూకలు.

Demurrer, dė-mur'rĕr, *n. s.* వ్యాజ్యములో ఆటంకపరచవలెననిచేసేమనివి, ఆక్షేపణ.

Demy, dė-mȳ', *n. s.* ఒకతరహాకాకితము.

Den, den, *n. s.* గుహ, బిలము, దాగేస్థలము. a ~ of thieves దొంగలవునికిపట్టు, దొంగలనివాసము, దస్యుగహ్వరము. A†.

Deniable, dė-nī'a-ble, *adj.* కూడదనతగిన, కాదనతగిన, లేదనతగిన. It is not ~ that she is his mother ఆమె వాడితల్లి కాదనరాదు, ఆమె వాడితల్లి కాకపోదు. is this ~? యిది కాదనకూడా? లేదంటూడా? లేదనగలరా?

Denial, dė-nī'al, *n. s.* కాదనడము, లేదనడము, అపలాపము. on his ~ అతడు కాదన్నందున, self ~ తనకు కాదనడము, విరక్తి, తపస్సు. this was an act of self ~ యిష్టముపుండిన్ని మానుకోవడము. he would take no ~ కాదన్నా వినడు, లేదన్నప్పటికిన్ని మానడు.

Denier, *n. s.* కాదనేవాడు, లేదనేవాడు, యిదివా డుకలేనిమాట. Or farthing, కిరక.

Denizen, den'i-zn, *n. s.* కాపురస్థుడు, స్థలజ్ఞుడు. a ‿ of heaven స్వర్గస్థుడు, స్వర్గవాసి.

To Denominate, dē-nom'i-nāte, *v. a.* పేరుపెట్టుట.

Denominated, *adj.* పేరుపెట్టబడిన, అనబడ్డ. one class of bramins is ‿ Smārtas బ్రాహ్మణు లలోవకతెగవారు స్మార్తులుఅనబడుతారు. nothing took place that could be ‿ injustice అ న్యాయమన్నదిలేశమైనాసంభవించలేదు.

Denomination, dē-nom-i-nā'shon, *n. s.* పేరు. or creed మతము.

Denominator, dē-nom'i-nāt-or, *n. s.* of a fraction గణితశాస్త్రములోహారము. (Warren, page 366.)

To Denote, dē-nōte', *v. n.* సూచించుట, సూచన చేసుట, తెలియచేసుట, మెరుకచేసుట. This denotes that he is gone పోయినాడనియిందువల్ల తె లుస్తున్నది.

Denoting, *adj.* సూచకమైన, సూచకముగావుండే, తెలియచేసే. heat ‿ fever జ్వరసూచకమైనకాక.

Denouement, *n. s.* (a French word) కడకుతేలిన కని, అనగాసుదాఖాండేశ్వరములోవేషధారిగా వకమనిషివస్తావున్నాడు తుదకు అతను శివుడుగా వుండినట్టుతెలుస్తుంది, యిది ‿ అనబడుతున్నది.

To Denounce, dē-noŭnce', *v. a.* చాటించుట. he ‿d punishment to them వాండ్లకుశిక్షచేస్తామ నిచాటించినాడు. he ‿d the thief to the magistrate ఏదుదొంగని అధికారికితెలియచేసినాడు.

Denouncement, *n. s.* చాటింపు, ప్రకటన, మెరుక చేయడము.

De novo, *adv.* (These are Latin words) పునశ్చ, మళ్లీ.

Dense, dense, *adj.* దట్టమైన, గుబురుగావుండే, నిరం ధ్రమైన, సాంద్రమైన.

Densely, *adv.* దట్టముగా, సాంద్రముగా, నిబిడము గా, నిరంధ్రముగా. a ‿ peopled country జను లుమహాదట్టముగావుండేదేశము. the arrows flew ‿ బాణములుగుంపుగుంపులుగాపోయినవి.

Denseness, Density, dens'i-ty, *n. s.* దట్టము, నిబి డము, సాంద్రము. from the ‿ of the smoke పొగదట్టమైనందున.

Dent, *n. s.* సొట్ట, పొట్టు.

Dental, den'tal, *adj.* దంత్యమైన, యిదివ్యాకరణము దుతథదధనలకుసాంకేతికనామము. ‿ surgery పంటివైద్యము.

Dentifrice, den'ti-frice, *n. s.* పండ్లుతోముకొనేపొ డి, పండ్లపొడి, దాసనపొడి.

Dentist, den'tist, *n. s.* పంటివైద్యుడు.

Dentition, den-tish'on, *n. s.* పండ్లుమొలిచేకాలము.

To Denude, dē-nūde', *v. a.* దిగంబరముచేయుట, ని ర్వాణముచేసుట.

Denuded, *adj.* దిగంబరముగాచేయబడ్డ. the trees were entirely ‿ ఆచెట్లఆకులన్నిరాలిపోయినవి.

Denunciation, dē-nun-shi-ā'shon, *n. s.* ప్రకటన, చాటింపు. ‿ of punishment శిక్షరాబోతుందని తెలియచేయడము.

To Deny, dē-nȳ', *v. a.* కాదనుట, లేదనుట, లేదని సాధించుట, అపలాపించుట, వర్జించుట. he denied me the money ఆరూకలునాకుయివ్వననాన్నా డు. I hope you will not ‿ me this యిదినాకు కావలెదన్నియివ్వననకుండాతమరుదయచేయవలె ను. he denied me leave నాకుశెలవుయిచ్చేదిలేద న్నాడు. he denied me the smallest trifle ఒం తకొంచెమైనానాయివ్వలేదు, రవంతైనా లేదన్నా డు, లేశమైనాలేదన్నాడు. his father denied him nothing తండ్రికొడుకు మనసువచ్చినట్లెల్లాపోని చ్చినాడు. he denied my request నామనవినిఅం గీకరించకపోయినాడు. he denied them his favour అతడువారిమీదదయచేయలేదు. he denied me entrance. నన్నులోనికిరానివ్వననాన్నాడు. he denied his child తనబిడ్డనుత్యజించినాడు. he denied his children nothing and thus spoiled them బిడ్డలుకావలెనన్నదెల్లావాండ్లకిచ్చిచెరిపినా డు. I ‿ that అదికాదు, అట్లాలేదు. he denied the charge తాను అట్లాచేయలేదనిమొగరకొ ట్టిమాట్లాడినాడు, నేనుదాన్ని అచ్చుకోవలశినదిలే దన్నాడు. he denied the statement made in his letter తనజాబులోవ్రాసినసంగతినిజముకా దన్నాడు. he says that they are brothers! this I ‿! వాండ్లుఅన్నదమ్ములనివాడంటాడునే నుకాదంటాను. he says the thieves are there: this she denies ఆదొంగలుఅక్కడవున్నారనివా డంటాడుఅదిలేదంటున్నది. they denied the mar-

riage ఆపెండ్లిజరిగినదే లేదని సాధిస్తారు. he denies all knowledge of them వాండ్లను బొత్తిగా యెరగనన్నాడు. he would not deny his appetite వాడుకడుపుకట్టడు. he denied his religion స్వమతద్రోహియైనాడు. he denies having done so తానుఅట్లాచేయలేదనిఅన్నాడు. they ~ having the money ఆరూకలుతమవద్దలేదని సాధిస్తారు. they ~ that this deed ever existed యీపత్రముపుట్టనేలేదంటారు. he denied that this was his letter యిదితానువ్రాసినజాబు కాదన్నాడు. to ~ himself; or, to ~ his lusts విరక్తిగావుండుట, జితేంద్రియుడుగావుండుట, తనకుయేదిన్ని వద్దనివుండుట, వైరాగ్యముగావుండుట. a monk denies himself సన్యాసిఅన్నిటినిత్యజిస్తాడు. he denied his lusts వాడుకామాన్నినిగ్రహించినాడు. he denied himself clothes that he might buy books తనకుబట్టలులేకపోయినా పోతున్నది పుస్తకములుకొంటే చాలునన్నాడు. he denied himself nothing తనకుయేకటిన్నికాదనలేదు, వాడికికావలసినదియేకటిన్నిలేదు, వాడికి అన్నిన్నియిష్టమే, అనగాతనకుయిష్టమైనదాన్ని యేకటినైనావద్దనలేదు, అన్నితిన్నాడు, అనగాతనకిష్టమైనదంతాతీసుకొన్నాడు. One who denies his God దేవద్రోహి. One who denies his father పితృద్రోహి. God denied them children దేవుడు వాండ్లకుసంతానమునుయివ్వలేదు.

Deodand, dē'ó-dand, *n. s.* అపరాధము, ప్రాయశ్చిత్తము, అనగాబండిపారిగానిగుర్రము తొక్కిగాని యిదిమొదలైనఆకస్మికమరణమునుగురించిదైవప్రీతిగాతీసేస్వల్ప అపరాధము.

To Depart, dé-pârt', *v. n.* and *a.* పోవుట, వెళ్లుట, తరలుట. he ~ed the town పట్టణమువిడిచితర్లినాడు. from this rule you must never ~ యీనిబంధననునీవు యెన్నటికితప్పరాదు. he ~ed from his agreement వాడుచేసినయొడంబడికతప్పినాడు. he will not ~ from his evil courses వాడుతన దుర్మార్గములనువిడవడు. he ~ed this life చచ్చినాడు. God ~ed from him దేవుడువాణ్నిచెయ్యివిడిచినాడు.

Departed, *adj.* పోయిన, చచ్చిన, చనిపోయిన.

Department, dé-pârt'ment, *n. s.* Separate allotment, or business assigned to a particular person, పని, నియమించినపని. this is not your ~ యిదినీ అధికారములోచేరినదికాదు. all the ~s are under him అన్నివ్యవహారములు అతనిచేతికిందవున్నవి. Province or division భాగము, తుకిడి, జిల్లా. France is divided into eighty-three ~s ఫ్రెంచిదేశముయెనభైమూడుజిల్లాలుగా యేర్పరచబడివున్నది. Astronomy is one ~ of Mathematicks జ్యోతిషముగణితములోవకభాగము.

Departure, dé-pârt'ûre, *n. s.* వెళ్లిపోవడము, ప్రయాణము. a forsaking విడవడము, త్యాగము, తప్పిపోవడము. a ~ from virtue పాతివ్రత్యభంగము, శీలభంగము. ~ from truth అబద్ధమాడడము, నిజముతప్పడము.

To Depend, dé-pend', *v. n.* వ్రాలుట, వేలాడుట. the branches ~ed low ఆకొమ్మలుకిందికివేలాడుతూవుండినవి. the cause is still depending ఆవ్యాజ్యముయిప్పటికిజరుగుతూవున్నది. the suit now depending యిప్పుడువారికిన్నివీరికిన్నివుండే వ్యాజ్యము.

To Depend upon, *v. a.* అవలంబించుట. they ~ upon me వాండ్లునన్నునమ్ముకొనివున్నారు. the crops ~ upon the rain పంటకువర్షమేగతి. success ~s upon prudence కార్యముకావడానకువివేకమేకారణము. I cannot ~ upon him నేను అతణ్నినమ్మను. shall I examine the accounts? that depends upon his permission ఆలెక్కలను నేనువిమర్శచేతునా అందుకు అతనివుత్తరవుకావలసివుంటున్నది. My going depends upon his arrival అతనువస్తేనేకాని నేనుపోవల్లలేదు. this depends upon circumstances అప్పుడుపనియెట్లాగోదానికితగినట్టు. you may ~ upon it this is false యిదిఅబద్ధమనినీవురూఢిగానమ్మవలసినది. I will come ~ upon it నేనువత్తునునీవునిశ్చయముగానమ్మవలసినది.

Dependance, dé-pend'ance, *n. s.* నమ్మిక, ఆశ్రయము, అవలంబనము, పరస్పరసంబంధము. I have no ~ on him వాడిమీదనాకునమ్మికలేదు. there is a mutual ~ between man and woman స్త్రీపురుషులకుపరస్పరసంబంధమువున్నది, అనగా స్త్రీ

లేక పురుషునికి గడవదు, పురుషుడు లేక స్త్రీకిన్ని గడవదని భావము. he is their sole — వారికి వాడే ఊతకొమ్ము, అవష్టంభము.

Dependancy, dē-pend'anc-y, *n. s.* దేశము, చేరిన దేశము. the city and its —cies ఆ పట్టణమున్ను దానియిలాకా గ్రామములున్ను. Hydrabad and its —cies హైదరాబాదున్ను దానితో చేరిన దేశములున్ను.

Dependant, dē-pend'ant, Dependent, *adj.* ఆశ్రయించివుండే, అవలంబించివుండే. I was — on him నేను అతణ్ని ఆశ్రయించివుంటిని.

Dependant, dē-pend'ant, *n. s.* ఆశ్రితుడు, చూచుకొనివుండేవాడు, పోష్యవర్గుడు. —s or members of a family కుటుంబము, పరిజనము, జనము, ఆశ్రితులు. his —s ఆయన జనము, ఆయన చేతికింది వాండ్లు, ఆయన వాండ్లు.

To Depict, dē-pict', *v. a.* వర్ణించుట, చిత్రవ్రాయుట. this poet —s the gods as fools యీకవి దేవుండ్లను వెర్రివాండ్లనుగా వర్ణిస్తాడు.

Depicted, *adj.* వర్ణించిన, చిత్రవ్రాసిన. I saw grief — in her face దాని ముఖము చూస్తే వ్యాకులముగా వున్నట్టు వున్నది.

Depilatory, *n. s.* వెంట్రుకలు రాలిపొయ్యేటట్టు వేసే పొడి.

Depletion, dē-plē'shon, *n. s.* ఖాలీచేయడము, అనగా వమనము, విరోచనము, నెత్తురు తియ్యడము చేత శరీరమును శుద్ధిచేయడము.

Deplorable, dē-plōr'a-ble, *adj.* చెడ్డ, దుఃఖకరమైన, యేడ్వవలసిన. a — state దురవస్థ, దిక్కుమాలిన స్థితి. a — news చెడ్డసమాచారము, అఘోరమైన సమాచారము.

Deplorably, *adv.* అఘోరముగా, పరితాపముగా. those people are — superstitious వాండ్ల పిచ్చిభక్తియింతంతఅఘోరముకాదు.

To Deplore, dē-plōre', *v. a.* దుఃఖపడుట, వ్యసనపడుట. I — your state నీవుండే స్థితినిగురించి నాకు వ్యసనముగా వున్నది. we much —d his death వాడిచావునుగురించి నిండా వ్యసనపడితిమి.

Deponent, dē-pōn'ent, *n. s.* he who gives a deposition సాక్ష్యము యిచ్చేవాడు. all the —s సాక్ష్యము యిచ్చినవాండ్లందరున్ను. In grammar, "passive" యొక్క రూపముగల యేకతరహా "active" క్రియ, తెలుగులో వాడు రాబడ్డాడు, వుండబడ్డాడు మొదలైనవి.

To Depopulate, dē-pop'ū-lāte, *v. a.* నిర్మానుష్యము చేసుట, పాడుచేసుట, నాశముచేసుట.

Depopulated, *adj.* నిర్మానుష్యము చేయబడ్డ, పాడైన. this place was — by the cholera వాంతిభ్రాంతి యొక్క దవుండేజనాన్ని అంతా చచ్చుకొనిపోయినది.

Depopulation, dē-pop-ū-lā'shon, *n. s.* ప్రజానాశము, ప్రజానాశనము, పాడు.

To Deport one-self, *v. a.* నడుచుకొనుట, ప్రవర్తించుట. he —ed himself like a king వాడు రాజువలెనటించినాడు.

Deportation, *n. s.* పరదేశమునకు తీసుకొనిపోవడము, దేశాంతరమునకు తీసుకొనిపోవడము. before their — వాండ్లను దేశాంతరమునకు తీసుకొనిపోకమునుపే.

Deportment, dē-pōrt'ment, *n. s.* నడత, నడవడి, ప్రవర్తన. from his — I thought him that he was a Musulman వాడి నడతను చూచి తురకవాడనుకొంటిని.

To Depose, dē-pōṣe', *v. a.* తోసివేయుట. they —d the king రాజును తోసివేసినారు. or to state, as a witness సాక్ష్యమిచ్చుట. four witnesses —d to this యిందును గురించిన నలుగురు సాక్షులు పలికినారు.

Deposed, *adj.* (dismissed) తోసివేయబడ్డ. or attested సాక్ష్యమివ్వబడ్డ. what was — by these witnesses? యీసాక్షులు యేమిచెప్పినారు.

To Deposit, *v. a.* వుంచుట, పెట్టుట. the river —s much sand in this place ఆయేరు యిక్కడ నిండా యిసుకను కొంచవచ్చి చేరుస్తున్నది. this water —s lime యీనీళ్లలో సున్నము దిగుతున్నది. they —ed the corpse here ఆ పీనుగను యిక్కడ భూస్థాపితము చేసినారు. he —ed the money in the bank ఆ రూకలను కొఠిలో వేసిపెట్టినాడు.

Depositary, *n. s.* a place వుంచేస్థలము. or a man వుంచబడ్డవాడు. he was the — of their secret వాండ్లయొక్క మర్మజ్ఞుడు, వాండ్ల మర్మమును వాడితో రహస్యముగా చెప్పిపెట్టినారు. they made me their — నాదెగ్గర వుంచినారు.

Deposit, or, Deposite, dė-poṡ′ite, *n. s.* అనామతుగాపెట్టబడ్డది. in water నీళ్లల్లో అడుగునదిగిన వస్తు.

Deposited, *adj.* వుంచిన, పెట్టిన, అడుగునదిగిన. the lime that was ~ at the bottom of the water ఆ నీళ్లల్లో అడుగునదిగినసున్నము.

Deposition, dep-ō-ṡish′on, *n. s.* వాఙ్మూలము, తోసివేయడము, తీసివేయడము, నీళ్ల అడుగునదిగినవస్తు. After the ~ of the king ఆ రాజునుతోసివేసినతరువాత.

Depository, dė-poṡ′i-tor-y, *n. s.* వుంచేస్థలము, పెట్టేస్థలము.

Depôt, *n. s.* వుంచేస్థలము, ఆయుధశాల, కొట్టు. a ~ for carts బండ్లుపెట్టివుండేస్థలము, అనగా నూరయినన్నూరుబండ్లుపెట్టివుండేకార్ఖానా.

Depravation, dep-ra-vā′shon, *n. s.* చెరపడము, భ్రష్టుపరచడము. this word is a mere ~ యిదివట్టి అపశబ్దము. to prevent the ~ of the school పల్లెకూటముచెడిపోకుండా.

To Deprave, dė-prāve′, *v. a.* చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట. drinking ~s a man తాగడముచేతమనుష్యులుచెడిపోతారు.

Depraved, *adj.* చెడ్డ, భ్రష్ట, పాపిష్ఠి, కుంట. a ~ wretch అతిదుష్టుడు, పతితుడు.

Depravity, dė-prav′i-ty, *n. s.* దుర్మార్గము, దుర్నీతి. ~ of manners భ్రష్టత. by the ~ of human nature మనుష్యులుదుర్నీతులుగనుక, మనుష్యులుపతితులుగనుక.

To Deprecate, dep′rė-cāte, *v. a.* వద్దనిబతిమాలుకొనుట, నివారించమనిమొరపెట్టుకొనుట. they ~d his anger నీకుకోపముకారాదనివాణ్ని బతిమాలుకొన్నారు. I ~ the idea of my being his enemy అతనికి నేను శత్రువు అనేతలంపే నాకు వద్దురా అబ్బా.

Deprecated, *adj.* వద్దనిబతిమాలుకొన్న, కారాదనివేడుకొన్న, మొరపెట్టుకొన్న. this was a result much to be ~ by them వాండ్లుయెంతమాత్రముకారాదని కొట్టుకొనేతీర్పు, మొత్తుకొనేతీర్పు.

Deprecation, dep-rė-cā′shon, *n. s.* వద్దనిబతిమాలుకోవడము, కారాదని మొరపెట్టుకోవడము.

Deprecatory, dep′rė-ca-tor-y, *adj.* వద్దనిబతిమాలుకొనే, యెంతమాత్రముకారాదనిమొరపెట్టుకొనే, నివారకమైన. a ~ assertion సమాధానము.

To Depreciate, dė-prē′shi-āte, *v. a.* తక్కువచేసుట, నికృష్టముచేసుట, చులకనగాయెంచుట, అలక్ష్యముగాయెంచుట. they ~d him వాణ్నితక్కువగామాట్లాడినారు. he ~d their family వాండ్లను నికృష్టులుగాయెంచుతాడు.

Depreciated, *adj.* హీనమైన, నికృష్టమైన, చులకనైన. a ~ currency జబ్బునాణెము, వట్టానికిమారేనాణెము, అనగా సులాకీరూపాయ, తేగదరూకమొదలైనవి.

Depredation, dep-rė-dā′shon, *n. s.* దోపుడు, కొల్ల, దొంగతనము. the rats have committed great ~s here యిక్కడయెలుకలుశానాపాడుచేసినవి.

To Depress, dė-press′, *v. a.* అణుచుట, అదుముట, మట్టుపరచుట, మట్టగించుట, భంగపరచుట. this news ~ed his spirits యిందువల్లవాడుదుఃఖమునుపొందినాడు, వ్యాకులమునుపొందినాడు.

Depressed, *adj.* అణిగిన, మట్టుపడ్డ. a ~ spot in the plain బయలులోపల్లముగావుండేస్థలము. they were in ~ circumstances వాండ్లుమహాదీనదశలోవుండినారు. he was much ~ at this దీన్నిగురించిమహావ్యాకులపడ్డాడు.

Depressing, *adj.* వ్యాకులకరమైన. ~ news వ్యాకులమైనసమాచారము.

Depression, dė-presh′on, *n. s.* a low spot కుంగినస్థలము, పల్లము. I observed a ~ on the grass అక్కడకసువు అణిగివున్నది. I observed the ~ on his head వాడితలలోచొట్టగావున్నది. of spirits దుఃఖము, వ్యసనము, వ్యాకులము. they are in ~ వాండ్లువ్యాకులముగావున్నారు, కుంగివున్నారు.

Deprivation, dep-ri-vā′shon, *n. s.* లేమి, లేకపోవడము, పోగొట్టడము. after his ~ ఉద్యోగముపోయినతరువాత. by ~ of food అన్నములేకుండాచేసినందున. by ~ of life ప్రాణమునుపోగొట్టినందున. his wife was dead, and after this great deprivation &c. అతనిభార్యచచ్చినదనేవియోగమునుఅనుభవించినతరువాత. the ~ of liberty is terrible స్వతంత్రములేకపోవడము అఘోరమే, అనగా

యిది గా వుండడముకష్టము. a ~ of intellect వెర్రితనము.

To Deprive, dē-prīve', *v. a.* లేకుండాచేయుట, పోగొట్టుట. he ~d me of my bread నా అన్నము పెరుక్కొన్నాడు, నాకూటిలో రాయివేసినాడు. I was ~d of a sight of the book ఆపుస్తకమునా కంట్లపడలేదు. he was ~d of the opportunity వానికిసమయములేకపోయినది. he was ~d of intellect వానికితెలివితప్పినది. ~d of his father తండ్రిలేని, పితృవిహీనుడైన. by his coming I was ~d of leisure అతడువచ్చినందున నాకు సావకాశములేకపోయినది. after he was ~d of his master అతనికిధణిపోయినందున. he was ~d of strength by illness రోగముచేత బలహీనుడైనాడు.

Depth, depth, *n. s.* లోతు. in the ~ of winter మంచుబలిశాలములో. from the ~ of his intellect అతనిబుద్ధిగాంభీర్యతవల్ల. this is beyond my ~ యిది నాకు బొత్తిగా గ్రాహ్యముకాదు.

Deputation, dep-ū-tā'shon, *n. s.* రాయభారము. they sent him a ~ of ten persons వాండ్లుఅతనివద్దికిరాయభారానికిపదిమందినిపంపినారు.

To Depute, dē-pūte', *v. a.* అధికారమునిచ్చుట, రాయభారిగాపంపుట, వకీలుగా పంపుట. as I could not go I ~d my brother నేనుపోకూడనందున నాకుబదులుగాతమ్మునిపంపించినాను.

Deputed, *adj.* రాయభారియైన, వకీలైన. he was ~ by them వాండ్లకువాడువకీలుగావచ్చినాడు.

Deputy, dep'ū-ty, *n. s.* రెండోవాడు, నాయబు. he did this by ~ దాన్నితనమనిషిచేతచేయించినాడు. the ~ clerk రెండోజవాబునవీసు. the ~ collector రెండోకలక్టరు, చిన్నకలక్టరు. the sheriff, ~ or, sheriff ~, రెండోనాజరు, చిన్ననాజరు.

To Derange, dē-rānge', *v. a.* కలుపుట, కలవరపరచుట, గందరగోళముచేసుట. the children have ~d all the books పిల్లకాయలుఆపుస్తకముల నంతాగందరగోళముచేసినారు. his wife's death ~d all his plans పెండ్లాముచచ్చినందునవానికియోచనలన్నివ్యర్థమైనవి. this ~d his schemes యిందువల్లవానియోచనలుచెడిపోయినవి. drinking ~s the health తాగడముచేతదేహముతారుమారౌతున్నది, వొళ్లుచెడుతున్నది.

Deranged, *adj.* తారుమారైన, గందరగోళమైన, కలవరమైన. the clock is deranged ఆగడియారము లోపలితప్పినది. he is ~ చలచిత్తుడైనాడు. his affairs are ~ వానివ్యవహారములుకలవరముగావున్నవి.

Derangement, *n. s.* తారుమారు, కలవరము, తల్లకిందులు. on account of the ~ of his health వానివొళ్లుతారుమారుగావుండేటందువల్ల. or insanity వెర్రితనము. those who suffer from ~ వెర్రివాండ్లు.

Dereliction, der-ē-lic'shon, *n. s.* తప్పడము, విడవడము, విచ్ఛిత్తి, లోపము, భంగము, పరిత్యాగము. they look upon this as a ~ of duty దీన్నిధర్మవిచ్ఛిత్తిఅని అంటారు.

To Deride, dē-rīde', *v. a.* యెగతాళిచేసుట, నవ్వుట, గేలిచేసుట. they ~d him వాణ్నిపరిహాసముచేసినారు, వాణ్నినవ్వినారు.

Derision, dē-rizh'on, *n. s.* హాస్యము, యెగతాళి, పరిహాసము, నగుబాటు, గేలి.

Derisive, dē-rī'sive, *adj.* పరిహాసమైన, యెగతాళియైన, నగుబాటైన.

Derivation, der-i-vā'shon, *n. s.* పుట్టుక, ఉత్పత్తి. what is the ~ of this word యీశబ్దమునెట్లాపుట్టింది, యీశబ్దముయొక్క వ్యుత్పత్తియేమి.

Derivative, dē-riv'a-tive, *adj.* పుట్టిన, ఉత్పన్నమైన, వ్యుత్పన్నం. a ~ word సమస్తపదము. a ~ language ఒక భాషలోనుంచి పుట్టినభాష, అనగా ప్రాకృతము.

To Derive, dē-rīve', *v. a.* తెప్పించుట, తెచ్చుకొనుట. to be derived కలుగుట, ఉద్భవించుట. what advantage did you ~ from this? యిందువల్ల నీకేమిలాభముకలిగింది? I derived my information from this book యీపుస్తకమువల్ల నాకీసమాచారము తెలిసినది. they ~ this word from Sanscrit యిదిసంస్కృతములోనుంచి పుట్టిన శబ్దమంటారు, సంస్కృతతద్భవమంటారు. they derived their origin from him వీండ్లు ఆయనయొక్క సంతతి అంటారు. this derives its origin from fever యిదిజ్వరమువల్లకలుగుతుంది. they ~ their family

from the Pandavas తాముపాండవులవారివంశమందుపుట్టినవారు అంటారు, తముకుమారులపురుషులు పాండవులంటారు.

Derived, *p.* కలిగిన, ఉత్పన్నమైన, పుట్టిన. a word ~ from the Sanscrit సంస్కృతతద్భవశబ్దము. They assert that this is ~ from Hindustani యిదితురకభాషలోనుంచిపుట్టినట్టుఅంటారు.

To Derogate, der'ō-gāte, *v. n.* లాఘవపోవుట, గౌరవహానియగుట, అపవాదవచ్చుట. this derogates from his dignity యిదివాడి గౌరవమునకుహాని. this marriage ~d greatly from his dignity యీపెండ్లివల్లవాడి గౌరవమునకుహానివచ్చినది.

Derogation, der-ō-gā'shon, *n. s.* హాని, తక్కువ, అగౌరవము, అవమానము.

Derogatory, de-rog'a-tor-y, *adj.* హానికరమైన, తక్కువైన, అగౌరవమైన, అవమానమైన. this is ~ to his rank యిది ఆతనికిపరువుకుహానికరము. this is ~ to them యివాండ్లకు అగౌరవము, అవమానము.

Dervis, der'vis, *n. s.* ఫకీరు, దరివేసి.

Descant, des'cant, *n. s.* పాట, పదము, దరువు, దండకము.

To Descant, dē-scant', *v. a.* పదముపాడుట. to ~ on వర్ణించుట, విస్తరించిచెప్పుట. he ~s upon his own deformity తన అందవికారమునుపూరిగా వర్ణిస్తాడు.

To Descend, dē-send', *v. n.* దిగుట, దిగివచ్చుట. when the rain ~ed వానవచ్చినప్పుడు. he ~ed from his carriage బండిదిగినాడు. when the Pindarries ~ed upon this country పెండారివాండ్లుయీదేశముమీదవచ్చిపడ్డప్పుడు. his wrath ~ed upon me ఆయనకోపమునామీదవచ్చినది. to ~ from heaven అవతరించుట. the estate ~ed to him ఆయాస్తివాడికివచ్చినది. we ~ed from Adam మనము ఆదిమపురుషునివల్ల కలిగినాము. they ~ from the Pandavas వాండ్లుపాండవులవంశములోపుట్టినవాండ్లు. to ~ to particulars అంతునగురించివివరమేమంటే. he did not ~ into particulars వాడువివరించిచెప్పలేదు.

To Descend, dē-send', *v. a.* దిగుట. he ~ed the hill కొండదిగినాడు.

Descendant, dē-send'ant, *n. s.* సంతతి, వంశస్థుడు. we are his descendants మేముఆతనివంశస్థులము.

Descent, dē-sent', *n. s.* the act of coming down దిగడము. declivity దిగుడు. descent and ascent యెగుడుదిగుడు. the ~ of a hill కొండయొక్కదిగుడు. offspring సంతతి, వంశము. a man of pure ~ సత్కులప్రసూతుడు. he is one of the priestly ~ గురువంశములోపుట్టినవాడు. the ~ or appearance of a god on earth అవతారము. a man of royal ~ రాజవంశస్థుడు. the estate came to him by ~ వంశపారంపర్యముగావచ్చినస్థితి. or generation తరము. two ~s రెండుతరాలు. or invasion దవుడు. the Pindaries made a ~ upon this town పెండారివాండ్లుయీవూరిమీదవచ్చిపడ్డారు.

To Describe, dē-scribe', *v. a.* వర్ణించుట, వివరించుట. to ~ a circle వైవాకారముచేయుట, చక్రముచేయుట, వలయాకారముగాగీచుట.

Described, *adj.* చెప్పిన, వర్ణించిన. this is ~ in the Bharata యిదిభారతములోవర్ణించబడ్డది.

Description, dē-scrip'shon, *n. s.* వర్ణన, వివరము. a flowing ~ (passage) వర్ణనాంశము. or sort తరహా, మాదిరి. cloths of every ~ నానావిధమైనగుడ్డలు, అన్నివిధములగుడ్డలు. a cloth of this ~ యీమాదిరిగుడ్డ. it is all of one ~ అవిఅన్నిఒకటేమచ్చు. of that ~ అటువంటి. of this ~ యిటువంటి. of what ~ యెటువంటి. what ~ of wood యేతరహామాను.

Descriptive, dē-scrip'tive, *adj.* వివరముగావుండే. a ~ passage in poetry వర్ణనాంశము.

To Descry, dē-scrȳ', *v. a.* దూరమునుంచికనుక్కొనుట. from the hill they descried the ship కొండమీదనుంచిఆవాడనుకనుక్కొన్నారు, కనిపెట్టినారు.

To Desecrate, des'ē-crāte, *v. a.* చెరుపుట, భ్రష్టముచేయుట. he ~d the Sabbath ఆదివారమునుచెరిపినాడు, ఆనాడుఆదినమందుజరిగించవలసిననియమములుతప్పినాడు. the Musulmans ~d the temple తురకలుఆగుడినిఅశుచిచేసినారు.

Desecrated, *adj.* చెరచబడ్డ, భ్రష్టమైన, అపవిత్రమైన, అశుచియైన.

Desecration, *n. s.* భ్రష్టుపరచడము, భ్రష్టత్వము, భంగము.

Desert, deś'ert, *n. s.* అడివి, మరుభూమి, నిర్మానుష్యప్రదేశము, విజనప్రదేశము.

Desert, dė-śert', *n. s.* or deservings తగినది, యోగ్యతకుతగినది, శిక్ష, బహుమానము. a prince capable of distinguishing ~ యోగ్యతవిచారించే రాజు. he met with his ~s వానికికావలసినది అయినది, అనగా వానికికావలశిన శిక్షఅయినది, వానికికావలసినబహుమానముఅయినది. they rewarded him according to his ~s వాడియోగ్యతకుతగినబహుమానముచేసినారు. or *dessert* of sweetmeats fruit &c. ఫలహారము, యిదిముఖ్యముగాభోజనమైనతరువాతనిసే కొంచెముమిఠాయి, పండ్లుమొదలైనవి.

Desert, deś'ert, *adj.* అడివిగావుండే, పాడుగావుండే, నిర్మానుష్యమైన. a ~ island నిర్మానుష్యమైనదీవి.

To Desert, dė-śert', *v. a.* and *n.* విడిచిపెట్టుట, చెయ్యివిడిచిపెట్టుట, పరిత్యాగముచేసుట. he ~ed his wife భార్యనువిడిచిపెట్టినాడు. they ~ed the village ఆవూరినివిడిచిపారిపోయినారు. the ~ed us మమ్ములవిడిచిరి, త్యజించినారు. they ~ed to us తమదండువిడిచిమాదండులోవచ్చిచేరిరి. Ten men ~ed from the regiment ఆపటాళముసువిడిచిపదిమందిసిపాయలుపారిపోయినారు.

Deserted, *adj.* పాడుగావుండే, బావురుమనివుండే, చెయివిడిచిన. the village was ~ ఆవూరివారిండ్లువదలిపోయినారు. a ~ temple పాడుబడిబావురుమనివుండేగుడి. ~ by his friends స్నేహితులచేతచెయ్యివిడువబడ్డ. a ~ heroine విరహిణి.

Deserter, dė-śert'ėr, *n. s.* పారిపోయినసిపాయి.

Desertion, dė-śer'shon, *n. s.* చెయ్యివిడువడము, తనపటాళమువిడిచిపారిపోవడము.

To Deserve, dė-śerve', *v. a.* పాత్రుడౌట, అర్హుడౌట. he was rewarded as he ~d వాడికియెట్లాజరగవలసినదోఅట్లాజరిగినది. he ~s well వాడుయోగ్యుడు, అర్హుడు. he ~s praise వాణ్నిస్తోత్రముచేయవలసినదే. he ~s more వాడికియింకాకావలసినదే. he ~s death వాడుచావవలసినదే. he ~s favour వానియందుఅనుగ్రహముచేయవలసినదే, వాడుదయకుపాత్రుడే.

Deserved, *adj.* తగిన, అర్హమైన, యోగ్యమైన, పాత్రమైన. punishment తగినశిక్ష.

Deservedly, *adv.* తగినట్టుగా, యోగ్యతానుసారముగా.

Deserving, *n. s.* యోగ్యత. according to his ~ అతనియోగ్యతకుతగినట్టుగా.

Deserving, *adj.* యోగ్యుడైన, పాత్రుడైన. a very ~ man యోగ్యుడు, సత్పాత్రుడు.

Deshabille, (French language) సాదాబట్టలు, In ~ కట్టుబట్టతో, అధికశృంగారములేకుండా, అనగా యింట్లో యేప్రకారముగా వుంటారోఆప్రకారముగానున్ను, పెద్దలయెదటికి రాకుండావుండేటప్పుడుయెట్లావుంటారో అట్లాగు. when I saw him he was ~ నేనువాణ్నిచూచేటప్పుడుమంచిబట్టలుతొడుక్కోలేదు.

Desideratum, *n. s.* ఘటించనిది, బాగావిచారించిnిర్ధారణచేయబడనిది, అందరున్నుకోరతగ్గది, అందరికిన్నిఅపేక్షితమైనది, అరుదైనది, దుర్ఘటముగావుండేటిది. a sure medicine against cholera is a ~ వాంతిభ్రాంతికి మందు దుర్ఘటముగావున్నది, తగినమందుయేర్పాటుకాలేదు.

To Design, dė-sīn', *v. a.* ఉద్దేశించుట, యత్నముచేసుట, ప్రయత్నముచేసుట, నిశ్చయించుట. he ~ed a picture ఒకపటముబ్రాయవలెననిరేఖలుయేర్పరచుకొన్నాడు. he ~ed the house but his son built it వాడు ఆయిల్లుకట్టవలెననిమొదట యత్నముచేసినాడుగానికొడుకుకట్టినాడు. he designed going పోదలచినాడు. Do you ~ returning మళ్లీపోతావా, మళ్లీపోవలెననివున్నావా.

Design, dė-sīn', *n. s.* ఉద్దేశము, యత్నము, యోచన, ఆలోచన. he did it by ~ వాడుదాన్నిబుద్ధిపూర్వకముగాచేసినాడు, వాడుదాన్నికావలెననిచేసినాడు. he did it without ~ పూరికేచేశినాడు they formed a ~ upon his life వాణ్నిచెరపవలెననియోచించిరి. evil ~ దుర్బుద్ధి, దురాలోచన.

To Designate, dė-sig'nāte, *v. a.* పేరుపెట్టుట.

Designated *adj.* పేరుగల. gifts to a bride are ~d Madhuparkamu పెండ్లికూతురికియిచ్చేచీరెనుమధుపర్కమని అంటారు.

Designation, des-ig-nā'shon, *n. s.* పేరు, నామధేయము, సంజ్ఞ.

Designative, *adj.* పేరుగావుండే, గురుతుగావుండే. the marks on the forehead are — of their respective sects నొసటవుండేగురుతులు ఆయామత ములకు చిహ్నములుగావున్నవి.

Designed, *adj.* తలచబడిన, యోచించబడిన,నియ మించబడిన. this was a — insult యిది కావలెనని చేసినఅవమానము, పరిభవము.

Designedly, dė-sīn′ed-ly, *adv.* బుద్ధిపూర్వకముగా, ఆలోచన పూర్వకముగా, కావలెనని. he did it — వాడు దాన్ని కావలెననిచేసినాడు. he did not do it — పూరికె చేశినాడు.

Designer, dė-sīn′ĕr, *n. s.* యోచించేవాడు, మొద టయేర్పాటుచేసేవాడు. he painted the picture but his father was the — ఆపటానికివాడువర్ణ ముపెట్టినాడు అయితేమొదటి ఆకారముయేర్పర చినవాడువీడితండ్రి.

Designing, dė-sīn′ing, *adj.* కపటియైన, కుత్సితము గల.

Desirable, dė-ṡīr′a-ble, *adj.* కోరతగ్గ, తగిన, మ నోహరమైన. a — house మంచియిల్లు a — horse దివ్యమైనగుఱ్ఱము. It is — that you should do this నీవుయిట్లాచేయవలశినది. it is not — that you should do so చేయరాదు : చేయకూడదు.

Desirableness, *n. s.* కోరతగినది, వాంఛితవ్యము. this shews the — of a reconciliation యిందువ ల్లసమాధానముకోరతగ్గదిగాతోస్తున్నది.

Desire, dė-ṡīre′, *n. s.* కోరిక, యిచ్ఛ, వాంఛ,ఆశ, ఆజ్ఞ. God granted their — దేవుడువాండ్లకోరి కనునెరవేర్చినాడు. Desires or carnal desires కామము,మోహము.

To Desire, dė-ṡīre′, *v. a.* to wish, to long for, to covet కోరుట, యిచ్ఛయించుట, ఆశించుట. I — no more నాకుకావలశినదియింతే. what do you — నీకేమికావలె, నీవుకోరేదియేమి. to express wishes అభీష్టమును తెలియచేసుట. to ask అడు గుట. he —d me to go there నన్ను అక్కడికిపొ మ్మన్నాడు. to entreat or request అడుక్కొనుట. he —d this of God దీన్నిదేవుణ్నిఅడుక్కొన్నాడు.

Desired, *adj.* కోరిన, ఆశించిన, కావలశిన. this is the — effect కోరినదియిదే.

Desirous, dė-ṡīr′us, *adj.* కోరికగల, అపేక్షగల. they were — to see him వాణ్నిచూడవలెనని ఆ శగావుండినారు.

To Desist, dė-ṡist′*or* de-sist′, *v. n.* మానుకొనుట, చాలించుట, వదలుట, విడుచుట. If you won't — you will be ruined మానుకోకుంటేచెడిపోతావు. they —ed from speaking వాండ్లుమాట్లాడడము నిలిపినారు. when he —ed from eating they brought water వాడుతినడమునిలిపేటప్పటికివాం డ్లునీళ్లుతీసుకొనివచ్చినారు.

Desk, desk, *n. s.* యేటవాలుబల్ల, యేటవాలు పెట్టె, అనగా వ్రాయడానకైనాచదవడానకైనావుండే బల్ల. A writing — వ్రాసేబల్ల, వ్రాసేపెట్టె. he is always at the — వాడుయేవేళవ్రాస్తూచదువు తూవుంటాడు.

To Desolate, des′ȯ-lāte, *v. a.* పాడుచేసుట,నిర్మా నుష్యముచేసుట.

Desolate, des′ȯ-lāte, *adj.* పాడైన, నిర్మానుష్యమైన. a — widow దిక్కులేనివితంతు.

Desolated, *adj.* పాడుచేయబడ్డ, నిర్మానుష్యముచేయ బడ్డ. the town was — by famine కరువుచేత ఆప ట్టణముపాడైపోయినది.

Desolation, des-ȯ-lā′shon, *n. s.* పాడు,దిక్కుమాలిన స్థితి, సంహారము. a scene of — నిర్మానుష్యప్ర దేశము.

Despair, dė-spār′, *n. s.* నిరాశ, దిక్కులేనిది.

To Despair, dė-spār′, *v. n.* నిరాశచేసుకొనుట, ఆశవిడుచుట. his life is —ed of యిఖనువాడు బ్రతుకుతాడనే ఆశలేదు.

Despairingly, *adv.* నిరాశగా.

To Despatch, dė-spatch′, *v. a.* కాచేయుట, జా గ్రతచేయుట. or to send పంపుట, రవానాచే యుట, సాగించుట. or to do quickly త్వరగాచే యుట. or to eat తినిచేయుట. or to drink తాగు ట. or to kill చంపుట.

Despatch, dė-spatch′, *n. s.* త్వర, జాగ్రత. are the goods ready for — పంపడమునకుసామానుసిద్ధ ముగావున్నవా. or letter జాబు, ఉత్తరము, యాశబ్ద మును. dispatch అనికొందరు వ్రాస్తారు.

Desperado, des-pė-rā′dō, *n. s.* ధూర్తుడు, ప్రాణా నికితెగించేవాడు.

Desperate, des'pê-râte, *adj.* ఆశలేని, అసాధ్యమైన, సాహసముగల. a ~ man అన్నిటికి తెగించిన వాడు, సాహసుడు. his case is ~ వానికిఆశలేదు, వాడు చెడిపోతున్నాడు. ~ debts రమ్మని బాకీలు, రానిఅప్పులు. a ~ rogue చెడ్డదొంగ. a ~ thief ప్రాణానికి తెగించినదొంగ. a ~ drunkard చెడ్డ తాగుబోతు. a ~ illness తీరనివ్యాధి. Vulgarly it means violent. Thus he made a ~ thrust at me నన్ను చెడ్డపోటుపొడిచినాడు. they started in ~ pursuit of him ప్రాణానికి తెగించివానివెంటబడ్డారు.

Desperately, des'pê-râte-ly, *adv.* violently నిరాశగా, చెడ్డ, మహా, మిక్కిలి, అతి. In a vulgar use, ~ hungry చెడు ఆకలిగల. it is ~ hot చెడ్డకాకగావున్నది.

Desperateness, *n. s.* నిరాశగావుండేస్థితి. from the ~ of their circumstances వాండ్లసంగతిని గురించినిరాశగావుండేటందువల్ల.

Desperation, des-pê-râ'shon, *n. s.* నిరాశ, నిస్పృహ, సాహసము. he was in a state of ~ వాడు నిరాశగా వుంకినాడు, ప్రాణానికి తెగించి వుంకినాడు.

Despicable, des'pi-cable, *adj.* హేయమైన, తుచ్ఛమైన, అయోగ్యమైన. a ~ fellow పాపిష్ఠివాడు.

Despicably, *adv.* అతినీచముగా.

To Despise, dê-spīse', *v. a.* అలక్ష్యముచేసుట, నిర్లక్ష్యముచేసుట, అసడ్డచేసుట. he whom all ~ పూరురోసినవాడు. he ~d the difficulty కష్టాన్ని లక్ష్యపెట్టలేదు.

Despised, *adj.* అలక్ష్యముచేయబడ్డ, రోసుబడినట్టి, నీచమైన, తుచ్ఛమైన, హేయమైన. he that is ~ (Prov. XII. 9.) సామాన్యుడు. D†. ఈసడించిన వాడు.

Despiser, *n. s.* అలక్ష్యముచేసేవాడు. In Acts XIII. 41 అవజ్ఞాకారి. A†.

Despite, dê-spīte', *n. s.* అలక్ష్యము, విరుద్ధము. in ~ of విరుద్ధముగా, వ్యతిరిక్తముగా. he did it in ~ of orders ఆజ్ఞకువిరోధముగా చేసినాడు. in ~ of the rain వర్షమైనప్పటికిన్ని. they did it in ~ of me నేనుయేమిచెప్పినా వినకుండా జరిగించినారు.

Despiteful, dê-spīte'fŭl, *adj.* క్రూరమైన.

Despitefully, *adv.* క్రూరముగా, అవమానముగా. A†.

To Despoil, dê-spôil', *v. a.* కొల్లపెట్టుట, దోచుకొనుట. they ~ed him of his goods వానిధనము నుదోచుకొన్నారు.

Despoiled, *adj.* దోచుకోబడ్డ.

Despoliation, కొల్ల, దోపిడి.

To Despond, dê-spond', *v. n.* నిరాశగావుండుట.

Despondency, dê-spond'en-ċy, *n. s.* నిరాశ.

Desponding, *adj.* నిరాశగావుండే.

Despot, des'pot, *n. s.* ఏకఛత్రాధిపతి, నిరంకుశప్రభు, దౌర్జన్యముచేసేవాడు. In office he is a perfect ~ వుద్యోగములోపెద్దపులిగావున్నాడు.

Despotic, dê-spot'ic, *adj.* ఎదురులేని, నిరంకుశమైన. a ~ monarch నిరంకుశప్రభువు. ~ power నిరంకుశప్రభుత్వము, నిరంకుశాధికారము.

Despotism, des'pô-tism, *n. s.* నిరంకుశప్రభుత్వము, తనకెదురులేదని దౌర్జన్యముగాచేసె ప్రభుత్వము. a moderate ~ దౌర్జన్యములేనిదొరతనము.

Dessert, dês-sert', *n. s.* మాంసభోజనానంతరము నందుతినేటువంటి ఫలహారమొదలైనవి. a ~ spoon నడితరముగరిటె, చిన్నగరిటె. a ~ spoonful గరిటెడు.

Destination, des-ti-nā'shon, *n. s.* ఉద్దేశము, ఉద్దేశించినస్థలము, పోయిచేరవలసినస్థలము. on arrival at his ~ వాడువుద్దేశించినస్థలానికిపోయిచేరగానే. do you know his ~? వాడుయెక్కడికిపోతున్నాడోనీకుతెలుసునా.

To Destine, des'tine, *v. a.* ఉద్దేశించుట, విధించుట, నియమించుట, నిర్ణయించుట, యేర్పరచుట. he ~d his daughter to me తనకూతురినినాకుయివ్వవలెననినిశ్చయించినాడు.

Destined, *adj.* ఉద్దేశించబడ్డ, నిర్ణయించిన, నియమించబడ్డ, యేర్పరచబడ్డ.

Destiny, des'ti-ny, *n. s.* విధి, ప్రాప్తి, భాగ్యము, అదృష్టము. by ~ విధివశముగా. Hard ~ గ్రహచారము, దౌర్భాగ్యము. future ~ ముందరిగతి.

Destitute, des'ti-tūte, *adj.* లేని, దిక్కులేని. she was left ~ అదిదిక్కులేనిదైనది. this is ~ of reason

దీనికిన్యాయము లేదు. ~ of cause నిర్హేతుకమైన. ~ of food అన్నానకు లేని. ~ of strength బలహీనమైన. the ~ లేనివాండ్లు, దరిద్రులు, నిరాధరవుగా వుండేవాండ్లు.

Destitution, des-ti-tū'shon, *n. s.* లేమిడి, దిక్కుమాలినస్థితి, దరిద్రత.

To Destroy, dê-strôy', *v. a.* నాశనము చేసుట. ధ్వంసము చేసుట, హతము చేసుట, పాడుచేసుట. చెరుపుట, చెడగొట్టుట, సంహరించుట, చంపుట. he ~ed the child బిడ్డనుచంపినాడు. rats ~ books యెలుకలుపుస్తకములనుకొట్టివేసివి, పాడుచేస్తవి. he ~ed the letter జాబునుచింపివేసినాడు. he ~ed his eyes by reading చదివికండ్లనుపోగొట్టుకొన్నాడు. he ~ed my hopes నాయాశలుచెరిపినాడు, నానోట్లోమన్నువేసినాడు. to ~ a poison విరుచుట. a charm used to ~ the effects of poison విషమునుదించేమంత్రము. he ~ed himself హత్యచేసుకొనివచ్చినాడు, తనకుతానేచచ్చాడు.

Destroyed, *adj.* నాశనముచేసిన, ధ్వంసముచేసిన, చెడిన, పగలకొట్టిన, చంపిన, పాడైన. his eyes were ~ by reading చదవడముచేతవాడికండ్లుఅవిసిపోయినవి.

Destroyer, *n. s.* నాశనముచేసేవాడు, ధ్వంసముచేసేవాడు, చెరిపేవాడు, సంహరించేవాడు. a self-~ ఆత్మఘాతకుడు.

Destroying, *adj.* పాడుచేసే, నాశనముచేసే, ధ్వంసముచేసే.

Destruction, dê-struc'shon, *n. s.* నాశనము, ధ్వంసము, సంహారము. after the ~ of the town ఆపట్టణమునాశనమైనతరువాత. are you rushing upon ~ నీకుపొయ్యేకాలమువచ్చినదా. self-~ ఆత్మఘాతకము.

Destructive, dê-struc'tive, *adj.* నాశనము చేసే, ధ్వంసముచేసే, పాడుచేసే, సంహారకమైన. drunkenness is ~ of the health తాగడముశరీరమునకు చెరుపు, చేటు, తాగడముచేతవొళ్లుచెడిపోతున్నది.

Destructiveness, *n. s.* సంహారకత్వము, సంహారకశక్తి.

Desuetude, des'ŭe-tūde, *n. s.* వాడుకతప్పివుండడము. such marriages have fallen into ~ అటువంటిపెండ్లిండ్లుయిప్పుడుజరగడములేదు, ఆవాడుకతప్పినది.

Desultorily, *adv.* నిలకడలేక, అప్పటప్పటికి. he reads ~ మనసువచ్చినప్పుడుచదువుతాడు, వొకనాటికిచదువుతాడు.

Desultory, des'ul-tor-y, *adj.* నిలకడలేని, నియమములేని, అనిశ్చితమైన. ~ study is unprofitable నిలకడలేనిచదువువిఫలము. a ~ student నిలకడలేకచదివేవాడు, వొకనాటికిచదివివొకనాటికిచదవనివాడు.

To Detach, dê-tach', *v. a.* to separate ప్రత్యేకపరచుట, విడతీయుట, వేరుచేయుట. to ~ troops దండులోవొకతుకడినిపంపుట. he ~ed himself from the world లోకమునుత్యజించినాడు, సన్యసించినాడు, విరక్తుడైనాడు.

Detached, *adj.* ప్రత్యేకముగావుండే, విడవిసినపంపిన, చెదిరిన. this house had two ~ rooms యీయింటితోచేరినరెండుగుమ్మములు ప్రత్యేకముగా వున్నవి. my house is ~ from the village నాయిల్లువూరికిప్రత్యేకముగావున్నది. detached stones చెదిరినరాళ్లు.

Detachment, dê-tach'ment, *n. s.* A part of a regiment పటాలములోనుంచివిడదీసిపంపబడ్డకొందరు, తుకడి. the ~ arrived last night నిన్నరాత్రివొకతుకిడిసిపాయలువచ్చిచేరినారు.

To Detail, dê-tāl', *v. a.* వివరించుట, వివరముగాచెప్పుట, సవిస్తారముగాచెప్పుట. he ~ed some troops కొందరుసిపాయలనుపంపినాడు.

Detail, dê-tāl', *n. s.* వివరము, విశదము, వయనము. of a feast &c. కలాపము. in ~ or particularly వివరముగా, విశదముగా, సవిస్తారముగా. in ~ or one after another క్రమమున, క్రమక్రమంబున. The details of a regiment జనులు.

Detailed, *adj.* వివరించిన, వివరమైన. the troops were ~ పటాలములోపేర్లువట్టిచదివినారు.

To Detain, dê-tān', *v. a.* నిలుపుకొనుట, పట్టుకొనుట, వుంచుకొనుట, ఆటంకము చేయుట. business ~ed me పనివల్లరాకపోయినాను. I was ~ed by the rain నాకువాన అభ్యంతరమైనది.

Detainer, *n. s.* అక్రమంగా ఖైదులోనుంచి విడవకుండా నిలుపుకొనడం. I lodged my ~ ఖైదులోనుంచి విడవవద్దని అర్జీ యిచ్చినాను.

To Detect, dē-tect′, *v. a.* కనుక్కొనుట, కనిపెట్టుట. he ~ed the theft ఆ దొంగతనాన్ని కనుక్కొన్నాడు. I ~ed him in this యిందులో వాడు చేసిన మోసమును కనుక్కొన్నాడు. it was detected అది బయటపడ్డది.

Detection, dē-tec′shon, *n. s.* బయలుపడడము, తెలిసిపోవడము. after his ~ వాడి దొంగతనము బయటపడ్డ తరువాత.

Detention, dē-ten′shon, *n. s.* ఆటంకము, అభ్యంతరము. the cause of my ~ was నేను రాకపోయిన హేతువేమంటే, నేను నిలిచినందుకు హేతువేమంటే. he passed ten years in ~ పదియేండ్లు ఖైదులో వుండినాడు. on account of the ~ of the letter జాబు ఆటంకమైనందున.

To Deter, dē-ter′, *v. a.* భయపెట్టుట. this ~red him యిందుచేత వాడు భయపడ్డాడు. I wished to buy the horse but the price ~red me. ఆ గుర్రాన్ని కొనుక్కోవలెనని వుంటిని గాని దాని వెలచూస్తే భయమైనది.

Detergent, dē-terg′ent, *adj.* శుభ్రము చేసే, శుద్ధిచేసే. soap is ~ సబ్బు చేత మురికి పోతున్నది, సబ్బు మురికిని పోగొట్టేటిది.

To Deteriorate, *v. a.* చెరుపుట, దిగుడు చేయుట. they ~d the language ఆ భాషను వాండ్లు పాడుచేసినారు.

To Deteriorate, *v. n.* చెడుట, దిగుడౌట. their customs have ~d వారి యొక్క మర్యాదలు కొంచెము చెడిపోయినవి.

Deteriorated, *adj.* చెడిన, భ్రష్టమైన, తక్కువైపోయిన, దిగుడైపోయిన. his health is ~ వాడికి ఆరోగ్యము యిప్పుడు తక్కువైనది.

Deterioration, dē-tē-ri-ō-rā′shon, *n. s.* తక్కువకావడము, దిగుడు. on account of the ~ of the language భాష కొంచెము ఆ భాష తక్కువైపోయినది గనుక.

Determinable, dē-ter′min-able, *adj.* నిశ్చయించకూడిన, నిర్ధారణచేయకూడిన, నిర్ణయించకూడిన. this is ~ by comparing the dates తేదీలను సరిపెట్టి చూడడము చేత దీన్ని నిర్ధారణ చేయవచ్చును.

Determinate, dē-ter′min-āte, *adj.* నిశ్చయించబడ్డ, నిర్ధారణచేయబడ్డ, నిర్ణయించబడ్డ, తేరుగడైన.

Determinately, dē-ter′min-āte-ly, *adv.* నిశ్చయముగా, నిర్ధారణగా, స్థిరముగా, దృఢముగా.

Determination, dē-ter-mi-nā′shon, *n. s.* or bravery ధైర్యము. a man of ~ భయములేనివాడు, ధైర్యశాలి. settlement నిశ్చయము, నిర్ణయము, నిష్కర్ష, తీర్పు, యేర్పాటు. having arrived at this ~ యిట్లా నిశ్చయించినందున. they have acquainted me with their ~ వారి నిశ్చయమును నాకు తెలియచేసినారు. at last they came to this ~ తుదకు యిట్లా నిశ్చయించినారు. a ~ of blood to the head నెత్తురు తలకెక్కడము, ఏకతరహాగా కిస్రావాల.

To Determine, dē-ter′mine, *v. n.* and *v. a.* నిశ్చయించుట, నిర్ధారణచేయుట, నిర్ణయించుట, తీర్చుట, తీర్పుచేయుట. how have you ~d నీవు యెట్లా నిశ్చయించినావు. Unable to ~ how to write the passage I omitted it ఆ వాక్యము యెట్లా వ్రాయవలెనో పాలుపోక విడిచిపెట్టినాను. this ~s nothing యిందువల్ల ఏకటీ తీరదు. he ~d to go పోవలెనని నిశ్చయించినాడు. this ~d him to go దీనివల్ల వాడికి పోవలెననే నిశ్చయము కలిగినది. he ~d on going పొయ్యేటందుకు నిశ్చయించినాడు.

Determined, *adj.* నిశ్చయించిన. he is ~ upon this యిట్లా నిశ్చయించుకొన్నాడు. being ~ on injustice అన్యాయమునకు ఆలయమై. Resolute or brave ధీరుడైన, వీరుడైన, ఉద్యుక్తుడైన. he has a very ~ look వాడి ముఖము చూస్తే ధైర్యముగా వుండేటట్టు వున్నది.

Deterred, *adj.* భయపడ్డ. they were ~ from coming వాండ్లు రావడానకు భయపడ్డారు. he was ~ by this from going యిందుచేత పోవడానకు భయపడి మానుకొన్నాడు. I was ~ ఝడిస్తిని. do not be ~ భయపడవద్దు.

To Detest, dē-test′, *v. a.* అసహించుట, రోయుట. I ~ it అది నాకు గిట్టదు. she ~s them దానికి వాండ్లు గిట్టరు. I ~ this horse నేను యీ గుర్రము ముఖము చూడను.

Detestable, dē-test'a-ble, *adj.* అసహ్యమైన, హేయమైన, గిట్టని, సహించకూడని. a ~ act అతిపాపిష్ఠిపని. a ~ knife పాడుకత్తి, పనికిమాలినకత్తి. a ~ smell పాడుకంపు, చెడ్డకంపు.

Detestably, dē-test'a-bly, *adv.* అసహ్యముగా. it is ~ hot to-day నేడుయేమిపాడుయెండగావున్నది.

Detestation, det-es-tā'shon, *n. s.* అసహ్యము, గిట్టమి, రోసి. they hold him in ~ వాడియందువారికిచెడుఅసహ్యము. from their ~ of wine వాండ్లకుసారాయిగిట్టమిగనుక. he held them in ~ వాండ్లమీదవాడికిరోసి, వాండ్లమాటంటేవాడికితలచీదర.

Detested, *adj.* అసహ్యమైన, గిట్టని, అతిపాపిష్ఠి. books of this ~ kind యీపాపిష్ఠతరహాపుస్తకములు.

To Dethrone, dē-thrōne', *v. a.* భ్రష్టముచేసుట, సింహాసనత్యాగముచేయించుట, సింహాసనమునకు అర్హుడుకాడనితోసివేసుట, రాజ్యభ్రష్టుణ్నిగాచేసుట. they ~d him అతనికిప్రభుత్వములేకుండాచేసినారు.

Dethroned, *adj.* రాజ్యభ్రష్టుడైన, రాజ్యమునుకోలుపుచ్చుకొన్న, ప్రభుత్వముపోగొట్టబడ్డ, సింహాసనభ్రష్టుడైన.

Dethronement, *n. s.* సింహాసనభ్రష్టత, రాజ్యమునుకోలుపుచ్చుకోవడము. After his ~ వాడురాజ్యమునుకోలుపుచ్చుకొన్నతరువాత.

To Detonate, *v. n.* ఉరుమువలెధ్వనించుట, పిడుగువలెమ్రోసుట, టపీలుమనుట, ఢమీలుమనుట. like crackers టపాసులవలెటపీలుమనిధ్వనించుట.

Detonation, det-ō-nā'shon, *n. s.* టపీలుమనడము, ఢమీలుమనడము.

Detonator, *n. s.* a sort of pistol or gun ప్రేకతరహాతుపాకి, ప్రేకతరహాపిస్తోలు, చకిముకిరాయిలేకుండాగంధకముకలిపిచేసినయినకమొలతగిలి నిప్పుపుడితేతుపాకి.

To Detract, dē-tract', *v. n.* హానిచేసుట, తక్కువచేసుట, నిందకట్టుట, దూరుచేసుట, గేలిచేసుట, చాడిచెప్పుట. this ~s from his merit యిదివాడియోగ్యతకుహానిచేస్తున్నది. why should you ~ from his merit వాడియోగ్యతనుగురించితక్కువగాయేల మాట్లాడుతావు.

Detraction, dē-trac'shon, *n. s.* చాడి, కొండెము, నింద, అపనింద, అపవాదము.

Detractor, *n. s.* తక్కువగామాట్లాడేవాడు, దూరుచేసేవాడు, చాడిచెప్పేవాడు.

Detractory, dē-trac'tor-y, *adj.* హానిచెసే, తక్కువైన అపనిందగావుండే, అపదూరైన, అపవాదమైన. ~ language తక్కువమాటలు, దూషణ.

Detriment, det'ri-ment, *n. s.* హాని, తక్కువ, లోపము, నష్టము. without ~ నిరాయాసముగా. If you can do it without ~ to your health నీదేహారోగ్యమునకులోపములేకుండాచేయకలిగితే.

Detrimental, det-ri-ment'al, *adj.* హానియైన, చెరుపైన, బాధకమైన.

Deuce, dūce, *n. s.* రెండు. the ~ రాక్షసుడు, యిదితిట్లలోవచ్చేమాట. what the ~ is this? యిదియేమియేడుపు, యిదితిట్టుమాట, అనరానిది.

Deuse, *n. s.* See Deuce.

Deuteronomy, *n. s.* బైబిలులోఅయిదోకాండపేరు, అయిదోఆగమము.E †. ద్వితీయవివరణము. D†.

Devastation, dev-as-tā'shon, *n. s.* పాడు, నాశనము, ధ్వంసము. The cholera has made a terrible ~ వాంతిభ్రాంతిచేతనిండాప్రజాక్షయమైనది.

To Devastate, *v. a.* పాడుచేసుట, నాశనముచేసుట.

To Develope, dē-vel'ōpe, *v. a.* తెరిచిచూపుట, పక్షమునుబయటపెట్టుట, తెలియచేయుట. education ~d his talent అతనిశక్తిచదువులోబయటపడ్డది. time ~s the truth నిజమునిలకడమీదతెలుస్తుంది. Madness ~d itself పిచ్చిబయటపడ్డది.

Developed, *adj.* బయటపడ్డ, తెలిసిన. after the flower was ~ ఆపుష్పమువికసించినతరువాత.

Developement, *n. s.* బయటపెట్టడము, ప్రసిద్ధము. after the ~ of the flower పుష్పమువికసించినతరువాత. after the ~ of the plot ఆకుట్రబయటపడ్డతరువాత.

To Deviate, dē'vi-āte, తప్పుట, ఉల్లంఘనముచేసుట. not ~ from this order యీఆజ్ఞనుతప్పరాదు. this ~s from the rule యిదిసూత్రభంగము. he ~ed from the truth సత్యముతప్పినాడు, అబద్ధమాడినాడు.

Deviation, de-vi-ā'shon, *n. s.* తప్పు, భేదము, వ్యత్యాసము, వ్యతిరేకము, ఉల్లంఘనము. this is a deviation from the rule యిది సూత్రమునకు భంగము, వ్యతిరేకము. a — from rectitude న్యాయమును తప్పడము, అన్యాయము. — from regimen అపథ్యము. without — వ్యత్యాసములేకుండా.

Device, dė-vīce', *n. s.* యుక్తి, ఉపాయము, తంత్రము. A sign or ensign బిరుదు, చిహ్నము, ధ్వజము. the lion is the — of the English ఇంగ్లీషువారు సింహధ్వజముకలవారు. or flourish in writing చిత్రముగా వ్రాసిన అక్షరములు, వేడుకకు చేసిన పెట్టే ఆకారము. the wall has a carved — of an elephant's head fixed in it for the passage of the water నీళ్లుపడడానకై చిత్రముగా యేనుగముఖమును గోడలో పొదిగివుంటున్నది.

Devil, devl, *n. s.* శైతాను A† B† K†. పిశాచము. F† G† P†. he cast out the — from them వాండ్లకుపట్టిన దయ్యమును తోలివిడిపించినాడు. he did this at the instigation of the — శైతానుయొక్క ప్రేరేపణచేత యిట్లాచేసినాడు. the wizard sent —s into him ఆ దయ్యాలబోతు వానికి శూన్యము బెట్టినాడు. they possessed him with a — వాండ్లు కుతంత్రము చేసినారు. they say he has a — వానికి దయ్యముపట్టినదంటారు. —-worship భేతాళపూజ. In mythology a genie or giant రాక్షసుడు. thus the —s bridge, the —s wall &c. merely denote Gigantic. Mountaineers or highlanders were styled giants, that is, —s or demons: such were the rāxasas against whom Rama warred. In the Journal of the Roy: As. Socy. No. X. p. 265, Dr. Stephenson shews that "In the proper English sense " of the word, no such being as a — is known " among the Hindus. The idea of an angelick " being, fallen from its pristine holiness and " glory, and now possessed of malicious qual- " ities is a Jewish and Christian [and Ma- " hometan] idea, and in this sense no Hin- " dus worship devils."—A sprite or demon దయ్యము, భూతము మొదలైనవి. a word of scorn హరంజాదా, పోకిరి మొదలైనవి. printer's —s అచ్చువేసేపనివాండ్లు. they played the — with these accounts వాండ్లు యీ లెక్కలను తల్లకిందులు చేసినారు, గందరగోళముచేసినారు. *Note:* the name శైతాను used by A† B† K† is the Musulman pronunciation of *Satan*. The word పిశాచము usually means a ghost.

Devilish, devl'ish, *adj.* పాపిష్టి, చెడ్డ. "Excessive, in a ludicrous sense" (Johnson) బహు, అతిశయమైన. Devilishly, *adv.* పాడుగా, అతి. — hot పాడుకాక, యిది పాపిష్టిమాట అనరానిది.

Devilled, *adj.* peppered and grilled కాల్చిన, కబాబుచేసిన.

Devilry, *n. s.* కొంటెచేష్టలు.

Devious, dē'vi-us, *adj.* దారిదిశలేని, దోవదొంకలేని, పెడదారిగావుండే, దిక్కుగావుండే. he pursued a — course వాడిదంతా తప్పునడక.

To Devise, dė-vīse', *v. a.* to contrive యుక్తిచేసుట, కల్పించుట, పన్నుట. to bequeath or to bestow by will మరణశాసనపూర్వకముగాయిచ్చుట. [పూర్వకముగాయిచ్చినది.

Devise, dė-vīse', *n. s.* or bequeath మరణశాసన

Devised, *adj.* దత్తమైన, యివ్వబడ్డ, అనగా మరణశాసనపూర్వకముగా యివ్వబడ్డ. or contrived పన్నిన, కుదిర్చిన.

Devisee, *n. s.* కర్త, స్వతంత్రుడు, అనగా మరణశాసనపూర్వకముగాయేర్పడ్డకర్త.

Devoid, dė-vôid', *adj.* లేని, విహీనమైన, దూరమైన. — of advantage నిష్ఫలమైన, అప్రయోజకమైన. — of a reason or cause నిర్హేతుకమైన, నిర్నిమిత్తమైన. brutes are — of reason మృగములువివేకశూన్యములైనవి, మృగములు నోరుయెరగనవి. — of shame సిగ్గుమాలిన, సిగ్గులేని.

Devoirs, *n. s.* మర్యాద, పెద్దలవద్దనడుచుకోవలసిన మర్యాద. he paid his — to the governor గవనరుదర్శనానకుపోయినాడు.

To Devolve, dė-volve', *v. n.* వచ్చుట, నిర్వహించవలసివచ్చుట. the estate —d to them ఆ యాస్తి వాండ్లకువచ్చినది. In the absence of the king the government —d on the minister రాజులేనప్పుడు ఆ ప్రభుత్వమును మంత్రినిర్వహించవలసివచ్చినది. these duties —d upon me ఆ పనులు నేనుచేయవలసివచ్చినది. It —s upon you to explain this యిందుకు సమాధానము చెప్పవలసిన భారము నీది.

To Devote, dê-vōte′, *v. a.* త్యాగించుట, అర్పించుట, సమర్పించుట, వినియోగపరచుట, మీదుకట్టుట, నియమించుట. he ~d his son to the army కొడుకును దండువుద్యోగానికి నియమించినాడు. he ~d his estate to the poor వాడిఆస్తిని బీదలపాలు చేసినాడు. he ~d his nights to study వాడు రాత్రిళ్లు చదువే కతిగా వుండినాడు. he ~d himself to her వాడికి దానిమీద స్నేహము, దానిమీద నేలోకము. they ~d their talents to acquiring science తమయావత్తుశక్తిని శాస్త్ర భ్యాసములో నేవిని యోగపరచినారు.

Devoted, *adj.* అర్పించబడ్డ, సమర్పించబడ్డ, వినియోగపరచబడ్డ, మీదుకట్టిన, నియమించబడ్డ. this money was ~ to their maintenance యీ ద్రవ్యము వాండ్లకు అన్నానకని నియమించబడ్డది. ~ to religion మతమందు అభినివేశముగలవాడు. a poor ~ wretch దిక్కుమాలిన కటిక. a ~ friend పరమస్నేహితుడు. a ~ man పరమభక్తుడు, పరభక్తుడు.

Devotedly, *adv.* అతిభక్తిగా, శ్రద్ధగా.

Devotedness, *n. s.* అభినివేశము, భక్తి, శ్రద్ధ.

Devotee, dev-ō-tēe′, *n. s.* భక్తుడు, దాసుడు, సన్యాసి, తపసి.

Devotion, dê-vō′shon, *n. s.* భక్తి, శ్రద్ధ. from the ~ of this money to this purpose ఆరూకలను యీపనికని యెత్తిపెట్టబడ్డందున, దీనికని నియమించబడ్డందున. from the ~ of his talents to this business వాడిప్రజ్ఞ అంతా యీపని యందేవిని యోగపరచినందున. She is entirely at his ~ ఆమె అతనిస్వాధీనములో వున్నది, అతనుయెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడుతుంది. Devotions, *plu.* పూజ, జపము, ప్రార్థన. he was at his ~s వాడు పూజలో వుండినాడు.

Devotional, dê-vō′shon-al, *adj.* పూజాసంబంధమైన, భక్తిసంబంధమైన.

To Devour, dê-vour′, *v. a.* కబళించుట, కబళీకరించుట, నోట్లో వేసుకొనుట, తినివేసుట, పాడుచేసుట, నాశనముచేసుట, ధ్వంసముచేసుట. fire ~ed the forest అగ్ని అడివిని పాడుచేసినది.

Devoured, *adj.* కబళీకరించబడ్డ, నోట్లో వేసుకోబడ్డ, తినివేయబడ్డ, పాడైన, నాశనమైన, ధ్వంసమైన, హతమైన. ~ with care చింతాక్రాంతుడైన. ~ with grief దుఃఖాక్రాంతుడైన.

Devourer, *n. s.* భక్షకుడు, నోట్లో వేసుకొనేవాడు.

Devouring, *adj.* పాడుచేసే, హతముచేసే, ధ్వంసముచేసే. a ~ flame దావాగ్ని, కార్చిచ్చు. the house fell a victim to the ~ element ఆయిల్లుతగలబడిపోయినది, ఆయిల్లుకరకరరామప్రీతిఅయినది. (this is the phrase in Rajahmandri.)

Devout, dê-vout′, *adj.* భక్తిగల.

Devoutly, dê-vout′ly, *adv.* భక్తిగా. I ~ hope that this is true యిదే నిజముకావలెనని నేను ఖచ్చముగా కోరుతున్నాను.

Dew, dū, *n. s.* మంచు, హిమము. it fell as ~ మంచువలె కురిసినది. in the morning the trees are covered with ~ తెల్లవారి చెట్లమీద మంచుకురిసి వుంటున్నది. a ~-drop మంచుబిందు. or wetness ఆర్ద్రత. a ~ of sweat చిరుచెమట. May-~ గొజ్జంగి తెమ్మ, అనగా సేనెలమంచు, యిది మందుకు వుపయోగపడుతున్నది.

Dewbesprent, *adj.* మంచునతడిసిన.

Dewlap, dū′lap, *n. s.* గంగడోలు, గళకంబళము, పశువుల మెడలో బటువ తె వేలాడేటిది.

Dewy, dū′y, *adj.* మంచుగావుండే, ఆర్ద్రముగావుండే.

Dexter, *adj.* of the right hand దక్షిణ, కుడిచేతి. on the ~ side కుడితట్టు.

Dexterity, dex-ter′i-ty, *n. s.* కరలాఘవము, చతురత, చమత్కారము, నేర్పు, ఉపము, గట్టితనము.

Dexterous, dex′ter-us, *adj.* కరలాఘవముగల, చమత్కారముగల, నేర్పుగల, ఉపమరియైన, సమర్థుడైన.

Dexterously, dex′ter-us-ly, *adv.* కరలాఘవముగా, చమత్కారముగా, నేర్పుగా, ఉపాయముగా.

Dextrous, *adj.* See Dexterous.

Dextrously, *adv.* See Dexterously.

Dhoney, *n. s.* (Indian word for a sloop) దోనె, పడవ.

Diabetes, dī-a-bē′tēs, *n. s.* బహుమూత్రము, నీరురోగము.

Diabolic, dī-a-bol′ic, Diabolical, dī-a-bŏl′ic-al, *adj.* అతిపాపిష్ఠి, చెడ్డ, దుష్ట.

Diacritical, *adj.* భేదమును తెలియచేసే, భేదద్యోతకమైన. ~ points are used in Persian and called zabar, zēr, and pēsh యీగురుతులుపారసిభాష

లోకలవు. In the letters ఢ, ఢ, ఢ the mark ఙ underneath is called a — point.

Diadem, dī'a-dem, *n. s.* కిరీటము, మకుటము.

Diagnosis, *n. s.* లక్షణము, అనగారోగభేదమును తెలియ చేసేలక్షణము.

Diagnostic, dī-ag-nos'tic, *n. s.* లక్షణము, రోగభేదమును తెలియచేసేలక్షణము.

Diagonal, dī-ag'o-nal, *adj.* and *n. s.* ఏమూలము గావుండే, మూలకుమూలగావుండే, చిన్నిమసకగణితములోకర్ణము అనిఅంటారు. a — line మూలకు మూలగాగీచినగీత.

Diagonally, *adv.* ఏమూలగా, మూలకుమూలగా.

Diagram, dī'a-gram, *n. s.* చక్రము, కోటి, యంత్రము.

Dial, dī'al, *n. s.* గడియలు మొదలైనవాటినిగురుతులుగలగడియారముఖబిళ్ల, నీడగడియారపుబిళ్ల. a — plate గడియారపుబిళ్ల. a sun — నీడగడియారము, ఛాయచేత ఘడియలను తెలియచేసేయంత్రము.

Dialect, dī'a-lect, *n. s.* the form or idiom of a language భాషాభేదము, మాట్లాడేతీరు, రీతి, వైఖరి, సరణి. the — of Telugu spoken in the town of Madras is not good చన్నపట్టణపు తెలుగుమాటలతీరుమంచిదికాదు, చన్నపట్ణములోమాట్లాడే తెలుగుమంచిదికాదు. this man's — shews that he is a native of Cuddapa వీడిమాటలతీరుచూస్తేకడప దేశస్థుడివలెవున్నది. there are five —s in Telugu తెలుగుఅయిదువిధములు, అనగాదేశ్యము, తత్సమము మొదలైనవి. Pracrit is a dialect of Sanscrit ప్రాకృతము, సంస్కృతములోవొకభేదము. Some people say that Telugu and Tamil are —s of Sancrit; but this is false తెలుగున్ను అరవమున్ను సంస్కృతములోనుంచిపుట్టినవంటారు; అదిమిథ్య.

Dialectical, dī-a-lec'tic-al, *adj.* logical, argumental తార్కిక, న్యాయ శాస్త్రసంబంధమైన. appertaining to a language భాషాసంబంధమైన.

Dialectician, *n. s.* తార్కికుడు, మీమాంసకుడు.

Dialectics, dī-a-lec'tics, *n. s.* తర్కశాస్త్రము, మీమాంస, న్యాయశాస్త్రము.

Dialogue, dī'a-log, *n. s.* సంభాషణ, ముచ్చట. a book of —s సంభాషణగ్రంథము. a set of —s వాక్యావళి.

Diameter, dī-am'ĕ-tĕr, *n. s.* అడ్డకొలత, వ్యాసము, గోళముయొక్కమధ్యరేఖ, వ్యాసరేఖ. the wheel was one yard in — ఆచక్రముయొక్క అడ్డకొలత వకగజము, అనగావకగజమువెత్తు. what was the — of the ball? ఆగుండుయొక్క అడ్డకొలత యెంత.

Diametrical, dī-a-met'ri-cal, *adj.* ప్రత్యక్షమైన, పరిష్కారమైన. — disobedience పరిష్కారమైన ఆజ్ఞోల్లంఘనము.

Diametrically, dī-a-met'ri-cal-ly, *adv.* ప్రత్యక్షము గా, పరిష్కారముగా, శుద్ధముగా. — opposed పరిష్కారముగా విరుద్ధమైన. this is — opposite to what I expected నేనుకోరినదానికియిదిశుద్ధము గావిరుద్ధము. — contrary to orders వుత్తరవుకు ప్రత్యక్ష విరోధము.

Diamond, dī'a-mond *or* dī'mond, *n. s.* వజ్రము, రవ. an artificial — తళుకు. a brilliant or false — తోరమల్లి. — cut — యముడికియముడు, దొంగకుదొంగ, అసేసామిత. at cards డైమనుఅనేకాకితము. —-shaped పోకరూపుగావుండే, కాడ్సా ఆటలోడైమనుచుక్క ఆకారముగావుండేగుర్తు.

Diapason, dī-a-pā'son, *n. s.* సంగీతమందుశ్రుతి, సుతి, షడ్జమస్వరము.

Diaper, dī'a-pĕr, *n. s.* బుటేదారిగుడ్డ, డమాసురీతిగా నేసినగుడ్డ, తళుకము, తువాలగుడ్డ.

Diapered, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, బుటేదారిగా నేసిన.

Diaphanous, dī-af'a-nus, *adj.* స్ఫటికమువలెవుండే, నిర్మలమైన, తేటైన.

Diaphoretic, dī-af-ō-ret'ic, *adj.* చెమటపట్టేటట్టుచేసే.

Diaphoretic, dī-af-ō-ret'ic, *n. s.* చెమటపుట్టించేమందు.

Diaphragm dī'a-fram, *n. s.* రొమ్మునకున్ను కడుపునకున్నునడిమిభాగము, నడిమిస్థానము.

Diarrhœa, dī-ar-rē'a, *n. s.* అతిసారము, గ్రహణిభేదులు. he is suffering from — అతనికి అతిసారభేదులు అవుతూవున్నవి.

Diary, dī'a-ry, *n. s.* దినచర్య, నానాటికిజరిగినదానివ్రాసినపుస్తకము.

Diatesseron, *n. s.* సంక్షేపగ్రంథము, అనగా బైబిలులో Gospels అనే నాలుగుకాండలలోనుంచి సంక్షేపముగా యెత్తివ్రాసిన గ్రంథము, చతుష్టయము.

Diatribe, *n. s.* దూషణము, తిట్లు.

Dibble, dibble, *n. s.* కుంటకర్ర, గసిక.

To Dibble, dibble, *v. a.* తవ్వుట, తవ్వాటము పెట్టుట, కుళ్లగించుట.

Dice, dīce, *n. s.* (the plural of Die) పాచికలు, అడ్డసాళ్లు. ~-box సొగటాల పెట్టె. ~-play సొగటాల ఆట, మొదలైన ఆటలు.

Dicer, *n. s.* పాచికలు ఆడేవాడు.

Dickens, *n. s.* (See Johnson) శైతాను అన్నట్లువక మాట, యిదితిట్టుమాట.

Dickey, *n. s.* (seat behind a coach) పెద్దబండిలో వెనకతట్టు పనివాడు కూర్చుండే టందుకు వుండే తొట్టి.

To Dictate, dic'tāte, *v. a.* మొరుకచేయుట, బోధించుట, విధించుట, చెప్పివ్రాయించుట. they write while he ~s వాడుచెప్పుతూవుండగా వీండ్లు వ్రాస్తున్నారు, వాడుచెప్పడము వీండ్లు వ్రాయడము.

Dictate, dic'tāte, *n. s.* rule సూత్రము, విధి, ఆజ్ఞ. he did not listen to the ~s of conscience తన మనస్సు యిది పాపమైనట్టు తనకు తెలియ చేసివుండిన్ని వాడువిన్నాడుకాడు, అనగా గుర్తెరిగి పాపము చేసినాడు. will you listen to the ~s of reason బుద్ధివింటావా.

Dictation, *n. s.* చెప్పి వ్రాయించడము. they wrote from his ~ అతను చెప్పుతూరాగా వీండ్లు వ్రాస్తూ వచ్చినారు. or command ఆజ్ఞ, శాసనము. they acted by his ~ అతని ఆజ్ఞ ప్రకారము వీండ్లు చేసినారు.

Dictator, dic-tā'tor, *n. s.* అధికారి, శాస్తా, అనగా పూర్వకాలమందు రోమన్ దేశస్థుల చేతకొంతకాలమువరకు యేర్పరచుకోబడ్డ సర్వాధికారి.

Dictatorial, dic-ta-tō'ri-al, *adj.* క్రూరమైన, అహంకారమైన, గర్వమైన. why should you talk in such a ~ manner యెందుకుయింత అహంకారముగా మాట్లాడుతావు.

Dictatorship, dic-tā'tor-ship, *n. s.* సర్వాధికారము సర్వాధికత్వము, సర్వసేనాధిపత్యము. See Dictator.

Diction, dic'shon, *n. s.* style శయ్య, పాకము, వాక్సరణి. from it's ~ this poem appears ancient పాకముచూస్తే యీగ్రంథము పురాతనమనితోస్తున్నది.

Dictionary, dic'shon-ar-y, *n. s.* నిఘంటు, శబ్దమంజరి. mere ~ phrases వట్టినైఘంటిక పదములు పెట్టిరచించినవాక్యములు.

Dictum, *n. s.* వాక్యము, సూత్రము, విధి, ఆజ్ఞ.

Did, did, Do అనే క్రియకు భూతకాలము.

Didactic, di-dac'tic, *adj.* శాస్త్రమైన, విధాయకమైన. a ~ book regarding law ధర్మశాస్త్రము. a ~ book ఉపదేశసంగ్రహము, నీతిగ్రంథము, శాస్త్రము. a ~ book regarding horses అశ్వశాస్త్రము. a ~ book regarding cookery సూపశాస్త్రము. the Hitopadesa is a ~ poem హితోపదేశము నీతిగ్రంథము. the Prabodha Chandrodayam is a ~ poem ప్రబోధచంద్రోదయము శాస్త్రవిషయమైన కావ్యము.

Didactically, *adv.* బోధించేరీతిగా, ఉపదేశముగా, విధాయకముగా, యిదిగర్వముతో చేరినమాట.

Didapper, *n. s.* వకతరహా బాతు.

To Diddle, *v. n.* మోసము చేసుట, పితలాటకము చేసుట, వంచించుట.

Diddling, *n. s.* మోసము, పితలాటకము, వంచన, మైప్పుపని.

To Die, dīe, or Dye, *v. a.* (with colour) చాయ వేసుట, అద్దుట, అద్దకము చేసుట, రంగు వేసుట.

Die, dīe, *n. s.* (dice) అద్దకము. for making coin ముద్ర, శిక్కా. for gambling పాచిక. the ~ is cast పాచిక దొర్లినది, పాచిక పడ్డది, అనగా శకునులుకొన్నది, యిఖను పడకోవిధిలేదు, పడితీరవలెను. the ~ is cast; you must sell the property యిఖను సొత్తులను అమ్మక విధిలేదు.

Die, dīe, or Dye, colour. See Dye.

To Die, dīe, *v. n.* చచ్చుట, చనిపోవుట, గతించుట, పడిపోవుట, కాలంచేసుట, మృతిపొందుట. as leaves యెండిపోవుట, వాడిపోవుట. to ~ away as light, or fire ఆరిపోవుట, మలిగిపోవుట. his hopes ~d away వాడిఆశనానాటికి క్షీణించిపోయినది. the

sound —d away ఆశబ్దము క్రమక్రమముగా తగ్గిపోయినది. the report —d away ఆ ప్రస్తావము నానాటికి అణిగిపోయినది. the breeze died away గాలి క్రమేణ తగ్గిపోయినది. he is dying for her దానిమీద ప్రాణములువిడుస్తున్నాడు. they died off కొక తొకడుగా అందరుచచ్చినారు.

Died, the preterite of to Die.

Diet, dī'et, *n. s.* పథ్యము, భోజనము, అశనము, ఆహారము. a vegetable — శాకాశనము, కాయగూరపథ్యము. he is on — or invalid వాడుపథ్యముగావున్నాడు, అశక్తుడుగావున్నాడు. — drink కషాయము. a fish — మత్స్యమాంసాశనము. or Supreme Council ఆలోచనసభ, యిది German దేశస్థులమర్యాద.

To Diet, dī'et, *v. a.* పథ్యముచెప్పుట.

To Diet, dī'et, *v. n.* పథ్యముచేయుట, భోజనము చేయుట. he —s poorly వాడుబాగాభోజనము చేసేదిలేదు.

Dietetic, *adj.* పథ్యమునుగురించిన.

To Differ, dif'fĕr, *v. n.* భేదించుట, ప్రత్యేకపడుట, విరోధించుట. this —s from the old one మునుపటిది వేరుయిది వేరు, మునుపటిదానికిదీనికిభేదముగావున్నది. these two books — ఆపుస్తకములో చెప్పేరీతి వేరుయీపుస్తకములో చెప్పేరీతి వేరు. they —ed వాండ్లుఘర్షణపడ్డారు, వాండ్లకువ్యాజ్యమువచ్చినది. I — from you నీవుచెప్పినది కాదు, నీఅభిప్రాయము వేరు నా యభిప్రాయము వేరు.

Difference, dif'fĕr-ence, *n. s.* భేదము, వ్యత్యాసము, వ్యత్యయము, వ్యతిరేకము, విరోధము. in accounts లెక్కవారడి. in money exchange తేడా, కసరు, వారడి. in manuscripts ప్రతిభేదము. the — of their ages వారివయస్సుయొక్క తారతమ్యము. or quarrel వ్యాజ్యము.

Different, dif'fĕr-ent, *adj.* వ్యత్యాసమైన, భేదమైన, వేరుఅయిన, యితరమైన. he travelled through — countries నానాదేశములుతిరిగినాడు. the — books were arranged according to their languages. ఆయాభాషలపుస్తకములు వేరువేరుగా యేర్పరచబడ్డవి. the books are in — languages ఆపుస్తకములు నానాభాషలుగా వున్నవి. the works appointed for the — days ఆయాదినములకుయేర్పరచినపనులు.

Differently, dif'fĕr-ent-ly, *adv.* భేదముగా, వ్యత్యాసముగా, ప్రత్యేకముగా, వేరువేరుగా, నానావిధములుగా.

Difficult, dif'fi-cult, *adj.* కష్టమైన, ప్రయాసైన. — of attainment అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన. or captious పికులాటచేసే, కఠినమైన. a — master పికులాటచేసేదొర, కఠినుడైనదొర, గడుసైనదొర. a — man పికులాటమనిషి.

Difficulty, dif'fi-cult-y, *n. s.* కష్టము, ప్రయాస, యిబ్బంది. I understood him with — బహుప్రయాసమీదవాడుచెప్పినదినాకుఅర్థమైనది. he is in difficulties సంకటపడుతూవున్నాడు. to raise difficulties పనికిమాలినఆక్షేపణలుచేసుట.

Diffidence, dif'fi-dence, *n. s.* సంకోచము, భయము, సందేహము. She felt — in speaking to him అతనితోమాట్లాడడానకుసంకోచపడ్డది.

Diffident, dif'fi-dent, *adj.* సంకోచించిన, సిగ్గుపడ్డ.

To Diffuse, dif-fūse', *v. a.* వ్యాపింపచేయుట, విస్తరింపచేయుట. this flower —d its smell through the house యీపుష్పముయొక్క వాసనయిల్లంతావ్యాపించినది, యిల్లంతాయీపుష్పమువాసనకొట్టినది. this —d joy through the town యిది పట్టణములోవుండేవారందరికి ఆనందమునుకలగచేసినది.

Diffuse, dif-fūse', *adj.* విస్తారమైన. a — style గ్రంథవిస్తరము, గ్రంథబాహుళ్యము.

Diffused, *adj.* వ్యాపించిన, ప్రసరించిన.

Diffusedly, *adv.* విస్తరముగా.

Diffusely, *adv.* విస్తరముగా. he wrote — రెండుముక్కలుగాచెప్పవలసినమాటనువిస్తారముగా వ్రాసినాడు.

Diffusion, dif-fū'zhon, *n. s.* వ్యాప్తి, విస్తరత, విస్తీర్ణత, విస్తారము, బాహుళ్యము. newspapers promote the — of knowledge సమాచారపత్రికచేతవిద్యాప్రచారముకలుగుతున్నది.

Diffusive, dif-fū'sive, *adj.* వ్యాపించే, వ్యాపకమైన, వ్యాప్తమైన, విస్తీర్ణమైన. the diffusive energy వ్యాపకశక్తి.

Diffusively, *adv.* వ్యాపకముగా, విస్తరముగా, బాహుళ్యముగా.

Diffusiveness, *n. s.* వ్యాపకత, విస్తరత, బాహుళ్యము.

To Dig, dig, *v. a.* త్రవ్వుట. to ~ a well బావితియ్యుట, నుయ్యివేసుట. to ~ a pit పల్లముత్రవ్వుట. to ~ down యిడియగొట్టుట. thieves dug into my house దొంగలునాయింట్లోకన్నమువేసినారు. to ~ through తొలుచుట. to ~ up తవ్విపెళ్లగించుట.

Digest, dī'gest, *n. s.* స్మృతి, సంహిత, రాజనీతిసంగ్రహము.

To Digest, di-gest', *v. a.* food in the stomach జీర్ణముచేసుట, అరిగించుట, హరింపచేసుట. Food which the stomach cannot ~ అరగని ఆహారము. he cannot ~ this food యీ అన్నము వాడికి అరగదు, జీర్ణముకాదు. or to arrange క్రమపరచుట, కుదిరించుట, సవరించుట. he ~ed the rules into a grammar ఆ సూత్రములను వ్యాకరణముగాయేర్పరచినాడు. he ~ed his anger వాడి ఆగ్రహాన్ని అణచుకొన్నాడు. he ~ed the silver in this liquid యీ ద్రావకములో ఆ వెండిహరించిపొయ్యేటట్టుచేసినాడు, అనగాకరిగినీరైఅందులోకలిసిపొయ్యేటట్టుచేసినాడు.

To Digest, di-gest', *v. n.* జీర్ణమౌట, అరుగుట, హరించిపోవుట. this food ~s easily యీ ఆహారము సులభముగాజీర్ణమౌతున్నది. when the wound was digesting ఆ పుండుచీముపోస్తూవుండగా. silver digests easily in this liquid యీ ద్రావకములో వెండిసులభముగాహరించిపోతున్నది, అనగాకరిగినీరైకలిసిపోతున్నది.

Digested, *adj.* జీర్ణమైన, అరిగిన, కరిగిపోయిన, క్రమపరచబడ్డ, కుదిరిన, సవరించబడ్డ.

Digester, *n. s.* (a kettle or boiler) కాగు, బాన, పక్వముచేసేబాన.

Digestible, di-gest'i-ble, *adj.* జీర్ణముకాదగ్గ, జీర్ణమయ్యే, అరగదగ్గ.

Digestion, di-gest'yon, *n. s.* జీర్ణముకావడము, అరగడము. want of ~ అగ్నిమాంద్యము, జీర్ణశక్తిలేమి.

Digestive, di-gest'ive, *adj.* జీర్ణకారియైన, జీర్ణింపచేసే.

Digger, dig'gĕr, *n. s.* తవ్వేవాడు. tank-diggers ఉప్పరవాండ్లు, వొడ్డెవాండ్లు.

Digging, *n. s.* తవ్వటము, తవ్వడము.

To Dight, dīt, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకారముచేసుట, దిద్దుట.

Digit, dig'it, *n. s.* అంశము, భాగము, చంద్రసూర్యులద్వాదశాంశము. the moon was eclipsed six ~s సగముచంద్రగ్రహణముపట్టినది.

Digitalis, *n. s.* or foxglove గన్నేరువేరువంటివొకవిషపుపది.

Digitated, dig'i-tāt-ed, *adj.* చేతివేళ్లరీతిగావుండే, ఆముదపాకు, వావిలిఆకువీటివలెవుండే.

Diglott, *n. s.* ద్విభాషాగ్రంథము, అనగావొకభాషనువకపక్కనువేసిదాన్నేమరివొకభాషతోరెండోపక్కనవ్రాసివుండేపుస్తకము.

Dignified, dig'ni-fīd, *adj.* గౌరవముగల, పరువుగల, ప్రతిష్ఠగల. ~ conduct పెద్దమనిషితనము, గొప్పనడత, దొడ్డనడత. he made a ~ speech గౌరవముగామాట్లాడినాడు, గంభీరముగామాట్లాడినాడు. a ~ clergyman గొప్పపాదిరి, పెద్దగురుడు.

To Dignify, dig'ni-fȳ, *v. a.* గౌరవపరచుట, గొప్పచేయుట, గణ్యపరచుట, ఘనపరచుట.

Dignitary, dig'ni-tar-y, *n. s.* గొప్పపాదిరి, యిది ముఖ్యముగా Bishop పేరు.

Dignity, dig'ni-ty, *n. s.* గౌరవము, పరువు, గణ్యము. ~ of mien ఆకారముచేత అగుపడేఘనత్వము, గొప్పవాడివలె అగుపడేఆకృతి. from the ~ of his mien he appeared like a prince వాన్నిచూస్తేరాజువలెవున్నది.

To Digress, di-gress', *v. n.* అడ్డదారితొక్కుట, మాట్లాడుతూవుండే సంగతివిడిచి వేరేసంగతియెత్తుట, అప్రస్తుత ప్రశంసచేసుట. the poet has here ~ed into another subject యిక్కడకవివేరేప్రసంగముతెచ్చినాడు, అనగావేరే ప్రస్తావాన్నిచెప్పినాడు.

Digression, di-gresh'on, *n. s.* అప్రస్తుతప్రశంస, ఉపకథ, చిత్రకథ.

Dike, dīke, *n. s.* a ditch or channel అగడ్త, కందకము, కాలువ. or bank కట్ట, గట్టు.

To Dilacerate, di-lac'é-rāte, *v. a.* కొందుట, శరీరమునుచిన్నాభిన్నముచేసుట. the tiger —d the man ఆపులివాణ్ణిచిన్నాభిన్నముచేసినది.

Dilaceration, *n. s.* ఛేదనము, శరీరమునుచిన్నాభిన్నముచేయడము.

To Dilapidate, di-lap'i-dāte, *v. a.* పాడుచేసుట, నాశనముచేసుట. they —d his estate వాడి ఆస్తినిపాడుచేసినారు.

Dilapidated, *adj.* పాడుచేయబడ్డ, చిన్నాభిన్నమైన. a — book శిథిలమైన గ్రంథము. a — house నిండాఖిలముగావుండేయిల్లు.

Dilapidation, di-lap-i-dā'shon, *n. s.* పాడు, నాశనము, శైథిల్యము. to prevent the — of the estate ఆయాస్తిచిన్నాభిన్నమైపోకుండా.

To Dilate, di-lāte', *v. n.* విస్తరించుట, విస్తరించిచెప్పుట, పెంచిచెప్పుట. he —d much upon this subject దీన్నిపెంచిచెప్పినాడు, విస్తరించిమాట్లాడినాడు.

To Dilate, di-lāte', *v. a.* ఉబ్బేటట్టుచేసుట, పూరించుట. they —d the balloon గుమ్మటమునుపొగతో నిండించినారు. this disease —s the body యీరోగముచేతశరీరముబ్బుతున్నది. the water —d his belly నీళ్లచేతవాడికడుపుబ్బినది.

Dilatoriness, dil'a-tor-i-ness, *n. s.* జబ్బు, మాంద్యము, ఆలస్యము, తామసము.

Dilatory, dil'a-tor-y, *adj.* జాగుచేసే, ఆలస్యమైన, తామసమైన, జబ్బైన.

Dilemma, dĭ-lem'ma, *n. s.* చిక్కు, సందేహము, మినకరింపు, యెటూతోచనిస్థితి. I am in a — నాకు ప్రస్తుతముయెకటీతోచలేదు. he is in the — of begging or starving బిచ్చముయెత్తేదా, లేక, పస్తుచచ్చేదా అనియెటూతోచకమినకరిస్తూవున్నాడు.

Diligence, dil'i-gence, *n. s.* జాగ్రత, చురుకు. in French this means a stage-coach తపాలుబండి.

Diligent, dil'i-gent, *adj.* జాగ్రతగల, చురుకుగల. a — man జాగరూకుడు. after — examination గట్టివిమర్శజరిగినమీదట.

Diligently, *adv.* జాగ్రతగా, చురుకుగా.

Dill, dill, *n. s.* వకతరహాతోటకూర, శతపుష్పము, గవిసెములవంటివకగింజ. Ainslie 1. 109 says సోదాపచెట్టు.

Dilly-dallying, *n. s.* కాలయాపనము, కాలవిడంబనము. See Dally.

Dilucid, di-lū'cid, *adj.* నిర్మలమైన, స్పష్టమైన, తేటగావుండే.

Dilucidation, *n. s.* వివరణము.

Diluent, dil'ū-ent, *n. s.* కరగకొట్టేటిది. water is the great — వస్తువులనుకరగకొట్టేవాటిలోజలము ముఖ్యమైనది.

To Dilute, di-lūte', *v. a.* తొర్లించుట, పలచనచేసుట, పాటుచేసుట. he —d the milk with water పాలులోనీళ్లుపోసిపలచనచేసినారు. —d brandy నీళ్లుకలిపినబ్రాంది, అనగా జబ్బైనబ్రాంది. —d (as style) పేలవమైన. a poor —d style జబ్బుగానీరసముగావుండేకావ్యము.

Dilution, di-lū'shon, *n. s.* పలచనగాచేయడము, పలచనకావడము. this is a — of salt యిదిఉప్పుకలిపిననీళ్లు.

Diluvian, di-lū'vi-an, *adj.* జలప్రళయసంబంధమైన. — relicks జలప్రళయమైనతరువాతదొరికినపూర్వకులయెముకలు, పాపుకోళ్లుమొదలైనవి.

Dim, dim, *adj.* మందమైన, మబ్బైన, మసకగావుండే, మెరుగుమాసిన, మకమకలాడే, నిస్తేజస్సమైన, నిష్ప్రకాశమైన, అస్పష్టమైన. a — ruby గుడ్డికెంపు, కామసాధ్యకెంపు. — sight మందదృష్టి. it became — దానిప్రకాశముపోయినది, అదిమెరుగుమాసిపోయినది.

To Dim, dim, *v. a.* మెరుగుమాపుట, కాంతినిచెడగొట్టుట, మకమకలాడేటట్టుచేసుట. age —s the eyes వృద్ధాప్యముచేతదృష్టిమందమౌతున్నది.

Dimensions, *n. s.* కొలత, ప్రమాణము, అనగానిడుపు, వెడల్పు, యెత్తున్ను గలది. the inside — లోపలికొలత. do you know the — of this room? యీ అరయొక్క కొలతయెంత, అనగానిడుపు, వెడల్పు, యెత్తున్నుయెంత అనిఅర్థము.

To Diminish, di-min'ish, *v. a.* తగ్గించుట, తక్కువచేసుట, మట్టుపరచుట. distance —es objects దూరములోనుండిచూస్తేగొప్పదికొద్దిదిగా అగుపడుతున్నది.

To Diminish, di-min'ish, *v. n.* తగ్గుట, తరుగుట, మట్టుపడుట, తీసిపోవుట. when the wind —ed గాలిమట్టుపడ్డప్పుడు.

Diminished, *adj.* తగ్గిన, తగ్గిపోయిన, తక్కువైన, మట్టుపడ్డ.

Diminuendo, *n. s.* (in music) అవరోహణము.

Diminution, dim-i-nū′shon, *n. s.* తక్కువకావడము. from the ~ of the water నీళ్లుతగ్గినందున. from the ~ of his means వానికిరూకలుతగ్గినందున.

Diminutive, di-min′ū-tive, *adj.* మహాకొంచమైన, రవంతగావుండే, సూక్ష్మమైన. an ant is a ~ creature చీమరవంతజంతువు. a ~ man పిందాకురచమనిషి, లొడితెడుమనిషి. a ~ tree జానెడుచెట్టు. a ~ house లొడితెడుయిల్లు. diminutives (in grammar) పూరక్, మిన్నక్ యిత్యాది. a ~ of names as Will for William; or Tom and Tommy for Thomas: thus లచ్చి for లక్ష్మమ్మ.

Diminutiveness, *n. s.* కురచతనము, సూక్ష్మత్వము. from the ~ of this creature యిదిమహాకొద్దిజంతువుగనక.

Dimity, dim′i-ty, *n. s.* వకతరహాకితనారగుడ్డ, దిన్నిముఖ్యముగా మేజామీద దుప్పట్లుగావేరుస్తారు.

Dimly, *adv.* మందముగా, మబ్బుగా, మసకగా, మగ్గినట్టుగా. It was ~ perceptible అదిచూచాయగాకండ్లబడ్డది.

Dimmed, *adj.* కాంతిహీనమైన. the light was ~ వెలుతురుతక్కువపడ్డది, మట్టుపడ్డది. the lamp was ~ ఆదీపముమకమకలాడుతూవుండినది. ~ lustre మందమైనకాంతి.

Dimness, dim′ness, *n. s.* మబ్బు, మాంద్యము, మసక. she rubbed the silver to take away its dimness ఆవెండినితోమిదానిమసకనుపోగొట్టినది. ~ of the eyes caused by age చత్వారము.

Dimple, dimple, *n. s.* a small cavity or depression in the cheek, chin, or other part పల్లము, అనగాబుగ్గలు, గడ్డముమొదలైనవాటిమీద అందముగాప్రకాశించేపల్లము, ఇదిసౌందర్య వర్ణనమందుగానివికారమునుగురించినమాటకాదు. See Wilson's Vish. Pur. p. 229. where the Sanscrit is గండకూపికా.

To Dimple, dimple, *v. n.* పల్లముపడుట, అనగా నవ్వేటప్పుడుబుగ్గలు, గడ్డముమీదసొగసుగాపల్లముపడుట. the lake ~d when I threw the stone into it ఆచెరువులోరాయివేయగానే అది తరంగితమైనది.

Dimpled, *adj.* పల్లముగల, అనగానవ్వేటప్పుడుచెంపలలో గడ్డములో సొగసుగా పల్లముగల. her face was ~ with smiles నవ్వితేదానిబుగ్గలమీద సొగసుగా పల్లములుపడుతవి.

Dimpling, *adj.* పల్లముపడే. See Dimple.

Din, din, *n. s.* బొబ్బలు, కూతలు, అరుపు, ఆర్భాటము, మోత, తలచీదరగావుండేమోత. the smiths make a great ~ ఆకమ్మరవాండ్లుచెవులుదిమ్మెపట్టేటట్టు టంగుటంగుమనికొట్టుతారు. what a ~ those children are making! ఆపిల్లకాయలుకూసేకూతలలో నాతలపగిలిపోతుంది.

To Din, din, *v. n.* అరుచుట, మొరపెట్టుట. he dinned that in my ears చెప్పినదేవూరికెచెప్పినాడు.

To Dine, dīne, *v. n.* భోజనముచేసుట, పగటిభోజనముచేసుట. I ~d there yesterday నిన్న అక్కడ భోజనముచేసినాను, నిన్న అక్కడికివిందుకుపోయినాను.

To Dine, dīne, *v. a.* or feed, entertain, భోజనముపెట్టుట, విందుచేసుట. this rice was enough to ~ forty people యీఅన్నమునలభైమందిభోజనముచేయడమునకుచాలును.

Ding-dong, *adv.* గోలగోల, గణగణ.

Dinginess, *n. s.* మురికి, మకిల, మసక.

Dingle, ding′gle, *n. s.* లోయ, రెండుకొండలనడుమ.

Dingy, *adj.* మాసివుండే, మురికైన, మకిలగావుండే. the jackass has a ~ hide గాడిదెయొక్కతోలుమకిలగావుంటుంది. a ~ beauty శోభాహీనశోభనాంగి, అనగాతీరైనఆడదేగానిదానిమేనిఛాయమంచిదికాదు.

Dining, *n. s.* పగటిభోజనముచెయ్యడము. a ~ room భోజనముచేసేయిల్లు, భోజనశాల.

Dinner, din′nĕr, *n. s.* మధ్యాహ్నభోజనము, రెండోసారిభోజనము. he took his ~ with us వాడు

మాతో కూడా భోజనము చేసినాడు. he dressed his own — తానే వండుకొన్నాడు. he made a — off it దాన్ని తిని వేసినాడు, దానితో ఆకలితీర్చుకొన్నాడు. — party విందుకు వచ్చిన వాండ్లు. a — set మేజాకు కావలసిన పింగాణిసామాను.

Dint, dint, *n. s.* A blow దెబ్బ. a mark made by a blow గుంట. a mark upon silver &c. సొట్ట, సొట్ట. or force బలము. he got it by — of asking అడిగే దెబ్బలో అది వాడికి దొరికినది. by — of struggling I escaped నా చేతనయినమట్టుకు కాళ్లు చేతుల తన్నుకొని తప్పించుకొన్నాను, నా చేతనైనయత్నములు చేసి తప్పించుకొన్నాను. by — of hard study he learnt it వకదెబ్బగా పట్టిచదివినందున దాన్ని నేర్చుకొన్నాడు.

Diocesan, dï-oc'ē-san, *n. s.* పెద్దపాదిరి, బిషప్పు.

Diocese, *n. s.* బిషప్పు యొక్క అధికారానకు లోబడి వుండే దేశము, గురువు యొక్క ముద్రచెల్లే దేశము.

To Dip, dip, *v. a.* ముంచుట, అద్దుట. he dipped in the bag or he dipped his hand in the bag సంచిలో చెయి వేసినాడు.

To Dip, dip, *v. n.* మునుగుట, గ్రుంకుట. to look cursorily పయిపయిగా చూచుట. I dipped into the book ఆపుస్తకములో యక్కడక్కడ కొంచెము అక్కడ కొంచెము చదివినాను.

Dip, dip, *n. s.* మునక. a depression between two hills లోయ, పల్లము. at a single — ఒక మునకలో. he gave one — వకసారి మునిగినాడు.

Diphthong, dip'thong, *n. s.* ద్వస్వరసంధి, స్వరద్వయసంధి, అనగా æ, œ, ai, oi మొదలైనవి.

Diploma, di-plō'ma, *n. s.* యోగ్యతాపత్రిక, సన్నదు, దీన్ని యూరోపుదేశమందు a college certificate అని అంటారు. he took out a — వాడికి యోగ్యతాపత్రిక దొరికినది.

Diplomacy, *n. s.* మంత్రాంగము, మంత్రిత్వము, తంత్రము, ఉపాయము. her — brought the marriage about అది చేసిన తంత్రము చేత ఆ పెండ్లి ఫైన కూడినది. a book of — పంచతంత్రము.

Diplomatic, dip-lō-mat'ic, *adj.* మంత్రాంగసంబంధమైన, తంత్రమైన.

Diplomatist, *n. s.* మంత్రి, తంత్రవాది, ఉపాయశాలి.

Dire, dīre, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన, చెడ్డ. out of — necessity చెడ్డ అక్కరచేత. he submitted to this from — necessity వేరేగతిలేనందున ఒప్పినాడు. — intelligence అఘోరమైన సమాచారము.

Direct, di-rect', *adj.* చక్కని, సూటియైన, సరియైన. the — road చక్కని మార్గము, రుజుమార్గము, సూటిగా వుండే దారి. — lines రుజువైన పట్టెలు, వంకరలేని పట్టెలు. the — meaning సరియైన అర్థము. a — falsehood పట్టి అబద్ధము, ప్రత్యక్షమైన అబద్ధము. — proof ప్రత్యక్షమైన రుజువు. the Magistrate was not in — communication to the government మేజిస్త్రీటువారు గవర్నరు మెంటువారికి తామగా వ్రాసుకోవడము లేదు, అనగా తమపై అధికారులగుండా వ్రాసుకొంటారు. he is not the — heir వీడు సాక్షాత్కర్త కాడు. a nephew is not the — heir of his uncle తోడబుట్టినవాడికొడుకు పినతండ్రికి సాక్షాత్తువారసుడు కాడు, సాక్షాత్కర్త కాడు.

To Direct, di-rect', *v. a.* to aim in a strait line లక్ష్యము పెట్టుట, గురిపుంచుట. he —ed the gun at them ఫిరంగిని వాండ్లమీదికి పారేటట్టు తిప్పిపెట్టినాడు. he —ed his discourse to me వాడు నాతట్టుతిరిగి మాట్లాడినాడు. he —ed his remarks at me వాడు నన్ను గురించి మాట్లాడినాడు. he —ed his eyes at me వాడి దృష్టిని నామీదికి తిప్పినాడు. it —ed it's flight to the hill కొండమీదికి యెగిరినది. to regulate క్రమపరచుట. he —ed his steps thither or course thither అక్కడికి పోయినాడు. an all —ing providence సర్వరక్షకుడైన దేవుడు. to order ఆజ్ఞాపించుట. I —ed him to go వాన్ని పొమ్మని సెలవు ఇచ్చినాను. to guide దోవచూపుట. they —ed me to his house వాడి యింటికి నాకు దారిచూపినారు. to — a letter పైవిలాసము వ్రాసుట. they —ed the letter to me ఆ పైవిలాసము నాపేరట వ్రాసినారు.

Directed, *adj.* గురిపెట్టబడ్డ, ఆజ్ఞాపించబడ్డ, పైవిలాసము వేయబడ్డ. Heaven-directed దైవాధీనమైన. See To Direct.

Direction, di-rec′shon, *n. s.* లక్ష్యము, గురి, ఆజ్ఞ, దిక్కు, వైపు, పైవిలాసము. in this ~ యీతట్టు. in that ~ ఆతట్టుకు. to his ~ అతనిపేరటికి. the school is under his ~ ఆపల్లెకూటము అతని అధికారములో వున్నది. in various ~s నాలుగుతట్లా, నఖముఖాల. He is in the Direction ఆయనయేలేదారలలోవకడు. they ran away in different ~s వాండ్లుమూలకువొకరుగాపరుగెత్తిపోయినారు. he has the ~ of the business ఆపనియొక్క నిర్వాహకము అతనిస్వాధీనములో వున్నది. your ~s తమరుచెప్పిన ఆజ్ఞలు. I will follow your ~s తమఆజ్ఞప్రకారము నడుచుకొంటాను. the doctor's ~s వైద్యునిఉత్తరవు.

Directly, di-rect′ly, *adv.* చక్కగా, సూటిగా, సరిగ్గా, వెంటనే, తోడుతోనే. you must go ~ నీవు యిప్పుడేపోవలసినది. I told him ~ అతనితో స్పష్టముగాచెప్పినాను, అతనితో తక్షణమే చెప్పినాను. he will be here ~ వాడుయిప్పుడేవచ్చును. I will come ~ యిదుగోవస్తాను. I will give it you ~ యిదుగోయిస్తాను. this is ~ against the law యిది ఆచట్టానికిబొత్తిగావిరోధము.

Directness, *n. s.* చక్కన, సూటి, ఋజుత్వము. from the ~ of this question యీప్రశ్నపరిష్కారమైనదిగనుక, అనగాయీప్రశ్నతిరుగుళ్లులేనిదిగనుక.

Director, di-rect′or, *n. s.* యేలేవాడు, విధాయకుడు, అధిపతి, గురువు. God is the ~ of all things దేవుడే సమస్తమునకున్ను విధాయకుడు, తేనవినాత్ప్రకార్ గమువినచలతి. he is the ~ of the school అతనుఆపల్లెకూటపువిచారణకర్త. the Court of Directors అధికారులు, విచారణకర్తలు.

Directory, di-rect′or-y, *n. s.* a book regarding places, names, employments &c. మార్గదర్శి, అనగావారివారిపేళ్లు, వుండేస్థలములు, వుద్యోగములు మొదలైనవివ్రాసివుండేపుస్తకము. a book regarding religion ఉపదేశగ్రంథము.

Directress, *n. s.* యేలేటిది, విధాయకురాలు, యజమానురాలు.

Direful, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన, పాడు.

Direness, dīre′ness, *n. s.* అఘోరము, భయంకరత్వము.

Dirge, dĕrge, *n. s.* a song of lamentation చచ్చినవానికియేడుస్తూపాడేపాట, ప్రలాపము, గోడు, ఖేదజనకమైనపాట, కరుణారసముగలపాట, దీన్ని అరవములో పెలాక్కణమంటారు.

Dirk, dĕrk, *n. s.* బాకు, కటారి.

Dirt, dĕrt, *n. s.* మురికి, మైల, మన్ను, పెంట, కుప్ప, పాచి, మలము, పియ్యి. in a well వూడిక.

To Dirt, dĕrt, *v. a.* మురికిచేసుట, మైలచేసుట, మూపుట. he ~ed all the table ఆమేజనంతారోతచేసినాడు.

Dirtily, *adv.* మురికిగా, రోతగా, అశుద్ధముగా, అవలక్షణముగా. he behaved very ~ in this business. పనిలోనిండా పోకిరితనముచేసినాడు.

Dirtiness, dĕrt′i-ness, *n. s.* మురికి, రోత, అశుచి, మాలిన్యము, పాచి, అవలక్షణము, పోకిరితనము. from the ~ of this cloth యీగుడ్డమురికిగావుండేటందువల్ల.

Dirt-pie, *n. s.* (Johnson) పిల్లకాయలుబంకమట్టితోచేసినఫలహారము.

Dirty, dĕrt′y, *adj.* మురికైన, మైలగావుండే, రోతగావుండే, అవలక్షణమైన, క్షుద్రమైన, నీచమైన, పోకిరి. as plates or spoons యెంగిలిగావుండే. a ~ street రోతగావుండేవీధి. ~ clothes మైలబట్టలు. a ~ white మైలతెలుపు. a ~ green మైలపచ్చ. a ~ red మడ్డిమెరుపు. a ~ fellow అవలక్షణపుమనిషి. a ~ business క్షుద్రమైనవ్యవహారము, నీచపని.

To Dirty, dĕrt′y, *v. a.* మురికిచేయుట, మైలచేసుట, మాపుట. I will not ~ my hands with the business నేనుఆజోలికిరాను.

Diruption, dĭ-rup′shon, *n. s.* bursting or breaking బీటికబాయడము, పగలడము.

Disability, dis-a-bil′i-ty, *n. s.* అశక్తత, అసమర్థత, దౌర్బల్యము, నిస్త్రాణ. or legal impediment ప్రతిబంధకము. from his ~ to rise లేచేటందుకుశక్తిలేనందున. he removed their disabilities వాండ్లకువుండినప్రతిబంధకనివర్తిచేసినాడు.

To Disable, dis-āble′, *v. a.* దుర్బలపరచుట, బలహీనముచేసుట. this wound ~d him ఆగాయముతోవాడుమూలకుముట్టుగాపడ్డాడు.

Disabled, *adj.* దుర్బలమైన, బలహీనమైన, అశక్తమైన, మూలపడ్డ, పనికిరాకపోయిన, ప్రతిబంధకమైన,

~ people దుర్బలులు, అశక్తులు, రోగులు. I am completely ~ నేనుయెందుకుపనికిరాకపడ్డాను. the ship was ~ by a storm గాలివానచేత ఆ వాడపనికిమాలిపోయినది.

To Disabuse, dis-a-būse′, *v. a.* భ్రమనివారణము చేయుట, పొరబాటుతీర్చుట. he ~d me regarding them వాండ్లనుగురించినేనుపడ్డభ్రమతీర్చినాడు. I will ~ you about it దాన్నిగురించినీకుభ్రం డేకశంకమునునివారణముచేస్తాను,నీవుపడ్డభ్రమను అగుపరుస్తాను, నీవుపడ్డపొరబాటునుతెలియచేస్తాను.

Disabused, *adj.* భ్రమనివారణమైన, తిక్క తెలిసిన. he thought me his enemy but at last he was ~ నన్నుశత్రువనుకొన్నాడుగానితుదకువానికితిక్క తెలిసినది.

Disadvantage, dis-ad-văn′tage, *n. s.* హాని, న్యూనత, తక్కువ, చెరుపు, నష్టము, నష్టి. they spoke to his ~ అతనికివిరోధముగామాట్లాడినారు,అతనికిన్యూనతగా మాట్లాడినారు. he appears to great ~ in this business యీపనిలోవానికిచెరుపాయ్యేటట్టున్నది. he sold it to ~ నష్టముగా అమ్మినాడు. that the boy is so young is a ~ ఆపిల్లకాయ నిండాపసివాడుగా వుండడము ఒక అసందర్భము, ఒకచెరుపు. he took me at a ~ నాకువుండే అసందర్భమునుచూచుకొన్నాడు, నేనుయేమారినసమయముచూచుకొన్నాడు.

Disadvantageous, dis-ad-van-tāge′us, *adj.* ప్రతికూలమైన,హానికరమైన, చెరుపైన,నష్టమైన. is this ~ to you? యిందువల్లనీకేమిహాని,యిందువల్లనీకేమివిరోధము.

Disadvantageously, dis-ad-van-tāge′us-ly, *adv.* ప్రతికూలముగా, హానికరముగా, నిష్ఫలముగా, నష్టముగా.

Disaffected, dis-af-fect′ed, *adj.* ప్రతికూలమైన, విరోధముగావుండే. persons ~ towards government అధికారితోవిరోధించినవాండ్లు, రాజుమీద గిట్టకుండావుండేవాండ్లు, రాజద్రోహులు.

Disaffection, dis-af-fec′shon, *n. s.* ప్రతికూలము, విరోధము, అసహ్యము.

To Disagree, dis-a-grēe′, *v. a.* to differ భేదించుట,విరోధించుట, వికటించుట, పొంటకుండావుండుట. these accounts ~ యీలెక్కలుఒకటికొకటి సరిపడలేదు. this food ~d with him వానికియీ ఆహారముగిట్టలేదు, వానికియీఆహారమువిరోధించినది. he ~d with them వాడికివీడికిసరిపడలేదు.

Disagreeable, dis-a-grēe′a-ble, *adj.* అయిష్టమైన సరిపడని,పొసగని, గిట్టని,కాని,విరసమైన,అసహ్యమైన, అనిష్టమైన. all medicine is ~ మందు అం తేఅందరికిన్నిఅసహ్యమే. a ~ man విరసుడు. it is ~ యిదిగిట్టదు.

Disagreeableness, *n. s.* అసహ్యత.

Disagreeably, *adv.* అయిష్టముగా,అసహ్యముగా.

Disagreement, dis-a-grēe′ment, *n. s.* గిట్టమి, సరిపడమి, పొంటమి,పగ, విరోధము.

To Disallow, dis-al-low′, *v. a.* ఒప్పుకోకపోవుట, కూడదనుట, నిషేధించుట. they ~ed this item యీపద్దునువాండ్లుఒప్పుకోలేదు.

Disallowed, *adj.* ఒప్పుకోని, నిషేధించబడ్డ, కొట్టివేయబడ్డ, రద్దుచేయబడ్డ.

To Disannul, dis-an-nul′, *v. a.* కొట్టివేసుట, రద్దుచేసుట.

To Disappear, dis-ap-pēr′, *v. n.* మరుగైపోవుట, దాగుట, పారిపోవుట, మాయమవుట. they ~ed in the forest అడివిలోమాయమైనారు,దాగినారు. the demon ~ed ఆదయ్యముమాయమైపోయినది. అంతర్ధానమైపోయినది. the thief has ~ed దొంగముఖముతప్పించినాడు, పారిపోయినాడు. the moskitos have now ~ed ఆదోమలుయిప్పుడు కనబడడంలేదు. the star has now ~ed ఆచుక్క యిప్పుడుకనబడడములేదు. the fever ~ed జ్వరముతీరినది, తేలిపోయినది.

Disappearance, *n. s.* మరుగైపోవడము,కనబడకపోవడము, పారిపోవడము, అంతర్ధానము, మాయమైపోవడము. from the ~ of the water ఆనీళ్లుయినికిపోయినందున. after the ~ of the cholera in that country ఆదేశములోవాంతిభ్రాంతినిలిచిపోయినతరువాత.

To Disappoint, dis-ap-pôint′, *v. a.* ఆశచెడగొట్టుట, వంచించుట, మోసముచేసుట. he says he will do it, I will ~ him తానుచేస్తాననంటాడు గానివాణ్ని భంగపరుస్తానుచూడు, ముక్కచెరుస్తానుచూడు.

Disappointed, *adj.* వంచించబడ్డ, మోసపోయిన, బుక్కచెడ్డ.

Disappointment, dis-ap-pôint′ment, *n. s.* భంగము, ఆశాభంగము, నైరాశ్యము.

Disapprobation, dis-ap-prô-bā′shon, Disapproval, *n. s.* అనంగీకారము, అసమ్మతి. he expressed his ~ of this యిదికూడదన్నాడు, కారాదన్నాడు, దీనికిఆయనవొప్పలేదు.

To Disapprove, dis-ap-prûve′, *v. a.* అంగీకరించకపోవుట, సమ్మతించకపోవుట, వొప్పకపోవుట. he ~d it or he ~d of it దాన్నివొప్పుకోలేదు. they ~ this custom యీమర్యాద వాండ్లకుసరిపడదు.

To Disarm, dis-ârm′, *v. a.* ఆయుధాలుతీసివేసుట, నిరాయుధున్నిగాచేసుట, చెయ్యెత్తకుండాచేసుట, కొండ్లువిరుచుట. they ~ed him అతనిఆయుధాలుతీసివేసినారు. these words ~ed him యీమాటలువిని అణిగిపోయినాడు, చెయ్యెత్తలేక పోయినాడు, యీమాటలువిని వెనక్కుతీసినాడు. this behaviour of hers ~ed him ఆమెయిట్లాచేసేటప్పటికి అట్టేఅణిగి వూరికెవుండినాడు. at this village the peacocks ~ the people by confiding in them యీవూళ్లోనెమళ్లుమనుష్యులనునమ్మినందున వాండ్లువాటితెరువుపోవడములేదు. this medicine ~ed the fever యీమందుజ్వరమునుఅణుస్తున్నది.

Disarmed, *adj.* ఆయుధములుతీసివేయబడ్డ, నిరాయుధుడుగాచేయబడ్డ. the prisoners were ~ and brought in కయిదీలఆయుధములుపెరుక్కొనివాండ్లనులోనికితీసుకవచ్చినారు. he was completely ~ by this యిందుతోవాడిఫణముఅణిగినది, యిందుతోవాడుబొత్తిగాఅణిగిపోయినాడు.

Disarray, dis-ar-rā′, *n. s.* చీకాకు, కలవరము, తారుమారు.

Disarrayed, *adj.* చీకాకుబడ్డ, చెదిరిపోయిన, తారుమారైన, అకటవికటముచేయబడ్డ. or stripped నిలువుదోచుకోబడ్డ.

Disaster, dis-ăs′tĕr, *n. s.* గ్రహచారము, దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము, అవిధి, విపత్తు, చేటు.

Disastrous, dis-ăs′trus, *adj.* దురదృష్టమైన, దౌర్భాగ్యమైన, చేటైన, కాని, దుష్ట, చెడ్డ. a ~ occurrence ఆపద, అపాయము, చేటు. a ~ plight దురవస్థ.

Disastrously, *adv.* దురదృష్టముగా, దౌర్భాగ్యముగా, ఆపదగా. this marriage ended ~ ఆవివాహముతుదకు అవిధిగాముగిసినది, ఆపెండ్లితుదకు ఆరుమూడైనది.

To Disavow, dis-a-vow′, *v. a.* వొప్పుకోకపోవుట, తనదికాదనుట, నిరసించుట. he ~ed the letter యీజాబుతానువ్రాసినదేకాదన్నాడు. he ~ed them నావాండ్లుకారన్నాడు. he ~ed his wife and child ఆలుబిడ్డలనుత్యజించినాడు. he disavowed the thought నేనుఅట్లాతలచనేలేదన్నాడు.

Disavowal, dis-a-vow′al, *n. s.* కాదనడము, లేదనడము. in consequence of his ~ తానుయెరగనన్నందున.

To Disband, dis-band′, *v. a.* to dismiss from military service సైన్యమును తీసివేసుట, పటాలాన్నిపగలకొట్టుట, దండునుయెత్తివేసుట. he ~ed the troops ఆసైన్యమునుయెత్తివేసివారివారినిపాష్మనిశెలవిచ్చినాడు. they ~ed themselves and returned home దండులోవుద్యోగమునుమానుకొనితమదేశమునకువెళ్లినారు.

Disbelief, dis-bè-lēf′, *n. s.* అపనమ్మిక, అవిశ్వాసము. he expressed his ~ నమ్మనన్నాడు, యిట్లావుండదన్నాడు.

To Disbelieve, dis-bè-lēve′, *v. a.* నమ్మకపోవుట, అపనమ్మికపడుట.

Disbeliever, *n. s.* నమ్మనివాడు, మతవిరోధి. he is ~ in the Koran కురానునునమ్మనివాడు, తురకమతవిరోధి.

To Disburden, dis-burdn′, *v. a.* దించుట, బరువుదించుట. they ~ed the ship వాడనుకాలిచేసినారు, వాడసరుకుదింపినారు. he ~ed the bullocks ఎద్దులపైనిదించినాడు. he ~ed his mind or his conscience మనసులోవుండేదుఃఖాన్నిబయటచెప్పినాడు. this made him ~ his stomach యిందుచేతవాడికివాంతిఅయినది.

To Disburse, dis-burse′, *v. a.* శెలవుచేసుట, వ్రయముచేసుట, వినియోగముచేసుట.

Disbursed, *adj.* శెలవైన, వ్రయమైన, వినియోగమైన.

Disbursement, dis-burse′ment, *n. s.* శెలవు, వ్రయము.

Disc, *n. s.* See Disk.

To Discard, dis-cârd′, *v. a.* to dismiss from ser-

vice ఉద్యోగములోనుంచితోసివేయుట, తీసివేయుట, యెత్తివేసుట. or to cast off విడిచిపెట్టుట, పరిహరించుట. he ~ed two lines in this letter యీ జాబులో రెండు పంక్తులు పనికిరాదని కొట్టివేసినాడు, యెత్తివేసినాడు. I ~ the thought ఆతలంపే విడిచిపెట్టినాను. Out of these ten books they respect eight but they ~ the other two యీ పదిపుస్తకాలలో యెనిమిదింటిని చేకొని కడమ రెండు పనికిరానివంటారు.

Discarded, *adj.* తోసివేయబడ్డ, పరిహరించబడ్డ. ~ as being apocriphal అప్రసిద్ధమైన.

To Discern, diš-zern', *v. a.* కనుక్కొనుట, చూచుట, నిదానించుట. I ~ed the difference ఆభేదమును కనుక్కొన్నాను.

Discernible, diš-zern'i-ble, *adj.* కనబడే, అగుపడే, కనుక్కోదగ్గ, గ్రాహ్యమైన.

Discernibly, *adv.* కనబడేటట్టుగా, అగుపడేటట్టుగా, గ్రాహ్యముగా.

Discerning, diš-zern'ing, *adj.* తెలివిగల, వివేకశాలియైన.

Discernment, diš-zern'ment, *n. s.* తెలివి, వివేకము.

To Discharge, dis-chârge', *v. a.* వేయుట, విసర్జించుట. to perform నెరవేర్చుట. he is very punctual in ~ing his duty తనపనిని బహుక్రమముగా చూచేవాడు. To ~ a servant తోసివేసుట. To ~ a debt చెల్లించుట, తీర్చుట. to ~ a gun కాల్చుట. he ~d an arrow at me నామీద బాణము వేసినాడు. he ~d a blow at me, but it did not touch me నన్నుగుద్దవచ్చినాడుగాని ఆగుద్దు నాకుతాకలేదు. this acid ~d the colour యీ పులుసుచేత ఆవన్నెయెత్తిపోయినది. he ~d his wrath on them వారిమీదవుండే ఆగ్రహమును వెళ్లకక్కినాడు. the ship ~d her cargo here ఆవాడ సరుకుయిక్కడ దిగుమతియైనది. the boil ~d much matter ఆపుంటిలోనుంచి చీమునిండా కారినది. the flood ~d itself into a cavern ఆప్రవాహము గుహలో చొచ్చినది, ప్రవేశించినది. the blood ~d from the wound ఆగాయములోనుంచి కారిన నెత్తురు.

Discharge, dis-chârge', *n. s.* letting go విసర్జనము, విమోచనము, విడిచిపెట్టడము. performance నెరవేర్పడము. in the ~ of his duty అతనిపనిని నెరవేర్పడములో. dismissal తోసివేయడము. release విడుదలచేయడము, చెల్లు. after he obtained his discharge వాడు కొలువులోనుంచి తోయబడ్డతరువాత. after he obtained his ~ from jail. చెరసాలలోనుంచివిడుదలైన తరువాత. or, flow కారడము. there was a heavy ~ of rain జడివాన కురిసినది. at a single ~ the gun killed three men ఒకఫిరంగివేటుకుముగ్గురుచచ్చినారు. I heard the ~ of a gun తుపాకివేటువిన్నాను. the ~ of the gun was very loud ఆఫిరంగిది మహాశబ్దంధ్వని. the ~s both of the stomach and of the bowels shewed the presence of poison వాంతిలోనున్న భేదిలోనున్న ఆవిషము అగుపడ్డది.

Disciple, dis-ĉiple', *n. s.* శిష్యుడు. you are quite a ~ of his వాడే నీకుగురువు, అనగా వాడిమాటయెంతో నీమాట అంతే. I am not a ~ of his వాడిఅభిప్రాయమే నాకుముఖ్యముకాదు.

Disciplinarian, dis-ĉi-plin-â'ri-an, *n. s.* శాసకుడు, శిక్షకుడు. he was a rigid ~ వాడు సిపాయిలను వేయించిబాగ్గాలాడేవాడు. he is no ~ వాడు అంతక్రూరుడుకాడు.

Discipline, dis'ĉi-pline, *n. s.* శిక్ష, ఉపదేశము, నేర్పడము. spiritual ~ వ్రతాలను ఆచరించడము. Or whip చమ్మకు, చబుకు, కొరడా.

To Discipline, dis'ĉi-pline, *v. a.* శిక్షించుట, ఉపదేశించుట, నేర్పుట. well ~ troops బాగాచెయి తీరినదండు.

To Disclaim, dis-clām, *v. a.* యెరగననుట, తెలియదనుట. I ~ him వాడు నావాడుకాడు. he ~ed all knowledge of the business ఆజోలితనకుతెలియదన్నాడు.

Disclaimer, *n. s.* యెరగననేమనవి. he filed a ~ యీ వ్యాజ్యము తానుబొత్తిగాయెరగననిమనవి అర్జీదాఖలుచేసినాడు.

To Disclose, dis-clōše', *v. a.* తెరుచుట, విప్పుట, బయటపెట్టుట, విశదపరచుట, తెలియచేయుట.

Disclosed, *adj.* తెలియచేసిన, ప్రసిద్ధమైన.

Disclosure, dis-clō'zhūre, *n. s.* మర్మమును బయట చెప్పడము, ప్రకటన. after this ~ యీరహస్యము బయటపడ్డతరువాత, యీసంగతిబయటతెలిసిన తరువాత.

Discoloration, *n. s.* వర్ణము లేచిపోవడము, వైవర్ణ్యము కావడము, కందిపోవడము. I observed ~ upon his skin వాడిఒళ్లుకందినట్టు నాకు తెలిసినది, వాడిదేహకాంతి తప్పినట్టునాకు తెలిసినది. on account of ~ of the paper ఆకాకితముయొక్క వన్నె పోయినదిగనుక.

To Discolour, dis-cul'ur, *v. a.* వర్ణమునుపోగొట్టుట, వివర్ణముచేయుట.

Discoloured, *adj.* వివర్ణమైన, కందిన. the tongue is ~ నాలుకవివర్ణమైనది.

To Discomfit, dis-cum'fit, *v. a.* ఓడగొట్టుట, అపజయపరచుట.

Discomfited, *adj.* ఓడిన, అపజయముపొందిన.

Discomfiture, dis-cum'fit-ūre, *n. s.* ఓటమి, అపజయము, పరాభవము.

Discomfort, dis-cum'fŏrt, *n. s.* అసౌఖ్యము, తొందర. he lives in great ~ వాడికిహాయిలేదు, వాడికిసౌఖ్యములేదు.

To Discommode, dis-com-mōde', *v. a.* ఆయాసపెట్టుట, తొందరపెట్టుట.

To Discompose, dis-com-pōṡe', *v. a.* ఆయాసపెట్టుట, కలచుట. this discomposed him much యిందుచేతవాడికిచాలా ఆయాసమువచ్చినది.

Discomposed, *adj.* ఆయాసపడ్డ, తొందరపడ్డ.

Discomposure, dis-com-pō'zhūre, *n. s.* కలత, తొందర, ఆయాసము, వ్యాకులము.

To Disconcert, dis-con-çert', *v. a.* to disappoint భంగపరచుట, మొక్కపరచుట, వెక్కిపొయ్యేటట్టు చేయుట. to confound కలతపరచుట, కలవరపెట్టుట.

Disconcerted, *adj.* భంగపడ్డ, మొక్కచెడ్డ, కలవరపడ్డ. their plans were ~ వారియుక్తితప్పినది, చెడిపోయినది.

Discongruity, dis-con-grû'i-ty, *n. s.* అసంగతము, వైపరీత్యము, విరుద్ధము.

Discongruous, *adj.* అసంగతమైన, వ్యతిరేకమైన, విరుద్ధమైన, తగని, ఒప్పని.

Disconnected, *adj.* అసంగతమైన, అసంబంధమైన.

Disconsolate, dis-con'sō-lāte, *adj.* దుఃఖపడే, ఆదరణలేని. a ~ widow దిక్కుమాలినవిధవ.

Disconsolately, *adv.* నిరాదరణగా, దిక్కుమాలి, పరితపిస్తూ.

Discontent, dis-con-tent', *n. s.* అసంతుష్టి, అసమాధానము, అసహ్యము, చీదర.

Discontented, dis-con-tent'ed, *adj.* అసంతుష్టిగావుండే, అసమాధానముగావుండే, అసహ్యపడ్డ. as he was ~ at this యిదివాడికిసమ్మతముకాదుగనుక, యిదివానికిగిట్టనందున.

Discontentedly, *adv.* అతృప్తిగా, అసమాధానముగా.

Discontentedness, *n. s.* అసంతుష్టి, అసమాధానము, కొదవ, కొరత.

Discontentment, dis-con-tent'ment, *n. s.* అయిష్టము, అసమ్మతి, వ్యాకులము, చింత, కొదవ, కొరత.

Discontinuance, dis-con-tin'ū-ançe, Discontinuation, dis-con-tin-ū-ā'shon, *n. s.* భంగము, విచ్ఛేదము, విరామము, నిలుపు, నిలిచిపోవడము. on account of the ~ of instruction చదువుచెప్పడము నిలిచిపోయినందున. on account of the ~ of tillage సాగుబడినిలిచిపోయినందున.

To Discontinue, dis-con-tin'ūe, *v. n.* నిలిచిపోవుట. the road ~s here దారియిక్కడనిలిచిపోతున్నది, దీనికిఅవతలదారిలేదు.

To Discontinue, dis-con-tin'ūe, *v. a.* నిలుపుట, చాలించుట, మానుట, వదలుట. he ~d the work వాడుపనినిమానుకొన్నాడు, నిలిపినాడు. after he ~d reading వాడుచదువునిలిపినతరువాత. when he ~d taking the medicine మందుతీసుకోవడము మానుకొన్నప్పుడు.

Discord, dis'cord, *n. s.* వ్యత్యయము, వైపరీత్యము, విరోధము, అసంగతము, పొసగమి, గిట్టమి, కలత. in music శ్రుతివ్యత్యయము, శ్రుతికూడమి.

Discordance, dis-côrd'ançe, Discordancy, dis-côrd'anç-y, *n. s.* వ్యత్యయము, వైపరీత్యము, విరోధము, అసంగతము, పొసగమి, గిట్టమి, కలత.

Discordant, dis-côrd'ant, *adj.* సరిపడని, అసంబంధమైన, అసంగతమైన, పొసగని. in music శ్రుతివ్యత్యయమైన.

Discordantly, *adv.* అసంబంధముగా, అసంగతముగా, విరోధముగా, సరిపడక.

Discount, dis'count, తోపుడు, తీసివేత, వరాతు, నాగా. I will pay your draft if you will give me

ten rupees ~ పదిరూపాయలుతోసివేస్తేనీహుండికిరూకలుయిస్తాను. silk is now at a ~ పట్టుసరుకులకుయిప్పుడుగిరాకిలేదు. Sanscrit learning is at present at a ~ in Madras యిప్పుడుసంస్కృతవిద్యయిక్కడతోవుడుగావున్నది.

To Discount, dis-count, *v. a.* తోసుకొనియిచ్చుట, ధరాతుతోసుకొనియిచ్చుట, అనగాహుండిగడువుకుమునుపేరూకలుచెల్లించేపక్షమందు తరగుతోసుకొనియిచ్చుట, వట్టముతోసుకొనియిచ్చుట. the merchant ~ed the bill వర్తకుడుఆహుండికిధరాతుతోసుకొనికడమరూకలుచెల్లించినాడు.

To Discountenance, dis-coŭn′tĕ-nance, *v. a.* ఉపేక్షించుట, నిగ్రహించుట, నిరాకరించుట. they ~d this business యీపనినివారువుపేక్షచేసినారు.

Discountenance, dis-coun′tĕ-nance, *n. s.* ఉపేక్ష, నిగ్రహము.

Discountenanced, *adj.* ఉపేక్షచేసిన, నిగ్రహించబడ్డ.

To Discourage, dis-cur′age, *v. a.* అధైర్యపరచుట. they ~d me in this business యీపనినీచేతకాదన్నారు. the weather ~d me from going కాలముపుండేవైఖరిని చూచిపోవడముమానుకొన్నాను. I tried to ~ him but he would not listen to me నేనుయెంతవద్దన్నావాడువినలేదు.

Discouraged, *adj.* అధైర్యపడ్డ, భయపడ్డ. I felt quite ~ నేనుమిక్కిలిఅధైర్యపడ్డాను, భయపడ్డాను. he was ~ at this యిందుచేతవాడుసందేహించినాడు, వెనకతీసినాడు. do not be ~ భయపడవద్దు.

Discouragement, dis-cur′age-ment, *n. s.* అధైర్యము, అడ్డి. this was a great ~ యిందుచేత నిండా అధైర్యమైనది, యిదిముఖ్యమైన అభ్యంతరము.

Discourse, dis-cōrse′, *n. s.* సంభాషణ, ప్రసంగము, శ్లోకము, ముచ్చట. a treatise గ్రంథము, సంభాషణరీతిగావుండేగ్రంథము. he wrote a ~ regarding charity వాడుధర్మమునుగురించియొకగ్రంథమును వ్రాసినాడు.

To Discourse, dis-cōrse′, *v. n.* మాట్లాడుట, సంభాషించుట, ప్రసంగముచేసుట.

Discourser, *n. s.* (a word used by Warburton, regarding Barrow) వాచాలకుడు.

Discourteous, dis-curt′yus, *adj.* అమర్యాదస్థుడైన, మూర్ఖుడైన, విరసుడైన.

Discourteously, *adv.* అమర్యాదగా, మూర్ఖతనముగా, విరసముగా.

Discourteousness, *n. s.* అమర్యాద, మూర్ఖత, విరసము.

Discourtesy, dis-curt′ĕ-sy, *n. s.* అమర్యాద, మోటతనము.

To Discover, dis-cuv′ĕr, *v. a.* to find out కనిపెట్టుట, తెలుసుకొనుట. I ~ed his house వాడియింటినికనిపెట్టినాను. I cannot ~ that word ఆమాటనాకుచిక్కలేదు. he ~ed a new star కొత్తగాయొకనక్షత్రమును కనిపెట్టినాడు. when ~ed the tiger he took to flight ఆపులినిచూడగానేపరుగెత్తిపోయినాడు. to shew చూపుట, కనపరచుట, అగుపరచుట. he ~ed his friendship in this యిందులోవాడిస్నేహమునుఅగుపరచినాడు. she ~ed her face దానిముఖమునుఅగుపరచినది. he ~ed the secret ఆమర్మమునుబయట పెట్టినాడు, బయటవేసినాడు. at last insanity ~ed itself తుదకువెర్రిబయటపడ్డది.

Discoverable, dis-cuv′ĕr-able, *adj.* గోచరమయ్యే, అగుపడదగ్గ, కనుక్కోదగ్గ, తెలుసుకోదగ్గ. there is no ~ difference between this and that వీటిలోభేదముఅగుపడలేదు.

Discovered, *adj.* తెలిసిన, బయటపడ్డ, కనుక్కోబడ్డ.

Discoverer, *n. s.* కనిపెట్టేవాడు, బయటపెట్టేవాడు, చూపేవాడు. the ~ of that country ఆదేశాన్నిమొదటకనుక్కొన్నవాడు.

Discovery, dis-cuv′ĕr-y, *n. s.* కనుక్కోవడము, కనిపెట్టడము, బయటపెట్టడము. after the ~ of the handkerchief రుమాలదొరికినతరువాత. after the ~ of this star యీచుక్కనుకొత్తగాకనుక్కొన్నతరువాత. after the ~ of the plot ఆకుట్రబయటపడ్డతరువాత. before the ~ of this root యీమూలికచిక్కకమునుపు. he made a ~ of the whole plot ఆయావత్తుకుట్రనుబయటపెట్టినాడు.

Discredit, dis-cred′it, *n. s.* తక్కువ, అవమానము, మానహాని, అపకీర్తి.

To Discredit, dis-cred′it, *v. a.* నమ్మకపోవుట. they ~ed this story యీకథనువాండ్లునమ్మలేదు. he ~ed us అతడుమామాటనునమ్మలేదు.

Discreditable, *adj.* తక్కువైన, పరువుతక్కువైన, హీనమైన, నీచమైన. they do not consider it ~ to sell their daughters కూతుండ్లను అమ్మడము వొక తక్కువగా వాండ్లు యెంచడము లేదు.

Discreditably, *adv.* తక్కువగా, పరువుతక్కువగా, హీనముగా, నీచముగా. he married his daughter ~ తనకూతురుకి వొక నీచవివాహము చేసినాడు, అనగా తనకూతురిని వొక నీచుడికి యిచ్చి పెండ్లి చేసినాడు.

Discreet, dis-crēt′, *adj.* బుద్ధికల, తెలివికల, వివేకముకల, జాగ్రతకల. a ~ person వివేకి, వివేకశాలి.

Discreetly, dis-crēt′ly, *adv.* తెలివిగా, వివేకముగా, వూహగా, పదిలముగా, జాగ్రతగా.

Discreetness, *n. s.* బుద్ధి, తెలివి, వివేకము, పదిలము, భద్రము.

Discrepance, dis′crė-pance, Discrepancy, *n. s.* భేదము, వ్యతిరేకము, అసంబంధము, విరుద్ధము.

Discrepant, *adj.* భేదమైన, వ్యతిరేకమయిన, అసంబంధమైన, విరుద్ధమైన. these two rules are quite ~ యీ రెండు సూత్రములు పరస్పర విరుద్ధములుగా వున్నవి.

Discrete, dis-crēte′, *adj.* See Discreet.

Discretion, dis-cresh′on, *n. s.* బుద్ధి, తెలివి, వివేకము, పదిలము, జాగ్రత. I leave it to your ~ మీ యిష్టప్రకారము చేయండి, మీకెట్లా యిష్టమో అట్లా చేయండి. at ~; or freely స్వేచ్ఛగా, మనసువచ్చినట్టు, తోచినమట్టుకు. you have a fever; you must eat *with* ~, but you may drink water *at* ~ నీకు జ్వరముగా వున్నది గనుక నీవు పదిలముగా భోజనము చేయవలసినది అయితే నీళ్లు యెంత కావలిస్తే అంత తాగు. your fever is over you may now eat at ~ నీకు జ్వరము పోయినది గనుక నీ మనసువచ్చినట్టు భోజనము చేయవచ్చును. you may go or stay at ~ నీవు పోతే పో వుంటే వుండు. the enemy surrendered at ~ శత్రువులు తమరు యెట్లా చెప్పితే, అట్లా వింటామని భవ్యులైనారు. you may read Telugu or Tamil at ~ తెలుగైనా చదువు అరవమైనా చదువు, నీకేది యిష్టమో అది చదువు. eversince he came to years of ~ వాడికి బుద్ధి తెలిసిన నాటనుంచి, వాడు ప్రబుద్ధుడైన నాటనుంచి.

Discretionally, *adv.* తనయిష్టప్రకారము, తనకు తోచినట్టు.

Discretionary, dis-cresh′on-ar-y, *adj.* యథేచ్ఛగా వుండే, స్వేచ్ఛగా చేసే. ~ power నిరంకుశాధికారము, స్వతంత్రము. ~ punishment యథేచ్ఛగా చేసే శిక్ష, తనకు తోచినట్టు చేసే శిక్ష.

To Discriminate, dis-crim′i-nāte, *v. a.* భేదమేర్పరచుట, వ్యత్యాసము కనుపరచుట, వివేచించుట. how do you ~ between these two యీ రెంటిలో భేదమేమి అగుపరుస్తావు. you must ~ between these two యీ రెంటికిన్ని వుండే భేదమును కనుక్కోవలసినది.

Discrimination, dis-crim-i-nā′shon, *n. s.* బుద్ధి, తెలివి, వివేకము. or mark గురుతు, చిహ్నె, ఆనవాలు. a man of ~ వివేకశాలి.

Discriminative, *adj.* వివేచకముగా వుండే, గురుతుగా వుండే. ~ powers వివేచనశక్తి.

To Discumber, dis-cum′bĕr, *v. a.* బరువుదించుట. they ~ed him of the load వాడికి బరువు దింపినారు. he ~ed the cattle పెరికెను దించినాడు. he ~ed himself of his coat వాడు చొక్కాయను తీసివేసిపోయిగా వున్నాడు.

Discursive, dis-cur′sive, *adj.* వ్యాపించే, నాలుగు తట్లా వ్యాపించే శక్తికల. the ~ faculty అష్టావధానశక్తి, నాలుగుతట్లా వ్యాపించే శక్తికల బుద్ధి.

Discursively, *adv.* వ్యాపించి, నాలుగుతట్లా వ్యాపించి.

Discus, dis′cus, *n. s.* a quoit, a round iron for play చక్రము, బిమ్మిబిళ్ల the ~ of Vishnu విష్ణుచక్రము.

To Discuss, dis-cuss′, విమర్శించుట, విచారించుట, తర్కించుట, వాదించుట. they ~ed the question అందున గురించి తర్కించినారు. to dissolve కరగకొట్టుట. this oil has a virtue in ~ing tumours యీ తైలములో వాయువు గెడ్డలను కరగకొట్టే గుణము వున్నది. Vulgarly, to eat or drink (See Don Juan. XVI. 34.) తినివేయుట, కాచేయుట, తాగివేయుట.

Discussed, *adj.* విమర్శించిన, విచారించిన, తర్కించిన, వాదించిన. or dissolved కరిగిపోయిన.

Discussion, dis-cush′on, *n. s.* తర్కము, చర్చ, వివాదము, విమర్శ. empty ~ వితండావాదము. or dissolution కరగడము. to promote the ~ of the tumour గెడ్డను కరిగించుటకు.

Discutient, dis-cū′shent, *adj.* కరగగొట్టే this oil is ~ యీ తైలము గడ్డలను కరగగొట్టేటిది.

Discutient, dis-cū′shent, *n. s.* విషనీరును పీల్చే మందు.

To Disdain, diś-dān′, *v. a.* అలక్ష్యము చేసుట, అనాదరణ చేసుట, ఉపేక్ష చేసుట. he ~ed telling a falsehood అబద్ధమాడుట నింద్యాతక్షమని యెంచినాడు. as he ~ed telling a falsehood he acknowledges this అబద్ధమాడదము హేయమని దాన్ని ఒప్పుకొన్నాడు.

Disdain, diś-dān′, *n. s.* అలక్ష్యము, ఉపేక్ష, అశ్రద్ధ. he looked upon it with ~ దాన్ని అలక్ష్యము చేసినాడు, ఉపేక్ష చేసినాడు. he looks upon the poor with ~ బీదవాండ్లంటే వాడికి మహా అలక్ష్యము.

Disdainful, diś-dān′fŭl, *adj.* అలక్ష్యమైన, గర్వముగల. a ~ face గర్వించిన ముఖము. a ~ woman గర్విష్ఠురాలు.

Disdainfully, *adv.* అలక్ష్యముగా, అహంకారముగా, గర్వించి.

Disdainfulness, *n. s.* అలక్ష్యము, తిరస్కారము, అహంకారము, గర్వము.

Disease, diś-ēśe′, *n. s.* రోగము, జాడ్యము, తెవులు. the foul ~ సెగరోగము. nervous ~ సన్నిపాతము.

To Disease, diś-ēśe′, *v. a.* రోగము తగిలించుట, నొప్పి తగిలించుట. this water ~d them యీ నీళ్ల చేతవాండ్లకు రోగము వచ్చినది.

Diseased, *adj.* రోగము తగిలించుకొన్న. the eye is ~ కంటికి నొప్పి తగిలినది. he is ~ వాడికి నొప్పి వచ్చినది, వాడికి రోగము తగిలినది. the ~ రోగులు. a ~ person రోగి. a ~ appetite అతియాతురము, పెనుఆకలి. he has a ~ appetite for reading వాడికి చదువు మీద అత్యాతురముకున్నది, అనగా వనికిమాలిన ఆతురము వున్నది.

To Disembark, dis-em-bârk′, *v. n.* దిగుట, వాడలోనుంచి దిగుట.

To Disembark, dis-em-bârk′, *v. a.* దించుట, వాడలోనుంచి దించుట, దిగుమతి చేసుట.

Disembarkation, *n. s.* దిగుమతి, వాడలోనుంచి దించడము, దిగడము.

Disembarkment, *n. s.* వాడలోనుంచి దండు దిగడము.

Disembodied, dis-em-bod′id, *adj.* శరీరమును విడిచిన, ముక్తదేహుడైన. a ~ spirit ముక్తదేహుడైన ఆత్మ, అశరీరి, ప్రేతము. the government ordered the regiment to be ~ ఆరిజిమెంటును మొత్తి వేయమని గవనరుమెంటువారు వుత్తరువు చేసినారు. the army was ~ ఆ దండును మొత్తి వేసినారు.

To Disembogue, dis-em-bōg′, *v. n.* సముద్రగామి యౌట, సముద్రములో పోయి చేరుట, సముద్రసంగమమౌట. the river Krishna ~s into the sea near Masulipatam బందరు దగ్గర కృష్ణ సముద్రగామియౌతున్నది.

To Disembowel, *v. a.* కడుపును చీల్చి పేగులు వెళ్లదీసుట.

Disembowelled, *adj.* కడుపు చించి పేగులు వెళ్లదీయబడ్డ.

To Disenchant, dis-en-chănt′, *v. a.* దిగదుడుపు చేసుట, ప్రతిమంత్రము చేత నివారణము చేసుట, భ్రమనివారణము చేసుట. this has quite ~ed him యిందు చేతవాడికి వివేకము వచ్చినది. poverty ~ed him దరిద్రము చేతవాడి ధనమదము పోయినది.

Disenchanted, *adj.* దిగదుడుపు చేయబడ్డ, ప్రతిమంత్రము చేతపోగొట్టబడ్డ, భ్రమతీరిన.

Disenchantment, *n. s.* భ్రమనివారణము. after his ~ వాడికి భ్రమతీరినతరువాత, వాడికి తెలివివచ్చినతరువాత.

To Disencumber, dis-en-cum′bĕr, *v. a.* యిబ్బంది లేకుండా చేసుట, చిక్కు లేకుండా చేసుట, సుళువు చేసుట.

Disencumbrance, dis-en-cum′branċe, *n. s.* బరువు తీరడము, సంకటము తీరడము, చిక్కు వదలడము.

To Disengage, dis-en-gāġe, *v. a.* విడదీయుట, విడిపించుట, ప్రత్యేకము చేయుట. I cannot ~ this knot యీ ముడిని నేను విప్పలేను. he ~d himself from these pursuits వాడు ఆ పనులను మానుకొన్నాడు.

Disengaged, dis-en-gāġd′, *adj.* పూరికెవుండే, విడిగావుండే, విడదీయబడ్డ, విడిన. whenever you are ~ నీవు సావకాశముగా వుండేటప్పుడంతా. I am now ~ నేను యిప్పుడు పూరికె వున్నాను. after the

rope was ~ ఆతాడువీడినతరువాత. the elder sister is engaged but the younger is ~ పెద్దదానికివరుడు కుదిరినాడు చిన్నదానికికుదరకవూరికెవున్నది. this house is engaged now last month it was ~ ఆయిల్లు పోయిననెలలో వూరికెవుండినదియిప్పుడువుపయోగములోవున్నది.

To Disentangle, dis-en-tang'gle, *v. a.* విడిపించుట, వదిలించుట, చిక్కుదీయుట. he ~d himself from these follies యీదుర్మార్గములనువదలుకొన్నాడు.

Disesteem, dis-ê-stēm', *n. s.* అలక్ష్యము, అగౌరవము. those arts are now held in ~ ఆశాస్త్రములకుయిప్పుడుగౌరవములేదు.

To Disesteem, dis-ê-stēm', *v. a.* అలక్ష్యముచేసుట, అగౌరవముగాయెంచుట.

Disfavor, dis-fā'vur, *n. s.* నిగ్రహము.

Difiguration, *n. s.* అనాకారముచేయడము, కురూపముగాచేయడము. his nose was cut off and besides this ~ ముక్కుకోసివిరూపునిగాచేసినదికాకుండా. cutting down the trees is a ~ to the road చెట్లనుకొట్టివేసినందునభాటవికారమైపోయినది.

To Disfigure, dis-fig'ûre, *v. a.* వికారముచేసుట, అందవికారముచేసుట, కురూపముచేసుట, విరూపముచేసుట.

Disfigured, *adj.* వికారమైన, అందవికారమైన, కురూపమైన, విరూపమైన.

To Disfranchise, dis-fran'chiŝe, *v. a.* అధికారముతోసివేసుట, యిదివక గ్రామమునుగురించినమాట; అనగా Parliament కుమెంబరునునియమించిపంపేఅధికారములేకుండాతోసివేయుట.

Disfranchised, *adj.* అధికారముతోసివేయబడ్డ. See To Disfranchise.

To Disgorge, diŝ-gôrĝe', *v. a.* కక్కుట, వెళ్లకక్కుట. they forced him to ~ the money వాడిదగ్గర ఆరూకలనుకక్కించినారు.

Disgorged, *adj.* కక్కించిన.

Disgrace, diŝ-grāĉe', *n. s.* అవమానము, అగౌరవము, అపనింద.

To Disgrace, diŝ-grāĉe', అవమానముచేసుట. this conduct ~s him యిట్లాచేసుటచేతవాడికిఅవమానమువస్తుంది.

Disgraced, *adj.* అవమానపడ్డ. this book is ~ with many errors యీగ్రంథములోవుండేఅబద్ధాలచేతదానియొక్క గౌరవముచెడిపోతున్నది.

Disgraceful, diŝ-grāĉe'fŭl, *adj.* అవమానమైన, సిగ్గుపాట్యే, దుష్ట, పోకిరి. ~ conduct దుర్నడత. ~ language దుష్టమాటలు, పోకిరిమాటలు.

Disgracefully, diŝ-grāĉe'fŭl-ly, *adv.* అవమానముగా, తలవంపుగా. this boy is ~ ignorant యీపిల్లకాయయొక్క మూఢత్వమునుచెప్పకొంటేసిగ్గుపోను.

To Disguise, diŝ-gīŝe' *or* diŝ-gyīŝe', *v. a.* వేషమువేసుకొనుట, మారువేషమువేసుకొనుట, మరుగుచేసుట. he ~d himself వాడుమారువేషమువేసుకొన్నాడు. he ~d me as his servant తనపనివాడివేషమునాకువేసినాడు. she ~d him as a woman వాడికిఆడవేషమువేసినది. he ~d his handwriting తనఅక్షరాలనితెలియకుండావ్రాసినాడు. In this letter he ~d his hand యీజాబులోతనవ్రాలనితెలియకుండా వుండేటట్టు వ్రాసినాడు. he ~d his voice మారుగొంతుగామాట్లాడినాడు.

Disguise, diŝ-gīŝe', *n. s.* వేషము, మారువేషము, ప్రచ్ఛన్నవేషము. in the ~ of friendship స్నేహితుడనివేషమువేసుకొని.

Disguised, *adj.* వేషమువేసుకొన్న, మారువేషమువేసుకొన్న, ప్రచ్ఛన్నమైన. he was ~ as a woman ఆడదానివేషమువేసుకొన్నాడు. the bribe was ~ as a debt యీలంచమునకుఅప్పుఅనిపేరుపెట్టినారు. a ~ handwriting తనవ్రాలనితెలియకుండావుండేటట్టువ్రాసినవ్రాలు. She called to him in a ~ voice వాణ్నిమారుగొంతునపిలిచినది. he was ~ in liquor వాడుమైకముతోవుండెను.

Disguisement, diŝ-gīŝe'ment, *n. s.* మారువేషము.

Disgust, diŝ-gust', *n. s.* అరోచకము, అసహ్యము, చీదర, విరక్తి.

To Disgust, diŝ-gust', *v. a.* అసహ్యమునుకలగచేసుట, చీదరపుట్టించుట. this ~ed him యిందుచేతవాడికిచీదరపుట్టింది, యిందుచేతవాడికి అసహ్యమువచ్చినది.

Disgusted, *adj.* అసహ్యపడ్డ, చీదరపడ్డ, రోసిన. he was ~ at this యిందువల్లవాడు అసహ్యపడ్డాడు, యిందువల్లవాడుచీదరపడ్డాడు.

Disgustful, dis-gust'fŭl, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన.

Disgusting, *adj.* అసహ్యకరమైన, చీదరచేసే, రోతైన. a ~ smell దుర్గంధము, కంపు.

Dish, dish, *n. s.* పాత్ర, పళ్లెము, తట్ట. a great ~ తాంబాళము. a small ~ తబుకు. a ~, or food, ఆహారము. a ~ of rice అన్నము. a ~ of greens or herbs కూర, కీర. a ~ of fish వండినచేపలు. a made ~ షడ్రసాన్నము. a plain ~ శుష్కాన్నము, వట్టికూడు. foreign ~es అన్యదేశస్థులమర్యాదప్రకారముచేసినపాకము. a standing ~ నిత్యభోజనము, యెప్పటిఆహారము. rice is a standing ~ with the Hindus హిందువులకువరికూడు ముఖ్యమైన ఆహారము. he is a standing ~ with them వాడు నిత్యము వాండ్లతోకూడాభోజనము చేస్తాడు. Sanscrit is a standing ~ with them వాండ్లకుసంస్కృతచదువేముఖ్యము.

To Dish, dish, *v. a.* పళ్లెములోవుంచుట, వడ్డించుట. she ~ed the dinner ఆహారాన్నితట్టలోవడ్డించినది. he was completely ~ వాడుబొత్తిగాచెడిపోయినాడు, వాడిపుట్టిమునిగినది.

Dishabille, dis-a-bille', *n. s.* పడకవుడుపు, పడకలోనుంచిలేచేటప్పుడువేసుకొనివుండేవుడుపు. he is in ~ అతనుయింకాబట్టలుతొడుక్కోలేదు. they brought him in ~ వాణ్నిబట్టలుతొడుక్కోకమునుపేతీసుకొనివచ్చినారు, అనగాపడకలోతొడుక్కొన్నగుడ్డలతోనేతీసుకొనివచ్చినారు. (అసభ్య, అనాలంకృత is the literal sense.)

Dish-clout, *n. s.* పాత్రలుతుడిచేగుడ్డ.

To Dishearten, dis-hârtn', *v. a.* ధైర్యమునుచెడగొట్టుట, అధైర్యపరచుట.

Disheartened, *adj.* ధైర్యముతప్పిన. he was quite ~ at this యిందువల్లవాడికిధైర్యముశుద్ధముగాపోయినది.

Dishevelled, di-shev'elld, *adj.* చింపిరిగావుండే, విరియపోసుకొనివుండే. she came with her hair all ~ అదితలవిరియపోసుకొనివచ్చినది, చింపిరితలతోవచ్చినది. the ~ matted locks of a hermit విరియపోసుకొన్నసన్యాసిజడలు. like a fair flower ~ in the wind (Cowper's poems) గాలికికొట్టుబడివిరియబడ్డపుష్పమువలె.

Dishonest, dis-on'est, *adj.* నాణ్యములేని, నమ్మకములేని, యోగ్యతలేని. a ~ act మోసము, దొంగపని. a ~ trick మోసము, కృత్రిమము. a ~ man మోసగాడు, దొంగ. a ~ woman మోసకత్తె. a ~ witness తప్పుసాక్షి. she certainly is chaste but she is abominably ~ అదిపతివ్రతసరేగానిఅయితేచెడ్డమోసకత్తె.

Dishonestly, *adv.* నాణ్యములేకుండా, అయోగ్యముగా, మోసముగా, దొంగతనముగా.

Dishonesty, dis-on'est-y, *n. s.* మోసము, దొంగతనము. an act of ~ కుట్ర, కృత్రిమము.

Dishonor, dis-on'ur, *n. s.* తక్కువ, అవమానము, అగౌరవము, అపకీర్తి.

To Dishonor, dis-on'ur, *v. a.* అవమానపరచుట, అగౌరవముచేసుట. to ~ the sabbath ఆదివారమును అగౌరవముచేసుట, అనగాలౌకికపనులలోప్రవర్తించుట. he ~ed his profession వాడిచేతవాడికులానికితక్కువవచ్చినది. he did not ~ his profession వాడిచేతవాడికులానికిపేరువచ్చినది. to ~ a woman స్త్రీనిచెరుపుట. he ~ed the bill ఆహుండినివాడుఅగౌరవమునుచేసినాడు, అనగాదానికిరూకలుచెల్లించలేదు.

Dishonorable, dis-on'ur-able, *adj.* అగౌరవమైన, మానహీనమైన, దుష్ట. ~ conduct దుర్నడత.

Dishonored, *adj.* అగౌరవమునుపొందిన, అవమానపడ్డ. a ~ bill తిరిగిపోయినహుండి.

Disinclination, dis-in-cli-nā'shon, *n. s.* అయిష్టము, అసమ్మతి, అనంగీకారము, అసహ్యము. he shewed his ~ to go పోవడానకువాడికిసమ్మతిలేదు.

To Disincline, dis-in-clīne', *v. a.* అసహ్యముపుట్టించుట, మనసువిరుచుట. this ~d me to assist him యిందువల్లవాడికిసహాయముచేయడానకునామనసువిరిగిపోయినది. he is ~d to come వాడికిరావడానకుసమ్మతిలేదు.

To Disinfect, *v. a.* అంటురోగమునుపోగొట్టుట. to ~ the linen they put it on the fire అంటురోగసంబంధములేకుండాచేయడమునకైగుడ్డనువెల్లాయిలోపెట్టుతారు.

Disingenuous, dis-in-ġen'ū-us, *adj.* కపటమైన, కుత్సితమైన, కృత్రిమమైన, క్షుద్ర. ~ conduct కృత్రిమమైననడక.

Disingenuously, *adv.* కపటముగా, కృత్రిమముగా.

Disingenuousness, *n. s.* కాపట్యము, కృత్రిమము, పితలాటకము.

To Disinherit, dis-in-her′it, *v. a.* బాధ్యతలేకుండా చేసుట. he —ed his son తనఆస్తినితనకొడుకుకు సంబంధములేకుండాచేసినాడు.

Disinherited, *adj.* బాధ్యతలేకుండాచేయబడ్డ. a — child తండ్రి ఆస్తికిబాధ్యతలేకుండాచేయబడ్డవి న్నవాడు.

To Disinter, dis-in-ter′, *v. a.* పాతిపెట్టినదాన్ని పెళ్లగించియెత్తుట, పాతిపెట్టినశవమునుమళ్లీ పెళ్లగించి యెత్తుట. they —red a few images భూస్థాపితముచేయబడియుండినకొన్నివిగ్రహములనుకని పెట్టి యెత్తినారు. he —red the letter బిళ్ళకుండావుండినజాబునుకనిపెట్టినాడు.

Disintered, *adj.* మళ్లీపెళ్లగించియెత్తబడ్డ.

Disinterested, dis-in′ter-est-ed, *adj.* స్వప్రయోజనాన్నివిచారించని, ఉపకారియైన, పరోపకారియైన. this was a — effort on his part వాడైతేదీన్ని పుణ్యానికిచేసినాడు. a — act ఉపకారము, పుణ్యము, ధర్మము. a — man ఉపకారి.

Disinterestedly, *adv.* ఉపకారముగా, పుణ్యానికి, ధర్మానికి.

Disinterestedness, *n. s.* పరోపకారశీలత, ధర్మశీలత.

Disinterment, *n. s.* పాతిపెట్టినశవమునుమళ్లీపెళ్లగించియెత్తడము. I was present at the — of the body ఆపీనుగనుపెళ్లగించియెత్తేటప్పుడునేనువుంటిని.

To Disinthral, *v. a.* నివారణముచేసుట, విమోచనముచేసుట.

Disinthralment, *n. s.* నివారణము, విమోచనము.

To Disjoin, dis-jôin′, *v. a.* విడదీయుట, ప్రత్యేకముచేసుట, యెడబాపుట. the sea —s the two countries సముద్రముఆరెండుదేశములనుప్రత్యేకపరుస్తున్నది. in writing English we always — the words యింగ్లీషువ్రాయడములో వకటితోవకటి కలియకుండాప్రతిశబ్దమునున్ను ప్రత్యేకముగావ్రాస్తాము. I —ed their hands వాండ్లుకూర్చుకొన్నచేతులనువిడదీసినాను. he —ed the two estates ఆరెండుస్థితులనున్ను ప్రత్యేకముగాచేసినాడు. in this sentence all the words are —ed యీవాక్యములో శబ్దములన్ని వ్యస్తపదములుగా వున్నవి,మాటలువిడివిడిగాసంధిలేకుండావున్నవి.

To Disjoint, dis-jôint′, *v. a.* బెసికించుట, కీలుతప్పించుట. the fall —ed his arm పడినందునవాడిచెయ్యితొలిగినది.

Disjointed, *adj.* బెసికిన, కీలుతప్పిన, తొలిగిన. his finger was — వాడివేలికీలుతొలిగినది. — or delirious words అసంబంధమైనమాటలు, పొందికలేనిమాటలు. — texts or fragments of a poem వొకకావ్యములోనచ్చిత్తుగావుత్తరించినశ్లోకాలు. — fragments of the vedas ఖిలబుక్కులు.

Disjunction, dis-juncg′shon, *n. s.* విచ్ఛేదము, వియోగము. the — of the words పదచ్ఛేదము. by the — of these two words యీరెండుమాటలనుప్రత్యేకముగాపెట్టినందున.

Disjunctives or Disjunctive pasticles, *n. s.* వికల్పకావ్యయములు, అనగా "*Or, But*" అనేశబ్దములు.

Disk, disk, *n. s.* బింబము, మండలము. the — of the moon చంద్రబింబము, చంద్రమండలము.

Dislike, dis-like′, *n. s.* అసమ్మతి, అసహ్యము, చీదర.

To Dislike, dis-like′, *v. a.* అసహించుట, యీసడించుట. I — this యిదినాకుఅసహ్యము, గిట్టదు. they — it యిదివాండ్లకుసమ్మతికాదు, యిదివాండ్లకుఅసహ్యము.

To Dislocate, dis′lô-câte, *v. a.* బెసికించుట, కీలుతప్పించుట, పట్టువదిలించుట, తొలిగించుట. he fell and —d his arm వాడుపడినందునవాడిచెయ్యిబెసికినది.

Dislocated, *adj.* బెసికిన, కీలుతప్పిన, తొలిగిన. his shoulder was — వాడిరెట్టబెసికినది. his knee was — వాడిమోకాలిచిప్పతొలిగినది. — words అసంబంధమైనమాటలు, పొందికతప్పినమాటలు.

Dislocation, dis-lô-câ′shon, *n. s.* బెసకడము, కీలుతప్పడము, తొలిగిపోవడము.

To Dislodge, dis-lodge′, *v. a.* స్థానముతప్పించుట, వెళ్లగొట్టుట, లేవదీసుట. he —d the snake ఆపామునుపుట్టలోనుంచిబయటికివెళ్లగొట్టినాడు.

Disloyal, dis-lôy′al, *adj.* స్వామిద్రోహమైన, రాజభక్తిలేని.

Disloyally, *adv.* స్వామిద్రోహముగా, రాజభక్తిలేక.

Disloyalty, diś-lôy'al-ty, *n. s.* స్వామిద్రోహము, రాజద్రోహము.

Dismal, diś'mal, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన, పాడైన. a ~ face యేడ్పుముఖము. a ~ story అఘోరమైనకథ. ~ intelligence దుష్టసమాచారము.

Dismally, *adv.* అఘోరముగా, భయంకరముగా, పాడుగా.

To Dismantle, diś-man'tle, *v. a.* విప్పుట, పెళ్లగించుట, భిన్నాభిన్నముచేసుట, పడగొట్టుట, పాడుచేసుట. they ~d the fort ఆకోటనుపడకొట్టినారు.

Dismantled, *adj.* శిథిలమైన, భిన్నాభిన్నమైన, పడకొట్టబడ్డ, పాడైన.

To Dismast, diś-măst', *v. a.* స్తంభరహితముచేసుట, స్తంభములనుకొట్టిపాడుచేసుట. they ~ed the vessel వాడస్తంభములనుదించివేసినారు. the storm ~ed the vessel గాలివానచేతఆవాడస్తంభములువిరిగిపాడైనవి.

Dismasted, *adj.* స్తంభవిహీనమైన, స్తంభములువిరిగిపాడైన.

To Dismay, diś-mā', *v. a.* భయపెట్టుట, బెదిరించుట, దిగులుపరచుట.

Dismay, diś-mā', *n. s.* భయము, దిగులు, అఘోరము.

Dismayed, *adj.* భయపడ్డ, దిగులుపడ్డ.

To Dismember, diś-mem'bĕr, *v. a.* భిన్నాభిన్నముచేసుట. they have ~ed this story యీకథలోయిక్కడఒకముక్క అక్కడఒకముక్కనుచెప్పినారు. the Mahomedan empire is now ~ed తురకరాజ్యముభిన్నాభిన్నమైపోయినది. his estate was ~ed వాడిఆస్తిభిన్నాభిన్నమైపోయినది.

To Dismiss, diś-miss', *v. a.* పంపుట, శెలవుయిచ్చిపంపుట, తోసివేసుట. ~ these fears! యీభయమువిడిచిపెట్టు. they ~ed me on my journey వాండ్లునన్నుసాగనంపినారు. he ~ed us with his blessing మమ్మునదీవించినాడు. he ~ed the case ఆవ్యాజ్యమునుతోసివేసినాడు.

Dismissal, *n. s.* శెలవు. after his ~ అతడుశెలవుపుచ్చుకొన్నతరువాత, అతన్నితోసివేసినతరువాత.

Dismissed, *adj.* పంపిన, విడదలైన, తోసివేసిన.

Dismission, diś-mish'on, *n. s.* శెలవు. See Dismissal.

To Dismount, diś-moŭnt', *v. a.* దించుట. the ball ~ed this stone ఆగుండుతగిలియీరాతినికిందికితోసినది. the general ~ed the cavalry సేనాధిపతిగుర్రపుసవార్లకు గుర్రముమీదనుంచి దిగమనిఉత్తరవుచేసినాడు.

To Dismount, diś-moŭnt', *v. n.* దిగుట, గుర్రము, సవారి, చెట్టు, గోడ మొదలైనవాటిమీదనుంచిదిగుట.

Dismounted, *adj.* దిగిన, దించిన, పాడైన. a ~ gun బండిమీదనుంచిదించినఫిరంగి.

Disobedience, dis-ŏ-bēd'yence, *n. s.* తిరగబడడము, ఉల్లంఘనము. in consequence of his ~ అతడుచెప్పినట్టువిననందున.

Disobedient, dis-ŏ-bēd'yent, *adj.* తిరగబడ్డ, విననని, అవిధేయ.

To Disobey, dis-ŏ-bā', *v. a.* తిరగబడుట, ఉల్లంఘనముచేసుట, తోసివేసుట. they ~ed him అతనిమాటనువుల్లంఘనముచేసినారు. he ~ed the doctor వాడువైద్యుడుచెప్పినట్టువినలేదు.

To Disoblige, dis-ŏ-blīge' or blēge', *v. a.* అసహ్యముచేసుట, ఆయాసముచేసుట, చీదరచేసుట. he ~d them వాండ్లకుఅసహ్యమును చేసినాడు.

Disobliging, dis-ŏ-blīg'ing, *adj.* ఆయాసకరమైన, విరసమైన. ~ conduct ఆయాసమైననడత, విరసమైననడత. a ~ person అపకారి, నిర్దయాత్మకుడు, విరసుడు. a ~ act కానిపని.

Disobligingly, *adv.* విరసముగా, అపకారముగా.

Disorder, diś-ôr'dĕr, *n. s.* కలత, అక్రమము, తారుమారు, తొందర, వికారము, వ్యాధి, రోగము, జాడ్యము. it is all in ~ అదిఅంతాఅల్లరిగావున్నది, అకటవికటముగా వున్నది, గందరగోళముగా వున్నది.

To Disorder, diś-ôr'dĕr, *v. a.* అల్లరిచేసుట, అకటవికటముచేసుట, తారుమారుచేసుట. this ~ed his stomach యిందుచేతవాడికడుపులోవికారముపుట్టినది.

Disordered, *adj.* అక్రమమైన, గత్తరగావుండే, అకటవికటముగావుండే, వికారమైన. ~ health అస్వస్థము.

Disorderly, dis-ôr′dĕr-ly, *adj.* అక్రమమైన, తొందరైన. ~ people పోకిరిల్లు, తలకొట్లమార్లు. a ~ family పెద్దా, పిన్నా లేనిసంసారము. ~ goings on అల్లరిపనులు, తుంటపనులు, పోకిరినడతలు. disorderlies దుర్మార్గులు. a ~ house లంజలుండు యిల్లు.

Disorganization, *n. s.* ఛిన్నాభిన్నము, తారుమారు, అకటవికటము. on account of the ~ of the army ఆసైన్యమంతా ఛిన్నాభిన్నముగా వుండుటచేత. ~ of the system శరీరపాతము, వికృతజన్మ.

Disorganized, *adj.* ఛిన్నాభిన్నమైన, అకటవికటమైన, తారుమారుగావుండే, అల్లరిగావుండే.

To Disown, dis-ōn′, *v. a.* తనదికాదనుట, మొరగనుట, ఒప్పుకోకపోవుట. he ~ed the child ఆబిడ్డనుతనదికాదన్నాడు. I ~ the thought ఆతలంపేఅక్కరలేదు.

Disowned, *adj.* కాదన్న, మొరగనన్న, ఒప్పుకోని. a ~ account ఒప్పుకోనిలెక్క.

To Disparage, dis-par′âge, *v. a.* అలక్ష్యముపెట్టుట, తిరస్కరించుట, రవ్వచేసుట, అపదూరుపెట్టుట, దూషించుట. they ~d my efforts నేను చేసేయత్నములు పనికిరావన్నారు.

Disparagement, dis-par′âge-ment, *n. s.* దూషణ, తిరస్కారము, అవమానము, అప్రతిష్ఠ, మానహాని. this is a ~ to him యిదివానికి ఒకచెడ్డఅవమానము.

Disparity, dis-par′i-ty, *n. s.* తారతమ్యము. there is a great ~ between these two boys యీయిద్దరుపిల్లకాయలకు నిండాతారతమ్యమున్నది, వాడెక్కడవీడెక్కడ. there is a great ~ between this crime and the punishment ఆతప్పెక్కడయీదండనయెక్కడ.

Dispassionate, dis-pash′on-âte, *adj.* శాంతముగల, పూర్వగల, తాళిమిగల. on a ~ consideration of his letter వాడిజాబును పూర్వగాచూచినందు మీదట.

Dispassionately, *adv.* శాంతముగా, పూర్వగా, తాళిమిగా.

To Dispatch, *v. a.* See To Despatch.

Dispatch, *n. s.* See Despatch.

To Dispel, dis-pel′, *v. a.* చెదరకొట్టుట, పోగొట్టుట, నివారించుట, బాపుట, మొదబాపుట. the sun ~s the fogs and darkness సూర్యుడుమంచునున్ను చీకటినిన్నిపోగొట్టుతున్నాడు. he ~led their fears వారిభయమునుపోగొట్టినాడు.

Dispelled, *adj.* చెదరకొట్టబడ్డ, పోగొట్టిన.

Dispensary, dis-pen′sa-ry, *n. s.* ఔషధశాల, మందులఅంగడి.

Dispensation, dis-pen-sā′shon, *n. s.* విధి. the ~s of providence ఈశ్వరఆజ్ఞ, దైవఘటన, దైవసంకల్పము. the Mosaic మూసాఅనేభవిష్యద్వక్తచెప్పినస్మృతి. the Christian ~ క్రీస్తియాన్శాసనము, క్రీస్తియాన్ మతము. this is a dreadful ~ అఘోరమయినదియీవిధి. exemption నిషేధమైనపనికిఅనుమతియివ్వడము. the Pope granted him a ~ to do this యిట్టినిషేధమైనపనినిచేయమనిపోపువానికిశెలవిచ్చెను.

To Dispense, dis-pense′, *v. a.* యిచ్చుట, పంచిపెట్టుట, వినియోగముచేసుట. God ~s his favors to men దేవుడుతలాఒకటిక్రుపచేస్తాడు. judge ~s justice న్యాయాధిపతి న్యాయమును నెరవేరుస్తున్నాడు. I cannot ~ with his attendance వాడుకూడాలేకుండేనాకుకూడదు. I cannot ~ with this యిదిలేకుంటే నాకుజరగదు. you must ~ with them వాండ్లులేకుండా నీవేజరుపుకోవలసినది. you may ~ with going there అక్కడికినీవుపోవలసినఅక్కరలేదు. Can you ~ with this యిదిప్రస్తుతము మీకుఅక్కరలేదా. I can easily ~ with this యిదిలేకుంటే నాకులక్ష్యములేదు.

Dispenser, *n. s.* త్యాగి, దాత, యిచ్చేవాడు. a ~ of food అన్నదాత.

To Dispeople, dis-pēple′, *v. a.* నిర్మానుష్యముచేసుట, ప్రజాక్షయముచేసుట, పాడుచేసుట.

Dispeopled, *adj.* నిర్మానుష్యముచేయబడ్డ, నిర్జనముగావుండే, పాడుగావుండే.

To Disperse, dis-perse′, *v. a.* చెదరగొట్టుట, యిందాయదలుచేసుట, వెదచల్లుట. he ~d the enemy శత్రువులను పటాపంచలైపొయ్యేటట్టు చేసినాడు. the wind ~s the clouds గాలిమేఘములనుచెదరకొట్టుతున్నది. newspapers ~ intelligence throughout the country సమాచారపత్రికలు సమాచారమునుదేశమంతా ప్రకటించుచేస్తుంది. he ~d his goods to the poor తనసొత్తులనుపేదలకువెదచల్లినాడు.

To Disperse, dis-perse', *v. n.* చెదిరిపోవుట, యదాయదలైపోవుట. the assembly ~d ఆ సభ కలిసిపోయినది.

Dispersed, *adj.* చెదిరిపోయిన, యదాయదలైన, కటాకంచలైన.

Dispersedly, *adv.* యదాయదలుగా, కటాకంచలుగా, మూలకొకటిగా.

Dispersion, dis-per'shon, *n. s.* చెదిరిపోవడము, యదాయదలైపోవడము, మూలకొకటిగాపోవడము. the ~ of the Jews జూడియులయొక్క యదాయదలైపోవడము, దేశభ్రష్టులైపోవడము, దేశదేశములకు చెదిరిపోవడము.

To Dispirit, di-spir'it, *v. a.* అధైర్యపరచుట, కుంగకొట్టుట, భయపెట్టుట, వ్యాకులపెట్టుట.

Dispirited, *adj.* అధైర్యపడ్డ, కుంగిన, భయపడ్డ, దిగులుపడ్డ, వ్యాకులపడ్డ.

To Displace, dis-plāce', *v. a.* స్థలము తప్పించుట, తోసివేయుట, తీసివేయుట. he ~d the stones ఆ రాళ్లను లేవనెత్తినాడు. the king ~d the minister ఆ రాజు మంత్రిని తోసివేసినాడు.

Displaced, *adj.* స్థలము తప్పించబడ్డ, తోసివేయబడ్డ, వూడిన. the tooth was ~ by a blow ఒక దెబ్బతో పల్లువూడినది.

To Display, dis-plā', *v. n.* చూపుట, తెలియచేయుట, అగుపరచుట, జంభము అగుపరచుట. God ~ed his mercy on this ఈశ్వరుడు తన కృపను యిందులో అగుపరచినాడు. the peacock ~s his tail నెమలి తన పింఛమును జంభముగా అగుపరుస్తున్నది. she ~ed her jewels తన సొమ్ములను జంభముగా చూపినది. the flower ~s its bosom to the sun సూర్యోదయమై తేపుష్పము వికసిస్తున్నది.

Display, dis-plā', *n. s.* వేడుక, ఆడంబరము, జంభము. at that marriage there was no great ~ ఆ పెండ్లిలో నిండా వేడుక లేదు.

Displayed, *adj.* చూపిన, అగుపరచిన, జంభముగా అగుపరచిన.

To Displease, dis-plēse', *v. a.* అసహ్యపరచుట, ఆయాసము చేసుట.

Displeased, *adj.* అసహ్యపడ్డ, ఆయాసపడ్డ. he was ~ అసహ్యపడ్డాడు, అలిగినాడు. he was not ~ to find that they were gone వాండ్లు వెళ్లి నారని సంతోషించినాడు. he looked ~ ముఖము మాడ్చినట్టు అగుపడ్డాడు, వాణ్ని చూస్తే కోపముగా వున్నట్టువుండెను.

Displeasing, *adj.* అసహ్యమైన, ఆయాసకరమైన.

Displeasure, dis-plezh'ūre, *n. s.* అసహ్యము, ఆయాసము. they incurred his ~ అతని దయకు అపాత్రులైనారు.

Disport, dis-pōrt', *n. s.* ఆట, క్రీడ, లీల, విలాసము.

To Disport, dis-pōrt', *v. n.* ఆడుట, క్రీడించుట.

Disposable, dis-pōs'a-ble, *adj.* అధికముగావుండే, విశేషముగావుండే, మిగతగావుండే, వ్యయము చేయడమునకు అర్హమైన. all the ~ products మిగతగావుండే ఫలములన్నీ. I have no ~ funds నావద్ద రూకలు మిగిలివుండలేదు, నావద్ద అట్లా అధికముగా రూకలు లేవు. all his ~ time was given to this మిగతగావుండే కాలములో నంతాయిదే పనిగావుండినాడు. If you have a room ~ మీ యింట్లో ఒక అరవిడిగావుంటే, మిగతగావుంటే.

Disposal, dis-pōs'al, *n. s.* control అధికారము, ఆధీనము, యేర్పాటు. he made a new ~ of this money యీ రూకలను గురించి కొత్తయేర్పాటు చేసినాడు. God hath the absolute ~ of all things దైవాధీనం జగత్సర్వం. they left it at my ~ దాన్ని నాయిష్టప్రకారము చేయమన్నారు.

To Dispose, dis-pōse', *v. a.* to set in order యేర్పరచుట, క్రమపరచుట, క్రమముగావుంచుట. at chess we ~ the men in two lines చదరంగములో కాయలను రెండువరసలుగా పెట్టుతాము. he ~d his hands in this manner వాడి చేతులను యిట్లా పెట్టుకొన్నాడు. this ~d him to be my friend యిందుచేత వాడికి నాతో స్నేహము చేయవలెనని బుద్ధిపుట్టినది. this ~d him to consent యిందువల్ల వాడికి ఒప్పుకోవలెనని తోచినది. God ~d him to do this యిట్లా చేసేటట్టు వాడికి దేవుడు ప్రేరేపించినాడు, బుద్ధిపుట్టించినాడు. my submission ~d him to pardon me నానమ్రతనన్ను మన్నించేటట్టు వాణ్ని చేసినది. to ~ of విని యోగపరచుట, అమ్ముట. how did you ~ of the money ఆ రూకలను యేమి చేసినావు. how did you ~ of this దీన్నియేమి చేస్తావు, దీనికి యేమి గతి చేస్తావు. he ~d of his daughter in marriage వాడు కూతురి

నిపెండ్లిచేసియిచ్చి ఆబరువు తీర్చుకొన్నాడు. how did he ~ of his son వాడికొడుక్కుయేమిచేసినాడు. he cannot ~ of his daughter వాడికూతురికిపెండ్లి అయ్యేగతికానము. I shall soon ~ of your queen (at chess) నీమంత్రినిత్వరగాకాజేస్తాను. as soon as I have ~d of this work I will come యీపనినితీర్చివేసివస్తున్నాను. how am I to ~ of myself to-morrow? నేనురేపుయెట్లానడుచుకోవలసినది, నేనురేపుయేమిచేయవలసినది. how did you ~ of your time నీవు యెట్లాపొద్దుపుచ్చినావు. he did not know how to ~ of his time యెట్లా పొద్దుపుచ్చేదో వాడికి తోచలేదు. he ~d of the dog ఆకుక్కనునివర్తిచేసినాడు, అనగాతరిమివేసినాడు, అమ్మివేసినాడు, చంపివేసినాడు. he ~d of his horse వాడుగుర్రమును అమ్మివేసినాడు. I have not yet ~d of the books ఆపుస్తకములను నేనుయింకాఅమ్మలేదు. the cat soon ~d of the rat పిల్లి యెలుకను కాజేసినది. I did not know how to ~ of the children బిడ్డలను యేమిచేసేదో నాకుతోచలేదు. I laid down upon one stone and ~d of my feet on another వొకరాతిమీదపరుండి మరివొకరాతిమీదకాలుపెట్టుకొంటిని.

Disposed, *adj.* యేర్పరచబడ్డ, క్రమముగావుంచబడ్డ. the books were ~ in four rows ఆపుస్తకములునాలుగువరసలుగాయేర్పరచబడ్డవి. how is he ~ towards you నీయందువాడికిమనసుయెట్లావున్నది. he is well ~ towards me నాయందువాడిమనసుబాగావున్నది. he is ill ~ towards me నాయందు వాడిమనసుబాగావుండలేదు. well ~ సద్బుద్ధిగల. ill ~ దుర్బుద్ధిగల. religiously ~ సద్భక్తుడైన. are you ~ to go? పోవలెననివున్నారా, మీకుపోవలెననితలంపా, అక్కడికిపొయ్యేటందుకునీకుభావమా. he is not ~ to do it దాన్నిచేయడమునకు వాడికి బుద్ధిపుట్టలేదు. he was not ~ to do so అట్లాచేయడానకు అతనికియిష్టములేదు. ~ of వినియోగపరచబడ్డ, వ్రయముచేయబడ్డ, అమ్మిన.

Disposer, *n. s.* కర్త, శాసనీకుడు. God is the ~ of all things ఈశ్వరుడుసర్వకర్త.

Disposition, dis-pō-sish′on, *n. s.* order వరస, క్రమము. he made a new ~ of the army దండునుమరివొకరీతిగా నిలిపినాడు, నవీనవ్యూహము కట్టినాడు. temper స్వభావము, గుణము. natural ~ స్వభావము, ప్రకృతి. a man of good ~ సద్బుద్ధిగలవాడు. a man of evil ~ దుర్బుద్ధిగలవాడు. inclination ఇచ్ఛ, మనసు. this cloth shews a ~ to rot యీగుడ్డ వుండే వైఖరిచూస్తేచివికిపొయ్యేదిగావున్నది. arrangement యేర్పాటు, విన్యాసము, నియమము, విధి. the ~s of providence భగవత్సంకల్పము.

To Dispossess, dis-poș-șess′, *v. a.* వెళ్లగొట్టుట, ఉద్వాసనముచేయుట, లేవనెత్తుట, అస్వాధీనముచేయుట, అపహరించుట. to ~ the white-ants he poured in some oil చెదుళ్లను లేకుండాచేయడానకై కొంచెము నూనెపోసినాడు. he ~ed them వాండ్లనువెళ్లగొట్టినాడు. he ~ed me of the property నా సొత్తును అపహరించినాడు. After the enemy was ~ed శత్రువులు పూరువెళ్లగొట్టబడ్డతరువాత.

Disposure, dis-pō′zhŭre, *n. s.* యేర్పాటు, అధికారము, దశ, అవస్థ. he took the ~ of the money into his own hands ఆరూకలనువ్రయముచేసే భారముతనమీదపెట్టుకొన్నాడు.

Dispraise, dis-prāșe′, *n. s.* నింద, అప్రతిష్ఠ.

To Dispraise, dis-prāșe′, *v. a.* నిందించుట.

Dispraisingly, *adv.* నిందగా, దూషణగా, తక్కువగా.

Disproof, dis-prûf′, *n. s.* ఖండన. in ~ of what he stated వాడుచెప్పినదానికిఖండనగా.

Disproportion, dis-prō-pōr′shon, *n. s.* వ్యత్యాసము, అసమత, హెచ్చుతగ్గు, వికారము, అందవికారము, అంగులేమి, వైపరీత్యము, ఏడాకోడము. Observe the ~ of these two pillars or what a vast ~ యీరెండుస్తంభములకువుండే వ్యత్యాసముచూడు యేమివిజ్ఞోడు. how can a horse and a colt draw together the ~ will ruin the business గుర్రమున్ను గుర్రప్పిల్లానున్ను యెట్లాజతగాయీడ్చునువిజ్జోడుగావుండడముచేతపనిచెడును. there is a ~ between his arms and his legs వాడిచేతులూకాళ్లూఅంగుగావుండలేదు, వాడిచేతులకుతగినకాళ్లుకావు.

Disproportionable, dis-prŏ-pōr′shon-able, *adj.* See Disproportionate.

Disproportionably, *adv.* వ్యత్యాసముగా, వైపరీత్యముగా, వికారముగా, అంసుగావుండకుండా. how can they marry he is ~ old వాండ్లకుయెట్లాపెండ్లిఅవునుదానివయసుకువాడివయస్సుఅధికము.

Disproportionate, dis-prŏ-pōr′shon-âte, Disproportioned, *adj.* వ్యత్యాసమైన, వికారమైన, అందవికారమైన, పొందికగావుండని, తగని, అంసుగావుండని, విపరీతమైన. great or large గొప్పైన, అతిశయించిన. the cost is ~ యిదితగనిశెలవు. the punishment was ~ యిదినేరమునకుతగినదండనకాదు, అనగానేరమునకు అధికదండనైనా, నేరమునకు తక్కువ దండనైనా అనిభావము. In the works of God there is nothing ~ ఈశ్వరసృష్టిలోవొకటిన్నివ్యత్యాసములేదు, అన్నిన్నిపొందికగావున్నది,పొంకముగావున్నది, సరిగావున్నది. In this picture the nose is disproportioned to the face యీపటములోముఖానికితగినముక్కులేదు.

Disproportionately, *adv.* అతివ్యత్యయముగా, వైపరీత్యముగా, తగక.

To Disprove, dis-prûve′, *v. a.* కొట్టివేయుట, ఖండించుట, కాదనిసాధించుట, లేదనిసాధించుట. this ~s what he said before దీనిచేతవాడుమునుపుచెప్పినదిఖండించబడ్డది. this ~s the marriage యిందువల్లపెండ్లిజరగలేదనేదిరూఢమౌతున్నది. the disproving evidence యీనేరముతానుచేయనట్టుపలికించేసాక్షి.

Disputable, dis′pŭ-table, *adj.* వివాదాస్పదమైన, సంశయాస్పదమైన. this is not ~ యిందునగురించిసంశయములేదు. this is ~ యిదికారాదు.

Disputant, dis′pŭ-tant, *n. s.* వాదించేవాడు, తర్కించేవాడు.

Disputation, dis-pŭ-tā′shon, *n. s.* వాదు, వివాదము. what is the good of all this ~ యిన్నిమాటలెందుకు.

Disputatious, *adj.* వాదాడే, పోరాడే, పీకులాడే.

To Dispute, dis-pūte′, *v. n.* వాదించుట, పీకులాడుట, జగడమాడుట. they ~d together వ్యాజ్యపడ్డారు. he ~d with me about the ground ఆనేలనుగురించినాతోవ్యాజ్యమాడినాడు.

To Dispute, dis-pūte′, *v. a.* తర్కించుట, వివాదముచేసుట, ఘర్షించుట, పోరాడుట. he ~s this యిట్లాకాదని అంటాడు. he ~d their authority వాండ్లకు అధికారములేదంటాడు. I ~ this అట్లాకాదు. I did not ~ his orders వాడివుత్తరవుకునేనుఅడ్డముచెప్పలేదు. they ~d his passage వాణ్ని పోనియ్యకుండా అడ్డగించినారు. they ~ your right నీకుస్వతంత్రములేదంటారు.

Dispute, dis-pūte′, *n. s.* వివాదము, కలహము, వ్యాజ్యము, జగడము, ఘర్షణ, పోట్లాట, పోరు, రచ్చ. they got into a ~ with him వాడితోవ్యాజ్యపడ్డారు. beyond all ~ నిరాక్షేపముగా, నిర్వివాదముగా, నిస్సందేహముగా.

Disputer, *n. s.* వాదించేవాడు. a ~ of the fact యిట్లాకాదనివాదించేవాడు.

Disqualification, dis-qŭăl-i-fi-cā′shon, *n. s.* అనర్హత, అనుపయుక్తత, అయోగ్యత, తక్కువ. his caste is no ~ వాడిదియేకులమైనా చింతలేదు, కులముచేతవాడికివక ఆక్షేపణలేదు, వకతక్కువలేదు.

Disqualified, *adj.* అనర్హమైన, తగని, అయోగ్యమైన, వుపయోగముకాని. he is ~ for this employment by age వయసుచెల్లినందునయీపనికివుపయోగమైనవాడుకాడు.

To Disqualify, dis-qŭăl′i-fȳ, *v. a.* అనర్హముగాచేసుట, అనుపయుక్తముచేసుట, అయోగ్యపరచుట. his age disqualifies him for the business వృద్ధాప్యముచేతవాడుయీపనికితగడు. drunkenness disqualifies him for the business తాగడముచేతవాడుఅయోగ్యుడైనాడు.

Disquiet, dis-qŭī′et, *n. s.* ఆయాసము, చింత, తొందర, కలవరము.

To Disquiet, dis-qŭī′et, *v. a.* ఆయాసపెట్టుట, వ్యాకులపెట్టుట, కలవరముచేసుట, తొందరచేసుట.

Disquieted, *adj.* ఆయాసముగల, తొందరగల, కలవరపడ్డ, చింతపడ్డ, వ్యాకులపడ్డ.

Disquietness, *n. s.* ఆయాసము, తొందర, చింత, కలవరము.

Disquietude, dis-qŭī′ĕ-tŭde, *n. s.* ఆయాసము, తొందర, చింత, కలవరము.

Disquisition, dis-qŭi-ṡish′on, *n. s.* విచారము, ప్రసంగము, ఉపన్యాసము. a ~ regarding divini-

ty వేదాంతవిచారము, వేదాంతమునుగురించిన గ్రంథము. he made a — about marriage వివాహమునుగురించివుపన్యసించిమాట్లాడినాడు.

To Disrate, *v. a.* to dismiss, turn out ఉద్యోగము లోనుంచితోసివేయుట, తీసివేయుట.

Disregard, dis-rê-gârd′, *n. s.* ఉపేక్ష, అనాదరణ, అలక్ష్యము.

To Disregard, dis-rê-gârd′, *v. a.* ఉపేక్షచేయుట, అనాదరణచేయుట, అలక్ష్యముచేయుట. he —ed this దీన్నివాడువిచారించలేదు. he —ed my orders వాడునాఉత్తరవునుఉపేక్షచేసినాడు. they — him అతన్నిఅలక్ష్యముచేస్తారు.

Disregarded, *adj.* ఉపేక్షచేయబడ్డ, అనాదరణచేయబడ్డ, అలక్ష్యముచేయబడ్డ.

Disregardful, dis-rê-gârd′fŭl, *adj.* ఉపేక్షించే, అనాదరణచేసే, వినని, విచారించని, తిరస్కరించే.

Disregardfully, *adv.* ఉపేక్షగా, అనాదరణగా, అలక్ష్యముచేసి, విచారించక, తిరస్కరించి.

Disrelish, diś-rel′ish, *n. s.* అరుచి, అస్వారస్యము, అసహ్యము.

To Disrelish, diś-rel′ish, *v. a.* అరుచిచేయుట, అసహించుట. he —ed my advice నామాటలువాడికి అపథ్యముగావుండినవి, విషముగావుండినవి. I — it అదినాకు అరుచి, అదినాకుఅయిష్టము. a sick man —es everything రోగికి అన్నిన్నిఅరోచకము.

Disrelishing, *adj.* అరుచిగావుండే, రుచిలేని, వికారమైన, అసహ్యమైన.

Disreputable, diś-rep′ū-table, *adj.* అవమానకరమైన, నీచ, తుచ్ఛ, పోకిరి. a — book పోకిరిపుస్తకము. a — house లంజలువుండేయిల్లు.

Disreputably, *adv.* అవమానముగా, అపఖ్యాతిగా, అప్రతిష్ఠగా, తుచ్ఛముగా.

Disrepute, dis-rê-pūte′, *n. s.* అవమానము, అపకీర్తి, అపఖ్యాతి, అప్రతిష్ఠ, నింద.

Disrespect, dis-rê-spect′, *n. s.* అగౌరవము, అనాదరణ, అమర్యాద. they treated him with — వాణ్ని అమర్యాదచేసినారు.

To Disrespect, dis-rê-spect′, *v. a.* ఉపేక్షించుట, అనాదరణచేయుట, అమర్యాదచేయుట, అలక్ష్యముచేయుట.

Disrespectability, *n. s.* నీచత్వము. from the — of his family వాడిదినీచవంశముగనుక.

Disrespectable, *adj.* నీచమైన, పోకిరైన. — conduct పోకిరినడక, దుర్నడక.

Disrespectably, *adv.* అతినీచముగా, తుచ్ఛముగా.

Disrespectful, dis-rê-spect′fŭl, *adj.* అమర్యాదైన, అవమానమైన, తిరస్కారమైన. this is — language యిదిఅమర్యాదైనమాటలు.

Disrespectfully, *adv.* అమర్యాదగా.

To Disrobe, diś-rōbe′, *v. a.* వస్త్రముతీసివేయుట, ఉడుపును తీసివేయుట, బట్టలను విప్పివేయుట. this wind —d the trees యీగాలికిచెట్లఆకులన్నిరాలుకొనిపోయినవి.

Disrobed, *adj.* వివస్త్రమైన, దిగంబరమైన, దిసమొలైన.

Disruption, diś-rup′shon, *n. s.* or breach విచ్ఛేదము, భంగము, గండి. a — of continuity తెగడము. — of friendship స్నేహభంగము.

Dissatisfaction, dis-sat-is-fac′shon, *n. s.* అతృప్తి, అసమాధానము, అసంతుష్టి, కొదవ. he shewed his — తనఅసమాధానమునుఅగుపరచినాడు, అసహించినాడు. he shewed no — తృప్తిగానొన్నాడు, అంగీకరించినాడు.

Dissatisfactory, dis-sat-is-fac′tor-y, *adj.* అసమాధానమైన, అసహ్యకరమైన.

Dissatisfied, *adj.* అసమాధానమైన, అసహ్యకరమైన. he was — వాడుఅసమాధానముగావుండినాడు. they were — వాండ్లుఅసంతుష్టులైనారు.

To Dissatisfy, dis-sat′is-fȳ, *v. a.* అసమాధానమునుకలగచేయుట, అసహ్యమును కలగచేయుట, ఆయాసపరచుట.

To Dissect, dis-sect′, *v. a.* ఛేదించిపరిశోధించుట, తునకలుతునకలుగాకోయుట. or to examine శోధించుట, పరిశీలనచేయుట. they —ed the body. ఆపీనుగనుకోసిచూచినారు.

Dissection, dis-sec′shon, *n. s.* ఛేదనము, ఛేదించిపరిశోధించడము, తునకలుగాకోయడము. or examination పరిశీలనము, విమర్శ. after the — of the body ఆపీనుగనుకోసిచూచినతరువాత.

Dissector, *n. s.* శరీరముఛేదించిపరిశోధించేవాడు.

To Disseize, dis-sēze′, *v. a.* to dispossess, or deprive అపహరించుట, దోచుకొనుట. they ⌣d him of the estate వాడిఆస్తినిదోచుకొన్నారు. he was ⌣d of his paternal inheritance వాడిపితురార్జితమునుఅపహరించినారు.

Disseizee, *n. s.* దోచ్చుకుపడ్డవాడు, కోలుపోయినవాడు, భ్రష్టైనవాడు.

Disseizin, *n. s.* అపహారణము, దోచుకోవడము.

Disseizor, dis-sēz′or, *n. s.* అపహరించేవాడు, ఒకరిసొత్తునుసొట్లోవేసుకొనేవాడు.

To Dissemble, dis-semble′, *v. a.* to conceal his disposition దాచుట. to feign or pretend వేడిజముచేసుట, మారీచముచేసుట, మాయచేసుట. he ⌣d friendship for me నాయడలస్నేహితుడైనట్టు టక్కు చేసినాడు, బయటికినటించినాడు, మాయచేసినాడు. he ⌣d his anger కోపమునుదాచినాడు, కోపములేనట్టునటించినాడు. he ⌣d anger కోపముపున్నట్టునటించినాడు.

To Dissemble, dis-semble′, *v. n.* మారీచముచేసుట, మాయలుచేసుట, టక్కులుచేసుట. they ⌣d with God దేవునియెడలమాయచెయ్యడానకు ఆరంభించినారు. why should you ⌣ with me నాదగ్గరయెందుకుమాయలుచేస్తావు, టక్కులుచేస్తావు.

Dissembled, p‖ మాయయైన, మారీచమైన, వేడిజమైన, టక్కైన.

Dissembler, dis-sem′blĕr, *n. s.* వేడిజగాడు, మారీచుడు, మాయలమారి, పైకిటక్కులుచేసేవాడు.

Dissembling, *adj.* మాయలుచేసే, మారీచముచేసే, టక్కులుచేసే.

Dissemblingly, *adv.* వేడిజముగా, మాయగా, మారీచముగా, టక్కులుగా.

To Disseminate, dis-sem′i-nāte, *v. a.* వ్యాపింపచేసుట, ప్రచురముచేసుట. this stench of the drains ⌣s disease యీజలదారులకంపురోగమునుకలగచేస్తుంది, వ్యాపింపచేస్తుంది. this newspaper ⌣d his doctrines thro′ the country యీసమాచారపత్రికచేత వాడియొక్క మతము దేశమంతా వ్యాపించినది, విస్తరించినది.

Disseminated, *adj.* వ్యాపించిన, ప్రకటించిన, ప్రచురమైన.

Dissemination, dis-sem-i-nā′shon, *n. s.* వ్యాపించడము, ప్రకటించడము, ప్రచురముకావడము. by the ⌣ of this intelligence యీసమాచారమునుప్రకటించినందువల్ల.

Dissension, dis-sen′shon, *n. s.* పగ, విరోధము, కలత, జగడము, పోరు. to raise a ⌣ కలహముపెట్టుట.

To Dissent, dis-sent′, *v. n.* సమ్మతించకపోవుట, భిన్నఅభిప్రాయపడుట. I ⌣ with them వారిఅభిప్రాయమునాకుసరిపడలేదు. the Jangams ⌣ from the Bramins జంగములుబ్రాహ్మణ్యమునుతొప్పకభిన్నమతమునుఅవలంబించినవాండ్లు. I entirely ⌣ from this యిదినామతమేకాదు, నాఅభిప్రాయమేవేరు.

Dissent, dis-sent′, *n. s.* విరోధము, భిన్నాభిప్రాయము, భిన్నమతము.

Dissenter, dis-sent′ĕr, *n. s.* one that disagrees from an opinion భిన్నాభిప్రాయముగలవాడు, తొప్పనివాడు. one who refuses the communion of the English Church ప్రొటెస్టాంటుమతస్థులలో చర్చిపుయంగిలండుమతమునుతొప్పనివాడు. they are ⌣s from us మామతములోనుంచికలిగినవిరుద్ధమతస్థులు గావున్నారు. the Jangams are ⌣s from the body of the Hindus జంగములుహిందువులమతములోనుంచికలిగినవిరుద్ధమతస్థులు.

Dissentient, dis-sen′shent, *n. s.* తొప్పనివాడు, భిన్నాభిప్రాయముగలవాడు. this is a phrase peculiar to parliament.

Dissertation, dis-ser-tā′shon, *n. s.* వివరణము, వ్యాఖ్యానము, ప్రకరణము. a ⌣ upon grammar వ్యాకరణముమీదచేసిన ఉపన్యాస గ్రంథము. a ⌣ upon Morals నీతివివరణము. a ⌣ upon law వ్యవహారకాండ. a ⌣ upon fever జ్వరలక్షణగ్రంథము.

Disservice, dis-serv′ice, *n. s.* ఆయాసము, అపకారము. this did them a ⌣ యిదివాండ్లకుహానికరమైనది.

Disserviceable, dis-serv′ice-able, *adj.* హానికరమైన, ఆయాసకరమైన.

To Dissever, dis-sev′ĕr, *v. a.* విడోగముచేసుట, విడకొట్టుట, వేరుచేసుట, భిన్నపరచుట, ఖండించుట, కోసివేసుట. they ⌣ed the head తలకోసివేసినారు.

Dissimilar, dis-sim'i-lar, *adj.* సమానముగావుండని, వ్యత్యాసమైన, భేదమైన, భిన్నమైన. these two flowers are quite ~ యీపుష్పవిధము వేరుఆపుష్పవిధము వేరు. these two poems are quite ~ యీగ్రంథరీతి వేరు ఆగ్రంథరీతి వేరు. are these two men brothers? their faces are quite ~ వీరిద్దరు అన్నదమ్ములావీడిముఖజాడ వేరువాడిముఖజాడ వేరు.

Dissimilarity, dis-sim-i-lar'i-ty, Dissimilitude, dis-si-mil'i-tûde, *n. s.* అతుల్యత, అసమానత, అసామ్యము, వ్యత్యాసము, భేదము, భిన్నము.

Dissimulation, dis-sim-ū-lā'shon, *n. s.* కపటము, మాయ, మోసము, వంచన, పితలాటకము.

To Dissipate, dis'si-pāte, *v. a.* చెదరగొట్టుట, పోగొట్టుట, పాడుచేసుట. this ~d his doubts యిదివాడిసందేహమును పోగొట్టినది. he ~d his estate ఆస్తినిపోగొట్టుకొన్నాడు, పాడుచేసినాడు.

Dissipated, *adj.* చెదరగొట్టబడ్డ, పోగొట్టబడ్డ. the clouds are ~ మబ్బువిచ్చిపోయినది. my doubts are ~ నాసందేహనివారణమైనది. the disease was ~ by the change of air స్థలముతప్పించడముచేతఆరోగముబిడదలైనది. the disease left marks on his face which were not ~ for a year after ఆరోగముతగిలినప్పుడుపడ్డమచ్చలు ఆరోగమువదిలిసంవత్సరమయ్యిన్ని ఆమచ్చలుమాసిపోలేదు. a man of ~ character పోకిరి, నిలకడలేనివాడు. he leads a ~ life వాడుదురాచారములోవున్నాడు.

Dissipation, dis-si-pā'shon, *n. s.* the act of dispersion చెదరడము. or doing away పోవడము, నివారణము. or waste దుర్వ్యయము, దూబరదిండితనము. After the ~ of his doubts వాడిసందేహనివారణమైనతరువాత. ~ of mind మనసు చెదరడము, కలవరము. or bad conduct దురాచారము, పోకిరితనము, తుంటరతనము. he is given up to ~ దురాచారములోపడ్డాడు. On this word See Wesley's 79th Sermon.

Dissoluble, dis'sō-lûble, *adj.* కరిగేటట్టి.

Dissolute, dis'sō-lûte, *adj.* భ్రష్టైన, పోకిరైన, కొంటెయైన. ~ conduct పోకిరినడత.

Dissolution, dis-sō-lū'shon, *n. s.* separation విడిపోవడము, కలిసిపోవడము. after the ~ of these bands యీబంధకము విమోచనమైనతరువాత. after the ~ of the assembly సభకలిసిపోయినతరువాత. or death చావు, మరణము, అవసానము, లయము. after the ~ of the body శరీరమునువిడిచినతరువాత, పంచత్వమునుపొందినతరువాత.

Dissolvable, diŝ-ŝolv'a-ble, *adj.* See Dissoluble.

To Dissolve, diŝ-ŝolve', *v. a.* to melt కరిగించుట. he ~d the assembly వాడుఆసభనుకలిపివేసినాడు. this ~d my doubts యిందువల్ల నాసంశయము తీరినది, యిది నాసంశయ నివారణముచేసినది. this ~d the spell యిందువల్లఆమంత్రబలముపోయినది.

To Dissolve, diŝ-ŝolve', *v. n.* కరిగిపోవుట. the sugar ~d బెల్లమునీరైపోయినది. she ~d in tears అదియేడిచినది. he ~d in sweat వాడికిచెమటనీళ్లుగావడిసినది.

Dissolved, *adj.* కరిగిన, నీరైపోయిన.

Dissonance, dis'sō-nance, *n. s.* వ్యతిరేకము, వైపరీత్యము, సుతికూడమి, స్వర పొందికలేమి, మొనయమి.

Dissonant, dis'sō-nant, *adj.* వ్యతిరేకమైన, విరోధమైన, సుతిపొందికలేని. ~ sounds స్వరవెలితిగావుండేస్వనములు, వికారస్వనములు.

To Dissuade, dis-sŭāde', *v. a.* కూడదనుట, వద్దనిబోధించుట. I tried to ~ him but I could not నేనుయెంతవద్దన్నావాడువినలేదు. His wife tried to ~ him but in vain వాడిపెండ్లాము వాడిమనసును తిప్పవలెనని చూచిందిగాని వనికిరాలేదు. they ~d me from going నేనుపోకూడదన్నారు. నేనుపోవడముమంచిదికాదన్నారు, వాండ్లువద్దన్నందున నేను పోలేదు. I was ~d by them from writing the letter వాండ్లు వద్దన్నందున ఆజాబు వ్రాయకమానుకొన్నాను. I will not be ~d by him వాడుయెంతవద్దన్నా నేనువినను. am I to be ~d by them? వాండ్లువద్దంటేనేనువింటానా.

Dissuasive, dis-sŭā'sive, *adj.* వద్దనే, కూడదనే. he used ~ language కూడదన్నాడు, కారాదన్నాడు.

Dissyllable, dis'sil-la-ble, *adj.* ద్వ్యక్షరియైన, రెండక్షరములుగల. a ~ word రెండక్షరములుగలశబ్దము. అనగా Bul-lock, Rea-son, Moun-tain, &c.

Dissyllable, dis'sil-la-ble, *n. s.* ద్వ్యక్షరము. the word సీతా Sī-tā is a ~ సీతాఅనేశబ్దముద్వ్యక్షరము.

Distaff, dis'taff, *n. s.* పంటె, అనగానూలుచుట్టేటిది. the crown fell to the ~ (Johnson) కిరీటముపంటెపాలైనది, అనగామొగసంతులేక ఆడదానిప్రభుత్వమైనది, స్త్రీనాయకమైనది.

To Distain, dis-tān', *v. a.* మరకచేసుట, కళంకపరచుట. tears ~ed her cheeks దానిముఖమంతా కన్నీరుమరకలైనవి.

Distance, dis'tance, *n. s.* దూరము, యెడము, అవకాశము. some ~ కొంతదూరము, కొంతమేర. or difference వ్యత్యాసము, భేదము. ~ or reserve బెరకు, సంకోచము. or coldness మట్టు, మర్యాద, దాపు, అదబు. he kept his ~ or he kept at a ~ from me వాడుదూరంగానేవుండినాడు. I wish you would keep your ~ హద్దుమించేవు సుమీ. he keeps his wife at a ~ వాడు పెండ్లానికియెడమిచ్చేదిలేదు, చొరవయిచ్చేదిలేదు. ~ in pictures పరస్థలము. there is a church in the ~ పరస్థలములో వొకగుడిని వ్రాసియున్నది, అనగా పటములో వొకదానికి అవతలమరివొకటి అగుపడే భావముగా వ్రాసియున్నదనిఅర్థము.

To Distance, dis'tance, *v. a.* మించుట. he ~d them వాండ్లను కిందికి తొక్కినాడు, వాడిముందర వాండ్లునిలువలేక పోయినారు, వాడితోవాండ్లునిగ్గలేకపోయినారు, ఆయనయెక్కడవీండ్లెక్కడ. this ~d all the rest యీచిన్నవాడుఅందరినిన్నిమించినాడు, వీడిముందర కడమవాండ్ల పేరేయెత్తవలసినదిలేకపోయినది.

Distanced, *adj.* వెనకబడ్డ, వెనుకబడిపోయిన.

Distant, dis'tant, *adj.* దూరమైన. there is not the most ~ hope రవంతైనాఆశలేదు. a ~ heir దూరపుదాయాది. ~ ancestors మహాపూర్వీకులు. this gives a ~ idea of their misery దీనివల్ల వాండ్లదౌర్భాగ్యముచూచాయగా తెలుస్తున్నది. ~ or reserved బెరకైన, సంకోచముగల, వేరుబంధముగావుండే.

Distantly, *adv.* దూరముగా. they are ~ related వాండ్లదిదూరబంధుత్వము.

Distaste, dis-tāste', *n. s.* అరుచి, అసహ్యము, విరసము. he shewed a great ~ to my advice నామాటవాడికివిషముగావుండినది.

Distasteful, dis-tāste'fŭl, *adj.* అసహ్యమైన, విరసమైన.

Distemper, dis-tem'pĕr, *n. s.* జాడ్యము, రోగము, తెవులు. a ~ of the eye కంటిపుసుద్రవము. a ~ of the skin గజ్జిమొదలైనవి. the wall was painted in ~ గచ్చుగోడమీదచిత్రములువ్రాసినారు.

Distemperature, dis-tem'pĕr-a-tūre, *n. s.* వికారము, వ్యత్యయము, కలత.

Distempered, *adj.* జాడ్యస్థుడైన, రోగియైన, వికారమైన, పిచ్చి.

To Distend, dis-tend', *v. a.* ఉబ్బించుట. he ~ed his cheeks వాడుబుగ్గలనువుబ్బించినాడు.

Distended, *adj.* ఉబ్బిన.

Distention, dis-ten'shon, *n. s.* ఉబ్బు, వాపు.

Distich, dis'tic, *n. s.* రెండుచరణములుగలశ్లోకము, ద్విపదలోవొకభేదము.

To Distil, dis-til', *v. n.* కారుట, స్రవించుట. tears ~led from her eyes దానికంట్లో నీళ్లుబొట్లుబొట్లుగాకారినది.

To Distil, dis-til', *v. a.* బట్టిలోఘృతిదించుట. to ~ liquors ఘృతిదించుట. the mango tree ~s gum మామిడిచెట్లోనుంచిబంకకారుతుంది.

Distillation, dis-til-lā'shon, *n. s.* కారేటట్టుచేయడము, బట్టిలోదించడము, కారడము, స్రవించడము.

Distilled, *adj.* స్రవించిన, దించిన, బట్టిలోదించిన. ~ liquors ఘృతి, సారాయి. Brandy is a ~ liquid బ్రాందిబట్టిలోదించబడ్డఘృతి. spirits once ~ బట్టిలోవకతేపదించినసారాయి.

Distiller, dis-til'lĕr, *n. s.* బట్టిపెట్టిదించేవాడు, సారాయికాచేవాడు, కలాలి.

Distillery, *n. s.* సారాయికాచేయిల్లు.

Distinct, dis-tingct', *adj.* స్పష్టమైన, భిన్నమైన, ప్రత్యేకమైన, వేరైన. this one is ~ యిదివొకటివేరేగావున్నది. all their families are ~ వాండ్లసంసారమువేరేవేరేగావున్నది. all their estates are

~ వాండ్లవాండ్లకు ఆ స్తి ప్రత్యేకముగా వున్నది. that boy has a ~ articulation ఆ పిల్లకాయ స్పష్టముగా మాట్లాడుతాడు, ఆ పిల్లకాయ వుచ్చారణ బాగావున్నది.

Distinction, dis-tingc'shon, *n. s.* భేదము, విశేషము, పేరు, గౌరవము. this is a ~ without difference యిది వక వ్యత్యాసము కాదు. a man of ~ గొప్పవాడు.

Distinctive, dis-tingct'ive, *adj.* భేదమును తెలియ చేసే, వ్యత్యాసమును తెలియచేసే, విశేషమైన. a ~ mark విశేషమైన గురుతు.

Distinctly, dis-tingct'ly, *adv.* స్పష్టముగా, తేటగా, విశదముగా, విభజనగా.

Distinctness, dis-tingct'ness, *n. s.* స్పష్టత.

Distinguishable, *adj.* స్పష్టమైన, తెలిసే. there is no ~ difference between these two యీ రెంటికి స్పష్టమైన భేదము లేదు.

To Distinguish, dis-ting'gŭish, *v. a.* భేదమును అగుపరచుట, భేదమును కనుక్కొనుట, న్యూనాధిక్యములను కనుక్కొనుట. or to judge వివేచించుట. how do you ~ between these two fruits యీ రెండు పండ్లకు భేదమేమి. I cannot ~ his features at this distance యింత దూరములో నుంచి వాణ్ని గురుతుపట్టలేను. he ~ed himself వాడు ప్రసిద్ధుడైనాడు, పేరెత్తినాడు. he ~ed his servants by a particular garb తన పనివాండ్లని స్పష్టముగా తెలిసేటట్టు వొకవిశేషమైన వుడుపు యిచ్చినాడు. the king ~ed him with a sword రాజు అతనికి వొక కత్తి బహుమానమిచ్చి గొప్పచేసినాడు.

Distinguished, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, శ్రేష్ఠమైన, దొడ్డ. a ~ poet ఘనమైన కవి. the ~ Duke డ్యూక్ ఇత్యాది రాజులుంగారు.

Distinguishing, *adj.* విశేషమైన. their ~ quality వీరికివుండే విశేషగుణము. the ~ mark విశేషమైన గురుతు. the ~ mark of the diamond is it's hardness వజ్రమునకు వుండే విశేషమైన గురుతు దాని యొక్క కాఠిన్యము.

To Distort, dis-tôrt', *v. a.* వికారముచేసుట, విరూపముచేసుట. To ~ the meaning అపార్థము చేసుట. pain ~ed his face నొప్పిచేత వాడి ముఖము వికారమైపోయినది.

Distorted, *adj.* వికారమైన, విరూపమైన, వంకరైన. a ~ meaning అపార్థము, విపరీతార్థము, వ్యంగ్యార్థము.

Distortion, dis-tôr'shon, *n. s.* వంకర, వికారము, విరూపము, అంగవైకల్యము. or misrepresentation అపార్థము.

To Distract, dis-tract', *v. a.* తెలివితప్పించుట, తెలివిపొయ్యేటట్టుచేసుట, కలవరపెట్టుట, దిగ్భ్రమచేసుట, చీకాకుపరచుట. It ~ed my attention అందుచేత నాబుద్ధి కలవరపడ్డది.

Distracted, *adj.* కలవరపడ్డ, తబ్బిబ్బులైన. his attention was ~ వాడిబుద్ధి కలవరించిపోయినది. she was like a ~ woman వెర్రిపట్టినదానివలె వుండినది.

Distractedly, *adv.* కలవరముగా, తబ్బిబ్బులుగా, వెర్రిగా.

Distracting, *adj.* కలవరపరచే, వెర్రిచేసే. a ~ task తలచెడరైనపని. a ~ headache వెర్రితలనొప్పి.

Distraction, dis-trac'shon, *n. s.* కలత, కలవరము, చీకాకు, చెదర, కత్తర, వెర్రి. will you drive me to ~ నన్ను వెర్రిచేస్తావా, నన్ను భ్రమపరుస్తావా. he loved her to ~ దానిమీద వాడికి వెర్రిమోహము పట్టింది.

To Distrain, dis-trān', *v. a.* జప్తిచేయుట, అప్పును గురించి సొత్తులను విక్రయించుట. they ~ed for rent బాడిగకైసామానును అడ్డగించినారు.

Distrainer, *n. s.* జప్తివారంటు.

Distraint, dis-trānt', *n. s.* జప్తి. (H.)

Distraught, *adj.* తెలివితప్పిన, కలవరపడ్డ, చీకాకుపడ్డ.

Distress, dis-tress', *n. s.* దుఃఖము, వ్యసనము, వ్యాకులము, శ్రమ, తొందర, యిబ్బంది, అగచాట్లు. or distraining జప్తిచేయడము. a warrant of ~ జప్తివారంటు.

To Distress, dis-tress', *v. a.* తొందరపెట్టుట, శ్రమపెట్టుట, కష్టపెట్టుట, దుఃఖపెట్టుట.

Distressed, *adj.* శ్రమపడ్డ, తొందరపడ్డ, దుఃఖపడ్డ.

Distressful, *adj.* దుఃఖకరమైన, సంకటమైన.

Distressing, *adj.* దుఃఖకరమైన, వ్యాకులమైన, సంకటమైన. ~ intelligence చెడ్డసమాచారము.

To Distribute, dis-trib′ūte, *v. a.* పంచిపెట్టుట, భాగించియిచ్చుట, వినియోగముచేసుట. I ~d it among them దాన్ని వాండ్లకు పంచిపెట్టినాను. he ~d his favours among them వారియందుదయ చేసినాడు. *to* ~ justice న్యాయవిమర్శచేసుట, న్యాయముజరిగించుట.

Distributer, *n. s.* పంచిపెట్టేవాడు. a ~ of justice న్యాయాధిపతి.

Distribution, dis-tri-bū′shon, *n. s.* పంచడము, పంచిపెట్టడము. during the ~ of the food అన్నమును పంచిపెట్టుతూవుండగా.

Distributive, dis-trib′ū-tive, *adj.* వారివారికి. The ~ pronoun వారివారికిఅనేసర్వనామశబ్దము, అనగా each.

District, dis′trict, *n. s.* దేశము, ప్రదేశము, సీమ, తాలూకా, జిల్లా, పరగణా.

To Distrust, dis-trust′, *v. a.* సందేహించుట, అపనమ్మికపడుట. I ~ed them నేను వారిని నమ్మలేదు.

Distrust, dis-trust′, *n. s.* సందేహము, అపనమ్మిక.

Distrustful, dis-trust′fūl, *adj.* సందేహించే, అపనమ్మికపడే, నమ్మని. he was ~ of them వాండ్లయందు వాడికినమ్మికలేదు. I am ~ of this medicine యీమందులో నాకు నమ్మికములేదు.

Distrustfully, *adv.* సందేహముగా, అపనమ్మికగా, నమ్మక. he spoke ~ నమ్మికలేకుండాచెప్పినాడు, సందేహముగాచెప్పినాడు.

To Disturb, dis-turb′, *v. a.* అల్లరిచేసుట, కలచుట, కలతపెట్టుట, తొందరపెట్టుట. his coming ~ed the family వాడురావడముచేతఆసంసారములో కలతపుట్టినది. they ~ed the water నీళ్లను కలిపినారు. he ~ed the beehive తేనెగూటిని రేచినాడు.

Disturbance, dis-turb′ance, *n. s.* అల్లరి, కలత, తొందర.

Disturbed, *adj.* కలతబడ్డ, తొందరబడ్డ, రేచిన.

Disturber, *n. s.* అల్లరిచేసేవాడు, కలతపెట్టేవాడు, తొందరపెట్టేవాడు.

Disunion, dis-ūn′yon, *n. s.* విచ్ఛేదము, వియోగము, వేరుపడడము. or breach of concord గట్టిమి, చెడడమి. they are in a state of ~ వాండ్లుయెడబాసివున్నారు, వేరుపడ్డారు.

To Disunite, dis-ū-nīte′, *v. a.* యెడబాపుట, విడదీయుట, వేరుచేసుట, ప్రత్యేకించుట, ఊడగొట్టుట. I ~d their hands వాండ్లుకూర్చుకొన్నచేతులను విడదీసినాను.

Disunited, *adj.* విడదీయబడ్డ, ప్రత్యేకించబడ్డ.

Disuse, dis-ūse′, *n. s.* వాడికలేమి, ఉపయోగములేమి, చెల్లమి. from the ~ of bathing స్నానము వాడికలేనందున. that medicine is now in ~ ఆమందునుయిప్పుడువాడడములేదు. fallen into ~ వాడికతప్పిన, చెల్లని, అప్రసిద్ధమైన. these words are fallen into ~ యీమాటలుయిప్పుడు వాడికలేదు.

To Disuse, dis-ūse′, *v. a.* మానుకొనుట. he ~d writing for one month నెలదినములు వ్రాయడము మానుకొన్నాడు. they ~d milk వాండ్లుపాలుతాగడమువిడిచిపెట్టినారు.

Disused, *adj.* మానుకొన్న, విడిచిపెట్టిన, వాడికతప్పిన, చెల్లని. that word is now ~ ఆమాటయిప్పుడువాడికలేదు,చెల్లదు. this law was not cancelled tho′ ~d ఆచట్టమువాడికలోకి తేవడకపోయినప్పటికిన్ని కొట్టివేయబడలేదు.

Ditch, ditch, *n. s.* తవ్విన కాలువ, అగడ్త, కందకము. a wet ~ నీళ్లువుండేఅగడ్త. a dry ~ నీళ్లులేని అగడ్త. he desired them to dig a ~ round his garden వాడితోటచుట్టూ కాలువగా పల్లము తవ్వమనివారికిఉత్తరవుచేసినాడు.

To Ditch, ditch, *v. a.* అగడ్తతవ్వుట, కందకముతవ్వుట, పల్లముతవ్వుట.

Ditcher, ditch′ĕr, *n. s.* తవ్వేకూలివాడు, ఉప్పరవాడు.

Dithyrambic, dith-y-ram′bic, *n. s.* దండకము, రగడ.

Dittany, *n. s.* ఒకతరహాకూరాకు.

Ditto, dit′tō, *adv.* పైదరహా, పైనచెప్పిన,అదే,పైదే.

Ditty, dit′ty, *n. s.* పదము, పాట, కథ.

Diuretick, *n. s.* నీరుకట్టుకుయిచ్చేమందు. alum is a ~ పటికారముయిస్తే నీరుదిగుతుంది.

Diurnal, dī-ur′nal, *adj.* నిత్యటి, ఆహ్నికమైన, పగటి. his ~ employment వాడుప్రతిదినముచేసేపని.

Divan, di-van', *n. s.* (meaning a minister) మంత్రి. meaning a court కొలువుకూటము. meaning a seat ఆసనము.

To Divaricate, di-var'i-çâte, *v. n.* ద్విభాగమౌట.

To Divaricate, di-var'i-câte, *v. a.* ద్విభాగముచేసుట.

Divarication, *n. s.* ద్విభాగము, పంచడము.

To Dive, dīve, *v. n.* మునుగుట, మునిగిదేవులాడుట. he ~d in search of pearls ముత్యాలకైమునిగినాడు. to ~ into a secret మర్మమునుభేదించుట, లోచొచ్చిచూచుట. I tried to ~ into the business ఆమర్మమును తెలుసుకోవలెననియత్నపడ్డాను.

Diver, dīv'ĕr, *n. s.* మునిగేవాడు. a ~ for pearls ముత్యాలకొలాకుములోమునిగేవాడు.

To Diverge, di-verge', *v. n.* వ్యాపించుట, అనగా సూర్యకిరణములవలె వకచోటనుండి నాలుగుతట్లా వ్యాపించుట, ప్రసరించుట, పాయలుగాపోవుట, చీలుట, వేరుపడుట. the road here ~s యీదారి యిక్కడచీలుతున్నది. the poet here ~s into a new subject కవియిక్కడకొత్తప్రస్తావమును ఆరంభించినాడు. the rays of the sun ~ సూర్యకిరణములు నల్దిక్కులావ్యాపిస్తున్నవి.

Divergence, *n. s.* వ్యాపించడము, నాలుగుతట్లాప్రసరించడము. from the ~ of the spokes చక్రముయొక్క ఆకులునాలుగుతట్లావ్యాపించడముచేత. to prevent the ~ of the branches he tied them up కొమ్మలునాలుగుతట్లా పాయలుగాపోకుండావాటికితాడుచుట్టినాడు.

Divergent, di-verg'ent, *adj.* వ్యాపించే, ప్రసరించే, పాయలుగాపొయ్యే, చీలే, వేరుపడే. See To Diverge.

Diverse, dī'vĕrse, *adj.* నానావిధమైన,బహువిధములైన, చిత్రమైన, వేరైన, భేదమైన. these languages are ~ యివివేరేవేరేభాషలు. in ~ countries ఆయాదేశములయందు. of ~ colours నానావర్ణములుగల. at ~ times ఆయాకాలములయందు.

Diversely, *adv.* నానావిధములుగా, పరిపరివిధములుగా, విచిత్రముగా. they were ~ located వారువారు అక్కడక్కడ వుంచబడ్డారు, వారువారుప్రత్యేకముగావుంచబడ్డారు.

Diversification, *n. s.* మార్పడము, నానాత్వము, చిత్రవిచిత్రత. from the ~ of its colours అదినానావర్ణములుగావుండడమువల్ల, చిత్రవిచిత్రముగావుండడమువల్ల.

Diversified, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, నానావిధమైన.

To Diversify, di-ver'si-fy̆, *v. a.* నానావిధముచేసుట, చిత్రవిచిత్రముచేసుట. he ~ed the poem with many incidents ఆకావ్యములోనిండాచిత్రకథలుపెట్టినాడు.

Diversion, di-ver'shon, *n. s.* ఆట, క్రీడ, వేడుక, కేళీవిలాసము, లీలావినోదము. by way of ~ ప్రొద్దుబోకకు, ఉబుసుపోకకు, ఆట్లాటకు. to prevent the ~ of the money ఆరూకలుచెదిరిపోకుండా. to prevent the ~ of the water of the river ఆయేటినీళ్లుచెదిరిపోకుండా. he made a ~ and brought his troops the other way వాడు యేమార్చిసేనను మరివొకదోవను తీసుకవచ్చినాడు. he made a ~ to draw off the enemy శత్రువులనుయేమార్చడానకైవొకయుక్తిచేసినాడు.

Diversity, di-ver'si-ty, *n. s.* చిత్రవిచిత్రత, నానావిధము. there is a great ~ of opinions about this యిందునగురించి పదిమందిపదివిధములుగాచెప్పుతారు. from the ~ of the prospect చిత్రవిచిత్రముగా అగుపడుటచేత. చిత్రవిచిత్రమనగా వొకతట్టుకొండలు, వొకతట్టునది, వొకతట్టుపట్టణము యిట్లా అగుపడడము.

To Divert, di-vert', *v. a.* తిప్పుట, మళ్లించుట, పీడదీసుట. they ~ed my attention నన్ను భ్రమపడేలాగుచేసినారు,నన్నుయేమార్చినారు. this ~ed him from his purpose యిందుచేతవాడుచేయవలెననివుండినపని చేయకమానినాడు. they ~ed the money to another purpose ఆరూకలనుమరివొకపనికి వినియోగపరచినారు, అన్యథాచేసినారు. they ~ed the water to another village ఆనీళ్లనుమరివొకవూరికితిప్పినారు. or to amuse సంతోషపెట్టుట, ఉల్లాసపరచుట, వేడుకచూపుట, ప్రొద్దుబుచ్చుట,నవ్వించుట. or to draw the mind యేమార్చుట, యేమరించుట, మరిపించుట. to ~ the child she told a long story ఆబిడ్డనుమరిపించడానకై వొక పెద్దకథనుచెప్పినది. he ~ed himself with a book వాడు వొకపుస్తకముతో ప్రొద్దుబుచ్చుకొన్నాడు.

Diverting, *adj.* సరసమైన, ఉల్లాసమైన, వేడుకగా వుండే, నవ్వించే. a ~ book వేడుకపుస్తకము.

To Divest, di-vest′, *v. a.* లేకుండాచేసుట, దోచుట, అపహరించుట. he ~ed the tree of its bark ఆ చెట్టుపట్టను వొలిచివేసినాడు. he ~ed himself of his coat వాడు చొక్కాయతీసివేసినాడు. we should ~ ourselves of prejudice మనముదురభిమానమునువిడిచిపెట్టవలెను. the question is now ~ed of difficulties సరేఆసంగతిలోవుండేసంకటములు తీరిపోయినవి.

To Divide, di-vīde′, *v. a.* భాగించుట, రెండుగా చేసుట, ఖండించుట, పంచిపెట్టుట, తెంచుట, పృథక్కు చేసుట, ప్రత్యేకముచేసుట. he ~d the people into two parts వాండ్లను రెండుభాగములుగా చేసినాడు. or to deal out పంచిపెట్టుట. he ~d it among the children దాన్నిబిడ్డలకుపంచిపెట్టినాడు, వినియోగముచేసినాడు. they ~d themselves into three bodies వాండ్లుమూడుతెగలైనారు. in arithmetic భాగహరించుట, పాలువేయుట. ~ 100 by 4 నలుగురికినూరియ్యి, నూటిని నాలుగింట భాగించు.

To Divide, di-vīde′, *v. n.* విభాగమౌట, వేరౌట, చీలుట. the river here ~s into two branches ఆనదియిక్కడ రెండుపాయలుగాచీలుతున్నది.

Divided, *adj.* భాగించబడ్డ, వేరైన, భిన్నమైన, ద్వివిధముగావుండే, చీలిన. they were ~ in their opinions వాండ్లకుతలా వొకటితోచినది. a ~ property or estate భాగించుకొన్న ఆస్తి, పంచుకొన్న సొత్తు. a ~ family (in the English sense, denoting quarrels,) పరస్పరముగిట్టకుండావుండే కుటుంబము. (But in the Indian sense, denoting shares,) విభక్తులు, పంచుకొని వేరుపడ్డవాండ్లు, పృథగ్భాండాశనులు.

Dividend, div′i-dend, *n. s.* a share పాలు, భాగము. in arithmetic భాజ్యము, హార్యము.

Divination, div-i-nā′shon, *n. s.* fortune telling భవిష్యత్కథనము, భావివిషయవ్యక్తీకరణము, యిక మునుజరగబొయ్యేదాన్నిచెప్పడము, సోదిచెప్పడము.

Divine, di-vīne′, *adj.* దైవసంబంధమైన. the ~ will దైవసంకల్పము, ఈశ్వరాజ్ఞ. the ~ name దేవుడిపేరు, ఈశ్వరాహ్వయము. the ~ eye ఈశ్వరకటాక్షము. the ~ illumination జ్ఞానోదయము. ~ service దేవపూజ. ~ bliss పరమానందము. the ~ power ఈశ్వరశక్తి.

Divine, di-vīne′, *n. s.* గురువు. Sancarachari is the great ~ among bramins బ్రాహ్మణులలోనిండా వేదాంతవిషయక గ్రంథములుచెప్పింది శంకరాచార్యులు.

To Divine, di-vīne′, *v. a.* తెలుసుకొనుట, గ్రహించుట. I ~d the meaning ఆగూఢాభిప్రాయమును తెలుసుకొన్నాను. I cannot ~ what he means వాడిభావమెట్టిదోతెలుసుకోలేను. a divining rod మంత్రగానిచేతిబెత్తము.

To Divine, di-vīne′, *v. n.* జోస్యముచెప్పుట, శకునముచెప్పుట. to ~ by palmistry సాముద్రికము చెప్పుట. to ~ by lots చీట్లువేసిచూచుట.

Divinely, *adv.* దైవసంకల్పముచొప్పున, దైవికముగా. he was ~ taught వాడికిదేవుడేనేర్పినాడు. a book ~ inspired దేవుడు వాక్కులోవుండి పలికించిన గ్రంథము. he was ~ fed వాడికిదేవుడే ఆహారముపెట్టినాడు. he was ~ supported వాడికిదేవుడేరక్షణము. ~ fair అతిసుందరమైన.

Diviner, di-vīn′ĕr, *n. s.* రాబొయ్యేదాన్నిచెప్పేవాడు, జోస్యముచెప్పేవాడు, శకునముచెప్పేవాడు, సోదిచెప్పేమనిషి.

Diving, *n. s.* మునగడము. ~ for pearls ముత్యాలకోసముమునగడము.

Diving-bell, *n. s.* పాతాళభేదిగంట, అనగానీళ్లలో పడ్డవస్తువులనుతడవిచూడడమునకైలోపలయిద్దరు మనుష్యులనుకూర్చుండబెట్టినీళ్లలో నిలుపుకుదించబడేగంటయొక్క ఆకారముగావుండేటిది.

Divinity, di-vin′i-ty, *n. s.* the divine nature దైవత్వము, ఈశ్వరత్వము. this proves his ~ యిందువల్ల అతడు దేవుడని తెలుస్తున్నది. they looked upon him as a ~ వాణ్ని అవతారపురుషుణ్నిగా విచారించినారు. the ~ దైవము, దేవుడు. a ~ or petty god దేవత, క్షుద్రదేవత. celestial being అంశభూతుడు. Sancarachari is considered to be a ~ శంకరాచార్యులు శివాంశభూతుడంటారు. something supernatural దైవికమైనది, మహిమ. they observed a ~ in his words and actions

వాకిమాటలలోనున్ను క్రియలలోనున్ను ఏకమైయు మనుకున్నున్నారు. the science of divine things (*Note:*—There is no faultless word for this, and we must use the English word డివినిటి divinity) దైవవిషయకశాస్త్రము, ఈశ్వరవిషయకశాస్త్రము, అనగా ఈశ్వరుడియొక్క స్వరూపస్వభావములను తెలియజేసే వివరణశాస్త్రము. he read braminical ~ for three years వాడుమూడేండ్లు వేదాంతముచదివెను. a book on braminical ~ వేదాంతగ్రంథము.

Divisibility, di-viś-i-bil′i-ty, *n. s.* భాగించబడేధర్మము, విభజనీయ్యత, విభాగార్హత.

Divisible, di-viś′i-ble, *adj.* భాగించకూడిన, భాగములుకాగల. this is not ~ యిదిభాగించకూడనిది. the number 10 is not ~ by 3 మూడింటికిపదిపాలుపోదు. any number that is ~ by 8 యెనిమిదింటపాలుబొయ్యేయేదైనా ఏకసంఖ్య.

Division, di-vizh′on, *n. s.* the act of dividing any thing into parts విభాగములు చెయ్యడము. the state of being divided విభాగింపబడివుండడము. the ~ of the hair on the forehead పాపట. a part or share అంశము, భాగము. ~s or bits in an orange కిచ్చిలిపండులోవుండేతొళలు. ~s or parts in a town పేటలు. ~s in a country జిల్లాలు, తాలూకాలు, పరగణాలు. Masulipatam is in the northern ~ బందరువుత్తరఖండములోవున్నది. ~s in a box అరలు. ~s in a veranda అంకణములు. divisions (quarrels) in a family కలహములు, ఇంటిలోనిపోరు. a partition అడ్డము, మరుగు. he took out the ~s out of the box ఆ పెట్టెలో అరలులేకుండావుండడమునకై అడ్డముగావేసివుండినపలకలనుయెత్తివేసినాడు. there is no ~ wall between these gardens యీరెండుతోటలకునడుమఅడ్డగోడలేదు. classes in a caste తెగలు. in arithmetic భాగహారము. they made a ~ of the estate ఆయాస్తినిపంచినారు. ~s in a book అధ్యాయములు, పర్వములు, పరిచ్ఛేదములుమొదలైనవి. or discord పగ, విరోధము. this caused a ~ in that family యిందువల్ల ఆసంసారములో ఏకకలతపుట్టినది. in music సంగీతశాస్త్రములో ఏకవిశేషము.

Divisor, di-vī′śor, *n. s.* in arithmetic భాగహారి, హారకసంఖ్య.

Divorce, di-vōrće′, *n. s.* పరిత్యాగము, విడవడము. భార్యగానిభర్తగాని ఏకరికొకరు సంబంధములేదనిపించివేరేవివాహము చేసుకొనేటట్టుపుట్టించుకొన్నతీర్పు, ఆలుమగనికి సంబంధములేక తీర్చుకోవడము. for this the Hindu ceremony is called ఘటశ్రాద్ధము. they have now made a ~ between the two offices ఆరెండువుద్యోగములకు ఏకటితోఏకటిసంబంధములేకుండాచేసినారు.

To Divorce di-vōrće′, *v. a.* పరిత్యాగముచేసుట, విసర్జించుట, విడిచిపెట్టుట, తోసివేసిఘటశ్రాద్ధముచేసుట. he ~d his wife వాడుపెండ్లాన్నితోసివేసిఘటశ్రాద్ధముచేసినాడు. you have ~d yourself from us నీకునీవేమమ్ము నత్యజించినావు.

Divorcement, *n. s.* పరిత్యాగము, త్యజించడము, వెళ్లగొట్టడము, విసర్జించి ఘటశ్రాద్ధముచేయడము. a bill of ~ త్యాగపత్రము. A†. పరిత్యాగపత్రము, ఆలుమగనికి సంబంధములేకుండాతీర్చుకొని వ్రాసుకొన్నఒడంబడిక.

To Divulge, di-vulǵe′, *v. a.* మర్మమునుబయటవిడుచుట, రహస్యమునుబయటపెట్టుట. he ~d the secret ఆమర్మమునుబయటవిడిచినాడు.

To Dizen, dīzn, *v. a.* శృంగారించుట, యిదియొగతాళిమాట. ~ed out, or bedizened శృంగారించిన.

Dizziness, diz′zi-ness, *n. s.* తలతిప్పడము, కండ్లుతిరగడము. standing on a house top sometimes causes ~ మిద్దెమీదనుండిచూస్తే కండ్లు తిరుగుతున్నవి.

Dizzy, diz′zy, *adj.* తలతిరిగే, కండ్లుతిరిగే. I was ~ నాకుకండ్లుతిరిగింది. standing on the ~ height కండ్లుగిరగిరతిరిగేంతపొడుగునవుండి.

Do, dû, (అనగా Ditto,) *adv.* సదరహీ, పైనవ్రాసిన, అదే, పైదే.

To Do, dû, *v. a.* చేసుట, చేయించుట, కలగచేసుట, నడిపించుట, జరిగించుట, సాధించుట, కాజేయుట, తీర్చుట, నెరవేర్చుట. ~ you think it advisable to ~ so అట్లాచేయడమువుచితమనినీకుతోస్తున్నదా. Yes I ~; you will find ~ it advantageous in many respects అవునుఅవశ్యయిందువల్లనీకుఅన్నివిధాలఅనుకూలమే. to obey

లోబడ్డినదనుచుకొనుట. to — justice న్యాయముజ రిగించుట. I do not like him but, to — him justice, he is a good servant వాడు నాకుయిష్ట ములేదు అయినప్పటికిన్ని అన్యాయముచెప్పరాదు వాడుమంచిపనివాడే. this medicine did good యీమందుగుణమిచ్చినది. they did his pleasure వాడికియిష్టమైనట్టునడుచుకొన్నారు. to — away నిలిపివేయుట, మాన్పుట, లేకుండాచేయుట, పోగొట్టుట, వెళ్లగొట్టుట, హరించుట, యెడబాపుట. they did away with this regulation యీచట్టము నుతోసివేసినారు. he did it into English వాడు దాన్నియింగ్లీషుచేసినాడు. he did his best to master it దాన్నిసాధించవలెననితనచేతనైనపాటు పడ్డాడు. to deal with నిమిత్తముకలిగివుండుట, సంబంధముకలిగివుండుట. you have nothing to — with him వాడితోనీకునిమిత్తములేదు. this has to — with the accounts యిదిలెక్కల సంబంధమైనది.

To Do, dû, *v. n.* ఉండుట,అనుట. how — you —? నీకుయెట్లావున్నది,యిదిపూర్వకమర్యాదనుగురించిచె ప్పేమాట. did you go there? I did అక్కడికిపో యినావా, పోయినాను. I did not నేనుపోలేదు. Tell him, *do*, that I will come నేనువస్తున్నా నని వాడితోచెప్పుపోయి. come here *do!* యిక్కడ రాపోయి. I cannot — without this యిదిలేకుం డానాకుజరగదు, నాకుగడవదు. you must — without the horse for one day నీవుయీపూటకు గుర్రములేకుండాజరుపుకోవలెను. he did so with his hand వాడుచేతితోయిట్లాఅన్నాడు. this will — or suffice సరి,యిదిచాలును, యిదిపనికివ చ్చును, యిదిసరిపడును. will mere talking —? వట్టిమాటలచేతయేమౌను. either way will — యె ట్లాచేసినాసరే,యేవిధమైనాసరే. this will never — యిదిపనికిరాదు, యిదికారాదు. It will not — to omit this; *or*, it will not — for you to omit this యిదిమానుకోకూడదు, యిదివిడిచిపెట్టకూడ దు. What a to-do! యేమిరచ్చ. What a to-do about this trifle యీఅల్పానికేమియింతరచ్చ. a *do little* or *do nothing* పనికిమాలినవాడు, సోమ రివాడు. "Sometimes emphatically; as, I — hate him, but will not wrong him. Perdition catch my soul, but I — love thee! Sometimes by way of opposition: as, I did love him, but scorn him now." *Johnson.*

To Doat, *v. n.* తెరుపుమరుపుగావుండుట, తెలివిత ప్పివుండుట,పిచ్చిగావుండుట, భ్రాంతిగావుండుట, మోజుగావుండుట. he —s upon her దానిమీద పడిచస్తాడు, దానిమీదప్రాణంవిడుస్తాడు. I — upon this book నాప్రాణమంతాయీపుస్తకము మీదవున్నది.

Doating, *adj.* తెరుపుమరుపుగావుండే, పిచ్చి. the old man is now quite — వాడికియిప్పుడుతెరుపు మరుపుగావున్నది, వానికియిప్పుడుతబ్బిబ్బులుగావు న్నది.

Dobbin, *n. s.* గుర్రము,కుక్కనుకస్తూరిఅన్నట్టుగుర్ర మునుముద్దుగా— అంటారు.

Docile, doc'ile, *adj.* విధేయమైన, చెప్పినమాటవినే, నమ్రతగల, వినయముగల.

Docility, do-cil'i-ty, *n. s.* విధేయత, నమ్రత.

Dock, dock, *n. s.* (a plant) బలురక్కసివంటిపెరిచె ట్టు. a short tail, మొండితోక, అనగాకోసివేయ గానిలిచినగుర్రముయొక్కమొండితోక. A Dock, for ships దొరువు, అనగావాడలుచేయడానకు, లేక, మరమత్తుచేయడానకువుండేస్థలము. for prisoners కోర్టులోనేరస్థులనునిలిపేస్థలము.

To Dock, dock, *v. a.* to cut off a *tail* గుర్రము యొక్కతోకనుకరుకుట. to cut any thing short తక్కువచేయుట, తగ్గించుట, మట్టుచేయుట, తగ్గించుట. he —ed the accounts ఆలెక్కలనుతగ్గించినాడు. In this map Madras is —ed of some miles of its territory యీపటములో చెన్నపట్నపుదేశములో కొన్ని ఘడియలదూరమునుతోసివేసివ్రాసియున్నది. to lay the ship in a dock దాచిపెట్టుట. they docked the ship వాడనుదొరువులోవుంచిమరమత్తుచేసి నారు.

Docket, dock'et, *n. s.* (a denunciation of a bankrupt)దివాలెత్తినవాణ్ణిగురించినప్రకటనకాకితము.

Dock-yard, *n. s.* వాడదొరువుకున్ను ఆవరణమున కున్ను నడమవాడసామానులుపెట్టుకొనేబయలు.

Doctor, doc'tor, *n. s.* వైద్యుడు, పండితుడు, శాస్త్రి, గురువు. a — of divinity యిదికొందరుపండితుల కిచ్చేపట్టము, పట్టపుపేరు, యిందుకుసంకేతాక్షర

ములు D. D. అని వ్రాస్తారు. a ~ of laws యిది న్యాయశాస్త్రపండితులకు యిచ్చే పట్టము, పట్టపుపేరు, యిందుకు సంకేతాక్షరములు LL. D. అని వ్రాస్తారు, యీపట్టపుపేరు నిఘంటుకర్తయైన Dr. Johnson దొరవారికికద్దు. Samuel Johnson కు, సంకేతాక్షరములు LL. D. అనిన్ని ~ of Medicine కు, సంకేతాక్షరములు M. D. అనిన్ని వ్రాస్తారు, ముఖ్యముగా యీసంకేతాక్షరములు పేర్లకు తరవాత వ్రాసివుంటున్నవి, చదవడములో పేర్లకు ముందుగా చదువుకోవలసినది. Samuel Johnson LL. D. అని వ్రాసివుంటే Dr Johnson అని చదవవలసినది, యిదిన్నిగాక DD. or LLD. or M.D. అని వ్రాసినప్పటికిన్ని చదవడములో Doctor అనే పేరుమాత్రమే వస్తుంది, కాలేజిలో చదివి యోగ్యతాపత్రిక తీసుకొన్నతరువాత యీ పేర్లు వస్తున్నవి.

Doctor's shop, *n. s.* మందులఅంగడి.

To Doctor, doc'tor, *v. a.* వైద్యముచేసుట, చికిత్స చేసుట, యిదినీచమాట, యీమాటకు చంపుటఅని మొగతాళిగా ప్రయోగిస్తారు.

Doctoring, *n. s.* వైద్యము, చికిత్స, యిదినీచమాట.

Doctorship, *n. s.* శాస్త్రిఅనేపట్టము.

Doctrinal, doc'trin-al, *adj.* మతమునుగురించిన. ~ points మతవిషయములు.

Doctrinally, *adv.* మతమునుబట్టిసిద్ధాంతములో శాస్త్రీయతః. these two religions are ~ one but practically different యీరెండుమతములకు సిద్ధాంతము వకటేగాని ఆచారములో భేదము.

Doctrine, doc'trine, *n. s.* మతము, సిద్ధాంతము, సంప్రదాయము, ఉపదేశము.

Document, doc'ū-ment, *n. s.* సాధకము, సాధనము, దస్తావేజు.

Documental, Documentary, *adj.* సాధకరూపమైన. ~ evidence దస్తావేజు, దస్తావేజురూపమైన సాక్ష్యము.

Dodder, dod'dĕr, *n. s.* (a parasitical plant, like ivy) బదనికభేదము. Doddered, *adj.* బదనికగల. a ~ oak బదనికగలవృక్షము.

To Dodge, dodġe, *v. n.* and *v. a.* తొలిగితప్పించుకొనుట, మోసముచేయుట. he ~d to avoid the blow ఆదెబ్బనుతప్పించుకొన్నాడు. he ~d to elude the question ప్రశ్నకు ఉత్తరము చెప్పకుండామాయచేసినాడు. he ~d the boy in his lesson వాడిపాఠములో యిక్కడవకటి అక్కడవకటి అడిగినాడు.

Doe, dōe, *n. s.* ఆడది, ఇంటిది, జింక, కుందేలు, సీమకుందేలు, వీటినిగురించినమాట. bucks and does లేండ్లున్ను ఆడలేండ్లున్ను. John Doe and Richard Roe, two technical words దేవదత్తుడు, యజ్ఞదత్తుడు అన్నట్టుగా రెండు పేళ్లు.

Doer, *n. s.* చేసేవాడు. an evil ~ దుర్మార్గుడు. well ~ సన్మార్గుడు.

Does, duṡ, (third person singular of do) చేస్తున్నాడు, చేస్తున్నది. See To Do.

To Doff, doff, *v. a.* తీసివేసుట. he doffed his hat టొప్పిచేతతీసుకొన్నాడు, అనగా దండముపెట్టినాడు. he ~ed his coat చొక్కాయతీసివేసినాడు.

Dog, dog, *n. s.* కుక్క. a word of light contempt కుర్రవాడు, చిన్నవాడు. a drunken ~ తాగుబోతు. a quarrelsome ~ జగడాలమారి. a worthless ~, a handsome ~ సొగసుగాడు. కనికిమాలినగొడ్డు. a merry ~ హాస్యగాడు. a sad ~ కనికిమాలినవాడు, చేతకానివాడు, చెడ్డవాడు. a miserable ~ దిక్కుమాలినకుక్క. he is a lucky ~ వాడిఅదృష్టము బాగావున్నది. a ~ fox మొగనక్క. the dog-wolf మగతోడేలు. the dog-rose అడివిరోజాపుష్పము, నాటురోజాపుష్పము. a ~ brier వకఅడివిచెట్టు. dogcheap మహానయమైన. I got the books dogcheap ఆపుస్తకాలు నాకు నిండానయముగాచిక్కినవి. a dog's trick కొంటెచేష్ట. the dog-days జ్యేష్ఠకార్తె, యెండకాలము, కత్తెర. he is gone to the dogs వాడుచెడిపోయినాడు. they threw the regulation to the dogs ఆచట్టమును అలక్ష్యముచేశినారు, తొక్కిపారివేశినారు. the dog-star జ్యేష్ఠానక్షత్రము. the ~ teeth కోరలు. do not make ~s ears in your book పుస్తకములో కాకితాలకొనలనుమడవక. the ~s of a hearth పొయిగడ్డలు.

To Dog, dog, *v. a.* కుక్కవలెమనిషివెంబడబడుట. I saw two men dogging me యిద్దరునన్ను పొంచువేసుకొనిరాగాకనుకొన్నాను. I dogged him to his brother's house నేనుపొంచువేసుకొనిపోయి వాడుతనఅన్నయింట్లోచొరబడగాచూస్తిని.

Doge, dōge, *n. s.* రాజులలో వొకభేదము.

Dogfish, *n. s.* తూరమీను.

Dogfly, *n. s.* జోరీగ.

Dogged, dog'ged, *adj.* మొండి, మూర్ఖ, పెడసరమైన.

Doggedly, *adv.* మొండిగా, మూర్ఖముగా, పెడసరముగా.

Doggedness, *n. s.* మొండితనము, మూర్ఖతనము, పెడసరము.

Dogger, dog'gĕr, *n. s.* చిన్నవాడ.

Doggerel, dog'grel, *n. s.* ఛందోబద్ధముగావుండని కావ్యము, లక్షణవిరుద్ధమైన కావ్యము, జబ్బుకావ్యము, పిచ్చికావ్యము.

Doggish, dog'gish, *adj.* మొండియైన, పెడసరమైన, క్రూరమైన.

Dog-hole, *n. s.* దిక్కుమాలినచోటు, పనికిమాలినగుడిశ.

Doghouse, కుక్కలదొడ్డి.

Dogkennel, *n. s.* కుక్కలదొడ్డి.

Dog-latin, *n. s.* అశుద్ధమైనలాటిను భాష.

Dogma, dog'ma, *n. s.* సిద్ధాంతము, నిబంధన. transmigration is a ~ among the Hindus పునర్జన్మముకద్దని హిందువులసిద్ధాంతము. some bramins hold the ~ that learning English will ruin the piety of a Hindu యింగ్లీషు చదివినందున హిందువులయొక్క భక్తిచెడిపోతుందని కొందరుబ్రాహ్మలయొక్క సిద్ధాంతము. some hold the ~ that a wife ought to die with her husband పెనిమిటితోకూడా పెండ్లాము చావవలసినదనేది కొందరిమతము. some hold the ~ that Telugu originates in Sanscrit తెలుగు సంస్కృతములోనుంచి పుట్టినదని కొందరిసిద్ధాంతము.

Dogmatical, dog-mat'ic-al, *adj.* మూర్ఖమైన, పిడివాదమైన. a ~ temper పెడసరమైనగుణము, పిడివాదగుణము.

Dogmatically, dog-mat'ic-al-ly, *adv.* పిడివాదముగా, మొండితనముగా, సిద్ధాంతముగా.

Dogmaticalness, *n. s.* (Sir Is. Newton uses the word) పెడసరము, మూర్ఖత, పిడివాదము.

Dogmatist, dog'ma-tist, *n. s.* పిడివాదముగలవాడు.

To Dogmatize, *v. n.* పిడివాదముగామాట్లాడుట, చెప్పుట.

Dogmatizer, *n. s.* తనమతమేమతమనిపిడివాదముగాచెప్పేవాడు, తానేమహాగురువుగాయిదేవిధియనిఅహంకరించిచెప్పేవాడు.

Dogsbane, *n. s.* వత్సనాభివంటివొకమొక్క.

Dog-sleep, *n. s.* కుక్కనిద్ర, అనగా చిటుక్కనితక్షణమైతేమేలుకొనేనిద్ర.

Dogstar, dog'stâr, *n. s.* జ్యేష్ఠానక్షత్రము.

Dog-tooth, Dog-teeth, *n. s.* కోరలు.

Dog-trot, *n. s.* జబ్బునడక.

Dog-weary, *adj.* చాలాఅలసిన.

Doing, dû'ing, Doings, dû'ings, *n. s.* క్రియ, కర్మము, పని, నడక, చేష్ట. evil doings దుర్మార్గము. this is all your doings యీకర్మమునీచేతవచ్చినది, యిదినీపుణ్యము. a doing away నివారణము. from the doing away of sin పాపనివారణమువల్ల.

Doing, (p|| See To Do,) he is ~ well వాడికియిప్పుడుహాయిగావున్నది, వానికియిప్పుడుకుదురుగావున్నది.

Doit, dôit, *n. s.* గవ్వ, కాసు, పైసాణి, పైసా.

Dole, dōle, *n. s.* ముష్టి, అదృష్టము. he yesterday distributed the ~ నిన్నతనయింట్లోసంతర్పణచేసినాడు, నిన్నభూరియిచ్చినాడు. happy man be his ~! వాడిఅదృష్టము మంచిదిగావుండవలెను! Or grief శోకము, దుఃఖము. 'a void space left in tillage.' (*Johnson*) పాడువేసినపొలము, బీడుగావేశిపెట్టినపొలము, కొంద్ర.

To Dole out, *v. a.* పంచిపెట్టుట, వినియోగముచేసుట, వడ్డించుట. she ~d out a mess to each అదితలాకొంచెమువడ్డించినది.

Doleful, dōle'fŭl, *adj.* వ్యాకులమైన, వ్యసనకరమైన, దుఃఖకరమైన, శోకమైన, యేడ్పు, అఘోరమైన. a ~ cry యేడ్పు, దీనాలాపము. ~ news కానిసమాచారము, చెడ్డసమాచారము, చావుసమాచారము.

Dolefully, *adv.* వ్యాకులముగా, వ్యసనముగా, దుఃఖముగా, శోకముగా.

Dolefulness, *n. s.* వ్యసనము, దుఃఖము, శోకము, అఘోరము. from the ~ of his face వాడిముఖముచూస్తేవ్యసనముగావుండేటట్టువుండుటవల్ల.

Dolichos lab lab, *n. s.* (a sort of beans) అనుములు.

Doll, doll, *n. s.* బొమ్మ, కీలుబొమ్మ. an Indian word for pease బఠాణి.

Dollar, dol'lar, *n. s.* (about five shillings; a little more than two rupees) డాలరురూపాయి, యిది కొన్నిచోట్ల రెండున్నరరూపాయికి మారుతున్నది.

Dolorous, dol'ó-rus, *adj.* అఘోరమైన, దుఃఖమైన, వ్యసనకరమైన.

Dolour, dō'lur, *n. s.* దుఃఖము, వ్యసనము, శోకము.

Dolphin, dol'fin, *n. s.* శిశుమారము, బేడిసచేప, మకరము, గండుమీను, యిది సముద్రమత్స్య విశేషము. Sometimes the same as the *Porpoise* నిరుకుంది.

Dolt, dōlt, *n. s.* మడ్డి, మోటువాడు, మొద్దు, తెలివిమాలినవాడు.

Doltish, dōlt'ish, *adj.* మందుడైన, జడుడైన, మొద్దైన.

Domain, dó-mān, *n. s.* రాజ్యము, దేశము, సంస్థానము.

Dome, dōme, *n. s.* గుమ్మటము, కలశము. the royal ~ రాజగృహము.

Domestic, dó-mes'tic, *adj.* యింటిసంబంధమైన. ~ servants యింటిపనివాండ్లు. ~ economy గృహకృత్యము, మనోవృత్తి. ~ employments యింటిపనులు. ~ happiness సంసారసౌఖ్యము. ~ occurrences యింట్లోజరిగినపనులు, మనవూళ్లోజరిగినపనులు. ~ produce అక్కడిపంట, అనగా ఆదేశమందే వుత్పత్తి అయ్యేదినుసులు. he is a ~ man or he leads a ~ life వాడు సాత్వికుడు, వాడు యెకడికిపొయ్యేవాడు కాడు. her habits are ~ అదితనసంసారమునువిచారించుకొనేదితప్ప వేరేచోటికిపొయ్యేది కాదు. the ~ cat యింటిపిల్లి, సాకుడుపిల్లి. ~ superstitions అక్కడివాండ్లకువుండేపిచ్చి, అక్కడివాండ్లకువుండే వెర్రిసిద్ధాంతము.

Domestic, dó-mes'tic, *n. s.* పనివాడు, పనికత్తె.

Domesticated, *adj.* అలవాటుపడ్డ, యింట్లోమరిగిన, యింట్లోపెంచిన. I was ~ with him for three months వాడియింట్లో మూడునెలలు భోజనముచేస్తూవుంటిని. the ~ squirrel యింట్లోమరిగినవుడత.

Domicile, *n. s.* నివాసము, గృహము, యిల్లు, ఆలయము.

Domiciled, *adj.* నివాసముచేసిన, కాపురముండిన. he was ~ there వాడు అక్కడ కాపురముండినాడు.

Domiciliary, *adj.* యింట్లోజరిగిన. a ~ visit పోలీసువాండ్లువచ్చిసోదాచూడడము.

Dominant, *adj.* ప్రబలమైన, ప్రబలమైన.

To Dominate, dom'i-nāte, *v. n.* అధికారముచేసుట, యేలుట, ప్రభుత్వముచేసుట.

Domination, dom-i-nā'shon, *n. s.* అధికారము, ప్రభుత్వము, దొరతనము, యేలుబడి.

To Domineer, dom-i-nēr', *v. a.* దూర్తప్రభుత్వముచేసుట, దౌర్జన్యముగాప్రభుత్వముచేసుట.

Domineering, *adj.* దూర్తమైన, క్రూరమైన. a ~ speech దూర్తమాట, క్రూరమాట.

Dominical, dó-min'i-cal, *adj.* ఆదివారసంబంధమైన.

Dominie, *n. s.* పల్లెకూటపుఅయ్యవారు, ఉపాధ్యాయులు.

Dominion, dó-min'yon, *n. s.* రాజ్యము, రాజ్యభారము, ప్రభుత్వము. or country దేశము. he had ~ వాడురాజ్యభారముచేసినాడు, యేలినాడు. he had ~ over them వాండ్లనుయేలినాడు, గెలిచినాడు.

Domino, dom'i-nó, *n. s.* a cloak శిరోనివాడనిగురుతుతెలియకుండా తలనుంచికాలిదాకా వేసుకొనేనల్లపట్టువేషము. the king appeared in a ~ రాజుతనగురుతుతెలియకుండా వేషముచేసుకొనివచ్చినాడు. Dominos, *n. s.* చొకటాలవంటి ఒక ఆట, ఆయాట ఆడేకాయలు.

Don, don, *n. s.* దొర, సాహేబు, యిది Spanish శబ్దము.

To Don, don, *v. a.* (i. e. to *do-on*) తొడుక్కొనుట, యిది కావ్యమందువచ్చేమాట.

Donation, dó-nā'shon, *n. s.* బహుమానము, బహుమతి, ధర్మము, దానము.

Donative, don'a-tive, (a benefice, Johnson) మాన్యము, వృత్తి, స్వాస్థ్యము.

Done, dun, *part. pass.* of the verb to do చేసిన, ఆయిన, అయిపోయిన, తీరిన, ముగిసిన. It is nearly ~ కావచ్చింది. It is ~ అయినది, తీరినది, ముగిసినది. he got it ~ చేయించినాడు. ~ away వదిలిపోయిన, విడిచిన, నివృత్తమైన. the house was ~

up anew ఆయిల్లుచక్క పెట్టబడ్డది. He is ~ up చెడిపోయినాడు, అలిసినాడు, గాసిపడ్డాడు. well ~ భళా, భళీ, శెరి, శాభాసు. have ~! చాలు చాలు, పెద్దపెద్దు. have ~ with this nonsense యీపిచ్చికూతలుచాలు, యీపిచ్చికూతలుమానుకో. I have ~ with it యికను అదినాకుఅక్కరలేదు, యికను ఆనిమిత్తమునాకు అక్కరలేదు. If you won't tell me I have ~ నీవుచెప్పకపోతేమానె.

Donee, dō-nēe, *n. s.* దానముతీసుకొనేవాడు, ప్రతిగ్రహీత.

Doney, *n. s.* a sort of boat దోనెయనేపడవ.

Donjon, *n. s.* a tower in the middle of a castle or fort బురుజు, చెరసాల, యిదికావ్యమందువచ్చేమాట.

Donkey, *n. s.* గాడిదె, కోతినితిమ్మడన్నట్టుగాడిదెను దాంకియనిఅంటారు.

Donor, dō'nor, *n. s.* దాత, త్యాగి, యిచ్చేవాడు.

Don't, dōnt, (contraction of *do not*) వద్దు. ~ go there అక్కడికిపోవద్దు. ~ say so అట్లాచెప్పక.

Doodle, *n. s.* పిచ్చిగొడ్డు, వెర్రిముఖము.

Dooly, *n. s.* డోలి.

To Doom, dûm, *v. a.* విధించుట, ఆజ్ఞాపించుట. they ~ed him to death వాణ్ని చంపవలసినదని విధించినారు.

Doom, dûm, *n. s.* ఆజ్ఞ, విధి, శాసనము. he met his ~ with firmness వాడుచావుకు వెనక్కుతియ్యలేదు. the hour of ~ మరణకాలము, చంపడాన కైవిధించబడ్డకాలము. the death that was their ~ వాండ్లకువిధించినమరణము.

Doomsday, dûms'dā, *n. s.* కల్పావసానము, మహాప్రళయకాలము.

Doomsday-book, dûms'dā-bŭk, *n. s.* పెద్దకవిలెము, పొలిమేరలనుగురించినగ్రంథము, తరబడిలెక్క, యిదిసీమలోనేలలనుగురించి మొనమన్నారుయేండ్లకిందటనిర్ణయించబడ్డలెక్క. a book made by order of William Conqueror, in which the estates of the kingdom were registered.

Door, dōr, *n. s.* ద్వారబంధము, తలుపు. the top of a ~ ద్వారబంధముయొక్కపైకట్టు. the sill of a ~ గడప. the house ~ తలవాకిటిగడప, సింహద్వారము. or, an opening సందు, రంధ్రము. a lid or small ~, as that of a lantern తలుపు. trap ~ సొరుగుతలుపు. the cover of a pit యింట్లోసామానులను దాచిపెట్టే నేలమయొక్క తలుపు. ~ or opportunity మార్గము, అవకాశము, సందు. this was a ~ for his becoming minister అతను మంత్రికావడానకు యిది మూలము. the front ~ వాకిటితలుపు. back ~ పెరటితలుపు, పెరటిగడప. in ~s యింట్లో. the English do not wear their hats in ~s యింగ్లీషువాండ్లుయింట్లోవుండేటప్పుడుటోపివేసుకోరు. out of ~s బయట. he was then out of ~s వాడుఅప్పుడుయింట్లోలేడు. out of ~s amusement వనవిహారము మొదలైనవి. the next ~ యిరుగిల్లు, పొరుగిల్లు, పక్కయిల్లు, అవతలియిల్లు. we are next ~ neighbours మేముయిరుగుపొరుగువాళ్లము. two ~'s off రెండిండ్లదూరము, రెండిండ్లకుఅవతల. from ~ to ~ యింటింటికి. he is at death's ~ వాడు చావుబ్రతుకులమీదవున్నాడు, కొనప్రాణముతోవున్నాడు. sin lieth at the ~ పాపముకట్టకపోదు, పాపముచుట్టుకోకపోదు. the sin does not lie at his ~ యీపాపముఅతనిదికాదు. If you act thus, sin will lie at your ~ నీవుయీపనిచేస్తే యీపాపమునిన్నుచుట్టుకొనును.

Door-case, Door-frame, *n. s.* ద్వారబంధము.

Doorkeeper, *n. s.* ద్వారపాలకుడు, వాకిటిపారావుండేవాడు.

Doorway, *n. s.* ద్వారము.

Doric, dor'ic, *n. s.* యిదిగ్రీకుదేశనామము. pillars of the ~ order గ్రీకుతరహాస్తంభములు.

Dormant, dôr'mant, *adj.* sleeping నిద్రపొయ్యే. not in use చెల్లని, అణిగివుండే, అగుపడని. the ~ privileges of the Rajahs రాజులకుపూర్వముపుండిన స్వతంత్రములు, అనగా ప్రస్తుతములోచెల్లనిది. a ~ disease లోగాఅణిగివుండేరోగము. the talents of children lie ~ బాల్యములోప్రజ్ఞబయటఅగుపడదు. the ~ flame appeared అణిగివుండినజ్వాలబయటికివచ్చినది.

Dormitory, dôr'mi-tor-y, *n. s.* పడకటిల్లు, యిదియిస్కూలులోపిల్లకాయలుపండుకొనేయిల్లు. or burying-ground స్మశానము.

Dormouse, dôr'moŭse, *n. s.* ఉండికొక్కు వంటిదక జంతువు, యిది యే వేళ నిద్రపోతూవుంటున్నది.

Dose, dōse, *n. s.* వకపూట ఔషధము. he has got his ⌣ వాడికి దెబ్బతగిలింది, అనగా కావలసిన సిక్ష అయినది. వాడికి తల తాకింది. this was a bitter ⌣ to him యిందుచేత వాడికి ప్రాణము విసికింది.

To Dose, dōse, *v. a.* మందు యిచ్చుట.

Dossil, *n. s.* వ్రణములో పెట్టే వత్తి.

Dost, dust, (second person singular of Do) చేస్తున్నావు. thou ⌣ say నీవు చెప్పుతున్నావు.

Dot, dot, *n. s.* చుక్క, బొట్టు, బిందు. i. j. యీ అక్షరముల మీదవుండే బొట్లు. a mark put between numerals వాళ్లీ. Some Hindus wear a ⌣ in the forehead కొందరు హిందువులు ముఖములో చుక్క పెట్టుకోవడము కద్దు.

To Dot, dot, *v. a.* బొట్టు పెట్టుట, చుక్క పెట్టుట.

Dotage, dōt'âge, *n. s.* తెరువు మరువు. this is mere ⌣ యిది వట్టి వెర్రిమాటలు. he is in his ⌣ వాడికి వృద్ధాప్యము చేత బుద్ధి మసించియున్నది.

Dotard, dōt'ard, *n. s.* తెరువు మరువు గలముసలివాడు, బుద్ధి మసించిన ముసలివాడు.

Dotation, *n. s.* ఈనాము.

To Dote, dōte, *v. n.* తెరువు మరువుగా వుండుట, తెలివి తప్పివుండుట, భ్రాంతిగావుండుట, మోజుగావుండుట, పిచ్చిగావుండుట. she ⌣s upon her child అది దాని బిడ్డ మీద ప్రాణములు విడుస్తున్నది.

Doth, duth, (the third person singular of Do) చేస్తున్నాడు, చేస్తున్నది.

Double, duble, *adj.* రెట్ట, రెట్టింపు, జంట, జమిలి, జోడు. ⌣ trouble రెట్టింపు తొందర, అధిక ఆయాసము. ⌣ advantage అధిక ఫలము. a ⌣ letter in spelling ద్విత్వాక్షరము. a ⌣ letter of postage రెట్టింపు తపాల్కూలి చెల్లించవలసిన జాబు, పెద్దజాబు. he wrote it in ⌣ lines పెద్దక్షరాలుగా వ్రాసినాడు. ⌣ fanam పెద్దరూక. he was ⌣ with age వృద్ధాప్యము చేత వాడికి నడుము వంగిపోయినది. she has a ⌣ chin దాని గడ్డము మడతలు పడుతున్నది. ⌣ tooth దవడపల్లు. ⌣ edged రెండంచులుగల, రెట్టంచుగల. ⌣ tongued రెండు నాలికలుగల, కపటియైన. a ⌣ barrelled gun రెట్టతుపాకి. ⌣ threaded cloth జమిలి రేకు. ⌣ meaning ద్వ్యర్థము, శ్లేష. ⌣-minded కపటి, వంచకుడు.

Double, duble, *adv.* రెట్టింపుగా, రెండింతలుగా, మడుపుగా. he did ⌣ the quantity యిత్తను రెండింతలుగా చేసినాడు. he walks ⌣ గూనివంచుకొని నడుస్తాడు, నడుము వంచుకొని నడుస్తాడు. the palankeen was so small he was obliged to sit nearly ⌣ పల్లకి చిన్నదిగనుక వంగి కూర్చున్నాడు. ⌣ as much as it is wanted కావలసినంతకు రెండింతలు. he sees ⌣ వాడికి వకటి రెండుగా అగుబడుతున్నది.

To Double, duble, *v. a.* రెట్టించుట, రెట్టింపుగా చేయుట, మడుచుట. he ⌣d the guard ఆ పారాను రెట్టింపుగా పెట్టినాడు. he ⌣d his fist వాడు పిడికిటిని బిగబట్టినాడు. the thief ⌣d the wall ఆ దొంగ గోడ మూలతిరిగి పరుగెత్తినాడు. the hare ⌣d the hill ఆ కుందేలు కొండను తిరిగి పరుగెత్తినది. we ⌣d the cape కేపు అనే దేశమును చుట్టుకొనిపోయినాము. he ⌣d down the leaf ఆ దిలియదానకు వక కాకితపు కొనను మడిచిపెట్టినాడు. he ⌣d up the handkerchief వాడు రుమాలను మడత పెట్టినాడు.

To Double, duble, *v. n.* ద్విగుణమౌట, రెట్టింపౌట, రెండింతలౌట. the noise ⌣d ధ్వని రెండింతలైనది. the rat ⌣d to elude the cat పిల్లిని తప్పించుకోవడమునకై ఆ యెలుక యిటు అటు గుప్పున మళ్లుకొని పరుగెత్తినది.

Double, duble, *n. s.* రెట్టింపు, రెండింతలు, యిబ్బడి. (a fac simile) రెండోది, రెండోమారు. he is the ⌣ of his brother వాడి అన్నయెంతటి వాడో వాడున్ను అంతటివాడే. or fold మడత. he made a ⌣ in the paper ఆ కాకితమును మడిచినాడు. (in hunting) the rat made a ⌣ యెలుక పారిపోతూవుండగా అట్టిట్టు మళ్లుకొని పరుగెత్తినది.

Double-dealer, duble-dēl'ĕr, *n. s.* మోసగాడు, మాయలమారి, పిత్తలాటకగాడు.

Double-dealing, duble-dēl'ing, *n. s.* మోసము, మాయ, పిత్తలాటకము.

Double-died, *adj.* రెండు మాట్లు చాయలో అద్దిన. a ⌣ rogue పక్కా దొంగ, పాతదొంగ.

Double-edged, *adj.* రెండంచులుగల.

Double-entendre, *n. s.* (a French word) ద్వ్యర్థము, శ్లేష, పొడుపుడుమాటలు.

Double-jasmine, *n. s.* బొండుమల్లెలు, రెట్టమల్లెలు.

To Double-lock, *v. a.* బీగముచెవిని రెండుమార్లు తిప్పుట.

Double-meaning, *n. s.* ద్వ్యర్థము, శ్లేష, చాతుర్యము, చతురోక్తి.

Double-minded, duble-mīnd'ed, *adj.* చలచిత్తమైన, స్థిరబుద్ధిలేని, (ద్విమనస్కః At.)

Doublet, dub'let, *n. s.* (a waistcoat) వకతరహా చొక్కాయి. he went in his ~ and hose without his coat or cassock (Canons Eccl. LXXIV.) కట్టుకోకతో వచ్చినాడు.

Double-tongued, duble-tungd', *adj.* రెండునాలుకలుగల, ద్విజిహ్వుడైన, కపటియైన, వంచకుడైన.

Double-tooth, *n. s.* దవడపల్లు.

Doublets, at games, *n. s.* పాచికలలో జతగాపడే పందెము, అనగా రెండుపాచికలున్ను ఒకరీతిగాపడడము, యిట్లాపడడమువల్లవకటియిబ్బడి అవుతున్నది.

Doubloon, *n. s.* (a gold coin worth 16 Spanish dollars.) వకబంగారునాణ్యము, యిందుకుమూర్వ పదిరూపాయలు.

Doubly, dub'ly, *adv.* ద్విగుణముగా, రెట్టిగా, రెట్టింపుగా, రెండింతలుగా.

To Doubt, doŭt, *v. n.* సందేహపడుట, సంశయపడుట, అనుమానపడుట. I ~ed if he was gone వాడుపోయినాడో లేదో నాకుసంశయముగావున్నది. why should you ~ about this యిందుకునీవేలశంకిస్తావు.

To Doubt, doŭt, *v. a.* సందేహించుట, సంశయించుట, అనుమానించుట. I ~ him అతనిమెడలనాకునమ్మికలేదు. I ~ this యిదినిజముకాదనినాకుతోస్తున్నది. I ~ the rule ఆసూత్రాన్ని నేనునమ్మలేదు. I ~ his doing so వాడుఅట్లాచేస్తాడనినాకుతోచలేదు. why should you ~ me నాయందుమెందుకుఅనుమానపడుతావు.

Doubt, doŭt, *n. s.* సందేహము, సంశయము, శంక, అనుమానము. he entertained ~s regarding this యిందునగురించిఅనుమానపడ్డాడు. I am in ~ about it అదినాకు సంశయముగావున్నది. no ~ కాకయేమి, అవశ్యముగా. no ~ it is wrong అదితప్పేనట్టందుకు అనుమానములేదు. they no ~ have paid the money వాండ్లుఆరూకలుచెల్లించివుందురుగదా. there can be no ~ but he is dead చచ్చివుండవచ్చును, చచ్చినాడుకాబోలు. you no ~ have seen him నీవు అతణ్ని చూచివుందువుగదా. you no ~ have read this దీన్ని నీవుచదివివుందువుగదా. Next month no ~ we shall have rain వచ్చేనెలలోవర్షించునుకాబోలు.

Doubter, *n. s.* సందేహించేవాడు, సంశయాళువు.

Doubtful, doŭt'fŭl, *adj.* సందేహమైన, సందిగ్ధమైన, అనుమానమైన.

Doubtfully, *adv.* సందేహముగా, సందిగ్ధముగా, అనుమానముగా.

Doubtfulness, *n. s.* సందేహము, అనుమానము.

Doubtless, doŭt'less, *adv.* నిస్సందేహముగా, నిస్సంశయముగా. her features, though ~ altered by time was still handsome వయస్సుచెల్లినందున మారురూపు అయినదిగాని అందముగావుంది నది. these ~ are his but the rest are mine యివివాడివికారేగాని కడమవినావి. these words ~ are sanscrit but the rest are Telugu యివిసంస్కృతశబ్దములుకారేగానికడమవి తెలుగుశబ్దములు.

Douceur, dŭ-cŭr', *n. s.* లంచము, బహుమానము. they offered him this as a ~ వాడికిదీన్నితాంబూలానికియిచ్చినారు.

Dough, dō, *n. s.* పిసికినపిండి. you call this bread, it is mere ~ దీన్నిరొట్టెఅంటావా యిదివట్టిపిండి. the ~ is in the oven the bread will be ready in two hours పిండి పొయిమీదవేసియున్నది రెండుగడియలలోరొట్టెసిద్ధమౌను.

Doughty, doŭ'ty, *adj.* పరాక్రమముగల, వీరుడైన, శూరుడైన, యిదియెగతాళిమాట.

Doughy, dō'y, *adj.* పిండిగావుండే, కాలీకాలకపిండిగావుండే.

To Douse, doŭse, *v. a.* ముంచుట, వాడబారు, కొడితెమెదలైనవాటిని దించుట, యిదితుచ్ఛశబ్దము.

Douse, doŭse, *n. s.* చెంపపెట్టు.

Dove, duv, *n. s.* పావురాయి, కపోతము, గువ్వ.

Dovecot, duv'cot, *n. s.* పావురాళ్లగూడు, పావురాళ్లువుండడానకుకట్టినగూడు.

Dove-eyed, *adj.* చకోరాక్షియైన, తరళాక్షియైన.

Dovelike accents, *n. s.* చిలుకపలుకులు.

Dovetail, duv'tāl, *n. s.* వడ్లవానిలో పెట్టెమూలలను కూర్చేటందుకు పలకలలో వుండేవిట్లు, లేక, వండ్లు, వీటికి, వసల, కుసి, తొలి, మచ్చి, పిసరు, పింజము, అనిఅంటారు.

To Dovetail, duv'tāl, *v. a.* పెట్టెమొదలైనవాటి మూలలను కుసులతో సంధన చేసుట.

Dovetailed, *adj.* కూర్చిన, సంధించిన. the stories are all ~ together ఆకథలన్ని ఒకటితో ఒకటి అనుక్రమణికగా వున్నవి, పొందికగా వున్నవి, పొసగించబడివున్నవి.

Dowager, dow'a-gĕr, *n. s.* (a widow with a jointure) భరణయ్యస్త్రీ, జీవనాంశముతీసుకొని వుండేవితంతురాలైనవారసాని, మగడుచనిపోయిన తరువాత ఆ స్త్రీవంతురాలుగావుండే ఆబిడ. The Queen ~ గతించినరాజుయొక్క భార్య.

Dowdy, dow'dy, *n. s.* నాగరీకము లేనిది, మోటది, కామాటిదానివలెవికారముగాబట్టలుకట్టుకొనేటిది.

Dowdy, dow'dy, *adj.* నాగరీకములేని, మోటైన, కామాటిదానివలె వికారముగాబట్టలుతొడుక్కొనే.

Dower, dow'ĕr, *n. s.* ఓలి, ఉంకువ, హరణము, యౌతకము, వివాహకాలమందు తండ్రితనకూతురికియిచ్చేఆస్తి, స్త్రీధనము. that which the widow possesses వితంతుధనము.

Dowlas, dow'las, *n. s.* రెట్టుగుడ్డ, ముతకగుడ్డ.

Down, down, *n. s.* Soft feathers పక్షులయొక్క వొంటిమీది మెత్తటియీకెలు, సన్నబొచ్చు, నూగు వెంట్రుకలు. a ~ bed పక్షిబొచ్చుతోకుట్టినమెత్త. on fruits &c. నూగు, నూగు.

Down, down, *adj.* కింది. dejected చిన్నబోయిన, వ్యాకులముగావుండే. ~ hearted చిన్నలైన, దుఃఖితులైన.

Down, down, *prep.* (along a descent; from a higher place to a lower) కిందుగా, దిగువగా, అధోముఖులై. towards the mouth of a river ప్రవాహమువెంబడి, ప్రవాహాన్ని అనుసరించి, ప్రవాహన్నిపట్టి. ~ in the mouth మూతివేలవేసుకొని వుండే.

Down, down, *adv.* కిందికి, కిందుగా, అడుగున, అడుగుకు. See the verbs to bring ~, to fall ~, to knock ~, to take ~ &c. to bring ~ గెలుచుట. the rain brought ~ the price of rice వర్షముచేతబియ్యమునయమైనది. to fall ~ నేలపడుట, రాలుట. the wall fell ~ ఆగోడపడిపోయినది. to knock ~ పడగొట్టుట, యిడియగొట్టుట. he knocked ~ a lot at the auction ఆయేలములో ఒకలాటుయిత్తినాడు. I took ~ what he said వాడుచెప్పినదాన్ని వ్రాసుకొన్నాను. to carry ~ or to set ~ కూడావేసుకొనుట, కూడాచేర్చుకొనుట, యిదిలెక్కలోవచ్చేమాట. to get ~ దిగుట, దించుట. he got ~ the tree ఆచెట్టుమీదనుంచిదిగినాడు. he got ~ the books ఆపుస్తకములను కిందికిదించినాడు. to go ~ (as a swelling) తగ్గుట. my boat was going ~ and his was sailing up నేనుప్రవాహముకెంబడింబి పోతూవుండినానువాడుయేటికియెదురెక్కివస్తూవుండెను. he ran ~ the street వీధివెంటపరుగెత్తినాడు. the ship went ~, (that is, sunk) ఆవాడమునిగిపోయినది. the sun is ~ సూర్యాస్తమానమైనది. they pulled ~ the house ఆయింటినిపెరికివేసినారు. to put ~ or record దాఖలుచేసుకొనుట, వ్రాసుకొనుట. to put ~ or quell అణుచుట, అణగగొట్టుట, సాధించుట. he struck it ~ వాడుదాన్నిపడగొట్టినాడు. to tread ~ అడుగుపెట్టుట, అణగదొక్కుట. he turned ~ a leaf in the book వాడు పుస్తకములో ఒకకాకితపుకొనను గురుతుకుమడిచినాడు. this article is ~ in the account యీపద్దుఆలెక్కలోకట్టివున్నది. he was walking up and ~ వాడు అటూయిటూ పచారిచేస్తూవుండెను. the road is all up and ~ ఆదోవంతా ఒడ్డూమెరకగావున్నది, మిట్టాపల్లముగావున్నది. Is your father up? మీతండ్రిపడకవిడిచిలేచినాడా. Is he ~? మిద్దెనుంచికిందికిదిగినాడా. I awoke at 4, was up at 5, and ~ at 6 నాలుగుఘంటలకు మేలుకొన్నాను, అయిదుఘంటలకు పడకవిడిచిలేచినాను, ఆరుఘంటలకుమిద్దెదిగినాను.

Down! down! *interj.* మండా, కాల. (An exhortation to destruction or demolition,) a contemptuous threat కూలిపడివుండు, అణిగిపడియుండు. ~ with it దాన్నికొట్టిపడదోయి. ~ with the tree! ఆచెట్టునుకొట్టిపడదోయి! ~ derry ~ చెంగనా

లో, జేజేరాం, యిదికదముఖలోవుండే ప్రేకమాట. those who cry ⁓ with the English Government యింగిలీషుదొరతనమునాశనమైపోను.

To Down, down, *v. a.* to overset అణుచుట, అణగగొట్టుట.

Downcast, down′cāst, *adj.* క్రింది, చిన్నబోయిన, వ్యాకులముగావుండే. a ⁓ look క్రిందిచూపు, అధోదృష్టి. he looked very ⁓ ముఖము ముణాడిచినాడు.

Downfall, down′fall, *n. s.* నాశనము, చేటు, after the ⁓ of the Musulmans తురకల ప్రభుత్వము పోయినతరువాత.

Downfallen, *adj.* చెడిపోయిన, నాశనమైపోయిన.

Downhill, down′hill, *adv.* క్రిందికి. we came ⁓ కొండదిగినాము. he is going ⁓ వాడికిక్షయకాలము వచ్చినది. In his ⁓ course వాడికిక్షీణగతిలో. In the ⁓ of life వృద్ధాప్యములో.

Downiness, *n. s.* నూగు, బూచు, కోమలము.

Downlooking, *adj.* తలవంచుకొనివుండే.

Downlying, down-lȳ′ing, *adj.* పండుకొనే.

Downright, down-rīt′, *adj.* స్పష్టమైన, పరిష్కారమైన, విశదమైన, పచ్చి, శుద్ధ, వట్టి. a ⁓ falsehood పచ్చిఅబద్ధము, శుద్ధఅబద్ధము. ⁓ discrepancy ప్రబలవిరోధము. a ⁓ fright అతివికారమైనముఖము. a ⁓ villain వట్టిహరంజాదా.

Downright, down-rīt, *adv.* స్పష్టముగా, పరిష్కారముగా. he told it me ⁓ దాన్నినాతోపరిష్కారముగాచెప్పినాడు.

Downs, *(plu. n. s.)* a plain or pasture బయలు, పొలము, పొల్లు. the fleet is in the ⁓ వాడలు. "*the Downs*" అనేసముద్రములోవున్నవి.

Downsitting, *n. s.* కూర్చుండడము, యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Downward, down′wārd, Downwards, down′wārds, *adv.* క్రిందికి, క్రిందుగా, దిగువకు. he hung with his head ⁓ తలక్రిందుగావేలాడుతూవుండినాడు.

Downy, down′y, *adj.* నూగైన, కోన్న. or soft మెత్తని, మృదువైన, కోమలమైన. ⁓ hair నూగువెంట్రుకలు.

Dowry, *n. s.* ఓలి, ఉంకువ, హరణము, యౌతకము.

Doxology, dox-ol′ō-ġy, *n. s.* ధ్యానము, స్తవము, మంగళము.

Doxy, dox′y, *n. s.* లంజ, తొత్తు, బజారి.

To Doze, dōze, *v. n.* కునికిపడుట, తూగిపడుట, నిద్రమబ్బుగావుండుట.

To Doze, dōze, *v. a.* to stupify మయకమిచ్చుట.

Doze, dōze, *n. s.* కునికిపాటు, నిద్రమబ్బు, నిద్రమయకము, తూగు.

Dozen, duzn, *n. s.* పండ్రెండు. I have told you a ⁓ times నీతోఅనేకమాట్లుచెప్పియున్నాను. a ⁓ people పదిమంది, నలుగురు. half a ⁓ (లెక్కలో) ఆరు, (మాటలలో) నలుగురు, కొందరు. as meaning a flogging దెబ్బలు, శిక్ష.

Doziness, dōz′i-ness, *n. s.* నిద్రమబ్బు, నిద్రమయకము.

Dozing, *n. s.* నిద్రమబ్బు, నిద్రమయకము.

Dozy, *adj.* నిద్రమబ్బుగావుండే, నిద్రమయకముగావుండే.

Dr. *n. s.* This is a contraction of these words *Doctor*, *Debtor*, and *Drachm.*

Drab, drab, *n. s.* లంజ, తొత్తు.

Drab, drab, *adj.* కోతివన్నె, గాడిదవన్నె. some Englishmen wear black hats and others ⁓ hats యింగ్లీషువాండ్లు కొందరునల్లటోపివేసుకొంటారు, కొందరుతెల్లటోపివేసుకొంటారు, ఆతెల్లటోపివర్ణము drab అనబడుతుంది.

Drachm, dram, Drachma, drac′ma, *n. s.* an old Greek coin ఒకనాణెము. a weight ఒకయెత్తు, అది ounce అనేతూనికలో యెనిమిదోభాగము, టంకముపంటిది. See Dram.

Dracunculus, *n. s.* యిదిఒకమొక్కపేరు, దీన్నినారుగడ్డిఅంటారు.

Draff, drăff, *n. s.* కడుగు, కుడితి, పందితాగేతొట్టినీళ్లు, కశ్మలము.

Draft, drăft, Draught, drăft, *n. s.* the act of drawing or pulling carriages యీడవడము, ఆకర్షణము. a ⁓ bullock బండియెద్దు. ⁓ cattle బండియెద్దులు. the quantity of liquor drank at once గుక్క, గుక్కెడు. he took a ⁓ of water నాడుఒకగుక్కనీళ్లుతాగినాడు. the doctor gave him a ⁓ వైద్యుడువాడికితాగడానకుమందుయిచ్చినాడు. he drank it at three ⁓s దాన్నిమూడుగుక్కలుగాతాగినాడు. the doctor appointed me a ⁓ కలానిమందునునీళ్లలోకలిపితాగమన్నాడు. do not

sit in the ~ గాలివాటములో కూర్చొక. A cheque for money హుండి. he paid my ~ వానిపేరట వ్రాసినహుండికిరూకలుచెల్లించినాడు. there were a thousand fishes caught at a ~ ఒకకూటువల వేసియీడ్చినందులో వెయ్యిచేపలుపట్టబడ్డవి. or delineation చిత్తు, మసోదా. a picture drawn గీతలుగావ్రాసినపటము, చూచాయగావ్రాసినపటము. I prepared a ~ of the letter ఆజాబుకు చిత్తుదిద్దినాను. he made a ~ of fifty men out of our regiment మాపటాళములోయాభైమందినితీసుకొన్నాడు. what ~ has this boat యీపడవ యెంతమట్టుకు మునుగుతున్నది. the game called drafts చౌకటాలవంటిఒకఆట. In Matt. XV. 17. " is cast out into the ~" మరుగుపెరడు, బహిర్భూమి, (అపక్త్రాలలో. C† but A† G† omit it.) A ~ house మరుగుపెరడు, బహిర్భూమి.

To Draft, drăft, *v. a.* చిత్తుదిద్దుట, యీడ్చుకొనుట. he ~ed the letter ఆజాబుచిత్తుదిద్దినాడు. they ~ed ten men into this regiment యీపటాళములోకిపదిమందినిఎత్తుకొన్నారు, యీడ్చుకొన్నారు.

To Drag, drag, *v. a.* యీడ్చుట, లాగుట. I cannot ~ my legs along నాకాళ్లుతీపులుగావున్నదినడవలేను. he is dragging a miserable life వాడు మహాకష్టముగాజరుపుకొంటూవున్నాడు, వాడికిమహాయిబ్బందిగావున్నది.

Drag, drag, *n. s.* net విసురువల. an instrument with hooks పాతాళభేది, గాలము, దీనితోనీళ్లలో పడివుండేవాన్ని యెత్తుతున్నారు.

Draggled, *adj.* తడిసిన, మురికైన, కశ్మలముగావుండే.

Draggletail, *n. s.* రేవ్రేసి, మురికిమనిషి.

Drag-net, *n. s.* పెద్దవల.

Dragon, drag'on, *n. s.* నాగము. A† C†. ఘటసర్పము, K†. మహాసర్పము, యిదిమొసలివంటి ఒక జంతువు, దీన్నిచిత్రములయందు వ్రాయడమేకాని యీజంతువులేదు. ~'s blood ఒకతరహాగుగ్గిలము. of its wood walking sticks are made గుగ్గిలపు మాను, దీనితోపూతకర్రలుచేస్తారు.

Dragonet, drag'on-et, *n. s.* ఒకతరహాచేప.

Dragonfly, *n. s.* తూనిగ.

Dragoon, dra-gûn, *n. s.* రౌతు, గుర్రపుసవారు, తురుపుసవారు.

To Dragoon, dra-gûn, *v. a.* దౌర్జన్యముజరిగించుట, తిరందారిదౌడుచేసుట, అల్లరిచేయుట.

Drain, drān, *n. s.* జలదారి, కాలవ, తూము. there are ~s on each side of the street వీధికిరెండుపక్కలజలదారులున్నవి. this purging is a ~ upon his health యీప్రవర్తులుబలక్షీణకరము. this is a ~ upon his pay యిదివాడిజీతానికివృథాశెలవు.

To Drain, drān, *v. a.* వడియకట్టుట, వడియవేసుట, అలుగుతీసుట, తూముతెరచుట. he ~ed the well ఆబావిలోనీళ్లంతా వడియచల్లినాడు. he ~ed the treasury ఖజానాలోదుడ్డులేకుండాచేసినాడు. the war ~ed their resources ఆయుద్ధముచేత వాండ్లదగ్గరవుండినదుడ్డంతావడిసిపోయినది.

To Drain, drān, *v. n.* వడిసిపోవుట, యింకిపోవుట, వట్టిపోవుట. the water ~ed out or ~ed away నీళ్లుతీసిపోయినది, వడిసిపోయినది.

Drainage, *n. s.* నీళ్లుజారిపోవడము, వడిసిపోవడము.

Drained, *adj.* వడిసిపోయిన, యినికిపోయిన, వట్టిపోయిన, యెండిపోయిన. Every tank was ~ by the heat యెండకుగుంటలంతావట్టిపోయినవి.

Drake, drāke, *n. s.* మగబాతు. ducks and ~s ఆడబాతులుమగబాతులు. a game కప్పగంతులనేపిల్లకాయలఆట.

Dram, dram, *n. s.* (a drachm) ounce లోయెనిమిదోభాగము. or small quantity (as " not a ~ of sense") కొంచెము, రవంత. a ~ of spirits ఒక ద్రాముసారాయి. a ~ shop సారాయిఅంగడి, కల్లుగుడిశె.

Drama, drā'ma, *n. s.* నాటకము.

Dramatic, dra-mat'ic, Dramatical, dra-mat'ic-al, *adj.* నాటకసంబంధమైన. a ~ literature, నాటకములు. a ~ performer నటి. a ~ account ప్రత్యక్షమైనవర్ణనము, సరసమైనవర్ణనము.

Dramatically, *adv.* నాటకరీతిగా.

Dramatist, dram'a-tist, *n. s.* నాటకముచెప్పినకవి.

To Dramatize, *v. a.* నాటకముగాచెప్పుట.

Drank, drangk, (the past tense) Drink అనేక్రియకుభూతకాలము.

Draped, *adj.* బట్టలుతోడుక్కొన్న, గుడ్డకట్టుకొని వుండే.

Draper, drā'pĕr, Drapier, *n. s.* బట్టలవర్తకుడు, బట్టల అంగడివాడు. ~'s shop బట్టలంగడి.

Drapery, drā'pĕr-y, *n. s.* బట్టలు. his ~ shews that he is a bramin వాడి వేషముచూస్తె బ్రాహ్మణుడని అగుపడుతున్నది. the ~ in this picture is well done యీపటములో వస్త్రములుకట్టుకొన్న రీతినిబహుబాగా వ్రాసినాడు. or curtain తెర, పరదా, జాలరు.

Drastic, *adj.* వేగమైన, చురుకైన, యిది భేదిమందును గురించినమాట.

Draught, drăft, *n. s.* See Draft.

Draughts, drăfts, *n. s.* చొకటాలవంటిఒకఆట.

Draughtsman, *n. s.* (a painter) చిత్రగాడు.

To Draw, drâ, *v. a.* to pull యీడ్చుట, లాగుట, ఆకర్షించుట. the infant ~s the breast బిడ్డ చన్నుకుడుస్తున్నది. to ~ milk పాలుపితుకుట, పాలుపిండుట. to ~ blood నెత్తురుతీసుట. to ~ water నీళ్లుచేదుట, నీళ్లుచల్లుట. to ~ water by means of a swape యేతాముచల్లుట. he drew some water into his mouth కొంచెమునీళ్లుజుర్రినాడు. she drew beer for him అదివాడికిబీరుఅనేసారాయివంచుకొనివచ్చియిచ్చినది. to ~ toddy కల్లుదించుట, కల్లుగీచుట. to ~ a line గీతగీచుట. to ~ a sword కత్తినిదూసుకొనుట. to ~ a thread నూలువడుకుట. to ~ wire కమ్ములుయీడ్చుట. I drew the secret out of him వాడిమర్మాన్నిబయటతీసితిని. I cannot ~ my breath వూపిరివిడవలేను. I drew my first breath there నేనుఆస్థలములోపుట్టినాను. he drew his last breath here వాడుయిక్కడచచ్చినాడు. to ~ a sigh నిట్టూర్పువిడుచుట. to ~ a tooth వైద్యుడుపంటినిపెరుకుట. to ~ conclusions in Logic అనుమేయించుట, ఊహించుట. to ~ the curtain తెరవేసుట. he drew a veil over those affairs ఆసంగతులనుమరుగుగాపెట్టినాడు. to ~ aside తొలగదీసుట. to ~ lots చీట్లువెత్తుట. to ~ money రూకలుతీసుట. It drew my attention యిందుచేత నాకుజ్ఞాపకము అయినది, కనుక్కొన్నాను. they draw an essence from chillies మిరపకాయలలో ద్రావకమును దించుతారు. this drew tears from him యిందుచేత వాడికంట్లో నీళ్లువచ్చినవి. this drew a strange remark from him యిందుచేత అతను ఒకవింతమాటచెప్పినాడు. he was hanged, drawn, and quartered వాణ్ని ఉరిదీసిదించి కడుపు కోసి పేగులుతీసి వాణ్ని నాలుగుతునకలుచేసినారు. the brigs, drawing very little water were able to go close to the shore యీవాడెలుకొంచెమునీళ్లలోతేలుతవిగనుక గట్టుదగ్గరకిపోగలవు. the ship ~s three feet water ఆవాడ నీళ్లలో మూడడుగులు బయటనున్నదిగా వుంటున్నది. the ship drew three feet: but after the guns were put in she drew four ఆవాడ మూడడుగులు మునిగియుండినది అయితే పిరంగులు ఎక్కించినతరువాత నాలుగు అడుగులు మునిగినది. (in painting) వ్రాసుట. to ~ back వెనక్కుతీసుట. he drew his hand back వాడిచేతిని వెనక్కుతీసుకొన్నాడు. this will ~ down a calamity యిందుచేత వ్యాకులము వస్తున్నది. this drew forth his applause యిందుచేత శ్లాఘించినాడు. this drew forth his admiration యిందుచేత స్తుతించినాడు. he drew in his horse గుర్రమును కళ్లెముయీడ్చినిలిపినాడు. to ~ in the breath వూపిరిని లోగా తీసుకొనుట. they drew me into the plot నన్ను ఆకుట్రలో కలియవేసుకొన్నారు. he drew the shoe off జోడు తీసివేసినాడు. he drew the water off నీళ్లువడిసిపొయ్యేలాగుచేసినాడు. he drew me off నన్ను తొలిగించినాడు. he drew the mob off ఆగుంపును కూడా తీసుకొనిపోయినాడు. he drew the shoe on జోడు వేసుకొన్నాడు. I will ~ out a letter నేను ఒకజాబు వ్రాస్తాను. he drew out an account వాడు ఒకలెక్క వ్రాసినాడు. he drew out or ~ up the troops సేనను వరుసగా నిలిపినాడు. to ~ out a thorn నాటినముల్లు తీసుట. she drew her hand over his face అది వాడి ముఖమును తుడిచినది. he drew his foot over it దాన్ని తొక్కినాడు. he drew his tongue over it దాన్ని నాకినాడు. he drew himself up or crouched దేహమును ముడుచుకొన్నాడు. or erected his head నిక్కినాడు.

To Draw, drâ, *v. n.* తీసిపోవుట, యింకిపోవుట, యిగిరిపోవుట. the boil ~s పుండు చీముకూడుతున్న

ది, ఖండముతీర్పుతీర్చుచున్నది. the matter is ~ing to a close ఆపనిముగియవచ్చినది. the marriage is now ~ing near పెండ్లిదగ్గిరిస్తున్నది. he drew aside ఇవతలికిపోయినాడు, తొలగినాడు. to ~ back వెనక్కుతీసుట. they drew near him వాడిదగ్గిరికివచ్చినారు. the feast ~s nigh పండుగసమీపిస్తున్నది, పండుగదగ్గిరించినది. the people drew together జనముకూడినది. It is ~ing towards evening అస్తమానముకావచ్చినది. he drew up to me నా సమీపముకు వచ్చినాడు. they drew up in a line వాండ్లువరుసగానిలిచినారు. I drew up at his door వాడియింటిదగ్గిరగుర్రమునునిలిపినాను. he drew upon me కత్తిదూసుకొని నామీదికివచ్చినాడు. he drew upon me for money నాపేరట హుండిబ్రాసినాడు.

Drawback, *n. s.* drâ'back, తిరుగు, వట్టము. (want or disqualification) ఆక్షేపణ, తక్కువ. or objection ఆటంకము, తొందర, అయోమము.

Drawbridge, drâ'bridge, *n. s.* అగడ్తకు వేసేకీలువారధి, యిదిపలకలతో చేసినది, అక్కర లేనప్పుడు తీసివేస్తారు.

Drawee, *n. s.* తనపేరటవచ్చినహుండికిరూకలుచెల్లించేవాడు.

Drawer, drâ'ĕr, *n. s.* a sliding box in a chest సొరుగు. a man servant పనివాడు, పేట, సిబ్బందిచేసేపనివాడు. the ~ of a money bill హుండిబ్రాసేవాడు, రూకలుతీసుకొనిహుండియిచ్చేవాడు.

Drawers, drâ'ĕrs, *n. s.* సొరుగు. a chest of ~ సొరుగులుగలపెట్టె. or breeches నిజారు, చల్లడము.

Drawing, drâ'ing, *n. s.* చిత్రముబ్రాసేపని, పటము. ~ master చిత్రపనినేర్పేవాడు. ~ paper పటములుమొదలైనవి బ్రాసేదళసైనకాగిదము. a ~ of a lottery లాటరిచీట్లుయెత్తడము. the ~ of a wound or boil కురుపుచీముకూర్చడము, తీపులుతియ్యడము.

Drawing-room, drâ'ing-room, *n. s.* కచ్చేరియిల్లు, వచ్చేవారికి దర్శనముయిచ్చేయిల్లు, రాజుదర్శనముయిచ్చేసభ.

To Drawl, drâl, *v. n.* దీర్ఘాలుగామాట్లాడుట, దీర్ఘములుగాచదువుట.

Drawn, *pass. past.* of the verb to draw యీడ్చిన, బ్రాసిన. See To Draw. The sword was ~ ఆకత్తిదూయబడ్డది, యుద్ధము ఆరంభమైనది. a ~ sword విచ్చుకత్తి. the bond was ~ ఆపత్రము బ్రాయబడ్డది. a long ~ note in music ఉదాత్తస్వరము, ప్రచయము, మూర్ఛన. a deep ~ sigh నిట్టూర్పు. a ~ game ఉభయత్రగెలుపులేనిఆట, సరికిసరిఅయిపోయినఆట. ~ up in battle array యుద్ధసన్నద్ధులైవుండే.

Draw-well, drâ'well', *n. s.* చేదుడుబావి.

Dray, drā, *n. s.* సరుకులువేసేపెద్దబండి. ~ horse బరువుబండిగుర్రము, అనగా మోటుగుర్రము అటువంటిగుర్రముయీదేశములోలేదు. ~ man బరువుబండితోలేవాడు. a bird's nest పక్షిగూడు.

Drazel, *n. s.* See Wretch, Drab.

Dread, dred, *n. s.* బెదురు, భయము, భీతి, దిగులు.

Dread, dred, *adj.* భయంకరమైన, అతిఘనమైన. ~ Sovereign శ్రీమద్రాజులుంగారు.

To Dread, dred, *v. a.* భయపడుట, దిగులుపడుట. I ~ fever నాకుజ్వరమువచ్చుననిభయముగావున్నది. he ~s this greatly వాడుయిందుకుమహాదిగులుపడుతాడు.

Dreadful, dred'fŭl, *adj.* భయంకరమైన, అఘోరమైన, పాపిష్టి. a ~ wound మహాపెద్దగాయము, మహాబలమైనగాయము. ~ death దుర్మరణము. ~ news పెద్దసమాచారము.

Dreadfully, *adv.* అతిభయంకరముగా. he was ~ angry వాడుమహాకోపముగావుండినాడు. it is ~ cold పాడుచలిగావున్నది. this is chiefly a female word యిదిముఖ్యముగా స్త్రీలు ఆడేమాట.

Dreadless, dred'less, *adj.* నిర్భయమైన.

Dream, drēm, *n. s.* కల, స్వప్నము. a mere ~ వట్టిభ్రమ.

To Dream, drēm, *v. n.* కలగనుట, స్వప్నముకనుట. to think యెంచుట, తలచుట. I little dreamt that he would come to-day అతడునేడువచ్చుననినేనుయెంతమాత్రముతలచలేదు.

To Dream, drēm, *v. a.* కలలోచూచుట. you must have dreamt this నీవుదీన్నికలలోచూచివుండవలెను, అనగాభ్రమపడివుందువు.

Dreamer, drēm′ĕr, *n. s.* కలగన్నవాడు, భ్రాంతుడు పిచ్చియెన్నికలుగలవాడు, మూఢుడు.

Dreamless, drēm′less, *adj.* కలులేని. ~ sleep గాఢనిద్ర, మంచినిద్ర, మరణము.

Dreamy, *adj.* అస్పష్టమైన. ~ elegance in poetry అవ్యక్తమధురము.

Drear, drēr, Dreary, drēr′y, *adj.* పాడుగావుండే, భయంకరముగావుండే, బావురుమనివుండే, అఘోరమైన. a ~ spot నిర్జనప్రదేశము, బావురుమనివుండేప్రదేశము. a ~ prospect యేమివస్తుందో అనేఅఘోరింపు.

Drearily, *adv.* భయంకరముగా, అఘోరముగా, బావురుమని.

Dreariness, *n. s.* బావురుమనివుండడము, భయంకరముగావుండడము.

Dredge, dredge, *n. s.* చేపలుపట్టేవొకతరహావల.

To Dredge, dredge, *v. n.* వలవేసుట. *v. a.* పిండిచల్లుట, ముగ్గుపెట్టుట.)

Dredgingbox, *n. s.* పిండిచల్లడానకువుండేడబ్బి, ముగ్గుగొట్టము.

Dreggy, dreg′gy, *adj.* మడ్డిగావుండే, మష్టుగావుండే, కశ్మలముగావుండే.

Dregs, dregs, *n. s.* మడ్డి, మష్టు, గసి. ~ of castor oil ఆముదపుగురుచ్చు. the ~ of the people నీచులు, శూద్రులు, తుచ్ఛులు, తుష్టుమూక. he drank it to the ~ దాన్నిఅడుగుపిప్పికూడా విడిచిపెట్టకుండాతాగివేసినాడు. Harischandra drained the cup of misery to the ~ హరిశ్చంద్రుడు పడనిపాట్లులేవు. In these ~ of time (Boston's Fourfold State, chap. I.) యీకలియుగమునందు.

To Drench, drensh, *v. a.* తడుపుట, ముంచుట. a ~ing rain జడివాన. he ~ed me with water నీళ్లుపోసినన్నుతడిపినాడు. to ~ a horse with physic గుర్రానికిభేదికియిచ్చుట. to ~ a horse or to make it drink గుర్రానికినీళ్లుచూపుట.

Drench, drensh, *n. s.* దాహము, యిదిత్రిట్టుమాట. physic for a brute గుర్రములుమొదలైనవాటికి యిచ్చేభేదిమందు.

Drenched, *adj.* తడిసిమొద్దైన, దొప్పదోగిన. I was ~ in the rain వానలోదొప్పదోగుగాతడిసినాను. the sword that was ~ in blood నెత్తురుధారలుగావుండేకత్తి.

To Dress, dress, *v. a.* బట్టలుతొడుగుట, దిద్దుట, శృంగరించుట, బాగుపరచుట, పనుపరచుట, పక్వముచేసుట, వండుట. she ~ed her child in red ఆ బిడ్డకుయెర్రబట్టలుతొడిగినది. to ~ food వండుట, పాకముచేసుట. he ~ed his own dinner తాను గావండుకొన్నాడు. he ~ed himself బట్టలుతొడుక్కొన్నాడు. to ~ a wound గాయముకట్టుట. to ~ or curry a horse గుర్రానికిగొరకముపెట్టుట, తోముట, మాలీసుచేసుట. to ~ cloth or skin పదనుచేసుట. to ~ a garden దోహదముచేసుట, యెరువుమొదలైనవివేసిపనుపరచుట. to set right or arrange దిద్దుట. he ploughed and ~ed the field ఆపొలమునుదున్నిచక్కపెట్టినాడు. he ~ed up the history ఆకథనుమహాశృంగారించిచెప్పినాడు. she ~ed herself up అదిశృంగారించుకొన్నది.

To Dress, dress, *v. n.* బట్టలుతొడుక్కొనుట. they ~ in white వాండ్లుతెల్లబట్టలుతొడుక్కొంటారు. she ~es ill అదివికారముగాబట్టలుతొడుక్కొంటున్నది.

Dress, dress, *n. s.* బట్టలు, వుడుపు, వేషము. give me a clean ~ నాకుచలువవుడుపుయియ్యి. head ~ పాగా, కళికితురాయి, రాకడి, కొప్పు, కుళ్లులుమొదలైనవి, అయితేటోపిమాత్రముకాదు. he came in full ~ శృంగారించుకొనివచ్చినాడు. undress సాధారణమైనవేషము, నిత్యమువేసుకొనేవుడుపు.

Dressed, *adj.* బట్టలుతొడుక్కొన్న, దిద్దిన, శృంగరించిన, బాగుపరచిన, పనుపరచిన, పక్వమైన, వండిన. ~ in a tiger's skin పులితోలును బట్టగాకట్టుకొన్న. ~ in mortal flesh మనుష్యావతారమెత్తిన. half ~ or half boiled నవబాయిగావుండే, వుడికీవుడకకవుండే.

Dresser, dress′ĕr, *n. s.* One employed in regulating or adjusting anything తీర్పరి, దిద్దుబాటుచేసేవాడు. the ~ of a field కాపువాడు. the ~ of a garden తోటమాలి. a servant in hospital డాక్టరుచేతికిందవుండేపనివాడు. a bench in

a kitchen వంటయింట్లో సామానులు పెట్టుకొనేచు లక్, బల్ల.

Dressing, dress'ing, *n. s.* ఉడుపు, శృంగారము, సవరించడము, శుక్కముచేయడము, వచనము. ⌣s of a wound గాయముమీదకట్టేకట్టు. a ⌣ room బట్టలుతొడుక్కొనేగది. she gave him a good ⌣ వాణ్ని బాగాచీవాట్లు పెట్టింది. manual labour upon ground కృషి, వ్యవసాయము.

Dressy, *adj.* అలంకారప్రియమైన. a ⌣ woman అలంకారప్రియురాలు.

To Dribble, dribble, *v. n.* బొట్లుబొట్లుగా కారుట. the estate ⌣d away ఆయాస్తికొంచెముకొంచెముగా కరిగిపోయినది.

Dribblet, drib'blet, *n. s.* రవంత, చిల్లర. there was a ⌣ of money remaining కొంచెముచిల్లరరూకలునిలిచినది.

Dribbling, *adj.* సోనగాకురిసే, జబ్బైన, తేనిపోని. a ⌣ rain సన్నచినుకు.

Dried, *adj.* ఎండిన, శుష్కించిన, వరుగైన, యింకిన, యిగిరిన, వట్టిపోయిన. ⌣ fruit వరుగు.

Drift, drift, *n. s.* వేగము, పురువశి, దెబ్బ. the ⌣ of the river carried him away ఆయేటివేగములో వాణ్నికొట్టుకొనిపోయినది. ⌣ wood యేట్లోకొట్టుకవచ్చినమానులు. a ⌣ of sand యిసుకదిన్నె, యిసుకకుప్ప, సైకతము. the aim of action ఉద్దేశ్యము. I do not see his ⌣ అతనితాత్పర్యమునాకుతెలియలేదు.

To Drift, drift, *v. n.* నీళ్లల్లోకొట్టుకొనివచ్చుట, తేలుతూకొట్టుకువచ్చుట. the ship ⌣ed ashore ఆవాడతనంతటనేగట్టుకుకొట్టుకొనివచ్చినది. the sand ⌣ed much యిసుకకుప్పకుప్పలుగాఅయినది.

To Drift, drift, *v. a.* గట్టుకుతోసుట. the waves ⌣ed the corpse to the shore ఆపీనుగఅలల్లో గట్టుకుకొట్టుకొనివచ్చినది.

To Drill, drill, *v. a.* to pierce బెజ్జమువేసుట, రంధ్రముచేసుట, తొలుచుట. (troops) శిక్షించుట, కవాయిత్తుచేసుట.

Drill, drill, *n. s.* శిక్ష, సాధకము, దిద్దుబాటు, వరవడి, మేలుబంతి. they are in good ⌣ వాండ్లుచక్కగాశిక్షితులైవున్నారు, వాండ్లుబాగాతీరివున్నారు. a carpenter's tool బరమా, ఫిడిసాన. a ⌣ bow తొరకణముతిప్పేకొయ్య. a ⌣ plough వెదగొర్రు, గొర్తి, జడ్డిగముగలగొర్రు. or ape కోతి.

Drilled, *adj.* కవాయితుచేసితీరివుండే, సాధకపడ్డ, మెదిగిన. he has been well ⌣ in grammar వాడువ్యాకరణమందునుశిక్షితుడైవున్నాడు.

To Drink, dringk, *v. n.* తాగుట. to ⌣ to or ⌣ his health దండముపెట్టుట, దీవించుట, వకరిపేరుచెప్పిదీవించితాగుట.

To Drink, dringk, *v. a.* తాగుట, దాహముపుచ్చుకొనుట. they gave him to ⌣ వాడికిదాహానికియిచ్చినారు. fever ⌣s up their strength జ్వరముచేతవాండ్లబలము అణిగిపోతున్నది. to absorb యీడ్చుకొనుట, పీల్చుట. they drank in his histories వాడుచెప్పేకథలనుమహాఆదరముగావిన్నారు. the ground ⌣s in the rain వాననీళ్లుభూమిలోయింకిపోతున్నది. ⌣ing horn పానపాత్రము, చషకము.

Drink, dringk, *n. s.* తాగేవస్తువ, నీళ్లు, పానకము, సారాయిమొదలైనవి. he gave them ⌣ వాండ్లకుదాహానికియిచ్చినాడు. meat and ⌣ అన్నపానాదులు, అన్నోదకములు, కూడునీళ్లు. this story was meat and ⌣ to him యిదివాడికిఅవలీలగావున్నది.

Drinker, dringk'ĕr, *n. s.* తాగేవాడు, పానముచేసేవాడు.

Drinking, *n. s.* తాగడము. a ⌣ cup పానపాత్రము, చషకము. ⌣ trough కుడితితొట్టి.

Drink-money, *n. s.* కూలివాండ్లకుతాగడానకుబహుమానముగాయిచ్చేరూకలు.

Drink-offering, *n. s.* అర్ఘ్యము, తర్పణము.

To Drip, drip, *v. n.* కారుట, బొట్లుబొట్లుగాపడుట, పడుసుట. his blood-⌣ping sword నెత్తురువడుస్తూవుండేకత్తి.

To Drip, drip, *v. a.* కారనిచ్చుట.

Dripping, drip'ping, *adj.* తడిసిన, దొప్పదోగిన. ⌣ rain సన్నగాపడేతుంపర. it is ⌣ wet అదిముద్దగాతడిసివున్నది. a ⌣ day ముసురువానపట్టినదినము.

Dripping-pan, *n. s.* నిప్పునవాడ్చేమాంసముమీద పోసేనెయ్యిపడడానక్కింద పెట్టేబోగిణి, చట్టి.

Drippings, *n. s.* నిప్పునవాడ్చుతూవుండేమాంసము మీదపోయగాజారిననెయ్యి.

Dripstone, *n. s.* నీళ్లువడియకట్టేవకతరహారాతిమరి గ, యీమరిగిలోనీళ్లుపోసిపెట్టితేబొట్లుబొట్లుగాకా రుతున్నదిగన్క ఆనీళ్లుఅతినిర్మలముగావుంటున్నది.

To Drive, drīve, *v. a.* తోలుట, నడిపించుట, గడు పుట. he drove a nail into the wall ఆగోడలో మేకునుకొట్టినాడు. The explosion of the powder drove the bricks into my house తుపాకిమం దుభగ్గున అంటుకొన్నందున ఆయిటికరాళ్లు మా యింటిలోచెదిరిపడ్డవి. he drove a bargain with me వాడునాతోబేరమాడినాడు. he ~s a good trade మంచివర్తకముచేస్తాడు. they drove or forced him to dismount వాణ్నిగుఱ్ఱముదిగదిగ మనినిర్బంధించినారు. to ~ asunder వీడకొట్టుట, చీలేటట్టుకొట్టుట. he drove them away వాండ్ల నుఅవతలికితరిమినాడు. the wind drove it away అదిగాలికి కొట్టుకపోయినది. he drove them back వాండ్లనువెనక్కుతరిమినాడు. the rain drove me into the house వానకుఆయింట్లోచొరబడ్డా ను. this drove him into debt యిందుచేతవాడు అప్పులపాలైనాడు. this drove them mad యిం దుచేతవాండ్లుపిచ్చిపడ్డారు, యిందుచేతవాండ్లుకల వరపడ్డారు, భ్రమపడ్డారు. he drove the mob off ఆగుంపునుఅవతలికితోలినాడు. they drove him out of the caste వాణ్ని కులములోవెలివేసి నారు. he drove the demon out వాడుదయ్యాన్ని తోలినాడు. he drove his wife out in a carriage వాడిపెండ్లామును బండిలోపెట్టి తీసుకొనిపోయి నాడు. I will ~ you there నిన్నుఅక్కడికినాబం డిలో కూర్చుండపెట్టుకొని పోతాను. the smoke drove the mosketoes out పొగకుదోమలుపోయిన వి. this drove the business out of my thoughts యిందుచేత నాకు ఆసంగతిమరిచిపోయినది. this drove him out of his senses యిందుచేత వాడికి వకటితోచకపోయినది. he drove through the town బండిమీదయెక్కిపట్టణము చుట్టినాడు. he drove his spear thro' my arm వాడుబల్లెముతోనా చెయ్యిగూటుపోపొడిచినాడు. this drove me to tell him I could not go యిందుచేతనేనుపోలేనని అతనితోచెప్పవలసి వచ్చినది. poverty drove him to sell his house వాడిదరిద్రమునేదియిల్లుకూడా అమ్ముకోవలసివచ్చినది.

To Drive, drīve, *v. n.* కొట్టుకొనిపోవుట, పోవుట. he drove home బండిమీదయెక్కి తానేతోలుకొని యింటికిపోయినాడు. the ship drove ashore ఆ వాడదరితట్టింది. we let the ship ~ ఆవాడనుగా లిపోయినదోవను పోనిచ్చినాము. the wind was driving along గాలివడిగాకొట్టుతూవుండినది. a driving rain గాలి తెచ్చేవాన. what are you driving at నీఅభిప్రాయమేమి, నీభావమేమి.

Drivel, drivl, *n. s.* చొంగ, జొల్లు, లాలా.

To Drivel, drivl, *v. n.* జొల్లుకారుట. he ~s or he talks like a fool వెర్రివాడివలెమాట్లాడుతాడు.

Driveller, drivl'lĕr, *n. s.* మొంబన్న, వెర్రిముఖము.

Drivelling, *adj.* చొంగకార్చుకొనే. a ~ fool వెర్రి గొడ్డు. ~ nonsense వెర్రికూతలు, పిచ్చిముద్దులు.

Driven, drivn, *part.* of Drīve తోలిన, తోలబడ్డ, కొ ట్టుకొనిపోయిన, పోబడ్డ. It was ~ into his flesh అదివాడికండలోకిదూసుకొనిపోయినది. the ship was ~ into this part by stress of weather ఆసాధ్యమైనగాలివానచేత ఆవాడ యీరేవుకువ చ్చిచేరినది. I am ~ to do this నేనుయిదిచేయవ లసివచ్చినది, నేనుయిదిచేయకుండేవిధిలేకవచ్చినది. ~ snow పోగుగాచేరినమంచుకుప్పలు. white as ~ snow అతిధావళ్యమైన.

Driver, *n. s.* తోలేవాడు, సర్దారు, నాయకుడు. a slave ~ లంజతావాండ్లమేస్త్రి. a sail in a ship వాడవెనకటినిడుపువాటుగావుండేరెక్క చాప.

To Drizzle, driz'zle, *v. n.* చినుకుట. it is drizzling సన్నచినుకులుపడుతూవున్నవి.

Drizzle, driz'zle, *n. s.* తూర, చినుకు, తుంపర.

Drizzly, driz'zly, *adj.* తూరగావుండే, చినుకులుగా వుండే.

Drogoman, *n. s.* (meant for Tarjumān) మునిషి, తర్జిమాచేసేవాడు, వ్యవహారకుడు, గుమాస్తా.

Droll, drōll, *n. s.* హాస్యగాడు.

Droll, drōll, *adj.* వింతైన, వేడుకైన, హాస్యకరమైన. a — history నవ్వించేకథ. a — dress నవ్వువచ్చే వేషము.

Drollery, drōl′lĕr-y, *n. s.* యెగతాళితనము, కుచోద్యము, వేడుక, హాస్యము, వెర్రిచేష్టలు.

Drollness, *n. s.* యెగతాళి, హాస్యము, కుచోద్యము, వెర్రిచేష్ట.

Dromedary, drum′ĕ-dar-y, *n. s.* పెద్దలొట్టిపిట్ట, వేగిరాపు.

Drone, drōne, *n. s.* సోమారి, బద్ధకముగావుండేవాడు, తినికిమాలినవాడు. a sort of bee తేనెటీగ. in music శ్రుతి. a musical instrument used by snake-catchers పాముసనాగసరము.

To Drone, drōne, *v. n.* కాలహరణముచేసుట, జాగుచేసుట.

Dronish, drōn′ish, *adj.* బద్ధకముగల, జాగుచేసే, జడ్డైన.

To Droop, drûp, *v. n.* and *v. a.* కృశించుట, క్షీణించుట, దుర్బలమౌట, కుంగుట, కుందుట, వాడిపోవుట, వాలిపోవుట, వేలబడుట, చెడుట, వేలవేసుట. he —ed from the day he heard this యిదివిన్న నాటినుంచివాడు కుంగిపోయివున్నాడు. he —ed his head తలవేలవేసినాడు. this revived his —ing spirit యిందుచేతవాడికివుండినఆయాసము తీరినది.

Drooping, *adj.* నిస్త్రాణగావుండే, నిస్సత్తువగావుండే, కుంగివుండే.

Drop, drop, *n. s.* బిందు, చినుకు, కణము, బొట్టు. the least — of water రవన్నినీళ్లు. bring me a — of water రవన్నినీళ్లుతీసుకరా. by —s బొట్లుబొట్లుగా. to pour — by — బొట్టుబొట్టుగావిడుచుట. a — or specific మందు. she wears —s in her ears అదిజుమికీలువేసుకొనివున్నది. A Hindu woman wears a — at the nose హిందూస్త్రీలు బులాకువేసుకొంటున్నారు. a — or shoot of a banyan tree మర్రిఊడ. a gallows — వురితీసేవాణ్నినిలవబెట్టిగొంతుకువురితగిలించితట్టేపలక.

To Drop, drop, *v. n.* పడుట, జారుట, వాలుట, రాలుట. to trickle కారుట, స్రవించుట, దిగుట. from something that —ped I saw he knew this వాడు హఠాత్తుగా యేదో వొకమాట జారవిడిచినందుచేత వాడికి యిదితెలుసునని తోస్తున్నది. his teeth —ped out వాడిపండ్లువూడిపోయినవి. It —ped to pieces అదితునకలైపోయినది. he —ped down the wall and ran away గోడమీదనుంచిదుమికిపరుగెత్తిపోయినాడు. he answered this question and the matter —ped యీప్రశ్నకుఉత్తరముచెప్పినందుతో ఆసంగతితీరిపోయినది. with these words the matter —ped యీమాటలతో ఆప్రస్తావము నిలిచినది. to — asleep నిద్రబట్టుట. I am —ping asleep నాకుకూరుకువస్తున్నది. he —ped in yesterday నిన్న అకస్మాత్తుగా నాయింటికివచ్చినాడు. he is just —ping off కునుకుపాట్లుగావున్నాడు. the fruit —ped off the tree ఆచెట్లోనుంచిపండురాలినది.

To Drop, drop, *v. a.* పడనిచ్చుట, జారవిడుచుట, విడిచిపెట్టుట, వదులుకొనుట, రాల్చుట. they —ped milk on the bread రొట్టెమీదపాలుచిలకరించినారు. she —ped a tear అదియేడిచినది. he —ped the subject ఆప్రస్తావముమానుకొన్నాడు. he —ped the pursuit ఆయత్నముమానుకొన్నాడు. he has now quite —ped me నన్నుయిప్పుడుబొత్తిగా చెయ్యివిడిచిపెట్టినాడు. they —ped the conversation ఆసంభాషణమానుకొన్నారు. you must — me a letter నీవునాపేరట వొకజాబువ్రాయవలసినది. the cow has —ped a calf ఆయావుయీనింది. she —ped or drooped her eyes అదితలవంచుకొన్నది. the ship dropped anchor లంగరువేయబడ్డది.

Dropped, *adj.* పడ్డ, విడిచిపెట్టిన, మానుకొన్న, జారవిడిచిన, రాల్చిన, రాలిన. the vowel U is — by elision సంధివచ్చినప్పుడుఉకారములోపిస్తున్నది. See the verb to drop.

Dropping, *adj.* పడే, కారే, స్రవించే, జారే, రాలే.

Dropping, *n. s.* చినుకులు.

Dropsical, drop′si-cal, *adj.* మహోదరవ్యాధిగల, పాండురోగముగల.

Dropsy, drop′sy, *n. s.* మహోదరము, పాండు.

Dross, dross, *n. s.* చిట్టము, లోహములోనికసట్టు. — of iron యినుపచిట్టము. this is mere — యిదినికిమాలినకసట్టు.

Drossiness, *n. s.* కల్మషము. from the — of the silver యిదికరిగెవెండిఅయినందున.

Drossy, dross'y, *adj.* కల్మషముగల,మష్టుగల,కండు. because the silver was ~ కండుపెండైనందున.

Drought, drout, Drouth, *n. s.* కరువు, క్షామము, అనావృష్టి.

Drove, drōve, *n. s.* మంద,గుంపు,తండ,బిడారము. a ~ of cattle తోలుకొనిపొయ్యేపశువులమంద. a ~ of laden bullocks పెరికెయెద్దులబిడారు.

Drover, drōv'ĕr, *n. s.* పశువులు, మేకలుమొదలైన వాటినితోలేవాడు, పశువులవర్తకుడు.

To Drown, drown, *v. a.* ముంచుట, నీళ్లలోముంచి చంపుట. he ~ed his grief in study వాడివ్యస నము మరిచిపొయ్యేటట్టుగా గ్రంథశోధననుచేస్తూ వుండినాడు.

To Drown, drown, *v. n.* మునుగుట,మునిగిపోవుట, నీళ్లలోమునిగిపోయిచచ్చుట.

Drowned, *adj.* మునిగిన,నీళ్లలోపడిచచ్చిన. the field is ~ ఆపొలమునీళ్లలోమునిగిపోయినది. her face was ~ in tears దానిముఖముకన్నీరుమయముగా వుండినది. ~ in sorrow వ్యసనాక్రాంతుడైన. his voice was ~ in the uproar ఆసందడిలోవాని కంఠమువినబడలేదు.

Drowning, *n. s.* నీళ్లలోపడిచావడము.

Drowsily, drow'si-ly, *adv.* నిద్రమబ్బుగా, సోమా రితనముగా.

Drowsiness, drow'si-ness, *n. s.* నిద్రమబ్బు, కునికి పాటు, సోమారితనము.

Drowsy, drow'sy, *adj.* నిద్రమబ్బుగావుండే. I was ~ నాకునిద్రమబ్బుగావుండినది.

To Drub, drub, *v. a.* ఫులుముట,మొత్తుట,బాదుట.

Drubbing, *n. s.* ఫులమడము, మొత్తడము, బాదడ ము. they gave him a good ~ వాణ్నిబాగాఫులి మివిడిచిపెట్టినారు. he got a sound ~ వాడికిమం చిదెబ్బలుతగిలినవి.

To Drudge, drudge, *v. n.* దాసుడుగాపాటుపడు ట, వెట్టికిపనిచేసుట, గులాముకునిచేసుట. he ~s at writing వాడువెట్టికివ్రాస్తాడు, అనగాజీమూ తముగావ్రాస్తాడు.

Drudge, drudge, *n. s.* దాసుడుగా పనిచేసేవా డు, వెట్టికిపాటుపడేవాడు,అమిజికిపనిచేసేవాడు. a village ~ or serf వెట్టివాడు.

Drudgery, drudg'ĕr-y, *n. s.* హీనవృత్తి,నీచపని,గు లాముపని, వెట్టిపని.

Drudgingbox, drudg'ing-box, *n. s.* See Dredg- ing-box.

Drug, drug, *n. s.* మందుదినుసు, మందుసరుకు. a fatal ~ చచ్చేటందుకుతాగేవిషము. or opium న ల్లమందు. the fragrant ~ or tobacco పొగాకు. those books are now a mere ~ యిప్పుడుఆ పుస్తకములముఖమువొవరుచూచేదిలేదు.

To Drug, drug, *v. a.* మందుబెట్టుట. they ~ged the wine to stupify him వాడికితెలివితప్పిపొయ్యే టట్టుసారాయిలోమందుకలిపినారు.

Drugget, drug'get, *n. s.* గొంగళి, ముతకగుడ్డ.

Druggist, drug'gist, *n. s.* మందులఅంగడివాడు. a ~'s shop గంధపొడి, మందులుమొదలైనవిఅమ్మే అంగడి.

Druid, drū'id, *n. s.* పురోహితుడు, అనగాయింగ్లి షువాండ్లు, క్రీస్తుపులుకాకమునుపు,విగ్రహపూజ చేస్తూవున్నప్పుడు వాండ్లపురోహితులకు యీపేరు వుండినది.

Drum, drum, *n. s.* డోలు, తంబురా. a large ~ పెద్దతంబురా, భేరి. a tomtom or Indian ~ డ మరుము. a kettle ~ డమారము, నగార. a sort of ~ beaten with the fingers మద్దళము, మృదంగ ము. "the ~s of heaven resounded" i. e. "it thundered" దుందుభులుమ్రోగినవి. the ~ of the ear చెవిలోగూబ. they held a court martial on the ~ head తంబురాదగ్గరనేకూర్చుండితీర్పు చేసినారు, అనగాదండులోనిలిచింది నిలిచినట్టేర ణముకోర్టుకూడితీర్పుచేసినారనిఅర్థము.

To Drum, drum, *v. n.* తంబురాకొట్టుట. never ~ with your fingers వేళ్లతోవాయించకు. the dog ~med on the hare's back ఆకుక్కకుందే టివీపుమీదవూరికెబాదినది.

To Drum, drum, *v. a.* దండోరావేసివెళ్లకొట్టుట, చాటించుట. they ~med him out దండోరావే సివాణ్నివెళ్లకొట్టినారు. he ~med the story in my ears నాతోఆసంగతినినచ్చుపెట్టివూరికెచెప్పు తూవచ్చినాడు.

Drummajor, drum-mā'jor, *n. s.* తంబురావాండ్ల లోపెద్ద.

Drummer, drum'mĕr, *n. s.* తంబురాకొట్టేవాడు, పీడుదండుల్లో నేరస్థులనుకొరడాతో కొట్టుతాడు.

Drumstick, *n. s.* తంబురాకొట్టేకొయ్య. of a fowl కోడికాలిజంఘము.

Drumstick vegetable, *n. s.* మునగకాయ.

Drunk, drungk, *adj.* imbibed తాగిన. the medicine that was ~ తాగినమందు, పుచ్చుకొన్నఔషధము. intoxicated తాగిన, మయకముగావుండే, మత్తుగావుండే. he is ~ తాగిమయకముగావున్నాడు. he got ~ తాగిమయకముగావుండినాడు. after the cow has ~ ఆవునీళ్లుతాగినతరువాత. ~ with rage ఆగ్రహముచేతతెలివితప్పిన.

Drunkard, drungk'ard, *n. s.* తాగుబోతు,లొట్టిముచ్చు.

Drunken, drungkn, *adj.* తాగిన, మయకముగావుండే, మత్తుగావుండే.

Drunkenness, drungkn'ness, *n. s.* మత్తు, మయకము, కయిపు.

Dry, drȳ, *adj.* and *adv.* ఎండిన, శుష్కించిన, ఆరిన, యింకిన, వట్టిపోయిన. a ~ lime ఎండిననిమ్మకాయ. he wiped it ~ తడిలేకుండాతుడిచినాడు. ~ bread వట్టికూడు, శుష్కాన్నము, అనుపానములేనికూడు. the ~ season ఎండకాలము, వరపు. a ~ day ఎండకాలము,చినుకులేనిదినము. a ~ month వర్షముకురియనినెల. a ~ cough పొడిదగ్గు. I am ~ నాకు దాహముగావున్నది. why should I drink when I am not ~ దాహములేనప్పుడు నేనెందుకునీళ్లుతాగేది. they milked the cow ~ ఆయావునువట్టిపిండినారు. the cow is gone ~ ఆయావువట్టిపోయినది. a ~ cow వట్టిపోయినఆవు. there was not a ~ eye present అక్కడవుండినవాండ్లలోకండ్లనీళ్లుపెట్టనివాండ్లులేరు. a ~ disposition క్రౌర్యము. a ~ remark విరసమైనమాట, పెడసరమైనమాట. ~ humour హాస్యగర్భమైనసరసోక్తి, అనగాపైకిన్యాయము అగుపడేది పట్టుగావిచారిస్తే వట్టిఎగతాళిగావుండేమాట. this book is written in a ~ style యీగ్రంథమునీరసముగారచించబడివున్నది. or acrid as wine వెగటైన,కటువైన. ~ cultivation. కాడారంభము, మెట్టసాగుబడి. ~ land తీరము,మెట్టు, పొడినేల. Dry land produce (such as wheat, barley, zonna &c.) మెట్టుపంట. See Wet land produce a ~ leaf సరుగు, ఎండుటాకు. ~ measure ధాన్యము, వుప్పుమొదలైనవాటిని కొలిచేటూము మొదలైనకొలతలెక్క. a ~ well నీరువట్టిపోయినబావి. to squeeze ~ రసముతీకుండాపిండుట. high and ~ మెట్టనవుండే. the boat was left high and ~ పడవకట్టమీదనువేసివుండినది.

To Dry, drȳ, *v. a.* ఎండగొట్టుట, ఎండపెట్టుట, ఆరబెట్టుట. or wipe away moisture తడితుడుచుట. this burning wind dries up the strength యీవడగాడ్పుకళలన్నిపీలుస్తున్నది. she dried the wet cloth at the fire అదితడిగుడ్డను నెగడుకాచినది. she dried her hair తలఆర్చుకొన్నది.

To Dry, drȳ, *v. n.* ఎండుట, ఎండిపోవుట, ఆరుట, యింకిపోవుట. he put the clothes to ~ దోవతులుఆరవేసినాడు. she spread the corn to ~ అదివడ్లనుఎండబోసినది.

Dryly, drȳ'ly, *adv.* విరసముగా,క్రూరముగా,అహాస్యముగా.

Dryness, *n. s.* ఎండడము, ఎండిపోవడము. ~ of taste వెగరు. ~ of humour భావగర్భితమైనహాస్యము. ~ of manner పెడసరము, మూర్ఖము.

Drynurse, drȳ'nurse', *n. s.* బిడ్డలనుకాపాడేదాదికత్తె. or guide యజమానున్ని చేతికిందవేసుకొనితిప్పేవాడు. he is ~ to the secretary పేరుసెక్రేటరి దిక్కనిపినది.

Drysalter, *n. s.* A dealer in salted or dried meats, sauces, oils, pickles, and various other articles వుప్పువేసిన,లేక, ఎండపెట్టినమాంసము, వూరుగాయలు మొదలైన వ్యాపారముచేసేవాడు.

Dryshod, *adv.* అరికాలుతడవకుండా. he went over the river ~ వాడు అరికాలుతడియకుండాయేరుదాటినాడు, అనగా యేటిలోపొత్తిగానీళ్లులేదనేభావము.

Duad, *n. s.* (a Platonic phrase) ద్వైతము, ద్వంద్వము.

Dual, dū'al, *n. s.* ద్వివచనము. there is no ~ in Telugu or English తెలుగులోగానియింగ్లీషులోగానిద్వివచనములేదు.

Dub, dub, *n. s.* (Indian word for a penny) డబ్బు.

To Dub, dub, *v. a.* కొట్టుట, తట్టుట, పేరుయిచ్చుట, కితాబుయిచ్చుట. the king ~bed him knight రాజువాడికి knight అనే కితాబునుయిచ్చినాడు.

Dub, dub, *n. s.* a blow, a knock దెబ్బ, పేటు, పెట్టు. rub a ~ ~ తంబురాధ్వనినిగురించిన అనుకరణశబ్దము.

Dubber, *n. s.* (Indian word) సిద్దె. for oil నూనెసిద్దె.

Dubious, dū'bi-us, *adj.* సందేహమైన, అనుమానమైన, సందిగ్ధమైన.

Dubiously, *adv.* సందేహముగా, అనుమానముగా, సందిగ్ధముగా.

Dubiousness, *n. s.* సందేహము. from the ~ of the business యిది సందేహాస్పదమైనది గనక.

Ducal, dū'cal, *adj.* సేనాధిపతిసంబంధమైన. he is of ~ rank సేనాధిపతిఅనేపేరు అతనికికలదు, పుట్టుకచేతనేగాని ఉద్యోగముచేతగాదు. all the king's younger sons and their wives are of ~ rank రాజుయొక్క చిన్నకొడుకులకున్ను వాండ్లభార్యలకున్ను యీకితాబుకలదు. See Duke.

Ducat, duc'at, *n. s.* ఒకతరహావరహా. ~ gold అపరంజిబంగారు.

Duchess, *n. s.* దొరసాని, అనగా Duke యొక్క భార్య.

Duchy, *n. s.* Duke అనేఅధికారిదేలినరాజ్యము, యిప్పుడుయిదిపట్టికితాబుఅయిపోయినది. the ~ of Lancaster లాంకెస్టరసేజమీందారిఅనగారాజ్యము.

Duck, duck, *n. s.* పెట్టిబాతు, దీనిపుంజు Drake అనబడుతున్నది. the wild ~ చిలువ,అడివిబాతు. the black tufted ~ నల్లచిలువ. the comb ~ జుట్టుచిలువ. the braminy ~ బాపనకోడి. a word of fondness స్త్రీనిగురించినముద్దుపేరు. he gave a ~ with his head లటక్కునతలవంచుకొన్నాడు. a kind of cloth ఒకతరహాముతకగుడ్డ.

To Duck, duck, *v. a.* లటక్కునముంచుట. they ~ed him వాణ్ని కట్టుబట్టలతో ముంచినారు. the ~ing stool నాటువురాలలో కొళ్లలు నోరుదుడుకు చెయ్యడుడుకుగావుండే స్త్రీని నీళ్లలో ముంచియెత్తడమనేశిక్ష, యిది గాడిదెమీదవూరేగించడమునకు సమానము.

To Duck, duck, *v. n.* తలవంచుట.

Ducked, *adj.* మునిగిన. he was ~ వాడునీళ్లలో మునిగినాడు, యిదియొకగాలిమాట. I was completely ~ నేనుదొప్పదోగతడిసినాను.

Ducking, *n. s.* మునగడము,దొప్పదోగడము. I got a complete ~ దొప్పదోగతడిసినాను.

Ducklegged, duck'leggd, *adj.* పొట్టికాళ్ల.

Duckling, duck'ling, *n. s.* బాతుపిల్ల.

Duckmeat, *n. s.* నీళ్లలో పయిరు అయ్యే ఒకతరహాగడ్డి, ఒకతరహాపాచి.

Duct, duct, *n. s.* నరము, బోలునరము.

Ductability, *n. s.* (gentleness, obedience, tractability, goodness) శాంతము, మంచితనము. See Cowper's Letters, 16th June 1789.

Ductile, duc'tile, *adj.* నయమైన,అనగామంచిబంగారువలెసాగే, వెట్టగాని. infancy is ~ బాల్యమందుయెట్లాతిప్పితేఅట్లాతిరుగుతున్నది.

Ductility, duc-til'i-ty, *n. s.* నయము. gold shews great ~ బంగారులోనయమధికము.

Dudgeon, dud'gon, *n. s.* displeasure అసహ్యము. he took it in ~ యిదివినిఅసహించినాడు, రేగినాడు.

Due, dūe, *adj.* చెల్లించవలసిన, యివ్వవలసిన, రావలసిన, అచ్చవలసిన, బాకిగావుండే. proper న్యాయమైన. fit తగిన. ~ honor తగినగౌరవము. as far as is ~ తగినట్టుగా,తగుమాత్రముగా, న్యాయముగా. he came in ~ season or in ~ time సమయానికివచ్చినాడు. it is ~ to him to say that he never asked it వాడుయెన్నడుఅడగలేదనిచెప్పవలసినదిధర్మము. money still ~ యింకారావలసినరూకలు, యింకా చెల్లించవలసిన రూకలు. when the bill falls ~ హుండిగడువునాటికి. the bill is over ~ ఆహుండిగడువుతప్పినది. he is ~ to me two visits or two visits are ~ to me by him వాడునాదర్శనమునకు రెండుమాట్లురావలసినబాకియున్నది, అనగానేను వాడిదర్శనమునకు రెండుమాట్లుపోయినాను వాడు రెండుమాట్లురావలసినబాకియున్నదనిభావము. ~ west సరిపడమర.

Due, dūe, *n. s.* బాకి, అప్పు, ఋణము,రావలసినది. he got his ~ వాడికిన్యాయముగాజరిగినది, అనగా వాడికితగినబహుమానముగాని తగినశిక్షగాని

అయినదనిభావము. ⁓s or fees సేర, వర్తన, వచ్చుబడి. a list of his debts and his ⁓s తానుకొకరికియివ్వవలసినదిన్ని తనకుకొకరివల్లరావలసినదిన్ని వ్రాసిఉండేపట్టి. the ⁓s of tenderness సౌశీల్యధర్మము. to give him his ⁓ he is honest వాడుపెద్దమనిషి అనడముధర్మమే.

Duel, dū'el, *n. s.* ద్వంద్వయుద్ధము, అనగాఅవమానముపడ్డవాడు,అవమానముచేసినవాడున్ను కత్తితోగాని పిస్తోలుతోగాని చేసేజగడము.

Duelling, *n. s.* ద్వంద్వయుద్ధవాడిక, అనగాఅవమానపడ్డవాడున్ను అవమానముచేసినవాడున్ను కొట్లాడికొనేవాడికగాని నరుక్కొనేవాడికగానియనిఅర్థము.

Duellist, dū'el-list, *n. s.* ద్వంద్వయుద్ధముచేసేవాడు. See Duel.

Duenna, dū-en'na, *n. s.* పెద్దతలగావుండేటిది. or housekeeper యింటియజమానురాలు.

Duet, dū-et', *n. s.* యిద్దరుగాపాడేపదము.

Dug, dug, *n. s.* పొదుగు, చన్ను.

Dug, dug, *n. s. preterit and part. pass.* of Dig.

Duke, dūke, *n. s.* సేనాధిపతి. he is a ⁓ వానికిసేనాధిపతియనే పేరుకలదు, యిదిపుట్టుకచేతవచ్చినపేరుగానిఉద్యోగమువల్లవచ్చినదికాదు. the ⁓ of York సీమరాజుయొక్క రెండోకొడుక్కు వుండేకితాబు. he dined with ⁓ Humphry వాడుఆకాశరామయ్యతో భోజనముచేసినాడు,అనగాపస్తుగావున్నాడు.

Dukedom, dūke'dom, *n. s.* Duke అనే అధికారము.

Dulcet, dul'cet, *adj.* సరళమైన, మాధుర్యమైన. ⁓ notes సుస్వరములు,శ్రావ్యమైనస్వరములు.

Dulcimer, dul'ci-mĕr, *n. s.* ఒకతరహావీణ్,సితారా.

Dull, dull, *adj.* మందమైన,జబ్బైన,మొద్దైన,మొండి, కాంతివిహీనమైన, మకమకలాడే. a ⁓ fellow జడుడు, మందుడు. the lamp burns ⁓ దీపముమకమకలాడుతుంది. the fire is ⁓ నిప్పురాజలేదు. ⁓ red మట్టిమొరుపు. he is ⁓ of hearing వానికిచెవులుమందము. the knife is ⁓ ఆకత్తిమొద్దుగావున్నది. a ⁓ day మసుకువుగావుండేదినము.

To Dull, dull, *v. a.* మాంద్యముకలగచేసుట. the picture is ⁓ed ఆపటముమెరుగుమాసిపోయినది, పాతగిలిపోయినది. his taste is ⁓ed by drunkenness తాగుబోతైనందునవానికిరుచిపట్టితెలియలేదు.

Dullness, dul'ness, *n. s.* జబ్బు, జాడ్యము, మాంద్యము, శైత్యము.

Duly, dū'ly, *adv.* తగినట్టుగా, ఒప్పుగా, చక్కగా, సరిగ్గా.

Dumb, dum, *adj.* మూగైన, నోరులేని. a ⁓ man మూగవాడు. a ⁓ animal నోరులేనిజంతువు. struck-⁓ మూనుపడ్డ. this struck him ⁓ యిందుచేతవెరగుపడిమూన్పడ్డాడు. ⁓ shew మూగసైగ. ⁓ bells లోడీలు. he plays with ⁓ bells వాడు లోడీలుతిప్పతాడు.

Dumbfounded, Dumfounded, Dumbfoundered, *adj.* మూనుపడ్డ, ఆశ్చర్యపడ్డ.

Dumbness, dum'ness, *n. s.* మూగతనము,నిశ్శబ్దము.

Dumby, *adj.* at cards నలుగురు ఆడవలసినకాకితాలఆటను ముగ్గురుగావుండిఆ డడములో యిద్దరురెండుచేతులు ఆడగాకడమరెండుచేతుల ఆటనుఒకడుగా ఆడేఆట.

Dumpish, dump'ish, *adj.* వ్యాకులముగల,జడమైన, మొద్దైన.

Dumpling, dump'ling, *n. s.* సుకయ, సుగియ, పూర్ణము, కుడుములు, సంకటి. apple ⁓s సుకయలు. mutton ⁓s మాంసపుసుకయలు.

Dumps, dumps, *n. s.* వ్యాకులము, వ్యసనము,విచారము. he was in the ⁓ అసహ్యపడ్డాడు, చీదరపడ్డాడు, నోరెత్తడు, యిదినీచమాట.

Dumpy, *adj.* పొట్టియైన, గిడ్డైన, కురచైన. a ⁓ woman పొట్టిది.

Dun, dun, *adj.* జాదికాయపలకవర్ణముగల, కపిలవర్ణమైన, పింగళవర్ణమైన, ధూసరవర్ణముగల. a ⁓ cow దోరావు.

Dun, dun, *n. s.* గోజాడేవాడు,తరుపుకాడు,తరుపుచేసేవాడు, నక్షత్రతరుపుచేసేవాడు, (తగాదచేసేవాడు. H.)

To Dun, dun, *v. a.* గోజాడుట, తరుపుచేసుట,నక్షత్రతరుపుచేసుట, కక్షసింపుట, (తగాదచేసుట. H.)

Dunce, dunce, *n. s.* జడుడు,మొద్దు,చదువురానిపిల్లకాయ,మూఢుడు. I am a ⁓ at cards యెంతచెప్పిచ్చినానాకుకాకితాలాటరాలేదు.

Dunderhead, *n. s.* పిచ్చిగొడ్డు,యిదిమొరతాళిమాట.

Dunes, or Downs, *n. s.* యిసుకదిన్నెలు,పోళ్లు. See Madras Journal IX. 309.

Dung, dung, *n. s.* మలము, పియ్య. of sheep or goats పెంటికె. of cows పేడ, గోమయము. dried cow-~ for fuel యెరుపిడకలు. ~ or manure పెంట, యెరువు. of birds or fish రెట్ట. of horses or elephants లద్ది. ~ of dogs, ~ of wild animals, human ~ మలము, పియ్య, అమేధ్యము. devil's ~ or assafoetida యింగువ. ~ of flies యీపి.

To Dung, dung, *v. n.* యేరుగుట. regarding sheep or goats పెంటికెలువేసుట. of cows or buffaloes కడిబెట్టుట, పేడవేసుట. to manure a field యెరువువేసుట. of birds or fishes రెట్టవేసుట. of horses or elephants లద్దివేసుట. to ~ the field by penning sheep on it మేకలమందకట్టుట.

Dungagree, *n. s.* (a sort of canvas) దంగిడి. This is a Bombay word See Voyages of Stavorinus 3. 22.

Dungeon, dun'gon, *n. s.* చెరసాల, నేలకిందవుండే చెరసాల, బందీఖానా. In the ~ of hell నరకకూపమందు. he is a perfect ~ of learning విద్యానిధి ముద్రుడు.

Dunghill, dung'hill, *n. s.* పేడకుప్ప, పెంట. he died on a ~ వాడుఅనాథప్రేతమైచచ్చికుక్కనక్క యీడ్చుకొనిపోయినది. he is on his own ~ what can I do వాడిచేత అధికారమువున్నదినేనేమిచేతును. every fool is proud on his own ~ యెంతఅల్పుడైనాతనచేతికిందవుండేవాండ్లమీదతనమహిమలనుచూపిస్తాడు, తేకోపూర. the creatures of his own ~ తనచేతికిందిఅనాథజనులు, భృత్యులు.

Dunghill, dung'hill, *adj.* (base, cowardly) తుచ్ఛమైన, జడిసిన, పిరికి, నీచమైన. ~ fowls పెరటికోళ్లు.

Dunnage, Dunning, *n. s.* in ships వాడలలోసరుకులుపాలకకుండానడిమికివేసేచేకట్లు.

Duo, *n. s.* యిద్దరుపాడేపదము.

Duodecimo, dū-ō-dec'i-mō, *n. s.* పన్నెండుతావులుగా మడిచిన్న పుస్తకము, అనగాపన్నెండుతావులుగాకితము ఆరుమడతలుగావుంటున్నది.

Dupe, dūpe, *n. s.* యేమరినవాడు, మోసపోయినవాడు. I was his ~ నేనువాడిచేత మోసపోయినాను, వాడిచేతచిక్కితిన్నాను.

To Dupe, dūpe, *v. a.* యేమరించుట, మోసపుచ్చుట. he ~d them అతడిచేత వాండ్లుచిక్కితిన్నారు.

Duped, *adj.* యేమరిన, మోసపోయిన, మాయలోచిక్కిన.

Duping, *n. s.* యేమారుపు, మోసము, పితలాటకము.

Duplex, *adj.* See Double.

Duplicate, dū'pli-cāte, *n. s.* జత. these keys are duplicates యీబీగముఆబీగముసరి. a pawnbrokers ~ కుదువపెట్టుకొన్నవాడుయిచ్చేచీటి. I sent my bill in ~ వాడికిపంపిన రెండుప్రతులుగా పంపించినాను. he wrote the letter in ~ ఆజాబును రెండుప్రతులుగా వ్రాసినాడు.

Duplicity, dū-plic'i-ty, *n. s.* మాయ, మోసము, కపటం, పితలాటకము.

Durability, dū-ra-bil'i-ty, *n. s.* అక్షయత్వము, శాశ్వతము, స్థిరత, నిలకడ, దార్ఢ్యము. horn has great ~ కొమ్ముచిన్నాలపేరటవుంటున్నది.

Durable, dū'ra-ble, *adj.* శాశ్వతమైన, స్థిరమైన, చిన్నాలపేరటవుండే, బలమైన, గట్టి. silk is more ~ than cotton గుడ్డకంటెపట్టుకట్టుతాళుతున్నది. this cloth is not ~ యీబట్టకట్టుతాళదు.

Durably, *adv.* స్థిరముగా, దృఢముగా, గట్టిగా, బలముగా.

Durance, dū'rance, *n. s.* కావలి, కయిదు. he was held in ~ వాడుకావలిలోవుండినాడు.

Duration, dū-rā'shon, *n. s.* కాలము, కాలపరిమాణము. what was the ~ of his reign? వాడుయెన్నాళ్లు ప్రభుత్వముచేసినాడు. endless ~ నిత్యత్వము. an illness of long ~ దీర్ఘరోగము. a life of long ~ దీర్ఘాయుష్షు. a life of short ~ అల్పాయుష్షు. a war of long ~ బహుదినాలుజరిగినయుద్ధము. an illness of a certain ~ కొన్నాళ్లువుండిపొయ్యేరోగము.

Duresse, dū'resse, *n. s.* కావలి, చెరు.

During, dūr'ing, *prep.* లో, అప్పుడు, పర్యంతము, దాక. ~ youth బాల్యమందు, బాల్యములో. ~ sleep నిద్రలో. ~ this month యీనెలంతా. ~ next వచ్చేనెలకడవెళ్లా. ~ this యింతలో. ~ the day సాయంకాలముదాక. ~ my stay నేనువుండేటప్పుడు. ~ meals తినేటప్పుడు, భోజనకాలములో.

Durst, (the *past* of Dare) తెగించినది. I ~ not to go there అక్కడికిపోనుజడిసినాను. he told me

I might go if I — నేను తెగించిపొయ్యేటట్టై తేపో
వున్నాడు.

Dusk, dusk, *n. s.* చీకటి, సందెచీకటి. he came at — దీపాలుపెట్టేవేళకువచ్చినాడు. in the — of the morning తెల్లవారిచీకటివేళలో. It appeared in the — అదిచాయగాఅగుపడ్డది.

Duskily, *adv.* చీకటిగా, చాయగా, జాడగా, లీలగా.

Duskiness, *n. s.* చీకటి. from the — of her skin దానిశరీరమునలుపైనందున.

Duskish, dusk'ish, *adj.* రవ్వంతనల్లని, రవ్వంతచీకటి.

Dusky, dusk'y, *adj.* నల్లని, ధూసరమైన, ధూమ్రమైన, చాయగాఅగుపడే, లీలగాఅగుపడే. or dark complexion నల్లనిచాయగల.

Dust, dust, *adj.* దుమ్ము, ధూళి, బుగ్గి, నుసి. to beat to — చూర్ణముచేసుట. gold — బంగారుయిసుక. for our body is — మనశరీరముమృత్స్వరూపము గనక. this is mere — in the balance యిదితృణప్రాయము.

To Dust, dust, *v. a.* తట్టుట, దులుపుట, దులుపుట, విదలించుట. he —ed the fruit with sugar ఆ పండ్లలోచక్కెరచల్లినాడు.

Duster, *n. s.* (a towel) దుమ్ముతట్టేగుడ్డ.

Dustman, *n. s.* కుప్పవాడు, వీధులువూడ్చేవాడు.

Dusty, dust'y, *adj.* దుమ్ముగావుండే, మురికైన, ధూళిధూసరితమైన.

Dutch, *adj.* ఒలాందాదేశసంబంధమైన. a — man ఒలాందావాడు. a — Venus పొట్టిచిదుచు.

Dutchess, dutch'ess, *adj.* దొరసాని See Duchess.

Dutchy, dutch'y, *n. s.* See Duchy.

Duteous, dūt'yus, *adj.* సద్భక్తిగల, వినయవిధేయముగల, నమ్రతగల.

Dutiful, dū'ti-fūl, *adj.* సద్భక్తిగల, వినయవిధేయముగల, నమ్రతగల.

Dutifully, *adv.* సద్భక్తిగా, వినయవిధేయముగా, నమ్రతగా.

Dutifulness, *n. s.* సద్భక్తి, వినయవిధేయత, నమ్రత.

Duty, dū'ty, *n. s.* ధర్మము, విధి, పని, భారము. It is your — to obey ఆజ్ఞప్రకారమునడుచుకోవలసినదినీధర్మము. this is a disagreeable — విధిలేక చేయవలసివచ్చినపని. — obliged him to go abroad పనివల్లఅతనికిపరదేశమునకుపోవలసివచ్చినది. an unavoidable — తీరనికర్మము, చేయకవిధిలేకవచ్చినకర్మము. the — or office of General సర్వసేనాధిపత్యము. the duties of friendship స్నేహధర్మములు. public — సర్కారుఉద్యోగము. filial — పుత్రులు మాతాపితృవిషయములయందు వుంచవలసినధర్మము. paternal — తల్లితండ్రులకు బిడ్డలయందు వుండవలసినధర్మము. daily duties ప్రతిదినముచేయవలసినపనులు, నిత్యకృత్యములు. the guard is now upon — సిపాయిలుపారామీదవున్నారు. he is now off — వాడిపారాఅయినది. after he paid his — or respects to his parents తల్లిదండ్రులకు చేయవలసినమర్యాదలుచేసి. present my — to him అతనికినాదండముచెప్పు, నాసలాముచెప్పు. duties at church పూజ. after the duties of the toilet శృంగారవిధులుదిద్దుకొని. the — paid on goods తీరువ, సుంకము.

Dwarf, dwârf, *n. s.* మరుగుజ్జు, గుజ్జు, వామనుడు, పొట్టివాడు, గిడ్డవాడు, గిటకవాడు.

Dwarf, dwârf, *adj.* నేల, పొట్టి. as "— kidney beans" &c. నేలమల్లాకు, నేలవేము, నేలవెలగమొదలైనవి. a — cow పొట్టిఆవు, కంచిఆవు. — cattle గిటకపశువులు. the — banian tree కుజ్జవటము. the — mango tree గుజ్జుమామిడి.

Dwarfed, *adj.* మరుగుజ్జుగావుండే, గిటకగావుండే, పొట్టిగావుండే.

Dwarfish, *adj.* మరుగుజ్జుగావుండే, గిటకగావుండే, పొట్టిగావుండే.

To Dwell, dwell, *v. n.* నివాసముచేసుట, కాపురముండుట. he dwelt upon the subject for a long time అందునగురించిబహుదూరముమాట్లాడినాడు, వుపన్యసించినాడు. he dwelt long on the weakness of this evidence యీసాక్షినినమ్మకూడదని బహుదూరముమాట్లాడినాడు. why should you — upon this subject యిందునగురించి అడుగడుక్కుయెందుకువూరకమాట్లాడుతావు.

Dweller, *n. s.* నివాసముచేసేవాడు, కాపురముండేవాడు.

Dwelling, dwell'ing, *n. s.* నివాసము, వునికిపట్టు, యిల్లు, బస, గృహము. he made his — on the mountain కొండమీదనివాసముచేసినాడు.

Dwellinghouse, *n. s.* కాపురముఉండేయిల్లు, కాపురముచేసేయిల్లు.

Dwellingplace, *n. s.* నివాసస్థలము.

To Dwindle, dwindle, *v. n.* కుచించిపోవుట, చిన్నదైపోవుట, ఉడుగుట, పూచిపోవుట, క్షయించిపోవుట, తగ్గిపోవుట.

Dwindled, *adj.* ఉడిగిన, పూచిపోయిన, క్షయించిన. the estate has — away ఆయాస్తియేమీలేకపోయినది.

Dwt, *n. s.* అనగా Pennyweight.

Dye, or Die, *n. s.* చాయ, రంగు, వన్నె, అద్దకము. applied to the teeth కావి. crimes of the deepest — మహాపాతకములు.

To Dye, or Die, *v. a.* చాయవేసుట, రంగువేసుట, అద్దకముచేసుట.

To Dye, *v. n.* See To Die, *v. n.*

Dyed, or Died, *adj.* చాయవేసిన, అద్దిన, తడిపిన, తడిసిన.

Dyeing, or Dying, dȳ'ing, *adj.* of colour అద్దకముచేసే. of death చచ్చే. a — vat అద్దకముచేసే తొట్టి. — accents హీనస్వరము. — words అవసానకాలమందుచెప్పేమాటలు. the — notes of the trumpet తుతారాస్వరముయొక్క అవరోహణము.

Dyeing, or Dying, dȳ'ing, *n. s.* (of colour) అద్దకము, చాయవేయడము. (of death) మరణము.

Dying, dȳ'ing, p‖ (of death) చస్తూ. — he desired them to do so వాడుచస్తూ అట్లాచేయుమన్నాడు. he is in a — state వాడుచచ్చేగతిగావున్నాడు. a — sound or fall క్రమేణఅణిగిపొయ్యేధ్వని, క్రమేణహీనమైపొయ్యేధ్వని, ధ్వనియొక్క అవరోహణము. the — light of day అస్తమానకాలము. to his — day వాడుచచ్చేదాక, వాడిదేహముఉండేపర్యంతము.

Dying, dȳ'ing, p‖ (of colouring) అద్దకమునుగురించిన. a — vat చాయవేసేతొట్టి.

Dyke, *n. s.* See Dike.

Dynamics, *n. s.* యంత్రశాస్త్రము.

Dynasty, dyn'as-ty, *n. s.* దొరతనము, ప్రభుత్వము, అధికారము, రాజవంశము. the *kuru* — కురువంశము.

Dysentery, dys'en-ter-y, *n. s.* అతిసారము, గ్రహణి.

Dyspepsy, dys'pep-sy, *n. s.* అజీర్ణము.

Dyspeptic, *adj.* అజీర్ణసంబంధమైన. — symptoms అజీర్ణలక్షణములు.

Dysury, dyzh'ū-ry, *n. s.* మూత్రకృచ్ఛ్రము, నీరడవు, నీరుచురుకు.

E. అనగా East. మరిన్ని in music సంగీతశాస్త్రములోపకారము. (because P is the fifth consonant. See Sir W. Jones on Hindu music.)

Each, ēch, *n. s.* ఒకటొకడు, చెరి. — took half చెరిసగముయెత్తుకొన్నారు. — got ten pagodas తలాపదివరహాలుచిక్కినది. you may take which you please, — is good నీకుయిష్టమైనదియెత్తుకో అన్నీమంచివే, దేన్నికట్టితేఅదిమంచిదే. — brought a horse తలాఒకగుర్రమునుతెచ్చినారు. — said what he thought వాండ్లవాండ్లకుతోచినదివాండ్లువాండ్లుచెప్పినారు. Let — esteem other better than themselves (Philipp. 2. 3.) తనకంటేయితరులుమేలనిపరస్పరమున్నుయెంచవలసినది, నాకంటేనీవుమేలు నాకంటేనీవుమేలని ఒకరిని ఒకరుయెంచవలసినది. — thinks himself the best వాడువాడు తననుట్టుకుతాను గట్టివాడుగాయెంచుతాడు. — of them took ten ఒకటొకడుపదేసియెత్తుకొన్నాడు. — of them may be worth ten rupees ఒకటొకటి పదిరూపాయలుచేసును. he gave a book to — of them వాండ్లకుతలాఒకపుస్తకమునుయిచ్చినాడు.

Each, ēch, *adj.* ప్రతి, చెరి. on — side of the river యేటికియీకట్టునుఆకట్టును. on — side of the road మార్గమునకు ఉభయపార్శ్వములయందున్ను. on — side of the hill పర్వతమునకుఉభయపక్షములయందున్ను. in — hand ఉభయహస్తములయందున్ను. — day ప్రతిదినము. — man ఆయామనిషి, ప్రతిమనిషి. at — word she shed tears మాటమాటకు అధికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది. on — cheek రెండుచెంపలయందు. — foot ఆకాలుయీకాలు. to — other ఒకరికొకరు, పరస్పరము. they blessed — other ఒకరినిఒకరుదీవించినారు. in a chessboard the lines cross — other చదరంగపుపలకలోగీతలుఅడ్డముదిగటముగాపడుతవి.

Each, ēch, *adv.* చెరి, తలా. she gave them a book ~ వాండ్లకు తలా ఒక పుస్తకమును యిచ్చినది. they took one ~ చెరి ఒకటి యెత్తుకొన్నారు.

Eager, ē'gĕr, *adj.* ఆతురమైన, అత్యాశగల, ఆకాంక్షగల. he is ~ for instruction వాడు విద్యాతురుడై వున్నాడు. See how ~ the cat is to catch the rat ఆ యెలుకను కట్టవలెనని ఆ పిల్లి కిమ నను యెట్లా కొట్టుకొంటున్నదో చూడు.

Eagerly, ē'gĕr-ly, *adv.* ఆతురముగా, అత్యాశగా.

Eagerness, ē'gĕr-ness, *n. s.* ఆతురము, అత్యాశ, అత్యాకాంక్ష, కౌతూహలము.

Eagle, ēgle, *n. s.* ఒక విధమైన పెద్దపక్షి, గూళి, పక్షిరాజు, గరుత్మంతుడు, యిది చచ్చిన గొడ్లను పురుగ్గాని తినడము లేదుగనక గరుత్మంతుడేయన వచ్చును. In Rev. (V. 7. విహంగం A † which merely is *a bird* గండభేరుండపక్షి P†. గరుడ K†.

Eagle-eyed, ēgl'yd, *adj.* దూరదృష్టిగల, సూక్ష్మదృష్టిగల, దూరాలోచనగల, సూక్ష్మబుద్ధిగల.

Eaglet, ē'glet, *n. s.* గూళిపిల్ల.

Eagle-wood, *n. s.* అగరు. (See article in the Penny Cyclop.)

Ear, ēr, *n. s.* చెవి, కర్ణము. the top of the ~ కొన చెవి. the tip, lobe, or lower part of the ~ కింది చెవి, చెవితమ్మె. the drum of the ~ గూబ. he has a good ~ for music వాడికి సంగీతములో చొరవ కలదు. have you a good ~ నీకు సంగీతములో తప్పు ఒప్పు కనుక్కొనే శక్తి కద్దా. I have no ~ for music నాకు సంగీత శాస్త్రము యొక్క స్వారస్యము తెలియదు. they say she sings very well; I do not think so, but I have no ~ for music అది బాగా పాడుతుందంటారు నాకు అట్లా తోచలేదు అయితే నాకు సంగీతములో జ్ఞానము లేదు. the ~s of a bowl భోగిణి యొక్క చెవులు. ~ of corn కంకి, వెన్ను. ~ wax గుబిమి. an ~ pick గుబిమి తీసే పుడక. when it came to his ~s అది అతని చెవిని పడ్డప్పుడు. he gave ~ to these words వాడు యీ మాటలను ఆలకించినాడు, చిత్తగించినాడు. Lend me your ~s (Shakespeare) అవధారు, ఆలకించండి. as they possessed the king's ear వాండ్లు రాజు చెవిని కట్టి ఆడిస్తూ వుండినారు గనక. they poisoned the king's ~ against me నాకు దగా చేసి చెప్పినారు. God bowed down the ~ to our prayer దేవుడు మా మొరను ఆలకించినాడు. he turned away the ~ from me or he turned a deaf ~ to me నేను చెప్పిన మాటను చెవిని పెట్టలేదు, నా మాటను ఒడ చెవిని పెట్టినాడు. he set them by the ~s వాండ్లకు కలహము పెట్టినాడు. he fell over head and ~s into the water వాడు నీళ్లలో బుడింగుమని మునిగినాడు. he is up to the ~s in business పనిలో మునిగి వున్నాడు. he is over head and ~s in debt వాడు అప్పులో మునిగి వున్నాడు. Take care! he will be about your ~s భద్రము నిన్ను చంపకాయ పుచ్చుకొంటాడు. Take care! you will bring the magistrate about your ~s భద్రము పైన మేజిస్ట్రేటు వాండ్లు వున్నారు. By doing so he raised a nest of hornets about his ~s యిట్లా చేయడము చేత పూరంతా వాడి మీద రేగినారు. they knocked the house about his ~s ఆ యిల్లు పడకొట్టి వాడి తల మీద తోసినారు. Don't make dog's ~s in the book పుస్తకములోని కాగడపు కొనలను మడవక.

To Ear, ēr, *v. a.* దున్నుట, కృషి చేసుట, వ్యవసాయము చేసుట.

Earing, *n. s.* దున్నడము, కృషి, వ్యవసాయము. ~ time దున్నే కాలము.

Earl, erl, *n. s.* ఒక విధమైన ప్రభువు, జమీందారి.

Earldom, erl'dom, *n. s.* ఒక విధమైన జమీందారి యొక్క కితాబు.

Earlier, *adv.* ఆదిని, ముందుగా, మొదట, త్వరగా.

Earlier, *adj.* తొలి, తొంటి, మొదటి. in the ~ stages of the disease ఆ రోగము నకు ఆరంభదశలో.

Earliest, *adj.* మొదటి. Send it me by the ~ opportunity దాన్ని నాకు అతిత్వరగా పంపించవలసినది. from the ~ ages కృతయుగము మొదలుకొని. since the ~ periods అనాదిగా.

Earl-marshal, *n. s.* దండులో మేజిస్ట్రేటు పని చూచే వాడు.

Early, er'ly, *adj.* and *adv.* ముందరి, శీఘ్రపు, అకాలపు. ~ in the morning వేకువఝామున. he dined very ~ to-day వాడు నేడు పెందలకడ భోజనము చేసినాడు. he keeps ~ hours వాడు లేవడము న్ను త్వర, భోజనము చేయడము న్ను, పడుకోవడము న్ను త్వర. ~ fruits కాలానికి ముందు గాకుం

చినవయస్సు. ~ tobacco అకాలపుపొగాకు. at an ~ age బాల్యమందు.

To Earn, ern, *v. a.* ఆర్జించుట, సంపాదించుట, గడించుట. unable to ~ his bread there, he went away అక్కడకూటికిగడపనందున లేచిపోయినాడు.

Earnest, er′nest, *adj.* అత్యాదరణకలిగిన, అత్యాదరముగల, మనఃపూర్వకమైన, ఉత్సుకముగల, ముఖ్యమైన, శాస్త్రవ్యమైన. an ~ prayer అత్యాదరముగాచేసుకొన్నప్రార్థన. at his ~ request అతడు మిక్కిలిబతిమాలుకొన్నందున. he wrote me an ~ letter about this యిందునగురించినాకుఅతిముఖ్యమైనజాబువ్రాసినాడు, బతిమాలుకొని వ్రాసుకొన్నాడు. are you in ~ about this? యిదిదట్టిసాటిమాటకాదుగదా, అనగాయిదివాస్తవ్యమేనా. I am in ~ in saying this యిదివాస్తవ్యము,యిదినేనుపూరకచెప్పేమాటకాదుసుమీ. he set about the work in ~ వాడుఆపనికిమహాఅక్కరగాపూనుకొన్నాడు. I assure you I am in ~ నామాటతప్పదనినీవుగట్టిగానమ్మవలసినది. words that are spoken in ~ మనఃపూర్వకముగాచెప్పేమాటలు. he is not in ~ వాడుపైకి చెప్పేమాట. he is only half in ~ about it వాడుఅందుకుఅర్ధాంగీకారముగావున్నాడు. Do you think that I am not in ~ నేనుచెప్పేదిపైకటిచేసేదిపైకటిఅనుకొన్నావా. words that are not in ~ పైకిచెప్పేమాటలు.

Earnest, er′nest, *n. s.* or earnest money సంచకారము, అచ్చారము. this is an ~ of what he will hereafter do యిఖమీదటవాడుచెయ్యబొయ్యేపనికియిదిఅవతారిక.

Earnestly er′nest-ly, *adv.* అత్యాదరముగా,బతిమాలుకొని, ప్రార్థించుకొని, ఆశగా, అక్కరగా.

Earnestness, *n. s.* ఆదరము, ఆతురము, అక్కర, వాంఛ.

Earnings, *n. s.* సంపాద్యము. this estate was his brother's ~ యీఆస్తివాడిఅన్నసంపాద్యము.

Earring, ēr′ring′, *n. s.* కర్ణభూషణము, కుండలము, పోగులు, కమ్మలుమొదలైనవి.

Earshot, ēr′shot, *n. s.* వినబడేదూరము. he was out of ~ వాడువినబడేదూరానికిమించివుండినాడు. he was within ~ అతడువినబడేదూరములోవుండినాడు.

Earth, erth, *n. s.* భూమి, నేల, మన్ను, black ~ రేగటిమన్ను. white ~ సుద్ద. ~ salt మంటిఉప్పు, ముడిఉప్పు. fuller's ~ చవుడు. the world జగత్తు. let all the ~ worship him లోకులెల్లాఅతన్నిపూజించవలసినది. or the inhabitants of the world లోకులు. a foxes ~ నక్కబొక్క. here on ~ ఇహమునందు. what on ~ do you mean అయ్యోనీవుయేమిమాటచెప్పేతావు. what on ~ shall I do అయ్యోనాకుయేమిగతి. what on ~ is that అయ్యోఅదియేమి. I do not know what on ~ this is అదియేమియొకొనాకుతెలియదు. how on ~ should he give this వాడివ్వడమునేమాటయెక్కడిది.

To Earth, erth, *v. a.* మంటికిందదాచుట, భూమిలోదాచుట. to unearth a fox నక్కనుబొక్కలోనుంచివెళ్లదీసుట.

To Earth, erth, *v. n.* భూమిలోదాగుట. the fox ~ed ఆనక్కబొక్కలోదాగినది.

Earthborn, *adj.* భూమిలోపుట్టినజంతువైన.

Earthen, erthn, *adj.* మంటితోచేసిన, మంటి, మృణ్మయమైన. ~ pot కుండ. ~ ware కుమ్మరస్వరూపములు, అనగాకుండ,చట్టి, పింగాండ్లుమొదలైనవి.

Earthiness, *n. s.* మంటివాసన. from the ~ of the taste మంటివాసనగావున్నందున.

Earthly, erth′ly, *adj.* ఐహికమైన, సాంసారికమైన. ~ enjoyments ఐహికసుఖములు. ~ ties సంసారబంధకములు. an ~ nature ఐహికస్వభావము. the spiritual body is different from the ~ body సూక్ష్మశరీరమువేరుస్థూలశరీరమువేరు. not one ~ thing (Johnson calls this *a female hyperbole*, but it is an ancient phrase) ఒకటిన్ని లేదు, యేమిన్నిలేదు. I did not say one ~ word నేనుఒకటిన్నిచెప్పలేదు. (In James 3. 15 సాంసారికం. A†.)

Earthlyminded, *adj.* పాశబద్ధుడైన, సంసారబంధముగల.

Earthnut, *n. s.* వేరుశనగలు.

Earthquake, erth′qŭake, *n. s.* భూకంపము.

Earthworm, *n. s.* యెర్రలు, వానపాములు.

Earthy, erth′y, *adj.* మృణ్మయమైన, భూసంబంధమైన. an ~ smell మంటివాసన. (In 1 Cor. 15. 47 పార్థివ. A†.)

Ear-wax, ēr'wax', *n. s.* గులిమి.

Ear-wig, ēr'wig, పెకతరహాపురుగు, ఆరుద్రపురుగువంటిది.

Ease, ēse, *n. s.* నెమ్మది, నిమ్మళము, హాయి,సుఖము, సౌఖ్యము, సులభము. he is now at ~ వాడునిమ్మళముగావున్నాడు. I am ill at ~ regarding him అతన్నిగురించినాకువ్యాకులముగావున్నది. he lives at ~ వాడుసుఖజీవిగావున్నాడు, నిమ్మళముగావున్నాడు. he took his ~ విశ్రమించినాడు, అలుపుదీర్చుకొన్నాడు.

To Ease, ēse, *v. a.* శాంతపరచుట, ఉపశమనముచేసుట, సుఖపుచేసుట, లఘుపుచేసుట. this ~d his mind యిందువల్లవాడికినెమ్మదిఅయినది. he ~d off the rope ఆతాడునువదిలించినాడు, ఆతాడునుసళ్లవిడిచినాడు. this ~d the pain యిందుచేతఆనొప్పినివారణమైనది. to ~ nature శంకానివర్తికిపోవుట. to ~ himself శంకానివర్తికిపోవుట, లఘుశంకకుపోవుట.

Easil, *n. s.* బల్ల, మేటువాలుగావుండేబల్ల. the painting ~ పటమునుపెట్టివ్రాసేమేటువాలుబల్ల. the reading ~ బల్ల, మేజా.

Easily, ēs'i-ly, *adv.* సులభముగా, సుఖపుగా, అనాయాసముగా.

Easiness, ēs'i-ness, *n. s.* సులభము, చులకన, అనాయాసము. from the ~ of the task యిదినిండాసులభమైనదిగనక. he has great ~ of manners వాడుసర్వసులభుడు.

East, ēst, *n. s.* తూర్పు. ~ wind తూర్పుగాలి.

Easter, ē'stĕr, *n. s.* Easterday పెకపండుగ, క్రీస్తుచచ్చిమళ్లీబ్రతికిలేచినసంగతియొక్క జ్ఞాపకార్థమైచేసేపండుగ.

Easterly, ēst'ĕr-ly, *adj.* తూర్పుసంబంధమైన. ~ wind తూర్పుగాలి.

Eastern, ēst'ĕrn, *adj.* తూర్పుదేశసంబంధమైన.

East Indian, *n. s.* పిరంగివాడు, చటకారివాడు. See Indian.

Eastward, ēst'wărd, *adv.* తూర్పుతట్టుగా, తూర్పుకై, తూర్పుకు.

Easy, ēs'y, *adj.* సులభమైన, చులకని, నెమ్మదియైన, నిమ్మళమైన, సరళమైన. she had an ~ delivery అదిసుఖప్రసవమైనది. the ascent of the hill was ~ యీకొండమేటువాలుగావున్నది. this coat is not ~ యీచొక్కాయనిండా బిగువుగావున్నది. ~ garments బిగువులేకవదులుగావుండేబట్టలు. make your mind ~ about this యిందునుగురించివ్యాకులముపడవద్దు. an ~ master బల్లనిప్రభువు, మంచిదొర,సులభుడు. he is now very ~ వాడుయిప్పుడు హాయిగావున్నాడు, వాడికియిప్పుడుపునఃశాంతిగావున్నది. he is now in ~ circumstances వాడుయిప్పుడుతగుబాటిస్థితిలోవున్నాడు. a lady of ~ virtue బోగముది. his free and ~ (or impudent) manner is very disagreeable వాడిఅధికప్రసంగితనముమహా అసహ్యముగావున్నది.

To Eat, ēt, *v. a.* తినుట, భోజనముచేసుట,భక్షించుట, మేసుట. to ~ soup, honey, or milk తాగుట, యీమూటిని ఇహుశా గరిటతో పుచ్చుకొనేవిషయమందు eat అనిప్రయోగిస్తారు. they ~ milk గరిటతోపాలుతాగుతారు, తీసుకొంటారు. he was forced to ~ his own words తానుచెప్పినదివెర్రికూతలనితానేఒప్పుకోవలసివచ్చినది.

To eat, ēt, *v. n.* తినివేసుట, భోజనముచేసుట, సాపించుట. they ~ together వాండ్లుకూడాభోజనముచేస్తారు. rust ~s into the sword తుప్పుకత్తిని తినివేస్తున్నది. leprosy ~s into the flesh పెద్దరోగముమాంసమునుతినివేస్తున్నది. Sorrow ~s into the soul వ్యసనముచేతప్రాణముకుంగిపోతున్నది, ప్రాణమువిసికిపోతున్నది.

Eatable, ēt'a-ble, *adj.* తినడానికిఅర్హమైన,తినదగిన. this is not ~ యిదితినరానిది.

Eatables, *n. s.* భోజనము, అనగావండిసిద్ధముచేసినఅనేకవిధములైనభోజనము,అన్నముకూరమొదలైనవి.

Eaten, *adj.* తిన్న, భక్షించిన, తినివేసిన. he is ~ up with pride వాడికిగర్వముతలకొట్టుకొనిపోతున్నది. they found some half ~ viands there తినిమిగిలినపదార్థములుకొన్నిపిండ్లకుఅక్కడదొరికినవి. worm ~ పుప్పికట్టిన, పురుగుకొట్టిన. worm ~ books రామబాణముపడ్డపుస్తకములు, పురుగుకొట్టినపుస్తకములు.

Eater, *n. s.* తినేవాడు, భక్షించేవాడు.

Eating, *n. s.* తినడము, భోజనముచేయడము. an ~ house పూటకూళ్లయిల్లు. this is nice ~ యిదిసుభోజనము, యిదినోటికిరుచియైనపదార్థము.

Eau, *n. s.* (pronounced Owe) నీళ్లు, యిది ఫ్రాంచిభాష. ~-de-cologne యిది వొక సౌషధము. ~-de-luce యిది ఆఘ్రాణించే వొక మందు. ~-de-vie బ్రాందికియిది వొక పేరు.

Eaves, ēvs, *n. s.* flows or gushes ప్రవహించడము, పారడము, చూరు, ముంజూరు, వాచూరు. the board covering the ~ మూతబల్ల, వాచూరుకోలక. An ~-dropper పొంచుకుండివినేవాడు, చాడికత్తె, ద్రోహి.

Ebb, ebb, *n. s.* యేటియొక్క పాటు, సముద్రముయొక్క పాటు, క్షీణగతి, క్షయము. his fortune is now at a low ~ వాడికియిప్పుడుమహాదీనదశగావున్నది.

To Ebb, ebb, *v. n.* తగ్గుట, తగ్గిపోవుట, క్షయించుట, వట్టిపోవుట. the water is ~ing యిదిపాటుసమయము. his strength ~ed away వాడిబలముక్షీణించిపోయినది.

Ebon, eb'on, *adj.* నల్లని. her ~ locks దానినల్లనికురులు.

Ebony, eb'on-y, *n. s.* నల్లచేవమాను, కోవిదారవృక్షము.

Ebriety, ē-brī'ē-ty, *n. s.* మత్తు, కైపు. he drunk to ~ వెళ్లిమరిచేటట్టుతాగినాడు.

Ebullition, eb-ul-lish'on, *n. s.* పొంగడము, పుబకడము. the water was in a state of ~ ఆనీరుపుబికివుండినది, ఆనీరుపొంగివుండినది. an ~ of rage కోపోద్రేకము.

Eccentric, ec-cen'tric, *adj.* వికారమైన, వింతైన, విపరీతమైన, వెర్రి. an ~ orbit ప్రతిమండలము. Colebr. in As. Res. vol. XII. 234. also his Essays, vol. 2. 399.

Eccentricity, ec-cen-tric'i-ty, *n. s.* వికారమైనగుణము, వింతైనగుణము, విపరీతమైనగుణము, వెర్రిచేష్ట.

Ecclesiastic, ec-clē-zhi-as'tic, *n. s.* పాదిరి, అనగా గురువు, యిదిముఖ్యముగాంరోమనికాథలిక్కుపాదిర్లకుచెల్లేమాట.

Ecclesiastical, ec-clē-zhi-as'tic-al, *adj.* పాదిరిమతసంబంధమైన. letters ~ శ్రీముఖము, అనగావిమతాసాశేఅజ్ఞాపత్రిక. ~ court or ~ side ఆనాచారమునుగురించివిచారణ. ~ law ఆచారకాండ.

Echo, ec'ō, *n. s.* ప్రతిధ్వని, ప్రతిమోత. this answer is a mere ~ to what I said యీజవాబులోనేనుచెప్పినమాటలేవున్నవిగానివేరేఅధికములేదు.

To Echo, ec'ō, *v. n.* ప్రతిధ్వనించుట. they laughed so that the house ~ed యిల్లుమొగసిపొయ్యేటట్టునవ్వినారు.

To Echo, ec'ō, *v. a.* ప్రతిధ్వనిచేసుట. the rock ~ed the sound ఆరాయిప్రతిధ్వనిచేసినది. they merely ~ed his sentiments మంచిచెడువిచారించకవాడిమాటేసరియనిఅన్నారు.

Echoed, *adj.* ప్రతిధ్వనించిన. See To Echo.

Echoing, *adj.* ప్రతిధ్వనించే. an ~ rock పలుకురాయి, ప్రతిధ్వనించేరాయి.

Eclaircissement, ē-clār'cisse-măng, *n. s.* explanation (a French word,) తీర్పు, తుదకువిచారణయిటువిడడము, మర్మముబయిటపడడము, కథయొక్కసమాప్తి, యిదికావ్యనాటకములలోవచ్చేమాట.

Eclat, ē-clâ', *n. s.* (French; pronounced ec-law) splendour, show, lustre శోభ, పేరు, ఖ్యాతి. with great ~ డంబముగా, పేరుప్రఖ్యాతిగా.

Eclectic, ec-lec'tic, *adj.* పరిశీలనచేసే, విమర్శచేసే, విశేషమైన.

Eclipse, ē-clipse', *n. s.* గ్రహణము, ఉపరాగము. a total ~ పూర్ణగ్రహణము, పూర్ణోపరాగము. a quarter ~ పాతికగ్రహణము, పాదోపరాగము. the beginning of an ~ స్పర్శకాలము. the end of an ~ మోక్షకాలము.

To Eclipse, ē-clipse', *v. a.* మరుగుచేసుట. the moon ~d the star ఆనక్షత్రముచంద్రుడిమరుగునపడ్డది. they ~d him వాండ్లముందరవాడుదీపిటికిందిదీపమైపోయినాడు.

Ecliptic, ē-clip'tic, *n. s.* (Warren p. 361.) క్రాంతికక్షము, క్రాంతిమండలము.

Eclogue, ec'log, *n. s.* గోపికాగీతలవంటివొకతరహాకావ్యము. the ~s of Virgil రఘువంశమువలెలాటికిచదివేచిన్నవాండ్లుచదివేకావ్యము.

Economic, ec-ō-nom'ic, *adj.* రాజ్యసంబంధమైన. the ~ regulations ప్రజాపరిపాలనమునుగురించినచట్టములు.

Economical, ec-ō-nom'ic-al, *adj.* పొదుపైన, మితవ్యయముచేసే, దుర్వ్యయముచేయని, జాగ్రతగావుండే. for ~ purposes గృహకృత్యములకై.

Economically, *adv.* పొదుపుగా, దుర్వ్యయములేకుండా, మితముగా, క్రమముగా, కుదిలముగా.

Economicks, *n. s.* రాజ్యతంత్రశాస్త్రము, మంత్రాంగము.

Economist, ê-con'ô-mist, *n. s.* పోణిమిగాజరుపుకొనేవాడు, మితవ్యయముచేసేవాడు, నిర్వాహకి. he is a bad ~ సంసారమునుపోణిమిగాజరుపుకోనేరడు. they are good ~s వాండ్లుమిత్రవ్యయముచేసేవాండ్లుకారు. a political ~ రాజ్యతంత్రముయెరిగినవాడు. the Musulmans are bad political ~s తురకలురాజ్యతంత్రముయెరుగరు.

To Economize, *v. a.* పోణిమిగాజరుపుకొనుట, మితముగాజరుపుకొనుట, పొటిగాజరుపుకొనుట. he ~s his time వాడుక్రమముగా కాలక్షేపము చేస్తాడు, వాడుప్రొద్దునువృథాపోగొట్టడములేదు.

Economy, ê-con'ô-my, *n. s.* ఏర్పాటు, క్రమము, పద్ధతి, గృహకృత్యనిర్వాహకము, సంసారనిర్వాహకము, పోణిమి, మితవ్యయము. ~ is a virtue, covetousness is a vice పోణిమిమంచిది, లోభిత్వముపనికిరానిది. to starve his servants is very bad ~ పనివాండ్లకుకూటికియివ్వకుండాచంపడముపొకబందోబస్తా, పొకపోడిమా. I think this is bad ~ యిదిమంచిఆలోచనకాదని నాకుతోస్తున్నది. the ~ of creation సృష్టిక్రమము. the animal ~ శరీరవిన్యాసము, శరీరముయొక్కసృష్టిక్రమము. the vegetable ~ ఓషధులయొక్కసృష్టిక్రమము. the animal ~ requires food every day ప్రతిదినమున్నుఆహారములేకుండాశరీరమునిలవదు. the ~ of nature is wonderful ఈశ్వరతంత్రముఅతివిచిత్రమైనది, ఈశ్వరసృష్టిఅతివిచిత్రమైనదిగావున్నది. the ~ of ants is remarkable చీమలయొక్కనేర్పుఆశ్చర్యకరమైనది. the internal ~ of the body శరీరములోనివిన్యాసము. political ~ రాజ్యతంత్రము, ప్రజాపరిపాలనము. the ~ of agriculture వ్యవసాయక్రమము. the ~ of the eyes నేత్రపోషణవిధి.

Ecstasied, *adj.* ఆనందభరితమైన, పరవశమైన, మైమరచిన.

Ecstasy, ec'sta-sy, *n. s.* పరవశత, ఆనందము. they were in ecstasies at seeing him వాణ్నిచూచివాండ్లుపరవశులైనారు. She was in an ~ of grief అదివ్యాకులముచేతస్మారకముతప్పివుండినది.

Ecstatic, ec-stat'ic, Ecstatical, ec-stat'ic-al, *adj.* (Better spelt Extatic) ఆనందభరితమైన, పరవశమైన, మైమరచిన.

Eddy, ed'dy, *n. s.* సుడి, ఆవర్తము, నీళ్లసుడి. an ~ of wind సుడిగాలి.

Eddying, *adj.* సుడిబడే.

Eden, *n. s.* (The proper name) యిదిపొకతోటపేరు, యిందులో ఆదమనేపురుషుడుభార్యతోకూడావుండినాడు, దీన్నియింద్రుడినందనవనమునకుసమముగావర్ణిస్తారు.

Edge, edge, *n. s.* అంచు, పొర, వాయి, ధార. this knife has lost it's ~ యీకత్తిమొద్దుబారిపోయినది. the ~ of a rock కొండంచు. he is on the ~ of the grave వాడికిచావుకుతటస్థమైవున్నది. this took off the ~ of his appetite యిందుచేతవాడిఆకలికొంచెముఅణిగినది. this gave a fresh ~ to his anger యిందుచేతవాడికోపముమరికొంచెముఅతిశయించినది. the lime juice set his teeth on ~ నిమ్మపులుసువల్లవాడిపండ్లుపులిసిపోయినవి, వాడిదవడలుపట్టుకొనిపోయినవి. this creaking sound set his teeth on ~ యీకిర్రుమనేధ్వనిచేత వాడిపండ్లుకిట్టుకొనిపోయినవి. he gave them to the ~ of the sword వాండ్లనుఖడ్గధారపాలుచేసినాడు.

To Edge, edge, *v. n.* or sidle పక్కవాటుగాజరుగుట. he ~d up to me వాడుపక్కవాటుగాజరిగినావద్దచేరినాడు.

To Edge, edge, *v. a.* వారగాపెట్టుట. I ~d my chair up to him నాకురిచినిపక్కవాటుగావాడివద్దికిజరుపుకొన్నాను.

Edged, *adj.* అంచుగల. a vest ~ with silver వెండిగాఅంచువేసినగుడ్డ. a two ~ sword or double ~ రెండంచులుగలకత్తి. three ~ మూడంచులుగల. a new ~ sword కొత్తగాపదునుపెట్టినకత్తి.

Edgeless, edge'less, *adj.* జడ్డైన, మొండి. an ~ satire పనికిమాలినదూషణ, నిష్ఫలమైనదూషణ.

Edgetool, edge'tûl, *n. s.* అంచుగలఆయుధము, అనగా బాడిశ, ఉలి, కత్తిమొదలైనవి.

Edgewise, edge'wise, *adv.* ఓరవాటుగా, పక్కవాటుగా. the bricks were placed ~ ఆయిటికలనుపక్కవాటుగాపెట్టినారు. the dishes were placed ~ తట్టలనునిలవబెట్టినారు.

Edging, edg'ing, *n. s.* అంచు, కమ్మి. the ~ of the cloth గుడ్డయొక్కకమ్మి.

Edible, ed'i-ble, *adj.* తినదగిన, భక్షింపదగిన.

Edict, ē'dict, *n. s.* ప్రకటనపత్రికము, చాటింపు, శాసనము, ఆజ్ఞ.

Edification, ed-i-fi-cā'shon, *n. s.* నిష్ఠ. (A†.) మత ములో నిష్ఠకలగచేయడము. these are described for our ~ మనకువివేకము రావడమునకై యివి చె ప్పబడియున్నవి.

Edifice, ed'i-fice, *n. s.* దివ్యభవనము, దొడ్డయిల్లు, నగరు. a sacred ~ దేవాలయము.

To Edify, ed'i-fy, *v. a.* నిష్ఠకలగచేయుట, బోధించి శ్రద్ధకలగచేయుట. they were much edified at this యిందుచేత వాండ్లకు మంచినిష్ఠకలిగినది.

Edifying, *adj.* నిష్ఠనుకలగచేసే. ~ language హి తోపదేశము, నిష్ఠనుకలగచేసేమాటలు. an ~ tale పుణ్యకథ. they were engaged in ~ discourse వాండ్లు సత్కాలక్షేపము చేస్తూవుండినారు.

Edile, ē'dīle, *n. s.* రోమను దేశమందు పూర్వ ప్రాచీన విచారణకర్త, కొత్వాలు.

To Edit, e'dit, *v. a.* గ్రంథమును సవరించి అచ్చువే యించుట. Johnson ~ed Shakspear's plays షేకుస్పీయరుచెప్పిన నాటకములను జాన్సన్ సవరిం చి అచ్చువేయించినాడు.

Edition, ē-dish'on, *n. s.* పుస్తకమును అచ్చువేయిం చడము, ఒకసారి అచ్చువేయించిన గ్రంథము. a new ~ కొత్తగా అచ్చువేయించిన గ్రంథము. that book has gone through five ~s ఆ పుస్తకము అయిదుమాట్లు అచ్చువేయబడ్డది. the fourth ~ నాలుగోమాటు అచ్చువేయడము. this is just another ~ of his former conduct వాడు మును పు చే సినది యెంతవో యిది అంతవే సేను.

Editor, ed'i-tor, *n. s.* He that revises or prepares any work for publication అచ్చువేయడానకు గ్రం థమును సవరించియిచ్చేవాడు. Peddibhatlu is the celebrated ~ of the Magha పెద్దిభొట్లు మాఘమనే కావ్యమును దిద్దిపరిశుద్ధముచేసి టీక వ్రాసినవాడు. Todd is the ~ of Johnson's Dictionary టాడ్డ సేవాడు జాన్సన్ డిక్షినరీని సవరించి యింకా కొ న్నిశబ్దములను చేర్చి అచ్చువేయించినాడు. the ~ of the paper quarrelled with the owner ప్రసిద్ధపత్రికను అచ్చుకు సవరించియిచ్చేవాడికిన్ని దానికలు పట్టికాగితము వేయించేవాడికిన్ని వాదముజరిగిన ది. The phrase కర్త. is used in the Bombay Mahratta newspaper. The ~ of the Jnānōdayam జ్ఞానోదయమనే సమాచారపత్రికను సవరిం చికుదిర్చి అచ్చుకుయిచ్చేవాడు.

Editorial, *adj.* గ్రంథమును సవరించియిచ్చేవానిసంబం ధమైన. ~ remarks వ్యాఖ్యాత చెప్పినమాటలు. See Editor.

Editorship, *n. s.* అచ్చుకు గ్రంథమును సవరించియి చ్చే అధికారము. they gave him the ~ of the newspaper ఆ ప్రసిద్ధపత్రికను సవరించియిచ్చే అధి కారము వాడికియిచ్చినారు.

To Educate, ed'ū-cāte, *v. a.* to instruct youth వి ద్యాభ్యాసము చేయించుట, విద్యాబుద్ధి చెప్పుట, చ దువుసంధ్య నేర్పుట, శిక్షచెప్పుట, చదువుచెప్పుట. he ~d his son shamefully కొడుక్కు దుర్బుద్ధులు నేర్పినాడు.

Educated, *adj.* శిక్షితమైన, విద్యాబుద్ధులు నేర్పబడ్డ. she was ~ by her mother దానికి తల్లే శిక్షచెప్పి నది. these boys are well ~ యీపిల్లకాయలు బా గా చదివినవాండ్లు, యీపిల్లకాయలు సుశిక్షితులై వు న్నారు. an ill ~ man చదువులో సామాన్యుడు.

Education, ed-ū-cā'shon, *n. s.* చదువు, శిక్ష, విద్యా భ్యాసము, విద్యాబుద్ధి. I received my ~ in the college కాలేజీలో చదువుకొన్నాను. her ~ was confined to dancing and singing దానికి ఆటపా టతప్ప యేమిన్ని తెలియదు.

Educational, *adj.* శిక్షాసంబంధమైన, విద్యాసంబం ధమైన. the ~ course శిక్షాక్రమము, విద్యాభ్యా సక్రమము. the ~ committee విద్యాభివృద్ధి చేయిం చడమునకై యేర్పడియుండే సభవారు.

To Educe, ē-dūce', *v. a.* See Infer, Deduce.

To Eek, *v. a.* See To Eke.

Eel, ēl, *n. s.* మలుగుచేప, పాముపలెవుండేచేప. various species are called కుళ్లెం, బుక్కడం, గడిపా ము, దుండుపాము, చెమ్మనిపాము, తవిటికిపాము, కొం మ్మెరపాము. an ~ pot (a snare for eels) మలు గుచేపలకట్టె కదవ.

E'er, ār, అనగా Ever యిది కావ్యమందువచ్చేమాట. or e'er I saw him he died నేను వాణ్ని చూడకము నుపే చచ్చినాడు.

Effable, ef'fa-ble, *adj.* చెప్పనలవియైన, వచనీయమై న, వాగ్గోచరమైన. It is not ~ అదివాచామగో చరమైనది, అనిర్వచనీయమైనది.

To Efface, ef-fāce′, *v. a.* తుడిచివేసుట, చెరిపివేసుట, కొట్టివేయుట, మాపుట. he ~d these words యీమాటలను గోకి యెత్తివేసినాడు. the fever ~d this from his memory జ్వరముచేత యిది వానికి జ్ఞాపకము తప్పినది. his kindness ~d his former severity from my mind అతడు చేసిన ఉపకారముచేత మునుపు అతను చేసిన క్రౌర్యము నామనస్సులో లేదు.

Effaced, *adj.* తుడిచివేయబడ్డ, చెరిపివేయబడ్డ, గోకి యెత్తివేయబడ్డ, మాసిన. the inscription on the seal was ~ ముద్రమీది అక్షరాలు మాసిపోయినవి. the mark of the wound was ~ గాయపుమచ్చ మాసిపోయినది. his friendship for them was ~ by this conduct యిట్లా చేసినందున వాండ్లయందు వుండే స్నేహము పోయినది.

Effect, ef-fect′, *n. s.* ఫలము, ఫలకార్యదసానము, క్రియ, గుణము, కార్యము, ప్రయోజనము, సార్థకము. the paleness of his face is the ~ of hunger ఆకలిచేత వాడి ముఖము తెల్లబారినది. the ~ of this is that he will not come యిందుకు తేలేఫలము యేమంటే వాడు రాడు. the ~ of an evil eye దృష్టిదోషము. the rain had great ~ on the flames ఆ మంటలలో వానకురిసిందినిండా ఫలమైనది, ఆ వానకు మంట అణిగినది. Purpose భావము, తాత్పర్యము. he wrote to me to that ~ అదేభావముగా నాకు వ్రాసినాడు. he expressed himself to this ~ అతను చెప్పిన వైఖరి యేమంటే. the general ~ of this letter is that.... యీ జాబులో నిఖిలితార్థము యేమంటే. Cause and ~ కార్యకారణములు. It has a very pretty ~ or appearance అది సొగసుగా వున్నది, అది నిరసనము గా వున్నది. It has a very queer ~ అది వికారము గా వున్నది, విరూపము గా వున్నది. the ball took ~ on his head తుపాకిగుండు వాడి తలమీద తాకినది. his turban prevented the ball from taking ~ పాగావల్ల గుండు తాకక తప్పినది. the curse took ~ ఆ శాపము తగిలినది, ఫలించినది. the medicine produced no ~ ఆ మందు పట్టలేదు. my words had no ~ నేను చెప్పినది నిష్ఫలమైనది. the regulation took ~ ఆ చట్టము చెల్లినది, ఆ చట్టము అమలుకి వచ్చినది. your appointment will take ~ from the date of his departure నీకు యిచ్చిన పని అతను ప్రయాణమై పొయ్యే దినము మొదలుకొని చెల్లును. Will the spell take ~ on us ఆ మంత్రము మనమీద పారునా. the author evidently uses this expression merely for ~ మనుష్యులు పూరి కైశ్వర్యకడదమునకై కవి దీన్ని ప్రయోగించినాడు. In ~ the two are the same మొత్తముకు రెండు ఒకటే. In ~ you will have to pay the money తుదకు ఆ రూకలు నీవు యివ్వవలసివస్తున్నది. this is in ~ adoption యిది తుదకు దత్తని తెలుస్తున్నది, తోస్తున్నది. the constitutional ~s of a disease తీరని రోగము యొక్క వేగము. Effects, (plural) or property of the deceased చచ్చినవాడి సొత్తులు, సామానులు, ఆస్తి. (Fielding uses this for the goods of the living.)

To Effect, ef-fect′, *v. a.* సఫలము చేసుట, యీడేర్చుట, తీనపూర్చుట, నెరవేర్చుట, నిర్వహించుట, కాజేసుట, కొనసాగించుట. I cannot ~ this నేను దీన్ని నిర్వహించలేను. should you fail in ~ing this దీన్ని నీవు నెరవేర్చనట్టయితే. he wrote so as to ~ his object వాడు తన కోరిక సఫలము అయ్యేలాగు వ్రాసినాడు. Bathing ~ed a cure స్నానము ఆరోగ్యతను కలగచేసినది. he ~ed a cure తుదకు స్వస్థము చేసినాడు.

Effected, *adj.* సఫలమైన, సాధించిన, నిర్వహించిన, నెరవేర్చిన, తేలిన, తీరిన, సిద్ధించిన. this was ~ by stratagem యిది ఉపాయము చేత సాధ్యము అయినది. It was not ~ అది సాధ్యముకాలేదు. my wishes were not ~ నా కోరిక కొనసాగలేదు. he got this ~ వాడు దీన్ని సాధించుకొన్నాడు.

Effective, ef-fect′ive, *adj.* సఫలమైన, సార్థకమైన, ఉపయుక్తమైన ఉపయోగమైన, పనికివచ్చే. ~ troops పనికివచ్చు ఉపయోగము గావుండే బంట్లు. non-~ పనికివచ్చు ఉపయోగము కాని.

Effectively, *adv.* సఫలముగా, ఉపయోగముగా, బలముగా. this is ~ a marriage యిది వివాహము తోజతే, తుదకు యిది వివాహమనే తేలుతున్నది. the disease is now ~ cured ఆరోగ్యము యిప్పుడు తీరాకుదిరినది.

Effector, *n. s.* సఫలము చేసినవాడు, తీనపూర్చినవాడు, నెరవేర్చినవాడు.

Effectual, ef-fect'ū-al, *adj.* సఫలమైన, సార్థకమైన.

Effectually, *adv.* సఫలముగా, సార్థకముగా, బొత్తిగా. it ~ cured him of this folly అందుచేత వానికి యీ వెర్రి బొత్తిగా లేకపోయినది.

Effeminacy, ef-fem'i-nac-y, *n. s.* ఆడంగితనము, పిరికితనము, షండతనము, అప్రయోజకత్వము.

Effeminate, ef-fem'i-nāte, *adj.* ఆడంగితనముగా వుండే, పిరికిగావుండే, అప్రయోజకుడైన.

Effeminately, *adv.* ఆడంగితనముగా, పిరికితనముగా, అప్రయోజకుడుగా.

Effeminateness, *n. s.* See Effeminacy.

To Effervesce, *v. n.* పొంగుట, బుస్సుమనిపొంగుట.

Effervescence, ef-fer-ves'cence, *n. s.* పొంగు, ఉద్రేకము. an ~ of rage కోపోద్రేకము.

Effervescent, *adj.* పొంగే.

Effete, ef-fēte, *adj.* నిరసమైన, కారముచచ్చిన, బలహీనమైన, బలముడిగిన, జబ్బైన.

Efficacious, ef-fi-cā'shus, *adj.* ప్రయోజనకరమైన, ఫలకరమైన, సిద్ధిదమైన. the medicine was not ~ ఆ మందుపట్టలేదు. the spell was not ~ upon them ఆ మంత్రము వాండ్లమీద పారలేదు.

Efficaciously, *adv.* ప్రయోజనకరముగా, ఫలకరముగా.

Efficaciousness, Efficacy, ef'fi-cac-y, *n. s.* ప్రయోజనము, ఫలము, గుణము.

Efficiency, ef-fish'enc-y, *n. s.* ఫలోత్పాదకశక్తి, ఫలమును కలగచేసే శక్తి, ప్రాణ.

Efficient, ef-fish'ent, *n. s.* (in mathematics) కరణము, సాధనము.

Efficient, ef-fish'ent, *adj.* ప్రయోజనకరమైన, ఫలకరమైన, సఫలమైన, ఉపయోగమైన. ~ cause (in logic) నిమిత్తకారణము. an ~ man తగినవాడు. these troops are ~ the others are inefficient వీండ్లు పనికి ఉపయోగమైనవాండ్లు కడమవాండ్లు ఉపయోగము కానివాండ్లు.

Effigies, ef-fig'is, Effigy, ef'fi-gy, *n. s.* ప్రతిమ, పటము. he was hung and burnt in effigy వానివలె పటము వ్రాసి దాన్ని వురితీసి దహనము చేసినారు.

Efflorescence, ef-flō-res'cence, *n. s.* పుష్పించడము, పూయడము. Damp caused ~ on the wall చెమ్మచేత గోడ పుష్పులు పురుస్తున్నది. ~ on the skin దద్దులు, బొబ్బలు.

Efflorescent, ef-flō-res'cent, *adj.* పూచిన. on the skin పేలిన, దద్దరించిన, పుష్పించిన.

Effluence, ef'flū-ence, *n. s.* that which issues from some other principle నిస్సరణము, నిస్సృతి, ఒకటిమరిఒకటినుంచిపుట్టడము, కలగడము, అనగా, తేజస్సు, వాసన మొదలైనవి. Light is the ~ of the sun వెలుగు సూర్యుడివల్ల కలిగినది, తేజస్సు సూర్యోద్భూతమైనది.

Effluent, *adj.* ఉత్పన్నమైన, నిర్గతమైన, నిస్సృతమైన.

Effluvia, ef-flū'vi-a, (*n. s. plu.*) వాసన. a stink దుర్గంధము, కంపు. he preceived the ~ of a corpse పీనుగకంపు వచ్చినది.

Effluvium, (*n. s. Singular*) వాసన. See Effluvia.

Efflux, ef'flux, *n. s.* స్రవణము, కారడము. the ~ of matter from a wound పుంటినుంచి చీముకారడము. to stop the ~ of the blood నెత్తురుకారడమును నిలపడానకై.

Effort, ef'fort, *n. s.* యత్నము, ప్రయత్నము.

Effrontery, ef-frunt'er-y, *n. s.* సిగ్గుమాలినతనము, సిగ్గులేమి.

Effulgence, ef-ful'gence, *n. s.* తేజస్సు, కాంతి, ప్రకాశము, దీప్తి.

Effulgent, ef-ful'gent, *adj.* అతిప్రకాశమైన.

Effused, *adj.* స్రవించిన, కారిన, వడిసిన.

Effusion, ef-fū'zhon, *n. s.* స్రవించడము, కారడము, కుమ్మరించడము. there was a great ~ of blood ఏకనెత్తురు వెల్లువగావుండినది. a poetical ~ కావ్యము. a grateful ~ స్తవము.

Eft, eft, *n. s.* బల్లి, గౌళి.

E. g. [*exempli gratiâ*] "for instance" అందుకు దృష్టాంతము, యేలాగంటే, అనగా. (Paley's Nat. Theol. page 1.)

Egestion, *n. s.* విసర్జనము చేయడము, బయిటికి వెళ్లగొట్టు చేయడము.

Egg, egg, *n. s.* గుడ్డు, అండము.

To Egg on, *v. a.* (to urge, incite) పుల్లలుపెట్టుట, పురికొలుపుట.

Egg-plant, *n. s.* (or brinjal) వంగచెట్టు.

Eglantine, eg'lan-tine, *n. s.* ఒకతరహా రోజాపుష్పము.

Egmore, *n. s.* (name of a suburb of Madras) ఎళంబూరు, ఎగుంబూరు.

Egoism, *n. s.* See Egotism.

Egotism, ē′ *or* eg′gō-tism, *n. s.* నేను నేననడము; మాటమాటకున్ను నేను నేననిమాట్లాడడము, తన్నుగురించే వదేవదే చెప్పడము, అహంకారము.

Egotist, ē′gō-tist, *n. s.* అహంకారి, యే వేళ తన్ను గురించేమాట్లాడేవాడు. this poet is an ~ యీకవి వూరికే తనవృత్తాంతమే చెప్పుతున్నాడు.

Egotistic, Egotistical, *adj.* అహంకారియైన.

To Egotize, ē′gō-tize, *v. n.* to talk much of one's self వూరికె తనవృత్తాంతమే అతిశయముగా చెప్పుకొనుట.

Egregious, ē-grē′gus, *adj.* అతిశయించిన, మహత్తైన, చెడ్డ. an ~ blockhead శుద్ధమూఢుడు.

Egregiously, *adv.* అతి, మిక్కిలి, నిండా. this is ~ foolish యిది పట్టి వెర్రి.

Egress, ē′gress, *n. s.* బయిలుదేలడము. this prevented their ~ యిందుచేత వాండ్లు బయిటికి రావడమునకు లేకపోయినది.

Eh, *(interj.)* హూఅనివింతగాఅనడము. did he say so, ~? హూఅట్లాఅన్నాడా. ~, what is that? హూఅదియేమి.

Eight, āt, *adj.* యెనిమిది. at dice దబ్బి.

Eighteen, āt′ēn, *adj.* పద్ధెనిమిది. ~ pence, means one shilling and a half ముక్కాలురూపాయ. (being three quarters of a rupee which is thus called.)

Eighteenth, *adj.* పద్ధెనిమిదో.

Eighth, ātth, *adj.* యెనిమిదో.

Eighthly, *adj.* యెనిమిదోదిగా.

Eighty, āt′y, *adj.* యెనభై,

Either, ē′thĕr, *pron.* and *adj.* యిదైనా అదైనా, రెంటిలో వొకటి. ~ of these men may go యెవడైనాపోవచ్చును, వీడైనాపోవచ్చునువాడైనాపోవచ్చును. I do not want ~ నాకుయిదివద్దుఅదివద్దు. they do it with ~ hand వాండ్లుకుడిచేతనైనా యెడమచేతనైనాచేస్తారు. ~ way will do యేవిధమైనాసరే. on ~ side (meaning both sides) ఉభయపార్శ్వములయందు, యిది కావ్యప్రయోగము.

Either, ē′thĕr, *adv.* అయినా. ~ here or there యిక్కడనైనాఅక్కడనైనా. ~ him or me నన్నైనా వాణ్నైనా. ~ to-morrow or next day రేపటియెల్లుంటి. ~ two or three రెండుమూడు, రెండైనా మూడైనా. ~ before or after ముందరైనాపిమ్మటైనా. Is this ~ a fit time or place for it అందుకుతగినసమయమూతగినస్థలమూ.

To Ejaculate, ē-jac′ū-lāte, *v. a.* and *v. n.* హరిహరీ, రామరామా, అయ్యయ్యోఅనుట. he ~d a curse గొణుగుతూశపించినాడు. he ~d a prayer వాడుతనలో తాను ప్రార్థనచేసుకొన్నాడు.

Ejaculation, ē-jac-ū-lā′shon, *n. s.* నామస్మరణ, జపము, మెల్లిగాఅనుకొనేమాటలు, దేవుడాస్వామీయనిఅనుకొనేమాటలు.

To Eject, ē-ject′, *v. a.* బయిటికితోసుట, వెళ్లగొట్టుట, నివర్తిచేసుట. they ~ed him from the office వాణ్నివుద్యోగములోనుంచితోసివేసినారు. they ~ed him from the house వాణ్నియింట్లోనుంచివెళ్లగొట్టినారు.

Ejected, *adj.* వెళ్లగొట్టబడ్డ, బయిటికితోయబడ్డ, బహిష్కృతమైన, వమనమైన.

Ejection, ē-jec′shon, Ejectment, ē-ject′ment, *n. s.* వెళ్లగొట్టడము, బయిటికితోయడము, నివర్తిచేయడము, బహిష్కారము.

Eke, ēke, *adv.* (likewise, besides, moreover) మరిన్ని, యిదిన్నిగాక, పైగా, యిది కావ్యమందువచ్చేమాట. his father and ~ his brother వాడితండ్రిన్ని పైగావాడిఅన్నానున్ను.

To Eke, ēke, *v. a.* పెంచుట, సరుదుకొనుట. he ~d out the history ఆకథనుచాలాపెంచిచెప్పినాడు. she ~d out the money ఆరూకలతో సంసారదినములుగడుపుకొన్నది. she ~d out the cloth so that it made two coats గుడ్డకొంచెముగావుండిన్ని రెండుచొక్కాయలుగాసరిదికుట్టినది.

To Elaborate, ē-lab′ō-rāte, *v. a.* శృంగారించుట, పరిష్కరించుట, తీర్చుట.

Elaborate, ē-lab′ō-rāte, *adj.* శృంగారించిన, దివ్యముగాకుదిరిన, పరిష్కారమైన, తీరిన.

Elaborately, ē-lab′ō-rāte-ly, *adv.* దివ్యముగా, పరిష్కారముగా.

Elaboration, ē-lab-ō-rā′shon, *n. s.* శృంగారము, పరిష్కారము, ఉల్లేఖన.

To Elapse, ē-lapse′, *v. n.* గడుచుట, గడిచిపోవుట, జరుగుట, అతిక్రమించుట.

Elapsed, *adj.* గడిచిన, గడిచిపోయిన, జరిగిన, అతిక్రమించిన, గతమైన.

Elastic, ĕ-lăs'tic, *adj.* springy, playing ఆడే, నటించే, స్థితిస్థాపకమైన, స్థితిస్థాపకగుణముగల, తన గుణమువిడవని, కట్టివిడిచినమండ, సాగదీసివిడిచిన తోలు, వాళ్ళమీదచేసినసొక్కు మొదలైనవాటివలె యథాస్థితినిపొందే. See in proof of this Colebr. in Roy. As. Trans. I. p. 111. Indian rubber is ~ రబ్బరును సాగదీసివిడిచిపెట్టితే ముడ్చటివలెముడుచుకొంటున్నది. pillow is ~ తలగడనుఅదిమితే ఉల్లమువదిమళ్లీముడ్చటివలెవుంటుంది. a pen is ~ పేనాను వంచినా ముడ్చటివలె అవుతున్నది. She danced with ~ toe అతిలాఘవముగాఆడినది. an ~ atmosphere నాతిశీతోష్ణమైనవాయువు. ~ spirits ఉల్లాసభావము.

Elasticity, ĕ-las-tic'i-ty, *n. s.* స్థితిస్థాపకగుణము, నయగుణము. See Elastic

To Elate, ĕ-lāte', *v. a.* ఉల్లాసపరచుట.

Elate, ĕ-lāte', Elated, *adj.* ఉల్లసించిన, ఉల్లాసభరితమైన, ఆనందించిన. he was much elated with this యిదివాడికిమహోల్లాసమైనది.

Elation, ĕ-lā'shon, *n. s.* ఉల్లాసము, ఆనందము.

Elbow, el'bō, *n. s.* మోచెయ్యి. or turning మోచేతివంపు. I was at his ~ నేనువాడిపక్కనుమ్ముంటిని. he always keeps it at his ~ వాడుదీనియెప్పుడు దగ్గరపెట్టుకొంటాడు. he is out at ~s వాడికి కట్టుకొనేటందుకుకూడాబట్టలులేవు, అనగాచింపిగుడ్డలుకట్టుకొన్నాడు.

To Elbow, el'bō, *v. n.* మోచేతితోపొడుచుట. do not ~ me నన్నుమోచేతితోపొడవవద్దు. they were ~ing with one another తోసులాడుకొంటూవుండినారు.

Elbow-chair, el'bō-chār, *n. s.* చేయిపిడిగలకురిచి.

Elbow-room, *n. s.* మెదలాడడనకుచోటు,యిటూఅటూకదలాడడనకుచోటు. I have no ~ here యిక్కడనాకుకదలమెదలాడడనకుచోటులేదు.

Eld, eld, *n. s.* వృద్ధాప్యము, ముదిరావ్వమందువచ్చేదూట.

Elder, el'dĕr, *n. s.* (a tree) సీమలోవుండేవొకరకమొక్క.

Elder, el'dĕr, *n. s.* జ్యేష్ఠుడు, పెద్ద, కులపెద్ద.

Elder, el'dĕr, *adj.* జ్యేష్ఠుడైన, పెద్ద. ~ brother అన్న. ~ sister అక్క.

Elderly, el'dĕr-ly, *adv.* వయసుచెల్లిన, వృద్ధాప్యముగల. an ~ man వయసుచెల్లినవాడు. an ~ woman వయసుచెల్లినది.

Elders, el'dĕrs, *n. s. plu.* జ్యేష్ఠులు, పెద్దలు, వృద్ధులు.

Eldest, el'dest, *adj.* జ్యేష్ఠుడైన, పెద్ద. ~ child పెద్దబిడ్డ, జ్యేష్ఠశిశువు. which is ~? he or you? వాడుపెద్దా నీవుపెద్దా, నీవుజ్యేష్ఠుడా వాడుజ్యేష్ఠుడా.

Elecampane, el-ĕ-cam-pāne', *n. s.* ఒకవిధమైనచెట్టు. Ainslie, 1. 119.

To Elect, ĕ-lect', *v. a.* యేర్పరచుట, యేర్పాటుచేయుట. they ~ed him as their representative, ఉద్యమందికిగాడిప్యుతిగా చవాన్ని యేర్పరచి తమకుదూస్తానాలంపించినారు

Elect, ĕ-lect', *adj.* ఏర్పరచబడ్డ, కోరుకోబడ్డ, నియుక్తమైన, స్థాపితమైన, ముసానీతమైన, గ్రాహ్యమైన, మనసువచ్చిన. he and his son-in-law ~ తానున్ను తనఅల్లుడుగాయేర్పరచుకోబడ్డవాడున్ను. the ~ of God ఈశ్వరుడిచేతయేర్పరచుకోబడ్డవాండ్లు, ఈశ్వరకృపానీతలోకాక, అనగాఈశ్వరుడిదయకుపాత్రులైనవాండ్లు. the Governor ~ గవనరుకాబోయ్యేవాడు.

Elected, *adj.* ఏర్పరచబడ్డ, నియమించబడ్డ, బహుమందిచేతయేర్పరచినియమించబడ్డ.

Election, ĕ-lec'shon, *n. s.* ఏర్పరచడము, ఏర్పాటు, కోరుకోవడము. I leave it to your ~ నీకుమనసువచ్చినదిచెయ్యిమి. there was an ~ of master for the school ఆపల్లెకూటానికిఉపాధ్యాయులనుయోగ్యతనుచూచియేర్పరచుకోవడమైనది. in theology ఈశ్వరేచ్ఛ, ఈశ్వరసంకల్పము.

Electioneer, *n. s.* ఏర్పరచే అధికారముగలవాడు, నన్నుయేర్పరచవలెననికోరుకొనేవాడు.

Electioneering, *n. s.* అనేకులనుప్రార్థించివారిమొక్క అంగీకారమునుసంపాదించుకోవడము.

Elective, ĕ-lect'ive, *adj.* ఏర్పరచుకొనే, కోరుకొనే. all moral goodness consists in the ~ act of the understanding will సమస్తపుణ్యములున్ను చిత్తవృత్తియందేకలుగును, అనగా బలాత్కారముమీదజరిగేధర్మముధర్మముకాదు.

Elector, e-lect'or, *n. s.* ఏర్పరచువాడు, కోరుకొనేవాడు.

Electoral, e-lect'o-ral, *adj.* జర్మనిదేశమందుమహారాజరాజశ్రీయనేమాటకుతుల్యమైనది.

Electorate, e-lect'o-rate, *n. s.* జర్మనిదేశములో ఒక దొరహజమీందారీ.

Electric, e-lec'tric, Electrical, e-lec'tric-al, *adj.* (astonishing) ఆశ్చర్యకరమైన, అద్భుతమైన, ఆకర్షణాకర్షణశక్తిగల. or superhuman అతిశయమైన, మహానియ్యమైన, అంతర్గతాగ్నిసంబంధమైన. the ⌣ spark మెరుపు, పిడుగుతో కూడాపడే అగ్ని. the fire in a flint is ⌣ చకిముకిరాతిలోని నిప్పులో గావుండేతట్టిదేవటివి.

Electrically, *adv.* attractively ఆకర్షించి, ఆశ్చర్యకరముగా.

Electrician, *n. s.* అంతర్గతాగ్నిపరిశోధకశాస్త్రజ్ఞుడు.

Electricity, e-lec-tric'i-ty, *n. s.* అంతర్గతాగ్నిపరిశోధకశాస్త్రము, శరీరగతాగ్ని, ఇంధనాగ్ని, అనగా రాపిడిచేతపుట్టేఅగ్ని, సంఘర్షణచేతపుట్టేఅగ్ని.

Electrified, *adj.* అంతరగ్నిగల, శరీరగతాగ్నిగల, సంఘర్షణాగ్నిగల. the stone was ⌣ ఆరాయిఅంతరగ్నితోసంపూర్ణమైనది. bodies are ⌣ by friction రాపిడిచేతిద్రవ్యములలోనుంచి అగ్నిపుట్టుచున్నది. or astonished వెరగుపడ్డ, ఆశ్చర్యపడ్డ, రోమాంచముకలిగిన.

To Electrify, *v. a.* రాపిడిచేతనిప్పునుకలగచేయుట. Rubbing wood electrifies it కాష్ఠమునుమథిస్తే అందులో అగ్నిపుట్టుతున్నది, అనగా అదేఇంధనాగ్ని. the sight electrified him దానిచూచుటచేతవానికిరోమాంచముకలిగినది. By the jolting of the horse I was so thoroughly electrified that the rheumatic pain in my breast was quite cured (Wesley's Works. 4. 98.) గుర్రముపూరకమెత్తివేయుటచేత నాఱొమ్ములో అగ్నిజ్వాలైపోయినది గనక నారొమ్ముసొప్పిబొత్తిగాపోయివిడిచినది. See Wesley's Works. 4. 98.

Electuary, e-lec'tu-ar-y, *n. s.* లేహ్యము.

Eleemosynary, el-ee-mos'y-nar-y, *adj.* ధర్మానికియిచ్చిన, భిక్షముగాయిచ్చిన. an ⌣ subsistence తిరిపెము, బిచ్చము.

Elegance, el'e-gance, *n. s.* సొంపు, సొగసు, సౌందర్యము, శృంగారము.

Elegant, el'e-gant, *adj.* సొంపైన, సొగసైన, సౌందర్యమైన, లక్షణమైన, శృంగారమైన. a man of ⌣ manners నాగరికుడు, చతురుడు. ⌣ learning సాహిత్యము. ⌣ arts ఆట, పాట, చిత్రము, సాముమొదలైనవిద్యలు.

Elegantly, el'e-gant-ly, *adv.* సొంపుగా, సొగసుగా, లక్షణముగా, శృంగారముగా.

Elegiac, el-e-gi'ac, *adj.* శోకమైన. an ⌣ poem శోకరసముగలకావ్యము.

Elegy, el'e-gy, *n. s.* శ్లోకములు, ఏకరసకావ్యము, యిందులో శోకరసముగానివిరహతాపముగానివివేకముగావుంటున్నది.

Element, el'e-ment, *n. s.* భూతము, మూలము, మూలవస్తువు. A†. మూలసూత్రము, ప్రధానద్రవ్యము. Air, Earth, Fire, Water and Ether are by the Hindus considered the "Five Elements" పంచభూతములు. ambition accumulated the ⌣s of rupture ఈర్ష్య ద్రోహానికి కారణమైనది. Blood is an ⌣ in mortal bodies జంతుకోటియొక్క శరీరములలో నెత్తురు ఏకమూల ద్రవ్యము. the man dared to encounter the alligator in his own ⌣ స్థానబలముకలిగిన మొసలితో మనిషిపోరాడను తెగించినాడు... స్థానబలము అనగా నీళ్లు అనిభావిస్తున్నది. Put him in that employment then you shall see he will be in his ⌣ వాణ్ని ఆ ఉద్యోగములో పెట్టితే అప్పుడు వాడి ప్రజ్ఞ బయటపడుతుందిచూడు. Colonel Munro was educated as a Military man and yet he was quite in his ⌣ as a Collectorమన్రో సాహెబు కత్తికట్టువాడు అయినప్పటికిన్ని కలక్టరుపనిలోనున్ను శూరడగా వుండినాడు. In revenue business he is in his ⌣ in Magistrate's business he is quite out of his ⌣ శిస్తుపనిలోవాడు ప్రవీణుడుగా వున్నాడు. గానిమెజిస్ట్రేటుపనిలో వానికిఎంతమాత్రమున్ను పరిచయము లేదు. the alphabet అక్షరములు. he is still in the ⌣s of Telugu వాడుయింకాఓనామాలలోనేవున్నాడు. Ingredient, constituent part పదార్థము, ద్రవ్యము, వస్తు. In this medicine there are seven ⌣s యీమందులో యేడుసరుకులుకలిసివున్నవి, యేడుపదార్థములుకలిసివున్నవి. the

sacred —s (i. e. Eucharist) Lord's supper ఆ నేదేవభోజనములోనివస్తువులు. the simple — or the pure — జలము, నీళ్లు. the watery — అబ్లింగ ము, అనగాజలము. the ethereal — వాయులింగ ము, అనగావాయువు. the raging —s గాలివాన, తుఫాను, అగ్నిభయము, ఉప్పెన, వెల్లువమొదలైన వి. the devouring — అగ్ని. the house fell a prey to the fiery — ఆయిల్లుకాలిపోయినది. In logic విషయము. To preserve the —s of righteousness I will appear in every age ధర్మసం స్థాపనార్థాయసంభవామియుగేయుగే. Gita. 4. 8.

Elemental, el-ĕ-ment'al, *adj.* ఆదిమ, శ్రేష్ఠమ, ఆది భూతమైన, ఆదిమూలమైన. the — body లింగ శరీరము. [See Wilson on Sankhya Karika p. 133, the "rudimental body"] at death the body is resolved into its — parts చచ్చినతర వాతశరీరముపంచభూతములతోకలిసిపోతున్నది.

Elementary, el-ĕ-ment'a-ry, *adj.* ఆదిభూతమైన, ఆదిమూలమైన, ప్రధానవస్తువైన. — works మూ లసూత్రగ్రంథములు, బాలులకొరకుసంగ్రహము గా యేర్పరచబడ్డ పుస్తకములు, బాలశిక్షమొద లైనవి. Ignorance is — and indefinable అజ్ఞాన మనాద్యనిర్వచనీయం, ఇతిశంకరాచార్యః.

Elephant, el'ĕ-fant, *n. s.* యేనుగ, గజము, హస్తి. an — that is in heat *(must)* or infuriated మద ముపట్టినయేనుగ. she — ఆడయేనుగ. the seat or howdah on an — అంబారి, హవుదా, చౌడోలు. an — driver మావటివాడు, మావటీడు. the — hook అంకుశము. an — trap వారి. the — apple వెలగపండు.

Elephantiasis, *n. s.* (or Cochin-leg, a disease) యేనుగకాలువ్యాధిరోగము, బొల్లకుష్ఠము.

Elephantine, el-ĕ-fant'ine, *adj.* (huge, vast) బ్ర హ్మాండమైన.

To Elevate, el'e-vāte, *v. a.* పైకియెత్తుట, హెచ్చిం చుట, గొప్పచేయుట. he —d his hands చేతులను పైకిపొడుగ్గాయెత్తినాడు. Don't — your voice అ రవవద్దు, కుయ్యవద్దు, పెద్దగొంతుయెత్తవద్దు. Poetry —s the mind కావ్యముమనస్సుకుఉల్లాసము నుకలగచేస్తున్నది.

Elevated, *adj.* పైకియెత్తిన, ఉన్నతమైన, ఘనమైన, ప్రౌఢ. Being in so — a situation this place is cold కొండమీద అయినందునచల్లగావున్నది. he was — with wine తాగిమత్తుగావుండినాడు. — with pride గర్వించిన. — with joy ఆనందభరితు డైన. Being — to the post of minister మంత్రిత్వ పదోన్నతిపొందినందున.

Elevation, el-ĕ-vā'shon, *n. s.* ఔన్నత్యము, మెట్టు. or a hill కొండ, తిప్ప. the house stood upon an — ఆయిల్లుమిట్టమీదవుండినది. from the — of the guns the balls passed over us పిరంగులమూ తులుపైకిపొడిగావుండినందున గుండ్లుతలకుమీదపో రిపోయినవి. or rank ఘనత. he was raised to great — వాడుమహాఘనతనుపొందినాడు. — of joy ఆనందము. wine causes an — of the spirits తాగడముచేత మనస్సుకుఉల్లాసము కలుగుతు న్నది. in Astronomy ఉచ్చము. the — of the host యిదిరోమకాథలికమతములోఒకఆచారము.

Eleven, ĕ-levn', *adj.* పదకొండు, ఏకాదశము.

Eleventh, *adj.* పదకొండో, ఏకాదశమైన. at the — hour మించిపోయినతరుణములో, రవంతత ప్పితేచెడిపొయ్యేసమయములో. This alludes to Matt. XX. 6. 9.

Elf, elf, *n. s.* కన్నికలు, భూతము, దయ్యము, మోహి ని, లాంటివేదుమనిషి.

Elfin, *adj.* కన్నికలసంబంధమైన, దయ్యమువంటి.

Elfish, *adj.* పొట్టిగావికారముగావుండే, భయంకర మైన.

Elflock, elf'lock, *n. s.* చింపిరితల, జడలుకట్టుకొని పోయినతల. also see Plica.

To Elicit, ĕ-lic'it, *v. a.* బయటతీసుట, ఉపాయము గావెళ్లతీసుట. I —ed this secret from him యీమర్మమునువాడికుయుక్తిగాబయటతీస్తిని. I at last —ed the sense తుదకుదానిఅర్థమువెళ్లదీసినాను.

To Elide, ĕ-lide', *v. a.* లోపించుట, లోపమౌట.

Elided, *adj.* లోపించిన, లోపమైపోయిన.

Eligibility, *n. s.* యోగ్యత, అర్హత, ఉపయుక్తత.

Eligible, el'i-gible, *adj.* యోగ్యమైన, అర్హమైన, త గిన, మెప్పైన, ఉపయుక్తమైన.

Eligibly, *adv.* యోగ్యముగా, ఉపయుక్తముగా, యి దిమంచిదనుకొనేట్టుగా.

To Eliminate, *v. a.* బహిష్కరించుట, తోసివేసుట, యిదిమరొకటితోసంబంధమైనదానట.

Elimination, n. s. (banishment, rejection,) బహిష్కరణము, త్యజనము.

Elision, ē-lizh'on, n. s. లోపము. here the vowel suffers — యిక్కడ అచ్చు లోపిస్తున్నది.

Elixir, ē-lix'ĕr, n. s. కషాయము, ధృతి, ద్రావకము, సిద్ధక్రియ, యీమందు పుచ్చుకొంటే మనిషి వెయ్యేండ్లు బ్రతుకుతాడు అనేది మందుకు ఫలశ్రుతి కలదు.

Elk, elk, n. s. కణితి, కణుజు (This is the animal commonly but wrongly called an elk. See Madras Journal XXV. 220. No. 51 in Elliot's Catalogue.)

Ell, ell, n. s. ఒకటింపావుగజకొల.

Ellipse, n. s. శబ్దలోపము, వాక్యలోపము. here is an — యిక్కడ ఒక శబ్దము లోపము, అనగా అధ్యాహారము చేసుకోవలసినది. here we must understand an — ఆమాటను యిక్కడ అధ్యాహారము చేసుకోవలసినది, ఆమాటను యిక్కడ తెచ్చుకోవలసినది.

Ellipse, Ellipsis, el-lip'sis, n. s. అండాకారము, కోడిగుడ్డుయొక్క ఆకారము, కోడిగుడ్డురూపు.

Elliptic, el-lip'tic, Elliptical, el-lip'tic-al, adj. కోడిగుడ్డు ఆకారముగా వుండే, దోసకాయ ఆకారముగా వుండే, సంగ్రహమైన సూత్రము వలె, రెండు ముక్కలుగా వుండే. an — expression టూకీగా చెప్పిన మాట, పదిమాటలకు ఒక మాటగా చెప్పిన మాట.

Elm, elm, n. s. ఒక వృక్షనామము.

Elocution, el'ō-cū'shon, n. s. ఉచ్చారణ, మాట్లాడే శక్తి, వాగ్ధురి, వాగ్ధాటి, వాక్పటుత్వము, వక్తృత్వము, వాచాలకత్వము.

Elogy, el'ō-gy, n. s. స్తోత్రము, స్తుతి.

Elohim, n. s. భగవంతుని నామము. in Ps. lxxxii. 1. ఈశ్వర. A† in verse 6 దేవతా. A†.

To Elongate, ē-long'gāte, v. a. పొడుగు చేసుట, దీర్ఘము చేసుట, సాగకొట్టుట, సాగదీయుట.

Elongated, adj. పొడుగు చేసిన, దీర్ఘమైన, సోగైన. an — sound ప్లుతము, దీర్ఘస్వనము.

Elongation, el-ong-gā'shon, n. s. పొడుగు, దీర్ఘత, సోగ.

To Elope, ē-lōpe', v. n. పారిపోవుట. she —d with him from her father's house వాణ్నివెంటబెట్టుకొని తండ్రియింట్లోనుంచి పారిపోయినది. Tara —d with Chandra (Venus and Mars) తారచంద్రుణ్ని అంటుకొనిపోయినది.

Elopement, ē-lōpe'ment, n. s. పారిపోవడము, ఆడది తండ్రిని గాని మగణ్ని గాని విడిచి పెట్టి ఒకణ్ని అంటుకొని పారిపోవడము.

Eloquence, el'ō-qūence, n. s. మాట్లాడే శక్తి, వాగ్ధురి, వాక్పటుత్వము, వక్తృత్వము, వాచాలకత్వము. you will try all your — in vain యెంతపుష్ఠగా నీవు నేర్చినదెల్లా మాట్లాడుతావు.

Eloquent, el'ō-qūent, adj. వక్తయైన, వాచాలకుడైన, బాగా మాట్లాడేవాడైన. an — man మాటకారి, వాచాలకుడు. the dog gazed at me with a most — eye ఆకుక్క నన్నుచూచిన వైఖరిచూస్తే దాని మనోభావమును నోటచెప్పినట్టే వుండెను.

Eloquently, adv. వాచాలకత్వముగా.

Else, else, adv. లేకుంటే, లేకపోతే, కాకుంటే, వినహా, కడమ, తక్కిన, ఇతరమైన. any one — ఇతరులు, లోకులు. you may give him something — వాడికి వేరేయేదైనా ఒకటియియ్యి. what —? యింకాయేమి, మరియేమి. I told no one — మరియెవరితో చెప్పలేదు. he was thinking of something — వేరే ధ్యానముమీద వుండినాడు. who —? యింకాయెవరు, మరియెవరు. anywhere — మరియెక్కడనున్ను. you may keep it or — leave it with me నీవుంచుకొంటే వుంచుకో లేకుంటే నావద్ద పెట్టిపో. you must learn this, or — you will fail నీవు నేర్చుకోవలసినది లేకుంటే కలిసిరాదు. you must go there, or — he will be ruined నీవు అక్కడికి పోవలసినది లేకుంటే వాడు చెడిపోతాడు. you may pay him if he comes to-day; not —, వాడు నేడు వస్తే యియ్యి లేకుంటే వద్దు.

Elsewhere, else'hwāre, adv. మరియెక్కడనైనా, వేరేయెక్కడనైనా, అన్యత్ర, రెండోచోట. I was then — నేను అప్పట్లో వేరే ఒకచోట వుంటిని, స్థలాంతరమందు వుంటిని.

To Elucidate, ē-lū'ci-dāte, v. a. వివరించుట, విశదపరచుట, తేటపరచుట.

Elucidation, ē-lū-ci-dā'shon, n. s. వివరణము, విశదము, వ్యాఖ్యానము.

To Elude, é-lūde′, v. a. తప్పించుట, తప్పించుకొనుట, యేమార్చుట, వంచించుట. he ⌣d the blow దెబ్బతప్పించుకొన్నాడు. he ⌣d the question ప్రశ్నకుప్రత్యుత్తరముచెప్పకుండాయేమార్చినాడు. he ⌣d their notice వాడువాండ్లకుఅగుపడకుండా తప్పించుకొన్నాడు.

Eluded, *adj.* తప్పించిన, యేమార్చిన, వంచించిన.

Elusive, é-lū′sive, *adj.* వంచనైన, మొత్తైన, మోసమైన, పితలాటకమైన.

Elusory, é-lū′sor-y, *adj.* వంచనైన, మాయమైన, పితలాటకమైన.

Elves, *n. s.* (*plu.* of Elf) కిన్నెరలు, మోహినులు, దివ్యభామలు, వయ్యారులు.

Elysian, é-lyzh′yan, *adj.* ఇంద్రలోకతుల్యమైన, అతిదివ్యమైన, అతిసుఖమైన, అత్యంతసౌఖ్యమైన.

Elysium, é-lyzh′yum, *n. s.* ఇంద్రలోకము, స్వర్గము, నందనవనము.

'Em, అనగా Them. He called 'em వాండ్లనుపిలిచినాడు.

To Emaciate, é-mā′shé-āte, *v. a.* యెండగొట్టుట, కృశింపచేసుట, శుష్కింపచేసుట, చిక్కగొట్టుట.

Emaciated, *adj.* బక్క, చిక్కిన, చిక్కిపోయిన, యెండిన, కృశించిన, శుష్కించిన, క్షీణించిన.

Emaciation, *n. s.* కార్శ్యము, శుష్కించడము, చిక్కిపోవడము. from his ⌣ వాడుచిక్కిపోవడమువల్ల.

To Emanate, em′a-nāte, *v. n.* కలుగుట, పుట్టుట, ఉద్భవించుట. light ⌣s from the sun ప్రకాశము సూర్యునిలోనుంచిపుట్టుతున్నది. this order ⌣s from the Ministers యిదిమంత్రులుగాచేసినవుత్తరవు, అనగా, యీఆజ్ఞకుకారకులుమంత్రులు.

Emanation, em-a-nā′shon, *n. s.* కలగడము, ప్రసరణము. light is an ⌣ from the sun వెలుతురు సూర్యునిలోనుంచిప్రసరించినది, వెలుతురుసూర్యునిలోనుంచిపుట్టినకళ, తేజస్సు.

To Emancipate, é-man′ći-pāte, *v. a.* దాస్యవిమోచనముచేసుట, బంధవిముక్తిచేసుట. he ⌣d his slaves తానుదాకలనుపెట్టికొనుకొన్నవాండ్లను విడిచిపెట్టినాడు, దాసత్వవిముక్తిచేసినాడు.

Emancipated, *adj.* విముక్తుడైన, దాస్యవిముక్తుడైన.

Emancipation, é-man-ći-pa′shon, *n. s.* దాస్యవిమోచనము. ⌣ from the chains of superstition అజ్ఞానపాశవిమోచనము.

To Emasculate, é-mas′cū-lāte, *v. a.* విత్తులుతీసుట, వృషణాలుకొట్టుట, కాలుకట్టుట, పుంస్త్వమును పోగొట్టుట, ఖొజ్జాగాచేసుట. By leaving out all the Sanscrit words he ⌣d the Telugu సంస్కృతశబ్దములనంతావిడిచిపెట్టినందున తెలుగునునిస్సారముచేసినాడు, నిరర్థముచేసినాడు, జబ్బుచేసినాడు.

Emasculated, *adj.* పుంస్త్వముపోయిన, పేడి.

Emasculation, *n. s.* పుంస్త్వమునుపోగొట్టడము, ఖొజ్జాగాచేయడము, విత్తులుకొట్టడము, కాలుకట్టడము.

To Embalm, em-bâm′, *v. a.* శవముకుళ్లిపోకుండా వుండేటట్టుపరిమళద్రవ్యములనునించికాపాడుట.

To Embank, *v. a.* కట్టవేసుట, మడవవేసుట.

Embankment, *n. s.* కట్ట, మడవ.

Embargo, em-bâr′gō, *n. s.* మరాయి, ఫొట్టు, ఆన, ఆటంకము, నిరోధము. they laid an ⌣ on him వాణ్ణిపోకూడదనిమరాయిపెట్టినారు.

To Embark, em-bârk′, *v. a.* వాడమీదయెక్కించుట, వాడకెక్కించుట. he ⌣ed his money in this business వాడిరూకలనుయీవ్యాపారములోకట్టినాడు.

To Embark, em-bârk′, *v. n.* యెక్కుట, వాడమీదికెక్కుట, ఒకవ్యాపారములోప్రవేశించుట. he ⌣ed in that affair వాడుఆపనిలోప్రవేశించినాడు.

Embarkation, *n. s.* వాడమీదికియెక్కడము, వాడకెక్కించడము, ఒకవ్యాపారములోప్రవేశించడము.

To Embarrass, em-bar′rass, *v. a.* చిక్కులపెట్టుట, చీకాకుపరచుట, యిబ్బందిపరచుట, కలతపెట్టుట, తొందరపెట్టుట.

Embarrassed, *adj.* తడమాడే, తత్తరించే, తొందరపడే, సంకటపడే, యిబ్బందిపడ్డ, కలతబడ్డ, చీకాకుపడ్డ. he felt much ⌣ మిక్కుటాతొందరపడి తడమాడినాడు. his estate was ⌣ వాడి ఆస్తిఅప్పులపాలైనది. an ⌣ man అప్పులచేతయిబ్బందిపడుతూవుండేవాడు.

Embarrassment, em-bar′rass-ment, *n. s.* తడమాటము, తత్తరపాటు, తొందర, సంకటము, చిక్కు, యిబ్బంది. without ⌣ తడమాటములేకుండా, ధారాళముగా.

Embassador, *n. s.* మంత్రి, వకీలు. See Ambassador.

Embassy, em′bas-sy, *n. s.* రాయభారము.

Embattled, *adj.* యుద్ధసన్నద్ధమైన.

Embedded, *adj.* పాదుకొన్న, పొదిగిన, చెక్కిన.

To Embellish, em-bel'lish, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట, వర్ణించుట.

Embellished, *adj.* శృంగారమైన, అలంకారమైన, వర్ణించబడ్డ. ~ with pictures పటములుగల, పటములచేతశృంగారముగావుండే.

Embellishment, em-bel'lish-ment, *n. s.* అందము, శృంగారము, అలంకారము, చిత్రము, పుస్తకాలలోవుండేబొమ్మ, పటము.

Embers, em'bers, *n. s.* కొట్టినిప్పులు, అంగారము. ashes over ~ నిప్పుమీదినివురు.

Emberweeks, *n. s.* ఉపవాసదినములు.

To Embezzle, em-bez'zel, *v. a.* అపహరించుట, తినివేసుట, యజమానద్రోహముచేసి రూకలను సొట్లోవేసుకొనుట, స్వామిద్రోహముచేసుట, సిద్దాయముచేసుట.

Embezzled, *adj.* అపహరించిన, తినివేసిన, యజమానద్రోహముచేసి సొట్లోవేసుకొన్న, స్వామిద్రోహముచేసిన.

Embezzlement, em-bez'zle-ment, *n. s.* అపహరించడము, సిద్దాయముచేయడము, స్వామిద్రోహము, స్వామిద్రోహముచేసిసొట్లోవేసుకోవడము.

To Embitter, *v. a.* నిరసపరచుట, విషమైపొయ్యేటట్టుచేసుట.

To Emblazon, *v. a.* శృంగారించుట.

Emblazonry, *n. s.* శృంగారము.

Emblem, em'blem, *n. s.* చిహ్నము, గురుతు, ఆనవాలు, గూఢార్థముగలచిహ్నము, సాంకేతికచిత్రము. the lingam is an ~ of Siva లింగముశివునియొక్క స్వరూపము. the bull is an ~ of Siva వృషభము శివునికిచిహ్నము. the eagle is an ~ of Vishnu విష్ణువుకుచిహ్నముగరుత్మంతుడు.

Emblematical, em-blĕ-mat'ic-al, *adj.* చిహ్నముగావుండే, గురుతుగావుండే, సామ్యముగావుండే, పోలికగావుండే. a fable is an ~ of history నీతికట్టుకథ, జంతువులను గురించినమాటలైవుండినిన్ని తాత్పర్యము మనుష్యులను చెందేటిది, అన్యాపదేశముగావుండేచరిత్ర.

Emblic myrobalan, *n. s.* ఆమలకము, ఉసిరికచెట్టు.

Embodied, *adj.* మూర్తీకరించిన, దేహియైన, చేర్చిన, కుదిరిన, యేర్పడ్డ. they looked upon him as ~ virtue అతన్నిపుణ్యమూర్తిగాభావించినారు. ~ holiness పుణ్యమూర్తి, ధర్మస్వరూపము. the ~ spirit దేహి. the account is ~ in the letter ఆలెక్క ప్రత్యేకముగావుండకుండా ఆజాబులోనేచేరివున్నది. a statement wherein these circumstances are ~ యీసంగతులుగలపొతకమనది.

Embodiment, *n. s.* personification అవతారము.

To Embody, *v. a.* చేర్చుట. I embodied his vocabulary in my dictionary అతనియొక్క భాషాకుంజరిని నానిఘంటులోచేర్చుకొన్నాను.

To Embolden, *v. a.* ధైర్యపరచుట, ధైర్యమునుకలగచేసుట. this ~ed me to speak to him అతనితోమాట్లాడడానకుయిందుచేతనాకు ధైర్యమువచ్చినది.

Embolism, *n. s.* అధికమాసము.

Embolismic, *adj.* అధికముగావచ్చిన, యధికమాసములనుగురించినది.

Embosomed, *adj.* గర్భితమైన, నడమవుండే, దాగిన. a village ~ in woods అడివినడమవుండేపల్లె.

Embossed, *adj.* గుబ్బకలుగల. the door was ~ with brass ఆతలుపుకువిత్తళిగుబ్బకలువేసివుండినది. a face ~ with boils కురుపులుగలముఖము.

To Embowel, em-bow'el, *v. a.* కడుపుచీల్చిపేగులనువెళ్లదీసుట.

Embowered, *adj.* పొదలుగల. the ~ shades పొదలుగల అడివి.

To Embrace, em-brāce', *v. a.* కౌగిలించుకొనుట, ఆలింగనముచేసుకొనుట, అంగీకరించుట. they ~d each other; or they ~d కౌగిలించుకొనిరి. he ~d their opinion వీడికిన్నివాండ్ల అభిప్రాయమేకలిగినది. they ~d the Christian religion వాండ్లుక్రీష్టియమతమును అవలంబించినారు. he ~d their offer వాండ్లుయిస్తామన్నదాన్ని అంగీకరించినాడు. this letter ~s all that is known about them వాండ్లనుగురించితెలిసినదియావత్తున్నూ జాబులోవున్నది. this ~s three separate heads దీంట్లోప్రత్యేకముగామూడుపద్దులువున్నవి. I ~d the opportunity to tell him this సమయముచూచి దీన్నిఅతనితోచెప్పినాను.

Embrace, em-brāce′, *n. s.* కౌగిలి, ఆలింగనము.

To Embrangle, *v. a.* to entangle చిక్కుపెట్టుట, చీకాకుపరచుట.

Embrasure, em-brā′zūre, *n. s.* జేవురుగండి, అనగా బురుజులమీదఫిరంగులనుపెట్టేగండి. తుపాకులనుమార్చికాల్చడమునకైకోటగోడలోనిశుండు.

To Embrocate, em′brō-cāte, *v. a.* తైలముపట్టించితోముట, మర్దించుట.

Embrocation, em-brō-cā′shon, *n. s.* తైలము, పుండుకుపట్టించేతైలము, కషాయము, పుండుమొదలైనవాటినికడిగేకషాయముమొదలైనటువంటివి.

To Embroider, em-brôi′dĕr, *v. a.* శృంగారించుట, గుడ్డమీదపూలువేసుట, బుట్టాలువేసుట.

Embroidered, *adj.* శృంగారమైన, బుటాలువేసిన. ~ gold ~ silk బంగారుసరిగెబుటేదారిపట్టు. the meadows were ~ with flowers ఆపచ్చికబయలునానాపుష్పములచేతశృంగారముగావుండెను. an English style ~ with Latin లాటినుశబ్దజటిలమైనయింగ్లీషుభాష.

Embroidery, em-brôi′dĕr-y, *n. s.* గుడ్డమీదపూలువేసేపని, బుట్టాపని, బుటేదారిపని.

To Embroil, em-brôil′, *v. a.* కలతపెట్టుట, తొందరపెట్టుట, చీకాకుపరచుట.

Embroilment, *n. s.* కలతపెట్టడము, కలహము, చిక్కు.

Embrowned, *adj.* చీకటిగావుండే, నల్లగావుండే, కందిన.

To Embrue, *v. a.* తడుపుట. he ~d his hands in blood ఘాతకుడైనాడు. I will not ~ my hands in their blood ఆఘాతకానికినేనుపూనుకొట్టను.

Embrued, *adj.* తడిసిన. hands ~ in blood నెత్తురుతోతడిసినచేతులు, అనగాఘాతకము, కంటకతనము, హత్య.

Embryo, em′bry-ō, *n. s.* పిండము, ఆదిప్రయత్నము. the ~ flower మొగ్గ. an ~ general సేనాధిపతిలక్షణములుగలపిల్లకాయ. that work is still in ~ ఆపనికియింకాఅంగము ఏర్పడలేదు, ఆపనియింకాకుదురుపాటుకాలేదు.

To Emend, *v. a.* దిద్దుట, సవరించుట, చక్కచేసుట.

Emendation, em-en-dā′shon, *n. s.* దిద్దుబాటు, సవరింపు. he returned me my letter with many ~s నాజాబునుచాలాదిద్దిమళ్లీపంపినాడు.

Emended, *adj.* దిద్దిన, సవరించిన, చక్కచేసిన.

Emerald, em′ĕ-rald, *n. s.* పచ్చ, మరకతము. a base ~ గరుడపచ్చ. ~ green మంచిపచ్చవర్ణము. the ~ Isle అనగా Ireland అనేదేశమునకువుండేకావ్యనామము.

To Emerge, ē-merge′, *v. a.* పైకితేలుట, బయిలుదేలుట. when this island ~d నీరువట్టిఆలంకపైకిఅగుపడేటప్పటికి. the moon ~d from a cloud చంద్రుడుమేఘమునుంచిబయిలుదేలినాడు. Dr. Johnson ~d from obscurity అజ్ఞాతకులగోత్రుడైవుండిఅతిప్రసిద్ధికెక్కినాడు.

Emergency, ē-merg′enc-y, *n. s.* అక్కర, అవసరము, అగత్యము. on emergencies అవసరమువచ్చినప్పుడు, కావలసినప్పుడు.

Emergent, ē-merg′ent, *adj.* అక్కరైన, అవసరమైన, అగత్యమైన, అత్యావశ్యకమైన.

Emerods, *n. s. plu.* (Hœmorrhoids) మూలవ్యాధి.

Emersion, ē-mer′shon, *n. s.* ఉదయము, యుదినక్షత్రములనుగురించినమాట. after the ~ of the star ఆనక్షత్రముఆగ్రహమునువిడిచియివతలికివచ్చినతరవాత. after the ~ of Venus శుక్రమూఢమువిడిచినతరువాత.

Emery, em′ĕr-y, *n. s.* కురువిందశిలయొక్కపొడి, కారండము, ముఖ్యముగాయిందుకు corundum అని అంటారు, యిందుతోరత్నాలనుమెరుగుపెట్టుతారు.

Emetic, ē-met′ic, *adj.* వమనకరమైన. the nux vomica or ~ nut మంగకాయ, ముష్టికాయ.

Emetic, ē-met′ic, *n. s.* వాంతిమందు, వమనానకుయిచ్చేమందు.

Emigrant, em′i-grant, *n. s.* వలసపోయినవాడు, వలసవచ్చినవాడు, పరదేశి, స్వదేశత్యాగి.

To Emigrate, em′i-grāte, *v. n.* వలసపోవుట, దేశముమీదపోవుట.

Emigration, em-i-grā′shon, *n. s.* వలసపోవడము, అప్పువలస.

Eminence, em′i-nence, *n. s.* ఔన్నత్యము, పొడుగు, యెత్తు, ఘనత, పర్వతము, తిప్ప. to gain ~ ఘనతనుపొందుట. a man of ~ ప్రసిద్ధుడు, నిపుణుడు. ~ in any art నిపుణత, నైపుణ్యము. by way of ~ రూఢిగా, విశేషించి. the lotus by way of ~ called clay-born కమలమునకుపంకజమనేనామమురూఢిచేతవచ్చినది. his ~ (title of a cardinal) మహాస్మేరుసమానధీరులయ్యినగురువులవారు.

Eminency, em'i-nenc-y, *n. s.* ఔన్నత్యము, ఉన్నతస్థలము. he was raised to great ~ వాడుమహాగొప్పవాడైనాడు. His ~ the Cardinal శ్రీమద్గురుళులవారు.

Eminent, em'i-nent, *adj.* ఉన్నతమైన, పొడుగైన, ఎత్తైన, శ్రేష్ఠమైన, ఘనమైన, గొప్పైన, దొడ్డైన, ప్రబలమైన, ప్రసిద్ధమైన. an ~ man ఘనుడు, ప్రబలుడు. he is ~ in logic తర్కమందునిపుణుడు.

Eminently, em'i-nent-ly *adv.* ప్రబలముగా, ప్రసిద్ధముగా, ఘనముగా, ముఖ్యముగా, మహాఅతిశయముగా. he was ~ pious అత్యంతభక్తుడు.

Emir, or Ameer, *n. s.* అధికారి, యిదితురకమాట.

Emissary, em'is-sar-y, *n. s.* దూత, చారుడు, వేగువాడు, వేగుచూడడానకుపంపబడ్డవాడు.

Emission, ê-mish'on, *n. s.* స్ఖలనము, ప్రసరణము.

To Emit, ê-mit', *v. a.* బయిటికివిడుచుట, బయిటవేసుట, బయిలుదేర్చుట. the diamond ~s light వజ్రముమెరుస్తున్నది. to ~ sound మ్రోగుట. the cloud ~ted lightning మేఘములోనుంచిమెరుపుపుట్టినది. the stone ~ted sparks ఆరాతిలోనుంచిమిణుగురులుబయిలుదేలినవి. this wood ~s a scent యీకొయ్యలోవొకవాసనవస్తున్నది. the wound ~ted matter ఆపుంటిలోనుంచిచీముకారినది. he ~ted groans వాడుమూలిగినాడు.

Emitted, *adj.* బయిటవిడిచిన, బయిలుదేర్చిన. the light ~ by the cloud మేఘములోకలిగినమెరుపు. See To Emit.

Emmet, em'met, *n. s.* చీమ, పిపీలిక.

Emollient, ê-moll'yent, *adj.* మార్దవకరమైన, మెత్తనచేసే, యిదిలేపనమునుగురించినమాట.

Emolument, ê-mol'û-ment, *n. s.* ఆదాయము, లాభము, కూడుదల.

Emotion, ê-mō'shon, *n. s.* భావము,స్పందనము,వ్యాకులము, తొందర, ఆశ్చర్యము, మోహము. he felt much ~ అతనికికడుపుమండినది. violent or sinful ~s అరిషడ్వర్గములు. an ~ of kindness దయారసము.

To Empale, em-pāle', *v. a.* or to impale, to put to death కొరతవేసుట. he who is ~d on a stake కొరతవేయబడ్డవాడు.

To Empannel, em-pan'nel, *v. a.* యేర్పరచుట, నియమించుట. the jury was ~led జూరీవాండ్లునియమింపబడ్డారు.

Empassioned, *adj.* సరసమైన,ఉద్రేకమైన, దీనమైన. ~ eloquence దీనాలాపము.

Emperor, em'per-or, *n. s.* చక్రవర్తి, సార్వభౌముడు.

Empery, *n. s.* రాజ్యము.

Emphasis, em'fa-sis, *n. s.* అవధారణము. with ~ అతిముఖ్యముగా,విశేషించి. he talked with more ~ (i. e. feeling, passion) than philosophy upon his misfortunes అతడుతనఆపదలనుగురించిశాంతముగా వుండకమహావ్యాకులముతోమాట్లాడినాడు.

Emphatic, em-fat'ic, Emphatical, *adj.* అవధారణార్థకమైన, నిర్ధారయుకమైన. the regulation is ~ on this point యిందునగురించిచట్టముకరిష్టారముగావున్నది. In grammar the ~ pronoun, myself, himself నేనే, వాడే. The vowel ē being thus added this is denominated ఏవార్థకాలి.

Emphatically, *adv.* అతిముఖ్యముగా,బలముగా, దృఢముగా, నిర్ధారణచేసి. that ~ excellent man Heber అతిఘనుడైనహీబరనేబిషపు, అతిప్రసిద్ధుడైనహీబరనేబిషపు. This is an ~ unfortunate case (Ann. Reg. 1794, Appx. 129.) అతిదౌర్భాగ్యము.

Empire, em'pire, *n. s.* రాజ్యము, చక్రవర్తిత్వము. throughout the ~ రాజ్యమంతా, దేశమంతా. the attainment of universal ~ జగద్విజయము. the ~ of ignorance అజ్ఞానముయొక్కబలము, అజ్ఞానముయొక్కశక్తి.

Empiric, em'pi-ric *or* em-pir'ic, *n. s.* See Johnson టక్కువైద్యుడు, పితలాటకవైద్యుడు, వైద్యుడనివేషజముచేసేవాడు.

Empirical, em-pir'ic-al, *adj. Dogmatic* (See Johnson) అశాస్త్రీయమైన, యిదిమాయవైద్యమునుగురించినమాట. an ~ theory కట్టుకల్పన.

Empirically, *adv.* (See Johnson's second sense, As a Dogma) or falsely అశాస్త్రీయముగా, పితలాటకముగా, యిదిమాయవైద్యమునుగురించినమాట.

To Employ, em-plôy′, *v. a.* పనిలో పెట్టుట, పని పెట్టుట, ఉద్యోగమునుయిచ్చుట. I —ed him in writing this దీన్ని వ్రాసేపనిలో వాణ్ని పెట్టినాను. he —ed himself in carrying stories చాడీలు చెప్పేదే పనిగా వుండినాడు. he —ed himself in doing this యీపనిలో ప్రవర్తించినాడు. he —ed himself in running about వాడువూరకే యిటు అటు తిరిగేదే పనిగా వుండినాడు.

Employ, em-plôy′, *n. s.* పని, ఉద్యోగము, కొలువు. he is out of — వాడు పనిగా వున్నాడు, పనిలేక వున్నాడు, వూరకే వున్నాడు.

Employed, *adj.* పనిబడ్డ, పనిలో వుండే. his time is fully — వాడు యే వేళ పనిమీద నే వున్నాడు. the money was — in merchandise ఆరూకలు వర్తకములో పెట్టబడ్డది, వ్రయమైనది.

Employer, *n. s.* యజమానుడు.

Employment, em-plôy′ment, *n. s.* పని, ఉద్యోగము, కొలువు, వ్యాపారము, కాలక్షేపము.

To Empoison, *v. a.* విషము పెట్టుట, చెరుపుట, యిదికావ్యములో వచ్చేమాట.

Emporium, em-pō′ri-um, *n. s.* వర్తకము బాగాజరిగే స్థలము, వర్తకమున కుయిరవైన పట్టణము, సరుకు కొలబొయ్యే స్థలము. Canton is an — for opium నల్లమందు అమ్మడమునకు ముఖ్యమైనది కాంటన్ నే పట్టణము. Hydrabad is an — for shawls శాలువులు కొలబోవడమునకు హయిద్రాబాద్ ముఖ్యమైన స్థలము.

To Empower, em-pow′ėr, *v. a.* అధికారమిచ్చుట. I —ed him to sell the house ఆయింటిని అమ్మడమునకు వానికి శెలవుయిచ్చినాను.

Empowered, *adj.* అధికారమిచ్చిన, శెలవుయివ్వబడ్డ.

Empress, em′press, *n. s.* చక్రవర్తియొక్క భార్య, మరిన్ని చక్రవర్తిగా వుండే రాణి.

Emprise, em-prīse′, *n. s.* సాహసము, ధైర్యము.

Emptied, *adj.* ఖాలిచేయబడ్డ. the box was — ఆ పెట్టె ఖాలిచేయబడ్డది.

Emptiness, em′ti-ness, *n. s.* శూన్యము, ఖాలిగా వుండడము, యేమిన్ని లేక వుండడము. he feels the — of worldly pleasures ఐహికసుఖములు వట్టిదని తెలుసుకొన్నాడు.

Emption, *n. s.* విక్రయము, యిది ధర్మశాస్త్రమందు వచ్చేపదము.

Empty, em′ty, *adj.* ఉత్త, వూరకే వుండే, ఖాలిగా వుండే, తక్కువగా వుండే. an — box వట్టిపెట్టె. an — house కాపురములేని యిల్లు. an — well వట్టిబావి, నీళ్లులేని బావి. — ears of corn తప్పలు, తాలు. he sent them — away వాండ్లకు పెకటీయివ్వకుండా వూరకే పంపించినాడు. he gave his bread to the — ఆకలిగా వుండే వాండ్లకు అన్నము పెట్టినాడు. he came — handed వుత్తచేతులతో వచ్చినాడు. an — fellow పిచ్చివాడు, నిరర్థకుడు. an — contrivance పిచ్చియుక్తి. an — objection తప్పు ఆక్షేపణ, పనికిమాలిన ఆక్షేపణ. an — compliment ముఖస్తుతి, శుష్కోపచారము. — declamation పనికిమాలిన మాటలు, వట్టిమాటలు.

To Empty, em′ty, *v. a.* యేమిలేకుండా చేసుట, ఖాలిచేసుట. she emptied the bottle on his head ఆబుడ్డిలో వాడి నెత్తిన పోసినది. he emptied his pockets on the table వాడి జేబులో వుండినదంతా యెత్తి మేజమీద పెట్టినాడు. when the monkey emptied his cheeks బుగ్గలలో వుండినది కాగానే.

To Empurple, em-pur′ple, *v. a.* యెర్రగా చేసుట, యిది కావ్యమందు వచ్చేమాట.

Empurpled, *adj.* కందిన, యెర్రబారిన.

Empyreal, em-pyr′ė-al, *adj.* తేజోమయమైన.

Empyrean, em-py-rē′an *or* em-pyr′ė-an, *n. s.* తేజోమండలము, జ్యోతిర్మండలము, అగ్నిలోకము.

Empyreumatic, *adj.* having the taste or smell of burnt substances పొగచూరుకంపుకొట్టే, పొగచూరుకంపుగల, కముకుకంపుగల. an — odour కారువాసన.

To Emulate, em′ū-lāte, *a. v.* పోటిచేసుట, పైబడుట. they —d him వాడిమీద పోటిచేసినారు. Writers of dictionaries — Johnson నిఘంటుకర్తలు జాన్సనుతో సరికావలెనంటారు.

Emulation, em-ū-lā′shon, *n. s.* పోటి, పైబడడము, అహమహమిక, మించవలెననే యిచ్ఛ. these pupils shew great — యీవిద్యార్థులు ఒకరినిఒకరు మించవలెనని పాటుపడుతారు. — promotes trade పోటిచేత వర్తకము అభివృద్ధి అవుతున్నది.

Emulous, em′ū-lous, *adj.* పోటిచేసే, పయిబడే, అహంపూర్వమహంపూర్వమనేటి. they were ~ of him వాడితో సరికావలెననికోరుతూవుండిరి.

Emulously, *adv.* పోటిగా, ఒకరినిఒకరుమించవలెనని, నీవుముందంటే నేనుముందని.

Emulsion, ē-mul′shon, *n. s.* పాలు, రసము, అనగా శరీరముష్ణముగా వుండుటకై బాదంపప్పుగసగసాలు మొదలయినవాటిపాలతో చేసేనలుగు, పెద్ద జ్వరము మొదలయినరోగములుతగ్గినప్పుడు యీలాటిపాలతో చేసే ఒకరసాయనము.

To Enable, en-āble, *v. a.* శక్తికలగచేసుట. this money ~d him to build the house యీరూకలవల్ల ఆయిల్లుకట్టడమునకు వానికిశక్తికలిగినది. I will ~ him to do it వాడుదాన్నిచేయడమునకు కావలసినసహాయము చేస్తాను. I ~d him to get the house వాడికిఆయిల్లువచ్చేటట్టుచేసినాను. By this means I was ~d to do it free of cost యిందువల్ల ఖర్చులేకుండాదాన్నిచేయించుకోనలవియైనది.

To Enact, en-act′, *v. a.* ఆజ్ఞాపించుట, విధించుట, యేర్పరచుట. to ~ a law చట్టముపుట్టించుట, చట్టముకలగచేసుట.

Enactment, *n. s.* చట్టము, విధి, శాసనము, యేర్పాటు.

To Enamel, en-am′el, *v. a.* శృంగారించుట, చిత్రపనిచేసుట.

Enamel, en-am′el, *n. s.* శృంగారము, శ్రేష్ఠమైనతెల్లపింగాణి, దంతకాంతి, పండ్లయొక్క మెరుపు.

Enamelled, *adj.* శృంగారమైన, చిత్రమైన.

To Enamour, en-am′ur, *v. a.* మోహింపచేసుట, మరులుకొలుపుట, వలపించుట, సొక్కించుట, సొలపించుట. her beauty ~d him దానిఅందమును చూచిమోహించినాడు.

Enamoured, *adj.* వలపించిన, మోహించిన.

Enamouring, *adj.* మోహింపచేసే, మనోహరమైన, ముద్దైన.

Enamourment, *n. s.* మోహము, సొక్కు.

To Encage, en-cāge′, *v. a.* పంజరములో పెట్టుట.

Encaged, *adj.* పంజరములో పెట్టిన.

To Encamp, en-camp′, *v. n.* దండుదిగుట, ముకాముచేసుట, నిలుచుట.

Encamped, *adj.* దిగిన, ముకాముచేసిన, నిలిచిన.

Encampment, en-camp′ment, *n. s.* స్థానము, దండుదిగినస్థలము, శిబిరము.

To Encase, *v. a.* పొదుగుట, లోగావుంచుట. the pod ~s the seeds విత్తులనుకాయకప్పుకొనివుంటున్నది.

Encased, *adj.* పొదిగిన, కప్పిన, మూయబడ్డ. the diamonds were ~ in silk ఆవజ్రములుపట్టులోపుంచికట్టబడ్డవి.

Encaustic, *n. s.* పింగాండ్లమీదపూలువేసేదిమొదలైనచిత్రపని.

Enceinte, *adj.* గర్భిణిగావుండే, యిది French శబ్దము.

To Enchain, en-chān′, *v. a.* సంకిళ్లువేసుట. ~ed by spells మంత్రముచేతకట్టబడ్డ.

To Enchant, en-chănt′, *v. a.* మంత్రించుట, అభిమంత్రించుట, మంత్రముచేతకట్టుట, వశ్యముచేసుట, అత్యుల్లాసపరచుట, ఆశ్చర్యపరచుట, వ్యామోహపరచుట.

Enchanted, *adj.* (in magic) అభిమంత్రించబడ్డ. (with wonder) ఆశ్చర్యపడ్డ. (with joy) ఉల్లసించిన, సంతోషించిన, ఆనందభరితులైన, ఆహ్లాదభరితులైన, మోహింపచేసిన. an ~ spot గంధర్వులుమొదలైనవాండ్లుసంచరించేభూమి.

Enchanter, en-chănt′ĕr, *n. s.* మాంత్రికుడు, మంత్రవాది, వ్యామోహముకలగచేసేవాడు, ఇంద్రజాలముమొదలైనవిద్యలుచేసేవాడు, ఘనమైనకవులకు కూడాయీపేరుచెల్లుతుంది. ~ of snakes పాముసుతడకట్టేవాడు, పాముమంత్రగాడు.

Enchanting, *adj.* (delightful) అతిసరసమైన, మనోహరమైన.

Enchantingly, *adv.* అతిదివ్యముగా, మనోహరముగా, యింపుగా.

Enchantment, en-chănt′ment, *n. s.* మంత్రము, మంత్రవిద్య, వశ్యము, మనోహరత్వము, మోహము, మాయ, ఇంద్రజాలము. the ~ of riches ధనమదాంధము.

Enchantress, en-chănt′ress, *n. s.* మంత్రకర్త్రి, జగన్మోహిని. she was a perfect ~ అదిజగదేకమోహినిగావుండెను.

To Enchase, en-chāse′, *v. a.* శృంగారించుట, పొదుగుట, చెక్కుట. rubies ~d in gold కుందనములో చెక్కినకెంపులు.

To Encircle, en-cer′cle, *v. a.* చుట్టుకొనుట, చుట్టవేసుకొనుట, పరివేష్టించుట. to ~ in the arms కౌగలించుకొనుట.

Encircled, *adj.* చుట్టుకొన్న, చుట్టవేసుకొన్న, పరివేష్టించిన.

To Enclose, en-clōse′, *v. a.* లోగాపెట్టుట, ఆవరణమేర్పరచుట, చుట్టుకొనుట, బిడాయించుట, మరుపూళ్ళుచేసుట.

Enclosed, *adj.* లోగాపెట్టబడ్డ, ఆవరణమేర్పరచబడ్డ, చుట్టుకోబడ్డ, బిడాయించిన. an ~ country బట్టబయిలుగావుండని దేశము, అనగా కొండలుగుహలు అడివి అగాంతరముగావుండే దేశము. the country is not at all ~ ఆ దేశము బట్టబయిలుగావున్నది.

Enclosure, en-clō′zhŭre, *n. s.* ఆవరణము, లోగాపెట్టిన కాగితము, జాబులో బిడాయించిన కాగిదము. he opened the letter and took out the ~s జాబునువిచ్చి అందులో వుంచిన కాగిదములను తీసుకొన్నాడు.

Encomiast, en-cō′mi-ast, *n. s.* శ్లాఘించేవాడు, కొనియాడేవాడు, భట్రాజు.

Encomiastic, *adj.* శ్లాఘనైన, మెప్పైన. ~ verses నాందిశ్లోకము.

Encomium, en-cō′mi-um, *n. s.* శ్లాఘన, మెప్పులు. he lavished his ~s upon this దీన్నినిండా మెచ్చుకొన్నాడు, శ్లాఘించినాడు.

To Encompass, en-cum′pass, *v. a.* చుట్టుకొనుట, ఆవరించుకొనుట, ముట్టడివేసుట.

Encompassed, *adj.* చుట్టుకొన్న, ఆవరించుకొన్న, ముట్టడివేసిన. his friends ~ him వాణ్ని చుట్టుకొనివుండే స్నేహితులు.

Encore, ăng-cōre′, *interj.* శాబాసు, భళిర, భళీ.

To Encore, ăng-cōre′, *v. a.* మళ్ళీ ఆడవలెనని అపేక్షించుట, మళ్ళీ పాడవలెనని అపేక్షించుట.

Encounter, en-coŭn′tĕr, *n. s.* యెదిరించడము, అడ్డపడడము, యెదటపడడము, యుద్ధము.

To Encounter, en-coŭn′tĕr, *v. a.* యెదిరించుట, అడ్డపడుట, యెదటపడుట. I ~ed him in my way home నేనుయింటికిపోతూవుండగా యెదురుపడ్డాడు. I ~ed this difficulty నాకుయీతొందరవచ్చి తగిలినది. he ~ed many difficulties అతనికిఅనేకతొందరలువచ్చినది. the evils he ~ed అతడుపడ్డకష్టములు.

To Encourage, en-cur′āge, *v. a.* ధైర్యపరచుట, ప్రేరేపించుట, ప్రోత్సాహపరచుట.

Encouraged, *adj.* ధైర్యపరచబడ్డ, ప్రేరేపణచేయబడ్డ, ప్రోత్సాహముచేయబడ్డ.

Encouraging, *adj.* ధైర్యకరమైన.

Encouragement, en-cur′āge-ment, *n. s.* ధైర్యము, ప్రేరేపణ, ప్రోత్సాహము, [భరోసా, H.] ప్రోద్బలము. they held out ~ to us మాకు ప్రోద్బలము చేసిరి.

Encrease, *n. s.* See Increase.

To Encroach, en-crōch′, *v. a.* ఆక్రమించుట, అతిక్రమించుట. they ~ed on his field వాడిపొలమును ఆక్రమించుకొన్నారు. this business ~ed much upon my time యీపనికే నా కాలమంతా చాలాపోయినది.

Encroachment, en-crōch′ment, *n. s.* ఆక్రమించుకోవడము, అతిక్రమించడము.

To Encumber, en-cum′bĕr, *v. a.* బరువుయెక్కించుట, తొందరపెట్టుట, చిక్కులపెట్టుట, ఆటంకపరచుట. these boughs ~ the tree యీకొమ్మలబరువుచేత చెట్టుకునిండా తొందరగావున్నది.

Encumbered, *adj.* బరువుచేతతొందరపడే, సంకటపడే. the table was ~ with books ఆ మేజమీద పుస్తకాలునిండివున్నవి. he is ~ with a large family వాడు ఒకపెద్దసంసారమును మెడకుకట్టుకొన్నాడు. his estate is much ~ వాడిఆస్తిమీద అప్పులుశానావున్నవి.

Encumbrance, en-cum′brance, *n. s.* బరువు, చిక్కు, తొందర, సంకటము, జంఝాటము.

Encyclopedia, en-cȳ-clō-pēd′ya, *n. s.* సర్వవిద్యాసంగ్రహమనేగ్రంథము, సర్వశాస్త్రసముచ్చయమనే గ్రంథము, అక్షరక్రమనిఘంటు, యిందులో సమస్తశాస్త్రములున్నవి.

End, end, *n. s.* కొన, తుద, చివర, అంత్యము. the ~s of the earth (literally the elephants) దిగంతములు, దిగ్గజములు. from the ~s of the earth దేశాంతరమునుంచి. the ~ of the world యుగప్రళయము. the ~s of the world are come upon us ప్రళయకాలమువచ్చినది. he was at his wits ~ వాడికి యొకటితోచకవుండినాడు, వాడికిబుద్ధియెటూపారలేదు. I have the name at my tongues

~ ఆపేరు నాగొంతులోవున్నది, అనగా జ్ఞాపకము రాలేదు. at the ~ of the month నెలతిరికి, మాసాంతమందు. his ~ is drawing near ఆతనికిఅవసానకాలమువచ్చినది. he met his ~ with firmness వాడుచావుకు వెరవలేదు. or intent తాత్పర్యము, అభిప్రాయము. at the very ~ కొట్టకొన, చిట్టచివర. the work is now at an ~ పనిసమాప్తమైనది. he made an ~ of the money ఆరూకలనుకాజేసినాడు. to the ~ that you may perceive this యిదితమరుకనుక్కొనగలందులకు. to this ~ యిందునిమిత్తమై. to that ~ అందునిమిత్తమై. to what ~ do you deny this or you deny this to no ~ నీవుకాదనడానకుఫలమేమి. Write it to the ~ కడాకువ్రాసిపెట్టు. from ~ to ~ కడాకు, సర్వత్ర. hear me to the ~ నేనుచెప్పేదాన్నితీరావినుము. his hair stood on ~ వాడికిచెడ్డభయమైనది. he slept twelve hours on ~ మూడుఝాములదాకా ఒకటేనిద్రగానిద్రపోయినాడు. he set the box on ~ ఆపెట్టెనునిలవపెట్టినాడు. he just made both ~s meet వాడిఆదాయమునకు వ్రయములకుసరిపోయినది. odds and ~s చిల్లరలు. It seems to be all odds and ends అదికలవరకంతగా వుండేటట్టుగావున్నది. you must pay the money; there's an ~ of it తుదిమాటయెందుకునీవు ఆరూకలుయిచ్చివేయవలసినది. he put an ~ to it దాన్నినిలిపినాడు. he put an ~ to their lives వాండ్లనుచంపినాడు.

To End, end, *v. a.* ముగించుట, తీర్చుట, కాజేయుట, సమాప్తిచేయుట, సంపూర్ణముచేయుట. he ~ed his days there అక్కడచచ్చినాడు.

To End, end, *v. n.* ముగియుట, తీరుట, సమాప్తియౌట, సంపూర్ణమౌట, అయిపోవుట. It ~s here అదియిక్కడితోసరిపోతున్నది, ముగుస్తున్నది. this ~ed in a quarrel ఇదిముదిరిజగడమైనది, జగడములోపర్యవసించినది.

To Endanger, en-dān'ger, *v. a.* అపాయములోకితెచ్చుట, ప్రమాదములోకితెచ్చుట.

Endangered, *adj.* అపాయమునుపొందిన. his life will be ~ వాడిప్రాణమునకుఅపాయమువచ్చును, మోసమువచ్చును.

To Endear, en-dēr', *v. a.* దయనుకలగచేసుట, ప్రీతికలగచేసుట. this book belonged to my brother; this circumstance ~s it to me యీపుస్తకమునా అన్నదిగావుండినదన్న సంగతిచేతదాని యందునాకునిండాప్రీతిగావున్నది.

Endeared, *adj.* సరసమైన, అతిప్రియమైన, ముద్దుగావుండే.

Endearing, *adj.* సరసమైన, ప్రియమైన, మనోహరమైన. an ~ appellation ముద్దుపేరు.

Endearment, en-dēr'ment, *n. s.* సరసత, ముద్దు, మురిపెము, ప్రీతి, విశ్వాసకారణము.

Endeavour, en-dev'ur, *n. s.* యత్నము, ప్రయత్నము.

To Endeavour, en-dev'ur, *v. n.* ప్రయత్నముచేసుట, యత్నపడుట, పాటుపడుట, కష్టపడుట.

Ended, *adj.* ముగిసిన, తీరిన, సమాప్తమైన, సంపూర్ణమైన. It was ~ with gold దానికొననుబంగారువేసివుండినది.

Endemial, en-de'mi-al, Endemic, en-dem'ic, *adj.* an ~ disease అక్కడక్కడప్రజలకు తగిలేతెవులు.

Ending, *n. s.* ముగింపు, అంతము.

Endive, en'dive, *n. s.* ఒకతరహాకూరాకు.

Endless, end'less, *adj.* తుదలేని, అంత్యములేని, నిత్యమైన, నిరంతరమైన, అపరిమితమైన. the diamond cutter's wheel is turned by an ~ rope వడిదారము.

Endlessly, *adv.* అంత్యములేకుండా, విడవక, నిత్యమ, పూరక.

Endmost, *adj.* కడాపటి.

To Endorse, en-dôrse', *v. a.* వెనకతట్టువ్రాసుట, పిఠినివ్రాసుట, పైనవ్రాసుట. he ~d my bill నేనుపంపించినహుండికిరూకలు చెల్లించేటట్టుచేవ్రాలు పెట్టినాడు. Do you imagine that the Government will ~ (sanction) your statements? అధికారస్థులుఅమోదింతురనుకొన్నావా.

Endorsement, en-dôrse'ment, *n. s.* వెనకతట్టువ్రాసినది, యిదిహుండీలుఅర్జీలనుగురించినమాట.

To Endow, en-dow', *v. a.* యిచ్చుట, దానమిచ్చుట, వరమిచ్చుట, కలగచేయుట. he ~ed the temple with lands ఆగుడికిమాన్యమునువిడిచినాడు. God ~ed man with wisdom దేవుడుమనుష్యులకుజ్ఞానమునుయిచ్చినాడు.

Endowed, *adj.* కల, కలిగిన, యుక్తుడైన, శాలియైన, సంపన్నుడైన. ~ with learning విద్యగలవాడైన. ~ with sense బుద్ధిశాలియైన. richly ~ సంపన్నుడైన. an ~ temple యీనాముగల గుడి. this pagoda is ~; the other is not యీ గుడికి యీనాము వున్నది ఆ గుడికి లేదు. ~ with bodily form దేహియైన.

Endowment, en-dow'ment, *n. s.* దానము, వరము, మాన్యము, బుద్ధి, సంస్కృతి. a deed of ~ దానపత్రము.

To Endue with, *v. a.* కలగచేయుట, యిచ్చుట, దయచేసుట. God ~d man with reason దేవుడు మనుష్యులకు వివేకమును యిచ్చినాడు.

Endued with, *adj.* కల, శాలియైన, సంపన్నుడైన. ~ with learning విద్యావంతుడైన. Man is ~ with sense మనుష్యులకు వివేకము కలదు.

Endurable, *adj.* సహించదగిన, తాళదగిన. this is not ~ యిది పడగూడనిది.

Endurance, en-dūr'ance, *n. s.* తాళిమి, ఓపిక, ఓర్పు, సహనము, నిలకడ. she teased him beyond all ~ వాడికి ప్రాణము విసికేటట్టు తొందర పెట్టినది. he shews great ~ వాడు మహా ఓర్పుగలవాడుగా వున్నాడు, సహనముగలవాడుగా వున్నాడు.

To Endure, en-dūre', *v. a.* or to bear సహించుట, పడుట, తాళుట, ఓర్చుట. he could not ~ the pain వాడు ఆ నొప్పిని పడలేడు. can you ~ to see this? నీవు దీన్ని చూచి సహించగలవా? they ~d hunger for many days వాండ్లు శానా దినములు కడుపు కట్టినారు, వాండ్లు బహుదినములు ఆకలి తాళినారు. this house will not ~ the rains యిది వానకు యిల్లు కాదు, యీ యిల్లు వర్షమునకు తాళదు.

To Endure, en-dūre', *v. n.* నిలిచివుండుట. this cloth will not ~ యీ గుడ్డ దినాల పేరట నిలవదు. this house will ~ for a century యీ యిల్లు నూరేండ్లదాక నిలుచును. they went on abusing him till his patience ~d no longer వాడి ఓర్పు తప్పి పోయ్యేదాక వాణ్ని తిట్టుతూ వచ్చినారు. not enduring to see their cruelty వాండ్ల క్రౌర్యమును చూడలేక.

Enduring, *adj.* ఓర్చే, నిలిచే, గట్టి, శాశ్వతమైన. much ~ చాలా సహనముగల, నిండా ఓర్పుగల, సహిష్ణుడైన.

Endwise, end'wise, *adv.* నిలువుగా. the bricks were placed ~ యిటికెలను నిలవబెట్టినాడు.

Enema. See Clyster. An enema pipe. నేత్రం. W.

Enemy, en'ĕ-my, *n. s.* శత్రువు, వైరి, విరోధి, పగవాడు, శాత్రవుడు. the ~ or opposed soldiers పరదళము, శత్రుసైన్యము. he attacked the ~ శత్రుసేనను యెదిరించినాడు. or the devil సైతాను.

Energetic, en-er-get'ic, Energetical, *adj.* పరాక్రమముగల, శక్తిగల, బలముగల. the Hindu dominion was tyrannical without being ~ హిందువుల ప్రభుత్వము పరాక్రమము లేనిదైనా క్రూరమైనదిగా వుండెను. the Musulman government was ~ but tyrannical తురకల ప్రభుత్వము పరాక్రమము కలదిగాని క్రూరమైనదిగా వుండెను. the English government though ~ is not tyrannical ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము పరాక్రమము కలదైనా క్రూరమైనది కాదు. an ~ man శక్తివంతుడు.

Energetically, *adv.* బలముగా, శక్తిగా.

To Energize, *v. a.* శక్తిని ఆగుపరచుట.

Energy, en'er-gy, *n. s.* పరాక్రమము, శక్తి, బలము, సత్త్వ, త్రాణ. he spoke with great ~ వాడు నిండా పట్టుగా మాట్లాడినాడు. he has lost all ~ నిస్త్రాణగావున్నాడు, నిస్సత్త్వగావున్నాడు.

To Enervate, ē-nerv'āte, *v. a.* దుర్బలముచేయుట, బలహీనముచేయుట.

Enervated, Enfeebled, *adj.* దుర్బలమైన, శక్తిలేని, నిస్సత్త్వగావుండే, జబ్బైన, నీరసమైన. he is an ~ wretch వాడు వట్టిజబ్బు మనిషి.

Enervation, *n. s.* బలహీనము, దుర్బలము, జబ్బు. in a state of ~ దుర్బలముగావుండడములో.

To Enfeeble, en-fēble', *v. a.* దుర్బలముచేసుట, జబ్బుచేసుట, నీరసముచేసుట.

To Enfeoff, en-feff', *v. a.* కర్తగా యేర్పరచుట, ఆధీనకర్తగా యేర్పరచుట.

Enfeoffment, en-feff'ment, *n. s.* ఆధీనములో వుంచడము. deed of ~ ఆస్తిని ఆధీనము చేసే పత్రము, అధికారపత్రము.

To Enforce, en-fōrce', *v. a.* జరిగించుట, నడిపించుట, చెల్లించుట. they ~d the bond వాండ్లు ఆ పత్రప్రకారము నడిపించినారు. he ~d the decree passed against them వాండ్లమీద అయిన తీర్పు ప్రకారము జరిపించినాడు. he ~d the law

against them వాండ్లనుగురించిచట్టప్రకారము జరి పించినాడు, వాండ్లమీదచట్టమును చెల్లించినాడు. he ⌣d payment రూకలనువసూలుచేసినాడు.

Enforcement, en-fōrce′ment, *n. s.* బలాత్కారము, బలవంతము, చెల్లించడము, నడిపించడము. ⌣ of the law చట్టప్రకారముజరిపించడము.

To Enfranchise, en-fran′chise, *v. a.* విడిపించుట, విమోచనముచేసుట, ఖులాసాచేసుట, అధికారమిచ్చుట. he ⌣d his slaves వాండ్లదాసత్వమువిమోచనముచేసినాడు. the town was ⌣d ఆవూరికిఅధికారమువచ్చినది, అనగాపార్లమెంటుకుమెంబరునుఏర్పంచే అధికారము.

Enfranchisement, en-fran′chise-ment, *n. s.* విమోచనము, విడుదల, విముక్తి, అనగాదాసత్వవిముక్తి. after their ⌣ వాండ్లదాసత్వవిమోచనమైనతరవాత.

To Engage, en-gāge′, *v. a.* ఏర్పాటుచేసుట, మాట్లాడుకొనుట, కొలువులోపెట్టుకొనుట. I ⌣d him on this work వాణ్నియీపనిలోపెట్టినాను. he ⌣d the house ఆయింటినిమాట్లాడుకొన్నాడు. I ⌣d him to dinner వాణ్నిభోజనానికిపిలిచినాను. he ⌣d four servants నలుగురుపనివాండ్లనుపెట్టుకొన్నాడు. he ⌣d me to be his friend తనకుస్నేహముగావుండవలెననిమాట్లాడుకొన్నాడు. her beauty ⌣d his attention దానిమనసుదానిఅందముమీదనేవుండినది. his virtue ⌣d many friends వానిసద్గుణానికి అందరు హితులుగావుండిరి. he ⌣d himself for me నాకైపూటబడ్డాడు. he ⌣d himself to me నాకొలువులో అమిరినాడు, నాకు మాటయిచ్చినాడు. he ⌣d himself with me నాతోకూడాచేరినాడు. this work ⌣d me twelve years యీపనికినాకుపన్నెండేండ్లుపట్టినది. or to fight with యుద్ధముచేసుట. Thus, he ⌣d the enemy శత్రువులతోయుద్ధముచేసినాడు. I am engaged I cannot come to yout dinner. నేనువాడి యింట్లోభోజనమునకుఒప్పుకొన్నానుమీయింటికిభోజనానికిరాలేను.

To Engage, en-gāge′, *v. n.* పూటబడుట, బాధ్యుడౌట, జామీనువుండుట, ప్రవర్తించుట, ప్రవేశించుట. he ⌣d in this business వాడుయీపనిలోపూనుకొన్నాడు. they ⌣d in conversation వాండ్లుమాట్లాడుతూవుండినారు. they ⌣d in combat వాండ్లుపోరాడినారు. he ⌣d in merchandise వాడువర్తకములోప్రవేశించినాడు. I will ⌣ for it అందుకునేనువున్నాను.

Engaged, *adj.* పూటబడ్డ, పూనుకొన్న, పనిబడ్డ, పనిలోవుండే, ప్రవర్తించిన. he was ⌣ in the king's service వాడురాజుకొలువులోవుండినాడు. he is ⌣ on that work ఆపనిలోవుండినాడు. he was ⌣ in that plot వాడుఆకుట్రలోకలిసివుండినాడు. while I was busily ⌣ నేనునిండాపనిగావుండినప్పుడు. he is not now ⌣ వాడుయిప్పుడువూరకవున్నాడు. he was deeply ⌣ in this work వాడుయీపనిగావుండినాడు. the house is not now ⌣ ఆయిల్లుయిప్పట్లోవూరకవున్నది. the troops were ⌣ all day ఆదండు ఆదినమంతాపోట్లాడుతూవుండినది. he cannot come he is ⌣ వాడువాడితోభోజనానికిఒప్పుకొన్నాడుగనకరాలేదు. She is ⌣ (to be married) ఆపిల్లకునిశ్చితార్థమైనది.

Engagement, en-gāge′ment, *n. s.* ఏర్పాటుచేసిక, ఒప్పుదల. they entered into an ⌣ for the house ఆయిల్లుమాట్లాడుకొన్నారు, ఆయింటినిగురించిఏర్పాటుచేసుకొన్నారు. he kept his ⌣ వాడుమాట్లాడుకొన్నప్రకారముజరిగించినాడు. he broke his ⌣ మాటతప్పినాడు. I have an ⌣ and therefore I cannot come వేరేఒప్పుకొన్నానుగనకరాలేను. or battle యుద్ధము. there was a general ⌣ ఏకముగాయుద్ధముజరిగినది. there was a partial ⌣ కొందరుయుద్ధముచేసినారు, అనగాకొందరువూరకవుండినారనిభావము. of marriage నిశ్చితార్థము.

Engaging, *adj.* పరవశమైన, మనోహరమైన. he has very ⌣ manners వాడుమహాసరసుడు. an ⌣ history మనోహరమైనకథ.

To Engender, en-gen′dĕr, *v. a.* కలగచేసుట, పుట్టించుట. gluttony ⌣s maladies అతిభోజనము రోగములనుకలగచేస్తున్నది. this ⌣ed ill-will యిందువల్లక్రోధముపుట్టినది. mirth ⌣ing హాస్యకరమైన.

To Engender, en-gen′dĕr, *v. n.* సంభోగించుట, రతిచేసుట.

Engendered, *adj.* కలిగిన, పుట్టిన. the fever was ⌣ by the rain వానచేతజ్వరముకలిగినది.

Engendering, *adj.* కలగచేసే, పుట్టించే.

Engine, en'gine, *n. s.* యంత్రము, సాధనము,ఉపాయము. a loom is an ~ for weaving మగ్గము,బట్టలునేసేయంత్రము. a fire ~ నిప్పునుచల్లార్చేజలయంత్రము. a printing ~ అచ్చువేసేయంత్రము. a sort of pump or ~ for drawing water ఏతాము, కపిల. a steam ~ పొగయంత్రము, అనగా పొగచేతఆడేటిది. warlike ~s యుద్ధసాధనములు, అనగాఫిరంగి, తుపాకులుమొదలైనవి. they employed every ~ to destroy me నన్నుచెరపడమునకుయెన్నియుక్తులోఅన్నిన్నిచేసినారు.

Engineer, en-gi-nēr', *n. s.* యింజనీరు, వాస్తుశాస్త్రముతెలిసినసూత్రధారి.

To Engird, en-gerd', *v. a.* See To Gird.

England, *n. s.* Ingglund ఇంగిలండుఅనేదేశము. Church of ~ యిదిక్రిస్టియన్మతములో ఒకశాఖ.

English èng'glish, *n. s.* Ingglish ఇంగ్లిషుభాష. old ~ ప్రాచీనయింగ్లిసులిపి. in plain ~ he wont come ఒదిమాటలెందుకువాడురాడు.

English, èng'glish, *adj.* Ingglish ఇంగ్లిషుసంబంధమైన. the ~ ఇంగ్లిషువాండ్లు. an ~ man ఇంగ్లిషువాడు.

To English, èng'lish, *v. a.* Ingglish ఇతరభాషనుయింగ్లిషుభాషాంతరముచేసుట.

To Engraft, *v. a.* అంటించుట, See To Ingraft.

Engrafted, *adj.* అంటించిన. See Ingrafted.

To Engrave, en-grāve', *v. a.* చెక్కుట; లోనాటునునిచేసుట. he ~d this picture upon copper అచ్చువేయడానకై యీరూపమును తామ్రపు రేకులోచెక్కినాడు. he ~d my name upon the ring ఆవుంగరముమీదనాపేరుచెక్కినాడు. her face was ~d on the ring ఆవుంగరముమీదఆమెముఖమునుచెక్కివుండినది. these words were ~d in their minds యీమాటలువాండ్లమనసులోనాటివుండినవి. the wood was ~d in flowers ఆకొయ్యమీదపూలుచెక్కివున్నది.

Engraver, *n. s.* చెక్కేవాడు, లోనాటునునిచేసేవాడు. a seal ~ ముద్రలుచెక్కేవాడు.

Engraving, *n. s.* లోనాటుచెక్కడపుపని. a picture అచ్చువేసినపటము. this book has many coloured ~s అచ్చువేసి వర్ణముపెట్టినబొమ్మలుయీపుస్తకములోనానావున్నవి.

To Engross, en-grōss', *v. a.* ఆక్రమించుకొనుట,అపహరించుట. his attention is ~ed in that business వాడిబుద్ధినంతాఆపని ఆక్రమించుకొన్నది, అనగావాడిబుద్ధి అంతాఆపనిలోలయించివున్నది, లగ్నమైవున్నదిఅనిభావము. his attention is ~ed by the illness of his wife వాడిపెండ్లాముయొక్కవ్యాధివాడిబుద్ధినంతాఆక్రమించుకొన్నది, అనగావాడిపెండ్లానికి ఒళ్లుకుదురులేనందున వాడికిఅదేచింతగావున్నదనిభావము. the winter ~es half the year వర్షాకాలముసగంసంవత్సరమునుఆక్రమించుకొంటున్నది. The lawyer ~ed the will (or wrote it in law text) ఆలాయరుఆవుయిల్లాకితమునుసామాన్యమైనలిపితోవ్రాయకుండాపెద్దఅక్షరములతోవ్రాసినాడు, యిదిలాయరుయొక్కమర్యాద.

Engrossing, *adj.* ఆక్రమించే,ఆకర్షించే. this is a very ~ business యిదియావత్తుబుద్ధినిన్నిపెట్టవలసినపని.

To Enhance, en-hănće', *v. a.* అతిశయింపచేసుట, అభివృద్ధిచేసుట, హెచ్చించుట, పొడిగించుట. the scarcity ~d the price of grain కరువుచేతధాన్యమువెలపొడిగిపోయినది. his poverty ~d the difficulty దరిద్రముచేతవాడికితొందరఅతిశయమైనది. this ~d his merit యిందుచేతవాడిపుణ్యముఅతిశయించినది.

Enhanced, *adj.* అతిశయించిన, అభివృద్ధియైన,హెచ్చిన, పొడిగిన.

Enhancement, *n. s.* అతిశయము,అభివృద్ధి,హెచ్చు.

Enigma, é-nig'ma, *n. s.* విడికథ. his letter is a perfect in ~ to me వాడిజాబులోనిభావమునాకువీడలేదు he expressed himself in ~s వాడుగూఢముగామాట్లాడినాడు.

Enigmatical, en-ig-mat'i-cal, *adj.* అర్థమువీడని,చిక్కైన, గూఢభావముగల. ~ expressions గూఢభావముగలమాటలు, అర్థమువీడనిమాటలు.

Enigmatically, *adv.* అర్థమువీడకుండా, గూఢభావముగా, చిక్కుగా.

To Enjoin, en-jōin', *v. a.* విధించుట,ఆజ్ఞాపించుట, నిరూపించుట.

To Enjoy, en-jōy', *v. a.* or to possess అనుభవించుట, పొందుట. he ~s the king's favor వాడియందురాజుదయకలిగివున్నది. he now ~s the

estate వాడుయిప్పుడు ఆయాస్తిని అనుభవిస్తున్నాడు. he now ⌣s nothing ఇప్పుడువానికివకటిన్ని సుఖములేదు, వకటిన్నియిష్టముకాదు. do you ⌣ good health? నీకుఒళ్లుకుదురుగావున్నదా? we ⌣ed the breeze for two hours రెండుఘడియలదాక గాలిలోతమాషాగావుంటిమి. you now ⌣ the advantages of study నీవువల్లించినందుకుఫలమునీకుయిప్పుడుతెలుస్తున్నది. this place being on a hill ⌣s a low temperature కొండమీదవున్నందునయీప్రదేశముచల్లగావున్నది. I ⌣ed his society for 10 days పదిదినములుఆతనితోకూడాపోయిగావుంటిని. he ⌣ed himself వాడుసుఖించినాడు. he ⌣ed her వాడువానితోపోయినాడు. he ⌣ed the wives of his enemies వాడుశత్రువులయొక్కభార్యలనుపొందినాడు. he ⌣s the book very much వాడికిఆపుస్తకమందుబహుఆహ్లాదము.

Enjoyed, *adj.* అనుభవించిన, పొందిన.

Enjoyment, en-jôy′ment, *n. s.* అనుభవము, సుఖానుభవము, భోగము, సుఖము. the ⌣s of life ఐహికసుఖములు. during the ⌣ of health ఒళ్లుకుదురుగావున్నప్పుడు.

To Enkindle, en-kin′dle, *v. a.* వెలిగించుట, ముట్టించుట, రగిలించుట, రాజబెట్టుట, యిది కావ్యమందువచ్చేమాట.

To Enlarge, en-lârge′, *v. a.* గొప్పచేయుట, విస్తరించుట, వృద్ధిచేయుట, పెంచుట. to ⌣ a prisoner విడుదలచేయుట.

To Enlarge, en-lârge′, *v. n.* విస్తారముగామాట్లాడుట, ఉపన్యసించుట. he ⌣d upon this subject యిందునగురించివిస్తారముగామాట్లాడినాడు.

Enlarged, *adj.* అధికమైన, విస్తారమైన, గొప్పైన, పెరిగిన, దొడ్డ. an ⌣ mind or intellect ఘనమైనబుద్ధి. or freed విడుదలైన. ⌣ testicle వెరిబీజము.

Enlargement, en-lârge′ment, *n. s.* అభివృద్ధి, విస్తారము, విమోచనము. or tumour నెరి, కంతి. from prison కైదినివిడుదలచేయడము.

To Enlighten, en-lītn′, *v. a.* వెల్తురుచేయుట, వెలుగునుకలగచేయుట, ప్రకాశమునుచేయుట, విశదపరచుట. God ⌣ed their minds దేవుడువాండ్లకుజ్ఞానమునుకలగచేసినాడు.

Enlightened, *adj.* ప్రకాశించే, వెలిగే, జ్ఞానముగల, వివేకముగల.

To Enlist, *v. a.* పట్టిలోదాఖలుచేసుకొనుట, లావణముచేసుకొనుట. I ⌣ed him on my side వాడునాకుసహాయుడయ్యేలాగు మాట్లాడుకొన్నాను. I have ⌣ed the poets on my side కావ్యములనుదాహరించినాను.

Enlisted, *adj.* కొలువులోపెట్టుకొన్న, లావణములోదాఖలుచేసుకొన్న.

To Enliven, en-līvn′, *v. a.* ఉల్లాసపరచుట, రంజింపించుట. the sun ⌣ed the landscape సూర్యుడుబయిలుదేరేటప్పటికి అక్కడివాండ్లకుఉల్లాసమైనది.

Enlivened, *adj.* రమణీయమైన, సరసమైన, రంజకమైన, ఉల్లాసకరమైన. a landscape ⌣ with many pleasing objects సరసమైనపదార్థములతో రమణీయమైనభూమి.

Enlivening, *adj.* సరసమైన, రంజకమైన, రమణీయమైన, ఉల్లాసకరమైన.

Enmity, en′mi-ty, *n. s.* పగ, వైరము, విరోధము, గిట్టమి. concealed ⌣ లోనిపగ, లోవైరము. being at ⌣ with him they have acted in this manner వాడిమీదగిట్టకయిట్లాచేశినారు.

To Ennoble, en-nōble′, *v. a.* గౌరవపరచుట, గొప్పచేయుట. the king ⌣d the family of Nelson నెల్సన్ అనేఆయనకు Lord అనేకితాబునుయిచ్చినాడు. he was ⌣d by his actions వాడుచేసినపనులచేతవాడుగొప్పబడ్డాడు, ప్రసిద్ధిపొందినాడు.

Ennui, ân-wē′, *n. s.* (French) పాడుబద్ధకము, పిచ్చిపాలుమాలిక, వట్టిసోమారితనము. Laziness and gluttony produce ⌣ సోమారితనముచేతనున్ను తిండిపోతుతనముచేతనున్ను పాలుమాలిక కలుగుతున్నది. See on Vapours.

Ennuy, ée-ân-wē-ā, (French) *adj.* బద్ధకముగల, సోమారితనముగావుండే.

Enodation, en-ō-dā′shon, *n. s.* explanation సందేహనివారణము.

Enormity, ē-nôr′mi-ty, *n. s.* crime అఘోరమైనపాపము, పాతకము.

Enormous, ē-nôr′mus, *adj.* great అపరిమితమైన, అపారమైన, బ్రహ్మాండమైన.

Enormously, *adv.* greatly అపరిమితముగా, అపారముగా, బ్రహ్మాండముగా.

Enough, ė-nuf′, *n. s.* తృప్తి, సంపూర్ణము, కావలసినంత.

Enough, ė-nuf′, *adj.* చాలిన, కావలసినంత, సంపూర్ణమైన, తృప్తియైన. this is ~ యిదిచాలును. this is not ~ ఇదిచాలదు. this paper is ~ యీకాకితముచాలును. it is ~ చాలును. is there ~? వుండేదిచాలునా? this is scarcely ~ యిదిచాలీచాలకవున్నది.

Enough, ė-nuf, *adv.* చాలా, కావలసినమట్టుకు. this is more than ~ కావలసినందుకుఅధికముగానేవున్నది. a hole only large ~ to admit the hand చెయిమాత్రముపట్టగలరంధ్రము. it is long ~ దానినిడివిచాలును. it is not thick ~ at bottom దానికిఅడుగునదళముచాలదు. there will only be ~ corn for you ఆధాన్యముమీకేసరిపోను. give him ~ వాడికికావలసినంతయియ్యి. Don't eat more than ~ కావలసినంతకంటేఅధికముగాతినక.

Enow, ė-now′, *plu.* చాలా, శానామంది.

Enpassant, âng-passong, *adv.* (French) (lit: in passing పోటడములో) మధ్యను, నడుమ. ~ I tell you one thing నడమవకమాట చెప్పుతున్నాను.

To Enquire, *v. n.* అడుగుట, విచారించుట, విమర్శించుట, పరిశోధించుట. I ~d about it of him అందునగురించి అతణ్ని అడిగినాను. I ~d about the money ఆరూకలనుగురించిఅడిగినాను. I ~d for it అదినాకుకావలెననివిచారించినాను. I ~d it, I ~d him అనిఅనకూడదు. he ~d into the case ఆవ్యాజ్యమునువిమర్శించినాడు.

Enquirer, *n. s.* అడిగేవాడు, విచారించేవాడు, అపేక్షించేవాడు, కోరేవాడు.

Enquiry, *n. s.* విమర్శ, విచారణ, పరిశీలన, అడగడము.

To Enrage, en-rāge′, *v. a.* కోపమువచ్చేటట్టుచేయుట; ఆగ్రహమువచ్చేటట్టుచేయుట, రేచుట.

Enraged, *adj.* ఆగ్రహపడ్డ, కోపమువచ్చిన, రేగిన. he was ~ వాడికి ఆగ్రహము వచ్చినది, వాడురేగినాడు.

Enrapt, Enraptured, *adj.* పరవశుడైన, ఆనందభరితుడైన.

To Enrapture, en-rap′tūre, *v. a.* ఆనందపరచుట.

To Enrich, en-rich′, *v. a.* సంపన్నముగాజేయుట, సారవత్తుగాచేయుట, భాగ్యవంతుణ్నిగాచేయుట, సత్తువనుకలగచేయుట. the trade ~ed him యీవర్తకముచేత భాగ్యవంతుడైనాడు. this stream ~es the land యీప్రవాహముచేతఆభూమికిసత్తువకలుగుతున్నది.

Enriched, *adj.* సంపన్నమైన, భాగ్యముగల, ఐశ్వర్యముగల, సత్తువగల, సారముగల.

Enrobed, *adj.* అంబరముగల, పరివేష్టితమైన, పరివృతమైన. the mountain ~ in clouds మేఘపరివేష్టితమైనపర్వతము.

To Enroll, *v. a.* లావణములోదాఖలుచేసుకొనుట, పట్టిలోదాఖలుచేయుట.

Enrolled, *adj.* లావణములోదాఖలుచేసుకొన్న, పట్టిలోదాఖలుచేసిన. he was ~ in the college కాలేజుపట్టిలోఅతనిపేరుదాఖలుఅయినది.

Enrolment, *n. s.* పట్టిలోదాఖలుచేసుకోవడము.

Enrooted, *adj.* వేళ్లుపారిన, పాదుకొన్న. ~ prejudices అనాదియైనవైరము.

Ens, ens *or* enś, *n. s.* తత్వము. God is described as an ~ or being దైవముతత్వమనిగానివస్తువనిగానిఅనబడుతాడు.

Ensample, en-săm′ple, *n. s.* నమూన, మాదిరి, ఉదాహరణము, దృష్టాంతము.

Ensanguined, *adj.* రక్తమయమైన, నెత్తురుతోతడిసిన, రక్తవర్ణమైన, యిదికావ్యమందువచ్చేమాట.

To Ensconce, en-sconce′, *v. a.* దాచుట. he ~d himself వాడుదాగినాడు.

Ensconced, *adj.* చాటునదాగిన. ~ in a palankeen he set out on the journey పల్లకిలోదాగుకొనిప్రయాణమైపోయినాడు.

To Enshield, en-shēld′, *v. a.* See To Shield.

To Enshrine, en-shrīne′, *v. a.* See To Shrine ప్రతిష్ఠచేయుట.

Ensign, en′sīn, *n. s.* టెక్కెము, ధ్వజము, ఝండా, కొడి. or officer దండులో Ensign అనేదొర, దండులోదొరలకుయిచ్చే మొదటిపుద్యోగము.

To Enslave, en-slāve′, *v. a.* దాసుణ్నిగాచేయుట, గులాముగాచేయుట.

Enslaved, *adj.* దాసుడైన, బద్ధుడైన. he is ~ to his lusts వాడుకామాతురుడైవున్నాడు.

To Ensnare, *v. a.* చిక్కించుకొనుట, తగిలించుకొనుట,

Ensnared, *adj.* చిక్కిన, తగిలిన,తగులుకొన్న.

Ensnaring, *adj.* బుద్ధినిచెరిచే. a very ~ book బుద్ధినిచెరిచేపుస్తకము.

To Ensue, en-sūe', *v. n.* సంభవించుట, ఘటించుట, కలుగుట, అనుసరించుట, వెంబడిగాసంభవించుట. a famine ~d after the war ఆయుద్ధమువెంటనేకరువువచ్చినది. Silence ~d యింతలోనిశ్శబ్దమైనది. the ensuing statement యీకిందవ్రాసినసంగతి.

Ensurance, en-shûr'ance, *n. s.* See Insurance.

To Ensure, en-shûre', *v. a.* See To Insure.

To Entail, en-tāl', వంశపరంపరగాఅనుభవించేటట్టుయేర్పరచుట, అనుభవయోగ్యముగా దానవిక్రయములకు అనర్హముగాయిచ్చుట, పరిణమించుట, తేలుట. this ~ed much embarrassment ఇందుకుయిందుచేతమహాసంకటముసంభవించినది. this ~ed much misery యిందుచేతమహత్తైనఆపదసంభవించినది. this will ~ his ruin యిందుచేతవాడుఉత్తరోత్తరచెడిపోతాడు. this law-suit ~ed another యీవ్యాజ్యములోనుంచిమరివకవ్యాజ్యముకలిగినది. this estate is ~ed యీఆస్తిదానవిక్రయాద్యనర్హముగా వంశపరంపరగా అనుభవించేటట్టునిర్ణయించబడ్డది.

Entail, en-tāl', *n. s.* A deed settling an estate upon a series of heirs; and generally accompanied with conditions and limitations making a perpetuity ధనాధికారము,క్రమాగతాధికారము, క్రయవిక్రయాతీతభూమ్యాది, ఉత్తరాధికారిశేషద్ధభోగమాత్రం. (*Dz.*)

To Entangle, en-tang'gle, *v. a.* చిక్కుచేయుట, కలవరపరచుట. you have ~d the rope ఆదారమునుచిక్కుపరచినావు.

Entangled, *adj.* చిక్కుపడ్డ, చిక్కుకొన్న, పీడని. his hair was ~ on the branch వాడివెండ్రుకలుకొమ్మలోతగులుకొన్నది.

Entanglement, *n. s.* చిక్కు, కలవరము, కలత.

Entelechia, *n. s.* సిద్ధి,యిదితత్వమునుగురించినమాట.

To Enter, en'tĕr, *v. a.* ప్రవేశపెట్టుట, ప్రవేశింపచేయుట,ప్రవేశించుట. he ~ed the house లోనికివచ్చినాడు, లోనికిపోయినాడు. this spear ~ed his side బల్లెము వాడిపక్కనుదూసిపోయినది. I ~ed his name in the book వాడిపేరునుపుస్తకములోదాఖలుచేసినాను. he ~ed the service నవుకరిలోప్రవేశించినాడు.

To Enter, en'tĕr, *v. n.* లోనికిప్రవేశించుట, ప్రవేశించుట, దూరుట, చొచ్చుట. a thorn ~ed his foot (or, ~ed into his foot) వాడికాలిలోముల్లుతాకినది, గుచ్చినది. he ~ed into the contract వాడుగుత్తచేసుకొన్నాడు. he ~ed into their plot వారికుట్రలోవీడుకలిసినాడు. when the devil ~ed into Judas (తమా శ్రీయత్. A†.) సైతానుయూదాయనువానిలోప్రవేశించినాడు. he ~ed on the subject ఆప్రస్తావముచేసినాడు, అందునగురించిమాట్లాడినాడు. he ~ed on an investigation of it దాన్ని విచారించనుమొదలుపెట్టినాడు, దానివయనముచెప్పసాగినాడు. to ~ upon ఆరంభించుట. or take the estate, as an heir అనుభవించుట, చెందుట.

Enterprise, en'tĕr-prīse, *n. s.* సాహసము, సాహసకృత్యము, యత్నము, పూనిక, పూనుకొన్నపని,ప్రయోగించినపని.

To Enterprise, en'tĕr-prīse, *v. a.* తెగించుట, ధైర్యముచేయుట.

Enterprising, *adj.* సాహసులైన, ధీరులైన. an ~ man సాహసుడు, ధీరుడు.

To Entertain, en-tĕr-tān', *v. a.* పెట్టుకొనుట,భరించుకొనుట. (as a guest) యింట్లోభోజనిచ్చుట. he ~ed me for a month నన్నునెల్లాండ్లు తనయింట్లోపెట్టుకొన్నాడు. he yesterday ~ed his friends నిన్న వాడిస్నేహితులకు విందుపెట్టినాడు. (as a servant) కొలువులోపెట్టుట. this history ~ed him యీకథవాన్నెవుల్లాసపరచినది. I ~ed a doubt నాకుఅనుమానముగావున్నది. I ~ed no fears of his death వాడుచస్తాడనినాకుతోచనేలేదు. he ~ed hatred పగపట్టివుండినాడు. I ~ed no idea that he would do so వాడుఅట్లాచేయపోతాడనినాకుయెంతమాత్రముతోచనేలేదు. he ~s this opinion వాడుఆయభిప్రాయమునుపట్టివున్నాడు. he ~ed himself with the book వాడుఆపుస్తకముతోకాలక్షేపముచేసినాడు.

Entertainer, *n. s.* వుద్యోగములోపెట్టుకొనేవాడు, విందుపెట్టేవాడు.

Entertaining, *adj.* వినోదమైన, హాస్యకరమైన. ~ poetry శృంగారకావ్యము.

Entertainment, en-tĕr-tān'ment, *n. s.* విందు, వేడుక, వినోదము, తమాషా.

To Enthrall, *v. a.* చిక్కించుకొనుట, దాసున్నిగా చేసుకొనుట, బద్ధున్నిగా చేసుకొనుట, యిది కావ్యశబ్దము. See Inthrall.

Enthralled, *adj.* చిక్కుకొన్న, తగులుకొన్న, దాసున్నిగా చేయబడ్డ, బద్ధున్నిగా చేయబడ్డ. ~ by love కామపాశబద్ధుడైన.

Enthralment, *n. s.* slavery దాస్యము, దాసత్వము.

To Enthrone, en-thrōne', *v. a.* సింహాసనముమీద కూర్చుండబెట్టుట, పట్టముగట్టుట, పట్టాభిషేకము చేయుట.

Enthroned, *adj.* సింహాసనమెక్కిన, పట్టాభిషిక్తుడైన.

Enthusiasm, en-thū'zhi-asm, *n. s.* దురభిమానము, అభినివేశము, వీరావేశము, దుస్సాహసము.

Enthusiast, en-thū'zhi-ast, *n. s.* దురభిమాని, దురభిమానముగలవాడు, వీరావేశముగలవాడు. he is a mere ~ in this వాడికి యీపిచ్చి పట్టియున్నది, వాడికి యిందులో వీరావేశము వచ్చియున్నది.

Enthusiastic, en-thū-zhi-as'tic, *adj.* దురభిమానియైన, దురభినివేశముగల, వీరావేశముగల.

Enthusiastically, *adv.* దురభిమానముగా, వీరావేశముగా. they applauded him ~ వాణ్ని మహాఅభినివేశముగా కొనియాడినారు.

Enthymema, *n. s.* అనుమానము, యిది తర్కశాస్త్రవిషయమైనమాట.

To Entice, en-tīce', *v. a.* to allure, to draw by blandishments or hopes ఆశచూపియీడ్చుకొనుట, తీపిచూపివలలో వేసుకొనుట, బులాయించియీడ్చుకొనుట, నయవంచనచేయుట. he ~d me into the house నన్ను బులాయించియింట్లోకి తీసుకొనిపోయినాడు. to ~ the rat he put some bread in the trap యెలుక ఆశపడివచ్చిపడడానకు బోనులో కొంచెము రొట్టెవేసినాడు.

Enticement, en-tīce'ment, *n. s.* the act of alluring to ill తీపి, పెట్టినతీపి, రుచి, చూపినరుచి, పెట్టిన ఆశ, బులాయింపు, నయవంచన, దుర్బోధన, సమ్మోహనము, మోహము, భ్రమ, మయకము.

Enticing, *adj.* నయవంచనైన, మనోహరమైన, శృంగారమైన, వినోదమైన.

Enticingly, *adv.* నయవంచనగా, మనోహరముగా, వినోదముగా.

Entire, en-tīre', *adj.* యావత్తు, అంతా, సమస్తమైన, అఖండమైన, పూర్ణమైన. the hoof of a cow is divided, but that of a horse is ~ ఆవుయొక్క గిట్టలు రెండుబద్దలుగా వున్నవి గుర్రపుగొరిశలు అఖండముగా వున్నవి. the ~ army was destroyed దండంతా హతముచేయబడ్డది. his ~ property వాడియావత్తాస్తి. the ~ account was written by him ఆలెక్కంతావాడిచేతనే వ్రాయబడ్డది. this horse is a gelding, but the other five are ~ యీగుర్రానికి విత్తులు తీసినారుగాని కడమ అయిదు కుత్తియ్యలేదు.

Entirely, en-tīre'ly, *adv.* యావత్తు, అంతా, కడవెళ్ల, శుద్ధముగా, బొత్తిగా, తీరా, సమస్తము. I am ~ ignorant నేను బొత్తిగా యెరగను. he was ~ silent వాడు బొత్తిగా నోరు తెరవలేదు. it is ~ finished అది యావత్తు తీరినది.

Entireness, *n. s.* పూర్ణత్వము. from the ~ of the body పీనుగ చెక్కుచెదరకుండా వుండినందున.

To Entitle, en-tītle', *v. a.* to qualify అర్హతకలగచేయుట, యోగ్యతకలగచేయుట. this ~s him to praise యిందుచేత వాడు స్తోత్రమునకు అర్హుడైనాడు. this ~s him to advancement యిందుచేత వాడు అభివృద్ధిపొందడానకు అర్హతకలిగివున్నది. this ~d him to a share యిందువల్ల వాడికి వొకభాగానికి బాధ్యతకలిగినది.

Entitled, *adj.* qualified అర్హమైన, పాత్రమైన, యోగ్యమైన. the claim he makes is ~ to attention అతను చేసే దావామంచిదే, అనగా విచారించవలసినది. the objection he makes is not ~ to attention అతను చేసే ఆక్షేపణమంచిది కాదు.

Entity, en'ti-ty, *n. s.* సత్వము, తత్వము, వాస్తవికత, వస్తుత్వము. See Quiddity.

To Entomb, en-tūm', *v. a.* భూస్థాపితముచేయుట, పాతిపెట్టుట, పూడ్చుట.

Entombed, *adj.* భూస్థాపితముచేసిన, పాతిపెట్టిన, పూడ్చిన.

Entomology, *n. s.* క్రిమివేదనము, అనగా పురుగు లనుగురించినశాస్త్రము.

Entrails, en'trils, *n. s.* పేగులు. Metals are dug from the ~ of the earth భూగర్భములోనుంచి లోహములుతవ్వబడుతున్నవి.

Entrammelled, *adj.* See Trammelled.

Entrance, en'trance, *n. s.* ద్వారము, ప్రవేశము. the ~ of the house గుమ్మము, నడవ. I found an ~ దారిచిక్కినది. I found no ~ నాకు అవకాశముచిక్కలేదు. on his ~ వాడులోగావచ్చినంతమాడటే. who gave him ~ వాణ్నిలోగావిడిచినదియెవరు.

Entranced, *adj.* పరవశుడైన, నిర్విణ్ణుడైన. she was ~ with grief అదివ్యసనముచేత తెల్లతెలియకుండాపడివుండినది. he was ~ with delight వాడు ఆనందపరవశుడైవుండెను.

Entrancing, *adj.* ఆశ్చర్యకరమైన.

To Entrap, en-trap', *v. a.* బోనులోచిక్కించుకొనుట, వలలోవేసుకొనుట, మాయలుచేసిచిక్కించుకొనుట, ఉరులాయించిలోపరచుకొనుట.

Entrapped, *adj.* చిక్కిన, బోనులోపడ్డ, మాయలోచిక్కిన.

To Entreat, en-trēt', *v. a.* బతిమాలుకొనుట, వేడుకొనుట, ప్రార్థించుట.

Entreatingly, *adv.* వేడుకొని, బతిమాలుకొని.

Entreaty, en-trēt'y, *n. s.* వేడుకోవడము, ప్రార్థన, మనవి.

Entremets, *n. s.* (a French word) ఫలహారము, అనుపానము.

Entrench, &c. See Intrench &c.

Entrepôt, âng-ter-pō', *n. s.* (a French word) నడమవుండేకొట్టా, యితరమైనకొట్టాలలోనుంచియావత్తు సరుకులుయిక్కడదిగుమతిఅయి చుట్టుపక్కలకుపోతున్నవి. Bombay is an ~ for Persia నాలుగుతట్టులనుంచిసరుకులువచ్చి బొంబయిలోదిగుమతిఅయి అక్కడనుంచిపెర్షియాదేశమునకు యెగుమతిఅవుతున్నవి.

To Entrust, *v. a.* ఒప్పగించుట, అధీనముచేయుట. I ~ed this to him దీన్నివాడిపరముచేసినాను.

Entrusted, *adj.* ఒప్పగించిన, అధీనముచేసిన, పరముచేసిన.

Entry, en'try, *n. s.* ద్వారము, మార్గము, ప్రవేశము. after his ~ అతడుప్రవేశించినతరువాత. in an account పద్దు. make an ~ regarding this యీపద్దునులెక్కలోవ్రాసుకో. he made an ~ ప్రవేశించినాడు. thieves made an ~ into my house దొంగలుకన్నమువేసినాయింట్లోచొరబడ్డారు.

To Entwine, *v. a.* చుట్టుకొనుట, మెలివేసుకొనుట. the snake ~d the tree with his tail ఆపాము చెట్టునుచుట్టుకొన్నది. the vine ~d the tree ఆద్రాక్షతీగెలుచెట్టునుచుట్టుకొన్నవి.

Entwined, *adj.* చుట్టుకొన్న, మెలివేసుకొన్న. two ~ snakes పెనవేసుకొన్నరెండుపాములు.

To Enucleate, *v. a.* సందేహనివారణముచేయుట, చిక్కులుతీయుట. విప్పుట.

To Enumerate, ē-nū'mē-rāte, *v. a.* వివరించుట, యెంచుట, లెక్కబెట్టుట.

Enumeration, ē-nū-mē-rā'shon, *n. s.* లెక్క, యెన్నిక, వివరము, వర్ణనము. he made an ~ of the particulars వర్ణనముచెప్పినాడు.

To Enunciate, ē-nun'shi-āte, *v. n.* ఉచ్చరించుట. he ~s well వాడుబాగాఉచ్చరిస్తాడు.

Enunciation, ē-nun-shi-ā'shon, *n. s.* ఉచ్చారణ. by his indistinctness of ~ వాడిఉచ్చారణబాగావుండనందున. logical ~ ఉద్దేశము. expression or wording రచన. See Colebr. Roy. As. Soc. I. p. 94.

To Envelope, en-vel'ópe *or* ăn-vē-lōpe', *v. a.* చుట్టుట, కప్పుట, మరుగుచేయుట, దాచుట, బిడాయించుట, లిఫాఫాచేయుట. he ~d the letter in silk ఆజాబుకుపట్టుగవిసెనవేసినాడు. clouds ~d the mountain మేఘములు పర్వతమును కప్పుకొన్నవి. darkness ~d the country చీకటిఆదేశమంతావ్యాపించినది.

Envelope, en-vel'ópe *or* ăn-vē-lōpe', *n. s.* పైరాకితము, లిఫాఫా, చంద్రిక.

Enveloped, *adj.* కప్పబడ్డ, మాయబడ్డ, మరుగుచేయబడ్డ, చుట్టబడ్డ. the body was ~ in a cloth ఆపీనుగకుగుడ్డచుట్టినారు. that murder is ~ in mystery ఆఖూనియెంతమాత్రముబయటపడలేదు. the question is ~ in obscurity యిదిసందేహగ్రస్తముగావున్నది.

Envelopement, *n. s.* ఆచ్ఛాదనము.

Envenomed, *adj.* విషమిశ్రితమైన, విషదిగ్ధమైన, ⌴ language అతిక్రూరమైనమాటలు.

Enviable, en'vi-able, *adj.* అపేక్షించదగిన, ఆశించదగిన, కోరదగిన. that is an ⌴ office అదిమహాఘనమైనవుద్యోగము. he did not appear in a very ⌴ light అవమానముపొందినాడు.

Envious, en'vi-us, *adj.* అసూయపడేడే, కడుపుమంటపడేడే, క్రూరమైన. he is ⌴ of you నిన్నుగురించి అసూయపడుతాడు.

Enviously, en'vi-us-ly, *adv.* అసూయపడి, కడుపుమంటగా.

To Environ, en-vī'ron, *v. a.* చుట్టుకొనుట, ముట్టడివేసుకొనుట.

Environs, en-vī'rons *or* ăn-vi roōs', *n. s.* చుట్టుపక్కలు, పట్టణముచుట్టువుండే పేటలు, చుట్టుపట్లవుండేపల్లెలు.

Envoy, en'vȏy, *n. s.* రాయభారి, వకీలు. In a poem. See Epilogue.

To Envy, en'vy, *v. a.* అసూయపడుట, కడుపుమంటపడుట. they ⌴ his situation వానివుద్యోగమునుగురించిఅసూయపడుతున్నారు. I ⌴ his talents వానిప్రజ్ఞనాకులేకపోయెనే.

Envy, en'vy, *n. s.* అసూయ, కడుపుమంట, ఓర్వలేనితనము, మచ్చరము.

Enwrapt, *adj.* పరవశుడైన, ఆనందభరితుడైన.

Epact, ē'pact, *n. s.* the excess of the solar month above the lunar synodical month కాలముయొక్కవుపరి, అనగాచాంద్రమానమాసముకంటే సౌరమానమాసమువుపరి.

Epaulet, Epaulette, ep'ă-let, *n. s.* వొకతరహాభుజకీర్తి, దండుదొరలపడుతాలలో భుజముమీదవుండేసరిగెకుచ్చులు, దీన్నిఎపాలెటు అంటారు.

Epha, *n. s.* మరక్కాలు, అనగాతూము. (F†) యిది యింగ్లీషుశబ్దముకాదు.

Ephemera, ė-fem'i-ra, *n. s.* ఏకదినజీవి, పుట్టినదినమందేచచ్చేవొకతరహాపురుగులు, దోమ. this is a mere ⌴ యిదిక్షణభంగురము.

Ephemeral, ė-fem'ė-ral, *adj.* వొకనాటితోతీరేటి, అప్పుడుపుట్టిఅప్పుడేపొయ్యే, బుద్బుదమువంటి, అశాశ్వతమైన, నశ్వరమైన. this undertaking was quite ⌴ యీయత్నముమిద్దెమీదిపిరుసైనది, యీయత్నముచేసినదేగాని జరగనేలేదు. and ⌴ zeal ప్రారంభశూరత్వము. ⌴ visitors వొకదినముండి చూచిపొయ్యేవాండ్లు.

Ephemeris, ė-fem'ė-ris, *n. s.* a journal దినచర్య, దినవహి, దినశుద్ధి.

Ephemeron, *n. s.* అశాశ్వతమైనది, యిదికొన్నిపురుగులపేరు.

Ephod, ef'od, *n. s.* యూదియ ఆచార్యుడుతొడుక్కొనేచొక్కాయ, యిదిబైబిలులోవచ్చేమాట, యిది యింగ్లీషుమాటకాదు.

Epic, ep'ic, *n. s.* కావ్యము, ప్రబంధము. an ⌴ poem మహాకావ్యము. the Hindu ⌴s భారతభాగవతరామాయణములు. [*Dz.* says ఉపాఖ్యానవిశిష్టమైనది, మహావీరవిషయకమైనకావ్యము.]

Epicene, ep'i-cēne, *adj.* స్త్రీపుల్లింగమైన, అటుకానిదియిటుకానిది.

Epicure, ep'i-cūre, *n. s.* రుచులువెతికేవాడు, మంతమంచిదిపెట్టినాబాగులేదనేవాడు, నూటికివొకటినిమెచ్చేవాడు. he is a great ⌴ in reading వాడువెయ్యింటికివొక్కశ్లోకమును మెచ్చుకొనేవాడు.

Epicurean, ep-i-cū-rē'an, *n. s.* a sort of Atheist తాంత్రికుడు, నాస్తికుడు.

Epicycle, *n. s.* ఉపచక్రము, పరిధి. Colebr. says నీచోచ్చవృత్తము (Essays 2. 399. As. Res. XII. 234.)

Epidemic, ep-i-dem'ic, *n. s.* తెవులు, ఏకకాలమందుచాలామందికితగిలేరోగము, పోలేరు, వాంతిభ్రాంతి, చలిజ్వరముమొదలైనవి.

Epidemic, ep-i-dem'ic, Epidemical, ep-i-dem'ic-al, *adj.* తెవులుగావుండే, విషగాలిసంబంధమైన, అంటు. an ⌴ fever విషగాలిసంబంధమైనజ్వరము. Cholera is ⌴ వాంతిభ్రాంతివొకదెబ్బనబహుమందికితగులుతున్నది. a ⌴ disease అంటురోగము. the ⌴ ravages of these insects చీడ, తెవులు.

Epidermis, *n. s.* పైతోలు, శరీరముమీదవుండే పైటిచర్మము From the abrasion of the ⌴ మీదితోలుపొట్టుపొట్టుగారాలిపోయినందుచేత.

Epigastric region, *n. s.* వక్షస్థలము, రొమ్ము.

Epigram, ep'i-gram, *n. s.* చాటుపద్యము. a collection of ⌴s చాటుపద్యములపుస్తకము. the ⌴s of Vemana వేమనపద్యములు, వేమనశతకము.

Epigrammatic, ep-i-gram-mat′ic, *adj.* చాటుశ్లోకరీతిగావుండే, అనగా చమత్కారమైన.

Epigrammatist, ep-i-gram′ma-tist, *n. s.* చాటుపద్యములుచెప్పేకవి. Vemana was an ~ వేమనచాటుపద్యములుచెప్పేవాడు.

Epilepsy, ep′i-lep-sy, *n. s.* కాకిసోమాలు, మూర్ఛరోగము.

Epileptic, ep-i-lep′tic, *adj.* కాకిసోమాలుగల, మూర్ఛరోగముగల.

Epilogue, ep′i-log, *n. s.* ఆశ్వాసగర్భములోవుండే శ్లోకములు, ఉత్తరరంగము.

Epiphany, e-pif′a-ny, *n. s.* క్రీస్తుమూర్స్వందుగకుపక్రీస్తుండోదినముజనవరి నెల ౬ తేదినివచ్చేపండుగ. In 1 Tim. IV. 14 ఆగమనం. A†. In 2 Thes. II. 8. తేజస్. A†.

Episcopacy, ê-pis′cô-pac-y, *n. s.* బిషప్పుయొక్క ప్రభుత్వము, బిషప్పుయొక్క అధికారము.

Episcopal, ê-pis′cô-pal, *adj.* బిషప్పుయొక్క ప్రభుత్వసంబంధమైన. he obtained the ~ rank అతను బిషప్పుఅయినాడు. an ~ palace బిషప్పుయొక్క నగరు.

Episcopalians, *n. s. plu.* బిషప్పువుండవలసినదనే వాండ్లు.

Episcopate, *n. s.* బిషప్పత్వమనేఅధికారము.

Episode, ep′i-sôde, *n. s.* ఉపాఖ్యానము, ఉపకథ, చిత్రకథ. the ~ of Nala నలోపాఖ్యానము, అవాంతరముగావచ్చినకథ.

Epistle, ê-pisle′, *n. s.* జాబు, గురువువ్రాసినజాబు. an apostolical ~ పత్రము A†. నిరూపము F†R†. a letter from a గురువు to his people శ్రీముఖము.

Epistolary, ê-pis′tô-lar-y, *adj.* జాబుసంబంధమైన, నిరూపసంబంధమైన, శ్రీముఖసంబంధమైన. they have no ~ communication వాండ్లకువీండ్లకుఉత్తరప్రత్యుత్తరములులేవు. an ~ style జాబులువ్రాసేధోరణి, జాబులువ్రాసేపాకము.

Epitaph, ep′i-taf, *n. s.* గోరిమీది రాతిలోచెక్కినశ్లోకము, చరమశ్లోకమువంటిది.

Epithalamium, ep-i-tha-lā′mi-um, *n. s.* పెండ్లిపాటలు.

Epithet, ep′i-thet, *n. s.* సార్థకనామము. the word Dasaradhi is an ~ of Rama దాశరథిఅనేపేరు రాముడికిసార్థకనామధేయము. the word Murari is an ~ of Krishna మురారిఅనేపేరుకృష్ణుడికి సార్థకనామము.

Epitome, ê-pit′ô-mê, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము.

To Epitomise, ê-pit′ô-mīse, *v. a.* సంక్షేపముగాచెప్పుట, సంగ్రహముగాచెప్పుట.

Epoch, ep′oc, Epocha, ep′ô-ca, *n. s.* శకము, ముహూర్తము, ఘడియ, సమయము. the birth of Christ is the Christian ~ క్రీస్తుయొక్కపుట్టుక క్రిస్తువులశకమునకారంభము. the ~ of Saleevahana శాలివాహనశకము. the Musulmans count their ~ from the flight of Mahommed మహమ్మదుపారిపోయినదినముమొదలుకొనితురకలుహిజిరీ అనేశకమునులెక్కబెట్టుకొంటారు. from the ~ of his arrival వాడువచ్చిచేరినముహూర్తము మొదలుకొని.

Epode, ep′ode, *n. s.* పద్యములలోవొకభేదము.

Epopee, ep-ô-pēe′, *n. s.* మహాకావ్యము.

Equability, ê-qūa-bil′i-ty, *n. s.* సమభావము, సమత్వము. ~ of temper శాంతము, దమము.

Equable, ē′qūa-ble, *adj.* సమమైన, సమభావముగల, హెచ్చుతగ్గులేని, నిర్వికారమైన.

Equably, ē′qūa-bly, *adv.* హెచ్చుతగ్గులేకుండా, సమానముగా, సరిగ్గా.

Equal, ē′qūal, *adj.* సమమైన, సమానమైన, సరియైన, తుల్యమైన, జతయైన, యీడైన. he who is ~ సముడు. the interest is ~ to the principal మొదలంతైనవడ్డీ. these are ~ యివియొంతో, అవిఅంతే. the water in the two vessels is ~ యీపాత్రలోయెంతనీళ్లువున్నవో ఆపాత్రలోఅంతనీళ్లువున్నవి. a teacher ~ to him అతనియంతవుపాధ్యాయులు. this is ~ to a confession of the theft యిదిదొంగతనమునువొప్పుకొన్నందుతోసమము. he is not ~ to the work ఆపనికివీడుతగడు. ~ to a god దేవసముడు.

Equal, ē′qūal, *n. s.* సముడు, తుల్యుడు, తనసాటివాడు. his ~s తనంతటివాండ్లు, తనసరివాండ్లు.

To Equal, ē′qūal, *v. a.* సమమౌట, సమానమౌట, సరియౌట, యీడౌట. they ~led him in learning చదువులోవాడితోసమానమైనారు.

To Equalise, ē'qŭal-īse, *v. a.* సమముచేయుట, సరిచేయుట. he ~d the expense in different months ఆయానెలలఖర్చును సరిసమము గాచేసినాడు.

Equality, ē-qŭăl'i-ty, *n. s.* సమత్వము, సమానత, సామ్యము, తుల్యత, యీడు. he aspired to ~ with the king రాజుతో సమముకావలెనని అపేక్షించినాడు.

Equalization, *n. s.* సమత, సమత్వము, సమానత, తుల్యత. an account of the ~ of the weights ఆ రెండుబరువులు సరిగ్గావుండినందున.

To Equalize, *v. a.* సరిచేయుట, సమపరచుట, సమానముచేయుట. he ~d the two battalions but he could not ~ the expenses ఆ రెండుపటాలములనున్ను సరిసమముచేసినాడుగాని వ్రయమును సరిచేయలేకపోయినాడు.

Equally, ē'qŭal-ly, *adv.* సమముగా, సమానముగా, తుల్యముగా, యీడుగా. she is ~ wise and beautiful దానిబుద్ధికితుల్యమైనఅందముకలదిగావున్నది, అనగా దానిబుద్ధిసరే దానిఅందముసరే.

Equanimity, ē-qŭa-nim'i-ty, *n. s.* సమభావము, సహిష్ణుత, శాంతము, నిబ్బరము, నిశ్చింత. he met his misfortunes with ~ వాడికివచ్చినఆపదలకు వాడుతొణకలేదు.

Equation, ē-qŭā'shon, *n. s.* ఉపమానము, యిదిమహాగణితములో వుండే ఒకశబ్దము. Vide Sir Wm. Jones in Transactions of Roy. As. Socy. Vol. 3, p. 8. the anomalistic ~ of a Planet బలము, మందబలము.

Equator, ē-qŭā'tor, *n. s.* నాడీమండలము. (Kala Sanc. p. 372.) అక్షరేఖ, అనగా భూగోళముమీదచెరిసగములో తూర్పుపడమరగావుండేరేఖ, దీన్ని సూర్యగమనము అనుసరించివుంటున్నది. *Dz.* says ఉత్తరదక్షిణకేంద్రద్వయోర్మధ్యస్థితభూగోళద్వయంశకారిణీరేఖా.

Equatorial, ē-qŭa-tō'ri-al, *adj.* నాడీమండలసంబంధమైన. See Equator.

Equerry, ē-qŭer'ry, *n. s.* రాజాశ్వశాలాధ్యక్షుడు, యితడురాజుసభలో చారవగా ప్రవర్తిస్తాడు.

Equestrian, ē-qŭes'tri-an, *adj.* గుర్రముమీదవుండే, గుర్రపుసవారిలో నేర్పరియైన. ~ exercises or feats అశ్వలాఘవములు, అనగా గుర్రముమీద మొక్కడముదిగడము మొదలైనవాటిలో చేసివుండే సాధకములు. ~ exercise గుర్రపుసవారిచేయడము. an ~ party గుర్రములమీదపొయ్యేవాండ్లు. he is a good ~ గుర్రపుసవారిలో బాగాతిరిగినవాడు. they are bad ~s గుర్రపుసవారినేరనివాండ్లు. an ~ statue గుర్రముమీదకూర్చున్నట్టుగావుండేప్రతిమ. there were many pedestrians and many ~s పాదచారులున్ను శానామందివుండిరి, గుర్రముమీదవచ్చినవారున్ను శానామందివుండిరి.

Equibalance, *n. s.* సరితూనిక.

Equidistant, ē-qŭi-dis'tant, *adj.* సరిదూరమైన. his house and yours are ~ from mine నాయింటికివీడియిల్లు యెంతదూరమో నీయిల్లు అంతదూరమేను.

Equilateral, ē-qŭi-lat'ē-ral, *adj.* సమమైనమూలలుగల, సమమైనకోణములుగల, యిదిమహాగణితశబ్దము.

Equilibrium, ē-qŭi-lib'ri-um, *n. s.* సమత, సమత్వము, సరితూనిక. when the two scales are in ~ త్రాసుసరిగాతూగేటప్పుడు. he placed them in ~ వాటినిసరిగాతూగేటట్టుపెట్టినాడు. he lost his ~, and fell ఒకవైపుకుఒరిగిపడిపోయినాడు. the ~ of properties (in a philosophical sense) ప్రధానము. *q. v.*

Equinoctial, ē-qŭi-noc'shal, *n. s.* నాడీమండలరేఖ, అక్షరేఖ, భూగోళముమీదచెరిసగమునతూర్పుపడమరగా వుండేరేఖ, యిదిసూర్యమార్గము. the ~ points అయనము, విషువత్. ~ gales విషువగాలివాన, అనగా అట్టిసంధికాలమందుసంభవించే మహాత్తైనగాలివాన.

Equinox, ē'qŭi-nox, *n. s.* విషువత్, సమరాత్రిందివమైనకాలము, రాత్రిపగులు సమముగావుండేకాలము. the vernal ~ is on the 21st of March, the autumnal ~ is on the 23rd of September మార్చినెల ౨౧ తేదిని మేషసంక్రాంతియందుదక్షిణాయనమువస్తున్నది, శప్టంబరునెల ౨౩ తేదినితులాసంక్రాంతియందుఉత్తరాయణమువస్తున్నది, యివిదక్షిణాయనఉత్తరాయణసంధికాలములు.

To Equip, ē-quip', *v. a.* సన్నాహముచేయుట, సిద్ధముచేయుట, జోడించుట. he ~ped himself for the journey వాడుప్రయాణమునకుసిద్ధమైనాడు. she ~ped herself for the dance అదిఆటకుశృంగారించుకొన్నది.

Equipage, eq'ŭi-pâge, *n. s.* (Vehicle) వాహనము, సవారి, అనగా బండి, పల్లకీ మొదలైనవి. or attendants, suite పరిజనము, పరివారము. he went in full ~ వాడు సపరివారముగా పోయినాడు. furniture సామాను, సరంజాము. a tea ~ తేనీళ్ల సామాను, తేనీళ్ల ఉపకరణములు.

Equipment, ė-qŭip'ment, *n. s.* సన్నాహము, సామాను, ఉపకరణములు.

Equipoise, ĕ'qŭi-pôise, *n. s.* సరితూకము. they were held in ~ అవి సరిగ్గా తూగినవి.

Equiponderant, ė-qŭi-pon'dė-rant, *adj.* సరితూగే, సరిసమానమైన.

Equipped, *adj.* సన్నద్ధుడైన, సన్నాహముగా వుండే, సిద్ధముగా వుండే. she was ~ for the dance అది ఆటకు శృంగారించుకొన్నది. he was fully ~ *for the journey* వాడు ప్రయాణమునకు సిద్ధముగా వుండినాడు.

Equitable, eq'ŭi-table, *adj.* న్యాయమైన, నిష్పక్షపాతమైన. an ~ decision నిష్పక్షపాతమైన తీర్పు, ఖండితమైన తీర్పు.

Equitably, eq'ŭi-tab-ly, *adv.* న్యాయముగా, ధర్మముగా.

Equity, eq'ŭi-ty, *n. s.* న్యాయము, ధర్మము, నీతి, అనగా మంచో, చెడ్డో వుభయవాదులకున్ను పొత్తునధర్మముగా తనకుతోచినట్టు చెప్పే న్యాయము. a court of ~ పంచాయత్ సభ.

Equivalence, ė-qŭiv'a-lence, Equivalency, *n. s.* సమానత, సామ్యము, దీటు.

Equivalent, ė-qŭiv'a-lent, *adj.* సరియైన, సమానమైన, తుల్యమైన, దీటైన, యీడైన. this is ~ to a confession యిది ఒప్పుకొన్నందుతో సమానమే, యిది ఒప్పుకొన్నట్టే. an ~ word పర్యాయపదము. the Hindu *tāli bottu* is ~ to the English marriage ring హిందుస్త్రీలకు తాలిబొట్టు యెంతో యింగ్లీషు వారికి వుంగరము అంతే.

Equivalent, ė-qŭiv'a-lent, *n. s.* సరియైనది, సరిసమానమైనది, యీడైనది. an ~ appointment సరియైన వుద్యోగము.

Equivocal, ė-qŭiv'ō-cal, *adj.* సందిగ్ధమైన, సందేహాస్పదమైన, అనిశ్చయమైన. this is an ~ expression యీ మాట సందిగ్ధముగా వున్నది. his conduct is very ~ వాడి నడక మంచిదని అనరాదు చెడుది అనరాదు.

Equivocally, ė-qŭiv'ō-cal-ly, *adv.* సందిగ్ధముగా, అనిశ్చయముగా.

To Equivocate, ė-qŭiv'ō-cāte, *v. n.* సందిగ్ధముగా చెప్పుట. the witness ~s ఆ సాక్షి సందిగ్ధముగా చెప్పతాడు, వాడు చెప్పేది యిటూ కాదు వుండి అటూ కాదు వుంది.

Equivocation, ė-qŭiv-ō-cā'shon, *n. s.* సందిగ్ధముగా చెప్పడము. Cannot you answer me without ~? సరియైన జవాబు యివ్వలేవా, సంశయము తీరేటట్టు వుత్తరము చెప్పలేవా.

Equivocator, ė-qŭiv'ō-cāt-or, *n. s.* సందిగ్ధముగా చెప్పేవాడు, యిటూ గాక అటూ గాక పలికేవాడు.

Equivoke or Equivoque, *n. s.* సందిగ్ధముగా చెప్పిన మాట, యిటూ గా వుండా అటూ గా వుండా సంశయాస్పదముగా చెప్పే మాట.

Era, ē'ra, *n. s.* శకము, కాలము. Fifty years before our ~ క్రీస్తుశకము ముందు యాభై యేండ్లకు. See Epoch. According to their ~ వారి సంఖ్య ప్రకారము.

To Eradicate, ė-rad'i-cāte, *v. a.* సమూలనాశనము చేయుట, దుంపనాశనము చేయుట, నిర్మూలము చేయుట.

Eradicated, *adj.* సమూలనాశనము చేసిన, నిర్మూలము చేసిన, దుంపనాశనము చేసిన.

Eradication, ė-rad-i-cā'shon, *n. s.* సమూలనాశనము, నిర్మూలము, మూలతో హాని, దుంపనాశనము.

To Erase, ė-rāse', *v. a.* కత్తితో గోకివేయుట. this ~d all remembrance of his former errors యిందు చేత వాడు పూర్వము చేసిన తప్పులు మాసిపోయినవి.

Erased, *adj.* కత్తితో గోకివేసిన, మాసిపోయిన.

Erasion, Erasure, *n. s.* కాకితము మీద వ్రాసి కత్తితో గోకివేసిన స్థలము. this letter is full of erasures యీ జాబంతా కత్తితో గోకివున్నది. there were many erasures in the poem కావ్యములో శానాచోట్ల కత్తిగోకుళ్లు వుండినవి.

Erastian, *n. s.* ఫలాన ఐకమతస్థుడు.

Erastianism, *n. s.* ఐకమత నామము.

Ere, āre, *adv.* ముందు, పూర్వము. ~ he goes అతను వెళ్లక మునుపు). they will arrive ~ evening

సాయంకాలానికిమునుపేవచ్చిచేరుదురు. ~ long మరికొంచెముసేపటికి, యింతలో. ~ now యింత కుమునుపు, యింతకుముందు.

Erebus, *n. s. erebus* (A proper name) నరకము.

To Erect, ē-rect', *v. a.* to raise యెత్తుట, నిక్కబెట్టుట, నిలుపుట. to build కట్టుట, నిర్మించుట. to establish ఏర్పరచుట, నిర్ణయించుట, స్థాపించుట. to ~ a house యిల్లుకట్టుట. Government ~ed a college గవనరుమెంటువారుకాలీజునుపెట్టినారు. they ~ed a pole స్తంభమునునాటినారు. they ~ed a tent గూడారమువేసినారు. he ~ed his head తలనునిక్కబెట్టినాడు. the cow ~ed her tail ఆవుతోకనెత్తుకొన్నది. the snake ~ed its crest పాముపడగయెత్తినది. to ~ a mathematical figure చక్రమువేయుట.

Erect, ē-rect', *adj.* నిలువుగావుండే, నిక్కిన, నిక్కబట్టిన. he stood ~ వాడునిక్కుకొనినిలిచినాడు.

Erected, *adj.* కట్టిన, నిల్పిన, నియమించిన.

Erection, ē-rec'shon, *n. s.* కట్టడము, యిల్లు, భవంతి, నిక్కడము. or establishment యేర్పరచడము, స్థాపించడము. after the ~ of the temple ఆగుడికట్టినతరువాత. after the ~ of the college కాలీజిపెట్టినతరువాత.

Erectly, *adv.* నిక్కుగా.

Erectness, ē-rect'ness, *n. s.* నిక్కు.

Ere-long, āre-long', *adv.* కొంచెముసేపటికి, యింతలో.

Eremite, er'ē-mīte, *n. s.* ముని, యోగీశ్వరుడు, సన్యాసి.

Eringo, ē-ring'gō, *n. s.* ఒకతరహాగడ్డ, కందము.

Ermine, er'mine, *n. s.* తెల్లని అడవిపిల్లి, సన్యాసులకుజంకతోలువలెముఖ్యమైనా ఆ ల్లాయీపిల్లిమొక్కతోలు యింగ్లీషున్యాయాధిపతులుముఖ్యముగా తొడుక్కొంటారుగనుక, he attained the ~ అంతేవాడికి న్యాయాధిపతిత్వపుద్యోగమువచ్చినదనిఅర్థము.

Eroded, *adj.* తెరుగుకొనిపోయిన.

Erosion, ē-rō'zhon, *n. s.* తెరుగుకొనిపోవడము.

Erosive, *adj.* తెరుగుకొనే.

Erotic, *adj.* amorous, lustful, శృంగారమైన.

To Err, err, *v. n.* తప్పుట, పొరబడుట, తప్పుదారినిబడుట, భ్రమపడుట.

Errand, er'rand *or* ar'rand, *n. s.* పని, వచ్చినపని, పోయినపని, పంపించినకార్యము. they sent me here on that ~ ఆపనినిగురించినన్నుయిక్కడికిపంపించినారు. they sent him on a fool's ~ వాణ్ని పిచ్చివాణ్నిగాచేసిపంపించినారు, అనగావాడికిఒకపిచ్చిపనిపెట్టి అవతలికిపంపినారు. when he arrived there he forgot his ~ అక్కడికిపోయితాను పోయినపనినిమరచినాడు.

Errant, er'rant, *adj.* సంచరించే, దేశముతిరిగే. a knight ~ దేశముమీదతిరిగేశూరుడు. an ~ lie &c. (See Arrant) పచ్చిఅబద్ధము.

Errantry, er'rant-ry, *n. s.* or knight ~ శూరత్వము, శూరకృత్యము, శూరుడుదేశసంచారముచేయడము.

Errata, er-rā'ta, *n. s. plu.* గ్రంథమందుపడినచెయితప్పులపట్టి, (The phrase used in Calcutta is) శుద్ధిపత్రము. This is headed తప్పుమాట 'wrong word' and ఒప్పుమాట 'right word' See (the singular) Erratum.

Erratic, er-rat'ic, *adj.* తిరిగే, అల్లాడే. in astronomy అతిచారముగల, in logic అనర్థాంతరమైన.

Erratum, er-rā'tum, *n. s.* చెయితప్పు, స్ఖాలిత్యము, సాక్షరదోషము.

Erring, *adj.* తప్పిన. ~ mortals భ్రమాగ్రస్తులు, మాయాబద్ధులు.

Erroneous, er-rōn'yus, *adj.* తప్పుగావుండే, పొరబాటైన, భ్రమప్రమాదమైన. An ~ word అపశబ్దము.

Erroneously, er-rōn'yus-ly, *adv.* తప్పుగా, పొరబాటుగా, భ్రమప్రమాదముచేత.

Error, err'or, *n. s.* తప్పు, పొరబాటు, భ్రమ, ప్రమాదము. in astronomy కాలవ్యత్యాసము.

Erst, erst, *adv.* పూర్వము, లోగడ.

Eructation, ē-ruc-tā'shon, *n. s.* తేనుపు, తేపు.

Erudite, *adj.* పాండిత్యముగల, శాస్త్రీయ్యమైన. an ~ commentary శాస్త్రీయ్యమైనవ్యాఖ్యానము.

Erudition, er-ū-dish'on, *n. s.* పాండిత్యము.

Eruption, ē-rup'shon, *n. s.* దద్దు, బొబ్బ, పొక్కు, చెమరకాయలు మొదలైనవి. after the fever he had an ~ on the skin జ్వరమువిడిచినతరువాతవాడికి ఒళ్లంతాపేలినది. an ~ of the small pox అమ్మవారుపోయడము. to break out as an ~ పేలుట,

పొక్కుట,పోవుట. an ~, as of a volcano భూమి పగిలినిప్పుబయిటికి రావడము.

Eryngo, *n. s.* ధాతుపుష్టికరమైన ఒక మూలిక.

Erysipelas, er-y-sip'e-las, *n. s.* అక్కి, ఒక తరహా దద్దురోగము, అమ్మవారివలె లేచినది. ~ appeared and he died పెళ్లంతా దద్దరించివచ్చినాడు.

Escalade, es-ca-lāde', *n. s.* లగ్గయెక్కడము. the general had resort to ~ సేనాధిపతి లగ్గయెక్క వలసివచ్చినది.

Escapade, *n. s.* (a prank, feat, trick) చేష్ట, కొంటె తనము. యూవనాటయిక్పడు లేదు.

To Escape, ê-scāpe', *v. a.* తప్పించుట. they ~d him వాణ్ని తప్పించినారు. I ~d the fever నాకు జ్వరము రాక తప్పినది. how can you ~ punishment నీకు శిక్ష రాక ఎట్లా తప్పును. they ~d punishment వాండ్లకు శిక్ష తప్పినది. It ~d me that he was a bramin వాడు బ్రాహ్మణుడైనది మరచినాను. from some words that ~d him I perceived this వాడు నోరుజారి చెప్పిన కొన్నిమాటల చేతనే నుదీన్ని కనుక్కొన్నాను. not a word ~d him వాడు నోరు తెరవలేదు, అనగా అతని నోటివెంట ఒక మాట బయిటపడలేదు. It ~d his attention వాడు దాన్ని కనుక్కోలేదు.

To Escape, ê-scāpe', *v. n.* తప్పుట, తప్పించుకొని పారిపోవుట. Four were killed and three ~d నలుగురు చచ్చినారు ముగ్గురు తప్పినారు. the ball passed me and I narrowly ~d గుండు నాకు తగలక పారినది గాని చావక తప్పినాను.

Escape, ê-scāpe', *n. s.* తప్పడము, తప్పించుకొని పారిపోవడము, తప్పించడము. he made his ~ వాడు తప్పించుకొని పారిపోయినాడు.

Eschar, es'car, *n. s.* బొబ్బ, పొక్కు. ఇది వైద్యభాష.

Escharotic, es-ca-rot'ic, *n. s.* పొక్కేమందు. ఇది వైద్యభాష.

Escheat, es-chēt', *n. s.* సర్కారుకు చెందే బేవార్సు సొత్తు.

To Eschew, es-chû', *v. a.* మానుకొనుట, విడుచుట, వర్జించుట. you must ~ bathing నీవు స్నానము మానుకో. he ~ed their company వాండ్ల సహవాసము మానుకొన్నాడు.

Escort, es'cort, *n. s.* దారితోడు, పరిజనము, పరివార ము. we went as the prince's ~ రాజుతో కూడా స్తోమముగా పోయినాము.

To Escort, es-côrt', *v. a.* తోడ్పాటుగా నడచుట. she ~ed me upstairs నన్ను మిద్దెమీదికి తీసుకొనిపోయినది. he ~ed her home ఆ మెను యింటికి తీసుకొనిపోయి విడిచిపెట్టినాడు. they ~ed the prisoners through the town ఆ ఖైదీలను పట్నములో గుండా తీసుకొనిపోయినారు. we ~ed the prisoners to Madras ఆ ఖైదీలను పట్నానికి తీసుకొనిపోయినాము.

Escritoir, *n. s.* వ్రాసేబల్ల, వ్రాసే పెట్టె.

Esculent, es'cû-lent, *adj.* తినదగిన, ఆహార యోగ్యమైన. ~ herbs కూరాకులు. ~ roots కందమూలములు.

Esculent, es'cû-lent, *n. s.* శాకములు, కందమూలాలు, తినే కూరాకు గడ్డలు మొదలైనవి. the potato is an ~ ఉరలగడ్డలు తినేటివి.

Escutcheon, es-cutch'on, *n. s.* డాలు, వంశముద్ర, అనగా పూర్వకాలమందు వంశముద్రను డాలుమీద వ్రాసి పుండే వాడికి చేత వంశముద్రకు డాలు అనే పేరు వచ్చినది. the ~ of the Vencatagiri family has a boar for the bearing వెంకటగిరివారి వంశముద్రకు వరాహము చిహ్నము.

Esoteric, *adj.* గోప్యమైన, గుహ్యమైన, రహస్యమైన, విశేషమైన. the ~ doctrine గురువు తన అంతరంగ శిష్యులకు గోప్యముగా చేసే గుహ్యోపదేశము, యిందుకు వ్యతిరేకమైన శబ్దము Exoteric *adj.* బాహ్యమైన, బాహాటమైన, సామాన్యమైన. the exoteric doctrine సామాన్యమైన వుపదేశము, అనగా అందరికి బాహాటముగా తెలియచేసే వుపదేశము.

Sir Thomas Browne says in his Religio Medici "I have [the outer] one common and authentic philosophy I learned in the schools; whereby I discourse and satisfy the reason of other men: another [the inner] more reserved and drawn from experience whereby I content mine own."

Espalier, es-pal'yĕr, *n. s.* తీగెలు పాకడమునకైనా పేకంప.

Especial, ê-spesh'al, *adj.* విశేషమైన, ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన.

Especially, ê-spesh'al-ly, *adv.* విశేషముగా, ముఖ్యముగా, అవశ్యముగా.

Espial, ē-spī'al, *n. s.* వేగుచూచేవాడు, చారుడు.

Espionage, *n. s.* వేగుచూచేవుద్యోగము.

Esplanade, *n. s.* బయిలు, మైదానము, కోటకులోన గానివెలపటగానికి పాతుచేసేబయిలు.

Espousal, ē-spous'al, *adj.* వివాహసంబంధమైన, వైవాహికమైన.

Espousals, ē-spous'als, *n. s.* పెండ్లి, నిశ్చితార్థము.

To Espouse, ē-spouse', *v. a.* వరించుట. he ~d her దాన్నివరించినాడు. he ~d their cause వాండ్లకక్షినితానువహించుకొన్నాడు. why did you ~ his quarrel వాడిజగడమునీవెందుకుపైనవేసుకొన్నావు.

To Espy, ē-spȳ', *v. a.* దూరమునుంచిచూచుట, అదాటుగాచూచుట, కనుక్కొనుట, వేగుచూచుట. I espied a snake in the grass కసువుసందున వొక పాముండినది. I espied a fruit among the leaves ఆకులమరుగున నాకు వొకపండుకనుబడ్డది.

Esquire, ē-squīre', *n. s.* బాహదరు అనేదానికిసరియైనకితాబు, యిదియాదేశములో, నాయడు, రావు, పంతులు, మొదలారి, సాహేబుమొదలైనశబ్దములతో సమానముగావున్నది, మెట్టుకుడాక్టర్లు, పాదరీలు, కత్తికట్టుదొరలు, పొక్కిపిల్లవీండ్లయొక్క పేర్లతోకూడా Esquire అనేపేరునురాకునప్రాస్తారుగానిఅదిమర్యాదకాదు, మరిన్ని F.W. Ellis Esq. అనిఅనవచ్చును. Mr. F. W. Ellis Esq. అనకూడదు, మరిన్నియీ Esquire అనేకితాబు మేజిస్త్రేటువుద్యోగస్థులకుముఖ్యము.

To Essay, es-sā', *v. a.* యత్నముచేసుట, ప్రయత్నపడుట.

Essay, es'sā, *n. s.* యత్నము, ప్రయత్నము. an ~ upon morals హితోపదేశము, నీతిశాస్త్రమునుగురించినచిన్నగ్రంథము. Pope's ~ on man పోపనే ఆయనచెప్పినమానుష్యవివరణము. a well known ~ on etymology is named వైకృతిచంద్రిక. an ~ on the Principia సిద్ధాంతకౌముది. an ~ on divine knowledge జ్ఞానప్రదీపిక. the master ordered the student to write an ~ upon this యిందునుగురించి నీకుతోచిన సాధకబాధకములను వ్రాయుమన్నాడు. an ~ on female education స్త్రీలకుశిక్షచెప్పడములోవుండే సాధకబాధకముల వివరణము.

Essayist, *n. s.* గ్రంథకర్త, వొకవిషయమునువుద్దేశించిచిన్నగ్రంథమురచించేవాడు.

Essence, es'sence, *n. s.* nature, substance సారము, సత్తు, నిగ్గు, స్వభావము, తత్వము, ధర్మము, భావము. Being of anything సద్భావము, సత్తా, స్థితి, వునికి. the ~ of the matter ఆసంగతిలో వుండేస్వారస్యము. the divine ~ ఈశ్వరసద్భావము, ఈశ్వరుడుకలడనడము. this is the ~ of beauty యిదిసౌందర్యాలవాలము. these few words give the ~ of the matter యీకొన్నిమాటలచేత ఆసంగతియొక్క నైజము తెలుస్తుంది. as volatile essential oil ధృతి, ద్రావకము, తైలము. ~ of cloves లవంగద్రావకము. or perfume ధృతిగాతీసినపరిమళద్రవ్యము.

Essenced, *adj.* సుగంధముచమురుకొన్న, పరిమళముపూసుకొన్న.

Essential, es-sen'shal, *adj.* సత్తైన, సారమైన, ముఖ్యమైన, అగత్యమైన. ~ quality ప్రధానమైనగుణము. his consent is ~ అతనిఅంగీకారము అవశ్యము, అతనిసమ్మతిలేకకూడదు. ~ oil of sandal చందనధృతి. there is no ~ difference between these two sects యీరెండుమతములకు మూలభేదములేదు.

Essential, es-sen'shal, *n. s.* సత్తు, సారము, ప్రధానాంశము. these are none ~ యివిముఖ్యములుకావు.

Essentially, es-sen'shal-ly, *adv.* అతిముఖ్యముగా, అవశ్యముగా, మిక్కిలి. this is ~ wrong యిదిఅత్యన్యాయము. this is ~ necessary యిదిఅత్యావశ్యకము, యిదిలేకగడవదు.

To Establish, ē-stab'lish, *v. a.* నియమించుట, నిర్ణయించుట, ఏర్పరచుట, స్థాపించుట, కుదురుచుట, నిలుపుట. they ~ed a rule వాండ్లువొకచట్టమునుయేర్పరచినారు. they ~ed a school పల్లెకూటము పెట్టినారు. they ~ed a road వాండ్లుకొత్తదోవయేర్పరచినారు. they have ~ed a custom వాండ్లువొకవాడికపెట్టుకొన్నారు.

Established, *adj.* నిలకడగావుండే, స్థిరమైన, నియమించిన, నిర్ణయమైన, ఏర్పరచిన, నిర్మించిన, స్థాపితమైన, కుదటబడ్డ. an ~ truth సిద్ధాంతము. an ~ custom ఆచారము, వాడిక. a man of ~ character ప్రసిద్ధుడు, పేరుపడ్డవాడు, ఘనుడు. his

health is re-~ వానికిరోగముపుట్టి కుదిరినది. they wrongly say that the Canarese is not an ~ language కన్నడము శాస్త్రీయ్యమైన భాషకాదంటారు. or married పెండ్లియైన. the ~ faith చాలావ్యాపించినుండేమతము. the ~ church సీమరాజు అవలంబించియుండేమతము.

Establishment, ė-stab'lish-ment, *n. s.* కుదురుపాటు, స్థాపనము, నిర్ధారణము, ఏర్పాటు, దిట్టము, నిర్ణయము. house ~ యింటికనివాండ్లు. government ~ సర్కారుసిబ్బంది. the people of an office కచ్చేరివారు. on my going to England I broke up my ~ నేనుసీమకుపోయ్యేటప్పుడునాసామానునుఅమ్మివేసి పనివాండ్లనుతీసివేసినాను. his ~ consists of twenty servants అతనికిపనివాండ్లుయిరువైమందివున్నారు. or marriage వివాహము. the church ~ గుడిపరిజనము, గుడిపరివారము. the mercantile ~ వర్తకులు. the military ~ సేన, దండు. the home ~ స్వదేశమందువుండేరాజుయొక్కవుద్యోగస్థులు. the foreign ~ రాజుచేతదేశాంతరమునకుపంపబడ్డవుద్యోగస్థులు. he is on the Bengal ~ వాడుబంగాళాదేశములోవుద్యోగముగావున్నాడు. the English have four ~s (presidencies) in India యిండియాదేశములోయింగ్లీషువారికినాలుగుసంస్థానములువున్నవి. the charges incurred for an office ~ కచ్చేరిసిబ్బందిశెలవు. an educational ~ బడి, పల్లికూటము.

Estate, ė-stāte', *n. s.* (Property, Wealth) ఆస్తి, స్థితి, యిస్తువ, సొత్తు, బండారము. Condition స్థితి, దశ, అవస్థ. he is now in low ~ వాడుయిప్పట్లోదీనదశలోవున్నాడు. Considering our low ~ మేమువుండేదీనదశనువిచారించి.

To Esteem, ė-stēm', *v. a.* మెచ్చుట, గొప్పగామెచ్చుట, విచారించుట. they did not ~ him వాణ్ని గొప్పగామెచ్చలేదు. they ~ him much వాణ్ని మహాగొప్పగావిచారిస్తారు. I do not ~ him వాణ్నిఅల్పుణ్నిగామెంచుతాను. they ~ him a poet వాణ్నికవిగామెంచుతారు.

Esteem, ė-stēm', *n. s.* గౌరవము, లక్ష్యము, గణ్యము, గురుత్వము. to hold in ~ గౌరవముగావిచారించుట.

Esteemed, *adj.* మెచ్చిన, గణ్యమైన, గౌరవమైన. this is ~ false యిదిఅబద్ధమంటారు. It was lightly ~ దాన్నిఅలక్ష్యపెట్టినారు.

Estimable, es'ti-mable, *adj.* ఘనమైన, గౌరవమైన, పూజ్యమైన. a very ~ person అతిపూజ్యుడు.

To Estimate, es'ti-māte, *v. a.* మెచ్చుట, మతించుట, వెలమతించుట, మతింపువేయుట, అంచనవేయుట.

Estimate, es'ti-māte, *n. s.* మొత్తిక, మతింపు, అంచన, ఉజ్జాయింపు.

Estimation, es-ti-mā'shon, *n. s.* మొత్తిక, లక్ష్యము, గౌరవము, గురుత్వము, మతింపు, అంచన, ఉజ్జాయింపు.

To Estrange, ė-strānge', *v. a.* మిత్రభేదముచేయుట, వేరుబంధముచేయుట, వేరుపరచుట, యెడబాపుట, వీడదీయుట. his bad conduct ~d him from his father వానిదుర్మార్గముచేతవానికివానితండ్రికిమనస్తాపముకలిగినది. they ~d the money ఆరూకలనుపరాధీనముచేసినారు. My brother has ~d himself from us మాఅన్నమాలోనుండివేరుపోయినాడు.

Estranged, *adj.* విరోధులైన, మిత్రభేదముచేయబడ్డ, యెడబాపబడ్డ, వేరుబడ్డ.

Estrangement, ė-strānge'ment, *n. s.* మిత్రభేదము, వేరుబంధము, మనస్తాపము, విరోధము.

Estuary, es'tū-ar-y, *n. s.* కయ్యి, పుప్పుకయ్యి.

Etc. Etcetera, et-ćet'ė-ra, *conj.* మొదలైనవి, ఇత్యాది.

To Etch, etch, *v. a.* పటములుఅచ్చువేయడమునకై రాగిరేకులమీదఅచ్చుచెక్కుట.

Etchings, *n. s.* రాగిరేకు అచ్చుతోవేసినపటములు, యిదికాకీమోటుగావుంటున్నది.

Eternal, ė-ter'nal, *adj.* నిత్యమైన, శాశ్వతమైన, అత్యంతరహితమైన. the ~ happiness నిత్యపదవి. an ~ lamp అఖండము. (In Hebr. IX. 12. ~ redemption అనంతముక్తి A†.) ~ without beginning అనాదియైన. ~ without end అంత్యములేని. the ~ or the ~ being ఈశ్వరుడు, భగవంతుడు. ~ life (in John III. 15. అనంతాయుః A†. నిత్యజీవము F†.) చిరాయుః, చిరంజీవిత్వము. ~ or plaguy, teasing పాపిష్టి, చెడ్డ.

Eternally, *adv.* నిత్యముగా, నిరంతరముగా, అ-

దృంతము లేదు. that lamp shall burn ~ ఆదీపము నిరంతరాముండును. that man is ~ drunk నిత్యము తాగివుంటాడు.

Eternity, ė-ter′ni-ty, *n. s.* నిత్యము, శాశ్వతము. few think of ~ మోక్షమునుగురించి చేవాండ్లుకొంద రు. an ~ of bliss నిత్యానందము. vulgarly, a long time నెన్నేండ్లు, లక్షయేండ్లు. he was launched into ~ or he was hanged వాడునిత్యత్వము నుపొందించబడ్డాడు, అనగావురితీయబడ్డాడు.

Ether, ē-thĕr, *n. s.* ఆకాశము. or a medicine ఈ తరసద్రావకము.

Ethereal, ė-thē′rė-al, *adj.* ఆకాశసంబంధమైన, అంతరిక్షసంబంధమైన, స్వర్గసంబంధమైన, అతి సూక్ష్మమైన. ~ beings దేవయక్షగంధర్వులు. the blue ~ sky నిర్మలాకాశము.

Ethereality, *n. s.* (incorporeality) లఘుమూఅనేకు ణము.

Etherealized, *adj.* లఘువుగల, అతిలఘువైన, అతిసూ క్ష్మమైన.

Ethical, eth′i-cal, *adj.* నీతిశాస్త్రసంబంధమైన. the Panchatantram is an ~ work పంచతంత్రముని తిగ్రంథము. an ~ treatise నీతిశాస్త్రము.

Ethicks, *n. s.* నీతిశాస్త్రము.

Ethnick, *adj.* See Gentile.

Etiquette, et-i-ket′, *n. s.* మర్యాద, క్రమము, ఆచా రము. It is the ~ among them to present visitors with betel-nut వచ్చినపెద్దమనుష్యులకు తాం బూలమివ్వడమువారిలోమర్యాద. It is not the ~ to visit a great man without a proper dress మంచిబట్టలుతోడుక్కోకుండాపెద్దమనుష్యులభేటికి పోవడముమర్యాదకాదు.

Etuis, Etwee, *n. s.* (సూదులు, కత్తెర, పేనాకత్తులు మొదలైనవిపెట్టే) చిన్నపెట్టె, డబ్బి, పొర, గూడు.

Etymological, et-y-mō-log′i-cal, *adj.* శబ్దలక్షణ సంబంధమైన.

Etymologically, *adv.* శబ్దలక్షణప్రకారము.

Etymologist, et-y-mol′ō-gist, *n. s.* శబ్దముయొక్క ధాతువ్యుత్పత్తులనువిమర్శించేవైయాకరణి.

Etymology, et-y-mol-ō-gy, *n. s.* శబ్దలక్షణము, అవ యవవ్యుత్పత్తి. do you know the ~ of this word యీశబ్దముయొక్కవుట్టినదీ నీకుతెలుసునా, నీకు యీశబ్దముయొక్కధాతువుతెలుసునా, వ్యుత్పత్తితె లుసునా.

Etymon, et′y-mon, *n. s.* ధాతువు, ప్రాతిపదికము.

Eucharist, ū′ca-rist, *n. s.* the act of giving thanks; the sacramental act in which the death of our Redeemer is commemorated with a thankful remembrance; the Sacrament of the Lord's supper. (Johnson) క్రీస్తుయొక్కమతములోముఖ్య క్రియాదవినియోగము. ఈశ్వరస్యగుణాకీర్తయి తా A†. ధన్యవాదయంచాప్రవీతి C†. స్తోత్రము చేసి F†. స్తోత్రముచదివి P†. Droz says ధన్యవా దము, క్రీస్తుయొక్కమృత్యుస్మరణార్థముగాస్థాపిం చబడ్డభోజనవ్యవహారము.

Eulogist, *n. s.* స్తోత్రముచేసేవాడు, శ్లాఘించేవాడు.

Eulogium, ū-lō′gi-um, Eulogy, ū′lō-gy, *n. s.* కీ ర్తనము, స్తుతి, స్తోత్రము.

To Eulogize, ū′lō-gize, *v. a.* స్తుతించుట, స్తోత్రము చేయుట, శ్లాఘించుట.

Eunuch, ū′nuc, *n. s.* ఖోజా. in Acts VIII. షండః A†. నపుంసకుడు K†. వర్షవరః C†. But F† and R† omit the word and substitute "Minister."

Euphemism, *n. s.* softened expression తేలికగా చెప్పేమాట, అనగావాణ్నిచంపినారనడమునకువా ణ్నిశాజేసినారనడము, వదిరూపాయలులంచమిచ్చి నారనడమునకుతేలికగాతాంబూలానికిపదిరూపా యలిచ్చినారనడము.

Euphonious, *adj.* melodious శ్రావ్యమైన, చెవులకిం పైన. Sanscrit is an ~ language సంస్కృతము శ్రావ్యమైనభాష.

Euphony, ū′fō-ny, *n. s.* శ్రావ్యమైనశబ్దము, చెవు లకింపైనశబ్దము.

Euphorbium, *n. s.* (See Spurge) ఆకుజెముడు, బొంతజెముడు.

Euphrasy, ū′fra-sy, *n. s.* నిధ్యంజనమనేవోషధి, యీమూ లికతో అంజనగాండ్లు కాటుకచేస్తారంటారు. he dug for ~ (or Eye-bright) and in the act he found a treasure నిధ్యంజనమోషధిమూలంఖనతా సాధితోనిధిః.

Euphuism, *n. s.* వరిభాష, అనగాకూరఅనకుండా కరియాపుధులన్నట్టు.

Euphuistical, *adj.* వరిభాషగావుండే. ~ style పి చ్చిచమత్కారమైనరచన.

Eurasian, *n. s.* ఫిరంగివాడు. See some caustic remarks on this silly word in Asiatic Journal 1823 page 445.

Euroclydon, û-roc′ly-don, *n. s.* ఈదురుగాలి (A† uses the Greek word.)

Europe, *n. s.* యూరోపుదేశఖండము, vulgarly called సీమ.

European, û-rô-pē′an, *n. s.* యూరోపుదేశస్థుడు, జాతివాడు. These words are insufficient and objectionable, though in general use. Europeans are sometimes in scorn called ఫిరంగివాండ్లు or Feringis. Learned Bramins call them హూణః 'Huns' which is the poetical name.

Euthanasia, *n. s.* అనాయాసమరణము, మంచిచావు.

Evacuant, *adj.* భేది అయ్యే, భేదికారియైన. Caster-oil is ~ చిట్టాముదము భేది అయ్యేటిది.

To Evacuate, ê-vac′û-âte, *v. a.* విసర్జించుట. he ~d the bullet ఆగుండును మలముతో కూడా ఆశనముగుండా విడిచిపోయినది. after the belly is ~d భేది అయిన తరువాత, కడుపు వూడ్చిపెట్టిన తరువాత. the enemy ~d the town శత్రుసేన పట్టణమును విడిచిపెట్టి అవతలికి లేచిపోయినది.

Evacuation, ê-vac-û-â′shon, *n. s.* of a purge విరేచనము. of an army విడిచిపెట్టి లేచిపోవడము. he had four ~s వానికి నాలుగు మాట్లు ప్రవర్తులు అయినవి. after the ~ of the town by the enemy శత్రుసేన పట్టణమును విడిచి అవతలికి పోయిన తరువాత.

To Evade, ê-vâde′, *v. a.* తప్పించుకొనుట. he ~d the blow ఆదెబ్బను తప్పించుకొన్నాడు. he ~d the question అడిగిన దానికి వుత్తరము చెప్పకుండా టక్కు చేసినాడు. he ~d payment చెల్లించకుండా మోసము చేసినాడు.

Evanescence, *n. s.* శూన్యము, అభావము, లేకపోవడము. after the ~ of the disease ఆరోగము లేకపోయిన తరువాత.

Evanescent, ev-a-nes′cent, *adj.* అస్థిరమైన, నిలవని, అచిరస్థాయియైన, నేడువుండి రేపుపొయ్యే. an ~ disease రెండుదినములు వుండిపొయ్యే రోగము.

Evangelical, ev-an-gĕl′ic-al, *adj.* సువిశేషసంబంధమైన. an ~ teacher సద్గురుడు.

Evangelist, ê-van-gĕ-lĭst, *n. s.* మంచిసమాచారము తెచ్చినవాడు, సువిశేషవక్త. the four ~s క్రీస్తు యొక్క చరిత్రను చెప్పిన నలుగురు శిష్యులు. In 2 Tim. IV. 5. సుసంవాదప్రచారకః A† సువిశేషప్రసంగి K†.

To Evangelize, ê-van′gĕ-lĭze, *v. a.* క్రీస్తుమతము ను ప్రచురము చేసుట. they attempted to ~ the Hindus హిందువులలో క్రీస్తుమతమును ప్రచురము చేయవలెనని ప్రయత్నము చేసినారు.

Evangelized, *adj.* క్రీస్తుమతమును అవలంబించిన.

To Evanish, *v. n.* మాయమైపోవుట, అదర్శనమౌట. See to vanish.

To Evaporate, ê-vap′ô-râte, *v. n.* by boiling యింకిపోవుట, యిగిరిపోవుట. as essential oil సారము చచ్చుట, తైలము చచ్చుట, పొగై యెగసిపోవుట, పోవుట. all his zeal ~d in talking యావత్తు శ్రద్ధానున్ను వట్టిమాటలుగా తిరిపవిచిపోయినది, అనగా కార్యము యేమిన్ని కాకపోయినది.

To Evaporate, ê-vap′ô-râte, *v. a.* పొగైయెగసిపొయ్యేటట్టుచేసుట. by boiling యెగరగొట్టుట, యిగిరిపొయ్యేటట్టుచేసుట, యింకిపొయ్యేటట్టుచేసుట. the sun ~d the moisture యెండకు తడి ఆరిపోయినది.

Evaporated, *adj.* పొగైయెగసిపోయిన, యింకిపోయిన, యిగిరిపోయిన, యెండిపోయిన. all his money was ~ in this business యిందులో వానిరూకలన్ని ఖర్చుఅయిపోయినవి.

Evaporation, ê-vap-ô-râ′shon, *n. s.* పొగైయెగసిపోవడము, యింకిపోవడము, యిగిరిపోవడము.

Evaporator, *n. s.* (an epithet of the sun) జలతస్కరుడు.

Evasion, ê-vâ′zhon, *n. s.* తప్పించుకోవడము, సాకు, మాయ, మోసము. By his ~ of the question ప్రశ్నకు వుత్తరము చెప్పకుండా తప్పించినందున.

Evasive, ê-vâ′sive, *adj.* తప్పించుకొనే, సాకైన, పితలాటకమైన, టక్కైన, మాయయైన.

Evasively, *adv.* తప్పించుకొని, మాయగా, మోసముగా. he answered ~ తప్పించుకొని మాట్లాడినాడు.

Eve, ēve, Even, ēvn, *n. s.* evening సాయంకాలము. the vigil or fast to be observed before an holiday విశేషపండుగదినమునకు తొలినాటి సా

యంకాలము. the ~ of a feast పండుగకుతొలిది నము. a cow on the ~ of calving యీనబోయ్యేఆవు. he is on the ~ of ruin వాడికిచేటుకాలముదగ్గిరించినది. on the ~ of the departure బయిలుదేరేసమయమందు. I was on the ~ of telling him వాడితోచెప్పవేయబోతిని, వాడితోచెప్పకతప్పితిని. Events that were then on the ~ of taking place అప్పట్లోతటస్థించేటట్టువుండినసంగతులు. he is on the ~ of marriage వాడికిపెండ్లితటస్థమైనది.

Even, ēvn, *adj.* సమమైన,సమముగావుండే,సమానమైన,మిట్టాపల్లములేని, హెచ్చుతగ్గులేకుండావుండే. as a balance మొగ్గలేకసరిగ్గావుండే. he chose an ~ spot for the building యిల్లుకట్టడానకైమిట్టాపల్లము లేనిస్థలమునుయేర్పరచుకొన్నాడు. an ~ sum of money సద్దుగావుండేమొత్తము,చిల్లరలేనిమొత్తము,చిదురలులేనిసంఖ్య,అనగా ౧౦.౧౦౦. ౧౦౦౦ మొదలైనవి. the money must be paid in ~ sums ఆరూకలనునూరుయిన్నూరుమొత్తముగాచెల్లించవలసినది, అనగాసద్దుసద్దుగాచెల్లించవలసినదిగాని చిల్లరకూడదు. to make ~ సమముగాచేసుట, మిట్టాపల్లములేకుండాసరుదుట. he is now ~ with the world అధిక ఆస్తిలేక, అప్పులేకలోకముతోటిసాటిగావున్నాడు.

To Even, ēvn, *v. a.* సమముగాచేసుట. Can you ~ man with God? దేవుడితోమనిషినిసరిపోల్చకలవా?

Even, ēvn, *adv.* also, too, కూడా,సహా,సహితము. న్ను, న్ని, అయినా. ~ his brother condemns him వాడిఅన్నసహితమువాణ్నిదూషిస్తాడు. ~ in the least యింతైనా. they did not ~ give him water నీళ్లుఅయినాయివ్వలేదు. he would not ~ tell me the name పేరునుసహాచెప్పలేదు. ~ in his life time అతనుజీవముతోవున్నప్పుడున్ను. ~ though they are gone వాండ్లుపోయివుండినా, పోయివుండినప్పటికిన్ని. if you ~ touch it దాన్నినీవుఅంటినాసరి. ~ now యిప్పుడున్ను. ~ to you నీకున్ను. ~ to him అతడికిన్ని. ~ the great గొప్పవాండ్లున్ను.

Evenhanded, ēvn' hand-ed, *adj.* పక్షపాతములేని.

Evening, ēvn'ing, *n. s.* సాయంకాలము. in the ~ మాపటికి. in the ~ of his days వాడికివృద్ధాప్యములో. Note రాత్రినిద్రపొయ్యేవరకు evening అనివ్యవహారముకద్దుగనక ~ and morning రేపుమాపు. See notes on Morning, Noon, and Midday.

Evening star, *n. s.* పడమటపొడిచేచుక్క, అనగాశుక్రుడు.

Evenly, ēvn'ly, *adv.* సమముగా,వ్యత్యాసములేకుండా, మిట్టాపల్లములేకుండా.

Evenness, ēvn'ness, *n. s.* సమత్వము, సమముగావుండడము, వ్యత్యాసములేకుండా వుండడము. మిట్టాపల్లములేకుండావుండడము.

Evensong, ēvn'song, *n. s.* సంధ్యావందనము.

Event, ė-vent', *n. s.* సంభవించేపని, ఘటించేపని. a sad ~ ఆపద. a happy ~ అదృష్టము. we must be guided by ~s యేమౌతున్నదోదాన్నిచూచుకొనిదానికితగినట్టునడుచుకోవలసినది. at all ~s ఆస్థితికి, మెట్టుకు, యెట్లాగైనాసరి. in this ~ యీపక్షమందు. in the ~ of his coming వాడువచ్చినట్టైతే, వాడువచ్చేపక్షమందు. in the ~ of your going నీవుపొయ్యేటట్టైతే.

Eventful, ė-vent'fûl, *adj.* గడియకుఒకవింతవుట్టే. in these ~ times గడియకుఒకవింతగావుండే యీకాలములో.

Eventide, ēvn'tīde, *n. s.* సాయంకాలము. at ~ సంధ్యవేళ.

Eventual, ė-vent'ū-al, *adj.* సంభవించబొయ్యే,రాబొయ్యే. they give security for the ~ costs సంభవించబొయ్యేఖర్చులకుజామీనుయిచ్చినారు.

Eventually, ė-vent'ū-al-ly, *adv.* ప్రసక్తివచ్చినప్పుడు, కావలసినప్పుడు, కడకు, తుదకు. they paid the money ~ తుదకువాండ్లుఆరూకలుచెల్లించివేసినారు.

Ever, ev'ėr, *adv.* యెప్పుడైనా, యెన్నటికైనా, యెప్పటికిన్ని, యెన్నటికిన్ని, నిత్యము. ~ give us this bread యీఅన్నమునాకుయెప్పటికియివ్వండి. this is the best horse I ~ had యింతమంచిగుర్రమునాదగ్గరయెప్పుడున్నువుండలేదు. It is now hotter than ~ యింతకాకయెన్నడూలేదు. this is worse than ~ యింతచెడ్డదియెన్నడూలేదు. If ~

he comes వాడు యెప్పుడైనావస్తే. ~ after అది మొదలుకొని. he ~ after refrained అది మొదలుకొని మానుకొన్నాడు. as soon as ~ he came వాడు రాగానే. as soon as he said this వాడు చెప్పగానే. for ~ యెన్నటికిన్ని, యెల్లకాలము. for ~ and ~ సదానిత్యము, సర్వదా, ఆచంద్రార్కము. ~ and anon (now and then) నడమనడమ, అప్పటప్పటికి. ~ since అప్పటినుంచి, అది మొదలుకొని. ~ since childhood చిన్నప్పటినుంచి. ~ so little or, never so little యెంతకొంచెమైనా. ~ so much యెంత అధికమైనా సరే. had he read ~ so much or, never so much వాడు యెంత చదివివుండిన్ని. Or ~ I came నేను వచ్చేటందుకు మునుపు. have you ~ a horse? or, have you any horse? నీకు గుఱ్ఱము యేదైనా వున్నదా? In some instances *Ever* and *never* are used at pleasure:— thus; she spoke with ~ so much kindness; or, with *never* so much kindness. అదినిండావిశ్వాసముగా మాట్లాడినది. he must pay his debts be he ~ (or never) so poor యెంతదరిద్రుడైనా అప్పులు చెల్లించకవిధిలేదు. Let him be ~ (or never) so rich వాడు యెంతభాగ్యవంతుడైనా. we will tame them be they ~ (or never) so fierce యెంతక్రూరులైనా మాకు అణుగుతారు. *Ever* is used as an affix; thus; however right this was యిది యెంత న్యాయమైనప్పటికిన్ని. however wrong this was యిది యెంత అన్యాయమైనా. whoever యెవరైనా. whoever he may be వాడు యెవడైనాసరే. whatever యేదైనా. whatsoever యేదైనా, యేదైనప్పటికిన్ని. whenever he comes వాడు వచ్చేటప్పుడెల్లా. whenever you please మీమనసువచ్చినప్పుడంతా. come whenever you please నీకు యిష్టమైనప్పుడంతా రా. wherever he goes వాడు యెక్కడికిపోతేఅక్కడ, వాడుపొయ్యేచోటంతా.

Evergreen, ev′ĕr-grēn, *n. s.* యెప్పటికిన్ని పచ్చగా వుండేచెట్టు, షడృతువులయందున్ను ఆకులురాలకుండా పచ్చగానే వుండేచెట్టు.

Everlasting, ev-ĕr-lăst′ing, *adj.* నిత్యమైన, శాశ్వతమైన. without a beginning అనాదిగా వుండే. or endless శిరని, మానని, అంత్యములేని. In Ps. xli. 13 From ~ to ~ ఆదిమధ్యాంతనాశేషు. A†.

Everliving, ev-ĕr-liv′ing, *adj.* చిరంజీవియైన, భావని, శాశ్వతమైన.

Evermore, ev-ĕr-mōre′, *adv.* నిత్యముగా, సదా, సార్వదా. for ~ అనంతం. A† in Ps. xvi. 11.

Every, ev′ĕr-y, *adj.* ప్రతి, ఒక్కొక, సకలమైన. ~ body అందరు. ~ body knows అందరు యెరుగుదురు. they went ~ man his way వారివారికి నికి వారువారు పోయినారు. ~ one ప్రతిమనిషి. ~ now and then అప్పటప్పటికి, మధ్యమధ్య. ~ other one ఒకరినివిడిచిఒకరు, ఒకటివిడిచిఒకటి. ~ other day దినముమార్చిదినము, దినమువిడిచిదినము, దినముతప్పిదినము. ~ other month నెలమార్చినెల, నెలతప్పినెల. he was ~ thing to them వాడేవాండ్లకు గతి. ~ time మాటిమాటికి. ~ day people సామాన్యులు. this is not an ~ day business యిది సామాన్యమైనది కాదు, యిది సర్వప్పటిది కాదు. this word is expressed by a reiteration; thus; ~ penny కాసుకాసు, ~ month నెలనెలకు, ~ day ప్రతిదినము, ప్రత్యహము, at ~ word మాటమాటకు. ~ man for himself యెవరియూనముసకువారు, యెవరిఅంతటవారు, వారివారిమట్టుకు. Every-where, ev′ĕr-y-hwâre, *adv.* అంతటా, అన్నిచోట్ల. he searched ~ సకలభూలవెతికినాడు. ~ in the town పట్టణమంతా.

Evesdropper, ēvs′drop-pĕr, *n. s.* పొంచుకువుండి వినేవాడు, చాడీఖోరు.

Evidence, ev′i-dence, *n. s.* సాక్ష్యము, సాక్షి, సాక్షిచెప్పేమనిషి. proof దృష్టాంతము, నిదర్శనము. he gave his ~ వాడు సాక్షమిలికినాడు. he bore ~ వాడుసాక్షిచెప్పినాడు. he brought four ~s వాడునలుగురుసాక్షులను తెచ్చినాడు. king's ~ ఇతరదొంగలమీద తాను సాక్షిచెప్పి తనకుశిక్షలేకుండాతప్పించుకొనేదొంగ. this is an ~ of disease రోగముపున్నదనే దానికియిది గురుతు.

To Evidence, ev′i-dence, *v. a.* రూపించుట, సాక్షిచెప్పుట, అగుపరచుట, తెలియచేసుట.

Evidenced, *adj.* రూపించిన, అగుపడిన, తెలియచేసిన.

Evident, ev′i-dent, *adj.* స్పష్టమైన, స్ఫుటమైన, ప్రత్యక్షమైన, తేటైన, విశదమైన. It is ~ అది స్పష్టమే. self-~ స్వతస్సిద్ధముగా తెలిసే.

Evidently, ev′i-dent-ly, *adv.* స్పష్టముగా, తేటగా, విశదముగా. he ~ knows it వాడికి నిజముగా తెలుసును, వాడికి స్పష్టముగా తెలుసును.

Evil, ēvl, *adj.* చెడ్డ, పాపిష్ఠి, దుష్ట. ~ destiny దౌర్భాగ్యము. ~ speaking or language దుర్భాష. ~ conduct దుర్నడత. ~ treatment దౌర్జన్యము. ~ courses దుర్మార్గములు. ~ advice or counsel దుర్బోధన. he tried to put off the ~ day రూకలను చెల్లించకుండా కాలహరణము చేస్తూవచ్చినాడు. ~ eye or blasting look చెడ్డకండ్లు. ~ omen అపశకునము, దుశ్శకునము.

Evil, ēvl, *n. s.* శబ్బర, చెరుపు, కష్టము, దురవస్థ, యిబ్బంది, దుఃఖము, ఉపద్రవము. or misfortune కీడు, యెగ్గు. injury అపాయము, ఆపద. a contagion అంటురోగము, తెవులు. the ~s of this life ఐహికకష్టములు. the king's ~: see Scurvy. We must not do ~ that good may come పుణ్యము రావడమునకై మనము పాపము చేయరాదు. he returned them ~ for ~ ప్రత్యపకారము చేసినాడు. he returned good for ~ అపకారమునకు ఉపకారము చేసినాడు. ~ favoured అవలక్షణమైన, వికారమైన. deliver us from ~ (Matt. VI. 13) మందం. C† అశుభం A† కీడు. K†.

Evil-doer, *n. s.* దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు, పాపిష్ఠి, పాపాత్ముడు.

Evilly, *adv.* చెరుపుగా, దుర్మార్గముగా.

Evil-minded, ēvl-mīnd′ed, *adj.* దుర్మనస్కుడైన, క్రూరహృదయముగల.

Evil-speaking, ēvl′spēk′ing, *n. s.* దుర్భాష, చాడీమాటలు.

Evil-worker, *n. s.* దుర్మార్గుడు, దుష్కృత్యముకలవాడు.

To Evince, ē-vince′, *v. a.* చూపించుట, అగుపరచుట, తెలియచేసుట. he ~d friendship స్నేహభావమును అగుపరచినాడు. he ~d anger వాడికి కోపమువచ్చినట్టుండినది. he ~d no surprise వాడు ఆశ్చర్యపడలేదు.

Evinced, *adj.* తెలియచేసిన, చూపిన, అగుపడిన.

To Eviscerate, ē-vis′cē-rāte, *v. a.* పొట్టనుచీలిచి పేగులనుబయటతీసుట.

Evitable, ev′i-table, *adj.* నివర్తించకూడిన, తప్పించగల.

To Evoke, *v. a.* రప్పించుకొనుట.

To Evolve, ē-volve′, *v. a.* వికసింపచేసుట, విడదీసుట.

To Evolve, ē-volve′, *v. n.* వికసించుట, విడుట.

Evolution, ev-ō-lū′shon, *n. s.* కవాయతుచేయడము, సేనావిన్యాసము. the regiment performed several ~s ఆ రెజిమెంటు కవాయిత్తుచేసినది.

Evulsion, ē-vul′shon, *n. s.* పీకివేయడము, పెరికివేయడము.

Ewe, ū *or* yō, *n. s.* ఆడగొర్రె.

Ewer, ū′ĕr, *n. s.* చెంబు, కూజా, గిండి.

Ex, ex or egz, *adj.* గతమైన, మునుపటి, పూర్వపు, యింతకుముందటి. the ~-minister మునుపటిమంత్రి. the ~-secretary మునుపటిరాయసగాడు. the ~-Raja తోసివేయబడ్డరాజు.

To Exacerbate, *v. a.* రోగమునుపొడిగించుట. this ~d the pain యిందుచేత ఆనొప్పి అధికమైనది.

Exacerbation, egz-ac-er-bā′shon, *n. s.* వ్యాధియొక్క ముమ్మరము, ప్రకోపము.

Exact, egz-act′, *adj.* సరియైన, దిట్టమైన. this is the ~ sum యిది సరియైన మొత్తము. I do not know the ~ sum ఆ రూకలు సరిగ్గా యింతని తెలియదు. he is a very ~ man వాడు క్రమస్థుడు. you should be more ~ నీవు ఖండితముగా వుండవలసినది.

To Exact, egz-act′, *v. a.* కట్టి అడుగుట, నిర్బంధించి అడుగుట, కక్షసించి అడుగుట, తప్పుచేసుట. he ~ed payment నిర్బంధించి రూకలు తీసుకొన్నాడు. he appointed a man to ~ the money from me ఆ రూకలు [illegible] నామీద [illegible] తరుపు పెట్టినాడు. to ~ service పెట్టికిపనితీసుట. he ~ed the fine దండుగతీసెను. he ~ed their daily attendance ప్రతిదినము కనిపెట్టివుండేటట్టు వాండ్లను నిర్బంధించినాడు. what is the use of a command if you do not ~ obedience? నీవుత్తరవు ప్రకారము నడిచేటట్టు చేయనట్టైతే నీవుత్తరవుకు యేమి ఫలము.

Exaction, egz-ac′shon, *n. s.* నిర్బంధించి అడగడము, కక్షసించడము, తరుపు.

Exactitude, *n. s.* ఖండితము, ఖండింపు. he has no ~ వాడికిలోకరా ఖండితములేదు.

Exactly, egz-act'ly, *adv.* సరిగ్గా, సరిష్టారముగా. an interjection, like *yes!* సరే.

Exactness, egz-act'ness, *n. s.* ఖండితము, ఖండింపు.

To Exaggerate, egz-ag'gê-râte, *v. a.* పెంచిచెప్పుట, విస్తరించిచెప్పుట, ఒకటినిపదింతలుగాచెప్పుట, ఉల్లేఖించిచెప్పుట. they ~d his faults యింతతప్పునుఅంతతప్పుగాచెప్పినారు,గోరంతనుకొండంతగా పెంచిచెప్పినారు.

Exaggerated, *adj.* పెంచిచెప్పిన, ఒకటినిపదింతలుగావిస్తరించిచెప్పిన. the story was greatly ~ ఆకథనుమహాపెంచిచెప్పినారు. this is an ~ description యిదిగోరంతనుకొండంతగాపెంచిచెప్పియున్నది.

Exaggeration, egz-ag-gê-râ'shon, *n. s.* పెంచిచెప్పడము, కొంచెమునుగొప్పగావిస్తరించిచెప్పడము. this is a mere ~ యిదిపూరకగోరంతనుకొండంతగాపెంచిచెప్పినదేగానివేరేలేదు. poetical ~ ఉత్ప్రేక్ష.

To Exalt, egz-âlt', *v. a.* to raise on high పైకియెత్తుట, గొప్పచేసుట, పొడిగించుట. this ~s his merit యిందుచేత వాడియోగ్యతమరిన్ని అతిశయిస్తున్నది. they ~ed him as a God దేవుణ్నిగావిచారించినారు. they ~ed him upon their shoulders వాణ్నిభుజములమీదయెత్తుకొన్నారు. or to praise స్తుతించుట, స్తోత్రముచేసుట.

Exaltation, egz-âl-tâ'shon, *n. s.* ఔన్నత్యము, ఘనత,గొప్పతనము,అభివృద్ధి,శ్రేయస్సు. On account of their ~ their enemies were silent వాండ్లుతలయెత్తియుండినందున వాండ్లశత్రువులు నోరుమూసుకొనియుండినారు.

Exalted, *adj.* ఘనమైన, అతిఘనమైన, మహత్తైన. an ~ expression in poetry ఉత్ప్రేక్ష,ఉల్లేఖన.

Examination, egz-am-i-nâ'shon, *n. s.* పరీక్ష, పరిశోధన, విచారణ, విమర్శ. this book will stand ~ యీగ్రంథముపరీక్షకునిలుచును. his story will not bear ~ వాడిమాటవిచారణకునిలవదు. cross ~ అడ్డమాటలువేసిఅడగడము. ~ of coin నాణెముచూడడము.

To Examine, egz-am'ine, *v. a.* పరిక్షించుట, పరిశోధించుట, విమర్శించుట, విచారించుట.

Examiner, *n. s.* పరీక్షచేసేవాడు, విచారించేవాడు.

Example, egz-âm'ple, *n. s.* దృష్టాంతము, నిదర్శనము, ఉదాహరణ. Can you give an ~ of this? దీనికిఒకఉదాహరణచెప్పగలవా. they follow his ~ వాణ్నిచూచివాడివలెనేనడుచుకొంటున్నారు. they made him an ~ అందరికిబుద్ధివచ్చేటట్టువాణ్నిశిక్షించినారు. she is an ~ to all around her దానినడతపుండవల్లనాయని అందరిచేత అనిపించుకొన్నది. Why do not you set the child a good ~? నీవుచక్కగానడిచిఆచారము ఆబిడ్డచక్కగానడుచుకొనేటట్టుమేలుచేయవు. they will behave well if you set them the ~ నీవుచక్కగానడుచుకొంటేనిన్నుచూచివాండ్లున్నుచక్కగానడుచుకొందురు. If you want them to be industrious set them the ~ వాండ్లుశ్రద్ధగలవారుగాపుండవలెనంటేనీవుశ్రద్ధగలవాడవుగాపుండినిన్నుచూచివాండ్లునేర్చుకోని. he set them a bad ~ and they became thieves అతనిదుర్నడతనుచూచివీండ్లున్ను దొంగలైనారు. he set his son a bad ~ తానుదుర్మార్గముగానడిచి తనదుర్గుణములున్ను కొడుక్కున్నుకట్టుకడేటట్టుచేసినాడు. for ~ దృష్టాంతమేమంటే,ఉదాహరణమేమంటే. In James V. 10. దృష్టాంతం. A†. In Matt. I. 19. కళంకంప్రకాశయితుంఅనిచ్ఛన్ A†. దాన్ని అవమానపరచేయమనసులేనివాడై G†.

To Exasperate, egz-as'pê-râte, *v. a.* ఆగ్రహముపుట్టేటట్టుచేసుట, కోపమువచ్చేటట్టుచేసుట, రేచుట. do not ~ him వాడికికోపమువచ్చేటట్టుచేయవద్దు, వాణ్నిరేచవద్దు.

Exasperated, *adj.* ఆగ్రహపడ్డ, రేగిన. the fever is ~ by this medicine యీమందుచేతజ్వరముకలయికివిసరిగది. he was ~ at this language యీమాటమీదరేగినాడు.

Exasperation, egz-as-pê-râ'shon, *n. s.* ఉద్రేకము, ఆగ్రహము, కోపము. After much ~ she struck him దానికిపూరకకోపముపొడిగేటట్టుచేసినందునవాణ్నిదెబ్బకొట్టినది. the ~ of fever జ్వరవేగము, జ్వరముమ్మరము.

To Excavate, ex-cā′vāte *or* ex′ca-vāte, *v. a.* తొలుచుట, కల్లముగా తొలుచుట, తవ్వుట. he ~d the stone and made a cup ఆ రాతిని తొలిచి మరిగ చేసినాడు. they ~d the hill కొండలో బిలము చేసినారు. they ~d a path in the rock కొండలో తవ్వి మార్గము చేసినారు. the white ants ~d the tree చెదుళ్లు ఆ చెట్టులో పలతొర్ర చేసినవి.

Excavation, ex-cā-vā′shon, *n. s.* తొర్ర, బొంద, బొక్క, గుంట, గొయ్యి, బిలము, సొరంగము.

Excavator, *n. s.* (This is a bad word) వుప్పరవాడు, కామాటి, కూలివాడు.

To Exceed, ex-cēd′, *v. a.* మించుట, అతిక్రమించుట, అధికరించుట, మీరుట. his army ~s ours మనదండుకంటే వాడిది అధికముగా వున్నది.

To Exceed, ex-cēd′, *v. n.* అతిశయమౌట, మీరుట. do not ~ అతికారాదు. we should never ~ మనము అతిక్రమించరాదు, యిది ముఖ్యముగా తాగడమును గురించిన మాట.

Exceeding, ex-cēd′ing, *adj.* అతిశయమైన, మీరిన, మించిన.

Exceedingly, ex-cēd′ing-ly, *adv.* అతిశయముగా, మహా, మిక్కిలి, శానా.

To Excel, ex-cel′, *v. a.* అతిశయించుట, అధికరించుట, మించుట. he ~led them in learning చదువులో వాండ్లను మించినాడు. the mango ~s other fruits కడమపండ్లకన్నా మామిడిపండు శ్రేష్ఠము.

Excellence, ex′cel-lence, *n. s.* eminence, dignity శ్రేష్ఠత, ఉత్తమత, ఔత్కృష్ట్యము, శ్లాఘ్యత. from the ~ of this cloth యీబట్ట నాణ్యమైనది గనక. from the ~ of his behaviour వాడి ఉత్తమమైన నడక చేత, వాడి నడక మంచిది గనక. comparative ~ తారతమ్యము. by its comparative ~ కడమవాటికంటే యిది యోగ్యమైనందున.

Excellency, ex′cel-lenc-y, *n. s.* శ్రేష్ఠత. a title of honour ఘనము పొందిన, యిది ముఖ్యముగా గొప్పదండుదొరల కట్టము. His ~ the Commander-in-Chief ఘనము పొందిన సర్వసేనాధిపతిగారు. St. Luke and St. Paul when addressing people of rank use the word *Cratistos;* which as nearly as possible answers to the title of "Your ~" భూవర q. v. In Luke I. 3. సోమహామహిమ, ఘనము పొందిన G†. and also Acts XXIII. 26. మహామహిమ శ్రీయుక్త A†.

Excellent, ex′cel-lent, *adj.* శ్రేష్ఠమైన, ఉత్తమమైన, దివ్యమైన, ఘనమైన, దొడ్డ, మంచి. Most ~ అతిఘనమైన.

Excellent, ex′cel-lent, *interj.* భళా, మజ్ఝా, మంచిది.

Excellently, ex′cel-lent-ly, *adv.* ఘనముగా, దివ్యముగా.

Except, ex-cept′, Excepted, Excepting, *adv.* వినా, గాక, తప్ప. ~ this యిది వినా. he will not read it ~ at home యింట్లో గాక దాన్ని చదవడు.

To Except, ex-cept′, *v. a.* విడిచిపెట్టుట, వినాయించుట, తప్పనిచ్చుట.

Excepted or Excepting, *adj.* See Except, *adv.*

Exception, ex-cep′shon, *n. s.* అపవాదము, ఆక్షేపము, నిషేధము, బాధకము, వ్యతిరేకము. Is there any ~ to this rule? యీ సూత్రమునకు యేదైనా అపవాదము కద్దా. they made no ~s to his conduct వాడు చేసిన పనిని వాండ్లు ఆక్షేపించలేదు. with the ~ of these books యీ పుస్తకములను వినాయించి. he sold them all without ~ మిగత లేకుండా అంతా అమ్మివేసినాడు. all of them without ~ came ఒకరు తప్పక అందరున్ను వచ్చినారు.

Exceptionable, ex-cep′shon-able, *adj.* వర్జనీయమైన, అగ్రాహ్యమైన, దూష్యమైన, కాని, కూడని. his conduct is very ~ వాడి నడత యెంతమాత్రము మంచిది కాదు.

Excess, ex-cess′, *n. s.* అతి, అధికము, మెక్కువ, దుర్మార్గము. ~ of rain అతివృష్టి. ~ of anger అతికోపము, కోపోద్రేకము. ~ of lust కామోద్రేకము. they are much given to ~ వాండ్లు దుర్వృత్తులు, దుష్టులు. these detestable ~es యీ దుర్మార్గములు. he avoided all ~es వాడు దుర్నీతులన్నిటిని మానుకొన్నాడు. In Matt. XXIII. 25. దౌరాత్మ్యం. A†. In Ephes. V. 18. దుష్టత. A†.

Excessive, ex-cess′ive, *adj.* అతి, అతిశయమైన, అధికమైన, నిండా, బహు. ~ thirst అతిదాహము. ~ anger అతికోపము.

Excessively, ex-cess′ive-ly, *adv.* మిక్కిలి, మహా, బహు, మిగుల.

To Exchange, ex-chānge′, *v. a.* మార్చుట, పరివర్తనచేసుట, వినిమయముచేసుకొనుట. they ~d garlands మాలికావినిమయముచేసుకొన్నారు. he ~d houses with me వాడు నేనుయిండ్లనుమార్చుకొన్నాము. when they ~d looks of anger ఒకరినొకరుకోపముగాచూచినప్పుడు.

Exchange, ex-chānge′, *n. s.* మార్పు, మారకము, పరివర్తనము, వినిమయము. If we take gold we lose in the ~ మొహరీలుపుచ్చుకొంటిమావట్టముయివ్వవలసివస్తున్నది. he took a horse in ~ వాడుబదులుకు గుర్రమునుతీసుకొన్నాడు. loss or gain on ~ వారటి, తేడ. a place where merchants meet వర్తకులుకూడిమాట్లాడుకొనేచావడి. a bill of ~ హుండి.

Exchequer, ex-chek′ĕr, *n. s.* బొక్కసము, రాజకోశగృహము. an ~ bill కుంఫిణిపత్రమువంటిదిఒకకాగిదము.

To Exchequer, ex-chek′ĕr, *v. a.* to seize జప్తిచేసుట.

Exchequered, *adj.* seized జప్తిచేసిన.

Excisable, *adj.* అధికతీర్వవేయబడేటైన; అనగాఅభిని,సారాయి, భంగిమొదలైనసరుకులమీదఅధికతీర్వవేయబడేటైనఅనిఅర్థము. opium is ~, but rice is not అభినిఅధికతీర్వవేయబడేసరుకు,బియ్యముతీర్వసరుకుకాదు.

Excise, ex-cīse′, *n. s.* అధికతీర్వ, బళువైనతీర్వ, సుంకము, తీర్వ, వరి.

To Excise, ex-cīse′, *v. a.* అధికతీర్వవేసుట,దొంగసరుకులనుమేలమువేసినగరకలుపుకొనుట, దండగవట్టుట. they ~d him వానిఆస్తినిగరకలుపుకొన్నారు.

Excised, *adj.* జప్తిచేయబడ్డ, నగరకలుపుకోబడ్డ. ~ goods నగరకలుపుకోబడ్డసరుకులు. the land was ~ ఆమాన్యమునునగరకలుపుకొన్నారు.

Exciseman, ex-cīse′man, *n. s.* సుంకరి, సుంకము, సైగస్తుబంట్రోతు,దొంగసరుకులనుకట్టిజప్తిచేసుకొనేవాడు.

Excision, ex-cizh′on, *n. s.* ఛిత్రముచేయడము, కోసివేయడము, ఛేదనము, నాశనము, ధ్వంసము. After the ~ of the ball కోసిగుండునుయెత్తినతరువాత.

Excitability, *n. s.* capability of being excited స్పర్శగ్రాహకత్వము, అనగాతాకితేతెలియడము, రేగేగుణము, రవంతలోరేగిరవంతలోఅణిగేగుణము. from the ~ of a child's temper it laughs or weeps at a trifle బిడ్డలదిరవంతలోరేగిరవంతలోఅణిగేగుణముగనకరవంతలోనవ్వుతారు,రవంతలోయేడుస్తారు. from the ~ of the eye కంటికిరవంతపోచ్చనున్నతగ్గనున్నకూడదుగనక, కన్నుఅపాయస్థలముగనక. there is no ~ in horn or hair కొమ్ములోనేగాని వెంట్రుకలోనేగానిస్పర్శగ్రాహకత్వములేదు, తాకితేతెలియడములేదు.

Excitable, *adj.* easy to be excited రవంతలోరేగే. the young are easily ~ పిల్లకాయలురవంతలోయేడుస్తారు,రవంతలోనవ్వుతారు. In this fever the skin is very ~ యీజ్వరములోవొంటిమీదచెయ్యితగిలితేపుండుగావుంటున్నది.

Excitation, ex-ci-tā′shon, *n. s.* రేపడము, రేగడము, ప్రేరేపించడము, ప్రేరేపణ. she was in a state of great ~ about this అదియిందునగురించినిండాఅల్లాడుతూవుండినది. See Excitement.

To Excite, ex-cīte′, *v. a.* ప్రేరేపణచేసుట, రేపుట, పురికొలుపుట, పుల్లలుబెట్టుట. to ~ desire అక్కరబుట్టించుట. Bathing ~s appetite స్నానముఆకలినికలగచేస్తున్నది. to ~ hopes ఆశనుకలగచేసుట. these words ~d remorse in his mind వాడుయీమాటలచేతనిండాపశ్చాత్తాపపడ్డాడు. these words ~d them to the combat యీమాటలు వాండ్లనుయుద్ధమునకు బయలుదేరేటట్టుచేసినది.

Excited, *adj.* ప్రేరేపించబడ్డ, పురికొలుపబడ్డ,రేచిన. ~ with rage కోపోద్రేకముగల,చిరచిరలాడే. My curiosity was ~ at this అందుమీదటఅదియేమిటిదోవిచారించవలెనని నాకుబుద్ధిపుట్టినది.

Excitement, ex-cīte′ment, *n. s.* (the motive by which one is stirred up) ప్రేరేపకము, ఉద్రేకము. perturbation అతిశయము,వింత,తత్తరపాటు. the village was in a state of great ~ regarding this యిందునగురించివూరంతాతహతహలాడుతూవుండినది. from the ~ of the passions we suffer misery కామోద్రేకముచేతఆపదనుఅనుభవిస్తున్నాము. the death of the king caused

no ~ రాజువచ్చినదిపిక౯అతిశయముగావుండలే దు, this was an ~ to writing the dictionary ఆ నిఘంటువును వ్రాయడమునకు యిదిపిక౯ ప్రేరేప కముగావుండెను.

Exciting, *adj.* ప్రేరేపకమైన, రేచే. Novels are very ~ శృంగారకావ్యములుమోహమునుకలగ చేసేటివి. an ~ book మోహాప్రేరేకరమైనపు స్తకము.

To Exclaim, ex-clām′, *v. a.* మొరబెట్టుట, కూయు ట,అరుచుట, కేకవేయుట,అనుట, 'Now we shall see him' they ~ed యిదుగో వాడిదర్శనముకా బోతున్నదనిఅన్నారు. Alas! she ~ed అయ్యో అనిఅరిచింది, అయ్యోఅన్నది.

Exclamation, ex-cla-mā′shon, *n. s.* మొర, కూత, అరుపు, కేక. he uttered many ~ నిండాఅరిచి నాడు, కేకలువుత్తినాడు.

To Exclude, ex-clūde′, *v. a.* బహిష్కరించుట, వెలి వేయుట, తోసివేయుట, చేరకుండాచేయుట. they ~d him from the caste వాణ్నికులములోవెలి వేసినారు. they ~d me from the house నన్ను ఆయింట్లోకిచేరనియ్యలేదు. her marriage ~s her from inheriting her father's estate పెండ్లికావ డముతోతండ్రిఆస్తిలోదానికిబాధ్యతలేకపోయిన ది. he ~s me from his confidence వాడునాకు మర్మమునుయివ్వలేదు.

Excluded, *adj.* బహిష్కరించిన, వెలివేసిన. ~ from their society వాండ్లతోచేరని.

Exclusion, ex-clū′zhon, *n. s.* బహిష్కారము, వెలి, వినాగా. all Hindus, to the ~ of parias, are admitted at Tirupatty మాలవాండ్లుతప్పకడమ అందరుతిరుపతికిపోవచ్చును.

Exclusive, ex-clū′sive, *adj.* కేవల, భిన్న, వ్యతిరిక్త. they have an ~ right to the property యీ ఆస్తి కికేవలము వాండ్లకేబాధ్యతగాని మరిఒకరికిని మిత్యములేదు. his conduct shews an ~ preference to the English వాడు కేవలముయింగ్లీషు వాండ్లపక్షముగానడుచుకొంటాడు. the Bramins are very ~ బ్రాహ్మణులు యితరజాతులతో ఏంతమాత్రమున్ను సంబంధపడకతాముప్రత్యేక ముగావుంటారు. his family is very ~ వాండ్లువె

లితోకలిసేవాండ్లుకారు. ~ of rice they eat nothing వాండ్లుబియ్యముతాకమరేమితినరు. ~ of the fees the salary is small రుసుములుతీసివే స్తేసంబళముస్వల్పమే.

Exclusively, ex-clū′sive-ly, *adv.* కేవలము, మాత్ర మే. the money that was ~ devoted to this one purpose యీపనినిగురించే నియమించబడివుం డేరూకలు. I called them ~ వారినేపిలిచినాను, వారినిమాత్రమేపిలిచినాను.

To Excogitate, ex-cog′i-tāte, *v. a.* యోచించుట, యోచించికల్పించుట.

Excogitation, *n. s.* యోచన, యోచించికల్పించడ ము.

To Excommunicate, ex-com-mū′ni-cāte, *v. a.* బహిష్కారము చేయుట, వెలివేయుట, మతభ్రష్టుణ్ని గాచేయుట, త్యజించుట.

Excommunicated, *adj.* బహిష్కారముచేయబడ్డ, వెలి వేయబడ్డ.

Excommunication, ex-com-mū-ni-cā′shon, *n. s.* బహిష్కారము, వెలి, పరిత్యాగము. letters of ~ వెలిజాబులు.

To Excoriate, ex-cō′ri-āte, *v. a.* తోలుడొలగకొ ట్టుట. the boiling water ~d his leg వేడినీళ్లచేత వాడికాలితోలుడొలగిపోయినది. in the fall his arm was ~d పడడములోవాడి చెయ్యితోలుడొలగిపోయి నది.

Excoriated, *adj.* డొలగిపోయిన, తోలుడొలగిన, కొట్టు కొనిపోయిన. an ~ spot తోలుకొట్టుకొనిపోయిన చోటు.

Excoriation, ex-cō-ri-ā′shon, *n. s.* తోలుడొలగిపోవ డము. the hot water made an ~ on his arm వేడినీళ్లచేతవాడిచెయ్యితోలుడొలగిపోయినది. they applied oil to cure the ~ తోలుడొలగిపోయిన చోటనూనెపట్టించినారు.

Excrement, ex′crē-ment, *n. s. or* Excrements, (this is generally used in the plural) మలము, పురీషము. the Musulmans consider silk as the ~ of a worm పట్టుపకపురుగుమలమనితురకలం టారు.

Excremental, ex-crē-ment′al, *adj.* మలసంబంధ మైన.

Excrementitious, *adj.* మలమయమైన. — matter మలము.

Excrescence, ex-cres'cence, *n. s.* on the body కణితి, గ్రంథి, బుడిపి, కాయ. — on the trunks of trees చెట్లుమీదిముడి.

Excretion, ex-crē'shon, *n. s.* రసము. of trees బంక. of the body పుసి, గులిమి, రసికెమొదలైనవి. of insects బూజు, కట్టుసూలుమొదలైనవి.

Excretory, *adj.* విసర్జించే, బయిటతోసే, బయిటక్కైన. the — ducts in the skin రోమకూపములు.

To Excruciate, ex-crû'shi-āte, *v. a.* వేధించుట, బాధించుట, యాతనపరచుట, ఉపద్రవముచేసుట, హింసించుట.

Excruciating, ex-crû'shi-āt-ing, *adj.* వేధించే, బాధించే, ఉపద్రవముచేసే, యాతనపరచే. — pain తాళకూడనినొప్పి. an — head-ache తెగ్రతలనొప్పి.

To Exculpate, ex-cul'pāte, *v. a.* తప్పులేదనిఅగుపరచుట. he tried to — himself తనమీదతప్పులేదనిఅగుపరచడమునకైయత్నపడ్డాడు. this letter —s you యీజాబువల్లనీమీదతప్పులేదని యేర్పడుతున్నది.

Exculpatory, *adj.* తప్పులేదనిఅగుపరచే, నిరపరాధినిగాచేసే. this letter is — యీజాబుతప్పులేదని అగుపరుస్తున్నది.

Excursion, ex-cur'shon, *n. s.* విహారము. we took an — as far as Pulicat పళెయకాపేరిదాక విహారముగాపోయినాము.

Excursive, ex-cur'sive, *adj.* విహారించే.

Excursively, *adv.* in a wandering unsettled manner భిన్నాభిన్నముగా.

Excusable, ex-cūs'a-ble, *adj.* మన్నించవలసిన,క్షమించదగిన.

To Excuse, ex-cūse', *v. a.* మన్నించుట, క్షమించుట. he tried to — himself తనమీదతప్పులేదనితప్పించుకోను ప్రయత్నపడ్డాడు. he —d me from the bargain ఏడంబడిక ప్రకారమునేనునడుచుకోవలసినదిలేదనివిడిచిపెట్టినాడు. I —d him payment వాడిదగ్గరరూకలుపుచ్చుకోకుండావిడిచిపెట్టినాను. he asked me to dinner but I —d myself అతడుభోజనమునకురమ్మన్నాడు అయితే నేనురావడములేదనిమనవిచేసుకొన్నాను. Pray — me from coming to-day నేనునేడురాకుండా ఉండేటట్టుదయచేయవలసినది. — me you told me yourself నాతోచెప్పినావుసుమీ,యిదిగద్దించేమాట. you must — me I will not pay the money నేనుఆరూకలనుబొత్తిగాయివ్వేదిలేదుసుమీ. — me this is false ఛీయిదిఅబద్ధము.

Excuse, ex-cūse', *n. s.* సాకు, నెపము, మిష,అనుకూలత, పరిహారము, సమాధానము.

Excuseless, ex-cūse'less, *adj.* మన్నించకూడని,క్షమించరాని.

Execrable, ex'ē-crable, *adj.* అతిపాపిష్టి,అతిదుష్ట.

Execrably, ex'ē-crab-ly, *adv.* అతిపాపిష్టితనముగా.

To Execrate, ex'ē-crāte', *v. a.* శపించుట, తిట్టుట.

Execration, ex-ē-crā'shon, *n. s.* శాపము, తిట్టు.

To Execute, ex'ē-cūte, *v. a.* జరిగించుట,జరుపుట, నెరవేర్చుట, చేసుట. he —d a bond పత్రమును వ్రాసియిచ్చినాడు. he —d his trust very well తనకుపెట్టినపనిబాగాజరిగించినాడు. they —d a dance వాండ్లునటించినారు, తాండవమాడినారు. he —d a picture పటమునువ్రాసినాడు. they —d the thief ఆదొంగనుఉరిదీసినారు.

Executed, *adj.* జరిగిన, నెరవేరిన, చేసిన. a bond — to me నాకువ్రాసియిచ్చినపత్రము. the thief who was — ఉరిదీయబడ్డదొంగ. a picture — by him వాడువ్రాసినపటము.

Execution, ex-ē-cū'shon, *n. s.* జరిగించడము, నెరవేర్చడము, చేయడము, క్రియలోకితేవడము. after the — of the bond పత్రముపుట్టినతరువాత. he ordered the thief to be flogged and was present at the — ఆదొంగనుకొట్టేటట్టుఉత్తరవుయిచ్చిదగ్గరఉండికొట్టించినాడు. the — of this picture is good యీపటముయొక్క తీర్పుబాగావున్నది. the idea of this picture is good but the — is very poor యీపటమునువ్రాయడమునకుచేసినసంకల్పముబాగానేవున్నదిగాని వ్రాసితీరడములోనింద్యజమైపోయినది. to carry into — జరిగించడము. he put the law into — చట్టప్రకారముజరిగించినాడు. they put an — into his house అప్పును గురించివాడిసామానులను అమ్మించినారు, శిక్షానిశ్చయఅనివిధించిచెప్పక్పూరక Execution అని మాత్రముఅంటేప్రాణముతీసుటఅనిఅర్థమౌతున్నది, అనగా I was present at the — ఉరిదీసినప్పుడు

డు గాని కుంపున కాల్చినప్పుడు గాని దగ్గరవుంటిన నిఅర్థము.

Executioner, ex-ē-cū′shon-ĕr, *n. s.* ఉరితీసేబంట్రోతు, కొ ట్టేబంట్రోతు.

Executive, egz-ec′ū-tive, *adj.* జరిగించేఅధికారము గల, నెరవేర్చేఅధికారముగల. the Judge gives the order and the Sheriff has the ~ power న్యాయాధికారిఉత్తరవుచేస్తాడు ఆఉత్తరవును నెరవేర్చేఅధికారమునాజరుకువున్నది.

Executive, egz-ec′ū-tive, *n. s.* తీర్పుప్రకారముజరిగించేవాండ్లు, ఉత్తరవును నెరవేర్చేవాండ్లు.

Executor, egz-ec′ū-tor, *n. s.* నెరవేర్చేవాడు, జరిగించేవాడు, ఉయిలుప్రకారముజరిగించే అధికారముగలవాడు. the phrase used by Ram Mohun Rao నిర్వాహకర్త్రుడు. but the ancient phrase is కార్యకర్త.

Executrix, egz-ec′ū-trix, *n. s.* ఉయిలుప్రకారముజరిగించే అధికారముగలస్త్రీ.

Exegesis, ex-ē-ġē′sis, *n. s.* the interpretation of the scriptures వివరణము, వ్యాఖ్యానము, వృత్తి, భాష్యము.

Exegetical, ex-ē-ġet′i-cal, *adj.* or practical (Arnold's Life, I. 138.) వివరమైన, స్పష్టమైన.

Exemplar, egz-em′plar, *n. s.* మాదిరి, దృష్టాంతము, నిదర్శనము, ఉదాహరణము.

Exemplarily, *adv.* ఉత్తమముగా, శ్రేష్ఠముగా.

Exemplary, egz′em-plar-y, *adj.* ఉత్తమమైన, శ్రేష్ఠమైన, మిక్కిలియోగ్యమైన. his conduct is very ~ వానినడకనిండావుత్తమమైనదిగావున్నది.

Exemplification, egz′em-pli-fi-cā′shon, *n. s.* దృష్టాంతము,నిదర్శనము, ఉదాహరణము. this is an ~ of it దానికియిదివుదాహరణము.

Exemplified, *adj.* దృష్టాంతమైన, నిదర్శనమైన, ఉదాహరణఅయిన. the rule is ~ in this verse ఆసూత్రమునకుయీపద్యమువుదాహరణఅయినది. Paternal affection is ~ in the behaviour of a bird to its young పుత్రవాత్సల్యతపక్షియొక్కనడతనిదర్శనముగావున్నది.

To Exemplify, egz-em′pli-fȳ, *v. a.* దృష్టాంతమువల్లఅగుపరచుట,ఉదాహరణమిచ్చుట. this phrase exemplifies the rule యీవాక్యము ఆసూత్రమునకువుదాహరణమైవున్నది. what you now suffer ~ies the truth of what he said నీవుపడేది వాడుచెప్పినదానికిఅనుభవముగావున్నది.

To Exempt, egz-emt′, *v. a.* వినాయించుట. this ~ed him from punishment యీహేతువుచేతవాడిశిక్షతప్పినది. they ~ed him వాణ్నివినాయించినారు. as he was the king's son they ~ed him from examination అతడురాజకొమారుడైనందునకడమవాండ్లనువిచారించియితణ్ని విచారించకవిడిచిపెట్టినారు.

Exempt, egz-emt′, Exempted, *adj.* వినాయించిన,వినాయించబడ్డ, లేని. a life ~ from care వ్యాకులములేనిబ్రతుకు. ~ from death చావులేని, అమర్త్యులైన. this is an ~ed case యిదివినాయించబడ్డప్రమేయము. land ~ed from tax మాన్యము, యినాము. the Brahmins are ~ed from paying this fee బ్రాహ్మలకుయీసుంకమివ్వనక్కరలేదు. they were ~ed from mortality వాండ్లుమృత్యులైరి. he is ~ed from these inconveniencies వాడికియీపీకులాటలులేవు.

Exempt, egz-emt′, *n. s.* అధికారి, యిదిశూకతరహాబంట్రోతుకువుండేపేరు.

Exemption, egz-em′shon, *n. s.* మన్నింపు, విరివిరము. he claimed ~ on the ground of being a monk సన్యాసిఅయినందునమాపుచేయవలెనన్నాడు. he pleaded ~ from the tax on the ground of his being a priest గురువనేన్యాయమునుబట్టి తానుకట్టనక్కరలేదనివాదించినాడు.

Exequies, ex′ē-qūis, *n. s.* ఉత్తరక్రియలు, అపరక్రియలు, శ్రాద్ధాదిక్రియలు, దినవారాలు.

Exercise, ex′er-cīse, *n. s.* (learning) అభ్యాసము, సాధకము. (walking &c.) గాలిసవారిపోవడము. by the ~ of reason వివేకమునువినియోగకరచుటచేత. bodily ~ తిరగడము, సంచారము. mental ~ మననము, చింతన. equestrian ~ గుర్రపుసవారిపోవడము. religious ~s ధ్యానములు, ప్రార్థనలుమొదలైనవి. military ~s కవాతు. a school boy's ~ or essay పిల్లవాండ్లకురచనాశక్తికలగడమునకైచేసేయత్నము. manly ~s సాము, గెరడిమొదలైనవి. sword ~ కత్తిసాము, ఖడ్గాభ్యాసము. to take ~ సాధకముచేయుట. the convalescent took gentle ~ రోగమువిడిచినొల్లతేరకుండా వుండేవాడు లేచితిరుగుతాడు. chil-

dren must take ⌣ బిడ్డలుయిట్లాఅట్లాతిరగవలసి నది. you will be ill if you take no ⌣ లేచితిరగ కపోతేకడకగాఖ్యంచేస్తే ఖ్యేళ్లకుదరదు.

To Exercise, ex'er-cîse, *v. a.* to employ ఉపయోగపరచుట, వినియోగపరచుట, అభ్యాసముచేయించుట; అభ్యసింపచేసుట, సాధకముచేయించుట, వినుపరచుట, అలవరచుట. the Governor ⌣d his discretion in this యిందునగురించిగవనరుతనకు వుండేస్వతంత్రమునుపుయోగపరచినాడు, అన గాయిందులోగవనరుస్వతంత్రించినాడనియర్థము. he ⌣d the boy in figures పిల్లకాయకు లెక్కలో వాడికచేసినాడు. he ⌣d the horse ఆగుఱ్ఱము నుతిప్పినాడు. this ⌣d his patience greatly యిందుచేతవాడుచాలాఆయాసపడ్డాడు, విసికినాడు. his wife's misconduct ⌣d (or tried) his patience greatly వాడిపెండ్లాముయొక్కదుర్నడతచేత వాడికిచాలాఆయాసమువచ్చినది,వాడికిప్రాణమువి సికినది. he ⌣d patience సహనముపెట్టినాడు. he ⌣d himself in walking on the parapet చెయి గోడమీదుగా నడిచేటట్టుగాసాధకముచేసినాడు. he ⌣d his authority వాడిఅధికారమునుచెల్లించి నాడు. he ⌣d the boys in Sanscrit ఆపిల్లకా యలకుసంస్కృతశిక్షచెప్పినాడు. you should ⌣ your reason in this యిందులోనీవివేకమునుపుయో గపరచవలెను,వినియోగపరచవలెను. he ⌣d the horses in leaping ఆగుఱ్ఱములకుదాటేట ట్టుఅలవాటుచేసినాడు. the priests do not now ⌣ this power గురువులుయిప్పట్లోయీఅధికార మునుచెల్లించడములేదు.

Exercised, *adj.* అభ్యాసమైన, అభ్యసించిన, అలవాటుపడ్డ, వాడికైన, వినుబడ్డ. he is well ⌣ in this యిందులోబాగా అలవాటుపడివున్నాడు. she is well ⌣ in dancing అదిఆటలోబాగాతీరినది.

To Exert, egz-ert', *v. a.* ఉపయోగపరచుట, వినియోగపరచుట,ప్రయత్నముచేసుట. he ⌣ed his authority to save me. నన్నుసంరక్షించేసేటందుకువాడిఅధికారమునుపుయోగపరచినాడు. he ⌣ed all his strength in doing this యిదిచేయడములోవాడి యావచ్ఛక్తినిన్నిచూపినాడు. when you are ill you should not ⌣ yourself అశక్తుడవైవుండేటప్పుడునీవునిండాశ్రమపడవద్దు. he ⌣ed himself to please me నన్నుసంతోషపెట్టడమునకు చాలాప్రయాసపడినాడు. when ⌣ed himself he could do twice as much నిండాప్రయాసపడితే రెండింతలుగాచేయగలడు.

Exerted, *adj.* ఉపయోగపరచిన,వినియోగపరచిన, ప్రయత్నపడ్డ. his power was ⌣ to save me తన్ను కాపాడడమునకు వాడిశక్తియుపయోగపరచబడ్డది.

Exertion, egz-er'shon, *n. s.* యత్నము,ప్రయత్నము, పాటు, పరిశ్రమ.

To Exfoliate, ex-fōl'yāte, *v. n.* రెమ్మకలోనుంచి పెళ్లగావూడివచ్చుట, రెమ్మకట్టిపెట్టుట, పొలు గాలేచివచ్చుట.

Exfoliation, *n. s.* రెమ్మకట్టిచెక్కగావూడిరావడము.

Exhalation, ex-ha-lā'shon, *n. s.* ఆవిరి, శోకము.

To Exhale, egz-hāle', *v. a.* బయిటవిడుచుట,బయిటవిడుచుట. the rose ⌣s a sweet scent రోజాపువ్వుమంచివాసనకొట్టుతున్నది. the tank ⌣s a cloud of mist ఆగుంటలోనుంచిపొగమంచులేస్తున్నది.

Exhaled, *adj.* బయిటవిడిచిన, బయిటవిడిచిన. the scent ⌣ by the rose రోజాపువ్వుకొట్టేవాసన.

To Exhaust, egz-hâst', *v. a.* వ్యయముచేసుట, పోగొట్టుట,శోషింపచేసుట, క్షీణింపచేసుట, తరగ్గొట్టుట. he ⌣ed the treasury బొక్కసమునుగుల్లచేసినాడు. these troubles ⌣ed his strength యిందుచేతవాడిబలముకుంగిపోయినది. this behaviour at last ⌣ed my patience యీనడకచేతను దకునాసహనముపోయినది,ప్రాణమువిసికినది. he ⌣ed the air from the bottle ఆబుడ్డిలోగాలిలే కుండాచేసినాడు. this ⌣ed his spirits యిందుచేతవాడిధైర్యముపోయినది. annual cultivation ⌣s the land యేటాసాగుబడికావడముచేత ఆనేలసత్తువపోయినది. this burning wind ⌣s the spirits యీవడగాడ్పుకళలనుపీలుస్తున్నది, శోషింపచేస్తున్నది. the long walk ⌣ed me very much బహుదూరమునడవడముచేత నిండా అలిసినాను. do not ⌣ yourself శ్రమపడవద్దు.

Exhausted, *adj.* వ్యయమైన, అయిపోయిన, శోషించిన, క్షీణించిన, తరిగిన. his strength was ⌣ by

the long walk బహుదూరము నడచుటచేత వాడి బలము పుడిగినది, అలిసినాడు. I am quite ~ నా కు ప్రాణము విసికినది, మహా అలిసినాను. ~ by the heat యెండ గొట్టుకడ్డ, బడలిన. his patience was quite ~ వాడి సహనము బొత్తిగా పోయినది. the ammunition is ~ మందుగుండు అయిపోయినది.

Exhausting, *adj.* పోగొట్టే, శోషింపజేసే, క్షీణింపజేసే, తరగగొట్టే. the ~ heat పీల్చివేసే యెండ. an ~ task ప్రాణమును విసికించే పని, అతికష్టమైన పని.

Exhaustion, *n. s.* శోషణము, క్షయము, తరగడము, అలుపు. on account of the ~ of the treasury ఆ బొక్కసము పుత్తడైపోయినందున. ~ of strength బలక్షయము. through ~ అలుపు చేత. after the ~ of the water నీళ్లింకిపోయిన తరువాత.

Exhaustless, egz-hâst'less, *adj.* అక్షయమైన, క్షయించని, తరగని. ~ riches తరగని ధనము.

To Exhibit, egz-hib'it, *v. a.* చూపుట, అగుపరచుట, కనుపరచుట.

Exhibition, ex-hi-bish'on, *n. s.* చూపడము, అగుపరచడము, కనుపరచడము. after the ~ of this paper యీ దస్తావేజును చూపిన తరువాత. or public shew వేడుక, తమాషా. they made an ~ of the ape ఆ కోతిని వూళ్లో అందరికిన్ని చూపించినారు. or money బహుమానము, కట్నము.

To Exhilarate, egz-hil'a-râte, *v. a.* ఉల్లాసపరచుట.

Exhilarated, *adj.* ఉల్లసించిన, ఆనందభరితుడైన. ~ with wine తాగిమత్తెక్కిన.

Exhilarating, *adj.* ఉల్లాసకరమైన, సంతోషకరమైన, ఆనందకరమైన. wine is ~ సారాయి మనస్సుకు ఉల్లాసము చేసేటిది.

To Exhort, egz-hôrt', *v. a.* బుద్ధిచెప్పుట, బోధించుట. I ~ed them to be friends మీరు అనుకూలముగా వుండండని బుద్ధిచెప్పినాను. I ~ you to obey him నా మాట విని అతనికి అణిగినడుచుకో.

Exhortation, ex-hor-tā'shon, *n. s.* బుద్ధి, బోధన. in answer to all his ~s అతను చెప్పిన మాటలన్నిటికిని.

Exhortatory, *adj.* బుద్ధిచెప్పే, బోధించే, బోధనచేసే.

Exhumation, *n. s.* పాతిపెట్టినదాన్ని బయిటికి యెత్తడము. after the ~ of the body పాతిపెట్టిన శవాన్ని పెళ్లగించి యెత్తిన తరువాత.

To Exhume, *v. a.* పాతిపెట్టినదాన్ని తొవ్వియెత్తుట.

Exiccated, *adj.* ఆరిపోయిన, యెండిపోయిన.

Exigence, ex'i-gence, Exigency, ex'i-gen-cy, *n. s.* అక్కర, అగత్యము, అవసరము. according to the ~ of the statute ఆ చట్టములో విధించిన ప్రకారము.

Exile, ex'ile, *n. s.* దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డవాడు, దేశభ్రష్టుడు, పరదేశి, దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టబడడము. they were unfortunate ~s వాండ్లు దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డ దిక్కుమాలిన వాండ్లుగా వుండిరి. he was then living in ~ వాడు అప్పట్లో దేశభ్రష్టుడై వుండినాడు. here we live in splendid ~ బహుతమయిక్కడ యెంతజంభముగా వుండినా విదేశమందు వున్నాము.

To Exile, egz-ile', *v. a.* దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టుట, వూరు వెళ్లగొట్టుట.

Exiled, *adj.* దేశములోనుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డ, దేశభ్రష్టుడైన, పరదేశియైన.

To Exist, egz-ist', *v. n.* వుండుట, కలిగివుండుట, జీవించుట, బ్రతుకుట. The Hindus say the devil does not ~ హిందువులు సైతాన నేది లేదంటారు. the book you want is not ~ed నీవు కావలెనన్న పుస్తకము లోకములో లేదు.

Existence, egz-ist'ence, *n. s.* ఉనికి, స్థితి, వుండడము, జీవితకాలము. in a philosophical sense తత్త్వము. I never saw him in the course of my ~ నా ఆయుస్సులో వాణ్ని చూడలేదు. The Hindus deny the ~ of the devil హిందువులు సైతాను అనేదే లేదంటారు. not one of them is now in ~ వాండ్లలో వొకరున్ను యిప్పుడు లేరు, అన్నీ గాలింతా చచ్చినారు. he forgot that his father was in ~ యింకా వాడి అబ్బ బ్రతికివున్నాడనే దాన్ని మరిచినాడు. he is the greatest fool in ~ జగత్తులో వీడికంటె పిచ్చివాడు లేడు. they derive their ~ from weaving నేసుకొని బ్రతుకుతారు. non-~ శూన్యము, లేమి, అభావము. on the non-~ of the bond పత్రము అభావమైనందున, ఆ పత్రము లేకపోయినందున. ~ and non-~ సదసద్భావము. self-~ స్వత్వము.

Existent, egz-ist'ent, *adj.* వుండే, కలిగివుండే, స్థితమైన, జీవించివుండే. the self-~ స్వయంభువు, బ్రహ్మము.

Existimation, *n. s.* opinion ఎన్నిక, భావము, అభిప్రాయము. in their ~ he is a scholar వాండ్ల అభిప్రాయ ప్రకారము వాడు పండితుడు.

Existing, *adj.* వుండే, విద్యమానమైన. that regulation was then still ~ అప్పట్లో ఆ చట్టము కలిగే వుండినది. the then ~ arrangements అప్పట్లో వుండిన యేర్పాట్లు. in ~ circumstances కార్యము వుండేరీతికి. non-~ లేని, లోకములో లేని, అభూతపూర్వమైన.

Exit, ex'it, *n. s.* లేచిపోవడము, వెళ్లిపోవడము, బహిర్గమనము, ప్రస్థానము. ~ from life మరణము, చావు. he made his ~ లేచిపోయినాడు. on his ~ from office వుద్యోగము విడిచిపోయిన తరువాత. *Exit.* (a phrase used in comedies) పాత్ర నిర్గమనము, యిది మూలార్థము.

Exodus, ex'ô-dus, *n. s.* (literally) దేశత్యాగము, యిది బైబిలు గ్రంథమందు రెండో కాండయొక్క పేరు.

Ex-officio, *adv.* ఉద్యోగతః, ఉద్యోగముచొప్పున.

To Exonerate, egz-on'er-āte, *v. a.* నివృత్తిచేసుట, నివారణముచేసుట. this ~s you from paying the money యిందుచేత నీవు ఆ రూకలు చెల్లించవలసినది లేకపోతున్నది. her consent does not ~ you అది యెంత సమ్మతించినప్పటికిన్ని నీయందు తప్పు లేకపోలేదు. he ~d himself వాడు నివృత్తిచేసుకొన్నాడు. he did this to ~ himself తనదోషమును బాపుకోవడమునకై దీన్ని చేసినాడు.

Exonerated, *adj.* నివృత్తిచేయబడ్డ, నివారితమైన. they were ~ from payment of the money వాండ్లు ఆ రూకలను చెల్లించవలసినది లేకపోయినది. If you compel me to release the prisoner I shall in that case stand ~ by the public నీవు చేసే నిర్బంధమునకై యే వేనేను ఆ ఖైదీని విడుదలచేస్తే లోకములో ఆ యపవాదము నాకు వుండదు.

Exoneration, egz-on-er-ā'shon, *n. s.* నివృత్తి, నివారణము, విమోచనము.

Exonerable, *adj.* శాంతుడైన, దయాళువైన.

Exorbitance, egz-ôr'bi-tanće, Exorbitancy, *n. s.* అతిక్రమము, అన్యాయము, అమితము.

Exorbitant, egz-ôr'bi-tant, *adj.* అతిక్రమమైన, అన్యాయమైన, అధికమైన.

Exorbitantly, *adv.* అమితముగా, అతిశయముగా.

To Exorcise, ex'or-ćīse, *v. a.* దయ్యములను తోలుట, ఉచ్చాటన చేసుట. to ~ a demon దయ్యమును తోలుట.

Exorciser, *n. s.* దయ్యమును తోలేమంత్రగాడు.

Exorcism, *n. s.* దయ్యమును తోలేమంత్రము, భూతోచ్చాటనమంత్రము.

Exorcist, ex'or-ćist, *n. s.* దయ్యమును తోలేమంత్రగాడు.

Exordium, egz-ôr'di-um, *n. s.* గ్రంథారంభము, నాందిశ్లోకము.

Exoteric, *adj.* బాహాటమైన, ప్రసిద్ధమైన, సామాన్యమైన. See Esoteric.

Exotic, egz-ot'ic, *adj.* పరదేశ సంబంధమైన, అన్యదేశ సంబంధమైన. యిది కొన్ని చెట్లను, కొన్ని శబ్దములను గురించిన మాట. this word is an ~ యిది అన్యదేశ్య శబ్దము.

Exotic, egz-ot'ic, *n. s.* అన్యదేశపు చెట్టు, సీమచెట్టు. the garden was filled with ~s యాతోటలో వుండేవన్నిన్ని అన్యదేశపు చెట్లు, సీమచెట్లు.

To Expand, ex-pănd', *v. a.* వికసింపచేసుట, విస్తరింపచేసుట, తెరచుట. the bird ~ed its wings ఆ పక్షి రెక్కలను విచ్చినది. the flower ~ed its petals పుష్పము వికసించినది. the peacock ~ed its tail నెమలి పురివిచ్చినది. terror ~ed her eyes భయపడి దానికండ్లు గంపెడేసి చేసుకొన్నది.

To Expand, ex-pănd', *v. n.* వికసించుట, విస్తరించుట. the flower ~ed పుష్పము వికసించినది, మొగ్గ పూచినది.

Expanded, *adj.* వికసించిన, విస్తరించిన.

Expanse, ex-pănse', *n. s.* విశాలత, విస్తారము, విస్తీర్ణము, విరివి, ప్రపంచము. the ~ of heaven ఖగోళము, ఆకాశము. there was a vast ~ of water అక్కడ బహుదూరము నీళ్లు పట్టి వుండినది, వ్యాపించి వుండినది.

Expansion, ex-păn'shon, *n. s.* వికసనము, విస్తరింపు, విశాలము, విరివి, వ్యాప్తి. by the ~ of the bladder బుడ్డ గాలికి వుబ్బినందున.

Expansive, ex-păns'ive, *adj.* విస్తరింపచేసే, వ్యాపించే, వుబ్బేటట్టు చేసే. the ~ power of steam burst the vessel పొగయొక్క వ్యాపకశక్తిచేత ఆ కుండ పగిలినది.

Expansiveness, *n. s.* విశాలత, వ్యాప్తి, విరివి.

Exparte, *adj.* ఏకపక్షపు. an ~ decree ఏకపక్షము గావిచారించియిచ్చినతీర్పు, అనగా ప్రతివాదియొక్క వుత్తరమును గాని సాక్షిదస్తావేజులను గాని విచారణచేయకుండాచేసినతీర్పు.

To Expatiate upon, *v. a.* ఉపన్యసించుట, విస్తరించి చెప్పుట, వివరించుట, పెంచిచెప్పుట. he ~d much upon this యిందునగురించిబహుదూరము మాట్లాడినాడు. or to walk about సంచరించుట.

Expatiation, *n. s.* ఉపన్యాసము, విస్తరించిచెప్పడము, వివరించడము.

To Expatriate, *v. a.* to transport పరదేశమునకు పంపుట.

Expatriated, *adj.* పరదేశమునకుపంపబడ్డ, దేశభ్రష్టుడైన. See Exiled.

Expatriation, *n. s.* దేశభ్రష్టున్నిగాచేయడము, పరదేశమునకుపంపడము.

To Expect, ex-pect′, *v. a.* యెదురుచూచుట, నిరీక్షించుట, కనిపెట్టుకొనివుండుట. I ~ him అతడువస్తాడనియెదురుచూస్తాను. he ~ed death చస్తాననుకొన్నాడు. Government ~s your obedience నీవు ఆజ్ఞప్రకారమునడుచుకొనేవాడవని గవనరుమెంటువారునమ్మిఉన్నారు. I ~ a fever నాకుజ్వరమువచ్చేటట్టువున్నది. they ~ you there to-morrow నీవురేపుఅక్కడికివత్తువనుకొన్నారు. I ~ you here to-morrow రేపునీకైయిక్కడయెదురుచూస్తూవుంటాను. If a man marries, he ~s children పెండ్లి ఆడితేబిడ్డలుకలుగనేకలుగుతారుఅని నమ్ముతాడు. I ~ I shall find him there బహుశావాడుఅక్కడవుండును. I ~ my son to obey me నాకొడుకు నామాటవినకుండేయెట్లా. I ~ you to do this. యిదినీవుచేయకపోతేచూడు,యిది గద్దింపుమాట. She ~s to be confined next month వచ్చేనెలలో తాను ప్రసవింతునంటున్నది. she, as I ~ed, told me the truth నేనుఅనుకొన్నట్టేనాతోకలిగినదిచెప్పినది.

Expectancy, ex-pect′an-ċy, *n. s.* నమ్మిక, కోరిక, ఆశ.

Expectant, ex-pect′ant, *n. s.* యెదురుచూచేవాడు, నిరీక్షిస్తూవుండేవాడు, ఆశించుకొని వుండేవాడు, ఉమేదువారు.

Expectation, ex-pec-tā′shon, *n. s.* యెదురుచూడడము, ఆశ, అపేక్ష, తలంపు. according to my ~ నేనుఅనుకొన్న ప్రకారము.

Expected, *adj.* యెదురుచూడబడ్డ, నిరీక్షించబడ్డ, అనుకొన్న. he, as might be ~, favoured his brother అతడుఅన్నయందుపక్షము వుంచడముసహజమే. She is ~ to lye in, next month వచ్చేనెలలోఅదిప్రసవించేటట్టువున్నది.

Expectorant, *adj.* కఫహరమైన. this fruit is an ~ యీపండుకఫహరమైనది.

To Expectorate, ex-pec′tŏ-rāte, *v. a.* కేకరించుట.

Expectoration, ex-pec-tŏ-rā′shon, *n. s.* కేకరింత. in this cold she suffered much from ~ యీజలుబుచేతఅదిపూరక కేకరిస్తూవుండినది.

Expedience, Expediency, ex-pēd′yen-ċy, *n. s.* ఆవశ్యకత, ఉపయుక్తత, యోగ్యత, ప్రయోజనము. I shewed him the ~ of going there అక్కడికిపోవడముఆవశ్యమనిఅగుపరచినాను.

Expedient, ex-pēd′yent, *adj.* అవశ్యమైన, ఉచితమైన, యుక్తమైన. In 1 Cor. X. 23. మంగళజనకం. A†.

Expedient, ex-pēd′yent, *n. s.* ఉపాయము, యుక్తి, సాధనము, పంపకము.

To Expedite, ex′pe-dīte, *v. a.* త్వరితపరచుట, శీఘ్రించుట, సుళువుచేసుట, వుసులుచేసుట.

Expedition, ex-pe-dish′on, *n. s.* quickness త్వర, శీఘ్రము. journey యాత్ర, ప్రయాణము, దండయాత్ర. or adventures చరిత్ర.

Expeditious, ex-pe-dish′us, *adj.* త్వరగల, వడిగల.

Expeditiously, *adv.* త్వరగా, వడిగా, వేగిరముగా.

To Expel, ex-pel′, *v. a.* వెళ్లగొట్టుట, తరమగొట్టుట, బహిష్కారముచేసుట, తరుముట. to ~ a demon దయ్యమునుతోలుట. they use milk to ~ poison విషము విరగడమునకు పాలును యిస్తారు. they ~led him from the caste వాణ్ని వెలివేసినారు.

To Expend, ex-pend′, *v. a.* వ్రయముచేసుట, శెలవుచేసుట. they ~ed this money within ten days యీరూకలనుపదిదినములలో ఖర్చుచేసినారు.

Expended, *adj.* వ్రయమైన, శెలవైన, అయిపోయిన. it is ~ అదిఅయిపోయినది.

Expenditure, ex-pend′i-tūre, *n. s.* వ్రయము, శెలవు. petty ~ చిల్లరఖర్చు.

Expense, ex-pense′, *n. s.* వ్రయము, శెలవు. fruitless ~ నష్టదండుగ. he did it at the ~ of his life వాడుదాన్నిచేస్తేనేమి అందులో వాడిప్రాణము

పోయినది. he effected this although at the — of some discomfort కొంచెముఆయాసపడ్డా మెట్టుకుసాధించినాడు. he proved this fact at the — of his character దాన్ని వాస్తవమనిరుజువుచేస్తేనేమిఅందులోతనమానముపోయినది. I effected it but at the — of my health దాన్నిసాధించినాను గానిఅందువల్లనాకుఅశక్తముతగిలినది. he sold this to meet the — of the marriage పెండ్లివ్రయమునకైదీన్నిఅమ్మినాడు.

Expensive, ex-pens′ive, *adj.* శానారూకలుపట్టే, నిండావ్రయముపట్టే, వెలపొడుగైన. an — man or prodigal శలవుగాడు, దూబరదిండి. an — woman; or a woman of — habits పెకరూపాయను పెకపైసాగాశలవుచేసేటిది. an — shawl వెల పొడుగుశాలవ. you are very — నీవుఅధికశలవు గాడవు.

Expensively, *adv.* చాలావ్రయముచేసి, దూబరదిండితనముగా. he lives — వాడునిండాశలవుగాడుగావున్నాడు.

Expensiveness, *n. s.* నిండారూకలుపట్టడము, అతివ్రయము, అధికశలవు. from the — of these shawls యివినిండావెలపొడుగైనశాలవలుగనక.

Experience, ex-pē′ri-ence, *n. s.* or practical knowledge అనుభవము, అభ్యాసము, వాడిక. or trial పరిక్ష, శోధన. want of — అనభ్యాసము. a man of — అనుభవశాలి.

To Experience, ex-pē′ri-ence, *v. a.* to try శోధించుట, పరిక్షించుట. to suffer, to come in for, to enjoy అనుభవించుట, పడుట, పొందుట. the hardships which he —d అతడుపడ్డశ్రమలు. to know by practice అనుభవమువల్లతెలుసుకొనుట. he —d much trouble శానావ్యాకులముపొందినాడు. he —d much satisfaction వాడికినిండాసంతోషమైనది. he —d a change of fortune వాడుదుర్దశనుపొందినాడు. I often —d their kindness అడుగడుక్కువాండ్లవిశ్వాసమునకుపాత్రుడైనాను. this I have often —d యిదినాకుపదేపదేసంభవిస్తూవచ్చినది. we —d a storm గాలివానకొట్టినది.

Experienced, ex-pē′ri-enst, *adj.* అనుభవశాలియైన, పనుబడ్డ, జితపడ్డ, తీరిన. an — man అనుభవశాలి; నెశ్శవరి; చెయితిరిగినవాడు.

Experiment, ex-per′i-ment, *n. s.* పరిక్ష, శోధన.

Experimental, ex-per-i-ment′al, *adj.* అనుభవముచేతతెలిసే. he has — knowledge of this యిందులోవాడికిఅనుభవజ్ఞానముకద్దు.

Experimentally, ex-per-i-ment′al-ly, *adv.* అనుభముచేత, అనుభవమువిూద.

Expert, ex-pert′, *adj.* Skilful, prompt, ready, dexterous చెయితిరిగిన, వాడికపడ్డ, పనుబడ్డ, నిపుణతగల. he is — in this వాడుయిందులోనిపుణుడు. one who is — చెయితిరిగినవాడు, పనుబడ్డవాడు.

Expertly, ex-pert′ly, *adv.* నేర్పుగా, నిపుణతగా, చమత్కారముగా.

Expertness, ex-pert′ness, *n. s.* నిపుణత, గట్టితనము, సామర్థ్యము, నేరుపు, చతురత. he has no — in that వాడికిఅందులోనిపుణతచాలదు.

Expiable, ex′pi-able, *adj.* ప్రాయశ్చిత్తమునకుఅర్హమైన. they say that this sin is — by penance యీపాపము ప్రాయశ్చిత్తముచేత పరిహార్యమంటారు. they say that this is easily — యిదిలఘుప్రాయశ్చిత్తముచేతపరిహరింపబడునంటారు.

To Expiate, ex′pi-āte, *v. a.* ప్రాయశ్చిత్తముచేసుట. he offered sacrifice to — the crime ఆపాపమునకుప్రాయశ్చిత్త హోమముచేసినాడు. he died to — their sins వాండ్లపాపములుపరిహారముకావడమునకైతానుచచ్చినాడు. he —d his crimes on the scaffold వాడిపాపములురిదియ్యడముతోపరిహారమైపోయినది.

Expiation, ex-pi-ā′shon, *n. s.* ప్రాయశ్చిత్తము, పరిహారము.

Expiatory, ex′pi-a-tor-y, *adj.* ప్రాయశ్చిత్తసంబంధమైన.

Expiration, ex-pi-rā′shon, *n. s.* or breathing out శ్వాసమువిడవడము, వూపిరివిడవడము. termination, end, close ముగింపు, అవసానము, అంతము. on the — of the month ఆమాసాంతమందు, ఆనెలసరికి. at the — of the lease ఆగుత్తతీరినతరువాత.

To Expire, ex-pire′, *v. n.* చచ్చుట, తీరిపోవుట, ముగుసుట, ఆరిపోవుట. when the period —d గడువుతీరినప్పుడు. or to breathe out వూపిరివిడుచుట, యిదియిప్పట్లోవాడికలేదు. the lamp —d దీపముఆరిపోయినది.

Expired, *adj.* వచ్చిన, ముగిసిన, తీరిన, ఆరిపోయిన.

To Expiscate, *v. a.* (not a good word) సాధించు ట, యత్నముమీద సాధించుట.

To Explain, ex-plān', *v. a.* అర్థముచెప్పుట, వివరముచేయుట, తెలియచేయుట. how can he ⌴ this conduct? యీతనికి యీమోల్లా సమాధానముచెప్పపోతాడు. ⌴ yourself నీవుచెప్పినమాటలకు భావము నీవే చెప్పు.

Explained, *adj.* అర్థముచెప్పిన, వివరపరచిన, తెలియ చేసిన.

Explanation, ex-pla-nā'shon, *n. s.* అర్థము, వివరము, సమాధానము. this is no ⌴ of your conduct నీవుచేసినపనికియిది సమాధానముకాదు.

Explanatory, ex-plan'a-tor-y, *adj.* వివరముగా తెలిపే, వివరపరచే, అర్థమును తెలియచేసే. an ⌴ letter భావమునువివరించేజాబు, న్యాయములనుఅగుపరచేజాబు.

Expletive, ex'plē-tive, *adj.* నిరర్థకమైనపదము, పాదపూరకము, శ్లోకపద్యములో గణములుకుదిరేటందుకుపెట్టినఅర్థములేనిశబ్దము. The syllables తు, చ, &c. are mere ⌴s తు, చ, యిత్యాదికములున్ను పాదపూరకములే.

Explicable, ex'pli-cable, *adj.* అర్థమయ్యే, సాధ్యమయ్యే. this verse is ⌴ if you read the next పై శ్లోకముచదివితేయీశ్లోకమునకు అర్థమౌతున్నది.

Explication, ex-pli-cā'shon, *n. s.* అర్థము, వివరము, వ్యాఖ్యానము, న్యాయము, సమాధానము.

Explicative, ex'pli-cāt-ive, *adj.* నిరర్థకమైనశబ్దము, పాదపూరకశబ్దము.

Explicit, ex-plic'it, *adj.* స్పష్టమైన, పరిష్కారమైన, తేటయైన.

Explicitly, ex-plic'it-ly, *adv.* clearly స్పష్టముగా, పరిష్కారముగా, తేటగా.

Explicitness, *n. s.* స్పష్టత, వివరము, వైశద్యము, తేట.

To Explode, ex-plōde', *v. n.* భగ్గుమనుట, పేలను ట, ఢమ్మనుట, పెట్లుట, చిట్లుట, విరియుట. the powder ⌴d తుపాకిమందుభగ్గుమనిఅంటుకొన్నది. the gun ⌴d తుపాకిపేటులేచినది. the pod ⌴d కాయచిట్లింది. the bladder ⌴d తోలుతిత్తివిరిగిపోయినది.

To Explode, ex-plōde', *v. a.* వెళ్లగొట్టుట, తరమగొట్టుట. Formerly it was supposed that the Cholera was communicated by the touch but that idea is now ⌴d మునుపువాంతిభ్రాంతిస్పర్శచేతతగులుతుందని అంటూవచ్చినారుగానియిప్పట్లో ఆయభిప్రాయముపోయినది.

Exploit, ex-plôit', *n. s.* శూరకృత్యము, వీరకృత్యము, సాహసకృత్యము, అద్భుతకృత్యము.

To Explore, ex-plōre', *v. a.* వెతుకుట, పరిశోధించుట, గాలించుట. he ⌴d the poem for this verse యీశ్లోకమునకైఆగ్రంథమంతా వెతికినాడు.

Explosion, ex-plō'zhon, *n. s.* భగ్గునమండడము. on the ⌴ of the powder మందుభగ్గుమనిఅంటుకొనేటప్పటికి. an ⌴ of passion ఆగ్రహము. the ⌴ knocked down the wall మందుభగ్గునఅంటుకొన్నందునగోడపడిపోయినది.

Explosive, ex-plō'sive, *adj.* భగ్గనిఅంటుకొనే, పేలుమనివచ్చే. the ⌴ power of gunpowder తుపాకిమందులోవుండేభగ్గనిఅంటుకొనేశక్తి.

Exponent, *n. s.* విశేషము, ఆనవాలు, లింగము, యిదిమహాగణితములోవచ్చేశబ్దము. or exemplification దృష్టాంతము, లక్షణము.

Exponential, *adj.* విశేషమైన, లక్ష్యమైన, లక్షణమైన.

To Export, ex-pōrt', *v. a.* యెగుమతిచేయుట, సరుకునుపంపుట, సరుకునుతీసుకొనిపోవుట.

Exportation, ex-pōrt-ā'shon, *n. s.* యెగుమతి, సరుకునుపంపడము, సరుకునుతీసుకొనిపోవడము.

Exporter, *n. s.* యెగుమతిచేసేవాడు, సరుకునుపంపేవాడు, సరుకునుతీసుకొనిపొయ్యేవాడు.

Exports, *n. s.* యెగుమతి అయ్యేసరుకులు, పంపేసరుకులు, తీసుకొనిపొయ్యేసరుకులు.

To Expose, ex-pōse', *v. a.* బయలుపరచుట, బయిటపెట్టుట, చూపుట, తెరచిచూపుట, తెరచిపెట్టుట. the Hindu women ⌴ their faces, but the Musulman women do not హిందుస్త్రీలుముఖమును బయిట అగుపరుస్తారు తురకస్త్రీలు అగుపరచరు. he ⌴d his head to the rain వానలోతలతెరచిపెట్టుకొనివుండినాడు. she ⌴d the grain to the sun అదిధాన్యమునుయెండబోసినది. the Malyala women ⌴ their breasts మళయాళస్త్రీలురొమ్ములమీదబట్టవేయరు. In China some people ⌴ their children సీనాదేశములోకొందరుతమ

శిశువులను వీధిలో పారవేస్తారు. they did not bury the body, they ~d it పీనుగను పూడ్చకుండా కుక్కలనక్కలపాలు చేసినారు. this letter ~d him shamefully యీ జాబువల్ల వాడి మానము బయలుపడ్డది. you are now going to speak do not ~ yourself నీవు అతనితో మాట్లాడపోతావు నీమానము కాపాడుకో. In fever you ought not to ~ your feet జ్వరములో కాళ్లను తెరచుకొని వుండరాదు. If you do this I will ~ you నీవు దీన్ని చేస్తివా నిన్ను బయిటవేస్తాను. he ~d himself greatly in this యిందులో వాడి మానము బట్టబయలైనది. while you are talking in this foolish way you are merely exposing your wife నీవు యిట్లా పిచ్చితనముగా మాట్లాడడములో నీ పెండ్లాన్ని యీడ్చి బయట వేయడమే కాని వేరే యేమి లేదు. In this battle he ~d himself much యీ యుద్ధములో వాడు బహుశౌ ముందు నిలుస్తూ వచ్చినాడు. he ~d the gold to the fire ఆ బంగారును కాచి చూచినాడు. he ~d my work to a severe test నేను చేసిన పనిని వాడు మహా కఠినపరీక్ష చేసినాడు. he ~d himself to much inconvenience వాడు చాలా యిబ్బంది పడ్డాడు. your conduct ~d you to blame నీవు చేసిన పనివల్ల నీకు మాట వచ్చినది. he ~d the goods to sale ఆ సరుకులను అంగట్లో పెట్టినాడు. he ~d it to view దాన్ని కనుపరచినాడు.

Exposé, *n. s.* (French expô-sé) విశదము, వివరము, వయనము, బట్టబయలు. this paper is a complete ~ of their conduct వాండ్లనడక యావత్తు యీ కాగితముచేత బట్టబయలౌతున్నది.

Exposed, *adj.* ఆవరణము లేని, మరుగు లేని, తెరపబడ్డ, అగుపరచబడ్డ, చూపబడ్డ. when the wound was ~ కట్టువిప్పేటప్పటికి. this was ~ to redicule యిది పరిహాసాస్పదమైనది, నవ్వులపాలైనది. this house stands much ~ యీ యింటికి మరుగు యేమిన్ని లేదు. his lies are ~ వాడి అబద్ధాలు బయటపడ్డవి. goods ~ in his shop వాడి అంగట్లో పరచి పెట్టిన సరుకులు. this bay is ~ to the north wind యీ సముద్రములో కొప్టే వుత్తరపుగాలికి మరుగుగా వాడలు నిలిచేటందుకు చోటు లేదు. when the skin was taken off the flesh was ~ తోలు తీసేటప్పటికి మాంసము బయిటపడ్డది.

Exposition, ex-pô-sish'on, *n. s.* వ్యాఖ్యానము, వివరణము. this is a complete ~ of the affair యిది ఆ సంగతిని గురించిన యావద్వృత్తాంతముగా వున్నది. an ~ of the vedas వేదభాష్యము.

Expositor, ex-pos'i-tor, *n. s.* వ్యాఖ్యానకర్త, విశదపరచేవాడు, భాష్యకారులు.

Expository, *adj.* వివరించే, విశదపరచే. these words are ~ of the preceding verse యీ మాటలవల్ల ముందు శ్లోకానికి అర్థము తేలుతున్నది.

Ex-post-facto, *adv.* యిటీవలి, యిటుతర్వాత. an ~ law కొన్ని ముందు మించి జరిగిపోయిన తరువాత పుట్టిన చట్టము, అనగా ముందు జరిగిపోయిన దానికి యీ చట్టము విఘాతము కాదని భావము.

To Expostulate, ex-pos'tû-lâte, *v. n.* బుద్ధి చెప్పుట, బహుదూరము బతిమాలుకొని బుద్ధి చెప్పుట, బహుదూరము కీడు మేలు తెలియచేసి అడుక్కొనుట. I ~d with him in vain నేను యెంతదూరమో యుక్తాయుక్తములు చెప్పి బతిమాలుకొన్నా వాడు వినలేదు.

Expostulation, ex-pos-tû-lâ'shon, *n. s.* బుద్ధి చెప్పడము, బహుదూరము యుక్తాయుక్తము తెలియచేసి బతిమాలుకోవడము, న్యాయాన్యాయములను అగుపరచి అడుక్కోవడము, కీడుమేలు తెలియచేసి బుద్ధి చెప్పడము.

Expostulatory, *adj.* బుద్ధిచెప్పే, న్యాయములను తెలియచేసి బహుదూరము బతిమాలుకొనే. an ~ letter యిది అవును అని కారాదని బుద్ధి చెప్పి బతిమాలుకొని వ్రాసే జాబు.

Exposure, ex-pō'zhûre, *n. s.* బయిట పెట్టడము, తెరచిపెట్టడము, తెరచిచూపడము. by ~ to the weather he caught this fever యెండగాలి మొదలైనవాటిలో కొట్టుపడ్డందున వాడికి జ్వరము తగిలినది. after the ~ of these goods in his shop యీ సరుకులను వాడి అంగట్లో తెరచిపెట్టిన తరువాత.

To Expound, ex-pŏŭnd', *v. a.* తెలియజేసుట, విశదపరచుట, అర్థము చెప్పుట.

Expounder, *n. s.* అర్థము చెప్పేవాడు, వ్యాఖ్యాత.

Express, ex-press', *v. a.* ఉచ్చరించుట, చెప్పుట, తెలియచేసుట. I cannot ~ her sorrow దాని వ్యసనము యింతంతనలేను. how do you ~ it in Telugu? దీన్ని తెలుగులో యెట్లా అంటావు, దీన్ని యెట్లా తెనిగించేది. he ~ed his astonishment తనకు ఆశ్చ

ర్థ్యమైనదన్నాడు. he ~ed much satisfaction సింతోషపడినట్టు తెలిపినాడు. her eyes ~ed her joy దానిసంతోషము కండ్లలో తెలిసినది. she ~ed her terror by signs అదిభయమునుఅభినయము చేతతెలియచేసినది. the word alas ~es grief అయ్యో అనే శబ్దము వ్యసనమును తెలియచేస్తున్నది, సంతాపార్థకశబ్దము. he ~ed great doubt about this in this letter యిందునగురించినిండాసందేహముగావున్నట్టు యీజాబులో చెప్పినాడు. these words do not ~ the thoughts యీమాటలవల్ల ఆభావముబయిటపడదు. he ~ed himself kindly సరసముగామాట్లాడినాడు. he ~ed himself with indignation వాడుకోపముగాచెప్పినాడు. the rule is ~ed in two lines ఆసూత్రము రెండుముక్కలుగాచెప్పబడ్డది. In a sentence there must always be a noun whether ~ed or understood ఒకవాక్యములో నామవాచకశబ్దము చెప్పబడిఅయినాఅధ్యాహార్యముగానయినావుండవలెను. to ~ oil నూనెదీసుట, నూనెఆడుట, ఆముదముపంచుట. or to squeeze out juice పిండుట, పిడుచుట, రసముతీసుట. they ~ed oil from the kernel of the cocoanut కొబ్బెరనుఆడినూనెతీసినారు. His face ~es nothing వానిముఖములో ఒకటిన్ని అగుపడదు.

Express, ex-press′, *adj.* సమానమైన, సదృశమైన, స్పష్టమైన, విశదమైన, విశేషమైన. he is the ~ image of his father వాడుతన్దండ్రివలెవున్నాడు. in ~ terms స్పష్టమైనమాటలతో. there is an ~ rule regarding this యిందునగురించిఒకవిశేషసూత్రముకద్దు.

Express, ex-press′, *n. s.* (especial messenger of the post office) గజ్జకట్టినటపాలు.

Expressed, Exprest, *adj.* ఉచ్చరించబడ, చెప్పిన, తెలియచేసిన. that rule is thus ~ ఆసూత్రములో చెప్పినదేమంటే. or squeezed పిండిన, పిడిచిన. oil expressed from linseed నువ్వులుఆడినన్నూనె.

Expressible, *adj.* ఉచ్చరించకూడిన, చెప్పకూడిన, వివరించకూడిన, వచనీయ్యమైన. it is easily ~ in English దీన్నియింగ్లీషులో సులభముగాచెప్పవచ్చును.

Expression, ex-presh′on, *n. s.* the act of representing తెలియచేయడము, అగుపడేభావము, మాట, ఉక్తి, తిరిభావు. the ~ of his face was remarkable వానిముఖభావమువిచిత్రముగావుండినది. the ~ of his face is like that of a woman వానిమూతితీరుచూస్తేఆడదానిముఖమువలెవున్నది. there is no ~ in this music యీరాగములో రసములేదు. an eye full of ~ భావగర్భితమైనచూపు. this is a correct ~ యిదిసుశబ్దము. this is not a correct ~ యిదిఅపశబ్దము. *Dina varamu* is an ~ for a funeral rite: (or) *obsequies* is an ~ for a funeral కర్మాంతరమునేమాటకుదినవారమనేశబ్దముతిరిభావు. Power is an ~ for a goddess దేవతనుశక్తిఅనడముకద్దు. the act of squeezing out పిండడము, పిడవడము. after the ~ of the juice the limes were put in salt ఆరసముపిండివేసినిమ్మకాయలనుఉప్పులోవేసినారు.

Expressive, ex-press′ive, *adj.* తెలియచేసే, భావమును తెలియచేసే, భావప్రకాశకమైన. the infant gave me a very ~ look ఆబిడ్డఒకభావమునాకుఅగుపడేటట్టునన్నుచూచినది.

Expressively, *adv.* భావమువిశదమయ్యేటట్టుగా.

Expressly, ex-press′ly, *adv.* స్పష్టముగా, తిరిష్ఠముగా, ఖండితముగా.

Expressness, *n. s.* స్పష్టత, వైశద్యము.

To Exprobrate, *v. a.* దూషించుట.

Exprobration, ex-prō-brā′shon, *n. s.* దూషణ.

To Expugn, ex-pūn′, *v. a.* జయించుట.

Expulsion, ex-pul′shon, *n. s.* వెళ్లకొట్టడము, బహిష్కారము. after the ~ of the poison విషముబయిటవచ్చినతరువాత.

To Expunge, ex-punge′, *v. a.* కొట్టివేసుట, పాటుకొట్టుట, ఖండకీకరణముచేసుట, తోసివేసుట, పరిహరించుట. after those items were ~d ఆపద్దులనుకొట్టివేసినతరువాత. In that poem he ~d ten verses ఆకావ్యములోపదిశ్లోకములనుయెత్తివేసినాడు.

Exquisite, ex′qüi-site, *adj.* సరసమైన, శ్రేష్ఠమైన, దివ్యమైన, అద్భుతమైన. ~ pain అత్యంతదుఃఖము. ~ joy అత్యంతసంతోషము.

Exquisitely, ex′qüi-site-ly, *adv.* సరసముగా, దివ్యముగా, శ్రేష్ఠముగా, అద్భుతముగా.

Exquisiteness, ex′qüi-site-ness, *n. s.* అతిశయము. from the ~ of her beauty దానిసౌందర్యాతిశయమువల్ల.

Exsiccated, *adj.* dried యెండిన.

Exsudation, *n. s.* బొట్టుబొట్టుగా కారడము, స్రవింపబడము, స్రవణము. gum is an ⌣ of a tree బంక చెట్టులోనుంచికారేటిది.

To Exsude, *v. a.* కార్చుట, స్రవింపచేయుట.

Extacy, *n. s.* See Extasy.

Extant, ex'tant, *adj.* యిప్పట్లోవుండే. that poem is not now ⌣ ఆ కావ్యము యిప్పట్లో లేదు. Part of Appacavi's book is ⌣; the rest is not ⌣ అప్పకవియ్యము కొన్నది కొన్నిమున్నది కొన్నిమొకములోకనులో లేదు.

Extasied, *adj.* పరవశమైన, పరవశముపొందిన, ఆనందభరితమైన.

Extasy, *n. s.* పరవశత, అత్యానందము. or unnatural swoon from mental excitement యోగనిద్ర. an ⌣ of grief దుఃఖపరవశత. an ⌣ of joy ఆనందపరవశత. thrilling with ⌣ రోమాంచముగల.

Extatic, *adj.* అత్యానందముగల, పరవశమైన, ఒళ్లు తెలియని.

Extempore, ex-tem'pô-rê, *adj.* and *adv.* without premeditation, suddenly, readily అవశాత్తుగా, ఆశుకవిత్వముగా. he wrote this poem ⌣ యీ కావ్యమును ఆశుకవనముగా చెప్పినాడు. an ⌣ poet నిమిషకవి, ఆశుకవి. an ⌣ banquet (Prior's Poems) అవశాత్తుగా సంభవించినవిందు.

To Extemporize, ex-tem'pô-rize, *v. n.* ఆశుకవనముగా చెప్పుట. he ⌣d ten stanzas పదిపద్యములు ఆశుకవిత్వముగా చెప్పినాడు.

To Extend, ex-tend', *v. a.* చాచుట, నిగుడించుట, విస్తరింపించుట, వ్యాపింపచేయుట. the king ⌣ed his favour to them ఆ రాజువారియందుతనదయను ప్రసరింపచేసినాడు. she ⌣ed her arms అది చేతులుసాచినది. the bird ⌣ed its wings ఆ పక్షి రెక్కలనువిచ్చినది. he killed the tiger and ⌣ed its skin ఆ పులినిచంపి దానితోలును వెడల్పుగాసాగదీసినాడు. they ⌣ed themselves through the country వాండ్లు ఆ దేశమంతా నిండినారు.

To Extend, ex-tend', *v. n.* వ్యాపించుట, విస్తరించుట, నిగుడుట. the Ramayanam ⌣s to seven books రామాయణము యేడుకాండలుగా పెరిగినది. her age ⌣ed to a hundred years అదినూరేండ్ల దాకా ప్రబలినది. his studies ⌣ed to Logic తర్కమువరకుచదివినాడు. the power of the Judge ⌣ed to death ఉరితీసేదాకా ఆ జడ్జికి అధికారము వుండినది. the troops ⌣ed for a mile ఆ సేనగడియదూరము దాకా వ్యాపించివుండినది. the scent ⌣ed through the house ఆ వాసనయిల్లంతా కమ్ముకొన్నది. his house ⌣s to the end of the street వాడియిల్లు ఆ వీధికొనదాకా పోతున్నది. this trial ⌣ed to ten days యీ విచారణ పదిదినములదాకా జరిగినది.

Extended, *adj.* వ్యాపించిన, ప్రసరించిన, విస్తరించిన, నిగుడిన. I saw his body ⌣ in the street వాడు చచ్చి వీధిలో పడివుండగా చూచినాను. she lay ⌣ at the door అది గడప దగ్గర సాగిలపడివుండినది. a long ⌣ place అత్యంతవిశాలమైన ప్రదేశము.

Extension, ex-ten'shon, *n. s.* విస్తరించబడము, వ్యాపించబడము, విశాలము. by the ⌣ of the branches కొమ్మలుపొడుగైనందున. from the ⌣ of the English authority యింగ్లీషువారి ప్రభుత్వము యొక్క వ్యాపకముచేతను. from the ⌣ of his leave వాడికి మరికొన్నాళ్లు శలవు చిక్కినందున.

Extensive, ex-ten'sive, *adj.* విపులమైన, విస్తారమైన, విశాలమైన, విరివైన.

Extensively, ex-ten'sive-ly, *adv.* విస్తారముగా, విశాలముగా, సర్వత్ర, అన్నిచోట్ల, అంతటా. the Bhagavatam is read ⌣ భాగవతమును సర్వత్రచదువుతున్నారు. the tobacco is ⌣ cultivated here యిక్కడపొగాకు విస్తారముగా పయిరుచేస్తారు.

Extensiveness, ex-ten'sive-ness, *n. s.* బాహుళ్యము, విస్తారత, విశాలత.

Extent, ex-tent', *n. s.* విశాలము, విస్తారము, విరివి, దూరము, పర్యంతము. the house has not sufficient ⌣ for this purpose యీ పనికి ఆ యిల్లువిశాలము చాలదు. what is the ⌣ of his land వాడి భూమియెంతమాత్రమువున్నది. Forests of prodigious ⌣ బ్రహ్మాండమైన అడవులు. a village of small ⌣ చిన్న గ్రామము. to the ⌣ of ten rupees పదిరూపాయలమట్టుకు, పదిరూపాయలపర్యంతము, పదిరూపాయలదాకా. he went to the ⌣ of beating her దాన్నికొట్టేమట్టుకైనాడు. to a great ⌣ విస్తారముగా, చాలా. to a small ⌣

కొద్దిగా, కొంచెముమట్టుకు. to what ~ యెంతా క, యెంతమట్టుకు, యేపాటి. to any ~ యెంతమట్టుకైనా. to a certain ~ కొంతమట్టుకు. I will do it to the ~ of my power యథాశక్తిచేస్తాను. to the ~ of one half అరవాసి. to the ~ of ten miles పదిగడియలదూరము.

To Extenuate, ex-ten′ū-āte, *v. a.* తగ్గించుట, అన్యాయములను అగుపరచినేరమును తగ్గించుట, పరిహారము చేసుట. what can you say to ~ your fault నీనేరము పరిహారముకావడమునకు యేమిచెప్పగలవు. he said this to ~ his fault తనతప్పును పరిహరించుకోవడమునకు దీన్ని చెప్పినాడు. this does not ~ the crime దీనిచేత ఆ పాపము పరిహారముకాదు.

Extenuation, ex-ten-ū-ā′shon, *n. s.* తక్కువకావడము, పరిహారము. ~ of crime నేరముతక్కువకావడము.

Exterior, ex-tē′ri-or, *adj.* బయిటి, వెలపటి, బాహ్యమైన, అగుపడే.

Exterior, ex-tē′ri-or, *n. s.* any outward appearance బయిటితట్టుఅగుపడేటిది. a man of pleasing ~ చూపుకు సరసముగా వుండేవాడు, అందగాడు. the ~ of the house is pleasing but the interior is miserable ఆ యిల్లుబయిటితట్టుబాగావున్నదిగాని లోతట్టుబాగావుండలేదు.

To Exterminate, ex-ter′mi-nāte, *v. a.* దుంపనాశనము చేసుట, నిర్మూలముచేసుట, ధ్వంసముచేసుట. he ~d them దేశములో వాండ్లపొలుకువలేకుండాచేసినాడు.

Exterminating, *adj.* పాడుచేసే, నాశముచేసే, నిర్మూలముచేసే, ధ్వంసముచేసే.

Extermination, ex-ter-mi-nā′shon, *n. s.* దుంపనాశనము, సమూలనాశనము.

Exterminator, *n. s.* దుంపనాశనము చేసేవాడు, ధ్వంసకుడు. ~ of Mura మురాంతకుడు. ~ of death మృత్యుంజయుడు.

External, ex-ter′nal, *adj.* బయిటి, వెలపటి, పయి, బాహ్యమైన.

Externally, ex-ter′nal-ly, *adv.* బయిటికి, పయికి, బాహ్యముగా. this fruit is ~ rough యీపండు పైనగరుకుగావున్నది.

Externals, *n. s. plu.* outward appearance బాహ్యాకారములు, బాహ్యకృత్యములు, రూపు.

Extinct, ex-tingct′, *adj.* ఆరిన, చల్లారిన, మురిసిన, తీరిపోయిన, నిలిచిపోయిన, నశించిన. the flame is not ~ ఆ జ్వాలయింకాఅణగలేదు. the family is ~ ఆవంశమునశించిపోయినది. his love is now ~ వానికి ఆ వ్యామోహము యిప్పుడు పోయినది. after life is ~ ప్రాణముపోయినతరువాత.

Extinction, ex-tingc′shon, *n. s.* నాశనము, నిర్మూలము. after the ~ of the fire ఆనిప్పుచల్లారినతరువాత.

To Extinguish, ex-ting′gŭish, *v. a.* ఆర్పుట, చల్లార్చుట, మలుపుట. to ~ a lamp దీపమునుపెద్దచేసుట, అనగా ఆర్పుట. this ~ed all his hopes యిందుచేతవానికోరికలంతాపోయినవి.

Extinguishable, ex-ting′gŭish-able, *adj.* ఆర్పకూడిన.

Extinguished, *adj.* ఆరిన, ఆరిపోయిన.

Extinguisher, ex-ting′gŭish-ĕr, *n. s.* దీపముఆరిపొయ్యేటట్టుమూసేపైమూత, ఆర్పేటిది.

Extinguishment, *n. s.* ఆర్పడము.

To Extirpate, ex-ter′pāte, *v. a.* నిర్మూలము చేసుట, దుంపనాశనముచేసుట. this ~d the disease దీనిచేతఆరోగము జాత్తిగాపోయినది.

Extirpated, *adj.* నిర్మూలమైన, నాశనమైన, ధ్వంసమైన.

Extirpation, ex-ter-pā′shon, *n. s.* దుంపనాశనము, సమూలనాశనము, ధ్వంసము.

To Extol, ex-tol′, *v. a.* స్తుతించుట, పొగుడుట, కొనియాడుట.

Extolled, *adj.* స్తుతించబడ్డ, పొగడబడ్డ.

To Extort, ex-tôrt′, *v. a.* బలవంతముగా తీయుట. they ~ed the money from *him* ఆ రూకలనువాడిదగ్గరబలవంతముగాతీసుకొన్నారు. they ~ed this answer from him వాన్నినిర్బంధించియీ ఉత్తరమును వాడిగుండాచెప్పించినారు.

Extorted, *adj.* బలవంతముగాతీయబడ్డ.

Extortion, ex-tôr′shon, *n. s.* దండగ, బలాత్కారముగాతీసుకొన్నరూకలు. this is mere ~ యిదివట్టిదండగ. this account is mere ~ యిదివట్టిదండగలెక్క.

Extortioner, ex-tôr′shon-ĕr, *n. s.* అన్యాయగాడు, దండగలుపట్టేవాడు, రూకలనుకొట్టితీసేవాడు.

Extra, *adj.* పై, అధికమైన, విశేషమైన. this is an ~ charge యిదిఅధికశెలవు, పైఖర్చు. an ~

writer అధికముగాపెట్టుకొన్నరయితురు. an ~ account అధికలెక్క. an ~ copy అధికముగా వుండేప్రతి. an ~ crop మొదపంట,మొదకారు. an ~ newspaper నైమిత్తికప్రసిద్ధపత్రిక, అనగాని త్యమున్ను వచ్చేవికాకుండా అప్పుడప్పుడువిశేష ముగావచ్చేపత్రిక. an ~ judicial enquiry తన అధికారమునకుమించి అక్రమముగాచేసేవిమర్శ. ~ fine మిక్కిలినాణ్యమైన, యిదివరకుభావ.

Extra, *adv.* అధికముగా, అదనముగా. the book was bound ~ or was in ~ binding (this is bookseller's cant) అధికవన్నెలుచిన్నెలుగాజిల్దు కట్టినపుస్తకము.

To Extract, ex-tract′, *v. a.* తీయుట,పీకుట,పెరుకు ట. he ~ed the tooth ఆ పంటిని పెరికివేసినాడు. they ~ oil from this seed యీవిత్తులలోనూనె తీస్తారు. they ~ toddy from the palm తాటిచె ట్లోనుంచికల్లుదించుతారు. he ~ed a rule from this book యీగ్రంథములోనుంచియొకసూత్రము నుయెత్తివ్రాసినాడు. I ~ed this from his letter అతనిజాబులోనుంచియీ అంశమును యెత్తివ్రాసి నాను.

Extract, ex-tract′, *n. s.* తీసినది,దించినది,ధృతి,ద్రా వకము, కషాయము, సారాంశము. an ~ of his letter వాడిజాబులోనుంచియెత్తివ్రాసుకొన్నయొక భాగము. elegant ~s చాటుపద్యములపుస్తకము, చాటుశ్లోకములపుస్తకము. ~ of roses పన్నీరు. ~ of bark, quinine జ్వరపట్టెయొక్కసత్తు. ~ of pepper మిర్యాలద్రావకము. this oil is an ~ from the seed యిదిఆవిత్తులలోనుంచితీసిననూనె. of the plant called menispermum తిప్పసత్తు.

Extraction, ex-trac′shon, *n. s.* పూడదియ్యడము,పెరకడము. family వంశము, పుట్టుక. a man of noble ~ సత్కులీనుడు, a man of mean ~ హీనకులస్థుడు, తక్కువజాతివాడు. do you know the ~ of this word? యీశబ్దమునకువ్యుత్పత్తినీకుతెలుసునా. after the ~ of a tooth యొకపల్లుపెరికినతరువాత.

Extrajudicial, ex-tra-jŭ-dish′al, *adj.* out of the regular course of legal procedure అతిక్రమమైన, అనగాతనఅధికారమునకుమించిన.

Extrajudicially, *adv.* అతిక్రమముగా, తనఅధికార మునకుమించి.

Extramundane, ex-tra-mun′dāne, *adj.* జగత్తులోలేని,జగదతిరిక్తమైన,భూలోకములోలేని. the ~ regions అవాంతరలోకములు,అనగాస్వర్గముమొదలైనవి.

Extraneous, ex-trān′yus, *adj.* అస్వాభావిక,అన్యమైన, భిన్నమైన. there was no ~ matter in this letter యీజాబులోనిమిత్తములేనిసంగతియేమి లేదు. some ~ substances are sometimes found in wood కొయ్యలోఅప్పుడప్పుడురాయిమొదలైన అన్యవస్తువులుండును.

Extraordinaries, *n. s. plural* అనిశ్చయమైనఅధిక శెలవులు, అనామతుఖర్చులు,పైఖర్చులు.

Extraordinarily, ex-trôr′di-nar-i-ly, *adv.* అపూర్వముగా, విశేషముగా,అతిశయముగా, మహా. This is ~ large యిదిమిక్కిలిపెద్దదిగావున్నది. It is ~ small యిదిఅతిసూక్ష్మమైనదిగావున్నది. this poem is ~ difficult యిదిబహుక్లిష్టమైనది.

Extraordinary, ex-trôr′di-nar-y, *adj.* అతిశయమైన, అసామాన్యమైన, అపూర్వమైన, అద్భుతమైన, విపరీతమైన, వింతైన. the regular and ~ charges నిత్యనైమిత్తికవ్యయములు,అనగామామూలుఖర్చులున్ను విశేషఖర్చులున్ను.

Extravagance, [ex-trav′a-gance, Extravagancy, *n. s.* విపరీతత, దూబరదిండితనము. outrageous vehemence ఉన్మాదము,వెర్రి. this is a mere poetical ~ యిదికట్టివుత్ప్రేక్ష, అధికప్రసంగము. from the ~ of his language వాడిఅధికమాటల చేతను, వెర్రిమాటలచేతను. from the ~ of his applause వాడివెర్రిశ్లాఘనచేత.

Extravagant, ex-trav′a-gant, *adj.* wandering out of his bounds అతి, అమితమైన, మట్టుమీరిన. prodigal దూబరదిండియైన, అతివ్యయముగల. ~ expenditure దూబరదిండితనము, దుర్వ్యయము. ~ language అధికమాటలు, పిచ్చికూతలు. you gave an ~ price for this దీనికిఅధికవెలయిచ్చినావు.

Extravagantly, ex-trav′a-gant-ly, *adv.* మట్టుమీరి,దూబరదిండితనముగా, అతివ్యయముగా, అపరిమితముగా, పిచ్చిగా. he lives ~ దూబరదిండికాపురముచేస్తాడు. they applauded him ~ వా

స్తుతిస్తోత్రముచేసినారు, వెర్రిస్తోత్రముచేసినారు. they are ⌣ fond of pictures వాండ్లకుపటములమీదమహాభ్రాంతి, మహాపిచ్చి.

Extravasated, ex-trav'a-sāt-ed, *adj.* తోలిగిన, స్వస్థానములోనుంచితొలిగిన, స్వధమనీనిబహిర్గత, స్వస్థానచ్యుత, నెత్తురుతొలగడమునుగురించినమాట.

Extravasation, ex-trav-a-sā'shon, *n. s.* తొలగడము, స్వస్థానములోనుంచితొలగడము. after the ⌣ of the blood నెత్తురుఅవతలికితొలిగినతరువాత. or wheal కమిలినచోటు. See Extravasated.

Extreme, ex-trēme', *adj.* అత్యంతమైన, అతిశయమైన, విస్తారమైన, కడపటి, కట్టకడపటి. ⌣ unction అవసానతైలశిరోభ్యంజనము, అనగా Catholic పాదిరి అవసానకాలమందు కరపాదాదులయందు తైలముచమరడము. your brother is too kind and you go to the other ⌣ నీఅన్నఅతిదయాళువుఅందుకు ప్రతినీవుఅతిక్రూరుడవు. if thou be ⌣ to mark what is amiss ఘట్టివిమర్శచేసేటట్టుఅయితే, అతిశయించివిమర్శచేసేటట్టుఅయితే. it is wretched in the ⌣ అదియింతంతపిచ్చిదికాదు. it is beautiful in the ⌣ దీనిఅందముయింతంతకాదు. Extremes, *n. s. plural* అతి. he is always in ⌣ వాడిదంతాఅతి. ⌣s meet అతిసర్వత్రవర్జయేత్, అనగాయేదిన్నిఅధికముకారాదు.

Extremely, ex-trēme'ly, *adv.* మిక్కిలి, చాలా, మహా.

Extremity, ex-trem'i-ty, *n. s.* utmost point అంత్యము, కొన, చివర. from one ⌣ to the other యీకొననుంచిఆకొనకు. Four hours before he died his extremities were cold వాడుచావడానకునాలుగుఘడియలకుమును పేవాడికాళ్లుచేతులుచలవలుకమ్మినవి. If you push matter to extremities who can stand it గట్టిగాపట్టితే యెవరునిలవగలరు. violence of passion or the most aggravated state ముమ్మరము, ఉద్రేకము. when they came to extremities with him వాండ్లకువీడికికలహాముముదిరినప్పుడు. in the ⌣ of grief వ్యసనోద్రేకమందు, వ్యసనముయొక్కముమ్మరములో. or distress శ్రమ, కష్టము, ఆపద. he was reduced to great ⌣ వాడికివచ్చినసంకటము యింతంత కాదు. he rescued us when we were in ⌣ ముమ్మునఆపదలోరక్షించినాడు.

To Extricate, ex'tri-cāte, *v. a.* విడిపించుకొనుట, తప్పించుట, నివారణముచేసుట, విడుదలచేసుట.

Extrication, ex-tri-cā'shon, *n. s.* విడుదల, నివారణము, తప్పించడము. after his ⌣ from these difficulties వాడికియీతొందరలుతీరినతరువాత.

Extrinsic, ex-trin'sic, *adj.* బయిటి, వెలపటి, బాహ్యమైన.

Extrinsically, *adv.* బాహ్యముగా, పయికి. ⌣ this argument is good యిదిపైకిన్యాయముగాఉన్నది.

To Extrude, ex-trūde', *v. a.* To push out వెళ్లబెట్టుట. he ⌣d his tongue నాలికెనువెళ్లబెట్టినాడు.

Extrusion, ex-trū'zhon, *n. s.* వెళ్లబెట్టడము, చాచడము. observing the wound on his belly and the ⌣ of the bowels వాడికడుపుమీదిగాయమున్ను పేగులుబయిటికివచ్చివుండడమున్నుచూచి.

Exuberance, egz-ū'bē-rance, *n. s.* అభివృద్ధి, అతిశయము, విస్తారము, విజృంభణము, బాహుళ్యము, ఆధిక్యము, ప్రాచుర్యము.

Exuberant, egz-ū'bē-rant, *adj.* అతిశయమైన. ⌣ joy అత్యుల్లాసము.

Exuberantly, *adv.* అతిశయముగా, విస్తారముగా, అభివృద్ధిగా.

Exudation, ex-ū-dā'shon, *n. s.* స్రవణము, చమర్చడము, కారడము.

To Exude, ex-ūde', *v. n.* స్రవించుట, కారుట.

To Exude, ex-ūde', *v. a.* కార్చుట, చమర్చుట. this house ⌣s nitre యీయిల్లువుప్పురుస్తున్నది. this tree ⌣s gum యీచెట్టులోబంకకారుతున్నది.

Exulcerated, *adj.* శెలబారిన, వ్రణముగల, పచ్చిపుండు గావుండే.

Exulceration, *n. s.* శెలబారడము, పచ్చిపుండు, వ్రణము.

To Exult, egz-ult', *v. n.* ఆనందించుట, ఆహ్లాదించుట, హర్షించుట.

Exultation, egz-ul-tā'shon, *n. s.* ఆనందము, ఆహ్లాదము, హర్షము.

Exuviæ, egz-ū'vi-ē, *n. s. plural* విసర్జించబడ్డది. cast skin విడిచినతోలు, పాముకుబుసముమొదలైనవి. cast shells పిల్లలుగుడ్లలోనుంచిబయిటవచ్చినతరువాతవిసర్జించబడ్డగుడ్లపెంకులు, పురుగులువదలినగుళ్లలుమొదలయినవి. the skin of a snake పా

ముఖిడిబినకుబుగేము. Siva wears the ~ of the elephant శివుడుగజచర్మముసుధరిస్తాడు.

Eye, ȳ, *n. s.* కన్ను, లోచనము. sight చూపు, దృష్టి. when our ~s met వాడిదృష్టినాదృష్టికలిసిన ప్పుడు. there is more in this than meets the ~ యిందులోచెప్పుండేదివేరువానిలోనిఅభిప్రాయము వేరు. he cast his ~s over the paper ఆదస్తావేజునుపారచూచినాడు, అనగాఅచ్ఛత్తుగాచూచినాడు. the inner corner of the ~ కంటికొలికి. the outer corner of the ~ కడకన్ను. pupil of the ~ కనుపాప, నల్లగుడ్డు. the white of the ~ తెల్లగుడ్డు. sore ~s కండ్లనొప్పి, కండ్లకలక. the ~s in a peacock's tail నెమలిపింఛములోవుండే కండ్లు. any small perforation బెజ్జము, కన్ను. the ~ of a needle సూదిబెజ్జము. an ~ for a hook గాలము,కొండిమొదలైనవాటినితగిలించేవుంగరము. you must keep your ~ upon this నీవుదీనిమీదదృష్టినివుంచవలసినది. opinion formed by observation తాత్పర్యము. he did it with the ~ of his own profit స్వలాభమునువిచారించిచాన్నిచేసినాడు. he paid the money with an ~ to getting this appointment యీవుద్యోగముతనకుకావలెననేతాత్పర్యముపెట్టి యీరూకలను చెల్లించినాడు. with an ~ to screen himself తానుచేసినదిదాగవలెననేయోచనచేతను. he viewed this with a jaundiced ~ దాన్నిమహాఅసహ్యముగాచూచినాడు. he made large ~s at it అందునకు రించిఆశ్చర్యపడ్డాడు. he did it with a single ~ యీపనినిపారమార్థికముగాచేసినాడు, లోకోపకారముగాచేసినాడు. setting God before his ~s పైనదేవుడున్నాడనియెంచి. not setting God before his ~s పైనదేవుడున్నాడనియెంచక. this is of great importance in their ~s వారిఅభిప్రాయములోయిదిమహాముఖ్యము. he did it with his ~s open వాడుబాగాతెలిసేదీన్నిచేసినాడు, వాడుకావలెననిచేసినాడు. his ~s were opened వాడికితెలివివచ్చినది. in doing this he shut his ~s to the consequences యిదిచేయడములోయీమీదవచ్చేసాయనియెంతమాత్రముయోచించలేదు. he shut his ~s to her conduct అదిచేసేపాట్లకు కండ్లుమూసుకొనివూరకవుండినాడు. in the twinkling of an ~ నిమిషములో, రెప్పపాటులో. he kept it under his own ~ వాడువాన్నిస్వయముగావిచారించుకొన్నాడు, అనగాతనస్వంతవిచారణలోవుంచుకొన్నాడు. the effects of an evil ~ దృష్టిదోషము.

To Eye, ȳ, *v. a.* పూరకచూచుట, కనిపెట్టుట,దృష్టివుంచుట, సాభిప్రాయముగాచూచుట. he ~d them fiercely వాండ్లనుమహాక్రూరముగాచూస్తూవుండినాడు. he ~d her affectionately దాన్నివిశ్వాసముగాచూస్తూవుండినాడు. the dog ~d the bone wishfully ఆకుక్కయెముకమీదఆశగా చూస్తూవుండెను.

Eyeball, ȳ'bâll, *n. s.* కంటిగుడ్డు.

Eyebrow, ȳ'brow, *n. s.* కనుబొమ.

Eyed, *adj.* కన్నులుగల. one ~ ఏకాక్షియైన. three ~ త్రినేత్రములుగల. thousand ~ సహస్రాక్షులుగల. green ~ పిల్లికండ్లుగల.

Eyefly, *n. s.* or Midge సన్నదోమ, నుసుము,చీకటీగ.

Eyeglance, *n. s.* కటాక్షవీక్షణము.

Eyeglass, *n. s.* కంటిఅద్దము.

Eyegum, *n. s.* పుసి.

Eyelash, ȳ'lash', *n. s.* రెప్పవెంట్రుక, పుష్మ.

Eyeless, ȳ'less, *adj.* గుడ్డి.

Eyelet, ȳ'let, Eyelet-hole, *n. s.* సన్నరంధ్రము, గవాక్షి.

Eyelid, ȳ'lid', *n. s.* కనురెప్ప.

Eyesalve, *n. s.* కలికము.

Eyeservant, *n. s.* భక్తిలేనివాడు, యజమానుడుయెదటలేనప్పుడుపనినిపుచేతుచేసేవాడు.

Eye-service, ȳ-ser'vice, *n. s.* కంటియెదటచేసేపని.

Eyesight, ȳ'sit, *n. s.* చూపు, దృష్టి.

Eyesore, ȳ'sōre, *n. s.* అసహ్యము,వికారము. that account is a perfect ~ to him ఆలెక్కనుచూస్తేవాడికియెక్కడలేనిఅసహ్యమువస్తున్నది.

Eyestrings, *n. s.* కనుగుడ్డునరములు.

Eyetooth, ȳ'tûth, *n. s.* కోర.

Eyewitness, ȳ'wit-ness, *n. s.* కండ్లారచూచినవాడు.

Eyre, âre, *n. s.* ఒకతరహాసర్క్యూటుకోర్టు.

Eyry, â'ry, *n. s.* కొండమీదవుండేగూళిపక్షియొక్కగూడు.

Fabaceous, fa-bā'shus, *adj.* చిక్కుడుకాయలసంబంధమైన.

Fable, fāble, *n. s.* కథ, కట్టుకథ, కల్పితకథ.

To Fable, fāble, *v. n.* కథకల్పించుట, అబద్ధాలాడుట.

Fabled, fābld, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, కథలలో చెప్పబడిన.

To Fabricate, fab'ri-cāte, *v. a.* కట్టుట, పుట్టించుట, కల్పించుట, సృష్టించుట, నిర్మించుట.

Fabricated, *adj.* కల్పించిన, సృష్టించిన, కల్పితమైన. ~ of stone శిలామయము.

Fabrication, *n. s.* కల్పన, సృష్టి. this word is a mere ~ యిదివట్టికల్పన, యిదివట్టివిశ్వామిత్రసృష్టి.

Fabrick, *adj.* సృష్టించబడ్డది. cloth of a fine ~ నాణ్యమైనగుడ్డ. a ~ of silk పట్టువస్త్రము. or building యిల్లు, భవంతి.

Fabulist, fab'ū-list, *n. s.* కథికుడు, కవి, పురాణకర్త.

Fabulous, fab'ū-lus, *adj.* కల్పితమైన, కృత్రిమమైన, మిథ్యమైన, లేనిపోని. the ~ origin of this people వీండ్లపుట్టుకనుగురించినకల్పనకథ. this is a ~ account యిదియొకపుక్కిటిపురాణము. in ~ times కృతయుగమందు.

Fabulously, *adv.* కథగా, కల్పనగా, పుక్కిటిపురాణముగా.

Face, fāce, *n. s.* ముఖము. he was standing with his ~ to the east వాడుతూర్పుముఖముగానిలుచుండినాడు. the surface పైతట్టు, మీదితట్టు. on the ~ of the earth భూతలమందు. on the ~ of the water నీళ్లమీద. or features ముఖజాడలు, ముఖవైఖరి. the front or forepart of any thing మొగదల. has he the ~ to say this? వాడుయేముఖముపెట్టుకొనియిట్లాఅంటాడు, యిట్లాఅనడానకువాడికేమిగుండెలున్నవి. have you the ~ to do this? నీవుదీన్నియేముఖముపెట్టుకొనిచెయ్యబోతావు. before the ~ యెదుట, ముఖముముందర, సమక్షములో. before his ~ అతనియెదుట, అతనిసమక్షములో. the ~ of the business కార్యవైఖరి, కార్యస్థితి. in the ~ of విరోధముగా, విరుద్ధముగా. in the ~ of the world or, in the ~ of day బాహాటముగా, లోకవిరోధముగా. in his father's ~ తండ్రికివిరోధముగా, తండ్రికివిరుద్ధముగా. how can you do this in the ~ of the law? చట్టమునకువిరుద్ధముగా నీవుయెట్లాచేతువు. death stared him in the ~ వాడికిచావుదగ్గిరించినది. ~ to ~ యెదురెదురు, ముఖాముఖముగా, యెదురెదురుగా. when they met ~ వాండ్లుఒకరికొకరుయెదటపడ్డప్పుడు. the boys made ~s at him ఆపిల్లకాయలు వాణ్ని వెక్కిరించినారు, కోణంగిచేష్టలుచేసినారు. he made ~s at the physic ఆమందునుచూస్తేవాడిముఖమునానావంకరలుపోయినది. why should you make ~s at the bargain ఆబేరమునకుయెందుకువెనకాముందుచూస్తావు, యెందుకు అనుమానిస్తావు. they set their ~s against him వాణ్నినిషేధించినారు. flat on his ~ బోర్లపడ్డవాడై. he put a good ~ on the matter అదితనకుసమాధానమైనట్టునటించినాడు. he put a bold ~ on the matter అందునగురించిభయములేనట్టునటించినాడు.

To Face, fāce, *v. a.* యెదిరించుట, యెదురుగావుండుట. his house ~s the sea వాడియిల్లుసముద్రముచూస్తూవున్నది. this house ~s the east ఆయిల్లుతూర్పుముఖముగావున్నది. the troops stood facing the mountain ఆసేనకొండకుఅభిముఖముగానిలిచినది. the ship could not ~ the storm ఆగాలికివాడనిగ్గలేకపోయినది. when he ~d me నాకుయెదురుగావచ్చినప్పుడు. he ~d me out with this story యీకథచెప్పిసాధిస్తాడు. or to cover కప్పుట. they ~d the bank with stone ఆకట్టమొగదలకురాళ్లుకట్టినారు. he ~d the red coat with blue cloth యెర్రకోటుయొక్క చేతులఅంచుకున్నమెడకున్నునీలాగుడ్డనువేసినాడు.

To Face, fāce, *v. n.* to come in front యెదురుగావచ్చుట, యెదురుగాపోవుట, అభిముఖమౌట. which way does the house ~? ఆయిల్లుయేముఖముగావున్నది.

Faced, *adj.* ముఖముగల. brazen-~ సిగ్గుమాలిన. an earthen bank ~ with stone ముందరితట్టురాళ్లుకట్టినమంటికట్ట. Two ~ (or double ~) మోసగాడైన, మోసముగల, పితలాటకమైన, నోటవకటిమననునవొకటిగావుండేవాడు.

Facet, *n. s.* పట్టె. a diamond cut in twelve ~s పండ్రెండుపట్టెలుతీసినరవ, కమలము.

Facetious, fa-ċē'shus, *adj.* సరసమైన, రసికతగల, హాస్యకరమైన. a ~ fellow సరసుడు, రసికుడు. a ~ poet వికటకవి. a ~ speech సరసోక్తి, యెగతాళిమాట.

Facetiously, *adv.* సరసముగా, యెగతాళిగా.

Facetiousness, fa-ċē'shus-ness, *n. s.* సరసము, రసికత, యెగతాళి.

Facile, faċ'ile, *adj.* సులభమైన.

To Facilitate, fa-ċil'i-tāte, *v. a.* సులభముచేసుట, వసులుచేసుట.

Facility, fa-ċil'i-ty, *n. s.* సుళువు, సులభము, వసులు, చులకన. with ~ సులభముగా, తేలికగా.

Facing, fāċ'ing, *n. s.* పైతట్టు, మీదితట్టు. the coat was red with blue ~s చేతికొనలున్ను మెడానున్ను నల్లగుడ్డగలయెఱ్ఱకోటు. the stone ~ of a tank గుంటయొక్క రాతిమెట్టు.

Facing, fāċ'ing, *adj.* అభిముఖముగావుండే, యెదటి. the house ~ mine నాయింటికియెదురిల్లు. house ~ the sea సముద్రముచూస్తావుండేయిల్లు. the troops stood ~ the prince ఆసేనరాజుకు అభిముఖముగానిలిచెను.

Facsimile, *n. s.* (A match) ప్రతిగావుండేటిది, తుల్యముగావుండేటిది, సరిగ్గావుండేటిది, తద్వత్తుగావుండేటిది. he wrote a ~ of my hand వాడుతద్వత్తునా మోడిగావ్రాసినాడు. his poem is a ~ of the other ఆకావ్యమునుచూచితూచాతప్పకఅది యెట్లావున్నదో అట్లాగతానువొకకావ్యమునుచెప్పినాడు.

Fact, fact, *n. s.* జరిగినపని, జరిగినసంగతి, నడచినపని, కార్యము, క్రియ, వాస్తవ్యము, యథావస్థితి, నిజస్థితి, కలస్థితి, నిశ్చయము. the ~s of the case ఆవ్యాజ్యముయొక్క నిజస్థితి. It is necessary that the court should know the real ~s కోర్టువారికినిజస్థితితెలియవలసినది అగత్యము. such is the ~ జరిగినది యింతే. facto or in ~ వస్తుతః, క్రియాతః, కార్యతః. in ~ they are come మెట్టుకువచ్చినారు. I caught him in the ~ చెయిజేతపట్టుకొన్నాను, పనిచేస్తావుండగానేచిక్కినాడు. Dr. Cullen says There are more false ~s than false theories current in the world అసద్ధేతువులు లోకములో కొన్నివుంటవిసరేగానిఅప సిద్ధాంతములుమెండు.

Faction, fac'shon, *n. s.* కక్షి, కూటము, రాజద్రోహిసమాజము, కుట్రచేసేవాండ్లు. he was one of their ~ వీడువాండ్లకక్షిలోవాడు.

Factious, fac'shus, *adj.* కృత్రిమమైన, కుట్రలుచేసే, కలహముచేసే, ద్రోహియైన. he used ~ language కలహపుమాటలుచెప్పినాడు. ~ party కుట్రలుచేసేవాండ్లు, కలహగాండ్లు.

Factiously, *adv.* కృత్రిమముగా, కుట్రగా, కలహముగా, ద్రోహముగా.

Factitious, fac-tish'us, *adj.* కృత్రిమమైన, పితలాటకమైన, మాయమైన. ~ gold కాకిబంగారు. ~ coral మాయపగడము. ~ pearl చిప్పముత్యము, మాయముత్యము.

Factor, fac'tor, *n. s.* గుమాస్తా, వర్తకులుకూడిదేశాంతరమందుపెట్టినకొతీ.

Factory, fac'tor-y, *n. s.* కార్ఖానా. an indigo ~ నీలిదొడ్డి. a gunpowder ~ తుపాకిమందుగిడ్డంగి.

Factotum, *n. s.* a servant employed alike in all kinds of business పెట్టినపనులన్నిన్నిచేస్తావుండేవాడు, అన్నిపనులుచేసేవాడు, హస్తకుడు. that man is the Rajah's ~ వాడుఆరాజుకుహస్తకుడుగావున్నాడు.

Faculty, fac'ul-ty, *n. s.* the power of doing any thing శక్తి. the dog exerted all the faculties to please his master తనయజమానుణ్ని సంతోషపెట్టడానకుఆకుక్కతనయావచ్ఛక్తిచూపించినది. powers of the mind మనోశక్తి, బుద్ధి. the physical faculties కాయపుష్టి, దేహపటుత్వము. rational faculties జ్ఞానేంద్రియములు. the ~ of speech మాట్లాడేశక్తి. he lost his faculties వాడికియింద్రియపటుత్వముతప్పినది. one of the faculties వైద్యుడు, లాయరు. seeing, hearing and the other faculties of the body చక్షురింద్రియము, శ్రోత్రేంద్రియము మొదలైనకర్మేంద్రియములు. caution, thought and the other faculties of the mind జాగ్రత, స్మరణమొదలైనజ్ఞానేంద్రియములు. the ~ of goldsmiths i. e. the body or council కంసాలపెత్తనగాండ్లు, కంసలవారితెగ. the masters and professors of the several sciences పండితులు. the ~ or doctors వైద్యులు, డాక్తరులు. Gentlemen of the ~ అనగాశాస్త్రజ్ఞులు, యిదిముఖ్యముగాడాక్తర్లకులాయర్లకుచెల్లేమాట.

To Fade, fāde, *v. n.* వర్ణముతప్పుట, వాడిపోవుట, క్షయించుట. the colour of the cloth ~d away ఆగుడ్డచాయపోయినది. the stars ~ at the approach of day తెల్లవారేటప్పటికిచుక్కలుమాసిపోతవి. his hopes ~d away వాడికినిరాశఅయినది.

Faded, *adj.* వర్ణముతప్పిన, వాడిపోయిన, మాసిపోయిన, క్షీణించిన. a ~ leaf సొరుగాకు, ఎండాకు.

Fadeless, *adj.* వాడని.

Fading, *adj.* వాడిపొయ్యే, ఆమ్లానమైన, తేజోహీనమయ్యే, క్షయించే. her health is ~ దానికిఒళ్లునలుకువగావుంటున్నది.

Fæces, fē'cēs, *n. s.* మలము, పురీషము. the ~ of the metal చిట్టెము, మష్టు.

Fag, fag, *n. s.* శ్రమ, ప్రయాస, అలసట. a hard ~ పాట్లమారి. a drudge or servant కింకరుడు, దాసుడు, గులాము. a fish-~ జాలరిది, చేపలుఅమ్మేటిది.

To Fag, fag, *v. n.* శ్రమపడుట, దాసుడుగాప్రవర్తించుట. he ~ged hard to finish this దీన్నిముగించడానకునిండా పాటుపడ్డాడు, అనగాఒళ్లుదాచకుండాకష్టపడిముగించినాడనిఅర్థము.

To Fag, fag, *v. a.* to tire అలుపునుకలగచేసుట. this ~ged the horse very much యిందువల్లగుర్రమునిండాఅలిసినది.

Fagend, fag'end', *n. s.* బద్దె. quite at the ~ of the book ఆగ్రంథముయొక్కకొట్టకొనను.

Fagged, *adj.* అలిసిన, ప్రాణమువిసికిన.

Faggot, *n. s.* కట్టెపుల్లలదిండు, కట్టెపుల్లలకట్ట. sometimes spelt Fagot. a ~ of sweet herbs పుదీనామొదలైనవాసనకూరాకులకట్ట.

To Faggot, *v. a.* కట్టలుకట్టుట, దిండ్లుకట్టుట.

To Fail, fāl, *v. n.* తప్పుట, వోడిపోవుట, భంగపడుట. he ~ed to come రాకపోయినాడు, రాకతప్పినాడు. thou didst ~ to come రావైతివి. it ~ed or was fruitless అదితప్పిపోయినది, అదినిష్ఫలమైపోయినది. I ~ed to become his wife అతడికిపెండ్లాముకానైతిని. his patience ~ed వాడిప్రాణమువిసికినది. before he had paid half the account the money ~ed ఆలెక్కసగముమట్టుకుచెల్లించేటప్పటికేఆరూకలుఅయిపోయినవి. his strength ~ed వాడిబలముపోయినది. his sight is ~ing వాడికిదృష్టిమట్టుబడుతున్నది. the family ~ed in the fourth generation ఆవంశమునాలుగుతరాలతోనిలిచిపోయినది. the merchant ~ed ఆవర్తకుడుదివాలెత్తినాడు. ~ not to send him వాణ్నిపంపించకపొయ్యేవుసుమీ, తప్పకుండావాణ్నిపంపు. they will not ~ to come రాకుండామానరు, తప్పకుండావత్తురు, అవశ్యముగావత్తురు. he ~ed in his promise ఆడినమాటతప్పినాడు. he ~ed in his law suit వాడువోడినాడు. should you ~ of effecting this నీవునెరవేర్చకతప్పితివేని.

To Fail, fāl, *v. a.* తప్పుట. do not ~ me నాకుతప్పక. God will not ~ those who trust in him తన్నునమ్మినవాండ్లనుదేవుడుచెయ్యివిడువడు. he ~ed me నన్నుపేక్షించినాడు, నన్నుచెయ్యివిడిచినాడు. my strength ~ed me నాకుదార్ఢ్యముతప్పినది. on receiving the blow on my head my eyes ~ed me తలమీదదెబ్బతగలగానేనాకండ్లుతిరిగినవి. my legs ~ed me and I fell నాకుకాళ్లునిలవకపడ్డాను. when we had been a month at sea our water ~ed us నెలదినములునీళ్లమీదవుండేటప్పటికిమాకుమంచినీళ్లుఅయిపోయినది.

Fail, fāl, *n. s.* తప్పిపోవడము, నిష్ఫలముకావడము. without ~ తప్పకుండా.

Failing, fāl'ing, *n. s.* న్యూనత, కళంకము, తప్పు, దోషము, నేరము. he shewed her all her ~s దానియందువుండేదోషములనంతా అగుపరచినాడు. vanity is a ~ of the female sex స్త్రీలకువుండేదుర్గుణముగర్వము.

Failure, fāl'ūre, *n. s.* విచ్ఛిత్తి, తప్పడము, భంగము. they met with ~ భంగపడ్డారు, వోడినారు. after the merchant's ~ ఆవర్తకుడుదివాలెత్తినతరువాత. on account of the ~ of her health దానికిఒళ్లుకుదురులేనందున. this school is a ~ యీపల్లెకూటముపెట్టడమువ్యర్థము, నిష్ఫలము.

Fain, fān, *adj.* సంతోషముగల. he was ~ to accept it (or, he was obliged to accept it) వాడుదాన్ని అంగీకరించవలసివచ్చినది, వేరేగతిలేకసమ్మతించినాడు. he was ~ to eat it వాడుదాన్నితిన

వలసివచ్చినది, వాడు దాన్నితినకవిధిలేదు. I was ~ or glad to give him ten rupees to be silent వాడికి పొరుపాయ డానకు పదిరూపాయలు సుఖము గాయిత్తును. I would ~ help him but do not know how to do it వాడికిసహాయముచేయవలెన నేవున్నదిగానియెట్లాచేసేదో తెలియలేదు. I would ~ believe him but cannot వాణ్నినమ్మవలెననివున్నది అయితేనమ్మకూడదు. I would ~ go నాకు శక్తివుంటేపోదును. I must ~ tell him వాడితో చెప్పక నాకువిధిలేదు. I would ~ hope so అట్లాఅయితేమంచిదే, అట్లాఅయితేమేలే. ~ would I have done so అట్లాచేసివుంటినంటే బాగావుండును.

Faineant, *n. s.* (French) చేతకానివాడు, అధీరుడు.

To Faint, fānt, *v. n.* మూర్ఛపోవుట, శోషపోవుట. his soul ~ed within him వాడికిప్రాణమువిసికినది.

Faint, fānt, *adj.* మందమైన, నిస్రాణగావుండే, జబ్బుగావుండే, దుర్బలమైన. not bright మకిలగావుండే, మకమకలాడే. a ~ light మిణుకుమిణుకుమనే వెలుతురు. a ~ sound హీనస్వరము, తగ్గుస్వరము, మందస్వనము. ~ hope రవంత ఆశ. ~ colour మకిలవర్ణము. I have ~ hopes of his recovering వాడుబ్రతుకుతాడనే ఆశనాకునిండాలేదు. I have very ~ hopes of his paying the money వాడు ఆరూకలుచెల్లించకపోతాడనే ఆశనాకులేదు. the paper was ruled with ~ lines ఆకాగితపుమీదిగీతలుచాయగావుండినవి, లీలగావుండినవి. a ~ heart అధీరుడు, పిరికి. this ink is ~ యీయింకినలుపుచాలదు.

Faint-hearted, fānt-hârt′ed, *adj.* పిరికిఅయిన, కోచఅయిన, భీరువైన, భయశీలుడైన.

Fainting, fānt′ing, *n. s.* మూర్ఛ, శోష.

Faintish, *adj.* సొక్కిన, కొంచెముమూర్ఛతగిలిన. the red is ~ అదిమట్టిమెరుపు.

Faintly, fānt′ly, *adv.* హీనముగా, మందముగా, జబ్బుగా. she spoke ~ హీనస్వరముగామాట్లాడినది.

Faintness, fānt′ness, *n. s.* మాంద్యము, జబ్బు సొక్కు, మూర్ఛ, సొలపు, నిస్రాణ, నిస్సత్తువ.

Fair, fâr, *adj.* beautiful, handsome సుందరమైన, అందమైన, సొగసైన, చక్కని. a man of ~ complexion యెర్రనివాడు. this word applies only to complexions among natives of India the fairest of whom are of a redish colour, not dark తెల్లని. Just న్యాయమైన. this is not ~ యిది అన్యాయము, యిదికూడదు. a ~ dismissal బొత్తిగాతోసివేయడము. ~ permission పరిష్కారమైనవుత్తరవు. a ~ half సరిసగము. ~ price న్యాయమైనవెల. a ~ wind or favourable breeze అనుకూలమైనగాలి. ~ hair జనపనారవలెవుండే పసిపిల్లకాయలవెంట్రుకలు. the day was foul but the night was ~ మధ్యాహ్నముమబ్బు, మైలగావుండినదిరాత్రినిర్మలముగావుండినది. in ~ weather మబ్బుమందారములేనప్పుడు. the rain is over it is now ~ వానవెలిసిమబ్బుతీసిపోయినది: a prayer for ~ weather అతివృష్టినివారకప్రార్థన. ~ water తేటగావుండేనీళ్లు, నిర్మలోదకము. by ~ means మంచితనముగా. by ~ means or foul నయానైనాభయానైనా, మంచితనమునైనా చెడుతనమునైనా. a ~ dealer న్యాయస్థుడు, నిదానస్థుడు. the ~ sex స్త్రీలు, ఆడువాండ్లు, స్త్రీజాతి. the ~ one సొగసుకత్తె. among them the ~ sex are not taught to read వాండ్లలోస్త్రీలకుచదువు చెప్పడములేదు. he is in a ~ way to be ruined వాడుసిద్ధముగాచెడిపొయ్యేగతిగావున్నాడు.

Fair, fâr, *adv.* మెల్లిగా, తిన్నగా, అనుకూలముగా, విహితముగా. ~ and softly తిన్నగా, మెల్లిగా, త్వరపడకుండా. he spoke me very ~ నాతోసరసముగానేమాట్లాడినాడు. Is this ~? యిదిన్యాయమా. they kept ~ with him వాడికిఅనుకూలముగానడుచుకొన్నారు. to copy ~ శుద్ధప్రతిగావ్రాసుట.

Fair, fâr, *n. s.* సంత. or annual festival at a pagoda తిరునాళ్ల, ఉత్సవము. you are a day after the ~ సమయముతప్పివచ్చినావు, మించిపోయినతరువాతవచ్చినావు. the ~ స్త్రీలు.

Fairings, *n. s.* సంతలోకొనుక్కొన్నవింతైనవస్తువులు, పండుగనాడుతెచ్చేనజరు.

Fairly, fâr′ly, *adv.* పరిష్కారముగా, తీరా, బొత్తిగా, తుట్టమర, న్యాయముగా, ఒప్పుగా. a house ~ built సొగసుగాకట్టినయిల్లు. the wall ~ fell

down ఆగోడకీరాపడిపోయినది. they ~ killed him వాణ్ని తీరాచంపినారు.

Fairness, fâr'ness, *n. s.* సౌందర్యము, న్యాయము. in ~ you must acknowledge this దీన్ని నీవు న్యాయముగా ఒప్పుకోవలసినది.

Fair-spoken, *adj.* నాగరికముగా మాట్లాడే. a ~ man సరసముగా మాట్లాడేవాడు, బయిటికి చల్లగా మాట్లాడేవాడు.

Fairy, fâ'ry, *n. s.* మోహిని, మాయ, యక్షిణి, శక్తి. that troubles infants బాలగ్రహము, యక్షుడు, కిన్నరుడు. the fairies కిన్నెరలు, గ్రహములు. ~ struck మోహినికొట్టిన, గ్రహముసోకిన.

Fairy, fâ'ry, *adj.* దివ్యమైన, గాంధర్వ. a ~ weapon గాంధర్వాస్త్రము. ~ gifts మాయవరములు. ~ gold మాయబంగారు. ~ melody అతిశ్రావ్యమైన పాట.

Faith, fāth, *n. s.* విశ్వాసము, నమ్మిక, శ్రద్ధ. "or belief, నిష్ఠ." W. ప్రత్యయము. A† in Heb. XI. 1. (Compare note on Charity:) or Creed మతము. I have no ~ in this medicine యీమందు యందునాకు శ్రద్ధలేదు, నమ్మలేదు. the Musulman ~ తురకమతము. to break ~ ఆడినమాటతప్పుట. a breach of ~ ద్రోహము. he broke his faith ద్రోహియైనాడు. he kept his ~ విశ్వాసము తప్పకుండావుండినాడు. conjugal ~ పాతివ్రత్యము. a divided ~ వ్యభిచారము. bad ~ ద్రోహము. she who has conjugal ~ పతివ్రత. the national ~ కులానుసారమైనమతము. in good ~ I do not know నేనెరుగను సుమీ. I made this statement upon his faith అతనిమాటనమ్మి చెప్పినాను.

Faithful, fāth'fŭl, *adj.* విశ్వాసముగల, నిష్ఠగల, నమ్మకమైన, ప్రామాణికమైన. a ~ man (విశ్వాస్యుడు. A† in Luke XVI. 16. I. Thes. V. 24.) నిజస్థుడు, ప్రామాణికుడు, భక్తిపరుడు. a ~ translation సరియైనభాషాంతరము, యథామాత్రకగా చేసినభాషాంతరము. a ~ wife పతివ్రతయైనభార్య. a ~ saying (in 1 Tim. I. 15. విశ్వసనీయం. A†.) వాస్తవ్యము. a ~ servant నమ్మకమైనపనివాడు.

Faithfully, fāth'fŭl-ly, *adv.* విశ్వాసముగా, భక్తిగా, తప్పకుండా, నిర్వంచనగా, తిరుగులేక, వున్నదివున్నట్టు, నమ్మికగా, ప్రామాణికముగా, యథార్థముగా, వాస్తవముగా.

Faithfulness, fāth'fŭl-ness, *n. s.* విశ్వస్యత A† in Rom. III. 3. భక్తి, శ్రద్ధ, నిజము, ప్రామాణికత్వము, పాతివ్రత్యము.

Faithless, fāth'less, *adj.* విశ్వాసములేని, వంచనైన, ద్రోహమైన. a ~ ally కపటసహాయి, శల్యసారథివంటివాడు.

Faithlessness, *n. s.* కపటము, ద్రోహము.

Fakeer, Fakir, *n. s.* ఫకీరు, సన్యాసి, భిక్షగాడు.

Fabbala, *n. s.* శృంగారమైనకోక.

Falcated, fal'cāt-ed, *adj.* గాలముపలెవుండే, కొక్కివలెవుండే.

Falchion, fâl'shon, *n. s.* a short crooked sword కొంకితరహాఖడ్గము, యిది కావ్యములో వచ్చేమాట.

Falcon, fâcn, *n. s.* డేగ, శ్యేనము, భైరవిడేగ.

Falconry, *n. s.* డేగలనుపెంచి వేటకుపరిపే శాస్త్రము.

To Fall, fâll, *v. n.* పడుట. his countenance fell (In Gen. iv. 6. విషణ్ణవదనుడాయెను) వాడిముఖముపెంకువలెఅయినది. dew or rain ~s కురుస్తున్నది. the price of rice fell బియ్యమువెలతరిగినది. the wind fell గాలిఅణిగినది. the stream, or tide, fell ప్రవాహముతీసిపోయినది, పోటుఅణిగినది, పాటుకాలమువచ్చినది. the leaves fell ఆకులురాలినవి. when the shadow *fell* upon this line ఆనీడయీగీతమీదికివచ్చినప్పుడు. he fell in the field యుద్ధరంగములోచచ్చినాడు. he fell a victim to love మరుబారికిబడ్డాడు. It fell to his lot to break his leg వాడిఅదృష్టమువాడికాలువిరిగినది. It fell to my share అదినాపాలికివచ్చినది. the estate fell to him ఆయాస్తివాడికివచ్చినది. he fell asleep నిద్రపోయినాడు. they fell down at his feet in homage సాష్టాంగదణ్డములుబెట్టినారు, వాడికాళ్లమీదపడ్డారు. he has ~en away చిక్కిపోయినాడు, కృశించిపోయినాడు, సన్నమైవడికినాడు. his face has ~en away వాడిముఖముపీల్చుకపోయినది. that family has ~en away ఆకుటుంబమునశించిపోయినది. he *fell* away from God ఆదేవునికి విముఖుడైనాడు. they fell away from him అతనియందుభక్తినివిడిచినారు. his friends fell away from him స్నేహితులుఅత

న్నిచేయిపడిచినారు. the troops fell back ఆ బారువెనక్కు వెనక్కె అడుగు బెట్టుకొని జరిగినది, ఆ బారు వెనక్కునడిచినది. the army fell back to the village ఆ వూరిని దాటిమించిపోయిన సేనమళ్లీతిర్ప్పకొని ఆ వూరికివచ్చినది. Our troops fell back upon the wood మాసేన మళ్లీతిర్ప్పకొని ఆ యడవికివచ్చినది, అనగా ముందుమించిదాటి పోయిన ఆ యడవికేవచ్చినదనుట. he fell back from his promise వాడు ఆడినమాటతప్పినాడు. the boy fell back in learning ఆ పిల్లకాయ చదువులోజబ్బు అయినాడు, వెనక్కు పడ్డాడు. he walked on and she fell behind వాడుముందుమించిపోయినాడు, అది వెనక చిక్కినది, వెనకబడ్డది. his boat fell clear of mine వాడిపడవనాపడవమీదతగలకుండాతొలిగిపోయినది. the boat fell down the river పడవప్రవాహమును అనుసరించిపోయినది. when the bill ~s due హుండికడువునాటికి. his boat fell foul of mine వాడిపడవనాపడవ ఢీకటితో ఢీకటి కొట్టుకొన్నది. his carriage fell foul of mine వాడిబండినాబండి ఢీకటితో ఢీకటికొట్టుకొన్నది. he fell foul of them వాండ్లమీదతిరిగినాడు, అనగా రేగినాడు. he fell in debt వాడుఅప్పులపాలైనాడు. the roof has ~en in ఆ యింటిపైకప్పుకూలినది. the well has ~en in ఆ బావిపడిపోయినది. the horse has ~en in flesh ఆ గుర్రముచిక్కిపోయినది, బక్కచిక్కినది. he fell in love with her దానియందువ్యామోహపడ్డాడు. he fell in with them వాండ్లలో ఐక్యమైనాడు, వాండ్లతోకలుస్తుకొన్నాడు. his opinion ~s in with mine వాడిఅభిప్రాయము నన్నాదిన్ని ఢీకటిగా నేవున్నది. he fell in with them on the road తోవలో వాడికివాండ్లుఅడ్డపడ్డారు, యెదురుపడ్డారు. where did you ~ in with the horse ఆ గుర్రమునీకు యెక్కడచిక్కినది, తగిలినది. they fell into conversation మాటల్లో పడ్డారు, మాట్లాడసాగినారు. the river ~s into the sea ఆ యేరుసముద్రగామియౌతున్నది. he fell into an error పొరబడ్డాడు, తప్పినాడు. they fell into the procession ఆ వూరేగింపులోకలుసుకొని పోయినారు. he fell into the snare వాడువలలో చిక్కినాడు, తగులుకొన్నాడు, మోసపోయినాడు. he fell into the hands of the enemy శత్రువులచేతచిక్కినాడు. he fell into sin పాపగ్రస్తుడైనాడు. he fell into apostasy మతభ్రష్టుడైనాడు. he fell into disgrace అవమానపడ్డాడు. the horse fell lame గుర్రముకుంటిదిఅయినది. the rope fell loose దారమువదిలింది, ఆ కట్టువదిలింది. when it fell night చీకటికాగానే, చీకటిపడగానే. In age the hair ~s off ముసలితనములో వెండ్రుకలురాలిపోతవి, వూడిపోతవి. his hat fell off వాడిటోపిపడిపోయినది. his health begins to ~ off వాడికి ఆరోగ్యముతగ్గుటకుపడడమునకు ఆరంభించినది. the school is now ~ing off ఆ పల్లెకూటముయిప్పట్లోక్షీణగతిగా వున్నది. they fell on their knees వాండ్లుమోకాలించినారు. he fell on his back వెల్లవెలికలపడ్డాడు. he fell on his belly బోర్లపడ్డాడు. the feast ~s on the 5th ఆ పండుగ అయిదోతేదివస్తున్నది. when my eye fell upon him వాడిమీదనాదృష్టిపారినప్పుడు. the truth fell out నిజమురాబయటపడ్డది. it fell out that the house was vacant ఆ యిల్లుపూరకవుండేటట్టుసంభవించినది. they fell out or wrangled వాండ్లకుకలహమువచ్చినది. matters so fell out that I could not go నేనుపోకుండావుండేటట్టుపనులుసంభవించినది. he fell sick రోగముతోపడ్డాడు. to ~ to మొదలుబెట్టుట, ఆరంభించుట. they fell to మొదలుబెట్టిరి, ఆరంభించిరి. the whole party then fell to అందరుభోజనముచేయసాగినారు, మొదలుబెట్టినారు. this word ~s under that rule యీశబ్దమునకుఆసూత్రము ఆధారముగావున్నది. to let ~ జారవిడుచుట. some words that he let ~ వాడినోరుజారివచ్చినమాటలు. we must take care of lambs at their first ~ing గొర్రెపిల్లలను వేసేటప్పుడుమనముజాగ్రతగావుండవలసినది.

Fall, fâll, *n. s.* పడడము, పతనము. he had a ~ పడ్డాడు. after the ~ of the empire ఆ ప్రభుత్వముపోయినతరువాత. a ~ of rain వర్షము. the ~ of the year or autumn ఆకులురాలేకాలము, అనగాశరదృతువు. there was a ~ in the price ధరతగ్గిపోయినది. the ~ of her neck దానికంఠముయొక్క ఆదోకపాటు. the ~ of the loins నడుముయొక్క ఆదోకపాటు. a ~ or dying sound in

music మూర్ఛన. night ~ చీకటిపడేవేళ. a water-~ నిర్ఝరము, శిలయేరు. the ~ of man or the ~ of Adam పతితుడుకావడము, ఆనగాఆదముపాపభ్రష్టుడుకావడము.

Fallacious, fal-lā'shus, *adj.* మోసముగావుండే, మాయగావుండే,నమ్మరాని,తేనెపోని. he made ~ promises వట్టిఆశలుపెట్టినాడు.

Fallaciously, *adv.* మాయగా, మోసముగా, కృత్రిమముగా, దొంగతనముగా.

Fallaciousness, *n. s.* మోసము, మాయ, కృత్రిమము, వంచన. through the ~ of these symptoms యివినమ్మరానిలక్షణములుగనక, దొంగలక్షణములుగనక.

Fallacy, fal'la-çy, *n. s.* మోసము,మాయ,భ్రమ,వంచన,కృత్రిమము,పితలాటకము,టక్కు. It is a mere ~ to say that education in English will not shake the prejudices of the Hindus యింగ్లీషుచదవడముచేతహిందువులయొక్క మతమునకు భంగముకాదనిచెప్పడమువట్టిభ్రమ.

Fallen, *adj.* పడ్డ, పడిపోయిన. the price is ~ ధరతగ్గినది. ~ away చిక్కిపోయిన,బక్కచిక్కిన,కృషించిన. he is much ~ away వాడుచాలాచిక్కిపోయినాడు. the river is ~ away ఆయేరువట్టిపోయినది. as man is a ~ creature మనుష్యులుపతితులైనందున. a ~ countenance చిన్నబోయినముఖము, విషణ్ణవదనము.

Fallibility, fal-li-bil'i-ty, *n. s.* పొరబాటు, భ్రమ, భ్రాంతి. on account of the ~ of human testimony every judge is liable to pass wrong decisions మనుష్యులుచెప్పేసాక్ష్యములోపొరబాటుసంభవించేదికద్దుగనక న్యాయాధిపతులుచేసేతీర్పుఅప్పుడప్పుడుతప్పుఅయిపొయ్యేదికద్దు. I will shew you the ~ of this rule యీసూత్రములోవుండేపొరబాటునునీకుఅగుపరుస్తాను, యీసూత్రమునకుఅపవాదముకద్దు.

Fallible, fal'li-ble, *adj.* పొరబడే, భ్రమించే, మోసపొయ్యే. the wisest of men is ~ యెంతబుద్ధిమంతునికైనాపొరబాటుకద్దు. I confess that our judgement is ~ మనముచేసేతీర్పులోఅప్పటప్పటికిపొరబాటుసంభవించకపోదు.

Falling, *adj.* పడే,పడుతూవుండే. a ~ star రాలేనక్షత్రము. he is ~ asleep వానికికూరుకుపట్టింది.

Falling, *n. s.* పడడము. ~ off క్షీణగతి. I perceive a great ~ off in my health నాశరీరమునానాటికిదుర్బలముగావున్నది. there is no ~ off in the revenue దివాణపుఆదాయములునష్టములేదు. ~ out ఘర్షణ.

Falling-sickness, fâll-ing-sick'ness, *n. s.* కాకిసోమాల, మూర్ఛవాయువు.

Fallow, fal'lō, *adj.* బీడుగావుండే. ~ land or ~ field బీడు, బీటిపొలము. the land lay ~ for ten years ఆనేలపదియేండ్లుబీడుగాపడివుండినది. to break up ~ ground పొందవబీడునుకొత్తగాదున్నుట. ~ deer కొకతరహాలేండ్లు,యిర్రులు.

Fallows, *n. s.* బీళ్లు, పోళ్లు, బీటిపొలము.

False, fâlse, *adj.* తప్పైన, అబద్ధమైన, అప్రామాణికమైన,మాయయైన, మోసమైన, కృత్రిమమైన, బూటకమైన, కుత్తి,వట్టి. a ~ man, a ~ woman or a ~ thief ద్రోహి, పాపి. a ~ bond తప్పుపత్రము. ~ weights తప్పుగుండ్లు,తప్పురాళ్లు. a ~ answer తప్పుఉత్తరము. a ~ oath అసత్యము. ~ step పిచ్చిఆలోచన. ~ or misplaced benevolence పిచ్చిదయ,అవివేకముగాచేసినదయ,అనుగ్రహముచేయరానివిషయమందుచేసిన అనుగ్రహము. this is a ~ experiment, for it proves nothing యిదితప్పుపరీక్షయేలనంటేయిందుచేతఒకటిన్నితేలదు. ~ appetite దొంగఆకలి. or groundless నిరాధారమైన. a ~ criticism or groundless objection దురాక్షేపణ. a ~ charge తప్పువ్యాజ్యము, అభాండము. a ~ charge in an account అన్యాయముగాకట్టినపద్దు. ~ friendship కపటస్నేహము. ~ tear నీలియేడ్పు. ~ imprisonment నిష్కారణముగాకైదులోపెట్టడము. he brought an action against them for ~ imprisonment వాండ్లనునిష్కారణముగాకైదులోపెట్టినందునగురించివాజ్యముతెచ్చినాడు. ~ Logic కుతర్కము. a ~ man అప్రామాణికుడు. a ~ note in music అపస్వరము. ~ or delusive pleasures నశ్వరమైనసుఖము. In fever we feel a ~ exhilaration జ్వరములోఒకపిచ్చిఉల్లాసమువస్తున్నది. ~ shame నిష్కారణమైనసిగ్గు, నిరర్థకమైనసిగ్గు. a ~ conclusion తప్పుగాభావించుకోవడము,తప్పుపూహ. ~ parsimony పిచ్చిపోణిమి. a ~ pearl కూటిముత్యము,

చిప్పముత్యము, మాయముత్యము. ~ signification or inference అపార్థము. ~ spelling తప్పుగుణింతము. a ~ door చూపుకుతలుపువలెవుండేటిది. a ~ diamond తరుఫు, తోరమల్లి. ~ coral మాయపగడము, లక్కపగడము, మంటిపగడము. ~ emerald మాండాళిపచ్చ, గాజుపచ్చ. or additional or not natural as, ~ hair దొంగవెంట్రుకలు, సవరము. ~ teeth మారుపండ్లు, పెట్టుకొన్నపండ్లు. a ~ eye మారుకన్ను, కట్టుకొన్నకన్ను. the true ribs పక్కయెముకలు. the ~ ribs పక్కయెముకల కుఅడుగునవాటితో చేరినట్టువుండేచిన్నయెముకలు. a ~ key or picklock పెట్టెలనుతెరిచేకమ్మి, మారుతాళము. shifting or temporary అనిత్యమైన, తాత్కాలిక. thus, the ~ bottom of a ship వాడ అడుగుతట్టుకువేసివుండేపైపొర. the box had a ~ bottom యీపెట్టెలోదొంగఅంతస్థువుండినది. the ~ skin పైతోలు. the ~ cover of a book పుస్తకమునకుపైనవేసినకాగిదము. a ~ ground or quicksand దొంగయిసుక, అడుగుపెట్టితేలోనికిదించుకొనిపొయ్యేయిసుక. a ~ moon (or a thing that looked like a moon) కపటేందు. ~ quantity in prosody ఛందోభంగము, అనగాలఘువుకు బదులుగాగురువునుపెట్టడము. a ~ meteor పడిపొయ్యేచుక్క, అనగాక్షణభంగురమైనది. ~ grammar వ్యాకరణవిరోధము, లక్షణవిరుద్ధము. In 2 Cor. XI. 26. వేషధారి. A†. కల్పిత. C†. అబద్ధపు P†.

False, fâlse, *adv.* తప్పుగా.

False-hearted, fâlse-hârt′ed, *adj.* ద్రోహియైన, కపటియైన, కృత్రిమియైన.

Falsehood, fâlse′hŭd, *n. s.* అబద్ధము, అనృతము, అప్రామాణికత, అపోహము, కల్ల.

Falsely, fâlse′ly, *adv.* అబద్ధముగా, అనృతముగా, అప్రామాణికముగా, తప్పుగా, ద్రోహముగా.

Falseness, *n. s.* అప్రామాణికత, కాపట్యము, వంచన, ద్రోహము, మాయ. from the ~ of this story యిదికట్టుకథగనక, యీమాటఅబద్ధముగనక.

Falsification, fâls-i-fi-cā′shon, *n. s.* కల్పన, అబద్ధమనిరూపించడము. this is a mere ~ యిదికట్టిమాయ, యిదికట్టికల్పన.

To Falsify, fâls′i-fy̆, *v. a.* అబద్ధముచేసుట, నిజముకాదనిఅగుపరచుట. this paper falsifies what he said యీసాధనముచేతవాడుచెప్పినది అబద్ధమౌతున్నది. he made this prediction but the event falsified it యిట్లాజరగబోతుందన్నాడుగాని అదిజరగడములేదువాడుచెప్పినది అబద్ధమైపోయినది.

Falsity, fâls′i-ty, *n. s.* అబద్ధము, మాయ.

To Falter, fâl′tĕr, *v. n.* తడబడుట, తొట్రుబడుట, సంకోచించుట, వెనక్కుదీసుట. she ~ed through shame సిగ్గుచేతదానికినోరుతడబడ్డది. he ~ed out a few words తడబడుతూకొన్నిమాటలుచెప్పినాడు. he ~ed out "I killed her" నేనుదాన్ని చంపినాననినోరుతడబడుతూచెప్పినాడు. ~ing accents గద్గదస్వరములు.

Fame, fāme, *n. s.* కీర్తి, ఖ్యాతి, యశస్సు, పేరు, ప్రతిష్ఠ. ill ~ అపఖ్యాతి. a house of ill ~ అపవాదగృహము, అనగాగుడిశవేటులయిల్లు.

Familiar, fa-mil′yar, *adj.* వాడికపడ్డ, అలవాటుపడ్డ, మరిగిన, చొరవగల, సాధారణమైన, సరసమైన. he used ~ language చనువుగామాట్లాడినాడు, చొరవగామాట్లాడినాడు, సరసముగా మాట్లాడినాడు. this man is ~ with the house ఆయింటిలోవీడె రుగనిచోటులేదు. are you ~ with Tamil నీకుఅరవము బాగాతెలుసునా. he is not ~ with English వాడికియింగ్లీషుబాగారాదు. you should not be so ~ with a servant నీవుపనివాడికినింతచనువు యివ్వరాదు. the work is not ~ to him వాడు ఆపనిలోపనుబడ్డవాడుకాడు. this language is not ~ to his ears యీమాటలువాడిచెవులకువింతగావుండినది. I am ~ with that road or that road is ~ to me ఆదోవనాకుబాగాతెలుసును, ఆదోవనాకువాడికే. in an official letter you ought not to use ~ language సర్కారుజాబులో సరసోక్తులుప్రయోగించరాదు. Familiar Dialogues సాధారణమైనసంభాషణగ్రంథము, వాడికగామాట్లాడేమాటలపుస్తకము. the child grew ~ with her ఆబిడ్డదానిదగ్గరమరిగిపోయినది.

Familiar, fa-mil′yar, *n. s.* ఆప్తుడు, అంతరంగుడు. or servant కింకరుడు. or devil యక్షిణి. Betala was the ~ of Vicramarka భేతాళుడువిక్రమార్కుడికివశ్యుడుగావుండినాడు.

Familiarity, fa-mil-yi-ar′i-ty, *n. s.* విహితము, పరిచయము, చనువు, పొరవ, మాలిమి, కలియగలుపు, అలవాటు. ~ breeds contempt చనువుచేతఅల క్ష్యముకలుగుతున్నది.

To Familiarize, fa-mil′yar-īze, *v. a.* అలవరుచుట, మరుపుట, వాడుకచేయించుట. a residence at Madras ~d him with Tamil చెన్నపట్టణములో వుండడముచేతవాడికి అరవముఅలవాటుఅయినది. you should ~ him to danger వాడువకిచెడితే రేటట్టుచేయవలసినది. you should ~ yourself to translation నీవుభాషాంతరముచేయడమునకు వాడికచేయవలసినది.

Familiarized, *adj.* చనుబడ్డ, అలవాటుపడ్డ, మరిగిన.

Familiarly, *adv.* చనువుగా, పొరవగా, సరసము గా.

Family, fam′i-ly, *n. s.* సంసారము, కుటుంబము, వంశము. a man with a large ~ or the father of a large ~ కుటుంబి, బహుకుటుంబి. the inmates of my ~ నాయింట్లోవుండేవాండ్లు. they from one ~ వాండ్లుఏకసంసారముగా వున్నారు, ఏక భాండాశనలుగావున్నారు. ~ worship యింట్లో వుండేవాండ్లదరున్ను ఒకటిగాకూడిచేసేపూజ. he has separated from his brother's ~ అన్నసం సారములోనుంచివేరుపోయినాడు. he received me into the bosom of his ~ వాడునన్నుపుత్రసవిద్ధ గావిచారించినాడు. we have families పెండ్లిపిల్ల లుగలవారము. he is one of the Royal ~ by blood రాజవంశస్థుడు. or by residence రాజుయొ క్క సంసారముతో కూడావుండేవాడు. he lives in the Royal ~ వాడురాజుసంసారముతో కూడావు న్నాడు. a man of ~ కులస్థుడు. a man of great or high ~ రాజవంశస్థుడు, కులీనుడు, గొప్పవం శస్థుడు. But a ~ man is a rogue అయితే a ~ man అంటేదొంగలపెద్దఅనేఅర్థము. has she any ~ దానికియేమైనాబిడ్డలా. he is a man of great ~ అతడుగొప్పవంశస్థుడు. she was in the ~ way అదిగర్భముగావుండినది. ~ priest పురోహి తుడు. a ~ name యింటిపేరు, వంశనామము. ~ or popular, excellent లోకహితమైన, సర్వసా ధారణమైన, జనసమ్మతమైన, అందరికిన్నికావలసిన, ఉత్తమమైన, శ్రేష్ఠమైన, దివ్యమైన. ~ medicines అందరికిన్నికావలసినమందులు. ~ edition దివ్య ముగా అచ్చువేయించినపుస్తకము. ~ geography &c. a ~ Bible సాధారణమైనటీకగలగ్రంథము. a ~ history of Europe సాధారణముగాపిల్ల కాయలకుపుదుగూగముగా వ్రాసినయూరోపుచ రిత్ర. the ~ Shakespear శృంగారశ్లోకములనువి డిచిపెట్టి అచ్చువేయించినవాటకములు.

Famine, fam′ine, *n. s.* కరువు, కాటకము, క్షామము, దుర్భిక్షము.

To Famish, fam′ish, *v. a.* కడుపుకువేయకుండా చంపుట, కష్టువేసిచంపుట.

To Famish, fam′ish, *v. n.* కడుపుకులేకచచ్చుట, కష్టుగాచచ్చుట.

Famished, *adj.* ఆకలితోఅల్లాడే, కడపుకులేకచ చ్చిన. I feel quite ~ నాకుఆకలిప్రాణముపోతు న్నది.

Famishedly, *adv.* ఆహారములేమిద ఆతురముగా, క్షుధాతురముగా, అత్యాశక్తిగా.

Famishing, *adj.* ఆహారములేకచచ్చే, కూటికిలేకచ చ్చే, కష్టుగాచచ్చే.

Famous, fā′mus, *adj.* పేరుగల, కీర్తిగల, ప్రఖ్యాతి గల, ప్రసిద్ధమైన. in the vulgar sense "admirable" విచిత్రమైన, చోద్యమైన; as, a ~ bargain దొడ్డబేరము. a ~ rain దొడ్డవాన. a ~ or sovereign remedy దివ్యౌషధము, మహౌషధము.

Famously, fā′mus-ly, *adv.* ప్రఖ్యాతిగా. vulgarly దివ్యముగా.

Fan, fan, *n. s.* విసనకర్ర, వీవెన, వ్యజనము. or winnowing basket చేట. for sifting జల్లెడ.

To Fan, fan, *v. a.* విసురుట. seeing him angry she ~ned the flame వాడుకోపముగావుండేదిక నుక్కొనిమరిరేకెట్టించేసినది. he ~ned her to sleep దాన్నివిసిరినిద్రపుచ్చినాడు.

Fanam, *n. s.* a penny రూక. a single ~ or half penny చిన్నరూక. a half ~ అడ్డుగ. a double ~ పెద్దరూక. In some places a double ~ is called రూక. a single ~ is called అడ్డుగ.

Fanatic, fa-nat′ic, *adj.* మూఢభక్తిగల, స్వమతము నుగురించిసాహసముగల, వీరముష్టివలెవుండే. a ~ Vaishnavite వీరవైష్ణవుడు.

Fanatic, fa-nat′ic, *n. s.* మూఢభక్తిగలవాడు, స్వమ తమందుఅతిమూర్ఖతగలవాడు, మతవిషయమైవెర్రి సాహసముగలవాడు, వీరముష్టివలెవుండేవాడు.

Fanaticism, fa-nat'i-cism, *n. s.* మూఢభక్తి, మతవైరాగ్యము, స్వమతమునుగురించిన మూర్ఖత, స్వమతమును గురించిన వెర్రిసాహసము, వీరముష్టితనము.

Fanciful, fan'ci-fŭl, *adj.* వట్టియెన్నికగల, చపలచిత్తమైన, వింతైన, విపరీతమైన, చిత్రవిచిత్రమైన. a ~ device చమత్కారము. this poem is full of ~ devices యీగ్రంథములో చిత్రవిచిత్రమైన చమత్కారములు నిండావున్నవి. she wore a ~ dress అది వింతబట్టలుతొడుక్కొన్నది. you are very ~ నీవు చపలచిత్తుడవు, నీకు లక్షగుణములు, నీకు నిమిషానికి కొక గుణము. a ~ reason తెలివిలేని హేతువు.

Fancifully, *adv.* సొగసుగా, శృంగారముగా.

Fancy, fan'cy, *n. s.* imagination భావన, యెన్నిక, తలంపు, భావము. they have a ~ that you are gone నీవు పోయినావనుకొన్నారు. I have some ~ that I have seen this book before యీపుస్తకమును నేను ముందు చూచినట్టు తోస్తున్నది. this is a mere or empty ~ యిదివట్టి భ్రమ. a foolish ~ వెర్రియోచన. inclination మనసు, యిష్టము, యిచ్ఛ, ఆశ. have you any ~ for that house ఆయిల్లైనా నీకు యిష్టమా. having no ~ to do so అట్లాచేయడమునకు యిష్టములేనందున. I have no ~ for that అది నాకు యిష్టము లేదు. the horse does not strike my ~ ఆగుర్రము నాకు యిష్టము లేదు. she took a ~ to him అది వాణ్ని వలసినది. he has no ~ for food వాడికి అన్నము మీద యిష్టము లేదు, బుద్ధి లేదు. she wears a ~ dress దానికి యిష్టమైన వేషము వేసుకొంటున్నది, అనగా కులాచార, మతాచారములకు విరుద్ధముగా దానికి మనసు వచ్చిన వేషము వేసుకొంటున్నది. ~ work చిత్రపని, చిత్రవిచిత్రమైన పని. a ~ ball ప్రతిమనిషిన్ని మారువేషములు వేసుకొని వచ్చే విందు. a ~ man వలపుగాడు, సొగసుగాడు.

To Fancy, fan'cy, *v. n.* తోచుట, తలచుట, యెంచుట, భావించుకొనుట. I ~ so నాకు అట్లా తోస్తున్నది. they fancied that he is gone వాడు పోయినాడనుకొన్నారు.

To Fancy, fan'cy, *v. a.* యిచ్ఛించుట, ఆశించుట. I ~ that horse ఆగుర్రము మీద నాకు యిచ్ఛగా వున్నది. such food as the appetite fancies మనసు కు యింపైన ఆహారము. a bird-fancier పక్షులమీద మక్కువచేసేవాడు, పక్షులమీద బలుపుగలవాడు.

Fandango, *n. s.* నాట్యవిశేషము, యిది కేవలశృంగారరసప్రధానమైన నాట్యము.

Fane, fāne, *n. s.* గుడి, దేవాలయము.

Fang, fang, *n. s.* కోర, దంష్ట్రము.

Fanged, fangd, *adj.* కోరలుగల.

Fangled, fang'gld, *adj.* See New-fangled కొత్తగా కల్పించిన, వింతైన, విపరీతమైన, చోద్యముగావుండే.

Fantastic, fan-tas'tic, *or* Fantastical, fan-tas'tic-al, *adj.* వింతైన, విచిత్రమైన, చోద్యమైన, విపరీతమైన, తెలివిలేని. a ~ religion విపరీతమైన మతము.

Fantastically, *adv.* వింతగా, విచిత్రముగా, విపరీతముగా, చోద్యముగా.

Fantasticalness, *n. s.* వింత, విపరీతము, చోద్యము.

Fantasy, fan'ta-sy, *n. s.* See Fancy యిది కావ్యములో వచ్చే శబ్దము.

Fantom, *n s.* మాయ, భ్రమ, భూతము. See Phantom.

Faquir, Fakeer, *n. s.* ఫకీరు, సన్యాసి, భిక్షగాడు.

Far, fâr, *adv.* దూరముగా. this is ~ worse than the other దానికంటె యిది మరీ అన్యాయము. he had ~ better die than do this యిట్లా చేయడముకంటె వాడు చావడము మేలు. he is ~ advanced in age వాడికి చాలా యేండ్లు అయినది. ~ removed దూరమందువుండే, దూరస్థమైన. ~ sighted దూరదృష్టిగల, బహుదూరానకు దృష్టిపారే, దీర్ఘాలోచనగల. Do you say that he is your enemy ~ otherwise వాడు నీకు శత్రువంటావా యెంతమాత్రము కాదు. his house is as ~ as your's నీయిల్లు యెంతదూరమో వాడిల్లు అంతదూరమే. as ~ as I know నాకు తెలిసినంతలో, నాకు తెలిసినమట్టుకు. as ~ as I can నావల్లనైనమట్టుకు. he went so ~ as to beat her వాడు దాన్ని కొట్టేంతమట్టుకు అయినాడు. So ~ from advising him I have not even seen him నేను వాణ్ని మొదలు చూడనేలేదే నేను వాడికి బుద్ధిచెప్పేద నేదెక్కడ. I am ~ from home నేను దేశాంతరమందువున్నాను. it is ~ from hot to-day యీవేళ యెండ యేమిన్ని లేదు. you are ~ from right నీవు చెప్పినది యెంతమాత్రము న్యాయము కాదు. Do you suppose that they will

consent, ~ from it నిమ్మతించుట నుకొన్నావాఅ దియెంతమాత్రము లేదు. this is ~ from sufficient అదియెంతమాత్రముచాలదు. I am ~ from well నాకు కొళ్లుకుదురు లేదు. I have not bought the house so ~ from it that I have taken another నేనుఆయిల్లుకొనుక్కోవడమూఅదియొక్కడినీనే నువే రేకొకటికొనుక్కొన్నానే. ~ from easy సులభము కాని. ~ from just న్యాయము కాని. ~ from trifling స్వల్పముకాని,విశేషమైన. I am ~ from saying so అట్లానేను బొత్తిగా అనను. this goes ~ to prove that those men are relations యిం దువల్లవాండ్లుబంధువులని బహుశా యేర్పడుతున్నది. how ~ is it finished అదియెంతమాత్రమైనది. how ~ is Conjeveram from Madras పట్టా నికికంచియెంతదూరము. Note in such phrases "*from*" is translated "*to*". ~ and wide సర్వ త్ర, నాలుగుతట్లా,యెతట్టుచూచినా. the night is ~ spent తెల్లవారవచ్చినది. the day is ~ spent అస్తమానముకావచ్చినది. thus ~ యింతవట్టుకు, అంతవట్టుకు. a ~ off country అతిదూరదేశము.

Far, fār, *adj.* దూరమైన, దూరములో వుండే. a ~ country దూరదేశము. his tent is pitched on the ~ side of that house వాడిడేరా ఆయింటికి అవ తలితట్టునవేసివున్నది.

Farce, fārce, *n. s.* హాస్యనాటకము, ప్రహసనము. it is all a ~ అది అంతావట్టిపితలాటకము, అది అంతావట్టిబూటకము, అదిఅంతావట్టిమాయలు, అ ది అంతావట్టినటనము. he kept up the ~ so as to persuade them వాండ్లనునమ్మించడానకువూర కనటించినాడు. your keeping up the ~ is of no use యీవట్టి అభినయమువల్లయేమి ప్రయోజన ము.

Farcical, fārc'i-cal, *adj.* నవ్వించే, నవ్వువచ్చే. it is quite ~ దాన్నిచూస్తే నవ్వువస్తున్నది.

Farcy, fār'cy, *n. s.* గుర్రములకువచ్చేబర్బాతిరోగ ము, యిది యొకతరహానవ, దీన్నిఅగ్నివాయువని అం టారు.

To Fare, fāre, *v. n.* సాగుట,జరుగుట,వెళ్లుట. how did you ~ నీపనియేమైనది, నీకుమంచిభోజనము దొరికినదా. he ~d sumptuously every day వాడికిప్రతిదినమున్నుమంచిభోజనముచిక్కుతూవచ్చి నది. he ~d hard నానాకడగండ్లున్నుపడుతూవ చ్చినాడు. they ~d better than me నాకంటే వాండ్లుమేలే. who ~s best వీండ్లలోయెవరి అదృ ష్టముమంచిది.

Fare, fāre, *n. s.* price of passage in a vehicle by land or by water, used only of that which is paid for the person, not the goods కూలి, అన గాయొకడు వాహనముమీదగానిపడవమీద గాని పోయ్యేటందుకైయిచ్చేకూలి. food prepared for the table, provisions భోజనము, ఆహారము. hard ~ మక్కిలించి, అధ్వాన్నమైనభోజనము. noble ~ సుభోజనము, పరమాన్నము.

Farewell, fāre-well, *or* fāre'well, *adv. or interj.* వూరికిపొయ్యేటప్పుడు యొకరికొకరుచెప్పుకొనే పు నచారవాక్యము, సుఖముగాపోయిరా, సుఖముగా పోయివస్తావాఅనడము, మంచిదిపోయివస్తానుఅన డము, సుఖముగావుందురుగాక. he bade them ~ పోయివస్తానని సెలవుపుచ్చుకొన్నాడు, పోయివస్తా రాఅని సెలవుయిచ్చినాడు. he bade ~ to his village తనవూరికిదండముపెట్టినాడు, అనగాతనవూ రినివదులుకొన్నాడు. you may bid ~ to that money ఆరూకలఆశవిడిచిపెట్టు. you may bid ~ to grief యికనుశ్శోకమునువిడిచిపెట్టు. he bade ~ to the world వాడుసన్యసించినాడు. a ~ letter వూరికిపోయివస్తానని వ్రాసుకొనేజాబు, లేక, వూరికిపోయివస్తావుగదాఅని వ్రాసేజాబు. a ~ visit వూరికిపొయ్యేముందుపోయిభేటిచేసు కోవడము, వూరికిపొయ్యేముందుపోయికనిపిం చుకోవడము. Before taking ~ of this subject I will mention one thing more యింకొకసంగతి నిచెప్పిదీనిముగిస్తాను. In Acts XV. 29. యుష్మా కంమంగళంభూయాత్. A† భద్రంతే.

Far-famed, *adj.* మహాకీర్తిగల, ఖ్యాతిగల, జగద్విఖ్యా తమైన.

Far-fetched, fār-fetcht', *adj.* దూరమునుంచితెచ్చి న. a ~ simile అసంగతమైనవుపమానము, క్లిష్టోప మానము. a ~ allusion అసంగతముగాతెచ్చినవు దాహరణము.

Farina, *n. s.* నూకలు, పొడి, పుప్పొడి,పిండి.

Farinaceous, far-i-nā'shus, *adj.* నూకలుగావుండే, పిండిగావుండే. ~ food పిండితోచేసినఆహారము.

Farm, fârm, *n. s.* గుత్త, గుత్తపొలము, యిజారానే ల. an arrack ~ కల్లుగుత్త.

To Farm, fârm, *v. a.* to let out to tenants at a certain rent or to take at a certain rate గుత్తకుయిచ్చుట,గుత్తచేసుకొనుట. the lands are farmed out to various persons ఆపొలములువాండ్లవాండ్లకుగుత్తకుయివ్వబడ్డవి.

Farmer, fârm'ĕr, *n. s.* కాపు, వ్యవసాయముచేసేవాడు, గుత్తచేసుకొన్నవాడు, యిజారాదారుడు. a chief ~ పెద్దకాపు, రెడ్డి. a gentleman ~ మిరాశిదారుడు. King George the III. was a great ~ ఆరాజుకుయిరుకెనిబాగాతెలిసినవాడు, వ్యవసాయముబాగాతెలిసినవాడు, వ్యవసాయమునుఅభివృద్ధిచేయించేవాడు.

Farmhouse, *n. s.* కాపువాండ్లలోపెద్దనాటువాడియిల్లు, ఖండ్రికలోవుండేపెద్దరెడ్డియిల్లు.

Farmstock, *n. s.* గొడ్లు, పశువులు.

Farmyard, *n. s.* పెరడు, దొడ్డి, యిదిముఖ్యముగాగోళ్లు, పందులు పెంచేస్థలముగనక వాటికిన్ని farmyard అనేమాటచెల్లుతున్నది.

Farrago, far-râ'gō, *n. s.* కలవరకంప. a ~ of languages కలవరకంపగావుండేభాష. this book is a ~ of nonsense యీపుస్తకముపిచ్చికూతలతడికె.

Farrier, far'ri-ĕr, *n. s.* లాడముకట్టేవాడు,గుర్రపువైద్యుడు, సాలిత్రి.

Farriery, *n. s.* గుర్రపువైద్యము, సాలిత్రిపని, నాల్బందుపని.

Farrow, far'rō, *n. s.* పందిఒకమాటుయీనినపిల్లలు. a sow with nine ~ తొమ్మిదిపిల్లలుగలపంది.

To Farrow, far'rō, *v. a.* పందిపిల్లలనువేసుట.

Fart, *n. s.* పిత్తు, శ్రద్ధు, అపానవాయువు.

To Fart, *v. a.* పిత్తుట, శ్రద్ధించుట.

To Farther, fâr'thĕr, *v. a.* ఉపబలముచేసుట. his going there ~ed their designs వాడుఅక్కడికిపోవడమువాండ్లయత్నమునకుఅనుకూలమైనది.

Farther, fâr'thĕr, *adv.* మరిన్ని,అవతల,ఆవల,యింతేగాకుండా.

Farther, fâr'thĕr, *adj.* ఆవలి. on the ~ side of that house ఆయింటికిఆవలితట్టున.

Fartherance, fâr'thĕr-ance, *n. s.* సహాయము,ఉపబలము, అభివృద్ధి.

Farthermore, fâr-thĕr-mōre', *adv.* మరిన్ని,యింతేకాకుండా.

Farthest, fâr'thest, *adj.* అన్నిటికంటెదూరమైన,కడాపటి. we shall know in a week at ~ పడకుఒకవారములోమనకుతెలిసిపోతున్నది. you ought to give ten rupees at ~ పడకుపదిరూపాయలకుమించియివ్వవద్దు.

Farthing, fâr'thing, *n. s.* అనగా, Penny లోనాలుగోభాగము, కాలుదమ్మిడి, యేగాణి. it is not worth a ~ అదిఒకగవ్వచేయదు. it is not worth a brass ~ అదిఒకగుల్లకానుచేయదు. I will not give him a ~ వాడికినేనుఒకగవ్వయివ్వను. to the uttermost ~ గవ్వకుగవ్వ, పైసాకుపైస.

Farthingale, fâr'thing-gāle, *n. s.* పూర్వకాలమందుదొరసానులుతొడుక్కొనేఒకతరహాపావడా.

Farthingsworth, *n. s.* గవ్వసొమ్ము.

Fasces, fas'sēs, *n. s.* ఒకతరహాసోంటా, యిదిరోమదేశపుఅధికారస్థులయొక్కబంట్రోతులుపట్టుకొనేటిది.

Fasciculus, *n. s.* (a small bundle) కాగితాలచిన్నకట్ట, విడికాగితాలచిన్నపుస్తకము.

To Fascinate, fas'ci-nāte, *v. a.* మంత్రకట్టుకట్టుట. metaphorically మోహింపచేసుట, స్వాక్కించుట, వ్యామోహపరచుట, మరులుకొలుపుట.

Fascinated, *adj.* మంత్రముచేతకట్టిన, తడకట్టిన, మోహితుడైన, భ్రమపడ్డ.

Fascinating, *adj.* మనోహరమైన, సరసమైన.

Fascination, fas-ci-nā'shon, *n. s.* కట్టు, మంత్రకట్టు, తడ, వ్యామోహము, విభ్రాంతి, మరులు, పరవశత. ~ of the eyes (literally) దృష్టిదోషము. (metaphorically)చూపువల్లకలిగినవ్యామోహము, (అమీయుగళంపాదసిగళం,అన్నట్టు.) he was beguiled by female ~s స్త్రీలోలుడైనాడు.

Fascine, fas-cēne', *n. s.* కట్టెలదిండు.

Fashion, fash'on, *n. s.* manner తీరు, రీతి, రెవితి. sort విధము. way మార్గము, ప్రకారము. evil ~ దురభ్యాసము, దురాచారము. in the ~ of that town ఆవూరివాడికచొప్పున. Custom, general practice వాడిక, సంప్రదాయము, వాడి, మర్యాద. after this ~ యీతీరుగా, యీమాదిరిగా. according to the ~ among them వారికులవృత్తిప్రకారము. form ఆకారము,రూపము. they arranged

the troops in the ~ of the crescent అర్ధచంద్రాకారముగా వ్యూహముకట్టినారు. in the ~ of a nest గూటి ఆకారముగా. this Telugu is written in the Canarese ~ యీ తెలుగు కన్నడి మోడిగా వ్రాసివున్నది. this is not the ~ యిది మర్యాదకాదు, యిది సంప్రదాయము కాదు. a man of ~ శృంగారపురుషుడు. a woman of ~ సొగసుకత్తె. she was the pink of ~ అది శృంగారతిలకముగా వుండెను. the cut or form of clothes వస్త్రములు కట్టేవిధము, కట్టేతీరు. it is not now the ~ to wear swords యిప్పుడు కత్తులు కట్టుకొనే సంప్రదాయము లేదు. this dress is out of ~ యీ వుడుపు యిప్పటి మాదిరిగా వుండలేదు. Persian is now quite out of ~ పారసీభాష యిప్పట్లో మూలబడ్డది. Hindustani is rapidly going out of ~ హిందుస్థానీ చదువు నానాటికి క్షీణిస్తున్నది. In India (as in Spain) women ride (astride) manfashion యిండియా దేశములో ఆడవాండ్లు మగవాండ్లరీతిగా గుర్రము మీద కూర్చుండి స్వారిచేస్తారు. he was found in the ~ of a man మనుష్యాకారముగా అగుపడ్డాడు. the ~ of this world యీలోకరీతి. In 1 Cor. vii. 31. "schema" వ్యాపారం. A†.

To Fashion, fash′on, *v. a.* ఆకారమేర్పరచుట, రూపుమేర్పరచుట. he ~ed it like a horn దాన్ని శృంగాకారముగా చేసినాడు. he ~ed his laws according to the customs of the people లోకాచారమునకు అనుగుణముగా చట్టములను యేర్పరచినాడు.

Fashionable, fash′on-able, *adj.* నాగరీకమైన, శృంగారమైన, సొగసైన, తీరైన, వాడికైన. a ~ man నాగరీకుడు, శృంగారపురుషుడు. a ~ girl వగలాడి. ~ manners నాగరీకము. among Hindus, Pandits are not expected to dress in a ~ manner హిందూవులలో పండితులు సొగసుగా బట్టలు తొడుక్కోవడము మర్యాదలేదు. a very ~ carriage మహాసొగసైన బండి. they adopt any customs that may be ~ at the place వీండ్లున్న అక్కడి మర్యాదలను పట్టించినారు. the ~ world నాగరీకులు, శృంగారలోకము, అనగా శృంగారప్రధానులైన జనులు. she is religious but her husband is ~ అది పారమార్థికురాలుగాని దాని మగడు శృంగారపురుషుడు.

Fashionably, fash′on-ab-ly, *adv.* నాగరీకముగా, శృంగారముగా, సొగసుగా.

Fashioned, *adj.* ఆకారముగా యేర్పడ్డ, రూపము యేర్పరచబడ్డ. an old ~ dress పెద్దలనాటివుడుపు, పూర్వకాలపువుడుపు, మునుపటితరపువుడుపు.

To Fast, fāst, *v. n.* ఉపవాసముపుండుట, వుపోష్యముండుట, కట్టువుండుట, నిరాహారముగా వుండుట. to ~ by reason of illness లంఘనము వుండుట, లంఘనము చేసుట. to ~ as a religious act నిర్జలము చేసుట.

Fast, fāst, *n. s.* ఉపవాసము, ఉపోష్యము, కట్టు. among the Hindus there is a great ~ in December హిందువులకు ముఖ్యమైన వుపవాసదినము డిశంబరు నెలలో వస్తున్నది. a ~ (by reason of illness) లంఘనము. a ~ of the slightest kind ఒక్కపొద్దు. he broke his ~ with regard to religious rule పారణచేసినాడు. he broke his ~ (with regard to sickness) పథ్యము పుచ్చుకొన్నాడు. a ~ day ఉపవాసదినము.

Fast, fāst, *adj.* firm గట్టిగావుండే, బిగువుగావుండే. strong బలమైన, దృఢమైన. ~ colours పిండుచాయ. they made the rope ~ to the tree ఆ తాటిని చెట్టుకు కట్టినారు. they made him ~ to the pillar వాణ్ని ఆ స్తంభానికి అంటకట్టినారు. a ~ place or fort గడిస్థలము, కోట. quick వేగముగల. a very ~ horse పిండావడిగా పొయ్యే గుర్రము. I cannot believe him he plays ~ and loose వాడియందు నిలకడలేదు వాణ్ని నమ్మను.

Fast, fāst, *adv.* quick వడిగా, వేగముగా, త్వరగా. firmly బిగువుగా, బిగించి, గట్టిగా, స్థిరముగా. do not read so ~ అంతవడిగా చదవక. not so ~ తాళు, తాళు. they bound him ~ to the pillar వాణ్ని స్తంభమునకు బిగించికట్టినారు. I made the boat ~ with a rope to a stake ఆ పడవను దారముతో ఆ వాసానికి కట్టిపెట్టినాను. he stood ~ by his master యజమానుడి పక్షను వుండినాడు, యజమానుడి పక్షములో స్థిరముగా వుండినాడు. the troops did not stand ~ ఆ సేన నిగ్గలేక పారిపోయినది. he stood ~ for all this యిందుకంతా వాడు చలించలేదు, వెనకతియ్యలేదు. make the door ~ తలుపు గడియవెయ్యి. he was ~ asleep వా

దుమంచినిద్రలో వుండినాడు. there is a castle ~ by the hill ఆకొండదక్కను వొకకోటవున్నది, సమీపములో వొకకోటవున్నది. noon was then ~ approaching యింతలో రెండుఝాములు కావచ్చెను. summer was now ~ approaching యింతలో యెండకాలముతటస్థించినది. she is ~ growing a woman అది పెద్దమనిషి అయ్యేటట్టుగా వున్నది, అది త్వరగా పెద్దమనిషి యౌను. the cattle died very ~ గొడ్లునిండా చస్తూవచ్చినవి. these houses are ~ falling to decay యీయిండ్లునానాటికి శిథిలమైపోతూవున్నవి.

To Fasten, fās'n, *v. a.* కట్టుట, బంధించుట, బిగించుట, తగిలించుట. he ~ed the horse to the tree ఆగుర్రమును చెట్టుకుకట్టినాడు. he ~ed the box with nails ఆపెట్టెను ఆండ్లతో బిగించినాడు. she ~ed the door with a hook తలుపుచిలుకువేసినది, తలుపుచిలుకునుతగిలించినది. he ~ed the nail in the wall ఆగోడలో చీలను కొట్టినాడు. he ~ed the paper with paste ఆకాకితమును గోడమీద అంటించినాడు. he ~ed the boards together with nails ఆపలకలను మేకులతో చేర్చినాడు. he ~ed his eyes upon her దాన్నే చూస్తూవుండినాడు. the dog ~ed his teeth on her leg ఆకుక్క పండ్లు దాని కాలిలో నాటినవి. she ~ed herself about his neck వాడిమెడను గట్టిగా కట్టుకొన్నది.

To Fasten, fās'n, *v. n.* కరుచుకొనుట, అంటుకొనుట. the leech ~ed upon his hand వాడిచేతిలో జలగకరుచుకొన్నది. the dog ~ed upon the pigs neck కుక్క పందిగొంతును పట్టుకొన్నది. the snake ~ed upon his hand పాము వాడిచేతిలో కరుచుకొనివున్నది. the four children ~ed upon him ఆనలుగురు బిడ్డలు వాణ్ని కరుచుకొనివున్నారు, అనగా చుట్టుకొనివున్నారు. on opening the book he ~ed upon this verse ఆపుస్తకమును తెరవగానే యీశ్లోకము చిక్కినది. In reading the letter he ~ed upon this word కాగితమును చదవడములో యీమాటను పట్టుకొన్నాడు. he ~ed upon an expression of mine నేను చెప్పడములో వొకమాటను గట్టిగా పట్టుకొన్నాడు. he ~ed upon the ship వాడ ను పట్టుకొన్నాడు.

Fastening, *n. s.* బందు, మూలతగుడు. he took off the ~s of the box ఆపెట్టెయొక్క బందులను తీసివేసినాడు.

Fastidious, fas-tid'yus, *adj.* nice సున్నితమైన, యెటువంటిదానికిన్ని వొకవంకరచెప్పే, దేనికిన్ని వొకసొంటుచెప్పే, వొకటీసరిపడని, అసహ్యపడే. a sick man is ~ రోగికి అన్ని అసహ్యముగావుంటున్నవి, అనగా వొకటీగిట్టదు. they are very ~ in their diet వాండ్లుభోజనములో అన్నిటికి వొక్కొకసొంటుపెట్టుతారు. will you take that book or this? he replied, I am not ~, I will take either నీవు ఆపుస్తకము పుచ్చుకొంటావా యీపుస్తకము పుచ్చుకొంటావా అని అన్నందుకు నేను సొంట్లు వెతికేవాణ్ని కాను యేదైనా సరేనన్నాడు. If you are so ~ you will never get a horse నీవు యెటువంటి గుర్రానికిన్ని వొకసొంటుచెప్పితావు, నీకు వొకటిన్ని సరిపడబోయ్యేది లేదు. he was very ~; nothing pleased him వాడు మహాసున్నితమైనవాడు వాడికి యేదిన్ని యిష్టములేదు. he is a ~ man వాడికి యేదీగిట్టదు, వాడికి అన్ని అసహ్యమే, వాడు దేనికిన్ని వొకసొంటుపెట్టుతాడు.

Fastidiously, *adv.* అసహ్యముగా, యెటువంటిదిన్ని సరిపడక, దేనికిన్ని వొకసొంటుచెప్పి.

Fastidiousness, *n. s.* అసహ్యపడడము, యెటువంటిదానికిన్ని వొకసొంటుచెప్పేగుణము, పట్టిచీదర, వొకటీగిట్టమి. he shewed great ~ లేనిపోని సొంట్లు చెప్పినాడు. he shewed no ~ వాడు సొంట్లు చెప్పలేదు.

Fasting, *n. s.* ఉపవాసము, ఉపోష్యము, లస్టు, లంఘనము.

Fasting, *adj.* లస్టుగావుండే, పరగడుపుగావుండే. you must take this medicine ~ యీఔషధమును పరగడుపున తీసుకో.

Fastness, fāst'ness, *n. s.* (a Citadel) కోట, దుర్గము, గడిస్థలము, బురుజు. firmness దార్ఢ్యము, గట్టి. quickness త్వర.

Fat, fat, *adj.* కొవ్విన, బలిసిన. the sheep became ~ గొర్రెలు కొవ్వినవి. a ~ soil సత్తువగల భూమి. he is a ~-witted blockhead తలకొవ్విన గాడ్దు.

Fat, fat, *n. s.* కొవ్వు. or vat, tank తొట్టి. they lived on the ~ of the land సుఖజీవులై వుండినారు, రాజ్యములో సారవత్తైనవాటి నెల్లా కొట్టితినుతూ తనే వేసుకొని సుఖజీవులై వుండినారు.

To Fat, fat, *v. a.* See To Fatten, *v. a.*
To Fat, fat, *v. n.* See To Fatten, *v. n.*
Fatal, fā'tal, *adj.* మారకమైన, చంపే, చచ్చే, ప్రాణాంతకమైన, నాశకమైన, హానికరమైన, చెరుపైన, పాడైన. the medicine proved ~ ఆ మందే వాణ్ని చంపినది, ఆ మందువల్లనే వాడు చచ్చినాడు. Arsenick is a ~ drug పాషాణము మనిషిని చంపేటిది. when she heard the ~ tidings ఆ పాడు సమాచారము విన్నతరువాత. this is a ~ error యిది మళ్లీ కుదిరేటట్టు కాదు. here a false step would be ~ యిక్కడ కాలు తప్పితే చావడమే, యిందులో రవంత తప్పితే చెడిపోను. they brought him to the ~ spot వాణ్ని చంపవలసిన చోటికి తీసుకవచ్చినారు. this objection is ~ యీ ఆక్షేపణకు తిరుగు లేదు. this regulation is ~ to your request యీ చట్టము నీ మనవికి భంగముగా వున్నది, విరుద్ధముగా వున్నది. the business proved ~ to him ఆ పని వాడి ప్రాణము మీదికి వచ్చినది. this error is ~ to his assertion యీ తప్పు చేత అతని మాట దుర్బలమై పోయినది.
Fatalism, *n. s.* అన్నిటికి అదృష్టమే ప్రధానమనే మతము.
Fatalist, fā'tal-ist, *n. s.* అదృష్టమే కారణమనేవాడు. all the Hindus are ~s హిందువులు అన్నిటికి అదృష్టమే కారణమని అంటారు, విధి వాక్యమని అంటారు, గ్రహచారమని అంటారు.
Fatality, fa-tal'i-ty, *n. s.* దౌర్భాగ్యము, దురదృష్టము, దైవఘటన, దుర్మరణము. he aimed at the tree but by a strange ~ he killed his brother చెట్టుకు గురిపెట్టినాడు గాని వాడి దౌర్భాగ్యము వల్ల వాడి అన్నను చంపినాడు. by a strange ~ he quarrels with every body వాడి దౌర్భాగ్యమేమో వాడు అందరితో పోట్లాడుతూ వుంటాడు. there were twelve fatalities (i. e. deaths) పన్నెండు మంది చచ్చినారు.
Fatally, fā'tal-ly, *adv.* దౌర్భాగ్యముగా, దురదృష్టముగా, దైవఘటనవల్ల. he was ~ careless వాడి అజాగ్రతే వాణ్ని చెరిపినది. he was ~ addicted to drunkenness వాడి తాగుబోతుతనమే వాడికి చెరుపైనది.
Fate, fāte, *n. s.* విధి, అదృష్టము, దైవఘటన, గతి. If it is your ~ to have children నీకు బిడ్డలు కలిగే ప్రాప్తముంటే. Death మృత్యువు, మరణము, సంహారము, చావు. he met his ~ with resignation వాడు చావుకు ఒప్పుకొన్నాడు. hard ~ దురదృష్టము, దుర్దశ, దుర్గతి, గ్రహచారము.
Fated, fāt'ed, *adj.* విధినియుక్తమైన, గతిచొప్పున వచ్చిన, అదృష్టము చొప్పున సంభవించిన.
Father, fā'thĕr, *n. s.* తండ్రి. grand ~ తాత. God who is the ~ of all goodness సమస్త శుభములకు కారకుడైన దేవుడు. she was at her ~'s house అది పుట్టింట వుండినది. he was gathered to his ~s పెద్దలతో చేరిపోయినాడు, అనగా చచ్చినాడు. he was a perfect ~ to me అతడు నాకు కన్నతండ్రితో సమానము. Physicians call Hippocrates the ~ of their fraternity వైద్యులు హిపాక్రిటీసును సంతతముకుల గురువు అంటారు. he is the ~ of the College వాడు ఆ పాఠశాలను కలగచేసినవాడు. Allasani Peddana is the ~ of Telugu poetry ఆంధ్రకవితా పితామహుండల్లసాని పెద్దన్న, పితామహుడు. (literally) grand ~. Our ~s or Ancestors మా పెద్దలు, మా పూర్వీకులు. interjection నాయన. the devil is the ~ of the evil పాపమునకు కారకుడు సైతాను. ~-in-law మామ. when a pair are wedded, the ~s become వియ్యంకులు, and the mothers become వియ్యపురాండ్లు. this land was held by them from ~ to son యీ నేలను వాండ్లు పుత్రపౌత్ర పారంపర్యముగా అనుభవించినారు. the Right Reverend ~ in God శ్రీమత్ అన్నట్టువిభవుకు గ్రాసేవిరుడు. the ~s of the Church (Patres apostolici) ఉపపురాణములు గ్రాసినబుధులు.
To Father, fā'thĕr, *v. a.* to ascribe to any one as his offspring or production తన సంతానమని చెప్పుట, తనవల్ల పుట్టినదనుట. he ~ed the child ఆ బిడ్డ తనకు పుట్టినదంటాడు, ఆ బిడ్డకు తండ్రి తానంటాడు. she has ~ed the child upon you ఆ బిడ్డను నీకు కన్నానుఅంటున్నది. they ~ed this letter upon me యీ జాబుకు నేను కారకుణ్నని అంటారు. I would not ~ such a foolish book as this యింత పిచ్చి పుస్తకము నావల్ల పుట్టినదని ఒప్పుకోనుమనా.
Fatherland, *n. s.* స్వదేశము, తమ దేశము, జన్మభూమి. though born in India he considers England his ~ ఇండియా దేశమందు పుట్టినప్పటికిన్ని యింగ్లండే స్వదేశమని భావిస్తాడు.

Fatherless, fâ'ther-less, *adj.* తండ్రిలేని, దిక్కులేని.

Fatherly, fâ'thĕr-ly, *adj.* పితృభావముగల, తండ్రిభావముగల. ~ love or ~ feelings తండ్రికిబిడ్డలయందువుండేవిశ్వాసము, పుత్రవాత్సల్యము.

Fathom, fath'om, *n. s.* బార, వ్యామము, వొకమని షినిలువు. a ~ is two yards వొకబార రెండుగజములు. the well which is ten ~ deep or 60 feet deep పదిబారలులోతైనబావి, పదినిలువులలోతుబావి, అరువైఅడుగులలోతుబావి.

To Fathom, fath'om, *v. a.* లోతుచూచుట, క్రమముగా తెలుసుకొనుట. they ~ed the water తాళ్లువేసిఆనీళ్లలోతునుచూచినారు. I cannot ~ his meaning వాడిభావముఅగాధముగావున్నదితెలుసుకోలేను.

Fathomless, fath'om-less, *adj.* అగాధమైన.

Fatigue, fa-tēg', *n. s.* అలుపు, ఆయాసము, గాసి, శ్రమ. a ~ party అవసరముపోళ్ళనకామాటికనిపెట్టబడ్డసిపాయిలు.

To Fatigue, fa-tēg', *v. a.* ఆయాసపెట్టుట, శ్రమపెట్టుట. this work ~s me యీపనిచేతనాకుమహాఆయాసమౌతున్నది.

Fatigued, *adj.* అలిసిన, డస్సిన. I am ~ నాకుమహాఆయాసముగావున్నది. he felt ~ అలిసినాడు.

Fatiguing, *adj.* ఆయాసకరమైన. a ~ journey కష్టమైనప్రయాణము. a ~ history ప్రాణమువిసికించేకథ.

Fatling, fat'ling, *n. s.* కొవ్విననిల్ల, యిదిగొర్రెలను గురించినమాట.

Fatness, fat'ness, *n. s.* కొవ్వు, కాయపుష్టి.

To Fatten, fat'tn, *v. a.* కొవ్వవిడుచుట, కొవ్వెట్టుచేసుట, పుష్టవచేసుట. he ~ed the sheep with salt వుప్పువేసిగొర్రెనుకొవ్వవిడిచినాడు.

To Fatten, fat'tn, *v. n.* కొవ్వుట, బలుసుట. sheep ~ed upon salt వుప్పువేస్తేగొర్రెలుకొవ్వుతున్నవి. land ~ed by drains జలధారనీళ్లుపారిపుష్టవకలిగివుండేభూమి.

Fatty, *adj.* జిడ్డుగావుండే.

Fatuity, fa-tū'i-ty, *n. s.* వెర్రితనము, పిచ్చితనము, బేలతనము.

Fatuous, fat'ū-us, *adj.* జబ్బుగావుండే, వొకతీరుగావుండే, యిదిరుచినిగురించినమాట. ~ water చవిటినీళ్లు.

Faucet, fâ'cet, *n. s.* పీపాయిలోనుండినీళ్లుబయటరావడమునకువేసివుండేచిన్నగొట్టము.

Faugh, *interj.* అబ్బా, ఛీ, యిదిముఖ్యముగాకంపునుగురించినమాట.

Faulchion, *n. s.* ఖడ్గము, కృపాణిక, యిదికావ్యమందేవచ్చేమాట.

Fault, fâlt, *n. s.* తప్పు, అబద్ధము, నేరము, దోషము, కళంకము. It is your own ~ యిదినీదోషము, నీతప్పు. there is a ~ in this diamond యీవజ్రములోదోషమువున్నది. there is much Sanscrit in this dictionary: but it is a ~ on the right side యీనిఘంటులోసంస్కృతమునిండావున్నదనేదోషమేవొకగుణముగావున్నది. he found ~ with this యిదిస్థిరికాదన్నాడు, ఆక్షేపించినాడు. he found no ~ with the horse ఆగుర్రానికివాడువొకదోషముచెప్పలేదు. shew me the way and if I fail, it shall be my ~ దారిమాత్రముచూపు, నేనుతప్పితేఅప్పుడునన్నుఅడుగు. to a ~ అతిశయించి, మించి, అన్యాయముగా. he is kind to a ~ అంతవిశ్వాసముకారాదు. he is severe to a ~ వాడికిఅంతదారుణముకారాదు, వాడుఅంతకరుకుగావుండడముఅన్యాయము. she is tender to a ~ దానికిఅంతలేతమనసుకారాదు. the dogs were at ~ కుక్కలుజాడతప్పిమిణకరిస్తూవుండినవి. I am quite at ~ about that business ఆపనినిగురించినాకువొకటితోచలేదు. ~-finding దూషణ. mere ~-finding is of no use వట్టిదూషణమేమిబాగు. he is a mere ~-finder వాడువట్టిదూషకుడు.

To Faulter, *v. n.* మాట్లాడడములోనోరుతడబడుట, తొట్రుపడుట. See To Faulter, *v. n.*

Faultily, fâlt'i-ly, *adv.* తప్పుగా, అక్రమముగా.

Faultless, fâlt'less, *adj.* తప్పులేని, నిర్దోషమైన, నిరపరాధమైన, పరిశుద్ధమైన.

Faultlessness, *n. s.* నిర్దోషత్వము.

Faulty, fâlt'y, *adj.* తప్పైన, తప్పుగావుండే, అక్రమమైన.

Faun, *n. s.* వనదేవత, యీదేవతకుమేకకాళ్లుకొమ్ములున్నుకలిగియుంటవి.

Faux-pas, *n. s.* వ్యభిచారము.

To Favour, fâ'vur, *v. a.* దయచేసుట, ఆదరించుట, అభిమానించుట, అనుకూలముచేసుట. the judge

never ought to ~ the prosecutor న్యాయాధిపతి ఫిర్యాదియందు అభిమానించరాదు. I think the witness ~ed the prisoner యీసాక్షి కైదికి పక్షము వున్నట్టుతోస్తున్నది. ~ me with this book యీ పుస్తకము నాకు దయచేయండి. ~ me with your company to-morrow దయచేసి రేపటిదినము యిక్కడికి రావలెను. he ~ed their views వాండ్లకోరిక కు సహాయపడ్డాడు. this ground ~s cavalry యీ భూమి గుర్రపువార్లకు పోరు యోగ్యముగా వున్నది. these hills do not ~ the passage of guns యీ కొండలమీద ఫిరంగులు పోవడానకు అనుకూలము లేదు. when the ships engaged, the wind ~ed the enemy వాడలు యుద్ధానికి ఆరంభించగానే గాలి శత్రువులవాడలకు అనుకూలముగా కొట్టినది.

Favour, fā'vur, *n. s.* దయ, అనుగ్రహము, కృప, పక్షము, అభిమానము, సహాయము, ఉపకారము. will you do me the ~ to come? దయచేసి వస్తారా. they decided in his ~ వాడి పక్షముగా తీర్పు చేసినారు. he spoke in my ~ నాపక్షముగా మాట్లాడినాడు. the probabilities are in ~ of his going వాడు బహుశా పొయ్యేటట్టే వున్నది. those who were in his ~ అతని పక్షముగా వుండేవాండ్లు. until he was in ~ ప్రభువు యొక్క దయ వుండేవరకున్ను. those who were not in his ~ ఆయనకు ప్రతికూలించినవాండ్లు. when he is out of ~ ప్రభువు దయతప్పేటప్పటికి. your ~ of last month reached me to-day మీరు పోయిన నెలలో వ్రాసిన జాబు నేడు నాకు వచ్చి చేరినది. wedding~s; or ~s worn at elections అభిమాన చిహ్నము, పెండ్లికూతురి యొక్క ఆశ్రితైనా, Members of Parliament కు ఆశ్రితైనా, పెట్టుకొనే పుకటురాయి.

Favourable, fā'vur-able, *adj.* అనుకూలమైన, ఉపయుక్తమైన, తగిన. this climate is not ~ to my health యీభూమి నా వొంటికి కాలేదు, యీ సీమ నాకు సరిపడలేదు. ~ symptoms in a fever జ్వరములో వుండే సుగుణములు, సులక్షణములు. a ~ wind అనుకూలమైన గాలి. he put a ~ construction upon their conduct వాండ్లమీద చేసినా వాండ్లయందు విశ్వాసము వల్ల మంచిదిగానే భావించినాడు. this is ~ to his views వాడి యత్నమునకు యిది అనుకూలమే.

Favourableness, *n. s.* ఆనుకూల్యము. from the ~ of the weather హాయిగా వుండే కాలము గనక, అనగా వాన, అధిక గాలి, యెండ లేక మంచి కాలముగా వుండినందున. from the ~ of the symptoms ఆ రోగము సుముఖముగా వుండినందున.

Favourably, fā'vur-ab-ly, *adv.* అనుకూలముగా, దయగా. the doctors speak very ~ of his state వైద్యులు వాడికేమిభయము లేదంటారు.

Favoured, fā'vurd, *adj.* అనుగ్రహమునకు పాత్రమైన, దయను పొందిన, ఆదరించబడ్డ, ఉత్కృష్టమైన, మంచి. in that ~ country cholera has never happened ఆ దేశము చేసిన భాగ్యమేమో గాని అక్కడ వాంతిభ్రాంతి యెన్నడున్ను లేదు. I was ~ with your letter తమ జాబు నాకు చేరి, శిరసావహించినాను. the much ~ spot పుణ్యస్థలము. the merchants and other ~ classes వర్తకులున్ను యింకా వుండే భాగ్యవంతులున్ను. a hard-~ man గండు మూతిగలవాడు, బింగమూతిగలవాడు. ill-~ వికారమైన, కురూపియైన. well-~ అందమైన.

Favourer, *n. s.* ఉపకారి, అనుకూలి. the ~s of his designs వాడి ఆలోచనలకు అనుకూలముగా వుండేవాండ్లు.

Favourite, fā'vur-ite, *n. s.* ఇష్టుడు, ఇష్టురాలు, ఇష్టమైనది. Calidasa is the ~ among the Sanscrit poets సంస్కృతకవులలో కాళిదాసుడు సర్వసమ్మతమైనవాడు. this doctor is a great ~ with the king యీ వైద్యుడు ఆ రాజుకు నిండాయిష్టుడు. a ~ of fortune అదృష్టవంతుడు, ఐశ్వర్యవంతుడు. he put his ~s in different offices తనకు కావలసినవాండ్లను ఆయా వుద్యోగములలో పెట్టినాడు. I was a great ~ with him ఆయన నామీద నిండా దయగా వుండినాడు.

Favourite, fā'vur-ite, *adj.* ప్రియమైన, ఇష్టమైన, అందరున్ను కోరే, అందరు అపేక్షించే. a ~ cat నిండాయిష్టమైన పిల్లి. this is his ~ reading యిది చదవడములో వాడికి నిండాయిష్టము. I was his ~ child ఆయనకు నాయందు మహావిశ్వాసము. rice is a ~ food among them వాండ్లకు అన్నమే నిండాయిష్టమైన ఆహారము. Agatha is a ~ goddess in Madras చన్నపట్టణములో యేగాత్తా అనే దేవతముఖ్యము. Amarasimha's is the ~ dictionary among the bramins అమరము బ్రాహ్మణులకు

నిండా ప్రియమైననిఘంటువు, బ్రాహ్మలకు అమర మంటే ప్రాణము. a ⌴ treatise ప్రసిద్ధమైన గ్రంథము, అందరికి కావలసిన గ్రంథము.

Favouritism, *n. s.* స్వాభిమానము. being guided solely by ⌴, he put none but his friends in office వాడు స్వాభిమానమునే ముఖ్యముగా విచారించి, తనకు కావలసినవాండ్లను తప్పమరియొవరిని న్ని ఉద్యోగములో పెట్టలేదు.

Fawn, fân, *n. s.* జింకపిల్ల. ⌴-eyed ఏణాక్షియైన.

To Fawn, fân, *v. n.* నక్క నైచ్యములు చేసుట, నక్క వినయములు చేసుట, యిచ్ఛకమాడుట, ఉపసర్పించుట. the beggar naturally ⌴s upon the rich man మహారాజు దగ్గిర బిచ్చగాడు సహజముగా నక్క నైచ్యములు చేస్తాడు. he ⌴ed upon the Governor to get this appointment యీ ఉద్యోగము నకై గవర్నరును ఉపసర్పించినాడు.

Fawning, *n. s.* నక్క నైచ్యము, నక్క వినయము, యిచ్ఛకము, ఉపసర్పణ.

Fawning, *adj.* నక్క నైచ్యము చేసే, నక్క వినయము చేసే, యిచ్ఛకమైన, ఉపసర్పించే. he used ⌴ language నక్క నైచ్యముగా మాట్లాడినాడు, యిచ్ఛకముగా మాట్లాడినాడు. a ⌴ fellow నక్క నైచ్యాలమారి, యిచ్ఛకాలమారి. ⌴ adulation ఉపసర్పణ.

Fawningly, fân'ing-ly, *adv.* నక్క నైచ్యముగా, నక్క వినయముగా, యిచ్ఛకముగా.

Fay, fā, *n. s.* See Fairy, *n. s.* యిది కావ్యమందే వచ్చే మాట.

Fealty, fē'al-ty *or* fēl'ty, *n. s.* స్వామిభక్తి, ప్రభుభక్తి, ఆజ్ఞాపరతంత్రత, అనురాగము, యిది కావ్యమందే వచ్చే మాట.

Fear, fēr, *n. s.* భయము, దిగులు, బెదురు, శంక, సందేహము. he put her in ⌴ దాన్ని భయపెట్టినాడు. we were in ⌴ of their coming in వాండ్లు లోగా వస్తారేమోయని భయపడుతూవుంటిమి. for ⌴ I should forget it I wrote it down ఒకవేళ మరచిపోదునేమోయని వ్రాసిపెట్టినాను. For ⌴ they should come he sent them word వాండ్లు రాకుండా ముందుగా చెప్పియంపించినాడు, ఒకవేళ వాండ్లు రాపోతారని చెప్పియంపించినాడు. for ⌴ he would come I shut the door వాడు రాపోతాడని తలుపు వేసినాను.

To Fear, fēr, *v. a.* and *v. n.* భయపడుట, శంకించుట. (usually governing a dative) he ⌴s his father తండ్రికి భయపడుతాడు. Do you not ⌴ God దేవునికి భయపడవా. I now ⌴ fever నాకు యిప్పుడు జ్వరము వచ్చేటట్టు వున్నది. I ⌴ నాకు తోస్తున్నది. I ⌴ he is dead వాడు చచ్చి వుండును, వాడు చచ్చినాడేమో. I ⌴ you are wrong నీవు తప్పినావని తోస్తున్నది, నీవు తప్పి వుందువు సుమీ. ⌴ing the sin పాపమునకు వెరచి.

Fearful, fēr'fŭl *or* fer'fŭl, *adj.* terrible భయంకరమైన, అఘోరమైన. timid భయపడే, జడిసే, బెదిరే. she cast a ⌴ glance around the room దిగులుపడి నాలుగు దిక్కులు చూచినది. a ⌴ antelope చకితహరిణము, బెదిరే జింక. a ⌴ storm అఘోరమైన గాలివాన. a ⌴ wound పెద్ద గాయము. a ⌴ disease అఘోరమైన రోగము.

Fearfully, fēr'fŭl-ly, *adv.* భయంకరముగా, జడిసి, బెదిరి. it blew ⌴ అఘోరమైన గాలి కొట్టినది.

Fearfulness, fēr'fŭl-ness, *n. s.* *(dreadfulness)* భయంకరముగా వుండడము. on account of the ⌴ of the disease ఆ రోగము మహా భయంకరమైనది గనక. *(timidity)* అధైర్యము.

Fearless, fēr'less, *adj.* నిర్భయమైన, ధైర్యమైన.

Fearlessly, *adv.* నిర్భయముగా, భయములేక, ధైర్యముగా.

Fearlessness, *n. s.* నిర్భయము, ధైర్యము, తెగింపు.

Feasibility, fē-si-bil'i-ty, *n. s.* సాధ్యము, శక్యము. I doubt the ⌴ of this యిది సాధ్యమని నాకు తోచలేదు. I will shew you the ⌴ of this యిది యెంతసులభసాధ్యమో నీకు చూపిస్తాను.

Feasible, fē'si-ble, *adj.* సాధ్యమైన, శక్యమైన. I do not think this is ⌴ యిది సాధ్యమని నాకు తోచలేదు, యిది అయ్యేదని నాకు తోచలేదు. It is not ⌴ అది అసాధ్యము. ⌴-looking *i. e.* tolerably handsome (Wa. S.) తగుపాటి అందముగా వుండే.

Feasibly, *adv.* తగుమాత్రముగా. the fort was ⌴ supplied with ammunition ఆ కోటలో మందుగుండు తగుమాత్రముగా వుండినది.

Feast, fēst, *n. s.* dinner విందు, పత్తిభోజనము. holy day పండుగ, ఉత్సవము, తిరునాళ. the Pongāl ⌴ పెద్దపండుగ, సంక్రాంతిపండుగ. the eve of the Pongāl is denominated భోగి. the Dase-

ra ~ విజయదశమిపండుగ. the Hoelee ~ or ~ held to Cupid కాముని పండుగ, హోలీపండుగ,

To Feast, fēst, *v. n.* మృష్టాన్నభోజనము చేసుట, సుష్టుగా భోజనము చేసుట. they every day ~ed at his house ప్రతిదినము వాడి యింట్లో తృప్తిగా భోజనము చేసినారు. he passed his time in ~ing విందులతో ప్రొద్దుపుచ్చినాడు.

To Feast, fēst, *v. a.* విందుపెట్టుట. the king ~ed them రాజు వాండ్లకు విందు చేసినాడు. at last his native country ~s his eyes తుదకు తన దేశమును కండ్లపండుగగా చూచినాడు, చూచి ఆనందించినాడు. at last his child ~ed his eyes తుదకు వాడి బిడ్డను కండ్ల చూచి సంతోషించినాడు.

Feat, fēt, *n. s.* చేష్ట, లీల, క్రియ, కర్మము, కృత్యము. ~s of horsemanship గుర్రపు సవారు గుర్రమునకు నేర్పే ఆట, నడ మొదలైనవి. he taught the dog some odd ~s ఆ కుక్కకు కొన్ని వింతైన పనులు నేర్పినాడు. heroic ~s శూరకృత్యములు. the ~s of tumblers దొమ్మర ఆటలు. ~s of wrestlers జట్టిపట్లు. ~s of agility దొమ్మరాట, సాము.

Feat, fēt, *adj.* సరసమైన, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Feather, feth'ĕr, *n. s.* ఈకె. worn in the cap టోపిలో చెక్కుకొన్నకురాయి. downy ~s పక్షియొక్క పెంటిబొచ్చు. a ~ bed పక్షియొక్క బొచ్చువేసి కుట్టిన మెత్త. birds of a ~ flock together ఒక జాతిపక్షులు ఒకటిగా కూడుకొంటవి, అనగా జ్ఞానులతో జ్ఞానులు చేరుతారు, దొంగలతో దొంగలు చేరుతారు, తాగుబోతులతో తాగుబోతులు చేరుతారని భావము. this is a ~ in his cap యిది వాడికి ఒక జంభము. ~ weight తృణప్రాయము.

To Feather, feth'ĕr, *v. a.* బొచ్చును పరుచుట. the bird ~s her nest ఆ పక్షి గూడు కట్టిలోగా బొచ్చును మెత్తగా పరుచుకొన్నది. he had ~ed his nest well వాడు మంచి భాగ్యవంతుడైనాడు, నిండా ఆస్తి చేర్చినాడు.

Feathered, feth'ĕrd, *adj.* రెక్కలుగల. the ~ tribe పక్షులు.

Feather-edged, *adj.* వాడిగా వుండే, తీక్ష్ణముగా వుండే.

Feathery, feth'ĕr-y, *adj.* అతిసన్నమైన, గాలికి నిలవని, గాలికి కొట్టుకొనిపొయ్యే.

Featly, fēt'ly, *adv.* సరసముగా, లాఘవముగా.

Feature, fē'tūre, *n. s.* the cast or make of the face ముఖముయొక్క ఆకారము, ముఖవైఖరి. or single part of the face ముఖములో చేరిన ఒక అవయవము. It was dark and I could not see his ~s చీకటి అయినందున వాడి ముఖము నాకు బాగా గురుతు తెలియలేదు. the ~s of this country differ greatly from those of England యీ దేశముయొక్క ఆకారమునకున్ను యింగిలండు యొక్క ఆకారమునకున్ను నిండా భేదమువున్నది. his nose is like his father's but his other ~s are not వీడి ముక్కు వాడి తండ్రి ముక్కువలెవున్నది గాని కడమ ముఖములో వుండే అవయవములు అట్లా కాదు.

Featured, *adj.* ఆకారముగల, రూపుగల. hard-~ వికారమైన ముఖముగల.

Febrifuge, feb'ri-fūge, *n. s.* జ్వరమందు, జ్వరహారమైన ఔషధము.

Febrile, fē'brile, *adj.* జ్వరసంబంధమైన. ~ symptoms జ్వరలక్షణములు.

February, feb'rū-ar-y, *n. s.* ఇంగ్లీషు రెండో నెల పేరు.

Feces, fē'cēs, *n. s.* (fæces) మలము, పురీషము. of indigo, of oil, of wine &c. మష్టు, మడ్డు, గసి.

Feculence, fec'ū-lence, Feculency, *n. s.* మష్టు, మడ్డు, గసి.

Feculent, fec'ū-lent, *adj.* మడ్డుగా వుండే, మష్టుగా వుండే.

Fecundation, fec-un-dā'shon, *n. s.* గర్భాదానము, గర్భోత్పాదనము, గర్భము కావడము, పేకటి కావడము. twenty days after ~ గర్భము ధరించిన యిరువైదినములకు తర్వాత. before ~ గర్భము ధరించకమునుపు. after sowing, some rain came on, which caused the ~ of the crop విత్తిన తరువాత వాన కురిసినందున విత్తనములు మొలిచినవి.

Fecundity, fē-cun'di-ty, *n. s.* సంతానబాహుళ్యము, అభివృద్ధి. the ~ of the pig is greater than that of the goat మేకలకన్నా పందుల వృద్ధి అధికము. from the ~ of the white-ants చెదుళ్లు ఒకటి నూరు అయ్యేటివి గనక. the ~ of the plantain is very great ఒక అరిటి చెట్టు అనేక పిల్లలను పెట్టుతున్నది, పిలకలను పెట్టుతున్నది. manure promotes the ~ of land యెరువు చేత భూమి బాగా ఫలిస్తున్నది. from the ~ of his genius వాడి బుద్ధికౌశల్యమువల్ల.

Fed, fed, *pret.* and *part. pass.* of To Feed మేపినది, మేసినది, మేపిన, మేతపెట్టిన, పెంచిన, మేసిన.

Federal, fed′er-al, *adj.* సమాఖ్యసంబంధమైన, సంధిసంబంధమైన. the ~ states సమాఖ్యచేసుకొన్న సంస్థానము.

Federation, *n. s.* సమాఖ్య, సమయము.

Fee, fēe, Fees, *n. s.* ఫీజు, రుసుము, వర్తన. ~ on the purchase of articles తరుగు. a lawyer's ~ వకీలుఫీజు. a doctor's ~ వైద్యునకుయిచ్చేరూకలు. ~ paid in grain మేర. perpetual right స్వామిత్వము, స్వత్వము, యాజమాన్యము. land in ~ మాన్యము. land held in ~ simple సర్వదుంబాలమాన్యము,యినామునేల. the original sense is *a share* భాగము. he gave the dogs their ~ in the game: "Southey." వేటలోచిక్కినమృగములుమొదలైనవాటిలో వొకభాగముకుక్కలకుయిచ్చినాడు.

To Fee, fēe, *v. a.* ఫీజుయిచ్చిపెట్టుకొనుట. he ~d the lawyer ఫీజుయిచ్చిలాయరును పెట్టుకొన్నాడు. the lawyer was ~d ఫీజుతీసుకొనిలాయరుగా యేర్పడ్డాడు.

Feeble, fēble, *adj.* అశక్తమైన, దుర్బలమైన, బలహీనమైన, జబ్బైన. a ~ regiment సేనాజనముతక్కువగావుండేపటాలము. to grow ~ దుర్బలమౌట, బలహీనమౌట. to make ~ దుర్బలపరచుట, బలహీనముచేసుట.

Feebleness, fēble′ness, *n. s.* అశక్తత, దుర్బలము, బలహీనము.

Feebly, fē′bly, *adv.* దుర్బలముగా, బలహీనముగా, నిస్త్రాణగా.

To Feed, fēd, *v. a.* ఆహారముబెట్టుట, మేతబెట్టుట, అన్నముబెట్టుట, తినిపించుట, మేపుట, పోషించుట. God ~s all living creatures దేవుడుసమస్తమైనజీవరాసికిన్నిఆహారముపెట్టిపోషిస్తాడు. he fed the flame with oil మంటనిలవకుండానూనెపోస్తూవచ్చినాడు. she fed the child with milk ఆబిడ్డనుపాలుపోసిపెంచినది. he fed the cattle in the forest ఆవులనుఅడివిలోమేపినాడు. he was ~ing the mill యంత్రమునకుమెరయిస్తూవచ్చినాడు, అనగా తిరగలిమొదలైనవాటిలోగింజలుమొదలైనవాటినిపోస్తూవచ్చినాడు. he fed me with vain hopes వట్టిఆశలుపెట్టుతూవచ్చినాడు. all the rivers which ~ the Godavery గోదావరిలోవచ్చికలిసేనదులన్నిన్ని. she fed the child on bread బిడ్డకురొట్టెను పెట్టింది. they ~ horses on corn గుర్రములకు గోధూమములు పెట్టుతారు. he fed his eyes on her beauty దాని అందమును కన్నులకరువుదీరచూచినాడు.

To Feed, fēd, *v. n.* మేసుట, తినుట, భోజనముచేసుట. they fed under the wall గోడకక్కనుభోజనముచేసినారు. the Hindu ~ themselves with the hand హిందువులు చేతితో తింటారు. horses ~ on corn గుర్రములుగోధూమములుతింటవి. Elephants ~ on leaves యేనుగలుఆకులుతింటవి. the child ~s only on milk ఆబిడ్డపాలతోప్రాణములుపెట్టుకొనివున్నది. the goats fed on bushes on the mountain మేకలుకొండమీదపొదలనుమేస్తూవుండినవి.

Feeder, fēd′ĕr, *n. s.* *he who eats* తినేవాడు, మేసేటిది. she is but a poor ~ అదినిండాతినేటిది కాదు, అదిసూక్ష్మభోజి. the goat is a nice ~ మేకగరాగరికగామేసేటిది. the buffalo is a foul ~ యెనుముకన్నకశ్మలమునుతినేటిది. *he who gives food* ఆహారముపెట్టేవాడు, మేతవేసేవాడు, మేపేవాడు. a horse knows his ~ గుర్రమునకుమేతవేసేవాణ్ని తెలుసును. cattle ~ పశువులనుమేపేవాడు. a small stream that runs into a large one సన్నకాలవ, వరవుకాలవ, వాగు. the river and its ~s were dried up ఆయేరున్ను ఆయేట్లోకివచ్చేకాలవలున్నువట్టిపోయివుండినవి.

To Feel, fēl, *v. n.* స్పర్శచేతతెలుసుట, యెరుగుట. they felt (grieved) for his misfortune వాడి ఆపదనుగురించివ్యసనపడ్డారు. do not you ~ (or grieve) for me? నన్నుగురించినీకువ్యాకులములేదా. in the dark I felt (or groped) for the table చీకటిలోమేజకొరకైతడిమిచూచినాను. he felt (groped) for it in the water అందునగురించినీళ్లలోచేవులాడిచూచినాడు. he felt (or groped) for the body in the water with a pole ఆపీనుగకైనీళ్లలోకర్రతోతడిమిచూచినాడు. I ~ very heavy to-day నేడునాకువొళ్లు యెమోబరువుగావున్నది. the dead man's arm felt as if the bone was broken ఆపీనుగచెయ్యిపట్టిచూస్తేయెముకవిరిగినట్టువుండినది. it ~s like silk అదితాకిచూస్తేపట్టువలెవున్నది. on taking up the bag it felt heavy

ఆ కంబళిని మొత్తేటప్పటికి బిళుపుగా వుండినది. this ~s soft to the hand యిది చేతికి మెత్తగా వున్నది. it ~s rough అది కరుకుగా వున్నది. he felt angry ఆయాసపడ్డాడు. She felt ashamed అదిసిగ్గుపడినది. my arm ~s dead it does not ache నా చెయ్యి తిమురుగా వున్నది దాంట్లో నొప్పి తెలియలేదు. his hand ~s hot వాడి చెయ్యి నిప్పుగా వున్నది. I ~ cold నాకు చలిగా వున్నది. she ~s strong today యీ వేళ దానికి కొంచెము శక్తువచ్చినట్టు వున్నది. she ~s weak to-day దానికి నేడు నిశ్శక్తువగా వున్నట్టు వున్నది. he ~s feverish వాడికి జ్వరము తగిలినట్టు వున్నది. how do you ~ yourself to-day నేడు నీకు వొళ్లెట్లా వున్నది. I ~ very well నేడు నాకు వొళ్లు బాగా వున్నది. we were in grief and he felt with us మేము వ్యసనపడడమును చూచి వాడున్ను వ్యసనపడ్డాడు. we were in joy and he felt with us మేము సంతోషపడడమును చూచి వాడున్ను సంతోషపడ్డాడు. it ~s very hot to-day నేడు యెండ బహు వడిగా వున్నది. I ~ very hot నాకు వొళ్లు నిప్పుగా వున్నది. they felt apprehensive of this యిందును గురించి భయపడ్డారు. I felt averse to this యిది నాకు యిష్టము లేదు. I ~ certain or confident of it అది నాకు రూఢిగా తెలుసును. he felt inclined to accept it దాన్ని తీసుకోవలెనని వాడికి మనసు వచ్చినది. I ~ sleepy నాకు తూగువస్తున్నది. to ~ thankful ఉపకారమునకు తెలిసివుండుట. If you bathe during fever you will ~ for it జ్వరములో స్నానము చేస్తే దాని అనుభవము నీకు తెలుస్తున్నది.

To Feel, fēl, *v. a.* స్పర్శించుట, స్పర్శ చేత తెలుసుకొనుట, అంటిచూచుట, తాకిచూచుట, మొరుగుట, అనుభవించుట, పడుట. If you ~ (handle) it you will know whether it is hot or cold అది వేడో చల్లనో తాకిచూస్తే తెలుసును. I do not ~ the breeze here యిక్కడ గాలి కొట్టలేదు. he ~s (experiences) the consequences of his conduct వాడు చేసుకొన్నదాన్ని అనుభవిస్తాడు. he felt agitation కలవరపడ్డాడు. I did not ~ the blow ఆ దెబ్బ తాకినది నాకు తెలియలేదు. he felt anger వాడికి కోపము వచ్చినది. he felt compassion వాడికి కరుణవచ్చినది. he does not ~ the crime he committed తాను చేసినది తప్పుగా దానిని వాడికి తోచలేదు. he felt fear భయపడ్డాడు. he felt (suffered) grief దుఃఖపడ్డాడు, వ్యసనపడ్డాడు. I felt (suffered) hunger నాకు ఆకలి అయినది. he felt hurt దుఃఖించినాడు. she felt joy సంతోషపడ్డది. he felt joy at this అందును గురించి సంతోషపడ్డాడు. I ~ pain in my leg నా కాళ్లు నొస్తున్నది. the death was sudden and he did not ~ its pangs అకస్మాత్తుగా చచ్చినందున వాడు మరణవేదన పడలేదు. she felt shame సిగ్గుపడ్డది. I felt sorrow వ్యాకులపడ్డాను. he felt these words to be true యీ మాటలు వాస్తవమనుకొన్నాడు. he felt these words యీ మాటలు వాడికి తాకినది. he did not ~ what I said to him నేను చెప్పినదాని కి వాడు వ్యాకులపడలేదు, నేను చెప్పినది వాడికి తాకలేదు. I *felt* his head and found it swollen వాడి తలను ముట్టిచూస్తే వాచివుండినది. he felt her pulse దాని చెయ్యి చూచినాడు, దానికి ధాతువ చూచినాడు. he spoke in this manner merely to ~ their temper వారి కవాండ్ల గుణము కనుక్కోవడము నకై యిట్లా మాట్లాడినాడు.

Feel, fēl, *n. s.* స్పర్శ, తాకిచూడడము. it is soft to the ~ చేతికి మెత్తగా వున్నది, తాకితే మెత్తగా వున్నది. they judge this leather by the ~ యీ తోలు మంచిదో కాదో యని చేతితో ముట్టిచూచి తెలుసుకొంటారు.

Feeler, fēl'ĕr, Feelers, *n. s.* antennæ పురుగు యొక్క మీసాలు, బొద్దింక మొదలైనవాటి యొక్క మీసాలు. I think this petition is a mere ~ యీ అర్జీలో వ్రాసిన మాటలు వేరు, తాత్పర్యము వేరు.

Feeling, fēl'ing, *adj.* దయారసము గల, కనికరము గల, వాత్సల్యము గల. he shews a ~ heart వాడు మహా దయాళువు. he made a very ~ speech to them వాండ్లతో విశ్వాసము గా మాట్లాడినాడు.

Feeling, fēl'ing, *n. s.* or touch స్పర్శ, తాకడము, మొరగడము, రసము, భావము, గుణము, కనికరము, నెనరు, వాత్సల్యము, చింత, వేదన. they sing with ~ శోకరసముగా పాడుతారు. the sense of ~ స్పర్శేంద్రియము. the hand was benumbed, and devoid of ~ వాడి చెయ్యి తిమురుపట్టినందున నొప్పి తెలియడము లేదు. In touch ~ is our guide. స్పర్శకు త్వగింద్రియము సాధనము. he is

quite devoid of ~ వాడికిదయలేదు, లజ్జలేదు. to encourage a good ~ between them వాండ్లస్నేహముఅతిశయించేటట్టు. gentlemanly ~ పెద్దమనిషితనము. he betrayed no ~s of terror at this యిందునగురించిభయరసమునుచూపలేదు, అనగాభయపడలేదు. ~s of kindness దయారసము, స్నేహభావము. ~s of sorrow శోకరసము. dont hurt his ~s వాడిమనసునునొప్పించక. internal ~ లోనిభావము. this hurts his ~s యిందుచేత వాడిమనసుకు ఆయాసము వచ్చినది. she concealed her ~s దానియొక్క మనోభావమును దాచినది, అదిబయిటికిపొక్కలేదు. she expressed her ~s by tears అదికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నందున దానివ్యసనము తెలిసినది. she suppressed her ~s దానిదుఃఖమునుఅణచుకొన్నది. she did not give vent to her ~s దానిమనోభావమునుబయిటవిడవలేదు. he vented his ~s in violent language వాడుబయిటపడితిట్టినాడు. entering this house brings painful ~s to my mind యీయింట్లోకిపోగానే నామనసుకువచ్చినవేదనయింతంతకాదు. good ~s కరుణ. bad ~s క్రౌర్యము. there exists a bad ~ between them వాండ్లిద్దరికీవిరసగావున్నది. paternal or maternal ~s పుత్రవాత్సల్యము. filial ~s మాతృపితృభక్తి, మాతృపితృవిశ్వాసము. fellow-~ తనవలెనేయెంచుకోవడము. "To our own faults in *others* we are blind: A fellow-~ makes us wondrous kind" మేముచేసేపాపమునేవీరులుచేస్తేఅదిమాకువిరోధముగాతోచదు, దొంగకుదొంగతోడు. a man of ~ రసికుడు, శీరనుడు. a man past ~ దయాదాక్షిణ్యములేనివాడు, మానహీనములేనివాడు, రోసుబడి. they being past ~ వాండ్లమనసురాయిఅయిపోయినందున, వాండ్లుబొత్తిగాకరుణావిహీనులైనందున, చైతన్యశూన్యాః. A†. యేతిక్రాంతచేతనాః. C†. లుణత్రియత్నుస్నేయి. F†. మెయ్యిగర్విల్లాదవర్గళాయి R†.

Feelingly, fēl'ing-ly, *adv.* దయారసముగా, విశ్వాసముగా, కనికరముగా, కరుణతో, మనసార.

Feet, fēt, *n. s.* పాదములు, కాళ్లు, అడుగులు. six ~ or a fathom బార.

To Feign, fān, *v. a.* వేడిజముచేసుట, మారీచముచేసుట, మాయవేషమువేసుకొనుట, తెచ్చుకొనుట. she ~ed sorrow వ్యసనముగావుండేటట్టుమాయవేషమువేసుకొన్నది. he ~ed head-ache తలనొప్పియని వేడిజముచేసినాడు. to conceal (Johnson No. 4.) దాచుట, అగుపడకుండాచేయుట.

To Feign, fān, *v. n.* వేడిజముచేసుట, మారీచముచేసుట, దొంగవేషమువేసుకొనుట. he ~ed to be a friend స్నేహితుడైనట్టునటించినాడు.

Feigned, *adj.* తెచ్చుకొన్న, ఆరోపించుకొన్న, దొంగవేషమువేసుకొన్న, వేడిజమైన, కపటమైన, లేని. ~ sleep దొంగనిద్ర. ~ sorrow నీలియేడ్పు. ~ friendship కపటస్నేహము.

Feignedly, fān'ed-ly, *adv.* వేడిజముగా, మారీచముగా, మాయగా, దొంగవేషమువేసుకొని.

Feigning, *adj.* వేడిజముచేసే, మాయచేసే, దొంగవేషమువేసుకొన్న. ~ fear భయపడ్డట్టుమాయచేసే.

Feigning, *n. s.* వేడిజము, దొంగవేషము, మారీచము.

Feint, fānt, *n. s.* యేమార్పడము, వంచన, కపటము, కుత్సితము, కుయుక్తి, మోసము, మాయ, మిష, వ్యాజము. he made a ~ to strike my head and struck my leg తలమీదకొట్టబొయ్యేటట్టుగాజాడచూపియేమరించికాళ్లమీదకొట్టినాడు. I look upon this as a mere ~ యిదివట్టికుయుక్తిఅనితోస్తున్నది.

To Felicitate, fē-lic'i-tāte, *v. a.* to congratulate శుభమునుకొనియాడుట, సంతోషమునుకొనియాడుట. she ~d me on the birth of my son నాకుబిడ్డపుట్టినసంతోషమును కొనియాడడమునకువచ్చినది, నాకుబిడ్డపుట్టినదనిచూడవచ్చినది.

Felicitation, *n. s.* శుభమునుకొనియాడడము, సంతోషమునుకొనియాడడము. we offer him our ~s వాడికిశుభమునుకొనియాడుతున్నాము.

Felicitous, *adj.* శుభమైన, శోభనమైన, మంగళమైన, దివ్యమైన. ~ events శుభకార్యములు. this portrait is very ~ యీపటము అతిదివ్యముగావున్నది.

Felicitously, *adv.* శుభముగా, శోభనముగా, మంగళముగా, దివ్యముగా.

Felicity, fē-lic'i-ty, *n. s.* ఆనందము, సుఖము. eternal ~ నిత్యానందము. ~ of expression వాక్పటిమ, వాఙ్మాధుర్యము. Do you observe the ~ of this poet's style? యీకవియొక్క వాక్పటిమను చూచినావా.

Feline, fe'line, *adj.* పిల్లిజాతిగావుండే, పిల్లిసంబంధమైన. the ~ race పులి, చిరుతపులి, బావురుపిల్లి, అడివిపిల్లి మొదలైనవి. this kind of monkey has a ~ tail యీతరహా కోతులయొక్క తోక పిల్లితోక జాడగావున్నది.

Fell, fell, *adj.* దారుణమైన, క్రూరమైన, దుష్ట.

Fell, fell, *n. s.* skin తోలు, చర్మము. the ~ of hair తలవెంట్రుకలు. a hill or mountain కొండ. forest అడివి, యిదికావ్యశబ్దము. ~-monger తోలు అమ్మేవాడు.

To Fell, fell, *v. a.* నరుకుట, నరికితోసుట. to ~ a tree చెట్టునునరికితోసుట. to ~ an ox యెద్దునునరుకుట.

Fell, fell, the *pret.* of To Fall, పడినది, పడినాడు, పడ్డారు.

Fellow, fel'lo, *n. s.* తనతోటిపాటివాడు, సంగాతి, సహచరుడు, సహవాసి, సమానుడు, జోడు, యీడు, జోడు, జత. that ~ Mutyālu ముత్యాలుగాడు. such a ~ as this యిటువంటిగాడ్డు. a low ~ తుచ్ఛుడు, నీచుడు. a handsome ~ అందగాడు. this ~ వీడు, యితగాడు. that ~ అతడు, అతగాడు. my good ~ ఒరే, అబ్బాయి, నాయన. a ~ servant తనతోటిపాటిఉద్యోగస్థుడు. a ~ clerk తనసరికరణము. a ~ disciple or student సహపాఠి, సహాధ్యాయి. ~ citizens ఒకవూరివాండ్లు, ఏకగ్రామస్థులు. I want the shoe that is the ~ to this దీనిజతచెప్పుకావలెను. these shoes are not ~s యీచెప్పులువిజోడుగావున్నవి. as you are a good ~ నీవుమంచివాడవుగనక. I dont know my good ~ నాకుతెలియదోయి, నాకుతెలియదుఅబ్బా. a young ~ కుర్రవాడు, చిన్నవాడు, పసివాడు. an old ~ ముసలివాడు, కొన్నిస్థలములయందు, నాయన, అన్నా, అబ్బాయి, అని అర్థమౌతున్నది. a foolish ~ పిచ్చివాడు. he is a clever ~ అతనుమహాసమర్థుడు. a school ~ ఒకబడిలోకూడాచదివేవాడు. a fine ~ ఘట్టివాడు. a troublesome ~ తొందరగాడు. what sort of ~ is he వాడుయెటువంటివాడు. one of my ~s told him to come మాపనివాండ్లలో ఒకడువాణ్నిరమ్మన్నాడు. a ~ farmer పాలికాపు. this elephant was an immense ~ అదిబ్రహ్మాండమైన యేనుగ. little ~s కుర్రవాండ్లు. look at that child poor little ~ పాపముఆబిడ్డనుచూడు. their or your ~ creatures మనుష్యులు. dont beat him poor ~! పాపమువాణ్నికొట్టవద్దు. take up that child poor ~! పాపముఆబిడ్డనుయెత్తుకో.

Fellow-commoner, *n. s.* కాలేజిలో భోజనముచేసుకొనివుండే ఒకతరహామనుష్యుడు.

Fellow-countryman, *n. s.* స్వదేశస్థుడు.

Fellow-creature, *n. s.* తనవంటివాడు, తనతోటిపాటివాడు. Is she not a ~? అదిమనిషికాదా?

Fellow-feeling, *n. s.* అంతఃకరణ, అనుకంప, కనికరము, దయ, స్నేహము. he shewed no ~ towards them వాండ్లయందువాడికిదయలేదు.

Fellow-heir, *n. s.* సమానకర్త, తనతోటిపాటివారసుడారుడు, తనవంటిబాధ్యస్థుడు. In 1 Pet. iii 7. జీవనదాయకానుగ్రహస్యోత్తరాధికారిణి. A†.

Fellow-labourer, *n. s.* తనతోటిపాటికష్టపడేవాడు.

Fellow-servant, *n. s.* తనతోటిపాటిపనివాడు.

Fellowship, fel'lo-ship, *n. s.* companionship సహవాసము, సాంగత్యము, స్నేహము, పొందు. confederacy కట్టుబాటు, బందుకట్టు. partnership పాలికాపుతనము. I will have no ~ with him వాడిసహవాసమునాకువద్దు. he had no ~ with them వాండ్లలో పాలుకలియలేదు.

Fellow-soldier, *n. s.* తనతోటిపాటిసిపాయి.

Fellow-subject, *n. s.* ఒకరాజుయొక్క అధికారముకిందవుండేవాడు. he persuaded his ~s to resist this injustice యీఅన్యాయమునుగురించిశిరగపడవలెననికడమవుండేవాండ్లకు బుద్ధిబోధించినాడు.

Fellow-sufferer, *n. s.* తనగతిలోవుండేవాడు.

Fellow-wife, *n. s.* సవతి.

Fellow-workman, *n. s.* తనతోటిపాటిపనివాడు.

Felly, *adv.* దారుణముగా, క్రూరముగా.

Felly, *n. s.* of a wheel బండిచక్రముయొక్క యినుపకట్టు.

Felo-de-se, fe-lo-de-se', *n. s.* తన్నుతానేచంపుకొన్నవాడు, యిదిలాటీనుభాషమాట, హత్యచేసుకొన్నవాడు, ప్రాణత్యాగముచేసుకొనేవాడు. a case of ~ స్వప్రాణహత్యసంగతి, తనకుతానేగొంతుకోసుకొన్నదిమొదలైనవి. the jury brought in a verdict of ~ యిదితనకుతానేహత్యచేసుకొనిచచ్చినసంగతి అనితీర్పుయిచ్చినారు.

Felon, fel'on, *n. s.* one who has been found guilty of a crime by a proper authority న్యాయాధికారిచేత నేరస్థుడని యేర్పరచబడ్డవాడు, రాజదండనవిధించబడ్డవాడు, ఘోరతప్పుచేసినవాడు, పెద్దనేరస్థుడు. ⌴'s jail నేరస్థులనుపెట్టేచెరసాల. Dz. says మహాపాతకి, మహాపరాధి. or whitlow గోరుచుట్టు.

Felonious, fĕ-lōn'yus, *adj.* రాజదండనకుఅర్హమైన, ద్రోహమైన, నేరమైన, తప్పైన, పాపిష్ఠి, పెద్ద. Dz. says పాపిష్ఠియైన, మహాపరాధియైన, క్రూరుడైన. ⌴ act పోలీసుకుపొయ్యేపని. ⌴ acts దొంగతనము మొదలైన నేరములు.

Feloniously, fĕ-lōn'yus-ly, *adv.* దుర్మార్గముగా. he ⌴ fabricated a bond దుర్మార్గముగా ఒక పత్రము సృష్టించినాడు. Dz. says మహాపరాధపూర్వకముగా, అతిదుష్టముతే.

Felony, fel'on-y, *n. s.* రాజదండనకుఅర్హమైననేరము, ద్రోహము. a petty ⌴ స్వల్పదొంగతనము. a capital ⌴ తలపొయ్యేనేరము. Dz. says మహాపరాధము, మహాపాతకము, అతిదుష్క్రియ. among them killing your own wife is not a ⌴ వాండ్లలోతన పెండ్లాన్ని తానుచంపితే శిక్షార్హదండన లేదు.

Felt, felt, the *pret.* of Feel స్పర్శచేత తెలుసుకొన్న, స్పర్శించిన, తాకిచూచిన, యెరిగిన. the heat is not ⌴ here యిక్కడ యెండఅనిపించదు. darkness that may be ⌴ గాఢాంధకారము. deep ⌴ మనసులో నాటిన, మహత్తైన. deep ⌴ sorrow మనసులో గాఢముగా నాటిన దుఃఖము. heart ⌴ joy మనస్సు నంటిన సంతోషము, మహత్తైన సంతోషము. See To Feel.

Felt, felt, *n. s.* cloth made of wool united without weaving నేయకుండా బొచ్చు నుగట్టిన వేసిచేయబడ్డ ఒకవిధమైన కంబళి, కోకిరిగుడ్డ, పన్నీబట్టఅంటారు, దీనితో టోపీలుచేస్తారు. or hide తోలు, చర్మము.

Feltred, *adj.* చింపిరిగా వుండే.

Felucca, fĕ-luc'ca, *n. s.* a small open boat with six oars ఒకతరహా పడవ.

Female, fē'māle, *n. s.* ఆడుది, స్త్రీ. of birds పెట్ట, పెంటి. of certain plants ఆడు, పెంటి. of kine పెయ్య. a young ⌴ వయసుకత్తె, చిన్నది, పడుచు. a rustic ⌴ గొల్లది. a bramin ⌴ బాపనిది. a pariar ⌴ మాలది.

Female, fē'māle, *adj.* ఆడ, పెంటి, పెట్ట, పెయ్య. the ⌴ sex స్త్రీలు, స్త్రీజాతి. ⌴ dress స్త్రీవేషము. a ⌴ friend చెలికత్తె. ⌴ government స్త్రీప్రభుత్వము. she answered with ⌴ readiness స్త్రీలకుపుండేచమత్కారము చొప్పున చెప్పినది. the ⌴ cobra-snake తాచుపాము.

Feme-covert, *n. s.* (French) a married woman భార్య, యిల్లాలు, సంసారి, యిదిధర్మశాస్త్రసంబంధమైనశబ్దము.

Feme-sole, *n. s.* (French) a single woman మగడులేనిది. కన్యకపడుచుకుగాని విధవకుగాని యీమాట చెల్లుతున్నది.

Feminine, fem'i-nine, *adj.* ఆడ. a ⌴ voice ఆడగొంతు. he speaks with a ⌴ voice వాడుఆడగొంతుగా మాట్లాడుతాడు. the ⌴ gender స్త్రీలింగము.

Femme-de-chambre, *n. s.* (French) దొరసానుల దగ్గరపనిచేసేపనికత్తె, ఆడపాప, జోనకత్తె.

Femoral, *adj.* తొడలో వుండే. the ⌴ artery తొడలో వుండేనరము.

Fen, fen, *n. s.* చిత్తడిభూమి, చితచితమనివుండేభూమి, పఱ్ఱ.

Fence, fence, *n. s.* guard కావలి, రక్షణ, భద్రము. enclosure ఆవరణము, వెలుగు. an iron ⌴ యినుపకట్రాది, కటకటాలు. a stone ⌴ విడిరాళ్లతో ఆవరణముగా పేర్చినగోడ. or sword play సాము.

To Fence, fence, *v. a.* కాచుట, కాపాడుట, రక్షించుట, ఆవరణమువేసుట, కంచెవేసుట. he ⌴d the garden in ఆతోటకు కంచెవేసినాడు.

To Fence, fence, *v. n.* గరడిచేసుట, సాముచేసుట.

Fenceless, fence'less, *adj.* ఆవరణములేని, వెలుగులేని.

Fencer, fenc'ĕr, *n. s.* సాముతెలిసినవాడు. that man is a good ⌴ వాడికి సాము బాగా తెలుసును.

Fencibles, *n. s.* ఒకతరహాసిపాయిలు, దేశసంబంధ్రోతులవంటిపనిచేసేవాండ్లు.

Fencing, *n. s.* సాము. or hedging వెలుగు.

Fencing-master, *n. s.* సామునేర్పేవాడు, గరడినేర్పేవాడు.

Fencing-school, *n. s.* గరిడీశాల.

Fender, fend'ĕr, *n. s.* రక్షణము, ఆవరణము, నిప్పు యివతలికి చెదరకుండా పొయ్యికిముందుతట్టువుండే సన్నయినుపరేకు, గ్రాది. as at a ship's side పడవ వాడమీదతగలకుండాకట్టేదిండు.

Fennel, fen'nel, *n. s.* పెద్దజిలకర, సోపు.

Fenny, fen'ny, *adj.* చిత్తడిభూమిగావుండే, చితచిత మణివుండే, తర్రగావుండే.

Fenugreek, *n. s.* మెంతులు.

Feod, fūd, *n. s.* కట్టుబడితనము, పాళెగాడితనము. See Feud.

Feodal, fū'dal, *adj.* See Feudal.

Feoffee, fef'fēe, *n. s.* అనుభోగి, అనుభవించేవాడు.

Feringee, *n. s.* ఫరంగివాడు.

To Ferment, fer-ment', *v. n.* పులిసిపొంగుట. his brains ~ed with drinking తాగినందునమయకముతలకెక్కినది. his heart was ~ing with rage ఆగ్రహముచేతవాడిమనసుపొంగుతూవుండినది.

Ferment, fer'ment, *n. s.* పొంగు. the town was quite in a ~ about this పట్నములోయేకగుబారుగావుండినది. this wine raised a ~ in his blood తాగినందునవాడివొళ్లునిప్పువలెవుండినది.

Fermentation, fer-ment-ā'shon, *n. s.* పొంగు. the liquor was in a state of ~ సారాయిపొంగుతూవుండినది. ~ of leaven పులిసిపొంగడము.

Fern, fern, *n. s.* అడివిలోపశువులుమేసేవొకతరహామొక్క.

Ferocious, fē-rō'shus, *adj.* దుష్ట, క్రూరమైన, కంటకమైన, ఉగ్రమైన.

Ferociously, *adv.* అతిక్రూరముగా, ఉగ్రముగా. the dog attacked him ~ కుక్కవాడిమీదవుగ్రముగాపోయిపడినది.

Ferocity, fē-roc'i-ty, *n. s.* క్రూరత, క్రౌర్యము.

Ferret, fer'ret, *n. s.* ముంగిసవంటివొకజంతువు, దీని కండ్లుయెర్రగావుంటవి, యిదియెలుకలుమొదలైన వాటినిపట్టుతవి. or tape ముతకనాడా.

Ferroniere, *n. s.* (French: an ornament worn by women across the forehead) కొందరుయింగ్లీషు స్త్రీలునొసటకట్టుకొనేవొకఆభరణము, తిలకము వంటిది.

Ferruginous, fer-rū'gin-us, *adj.* యినుపసంబంధమైన. a ~ hue తమాలవర్ణము, మైలవర్ణము, మకిలవర్ణము. the water had a ~ tint ఆనీళ్లుకాస్తయెర్రగావుండినది.

Ferrule, fer'ril, *n. s.* పొన్ను, కట్టు.

To Ferry, fer'ry, *v. a.* పడవలోదాటించుట, అనగా పడవ, పుట్టి, తెప్పమొదలైనవాటిమీదయేరుమొదలైనవాటినిదాటించుట. he ferried them across వాండ్లనుపడవలోతీసుకపోయి ఆగట్టునవిడిచినాడు.

Ferry, fer'ry, *n. s.* యేరునుదాటించడమునకుపడవలువుండేస్థలము.

Ferry, fer'ry, Ferry-boat, *n. s.* యేటిలోమనుష్యులనుదాటించేపడవ, దోనె, పుట్టి.

Ferryman, fer'ry-man, *n. s.* యేట్లోపడవనువిడిచేవాడు.

Fertile, fer'tile, *adj.* సత్తువగల, సారవత్తైన, రసఖండమైన. this land is ~ యిదిసత్తువగలభూమి, యిదికొవ్వినభూమి, సారముగలభూమి. a ~ wit చమత్కారము. this country is ~ in poets యీదేశమందుకవీశ్వరులువిస్తారము. this law is ~ in abuses యీచట్టప్రకారముజరిగించడములోనిండా అన్యాయములుసంభవిస్తవి.

Fertility, fer-til'i-ty, *n. s.* సారము, భూసారము, సత్తువ. ~ of imagination కల్పనాశక్తి.

To Fertilize, fer'til-īze, *v. a.* భూమికిసత్తువనుకలగచేసుట. the rain ~d the land ఆవర్షముచేత భూమికిసత్తువకలిగినది.

Fertilized, *adj.* సత్తువకలగచేయబడ్డ. the lands ~ by the flood యీవెల్లువపారిసారముగావుండే భూమి.

Ferula, fer'ū-la, *n. s.* బెత్తము, చువ్వ, మెల్ల.

Fervency, fer'ven-cy, *n. s.* పరితాపము, ఉద్రేకము, ఉగ్రము, వేండ్రము, అత్యాదరము, ఉత్సుకము. ~ of faith భక్త్యుద్రేకము. ~ of love కామోద్రేకము.

Fervent, fer'vent, *adj.* పరితాపమైన, ఉద్రేకమైన, ఉగ్రమైన, వేండ్రమైన, అత్యాదరమైన, ఉత్సుకమైన. ~ zeal అతిశ్రద్ధ. a ~ prayer అత్యాదరమైనప్రార్థన. ~ love towards God అతిభక్తి. ~ hope ఘనమైనకోరిక.

Fervently, fer'vent-ly, *adv.* తీవ్రతాపముగా, ఉద్రేకముగా, ఉగ్రముగా, తీవ్రముగా, ఆత్యాదరముగా, ఉత్సుకముగా. he — begged her not to do this దాన్ని చేయవద్దని బహుదూరముబతిమాలుకొన్నాడు.

Fervid, fer'vid, *adj.* తీవ్రతాపమైన, ఉద్రేకమైన, తీవ్రమైన, వేడిగావుండే, ఆత్యాదరమైన, ఉత్సుకమైన. — language ఆత్యాదరోక్తి.

Fervidly, *adv.* తీవ్రతాపముగా, తీవ్రముగా, ఆత్యాదరముగా.

Fervidness, *n. s.* తీవ్రతాపము, ఉద్రేకము, ఉత్సుకము.

Fervour, fer'vur, *n. s.* ఔత్సుక్యము, ఆత్యాదరము.

Fescennine songs, *n. s.* మొగతాళిపాటలు, బండు బూతుగావుండే పాటలు.

Fescue, fes'cue, (French) *n. s.* శలాక, పుడక.

Fesses, (French) తొడలు, అనగా దేహముయొక్క తొడలు.

Festal, *adj.* పండుగసంబంధమైన. a — day పండుగదినము.

To Fester, fes'ter, *v. n.* చీముపోసుట, చీముపట్టుట. the thorn remained —ing in the wound ఆముల్లు గాయములో చీముపోసుకొనివుండినది.

Festered, *adj.* చీముపోసుకొన్న. or rotten కుళ్లిపోయిన, మురిగిపోయిన.

Festival, fes'ti-val, *adj.* ఉత్సవమైన, పండుగైన. a — time ఉత్సవకాలము, పండుగకాలము.

Festival, fes'ti-val, *n. s.* ఉత్సవము, పండుగ, తిరునాళ్ళ, శుభప్రయోజనము.

Festive, fes'tive, *adj.* ఉత్సవమైన, సంభ్రమమైన. on — occasions పండుగదినాలలో.

Festivity, fes-tiv'i-ty, *n. s.* సంబరము, వేడుక, విందు, ఉల్లాసము, తమాషా.

Festoon, fes-tûn', *n. s.* తోరణము, హారము, మాలిక, జాలరు.

To Festoon, fes-tûn', *v. a.* తోరణములుకట్టుట, హారములతో అలంకరించుట, జాలరుకట్టుట, కోటువేసుట.

Festooned, *adj.* తోరణముగల, హారములతో అలంకరించబడ్డ, జాలరుగల, కోటువేసిన. his tent was — with purple అతని డేరాకు ఊదాజాలరుకట్టివుండినది. her dress was — with crimson దానికుచ్చుకు మొగ్గకోటువేసివుండినది. his gate was — with roses వాడికి గడపకు రోజాపువ్వులహారము లుకట్టివుండినవి.

To Fetch, fetch, *v. a.* పోయితీసుకొనివచ్చుట. — me the horse పోయిగుర్రమునుతీసుకరా. he —ed a leap వాడు ఫక్కగంతువేసినాడు. the stag —ed a bound ఆజింక దుముకినది, ఆజింక ఫక్కను ఛంగునఁ గంతువేసినది. he —ed a compass చుట్టుదారుగా వచ్చినాడు. he —ed a sigh పెద్దవూపిరివిడిచినాడు. I cannot — my breath నాకువూపిరితిరగలేదు. the horse may — a thousand rupees ఆగుర్రమును అమ్మితే వెయ్యిరూపాయలు వచ్చును. these things — a good price వీటికి మంచివెలవచ్చును. the ship —ed the post వాడ ఆ రేవుకువచ్చిచేరినది. he sold them for whatever they might — వాటినివచ్చినవెలకు అమ్మినాడు.

Fetch, fetch, *n. s.* ఉపాయము, యుక్తి, తంత్రము. or ghost దయ్యము, యిదియింట్లిమొభూతము కాదు.

Fetched, *adj.* తెచ్చిన. here the poet has made a far — allusion యిక్కడ కవి తెచ్చినదిమహాదూరదృష్టాంతము.

Fête, *n. s.* (French, *pron.* fâte,) విందు, ఉత్సవము, పండుగ, యిదిప్రెంచిశబ్దము. or sight వేడుక, తమాషా. he was —d by the governor ఆయనకు విందుచేసినారు.

Fetid, fet'id, *adj.* కంపుకొట్టే, కమురుకంపుకొట్టే, దుర్గంధమైన.

Fetlock, fet'lock, *n. s.* గుర్రపుకాలిచీలమండకు వెనక తట్టుకుచ్చుగావుండే వెంట్రుకలు.

Fetter, fet'ter, *n. s.* శృంఖలము, సంకెల. metaphorically నిర్బంధము. her presence was a — upon our conversation అదివుండడమువల్ల మా కుమాట్లాడడమునకు నిర్బంధముగావుండినది. she died leaving six children as a — upon me ఆరుమందిబిడ్డలను నాకాళ్లకట్టిచచ్చినది. he was then in —s వాడికి అప్పట్లో సంకెళ్లువేసివుండినవి.

To Fetter, fet'ter, *v. a.* సంకెళ్లువేసుట. metaphorically నిర్బంధపరచుట. they —ed him వాడికి సంకెళ్లువేసినారు.

Fettered, *adj.* సంకెళ్లువేయబడ్డ, నిర్బంధించబడ్డ. he was — వాడికి సంకెళ్లువేసినారు. I was — with business నాకుపనినిర్బంధముగావుండినది.

To Fettle, fet'tle, *v. n.* See To Fidget and to fiddle.

Fetus, fē'tus, *n. s.* పిల్ల, అనగా కడుపులో వుండే పిండము, భ్రూణము.

Feu, fū, *n. s.* a fee or feudal tenure కట్టుబడి. land held in ~ కట్టుబడిమాన్యము.

Feud, fūd, *n. s.* కొరకొర, కలత, కలహము, జన్మవైరము.

Feudal, fū'dal, *adj.* కట్టుబడిగావుండే. land held on ~ tenure కట్టుబడిమాన్యము. ~ service కట్టుబడివృత్తి, మిరాసితీసుకొని చేసేవూడిగము. a ~ retainer కట్టుబడివాడు, పాలెగాడు.

Feudalism, *n. s.* కట్టుబడితనము.

Feudatory, fū'da-tor-y, *adj.* కట్టుబడిగావుండే, పాలెగాడుగావుండే. they were feudatories వాండ్లు కట్టుబడివాండ్లుగావుండినారు.

Feu-de-joie, *n. s.* a bonfire; a firing of guns on any joyful occasion సంతోషకాలమందు ఒక గొప్పవాడికి మర్యాదగా అనేకతుపాకులను ఒకటే కాలుస్తారు.

Fever, fē'vĕr, *n. s.* జ్వరము, వులకరము, రూకు. hill ~ మన్నెజ్వరము, కొండలమీదతగిలేజ్వరము. the milk ~ ప్రసూతియైన కొందరు స్త్రీలకు తగిలే ఒక తరహాజ్వరము. the hot fit of a ~ జ్వరముయొక్క కాక, నిక్కాక. the cold fit of a ~ జ్వరమునకు ముందువచ్చేచలి. I was in a ~ of eagerness till they arrived వాండ్లు యెప్పుడువచ్చి చేరుదురాయని వుంటిని. the ~ of love విరహతాపము.

Fevered, *adj.* జ్వరముగల.

Feverish, fē'vĕr-ish, *adj.* రవంతజ్వరముగల, జ్వరసంబంధమైన. ~ symptoms జ్వరలక్షణములు. he is ~ to-day నేడు వాడికి జ్వరముతగిలినట్లున్నది. he was in ~ anxiety about his wife వాడు పెండ్లామునుగురించి పరితపిస్తూవుండినాడు. the public was in a ~ state about this యిందునుగురించి అందరుపరితపిస్తూవుండినారు, అందరుతహతహలాడుతూవుండినారు.

Feverishness, *n. s.* జ్వరకళలు, జ్వరముయొక్క లక్షణము.

Few, fū, *n. s.* కొన్ని, కొందరు. in a ~ days కొన్నాళ్లలో. a ~ men కొందరు. ~ men are equal to him వాడికి సమానులు అరుదు. ~ are able to understand this దీన్ని తెలుసుకొనేవాండ్లు అపురూపము. a very ~ were there అక్కడవుండినది కొంచెము. not a ~ అనేకము, చాలా, శానా, విస్తారము. a man of ~ words మితభాషి.

Fewel, *n. s.* See Fuel.

Fewness, fū'ness, *n. s.* కించిత్, అల్పత్వము, అరుదు.

Fey, *adj.* (Scotch, See in 'the Antiquary,') దయ్యముపట్టిన.

Fiat, *n. s.* ఆజ్ఞ, శాసనము, విధి.

Fib, fib, *n. s.* అబద్ధము, బొంకు, కల్ల.

To Fib, fib, *v. n.* కల్లలాడుట, అబద్ధాలాడుట, బొంకుట.

Fibber, fib'bĕr, *n. s.* అబద్ధాలమారి, అబద్ధికుడు, కల్లరి.

Fibre, fī'bĕr, *n. s.* పీచు, నార, నరము, ఈనె. ~ of cloth పోగు. the ~ of the cocoanut టెంకాయపీచు. the ~ of this silk is very fine యీపట్టునూలుమహాసన్నముగావున్నది. they soaked the hemp till the ~s separated నారవిడేవరకు జనుమునునానవేసినారు. the ~s of the lotus తామరకింజల్కములు. animal ~ నరము. of a tamarind చింతపండుయొక్క పుట్లు. net work in a palm tree జవటు, జీబు. the ~s which hang from the banyan tree మర్రివూడలు.

Fibrous, fī'brus, *adj.* పీచుగావుండే, నారగావుండే. ~ bark నారగావుండేపట్ట. a ~ mango నారగావుండేమామిడిపండు.

Fickle, fic'kle, *adj.* చంచలమైన, చపలమైన, అస్థిరమైన. he is very ~ చపలుడు, నిమిషానికి ఒకగుణముగలవాడు.

Fickleness, fic'kle-ness, *n. s.* చంచలము, చపలచిత్తము.

Fiction, fic'shon, *n. s.* కల్పనాకథ, కట్టుకథ, కట్టివిడిచినమాట. this is a mere ~ యిదికట్టిమాటలు, యిదివూరకకట్టివిడిచినది. a poetical ~ కావ్యము కవికల్పించినకథ. the Ramayanam is considered a history, but the Magha is held to be a mere ~ or story రామాయణము ఒకచరిత్రగాను మాఘము ఒకకట్టుకథగానున్ను యెంచబడుతున్నది. by a legal ~, the king can do no wrong యేమైనా రాజు అన్యాయముచేసినవాడుకాడు యిదే ధర్మశాస్త్రములో వుండేచమత్కారము.

Fictitious, fic-tish'us, *adj.* కల్పితమైన, కృత్రిమమైన, మిథ్యమైన, కట్టివిడిచిన. a ~ bond తప్పుపత్రము. ~ sorrow నీలియేడ్పు.

Fictitiously, fic-tish'us-ly, *adv.* వట్టిమాయగా, కృత్రిమముగా.

Fiddle, fid'dle, *n. s.* ఇంగ్లీషుసారంగి, దీన్ని ఫిడీలంటారు. a fiddlestick ఫిడీలువాయించేకొయ్య,విల్లు. fiddlesticks! nonsense! Fiddle-de-dee! అంతే కింగినాదము, వెర్రికూతలు, ఛీపోవెర్రి.

To Fiddle, fid'dle, *v. n.* ఫిడీలువాయించుట, సారంగివాయించుట.

Fiddlefaddle, fid'dle-fad'dle, *n. s.* వెర్రికూతలు, పిచ్చికూతలు. ~ talk లేనిపోనిసుద్దులు. this is a very ~ business పనికిమాలినపని, కానుచేయని పని.

Fiddler, fid'dler, *n. s.* ఫిడీలువాయించేవాడు, ఇంగ్లీషుసారంగివాయించేవాడు.

Fidelity, fi-del'i-ty, *n. s.* భక్తి, శ్రద్ధ, విశ్వాసము, ప్రామాణికత్వము, యాథార్థ్యము. conjugal ~ పాతివ్రత్యము. I am certain of the ~ of this translation యీభాషాంతరము సరిగ్గావున్నట్టునాకు రూఢిగావున్నది. I doubt the ~ of this rendering దానికియిది అర్థముకాదనినాకుతోస్తున్నది. Dz. says విశ్వసనీత, ప్రభుభక్తి, సారళ్యము, యాథార్థికత.

To Fidget, fidg'et, *v. n.* కదలుట, అనగాచేతులు కాళ్లుకుదురుగాపెట్టుకొనివుండక వెర్రివెర్రిగాకదలుట. you never should ~ at church గుడిలో చెయ్యికాలుకదలించక అమరికగా వుండవలసినది. how this horse ~s! ఆగుర్రము నిలిచినచోట నిలువదుచూడు. the dog ~s because he smells a rat యెలుకవాసనవచ్చినందున ఆకుక్క నిలిచినచోట నిలువలేదు.

Fidget, fidg'et, Fidgets, *n. s.* కదలడము, కదలించడము, అనగాచేతులుకాళ్లుకుదురుగాపెట్టుకొని వుండక వెర్రివెర్రిగాకదలించడము. this news put him in a perfect ~ యీసమాచారమువినివాడు అల్లాడుతూవుండినాడు. the dog is in a perfect ~ ఆకుక్క నిలిచినచోట నిలువలేదు, వుండుకొన్న చోటవుండుకోలేదు. he gazed at her till he put her in a perfect ~ వీడుదాన్నిపూరకచూచినందునదానికిఆరాటముపుట్టినది.

Fidgetting, *n. s.* కదలడము, కదలించడము, అనగాచేతులుకాళ్లు కుదురుగాపెట్టుకొని వుండక వెర్రివెర్రిగాకదలించడము. his ~ shews his fright వాడి అల్లాటము చేతవాడిభయము తెలుస్తున్నది. ~ at church is improper గుడిలో వెర్రివెర్రిగా చేతులుకాళ్లుకదలించడముకారాదు.

Fidgetty, *adj.* చేతులుకాళ్లు కుదురుగాపెట్టుకొని యుండక వెర్రివెర్రిగా కదలించే, నిలిచినచోటనిలువని, తడమూడే. a sparrow is ~ పిచ్చుక నిలిచినచోటనిలిచేదికాదు.

Fie! *interj.* ఛీ, ఛీపో, ఛూ. to cry ~ on ఛీవాట్లు పెట్టుట.

Fief, fef, *n. s.* కట్టుబడియినాము, ముఖాసాభూమి. a royal ~ జమీందారి, ముకాసా.

Field, feld, *n. s.* పొలము,చేను,బయలు. of dry grain మెట్టుపొలము,చేను. of wet grain మడి,మళ్లు,కూగాణి. a reaped ~ చెలికె. a ~ touching the village పెరగడ. an open ~ బయలు,మయిదానము. this opens a large ~ of enquiry యిదిబహుదూరమువిచారణకు అవకాశము నుయిస్తున్నది. they were driven off the ~ పారిపోయినారు. they kept the ~ పారిపోకుండాధైర్యముగావుండినారు. the tree was not within the ~ of vision ఆచెట్టుదృష్టిపథములోవుండలేదు. or a battle యుద్ధము. the battle ~ రణరంగము, యుద్ధభూమి. to-day is a ~ day నేడుకవాయితుచేసేదినము. the king took the ~ or the army took the ~ యుద్ధమునకుబయలుదేరినారు. ~ force యుద్ధమునకు బయలుదేరినసేన,దండు. ~ guns or ~ artillery యుద్ధమునకు దండుతోకూడా తీసుకొనిపొయ్యే ఫిరంగులు. ~ cattle దండెద్దులు. he won the ~ గెల్చినాడు. he lost the ~ ఓడినాడు. they made preparations for taking the ~ యుద్ధమునకుబయలుదేలడానకు సన్నాహముచేసినారు. he declined examination and quitted the ~ పరీక్షయివ్వడమునకు ఒప్పక వెనకతీసినాడు. he quitted the ~ with credit గౌరవముతో చాలించుకొన్నాడు.

Fieldfare, feld'fare, *n. s.* పిచ్చుకవంటిపక్షి.

Fieldmarshal, feld-mar'shal, *n. s.* సేనాధిపతియనేకితాబు, యీవుద్యోగమునకుజీతముకద్దుగానిపని లేదు.

Field-officer, *n. s.* దండుదొరలకువుండేవొకతరహాదర్జా. ~s are those who command a whole regiment as the colonel, lieutenant colonel, and major.

Fieldpiece, fēld′pēce, *n. s.* రేఖలా, చిన్నఫిరంగి.

Fiend, fēnd, *n. s.* దయ్యము, పిశాచము. the — బేతాళుడు, శైతాను.

Fiendish, *adj.* పాపిష్ఠి, క్రూర, నిర్దయాత్మకమైన.

Fierce, fērce *or* ferce, *adj.* క్రూరమైన, ఉగ్రమైన, రౌద్రమైన. a — battle అఘోరమైనయుద్ధము. — sunshine చిర్రెండ, మహాతీక్ష్ణమైనయెండ. — wind ప్రచండమైనవాయువు.

Fiercely, fērce′ly *or* ferce′ly, *adv.* క్రూరముగా, ఉగ్రముగా. the fire burnt — నిప్పుభగ్గున అంటుకొన్నది. he spoke — అత్యుగ్రహముగామాట్లాడినాడు.

Fierceness, fērce′ness, *n. s.* క్రౌర్యము, ఉగ్రత.

Fiery, fī′er-y, *adj.* అగ్నిమయమైన, నిప్పువంటి, మండే, తీక్ష్ణమైన, చురుకైన, తీవ్రమైన. he went with — speed వాయువేగముగాపోయినాడు. the tiger rose with — eyes ఆపులికండ్లనిప్పులుకక్కుతూబయలుదేలినది. a — horse మంచితైర్యముగలగుర్రము. — red కోడికొండెవంటియెరుపు. a — bully ముసురుమూతివాడు.

Fife, fife, *n. s.* అడ్డముగాపట్టుకొని పూదేపిల్లంగోవి, వేణువు, మురళి.

Fifteen, fif′tēn, *adj.* పదిహేను.

Fifteenth, fif′tēnth, *adj.* పదిహేనో. the — of the lunar month, if dark, is అమావాస్య. if light, it is పౌర్ణిమ.

Fifth, fifth, *adj.* అయిదో. one — అయిదోవంతు. on the — అయిదోతేదిని.

Fiftieth, fif′ti-eth, *adj.* యాభైయో.

Fifty, fif′ty, *adj.* యాభై. — men యాభైమంది.

Fig, fig, *n. s.* గొయ్యపండు. the Europe — అంజీరుపండు, సీమఅత్తిపండు. the Indian —-tree or banyan మర్రిచెట్టు. the 'pippala' or holy Indian — అశ్వత్థము, రావిచెట్టు. the glomerous —-tree ఉదుంబరము, అత్తిచెట్టు, మేడిచెట్టు. a — leaf or decency cloth గోచి, కౌపీనము. a silver — leaf worn by female infants మొలబిళ్ల, దీన్నిఅరైమూడి యనిద్రావిళ్లుఅంటారు. that is a mere — leaf or screen అదిఫుత్తసాకు, అదివట్టినెపము. a — for him! వాడుయెంతమాత్రపుమనిషి, వీడివంటివాండ్లనుయెందరిని చూచినాను, వాడిముఖముమండ,

To Fight, fit, *v. n.* జగడమాడుట, పోట్లాడుట, పోరాడుట, యుద్ధముచేసుట. he fought with them వాండ్లతో పోరాడినాడు. they fought shy of him వాడితెరువుకుపోవడముమానుకొన్నారు, వాడిప్రసక్తినివర్జించినారు.

To Fight, fit, *v. a.* జగడమాడుట, పోరాడుట, యుద్ధముచేసుట. he fought them and conquered వాండ్లతోపోరాడి జయించినాడు. they did not — it out వాండ్లుదాన్నినిగ్గించలేదు, తుదముట్టసాధించలేదు. he fought the cause of the poor వాడుపేదలకైపోరాడినాడు. I fought your cause with him అతనితో నీపక్షముగామాట్లాడినాను. he fought off this accusation యీతప్పునునివారణముచేసుకొన్నాడు.

Fight, fit, *n. s.* జగడము, పోట్లాట, యుద్ధము, పోరు. a cock — కోడిపందెము.

Fighting, *n. s.* జగడము, పోట్లాట, పోరు. there was some hard — అక్కడమంచియుద్ధముజరిగినది. a — cock పందెపుకోడి. a — man శూరుడు, సిపాయి.

Figment, fig′ment, *n. s.* కల్పన, కట్టుకథ, కట్టివిడిచినమాట, నిలివాతల.

Figurative, fig′ū-ra-tive, *adj.* ఉపమానముగల, ఉపమానవిశిష్టమైన. a — expression ఉపమానముగాచెప్పినమాట. they called him a lion, this is a — expression వాణ్నిపురుషసింహమన్నారు, యిదిపుపమాలంకారము.

Figuratively, fig′ū-ra-tive-ly, *adv.* ఉపమానముగా.

Figure, fig′ūre, *n. s.* ఆకారము, ఆకృతి, స్వరూపము, బింబము, ప్రతిమ. he is a plump stout — బలిసినవాడు. a slender — సన్నపాటిమనిషి, పలచనివాడు. a woman of good — ఆకారి, రూపవతి, అవయవసౌష్టవముగలది. a horse of good — అందమైనగుర్రము. his father was a man of — వాడితండ్రిప్రసిద్ధుడు. he is a man of no — వాడుఅప్రసిద్ధుడు. what a strange (or droll) — he cuts వాడుయేమివికారముగావున్నాడు చూడు. they make a great — in that town వాండ్లుఅక్కడమహాజంభముగావున్నారు. he made no — in that business ఆపనిలోవాడుపేరెత్తలేదు. he cuts a great — in that town వాడుఆపట్నములోప్రసిద్ధుడుగావున్నాడు. he cut a bad — in that

business ఆకార్యములో వాడి పేరుపోయినది, అవమానము వచ్చినది. in arithmetic అంకె, లెక్క. that child is not yet in ~s వాడు యింకా లెక్కలు చదువ వేసుట్టుకు రాలేదు. he is well versed in ~s వాడు లెక్కలో గట్టివాడు. a ~ (in magic or mathematicks) యంత్రము, చక్రము, మండలము, ప్రస్తారము. an astrological ~ రాశిచక్రము, or pattern (such is drawn before the house doors of Hindus) ముగ్గు. in Rhetoric అలంకారము, చమత్కారము. the ~ called comparison ఉపమాలంకారము. the ~ called Hyperbole అత్యుక్తి అనే అలంకారము.

To Figure, fig'ure, *v. a.* రూపీకరించుట, వర్ణించుట, భావించుట, భావనచేసుట. no thought can ~ it అది భావించకూడనిది. he ~d the stag as having four horns ఆ జింకకు నాలుగు కొమ్ములున్నట్టు వర్ణించినాడు. he ~s all devotion as folly భక్తి పిచ్చియని బుద్ధులు కట్టుతాడు. ~ to yourself పుత్రుడి చేత తిరస్కరించబడ్డ ఒక తల్లిదండ్రియని మనస్సులో తలచుకో. she ~d to herself all the difficulties he would undergo వాడు పడ బొయ్యే కష్టములన్నిటిని మనస్సులో తలచుకొన్నది. they ~ this language as exceedingly difficult యీ భాష మహా కష్టమని అంటారు.

To Figure, fig'ure, *v. n.* నటించుట. he ~d as a learned man వాడు ఒక పండితుడుగా నటించినాడు, యిది నీచమాట. he would ~ well at their side వారికి సరివాండ్లకేసరి. I dont think that book ~s well by the side of this ఆ పుస్తకము యొక్క దయీ పుస్తకము యొక్కడ. she ~d very well at his side అతని గౌరవము యెంతో దాని గౌరవము అంతే, అది వాడికి తగినదిగా వుండెను.

Figured, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన. a ~ shawl బుట్టాలు వేసిన శాలువ. a ~ cloth or chintz చీటిగుడ్డ. a ~ statement లెక్క.

Figuredance, *n. s.* చిత్రనాట్యము, ఆటలో ఒక భేదము.

Filagree, *n. s.* ఒకతరహా కంసలపని, యిది వెండి బంగారముతో వలరీతిగా చేసేపని. a ~ box వెండి, తేక, బంగారు రేకు మీద కమ్ములతో చిత్రవిచిత్రమైన పువ్వులు అల్లిక వేసి కండ్లు కండ్లుగా చేసిన డబ్బి.

Filament, fil'a-ment, *n. s.* కింజల్కము, కేసరము, పుష్పకేసరాగ్రము, ప్రాపి, నూలు, పోగు. of leaf ఈనె, నరము, పీచు. or scale దళము, రేకు, పొర. they took the ~ off his eyes వాడి కండ్ల పొరలు తీసినారు.

Filberd, Filbert, fil'bĕrt, *n. s.* సారపప్పువంటి ఒక విత్తు, పప్పుగల ఒక తరహా అడివి కాయ.

To Filch, filsh, *v. a.* తస్కరించుట, స్వల్పదొంగతనము చేసుట. he ~ed part of their property which was in his charge తనవద్ద వుండిన వాండ్ల ఆస్తిలో కొంచెము సొట్లో వేసుకొన్నాడు.

Filching, *n. s.* తస్కరము, స్వల్పదొంగతనము, కొంచెము సంగ్రహించుకోవడము.

File, fīle, *n. s.* tool ఆకురాయి. catalogue పట్టి, జాబితా. he put these papers on the ~ యీ కాగిదములను ఆ వరసలో గూర్చినాడు. he placed this account on his brother's ~ వాడి అన్న లెక్కలో కట్టినాడు. line వరస, చాలు. the battalion stood in single ~ ఆ పటాళము ఒక వరసగా నిలిచినది. the battalion stood in double ~ ఆ పటాళము రెండు వరసలుగా నిలిచినది. to draw up in ~ వరసగా నిలుపుట. to march in ~ ఒకడి వెంట ఒకడు చీమల బారువలె పోవుట. to march in double ~ యిద్దరి వెంట యిద్దరు చీమల బారువలె పోవుట. in that regiment there were six officers and four hundred rank and ~ ఆ పటాళములో ఆరుగురు సర్దారులున్ను నన్నూరు మంది సిపాయీలున్ను వుండినారు. he sent ten ~s with me నాతో కూడా పది మంది సిపాయీలను పంపినాడు.

To File, fīle, *v. a.* to rasp ఆకురాయితో లోహము నురాచుట. to string కూర్చుట. as a law suit దాఖలు చేసుట. he ~d a petition వాడు ఒక అర్జి దాఖలు చేసినాడు.

Filed, *adj.* ఆకురాయితో రాచిన, కూర్చిన, చేర్చిన, దాఖలు చేసిన.

Filemot, fil'é-mot, or feuille morte (French) *n. s.* యెండిన ఆకు వన్నె.

Filial, fil'yal, *adj.* పుత్రుడికి వుండవలసిన. ~ love తలిదండ్రుల విషయమై వుండే వాంఛ. ~ duty తలిదండ్రుల విషయమై వుండవలసిన ధర్మము. ~ unkindness పుత్రుడికి తలిదండ్రుల విషయమై వుండే అవిశ్వాసము.

Filiation, fil-i-ā'shon, *n. s.* పుత్రత్వము. she proved the ~ of the child ఆ బిడ్డ తనకు నిన్నా వానికి పుట్టిన

దనిరుజాఖుచేసినది. Brahma questioned Tara regarding the ~ of her son Budha, and she gave the paternity to Chandra నీకొడుకుయొక తికిఖుట్టినాడని బ్రహ్మతారనుఅడిగినందుకు ఆబిడ్డ కుతండ్రిచంద్రుడన్నది.

Filings, fil'ings, *n. s.* (dust) రజము, రాపొడి, బీడు.

To Fill, fill, *v. a.* నించుట, నిండించుట. the enemy ~ed the fort శత్రుసేనకోటనిండినది. the tears ~ her eyes అదికండ్లనీళ్లు పెట్టుకొంటున్నది. fear ~ed their hearts వాండ్లమనస్సులో భయముచొచ్చుకొన్నది. he ~ed up the box with clothes ఆపెట్టెనిండా బట్టలువేసినాడు. they ~ed up or closed up the well వాండ్లుఆబావిని పూడ్చినారు. this ~ed up the measure of his crimes యిదివరకుచేసినపాపము చాలక యిదిన్నిచేసినాడు. you may ~ up the place with these words ఆస్థలములో యీమాటలనుపెట్టికొవచ్చు. this business ~ed up his whole day యీపని వాడికిఒకదినమంతాపట్టినది. he ~s the office of minister మంత్రిగావున్నాడు.

To Fill, fill, *v. n.* నిండుట. the ship ~ed and sunk ఆవాడనీళ్లతో నిండిమునిగిపోయినది. the balloon ~ed with smoke and rose ఆగుమ్మటముపొగతోనిండిపైకిలేచినది.

Fill, fill, *n. s.* సంపూర్ణము, కావలసినమట్టుకు. he drank his ~ కావలసినమట్టుకుతాగినాడు. he slept his ~ కావలసినంతమట్టుకునిద్రపోయినాడు.

Fille-de-joie, *n. s.* భోగముది, పుంశ్చలిస్త్రీ.

Filled, *adj.* నిండిన, పూర్ణమైన. the well ~ up with sand యిసుకతోపూడిన బావి.

Fillet, fil'let, *n. s.* వెంట్రుకలనుయొత్తికట్టేనాడా. ~ worn at a solemn rite ఖాషికాలు, లలాటపట్టిక. a ~ of veal దూడమాంసము. in architecture స్తంభముయొక్క బోదె.

To Fillip, fil'lip, *v. a.* మీటుట, చిటికవేసిరమ్మని సంజ్ఞచేయుట, వేలితోగిటుట.

Fillip, fil'lip, *n. s.* మీటు, చిటికవేసిరమ్మనిసంజ్ఞచేయడము, వేలితోగిటడము. this news gave a ~ to his spirits యీసమాచారముచేతవాడికిఉల్లాసముకలిగినది. they say that a glass of wine gives a ~ to the spirits గిన్నెడుసారాయిచేతమనస్సుకుఉల్లాసముపుట్టుతుందంటారు.

Filly, fil'ly, *n. s.* a young mare పిల్లగొడిగె, గుర్రపుతెలఆడపిల్ల. this mare had one foal and one ~ యీగుర్రానికి మొగపిల్లఒకటి ఆడపిల్లఒకటి పుండినవి.

Film, film, *n. s.* పొర, పటలము. this removed the ~ of prejudice from his mind దీనిచేతవాడిమనస్సులో వుండేక్రోధమనేపొరవీడిపోయినది. to take off ~ from his eyes వాడికండ్లలోపొరలుదీసేటందుకు.

Filmy, film'y, *adj.* పొరవలెవుండే. cream is a ~ subsistance మీగడపొరవలెవుండేటిది.

To Filter, fil'tĕr, *v. a.* వడియకట్టుట, వస్త్రగాళితముచేసుట.

Filtered, *adj.* వడియకట్టిన, వస్త్రగాళితముచేసిన.

Filth, filth, *n. s.* మురికి, రోత, అశుద్ధము, మలము, అశేహ్యము.

Filthily, *adv.* రోతగా, అశహ్యముగా.

Filthiness, filth'i-ness, *n. s.* మురికి, మైల, రోత, అశుద్ధము, మాలిన్యము. (మలము Bt.) ~ of language బండమాటలు.

Filthy, filth'y, *adj.* రోతగావుండే, అశుద్ధముగావుండే. ~ language బండమాటలు, అశభ్యపుకూతలు. shapeless వికారమైన. This sense "queer, misshapen" Johnson and Todd omit but Robinson Crusoe uses it for mis-shapen pottery. So also in the Taming of the Shrew, Act 4. Scene 3. Also, Swift says There is a ~ deal of corn in the market. అంగట్లోధాన్యముకుక్కలమురికిగావున్నది. Ainsw. says 'satis superque,' but this interpretation is omitted in modern Latin dictionaries.

To Filtrate, fil'trāte, *v. a.* వడియకట్టుట.

Filtration, *n. s.* వడియకట్టడము.

Fin, fin, *n. s.* చేపయొక్క రెక్క.

Final, fī'nal, *adj.* కడాపటి, తీర్పైన.

Finale, *n. s.* శిఖరము, అంత్యము, అనగాకడాపటిది. as a ~ he read the veda అన్నిటికిశిఖరముపెట్టినట్టుగా వేదాధ్యయనముచేసినాడు.

Finally, fī'nal-ly, *adv.* తుదకు, చివరకు. ~ the woman died also కడాపటఅదిన్నిచచ్చినది.

Finance, fi-nance', *n. s.* రూకలపోణిమినిగురించిన శాస్త్రము. matters of ~ రూకలతోచేరినసంగతులు. do you understand ~ రూకలపోణిమినిగురించినశాస్త్రమునీకుతెలుసునా.

Finances, *n. s.* వచ్చుబడి, దివాణపువచ్చుబడి, ఆదా, రాజద్రవ్యము. his ~ are in confusion వాడిరూకలంతా భిన్నాభిన్నముగా వున్నది. his income is enormous but his ~ are in confusion వాడికివచ్చుబడిబ్రహ్మాండమేగాని వాడిరూకలుచెదిరిపోయి వున్నది.

Financial, fi-nan′shi-al, *adj.* రూకలనుగురించిన, ధనసంబంధమైన. ~ details లెక్కలు. ~ committee ధనపోషకసభ, అనగాదివాణద్రవ్యమును చెదరకుండాపెట్టడమునకై యేర్పరచబడసభవారు, అధికార్లు.

Financier, fin-an-cēr′, *n. s.* దివాణపువచ్చుబడివయనముతెలిసినవాడు, కానుగోయి. or collector వసూలుచేసేఅమల్దారుడు. she is an excellent ~ ఆమెపొదుపుగాకార్యముచేసేది. The Hindus are excellent ~s హిందువులుడబ్బుపెట్టమంచినేర్పుగలవాండ్లు.

Finch, *n. s.* గోరువంకవంటిపక్షి. there are the goldfinch, the bulfinch, chaffinch, &c.

To **Find** find, *v. a.* కనుక్కొనుట, కనిపెట్టుట, పొందుట. I found it అదినాకుదొరికినది, చిక్కినది. I found much assistance from this యిందుచేతనిండాసహాయమునుపొందినాను. I found two books there నాకుఅక్కడరెండుపుస్తకములు అగుపడ్డవి. I could not ~ the word ఆమాటనాకుచిక్కలేదు. I found him at home యింట్లోదొరికినాడు. I found he went there వాడుఅక్కడికివెళ్లినాడనితెలిసినది. he found no opportunity వాడికిసమయముచిక్కలేదు. how could he ~ it in his heart to say this? యిట్లాచెప్పేటందుకువాడికి యెట్లానోరాడినదో? how could he ~ it in his heart to beat her? దాన్నికొట్టేటందుకువాడికియెట్లాచేతులాడినవో? as he could not ~ it in his heart to do so అట్లాచేసేటందుకువాడికిమనసురానందున. I now ~ that the money is his ఆరూకలువాడివనినాకుయిప్పుడుతెలిసినది. how do you ~ yourself to-day నేడునీకుశరీరముయెట్లావున్నది. I found it cold to-day యీవేళనాకుచలిగావున్నది. he found it difficult వాడికిఅదికష్టముగావుండినది. you will ~ it easy అదినీకుసులభముగావుండును. I found it better to pay the money రూకలుచెల్లించడమేమేలనినాకుతోచినది. the jury found him guilty జూరీలువాడునేరస్థుడన్నారు. the jury found this a true bill యిదివిమర్శకుతేవలసినఫిర్యాదనిజూరీలు అన్నారు. the water found it's way through the bank ఆనీళ్లుకట్టగుండాదారిచేసుకొనిబయిలుదేరినది. he found fault with me నామీదతప్పుపట్టినాడు, నన్నుకూకలుపెట్టినాడు. after ten years the letter found it's way into my hands పదియేండ్లకుతరువాత ఆజాబుతనంతటనేనాచేతికివచ్చినది. did you ~ the account correct? ఆలెక్కసరిగ్గావున్నదా? No: I found it wrong అదితప్పనితెలిసినది. he gave me a room but I found myself తనయింట్లోకూటుమాత్రమిచ్చినాడుగాని భోజనమునాకునేనేజాగ్రతచేసుకొన్నాను. they found the ship in provisions ఆవాడకుకావలసినభోజనసామగ్రిలనుజాగ్రతచేసినారు. you write the book and I will ~ you in paper and pen నీవుఆపుస్తకమువ్రాయి, కాగితాలుపేనాలునేను జాగ్రతచేస్తాను. the ship was completely found for six months ఆవాడలో ఆరునెలలకుభోజనసామగ్రియథేష్టముగావుండినది. I found out the meaning ఆఅర్థమునుకనుక్కొన్నాను. I found out the puzzle ఆవిడికథనువిప్పినాను, ఆమర్మమునుభేదించినాను. I found him out వానికుట్రనుకనుక్కొన్నాను, వాన్నికనిపెట్టినాను. he found out this medicine యీమందునుకల్పించినాడు, యీమందునుకొత్తగాకలగచేసినాడు.

Finding, *n. s.* (of a Jury) తీర్పు.

Fine, fine, *adj.* not coarse సన్నమైన, నాణ్యమైన, మంచి, దివ్యమైన, లక్షణమైన, శ్రేష్ఠమైన. a ~ diamond జాతివజ్రము. that sand is very ~ ఆయిసుకమహాసన్నముగావున్నది. he ground the razor to a ~ edge ఆకత్తినివాడిగాపదునుపెట్టినాడు. ~ rice సన్నబియ్యము. ~ marble శ్రేష్ఠమైనచలవరాయి. ~ cloth నాణ్యమైనగుడ్డ. ~ silver చొక్కపువెండి. ~ gold అపరంజి. ~ plaister సన్నగార. ~ spun thread సన్ననూలు, కూలనూలు. ~ camphor మంచికర్పూరము, మేలైనకర్పూరము. a ~ gentleman రసజ్ఞుడు, రసికుడు, సరసుడు. a ~ lady సొగసుకత్తె. a ~ girl అందక

త్తె. the ~ arts శిల్పశాస్త్రము, చిత్రశాస్త్రము. ~ grained wood నాణ్యమైనకొయ్య. Very ~! భళీ, సరి, దివ్యము, దొడ్డపని, యిదియొకతాళిమాట.

Fine, fīne, *n. s.* అపరాధము. they imposed a ~ upon him వాడికి అపరాధము వేసినారు. they made him pay a ~ వాణ్ని అపరాధము యిచ్చేటట్టుచేసినారు: a ~ for a trespass committed by cattle బందె. a ~ levied from those who steal ears of grain శరాణ. the modus and ~s పన్నుబందెలు. in ~, i. e. finally తుదకు, కడకు, మొట్టుకు.

To Fine, fīne, *v. a.* (to refine) శుద్ధిచేసుట, పుటము వేసుట, అపరాధము వేసుట. they ~d him ten rupees వాడికి పదిరూపాయలు అపరాధము వేసినారు.

To Finedraw, *v. a.* పోగులుతీసుట, రఫ్వచేసుట. (H. rafū.)

Finely, fīne′ly, *adv.* దివ్యముగా, సొగసుగా, సరసముగా, సన్నముగా, నాణ్యముగా, నున్నగా.

Fineness, fīne′ness, *n. s.* సొగసు, సొంపు, సన్నము, నాణ్యము.

Finery, fin′ĕr-y, *n. s.* వేషము, సొగసు, శృంగారము, యిది అలంకారమునకు తిరస్కారముగా చెప్పేమాట. the musulmans are very fond of ~ but the bramins are not తురకలువట్టి అలంకారప్రియులుగాని బ్రాహ్మణులు అట్లాకారు.

Finesse, fi-nesse′, *n. s.* ఉపాయము, తంత్రము, కుయుక్తి, చమత్కారము, యిది ప్రెంచిశబ్దము.

Finest, *adj.* ఉత్తమమైన.

Finger, fing′gĕr, *n. s.* వేలు, అంగుళము, యిది చేతివేళ్లకుమాత్రమే ప్రయోగించబడుతున్నది. the fore ~ తర్జని, జుట్టనవేలు. (the thumb is అంగుష్ఠము, బొటనవేలు.) the middle ~ మధ్యమ, నడిమివేలు, పాముvేలు. the ring ~ అనామిక, పవిత్రపువేలు. the little ~ కనిష్ఠిక, చిటికినవేలు. Rosy-~ed పల్లవపాణి, కమలపాణి. this is the ~ of God యిది దైవసంకల్పము, ఈశ్వరఘటన, దైవయత్నము. ~ of God వేలు F †. దైవకృత్యము H †. ఈశ్వరస్యకరాగ్రేణ Luke XI. 20. A †. పరాత్పరుడియొక్క శక్తివల్ల. R. †. he has it at his ~'s ends అది వానికి కరతలామలకముగా వున్నది, అది వానికి బాగా తెలుసును. you have let the opportunity slip through your ~s నీకు సమయము మించిపోయినది. I defy you to lay a ~ on this యిందున గురించి నీవు ఆక్షేపించరాదు. the light ~ed tribe హస్తలాఘవము గలవాండ్లు, అనగా దొంగలు.

To Finger, fing′gĕr, *v. a.* to touch lightly స్పృశించుట, ముట్టుట, తాకుట, అంటుట. (the harp or lute &c.) మీటుట, వాయించుట. if you ~ the food who will eat it? నీవు ఆ యన్నము నుతాకితే యెవరు తింటారు? he ~ed the book till he spoiled it ఆ పుస్తకమును చేతపట్టి పట్టి చెరిపినాడు.

Finger glass, *n. s.* భోజనముచేసి వేళ్లు కడుక్కొనే నీళ్ల పు గాజుగిన్నె, గ్లాసు.

Fingering, *n. s.* అంటడము, తాకడము, ముట్టడము, మీటడము, చెయిరాపిడి.

Finger-post, *n. s.* దారిచూపే స్తంభము, అనగా సీమలో వొక దారిలోనుంచి రెండు మూడు దార్లు చీలే స్థలమందు వొక స్తంభము కొన ను రెండు మూడు పలకలను ఆ యా దారిని చూపేటట్టు తగిలించి వాటి మీద ఆయా వూరి పేరు వ్రాసి వుంటున్నది.

Finical, fin′i-cal, **Finikin**, *adj.* తేనిపోని పిచ్చిసొగసుగల. he is very ~ వాడు మహా హొయలుకాడు. a ~ fop పిచ్చిసొగసులమారి, హొయలుకాడు.

Finis, fī′nis, *n. s.* అంత్యము, ముగింపు, సమాప్తి, ఇతిసమాప్తః. Sanscrit books usually terminate with the word ఇతి.

To Finish, fin′ish, *v. a.* ముగించుట, సమాప్తిచేసుట, కాజేసుట, తీర్చుట, నెరవేర్చుట. he ~ed writing it దాన్ని వ్రాసి ముగించినాడు.

To Finish, fin′ish, *v. n.* ముగియుట, సమాప్తియౌట, తీరుట.

Finish, fin′ish, *n. s.* పూర్తి. a shawl gives a ~ to the dress శాలువతో అలంకారము పూర్తియౌచున్నది. this put a ~ to his cruelty యిదివరకు చేసిన విచాలక యీ క్రౌర్యమున్ను చేసినాడు.

Finished, *adj.* అయిన, అయిపోయిన, తీరిన, ముగిసిన, సమాప్తమైన. how far is it ~ అది యెంతమట్టుకు అయినది, యెంతమట్టుకు తీరినది. it is ~ ముగిసినది, తీరినది. half ~ కొరగావుండే. almost ~ తీరీతీరక వుండే. Excellent, admirable దివ్యమైన, ఘనమైన. a ~ rogue తీరిన దొంగ.

Finisher, *n. s.* ముగించేవాడు, సమాప్తిచేసేవాడు, తీర్చేవాడు. the hangman is (ludicrously called) the ⌴ of the law ఉరితీసేవాడు, ధర్మశాస్త్రప్రకారము నెరవేర్చేవాడు, యిదియొకతాళిమాట.

Finishing, *adj.* కడావటి. this is the ⌴ stroke of all his goodness వాడుచేసిన పుణ్యములకు యిది శిఖరము పెట్టినట్టున్నది. to put the ⌴ strokes to a picture జీవరేఖలు తీర్చుట, నేత్రోన్మీలనము చేసుట.

Finishing, *n. s.* ముగింపు, సమాప్తి, శృంగారము. the ⌴ of a door ద్వారబంధముమీద చిత్రవిచిత్రముగా చేసివుండేటిది. the ⌴ of the house cost 100 rupees ఆయింటిశృంగారించుడమునకు నూరురూపాయలు పట్టినది.

Finite, fi'nïte, *adj.* కట్టుగల, మితమైన, పరిమితమైన, మేరగల, పరిమేయమైన, హద్దుగల. the wisdom of man is ⌴ మనుష్యులకు జ్ఞానముమట్టు. the power of man is ⌴, but that of God is infinite మానుషశక్తిమితము, ఈశ్వరశక్తి అమితము. the ⌴ sense of brutes మృగములయొక్క అల్పమతి.

Finny, fin'ny, *adj.* రెక్కలుగల. యిదిజలజంతువులను గురించినమాట. the ⌴ tribe చేపలు, మత్స్యములు.

Fir, fĕr, *n. s.* దేవదారుభేదము, యీమానుయొక్క పలకలను deal wood అని అంటారు, యిదేజాజికాయపలక. a bow made of ⌴ తడవిండ్లు, దీన్ని కొరివిపాలక్ర అంటారు. this is used like the ⌴, for torches.

Fire, fïre, *n. s.* అగ్ని, నిప్పు. to make a ⌴ నిప్పురాజపెట్టుట. he set the house on ⌴ ఆయింటిని తగలపెట్టినాడు. a house on ⌴ కాలుతూవుండే యిల్లు. the house took ⌴ or caught ⌴ ఆయిల్లు అంటుకొన్నది. he was on ⌴ at it యిందుచేత రేగినాడు. on ⌴ with lust కామోద్రేకుడై. they opened their ⌴ upon us మామీదకాల్చడమునకు ఆరంభించినారు. he took ⌴ at it అందుమీదవాడికి చెడు ఆగ్రహమువచ్చినది. the troops advanced under a heavy ⌴ శత్రువులు కాలుస్తూవుండగా ఆసేనముందుకొక్కి వచ్చినది. I rose before gun-⌴ గుండువేయకమును మేలేచినాను. he had no ⌴ arms వాడిదగ్గర తుపాకిగాని పిస్తోలుగాని వుండలేదు. ⌴-raising (arson) యిల్లుతగలపెట్టిననేరము. or spirit తేజస్సు. spirit in poetry సరసత. this poem is full of ⌴ యిది అతిసరసమైనకావ్యము. or bravery శౌర్యము. wild ⌴ or consuming ⌴ దావాగ్ని, కార్చిచ్చు. the god of ⌴ అగ్నిహోత్రుడు. submarine ⌴ బడబానలము. the funeral ⌴ or pile చితికి, చితి. the final ⌴ ప్రళయాగ్ని. Saint Anthony's ⌴ అగ్నియసర్పము. See Erysipelas. See Fireside &c.

To Fire, fïre, *v. a.* to kindle నిప్పుపెట్టుట, రగలపెట్టుట, తగలపెట్టుట. to ⌴ a gun పిరంగికాల్చుట. drinking ⌴s the blood తాగడముచేత కాకపుట్టుతున్నది. he ⌴d the horse గుర్రమునకు వాతవేసినాడు.

To Fire, fïre, *v. n.* to take ⌴ అంటుకొనుట, రగులుకొనుట. they ⌴d upon us మామీదకాల్చినారు. the battalion ⌴d twice ఆపటాలము రెండు మార్లుకాల్చినది. at these words he ⌴d up యీమాటలువిని భగ్గునమండిపడ్డాడు.

Fire-arms, fïre'ârms, *n. s.* తుపాకి, పిస్తోలు, యీశబ్దము పిరంగులకు చెల్లదు.

Fire-ball, *n. s.* అంకుగోళి, చిచ్చుబుడ్డి, యిది వొకతరహా బాణము.

Firebrand, fïre'brand, *n. s.* కొరివికట్టె, ఉల్కా. or makebate జగడగొండి.

Fired, *adj.* రగలపెట్టిన, తగలపెట్టిన. metaphorically రేగిన. he was ⌴ with anger రేగినాడు.

Fire-engine, *n. s.* నిప్పునుచల్లార్చే జలయంత్రము.

Firefly, *n. s.* మిణుగురుపురుగు, మిణుగురుబూచి.

Firelock, fïre'lock, *n. s.* తుపాకి.

Fireman, fïre'man, *n. s.* ఆర్చేవాడు, అనగా నిప్పుపడి కాలేయిండ్లను చల్లార్చడమునకై జీతమిచ్చి పెట్టివుండే కావలివాడు.

Firenew, *adj.* కొత్త, చేసినది చేసినట్టేవుండే. a ⌴ knife వాడనికొత్తకత్తి.

Fire-office, *n. s.* నిప్పుకచ్చేరి, అనగా యింటికి నెలకింత అనిరుసుము తీసుకొని యిల్లుకాలితే ఆయింటినష్టమును కట్టియిచ్చే కచ్చేరి.

Fireplace, *n. s.* పొయ్యి, నిప్పుగూడు, యిదిసీమలో దొరలు కూర్చుండే గదిలో చలికాచుకొనే కొరకు వుండేటిది.

Fireplug, *n. s.* నీటిగొట్టపుబిరడా, అనగా భూమిలో గొట్టముగుండా పొయ్యేనీళ్లు అక్కడక్కడబయిటరావడమునకై పెట్టియుండే గొట్టపు నోటిబిరడా.

Fireproof, *adj.* అగ్నిభయములేని, నిప్పు అంటని.

Fireship, fīre′ship′, *n. s.* నిప్పువాడ, అనగా వొక వాడకునిప్పుఅంటించిశత్రువులవాడలు అంటుకొనేటట్టు గాలివాటుగావిడిచేనిప్పువాడ.

Fireside, fīre′sīde, *n. s.* పొయిగట్టు. ~ stories పొయిగట్టుమాటలు, పొయివద్దకూర్చుండి ఆడుకొనే మాటలు, ముచ్చట. he is talked of at every ~ వాణ్నిగురించిప్రతియింట్లోప్రస్తావముగావున్నది.

Firestick, fīre′stick′, *n. s.* కొరివికట్టె, వెలుతురుకట్టె.

Firestone, *n. s.* చకముకిరాయి.

Firewood, *n. s.* వంటచెరుకు, కట్టెలు.

Firework, fīre′wurk, *n. s.* బాణములు, ఆకాశబాణముమొదలైనవి. he bought a rupee's worth of ~s వొకరూపాయిటపాసులుమొదలైనవి కొన్నాడు.

Fireworshipper, *n. s.* అగ్నిపూజచేసేవాడు, వీండ్లు Parsees అనేగుజరాతివాండ్లు.

Firing, fir′ing, *n. s.* వంటచెరుకు, కట్టెలు, వాత. of guns కాల్చడము. I heard a distant ~ దూరములో తుపాకులుకాల్చినధ్వనివింటిని. the ~ continued till evening సాయంకాలముదాకాతుపాకులుకాలుస్తూవుండిరి. he paid four rupees for ~ the horse ఆగుర్రమునకువాతలువేయడమునకైనాలుగురూపాయలుయిచ్చినాడు.

Firing-iron, *n. s.* వాతకోల.

Firkin, fer′kin, *n. s.* of nine gallons తొమ్మిదిగాలములుపట్టేపైకకొలత, కడి, ముంత.

Firm, ferm, *adj.* గట్టిగావుండే, దృఢమైన, బలమైన, అచలమైన, స్థిరమైన.

Firm, ferm, *n. s.* (mercantile house of agency) కొఠీ, పాలివర్తకము. the ~ of Griffiths గ్రిఫిత్తు కొఠీ. he is a member of our ~ అతడుమాపాలివర్తకులలో వొకడు.

Firmament, fer′ma-ment, *n. s.* ఖగోళము, ఆకాశము, శూన్యత్వము A †. In Psalm 150 ఆకాశము A †. ఆకాశవిరివు E †. In Genesis I. 6. విశాలమండలం. H †. శూన్యము D †.

Firman, *n. s.* Command ఫర్మానా.

Firmly, ferm′ly, *adv.* గట్టిగా, దృఢముగా, స్థిరముగా, నిలకడగా.

Firmness, ferm′ness, *n. s.* గట్టి, దార్ఢ్యము, నిశ్చయము, నిలకడ, స్థిరత, పట్టు.

First, furst, *adj.* మొదటి, తొలి, ప్రథమ. the ~ three మొదటిమూడు. he fired at the ~ man he saw మొదట అగుపడ్డవాణ్ని కాల్చినాడు. the ~ principle మొదటిసూత్రము. on the ~ మొదటిలేదని. ~ or last you will find this to be the case నిజమునిలకడమీద తెలుస్తున్నది. the ~ born son జ్యేష్ఠపుత్రుడు. a ~ cousin సన్నిహిత బంధువుడు. the ~ cause ఆదికారణము. I will tell you the story from ~ to last ఆకథనుమొదటినుంచికొనదాకాచెప్పుతాను, ఆమూలాగ్రముగాచెప్పుతాను. from the ~ I thought you were wrong నీవుతప్పినావనిమొదటినుంచినాకుతెలుసును. at ~ తొలుత, మొదట, ఆదిని, ప్రథమతః. at ~ I imagined you were wrong మొదటనీవుతప్పినావనిఅనుకొంటిని. at the very ~ మొట్టమొదట, తొలుదొల్త. in the ~ place మొదట, ముఖ్యముగా. the ~ person in grammar ఉత్తమపురుష. the ~ day of the week ఆదివారము. the ~ floor of a house మొదటిమిద్దె. ~ rate మొదటితరము, అనగాశ్రేష్ఠమైనది.

First, furst, *adv.* ఆదిని, మొదట.

First-begotten, First-born, *adj.* జ్యేష్ఠులైన, మొట్టమొదటకలిగిన.

First-fruits, furst′frûts, *n. s.* మొదటిఫలము, తొలికాపుపండ్లు, తొలికారుపండ్లు.

Firstling, furst′ling, *n. s.* తొలియీతదూడ, తొలికారుపిల్ల, మొదటపుట్టినది.

Firstly, *adv.* మొదట, ఆదిని, ప్రథమతః.

Fiscal, fis′cal, *n. s.* భండారము, రాజస్వము.

Fiscal, fis′cal, *adj.* రూకలనుగురించిన, భండారసంబంధమైన, ఖజానాసంబంధమైన. ~ burdens పన్నువరి. Procurator ~ పన్నువసూలుచేసేవాడు.

Fish, fish, *n. s.* చేప, మత్స్యము. (The plural is *fish*: but in poetry or old books *fishes.*) he bought four ~ నాలుగుచేపలుకొన్నాడు. a man that sells ~ చేపలుఅమ్మేవాడు, పల్లెవాడు. the Papists eat ~ on fasting days వీండ్లుపువాసదినములందుచేపలుతింటారు. Salt ~ ఉప్పుచేప. dry ~ గదర, మొండుచేప. Various sorts are thus called (vide Pomfret &c. &c.) a flying ~ పిచ్చికమీను. Roball ~ బొచ్చె, మేవచేప, మాగచేప. Perch or Cockup పండుకప్ప.

Mango ~ మొ్రమాగచేప. Seer ~ (Sprats) శంజరము. Rice ~ or old wife మాతగొరక, గొరక. Sable ~ or hilsah పుల్లాసు,పులస. the maid or Scate టేకు. White caboose or river whiting యిసుకదంతి,యిసుకదొంత. Other kinds are called సొవడచేప, పెడచేప, కొయ్యంగ. a delicious but bony ~ పుల్లాంచేప. gold ~ and silver ~ బంగారువర్ణమైనచేపలు, వెండివర్ణమైన చేపలు, పెద్దబుడ్డిలోనీళ్లుపోసిదానిలో పెటిని విడిచి వేడుకకుపెంచుతారు. a shell ~ గుల్లపురుగు. a basket for catching ~ తి్రి,దీన్నిఅరవములోపూ తాలంటారు. the loaves and ~es రాజుయొక్క అను్రగహాముచేతవచ్చే ఐశ్వర్యము, వుద్యోగముమొదలైనవి.

To Fish, fish, *v. n.* చేపలనుపట్టుట, చేపలవేటాడుట. you may ~ for that appointment ఆవుద్యోగానికై నీవుఅల్లాడడమువ్యర్థము. I saw what he was ~ing for వాడుయెందుకుఅల్లాడుతాడో అదికనుక్కొన్నాను. I ~ed out the secret ఆమర్మమునువెళ్లదీసినాను. I ~ed up the bag ఆసంచినికఱ్ఱతోఅందుకొన్నాను.

Fisher, fish'ĕr, Fisherman, fish'ĕr-man, *n. s.* చేపలుపట్టేవాడు, చేపలువేటాడేవాడు. various castes are called పల్లెవాడు, బెస్తవాడు.

Fishery, fish'ĕr-y, *n. s.* చేపలుపట్టేస్థలము,చేపలుపట్టేపని, చేపలవర్తకము. the pearl ~ ముత్యాలసిలాపము.

Fishgig, *n. s.* చేపలనుపొడిచేవొకతరహాయీటె.

Fish-hook, *n. s.* గాలము, చేపలుపట్టేగాలము.

Fishing, fish'ing, *n. s.* చేపలుపట్టడము,చేపలవేట. a ~ rod గాలపుచువ్వ,చేపలుపట్టేగాలపుచువ్వ. a ~ village బెస్తలపల్లె.

Fishmonger, fish'mung-gĕr, *n. s.* చేపలమ్మేవాడు.

Fishpond, *n. s.* చేపలుగలగుంట.

Fishwoman, *n. s.* చేపలమ్మేటిది, జాలరిది.

Fishy, fish'y, *adj.* చేపలుగల. the ~ deep సము్రదము. ~ smell నీచుకంపు.

Fissure, fish'ûre, *n. s.* బీటిక, పగులు, సందు.

Fist, fist, *n. s.* పిడికిలి, ముష్టి. to close the ~ పిడికిలించుట. he used his ~s గుద్దులాడినాడు. close ~ed లోభియైన.

C. P. Brown's English-Telugu Dictionary.

Fisticuffs, fist'i-cuffs, *n. s.* గుద్దులాట.

Fistula, fis'tŭ-la, *n. s.* ఆసనపువి్రదము, భగందరము. W.

Fit, fit, *n. s.* Paroxysm మున్మరము, ఉ్రదేకము,వేగము. in a ~ of goodness బులుపువచ్చినప్పుడు. he had a dangerous ~ of illness ఆరోగముచేతవాడుచచ్చిబ్రతికినాడు. swoon మూర్ఛ,జన్ని, ఈడ్పు. in a sober ~ (lucid interval) తెలివిగావుండేటప్పుడు, గుణముగావుండేటప్పుడు, బాగావుండేటప్పుడు. a dreaming ~ స్వప్నావస్థ. he had a ~ or he fell down in a ~ మూర్ఛపోయినాడు. the hot ~ of a fever జ్వరమున్మరము. the cold ~ చలి, శీతలము. a close ~ పొందిక, యిమిడిక. this medicine does not operate during the ~ of the fever జ్వరమున్మరముగావుండేటప్పుడుయీమందుపట్టదు. he was in ~s of laughter పకపకనవ్వినాడు. the storm by ~s and starts విడిచివిడిచి కొట్టేగాలివాన. to study by ~s and starts is of no use విడిచివిడిచిచదవడముపనికిరాదు. it is seen by ~s వొకప్పుడుఅగుపడుతుందివొకప్పుడుమరిగిపోతున్నది. when his daughter married he gave her a complete ~ out or, a complete ~ting out అతనికూతురిపెండ్లిలోసమస్తవగులున్ను దానికియిచ్చినాడు, అరణమిచ్చినాడు.

Fit, fit, *adj.* తగిన, అర్హమైన, యుక్తమైన, సరియైన, యిమిడిన. it is not ~ to do so యిట్లాచేయడము తగదు. he is not ~ for the duty ఆపనికితగడు. not ~ to be seen చూడరాని. this is not ~ to eat యిదితినకూడనిది. Is it ~ to do so? అట్లాచేయడముతగునా. this is ~ for nothing యిదియెందుకుపనికిరాదు. If you see ~ నీకుయుక్తమైతే. as much money as he seems ~ వాడిమనసుకువచ్చినన్నిరూకలు. to make ~ సిద్ధపరచుట.

To Fit, fit, *v. a.* కుదుర్చుట, అమర్చుట, పొసిగించుట, యిమిడించుట. he ~ted the two boards together ఆరెండుపలకలనుసంతనచేసినాడు. Does this coat ~ you? No. ఆచొక్కాయనీకుపట్టుతుందా? లేదు. it ~ted him to a T అదివానికిసరిగ్గావున్నది. to ~ out a ship వాడనుసిద్ధపరచుట. to ~ up సిద్ధపరచుట, దిట్టపరచుట. he ~ted up the room ఆగదినిశృంగారించినాడు.

To Fit, fit, *v. n.* తగుట, సరిపడుట, యిముడుట, పొసగుట.

Fitches, *n. s.* See Vetches.

Fitchew, fitch'ū, *n. s.* See Weasel.

Fitful, fit'fūl, *adj.* చంచలమైన, చపలమైన, డోలాయమానమైన, నిలకడలేని.

Fitly, fit'ly, *adv.* సరిగ్గా, అనువుగా, ఉపయుక్తముగా, పొందికగా.

Fitness, fit'ness, *n. s.* యుక్తము, యోగ్యము, ఉచితము, న్యాయము, ఒప్పిదము.

Fitter, *n. s.* (Johnson) or furnisher పొసగించేవాడు, పొందికచేసేవాడు.

Fitting, *adj.* తగిన, ఒప్పిన, యుక్తమైన, అనుకూలమైన.

Fittingly, *adv.* తగ, యుక్తముగా, న్యాయముగా. he was ~ rewarded వాడికితగినబహుమానమైనది. he was ~ punished వాడికితగినదండనజరిగినది.

Fittings, *n. s. plu.* లోనిసామాను. the carriage is old but the ~ are new బండిపాతదేకానిలోనిసామానులుకొత్తవి. he took the ~ out of the box పెట్టెలోనిఅరలనుబయటికియెత్తినాడు.

Fitz, fits, *n. s.* కుమారుడు. Fitzclarence క్లేరెన్సుయొక్కకుమారుడు. Fitzroy రాజపుత్రుడు, యిదిముఖ్యముగాపుంశ్చలిదానికిపుట్టినకుమారునికిచెల్లుతున్నది.

Five, five, *adj.* అయిదు. ~ quarters of a lac సవాపదలక్ష. Cinque at dice చౌవంచ.

Fives, fīvs, *n. s.* ఒకతరహాపుట్టచెండ్లాట. ~ court యీఆటఆడేటందుకైకట్టివుండేఆవరణము.

To Fix, fix, *v. a.* స్థాపించుట, నాటుట, నిలుపుట, నియమించుట, నిశ్చయించుట. he ~ed his eyes upon her దాన్నిని దానించిచూచినాడు. he ~ed his thoughts upon her వాడిమనసునంతాదానిమీదనేపెట్టినాడు. he ~ed the post in the ground ఆస్తంభమునుపాతినాడు. he ~ed a nail in the wall గోడలోచీలనుకొట్టినాడు. I ~ed the hook to the door ఆతలుపుకుచిలుకునుకొట్టినాను. they ~ed a price upon the rice ఆబియ్యానికిఒకవెలనిర్ణయించినారు. they ~ed upon Monday for the marriage ఆపెండ్లికిసోమవారమునునిశ్చయించుకొన్నారు.

To Fix, fix, *v. n.* నాటుకొనుట, పాదుకొనుట. the hook ~ed in his flesh ఆగాలమువాడికండలోచిక్కుకొన్నది. his eyes ~ed వాడికినిలువుగుడ్లుపడ్డవి.

Fixed, *adj.* నియమించిన, నిశ్చయమైన, స్థిరమైన, స్థాయియైన, నిత్యమైన, నిలకడైన, చలనములేని. the price is ~ వెలనియమించబడ్డది. ~ opinion దృఢభావము, నిశ్చితభావము. ~ hatred బద్ధవైరము. his heart is ~ వాడిమనసునిశ్చయముగావున్నది. ~ star చలనములేనినక్షత్రము, ధ్రువనక్షత్రము.

Fixedly, *adv.* స్థిరముగా, దృఢముగా, నిశ్చయముగా.

Fixedness, fix'ed-ness, *n. s.* స్థిరత, స్థిమితము, నిలకడ.

Fixture, fix'tūre, *n. s.* యింట్లోపాతివుండేసామాను, అనగారోలు, సానరాయి, సన్నికల్లుమొదలైనవి. his wife's mother is a ~ in his family అత్తగారినిసహితము తనయింట్లోనేపెట్టుకొన్నాడు.

Fizgig, fiz'gig, *n. s.* చేపలనుపొడిచేఒకతరహాయీటె.

To Fizz, *v. n.* చుంయిమనుట.

Flabbergasted, *adj.* వెరగుబడ్డ, యేటూతోచని.

Flabby, flab'by, *adj.* వదులైన. his flesh is ~ వాడికిశరీరకట్టువదిలిపోయినది, సలిగినది.

Flaccid, flac'cid, *adj.* శిథిలమైన, బిగితప్పిన, కట్టువదిలిన.

Flaccidity, flac-cid'i-ty, Flaccidness, *n. s.* శైథిల్యము, బిగువులేమి.

To Flag, flag, *v. n.* to fail, to tire డస్సుట, అలుసుట. without ~ging డస్సిపోకుండా.

Flag, flag, *n. s.* banner ధ్వజము, టెక్కెము, కొడి. bulrush తుంగ, జమ్ము. the sweet ~ వస. stone చాపరాయి.

Flagelet, *n. s.* a small flute సన్నాయి, నాగసరము.

To Flagellate, *v. a.* చబుకుతోకొట్టుట.

Flagellation, flag-el-lā'shon, *n. s.* బెత్తపుదెబ్బలు, కొరడాదెబ్బలు.

Flageolet, *n. s.* పిల్లంగోవి, మురళి, అల్గోజా.

Flagged, *adj.* తళవరసచేసిన, రాళ్లుపరచిన. the yard is ~ with marble ఆముంగిటిలోనల్లరాళ్లుపరచియున్నవి. a ~ court రాళ్లుపరచినముంగిలి.

Flaggon, Flagon, flag'on, *n. s.* చెంబు, బిందె, బుడ్డి, కూజా.

Flaggy, flag'gy, *adj.* weak బలహీనమైన, జబ్బైన. rushy తుంగగల, జమ్ముగల.

Flagitious, fla-gish'us, *adj.* అతిదుర్మార్గమైన, అతిపాపిష్ఠమైన, చెడ్డ.

Flag-officer, flag'of-fi-cer, *n. s.* యుద్ధవాడలయజమానుడు.

Flagrant, flā'grant, *adj.* అఘోరమైన, చెడ్డ, పాపిష్ఠి.

Flagship, flag'ship, *n. s.* యుద్ధవాడలయొక్కయజమానుడుండేవాడ.

Flagstaff, *n. s.* ధ్వజస్తంభము, కొడిస్తంభము.

Flail, flāl, *n. s.* నూర్పుగుదియ, ధాన్యమునునూర్చడానకైవుండేఆయుధము, బడితె, లావాటిదుడ్డుకర్ర.

Flake, flāke, *n. s.* పెళ్ల, పేటు. a — of snow మంచుతునక. of an orange కిచ్చిలితొల, బద్ద. the —s of talc అభ్రకముయొక్కపొరలు. there were —s of salt on the walls ఆగోడలమీదవుప్పుపొరలుగావుండినది. — of fire అగ్నిఖండము. shivers or fragments of stone కత్తెరరాళ్లచెక్కలు. a — of paint వర్ణపుపెళ్ల. the curd separated into —s ఆపెరుగుకుదకలుకుదకలుగావిరిగిపోయినది.

Flaky, flāk'y, *adj.* పొరలుగావుండే.

Flam, flam, *n. s.* a lie అబద్ధము, సాకు.

Flambeau, flam'bō, *n. s.* (French) దివిటి, కాగడ. *plu.* Flambeaux.

Flame, flāme, *n. s.* జ్వాల, మంట. devouring — in a forest దావాగ్ని, కార్చిచ్చు. it fell a prey to the —s అగ్నిదగ్ధమైనది. or lover విటకాడు, విటకత్తె, సఖుడు, సఖి. or love మోహము, విరహతాపము. — coloured కోడికొండెవర్ణమైన.

To Flame, flāme, *v. n.* మండుట, రగులుట. to shine ప్రకాశించుట.

Flamen, flā'men, *n. s.* పురోహితుడు, పూర్వకాలమందురోమకవాండ్లపురోహితుడు.

Flaming, *adj.* జ్వలించే, మండే, రగిలే. in scarlet and gold ప్రకాశమానమైన. a — description అతివర్ణనము. a — professer of religion వీరభక్తుడు. — promises పిచ్చివాగ్దత్తములు.

Flamingly, *adv.* అతిశయించి, మిక్కిలి.

Flamingo, *n. s.* రాజహంస, శ్వేతరహామ్రత్రనికొంగ. See Madras Jour. XII. 217.

Flank, flangk, *n. s.* పక్క, పార్శ్వము, డొక్కలు. or edge అంచు, వార. their — is turned మోసపోయినారు, ప్రొడిపోయినారు. he has turned their — వాండ్లనుప్రొడకొట్టినాడు. a horse's —s గుర్రపుపార్శ్వములు.

To Flank, flangk, *v. a.* పక్కనువుండుట. that garden —s my house ఆతోటనాయింటికిపక్కగావున్నది. our army —ed the town మాసేన ఆవూరికిపక్కనువుండినది. our army was —ed with four guns మనసేనకురెండుపక్కలరెండేసిఫిరంగులువుండినవి. the hill is —ed with towers ఆకొండపక్కనుబురుజులువున్నవి.

Flannel, flan'nel, *n. s.* ఫ్లానలనేసన్నకంబళి. a — shirt ("banian") బనీను.

Flap, flap, *n. s.* రెక్క, రెక్కవలెవేలాడేటిది. Hindu boys wear caps with —s హిందుపిల్లకాయలువేసుకొనేకుళ్లాయలకు రెక్కలు వుంటవి. the caps worn by the Musulmans have no —s తురకలువేసుకొనేకుళ్లాయీలకురెక్కలులేవు. the —s of an elephant's ears యేనుగచెవులయొక్కకొనలు. he raised the —s of the table ఆమేజయొక్కరెక్కలనుయెత్తినాడు. he let down the —s of the table ఆమేజరెక్కలనువిడిచిపెట్టినాడు. the —s of an English saddle జీనికిపక్కనువేలాడేతోలురెక్కలు. the —s of a coat చొక్కాయయొక్కదళురు. a fly — చామరము.

To Flap, flap, *v. a.* రెక్కలుఝాడించుట. the bird —ped its wings and flew away ఆపక్షిరెక్కలనుఝాడించియెగిరిపోయినది. the elephant —s his ears యేనుగచెవులనుఝాడిస్తున్నది. to — off flies యీగలనుతోలుట.

To Flap, flap, *v. n.* రెక్కలవలెకొట్టుకొనుట. the handkerchief —ped in the wind రుమాలగాలిలో పటపటమని కొట్టుకొన్నది. the hat —ped over his eyes వానిటొపికండ్లకుఅడ్డముగాజారినది. the sails were —ping about in the breeze గాలిలోవాడచాపలుతెరవలెయిటుఅటుకొట్టుకొనిఆడుతూవుండినవి. the flags make a —ping noise జెండాలుపటపటమనికొట్టుకొంటవి. the cock made a —ping noise with its

wings కొడిపుంజురెక్కలనుచటచటమని కొట్టుకొన్నది. some dogs have ~ping ears కొన్నికుక్కలకు చెవులు వేలాడుతూవుంటవి.

Flapdragon, flap'drag-on, *n. s.* ఒకవిధమైనఆట.

Flap-eared, *adj.* వేలుచెవులుగల.

To Flare, flāre, *v. n.* జ్వలించుట, మండుట, ప్రకాశించుట.

Flaring, *adj.* జ్వలించే, మండే, ప్రకాశించే, సిగ్గులేని. a ~ description అతివర్ణనము. a ~ dress అంభమైనవుడుపు.

Flash, flash, *n. s.* మెరుపు, తళుకు, చాకచక్యము. a ~ of lightning తళుక్కుమని మెరవడము. the sound of the gun reaches us after we see the ~ ఫిరంగియొక్క మెరుపు మొదట తెలుస్తుంది తరువాత శబ్దమువినబడుతున్నది. the ~ of her eyes దానికండ్ల తెళుకు. a ~ of merriment ఉల్లాసము. ~ songs కొంటెపదములు, పోకిరిపాటలు. (This expression I find in Horace Walpole).

To Flash, flash, *v. n.* మెరుసుట, తళుక్కుమనుట.

Flashily, *adv.* పిచ్చిశృంగారముగా, జంభముగా.

Flashing, *adj.* మెరిసే, తళతళలాడే, ప్రకాశించే.

Flashy, flash'y, *adj.* సొగసైన, జంభమైన, బడాయిగావుండే, పిచ్చిశృంగారముగావుండే.

Flask, flăsk, *n. s.* ఒకతరహాబుడ్డి. a powder ~ or powder-horn తుపాకిమందుబుడ్డి. a ~ of wine పెద్దబుడ్డి, పెద్దకుప్పె.

Flat, flat, *adj.* తట్టైన, చప్పటి, చదరమైన, సమభూమిగావుండే. a ~ plate or saucer తబుకు, తట్ట, పింగాణి. a ~ nose చప్పటిముక్కు. a ~ face తట్టముఖము. a ~ roofed-house మిద్దె. that poem is ~ ఆకావ్యముజబ్బుగావున్నది. the wine is ~ ఆసారాయిచప్పగావున్నది. in music తగ్గుస్వరము. this is a ~ contradiction యిదిపరిష్కారముగా వ్యతిరిక్తమైనమాట.

Flat, flat, *adv.* సాగిల. he fell ~ on his face సాగిలబడ్డాడు, బోర్లపడ్డాడు. he fell ~ on his back వెల్లవెలికలపడ్డాడు. he laid the spear ~ యీటెనుపండబెట్టినాడు. lying ~ సాగిలబడి.

Flat, flat, *n. s.* బయలు, మైదానము, సమభూమి. he struck him with the ~ of the sword కత్తితోపక్కవాటుగా కొట్టినాడు. he was laid on the ~ of his back వెల్లవెలికలపడండుకొనివుండినాడు. a shallow place సముద్రములోలోతులేనిస్థలము.

Flatly, flat'ly, *adv.* చప్పటగా, చదరముగా. he refused ~ వాడుపరిష్కారముగా త్రోసివేసినాడు. he refused it ~ అదినాకుబొత్తిగావద్దన్నాడు.

Flatness, flat'ness, *n. s.* సమత్వము, చదరము, జబ్బు. from the ~ of the ground సమభూమియైనందున. from the ~ of the style పాకముజబ్బైనందున, నీరసమైనందున. from the ~ of the wine ఆసారాయిచప్పనిదైనందున.

To Flatten, flat'tn, *v. a.* చదరపరచుట, సమముచేసుట. the blow ~ed the ball ఆదెబ్బచేతఆచెండుతప్పటైపోయినది.

To Flatter, flat'tĕr, *v. a.* పొగడుట, ఉబ్బించుట, ముఖస్తుతిచేసుట, పూరకవుబ్బించుట. he ~ed me a great deal but it was of no use నన్నుపూరికెయెత్తిపెట్టినాడుగాని అది నిష్ప్రయోజనము. he ~ed me to the skies నన్నుపూరికె ఆకాశముమీదయెత్తిపెట్టినాడు, గోపురముమీదయెత్తిపెట్టినాడు. the dog ~ed me for the bread ఆకుక్క రొట్టెకై నన్ను ఉపశర్పించినది. I ~ myself you will find this correct యిదితమకు సరిగ్గావుండునని కొన్నాను. I ~ed myself this will do యిదిపనికివచ్చునని కొన్నాను. he ~ed himself that he would get the appointment ఆవుద్యోగము తనకే కాబోవుందనివుండినాడు. he ~ed himself that the money would be enough but it was not ఆరూకలుచాలునని కొన్నాడుగానిఅది యింతమాత్రముచాలకపోయినది.

Flattered, *adj.* ఉబ్బిన. I was much ~ at his language వాడిమాటలకు నేనుచాలావుబ్బినాను, సంతోషించినాను.

Flatterer, flat'tĕr-ĕr, *n. s.* పొగడేవాడు, ముఖస్తుతిచేసేవాడు, ఉబ్బించేవాడు. he is a mere ~ వాడువట్టియిచ్చకాలమారి.

Flattering, *adj.* పొగడే, ఉబ్బించే. ~ language ఉబ్బించేమాటలు. a ~ prospect అనుకూలమావున్న దనే ఆశ. this is ~ news యిదివుత్సాహకరమైన సమాచారము, మంచిసమాచారము. this is a ~ picture of him యీపటమువాడిఅందానికిమించివున్నది. this is a ~ testimony యీయోగ్యతాపత్రికవాడి యోగ్యతకుమించివున్నది. he received me

in a ⌣ manner నాకునిందా తక్కువ ముచేసినా డు. he speaks of them in very ⌣ terms వాం డ్లనునిందాస్తోత్రముచేస్తున్నాడు. just before his death there were some ⌣ symptoms వాడుజీ వమువిడిచేటందుకు ముందుకొన్నినమ్మ కూడ నిసుగు ణములు అగుపడ్డవి, బాగు తెలివివచ్చినది.

Flatteringly, *adv.* ఇచ్చకముగా, ముఖస్తుతిగా, ఉబ్బించి.

Flattery, flat'tðr-y, *n. s.* ఇచ్చకము, ముఖస్తుతి, కట్టిస్తోత్రము, ఐజ్జగింపుమాటలు. he used empty flatteries to me వాడునన్నుపొడుగుగాయెత్తిపెట్టి మాట్లాడినాడు. self ⌣ ఆత్మశ్లాఘన. In Daniel XI. 21. and in Prov. VI. 23 ఇచ్చకము. F† H† శ్లేషము. D†.

Flattish, flat'tish, *adj.* కొంచెముబల్లపరుపుగావుండే. an orange is round but is ⌣ at the poles కిచ్చిలి పండుగుండ్రనిదేగాని అడుగున కొనను కొంచెము బల్లగావుంటున్నది.

Flatulency, flat'ū-len-cy, *n. s.* వాయువు, కడుపు ఉబ్బడము.

Flatulent, flat'ū-lent, *adj.* వాయువుగల, వాతపూరితమైన, వాతకారియైన, కడుపుబ్బరముగావుండే.

Flatwise, *adv.* పండుకొన్నట్టుగా.

To Flaunt, flânt, *v. n.* కులుకుట, విర్రవీగుట.

Flaunting, *adj.* Gay, fine, proud కులుకైన, డంభమైన.

Flavour, flā'vur, *n. s.* రుచి, చవి, కమ్మదనము, వాసన.

Flaw, flâ, *n. s.* చీర, బీటలము, చీలిక, దోషము, లోపము, తప్పున, బాధకము.

Flax, flax, *n. s.* గోగునార, జనుము, అవిసె.

Flax-dresser, *n. s.* గోగునారనుచక్క పెట్టేవాడు.

Flaxen, flaxn, *adj.* గోగునారసంబంధమైన. ⌣ locks జనపనారకట్టవలెవుండే తెల్లవెంట్రుకలు, కొందరుజాతిబిడ్డలయొక్క వెంట్రుకలుయిట్లావుంటవి, అయితే యిదినరిసిన వెంట్రుకలనుగురించికాదు. a ⌣ rope గోగునారపగ్గము.

To Flay, flā, *v. a.* తోలునుదీయుట, చర్మమునువొలుచుట. his back was all ⌣ed వానివీపుతోలు పోయినది.

Flea, flē, *n. s.* మిణ్ణల్లి, తుళ్లుపురుగు. she sent him away with a ⌣ in his ear చీవాట్లుపెట్టినది.

To Flea, flē, *v. a.* మిణ్ణల్లులనుదులుపుట.

Flea-bite, *n. s.* మిణ్ణల్లికాటు. it is a mere ⌣ అది పెకఅతిశయముకాదు.

Fleabitten, flē'bit'tn, *adj.* మిణ్ణల్లులుకుట్టిన. a ⌣ horse తెల్లటిబొట్లుగలతెల్లగుర్రము.

Fleak, flēk, *n. s.* See Flake.

Fleam, flēm, *n. s.* పశువులకునెత్తురుతీసేఆయుధము.

Fleck, fleck, *n. s.* మచ్చ, బొట్టు.

Flecked, Fleckered, *adj.* పొడలుగల, మచ్చలుగల.

Fled, fled, the *preterite* and *past* of Flee.

Fledge, fledge, *n. s.* బొచ్చు, నూగు.

Fledged, *adj.* బొచ్చులుగల, రెక్కలుగల. the birds were now ⌣ యింతలోఆపక్షులకురెక్కలుమొలిచినవి. a full ⌣ bird రెక్కలువచ్చినపక్షి.

To Flee, flēe, *v. n. a.* పారిపోవుట, పురుకుట. or emigrate వలసపోవుట. he fled the town పట్నమువిడిచిపారిపోయినాడు. he fled their face వాండ్లముఖముముందర నిలువలేక పారిపోయినాడు. in 1 Cor. VI. 18. తప్పించుకొనుట P†. దూరేతిష్ఠతి A†.

Fleece, flēće, *n. s.* ఒకగొర్రెబొచ్చు. it took four ⌣s to make this bed యీమెత్తకునాలుగుగొర్రెలబొచ్చుపట్టినది.

To Fleece, flēće, *v. a.* నిలువెల్లదోచుకొనుట, నిలువుదోపుడుదోచుట.

Fleecy, flēć'y, *adj.* బొచ్చువలెవుండే. ⌣ clouds పింజగావుండేమేఘములు. the ⌣ young గొర్రెపిల్లలు. his ⌣ care అతనివద్దవుండేగొర్రెలు.

Fleeing, *n. s.* or flight వలస.

To Fleer, flēr, *v. n.* మొగతాళిచేసుట, వెక్కిరించుట.

Fleer, flēr, *n. s.* పరిహాసము, మొగతాళి, వెక్కిరింపు.

Fleet, flēt, *n. s.* వాడలు, వాడలగుంపు.

Fleet, flēt, *n. s.* లండన్‌లో వుండే ఒకచెరసాలపేరు.

Fleet, flēt, *adj.* వడిగల, చురుకైన.

To Fleet away, *v. n.* శీఘ్రములోమాసుట. life ⌣s away like a cloud ఆయుస్సుమేఘమువలెనిమిషములోమటుమాయమౌతున్నది.

Fleeting, flēt'ing, *adj.* నశ్వరమైన, అశాశ్వతమైన, నమ్మరాని, నిలకడలేని.

Fleetly, *adv.* అతివేగముగా, కురంగగమనముగా.

Fleetness, flēt'ness, *n. s.* అతివేగము.

Flegm, *n. s.* See Phlegm.

Fleming, *n. s.* A native or inhabitant of the low countries ఫ్లెమిదేశస్థుడు.

Flemish, *adj.* relating to the Flemings.

Flesh, flesh, *n. s.* మాంసము,కండ. the tiger prefers human ⌣ to any other పులికియితరమాంసముకంటే మనిషియొక్క మాంసముముఖ్యము. or corpulence పుష్టి. fulness of ⌣ కాయపుష్టి. he fell away in ⌣ or he fell off in ⌣ వాడుకండ్లు నూలుపోసికొన్నాడు, చిక్కిపోయినాడు, కృశించినాడు. he picked up ⌣ or he got into ⌣ వాడికి ఒళ్లుపట్టినది. ⌣ and blood could not bear this దీన్నియెవరుభరించరు. "the ⌣" (theologically) Rom. V. 17. సాంసారికము. A†. in Jude 8 శరీరము. A†. while they are in the ⌣ i. e. while they live వాండ్లుదేహముతోవుండేటప్పుడు. those that are in the ⌣ cannot please God (సాంసారికః A†.) (Rom. 8. 8.) మోహపాశబద్ధులుదేవునిఅనుగ్రహమునకుపాత్రులుకారు. See Wilsons Vish P. page 645. He who is one with Bramha sees not with the eye of the ⌣, here the original runs thus నమాంసచక్షుషా ద్రష్టుంబ్రహ్మభూతస్యశక్యతే॥బ్రహ్మసాన్నిధ్యము కలవానికిజ్ఞానచక్షుస్సేగానికర్మచక్షుస్సులులేవు. he is gone the way of all ⌣ చనిపోయినాడు. the ills that ⌣ is heir to మనుష్యులకుసహజము గాసంభవించేసంకటములు. ⌣ in the Sanscrit theological sense రజోగుణము. the desires of the ⌣ విషయేచ్ఛ,అనగాకామ,క్రోధ,లోభ,మోహ,మద,మాత్సర్యములు. the ties of the ⌣ విషయపాశములు. he is under the bondage of the ⌣ పంచేంద్రియబద్ధుడైవున్నాడు, మోహబద్ధుడైవున్నాడు. while he was in ⌣ and blood శరీరియైవుండగా. Fish and fowl are by the Hindus considered to be ⌣ (as in 1 Corinth. XV. 39) viz. పక్షిమాంసము, మత్స్యమాంసము. but modern English confines the word ⌣ to the ⌣ of quadrupeds alone. Flesh అనేశబ్దముచేపలనుగురించిన్ని, పక్షులనుగురించిన్ని గ్రహింపకూడదు,నాలుగుకాళ్లజంతువులనుగురించిమాత్రముకద్దు.

Fleshbrush, *n. s.* ఒళ్లుతోముకొనేబురుసు.

Flesh-coloured, *adj.* నిరుకావిరంగుగావుండే,రోజాపువ్వు వన్నెగావుండే.

Fleshdiet, *n. s.* మాంసభక్షణము.

Flesheater, *n. s.* మాంసముతినేటిది.

Fleshed, *adj.* కండపట్టిన, కావిన. firm ⌣ దృఢగాత్రుడైన, గట్టిశరీరముగల.

Flesh-fly, flesh'flȳ, *n. s.* నల్లనిపెద్దయీగలు.

Fleshiness, *n. s.* మాంసలత్వము.

Fleshings, *n. s.* తద్వర్ణశరీరవర్ణముగావుండే ఫెకివిధమైనగుడ్డ, దీన్నితొడుగుకొంటే గుడ్డకట్టుకొన్నట్టే అగుపడదు.

Fleshless, *adj.* బక్క, పలచని.

Fleshly, flesh'ly, *adv.* మాంససంబంధమైన, శారీరకమైన, విషయకమైన. ⌣ lusts అరిషడ్వర్గములు. the ⌣ body కారణశరీరము.

Fleshmeat, flesh'mēt', *n. s.* మాంసము.

Fleshmonger, *n. s.* కటికవాడు.

Fleshy, flesh'y, *adj.* కండగల, మాంసలమైన, పుష్టిగావుండే. ⌣ part of the thigh పిరుదు.

Fleur-de-Lis, *n. s.* See Flower de Luce.

Flew, flū, the *preterite* of Fly యెగిరినది, పారిపోయినది.

Flexibility, flex-i-bil'i-ty, *n. s.* వంగేగుణము, నయము, నమ్రత, వశ్యత. from the ⌣ of a child's disposition it is easily led పిల్లకాయలునులభులుగనుకయెట్లాతిప్పితే అట్లావంగుతారు. the ⌣ of Sanscrit is great గీర్వాణముయెట్లాతిప్పితేఅట్లా దివ్యముగాతిరుగుతున్నది.

Flexible, flex'i-ble, *adj.* వంగే, మృదువైన, మెత్తని, నమ్రమైన. silver is more ⌣ than iron యినుము కంటేవెండినయమైనది. a slender rattan is ⌣ సన్నపేమునుయెట్లావంచితే అట్లావంగుతున్నది.

Flexile, flex'ile, *adj.* వంగే. See Flexible.

To **Flick**, *v. a.* విదిలించుట, చిమ్ముట. he ⌣ed the water from his fingers వేళ్లనీళ్లనువిదిలించినాడు.

To **Flicker**, flick'ĕr, *v. n.* to move with uncertain and hasty motion యిట్టటోయింకనిమిషానికొకచోట్యట్టు అల్లాడుట. a ⌣ing flame ఆరనారిపోయ్యేజ్వాల.

Flight, flīt, *n. s.* పలాయనము, పారిపోవడము. or flock పక్షులగుంపు. of arrows బాణచయము, బాణవర్షము. during their ⌣ వాండ్లుపారిపోవడములో,లేదియెగిరిపోవడములో. a ⌣ of imagination ఉత్ప్రేక్ష. a ⌣ of steps మెట్లు, సోపానము.

a ~ of stairs or steps నిచ్చెన. to take ~ or to take to ~ పారిపోవుట, ఉరుకుట, యెగిరిపోవుట. the bird took a long ~ ఆపక్షిబహుదూరము యెగిరిపోయినది. he put them to ~ వాండ్లనుపారదోలినాడు, తరిమినాడు. those who were put to ~ కలాయనమైనవాండ్లు.

Flightiness, *n. s.* unsteadiness, చలచిత్తము.

Flighty, flit'y, *adj.* చలచిత్తమైన, చిత్తచాంచల్యము గల, భ్రమగల.

Flimsiness, *n. s.* పలిచి, జబ్బు, మట్టము. from the ~ of this cloth it will not do యిది పలిచిగుడ్డగనుక పనికిరాదు. from the ~ of his excuses వాడుచెప్పినసాకులుపనికిమాలినవిగనుక.

Flimsy, flim'sy, *adj.* పలిచియైన, జబ్బైన, మట్టమైన, తుచ్ఛమైన, హీనమైన, నీచమైన. a ~ excuse జబ్బైనసాకు, పనికిమాలినసాకు.

To Flinch, flinsh, *v. n.* వెనక్కుతీసుట, సంకోచించుట, జంకుట. he gave his evidence without ~ing జంకకుండాసాక్షిచెప్పినాడు.

Flincher, *n. s.* జంకేవాడు, సంకోచించేవాడు.

Flinching, *n. s.* సంకోచము, జంకు.

Flinders, *n. s.* తునకలు.

To Fling, fling, *v. a.* పారవేసుట, రువ్వుట, వేసుట. the flower flung its scent abroad ఆపూలు వాసనకొట్టింది. he flung himself at her feet దానికాళ్లమీదపడ్డాడు. he flung them off or he flung them away పారవేసినాడు. he flung away his money వాడిరూకలనువెదచల్లివేసినాడు. he flung down the money ఆరూకలనుపారవేసినాడు. this flung him into a passion యిందువల్లవాడికి ఆగ్రహమువచ్చినది. he flung himself into the river యేట్లోపడ్డాడు. we flung ourselves into the wood అడవిలోచొరబడ్డాము. he flung himself on the foe శత్రువులమీదపోయిపడ్డాడు. he flung the door open తలుపును గెంటితెరిచినాడు. he flung out his hand చెయ్యి విదిలించినాడు. he flung up the business ఆపనినిమానుకొన్నాడు.

To Fling, fling, *v. n.* దూకుట. she flung into the room అది రేగియింట్లోకిచొరబడ్డది. the door flung open తలుపుతెరుచుకొన్నది. the horse flung out at him ఆగుర్రమువాణ్నితన్నపోయినది.

Fling, fling, *n. s.* వేయడము, దూరడము. he did it at a single ~ ఒకదెబ్బనుచేసినాడు. he made a ~ at them వాండ్లనుతిరస్కరించినాడు.

Flint, flint, *n. s.* చకిముకిరాయి. as hard as ~ అతికఠినమైన. a heart of ~ రాతిమనసు.

Flint, flint, *adj.* చకిముకిరాతితోచేసిన. ~ glass అతిశ్రేష్ఠమైనఅద్దము.

Flinty, flint'y, *adj.* రాళ్లమయమైన, కఠినమైన. ~ hearted రాతిమనసుగల, క్రూరుడైన.

Flip, flip, *n. s.* ఒకతరహాపానకము.

Flippancy, flip'pan-çy, *n. s.* తిరస్కారము, నోటిదురుసు.

Flippant, flip'pant, *adj.* తిరస్కారమైన, అలక్ష్యము చేసే, యెగరవేసే. she gave a ~ answer అది యెత్తిపారవేసినమాట్లాడినది. he gave a ~ reply వాడుఅలక్ష్యముగాఉత్తరముచెప్పినాడు.

Flippantly, flip'pant-ly, *adv.* యెగరవేసి, యెత్తిపారవేసి, అలక్ష్యముగా.

To Flirt, flĕrt, *v. n.* పరిహాసముచేసుట, యెకసెక్కము లాడుట, సరసమాడుట. Tara ~ed with Chandra తారచంద్రుడితోయెకసెక్కముగామాట్లాడినది.

To Flirt, flĕrt, *v. a.* విదిలించుట, ఝాడించుట. as water చల్లుట, చిలకరించుట. to ~ a fan విసనకర్రనువిదిలించుట. to ~ a handkerchief రుమాలనుఝాడించుట.

Flirt, flĕrt, *n. s.* కులుకులాడి, తనుకులాడి, వగలాడి, చిన్నెలాడి.

Flirtation, flĕr-tā'shon, *n. s.* సరసాలాటములు, యెకసెక్కములు, యెత్తిపొడుపుమాటలు, చిన్నెలు, తనుకులు.

To Flit, flit, *v. n.* మిడిసిమిడిసియెగురుట, యెదిగిప్పలము, పక్షులు, మేఘములనుగురించినమాట. or to decamp పలాయనపోవుట. they ~ted from the village ఆవూరువిడిచిపలాయనపోయినారు.

Flitch, flitch, *n. s.* ప్రోచ, అనగాయెండబెట్టినాగు చేసినపందిమాంసపుఖండము.

Flittermouse, *n. s.* గబ్బిలము.

Flittings, *n. s.* పాట్లు, దుఃఖములు.

To Float, flōt, *n. s.* తేలుట. the flag was ~ing on the breeze గాలిలోధ్వజపటముయెగురుతూవుండినది. her ~ing tresses ఆమెయొక్క వీడినతల. a ~ing account for the balance యింకాతీర్చకానిలెక్క.

To Float, flōt, *v. a.* తేలవిడుచుట. they ~ed the trees down the river ఆచెట్లనుయేట్లోకొట్టుకొనిపొయ్యేటట్టు విడిచినారు. he ~ed his field మడికి నీళ్లుకట్టినాడు.

Float, flōt, *n. s.* తెప్ప, కట్టుమాను, అరిగోలు. a ~ used in angling గాలమునకుకట్టేబెండు.

Flock, flock, *n. s.* గొర్రెలమంద, గుంపు, సమూహము. a ~ of children పిల్లకాయలగుంపు. a ~ of birds పక్షిసమూహము. a ~ of wool కొంచెముబొచ్చు. ~s of cotton యేకులు. those who are of the ~ of Christ క్రీస్తుమతస్థులు.

To Flock, flock, *v. n.* మందగావచ్చుట, గుంపుగాపోగుట. the children ~ed round him ఆపిల్లకాయలువాణ్ని గుంపుగాచుట్టుకొన్నారు. the people ~ed to the fair తిరుణాళ్లకుగుంపులుగుంపులుగావచ్చినారు.

To Flog, flog, *v. a.* కొట్టుట, శిక్షవిధించికొట్టుట, కొరడాతోకొట్టుట.

Flogged, *adj.* దెబ్బలుతిన్న. the thief was ~ ఆదొంగను కట్టికొట్టినారు.

Flogging, *n. s.* కొట్టడము, దెబ్బలు, కొరడాదెబ్బలు. I gave him a good ~ వాణ్నిబాగాకొట్టినాను.

Flood, flud, *n. s.* వరద, వెల్లువ, ప్రవాహము. a ~ of tears కన్నీరుప్రవాహము. a ~ of light మహత్తైన వెలుగు. or the deluge జలప్రళయము, మహాప్రళయము. the ~ tide పోటు. it was now high ~ యింతలోపోటుకాలమైనది. it rained in ~s జలప్రవాహముగాకురిసినది.

To Flood flud, *v. a.* నీళ్లతోముంచుట, ప్రవహించుట, వెల్లువపారుట. the river has ~ed the field యేటివెల్లువఆచేనుమీదప్రవహించినది.

Flooded, *adj.* ప్రవహించిన, వెల్లువపారిన, ప్రవాహములో మునిగిన.

Floodgate, flud'gāte, *n. s.* తూము, కలుజు.

Flooding, *n. s.* ప్రసవించినతరువాతవిస్తారముగారక్తముకారడము, ప్రసవించినతరువాతకల్గినరక్తముకారడము.

Flooks, *n. s.* వాడలంగరుయొక్కచేతులు.

Floor, flōr, *n. s.* నేల, తళవరిసె. he was lying on the ~ నేలమీదపడుకొనివుండినాడు. Put that board upon the ~ ఆపలకను నేలపెట్టు. or tier in building అంతస్తు. the ground ~ మొదటిఅంతస్తు. the first ~ మొదటిమిద్దె, అనగా మీదిఅంతస్తు. a house all on the ground ~ బోదెమిద్దె. a raised ~ తిన్నె, అరుగు. the thrashing ~ కళ్లము, కళ్లంమిట్ట.

To Floor, flōr, *v. a.* తళవరిసెవేసుట, కిందరాళ్లుపరచుట. he ~ed the house with stones తళవరిసెకు రాళ్లుపరచినాడు. the house is not yet ~ed ఆయింటికియింకాతళవరిసెవేయలేదు. this ~ed him వోడకొట్టినది. he was ~ed వోడినాడు.

Flooring, *n. s.* తళవరిసె.

Flora (the name of a goddess) వసంతకాలాధిదేవత, రంభవలెసౌందర్యాదిగుణములుగలది.

Floral, flō'ral, *adj.* పుష్పసంబంధమైన. ~ treasures పుష్పకోటి, పుష్పవర్గము.

Floren, *n. s.* a gold coin of Edward III. మూడోయెడ్వర్డుదినాలబంగారునాణెము.

Florid, flor'id, *adj.* శృంగారమైన, అలంకారమైన. he enjoys a ~ old age వయసుచెల్లినప్పటికిన్నిదృఢగాత్రుడుగావున్నాడు. a ~ style అలంకారయుక్తమైనశయ్య. in old English a ~ complexion means శ్లేష్మప్రకృతి. but commonly a man of ~ complexion యెర్రనిముఖముగలవాడు. ~ studies శృంగారకావ్యములు. (Milton, Areopag.)

Floridly, *adv.* అలంకారముగా, శృంగారముగా.

Florikin, *n. s.* కామిలేడిపిట్ట. bastard ~ or stone-plover నేలనెమలిపిట్ట, కన్నెలేడి. The name Florikin Floricain, or Floyerken is of uncertain origin. It is a species of Bustard, having the bustard foot, without such a back toe as the peacock has. The Telugu name is కామిలేడిపిట్ట. kāmilēdi-pitta. But the bastard Florikin is called నేలనెమలిపిట్ట. nēla-nemeli pitta which means, the ground peacock. In Canara it is called *kurmoa* but that perhaps is Hindustani.

Florin, flor'in, *n. s.* ఒకరకపువెండినాణెము. 260 ~s are not quite £ 25.

Florist, flō'rist, *n. s.* పుష్పపరీక్షకుడు.

Flotilla, flō-til'la, *n. s.* యుద్ధవాడలు, వాడసైన్యము.

Flotsom, *n. s.* సముద్రములోనుంచికొట్టుకొనివచ్చేవస్తువు.

To Flounce, flounce, *v. n.* కీళ్లలోనేమిడిస్తివడుట. she ~d into the room అదిబహుఆగ్రహముతో యింట్లోకి చొరబడ్డది. she ~d the dress with lace దానిబట్టలకుచేరి గజాలరు వేసినది.

Flounce, flounce, *n. s.* జాలరు.

Flounced, *adj.* జాలరుగల.

Flouncing, *adj.* big, monstrous బ్రహ్మాండమైన, లావాటి.

Flounder, floun'dĕr, *n. s.* చందువాయిచేపవంటి ఒకచేప.

To Flounder, floun'dĕr, *v. n.* తన్నుకొనుట, గజగజలాడుట.

Floundering, *adj.* తన్నుకొనే, గజగజలాడే, తుళ్లే, మొండి, వికారమైన, తలాతోకాలేని.

Flour, flour, *n. s.* పిండి. coarse ~ నూకలు. rice ~ బియ్యపుపిండి. ~ boiled by steam పిట్టు.

To Flourish, flur'ish, *v. n.* శృంగారముగావుండుట, అభివృద్ధియగుట, క్షేమముగావుండుట, తేజరిల్లుట. the garden ~es ఆతోటనవనవలాడుతూవున్నది. the work ~es well ఆపనిచక్కగాజరుగుతున్నది. he ~es in writing అక్షరములువిన్నెలుగా వ్రాస్తాడు. to ~ in music ఆలాపనచేసుట. he ~ed a thousand years ago అతడువెయ్యేండ్లకిందటవుండినాడు.

To Flourish, flur'ish, *v. a.* శృంగారించుట, ఝళిపించుట. he ~ed his sword కత్తిని ఝళిపించినాడు. he ~ed the letter ఆజాబునుమహావిన్నెలుగా వ్రాసినాడు.

Flourish, flur'ish, *n. s.* శృంగారము. with the pen విన్నెలుగలఅక్షరములు. this was a mere ~ or boast వట్టివాగ్జంభములు. a ~ with a trumpet తుతారియొక్క ఒకతరహాధ్వనము.

Flourished, *adj.* అలంకారమైన, శృంగారమైన. this cloth is ~ with gold యీగుడ్డకుచేరి పూలువేసివున్నది.

Flourishing, *adj.* ఘనముగావుండే, క్షేమముగావుండే, శ్రేయస్సుగావుండే. he is now in a ~ state వాడికియిప్పుడుబాగాజరుగుతూవున్నది. this book is written in a ~ style యీగ్రంథము అలంకారజటిలముగారచించబడ్డది.

To Flout, flout, *v. a.* తిరస్కరించుట, కసురుకొనుట, మొగతాళిచేసుట.

Flout, flout, *n. s.* తిరస్కారపుమాటలు, కసిరిమాటలు, మొగతాళిమాటలు.

To Flow, flō, *v. n.* కారుట, స్రవించుట, పారుట, ప్రవహించుట. rivers that ~ into the sea సముద్రగాములయ్యేనదులు. the sea that ~s between these countries యీదేశములమధ్యవుండేసముద్రము. that river ~ed over its banks ఆయేరుకట్టలమీదపొర్లిపారినది. her hair ~ed over her shoulders దానివెంట్రుకలుభుజములమీదజీరాడినవి. this ~s from another cause యిదివేరేకారణముచేతకలుగుతున్నది. as life ~s on, men became wiser వయసుతాగారాగామనుష్యులకు బుద్ధివస్తున్నది. his life ~s on smoothly వాడికిఒనరుగాజరుగుతున్నది, హాయిగాజరుగుతున్నది. at these words her tears ~ed యీమాటలువినికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది.

Flow, flō, *n. s.* కారడము, స్రవించడము, పారడము, ప్రవహించడము. this stopped the stream in its ~ యిదిప్రవాహమును అడ్డగించినది. the ~ of the tide పోటుకాలము. or abundance పెళ్లు, విస్తారము. the ~ of his style వాడివాక్యుయొక్క ఝరి. he is in an excellent ~ of spirits వాడికిమహోల్లాసముగావున్నది. by the ~ of time కాలక్రమమున, కాలవశాత్.

Flower, flow'ĕr, *n. s.* పుష్పము. the dust or farina of ~s పుప్పొడి. the pistil of a ~ మిద్దె, దిమ్మె, కర్ణిక. corn run to ~ తాలు, పొల్లు. meaning flower trees పూలచెట్లుఅనిఅర్థముకలదు. these ~s are daily watered యీపూలచెట్లకుప్రతిదినము నీళ్లుకట్టుతారు. this garden is full of ~s యీతోటపూలచెట్లతోనిండివున్నది. he was then in the flower of youth అప్పట్లోవాడికిమంచియౌవనము. she was the ~ of her sex నారీతిలకము. these people were the ~ of the village వీండ్లేఆవూరిలోముఖ్యులుగావుండిరి. he had many daughters but she was the ~ of the flock వాడికిబహుమంది కూతుండ్లువుండిరి అయితే వాండ్లలోయిదే రత్నము. or quintessence సారాంశము. ~s of rhetoric అలంకారము, శృంగారము, ఉత్ప్రేక్ష. ~s of sulphur అమరశిలాగంధకము. ~s of zinc తుత్తినాగభస్మము. Flowers అనగా, రజస్సు, ముట్టు, యిది అనరానిమాట.

To Flower, flow'ĕr, *v. n.* పుష్పించుట, పూచుట. this tree ⌣ed yesterday ఆచెట్టునిన్నటిదినము పూచినది, పుష్పించినది.

Flower-de-luce, flow'ĕr-dė-lūce' or **Fleur-de-lys**, *n. s.* Lily కమలము, యిదిముఖ్యముగా ముద్రలు మొదలైన వాటిలో వేసే వొకవిధమైనత్రిదళకమలాకారమైనపుష్పము.

Flowered, *adj.* పువ్వులుగల. ⌣ silk పువ్వులువేసినపట్టు, డమాసు.

Floweret, flow'ĕr-et, *n. s.* పుష్పము, యిదికావ్యములోవచ్చేమాట.

Flower-garden, *n. s.* పూలతోట, నందనవనము.

Flowering, *adj.* పుష్పించే, పుష్పములుగల.

Flowery, flow'ĕr-y, *adj.* పువ్వులుగల. a ⌣ description శృంగారమైనవర్ణన.

Flowing, *adj.* కారే, స్రవించే, పారే, ప్రవహించే. a ⌣ hair విరియబోసుకొనివుండేతల, వీడివుండేతల, కట్టనివెంట్రుకలు. a ⌣ robe జీరాడేఅంగి. a ⌣ cup నిండుగిన్నె. a ⌣ style in poetry లలితమైనపాకము, అలంకారజటిలమైనవాక్కు.

Flown, flōn, *past part* of the verb to Fly యెగిరిన. after the birds had ⌣ ఆపక్షులుయెగిరిపోయినతరువాత. a high ⌣ eulogium అతిజంభమైనవర్ణనము, ఉత్ప్రేక్ష.

To Fluctuate, fluc'tū-āte, *v. n.* ఆల్లాడుట, డోలాయమానముగావుండుట, చాంచల్యముగావుండుట. the price of silk ⌣s much పట్టువెలకువొకస్థిరములేదు.

Fluctuating, *adj.* స్థిరములేని, నిలకడలేని. my health is in a very ⌣ state నాదేహస్థితికివొకనిలకడలేదు, నాదేహము వొకవేళవుండేటట్టు వొకవేళవుండలేదు.

Fluctuation, fluc-tū-ā'shon, *n. s.* నిలకడలేకవుండడము, స్థిరములేకవుండడము, అస్థిరత, చాంచల్యము, డోలాయమానము. from the ⌣ of the price ధరవొకనిలకడగా వుండనందున.

Flue, flūe, *n. s.* నేలమాళిగకుగాలిరావడమునకైపెట్టివుండేగొట్టము. the ⌣ of a chimney పొగపోవడమునకైపొగగూటిలోపెట్టేగొట్టము. or hair తేతబొచ్చు.

Fluency, flū'en-cy, *n. s.* సరళము, ధారాళము, ఝరి, పటిమ. of speech వాక్పటుత్వము, వాచాలకత్వము.

Fluent, flū'ent, *adj.* ధారాళమైన, ఝరిమైన, అనర్గళమైన, సరళమైన. of speech వాచాలకత్వముగల, వాక్పటుత్వముగల.

Fluently, *adv.* ధారాళముగా, ఝరిగా, సరళముగా, వాచాలకత్వముగా, వాక్పటుత్వముగా.

Fluid, flū'id, *adj.* నీరుగావుండే. heat makes butter ⌣ కాకచేతవెన్ననీరైపోతున్నది. ⌣ lead కరిగినీరుగావుండేసీసము.

Fluid, flū'id, *n. s.* ద్రవద్రవ్యము, రసము, నీళ్లు, నూనె, మొదలైనవి. an unctuous ⌣ నూనె, నెయ్యి, మొదలైనవి. the electric ⌣ తేజస్సు, మంథనాగ్ని.

Fluidity, flū-id'i-ty, *n. s.* ద్రవత్వము, నీరుగావుండడము. heat reduces metals to ⌣ కాకచేతలోహములుకరిగినీరౌతవి. from the ⌣ of the melted metal కరిగినలోహమునీరుగావుండుటన్నది గనుక.

Fluke, *n. s.* of an anchor వాడలంగరుయొక్క చేతులు.

Flummery, flum'mĕr-y, *n. s.* వొకతరహాగంజి. or nonsense పట్టిపిచ్చికూతలు.

Flung, (*past* and *past part* of the verb *to Fling*) వేసినది, వేసిన. See To Fling.

Flunky, *n. s.* బంట్రోతు, పనివాడు, భృత్యుడు, పట్టిదాసుడు.

Fluor spar, *n. s.* వొకవిధమైనచలవరాయి.

Flurried, *adj.* తొట్రుపాటుపడ్డ, తడబాటుపడ్డ. I was ⌣ జడిస్తిని, తడబడిపోతిని.

Flurry, flur'ry, *n. s.* తొట్రుపాటు, తడబాటు. a ⌣ of wind అకస్మాత్తుగాకొట్టినవొకగాలిదెబ్బ.

Flush, flush, *adj.* పుష్టిగావుండే. he is ⌣ of cash వాడిదగ్గరమంచిడబ్బువున్నది. the first deck of the ship was ⌣ ఆవాడలోమొదటిఅంతస్తుపొయిగావున్నది, అనగాఅరలుమొదలైన అడ్డములు లేకగరాగరిగావున్నది.

To Flush, flush, *v. n.* యెర్రబారుట.

To Flush, flush, *v. a.* యెర్రబడేటట్టుచేసుట. fever ⌣ed her face జ్వరముచేతదానిముఖముయెర్రబారినది.

Flush, flush, *n. s.* మెరుపు. at cards కాడ్సు ఆటలోవొకమాట.

Flushed, *adj.* యెర్రబారిన, ఉద్రేకించిన. her face was ⌣ with fever జ్వరముచేతదానిముఖముడు

ముఖము లాడుతూవుండినది, గాంభ్రీంచుకొనివుం డినది. he was ~ed with hope వాడుఆశతో వుప్పొంగుతూవుండినాడు.

Fluster, flus'tĕr, *n. s.* తాగినవాడిముఖ ముదలెయె ర్రగావుండడము.

Flustered, *adj.* తాగినందుచేతముఖముయెర్రగావుం డే.

Flute, flūte, *n. s.* పిల్లంగోవి, వేణువు, మురళి. to play on the ~ వూదుట.

To Flute, flūte, *v. a.* in carpentry కట్టెలుతీర్చుట, గీతలుకట్టుట. ~d work నాముకని. a ~d jug కట్టెలుతీర్చినచెంబు.

Fluting, *n. s.* నాముకని, కట్టెలుతీర్చినపని.

To Flutter, flut'tĕr, *v. n.* కొట్టుకొనుట, రెక్కలు తాటించుకొంటూయెగురుట, అల్లాడుట, తల్లడబడు ట, కలతబడుట, గాబరాపడుట. on *receiving* the shot, the bird ~ed *and fell* ఆ దెబ్బతగల గానేఆ పక్షి రెక్కలనుకొట్టుకొంటూపడినది. the butterfly was ~ing over the flowers ఆ కుంచిలు కప్రతిపుష్పముమీద నున్ను చటచటమని రెక్కలను కొట్టుకొంటూ తారాడుతూవుండినది. the moth ~ed about the candle మిడతదీపముచుట్టూ రెక్క లుతాటించుకుంటూ అల్లాడుతూవుండినది. the flag ~s in the wind ధ్వజముగాలికి కొట్టుకాడుతున్న ది. her heart ~s దానిమనసుకొట్టుకొంటున్నది, దానిమనసు అల్లాడుతున్నది. his pulse ~s వాడి ధాతువుదడదడలాడుతున్నది.

To Flutter, flut'tĕr, *v. a.* రెక్కలనుతాటించుట. the bird ~ed its wings పక్షిరెక్కలనుకొట్టుకొ న్నది. she ~ed her fan అదివిసనకర్రనుచటచట మనిఆడించినది.

Flutter, flut'tĕr, *n. s.* కొట్టుకోవడము, అల్లాడడ ము, తత్తరపాటు, తల్లడము, దడ, కలత. she was all in a ~ గడగడవణకినది. the ~ of joy ఆనం దవిహ్వలత.

Fluttered, *adj.* (meaning nervous) దడగొన్న, వ ణకే, అల్లాడే.

Fluttering, *adj.* అల్లాడే, గడగడవణకే, దడగావుం డే. *the* ~ of the flag ధ్వజముగాలిలోకొట్టుకో వడము.

Flux, flux, *n. s.* flowing పారడము, ప్రవహించడము. the state of passing away జరగడము, గడవడ ము. melting కరగడము. diarrhœa or dysentery అతిసారము. the bloody ~ రక్తప్రవృత్తి, నెత్తు రుబంక. he had a ~ వాడికినిండాభేదులుఅవుతూ వుండినది.

To Flux, flux, *v. a.* to melt కరిగించుట. silver is ~ed with lead వెండినిసీసముపెట్టిపూదుతారు.

Fluxion, fluksh'on, *n. s.* కరగడము. in mathematicks మహాగణితశాస్త్రమందుఒకతరహాలెక్క.

To Fly, flȳ, *v. n.* యెగురుట, పరుగుట, పారిపోవుట. time flies fast కాలముత్వరగాపోతున్నది. It is 200 miles as the crow flies తిరుగులేకకాకివలె నూటిగాపోతే ౨౦౦ మైలుదూరమువుంటున్నది. the flag was ~ing in the wind గాలిలోధ్వజ పటము కొట్టుకొంటూవుండినది, యెగురుతూవుంది నది. he let ~ at me నామీదకాల్చినాడు, బా ణమువేసినాడు. the bottle flew to pieces ఆ బు డ్డిబద్దలైపోయినది. the dog flew at *him* ఆ కుక్క వాడిమీదపోయిబడ్డది. he flew in the face of his master యజమానుడిమీదతిరగబడ్డాడు. he flew into a passion వాడికిఆగ్రహమువచ్చినది. his hat flew off వాడిటోపికిడిపోయినది. he let the dog ~ on him వాడిమీదకుక్కనువుసికొల్పినాడు. he flew out in a passion వాడికిచెడుఆగ్రహమువ చ్చినది. they flew to arms యుద్ధమునకుబయిల్దేరి నారు. the liquor flew to his head వాడికిమయక మెక్కినది.

To Fly, flȳ, *v. a.* to shun మానుకొనుట, విడిచిపెట్టు ట. he flew the kite గాలిపటమువిడిచినాడు. he fled the enemy శత్రువువద్దనుంచిపారిపోయినాడు. the rat fled me ఆయెలుకనావద్దనుంచిపరుగెత్తి పోయినది, నన్నుచూచిపరుగెత్తిపోయినది.

Fly, flȳ, *n. s.* ఈగ, మక్షిక. the ~ that destroys corn బద్దిపురుగు, బద్దిపిప్పి. a dragon-~ తూనీగ. an eye-~ చీకటియీగ, నుసుము. the fire-~ మి ణుగురుపురుగు, మెరుగుడుపురుగు. the flesh-~ న ల్లనిగండీగ. the horse-~ జోరీగ. the Spanish-~ వజ్రదండపురుగు. the ~ *of a tent* కొన్నిడేరాల కుకిందఒకటిపైనఒకటిగావుంటున్నది, ఆపైడేరా కు Fly అనిపేరు.

Fly-blown, *adj.* ఈపెట్టిన, పాసిపోయ్యే. ~ flesh పాసిపోవడమునకు మొదలుపెట్టిన మాంసము.

Fly-boat, *n. s.* చిన్నపడవ, నడదోనె.

Flyer, *n. s.* పారిపొయ్యేవాడు. (of a jack or mill) రెక్క.

Flyfisher, *n. s.* గాలానికియీగలనుతగిలించిచేపలనుపట్టేవాడు.

Flyfishing, *n. s.* యీగలనుతగిలించిచేపలుపట్టడము.

Flyflap, *n. s.* చామరము, కుంచె.

Flying, *adj.* ఎగురుతూ. ~ hair విరియబోసుకొన్న తల. a ~ fish పిచ్చికమీను, యిదిసముద్రములో వుండేవొకతరహాచిన్నచేప,యిదిఅప్పుడప్పుడుయెగరడముకద్దు. a ~ fox పెద్దగబ్బిలము, ఋషిపిట్ట,చీకురాయి. a ~ frog ఉరుకుడుకప్ప. a ~ serpent మిన్నాగు. ~ showers రవంతలోకురిసిరవంతలోతేలిపొయ్యేవాన. the Virasaivas are called high ~ Hindus వీరశైవులుమహావిర్రవీగినహిందువులు.

Flyleaves, *n. s.* పుస్తకముయొక్క రక్షాపత్రములు.

Foal, fōl, *n. s.* పిల్ల,గుర్రపుపిల్ల. a mare in ~ చూలిగుర్రము. the ~ of an ass గాడిదెపిల్ల.

To Foal, fōl, *v. n.* పిల్లవేసుట, యిదిగుర్రముగాడిదె వీటినిగురించినమాట.

Foam, fōm, *n. s.* నురుగు, ఫేనము.

To Foam, fōm, *v. n.* నురుగుకట్టుట. the man ~ed with rage వాడికిచెడుఆగ్రహమువచ్చినది.

Foaming, Foamy, fōm′y, *adj.* నురుగుకట్టే, నురుగువట్టే.

Fob, fob, *n. s.* ఘడియారముపెట్టుకొనేచిన్నజేబు.

To Fob off, *v. a.* మోసపుచ్చుట, వంచించుట.

Focal, fō′cal, *adj.* మండలమధ్యప్రదేశసంబంధమైన, అక్షసంబంధమైన. the ~ distance మండలముయొక్కనడిమిదూరము. See Focus.

Focus, fō′cus, *n. s.* సూర్యాదికిరణములుయొక్కడవొకటిగాచేరివుంటున్నవో అటువంటిఅక్షమండలమధ్యస్థలము, అగ్నిపురము, కూటస్థానము. She was the ~ of attraction అందరిమనసుదానిమీదపారినది. London is the ~ of trade లండన్పట్టణము వర్తకమునకుపుట్టినిల్లు.

Fodder, fod′dĕr, *n. s.* మేత, గ్రాసము. dry ~ పశ్వాదులకుచేర్చిపెట్టినగ్రాసము.

To Fodder, fod′dĕr, *v. a.* పశ్వాదులకుమేతవేసుట, మేతచేర్చిపెట్టుట. ~ed leaves పండుటాకుకు.

Foe, fōe, *n. s.* శత్రువు. the ~ fell upon us శత్రుసేనమామీదవచ్చిపడ్డది.

Foeman, *n. s.* పగవాడు.

Fœtor, fētur, *n. s.* కంపు, గబ్బు, దుర్గంధము, యిది Latin శబ్దము.

Fœtus, fētus, *n. s.* గర్భము, పిండము. of the mare చొబలము.

Fog, fog, *n. s.* పొగమంచు, కావు, అనగాచలికాలమందుతెల్లవారిపూట అంతాపొగవలె మూసుకొనివుండేమంచు.

Fogginess, *n. s.* పొగమంచుగావుండడము,కావుగావుండడము, మందారము. from the ~ of the weather మందారముగావుండుటవల్ల.

Foggy, fog′gy, *adj.* పొగమంచుగల,మంచుచేతపొగవలెకమ్ముకొనివుండే.

Foh, foh, *interj.* ఛీ, ఛీపో.

Foible, fôible, *n. s.* బలుపు,భ్రాంతి. knowing her ~ for dress he gave her a shawl దానికిగుడ్డలమీదబలుపుఅనితెలిసిశాలువనుయిచ్చినాడు. *Dz.* says లఘుపాపము, దోషము; తృటి.

To Foil, fôil, *v. a.* వోడగొట్టుట,విరగ్గొట్టుట, భంగపరచుట, తట్టివేసుట, తప్పించుట. I ~ed him అతనియత్నమునుభంగపరచినాను. to ~ a mirror (see below) అద్దమునకురసముపోసుట.

Foil, fôil, *n. s.* defeat వోడిపోవడము. used in swordplay సాముకత్తి, అనగాసామునేర్చుకొనేవాండ్లుతిప్పేకత్తివంటివొకఆయుధము, యిదియినుముతో, గాని, కొయ్యతోగానిచేసివుంటున్నది. or leaf gilding మెలాముపని. for jewels వర్ణపురేకు,వత్తి of a looking glass అద్దమునకుపోసినరసము. the other women were as a ~ to her beauty వాండ్లచేతఆమెసౌందర్యముమరీప్రకాశించినది.

To Foin, fôin, *v. n.* సాముచేసుట, యీమాటయిప్పుడువాడికలేదు.

To Foist, fôist, *v. a.* దొంగతనముగాదోపుట, దొంగతనముగాచొప్పించుట. he ~ed this into the account దీన్నిదొంగతనముగా లెక్కలోయెక్కించినాడు.

Fold, fōld, *n. s.* గొర్రెలదొడ్డి. double మడత, పొర. ten ~ పదింతలు. you are ten ~ worse than him వాడికంటేనీవుపదింతలుచేటు.

To Fold, fōld, *v. a.* మడుచుట, మడతబెట్టుట. he ~ed the paper కాగిదమును మడిచినాడు. he ~ed his hands అంజలిచేసినాడు. he ~ed his arms చేతులుకట్టుకొన్నాడు. ~ up the cloth ఆగుడ్డ ను మడతబెట్టు. he ~ed her in his arms దాన్ని కౌగలించుకొన్నాడు. he ~ed the sheep గొర్రెలను దొడ్లోకి తోలినాడు. he ~ed the sheep on the field for the purpose of manuring the ground అక్కడ మంద పెట్టినాడు.

To Fold, fōld, *v. n.* ముడుచుకొనుట, ముకుళించుట. in the evening the flowers ~ సాయంకాలమందు పుష్పములు ముకుళించుకొంటవి.

Folded, *adj.* మడతబెట్టిన, ముకుళించిన, ముడుచుకొన్న.

Folder, *n. s.* కాగిదములు మడిచేసాధనము.

Folding, *adj.* మడతలుగల. ~ doors మడుపుతలుపులు, రెక్కతలుపులు.

Folding, *n. s.* మడుపు, మడత.

Foliage, fōl'yâge, *n. s.* ఆకులు, దళము, మండలు, గుబురు. *Dz.* says వృక్షాదిపత్రసమూహము, పత్రదళాదులు.

Folio, fōl'yō, *n. s.* పెద్దబొత్తు, అనగా ౧౦౦ది అంగుళాలునిడుపు, ౧౦ అంగుళములువెడల్పుగల పెద్ద కాగిదపుస్తకము.

Folk, fōk, Folks, *n. s.* జనము, జనములు, ప్రజ, ప్రజలు, లోకులు. towns ~ గ్రామస్థులు, పూరివాండ్లు, పౌరులు. kins ~ బంధువులు, స్వజనము. come along good ~s! కూడారండి అయ్యా. the old ~s పెద్దలు, తలిదండ్రి మొదలైనవారు. the young ~s కుర్రవాండ్లు, పిల్లవాండ్లు.

Follicle, *n. s.* పుటము, పైరేకులు, పైతోలు, పైచిప్పలు, పైపెంకులు. the ~s of the poison nut గచ్చకాయచిప్పలు.

To Follow, fol'lō, *v. a.* వెంబడించుట, అనుసరించుట, వెంటబడుట, తరుముకొనిపోవుట. they ~ed the traces of the thieves దొంగలజాడ పట్టిపోయినాడు. the dog ~s the scent of the hare ఆకుక్క కుందేలువాసనపట్టిపోతున్నది. you go before and I will ~ you soon నీవుముందరపోనే నున్ను వెంబడిగా నేవస్తాను. I will ~ your directions తమఆజ్ఞప్రకారము నడుచుకొంటాను. he ~ed their advice వాండ్లుచెప్పినబుద్ధిప్రకారము నడుచుకొన్నాడు. he ~ed the profession of a doctor వాడికివృత్తివైద్యము. Queen Victoria ~ed William the Fourth ఆయనకుతరువాతయీమెరాణి అయినది. One misfortune ~s another ఆపదమీదఆపదవస్తున్నది. Ten verses ~ in which there is not a word about this వచ్చేపదిశ్లోకములలో యిందునగురించి ప్రసక్తిలేదు. he bathed in the evening and a fever ~ed సాయంకాలముస్నానముచేసినాడు వెంటనే జ్వరమువచ్చినది. they ~ the doctrines of Sankara Chari శంకరాచార్యులమతమును అవలంబించినారు, అనుసరించినారు. he ~ed their opinion వారి అభిప్రాయమును అనుసరించి నాడు. he ~ed another teacher మరియొకగురువును ఆశ్రయించినాడు. they all ~ this custom వాండ్లందరుయీవాడికనుపట్టించి నారు. he ~s their example వాండ్లుచేసేప్రకారముచేస్తాడు. he ~s the sea యితనువాడవ్యాపారములోకలిసినవాడు, వాడసంబంధమైనవాడు. he ~s the camp పాళెముసంబంధమైనవాడు. all metals ~ this principle అన్నిలోహములకున్నుయీగుణముకద్దు. it ~s that you must pay the money యిందుచేతనీవు ఆరూకలు చెల్లించవలసివస్తున్నది. he is a rich man but it does not ~ that he is wise వాడుఐశ్వర్యవంతుడైనందువల్లనేబుద్ధిమంతుడనిభావించరాదు. It ~s తోస్తున్నది, తెలుస్తున్నది. he sold the house, whence it ~s that he was the owner అతడు ఆయింటిని అమ్మినందున దానికిఅతడే స్వాంతగాడనితోస్తున్నది, భావిస్తున్నది. he spoke as ~s or what he said was as ~s అతను చెప్పినదియేమంటే. he gave me the account the particulars are as ~s వాడుయీలెక్కనుయిచ్చినాడు దానివివరమేమంటే.

Follower, fol'lō-ĕr, *n. s.* వెంబడించేవాడు, అనుసరించేవాడు, వెంటబొయ్యేవాడు, అనుచరుడు, పనివాడు. his ~s అతనిపరిజనము, అతనిఆశ్రితులు, అతనిచేతికిందివాండ్లు, అతనిశిష్యులు. the bramins are the ~s of Sankara Chari బ్రాహ్మలు శంకరమతస్థులు. his ~s అతనిచెలికత్తెలు.

Following, *adj.* వెంబడించే, అనుసరించే. the ~ day ఆమరునాడు. in the ~ year మరుసటిసంవత్సరములో. he gave the ~ particulars యీ

కింద బ్రాసినవయనములను చెప్పినాడు, వాడుచెప్పినవయనములుయేమంటే. the — story అడుగునచెప్పబోయ్యేకథ. he addressed them in words to the — effect యిట్లనియె, వాడుచెప్పినదేమంటే.

Folly, fol'ly, *n. s.* అవివేకము, మూఢత్వము, పిచ్చితనము, వెఱ్ఱి, సాహసము. or baffled project విఫలమైనపని, మొండిగా నిలిచిపోయినపని. Y† says అజ్ఞానము. Dz. says అజ్ఞానత, అల్పబుద్ధి, దోషము, దుష్కర్మము.

To Foment, fō-ment', *v. a.* ఒత్తడము వేసుట, కాపడము వేసుట. they —ed the wound with warm water ఆ పుంటికి వేడినీళ్లు కాపడమిచ్చినారు. he —ed a quarrel కలహము పెట్టినాడు, పుల్లలు పెట్టినాడు, యెత్తివిడిచినాడు.

Fomentation, fō-men-tā'shon, *n. s.* ఒత్తడము, కాపడము, పుల్లలు పెట్టడము, యెత్తివిడవడము.

Fomentor, *n. s.* (of quarrels) కలహగాడు, పుల్లలుపెట్టేవాడు, యెత్తివిడిచేవాడు.

Fond, fond, *adj.* or foolish పిచ్చిగావుండే, వెఱ్ఱిగావుండే, భ్రాంతిగావుండే, పామరముగావుండే, మరులుగావుండే, వ్యామోహముగావుండే, బులుపుగావుండే, ఆశగల, ఇష్టముగల, ప్రియముగల. he listened to their — counsel వాండ్లపిచ్చిఆలోచనవిన్నాడు. he is dead and all my — hopes are ruined వాడుచచ్చినందున నాపిచ్చికోరికలన్నిపోయినవి. his — expectations వాడిపిచ్చికోరికలు. a — old woman పిచ్చిముసిలమ్మ. are you — of hunting నీకు వేటకుపోవడముమీదయిష్టమా. the English are not — of rice యింగ్లీషువాండ్లకుబియ్యముమీదఅంతయిష్టములేదు. he was beaten out of all love of learning by a — schoolmaster (says Ascham in Johnson) పిచ్చిపుపాధ్యాయులు కొట్టినదెబ్బలచేత వాడికిచదువుమీదఆశపోయినది. 'Tis — to wail inevitable strokes (Shakesp. in Johnson) తీరనిఆపదనుగురించియేడ్వడముపిచ్చి. he is — of her దానిమీద వాడికినిండాఆశ. they are — of gambling వాండ్లకుజూదముమీదబులుపు. he is very — of money వాడికిరూకలపిచ్చిపట్టివున్నది. he is very — of my brother నాతమ్ముడిమీదఆయనకుమహాయిష్టము. they are very — of one another వాండ్లకొకరికొకరు నిండా విశ్వాసముగావున్నారు. — of learning విద్యాసక్తుడైన.

To Fondle, fon'dle, *v. a.* ముద్దులాడుట, బుజ్జగించుట, మురుసుట, లాలించుట. she —d me to pay the money ఆరూకలియిచ్చేటట్టు నన్నుబుజ్జగించినది. the child —s it's mother బిడ్డతల్లితో మురుస్తున్నది, ముద్దులుకుడుస్తున్నది.

Fondling, fond'ling, *n. s.* బుజ్జగింపు, లాలనము, ముద్దు. a — ముద్దులబిడ్డ.

Fondly, fond'ly, *adv.* పిచ్చిగా, వెఱ్ఱిగా, భ్రాంతిగా, భ్రమపడి, ఆశపడి. I — believed him నాకుపిచ్చిపట్టివాణ్ని నమ్మినాను. he looked at her very — బహుకనికరముగా దాన్నిచూచినాడు.

Fondness, fond'ness, *n.s.* పిచ్చితనము, భ్రాంతి, మోహము, కనికరము.

Font, font, *n. s.* జ్ఞానస్నానతొట్టి. Dz. says జలకుంభ స్నానాధేశజలాధారము. a — of types, that is a set of pointer's types అచ్చుఅక్షరములవర్గము, ఒకజతఅచ్చక్షరములు.

Fontange, *n. s.* (a French word) పెద్దకొప్పు, కొండె.

Food, fūd, *n. s.* ఆహారము, అన్నము, భోజనము, తిండి, మేత. animal — మాంసము, కవుసు. vegetable — మానికూరలు, కాయగూరలు. he placed — before them or helped them వడ్డించినాడు. — and raiment అన్నవస్త్రము, గ్రాసవాసములు. this afforded — for speculation సందేహమునకుయిదిఆస్పదమైనది. this afforded — for hope యిది ఆశకుమూలమైనది. there is — for reflection in this letter యీజాబులోఅనుమానానికిమొదమున్నది.

Fool, fūl, *n. s.* పిచ్చివాడు, వెఱ్ఱివాడు, అవివేకి, బుద్ధిహీనుడు, మూఢుడు, అనాధ; కుంక. or buffoon హాస్యగాడు. they made a — of him in that business ఆపనిలోవాణ్ని గడ్డితినిపించినారు, మోసపుచ్చినారు, వెఱ్ఱివాణ్నిగాచేసినారు. he looked like a — ఒకటితోచకవుండినాడు. they sent him on a —'s errand వాడికిఒకపిచ్చిపనిపెట్టి అవతలికిపంపినారు. he played the — in this business యీపనిలో వాడు పిచ్చివాడైపోయినాడు. the — of Solomon మూర్ఖుడు, పామరుడు, అజ్ఞాని A†.

To Fool, fûl, *v. n.* పిచ్చివాడుగా ప్రవర్తించుట.

To Fool, fûl, *v. a.* to cheat మోసముచేసుట, పిచ్చివాణ్నిచేయుట, గడ్డితినిపించుట. he ~ed away his money తనరూకలనుపిచ్చితనముగా పోగొట్టుకొన్నాడు. they ~ed him out of his money వాణ్ని పిచ్చివాణ్నిచేసి వానిరూకలను నోట్లో వేసుకొన్నారు.

Foolery, fûl'ĕr-y, *n. s.* పిచ్చితనము, వెర్రినడక, కోణంగితనము.

Foolhardiness, *n. s.* పిచ్చిసాహసము, వెర్రిసాహసము.

Foolhardy, fûl-hârd'y, *adj.* పిచ్చిసాహసముగల.

Fooling, *n. s.* వెర్రినడక. he passed his time in ~ పిచ్చిపనులతో కాలముగడిపినాడు.

Foolish, fûl'ish, *adj.* పిచ్చి, వెర్రి, వెర్రిముఖమైన, దేబె, మూఢ. he was so ~ as to write me that letter బుద్ధితక్కువచేత ఆజాబు వ్రాసినాడు. surely he is turning ~ అయ్యో వాడికిచలచిత్తముకలిగినది. he looked ~ or was downcast తలవేలవేసుకొనివుండినాడు, వాడిముఖము వెలవెలపోయినది.

Foolishly, *adv.* తెలివిలేక, అజ్ఞానముగా, దుర్బుద్ధిగా.

Foolishness, fûl'ish-ness, *n. s.* పిచ్చితనము, అవివేకము, అజ్ఞత.

Foolscap, *n. s.* చట్టములుచించితలకు వేసేటట్టు శీమలో పల్లికూటపు పిల్లకాయలకు వేసేపొడుగాటికూచికుళ్లాయి, ఒకతరహా తెల్లకాగదము.

Foot, fŭt, *n. s.* పాదము, అడుగు. he came on ~ నడిచివచ్చినాడు, పాదచారిగావచ్చినాడు. he set an enquiry on ~ విచారణకు మొదలుపెట్టించినాడు. I set the table on its feet పడివుండిన మేజనునిలువపెట్టినాను. In a yard there are three feet గజానికిమూడడుగులు. of a table కాలు. of a bedstead కోడు. at the ~ of the bed మంచానికికాలితట్టు. he sat at the ~ of the table యెదురుగాకూర్చున్నాడు, అనగావిందులోనైనా, ఆలోచనసభలోనైనాసభానాయకునికియెదుటకూర్చున్నాడనిఅర్థము, సభానాయకుడుకూర్చుండేస్థలమునకు Head of the table అనిపేరు. Vice president అనగా అతనికిరెండోవాడు, యితను కూర్చుండేస్థలమునకు ~ of the table అనిపేరు; అయితేవీరిద్దరికి గౌరవముసమానము. She was standing at the ~ of the stairs అదిమెట్లమొదటనిలుచుండెను, అడుగుమెట్టుదగ్గరనిలిచివుండెను. on the ~ of friendship స్నేహమునుబట్టి, స్నేహభావముచేతను. he has one ~ in the grave వాడునిండా దినాలుబ్రతకడు, కాటికికాళ్లుజాచుకొనివున్నాడు. at the ~ of the mountain కొండదగ్గెర, కొండకింద. a mile from the ~ of the hill కొండకుగడియదూరము. he wrote this at the ~ of the account దీన్నిలెక్క అడుగునవ్రాసినాడు. a ~ in prosody గణము, మగణముమొదలైనవి. యిదిశ్లోకములోవచ్చేపాదము, లేక, చరణమునకు a line or a verse అనిచెప్పవచ్చునుగాని Foot అనిచెప్పకూడదు. (In the army) horse and ~ గుర్రపురౌతులున్ను సిఫాయీలున్ను. a regiment of ~ or infantry సిఫాయీలపటాళము, కాల్బలము. his father served in the ~ వాడితండ్రిసిఫాయీపటాళములో కొల్చినాడు. the procession went on at a ~ space అడుగుమీదఅడుగుగా వూరేగింపువచ్చినారు.

To Foot, fŭt, *v. a.* నాట్యముతొక్కుట. he ~ed it well వాడుబాగాతాండవమాడినాడు, బాగాఆట ఆడినాడు.

Football, fŭt'bâll, *n. s.* కాలిగుండు, అనగాతోలుతో చేసిన తాటికాయంతగుండునుపుష్పకందమువంటి ఒకఆటలోయిటూ అటూతన్నుతారు, యీఆట యింగ్లీషువారిలో ప్రసిద్ధము.

Footboard, *n. s.* నిలిచేపలక, తొక్కుడుబల్ల.

Footboy, fŭt'bôy, *n. s.* పనివాడు.

Footbridge, *n. s.* చిన్నవంతెన, చిన్నవారధి.

Footcloths, *n. s.* జీనిపోషు, గుర్రముమీదశృంగారముగావేసేజాలరు.

Footed, *adj.* కాలుగల. two ~ ద్విపాత్తైన, రెండుపాదములుగల. three ~ త్రిపాత్తైన. a three ~ stool ముక్కాలిపీట.

Footing, fŭt'ing, *n. s.* నిలకడ, నిలిచేస్థానము, ఆటలో అడుగులువేయడము. in climbing the hill he could not keep his ~ కొండయెక్కడములో వాడికిఅడుగువూనకపోయినది. he lost his ~ కాలుజారిపడ్డాడు. on the ~ of friendship స్నేహభావమువల్ల, స్నేహమునుబట్టి. he is not on a ~ with them వాండ్లెక్కడవీడెక్కడ, వాండ్లస్థితియొక్క

దవిడిస్థితియొక్కడ. he is now on a good ~ with them వాండ్లకువిడికియున్నుడువిహితముగావున్నది. these three are on the same ~ at court రాజుకువీండ్లుముగ్గురుసమమే.

Footman, fŭt′man, *n. s.* బంట్రోతు. a running ~ హర్కారా, డలాయతు. or soldier సిఫాయి, యిది ప్రాచీనయింగ్లిషుశబ్దము.

Footpad, fŭt′pad, *n. s.* దారికట్టిదోచేవాడు.

Footpath, fŭt′pāth, *n. s.* కాలిదోవ.

Footsoldiers, *n. s.* సిఫాయీలు, కాల్బలము.

Footstep, fŭt′step, *n. s.* అడుగు. they traced his ~s to the house అడుగులజాడమీదవాడియింటికిపోయినారు.

Footstool, fŭt′stŭl, *n. s.* పాదపీఠము. we fly to thy ~ మీపాదములశరణుచొచ్చినాము.

Fop, fop, *n. s.* సొగసుగాడు, పిచ్చివేషములుధరించినవాడు. (or simply, a fool) పిచ్చివాడు.

Foppery, fop′pĕr-y, *n. s.* పిచ్చిసొగసు, జంభము, పిచ్చివేషభూషణములు. or simply, foolery పిచ్చితనము. See Johnson's 3d sense, and Defoe's Works, XIX. 262.

Foppish, fop′pish, *adj.* పిచ్చిసొగసుగల, పిచ్చివేషభూషణములుగల.

Foppishly, *adv.* సొగసుగా, జంభముగా, వేడుకగా, బడాయిగా, పిచ్చివేషములువేసుకొని.

Foppishness, *n. s.* సొగసు, జంభము, పిచ్చివేషము.

For, for, *prep.* కై, కొరకు, కోసరము, గురించి, కి, కు. ~ this reason యీహేతువుచేత, యీహేతువును బట్టి. they sent ~ him వాణ్ని రమ్మనిచెప్పియంపించినారు, వాణ్ని పిలిపించినారు. through his love ~ me he did this నాయందలివిశ్వాసముచేతదాన్ని చేసినాడు. through affection ~ her దానియందువుండేవిశ్వాసముచేతను. they appeared ~ him వాడికిగానువాండ్లుహాజరైనారు. he appeared ~ the defendant ప్రతివాదికైహాజరైనాడు, ప్రతివాదిపక్షముగావచ్చినాడు. give me that ~ this దీనికిబదులుగాదాన్నియియ్యి. ~ all I could say he persisted నేనుయెన్నిచెప్పినావినకపోయినాడు. I came ~ it అందుకోసరమువస్తిని, అది కావలసివస్తిని. I want it ~ my brother అదినా తమ్మునికొరకునాకుకావలెను. it is hard ~ me to effect this యిదినన్నుంచికాదు. I took him ~ his brother వాణ్నిచూచివాడి అన్న అనుకొన్నాను. we fly ~ aid to thy footstool మీపాదములశరణుజొచ్చినాము. an order was issued ~ him to file his accounts లెక్కలుదాఖలుచేయమని వాడికి వుత్తరవుఅయినది. an order was issued ~ him to be imprisoned వాణ్నికావలిలోపెట్టమనివుత్తరవుఅయినది. the wind blew so strong that it was not deemed advisable for the boats of the fleet to join in the attack గాలిమహోవడిగాకొట్టినందున పడవలలోవుండినసిఫాయీలు ఆయుద్ధములోకలిసేటందుకు యుక్తముకాదని తోచినది. what are you ~? నీకేమికావలెను. I cannot go ~ the rain వర్షమువల్లనేనుపోలేను. I cannot see that house ~ the trees చెట్లవల్లనాకుఆయిల్లుఅగుపడలేదు. as ~ your brother he will not come నీతమ్ముడైతేరాడు. as ~ the horse it is dead గుర్రమైతే చచ్చినది. do you know this ~ certain? యిదినీకురూఢిగాతెలుసునా. he gives this out ~ fact యిదిరూఢిమైనట్టుఅంటాడు. he left the forest ~ the town వూరికిపోవడానకైఅడివినివిడిచిబయిల్దేరినాడు. where you ~? యెక్కడికిపోతారు. we are ~ Benares కాశికి. ~ learning he is certainly superior to them విద్యావిషయమందువాండ్లకు వీడు అధికుడే. ~ some days కొన్నిదినాలకు, కొన్నిదినములవరకు. he cannot come ~ three days మూణ్నాళ్లదాకారాడు. ~ the last two months we had no rain పోయినరెండునెలలనుంచివానలేదు. I have been in this house ~ these two years యీరెండుయేండ్లుగాయీయింట్లోవున్నాను. he was imprisoned ~ a week వారందినములుఖైదులోవుండినాడు. ~ ever సదా, విడవకుండా. he reads ~ ever యేవేళాచదువుతున్నాడు. the just live ~ ever పుణ్యవంతులుచిరంజీవులుగా వుంటారు. ~ want of money he did not buy it రూకలులేనందునకొనలేదు. ~ fear of their detecting him వాండ్లుకనుక్కోబోతారని. ~ fear of the dog he would not go into the room కుక్కయొక్కభయముచేతవాడు ఆయింట్లోకిపోలేదు. ~ fear he cannot speak భయముచేత మాట్లాడలేదు. word ~ word మాటకుమాట. It is not ~ you to say so యిట్లాచెప్పడమునీకుధర్మముకాదు, యిదినీవుఅనవలసినదికాదు. he built

a boat ⌣ himself తనచేతులారతనకువొకపడవచేసుకొన్నాడు, తనసొంతానికివొకపడవచేయించినాడు. he is all ⌣ himself తనమట్టుకుసుఖముగావుంటే వాడికియెవరుయెట్లాబోయినా అక్కర లేదు, వాడికిస్వసుఖమేముఖ్యము. they left him ⌣ dead వాడుచచ్చినాడనుకొనివిడిచిపెట్టిపోయినారు. ⌣ shame! ఛీ, ఛీఛీ, పాపము. ⌣ shame you must not say so ఛీనీవుఅట్లాఅనరాదు. ⌣ shame dont beat the child పాపముఆబిడ్డనుకొట్టక. ⌣ want of a horse he came on foot గుర్రములేనందుననడిచివచ్చినాడు. he beat me ⌣ nothing నన్ను నిష్కారణముగాకొట్టినాడు. he sold it ⌣ nothing దాన్నివూరికెయిచ్చివేసినాడు. ⌣ my part I shall not go నేనైతేపోను. I ⌣ a fool, or as a fool believed him నేనుపిచ్చివాడనైవాడుచెప్పినదాన్నినమ్మినాను. ⌣ any thing I know he is dead నేనుయెరగనుగాని వొకవేళచచ్చినాడేమో. I cannot tell ⌣ my life what you mean నీభావమేమో నాకుచచ్చినా తెలియదు. ⌣ all he was a bramin వాడుబ్రాహ్మణుడుగావుండిన్ని, వాడుయెంతబ్రాహ్మణుడైనా. she cannot speak ⌣ joy సంతోషమువల్ల అది మాట్లాడలేకపోయినది. the hire ⌣ washing the clothes గుడ్డలువుతకడానికికూలి. I am sorry ⌣ your loosing that money నీకు ఆరూకలుపోయినదాన్నిగురించినాకువ్యసనముగావున్నది. I did it ⌣ the sake of his brother వాడిఅన్ననుచూచిదాన్నిచేసినాను. ⌣ as much as గనుక. ⌣ as much as he was born there అక్కడపుట్టినాడుగనుక. ⌣ as much as it is necessary to do this యిదిచేయవలసినది అగత్యముగనుక.

For, *conj.* యెందుకంటే, యేలనంటె, యేలాగంటే. ⌣ I called him వాణ్నిపిలిచినానుగనుక. Gesenius in his Hebrew lexicon observes (on the word —ki,—kī, *For*) It is often used at the beginning of a proposition where it may be omitted in translating: like (the German *ja!*) yea! Zech. III. 8.—2 Sam. XIX. 23. So before the direct address, like the Greek ὅτι. Ruth I. 10 Josh. II. 24. 1 Sam. X. 19. and after oaths. 1 Sam. XXVI. 16. XIV. 44; XXV. 34. 2. Chr. XVIII. 13. Also at the beginning of the apodosis or turn of the sentence, "so then." Gen. XXII. 17. XXXI. 42. Numb. XXII. 33. Job VIII. 6. XXXVII. 20. On the word γαρ. Schleusner in his Greek Lexicon makes a similar remark that "sometimes, particularly in the beginning of a sentence it is redundant "He instances Matt. I. 18. 2 Tim. II. 7. Galat. I. 10. Jones. (Gr. Eng. Dict. 1825. says on γαρ) For, because, wherefore. *In fact, indeed, truly, then.* John IV. 44." and in fact Jesus himself bore testimony." Luke XII. 58. while you are indeed going with your adversary to the judge. Rom. IX. 15. in fact to Moses he says: to Moses indeed he says.—Rom. VII. 2. the wife is in fact, is indeed or assuredly, bound &c. Rom. IV. 13. In fact the promise was made to Abraham. Matt. XXVII. 23. And what evil in fact hath he done." Jones gives further instances and rules: but in Telugu this word being an expletive, may in some places be omitted, and elsewhere will be easily rendered by గదా, or else by సుమీ, or (colloquially) లే, or లెండి, from లేచుట.

To Forage, for'āge, *v. n.* ఆహారానికైతిరుగుట, దండుకురస్తునిమిత్తమైవూళ్ళమీదికిపోవుట, కొల్లకైతిరుగుట. the people were foraging about in vain వాండ్లుభోజనసామగ్రినిమిత్తమై వృథాగా తిరిగినారు. he went out to ⌣ but he brought in nothing కొల్లకుపోయినాడుగాని వొకటిన్నితేలేదు.

Forage, for'āge, *n. s.* దోచుకొనితెచ్చిన వస్తువులు, దోపిడి, కొల్ల, మేత, ఆహారము.

Forager, *n. s.* కొల్లగాడు, దోపిడిచేసేవాడు, మేతతెచ్చేవాడు, ఆహారమునకైతిరిగేవాడు.

Foraging, *n. s.* కొల్లకైతిరగడము, మేతకైతిరగడము.

Forasmuchas, *conj.* గనుక. ⌣ he is gone పోయినాడుగనుక.

Foray, *n. s.* పెండారిదపుడు.

Forbade, for-bad', the *preterite* of Forbid.

To Forbear, for-bār', *v. n.* మానుకొనుట, నిదానించుట, తాళుట. he forbore to say so చెప్పకమానినాడు. ⌣ awhile కొంతనిదానించు. Forbear! తాళుతాళు, వద్దువద్దు.

To Forbear, for-bār', *v. a.* మానుకొనుట, విడిచిపెట్టుట. he forbore speaking పలుకలేదు, మాట్లాడ

దముమానినాడు, మౌనముధరించినాడు. he forbore his dinner కొంటిభోజనముచాలించినాడు.

Forbearance, for-bār′ance, *n. s.* తాళిమి, ధైర్యము, శాంతి, క్షమ (A† Rom. II. 2.)

Forbearing, *adj.* తాళిమిగల, ధైర్యముగల, శాంతముగల.

To Forbid, for-bid′, *v. a.* కూడదనుట, వద్దనుట, నిషేధించుట, కట్టుచేయుట. shame ~s him to go there సిగ్గువాణ్ని అక్కడికిపోనియ్యలేదు. the law ~s us to do this యిట్లాచేయకూడదని శాస్త్రము నిషేధిస్తున్నది. the law ~s such conduct అట్లా కారాదని శాస్త్రనిషిద్ధము. consanguinity ~s their marriage గోత్రమువివాహమునకుప్రతిబంధకము. I ~ you to go నీవుపోకూడదు. the doctor ~s me food వైద్యుడులంఘనముచేసినాడు. the Magistrate forbade him my house వాడు మాయింటికి అడుగుపెట్టకూడదని మేజస్ట్రీటువారు ఉత్తరువుచేసినారు. Labouring men among the Hindus are naked unless where decency ~s కూలివాండ్లుమానమును తప్పకడమువుళ్లు తెరుచుకోనివుంటారు, కూలివాండ్లకుగోచితప్ప వేరేలేదు. I said your brother is dead, he replied God ~! మీయన్నచచ్చినాడన్నందుకు శివశివాఅన్నాడు. In Rom. VII. 7. *μη γενοιτο* ఇట్లంనభవము. A† If my father dies (first which God ~!) ఒకవేళమాతండ్రిచనిపోతేమెట్టుకుఅట్లాదేవుడుతప్పించు గాక. the ordinary phrases are రామరామ! శివశివ! హరిహరి!

Forbidden, for-bid′dn, *adj.* అడ్డగించబడ్డ, కట్టుచేయబడ్డ, నిషేధించబడ్డ, నిషిద్ధమైన, కూడని. they are ~ wine or wine is ~ them వాండ్లకుసారాయినిషిద్ధము. they are ~ the town or the town is ~ them వాండ్లుపట్టణమునకుఅడుగుపెట్టకూడదనిఆజ్ఞఅయినది, కట్టుచేసివున్నది. ~ food నిషిద్ధమైనఅన్నము. he was ~ food for a week by the doctor వైద్యుడువానికియేడులంఘనములు చేసినాడు. ~ fruit అంటరానిపదార్థము, నిషేధించబడ్డద్రవ్యము, యిక్కడమందుఅనేఅర్థములేదు. why should you desire ~ fruit కారానిదాన్ని యెందుకుకోరుతావు.

Forbidder, *n. s.* అడ్డగించేవాడు, నిషేధించేవాడు, నిషేధకుడు.

Forbidding, for-bid′ding, *adj.* అసహ్యకరమైన, చీదరపుట్టించే, జుగుప్సకలగచేసే, వెగటుచేసే. a ~ face వికారమైనముఖము, అఘోరమైనముఖము. his ~ appearance వాడివికారమైనరూపు. a man of ~ appearance కురూపి, వికారమైనవాడు. the food had a ~ appearance యీఆహారముచూడడమునకుమహాఅసహ్యముగావున్నది.

Force, fōrce, *n. s.* strength బలము, పరాక్రమము. It requires some ~ to turn this key యీతాళంచెవినిత్రొంచెముబలముగాతిప్పవలెను. Efficacy శక్తి, గుణము. that law is not now in ~ ఆచట్టము యిప్పుడుచెల్లదు. the rule that was then in ~ అప్పుడుచెల్లుతూవుండినచట్టము. Validity సత్తువ, దార్ఢ్యము. I dont see the ~ of his objection వాడుచేసినఆక్షేపణలోసత్తుకనపడలేదు. Violence బలవంతము, బలాత్కారము. he used ~ to get the money ఆరూకలనుగురించిబలాత్కారముచేసినాడు. they brought me by ~ నన్నుబలాత్కారముచేసితీసుకవచ్చినారు. the ~ of the stream ప్రవాహముయొక్కవేగము. moral power శక్తి, పస. compulsion దౌర్జన్యము. ornament యుద్ధసన్నద్ధమైన దండు. military ~ or ~s దండు, సేన. they brought a large ~ పెద్దదండునుతీసుకవచ్చినారు.

To Force, fōrce, *v. a.* to compel బలవంతముచేసుట, బలాత్కారముచేసుట, నిర్బంధించుట. he ~d some tears పైకికండ్లలోనీళ్లుతెచ్చుకొన్నాడు. he ~d a smile పైకినవ్వినాడు. the police ~d the house పోలీసువాండ్లు యింట్లోజొరబడ్డారు. the prisoners ~d the guard and escaped ఖైదీలు పారావాండ్లనుతోసుకొని పారిపోయినారు. they ~d the guard and rushed in పారావాండ్లను తోసుకొనిలోగాచొరబడ్డారు. he was charged with having ~d a woman ఒకఆడదాన్నిబలాత్కారముచేసినాడన్న ఫిర్యాదు వానిమీదవచ్చినది. he ~d them to do it వాండ్లనునిర్బంధించిచేయించినాడు. his bad behaviour ~d me to dismiss him వానిదుర్నడతవల్లవాణ్నితోసివేయవలసివచ్చినది. this ~s me to tell you the truth యిందువల్లనీతోనిజముచెప్పవలసివచ్చినది. the low roof ~d me to stoop ఆయిల్లుకురచగావున్నందునవంగవ

లకువచ్చినది. he ~d them apart వాండ్లనుతొలగ దీసినాడు, వీడదీసినాడు. they ~d her from him దాన్ని అతడిదగ్గెరనుంచి యీడుచుకొనివచ్చినారు. he ~d the purse from her hand దానిచేతిలోం చినిసెరుక్కొన్నాడు. I could not ~ a word from him వాడిదగ్గెర ఒకమాటైనా వెళ్లదీయలేకపోతి ని. he ~d the ball into the gun తుపాకిలోగుండు వేసిగెట్టించినాడు. he ~d his hand into the hole ఆబొందలో చెయ్యిని బలవంతముగాదూర్చినాడు. he ~d the clothes into the box ఆపెట్టెలోగుడ్డలనుకూరినాడు. I ~d myself into the room ఆయింట్లోవుండేజనాన్ని తోసుకొనిపోయినాను. he ~d the door open ఆతలుపును గెంటితెరిచినాడు. they ~d him out of the house వాణ్నియింట్లోనుంచి బయిటికిగెంటినారు, నూకినారు. he ~d the nail out ఆచీలనుపెరికినాడు, పెళ్లగించినాడు. he ~d up the stone రాతినిపెళ్లగించినాడు. to ~ a plant దోహదము చేసి అకాలమందుపువ్వు ఫలములుకలిగేటట్టుచేసుట.

Forced, *adj.* బలాత్కారముచేయబడ్డ, నిర్బంధించబడ్డ. a ~ task తీరరానిపని, విధిలేనిపని. a ~ meaning అపార్థము. they made a ~ march రెండుమజిలీలనుఒకమజిలీగానడిచినారు, హుటాహుటిగానడిచినారు. a ~ marriage రాక్షసవివాహము, బలవంతపుపెండ్లి. I was ~ to go there నేనుఅక్కడికిపోవలసివచ్చినది, నేనుఅక్కడికిపోకవిధిలేదు. this is a ~ fruit దోహదముచేత అకాలములోవుండినది. this is a ~ construction of his words యిది అపార్థమే. this letter is written in a ~ and cold manner విరసముగావ్రాసినజాబు.

Forceless, *adj.* జడమైన, బలహీనమైన, దుర్బలమైన.

Forcemeat, *n. s.* కొంచినమాంసము.

Forceps, för'ceps, *n. s.* a pair of tongs చిటకారు, చిమిటా. the ~ of an ant చీమయొక్క కొరారు.

Forcible, förc'i-ble, *adj.* బలమైన, దృఢమైన. this is a ~ argument యిదిప్రబలమైనహేతువు.

Forcibleness, *n. s.* బలము, దార్ఢ్యము, పటిమ. from the ~ of his style అతనివాక్పటిమవల్ల.

Forcibly, förc'i-bly, *adv.* బలముగా, దృఢముగా. he spoke ~ about this యిందునగురించిప్రబలముగా

దాటట్టుగామాట్లాడినాడు. this was ~ brought to my mind యిదినాకురూఢిగాతోచినది.

Ford, förd, *n. s.* రేవు, అనగామేటినీళ్లలోదిగినడిచిపోయ్యేటందుకువల్లగావుండేస్థలము. as there has been heavy rain the ~ is no longer possible వానబలముగాకురిసినందునయిక నునీళ్లలోదిగిపోవడముదుస్తరము, రేవుతప్పినది.

To Ford, förd, *v. a.* నీళ్లల్లోదిగిపోవుట. he ~ed the river but it was up to his middle యేటిలోదిగిపోయినాడుఅయితే మొలమట్టునీళ్లువుండినవి. water that may be ~ed దిగిపోతగ్గినీళ్లు.

Fordable, förd'a-ble, *adj.* దిగిపోదగిన, నిలకడయిచ్చే. the river is now ~ ఆయేట్లోయిప్పుడుదిగిపోవచ్చును, ఆయేరు యిప్పుడునడయిచ్చినది. the water is ~ నీళ్లునిలకడయిస్తున్నవి.

Fore, före, *adj.* ముందరి. the ~ arm ముందరిచెయ్యి, అనగామోచెయ్యిమొదలుకొనవేళ్లదాకాఅని తెలుసుకోవలసినది. the ~ finger తర్జని. a horse's ~ quarter గుర్రముయొక్క ముందుజబ్బ, రెట్ట. a ~ quarter of mutton పొట్టేలుముకలతోవుండేమేకయొక్క ముందుజబ్బ, రెట్ట. the ~ legs of a horse గుర్రముయొక్క ముందరికాళ్లు. a ~ tooth ముందరిపల్లు. the ship was painted black ~ and aft ఆవాడకుముందుతట్టున్ను వెనకతట్టున్ను నల్లవర్ణముపూసివున్నది, ఆవాడకుకడాకు నల్లవర్ణముపూసివుండినది.

Fore-armed, *adj.* సన్నద్ధుడైవుండే, జాగరూకుడుగావుండే, నడుముకట్టుకొనివుండే. forewarned is ~ కన్నుగలవానికిక త్తికర్దు, ముందెచ్చరికగలవాడునాలుగుకట్లూకండ్లువుంచివుంటాడు.

To Forebode, före-böde', *v. a.* పురస్సూచనచేసుట. I ~ evil from this తొందరవచ్చుననియిందుచేతనాకుఅగుపడుతున్నది. I ~d as much యిట్లాకాబోతున్నదని మునుపేనాకు తెలుసును. this heat ~s rain యీవుక్కపోతైవానవచ్చేటట్టున్నది.

Forecast, före'cäst, *n. s.* దూరాలోచన, ముందుజాగ్రత. he shewed much ~ in this business యీపనిలోవాడునిండా ముందుజాగ్రతనుచూపినాడు.

Forecastle, före'cäsle, *n. s.* వాడముందుభాగము యొక్కపైతట్టు, దీన్నివాడవాండ్లు అల్లానుఅని అంటారు.

Forecited, fōre-cīt'ed, *adj.* పైన చెప్పిన, ముందుపు దాహరించిన.

Foreclosed, *adj.* అవధిక్రయమైపోయిన. the mortgage of that house is ⌣ ఆయిల్లు అవధిక్రయమైపోయినది.

To Foredo, fōre-dû', *v. a.* చెరుపుట, సంపుట, యిది ప్రాచీన కావ్యశబ్దము.

To Foredoom, *v. a.* విధించుట.

Foredoomed, *adj.* విధివశముచేత కలిగిన. a ⌣ thief విధివశముచేత దొంగైనవాడు, గ్రహచారముచేత దొంగైనవాడు.

Fore-end, *n. s.* ముందరి భాగము.

Forefathers, *n. s.* పూర్వులు, పెద్దలు.

To Forefend, fōre-fend', *v. a.* నివారించుట, నిషేధించుట, ఆటంకము చేసుట. See To Forbid.

Fore-finger, *n. s.* తర్జని, జుట్టన వేలు.

Forefoot, *n. s.* the anterior foot of a quadruped ముందరి కాలు.

To Forego, fōre-gō', *v. a.* మానుకొనుట, విడిచిపెట్టుట, వదులుట, పరిత్యజించుట.

Foregoing, *n. s.* గతమైన, గడచిపోయిన. the ⌣ facts will prove this యిందాక చెప్పిన సంగతుల చేత యిది రూఢమౌను. the ⌣ words యిందాకటి మాటలు, ముందు చెప్పిన మాటలు.

Foreground, fōre'ground, *n. s.* పటములో ముందరి స్థలము. In this picture there are cattle in the ⌣ and hills in the back ground యీ పటములో ముందర పశువులను వ్రాసివున్నది, అవతల కొండలను వ్రాసివున్నది, యిది చూపుకు కొండకు యివతలి స్థలములో పశువులు మేస్తూవున్నట్టు అగుపడును.

Forehand, fōre'hand, *n. s.* గుర్రము యొక్క ముందరి జబ్బ, ముందరి భాగము.

Forehead, for'hed, *n. s.* నొసలు, నుదురు, లలాటము, ఫాలము. the Hindu mark in the ⌣ బొట్టు. the upright mark నామము, తిరుచూర్ణము. the cross mark అడ్డబొట్టు. the ornamental mark తిలకము.

Foreign, for'in, *adj.* పరాయి, అన్య. పరదేశీయమైన, భిన్నమైన, పృథక్కైన, అసంబంధమైన. a ⌣ country పరదేశము. a ⌣ language అన్యభాష. ⌣ lac సీమలత్తుక. ⌣ parts అన్యదేశము, విదేశము, సీమ గానిసీమ. he went into ⌣ parts దేశాంతరమునకు పోయెను. ⌣ goods i. e. goods shipped from another port అన్యదేశపు సరుకులు. that is a ⌣ subject, wherein we have no concern అది వేరే సంగతి మన జోలి కాదు. that question is ⌣ to this affair అది వేరే సంగతి యిది వేరే సంగతి. this is a ⌣ quarrel we have nothing to do with it యిది పరుల జగడము దాని జోలి మన కెందుకు. this is quite ⌣ to our customs మన మర్యాదలకు యిది నిండా వ్యతిరేకముగా వున్నది. It is quite ⌣ to their ideas యిది వాండ్లకు కొత్త, వింత.

Foreigner, for'in-ĕr, *n. s.* పరదేశి, విదేశి, అన్యదేశపువాడు, పరాయివాడు.

To Forejudge, fōre-judge', *v. a.* ముందాలోచన చేసుట, ముందు విమర్శ చేసుట.

To Foreknow, fōre-nō', *v. a.* రాబొయ్యేదాన్ని ముందుగా యెరుగుట, ముందుగా తెలుసుకొనుట. God ⌣s our actions మనము చెయ్యబొయ్యే పనులు యీశ్వరునికి ముందుగానే తెలుసును.

Foreknowledge, fōre-nol'edge, *n. s.* భవిష్యజ్జ్ఞానము, భావిజ్ఞానము, దివ్యదృష్టి, మున్నెరుక, అగ్రసూచన. (Haughton) they had no ⌣ of this యిది వాండ్లకు ముందుగా తెలియదు.

Foreleg, *n. s.* of a quadruped ముందరి కాలు.

Foreland, fōre'land, *n. s.* సముద్రములో నాలుకవలె పారివుండే భూమి.

Forelocks, *n. s.* ముంగురులు. he took time by the ⌣ వాడు సమయములో జాగ్రతపడ్డాడు.

Foreman, fōre'man, *n. s.* ప్రధానమైనవాడు, మొదటివాడు, ముఖ్యుడు, పెద్ద. the ⌣ of a Jury జూరీలలో ముఖ్యుడు. a ⌣ or manager in a shop అంగడిలో పెద్దపనివాడు, పెద్ద ఉద్యోగస్థుడు. among carpenters &c. మేస్త్రి.

Foremast, *n. s.* వాడలో ముందరి స్తంభము.

Forementioned, fōre-men'shond, *adj.* పైన చెప్పిన, యిందాక చెప్పిన.

Foremost, fōre'mōst, *adj.* ఆదిమ, మొదటి, మొట్టమొదటి, ముందరి. Cālidasa is the ⌣ poet కాళిదాసు కవిశ్రేష్ఠుడు.

Forenamed, fōre'nāmd, *adj.* పైన చెప్పిన, పైన వుదాహరించిన, యిందాక చెప్పిన.

Forenoon, fōre'nûn, *n. s.* పూర్వాహ్ణము, మధ్యాహ్నపూర్వము, యిది dinner కుముందటికాలము. the ⌣ and afternoon మధ్యాహ్నపూర్వమున్ను మధ్యాహ్నోత్తరమున్ను. this ⌣ నేడు తెల్లవారి. I waited there all the ⌣ till 2 o'clock నేడు తెల్లవారంతా రెండుగంటలవరకు అక్కడ కాచుకొని వుంచినాను.

Forensic, fŏ-ren'sic, *adj.* న్యాయసభాసంబంధమైన, న్యాయస్థలములో వ్యవహరించబడ్డ. he used ⌣ language in this letter యీజాబులో న్యాయసభాసంబంధమైనమాటలను ప్రయోగించినాడు.

To Fore-ordain, fōre-or-dān', *v. a.* సంకల్పించుకొనుట, ముందుగానియమించుకొనుట. God ⌣ed this యీశ్వరుడుయిట్లాసంకల్పించుకొన్నాడు.

Fore-ordained, *adj.* సంకల్పితమైన, నిర్ణయించుకోబడ్డ, విధివిహితమైన.

Forepart, *n. s.* ముందరిభాగము, పూర్వభాగము, ముందరితట్టు.

Forepast, *adj.* గతించిన, గడిచిన.

Forequarter, *n. s.* of a quadruped ముందరిజబ్బ.

Forerank, fōre'rangk', *n. s.* ముందరివరుస.

Forecited, *adj.* యింతాకచెప్పిన, పైనచెప్పిన.

To Fore-run, fōre-run', *v. a.* సూచించుట. this wind ⌣s rain యీగాలివాననుసూచిస్తున్నది, యీగాలినిచూస్తేవానవచ్చేటట్టువున్నది.

Fore-runner, fōre-run'nėr, *n. s.* సూచన, పురోసూచన, సూచకము, ఇదుగోవచ్చెననిముందుగావచ్చితెలియచేసేవాడు.

To Foresee, fōre-sēe', *v. a.* ముందుగాకనుక్కొనుట, ముందుగాతెలుసుకొనుట. I foresaw this యిట్లాసంభవించబోతుందనిమునుపేకనుక్కొన్నాను.

Foreseeing, *adj.* ముందాలోచనగల.

Foreseen, *adj.* ముందుగాకనుక్కొన్న.

To Foreshew, *v. a.* రాబొయ్యేదాన్నిముందుగా అనుకరచుట, ముందుగాతెలియచేయుట, పురోసూచనచేసుట.

To Foreshorten, *v. a.* to shorten figures in drawing, for the sake of shewing those behind వెనకవుండేటట్టు అనుకరేలాగున్నపైనకురచగావ్రాసుట, యిదిచిత్రకళనిగురించినమాట.

To Foreshow, fōre-shō', *v. a.* రాబొయ్యేదాన్ని ముందుగాఅనుకరచుట, ముందుగాతెలియచేసుట.

Foresight, fōre'sīt, *n. s.* ముందెరుక, ముందుజాగ్రత, భావిజ్ఞానము, రాబొయ్యేదాన్ని ముందుగాయెరగడము. the ant shews great ⌣ రేపుసంభవించబొయ్యేదిచీమలకు నేడు తెలుస్తున్నది. Dz. says కాలామదర్శిత్వము, భావిదర్శనము, భావిజ్ఞానము, అనుపస్థితవిషయపూర్వబోధ.

Foreskin, *n. s.* సున్నతిచేసేటప్పుడుకోసివేసేతోలు.

Foreskirt, *n. s.* కుచ్చెళ్లు.

Forespent, *adj.* ప్రాణముపిసికిన, అలిసిన, డస్సిన.

Forest, for'est, *n. s.* అడివి, అరణ్యము, వనము. ⌣ scenery or jungly scenery అరణ్యప్రదేశము, జాంగల్యస్థలము.

To Forestal, fōre-stâl', *v. a.* ముందుమించుకొనిపొసపుచ్చుట. I intended to buy the house but he ⌣led me ఆయింటినినేనుకొనుక్కోవలెననివుండగా వాడుముందుమించికొనుక్కొన్నాడు. he has ⌣led you in that discovery ఆమర్మమునీవుకనుక్కొన్నావు అనేరే నీకుముందేవాడుకనుక్కొని నీకుకరక్కాయపెట్టినాడు. these merchants ⌣led the market ఆవర్తకులు అంగళ్లవాండ్లకువచ్చేసరుకును ముందుమించితాముతీశ్వకొన్నారు. he ⌣led the goods ఆసరుకులుతాను ముందుమించిమళ్లించుకొన్నాడు, ఆసరుకులనుతానునడమవచ్చి అంటుకొని పోయినాడు.

Forestalled, *adj.* మోసపోయిన, భంగపడ్డ. I made the attempt but I was completely ⌣ by them నేనుయత్నపడ్డానుగాని వాండ్లుముందుమించి, నోట్లోవేసుకొనిపోయినారు.

Forestay, *n. s.* వాడమొదటిస్తంభమువెనక్కుతెరగకుండాముందరికియీడ్చికట్టేపగ్గము.

Forester, for'est-ėr, *n. s.* అడివిమనిషి, చెంచువాడు.

Foretaste, fōre'tāste, *n. s.* ముందురుచి, సూచకము, సూచన, లక్షణము. such felicity as is a ⌣ of heavenly bliss అట్టిఆనందముస్వర్గానుభవమునకుసూచకముగావున్నది.

To Foretel, fōre-tel', *v. a.* రాబొయ్యేదాన్నిముందుగాచెప్పుట, భవిష్యత్తును తెలియచేయుట. I think I may ⌣ a storm గాలివానకొట్టబోతున్నదని నాకుతోస్తున్నది. I always foretold you this యిట్లాకాబోతున్నదని నేనుమునుపే చెప్పుతూవుంటిని.

Forethought, fore'thôt, *n. s.* ముందుయోచన. he did it on — దాన్నివాడు యోచనమీద చేసినాడు, యోచించిచేసినాడు.

To Foretoken, fore-tōkn', *v. a.* రాబొయ్యేదాన్ని తెలియచేసుట, ముందుగా తెలియచేసుట, పూర్వసూచనచేసుట. this heat —s rain యీయెండయిదు గోవర్షమువచ్చేనని తెలియచేస్తున్నది.

Foretooth, *n. s.* ముందరిపల్లు.

Foretop, fore'top, *n. s.* వాడమొదటిస్తంభమునకు పైనవుండేఅంతస్తు.

To Forewarn, fōre-wârn, *v. a.* యెచ్చరికచేసుట, ముందుగాయెచ్చరించుట.

Forewarning, *n. s.* యెచ్చరిక, ముందుయెచ్చరిక.

Forewearied, *adj.* విసికిన, అలిసిన, డస్సిన.

Forfeit, fôr'fit, *n. s.* పొడ్డు, పోడుము, శాస్తి, అపరాధము, దండుగ, ప్రాయశ్చిత్తము. If you do this you know the — యిట్లాచేస్తివా దానికివచ్చేశాస్తి నీవుయెరుగుదువుగదా. the children were playing at —s ఆపిల్లకాయలు పొడ్డుయేర్పరచుకొని ఆడుతూవుండినారు.

To Forfeit, fôr'fit, *v. a.* పోగొట్టుకొనుట, అచ్చుట. By drinking he —ed his character తాగడముచేత పేరుపోగొట్టుకొన్నాడు. By so doing he would — his life యిట్లాచేయడముచేతవాడి ప్రాణానికివచ్చును. he —ed the pledge దాన్ని అవధిక్రియముచేసివేసినాడు. By his not coming in time his appointment was —ed వాడుసమయములో రానందుచేతవాడిఉద్యోగముపోయినది, ఉద్యోగమునుపోగొట్టుకొన్నాడు. I will — my life if this is not the case యిదినిజముకాకపోతే నాప్రాణాన్నియిస్తాను.

Forfeiture, fôr'fit-ûre, *n. s.* పోగొట్టుకోవడము; అచ్చుకోవడము, అపరాధము, దండుగ.

Forgave, the *pret.* of Forgive మన్నించినది, క్షమించినది. See To Forgive.

Forge, fōrge, *n. s.* కొలిమి. a great — పెద్దకొలిమి.

To Forge, fōrge, *v. a.* (smith's work) కమ్మరపనిచేసుట. he —d a new key కొత్తబీగముచేసినాడు. he —d the iron well ఆయినుమును బాగాసాగకొట్టినాడు. (in writing) కల్పించుట, సృష్టించుట. he —d a bond తప్పుపత్రముసృష్టించినాడు. he —d my signature నాచేవ్రాలుకు తప్పుచేవ్రాలుచేసినాడు.

Forged, *adj.* చేసిన, కల్పించిన, సృష్టించిన. See To Forge.

Forger, *n. s.* తప్పుచేవ్రాలుచేసేవాడు, తప్పుదస్తావేజుపుట్టించేవాడు.

Forgery, fōrg'er-y, *n. s.* తప్పుదస్తావేజుసృష్టించిన నేరము, తప్పుచేవ్రాలు.

To Forget, for-get', *v. a.* మరచుట, మరచిపోవుట, ఉపేక్షచేసుట. I — it దాన్నిమరచిపోతాను, అది నాకుజ్ఞాపకముండేదిలేదు. this made him — his misery యిందుచేతవాడికిఆదుఃఖముమరచిపోయినది. he —s his father and his God తండ్రిని స్వదేవుణ్ని ఉపేక్షచేస్తాడు. he — himself very much in this business యీకనిలో వాడుదేహమునుమరచినాడు, అనగాఅవ్యక్తముగాచేసినాడు. you — yourself? నీకుస్మరణములేదా, నీకేమి వొళ్లుతెలియలేదా.

Forget-me-not, (a certain flower) యిదివొకపుష్పము.

Forgetful, for-get'fŭl, *adj.* మరుపుగల, జ్ఞాపకశక్తిలేని, ఉపేక్షగావుండే. you are very — నీకువొకటీజ్ఞాపకముండేదిలేదు.

Forgetfully, *adv.* జ్ఞాపకములేక, ఉపేక్షగా.

Forgetfulness, for-get'fŭl-ness, *n. s.* మరుపు, ఉపేక్ష. this shews his — దీనిచేతవాడికిజ్ఞాపకశక్తి లేదనితెలుస్తున్నది.

To Forgive, for-give', *v. a.* మన్నించుట, క్షమించుట.

Forgiveness, *n. s.* మన్నింపు, క్షమ.

Forgiving, *adj.* క్షమించే, మన్నించే. a — disposition క్షమాగుణము.

Forgot, Forgotten, for-got'tn, *adj.* మరచిన, ఉపేక్షించిన. See To Forget.

Fork, fôrk, *n. s.* ముల్లు. a — with three prongs త్రిశూలముగావుండేముల్లు. the river here makes a — ఆయేరుయిక్కడరెండుపాయలుగాచీలుతున్నది. the — of a branch కొంగ (Used in hay making &c.) కొంగలకర్ర.

Forked, fôrk'ed, *adj.* కొంగలుగల, పాయలుగావుండే. a — stick కొంగలకర్ర, దొగ్గోల. a — branch కొంగలకొమ్మ. a — post కొంగలగుంజ. — lightning తీగమెరుపు, మెరుపుతీగ.

Forky, fôrk'y, *adj.* కొంగలుగల, పాయలుగాలుండే.

Forlorn, for-lôrn', *adj.* దిక్కుమాలిన, నిరాధరమైన, అనాథైన, దీన. my husband died and left me ~ నా మొగుడు నన్ను అనాథగా విడిచిపెట్టి చచ్చినాడు. ~ condition దీనదశ. a ~ hope ప్రాణానికి తెగించిపోయిన దేశూరులు, అనగా శత్రువులకోట గోడకు దగ్గిర చోటముందు నుంచిపోయిన దేశూరులు.

Form, fôrm, *n. s.* ఆకారము, ఆకృతి, రూపము. స్వరూపము. It was in the ~ of a mango అది మామిడిపండు ఆకారముగా వుండినది. this is a ~ among them యిది వాండ్లలో వొక మర్యాద. ~s of prayer పూజాక్రమములు, పూజాపద్ధతులు. they have certain ~s of prayer వాండ్లకు కొన్ని ప్రార్థనాక్రమములు కలవు, పూజాక్రమములు కలవు. Bench to sit on కూర్చుండే పొడుగాటి బల్ల. A table used by carpenters దాయి. She was kindness in the human ~ అది దయారూపమూర్తి, అది కరుణానిధి. the hare was in her ~ ఆ కుందేలు దానివునికిపట్టులో వుండినది.

To Form, fôrm, *v. a.* యేర్పరచుట, ఆకారముగా యేర్పరచుట, క్రమపరచుట, చేసుట, కలగచేసుట, కల్పించుట, సృష్టించుట. the opinion you ~ed నీకు అయిన అభిప్రాయము. they ~ed no opinion about this యిందున గురించి వాండ్లు వొక టీరూ చింపలేదు. he ~ed them into different bands వాండ్లను వేరే వేరే తెగలుగా యేర్పరచినాడు. I ~ed the idea that he would do so వాడు అట్లా చేసునని అనుకొంటిని. he ~ed a plan regarding this యిందున గురించి వొక యుక్తిని కుదిర్చినాడు. they ~ one family వాండ్లు వొక సంసారముగా వున్నారు, వాండ్లు యేక భాండాశనులుగా వున్నారు. this shop ~s all their inheritance యీ అంగడే వాండ్లకు పిత్రార్జితమై వున్నది. these four persons ~ed the council యీనలుగురే ఆలోచన సభవారైనారు. these regiments will ~ a sufficient force యీరిజిమెంట్లే కావలసిన బలముగా అవును. this book ~s a good introduction to the language ఆ భాషలో ప్రవేశము కలగడమునకు యీ పుస్తకము మంచి సహాయముగా వున్నది. that house ~s a police prison ఆ యిల్లు పోలీసు ఖైదు ఖానాగా అయివున్నది. this village ~s a part of that district యీవూరు ఆ తాలూకాలో చేరిన ది. he had ~ed many ties in this city యీవూళ్లో వుండే వాండ్లతో వాడికి నానావిధ సంబంధములు న్నవి. they ~ed a circle వాండ్లు మండలాకారముగా వుండినారు.

To Form, fôrm, *v. n.* యేర్పడుట, రూపించుట. after the Court ~ed సభకూడిన తరువాత. after the fruit ~ed అది కాయగా యేర్పడ్డ తరువాత.

Formal, fôrm'al, *adj.* పరిష్కారమైన, విధ్యుక్తమైన, రాజసముగల, పిచ్చిమర్యాదలుగల. you cannot disobey the ~ orders of government సర్కారు వారు చేసిన పరిష్కారమైన వుత్తరవుకు నీవు తిరస్కరించరాదు. there was no ~ sentence passed పరిష్కారమైన తీర్పు కాలేదు. I waited till they brought me a ~ message వాండ్లు నన్ను మర్యాదగా వచ్చి పిలిచే వరకు నిదానించినాను. I made him a ~ offer to buy the horse నేను ఆ గుర్రము నుకొంటానని వాడితో పరిష్కారముగా చెప్పినాను. this bond is not executed in a ~ manner యీ పత్రము క్రమముగా వ్రాయబడలేదు. the sentence is a ~ speech pronounced by the judge తీర్పు అనగా న్యాయాధిపతి చెప్పిన విధ్యుక్తమైన మాటలు. a ~ professor కపట సన్యాసి, డాంభ భక్తిగలవాడు. he is very ~ వాడు సరసికాడు, అనగా మహారాజసముగలవాడు. ~ obedience is of no use బయిటి వినయము పనికిరాదు. ~ expressions వాగుపచారములు. though they were relations they were very ~ to one another వాండ్లు బంధువులు అయినప్పటికిన్ని వొకరికొకరు నాజూకుగా నేపోతారు. they are guilty of the proper and ~ sin of schism వాండ్లు పామండులై నారన్నదో షము వారియందు క్రమముగానున్ను పరిష్కారముగానున్ను వున్నది.

Formalist, fôrm'al-ist, *n. s.* కపటసన్యాసి, ధర్మధ్వజి, లింగవృత్తి, భక్తుడివలెనే వేషము వేసుకొనివుండే వాడు.

Formality, for-mal'i-ty, *n. s.* చనువులేమి, రాజసము, పిచ్చిమర్యాద. he uses great ~ వాడు మహారాజసముగా వుంటాడు.

Formally, fôrm'al-ly, *adv.* పరిష్కారముగా, తీర్పుగా, విధివత్తుగా, రాజసముగా.

Formation, for-mā'shon, *n. s.* యేర్పడడము, ఆకారముగాయేర్పడడము, రూపీకరించడము, నిర్మాణము, రచనము. after the ~ of the fruit కాయగాయేర్పడ్డతరువాత. before the ~ of the fruit కాయగాయేర్పడకమును పే. rules regarding the ~ of verbs క్రియారూపనిష్పత్తినిగురించిన సూత్రములు. after the ~ of the regiment ఆపటాళ్ముకట్టినతరువాత,యేర్పడ్డతరువాత. after the ~ of the boil గడ్డతేలినతరువాత.

Formed, *adj.* రూపముగాయేర్పడ్డ, రూపీకరించిన, చేయబడ్డ, సృష్టించబడ్డ. the figure was now ~ యింతలోరూపుయేర్పడ్డది. It is ~ like a wheel అదిచక్రాకృతిగా అయున్నది. Man was ~ of earth మనిషిమృత్తికతోచేయబడ్డాడు. a box ~ of gold బంగారుతోచేసినభరణి.

Former, fôr'mĕr, *adj.* మొదటి, తొలి,తొంటి,పూర్వపు, కిందటి, రెంటిలో మొదటిదైన, మొదటచెప్పిన. in the ~ chapter కిందటి అధ్యాయములో. In my ~ paper I mentioned this ముందరిజాబులోయిందునుగురించిచెప్పియున్నాను. on a ~ occasion మునుపొకసారి,పోయినసారి,పూర్వమందు. in ~ times పూర్వము, తొల్లి, ముందర. the ~ year మునియేడు. on considering their ~ conduct వాండ్లముందరినడతనుచూడగా. *It must particularly be observed that* ~ is in many places translated *latter* just as *before* sometimes means *after* ముఖ్యముగావిచారించవలసినదేమంటే Former అనేశబ్దమునకుకొన్నిస్థలములయందు వెనకటియనే అర్థమౌతున్నది. in the ~ case ఆపక్షమందు. in the latter case యీపక్షమందు. on the ~ occasion I had some profit, on the latter I lost మునుపటిసారిలాభమువచ్చినది వెనకటిసారి నష్టమువచ్చినది, ఆసారిలాభమువచ్చినదియీసారినష్టమువచ్చినది. Telugu and Tamil are taught at the college: the ~ being used in the north, the latter in the south కాలీజిలోతెలుగుఅరవము రెండుచదువుతున్నారు,అయితేఆదిఉత్తరాదిలోవాడుక, యిదిదక్షిణాదిలో వాడుక. there were two men named Ramaya and Venkaya: the ~ lived at Conjeveram; the latter lived at Madras రామయ్యవెంకయ్య ఆనియిద్దరుకలరు, వాడు కంచికాపురస్థుడు వీడు పట్టణపుకాపురస్థుడు. a ~ birth పూర్వజన్మము.

Formerly, fôr'mĕr-ly, *adv.* పూర్వము, మునుపు, లోగడ, కిందట.

Formidable, fôr'mi-dable, *adj.* భయంకరమైన, అఘోరమైన, దారుణమైన.

Formidableness, *n. s.* భయంకరత్వము.

Formidably, fôr'mi-dab-ly, *adv.* భయంకరముగా, అఘోరముగా, దారుణముగా.

Formless, fôrm'less, *adj.* Shapeless అరూపమైన, ఆకారవిహీనమైన. without regularity of form వికారమైన, విరూపమైన. the melted metal was poured out in a ~ mass కరిగినలోహమునుపొక ఆకారమనితేక ముద్దుగాపోసినాడు.

Formula, fôr'mū-la, Formulary, fôrm'ū-lar-y, *n. s.* నియమము, సూత్రము, వాకిక. a medical ~ యోగము. a ~ used in prayer మంత్రము.

To Fornicate, fôr'ni-cāte, *v. n.* రంకాడుట, వ్యభిచరించుట, పెండ్లికానివాండ్లతోపోవుట.

Fornication, for-ni-cā'shon, *n. s.* రంకు, వ్యభిచారము, జారత్వము. In 1 Thes. IV. 3. వ్యభిచారము A†. వేశ్యగమనము G†.

Fornicator, fôr'ni-cāt-or, *n. s.* వ్యభిచరించేవాడు, జారుడు.

To Forsake, for-sāke', *v. a.* విడిచిపెట్టుట, చెయివిడుచుట, దిగనాడుట, ఉపేక్షించుట.

Forsaken, for-sākn', *adj.* విడిచిపెట్టిన, చెయివిడిచిన, వదలుకొన్న, దిగనాడిన. a poor ~ wretch దిక్కుమాలిన అనాథకుడు. a ~ village పాడుగాపుండేవూరు.

Forsook, for-sŭk', the *pret.* of Forsake. విడిచిపెట్టినది, చెయివిడిచినది.

Forsooth, for-sûth', *adv.* indeed కదే,సుమీ, అట, అంట. యిదినిశ్చయమువొకహాస్యముగా వినుకుగాచెప్పేమాట. you are to get every thing and I ~ am to have nothing కదే, అంతానీవులంకించుకొనిపోయ్యేది, నేనువూరకపోయ్యేది. he ~ is to teach them వీడువాండ్లకుచదువుచెప్పపోతాడట. that fellow is a scholar for ~! he cannot read this letter! వాడుపండితుడు కదే గా నియీజాబుచదువలేడు. the governor is ~ to obey you గవనరునీ ఆజ్ఞకులోబడ్డవాడుగా.

To Forswear, for-swār′, *v. n.* శపథముచేసితప్పుట, తప్పుసత్యముచేసుట, తప్పుప్రెట్టుపెట్టుకొనుట. they forswore wine యికసుసారాయితాగేదిలేదనిశపథముచేసుకొన్నారు. I ~ eating with him యికనువాడితోకూడాభోజనముచేసేదిలేదనిశపథము చేసుకొన్నాను. they forswore themselves వాండ్లుప్రమాణముతప్పినారు.

Forswearing, *n. s.* అప్రమాణము, అసత్యము.

Forsworn, *adj.* శపథముతప్పిన, అప్రమాణికుడైన. a ~ wretch అప్రమాణికుడు, తప్పుసత్యాలమారి.

Fort, fōrt, *n. s.* కోట, దుర్గము.

Fortalice, *n. s.* (small fort) గడి, చిన్నకోట.

Forte, *n. s.* ప్రవీణత. Tamil is his ~ అతనికివుండేప్రవీణతయావత్తు అరవములో.

Forte, *adv.* in music గట్టిగా, బిగ్గర, గొంతెత్తి, యెలుగెత్తి.

Forth, fōrth, *adv.* బయిటికి, అవతలికి, యివతలికి. he came ~ బయిటికివచ్చినాడు. from this day ~ I will not do so నేడుమొదలుకొనిఅట్లాచేయను. the blood came ~ నెత్తురుబయిలుదేలినది. they put ~ this story యీకథనుకట్టివిడిచినారు. the government put ~ a proclamation గవరన్మెంటువారు ప్రసిద్ధపత్రికను ప్రకటనచేసినారు. the vessel put ~ to sea ఆవాడలోనిసముద్రమునకుపోయినది. ~ to the battle యుద్ధానికిబయిలుదేలు. to shew ~ తెలియచేసుట. when he went ~ the town పట్నమువిడిచిపోగానే. the chairs, tables and so ~ కురిచీలు, బల్లలుమొదలైనవి. leaves and so ~ ఆకుఅలము. She brought the child ~ అదిబిడ్డకన్నది, ఆబిడ్డనుబయిటికితీసుకొనివచ్చినది. the child was brought ~ ఆబిడ్డపుట్టినది, ఆబిడ్డబయిటికితీసుకరాబడ్డది.

Forthcoming, fōrth-cum′ing, *adj.* సిద్ధముగావుండే. the money was not ~ at the promised time ఆరూకలుగడువుప్రకారముచేరలేదు. you must have the prisoner ~ ఆఖైదినినీవుహాజరుగావుంచవలసినది. the ~ book యిప్పుడుపుట్టబొయ్యేపుస్తకము. do not fear, the money will be ~ ఆరూకలువచ్చునుభయపడక. these accounts are ~ యీలెక్కలువున్నవి. these accounts are not ~ యీలెక్కలులేవు.

Forthwith, fōrth-with′, *adv.* తక్షణము, వెంటనే, తోడుతోనే. you must go ~ నీవుయీక్షణముపోవలసినది.

Fortieth, fôr′ti-eth, *adj.* నలుభైయో.

Fortifiable, *adj.* బలముచేయతగ్గ, దృఢపరచతగ్గ, కోటకట్టతగ్గ.

Fortification, for-ti-fi-cā′shon, *n. s.* కోట, దుర్గము, గడి, ప్రాకారము, బురుజులుమొదలైనవి. the art of ~ కోటలుమొదలైనవికట్టేశాస్త్రము.

To Fortify, fôr′ti-fȳ, *v. a.* బలపరచుట, దృఢపరచుట, కోటకట్టుట, కోటకట్టిబలముచేసుట. he ~ied the city ఆపట్నాన్నిబలముచేసినాడు, అనగాచుట్టూగోడగానిఅగడ్తగానివేసి, దాన్నిబలముచేసినాడనిభావము. he ~ied his heart with wine సారాయితాగి మనసును ధైర్యపరచుకొన్నాడు. he ~ied himself with the hope of success అదిఅనుకూలమౌనని ధైర్యముగా వుండినాడు. Madras is a ~ied town చెన్నపట్టణమునకుచుట్టూప్రహరిగోడవున్నది.

Fortilage, *n. s.* గడి, చిన్నకోట.

Fortitude, fôr′ti-tūde, *n. s.* ధైర్యము, సహిష్ణుత.

Fortnight, fôrt′nīt, *n. s.* పక్షందినములు, పధ్నాలుగుదినములు, రెండువారమురోజులు. the bright ~ or crescent moon శుక్లపక్షము. the dark ~ or wane కృష్ణపక్షము.

Fortress, fôr′tress, *n. s.* కోట, దుర్గము, గడి.

Fortuitous, for-tū′i-tus, *adj.* అకస్మాత్తైన, ఆకస్మికమైన, హఠాత్తైన. Atheists talk of ~ occurrences దైవసంకల్పములేకసమస్తమున్నుతనకుతానేసంభవించినట్టు అనేవాండ్లునాస్తికులు. by the ~ concourse of atoms రేణువులువాటికి అవేవొకటితోవొకటికలుసుటచేత.

Fortuitously, *adv.* తనంతటనే, తనకుతానే, అకస్మాత్తుగా, అప్రయత్నముగా, అవశాత్తుగా, ఘుణాక్షరన్యాయముగా. It is partly evaporated into air, and partly diluted into water and ~ shared between all the elements (Rogers in Johnson) అదికొంతగాలిలోకలిసిపోయినది, కొంతనీళ్లలోకలిసిపోయినది, సమస్తభూతములలోనున్నుతనంతటనేవిభాగమైపోయినది.

Fortunate, fôr′tū-nāte, *adj.* అదృష్టముగల, శుభమైన, శోభనమైన. he is in ~ circumstances అత

డు భాగ్యవంతుడుగా వున్నాడు. he is a ~ man అతను అదృష్టవంతుడు. it is ~ that I knew this దైవాధీనముయిది నాకు తెలిసినది. a ~ hour మంచి వేళ, సుముహూర్తము. a ~ day శుభదినము. a ~ sign సుశకునము.

Fortunately, fôr'tū-nāte-ly, *adv.* అదృష్టముగా, దైవాధీనముగా. ~ he had the money ready దైవాధీనముగా వాని దగ్గర రూకలు సిద్ధముగా వుండినవి. very ~ his father arrived at the moment దైవాధీనముగా ఆ సమయానికి వాడి తండ్రి వచ్చి చేరినాడు. but here the proper word is "providentially."

Fortune, fôr'tūne, *n. s.* అదృష్టము, దశ, భాగ్యము. wealth or property ధనము, ఆస్తి. or inheritance తండ్రి ఆస్తిలో దొరికే భాగము. as a goddess లక్ష్మి, ఐశ్వర్యము, శ్రేయస్సు. by my good ~ నా అదృష్టమువల్ల. by my ill ~ నా దురదృష్టమువల్ల. through my bad ~ నా దౌర్భాగ్యముచేత. to tell ~s సొరుక చెప్పుట, సాముద్రికము చెప్పుట.

Fortunehunter, fôr'tūne-hunt-ĕr, *n. s.* తాను భాగ్యవంతుడు కావడమునకై ధనవంతురాలను పెండ్లాడవలెనని పాకులాడేవాడు.

Fortuneteller, fôr'tūne-tel-lĕr, *n. s.* సోది చెప్పేటిది, గద్దె చెప్పేటిది, సొరుక చెప్పేటిది, ఆరూఢము చెప్పేవాడు.

Fortune-telling, *n. s.* సోది, గద్దె, సొరుక, ఆరూఢము.

Forty, fôr'ty, *adj.* నలుభై. ~ days మండలం దినములు.

Forum, fō'rum, *n. s.* అంగడివీధి, బజారు, న్యాయస్థలము, రచ్చకట్టు.

Forward, fôr'wărd, **Forwards**, *adv.* ముందుకు, ముందరికి, యెదుటికి. he brought me ~ అతడు నన్ను ముందుకు తెచ్చినాడు. from that day ~ నాటి నుంచి. to come ~ ముందుకు వచ్చుట, చక్కబడుట, బాగుపడుట. he came ~ యివతలికి వచ్చినాడు, ముందరికి వచ్చినాడు. *one* man came ~ to assist me నాకు సహాయము చేయడానకు వొకడు ముందుకు వచ్చాడు. he at last came ~ to do this దీన్ని చేయడానకు తుదకు వాడు ముందుకు వచ్చాడు, బయలు దేలినాడు. (in arithmetic) carry the amount ~ ఆ మొత్తమును యెత్తి ఆవతల వేసుకో.

Forward, fôr'wărd, *adj.* or impertinent తలకొవ్విన, పెడసరమైన, గడుసైన. I should not be ~ to believe this నేను ముందు మించి దీన్ని నమ్మను, నేను దాన్ని కొంచెములో నమ్మను. he is very ~ వాడు గడుసు మనిషి, పెడసరపు మనిషి. he was ~ to afford them relief వాండ్లను రక్షించడానకు వాడు అజ్ఞాయించలేదు.

To Forward, fôr'wărd, *v. a.* to send రవానా చేసుట, పంపుట. or to promote సహాయము చేసుట, రక్షించుట.

Forwardly, *adv.* గడుసుగా, పెడసరముగా.

Forwardness, fôr'wărd-ness, *n. s.* Eagerness, ardour, readiness ఉత్సాహము, ఆతురము, దురుసు, సాహసము. assurance or impudence గడుసుతనము, మోటుతనము. from the ~ of the season we cannot see it will be very hot వచ్చే నెలలో వుంచే చెట్లు యిప్పుడే వూచినది గనక యెండ మహా వడిగా వుండబోయ్యేటట్టు తోస్తున్నది. the work was in a state of ~ ఆ పని బాగా జరుగుతున్నది. the crops are in a state of ~ ఆ పంట ఫలోన్ముఖమై వున్నది. he showed no ~ to assist them వాండ్లకు సహాయము చేయడానకు వాడు వుద్యుక్తుడు కాలేదు. from the ~ of this child వీడు చాలా రవగల పిల్లకాయ గనక.

Fosse, fosse, *n. s.* అగడ్త, కందకము, పరిఘ.

Fossil, fos'sil, *n. s.* వొకతరహా రాయి, గైరికాది ధాతువులు మొదలైనవి, సాళిగ్రామము, బలపము, స్లేటురాయి మొదలైనవి. ~ salt రాతిఉప్పు. ~ coal రాతిబొగ్గు, అనగా భూమిలో తవ్వి యెత్తిన బొగ్గు.

To Foster, fos'tĕr, *v. a.* పెంచుట, సాకుట, పోషించుట, కాపాడుట, ఆదరించుట. he ~s ill-will against them వాండ్లమీద చలము పట్టి వున్నాడు. why do you ~ bad dispositions in the child ఆ బిడ్డకు వుండే దుర్గుణాన్ని యెందుకు అభివృద్ధి చేస్తావు? A ~-father దాదిమగుడు, పెంపుడు తండ్రి. ~-mother దాది, పెంపుడు తల్లి. he is my ~-brother వాడు నేను వొక చన్ను తాగి కూడా పెరిగిన వాండ్లము. ~-child పెంపుడు బిడ్డ. Sita was the ~-child of Janaka సీత జనకుడి పెంపుడు కూతురు.

Fosterage, fos'tĕr-āge, *n. s.* పెంచడము, పోషణము, రక్షణము.

Fostering, *adj.* పెంచే, పోషించే, రక్షించే. in his ~ care అతనిసంరక్షణలో, అతనిపరిపాలనలో.

Fought, fôt, the *pret.* and *part.* of Fight. జగడముచేసినది, జగడముచేసిన.

Foul, foŭl, *adj.* మయిలైన, మలినమైన, మాసిన, మురికైన, రోతైన, అసహ్యమైన, చెడ్డ, క్రూరమైన. ~ water బురదనీళ్లు, మురికినీళ్లు. a ~ speaker or a ~ mouthed fellow బండుబూతులుమాట్లాడేవాడు. the crow is a ~ feeder కాకికన్ని కశ్మలము నుతినేటిది. they took away the ~ plates ఆ యెంగిలిపింగాండ్లను యెత్తివేసినారు. a ~ thief చెడ్డదొంగ. ~ play మోసము, తుంటపని, పాపము. ~ act పాపము, దుష్టపని. a ~ well కశ్మలముగావుండే బావి. a ~ road అడుసుబురదగావుండేదారి, లత్తాడుగావుండేభాట. he has a ~ stomach వాడికి అజీర్ణముగా వున్నది, మందముగావున్నది. a ~ wind యెదురుగాలి. a ~ copy చిత్తుగావుండేనకలు. ~ language తిట్లు, బూతులు. ~ weather మబ్బు, మందారము, గాలివానగావుండేకాలము. by fair means or ~ నయానభయాన. he died by ~ means దుర్మరణముగాచచ్చినాడు, అనగాఖూని, శూన్యము, విషముమొదలైనక్రియలువల్లచచ్చినాడనిభావము. If your brother hears of this he will fall ~ of you దీన్నిమీయన్నవింటే నీమీదమండిపడును. the boat fell ~ of the ship ఆపడవవాడమీదకొట్టుకొన్నది. My carriage fell or came ~ of his నాబండి అతనిబండిమీదకొట్టుకొన్నది. the rope is ~; or, has got ~ ఆదారముతగులుకొన్నది, చిక్కుకొన్నది. the ~ disease సుఖసంకటము.

To Foul, foŭl, *v. a.* మయిలచేసుట, మాపివేసుట, మురికిచేసుట, రోతచేసుట.

Foully, foŭl'ly, *adv.* కుత్సితముగా, అన్యాయముగా, దుర్మార్గముగా, క్షుద్రతనముగా.

Foulness, foŭl'ness, *n. s.* మురికి, రోత, కశ్మలము.

Foulspoken, *adj.* బూతులమాటిమైన, బండుబూతుగామాట్లాడే.

Found, foŭnd, the *pret.* and *participle passive* of Find చిక్కినది, దొరికిన.

To Found, foŭnd, *v. a.* కలగచేసుట, నిర్మించుట, యేర్పాటుచేసుట, స్థాపించుట, కట్టుట, అస్తిభారముచేసుట. he ~ed his house upon the rock బండమీదయింటినికట్టినాడు. the governor ~ed the college గవనరుకాలేజునుయేర్పరచినాడు. he ~s his claim upon the regulation వాడివ్యాజ్యమునకుచట్టమేఆధారము. he ~ed the image in brass ఆవిగ్రహమునువిత్తళితోపోసినాడు.

Foundation, foŭn-dā'shon, *n. s.* అస్తిభారము, ఆధారము, ఆస్పదము, మూలము, ఆకరము. the house was razed from its ~ ఆయిల్లునిర్మూలముగానాశనమైనది, ఆయింటినిఅస్తిభారముతోపెల్లగించివేసినారు. from the very ~ కలిగినదిమొదలుకొని. the school is a royal ~ యిదిరాజుయేర్పరచినపల్లెకూటము. without ~ నిరాధారముగా.

Founded, *adj.* ఆధారముగల, ఆస్పదముగల. the family was ~ by him ఆకుటుంబమునకుఅతడుమూలపురుషుడు. this claim is ~ upon custom యీవ్యాజ్యమునకువాడుకేఆధారము.

Founder, foŭnd'ĕr, *n. s.* కలగచేసినవాడు, యేర్పరచినవాడు, కట్టినవాడు. a metal ~ పోతపనివాడు. he was the ~ of the family ఆకుటుంబమునకు అతనుమూలపురుషుడు, అతనివంశము. Sankara Chari is the ~ of a particular creed శంకరాచార్యులేమతోద్ధారకులు.

To Founder, foŭnd'ĕr, *v. n.* మునిగిపోవుట. the ship ~ed సముద్రములోవాడమునిగిపోయినది.

Foundered, *adj.* చెడిపోయిన, పనికిమాలిపోయిన, జబ్బైపోయిన, యిదిగుర్రముయొక్కగొరిశసుగురించిన మాట.

Foundery, foŭnd'ĕr-y, *n. s.* a casting house పోతపోసేస్థలము, అనగాయినుము, విత్తళి, రాగిపోతపోసేస్థలము.

Foundling, foŭnd'ling, *n. s.* వీధిలోచిక్కినశిశువు, దిక్కుమాలినబిడ్డ.

Foundress, *n. s.* కలగచేసినఆమె, నిర్మించినఆమె, కట్టినఆమె, యేర్పరచినఆమె.

Fount, foŭnt, Fountain, foŭn'tin, *n. s.* ఊట, చెలమ, బుగ్గ, దొన, కారాంజి, నదియొక్కవుత్పత్తిస్థానము. artificial ~ జలయంత్రము. this town is a ~ of learning యీవూరువిద్యకువుట్టిల్లు, సరస్వతీపీఠము. Origin మూలము, ఆదికారణము, ఆకరము. this was the ~ of his information అతనికితెలిసినందుకుయిదేఆధారము. the ~ head ఆదిమస్థానము, పుట్టినస్థానము, నదిమూలము. I went

to the ~ head for information పుట్టినవూరిటపో యుతెలుసుకొన్నాను. I went to the ~ head for information regarding the marriage ఆవివాహము నుగురించివాండ్లనేఅడిగినాను, అనగాఆపెండ్లి చేసుకొన్నవాండ్లనేపోయిఅడిగినాను.

Four, fōr, *adj.* నాలుగు, నలుగురు. the child went on all ~s ఆబిడ్డదోగాడినది. the man went on all ~s దోగాడిపోయినాడు. all ~s, (a game at cards) వొకతరహాకాడ్లాట, వొకతరహామరికాకితాలఆట.

Fourfold, fōr'fōld, *adj.* నాలుగింతలు.

Fourfooted, fōr'fūt-ed, *adj.* చతుష్పాదైన, నాలుగుకాళ్లుగల.

Fourhundred, *adj.* నన్నూరు.

Fourscore, fōr'scōre, *adj.* ఎనభై.

Foursquare, fōr'sqūāre, *adj.* చచ్చౌకమైన, నల్చదరమైన.

Fourteen, fōr'tēn, *adj.* పద్నాలుగు, చతుర్దశ.

Fourteenth, fōr'tēnth, *adj.* పద్నాలుగో, చతుర్దశమైన. the ~ day of the bright fortnight శుక్లచతుర్దశి. the ~ day of the dark fortnight or wane కృష్ణచతుర్దశి. on the ~ పద్నాలుగో తేదిని.

Fourth, fōrth, *adj.* నాలుగో. one ~ or quarter పాదము, పాతిక, నాలుగులోవొకభాగము. this stick is three ~ as long as that యీకర్రఆకర్రకుముక్కాలువాసిఉన్నది. on the ~ నాలుగో తేదిని.

Fourthly, fōrth'ly, *adj.* నాలుగోదిగా, నాలుగోది.

Fourwheeled, *adj.* నాలుగుచక్రములుగల.

Foutra, *n. s.* (Johnson) యిదివొకపోకిరితిట్టు.

Fowl, fowl, *n. s.* పక్షి. domestic ~s పెరటికోళ్లు, సాకుడుకోళ్లు. wild ~ అడవికోడి. water ~ నీరుకోడి. Fish, flesh and ~ చేపమాంసము, పశుమాంసము, పక్షిమాంసము.

To Fowl, fowl, *v. n.* పక్షులనుచంపుట, పక్షులవేటాడుట.

Fowler, fowl'ĕr, *n. s.* పక్షులుపట్టేవాడు, చెంచువాడు, వేటగిరివాడు, బోయవాడు, షికారిఆడేవాడు. Vulgarly called a Shikaree.

Fowling, *n. s.* పక్షులవేట, పక్షులనుపట్టడము.

Fowlingpiece, fowl'ing-pēce, *n. s.* వేటతుపాకి, పక్షులనుకాల్చేతుపాకి, చిన్నతుపాకి.

Fox, fox, *n. s.* గుంటనక్క, కొంకనక్క. the grey ~ or vixen వరడు. a rogue నక్కజిత్తులమారి. the flying ~ or great bat ఋుషిపట్టయనేపెద్దగబ్బిలము, చెట్టుగబ్బిలము, చీకురాయి.

Foxchase, fox'chāse, *n. s.* నక్కవేట.

Foxglove, *n. s.* చెడ్డవిషముగలవొకపుష్పు, గన్నేరు వేళ్లవంటివిషముగలది.

Foxhound, *n. s.* పెద్దవేటకుక్క.

Foxhunter, fox'hunt-ĕr, *n. s.* వేటకతెగాఉండేవాడు, యిదిబహుశాపాశ్చాత్యులకుచెల్లుతున్నది.

Foxtrap, fox'trap', *n. s.* నక్కలనుపట్టేబోను.

Fracas, fra-câ', *n. s.* (a french word) uproar, tumult అల్లరి, గండడి, జగడము.

Fraction, frac'shon, *n. s.* భాగము, అంశము, చిల్లర. Fanams and Cash are ~s of a Pagoda వరహాకుచిల్లర, రూకలు, దుడ్లు. Annas and Pice are ~s of a Rupee రూపాయకుచిల్లర, అణాలు, పైసాలు. the denominator of a ~ హారము. the numerator of a ~ అంశ. that boy is learning ~s వాడుపాతికలువీసాలునేర్చుకొంటున్నాడు. he does not owe me a ~ వాడునాకువొకగవ్వైనాబాకీ లేదు. decimal ~ దశాంశము.

Fractional, frac'shon-al, *adj.* భాగములనుగురించిన, అంశములనుగురించిన, చిల్లరనుగురించిన, సూక్ష్మమైన. a ~ part పాతిక, వీసము, కాణిమొదలైనవి.

Fractious, *adj.* చిటచిటలాడే, చిరచిరలాడే, మండిపడే.

Fractiously, *adv.* చిటచిటలాడుతూ, చిరచిరలాడుతూ, మండిపడి, కోపముగా.

Fractiousness, *n. s.* కోపగింతనము, చిటచిట, చిరచిర, మంట, కోపము.

Fracture, frac'tūre, *n. s.* పగులు, బీటిక, చీలిక, గండు. there was a ~ in the wall ఆగోడలోవొక బీటికవుండెను. a ~ of the scull కపాలముపగిలిబద్దగావుండేస్థలము.

To Fracture, frac'tūre, *v. a.* విరగగొట్టుట, పగలగొట్టుట. he ~d his scull వాడితలవిచ్చినది, పగిలినది.

Fragile, frag'ile, *n. s.* Brittle పెళ్లైన, పెళుసైననుగ్గైనమైన, జబ్బైన, దుర్బలమైన, బలహీనమైన.

Fragility, fra-gil'i-ty, n. s. Brittleness పెట్ట, పెళుసు,సున్నితము, సూక్ష్మము, జబ్బు, దుర్బలము.

Fragment, frag'ment, n. s. ఖండము, తునక, బద్ద, వక్క, ముక్క. It went to ~s వక్కాముక్కలైపోయినది. the ~s of diamonds రవపొళ్లు, రవతునకలు. poetical ~s చాటుపద్యములు, చిల్లరకావ్యములు. a book which is in ~s శిథిలముగావుండేగ్రంథము. the ~s of the Rigvēda ఖిలరుక్కులు.

Fragrance, frā'grance, Fragrancy, frā'granc-y, n. s. పరిమళము, వాసన.

Fragrant, frā'grant, adj. పరిమళమైన, వాసనగల. ~ powder గంధపొడి. ~ paste used in bathing నలుగుపిండి, సున్నిపిండి.

Fragrantly, adv. వాసనగా, పరిమళముగా. it smells ~ ఘుమఘుమ అనివాసనకొట్టుతున్నది.

Frail, frāl, adj. కంచువలెనుగావుండే, పెళుసైన,సున్నితమైన, దార్ఢ్యములేని, నశ్వరమైన,త్వరగానశించే, అస్థిరమైన,చంచలమైన,చపలమైన. Bel-metal is ~ కంచుపెళుసు. his health is ~ వాడివొళ్లు త్రాసుతూనికగావున్నది. the ~ fair జారస్త్రీలు. a ~ one వ్యభిచారిణి. he thought her virtuous but she proved ~ దాన్నిపతివ్రతయనుకొన్నాడు అయితే అదిచపలచిత్తురాలైపోయినది.

Frail, frāl, n. s. a basket made of rushes తుంగతో చేసిన గంప, బుట్ట.

Frailty, frāl'ty, n. s. తప్పు, దోషము,క్షీణత,దౌర్బల్యము,ఆపభంజనశీలత, అస్థిరత, చపలత. female ~ స్త్రీచపలత్వము. Vanity is a female ~ స్త్రీలకువుండేదోషముఅహంకారము.

To Frame, frāme, v. a. to form యేర్పరచుట, కుదుర్చుట, సృష్టించుట, కల్పించుట, చేయుట.

Frame, frāme, n. s. of a picture &c. చట్టము. the ~ of a door ద్వారబంధము. a ~ of vines &c. పందిలి. a weaver's ~ అచ్చుబల్ల. when he was in this ~ of mind యీభావమువాడిమనస్సులోవుండినప్పుడు. the ~ of government was shaken by this war యీయుద్ధముచేత ఆదొరతనముమొక్క కట్టుతప్పినది,క్రమముతప్పినది, రీతితప్పినది. the mortal ~ దేహము. the ~ of the body ఆకారము, రూపము.

Framed, adj. యేర్పడ్డ, యేర్పరచిన, కుదిరించిన, సృష్టించిన, కల్పించిన, చేసిన.

Framer, n. s. యేర్పరచేవాడు, సృష్టించేవాడు, కల్పించేవాడు, చేసేవాడు. the ~ of this law యీ శాస్త్రమునుకలగచేసినవాడు.

Framework, n. s. అల్లికపని, తడక.

Franc, n. s. యిది ఫ్రెంచిదేశములోచెల్లేవొకనాణ్యము, దీనికిమార్పు అయిదారు అణాలు. £1000 is 25000 ~s.

Franchise, fran'chise, n. s. స్వతంత్రము, అనగా పార్లిమెంటుకుమెంబరునుపంపించేఅధికారము, విమోచనము. they have gained the ~ వాండ్లకు స్వతంత్రమువచ్చినది.

To Franchise, fran'chise, v. a. స్వతంత్రమునుయిచ్చుట, విమోచనముచేసుట.

Francolin partridge, n. s. or Florikin నేలనెమలిపిట్ట.

Frangible, fran'gi-ble, adj. పగిలే, పగలకొట్టకూడిన.

Frank, frangk, adj. ఔదార్యముగల,ధారాళముగల, సరళమైన, నిష్కపటమైన.

Frank, frangk, n. s. తపాలురూకలుమాఫుఅనిజాబుమీదచేసేచేవ్రాలు.

To Frank, frangk, v. a. తపాలురూకలుమాఫుఅని జాబుమీదచేవ్రాలుచేసుట.

Frankincense, frangk'in-cense, n. s. సాంబ్రాణి, గుగ్గిలము. In Matt. II. 11 కుందురు A† ధూపద్రవ్యము G†. ధూపము K†.

Franklin, n. s. a country gentleman మన్నెవుదొర, నాటువాడు.

Frankly, frangk'ly, adv. ధారాళముగా, స్పష్టముగా, నిష్కపటముగా.

Frankness, frangk'ness, n. s. ధారాళము, నిష్కాపట్యము, సరళత, స్పష్టత,సత్యసంధత్వము.

Frantic, fran'tic, adj. మయిమరచిన, వొళ్లుతెలియని, వెర్రి. he was ~ with rage వాడికివొళ్లుమెరగని శివమువచ్చినది. she was ~ with grief వ్యసనముచేతదానికివొకటితోచలేదు.

Franticly, adv. వెర్రిగా, వొళ్లుతెలియక, మయిమరచి.

Fraternal, fra-ter'nal, adj. భ్రాతృసంబంధమైన. ~ love అన్నదమ్ములకువుండవలసినవిశ్వాసము.

Fraternally, adv. అన్నదమ్ములకువుండవలసినవిశ్వాసముపట్టి.

Fraternity, fra-ter'ni-ty, *n. s.* or brotherhood సభ, సమయము, సమాజము, కూటము, తెగ. a ⌴ of monks సన్యాసులసమాజము, సన్యాసులసభ. a ⌴ of thieves దొంగలతెగ. Physicians consider galen the father of their ⌴ కులగురువు.

Fraternization, *n. s.* చేర్చుకోవడము, ఏకమత్యము.

To Fraternize, *v. n.* అన్నదమ్ములరీతిగావుండుట, ఏకమత్యముగావుండుట.

Fratricide, frat'ri-cide, *n. s.* సహోదరహత్య, భ్రాతృహత్య; తమ్ముణ్నిచంపినవాడు.

Fraud, frâd, *n. s.* కపటము, కృత్రిమము, పితలాటకము, మాయ, మోసము, వంచన.

Fraudful, *adj.* కృత్రిమమైన, మోసమైన, వంచనైన.

Fraudfully, *adv.* కృత్రిమముగా, మోసముగా, వంచనగా.

Fraudulent, frâd'ū-lent, *adj.* కృత్రిమమైన, మోసమైన, వంచనైన. a ⌴ person మోసగాడు. with ⌴ intent దురాలోచనపట్టి.

Fraudulently, frâd'ū-lent-ly, *adv.* కపటముగా, కృత్రిమముగా, మోసముగా, వంచనగా.

Fraught, frât, *particip. pass.* of Freight నిండిన, పరిపూర్ణమైన, మయమైన. this is ⌴ with evil యిందుచేతఅపాయమువచ్చును. fear ⌴ భయభరితమైన, భయంకరమైన. with tear ⌴ eyes అశ్రుభరితనేత్రములు.

Fray, frā, *n. s.* అల్లరి, కలత, కొట్లాట, జగడము.

To Fray, frā, *v. a.* అదరగొట్టుట. to ⌴ away birds తరమగొట్టుట, వెళ్లగొట్టుట.

Frayed, *adj.* (worn away) అరిగిపోయిన. (as birds) భయపెట్టిన, భయపడ్డ, వెళ్లగొట్టిన.

Freak, frēk, *n. s.* చమత్కారము, చేష్టవట్టిబుద్ధి, వికారమైనపని. the ⌴s of fancy మనస్సుకుతోచినచేష్టలు, వింతలు.

Freakish, frēk'ish, *adj.* కుదిష్టిఅయిన, చమత్కారమైన, వింతైన.

Freckle, freckle, *n. s.* మచ్చ.

Freckled, freck'ld, *adj.* ముఖమందుమచ్చలుగల.

Free, frēe, *adj.* విడిగావుండే, విడుదలైవుండే, ముక్తమైన, విముక్తమైన, స్వేచ్ఛగావుండే, స్వతంత్రముగావుండే, ధారాళమైన. the bird was ⌴ but did not fly away ఆపక్షివిడిగావుండి నప్పటికిన్ని ఎగిరిపోలేదు. he gave it them as ⌴ gift ధర్మముగాయిచ్చినాడు. they let him go ⌴ వాణ్ని యథేచ్ఛగావిడిచిపెట్టినారు. you are now ⌴ you may do as you like యిప్పుడునీకునిర్బంధములేదునీమనస్సుకువచ్చినట్టుచేయవచ్చును. he gave them a ⌴ discharge వాండ్లనుయథేచ్ఛగా విడిచిపెట్టినాడు. ⌴ trade పన్నులేనివర్తకము. he got the rope ⌴ ఆతాటినివిడిపించుకొన్నాడు. he is now a ⌴ agent వాడుయిప్పుడుస్వతంత్రుడు. some of the grain was spoiled, the rest was ⌴ ధాన్యము కొంచెముచెడిపోయినది, కడమబాగావుండినది. at ⌴ cost పూరికె, తేరకు, ఉచితానికి, ధర్మానికి. I think his way of talking is very ⌴ వాడుసొటికివచ్చినట్టంతా మాట్లాడుతాడు. this is a close translation, the other is ⌴ translation యిదిశబ్దతఃచేసినభాషాంతరము, అదిభావమును పట్టిచేసిన భాషాంతరము. you should not be so ⌴ or you should not take liberties నీకుఅంతస్వతంత్రము కారాదు, నీకుఅంతఅమర్యాదకారాదు. God did it of his ⌴ grace దేవుడునిరుపాధికకృపచేతదాన్నిచేసినాడు. I am not ⌴ to go to-day యీవేళ నేనుపొయ్యేటందుకువల్లకాదు. ⌴ from debt ఋణవిముక్తుడైన. ⌴ from suspicion నిందబాసిన. this room is ⌴ from smoke యీయింట్లోపొగలేదు. ⌴ from fault or crime or blame నిరపరాధియైన, నిర్దోషియైన, దోషరహితమైన. ⌴ from stain నిష్కళంకమైన. this is ⌴ from objection దీనికిఒక ఆక్షేపములేదు, యిదినిరాక్షేపమైనది. this account is not ⌴ from doubt యీలెక్క అనుమానాస్పదముగావున్నది. he is ⌴ from fever వాడికియిప్పుడుజ్వరములేదు. a soil ⌴ from gravel మొరమురాళ్లులేనినేల. he made too ⌴ with cold water మనసువచ్చినట్టుచల్లనీళ్లుతాగినాడు. he obtained it ⌴ or gratis అదివాడికిపూరకవచ్చినది, ఉచితానికివచ్చినది, తేరకువచ్చినది. he got the house ⌴ of rent వాడికిబాడిగెలేకుండా యిల్లుచిక్కినది. land enjoyed ⌴ మాన్యము, ముఖాసా. he is a ⌴ liver వాడికిఒకనీతినిలకడలేదు, వాడుకామచారి. the streets are as ⌴ for me as for you వీధులుఅందరికిపొత్తు. the garden is ⌴ to you ఆతోటలోకిపోవడానకునీకుఅభ్యంతరములేదు. If you make

⁓ with the money you will suffer for it ఆరూకలజోలికిపోతివా నీవుకడేపాటుచూడు. I made ⁓ to borrow your horse నేనుస్వతంత్రించితమగుర్రాన్నితీసుకొన్నాను. I made ⁓ or took liberty to say this నేనుస్వతంత్రపడితిదీన్ని చెప్పుతాను. Free and bond (In Rev. XIII. 16.) ముక్తోవా బద్ధోవా A†. స్వాధీనర్, అడిమైగళ్. G†. స్వతంత్రులున్ను, దాసులున్ను. P†. See the next words.

To Free, frēe, *v. a.* విడుదలచేసుట, విడిపించుట, విమోచనముచేసుట, వదిలించుట, నివర్తిచేసుట, నివారణముచేసుట. he ⁓d them from prison వాండ్లనుచెరలోనుంచివిడిపించెను. he ⁓d them from difficulties వాండ్లతొందరను నివారణముచేసినాడు. he ⁓d the press కావలసినదాన్నిఅచ్చువేసుకొమ్మనిస్వతంత్రముయిచ్చినాడు.

Free-agency, *n. s.* స్వతంత్రము.

Free-agent, *n. s.* స్వతంత్రుడు.

Freebooter, frē′bût-ĕr, *n. s.* కొల్లబెట్టేవాడు, పెండారివాడు, దారికొట్టిదోచేవాడు.

Freebooting, *n. s.* కొల్ల, దోపిడి, పెండారిదోపిడి.

Freeborn, frē′bôrn, *adj.* అదాసజనిత, పుట్టుస్వతంత్రముగల. Dz. says జన్మావధిఅనాధీన, స్వతంత్ర, అదాససంతాన.

Freed, *adj.* విడుదలైన, విముక్తుడైన, విడిచిపెట్టిన.

Freedman, frĕd′man, *n. s.* దాసత్వములోనుంచివిడుదలైనవాడు, యిది ప్రాచీనరోమన్ వాండ్లలోవుండినవొకవాడిక, రూకలువేసికొన్న దాసుణ్ని దయవచ్చిదాసత్వవిమోచనముచేసివొకవుద్యోగమిచ్చిస్వతంత్రుణ్నిగా చేయబడ్డవాడు.

Freedom, frēe′dom, *n. s.* స్వతంత్రము, విముక్తి, విమోచనము, నివారణము, నిరాటంకము. his hand writing has great ⁓ వాడుమహా అవలీలగావ్రాస్తాడు. pardon my ⁓ అపరాధము, క్షమించవలెను. he gained his ⁓ వాడుస్వతంత్రుడైనాడు, వాడికివిడుదలైనది. he struggled to gain his ⁓ తప్పించుకోవడమునకుపాటుబడ్డాడు. they take ⁓s with him వాడియందుఅమర్యాదలనుజరిగిస్తారు. ⁓ of speech వాక్ఝరి, నోరుదుడుకు. ⁓ of manners అమర్యాద. they granted him the ⁓ of the town ఆగ్రామస్థులపేర్లపట్టిలోయితనిపేరువ్రాయలుచేసికొన్నారు.

Freehearted, frēe-hârt′ed, *adj.* ఉదారమైన, ధారాళమైన, ఉదారమైన, నిష్కపటమైన.

Freehold, frēe′hold, *n. s.* స్వతంత్రుడైఅనుభవించేభూమి, పన్నులేనిభూమి, మాన్యము.

Freeholder, frēe′hōld-ĕr, *n. s.* స్వతంత్రుడైభూమిని అనుభవించేవాడు, పన్నులేకభూమిని అనుభవించేవాడు.

Free-liver, *n. s.* స్వేచ్ఛగాతిరిగేవాడు, తలకొట్లమారి, తాగుబోతు, తిండిబోతు.

Freely, frēe′ly, *adv.* స్వేచ్ఛగా, స్వతంత్రముగా, నిరాటంకముగా, ధారాళముగా, తేరకు. ⁓ ye have received, ⁓ give తేరకుచిక్కినదాన్ని తేరకుయివ్వండి. In Matt. X. 9. వినామూల్యం A†.

Freeman, frēe′man, *n. s.* స్వతంత్రుడు, దాసత్వములేనివాడు, అదాసుడు, వొకపట్టణములోనివాసిముగావుండివొకవిశేష అధికారమునుఅనుభవించేవాడు, వొకతరహామిరాసిదారుడు.

Freemartin, *n. s.* మొగదీకాక ఆడదీకాకవుండేవొకతరహాపశువు.

Freemason, *n. s.* వొకమతస్థుడు.

Freemasonary, *n. s.* వొకమతము.

Freeminded, frēe-mīnd′ed, *adj.* నిష్కపటమైన, కుత్సితములేని, కృత్రిమములేని.

Freeness, frēe′ness, *n. s.* స్వతంత్రము, నిర్బంధములేమి. See Free, and Freely.

Free-quarters, *n. s.* తేరకువిడిచినస్థలము, బాడిగలేనిస్థలము. they lived at ⁓ in my house నాయింట్లోబలవంతముగావచ్చికూర్చుండితేరకుతినిపోయినారు.

Free-school, *n. s.* ధర్మపళ్లెకూటము.

Free-spoken, frēe′spōkn, *adj.* కొంకులేకమాట్లాడే, జంకులేకమాట్లాడే. Vemana is a very ⁓ poet వేమనమాటికి అడ్డములేదు.

Freestone, frēe′stōne, *n. s.* వొకతరహానాపరాయి, దీనితోగుళ్లు, గుంటలుకట్టుతారు.

Freethinker, frēe′thingk-ĕr, *n. s.* నాస్తికుడు, వేదవిరోధి, తాంత్రికుడు, తనకుతోచినమతమెల్లామతమనేవాడు, అయితేపాషండుడనేఅర్థముకునికిరాదు, the ⁓s according to the Hindus are named in the following verse నాస్తిక, మ్లేచ్ఛ, పాషండ, బౌద్ధ, ప్రాకృత, దుర్గమం.

Freethinking, *n. s.* నాస్తికమతము, తాంత్రికమతము, తనకుతోచినదేసరియనేమతము, దేవుడనేభయములేమి.

Freewill, frēe-will′, *n. s.* స్వేచ్ఛ, స్వేచ్ఛందవృత్తి. I am obliged to sell it: I have no ~ in the business నాకు మనసులేదు అమ్మవలసివచ్చినది. this was an active ~ యిది కావలెనని చేసినపని. of his own ~ తనంతటతానే, స్వతః, స్వబుద్ధ్యా. he did it of ~ తన కేతోచిచేసినాడు, స్వేచ్ఛగా చేసినాడు.

Freewoman, *n. s.* దాసిత్వవిముక్తురాలైనస్త్రీ. See Freeman.

To Freeze, frēze, *v. n.* చలిచేత పేరుకొనుట, చలిచేతగడ్డగాకట్టుకొనుట.

To Freeze, frēze, *v. a.* పేరుకొనేటట్టుచేసుట. this dreadful news froze his blood యీ అఘోరమైన సమాచారమువిని మూనైపోయినాడు.

To Freight, frāt, *v. a.* నించుట,నింతించుట. I ~ed the ship with cotton and rice ఆ వాడనుదూదిన్నిబియ్యమున్నుయెక్కించినింతించినాను.

Freight, frāt, *n. s.* వాడమీదిసరుకు, కేవు, వాడమీదసరుకునుయెక్కించినందుకుకూలి. the bee deposited her ~ తేనీగమోసుకొనితెచ్చినతేనెనుదించినది. I paid the ~ కూలియిచ్చినాను.

Freighted, *adj.* సరుకుతోనిండిన.

Freighter, *n. s.* కేవరి,వాడమీదవేసేసరుకుకు కేవుయిచ్చేవాడు.

French, frensh, *n. s.* ప్రెంచిభాష.

French, frensh, *adj.* ప్రెంచిదేశసంబంధమైన. the ~ ప్రెంచిదేశస్థులు. he took ~ leave శలవుపుచ్చుకోకుండాపోయినాడు, చెప్పక పోయినాడు. ~ bread నాజూకుగావుండేవకవిధమైనరొట్టె.

Frenchbeans, *n. s.* ఒకతరహాచిక్కుడుకాయలు.

Frenchified, *adj.* (resembling a Frenchman, a word of contempt) పిచ్చిబడాయిగల.

Frenzied, *adj.* తిక్కబట్టిన, పిచ్చిబట్టిన, వెర్రిబట్టిన.

Frenzy, fren′zy, *n. s.* తిక్క,పిచ్చి, వెర్రితనము, వెర్రిఆవేశము.

Frequency, frē′qüen-cy, *n. s.* తరుచుగాసంభవించడము, పునఃపునఃఘటించడము. by the ~ of these fevers యీజ్వరములుఅడుగడుక్కుతగలడముచేత.

Frequent, frē′qüent, *adj.* తరుచుగాతటస్థించే, వదేవదేసంభవించే, మాటిమాటికికలిగే. this is not a ~ occurrence యిదిఅపూర్వము, యిదిఅరుదు. such marriages are very ~ అట్లాటిపెండ్లిండ్లు మాటిమాటికిసంభవిస్తవి.

To Frequent, frė-qüent′, *v. a.* వదేవదేపోవుట,మాటిమాటికివచ్చుట,సంచరించుట. they ~ his house వాడియింటికిఅడుగడుక్కుపోతారు. they ~ these hills వాండ్లుయీకొండలలో సంచరిస్తావుంటారు.

Frequented, *adj.* సంచరించే, తిరిగే. a hill ~ by demons రాక్షసులుసంచరించేపర్వతము, దయ్యములుతిరిగేస్థలము.

Frequently, frē′qüent-ly, *adv.* తరుచుగా,వదేవదే, మాటిమాటికి, అడుగడుక్కు.

Fresco, fres′cō, *n. s.* Mortar ఒకతరహాగచ్చు. a house was painted in ~ గచ్చుగోడలమీదచిత్రములువ్రాసినయిల్లు. they took their repast in ~ బయిలులోకూర్చుండి భోజనముచేసినారు.

Fresh, fresh, *adj.* క్రొత్తైన, నవీనమైన,వాడని, నలగని. చల్లని, శీతలమైన. this is a ~ lesson యిది క్రొత్తపాఠము. a ~ page or ~ sheet of paper క్రొత్తకాగిదము. ~ grass లేతపచ్చిక. the flowers are ~ పూలువాడలేదు. this is ~ injustice యిదిమరిఒకఅన్యాయము. the injury he did them is still ~ in their minds వాడువాండ్లకు చేసినఅపకారమువాండ్లమనస్సులో అట్టేవున్నది. ~ water మంచినీళ్లు, శుద్ధోదకము. Part of the meat was salt and part was ~ ఆ మాంసములో కొంతకు ఉప్పువేసినారుకొంతకుఉప్పువేయలేదు. some salt butter and some ~ butter ఉప్పువేసినవెన్నకొంత వేయనదికొంత. by packing up the oranges in a box they keep ~ for a year కిచ్చిలిపండ్లను పెట్టెలో వేసిబిగించిపెట్టితే సంవత్సరముదాకాముదిరిపోక అట్టేవుంటవి. ~ milk (unboiled) పచ్చిపాలు,కాచనిపాలు, అప్పుడుపిండినపాలు. ~ linen చలవమడుపు. a ~ breeze మంచిగాలి, చల్లనిగాలి, వేగముగాకొట్టేగాలి. do you feel ~ now? యిప్పుడునీకుహాయిగా వున్నదా? the horse is ~ ఆ గుర్రముతాజాగావున్నది, ఆ గుర్రము అలియకుండావున్నది. I have had some sleep, I now feel ~ కొంచెమునిద్రపట్టినం

దునయిన్నదుపోయిగావున్నది. he looks ~ వాడి ముఖముచేటగావున్నది, అలిసినట్టువుండలేదు.

To Freshen, freshn, *v. a.* క్రొత్తచేసుట, తాజాచేసుట. the rain has ~ed the colours of the trees వానకురిసినందున చెట్లుపచ్చగావున్నవి. this ~ed the colour యిందుచేతవర్ణమువచ్చినది. this ~ed his memory యిందుచేతవానికిమళ్లీజ్ఞాపకమువచ్చినది.

To Freshen, freshn, *v. n.* తాజాపడుట, బలపడుట. the wind ~ed గాలిబలమైనది.

Freshes, *n. s.* క్రొత్తనీరు, వుప్పెన, వరద, పోటునీళ్లు.

Freshly, fresh′ly, *adv.* క్రొత్తగా, పోయిగా, చల్లగా, వేగముగా, క్రొనకి, మళ్లీన్ని. the house was ~ painted ఆయింటికిమళ్లీవర్ణముపూసినారు.

Freshness, *n. s.* నవీనత, నూతనము, క్రొత్త, పోయి, చల్లదనము, వేగము. *from the* ~ of the breeze చల్లగాలికొట్టినందున, గాలి వడిగాకొట్టినందున. from the ~ of the water అదిమంచినీళ్లుగనక.

Fret, fret, *n. s.* (of a fiddle) వీణమెట్టు. this put her in a ~ యిందువల్లదానికిచిరచిరబుట్టినది.

To Fret, fret, *v. a.* అరగ్గొట్టుట, కరగ్గొట్టుట, కొట్టుకొనిపోవుట, చివకగొట్టుట, నచ్చుబెట్టుట, తొందరబెట్టుట. the flies ~ the horse ఆయీగలుగుర్రమునుహింసపెట్టుతున్నవి, వేధిస్తున్నవి. why should you ~ yourself about it? or, why should you ~ about it? అందునగురించినీకునీవేయేలతన్నుకొంటావు, వేదనపడుతావు? the string ~ted the leather ఆతాడుతోలునుకొట్టుకొనిపోయినది. the child ~s its mother ఆబిడ్డతల్లినినచ్చుపెట్టుతున్నది. the banks were ~ted by the stream ప్రవాహముచేతకట్టలు కోసుకొనిపోయినవి. this cloth was ~ted with gold ఆగుడ్డకుసరిగెపూలువేసివున్నవి. the shield was ~ted with silver ఆడాలుమీదవెండిపూలువేసివుండినవి. See Fret-work.

To Fret, fret, *v. n.* to be sorrowful వ్యసనముతోకుందుట, వ్యాకులపడుట. to be angry చిరచిరలాడుట, మండిపడుట. to wear away by rubbing అరిగిపోవుట, దోగిపోవుట.

Fretful, fret′fŭl, *adj.* కొంచెములోరేగే, మండిపడే, చిరచిరలాడే, చీదరపడే. fever made him ~ జ్వరముచేతపూరకమండిపడుతాడు.

Fretfulness, fret′fŭl-ness, Fretting, *n. s.* చిరచిరమంట, చీదర.

Fretwork, fret′wurk, *n. s.* చిత్రపని, పూలపని, లోనాటుపని, కండ్లుపెట్టిచేసినపనగానుపని.

Friable, frī′a-ble, *adj.* నలచగూడిన, నలిస్తేచూర్ణముఅయ్యే. chalk is ~ సీమసున్నమునలిస్తేపొడిపొడిఅయ్యేటిది.

Friar, frī′ar, *n. s.* సన్యాసి, బైరాగి, పకీరు, ఉదాసి.

Friary, frī′ar-y, *n. s.* సన్యాసులువుండేమఠము, ఆశ్రమము.

To Fribble, frib′ble, *v. n.* చేతకాకతడవ్వాడుట, చేతకాకమిణకరించుట.

Fribble, frib′ble, Fribbler, *n. s.* ఫైకటిన్నిచేతకానివాడు, చేతకాకమిణకరించేవాడు.

Fricassee, fric-as-see′, *n. s.* ఫైకతరపాకూర, కబాబు.

Friction, fric′shon, *n. s.* రాపిడి, ఒరుసుకోవడము, సంఘర్షణము, మంథనము. ~ produces fire ఒరుసుకోవడముచేత నిప్పుపుట్టుతున్నది. he put oil to prevent the ~ of the wheel ఒరుసుకొని అరిగిపోకుండాచక్రానికినూనెవేసినాడు.

Friday, frī′dā, *n. s.* శుక్రవారము.

Fried, *adj.* వేల్చిన, వేలిన, వేయించిన, వేగిన. ~ grain వేపుడుబియ్యము. ~ flesh కబాబు.

Friend, frend, *n. s.* స్నేహితుడు, స్నేహితురాలు, చెలికాడు, సఖుడు. they are not ~s వాండ్లకుసరిపడదు, వాండ్లకుపొసగదు, వాండ్లకుఒకరికొకరికిగిట్టదు. a ~ of mine నాకుఅయినవాడు, నాకుకావలసినవాడు. one who is not a ~ of their's వాండ్లకుకానివాడు. a mutual ~ మధ్యవర్తి. ~s of education విద్యాభివృద్ధినికోరినవాండ్లు. ~s of humanity దయాపరులు. he made ~s with me నన్నుస్నేహముచేసుకొన్నాడు, మంచితనముచేసుకొన్నాడు, హితముచేసుకొన్నాడు. cannot you be ~s? మీరుసరసముగాపోరాదా? the king was his ~ in this business యీపనిలోవానికిరాజుసహాయుడుగావుండినాడు. If you will be my ~ I will do this నీవునాకుసహాయుడవుగావుంటేనేనుదీన్నిచేస్తున్నాను. God is the ~ of the friendless సహాయములేనివానికిదేవుడేసహాయము. his ~s or relations బంధువులు, కావలసినవాండ్లు, తనవాండ్లు. ~s or persons, men జనులు.

a word of exclamation ఒరే. Pray who are you my ⌴ నీవుయెవ్వరురాఅబ్బీ. Take care! my ⌴, or I will punish you తమ్ముడాకొట్టుతానుసుమీ. ⌴! I do thee no wrong అబ్బీ నేనునీకుయేమిన్ని అన్యాయముచేయలేదే. (In Matt. XX. 13 చూడవలెను.) Friends! అన్నలారా, తమ్ములారా, పెద్దమనుష్యులారా, అయ్యలారా. Between ⌴s I believe he has done this యీమాటమనలోవుండనీ, వాడు దీన్నిచేసివుండును. ⌴s or quakers మిత్రులు, యిది ఒకమతస్థులపేరు. Scoffingly used for a bitter enemy; thus, here Rama met his ⌴ Ravana యిక్కడరామునికితనకుహితుడైనరావణుడుయెదురుపడ్డాడు, అనగామరమవైరియనిభావము, యిదిఈరీతినేముగామరమవైరినిగురించిప్రయోగించబడుతున్నది.

Friendless, frend'less, *adj.* అనాథైన, దిక్కులేని, నిరాధరమైన, సహాయములేని.

Friendliness, frend'li-ness, *n. s.* స్నేహభావము, అనుకూలము, దయారసము.

Friendly, frend'ly, *adj.* అనుకూలమైన, ప్రీతిగల, విశ్వాసమైన. a ⌴ act ఉపకారము. ⌴ advice హితోపదేశము, సద్బుద్ధి.

Friendship, frend'ship, *n. s.* అనుకూలము, హితము, స్నేహము.

Frieze, frēze, *n. s.* Cloth కంబళి, గొంగళి. in building on a pillar or wall దరుజు, అనగా గోడకొననుగాని, స్తంభముకొననుగాని, చేసినచిత్రపని.

Frigate, frig'āte, *n. s.* ఒకతరహాయుద్ధపువాడ, యిందులో ముప్పైపిరంగులుంటవి.

To Fright, frīt, *v. a.* జడిపించుట, బెదిరించుట, భయపెట్టుట, వెరపించుట.

Fright, frīt, *n. s.* అదలు, దిగులు, భయము. She is a perfect ⌴ దానిముఖముమహావికారముగావున్నది.

To Frighten, frītn, *v. a.* జడిపించుట, బెదిరించుట, భయపెట్టుట, వెరపించుట. he ⌴ed away the birds ఆపక్షులనుఅదిలించివెళ్లగొట్టినాడు.

Frightened, *adj.* దిగులుపడ్డ, భయపడ్డ, వెరచిన.

Frightful, frīt'fŭl, *adj.* భయంకరమైన, అఘోరమైన.

Frightfully, frīt'fŭl-ly, *adv.* భయంకరముగా, అఘోరముగా, వికారముగా.

Frightfulness, *n. s.* భయంకరత, అఘోరత. from the ⌴ of the wound గాయముఅఘోరమైనదిగనక.

Frigid, frig'id, *adj.* శీతలమైన, స్తబ్ధమైన. the ⌴ zone అతిశీతలమైనప్రదేశము. he used ⌴ expressions నిశ్చింతగామాట్లాడినాడు.

Frigidity, fri-gid'i-ty, *n. s.* జడత, నిశ్చింత, స్తబ్ధత.

Frigidly, frig'id-ly, *adv.* నిశ్చింతగా, స్తబ్ధముగా.

Frill, frill, *n. s.* చుంగు, కుచ్చు.

Fringe, fringe, *n. s.* జాలరు. gold or silver ⌴ చెరిగ. the Island was surrounded by a ⌴ of coral ఆదీవికిపగడపుతీగెలు జాలరువలెచుట్టుకొనివున్నవి. the ⌴ of the eyelid రెప్పవెండ్రుకలు.

To Fringe, fringe, *v. a.* జాలరుకట్టుట.

Fringed, *adj.* జాలరుగల.

Fringees, *n. s.* (a low name for *Europeans*) జాతివాండ్లు. యిదితప్పు.

Frippery, frip'pĕr-y, *n. s.* పాతగుడ్డలు, పనికిమాలిన గుడ్డలు, పిచ్చిశృంగారము.

Friseur, *n. s.* (French) a barber. మంగలి.

To Frisk, frisk, *v. n.* గంతులువేసుట, కుప్పిగంతులువేసుట, దుముకులాడుట.

Frisk, frisk, *n. s.* గంతు, కుప్పిగంతు, దుముకు.

Friskiness, frisk'i-ness, *n. s.* తుళ్లు, ఉల్లాసము.

Frisky, frisk'y, *adj.* తుళ్లే, గంతులువేసే, ఉల్లాసముగావుండే.

Frith, frith, *n. s.* చిన్నసముద్రము, అనగాలంకకున్ను రామేశ్వరమునకున్ను మధ్యవుండేటిసముద్రము వంటికొద్దిసముద్రము.

Fritter, frit'tĕr, *n. s.* తునక, ముక్క, బద్ద. a plantain ⌴ పేల్చినఅరిటికాయబద్ద.

To Fritter, frit'tĕr, *v. a.* తునకలుచేయుట, బద్దలుచేయుట. he ⌴s away his time వాడుయిట్లాకొంచెము అట్లాకొంచెమువృథాగా ప్రొద్దుపుచ్చుతాడు. he ⌴ed away his money వాడురూకలనువృథాగాకొలలుచేసినాడు. he has ⌴ed away the text ఆమూలముయొక్కనిజమైన అర్థమునుపాడుచేసినాడు.

Frivolity, fri-vol'i-ty, *n. s.* అల్పత్వము, తుచ్ఛత, పనికిమాలినతనము.

Frivolous, friv'ō-lus, *adj.* అల్పమైన, తుచ్ఛమైన, పనికిమాలిన, నిష్ప్రయోజనమైన.

Frivolously, *adv.* అల్పముగా, తుచ్ఛముగా.

Frivolousness, *n. s.* అల్పత్వము,తుచ్ఛత. from the — of this complaint యిదిస్వల్పఫిర్యాదుగనక.

To Friz, To Frizzle, friz'zle, *v. a.* వెర్రిఐయినవెం శలాకుతో వెంట్రుకలు చుట్టలుచుట్టలుగావుండేటట్టుచేసుట.

Frizzed, Frizzled, *adj.* చుట్టలుచుట్టలుగావుండే,వెచ్చనిశలాకుతో వెంట్రుకలను చుట్టలుచుట్టలుగా చేసిన.

Fro, frō, *adv.* వెనక్కు. he was walking to and — వెనక్కుముందుకుశిచారిచేస్తూవుండెను.

Frock, frock, *n. s.* ఫ్రాక్, వస్త్రము. a girl's — పిల్లయొక్క పావడ. a man's — చొక్కాయి. a labourer's — కూలివాండ్లువేసుకొనేపైచొక్కాయి. a priest's — పాదిరివేసుకొనేఅంగి.

Frœnum, *n. s.* లగాము, అనగానాలుకక్రిందవుండేనరము.

Frog, frog, *n. s.* కప్ప, మండూకము. a flying — or chunam — చిరికప్ప, ఛురుకుడుకప్ప. a bull — గోదురుకప్ప. — of a horse's foot గుర్రపుఅరికాలినడిమిమిట్ట. —s or tassels కుచ్చులు. or straps వారులు.

Frolic, frol'ic, *n. s.* చేష్ట, క్రీడ, లీల, ఆట్లాట, ఉల్లాసము, తమాషా, వేడుక, సరసము. the —s of Krishna కృష్ణలీలలు.

Frolic, frol'ic, *adj.* సరసమైన, వేడుకైన.

To Frolic, frol'ic, *v. n.* కుప్పిగంతులువేసుట, తుళ్లుట.

Frolicsome, frol'ic-sum, *adj.* గంతులువేసే, తుళ్లే, దుమికే.

From, from, *prep.* నుంచి, వద్దనుంచి, నుండి, వల్ల, చేత,గనక. this is different — that యిదివేరే,అదివేరే. I received it — him అతనివద్దపుచ్చుకొన్నాను. — time to time అప్పటప్పటికి. — that time అదిమొదలుకొని, అదిమొదలు. it appears — the accounts అదిలెక్కలవల్లతెలుస్తున్నది. copied — that book ఆపుస్తకమునుచూచివ్రాసినది. — head to foot ఆపాదమస్తకము, యీగాదిగా. she went — door to door అదియింటింటికిపోయినది. — day to day he is growing worse వాడికినానాటికిరోగమంబలమౌతున్నది. he appealed — that decision ఆతీర్పుమీదఫిర్యాదుచేసుకొన్నాడు oil drawn — mustard seed ఆవాల్లోతీసినతైలము. I saw it — the window కిటికీగుండాచూస్తిని. I relieved him — paying this అదివాడుచెల్లించవలసినదిలేకుండాచేస్తిని. the poles were — 5 to 12 feet long ఆవాసాలుఅయిదుఅడుగులకుతక్కువలేదుపన్నెండడుగులకుఅధికములేదు. they separated — him వాణ్నివిడిచిపోయినారు. this phrase is free — error యీవాక్యములోతప్పులేదు. — an active man he became a cripple చురుకైనవాడుకుంటివాడైపోయినాడు. — ten to twelve miles distant పదిపన్నెండుకోసులదూరము. the wall is — 7 to 8 feet in height ఆగోడయేడెనిమిదిఅడుగులపొడుగువున్నది. he let it slip — his hand దాన్నిచెయిజారవిడిచినాడు. he desisted — doing so అట్లాచేయడమునుమానుకొన్నాడు. leaves fallen — the trees చెట్లరాలినఆకులు. land inherited — generation to generation వంశపరంపరగావచ్చినభూమి. I was then — home అప్పుడునేనుయింట్లోలేను. gum exudes — the tree చెట్టులోబంకకారుతున్నది. — the freshness of the water మంచినీళ్లుగనక. take the knife — the child బిడ్డచేతికత్తినిపూడపెరుక్కో. he took the money — me నావద్దవుండినరూకలనుపెరుక్కొన్నాడు. bread is made — corn గోధుమలతోరొట్టెలుచేస్తారు. free — care నిశ్చింతగా, వ్యాకులములేకుండా. free — fault నిర్దోషమైన. free — disease నిరోగియైన. he concealed it — (literally *to*) them దాన్నివాండ్లకుమరుగుచేసినాడు, దాచినాడు. it is far — (literally *to*) thence అదిఅక్కడికిశానాదూరము వున్నది. Conjeveram is 50 miles — (literally *to*) Madras పట్నానికికంచిఅయిదామడ. In some places this word is not expressed; thus, On rising — sleep నిద్రలేచి. he read the book — end to end ఆపుస్తకమునుకడవెళ్లా చదివినాడు. she recovered — fainting దానికిమూర్ఛతెలిసెను. Denoting derivation; as: రాజు — రాజస, యీశబ్దములోనుంచి ఆశబ్దముపుట్టినది. Do you know what this word is — యీశబ్దముయొక్కవుత్పత్తినీకుతెలుసునా.

Front, frunt *or* front, *n. s.* నొసలు, ముఖము, ఎదురు. he wore a mark in his ⌴ వాడు నొసటిబొక్కు పెట్టుకొనివుండినాడు. the ⌴ of the house is painted green ఆయింటికిముందరితట్టుపచ్చవర్ణము పూసివున్నది. the bull had a white spot in his ⌴ ఆయెద్దుముఖములో తెల్లచుక్క వుండినది. in ⌴ of my house నాయింటిఎదుట. they came in ⌴ ఎదురుగావచ్చినారు. with what ⌴ could he demand this వాడుయేముఖము పెట్టుకొనిదీన్ని అడగపోతాడు. a hardened ⌴ సిగ్గుమాలినముఖము. a fierce ⌴ సాహసముగలముఖము.

To Front, frunt *or* front, *v. a.* యెదురుగావుండుట. they ⌴ed me నాకభిముఖముగావుండినారు. they ⌴ed the house with black marble ఆయింటికిముందరితట్టునల్లరాతితో కట్టినారు.

Frontier, front'yēr, *n. s.* ఎల్ల, పొలిమేర, సరహద్దు.

Fronting, *adj.* యెదురుగావుండే, యెదటి, ముందరి.

Frontispiece, front'is-pēce, *n. s.* గ్రంథముయొక్క మొదటిపత్రమందువుండే ప్రతిమ.

Frontless, front'less, *adj.* (shameless) సిగ్గుమాలిన, మూర్ఖులైన Wesley's Journal of 22 April 1779.

Frontlet, front'let, *n. s.* ముఖపట్టి, నొసటికట్టుకొనే వొకతరహా ఆభరణము.

Frontlocks, *n. s.* ముంగురులు.

Frontroom, *n. s.* ముందరిగది.

Front-tooth, *n. s.* ముందరిపల్లు.

Frost, frost, *n. s.* ముద్దగాకట్టుకొనిపొయ్యేచలి, మహాతైనచలి, పాడుచలి. the ⌴ killed several cattle చలిచేతనిండాగొడ్లుచచ్చినవి. the tree was killed by ⌴ మహాతైనచలిచేతఆచెట్టుయెండిపోయినది. there was ⌴ on the window కిటికిలో మంచుచక్కెరవలెకట్టుకొనివుండినది. In Gen. XXXI. 40. శీతము A†. In Psalm 78. హిమము A†. hoar ⌴ తుషారము. Psalm 147. A†.

Frostbitten, frost'bittn, *adj.* చలిచేతముడిగిముడ్రిగాపోయిన. his toes were ⌴ వాడికాలివేళ్లుచలిచేతముడిగిపడిపోయిముడ్రిగావుండెను.

Frosted, frost'ed, *adj.* చలిచేతచెమర్చిన. On pouring cold water into the vessel the outside was ⌴ చెంబులోచన్నీళ్లుపోసినందుమీదటబయిటికిచెమర్చినది. a ⌴ glass shade మయినపువర్ణముగావుండేవొకవిధమేడు.

Frostily, *adv.* అతిశీతలముగా, మహాచల్లగా, జిల్లుమని.

Frosty, frost'y, *adj.* మంచుగల, అతిశీతలమైన, పాడుచలిగావుండే.

Froth, froth, *n. s.* నురుగు, ఫేనము. or nonsense పిచ్చిమాటలు.

To Froth, froth, *v. n.* నురుగుకట్టుట. his mouth ⌴ed వాని నోటిలో నురుగుకట్టినది.

Frothily, *adv.* నురుగుగా, జంభముగా.

Frothy, froth'y, *adj.* నురుగుగల, నురుగుకట్టిన. or vain నిరర్థకమైన, వ్యర్థమైన, పిచ్చి. ⌴ fool వట్టిజంభాలమారి.

Frounced, *adj.* వ్యంగారించిన. or dishevelled చింపిరిపెంట్రుకలుగల.

Frouzy, frou'zy, *adj.* nasty, foul మురికికంపుకొట్టే, మగ్గుడువాసనవచ్చే. a ⌴ head చిక్కుకంపుకొట్టేతల, మాసినతల.

Frow, *n. s.* a woman; స్త్రీ; generally applied to Dutch or German females.

Froward, frō'wurd, *adj.* మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన, పెడసరమైన, మొండి.

Frowardly, frō'wurd-ly, *adv.* మూర్ఖముగా, ముష్కరముగా.

Frowardness, *n. s.* మూర్ఖత్వము, ముష్కరత్వము.

To Frown, frown, *v. n.* ముఖమునుచిట్లించుకొనుట. he ⌴ed at me నన్నుముఖమునుచిట్లించుకొనిచూచినాడు. fortune ⌴ed upon him లక్ష్మిఅతణ్నిచిన్నచూపుచూచినది. a ⌴ing sky మబ్బుమందారముగావుండేఆకాశము. the ⌴ing forest భయంకరమైనఅడివి, బాపురుమనివుండే అడివి. the ⌴ing mountain భయంకరమైనపర్వతము. ⌴ing circumstances దీనదశ, తక్కువకాలము.

Frown, frown, *n. s.* ముఖమునుచిట్లించుకోవడము. the ⌴s of fortune దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము.

Frowningly, *adv.* ముఖముచిట్లించుకొని, చిటచిటమని, మండిపడి.

Frowzy, *adj.* మురికికంపుకొట్టే.

Frozen, frōzn, *adj.* చలిచేతపేరుకొన్న, చలిచేతముద్దగాకట్టుకొన్న. harsh క్రూరమైన.

F. R. S. *n. s.* Fellow of the Royal Society శాస్త్రులు, యిదిపూర్వమువిద్వాంసులలో వొకఆఖ్య, యిప్పట్లోయిదివట్టికీతాబు.

Fructification, *n. s.* పిందెలుకట్టడము, ఫలోత్పాదనము. crops that are in a state of — ఫలోన్ముఖమైనపంటలు.

To Fructify, fruc'ti-fȳ, *v. n.* పిందెలుకట్టుట, ఫలించుట.

Frugal, frû'gal, *adj.* మితవ్యయముగల, పోణిమిగల, పొదుపైన. a — housewife పోణిమిగా సంసారము చేసేయిల్లాలు. the ant is — చీమమహాపోణిమైనటువంటిది. they took a — meal రెండుమెతుకులుతిన్నారు.

Frugality, frŭ-gal'i-ty, *n. s.* మితవ్యయము, పోణిమి, పొదుపు.

Frugally, *adv.* మితవ్యయముగా, పోణిమిగా, పొదుపుగా.

To Fruit, frût, *v. n.* కాపుయెత్తుట, కాచుట, ఫలించుట.

Fruit, frût, *n. s.* ఫలము, పండు, కాయ, పంట, ప్రయోజనము, సార్థకము, లాభము. —s of harvest పండినపంట. the — of his body అతనిసంతతి. dried — వరుగు. a tree in — పిందెలువిడిచినచెట్టు. a budding — పిందె. you see the — of what you have done నీవుచేసినదానికిఫలమిదే. a — garden or orchard ఫలవృక్షములుగలతోట,వనము. Note—a raw — కాయ. a ripe — పండు, మాగినపండు. But these Telugu words are variously applied as regards various trees, thus, the cocoanut though ripe is called కొబ్బరకాయ. he bought much — పండ్లుకొనుక్కొన్నాడు. birds eat — పక్షులుకాయలనుతింటవి, యీలాటి ఫలములలో ఏకవచనమే కాని —s అనిచెప్పరాదు, బహువచనముగా చెప్పితేనానావిధమైనపండ్లు అని అర్థమౌతున్నది. the —s of the earth పంట, యిక్కడవడ్లురాగులుమొదలైనవాటియొక్కపంట. the —s of this country యీదేశమందుఫలించేనానావిధమైనపండ్లు అనిఅర్థము, కావ్యమందుయేకజాతిపండ్లకే —s అనిచెప్పవచ్చును, అయితేమాట్లాడడములో —s అనియేకజాతిపండ్లకుచెప్పకూడదు,అరటిపండ్లు, మామిడిపండ్లు, గొయ్యాపండ్లుమొదలైనవాటిని a plantain, two plantains. A mango, ten mangoes. A guava, twelve guavas యిట్లాఅనవలసినదేగాని a plantain —, ten plantain —s అనిచెప్పకూడదు.

Fruitage, frût'áge, *n. s.* పండ్లు,ఫలములు,ఫలసముదాయము.

Fruitbearer, *n. s.* కాచేచెట్టు.

Fruiterer, frût'ĕr-ĕr, *n. s.* పండ్లంగడివాడు, పండ్లమ్మేవాడు.

Fruitful, frût'fŭl, *adj.* ఫలకరమైన,విస్తారముగాఫలించే, పండే, బిడ్డలుకనే, పిల్లలుపెట్టే. this is — of mischief యిదిదుఃఖకరమైనది, యిదిఅనేకతొందరలకుకారణము. a — imagination పరిపరివిధములైనతలంపులు. a — country రసఖండమైనదేశము, సారవంతమైనభూమి.

Fruitfulness, *n. s.* fertility భూసారము, సత్తువ,శక్తి. fecundity, plentiful production విస్తారముగాఫలించడము. by the — of the land ఆభూసారముచేత. from the — of her womb దానికినిండాబిడ్డలుకలిగినందున. observe the — of his invention వాడికల్పనాశక్తిచూడు.

Fruition, frŭ-ish'on, *n. s.* అనుభవము, సుఖానుభవము. in lust రతి, సంభోగము. — of the deity సాయుజ్యము.

Fruitless, frût'less, *adj.* నిష్ఫలమైన, నిరర్థకమైన, వ్యర్థమైన, పనికిరాని. It is — to speak to him వాడితోమాట్లాడడములోగుణములేదు.

Fruitlessly, *adv.* నిష్ఫలముగా, నిరర్థకముగా, వ్యర్థముగా.

Fruitlessness, *n. s.* నిష్ఫలత్వము, వ్యర్థత. I saw the — of speaking మాట్లాడడమునిష్ఫలమనినాకుతెలిసినది.

Fruit-tree, *n. s.* ఫలవృక్షము.

Frumentacious, *adj.* గోధుమసంబంధమైన.

Frumenty, frû'men-ty, *n. s.* ఒకతరహాపాయసము.

To Frump, *v. a.* కసురుట, చీవాట్లుపెట్టుట.

Frump, *n. s.* కసురుబోతైనఆడది.

To Frustrate, frus'trāte, *v. a.* ఆశాభంగముచేసుట, విచ్ఛిత్తిచేసుట, చెరుపుట.

Frustrated, *adj.* ఆశాభంగమైన, విచ్ఛిత్తైన, నిష్ఫలమైన, చెడిన.

Frustum, frus'tum, *n. s.* a fragment or piece ఖండము, తునక.

Fry, frȳ, *n. s.* వేచినపదార్థము, వేయించినపదార్థము. or a crowd of small fish చిన్నచేపలగుంపు. 2. W. says క్షుద్రాండమత్స్యసంఘాతము. butter is used in a — వేచ్చేదానికివెన్నకావలెను. all

the young ~ came out of the school కుర్రవాండ్లందరుకల్లకూటమై బయిటికివచ్చినారు.

To Fry, frȳ, v. a. పేల్చుట, వేయించుట.

To Fry, frȳ, v. n. పేలుట, వేగుట. there was some fish ~ing on the fire కొన్నిచేపలువేగుతూవుండినవి, పేలుతూవుండినవి.

Frying, *adj.* పేలే, వేగే.

Frying-pan, *n. s.* పేల్చేచట్టి, బాణలి, బూరెలమూకుడు. he has got out of the ~ into the fire బాణలిలోనుంచితప్పించుకొనిపోయినిప్పులోనేపడ్డాడు, అదికుమ్ము యిదిదుమ్ము.

Fucus, *n. s.* paint for the face ముఖానికిరంగువచ్చేటట్టు రాచుకొనేతంగేడుపుప్పొడివంటి ఒకతరహాపొడి.

To Fuddle, fud'dle, v. a. మయికముకలిగేటట్టుచేసుట, మత్తుకమ్మేటట్టుచేసుట.

Fuddled, *adj.* తప్పతాగిన, తాగమైకముగావుండే.

Fudge, *interj.* ఛీపో, వట్టిఅబద్ధము.

Fueillemorte, *n. s.* corruptly pronounced and written philomot. The colour of withered leaves in autumn కాషాయవర్ణము.

Fuel, fū'el, *n. s.* వంటచెరుకు, కట్టె, పిడకలు, బొగ్గులుమొదలైనవి. dry cowdung used as ~ యెరుపిడక. this added ~ to the fire యిందుచేత మరీఅభివృద్ధిమైనది, యిందుచేతమండేకొరివినిమొగ్గనదోసినట్టైనది.

Fugacious, *adj.* పారిపొయ్యే, యెగిరిపొయ్యే, నిల్వని, నశ్వరమైన.

Fugaciousness, *n. s.* అస్థిరత, నిలకడలేమి.

Fugh, *interj.* ఛీపో, థూత్.

Fugitive, fū'gi-tive, *adj.* పారిపొయ్యే, యెగిరిపొయ్యే, పలాయనమైన, అనిశ్చయమైన, అస్థిరమైన, నిల్వని. ~ verses చాటుపద్యములు. ~ expressions నోరుజారివచ్చినమాటలు. a ~ monarch దేశభ్రష్టుడైనరాజు.

Fugitive, fū'gi-tive, *n. s.* పారిపోయినవాడు, పారిపోయినది. they are now ~s పారిపోయినారు, దేశభ్రష్టులు.

Fugue, fūg, *n. s.* షడ్జము, యిదిసంగీతశాస్త్రములోఅనుకరణము.

Fulcrum, *n. s.* దిండు, అనగాబరువునుపైకిలేవడములో పునులుగావుండడమునకై వాసమునకుకిందయిచ్చేదిండు.

To Fulfil, fŭl-fil', *v. a.* నెరవేర్చుట, యీడేర్చుట. he ~led his promise చెప్పినమాటనుచెల్లించినాడు. he ~led their hopes వాండ్లకోరికనుకొనసాగించినాడు. he ~led the law శాస్త్రప్రకారముజరిగించినాడు.

Fulfilled, *adj.* నెరవేర్చిన, నెరవేరిన, యీడేరిన, సఫలమైన.

Fulfilment, *n. s.* నెరవేరుపు. this proves the ~ of the prophecy యిట్లాజరగబోతున్నదన్న మాట యిందువల్లనిజమైనది. in ~ of the order ఆజ్ఞప్రకారమునడిపించబడమందు.

Fulfraught, *adj.* See Full-fraught.

Full, fŭll, *adj.* సంపూర్ణమైన, పుష్కలమైన, నిండిన, పరిపూర్ణమైన. ~ faith దృఢభక్తి. ~ noon or a vertical sun మిట్టమధ్యాహ్నము. it is now ~ tide యిప్పుడుపోటుసంపూర్ణముగావున్నది. it is ~ time for him to go there వాడుపోవలసినదానికి యిదిమంచిసమయము. it is ~ time for them to have a family యిదివాండ్లకుసంతానముకలిగివుండవలసినకాలమే. the cloth was ~ of water ఆగుడ్డనీళ్లువడుస్తూవుండినది. the bread is ~ of ants ఆరొట్టెచీమలమయముగావున్నది. this poem is ~ of Sanscrit యీకావ్యముసంస్కృతజటిలముగావున్నది. he was then ~ of joy సంతోషభరితుడైవుండినాడు. this cloth is ~ of holes యీగుడ్డయేకకంతలుగావున్నది. he went down to the grave ~ of days ఆరామరబ్రతికిచచ్చినాడు. తని యామునియాబ్రతికిపోయినాడు. his eyes are ~ of rheum వాడికండ్లంతాపుసిగావున్నవి. this business is ~ of danger యిదిమహాఅపత్కరమైనపని. ~ proof పరిపూర్ణమైనవుదాహరణ. he gave ~ credit to this దాన్నినిండానమ్మినాడు. they are ~ brothers సయాంతోడబుట్టినవాండ్లు. they are not ~ brothers ఒకతల్లికడుపునపుట్టినవారు కారు, ఏకోదరులుకారు. sisters of the ~ blood సయాంఅక్కచెల్లెండ్లు. a ~ bright colour పండువన్నె, అనగానిండువన్నె. a man of ~ habit స్థూలదేహి. at ~ length సవిస్తారముగా. he told the story at ~ length సవిస్తారముగాచెప్పినాడు. laid at ~ length సాగదీసిన. he was lying at ~ length కాళ్లుచాచుకొనిపండుకొనివుండినాడు.

they are in ~ march for Hydrabad హైదరాబాదుకు అతిత్వరగాపోతున్నారు. the ~ orbed moon పూర్ణచంద్రుడు. he had a ~ view of them వాండ్లు అతనికి బాగాకనబడ్డారు. they rushed along in ~ swing అతివేగముగాచొరబడ్డారు. I then had my hands quite ~ అప్పట్లోనిండా పనిగావుంటిని. my heart was very ~ at that moment నాకుఅప్పుడుదుఃఖముపట్టకూడకపోయినది. The affix ~ is expressed by అయిన. thus beautiful సుందరమైన, సొగసైన. or వంతుడైన as wrathful కోపవంతుడైన. or శాలి. as skilful బుద్ధిశాలి. or అరిన, అరు as beautiful సొంపారిన, సొంపారు. orెడు. as a handful పిడికెడు. a glassful చెంబెడు. a cupful గిన్నెడు.

Full, fûll, *n. s.* పూర్తి, సంపూర్తి. they ate their ~ కడుపునిండా భోజనముచేసినారు. he was instructed to the ~ వాడికిసంపూర్ణముగాచదువువచ్చినది. he satisfied them to the ~ వాండ్లనునిండాతృప్తిచేసినాడు. he paid them to the ~ or he paid the account in ~ గవ్వకుగవ్వచెల్లించినాడు, పరిష్కారముగాచెల్లించినాడు. a receipt in ~ of all demands సర్వవిల్లంగశుద్ధిగావుండే చెల్లుచీటి. she gave him four handfuls వాడికినాలుగుపిడికెళ్లువేసినది.

Full, fûll, *adv.* సంపూర్ణముగా, నిండా, సరిగా. She is now ~ grown దానికివయస్సువచ్చినది, పెద్దమనిషైనది, ప్రౌఢయైనది. the snake was ~ two yards long ఆపాముబాగారెండుగజములనిడివివుండినది. ~ and free యథేచ్ఛగావుండే. ~ a hundred సరిగ్గానూరు.

Fullblown, fûll'blōn, *adj.* బాగావికసించిన.

Full-bosomed, *adj.* ఘనకుచి, పీనస్తని.

Full-bottomed, fûll-bot'tomd, *adj.* నితంబిని, పృథుశ్రోణి. పెద్ద.

Full-butt, *adv.* దఢాలున.

Full-charged, *adj.* నిండాకూరిన.

Full-dressed, *adj.* బాగాశృంగారించుకొన్న.

Full-drive, *adv.* దఢాలున.

Fuller, fûl'lĕr, *n. s.* చాకలవాడు.

Fullers-earth, fûl'lĕrs-erth', *n. s.* చవుడు, చవిటిమన్ను, చవిటిపఱ్ఱ.

Full-eyed, fûll'ȳd, *adj.* పెద్దకండ్లుగల, గొప్పకండ్లుగల.

Full-fed, fûll'fed', *adj.* కడుపునిండిన, మాంసలమైన, స్థూలమైన.

Fullfraught, fûll'frât, *adj.* సంపూర్ణమైన, నిండిన.

Fullingmill, *n. s.* బట్టలనుచలవచేసేయంత్రము.

Fullmouthed, *adj.* గంభీరస్వనముగల, పెద్దగొంతుగల.

Full-sized, *adj.* పెద్ద, గొప్ప.

Full-speed, *adv.* అతిత్వరగా, మహావేగముగా.

Full-spread, fûll'spred', *adj.* చక్కగావిచ్చిన, తెరిచిన, వికసించిన.

Fully, fûl'ly, *adv.* సంపూర్ణముగా, పూర్తిగా, నిండా, బాగా. I am ~ convinced of this దాన్నిగట్టిగానమ్మినాను. ~ half నిండుసగము.

To Fulminate, ful'mi-nāte, *v. a.* to utter as a curse or censure గర్జించిచెప్పుట, గద్దించిచెప్పుట, పిడుగుపడ్డట్టుచెప్పుట. the Pope ~d curses against him గురువు అతనికిశాపముయిచ్చినాడు. he ~d threats గద్దించినాడు. fulminating powder నలిపితేతుపాకివేటులేచినట్టుశబ్దముపుట్టించేపొడి.

Fulmination, ful-mi-nā'shon, *n. s.* గర్జించిచెప్పడము, గద్దించిపిడుగుపడ్డట్టుచెప్పడము. after the ~ of this curse యీశాపముయిచ్చినతరువాత.

Fulminatory, *adj.* గర్జించే, గద్దించే.

Fulness, fûl'ness, *n. s.* పూర్తి, సంపూర్తి, పరిపూర్ణత, తృప్తి, విస్తారము. ~ of flesh కాయపుష్టి, బలుపు. ~ of age ప్రౌఢిమ, వార్ధక్యము. in the ~ of time పరిపక్వమైనసమయములో, కాలముపండినప్పుడు. Eph. I. 10. కాలసంపూర్ణయుగాంతే A†. In Col I. 19. pleroma సంపూర్ణత్వము A†. సంపూర్ణము. B†. G†. పరిపూర్ణము. F†.

Fulsome, ful'sum, *adj.* అసహ్యమైన, రోతైన, వెగటైన, చీదరైన, రసాభాసమైన, పిచ్చియైన.

Fulsomely, *adv.* అసహ్యముగా, రోతగా, చీదరగా.

Fulsomeness, *n. s.* అసహ్యము, రోత, వెగటు, చీదర, రసాభాసము, పిచ్చితనము.

To Fumble, fum'ble, *v. n.* తడబడుట, తప్పులాడుట, పుణకరించుట. he ~d in the bag till he found the rupee ఆసంచిలోతడుకుకాడిఆరూపాయమెత్తినాడు. the sick man was fumbling with his fingers ఆరోగిపుణకరించుతలువెట్టుతూవుండినాడు.

Fumbler, fum'blĕr, *n. s.* తడబాటుదేవాడు, తప్పులాడే వాడు, పుణకరింతలు పెట్టేవాడు.

Fumbling, *n. s.* తడబాటు, తప్పుతణుకులాట, పుణకరింపు.

Fumblingly, *adv.* తడబాటుముగా, తప్పులాడుతూ, పుణకరిస్తూ.

Fume, fūme, *n. s.* పొగ, ఆవిరి, కంపు, వాసన, ఘాటుము, వేండ్రము, ఉద్రేకము. the ⌴s of the drain are intolerable జల్దారికంపుపట్టకూడదు. ⌴s of anger కోపోద్రేకము.

To Fume, fūme, *v. n.* పొగసుట, కంపుకొట్టుట. fuming with rage ఆగ్రహపడే, మండిపడే, రేగే.

To Fumigate, fū'mi-gāte, *v. a.* పొగవేసుట, ధూపమువేసుట.

Fumigation, fū-mi-gā'shon, *n. s.* పొగవేయడము, ధూపమువేయడము.

Fuming, *adj.* పొగసే, కంపుకొట్టే, మండిపడే, రేగే.

Fumingly, fūm'ing-ly, *adv.* ఆగ్రహపడి, మండిపడి, రేగి.

Fun, fun, *n. s.* ఆట్లాట, లీల, వేడుక, పరిహాసము, యెగతాళి.

To Fun, fun, *v. a.* to deride యెగతాళిచేసుట, యెకసక్కెముచేసుట, పరిహాసముచేసుట.

Funambulist, *n. s.* a rope dancer తాటిమీదనడిచేవాడు, అనగాదొమ్మరవాడు.

Function, fungc'shon, *n. s.* కర్మము, ధర్మము, వృత్తి, వ్యాపారము, వుద్యోగము, వ్యవహారము, అధికారము. sleep, digestion &c. are ⌴s of the body నిద్ర, జీర్ణముకావడముమొదలైనవిదేహధర్మములు.

Functionary, *n. s.* అధికారి, ఉద్యోగస్థుడు, వ్యవహారస్థుడు.

Fund, fund, *n. s.* మూలధనము, బండవలము. a ⌴ of wit చాతుర్యనిధి, అత్యంతచాతుర్యము. a ⌴ of learning విద్యానిధి. ⌴s రూకలు, ధనము, ఆస్తి. the government ⌴s బొక్కసము, కోశము, సర్కారుపైకము.

Fundament, fun'da-ment, *n. s.* ఆసనము, గుదము.

Fundamental, fun-da-men'tal, *adj.* మూలాధారమైన, ఆకరమైన, ప్రధానమైన. a ⌴ principle మూలసిద్ధాంతము, ఆదిమసిద్ధాంతము. ⌴ rules మూలసూత్రములు.

Fundamentally, fun-da-men'tal-ly, *adv.* ఆమూలతః, సమూలముగా, మొదటినుంచి, బొత్తిగా. this is ⌴ wrong యిదిసమూలముఅన్యాయము. these two are ⌴ the same మూలతఃయివిరెండుఒకటే.

Fundamentals, *n. s.* మూలసిద్ధాంతములు, ఆదిమసిద్ధాంతములు.

Funeral, fū'ner-al, *n. s.* the procession with which the dead are carried పీనుగనుయెత్తుకొనిపోవడము. the ⌴ was going along పీనుగనుయెత్తుకపోతూవుండినారు. I met a ⌴ on my way home నేనుయింటికిపొయ్యేటప్పుడు పీనుగనుయెదురుగాయెత్తుకవచ్చినారు. or obsequies ఉత్తరక్రియలు. ⌴ ceremonies among Hindus కర్మాంతము, దినవారములు. they marched in ⌴ order* (or juniores priores) పిన్నలుముందు, పెద్దలువెనకగానడిచినారు.

Funeral, fū'ner-al, Funereal, fū-nē'rē-al, *adj.* ఉత్తరక్రియలసంబంధమైన, అఘోరమైన, భయంకరమైన, చావురుమనివుండే. ⌴ rites ప్రేతకర్మములు. ⌴ darkness చావుచీకటి, పాడుచీకటి. ⌴ elegy చావువర్ణన, చావుచరిత్ర. ⌴ pile చితి, కాష్ఠము, సొద.

Fungous, fung'gus, *adj.* కుక్కగొడుగువంటి, జబ్బైన, పనికిమాలిన. ⌴ flesh that grows out upon the lips of wounds దుర్మాంసము.

Fungus, fung'gus, *n. s.* కుక్కగొడుగు, బూజు. a mere ⌴ of a man జబ్బుమనిషి. plu. Fungi.

Funk, *n. s.* or fright దిగులు, భయము. or stink కంపు. it is a low word యిదిపోకిరిమాట, ఆడరానిది.

To Funk, *v. n.* to stink through fear భయపడుట.

Funnel, fun'nel, *n. s.* గరగడము, గొట్టము, అడుగునగొట్టముగలగిన్నె, దీన్నిపొన్నలంటారు, బుడ్లమొదలైనవాటిలోసారాయిమొదలైనవాటినిపోయడానకువుపయోగమైనసాధనము. for smoke పొగపొయ్యేటందుకైపొగగూటిలోపెట్టేయినుపగొట్టము. ⌴ shaped వికసించినపుష్పాకారమైన.

Funning, *n. s.* ఆట్లాట, యెగతాళి, హాస్యము, వేడుక.

Funny, *adj.* నవ్వించే, చోద్యమైన, కుచోద్యమైన, యెగతాళిగావుండే, సరసమైన, వికారమైన.

Funny, *n. s.* a light boat చిన్నపడవ.

Fur, fur, *n. s.* బొచ్చు, రోమము, బొచ్చుగలచర్మము, యిది పిల్లి, వెలుగ్గొడ్డు, ఉడత, పులి, వీటిబొచ్చును గురించినమాట. the ⌴ was rubbed off his hat వాడిటోపిమీదిబొచ్చురాలిపోయినది. there was ⌴ upon his tongue వాడినాలుకమీదతెల్లగాపూచివుండినది.

Furbelow, fur'bê-lô, *n. s.* పూర్వము స్త్రీలుతొడుక్కొనేబట్టలయొక్క కుచ్చుకొంగు రవికె మీదికటి, సుందరమణియంచు.

Furbelowed, *adj.* పేటంచుగల, సుందరమణియంచుగల. See Furbelow.

To Furbish, fur'bish, *v. a.* తోముట, చికిలిచేయుట, మెరుగుపెట్టుట.

Furbished, *adj.* తోమిన, చికిలిచేసిన, మెరుగుపేసిన.

Furbisher, *n. s.* తోమేవాడు, చికిలిచేసేవాడు, మెరుగుపేసేవాడు.

Furcated, fur'cât-ed, *adj.* Forked కొంకులుగల, కొంకైన.

Furious, fū'ri-us, *adj.* ఆగ్రహముగల, రేగిన, ఉగ్రమైన, ప్రచండమైన. at seeing this he was quite ⌴ దాన్నిచూచిమహారేగినాడు. Vulgarly used for Exceeding, great, vast విస్తారమైన. this put him to ⌴ expence యిందువల్లవాడికినిందారూకలుపట్టినది.

Furiously, fū'ri-us-ly, *adv.* ఆగ్రహముగా, ఉగ్రముగా, ప్రచండముగా. Vulgar word for Much, exceedingly, విస్తారముగా, మహా. it is ⌴ cold బహుచలిగావున్నది.

Furiousness, *n. s.* ఆగ్రహము, ఉగ్రము, ప్రచండము.

To Furl, furl, *v. a.* చుట్టుట, యెత్తికట్టుట. they ⌴ed the sails వాడచాపలనుయెత్తికట్టినారు. the bird ⌴ed its wings పక్షిరెక్కలనుముడుచుకొన్నది.

Furled, *adj.* చుట్టిన, యెత్తికట్టిన when the umbrella was ⌴ గొడుగునుమూసినతరువాత. ⌴ wings ముడుచుకొన్నరెక్కలు. ⌴ in darkness అంధకారగ్రస్తమైన, చీకటియైన.

Furlong, fur'long, *n. s.* పరకమైలుదూరము.

Furlough, fur'lô, *n. s.* శెలవు, శెలవుమీదదేశము నకుపోయివుండేకాలము. he is gone on ⌴ for a year ఒక్కసంవత్సరమునకుశెలవుపుచ్చుకొనిపోయివున్నాడు. I completed the Telugu dictionary during a ⌴ in England శెలవుతీసుకొనియింగిలండుకుపోయివుండినప్పుడుతెలుగునిఘంటునుసంపూర్తిచేసినాను.

Furmenty, *n. s.* పాయసము.

Furnace, fur'nâce, *n. s.* కొలిమి, ఆవము, అగ్నికుండము, లోహమునుకరిగించేబట్టి. a portable ⌴ కుంపటి, హసంతి. smelting ⌴ ముద్దకొలిమి. he was tried in the ⌴ of affliction కడగండ్లుపడితేరినవాడు, ముక్కాకులుతీరినవాడు. Harischandra was tried in the ⌴ of affliction హరిశ్చంద్రుడు నానాకడగండ్లనుపొందిపరిశోధింపబడ్డాడు.

To Furnish, fur'nish, *v. a.* సిద్ధపరచుట, అమర్చుట, జాగ్రతచేసుట, యిచ్చుట. he ⌴ed the house ఆయింటికికావలసినసామానులను జాగ్రతచేసినాడు, ఆయిల్లుము స్తిబుచేసినాడు. he ⌴ed the troops with ammunition ఆదండుకుమందుగుండుజాగ్రతచేసినాడు, సరఫరాచేసినాడంటారు. the bird ⌴es her young with food ఆపక్షిపిల్లలకుఆహారమునుతెచ్చిపెట్టుతున్నది. this ⌴ed him with an excuse యిందువల్లవాడికిఒకసాకుచిక్కినది. I ⌴ed him with dress వాడికిబట్టలునేనుయిచ్చినాను.

Furnished, *adj.* సిద్ధముచేయబడ్డ, అమర్చిన, శృంగారించిన. the house was completely ⌴ యింట్లోయావత్తుసిద్ధముగావుండినది. a house ⌴ with tables and chairs బల్లలు, కురిచీలువేసి, సిద్ధముచేసియుండేయిల్లు. when the cow is ⌴ with horns ఆవుకుకొమ్ములురాగానే. when the child's mouth was ⌴ with teeth బిడ్డకుపండ్లువచ్చినప్పుడు. he was ⌴ with no excuse for this యిందుకువాడికిసాకుచిక్కలేదు.. when he was ⌴ for battle యుద్ధానికిసన్నద్ధుడైనప్పుడు.

Furnisher, *n. s.* అమర్చేవాడు, జాగ్రతచేసేవాడు, సంపాదించిపెట్టేవాడు.

Furniture, fur'ni-tûre, *n. s.* సామాను. ⌴ of a house గృహోపకరణములు, తట్టుముట్టు, అనగా కురిచీలు, బల్లలుమొదలైనవి. plough ⌴ యేరుకలపు. kitchen ⌴ పాత్రసామగ్రులు.

Furred, *adj.* బొచ్చుగల.

Furrier, fur'ri-ĕr, *n. s.* బొచ్చుగలనాణ్యమైనతోళ్లు అమ్మేవాడు.

Furrow, fur'rō, *n. s.* చాలు, నాగేటిచాలు. ~s in the face ముఖమందుకుడేముడతలు.

To Furrow, fur'rō, *v. a.* చాలుకొట్టుట, దున్నుట.

Furrowed, *adj.* చాళ్లుగల, చాళ్లుకొట్టిన. ~ land దున్నినపొలము. ~ cheeks ముడతబడ్డచెక్కిళ్లు.

Furry, fur'ry, *adj.* బొచ్చుగల. the squirrel's tail is ~ వుడతయొక్కతోకబొచ్చుగలది. in fever the tongue is ~ జ్వరములోనాలుకతెల్లగాపూచివుంటున్నది.

Fursung, *n. s.* (parasung) about 4 miles సుమారు రెండుకోసులదూరము.

Further, fur'thĕr, *adj.* అవతలి, ఆవలి. the ~ house అవతలియిల్లు. I have a ~ request to make నేనుయింకావొకమనివిచేసుకోవలసివున్నది. a ~ examination పునర్విమర్శ. ~ particulars కడమవైనములు. on the ~ side అవతలితట్టున. until ~ orders మళ్లీవుత్తరవు అయ్యేపర్యంతము.

Further, fur'thĕr, *adv.* మరిన్ని, పైగా, యింకా, యికను, యిదిగాక. nothing ~ మరేమిలేదు. I have nothing ~ to say నేనుయింకచెప్పుకోవలసినదేమిన్నిలేదు. I know nothing ~ than this యింతకుమించనేనేమిన్నియెరగను. they were then ~ on than her వాండ్లప్పట్లోదానికంటేదూరానవుండినారు. it is ~ on in the book ఆగ్రంథములో అదియింకాలోగావున్నది.

To Further, fur'thĕr, *v. a.* సహాయముచేసుట, అనుకూలముచేసుట, ప్రోత్సాహముచేసుట, ప్రోద్బలముచేసుట, అధికపరచుట.

Furtherance, *n. s.* సహాయము, అనుకూలము, ప్రోత్సాహము, ప్రోద్బలము. for the ~ of this object యీకార్యమునకుఅనుకూలముగా.

Furtherer, *n. s.* సహాయముచేసేవాడు, అనుకూలముచేసేవాడు.

Furthermore, fur'thĕr-mōre, *adv.* యిదిన్నిగాక, యింతేకాకుండా, పైగా, మరిన్ని.

Furthest, *adj.* కడాపటి, అవతలి, బహుదూరమైన.

Furthest, *adv.* బహుదూరముగా.

Furtive, fur'tive, *adj.* దొంగతనమైన. ~ glances దొంగచూపులు. by ~ arts దొంగతనముగా.

Fury, fū'ry, *n. s.* అతికోపము, ఆగ్రహము, ఉగ్రము, కోపావేశము. in the ~ of the chase వేటాడేవేగములో. from the ~ of the fire నిప్పుమండేవేగమువల్ల. from the ~ of the wind గాలియొక్కవడిచేత. or mad woman మండిపడేస్త్రీ. or a violent goddess కాళివంటివొకవుగ్రదేవత.

Furze, furze, *n. s.* వొకతరహాముండ్లచెట్టు.

Furzy, furz'y, *adj.* ముండ్లచెట్లుగల.

To Fuse, fūṡe, *v. a.* కరిగించుట.

To Fuse, fūṡe, *v. n.* కరుగుట.

Fuse, fūṡe, *n. s.* See Fuze.

Fusee, fū-ṡēe', Fusil, fū-ṡē', *n. s.* firelock తుపాకి.

Fusee, fū-ṡēe', *n. s.* of a bomb బాంబుగుండులోదోపివుండేవత్తి.

Fusibility, *n. s.* కరిగేగుణము. from the ~ of lead సీసముకరిగేటిదిగనక.

Fusible, fū'ṡi-ble, Fusil, fū'ṡil, *adj.* కరిగే, కరగగూడిన. lead is easily ~ సీసముసులభముగాకరిగేటిది.

Fusiform, *adj.* కదురుఆకారముగావుండే, ఆణిఆకృతిగావుండే, చీలరూపముగావుండే.

Fusileer, *n. s.* తుపాకిగలవాడు, సిపాయి.

Fusing, Fusion, fū'zhon, *n. s.* కరగడము, కరిగినీళ్లుగావుండడము. lead in a state of ~ కరిగినీళ్లుగావుండేసీసము.

Fuss, fuss, *n. s.* తొందర, రచ్చ, ఆర్భాటము, దడబిడలు, లేనిపోనిఆయాసము, వృథాశ్రమము. to make a ~ ధూముధాముచేసుట, రచ్చచేసుట.

Fussy, *adj.* busy, plaguy తొందరపడే, తొందరపెట్టే, పీకులాడే.

Fustian, fust'yan, *n. s.* cloth వొకతరహాబట్టగుడ్డ, or empty pretence పిచ్చిజంభాలు, వట్టిదడబిడలు, వట్టివాగ్డంభము.

Fustian, fust'yan, *adj.* వొకతరహాగుడ్డతోకుట్టిన, వట్టిదడబిడలైన, పిచ్చిజంభాలుగల.

Fustic, *n. s.* వొకతరహాబంక.

Fustiness, fus'ti-ness, *n. s.* బూజు, బూజుకంపు.

Fusty, fus'ty, *adj.* బూజుపట్టిన, పాశిన, బూజుకంపుకొట్టే, మగ్గువాసనవచ్చే. ~ stories పనికిమాలినకథలు.

Futile, fū'tile, *adj.* నిరర్థకమైన, నిష్ఫలమైన, పనికిమాలిన, వ్యర్థమైన.

Futility, fu-til'i-ty, *n. s.* నిరర్థకత్వము, వ్యర్థము. from the ⌣ of his argument వాడు చెప్పే న్యాయములుకు నిలకడలేనిదిగనక.

Future, fu'ture, *adj.* రాబొయ్యే, ఆగామియైన, భవిష్యత్, భావి. a ⌣ payment యిక మీదట చెల్లించవలసినరూకలు. the ⌣ tense భవిష్యత్కాలము. in ⌣ యికను, యికమీదట.

Future, fu'ture, *n. s.* భవిష్యత్కాలము, రాబొయ్యేగతి, సంభవించబొయ్యేటిది.

Futurity, fu-tu'ri-ty, *n. s.* భవిష్యత్కాలము, యికను రాబొయ్యేకాలము, రాబొయ్యేగతి. events yet in the womb of ⌣ యికను సంభవించబొయ్యేవి నులు. knowledge of ⌣ భవిష్యద్జ్ఞానము.

Fuze, *n. s.* (the match) జానకితాడు, ఫిరంగికాల్చే వత్తి.

To Fuzz, fuzz, *v. n.* పొగగా లేచిపోవుట, దుమ్ముగా యెగసిపోవుట.

Fuzzball, *n. s.* కుక్కగొడుగువంటి వొకతరహా కాయ.

Fuzzy, *adj.* (soft like blotting paper) మెత్తని, పూరే, పూరిపొయ్యే.

Fy, fy, *interj.* ఛీ, ఛూ.

G. కొన్నిచోట్లసంకేతా క్షరముగావున్నది G. R. అనగా George Rex: యిదిపూర్వపు రాజుయొక్క వ్రాలు. E. G. అంటే example gratiâ for example దీనికి, అనగా, యేమంటే, కింబా, కింతుయని అర్థము.

Gabardine, gab-ar-dêne', *n. s.* చొక్కాయి, యిది కావ్యమందేవచ్చేమాట.

Gabber, *n. s.* See Jabber యిదిఅపరూపపదము.

To Gabble, gabble, *v. n.* వదురుట, పేలుట, కూసుట, లొడలొడమనుట, యిది బాతునుగురించినమాట. the duck ⌣s బాతుకూస్తున్నది.

Gabble, gabble, Gabbling, *n. s.* పిచ్చికూతలు, వెర్రిమాటలు, లొడలొడ. the ⌣ of the geese awoked him బాతులయొక్క కూతలచేత లేచినాడు.

Gabbler, gab'bler, *n. s.* వదురుబోతు.

Gabion, gā'bi-on, *n. s.* వొకతరహాబుట్ట, వొకతరహాతడక.

Gable, gāble, *n. s.* Gable end కురుమూడు. a ⌣ wall కురుమూడుగోడ.

Gaby, *n. s.* or fool వెర్రిముఖము, యిదిఅనిశిమాలిన మాట.

Gad, gad, *n. s.* a pin ఆణి, చీల, ముల్లు.

To Gad, gad, *v. n.* దిమ్మరిగాతిరుగుట, దేశమ్మకొక్కిగా తిరుగుట.

Gad-about, *n. s.* దిమ్మరిగాతిరిగేవాడు, దేశమ్మకొక్కి.

Gadder, gad'der, *n. s.* దిమ్మరిగాతిరిగేవాడు, దేశమ్మకొక్కి.

Gadfly, gad'fly, *n. s.* జోరీగ.

Gaff, gaff, *n. s.* వాడయొక్క మూడోస్తంభములో చాపకట్టడానకై వుండేపెక్కర.

Gaffer, gaf'fer, *n. s.* ముసలయ్య, తాత.

To Gag, gag, *v. a.* ముగ్గొయ్యగట్టుట, అనగా మాట్లాడనియ్యకుండా నోటికి అడ్డముగా కట్టెను బెట్టి కట్టివేసుట. he issued a ⌣ging order మనుష్యులుమాట్లాడకుండా కట్టిగాఆజ్ఞాపించినాడు.

Gag, gag, *n. s.* ముగ్గొయ్య, వాకట్టు, అనగామాట్లాడనియ్యకుండా నోటికిఅడ్డముగాకట్టినకొయ్య.

Gage, gāge, *n. s.* or pledge కుదువ, యీడు, యీ అర్థము ప్రయోగములోలేదు. or measure వొకతరహాకొలత, ప్రమాణము. See Guage.

To Gage, gāge, *v. a.* కుదువబెట్టుట, యీ అర్థము ప్రయోగమందులేదు. or to measure కొలుచుట. See to Gauge, and to Engage.

To Gaggle, gag'gle, *v. n.* to cackle బాతులవలెఅరుచుట.

Gaiety, *n. s.* ఉల్లాసము.

Gaily, *adv.* ఉల్లాసముగా, వేడుకగా.

Gain, gān, *n. s.* ఆదాయము, లాభము, ఫలము, ప్రయోజనము.

To Gain, gān, *v. a.* పొందుట, సంపాదించుట, గడించుట. he ⌣ed it అదివానికిదొరికినది, చిక్కినది, లభించినది. he ⌣ed the game or cause or victory గెల్చినాడు, జయించినాడు. the disease was ⌣ing ground ఆరోగము పొడుగుతూవుండినది, ప్రబలమౌతూవుండినది. at this time robbers were ⌣ing ground అప్పుడుదొంగలువిస్తారమై నారు. he ⌣ed them over వాండ్లను తనకులోబరచుకొన్నాడు, వశ్యముచేసుకొన్నాడు, అనుకూలముచేసుకొన్నాడు. he ⌣ed the shore దరిజేరినాడు. they ⌣ed the top of the hill కొండకొనకుపోయిచేరినారు.

To Gain, gān, v. n. అభివృద్ధియౌట, పెరుగుట, చొచ్చుట, ప్రబలమౌట. the water was ~ing upon us మాకుమరిమరినీళ్లువుబుకుతూవుండినది.

Gained, adj. పొందిన, సంపాదించిన, గణించిన, దొరికిన, లభించిన, వచ్చిన, ప్రాప్తమైన, గెల్చిన, జయించిన. It was ~ అది స్వానుకూలమైనది, చిక్కినది.

Gainer, n. s. గెలిచినవాడు, లాభమునుపొందినవాడు. they were great ~s by this యిందువల్లవాండ్లకుమంచిలాభముచిక్కినది.

Gainful, gān'fūl, adj. ఆదాయముగల, లాభకరమైన.

To Gainsay, gān-sā', v. a. కాదనుట, వద్దనుట, అడ్డముచెప్పుట, ఆక్షేపించుట, దురాక్షేపణచేసుట, విరోధముగామాట్లాడుట.

Gainsayer, n. s. ఆక్షేపించేవాడు,వితండవాది.

Gainsaying, n. s. అడ్డముచెప్పడము, కూడదనడము,యెదురాడడము, వితండవాదము. without ~ నిరాక్షేపముగా.

Gainst, prep. అనగా against.

Gairish, gā'rish, adj. చిత్రవిచిత్రమైన.

Gait, gāt, n. s. గమనము, నడక, నటనము. a mincing ~ గజగమనము, హంసగమనము.

Gaiters, n. s. చీలమండలుమొదలుకొనిమోకాలిదాకావేసుకొనేగుడ్డ, తెక, తోలు, దీన్నిబత్తాసులతో తగిలిస్తారు.

Gala, gā'la, n. s. పెద్దవిందు, పండుగ, ఉత్సవము.

Galangal, n. s. సన్నదుంపరాష్ట్రము. The Tariff says దుంపరాష్ట్రకము.

Galaxy, gal'ax-y, n. s. నక్షత్రవీధి. that poem is a ~ of beauties ఆకావ్యముసౌందర్యసరణి. a ~ of beauty and fashion సౌందర్యనిధి, సౌందర్యాలవాలము.

Galbanum, gal'ba-num, n. s. సాంబ్రాణివంటియొక తరహాబంక, యొకతరహాగుగ్గిలము.

Gale, gāle, n. s. a gentle wind గాలి, మలయమారుతము, పిల్లగాలి. or storm గాలివాన, ప్రచండవాయువు.

Galen, n. s. ధన్వంతరివంటియొకవైద్యునిపేరు. a son of ~ వైద్యుడు.

Galingal, n. s. See Galangal.

Galiot, gal'yot, n. s. చిన్నవాడ.

Gall, gâll, n. s. పిత్తము, పైత్యము, చేదు, పిత్తు. bitter as ~ చేదువిషముగావుండే. the ~ of bitterness చేదువిషము. ox ~ గోరోచనము. a drug called camels ~ పావుదారు. ~ nuts, ~s used in ink మాచికాయలు, మాజూఫలములు. ~ bladder పిత్తకోశము,పిత్తనీరుతిత్తి. I felt as if my ~ was poured out (Doddridge) నాప్రాణమువిసికినది. in the ~ of wickedness దుర్మార్గమనేవిషమందు. In Acts XIII. 23. తిక్తపిత్తపాశత్వ A†.

To Gall, gâll, v. a. or to rub రాపిడిచేతగాయము చేసుట. the string ~ed the paper దారమురాసుకొన్నందుచేత ఆకాగిదముదోగిపోయినది. a ~ed skin దోగిపోయినతోలు. to tease, to vex ఉపద్రవముచేసుట,యిబ్బందిచేసుట,చీదరపెట్టుట. a ~ed sore కొట్టుకొనిపోయినగాయము,వొరుసుకొనిపోయినగాయము. he was much ~ed at these expressions యీమాటలువినివాడుమహాసంకటపడ్డాడు, యిబ్బందిపడ్డాడు.

Gallant, gal'lant, adj. ఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన, a ~ horse దొడ్డగుర్రము. a ~ deed ఘనమైనపని,శూరకృత్యము. a ~ house సొగసైనయిల్లు, శృంగారమైనయిల్లు,యీశబ్దముయొక్కకొనఅక్షరమునువొత్తిపలికితే he was ~ to her ఆమెయెడలమహాఘనముగానడుచుకొన్నాడు, అనగామర్యాదగానడుచుకొన్నాడుఅనిభావము.

Gallant, gal-lant', n. s. విటకాడు,మిండగాడు,స్త్రీలోలుడు.

Gallantee show, n. s. బొమ్మలాట.

Gallantly, gal'lant-ly, adv. ఘనముగా,దివ్యముగా, పరాక్రమముగా. he painted the house ~ ఆయింటికిసొగసుగావర్ణముపెట్టినాడు.

Gallantry, gal'lant-ry, n. s. bravery ఘనత, ధైర్యము, పరాక్రమము, శౌర్యము. civility ఆదరనేమర్యాద. Lasciviousness శృంగారచేష్ట, అనగారంకు, స్త్రీలోలత. the language of ~ (or courting) సరసాలాపము. a man of ~ పరాక్రమవంతుడు, విటకాడు.

Galleon, gal-lūn', n. s. యొకతరహాఓడ.

Gallery, gal'lēr-y, n. s. తాళ్వారము, వారపాక, వసార. ~ under ground సురంగము. a statue ~ or picture ~ ప్రతిమలనుగానిపటములనుగా

నిలుంచే శాల. quarter ~ (the privy on boardship) వాడలోవుండేమరుగుపెరడు.

Galley, gal′lè, *n. s.* వాడ, శృంగారమైనవాడ, యి దిప్రాచీనశబ్దము. or kitchen on boardship వాడలోవుండేవంటయిల్లు. or hulks for convicts ఖైదీలను వేసివుంచేవాడ. he was sent to the gallies వాడుచెరవాడకుపంపబడ్డాడు, అనగా వాణ్నిసిళ్లమీదికియెక్కించినారు.

Galley-slave, gal′lè-slāve, *n. s.* చెరవాడలోవుండే ఖైది.

Galliard, gall′yard, *n. s.* సొగసుగాడు. or dance ఒకవిధతాండవము.

Gallic, *adj.* ఫ్రెంచిదేశసంబంధమైన.

Gallicism, gal′li-cism, *n. s.* ఫ్రెంచితీరు, యిదిము ఖ్యముగామాట్లాడేరీతినిగురించినమాట. In speaking English we should avoid ~s యింగ్లీషుమాట్లాడడములోఫ్రెంచితీరుమానుకోవలెను.

Galligaskins, gal-li-găs′kins, *n. s.* breeches యిజారు, యిదియెగతాళిమాట.

Gallinaceous, gal-li-nā′shus, *adj.* పెరటికోళ్లసంబంధమైన. the ~ tribe కోళ్లు.

Galling, *adj.* వేధించే, సంకటపెట్టే, ఆయాసకరమైన. ~ language పొడుపుమాటలు, తిట్లు.

Gallinule, *n. s.* (a sort of bird) ఒకవిధపక్షి, నీ చ్చుళి, ఫితముండ, నచ్చుళమనేపిట్ట.

Galliot, *n. s.* ఒకతరహావాడ.

Gallipot, gal′li-pot, *n. s.* ఔషధముపెట్టేసంపుటము, కరాటము, జరిణె.

Gallon, gal′lon, *n. s.* ద్రవద్రవ్యమునుకొలిచేకొలత, యిది అయిదుబుడ్లుపట్టేటిది, రెండున్నరశేరుపట్టుతున్నది. a ~ bottle పెద్దబుడ్డి.

Galloon, gal-lûn′, *n. s.* or lace సరిగ.

To Gallop, gal′lop, *v. n.* గుర్రముతననబలముకొద్దీపరిగెత్తుట, నాలుగ్గాళ్లపరుగెత్తుట. a ~ping consumption అతివేగమైనక్షయరోగము, అనగాత్వరలోచంపేటిది.

To Gallop, gal′lop, *v. a.* గుర్రమునునాలుగ్గాళ్లపరుగువిడుచుట.

Gallop, gal′lop, *n. s.* నాలుగ్గాళ్లపరుగు.

Galloper, *n. s.* light cannon గుర్రములుయీడ్చే చిన్న పిరంగి.

Galloshes, *n. s.* See Gaiters.

Galloway, gal′lò-wā, *n. s.* ఒకవిధగుర్రము.

Gallows, gal′lòs, *n. s.* తూకుమాను, ఉరిదీసేమాను. or braces యిజారులోనుంచిభుజాలకుతగిలించుకొనేనాడా.

Galoche, *n. s.* పైచెప్పులు, పైబూట్సులు.

Galvanic, *adj.* విశేషధాతుద్రవ్యసంస్పర్శద్వారావిద్యుత్తియశక్తిప్రకాశసంబంధమైన.

Galvanism, *n. s.* విశేషధాతుద్రవ్యసంస్పర్శద్వారావిద్యుత్తియశక్తిప్రకాశము. D′Roz. 216.

To Galvanize, *v. a.* విశేషధాతుద్రవ్యసంస్పర్శద్వారావిద్యుత్తియశక్తి ప్రకాశముచేసుట, యీశాస్త్రప్రకారముమనుష్యదేహమందుఆవ్నిసికలగచేసుట.

To Gamble, *v. n.* జూదమాడుట. he ~d away his estate జూదమాడిఆస్తినిపాడుచేసినాడు.

Gambler, gam′blĕr, *n. s.* జూదమాడేవాడు, జూదరి, జూదమేగతిగావుండేవాడు.

Gambling, *n. s.* జూదము.

Gamboge, gam-bûge′, *n. s.* a yellow drug హరిదళముదంటిఒకచెట్టుబంక, యిదిచెడువిషము. See Wight page 116. Ainsl. I. 148 (Reeve says అరిదళము).

To Gambol, gam′bol, *v. n.* గంతులువేయుట, తుళ్లుట, దుముకులాడుట.

Gambols, *n. s.* గంతులు, తాండవము, దుముకులు.

Game, gāme, *n. s.* ఆట. he lost the ~ ఆటలోఓడినాడు. he got the ~ ఆటలోగెలిచినాడు. they made ~ of him వాణ్నియెగతాళిపట్టించినారు. at dice జూదము. in hunting వేటకుఅర్హమైనపక్షిమృగాదులు. there is much ~ in this wood యీ అడివిలోమంచివేటచిక్కును, షికారుచిక్కును, అనగావేటకుఅర్హమైనపక్షిమృగాదులున్నవనిభావము. this cock is not ~ యిదిజగడపుపుంజుకాదు, యిదిధైర్యములేనిపుంజు. he was a ~ little fellow, or, he was a ~-cock వాడుమంచిధీరుడు, ధైర్యవంతుడు. I see that he is at his old ~ వాడియొక్కటిగుణమువిడవలేదు.

To Game, gāme, *v. n.* ఆడుట, జూదమాడుట.

Gamecock, gāme′cock′, *n. s.* పందెపుకోడి. or brave man ధీరుడు, ధైర్యశాలి.

Gamekeeper, gāme′kēp-ĕr, *n. s.* షికారి, కావలివాడు, అనగాఒకదొరయొక్క అడివిలోవుండేవేటమృగాదులనుపరులుకొట్టకుండాకాచేతలారి.

Gamesome, gāme'sum, *adj.* ఆట్లాడే, క్రీడించే, వినోదమైన.

Gamester, gāme'stĕr, *n. s.* జూదరి, జూదగాండ్రు, జూదమే వృత్తిగా గలవాడు.

Gaming, *n. s.* ఆట, జూదము. a ~ table ఆటబల్ల, జూదమాడేబల్ల.

Gammer, *n. s.* ముసలమ్మ.

Gammon, gam'mon, *n. s.* పొగలో కట్టి వాడుచేసిన పందితొడ. or fun ఎగతాళి, పరిహాసము, ఎకసెక్కెము.

Gamut, gam'ut, *n. s.* సరళి, సరిగమపధనిసయనే సప్తస్వరములు. he spoke in a variety of tones in the whole ~ of the human voice జగత్తులో మనుష్యులకు యెన్ని గొంతులు గలవో అన్ని గొంతులుగా మాట్లాడినాడు. War, battle, and murder, this is the whole ~ of these novels యీగ్రంథములో యుద్ధము, జగడము, చంపడము, యిదే పాటగా వున్నది.

'Gan, అనగా Began ఆరంభించెను, యిది కావ్యశబ్దము.

Gander, gan'dĕr, *n. s.* మొగబాతు, వెర్రిముఖము, వట్టిపిచ్చివాడు.

Gang, gang, *n. s.* గుంపు, తెగ. a ~ of robbers దొంగల తెగ. they are all in one ~ వాండ్లంతా వొకటే కట్టుగా వున్నారు. ~-robbers బందిపోటు దొంగలు. ~ robbery బందిపోటు. to commit ~ robbery బందిపోటుదొంగతనము చేసుట.

Ganges, *n. s.* గంగానది.

Gangrene, gang'grēne, *n. s.* మాంసము కుళ్లి చేసే పుండు, కండ నుతినిపోయ్యే పుండు. as, ~ on the back రాచపుండు. this affair is a ~ in his office వాడికచ్చేరిలో యిది వొకపుండు పుట్టినది. bribery is the ~ of the police పోలీసు అధికారమునకు లంచము కుదరనిరోగము గా వున్నది.

Gangrened, *adj.* కుళ్లిన. his back was ~ వాడివీపులో రాచపుండు పుట్టినది.

Gangway, gang'wā, *n. s.* వాడమీదికి యెక్కే దిగే దోవ, దీన్ని గుజారా అంటున్నారు, యిక్కడ నేరస్థులను కొట్టేది. he was brought to the ~ వాడు దెబ్బలు తిన్నాడు. ~ is a thoroughfare or passage. (Todd) In the House of Commons the centre floor is called the ~, రంగము.

Ganja, *n. s.* (The drug called *bang*) గంజాయి.

Gantelope, gante'lōpe, Gantlet, gant'let, *n. s.* See Gauntlet.

Gaol, gāl, *n. s.* చెరశాల.

Gaoldelivery, *n. s.* or Sessions ఖైదీలను విమర్శచేసే కాలము.

Gaoler, gāl'ĕr, *n. s.* చెరశాలాధ్యక్షుడు.

Gap, gap, *n. s.* గండి, సందు, కనము, మొర్రి, బిల్లము, లోపము, పాతము. a ~ toothed old woman తొర్రిపాటిముసలిది. he stood in the ~ వాడు అడ్డపడ్డాడు, ఆదుకొన్నాడు. what is the good of merely stopping ~s (Johnson) పూరి కెపూసిపెట్టడములో యేమిఫలము, యీ బంధనములో యేమిఫలము. here is a ~ in the story ఆకథలో యిక్కడ పాతము వున్నది, యిక్కడ కొంచెము పోయి వున్నది. there is a ~ in the evidence ఆసాక్షివాజ్మూలములో వొకటి తూటుపోయినది.

To Gape, gāpe, *v. n.* నోరు తెరుచుట, వికారముగా నోరు తెరుచుట. he was gaping at the money ఆరూకలకు నోరు తెరుచుకొని యేకారినట్టు చూస్తూవుండెను. he was gaping after it దానికి ఆశపడి నోరు తెరుచుకొని వుండినాడు. or to yawn ఆవలించుట. the earth ~d ఆభూమి విచ్చి గండి పడినది.

Gape, gāpe, *n. s.* ఆవలింత. he gave a ~ ఆవలింత విడిచినాడు, ఆవలించినాడు.

Gaper, *n. s.* నోరు తెరుచుకొనివుండే వాడు, ఆశపడి నోరు తెరుచుకొనివుండే వాడు, యేకారి నోరు తెరుచుకొనివుండే వాడు.

Gaping, *n. s.* ఆవలింత.

Gaping, *adj.* నోరు తెరుచుకొనివుండే. a ~ wound నోరు తెరుచుకొనివుండే పుండు. the ~ grave ఆసన్నమైవుండే మరణము, దగ్గరించుకొనివుండే చావు.

Garb, gârb, *n. s.* వేషము, ఉడుపు. he appeared in the Turkish ~ తురకవేషము వేసుకొన్నాడు. this accusation is in the ~ of a request మనవి యనే వ్యాజము పెట్టి ఫిర్యాదు తెచ్చినాడు. roguery in the ~ of virtue పుణ్యమని పేరుపెట్టుకొనివుండే దొంగతనము. the tiger in the ~ of the cow గోముఖవ్యాఘ్రము.

Garbage, gâr'bâge, v. n. refuse పేగులు, అనగా కడుపులో నుంచి కటికవాడు యెత్తిపారవేసే పేగులు మొదలైనకశ్మలము.

To Garble, gâr'ble, v. a. నేముట, మలుచుట, కోడుట. they ~d these goods యీ సరుకులను తరగతిగా యేర్పరచినారు. he has ~d this account యీ లెక్కలో తనకు కావసినంత పెట్టుకొని కడమతోసివేసినాడు. he ~d the story ఆ కథలో కొంత యెత్తుకొని కొంత విడిచిపెట్టినాడు. he ~d the evidence ఆ సాక్షి చెప్పిన దాంట్లో తనకు అనుకూలమైనదాన్ని పెట్టుకొని కడమతోసివేసినాడు. he ~d the letter ఆ జాబులో అక్కడక్కడ కొంత తోసివేసినాడు.

Garbled, *adj.* నేమిన, మలిచిన, కోడిన. a ~ account మాయలెక్క, కొంత తోసివేసి కొంత పెట్టుకొన్న లెక్క. ~ goods తరగతిగా యేర్పరచిన సరుకులు. that description is false and ~ లేని సంగతులు వ్రాసినారు వుండే సంగతులు విడిచిపెట్టినారు.

Garce, *n. s.* (Indian measure or Ton of 120 maunds) గరిశ.

Garden, gârdn, *n. s.* తోట. a flower ~ పూలతోట. a fruit ~ ఫలవృక్షములతోట. a kitchen ~ కూరగాయలతోట. a public ~ ఉద్యానవనము. ~ soil పాటినేల, పాటిదొడ్డి, తోటకాలుభూమి.

To Garden, gârdn, *v. n.* తోటవేసుట, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Gardener, gârdn'ĕr, *n. s.* తోటవాడు, తోటమాలి.

Gardening, gârdn'ing, *n. s.* తోటపని, తోటవేయడము, తోట వేయవలసినందున గురించిన శాస్త్రము. he lays out much money in ~ తోటకు బహు రూకలు పెట్టుతాడు.

To Gargle, gâr'gle, *v. a.* పుక్కిలించుట, గండూషము చేసుట, నీళ్లు మొదలైనవాటితో నోరుకడుగుట. he ~d his throat with milk గొంతులో పాలుపోసుకొని గొండ్రించి వుమ్మివేసినాడు.

Gargle, gâr'gle, *n. s.* పుక్కిలించడానకై వుండే నీళ్లు మొదలైనవి, గండూషము.

Garland, gâr'land, *n. s.* మాలిక, దండ, హారము, తోరణము.

Garlic, gâr'lic, *n. s.* వెల్లుల్లి, తెల్లగడ్డ. "లశునము, మహాకందము." SC.

Garment, gâr'ment, *n. s.* బట్ట, వస్త్రము, ఉడుపు. a man's upper ~ అంగవస్త్రము, ఉత్తరీయ్యము. a lower ~ మొలగుడ్డ, ధోవతి. a woman's ~ కోక, చీర. wedding ~ మధుపర్కములు.

Garner, gâr'nĕr, *n. s.* కణజము. or grain pit పాతర.

Garnet, gâr'net, *n. s.* కెంపువంటి వొకమాదిరి యెర్రరాయి.

To Garnish, gâr'nish, *v. a.* అలంకరించుట, శృంగారించుట.

Garnish, gâr'nish, *n. s.* శృంగారము, అలంకారము.

Garnished, *adj.* శృంగారించిన, అలంకరించిన.

Garniture, gâr'ni-tûre, *n. s.* శృంగారము, అలంకారము.

Garret, gar'ret, *n. s.* అంతటికి పైమిద్దెమీద వుండే కునికిమాలిన గది, యిందులో పనికత్తెలు పడుకొంటారు.

Garreteer, gar-ret-ēr', *n. s.* దిక్కుమాలినవాడు, బీదవాడు, యిది జబ్బుకవిని గురించి కావ్యమందు తిరస్కారముగా చెప్పేమాట.

Garrison, gar'ri-sn, *n. s.* కోటలో వుండే దండు, కోటకు సంరక్షణగా వుండే దండు, ఠాణాగా పెట్టివుండే దండు. a fortified place stored with soldiers సంరక్షకసేనగాని, ఠాణాగాని గల దుర్గము, కోట. he placed ~s throughout the country ఆ దేశము కడవెళ్లా అక్కడక్కడ దండును ఠాణాగా పెట్టినాడు.

To Garrison, gar'ri-sn, *v. a.* దండును పెట్టుట, ఠాణా పెట్టుట. he ~ed the town ఆ వూరిలో దండును పెట్టినాడు.

Garrulity, gar-rū'li-ty, *n. s.* అధికప్రసంగితనము, బహుభాషిత్వము, వదరుబోతుతనము.

Garrulous, gar'rū-lus, *adj.* బహుభాషియైన, వదరుబోతైన. a ~ man వదరుబోతు.

Garter, gâr'tĕr, *n. s.* మేజోడు జారకుండా మోకాలిదగ్గిర కట్టే నాడా. as a mark of dignity పెండెము, పెండేరము, అనగా కాలికి కట్టుకొనే బిరుదు.

To Garter, gâr'tĕr, *v. a.* మేజోడు జారిపోకుండా నాడాతో కట్టుట.

Gas, gas, *n. s.* గాసు, పొగ, అనగా అగ్నివాయువు యిది కొన్నికార్యములకు సాధనముగా కల్పించిన వొకతరహా వాయువు.

Gasconade, gas-cō-nāde′, Gasconading, *n. s.* బడాయి, బింకెము, జంభాలు, జల్లి.

To Gash, gash, *v. a.* గీచుట, పెల్లముగా కోసుట.

Gash, gash, *n. s.* పెల్లముగా గీచుకొనిపోయివుండే గాయము.

Gashed, *adj.* గాయమైన,చీలికగా కోసుకొనిపోయిన.

Gaskins, găs′kins, *n. s.* యిజారు.

Gas-light, *n. s.* గాసుదీపము, అనగా నూనెలేకుండాపొగవల్లమతాబువలెవెలిగేదీపము.

To Gasp, găsp, *v. a.* మొగశ్వాసముపిడుచుట, మొగవూపిరివిడుచుట, మొగరోజువిడుచుట.

Gasp, găsp, *n. s.* మొగశ్వాసము, మొగవూపిరి, మొగరోజు. he was at the last ⌴ కొనప్రాణముతో వుండినాడు.

Gasping, *n. s.* మొగశ్వాసము, మొగవూపిరి, మొగరోజు.

Gastric, gas′tric, *adj.* కడుపులోవుండే. ⌴ juice దీపనమునుకలగచేసేరసము, ఆకలికికారణమైనరసము, అనగాజాఠరాగ్ని.

Gastronome, *n. s.* గర్భదరిద్రుడు, సాపాటురాముడు, రుచులకునాలుకచాచుకొనితిరిగేతిండిపోతు.

Gastronomy, *n. s.* తిండిరుచి, సూపశాస్త్రము.

Gat, the *preterite* of get అనేక్రియకుభూతకాలక్రియారూపము, యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Gate, gāte, *n. s.* ద్వారము, సింహద్వారము,వాకిలి, తలవాకిలి. of a fort, or fortified place గవిని. a flood ⌴ తూము, కలుజు. there are three ⌴s to the garden ఆతోటకుమూడు వాకిళ్లువున్నవి. folding ⌴s మడుపుతలుపులు, రెక్క తలుపులు.

Gatehouse, *n. s.* చావిడి, చెరసాల.

Gateway, *n. s.* సింహద్వారము, తలవాకిలి, గవిని, తోరణము.

To Gather, gath′ĕr, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, పోగుచేసుట, కూడబెట్టుట, సంగ్రహించుట. he ⌴ed some news in the town వూరిలోకొంచెము సమాచారములను తెలుసుకొన్నాడు. I do not ⌴ the sense ఆ తాత్పర్యమునాకుచిక్కలేదు. to ⌴ flowers or fruits కోసుట. he stopped to ⌴ breath గుక్కతిప్పకోవడానకై నిలిచినాడు. the tailor ⌴ed up the cloth కుట్టుపువాడుఆగుడ్డనుకుచ్చెపట్టినాడు, చుంగుకట్టినాడు. he ⌴ed himself up కాళ్లూచేతులంతాముడుచుకొన్నాడు, ముణుక్కొన్నాడు.

To Gather, gath′ĕr, *v. n.* కూడుట, చేరుట, పోగౌట. a mob ⌴ed గుంపుకూడినది. clouds ⌴ed మబ్బువేసినది. a boil ⌴ed పుండులేచినది. from this I ⌴ that he is coming యిందువల్లవాడువచ్చునని వూహించినాను, భావించుకొన్నాను.

Gathered, *adj.* కూర్చిన, కూడబెట్టిన, కూడిన. he was ⌴ to his forefathers వాడికిపెంకికరణమైనది, అనగాచచ్చినాడు.

Gatherer, gath′ĕr-ĕr, *n. s.* కూర్చేవాడు, కూడబెట్టేవాడు, సంగ్రహించేవాడు. tax ⌴ పన్నుతండేవాడు.

Gathering, gath′ĕr-ing, *n. s.* కూటమి, గుంపు, పోగు. the ⌴ of waters జలరాశి.

Gathers, *n. s.* చుంగులు.

Gaud, *n. s.* నగ, సొమ్ము. ⌴s నగలు, సొమ్ములు.

Gaudily, gâd′i-ly, *adv.* సొంపుగా, శృంగారముగా.

Gaudiness, gâd′i-ness, *n. s.* జంభము, డంభము, డబ్బు.

Gaudy, gâd′y, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, డంభమైన,సొగసైన. a ⌴ day i. e. a holiday or highday పండుగ.

To Gauge, gāge, *v. a.* కొలుచుట, లోతుచూచుట, ప్రమాణముచూచుట, యిదిసారాయిమొదలైనవాటిలోకొలత, చుట్టుకొలత, యింతమాత్రమువున్నదనినిర్ణయించుకోవడమును గురించినమాట.

Gauge, gāge, *n. s.* కొలత, ప్రమాణము. See above word.

Gauger, gāg′ĕr, *n. s.* కొలిచేవాడు, కలాలుబంట్రోతు. See above word.

Gauging, *n. s.* కొలవడము. See above word.

Gaunt, gânt, *adj.* చిక్కిన, బక్కపలచని, అక్కులుచెక్కులుమొండుకొనిపోయిన.

Gauntlet, gânt′let, *n. s.* చెయిజోరా, హస్తకవచము, యినుపచెయిజోడు. to run the ⌴ వరసగానిలిచియుండే సిఫాయీలమొదట, అడ్డవాటుగాపోతున్నప్రతిసిఫాయివద్దొకచేతిదెబ్బతినేదనేశిక్షనుపొందుట. he threw down the ⌴ to them, or, he defied them మొదటువస్తాడోచూతామన్నాడు.

Gauze, gâze, *n. s.* గాజుగుడ్డ, దోమతెరగుడ్డ.

Gave, gāve, the *pret.* of Give యీక్రియకుభూతకాలక్రియారూపము, యిచ్చెను.

Gavelkind, gav′el-kīnd, *n. s.* పిత్రార్జితభూమినిసమభాగముగాపంచుకొనేమర్యాద, పిత్రుమరణానంతరంతత్స్వపరధనాదికే పుత్రాదేస్సమానాంశకరణవ్యవహారః. *Droz.*

Gawd, *n. s.* See Gaud.

Gawky, *n. s.* మూఢుడు, మందుడు.

Gawky, *adj.* ఇక్కచిక్కిన, డొక్కుగావుండే, చేతకాని.

Gay, gā, *adj.* ఉల్లాసమైన, సరసమైన, శృంగారమైన.

Gayal, *adj.* అడవిగోవు; గవయము says SC. and W.

Gayety, gā′ė-ty, *n. s.* ఉల్లాసము, విలాసము, వేడుక.

Gayly, gā′ly, *adv.* ఉల్లాసముగా, సరసముగా, వేడుకగా.

To Gaze, gāze, *v. a.* రెప్పవేయకుండాచూచుట, ప్రకకనిదానించిచూచుట, తెరగుబడిచూచుట. they all ~d at her అందరుదాన్నేచూచినారు.

Gaze, gāze, *n. s.* రెప్పవేయకచూడడము.

Gazelle, *n. s.* మృగము, అనగా జింక. ~-eyed మృగాక్షి, ఏణాక్షి.

Gazette, ga-zette′, *n. s.* సమాచారపత్రిక. These merchants soon got into the ~; or, they became bankrupts దివాలెత్తినారు.

Gazetted, *adj.* సమాచారపత్రికలోవేయబడ్డ, ప్రకటనచేయబడ్డ.

Gazetteer, gaz-et-tēr′, *n. s.* నానాదేశములయొక్క, వూళ్లయొక్క, పేర్లనుతెలియచేసేనిఘంటు.

Gazingstock, gāz′ing-stock, *n. s.* a person gazed at with scorn and abhorrence సమస్తులైనవారిచేతనేడుకగాచూడబడికారిపుమ్మివేయబడ్డవాడు. he was made a ~ to all అందరున్నువాణ్నిఎకవేడుకగాచూచినారు.

Gear, gēr, *n. s.* Geer సామాను, బండిసామాను, గుర్రపుసామాను, తాళ్లుమొదలైనవి. head ~ తలకువేసుకొనేటిది, తలకుకట్టుకొనేటిది, టోపిమొదలైనది.

Gecko, (a large lizard,) *n. s.* తొండ, వూసరవల్లి.

To Gee, *v. n.* to go on, to proceed చెల్లుట, సాగుట. (Johnson) యిదినీచమాట.

Gee, Ghee, *n. s.* (Indian word for clarified butter) నెయ్యి.

Geese, gēse, *n. s.* the *plu.* of goose పెద్దబాతులు.

Gehenna, *n. s.* నరకము, నిరయము.

Gelatine, ġel′a-tĭne, Gelatinous, ġe-lat′i-nus, *n. s.* ముద్దగాకట్టుకొన్నది, పేరుకొన్నది.

To Geld, geld, *v. a.* విత్తులుకొట్టుట, కాలుకట్టుట.

Gelded, *adj.* విత్తులుకొట్టిన, కాలుకట్టిన.

Gelding, geld′ing, *n. s.* విత్తులుతీసినగుర్రము.

Gelid, ġel′id, *adj.* అతిశీతలమైన.

Gelly, ġel′ly, *n. s.* See jelly.

Gelt, gelt, *adj.* విత్తులుతీసిన, కాలుకట్టిన.

Gem, ġem, *n. s.* రత్నము, మణి, మాణిక్యము. or bud మొగ్గ.

To Gem, ġem, *v. a.* రత్నఖచితముచేసుట, మణిమయముచేసుట.

Gemini, *n. s.* మిథునరాశి.

Gemmed, *adj.* రత్నఖచితమైన, రత్నస్థగితమైన.

Gendarme, *n. s.* బంట్రోతు.

Gender, ġen′dĕr, *n. s.* లింగము. the masculine ~ పుల్లింగము. the feminine ~ స్త్రీలింగము. the neuter ~ నపుంసకలింగము. the common ~ త్రిలింగము. this is a word of the common ~ యిదిమూడులింగములయందున్ను వర్తించేశబ్దము.

To Gender, ġen′dĕr, *v. n.* సంభోగముచేయుట.

To Gender, ġen′dĕr, *v. a.* కనుట, కలగచేసుట. this ~ed suspicion యిదిఅనుమానమునుకలగచేసినది.

Genealogical, ġė-nė-a-loġ′i-cal, *adj.* వంశావళినిగురించిన. a ~ table వంశావళి.

Genealogically, *adv.* వంశపరంపరగా, వంశావళిగా.

Genealogist, ġė-nė-al′ŏ-ġist, *n. s.* వంశావళినివిచారించేవాడు, వంశావళినితెలిసినపురోహితుడు.

Genealogy, ġė-nė-al′ŏ-ġy, *n. s.* వంశము, వంశావళి, వంశపరంపర, వంశానుచరితము, రాజాదివంశచరిత్రము.

Genera, *n. s.* the *plu.* of Genus కులములు, భేదములు, తెగలు, తరహాలు, పశు, పక్షిమృగాదులనుగురించినమాట.

General, ġen′er-al, *adj.* సాధారణమైన, సామాన్యమైన, ప్రధానమైన, ముఖ్యమైన. this is the ~ rule యిదిముఖ్యమైనసూత్రము. a ~ order ఫిట్టుహుకుము. the ~ purport or effect ఫలితార్థము, ముఖ్యమైనభావము. a ~ dealer అన్నిసరుకులు అమ్మేవాడు. this gave ~ satisfaction యిదిసర్వసమ్మతమైనది. a ~ mortality సంఘాతమరణము, ప్రజాక్షయము. for the ~ good ప్రజానుఖము

నక్షె. లోకోపకారమునక్షె. there was a ~ fast అందరుపుపవాసముపుండినారు. they signed a ~ declaration ఏకసమాఖ్యవ్రాసుకొన్నారు, ఏకమహజరునామా వ్రాసినారు. he made a ~ answer not a particular one వాడుమొత్తముగా చెప్పినాడుగానివివరముగా చెప్పలేదు. ~ rumour లోకప్రవాదము. ~ calamities లోకోపద్రవము. there is a ~ feeling in his behalf వాన్నిగురించిఅందరుఅయ్యోఅంటారు. he is the ~ ancestor ఆయనేమూలపురుషుడు. he is the ~ adviser of the village ఆవూరిలో అందరికిబుద్ధిచెప్పేవాడు. in ~ సాధారణముగా, ముఖ్యముగా. they, in ~, are tall వాండ్లుబహుశఃపొడుగాటివాండ్లు. a ~ officer సేనాధిపతి. the word ~ if added to an officer as, Captain ~, Attorney ~, Advocate ~, Accountant ~, Post Master ~ &c. signifies Supreme ముఖ్యమైన, పెద్ద, యేలాగంటే. Advocate ~ పెద్దలాయరు. doctor ~ పెద్దడాక్టరు.

General, ġen′er-al, *n. s.* సేనాధిపతి.

Generalissimo, ġen-er-al-is′si-mō, *n. s.* సర్వసేనానాయకుడు.

Generality, ġen-er-al′i-ty, *n. s.* సాధారణత్వము, అధికాంశము, బహుతరము. the ~ of them are educated వాండ్లలో బహుమందిచదివిన వాండ్లు. the ~ of the cloth sold at Madras is English చెన్నపట్నములోఅమ్మేగుడ్డలుబహుశఃసీమవి.

Generalization, *n. s.* the act of reducing to a genus (French) ఏర్పరచడము, క్రమపరచడము, అనగావర్గలుగాయేర్పరచడము.

To Generalize, *v. a.* to reduce to a genus (French) ఏర్పరచుట, క్రమపరచుట, అనగావర్గలుగాయేర్పరచుట, సరిసమముచేసుట.

Generally, *adv.* సాధారణముగా, బహుశః, ముఖ్యముగా. on the whole, or ~ speaking మొత్తుకు, ముఖ్యముగా.

Generalship, *n. s.* సేనాధిపతిత్వము. or skill ఆలోచన, ఉపాయము, యుక్తి, చమత్కారము. she shewed great ~ in the matter ఆపనిలోదాని చమత్కారమును అగుపరచినది. To send this letter at present would be bad ~ యీజాబునుయిప్పుడుపంపడముఆలోచనకాదు.

To Generate, ġen′er-āte, *v. a.* కలగచేసుట, పుట్టించుట. this ~d worms యిందువల్లపురుగులుకలిగినవి. this ~d discontent యిందువల్లఅసహ్యముపుట్టినది.

Generated, *adj.* కలిగిన, పుట్టిన, సంభవించిన. foul air ~ by corruption కుళ్లినందుచేతపుట్టినకంపు.

Generation, ġen-er-ā′shon, *n. s.* act of begetting or producing జన్మించడము, ఉత్పత్తికావడము. this prevented the ~ of smoke యిదిపొగనుపుట్టనియ్యకుండాచేసినది. a family, a race కులము, వంశము, పురుషానుక్రమము. century or age కాలము, నూరేండ్లు, యుగము. after three ~s నాలుగోపురుషాంతరమందు. for seven ~s యేడుతరాలవరకు. the present ~ or the children of the present ~ యిప్పటివాండ్లు, యీకాలపు వాండ్లు. they were wise in their ~ ఆకాలానికివాండ్లుబుద్ధిమంతులనిపించుకొన్నారు. he did great good in his ~ అతనికాలములోనిండాపుణ్యముచేసినాడు. from ~ to ~ వంశపరంపరగా, పుత్రపౌత్రపారంపర్యముగా, తరాతరముగా. (Adam Clarke on Matt. XI. 16. says *this race* ఇట్టిప్రజ.) Here A† says విద్యమానజనాన్. i. e. people of the present time. In Matt. XXIV. 34. it means This race: this people See Faber, Calendar of Prophecy, Vol. I. 263. the parts of ~ యోని, మేఢ్రము.

Generative, ġen′er-a-tive, *adj.* ఉత్పాదకశక్తిగల, ఉత్పత్తికారకమైన, కలగచేసే, పుట్టించే, మొలిచేటట్టుచేసే. this rice has lost its ~ power యీవడ్లమొక్క సారముచచ్చినది, అనగామొలవదు.

Generator, ġen′er-ā-tor, *n. s.* that which begets or produces కలగచేసేటిది, పుట్టించేటిది. in arithmetic or music గుణకము, స్వరోత్పాదకము. bile is the ~ of fever జ్వరము నుకలగచేసేటిదిపిత్తము. heat is the great ~ of worms ఉక్కముఖ్యముగాపురుగుల నుకలగచేసేటిది.

Generic, ġē-ner′ic, Generical, ġē-ner′ic-al, *adj.* సాధారణమైన, సామాన్యమైన, సముదాయమైన, జాతిసంబంధమైన, వర్గసంబంధమైన. a ~ name సముదాయనామము. a ~ noun జాతివాచకశబ్దము, సముదాయనామము. the ~ features of a disease సామాన్యలక్షణము.

Generically, ġê-ner′ic-al-ly, *adv.* సామాన్యముగా, శముదాయముగా, సాధారణముగా.

Generosity, ġen-er-os′i-ty, *n. s.* ఔదార్యము, దాతృత్వము, ధారాళము, ఈవి.

Generous, ġen′er-us, *adj.* Liberal ఔదార్యముగల, దాతృత్వముగల, ధారాళముగల, ఈవిగల. a ⁓ enemy ఉత్తముడైనశత్రువు. noble of mind పెద్దమనిషియైన, ఉత్తముడైన, ధార్మికుడైన. there was a ⁓ spirit in his face వాడిముఖములో మంచిధైర్యముండినది. be more ⁓ and forgive him మీరు పెద్దమనసుచేసి వాణ్ని క్షమించండి. is this ⁓ conduct? యిది పెద్దమనిషితనమా, యిది న్యాయమైననడతా. the remarks he made were not at all ⁓ వాడుమాటలుచెప్పడము పెద్దమనిషికి యోగ్యమైనవి కావు. the ⁓ and the base are actuated by different motives ఉత్తములమార్గము వేరు, నీచులమార్గము వేరు. this is not ⁓ యిది నీకు ధర్మముకాదు, యిది న్యాయముకాదు. a ⁓ horse ఉత్తమాశ్వము. ⁓ diet పుష్టికరమైనభోజనము, మంచఆహారము. ⁓ wine ఉత్తమమైన వైను సారాయి.

Generously, *adv.* పెద్దమనిషితనముగా, దాతృత్వముగా. he ⁓ forgave them వాడు పెద్దమనసుచేసి వాండ్లను క్షమించినాడు. See Generous.

Generousness, *n. s.* పెద్దమనిషితనము, యోగ్యత, దాతృత్వము, ఈవి. the ⁓ of the horse గుర్రములో వుండే యోగ్యత. from the ⁓ of their diet వాండ్లభోజనము పుష్టికరమైనదిగనుక.

Genesis, *n. s.* బైబిలులో మొదటికాండ, సృష్టిప్రకరణము.

Genet, ġen′et, *n. s.* See Jennet.

Genethliacs, *n. s.* జ్యోతిషశాస్త్రము, జాతకప్రక్రియ.

Geneva, ġê-nē′va, *n. s.* వెంద్రమైనఘాటైనరహోసారాయి, దీన్ని gin సారాయిఅంటారు.

Genial, ġēn′yal, *adj.* ఉద్రేకకరమైన, బలకరమైన, రంజనకమైన, సరసమైన, శృంగారమైన. the ⁓ spirits (*Milton* in Johnson) దేహదార్ఢ్యము. the ⁓ poets (a German phrase) శృంగారకవులు. ⁓ food పుష్టికరమైనఆహారము. the ⁓ impulse మోహము, కామోద్రేకము, విరహతాపము. in spring birds feel the ⁓ impulse and build their nests వసంతకాలములో పక్షులకు కామోద్రేకముకలిగి గూళ్లను కట్టుతవి. the ⁓ embrace సంభోగము.

Genially, ġēn′yal-ly, *adv.* సరసముగా. See Genial.

Geniculated, ġê-nic′ū-lāt-ed, *adj.* గణుపులుగల, కీళ్లుగల.

Genie, *n. s.* శక్తి, దేవత.

Genii, *n. s.* శక్తులు, ప్రమథులు, విద్యాధరులు, రాక్షసులు. in some books this is wrongly used as singular కొన్ని గ్రంథాలలో పొరబాటుగా ఏకవచనముగా ప్రయోగించబడివున్నది. an evil ⁓ శక్తి.

Genio, ġē′ni-ō, *n. s.* అంశపురుషుడు, విశేషస్వభావవిశిష్టమనుష్యుడు.

Genitals, ġen′i-tals, *n. s.* అంగము, అనగాలింగము, ఉపస్థ, మానము.

Genitive, ġen′i-tive, *adj.* షష్ఠీవిభక్తి. the ⁓ case సంబంధషష్ఠీవిభక్తి. of యొక్క.

Genius, ġēn′yus, *n. s.* కౌశల్యము, బుద్ధికుశలత, మేధ, నిపుణత, నైపుణ్యము, శక్తి, చారవ. nature స్వభావము. disposition స్వాభావికధర్మము, స్వాభావికగుణము, రీతి. powers of mind బుద్ధి, మేధ. a man of ⁓ మేధావి, అంశపురుషుడు. a man of acute ⁓ కుశాగ్రబుద్ధిగలవాడు. he is a man of universal ⁓ వానికిబుద్ధిదేంట్లోనంటే దాంట్లో ప్రవేశిస్తున్నది. the Hindus have a ⁓ for arithmetic హిందువులకు గణితశాస్త్రమందుబుద్ధి కుశలతకద్దు. he has a ⁓ for music వానికి సంగీతములో బుద్ధిసహజముగా ప్రవర్తిస్తున్నది. meaning a demi-god స్థలదేవుడు. In the Gita XV. 16. ద్వావిమౌపురుషౌలోకే "these two Genii are in the world" and (in the next verse) ఉత్తమఃపురుషస్త్వన్యః. "there is another supreme Genius" (*Schlegel.*) he was the very ⁓ of famine వాడు క్షామదేవత, అనగా నిండాబక్కచిక్కివుండేవాడు. (Shakesp.) the ⁓ of the Telugu language is quite different from that of English తెలుగుభాషయొక్క రసానికిన్ని యింగ్లీషుభాషయొక్క రసానికిన్ని చాలాభేదమున్నది. a good ⁓ or guardian spirit సాత్వికదేవుడు. an evil ⁓ తామసదేవుడు.

Gens d' armes, *n. s.* బంట్రోతులు, యిది ఫ్రెంచిభాష.

Genteel, ġen-tēl′, *adj.* సరసమైన, నాగరీకమైన, పెద్దమనిషికి యోగ్యమైన, పెద్దమనిషికితగిన. the boy received a ⌴ education ఆపిల్లకాయకు యోగ్యమైనవిద్యాబుద్ధులుకలిగినవి. ⌴ behaviour పెద్దమనిషినడక. among ⌴ people సజ్జనులలో, యీమాటయిప్పుడు నీచమైపోయినది, యిప్పట్లో ప్రయోగముతక్కువ.

Genteelly, ġen-tēl′ly, *adv.* సరసముగా, నాగరీకముగా, సన్మానముగా, పెద్దమనిషితనముగా, మర్యాదగా, యోగ్యముగా.

Genteelness, ġen-tēl′ness, *n. s.* సరసత, మర్యాద, పెద్దమనిషితనము, సజ్జనత.

Gentian, *n. s.* చిరాయత్తుయనేచేదుగావుండేవొకగడ్డ, తిక్తరసవిశిష్టకందవిశేషము, శిలాసత్తుకొయ్య Ainslie 2. 373.

Gentile, ġen′tīle, *n. s.* (any one who is not a Jew) యూదియావ్యతిరిక్త అన్యకులస్థులు, అన్యదేశస్థులు. the Romans were ⌴s and became Christians రోమకవాండ్లుపుట్టుకచేతయూదియావాండ్లుకాక అన్యకులస్థులు అయినప్పటికిన్ని క్రీస్తుమతమును అవలంబించినారు. In Ephes. 3. 1. అన్యదేశ్యాః, విదేశ్యాః, భిన్నదేశ్యాః A†. It is wrong to translate this by అజ్ఞాని *ignorant:* as that would include Vyāsa, Vālmīki and Kālidāsa, as well as Plato, Aristotle and Tacitus under the odd phrase "ignorant." This wrong rendering causes derision among Hindus. See on Heathen and on Heretic.

Gentility, ġen-til′i-ty, *n. s.* dignity of birth సత్కులప్రసూతత్వము, ఆభిజాత్యము. elegance of behaviour నాగరీకము, మర్యాద, సరసత. a man of ⌴ కులీనుడు, మర్యాదస్థుడు, సరసుడు.

Gentle, ġen′tle, *adj.* అమరికగల, తాళికైన, సహానముగల, సాధువైన, చల్లని, తిన్నని, శాంతమైన, సౌమ్యమైన. a ⌴ ruler చల్లనిప్రభువు. a ⌴ horse సాధువైనగుర్రము. there was a ⌴ warmth in the water ఆనీళ్లునులివెచ్చగా వుండినది. a ⌴ sound సుస్వనము. a ⌴ breeze పిల్లగాలి, మందమారుతము. you should take ⌴ exercise నీవుయిటూఅటూతిరుగుతూవుండవలసినది. the horse was going at a ⌴ pace గుర్రముతిన్నగాపోతూవుండినది. by ⌴ methods నయాన. that medicine is violent but this is ⌴ అదివుగ్రమైనఅవుషధముఅయితేయిది సౌమ్యమైనది. or civil సరసమైన, మర్యాదస్థుడైన. his house stood upon a ⌴ ascent వాడియిల్లు యేటవాలుగావుండే వొకతిప్పమీదవుండెను. one of ⌴ blood కులీనుడు, మంచికులమందుపుట్టినవాడు. her ⌴ heart దానిచల్లనిమనసు. a ⌴ smile చిరునవ్వు. the ⌴ passion వ్యామోహము, శృంగారభావము. the ⌴ moon చల్లనిచందమామ. ⌴s *n. s. plu.* or Gentles, Gentlemen and ladies! పెద్దమనుష్యులారా, యిదిప్రాచీనవాక్యము. or worms యెర్రలు, గాలానికితగిలించబడేటివి.

Gentlefolks, *n. s.* దొరలుదొరసానులు, యిదినీచమాట.

Gentleman, ġentle′man, *n. s.* దొర, పెద్దమనిషి, సాహెబు, సర్దారు. that ⌴ ఆయన. this ⌴ యీయన. these gentlemen వీరు.† he is not a ⌴ అతడుపెద్దమనిషికాడు, యోగ్యుడుకాడు. he was a shopkeeper but being wealthy he brought up his son to be a ⌴ వాడుఅంగడివాడు, అయితేనిండాభాగ్యవంతుడుగనక, తనకొడుకుకువర్తకమునేర్పక వూరకపెద్దమనిషిగా తిరగనిచ్చినాడు, అనగా సోమారిగాపోనిచ్చినాడు. a general word of respect, a proper person యోగ్యుడు, పెద్దమనిషి. It sometimes merely means *man ;* Thus, Is my ⌴ here? నామనిషియిక్కడవున్నాడా. Many of the wealthy natives at Madras live as Gentlemen చెన్నపట్నములో భాగ్యవంతులుశానామం

† The word Gentleman is easily translated into Persian but has no precise equivalent in any Hindu language: uniting the ideas of bravery, elegance, loyalty, regard for truth, and gallantry towards ladies. A gentleman in the modern acceptation, is a good man distinguished by proper manners and sense: it matters not whether he be of high rank or of the humblest class: the chief ingredients in his character are a kind heart and good taste: he is neither arrogant nor cringing: he is dignified but easy: collected but affable: without a word or a gesture his eye repels every indignity. Good taste or sound judgment give him the easy repose of self respect and universal courtesy. *He is real, not a pretender:* all who merely pretend to the character are easily detected. The Arab of the desert, the North American Indian, the inhabitant of Loochoo, of Canton and Japan are as much gentlemen as any found in London or Vienna. He is a favourite with men because he never wounds their vanity: he is ever welcomed by women because easy and attentive in their society: He is an agreeable companion, devoid of pride and selfishness: he treats all with respect and is himself the very soul of honour: he is loved by his family and respected by all who know him even by those who hate him. (Altered from '*The Atlas for India*' of 7th September, 1846.)

దినిరుద్యోగముగా బాగాతినిప్ర ధాకాలక్షేపముచే స్తారు. a man of birth అనగా సత్కులమందుపుట్టిన వాడు, కులజుడు, కులీనుడుఅనేఅర్థముకుయి క్చట్లో ప్రయోగములేదు. old ~ అయ్య, ముసలయ్య, ముసలివాడు. young ~ పిల్లకాయ, చిన్నవాడు, చిన్నయ్య. ~ is used as a word of slight scorn; Thus, my ~ means my footman నాపనివాడు. A waiting ~ అనగాపనివాడు. (Frazer, Winter Journey. 2. 340 says) my servants were not gentlemen to overlook their own comforts నాపనివాండ్లు స్వసౌఖ్యము నువిచారించని పెద్దమనుష్యులుకారు. look at my horsekeeper he is a fine ~ వాడు మహాస్వామి సుమీ. what do you think my ~ (my child) did yesterday నిన్నమాఅబ్బాయిచేసినదిచూస్తివా. If he told you such a lie he is no ~ పెద్దమనిషి కాడు. Gentlemen! (at the beginning of a speech) ప్రభువులారా, అయ్యలారా, అన్నలారా, తమ్ములారా. Gentlemen of the Jury జూరీదారలారా. Droz: says భద్రలోకులు, సజ్జాతి, మహాశయి. Reeve says సాంప్రదాయకుడు, కొలీనుడు. a ~ usher or a ~ in waiting రాజసభలో వుండేవొకవుద్యోగస్థుడు, యితడువచ్చినవాండ్లకు రాజదర్శనముచేయిస్తాడు.

Gentlemanlike, gentle′man-lĭke, Gentlemanly, gentle′man-ly, *adj.* పెద్దమనిషితనమైన, పెద్దమనిషికియోగ్యమైన, నాగరీకమైన,సరసమైన. ~ conduct పెద్దమనిషినడక. ~ feeling యోగ్యులకుతగినతలంపు. he lives in a ~ manner పెద్దమనిషిరీతిగావున్నాడు.

Gentleness, gentle′ness, *n. s.* శాంతత, సాధుత్వము, సౌమ్యత, సహనము, ఓరిమి, తిన్నదనము, చల్లదనము. by ~ and severity నయానభయాన.

Gentlewoman, gentle′wŭm-an, *n. s.* దొరసాని, పెద్దమనిషి. this ~ యీవిడె, యీమె. that ~ ఆవిడె, ఆమె. a waiting ~ పనికత్తె, పనిచేసే ఆవిడె.

Gently, ĝen′tly, *adv.* శాంతముగా, సౌమ్యముగా, చల్లగా, తిన్నగా, మెల్లిగా. or by degrees క్రమేణ, మెట్టుమెట్టుగా, మెల్లిమెల్లిగా. this hill slopes ~ to the water ఆ కొండనీళ్లవైపుకువోటవాలు గావున్నది. the sun was rising ~ అప్పుడుతిన్నగాప్రొద్దుపొడుస్తూవుండెను.

Gentoo, *n. s.* (An aboriginal inhabitant of Hindustan) హిందుస్తాన్దేశపు అనాదికాపు. a ~ వొకతెలుగువాడు. formerly this word was wrongly used instead of Hindu ముసుపుహిందూఅనకుండా తప్పగాజెంటూ అనిఅంటూవచ్చినారు. ~s (a wrong word for the Telugu language) ఆంధ్రము,తెలుగు, తెలుగుభాష.

Gentry, ĝen′try, *n. s.* పెద్దమనుష్యులు, గొప్పవాండ్లు, మహాత్ములు. these ~ యీపెద్దమనుష్యులు,అనగాయీపిచ్చివాండ్లని యెగతాళిగా చెప్పడమున్నది.

Genuflection, ĝê-nû-flec′shon, *n. s.* or kneeling down మోకాలించిదండము పెట్టడము.

Genuine, ĝen′û-ine, *adj.* శుద్ధమైన,స్వచ్ఛమైన,నిష్కళంకమైన, అచ్చమైన, మంచి. this word is ~ Telugu యిదిఅచ్చతెలుగుశబ్దము. this was ~ charity యిదినిజమైనధర్మము. in a vulgar sense ~ denotes excellence ఘనమైన.

Genuinely, *adv.* స్వచ్ఛముగా, శుద్ధముగా, నిష్కళంకముగా, అచ్చముగా, అప్పటముగా.

Genuineness, *n. s.* స్వచ్ఛత, శుద్ధత, అప్పటము. I doubt the ~ of this silk యిదిశుద్ధపట్టోకాదో నాకుఅనుమానముగావున్నది.

Genus, ĝê′nus, *n. s.* (singular of Genera) జాతి,వర్గము. this ~ of trees is divided into four species యీవృక్షజాతిలో నాలుగువిధములు వున్నవి. Mangoes, and oranges are of different genera మామిడిచెట్లువేరేజాతి,కిచ్చిలివేరేజాతి.

Geographer, ĝê-og′ra-fĕr, *n. s.* భూగోళశాస్త్రవేత్త. he is a good ~ వాడికిభూగోళశాస్త్రముబాగా తెలుసును.

Geographical, ĝê-ô-graf′i-cal, *adj.* భూగోళశాస్త్రసంబంధమైన.

Geographically, *adv.* భూగోళశాస్త్రప్రకారముగా.

Geography, ĝê-og′ra-fê, *n. s.* భూగోళశాస్త్రము.

Geological, *adj.* మృత్పాషాణాది పరీక్షాశాస్త్రసంబంధమైన.

Geologist, *n. s.* మృత్పాషాణాదివిమర్శశాస్త్రజ్ఞుడు, మన్నురాయిమొదలైనవాటినివిమర్శచేసేశాస్త్రము తెలిసినవాడు.

Geology, ġē-ol'ō-ġy, *n. s.* మృత్పాషాణాదిశోధకశాస్త్రము, మన్నురాయిమొదలైనవాటిని పరిశోధించే శాస్త్రము.

Geometer, ġē-om'ē-tĕr, *n. s.* మహాగణితశాస్త్రజ్ఞుడు, క్షేత్రగణితజ్ఞుడు.

Geometrical, ġē-ō-met'ri-cal, *adj.* మహాగణితసంబంధమైన, క్షేత్రగణితసంబంధమైన.

Geometrically, ġē-ō-met'ri-cal-ly, *adv.* క్షేత్రగణితప్రకారముగా, మహాగణితశాస్త్రప్రకారము.

Geometrician, ġē-om-ē-trish'an, *n. s.* మహాగణితశాస్త్రజ్ఞుడు, క్షేత్రగణితజ్ఞుడు.

Geometry, ġē-om'ē-try, *n. s.* క్షేత్రగణితము, మహాగణితశాస్త్రము.

George, ġōrġe, *n. s.* ఒకమనిషియొక్క పేరు, యింగ్లిషుదేశమందుండినఒకఆదిమఋషి, అతనిపేరుచెన్నపట్నపుకోటకుపెట్టబడి 'Fort Saint George' అనబడుతున్నది. a figure of this saint యీఋషియొక్క ఆకారమునుఒకముద్రగాచేసి బిరుదుగానేసుకొంటారు.

Georgic, ġōrġ'ic, *n. s.* శృంగారకావ్యభేదము, సస్యసంబంధమువంటిఒకకావ్యము, శృంగారకావ్యముగారచించిన వ్యవసాయాదిప్రక్రియ, దీన్ని రఘువంశమువలె యింగ్లిషుపిల్లకాయలు మొదటచదువుతారు.

Georgium sidus, ġōr'ġi-um sī'dus, *n. s.* or Herschell ఒకగ్రహము. ౧౭౮౧ సం॥లో Herschell అనేవాడిచేతకనుక్కోబడ్డ నవగ్రహము వంటిఒకగ్రహము.

Gerkin, *n. s.* or Gherkin వూరవేసినచక్కిదోసకాయ.

Germ, ġerm, *n. s.* అంకురము, మొలక, మోసు, చిగురు. or first beginning ఆదిసమయము,మూలము, ప్రారంభము.

German, ġer'man, *n. s.* జెర్మను దేశస్థుడు. he reads ~ జెర్మను భాషనుచదువుతాడు. the ~s జెర్మను దేశస్థులు.

German, ġer'man, Germane, *adj.* సన్నిహిత, దగ్గరి. a cousin ~ సన్నిహితజ్ఞాతి.

Germane, *adj.* సన్నిహితమైన, సంబంధించిన, సంగతమైన. this is not ~ to the business యీపనికి ఆపనికిసంబంధములేదు.

Germany, *n. s.* జెర్మనియనేదేశము.

To Germinate, ġer'mi-nāte, *v. n.* అంకురించుట, మొలకెత్తుట.

Germination, *n. s.* అంకురించడము, చిగురుపెట్టడము.

Gerund, ġer'und, *n. s.* లాటిన్ భాషయందు అసమాపకక్రియాపదము, తుమున్నంతపదము, చేసుటయనేక్రియకునామవాచకము, చేయడము, అందుమీదచేయడముయొక్క, చేయడముచేత, చేయడమువల్ల అనేవిభక్తులువస్తున్నవి.

Gest, ġest, *n. s.* deed, feat, act క్రియ, చేష్ట, లీల.

Gestation, ġes-tā'shon, *n. s.* కడుపుతో. during ~ గర్భిణిగావుండేటప్పుడు.

To Gesticulate, ġes-tic'ū-lāte, *v. n.* అంగవిక్షేపముచేసుట, అభినయించుట, మాట్లాడడములోతలనుచేతులనుతిప్పుట. they ~ in talking మాట్లాడడములోతలచెయ్యితిప్పుతారు.

Gesticulation, ġes-tic-u-lā'shon, *n. s.* అంగవిక్షేపము, అభినయము, మాట్లాడడములోతలచేతులనుతిప్పడము. by their ~s I saw they were angry వాండ్లయొక్క అభినయములచేతవాండ్లుకోపముగావున్నారనికనుక్కొన్నాను.

Gesture, ġes'tūre, *n. s.* చేష్ట, అంగవిక్షేపము, అభినయము, సైగ, సంజ్ఞ. though the child cannot speak, by it's ~s we understand its wishes ఆబిడ్డ మాట్లాడలేకపోయినా అదిచేసేసైగలచేత దానియిచ్ఛ తెలుస్తున్నది.

To Get, get, *v. a.* సంపాదించుట, పొందుట. I got it అదినాకుదొరికినది. the horse has got white legs ఆగుర్రానికికాళ్లుతెల్లగావున్నవి. he got a good name వాడుమంచిపేరుయెత్తుకొన్నాడు. he got large profits by it దానిచేతవాడుమంచిలాభమునుపొందినాడు. have you got a knife నీవద్దకత్తివున్నదా. he has got a knife వాడివద్దఒకకత్తివున్నది. I have got no money నావద్దరూకలులేవు. he has got no sense వాడికితెలివిలేదు. she has got the small pox దానికి అమ్మవారుపోసివున్నది. she got a son దానికికొడుకుపుట్టినాడు.

she has got a son దానికి వొక కొడుకు వున్నాడు. I got him an employment వానికి పనియిప్పించినాను. I got them a share వాండ్లకు వొక భాగము నుకలగచేసినాను. I got it by heart అది నాకు ముఖస్థముగా వున్నది. I got leave to go పోవడానికి నాకు శెలవు దొరికినది. ⌣ those boxes down ఆ పెట్టెలను దించు. they have got hold of the thief దొంగను పట్టుకొన్నారు. he got hold of the property ఆ యాస్తిని తన స్వాధీనము చేసుకొన్నాడు. I cannot ⌣ in a word నా మాటను చొరనియ్యరు. he got me into this trouble నన్ను యీ తొందరలో తగిలించినాడు. he got the things into the box ఆ పెట్టెలో వాటిని యిమిడ్చినాడు. he got the lands into his own hands ఆ నేలను స్వాధీనము చేసుకొన్నాడు. he got them into the way of doing it దాన్ని చేసే దారిని వాండ్లకు చూపినాడు. he got the thief off ఆ దొంగకు శిక్ష లేక తప్పించినాడు. they got off his coat వాని చొక్కాయ తీసి వేసినారు. he got on his coat చొక్కాయ వేసుకొన్నాడు. I got him out of his troubles వాడి తొందర్లను నివృత్తి చేస్తిని. I got him out of the way వాణ్ని తొలిగించినాను. to ⌣ out బయిటికి తెచ్చుట. he got the prisoners out ఖైదీలను బయిటికి తీసుకవచ్చినాడు. he has got over his troubles వాడి తొందర్లు తీరినవి. he got them over the river వాండ్లను యేటిని దాటించినాడు. he got the witnesses over ఆ సాక్షులను లోపరచుకొన్నాడు. he got them ready వాటిని సిద్ధము చేసినాడు. to ⌣ rid of నివర్తి చేసుకొనుట. he got rid of the debt అప్పును నివర్తి చేసుకొన్నాడు. to ⌣ rid of the muskitos he smoked the house దోమలు లేకుండా చేయడానికి యింట్లో పొగ వేసినాడు. he got up the books పుస్తకముల్లను పైకెత్తినాడు. he got up a complaint against them వాండ్ల మీద ఫిర్యాదు చేయించినాడు. he got up the house very well ఆ యింటిని బాగా శృంగారించినాడు. he ⌣s twenty rupees per month వాడు నెలకు యిరువై రూపాయలు సంపాదిస్తాడు, వాడికి నెలకు యిరువై రూపాయలు దొరుకుతున్నవి, వస్తున్నవి. where will you ⌣ the money to pay for it? దానికి చెల్లించడానికి నీకు రూకలు యెక్కడ చిక్కును. ⌣ me that book ఆ పుస్తకమును యిట్లా తే, ఆ పుస్తకమును తీసుకరా. I have got an appetite నాకు ఆకలిగా వున్నది. he got a beating వాడికి దెబ్బలు తగిలినవి. he has got a cold వాడికి జలుబు చేసి వున్నది. here we ⌣ the breeze యిక్కడ గాలి వస్తున్నది. he got the rope entangled ఆ దారమును చిక్కు చేసినాడు. he got possession of the house ఆ యింటిని స్వాధీనము చేసుకొన్నాడు. when he got strength after his fever జ్వరము విడిచి వాడికి సత్తువ వచ్చినప్పుడు. he got her with child దానికి వేకటి చేసినాడు, దానికి కడుపు యిచ్చినాడు. he got two children by her అది వాడికి యిద్దరు బిడ్డలను కన్నది. It is added to passives; thus: he got her married దానికి పెండ్లి చేయించినాడు. he got them sent వాండ్లను పంపించినాడు Get, has a causal sense —thus, he got it built దాన్ని కట్టించినాడు. I will ⌣ it done దాన్ని చేయిస్తాను. he got the tents put upon the elephant డేరాలను యేనుగ మీదికి యెక్కించినాడు.

To Get, get, *v. n.* అవుట, కలుగుట, యిది అనేక చోట్ల to be or to become అని అర్థమిస్తున్నది యేలాగంటే when I got home యింటికి చేరినప్పుడు. when I got there నేను అక్కడికి చేరేటప్పటికి. before I got through the letter జాబు కడ వెళ్ల చదవక మునుపే. he got through the difficulty ఆ కష్టమును దాటినాడు, గడచినాడు, వాడికి కష్టము తీరినది. he got through the book ఆ పుస్తకమును కడ వెళ్లా చదివినాడు. how did you ⌣ through? నీకు యెట్లా నివర్తి అయినది. he got thro' the hole కన్నము గుండా చొరబడ్డాడు. he got through the pass by sunset అస్తమానానికి కనుమను దాటినాడు. ⌣ along అవతల పో. he is ⌣ting well వాడికి వొళ్లు కుదురు ముఖముగా వున్నది. how are you ⌣ting on? నీవు యెట్లా వున్నావు. he is now ⌣ting on very well వాడికి యిప్పుడు బాగా జరుగుతున్నది. it got black నల్లబడ్డది. it got dry యెండినది. the rope got entangled or was entangled ఆ దారము చిక్కుపడి వుండినది. it got wet తడిసినది. he got drunk వాడికి మత్తు యెక్కినది. it got hot కాగినది. it got burnt కాలిపోయినది. it got spoilt చెడిపోయినది. he got shot వాడికి గుండు దెబ్బ తగిలి

నది. he got well వానికి వొళ్లుకుదిరినది. he got sick అశక్తుడైనాడు. he got free విముక్తుడైనాడు, వానికితొందరతీరినది. he got free of the debt ఋణవిముక్తుడైనాడు. I got quit of them soon వాండ్లనుత్వరగావదిలించుకొంటిని. ⌣ you gone లేచిపో. my horse got loose and ran away నాగుర్రమువిడిపించుకొనిపరుగెత్తిపోయెను. we got among them మేమువాండ్లలోపోయిచేరినాము. I cannot ⌣ at it అదినాకు అందదు. the rope got between దారమునడుమచిక్కుకొన్నది. to ⌣ down దిగుట. he got down the hill కొండదిగినాడు. he got down from the horse గుర్రముదిగినాడు. the bird got from him పక్షివానిదగ్గరనుంచితప్పించుకొనిపోయినది. the dog got in his way కుక్కవానికి అడ్డమువచ్చినది. the wind ⌣s in by this crevice యీబీటకగుండాగాలిలోపలికివస్తున్నది. how did this letter ⌣ into this book? యీపుస్తకములోకియీజాబుయెట్లావచ్చినది. It got into his head that I was his enemy తనకునేనుశత్రువుఅనుకొన్నాడు. he got into bad habits వానికిదుర్వ్యాసనాలుపట్టుబడ్డవి. he got into the well బావిలోదిగినాడు. he got into the carriage బండియెక్కినాడు. he got into trouble తొందరలోచిక్కుకొన్నాడు. the liquor got into his head సారాయి అతనితలకెక్కినది, అనగామయకముపచ్చినది. the water got into the house నీళ్లుయింట్లోకిచొరబడ్డది. they got into a dispute వాండ్లకువ్యాజ్యమువచ్చినది. one was punished and two got off ఒకనికిశిక్ష అయినదియిద్దరికివిడుదలఅయినది. For want of witnesses he got off clear సాక్షులులేనందునతప్పినాడు. they got off the wall గోడయెక్కిదిగినారు. you cannot ⌣ off without doing so అట్లాచేయకుండాశేసీకునివృత్తిలేదు this is a mere ⌣ off యిదిపట్టివ్యాజము, పట్టినెపము. he must pay the money; there is no ⌣ off వానికివేరేవిధిలేదురూకలుచెల్లించవలెను. he got on his horse గుర్రమునుయెక్కినాడు. I cannot ⌣ on without this యిదిలేకనాకుగడవదు. they got over the wall and plundered the house గోడయెక్కిదుమికియింటినికొల్లబెట్టినారు. that horse ⌣s over the ground well ఆగుర్రముబాగానడుస్తున్నది. he got over the river by sun set అస్తమానానికియేటినిదాటినాడు. I got out of the house with difficulty ఆయింట్లోనుంచిబయిటికివచ్చేటట్టు టికిబహుతొందరైనది. to escape the police he got out of the town పోలీసువాండ్లకుచిక్కకుండావట్టణమువిడిచిపోయినాడు. the news got out ఆసమాచారముబయిటపడ్డది. ⌣ out of the way తొలుగు, దొలగు. he got to sleep soon వానికినిద్రపట్టినది. he got under the table మేజకిందికిచొరబడ్డాడు. he got up into the tree చెట్టెక్కినాడు. he got up లేచినాడు, నిద్రలేచినాడు. the sun got up సూర్యుడుదయించెను. It is added to passives; thus: he got killed or he was killed చంపబడ్డాడు. he got hurt వానికిగాయముతగిలినది. See Got.

Getter, *n. s.* సంపాదించేవాడు.

Getting, *n. s.* సంపాదన, ఆర్జన.

Gewgaw, gū′gā, *n. s.* పిత్తలాటకసొమ్ములు, గుల్లాగుట్ట, యిదినకలకుతిరస్కారమైనమాట. he spent all his money in ⌣s వాడురూకలంతాపిచ్చిసొమ్ములలోవేసినాడు.

Ghastliness, *n. s.* అఘోరత, భయంకరము, వికారము.

Ghastly, găst′ly, *adj.* అఘోరమైన, వికారమైన.

Ghaut, *n. s.* an Indian name for a chain of mountains పర్వతశిరణి, మన్నెము. a pass or defile కనము. a landing place in a river రేవు, ఘట్టము.

Ghee, *n. s.* an Indian name for clarified butter నెయ్యి, ఘృతము.

Gherkins, ger′kins, *n. s.* వూరవేసినదోసకాయలు.

Ghost, gōst, *n. s.* ఆత్మ, ప్రాణము. apparition of the dead భూతము, దయ్యము, పిశాచము. spectres పీరులు, రాక్షసులు. he gave up the ⌣ ప్రాణమునువిడిచినాడు, చచ్చినాడు. he wanders like an unlaid ⌣ దయ్యమువలెతిరుగుతాడు.

Ghostly, gōst′ly, *adj.* ఆత్మసంబంధమైన. a ⌣ father ఆత్మసంబంధమైనతండ్రి, అనగాగురువు. ⌣ comforters ఆత్మకుహితమునుచేసేవాండ్లు.

Ghoule, *n. s.* దయ్యము, ప్రేతము, పీరుడు.

Giant, gī′ant, *n. s.* a tall man అతికాయి, మహాకాయి, బ్రహ్మాండమైనమనిషి. a sort of demon రాక్షసుడు. (See Telugu Dict. on that word) దానవుడు. or pagan మతవిహీనుడు, చెంచువాడు, a ⌣

of learning చదువులో రాక్షసుడు. a ~ oak బ్రహ్మాండమైన దేవదారువృక్షము. the ~ palm-tree శ్రీతాళవృక్షము. a ~ mountain అత్యున్నతమైన పర్వతము, మహోన్నతపర్వతము, బ్రహ్మాండమైన పర్వతము. a ~ undertaking అసాధ్యమైనపని, భగీరథప్రయత్నము. the ~ brood రాక్షససంతతి. Note: in the Tamil Bible, Fabricius sometimes says పరాక్రమశాలి; he sometimes says పెరుత్తవనం. i. e. లావాటివాండ్లు. bulky people, and sometimes he writes *rapa* which is the original Hebrew word. Adam Clarke on Genes. VI. 4 says "The translators of the English Bible have rendered seven Hebrew words by the single term giants—by which words are probably meant in general men of great knowledge, piety, courage, wickedness, &c. and not men of enormous stature." In Job XVI. 14. వీరః. A† పరాక్రమశాలి. H†.

Giant, ġī'ant, Giant-like, ġī'ant-līke, Giantly, ġī'ant-ly, *adj.* అతికాయుడైన, మహాకాయుడైన, అత్యున్నతమైన, బ్రహ్మాండమైన. See Giant, *n. s.*

Giantess, ġī'ant-ess, *n. s.* రక్కసి, రాక్షసి.

To Gibber, *v. n.* గబ్బిలమువలెకూసుట, వికారముగాకీచుకీచుమనిఅరుచుట.

Gibberish, gib'bĕr-ish, *n. s.* పైశాచము, వికారమైనకూతలు. or nonsense అసంగతమైనమాటలు. or cant used among gypsies యానాదిమాటలు.

Gibbet, ġib'bet, *n. s.* ఖంటిస్తంభపుఉరిమాను, యిందులో ఉరితీయబడ్డవాడిశవమునుయినుపజీరాతో అట్లాగే వేలాడనిస్తారు.

To Gibbet, gib'bet, *n. s.* తూకువేసుట, ఉరిదీయుట, అనగాఉరిదీసినశ్రేష్ఠఆశవమునుయినుపజీరాతో వేలాడనిచ్చుట.

Gibbetted, *adj.* ఉరిదీసిఅట్లాగేయినపజీరాతో వేలాడవేయబడ్డ.

Gibbosity, gib-bos'i-ty, *n. s.* గుబ్బ, కూర్మపృష్ఠాకృతి, బోర్లించినగిన్నెఆకారము.

Gibbous, gib'bus, *adj.* కూర్మపృష్ఠాకారముగావుండే, ఫుబుకుగావుండే, గుబ్బగావుండే, బోర్లించినగిన్నెయొక్కఆకారముగావుండే.

Gibbousness, *n. s.* కూర్మపృష్ఠాకారము.

Gibcat, gib'cat', *n. s.* ముసలిపిల్లి, బావురుపిల్లి, గూళీవలెవుండేవాడనేటట్టుతిరస్కారమైనమాట.

To Gibe, ġībe, *v. n.* వెక్కిరింతచేసుట, యెకసక్కెములాడుట, పరిహాసముచేసుట.

Gibe, ġībe, *n. s.* వెక్కిరింత, పరిహాసము.

Giber, *n. s.* వెక్కిరించేవాడు, పరిహాసముచేసేవాడు.

Gibing, *n. s.* వెక్కిరింత, పరిహాసము.

Gibingly, *adv.* వెక్కిరింతగా, పరిహాసముగా.

Giblets, ġib'lets, *n. s.* తునకలు, బాతుయొక్కకడుపుమాంసఖండములు.

Giddily, gid'di-ly, *adv.* తలతిరిగి, దిమ్ముగా, అవివేకముగా, చపలముగా, పిచ్చితనముగా.

Giddiness, gid'di-ness, *n. s.* తలతిప్పడము, దిమ్ము, చపలము, పిచ్చితనము, అవివేకము. this caused ~ యిందుచేతతలతిప్పడమువచ్చినది.

Giddy, gid'dy, *adj.* తలతిరిగే, చపలమైన, జాగ్రతలేని. I feel ~ నాకుకండ్లుతిరుగుతున్నది. upon the mountains ~ top కండ్లుగిరగిరతిరిగేపర్వతశిఖరము. a ~ boy దిమ్మరిపిల్లకాయ. ~ brained చపలచిత్తుడైన.

Gier-eagle, ġer'ēgle, *n. s.* నల్లనిడేగ, యిదియెట్టిదో తెల్లనిమాట.

Gift, ġift, *n. s.* దానము, ఉచితముగాయిచ్చినవస్తువు, అంశము. made to an inferior బహుమానము, యినాము. made to a superior కానుక, నజరు. act of giving యివ్వడము. this was the ~ of my brother యిదిమాఅన్నయిచ్చినది. or alms బిచ్చము. to a bride పెండ్లికూతురికియిచ్చేవరణ, సారె. or talent; as learning, eloquence &c. ప్రజ్ఞ, శక్తి, సామర్థ్యము. the ~ of speech మాట్లాడేశక్తి, మాట్లాడేసామర్థ్యము. A sacred ~ (Korban, Mark VII. 11.) నివేదితమర్థం A†. In James I. 17. యత్కించిత్ ఉత్తమందానంసంపూర్ణానుగ్రహంశ్చ. A†.

Gifted, *adj.* మహాత్ములైన, అంశవంతులైన. he is a highly ~ man అతడుఅంశపురుషుడు. ~ with sense బుద్ధిమంతులైన, బుద్ధిశాలియైన. a ~ prophet భవిష్యజ్ఞానియైనఋషి. ~ with speech మాట్లాడేశక్తిగల. a horse is not ~ with speech గుర్రానికిమాటలాడేశక్తిలేదు.

Gig, gig, *n. s.* ఒంటిగుఱ్ఱపుబండి, అనగా రెండుచక్రాలుగలది. or small boat చిన్నపడవ. or jig a dance నృత్యగతిగా నటించేనటనము, త్వరితముగా ఆడే ఆట. or whirligig బొంగరము. or fun ఏకసక్కెము.

Gigantic, gī-gan'tic, *adj.* అతికాయుడైన, మహాకాయుడైన, బ్రహ్మాండమైన. a bat of ~ size పెద్దగబ్బిలము.

Giggle, gig'gle, *n. s.* ముసిముసినవ్వు.

To Giggle, gig'gle, *v. n.* ముసిముసినవ్వులునవ్వుట. you must not ~ in school పల్లెకూటములో ముసిముసినవ్వులునవ్వరాదు.

Giggler, *n. s.* ముసిముసినవ్వులునవ్వేవాడు.

Giggling, *n. s.* ముసిముసినవ్వు.

To Gild, gild, *v. a.* బంగారుమొలాముచేసుట, బంగారునీరుపోసుట, బంగారురేకువేసుట. or to adorn శృంగారించుట. the rising sun ~ed the mountain top ఉదయిస్తూవుండే సూర్యుడు కొండయొక్క శిఖరమును ప్రకాశింపచేసెను.

Gilded, *adj.* బంగారుమొలాముచేసిన, బంగారురేకువేసిన, ప్రకాశింపచేసిన, శృంగారమైన.

Gilder, gil'dĕr, *n. s.* మొలాముచేసేవాడు, బంగారురేకువేసేవాడు. or Guilder ఒకవరహా.

Gilding, gild'ing, *n. s.* మొలాముపని, బంగారుపూత, బంగారునీరు, బంగారురేకువేసినపని.

Gill, gill, *n. s.* of liquor గిన్నెడుసారాయి. ~s of a fish చేపయొక్క పువ్వార, చేపచెక్కులు, మొప్పలు. the ~ of a turkey cock సీమకోడియొక్క మెడకిందవుండే తొర్రలు. he looked red in the ~s వాడిముఖముయెఱ్ఱబారినది.

Gilly-flower, gil'ly-flow-ĕr, *n. s.* ఒకవిధబంతిపువ్వు, మల్లెపువ్వు.

Gilt, gilt, *n. s.* బంగారుమొలాముపని, బంగారుపూత, శృంగారము.

Gilt, gilt, *adj.* బంగారుమొలాముచేసిన, బంగారునీరుపూసిన. the sun-~ landscape సూర్యకిరణవ్యాప్తమైనభూమి.

Gim, *adj.* ముద్దుగావుండే, సొగసుగావుండే, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Gimcrack, gim'crack, *n. s.* పిల్లలాటకపుసొమ్ము, బూటకమైనసొమ్ము. this carriage is a mere ~ యీబండి పయికిచూపుగావున్నదిగాని వట్టిబూటకమైనది. a ~ house built for mere shew పైకిడంబముగాకట్టిన, పదిదినములలో పొయ్యే, బూటకమైనయిల్లు.

Gimlet, gim'let, *n. s.* బెజ్జముచేసేబరమాయనే ఆయుధము.

Gimp, gimp, *n. s.* ఒకవిధమైనపట్టుదారము.

Gin, gin, *n. s.* బోను, ఉరి, ఉచ్చు, యంత్రము. or a spirit సీళ్లవలెవుండేకల్లువంటి ఒకవిధమైనసారాయి.

Ginned cotton యంత్రముచేతచక్కపెట్టబడ్డదూది.

Ginger, gin'gĕr, *n. s.* the plant అల్లపుచెట్టు. green ~ అల్లము. dry ~ శొంఠి. a bit or race of ~ శొంఠికొమ్ము. ~ beer శొంఠితోచేసిన ఒకవిధమైనసారాయి. preserved ~ బెల్లముతో పక్వముచేసినఅల్లపువరుగు.

Gingerbread gin'gĕr-bred, *n. s.* శొంఠిపొడి, బెల్లముచేసిబొమ్మలుగాచేసిన ఒకవిధమైనమిఠాయి, దీనిమీదబంగారురేకులువేస్తారు, గనక these ~ ornaments యీపిచ్చిశృంగారములనియర్థము.

Gingerly, gin'gĕr-ly, *adj.* careful జాగ్రతగల, పదిలమైన.

Gingerly, gin'gĕr-ly, *adv.* భద్రముగా, పదిలముగా, యిదిమొగతాళిమాట. the elephant walked very ~ over the place దానిమీదయేనుగబహుభద్రముగానడిచినది.

Gingham, *n. s.* ఒకవిధమయినగుడ్డ, దీన్నిగింటము అంటారు.

Gingily oil, *n. s.* (Indian phrase for Sesamum oil) మంచినూనె. See Ainslie 2. 255. Hamilton's East Indies 1700, printed in Pinkerton's Voyages VIII. 309.

To Gingle, ging'gle, *v. n.* గలగలమనిధ్వనించుట, ఘల్లుఘల్లుమనుట. the gingling bells worn by dancing girls భోగమువాండ్లుకట్టుకొనేగజ్జెలు.

Gingle, ging'gle, *n. s.* గలగలమనేధ్వని, ఘలుఘల్లుమనేధ్వని.

Ginjall, *n. s.* (Indian for a swivel) శతఘ్నియనే ఒకవిధమైనచిన్నపిరంగి, గుండుకోవి.

Ginseng, gin'seng, *n. s.* ఒకవిధమైనమూలిక, ఒకవిశేషౌషధనామము.

Gipsy, gip'sy, *n. s.* దొరికలవాండ్లు, యానాదివాండ్లు, చెంచువాండ్లు. or fortune teller దొరుకచెప్పేటిది, సోదిచెప్పేటిది, గద్దెచెప్పేటిది. a cunning ~ సంగనాచి, మోసకత్తె.

Giraff, *n. s.* ఒంటెవలెపొడుగుగా పైకియెత్తుకొని వుండేపెద్దమెడపొడలున్ను గల జింకవంటిసాధువైన పెకజంతువు.

To Gird, gerd, *v. a.* కట్టుట, నడుముకట్టుట, దట్టికట్టుట. he ~ed himself up నడుముకట్టుకొన్నాడు. he ~ed his sword upon his thigh or he ~ed himself with the sword కత్తికట్టుకొన్నాడు. to ~ in or to surround చుట్టుకొనుట. the city was ~ed in by the troops దండు ఆపట్నమును చుట్టుకొన్నది. the vest she ~ed on అదికట్టుకొన్నబట్ట. he ~ed the box with the rope ఆపెట్టెను దారముతో బిగించికట్టినాడు.

Girder, gerd'ĕr, *n. s.* in architecture బారుపెట్టె.

Girdle, gerdle, *n. s.* నడికట్టు, దట్టి, కాసెకోక. a woman's gold or silver ~ worn over the dress వొడ్డాణము, మొలనూలు. a man's gold or silver ~ బంగారుమొలతాడు, వెండిమొలతాడు. there is a ~ of towers round the hill ఆకొండచుట్టూబురుజులున్నవి. or griddle for roasting పెనలి. or knot supporting a woman's dress నీవి, పోకముడి. her ~ was not loosed అదిపురుషునిముఖముయెరగదు. he loosed her ~ దాన్ని శోభనముచేసినాడు.

To Girdle, gerdle, *v. a.* చుట్టుకొనివుండుట. the sea that ~s Britain in సీమను చుట్టుకొనివుండే సముద్రము.

Girl, gerl, *n. s.* పడుచు, చిన్నది. a servant ~ పనికత్తె, దాసిగె, తొత్తు. come here ~! వొసేయిక్కడరావే. a dancing ~ భోగముది.

Girlhood, *n. s.* పడుచుతనము, పసితనము, బాల్యావస్థ. in her ~ అదిపసిదిగావుండేటప్పుడు.

Girlish, gerl'ish, *adj.* లేత, పసి, చపలమైన. ~ behaviour పడుచునడక.

Girlishly, *adv.* పడుచుతనముగా, పసితనముగా, చపలముగా.

Girlishness, *n. s.* పడుచుతనము, పసితనము, చపలము.

Girt, *adj.* కట్టిన, నడుముకట్టిన, చుట్టుకొన్న, పరివేష్టితమైన. he was ~ with a sword కత్తికట్టుకొనివుండినాడు. See To Gird.

Girt, Girth, gerth, *n. s.* టంగువారు.

Gist, Git, *n. s.* (point of an argument) జీవాతు, కిటుకు, మర్మము, సూక్ష్మము. or purport, result సారాంశము, ఫలితార్థము. he explained the ~ of the case completely ఆవ్యాజ్యముయొక్కసారాంశమును బాగాతెలియచేసినాడు.

To Give, give, *v. a.* యిచ్చుట. he gave no reason for his conduct వాడుచేసినదానికి సమాధానము చెప్పలేదు. he gave them abuse వాండ్లనుతిట్టినాడు. he gave an account of this place యీస్థలమునువర్ణించినాడు. he gave them advice వాండ్లకుబుద్ధిచెప్పినాడు. he gave himself airs అహంకరించినాడు. he gave no answer వాడుప్రత్యుత్తరముచెప్పలేదు. exercise ~s appetite తిరగడముచేతఆకలిపుట్టుతున్నది. he gave bail for her ఆమెకుపూటబడ్డాడు, ఆమెకుజామీనువుండినాడు. to ~ battle యుద్ధముచేసుట. after she gave birth to the child అది ఆబిడ్డకన్నతరువాత. this gave birth to suspicion యిందువల్లసందేహము పుట్టినది. to ~ a blow దెబ్బకొట్టుట. will you ~ me a call to-morrow రేపుమాయింటికిరా. he gave his command ఆజ్ఞాపించెను. ~ him my compliments నాసలాముచెప్పు. he gave consent to it దానికిసమ్మతించినాడు. this gave him courage యిందుచేతవాడికిధైర్యమువచ్చినది. he ~s no credit to these stories ఆపిచ్చిమాటలనునమ్మడు. he gave a deposition in writing వాజ్మూలము వ్రాయించినాడు. to ~ a disease రోగమునుతగిలించుట. this gave them the disease యిందుచేతవాండ్లకురోగమువచ్చినది. he gave ear to them వాండ్లుచెప్పినదాన్ని ఆలకించినాడు. grinding ~s an edge to the razor సూరడముచేతకత్తికిపదునువస్తున్నది. he gave them to the edge of the sword వాండ్లనుకత్తిపాలుచేసినాడు. he gave her an embrace దాన్నికౌగిలించుకొన్నాడు. he gave them employ వాండ్లనుపనిలోపెట్టినాడు. he gave evidence సాక్షిచెప్పినాడు. ~ an example of this rule యీసూత్రమునకుయుదాహరణచెప్పు. he gave me a fall నన్నుపడదోసినాడు. they gave him a flogging వాణ్నికొట్టినారు: this ~s ground for suspicion యిదిసందేహానికిఆస్పదమాతున్నది. he gave them an invitation

వాండ్లకువిందుచేసినాడు. he gave her a kiss దాన్నిముద్దుపెట్టుకొన్నాడు. the horse gave a leap ఆగుఱ్ఱముదుమికినది, గంతువేసినది. to ⌣ leave శెలవుయిచ్చుట. they gave him this name వాండ్లకియీపేరుపెట్టినారు. he gave a promise for two hundred rupees యిన్నూరురూపాయలు యిస్తానన్నాడు. to ⌣ punishment శిక్షించుట. this medicine gave relief యీమందుచేతగుణముకలిగినది. the judge gave sentence న్యాయాధిపతితీర్పుచెప్పినాడు. to ⌣ a shout బొబ్బలుపెట్టుట, అరుచుట. she gave a sigh అదినిట్టూర్పువిడిచినది. he gave them the slip వాండ్లవద్దనుంచితప్పించుకొన్నాడు. this ⌣s no sound యిదిమోగదు, వాగదు. he gave his statement in writing చెప్పవలసినదాన్నివ్రాసియిచ్చినాడు. to ⌣ suck చన్నిచ్చుట. to ⌣ tongue అరుచుట, కూసుట. do not ⌣ him trouble వాణ్నితొందరపెట్టక. to ⌣ vent యెడమిచ్చుట. he gave vent to his feelings మనసులోవుండేదాన్నివెళ్లకక్కినాడు. he gave vent to anger ఆగ్రహపడ్డాడు. the bridge gave way ఆవారధివగిలిపోయినది. they gave way before him వాడికితొలిగినారు. the cloth or paper gave way ఆగుడ్డగాని కాగిదముగాని చినిగినది. the troops did not ⌣ way సేనవెనకతీయలేదు. the rope gave way తాడుతెగిపోయినది, వూడినది. his health gave way వాడికివొళ్లుకుదురులేదు. he leaned upon the table and it gave way మేజమీద ఆనుకొన్నందునఅదివిరిగినది. by reason of the rain the floor gave way వాననీళ్లునిలిచినందునతళవరస అనగాపరిచినరాళ్లుకుంగినది, దిగబడ్డది. the nail gave way ఆచీలవూడినది. they gave way to ill will కార్పణ్యమునువహించినారు. he gave me his word for it అందుకునేనువున్నానన్నాడు. Phrases—⌣ me a man who would act thus యిట్లాచేసేవాడెవడోచూపు. ⌣ me to know the truth నాకునిజమునుతెలియచెయ్యి. I have given him to know that he must pay నీవుచెల్లించవలసినదనివాడికితెలియచేసినాను. Four villages at 200 men each, ⌣s 800 గ్రామమువొకటింటికి యిన్నూరుమంది చొప్పున నాలుగువూళ్లకుయెనమన్నూరుమంది అవుతున్నారు. With prepositions; to ⌣ away యిచ్చివేసుట. the flower ⌣s forth it's smell ఆపుష్పమువాసనకొట్టుతున్నది. the diamond ⌣s forth light ఆవజ్రముమెరుస్తున్నది. he gave out or supplied rice to the army వాడు బియ్యమునుదండుకువేసినాడు. he gave out or circulated that the king was dead రాజుచచ్చినాడనివదంతినిపుట్టించినాడు. he gave over the business ఆపనినిమానుకొన్నాడు. the doctor gave the patient over వైద్యుడు ఆరోగినిచెయ్యివిడిచిపెట్టినాడు. he gave up the money to the robbers ఆరూకలనుదొంగలకు దారపోసినాడు. he gave up his life ప్రాణమునువిడిచినాడు. at last he gave up the business తుదకుఆపనినిమానుకొన్నాడు. he gave up the idea ఆశనువదులుకొన్నాడు. he gave himself up to drinking తాగుబోతైనాడు. he gave himself up for lost వాడునిరాశచేసుకొన్నాడు. he gave the money up for lost ఆరూకలుపోయినదానితోజమగావెంచుకొన్నాడు. she gave herself up to tears అదివూరికెయేడవసాగినది. he gave himself up to study చదువుమీదపడ్డాడు.

To Give, give, *v. n.* to yield or to sink లోబడుట, వంగుట, కుంగుట. ⌣ back తొలిగివుండండి. he gave into their plot వాండ్లకుట్రలోవీడున్నుకలిసినాడు. he gave into their doctrines వాండ్లమతములోపడ్డాడు.

Given, *adj.* యిచ్చిన, ఉద్దేశించిన, ఉద్దిష్టమైన. they first ascertain the value of the ⌣ house యిన్నొవొకయింటివెలనుముందరనిష్కర్షచేస్తారు, ఫలానియింటివెలనుముందరనిష్కర్షచేస్తారు. take the ⌣ number and divide it by fourteen ఆవుద్దిష్టమైనవెద్దును పద్నాలుగుతోభాగించు. the ⌣ distance యిన్నొవొకదూరము, ఉద్దేశించినదూరము. in any ⌣ village ఉద్దేశించుకొన్న వూళ్లల్లోయెందులోనైనావొకటిలో. she was piously ⌣ అదిభక్తురాలైనది. those who are ⌣ to holiness జ్ఞానతత్పరులైనవాండ్లు. those who are ⌣ up to their lusts మోహపరవశులు, కామబద్ధులు. he is ⌣ up to her దానివలలోపడ్డాడు. he is ⌣ up to folly పామరత్వుడైనాడు. ⌣ under my hand ఇటనినావ్రాలు.

Giver, *n. s.* యిచ్చేవాడు, దాత.

Giving, *n. s.* యివ్వడము. alms ~ ధర్మము యివ్వడము, బిచ్చము పెట్టడము, ముష్టి వేయడము. ~ a woman in marriage పెండ్లిచేసియివ్వడము, కన్యాదానము.

Gizzard, giz'zard, *n. s.* పక్షికడుపులో వుండే వొక అంగము, యిదితినేఆహారమునుఅరగ్గొట్టుతున్నది, దీన్ని కన్నులకాయ, కండనకాయ, పులవకాయ అని అంటారు. he frets his ~ about it (Johnson) అందుకు సంకటపడుతాడు, వేదనపడుతాడు.

Glaciers, *n. s.* మంచుగడ్డలుకట్టుకొనివుండే పర్వతము.

Glacis, glā'ċis *or* gla-ċēś', *n. s.* In fortification a sloping bank కోటగోడను ఆనుకొనియేటవాలుగావుండే బయలు.

Glad, glad, *adj.* సంతోషముగావుండే, ఆనందముగావుండే. I am ~ to see you నిన్నుచూచినది నాకు సంతోషమే. In the following instances pleasure is not meant: At last he was ~ to sell his children తుదకువాడికిబిడ్డలుఅమ్ముకోవలసివచ్చినది. In this misery the King was ~ to eat dry bread యీతొందరలో రాజువట్టిఅన్నమైనాచిక్కితే చాలుననుకొన్నాడు. I shall be ~ to see you to-morrow evening రేపుసాయంకాలమురా. I should be ~ to know what you mean by this యిదియేమిరా. I should be ~ to know who gave you authority to do this యిట్లానిన్నెవరుచెయ్యమన్నారోయి. they fled and were ~ to hide themselves in a pit వాండ్లుపరుగెత్తిపోయి యిదేచాలుననివొకపల్లములో దాగినారు.

To Glad, glad, To Gladden, glad'dn, *v. a.* సంతోషపెట్టుట, రంజింపచేసుట. at last the long expected letter ~ded his eyes బహుదినములుగా యెదురుచూస్తూవుండినజాబు తుదకువాడికండ్లకుపండుగచేసినది.

Gladdened, *adj.* సంతోషించిన, ఆనందించిన.

Glade, glāde, *n. s.* దొంక, కొండలసందు, అడివిసందు, అడివిలోవుండేకొంచెపాటిబయలు.

Gladiator, glad-i-ā'tor, *n. s.* జట్టి, మల్లుడు, కత్తిసాముచేసేవాడు.

Gladly, glad'ly, *adv.* సంతోషముగా, ఆనందముగా.

Gladness, glad'ness, *n. s.* సంతోషము, ఆనందము.

Gladsome, glad'sum, *adj.* సంతోషమైన, ఉల్లాసమైన.

Gladsomeness, *n. s.* సంతోషము, ఉల్లాసము.

Glaire, *n. s.* గుడ్డులోనిగుజురుమీది తెల్లనీరు, తెల్లసొన.

Glairy, *adj.* జిగటగావుండే, బంకలుసాగే.

Glaive, *n. s.* ఖడ్గము, యిదికావ్యములో వచ్చేశబ్దము.

Glamour, *n. s.* ఇంద్రజాలము.

Glance, glănċe, *n. s.* చూపు, దృష్టి. a side-~ కడకంటిచూపు. at a single ~ I saw it was wrong చూచినమాత్రములో తప్పు అని కనుక్కొన్నాను. he comprehended the whole at a ~ చూచినమాత్రములో వాడికి యావత్తు గ్రాహ్యమైనది.

To Glance, glănċe, *v. n.* చూచుట, దృష్టిపారుట. he ~d over a book గ్రంథమును గబ్బుత్తగాచూచినాడు. I saw their swords glancing వాండ్లకత్తులమెరుపులనుచూస్తిని. to fly off in an oblique direction తాకిపక్కవాటుగాజారిపోవుట. the bullet ~d off the wall and killed him ఆగుండు గోడమీదతగిలియెగిసిపురుడవడిలో వాణ్ని చంపినది. the arrow ~d off బాణముతాకిపక్కవాటుగాతొలిగిపోయినది. in these words I think he ~d at you నిమీదవాడుసూచనగాచెప్పినట్టుతోస్తున్నది. In this letter he ~s at me యీజాబులో వాడిదృష్టినామీదవున్నది.

To Glance, glănċe, *v. a.* రాల్చుట. the tiger's eyes ~d fire పులికండ్లనిప్పులురాలుస్తవి. with eyes glancing fire నిప్పులురాలుతూవుండేకండ్లుగల.

Gland, gland, *n. s.* గ్రంథి, మాంసగ్రంథి, కాయ. she got a violent cold and the ~s of her neck were swollen దానికినిండాజలుబుచేసిగవదలుపొంగినవి. a wen is a swelling of the ~s in the neck కణితి, అనగా మెడలోనికాయయెుక్కపుబ్బు. of poison in a snake విషతిత్తి. a ~ of musk. కస్తూరిపిత్తి. the pineal ~ కుండలీనాడి, సుషుమ్నానాడి.

Glanders, *n. s.* గుర్రానికివచ్చేవొకరోగము, దీనిచేత ముక్కులోచీమిడికారిచస్తున్నది, దీన్ని శెంబారోగము అంటారు.

Glandular, glan'dū-lar, *adj.* కాయసంబంధమైన. See Gland.

To Glare, glāre, *v. n.* కండ్లుచెదిరేటట్టుమెరుసుట, కండ్లుమిరిమిట్లుగొనేటట్టు మెరుసుట, తళతళలాడుట. the tiger ~d at him ఆపులివాణ్ని ఉరిమిచూచినది.

Glare, glāre, *n. s.* overpowering lustre కండ్లుమిరిమిట్లు గొనేటట్టుచేసేకాంతి, కండ్లుచెదిరేజ్యోతి. there is much ~ to-day నేడు యెండకండ్లచూడకూడలేదు. I shut the window to keep out the ~ అధికవెలుతురు లేకుండావుండడమునకై ఆకిటికినిమూసినాను. the ~ blinds me యెండకు కండ్లు చెదురుతున్నవి.

Glaring, glār'ing, *adj.* స్పష్టమైన, వట్టి,పుత్త, పచ్చి. ~ misconduct స్పష్టమైనదుర్మార్గము. ~ treachery వట్టిద్రోహము. a ~ mistake శుద్ధతప్పు,పచ్చితప్పు. there is a ~ difference భేదము బాగా తెలిసేదిగావున్నది.

Glaringly, *adv.* స్పష్టముగా,ప్రసిద్ధముగా. this was ~ wrong యిదిశుద్ధముగాతప్పు, యిదిశుద్ధ అన్యాయము.

Glass, glăss, *n. s.* the substance గాజు, కాచము. a wine ~ చషకము, చిన్నగిన్నె. a glassful గిన్నెడు,చెంబెడు. a mirror అద్దము. or drinking vessel గిన్నె, చెంబు. or telescope దూర్బీను, ప్లాకు. a burning ~ నిప్పుపుట్టే అద్దము. ~es or spectacles సులోచనము. an hour ~ యిసుకఘటికయారము.

Glass, glăss, *adj.* గాజుతోచేసిన. ~ bracelets నల్లగాజులు. a ~ window అద్దాలకిటికి.

Glassfurnace, *n. s.* గాజుకాచేకొలిమి.

Glass-grinder, *n. s.* మెరుగుపెట్టేవాడు, పట్టెలుతీర్చేవాడు.

Glass-house, glăss'hoŭse, *n. s.* గాజుకాచేయిల్లు.

Glassiness, *n. s.* తళుకు, మెరుపు, కాంతిభేదము.

Glass-metal, glăss'met-al, *n. s.* (melted glass) కరిగినగాజు.

Glass-ware, *n. s.* గాజుసామాను.

Glass-work, glăss'wurk, *n. s.* గాజుకాచేకొలిమి.

Glassy, glăss'y, *adj.* గాజువంటి, తళతళలాడే, మెరిసే. his eyes were ~ వాడికితెల్లగుడ్లుపడ్డవి.

Glastonbury-thorn, *n. s.* ఒకవిధముండ్లచెట్టు, దీనికిముండ్లుకద్దు.

Glauber's salts, *n. s.* భేదికియిచ్చే ఒకతరహావుప్పు.

Glave, glāve, *n. s.* a sword కత్తి, యిదికావ్యశబ్దము.

To Glaze, glāze, *v. a.* అద్దమువేసుట, అద్దాలువేసుట. he ~d the window కిటికికిఅద్దాలువేసినాడు. or to varnish మెరుగునూనెవేసుట. he ~d the picture పటానికిమెరుగునూనెపూసినాడు.

Glazed, *adj.* అద్దాలువేసిన, మెరుగువేసిన. the leaves of the lime-tree are ~ or bright నిమ్మకులు మెరుస్తవి. a ~ window అద్దాలకిటికి. a ~ jug మెరుగువేసినజాడి. ~ eyes తెల్లపారినకండ్లు, నెత్తురుచచ్చినకండ్లు.

Glazier, glā'zhĕr, *n. s.* అద్దాలువేసేపనివాడు.

Gleam, glēm, *n. s.* తళుకు, మిణుకు, మెరుపు, పాటాద్దీప్తి, క్షణికజ్యోతి. there was not a ~ of daylight రవంతైనాతెల్లవారలేదు. there is a ~ of hope of his recovery వాడుబ్రతుకుతాడనేఆశరవంతవున్నది.

To Gleam, glēm, *v. n.* మిణుక్కుమనుట, తళుక్కుమనుట, మెరుసుట.

Gleaming, *adj.* మిణుక్కుమిణుక్కుమనే,తళుక్కుతళుక్కుమనే. ~ moonlight గుడ్డివెన్నెల.

Gleamy, glēm'y, *adj.* మిణుకుమిణుక్కుమనే, తళుకుతళుక్కుమనే.

To Glean, glēn, *v. n.* పరిగెలేరుట, చేలోరాలిపోయినగింజలనుయేరుట. he ~ed some information there వాడుఅక్కడసమాచారమును తెలుసుకొన్నాడు.

Gleaner, *n. s.* చేలోరాలినగింజలనుయేరేవాడు, అక్కడక్కడకొంచెముసంగ్రహించేవాడు,ఉంఛము. a ~ of intelligence అక్కడక్కడకొంచెముసమాచారమునుతెలుసుకొనేవాడు.

Gleanings, *n. s.* చేలోయేరుకొన్నగింజలు, పరిగెలు, శిలము.

Glebe, glēbe, *n. s.* పచ్చికబయలు. or plough land దుక్కిపొలము. or living గుడిమాన్యము, భట్టవృత్తిమాన్యము.

Glede, glēde, *n. s.* చిటిడేగ, చిన్నడేగ.

Glee, glēe, *n. s.* ఆనందము, ఆహ్లాదము, సంతోషము. or song of three or four voices ముగ్గురునలుగురుచేరిఒకవిధముగాపాడేపాట.

Gleesome, *adj.* సంతోషమైన, ఉల్లాసమైన.

Gleet, glēt, *n. s.* రసి, రసిక, మేహరోగము, తెలుపు.

Glen, glen, *n. s.* కొండలలోయ, డొంక, కోన.

Glib, glib, *adj.* ధారాళమైన, టటటటమనిమాట్లాడే. she is very ~ at a story అదిఒకకథను దడదడ మనిచెప్పుతున్నది.

Glibly, glib′ly, *adv.* ధారాళముగా, దడదడమని. he read it off very ~ దాన్ని దడదడమనిచదివినాడు.

Glibness, glib′ness, *n. s.* ధారాళముగామాట్లాడడము, చదవడము. from his ~ of speech వాడు దడదడమనిమాట్లాడడమువల్ల.

To Glide, glīde, *v. n.* జారుట, జరుగుట, పారుట. the snake ~d gently పాము మెల్లిగాజరిగినది. the river ~d silently యేరు నిశ్శబ్దముగాపారుతున్నది. the year ~d away rapidly like a day ఒకసంవత్సరము ఒకదినముగాజరిగిపోయినది.

To Glimmer, glim′mĕr, *v. n.* మిణుకుమిణుక్కుమనుట. a ~ing notion తెలిసితెలియనిభావము.

Glimmering, *n. s.* మిణుకు, రవంతతెలివి. a ~ of hope రవ్వంతఆశ. this idiot shews some ~ of sense యీవెర్రివాడికిఅప్పుడప్పుడుకొంచెముతెలివికనబడుతున్నది.

Glimpse, glimpse, *n. s.* తళుకు, మిణుకు, ఈషద్దర్శనము. the night was cloudy but we had ~s of the moon రాత్రిమబ్బువేసివుండినదిఅయితేచంద్రుడురవంతరవంతఅగుపడెను. I had a ~ of it అదిరవంతఅగుపడెను.

To Glisten, glisn, *v. n.* మెరుసుట, నిగనిగలాడుట.

Glistening, *adj.* మెరిసే, నిగనిగలాడే.

To Glister, *v. n.* మెరుసుట, ప్రకాశించుట.

Glister, *n. s.* *See* Clyster.

Glistering, *adj.* మెరిసే, ప్రకాశించే.

To Glitter, glit′tĕr, *v. n.* మెరుసుట, తళతళలాడుట.

Glitter, glit′tĕr, *n. s.* తళుకు, నిగనిగ, మెరుపు.

Glittering, *adj.* తళతళలాడే, మెరిసే, ప్రకాశించే, ప్రకాశమానమైన.

Glitteringly, *adv.* తళతళమని, నిగనిగమని, ప్రకాశముగా.

To Gloat at, *v. n.* ఆశగాచూచుట, భ్రాంతిగాచూచుట, ఏకాంతినట్టుచూచుట, వెరగుపడిచూచుట. he is ~ing over the prospect of our being defeated నేము ఓడిపోవలెననియెదురుచూస్తున్నాడు.

Globe, glōbe, *n. s.* గోళము, గుండు, ఉండ. the ~ of the world భూగోళము. a terrestrial ~ భూమియొక్క వివరములుతెలిసేటందుకై భూగోళాకారముగాచేసివుండేగుండు, కృత్రిమభూగోళము. a celestial ~ కృత్రిమ ఆకాశగోళము, అనగానక్షత్రములు మొదలైన వాటియొక్క వివరములు తెలిసేటందుకై చేసివుండే ఆకాశగోళము. the ~ at the top of a lute కిన్నెరకాయ. or lamp (in the Indian dialect) దీపముపెట్టేగ్లోబు.

Globose, glō-bōse′, Globular, glob′ū-lar, *adj.* గుండ్రనైన, వర్తులమైన.

Globule, glob′ūle, *n. s.* గోళాకారముగావుండేచిన్నవస్తువు, అణువు, పరమాణువు, కణము. ~ of water జలబిందువు, జలకణము.

Globulous, *adj.* గుండ్రనైన, వర్తులమైన.

Gloom, glûm, *n. s.* చీకటి, మబ్బు, మందారము, వ్యాకులము, చింత.

Gloomily, *adv.* చీకటిగా, మబ్బుగా, మందారముగా, వ్యాకులముగా, చింతగా.

Gloominess, glûm′i-ness, *n. s.* చీకటి, మబ్బు, మందారము, వ్యాకులము, చింత.

Gloomy, glûm′y, *adj.* చీకటిగావుండే, మబ్బుగావుండే, మందారముగావుండే, వ్యాకులముగావుండే, చింతగావుండే, మూతిముడుచుకొనివుండే. ~ prospects దుర్దశ, దుర్గతి. ~ intelligence దుష్టసమాచారము, చెడ్డసమాచారము. he looked very ~ ముఖముమూడ్చుకొనివుండినాడు, వ్యాకులముగావుండినాడు.

Glorification, glō-ri-fi-cā′shon, *n. s.* శ్లాఘన, స్తవము. after his ~ అతనుముక్తినిపొందినతరువాత.

Glorified, *adj.* స్తోత్రముచేయబడ్డ, ముక్తుడైన. In John XVII. 10. మహిమాప్రకాశ్యతే. A†.

To Glorify, glō′ri-fȳ, *v. a.* (to praise) స్తుతించుట, స్తోత్రముచేసుట, మహిమనుకలగచేసుట. God దేవుడువాండ్లకు మాహాత్మ్యమునుయిచ్చినాడు. he glorified them glorified himself అహంకరించినాడు. In Gal. I. 24. ధన్యవాదమకుర్వన్. A†.

Gloriosa, Superba, *n. s.* లాంగలి, లాంగలి, తోయపిప్పళి, అగ్నిశిఖ, తరిగొబ్బరిపువ్వు.

Glorious, glō′ri-us, *adj.* దివ్యమైన, కీర్తిగల, ఘనమైన, ప్రఖ్యాతిగల, ప్రసిద్ధమైన, మహిమగల. a ~ vic-

tory మహత్తైనజయము, దివ్యమైనజయము. the ~ Rama శ్రీరాములు.

Gloriously, glō′ri-us-ly, *adv.* దివ్యముగా, ఘనముగా, ప్రఖ్యాతిగా, మహిమతో, ప్రసిద్ధిగా. ~ drunk (See in *Cowper's* Poems) నిండాతాగిన.

Glory, glō′ry, *n. s.* కీర్తి, ప్రకాశము, ప్రఖ్యాతి, ప్రతాపము, ప్రతిష్ఠ, ప్రసిద్ధము, మహిమ, స్తోత్రము, గర్వము. In John XVII. 5. మహిమ. A†. they gave ~ to God for this యిందునగురించి దేవుణ్ని స్తోత్రముచేసినారు. In Luke II. 14. మహిమాసంప్రకాశతాం. A†. ~ be to him తస్మైనమః, జయతు is the expression in the భగవద్గీత. The rays of the sun or moon, కాంతి. the rays round the head of a brazen or marble image ప్రభ.

To Glory, glō′ry, *v. n.* గర్వించుట.

Glorying, *n. s.* గర్వము, అహంకారము.

Gloss, gloss, *n. s.* commentary వ్యాఖ్యానము, టీక, భాష్యము. or glitter తళతళ, తళుకు, నిగనిగ.

To Gloss, gloss, *v. n.* వ్యాఖ్యానముచెప్పుట, టీకచెప్పుట. to make sly remarks శృంగారించిచెప్పుట, he ~ed over the transaction ఆసంగతిని శృంగారించి మాట్లాడినాడు, ఆవ్యవహారమునుకప్పుదలగామాట్లాడినాడు. He glossed over the assault తానుచేసినదౌర్జన్యాన్ని పూసిపెట్టిమాట్లాడినాడు.

Glossary, glos′sa-ry, *n. s.* అపూర్వపదములనిఘంటు.

Glossiness, *n. s.* కాంతి, తళతళ, నిగనిగ, మెరుగు.

Glossy, gloss′y, *adj.* నిగనిగలాడే, మెరుగుగల, నున్నని, మసృణమైన.

To Glout, gloŭt, *v. n.* ముఖముమాడ్చుట. a ~ing face దుముదుములాడేముఖము.

Glove, gluv, *n. s.* చెయిజోడు. an iron ~ యినుపచెయిజీరా, లోహహస్తకవచము, చేతికివేసుకొనేలోహకవచము. they are hand and ~ with him వాండ్లునిండాకలయగలుపుగావున్నారు.

Gloved, *adj.* చెయిజోడుగల.

Glover, gluv′ĕr, *n. s.* చెయిజోళ్లుఅమ్మేవాడు.

To Glow, glō, *v. n.* యెర్రగాకాగుట, మండుట. the iron ~s యినుముయెర్రగాకాగుతున్నది. her cheeks ~ed with shame సిగ్గుచేతదానిముఖము యెర్రబడ్డది. he was ~ing with fever జ్వరముకాస్తూవుండినది. his heart ~ed with hope వాడికి మనసులో ఆశకొట్టుకొంటూవుండినది. the stars ~ by night నక్షత్రములురాత్రిలో ప్రకాశిస్తున్నవి.

Glow, glō, *n. s.* దీప్తి, మంట, యెరుపు. he raised the fire to a ~ ఆనిప్పునుమంటచేసినాడు. the ~ of her cheeks దానిచెంపలయెరుపు. she was in a ~ of passion అదికోపముతో మండిపడుతూవుండినది.

Glowing, *adj.* ప్రకాశించే, మండే, వెలిగే. a ~ fire జ్వలించేనిప్పు, మండేనిప్పు. her ~ cheeks దానియెర్రనిచెక్కులు. a ~ description దివ్యమైనవర్ణనము. he painted it in ~ colours దాన్నిదివ్యముగావర్ణించినాడు. ~ language స్పష్టమైనవర్ణనము.

Glowingly, *adv.* దివ్యముగా, ప్రకాశముగా.

Glow-worm, glō′wurm, *n. s.* మిణుగురుపురుగు.

To Gloze, glōze, *v. n.* పొగడుట, స్తుతించుట, బుజ్జగించుట.

Glue, glūe, *n. s.* వజ్జరము, వజ్రము, సరేసు.

To Glue, glūe, *v. a.* వజ్రముతో అంటించుట. he ~d the boards together ఆపలకలనువజ్రముతో సంతనచేసినాడు.

Gluey, *adj.* జిగటగావుండే, బంకలుసాగే.

Glum, glum, *adj.* చిన్నబుచ్చుకొన్న, ముఖముసుముడుచుకొన్న. he looked very ~ వాడుముఖమును నిండాచిన్నబుచ్చుకొనివుండెను.

To Glut, glut, *v. a.* నించుట, నిండించుట, వెక్కసమయ్యేటట్టు తినిపించుట. he ~ted them with sweetmeats వాండ్లకుముక్కుమట్టుకుమిఠాయి వేసినాడు. he ~ted the troops with plunder ఆసేనకుదోపిడినితనివిదీరయిచ్చినాడు.

Glut, glut, *n. s.* వెక్కసము, అపరిమితము. he had a ~ of fruit వాడికిపండ్లుతినివెక్కసమైనది. there is a ~ of silk in the market అంగట్లోపట్టుఅపరిమితమైపోయినది, కుక్కలమురికిగావున్నది.

Gluten, *n. s.* బంక, బందన, నిర్యాసము.

Glutinous, glū′ti-nus, *adj.* బంకగావుండే, జిగటగావుండే, నిర్యాసమువంటి.

Glutted, *adj.* ముక్కుమోయతిన్న, నిండిన, వెక్కసమైన. the snake is ~ ఆపాముముక్కుమోయతినిమసులుతున్నది. the troops were ~ with blood

and plunder ఆ సేన తనివిదీరనరికిదోచుకొన్నది. his eyes were ~ with slaughter ఆ ప్రజాసంహారమును చూచివిసికి అవతలచూడలేకపోయినాడు.

Glutton, glut'tn, *n. s.* తిండిపోతు, ఒకజంతువిశేషము.

Gluttonous, *adj.* తిండిపోతైన.

Gluttonously, *adv.* తిండిపోతుతనముగా.

Gluttony, glut'ton-y, *n. s.* తిండిపోతుతనము.

Gluy, glū'y, *adj.* బంకగావుండే, జిగటగావుండే.

Gnarled, nârl'ed, *adj.* గ్రంథులుగల, ముళ్లుగల, బుడుపులుగల.

To Gnash, nash, *v. n.* కోపముచేతపండ్లనుపటపటమనికొరుకుట, ఔడుకరుచుట.

Gnashing, *n. s.* కోపముచేతపండ్లనుకొరకడము.

Gnat, nat, *n. s.* దోమ, మశకము. the ~s which attack the eyes నుసుళ్లు.

To Gnaw, nâ, *v. a.* కొరుకుట, కొంచెముకొంచెముగాతినుట. the white ants have ~ed this wood యీకొయ్యనుచెదలుకొట్టివేసినది. the rats have ~ed this wood యెలుకలుయీకొయ్యనుకొరికినవి. a ~ing pain నవిలేనొప్పి, నులి, పీకడము.

Gnawed, *adj.* or gnawn కొరికిన, కొట్టిన, కొంచెముకొంచెముగాతినివేసిన.

Gneiss, *n. s.* ఒకవిధమైనరాయి.

Gnome, *n. s.* a sort of fairy ధనపిశాచము. or proverb సామెత, నీతిశ్లోకము.

Gnomic, *adj.* నీతిగ్రంథములుచెప్పే. Bhartrihari is a ~ poet భర్తృహరినీతిశ్లోకములుచెప్పేకవి.

Gnomon, nō'mon, *n. s.* నీడఘడియారపుముల్లు, అనగాదీనినీడవల్లయిన్నిఘడియలనితెలుస్తున్నది.

Gnosticism, *n. s.* ఒకవిధమైనయోగశాస్త్రము, దీన్నిఅవలంబించినవాండ్లకు Gnosticks అనేపేరుకలదు.

Gnu, or, Gnoo, *n. s.* మనుబోతువంటిఒకమృగము, యిది Cape of Good Hope అనేదేశములోవుండేటిది.

To Go, gō, *v. n.* పోవుట, వెళ్లుట, నడుచుట, సాగుట, జరుగుట. will you ~ with us మాతోకూడావస్తావా. the child cannot ~ yet ఆబిడ్డయింకానడవనేరదు. the child ~es on all fours ఆబిడ్డదోగాడుతున్నది. it is ridiculous to dance when we should ~ మనమునడవవలసినప్పుడునాట్యమాడడముపిచ్చి. the report ~es that he is dead చచ్చినాడనివదంతిగావున్నది. they ~ under the name of merchants వర్తకులనబడుతారు. the clock ~es well ఆఘడియారముబాగాపోతున్నది, తిరుగుతున్నది. the clock is not ~ing ఆఘడియారమునిలిచిపోయినది, ఆఘడియారముపారడములేదు. these rupees do not ~ now యీరూపాయలుయిప్పుడుచెల్లవు. as far as my observation ~es నాకుతెలిసేమట్టుకు. as far as Tamil ~es he is a good scholar అరవములోనంటేవాడుసమర్థుడు. he went so far as to strike them వాండ్లనుకొట్టేంతమట్టుకుఅయినాడు. as times ~ he is a learned man యీకాలానికివాడుపండితుడు. he ~es about the town పట్టణములోసంచరిస్తాడు, పట్టణములోతిరుగుతాడు. the ship went about ఆవాడమళ్లుకొన్నది. he went abroad వాడుదేశాంతరమునకుపోయినాడు. they went across the river వాండ్లుయేటినిదాటినారు. a bridge that ~es across the river యేటిమీదవుండేవంతెన. that went against his inclination or it ~es against his stomach యిదివానికిగిట్టదు, యిదివానికికిరాదు. the decree went against him వానికివిరోధముగాతీర్పుఅయినది. In this doctrine I ~ entirely along with you యీసిద్ధాంతమందునిన్నుఅనుసరిస్తాను. they went ashore వాండ్లుదిగిగట్టుకుపోయినారు. the ship went ashore ఆవాడదరితట్టినది. they went astray వాండ్లుతప్పుదోవనుపోయినారు, మార్గముతప్పినారు. she went astray వ్యభిచరించినది. he went away లేచిపోయినాడు. he went back మళ్లుకొనిపోయినాడు, తిరుక్కొనిపోయినాడు. he went back from his word ఆడినమాటతప్పినాడు. I went between them in this affair యిందునగురించివాండ్లకుమధ్యస్థముచేస్తిని. they went beyond him అతణ్నిమించిపోయినారు. he went beyond me in this business యీపనిలోనన్నుమోసపుచ్చినాడు. you must ~ by the doctor's advice వైద్యుడుచెప్పినప్రకారమునీవునడుచుకోవలెను. the time went by rapidly కాలముత్వరగాగడచిపోయినది. the opportunity is gone by సమయముమించిపోయినది. the clock has gone down ఘడియారమునిలిచిపోయినది. this will not ~ down with him యిదివానికియెంతమా

ప్రతముదిగదు, అనగాగట్టదు. the sun went down సూర్యుడుఅస్తమించెను. the swelling went down ఆ బుబ్బుఅణిగినది, ఆ వాపుతీసినది. the ship went down వాడమునిగినది. things ~ ill with him వానికార్యములుప్రతికూలము గాఉన్నవి. he went in unto them వాండ్లవద్దికిపోయిచేరినాడు. he went into the merits of the case ఆ వ్యాజ్యముయొక్క స్వరూపమునువిచారించినాడు. he did not ~ into particulars వాడువివరముగా చెప్పలేదు. they went into mourning దుఃఖవస్త్రములను వేసుకొన్నారు. she went into a swoon అదిమూర్ఛపోయినది. the cloth went into holes ఆ గుడ్డబొందలుపడ్డది. the earth went into cracks ఆ నేలబీటికలుబారినది. will all this grain ~ into this basket? యీధాన్యమంతాయీగంపలోపట్టునా. he went into the well బావిలోదిగినాడు. he went mad వానికిపిచ్చిపట్టినది. the fever went off జ్వరమువిడిచిపోయినది. the rain went off వాననిలిచిపోయినది. the thieves went off దొంగలుపారిపోయినారు. the gun went off పిరంగికాలినది, తుపాకిపేటులేచినది. the work ~es on well పనిబాగాజరుగుతున్నది. ~ on! do not stop నిలుపక, పైనకానీ, నిలుపకపోనీ. as he went on writing వాడువ్రాస్తూవ్రాస్తూవుండగా. he went on his knees, i. e. he knelt మోకాళ్లమీదనిలిచినాడు. after ~ing out of mourning సూతకాంతమైయినతరువాత, అనగానల్లవుడుపులను తీసివేసినతరువాత. the lamp went out దీపముఆరిపోయినది. mangoes ~ out in July ఆషాఢమాసముతో మామిడిపండ్లకాలముపోవును. the Captain went out with the Major వాండ్లొకరినొకరుకాలుచుకొపోయినారు. I will ~ over the letter again ఆజాబునుమళ్లీచదువుతాను. they went over to the enemy శత్రువులతోకలుసుకొన్నారు. it ~es round అదితిరుగుతున్నది. the ball went through his arm ఆ గుండువాడిచేతిలోదూసిపోయినది. he went through many troubles వాడునానాకడగండ్లుపడ్డాడు. he went through a great deal on their account వాండ్లకైనానాప్రయాసపడ్డాడు. he went to bed or went to sleep శయనించినాడు, నిద్రపోయినాడు. he went to bed upon the stone రాతిమీదపండుకొన్నాడు. he went to law with me నామీద ఫిర్యాదుచేసినాడు. he went to the dogs చెడిపోయినాడు. it went to pieces బద్దలైపోయినది. he went to work and settled the whole at once ఆ పనిలోప్రవేశించియావత్తున్ను ఒకదెబ్బనతీర్చినాడు. at last his father went to extremities with him తుదకు వానితండ్రివానిమీద క్రౌర్యము చేయవలసివచ్చినది. this ~es to prove that he is the owner యిందుచేత అతడు స్వంతగాడనినిరూపణమయ్యేటట్టున్నది. it is ~ing to rain వానవచ్చేటట్టున్నది. ~ to, let us make brick యిటికరాళ్లుకొట్టాము రండి, పదండి. he went to the wall i. e. was ruined వాడుస్రాడిపోయినాడు. to ~ up the country or to ~ into the country దేశముమీదికిపోవుట. he went up into the tree చెట్టెక్కినాడు. he went up stairs మిద్దెమీదికియెక్కినాడు. she went upon the town or went upon the streets అది పూరిమీదపోయినది, చెడిపోయినది. when it ~es well with him వానికిమంచికాలమువచ్చినప్పుడు. while her mother went with her దానితల్లిదాని గర్భముగావుండినప్పుడు. the cow ~es with young or with calf for ten months ఆవుపదినెలలుచూలుగావుంటున్నది. he went away with this book యీపుస్తకమును అంటుకొనిపోయినాడు. he went without his dinner వానికిభోజనముదొరకకపోయినది. he went without the money వానికి ఆరూకలురాలేదు. Is she to go without being married దానికిపెండ్లిలేకపోవలెనా. he ate it all and she was obliged to ~ without వాడుఅంతాతినిపోయినాడుగనక అదిపూరకవుండవలసివచ్చినది. he went without drinking the whole day ఆ దినమంతాతాగకవుండినాడు. he went without food ఉపోష్యముగావుండినాడు. on the new and full moon the Hindus ~ without breakfast పౌర్ణమి, అమావాస్యలలోహిందువులకుచద్దిభోజనములేదు. it went wrong తప్పింది. something has gone wrong with him వానివిషయమందుయేమోవ్యత్యాసముజరిగినది. he gave them the ~ by వాండ్లనుమించినాడు. a ~-cart బిడ్డలకునడనేర్చేబండి. See Gone.

Goad, gōd, *n. s.* ములుగోల, ముల్లుగోల, శలగోల. a ⌣ for elephants అంకుశము.

To Goad, gōd, *v. a.* ములుగోలతో పొడుచుట, పొడిచిపడుచుట, ప్రేరేపించుట. he ⌣ed me on to do this దీన్నిచేయుమనినాప్రాణాలుతీసినాడు.

Goal, gōl, *n. s.* గురి, ఉద్దేశ్యము, అనగా కుంటెము వేసుకొని పరుగెత్తే వాండ్లు పెట్టుకొనే గురుతు. when we reached the ⌣ ఆ ఉద్దేశ్యస్థలమునకు చేరగానే.

Goat, gōt, *n. s.* మేక, అజము. a he ⌣ పోతుమేక, మొగమేక. a she ⌣ ఆడమేక. a lewd man పోకిరి, ముండలమారి.

Goatherd, gōt'herd, *n. s.* మేకలు మేపేవాడు.

Goatish, gōt'ish, *adj.* మేకకంపుగొట్టే, గొల్లకంపుగల. or lustful అతికాముకుడైన.

Goatsucker, *n. s.* (a bird called Caprimulgus, Icebird, or Nightjar) పక్షి, దీన్ని ఆమేకపాలుత్రాగేది, గుండుముల్లుపిట్ట, అని అంటారు.

Gobbet, *n. s.* తునక, కబళము.

To Gobble, gob'ble, *v. a.* బొక్కుట, బొక్కులాడుట, ఆత్రుతఆత్రుతగానిమ్మేసుకొనుట, ఆతురముగా తినుట.

To Gobble, gob'ble, *v. n.* కూసుట, యిది సీమకోళ్లు, బాతులు వీటికూతను గురించిన మాట.

Gobetween, gō'bē-twēn, *n. s.* కుంటెనగాడు, కుంటెనకత్తె, బడవా, యిద్దరినడుమతిరిగేవాడు. he was the ⌣ in this bribe యీలంచానికిమధ్యస్థముచేసినవాడువీడు.

Goblet, gob'let, *n. s.* స్థాలి, గిన్నె.

Goblin, gob'lin, *n. s.* దయ్యము, పిశాచము, ప్రేతము, భూతము, బూచి.

God, god, *n. s.* a deity, such as Rama or Vishnu దేవుడు. The 'Lord God' (*according to the Hindus*) is named నారాయణమూర్తి, భగవంతుడు, ఈశ్వరుడు. The various versions *usually* prefer these words ఈశ్వరః. A†. C†. పరమేశ్వరః D†. పరాత్పరుడు F† G†. దేవుడు P† H†. No Hindu word is free from objection: and it might be better to use the Arabic (Hebrew) *Allāh* అల్లాః or the Persian *Khoda* ఖుదా. Note—If the Supreme Being is intended, the initial G must be a capital: not otherwise. If the former, the *article* (a, the) is not used: it being a proper name: if the latter, the article is used. Thus—He went to the pagoda but did not see (దేవుణ్ని) the god. Jinudu is a god (దేవుడు) worshipped by the Jainas. A household god కులదేవుడు. the god of love మన్మథుడు. the god of war కార్తికేయుడు. God's truth (is vulgarly expressed) రామవాక్యము. God forbid! అట్లాకాకపోగాక. Note—In Luke XX. 16. Carey says అప్రమదాభ్యాం పవిత్రవాక్యము. F† and R† say అట్లుకాకుండాగాక. But the Hindu exclamation is శివశివ, హరిహరి, రామరామ. God be praised! he is alive దైవాధీనముబ్రతికినాడు. God forgive you! అపరాధక్షమము. the city of ⌣, the trees of ⌣, the people of ⌣ &c. are Hebraisms; translated దివ్య. as, దివ్యవృక్షములు &c.

Godchild, *n. s.* జ్ఞానశిశువు, అనగా క్రీస్తియులు వాండ్లబిడ్డకు నామకరణముచేసేటప్పుడు ఆబిడ్డయొక్కతానుసారముగా చదువుకొని ప్రవర్తించేటట్టుము గ్గురుపూటబడుతారు, వాండ్లలో మగవానికి godfather ఆడదానికి godmother మగబిడ్డకు godson ఆడబిడ్డకు goddaughter యీమువాయముగా బిడ్డలకు godchild అనిపేరువచ్చున్నది.

Goddaughter, god'dâ-tĕr, *n. s.* జ్ఞానపుత్రి. See godchild.

Goddess, god'dess, *n. s.* దేవి, A†. దేవతస్త్రీ. or village Saint గ్రామదేవత. the good ⌣ అమ్మవారు, శక్తి, దుర్గ.

Godfather, god'fâ-thĕr, *n. s.* జ్ఞానపిత. See Godchild.

Godhead, god'hed, *n. s.* దేవత్వము, దైవము. Prior calls Cupid the mischievous ⌣ శక్తి.

Godless, *adj.* పాపిష్ఠి, దుష్ట. a ⌣ deed అతిపాపిష్ఠిపని.

Godlike, god'like, *adj.* అతిఘనమైన, దివ్యమైన, శ్రేష్ఠతమమైన. it is ⌣ to forgive మన్నించడము శ్రేష్ఠతమము.

Godliness, god'li-ness, *n. s.* దైవభక్తి, దేవతారాధనము.

Godly, god'ly, *adj.* దైవభక్తిగల, భక్తుడైన, దేవతావిశ్వాసముగల. a ⌣ legend పుణ్యకథ, మహాపు

రాణము, ~ sorrow దుఃఖోత్పాదము. In Cor. II. 7. ఈశ్వరంపుద్దిశ్యయత్ శోకకరణం A†. In 2 Pet. II. 9. ధార్మికాః A†.

Godmother, god′muth-ĕr, *n. s.* జ్ఞానమాత. See Godchild.

Godown, *n. s.* (a Malay phrase) i. e. barn or storehouse గిడ్డంగి.

Godsend, *n. s.* వరము, దైవకటాక్షముచేతకలిగినది. he thought this a ~ యిది దైవానుగ్రహముచేతక లిగినదిగా యెంచుకొన్నాడు.

Godson, god′sun, *n. s.* జ్ఞానపుత్రుడు. See Godchild.

Godspeed, *n. s.* ఆశీర్వాదము.

Godward, *adj.* దేవుణ్నిగురించి, దేవుడివిషయమైన.

Godwit, god′wit, *n. s.* నేలనెమలి. See Florikin.

Goer, *n. s.* నడిచేటిది, పొయ్యేటిది, వెళ్లేవాడు.

Gog, *n. s.* name of a giant ఒకరాక్షసుడిపేరు.

Goggle-eyed, goggle′ȳd, *adj.* మిడిగుడ్లుగల.

Goggles, *n. s.* పచ్చ అద్దాలువేసినసులోచనము.

Gogglet, *n. s.* (Indian word for a bottle) కూజా.

Going, gō′ing, *n. s.* పోవడము, గమనము, పోక. or act నడక, గతి, ఆచారము. ~s on పనులు, నడకలు, చేష్టలు.

Goitre, *n. s.* a swelling on the neck కణితి, కంఠి.

Gold, gōld *or* gûld, *n. s.* బంగారు, కనకము, సువర్ణము. or solid ~, fine ~ అపరంజి, మేలిమిబంగారు. beaten ~ కుందనము. cloth of ~ జరీబట్ట. ~ leaf బంగారురేకు. or money రూకలు, ధనము. a piece of ~ బంగారునాణ్యము. jeweller's ~ మట్టుబంగారు, యిందుతో సొమ్ములుచేస్తారు. false ~ or artificial ~ పితలాటకపుబంగారు. imitation ~ leaf కున్నాకొట్టు, తాకిబంగారు.

Gold, gōld *or* gûld, *adj.* బంగారుతోచేసిన, బంగారుమయమైన.

Gold-beater, gōld′bēt-ĕr, *n. s.* కుందనపురేకుచేసేవాడు. ~'s skin మహాసన్నమైన ఒకవిధమైనతోలు, దీన్ని గాయములమీదవేసికట్టుతారు.

Gold-edged, *adj.* జరిగంచుగల.

Golden, gōldn, *adj.* బంగారుతోచేసిన, సువర్ణమయమైన, బంగారువర్ణమైన. the ~ sun ప్రకాశమానమైనసూర్యుడు. her ~ voice దానిరమణీయమైనశారీరము, దానిమంచికంఠము. this was a ~ opportunity దివ్యమైనసమయము. the ~ maid స్త్రీరత్నము, లలనామణి. this is the ~ rule అతిముఖ్యమైనసూత్రము. ~ age కృతయుగము.

Golden-coloured, *adj.* పసిడివన్నెగల.

Golden number, *n. s.* పతకము, యిదిసూర్యసిద్ధాంతమందువచ్చేఒకమాట.

Goldfinch, gōld′finsh, *n. s.* బంగారుపిచ్చుక, పైకికంటిపిట్ట.

Goldfinder, *n. s.* పాకివాడు, పాయఖానావాడు.

Goldfish, *n. s.* బంగారుచేప, ఒకవిధమైనచిన్నచేప.

Goldlace, *n. s.* బంగారుజరిగ.

Goldleaf, *n. s.* అపరంజిరేకు.

Gold-mohur, *n. s.* మొహరి.

Goldsmith, gōld′smith, *n. s.* కంసలవాడు, అగసాలవాడు. or banker, one who keeps money for others in his hands సాహుకారు. a ~'s bill హుండి.

Goldthread, *n. s.* బంగారుదారము, జలతారు, జరి.

Golf, gŏf, *n. s.* కర్రతో గుండునుతట్టేఒక ఆట.

Golgotha, *n. s.* కపాలక్షేత్రము అనేఒకశ్మశానము పేరు. యిది క్రీస్తునుచంపినస్థలము. తదనంతరంగుల గల్ తాథాఅ్ శిరఃకపాలనామకస్థానే. A†.

Gondola, gon′dō-la, *n. s.* ఒకవిధమైనపడవ.

Gondolier, gon-dō-lēr′, *n. s.* పడవతోసేవాడు.

Gone, gone, *past part.* of to Go. పోయిన, గతమైన. his strength was all ~ వాడిబలముపుడిగినది. what is ~ of him వాడేమైపోయినాడు, వాడేమాయెను. ~ by చెల్లిన, తీరిన. the opportunity is ~ by సమయముమించిపోయినది. the clock has ~ down ఆఘడియారమునిలిచిపోయినది. no evidence was ~ into సాక్షివిచారణకాలేదు. he is ~ to the dogs వాడుచెడిపోయినాడు. the horse is ~ in the loins ఆగుర్రమునకునడుమువడ్డది. a man who is ~ mad పిచ్చికుట్టినవాడు. he is far ~ in drinking వాడికితాగడముబలమైనది. the horse is far ~ ఆగుర్రమునిండాపుడిగిపోయినది. she is far ~ with child దానికికనప్రొద్దులు గాపున్నది. she is ~ far with the child ఆబిడ్డనుతీసుకొనిబహుదూరముపోయినది. the horse is ~ far ఆగుర్రముబహుదూరముమించిపోయినది.

Gong, *n. s.* ఘంట, అనగాజాఘంట, దారిఘంట, దోశెవలెబటువుగావుండేఘంట.

Gonorrhœa, gon-or-rē'a, *n. s.* సుఖరోగకటము, శగరోగము, తెలుపు.

Good, gŭd, *adj.* మంచి,మంచిది, యుక్తమైన, యోగ్యమైన, ఉత్తమమైన, బాగైన. it is — to be here యిదియిక్కడవుండేది మేలు. this is not a — reason యిది హేతువుకాదు. this is not a — objection యీ ఆక్షేపణ తగినదికాదు. this is not — sense యిది బుద్ధికాదు. he was very — to me అతడు నాకు నిండా ఉపకారి. this food is — for him యీఅన్నము వాడికి అవును. this fruit is not — for him యీపండ్లు వాడికి కాదు. a man of — temper శాంతుడు. — deed సత్కార్యము, సుకృతము. a man of — family సత్కులజాతుడు. — health ఆరోగ్యము, కుశలము. — heart ధైర్యము. be of — heart దిగులుపడక. — humour శాంతగుణము. they took an opportunity when he was in — humour అతడు శాంతముగావుండే సమయము చూచుకొన్నారు. a — man మంచివాడు,యోగ్యుడు,సత్పురుషుడు. the — మంచివాండ్లు. the — man of the house యింటియజమానుడు. the — woman of the house or — wife యింటియజమానురాలు, యిల్లాలు. my — woman or — madam ఓసీ. a — many కొందరు, కొన్ని. I have a — mind to tell him వాడితో చెప్పవలెనని నాకుమనసువున్నది. — morning, — evening సలాము, దర్శనానికిపోయినప్పుడున్ను శలవుపుచ్చుకొనేటప్పుడున్ను చెప్పుకొనేమాటలు. — day, — night, — bye సలాము, పోయివస్తాను, శలవుపుచ్చుకొనిపొయ్యేటప్పుడు అనుకొనేమాటలు, తనకు అధికులవద్దయీమాటలు అనకుండా పూరకసలాము చేయవలసినది, అట్లాచెప్పడముఅమర్యాద. he had the — nature to forgive me అతడుమంచివాడుగనక నన్నుక్షమించినాడు. will you have the — nature to tell me దయచేసి నాతో చెప్పు. — for nothing పనికిమాలిన. thief is too — a name for him వాణ్ని దొంగ అంటేచాలదు, తీరదు. I am obliged to you for your — offices తమరు నాకు మహోపకారము చేస్తిరి, కొన్నిబోట్ల మంచియనే అర్థము లేకపోతున్నది. put them in — order వాటి నిక్రమముగా పెట్టు. the rice is all in — order బియ్యముచెడిపోలేదు. they are on — terms వాండ్లువిహితముగావున్నారు. they are not on — terms వొకరికొకరువిరోధకలిగివున్నారు. — things భోజనపదార్థములు, భక్ష్యములు, సరసాన్నములు. the — things of this life విహితసుఖములు. he shewed his — will in this business యిందులో అతనుదయను అగుపరచినాడు. he did it with — will వాడుమనఃపూర్వకముగాచేసినాడు. Various phrases: sometimes it merely denotes much —a — two miles నిండుకోసెడు. he came along with me a — way నాతోకూడా కొంచెముదూరము వచ్చెను. a — distance కొంతదూరము. my house is a — way off the town నాయిల్లుపట్నానికికొంచెముదూరములోవున్నది. he got a — half వాడికిపూరాసగముచిక్కినది. a — deal చానాకట్టుకు. a — while ago కొన్నాళ్లకుమునుపు,చెనకటికి. in — earnest he intends to pay for it నిజముగా దానికిరూకలుయివ్వవలెననివున్నాడు. you will be so — as to do this తమరుదయచేసిదీన్నిచేయవలెను. you will be so — as to tell me the truth దయచేసినాతో నిజముచెప్పాలి. you are very — or thank you నీవుమంచివాడవే, తమదయ,తమచిత్తము. he was as — as his word వాడుయెంతచెప్పినాడో అంతచేసినాడు. he was as — as dead వాడుచచ్చినవాడితో సమముగావుండెను, వాడుమృతప్రాయుడైవుండెను. they were as — as brothers అన్నదమ్ములవలెవుండిరి. he was as — as a son to her దానికికొడుకువలెవుండినాడు. the account is as — as settled లెక్క తీరినదనవచ్చును. you had as — die as do this దీన్నిచేయడానికంటే నీవు చావడముమేలు. he is gone there for — వాడదే పోకగాపోయినాడు. you arrived, —! what did you do next నీవుచేరినావుసరే అవతలయేమిచేస్తివి. For — and all (or utterly, completely, finally, irreversibly, for ever) యింతటితోతీరినదని. I have done with him for — and all యిందుతోవాడికినాకుసరి. he has now done with merchandise for — and all వర్తకానికివొకదండముపెట్టి చాలునని పోయినాడు. — and tell him there's a — soul or — creature or — fellow or — man అబ్బ అబ్బాని చాళ్లుపట్టుకొంటాను అతనితోపోయిచెప్పు. my —

fellow or ⌴ boy అబ్బాయి. I do not know my ⌴ fellow నేనురుఋరగనురా అబ్బా. ⌴ man పూయి,ఒరే,అప్పా. a ⌴ man సజ్జనుడు. the ⌴ man యింటిఆయన, యింటియజమానుడు. her ⌴ man దానిమొగుడు. the ⌴ man of the house యింటి ఆయన. my ⌴ man or ⌴ Sir, or ⌴ fellow ఒరే, ఓయి, తమ్ముడా. I tell you what, my ⌴ man వింటివటరా. ⌴ woman స్త్రీ. a ⌴ woman ఉత్తమురాలు. the ⌴ woman యింటియిల్లాలు, యజమానురాలు. how dare you call me ⌴ woman? నన్ను స్త్రీ అనిఎట్లాపిలుస్తావు. I tell you what, my ⌴ woman వింటివటే. ⌴ man where are you going? యెక్కడికిపోతావయ్యా. my ⌴ girl అమ్మాయి. I know nothing about it ⌴ or bad అందునగురించిమంచిచెడ్డనేనెరగను, శుభ్యమోపాపమోనేనెరగను. there is a childish use of ⌴ as opposed to *naughty*; My little girl has been very ⌴ to-day యీవేళబిడ్డదుర్మార్గముచేయలేదు,యేమిపోరుపెట్టలేదు. if I send you there you must be ⌴ నిన్ను అక్కడికి పంపితేనువారినిపోరుపెట్టరాదు,రభ్సచేయరాదు. ⌴ Friday (the usual phrase in Madras is) శుక్రవారము, యిది క్రీస్తుచంపబడ్డదినము. Good God! Good Lord! Good Heavens! హరి హరి, శివశివ. Compounded with various verbs it is thus translated—this rule holds ⌴ regarding all verbs క్రియలన్నిటికిన్ని యీసూత్రముచెల్లుతున్నది. he made his assertions ⌴ వాడుచెప్పినదాన్ని నిజపరచినాడు. he made the loss ⌴ ఆనష్టమునుతానచ్చుకొన్నాడు. as he judges ⌴ అతనికియుక్తమైనట్టు,అతనికితోచినప్రకారము. if it seems ⌴ to you నీకుబాగావుంటే, నీకుయుక్తమనితోస్తే. as you think ⌴ మీకుతోచిన ప్రకారము, మీకుయుక్తమైనట్టు.

Good, gŭd, *n. s.* మంచి, బాగు, ఫలము, మేలు, శుభము, భాగ్యము, లాభము, సార్థకము, క్రియ, (యీశబ్దమునకుబహువచనములో అర్థముపేరు. See ⌴s) he is bent upon doing them ⌴ వారికిమేలుచేయచూస్తాడు. ⌴ and evil శుభాశుభములు. what is the ⌴ of going there అక్కడికి పోవడములో యేమిఫలము. it did not come to ⌴ సార్థకము లేదు. he did ⌴ to them వాండ్లకుమేలుచేసినాడు. true ⌴, the Supreme ⌴ or holiness is often called పురుషార్థము.

Good, gŭd, *interj.* సరి, మంచిది. very ⌴! మహబాగు.

Goodbreeding, *n. s.* మర్యాద, సౌజన్యము, నాగరికము. he is not a man of ⌴ పెద్దమనిషికాడు, సౌజన్యుడుకాడు, సరసుడుకాడు.

Goodbye, *adv.* సెలవు, పోయివస్తాను.

Goodhumour, *n. s.* ఉల్లాసము, స్వస్థచిత్తము.

Goodhumoured, *adj.* ఉల్లాసముగావుండే, సరసముగావుండే.

Goodliness, gŭd′li-ness, *n. s.* అందము, సౌందర్యము.

Goodly, gŭd′ly, *adj.* అందమైన, సొగసైన, సౌందర్యమైన. a ⌴ estate గొప్ప ఆస్తి,గొప్పస్థితి. a ⌴ house దివ్యమైనయిల్లు.

Goodnature, *n. s.* మంచితనము, మంచిగుణము, సాధుత్వము. by ⌴ you can manage any person మంచితనముచేత యెటువంటివాణ్నైన్ని సాధించవచ్చును.

Goodnatured, *adj.* మంచిస్వభావముగల, సత్స్వభావముగల, సాత్వికమైన, సాధువైన. they played tricks with the horse because they knew he was ⌴ ఆగుర్రముసాధువనితెలుసుకొని దాన్ని దగాచేస్తారు. the elephant is ⌴, the cat is ill-natured యేనుగదిసద్గుణము,పిల్లిదిదుర్గుణము.

Goodness, gŭd′ness, *n. s.* మంచి, శ్రేష్ఠత్వము, ఉత్తమము. or kindness కృప,దయ, అనుగ్రహము. (A† in Rom. II. 4.) have the ⌴ to do this! తమరుదీన్ని అనుగ్రహించిచేయవలెను. I cast myself on your ⌴ తమదయనే శరణుజొచ్చినాను. through the ⌴ of God దైవానుగ్రహముచేత. he tried the ⌴ of the coin by fire ఆనాణ్యము మంచిదోకాదో అగ్నికాచిచూచినాడు.

Goods, gŭds, *n. s.* moveables in a house సామానులు,వస్తువులు. real and personal ⌴ స్థావరజంగమసొత్తులు. estate ఆస్తి, స్థితి. furniture, ⌴ and chattels సామానులు, తట్టుముట్లు. he gave his ⌴ to feed the poor తన ఆస్తినిబీద్పగాండ్లకుయిచ్చినాడు. mercantile ⌴ సరుకులు. silk ⌴ పట్టువస్త్రములు. a potter's ⌴ కుమ్మరసరుకులు, కుమ్మరసరుకులు.

Goodwife, *n. s.* యింటి ఆమె, యిల్లాలు.

Goodwill, *n. s.* సమ్మతి,మనఃపూర్వకము. with ⌴ మనః పూర్వకముగా, సమ్మతిగా, రాజిగా. as a phrase among tradesmen సిఫార్సు.

Goody, gŭd'y, *n. s.* యింటిఆమె, ఘ్రామె, ఘ్రాన్సీ, అమ్మ.

Goose, gûse, *n. s.* పెద్దబాతు. or a simpleton దేబె, వెర్రిముఖము. a tailor's ⌴ యిస్త్రీకి అనేకొరము ట్టు, దీనితో చలవబట్టలకు మెరుగుపెట్టుతారు.

Gooseberry, gûse'ber-ry, *n. s.* a fruit సీమలో ఫలం డే ఒకపండుపేరు. ⌴ fool యాపండ్లువేసిచేసినపాయసము. ⌴ eyes పిల్లికండ్లు. country ⌴ బుడ్డబూసరిపండు, బుడ్డమిసిరిపండు. See Brazil Cherry.

Goose-quill, *n. s.* (a pen) పేనా.

Goose skin, *n. s.* a ticklish feeling చక్కిలిగింత, గిలిగింత, కిచికిచి.

Gorbellied, gôr'bel-lid, *adj.* పెద్దకడుపుగల, కుంభోదరుడైన.

Gordian knot, *n. s.* చిక్కుచిక్కు, వీడనిసందేహము, వ్యాసఘట్టము,యిదిముఖ్యముగా Alexander the Great యొక్క చరిత్రలో Gordius అనేవాడువిడవకూడని ఒకముడివేసిదీన్నివిప్పినవాండ్లకుజయమని జోస్యులుచెప్పినారుగనక Alexanderఅక్కడికివచ్చి ఆముడినివిప్పలేక కత్తితోనరికివిప్పినానని పించినాడు.

Gore, gōre, *n. s.* కారినసెత్తురు,పేరుకొన్నసెత్తురు. the complainant was in a ⌴ of blood వాదిఒళ్లంతాయేకసెత్తురుగావుండినది. in tailor's work అతుకు, మాసిక.

To Gore, gōre, *v. a.* కుమ్ముట, కొమ్ములతోపొడుచుట. the bull ⌴d the bank of the river ఆవృషభముయేటిగట్టునుకోరాడినది.

Gorge, gôrge, *n. s.* కంఠము, గొంతు. the ⌴ of a river ముఖద్వారము. the ⌴ of a mountain pass కనమయొక్క మొదలు. or disgust, nausea వెక్కసము, చీదర, అసహ్యము.

To Gorge, gôrge, *v. a.* కబళించుట, మింగుట, ముక్కుమోయతినుట, వెక్కసమయ్యేటట్టుతినుట. the fish ⌴d the hook చేపగాలమునుమింగినది.

Gorged, *adj.* మింగిన,కబళించిన, ముక్కుమోయతిన్న, వెక్కసమయ్యేటట్టుతిన్న. the snake has swallowed a frog and is ⌴ ఆపాముకప్పనుమింగికదలమెదలలేకమనులుతూవున్నది.

Gorgeous, gôr'gus, *adj.* దివ్యమైన, శోభాయమానమైన.

Gorgeously, gôr'gus-ly, *adv.* దివ్యముగా, శోభాయమానముగా, డంబరముగా.

Gorgeousness, *n. s.* శోభ, డంభము.

Gorget, gôr'get, *n. s.* కంఠకవచము, కంఠాభరణము.

Gorgon, gôr'gon, *n. s.* సర్పకేశియనేరాక్షసి, దీని దృష్టి యెవరిమీదపారితే వాండ్లు రాయి అయిపొయ్యేదట, కొన్నిచోట్లకురూపియనేఅర్థమున్నుకద్దు.

To Gormandize, gôr'man-dize, *v. a.* అమితముగా తినుట, దయ్యమువలెతినుట.

Gormandizer, *n. s.* అమితముగాతినేవాడు,వెక్కసమయ్యేటట్టుతినేవాడు,బకాసురుడివలెతినేవాడు.

Gormandizing, *n. s.* అతిభోజనము, రాక్షసితిండి.

Gorse, gôrse, *n. s.* ఒకవిధమైనముండ్లచెట్టు.

Gory, gōr'y, *adj.* నెత్తురుపేరికట్టుకొన్న. ⌴ locks నెత్తురుతోజడలుగాకట్టుకొన్నవెంట్రుకలు.

Goshawk, gos'hâk, *n. s.* సాళువడేగ, రాజాళి. the ⌴ has been identified with the (Hindustani) Bāz (pronounced Bārs) by Mr. Elliot. See Madras Journal X. p. 84.

Gosling, gos'ling, *n. s.* పెద్దబాతుయొక్క పిల్ల.

Gospel, gos'pel, *n. s.* శుభవార్త, శుభవర్తమానము, సువిశేషము,యేసుక్రీస్తుచరిత్ర. In B† it is rendered సుసమాచారము. but సుసంవాదము. A†. మంగళసమాచారము. C† సువిశేషము. G†. F†. "the ⌴ according to Saint Luke" లూకావ్రాసినసుసమాచారము. Saint Thomas is said to have preached the ⌴ first at Madras తోయింటుతాంను చెన్నపట్టణములో మొట్టమొదట క్రీస్తుమతమునుగురించి ప్రసంగించినాడట. he took it for ⌴ దాన్నివేదవాక్యముగానమ్మినాడు.

Gossamer, gos'sa-mĕr, *n. s.* గాలిలోకొట్టుకపొయ్యేబూరగదూదిలేశము. of the swallow wort జిల్లేడుకాయపగిలి గాలికికొట్టుకొనిపొయ్యే దూదిలేశము. as thin as ⌴ ఉల్లిపొరవలెవుండే.

Gossip, gos'sip, *n. s.* సఖి, చెలికత్తె. or tattler వదురుబోతు. or sponsor జ్ఞానపిత. or talk మాటచ్చట, సుద్దులు.

To Gossip, gos′sip, *v. n.* వృథామాటలాడుట, వదరుట, ఊలుట.

Gossipping, *n. s.* ముచ్చట, సుద్దులు, వదరు.

Got, *past* and *part.* of To Get సంపాదించినది, సంపాదించిన. See To Get.

Goth, *n. s.* ఒకవిధమైనమోటుజాతిమనిషి. the —s మోటజాతిమనుష్యులు. he is a perfect — వాడు కట్టిమోటువాడు.

Gothic, *adj.* మోటైన, చెంబుతీరుగావుండే. a — building ఒకవిధమైనకట్టడము. like the Church at Vepery in Madras చెన్నపట్టణములో వేపేరిలో వుండేగుడివలెవుండే. — arches నడుమసన్నంగావుండేవంపులుకట్టడములు. or as a rude dialect గ్రామ్యతమైన.

Gotten, *part. pass.* of Get సంపాదించిన. See To Get. ill-gotten wealth అన్యాయార్జితవిత్తము.

Gouge, gûge, *n. s.* గోరువులి, గోరువంటివులి, కంటము.

To Gouge, gûge, *v. a.* (an American art) గోటితో కనుగుడ్డును పెళ్లగించుట.

Goule, *n. s.* ఒకవిధమైనదయ్యము.

Gourd, gûrd *or* gōrd, *n. s.* గుమ్మడికాయ. or water melon ఖర్బూజకాయ. a snake — పొట్లకాయ. a bottle-shaped — ఆనపకాయ, సొరకాయ. a bitter — చేదుపుచ్చకాయ, యీలాటితీగెను పుట్టేకాయలక్షణము ఊరు చెల్లుతున్నది.

Gourmand, *n. s.* (French) or, Glutton. తిండిబోతు.

Gout, goŭt, *n. s.* వాతరోగము, యిదిముఖ్యముగా కాలిబొటనవేళ్లకువంశవరంపరగావస్తున్నది, దీనికి శుద్ధముగానివర్తిఅయ్యేటట్టుమందులేదు, యీరోగమువచ్చేవాండ్లకుదీర్ఘాయుస్సు. hip — నడుము నొప్పి. *Note;* The natives often use the English word — by mistake for rheumatism, and for any local affection.

Gout, gû, *n. s.* or flavour రుచి, వాసన.

Gouty, goŭt′y, *adj.* వాతరోగముగల. See Gout.

To Govern, guv′ĕrn, *v. a.* యేలుట, నిర్వహించుట. this noun —s the verb యీశబ్దముక్రియను ఆకాంక్షిస్తున్నది. the —ing principle ముఖ్యమైన సిద్ధాంతము.

Governance, guv′ĕr-nance, *n. s.* యేలుబడి, దొరతనము.

Governante, gō-ver-nănte′, Governess, guv′ĕr-ness, *n. s.* బిడ్డలకుచదువుచెప్పేస్త్రీ, ఉపాధ్యాయురాలు. or female superintendent యజమానురాలు.

Government, guv′ĕrn-ment, *n. s.* దొరతనము, యేలుబడి, ప్రభుత్వము, నిర్వాహకము, అధికారము. the sage had the — of the prince రాజుకొడుకు ఆ ఋషికి స్వాధీనముగా వుండెను. he had no — over his feelings అతడుచిత్తస్వాధీనములేనివాడుగావుండినాడు. he had great — over his feelings వాడుతననిగ్రహించేవాడుకాడు, కట్టిగుండె గావుండినాడు. he is in a state of petticoat — అది ఆడించినట్టు ఆడుతూవుండినాడు. in grammar ఆకాంక్ష.

Governor, guv′ĕr-nor, *n. s.* యేలేవాడు, అధిపతి, అధికారి, నిర్వాహకుడు. or confessor గురువు. or father (in slang) తండ్రి.

Gown, gown, *n. s.* అంగి, నిలువుటంగి. జడ్జీలు, పాదిర్లు, దొరసాన్లు మొదలైనవాండ్లుతొడుక్కొనేవస్త్రము. he obtained a silk — వాడికిగవనరుమెంటు వకీలుపని అయినది. the gentlemen of the long — లాయర్లు.

Gownman, gown′man, *n. s.* అంగివేసుకొన్నవాడు, అనగాజడ్జీలు, లాయర్లు మొదలైనవాండ్లు.

Grab, *n. s.* (a brig) ఒకవిధమైనవాడ.

To Grabble, grab′ble, *v. a.* పులుకుట, తడుముకాడుట, దేవులాడుట.

Grace, grāce, *n. s.* favor కృప, దయ, అనుగ్రహము. (At.) ప్రసాదము, కటాక్షము. or unmerited favor of God ఈశ్వరుడియొక్క నిర్హేతుకకృప. he did it of free — స్వేచ్ఛగా చేసినాడు. or privilege అధికారము. God gave him — to do this దీన్నిచేయడానికిదేవుడి అనుగ్రహము వాడికి కలిగినది. the king granted them a — రాజునిరూపమిచ్చినాడు. they allowed three days — (in money bills) గడువుకాకపైగా మూడుదినములు తలవుయిచ్చినారు. or religious affections భక్తి. or beauty అందము, లావణ్యము, శృంగారము, సొగసు. or Grecian goddess సౌందర్యదేవత. the —s of style వాక్కుయొక్క సరళత. a — or thanks at meals భోజనముచెయ్యబొయ్యేటప్పుడు చెప్పేమంత్రము. the Hindu phrase is ఆపోశన

మంత్రము. the ~s that became a king, justice &c. నీతిమొదలైనవి, రాజధర్మములు. Phrases —he paid the money with a good ~ ఆ రూకల సుకరముగా చెల్లించినాడు. he submitted with a good ~ మనఃపూర్వకముగా ఒప్పుకొన్నాడు. they were in his good ~s ఆయన వాండ్లమీద దయగాఉండినాడు. I was not in his good ~s అతనికి నామీదదయ లేకవుండినది. these words come from you with a bad ~ యీమాటలునీవు చెప్పడము సురసముకాదు. he did it with a very bad ~ or with an ill ~ దాన్ని అసహించుకొని చేసినాడు. In the year of ~ 1483 Luther was born క్రీస్తుపుట్టిన ౧౪౮౩ సం|| Luther పుట్టినాడు. your ~ దొరగారు, యేలినవారు. your ~ pleased to call me యేలినవారునన్నుపిలిచినారు, అనగామీరునన్ను పిలిస్తిరి. The King's ~ రాజుగారు, యేలినవారు. The Queen's ~ రాణిగారు. His ~ Narrain Row నారాయణరావుగారు. Her ~ Lady Jaggaya మహాదేవులైనపెద్దజగ్గయ్యగారు.

To Grace, grāce, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట, అనుగ్రహించుట, గౌరవపరచుట. he ~d him with a title బిరుదుకట్టుమునుయిచ్చి గౌరవపరచినాడు. he ~d our board మాతోకూడా భోజనముచేసిమమ్ములగౌరవపరచినాడు.

Gracecup, grāce′cup, *n. s.* ప్రయాణమైపోయ్యేటప్పుడుపుచ్చుకొనే నెగి స్నేహసారాయి.

Graced, *adj.* శృంగారించబడ్డ, అలంకరించబడ్డ, అనుగ్రహించబడ్డ, గౌరవపరచబడ్డ. he is ~ with wealth ఐశ్వర్యవంతుడుగావున్నాడు.

Graceful, grāce′fŭl, *adj.* సరసమైన, శృంగారమైన, సొగసైన.

Gracefully, grāce′fŭl-ly, *adv.* సరసముగా, శృంగారముగా, సొగసుగా.

Gracefulness, *n. s.* సరసత, శృంగారము, సొగసు.

Graceless, grāce′less, *adj.* దిక్కుమాలిన, దుష్ట, తుంట, పాపిష్ఠి.

Gracelessly, *adv.* దుష్టతనముగా, పోకిరితనముగా.

Gracious, grā′shus, *adj.* కృపగల, దయాళువైన. this was a ~ deed యిదిఅనుగ్రహముగా చేసినది. a ~ child సుపుత్రుడు, యిదికావ్యశబ్దము. God was ~ to them and they were saved స్వామి అనుగ్రహించినందునకడతేరినారు. God being no longer ~ to them స్వామికటాక్షము తప్పినందున. a ~ soul మంచిఆత్మ, అనగాసత్పురుషుడు, సజ్జనుడు. my ~ Lord మహాప్రభో. Good ~! అయ్యో అయ్యో!

Graciously, grā′shus-ly, *adv.* దయగా, అనుగ్రహముగా.

Graciousness, grā′shus-ness, *n. s.* దయ, నెనరు.

Gracle, *n. s.* (or Gracula the bird called Maina or Myna) గోరువంకిపక్షి, మైనాపిట్ట.

Gradation, gra-dā′shon, *n. s.* degree మెట్టువరస, వరస, క్రమము, తారతమ్యము, తరగతి. ~ list తరగతి, తరవారిపట్టి, దండులోవాడివాడియొక్కతరమన్ను కొలిచినకాలమునకున్ను అనుగుణముగాయేర్పరచబడ్డతరగతిపట్టి.

Grade, *n. s.* degree, rank అంతరము, అంతస్తు, క్రమము, తారతమ్యము, మెట్టువరస.

Gradual, grad′ū-al, *adj.* క్రమక్రమమైన, క్రమమైన, తారతమ్యమైన. ~ increase క్రమముగాఅయ్యేఅభివృద్ధి.

Gradually, grad′u-al-ly, *adv.* క్రమక్రమముగా, క్రమముగా, క్రమేణ, మెట్టుమెట్టుగా. he ~ became a learned man వాడుక్రమేణపండితుడైనాడు.

To Graduate, grad′ū-āte, *v. a.* to divide క్రమవిభాగముచేసుట.

To Graduate, grad′ū-āte, *v. n.* పాఠశాలలో యోగ్యతాపత్రికనుపొందుట.

Graduate, grad′ū-āte, *n. s.* కాలేజులో యోగ్యతాపత్రికనుపొందినవాడు.

Graduated, *adj.* divided క్రమముగావిభాగించబడ్డ. a ~ classification తరగతి.

Graduation, grad-ū-ā′shon, *n. s.* క్రమవిభాగము, క్రమాభివృద్ధి. after his ~ at college అతనికి యోగ్యతాపత్రికవచ్చినతరువాత.

Graff, grăff, Graft, grăft, *n. s.* అంటు. a graft mango అంటుమామిడిచెట్టు, అంటుమామిడికాయ.

To Graff, grăff, To Graft, grăft, *v. a.* అంటువేసుట. he grafted some mangoes in his garden వాడితోటలోకొన్నిమామిడిచెట్లకు అంటువేసినాడు.

Grafted, *adj.* అంటువేసిన. a ⁓ mango అంటు మామిడిచెట్టు, అంటుమామిడిపండు. See To Graft.

Grain, grān, *n. s.* a single seed of corn గింజ, a ⁓ of boiled rice మెతుకు. after the ⁓ was sown విత్తినతరువాత. or corn ధాన్యము. a field of corn పొలము, మడి, చేను. growing ⁓ పంట, పయిరు, సస్యము. or the smallest quantity or any minute particle ఈషత్తు, రవంత, లేశము. a few ⁓s of brimstone రవ్వంతగంధకము. lac in ⁓s లక్కబియ్యము. a ⁓ of sand ఒకయిసుక. a ⁓ of salt ఒకఉప్పుకల్లు. he has not a ⁓ of sense వాడికిరవంతైనాబుద్ధిలేదు. a ⁓ in weight ఒకగింజయెత్తు. one pagoda weight is 52 and a half ⁓s యాభైరెండున్నరగింజలయెత్తు ఒకవరహా యెత్తుఅవుతున్నది. a rupee is 180 ⁓s Troy రూపాయికి ౧౮౦ గింజలయెత్తు. parched ⁓ పేలాలు. blasted or blighted ⁓ తాలు. a certain ⁓, a crop of which looks as if blighted ఆరికెలు. or the direction of the fibres of wood చెక్కనాణ్యము. wood of fine ⁓ నాణ్యమైనకొయ్య, నాణ్యమైనచెక్క. wood of coarse ⁓ ముతకమాను, ముతకచెక్క. against the ⁓ or unwillingly అనిష్టతగా. he paid the money against the ⁓ ఆరూకలనుఅనిష్టతగా చెల్లించినాడు. he is a rogue in ⁓ వాడునిలువెల్లావిషము, పట్టిదొంగ. this cloth was dyed red in ⁓ but the others are not యీగుడ్డకువేసినపుండేమొదటిచాయనిండుచాయ గానికడమవికావు. cross ⁓ed క్రూరమైన, మూర్ఖమైన, మొండియైన.

Grains, grāns, *n. s.* (in brewing) గోధుమపొట్టు, దీన్నిపందులకువేస్తారు.

Grains of Paradise, *n. s.* (Cardamoms) యేలకులు.

Gram, *n. s.* కాయధాన్యము. (Indian word for horse corn) ఉలవలు. Bengal ⁓ సెనగలు. cow ⁓ అనుములు. black ⁓ మినుములు. green ⁓ పెసలు. the same when ground పెసలపిండి. *a.* ⁓ bag or nose bag బాగ్లైన, తోబ్రా. ⁓ bush charcoal కందిబొగ్గులు, the word ⁓ is possibly corrupted or contracted from the Latin word *gramen*, which in botanical lists is written "gram."

Gramercy, gra-mer'cy, *interj.* అయ్యోఅయ్యో.

Graminivorous, gram-i-niv'ō-rus, *adj.* గడ్డితినే, తృణభక్షకమైన.

Grammar, gram'mar, *n. s.* వ్యాకరణము. a ⁓ of geography భూగోళశాస్త్రసంగ్రహము. a ⁓ of medicine వైద్యశాస్త్రసంగ్రహము. he bought a ⁓ వాడువ్యాకరణపుస్తకమునుకొన్నాడు.

Grammarian, gram-mā'ri-an, *n. s.* వ్యాకరణవేత్త, వైయాకరణి.

Grammar-school, *n. s.* వ్యాకరణపల్లికూటము.

Grammatical, gram-mat'i-cal, *adj.* వ్యాకరణశిక్షితమైన. a ⁓ expression సుశబ్దము. this is not a ⁓ expression యిదిసుశబ్దముకాదు, యిదిఅపశబ్దము. the style of this letter is not ⁓ యిందులో వ్యాకరణదోషములుకలవు.

Grammatically, gram-mat'i-cal-ly, *adv.* వ్యాకరణశిక్షితముగా, వ్యాకరణానుసారముగా.

Grampus, gram'pus, *n. s.* ఒకబ్రహ్మాండమైనచేప, యిదిపులివంటిక్రూరమైనజంతువు.

Granado, *n. s.* See Grenade.

Granary, gran'a-ry, *n. s.* కళంజము, ధాన్యపుకొట్టు.

Granate, gran'āte, *n. s.* See Granite.

Grand, grand, *adj.* ఘనమైన, దివ్యమైన, మహత్తైన, మహా, దొడ్డ. the ⁓ total మొత్తమెరసి.

Grandam, *n. s.* ముసలమ్మ, అవ్వ.

Grandchild, grand'chīld, *n. s.* మనమడు, మనమరాలు. by the daughter దౌహిత్రుడు, దౌహిత్రి.

Granddaughter, grand'dâ-tēr, *n. s.* మనమరాలు. great-⁓ మునిమనమరాలు.

Grandee, gran-dēe', *n. s.* గొప్పవాడు, నబాబు, ప్రభువు, మహారాజు, సర్దారు. or a proud man గర్వపోతు.

Grandeur, gran'dūr, *n. s.* జంభము, డంభము, గాంభీర్యము, గొప్పతనము, మహోన్నత్యము, మహత్త్వము, మహిమ. from the ⁓ of these mountains యీపర్వతములయొక్క ఔన్నత్యమువల్ల.

Grandfather, grand'fâ-thēr, *n. s.* తాత. paternal ⁓ పితామహుడు. Maternal ⁓ మాతామహుడు.

Grandilquence, Grandiosity, *n. s.* జంభపుమాటలు, ఉత్ప్రేక్ష, గోరంతనుకొండంతగాపెంచి చెప్పడము.

Grandly, *adv.* గొప్పగా, ఘనముగా, జంభముగా.

Grandmother, *n. s.* అవ్వ. a paternal ~ పితామహి. a Maternal ~ మాతామహి. a great-~ ముత్తవ్వ.

Grandsire, grand'sīre, *n. s.* తాత.

Grandson, grand'sun, *n. s.* మనమడు. great ~ మునిమనమడు.

Grange, grānge, *n. s.* a farm; generally a farm with a house at a distance from neighbours తోపయిల్లు, అనగా వూరికిబయిటవిసిరివేసినట్టువుంటిగావుండేతోటవానితోట, దొడ్డిమొదలైనవిగలయిల్లు.

Granite, grăn'ite, *n. s.* నల్లరాయి.

Grannam, gran'nam, *n. s.* ముసిలమ్మ, అవ్వ, యిది మొరటుమాట.

To Grant, grănt, *v. a.* యిచ్చుట, దయచేసుట, అనుగ్రహించుట, అంగీకరించుట. he ~ed her request ఆమె కోరినప్రకారము చేసినాడు. he ~ed ten days to finish this దీన్ని ముగించడానకు పది దినములు యిచ్చినాడు. I ~ that the father has the power తండ్రికి అధికారము కద్దని వొప్పినాను. you must ~ that this was wrong యిది తప్పు నీవు వొప్పుకోవలసినదే. ~ that he has proved this! what good does it do him? వాడు దాన్ని నిరూపణ చేసెను అందువల్ల వాడికి కేమి ప్రయోజనము. ~ it be so అట్లావున్నప్పటికిన్ని. to take it for ~ed అనుకొనుట, యెంచుకొనుట. I take it for ~ed that he consents ఆయన వొప్పునను కొన్నాను. Pray read this letter; I take it for ~ed that you know the language నీకు యీ భాష వచ్చివుండును గదా యీ జాబు చదువు. I take it for ~ed you have secured this దీన్ని నీవు భద్రము చేసివుందువు గదా. ~ing that she is an old woman, she certainly is handsome అది ముసిలిదైనా స్తనమే అయితే అందకత్తె.

Grant, grănt, *n. s.* దానము, ప్రదానము. a written ~ శీసనము, దానశాసనము. he made me a ~ of the land ఆ భూమిని నాకు దానము చేసినాడు.

Grantee, grăn-tēe', *n. s.* దానము తీసుకొన్నవాడు, దానము పట్టినవాడు, దానభోగి, ప్రతిగ్రహీత.

Grantor, grănt'or, *n. s.* దాత, దానము యిచ్చినవాడు.

Granular, *adj.* కరకట్టినచ్చే, అనగా యెండడానకు మొదలు పెట్టేపుంటిమీద కండనూకలునూకలుగా కట్టుకొనిపచ్చే.

To Granulate, gran'ū-lāte, *v. n.* నూకలునూకలుగా యేర్పడుట, పుండుకరకట్టుట, అనగా యెండడానకు మొదలుపెట్టేపుంటిమీద నూకలునూకలుగా కట్టుట. after the sugar was boiled it cooled and ~d బెల్లము పాకము చల్లారి నూకలునూకలుగా కట్టుకొన్నది.

Granulated, *adj.* నూకలునూకలుగా యేర్పడ్డ, నూకలునూకలుగా కట్టుకొన్న.

Granulation, *n. s.* నూకలునూకలుగా యేర్పడడము, నూకలునూకలుగా కట్టుకోవడము. after the ~ of the wound ఆ పుండు అంచుకట్టుకొని నూకలునూకలుగా యేర్పడ్డతరువాత.

Grape, grāpe, *n. s.* ద్రాక్షపండు, అంగూరు. the purple ~ గోస్తని. the fox ~, a kind of nightshade కామంచిపండు. or ~ shot (the English word is used in Hindustani garabchaut ka gōla) తుపాకిగుండ్లు నుఫిరంగిలో వేసికాల్చిన వేటు.

Graphical, graf'i-cal, *adj.* తద్రూపమైన, ప్రత్యక్షమైన, పరిష్కారమైన. he gave us a ~ description of the place వాడు చేసిన ఆ స్థలవర్ణన నువింటేఆ స్థలము ప్రత్యక్షముగావున్నది.

Graphically, *adv.* తద్రూపముగా, ప్రత్యక్షముగా, సాక్షాత్, పరిష్కారముగా.

Grapnel, grap'nel, *n. s.* చిన్నలంగరు.

To Grapple, grap'ple, *v. n.* పెనులాడుట, పెనగులాడుట, పోరాడుట, గుంజులాడుట. you ought to ~ with these difficulties యీ తొందర్లకు నీవు రొమ్ము యివ్వవలసినది. a grappling hook or grappling irons పాతాళభేది, గాలము.

Grappling, *n. s.* (a small anchor) చిన్నలంగరు. (Kerr's Voyages XII. 278.)

Grashopper, *n. s.* మిడత, శలభము. the gigantic ~ four inches long గొల్లభామ, గొల్లమిడత. there must not be double ss in this word.

Grasier, *n. s.* See Grazier.

To Grasp, grăsp, *v. a.* పట్టుకొనుట.

To Grasp at, *v. n.* పట్టుకోపోవుట, పట్టేటందుకుయత్నపడుట.

Grasp, grăsp, *n. s.* పట్టు, పట్టుకోవడము, చేతితో పట్టుకోవడము. I got a ~ of the tail తోకనుబట్టుకొన్నాను It got out of his ~ వాడిచేతిలోనుంచి విడిబడ్డది. when he loosed his ~ వాడుపట్టువదిలినప్పుడు, వాడుపట్టుకొన్నదాన్నివిడిచిపెట్టినప్పుడు. a mind of great ~ గ్రహణధారణశక్తిగలమనసు.

Graspall, *n. s.* వూరుకొట్టిసొట్లోవేసుకొనేవాడు, సర్వభక్షకుడు.

Grasping, *adj.* (avaricious) వూరుకొట్టిసొట్లోవేసుకొనే.

Grass, grăss, *n. s.* పచ్చిక, గడ్డి, పచ్చికసువ్వు, ఘాసము. a blade of ~ గరికపోచ. a ~ field పసరికబయిలు. they turned the horses out to ~ ఆగుఱ్ఱములను మేతకువిడిచినారు. one horse was in use and two were at ~ ఒకగుఱ్ఱముసవారికిపెట్టుకోబడ్డది, రెండుగుఱ్ఱములు మేతకు విడవబడ్డవి. fragrant ~ called cusscuss వట్టివేళ్లు. bent ~ నట్టు, గరికనట్టు, కుందురునట్టు. sacred ~ used in ceremonies దర్భ, కుశము. spear ~ చిగిరింతగడ్డి. I fear there is a snake in the ~ మనలోనేయెవడో ద్రోహివున్నాడు. ~ cutter గడ్డితెచ్చేవాడు. a ~ widow దండుకుపోతూయింటిపట్టునవుంచినవాడిపెండ్లాము, ప్రోషితభర్తృకఅనవచ్చును, యిదియెగతాళిమాట.

Grasshopper, grăss'hop-pĕr, *n. s.* See Grashopper.

Grassplot, *n. s.* పసరికబయిలు.

Grassy, grăss'y, *adj.* పసరికగల.

Grate, grāte, *n. s.* కిటికి, తడక, కటకటాలు, గ్రాది. of bars యినుపకమ్ములతడక. or the range of bars within which fires are made నిప్పునురాజపెట్టేయినుపతడక. a ~ of wood used as a door గ్రాదితలుపు, దీన్ని అరవములోపల గాణిక్కదవుఅంటారు. తెనుగులోకటకటాలుఅంటారు.

To Grate, grāte, *v. a.* పొడిపొడిగారాలేటట్టురాచుట, అరగరాచుట, తురుముట. he ~d the nutmeg జాజికాయనురాచిపొడిపొడిగాచేసినాడు, అనగాతురిమినాడు. to ~ sandal wood చందనము తీసుట, గంధముతీసుట. that sound ~s upon the ear ఆశబ్దమువినడానకుచెవులకుములుకులుగావున్నది. this ~d upon his feelings or hurt *him* యిదివాడిమనసునుకోస్తూవుండినది, యిదివాడిమనసుకుబాధగావుండినది.

Grated, *adj.* as a window తడకగల. a ~ window కిటికి. or rubbed as nutmeg పొడిపొడిగారాలేటట్టుఆకురాయితోరాచిన, పొడిచేసిన, తురిమిన. ~ sandal wood తీసినచందనము.

Grateful, grāte'fŭl, *adj.* agreeable, good, pleasant సరసమైన, మంచి. a ~ taste మంచిరుచి. her praise was ~ to his ears దానిస్తుతివాడిచెవులకుయింపుగావుండినది. or thankful (see that word) ఉపకారస్మృతిగల, కృతజ్ఞతగల, చేసినమేలుయెరిగిన. he was ~ for their kindness వాండ్లుచేసినవుపకారమునుమరవలేదు.

Gratefully, grāte'fŭl-ly, *adv.* కృతజ్ఞతగా, చేసినమేలుయెరిగి.

Gratefulness, *n. s.* ఇంపు, ప్రియము, మనోహరత. from the ~ of the smell అదిమంచివాసనగనక.

Grater, grāt'ĕr, *n. s.* i. e. nutmeg ~ జాజికాయతురిమేయంత్రము, తురుముపీట.

Gratification, grat-i-fi-cā'shon, *n. s.* సంతోషము, సంతోషపెట్టడము, సంతోషపడడము, తృప్తిచేయడము.

Gratified, *adj.* సంతోషముపొందిన, తృప్తిపొందిన, తీరిన. his revenge was now fully ~ వాడిచలముయిప్పుడుపూరాతీరినది.

To Gratify, grat'i-fȳ, *v. a.* సంతోషపెట్టుట, తృప్తిచేసుట, తీర్చుట. he gratified his curiosity by turning over the papers ఆకాగితాలనుతిప్పితిప్పిచూచివాడిముచ్చటనుతీర్చుకొన్నాడు. he gratified his desires వాడికోరికలనుతీర్చుకొన్నాడు. he gratified them with ten rupees for their trouble వాండ్లకష్టానికిపదిరూపాయలుయిచ్చిసంతోషపెట్టినాడు.

Gratifying, *adj.* సంతోషకరమైన, మనోహరమైన. ~ intelligence మంచిసమాచారము, సంతోషసమాచారము. this is a ~ result యిట్లాకావడముసంతోషమే.

Grating, *adj.* అసహ్యకరమైన, చీదరైన, సంకటమైన.

Grating, Gratings, *n. s.* (bars) కిటికికమ్ములు, తడకకమ్ములు, గ్రాది, కటకటాలకమ్ములు.

Gratis, grā'tis, *adv.* పూరికె, ఊర్కెనికి, ధర్మానికి, తేరకు, ఉచితముగా. this is a mere ~ dictum ప్రసంగసంగత్యా చెప్పినమాట, అనగా ఉద్దేశ్యముగా చెప్పినది కాదు, ముఖ్యముగా చెప్పినది కాద నిభావము.

Gratitude, grat'i-tūde, *n. s.* కృతజ్ఞత, ఉపకారస్మృతి, చేసిన మేలును తలచడము.

Gratuitous, gra-tū'i-tus, *adj.* నిర్నిమిత్తమైన, నిర్హేతుకమైన, నిష్కారణమైన. this act was quite ~ on his part వాడు స్వేచ్ఛగా దీన్ని చేసినాడు, తనకు తానే దీన్ని చేసినాడు. the doctor gave ~ attendance వాడు పూరికె వైద్యము చేసినాడు, ఊర్కెనికి వైద్యము చేసినాడు. his ~ assistance gained us the victory ఆయన ఉపకారము చేత మాకు జయము కలిగినది. ~ or unpaid services ఊర్కెనికి చేసిన పనులు. this is a ~ assertion యిది నిరాధారమైన మాట, యిది పూరికె చెప్పిన మాట. ~ abuse నిష్కారణముగా తిట్టిన తిట్లు. he gave them ~ abuse వాండ్లను నిర్హేతుకముగా తిట్టినాడు. these observations of yours are quite ~ నీవు యీ మాటలనరాదు.

Gratuitously, *adv.* ఊరక, ఊర్కెనికి, తేరకు, ఉచితముగా, నిర్నిమిత్తముగా, నిష్కారణముగా.

Gratuity, gra-tū'i-ty, *n. s.* బహుమానము, పారితోషికము.

To Gratulate, grat'ū-lāte, *v. a.* దీవించుట, మంగళాశాసనము చేసుట.

Gratulation, grat-ū-lā'shon, *n. s.* దీవనము, మంగళాశాసనము. self ~ సంతోషము, ఆహ్లాదము, అహంకారము.

Gratulatory, grat'ū-la-tor-y, *adj.* దీవించే. ~ expressions స్తవములు, దీవెనలు.

Grave, grāve, *n. s.* సమాధి, శవమును పెట్టేగుంట, గోరి. he found his ~ in that country ఆ దేశములో చచ్చినాడు. Madras was their ~ వాండ్లు చచ్చిన దిక్పట్టణములో. ~ clothes ప్రేతవస్త్రములు, పీనుగమీద వేసేగుడ్డలు. he descended to the ~ or went down to his ~ చచ్చినాడు. he is on the edge of the ~ వాడు చావుబ్రతుకులమీద వున్నాడు. this brought him to the edge of the ~ యిందువల్ల వాడికి ప్రాణము వుంటున్నదో పోతున్నదో యని వుండినాడు. this laid him in his ~ యిందువల్ల చచ్చినాడు. the examination room was the ~ of his hopes పరీక్షాలయములో వాడి ఆశభంగమైనది. he found a watery ~ నీళ్లలో మునిగి చచ్చినాడు. he was wounded in the face and he will carry the mark to his ~ వాడికి ముఖములో గాయము తగిలినది ఆ మచ్చ వాడి శరీరముతో నే పోను. She is dropping into her ~ అది నానాటికి నవిసి చచ్చేదేను. as his father was now in his ~ వాడి తండ్రి యింతలో చచ్చినందున. I will be silent as the ~ నేను యెంతమాత్రము బయిటవిడవను, నోరెత్తను. on this side of the ~ ఇహమందు. on the other side of the ~ or beyond the ~ పరమందు.

To Grave, grāve, *v. a.* (Engrave) చెక్కుట.

Grave, grāve, *adj.* or solemn గంభీరమైన. at hearing these words she became ~ యీ మాట విని మూతి ముడుచుకొని వుండినది. who can be ~ at such a sight దీన్ని చూస్తే యెవరు నవ్వకుండా వుందురు. these are ~ imputations యివి చెడుతప్పులు. a matter of ~ importance అతిముఖ్యమైన విషయము. a ~ book, or religious treatise భక్తిగ్రంథము. or very bad చెడు, చెడ్డ, మహా. the ~ accent (in grammar) ఉదాత్తస్వరము.

Gravel, grav'el, *n. s.* గులకరాళ్లు, మొరపరాళ్లు, జల్లి, కంకర. a soil free from ~ మెతకనేల. or the disease శిలామేహము, రాతిమేహము, మూత్రకృచ్ఛ్రరోగము, అశ్మరి.

To Gravel, grav'el, *v. a.* జల్లి వేసుట. or to embarrass చిక్కులు పెట్టుట. he was completely ~led at this objection యీ ఆక్షేపణకు వాడికి యెటూ తోచలేదు.

Gravelly, grav'el-ly, *adj.* గులకరాళ్లుగా వుండే, మొరపరాళ్లుగా వుండే.

Gravely, grāve'ly, *adv.* గంభీరముగా, వ్యగ్రత లేకుండా, సహజముగా. For this miserable horse he ~ asked 1000 Rs. యీ దిక్కుమాలిన గుర్రమునకు సిగ్గు లేకుండా వెయ్యి రూపాయలు అడిగినాడు.

Graveness, *n. s.* గంభీరత. from the ~ of his language I believed him యెగతాళికి కాకుండా సహజముగా చెప్పినందున నమ్మినాను. from the ~ of this charge యిది ప్రబలమైన నేరముగనక.

Graver, grāv'ĕr, *n. s.* a tool పోగర. or an engraver పోగరతోనిచేసేవాడు.

Gravestone, *n. s.* సమాధిశిల, అనగా పూడ్చినచో టనాటిపెట్టేరాయి.

Graveyard, *n. s.* శ్మశానము.

Graving, *n. s.* పోగరపని, లోనాటుపని.

To Gravitate, grav'i-tāte, *v. n.* మొగ్గుట, బలుపుచేత కిందికివంగుట, వంగుట, లోబడుట. "The people of France are easily electrified: we are too solid for such dreams: Amber may draw straws: we do not ⁓ so easily." (Walpole.) తృణగ్రాహిశిలకు తృణములు స్వాధీనమైనట్టు మేమంతకొంచెములోవంగేవారముకాము, లోబడేవారముకాము.

Gravitation, grav-i-tā'shon, *n. s.* గరిమా, గురుత్వము, అధఃపతనకారణమైనగురుత్వము, అనుకరణము గా ఆకర్షణశక్తి.

Gravity, grav'i-ty, *n. s.* గరిమా, గురుత్వము, అధఃపతనకారణమైనగురుత్వము. or seriousness గాంభీర్యము.

Gravy, grā'vy, *adj.* పచనమయ్యేమాంసముయొక్క రసము.

Gray, grā, *n. s.* (as hair) నెరిసిన. (as a coat) బూడిదవన్నెగావుండే. (as evening) ధూసరవన్నెగావుండే. a ⁓ horse బూడిదవన్నెగావుండేగుర్రము. ⁓ eyes పిల్లికండ్లు. iron ⁓ కాకిమెడవన్నెగావుండే, నీలధూసరవర్ణమైన. to turn ⁓ నెరుసుట, నెరిసిపోవుట.

Graybeard, grā'bērd, *n. s.* ముసలయ్య.

Grayish, *adj.* కొంచెమునెరిసిన.

Grayling, *n. s.* ఒకవిధమైనచేడిశచేప.

Grayness, *n. s.* నెరుపు, బూడిదవర్ణముగావుండడము.

To Graze, grāze, *v. n.* to feed on grass మేసుట. to touch lightly తేలికగాతగిలిపోవుట, అసిగాయముగాతగులుట.

To Graze, grāze, *v. a.* మేపుట. or to strike lightly తేలికగాతాకుట, అసిగాయముగాతాకుట. the ball ⁓d his head ఆగుండువాడితలనుకొంచెము తేలికగాతాకిపోయినది.

Grazed, *adj.* తేలికగాతగిలిన, అసిగాయమైన. my hand was ⁓ by the ball గుండునాచేతిమీదతేలికగాతగిలిపోయినది.

Grazier, grā'zhĕr, *n. s.* పశువులనుపెంచిఅమ్మేవాడు.

Grazingland, *n. s.* పశువులుమేసేపొలము, బీడు.

Grease, grēse, *n. s.* చమురు, నూనె, మెరుగు, జిడ్డు, పిసుక, కొవ్వు. a ⁓ spot నూనెమరక. hog's ⁓ పందినెయ్యి. ⁓ made of peacock's fat నెమలినూనె.

To Grease, grēse, *v. a.* మెరుగుచమురుట, నూనెపూసుట.

Greaseness, *n. s.* మెరుగు, చమురు, జిడ్డు, పిసుక.

Greasy, grēs'y, *adj.* జిడ్డైన, మెరుగైన, చమురుగావుండే, పిసుకగావుండే. If you skin a ripe plantain it feels ⁓ అరటిపండునుఒలిస్తేచెయ్యిపిసుకగావుంటున్నది.

Great, grāt, *adj.* గొప్ప, పెద్ద, ఘనమైన. small and ⁓ పిన్నాపెద్దలు, చిన్నదిపెద్దది. in ⁓ numbers విస్తరించి, అనేకముగా. with ⁓ deference అతివినయముగా. a ⁓ man శ్రేష్ఠుడు, ఘనుడు, దొడ్డవాడు. a ⁓ many విస్తారము, అనేకము. a ⁓ poet మహాకవి. this is a ⁓ shame యిదిపెద్దఅన్యాయము. or principal ముఖ్యమైన. what ⁓ matter is that అదిఒకగొప్పకార్యమా. a ⁓ gun పిరంగి. she was ⁓ with child అదికడుపుతో వుండినది. a ⁓ deal విస్తారము, నిండా, శానా. a ⁓ distance బహుదూరము. how ⁓ was the distance యెంతదూరమువుండెను. so ⁓ was the difference యింతభేదమువుండెను, అంతభేదమువుండెను. it is of no ⁓ weight అదియెక్కువబలువుకాదు. the ⁓ ఘనులు, పెద్దలు, రాజులు, దొరలు. he bought it by the ⁓ మొత్తముగాకొన్నాడు, జట్టీనకొన్నాడు. they are very ⁓ (or intimate; *Johnson*) అనుకూలముగావున్నారు, ఐక్కిగావున్నారు. the ⁓ bat చీకురాయి. the ⁓ vulture రాబందు. ⁓ grandfather ప్రపితామహుడు, ముత్తాత. ⁓ grandmother ప్రపితామహి, ముత్తవ్వ. a ⁓ grandson మునిమనమడు.

Great-coat, *n. s.* భైరవాసము, అనగాచలికాలములోతలమొదలుకొనికాళ్లదాకావేసుకొనేగొగ్గి.

To Greaten, *v. a.* అధికపరచుట, వృద్ధిచేసుట. this ⁓s his merit యిందుచేతవాడియోగ్యతమరీఅతిశయిస్తున్నది. this ⁓s the difficulty యిందువల్లమరికష్టమౌతున్నది.

Greatly, grāt'ly, *adv.* అధికముగా, మహా, మిక్కిలి, విస్తారముగా.

Greatness, grāt'ness, *n. s.* గొప్పతనము, అతిశయము, అధికము. the king increased his ⌣ రాజు అతనిగొప్పతనమునుఅధికపరచినాడు. from the ⌣ of the distance నిండాదూరముగనక.

Great-toe, *n. s.* కాలిపెద్దవేలు, బొటనవేలు.

Greaves, grēvs, *n. s.* తొడకవచము.

Grecian, grē'shan, *adj.* గ్రీక్కుసంబంధమైన. a ⌣ గ్రీకుదేశస్థుడు. the ⌣s గ్రీకుదేశస్థులు.

Grecism, grē'cism, *n. s.* గ్రీకుజాతీయము.

Greece, *n. s.* గ్రీకుదేశము.

Greedily, grēd'i-ly, *adv.* ఆశనాతురముగా,అత్యాతురముగా, అత్యాశగా.

Greediness, grēd'i-ness, *n. s.* అత్యాతురము, అత్యాశ, కాంక్ష.

Greedy, grēd'y, *adj.* ఆశనాతురముగల, తిండికిఅల్లాడే, ఆతురముగల, ఆశగల, కాంక్షగల. a ⌣ gut తిండిపోతు.

Greek, *n. s.* గ్రీకుభాష. a ⌣ గ్రీకుదేశస్థుడు. all this was ⌣ and Hebrew to me దీనితాత్పర్యమెట్టిదోనాకుతెలియలేదు.

Green, grēn, *adj.* ఆకుపచ్చైన, పచ్చని, హరితవర్ణమైన. or raw, unripe పచ్చి,కాయగావుండే, లేత, అపక్వమైన. ⌣ fruit కాయలు. a ⌣ cocoanut లేతటెంకాయ,యెళనీరుకాయ. a ⌣ wound పచ్చిగాయము. he was then a ⌣ boy అప్పుడువట్టిపసివాడు. a girl of ⌣ age పసిపిల్ల,లేతపడుచు. his was a ⌣ old age యేండ్లుచెల్లినప్పటికిన్నిదృఢముగావుండినాడు. ⌣ wood పచ్చికర్ర. a ⌣ goose పిల్లబాతు, వట్టిపిచ్చివాడు. ⌣ eyed పిల్లికండ్లుగల. the ⌣ eyed monster (or jealousy) జారత్వశంక, వ్యభిచార అనుమానము. ⌣ vitriol అన్నభేది.

Green, grēn, *n. s.* ఆకుపచ్చ, పసిరికబాలము, పసిరికబయిలు. a washing ⌣ చాకిరేవు. ⌣s మానికూరలు, కూరాకు. country ⌣s తోటకూర.

Greencloth, grēn'cloth, *n. s.* A board or court of justice held in the countinghouse of the king's household, for taking cognizance of all matters of government and justice within the king's court-royal సీమలోవొకన్యాయసభ.

Greenfinch, grēn'finsh, *n. s.* పాడేవొకపక్షి.

Greengage, *n. s.* వొకవిధమైనపండు.

Greengrocer, *n. s.* కూరగాయలు అమ్మేవాడు.

Greenhorn, *n. s.* జబ్బుమనిషి, తెలివిమాలినవాడు; మూఢుడు.

Greenhouse, grēn'house, *n. s.* పచ్చయిల్లు,అనగా సీమలో లేతచెట్లకుపైనమంచువుపద్రవము లేకుండాఅద్దాలతోకట్టినయిల్లు.

Greenish, grēn'ish, *adj.* కొంచెము ఆకుపచ్చని.

Greenly, *adv.* పచ్చగా, పచ్చిగా, లేతగా, జబ్బుగా.

Greenness, grēn'ness, *n. s.* ఆకుపచ్చన, పచ్చి, పసితనము, మూఢత్వము. or scum on water పాచి.

Greenroom, *n. s.* నైపథ్యము, అనగానాటకశాలలోవేషముకట్టే మరుగు అర. or assembly of actors వేషగాండ్లసంఘము.

Greens, *n. s.* మానికూరలు, కూరాకు.

Greensick, *adj.* విరహపాండిమగల, యిదిపడుచులకువచ్చేరోగము.

Greensickness, grēn-sick'ness, *n. s.* the disease of maids విరహపాండిమ, యిదిపడుచులకువచ్చేరోగము.

Greensward, grēn'swârd, *n. s.* పచ్చికబయిలు, పసిరికపాలము.

To Greet, grēt, *v. a.* నమస్కరించుట,దండముబెట్టుట,సలాముచేసుట, మన్ననచేసుట, రాగానేచూచి ఆనందించుట, ఆహ్లాదపడుట, కొనియాడుట. at last she ⌣ed my eyes తుదకునాకండ్లకుపండుగచేసినది. at last my native country ⌣ed my eyes తుదకునాదేశమువచ్చిచూచినాకండ్లకుపండుగైనది. yesterday your letter ⌣ed my eyes నిన్నమీజాబుచేరిసంతోషించినాను.

Greeting, grēt'ing, *n. s.* మన్నన, రాగానేచూచిసంతోషపడడము, కొనియాడడము, నమస్కారము,దండము, సలాము.

Gregarious, grė-gā'ri-us, *adj.* గుంపుగాపొయ్యే, మందగాపొయ్యే. parrots and cranes are ⌣ చిలుకలుకొంగలు గుంపుగుంపులుగాపొయ్యేటివి.

Gregariously, *adv.* గుంపుగా, మందగా.

Gregariousness, *n. s.* ఒకటినివొకటియెడబాయకయెప్పుడున్ను గుంపుగావుండేస్వభావము. from the ⌣ of monkeys కోతులెప్పుడున్ను మందమందలుగావుండేటివిగనక.

Grenade, grĕ-nāde′, *n. s.* or hand grenade చేతితో విసిరివేసే ఒకవిధమైనచిన్నబొంబసుగుండు.

Grenadier, gren-a-dēr′, *n. s.* (a tall foot-soldier, of whom there is one company in every regiment.) పొడుగాటిసిఫాయిలు.

Grenado, grĕ-nā′dō, *n. s.* See Grenade.

Grew, grû, the *preterite* of Grow, పెరిగినది. ever since I ~ up నాకుబుద్ధితెలిసినప్పటినుంచి.

Grey, grā, *adj.* నెరిసిన.

Greybeard, *n. s.* ముసలయ్య, తాత.

Greyhound, grā′hound, *n. s.* కడుపువెన్నున అంటుకొనియుండుపొడుగుగా వుండేవేటకుక్క, దీన్ని శోణంగికుక్క అంటారు.

Greyness, *n. s.* నెరుపు, పలితము.

Griddle, *n. s.* పెంకలము.

Gridiron, grid′ī-urn, *n. s.* మాంసమునువేచనముచేయడమునకువుండేయినుపతడక.

Grief, grēf, *n. s.* వ్యసనము, విచారము, వ్యాకులము, శోకము.

Griesly, *adj.* (a common spelling of grisly) నెరిసిన, వికారమైన, అఘోరమైన.

Grievance, grēv′ance, *n. s.* అన్యాయము, ఉపద్రవము, బాధ, సంకటము. why should you rake up grievances? మానిపోయినపుండునిమళ్ళీకలియబెట్టనేల.

To Grieve, grēve, *v. a.* ఉపద్రవముచేసుట, బాధపెట్టుట, నొప్పించుట, అన్యాయపెట్టుట, దుఃఖపెట్టుట.

To Grieve, grēve, *v. n.* వ్యసనపడుట, దుఃఖపడుట, శోకించుట, చింతపడుట, జాలిపడుట, విచారపడుట.

Grieved, *adj.* వ్యసనపడ్డ, దుఃఖపడ్డ, విచారపడ్డ, దుస్సహమైన.

Grieving, *n. s.* వ్యసనము, దుఃఖము, వేదన, విచారము.

Grievous, grēv′us, *adj.* వ్యసనకరమైన, కష్టమైన, తాళకూడని, దుస్సహమైన.

Grievously, grēv′us-ly, *adv.* వ్యసనముగా, దుస్సహముగా. she is ~ ill ఆమెకుప్రొల్లునిండాజబ్బుగావున్నది.

Griffin, grif′fin, *n. s.* యాళి, అనగా కావ్యములోని ఒకవిధమైనమృగము, దీనికిసింహపుముఖమున్ను రెక్కలున్నుగలవు. he is a mere ~ or stranger (కొత్తవాడు, ఏమికేమి తెలియదు) వట్టిమృగము. See description in the Asiat. Jour. Sep. 1835. page 120: and the Metropolitan Magazine March 1843. page 79.

Grig, grig, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నచేప.

To Grill, grill, *v. a.* వేల్చుట, వేయించుట.

Grill, grill, *n. s.* వేల్చినమాంసము. or grate, lattice కిటికీ, తడక.

Grilled, *adj.* వేల్చిన, వేయించిన.

Grim, grim, *adj.* భయంకరమైనదృష్టిగల, వికారముఖముగల, అఘోరమైన. he was looking very ~ వాడిముఖము దుముదుములాడుతూవుండినది. he told four ~ stories (Byron) భయంకరమైననాలుగుకథలుచెప్పినాడు.

Grimace, gri-māce′, *n. s.* కోణంగిమూతిచేష్టలు. to make ~s కోణంగివలెముఖమునువికారముగాతిప్పుట.

Grimalkin, grim-al′kin, *n. s.* పిల్లి, కోతినిమొగతాళిగాతిప్పుదన్నట్టుముదిరినపిల్లికియీపేరుచెల్లుతున్నది.

Grime, grīme, *n. s.* మురికి, పాచి.

Grimed, *adj.* Begrimed మురికిగావుండే.

Grimly, grim′ly, *adv.* వికారముగా, భయంకరముగా, క్రూరముగా.

To Grin, grin, *v. n.* పండ్లికిలించుట. to ~ with rage కోపముచేత పండ్లుకట్టిగానికిలించుట. the ~ning jaws of a scull తలపుర్రెయొక్క యికిలించుకొనివుండేదవడలు. a ~ning phiz కరాళవదనము.

Grin, grin, *n. s.* యికిలింత.

To Grind, grīnd, *v. a.* విసురుట, పిండిచేసుట, పొడిచేసుట, నూరుట, రుబ్బుట. to ~ sandal wood గంధముతీసుట. to ~ a knife కత్తిపదునుపెట్టుట. to ~ the teeth పండ్లుకొరుకుట. he ground the faces of the poor బీదలనుపీడించినాడు, తొందరపెట్టినాడు, బాధించినాడు.

Grinders, *n. s.* దవడపండ్లు.

Grinding, *n. s.* విసరడము, పిండిచేయడము, పొడిచేయడము, నూరడము, అరగతీయడము, రుబ్బడము. a stone for ~ విసురుకల్లు, సాన. ~ pain శూలనొప్పి.

Grindstone, grīnd'stōne, *n. s.* సాన, సానరాయి.

Grip, *n. s.* పట్టు, ముష్టి. See Gripe.

To Grip, *v. a.* పిడికిలిబిగపట్టుకొనుట. See To Gripe.

To Gripe, grīpe, *v. a.* to hold with the fingers closed, to hold hard పిడికిలిబిగపట్టుకొనుట. to give a pain in the bowels కడుపునొప్పెత్తుట, కడుపుకొట్టుట. the medicine ~d him యీమందుచేతవానికికడుపునొప్పెత్తినది.

Gripe, grīpe, *n. s.* పట్టు, కుట్టు, నులి, హింస, బాధ. the ~s or colick కడుపునులి, కడుపుకుట్టు, కడుపునొప్పి. he had the ~s వానికికడుపునొప్పినది.

Griper, grīp'ĕr, *n. s.* హింసపెట్టేవాడు, ఉపద్రవముచేసేవాడు.

Griphon, *n. s.* See Griffin.

Gripingly, *adv.* కుట్టుగా, నులిగా.

Griskin, gris'kin, *n. s.* పేల్చినపందిమాంసపుముక్క.

Grislea Tomentosa, *n. s.* (a certain tree) అగ్నిజ్వాల, ధాతకి, కుసుమము. SC. ఆరచెట్టు. (Heyne.)

Grisly, gris'ly, *adj.* frightful వికారమైన, భయంకరమైన, అఘోరమైన.

Grist, grist, *n. s.* విసరవలసినగోధుమలు. a ~ mill గోధుమలుపిండిచేసేయంత్రము, పెద్దతిరగలి. It brought ~ to the mill ఫలకరమైనది. the Prince's birth brings ~ to the merchant's mill రాజకుమారుడుపుట్టినందునవర్తకులవ్యాపారముబలమైనది. he merely did this to bring ~ to his mill లాభముకావలెననిదీన్నిచేసినాడు.

Gristle, grisle, *n. s.* మెత్తనియెముక. the upper part of the nose is bone, the lower part like the ears is ~ ముక్కుపయిభాగముయెముక, క్రింది భాగముచెవులతోటిపాటిమెత్తనియెముక.

Gristly, gris'ly, *adj.* మెత్తని, మృదువైన.

Grits, *n. s.* మెరికలు, యిసుక. there were some ~ in the food ఆహారములోరాళ్లున్నవి.

Grittiness, grit'ti-ness, *n. s.* మెరికలుగావుండడము. on account of the ~ of the meal they ground it again ఆపిండిమెరికలుగావుండినందున మళ్లీవిసిరినారు.

Gritty, grit'ty, *adj.* మెరికలుగావుండే, యిసుకగావుండే, సన్నరాళ్లుగావుండే. the bread is ~ ఆరొట్టెలోసన్నరాళ్లున్నవి.

Grizzle, griz'zle, *n. s.* కొంచెమునెరిసినవెన్నె, ధూమ్రవర్ణము.

Grizzled, griz'zld, Grizzly, griz'zly, *adj.* కొంచెమునెరిసినవెన్నెగల, ధూమ్రవర్ణమైన.

To Groan, grōn, *v. n.* మూలుగుట. his table daily ~s under a great variety of viands వాడిబల్లప్రతిదినము నానావిధమైన ఆహారములతో మూలుగుచున్నది, అనగావాడింట్లో బహుమందిభోజనముచేస్తారు.

Groan, grōn, *n. s.* మూలుగు.

Groat, grôt, *n. s.* (four pence) పెద్దరూక. I have not a ~ నావద్దపెకగవ్వలేదు.

Groats, *n. s.* (oats husked) తవ్వ.

Grocer, grō'cĕr, *n. s.* తేయాకు, కాఫివిత్తులు, బెల్లము, బియ్యము, మసాలమొదలైనవాటినిఅమ్మేఅంగటివాడు.

Grocery, grō'cĕr-y, *n. s.* తేయాకు, కాఫివిత్తులు, బెల్లము, బియ్యము, మసాలమొదలైనవి.

Grog, grog, *n. s.* నీళ్లుకలిపినబ్రాందిమొదలైనది,యిదియొకతాగేవూట.

Grogram, grog'ram, *n. s.* ఒకవిధమైనగుడ్డ.

Groin, grôin, *n. s.* గజ్జ, (ఊరువక్షణసంధా, వంక్షణః. SC.)

Groom, grûm, *n. s.* a boy, a waiter, a servant పనివాడు. or horsekeeper గుర్రపువాడు. or personal attendant కింకరుడు, హస్తకుడు. the ~ of the chambers జమాదారు, దర్బారు. the ~ of the bed chamber జనానకార్యారి. ~ of the stole రాజుయొక్కవస్త్రములకొతికిదారుడు.

To Groom, grûm, *v. a.* గుర్రమునుతోముట.

Groove, grûve, *n. s.* నాముకుని, గితకట్టుకుని. the doors of a palankeen run in ~s పల్లకితలుపులు గాడిలోయిటూఅటూపారుతవి.

To Groove, grûve, *v. a.* to cut hollow or channel with a tool గితకట్టుట, తట్టుతీసుట.

Grooved, *adj.* గితకట్టిన, తట్టుతీసిన.

To Grope, grōpe, *v. n.* to search by feeling in the dark తవుళ్లాడుట, దేవులాడుట.

Grosbeak, *n. s.* or tailorbird పికిలిపిట్ట, గిజిగాడు.

Gross, grôss, *adj.* మోటైన, మొద్దైన, మట్టి. ~ language కచ్చిమాట. a ~ mistake పెద్దతప్పు,వట్టిఅబద్ధము. a ~ man మోటువాడు. these people are very ~ feeders వీండ్లదిమవకామట్టితిండి.

the ~ produce ఉభయరాశి. his ~ income వానికి మొత్తవచ్చుబడి, అనగా ఖర్చులు వినాయించని మొత్తమునిర్ధారణము. in the ~ మొత్తముగా. the ~ substance or remnant after the juice is drawn పిప్పి. The sacrifices are laid before the idol, who needing only their spiritual essence, leaves the ~ substances for the use of the people దేవునికినైవేద్యము చేసినవాటిలో నిరర్థములను ఆయనగ్రహించుకొని పిప్పినిమరులు కాడు. the ~ substances స్థూలపదార్థములు.

Gross, grōss, *n. s.* (the bulk) మొత్తము. in ~ మొత్తముగా. by the ~ మొత్తముగా, టోకుగా. a ~ of corks పన్నెండుడజన్లుబిరడలు, అనగా ౧౪౪.

Grossly, grōss'ly, *adv.* మొద్దుగా, మోటుగా, మడ్డితనముగా. See Gross, *adj.*

Grossness, grōss'ness, *n. s.* మోటుతనము, మందము, మొద్దుతనము, మడ్డితనము.

Grot, grot, *n. s.* గుహ, శృంగారమైనచలవమంటపము.

Grotesque, grō-tesk', *adj.* వికారమైన, వింతమైన.

Grotesqueness, *n. s.* వికారము.

Grotto, grot'tō, *n. s.* గుహ, శృంగారమైనచలవమంటపము.

Ground, groŭnd, *n. s.* నేల, భూమి. a piece of ~ స్థలము, చేను, పొలము. he was sitting on the ~ నేలకూర్చుండియుండెను. dry ~ మెట్టపొలము. wet ~ (See wet land.) high ~ మిట్ట, మిర్రు. low ~ పల్లము. a way or passage under ~ సొరంగము. the ~ of this chintz is red and the flowers are yellow ఆచీటి అడుగుఎర్రది, దానిమీద పచ్చనిపువ్వులు వేసియున్నవి, ఎర్రగుడ్డమీద పచ్చపువ్వులు వేసినచీటి. or reason నిమిత్తము, హేతువు, కారణము, ఆస్పదము. on the ~ of friendship స్నేహమునుబట్టి. he disapproves their conduct on every ~ వాండ్లనడకనుయేవిధానా మెచ్చడు. on this ~ యీనిమిత్తముచేత. ~s or plain బయిలు, పచ్చికబయిలు. or dregs మష్టు, గసి. he stood his ~ very well వాడుపెనకతోక్క లేదు. he stands now on very high ~ వాడుస్థానబలముగలవాడైయున్నాడు. he went over the ~ again పునరావృత్తి చేసినాడు. he got over the ~ well వానికిఅభివృద్ధిఅయినది. that business has now fallen to the ~ ఆపనియిప్పుడు కిందబడ్డది. he is gaining ~ every day దినదినానికిరక్తింటాడు. he is loosing ~ daily నానాటికిక్షీణిస్తాడు. this report gained ~ యీప్రచారము పూర్తిగాకైనది. See Foreground. they kept this matter in the back ~ యీసంగతిని అణచిపెట్టినారు, యీసంగతినిబైటపడనియ్యలేదు. ~ (a certain measure of land used at Madras) నివేశనము. It is called in the Tamil language, Mănai మనై, of (60 X 40=) 2400 square feet: 24 grounds make a cawney=57600 square feet=6400 square yards.

To Ground, groŭnd, *v. a.* నేలకొట్టుట, నేలవుంచుట, స్థాపించుట, ఊర్జితపరచుట. they ~ed their muskets తుపాకీలనుకింద పెట్టినారు. he ~s his assertions on the Amara Cosa వాడిమాటలకు అమరకోశమును ఆధారముగాచెప్పతాడు. he ~ed them well in the grammar వాండ్లకువ్యాకరణముబాగానేర్పినాడు.

To Ground, groŭnd, *v. n.* గట్టుతట్టుట, దరితట్టుట. the ship ~ed ఆవాడగట్టుతట్టినది.

Ground, groŭnd, the *pret.* and *part. pass.* పిండిచేసినది, పిండిచేసిన. ~ corn పిండి. See To Grind.

Groundbait, *n. s.* చేపలుకొరకబోటవేసిగాలముకట్టుట నీళ్లలోవేసేఆహారము.

Grounded, *adj.* ఊర్జితమైన, స్థాపితమైన, గట్టుతట్టిన. tenets ~ upon the scripture వేదప్రమితమైనసిద్ధాంతములు. well ~ చక్కగాస్థాపించబడ్డ. he is well ~ in grammar వాడువ్యాకరణములో పూర్ణుడు.

Ground-ivy, groŭnd-ī'vy, *n. s.* నేలతంగేటివంటిపొకమొక్క.

Groundless, groŭnd'less, *adj.* నిరాధారమైన, నిర్నిమిత్తమైన.

Groundlessly, *adv.* నిరాధారముగా, నిర్నిమిత్తముగా.

Groundlessness, *n. s.* దౌర్బల్యము. from the ~ of this charge యీవ్యాజ్యముయొక్క దుర్బలముచేతను.

Groundling, groŭnd'ling, *n. s.* సిదుడు.

Groundnut, *n. s.* వేరుశనగ.

Groundplot, groŭnd'plot, *n. s.* నివేశనము.

Groundrent, groŭnd'rent', *n. s.* నేలకున్న.

Groundsel, groŭnd'sel, *n. s.* a herb ఒకమొక్కపేరు. or grunsel ద్వారబంధముయొక్క అడుగుకొయ్య.

Groundwork, groŭnd'wurk, *n. s.* ఆధారము, అస్తిభారము, పునాది.

Group, grûp, *n. s.* గుంపు. a ~ of trees తోపు.

To Group, grûp, *v. a.* గుంపుగాచేర్చుట.

Grouse, groŭse, *n. s.* ఒకవిధమైన అడివికోడి.

Grout, groŭt, *n. s.* groats, coarse meal మెరికలు.

Grove, grōve, *n. s.* తోపు, వనము. a tamarind ~ చింతతోపు.

To Grovel, grovl, *v. n.* నేలపడిపొర్లాడుట, అల్లాడుట, పాకుట. or to be base నీచముగా ప్రవర్తించుట.

Grovelling, *adj.* నీచమైన, క్షుద్రమైన, తుచ్ఛమైన.

To Grow, grō, *v. n.* పెరుగుట, మొలుగుట, వృద్ధిపొందుట, పయిరౌట. mangoes do not ~ in England సీమలోమామిడిచెట్లు పయిరుకావు. (with adjectives) he grew angry రేగినాడు. it ~s black నల్లబడుతున్నది. it ~s cool చల్లబడుతున్నది. it ~s hot కాగుతున్నది. it ~s fat బలుస్తున్నది. he grew feeble దుర్బలుడైనాడు. he grew thin చిక్కిపోయినాడు. it ~s hard గడుసుపారుతున్నది, గట్టిపడుతున్నది. it grew high పెరిగినది, మొదిగినది. she grew pale దానిముఖముతెల్లపారినది. her cheeks grew red దానిదవడలుయెర్రబారినవి. (with adverbs) it ~s late ప్రొద్దుబోతున్నది. he grew up మొదిగినాడు. after his son grew up అతనికొడుకుపెద్దవాడైనతరువాత. the drops of the banian tree ~ downwards మర్రిపూడలుకిందికిదిగుతవి. he is ~ing better వానికిఒళ్లుకుదురుముఖముగావున్నది. he is ~ing worse వానికిరోగముప్రబలమౌతున్నది. (with proposition) the ring has ~n into the flesh ఆవుంగరముచేతిలోకరుచుకొనిపోయినది, కండలోపూడినది.

To Grow, grō, *v. a.* పయిరుచేసుట. they ~ chillies here యిక్కడమిరపకాయలనుపయిరుచేస్తారు. they are occupied in ~ing rice వరిపయిరుచేస్తారు.

Grower, *n. s.* పయిరుచేసేవాడు, పంటచేసేవాడు.

Growing, *adj.* young లేత. increasing పెరిగే, మొదిగే. ~ corn పయిరు, పంట.

To Growl, growl, *v. n.* గుర్రుమనుట, గురకాయించుట, యిదిరేగినపులి, కుక్క, భల్లూకముమొదలైనవాటినిగురించినమాట. Johnson ~d out his consent గురకాయించిమంచిదన్నాడు.

Grown, grōn, the *part. pass.* of Grow పెరిగిన, మొదిగిన, పయిరైన. he was then full ~ వానికిప్పయసువచ్చినది. after he was ~ up వానికిబుద్ధితెలిసినతరువాత.

Growth, grōth, *n. s.* పెరగడము, మొదగడము, వృద్ధి, ఉత్పత్తి, పయిరుకావడము. the ~ of tobacco near the river is abundant యేటికిమీదుగాపుగాకువిస్తారముపయిరౌతున్నది.

To Grub, grub, *v. a.* తవ్వుట. he ~bed up the grass కసువునుతవ్వి పెళ్లగించినాడు. earth worms ~ in the soil యెర్రలునేలనుతొలుస్తున్నవి.

Grub, grub, *n. s.* చిన్నపురుగు, లద్దెపురుగు.

Grubstreet, *n. s.* లండనుపట్టణములోఒకవీధిపేరు, యిందులోపూర్వముకొనాబీదకవులుకాపురముండినారుగనుక a ~ production అంటేతిక్కుమాలినకావ్యమనిఅర్థమౌతున్నది.

To Grudge, grudge, *v. a.* to envy, to be annoyed at అసూయపడుట, పోతుందనియేడ్చుట, చింతించుట. I do not ~ the expense ఆవ్రయానికిచింతించను, ఆవ్రయానికినేనుయేడవను. he ~s them their very food వాండ్లు అన్నముతినడము సహితము వాడికిగిట్టలేదు. he ~s me my situation నాకువుద్యోగమైనదివాడికికడుపుమంట. he would be glad to take the house but he ~s the expense ఆయింటినితీసుకోవడమువాడికిసమాధానమేకాని దుడ్డుపోతున్నదే అనియేడుస్తున్నాడు. why do you ~ me my happiness? నాసౌఖ్యమునుయెందుకుచూడలేవు.

To Grudge, grudge, *v. n.* to murmur, to repine సణుగుట, అసహ్యపడుట, గిట్టకవుండుట, మాత్సర్యపడుట, అర్ధాంగీకారముగావుండుట.

Grudge, grudge, *n. s.* అసూయ, అసహ్యము, గిట్టమి, పగ, చలము, మాత్సర్యము, అంర్ధాంగీకారము. he owed them a ~ or entertained a ~ against them వాండ్లమీదపగపట్టియున్నాడు.

Grudging, *n. s.* అసూయ, గిట్టమి, కిస, ద్వేషము, మాత్సర్యము, అర్థాంగీకారము.

Grudging, *adj.* గిట్టని, మాత్సర్యముగల, అసమ్మతమైన, అర్థాంగీకారమైన.

Grudgingly, *adv.* అసమ్మతముగా, అసూయగా, గిట్టక, మాత్సర్యముగా, అర్థాంగీకారముగా.

Gruel, grû'el, *n. s.* గంజి, జావ, అంబలి, గుజ్జు.

Gruff, gruff, *adj.* చెడగరమైన, కఠినమైన, చిరచిరలాడే, ఆగ్రహమైన. he gave me a ـــ answer నాకు కఠినముగా ఉత్తరవుచెప్పినాడు.

Gruffgoods, *n. s.* చిల్లరసరుకులు.

Gruffly, gruff'ly, *adv.* కఠినముగా, చెడగరముగా, ఆగ్రహముగా, గురకాయించి, చిరచిరలాడుతూ. he spoke ـــ గురకాయించిమాట్లాడినాడు.

Gruffness, *n. s.* కఠినము, ఆగ్రహము, చిరచిర, చిటచిట.

To Grumble, grum'ble, *v. n.* గొణుగుట, సణుగుట, అసహ్యపడుట. he ـــs very much at this decision యీతీర్పునుగురించి అసహ్యపడుతాడు. his belly ـــd వాడికడుపు గుర్రుమనికూసినది. grumbling thunder తిన్ననిఉరుము.

Grumbler, grum'blĕr, *n. s.* గొణిగేవాడు, సణిగేవాడు, అసహ్యపడేవాడు.

Grumbling, grum'bling, *n. s.* అసహ్యము, గిట్టమి, గొణుగు.

Grunsel, grun'sel, *n. s.* See Groundsel.

Grunt, grunt, *n. s.* గుర్రుగుర్రుమనడము, యిదిపంది, యేనుగపీటినిగురించినమాట.

To Grunt, grunt, *v. n.* గుర్రుగుర్రుమనికూసుట, యిదిపంది, యేనుగనుగురించినమాట. the hogs ـــ పందులుగుర్రుగుర్రుమనికూస్తవి.

Grunter, grunt'ĕr, *n. s.* పంది.

Guage, *n. s.* or pledge కుదువ, తాకట్టు, యీఅర్థము ప్రయోగములోలేదు. or measure కొలత, ప్రమాణము.

Guager, *n. s.* An officer who gages. See To Gage.

Guaicum, *n. s.* ఒకమందుదినుసు, దీన్నిగోయకమ అంటారు.

Guaiva, *n. s.* గొయ్యాపండు, జామపండు.

Guana, *n. s.* (a certain reptile also called Iguana) ఉడుము, గోధా, గోధిక.

Guano, *n. s.* (dung of seafowl used as manure) సముద్రపక్షులరెట్టవము, రెట్ట.

Guarantee, gar-an-tē', *n. s.* అభయము, ఉత్తరవాదము, పూట. he did this on my ـــ నాభరవసామీదచేసినాడు. See Warrantee.

To Guarantee, gar-an-tē', *v. n.* ఉత్తరవాదముగా వుండుట, పూటబడుట. he ـــd in this business యీపనినిగురించి నాకుభరవసాయిచ్చినాడు, యీపనికినేను న్నాన న్నాడు. See To Warrant.

To Guard, gârd *or* gyârd, *v. a.* కావలికాచుట, కాచుట, కాపాడుట, రక్షించుట. he ـــed the gate ద్వారపాలకుడై వుండినాడు. they who ـــ the door ద్వారపాలకులు. you must ـــ against fever జ్వరాన్నిగురించినీవుభద్రముగావుండవలసినది.

Guard, gârd *or* gyârd, *n. s.* కావలి, కావు, కావలివాడు, కాపాడేవాడు, రక్షకుడు. a village ـــ or watchman తలారివాడు. or an iron ring on a stick పొన్ను. the ـــ of a sword చేతికిదెబ్బతగలకుండాకత్తిపిడిమీదవుండేమూత. be on your ـــ భద్రము, ఎచ్చరిక. he was then upon his ـــ వాడు అప్పట్లోయెచ్చరికగావుండినాడు. he was then off his ـــ మరాకుగావుండినాడు, మైమరిచివుండినాడు. he was thrown off his ـــ మరాకుపడ్డాడు, భ్రమపడ్డాడు. a body ـــ రాజశరీరరక్షకసేన.

Guarded, *adj.* కాపాడిన, సంరక్షించిన. or discrete మెళుకువగల, జాగ్రతగల.

Guardedly, *adv.* జాగ్రతగా, భద్రముగా, మెళుకువగా. he spoke ـــ మెళుకువగామాట్లాడినాడు.

Guardedness, *n. s.* ఎచ్చరిక, జాగ్రత, మెళుకువ.

Guardhouse, *n. s.* కావలివాడువుండేచావడి, ఠాణా.

Guardian, gârd'yan, *n. s.* పాలకుడు, రక్షకుడు, సంరక్షకుడు. ـــ angel సంరక్షకదేవత.

Guardianship, gârd'yaṇ-ship, *n. s.* పోషణము, రక్షణము, సంరక్షకత్వము, సంరక్షణకర్తృత్వము.

Guard-room, చావడి, ఠాణా.

Guardship, gârd'ship', *n. s.* కావలిగావుండేవాడ, ఠాణాగాపెట్టివుండేవాడ.

Guardsman, *n. s.* రాజునగరిలోవుండేఖాసాసురువులవారు.

Guava, *n. s.* గొయ్యాపండు, జామపండు. this fruit came from Mexico where it is called Guayaba.

Gudgeon, gudg'on, *n. s.* a small fish found in brooks and rivers, easily caught ఒకవిధమైన చిన్నచేప. or a fool అవివేకి, మూఢుడు. or an iron pin on which a wheel turns కీలునడిమికమ్మి, మడుగుకీలునడిమికమ్మి.

Guerdon, ger'don, *n. s.* a prize బహుమానము.

Guerillas, *n. s.* దోపిడిచేసేవాండ్లు, పెండారివాండ్లు, బందిపోటుదొంగలు.

To **Guess**, gess, *v. a.* ఊహించుట, నిదానించుట. I ~ed that he was gone పోయినాడనుకొన్నాను. I cannot ~ what he means వాడిభావమేమోనని దానించలేను. you would ~ it to be pearl దాన్నిముత్యమనుకొందువు. you have ~ed the right man నీవునిదానించినవాడేఁ. these are his relations I ~ వీండ్లు అతనిబంధువులుగావుందురు.

Guess, gess, *n. s.* ఊహ, నిదానము, ఉజ్జాయింపు. a mere ~ వట్టిపూహ. by ~ రమారమిగా, సుమారుగా.

Guessed, *adj.* ఊహించిన, నిదానించిన, తోచిన. It may be ~ they will consent వాండ్లుబహుశః ఒప్పుదురు.

Guest, gest, *n. s.* అతిథి, అభ్యాగతుడు, విందుకువచ్చినవాడు, భోజనానికివచ్చినవాడు, యింటోవచ్చివుండేవాడు. he was my ~ for two months రెండునెలలు నాతోకూడా భోజనముచేస్తూవుండినాడు. the soul is the body's ~ క్షేత్రజ్ఞః, దేహవర్తియైనఆత్మ.

Guest-chamber, *n. s.* అతిథిశాల, విడిది.

To **Guggle**, *v. n.* See To Gurgle.

Gugglet, *n. s.* కూజా.

Guiacum, *n. s.* గోయకము, ఒకబంకపేరు. The Tariff merely says గాయకం.

Guidance, gīd'ance, *n. s.* ఉపదేశము, నడిపించడము. these orders are sent for your information and ~ నీవుతెలిసినడుచుకోవడమున కైయీయుత్తరవులుపంపబడ్డవి.

To **Guide**, gīde, *or* gyīde, *v. a.* దారిచూపుట, ఉపదేశించుట, నడిపించుట. the master ~s his pupils ఉపాధ్యాయులుతనశిష్యులకు వుపదేశిస్తాడు, శిక్షచెప్పుతాడు. the light ~d me to his house ఆవెలుతురుగురిపెట్టుకొనివాడియింటికిపోయినాను. smell ~s dogs వాసనకుక్కలకుదారిచూపిస్తున్నది, అనగాకుక్కలువాసనబట్టుకొనిపోతవి. these words ~d me to his meaning యీమాటలచేతవాడిఅభిప్రాయమునాకుతెలిసినది.

Guide, gīde, *or* gyīde, *n. s.* దారిచూపేవాడు, మార్గదర్శి. a spiritual ~ గురువు. a ~ to English grammar లఘువ్యాకరణము.

Guide post, *n. s.* దోవచూపేస్తంభము.

Guild, gild, *n. s.* (village council) గ్రామకార్యమునువిచారించేసభవారు.

Guild-hall, *n. s.* గ్రామస్థులుకూడేదర్బారుకూటము, కచ్చేరిచావడి.

Guilder, *n. s.* ఒకనాణ్యము. about 1s 8d sterling £ 0-1-10.

Guile, gīle *or* gyīle, *n. s.* మోసము, వంచన, కృత్రిమము, కపటము.

Guileful, gīle'fŭl, *adj.* కపటముగల, కపటమైన, మోసమైన, వంచనగల, కృత్రిమముగల.

Guilefully, gīle'fŭl-ly, *adv.* కపటముగా, కృత్రిమముగా, వంచనగా, మోసముగా, తంత్రముగా.

Guileless, gīle'less, *adj.* నిష్కపటమైన, మోసములేని, సాధువైన, సాత్వికుడైన, మేదకుడైన.

Guilelessly, *adv.* నిష్కపటముగా, సాధువుగా.

Guilelessness, *n. s.* నిష్కాపట్యము, సాధుత్వము.

Guilesome, *adj.* కపటమైన, వంచనైన, మోసమైన.

Guillotine, gil-lō-tēne', *n. s.* కండపెట్టబడ్డనేరస్థుడిగొంతురెండుతునియలయ్యేటట్టు పైనుంచిజారవిడిచేఒకవిధమైనగండ్రగొడ్డలి.

Guilt, gilt, *n. s.* పాపము, నేరము, తప్పు, దోషము, అపరాధము. the ~ of his death does not lie with this doctor వాడుచచ్చినదోషముయీవైద్యునిమీదలేదు.

Guiltily, gilt'i-ly, *adv.* నేరముగా, నేరస్థుడై.

Guiltiness, gilt'i-ness, *n. s.* పాపము, దోషము, నేరము, తప్పు, అపరాధము.

Guiltless, gilt'less, *adj.* నిరపరాధియైన, నిర్దోషమైన.

Guiltlessness, *n. s.* నిరపరాధిత్వము, నిర్దోషత్వము.

Guilty, gilt'y, *adj.* దోషముగల, నేరముగల, నేరస్థుడైన, అపరాధియైన. a ~ creature పాపజంతువు. he pleaded ~ నేరమునుఒప్పుకొన్నాడు. he pleaded not ~ యెరగనన్నాడు, తనమీదతప్పులేదన్నాడు. he was found ~ వాడిమీదనేరముఋజువైనది. the jury said ~, the jury said not ~ నేరస్థుడు, నేరస్థుడుకాడు, అనిజూరీలుచెప్పినారు.

he was ~ of murder వాడుహత్యదోషగ్రస్తుడై వుండెను. he was ~ of an indiscretion పిచ్చిపని చేసినాడు. here the author is ~ of an oversight యిక్కడకవికిమరపువల్లదప్పుదోషము ప్రాప్తమై యున్నది.

Guinea, gin'ē, *n. s.* యిదిఒకదేశము.

Guinea, gin'ē, *n. s.* సీమలోచెల్లేఒక బంగారునాణ్యము, దీనికిమార్పు 21 shillings సుమారుపదకొండు, పదిన్నొండురూపాయలకుమారుతున్నది.

Guinea-dropper, gin'ē-drop-pĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనటక్కులదొంగ, కేడిమారి.

Guinea-fowl, *n. s.* సీమకోడిభేదము.

Guinea-gold, *n. s.* మేలిమిబంగారు.

Guinea-pig, *n. s.* వకజంతువిశేషము, దీన్నిసీమపందికొక్కు యనిన్ని బరిణపందియనిన్ని అంటారు.

Guinea-worm, *n. s.* నారికురుపు.

Guise, gīse *or* gyīse, *n. s.* వైఖరి, వేషము, రీతి, విధము, తీరు. a tiger in the ~ of a cow గోముఖవ్యాఘ్రము. satire in the ~ of praise నిందాస్తుతి.

Guitar, gi-târ', *n. s.* తంబుర, వీణె, శితార.

Gules, gūls, *n. s.* ఎర్రనివర్ణమునకుయిదిఒకపేరు.

Gulf, gulf, *n. s.* తామరకర్ణికాకారమైనసముద్రము, అగాధము.

To Gull, gull, *v. a.* మోసముచేసుట, వంచించుట, యేమార్చుట.

Gull, gull, *n. s.* ఒకసముద్రపుకాకివిశేషము. or fool మోసపోయినవాడు, యేమారినవాడు.

Gullery, *n. s.* పితలాటకము, మోసము, వంచన.

Gullet, gul'let, *n. s.* కుతిక, గొంతుకోవి, కంఠనాళము.

Gulley-hole, gul'lē-hōle, *n. s.* జలదారి.

Gullibility, *n. s.* అవివేకము, వెలితనము.

Gully, *n. s.* (rivulet) జలధార, వాగు, వాక, కాలువ. or lane సందు. between two hills కొండకొండలసందునవుండేదారి.

To Gulp, gulp, *v. a.* గుటుక్కునతాగుట, గుటుక్కున మింగుట.

Gulp, gulp, *n. s.* ఒకగుక్క, గుక్కెడు.

Gulph, *n. s.* See Gulf.

Gum, gum, *n. s.* of trees బంక. elastic ~ రబ్బరు. of the teeth యిగురు, చిగురు. of the eyes కంటి పుసి.

Gum arabic, *n. s.* తుమ్మబంక. The baubul tree that produces it is తుమ్మచెట్టు.

Gumboil, *n. s.* యిగురుపోటు.

Gummastic, *n. s.* లేప్యములోచేర్చేఒకబంక.

Gummed, *adj.* బంకగల, బంకపరిమిన.

Gummy, gum'my, *adj.* బంకగావుండే, బంకలుగాగ.

Gumption, *n. s.* understanding, skill, cleverness (Todd in Johnson) ప్రజ్ఞ, తెలివి, శక్తి, యిది అనరానిపిచ్చిమాట.

Gun, gun, *n. s.* the general name of fire arms తుపాకిమందుకట్టించికాల్చేసాధనము. fowling piece or musket తుపాకి. great ~ పిరంగి. An Air-gun గాలితుపాకి. a pop ~ పిసిరికొట్టేతేటకోలువు నిధ్వనించేటట్టుపిల్లకాయలుఆట్లాటకొరకేకవిధము గామడిచినకాగిదము. it is only a pop ~ affair యిదివట్టిబూటకము, యిదివట్టిమాయ. as sure as a ~ నిశ్చయముగా, యిదిఒకపిచ్చిమాట. at ~fire గుండువేసేటప్పటికి. before ~fire గుండు వేయకమునుపు.

Gunbarrel, *n. s.* తుపాకిగొట్టము.

Gunboat, *n. s.* యుద్ధములోపిరంగులుయెక్కించికాల్చేపడవలు.

Gunmetal, *n. s.* తురాయి, రాగికంచుకలిసినలోహము.

Gunnel, gun'nel, *n. s.* See Gunwale.

Gunner, gun'nĕr, *n. s.* పిరంగులుకాల్చేవాడు. or sportsman షికారి, వేటగాడు.

Gunnery, gun'nĕr-y, *n. s.* పిరంగులనుకాల్చేశాస్త్రము.

Gunny, *n. s.* or Indian word for sack cloth గోనె, గోనెపట్ట. Gunnies or sacks గోనెలు, గోనె సంచులు.

Gunpowder, gun'pow-dĕr, *n. s.* తుపాకిమందు.

Gunroom, *n. s.* వాడలోవుండేఒకపెద్దగది.

Gunshot, gun'shot, *n. s.* తుపాకిదెబ్బ, పిరంగిదెబ్బ, గుండుపారేదూరము. they were out of ~ గుండుపారేదూరానికంటె అవతలవుండినారు.

Gunsmith, gun'smith, *n. s.* తుపాకులుచేసేవాడు.

Gunstock, gun'stock, *n. s.* తుపాకికర్ర.

Gunwale, *n. s.* వాడయొక్కపైయంచు, పడవయొక్కపై యంచు. he was sitting on the ~ వాడఅంచు నకూర్చుండినాడు.

Gurge, gur'ge, *n. s.* అగాధజలాశయము, తామరకర్ణికాకారమైనసముద్రము, యిదిగ్రామ్యశబ్దము.

To Gurgle, gur'gle, v. n. పారేనీళ్లుజలజలమనిధ్వనించుట. gurgling stream జలజలమనిపారేనీళ్లు.

Gurnet, gur'net, n. s. ఒకచేపపేరు.

To Gush, gush, v. n. జరీలుమనిబయలుదేలుట. the blood —ed out ఆనెత్తురుజరీలుమని బయలుదేరినది. the milk —ed out చంట్లోనుంచిపాలుజరీలుమనిబయలుదేరినది.

Gush, gush, n. s. జరీలుమనిబయలుదేలడము. he stopped the — of blood నెత్తురుబయలుదేలడమును నిలిపినాడు.

Gusset, gus'set, n. s. an angular piece of cloth sewn at the upper end of the sleeve of a shirt or shift అతుకు, అస్తిరి, పొన్నగుడ్డ, నేత.

Gust, gust, n. s. గాలిదెబ్బ. the — of wind knocked him down గాలిదెబ్బచేతపడిపోయినాడు. or taste రుచి. there is a — of garlick in this యింటిలో వుల్లిపాయలకంపుకొట్టుతున్నది. there is a — of lewdness in this poem యీకావ్యములో యిక్కడకొంచెము పోకిరితనమున్నది. a — of passion కోపోద్రేకము, మోహోద్రేకము.

Gusto, gus'to, n. s. రుచి, రసము. he read it with great — దాన్నిమహా అభిరుచిగాచదివినాడు. See Gust.

Gusty, gust'y, adj. గాలికసరుగావుండే. yesterday was — నిన్న నిలిచినిలిచి పెద్దగాలికొట్టుతూవుండినది.

Gut, gut, n. s. పేగు, అంత్రము. catgut or fiddle string పిడీలుయొక్క తంతినరము. for angling with గాలపుచువ్వకుకట్టేజముడుదారమువంటి నరము. greedy — తిండిపోతు. or passage through hills కనుమసందు. or narrow sea రెండుదీవులనడిమిసన్నసముద్రము. the guts or paunch పొట్ట, కడుపు.

To Gut, gut, v. a. పేగులనువెళ్లదీసుట. or empty యింట్లోయేమిన్ని లేక తుడిచిపెట్టిపోవుట. or to plunder దోచుట, తుడిచిపెట్టుట. the police —ted the house పోలీసువాండ్లుఆయింటినితుడిచిపెట్టిపోయినారు.

• Gutta serena, n. s. నేత్రరోగవిశేషము.

Gutter, gut'ter, n. s. నీళ్లకాలువ, అనగాయింటిమీదకురిసేనీళ్లుజారికిందపడడమునకైపెంకులుదోనెవలెపెట్టివుండేకాలువ. or dirty water మురికినీళ్లు.

Guttertiles, n. s. పెంకులు, అనగాదోనెపెంకులు.

To Guttle, gut'tle, v. n. మెక్కుట, బొక్కుట, బాపుకొనుట, ఆవురుఆవురుమనితినుట.

Guttler, gut'tler, n. s. తిండిపోతు.

Guttural, gut'tu-ral, adj. కంఠ్యమైన. a — letter కంఠ్యాక్షరము.

Guy, n. s. పొడుగునుంచిదించేమూటనువాటముగాయీడ్చుకోవడానకై కట్టివుండేతాడు, పశ్చగాడు, యీశబ్దమునున్యాయముగా వ్రాయవలసినది. Guide.

To Guzzle, guz'zle, v. a. అధికముగాసారాయితాగుట, ముక్కుమోయతాగుట.

Guzzler, guz'zler, n. s. తాగుబోతు.

Gyal, n. s. a sort of wild ox గవయము, మనుబోతు.

Gymnasium, n. s. గరడీశాల, మల్లకజెట్టీలరంగస్థలము. or school పాఠకశాల.

Gymnastic, gym-nas'tic, adj. సాముసంబంధమైన, సామునుగురించిన.

Gymnasticks, n. s. సాము, గరడి.

Gynecocracy, gy-ne-coc'ra-cy, n. s. ఆడపెత్తనము.

Gypsey, n. s. యెరుకలవాడు, సోదెకత్తె. a cunning — జాణ.

Gypsy, Gypsum, n. s. సున్నపురాతిభేదము. some gypsum is black. Alabaster is one species ఒకసున్నపువిశేషము, సున్నపురాళ్లవిశేషము, తువ్వనేల.

Gyration, gy-ra'shon, n. s. తిరగడము, చక్రాకారముగాతిరగడము.

Gyves, gyvs, n. s. సంకెళ్లు, బొండకొయ్య.

H initial సంజ్ఞాక్షరము, సాంకేతికాక్షరము. కొన్నిచోట్ల Honorable అనిఅర్థము. H. E. I. C. అనగా Honorable East India Company. H. M. అనగా His Majesty or Her Majesty.

Ha, hâ, interj. హా, ఆహా, అయ్యో.

Habeas-corpus, hā'bē-as-côr'pus, n. s. అన్యాయముగాకావలిలోవుంచబడ్డవాణ్ని గానికట్టుకోబడ్డవాణ్నిగానిజడ్జీలయెదటహాజరుచేయడానకైపుట్టేవారంటు.

Haberdasher, hab'er-dash-er, n. s. బోడికుళ్లాయీలు, స్టాకింగులు, మొదలైనవాటిని అమ్ముకొనేవాడు.

Haberdashery, *n. s.* బోడికుల్లాయీలు, ప్టాకింగునులు, మొదలైనచిల్లరఅమ్ముడుసరుకులు. The Tariff says నాడా మొదలైనదినుసులు.

Habergeon, *n. s.* కంఠకవచము, గొంతుకున్నుగామ్ముకున్నుచేసుకొనేజీరా.

Habiliment, ha-bil'i-ment, *n. s.* వేషము, ఉడుపు, బట్టలు, కోకలు.

Habit, hab'it, *n. s.* అభ్యాసము, అలవాటు, వాడిక. he is of a hot ― of body వాడిదిఉష్ణప్రకృతి, వాడిదికాకశరీరము. or dress వేషము, ఉడుపు.

Habitable, hab'it-able, *adj.* వాసయోగ్యమైన, వాసముచేయతగిన. the ― globe భూగోళముమీద మనుష్యులువాసముచేసేస్థలము.

Habitant, hab'it-ant, *n. s.* నివాసి, వాసముచేసేవాడు.

Habitation, hab-i-tā'shon, *n. s.* వసతి, వాసస్థానము, నివాసము, యిల్లు, ఉనికిపట్టు.

Habitual, ha-bit'ū-al, *adj.* అలవాటైన, వాడికైన, నిత్యమైన. through ― intoxication తాగేవాడికచేత.

Habitually, ha-bit'ū-al-ly, *adv.* అలవాటుగా, వాడికగా, నిత్యముగా. they ― go naked వాండ్లు సహజముగాదిసమొలతోపోతారు.

To Habituate, ha-bit'ū-āte, *v. a.* అభ్యాసపరచుట, అలవాటుపరచుట, వాడికపరచుట, మరుపుట. you must ― yourself to writing నీవుప్రాయడానికివాడికచేయవలసినది.

Habituated, *adj.* అభ్యాసపడ్డ, అలవాటుపడ్డ, వాడికపడ్డ, మరిగిన.

Habitude, hab'i-tūde, *n. s.* అభ్యాసము, అలవాటు, వాడిక.

To Hack, hack, *v. a.* చిన్నాభిన్నముగానరుకుట, తుత్తుమురుగా నరుకుట, చిందరవందరగా కోసుట. how he ―s English యింగ్లీషునుయెట్లా అభాస్వన్నముచేస్తాడు, అనగా అభాస్వన్నముగామాట్లాడుతాడు.

Hack, hack, *n. s.* కూలికుర్రము, బాడిగెబండి. he keeps a pair of ―s వాడు రెండు అద్దెగుర్రములనుపెట్టుకొన్నాడు.

Hack, hack, *adj.* కూలికిపెట్టుకొన్న, బాడిగెకుపెట్టుకొన్న. a ― palankeen అద్దెపల్లకి. a ― writer కూలికివిత్యముచెప్పేవాడు. a ― translator కూలికిభాషాంతరముచేసేవాడు.

Hackbut, *n. s.* or musket తుపాకి, యిదికావ్యశబ్దము.

Hackbutter, *n. s.* or musketteer తుపాకివాడు, సిపాయి, యిదికావ్యశబ్దము.

Hackery, *n. s.* Indian cart (a word of uncertain origin) గాడి.

Hackle, hac'kle, *n. s.* చిక్కుచేయనిపట్టు, బొచ్చు. a comb for dressing flax జనుముచిక్కుతీసేదువ్వెన, కట్టుచిక్కుతీసేదువ్వెన.

To Hackle, hac'kle, *v. a.* ఏకుట, చిక్కుతీసుట, దువ్వుట, చిక్కుబెట్టుట, యిదికట్టుబొచ్చువీటినిగురించినమాట.

Hackney, hack'nē, *adj.* అద్దెకుపెట్టుకొన్న, బాడిగెకుపెట్టుకొన్న. a ― coach బాడిగెబండి. ― horses బాడిగెగుర్రములు. a ― author కూలికిగ్రంథముచెప్పేవాడు.

Hackneyed, Hacknied, *adj.* అలవాటుపడ్డ, వాడికపడ్డ, మరిగిన, తిరిగినగుండెగావుండే, పదిమందికితెలిసినలచనైపోయిన. he was quite ― in this business యీపనివాడికిఅవలీల, మంచిసీర్లప్రాయము. a ― witness గడిదేరినసాక్షి. a ― verse అందరికితెలిసినపద్యము, జగత్ప్రసిద్ధమైనపద్యము. a ― incident అందరుచెప్పేయుక్తి, సాధారణమైనయుక్తి.

Had, the *preterite* and *part. pass.* of have. you ― better go నీవుపోతేమేలు, నీవుపోతేవాసి. you ― better die than do this దీన్నిచేయడముకంటే నీవుచావడముమేలు.

Haddock, had'dock, *n. s.* మత్స్యవిశేషము.

Hades, hā'dēs, *n. s.* Ha-deez (the unseen world, hell) పితృలోకము. he descended into ― సమాధిలోకిదిగినాడు, అనగాచచ్చినాడు.

Hæmorrhage, *n. s.* నెత్తురువెల్లువ, రక్తప్రవాహము. there was a great ― నెత్తురువెల్లువలైనది.

Hæmorrhoids, *n. s.* మూలవ్యాధి.

Haft, hăft, *n. s.* పిడి. an ivory ― దంతపుపిడి.

Hag, hag, *n. s.* కూన్యకత్తె, వికారమైనముసలిముండ, ముప్పనాతి, శూర్పనఖి, తాటకి.

Hagard, Haggard, hag'gard, *adj.* lean, rugged, deformed అంటుకొనిపోయిన, అక్కులుచెక్కులు ఎండుకొనిపోయిన.

Haggis, hag'gis, *n. s.* ఒకవిధమైనమాంసవ్యంజనము.

To Haggle, hag'gle, *v. n.* to be tedious in a bargain నచ్చుబేరమాడుట.

Haggling, *n. s.* నచ్చుబేరము.

Hagiographer, *n. s.* పురాణకర్త.

Hagiographic, *adj.* పురాణసంబంధమైన, పౌరాణిక.

Hagiography, *n. s.* పౌరాణికము.

Hagiology, *n. s.* పౌరాణికము.

Hah! *interj.* హా, ఆహా, అయ్యో.

Haha, *interj.* హాహా.

Hail, hāl, *n. s.* వడగండ్లు, కరకలు.

To **Hail,** hāl, *v. n.* వడగండ్లుపడుట, వడగండ్లవాన కురుసుట.

To **Hail,** hāl, *v. a.* to call to కేకవేసిపిలుచుట, అరిచిపిలుచుట. he ~ed the ship ఆవాడను కేకవేసి పిలిచినాడు. they ~ed him gladly నీవువచ్చితే చిన్నదిచాలాసంతోషమైనదన్నారు. they ~ed him king నీవుమాకు రాజైనావనికొనియాడినారు.

Hail, hāl, *interj.* సలాము, దండము, నమస్కారము, శుభము. he went there to bid them ~ పిలుచుకరావడానికియెదురుకొనిపోయినాడు. Hail Hail! జయముజయము, మేలుమేలు.

Hailstone, hāl'stōne, *n. s.* వడగల్లు, కరకము.

Hair, hār, *n. s.* వెంట్రుక, రోమము, వెంట్రుకలు. there were two ~s in the food అన్నములో రెండువెంట్రుకలువుండినవి. her ~ was grey దాని వెంట్రుకలు నెరిసియుండినవి. a lock or tuft of ~ (left by the Hindus on the back of the head) జుట్టు. the division of the ~ on the forehead పాపట. dishevelled ~ విరియబోసుకొన్నతల, విరిపితల. matted ~ worn by monks సన్యాసులు పెంచుకొనియుండేజడ. a Hindu woman's ~ rolled in a tuft కొప్పు. a ~ lip or hare-lip మొఱ్ఱిపెదవి. horse ~ గుఱ్ఱపుతోకవెంట్రుక. a ~ couch or horse ~ couch గుఱ్ఱపుతోకవెంట్రుకలతో నేయబడ్డగుడ్డవేసినకవిచి. a ~ trunk వెంట్రుకలుగల తోలుపెట్టె. a ~ shirt గొంగళిచొక్కాయి, యిది దేహమునకు బాధగావుండడమునకు సన్యాసులుతొడుక్కొంటారు. there is not a ~ of difference రవంతైనాభేదములేదు. that story suits you to a ~ ఆకథనీకు సరిగ్గాతగివున్నది. his ~ stood on end మహాభయపడ్డాడు.

Hairbrain, Hairbrained, hār'brānd, *adj.* అస్థిరమైన, చపలమైన, చలచిత్తముగల, పిచ్చి, వెర్రిసాహసముగల.

Hairbreadth, hār'bredth, *n. s.* వెంట్రుకదారమంత, వెంట్రుకప్రమాణము, ఈషత్తు, రవంత. you had a ~ escape రవంతతప్పినది, వెగడతప్పినది.

Haircloth, hār'cloth, *n. s.* కంబళి, గొంగళి.

Hairdresser, *n. s.* వెంట్రుకలనుదువ్విదిద్దేమంగలవాడు.

Hairdressing, *n. s.* వెంట్రుకలనుదువ్విదిద్దేపని.

Hairiness, hār'i-ness, *n. s.* నూగు. I observed a ~ on the leaf ఆయాకుమీందనూగువుండినది.

Hairless, hār'less, *adj.* వెంట్రుకలులేని, రోమవిహీనమైన, బోడి.

Hairpencil, *n. s.* తూలిక.

Hairpin, *n. s.* అధికవిశ్వాసముచేత ఆ త్తుబంధవుల వెంట్రుకలుతెచ్చివాటిచేతనించబడిఅడుగునతోకవలెపొడుగాటికమ్మిగలగాజుగొట్టము.

Hairpowder, *n. s.* వెంట్రుకలమీదచల్లుకొనేతెల్లపిండి.

Hairy, har'y, *adj.* వెంట్రుకలుగల. the ~ caterpillar కంబళిపురుగు.

Hake, *n. s.* a kind of fish మత్స్యవిశేషము.

Halberd, hal'berd, *n. s.* ఈటె, బరిచి.

Halberdier, *n. s.* ఈటెపట్టేబంటు.

Halcyon, hal'shon, *n. s.* హంసి, యిదికావ్యములో వచ్చేపేరు. ~ days మంచికాలము, క్షేమకాలము, హాయిగావుండేదినాలు. their own ~ territories (Johnson) అతిసౌఖ్యమైనభూమి, హాయిగావుండేదేశము.

Hale, hāle, *adj.* దృఢగాత్రముగల, దృఢశరీరముగల.

To **Hale,** hāle *or* hal, *v. a.* ఈడ్చుట, గుంజుట. they ~d him to the police పోలీసుకువాణ్ణియీడ్చుకపోయినారు. See To Haul.

Half, hâf, *n. s.* and *adj.* సగము, అర. both halves are spoiled రెండుసగములుచెడిపోయినవి. four and a ~ నాలుగున్నర. ~ fanam అడ్డగ. ~ pagoda మాడ, అరవరహా. ~ penny యింగ్లీషుమైసా. plu. ~ pence యింగ్లీషుమైసాలు. ~ rupee అర్ధరూపాయి. ~ a dozen ఆరు. ~ a dozen people have seen this దీన్నినలుగురూచూచివున్నారు, కొదిమందిచూచివున్నారు. ~ a day's work

ఒకభాగమని. a — hundred అనగాయాభై, యాభైమంది. — as much again సగానికిసగమధికము, యింకాసగమధికము. — blindness మందదృష్టి, చత్వారము. — blood సవతిసంబంధము. she is my sister by the — blood నాసవతితల్లికూతురు. — brother సవతితల్లికొడుకు. this is longer by — యిదిఒకటికిఒకటిన్నరంతనిడివిగావున్నది. he told the story by halves కొంతచెప్పికొంతమాని నాడు. — caste సంకరజాతివాడు. Regarding this word See Asiatic Journal 1823 page 445. — faced సందిగ్ధమైన, డోలాయమానమైన, దిక్కుమాలిన. — faced friendship పైస్నేహము. — guinea అరగిన్ని, సుమారు ౫ రూపాయలకుమారేటంగా రునాణ్యము. — length (a picture or stature) ప్రతిమ, అనగా శిరస్సునుంచినడుముదాకా వుండే ప్రతిమ. I have — a mind to go there అక్కడికి నాకుపోదామావద్దాయనివున్నది, నాకుఅక్కడికిపోవడానకుఅరమనసుగావున్నది. — moon అర్ధచంద్రుడు. his better — భార్య. her better — భర్త. he and his better — వాడువాడిపెండ్లాము. — pay ఒకవిధమైనపింఛను. — pint గాలుబుడ్డి. — span లొడితెడు, జెత్తెడు. — sword చెయికత్తి. — way సగముదూరము.

Half, hâf, *adv.* అరవాసి, సగముమట్టుకు. this is often expressed by uniting an affirmative and negative verb; as stated in the Telugu Grammar. Thus, it is — done తీరీతీరకవున్నది. he is — dead చచ్చీచావనివాడైవున్నాడు. — and — ruined సగానికిసగముచెడిపోయినది. it was — and — visible అదిచూచాయగా అగుపడ్డది, లీలగా అగుపడ్డది. he — cocked the gun తుపాకిగుర్రమును ఒకమెట్టుపైనక్కుయాచ్చినాడు. — boiled వుడికీవుడకకవుండే, ననబాయిగావుండే. — broken తెగీతెగని, తునిగీతునగని, సగలీసగలని, విరిగీవిరగని. — built కట్టీకట్టని. — closed మూసీమూయని. the door was — closed తలుపువారవాకిలిగావుండినది. — dead కొనప్రాణముతోవుండే, జీవచ్ఛవమైన. — finished కొరగావుండే, తీరీతీరని. — grown యెదిగీయెదగని, పసి. — ripe దోర. — seas over (Johnson) మయకముగా, లాగిరిగా. he was — seas over వాడుకొంచెముతాగి వుండినాడు, మయకముగావుండినాడు. — seen లీలగా అగుపడ్డ. he is — starved వాడికిఆకలిచేతపులుమూసుకొనిపోతున్నది. — witted చపలచిత్తుడైన, చలచిత్తుడైన.

Halibut, hăl′i-but, *n. s.* ఒకపెద్దచేప.

Hall, hâll, *n. s.* కూటము, చావడి, శుదసాల, పెద్దయిల్లు, భవంతి. a royal — or castle నగరు. — of audience కొలువుకూటము. the town — రచ్చకూటము, రచ్చచావడి. a dining — భోజనశాల. the entrance — నడవ. a — of justice న్యాయస్థలము, ధర్మసభ. or rural mansion పట్నానికిబయటసౌఖ్యముకొరకుదొరలువుండేపెద్దయిల్లు.

Hallelujah, hal-lē-lû′ya, *n. s.* భజదేవం, దేవున్నిస్తుతించండి, జయంజయం, మంగళంమంగళం. their —s వారుచేసినస్తోత్రములు.

Halloo, hal-lû′, *n. s.* ఒరేయనికేకవేయడము. I heard him give a — and I went there వాడుకేకవేసినదివిని అక్కడికిపోయినాను.

Halloo, hal-lû′, *interj.* ఓహో, హాహా. —! —! it is falling down హాహాఅదిపడుతున్నది.

To Halloo, hal-lû′, *v. n.* కేకవేసిపిలుచుట, కూయుట, బొబ్బలిడుట. he —ed to me ఒరేయనిన న్నుకేకవేసిపిలిచినాడు. he —ed to the dogs వుసుకోవుసుకోయనిఅరిచినాడు.

To Hallow, hal′lō, *v. a.* to consecrate సమర్పణచేసుట. to make holy పరిశుద్ధముచేసుట, పవిత్రముచేసుట, పావనముచేసుట, పునీతముచేసుట. he —ed his talents to this task యీపనికివాడిశక్తినిఅర్పితముచేసినాడు. he —ed the temple ఆగుడికిపుణ్యాహవాచనముచేసినాడు. the priest —ed the idol ఆవిగ్రహమునకుసంప్రోక్షణచేసినాడు. or to reverence as holy ఆచరించుట. he does not — the sabbath వాడుఆదివారమును ఆచరించడు. he —s no day వాడికిఆదివారములేదుఅమావాస్యలేదు. Dz. says సంస్కారముచేసుట, ప్రతిష్ఠచేసుట.

Hallowed, *adj.* పూజనీయ్యమైన, పూజ్యమైన, అతిపవిత్రమైన, పావనమైన, పునీతమైన. — flowers మంత్రపుష్పము. — rice offered to Hindu gods ప్రసాదము, నివేదితాన్నము. men must not eat in a — place మనుష్యులుదేవార్పితస్థలములోభో

జనముచేయకూడదు. the Sabbath was ⌴ by God ఈశ్వరునివల్ల సబ్బాతుదినమునకు పూజ్యతకలిగినది. a ⌴ place ఈశ్వరార్పితమైనస్థలము, పుణ్యక్షేత్రము, పూజ్యమైనస్థలము. a ⌴ act పుణ్యము, సత్కార్యము, ధర్మము. in his ⌴ presence దేవుని సన్నిధిలో. land once ⌴ cannot be sold దేవుడికి సమర్పించిన నేలను విక్రయించకూడదు. Kasi is to the Hindus a ⌴ spot హిందువులకు కాశీ పుణ్యక్షేత్రము. ⌴ be thy name తమ పేరు పూజనీయ్యముగావుండును గాక, మానినీయ్యముగావుండును గాక, (త్వన్నామపూజ్యంభవతు A†.)

Hallucination, hal-lů-ċi-nā′shon, *n.s.* wandering, giddiness భ్రమ.

Halo, hā′lō, *n. s.* పరివేషము, పరిధి, సూర్యుడికిగాని చంద్రుడికిగాని చుట్టూరువేసే మండలము.

Halser, hâ′sĕr, *n. s.* See Hawser.

To Halt, hâlt, *v. n.* to limp కుంటుట. to stop నిలుచుట. in a march దిగుట, మజిలీచేసుట. a ⌴ing place మజిలీ. or to hesitate అనుమానించుట, శంకించుట.

To Halt, hâlt, *v. a.* నిలుపుట, దించుట, మజిలీచేయించుట, ముకాముచేయించుట. he ⌴ed his troops at the village దండును ఆవూరిలో మజిలీచేయించినాడు.

Halt, hâlt, Halting, *n. s.* walking with lameness కుంటడము. or stage దిగేస్థలము, మజిలీ.

Halt, hâlt, *adj.* కుంటి, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Halter, hâl′tĕr, *n. s.* పురి, తూకుదారము, మెడకు వేసే తాడు, పలుపు, మెడదారము.

To Halter, hâl′tĕr, *v. a.* దారముతో కట్టుట.

Haltingly, *adv.* కుంటుతూ.

To Halve, hâve, *v. a.* చెరిసగముచేయుట.

Ham, ham, *n. s.* తొడ. of a hog పందితొడ. he was sitting on his ⌴ కుందుకొనికూర్చుండినాడు, గొంతుకూర్చుండినాడు.

Hamadryad, *n. s.* వనదేవత.

Hamlet, ham′let, *n. s.* పల్లె, పల్లెటూరు.

Hammer, ham′mĕr, *n. s.* సుత్తె. a sledge ⌴ సమ్మెట. a stone cutter's ⌴ కూటము. of a gun తుపాకి చెకముకిరాయికి మొదటతగిలి నిప్పుపడేయునుము. his property was brought to the ⌴ వాడి సొత్తు వేలానికి వచ్చినది.

To Hammer, ham′mĕr, *v. a.* సుత్తెతో కొట్టుట, సమ్మెటతో కొట్టుట. he ⌴ed out the silver వెండిని సాగకొట్టినాడు. he ⌴ed out the marks ఆగురుతులుపొయ్యేటట్టు తట్టివేసినాడు. I ⌴ed out the words at last తుదకు ఆ మాటలను భేదించిచదివినాను. he ⌴ed out an answer బహుప్రయాసకరించి వుత్తరవుచెప్పినాడు. I could not ⌴ this into his head యెంతచెప్పినా వాడికి తెలియలేదు.

To Hammer, ham′mĕr, *v. n.* to be busy (*Shark.* in *Johnson*) పనిపడుట, ఆయాసపడుట, తొక్కులాడుట. or to hesitate తడమాడుట.

Hammercloth, *n. s.* బండిలో లేవాడు కూర్చుండే పెట్టిమీద కప్పే జాలరుగలగుడ్డ.

Hammock, ham′mock, *n. s.* వాడలో పనివాండ్లు పండుకొనేకి త్రాసువుయ్యేలమంచము. they carried the sick man in a ⌴ ఆరోగినివుల్లంకిలో తీసుకొనిపోయినారు, జోలికట్టియెత్తుకొనిపోయినారు, ఆరోగిని బొంగుకు గుడ్డకట్టి దానిలో యెత్తుకొనిపోయినారు.

Hamper, ham′pĕr, *n. s.* డొల్ల, పెద్దగంప, బుట్ట, మంకెన.

To Hamper, ham′pĕr, *v. a.* బందాలువేయుట, చిక్కులబెట్టుట, యిబ్బందిపరచుట, సంకటపెట్టుట, కలవరబెట్టుట. they ⌴ed the horses and turned them out to graze గుర్రాలకు బందాలువేసి మేతకువిడిచిపెట్టినారు. he ⌴ed the gift with many conditions ఆ భూమిని దానమివ్వడములో దానముపట్టినవాడు దాన్ని అనుభవించడమునుగురించి కొన్ని నిబంధనలుయేర్పరచినాడు. or to spoil a lock తాళముచెవినితిప్పితిప్పి తాళమును చెరుపుట. he ⌴ed the lock తాళముచెవినితిప్పితిప్పి ఆ తాళమును చెరిపినాడు.

Hampered, *adj.* బందాలువేయబడ్డ, చిక్కులబడ్డ, యిబ్బందిగావుండే, కలవరపడే, తొందరపడే, సంకటపడే. he was ⌴ with a large family పెద్దసంసారము వాడికాళ్లనుచుట్టుకొనివున్నది, వాడు సంసారబంధములో తగులుకొని మిణకరిస్తున్నాడు. he was ⌴ with debts వాడు అప్పులతో మునిగివున్నాడు. he is no longer ⌴ with them వాండ్లతొందర వాడికి తీరిపోయినది.

To Hamstring, ham′string, *v. a.* గుదికాలినరమును తెగకొట్టుట.

Hamstrung, *adj.* గుదికాలినరము తెగగొట్టబడ్డ, గుదికాలినరము తెగిన.

Hanaper, han'a-pēr, *n. s.* బొక్కసము, ఖజానా.

Hand, hand, *n. s.* చెయ్యి, హస్తము, కరము. I paid him the money with my own — వానికి ఆరూకలు నా చేతులారచెల్లిస్తిని. they bound his —s behind his back వాణ్ని వెనకరెక్కలువిరిచికట్టినారు. the letter was in my brother's — i. e. his writing ఆజాబు మాఅన్న అక్షరాలు. he put his — to the bond ఆపత్రములో చేవ్రాలు చేసినాడు. witness my — Rangaya రంగయ్యసాక్షిగా. or palm అరిచెయ్యి, కరతలము. the hollow of the — పుడిసిలి. the hollow of the joined —s దోసిలి. the back of the — మీదచెయ్యి. folded —s అంజలి. the — of a clock గడియారపుముల్లు, plu. ముండ్లు. he clapped his —s చేతులుతట్టినాడు. to cut off the —s ముంజేతులను తెగగొట్టుట, చేతులనుకోసివేసుట. *(metaphorically)* In this I see the — of God యిందులో యీశ్వరఘటన తెలుస్తున్నది. by the — of Providence దైవయత్నము చేత, దైవవశముగా, దైవాధీనముగా. this is the — or finger of God యిది యీశ్వరతంత్రము, ఈశ్వరమాయ. (*Phrases,*) a new — కొత్తమనిషి, చెయితిరగనివాడు. ten —s పదిమంది. ten —s were employed in building it దాన్ని పదిమంది కట్టుతూ వుండినారు. all —s were engaged in this business అందరు యీపనిమీద వుండినారు. this picture is painted by a celebrated — యీపటమును వ్రాసినది మంచిగొప్పచెయ్యి, అనగా ప్రసిద్ధుడు. I have this news from a sure — (*Addison*) నమ్మతగినవాడిగుండా యీసమాచారము విన్నాను. will you lend me a —? సహాయము చేస్తావా. he tried his — at the work తనచేతఅవుతున్నదో కాదో అని చేసిచూచినాడు. his — is now in వానికియిప్పుడు చెయితిరిగివున్నది. when his — was in వానికి అందులో ప్రవేశము కలిగివుండినప్పుడు. when you have the pen in your — నీవు పెనాపట్టివున్నప్పుడు. the papers that are in my —s నా వద్దవుండే కాగితములు. I have the letter in my — ఆజాబు యిదుగో. I have the money in my —s (plu.) ఆరూకలు నా స్వాధీనములో వున్నవి. నావశములో వున్నవి. bear a —! or make haste త్వరగాకానీ, ఆలస్యము చేయవద్దు. — over — విరవిర. the estate passed from — to — and at last came to him ఆయాస్తివాడివాడి చేతిలో బడి తుదకు అతనికి చేరినది. the property changed —s ఆ సొత్తు వొకని చెయివిడిచి మరివొకని చేతికిపోయినది. they came — in — చేతులుగూర్చుకొని వచ్చినారు. — in — with Telugu he read Tamil తెలుగు అరవము యేకకాలమందు చదివినాడు. they joined — in — in that business ఆపనిలో వొకచెయిగా వుండినారు. they are — and glove with him వాండ్లున్ను అతడున్ను కూడదకన్యాయముగా వున్నారు. he sought her — దాన్ని పెండ్లి చేసుకోవలెననియత్నము చేసినాడు. she bestowed her — on him వాణ్ని పెండ్లాడినది. round — or text — జటువైన అక్షరములు, గుండక్షరములు. running — గొలుసు అక్షరములు. Italian — జిలుగు అక్షరములు. Roman — పెద్దక్షరములు. short — సంకేతలిపి. I had no — in that business నేను ఆజోలికిపోలేదు. the estate came into his —s ఆయాస్తి వాడిపరమైనది. Hands off! (Johnson) చెయితీ, చెయివిడువు, విడిచిపెట్టు, అంటవద్దు. On the one — on the other — యీపక్షమందు ఆపక్షమందు. illness on one — and hard work on the other వొకతట్టురోగము వొకతట్టుకష్టము. the poems are all nonsense but on the other — they teach us the grammar కావ్యములంతా వట్టివిచ్చి అయితే అందుచేతమనకు వ్యాకరణము తెలుస్తున్నది. it is allowed on all —s that he is the heir అతడు వారసుడారుడైనట్టు వుభయులువొప్పినారు. a — at cards కాకితాల ఆటలో వొకడిచేతికివచ్చిన కాకితాలు. a — of four inches in measuring horses బెత్త. a horse that is sixteen —s high అయిదు అడుగులు బెత్తెడుపొడుగు గలగుర్రము. he did not come into the court with clean —s తనయందుశుద్ధము లేకవుండగా వొకరిమీద కోర్టులో ఫిర్యాదు చేసినాడు. they got the upper — of him వాణ్నివంచించినారు. I have my —s full at present ప్రస్తుతము నాకు పనిచాలావున్నది, నాకిప్పుడు తీరదు. you must keep a strict — over them నీవు వాండ్లను కొంచెము బె

చురులో వుంచవలసినది. to lay ~s on or seize పట్టుకొనుట, అటకాయించుట. the Bishop laid ~s on the priest బిషప్పువాడితలమీదహస్తము లనువుంచి మంత్రముచెప్పి పాదిరిని గాచేసినాడు. they laid violent ~s upon him వాడిమీద దౌర్జన్యమునుజరిగించినారు. If I can lay my ~ on the book I will send it ఆపుస్తకముచిక్కితే పంపిస్తాను. he put the last or finishing ~ to the work ఆపనినితీర్చచేసినాడు. he put the last or finishing ~ to the statue జీవరేఖలుతీర్చినాడు. at ~ తటస్థమైన, దగ్గిరించిన, సన్నిహితమైన. winter was now at ~ యింతలో చలికాలముతటస్థించినది. I received it at his ~s వాడిచేతిగుండాపుచ్చుకొన్నాను. I was before ~ with him నేనువాడికంటేముందుమించుకొన్నాను. he was behind ~ with the money వాడికిరూకలుజాగ్రతగాలేదు. he was behind ~ in preparing this దీన్నిసిద్ధపరచడములో తాత్సారముగావుండినాడు. the minister took him by the ~ and brought him forward మంత్రి అతణ్ని అభిమానించిముందుకుతెచ్చినాడు. I sent the money by the ~ of my brother నాతమ్ముని చేతరూకలుపంపించినాను. she brought the child up by ~ ఆబిడ్డనుపోతపాలుపోసిపెంచినది. they live from ~ to mouth నానాటికితెచ్చుకొనికడుపుకొంటారు, నానాటికి తెచ్చుకొనిపొట్టపోసుకొంటారు. with a high ~ డంభముగా, జంభముగా, తమాషాగా. the case in ~ జరిగేవ్యాజ్యము. the work is still in ~ ఆపనియింకాతీరలేదు. he took the business in ~ ఆరంభించినాడు, మొదలుపెట్టినాడు. he left the case in my ~s ఆవ్యాజ్యాన్ని నాకు ఒప్పగించినాడు. he came sword in ~ ఖడ్గహస్తుడైవచ్చినాడు. payment in ~ రొక్కరూకలు. they are in his ~s అతనిస్వాధీనములో వున్నారు. the house in my ~s నావశములోవుండేయిల్లు. I fell into his ~s వాడిచేతిలోచిక్కినాను. he played into the enemies ~ శత్రువులకు అనుకూలముగా నటించినాడు. he took the law into his own ~s అధికారిచేయవలసినశిక్షనుతానుగాచేసినాడు. he delivered it into their ~s వాండ్లకు ఒప్పగించినాడు. he got the house into his own ~s ఆయింటినితనస్వాధీనముచేసుకొన్నాడు. off ~ తక్షణము, నిరాయాసముగా, లటక్కున. he did the business off ~ ఆపనినిధారాళముగాచేసినాడు. off ~s! చెయితీ, తాకక. I will take the horse off your ~s ఆగుర్రముయొక్క తొందరనీకేలనేను పెట్టుకొంటాను. those goods are still on ~ ఆసరుకులుయింకావిక్రయముకాలేదు. the estate is still on his ~s ఆసొత్తులుయింకా విక్రయముకాలేదు. he has two daughters on his ~s వాడుయింకాయిద్దరుకూతుండ్లకు పెండ్లిచేయవలసివున్నది. my son died and left a widow and two children on my ~s నాకొమారుడు పెండ్లాన్నిన్ని యిద్దరుబిడ్డలనున్ను నాకాళ్లకట్టివచ్చినాడు. the time hung heavy on his ~s వాడికిప్రొద్దుపోలేదు. the work I have on ~ యిప్పుడునేనుచూస్తూవుండేపని. there is much work on ~ చేయవలసినపని చాలావున్నది. an underhand business కుట్ర, పితలాటకము. he did this in an underhand manner కృత్రిమముగా చేసినాడు. his letter came to ~ వాడిజాబుచేరినది. they fought ~ to ~ చెయిచెయికలిసిపోట్లాడినారు. he found it was done to his ~s వాడు చూచేటప్పటికిసిద్ధముఅయివుండినది. why should you translate it? it is translated to your ~s అదిభాషాంతరమైసిద్ధముగావుండగా భాషాంతరముచేయవలసినశ్రమనీకెందుకు. why should you fight with him? he is vanquished to your ~s ఓడిపోయినవాడిమీదయుద్ధమెందుకు.

To Hand, hand, *v. a.* అందుకొనుట, చేతఇచ్చుట. ~ me that book ఆపుస్తకాన్నియిట్లా అందియియ్యి. he ~ed her into the room దానికి చెయ్యియిచ్చియింట్లోకితీసుకొనివచ్చినాడు. they ~ed down the estate to him పరంపరగావాండ్ల ఆసివారికి వచ్చినది. the puranas have ~ed down this story యీకథపురాణాలక్రమముగావచ్చినది. he ~ed the house over to me ఆయింటినినాపరముచేసినాడు. to ~ up ఫిర్యాదుచేసుట.

Hand-barrow, *n. s.* (a frame on which any thing is carried by the hands of two men, without wheeling on the ground) చెయిపలక, అనగా యీతట్టుఒకడు ఆతట్టుఒకడుపట్టుకొనినడమసామానువేసిమొత్తుకపొయ్యేపలక.

Hand-bell, hand′bell′, *n. s.* చేతకట్టుకొని ఆడించే కొడగలచిన్నఘంట.

Hand-bill, *n. s.* ప్రకటనపత్రిక, చీటి.

Hand-book, *n. s.* బాలశిక్ష, శాస్త్రసంక్షేపము.

Hand-breadth, hand′bredth, *n. s.* బెత్తెడు.

To Handcuff, *v. a.* చెయిసంకెళ్లువేసుట.

Handcuffs, *n. s.* చేతిసంకెళ్లు, చెయిబొండ.

Handed, hand′ed, *adj.* delivered యిచ్చిన, అందుకొన్న. or having hands చేతులుగల. four ~ చతుర్బాహువు. a left ~ man పుర్రచేతివాడు. a two ~ sword రెండుచేతులతో పట్టదగిన పెద్దకత్తి. he came empty ~ వట్టిచేతులతో వచ్చినాడు. open ~ దాతయైన, ధారాళమైనచెయిగల. right ~ folks హస్తలాఘవముగలవాండ్లు, అనగా కేవుమారివాండ్లు.

Handful, hand′fŭl, Handfuls, Handsful, *n. s.* పిడికెడు, చేరెడు, ముష్టి. a ~ of rice పిడికెడు అన్నము. a ~ of grass పిడికెడుగడ్డి. a ~ of men కొంచెముజనము. they gave him money by ~s వానికిపిడికెళ్లాదిగారూకలుయిచ్చినారు. a double ~ దోసెడు.

Hand-gallop, hand′gal-lop, *n. s.* చిన్నదినాలుగుకాళ్లసవారి.

Hand-hammer, *n. s.* చెయిసుత్తె.

Handicraft, hand′i-crăft, *n. s.* చేతచేసేపని, శిల్పము, పంచాణముపని, అనగా కంసలి, కమ్మర, కంచర, వడ్ల, కాశ, పనులు.

Handicraftsmen, *n. s.* పంచాణమువాండ్లు, అనగా కంసలి,కమ్మర,కంచర,వడ్ల,కాశ,పనివాండ్లు.శిల్పి.

Handily, hand′i-ly, *adv.* నేర్పుగా, నైపుగా, చమత్కారముగా.

Handiness, *n. s.* నేర్పు, నైపు, చమత్కారము.

Handiwork, hand′i-wurk, *n. s.* చేతితోచేసేపని, చేతిపని, కల్పన, సృష్టి.

Handkerchief, hang′ker-chif, *n. s.* రుమాలు, చవుకము.

Handle, han′dle, *n. s.* పిడి, చెయిపిడి, కాడ. this gave him a ~ to speak against them వాండ్లను దూషించడమునకు వానికియిదిఒకపట్టుచిక్కినది, యిదిఒకయెడమైనది.

To Handle, han′dle, *v. a.* తాకుట,స్పర్శించుట,వాడుట,చేతపట్టివాడుట,వాడిమాపుట. at first they do not know how to ~ the pen వాండ్లకుముందుగా పేనాయెట్లాపట్టేదో తెలియదు. she ~s the child roughly ఆబిడ్డను మోటుతనముగా యెత్తుతున్నది. ~ your horse gently నీగుర్రమును ఉపాయముగాపట్టుకొ. If you ~ the paper you will dirty it ఆకాకితమును చేతపట్టుతూవస్తేమురికియైపోను. he ~d the text very well ఆమూలమునకు వ్యాఖ్యానము బాగాచేసినాడు. they ~ed him roughly వాన్ని నానాకడగండ్లపెట్టినారు. what we have seen with our eyes, what we have heard with our ears and what our hands have ~d మనముకండ్లారచూచి, చెవులారవిని,చేతులారతాకినవి.

Handled, *adj.* తాకిన,స్పర్శించిన, వాడినలిపిన, వాడిమాపిన. See To Handle.

Handling, *n. s.* చేతితోతాకడము, చేతితోవాడినలవడము. a book injured by ~ వాడడముచేత మాసిపోయినపుస్తకము.

Handmaid, hand′măd, *n. s.* పనికత్తె, బోనకత్తె.

Handmill, hand′mill′, *n. s.* చిన్నతిరగలి.

Handsaw, *n. s.* చేతిరంపము.

Handsel, han′sel, *n. s.* మొదటిఅనుభవము, బోణి. or earnest money సంచకరువు. he brought the horse but it died before he had ~ of it ఆగుర్రాన్నికొన్నాడు అయితేవాడుదానిమీదయెక్కుటయొక్కకమును చచ్చినది.

To Handsel, han′sel, *v. a.* మొదటిఅనుభవమునుచేసుట, బోణిచేసుట, సంచకరువుయిచ్చుట. when I ~led the cart I found it would not do నేను ఆబండినికొనిమొదటయెక్కగానే అదిపనికిరాదని తెలిసినది.

Handsome, han′sum, *adj.* అందమైన,చక్కని, లక్షణమైన, తగిన, ఘనమైన, దొడ్డ. a ~ reward మంచిబహుమానము. a ~ action దొడ్డపని. it was not ~ to refuse payment చెల్లించకుండడము పెద్దమనిషితనముకాదు. a ~ excuse తగినసమాధానము. a ~ estate మంచిఆస్తి, గొప్పఆస్తి.

Handsomely, han′sum-ly, *adv.* చక్కగా, బాగా, లక్షణముగా, తగ్గట్టుగా, మెప్పుగా. he is ~ paid వానికిమంచిజీతమిస్తారు.

Handsomeness, *n. s.* చక్కదనము, అందము. or propriety of conduct గొప్పనడక, తగినమర్యాద, పెద్దమనిషితనము.

Handspike, *n. s.* సన్న. he raised the stone with a ~ ఆ బండను సన్న వేసి లేవనెత్తినాడు.

Handwriting, hand-rīt'ing, *n. s.* వ్రాలు, వ్రాత దస్తూరి, అక్షరములు.

Handy, hand'y, *adj.* ఉలకనైన, చులకనైన, వాటము గావుండే. a small book is ~, a large book is not చిన్నపుస్తకము యెత్తడానికిపట్టడానికి సులభముగావుంటున్నది పెద్దది అట్లాకాదు.

Hand-cuffs, *n. s.* పోట్లాట, గుంజులాట. they came to ~ పోట్లాడినారు, గుద్దులాడినారు.

Handy-dandy, hand'y-dan'dy, *n. s.* హుం, మాయ కాళి మంత్ర కాళి అని గారడివిద్యగాండ్లు చెప్పేమాట.

Handy-work, *n. s.* చేతిపని. whose ~ is this? యిదియెవరి చేతిపని, అనగా యిదియెవరు చేతులార చేసినపని.

To Hang, hang, *v. a.* వేలదీసుట, వేలాడవేసుట. the Jangams ~ an image about their necks జంగాలు మెడలో లింగాలను వేసుకొంటారు. he hung himself వురిపోసుకొనిచచ్చినాడు. he hung the handkerchief on a hook రుమాలుగుడ్డనుచిలుకున వేసినాడు. to ~ by the neck or put to death వురిదీసుట, తూకువేసుట. to ~ the head తలవేలవేసుకొనుట. they hung the wall with handsome papers ఆగోడకు శృంగారమైన కాకితాలను అంటించినారు. the powder was damp and the gun hung fire మందుతడిగావుండినందున తుపాకి ఆలశ్యముమీద వేటు లేచినది. he hung out his colours తనకొళ్లు వేసినాడు.

To Hang, hang, *v. n.* వేలాడుట. the beggars ~ about his house బిచ్చగాండ్లు వాడియింటిచుట్టూ తారాడుతూవున్నారు. these bad habits hung about him all his life ఈదుర్వాడికలను వాడు చచ్చేదాకా విడువలేదు. to ~ back వెనకచిక్కుట, వెనకబడుట, సంకోచించుట. there was a lantern hung from the ceiling తారసుకులాందరుతగిలించివుండినది. his life still ~s in doubt వాడుబ్రతికేదియింకా అనుమానముగానేవున్నది. the clouds ~ over the hill మేఘములు ఆకొండమీద మేస్తవి, వాలినవి. at that time a great misfortune hung over me అప్పట్లో నాకు వొకఆపదసంభవించేటట్టువుండినది. the story ~ together well ఆకథపొందికగావున్నది. a story which does not ~ together well అసంగతముగావుండేకథ. the witnesses hung together well ఆసాక్షులుపలికినందులో వకటికొకటి అసందర్భము లేదు, ఆసాక్షులందరు ఏకవాక్యముగాపలికినారు. the child was ~ing upon her ఆబిడ్డ దాన్ని కరుచుకొనివుండినది. the time hung heavy on his hands పనిలేనందున వాడికి ప్రొద్దుపోలేదు. she hung upon his neck వాడిమెడను కట్టుకొన్నది. thereby ~s a tale అందునగురించివొకకథకద్దు.

Hanger, hang'ĕr, *n. s.* a sword ఖడ్గము, కరవాలము. or copse డొంక. a ~-on ఆశ్రితుడు, పోష్యవర్గుడు. bell ~ యిండ్లలో ఘంటలు వేలాడకట్టేకంచరవాడు.

Hanging, *n. s.* or execution ఉరితియ్యడము, తూకుతియ్యడము. a ~ matter (Johnson) తలబోయ్యేపని.

Hangings, hang'ings, *n. s.* a curtain తెర, పరదా. he stood concealed behind the ~ తెరచాటున దాగివుండినాడు. or fringe జాలరు.

Hangman, hang'man, *n. s.* ఉరిదీసేవాడు, తూకుదీసేవాడు.

Hank, hangk, *n. s.* నూలుకండె.

To Hanker, hangk'ĕr, *v. n.* అత్యాశపడుట, ఆతురపడుట, కాంక్షపడుట. the pick pockets were ~ing about the Pagoda గుడివద్ద కేపుమార్లు తారాడుతూవుండినారు.

Hankering, *n. s.* అత్యాశ, ఆతురము, కాంక్ష.

Ha'n't, hânt, అనగా Have not.

Hap, hap, *n. s.* అదృష్టము, భాగ్యము, యోగము. it was his ~ to be the son of a rich man వాడిఅదృష్టమువల్ల మహారాజుకడుపులో పుట్టినాడు. hard ~ దురదృష్టము.

To Hap, hap, *v. n.* సంభవించుట. I ~ped upon that book or I lighted upon that book ఆపుస్తకము నాకుతగిలినది, యిది ప్రాచీనప్రయోగము.

Hap-hazard, hap-haz'ard, *n. s.* accident ఆకస్మికము, అదృష్టవశము, దైవగతి, దైవాధీనము. by ~ he found out her name అకస్మాత్తుగా దాని పేరు తెలిసినది.

Hapless, hap'less, *adj.* దురదృష్టమైన, దౌర్భాగ్యమైన.

Haply, hap′ly, *adv.* perhaps ఒకవేళ. ~ this is his horse ఒకవేళయిదివాడిగుఱ్ఱమేనేమో.

To Happen, hap′pn, *v. n.* సంభవించుట, ఘటించుట, కలుగుట. I ~ed to go to his house అకస్మాత్తుగావాడియింటికిపోతిని. what ~ed next? ఆపిమ్మట యేమిజరిగినది, తరువాతయేమైనది. ~ what may యేమిసంభవించినాసరే, యెట్లాగైనాసరే. whatever ~ed to be wanted యేదికావలసివచ్చినా.

Happiest, *adj.* సుఖమైన,ఘనమైన,భాగ్యవంతుడైన.

Happily, hap′pi-ly, *adv.* సంతోషముగా, ఆనందముగా, సుఖముగా, మంచి అదృష్టముచేత. ~ for him they came అతని అదృష్టమువాండ్లువచ్చిచేరినారు, దైవాధీనముగావారువచ్చినారు.

Happiness, hap′pi-ness, *n. s.* సుఖము, సౌఖ్యము, క్షేమము, మంగళము, సంతోషము, ఆనందము. eternal ~ కైవల్యము, మోక్షము. observe the ~ of this expression యీమాటలోవుండే సరసత్వముచూడు.

Happy, hap′py, *adj.* సుఖముగావుండే, నెమ్మదిగావుండే, ఆనందముగావుండే, కళ్యాణమైన, మంగళమైన. ~ intelligence శుభసమాచారము, మంచిసమాచారము. a ~ state మంచిదశ, సుఖస్థితి. you are a ~ man నీవు అదృష్టవంతుడవు. he was very ~ at hearing this దీన్నివిని బాలాసంతోషించినాడు. a ~ death ఆనాయాసమరణము. he has a very ~ disposition వాడుమంచిగుణవంతుడు. they sat down and were ~ వాండ్లువుల్లాసముగాకూర్చుండినారు. I was long ~ there అక్కడబహుదినాలు సుఖముగావుంటిని. this is a very ~ expression యిదిదివ్యమైనమాట. observe the poet's ~ thought ఆకవియొక్క దివ్యమైనయుక్తిచూడు. the ~ pair వధూవరులు, పెండ్లికొడుకుపెండ్లికూతురు. the ~ youth పెండ్లికొడుకు. I am ~ to add that మరిన్నిముఖ్యక్షేమమంటే. I am ~ to inform you that he is arrived అతడువచ్చిచేరినాడు. it is ~ for you that they are gone నీమంచి ఆదృష్టమువల్ల వాండ్లుపోయిరి.

Haram, *n. s.* అంతఃపురము, రాణివాసస్త్రీలువుండేయిల్లు.

Harangue, ha-rang′, *n. s.* ఉపన్యాసము, ప్రసంగము.

To Harangue, ha-rang′, *v. n.* ప్రసంగించుట, ఉపన్యసించిచెప్పుట.

To Harass, har′ass, *v. a.* ఉపద్రవపెట్టుట, కడగండ్లుపెట్టుట, తొందరపెట్టుట, బాధించుట, వేధించుట. the muskitoes ~ the horse ఆగుఱ్ఱాన్నియీగలుపీక్కొనితింటవి, వేధిస్తవి.

Harassed, *adj.* ఉపద్రవముచేయబడ్డ, కడగండ్లుపడ్డ, బాధింపబడ్డ, వేధింపబడ్డ. ~ with poverty దరిద్రముచేతనలిగిన, కొట్టుపడ్డ.

Harassing, *adj.* ఆయాసకరమైన, ఉపద్రవకరమైన, బాధించే.

Harassment, *n. s.* ఉపద్రవము, కడగండ్లు, బాధ, యిబ్బంది.

Harbinger, hâr′bin-gĕr, *n. s.* a forerunner ముందుగాపోయితెలియచేసేవాడు, దూత, పురోసూచకము. this head-ache is the ~ of fever యీతలనొప్పి జ్వరానికిపురోసూచకముగావున్నది.

Harbour, hâr′bur, *n. s.* a lodging, a place of entertainment ఆశ్రయము, నివాసము, వునికిపట్టు, స్థానము. this bed is ~ for bugs యీమంచము నల్లులకువుట్టిల్లుగావున్నది. a port or haven for shipping వాడలుభద్రముగావుండడానకుయిరువైనరేవు. Madras has no ~ for ships చెన్నపట్టణములోవాడలు గాలివుపద్రవము లేకవుండడానకు యిరువైనస్థలములేదు.

To Harbour, hâr′bur, *v. a.* దాచుట, ఎడమిచ్చుట, చేరనిచ్చుట. he ~ed them వాండ్లుదాగడానకు తానుచోటిచ్చినాడు. these tables ~ musquitoes యీబల్లలుదోమలుచేరడానకు ఆస్పదముగావుంటవి. you should not ~ these suspicions యీఅనుమానములనుమనసులోపెట్టుకొనివుండరాదు. he ~s ill will against me మనస్సులోనామీదపగపెట్టుకొనివున్నాడు.

To Harbour, hâr′bur, *v. n.* దాగుట, చేరివుండుట. they ~ed with him అతనివద్దదాగివుండినారు.

Harbourage, hâr′bur-âge, *n. s.* దాగేస్థలము, ఉనికిపట్టు.

Harbourer, *n. s.* దాగడానికియెడమిచ్చేవాడు.

Hard, hârd, *adj.* కఠినమైన, గట్టి, దృఢమైన, అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన, దుస్తరమైన, కష్టమైన, కఠినమైన, ప్రయాసమైన. ~ breathing నిట్టూర్పు. this is a ~ case యిదిపట్టిఅన్యాయము. ~

doctrine కష్టమైనసూత్రము. ~ fair శుష్కాన్నము, దిక్కుమాలినకూడు, వట్టికూడు. by his ~ fate వాడిదౌర్భాగ్యముచేతను. this is a ~ judgement యిదిఅన్యాయమైనతీర్పు. he leads a ~ life వాడుతలకొట్లమారి గాతియగుతాడు. he is a ~ master కఠినుడు,క్రూరుడు. ~ money రొక్కము, నగదు. this horse has a ~ mouth యీగుర్రముమొటునోరుగలది, అనగాకళ్లెమునకులొంగనిది. ~ rain జడివాన. ~ rock చట్రాయి. ~ soil చట్టు. a ~ style కఠినపాకము. ~ times దుర్భిక్షకాలము. the times were ~ అప్పుడుకరువుగావుండినది. ~ water చవిటినీళ్లు,సున్నపునీళ్లు. ~ wind పెద్దగాలి. ~ words i. e. reviling words తిట్లు,నిష్ఠురమైనమాటలు. ~ words i. e. difficult words కఠినమైనపదములు. he is ~ of hearing వానికిచెవుడు. ~ to kill మొండిప్రాణముగల.

Hard, hârd, *adv.* మిక్కిలి, నిండా,కఠినముగా,కష్టముగా. he pressed me ~ for an answer జవాబుచెప్పమనినన్నునిండానిర్బంధించినాడు. he was ~ at work పనిమీదజీమూతముగావుండినాడు. he breathed ~ నిట్టూర్పువిడిచినాడు. the child looked very ~ at me ఆబిడ్డనన్నుపూరకచూచినది. I looked ~ at it but could not see నేనునిదానించిచూచినానుగానితెలియలేదు. it shall go ~ but I will provide for him వాణ్నియెట్లాగైనాకాపాడుతాను. it went ~ with him వాడికిమహత్తైనఆపదవచ్చినది. he drinks ~ మహాతాగుతాడు. you must run ~ నీవువడిగాపరుగెత్తవలసినది. he studies ~ వాడుజీమూతముగాచదువుతాడు. ~ by the town పట్టణముతోచేరినట్టుగా, దగ్గర, సమీపమందు. they were ~ upon him వాణ్నితొందరచేసినారు. a ~ bound horse లద్దిబంధించుకొనివుండేగుర్రము.

To Harden, hârdn, *v. a.* గట్టిపరచుట, దృఢపరచుట, మొండిపారేటట్టుచేసుట.

To Harden, hârdn, *v. n.* గట్టిపడుట, దృఢపడుట, మొండిపారుట.

Hardened, *adj.* గట్టిపడ్డ, రాయిగాకట్టుకొన్న, కొరడుపారిన, మొండియైన, మూర్ఖమైన, క్రూరమైన.

Hardfavoured, hârd-fā'vurd, *adj.* ముద్దుముఖముగల, వికారమైనముఖముగల.

Hardheaded, *adj.* clever, sagacious కుశాగ్రబుద్ధిగల, సూక్ష్మబుద్ధిగల. a ~ fellow తీక్ష్ణబుద్ధిగలవాడు, ప్రజ్ఞావంతుడు.

Hardhearted, hârd-hârt'ed, *adj.* క్రూరహృదయముగల, కఠినచిత్తముగల. ~ woman రాతిమనసుగలది.

Hardheartedness, *n. s.* క్రౌర్యము,నిర్దయ, రాతిమనసు.

Hardihood, *n. s.* కాయపుష్టి, దార్ఢ్యము, ధైర్యము, బలము.

Hardily, *adv.* కష్టనిష్ఠురములకు ఓర్చేటట్టుగా. he brought up the child ~ మొదటినుంచిఆబిడ్డను కష్టనిష్ఠురములకుఓర్చేటట్టుగావాడికచేస్తూవచ్చినాడు.

Hardiness, *n. s.* కాయపుష్టి, దార్ఢ్యము, బలము. from the ~ of the child కాయపుష్టిగలబిడ్డగనక. or daring, boldness, impudence ధైర్యము, తెంపు, సాహసము.

Hardly, hârd'ly, *adv.* కఠినముగా, కష్టముగా. they dealt ~ with him వాడియెడలక్రౌర్యమునుచేసినారు. you should not judge so ~ of him నీవు అంతపట్టివిచారించరాదు. (*or scarcely;* as,) this is ~ sufficient యిదిచాలీచాలకవున్నది. it was then ~ morning అప్పట్లో తెల్లవారీ తెల్లవారకవుండినది. they will ~ submit to this యిందుకువాండ్లులోబడడముకష్టము. I had ~ arrived when he died నేనువస్తినివాడుచచ్చినాడు. this is ~ just యిదియేమిన్యాయము, యిదిన్యాయమనరాదు. he ~ knows any English వాడికియింగ్లీషుతెలుసుననరాదు. there is ~ any water in it అందులోనీళ్లుమట్టుగావున్నది. I had ~ got the money when he seized it నాచేతికివచ్చీరాకమును పేలాగూకలనుపెరుక్కొన్నాడు. I can ~ see నాకుబాగాఅగుపడలేదు. I can ~ describe it నేనుదాన్నియెట్లావివరింతును. I can ~ say నేనుచెప్పడముకష్టము. they are ~ friends గిట్టీగిట్టకవున్నారు. I am ~ well నాకుపూర్తిగాకుదిరీకుదరకవున్నది. there was ~ a cupful గిన్నెడునీళ్లుసహితంమాలుగావుండెను. it is ~ possible to do this యిదిచేయడముబహుదుస్తరము.

Hardness, hârd'ness, *n. s.* కాఠిన్యము, గట్టి, దార్ఢ్యము. from the ~ of the wood గట్టిచెక్కగనక,

⌐ of hearing చెవుడు. ⌐ of heart కఠినత్వము. by the ⌐ of the times కష్టకాలముగనక. ⌐ of the belly కడుపులోవుండేబల్ల.

Hardship, hârd′ship, *n. s.* అనుభవించేసంకటము, కడగండ్లు, కష్టము, తిప్పలు, పడేఅగచాట్లు, పడే శ్రమ, పడేహింసలు. he thought this a ⌐ యిది ఒకఅన్యాయమనుకొన్నాడు.

Hardware, hârd′wāre, *n. s.* (iron, brass, tin, lead &c. గట్టిసరుకు, అనగాలోహపాత్రలు) తపెలచెంబులసామాను, ఇనుపసామాను. The Tariff says ఇనుపసామాను. a ⌐ man తపెలచెంబులఅమ్మేవాడు, ఇనుపసామానుఅమ్మేవాడు.

Hardy, hârd′y, *adj.* గట్టి, దృఢమైన, సాహసముగల. a ⌐ disposition ధైర్యము, సాహసము. a ⌐ soldier కష్టానికివెనకతియ్యనిశూరుడు.

Hare, hāre, *n. s.* కుందేలు, చెవులపోతు, చెవులపిల్లి.

Harebell, *n. s.* ఒకపువ్వు.

Harebrained, hāre′brānd, *adj.* See Hairbrained.

Harelipped, *adj.* మొర్రిపెదవిగల.

Harem, Haram, *n. s.* అంతఃపురము, అంతఃపురస్త్రీలు.

Haricot, *n. s.* గడ్డలుమాంసముకలిపివండినకూర.

To Hark, hârk, *v. a.* వినుట, ఆలకించుట.

Hark, hârk, *interj.* విను.

Harkee, *interj.* విను, వినవోయి, ఒరే, ఓసీ. Smollet 3, 175.

Harlequin, hâr′lè-kin, *n. s.* హాస్యగాడు.

Harlot, hâr′lot, *n. s.* లంజ.

Harlotry, hâr′lot-ry, *n. s.* లంజరికము.

Harm, hârm, *n. s.* హాని, చెరుపు, దోషము, బాధకము, అపాయము, నాశము. what ⌐ will it do to try? యత్నముచేసిచూస్తే అందువల్లయేమిచెరుపు. there is no ⌐ in going there అక్కడికిపోతే నేమి, అక్కడికిపోతేయేమితప్పు.

To Harm, hârm, *v. a.* హానిచేయుట, చెరుపుచేయుట, ఉపద్రవముచేయుట, అపాయముచేయుట.

Harmful, hârm′fŭl, *adj.* అపాయమైన, చెరుపైన, హానికరమైన.

Harmless, hârm′less, *adj.* అనవద్యమైన, నిరపరాధియైన, నిరుపద్రవమైన, నిరుపాధికమైన, సాధువైన. this renders the poison ⌐ యిందువల్లవిషము విరుగుతున్నది. I will hold you ⌐ నీకునేనుపూన్చి ను. he bore me ⌐ through the business ఆతను నిలో నాకు యేమిప్రయాసములేకుండాసాగ్లాచేసినాడు. if you will bear me ⌐ I will do this నీవు చింతలేదనేనన్నానంటేవాయిదుగా చేస్తాను.

Harmlessness, *n. s.* అనవద్యత, నిరపరాధిత్వము, నిరుపద్రవము, నిర్దోషత్వము, సాధుత్వము. this proves ⌐ of the food యిందువల్లఆఆహారమునిరుపద్రవమని తెలుస్తున్నది.

Harmonic, här-mon′ic, *adj.* శ్రావ్యమైన, మధురమైన. Harmonicks (the doctrine of sounds) శబ్దస్వరవిధి.

Harmonious, hăr-mōn′yus, *adj.* శ్రావ్యమైన, మధురమైన, పొందికగావుండే, సమతాళముగల. ⌐ speech మధురవచనము. or well ordered క్రమమైన, సరళమైన, సరసమైన, సుసంబద్ధమైన.

Harmoniously, hăr-mōn′yus-ly, *adv.* శ్రావ్యముగా, మధురముగా, సుస్వరముగా, పొందికగా, సరళముగా.

Harmoniousness, *n. s.* శ్రావ్యత, మాధుర్యము, పొందిక, సమతాళము, సరళత, సరసత.

To Harmonize, hâr′mō-nīze, *v. n.* సుతికూడుట, సరిపడుట, పొందికపడుట. this does not ⌐ with what he said before వాడుముందరచెప్పినదానికి న్నియిప్పుడుచెప్పేదానికిన్నిపొందికపడదు.

To Harmonize, hâr′mō-nīze, *v. a.* పొందికచేసుట, యిమిడికచేసుట, క్రమపరచుట.

Harmony, hâr′mō-ny, *n. s.* (in music) శ్రావ్యత, మాధుర్యత, ఏకతాళము, సమతాళము. or agreement పొందిక, ఐకమత్యము, అన్యోన్యము. they live in great ⌐ వాండ్లునిండాఐకమత్యముగావున్నారు. connubial ⌐ దాంపత్యమైత్రత. in ⌐ with his wishes అతనికోరికకుఅనుగుణముగా.

Harness, hâr′ness, *n. s.* బండిగుర్రము యొక్క ముస్తీపు. or armour జీరా, కవచము.

To Harness, hâr′ness, *v. a.* బండికిగుర్రాన్నివేసుట. ⌐ the horse గుర్రాన్నిబండికివెయ్యి. or to arm కవచమువేసుకొనుట, జీరావేసుకొనుట.

Harp, hârp, *n. s.* ఒకపెద్దవీణ. a jew's ⌐ మోర్చింగు, mora chengu.

To Harp, hârp, *v. n.* వీణవాయించుట. he is always ⌐ing upon this వాడికిదినిత్యమయిదేపాట.

Harper, hârp′ĕr, *n. s.* వీణవాయించేవాడు, వైణికుడు.

Harpoon, hăr-pûn′, *n. s.* ఈంట్రకోల, రుళ్ళటికె, అనగా తాడు కట్టినసముద్రములో చేపలమీదవిసిరి వేసేయీటెకర్ర, యిదిచేపమీదగుచ్చుకొన్న తరువాత ఆ తాడునుయీడ్చిస్తేదగ్గిరికివస్తున్నది.

To Harpoon, hăr-pûn′, *v. a.* సముద్రములో చేపను ఈంట్రకోలతో వేసుట.

Harpooner, *n. s.* ఈంట్రకోలతో చేపనువేసేవాడు.

Harpsichord, hârp′si-côrd, *n. s.* స్వరమండలము, ఒకవిధమైనపాడుగాటియింగ్లీషువీణపెట్టె.

Harpy, hârp′y, *n. s.* కవికల్పితమైనగండభేరుండము వంటిఒకపక్షి, సర్వభక్షకుడు. the harpies of the law తలారి, కింకరుడు, దూత.

Harquebuss, *n. s.* పూర్వకాలపుఒకవిధమైనతుపాకి.

To Harrass, *v. a.* See To Harass.

Harrassed, *adj.* See Harassed.

Harrassing, *adj.* See Harassing.

Harridan, har′ri-dan, *n. s.* ముసలిముండ, ముసలితొత్తు.

Harrow, har′rô, *n. s.* గుంటక, గొర్రు, పాపటము.

To Harrow, har′rô, *v. a.* పాపటముతో లుట, అనగా దున్నినపొలములో విత్తనాలువేసినతరువాత చదరముచేసుట. this horrible story — s the mind యీపాపిష్టికథమనస్సుకుమహావేదనచేస్తున్నది.

Harrowed, *adj.* పాపటముతోలబడ్డ, వేదనపడే, అఘోరించే, అగచాట్లుపడే.

Harrowing, *adj.* (horrid) అతివ్యాకులకరమైన, అఘోరమైన. a — thought మనోవ్యాధి, మనోవ్యథ.

To Harry, *v. a.* కొల్లబెట్టుట, చింపరవందరచేసుట, చిన్నాభిన్నముచేసుట, అల్లాడబెట్టుట.

Harsh, hârsh, *adj.* క్రూరమైన, నిష్ఠురమైన, మొండి. — expressions క్రూరపుమాటలు. — to the ear కర్ణకఠోరమైన. — to the feel గరుకైన, గరుకుగావుండే. — to the taste ఒగరైన.

Harshly, hârsh′ly, *adv.* కఠినముగా, క్రూరముగా.

Harshness, hârsh′ness, *n. s.* ఒగరు, కఠినత, క్రూరత, గరుకు.

Hart, hârt, *n. s.* మొగజింక.

Hartshorn, hârts′hôrn, *n. s.* ఆఘ్రాణించేఒకద్రావకము.

Harum-scarum, *adv.* కలవరముగా, పిచ్చిగా, వెర్రిగా.

Harvest, hâr′vest, *n. s.* కోత, కోసినపంట, ఫలము, కోతకాలము, సస్యకర్తనకాలము. At — home కోతలైనతరువాతచేసేవిందు, కోతకాలము. — time కోతకాలము, ఫలకాలము. Metaphorically, the fields are ripe for the — పొలము కోతకుసిద్ధముగావున్నది. a plentiful — of remarks చాలాదృష్టాంతములు. the thieves had a plentiful — మహాదోచుకొన్నారు.

Harvest-moon, *n. s.* కోతకాలములోవచ్చేపున్నమ.

Has, the third person singular of Have. ప్రథమపురుషఏకవచనము. See To Have.

To Hash, hash, *v. a.* మాంసమునుకొందుట, నజ్జునజ్జుగానరుకుట.

Hash, hash, *n. s.* కొందినమాంసము, తరిగినకూర. or medley వికారమైనకని.

Hasp, hăsp, *n. s.* గొళ్లెము, చిలుకు, చెయిపిడి.

To hasp, hăsp, *v. a.* గొళ్లెమువేసుట, చిలుకునుతగిలించుట.

Hassock, has′sock, *n. s.* పూజకాలములోమోకాళ్లకిందవేసుకొనేదిండు.

Hast, the second person singular of Have మధ్యమపురుష ఏకవచనము. thou — written వ్రాసినావు. thou — wealth నీకుభాగ్యముకలిగివున్నది. See To Have.

Haste, hâste, *n. s.* త్వర, తీవరము, ఆత్రము. make — త్వరచెయ్యి. foolish — ruins business తెలివి ఆతురముచేత పని చెడిపోతున్నది.

To Haste, hâste, To Hasten, hâsn, *v. n.* త్వరపడుట, తీవరపడుట, ఆతురపడుట.

To Haste, hâste, To Hasten, hâsn, *v. a.* త్వరపెట్టుట, తీవరించుట.

Hastily, hăst′i-ly, *adv.* త్వరగా, అవసరముగా, ఆతురముగా, ముంగోపముగా.

Hastiness, hăst′i-ness, *n. s.* త్వర, తీవరము, ఆతురము, ముంగోపము.

Hasty, hăst′y, *adj.* ఆతురమైన, ఆతురముగల. he is a very — man వాడుమహాముంగోపి.

Hasty-pudding, hăst-y pŭd′ding, *n. s.* ఒకవిధమైనఅంబలి.

Hat, hat, *n. s.* టోపి.

Hatband, hat′band, *n. s.* టోపిమీదినాడ.

To Hatch, hatch, *v. a.* గుడ్లనుపొదుగుట, పిల్లలుచేయుట. the bird is ~ing it's eggs ఆపక్షిగుడ్లను కాస్తున్నది. the fowl has ~ed its eggs ఆకోడిగుడ్లనుపిల్లలనుచేసినది. or to contrive కల్పించుట, కల్పించుట. he ~ed a conspiracy బందుకట్టుచేసినాడు,కుట్రచేసినాడు. he ~ed up a story ఒకకథనుకట్టివిడిచినాడు.

To Hatch, hatch, *v. n.* గుడ్డుచితికిపిల్లబయిటకుడుట. the eggs ~ed and the young were born గుడ్లుచితికిపిల్లలుబయిటవచ్చినవి, పుట్టినవి.

Hatch, hatch, *n. s.* దిడ్డివాకిలి. or a brood ఒకపొదుగుపిల్లలు. a ~ of chickens ఒకకోడిచేసినపిల్లలు.

Hatched, *adj.* పొదిగిన, చితికిబయిటికివచ్చిన, పుట్టిన, కల్పించిన. when the plot was ~ ఆకుట్రకుదిరినతరువాత.

Hatches, *n. s.* వాడలోఒకఅంతస్తులోనుంచిమరిఒకఅంతస్తులోకిదిగేదారిమూత. they took off the ~ తలుపుతెరిచినారు. they put on the ~ తలుపుమూసినారు.

Hatchet, hatch'et, *n. s.* చిన్నగొడ్డలి, చెయిగొడ్డలి.

Hatchet-face, hatch'et-face, *n. s.* వికారమైనకోలముఖము, కోతిముఖము.

Hatchment, hatch'ment, *n. s.* మృతప్రభుప్రశస్తిపత్రిక, అనగా గొప్పవాడుచచ్చినతరువాతఒకకాలములోనడమఅతనిముద్రనువ్రాసియింటివాకిటగోడకుతగిలించేపటము.

Hatchway, *n. s.* వాడలోఒకఅంతస్తులోనుంచిమరిఒకఅంతస్తులోకిదిగేదోవ,యిదిగోపురములోప్రతిఅంతస్తుకుఫుండేదోవవంటిది. he went down the ~ వాడలోకిదిగిపోయినాడు.

To Hate, hāte, *v. a.* అసహించుకొనుట, ఈసడించుకొనుట, గిట్టకపోవుట, సరిపడకపోవుట. I ~ it అదినాకుగిట్టదు, అదినాకుసరిపడదు. he ~s study వానికిచదువుఅంటేవిషముగావున్నది, చీదరగావున్నది. the cat ~s the mouse పిల్లికిఎలుకకుగిట్టదు, విరోధము. they ~ wine వాండ్లకుసారాయిఅంటేవిరోధము, కారాదు, కూడదు, సరిపడదు. he ~s a quiet life నెమ్మదిగావుండడమువానికిగిట్టదు.

Hate, hāte, *n. s.* అసహ్యము, చీదర, హేయము,విరోధము, వైరము, యిరికొన్నకష్టము.

Hated, *adj.* అసహ్యమైన,హేయమైన, విరోధమైన.

Hateful, hāte'fŭl, *adj.* అసహ్యకరమైన, హేయమైన,తుచ్ఛమైన, పాపిష్ఠి, దుష్ట.

Hatefully, *adv.* హేయముగా, మిక్కిలి, మహా. he is ~ proud వానికిచెడుగర్వము.

Hatefulness, *n. s.* హేయత,చెడుతనము. from the ~ of their customs వాండ్లనడకయొక్క హేయతవల్ల.

Hater, *n. s.* అసహ్యపడేవాడు, గిట్టనివాడు, విరోధి. a woman ~ ఆడదంటేగిట్టనివాడు.

Hatred, hā'tred, *n. s.* పగ, ద్వేషము,విరోధము, వైరము,గిట్టమి. ~ of worldly objects విరక్తి,వైరాగ్యము.

Hatter, hat'tĕr, *n. s.* టోపీలుచేసేవాడు.

Haught, *adj.* గర్వముగల, అహంకారముగల.

Haughtily, hâ'ti-ly, *adv.* గర్వముగా, అహంకారముగా.

Haughtiness, hâ'ti-ness, *n. s.* గర్వము, అహంకారము.

Haughty, hâ'ty, *adj.* గర్వముగల, అహంకారముగల.

To Haul, hâl, *v. a.* ఈడ్చుట, గుంజుట, లాగుట. to ~ over విమర్శించుట, పుండజూచుట. they ~ed him over the coals వానికిచీవాట్లుపెట్టినారు.

Haul, hâl, *n. s.* ఈడ్వడము, గుంజడము, లాగడము. he caught 200 fish at a ~ ఒకయీడ్పులోయిన్నూరుచేపలనుపట్టినాడు. fish caught in a ~ ఒకయీడ్పులోపడ్డచేపలు.

Haulm, Haum, hâm, *n. s.* the stem, or stalk of corn స్తంబము.

Haunch, hânsh, *n. s.* (that part of the body which is between the last ribs and the thigh, the back part) పిరుదులు, కటిప్రదేశము, రొండి. I was on the saddle and she was sitting on the horse's ~es నేనుజీనిమీదకూర్చుంటినిఅదినావెనకకూర్చుండినది. a ~ of venison లేడియొక్కమోకాళ్లకున్నునడుముకున్నుమధ్యభాగము. a ~ or saddle of mutton మేకయొక్కపీపు. they were sitting on their ~es conversing గొంతికూర్చొనిమాట్లాడుతూవుండినారు.

To Haunt, hânt, *v. a.* చుట్టుకొనితిరుగుట, సంచరించుట. he ~s her house దానియింటినిచుట్టుకొనితిరుగుతాడు. this suspicion ~ed his mind for

two years వాడికిఆయనుమానము రెండేండ్లదాకా మనస్సులో మెర మెరలాడుతూవుండినది. they say ghosts ⌴ this garden యీతోటలో దయ్యములు సంచరిస్తవట.

Haunt, hânt, *n. s.* చుట్టుకొనితిరిగేచోటు, సంచరించేస్థలము, యిరువు, విహారస్థానము. this place is a ⌴ of thieves యిదిదొంగలరాకైనస్థలము. he returned to his old ⌴s మునుపటియిరువుకు పోయిచేరినాడు. this place is the ⌴ of tigers యిదిపులులుసంచరించేస్థలము.

Haunted, *adj.* తిరిగే, సంచరించే. a ⌴ spot దయ్యములుతిరిగేస్థలము. a ⌴ house దయ్యములువాసముచేసేయిల్లు.

Hautboy, hō'bôy, *n. s.* వొకవిధమైనసన్నాయి, నాగసరము. or strawberry వొకవిధమైనయెర్రటిపండు.

Hauteur, *n. s.* గర్వము, అహంకారము.

To Have, have, *v. a.* కలిగివుండుట. this is generally expressed by వుండుట *to be*, governed by a dative: thus, He has two sons వాడికియిద్దరుకొడుకులున్నారు. one who has two sons యిద్దరుకొడుకులుగలవాడు. I ⌴ it అదినాకువున్నది, నాకుచిక్కినది, నావద్దవున్నది. I ⌴ it not నావద్దలేదు. I ⌴ occasion to go there నాకుఅక్కడికిపోవలసివున్నది. I ⌴ some business with you నీతోనాకుకొంచెముపనివున్నది. he has sense వాడికితెలివివున్నది. he has no sense వాడికితెలివిలేదు. I ⌴ no servant here యిక్కడనాకుపనివాడులేదు. I ⌴ no leisure to go పోవడానకు నాకుసావకాశములేదు. I ⌴ it by me అదినావద్దవున్నది. a man likely to ⌴ that book ఆపుస్తకమువుండతగినవాడు, ఆపుస్తకమునుకలిగివుండవలసినవాడు. he had tears in his eyes కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నాడు. he has a fever వాడికిజ్వరముతగిలినది. she has a child దానికివొకబిడ్డవున్నది. she has had a child but it is dead అదిబిడ్డనుకన్నదిఅయితేఆబిడ్డపోయినది. she had a child four months ago నాలుగునెలలకిందటఅదిబిడ్డనుకన్నది. In God we live and move and ⌴ our being మనముజీవించడము, మెలగడము, వుండడముదేవునియందు. he who has nothing shall receive nothing వకటీలేనివానికివకటిన్నిదొరకదు. I will not ⌴ this యిదినాకువద్దు. will you ⌴ this? యిదినీకుకావలెనా. Brick is to be had here యిటికలుయిక్కడదొరుకుతవి. they will ⌴ his life వాడిప్రాణమునుపుచ్చుకొంటారు. we had a wet night రాత్రివానకురిసినది. you may ⌴ the house for 100 rupees నీవుఆయిల్లునూరురూపాయీలకుకొనవచ్చును. I had this money from him అతనివద్దనుంచి యీరూకలనుతెచ్చుకొన్నాను. I had a letter from her దానివద్దనుంచిజాబు వచ్చినది. ⌴ you had your dinner? భోజనము చేసినావా. what would you ⌴? నీవుకోరేదేమి. what would you ⌴ from me? నన్నుంచినీకేమికావలసివున్నది. they will not let you ⌴ it దాన్ని నీకుదొరకనివ్వరు. ⌴ is often the sign of the causal voice; thus; I had it brought తెప్పిస్తిని. I had a letter written జాబువ్రాయించినాను. I had it woven నేయించినాను. I had it weighed తూకించినాను. I would ⌴ you go and tell him this నీవుపోయిఅతనితోచెప్పవలసినది. I would not ⌴ you think so నీవుఅట్లాయెంచరాదు. I would ⌴ you to know this is wrong యిది కానిదనుమీ. this has nothing to do with it అందుకుయిందుకుసమ్మంధములేదు, యిదియెక్కడ అదియెక్కడ. you must ⌴ your wits about you జాగ్రతగావుండు. you must ⌴ patience నీకు ధైర్యమువుండవలెను. he will ⌴ it that you told him నీవుచెప్పినావనిసాధిస్తాడు. they had him in honour వాణ్నిగౌరవముగావిచారించినారు. they had him in contempt వాణ్నిఅలక్ష్యముచేసినారు. I ⌴ now to pay the money ఆరూకలునేనుయిప్పుడుచెల్లించవలసివచ్చినది. they had him up into the castle అతణ్నికోటలోకితీసుకొనిపోయినారు. he had his will of her or he had to do with her దానితోపోయినాడు. ⌴ done! అంతమట్టుకుచాలించు. ⌴ at you! భద్రము, కత్తిదూసుకొని వొకడిమీదికిపొయ్యేటప్పుడు చెప్పేమాట. Have a care! జాగ్రతకలిగివుండు, భద్రము. had it not been *for* him I should ⌴ died అతడులేకపోతేనేనుచత్తును. had he come I would ⌴ paid them అతనువచ్చివుంటేనేనుయిచ్చివుందును. Rumour has it that they are descended from

him వాండ్లుఅతనికంతటియనివదంతికలదు. I ~ to deal with a great rogue నాకుకకటుబ్రుడితోవ్యాపారముచేయవలసివచ్చినది. I had rather die than do so అట్లాచేయడముకంటేనేనుచావడము మేలు. I had rather pay the money myself ఆరూకలునేనేయిస్తేవాసి. he had the worst of it ఓడినాడు. he had the best of it జయించినాడు.

Haven, hāvn, *n. s.* a port for shipping రేవు. (H బందరు.) or a shelter ఆశ్రయము, నివాసము.

Haversack, *n. s.* కట్లసంచి, జోల్నా.

Having, *n. s.* estate, fortune ఆస్తి, స్థితి, కలిమి. or possession కలిగివుండడము.

Havock, hav'ock, *n. s.* ధ్వంసము, నాశనము, పాడు. the tiger made great ~ among the cattle ఆపులిపశువులనుహతముచేసినది. the white ants have made great ~ among the books చెదలుపుస్తకములనుపాడుచేసినవి.

Haw, hâ, *n. s.* ఒకవిధమైనఅడివిపండు.

To Haw, hâ, *v. n.* ఆ, ఊ, అనిసందేహముగామాట్లాడుట. what is he humming and ~ing about అతడు ఆ, ఊ అనియేలసందేహిస్తాడు.

Hawhaw, *n. s.* a fence or bank that interrupts an alley or walk, sunk between two slopes, and not perceived till approached. దొంగగోడి, పల్లములోవుండేగోడి, అనగాబయిలులోఅడ్డముగాకాలువవలెతవ్విదానిలోపయికిఅగుపడకుండాగోడివేస్తారు, యిదిదూరమునుంచిచూచేవారికిసమముగావుండే బయిలుగాకండ్లబడుతున్నదేగానినడమగోడివున్నట్టు అగుపడదు.

Hawk, hâk, *n. s.* డేగ, శ్యేనము.

To Hawk, hâk, *v. n.* డేగనువిడిచివేటాడుట. he ~ed all day but caught nothing ఒకదినమంతా డేగనువిడిచినాడుగాని ఒకటిన్నిచిక్కలేదు.

To Hawk, hâk, *v. a.* to sell by proclaiming it in the streets వీధులవెంటఅరుస్తూ అమ్ముట. in spitting కేకరించుట.

Hawker, hâk'ĕr, *n. s.* వీధులవెంటతిరిగి అమ్మేవాడు.

Hawkeyed, *adj.* తీక్ష్ణదృష్టిగల, దూరదృష్టిగల.

Hawking, *n. s.* డేగనువిడిచివేటాడడము, వీధులవెంటఅరుస్తూఅమ్మడము. in spitting కేకరింత.

Hawknosed, *adj.* గరుడముక్కుగల.

To Hawl, *v. a.* ఈడ్చుట, గుంజుట, లాగుట.

Hawser, *n. s.* ఆమూరుతాడు, లంగరుతాడు.

Hawses, Hawse holes, *n. s.* Two round holes under a ship's head or beak, through which the cables pass వాడలోనుంచికిందికిలంగరుతాటినివిడిచేరంధ్రములు.

Hawthorn, hâ'thorn, *n. s.* సుగంధమైనపుష్పములుగలఒకవిధమైనముండ్లచెట్టు.

Hay, hā, *n. s.* కోసియెండవేసినగడ్డి, యెండుకసువు. he made ~ while the sun shewn సమయమువచ్చినప్పుడుతనకునిచక్కపెట్టుకొన్నాడు, యిది, దీపముండేటప్పుడేచక్కపెట్టుకొన్నాడు, గాలివచ్చినప్పుడుతూరుపారపెట్టుకొన్నాడు, అనేమాటలకుసమానముగావున్నది. No ~ is made in India: horses are fed with grass fresh cut, Annual Register 1772 p. 86 note.

Hayband, *n. s.* కసువుపెంటి, కసువుపురి.

Haycock, *n. s.* యెండుగరికవామి, కోసియెండవేసినకసువువామి.

Haymaker, hā'māk-ĕr, *n. s.* కోసినకసువుయెండవేసేమనిషి.

Haymaking, *n. s.* కసువుకోసియెండవేయడము, యెండవేసేపని, కసువుకోసియెండవేసేకాలము.

Haymow, *n. s.* కోసియెండవేసినకసువువామి.

Hazard, haz'ard, *n. s.* భయము, అపాయమువచ్చుననేభయము, అపాయము, ఆపద, గండము, ప్రమాదము, మోసము, వికత్తు. you are in ~ of fever if you live in the forest నీవు అడివిలోనివాసముచేస్తేనీకుజ్వరమువచ్చుననిభయముగావున్నది. this will put your life in ~ యిందుచేతనీప్రాణానికి అపాయమువచ్చును. he ran a ~ of being killed వాడికిచావుగండముతప్పినది. I ran the ~ of falling నేనుపడబోతిని, పడకుండాతప్పితిని. he ran the ~ of losing his appointment వాడికిఉద్యోగముపొయ్యేటట్టువుండెను. you may eat this without ~ నీవుదీన్ని తింటేమరేమిన్నిభయములేదు. he did it at the ~ of his life ప్రాణానికితెగించిచేసినాడు, ప్రాణానికివొడ్డిచేసినాడు. I asked him this question at ~ దీనికియేమిచెప్పతాడోచూతామనియీప్రశ్నచేసినాను. at all ~s you must speak to him యేమివచ్చినారానినీవు అతనితోమాట్లాడవలసినది. a game at ~ పాచికలలోఒకవిధమైనఆట.

To Hazard, haz'ard, *v. a.* తెగించిచేసుట, సాహ సించిచేసుట. he ~ed his life in this undertaking యీపనిలో తనప్రాణానికి తెగించినాడు. he ~ed this assertion సాహసముచేసియీమాటను చెప్పినాడు.

Hazardous, haz'ard-us, *adj.* సాహసమైన, అపాయమైన. ~ attempt సాహసమైనయత్నము.

Haze, hāze, *n. s.* పొగమంచు.

Hazel, hāzl, *n. s.* ఒకవిధమైన అడవిచెట్టు. a ~ nut దానికాయ.

Hazel, hāzl, *adj.* కపిలమైన. ~ colour కపిలవర్ణము. ~ coloured కపిలవర్ణమైన, చింతగింజవర్ణమైన, బొద్దింకవీపువర్ణమైన.

Hazy, hāz'y, *adj.* పొగమంచుమూసుకొనివుండే. the weather was so ~ I could not see the town మంచుమూసుకొన్నందునపట్టణముకండ్లబడలేదు. a ~ intellect మందమతి, జడబుద్ధి.

He, hē, *pron.* అతడు, ఆయన, వాడు, ఇతడు, ఈయన, వీడు, తాను. as male మొగ. among birds the he is generally the handsomest పక్షులలోమొగపక్షిమిక్కిలి అందముగావుంటున్నది. a ~ goat మేకపోతు. a ~ buffalo దున్నపోతు.

Head, hed, *n. s.* తల, శిరస్సు. the crown of the ~ నడినెత్తి, మాడుపట్టు. the back of the ~ పెడతల. this coin bears the ~ of the Queen యీనాణ్యములో రాణిముఖమును వేసివున్నది. he hid his ~ తలమరుగైనాడు, ముఖముతప్పించుకొనివుండినాడు, దాగివుండినాడు. how did this come into your ~? యిదినీకుయెట్లాతోచినది. he took it into his ~ that she was gone అదిపోయినదనుకొన్నాడు. he did it of his own ~ తనస్వబుద్ధిగాచేసినాడు, తనకుతానేచేసినాడు. he gave all the abuse that came into his ~ నోటికివచ్చినతిట్లాతిట్టినాడు. the ~ of a bed మంచముయొక్కతలతట్టు. a ~ of corn కంకి, వెన్ను. the ~ of a spear బల్లెపుఅలుగు. at the ~ of a ship వాడముందరితట్టు. a woman's ~ or ~ dress (Johnson, Sense 21, Rambler No. 191. Idler No. 46) స్త్రీలశిరోభూషణము. these are the ~s of the people ప్రజలలోపెద్దముఖ్యులు. these men are the ~s of the caste వీరేకులపెద్దలు. he came at the ~ of 5000 men అయిదువేల మందినితీసుకొని వచ్చినాడు. the ~ clerk పెద్దశేఖరి, పెద్దగుమాస్తా. the ~ man of the village వూరిపెద్ద, గ్రామయజమానుడు. he sat at the ~ of the table ముఖ్యమైనస్థానమందుకూర్చున్నాడు. he is now at the ~ of the office అతను ఆకచ్చేరికి అధికారిగావున్నాడు. thousand ~ of cattle వెయ్యిపశువులు, యిటువంటిస్థలములో Head అని ఏకవచనముగావ్రాస్తారు. he paid them two rupees a-~ తలారెండురూపాయలుయిచ్చినాడు. upon this ~ యిందునగురించి. they made ~ against the King రాజునుయెదిరించినారు. he brought in that story ~ and shoulders ఆకథను అసంగతముగావుదహరించినాడు. we could not make ~ against this wind యీగాలినియెట్టుకొనిపోలేకపోతిమి. he is a rogue from ~ to foot వాడికిసిలువెల్లావిషము. he divided the sermon into four ~s ఆగ్రంథమునునాలుగుభాగములుగాచేసినాడు. all these articles were put under different ~s in the account యీసరుకులులెక్కలోవేరేవేరేపద్దులకిందకట్టబడ్డవి. this is the ~ of the river యిదినదియొక్కవుత్పత్తిస్థానము, యిదినదిమూలము. the boil came to a ~ ఆకురుపుపండబారినది. the small pox came to a ~ అమ్మవారునేతులుకూర్చినది. this brought matters to a ~ యిందుతోఅదిభలమ్మైనది, యిందుతోఅదికరికట్టమైనది. the disease got to a ~ ఆరోగము ముమ్మరించినది, ప్రబలమైనది. the liquor flew to his ~ అతనికిమయకెక్కినది. he gave his horse the ~ and it ran away కళ్లెమునుసళ్లవిడిచినందునగుర్రముపారిపోయినది. two ~ed రెండుతలలుగల. long ~ed దూరాలోచనగల. a hot ~ed man ముంగోపి. he plunged in the river over ~ and ears ఏట్లోశుద్ధముగాముణిగిపోయినాడు. they laid their ~s together వారిద్దరుఆలోచించుకొన్నారు. It went out of his ~ మరిచిపోయినాడు. his folly be upon his own ~ వాడితప్పువాణ్నికొట్టుకొనిపోని. at last the cholera shewed its ~ తుదకువాంతిభ్రాంతికనిపించినది. his ship was two miles a-~ of mine నావాడకు అతనివాడకోశెడుదూరముముందుపోయివుండినది.

To Head, hed, *v. a.* అధిపతిగావుండినడిపించుట. he ~ed the troops and took them into the

town ఆ సేనకు నాయకుడై పట్టణములోకి తీసుకొని పోయినాడు. he ⌴ed the spear with brass ఆ యీటెకు యిత్తళి అలుగు వేసినాడు. he ⌴ed the cane with gold ఆ బెత్తానికి బంగారుపొన్ను వేసినాడు. he ⌴ed the column with these words. ఆ కంబము తలమీద యీ మాటలు వ్రాసినాడు.

Headache, hed'āc, *n. s.* తలనొప్పి.

Headborough, hed'bur-ō, *n. s.* ఒక విధమైన గ్రామాధికారి.

Headdress, hed'dress', *n. s.* శిరోభూషణము.

Headiness, hed'i-ness, *n. s.* Hurry, rashness, stubbornness ఆతురము, చురుకు, వేగము, మూర్ఖత, మొండితనము. from the ⌴ of the wine మంచిఘాటైన సారాయి గనక.

Heading, *n. s.* or running title పుస్తకములో ప్రతి కాగిదమునకు వేసే పుటాక్షరము.

Headland, hed'land, *n. s.* సముద్రములో నాలుకవలె పారివుండే వున్నతమైన భూమి.

Headless, hed'less, *adj.* తలలేని, మొండెముగా వుండే. a ⌴ trunk తలపోయిన మొండెము, కబంధము.

Headlong, hed'long, *adv.* ఆలోచించక, తలకిందులుగా, దుడుకుగా, దుస్సాహసముగా, పదటముగా. in ⌴ haste వెనకాముందు చూడక, యోచించక.

Headman, *n. s.* యజమానుడు, అధిపతి.

Headpiece, hed'pēce, *n. s.* తలకవచము. or understanding బుద్ధి.

Headquarters, *n. s.* (abode, home) బస, నివాసము, శిబిరము, సేనాధిపతి వుండే స్థానము. the ⌴ of the army went to Bangalore సేనాధిపతి సపరివారముతో బెంగుళూరికి పోయినాడు. at this time the ⌴ of the regiment were at Nagpore అప్పట్లో ఆ రిజిమెంటు కర్నలు నాగపూరిలో వుండినాడు. as nothing remained to be done the regiment returned to ⌴ చేయవలసిన పని యేమి లేనందున దండు యథాస్థానానికి పోయి చేరినది. My ⌴ are at Madras but I often go to Conjeveram నేను నివాసముగా వుండేది పట్టణము, అయితే అప్పుడప్పుడు కంచికి పోతూ వస్తూ వుంటాను.

Headship, *n. s.* నాయకత్వము, ప్రధానత్వము.

Headsman, heds'man, *n. s.* Executioner తలలు నరికేవాడు.

Headstall, hed'stâll, *n. s.* గుర్రము యొక్క ముఖపట్ట.

Headstone, hed'stōne, *n. s.* తలరాయి, అనగా పాతిన శవమునకు తలతట్టున నాటివుండే రాయి.

Headstrong, hed'strong, *adj.* అస్వాధీనమైన, తలకొవ్విన, మాటవినని, మూర్ఖమైన, పూరికెతిరగబడే, పెడసరమైన.

Headworkman, *n. s.* మేస్త్రి. H.

Heady, hed'y, *adj.* మూర్ఖమైన, మొండి, సాహసమైన. this wine is ⌴ యీ వైను సారాయి నిండా ఘాటైనది.

To Heal, hēl, *v. a.* మాన్పుట, వాసిచేసుట, స్వస్థపరచుట.

To Heal, hēl, *v. n.* ఆరుట, కుదురుట, మానుట, వాసియౌట.

Healing, hēl'ing, *adj.* మాన్పే, స్వస్థము చేసే. the ⌴ art చికిత్స, వైద్యము.

Health, helth, *n. s.* ఆరోగ్యము, స్వస్థము. he is now in ⌴ యిప్పుడు వాడి వొళ్లు హాయిగా వున్నది, కుదురుగా వున్నది. it injures the ⌴ to go without sleep నిద్రలేకపోవడము దేహానికి వుపద్రవము. he is gone there for his ⌴ వొళ్లు కుదురులేక అక్కడికి పోయివున్నాడు. he is now in bad ⌴ వాడికి వొళ్లు కుదురులేదు. he recovered his ⌴ వాడికి వొళ్లు కుదిరినది. they drank to his ⌴ or they drank his ⌴ అతనికి ఆరోగ్యమస్తు యని తాగినారు, యిది వొక మర్యాద.

Healthful, helth'fŭl, *adj.* ఆరోగ్యకరమైన. abstinence is ⌴ మితము ఆరోగ్యకరము.

Healthfully, *adv.* ఆరోగ్యకరముగా.

Healthiness, helth'i-ness, *n. s.* ఆరోగ్యత.

Healthy, helth'y, *adj.* ఆరోగ్యముగా వుండే, సౌఖ్యముగా వుండే.

Heap, hēp, *n. s.* పోగు, కుప్ప, రాశి. a ⌴ of grain అంబారము.

To Heap, hēp, *v. a.* పోగుచేసుట, కుప్పచేసుట. he ⌴ed up riches ధనమును కూడబెట్టినాడు.

Heaped, *adj.* పోగుచేసిన, కూడబెట్టిన.

To Hear, hēr, *v. a.* వినుట. I ⌴ he is gone వాడు వెళ్లినాడట, వాడు పోయినాడని విన్నాను. I shall ⌴ from him to-morrow వాడివద్దనుంచి రేపు నాకు జాబు వచ్చును. I ⌴d of it అందునగురించి విన్నాను. will you ⌴ me my lesson? నా పాఠము వొప్పగించుకొంటావా. the judge ⌴d the case విమర్శ చేసినాడు. ⌴! ⌴! ⌴! విను విను, చూడు చూడు.

Heard, the *pret.* and *p|| pass.* of Hear. విన్నది, విన్న.

Hearer, *n. s.* వినేవాడు. in a congregation శిష్యుడు. he is a constant ~ of Dr. Corrie అతనిశిష్యుడు, యెల్లప్పుడు అతనిపుకుదేశములో వున్నాడు.

Hearing, hēr'ing, *n. s.* వినడము. the sense of ~ శ్రవణేంద్రియము, శ్రోత్రేంద్రియము. in my ~ నేనువినడములో. will you give me a ~? నా మాటనుఆలకిస్తారా. the cause came to a ~ ఆ వ్యాజ్యమువిచారణకువచ్చినది. he was then within ~ వినేటంత దూరములో వుండినాడు. he is hard of ~ వాడికిచెవుడు, వాడికివినడముకష్టము. the King granted him a ~ రాజుఅతనికిదర్శనమిచ్చినాడు.

To Hearken, hârkn, *v. a.* వినుట, ఆలకించుట, యిది ప్రాచీనశబ్దము. God ~ed to him వాడిమొరను దేవుడాలకించినాడు.

Hearsay, hēr'sā, *n. s.* వదంతి, వినికిడి, ప్రవాదము. I know it by ~ అదివినికిడిగా నాకు తెలుసును.

Hearse, herse, *n. s.* పీనుగబండి, అనగా పాడెకుబదులుగా జాతివాండ్లపీనుగలనుతీసుకపోవడానకైవుండేబండి.

Heart, hârt, *n. s.* గుండె, గుండెకాయ, గుండెలు. the ~ of a tree చేవ. the ~ of the plantain tree అరటిబొందె. in the ~ of the forest నట్టడవిలో, వనమధ్యమందు. this gave him ~ యిందువల్లవాడికిధైర్యమువచ్చినది. he lost all ~ at seeing this దీన్నిచూడగా నేవాడికి ధైర్యముతప్పినది. he plucked up ~ ధైర్యము తెచ్చుకొన్నాడు. he took ~ at this యిందుచేతవాడికిధైర్యమువచ్చినది. he has no ~ for this work యీపనియందువాడికియిచ్ఛలేదు. I will set your ~ at rest నీకు నెమ్మదిచేస్తాను. you may set your ~ at rest మనస్సును నెమ్మదిచేసుకొండి. at hearing this my ~ was in my mouth యిదివినగా నేనాప్రాణముతల్లడించినది. I am sick at ~ of this యిది నాకుతలచీదరగావున్నది. how could you find it in your ~ to do this? దీన్నిచేయడానకునీకుమనసు యెట్లావచ్చినది. he got his lesson by ~ అదివాడికిహృద్గతముగావచ్చును. you should not take it to ~ నీవుదాన్నిమనస్సులో పెట్టవద్దు, అందుకుచింతపడవద్దు. he kissed her to his ~s content దాన్నితనివిదీరముద్దుపెట్టుకొన్నాడు. he laid these words to ~ యీమాటలనుమనస్సుయందుంచినాడు. with all my ~ సంతోషముగా, ఆపేక్షముగా. will you come? yes with all my ~ వస్తావా? ఆపేక్షముగావస్తాను, సంతోషముగావస్తాను. he did it with ~ and soul అత్యానందముతో చేసినాడు. or the seat of intellect హృదయము, మనసు, చిత్తము. the core of the ~ హృత్కమలము. the horse is quite out of ~ (Faery Queen 3. 5. 4.) గుర్రమునకుధైర్యముచెడినది. he shewed a kind ~ దయారసమును చూపినాడు. King William the fourth had an excellent ~ అతనుమహాదయారసముగలవాడైవుండెను, అతనుదయాళువు. a bad ~ దుర్బుద్ధి. a good ~ సద్బుద్ధి. one who has a bad ~ దుర్బుద్ధిగలవాడు. he who has a hard ~ కఠినహృదయుడు. he lost his ~ to her దాన్నిమోహించినాడు. he set his ~ upon this దీనియందే వాడిమనసువుండినది. she died of a broken ~ అదివ్యసనముతో కుంగిచచ్చినది. he is breaking his ~ about the death of his son కొడుకు చచ్చిపోయినదానితో కుంగిపోయినాడు. be of good ~ ధైర్యముగావుండు, ధైర్యమువిడవక. he drew a sigh from the bottom of his ~ ఉస్సూరుమని పెద్దవూపిరివిడిచినాడు. slowness of ~ బుద్ధిజాడ్యము, బుద్ధిమాంద్యము, జడత్వము. In Rom. X. 10. అంతఃకరణం A†. C†. హృదయము. H†. P†. the bullock ~ custard apple రామఫలము.

Heart-ache, *n. s.* వ్యసనము, వ్యాకులము, వేదన.

Heart-breaking, *adj.* గుండెలుతీగితే. I received the ~ intelligence of his death అతడుచచ్చినాడనేమహావ్యాకులకరమైనసమాచారమునువిన్నాను.

Heart-burn, *n. s.* పులితేపు, రొమ్ముమంట.

Heart-burning, hârt'burn-ing, *n. s.* కడుపుమంట, మచ్చరము, పగ, ద్వేషము.

Heart-easing, hârt'ēs-ing, *adj.* నెమ్మదిపుట్టించే, సుఖకరమైన.

Hearted, *adj.* మనసుగల. kind ~ or good ~ మంచిమనసుగల. hard ~ కఠినహృదయముగల, క్రూరహృదయముగల. evil ~ దుర్బుద్ధిగల, దుష్టబుద్ధి

గల. single ~ నిష్కపటమైన, సాధువైన. faint ~ పిరికిదైన. hollow ~ కపటమైన.

To Hearten, hârtn, *v. a.* ధైర్యముపుట్టించుట, ధైర్యమునుకలగజేసుట.

Heartfelt, hârt'felt, *adj.* మనసుకుతగిలిన, మనస్సులో అంటిన, అతి, మహత్తైన. ~ sorrow అతివ్యాకులము. ~ pain మనోవ్యాకులము, మనోవ్యాధి. ~ joy మహత్తైనఉల్లాసము. ~ love మహత్తైనమోహము.

Hearth, hârth, *n. s.* పొయ్యి. ~ tax పొయ్యిపన్ను, అనగాయింటివరి, యిదిపూర్వకాలపుమాట.

Heartily, hârt'i-ly, *adv.* మనఃపూర్వకముగా. he agreed ~ మనఃపూర్వకముగా ఒప్పినాడు. he laughed ~ కకాకకనవ్వినాడు. he did not consent ~ వాడుమనఃపూర్తిగా ఒప్పలేదు.

Heartiness, hârt'i-ness, *n. s.* మనఃపూర్తి, నిష్కాపట్యము, సరళత. he consented with ~ మనఃపూర్తిగా ఒప్పినాడు.

Heartless, hârt'less, *adj.* or cruel క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకుడైన. a ~ wretch కంటకుడు, నిర్దయాత్ముడు. or timid పిరికిదైన. or indifferent అలక్ష్యము, ఉపేక్ష.

Heartlessness, *n. s.* నిర్దయాత్మకత.

Heart-rending, *adj.* గుండెలుపగిలే, అఘోరమైన. a ~ news అఘోరమైనసమాచారము.

Heartsease, *n. s.* ఒకపుష్పము.

Heartshaped, *adj.* గంగరావి ఆకుతీరైన, కమలాకారమైన, ముఖ్యముగా ఆ దేశాలిదాలలో ఆడుదనుయసేకాలదములలో వుండేయెర్రచుక్క యొక్క ఆకారముగావుండే.

Heartstrings, *n. s.* మనసు. this touched his ~ యిదివాడిమనసుకుతగిలినది.

Heart-whole, hârt'hōle, *adj.* with the affections yet unfixed మోహములేని, విరహవేదనలేని.

Hearty, hârt'y, *adj.* or sincere కపటములేని, నిష్కాపట్యమైన. he gave a ~ consent మనఃపూర్వకముగా ఒప్పినాడు. he formerly was ill but he is now quite ~ లోగడ ఒళ్లుకుదురులేకవుండి యిప్పుడు ఆరోగ్యముగావున్నాడు. a ~ dinner సంపూర్ణమయినభోజనము. ~ laughter కకకకనవ్వు.

Heat, hēt, *n. s.* కాక, ఉష్ణము, శెగ, వేడి, తాపము, వేండ్రము. the ~ of the sun యెండ. ~ of spices కారము, ఘాటు, వేండ్రము. blood ~ నులివెచ్చ. prickly ~ చెమరకాయలు. he heated the iron to a red ~ ఆయినుము నుకెండగాచినాడు. ~ of passion కోపోద్రేకము. I saw he was in ~ నేనుచూడగావాడు కోపోద్రేకముగా వుండినాడు. in the ~ of the fight or in the ~ of the dispute ఆజగడముయొక్క ముమ్మరములో. close ~ of weather ఉక్క, ఉమ్మదము. the horses ran one ~ ఒంటెత్తుగుర్రములు ఒకతేపకురుగెత్తినవి. a bitch that is in ~ మొగకుక్కతోకలియడానకు అదనుగావుండే ఆడకుక్క. this cow is in ~ యీ ఆవుయెదకావడానకు అదనుగావున్నది, యిదిఆడకుక్క, ఆవు, ఆడగుర్రమువీట్లనుగురించినమాట.

To Heat, hēt, *v. a.* కాచుట, తప్తముచేసుట. he ~ed the iron red hot ఆయినుము నుకెండగాచినాడు. he ~ed the water నీళ్లుగాచినాడు. he ~ed his blood with drinking తాగిఒంటిలో కాకపుట్టేటట్టుచేసినాడు.

Heated, *adj.* కాగిన, కాలిన, తప్తమైన. I saw that he was ~ at these words యీమాటలకువాడికి ఆగ్రహమువచ్చినది.

Heater, hēt'ĕr, *n. s.* ఇస్త్రీకపెట్టెలోకాచివేసినయినుము.

Heath, hēth, *n. s.* a plant ఒకఅడవిమొక్క. or plain బయలు, పోళ్లు.

Heath-cock, hēth'cock, *n. s.* ఒకఅడవికోడి.

Heathen, hēthn, *n. s.* అశిష్టుడు, క్రూరుడు. He is a good man but his brother is a perfect ~ వాడు యోగ్యుడేకాని వానితమ్ముడు పట్టిఅశిష్టుడు, పట్టిశుంఠ. The Brahmins look upon the English as heathens బ్రాహ్మణులు ఇంగ్లీషువాండ్లను క్రూరులంటారు. a foreigner అన్యదేశస్థుడు. one of another creed అన్యమతస్థుడు. The word is strictly applied to all who are not Christians nor Jews nor Mahomedans. The words అజ్ఞాని, చండాలుడు, మ్లేచ్ఛుడు, పాషండుడు are used by various translators: these are words of reproach: whereas Heathen is merely a word of distinction. The word అజ్ఞాని "Ignorant"

is absurd: many of the Heathen being celebrated for learning. Compare notes on Gentile and Heretic. Dz. says దేవీదేవపూజకుడు, శ్రుత్రారాధకుడు, సత్యేవర్లోక్తధర్మశాస్త్రవిహీనుడు, యహూదిక్రిస్తియనుమతావలంబి కానివాడు. In Matt. XVIII. 17. A "heathen man and a publican," దేవార్చకచండాలయోః A† B† అజ్ఞాని and ఆయన్యారికా. F† R† అన్యదేశీయః and కరశోధకః C† అన్యజనాంగమైనవాడు and సుంకరి. P† అన్యః and సుంకరి. H†. In Psalm 2. అన్యదేశీయః D† A† అన్యజనులు H†.

Heathen, hēthn, Heathenish, hēthn'ish, *adj.* (Gentile) అన్యమతసంబంధమైన. Savage, rapacious, cruel (Johnson) క్రూరుడైన, నిర్దయాత్మకుడైన, నిష్కంటకుడైన, మూఢమైన, అసభ్యమైన. These are ~ (that is, *abominable*,) customs ఇవి అసభ్యమైనవాడికలు, ఇవివట్టిదురాచారములు. Dz. says "దేవీదేవపూజాకారీ, శ్రుత్రారాధక, అసత్యమతావలంబి; సత్యశాస్త్రజ్ఞాత, అసభ్యః."

Heathenism, hēthn'ism, *n. s.* అసభ్యత, అన్యమతము, క్రౌర్యము. They were at that time in a state of ~ వాండ్లు అప్పట్లో అసభ్యులుగావుండిరి, అనగా వాండ్లువిగ్రహారాధకులుగావుండిరి. Dz. says దేవీదేవపూజా, దేవపూజకాదులధర్మము, మతము, అసభ్యత, అజ్ఞానము.

Heather, *n. s.* ఒకవిధమైనఅడివిపొద.

Heating, *n. s.* కాచడము. during the ~ of the iron ఇనుమును కాచుతూవుండగా.

To Heave, hēve, *v. a.* ఎత్తుట, పైకియెత్తుట, అనగాబలమంతాచేసియెత్తుట. he ~d a blow తనబలముకొద్దిఒకదెబ్బవేసినాడు. he ~d the box over board ఆపెట్టెనువాడమీదనుంచినీళ్లలోకిత్రోసినాడు. he ~d a sigh పెద్దనూపిరివిడిచినాడు. he ~d up the hammer and struck a blow సమ్మెటయెత్తికొట్టినాడు. the bearers ~d up the palankeen బోయీలుపాలకీనియెత్తుకొన్నారు. they ~d the lead in sounding నీళ్లలోతుచూడడానకైసీసపుగుండునుయెత్తియెత్తివేసినారు.

To Heave, hēve, *v. n.* ఉబ్బివుబ్బిఅణుగుట. her bosom ~d దానిరొమ్ముయెత్తియెత్తివేసినది. the sea was heaving సముద్రముపుల్లోలకల్లోలముగావుండినది. the sight made my stomach ~ దాన్నిచూచేటప్పటికినాకుఓకరింతపుట్టినది, నాకువేకులుపెళ్లగించుకొనివచ్చినది.

Heave, hēve, *n. s.* lift, exertion or effort upwards పైకియెత్తడము, లేవనెత్తడము. rising of the breast రొమ్ముకొట్టుకోవడము. effort to vomit వేకులుపెళ్లగించుకొనిరావడము.

Heaven, hevn, *n. s.* or sky, ఆకాశము, మిన్ను. In Acts XIV. 15 ఆకాశము A† K†. The bird rose up into ~ మింటమొగికి. The abode of God స్వర్గము. A†. but this is usually rendered పరమండలము, which merely *means* The world or place above. Our Father who art in ~ స్వర్గస్థపితః A† పరమండలము G† పరలోకము K†. The ~ of Vishnu is denominated వైకుంఠము. the abode of Siva is called కైలాసము. These are local names, like Olympus. The ~ of Bramha or of Indra బ్రహ్మలోకము, ఇంద్రలోకము. A phrase for God; as, he prayed the aid of ~ దేవునిసహాయమునుకోరినాడు. He swore by ~ దేవునిమీద ఒట్టుపెట్టినాడు. Heavens! (interjection) అయ్యోదేవుడా. He gained ~ (that is, bliss) మోక్షమునుపొందినాడు. he heard a voice from ~ (from the sky) ఆకాశవాణిచెప్పినదివిన్నాడు.

Heaven-begot, Heaven-born, hevn'bôrn, Heaven-bred, *adj.* దివిజమైన, దివ్యమైన. he was a heaven-born minister ఆమంత్రి అవతారపురుషుడుగావుండెను.

Heaven-built, *adj.* దేవనిర్మితమైన.

Heaven-directed, *adj.* ఈశ్వరప్రేరితమైన.

Heaven-fallen, *adj.* స్వర్గభ్రష్టుడైన.

Heaven-gifted, *adj.* భగవత్కటాక్షమువల్లకలిగిన.

Heaven-inspired, *adj.* దేవాంశసంభూతమైన.

Heaven-kissing, *adj.* అభ్రంలిహమైన, అనగాఅత్యున్నతమైన.

Heavenliness, *n. s.* దివ్యాంశము.

Heavenly, hevn'ly, *adj.* ఆకాశమందువుండే, స్వర్గసంబంధమైన, దివ్యమైన, అత్యుత్తమమైన. (స్వర్గీయమైన A†.) the ~ bodies సూర్యచంద్రనక్షు

ప్రాయము. she has a ~ disposition దానిదిదివ్యమైనగుణము. this is ~ weather యిదిదివ్యమైనకాలము.

Heave offering, *n. s.* ఒకవిధమైననైవేద్యము, హరతియెత్తడము.

Heaver, *n. s.* మోసేవాడు, యెత్తేవాడు.

Heavily, hev'i-ly, *adv.* బరువుగా, బలముగా, వ్యసనముగా. he spoke ~ వ్యసనముగామాట్లాడినాడు. it rained ~ వానబలముగాకురిసినది. he was ~ burdened వాడికి అధికబరువుపెట్టినారు. he was ~ ironed వాడికిపెద్దసంకెళ్లువేసినారు.

Heaviness, hev'i-ness, *n. s.* బరువు, భారము, గురుత్వము. ~ of heart వ్యసనము, వ్యాకులము. ~ of sleep నిద్రమబ్బు, నిద్రమయకము. this fever causes ~ ఈజ్వరముచేతమాంద్యముకలుగుతున్నది. from the ~ of the rain వానబలముగాకురిసినందున. from the ~ of the road దారిలత్తాడుగావున్నందున, దారినీళ్లుబురదగావున్నందున. from the ~ of my head I apprehend fever నాతలబరువుగావుండడముచూస్తే నాకుజ్వరమువచ్చేటట్టువున్నది.

Heavy, hev'y, *adj.* బరువైన. ~ wood ఊటగలకర్ర, బరువైనకర్ర. ~ bread ఉడికీవుడకనిరొట్టె. cheese is a ~ food జున్నుగడ్డమందమైనఆహారము. ~ head తలదిమ్ము, తలబరువు. I feel very ~ to-day ఈవేళనాకువొళ్లుమహాబడ్డకముగావున్నది. ~ rain మంచివాన, బలమైనవాన. a ~ road లత్తాడుగావుండేదోవ. a ~ blow బలమైనదెబ్బ. the prisoner was in ~ irons వాడికిబరువైనసంకెళ్లువేసివుండినవి. he is a ~ fellow మందుడు, జడుడు. a ~ suspicion బలమైనసందేహము. this is a ~ responsibility ఇదిఅసాధ్యమైనపూట. a ~ task అసాధ్యమైనపని. he was ~ with sleep వాడికి నిద్రమబ్బుగావుండినది. the time hangs ~ on his hands వాడికిపనిలేనందునప్రొద్దుపోలేదు. we received ~ intelligence మాకువ్యసనకరమైనసమాచారమువచ్చినది. ~ crop ముంగారు. the ~ horse ఇదిఒకవిధమైనతురుపుగుర్రము.

Hebdomadal, heb-dom'a-dal, *adj.* వారవారానికివచ్చే, ప్రతివారముసంభవించే. the ~ duties ప్రతివారమందుచేసేపని.

Hebe, *n. s.* proper name దివ్యాప్సరస, యౌవనాధిదేవత.

To Hebetate, heb'ĕ-tāte, *v. a.* జబ్బుచేయుట, మందముచేసుట. drinking ~s mind తాగడముచేతబుద్ధిమాంద్యముకలుగుతున్నది.

Hebetated, *adj.* మందమైన, జబ్బైన.

Hebetude, heb'ĕ-tūde, *n. s.* బుద్ధిమాంద్యము, జడత్వము.

Hebraism, heb'rā-ism, *n. s.* హీబ్రూభాషీయము.

Hebraist, heb'rā-ist, *n. s.* హీబ్రూభాషలోప్రవీణతకలవాడు.

Hebrew, *n. s.* హీబ్రూభాష. a ~ యూదియావాడు. the ~s యూదియావాండ్లు.

Hecatomb, hec'a-tŭm, *n. s.* శతగోమేధము.

Heckle, See Hackle.

Hectic, hec'tic, *adj.* habitual, constitutional నిరంతరమైన, విడవని, క్షయసంబంధమైన, హాస్తికతమైన. a ~ fever గర్భకాక, హాస్తికతజ్వరము. ~ cough క్షయదగ్గు. there was a ~ colour in her cheek దానిదవడలోక్షయరోగసంబంధమైనయెరుపువుండినది.

Hector, hec'tor, *n. s.* భీమసేనుడివంటివొకశూరుడు, రెండోదూర్వాసుడు. or bully బుడ్డబెదిరింపులుబెదిరించేవాడు, జంభాలుకొట్టేవాడు.

To Hector, hec'tor, *v. a.* బుడ్డబెదిరింపులుబెదిరించుట, జంభాలుకొట్టుట.

Hectoring, *n. s.* బుడ్డబెదిరింపులు, వట్టిజంభాలు.

Hedge, hedge, *n. s.* కంచె, వెలుగు. a bound ~ కంచెగోడ, అనగాగోడవలెవుండేటట్టు సాగనుగా కత్తిరించినకంచె. the chase was pursued over ~s and ditches మిట్టాపల్లమనిచూడకవేటలో ఒకజంతువునుతరుముకొనిపోయినాడు. or base, vile క్షుద్ర, నీచ, దిక్కుమాలిన. a ~ sparrow, a ~ whore, a ~ priest, ~ school, ~ ruffian ఈలాటిస్థలములయందు, దిక్కుమాలిన, యనిఅర్థము.

To Hedge, hedge, *v. a.* కంచెవేసుట. they ~d up the road దోవకుఅడ్డముగాకంచెవేసినారు. they ~d him in on every side వాడికిచుట్టూదారిలేకచేసినారు.

Hedge-hog, hedge'hog, *n. s.* ముండ్లపంది, యిదిముంగిసవలెపాములనుచంపుతున్నది.

Hedger, hedg'er, *n. s.* కంచెవేసేకూలివాడు.

Hedge-row, *n. s.* కంచె.
Hedge-sparrow, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నపిచ్చిక.
Hedging-bill, hedg′ing-bill, *n. s.* వెలుగునరికేకత్తి, మచ్చుకత్తి.
To Heed, hēd, *v. a.* లక్ష్యములోవుంచుట, లక్ష్యముచేసుట, శ్రద్ధచేసుట. he did not ~ their order వాండ్లఆజ్ఞనులక్ష్యపెట్టలేదు.
Heed, hēd, *n. s.* care, attention, caution ఎచ్చరిక, మెళుకువ, జాగ్రత, లక్ష్యము, చింత. take ~ of telling him భద్రమువానికితోచెప్పబొయ్యేవు. he took no ~ of the danger వాడుఅపాయమునులక్ష్యపెట్టలేదు. he gave no ~ to his brother's counsel అన్నచెప్పినబుద్ధినిఅలక్ష్యముచేసినాడు.
Heedful, hēd′fŭl, *adj.* ఎచ్చరికగల, జాగ్రతగల, లక్ష్యముగల.
Heedfully, *adv.* ఎచ్చరికగా, జాగ్రతగా, లక్ష్యముగా.
Heedless, hēd′less, *adj.* ఎచ్చరికలేని, మెళుకువలేని, జాగ్రతలేని, అజాగరూకుడైన. a ~ woman జాగ్రతలేనిది.
Heedlessly, *adv.* అజాగ్రతగా, యోచనలేక.
Heedlessness, hēd′less-ness, *n. s.* అజాగ్రత, అశ్రద్ధ, అలక్ష్యము.
Heel, hēl, *n. s.* గుదికాలు, మడమ. he turned on his ~ వెనక్కుమళ్లినాడు, పెడముఖముచేసినాడు. he took to his ~s పారిపోయినాడు. they came at his ~s అతనివెంబడివచ్చినారు, అతనిమడమలుతొక్కుకొంటూవచ్చినారు. he came with a dozen men at his ~s పదిమందినివెంటతీసుకొనివచ్చినాడు. he tumbled head over ~s లాగుచేసినాడు. the horse threw out his ~s గుర్రముతన్నినది. she is light ~ed అదిపూరిమీదతిరిగేటిది. they laid him by the ~s వాణ్నిచెరలోపెట్టినారు. he is out at ~s వాడిచెప్పులుచినిగిపోయినవి. the ~ of a loaf కోసితినగామిగిలినరొట్టెముద్ద.
To Heel, hēl, *v. n.* to lean to one side ఒరుగుట. the ship ~ed with the wind గాలిచేతఆవాడఒరిగిలినది.
Heel-ball, *n. s.* blacking for shoes జోళ్లకుకట్టేనేసికాటుకవుండ.
Heel-piece, hēl′pēce, *n. s.* a piece fixed on the hinder part of the shoe జోడుకుగుదికాలికిందవేసికుట్టేతోలుబిళ్ల.
Heft, heft, *n. s.* See Haft.
Hegira, he-gī′ra, *n. s.* మహమ్మదుశకము, అనగామక్కాదేశమునువిడిచిమహమ్మదుబైలుదేలినదినము మొదలుకొనిఆరంభమైనమహమ్మదుశకము. శాలివాహనశకము ౧౭౬౮.౹౨. హిజరి సం॥ ౧౨౫౫. ఫజలి సం॥ ౧౨౫౯. ఇంగ్లీషు సం॥ ౧౮౪౦.
Heifer, hef′ĕr, *n. s.* తరువు. a buffalo ~ పడ్డ.
Heigh-ho, hī′hō, *interj.* అబ్బ, యిదికొంచెముఆయాసముమీదచెప్పేమాట.
Height, hīt, *n. s.* పొడుగు,యెత్తు,ఔన్నత్యము. a castle on the ~ పర్వతముమీదవుండేకోట. on the lower ~s కిందికొండలలో. in the ~ of the fever జ్వరముయొక్కముమ్మరములో. in the ~ of the battle యుద్ధముమ్మరములో. this is the ~ of madness యింతకుమించినవెర్రితనములేదు. this is the ~ of injustice యిదితరమఅన్యాయము. in the ~ of summer యెండలుముదిరినప్పుడు. utmost exertion, as, he put the horse to the ~ of his speed ఆగుర్రముయెంతవడిగాపోగలదోఅంతవడిగావిడిచినాడు.
To Heighten, hītn, *v. a.* అధికపరచుట,పొడిగించుట, యెక్కువచేసుట, హెచ్చుచేసుట. this ~s the injustice యిందుచేతఆయన్యాయముమరీఅతిశయించినది. varnish ~s the colour మెరుగునూనెచేతవన్నెహెచ్చుతున్నది, అధికరిస్తున్నది.
Heightened, *adj.* అధికమైన, యెక్కువైన, హెచ్చిన.
Heinous, hā′nus, *adj.* అతిపాపిష్ఠి,చెడ్డ,ఏహ్యమైన. a ~ offence గొప్పనేరము,చెడ్డతప్పు. ~ sinner అతిపాపి, మహాపరాధి.
Heinousness, hā′nus-ness, *n. s.* పాపిష్ఠితనము, ఏహ్యత, ఘోరత. from the ~ of this crime ఇదిమహాఘోరమైనపాపముగనక.
Heir, ār, *n. s.* కర్త, బాధ్యుడు,వారసు. or the elder son of a rich man భాగ్యవంతునిపెద్దకుమారుడు. the ~ apparent యువరాజు. a fellow ~ సమానమైనబాధ్యస్థుడు. ~ at law జ్ఞాతి. the ills that flesh is ~ to మనుష్యులుపడవలసినసంకటములు.
Heiress, ār′ess, *n. s.* బాధ్యురాలు,కర్త, వారసు. an ~ భాగ్యవంతునికూతురు.
Heirless, ār′less, *adj.* కర్తలేని, బాధ్యులులేని, వారసులేని.

Heirloon, *n. s.* కులధనము, అనగా పూర్వికవంశస్థులచేత చిరంచిరగా అనుభవించబడ్డానకుమార్తెముబాధ్యత గలవస్తువు. this sword is a ~ in our family ఇది మాకువంశ చిరంచిరగావుండేకత్తి.

Heirship, ār'ship, *n. s.* కర్తృత్వము, బాధ్యత.

Held, held, the *pret.* and *part. pass.* of Hold. పట్టినది, పట్టిన. See To Hold.

Heliacal, hē-lī'-a-cal, *adj.* emerging from the lustre of the sun, or falling into it. సూర్యసంబంధమైన, సౌర. the ~ rising of a star సూర్యవియోగము, అనగా సూర్యుడికిదూరముగా పోవడము. the ~ setting of a star సూర్యసంయోగము, అనగా సూర్యుడికిదగ్గరగాపోవడము.

Heliacally, *adv.* సూర్యసంబంధముగా. when a star rising ~ నక్షత్రానికిసూర్యవియోగమయ్యేటప్పుడు, అనగాసూర్యుణ్ని విడిచి తొలిగిరాగాఅని అర్థము. when a star setting ~ నక్షత్రానికిసంయోగముకలిగేటప్పుడు, అనగా సూర్యుడికిదగ్గిరికిపొయ్యేటప్పుడని అర్థము.

Heliotrope, *n. s.* Sunflower ప్రొద్దుతిరుగుడుపుష్ప, అనగాసూర్యుడుయేతట్టుతిరిగితేఆతట్టుతిరిగేపుష్పము.

Hell, hell, *n. s.* నరకము. as meaning the grave పీనుగనుపెట్టేగొయ్యి. as meaning the devil సైతాను. or gambling house జూదపుచావడి, గ్రామ్యముగా జూదమాడేయిల్లు. a tailor's box (Johnson) కుట్టుపువాడుదొంగతనముగాగుడ్డలనుకత్తించిదాచుకొనేపెట్టె.

Hell, hell, *adj.* (Johnson) పాపిష్ఠి, పాడు. ~-broth పాడుకషాయము, అనగావిషము. ~-doomed పాపిష్ఠి, శాపగ్రస్తమైన. ~-hound క్రూరుడు, పాపిష్ఠివాడు. ~-kite పాడుగద్ద.

Hellebore, hel'lē-bōre, *n. s.* కటురోహిణి, ఔషధానికిపుట యోగమైనఒకపుష్పము, యిదిచిత్తచాంచల్యమునకుతగినఔషధమనిపూర్వమునమ్మినారు.

Helleness, *n. s.* (the Greeks) గ్రీకుదేశస్థులు.

Hellenic, *adj.* (Grecian) గ్రీకుసంబంధమైన.]

Hellenism, *n. s.* గ్రీకుదేశియ్యము.

Hellenist, *n. s.* గ్రీకుభాషలోవ్యుత్పన్నుడైనవాడు.

Hellish, hell'ish, *adj.* చెడ్డ, నరకసంబంధమైన, పాపిష్ఠి, క్షుద్ర.

Hellishly, *adv.* దుర్మార్గముగా, పాపిష్ఠితనముగా.

Helm, helm, *n. s.* of a ship చుక్కాణి. or helmet తలజీరా, ఇనుపకుళ్లాయి. he was called to the ~ or became minister మంత్రిఅయినాడు.

Helmed, helm'ed, *adj.* తలజీరావేసుకొన్న, ఇనుపకుళ్లాయివేసుకొన్న.

Helmet, hel'met, *n. s.* ఇనుపకుళ్లాయి, తలజీరా, బొమిడికము, శిరస్త్రాణము.

Helmsman, *n. s.* చుక్కాణితిప్పేవాడు.

Helot, *n. s.* కులాపువాడు, క్షుద్రుడు.

To Help, help, *v. a.* సహాయముచేసుట, ఉపకారముచేసుట. he ~ed me with some money అతడు నాకుకొంచెముర్ూకలుసహాయముచేసినాడు. he cannot ~ it, he must go విధిలేదువాడుపోవలెను, వాడుపోకవిధిలేదు, వేరేగతిలేదువాడుపోవలెను, వాడుపోకతీరదు. I cannot ~ it నేనేమిచేసేది, నన్నేంచిమేమికాదు. If she is ugly she cannot ~ it అదికురూపి, అయితేఅందుకుఅదియేమిచేయవచ్చును. how could I ~ giving it him దాన్ని నేనువాడికియివ్వకతీరదు. I went to his house: how could I ~ it విధిలేకఅతనియింటికిపోతిని. how could I ~ it నేనేమిచేతును. I could not ~ seeing it నేనుచూడకవిధిలేదు. I could not ~ laughing at the sight దాన్నిచూచినాకునవ్వుపుట్టకూడకపోయెను. he ~ed her down from the horse ఆమెనుగుర్రముమీదినుంచిదించినాడు. he ~ed me out of this difficulty నాకుయీశ్రమనివారణముచేసినాడు. he ~ed me up the wall నన్నుగోడమీదికియెక్కించినాడు. will you ~ me up with this box and put it on my head ఈపెట్టెనుయెత్తిచెయిపట్టినాతలమీదికియెత్తు. to ~ at meals వడ్డించుట. will you ~ me to some rice? కొంచెముఅన్నమువడ్డిస్తావా, వకటిని వడ్డించేదన్నప్పుడు ~ to అనివస్తున్నది. If you don't ~ me what am I to do నీవువడ్డించకుంటే నేనేమిచేసేది. she ~ed all the children alike బిడ్డలకంతాసరిగ్గావడ్డించినది. It cannot be ~ed యేమిచేసేది, చేయవలసినదియేమిన్నిలేదు. the horse is dead it cannot be ~ed గుర్రముచనిపోయినది, మనముచేయవలసినదియేమిన్నిలేదు.

Help, help, *n. s.* సహాయము, గతి, దిక్కు, ఉపకారము, అనుకూలము. God is our ~ in time of trouble

ఆపత్కాలమందుదేవుడేమాకుదిక్కు. there is no ~ for it, he must sell his house వేరేగతిలేదువాడు యిల్లుఅమ్మవలెను.

Helper, *n. s.* సహాయముచేసేవాడు, ఉపకారి.

Helpful, help′fŭl, *adj.* సహాయమైన,అనుకూలమైన.

Helpless, help′less, *adj.* గతిలేని, దిక్కులేని, అండలేని, నిరాదరువుగావుండే. a new born child is quite ~ అప్పుడుపుట్టినబిడ్డకుస్వశక్తిలేదు. he is now in jail and quite ~ వాడుచెరలోదిక్కుదరిలేకపడివున్నాడు. these ~ infants ఈదిక్కుమాలినబిడ్డలు. he is now old and ~ as a child వాడుయిప్పుడుముసలివాడైబిడ్డవలెతినడము, తాగడము, కట్టడముఅన్నిన్నివాడికిపరాధీనముగావున్నది. he is now sick in bed quite ~ వాడుయిప్పుడురోగముతోపడియుండకున్నఅశక్తుడైవున్నాడు. a ~ wretch అనాథ, దీన. I am a ~ woman నేను స్త్రీబాలను, నేనుఆడకల్లాలను.

Helplessly, *adv.* దిక్కులేక,నిరాదరువుగా,అండలేక.

Helplessness, *n. s.* దిక్కుమాలినతనము, నిరాదరువు.

Helpmate, *n. s.* సహాయి, అనుకూలి. this word means either husband or wife మొగుడు, లేదా, పెండ్లాము. his ~ అతనిభార్య. her ~ దానిమొగుడు.

Helter-skelter, hel′tĕr-skel′tĕr, *adv.* ఆదాబాదా, దడబిడలుగా, వెనకాముందువిచారించక. the boys ran ~ పిల్లకాయలుతలాకాలుతెలియకపరుగెత్తినారు. he read through the book ~ దానిమీదజాపకముంచకదడదడచదివినాడు.

Helve, helve, *n. s.* గొడ్డలికాడ.

Hem, hem, *n. s.* the edge of a garment doubled and sewed to keep the threads from spreading అంచు,మడిచికుట్టినఅంచు. the noise uttered by a sudden and violent expiration of the breath గొంతుసవరించుకోవడము. I heard him give a ~ వాడుగొంతుసవరించుకోగావిన్నాను. when he came to these words he cried ~ గొంతుసవరించుకొనియీమాటలన్నాడు.

To Hem, hem, *v. a.* to close the edge of cloth by a ~ or double border sewed together అంచుమడిచికుట్టుట. to enclose, to environ చుట్టుకొనుట. the dogs ~med the stag in కుక్కలుఆజింకనునాలుగుపక్లాచుట్టుకొన్నవి.

To Hem, hem, *v. n.* to utter a noise by violent expulsion of the breath గొంతుసవరించుకొనుట.

Hemiplegia, *n. s.* పార్శ్వవాయువు.

Hemisphere, hem′i-sfēre, *n. s.* అర్ధగోళము, గోళార్ధము. the southern ~ భూగోళముయొక్క దక్షిణభాగము. the northern ~ భూగోళముయొక్క ఉత్తరభాగము. in both ~s భూగోళముయొక్క ఉభయభాగములయందు.

Hemispherical, hem-i-sfer′ic-al, *adj.* అర్ధగోళాకారమైన.

Hemistich, hē-mis′tic, *n. s.* అర్ధశ్లోకము, శ్లోకార్ధము.

Hemlock, hem′lock, *n. s.* గన్నేరువేళ్లవంటిపొకవిషముగలచెట్టు, పొకవిషౌషధి.

Hemorrhage, hem′or-rāge, *n. s.* నెత్తురువెల్లువ, రక్తప్రవాహము. a ~ took place నెత్తురువెల్లువలుగాకారినది.

Hemorrhoids, hem′or-rôids, *n. s.* మూలవ్యాధి.

Hemp, hemp, *n. s.* నార,జనపనార. the ~ plant జనుము. another sort of ~ గోగునార. ~ seed జనపవిత్తనాలు. another sort produces an intoxicating drug or bhung గంజాయిచెట్టు, బంగిచెట్టు. the ~ of the palm tree తాటినార.

Hempen, hempn, *adj.* జనపనారసంబంధమైన. ~ thread జనపపురి. ~ rope గోగునారమొక్కము.

Hen, hen, *n. s.* పెట్ట, పెంటి, ఆడకోడి. the water ~ నీర్కోడి. ~ coop కోళ్లగూడు.

Henbane, *n. s.* (Hyoscyamum) పొకవిధమైనవిషవృక్షము, విషౌషధి. black ~ కురాసానివామము. "This is a valuable article extensively used in the Dispensaries." Ainslie I. 167.

Hence, hence, *adv.* and *interj.* ఇక్కడనుంచి, ఇదిమొదలు,ఇకను,ఇందువల్ల, అవతలికి. he went ~ ఇక్కడనుంచిపోయినాడు. depart ~ అవతలికిపొండి. ~ to the end of the chapter ఇక్కడనుంచి అధ్యాయాంతముదాక. two months ~ he will return ఇప్పటికిరెండునెలలకు వాడుమళ్లీవచ్చును. ~! or go, depart, begone పో, వెళ్లు, లేచిపో. ~ to the king! లేచిరాజువద్దికిపో. or therefore, hereby గనక, as, ~ he believed them ఇందువల్లవాండ్లుచెప్పినదాన్నినమ్మినాడు.

Henceforth, hence'forth, Henceforward, hence-fōr'wurd, *adv.* ఇదిమొదలుకొని, ఇకమీదట.

Henchman, *n. s.* (Scotch) బంట్రోతు, బంటు, సేవకుడు.

Hen-hearted, hen'hârt-ed, *adj.* పిరికియైన.

Henna, *n. s.* See Hinna గోరంటచెట్టు.

Hen-pecked, hen'peckt, *adj.* భార్యకుభయపడే. a ~ husband పెండ్లానికివశుడైన మొగుడు.

Hen-roost, hen'rûst, *n. s.* కోళ్లునిద్రపొయ్యేస్థలము.

Hepatic, *adj.* belonging to the liver కాలేజముసంబంధమైన, యకృత్సంబంధమైన.

Hepatitis, *n. s.* కక్కశూల. the liver complaint కక్కశూలవ్యాధి.

Heptarchy, hep'tăr-ky, *n. s.* యేడుగురుదొరలరాజ్యము.

Her, hĕr, *pron.* ఆమెయొక్క, దానియొక్క, ఆమెను, దాన్ని. ~'s ఆమెది, దానిది.

Herald, her'ald, *n. s.* దూత, హర్కారా, చాటించేవాడు, భట్టువాడు, కట్యగాడు, ప్రవరచెప్పేవాడు, అనగా వంశావళినివిచారించేశాస్త్రి. the cuckoo is the ~ of spring కోకిలవసంతకాలమును తెలియచేస్తున్నది, కోకిలవసంతకాలమునకుసూచకముగావున్నది.

To Herald, her'ald, *v. a.* చాటించుట.

Heraldic, *adj.* వంశావళిసంబంధమైన. ~ device వంశముయొక్క ముద్ర, వంశచిహ్నము.

Heraldry, her'ald-ry, *n. s.* Registry of genealogies వంశావళిశాస్త్రము.

Herb, erb, *n. s.* Herbs are those plants whose stalks are soft, and have nothing woody in them; as grass and hemlock పచ్చిఆకులు, ఓషధి, గడ్డి. garden ~s or pot ~s కూరాకులు. wild ~s in general or forest ~s కలగూర.

Herbaceous, her-bā'shus, *adj.* పచ్చిఆకులసంబంధమైన, ఓషధులసంబంధమైన.

Herbage, erb'āge, *n. s.* ఆకుఅలము, పచ్చిక. ~ and fuel తృణకాష్ఠములు.

Herbal, herb'al, *n. s.* ఓషధులనుగురించినపుస్తకము. or book of dried plants నానావిధమైనయెండినఆకులనుదాచేపుస్తకము.

Herbalist, herb'al-ist, *n. s.* ఓషధిశాస్త్రవేత్త.

Herculean, her-cū'lē-an, *adj.* or strong అతిబలిష్ఠుడైన. or difficult అతిప్రయాసమైన, అతిదుష్కరమైన. a ~ task అపారమైనశ్రమ, భగీరథప్రయత్నము. or large, massy అతిస్థూలమైన, బ్రహ్మాండమైన.

Hercules, *n. s.* pronounced Her'-cū-leez భీముడివంటిపెద్దశూరుడు.

Herd, herd, *n. s.* మంద. a ~ of cows ఆవులమంద, పెకమందఆవులు. a ~ of lions సింహములగుంపు. the common ~ believe this nonsense యీపిచ్చికూతలనుపిచ్చిమూకనమ్ముతారు. the degenerate ~ పశుప్రాయులు, పామరులు.

To Herd, herd, *v. n.* మందగూడుట, మందచేరుట, గుంపుకూడుట. why do you ~ with them? ఆటువంటిపశువులతోనిపెట్టచేరుతావు.

Herdsman, herds'man, *n. s.* పశువులనుకాచేవాడు, మేపేవాడు, గొల్లవాడు.

Here, hēre, *adv.* and *interj.* ఇక్కడ. come ~ యిక్కడరా. look ~ యిదుగో Here! యిందా. ~! take this యిందాదీన్నితీసుకో. ~ and there అక్కడక్కడ, మధ్యమధ్య, అక్కడ. he roams ~ and there అక్కడక్కడతిరుగుతాడు.

Hereabout, Hereabouts, hēre'a-bouts, *adv.* ఈప్రాంతములో.

Hereafter, hēre-ăf'tĕr, *adv.* ఇకను, ఇకమీదట, ఇహపరము, పరమందు. here and ~ ఇహమందుపరమందు.

Hereafter, hēre-ăf'tĕr, *n. s.* పరము, పరలోకము.

Hereat, *adv.* ఇందువల్ల, ఇందునుగురించి.

Hereby, hēre-bȳ', *adv.* ఇందువల్ల.

Hereditable, hē-red'i-table, *adj.* వంశపారంపర్యమైన.

Hereditary, hē-red'i-tar-y, *adj.* వంశపారంపర్యమైన. ~ right వంశపారంపర్యమైనబాధ్యత. ~ lands పిత్రార్జితభూములు.

Herein, hēre-in', *adv.* ఇందులో.

Hereinto, *adv.* ఇందులోకి.

Hereof, hēre-of', *adv.* దీనియొక్క, ఇందువల్ల. ~ he gave them to eat ఇందులోవాండ్లకుకొంచెముతినడానకుయిచ్చినాడు.

Hereon, hēre-on', Hereupon, *adv.* ఇందుమీద, ఇందువల్ల.

Heresiarch, hē-rē′zhi-ārc, *n. s.* a leader in heresy దుర్మతప్రవర్తకుడు, దుర్మార్గులకుగురువు.

Heresy, her′ē-sy, *n. s.* A false or vain creed తంత్రము, పిచ్చిమతము, అవాంతరమైనమతము, మతభ్రష్టత. the Aradhya creed is considered a ⌴ by orthodox Bramins ఆరాధ్యులమతమును భ్రష్టమతముగా యెంచుతారు. The business of a quack doctor is considered a ⌴ by regular physicians కూరగాయవైద్యము వైద్యశాస్త్రమునకువిరుద్ధముగా వున్నది. The words పాషండమతము, నాస్తికమతము are merely heresies from orthodox Hinduism. In Acts XXVI. 5. the Greek word *airesis* is in English a *sect.* మతము C† A† శమయము F†.

Heretic, her′ē-tic, *n. s.* మతభ్రష్టుడు, కులముచూచ్చినవాడు. A sectarian: one who propagates his private opinions in opposition to the Catholic Church మతాంతరము అవలంబించినవాడు, మతభ్రష్టుడు, కులముచూచ్చినవాడు. Ludicrously, any one whose opinion is erroneous, he is a ⌴ in matters of poetical taste వాడుమునూరే శృంగీయకవుంధాగ అనేవాడు, యేదారిఅంతేకో దారిఅంటాడు. This physician is a perfect ⌴ in his rules అందరున్ను పొయ్యేదోవ అదినేనుపొయ్యేదోవయిదిఅనేవాడు. in Titus III. 10. భ్రష్టుడు A†.

Heretical, hē-ret′i-cal, *adj.* మతభ్రష్టమైన, మతవిరోధమైన. This is a ⌴ opinion ఇదివిరుద్ధమైన మతము. The Bramins consider the Basava Puran a ⌴ book మతవిరోధమైనపుస్తకమంటారు.

Hereto, hēre-tū′, *adv.* ఇందుకు.

Heretofore, hēre-tŭ-fōre′, *adv.* ఇదివరకు, కిందట, పూర్వము.

Hereunto, hēre-un-tū′, *adv.* ఇందుకు.

Hereupon, *adv.* See Hereon.

Herewith, hēre-with′, *adv.* ఇందుతో, ఇందుతోకూడా.

Heriot, *n. s.* Scotch కట్టుబడిమాన్యము, కట్టుబడిదారుడు.

Heritage, her′i-tāge, *n. s.* పిత్రార్జితము, దాయము.

Hermaphrodite, her-maf′rō-dīte, *n. s.* or Scrat, an animal uniting two sexes ఆడదిగాకమగవాడూగాకవుండేమనిషి, శిఖండి, ఇబ్బంది. a ⌴ brig ఇదిరెండువిధమైనవాడ. brig స్కూనాక sloop స్కూనాకయిబ్బందిగా వుండేవాడ, ఉభయభ్రష్టత్వముగా వుండేవాడ.

Hermeneutically, *adv.* గూఢార్థము తెలిసేటట్టుగా, ఫలితార్థప్రకాశముగా, తాత్పర్యము తెలిసేటట్టుగా.

Hermeneuticks, *n. s.* A peculiar method of explaining scripture: the mystic import: గూఢార్థమును తెలియచేసేవ్యాఖ్యానము, ఫలితార్థమును చెప్పేవ్యాఖ్యానము, భావప్రకాశిక.

Hermetic, her-met′ic, Hermetical, her-met′ic-al, *adj.* శాస్త్రీయమైన. a ⌴ sleep యోగనిద్ర. a ⌴ image మూర్తివంతముగలవిగ్రహము. chymical; thus, a ⌴ seal రెకయుక్తినామము.

Hermetically, *adv.* chemically శాస్త్రీయముగా, భద్రముగా. a bottle ⌴ sealed మూతినికరగ కాచిపట కారతో మూలివేశీమూయబడ్డబుడ్డి. The house was ⌴ sealed against intruders ఆయింట్లోకిపోతుటికచూరడానకుయెడములేదు, అనగా భద్రముచేయబడ్డది.

Hermit, her′mit, *n. s.* ఋషి, ముని, సన్యాసి, వైరాగి, ఏకాంతి. one gifted with supernatural powers సిద్ధుడు. he leads a ⌴ life వాడుయేకాంతశీలుడు.

Hermitage, her′mit-āge, *n. s.* ఆశ్రమము, ఋష్యాశ్రమము.

Hern, hern, *n. s.* కొంగ, బకము.

Hernia, *n. s.* బుడ్డ, వరిబీజము. he labours under ⌴ వానికిబుడ్డదిగినది.

Hero, hē′rō, *n. s.* వీరుడు, శూరుడు, పరాక్రమవంతుడు. Krishna is the ⌴ of the Magham and of the Bhagavatam ఈరెండుగ్రంథములున్ను కృష్ణునివిషయమైనవి. Karna is one of the ⌴es of the Mahabharat భారతశూరులలోకర్ణుడొకడు. at the end of the story the ⌴ and heroine are married కథాంతమందునాయకీనాయకులకువివాహమౌతున్నది. he is always the ⌴ of his own story వాడుయేదిశాతనమాహాత్మ్యమునే చెప్పుకొంటాడు. my ⌴, our ⌴ ఇతడు, ఈయన, వీడు. my ⌴ went home ఇతడుయింటికిపోయినాడు. this often means the person regarding whom the story is; the ⌴ of the following story ఈచెప్పబొయ్యేకథానాయకుడు.

Herod, *n. s.* అతిక్రూరుడైనఒకరాజుపేరు. he out heroded — వీడువాడికంటా హైనాడు, వీడువాణ్ని మించినాడు.

Heroic, hĕ-rō'ic, Heroical, hĕ-rō'ic-al, *adj.* శౌర్యమైన, పరాక్రమముగల, శ్రేష్ఠమైన, ఘనమైన. — actions శూరకృత్యములు. a — devotion అతిభక్తి, వీరభక్తి. — fortitude అత్యంతధైర్యము. in the — ages కృతయుగమునందు.

Heroically, hĕ-rō'ic-al-ly, *adv.* శౌర్యముగా, పరాక్రమముగా, ధైర్యముగా.

Heroine, her'ō-ine, *n. s.* శూరురాలు, ధీరురాలు, వీరశక్తి, వీరభార్య. she is a perfect — అదిమహాధైర్యవంతురాలు. — of a navel or play or — of a poem గ్రంథనాయిక. Sita is the — of the Ramayanam రామాయణమునకు గ్రంథనాయికసీత. this often means the person regarding whom the story is, My —, Our — ఈమె, ఈమె.

Heroism, her'ō-ism, *n. s.* శూరత్వము, శౌర్యము, వీర్యము, పరాక్రమము, ధైర్యము. he shewed a great — ప్రాణానికితెగించితనశౌర్యమునుఅగుపరచినాడు.

Heron, her'on, *n. s.* కొంగ, బకము. the purpled — పాములనారిగాడుఅనేఒకపక్షి.

Herondry, *n. s.* కొంగలనుపెంచేస్థలము.

Herpes, her'pēs, *n. s.* a kind of itch అక్కి, బొబ్బలు, తామర, పులుకొరుకు.

Herring, her'ring, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నచేప, యిది గుంపుగుంపుగావచ్చేది. red — ఉప్పువేసినచేప. — gutted బక్కవాడు, డొంకుమహాబుసి, యిదిమొగతాళీమాట.

Herse, *n. s.* See Hearse.

Herself, hĕr-self', *pron.* అదే, ఆమే, ఆమే, తానే. See Self.

To Hesitate, hes'i-tāte, *v. a.* అనుమానించుట, శంకించుట, సందేహించుట.

Hesitating, *adj.* అనుమానించే, సందేహించే.

Hesitation, hes-i-tā'shon, *n. s.* అనుమానము, సందేహము. he did it without — వాడుశంకాటంకములేకుండాచేసినాడు.

Hesperian, *adj.* ఇదిఒకలంకపేరు. — gardens ఇంద్రోద్యానము, చైత్రరథము.

Heteroclite, het'er-ō-clīte, *n. s.* లింగవిభక్తివచనములయందురూపవికల్పముగలశబ్దము.

Heterodox, het'er-ō-dox, *adj.* వికల్పమైన, విపరీతమైన, యిదిమతవిషయకశబ్దము. they hold — opinions మతవిషయమై కొత్తకొత్త కల్పనలుచేస్తారు. they hold this — ఇదికొత్తకల్పనఅంటారు, ఇదిఒకమతముకాదంటారు.

Heterodoxy, *n. s.* మతవైపరీత్యము, మతవిరుద్ధత.

Heterogeneous, het-er-ō-gēn'yus, *adj.* అనేకరకమైన, నానావిధముగావుండే. the Bharata is — collection of stories భారతములోనానావిధమయినకథలుకలిశివున్నవి.

To Hew, hū, *v. a.* గొడ్డలితోనరుకుట, కొట్టుటచేనుట, మలుచుట. he —ed the tree down ఆచెట్టునుకొట్టిపడతోసినాడు, నరికిపడతోసినాడు. he —ed an image of marble రాతివిగ్రహమునుచేసినాడు. he —ed the rock to pieces ఆరాతిని కొట్టిబద్దలుచేసినాడు.

Hewer, *n. s.* నరికేవాడు, మలిచేవాడు.

Hewn, *adj.* నరికిన, కొట్టిన, మలిచిన. he built the temple with — stones ఆగుడినిమలిచినరాళ్లతో కట్టినాడు.

Hexagon, hex'a-gon, *n. s.* షట్కోణములుగలది. the cells of a honey comb are — తేనెపెట్టలోవుండేరంధ్రములుషట్కోణములుగలవి.

Hexagonal, hegz-ag'ō-nal, *adj.* షట్కోణములుగల, ఆరుమూలలుగల.

Hexameter, hegz-am'ē-tĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనశ్లోకము, యిందుకుగణములు ఆరు.

Hexangular, *adj.* షట్కోణములుగల.

Hey! hā, *interj.* హూహూ, హాహా, ఒరే.

Heyday, hā'dā, *interj.* ఒరే, యిదికోపముమీదచెప్పేమాట.

Heyday, hā'dā, *n. s.* ముమ్మరమైనకాలము. in the — of youth వయసుయొక్కముమ్మరములో. he was in the — of youth వాడికిఅప్పుడుమంచివయసు.

Heypass, *interj.* హూ, మంత్రజాలిమాయజాలి అని గారడివిద్యగాండ్లుఅనేమాట.

Hiatus, hī-ā'tus, *n. s.* చీటిక, సందు, గ్రంథపాతము, గ్రంథలోపము.

Hiccough, Hiccup, hic'kup, Hickups, *n. s.* వెక్కిళ్లు, హిక్కా.

Hid, Hidden, *part. pass.* of Hide దాచిన, దాగిన, మరుగైన. the — import or innner meaning గూఢార్థము.

Hidalgo, *n. s.* (this word is Spanish) కులీనుడు, దొరకొడుకు, యిది Spanish శబ్దము.

To Hide, hīde, *v. a.* దాచుట, దాచిపెట్టుట, మరుగుచేసుట. clouds hid the hill ఆపర్వతమును మేఘములుమూసుకొన్నవి. he has no place to ~ his head in వాడికియిల్లులేదువాకిలిలేదు. or to flog, to thrash కొలుముట, బాదుట, కొట్టుట.

To Hide, hīde, *v. n.* దాగుట, మరుగైపోవుట. or to play at ~ and seek దాగిలిమూతలాడుట.

Hide, hīde, *n. s.* చర్మము,తోలు. a ~ of land గో చర్మమాత్రభూమి,అనగాకొకఅరకకట్టునేల,యిది ప్రాచీనవాక్యము, యిప్పట్లోచెల్లదు. the phrase used in M. XIII. 2. 363 is literally గోచర్మ మాత్రభూమి.

Hidebound, *adj.* కొకతెవులుగల, చీడపట్టిన, యిదిచెట్లకు, చెట్లకుతగిలేటిది.

Hideous, hid′yus, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన, వికారమైన.

Hideously, hid′yus-ly, *adv.* అఘోరముగా,భయంకరముగా, వికారముగా.

Hideousness, *n. s.* అఘోరత,వికారత,రోత. from the ~ of his face వాడిముఖముభయంకరమైనది గనక.

Hiding, *n. s.* concealment దాగడము, మరుగు, ఆచ్ఛాదనము. or beating దెబ్బలు. they gave him a good ~ వాణ్నిబాగాకొలిమినారు.

Hiding-place, *n. s.* దాగేస్థలము.

To Hie, hīe, *v. n.* త్వరగాపోవుట. they ~d them home ఇంటికిత్వరగావెళ్లినారు. she ~d her flight to the hill కొండకిపోయినది.

Hierarchy, hī′ê-rărc-y, *n. s.* or priestly order గురుపీఠము. of angels దేవదూతలయొక్క సభ, సింహాసనస్థులు. the celestial ~ దేవగణము, దేవదూతలయొక్కసైన్యము.

Hieroglyphical, hī-ê-rô-glyf′ic-al, *adj.* గూఢలిపిగావుండే, సాంకేతికలిపిగావుండే, బ్రహ్మలిపిగావుండే.

Hieroglyphically, *adv.* గూఢభావముగా.

Hieroglyphicks, *n. s.* గూఢలిపి, సాంకేతికలిపి, ఆకృతిలిపి, అనగాయేనుగఅనిబ్రాయవలిస్తేయేనుగతలనువ్రాస్తారు. his letter was merely ~ వాని జాబువట్టిబ్రహ్మలిపిగావుంకినది.

Hierophant, *n. s.* మహాధికారి, ముఖ్యమైనగురువు.

To Higgle, hig-gle, *v. n.* నచ్చుబేరమాడుట, పీకులాటబేరమాడుట.

Higgledy-piggledy, higgle′dy-piggle′dy, *adv.* కలగూరగంపగా, తలాతోకాలేక.

Higgler, hig′glĕr, *n. s.* కోళ్లను, కూరలనుతీసుకొని వీథులవెంటతిరిగిఅమ్మేవాడు.

High, hī, *adj.* పొడుగైన, ఉన్నతమైన. a ~ tree పొడుగాటిచెట్టు. a ~ mountain ఉన్నతమైనపర్వతము. ~ blood సత్కులము. ~ caste గొప్పజాతి. ~ church (name of a sect) కొకమతనామము. she has a ~ colour దానిముఖముఎర్రబడ్డది. ~ coloured, ~ red మంచిఎరుపుగల. the ~ constable, the ~ sheriff ఇవిరెండున్ను సీమలోవుండేవుద్యోగవిశేషములు. ~ day పండుగ, విశేషదినము. ~ esteem మహాగౌరవము. a man of ~ family ఉత్తమకులస్థుడు. he is in a ~ fever వాడికిజ్వరముముమ్మరముగావున్నది. ~ flier అధికపరువులుపెరుగేవాడు. ~ ground మిట్ట. a man of ~ honor మానస్థుడు. ~ land కొండలప్రదేశము,కొండలసీమ,మన్యము. ~ land chiefs మన్నెదొరలు. ~ lander కొండసీమవాడు, మన్యపువాడు, చెంచుమనిషి. the ~ landers or hill-people in the Telugu country are called చెంచువాండ్లు,బోయవాండ్లు, మన్యపువాండ్లు. England is in a ~ latitude ఇంగ్లండు equator అనగాభూమధ్యరేఖకుదూరముగావున్నది. ~ liver భోజనప్రియుడు, తిండిపోతు. ~ living అధికతిండిపోతుతనము. ~ living leads to disease అధికతిండిచేతరోగముపుట్టుతున్నది. he is a very ~ man వాడుమహాగర్వి. ~ mindedness దొడ్డమనసు, పెద్దమనిషితనము. ~ noon మిట్టమధ్యాహ్నము. it was now ~ noon ఇంతలోమిట్టమధ్యాహ్నమైనది. a ~ note or loud (in music) ఉదాత్తస్వరము, ఉచ్చస్వరము. ~ place (a sacred spot) మహాస్థలము, పుణ్యస్థలము. D† says (ఉచ్చస్థానము. D† వున్నతిగలు. H†. corn sells now at a ~ price ఇప్పట్లోధాన్యపువెలపొడిగివున్నది. ~ priest పెద్దఅర్చకుడు. ~ road or ~ way ఘంటాపథము, పెద్దబాట, రాజమార్గము. ~ sea లోతైనసముద్రము. he was then on the ~ seas అప్పట్లోలో

నిశీము[ద్రములో ఫుండినాడు. he did it in ~ style మహాజంభముగా చేసినాడు, బాగా చేసినాడు, దివ్యముగా చేసినాడు. it is now ~ time for dinner భోజనకాలముమించిపోతున్నది. it is now ~ time to wake out of sleep నిద్ర లేవవలసిన సమయముమించిపోతున్నది. he spoke to them in a ~ or solemn tone వాండ్లతో మహాగంభీరముగా మాట్లాడినాడు. he spoke in a ~ tone పెద్దగొంతుపెట్టుకొని మాట్లాడినాడు. ~ treason రాజద్రోహము. ~ water పోటు. it is now ~ water ఇది పోటుసమయము. to rob on the ~ way దారికొట్టిదోచుట. ~wayman దారికొట్టిదోచేవాడు. ~way-robbery దార్లు కొట్టిదోచేదొంగతనము. a ~ wind పెద్దగాలి. ~ words పెద్దమాటలు, తిట్లు, బెదిరింపులు. he had ~ words with them వానికివారికి పెద్దమాటలుజరిగినవి. they came to ~ words వాండ్లకు పెద్దమాటలుజరిగినవి. with a ~ hand (Exod. XIV. 8.) మహాబలేన. A†. he did this with a ~ hand దీన్ని వాడుఫుద్దండుడై చేసినాడు.

High, hī, *adv.* మిక్కిలి, నిండా, విస్తారము. this meat smells ~ ఈమాంసముకంపుకొట్టుతున్నది. the dispute ran very ~ ఆజగడముమరీమరీపాటిగినది. the sea ran very ~ సముద్రముపుల్లోలకల్లోలముగాఫుండినది, నిండాపోటుగాఫుండినది. I searched ~ and low for the book ఆపుస్తకమునుసందుసందులవెతికినాను, అంతటావెతికినాను. the water was as ~ as his waist నీళ్లువాడికి మొలమట్టుకుఫుండినది. ~ blown ఉబ్బిన, అతిశయించిన. ~ blown pride అధికగర్వము, మహాత్తైనగర్వము. ~ born శ్రేష్ఠుడైన, మంచికులస్థుడైన. ~ bred సుశిక్షితుడైన. she is a ~ bred woman అదిప్రౌఢనాయకి. ~ fed పుష్టిగాఫుండే, బాగాపెంచిన. ~ flown or ~ flying అతి. ~ flown pride అతిగర్వము. ~ flown ambition అత్యాశ. a ~ description పూరికెక్కెంచినవర్ణన. ~ heeled మిట్టైనగుదికాలుగల. the Moosulmauns wear ~ heeled shoes తురకవాండ్లు గుదికాళ్లుయెత్తుగా ఫుండేజోళ్లను వేసుకొంటారు. ~ mettled or ~ spirited సాహసముగల, ఘట్టిగుండెగల, అహంకారియైన. ~ minded దొడ్డమనసుగల, గర్వించిన. In Rom. XI. 21. be not ~ minded (అహంకారంనక్తావ్. A†) గర్వపడవద్దు. ~ priced ప్రియమైన. ~ principled అతిఖండావాదియైన, సత్యవంతుడైన. ~ seasoned నిండామసాలవేసిన, సంబారముచేసిన, నిండాతిరగబోసిన. ~ wrought పరిష్కారమైన, శృంగారమైన. a ~ wrought picture అతిదివ్యముగావ్రాసినపటము. on ~ స్వర్గమందు. God who reigns on ~ స్వర్గాధిపతియైనదేవుడు. he is gone on ~ స్వర్గస్థుడైనాడు, అనగాచచ్చినాడు.

Higher, *adj.* comparative of High అధికోన్నత.

Highest, *adj.* superlative of High అత్యంతోన్నత, అన్నిట్లోపొడుగైన. he who rules in the ~ పరమండలమందుండియేలేవాడు.

Highly, hī'ly, *adv.* అతిశయముగా, గొప్పగా, ఘనముగా, చాలా, బహు, మిక్కిలి. it was ~ approved అదిమిక్కిలి అంగీకరించబడ్డది. ~ dressed అతిశృంగారమైన. ~ educated విద్యాపూర్ణులైన. ~ finished దివ్యముగాతీరిన, పరిపూర్తియైన. he was ~ pleased అతనుమహాసంతోషించినాడు. he thought ~ of them వాండ్లనుగొప్పగావిచారించినాడు.

Highmost, *adj.* అత్యున్నతమైన.

Highness, hī'ness, *n. s.* ఔన్నత్యము, పొడుగు. His royal ~ the prince of Wales మహారాజరాజశ్రీ యువరాజుగారు. His ~ the Nabob మహారాజరాజశ్రీనవాబుగారు. His ~, her ~, their ~es ఇవిరాజవంశస్థులకుఫుండేకితాబులు. As a Hindu title; his ~ Narrain Row నారాయణరావుగారు. her ~ Pedda Juggia మహాదేవులైనపెద్దజగ్గయ్య.

Hight, *adj.* అనే. the town ~ Stratford స్ట్రేటుఫోర్డుఅనేపట్టణము.

Hightytighty, *adj.* వెర్రి, చపలమైన.

Hilarity, hi-lar'i-ty, *n. s.* ఉత్సాహము, ఆనందము, వేడుక.

Hilary, hil'ar-y, *n. s.* జనవరినెలలోవచ్చేఫెకపండుగ, యీదినమందు సుప్రీంకోర్టులో వ్యాజ్యవిచారణఆరంభమౌతున్నది.

Hilding, hil'ding, *n. s.* నీచుడు, తుచ్ఛుడు.

Hill, hill, *n. s.* కొండ, పర్వతము. a small ~ తిప్ప. a sand ~ ఇసుకదిబ్బ. a white ant ~ పుట్ట.

as old as the ~s అనాదియైనగోపురముపుట్టిన నాటినుంచికలిగిన.

Hill-country, *n. s.* కొండలప్రదేశము, మన్యభూములు.

Hill-fever, *n. s.* కొండలజ్వరము.

Hill-fort, *n. s.* దుర్గము.

Hillock, hil'lock, *n. s.* దిబ్బ, తిప్ప.

Hilly, hil'ly, *adj.* కొండలమయమైన. a ~ country కొండలదేశము, మన్యభూమి.

Hilt, hilt, *n. s.* కత్తిపిడి.

Him, him, *pron.* అతణ్ని, వాణ్ని.

Himself, him-self', *pron.* తానే, తన్నే. of ~ తనకుతానే, స్వతః. See Self.

Hin, *n. s.* a measure అయిదుశేర్లు, యిదిబైబిలులోవచ్చేమాట,యిదిఇంగ్లిషుశబ్దముకాదు. F† కుడి.

Hind, hīnd, *n. s.* or Hindustan: both words are pure Persian, meaning Black హిందూదేశము.

Hind, hīnd, *adj.* (Comparative Hinder, Superlative Hindmost) వెనకటి. the ~ legs వెనకటికాళ్లు. the ~ part వెనకటిభాగము. ~ quarter తొడ, యిదికటికవాండ్లమాట.

Hind, hīnd, *n. s.* ఆడజింక, లేడి. or country boor నాటుపురపువాడు, పల్లెటూరివాడు, కూలివాడు.

To Hinder, hīnd'ĕr, *v. a.* అడ్డగించుట, అభ్యంతరముచేసుట, అటకాయించుట, ఆటంకముచేసుట. he ~ed me from coming నన్నురాకుండాచేసినాడు. this ~ed him from seeing it ఇందువల్ల దాన్నిచూడడానికిఅభ్యంతరమైనది.

Hinder, hīnd'ĕr, *adj.* వెనకటి. the hinder part of the head పెడతల.

Hinderance, hin'dĕr-ance, *n. s.* అడ్డము, అభ్యంతరము, ఆటంకము.

Hindered, *adj.* అటకాయించబడ్డ, ఆటంకముచేయబడ్డ.

Hindermost, hīnd'ĕr-mōst, *adj.* వెనకటి.

Hindfoot, *n. s.* వెనకటికాలు.

Hindmost, hīnd'mōst, *adj.* వెనకటి.

Hindoo, Hindu, *n. s.* హిందువు, హిందుదేశస్థుడు. (the word is Persian, in which language *hind* means Black.) a ~ ఒకహిందుదేశస్థుడు. the ~s తెలుగు, అరవ, కన్నడి,బంగాళీమొదలైనవాండ్లు, ముఖ్యముగావిష్ణు, శివ, భక్తులు.

Hindustani, *adj.* తురక. the ~ language తురకభాష, మ్లేచ్ఛభాష.

Hinge, hinge, *n. s.* కీలు, మూల. I heard the door turned upon its ~s ఆతలుపుదానిమూలలమీదతిరగగావింటిని. he was the great ~ of the plot ఈకుట్రకువాడేకీలు, వాడేమూలము.

To Hinge, hinge, *v. n.* to depend ఆధారముగా వుండుట, మూలముగావుండుట. the whole business ~s upon the minister యావద్వ్యవహారము న్నుమంత్రిచేతిలోవున్నది. the whole business ~s upon the permission of the Government దానికి ముఖ్యమురాజాజ్ఞ.

To Hint, hint, *v. a.* and *v. n.* సన్నచేసుట, సూచించుట, సైగచేసుట, ఎచ్చరించుట, జాడగాతెలియచేసుట. he ~ed this to me దీన్నివాడునాకుజాడగాతెలియచేసినాడు. he ~ed to me to go out of the room నన్ను బయటపొమ్మనిజాడగాచెప్పినాడు.

Hint, hint, *n. s.* జాడ, సైగ, సన్న, సూచన, ఉదాహరణ. he gave me a ~ to come నన్నురమ్మని జాడగాతెలియచేసినాడు. he took the ~ I gave నేనుచేసినజాడనుకనుక్కొని ఆప్రకారముచేసినాడు. this word gives a ~ or clue to the passage ఆవాక్యమునకంతా యీశబ్దముకీలుకుగావున్నది.

Hip, hip, *n. s.* తుంటి. the ~s తుంట్లు. the haunches జబ్బలు. the ~ joints కీడుగులు. she came with a child on her ~ బిడ్డనుచంకనుపెట్టుకొని వచ్చినది. a fair ~ped woman నితంబిని. he has them on the ~ (Johnson) వాండ్లుఅతనిచేతిలోతగులుకొన్నారు. a sort of berry ఒకవిధమైనమొగ్గని అడవిపండ్లు.

Hip Hip, *interj.* an exclamation or calling to one ఓరీ, ఒరే.

Hipped, Hippish, hip'pish, *adj.* (cant phrase for, Hypochondriacal) చీదరగావుండే. I feel quite hippish to-day ఈవేళనాకేమోవికారముగావున్నది.

Hippocrates, *n. s.* పూర్వకాలమందుండినఘనమైనవైద్యుడు, ధన్వంతరివంటివాడు. a son of ~ వైద్యుడు.

Hippogriff, hip'pō-griff, *n. s.* రెక్కలగుఱ్ఱము, యిదికవికల్పితశబ్దము.

Hippopotamus, hip-pō-pot'a-mus, *n. s.* నీరుగుర్రము అనేయొకజంతువు, యిదియేనుగవంటిది.

Hipshot, hip'shot, *adj.* నడుముబట్టుకొన్న, నడుము బెళికిన.

To Hire, hīre, *v. a.* అద్దెకుతీసుకొనుట, కూలికి పెట్టుకొనుట. he ~ed ten men to build this house ఈయింటినికట్టడానకుపదిమందికూలివాండ్లను పెట్టుకొన్నాడు. he ~d a house ఒకయింటినిబాడిగెకు తీసుకొన్నాడు. he ~d a palankeen కూలిపల్లకిపెట్టుకొన్నాడు. he ~d false witnesses లంచమిచ్చిసాక్షులనుకుదుర్చుకొన్నాడు. they ~d themselves to me నావద్దకూలికియుంటామన్నారు. he ~d himself out కూలికిఅమరినాడు, జీతానికి అమరినాడు. to ~ out or lend a vessel కేవుకు యిచ్చుట. he ~d the palankeen to me ఆపల్లకినినాకుబాడిగెకుయిచ్చినాడు. to ~ or borrow a vessel కేవుకుతీసుకొనుట.

Hire, hīre, *n. s.* అద్దె, కూలి, బాడిగె, సంబళము. or bribe లంచము.

Hired, *adj.* కూలికిపెట్టుకొన్న, కూలికిఅమరిన, బాడిగెకుతీసుకొన్న, బాడిగెకువిడిచిన, సంబళానికిపెట్టుకొన్న, సంబళానికిఅమరిన. a ~ witness లంచానికివచ్చినసాక్షి. a ~ soldier or mercenary అవసరముమీదపెట్టుకొన్న సిపాయి, కూలిసిపాయి, తత్కాలానికిపెట్టుకొన్నసిపాయి. a ~ boat కూలిపడవ.

Hireling, hīre'ling, *n. s.* కూలివాడు, కూలిది.

Hirer, *n. s.* కూలికిపెట్టుకొనేవాడు, బాడిగెకుతీసుకొనేవాడు.

Hirsute, *adj.* Hairy రోమశమైన, వెంట్రుకలుపెంచుకొన్న, బొచ్చుగావుండే.

His, his, *pron.* ఆయనయొక్క, వాడియొక్క, అతని, వాని, ఇతని, తన. in ~ house స్వగృహమందు.

To Hiss, hiss, *v. n.* బుసకొట్టుట, బుస్సుమనుట, చుర్రుమనుట. the hot iron ~ed when plunged into water కాలినయినుమును నీళ్లలోముంచితే చుర్రుమన్నది. the snake ~ed పాముబుసకొట్టినది. they ~ed his speech వాడుచెప్పినమాటకు ధూత్కారమన్నారు, అనగాకసురుకొన్నారు. he ~ed to the dog కుక్కనువుసికొలిపినాడు, జూఅన్నాడు, ఉలవేసినాడు. he ~ed the dog on the boar ఆపందిమీదకుక్కనువుసికొల్పినాడు.

Hiss, hiss, *n. s.* హుస్సనడము. the snake gave a ~ పాముబుస్సుమన్నది. he feared their ~es వాండ్లకసిరివాతలకుభయపడ్డాడు.

Hissing, *n. s.* బుస, కసిరివాత.

Hist, hist, *interj.* or silence ఊర్కో, మాట్లాడవద్దు.

Historian, his-tō'ri-an, *n. s.* కథకుడు, గ్రంథకర్త, ఇతిహాసకర్త, చరిత్రముచెప్పేవాడు.

Historic, Historical, his-tor'ic-al, *adj.* కథారూపముగావుండే, కథాప్రకరణగావుండే, చరిత్రసంబంధమైన. a historical style గ్రంథశయ్య.

Historically, his-tor'ic-al-ly, *adv.* కథాప్రకరణగా.

Historiographer, his-tor-i-og'rā-fĕr, *n. s.* చరిత్రవ్రాసేవాడు.

History, his'tor-y, *n. s.* కథ, చరిత్ర, ఇతిహాసము, ఉపాఖ్యానము. a ~ of animals or natural ~ జంతువర్ణనము, జీవకోటివివరణము. local ~ స్థలపురాణము. this is matter of ~ ఇదిప్రసిద్ధము, ఇదిరూఢి. "the History of Job" యోబువివరణపుస్తకము. D†. In the titles of Hindu books various expressions, are used :—thus, the ~ of Vijaya or Arjuna is called *the Vijaya Vilasam* విజయవిలాసము. the ~ of Aniruddha is called *the Aniruddha Charitra* అనిరుద్ధచరిత్ర. the ~ of Nala is *the Nalopakhyanam* నలోపాఖ్యానము. the ~ of Rama is *the Ramayanam* రామాయణము. the ~ of Bharata is *the Mahabharat* మహాభారతము. The ~ of Stella and the Genius is called *the Tara sasanka vijayam* తారాశశాంకవిజయము. a ~ piece జరిగినకథనుజరిగినట్టేతెలిసేటట్టుగా వ్రాసివుండేచిత్రపటం. on the wall was a ~ piece regarding the death of Tippoo Sultan టిప్పుసుల్తాను చచ్చినదిచచ్చినట్టేవ్రాసివుండినపటముఆగోడమీదవుండెను.

Histrionic, his-tri-on'ic, *adj.* నాటకసంబంధమైన. the ~ art నాటకశాస్త్రము.

To Hit, hit, *v. a.* కొట్టుట, తగులుట, తాకుట, పొందుట. he ~ the mark గురినికొట్టినాడు. he did not ~ the mark గురితప్పినది. he tried to ~ me with a stone నామీదరాయిరువ్వజూచెను. you have ~ the sense అర్థమునుసాధించినావు. I cannot ~ the meaning నాకు ఆయర్థముగ్రాహ్యముకాలేదు. he ~ me a blow నన్నుఒకదెబ్బ

కొట్టినాడు. I was ~ on the head నాతలమీద దెబ్బతగిలినది. you have ~ the nail on the head నీకు ముఖ్యముగా కావలసినదియేదో అదేలభించినది. whether you ~ or miss నీవుగురినికొట్టినా కొట్టకపోయినా.

To Hit, hit, *v. n.* తగులుట, తాకుట. at last I ~ upon the thief తుదకు ఆదొంగనాకుతగిలినాడు. I ~ upon the word ఆమాటచిక్కినది.

Hit, hit, *n. s.* దెబ్బ. he made a great ~ in the silk trade పట్టుపత్తకములో ఒకదెబ్బకొట్టినాడు, ఒక జవురుజవిరినాడు. there are 32 ~s in fencing సాములో ౩౨ అరవట్లుగలవు.

To Hitch, hitch, *v. n.* తగులుకొనుట, చిక్కుకొనుట. the rope ~ed on the pin ఆతాడుఆమేకులో తగులుకొన్నది. or to limp in walking కుంటుట.

Hitch, hitch, *n. s.* చిక్కు, తగలాటము. these two people cannot be on good terms, there is a ~ between them వీండ్లిద్దరున్ను విహితముగావుండనేరరు, వాండ్లకు ఒకపీకులాటవున్నది. there is a ~ in his statement వాడుచెప్పేదాంట్లో తొట్రుపాటుయున్నది.

Hithe, hīthe, *n. s.* a small haven to land wares out of vessels or boats రేవు, సరుకులుదింపేచోటు.

Hither, hith'ĕr, *adv.* ఇక్కడ, ఇప్పుట, ఇప్పటికి. ~ and thither ఇక్కడికి అక్కడికి, ఇవతలికిఅవతలికి. on the ~ side ఈతట్టున.

Hithermost, hith'ĕr-mōst, *adj.* ఇవతలి, సమీపమైన. on the ~ side ఇవతలితట్టున. in the ~ country ఇవతలిదేశములో.

Hitherto, hith'ĕr-tû, *adv.* ఇంతాక, ఇదివరకు, ఈమట్టుకు.

Hitherward, hith'ĕr-wurd, Hitherwards, *adv.* ఇటుకు, ఈవైపుకు. the army draws ~ సేనయిటువస్తున్నది.

Hive, hīve, *n. s.* తేనెతెట్టె, తేనెగూడు. it was shaped like a bee-~ తేనెతెట్టెఆకారముగావుండినది, అనగా గోపురాకారముగావుండినది.

To Hive, hīve, *v. a.* తేనీగలనుచేర్చుట, అనగా తేనెతెట్టెపెట్టేటట్టుచేసుట. he ~d the bees in a hollow tree తొర్రగలచెట్టులో తేనీగలనుకూర్చినాడు, అనగా తేనెతెట్టెపెట్టేటట్టుచేసినాడు.

To Hive, hīve, *v. n.* తేనీగలుకూడుట, అనగా తేనెతెట్టెపెట్టుట. the bees ~d in the rock ఆకొండమీదతేనీగలుకూడుకట్టినది, తేనెతెట్టకట్టినది.

Ho, hō, *interj.* ఒరే, ఓయి.

Hoar, hōr, *adj.* నెరిసిన. ~ frost నురుగువంటిమంచు, నూగుమంచు, శీతహిమము.

Hoard, hōrd, *n. s.* సంచితము, నిక్షేపము, దాచినధనము. a ~ of corn ధాన్యపుపాతర.

To Hoard, hōrd, *v. a.* కూర్చిపెట్టుట, చేర్చిపెట్టుట, దాచిపెట్టుట, కూడబెట్టుట.

Hoarded, *adj.* కూర్చిపెట్టిన, చేర్చిపెట్టిన, దాచిపెట్టిన, కూడబెట్టిన.

Hoarding, *n. s.* the act of a miser కూడబెట్టడము, దాచిపెట్టడము, ధనము. a screen of boards round a house while building చాటు, తెరమరుగు.

Hoariness, hōr'i-ness, *n. s.* తెలుపు, నెరుపు. from the ~ of the mountain ఆకొండమంచుపడితెల్లగావుండినందున.

Hoarse, hōrse, *adj.* గొంతుకమ్మిన, గొంతురాసిన. he is ~ వాడికిగొంతురాసినది.

Hoarsely, hōrse'ly, *adv.* గొంతుకమ్ముకొని, గొంతురాసి.

Hoarseness, hōrse'ness, *n. s.* గొంతుకమ్ముదల.

Hoary, hōr'y, *adj.* తెల్లని, నెరిసిన.

Hoax, *n. s.* ఎగతాళికిచేసినమోసము, మాయలు, పితలాటకము.

To Hoax, *v. a.* ఎగతాళికిమోసపుచ్చుట, మాయచేసుట, పితలాటకముచేసుట.

To Hobble, hob'ble, *v. n.* కుంటినడుచుట.

Hobble, hob'ble, *n. s.* కుంటినడక. or scrape పీకులాట, మోసము. he got me into this ~ ఈపీకులాటలోనన్ను తగిలించినాడు.

Hobble-de-hoy, *n. s.* కుఱ్ఱడు.

Hobby, hob'by, *n. s.* (poney) ముద్దుగావుండేచిన్నగుఱ్ఱము. or a ninny మూఢుడు, జడుడు. guns are his ~ వాడికివుండేబులుపుతుపాకులమీద, వాడికితుపాకులపిచ్చిపట్టినది.

Hobby-horse, *n. s.* కొర్రగుఱ్ఱము, అనగాపిల్లకాయలు రెండుకాళ్లసందునపెట్టుకొని తిరుగెత్తేకొయ్య. books are his ~ పుస్తకాలు అంటేపిచ్చివాడు.

Hobby-horsical, *adj.* పిచ్చిబులుపులుగల.

Hobgoblin, hob-gob'lin, *n. s.* దయ్యము, పిశాచము, భూతము, కాటిరేడువంటిది.

Hobnail, hob′nāl, *n. s.* వాడయొక్క ఆణి, జోళ్లకు కొట్టేముతక ఆణి. ~ed shoes ముతక ఆండ్లుకొట్టినజోళ్లు.

Hobnob, *n. s.* చెల్లుకుచెల్లు, యీడుకుయీడు, ప్రతికి ప్రతి.

Hock, hock, *n. s.* గుర్రముయొక్క కాలిచీలమండ. or wine ఒకవిధమైనసారాయి.

Hockey, *n. s.* పిల్లకాయలుఆడేఒకఆట, సొగటాల వంటిఒకఆట.

Hocus-pocus, hō′cus-pō′cus, *n. s.* హూమాయశ్యాళి మంత్రశ్యాళి. or fraud మోసము, మాయ, పితలాటకము.

Hod, hod, *n. s.* గచ్చుమోసేకాడగలతొట్టి, కాడకింది కిన్ని, సొరుపైకిన్నితిప్పినఘంటఆకారముగావుంటున్నది.

Hodge-podge, hodge′podge, *n. s.* కదంబము, కన్న దికలియవేసినవండినది, కలగూరగంప, శంకరము. this book is a ~ of blunders ఇదితప్పులతడక.

Hoe, hōe, *n. s.* తొల్లిక, కలుపుతీసేగసిక, పార.

To Hoe, hōe, *v. a.* తొల్లికతోతవ్వుట, గసికతో తవ్వుట, పారతోతవ్వుట.

Hœmorrhage, *n. s.* See Hæmorrhage.

Hog, hog, *n. s.* పంది, సూకరము. you have brought your ~s to a fine market (Johnson gives this proverb) మక్కాకుపోయికుక్కశప్పాలుతెచ్చినావు.

Hogdeer, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నజింక.

Hoggish, hog′gish, *adj.* అశుభ్యముగావుండే, కశ్మలముగావుండే, రోతగావుండే, మడ్డిగావుండే.

Hogherd, hog′herd′, *n. s.* పందులుమేపేవాడు.

Hogo, *n. s.* వెగటైనవాసన, యిదిమరిగినవాడికివాసన, మరగినవాడికికంపు.

Hogplum, *n. s.* మారేడుపండు.

Hogshead, hogs′hed, *n. s.* పెద్దపీపాయి, అరువైమూడుగాలములుపట్టేటిది.

Hogsty, *n. s.* పందిగుడిసె.

Hogwash, hog′wăsh, *n. s.* పందికితాగేతొట్టినీళ్లు, కశ్మలము.

Hogweed, *n. s.* పునర్నవాయనేఒకవిధమైనమూలిక, గలిజేరుతల్లిక, జీవలోథక్షి.

Hoiden, hôidn, *n. s.* an awkward, rude, ill-behaved country girl పల్లెటూరిమోటుపడుచు.

To Hoist, hôist, *v. a.* ఎత్తుట, పైకియెత్తుట, కప్పితాటితోపైకియెక్కించుట, పైకిచేదుట. they ~ed up the palankeen పల్లకీనియెత్తుకొన్నారు. the flag was ~ed కొడికట్టినారు. they ~ed sail చాపలుకట్టినారు, అంకారించినారనిఅంటారు.

Hoity Toity, *interj.* అయ్యో, అబ్బా, ఏమివెర్రి.

To Hold, hōld, *v. a.* పట్టుట. he ~s the sceptre in his hand వాడురాజదండమునుచేతపట్టుకొనివుంటాడు. the child could not ~ the fruit and let it fall ఆబిడ్డపండునుచేతపట్టుకోలేకపడవేసినది. he held the goat by the horns ఆమేకకొమ్ములనుపట్టుకొన్నాడు. this box will not ~ all the books ఆపుస్తకాలంతా యీపెట్టెలోపట్టదు. broken cisterns that can ~ no water పగిలినందుననీళ్లు నిలవనితొట్లు. the cocoanut ~s water టెంకాయలోనీళ్లువున్నది. this stone ~s gold యీరాతిలోబంగారువున్నది. they ~ this right ఇదిన్యాయమనిఅంటారు. they ~ this wrong ఇదిఅన్యాయమనుకొంటారు. nothing took place that could be held unjust అన్యాయమన్నదిజరగలేదు. or to esteem ఎంచుట. thus: they held him a fool వాణ్నిపిచ్చివాణ్నిగాయెంచినారు. he ~s me his enemy నన్నుతనశత్రువనుకొంటాడు. he ~s them in esteem వాండ్లనుగౌరవముచేస్తాడు. he ~s them in scorn వాండ్లను అలక్ష్యముచేస్తాడు. or to restrain అణచుట. he could not ~ his anger in వాడుకోపమునుఅణచలేకపోయినాడు. they held the castle కోటనుకాపాడుకొన్నారు. the enemy still ~s the town శత్రువులుయింకాపట్టణమునువదలలేదు. he ~s the command of the army వాడుసేనాధిపతిగావున్నాడు. they held a conversation for two hours రెండుఘడియలదాకా మాట్లాడుతూ వుండినారు. they held a council ఆలోచించినారు. he still held his course (or, way,) నిలువకసాగిపోయినాడు. the king held court to-day నేడురాజుకొలువు కూటమునకువచ్చినాడు. he held a fast ఉపవాసముంవుండినాడు. he held a feast పండుగచేసినాడు. he was about to fire but on seeing who it was he held his hand కాల్చబోయిఫలానివారనితెలిసినమీదటమానుకొన్నాడు. they held a meeting సభకూడినారు. the two Judges held the same opinion ఇద్దరిన్యాయాధిపతులదిన్ని ఒకటే అభిప్రాయముగావుండినది. they asked him

but he held his peace వాణ్ని అడిగినారు అయితేవాడు నోరు తెరవలేదు. but still he held his purpose అయినప్పటికిన్ని వాడుతనకార్యాన్నివిడవలేదు. they held service or held prayers in that hall ఆకూటములో పూజనుజరిగించినారు. he ⌣s the situation of minister వాడుమంత్రిఉద్యోగములో వున్నాడు. ⌣ your tongue నోరుమూయ్యి. he held back the money రూకలనుబిగపట్టినాడు. he held down his head తలనువేలవేసుకొన్నాడు. he held forth promises వాగ్దత్తములనుమహాచేసినాడు. the doctor ⌣s forth hopes of her recovery వైద్యుడుదానికిస్వస్థమౌనంటాడు. he held the horse in గుర్రమునుయీడ్చిపట్టినాడు, గుర్రమునునిల్పినాడు. he held in his breath ఊపిరినిబిగపట్టినాడు. in the sluice there are stones to ⌣ the water in నీళ్లనునిలుపుదానకుఅలుగులో రాళ్లువున్నవి. they ⌣ their land of me నానేలను వాండ్లుగుత్తకువుచ్చుకొన్నారు. they held me off నన్నుదగ్గరచేరనియ్యలేదు. they held him to his promise చెప్పినప్రకారముచేయుమనివాణ్ని నిర్బంధించిరి. the wind held the kite from falling గాలిపటమునుపడకుండాగాలినిలిపినది. he began the study and held it on for two years చదవనారంభించిరెండేండ్లదాకాజరిగించినాడు. he held out his tongue నాలుకనుచాచినాడు. he held up his head తలనుపైకియెత్తినాడు. this beam ⌣s up the stone ఈదూలముఆరాతికిఆధారముగావున్నది.

To Hold, hōld, *v. n.* పట్టుట, తాళుట, లగించుట, ఇముడుట, పొసగుట, ఎంచుట. they ⌣ that this is false ఇదిఅబద్ధమనుకొన్నారు. the wood broke but the leather held కొయ్యవిరిగినది అయితేతోలునిలిచినది. the rule does not ⌣ here ఆసూత్రముయిక్కడచెల్లదు. why should you ⌣ back? నీవుయెందుకువెనకతీస్తావు. he held forth all night రాత్రిఅంతా మాట్లాడుతూవుండినాడు. he could not ⌣ from weeping ఏడ్వను పట్టలేకపోయినాడు. the principle does not ⌣ good in practice ఈసిద్ధాంతముఅనుభవమునకుసరిపడదు. this ⌣s good in all parts of India ఇండియాదేశములో సర్వత్రయిదిసహజమే. she was very angry but held in for a long time దానికిబహుకోపమువుండినది అయినప్పటికిన్ని తానాపేవుతాళినది. I desired him to ⌣ off వాణ్నిదూరగావుండుమన్నాను. the trade held on for many years ఆవర్తకము అనేకసంవత్సరములుజరుగుతూవచ్చినది. he held on his course నిలువకసాగిపోయినాడు. the fort held out for two months against the enemy ఆకోటశత్రువులకు స్వాధీనపడక రెండునెలలదాకా నిలిచినది. he will certainly die but I think he may ⌣ out for two months వాడుసిద్ధముగాచస్తాడుఅయితేరెండునెలలుతాళునేమో. this mortar ⌣s together well, they put hair in it గచ్చుబాగాకరచ్చుకొంటున్నది, అందులో వెంట్రుకలనుకలుపుతారు. this story does not ⌣ together well ఈకథలో ఒకటికొకటి అసందర్భముగావున్నది. Many ⌣ to this belief ఈనమ్మికతానామందికద్దు. this king had several barons ⌣ing under him ఆరాజుకుతనకులోబడ్డజమీందారులుతానామందివుండినారు. it rained in the morning but held up at noon తెల్లవారివానకురిసినది మధ్యాహ్నమువెలిసినది. almost all the bramins ⌣ with their great divine Sankarachari తానామందిబ్రాహ్మణులుశంకరాచార్యులమతమును అవలంబించివున్నారు. ⌣ ⌣! తాళుతాళు.

Hold, hōld, *n. s.* పట్టు. we roused the tiger from his ⌣ ఆపులినిదానివునికిపట్టులోనుంచిలేపినాము. he caught ⌣ of the rope దారాన్నిపట్టుకొన్నాడు. he got ⌣ of the house ఆయింటినిలంకించుకొన్నాడు. this stone gives no ⌣ to the beam ఈరాయి ఆదూలమునకు ఆధారముగావుండలేదు. this handle is not long enough, it does not give a good ⌣ ఈపిడినిడివి చాలనందునపట్టుకోవడమునకువసులుగావుండలేదు. he kept his ⌣ for two hours రెండుఘడియలదాకాపట్టినపట్టువదలలేదు. he laid ⌣ of my hand నాచేతినిపట్టుకొన్నాడు. he lost his ⌣ వాడికిపట్టువదిలిపోయినది. he quitted his ⌣ పట్టునువిడిచినాడు. he seized ⌣ of me నన్నుపట్టుకొన్నాడు. he took ⌣ of the stick కర్రనుపట్టుకొన్నాడు.

Holder, *n. s.* పట్టుకొనివుండేవాడు, అనుభవించేవాడు. the ⌣ of an Izara or farm ఇజారాదారు

డు. a ~ of rent free land మాన్యగాడు. the ~ of a bond పత్రమును పెట్టుకొని వుండేవాడు. the ~ of a leese for land పట్టాదారుడు. share ~ పాలికాపు. See bottle-~ పిహాయి, ఉపబలముగావుండేవాడు; అనగా ముష్టియుద్ధముచేసేవానికి దక్కకొన్నప్పుడు యివ్వడమునకై చెంబుతో నీళ్లు పెట్టుకొని వుండేవాడు.

Holdfast, hōld'fast, *n. s.* పట్టు, కొక్కి.

Hole, hōle, *n. s.* బొక్క, బొంద, బెజ్జము, రంధ్రము, ద్వారము, చిల్లి. the cloth went into ~s ఆ గుడ్డలో కంతలుబడ్డవి. a ~ or cavern బిలము, గుహ. a ~ or pond పల్లము, గుంట, పడియ. a snake's ~ పుట్ట. a rat's ~ ఎలుకబొక్క, కలుగు. a ~ dug through a wall by thieves కన్నము. a ~ in a tree తొర్ర. what a miserable ~ he lives in ఎంత దిక్కుమాలిన గుడిసెలో కాపురమువున్నాడు. the arm ~ చంకచిప్ప, చొక్కాయిమొక్క చంక. the coat was torn in the arm ~ చొక్కాయి చంకలో చినిగినది. the arm ~ ఆ నేమాటకు చంకపల్లము అనే అర్థము ప్రాచీనము, అదియిప్పుడు చెల్లదు.

Holee, Hoeli, *n. s.* or Holi feast (a Hindu festival) కామునిపండుగ.

Holiday, *n. s.* or leave from work ఆటవిడుపు. ~ or anniversary యేటేటవచ్చే పండుగ. New year's day is ~ in the public offices కచ్చేరీలలో సంవత్సరాదికి శెలవుకద్దు. he gave them a week's ~s వాండ్లకు వారముదినాలు శెలవుయిచ్చినాడు. Christmas ~s క్రీస్తుపుట్టినపండుగ శెలవుదినాలు. Midsummer ~s వేసంగి సెలవుదినాలు. a mere ~ affection పండుగనాటిదయ, అనగా తాత్కాలానికి తెచ్చుకొన్న అస్థిరమైనవిశ్వాసము. Holy day ఇట్లా రెండుమాటలుగా వ్రాస్తే పుణ్యదివసము ని భావము. as, the sabbath is a holy day ఆదివారము పుణ్యదివసము. a half ~ మధ్యాహ్నము మీదిఆటవిడుపు.

Holily, hō'li-ly, *adv.* పరిశుద్ధముగా; పావనముగా, పుణ్యముగా, ధర్మముగా.

Holiness, hō'li-ness, *n. s.* సుపావనత్వము, మాహాత్మ్యము. in Latin sanctitas సాంక్తిత, పుణ్యము. purity, religious goodness సాంక్తిత, పావనత, సుపావనత్వము, పరిశుద్ధత, పవిత్రత, పుణ్యత్వము. or piety భక్తి, దైవభక్తి. or blamelessness సదాచారము, సద్వర్తన, శుచి. (*Dz.* says పుణ్యము, ధర్మము, శుచిత, పుణ్యాచరణము. the state of being hallowed: dedication to religion మహిమ, మాహాత్మ్యము.) he denies the ~ of the Sabbath ఆదివారమునకు ఒక మాహాత్మ్యము లేదంటాడు, ఆదివారమునకు పావనత్వము లేదంటాడు. on account of the ~ of this temple ఇది పుణ్యస్థలము గనక. they observe great ~ of life వాండ్లు నిండా పావనమూర్తులై ప్రవర్తిస్తున్నారు, సదాచారవంతులై ప్రవర్తిస్తున్నారు. the title of the Pope, "His Holiness" శ్రీమత్, శ్రీమద్గురువులవారు. In Hebr. XII. 14. పరిశుద్ధత G†. పుణ్యము C†. In 1 Tim. II. 15. పవిత్రత A†. In III. 12. పుణ్యము A†. భక్తి F† K† P†.

Holla, hol-lō', Holloa, *interj.* ఒరే, ఓ, ఓహూ. hoops and holloas కూతలు, కేకలు, బొబ్బలు.

To Holloa, *v. n.* ఒరేయని కేకవేసి పిలుచుట, ఓయని కేకవేసిపిలుచుట, కేకవేసుట.

Holland, hol'land, *n. s.* హాలండనే వొలాందావాండ్ల దేశము, యిది ఇంగ్లండుకు సమీపము. New ~ న్యూహాలండనేదీవి, యిది ఇంగ్లండనేదీవికి సమీపము. or linen ఒకవిధమైనగుడ్డ. ~s or gin ఒకవిధమైన సారాయి, కల్లువంటిది.

Hollow, hol'lō, *adj.* బోలుగావుండే, బొంగుగావుండే, బూటకమైన, పితలాటకమైన, మాయమైన. a ~ bamboo బోలువెదురు, బొంగు. a ~ tree తొర్రమాను. a ~ nut పుచ్చినవిత్తు. a ~ tooth పుచ్చినపల్లు. they filled the ~ stick with lead ఆ బోలుకర్రనుసీసముతో నించినారు. a ~ spot పల్లముగావుండేస్థలము. a ~ valley పల్లముగావుండే కొండచరి. I saw his ~ cheeks and ~ eyes and heard his ~ voice వాడిఅంటుకొనిపోయిన దవడలనున్ను గుంటకండ్లనున్ను చూచివాడిహీనస్వరమునున్ను విన్నాను. a ~ way పల్లములోవుండేదారి. ~ promises వట్టివాగ్దత్తములు. he looked upon this as a ~ pretext ఇదివట్టిసాకు అనుకొన్నాడు. ~ truce మాయసమాధానము.

Hollow, hol'lō, *n. s.* తొర్ర, బోలు, బొక్క, బొంద, పల్లము. there was a ~ in the hill ఆ కొండలో ఒక గుహవుండినది. there was a ~ in the

wall for the lamp గోడలో దీపము పెట్టడానకు ఒక గూడు వుండినది. the house lies in a ~ ఆ యిల్లు ఒక పల్లములో వున్నది. the ~ of the bamboo was filled with water ఆ వెదురు బొంగులో జలము నుపోసి నింపినారు. the ~ of the back నడ్డిపల్లము. he brought some water in the ~ of his hand వాడు పిడికిటిలో కొంచెము నీళ్లు తెచ్చినాడు. the ~ of the joined hands దోసిలి. the ~ of the thigh జబ్బపల్లము.

To Hollow, hol′lō, *v. a.* తొలుచుట, బొక్క చేసుట, పల్లము చేసుట. a ruby ~ed so as to be transparent కుచ్చి తీసిన కెంపు.

To Hollow, hol′lō, *v. n.* or to shout అరుచుట, కూసుట, కేక వేసుట, యిదిసిద శబ్దము. he ~ed to me to come నన్ను రమ్మని కేక వేసినాడు.

Hollowness, hol′lō-ness, *n. s.* బోలుగావుండడము, మాయ, మోసము.

Holly, hol′ly, *n. s.* మోదుగవంటి ఒక చెట్టు.

Hollyhock, hol′ly-hock, *n. s.* ఒకవిధమైన పుష్పము.

Holm, hōm, *n. s.* ఒక చిన్నదీవి.

Holocaust, hol′ō-cāst, *n. s.* a whole burnt sacrifice సర్వావయవ హోమము, అనగా రవంతైనా మిగలకుండా పశ్వవయవములనంతా హోమము చేయడము. the house became a ~ ఆ యిల్లు రవంతైనా మిగలకుండా కాలిపోయినది.

Holp, hōlp, the old *pret.* of help. Did help ఇది ప్రాచీన శబ్దము.

Holpen, hōlpn, the old *pret.* and *p‖ pass.* of help or Helped ఇది ప్రాచీన శబ్దము.

Holster, hōl′stĕr, *n. s.* జీనికిముందు రెండు పక్కల పిస్తోలువుంచే తోలు సంచులు.

Holy, hō′ly, *adj.* good, pious, religious మంచి, నీతి, భక్తిగల, మతవిషయమైన, పూజనీయ్యమైన, పూజ్యమైన. consecrated to divine use దేవార్పితమైన, సమర్పితమైన. (the Sabbath was held ~ సబ్బాతు పుణ్యదివసము.) pure, unstained నిర్మలమైన, పరిశుద్ధమైన, పవిత్రమైన, పావనమైన, పునీతమైన. Sacred భవ్యమైన, దైవమైన, దైవసంబంధమైన, పుణ్యమైన, మహనీయమైన, మీదుకట్టిన, అంటరాని. the ~ Lord పావనమూర్తి. In Ps. 86. 2. పుణ్యశీలుడు At. In Zech. VIII. 8. పవిత్రపర్వతం Dt. In Hebr. IX. 12. the ~ place మహాపవిత్రస్థానం At. his ~ name Ps. 33. 21. ధర్మమయ నామం At Dt. పరిశుద్ధనామం Ft. a better phrase might be పావననామము. thus, in the Dasarathi Satacam పావననామ హారేయటంచు సుస్థిరమతులై భజన సేయుమహాత్ములు &c. In 1 Cor. VII. 14 శుచి At. పరిశుద్ధము Gt. a ~ man పావనమూర్తి, సత్పురుషుడు, సద్భక్తుడు, పుణ్యపురుషుడు, మహనీయుడు, మహాపురుషుడు. visiting or waiting on ~ men సత్సేవ. a ~ book పుణ్యగ్రంథము. the priesthood is a ~ state ఆచార్యపుంత్వము ఒక సద్వృత్తి. money presented in a temple is considered ~ గుడిలో వచ్చినరూక. Marriage is, among Protestants considered a ~ state గార్హస్థ్యము సత్ స్థితి అని అంటారు. the ~ fire in a temple సంస్థారాగ్ని. a ~ place పుణ్యక్షేత్రము, మహాస్థలము, తీర్థము. ~ water తీర్థము. ~ bread ప్రసాదము. Note. In books written in Tamil or Telugu by Roman Catholicks, the words used are శ్రీ, తిరు. while Holy Spirit is written thus, (in Latin words untranslated) '*Sanctu*' *Spiritu*' సాంక్త స్పిరితు. A holy man or saint, 'Sanctus' సాంక్తుడు, మహాపురుషుడు. The saints పవిత్రులు కులు. (At in Hebr. VI. 10.) A ~ act సత్కర్మము, సత్క్రియ, పుణ్యము, ధర్మము.

Holyday, hol′y-dā, *n. s.* the day of some ecclesiastical festival పుణ్యదివసము. Holy Day ఇట్లా రెండుమాటలుగా వ్రాస్తే పుణ్యదివసమని భావము. the Sabbath is a holy day ఆదివారము పుణ్యదివసము. Anniversary feast పండుగ, యేటా వచ్చే పండుగ. a day of rest from ordinary occupation ఆటవిడుపు.

Holy Land, *n. s.* జూదియాదేశము, దీన్ని Palestine, Syria అనిన్ని అంటారు.

Holy Office, *n. s.* a name given to the Inquisition, a diabolical court మతనియమభంగములను గురించి కాఠిన్యశిక్షపాదుర్లవిమర్శ చేసే న్యాయసభ.

Holy place, *n. s.* పుణ్యక్షేత్రము, మహాస్థలము. or shrine గర్భగృహము.

The Holy spirit, *n. s.* సాంక్స్పిరిత, పరిశుద్ధాత్మ.
Holy water, *n. s.* తీర్థము, పావనోదకము.
Holy week, *n. s.* ఒకవారముగ, యిదిమార్చినెలలోనైనా ఏప్రిల్‌నెలలోనైనావచ్చేవారంది నాలవారముగ.
Holy-writ, *n. s.* పరిశుద్ధగ్రంథము, అనగా బైబిలు. he considered it as sacred as ~ దీన్నివేదశాస్త్రముగాయెంచినాడు. the Musulmans consider the Koran as ~ తురకలుఖురానునుదైవవాక్యముగాయెంచుతారు.
Homage, hom'āge, *n. s.* మర్యాద, సన్మానము, దండము, వందనము, పూజ. prostrate ~ సాష్టాంగదండము.
Home, hōme, *n. s.* ఇల్లు, స్వస్థానము, స్వగృహము, యథాస్థలము, ఎప్పటిచోటు. Dab. 202 line 8. I will give him a ~ వాడికిదిగడానకుచోటిస్తాను. he found a ~ under the tree ఆచెట్టుకింద దిగినాడు. he has neither house nor ~ వాడికియిల్లులేదువాకిలిలేదు. you may go ~ నీవుయింటికిపోవచ్చును. he is gone ~ ఇంటికిపోయినాడు, ఊరికిపోయినాడు, దేశానికివెళ్లినాడు. or country స్వదేశము. we have lately had no news from ~ ఇటీవలదేశములోనుంచిసమాచారములేదు. he is always at ~ వాడుయేవేళాయింట్లోనేవుంటాడు. he did not feel at ~ with them వాండ్లకూడీడికిపొసగలేదు. I felt at ~ with them వాండ్లకునాకుచాలాఅన్యోన్యముగావుండినది. he is quite at ~ in Telugu వాడికితెలుగుబాగాఅభ్యాసమైనది. he is at ~ in that language వాడికిఆభాషకరతలామలకము. the fish is not more at ~ in water than you are in squabbling చేపలకునీళ్లయెట్లాగో అట్లానీకుకలహమేకల్యాణము. charity begins at ~ స్వయంతీర్థకపరోపకారయతి, తన్నుమాలినధర్మముకద్దు. this is a ~ remark ఇదిమనస్సుకుతగిలేదృష్టాంతము. why do you blame them? you should look at ~! ఒకరినియేలఅంటావునీగతియెట్టిదోచూడు. he is gone to his long ~ చచ్చినాడు. ~ sick స్వదేశభ్రాంతిగల.

Home, hōme, *adv.* కడాకు, తీరా, బాగా. he drove the nail ~ ఆమేకునుతీరాకొట్టినాడు. he pushed it ~ దాన్నితీరాతోసినాడు. he brought the charges ~ వాడిమీద్యాజ్యమునుపూర్తిగారుజువుచేసినాడు. the offence was brought ~ to him వాడిమీదనేరముపూర్తిగారుజువైనది. his letter is very ~ to this point ఇందునగురించిఅతిస్పష్టముగావ్రాసినాడు. the morals inculcated in this book come ~ to every man's bosom ఈగ్రంథములోవుండేనీతులు అందరిమనస్సుకున్నుబాగాతగులుతున్నవి. ~-bred ఇంట్లోనేపెరిగిన, ఒకటీతెలియని, ప్రపంచముయెట్టిదోయెరగని, పేలమైన. ~-felt మనసుకుతగిలిన, మనసులోనాటిన. ~ made ఇంట్లోచేసిన.

Home, hōme, *adj.* ఉత్పత్తిస్థానమైన, స్వస్థానసంబంధమైన. ~ produce ఆదేశములోపుత్పత్తిఅయ్యేసరుకులు. ~ price మొదటివెల. I should be content if I got the ~ price నాకుమొదటివెలవస్తేచాలును. ~ thrust చెడ్డపోటు, మంచిపోటు, మంచిదెబ్బ. ~ truth మనస్సుకుతగిలేనీతి.
Homeless, *adj.* ఇల్లువాకిలిలేని. a ~ wretch దిక్కుమాలినవాడు.
Homeliness, hōme'li-ness, *n. s.* మోటుతనము, మట్టితనము, వికారము. from the ~ of her dress దానిమోటువేషముచేతను.
Homely, hōme'ly, *adj.* మోటైన, మట్టియైన, వికారమైన. ~ dinner మట్టికూడు.
Homer, hō'mĕr, *n. s.* హూమారన్నేమహాకవి. a hebrew measure మూడుతూములగలవొకకొలత, యిదిబైబిలులోవచ్చేమాట.
Homespun, hōme'spun, *adj.* మోటైన, ముతకైన, మట్టియైన.
Homestall, Homestead, *n. s.* ఇంటిఆయకట్టు, అనగాఒకకాపువానియొక్కయిల్లువాకిలితోటదొడ్లిగలది.
Homeward, hōme'wurd, Homewards, *adv.* ఇంటికై, ఇంటివైపుగా, దేశానికై.
Homicidal, *adj.* ఖూనియైన, హత్యయైన, క్రూరమైన.
Homicide, hom'i-cīde, *n. s.* మనుష్యహత్య, ఖూని. or murderer హత్యచేసేవాడు, ఖూనీఖోరు.
Homily, hom'i-ly, *n. s.* ధర్మోపదేశగ్రంథము.
Hominy, *n. s.* నూకలు, నడినూకలు, యిది American శబ్దము.
Homogeneous, hō-mō-gēn'yus, *adj.* సజాతీయమైన, అచ్చమైన, మిశ్రితముకాని.

Hone, hōne, *n. s.* a sort of pebble ఒకవిధమైనసానరాయి, మంగలకత్తినూరేరాయి, పదునుపెట్టేరాయి.

Honest, on'est, *adj.* పెద్దమనిషిగావుండే, న్యాయస్థుడైన, గృహస్థైన, న్యాయమైన, యోగ్యమైన. the cat is deceitful, the dog is — పిల్లికపటి, కుక్కనిష్కపటి. he is an — man అతడుపెద్దమనిషి, అతనుగృహస్థు. an — witness ప్రామాణికుడైన సాక్షి. we ought to be — towards our masters మనముకర్తృద్రోహముచేయరాదు. an — confession may do you good నిజన్యాయముగా చెప్పుకొంటేనీకుమంచిది. it is my — conviction that you are wrong నాకున్యాయముగాతోచినదేమంటే నీవుతప్పినావు. is there no difference between an — woman and a whore? సంసారికిన్ని గుడిసెవేటుకున్ను భేదములేదా. he made an — woman of her ముందరదాన్నిచెరిపి నందునదాన్నేపెండ్లిచేసుకొన్నాడు. he, — man never dreamt of this అతడుపాపము అట్లాతలచనేలేదు. In Philip. IV. 8. ఆదరణీయం A†.

Honestly, on'est-ly, *adv.* పెద్దమనిషిగా, న్యాయముగా, నిష్కపట్యముగా, యోగ్యముగా.

Honesty, on'est-y, *n. s.* పెద్దమనిషితనము, యోగ్యత, గార్హస్థ్యము, గృహస్థుమార్గము. he shewed his — in this statement ఇట్లాచెప్పడములో వాడిపెద్దమనిషితనాన్ని అగుపరచినాడు, అనగా యేమిన్ని వంచనచేయలేదు. she maintained her — in this critical affair ఈసున్నితమైనవ్యవహారములోదానిమానమునుకాపాడుకొన్నది. the difference between honour and honesty seems to be chiefly in the motive : the honest man does that from duty which the man of honour does for the sake of character. (Cumberland.)

Honey, hun'ê, *n. s.* తేనె, మధువు. virgin — జుంటితేనె.

Honey-bag, hun'ê-bag, *n. s.* తేనెతిత్తి, అనగా తేనీగకడుపులోనివొకఅంగము, దీనితోతేనెనుతీసుకొనిపోయితెట్టెలోపెట్టుతున్నది.

Honey-coloured, *adj.* మధువర్ణమైన, పింగళలోహితవర్ణమైన, పింజరవర్ణమైన.

Honey-comb, hun'ê-cōm, *n. s.* తేనెతెట్టె. honey-combed చిన్నచిన్నరంధ్రములుగల, శిథిలమైన.

Honey-moon, hun'ê-mûn, *n. s.* శోభనమైనమొదటినెల. during the — పెండ్లి అయినకొత్తరికములో, అనగాశోభనమైనమొదటినెలలో.

Honey-suckle, hun'ê-suckle, *n. s.* ఒకవిధమైన పూలచెట్టు.

Honeyed, Honied, *adj.* మధురమైన, మాధుర్యమైన, సరసమైన.

Honorary, on'or-ar-y, *adj.* జీతములేకపట్టిగౌరవానికిమనిచూచే, పట్టిగౌరవమైన, పట్టిసన్మానమైన. he resides in London yet he is an — Member of the Madras Literary Society వాడువుండేదిసీమలో, వాడిపేరుమాత్రము యిక్కడపూరికెగౌరవానికిపెట్టివున్నది,యిందువల్ల వాడికిజమాలేదుఖర్చూలేదు.

Honour, on'ur, Honor, *n. s.* గౌరవము, ప్రతిష్ఠ, మానము,మర్యాద. he treated them with much — వాండ్లకునిండామర్యాదచేసినాడు. she lost her — అదిచెడిపోయినది. he was an — to his tribe ఆకులానికి వాడు భూషణముగావుండినాడు. a man of — మానస్థుడు, ప్రామాణికుడు. he is bound in — to tell the truth నిజముచెప్పకపోతేవాడేమిపెద్దమనిషి. the post of — యుద్ధములోరొమ్ముయిచ్చినిలువవలసినస్థలము. the seat of — గౌరవస్థలము, శిరోభూషణముగాముఖ్యపీఠము. do me the — to come to-morrow తమరుదయచేసిరేపటికిరావలెను. they did him — వాడికిసన్మానముచేసినారు. I have the — to acknowledge your letter తమజాబుచేరిశిరసావహించినాను. word of — పెట్టినఆన,సత్యసంధుడైచెప్పినమాట. upon my — I did not believe it నేనుదాన్నినమ్మలేదుసుమీ. he pledged his — that this was true ఇదినిజముకాకపోతేతనపెద్దమనిషితనమేమన్నాడు. I hope your — will excuse me తమరునన్నుమన్నించవలెను. His — ఆయన, దొరగారు. Their —s వారు, దొరలు, ఈమాటలుముఖ్యముగాపోలీసు దొరలనుగురించి ప్రయోగించబడుతున్నవి. His — ordered they should be released వాండ్లనువిడుదలచేయుమనిపోలీసువారిఉత్తరవుఅయినది. it is not there your — అక్కడలేదండి,అక్కడలేదయ్యా. Please your — he is gone అయ్యావాడుపోయినాడు. they paid him the last —s వాడికికర్మాంతములుచేసినారు. in —

of his brother అన్నగారి పేరుపెట్టి. he held a feast in ~ of his brother's arrival అన్నవచ్చిచేరినాడని విందుచేసినాడు. a festival in ~ of Rama శ్రీరామోత్సవము.

To Honour, on'ur, To Honor, *v. a.* గౌరవముచేసుట, సన్మానముచేసుట, గొప్పచేసుట, మర్యాదచేసుట.

Honourable, on'ur-able, Honorable, *adj.* ఘనమైన, గొప్పైన, పూజ్యమైన. he is an ~ man గొప్పవాడు, దొడ్డవాడు, పెద్దమనిషి, యోగ్యుడు. an ~ wife పతివ్రత, ఇల్లాలు. the ~ the Court మహారాజరాజశ్రీకోర్టువారు. the ~ the Court of Directors of the ~ Company మహారాజరాజశ్రీ కుంఫిణీవారు. the ~ the Governor మహారాజరాజశ్రీగౌనరుదొరగారు. the Right ~ the Governor in Council permitted this మహారాజరాజశ్రీగౌనరుదొరవారు ఆలోచనసభలోవుండి దీన్ని ఆమోదించినారు. the ~ Gentleman దొరవారు.

Honourably, on'ur-ab-ly, Honorably, *adv.* ఘనముగా, గొప్పగా, పూజ్యతగా, మర్యాదగా.

Honoured, Honored, *adj.* గౌరవమైన, పూజ్యమైన. he is much ~ among them వాండ్లలో వాడుమహాపూజ్యుడుగావున్నాడు.

Hood, hŭd, (an affix) తనము, త్వము. childhood శిశుత్వము, శైశవము. Boyhood చిన్నతనము, బాల్యము, బాల్యావస్థ. manhood యౌవనదశ. when she reached womanhood అది పెద్దమనిషైనప్పుడు. neighbourhood ప్రాంతము, సామీప్యము. the priesthood (the office of priests) గురుత్వము. (the priests) గురువులు, పాదర్లు. he was raised to the priesthood పాదిరిఅయినాడు.

Hood, hŭd, *n. s.* కుడిగె. a kind of cap ఒకవిధమైన టోపి. the serpent spread its ~ పాముకుడిగె యెత్తినది. when the rain stopt he put down the ~ of the gig వానవిడవగానే బండియొక్క కుడిగెను మడిచినాడు.

Hooded, *adj.* కుడిగెగల. the ~ snake తాచుపాము.

To Hoodwink, hŭd'wingk, *v. a.* కండ్లకుగంతకట్టుట, మోసముచేసుట, మాయచేసుట.

Hoof, hŭf, *n. s.* గొరిజె, ఖురము. a cloven ~ గిట్టలు. at last Ravana shewed the cloven ~ తుదకు రావణుని మాయబయిటపడినది.

Hook, hŭk, *n. s.* కొక్కి, కొండి, వంకి.

Hook, hŭk, *n. s.* కొక్కి, కొండి, వంకి. a fish ~ గాలము. a pruning ~ దోటి. an elephant ~ అంకుశము. the man was swung with ~s through his back (a Hindū rite,) వాడుసిడ్లాడినాడు. the cloak was fastened with ~s and eyes ఆయంగినితగిలించుకోవడానకు ఒకతట్టుకొండిన్ని వకతట్టుపుంగరములున్ను పెట్టికుట్టివుండినది. a reaping ~ or sickle కొడవలి. a weeding ~ తొల్లిక. a grappling ~ పాతాళభేరి. a boat ~ పడవనుతోయడానకున్ను యీడ్చుకోవడానకున్ను వుపయోగమైనఅంకుశమువంటిదోటికర్ర. the boy was in his pot-~s and hangers వాడుసున్నాలు చుట్టుతూవుండినాడు. by ~ or by crook I will pay it ఏలాగైనా నాయిచ్చివేస్తాను. these words were printed within ~s [ ] ఈమాటలకుకుండలీకరణముచేసివుండినది.

To Hook, hŭk, *v. a.* తగిలించుట. he ~ed a fish వాడిగాలములో ఒకచేపతగ్గది. he tried to ~ the branch దోటినికొమ్మకుతగిలించబోయినాడు. he ~ed me into that business ఆపనిలోనన్నుతగిలించినాడు, వాడివల్లమోసపోయినాను.

Hookah, *n. s.* హుక్కా.

Hooked, hŭk'ed, *adj.* తగిలించిన, తగులుకొన్న, గాలములోబడ్డ, వంపుగావుండే. a ~ nose గరుడముక్కు.

Hoop, hôop, *n. s.* కట్టు. an iron ~ used for casks పీపాయికట్టు. this cask is bound with wooden ~s యీపీపాయికికొయ్యకట్లువేసివున్నవి. they were driving the cattle along with ~s and halloos వాండ్లుకేకలుకూతలుపెట్టికసువులనుదనుకోలుకొనిపోతూవుండిరి. a lady's ~, or ~-petticoat ఒకబ్రహ్మాండమైనపావడ, పూర్వేంగ్లీషులోవచ్చేభూతముయొక్క పావడవంటిది.

To Hoop, hôop, *v. n.* అరుచుట, బొబ్బలుపెట్టుట.

To Hoop, hôop, *v. a.* కట్లువేసుట. he ~ed the cask ఆపీపాయికికట్లువేసినాడు.

Hooping-cough, hôop'ing-cof, *n. s.* కక్కువాయిదగ్గు, యిందుచేతబిడ్డలుచావడమున్నుకద్దు.

Hoopoo, Hoopae, *n. s.* తలమీదకొండెగలపక్షి, కూకుడుగువ్వ.

To Hoot, hût, *v. n.* గుడ్లగూబకూసుట, పెక్కుమందిగా తాళిచేసి కేకలువేసుట. I heard an owl ~ing గుడ్లగూబకూయగావిన్నాను.

Hooting, *n. s.* of an owl కూత. or derision అపహాస్యముగాఅరవడము.

To Hop, hop, *v. n.* (as a bird) దుమికిదుమికినడుచుట. as a boy ఒంటికాలుపైకెత్తుకొనిఒంటికాలితోదుమికిదుమికిపోవుట.

Hop, hop, *n. s.* ఒంటికాలిదుముకు. there was a ~ (meaning, a dance) at his house వానియింట్లోచదురుచేసినారు,యిదినీచప్రయోగము. Hops for beer చేదుగావుండేవొకఓషధి, దీనికషాయముపోసిబీరుసారాయిచేస్తారు. they are as thick as ~s ఏకముగాకూడివున్నవి.

Hope, hōpe, *n. s.* ఆశ, కోరికె, నమ్మిక. there are no ~s of his living బ్రతుకుతాడనిఆశలేదు, నమ్మికములేదు. I am in ~s of success అవునని నాకుఆశవున్నది, నమ్మికమున్నది. I have no ~s of his returning వాడుమళ్లీవస్తాడనేఆశనాకులేదు. I give up all ~s of it నేనుఆయాశనువిడిచిపెట్టినాను. In I. Cor. XIII. 13. ప్రత్యాశ AB† ఆశ. C† నమ్మిక FR† కోరికె P†.

To Hope, hōpe, *v. a.* కోరుట, ఆశించుట, ఇచ్ఛించుట, అపేక్షించుట. I ~ you will grant me this ఇదితమరుదయచేయవలెను. I ~ you will attend to my orders నీవునాయాజ్ఞవినవలసినదిసుమీ,(యిదిగద్దింపుమాట.) I ~ you will be better to-morrow రేపునీకుబహుశకొంచెంఘువవును. In I. Cor. XIII. 7. ప్రత్యాశిస్తే. A†. కోరుట. P†.

Hopeful, hōpe′fŭl, *adj.* కాగల, బాగుపడే. a ~ youth కాగలచిన్నవాడు, ముందుకురాగలచిన్నవాడు. I was ~ of your aid (Pope in Johnson) తమరుసహాయము చేతురని ఆశగలవాడనైయుంటిని, నమ్మివుంటిని.

Hopefully, *adv.* ఆశగా, నమ్మికగా.

Hopeless, hōpe′less, *adj.* ఆశలేని, నిరాశమైన. I gave up the business as ~ అది అసాధ్యమని మానుకొన్నాను. a ~ undertaking నిరాశమైన పని.

Hopelessly, *adv.* అతి, శుద్ధ. he is ~ stupid వాడుఅతిజడుడు.

Hopelessness, *n. s.* నిరాశ.

Hopper, hop′pĕr, *n. s.* గోధుమపిండివిసిరేపెద్దయంత్రములోగోధుమలువేసేపెట్టె, తిరుగటిసొరనవద్ది.

Hopper, hop′pĕr, *n. s.* (Indian word for cake) అప్పము, దోశ.

Horary, hō′ra-ry, *adj.* ఘటికాసంబంధమైన, కాలసంబంధమైన.

Horde, hōrde, *n. s.* దండు, అల్లరిమూక. a ~ of Pindarries పెండారిగుంపు.

Hording, *n. s.* a boarding or screen of boards, placed round houses under repair in London తెర, చాటు, మరుగు.

Horehound, *n. s.* (betony, leaved species) అడవి రాకు. Ainslie 2. 477.

Horizon, hō-rī′zon, *n. s.* దిక్చండలము, నాలుగుతట్లాదృష్టిపారేంత దూరములో ఆకాశము భూమితోగానిసముద్రముతోగానికలిసినట్టుఅగుపడేదూరము. If we stand on a hill, we can see the ~ on all sides వకకొండమీదనిలిస్తేదిక్చండలముతెలుస్తున్నది, అనగానాలుగుతట్లాకన్నుపారేంతదూరములోఆకాశమున్నుభూమిన్నికలిసినట్టువుండేరేఖఅగుపడుతున్నది. If we stand on the sea shore, we can only see the ~ seawards సముద్రపుగట్టుననిలిస్తేసముద్రముతట్టు కన్నుపారేంతదూరములోఆకాశముసముద్రముకలిసినట్టువుండేరేఖమాత్రమేఅగుపడుతున్నది. If we stand in a garden or in a street, we cannot see the ~ మనముతోటలోగానివీధిలోగానినిలిస్తేమనకుదిక్చండలముఅగుపడనేరదు. we could just see the ship in the ~ ఆవాడమాకుకన్నుపారేంతదూరములోఅగుపడ్డది. a cloud arose in the political ~ దేశములోవకధూముపుట్టినది.

Horizontal, hor-i-zon′tal, *adj.* అడ్డముగావుండే, వొకతట్టువాలని, చదరమైన. the surface of water is always ~ నీళ్లుయెప్పుడున్ను మరభినట్టువుంటున్నది, చదరముగావుంటున్నది. the beam of the scale was not ~ the weights being unequal రెండువైపులాబరువుసమముగావుండనందునత్రాసుకోలసరిగ్గావుండలేదు,అనగావకతట్టుమొగ్గుతున్నది. In

this window, there were three perpendicular bars and three that were ⌣ ఈకిటికీలో మూడు నిడివికమ్ములున్నూ మూడు అడ్డకమ్ములున్ను వుండినవి. the table is ⌣ but the desk slopes బల్లసమము గావుంటున్నది, డెస్కువాలుగావుంటున్నది. Some Hindūs wear a perpendicular mark in the forehead and others wear a ⌣ one హిందువులలో కొందరునిలువుబొట్టుపెట్టుతారు, కొందరు అడ్డబొట్టుపెట్టుతారు. the floor is ⌣, the wall is perpendicular నేలసమముగావున్నది, గోడనిలువుగావున్నది.

Horizontally, *adv.* flat చదరముగా. not standing అడ్డముగా, పండుకొన్నట్టుగా. beams placed ⌣ పండపెట్టినదూలములు.

Horn, hôrn, *n. s.* కొమ్ము, శృంగము. or bugle వూదేకొమ్ము. French ⌣ తుతారి. the ⌣s of a snail నత్తగుల్లపురుగుయొక్క కొమ్ములు. a cup made of ⌣ కొమ్ముగిన్నె. a ⌣ of ale చెంబెడుసారాయి. the ⌣s of the moon చంద్రవంకయొక్క కొనలు. to take the bull by the ⌣s ఏదిఅసాధ్యమంటారో దాన్నిసాహసమువహించిచేసుట. if you will not take the bull by the ⌣s, you cannot learn the grammar నీవుసాహసమువహించి వూనుకొనకుంటె నీకువ్యాకరణమురాదు. either ⌣ of this dilemma is equally painful ఈమిణకరింతలో యేవిధముగాచేసినా సంకటముగానేవున్నది, అటుచేసినా తొందరే, యిటుచేసినాతొందరే, యిందులో యొకదిక్కే బ్రహ్మహత్యదిగతిక్కే స్త్రీహత్య. the sign of a cuckold, (Johnson) he has ⌣s కుప్రాయుడైనాడు, అనగా వీడిపెండ్లాము వూరిమీదపోయినది. a powder ⌣ తుపాకిమందుగొట్టము.

To Horn, hôrn, *v. a.* కుమ్ముట, కొమ్ములతో పొడుచుట.

Horn-book, hôrn'bŭk, *n. s.* A, B, C, D, పుస్తకము, ఓనమాలపుస్తకము, అనగా మురికిగలకుండా వుండడానకై అడ్డమువంటికొమ్ముబిళ్లమీదపైనవేసిన A, B, C, D, లువుండేకాగితము.

Horned, hôrn'ed, *adj.* కొమ్ములుగల. ⌣ cattle పశువులు, ఆవులు, యెద్దులు, గొడ్లు.

Hornet, hôrn'et, *n. s.* a very large strong stinging fly, which makes its nest in hollow trees. కందిరీగ. by this folly he raised a nest of ⌣s about his ears వాడిఅవివేకముచేతఅందరువాడిమీదరేగినారు.

Hornless, *adj.* బోడి, కొమ్ములులేని.

Hornmad, *adj.* వెర్రివాడైన.

Hornpipe, hôrn'pīpe, *n. s.* వొకవిధమైనవాద్యతాండవము, ఆయాటకు అనుగుణ్యమైనవొకరాగము, సారంగరాగమువంటిది.

Horny, hôrn'y, *adj.* కొమ్మువంటి, గడుసుపారిన, కాయగాచిన. the ⌣ beak of the crow కాకియొక్క గడుసైనముక్కు. the nails are ⌣ గోళ్లుకొమ్మువంటివి. Tortoise shell is ⌣ తాబేలుపెంకుకొమ్మువంటిది. a labourer's hands are ⌣ కష్టచేసేవాడిచేతులు కాయగాచివుంటవి. the sole of the heel is ⌣ మడికాలితోలుమహాగట్టిగావుంటున్నది. the ⌣ eyes of age వృద్ధాప్యముచేతకలిగినమందదృష్టి. a ⌣ swelling కంతి, కణితి.

Horologe, hor'ō-lōge, *n. s.* గడియారము.

Horoscope, hor'ō-scōpe, *n. s.* జాతకము, రాశిచక్రము, కోటి.

Horrenent, *adj.* నిక్కపొడుచుకొన్న.

Horrible, hor'ri-ble, *adj.* ఘోరమైన, అఘోరమైన, దారుణమైన, భయంకరమైన.

Horribleness, *n. s.* అఘోరత, రోత, చీదర.

Horribly, hor'ri-bly, *adv.* ఘోరముగా, భయంకరముగా, అసహ్యముగా, రోతగా.

Horrid, hor'rid, *adj.* ఘోరమైన, భయంకరమైన, చీదరైన, రోతైన, పాపిష్ఠి. a ⌣ wretch పాడుగొడ్డు. a ⌣ whore పాడులంజ.

Horridly, *adv.* అఘోరముగా, అసహ్యముగా, రోతగా.

Horrific, hor-rif'ic, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన.

Horrified, *adj.* అఘోరపడ్డ, భయపడ్డ. I was ⌣ అఘోరపడ్డాను, భయపడ్డాను.

Horrifying, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన.

Horripilation, *n. s.* గగుర, గగుర్పు, రోమాంచము, యిదిసంతోషమువల్లకాకుండా రోగమువల్లగాని భయమువల్లగానికలిగేటిది.

Horror, hor'ror, *n. s.* భయము, భీతి, అఘోరము. they were trembling with ⌣ భయముచేతగడగడవణుకుతూవుండిరి. the ⌣s of war యుద్ధములో నడిచినఅఘోరములు. he related many ⌣s వాడుఅనేక అఘోరములుచెప్పినాడు. this newspaper is full of ⌣s ఈకాగితములో వుండేవంతా అఘోరమైనసమాచారములు.

Horror-struck, *adj.* అఘోరపడ్డ,దిగులుపడ్డ.

Hors de combat, *adj.* అనువయుక్తమైన, శిథిలమై పనికిరాకవుండే. this regiment is now ~ ఈదండుయిప్పుడు శిథిలమైయుండ్డానికి పనికిరాకుండావున్నది.

Horse, hôrse, *n. s.* గుఱ్ఱము. a stone ~ విత్తులు కొట్టనిగుఱ్ఱము. he worked like a ~ i. e. diligently శ్రద్ధగాపాటుపడ్డాడు, వంచనలేకపాటుపడ్డాడు. or Cavalry తురుపు, రౌతు, తురుపుగుఱ్ఱములు, తురుపువారు. the Pindarry ~ or plunderers పెండారిగుఱ్ఱము,కొల్లగుఱ్ఱము. తురుపుగుఱ్ఱములలో light ~, heavy ~ అని రెండు విధములుగలవు,వీండ్లకు ఆయుధములలో భేదముకలదు. he rides the high ~ వాడుమహాఅహంకారి. ~ for linen గుడ్డలుమొదలైనవి వేసేకొయ్యచట్టము. hobby ~ కొయ్యగుఱ్ఱము.

To Horse, hôrse, *v. a.* గుఱ్ఱముమీదికియెక్కించుట. he ~d the regiment ఆరిజిమెంటుకుగుఱ్ఱములనుయిచ్చినాడు.

On Horse-back, hôrse'back, *adv.* గుఱ్ఱముమీద. he came ~ గుఱ్ఱముయెక్కివచ్చినాడు.

Horsebeans, *n. s.* చిక్కుడుకాయలు,వీటివిత్తనాలుగుఱ్ఱములకుపెట్టుతారు.

Horseblock, *n. s.* గుఱ్ఱముమీదికియెక్కడానకుదొడ్డుగావేసివుండేకొయ్యమొద్దు.

Horsebreaker, hôrse'brāk-ĕr, *n. s.* గుఱ్ఱమునుతిప్పేవాడు, చబుకువారు.

Horsebreaking, *n. s.* అశ్వశిక్ష, గుఱ్ఱాలనుతిప్పడము.

Horsechestnut tree, *n. s.* బూరగమానువంటిఒక వృక్షము.

Horsecourser, *n. s.* గుఱ్ఱమునుతిప్పేవాడు, చబుకువారు.

Horsecucumber, *n. s.* పెద్దదోసకాయ.

Horsedealer, *n. s.* గుఱ్ఱాలవర్తకుడు.

Horsedoctor, *n. s.* గుఱ్ఱపువైద్యుడు.

Horsedung, *n. s.* గుఱ్ఱపులద్ది.

Horseflesh, *n. s.* గుఱ్ఱపుమాంసము. he deals in ~ అతనుగుఱ్ఱాలవర్తకముచేస్తాడు. as I knew nothing of ~ గుఱ్ఱాలనాణెమునాకు తెలియదుగనక.

Horsefly, hôrse'flȳ, *n. s.* జోరీగ.

Horsegram, *n. s.* ఉలవలు, శనగలు.

Horseguards, *n. s.* Name of a particular regiment ఒకరిజిమెంటుపేరు. Name of the Commander-in-Chief's office సీమలో సేనానాయకుని కచ్చేరిపేరు.

Horsehair, hôrse'hār, *n. s.* గుఱ్ఱపుతోకవెంట్రుకలు. a ~ couch గుఱ్ఱపుతోకవెంట్రుకలతో అల్లినమంచము, యిదిమహాశయ్యముగావుంటున్నది.

Horsekeeper, *n. s.* (Indian phrase for a groom) గుఱ్ఱపువాడు.

Horselaugh, hôrse'lăf', *n. s.* మోటునవ్వు,పకపకనవ్వడము.

Horseleech, hôrse'lēch, *n. s.* ఏనుగజలగ,పెద్దజలగ.

Horseman, hôrse'man, *n. s.* గుఱ్ఱముమీదయెక్కివుండేవాడు, రౌతు. he is a good ~ వాడుగుఱ్ఱపుసవారిలో సమర్థుడు.

Horsemanship, hôrse'man-ship, *n. s.* గుఱ్ఱపుసవారిలోగట్టితనము.

Horsemeat, hôrse'mēt, *n. s.* గుఱ్ఱపుమేత.

Horse-pistol, *n. s.* పెద్దపిస్తోలు.

Horseplay, hôrse'plā, *n. s.* మోటుసరసము.

Horsepond, hôrse'pond', *n. s.* గుఱ్ఱములనుకడిగేకుంట, యిదిశస్తలముగావుంటున్నది.

Horserace, hôrse'rāce, *n. s.* గుఱ్ఱములపందెము.

Horseradish, hôrse-rad'ish, *n. s.* the tree called ~ in India is మునగచెట్టు.

Horseshoe, hôrse'shû, *n. s.* లాడము.

Horsetail, *n. s.* గుఱ్ఱపుతోక. a crest కొన్నిదేశములలో తురుపుసవార్లుయెనుపటోపిమొక్క పింఛము. In Musulman countries, a standard ఝండా.

Horsewhip, *n. s.* కొరడా, చబుకు.

Horsewoman, *n. s.* గుఱ్ఱముమీదయెక్కివుండేస్త్రీ. she is a good ~ అదిగుఱ్ఱపుసవారిలోగట్టిది.

Hortatory, hôr'ta-tor-y, *adj.* ఉపదేశకమైన, బోధకమైన. ~ language బోధ, బుద్ధి.

Horticultural, *adj.* దోహదసంబంధమైన, తోటపనిసంబంధమైన.

Horticulture, hôr'ti-cul-ture, *n. s.* దోహదము, తోటపని.

Horticulturist, *n. s.* దోహదశాస్త్రవేత్త.

Hosanna, hō-san'na, *n. s.* దేవుణ్ని స్తోత్రముచేసేటప్పుడుచెప్పేమాట, జోహారు, జయజయ, మంగళం.

మంగళం. In Johnson XII. 13. ధన్యః A†. స్తుతి K†.

Hose, hōse, *n. s.* స్టాకింగు, ఇజారు. the ~ of a fire engine నిప్పు నుచల్లార్చే జలయంత్రము యొక్క తోలుగొట్టము.

Hosier, hō'zhĕr, *n. s.* స్టాకింగు మొదలైనవి, మేజోళ్లు, అల్లిక పనిపుట్టములు, వీటిని అమ్మేవాడు.

Hosiery, *n. s.* మేజోళ్లు, అల్లికపనిపుట్టములు.

Hospitable, hos'pi-table, *adj.* వచ్చినవాండ్లను ఆదరించే, అతిథిసత్కారము చేసే, మర్యాదచేసే.

Hospitably, *adv.* అతిథిసత్కారముగా, మర్యాదగా, వచ్చినవాండ్లను ఆదరించి. he received them ~ వచ్చినవాండ్లను ఆదరించినాడు, మర్యాద చేసినాడు.

Hospital, os'pi-tal, *n. s.* సత్రము, చావడి, వైద్యశాల, ఆతురశాల. English word, wrongly pronounced ఆస్పత్రి is generally used. The lying in ~ దిక్కులేని స్త్రీలు ప్రసవించడానికై కట్టివుండే ధర్మసత్రము. the insane ~ వెర్రివాండ్ల ఆస్పత్రి. the lock ~ భోగము చేసిన సత్రము, అనగా సుఖరోగములుగల దిక్కుమాలినముండలను వేసిపెట్టే సత్రము. or school (as Christ's ~) ధర్మబడి.

Hospitality, hos-pi-tal'i-ty, *n. s.* అతిథిసత్కారము, మర్యాద, వచ్చినవాండ్లను ఆదరించడము. they shewed him much ~ వచ్చినవాణ్ని నిండామర్యాద చేసినారు.

Host, hōst, one who gives entertainment to another విందుపెట్టేవాడు, ఇంటిఆయన. including our ~s there were ten people at table ఇంటిఆయనయింటి ఆ మొత్తం కూడా పదిమంది భోజనము చేసిరి. the land lord of an inn, or, paid ~ సత్రపువాడు, పూటకూళ్లు పెట్టేవాడు. he reckoned without his ~ వచ్చే ఆక్షేపణను యెరగకుండా తానుగా ఒకనిశ్చయం చేసుకొన్నాడు. an army, numbers assembled for war దండు, సేన. any great number గుంపు, సమూహము. a ~ of masquetoes లక్షదోమలు. a ~ of objections వెయ్యి ఆక్షేపణలు. a ~ of children నూరుమంది పిల్లకాయలు. the ~ of heaven దేవదూతలసమూహము, నక్షత్రసమూహము. the Lord of ~s సేనాధిపతియైన దేవుడు. In Isa. XXVIII. 22. సేనానాయకుడు F†. సైన్యాధ్యక్షుడు కర్తః D†. సైన్యకళికర్త H†. Or sacrifice, according to the Romish rite, the consecrated wafer బలి, దేవునికి నైవేద్యము చేసినరొట్టె, బలిసాదము, మహాప్రసాదము, యిది రోమకమతాచారము.

Hostage, hos'tāge, *n. s.* One given in pledge for security of performance of conditions పూటగా పెట్టబడ్డవాడు, అనగా యుద్ధములో జబ్బుపడ్డవాడు చేసుకొన్న ఒడంబడిక చొప్పున నెరవేరేదాకా కుదవగా పెట్టబడ్డవాడు. Tippo gave his sons as ~s to the English until the matter should be settled ఆ వ్యవహారము తీరేవరకు టిప్పు తన కొడుకులను ఇంగ్లిషువారివద్ద తాకట్టుగా వుంచినాడు.

Hostelry, *n. s.* సత్రము, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

Hostess, hōst'ess, *n. s.* ఇంటిఆమె, యజమానురాలు, సత్రపుది. See Host.

Hostile, hos'tile, *adj.* ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన. the ~ army శత్రుసేన. they stood in ~ array ఎదురొడ్డి నిలిచినారు. the doctor was ~ to this వైద్యుడు యిది కూడదన్నాడు.

Hostility, hos-til'i-ty, *n. s.* పగ, వైరము, విరోధము, శత్రుత్వము, విరుద్ధము. they shewed much ~ to this plan ఈయుక్తి కూడదన్నారు. they were in a state of ~ వాండ్లు విరోధులుగా వుండినారు. hostilities have commenced యుద్ధ సన్నద్ధులైనారు.

Hostler, os'lĕr, *n. s.* one who has the care of horses at an inn గుర్రపువాడు.

Hot, hot, *adj.* ఉష్ణమైన, కాక, వేడి. the iron is ~ ఇనుము కాగివున్నది, కాలివున్నది. ~ close day ఉక్కగావుండే దినము. a ~ climate ఉష్ణదేశము, ఎండచాలుగావుండే దేశము. it is very ~ or sultry ఉక్కగావున్నది, ఉమ్మదముగావున్నది, ఉడకపోస్తున్నది. a room that is ~ and close ఉమ్మదముగావుండే యిల్లు. ~ weather or season ఎండకాలము, గ్రీష్మకాలము. ~ sunshine తీక్ష్ణమైన యెండ, చిర్రెండ. ~ wind నిప్పుగాలి, వడగాడ్పు. ~ water వేణ్ణీళ్లు. the water boils or is ~ నీళ్లు కాగుతున్నది. the water was boiling ~ నీళ్లు మసులుతూవుండినది. the water was somewhat ~ వెచ్చగావుండినది. he made a ~ fire నిప్పును బాగా మంటచేసినాడు. this fire is not ~

enough ఈనిప్పురగలడముచాలదు. the troops kept up a — fire upon the town సిపాయీలు ఆపూరిమీదబిరబిరకాల్చినారు. there was a — discussion మహాఘర్షణజరిగినది. he was in — blood వాడుఆగ్రహముగావుండెను. a — engagement అఘోరమైనయుద్ధము, ప్రబలమైనయుద్ధము. they were in — pursuit of the thieves దొంగలనుమహావడిగాతెంబడించిరి. a man of — temper ఉగ్రుడు, దుర్వాడు. I saw that he was very — after the money ఆరూకలకువాడుమహాఆతురముగావుండేటట్టునాకుతెలిసినది. you will get into — water with them నీకూవాండ్లకూవిరోధమువస్తున్నది. — in lust విరహతాపముగల. the — fit of a fever జ్వరకాక, జ్వరముయొక్క వేండ్రము. pepper is — మిరియాలుకారముగావుంటవి.

Hotbed, hot′bed, *n. s.* a bed of earth made hot by the fermentation of dung పెచ్చనిపాది, అనగాపైనఅడ్డాలకప్పవేసి అడుగునపేడయెరువువేసినవెచ్చనిపాది. this place is a — of vice ఈస్థలముదుర్మార్గములకుఆలవాలము, ఆలయము, పుట్టిల్లు.

Hotbrained, Hotheaded, hot-hed′ed, *adj.* నివంగియైన, మండిపడే, ముసురుమూతియైన.

Hotch-potch, *n. s.* కదంబము, కన్నదికలియవేసినవండినది, కలగూరగంప, సంకరము.

Hotcockles, hot-coc′kls, *n. s.* a play in which one covers his eyes, and guesses who strike him పిల్లకాయలుఆడేఒకవిధమైనఆట.

Hotel, hô-tel′, *n. s.* పూటకూళ్లయిల్లు.

Hothouse, hot′house, *n. s.* ఉష్ణగృహము, అనగాసీమలోవుష్ణదేశపుచెట్లుపయిరుకావడానకైఅద్దాలతోకట్టిఅడుగుననిప్పులువేసివుండేయిల్లు.

Hotly, *adv.* వేడిగా, ఉగ్రముగా. he was — bent upon this దీనిమీదవాడికినిండాఆతురమువుండినది. they pursued him — అతణ్నిమహావడిగాతరుముకొనిపోయినారు.

Hotness, *n. s.* కాక, వేడి, వేండ్రము, ఉగ్రము.

Hotspur, hot′spur, *n. s.* నివంగి, మండిపడేవాడు, ముసురుమూతి.

Hottentots, *n. s.* Cape of Good Hope అనేదేశముయొక్క అనాదికాపులు, వీండ్లుమహారోతకనుపుల పువాండ్లనిప్రసిద్ధి. the hottentot venus పెద్దపిరుదులుగలస్త్రీ.

Hough, hok *or* hoff, *n. s.* లోతొడ, మడమ, పిక్కయొక్క గుదికాలు.

To Hough, hok *or* hoff, *v. a.* మడమలుతెగకొట్టుట, గుదికాలునరముతెగకొట్టుట.

Houlet, *n. s.* గుడ్లగూబ.

Hound, hound, *n. s.* వేటకుక్క, వేటకుక్క. a lag — సోమారి, అలసుడు.

To Hound, hound, *v. a.* కుక్కలనుపైకిఉసుకొలుపుట.

Hour, our, *n. s.* ఘంట, గడియ, కాలము, సమయము. the English reckon 24 —s in the day: but the Hindus divide it into sixty ఒకదినానికిఇంగ్లీషువారికి ౨౪ గడియలు,హిందువులకు ౬౦ గడియలు. three English —s are one watch మూడుఘంటలుఒకఝాము. the twenty four —s రాత్రిపగలు, అహోరాత్రి. eight and forty —s రెండుపగళ్లురెండురాత్రిళ్లు. at that — ఆకాలమందు,ఆముహూర్తమందు,ఆలగ్నమందు,ఆసమయమందు, అట్టియెడ. at his last — వాడికిఅవసానకాలమందు. an evil — చెడ్డవేళ,వర్జము, రాహుకాలము. he came here in an evil — for them వాండ్లదుస్కాలమువాడుయిక్కడికివచ్చినాడు. his — was now approaching ఇంతలోవాడికికాలముసమీపించినది. she passed her —s in weeping దానికియేవేళాయేడుపే. at all —s కాలత్రయమందున్ను, ఎప్పుడున్ను. he keeps early —s వాడుయేమినిన్నిపెందలకడచేసుకొంటాడు. he keeps late —s వాడుయేమినిన్నికాలములోజరుపుకోవడములేదు. the word — is often omitted: thus, it is now eleven ఇప్పుడుపదకొండుఘంటలు. at a quarter to eight ఏడుమ్ముక్కాలుఘంటకు. at half past four నాలుగున్నరఘంటకు.

Hourglass, our′glass, *n. s.* ఇసుకగడియారము. a small drum shaped like an — డమరకము, ఢక్కి,ఇసుకగడియారపుఆకారముగావుండేబుడుబుడుక.

Houri, *n. s.* వనదేవత, అప్సరస్త్రీ.

Hourly, our′ly, *adj.* గడియగడియకుసంభవించే, ప్రతిగడియకుసంభవించే. there are — changes గడి

యకు ఒకవిధముగా వున్నది, నిమిషానికి ఒకవిధము గా వున్నది. this is his ~ talk ఇది వాడి యొక్కటి మాటే.

Hourly, oūr'ly, *adv.* గడియగడియకు. this medicine is to be taken ~ ఈ మందును గడియగడియకు తీసుకోవలసినది. the ship is ~ expected ఆ వాడ రావడము గడియల మీద వున్నది. he is in ~ danger వాడికి గడియల మీద వున్నది.

House, hoūse, *n. s.* ఇల్లు, గృహము, లోగిలి. an upstair ~ మిద్దె యిల్లు. the Royal ~ రాజవంశము. they are of the same ~ వాండ్లు ఒకయింటివాండ్లు, ఒకవంశస్థులు. the ~ of Parliament పార్లెమెంటు సభవారు, యిందులో ~ of Lords అనిన్ని ~ of Commons అనిన్ని రెండు సభలు. he laid the matter before the ~ పార్లెమెంటులో ఫిర్యాదు చేసుకొన్నాడు. the ~ consented to this దీన్ని పార్లెమెంటువారు ఒప్పుకొన్నారు. the India ~ కుంఫినీవారు. or a company of merchants షాహుకర్లు. he established a ~ at Madras పట్టణములో ఒకకొఠీ పెట్టినాడు, ఒకవర్తకమును పెట్టినాడు. the ~ of correction చెరసాల, బందెఖానా. to keep ~ తన చేతిదగ్గర పెట్టి భోజనము చేసుట. he was my guest for 3 months and then kept ~ with me for 6 months మూడు నెలలు పూర్తిగా మా యింట్లో భోజనము చేస్తూవుండినాడు, తరువాత ఆరు నెలలు తన చేతిదగ్గర పెట్టినాతో కూడా భోజనము చేస్తూవుండినాడు. an astrological ~ రాశి. ~ of office మరుగుపెరడు.

To House, hoūse, *v. a.* ఇంట్లో చోటిచ్చుట, ఇంట్లో దాగనిచ్చుట.

To House, hoūse, *v. n.* ఒకనియింట్లో దిగుట, ఒకనియింట్లో దాగుట.

Housebreaker, hoūse'brāk-ĕr, *n. s.* కన్నపుదొంగ. his jemmy or tool కన్నకోల.

Housebreaking, hoūse'brāk-ing, *n. s.* కన్నపుదొంగతనము.

Housedog, *n. s.* పెంపుడుకుక్క.

Housedoor, *n. s.* తలవాకిలి, సింహద్వారము.

Household, hoūse'hōld, *n. s.* కుటుంబము, సంసారము, ఇంటిజనము. he leaves all ~ affairs to his sister ఇంటివ్యాపారమంతా వాడి అక్కతల మీద వేసినాడు. ~ expenses మసాల్వృత్తి ఖర్చులు. a ~ god కులదేవత.

Householder, *n. s.* ఇంటియజమానుడు, స్వంతయింటివాడు, గృహమేధి.

Householdstuff, hoūse'hōld-stuff, *n. s.* తట్టుముట్లు, గృహోపయోగకరణములు.

Housekeeper, hoūse'kēp-ĕr, *n. s.* head of a family ఇంటియజమానుడు, ఇంటిపెద్ద. a female superintendent ఇంటివ్యవహారమును చూచుటకు నియమించబడిన స్త్రీ, బాట్లరుపుదొర్క గములో వుండేఆడది.

Housekeeping, hoūse'kēp-ing, *n. s.* ఇంటివ్యవహారము, కాపురము చేయడము, సంసారము చేయడము. his wife knows nothing about ~ వాడి పెండ్లాము యింటిపని యేమీ యెరగదు.

Houseleek, *n. s.* ఒకవిధమైన పుల్లి.

Houseless, hoūse'less, *adj.* ఇల్లువాకిలి లేని, దిక్కుమాలిన.

Housemaid, hoūse'mād, *n. s.* దాసి, పనికత్తె.

Houseroom, hoūse'rūm, *n. s.* ఇంట్లో కాపురము వుండడానికి యిచ్చే చోటు. they gave me ~ నాకు కాపురము వుండడానకు చోటు యిచ్చినారు.

Housewarming, hoūse'wârm-ing, *n. s.* గృహప్రవేశము, గృహప్రవేశోత్సవము.

Housewife, hus'wif, *n. s.* ఇల్లాలు, సంసారపోషణము తెలిసిన పెండ్లాము. she is a good ~ ఆ పె సంసారపోషణము బాగా తెలిసినది. she is a bad ~ అది దుబారదిండి. or bag సూదులు మొదలైనవి పెట్టుకొనేమడుపు సంచి, కుట్టుపువాని సంచెళ.

Housewifery, hus'wif-ry, *n. s.* ఇల్లాలుతనము, సంసారపోషణము, గృహకృత్యము.

Housings, *n. s.* జీనిపోషు, జూలు, గుర్రము మీద శృంగారము గా వేసే వలవంటిగుడ్డ.

Hove, hōve, the *preterite* of Heave, at last the vessel ~ in sight తుదకు ఆ వాడ కనుబడ్డది. See To Heave.

Hovel, hov'el, *n. s.* గుడిసె, కుటీరము.

Hoven, hōvn, *p|| pass.* of Heave. See To Heave.

To Hover huv'ĕr, *v. a.* ఒడ్డువేసుకొని చుట్టుతూవుండుట. there were some kites ~ing over the corpse ఆ పీనుగ వుండే స్థలానికి పైగా కొన్ని గద్దలు ఆడుతూవుండినవి. the army was ~ing on the borders of the country ఆ దండు ఆ దేశము

చాయలతా రాడుతూవుండినది. while his soul was —ing on his lips నోటప్రాణముపోతూవుండగా.

How, how, *adv.* ఎట్లా, ఏలాగు, ఏవిధముగా. — should he pay the money? వాడు ఆరూకలను యెట్లాచెల్లించును. — broad? ఎంతవెడల్పు. — long? ఎంతపొడుగు, ఎంతకాలము, ఎన్నాళ్లు. — many? ఎన్ని, ఎంతమంది, ఎందరు. — much ఎంత, ఏపాటి, ఏమాత్రము. — hot ఏమికాక. See — he beat me నన్నెట్లాకొట్టినాడోచూడు. — often ఎన్నిమాట్లు.

Howbeit, how-bē'it, *adv.* అయినప్పటికిన్ని.

Howdah, *n. s.* (seat upon an elephant.) అంబారి, హౌదా.

However, how-ev'ĕr, *adv.* అయినప్పటికిన్ని.

Howitzer, how-it'zĕr, *n. s.* పొట్టిఫిరంగి.

To Howl, howl, *v. n.* కూసుట, యిదినక్క, కుక్క, తోడేలు, వీటికూతనుగురించినమాట. to utter cries in distress క్రేలాపించుట. the jackal —s నక్కకూస్తున్నది. the wolf —s తోడేలుకూస్తున్నది. the dogs — at the moon కుక్కలుచంద్రుణ్నిచూచి మొరుగుతవి. the child —s ఆబిడ్డకుయ్యోమొర్రో అనియేడుస్తున్నది. the thief —ed when flogged కొట్టుతూవుండగా ఆదొంగమొర్రోమొర్రో అని మొత్తుకొన్నాడు. the wind —s గాలిబుస్సుబుస్సుమని ప్రచండముగాకొట్టుతున్నది.

Howl, howl, Howling, *n. s.* కూత, మొత్తుకోళ్లు, క్రేలాటము, ప్రచండమైనశబ్దము. See To Howl.

Howling, *adj.* గంయుమనే. in the — wilderness గంయుమనివుండేచీకారణ్యమైనఅడవిలో In Deut. XXXII. 10. అరణ్యభూమిలోప్రగధ్వనిగలశూన్యమైనఅఘ్రాణ్యములో Hf.

Howsoever, how-sō-ev'ĕr, *adv.* however అయినప్పటికిన్ని.

Hoy, hôy, *n. s.* పెద్దపడవ.

Hoyden, *n. s.* an awkward, rude, ill-behaved country girl పల్లెటూరిమోటుకూతురు, తుంటమోటుకాటచిన్నది.

Hubble-bubble, *n. s.* (Indian word for a sort of smoking pipe) చిన్నహుక్కా.

Hubbub, hub'bub, *n. s.* సందడి, గత్తర, గలిబిలి, గోల్లు, డెబకుబలు, కోలాహలము. they made a great — వాండ్లుమహాగోలగోలలాడుతూవుండిరి.

Huckaback, huck'a-back, *n. s.* ఒకవిధమైనముతకగుడ్డ.

Hucklebone, huckle'bōne, *n. s.* జబ్బయెముక.

Huckster, huck'stĕr, Hucksterer, *n. s.* చిల్లరఅంగటివాడు, కుస్తారిదుకాణమువాడు.

Huckstering, *n. s.* చిల్లరఅంగటిబేరము.

To Huddle, hud'dle, *v. a.* అబంధరగా ఒకటిమీదఒకటివేసుట, గందరగోళముచేయుట, దడబడగాచేయుట, తారుమారుగావేసుట. she —d on some clothes and ran out of the house కొన్నిగుడ్డలనుఅయినట్టుపోయినట్టువేసుకొనిపారిపోయినది. he —d over his dinner and ran away ఆ దాదాదా సొట్లోవేసుకొనిపరుగెత్తిపోయినాడు. the marriage was —d over పెండ్లిదడబడగాచేసి అయిందనిపించినారు. all the furniture was —d up in one room ఆసామానంతా ఒకకొట్టులో అబంధరగావేసివుండినది. he and his children were all —d up in one little carriage వాడు వాడిబిడ్డలుఅందరురవంతబండిలో ఒకరిమీదఒకరుతారుమారుగాకూర్చున్నారు. he —d all the papers up in one bundle ఆకాగిదములనంతా తలాతోకాలేక ఒకకట్టగాకట్టినాడు.

Hue, hūe, *n. s.* వర్ణము, వన్నె, రంగు, ఛాయ.

Hue and cry, *n. s.* దొంగనుపట్టడానకైపోలీసువారుచేసేప్రకటన, చాటింపు, దండోరా, అదుగో దొంగా దొంగా అనేకూత.

Huff, huff, *n. s.* అలక, కసరు, కోపము, చిరచిర, మంట. he was in a — వాడుఅలకగావుండినాడు, చిరచిరలాడుతూవుండినాడు. she took — అలిగినది.

To Huff, huff, *v. a.* కోపించుట, కసరుట, గద్దించుట, తిరస్కరించుట, ధిక్కరించుట, ఎత్తిపారవేసుట.

To Huff, huff, *v. n.* అలుగుట, కోపముగావుండుట.

Huffish, huff'ish, *adj.* అలిగే, కోపగించుకొనే, మండిపడే, ముంగోపియైన.

To Hug, hug, *v. a.* గట్టిగాకౌగిలించుకొనుట, గాఢాలింగనముచేసుకొనుట. the mother —ged her child తల్లిబిడ్డనుకౌగిలించుకొన్నది. he —s the money దుడ్డువదలడు. he —s himself upon his garden ఆ-హానాకుయెంతతో ఓచిక్కినదనుకొంటా

డు, దీనికిమించిన తోటలేదంటాడు. the ship ~ged the shore ఆవాడ, గట్టునుఆనుకొనిపోయినది.

Hug, hug, *n. s.* గట్టిగాకౌగిలించుకోవడము, గాఢాలింగనము.

Huge, hūge, *adj.* బ్రహ్మాండమైన, అతిస్థూలమైన. a ~ woman ఏకభూతమువంటి ఆడది, దయ్యమువంటిఆడది. a ~ tiger బ్రహ్మాండమైనపులి. a ~ ant బ్రహ్మాండమైనచీమ, మొద్దుగావుండేచీమ. a ~ tree బ్రహ్మాండమైనవృక్షము.

Hugely, hūge′ly, *adv.* బ్రహ్మాండముగా, విస్తారముగా, చాలా, మిక్కిలి, శానా.

Hugeness, *n. s.* స్థూలత, మిక్కిలీలావు. from the ~ of the fruit ఆపండుబ్రహ్మాండమైనదిగనుక.

Hugger-mugger, hug′gĕr-mug-gĕr, *n. s.* మరుగు, రహస్యము, మరుగ్గావుండేచోటు, యిదినీచమాట.

Huguenot, *n. s.* ఫ్రెంచిదేశస్థుడైనప్రొటెస్టంటుమతస్థుడు, ప్రొటెస్టంటుఫ్రెంచివాడు.

Hulk, hulk, *n. s.* బోడివాడ. the ship was reduced to a mere ~ స్తంభాలుదారాలుపోయిఆవాడ బోడిగానిలిచినది.

Hulking, *adj.* మొద్దు, లావాటి. a great ~ boy మొద్దడు, లంటడు, గండడు.

Hull, hull, *n. s.* of a pea or bean పైపొట్టు, పైపెంకు. of a ship వాడయొక్క శరీరము. the ship was dismasted but the ~ was still floating వాడ స్తంభాలుపోయినవి, అయినప్పటికిన్ని వాడయొక్క శరీరముమాత్రము తేలుతూవుండినది.

To Hum, hum, *v. n.* ఝుంకారముచేసుట, ఝుంమనుట. a low confused noise కలకలధ్వని. what ~ming noise is that అదియేమిగోలగోలధ్వని. he paid it without ~ming or hawing చిటుకుపొటుకుమనకుండాచెల్లించినాడు; కిక్కురుమక్కురుమనకుండాచెల్లించినాడు.

Hum, hum, *n. s.* ఝుంకారము, ఝుంమనేధ్వని, అబద్ధము.

Human, hū′man, *adj.* మనుష్యసంబంధమైన, మానవ, మానుష. ~ bones మనిషియెముకలు. ~ flesh నరమాంసము. ~ milk చనుబాలు. ~ beings or ~ race మనుష్యులు, మానవులు, నరులు. the milk of ~ kindness దయారసము.

Humane, hū-māne′, *adj.* అంతఃకరణగల, దయారసముగల, నెనరుగల.

Humanely, hū-māne′ly, *adv.* కనికరముగా, దయారసముగా, నెనరుగా, విశ్వాసముగా. he treated them ~ విశ్వాసముగావిచారించినాడు.

Humanist, *n. s.* శాస్త్రజ్ఞుడు, వయ్యాకరణి.

Humanity, hū-man′i-ty, *n. s.* the nature of man మనుష్యప్రకృతి, మనుష్యస్వభావము, మానుషధర్మము. benevolence, tenderness కనికరము, దయారసము, భూతదయ. philology, grammatical studies శాస్త్రజ్ఞానము, వ్యాకరణపాండిత్యము.

To Humanize, *v. a.* మనుష్యులలోమరుపుట, నాగరికముకలగచేసుట. education ~s man శిక్షచేత మనుష్యులకువివేకముకలుగుచున్నది, నాగరికముకలుగుచున్నది, విద్యాదదాతివినయం.

Humanized, *adj.* మనుష్యులలోమరిగిన, నాగరికులైన.

Humankind, hū-man-kīnd′, *n. s.* మనుష్యులు, నరులు.

Humanly, *adv.* మనుష్యయత్నానికి, మనుష్యయత్నములో, మానుషధర్మముగా. ~ speaking he cannot live two days మనుష్యయత్నానికిరెండుదినములుబ్రతకడు.

Humble, umble, *adj.* అణకువగల, దీన, నమ్రుడైన, విధేయుడైన, వినయముగల. those who are ~ దీనులు, నమ్రులు. your ~ servant తమసేవకుడైన, నిజపోష్యవర్గుడైన. as a word of scorn అయ్యో నీబుద్ధిబంగారుగాను.

To Humble, umble, *v. a.* అణగదొక్కుట, అణచుట. he ~d their pride వాండ్లగర్వమును అణచినాడు. he ~d himself to them వాండ్లకులొంగినాడు.

Humble-bees, *n. s.* తుమ్మెదలు, గండుతుమ్మెదలు.

Humbled, *adj.* అణిగిన, లొంగిన, ప్రౌఢిపోయిన.

Humbleness, *n. s.* అణకువ, దీనత, నమ్రత, విధేయత.

Humbly, um′bly, *adv.* వినయముగా, నమ్రతగా.

Humbug, *n. s.* పితలాటకము, వట్టిమాయలు, పితలాటకగాడు, మాయలమారి, యిదిఅనరానిదుంటమాట.

To Humbug, *v. a.* పితలాటకముచేసుట, మాయచేసుట, మోసపుచ్చుట.

Humbugged, *adj.* గద్దితిన్న, మోసపోయిన.

Humdrum, hum′drum, *adj.* జడమైన, మందమైన, జడ్డైన, వింతావేడుకలు లేక చేసినదే చేసుకొంటూ వుండే. he leads a — life వాడికి వింతావేడుక, కొత్తాపాతలు లేక ఒక్కరీతిగా వున్నాడు.

Humectation, hū-mec-tā′shon, *n. s.* or wetting తేమ చేయడము, తడపడము.

Humeral, hū′mĕ-ral, *adj.* భుజసంబంధమైన. the — artery భుజము యొక్క పెద్ద నరము.

Humerus, *n. s.* భుజము, రెట్ట.

Humid, hū′mid, *adj.* ఆర్ద్రమైన, చెమ్మగావుండే, తడియైన, తేమగావుండే.

Humidity, hū-mid′i-ty, *n. s.* ఆర్ద్రత, తడి, తేమ.

To Humiliate, *v. a.* అణుచుట, గర్వభంగము చేసుట.

Humiliation, hū-mil-i-ā′shon, *n. s.* అవమానము, గర్వభంగము, తలవంపు. he is now in a state of great — వాడు యిప్పట్లో మహత్తైన అవమానము నుపొందివున్నాడు. this completed their — ఇంతటితో వాండ్ల గర్వము అణిగిపోయినది.

Humility, hū-mil′i-ty, *n. s.* అణుకువ, నమ్రత, నిగర్వము, వినయము.

Humming, *n. s.* ఝుంమనే ధ్వని.

Humming, *adj.* ఝుంకారము చేసే, ఘుంయుమనే. — top ఘుంయుమని ధ్వనించే బొంగరము.

Humming bird, *n. s.* ముచ్చటగావుండే పోకంతచిన్నపిట్ట.

Hummock, *n. s.* గడ్డ, దిన్నె, దిబ్బ. a — of sand ఇసుకదిన్నె, సైకతము.

Humor, *n. s.* See Humour.

To Humor, *v. a.* See To Humour.

Humorist, ū′mor-ist, *n. s.* కుచోద్యుడు, కుత్సితుడు, చపలుడు, ముష్కరుడు, మూర్ఖుడు, వికరీతుడు, హాస్యగాడు. Vemana was a — వేమన వికరీతుడు, అనగా విదిమంది పొయ్యేదోవను పోనివాడు. Tennela Ramalinga was a — తెనాలి రామలింగడు హాస్యగాడు.

Humorous, ū′mor-us, *adj.* కుచోద్యమైన, కుత్సితమైన, చపలమైన, వింతైన, వికరీతమైన, సరసమైన, హాస్యమైన. Tennela Ramalinga was a — poet తెనాలి రామలింగడు కుచోద్యమైన కవి. many verses in Vemana are — వేమనలో కొన్ని యొగతాళి పద్యములు వున్నవి, అనాగా లోకవిరుద్ధములు.

Humorously, ū′mor-us-ly, కుచోద్యముగా, కుత్సితముగా, చపలముగా, వింతగా, వికరీతముగా, సరసముగా, హాస్యముగా.

Humorsome, *adj.* కుచోద్యమైన, చంచలమైన, చపలమైన.

Humour, ū′mur, *n. s.* moisture తడి, తేమ, ద్రవము. the sun draws up the —s of the earth సూర్యుడు భూమి యొక్క ద్రవము నుపీల్చివేస్తాడు. bad —s in the body కనురు, కనురు నీళ్లు, విషనీరు. ill —s in the body engender disease దేహములో వుండే విషనీరు చేత రోగము పుట్టుతున్నది. the phlegmatic — శ్లేష్మము. choleric — పిత్తనీరు, పిత్తము. general turn or temper of mind గుణము, ప్రకృతి. I don't know his — వాడి ప్రకృతి యెటువంటిదో నాకు తెలియదు. he was then in good — వాడు అప్పుడు వుల్లాసముగా వుండినాడు. I saw that he was in an ill —, or, he was out of — వాడు చిరచిరలాడుతూ వుండినట్టు నాకు తెలిసినది. Calidasa was a man of elegant — సరసుడు. Narada was an ill natured man though very good humoured నారదుడు సరసుడైనప్పటికిన్ని దుస్స్వభావముగలవాడు. Bhōja rāja was good humoured and good natured భోజరాజు శాంతుడున్ను వుపకారియున్ను. Viswā mitra and Dūrvāsa were very ill humoured or of a peevish — విశ్వామిత్రుడున్ను దూర్వాసుడున్ను మహాకోపిష్ఠులు. Odd queer language &c. కుత్సితము, వింత, వికరీతము, హాస్యము. dryness of — కుచోద్యము. a man of — హాస్యగాడు. Tennēla Râmalinga was a man of low — కుచోద్యగాడు. Vemana was a man of rustic — వికరీతుడు, వింతైనవాడు.

To Humour, ū′mur, *v. a.* to indulge మనస్సు ప్రకారము పోనిచ్చుట, ముఖప్రీతి కి చేసుట. he knows this is foolish but he does it to — his wife ఇది పిచ్చిపని అని వాడికి తెలుసును అయితే పెండ్లానికి ముఖప్రీతిగా చేసినాడు. he bought this kite to — his child బిడ్డకు ఖుషీగా యీ గాలిపటము నుకొన్నాడు. if you — the child too much you will ruin it బిడ్డను నిండా పోయిన పోకల్లా పోనిస్తే చెడిపోను. he —s his servants in every thing ఏపనిలో నున్ను తనవాండ్ల మనసు యెట్లాపోతే అట్లా విడిచిపెట్టుతాడు.

Humoured, *adj.* మనసుప్రకారముపోనిచ్చిన, ముఖప్రీతియైన. See To Humour.

Humouring, *n. s.* ముఖప్రీతి.

Humoursome, *adj.* See Humorsome.

Hump, *n. s.* (on a bullock shoulders) గోపురము, మూపురము. ~ of a Camel ఒంటెవీపుమీదవుండేమిట్ట. a ~ backed man గూనివాడు.

To Humph, *v. n.* to say ~ గుర్రుగుర్రుమనుట, గుర్రుబుర్రుమనుట.

Hun, *n. s.* (a name of a native of Hungary) హంగరిదేశస్థుడు.

Hunch, hunsh, *n. s.* a thick piece పెద్దముక్క, లావాటితునక. a hump గూను.

Hunchbacked, *adj.* గూనిదైన.

Hundred, hun'dred, *n. s.* నూరు, వంద, శతము, నూరుమంది. I have told you ~s of times నీతో లక్షమాట్లుచెప్పివున్నాను. 200 ఇన్నూరు. 300 మున్నూరు. 400 నన్నూరు. 500 ఏన్నూరు. 600 ఆర్నూరు. 700 ఏళ్నూరు. 800 ఎనమన్నూరు. 900 తొమ్మన్నూరు. 100,000 లక్ష. 25 (as being a quarter of one ~) పాతిక. one ~ and twenty-five (125) సపాదశతము, అనగానూటయిరువైఅయిదు. one ~ and twenty-five thousands (125,000) సపాదలక్ష. a ~ weight (Cwt.) నాలుగుమణుగులు. or sub-division తాలూకా, తుకిడి.

Hundredth, *adj.* నూరో. ~ part ఒకటి, నూరోభాగము, శతాంశము.

Hung, hung, the *pret.* and *part. pass.* of Hang. See To Hang.

Hunger, hung'gĕr, *n. s.* ఆకలి, క్షుత్తు.

To Hunger, hung'gĕr, *v. n.* ఆకలికొనుట, ఆకలియెత్తుట. he ~ed వాడు ఆకలికొనివున్నాడు. he ~ed after learning వాడుచదువుమీదనిండాఆశగావున్నాడు, విద్యాతురముగలవాడైవున్నాడు.

Hungerbitten, *adj.* ఆకలితోచచ్చే, ఆకలిగొట్టుపడ్డ, యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Hungered, *adj.* ఆకలిగొన్న.

Hungering, *n. s.* ఆకలి.

Hungering, *adj.* ఆకలిగావుండే, ఆకలిగొన్న.

Hungried, *adj.* ఆకలిగొన్న.

Hungrily, *adv.* ఆకలిగా, క్షుత్తుగా.

Hungry, hung'gry, *adj.* ఆకలిగొన్న, ఆకలిగావుండే.

Hunks, hungks, *n. s.* a covetous sordid wretch, miser గొడ్డు, యిదియొగతాళిమాట. a close ~ పిసినారిగొడ్డు.

To Hunt, hunt, *v. a.* వేటాడుట, వెతుకుట. he ~ed the tiger పులివేటాడినాడు. they ~ed him out of the town వాణ్నివూరిబయిటికి తరుముకొనిపోయినారు. I ~ed the house for him వాడికైఆయిల్లంతా వెతికినాను. I ~ed the poem for this verse ఈశ్లోకానికైఆకావ్యమంతా వెతికితిని.

To Hunt, hunt, *v. n.* వెతుకుట. he ~ed for an excuse ఏమిసాకుచిక్కునాఅనిచూచినాడు. they ~ed for the child through the town ఆబిడ్డను వూరంతావెతికినారు.

Hunt, hunt, *n. s.* a chase వేట. a pack of hounds వేటకుక్కలు. the ~ consisted of twenty gentlemen ఆవేటకుపోయినవాండ్లు యిరువైమంది. the whole ~ entered the forest వేటకుపోయినవాండ్లందరుఅడివిలోచొరబడిరి. all the ~ have come వేటాడేవాండ్లందరువచ్చివున్నారు.

Hunter, hunt'ĕr, *n. s.* వేటగాడు. a hog ~ పందివేటాడేవాడు. or horse వేటగుర్రము, ఘనమైనగుర్రము. or hunting watch ఒకవిధమైనచిన్నగడియారము, అనగాగాజుమూతపగిలిపోకుండాదానిపైన వేరేఒకలోహపుమూతగలది, సున్నపుకాయవంటిది. or hunting whip వేటచబుకు.

Hunting, *n. s.* the diversion of the chase వేట, వెతకడము.

Huntinghorn, *n. s.* వేటలోవూదేకొమ్ము.

Huntingseat, *n. s.* వేటకుపొయ్యేవాండ్లుదిగేయిల్లు.

Huntress, *n. s.* వేటాడేఆడది. Diana అనేవేటకు అధిష్ఠానదేవత.

Huntsman, hunts'man, *n. s.* the servant whose office it is to manage the chase వేటమణియగాడు, వేటపెద్ద.

Hurdle, hurdle, *n. s.* తడక, చరుగుడు, కంపతొడుగు. he was dragged to the place of execution on a ~ వాణ్నితడకమీదబెట్టితూకుమానుదగ్గిరికియీడ్చుకొనిపోయినారు.

Hurds, hurds, *n. s.* the refuse of hemp or flax గోగునారపీచు.

Hurdy-gurdy, *n. s.* ఒకవిధమైనసితారు.

To Hurl, hurl, *v. a.* విసిరివేసుట, రువ్వుట.

Hurlbat, *n. s.* or whirlbat రువ్వేరాయి, విసిరివేసే రాయి.

Hurly-burly, hur'ly-bur'ly, *n. s.* అల్లరి, కలత, గత్తర, గలిబిలి. it is in a ~ అదియింకా తిరితిరకవున్నది.

Hurrah, hŭr-râ', *interj.* శాబాసు, భళిర, మర్హబా, ఛీఛీ, జయంజయం.

Hurricane, hur'ri-câne, *n. s.* గాలివాన.

Hurried, adj. ఆతురముగా చేసిన, దడబడలుగా వుండే, అవసరమైన. a ~ letter ఆతురముగా వ్రాసిన జాబు. I was so much ~ I could not read it through నేను నిండా ఆతురముగా వుండినందున కడవెళ్లా చదవలేదు. he was ~ away by the officers బంట్రోతులువాణ్ని పట్టినపట్టున తీసుకొని పోయినారు. he was ~ away by rage వాడికి వొళ్లు తెలియనిఆగ్రహము వచ్చినది.

Hurriedly, *adj.* అవసరముగా, ఆతురముగా, దడబడలుగా.

To Hurry, hur'ry, *v. a.* అవసరపెట్టుట, త్వరపెట్టుట, తీవరించుట.

To Hurry, hur'ry, *v. n.* అవసరముగా పోవుట, అవసరపడుట, ఆతురపడుట, త్వరపడుట, తీవరపడుట.

Hurry, hur'ry, *n. s.* అవసరము, ఆతురము, తీవరము, దడబడలు. uproar, tumult అల్లరి, గత్తర, గలిబిలి. confusion of ideas భ్రమ, బుద్ధివైకల్యము, తబ్బిబ్బు.

Hurry-scurry, *adv.* ఆతురముగా, తలాకాళ్లు తెలియక, దడబడలుగా.

To Hurt, hurt, *v. a.* ఉపద్రవపెట్టుట, బాధించుట. he says cold bathing will ~ you చన్నీళ్లలో స్నానముచేస్తే నీకు ఉపద్రవమౌనంటాడు. this blow ~s him very much ఈదెబ్బచేత వాడికి నిండా ఉపద్రవమైనది.

Hurt, hurt, the *pret.* and *part. pass.* of Hurt. ఉపద్రవపడే, బాధపడే, నొచ్చిన. he fell down and was ~ వాడుపడి గాయము తగిలినది. he felt much ~ at this ఇందునగురించి నిండా ఆగ్రహపడ్డాడు.

Hurt, hurt, *n. s.* ఉపద్రవము, బాధ. or wound గాయము, దెబ్బ.

Hurtful, hurt'fŭl, *adj.* అయోగ్యకరమైన, ఉపద్రవకరమైన, బాధేన.

Hurtfully, *adv.* ఉపద్రవముగా.

Hurtfulness, *n. s.* ఉపద్రవము, బాధ.

To Hurtle, hur'tle, *v. n.* గుంపుగావచ్చుట, ఘుంఘుముగాపోవుట, యిది ప్రాచీనశబ్దము, యిప్పుడు చెల్లదు.

Hurtless, hurt'less, *adj.* నిరుపద్రవమైన. the poison was ~ ఆవిషముయొక్క లేదు. I will bear you ~ through the business ఆపనిలో నీకు తొందరలేకుండా నేను తీసుకపోతాను.

Hurtlessly, *adv.* నిరుపద్రవముగా.

Hurtlessness, *n. s.* నిరుపద్రవము, సాధుత్వము.

Husband, hus'band, *n. s.* పెనిమిటి, మగడు, పురుషుడు, భర్త, యజమానుడు. ~ and wife దంపతులు, భార్యాభర్తలు, స్త్రీపురుషులు. you are a ~ and a father నీవు పెండ్లాము బిడ్డలుగలవాడవు. ~'s sister ఆడబిడ్డ. ~'s elder brother బావగారు. ~'s younger brother మరిది. a good manager or an economist నిర్వాహకుడు, పోషణముగా కాపురము చేసేవాడు. you must be a good ~ నీవు పోషణముగా సంసారము చేయవలసినది. a ship's ~ ఓకవాడయొక్క నయనష్టములు మొదలైనయావత్తు వ్యవహారము నువిచారించుకొనేమనిషి. the Company's ~ కుంపినీవారియావత్తు బాడలవ్యవహారమునువిచారించుకొనేవుద్యోగస్థుడు.

To Husband, hus'band, *v. a.* కాపాడుట, పోషించుట, నిర్వహించుట. he ~s his property దుడ్డును కాపాడుతాడు.

Husbanded, *adj.* కాపాడిన, పోషించిన, నిర్వహించిన.

Husbandman, hus'band-man, *n. s.* కాపు, సేద్యగాడు.

Husbandry, hus'band-ry, *n. s.* కృషి, వ్యవసాయము, సేద్యము.

Hush, hush, *interj.* చిచ్చీ, జోజో, నిద్దు, ఊరకు.

Hush, hush, *adj.* silent, still, quiet నిశ్శబ్దమైన, సద్దణిగివుండే.

To Hush, hush, *v. a.* జోకొట్టుట, సద్దణుచుట, శాంతపరచుట.

To Hush up, *v. a.* అణచివేసుట, మూసిపెట్టుట. they have ~ed up the matter ఆసంగతినిబయిటరాకుండా అణచివేసినారు, మూసిపెట్టినారు.

Hushaby, *interj.* జోజో, లాలి.

Hushed, *adj.* అణగిన, సద్దణగిన, నిశ్శబ్దమైన. the storm is ~ గాలిఅణగినది. the town was ~ in sleep పట్టణమంతామాటుమణిగినది.

Hushmoney, *n. s.* లంచము, వాతికాసు.

Husk, husk, *n. s.* ఊక, పొట్టు. the ~ of a cocoanut టెంకాయపైమట్ట. the ~ of the tamarind చింతగుల్ల. the ~ upon which swine feed తవుడు.

To Husk, husk, *v. a.* పొట్టుతీసుట, దంచుట.

Husked, *adj.* పొట్టుగల. or stripped పొట్టుదీసిన, దంచిన, కవ్వతేరిన.

Huskiness, *n. s.* Hoarsiness గొంతుకమ్మివుండడము, గొంతురాసివుండడము. he has ~ వాడికిగొంతురాసివున్నది.

Husky, husk'y, *adj.* Hoarse గొంతుకమ్మిన, గొంతురాసిన.

Hussars, hŭṡ-ṡärṡ', *n. s.* వొకవిధమైనగుర్రపురౌతులు.

Hussy, huṡ'ṡy, *n. s.* or wretch గయ్యాళి, గాంధారి, తాటకి, ముండ. ~! ~! ఛెసిఛెస్సి.

Hustings, hus'tingṡ, *n. s.* A council, a court held. The place of meeting to choose a member of parliament పార్లెమెంటుకువొక మెంబరునుయేర్పరచికుంపించడమునకై గ్రామస్థులుకూడే సభ, గ్రామస్థులుకూడేస్థలము.

To Hustle, husle, *v. a.* to shake together in confusion కుదిలించుట, ముళ్లుకత్తిరించడమునకై దొంగలు గుంపులో తోదోపుళ్లకలగచేసుట. he ~d the tickets in his hat తనటోపిలోచీట్లనువేసికుదిలించినాడు. they ~d him in the crowd ఆగుంపులోవాణ్నినజుగుజులుచేసినారు.

Hustler, *n. s.* కత్తెరదొంగ, ముడివిప్పేదొంగ. See Pickpocket.

Huswife, huṡ'if, *n. s.* ఇల్లాలు, పొదిమిగాకాపురముచేసేటిది, మరిన్ని దూబరదిండి, వెర్రికళ్లాలు. or bag for needles సూదులుమొదలైనవిగుచ్చిపెట్టేపుడుపువస్త్రము.

Huswifery, *n. s.* ఇల్లాలితనము, నేర్పుగాచేసేకాపురము. good ~ పొదిమి. bad ~ దూబరదిండితనము.

Hut, hut, *n. s.* గుడిసె, కుటీరము.

To Hut, hut, *v. a.* దండునుగుడిసెలలోదించుట. ~ting money గుడిసెలువేసుకోవడమునకైయిచ్చేరూకలు.

Hutch, hutch, *n. s.* a chest of any kind వొకవిధమైనపెట్టె, బోను, గాదె. he returned to his old ~ స్వస్థానమునకు పోయిచేరినాడు, యిదిముఖ్యముగాదొంగనుగురించినమాట.

Huzza, hŭz-zā', *interj.* భళీ, భళిర, మర్ఘ్యా, జయజయ. ~s ఏలలు.

To Huzza, hŭz-zā', *v. n.* శాబాసు, భళీ, భళిర, మర్ఘ్యాఅనికేకలువేసుట.

Hyacinth, hȳ'a-cinth, వొకవిధమైన పుష్పము. the gem వొకవిధమైనరత్నము. See Iacinth.

Hyacinthine, hẏ-a-cin'thine, *adj.* నల్లటాలుగల. ~ locks నీలాలకములు.

Hyades, hȳ'a-dėṡ, *n. s.* సప్తఋషినక్షత్రములు.

Hyæna, *n. s.* గొరబోతు, దుమ్ములగొండి, సివంగి, తరక్షుః.

Hyaline, hȳ'a-line, *adj.* స్ఫటికమువలెతేటగావుండే.

To Hybernate, *v. n.* చలికాలముగడుపుట. these birds ~ beyond the sea ఈపక్షులుసముద్రమునకుఅవతలికిపోయివుండిచలికాలమునుగడుపుతవి. See To Winter.

Hybrid, *adj.* సంకరమైన, మిశ్రిత. the book is of a ~ character అటూకానియిటూకానియిబ్బందిపుస్తకము.

Hydra, hȳ'dra, *n. s.* వెయితలలుగలకాలసర్పము, వొకతట్టుఅణిస్తే వొకతట్టులేచేసంకటము. it was difficult to crush the ~ of Rebellion రాజద్రోహమనేరావణశిరస్సునుఅణచడముదుస్తరము, రావణశిరస్సు అనగావొకటినికోస్తే వొకటిమొలుస్తుందనేభావము. the cholera is a perfect ~ వొకతట్టుఅణిగితేవొకతట్టులేస్తున్నది.

Hydralicks, *n. s.* జలయంత్రశాస్త్రము, జలసూత్రవిద్య.

Hydrocele, hȳ'drȯ-ċėle, *n. s.* వరిబీజము, బుడ్డ.

Hydrocephalus, hẏ-drȯ-ċef'a-lus, *n. s.* తలవాచిచచ్చేవొకవిధమైనరోగము.

Hydrogen, *n. s.* అబ్లింగము, జలధాతు.

Hydrographer, hẏ-drog'ra-fĕr, *n. s.* సముద్రములుదీవులువుండేవైఖరినియెరిగి పటములువ్రాసేవాడు.

Hydrography, hẏ-drog'ra-fy, *n. s.* సముద్రములయొక్క అందులోవుండేదీవులయొక్క వర్ణనము.

Hydromel, hȳ'dró-mel, *n. s.* తేనెనీళ్లుకలిపిచేసిన పానకము.

Hydrophobia, hȳ-dró-fō'bi-a, *v. n.* జలభయరోగము, అనగావెర్రికుక్క కరిచినందునవచ్చినవెర్రి, కుక్కకాటువెర్రి.

Hydropical, hȳ-drop'ic-al, *adj.* పాండుసంబంధమైన. ~ disease పాండురోగము.

Hydrostatical, hȳ-dró-stat'ic-al, *adj.* జలవిద్యాసంబంధమైన.

Hydrostatics, hȳ-dró-stat'ics, *n. s.* జలమునుగురించిన శాస్త్రము.

Hyena, hȳ-ē'na, *n. s.* గోరపోతు, దుమ్ములగొండి, సివంగి, గాడిదెపులి, తరచ్చుః 2 W.

Hygeia, *n. s.* ఆరోగ్యాధిదేవత.

Hymen, *n. s.* వివాహాధిదేవత, కన్నెరికము.

Hymeneal, hȳ-me-nē'al, *adj.* వివాహసంబంధమైన. he led her ~ alter దాన్నిఅగ్నిసాక్షిగాపెండ్లిఆడినాడు.

Hymeneal, hȳ-me-nē'al, *n. s.* వివాహము, వివాహకాలమందుపాడేపాటలు, యిది పూర్వకాలపు మర్యాద.

Hymettus, *n. s.* పుణ్యపర్వతము,మలయపర్వతమువంటిది. the breezes of ~ మలయమారుతము.

Hymn, hym, *n. s.* కీర్తన, ధ్యానశ్లోకము, పదము, తిరునామాలు. గీతము A†.

To Hymn, hym, *v. n.* ధ్యానముచేసుట, నామసంకీర్తనముచేసుట, తిరునామాలుపాడుట.

Hyperbola, hȳ-per'bó-la, *n. s.* వింటిబద్దవంపు.

Hyperbole, hȳ-per'bó-lē, *n. s.* a figure in rhetorick by which any thing is increased or diminished beyond the exact truth. గోరంతనుకొండంతగాపెంచిచెప్పడము. Sir you are my father and mother, is a monstrous ~ అయ్యామీరేతల్లిదండ్రిఅనడము ఆకాశములో మెత్తిపెట్టడము. See 1 Cor. XIII last verse. Also Gospel of St. John, final verse.

Hyperbolical, hȳ-per-bol'ic-al, *adj.* అతిశయించిన, గోరంతనుకొండంతగాపెంచిచెప్పే. ~ praise అతిశయించినస్తవము, అతిశ్లాఘన.

Hyperbolically, *adv.* అతిగా.

Hyperborean, hȳ-per-bō'rē-an, *adj.* ఉత్తరదేశపు, ఔత్తరమైన.

Hypercritical, hȳ-per-crit'ic-al, *adj.* అతిసూక్ష్మమైనవిమర్శచేసే, అతిశరీకుచేసే, దురాక్షేపణలుచేసే, తెలిపోనిఆక్షేపణలుచేసే, వితండావాదముచేసే. you are ~ నీవుయింతకట్టివిమర్శచేయరాదు. he was very ~ వాడుమహాదురాక్షేపణలుచేసేవాడు, అతిశయించితర్కించేవాడు.

Hypercriticism, *n. s.* అతిసూక్ష్మమైనవిమర్శ, అతికరికు, దురాక్షేపణ, తెలిపోనిఆక్షేపణ.

Hyphen, hȳ'fen, *n. s.* అక్షరములకుగానిశబ్దములకుగానిమధ్యవేసేఅడ్డగీటు. (-) as north-east, south-west.

Hypochondria, *n. s.* అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము.

Hypochondriacal, hyp-ó-con-drī'a-cal, *adj.* నిర్నిమిత్తముగావ్యాకులపడే, వ్యర్థభయాలుపడే, ఏదేశారోగమురోగమనివ్యర్థభయాలుపడే.

Hypochondriack, *n. s.* నిర్నిమిత్తముగావ్యాకులపడేవాడు, ఏదేశారోగమురోగమనివ్యర్థభయాలుపడేవాడు.

Hypocrisy, hy-poc'ri-sy, *n. s.* కపటము, మాయ, వంచన. ~ in friendship కపటస్నేహము, దొంగస్నేహము. ~ in religion దొంగభక్తి. In I. Peter II. 1. కాపట్యము A†. మాయలు F†. వంచన G†.

Hypocrite, hyp'ó-crite, *n. s.* దొంగభక్తిగలవాడు, మోసగాడు, వంచకుడు. he played the ~ మాయవేషములువేసినాడు. In Luke XIII. 15. కపటి A†. B†. K†. కాల్పనికుడు C†. మాయకాడు P†.

Hypocritical, hyp-ó-crit'ic-al, *adj.* కపటమైన, మాయమైన, వంచనైన. a ~ grief దొంగయేడ్పు, నీలియేడ్పు. a ~ affection దొంగదయ.

Hypocritically, hyp-ó-crit'ic-al-ly, *adv.* కపటముగా, మాయగా, మోసముగా, వంచనగా.

Hypostasis, hȳ-pos'ta-sis, *n. s.* తత్వము, మూర్తి, పురుషః. there are three ~ (or persons) in the divinity దైవమందు మూడుతత్వములున్నవి, మూర్తిత్రయమున్నది, పురుషత్రయమున్నది. అధిష్ఠానం, అవస్థ. See Watson's Theolg. Institutes, chap. VIII. note. "It is used in the sense of *person* by many Christian writers: and in ancient Greek lexicons it is explained *prosopon* and rendered by the Latins *persona*."

Hypostatical, hȳ-pó-stat'ic-al, *adj.* పృథక్కైన, భిన్నమైన, అధిష్ఠానమైన.

Hypotenuse, hȳ-pot'ē-nūse, *n. s.* జ్యా, అక్ష్ణ, కర్ణము, యిదిమహాగణితములో ఒకవిశేషమైనగీత.

Hypothesis, hȳ-poth'ė-sis, *n. s.* or supposal ఊహము, ఊహ, అనుమానము, సందేహము, ఎన్నిక. I disapprove of the ~ that Telugu originates in Sanscrit తెలుగుసంస్కృతములో నుంచిపుట్టినదనేమతమును నేను ఒప్పలేదు, తెలుగుసంస్కృతములో నుంచిపుట్టినదనిన్నూహించడమును నేను ఒప్పలేదు.* on the ~ that the rain in this year should be heavy ఈసంవత్సరము బలముగా వర్షముకురుసుననేమతమందు, వూహచేత, ఎన్నికచేత.

Hypothetical, hȳ-pȯ-thet'ic-al, *adj.* ఊహమైన, అనుమానమైన, సందేహమైన. mere ~ objections are of no weight వట్టిఅనుమానముమీంద చేసేఆక్షేపణగొప్పకాదు.

Hypothetically, hȳ-po-thet'ic-al-ly, *adv.* ఊహగా, అనుమానముగా, సందేహముగా.

Hyson, *n. s.* తేయాకులో శ్రేష్ఠమైనఒక తేయాకుపేరు.

Hyssop, hys'sup *or* hȳs'sup, *n. s.* ఒకచెట్టు, యిదియూదియావాండ్లసోమలత. A† uses this word ఏసోబు.

Hysterical, hys-ter'ic-al, Hysterick, *adj.* స్త్రీలకుతగిలే ఒకవిధమైన కాకిసోమాలసంబంధమైన, కీగడుపునొప్పిసంబంధమైన, ఒకవిధమైనమూర్ఛసంబంధమైన, ఒళ్లుతెలియని, అపస్మారకపు. ~ indignation వెర్రికోపము, తెచ్చుకొన్నకోపము. ~ laughing ఒళ్లుతెలియనినవ్వు, వెర్రినవ్వు. ~ weeping వెర్రియేడ్పు.

Hystericks, *n. s.* స్త్రీలకుతగిలే ఒకవిధమైనకాకిసోమాల, ఒకవిధమైనమూర్ఛ.

I. కొన్నిచోట్ల India అనేమాటకుసంకేతము. as E. I. C. అనగా East India Company ఈష్టియిండియాకంఫిని. i. e. అనివ్రాస్తే (id est) అనగా, ఏమంటే, అనిఅర్థము.

I, ī, *pron.* నేను. ~ myself నేనే.

Iambic, ī-am'bic, *n. s.* ఛందములో, లగం, అనగా ఒకలఘువు, ఒకగురువుగలగణము, మరిన్నియీగణముతో చెప్పినపదము.

Ib, అనగా Ibidem అక్కడనే, ఆస్థలమందే.

Ibex, *n. s.* మృగవిశేషము, కొండగొర్రె.

Ibis, *n. s.* ఎర్రకాలికొంగ, నల్లకంకణము.

Ice, īce, *n. s.* (In Madras the English word, spelt అయిసు is now in general use) మంచుగడ్డ, చలిచేతరాయిగాపేరుకొన్న నీళ్లు. it is as cold as ~ అదివడిగండ్లుగావున్నది. he broke the ~ and told me this వాడునాతోదాన్నియెత్తిప్రస్తావముచేసినాడు. or sugar మిఠాయిమీందచల్లినతెల్లచక్కెర. the ~ bird or goat sucker ఆకుకప్పిరగాడుఅనేపిట్ట, గుండుములుకుగాడు అనేపక్షి. the 'Coppersmith' is the Bombay name.

Iced, p‖. జిల్లుమనివుండేటట్టుచేసిన. ~ water చల్లగావుండేటట్టుచేసిననీళ్లు.

Iceberg, *n. s.* మంచుకొండ, మంచుతిప్ప, అనగాకొండలసందున పోగుగాపడిరాయివలెకట్టుకొనివుండే మంచుతిప్ప.

Icehouse, *n. s.* ఎండకాలములోకరిగిపోకుండామంచుగడ్డలనుకాపాడేనేలమాళిగ.

Ichneumon, ic-nū'mon, ముంగిసు, నకులము, వెంట్రువ.

Ichor, ī'cor, *n. s.* రసిక.

Ichorous, ī'cor-us, *adj.* రసికవలెవుండే.

Ichthyology, ic-thy-ol'ȯ-ġy, *n. s.* జలజంతుశాస్త్రము, మత్స్యశాస్త్రము.

Icicle, īc'i-cle, *n. s.* మంచుకడ్డి, మంచుకమ్మి, అనగా మంచుధారగాపడిఅట్టేపేరివుండేటిది.

Iciness, *n. s.* అతిశీతలము, చలి. from the ~ of his manner వాడిక్రూరభావముచేత.

Icon, ī'con, *n. s.* విగ్రహము, లింగము, ప్రతిమ, పటము.

Iconoclast, *n. s.* విగ్రహములనుహతముచేసేవాడు.

Icy, īc'y, *adj.* మంచుగల, అతిశీతలమైన, చల్లని.

I'd, అనగా I would.

* "The way of theory and hypothesis is much the cheapest and most expeditious method of making a Physician.—A heated imagination will always supply us with knowledge, such as it is, much faster than the ordinary course of nature. The road of experience is tedious, and requires great judgement, as well as patience." HEBERDEN. "It is remarked of Sydenham, by the late Dr. John Gregory." "That though he was full of hypothetical reasoning, it had not the usual effect of making him less attentive to observation; and that his hypotheses seem to have sat so loosely about him, that either they did not influence his practice at all, or he could easily abandon them, whenever they would not bend to his experience." This is precisely the idea of Locke concerning the true use of hypotheses. "Hypotheses if they are well made are at least great helps to the memory, and often direct us to, new discoveries." Locke's Works, Vol. III. p. 81. See also some remarks on the same subject in one of his letters to Mr. Molyneux." (Dugald Stewart's Prelim: Dissert, in Encycl Brit. seventh Edition page 101.)

Idea, ī-dē′a, *n. s.* భావము, అభిప్రాయము, తాత్పర్యము, బోధ, ఎన్నిక, తలంపు, మనసు, భ్రాంతి. to teach is to communicate ~s నేర్పడము,అనగా బోధ చేయడము. I cannot give you any ~ of his misery వాడు పడే కష్టము యొక్క భావము చెప్పడానకు అలవి గాదు. this was a dreadful or terrible ~ to them ఇది వాండ్లకు సింహస్వప్నముగా వుండినది. an ~ occurred to him వానికి ఒక తలంపు పుట్టినది. this rope gave us the ~ of a serpent lying there ఈ దారము అక్కడ పాము పండుకొన్నట్టు భ్రమను మనకు కలగ చేసినది. this gives us an ~ of her face దీని వల్ల దాని ముఖభావము మాకు తెలుస్తున్నది. this gives us the ~ of an elephant ఇందు చేత మనకు యేనుగు యొక్క ఆకారము స్ఫురిస్తున్నది, ఆకారమును తోపింపచేస్తున్నది. I had not an ~ that it was his, or I never entertained the ~ that it was his అది అతడిదనే భావమే నాకు లేదు. I formed the ~ that these were brothers అన్నదమ్ములని భావిస్తిని, అనుకొంటిని. the mere ~ that he was gone was enough to kill her దాన్ని చంపడానకు వాడు పోయినాడన్న భావనే చాలును. the general ~ was that he was dead వాడు చచ్చినాడని అందరికి తోచినది, వాడు చచ్చినాడని అందరికి భావము. I have no ~ where he is gone ఎక్కడికి పోయినాడో నాకు తోచ లేదు. seeing his horse gave me the ~ that he was there వాని గుర్రమును చూచినందున వాడు వున్నట్టు నాకు తోచినది. this story gives one a good ~ of him ఈ కథ విన్నవానికి వాని భావము బాగా తెలుస్తున్నది. this translation gives us no ~ of the beauty of the original ఈ భాషాంతరము చేత మూలము యొక్క సొంపు మాకు తగలలేదు. he gave up the ~ of going there అక్కడికి పోవలెననే తాత్పర్యమును మానుకొన్నాడు. he scouted the ~ ఆ తలంపే కాలదని అన్నాడు. it is quite foreign to their ~ ఇది వాండ్ల మనసుకు వింతగా వున్నది. I came in the ~ that they were here వాండ్లు యిక్కడ వున్నారనే తలంపుతో వస్తిని, వాండ్లు యిక్కడ వున్నారనుకొని వస్తిని. or form ఆకారము, రూపు.

Ideal, ī-dē′al, *adj.* formed by idea, not real, fancied మానసికమైన, చిత్తోద్భూతమైన, తోచిన, ఊరికె తోచిన, కల్పితమైన, అభూతకల్పనమైన, ఊరికె అనుకొన్న, ఊహించుకొన్న, అనుమానమైన, అసత్యమైన, లేనిపోని. ~ difficulties ఊరికె అనుకొన్న తొందరలు. ~ beauty అభూతకల్పనమైన సౌందర్యము, అనగా జగత్తులో లేనిది. ~ defilement అనుకొన్న అంటు, తెచ్చుకొన్న అంటు. ~ worship మానసిక పూజ. the distinction of real and ~ సదసద్వివేచనము. this is an ~ distinction ఇది వూరికె అనుకొన్న భేదము. (in vulgar phrase) this house is the very ~ of his వాడింటిని చూస్తే యీ యింటిని చూచినట్టే వున్నది.

Idealist, *n. s.* మాయావాది, శూన్యవాది, నాస్తికుడు.

To Idealize, *v. a.* to form ideas, to fancy ఊరికె అనుకొనుట, ఊరికె ఊహించుకొనుట.

Ideally, ī-dē′al-ly, *adv.* మానసికముగా, ఊహగా. they ~ beheld him ఆయనను వాండ్లు మనసా చూచిరి.

Identical, ī-den′tic-al, *adj.* అదే. this is the ~ book ఆ పుస్తకము యిదే, ఈ పుస్తకము అదే, ఇది అదే పుస్తకము. these two are ~ ఇవి రెండు వొకటే. the ~ man అతడే, వాడే, ఆ మనిషే.

Identically, *adj.* సాక్షాత్తు. these two are ~ the same ఇవి సాక్షాత్తు అవే.

Identification, *n. s.* ఇది అదేననడము. those witnesses are necessary for the ~ of the horse ఈ గుర్రము అదేననడానకు ఆ సాక్ష్యములు కావలసి వున్నవి. ~ with the deity సాయుజ్యము.

Identified, *pret.* and *part.* of Indentify. ఇది అదేనని నిరూపించబడ్డ. the ring that was ~ అదేనని నిరూపించబడ్డ వుంగరము. the property was ~ as being his ఆ సొత్తు తనదేనని నిరూపించబడ్డది. the property not being ~ as belonging to any one was sold ఆ సొత్తు తనదేనని యెవరున్ను రానందున అమ్మబడ్డది. Vishnu is ~ with Krishna (Colebr. in Amiara, p. 3. foot) విష్ణువే కృష్ణుడని నిరూపించబడ్డది. Alexander the Great has been ~ with 'Sandracottus' or 'Chandra Gupta' వాడే వీడని నిరూఢమైనది. his cause ~ with mine వాడిది నాది వొకటే వ్యాజ్యము.

To Identify, ī-den'ti-fȳ, *v. a.* ఇదిఅదేననినిరూపించుట. the witness identified the horse as belonging to the merchant ఆవర్తకునిగుర్రముయిదేననిఆసాక్షివలికినాడు.

Identity, ī-den'ti-ty, *n. s.* అనన్యత, అభేదత, తాదాత్మ్యము. they proved the ~ of the horse ఈగుర్రముఅదేననినిరూపించినారు. they proved his ~ వీడుఅతడేనన్నారు, శేషము. this proves the ~ of the two families ఇందువల్లఆవంశము యీవంశముఒక్కటేననినిరూపించబడుతున్నది.

Ideology, *n. s.* తత్వము (a phrase formed by Napoleon for mysticism, See Fraser's Magazine Feb. 1844. p. 128.)

Ideot, *n. s.* or Idiot పుట్టువెర్రి, ఉన్మత్తుడు.

Ideotic, *adj.* పిచ్చియైన, వెర్రియైన.

Ides, īds, *n. s.* పూర్వకాలములో Roman వాండ్ల లో ప్రతిమాసములోవచ్చేఒకతేది, గాని, ౧౫ సోతేది, గాని.

Idiocy, id'yō-cy, *n. s.* పిచ్చి, పైత్యము, వెర్రి.

Idiom, id'yom, *n. s.* భాషీయము, జాతీయము, రీతి. ధోరణి, ఫణితి. the English language abounds with ~s ఇంగ్లీషుభాషజాతీయ వాక్యములుపుట్టు. the ~s of English and Telugu differ widely ఇంగ్లీషుభాషీయమునకున్ను తెలుగుభాషీయమునకున్ను చాలాభేదము, అనగాయీభాషరీతివేరుఆభాషరీతివేరు. few women understand grammar, but all women understand ~ ఆడవాండ్ల లోకొందరికివ్యాకరణముతెలుసునుఅయితేజాతీయముఆడవాండ్లకందరికిన్నితెలుసును. ~s are perfectly easy to the natives, but exceedingly difficult to all foreigners ఆయాదేశస్థులకు ఆయాభాషలోజాతీయమైనప్రయోగములు అవలీలగాఉంటవిఅయితేపరులకుబహుకష్టము.

Idiomatic, id-yō-mat'ic, Idiomatical, id-yō-mat'ic-al, *adj.* ఆయాభాషకుసహజమైన, భాషావైశేషికమైన, భాషీయమైన, జాతీయమైన. these are ~ English phrases ఇవిఇంగ్లీషుజాతీయమైనవాక్యములు. the style of this book is ~ ఈగ్రంథము యొక్కశయ్యజాతీయముగావున్నది. ~ phrases are easy to natives, but exceedingly difficult to foreigners ఆయాదేశస్థులకు ఆయాభాషలోజాతీయమైనవాక్యములుఅవలీలగావుంటవిఅయితేపరులకుబహుకష్టము. this translation is not ~ ఇదిన్ని జాతీయముగాభాషాంతరముచేయలేదు ఈభాషాంతరమువిజాతీయముగావున్నది.

Idiomatically, *adv.* భాషీయముగా, జాతీయముగా. this book is not ~ translated ఈగ్రంథముజాతీయప్రకారముగాభాషాంతరము చేయబడలేదు, ఇదివికారముగావున్నది,విజాతీయముగావున్నది.

Idiosyncrasis, *n. s.* (peculiarity) ప్రకృతి, స్వభావము, విశేషభావము, ఇంగితము. a Sanscrit verse says ఆకారైరింగితైర్గత్యా చేష్టయా భాషణేన చ, నేత్రవక్త్రవికారాభ్యాం లక్ష్యతేఽన్తర్గతం మనః from the countenance will the wise discover the ~ (or disposition ;) as the lily growing unseen is betrayed by its scent to the bee.

Idiot, id'yot, *n. s.* See Ideot.

Idiotic, *adj.* See Ideotic.

Idle, īdle, *adj.* సోమారియైన, వెళ్లువంగని, పూరకవుండే, నిర్వ్యాపారముగావుండే,నిరుద్యోగముగావుండే. he is an ~ fellow వాడుఒకసోమారి. he left his servants ~ పనివాండ్లకుఒకపనిపెట్టక పూరకకూర్చుండబెట్టినాడు. we sat ~ for want of tools ఆయుధాలులేనందునపూరకకూర్చుంటిమి. the money is lying ~ ఆరూకలుయిచ్చేదు పూరకవున్నవి. I let the land lie ~ for one year ఆనేలనుఒకసంవత్సరముపూరికెవేసిపెట్టితిని.these are ~ objections ఇవిపనికిమాలిన ఆక్షేపణలు. ~ talking పనికిమాలినమాటలు, వట్టిమాటలు. an ~ story పిచ్చికథ.

To Idle, īdle, *v. n.* ఊరక ప్రొద్దుపుచ్చుట,వృథాకాలక్షేపముచేసుట. he ~d away two years there అక్కడరెండేండ్లువృథాగా ప్రొద్దుపోగొట్టినాడు.

Idleness, īdle'ness, *n. s.* సోమారితనము,వెళ్లువంగనితనము, పూరికెప్రొద్దుపుచ్చడము, వృథాకాలక్షేపము. he did it through mere ~ ప్రొద్దుపోకదీన్నిచేసినాడు.

Idler, ī'dlĕr, *n. s.* దండ,సోమారి,వెళ్లువంగనివాడు. or unemployed workman పనిలేకపూరికెకూర్చుండేపనివాడు.

Idling, *n. s.* సోమారితనము, వెళ్లువంగనితనము.

Idly, ī'dly, *adv.* సోమారితనముగా, పనికిమాలి, పూరికె. he was ~ looking at the sea వాడుపూరికెఅట్లాసముద్రాన్నిచూస్తూవుండినాడు.

Idol, ī'dol, *n. s.* విగ్రహము, ప్రతిమ. she makes an ~ of her child దానిబిడ్డే దేవుడు. he makes an ~ of money or money is his ~ వాడికి రూకలే దేవుడు. they make an ~ of him వాండ్లకు వీడే దేవుడు. In I. Cor. VIII. 4. దేవతా A†. విగ్రహము G†. K†. ప్రతిమ C†. Idols, as the word is used by Lord Bacon మాయ; images or fallacious appearances of things as opposed to realities. Hallam. Lit. of Eur. Vol. 3. p. 194.

Idolater, ī-dol'a-tĕr, *n. s.* విగ్రహపూజచేసేవాడు, విగ్రహారాధ్యుడు. he is an ~ of poetry వాడికి కావ్యము మీదనే ప్రాణము.

Idolatrous, ī-dol'a-trus, *adj.* విగ్రహపూజచేసే, విగ్రహారాధ్యులైన.

Idolatrously, *adv.* విగ్రహపూజగా, విగ్రహారాధనగా.

Idolatry, ī-dol'a-try, *n. s.* విగ్రహపూజ, విగ్రహారాధన. he is the god of their ~ వాండ్లకు వీడు పూజ్యుడు.

To Idolize, ī'dol-īze, *v. a.* to love or to reverence foolishly అదేపిచ్చిగా వుండుట, కాంక్షగా వుండుట, ప్రాణముగా వుండుట. the English ~ Shakespear ఇంగ్లిషువాండ్లు షేకుస్పీరనే కావ్యము మీద ప్రాణములు విడుస్తారు he ~s his wife వాడికి పెండ్లాము పిచ్చే పిచ్చి.

Idyl, ī'dyl, *n. s.* శృంగారకావ్యభేదము. the ~s regarding Krishna are called అష్టపదులు, కర్ణామృతాలు, గోపికాగీతలు.

I. E. ('*id est*' or, that is) అనగా. the Mollah i. e. priest ముల్లా అనగా, గురువు.

If, if, *conj.* అయితే, అయినట్టాయెనా, అయినట్టైతే (See Telugu Grammar, rules for conditional. participle చేస్తే, పోతే. &c.) is expressed thus, ~ he comes tell me అతను వస్తే నాతో చెప్పు, అతను వచ్చేటట్టుంటే నాతో చెప్పు. ~ he does not come వాడు రానట్టాయెనా, వాడు రానట్టైతే. ~ he pays the money tell me, if not, I will come వాడు రూకలు యిస్తే నాతో చెప్పు, లేకుంటే, నేను వస్తాను. ~ he is your brother why do you beat him వాడు నీ తమ్ముడైతే యేల కొట్టుతావు. I asked him ~ his father was at home మీ తండ్రి యింట్లో వున్నాడా అని వాణ్ని అడిగితిని.

Igneous, ig'nê-us, *adj.* అగ్నిమయమైన.

Ignis-fatuus, ig-nis-fat'ū-us, *n. s.* Jack-with-the lanthorn: being vapours arising from putrified waters. కొరివిదయ్యము, అడివిలో నిలిచినిలిచి అగుపడే వెలుతురు.

To Ignite ig-nīte', *v. n.* to catch fire అంటుకొనుట, తగులుకొనుట, రగులుకొనుట.

Ignited, *adj.* అంటుకొన్న, రగులుకొన్న.

Ignition, ig-nish'on, *n. s.* అంటుకోవడము, రగులుకోవడము.

Ignoble, ig-nō'ble, *adj.* అల్పమైన, తుచ్ఛమైన, నీచమైన, క్షుద్రమైన. a man of ~ birth నీచుడు. an ~ act తుచ్ఛకుని, క్షుద్రపని.

Ignobly, *adv.* నీచముగా, తుచ్ఛముగా.

Ignominious, ig-nó-min'yus, *adj.* అల్పమైన, నీచమైన, అవమానమైన, మానభంగమైన, సిగ్గుపాట్యే. he was put to an ~ death అవమానముగా చంపబడ్డాడు, అనగా వురిదీయబడ్డాడు.

Ignominiously, ig-nó-min'yus-ly, *adv.* నీచముగా, అపకీర్తిగా, అవమానముగా, మానభంగముగా.

Ignominy, ig'nó-min-y, *n. s.* అవమానము, అప్రతిష్ఠ, చిన్నదనము.

Ignoramus, ig-nó-rā'mus, *n. s.* అవజ్ఞుడు, అవివేకి, మూఢుడు.

Ignorance, ig'nó-rance, *n. s.* అజ్ఞానము, అవివేకము. I did it through ~ or I did it in ~ తెలియక చేస్తిని, మెరగక చేస్తిని.

Ignorant, ig'nó-rant, *adj.* అవివేకియైన, తెలియని, మూఢ, మెరగని. ~ of the law he did this చట్టమును మెరగక యిట్లా చేసినాడు.

Ignorantly, *adv.* అజ్ఞానముగా, అవివేకముగా, తెలియక, మెరగక. he did it ~ తెలియక చేసినాడు.

To Ignore, *v. a.* తెలియదనుట, మెరుగననుట, అనగా అంగీకరించక పోవుట. the court ~d the magistrate's decision పోలీసువారి తీర్పును కోర్టువారు మెరగమన్నారు, అనగా అంగీకరించలేదు. to ~ a bill in the grand jury is to throw it out వ్యాజ్యమును తోసి వేసుట.

Iguana, *n. s.* ఉడుము, గోధిక.

Ilex, *n. s.* a kind of oak ఒక వృక్షనామము.

Iliac, il'yac, *adj.* కీగడుపు సంబంధమైన. ~ passion కీగడుపు నొప్పి, కీగడుపు శూల.

Iliad, *n. s.* మహాభారతమువంటి వొక గ్రీకు కావ్యము. an — of woes దుఃఖపరంపర, దుఃఖాలవాలము.

Ilk, *n. s.* దేశము, సంబంధము, వంశము. of that — తత్సంబంధమైన, తద్దేశ్యమైన.

Ill, ill, *adj.* కాని, కీడైన, చెడ్డ, చెరుపైన, దుష్ట. — manners అమర్యాద — news చెడ్డ సమాచారము. this was an — planet ఇది చెడ్డనక్షత్రము.

Ill, ill, *n. s.* చెరుపు, చేటు, కీడు, హాని, దౌర్భాగ్యము, కష్టము, సంకటము. the numerous —s they suffered వాండ్లు పడిన పాట్లు, కడగండ్లు, సంకటములు. the — boding voice of the shrike కీడును తెలియచేసే సేవయిడికంటి యొక్క కూత.

Ill, ill, *adv.* చెరుపుగా, కీడుగా, తప్పుగా. he took these words very — ఈమాటలను తప్పుగా గ్రహించినాడు, అనగా యీమాటలకు మహా ఆగ్రహించినాడు. he has written it very — వాడు దాన్ని బాగా వ్రాయలేదు. he pronounces — వాడి ఉచ్చారణ వికారముగా వున్నది. at last it turned out — తుదకు అది చెడిపోయినది. he is — అతనికి వొళ్లు కుదురులేదు. he is now very — off వాడు నిండా బీదగా వున్నాడు. they are very — off for food వాండ్లకు అన్నానికి లేక సంకటపడుతున్నారు. they are — to govern వాండ్లు ఆణిగే వాండ్లు కారు, వినేవాండ్లు కారు. it is — thwarting a hungry man ఆకలిగొన్నవాణ్ని అడ్డగించడము చెరుపు, మంచిది కాదు. they consider him an — used man అతడు అన్యాయము పొందినాడంటారు. he is — at talking Tamil వాడు అరవము బాగా మాట్లాడలేడు. I am but — at describing their trade వారి వృత్తిని వర్ణించడానకు శక్యున్ని కాను. In some places — is a negative; thus, I am — able to afford the expense నేను ఆ వ్రయము నుకుడలేను. he is — able to bear it వాడు దాన్ని భరించలేడు, వాడు దాన్ని సహించలేడు. he is — at ease regarding this ఇందును గురించి వ్యాకులముగా వున్నాడు.

Ill-advice, *n. s.* దురాలోచన, దుర్బుద్ధి.

Ill-advised, *adj.* అవివేకమైన.

Ill-affected, *adj.* ఆంతర్యమైన విరోధముగల, ఆంతర్యమైన వైరముగల.

Illapse, il-lapse′, *n. s.* ఆవాహనము, ప్రవేశము.

Ill-behaviour, *n. s.* దుర్నడక.

Ill-bred, *adj.* మర్యాదలేని, మోటైన, సరసుడు కాని.

Ill-breeding, *n. s.* మర్యాదతనము, మోటతనము.

Ill-conditioned, *adj.* ఏదో వకురాని, మూర్ఖమైన, మొండియైన. quarrelsome జగడగంటియైన.

Ill-contrived, *adj.* మోటైన, వికారమైన.

Ill-disposed, *adj.* treacherous దుర్బుద్ధిగల, దుష్టమైన, ద్రోహియైన.

Illegal, il-lē′gal, *adj.* శాస్త్రవిరుద్ధమైన, అన్యాయమైన, అక్రమమైన, న్యాయవిరోధమైన.

Illegality, il-lē-gal′i-ty, *n. s.* శాస్త్రవిరుద్ధము, అన్యాయము, అక్రమము.

Illegally, il-lē′gal-ly, *adv.* శాస్త్రవిరోధముగా, అన్యాయముగా, అక్రమముగా.

Illegible, il-leg′i-ble, *adj.* చదువకూడని, చదువరాని. his writing is — వాడి అక్షరములు చదువరానిది, బ్రహ్మలిపి.

Illegibly, *adv.* చదువకూడక.

Illegitimacy, il-lē-git′i-mac-y, *n. s.* జారజత్వము, అశాస్త్రీయము, అక్రమము. they proved the — of his birth వాడు జారజుడని నిరూపించినారు.

Illegitimate, il-lē-git′i-māte, *adj.* జారజ, అశాస్త్రీయమైన, అక్రమమైన. an — son జారజపుత్రుడు, పెట్టుకొన్నదానికొడుకు, వుంపుడుదానికొడుకు. what you state is an — conclusion నీవు చేసిన సిద్ధాంతము అసంగతమైనది.

Ill-fame, *n. s.* అపకీర్తి, అపవాదము, నింద. a house of — లంజలువుండేయిల్లు.

Ill-fated, *adj.* దురదృష్టముగల, దౌర్భాగ్యమైన.

Ill-favoured, ill-fā′vurd, Ill-favored, *adj.* అవలక్షణమైన, కురూపియైన, వికారమైన.

Ill-favouredness, *n. s.* అవలక్షణము, కురూపము, వికారము.

Ill-feeling, *n. s.* ద్వేషము, పగ, విరోధము, అసహ్యము.

Ill-fortune, *n. s.* దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము. through my — or ill-luck నాదురదృష్టమువల్ల, నాగ్రహచారము చాలక.

Ill-founded, *adj.* నిరాధారమైన, నిష్కారణమైన.

Ill-gotten, *adj.* అన్యాయార్జితమైన.

Ill-grounded, *adj.* నిరాధారమైన, నిష్కారణమైన.

Ill-grown, *adj.* కురూపియైన, పొట్టి, బక్కచిక్కిన.

Ill-humour, *n. s.* ఆగ్రహము,కోపము. ~s in the body విషనీరు. ~s in the body cause disease దేహములోవుండేవిషనీరుచేతరోగముపుట్టుతున్నది.

Ill-humoured, *adj.* కోపిష్ఠియైన.

Illiberal, il-lib′er-al, *adj.* malicious కుత్సితమైన,అల్పమైన, తుచ్ఛమైన, నీచమైన.

Illiberality, *n. s.* కుత్సితము, అల్పత్వము, తుచ్ఛత్వము, నీచత్వము.

Illiberally, il-lib′er-al-ly, *adv.* కుత్సితముగా,అల్పముగా, నీచముగా.

Illicit, il-lic′it, *adj.* శాస్త్రవిరుద్ధమైన,న్యాయవిరుద్ధమైన, అక్రమమైన, వ్యభిచారసంబంధమైన. an ~ marriage అక్రమమైనపెండ్లి, దొంగపెండ్లి. an ~ connection వ్యభిచారము,రంకు. ~ trade దొంగవర్తకము. the ~ trade in arrack దొంగసారాయిఅమ్మడము. ~ glances లంజతనుకుచూపులు, యిదివ్యభిచారినిగురించినమాట.

Illimitable, il-lim′it-able, *adj.* అపరిమితమైన, అపారమైన, మేరలేని, మితిలేని, హద్దులేని.

Illiterate, il-lit′er-âte, *adj.* చదువులేని, విద్యలేని, నిరక్షరకుక్షియైన. ~ persons అజ్ఞానులు, పశుప్రాయులు, మూఢులు.

Ill-judged, *adj.* అవివేకమైన, మూఢ, మౌఢ్యమైన.

Ill-judging, *adj.* అవివేకమైన,వివేకములేని, మూఢ.

Ill-looking, *adj.* అవలక్షణమైనముఖముగల, వికారమైనముఖముగల.

Ill-luck, *n. s.* దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము.

Ill-made, *adj.* అవయవసౌష్ఠవములేని, వికారమైన.

Illnature, ill-nā′ture, *n. s.* క్రౌర్యము, దుర్గుణము, విరసము.

Illnatured, ill-nā′turd, *adj.* క్రూరమైన, దుర్గుణముగల, విరసమైన.

Illness, ill′ness, *n. s.* జాడ్యము, వ్యాధి.

Illogical, il-log′i-cal, *adj.* అన్యాయమైన, యుక్తివిరుద్ధమైన. that is an ~ argument వాడుచెప్పేన్యాయముసయుక్తికమైనదికాదు,న్యాయమైనదికాదు.

Illogically, *adv.* అన్యాయముగా, యుక్తివిరుద్ధముగా.

Ill-omen, *n. s.* అపశకునము, దుశ్శకునము.

Ill-omened, *adj.* అపశకునముగల, దుశ్శకునమైన, దౌర్భాగ్యమైన, అయిరాని.

Ill-paid, *adj.* స్వల్పజీతముగల,కొద్దిజీతముగల, స్వల్పకూలిగల, వెట్టికిచేసిన. his ~ services వాడువెట్టికిచేసినపని.

Ill-placed, *adj.* తప్పుస్థానమందువుండే. the house is ~ ఆయిల్లువుండేస్థానముమంచిదికాదు. ~ affections అపాత్రమందువుంచినదయ.

Ill-rewarded, *adj.* నిష్ప్రయోజకమైన,నిష్ఫలమైన.

Ill-spent, *adj.* దుర్వ్యయమైన. his time was ~ వాడికాలమువృథాగాపోయినది.

Ill-timed, *adj.* అసమయమైన. this was an ~ objection ఇదిఅసమయములోచేసినఆక్షేపణ.

Ill-treated, *adj.* అన్యాయమునుపొందిన, దౌర్జన్యమునుపొందిన.

Ill-treatment, *n. s.* అన్యాయము, దౌర్జన్యము.

To Illude, il-lūde′, *v. a.* మాయచేసుట,వంచించుట.

To Illume, il-lūme′, *v. a.* ప్రకాశింపచేయుట,జ్ఞానముకలగచేయుట.

Illumed, *adj.* ప్రకాశమైన, జ్ఞానముగల.

To Illuminate, il-lū′mi-nāte, *v. a.* విస్తారముగాదీపాలుపెట్టుట, వెలిగించుట, ప్రకాశింపచేయుట. they ~d the town వీధివీధికిదీపాలుపెట్టినారు. the Musulmans ~ the Koran తురకలుఖురానుయొక్క మొదటిపత్రములోవన్నెలుచిన్నెలుపెట్టుతారు.

Illuminated, *adj.* విస్తారముగాదీపాలుపెట్టిన,వెలిగించబడ్డ,జ్యోతియైన, ప్రకాశించే, జ్ఞానముగల. the town was ~ ఊరంతాయేకదీపాలుపెట్టివుండినది. the forest was ~ with fire-flies మిణుగురుపురుగులచేతను అడివి అంతాయేకజ్యోతిగావుండినది. an ~ book చిన్నెలుగలపుస్తకము.

Illumination, il-lū-mi-nā′shon, *n. s.* జ్యోతి, ప్రకాశము, వెలుగు. there was an ~ in the town last night రాత్రిపట్టణములోవీధివీధికిదీపాలుపెట్టినారు.

To Illumine, il-lū′mine, *v. a.* ప్రకాశింపచేయుట, జ్ఞానముకలగచేయుట.

Illusion, il-lū′zhon, *n. s.* పితలాటకము,మాయ,మోసము, వంచన.

Illusive, il-lū′sive, Illusory, il-lū′sor-y, *adj.* నమ్మరాని, బూటకమైన, మాయగావుండే, మోసమైన, వంచనైన.

To Illustrate, il-lus′trāte, *v. a.* తేటపరచుట, వివరించుట, విశదపరచుట, స్పష్టముచేసుట. he ~d the meaning with four instances నాలుగుదృష్టాంతములచేతదానిఅర్థమునువిశదపరచినాడు.

Illustrated, *adj.* తేటపరచిన, వివరించిన, విశదపరచిన, స్పష్టమైన. an ~ book పటములుగల గ్రంథము.

Illustration, il-lus-trā′shon, *n. s.* వివరణము, వివేచనము, టీక, వ్యాఖ్య, ఉదాహరణము, దృష్టాంతము. ~s of Grammar వ్యాకరణకౌముది, దీపిక, ప్రకాశిక. ~s of the Principia సిద్ధాంతకౌముది. a practical ~ ఉదాహరణ, దృష్టాంతము, ప్రత్యక్షము. this is a practical ~ of what I said నేను చెప్పినందుకు యిది దృష్టాంతము, అనుభవము. or a picture విశదముగా తెలియడమున కైపుస్తకములలో వుండే పటము.

Illustrative, il-lus′tra-tive, *adj.* ఉదాహరణగా వుండే, దృష్టాంతముగా వుండే, బోధచేసే, వివరించే, విశదపరచే.

Illustrious, il-lus′tri-us, *adj.* ఘనమైన, ప్రసిద్ధమైన, కీర్తివంతులైన, శ్రీమత్. a man of ~ birth మంచివంశములో పుట్టిన. ~ persons ఘనులు.

Illustriously, il-lus′tri-us-ly, *adv.* ఘనముగా, ప్రసిద్ధముగా, కీర్తిగా. he was ~ born మంచివంశములో పుట్టినాడు.

Illustriousness, *n. s.* ఘనత, ప్రసిద్ధి, కీర్తి.

Ill-will, *n. s.* పగ, ద్వేషము.

I'm, అనగా I am.

Image, im′āge, *n. s.* ప్రతిమ, విగ్రహము, బొమ్మ, ఆకారము, రూపు, బింబము, ప్రతిబింబము. he saw his ~ in the water నీళ్లలో తననీడను చూచినాడు. this raises disagreeable ~s in the mind ఇందుచేత మనసులో నానావికారములు పుట్టుతవి. he is the ~ of his father వాడు తండ్రిని పోలుచుకొని పుట్టినాడు. here the poet uses an ~ కవి యిక్కడ పోకయుక్తి చేసినాడు. he was an ~ of horror వాడు భీకరమూర్తి.

To Image, im′āge, *v. a.* ఎంచుట, ఎంచుకొనుట, భావించుట.

Imagery, im′ăg-ĕr-y, *n. s.* ప్రతిమలు, విగ్రహములు, బొమ్మలు, చిత్రము. in poetry శృంగారము, యుక్తి, కల్పన.

Imaginable, im-ag′in-able, *adj.* ఎంచకూడిన, తలచకూడిన, భావించకూడిన. he did it with all ~ ease అతిసులభముగా చేసినాడు, అవలీలగా చేసినాడు. a bird with the most splendid plumage ~ అతిదివ్యమైన రెక్కలుగల పక్షి.

Imaginary, im-ag′in-ar-y, *n. s. adj.* మానసిక, కల్పితమైన, పూరికె అనుకొన్న, వట్టి. these difficulties are ~ ఇవి పూరికె అనుకొన్న కష్టములు.

Imagination, im-ag-in-ā′shon, *n. s.* ఎన్నిక, తలంపు, భావము, భ్రమ, భ్రాంతి. Love springs from the ~ మన్మథుడు, భావజుడు. a dream is mere ~ స్వప్నము వట్టి భ్రమ. this is a mere ~ ఇది వట్టి యెన్నిక, ఇది వట్టి తలంపు. Calidasa has a wonderful ~ కాళిదాసు యొక్క కల్పనాశక్తి అద్భుతము. to my ~ there was no difficulty నామనసుకు కష్టమని తోచలేదు. these difficulties are beyond ~ ఆ తొందరలు యింతంతనరాదు. I came in the ~ that they were here వాండ్లు యిక్కడ వున్నారనిన స్సి. he is a slave to ~ వాడు వట్టి భ్రామికుడు.

Imaginative, im-ag′in-a-tive, *adj.* భ్రమగా వుండే, భ్రామికమైన.

To Imagine, im-ag′ine, *v. a.* అనుకొనుట, ఎంచుట, తలచుట, భావించుట. I ~ he is there బహుశః వాడు అక్కడ వుండును, అక్కడ వుండునేమో, వుండును కాబోలు. I ~ he is gone వాడు పోయి వుండవచ్చును. I came because I ~d they were here వాండ్లు యిక్కడ వున్నారనిన స్సి. I ~d it was wood అది కొయ్య అనుకొంటిని. I don't ~ so నాకట్లా తోచలేదు. I could not have ~d this ఇది నాకు యెంతమాత్రము తోచలేదు.

Imagined, *adj.* ఎంచిన, తలచిన, అనుకొన్న, భావించిన.

Imbecile, im-bec′ile *or* im-bē-cēle′, *adj.* జబ్బైన, దుర్బలమైన, బుద్ధిమాలిన, పిచ్చి, మందమైన.

Imbecile, im-bec′ile *or* im-bē-cēle′, *n. s.* బాదస్తుడు, పిచ్చివాడు.

Imbecility, im-bē-cil′i-ty, *n. s.* జబ్బు, మాంద్యము, దుర్బలము. he has fallen into a state of ~ వానికి బుద్ధిజాడ్యము కలిగినది. he lived in a state of ~ for ten years పదియేండ్లు అస్వాస్థ్యముగా వుండినాడు.

Imbedded, *adj.* పాదుకొన్న, పూడుకొన్న, పాదిగిన, చెక్కిన. a ruby ~ in gold బంగారుతో కట్టిన కెంపు. gold ~ in stone సాలగ్రామములో వుండే బంగారు.

To Imbibe, im-bībe′, *v. a.* ఈడ్చుకొనుట, గ్రహించుకొనుట, పీల్చుట. the earth ~s the rain భూ

ఖులో వానసిల్లియునిక్కిపోతున్నది. this paper ~s the ink ఈకాగిదమువూరుతున్నది. the skin ~s oil తోలునూనెనుయీడ్చుకొంటున్నది.

Imbibed, *adj.* ఈడ్చుకొన్న, గ్రహించిన, పీల్చుకొన్న. the water ~ by the ground నేలలోయింకిన నీళ్లు. the doctrine ~ from this book ఈగ్రంథమువల్లకట్టుబడినమతము.

Imbitter, im-bit′tĕr, *v. a.* See Embitter.

Imbody, im-bod′y, *v. a.* See Embody.

Imbolden, im-bōldn′, *v. a.* See Embolden.

Imbosom, im-bû′som, *v. a.* See Embosom.

Imbowed, *adj.* See Arched.

Imbower, im-bow′ĕr, *v. a.* See Embower.

Imbrangle, *v. a.* See Embrangle.

Imbricated, *adj.* పెంకులవలె ఒకటిమీదవొకటిక ప్పుకొనివుండే, యిదిచేపమీదిపొలుసులను గురించిన మాట.

Imbrications, *n. s.* పెంకులవలెవొకటిమీదవొకటిక ప్పుకొనివుండడము.

Imbrowned, *adj.* See Embrowned.

Imbrue, im-brûe′, *v. a.* See Embrue.

Imbrued, *adj.* See Embrued.

Imbruted, *adj.* పశుప్రాయుడైన.

To Imbue, im-bûe′, *v. a.* అద్దకముచేసుట, నానబెట్టుట, మనస్సులోపట్టేటట్టుచేసుట, మనస్సులోలగించేటట్టుచేసుట. he ~d his scholars with these principles ఈసిద్ధాంతములుతనపిల్లకాయల మనస్సునపట్టేటట్టుచేసినాడు, మనస్సులోలగించేటట్టుచేసినాడు.

Imbued, *adj.* అద్దకముచేసిన, నానబెట్టిన, మనస్సులోపట్టిన, మనస్సులోలగించిన, లగ్నమైన. men ~ with Christian doctrines క్రీస్తుమతముమనస్సులోలగ్నమైవుండేవాండ్లు.

Imitable, im′i-table, *adj.* అనుకరించదగిన, అనుకరించశక్యమైన, ప్రతిచేయకూడిన. the diamond is ~, the ruby is not ~ వజ్రానికిప్రతికల్పించడముకద్దుగాని కెంపుకులేదు.

To Imitate, im′i-tāte, *v. a.* అనుకరించుట, ఒకనిచూచిఆప్రకారమునడుచుట, ప్రతికల్పనచేయుట. the child ~s him వాడుయెట్లాచేస్తేఆబిడ్డఅట్లాచేస్తున్నది. he ~s his father in every thing వాడంతావాడితండ్రివలెచేస్తాడు. he ~d my signature నాచేవ్రాలవలెచేవ్రాలుచేసినాడు. he ~d the coin తప్పునాణ్యముచేసినాడు.

Imitated, *adj.* అనుకరించిన, ఒకనిచూచిఆప్రకారమునడిచిన, ఒకటినిచూచిఆప్రకారముగాచేసిన, ప్రతికల్పనచేసిన. customs ~ from those of the English ఇంగ్లీషువారినడకలనుచూచినేర్చుకొన్న నడకలు. a signature ~ from mine నాచేవ్రాలనుచూచిదానివలెచేసినచేవ్రాలు.

Imitation, im-i-tā′shon, *n. s.* అనుకరణము, ఒకటినిచూచిదానివలెచేయడము. this poem is an ~ of the Ramayanam రామాయణమునుచూచిఆప్రకారముచేసినకావ్యము. an ~ pearl మాయముత్యము. ~ gold రాకిబంగారు. ~ silver మాయవెండి. this is made of wood in ~ of stone రాయితోచేసినదానివలె అగుపడేటట్టుగామానితోచేసినది.

Imitative, im′i-tāt-ive, *adj.* అనుకరించే, అనుకరించే, అనురూపముగావుండే. Painting is an ~ art చిత్రము ఒకటినిచూచిదానివలెవ్రాసేటిపని. ~ sound అనుకరణశబ్దము.

Imitator, im′i-tāt-or, *n. s.* అనుకరించేవాడు, ఒకనిచూచివానివలెనడిచేవాడు. ~s sometimes go beyond their pattern ఒకటినిచూచిచేసేవాండ్లు వాండ్లమాదిరినిమించుతారు, శిష్యులుగురువునుమించడముకద్దు. miserable poetasters are ~s కుకవులుపూర్వకవనములనుఅనుకరించికవిత్వముచెప్పుతారు.

Immaculate, im-mac′ū-lāte, *adj.* నిష్కళంకమైన, నిర్దోషమైన, పాపరహితమైన. "The defenders of the Immaculate Conception maintained, that the Virgin Mary was conceived in the womb of her mother with the same purity that is attributed to Christ's conception in her womb." *Mosheim.* కన్యకఆమెనుగురించి ~ conception అనడముకలదు.

Immanuel, *n. s.* దేవునిపేరు, శబ్దార్థమేమంటె, మాపాలిటిదైవము. A†. writes it untranslated యిమ్మానుయేల్.

Immaterial, im-ma-tē′ri-al, *adj.* అప్రయోజకమైన, పనికిరాని, ముఖ్యముకాని. the difference is ~ ఈవ్యత్యాసముముఖ్యముకాదు. or bodiless అశరీరి, విదేహి, నిరాకారి. the spirit is ~ ఆత్మవిదేహి, నిరాకారి. the body is material, the spirit is ~ శరీరమురూపీకరించినది, ఆత్మనిరాకారమైనది.

Immateriality, *n. s.* నిరాకారత్వము, శూన్యత్వము. from the ~ of the difference భేదశూన్యతవల్ల, భేదములేదుగనక.

Immature, im-ma-tūre', *adj.* అపక్వమైన, లేతైన. she was married at an ~ age దానికిపసితనము లోపెండ్లిఅయినది. a very ~ judgement జబ్బైనతీర్పు.

Immaturely, im-ma-tūre'ly, *adv.* అపక్వముగా, జబ్బుగా, బాల్యమందు.

Immatureness, Immaturity, im-ma-tūr'i-ty, *n. s.* అపక్వము, కొరత, పసితనము, బాల్యము.

Immeasurable, im-mezh'ūr-able, *adj.* అపరిమితమైన, కొలవశక్యముకాని. the discrepancy is ~ వ్యత్యాసము యింతంతకాదు.

Immeasurably, *adv.* అపరిమితముగా, మహా. he is ~ superior to them వాండ్లకంటే అతనుమహా అతిశయుడు, అనగాఅతనెక్కడవాండ్లెక్కడ.

Immediate, im-mēd'yate, *adj.* అవ్యవధానమైన, అవ్యవహితమైన, సన్నిహితమైన, చేరికమైన. under his ~ protection అతనిస్వంతసంరక్షణలో. the two boats were in ~ contact ఆ రెండుపడవలున్నుఒకటితో ఒకటి బాగా సంధించివుండినవి. in the king's ~ presence రాజసమక్షమందు. the ~ delivery of the letter is requisite జాబుతక్షణము ఇవ్వవలసినది. he gave an ~ answer తక్షణముత్తరము యిచ్చినాడు. an ~ relation of mine నా సమీపబంధువు.

Immediately, im-mēd'yate-ly, *adv.* తక్షణము, తోడుతోనే, వెంటనే. ~ upon my sending this దీన్ని పంపించినతోడుతోనే. I will give it ~ ఇదిగోయిస్తాను.

Immemorial, im-mė-mō'ri-al, *adj.* అనాదియైన. ~ waste అనాదిబీడు, పాండవబీడు.

Immense, im-mense', *adj.* అపరిమితమైన, అపారమైన, అమితమైన, బ్రహ్మాండమైన. Vulgarly, large: thus, an ~ hat పెద్దటోపి. an ~ ant బ్రహ్మాండమైనచీమ. an ~ dog పెద్దకుక్క. an ~ pond పెద్దచెరువు. an ~ mouthful పెద్దకబళము.

Immensely, im-mense'ly, *adv.* అపరిమితముగా, అపారముగా, బ్రహ్మాండముగా, మిక్కిలి, విస్తారము. an ~ large snake బ్రహ్మాండమైనపాము.

Immensity, im-mens'i-ty, *n. s.* అపరిమితత్వము, అపారత, బ్రహ్మాండము.

To Immerse, im-merse', *v. a.* ముంచుట.

Immersed, *adj.* ముంచిన, మునిగిన, మగ్నమైన. ~ in poverty దరిద్రమందుమునిగిన. being ~ in thought he did not hear them వాడుఆలోచనలోమగ్నుడైవుండినందున వాండ్లుచెప్పినదివాడువినలేదు. ~ in business పనిలోమునిగిన.

Immersion, im-mer'shon, *n. s.* ముంచడము, మునగడము. after the ~ of the star ఆనక్షత్రమున కు ఒకగ్రహముతో సంయోగముకలిగినతరువాత.

Immethodical, im-mė-thod'ic-al, *adj.* అక్రమమైన, క్రమములేని, అకటవికటమైన.

Immethodically, im-mė-thod'ic-al-ly, *adv.* అక్రమముగా, అకటవికటముగా.

Immigrant, *n. s.* పరదేశి, పరదేశమునుంచివచ్చివుండేవాడు.

To Immigrate, *v. n.* పరదేశములోపోయి వుండుట, దేశాంతరమునుంచివచ్చివుండుట.

Immigration, *n. s.* దేశాంతరమునకుపోయివుండడము, దేశాంతరమునుంచివచ్చివుండడము.

Imminent, im'mi-nent, *adj.* ఆసన్నమైన, తటస్థమైన. he is in ~ danger of death వాడిప్రాణానికివచ్చివున్నది. they are in ~ risque of losing their estate వాండ్ల ఆ స్థిరాస్త్యాకాలముదగ్గిరించినది.

Immoderate, im-mod'er-ate, *adj.* అపరిమితమైన, అమితమైన.

Immoderately, im-mod'er-ate-ly, *adv.* అపరిమితముగా, అమితముగా.

Immoderation, *n. s.* అపరిమితము, అమితము.

Immodest, im-mod'est, *adj.* కొంటెమైన, తుంటైన, సిగ్గుమాలిన. ~ word బూతులు.

Immodestly, *adv.* కొంటెతనముగా, తుంటతనముగా, సిగ్గుమాలి.

Immodesty, im-mod'est-y, *n. s.* కొంటెతనము, తుంటతనము, సిగ్గుమాలినతనము.

To Immolate, im'mō-lāte, *v. a.* బలియిచ్చుట, గావుయిచ్చుట, హతముచేసుట.

Immolation, im-mō-lā'shon, *n. s.* బలియివ్వడము, గావుయివ్వడము, హతముచేయడము. after the ~ of the goat మేకనుబలియిచ్చినతరువాత.

Immoral, im-mor'al, *adj.* దుర్నీతియైన, అధర్మమైన, అయోగ్యమైన, కొంటెయైన, పోకిరైన. ~ conduct పోకిరినడత.

Immorality, im-mô-ral'i-ty, *n. s.* దుర్నీతి, అధర్మము, అయోగ్యత, కొంటెతనము, పోకిరితనము.

Immortal, im-môr'tal, *adj.* చావులేని, మరణములేని, మృతిలేని, లయములేని. the body is mortal, the spirit is ~ శరీరము నశ్వరము ప్రాణము అశ్వరము, దేహానికి నాశముకద్దు ఆత్మకు నాశము లేదు. ~ fame శాశ్వతకీర్తి. an ~ poet ప్రసిద్ధుడైనకవి. the ~ Wesley దివ్యుడైనగురుడు, శ్రీమద్గురువు. an ~ నిత్యుడు, అమరుడు, అనగా దేవామరగంధర్వాదులు.

Immortality, im-mor-tal'i-ty, *n. s.* అమరత్వము, చావులేనితనము, నిత్యత్వము. the poet attained ~ ఆకవి నిత్యత్వమును పొందినాడు, యశశ్శరీరమెత్తినాడు, అనగా అతని గ్రంథము శాశ్వతముగా నిలిచినది.

To Immortalize, im-môr'tal-ïze, *v. a.* శాశ్వతముగా వుండేటట్టుచేసుట, శ్లాఘించుట.

Immortalized, *adj.* శాశ్వతముచేయబడ్డ, శ్లాఘించబడ్డ. he was ~ by Calidasa కాళిదాసుచేతవాడి పేరు శాశ్వతమైనది.

Immortally, *adv.* శాశ్వతముగా, చిరంజీవిగా.

Immoveability, *n. s.* స్థిరత, అచాంచల్యము, శాశ్వతము. from the ~ of his disposition వాడు స్థిరబుద్ధిగలవాడుగనుక. from the ~ of the hills పర్వతములు స్థావరములుగనుక.

Immoveable, im-mûv'a-ble, *adj.* అచలమైన, కదలని, స్థావరమైన, స్థిరమైన.

Immoveably, im-mûv'a-bly, *adv.* అచలముగా, కదలక, ఘట్టిగా, స్థిరముగా. it is ~ fixed అది కదలదు.

Immunity, im-mū'ni-ty, *n. s.* స్వతంత్రము, మన్నాయింపు, మాఫు, విశేషమైన అధికారము. those who are in government have an ~ regarding postage గవనరుమెంటులో వుండేవార్లకు తపాలుకూలినిగురించి ఆధిక్యముకద్దు, అనగా తపాలుకూలిమాఫు.

To Immure, im-mūre', *v. a.* మరుగులో వుంచుట, దాచుట, చెరసాలలో వుంచుట. he ~s himself ప్రచ్ఛన్నుడై వున్నాడు, అనగా బయిటరాడు. the Musulmans ~ their wives తురకలు తమభార్యలను ఘోషాలో వుంచుతారు.

Immured, *adj.* మరుగులో వుంచబడ్డ, దాచబడ్డ, చెరసాలలో వుంచబడ్డ. women who are ~ రాణివాసపుస్త్రీలు.

Immutability, im-mū-ta-bil'i-ty, *n. s.* నిర్వికారత, భేదించకవుండడము, మారకవుండడము, స్థిరత. on account of the ~ of the custom ఈ ఆచారము తిరగనిదిగనక, మారనిదిగనక.

Immutable, im-mū'ta-ble, *adj.* తిరగని, నిర్వికారమైన, భేదించని, మారని, వ్యత్యాసపడని, స్థిరమైన. they say this practice is ~ ఈ వాడుక భేదించనిదంటారు, తిరగనిదంటారు.

Immutably, im-mū'ta-bly, *adv.* తిరగక, నిర్వికారముగా, భేదించక, వ్యత్యాసపడక, స్థిరముగా.

Imp, imp, *n. s.* పిశాచము, భూతము. or deformed child కురూపియైనబిడ్డ, దయ్యపుపిల్ల. the devil and his ~s దయ్యమున్ను దయ్యపుపిల్లలున్ను.

To Imp, imp, *v. a.* అధికముచేయుట, పెంచుట, పొడుగుచేసుట, హెచ్చించుట. See To Eke.

Impact, im-pact', *n. s.* సంధి, సంయోగము.

To Impair, im-pâr', *v. a.* క్షీణింపచేసుట, హానిచేసుట, చెరుపుట. his health was ~ed వాడిఒళ్లు చెడిపోయినది. his fortune was ~ed వాడిఐశ్వర్యానికి హానివచ్చినది. his sight was ~ed వాడికి దృష్టిపాటవము తప్పినది. ~ed vision or sight మందదృష్టి.

To Impale, *v. a.* కొర్తవేసుట. one ~d on a stake కొరతవేయబడ్డవాడు. an impaling post or stake కొర్రు.

Impalement, *n. s.* కొరతవేయడము.

Impalpable, im-pal'pa-ble, *adj.* సున్నమైన, ముట్టితే తెలియని, స్పర్శచేత తెలియని. an ~ powder సున్నని పొడి.

Impannel, See Empannel.

Imparadised, *adj.* దివ్యానందభరితుడైన, సుఖప్రాప్తుడైన.

Imparlance, *n. s.* కోర్టులో గడువుకావలెననియిచ్చు కొనేమనివి.

To Impart, im-pârt', *v. a.* ఇచ్చుట, దయచేయుట, కలగచేయుట, తెలియచేసుట. God ~ed his grace to them ఈశ్వరుడు తనఅనుగ్రహమును వాండ్లమీ

వస్త్రమునకంటఁజేసినాడు. the flower ~ed its scent to her dress ఆపుష్పమువాసనంతాదానిబట్టకుఅంటినది.

Impartial, im-pâr'shal, న్యాయమైన, నిష్పక్షపాతమైన, వంచనలేని.

Impartiality, im-păr-shi-al'i-ty, *n. s.* న్యాయము, నిష్పక్షపాతము, నిర్వంచన.

Impartially, im-pâr'shal-ly, *adv.* ధర్మముగా, న్యాయముగా, నిష్పక్షపాతముగా, వంచనలేక.

Impassable, im-păs'sa-ble, *adj.* అలంఘ్యమైన, దాటకూడని, దుర్గమమైన, అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన. the rains made the river ~ వానవల్లయేరుదాటకూడనిదైనది.

Impassibility, *n. s.* అభేద్యత. the object of the Yoga sastram is, to obtain ~ యోగశాస్త్రమునకువిషయముకాయసిద్ధి, అనగాదేహానికిఒకబాధలేకుండాపోవడము.

Impassible, *adj.* Incapable of suffering; exempt from pain, who feels nothing అభేద్యమైన. for all they could say he remained ~ వాండ్లెంతచెప్పినావాడుకదలలేదు. Prahlada was ~ when he was tormented ఎన్నిపాట్లుపెట్టినాప్రహ్లాదుడుహింసలేనివాడైయుండెను. the air was ~ to the sword గాలికత్తికితెగదు. a corpse is ~ శవముఅవధ్యము, శవమునెంతహింసచేసినాదానికిఒకవ్యథయున్నులేదు.

Impassioned, im-pash'ond, *adj.* earnest, eager, vehement అత్యాదరమైన, అతివ్యామోహమైన, రాగాన్వితమైన, దైన్యమైన, ఉద్రేకముగల, ముమ్మరమైన. she used very ~ language మనస్సుకరిగేటట్టుమాట్లాడినది.

Impassive, *adj.* See Impassible.

Impassiveness, *n. s.* దేనికికదలకరాయివలెవుండడము, దేనికిబెదరకవుండడము, నిబ్బరముగావుండడము.

Impatience, im-pā'shence, *n. s.* ఆతురము, తాళలేమి, తాళిమిలేమి, ఓర్పులేమి, సహనములేమి. in his ~ in getting into the house he ran over the child ఇంట్లోచొరబడేఆతురములో ఆబిడ్డనుదాటినాడు. he shewed ~ రేగినాడు. in his fever he shewed great ~ జ్వరములోవాడు యెంతమాత్రముతాళిమిలేకవుండినాడు. he shewed no ~ at his son's bad conduct వాడికొడుకుదుర్మార్గమునకువాడుఓర్చివుండినాడు, తాళుకొనివుండినాడు. the ~ of love విరహతాపము, విరహవేదన.

Impatient, im-pā'shent, *adj.* ఆతురపడే, తాళలేని, తాళిమిలేని, ఓర్పులేని, సహనములేని, తుర్యమైన, ప్రచండుడైన. after some time they became ~ and went away అసహ్యమువచ్చిలేచిపోయినారు, తాళలేకలేచిపోయినారు. he is ~ to go పోవలెననిత్వరపడుతాడు, ఆతురపడుతాడు. he is ~ of reproof వాడుచీవాట్లకుఓర్వలేడు.

Impatiently, im-pā'shent-ly, *adv.* ఆతురముగా, తాళలేక, తాళిమిలేక, రేగి, ఓర్పులేక, సహనములేక.

To Impawn, im-pân', *v. a.* కుదువబెట్టుట, తాకట్టుబెట్టుట.

To Impeach, im-pēch', *v. a.* to accuse by public authority దోషారోపణముచేయుట, నేరముమోపుట, నేరముచేసినాడనిఒకనిమీదఫిర్యాదుతెచ్చుట, ఆక్షేపించుట, కాదనుట. I do not ~ your judgement మీతీర్పునునేను ఆక్షేపించను, కాదనను. they ~ed him వానిమీదదోషమున్నదన్నారు.

Impeachable, *adj.* ద్రోహమైన, ద్రోహియైన, దోషగ్రస్తమైన, ఆక్షేపమైన, కాని. his conduct is ~ వాడుచేసినదిదివాణముదాకా పోవలసినదని, దివాణానికియెక్కవలసినదని.

Impeached, *adj.* దోషారోపణమైన, నేరముమోపబడ్డ, దోషగ్రస్తమైన, ఆక్షేపించబడ్డ, దివాణములో మాటవచ్చే, దివాణానికియెక్కవలసిన.

Impeachment, im-pēch'ment, *n. s.* public accusation ఆక్షేపణ, దోషము, నేరము, దోషారోపణముచేయడము, నేరముమోపడము. he merits ~ for this conduct వీడురాజద్రోహిఅయినాడు. this is an ~ regarding his skill వానిసామర్థ్యమునకుయిదిఒకదోషము.

To Impearl, im-perl', *v. a.* ముత్యాలుకట్టుట. the dews of the morning ~ every thorn ప్రాతఃకాలమందలిమంచుప్రతిముల్లుకున్నుముత్యమునుకట్టుతున్నది, అనగామంచుప్రతిముల్లుకొననుముత్యమువలెవుంటున్నది.

Impeccable, im-pec'ca-ble, *adj.* పాపదూరుడైన, నిష్కళంకమైన, శుద్ధసత్వమైన.

To Impede, im-pede', *v. a.* ఆయాసపెట్టుట, ఇబ్బం

దిపరచుట, చిక్కు పెట్టుట, సంకటము చేసుట. the weight of the box ~d his flight పెట్టెయొక్క బరువుచేత వాడికి పరుగెత్త కూడక పోయినది.

Impediment, im-ped′i-ment, *n. s.* ఇబ్బంది, చిక్కు, తొందర, ప్రతిబంధకము, సంకటము. her long dress was an ~ in her flight దానిపొడుగాటి వస్త్రములచేత పరుగెత్త దానికి ప్రతిబంధకమైనది. he has an ~ in his speech వాడికి నత్తి.

To Impel, im-pel′, *v. a.* ముందరికితోసుట, నిర్బంధముచేసుట, ప్రేరేపించుట. the tide ~led the log towards me అలలు ఆ మొద్దును నాకైతోసుక వచ్చినవి. this ~led him to go there ఇది వాన్ని అక్కడికి పొయ్యేటట్టు ప్రేరేపించినది. this ~led me to learn the language ఇందుచేతనా భాష చదువవలెనని బుద్ధి పుట్టినది. necessity ~led him to sell the house వాడికి వుండే అగత్యముచేత యిల్లు అమ్ముకోవలసివచ్చినది.

Impelled, *adj.* ముందరికి తోయబడ్డ, నిర్బంధించబడ్డ, ప్రేరేపించబడ్డ. the wood which was ~ on shore by the surge అలలో కట్టుకుకొట్టుక వచ్చినమాను. ~ by affection మోహావేశముచేత. ~ by curiosity he opened the letter ఏమివున్నదో చూడవలెనని ఆ జాబు నువిచ్చినాడు. ~ by evil desire దుర్బుద్ధిచేత ప్రేరేపించబడ్డవాడై. ~ by hunger he committed robbery కూటికి లేకదొంగిలించినాడు. ~ by poverty he sold his house దరిద్రముయొక్క దెబ్బయింటిని అమ్మినాడు, దరిద్రముచేత యింటిని అమ్ముకోవలసివచ్చినది. ~ by terror భయముయొక్క దెబ్బచేతను.

To Impend, im-pend′, *v. n.* తటస్థించుట, సంభవించుట, సన్నిహితమౌట.

Impending, *adj.* తటస్థించే, దగ్గిరించే, సంభవించే, సన్నిహితమైన. ~ danger వచ్చే అపాయము. a storm was ~ గాలివాన వచ్చేటట్టువుండినది.

Impenetrability, *n. s.* అభేద్యత, అసాధ్యత, దురవగాహత. from the ~ of the stone ఆ రాయి అభేద్యమైనదిగనక, ఎంతకొట్టినా పగలనిదిగనక. from the ~ of the elephant's hide ఏనుగతోలు లోయేదిన్ని దూరదుగనక, ఎక్కదుగనక. or reserve బయుటవిడవకవుండడము, మర్మము. from his ~ I could not get a word out of him వీడుమహామర్మిగనుక వాడివద్ద ఒకమాట వెళ్లదీయలేకపోతిని.

Impenetrable, im-pen′ĕ-trable, *adj.* అభేద్యమైన, అసాధ్యమైన, చొరరాని, దురవగాహమైన, దూరరాని. the skin of the elephant is ~ to a musket ball తుపాకిగుండు యేనుగతోలులో దూసిపోనేరదు. ~ darkness గాఢాంధకారము. or reserved బయిటికి విడవని, భేదించకూడని, మర్మమైన. I found him ~ ఎంతచెప్పినా వినేవాడుకాడు.

Impenetrably, *adv.* అభేద్యముగా, అసాధ్యముగా, చొరరాక, దురవగాహముగా. this is ~ hidden ఇదియెంతమాత్రము బయిటపడేదికాదు.

Impenitence, im-pen′i-tence, *n. s.* అనుతాపములేమి, కఠినహృదయము, పశ్చాత్తాపములేమి. those who are in a state of ~ క్రూరహృదయముగల వాండ్లు, పశ్చాత్తాపములేనివాండ్లు, పాపముచేసి మిఅనేచింతలేకవుండేవాండ్లు.

Impenitent, im-pen′i-tent, *adj.* అనుతాపములేని, పశ్చాత్తాపములేని, పాపముచేసి నామన్నతలంపులేని.

Imperative, im-per′a-tive, *adj.* విధాయకమైన, విధిగావుండే, ఆజ్ఞార్థకమైన, ఆవశ్యకమైన. this order is ~ ఇదితిరుగని శాసనము. this regulation is ~ ఇది విధాయకమైనచట్టము. the ~ mood ఆజ్ఞార్థకప్రయోగము. or indispensable అత్యావశ్యకమైన. a case of ~ necessity అత్యావశ్యకమైనవిషయము. driven by ~ necessity, he sold his house అత్యావశ్యకమైన అగత్యమువచ్చియింటిని అమ్ముకొన్నాడు.

Imperatively, *adv.* అత్యావశ్యకముగా, ముఖ్యముగా.

Imperceptibility, Imperceptibleness, *n. s.* అగోచరత్వము, తెలియబడరామి. from the ~ of the difference అది అగుపడే భేదముకాదుగనక.

Imperceptible, im-per-cep′ti-ble, *adj.* అగుపడని, అగోచరమైన, కనిపెట్టకూడని, తోచని. the hands of a watch have an ~ movement గడియారముయొక్క ముండ్లగమనము అగుపడదు. the growth of a plant is ~ చెట్టుపెరగడము తెలియదు.

Imperceptibly, im-per-cep′ti-bly, *adv.* అగుపడక, అగోచరముగా, కనిపెట్టకూడక, తోచక. the year passed away ~ సంవత్సరము అగుపడకుండాగడిచిపోయినది, సంవత్సరము అయిపోయినది తెలియలేదు.

Imperfect, im-per'fect, *adj.* అపూర్ణమైన, అరకొరగావుండే, కొదవగావుండే, కొరగావుండే, తక్కువగావుండే, లోపముగావుండే, దోషముగల. his teeth are ~ వాడికి వండ్లుకొన్ని పోయినవి. the child's teeth are ~ ఆబిడ్డకువండ్లు మొలిచీమొలవకవున్నవి. Man is an ~ creature మనుష్యులు దోషయుక్తులు. his knowledge is very ~ వాడికి జ్ఞానమునిండాతక్కువ. the ~ tense అసమాప్తభూతకాలము. I was going పోతూవుంటిని. he was reading చదువుతూవుండినాడు. we were coming వస్తూవుంటిమి.

Imperfection, im-per-fec'shon, *n. s.* అపూర్ణము, కొదవ, కొరత, తక్కువ, దోషము, న్యూనత, లోపము. this is one of the ~s of women స్త్రీలకువుండేదోషములలోయిదిఒకటి.

Imperfectly, im-per'fect-ly, *adv.* అపూర్ణముగా, కొదవగా, కొరగా, తక్కువగా, లోపముగా. I am ~ acquainted with the circumstances ఆసంగతులునాకుబాగాతెలియవు, కొంతమట్టుకుతెలుసును.

Imperfectness, *n. s.* అపూర్ణత, కొరత, తక్కువ, దోషము, న్యూనత, లోపము.

Imperial, im-pē'ri-al, *adj.* చక్రవర్తిసంబంధమైన, సార్వభౌమసంబంధమైన. the ~ parliament సార్వభౌమసభ, యిది House of Lords, House of Commons ఈరెంటికిన్ని సమూదాయముగావుండే పేరు. the ~ armies, Emperor యొక్క సైన్యము, అనగాచక్రవర్తియొక్క సైన్యము.

Imperial, im-pē'ri-al, *n. s.* కల్లికియొక్కగాని, బండియొక్కగానిపైతట్టునపెట్టికట్టేబట్టలపెట్టె. or sherbet ఒకవిధమైనపానకము.

Imperialist, im-pē'ri-al-ist, *n. s.* Emperor పక్షకరించివుండేవాండ్లు, అనగాచక్రవర్తిపక్షముగావుండేవాండ్లు, యిదిఒకకక్షి.

Imperially, *adv.* అతిఘనముగా, అతిజంభముగా.

Imperious, im-pē'ri-us, *adj.* దాష్టీకమైన, దురహంకారమైన, క్రుబుద్రుమనే. some husbands are ~ కొందరుమొగుండ్లుచేయించుకొనిబొక్కలాడేవాండ్లు. an ~ man దాష్టీకుడు. ~ language గద్దింపుమాటలు. ~ necessity అత్యావశ్యకము.

Imperiously, im-pē'ri-us-ly, *adv.* దాష్టీకముగా, దురహంకారముగా. this is ~ necessary యిదిఅత్యావశ్యకము. he spoke ~ దాష్టీకముగామాట్లాడినాడు.

Imperiousness, *n. s.* గద్దింపు, దాష్టీకము, బెదిరింపు. he speaks with great ~ మహాదాష్టీకముగామాట్లాడుతాడు.

Imperishable, im-per'ish-able, *adj.* అనశ్వరమైన, చెడని, నశించని, నిత్యమైన, నిరపాయమైన, శాశ్వతమైన.

Impersonal, im-per'son-al, *adj.* పురుషవిహీనమైన, యిదిక్రియనుగురించినమాట. ~ verb పురుషవిహీనక్రియ. it rains కురుస్తున్నది. it is hot కాకగావున్నది.

Impersonally, *adv.* పురుషవిహీనముగా. that verb is here used ~ ఆక్రియయొక్కదపురుషవిహీనముగాప్రయోగించబడినది.

Impersonation, *n. s.* అవతారము.

Impertinence, im-per'ti-nence, *n. s.* అధికప్రసంగము, అమర్యాద, కొంటెతనము, తుంటతనము, పొగరుపోతుతనము.

Impertinent, im-per'ti-nent, *adj.* అధికప్రసంగమైన, అమర్యాదైన, కొంటెమైన, తుంటైన. an ~ fellow అధికప్రసంగి. the objection that the lawyer made was ~ (i. e. not applicable) ఆలాయరుచేసినఆక్షేపణ అసంగతముగావుండినది, అసంబంధముగావుండినది, చెల్లనిదిగావుండినది.

Impertinently, im-per'ti-nent-ly, *adv.* అధికప్రసంగముగా, అమర్యాదగా, కొంటెతనముగా, తుంటతనముగా.

Impertubability, *n. s.* దమము, శాంతము, స్తబ్ధత. he shewed great ~ స్తబ్ధుడైవుండెను, చలించకవుండినాడు.

Imperturbable, *adj.* చలించని, తొణకని, నెమ్మదిగావుండే, స్తబ్ధమైన. he preserved an ~ silence వాడుచీటుకుపాటుకు మనలేదు, వాడునోరుతెరవలేదు. a man of ~ temper దేనికితొణకనివాడు, స్తబ్ధుడు.

Impervious, im-per'vi-us, *adj.* అభేద్యమైన, చొరరాని, దురవగాహమైన, ప్రవేశించకూడని. a thicket ~ even to an ant చీమకూడాదూరని అడివి.

Impetigines, *n. s.* గజ్జిమొదలైనవి, పొక్కులు.

Impetuosity, im-pet-ū-os'i-ty, *n. s.* ఉగ్రము, ఉద్రేకము, ఉరువడి, ముమ్మరము, వేగము, సాహసము,

Impetuous, im-pet′ŭ-us, *adj.* ఉగ్రమైన, ఉద్రేకమైన, ఉరువడిగలిగిన, వేగమైన, సాహసమైన. he is very ⌴ వాడుమహోగ్రుడు. do not be so ⌴ అంతవుగ్రమెందుకు, వేగవద్దు.

Impetuously, im-pet′ŭ-us-ly, *adv.* ఉగ్రముగా, ఉద్రేకముగా, ఉరువడిగా, వేగముగా, సాహసముగా.

Impetuousness, *n. s.* ఉగ్రము, ఉద్రేకము, ఉరువడి, వేగము.

Impetus, im′pê-tus, *n. s.* ఉగ్రము, ఉద్రేకము, ఉరువడి, దెబ్బ, వేగము. the goat drew back to gain ⌴ in butting మేకకొట్టడములో ఉరువడినిపొందుటకైనింబోతు వెనకకువచ్చినది. this trial has given a great ⌴ to public feeling regarding these crimes ఈవిమర్శవల్లయీ నేరములక్రూరత్వము జనులమనసున నాటినది.

Impiety im-pī′ê-ty, *n. s.* ద్రోహము, దౌష్ట్యము, పాపిష్ఠితనము, అపచారము, యిదిపూజ్యవిషయమును గురించినమాట. ⌴ towards God దైవద్రోహము, భగవదపచారము. ⌴ towards a father పితృద్రోహము. ⌴ towards a teacher గురుద్రోహము.

To Impinge, im-pinge′, *v. n.* కొట్టుకొనుట, తాకుట, సంఘట్టనమాట.

Impious, im′pi-us, *adj.* అతిపాపిష్ఠియైన, అపచారమైన, దుష్ట, ద్రోహమైన.

Impiously, im′pi-us-ly, *adv.* అతిపాపిష్ఠితనముగా, అపచారముగా, దుర్మార్గముగా, దుష్టతనముగా, ద్రోహముగా.

Impiousness, *n. s.* దుష్టతనము, ద్రోహము, పాపిష్ఠితనము.

Implacability, *n. s.* అనివార్యమైనద్వేషము, తీరనిపగ, పాయనివైరము, అత్యుగ్రత.

Implacable, im-plā′ca-ble, *adj.* అనివార్యమైన, తీరని, పాయని. ⌴ hatred తీరనివైరము.

Implacably, im-plā′ca-bly, *adv.* తీరనిపగతో, పాయనివైరముతో.

To Implant, im-plant′, *v. a.* తగిలేటట్టుచేసుట, నాటేటట్టుచేసుట. he ⌴ed these notions in the minds of his scholars పిల్లకాయలమనసులో యీభావమునాటేటట్టుచేసినాడు.

Implanted, *adj.* అంటిన, తగిలిన, నాటిన, పొడుకొన్న.

To Implead, *v. a.* ఒకరిమీదవ్యాజ్యమునుతీసుకవచ్చుట, ఫిర్యాదుచేసుట.

Implement, im′plê-ment, *n. s.* కొరముట్టు, పనిముట్టు, ఆయుధము. the ⌴s of husbandry ఏరువకలకుముదలైనవి.

Impletion, im-plē′shon, *n. s.* పూరణము, పూర్ణమై యుండడము.

To Implicate, im′pli-câte, *v. a.* చిక్కించుట, తగిలించుట. they ⌴d him in this business వాణ్ని యీపనిలో తగిలించినారు. in their confession they ⌴d him తాముసేరమునుఒప్పుకోవడములో వాణ్ని తగిలించినారు.

Implicated, *adj.* చిక్కుకొన్న, తగులుకొన్న. they are ⌴ in this robbery ఈదొంగతనములో వాండ్లున్నుతగులుకొనివున్నారు.

Implication, im-pli-câ′shon, *n. s.* ఊహ, భావము, అనుమానము. he listened in silence and by ⌴ he agreed to it వాడువినివూరికెవుండినందునఅంగీకరించినట్టుభావమాతున్నది. mere ⌴ is not proof వట్టివూహదృష్టాంతముకాదు.

Implicit, im-plic′it, *adj.* పరిపూర్ణమైన, తిరుగులేని, దృఢమైన. he paid ⌴ obedience to my commands నాయాజ్ఞప్రకారము, వుం, అనకుండాజరిగించినాడు. I paid ⌴ belief to what he said వాడిమాటకుయెంతమాత్రము అనుమానించకనమ్మినాను.

Implicitly, im-plic′it-ly, *adv.* పరిపూర్ణముగా, తిరుగులేక, దృఢముగా. I ⌴ believed what he said వాడుచెప్పినదాన్నిపూర్తిగానమ్మినాను.

Implied, *adj.* ఊహించిన, భావించిన. the ⌴ meaning గూఢార్థము, భావార్థము. the king's consent is ⌴ రాజుఅంగీకరించినాడనిభావిస్తున్నది.

To Implore, im-plōre′, *v. a.* ప్రార్థించుట, బతిమాలుకొనుట, వేడుకొనుట.

To Imply, im-plȳ′, *v. n.* అర్థమౌట, భావమునయిచ్చుట, భావించుట. this implies that he is dead ఇందుచేతఅతడుచచ్చినాడనేభావముతెలుస్తున్నది. what does this ⌴? దీనితాత్పర్యమేమి, దీనిభావమేమి.

Impolicy, *n. s.* అనాలోచన, అవివేకము, తెలివితేమి, బుద్ధిజాడ్యము, పిచ్చితనము.

Impolite, *adj.* అమర్యాదైన, మర్జితైన, మోటైన.

Impolitely, *adv.* అమర్యాదగా, మర్జితనముగా, మోటతనముగా.

Impoliteness, *n. s.* అమర్యాద, మర్జితనము, మోటతనము.

Impolitic, im-pol'i-tic, *adj.* అవివేకమైన, ఆలోచనలేని, బుద్ధివిహీనమైన, అప్రయోజకమైన.

To Import, im-pōrt', *v. a.* దిగుమతిచేసుట, దేశాంతరమునుంచితెప్పించుట. they ~ these articles from Hydrabad హైదరాబాదునుంచియీసరుకులను తెప్పించినారు. he ~ed cloth and exported rice దేశాంతరములోనుంచిబట్టలను తెప్పించివియ్యమునుపంపించినాడు. or to mean అర్థమిచ్చుట, అర్థమౌట. this ~s that he is gone ఇందువల్లవాడుపోయినాడనిఅర్థమౌతున్నది. what ~s it that they were his sons వాండ్లువాడికొడుకులైనందునయేమివిశేషము. this ~s not ఇదిఖైకఅతిశయముకాదు.

Import, im'pōrt, *n. s.* or meaning అర్థము, తాత్పర్యము, భావము. ~s దిగుమతియైనసరుకులు, వచ్చినసరుకులు. ~s and exports దిగుమతియైనసరుకులున్ను యెగుమతియైనసరుకులున్ను.

Importance, im-pôr'tance, *n. s.* ఆవశ్యకము, ముఖ్యము, గౌరవము, ఘనత. a man of ~ గొప్పవాడు, ఘనుడు. this is of no ~ ఇదిముఖ్యముకాదు, ఇదిలక్ష్యముకాదు. is that or this of most ~? అదిగొప్పాయిదిగొప్పా, అదిముఖ్యమాయిది ముఖ్యమా. self ~ అహంకారము.

Important, im-pôr'tant, *adj.* అగత్యమైన, ఆవశ్యకమైన, ముఖ్యమైన, ఘనమైన. an ~ business గొప్పపని, ముఖ్యమైనపని. an ~ difference నిండాభేదము.

Importation, im-pôr-tā'shon, *n. s.* దిగుమతి, మెట్టమీదగాని, నీళ్లమీదగాని సరుకురావడము.

Imported, *adj.* దిగుమతియైన, దేశాంతరమునుంచివచ్చిన. goods ~ at Madras పట్నానికివచ్చినసరుకులు. ~ cocoanuts వాడకొంకాయలు. ~ lac సీమలక్క, అనగాదేశాంతరములోనుంచివచ్చినలక్క. some country rice and some ~ rice నాటువియ్యముకొంతవాడవియ్యముకొంత.

Importer, im-pōrt'er, *n. s.* దేశాంతరములోనుంచిసరుకుతెప్పించేవాడు, సరుకుతెప్పించేవర్తకుడు.

Importunate, im-pôr'tū-nāte, *adj.* తొందరపెట్టే, నచ్చుపెట్టే, ప్రాణముతీసే, పీడించే. an ~ beggar నచ్చునచ్చుమనిగోజాడేబిచ్చగాడు.

Importunately, *adv.* తొందరగా, నచ్చుగా, రచ్చగా, హింసగా.

Importunateness, *n. s.* తొందర, నచ్చు, రచ్చ.

To Importune, im-por-tūne', *v. a.* గోజాడుట, తొందరపెట్టుట, నచ్చుపెట్టుట, పీక్కొనితినుట, పీడించుట.

Importunity, im-por-tū'ni-ty, *n. s.* ఇబ్బంది, తొందర, నచ్చు, పీకులాట.

To Impose, im-pōse', *v. a.* to lay on as a burthen or penalty వేసుట, కట్టుట. he ~d a tax on these lands ఈనేలలకుపన్నువేసినాడు, పన్నుకట్టినాడు. he ~d hard conditions upon them వాండ్లకుమహానిర్బంధములనునిర్ణయించినాడు, విధించినాడు.

To Impose, im-pōse', *v. n.* మోసముచేసుట, వంచించుట. he ~d upon me నన్నుమోసముచేసినాడు, వంచించినాడు. I was ~d upon మోసపోతిని, కద్దితింటిని.

Imposing, *adj.* or grand గంభీరమైన, ఆశ్చర్యకరమైన, ఆనందకరమైన. ~ ceremony వేడుక. the Queen on her throne had a very ~ appearance రాణిసింహాసనముమీద మహాగంభీరముగా వుండెను, చూచేవారికి కండ్లపండుగగావుండినది. the great gate of the Temple has a very ~ appearance ఆగుడిగోపురముమహాగంభీరముగా వున్నది.

Imposition, im-pō-sish'on, *n. s.* fraud మోసము, వంచన. or injunction విధించడము. after the ~ of the tax పన్నువేసినతరువాత. or punishment at College అపరాధము, శిక్ష. ~ of hands కరన్యాసము, అనగాగురువుతనహస్తములనుశిష్యునితలమీదవుంచిదీవించడము.

Impossibility, im-pos-si-bil'i-ty, *n. s.* అసాధ్యత, అశక్యత, అసంభావితత్వము. we should not attempt impossibilities అసాధ్యమైనపనికిమనము యత్నముచేయరాదు.

Impossible, im-pos'si-ble, *adj.* అసాధ్యమైన, అశక్యమైన, దుర్ఘటమైన, వల్లకాని. it is ~ ఇదిఅసా

ధ్యము, కూడదు, వల్లకాదు. it is not ⁓ that he consented వాడు బహుళః అంగీకరించి వుండును, అంగీకరించినాడేమో.

Impost, im'pōst, *n. s.* or tax పన్ను, వరి. or duty శిస్తు, సుంకము.

Imposthume, im-pos'tūme, *n. s.* కురుపు, గడ్డ.

Impostor, im-pos'tor, *n. s.* మోసగాడు, వంచకుడు.

Imposture, im-pos'tūre, *n. s.* మోసము, వంచన.

Impotence, im'pō-tence, Impotency, im'pō-tenc-y, *n. s.* అశక్తత, దౌర్బల్యము, పుంస్త్వములేమి, మొగతనములేమి. or headstrong fury (Johnson's 2d sense) ప్రచండమైన కోపము. this is the mere ⁓ of fury ఇదివట్టి వెర్రి కోపము, అసాధ్యమైన కోపము, ఒళ్లు తెలియనికోపము.

Impotent, im'pō-tent, *adj.* అశక్తమైన, దుర్బలమైన, పురుషత్వములేని, మొగతనములేని. an ⁓ man పుంస్త్వములేనివాడు, బలహీనుడు. ⁓ persons అశక్తులు, దుర్బలులు. the white ant is a most ⁓-looking creature చెదలుచూపుకు నిక్కమైన వాటివలె వుండేటివి.

Impotently, im'pō-tent-ly, *adv.* దుర్బలముగా, బలహీనముగా.

To Impound, im-pound', *v. a.* దొడ్డిలో వేసిపెట్టుట. the documents are ⁓ed in Court ఆ సాధకములు కోర్టువారివల్ల నిలుపుకోబడ్డవి.

To Impoverish, *v. a.* దరిద్రుణ్నిగా చేసుట, క్షీణింపచేసుట. sickness ⁓es the blood రోగముచేత నెత్తురుచెడిపోతున్నది.

Impoverished, *adj.* దరిద్రుడైన, బీదగిల్లిన, క్షీణించిన.

To Impower, *v. a.* అధికారమిచ్చుట.

Impracticability, *n. s.* అశక్యత, అసాధ్యత, మొండితనము. from his ⁓ I can do nothing with him వాడి మొండితనమువల్ల వాణ్ని నేనేమి చేయడానికిలేదు.

Impracticable, im-prac'ti-cable, *adj.* అశక్యమైన, అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన, మొండియైన. an ⁓ fellow ముష్కరుడు, మూర్ఖుడు.

To Imprecate, im'prē-cāte, *v. a.* to call for evil upon himself or others తగులుగాక అనికోరుట, శాపమిచ్చుట, శపించుట, తిట్టుట. they ⁓ the curse of God against him వానికిదేవునిశాపము తగులుగాక అనిఅన్నారు. they ⁓d every evil on his head వానికి నానాకడగండ్లువచ్చుగాక అని శపించినారు.

Imprecation, im-prē-cā'shon, *n. s.* శాపము. they used ⁓s తిట్టుకొన్నారు. they uttered ⁓s upon themselves if they failed in this తప్పితిమా యెనా తమతల్లిదండ్రాదులను వారణాసిలో వధించిన మహాపాపమును పొందువారము, ఇందుకు వొనరుతప్పినానరకమును పొందుదుము, సురసేవించినవారము అన్నారు.

Impregnability, *n. s.* అసాధ్యత, దుర్ఘటత్వము, బలము, దార్ఢ్యము.

Impregnable, im-preg'na-ble, *adj.* అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన, జయించకూడని.

Impregnably, *adv.* అసాధ్యముగా, దుర్ఘటముగా, జయించకూడక.

To Impregnate, im-preg'nāte, *v. a.* గర్భముయిచ్చుట, గర్భాధానముచేయుట. the rains ⁓ the earth వానలిల్లభూమినిఫలింపచేస్తున్నది.

Impregnated, *adj.* గర్భముగావుండే, పరిపూర్ణమైన. the soil is ⁓ with salt వుప్పుమయముగావుండేభూమి. this poet's style is ⁓ with Sanscrit ఈ కవిత్వము సంస్కృతజటిలముగావున్నది. he was ⁓ with their opinions వాండ్లయొక్క అభిప్రాయము వీడికిపూర్ణముగా కలిగివుండినది.

Impregnation, *n. s.* కడుపుయివ్వడము, గర్భముచేయడము, పేకటిచేయడము. after the ⁓ of the earth with salt ఆ నేలవుప్పుమయమైనతరువాత.

Imprescriptible, *adj.* ఆవశ్యకమైన, విధియైన, సహజమయిన. the ⁓ rights of a father తండ్రికిసహజముగావుండే స్వతంత్రము.

Imprescriptibly, *adv.* ఆవశ్యకముగా, విధిగా, సహజముగా.

To Impress, im-press', *v. a.* గురుతుయేర్పడేటట్టు పెట్టుట, గురుతువేసుట, ముద్రవేసుట, అచ్చువేసుట. he ⁓ed the seal upon the wax లక్కమీద ముద్రవేసినాడు. he ⁓ed the flowers in gold upon the leather తోలుమీదయీబంగారుపూలు వేసినాడు. he ⁓ed these ideas on their minds ఈ అభిప్రాయములను వాండ్లమనసులో లగింపచేసినాడు, నాటేటట్టుచేసినాడు. they ⁓ soldiers, sailors or labourers దండుకుగాని వాడకుగాని మాటలుమోసేటందుకుగాని మనుష్యులను బలవంతముగా పెట్టికొట్టుకొనిపోతారు.

Impress, im'press, *n. s.* ముద్ర, గురుతు, అచ్చు. or seizure పెట్టికిపట్టడము.

Impressed, *adj.* అచ్చువేసిన, గురుతువేసిన, ముద్రవేసిన. on the mind మనసులో తగిలిన, నాటిన. ~ with gratitude for his favours అతను చేసిన వుపకారము మనసులో నాటి, కృతజ్ఞత గలవాడై. ~ with astonishment ఆశ్చర్యపడ్డవాడై. ~ with fear భయపడ్డవాడై. the footsteps of the tiger which were ~ on the sand ఇసుకమీద యేర్పడి వుండిన పులి అడుగులు. the coin was ~ with his name ఆ రూకమీద ఆయన పేరు వేసివున్నది. these soldiers were not hired but ~ ఈ శిపాయీలు కూలికివుండేవాండ్లు కారు పెట్టికి కొలిచేవాండ్లు.

Impression, im-presh'on, *n. s.* of types &c. అచ్చు, ముద్ర, చిహ్నము, గురుతు, అదిమినందున పడ్డ గురుతు, అచ్చువేసినది, ఒకసారి అచ్చువేయడము. they sold 200 ~s of this book or picture ఇన్నూరు ప్రతులను గాని పటములను గాని అమ్మినారు. he took off 50 ~s of this యాభై మాట్లు అచ్చుకొట్టినాడు, అనగా యాభై ప్రతులు అచ్చువేసినాడు. this ~ is not a good one ఈ అచ్చు బాగా తగల లేదు. I observed the ~s of their feet వాండ్ల కాళ్లజాడలను కనుక్కొన్నాను, అనగా అడుగులను కనుక్కొన్నాను. this colour resists the ~ of the air ఈ వర్ణము గాలికి యెడమివ్వదు, అనగా గాలికి మాసిపోదు. or thought ఎన్నిక, తలంపు, భావము. serious ~s భక్తి.

Impressive, *adj.* మనసుకు తగిలే, మనసున నాటే, మనోజ్ఞమైన, మనోహరమైన.

Impressively, *adv.* మనసున తగిలేటట్టు, మనసున నాటేటట్టు, మనోజ్ఞముగా, మనోహరముగా.

Impressment, *n. s.* పెట్టికిపట్టడము, యుద్ధానకు వాడకు పెట్టికిపట్టడమును గురించినమాట.

Imprimis, im-prī'mis, *adv.* ఆదిని, ప్రథమతః, మొట్టమొదట.

To Imprint, im-print', *v. a.* అచ్చుగా యేర్పడేటట్టు చేసుట, అచ్చువేసుట, గురుతువేసుట. See To Impress.

Imprinted, *adj.* అచ్చువేసిన, గురుతువేసిన, ముద్రవేసిన. See Impressed.

To Imprison, im-prisn', *v. a.* కావలిలో పెట్టుట, చెరసాలలో పెట్టుట.

Imprisoned, *adj.* కావలిలో వుంచబడ్డ, చెరసాలలో వేయబడ్డ. ~ in the flesh ప్రకృతిబద్ధమైన.

Imprisonment, im-prisn'ment, *n. s.* కావలి, కావలిలో వుండడము, చెర.

Improbability, im-prob-a-bil'i-ty, *n. s.* అసంభావితము, నమ్మరామి, అసంబంధము. there is some ~ in this story ఈ కథలో కొన్ని విపరీతములున్నవి. from the ~ of this story ఈ కథ నమ్మరానిదిగనుక.

Improbable, im-prob'a-ble, *adj.* అసంభావితమైన, నమ్మగూడని, విపరీతమైన. it is ~ అది అసంభావితము, నమ్మరానిది. it is not ~ that they were brothers వాండ్లు ఒకవేళ అన్నదమ్ములుగా వుండవచ్చును.

Improbably, *adv.* అసంభావితముగా, నమ్మకూడక. this is very ~ described దీని వర్ణనము నమ్మతగినది కాదు.

Impromptu, *n. s.* ఆశుకవనము, ఆశువాక్యము, లటక్కున చెప్పేమాట, హఠాత్తుగా చెప్పే కవనము.

Improper, im-prop'ĕr, *adj.* అనుచితమైన, అయుక్తమైన, అయోగ్యమైన, కారాని, తగని. ~ conduct తప్పుపని, దుర్నడత. ~ language దుర్భాష. an ~ word అపశబ్దము. this is very ~ ఇది యెంత మాత్రము కారానిది. ~ to be mentioned అనరాని. ~ to be done చేయరాని. it is ~ to do so అట్లా చేయడము తగదు, అట్లా చేయరాదు.

Improperly, im-prop'ĕr-ly, *adv.* అనుచితముగా, అయుక్తముగా, అయోగ్యముగా, తప్పుగా.

To Impropriate, im-prō'pri-āte, *v. a.* మాన్యములను ఆక్రమించుకొనుట, మాన్యములను పడగొట్టుట, మాన్యములను అమానిని దాఖలుచేసుకొనుట, మాన్యములను జప్తిచేసుకొనుట.

Impropriation, im-prō-pri-ā'shon, *n. s.* ఆక్రమణము, ఆక్రమించుకోవడము, జప్తి, యిది గుడిమాన్యమును గురించినమాట.

Impropriator, im-prō-pri-ā'tor, *n. s.* గుడిమాన్యములను అపహరించేవాడు, గుడిమాన్యమును జప్తిచేసుకొనేవాడు.

Impropriety, im-prō-prī'ĕ-ty, *n. s.* అపచారము, అమర్యాద, అయుక్తత, అయోగ్యత, అసంగతవ్యాపారము.

Improvable, im-prûv'a-ble, *adj.* అభివృద్ధికాగల, బాగుపడే, ముందుకువచ్చే.

To Improve, im-prûve', v. a. అభివృద్ధిచేసుట, వృద్ధిపొందించుట. to ⌣ land నేలనుబాగుచేసుట. he ⌣d the dictionary ఆనిఘంటువుదిద్దిచక్కబెట్టినాడు. he ⌣d the house ఆయింటినిపెంచికట్టినాడు. he ⌣s his time ఏవేళావనితోవుంటాడు, వృథాగాప్రొద్దుబుచ్చడు. Trade ⌣d his circumstances వర్తకమువల్లబాగుపడ్డాడు.

To Improve, im-prûve', v. n. అభివృద్ధియౌట, వృద్ధిపొందుట. his health is improving వాడికివొళ్లుకుదురుముఖముగావున్నది.

Improved, *adj.* వృద్ధిపొందిన, బాగుపడ్డ, కుదురుగావుండే, గుణముగావుండే, వాసిగావుండే.

Improvement, im-prûve'ment, n. s. అభివృద్ధి, వృద్ధి. I observe no ⌣ in this field ఈనేలయేస్థితిగావున్నది, ఏమిగుణములేదు. reading novels is no ⌣ of time శృంగారకావ్యములుచదువడము వృథాకాలక్షేపము. in health వాసికావడము, స్వస్థముకావడము. there is some ⌣ in his health to-day వాడికినేడువొళ్లుకాస్తగుణముగావున్నది, వాసిగావున్నది. your story is a mere ⌣ upon his వాడుచెప్పినదాన్నినీవుపూరికెపెంచిచెప్పతావు.

Improvidence, im-prov'i-dence, n. s. అజాగ్రత, ఎచ్చరికలేమి, ముందుయోచనలేమి, దుగారుబగారు, దూబరదిండితనము.

Improvident, im-prov'i-dent, *adj.* అజాగ్రతైన, ఎచ్చరికలేని, ముందుయోచనలేని, దుగారుబగారుచేసే, దూబరదిండియైన.

Improvidently, im-prov'i-dent-ly, *adv.* అజాగ్రతగా, ఎచ్చరికలేక, ముందుయోచనలేక, దుగారుబగారుగా, దూబరదిండితనముగా.

Improving, *adj.* beneficial ఫలకరమైన, ఫలదమైన.

To Improvise, v. n. ఆశుకవనముచెప్పుట, కవనధోరణిగాచెప్పుట. Ex-improviso ఏకాయెకిగా, హఠాత్తుగా.

Imprudence, im-prû'dence, n. s. అజాగ్రత, అవివేకము, తెలివిలేమి.

Imprudent, im-prû'dent, *adj.* అజాగ్రతైన, అవివేకమైన, తెలివిలేని.

Imprudently, *adv.* అజాగ్రతగా, అవివేకముగా, తెలివిలేక.

Impudence, im'pû-dence, n. s. కొంటెతనము, తులవతనము, మొండితనము, రోసుబడితనము, సిగ్గుమాలినతనము. have you the ⌣ to say so? ఇట్లాచెప్పడముయేమిమొండితనము.

Impudent, im'pû-dent, *adj.* కొంటెయైన, తులవైన, మొండియైన, రోసుబడియైన, సిగ్గుమాలిన.

Impudently, im'pû-dent-ly, *adv.* కొంటెతనముగా, మొండితనముగా, రోసుబడితనముగా, సిగ్గుమాలి.

To Impugn, im-pûn', v. a. ఆక్షేపించుట, దోషముచెప్పుట, తిరస్కరించుట. he ⌣ed the decision of the Government గవనరుమెంటువారి తీర్పునుతిరస్కరించినాడు.

Impuissance, im-pû'is-sance, n. s. అశక్తి, నిస్సత్తువ, బలహీనత, పుంస్త్వములేమి.

Impulse, im'pulse, n. s. ఉద్ధతి, ఉరవడి, తాకు, దెబ్బ, వేగము, మరిఒకటిచేతపుట్టేవేగము, ఉత్సాహము, ప్రేరేపణ. by the ⌣ of the tide the log came towards me అలయొక్కదెబ్బచేతను ఆమొద్దునాకైకొట్టుకొనివచ్చినది. Bathing gives an ⌣ to the appetite స్నానముఆకలికిచురచురపుట్టించినది, స్నానముఆకలినిలేపినది. the establishment of the College gave an ⌣ to learning పాఠశాలపెట్టడముచేత చదువుకు అభివృద్ధికలిగినది. rain gives an ⌣ to vegetation వానచేతచెట్లకుతేటపుట్టుతున్నది. the ⌣ of affection led him to pay our debts వాడివిశ్వాసముయొక్కదెబ్బచూలఅప్పులనుచెల్లించినాడు. this dreadful news gave an ⌣ to her fever ఈఅఘోరమైనసమాచారముయొక్కదెబ్బదానికిజ్వరమువచ్చినది.

Impulsive, im-puls'ive, *adj.* కారకమైన, దార్ఢ్యముచేసే, ప్రయోజకమైన. or rash సాహసమైన.

Impunity, im-pû'ni-ty, n. s. నిరుపద్రవము, ప్రాయశ్చిత్తములేమి, బాధకములేమి, శిక్షలేమి. his carelessness secured their ⌣ వాడిఅజాగ్రతవల్లవాండ్లకుశిక్షలేకపోయినది. he granted them perfect ⌣ వాండ్లనుమీమనసువచ్చినట్టుచేయండి, మీకుశిక్షలేదన్నాడు. with ⌣ నిరుపద్రవముగా, పూరికె, శిక్షలేక. they rob me with ⌣ వాండ్లునన్నుదోచుకొనిపుణ్యపుత్రులుగావుంటారు, అనగాదోచుకొన్నవాండ్లకుశిక్షలేదనిభావము. they handle snakes with ⌣ వాండ్లుపాములనుచేతపట్టుకొనిఆడిస్తారువాండ్లకువొకతొందరలేదు. can

you drink poison with ~? విషముతాగితేనీకేమి న్నిచేయదా. you cannot do it with ~ నీవుదాన్ని చేస్తేనీకు శిక్షతేకపోదు. you may bathe with ~ నీవుస్నానముచేస్తే బాధకములేదు. you may do it with ~ నీవుచేస్తే బాధకములేదు.

Impure, im-pūre′, *adj.* అపరిశుద్ధమైన, అపవిత్రమైన, అశుచియైన, అశుద్ధమైన, భ్రష్టమైన, మురికైన, మైలైన. ~ silver కందువెండి. ~ gold మట్టుబంగారు. ~ language బూతులు. an ~ story బండుకథ. the Telugu which is spoken at Madras is ~ పట్టణములోమాట్లాడేదిఅచ్చతెనుగుకాదు.

Impurity, im-pūr′i-ty, *n. s.* అశుచి, కల్మషము, మురికి, మైల. ~ of language దుర్భాష, సంకరభాష. the ceremonial ~ అంటు, పురుడు, సూతకము.

Impurpled, *adj.* ఎర్రబారిన, కందిన.

Imputable, im-pūt′a-ble *adj.* ఆరోపించతగ్గ, మోపతగ్గ. this is ~ to you ఇదినీవల్లవచ్చినదే. this is ~ to your own folly ఇదినీవెర్రితనమువల్లవచ్చినదే. this fever is ~ to your bathing నీవుస్నానముచేసినందుననయీజ్వరము వచ్చినది. this damp is ~ to the dew ఈచెమ్మమంచువల్లకలిగినది.

Imputation, im-pu-tā′shon, *n. s.* ఆరోపణ, అపవాదము, నింద, నెపము, దూషణ. from the ~ of his merit to us we become holy ఆయనచేసినపుణ్యముమామీదని యెంచబడ్డందున మేముపునీతులమైనాము.

Imputative, im-pūt′a-tive, *adj.* ఆరోపితమైన, ప్రతిరించే. See Imputed.

To Impute, im-pūte′, *v. a.* ఆరోపించుట, మోపుట. they ~ this to me ఇదినావల్లసంభవించినదనిఅంటారు. they ~d adultery to him వాడికిరంకుకట్టినారు. they ~d the theft to him ఆదొంగతనమువాడిమీదపెట్టినారు. I ~ my cure to this medicine ఈమందువల్లనాకుళ్లు కుదిరిందని యెంచుతున్నాను. In Rom. IV. 6. పాపంయశ్చనగణ్యతే A†.

Imputed, *adj.* ఆరోపించిన, కట్టిన, పెట్టిన, మోపిన. the error is ~ to you ఆతప్పునునీమీదపెట్టినారు. adultery is ~ to them వారికిరంకుకట్టినారు. Our sins are ~ to him and his righteousness is ~ to men మనపాపములుఅతన్నిచెందుతవి, అతనిపుణ్యములుమనమునుచెందుతవి.

In, in, *prep.* లో, లోన, లోపల, అందు, ఇందు. a child ~ arms చంటిపిల్ల. a warrior ~ arms ఆయుధస్థుడైనబంటు. ~ your behalf నీపక్షముగా, నీకై. ~ case it rains వర్షమువచ్చేపక్షమందు. ~ that case you need not go అట్లాగైతేనీవుపోవలసినదిలేదు. he is ~ good circumstances వాడుభాగ్యవంతుడుగానున్నాడు. ~ conformity to your orders తమఉత్తరవుప్రకారము. have you any thing to say ~ your defence నీవుతప్పించుకోవడానకు యేమైనాచెప్పవలసివున్నదా, నీఆక్షేపమేమైనావున్నదా. we were ~ expectation of their arrival వాండ్లువచ్చిచేరడానకై యెదురుచూస్తూవుంటిమి. ~ fear of his falling down పడబోతాడని. he is ~ a fever వాడికిజ్వరముగావున్నది. a tree ~ fruit కాచివుండేచెట్టు. he has the money ~ hand వాడికిరూకలుసిద్ధముగా వున్నవి. he came sword ~ hand కత్తిచెయ్యిగావచ్చినాడు, చేతకత్తిపట్టుకొనివచ్చినాడు. they are ~ good health వాండ్లు ఆరోగ్యముగావున్నారు. ~ her lap దానితొడలో. when a man is ~ love కామోద్రేకముకలవాడైవుండే టప్పుడు. ~ the morning తెల్లవారి. ~ the evening సాయంకాలము. ~ the day time పగట్లో. ~ the night మాపటివేళ, రాత్రి. ~ the mean time ఇంతలో. ~ course of time కొంతకాలమునకు, కొన్నాళ్లలో. he came ~ time వేళకువచ్చినాడు, సమయానికివచ్చినాడు. ~ time he became a learned man ఉత్తరోత్తర పండితుడైనాడు. put the books ~ order ఆపుస్తకములను క్రమముగా పెట్టు. ~ order to do this దీన్నిచేయడానకై. he was then ~ the saddle గుర్రముమీదవుండినాడు. ~ support of your assertion నీవుచెప్పినదానికిపుష్టిబలముగా. it is not ~ him to act so ఇంతపనిచేయలేడు. one ~ a hundred నూటికొకడు. he was ~ the secret వాడున్నులోచెయ్యిగావుండినాడు, ఆమర్మమువాడికిన్నితెలుసును. I am not ~ the secret ఆమర్మమునాకుతెలియదు. ~ that they are his servants or because they are his servants వాండ్లుఅతనిసేవకులైనందున. they must be supported ~ *as much as* they are *his* sons అతనికొడుకులుగనకవాండ్లనుపోషించవలసినది.

In, in, *adv.* లోకి, లోగా, లోపల. ~ mere justice or justly న్యాయముగా. ~ vain or vainly వ్యర్థముగా. ~ the end or ultimately తుదకు. he went ~ my place నాకుబదులుగాపోయినాడు. he went ~ my name నాపేరిగాపోయినాడు. we came ~ haste అవసరముగావచ్చినాము. she was then ~ tears అదిఅప్పుడుకండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది. ~ obedience to the command ఆజ్ఞప్రకారము. ~ the lump మొత్తముగా. they came ~ a mob గుంపుగావచ్చిరి. they came ~ thousands వేలతరబడిగావచ్చిరి. mangoes are not ~ at present ఇంకామామిడికాయలకాలము రాలేదు, ఇదిమామిడికాయలకాలముకాదు. ~ the act of going పోతూవుండగా. the line is all ~ and out ఆవరసయుండుదెసకగావున్నది, వంకరటొంకరగావున్నది. he is ~ for it అదివాడికితప్పదు. ~ fact మెట్టుకు. ~ future ఇకమీదటికి. he paid it partly ~ money and partly ~ kind రొక్కముగాకొంత, సరుకుగాకొంతచెల్లించినాడు. walk ~ Sir! లోపలికిరండయ్యా. he came ~ లోగావచ్చినాడు. they did not let me ~ నన్ను ప్రవేశించనియ్యలేదు. the post is ~, but there are no letters for you తపాలువచ్చినదిగానిమీపేరటవుత్తరములులేవు. a father-~-law మామగారు. a mother-~-law అత్తగారు. joint sisters-~-law ఏరాండ్లు, తోడికోడండ్లు. *In*, followed by *ing*, is expressed chiefly by గా, thus he gave the deposition ~ writing వ్రాతమూలకముగా వాఙ్మూలమిచ్చినాడు.

Inability, in-a-bil'i-ty, *n. s.* అశక్తి, అసామర్థ్యము, దౌర్బల్యము. through his ~ to pay it దాన్నిచెల్లించుటకువాడుశక్తిలేనందున.

Inaccessibility, *n. s.* అసాధ్యత, దగ్గరచేరకూడమి, దుర్గమత్వము, దుర్ఘటత్వము. on account of the ~ of this cliff ఈకొండయొక్క కూడనిది గనుక. from the king's ~ రాజదర్శనముదొరకనిదిగనుక, రాజదర్శనముదుర్ఘటముగనుక. from the ~ of the fort on the hill కొండమీదికోటకుయొక్క కూడకపోయినందున.

Inaccessible, in-ac-ces'si-ble, *adj.* అసాధ్యమైన, దగ్గిరచేరకూడని, దుర్గమమైన, చొరకూడని, ఎక్కకూడని. he is entirely ~ వాడుయెవరినిన్నిదగ్గిరచేరనిచ్చేవాడుకాడు. he is in ~ to temptation వాడికియేఆశచూపినాలోబడేవాడుకాడు. he is ~ to advise చెప్పితేవినేవాడుకాడు.

Inaccuracy, in-ac'cu-rac-y, *n. s.* అబద్ధము, తప్పు. from the ~ of this letter ఈజాబులోతప్పులున్నవిగనుక.

Inaccurate, in-ac'cu-rate, *adj.* అబద్ధమైన, తప్పైన.

Inaccurately, *adv.* అబద్ధముగా, తప్పుగా.

Inaction, in-ac'shon, *n. s.* ఊరికెవుండడము, నిర్వ్యాపారము, నిశ్చేష్ట. he remained in a state of ~ ఊరికెవుండినాడు, వాడుయేకటిన్నిచేయలేదు. the poison remained in a state of ~ for six weeks ఆవిషముఆరువారములదాకాయెక్కలేదు, ఏమిన్నిచేయలేదు.

Inactive, in-ac'tive, *adj.* ఊరికెవుండే, నిర్వ్యాపారముగావుండే, నిశ్చేష్టగా వుండే. he remained ~ ఏమిన్నిచేయకవుండినాడు, నిశ్చేష్టితుడుగావుండినాడు.

Inactivity, in-ac-tiv'i-ty, *n. s.* ఊరికెవుండడము, నిర్వ్యాపారము, నిశ్చేష్టగావుండడము.

Inadequacy, *n. s.* చాలకపోవడము, తగివుండమి. from the ~ of the supply వచ్చినపదార్థములు చాలవుగనుక.

Inadequate, in-ad'e-qŭate, *adj.* చాలని, తక్కువైన, తగని, అల్పమైన. this is ~ to the purpose ఆ పనికియిదిచాలదు.

Inadequately, in-ad'e-qŭate-ly, *adv.* చాలకుండా, తక్కువగా, తగక.

Inadequateness, *n. s.* See Inadequacy.

Inadmissibility, *n. s.* అంగీకారఅనర్హత, ఒప్పుకోకూడమి. from the ~ of this excuse ఈసాకు ఒప్పుకోకూడనిదిగనుక.

Inadmissible, in-ad-mis'si-ble, *adj.* అనర్హమైన, తగని, పనికిరాని. this is ~ ఇదికూడనిది, పనికిరానిది.

Inadvertence, in-ad-ver'tence, Inadvertency, *n. s.* అజాగరూకత, ఏమరిపాటు, పరాకు. through ~ పరాకున.

Inadvertent, in-ad-ver'tent, *adj.* అజాగరూకమైన, ఏమరిపాటైన, పరాకైన.

Inadvertently, in-ad-ver'tent-ly, *adv.* ఏమరిపాటున, పరాకున.

Inalienable, in-al'yen-able, *adj.* దానావిక్రయాదులకుఅర్హముకాని, పరాధీనముకాకూడని, పరా

సుభోగమునకు అర్హముకాని, శాశ్వతమైన. this is the ⌴ privilege of a father తండ్రికి అవశ్యకమైన బాధ్యత. these lands are ⌴ ఈభూములు అమ్మరానివి, దానమివ్వరానివి, క్రయాదివినిమయములకు అర్హములుకానివి. a pension is ⌴ పింఛనుపరులకు దానవిక్రయాదులు చేయకూడనిది.

Inamorato, in-am-ó-râ'tó, *n. s.* (an Italian word) కాముకుడు, యువిని చక్కమ్ము.

Inane, in-āne', *adj.* వట్టి, రిక్తమైన, శూన్యమైన, పాడైన.

Inanimate, in-an'i-māte, *adj.* అచేతనమైన, జడమైన, మొద్దైన. she is ⌴ అదివట్టిజడురాలు, అదివట్టి మొద్దు. animate and ⌴ nature చేతనాచేతనములు.

Inanition, in-a-nish'on, *n. s.* నిరాహారము, పస్తు. they were wasted with ⌴ వాండ్లుకడుపుకులేక కృశించినారు.

Inanity, in-an'i-ty, *n. s.* అభావము, శూన్యత, మూఢత్వము. from the ⌴ of this argument ఈహేతువులువట్టివిగనుక.

Inappetency, in-ap'pé-ten-cy, *n. s.* ఆకలిలేమి, దీపనములేమి.

Inapplicability, *n. s.* అనుపయుక్తత, అయోగ్యత, అసాంగత్యము, తగమి, పనికిరామి, పొసగమి.

Inapplicable, in-ap'pli-cable, *adj.* ఉపయోగించని, తగని, పనికిరాని, పొందని, సరిపడని.

Inapposite, *adj.* అసంగతమైన, అసంబంధమైన, విరుద్ధమైన.

Inappositeness, *n. s.* అసంబంధత, విరుద్ధత.

Inappreciable, *adj.* (minute, small, petty) అగోచరమైన, అతిసూక్ష్మమైన, అతీంద్రియమైన, దురవగాహమైన.

Inappropriate, *adj.* తగని, విరుద్ధమైన.

Inapt, *adj.* తగని, సరిపడని, బుద్ధితీక్ష్ణములేని. not ⌴ తగిన, సరిపడ్డ.

Inaptitude, *n. s.* తగమి, పెడ్డిమి, జడత, జాడ్యము, బుద్ధిసూక్ష్మములేమి. from the ⌴ of this rule ఈ సూత్రము సరిపడనందున.

Inaptly, *adv.* తగక, సరిపడక. this is very ⌴ called a grammar ఇదివ్యాకరణముఅనదగదు. the two points of the moon are not ⌴ called horns చంద్రకళయొక్క రెండు కొనలనుకొమ్ములు అనడము తగివున్నది, సహజముగావున్నది.

Inarticulate, in-är-tic'ū-lāte, *adv.* అవ్యక్తమైన, అస్పష్టమైన. ⌴ words సొరుతిరిగితిరగక చెప్పేమాటలు.

Inarticulately, in-är-tic'ū-lāte-ly, *adv.* అవ్యక్తముగా, అస్పష్టముగా, సొరుతిరిగితిరగక.

Inartificial, in-är-ti-fish'al, *adj.* అకృత్రిమమైన, నిష్కపటమైన, చమత్కారములేని, చాతుర్యములేని, మడ్డియైన, మోటైన, అబందరైన. the loom these people use is very ⌴ వీండ్లుపెట్టుకొనివుండేమగ్గము మోటది.

Inartificially, in-är-ti-fish'al-ly, *adv.* అకృత్రిమముగా, నిష్కపటముగా, చమత్కారములేక, చాతుర్యములేక, మడ్డితనముగా, అబందరగా.

Inasmuchas, *prep.* ఎందుకంటే, ఏలనంటే. ⌴ he agreed ఒప్పుకొన్నాడుగనుక.

Inattainable, *adj.* అసాధ్యమైన, చిక్కని, దుర్ఘటమైన, పొందకూడని.

Inattention, in-at-ten'shon, *n. s.* అజాగ్రత, అశ్రద్ధ, పరాకు. he shewed great ⌴ to what I said నామాటనులక్ష్యపెట్టలేదు. he treated his guests with ⌴ వచ్చినవాండ్లనుఅనాదరణచేసినాడు, వచ్చినవాండ్లనుమర్యాదించలేదు.

Inattentive, in-at-ten'tive, *adj.* అజాగ్రతైన, అలక్ష్యమైన, అశ్రద్ధమైన, పరాకైన.

Inattentively, *adv.* అజాగ్రతగా, అశ్రద్ధగా.

Inaudible, in-â'di-ble, *adj.* చెవికివినని, వినబడని. ⌴ language or words బాగావిననిమాటలు, వినీవినని మాటలు.

Inaudibly, *adv.* గుసగుసలుగా, వినీవినక.

Inaugural, *adj.* పట్టాభిషేకకాలసంబంధమైన. an ⌴ discourse పట్టాభిషేకకాలపు సంభాషణ.

To Inaugurate, in-â'gū-rāte, *v. a.* పట్టాభిషేకము చేసుట, పట్టముకట్టుట, ప్రవేశపెట్టుట.

Inaugurated, *adj.* పట్టముకట్టబడ్డ, పట్టాభిషిక్తుడైన, ప్రవేశపెట్టబడ్డ.

Inauguration, in-ă-gū-rā'shon, *n. s.* పట్టము, పట్టాభిషేకము, ప్రతిష్ఠ. of a building గృహప్రవేశము. of a statue or idol ప్రాణప్రతిష్ఠ, సంప్రోక్షణ.

Inauguratory, *adj.* పట్టాభిషేకసంబంధమైన. an ⌴ speech పట్టమయ్యేసమయములో చేసేప్రసంగము.

Inauspicious, in-ă-spish'us, *adj.* అమంగళమైన, అశుభమైన, దుశ్శకునమైన.

Inauspiciously, *adv.* అమంగళముగా, అశుభముగా, దుశ్శకునముగా.

Inauspiciousness, *n. s.* అమంగళము, అశుభము, దుశ్శకునము.

Inbeing, in'bē-ing, *n. s.* అంతర్భావము, సమవాయిసంబంధము.

Inborn, in'bôrn, Inbred, in'bred, *adj.* అంతర్గర్భిత మైన, అంతర్వర్తియైన, తనకుతానే కలిగిన, సహజమైన.

Inca, ing'ca, *n. s.* పెరూదేశభూపలోరాజుయొక్క పట్టపుపేరు.

To Incage, *v. a.* పంజరములో పెట్టుట.

Incalculable, *adj.* అపారమైన, అమితమైన, అసంఖ్యేయమైన, విశేషమైన.

Incalculably, *adj.* అపారముగా, అమితముగా, అసంఖ్యముగా.

Incandescence, *n. s.* జ్వలించడము, మండడము.

Incandescent, *adj.* జ్వలించే, మండే.

Incantation, in-can-tā'shon, *n. s.* మంత్రము, మంత్రోచ్చారణము, మంత్రముచేత స్వాధీనముచేసుకోవడము.

Incantatory, in-can'ta-tor-y, *adj.* మంత్రసంబంధమైన, మాంత్రిక.

Incapability, *n. s.* అసమర్థత, అశక్తి, చేతకానితనము.

Incapable, in-cā'pa-ble, *adj.* అసమర్థమైన, అశక్తమైన, చేతకాని. this boy is quite — ఈపిల్లవాడు యెవట్టిజడుడు. he is — of doing so వాడట్లాయెంతమాత్రమున్ను చేయడు. this disease is — of cure ఈరోగము యెంతమాత్రము కుదిరేదికాదు, ఇదివాసియయ్యేరోగముకాదు. this statement is — of proof ఈమాటయెంతమాత్రము రుజువయ్యేది కాదు.

To Incapacitate, in-ca-pac'i-tāte, *v. a.* దుర్బలపరచుట.

Incapacitated, *adj.* అసమర్థుడైన, అశక్తుడైన, అనర్హుడైన. I wished to go but was — by illness పోవలెననిఆశవుండినదిఅయితేరోగముచేతఅసమర్థుడనైవుంటిని.

Incapacity, in-ca-pac'i-ty, *n. s.* అశక్తత, అసమర్థత.

To Incarcerate, in-câr'cĕ-rāte, *v. a.* కావలిలో పెట్టుట, చెరసాలలో వేసుట.

Incarnate, in-câr'nāte, *adj.* అవతరించిన, మానవశరీరమెత్తిన. he was — అవతరించినాడు, మనుష్యశరీరమెత్తినాడు. he was pride — వాడు వట్టిగర్వావతారము. she was a demon — అదిరెండోదయ్యము.

Incarnation, in-căr-nā'shon, *n. s.* అవతారము. printing was invented in the year 1440 after the — క్రీస్తుఅవతరించినతరువాత ౧౪౪౦ యో సంవత్సరమందుఅచ్చువేయడము కలిగినది.

To Incase, in-cāse', *v. a.* ఆచ్ఛాదించుట. they —d the box with leather వాండ్లు ఆపెట్టెకు తోలువేసినారు. the silk-worm —s itself in silk పట్టుపురుగు పట్టులో పొదుగుకొనివుంటున్నది. Bees — honey in wax తేనెటీగలు తేనెను తెట్టెలోపొదుగుతున్నవి. the husk that —s the cocoanut టెంకాయను మూసుకొనివుండేపట్ట.

Incased, *adj.* ఆచ్ఛాదించబడ్డ. a box — in tin పైనచీనాతగుడువేసినపెట్టె.

Incautious, in-câ'shus, *adj.* అజాగ్రతయైన, ఎచ్చరికలేని, మెళుకువలేని.

Incautiously, in-câ'shus-ly, *adv.* అజాగ్రతగా, ఎచ్చరికలేక, పరాకుగా, మెళుకువలేక.

Incautiousness, *n. s.* అజాగ్రత, ఎచ్చరికలేమి, మెళుకువలేమి.

Incendiarism, *n. s.* ఇల్లుమల్లితనము, కలహాలమారితనము, కొండెము. (literally the setting a house on fire) ఇల్లుతగలపెట్టడము.

Incendiary, in-cend'ya-ry, *n. s.* అంగడుపురుషుడు, ఇల్లుమల్లి, కలహాలమారి, కొండాలమారి, ద్వేషము కలగచేసేవాడు. (literally one who sets houses on fire) కొంపలనుతగలపెట్టేవాడు.

Incendiary, in-cend'ya-ry, *adj.* inflaming faction, promoting quarrel కలహముపెట్టే, నారదుడైన. setting a house on fire ఇల్లుతగలపెట్టే.

Incense, in-cense, *n. s.* ధూపము. he was intoxicated with the — of applause స్తోత్రమునే ధూపముచేత ఉబ్బితెలియనివాడుగావుండెను.

To Incense, in-cense', *v. a.* with smoke ధూపము వేసుట. with anger ఉసికొలుపుట, కోపమువచ్చేటట్టుచేసుట, రేచుట.

Incensed, *adj.* ఆగ్రహపడ్డ, రేగిన. he was — రేగినాడు, వాడికికోపమువచ్చినది.

Incensory, in'cens-or-y, *n. s.* ధూపకలశము.

Incentive, in-cen′tive, *n. s.* ఉసికొలిపేటిది, ప్రేరేపకము, ప్రోత్సాహకము. this reward was given as an ~ to study చదువులో ఆసక్తి పుట్టడమునకై యీబహుమానము యివ్వబడ్డది.

Incertitude, in-cer′ti-tūde, *n. s.* అనుమానము, సందేహము, సంశయము.

Incessant, in-ces′sant, *adj.* ఎడతెగని, నిరంతరమైన.

Incessantly, in-ces′sant-ly, *adv.* ఎడతెగక, నిరంతరముగా, విడువకుండా. he reads ~ వాడు విడువక చదువుతూవుంటాడు, పూరి కె చదువుతూవుంటాడు.

Incest, in′cest, *n. s.* అగమ్యాగమనము, వావివరసలేని వ్యభిచారము. they consider this is ~ ఇది వావికాదంటారు. to commit ~ వావితప్పుట.

Incestuous, in-ces′tū-us, *adj.* అగమ్యాగమనముచేసిన, వావితప్పిన. an ~ marriage వావితప్పిచేసిన పెండ్లి.

Incestuously, *adv.* అగమ్యాగమనముగా, తప్పువావిగా, వావివరసలేక.

Inch, insh, *n. s.* అంగుళము. one foot contains twelve ~es అడుగుకు పన్నెండు అంగుళములు. every ~ of the ground అంగుళాంగుళము, అడుగుకుఅడుగు.

Incidence, *n. s.* సంభవము, సంభవించడము.

Incident, in′ci-dent, *n. s.* జరిగినపని, సంగతి, కథ. some ~s in that story are curious ఆ కథలో కొన్ని సంగతులు చోద్యముగావున్నవి.

Incident, in′ci-dent, Incidental, in-ci-den′tal, *adj.* ఆవశ్యకమైన, కలిగే, తటస్థించే, సంభవించే, (వైకృత. Sankhya Karik. p. 141.) the expenses ~ to the marriage ఆ పెండ్లికిగాను అయిన వ్యయములు.

Incidentally, *adv.* అప్పుడప్పుడు, నడమనడమ, మధ్యమధ్య. or casually అసంగతముగా, హఠాత్తుగా.

To Incinerate, in-cin′er-āte, *v. a.* to burn to ashes బూడిదచేసుట, భస్మముచేసుట.

Incineration, *n. s.* భస్మముకావడము.

Incipient, in-cip′i-ent, *adj.* ఆరంభమయ్యే, మొదలుపెట్టే. ~ fever ఆరంభించేజ్వరము, జ్వరలక్షణము.

Incircumspect, *adj.* అజాగ్రతగావుండే, ఎచ్చరికలేని.

Incircumspection, in-cer-cum-spec′shon, *n. s.* అజాగ్రత, ఎచ్చరికలేమి, పరాకు.

Incised, in-cīsd′, *adj.* కోసిన, ఛేదితమైన, నరికిన.

Incision, in-cizh′on, *n. s.* కత్తిగాటు, కోత, నరుకు. he made an ~ కోసినాడు.

Incisors, *n. s.* ముందరిపండ్లు.

To Incite, in-cīte′, *v. a.* ఉసికొలుపుట, ఎత్తివిడుచుట, పురికొలుపుట, ప్రేరేపించుట, రేచుట. this ~d me to write to him ఇందువల్ల అతనికి వ్రాయవలెనని నాకు తోచినది.

Incited, *adj.* ఉసికొలుపబడ్డ, ఎత్తివిడువబడ్డ, పుల్లలుపెట్టబడ్డ, ప్రేరేపించబడ్డ. he was ~ by them to quarrel with me నాతో జగడమాడడమునకై వారిచేత ఉసికొలుపబడ్డాడు.

Incitement, in-cīte′ment, *n. s.* ప్రేరేపణ, హేతువు.

Incivility, in-ci-vil′i-ty, *n. s.* అమర్యాద, అనాదరణ, మోటతనము.

Inclemency, in-clem′en-cy, *n. s.* చెడ్డతనము, చెరుపు. ~ of weather అతివృష్టి, చెడుగాలి, చెడుమంచు, యిదిగాలి, చలి, మంచు, వానవీటియొక్క అధికమును గురించినమాట.

Inclement, in-clem′ent, *adj.* చెడ్డ, పాడైన. an ~ season చెడ్డకాలము, అనగా చెడ్డచలి, చెడ్డమంచుగావుండే కాలము మొదలైనవి.

Inclinable, in-clīn′a-ble, *adj.* ఇచ్ఛగల, మనసుగల.

Inclination, in-cli-nā′shon, *n. s.* మొగ్గు. here the road has an ~ towards the west ఇక్కడ దారి పడమటికై కొంచెము వంగివున్నది. or affection అపేక్ష, అభిలాష, ఇచ్ఛ, ఇష్టము. evil ~ దురాశ.

To Incline, in-clīne′, *v. n.* to tend towards any part మొగ్గుట, తిరుగుట. this red ~s to black ఈ ఎరుపు నల్లదాళుగావున్నది. or to desire ఆశపడుట.

To Incline, in-clīne′, *v. a.* వంచుట. he ~d his head తనతలను వంచినాడు. ~ thine ear ఆలకించుము, చెవియిచ్చివినుము. as desirous ఇచ్ఛపుట్టించుట, బుద్ధిపుట్టించుట. this ~d me to consent ఇందుచేత సమ్మతించేటందుకు నాకు బుద్ధిపుట్టినది.

Inclined, *adj.* మొగ్గిన, వంగిన. The side of a hill is an ~ plane కొండయొక్క పక్క వాలుడుగావున్నది. or affected అపేక్షించిన, ఆశపడ్డ, ఆసక్తిగల. he is not ~ to buy the house ఆ యింటినికొనదా

నికిపాడికియిష్టము లేదు. are you ⌣ for dinner? భోజనము చేస్తారా. he is ⌣ to corpulency వాడు కొంచెము పుష్టిగా వుండే వాడు, పూసినట్టుగా వుండే వాడు.

To Inclose, *v. a.* See To Enclose.

Inclosed, *adj.* See Enclosed.

Inclosure, *n. s.* See Enclosure.

To Include, in-clūde′, *v. a.* కలుపుట, చేర్చుట. this account ⌣s the expense of the dinner ఈ లెక్కలో భోజనఖర్చు కలిసివున్నది. his family was forty people but this ⌣s gardeners వాడి సంసారము నలభై మంది, అయితే తోటవాండ్లు సమేతముగా.

Included, *adj.* కలిసిన, చేరిన, సమేతమయిన, సహ, సహితము. the space ⌣ within the wall ఆవరణములో నిస్థలము. this spot is ⌣ in that village ఈ స్థలము ఆ వూరిలో చేరినది. the estate (the cattle ⌣) is worth a thousand rupees ఈ పశువులతో కూడా ఆ యాస్తి వెయ్యి రూపాయిల మదింపుగలది.

Inclusive, in-clū′sive, Inclusively, *adv.* కూడా, సమేతముగా, సహితము. from January to July both ⌣ there are seven months జనవరి నెల మొదలు జూలై నెలవరకు ఆ రెండు నెలలతో కూడా యేడు నెలలు.

Incog, in-cog′, Incognito, in-cog′ni-tō, *adv.* తెలియబడకుండా, మరుగా. the prince came there ⌣ రాజు అక్కడికి తాను ఫలానివాడని యితరులకు తెలియకుండా వచ్చినాడు. the Hindu kings used to go through the town ⌣ to detect crimes రాజులు రెండో మనిషికి తెలియకుండా నగర శోధనకు పోతారు. the Pandavas lived there ⌣ for a year పాండవులు వొక సంవత్సరము అజ్ఞాతవాసముగా వుండినారు.

Incognita, *n. s.* అజ్ఞాతవాసముగా వుండే స్త్రీ, తాను ఫలానిదని యితరులకు తెలియకుండా వుండే స్త్రీ. Draupadi lived ⌣ ద్రౌపదిఅజ్ఞాతవాసముగా వుండినది.

Incoherence, in-cō-hē′rence, Incoherency, in-cō-hē′renc-y, *n. s.* అసందర్భము, అసంబంధము, విరుద్ధము.

Incoherent, in-cō-hē′rent, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, అసంబంధమైన, విరుద్ధమైన.

Incoherently, in-cō-hē′rent-ly, *adv.* అసంగతముగా, అసందర్భముగా, విరుద్ధముగా.

Incombustibility, *n. s.* అదగ్ధత, నిప్పంటమి. from the ⌣ of redwood చేవమానుకు నిప్పంటదు గనుక.

Incombustible, in-com-bus′ti-ble, *adj.* నిప్పంటని, మండని. redwood is ⌣ చేవమానుకు నిప్పంటదు.

Income, in′cum, *n. s.* వచ్చుబడి, వరవు, వరుమానము. what is the ⌣ of this Pagoda? ఈ గుడికేమి వచ్చుబడి. His gross ⌣ is a thousand rupees, the clear ⌣ is about three hundred మొత్తవచ్చుబడి వెయ్యిరూపాయీలు నికరము వచ్చుబడి మున్నూరు రూపాయీలు.

Incommensurable, in-com-men′shū-rable, Incommensurate, *adj.* అసమమైన, సామ్యమైన, తారతమ్యము తెలియబడని. a square and a circle appear ⌣ although they may contain the same quantity వొకచవుకము, వొకచక్రము యివి సరిగ్గా కట్టిన ప్పటికిన్ని వాటి ప్రమాణ తారతమ్యము తెలుసుకోకూడనిదిగా వున్నది.

To Incommode, in-com-mōde′, *v. a.* ఇబ్బందిచేయుట, చిక్కులబెట్టుట, తొందరబెట్టుట. the flies ⌣ the horse ఈగలు గుర్రాన్ని హింసపెట్టుతున్నవి, ఉపద్రవపెట్టుతున్నవి.

Incommoded, *adj.* ఇబ్బందిపడ్డ, చిక్కులుపడ్డ, బాధపడే, హింసపడే.

Incommodious, in-com-mōd′yus, *adj.* ఇబ్బందిగా వుండే, కుసంధిగా వుండే, ఇరకటముగా వుండే, వసతిలేని, సంకటముగా వుండే.

Incommodiously, in-com-mōd′yus-ly, *adv.* ఇబ్బందిగా, ఇరకటముగా, వసతిలేక, సంకటముగా.

Incommodiousness, *n. s.* ఇబ్బంది, కుసంధి, ఇరకటము, వసతిలేమి, సంకటము. from the ⌣ of the house ఆ యిల్లు వసతిలేనందున.

Incommunicable, in-com-mū′ni-cable, *adj.* what cannot be given ప్రసరించని, వ్యాపించని. disease is catching, but health is ⌣ వొకడిరోగము వొకడికి అంటుతున్నది గాని వొకడి ఆరోగ్యము వొకడికి రాదు. or unspeakable అవక్తవ్యమైన, చెప్పకూడని. an ⌣ secret చెప్పరాని మర్మము, బయటవిడువకూడని మర్మము.

Incommunicative, *adj.* silent బయిటవిడువని,మర్మ ముగావుంటే. he is very ~ వాడుదేన్నిన్నిబయిట విడువనివాడు, వాడుమనసుయిచ్చేవాడుకాడు.

Incommutable, *adj.* పరివర్తనచేయకూడని, మార్చ కూడని, వినిమయ ముచేయకూడని.

Incompact, in-com-pact′, *adj.* ఇమిడికగావుండని, పొందికగావుండని, నిస్సాంద్రమైన.

Incomparable, in-com′pa-rable, *adj.* అనుపమానమై న, ఉపమానరహితమైన, ఉత్తమమైన.

Incomparably, in-com′pa-rab-ly, *adv.* అనుపమాన ముగా, ఉపమానరహితముగా, ఉత్తమముగా. this is ~ beautiful దీనిఅందముయింతంతకాదు.

Incompatibility, *n. s.* అసంగతము, అసంబంధము, ఇమడమి, పొసగమి, పొందికలేమి.

Incompatible, in-com-pat′i-ble, *adj.* అసంగతమై న, అసంబంధమైన, ఇమడని, తగని, పొందని, పొ సగని. the Catholicks look upon marriage as ~ with any priestly office కాథలిక్కువాండ్లు పాదిరిపృత్తిలో వుండేవాడికి వివాహముపొసగదం టారు. the Puranas constantly teach ~ doctrines (W. Vish. p. 127.) పురాణములలో ఒక చోటవుండేవిధికి మరిఒకచోటవుండేవిధి విరుద్ధము గావుంటున్నది.

Incompetency, in-com′pē-ten-cy, *n. s.* అనర్హత, అయోగ్యత, అశక్తత, చేతకానితనము, నిర్వాహ కముచాలమి. his ~ for this business was proved వాడుయిందుకుతగనివాడనితెలిసినది.

Incompetent, in-com′pē-tent, *adj.* అనర్హమైన, అ యోగ్యమైన, తగని, నిర్వాహకముచాలని. he is ~ to this business వాడుయీపనికితగడు. I am ~ to decide this దీన్నితీర్చడానకు నేను అర్హుణ్ని కాను.

Incomplete, in-com-plēte′, *adj.* అపూర్ణమైన, అస మగ్రమైన, కొరతగావుండే, తక్కువగావుండే. this set of books is ~ ఈపుస్తకాలలో కొన్నివున్నవి కొన్నిలేవు. the child's teeth are ~ ఆబిడ్డకుపం డ్లువచ్చిరాకవున్నవి. this proof is ~ ఈనిరూపణ ముచాలదు.

Incompleteness, *n. s.* అపూర్ణత, అసమగ్రత, కొర త, తక్కువ.

Incompliant, *adj.* ఆమోదించని, ఎడమివ్వని, వినని, సమ్మతించని.

Incomprehensibility, *n. s.* అగోచరత, దురవగాహ త, గ్రహించకూడమి, తెలియబడరామి. from the ~ of his language ఆతనిమాటలుతెలుసుకోకూడని విగనుక.

Incomprehensible, in-com-prē-hen′si-ble, *adj.* అ గోచరమైన, అవగాహముకాని, గ్రహించకూడని, తెలియబడరాని. the cholera is certainly an ~ disease వాంతిభ్రాంతి యిట్టిదనితెలుసుకోకూడని రోగముగావున్నది.

Incomprehensibleness, in-com-prē-hen′si-ble-ness, *n. s.* అతీంద్రియత్వము, అప్రమేయత్వము, దురవగాహత్వము.

Incomprehensibly, in-com-prē-hen′si-bly, *adv.* అ గ్రాహ్యముగా, అగోచరముగా, అనవగాహము గా, తెలియబడక.

Incompressibility, *n. s.* అణచకూడమి, అసంకోచ నీయత, కుంచించకూడమి, కాఠిన్యము, దార్ఢ్యము.

Incompressible, in-com-pres′si-ble, *adj.* అణచ కూడని, అసంకోచనీయమైన, కుంచించకూడని, కఠి నమైన, దృఢమైన.

Inconceivable, in-con-cēv′a-ble, *adj.* ఊహించకూ డని, గ్రహించకూడని, తెలుసుకోకూడని, భావించ కూడని. his motives are ~ వాడిఆలోచనయిట్టి దనితెలుసుకోకూడనిది. an ~ story నమ్మరానిక థ, లేనిపోనికథ.

Inconceivably, *adv.* అగోచరముగా, ఊహించశక్య ముకాక, గ్రహించకూడక.

Inconclusive, in-con-clū′sive, *adj.* అనిశ్చయమైన, చాలని, జబ్బైన, పరిష్కారముకాని, బల్హీనమైన, సం దిగ్ధమైన. this decision is ~ ఈతీర్పుఒకతీర్పు కాదు. this evidence is ~ ఈసాక్షిచాలదు, ఈ సాక్షితోతీరేదికాదు.

Inconclusively, *adv.* అనిశ్చయముగా, పరిష్కారము కాని, తీరతీరక, తేరుకడలేక, ఒకటితేలక, సందిగ్ధ ముగా. this letter is very ~ worded ఈజాబు లోసందిగ్ధముగావ్రాసివున్నది, అనగా యీజాబు వల్లఒకటీతేలలేదు.

Inconclusiveness, in-con-clū′sive-ness, *n. s.* అని శ్చయత, అపరిష్కారత. from the ~ of this rule ఈసూత్రముసందిగ్ధముగా వుండడమువల్ల, ఈసూత్ర మువల్లఒకటిన్నినిశ్చయపడదనందున.

Inconcocted, *adj.* అపక్వమైన, జీర్ణముకాని, పచన ముకాని. these are mere ~ thoughts ఇవి అపక్వ మైనయెన్నికలు, అనగా జబ్బు యోచనలు.

Inconcoction, in-con-coc'shon, *n. s.* అపక్వము, పచనముకామి, జీర్ణముకామి. in a state of ~ అజీర్ణముగావుండగా.

Incongeniality, *n. s.* ఇముడమి, గిట్టమి, పొందమి, పొసగ, విరుద్ధత, విరోధము. from the ~ of their dispositions వొకరిగుణములువొకరికిపొసగనందున.

Incongruent, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, విరుద్ధమైన.

Incongruity, in-con-grû'i-ty, *n. s.* అసంగతము, అసందర్భము, ఇముడమి, గిట్టమి, పొందమి, విరుద్ధము.

Incongruous, in-cong'grŭ-us, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, ఇముడని, గిట్టని, పొందని, పొసగని, విరుద్ధమైన.

Incongruously, *adv.* అకటవికటముగా, ఇమిడికలేకుండా, పొందికలేకుండా, వ్యత్యస్తములుగా.

Inconsequence, in-con'sê-qûence, *n. s.* అసంగతము, అసందర్భము, అసమంజసము.

Inconsequent, in-con'sê-qüent, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, అసమంజసమైన. an ~ argument అసంగతమైనయుక్తి, తలాతోకాలేనియుక్తి.

Inconsequential, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, అసమంజసమైన, విరుద్ధమైన.

Inconsiderable, in-con sid'ĕr-able, *adj.* అల్పమైన, స్వల్పమైన, సామాన్యమైన.

Inconsiderate, in-con-sid'ĕr-âte, *adj.* ఆలోచనలేని, బుద్ధిలేని, వివేకములేని. ~ language యోచనలేకచెప్పేమాటలు.

Inconsiderately, in-con-sid'ĕr-âte-ly, *adv.* ఆలోచనలేక, తోచినట్టు, యోచనలేక.

Inconsiderateness, in-con-sid'ĕr-âte-ness, Inconsideration, in-con-sid-ĕr-â'shon, *n. s.* ఆలోచనలేమి, ముందువెనకా యోచనలేమి, యోచనలేమి, వివేకములేమి.

Inconsistence, Inconsistency, in-con-sis'ten-cy, *n. s.* అసందర్భము, అసాంగత్యము, ఇముడమి, గిట్టమి, పొందమి, పొసగమి, విరుద్ధము.

Inconsistent, in-con-sis'tent, *adj.* అసంగతమైన, అసందర్భమైన, ఇముడని, తగని, విరుద్ధమైన, సరిపడని.

Inconsistently, in-con-sis'tent-ly, *adv.* అసంగతముగా, అసందర్భముగా, ఇముడక, పొందక, విరుద్ధముగా.

Inconsolable, in-con-sŏl'a-ble, *adj.* ఊరడించరాని, ఓదార్చకూడని, ఆరని, తీరని. ~ grief ఆరని దుఃఖము. she was ~ దాన్నియెంతవోదార్చినా అదివినలేదు.

Inconstancy, in-con'stan-cy, *n. s.* అస్థిరత, చాంచల్యము, చాపల్యము. from the ~ of the heart మనసుచపలముగనుక.

Inconstant, in-con'stant, *adj.* అస్థిరమైన, చపలమైన.

Inconsumable, in-con-sūm'a-ble, *adj.* అనశ్వరమైన, అక్షయమైన, తరగని, కాలిపోని, దగ్ధముకాని. redwood is ~ by fire చేవమానుఅగ్నిదగ్ధము కాదు.

Incontestable, in-con-tes'ta-ble, *adj.* నిరాక్షేపమైన, నిర్వివాదమైన, నిస్సందేహమైన, రూఢిమైన.

Incontestably, in-con-tes'ta-bly, *adv.* నిరాక్షేపముగా, నిర్వివాదముగా, దిట్టముగా, రూఢిగా.

Incontinence, in-con'ti-nence, Incontinency, *n. s.* అజితేంద్రియత్వము, కచ్చశుద్ధిలేమి, కామాతురము, జారత్వము, రంకు, లంజరికము, వ్యభిచారము. of urine బొట్టుబొట్టుగాతనకుతానేవుచ్చకారేరోగము.

Incontinent, in-con'ti-nent, *adj.* అజితేంద్రియముగల, కచ్చశుద్ధిలేని, కామాతురముగల, వ్యభిచరించే, వ్యభిచారముగల. In 2 Tim. III. 3. అజితేంద్రియులు A†.

Incontinently, in-con'ti-nent-ly, *adv.* immediately తక్షణము, వెంటనే. lewdly కచ్చశుద్ధిలేక, కామాతురముగా, జారత్వముగా.

Incontrovertible, in-con-trŏ-vert'i-ble, *adj.* నిరాక్షేపమైన, నిర్వివాదమైన, రూఢియైన, సిద్ధాంతమైన.

Incontrovertibly, in-con-trŏ-vert'i-bly, *adv.* నిరాక్షేపముగా, నిర్వివాదముగా, నిశ్చయముగా, పరిష్కారముగా, రూఢిగా.

Inconvenience, in-con-vēn'yence, Inconveniency, *n. s.* అసందర్భము, ఇబ్బంది, సరిపడమి, ఉపద్రవము, తొందర, సంకటము.

Inconvenient, in-con-vēn'yent, *adj.* అసందర్భమైన, ఇబ్బందిగావుండే, వీలులేని, సరిపడని, తొందరైన, సంకటమైన. this house is ~ ఈయిల్లువసతిగావుండలేదు.

Inconveniently, in-con-vēn'yent-ly, *adv.* అసందర్భముగా, ఇబ్బందిగా, తొందరగా, వసతిలేక, సంకటముగా. this is — large ఇదియింత పెద్దదిగావుండడముతొందర.

Inconversable, in-con-vers'a-ble, *adj.* not friendly మూర్ఖమైన, విరసమైన, విరోధమైన.

Inconvertible, in-con-vert'i-ble, *adj.* అనువర్తనీయమైన, తిప్పకూడని, మార్చకూడని. the words Church and Pagoda are — ఈపేర్లలో వొకదాని పేరు వొకదానికిచెల్లదు.

Incorporal, in-côr'pô-ral, *adj.* అశరీరమైన, విదేహమైన, నిరాకారమైన.

To Incorporate, in-côr'pô-rāte, *v. a.* కలుపుట, కూర్చుట, చేర్చుట, మిశ్రమముచేసుట.

Incorporated, *adj.* కలిసిన, కూడిన, చేరిన, చేర్చిన, మిశ్రమమైన. they were — as a council వాండ్లుసభగాయేర్పరచబడ్డారు. See Corporation.

Incorporation, *n. s.* establishment ఏర్పాటు, నిర్మాణము, సంస్థాపన.

Incorporeal, in-cor-pō'rê-al, *adj.* అశరీరమైన, నిరాకారమైన, విదేహమైన.

Incorporeally, *adv.* అశరీరమై, నిరాకారముగా, విదేహమై.

Incorrect, in-cor-rect', *adj.* అక్రమమైన, అబద్ధమైన, తప్పైన, దిద్దని, సరికాని. — behaviour అమర్యాద, దుర్నడత.

Incorrectly, in-cor-rect'ly, *adv.* అక్రమముగా, అబద్ధముగా, తప్పుగా, దిద్దక.

Incorrectness, in-cor-rect'ness, *n. s.* అక్రమముగా వుండడము, అబద్ధముగావుండడము, తప్పుగావుండడము, సరిగ్గావుండకపోవడము. on account of the — of this copy ఈప్రతిఅబద్ధాలుగా వుండడమువల్ల, ఈప్రతిదిద్దనిదిగనుక.

Incorrigible, in-cor'ri-gible, *adj.* ఎటూసాధ్యముకాని, ఏదోవకురాని, ముష్కరమైన, మూర్ఖమైన, మొండియైన, వశపడని. he is an — drunkard వాడిదివిడిచేతాగుబోతుతనముకాడు.

Incorrigibly, in-cor'ri-gib-ly, *adv.* ఎటుసాధ్యముకాక, ఏదోవకురాక, మిక్కిలిముష్కరముగా, మూర్ఖముగా, మొండితనముగా. he is — proud వాడిదిమెంతచెప్పినాపొయ్యేగర్వముకాదు.

Incorrupt, in-cor-rupt', *adj.* పరిశుద్ధమైన, ప్రామాణికుడైన, పెద్దమనిషియైన, లంచముతియ్యని.

Incorruptibility, *n. s.* అనశ్వరత్వము, చెడమి, చెడిపోకవుండడము, నిలకడ, పారిశుద్ధ్యము. this proves the — of the witness ఇందువల్లఆసాక్షిలంచానికిలోబడనివాడనితెలుస్తున్నది.

Incorruptible, in-cor-rupt'i-ble, *adj.* అనశ్వరమైన, చెడని, నిలకడైన, పరిశుద్ధమైన, ప్రామాణికుడైన, పెద్దమనిషియైన, లంచముతియ్యని.

Incorruption, in-cor-rup'shon, *n. s.* అనశ్వరత్వము, నశించమి. In 1 Cor. XV. 50 అనశ్వరత At.

Incorruptness, in-cor-rupt'ness, *n. s.* గాఢత్వము, ప్రామాణికత్వము.

To Increase, in-crēse', *v. n.* అతిశయించుట, అధికమౌట, అభివృద్ధియౌట, ప్రబలమౌట, పెరుగుట, పొడుగుట, హెచ్చుట.

To Increase, in-crēse', *v. a.* వృద్ధిచేసుట, అధికపరచుట, ప్రబలముచేసుట, పెంచుట, పొడిగించుట, హెచ్చించుట.

Increase, in-crēse', *n. s.* వృద్ధి, అభివృద్ధి, పెంపు, హెచ్చు. — and decrease హానివృద్ధులు.

Increased, *adj.* అభివృద్ధియైన, పెద్దదైన, పెరిగిన, పొడిగిన, హెచ్చిన.

Increasing, *adj.* అభివృద్ధియయ్యే, పెరిగే, పొడిగే, హెచ్చే. on the 4th day of the — moon శుక్లచతుర్థి.

Increasingly, *adv.* అతిశయించి, అభివృద్ధిగా, మరిమరి.

Incredibility, in-cred-i-bil'i-ty, *n. s.* అసంభావితత్వము, నమ్మకూడమి, నమ్మరామి. on account of the — of the story ఆకథనమ్మకూడనిదిగనుక.

Incredible, in-cred'i-ble, *adj.* నమ్మకూడని, నమ్మరాని. Excessive, great, vast అతిశయమైన, అధికమైన, అతివిస్తారమైన. an — price బ్రహ్మాండమైనవెల.

Incredibly, *adv.* నమ్మకూడకుండా, నమ్మరాకుండా. Excessively, greatly, vastly అతిశయముగా, నిండా, మరీ, మహా, మిక్కిలి. they say the work was completed in an — short period of time ఆపనిబహుకొంచెమునాలలోనేతీరినదంటారు.

Incredulity, in-cre-dū'li-ty, *n*, *s*. unbelief అపన మ్మిక, అవిశ్వాసియత. In Matt. XIII. 58. అవి శ్వాసము A†. G†.

Incredulous, in-cred'ū-lus, *adj*. నమ్మికలేని, విశ్వా సములేని. they told me but I was ~ వాండ్లు చెప్పినారుగాని నాకునమ్మకములేదు.

Incredulousness, *n*. *s*. అపనమ్మిక. on account of his ~ వాడునమ్మలేదుగనుక.

Increment, ing'cre-ment, *n*. *s*. అభివృద్ధి, పెంపు, హెచ్చు.

To Incrust, in-crust', *v*. *a*. పైనచెక్కకట్టుట, పై పూతపూయుట, కవచమిచ్చుట. they ~ crucibles with cowdung మూసలను పేడతోపూస్తారు. the white ants have completely ~ed this log with earth చెదలు యీమొద్దును మంటితోకప్పివేసినది. the fumes of the quicksilver ~ed the copper పాదరసముఆరాగిపాగూడలోతలంగించినది.

Incrustation, in-crus-tā'shon, *n*. *s*. పైనకట్టినచె క్కు, కట్టినపక్కు, పూసినపూత, పూచినపూత, ఇచ్చినక వచము. there was an ~ of blood over the wound ఆపుంటిమీదనెత్తురు పక్కుకట్టుకొనివుండి నది. there was an ~ of salt on the wall గోడ మీదఉప్పుపూచివుండినది.

Incrusted, *adj*. చెక్కకట్టిన, పక్కుకట్టిన, పూసిన, పూచి న, కవచమిచ్చిన. a wound ~ with blood నెత్తురుప క్కుకట్టినపుండు. a wall ~ with salt ఉప్పురిసిన గోడ. a crown ~ with diamonds వజ్రమయమైన కిరీటము. a jacket ~ with pearls ముత్యాలమ యముగావుండేరవిక. his face was ~ with dirt వాడిముఖములో మురికికట్టుకొని వుండినది. the sword was ~ with rust ఆకత్తికితుప్పుపట్టివుం డినది.

Incubation, ing-cū-bā'shon, *n*. *s*. పక్షిగుడ్లుపొదగ డము. during the time of ~ గుడ్లనుపొదిగేకాల ములో.

Incubus, ing'cū-bus, *n*. *s*. స్వప్నములోగొంతును పట్టి అణచేదయ్యము, కాళ్లుచేతులుకదలించడాన కువల్లకాకుండాఅతిప్రాణసంకటముగావుండేభ యంకరమైనస్వప్నము, దీన్ని అరవములోఅముక్కు వా నంటారు, భారము, నెగడు. the influence of this vile woman was a perfect ~ upon him ఆ పెనురాకాసిమాయలో తగులుకొని మిణకరిస్తా డు. the dissatisfaction of the British Government acts as a perfect ~ upon the Durbar బ్రిటిషుగొనరుమెంటువారికివచ్చిన ఆయాసము వ ల్ల దర్బారువారికి యెటూతోచకమిణకరింపుగా వు న్నది.

To Inculcate, in-cul'cāte, *v*. *a*. ఉపదేశించుట, నే ర్పుట, బోధించుట. they ~ obedience వినయము నుపుపదేశిస్తారు, చెప్పినట్టువినవలసినదనిబోధిస్తా రు. they ~ the transmigration of souls ఆత్మ కుజన్మపరంపరకద్దనిఅంటారు.

Inculcated, *adj*. ఉపదేశించిన, నేర్పిన, బోధించిన.

Inculcation, in-cul-cā'shon, *n*. *s*. ఉపదేశము, నే ర్పడము, బోధన.

To Inculpate, *v*. *a*. కలియచేసుకొనుట, కలుపుకొ నుట, అనగాతమతప్పులో యితరులనుకూడా కలి యచేసుకొనుట. they tried to ~ me తమతప్పు లోనన్ను కలుపుకొనుచూచినారు, తమతప్పునునా తలమీదకూడాపెట్టచూచినారు.

Incumbency, in-cum'ben-cy, *n*.*s*. the act or state of lying upon another అనుభవము, యిదిపాదుర్గ యొక్కవృత్తిస్వాస్థ్యములనుగురించినమాట. during his ~ the land was well cultivated అతనిఅను భవములోవుండేటప్పుడుఆభూమిబాగా సాగుబడి యైనది, అతనికాలములోఆభూమిబాగావుండినది.

Incumbent, in-cum'bent, *adj*. భారముగావుండే. it is ~ on you to support them వాండ్లనుసంర క్షించవలసినదితమభారముగావున్నది. it is ~ on you to effect this దీన్నిసాధించవలసినభారముత మది.

Incumbent, in-cum'bent, *n*. *s*. అనుభవించేవాడు, అనగాగుడివృత్తిస్వాస్థ్యములనుభవించేపాదిరి. or pensioner పించనుఅనుభవించేవాడు.

To Incumber, *v*. *a*. బరువుయొక్కించుట. See To Encumber.

Incumbered, *adj*. See Encumbered.

Incumbrance, *n*. *s*. Encumbrance.

To Incur, in-cur', *v*. *a*. పడుట, పాత్రుడౌట, పొం దుట. he ~red the king's displeasure రాజుయొ క్క కోపమునకుపాత్రుడైనాడు. he ~red blame by this ఇందుచేతనిందనుపొందినాడు. he ~red suspicion వాడిమీద అనుమానముతట్టినది. he ~red many debts చాలాఅప్పులుపడ్డాడు. the

trouble he ~red వాడుపడ్డ ప్రయాస. the penalty he ~red వాడుపొందిన శిక్ష. to ~ responsibility పూటబడుట.

Incurability, *n. s.* కుదరమి. he pleaded the ~ of the disease ఆరోగము కుదరదన్నాడు.

Incurable, in-cūr′a-ble, *adj.* కుదరని, మానని, వాసి కాని, స్వస్థముకాని. his folly is ~ వాడిపిచ్చితీరదు.

Incurableness, *n. s.* కుదరమి, వాసికామి. from the ~ of the disease ఇదితీరదగనిరోగముగనుక.

Incurably, in-cūr′a-bly, *adv.* అసాధ్యముగా, కుదరక, మానక. he is ~ lazy వాడిసోమారితనము మానదు.

Incurious, in-cū′ri-us, *adj.* negligent, inattentive అలక్ష్యమైన, అశ్రద్ధగావుండే, జాగ్రతలేకవుండే.

Incurred, *adj.* తగిలిన, పడ్డ, ప్రాప్తమైన, పొందిన, అనుభవించిన.

Incursion, in-cur′shon, *n. s.* Inroad తల్లి, దవుడు, ఆపాంతరము.

Incurvate, in-cur′vāte, *adj.* bent వంగిన.

Incurvated, *adj.* bent వంగిన.

Incurvation, in-cur-vā′shon, *n. s.* bending వంపు.

Ind, *n. s.* ఇండియాదేశమునకు కావ్యనామము.

Indebted, in-det′ed, *adj.* ఋణపడ్డ, బద్ధుడైన, యీ శబ్దమునకురూకలు ఋణపడ్డ అన్న అర్థము యెంత మాత్రమున్నులేదు. I am ~ to him for my education నాకుచదువువచ్చినది అతనిపుణ్యము. I am ~ to him for my recovery నాకువొళ్లుకుదిరినది అతనిధర్మము. if you will do me this favor I shall be ~ to you all my life నాకుతమరుయీ వుపకారమునుచేస్తేనాయావజ్జీవము న్ను తమకు బద్ధుడనైవుందును. I am deeply ~ to him నేను అతనికిమహా ఋణపడివున్నాను, అనగానాకు అతనుచేసినవుపకారము యెంతెంతా దనిభావము. I am ~ to you for my ruin నేనుచెడిపోయినదినీ పుణ్యమే, నేనుచెడిపోయినందుకు నీవేకారణము, నీవల్లనేచెడ్డాను.

Indecency, in-dē′cen-cy, *n. s.* సిగ్గుమాలినతనము, అమర్యాద, పోకిరితనము, బండతనము, మానహీనము.

Indecent, in-dē′cent, *adj.* సిగ్గుమాలిన, అనుచితమైన, అమర్యాదైన, పోకిరైన, బండమైన, మానములేని. ~ act సిగ్గుమాలినపని ~ exposure సిగ్గులేకదిగం బరముగాతిరగడము. ~ language అమర్యాదగ రమైనమాట. he shewed a very ~ haste to get hold of the estate ఆయాస్తిని స్వాధీనపరచుకోవ డానకుసిగ్గులేక వాడుపడ్డఆతురము యింతంతకాదు.

Indecently, in-dē′cent-ly, *adv.* అమర్యాదగా, పో కిరితనముగా, లజ్జలేక, సిగ్గులేక.

Indecision, *n. s.* అస్థిరత, చాంచల్యము, డోలాయ మానముగావుండేస్థితి. he shewed great ~ వాడుమహాచపలుడుగావుండినాడు.

Indecisive, *adj.* సందిగ్ధమైన, సందేహాస్పదమైన. his language is ~ వాడిమాటసందిగ్ధముగావున్నది, అనుమానాస్పదముగావున్నది.

Indecisively, *adv.* అనుమానముగా, సందిగ్ధముగా, సందేహాస్పదముగా.

Indeclinable, in-dē-clīn′a-ble, *adj.* రూపభేదముచె ప్పకూడని, విభక్తులులేని. an ~ particle అవ్యయము.

Indecorous, in-dec′ō-rus, *or* in-dē-cō′rus, *adj.* అమర్యాదైన, సిగ్గుమాలిన.

Indecorously, *adv.* అమర్యాదగా, సిగ్గుమాలి.

Indecorum, in-dē-cō′rum, *n. s.* అమర్యాద.

Indeed, in-dēd′, *adv.* రూఢిగా, వాస్తవ్యముగా. ~ he came వాడువచ్చినదిరూఢి, వాస్తవ్యము. ~ I paid it నేనుచెల్లించినానుసుమీ. I know the house well, ~ I have lived in it నేనుఆయింటి నిబాగాయెరుగుదునుయింతయెందుకు నేను ఆయింటిలోనేకాపురముంటిని. he ~ has consented but I will not అతడైతేవొప్పినాడుగానినేను వొప్పలేదు. he ~ went there but I did not అతడుపోయినాడుసరేగానినేను పోలేదు.

Indefatigability, Indefatigableness, *n. s.* అలుపు లేమి, విసుకులేమి, జీమూతత్వము, నిశ్చంద్రత. from the ~ of ants చీమలకువిసుకులేదుగనుక.

Indefatigable, in-dē-fat′i-gable, *adj.* అలసటలేని, అలుపులేని, జీమూతమైన, విసుకులేని. these ants are ~ యీచీమలకువిసుకులేదు, అనగాజీమూతముగావుంటవి. ~ perseverance గట్టిపట్టు, కోతిపట్టు, విడువనిపట్టు.

Indefatigably, in-dē-fat′i-gab-ly, *adv.* అలసటలేక, అలుపులేక, జీమూతముగా, విసుకులేక.

Indefeasible, in-dē-fē′si-ble, *adj.* అనివార్యమైన, నిరంకుశమైన, సర్వసమ్మతమైన, స్వతంత్రమైన. he

has ⌴ authority over his wife వాడి పెండ్లాము మీదవాడికినిరంకుశమైనఅధికారమున్నది.

Indefeasibly, *adv.* అనివార్యముగా; నిరంకుశముగా, సర్వస్వతంత్రముగా, స్వతంత్రముగా.

Indefensible, in-dé-fens′i-ble, *adj.* పరిహారము చెప్పగూడని, సమాధానములేని.

Indefinable, *adj.* అస్పష్టమైన, ఇట్టిదని చెప్పవల్లగాని, సందిగ్ధమైన.

Indefinably, *adv.* అస్పష్టముగా, ఇట్టిదని చెప్పగూడక, సందిగ్ధముగా.

Indefinite, in-def′i-nite, *adj.* అనిర్దిష్టమైన, అనిశ్చితమైన, మేరలేని. the garden-beds are about two yards in width and of an ⌴ length ఆ పాదులు రెండుగజాలువెడల్పు నిడివికిమితములేక వుండినది. the ⌴ article అనిర్దిష్టోపపదము. a or an ఈ రెండుశబ్దములకుయీపేరుకలదు,

Indefinitely, in-def′i-nite-ly, *adv.* అనిర్దిష్టముగా, అనిశ్చితముగా.

Indefiniteness, *n. s.* అనిశ్చయత్వము, సందిగ్ధత. from the ⌴ of this account ఈవృత్తాంతముఅనుమానముగావుండేటందువల్ల.

Indelible, in-del′i-ble, *adj.* అనివార్యమైన, చెరపగూడని,మాయని, మాసిపోని, పోని. they make ⌴ marks upon the skin by tattowing పచ్చపొడిచి పోగొట్టగూడనికురుతులను చేస్తారు. the small pox leaves an ⌴ marks అమ్మవారుపోసినమచ్చలు యెన్నటికి పొయ్యేటివికావు. an ⌴ disgrace తీరని అవమానము (2 W.) అపకలంకము.

Indelibly, *adv.* చెరపగూడక, పోగొట్టగూడక,మాసిపోకుండా, శాశ్వతముగా.

Indelicacy, in-del′i-cac-y, *n. s.* అమర్యాద,రసాభాసము, పశుమర్యాద, సిగ్గులేమి.

Indelicate, in-del′i-cate, *adj.* అమర్యాదైన, రసాభాసమైన, పోకిరైన, బండైన.

Indelicately, *adv.* అమర్యాదగా, సిగ్గులేక.

Indelicateness, *n. s.* అమర్యాద,రసాభాసము,మోటతనము.

Indemnification, *n. s.* ఈడు, చెల్లు, ప్రతి, నష్టానికి కట్టియిచ్చేద్రవ్యము. his horse died in my service and I paid him a hundred rupees as an ⌴ అతనిగుర్రమునావనిలోవుండిచచ్చినందున దానికిచెల్లుగానూరురూపాయీలుయిచ్చినాను.

To Indemnify, in-dem′ni-fy, *v. a.* ఈడుచేసుట, ఉత్తరవాదముచేసుట, చెల్లుబెట్టుట, నష్టముకట్టియిచ్చుట, ప్రతిచేసుట. if you undertake the work I will ⌴ you ఆపనికినీవుపూనుకొంటేదాంట్లో నష్టమువస్తేనేనుకట్టియిస్తాను.

Indemnity, in-dem′ni-ty, *n. s.* ఈడు, ఉత్తరవాదము, చెల్లు, ప్రతి. if you will do it I will secure your ⌴ నీవుచెయ్యిదానికినేనువున్నాను. or excuse నివర్తి, విమోచనము. Being a priest he pleaded his ⌴ from taxes తానుగురువైనందునతనకు పన్ను మాఫుఅన్నాడు.

To Indent, in-dent′, *v. a.* సొట్టసొట్టలుగాచేసుట, పండ్లుపండ్లుగాచేసుట, మొర్రిచేసుట, సొట్టచేసుట. this blow ⌴ed the sword ఈదెబ్బచేత కత్తిమొర్రిపోయినది.

To Indent, in-dent′, *v. n.* ఒడంబడికచేసుట, ఒప్పొందముచేసుట, కావలసినవాటికైచీటివ్రాసుకొనుట, దర్ఖాస్తుచేసుట. he ⌴ed upon us for some troops కొంచెముదండుకావలెనని మాకుచీటివ్రాసుకొన్నాడు.

Indent, in-dent′, *n. s.* సొట్ట,మొర్రి,సొట్ట. or bill కావలసినవాటికైవ్రాసుకొన్నచీటి, దర్ఖాస్తు.

Indentation, in-den-ta′shon, *n. s.* సొట్ట,సొట్టసొట్టలుగావుండడము, పండ్లుపండ్లుగావుండడము,పల్లము, మొర్రి,సొట్ట,బొచ్చుతగ్గులుగావుండడము. there are ⌴s on the edges of the mogili leaf మొగిలిఆకుఅంచులుపండ్లుపండ్లుగావుంటున్నవి. the cowry shell has ⌴s గవ్వయొక్కపెదవిగీతలు గీతలుగావుంటున్నది.

Indented, *adj.* సొట్టబోయిన, మొర్రిబోయిన, సొట్టబోయిన. the brass cup was ⌴ by the blow పడడముచేత యిత్తడిగిన్నె సొట్టపోయినది. the edge of the knife was ⌴ ఆకత్తి అంచుమొర్రిపోయివుండినది. the shore was ⌴ with small creeks ఆకట్టలో చిన్నచిన్నకాలువలచేతగండిగండిగావుండినది. the wall was elegantly ⌴ ఆగోడపైనసొగసుగాగండ్లుయేర్పరచబడివుండినవి, అనగాపండ్లుపండ్లుగా యేర్పరచివుండినవి. the mogili leaf has ⌴ edges మొగిలాకుఅంచులుపండ్లు పండ్లుగావుంటవి. the edges of the Rose leaf are ⌴ రోజా ఆకుల అంచులుసొట్టలుసొట్టలు

గావుంటవి; కొండవలెఅంచుపకెత్తుంటవి. the road was ~ with ridges దోవనిమ్మోన్నతముగావున్నది, మిట్టాపల్లములుగావున్నది, దంతురముగావున్నది. these horses were ~ for ఈగుఱ్ఱాలుకావలెనని వ్రాసుకోబడ్డవి.

Identures, *n. s.* ఒడంబడిక, జామీనుకత్తు, ముచ్చిలికా.

Independence, in-dē-pen'dence, *n. s.* స్వతంత్రము, స్వాతంత్ర్యము. he shewed no ~ పరతంత్రుడుగావుండినాడు, పరాధీనుడుగావుండినాడు. or boldness, manliness ధైర్యము.

Independent, in-dē-pen'dent, *adj.* పరతంత్రముకాని, స్వతంత్రమైన, స్వేచ్ఛగావుండే. he is ~ వాడుస్వతంత్రుడు, అనగాపరాధీనుడుకాడు. ~ of this house he has several fields ఈయిల్లుగాకుండావానికికొన్ని పొలాలుకూడావున్నవి. these accounts are wholly ~ of those ఈలెక్కలువేరే ఆలెక్కలువేరే, ఈలెక్కలకు ఆలెక్కలకుసంబంధములేదు. he is wholly ~ of his brothers వానితమ్ములకు వానికిసంబంధములేదు, వాడువేరు వానితమ్ములువేరు. he is ~ of any one వాడుయెవరికిన్ని భృత్యుడుకాడు, లోకువైనవాడుకాడు.

Independent, in-dē-pen'dent, *n. s.* (a certain sect) స్వతంత్ర మతస్థుడు, యిది క్రైస్తవమతములో వొకభేదము.

Independently, in-dē-pen'dent-ly, *adv.* స్వతంత్రముగా, స్వశక్తిచేత, స్వేచ్ఛగా, పరాధీనములేక, ప్రత్యేకముగా, వొకరితోచేరకుండా. ~ of the grammar he wrote a dictionary వ్యాకరణముగాక నిఘంటుకూడా వ్రాసినాడు. the loss of money ~ of the delay was very great కాలహరణమైనదిగాకుండా రూకలనష్టమున్ను విస్తారమయినది.

Indescribable, *adj.* చెప్పనలవిగాని, వర్ణించగూడని. the agony he suffered is ~ వాడుపడ్డఅవస్థచెప్పనలవికానిది, ఇంతంతకాదు, నిర్వచనీయము.

Indestructibility, *n. s.* అనశ్వరత్వము, అక్షయత్వము, నిత్యత్వము.

Indestructible, in-dē-struct'i-ble, *adj.* అనశ్వరమైన, అక్షయమైన, నాశరహితమైన, నిత్యమైన.

Indeterminable, in-dē-ter'min-able, *adj.* అనిశ్చితమైన, నిర్ణయించగూడని, నిర్ధారణచేయగూడని, నిశ్చయించగూడని.

Indeterminate, in-dē-ter'min-āte, *adj.* అనిశ్చయమైన, నిర్ణయించగూడని.

Indeterminately, *adv.* అనిశ్చయముగా, నిర్ణయములేక.

Indeterminateness, *n. s.* అనిశ్చయము, సందిగ్ధత.

Index, in'dex, *n. s.* సూచి, సూచిక. or finger తర్జని. or sign గురుతు, చిహ్నము, లక్షణము.

India, *n. s.* ఇండ్య. Northern ~ గౌడదేశము. Southern ~ ద్రవిడదేశము. ఇదిగాక India అనే శబ్దమునకు అన్యదేశమని Tatler No. 171 మొదలైనగ్రంథములలో ప్రయోగముకద్దు. East Indies హిందూదేశము, ఆర్యావర్తము, అనగా కాశికిన్ని రామేశ్వరమునకున్ను మధ్యవుండేభూమి. West Indies అనగా America అనేదేశసమీపమందు వుండేదీవులు. India అనేమాటకుకావ్యములో Ind అనిసంకుచితముగా వ్రాస్తారు.

India, *adj.* ఇండ్యసంబంధమైన. ~ paper వొకవిధమైనసన్నకాగిదము. ~ rubber రబ్బరు, యిదివొకవిధమైనబంక, తోలుకాదు, పెన్సిలుతో వ్రాసినదాన్ని దీనితో తుడిచివేస్తారు, దీనికిన్యాయమైనపేరు Caout chouc.

Indiaman, *n. s.* వర్తకులసంబంధమైనపెద్దవాడ.

Indian, *n. s.* ఇండ్యదేశస్థుడు. an old ~ చాలాకాలముహిందూదేశములోవుండినఇంగ్లీషువాడు. Anglo-~ (English, but born in India) ఇండ్యలోపుట్టినఇంగ్లీషుమనిషి, మరిన్ని Half caste సంకరజాతిమనిషి. Indians అమెరికాదేశపుచెంచువాండ్లు అని అర్థమే కానిహిందువులనియెంతమాత్రముకాదు. this is corrupted from Indigenes. ~ kings (Spectator) చెంచురాజులు. East ~s or half caste సరంగివాండ్లు. West ~s అమెరికాదేశసమీపమందువుండే దీవులయందు వాసముచేసే ఇంగ్లీషువారు.

Indian, *adj.* ఇండ్యసంబంధమైన. ~-arrow root See Arrow-root, ~-corn మొక్కజొన్న. ~-ink సోయి, శిరా. ~-reed కొండపసుపు. See picture of the plant in Penny Cyclop XIV. 407. ~-rubber రబ్బరు.

To Indicate, in'di-cāte, *v. a.* చూపుట, అగుపరచుట, తెలియచేసుట, సూచించుట. this ~s fever ఇది జ్వరమును తెలియచేస్తున్నది.

Indicated, *adj.* చూపిన, అగుపరచిన, తెలియచేసిన, సూచనచేసిన.

Indication, in-di-cā'shon, *n. s.* ఆనవాలు, గురుతు, చిహ్నము, లక్షణము, సూచన, సంజ్ఞ.

Indicative, in-dic'a-tive, *adj.* అగుపరచే, చూపే, తెలియచేసే, సూచనచేసే. the ⁓ mood నిశ్చితార్థప్రయోగము.

Indicatory, *adj.* చూపే, తెలియచేసే, సూచింపచేసే.

To Indict, in-dīt', *v. a.* to charge any person by a written accusation before a court of justice న్యాయస్థలములలో వ్రాతమూలకముగా ఒకనిమీద నేరమునుగురించి వ్యాజ్యము తెచ్చుట, నేరము మోపుట.

Indictable, *adj.* ఒకడు చేసిన నేరమునుగురించి వ్యాజ్యము చేసుకోతగ్గ. forgery is an ⁓ offence తప్పు చేవ్రాలు దివాణమెక్కవలసిన నేరము, పోలీసుకు పోవలసిన తప్పు.

Indicted, *adj.* ఒకడు చేసిన నేరమునుగురించి వ్యాజ్యము తేబడ్డ, దివాణమెక్కిన, నేరము మోపబడ్డ. he was ⁓ for murder మనిషిని చంపినందునగురించి వాడిమీద వ్యాజ్యము తేబడ్డది.

Indiction, in-dic'shon, *n. s.* ప్రకటన, ప్రసిద్ధిచేయడము, పంచాదశవత్సరము, పది హేనుయేండ్లవంతు.

Indictment, *n. s.* an accusation for some offence ఒకడు చేసిన నేరమునుగురించి తెచ్చిన వ్యాజ్యము. they brought an ⁓ against him for robbery దొంగతనమునుగురించి వాడిమీద వ్యాజ్యము తెచ్చినారు.

Indifference, in-dif'fĕr-ence, *n. s.* Neutrality నిష్పక్షపాతము, సమభావము. or negligence అలక్ష్యము, ఉపేక్ష, ఉదాసీనత, తాత్సారము, వైరాగ్యము.

Indifferent, in-dif'fĕr-ent, *adj.* neutral నిష్పక్షపాతమైన, మధ్యస్థమైన, సమభావముగా వుండే. ⁓ persons సామాన్యులు. it is ⁓ to me whether you go or stay నీవు వున్నా పోయినా రెండూ నాకు వొకటే. he met with ⁓ success వాడికి నిండా కూడిరాలేదు. my health is ⁓ నాకు వొళ్లు మధ్యస్థముగా వున్నది. or unconcerned వైరాగ్యమైన. they wept but he was ⁓ వాండ్లు యేడ్చినారుగాని వీడు కండ్ల నీళ్లు పెట్టక రాయివలె వుండినాడు. or negligent అలక్ష్యము చేసే, ఉపేక్ష చేసే, ఉదాసీనముగా వుండే. or unimportant ముఖ్యము కాని, సామాన్యమైన. good, bad, and ⁓ మంచి, చెడు, సామాన్య. (used adverbially) the water is ⁓ good ఆ నీళ్లు అంత మంచిది కాదు, అనగా సామాన్యమైనది.

Indifferently, in-dif'fĕr-ent-ly. *adv.* నిష్పక్షపాతముగా, మధ్యస్థముగా, సమభావముగా, వైరాగ్యముగా, అలక్ష్యముగా, ఉపేక్షగా, సామాన్యముగా. he is ⁓ skilled in grammar వ్యాకరణములో వాడికి వుండే శక్తి సామాన్యము. the army was ⁓ supplied with provisions ఆ దండుకు రస్తు మట్టుగా వుండినది, చాలీచాలక వుండినది.

Indigence, in'di-gence, **Indigency**, *n. s.* కూటికి లేమి, నిరుపేదరికము. they are in poverty but not in ⁓ వాండ్లు పేదలు అయితే కూటికి కద్దు.

Indigenous, in-dig'ė-nus, *adj.* అక్కటి, దేశ్యమైన, దేశీయమైన. the rose tree is not ⁓ in India రోజాచెట్టు అనాదిగా యీ దేశములో వుండినది కాదు. the ⁓ customs అక్కడి మర్యాదలు, వాడుకలు.

Indigent, in'di-gent, *adj.* కూటికి లేని, నిరుపేదలైన. they are poor but not ⁓ వాండ్లు పేదవాండ్లు అయితే కూటికి కద్దు.

Indigested, in-di-gest'ed, *adj.* అరగని, జీర్ణము కాని, పక్వము కాని, అరకొరగా వుండే, క్రమముగా యేర్పడని. very ⁓ remarks తలా తోకా లేని ఆక్షేపణలు. a very ⁓ decision పిచ్చితీర్పు. these are mere ⁓ rules ఇవి తలా తోకా లేని సూత్రములు.

Indigestible, in-di-gest'i-ble, *adj.* అరిగేటిది కాని, జీర్ణానికి రాని.

Indigestion, in-di-gest'yon, *n. s.* అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము.

Indignant, in-dig'nant, *adj.* ఆగ్రహముగల, కోపముగల, చిరచిరపడే, మండిపడే. he was ⁓ at this treatment ఇట్లా చేసినందుకు మండిపడ్డాడు.

Indignantly, *adv.* ఆగ్రహముగా, కోపముగా, మండిపడి, రేగి.

Indignation, in-dig-nā'shon, *n. s.* ఆగ్రహము, కోపము, చిరచిర, మంట.

Indignity, in-dig'ni-ty, *n. s.* Insult, అగౌరవము, అనాదరము, అవమానము, తిరస్కారము, మానభంగము.

Indigo, in'di-gō, *n. s.* నీలిమందు. the ~ plant నీలిచెట్టు. ~ blue కప్పునీలివర్ణము.

Indirect, in-di-rect', *adj.* అస్పష్టమైన, తిరుగుడుగా వుండే, పరభారిద్మైన, పరస్పరమైన. he made ~ mention of you నిన్నుగురించిపరస్పరముగావుదాహరించినాడు. ~ dealing (Johnson) కౌటిల్యము, కుత్సితము, కౌటిల్యము. this is an ~ allusion to you ఇదినిన్నుసూచనగా అనడము, ఇదినిన్నుజాడగాఅనడము. he gave an ~ answer సరిగ్గావుత్తరముయివ్వలేదు, ప్రకారాంతరముగావుత్తరముయిచ్చినాడు. ~ proceeding కుత్సితమైనపని.

Indirectly, in-di-rect'ly, *adv.* అస్పష్టముగా, జాడగా, పరభారిగా, పరస్పరముగా, ప్రకారాంతరముగా. he was ~ accused of this ఈతప్పును వాడిమీద జాడగాపెట్టినారు, ఈతప్పువాడిమీదసూచనగామోపబడ్డది. he ~ told me that he would give me the horse ఆగుర్రాన్నినాకుయిచ్చేటట్టుజాడగాచెప్పినాడు.

Indirectness, *n. s.* అస్పష్టత, తిరుగుళ్లు, ప్రకారాంతరము, పితలాటకము, మోసము. from the ~ of his expressions it is hard to say what he means వాడుమాట్లాడడము నిండాతిరుగుళ్లుగా వున్నందున వాడిభావమెట్టిదోచెప్పడముకష్టము.

Indiscernible, in-dis-zern'i-ble, *adj.* అగుపడని, అగోచరమైన, కనుక్కోగూడని, కానరాని, తెలియబడని.

Indiscernibly, *adv.* కనుక్కోకూడక, గూఢముగా.

Indiscreet, in-dis-crēt', *adj.* అవివేకియైన, ఆలోచనలేని, జాగ్రతలేని, మూఢుడైన.

Indiscreetly, in-dis-crēt'ly, *adv.* అవివేకముగా, ఆలోచనలేక, పిచ్చితనముగా, మూఢత్వముగా.

Indiscretion, in-dis-cresh'on, *n. s.* అజాగ్రత, అవివేకము, పిచ్చితనము, బుద్ధిహీనత, మూఢత్వము.

Indiscriminate, in-dis-crim'i-nāte, *adj.* మొత్తమైన, సగమైన, సామాన్యమైన. ~ abuse మొత్తముగా తిట్టినతిట్టు, సగటునతిట్టినతిట్టు.

Indiscriminately, in-dis-crim'i-nāte-ly, *adv.* మొత్తముగా, సగటున, సామాన్యముగా.

Indiscriminativeness, *n. s.* అవివేకము. Colebr. in Sankhya p. 56.

Indispensability, *n. s.* అక్కర, అగత్యము, ఆవశ్యకత.

Indispensable, in-dis-pens'a-ble, *adj.* అక్కరైన, అగత్యమైన, ఆవశ్యకమైన. this is ~ ఇదిలేకవల్లకాదు. this payment was ~ ఈరూకలుచెల్లించకవిధిలేదు. that dictionary is ~ to a student విద్యార్థికిఆనిఘంటుఆవశ్యకము, అనగాఅదిలేకగడవదు.

Indispensably, in-dis-pens'a-bly, *adv.* అక్కరగా, అగత్యముగా, అత్యావశ్యకముగా. this is ~ requisite ఇదిలేకవల్లగాదు.

To Indispose, in-dis-pōse', *v. a.* అసహ్యముబుట్టించుట, ప్రతికూలముచేసుట. this ~d him to assist us మాకుసహాయముచేయడానకుయిందువల్ల అతనికిఅసహ్యముబుట్టినది.

Indisposed, *adj.* unwilling అసమ్మతిద్మైన. he was ~ to go వాడికిపొయ్యేటందుకుసమ్మతిలేదు. he is ~ to read to-day నేడువాడికిచదువనుమనసులేదు. or unwell నలుకువగావుండే. I am ~ to-day ఈవేళనాకువొళ్లుకుదురులేదు, నలుకువగావున్నది.

Indisposedness, *n. s.* unwillingness అయిష్టము, అసమ్మతము.

Indisposition, in-dis-pō-sish'on, *n. s.* illness వికారము, నలుకువ. he labours under ~ వాడుఅస్వస్థముగావున్నాడు, వాడునలుకువగావున్నాడు. ~ prevented her from attending దానికివొళ్లుకుదురులేనందునరాలేదు. ~ unwillingness అయిష్టము, అసమ్మతి.

Indisputable, in-dis'pū-table, *adj.* నిరాక్షేపమైన, నిర్వివాదమైన, నిస్సందేహమైన, సిద్ధాంతమైన. it is ~ that the thief was found in your house ఆదొంగనీయింట్లోచిక్కినాడన్నదిరూఢి.

Indisputably, in-dis'pū-tab-ly, *adv.* నిరాక్షేపముగా, నిర్వివాదముగా, రూఢిగా.

Indissolubility, in-dis-sō-lū-bil'i-ty, *n. s.* అభేద్యత్వము, గట్టి, దార్ఢ్యము, అద్రవనియ్యత్వము, కరిగిపోమి, వీడమి. from the ~ of marriage వివాహమువల్లకలిగేసంబంధము వీడిపొయ్యేదికాదుగనుక. from its ~ in water అదినీళ్లకుకరిగేటిదికాదుగనుక.

Indissoluble, in-dis'sō-lūble, *adj.* అభేద్యమైన, గట్టియైన, దృఢమైన, వీడని, స్థిరమైన. marriage is an ~ tie వివాహముచేతకలిగేసంబంధము వీడేటిదికాదు.

Indissolubleness, *n. s.* అభేద్యత, దార్ఢ్యము.

Indissolubly, *adv.* అభేద్యముగా, దృఢముగా, శాశ్వతముగా, స్థిరముగా.

Indistinct, in-dis-tingct′, *adj.* అస్పష్టమైన, గంభీరమైన, గూఢమైన, విశదముకాని.

Indistinctly, in-dis-tingct′ly, *adv.* అస్పష్టముగా, గూఢముగా. it appeared — చూచాయగా అగుపడ్డది. he speaks — అస్ఫుటముగా మాట్లాడుతాడు, నోటకుట్టికట్టక మాట్లాడుతాడు.

Indistinctness, *n. s.* అస్పష్టత, అస్ఫుటత. — of speech నోటకుట్టికట్టక మాట్లాడడము. — of sight మందదృష్టి, మబ్బు.

To Indite, in-dite′, *v. a.* అల్లుట, రచించుట, ఇది ప్రాచీనశబ్దము.

Inditement, *n. s.* అల్లడము, చెప్పడము, రచన.

Individual, in-di-vid′ŭ-al, *adj.* ఏకమైన, ఒక, స్వకీయమైన, అఖండమైన, ఉద్దేశ్యమైన, ఉద్దేశించబడ్డ, వినిర్దిష్టమైన. — experience స్వానుభవము. he effected this by his — exertions and at his — expense తానే పాటుబడి తనరూకలనే పెట్టి దీన్ని నెరవేర్చినాడు. they failed entirely though their — exertions were great వాండ్లుయెంత పాట్లుబడ్డా వ్యర్థమైపోయినది. the — diseases are properly described in this book ఆయారోగములు యీగ్రంథములో బాగా వివరించబడ్డవి. when spices are mixed together they loose their — tastes సంభారములను వొకటిగా కలిపితే దానిదానికివుండే సాంతరుచిపోతున్నది. this is the — book I sent నేనుపంపించిన పుస్తకముయిదే, నేనుపంపించినదిసాక్షాత్ యీపుస్తకమే. my — self స్వాహం q. v. this is the — house ఆయిల్లుయిదే, ఆచెప్పినయిల్లుయిదే, ఇదేఆయిల్లు. this is the — man వాడువీడే. (Watts says) the object of any particular idea is called an —; so Johnson is an — man, London is an — city జాన్సన్ అనేవాడు వుద్దిష్టుడైన వొక పురుషుడు, లండన్ అనేది నిర్దిష్టమైన వొక పట్టణము.

Individual, in-di-vid′ŭ-al, *n. s.* మనిషి, వ్యక్తి. a private — ఒకసంసారి, కాపు, రయితు. private —s లోకులు, కాపులు, సంసార్లు. the money received from —s లోకులుచెల్లించిన రూకలు. here and there one — is rich but the greater part of them are poor వాండ్లలో వొకడొకడు భాగ్యవంతుడుగాని శానామంది దరిద్రులు. not an — of our family went there మాలో వొకడున్నుపోలేదు, మాలో వొకప్రాణిన్నిపోలేదు. Some —s do so కొందరుఅట్లాచేస్తారు. many —s శానామంది. ten —s పదిమంది. few —s కొందరు. the various —s వాండ్లువాండ్లు, వారువారు. the magistrate is under the law just as all other —s are కాపులకుయేచట్టమో మేజిస్ట్రేటువారికిన్ని అదేచట్టము. the deity is sometimes spoken of as three —s (Tillotson) దేవుడుత్రిమూర్తియని చెప్పడముకద్దు.

Individuality, in-di-vid-ŭ-al′i-ty, *n. s.* ఏకత్వము, స్వత్వము, వ్యక్తిత్వము, మూర్తిమత్త్వము, పార్థక్యము, అనగాపృథగ్భూతత్వము, వ్యక్తిభేదత్వము. when a cup of water is thrown into the sea it loses its — గిన్నెడునీళ్లను సముద్రములోపోస్తే నీళ్లునీళ్లలో కలిసి దానిపృథగ్భావముపోతున్నది.

To Individualize, *v. a.* ఉద్దేశించుట, ప్రత్యేకించి చెప్పుట.

Individually, in-di-vid′ŭ-al-ly, *adv.* అదిఅది, పృథక్కుగా, భిన్నముగా, వేరేవేరే. what they — earned was put into one treasury వాడువాడు సంపాదించినదాన్ని వొకటిగా చేసి పెట్టినారు. Regarding the tenets which they had — embraced వాడువాడు అవలంబించిన మతములను గురించి. To me he gave nothing but he left the estate to my family నన్నుఉద్దేశించియేమియివ్వలేదుగాని ఆయాస్తిని నా వాండ్లకు పెట్టినాడు.

Indivisibility, *n. s.* అభేద్యత, అవిభజ్యత, దార్ఢ్యము, భాగించగూడమి, విభజించగూడమి, పెడదీయగూడమి.

Indivisible, in-di-vis′i-ble, *adj.* అభేద్యమైన, దృఢమైన, భాగించగూడని, విభజించగూడని, పెడదీయగూడని.

Indivisibly, *adv.* అభేద్యముగా, అవిభజనీయముగా, దృఢముగా, భాగించగూడక.

Indo-briton, * *n. s.* (a half-caste) పరంగివాడు, చట్టకారివాడు, యిదినుశబ్దముకాదు.

* Butler's Hudibras Part 1. Canto 2, line 55 says,

For, as whipp'd tops and bandy'd balls
The learned hold are animals,
So horses they affirm to be
Mere engines made by geometry:
And were invented first from engines
As Indo Britons are from penguins.

In the commentary on this passage see Mrs. Carter's note.

Indocile, in-doc'ile, *adj.* అణగని,అవిధేయమైన,అస్వాధీనమైన, చెప్పినమాటవినని, శిక్షకులోబడని.

Indocility, in-dō-cil'i-ty, *n. s.* అణకమి, అవిధేయత, అస్వాధీనత, శిక్షకులోబడమి.

To Indoctrinate, in-doc'tri-nāte, *v. a.* ఉపదేశించుట.

Indoctrinated, *adj.* ఉపదేశించబడ్డ, శిక్షితుడైన. they are ~ with this heresy వాండ్లకు యీదుర్మతముపట్టుబడ్డది.

Indolence, in'dō-lence, *n. s.* ఒళ్లువంగనితనము, సోమారితనము.

Indolent, in'dō-lent, *adj.* ఒళ్లువంగని,సోమారియైన. an ~ tumour నొప్పిలేనిగడ్డ, నొవ్వనిగడ్డ.

Indolently, in'dō-lent-ly, *adv.* ఒళ్లువంగక,సోమారితనముగా.

Indomitable, *adj.* untamable అణగని, అసాధ్యమైన, గట్టియైన, దోవకురాని, ముష్కరమైన, మొండియైన, అతివీరుడైన, జీమూతమైన, దార్ఢ్యమైన.

To Indorse, *v. a.* పైనవ్రాసుట. See To Endorse.

Indorsee, *n. s.* అంతకముచేయబడ్డహుండీపెట్టుకొని వుండేవాడు.

Indorsement, *n. s.* పైనవ్రాసినది,అంతకము, అహి. See Endorsement.

Indorser, *n. s.* ఒకర్వకొని పైనచేవ్రాలు చేసినవాడు, అంతకముచేసినవాడు. the drawer and ~ పత్రము వ్రాసియిచ్చినవాడున్ను దాన్ని తనపేరట వ్రాసితీసుకొని దానిమీదనే తనచేవ్రాలుచేసి యిచ్చేవాడున్ను.

Indubitable, in-dū'bi-table, *adj.* నిస్సందేహమైన, నిస్సంశయమైన, నిశ్చయమైన,రూఢియైన.

Indubitably, in-dū'bi-tab-ly, *adv.* నిస్సందేహముగా, నిస్సంశయముగా, నిశ్చయముగా, రూఢిగా.

To Induce, in-dūce', *v. a.* to lead ప్రవర్తింపచేసుట, ప్రేరేపించుట, బోధించుట. this ~d me to ask his permission ఇందువల్లఅతణ్ని సెలవుఅడగవలసివచ్చినది. he ~d me to pay the money నన్నుఆరూకలను చెల్లించేటట్టు చేసినాడు. his example ~d me to submit అతడులోబడినందున నేనులోబడవలసివచ్చినది. what ~d you to write this letter? ఈజాబునుమీరు యెందుమీదవ్రాసినారు, ఈజాబువ్రాసినందుకుయేమికారణము. I could not ~ him to go వాణ్ని పొయ్యేటట్టు చెయ్యలేను. what could ~ you to commit this folly? ఇంతపిచ్చిపనిచేయడానకు నీకేమిపట్టినది, నీకేమి వచ్చినది.

Induced, *adj.* ప్రవర్తింపబడ్డ, ప్రేరేపింపబడ్డ, బోధించబడ్డ. I was ~ to do this దీన్నిచేయడానకు నాకుబుద్ధిపుట్టినది. ~ by his love to me he did this నాయందలివాడికివుండేవాంఛదీన్నిచేయమన్నది.

Inducement, in-dūce'ment, *n. s.* ప్రేరేపకము,ప్రవృత్తిహేతువు, కారణము, నిమిత్తము, ఆశ.

To Induct, in-duct', *v. a.* ప్రవేశపెట్టుట, పర్వరచుట. they ~ed the priest పట్టముకట్టినారు.

Induction, in-duc'shon, *n. s.* (in logic) అనుమానము, యిదితర్కమందువచ్చేమాట.

Inductive, in-duc'tive, *adj.* (logical phrase) అనుమేయమైన.

Inductively, *adv.* అనుమేయన్యాయేన.

To Indue, in-dūe', *v. a.* See To Endue.

To Indulge, in-dulge', *v. a.* ఎడమిచ్చుట,చనువుయిచ్చుట,పోయినదేపోకుగావిడిచిపెట్టుట,మనసువచ్చినట్టుపోనిచ్చుట,దయచేసుట. he ~s his wife in every thing దేనికిన్ని పెండ్లాము పోయినదేపోకుగావిడిచిపెట్టుతాడు. he ~d his children బిడ్డలకుఅధికచనువిచ్చినాడు, అనగావాండ్లుపోయినదేపోకుగావిడిచిపెట్టినాడు. will you ~ me with an audience? నాకుదర్శనము యిస్తారా. she ~d him with a sight of the letter ఆజాబును వాణ్నిచూడనిచ్చినది. I ~ hopes of his recovery నాకువాడుబ్రతుకుననిఆశవున్నది. we may now ~ hopes of success ఇప్పట్లోఅనుకూలమవుననిమనముఅనుకోవచ్చును. he ~s himself much వాడుపోయినదేపోకుగావున్నాడు, వాడుమనసువచ్చినట్టునడుస్తాడు. he ~s himself with foolish purchases every month నెలనెలకుతనకుతోచినట్టంతావనికిమాలినవస్తువులనుకొంటాడు. he ~s his passions ఇంద్రియబద్ధుడుగావున్నాడు. she ~d her daughter with two dolls కూతురికిరెండుబొమ్మలనుదయచేసినది. the sick man ought not to ~ his appetite రోగికన్నదీతినరాదు, అనగానోరుకట్టవలసినది.

To Indulge, in-dulge', *v. n.* ఎడమిచ్చుట,పోయినదేపోకుగావుండుట, యథేచ్ఛగావుండుట. although he was ill he ~d in mangoes ఒళ్లుకుదురులేన

క్కుటికిన్ని సెూరు కట్టక పూమిడికుండ్ల సుపోయితిన్నా డు. the doctor says to a patient you must not ~ నీవు యేమిన్ని అమితముగా చేయరాదని వైద్యుడు రోగికి చెప్పుతూవుంటాడు. he ~d in abuse మట్టూమితీ లేకపూరికె సెూటికి వచ్చినట్టుతిట్టినాడు. he ~d in drinking మట్టూమితమూ లేకపూరికె తాగినాడు. he ~d in women ఇది అది అని లేకముండలతో పోసాగినాడు. he ~s in foolish reading కన్నదీ చదువుతాడు. he ~s in idleness శుద్ధ సోమారి అయిపోయినాడు. he ~d in malice కార్పణ్యము వహించినాడు. he ~s in sleep వేళాపాళా లేకపూరికె నిద్రపోతాడు, నిద్రేగతిగా పడివున్నాడు.

Indulgence, in-dulg′ence, *n. s.* చనువు, గౌరవ, దయ, పోయిన దేపోకు. I will do so but you must consider this as a mere ~ అట్లా చేస్తానుఅయితే యిది వట్టి దయ అను కోవలసినది. the government extended their ~ to these failures ఈ కార్య భంగములను గురించి సర్కారు మెంటువారు మన్నించినారు. self ~ యథేచ్ఛా విహారము, మనసు పోయినట్లెల్లా పోకుగావుండడము. a Popish ~ ఆచార్యులు చేసే క్షమ, గురువు చేసే క్షేమణ. to sell ~s ఆచార్య క్షేమణలను అమ్ముట, అనగా Catholic పాదుర్లు అన్యే శ్రీముఖాలు, వాటిలోదీన్నికొనుక్కొన్నవాండ్లు వుకవాసాలు మొదలైనవి వుండకుండా మాంసాదులను యెప్పటివలె తిన్నప్పటికిన్ని పాపము లేదని వ్రాసివుంటున్నది.

Indulgent, in-dulg′ent, *adj.* అనుగ్రహముగల, దయాళువైన, శాంతముగల, సహనముగల, ఏదమిచ్చే, పోయిన దేపోకుగా విడిచిపెట్టే.

Indulgently, *adj.* అనుగ్రహముగా, దయగా, శాంతముగా.

To Indurate, in′dû-rāte, *v. n.* ఘనీభవించుట, రాయి అయిపోవుట, కరడుకట్టుకొనుట.

To Indurate, in′dû-rāte, *v. a.* ఘనీభవింపచేసుట, గట్టిపరచుట, రాయిగా చేసుట.

Indurated, *adj.* ఘనీభవించిన, రాయిగాకట్టుకొన్న. ~ soil రాయివలెవుండే భూమి.

Induration, in-dû-rā′shon, *n. s.* ఘనీభవించడము, రాయిగావుండడము, కాఠిన్యము. ~ of the belly కడుపులో కట్టుకొన్నబల్ల.

Industrious, in-dus′tri-us, *adj.* అక్కరగాపాటుపడే, పాటుపడే, శ్రద్ధగల, జాగ్రతగల. ants are very ~ చీమలు శ్రద్ధగా పాటుపడేటివి. he is ~ in writing వ్రాతలో పాటుపడుతాడు, నిండా శ్రమపడి వ్రాస్తాడు. the ~ classes దేహకష్టపడి జీవించేవాండ్లు, పనిపాట్లు చేసి బ్రతికేవాండ్లు.

Industriously, in-dus′tri-us-ly, *adv.* కష్టపడి, పాటుపడి, శ్రద్ధగా. they ~ circulated this scandal ఈదూషణను ఆదేపనిగా ప్రచురము చేస్తారు. he ~ concealed the truth from me వాడు కావలెనని నాకు నిజము సుదాచినాడు.

Industry, in′dus-try, *n. s.* ప్రయాస, పాటు, వ్యవసాయము, శ్రద్ధ.

Indweller, *n. s.* అంతర్యామి, అంతర్వాసి, లోగావుండేవాడు, క్షేత్రజ్ఞుడు.

Indwelling, *adj.* అంతర్వర్తియైన, అంతర్యామియైన, లోగావుండే. an ~ witness అంతర్యామిగావుండే సాక్షి. ~ sin దేహముతో కూడా పుట్టిన పాపము.

To Inebriate, in-ē′bri-āte, *v. a.* మత్తు పుట్టించు కలగచేసుట, మదమును కలగచేసుట, మయకమును కలగచేసుట.

Inebriated, *adj.* మత్తుగావుండే, మదించిన, మయకముగావుండే.

Inebriation, in-ē-bri-ā′shon, *n. s.* మత్తు, మదము, మయకము.

Inebriety, *n. s.* మత్తు, మదము, మయకము. he was in a state of ~ మత్తుగావుండినాడు, మయకముగావుండినాడు, బోధగావుండినాడు.

Ineffable, in-ef′fa-ble, *adj.* నిర్వచనీయమైన, వాచామగోచరమైన. the power of God is ~ దేవునియొక్క శక్తి నిర్వచనీయము, దేవునియొక్క శక్తి యింతంతకాదు.

Ineffably, in-ef′fa-bly, *adv.* నిర్వచనీయముగా, వాచామగోచరముగా.

Ineffective, in-ef-fec′tive, *adj.* ఉత్త, జబ్బైన, నిష్ప్రయోజకమైన, నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన. the medicine was ~ ఆమందు పట్టలేదు.

Ineffectives, *n. s.* Invalids (in the army) పనికిపనికిరాని వాండ్లు, యుద్ధానికి పనికిరాని వాండ్లు.

Ineffectual, in-ef-fec′tû-al, *adj.* దుర్బలమైన, నిష్ప్రయోజకమైన, నిష్ఫలమైన, పనికిరాని, వ్యర్థమైన.

Ineffectually, in-ef-fec'tū-al-ly, *adv.* నిష్ప్రయోజకముగా, నిష్ఫలముగా, పనికిరాకుండా, వ్యర్థముగా.

Inefficacious, *adj.* దుర్బలమైన, నిస్సత్తువైన, నిస్సారమైన, నిష్ప్రయోజకమైన, నిష్ఫలమైన, వట్టి, వ్యర్థమైన.

Inefficaciousness, *n. s.* దౌర్బల్యము, నిస్సత్తువ, నిష్ప్రయోజకత్వము. from the — of the medicine ఆ మందుపట్టనందున.

Inefficacy, in-ef'fi-cac-y, *n. s.* నిష్ప్రయోజకత్వము, నిష్ఫలము, వ్యర్థము, శక్తిలేమి.

Inefficiency, *n. s.* నిష్ప్రయోజకత్వము, నిష్ఫలత్వము, పనికిరానితనము, వ్యర్థత. this shews the — of the doctor ఇందువల్ల ఆ వైద్యుని పనికిరానితనము తెలుస్తున్నది.

Inefficient, *adj.* శక్తిలేని, జబ్బైన, పనికిరాని, నిష్ప్రయోజకమైన, నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన.

Inefficiently, *adv.* జబ్బుగా, బీడుగా. this was — done ఇది బాగా కాలేదు.

Inelegance, in-el'ē-gance, Inelegancy, *n. s.* అవలక్షణము, వికారము, విరసము, మడ్డితనము, మోటుతనము.

Inelegant, in-el'ē-gant, *adj.* అవలక్షణమైన, వికారమైన, విరసమైన, మడ్డి, మోటు.

Inelegantly, *adv.* అవలక్షణముగా, వికారముగా, విరసముగా.

Ineligibility, *n. s.* అనర్హత, అయోగ్యత, తగమి. from the — of the situation అదివుద్యోగము క్షేమకరమైనదికాదు గనుక.

Ineligible, *adj.* అనర్హమైన, అయోగ్యమైన, తగని, పనికిరాని.

Inept, in-ept', *adj.* అయుక్తమైన, తగని, అప్రయోజకమైన, పనికిమాలిన, పిచ్చి.

Ineptitude, in-ept'i-tūde, *adj.* అప్రయోజకత్వము, తగనితనము.

Inequality, in-ē-quăl'i-ty, *n. s.* అసమత్వము, నిమ్నోన్నతత్వము, భేదము, హెచ్చుతగ్గు. they levelled the inequalities of the ground మెరకపల్లములు సమము చేసినారు.

Inert, in-ert', *adj.* ఊరికెవుండే, జడమైన, నిశ్చేష్టగావుండే, మందమైన, స్తబ్ధమైన. the medicine remained — ఆ ఔషధము వ్యాపించలేదు, పెట్టినది పెట్టినట్టే వుండినది. he remained — మొద్దువలె ఊరికెవుండినాడు.

Inertia, *n. s.* నిశ్చేష్టత, జడత్వము, మాంద్యము. vis — స్తబ్ధత.

Inertion, in-er'shon, *n. s.* ఊరికెవుండడము, జడత్వము, నిశ్చేష్ట, మాంద్యము. he remained in a state of — ఊరికెవుండినాడు, నిర్వ్యాపారముగావుండినాడు, నిశ్చేష్టితుడుగావుండినాడు.

Inertly, in-ert'ly, *adv.* ఊరికె, నిశ్చేష్టగా, జడముగా, మందముగా, స్తబ్ధముగా.

Inertness, *n. s.* నిశ్చేష్టత, స్తబ్ధత, జడము, మాంద్యము.

Inestimable, in-es'ti-mable, *adj.* అత్యుత్కృష్టమైన, అమూల్యమైన, ఘనమైన, దివ్యమైన, మంచి, వెలలేని, శ్రేష్ఠమైన.

Inestimably, *adv.* అమూల్యముగా, వెలలేక. this is — precious దీని ఘనతకు వెలలేదు.

Inevitable, in-ev'i-table, *adj.* అనివార్యమైన, తప్పని, తప్పించకూడని, దుర్వారమైన. death is — చావుతప్పేదికాదు, చావుసిద్ధము. the — conclusion is that he is the thief వాడే ఆ దొంగ అనేది సిద్ధము, రూఢి, సిద్ధాంతము. we now saw that a battle was — ఇంతలో యుద్ధము సిద్ధముగా వున్నది మాకు తెలిసినది.

Inevitably, *adv.* అనివార్యముగా, తప్పక, రూఢిగా, సిద్ధముగా.

Inexact, *adj.* అపరిష్కారమైన, సరిలేని.

Inexactness, *n. s.* carelessness అజాగ్రత. from your — నీ అజాగ్రతవల్ల.

Inexcusable, in-ex-cūs'a-ble, *adj.* మన్నించకూడని, క్షమించకూడని. his taking that money was quite — వాడు ఆ రూకలు యెత్తుకొన్నందుకు యెన్ని సాకులు చెప్పినా పనికిరాదు.

Inexcusably, in-ex-cūs'a-bly, *adv.* మన్నించకూడక, క్షమించకూడక, సాకుచెప్పి తప్పించుకోకూడక.

Inexhausted, *adj.* అక్షయమైన, ఉడగని, తరగని, అపరిమితమైన. his strength is yet — వాడి బలము యింకా ఉడగలేదు.

Inexhaustible, in-ex-hâst'i-ble, *adj.* అక్షయమైన, ఉడగని, తరగని, అపరిమితమైన. your patience is — మీరు క్షమానిధి.

Inexistence, *n. s.* అభావము, లేమి, శూన్యము. the

garden was then in a state of ~ అప్పుడుఆతోటకలిగివుండనే లేదు.

Inexistent, in-egz-ist'ent, *adj.* అభావమైన, లేని, శూన్యమైన.

Inexorable, in-ex'ó-rable, *adj.* కఠినమైన, క్రూరమైన, దయాదాక్షిణ్యము లేని, నిర్దయాత్మకమైన, మనవిఆలకించని. he is ~ ఎంత చెప్పినా వాడిమనను కరగదు, వాడికికనికరము పుట్టదు.

Inexorably, *adv.* కఠినముగా, కనికరము లేక, క్రూరముగా, దయాదాక్షిణ్యము లేక.

Inexpedience, in-ex-pēd'yence, Inexpediency, *n. s.* అయుక్తత, తగమి, ఇమడమి, పొసగమి.

Inexpedient, in-ex-pēd'yent, *adj.* అయుక్తమైన, ఇమడని, కూడని, తగని. I thought this ~ ఇది యుక్తము కాదని నాకుతోచినది.

Inexperience, in-ex-pē'ri-ence, *n. s.* అనభ్యాసము, అనుభవము లేమి. through ~ అనుభవము లేనందున.

Inexperienced, *adj.* అనభ్యాసమైన, అనుభవము లేని. he is ~ in business వాడుపనిలో అనుభవశాలి కాడు, వాడికి లేనివాడు, వాడుకొత్తచెయ్యి.

Inexpert, in-ex-pert', *adj.* చెయితిరగని, చేతకాని, కొత్తచెయ్యైన.

Inexpertness, *n. s.* అలవాటు లేమి, చేతకానితనము. through ~ చేతకానందున. from his ~ in English వాడికి యింగ్లీషు బాగా రానందున.

Inexpiable, in-ex'pi-able, *adj.* అపరిహార్యమైన, తీరని, నివర్తికాని, ప్రాయశ్చిత్తము లేని, పోని.

Inexplicability, *n. s.* క్లిష్టము, చిక్కు. on account of the ~ of this law ఈసూత్రము దురవగాహముగనుక.

Inexplicable, in-ex'pli-cable, *adj.* ఊహించగూడని, క్లిష్టమైన, చిక్కైన, దురవగాహమైన, విడ్వగూడని. the cause of the cholera is ~ వాంతిభ్రాంతికారణము యెట్టిదో తెలుసుకోగూడనిదిగా వున్నది.

Inexpressible, in-ex-press'i-ble, *adj.* చెప్పనలవిగాని, నిర్వచనీయమైన, వాచామగోచరమైన. a pair of ~s [అనగా breeches] చల్లడము. this word is in Gibbon's Miscellaneous Works; Letter of 11th November 1793.

Inexpressibly, *adv.* చెప్పనలవిగాక, వాచామగోచరముగా.

Inextinguishable, in-ex-ting'gŭish-able, *adj.* అణచగూడని, ఆర్చగూడని, అనివార్యమైన. ~ desire అత్యాశ. ~ fury అత్యాగ్రహము.

Inextricable, in-ex'tri-cable, *adj.* అనివార్యమైన, అభేద్యమైన, అసాధ్యమైన, తీరని, నిండాచిక్కైన, విడ్వగూడని. he plunged into ~ difficulties తీరని సంకటములో తగులుకొనివున్నాడు, మునిగివున్నాడు.

Inextricably, *adv.* చిక్కుగా, వీడక, విడ్వగూడక. this is ~ difficult ఇది విడే సంకటము కాదు. these accounts are ~ confused ఆలెక్కలు మహాచిక్కుగా కలిసిపోయివున్నవి. his leg was ~ entangled in the rope వాడికాలు ఆతాటిలో వదిలించుకోకూడకుండా తగులుకొన్నది. he is ~ involved in debt తీరని అప్పులో మునిగివున్నాడు.

Infallibility, in-fal-li-bil'i-ty, *n. s.* Inerrability పొరబాటు లేమి, బుద్ధిప్రమాదరాహిత్యము, భ్రమప్రమాదరాహిత్యము. the papists attribute ~ to the Pope గురువుకు భ్రమప్రమాదములు లేకుండావుండేటట్టువరముకద్దని అంటారు. they talk of his ~ in Sanscrit వాడికి సంస్కృతమందు పూర్ణపాండిత్యముకద్దంటారు.

Infallible, in-fal'li-ble, *adj.* తప్పని, బుద్ధిప్రమాదము లేని, భ్రమ లేని, మోసపోని, అమోఘమైన, సర్వజ్ఞుడైన. this is an ~ proof ఇది శంకాటంకము లేని వుదాహరణ.

Infallibly, in-fal'li-bly, *adv.* తప్పక, నిశ్చయముగా, భ్రమ లేక, సిద్ధముగా. you will ~ ruin yourself if you do this ఈపనినీవు చేస్తే నీవు తప్పక చెడిపోతావు.

Infamous, in'fa-mus, *adj.* అతిదుష్టమైన, అతిహేయమైన, అపకీర్తియైన, అపఖ్యాతియైన, అపవాదమైన, దూష్యమైన. they look upon this sort of marriage as ~ ఈవిధమైన పెండ్లివాండ్లకు మహానింద్యము, సిగ్గులచేటు. an ~ act అతిహేయమైనపని. he came to an ~ end ఉరిదీయబడ్డాడు.

Infamously, in'fa-mus-ly, *adv.* అపకీర్తిగా, అపఖ్యాతిగా, అపవాదముగా, నిందగా, సిగ్గులచేటుగా, హేయముగా.

Infamy, in'fa-my, *n. s.* అపకీర్తి, అపఖ్యాతి, అపదూరు, అపవాదము.

Infancy, in′fan-ċy, *n. s.* పసితనము, బాల్యము, శిశుత్వము, శైశవము. in his ~ చిన్నప్పుడు, పసితనములో, బాల్యమందు. ever since my ~ చిన్నప్పటినుంచి, బాల్యాదారభ్య. ~ in law వ్యవహారయోగ్యత లేనిదశ.

Infant, in′fant, *n. s.* శిశువు, బిడ్డ. An ~ (in law) వయసురానివాడు, యిరువైయేండ్లవయసులేనివాడు, వ్యవహారయోగ్యతలేనివాడు. or Prince of Spain స్పేనుదేశపుయువరాజు.

Infant, in′fant, *adj.* శిశువైన, బాల్యమైన, బాలిశమైన. ~ expressions బిడ్డమాటలు

Infanta, in-fan′ta, *n. s.* (a Princess, in Spain) స్పేనుదేశపురాజుకూతురు.

Infanticide, in-fan′ti-cīde, *n. s.* శిశుహత్య.

Infantile, in′fan-tīle, Infantine. *adj.* పసి, బాల్యమైన. ~ conduct పసినడక, పిచ్చితనము, బాల్యచేష్ట.

Infantry, in′fan-try, *n. s.* కాలుబలము, పదాతులు.

To Infatuate, in-fat′ū-āte, *v. a.* పిచ్చిపట్టేటట్టుచేసుట, మెయిమరచేటట్టుచేసుట, స్మారకముతప్పేటట్టుచేసుట. pride ~d him వాడికిగర్వముచేత ఒళ్లుతెలియలేదు.

Infatuated, *adj.* పిచ్చిబట్టిన, మెయిమరచిన, ఒళ్లుతెలియని, స్మారకముతప్పిన. he was ~ by fury కోపముచేత వాడికి ఒళ్లుతెలియలేదు.

Infatuation, in-fat-ū-ā′shon, *n. s.* పిచ్చితనము, మెయిమరపు, స్మారకముతప్పడము. ~ of love కామాంధకారము, మోహము. he had the ~ to do this పిచ్చిపట్టియీపనిచేసినాడు.

To Infect, in-fect′, *v. a.* (this governs an accusative in English but a dative in Telugu) అంటించుట, తగిలించుట, సోకించుట. he ~ed them with the disease వాడువాండ్లకుతనరోగమునుతగిలించినాడు. this book has ~ed him with strange opinions ఈగ్రంథముచేత వాడికి కొన్నివింతగురాలుపుట్టినవి. they ~ed his mind with their follies వాండ్లవెర్రితనమువాడికిపట్టుబడ్డది. he ~ed her with his malice వాడిక్రౌర్యముదానికిన్ని పట్టుబడ్డది, వాడిక్రౌర్యముదానికిన్నివచ్చినది. his laughing ~ed us all వాడునవ్వగానేమాకంతానవ్వవచ్చినది.

Infected, *adj.* అంటిన, తగిలిన, ప్రవేశించిన, వ్యాపించిన. these clothes are ~ with the plague ఆగుడ్డలకుఅంటురోగముతగిలివున్నది, అనగాఆగుడ్డలనుకట్టుకొన్నవాండ్లకుఆరోగము తగులుతున్నదనిభావము. they were ~ with his folly వాడిపిచ్చితనమువాండ్లకున్ను ప్రవేశించినది. the sheep were ~ with the rot ఆగొర్రెలకు తెవులుతగిలినది. an ~ house రోగముఅంటుకొనేయిల్లు, అనగాఅంటురోగముకలవాండ్లువుండినయిల్లుగనుకఆయింటికియెవరుపోతే ఆరోగమువారికితగులుతున్నది.

Infection, in-fec′shon, *n. s.* అంటురోగము, తెవులు, మశూచకముమొదలైనవి. to stop the ~ they built a wall అంటురోగము యీతట్టురాకుండా అడ్డముగాగోడపెట్టినారు.

Infectious, in-fec′shus, *adj.* అంటే, తగిలే, సోకే. small pox is ~ మశూచకముతాకడముచేతవచ్చేటిది. this disease is not ~ ఈరోగముస్పర్శచేత వచ్చేదికాదు.

Infectiously, *adv.* అంటురోగమురీతిగా.

Infectiousness, *n. s.* అంటు, అంటితేరావడము, యిదిరోగమునుగురించినమాట.

Infelicity, in-fē-lic′i-ty, *n. s.* దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము.

Infeoffment, *n. s.* ఆధీనములోవుంచడము. Deed of ~ జారీచీన్నదు.

To Infer, in-fer′, *v. a.* ఊహించుట, భావించుట. we must ~ his approval అతనిఅంగీకారమును మనమువూహించుకోవలసినది. from this heat we may ~ that it will rain ఈయెండచేతమనము వానవచ్చుననివూహించవలసివున్నది. what do you ~ from this? దీనిమీదనీవువూహించినదియేమి.

Inference, in′fer-ence, *n. s.* అనుమానము, ఊహ. we know that he has taken poison, and the ~ is that he will die వాడువిషముతీసుకొన్నదిమాకుతెలుసును, వాడుచస్తాడనిన్నివూహించుకొనివున్నాము. that is not a correct ~ అట్లాఅనుమేయించరాదు, అట్లాభావించరాదు. this is a necessary ~ from what you said నీవుచెప్పినమాటవల్ల యిదిసిద్ధము. the ~ which we drew proved false మనమువూహించినదితప్పిపోయినది. we may be

lieve this as an ⌣ ఇది అనుమేయముగా వుండును, ఇదివూహగా వుండును. that is no ⌣ or that is a foolish ⌣ అదిసిద్ధముకాదు. they reviled him by ⌣ or by indirect phrases వాణ్ని అన్యాపదేశముగా తిట్టినారు.

Inferential, *adj.* అనుమేయమైన, ఊహించతగిన, భావించతగిన, తదనుగుణ్యమైన.

Inferentially, *adv.* అనుమేయించి, ఊహించి, భావించి, తదనుగుణ్యముగా, తద్వత్తుగా, తద్భావముగా.

Inferior, in-fē′ri-or, *adj.* తక్కువైన, నీచమైన, సామాన్యమైన, క్షుద్రమైన. this cloth is very ⌣ ఈసరకు తుచ్ఛమైనది. he looked upon them as his ⌣s వాండ్లను తనకంటే తక్కువైనవాండ్లను గా యెంచుకొన్నాడు. all the power was in the hands of ⌣s అధికారమంతా నీచులకరమైపోయినది.

Inferiority, in-fē-ri-or′i-ty, *n. s.* తక్కువ, నీచత, సామాన్యత, హీనత. this proves their ⌣ to him ఇందుచేత వీడికి వాండ్లు తక్కువైనట్టు తోస్తున్నది.

Infernal, in-fer′nal, *adj.* నరకసంబంధమైన. the ⌣ regions నరకము. an ⌣ act పాపిష్ఠిపని. an ⌣ machine (See Ann. Reg. 1830. Chron. p. 88) నమ్మించి గొంతుకోసే యుక్తి, నష్టేటిలో పుట్టిముంచే యుక్తి, లటక్కునముంచే యుక్తి.

Inferrible, in-fer′ri-ble, *adj.* అనుమేయించదగిన, ఊహించదగిన, తోచగల.

Infertile, in-fer′tile, *adj.* unfruitful నిష్ఫలమైన, నిస్సారమైన, పండని.

Infertility, *n. s.* నిష్ఫలత, నిస్సారత, పండమి. on account of the ⌣ of the soil ఈభూమి నిస్సారమైనదిగనుక, ఈభూమి పండనిదిగనుక.

To Infest, in-fest′, *v. a.* ఉపద్రవపెట్టుట, పీడించుట, వేధించుట. thieves ⌣ the road ఆదోవలో దొంగలవుపద్రవముగా వున్నది. snakes ⌣ these gardens ఈతోటలలో పాములవుపద్రవము నిండా. flies ⌣ the market అంగడిలో యీగలవుపద్రవము. fevers ⌣ these villages ఈవూళ్లలో జ్వరోపద్రవముగా వున్నది. this road is ⌣ed with beggars ఆదోవలో బిచ్చగాండ్లు ముసురుకొనివున్నారు.

Infidel, in′fi-del, *n. s.* ద్రోహి, మతద్రోహి, వేదబాహ్యుడు, స్వమతదూషకుడు. he was an ⌣ స్వమతదూషకుడు. Bramins consider Baudhas as ⌣s బ్రాహ్మణులు బౌద్ధులను పాషండులంటారు, అనగా వేదబాహ్యులని యంటారు. Christians look upon Unitarians as ⌣s క్రైస్తవులు క్రీస్తు, దేవుడుకాదనే యూనేటేరియన్ వాండ్లను వేదబాహ్యులనియంటారు. the Hindus call native Christians ⌣s హిందువులు క్రీస్తువులైపోయినయీ దేశస్థులను మతభ్రష్టులనియంటారు. Christians and ⌣s మతస్థులున్ను విమతస్థులున్ను.

Infidelity, in-fi-del′i-ty, *n. s.* అవిశ్వాసము, ద్రోహము. on account of the ⌣ of the translation, it was of no use ఆభాషాంతరము సరియైనదికానందున అది పనికిరాదు. conjugal ⌣ వ్యభిచారము.

Infinite, in′fi-nite, *adj.* అనంతమైన, అపరిమితమైన, అపారమైన.

Infinitely, in′fin-ite-ly, *adv.* అనంతముగా, అపరిమితముగా, అపారముగా.

Infiniteness, in′fin-ite-ness, *n. s.* అపరిమితత్వము, అపారత.

Infinitesimal, *adj.* అతిసూక్ష్మమైన, యువిగణితశాస్త్రపదము. ⌣ by small అణుప్రాయమైన, అతిసూక్ష్మమైన, తృణప్రాయమైన, స్వల్పమైన.

Infinitive, in-fin′i-tive, *n. s.* వ్యాకరణశాస్త్రమందు ధాత్వర్థపదము, అనగా to do, to see, to go, to make, ఇత్యాదులు. The ⌣ mood యిందుకు ఉదాహరణ, "*To err* is human, *to forgive* divine" తప్పడము మానుషకృత్యము, క్షమించడము అమానుషకృత్యము.

Infinitude, in-fin′i-tûde, *n. s.* అపరిమితత్వము, అపారత, బాహుళ్యము.

Infinity, in-fin′i-ty, *n. s.* అపరిమితత్వము, అపారత. in an ⌣ of places లక్షచోట్ల.

Infirm, in-ferm′, *adj.* అశక్తమైన, దుర్బలమైన, నిస్త్రాణగావుండే, బలహీనమైన. his father has been ⌣ these ten years పదేండ్లుగా వాడితండ్రికి వొళ్లు నలుకువగా వున్నది. the ⌣ రోగులు, అస్వస్థముగా వుండే వాండ్లు.

Infirmary, in-ferm′a-ry, *n. s.* ఆసిపత్రి, రోగులు వుండేయిల్లు.

Infirmity, in-ferm′i-ty, *n. s.* అశక్తి, దౌర్బల్యము, నిస్త్రాణ, రోగము, నవి. or bad habit దుర్గుణము. his

passionate temper is a great ⁓ వానికియందు ముంగోపితనము ఒక పెద్దదుర్గుణము, వానికిముంగోపితనము ఒక అవలక్షణము.

To Infix, in-fix′, *v. a.* నాటుట, నిలుపుట, పాదుట.

To Inflame, in-flāme′, *v. a.* మంటచేసుట. Love ⁓d his heart వానికిమన్మథోద్రేకముకలిగినది. These words inflamed his rage యీమాటలకు రేగినాడు. this ⁓d me with eagerness ఇందుచేత నాకుఆశపుట్టినది. drinking ⁓s the blood తాగడముచేతవొళ్లునిప్పుగావుంటున్నది.

Inflamed, *adj.* ఎర్రబారిన, కందిన. his skin was ⁓ వానిఒళ్లుకందినది. the eyes are ⁓ కండ్లు పొంగినవి. this was a very ⁓ statement ఇదిచాలా పెంచివ్రాయబడ్డది, గోరంతనుకొండంతగాచెప్పివున్నది.

Inflammability, *n. s.* కాలేస్వభావము, రగలేగుణము. from the ⁓ of cotton దూదిమండగలదుగనుక, నిప్పుములో అంటుకొనేటిదిగనుక.

Inflammable, in-flam′ma-ble, *adj.* కాలేస్వభావముగల, మండే, రగలే. Paper is easily ⁓ నిప్పులో కాకితముసిప్పుములో అంటుకొనేటిది.

Inflammation, in-flam-mā′shon, *n. s.* మంట, తాపము. the ⁓ caused by the blow దెబ్బచేతకలిగిన కందు, మొరుపు. the ⁓ of the eyes called country sore eyes కంటికలక, కంటిస్రుప్పి. the purging terminated in ⁓ of the bowels భేదులచేత పేగులుఅవిసిపోయినవి. the ⁓ of the glands of the neck కంఠమాల, గండమాల.

Inflammatory, in-flam′ma-tor-y, *adj.* తాపజనకమైన. ⁓ symptoms జ్వరచిహ్నాలు. an ⁓ attack విషమజ్వరము. ⁓ language ఆగ్రహముకలగ చేసేమాటలు.

To Inflate, in-flāte′, *v. a.* గాలితోనించుట, ఉబ్బించుట. he inflated the balloon గుమ్మటమును గాలితో నించినాడు. these words ⁓d him with pride ఈమాటలచేతగర్వించినాడు.

Inflated, *adj.* ఉబ్బిన, గాలితో నిండిన. ⁓ with pride గర్వించిన. an ⁓ poet కలకొవ్విన కవి.

Inflation, in-flā′shon, *n. s.* గాలితో నించడము, ఉబ్బడము. after the ⁓ of the balloon గుమ్మటము గాలితోనిండినతరువాత.

To Inflect, in-flect′, *v. a.* శబ్దమునకు గాని క్రియకు గాని రూపభేదములనుయేర్పరచుట.

Inflection, in-flec′shon, *n. s.* రూపభేదము, అనగా He అతడు, His అతని, thou నీవు, thine నీ, యివి మొదలైనవి. యింటి is the ⁓ of యిల్లు

Inflexibility, in-flex-i-bil′itty, Inflexibleness, *n. s.* కాఠిన్యము, గడుసుతనము. on account of the ⁓ of his temper అతడుకఠినుడుగనుక.

Inflexible, in-flex′i-ble, *adj.* కఠినమైన, గడుసైన, పిడివాదమైన.

Inflexibly, in-flex′i-bly, *adv.* కఠినముగా, మూర్ఖముగా, పిడివాదముగా.

Inflexion, *n. s.* See Inflection.

To Inflict, in-flict′, *v. a.* చేసుట, తగిలించుట. they ⁓ed upon him this punishment వానికీయాశిక్షచేసినారు. the stone as it fell ⁓ed a wound on his head ఆరాయిపడడములో వానితలమీద గాయముతగిలినది. this ⁓ed a wound on her heart ఇందుచేతదానిమనసుకుమహావ్యాకులమువచ్చినది.

Inflicted, *adj.* తగిలిన, చేసిన. the punishment ⁓ చేసినశిక్ష.

Infliction, in-flic′shon, *n. s.* చేయడము, తగిలించడము. Before the ⁓ of the punishment ఆశిక్ష చేయడానకుమునుపు.

Influence, in′flū-ence, *n. s.* (power of stars) దశ. this was the ⁓ of his evil stars యిదివానియొక్క గ్రహచారఫలము, బలము. all that I could say had no ⁓ with him వానితోనేనుచెప్పినదంతానిష్ఫలమైపోయినది, వానికినేనెంతచెప్పినాగుణములేదు. Reading this book produced a beneficial ⁓ upon him ఈపుస్తకముచదివినందునవానికిగుణమువచ్చినది, యీపుస్తకము చదవడమువానికినిండాఫలకరమైనది. the ⁓ of wine is to intoxicate మయకమునుకలగచేయడము సారాయియొక్క శక్తి. I saw that he was under the ⁓ of wine వాడుసారాయిబలముమీదవుండినాడు, తాగివొళ్లుతెలియకవుండినాడు. the ⁓ of this was very hurtful దీనికిఫలముచాలాహింసకరమైనది. all this is the ⁓ of education ఇదంతాశిక్షయొక్క బలము. ascendant power; ప్రాబల్యము, దశ. power of directing or modifying శక్తి, బలము, ప్రభావము, ప్రవేశము, గౌరవ, ప్రాజాపత్యము, ప్రేరకత్వము, ప్రాబల్యము, వ్యాపకత్వము, ప్రసరణము, వశ్యత, స్వాధీనము. the Queen's ⁓ gained

the cause for them రాణియొక్క బలముచేత వాండ్ల కష్టముతీర్పు అయినది. the medicine had no ~ on the disease ఈమందుఆరోగముమీద పారలే దు, అనగాఆరోగమును కట్టలేదు. Religion has a great ~ on the felicity of men మనుష్యులయొ క్క సుఖదుఃఖములకు భక్తి ముఖ్యమైన కారణము. this grief had a great ~ on her health ఈదుః ఖముదానిశరీరసుఖముమీద అధికవ్యాపకత్వము నుకలిగివుండెను,అనగా ఈదుఃఖముచేతదానికొంటి కివచ్చినది. But the good news she now heard had also its ~ on her health అయితేఅదియి ప్పుడువిన్న మంచిసమాచారమున్ను దానిశరీరసుఖ ముమీద వ్యాపకత్వమునుకలిగివుండినది, అనగాఅ దివిన్నమంచిసమాచారముచేత దానికొళ్లుకుదిరినది. I have no ~ with him వాడునాకువశ్యుడుకా డు, వాడిదగ్గరనామాటయొక్క దు, వాడిదగ్గరనాకు ప్రవేశములేదు, చొరవలేదు. at present he has much ~ in the Court ఇప్పట్లోఆసంస్థానములో వాడిఘనముబాగాజరుగుతున్నది.

To Influence, in'flû-ence, *v. a.* ఏలుట, ప్రేరేపిం చుట. this ~d me to consent యిదినన్నుసమ్మ తించేట్టుచేసినది. the changes of the moon ~ the season చంద్రవ్యత్యయములు కాలవ్యత్యయ ములనుచేస్తున్నవి. his will ~s them in all things అన్నిట్లోనున్నువాండ్లనుఆయనమనసుయేలు తున్నది,అనగాఅన్నిటికిన్నివాండ్లువాడిమనసుప్రకా రముసడుచుకొంటారు. the spur and bridle ~ the horse ముల్లున్నుకళ్లెమున్నుగుర్రమునుయేలుతవి, అనగాస్వాధీనపరుస్తున్నవి.

Influenced, *adj.* ఏలబడ్డ, ప్రేరేపించబడ్డ, లోబడ్డ, లోనైన. he was not ~ by all they could say వాండ్లెంతచెప్పినావీడులోబడలేదు. I perceived that he was ~ by my enemies వాడు నాపగవాండ్లకు లోబడివుండినట్టు కనుక్కొన్నాను. he was ~ by the bribe they gave him వాండ్లిచ్చి నలంచానికిలోబడ్డాడు.

Influent, in'flû-ent, *adj.* flowing in ప్రవేశించే.

Influential, in-flû-en'shal, *adj.* శక్తిగల,చొరవగల, ప్రాబల్యముగల,వ్యాపకత్వముగల, ప్రబలమైన. ~ people ఘనులు,మాటసాగేవాండ్లు. ~ persons వ్యాపకులుగావుండేవాండ్లు. he was an ~ person in the Court వానికిఆసభలోబలముగావుండినది,ఆ యన అతిప్రసిద్ధుడుగావుండెను, అతిముఖ్యుడుగా వుండెను.

Influentially, *adv.* చొరవగా,వ్యాపకత్వముగా, ప్ర బలముగా.

Influenza, in-flû-en'za, *n. s.* విషశీతశము, యారో గము అప్పుడప్పుడు ప్రజలకుతగిలిప్రజాక్షయమౌ తున్నది, యిదిఅంటురోగము.

Influx, in'flux, *n. s.* ప్రవేశము, అభిగమనము, స మాగమము,ప్రసరణము. there was a great ~ of people కొనామందికూడినారు, బహుప్రజవచ్చిన ది. there was a great ~ of Cotton into the town పట్నానికిదూదివిస్తారమువచ్చినది.

To Infold, in-fōld', *v. a.* చుట్టుట. they ~ed his legs in bands వాడికాళ్లకుగుడ్డపేలికలుచుట్టినారు. he ~ed her in his arms దాన్ని కౌగలించుకొ న్నాడు.

To Inform, in-fôrm', *v. a.* ఎరుకచేసుట, తెలియచేసు ట. they ~ed me that he was come వచ్చినా డనితెలియచేసినారు. he ~ed me of it దాన్నినా కుతెలియచేసినాడు. he ~ed himself of the law regarding this ఇందునగురించిచట్టమునుతెలుసుకొ న్నాడు. you must go and ~ yourself of the price పోయివెలనుతెలుసుకో.

To Inform, in-fôrm', *v. n.* ఒకడిమీదచెప్పుట,చాడి చెప్పుట. he ~ed against them వాండ్లమీదపో యిచెప్పినాడు. they went to ~ about him వా డిమీదచెప్పడానికిపోయినారు.

Informal, *adj.* అక్రమమైన, అమర్యాదైన.

Informality, *n. s.* అక్రమము, అమర్యాద.

Informally, *adv.* అక్రమముగా.

Informant, in-fôrm'ant, *n. s.* ఎరుకచేసేవాడు, తె లియచేసేవాడు. my ~ నాతోచెప్పినవాడు.

Information, in-for-mā'shon, *n. s.* ఎరుక, తెలివి, వ ర్తమానము, సమాచారము, ఫిర్యాదు. he sent them ~ about this ఇందునగురించివాడికిసమాచారము పంపినాడు. this is written for your ~ and guidance నీవుతెలిసినడుచుకొగలందులకుయిదివ్రా యడమైనది. I received ~ నాకువర్తమానమువచ్చి నది. he is a man of great ~ వాడుమహాతెలిసిన వాడు, వాడుజ్ఞాని, విద్వాంసుడు. he is a man of no ~ మూఢుడు. I received an ~ against him నాకువాడిమీదఫిర్యాదువచ్చివున్నది. they lodged an ~ or ~s before the Police (in this one

sense alone the plural is used) పోలీసువారికి తెలియచేసినారు.

Informed, *adj.* ఎరుకచేయబడ్డ, తెలియచేయబడ్డ. I am ~ that they went పోయినారనివిన్నాను. were you ~ of this? ఇదినీవువిన్నావా. you are hereby ~ that ఇందువల్ల నీకు తెలియచేసేదేమంటే. a well ~ man తెలిసినవాడు, వ్యుత్పన్నుడు, వేత్త.

Informer, in-fôrm'ĕr, *n. s.* చెప్పేవాడు, తెలియచేసేవాడు, కొండెములుచెప్పేవాడు. who was your ~? నీతోచెప్పినవాడెవడు, నీకు తెలియచేసినవాడెవడు. one who betrays a secret మర్మమునుబయిటవేసేద్రోహి, వేగుచూచిజాడచెప్పేవాడు.

Infraction, in-frac'shon, *n. s.* తప్పడము, భంగము. this was an ~ of the agreement ఇదిఒడంబడికతప్పడము.

Infrangible, in-fran'gi-ble, *adj.* తప్పగూడని, భంగముచేయగూడని.

Infrequency, in-frē'quĕn-cy, *n. s.* అపరూపము, అరుదు. from the ~ of such transactions ఇటువంటిపనులుఅరుదుగనుక.

Infrequent, in-frē'quĕnt, *adj.* అపరూపమైన, అరుదైన, కాదాచిత్కమైన.

To Infringe, in-fringe', *v. a.* అతిక్రమించుట, ఉల్లంఘనముచేసుట, తప్పుట, మీరుట.

Infringed, *adj.* అతిక్రమించిన, తప్పిన, మీరిన.

Infringement, in-fringe'ment, *n. s.* అతిక్రమణము, ఉల్లంఘనము, తప్పడము, మీరడము. this was an ~ of the law ఇదిశాస్త్రభంగము.

Infuriate, in-fū'ri-âte, Infuriated, *adj.* మహాత్తైనకోపముగల, చిరచిరలాడే, మండిపడే.

To Infuse, in-fūse', *v. a.* పోయుట, నానవేసుట. to ~ poison విషముపెట్టుట. they ~d suspicion into his mind అతనికిసందేహముకలగచేసినారు. this ~d new life into him వాడికిమహాసంతోషమైనది.

Infused, *adj.* పోసిన, నానవేసిన. this was ~ in milk ఇదిపాలలోనానవేసినారు, నానవేయబడ్డది.

Infusion, in-fū'zhon, *n. s.* కషాయము, కలుపుకోవడము, కలగచేయడము, నానవేయడము, పోయడము, వేయడము.

Ingathering, *n. s.* సస్యసంగ్రహము, ఫలసంగ్రహము.

Ingendered, *adj.* See Engendered.

Ingenerated, in-gen'ĕr-ât-ed, *adj.* సహజమైన, స్వాభావికమైన.

Ingenious, in-gēn'yus, *adj.* తీక్ష్ణబుద్ధిగల, నేర్పుకలిగిన, చమత్కారమైన. an ~ contrivance చాతుర్యమైనఉపాయము. an ~ man చమత్కారి, సూక్ష్మబుద్ధిగలవాడు, యుక్తిమంతుడు.

Ingeniously, in-gēn'yus-ly, *adv.* చతురతగా, నేర్పుగా.

Ingenuity, in-gē-nū'i-ty, *n. s.* చతురత, చమత్కారము, బుద్ధికుశలత.

Ingenuous, in-gen'ū-us, *adj.* నిష్కపటమైన, సాధువైన, సరళమైన.

Ingenuously, in-gen'ū-us-ly, *adv.* నిష్కపటముగా, సరళముగా.

Ingenuousness, *n. s.* నిష్కాపట్యము, సాత్వికభావము, సరళత.

Ingesta, *n. s.* (Latin plural) కడుపులోవుండేఆహారము.

Ingestion, *n. s.* ఆహారముమొదలైనవికడుపులోవడడము.

Inglorious, in-glō'ri-us, *adj.* అప్రతిష్ఠమైన, అప్రసిద్ధమైన, దిక్కుమాలిన, పేరుప్రతిష్ఠలేని.

Ingloriously, in-glō'ri-us-ly, *adv.* అప్రతిష్ఠగా, అప్రసిద్ధముగా, దిక్కుమాలినరీతిగా, పేరుప్రతిష్ఠలేక.

Ingot, in'got, *n. s.* బంగారుకడ్డి, వెండికడ్డి.

To Ingraft, in-grăft', *v. a.* అంటించుట, అంటువేసుట. he ~ed this tree upon another ఈచెట్టునుమరియొకచెట్టుతోఅంటువేసినాడు. he ~ed his prejudices upon them తనదుర్బుద్ధినివాండ్లకుప్రసరించేటట్టుచేసినాడు. [Ingraft.

Ingrafted, *adj.* అంటించిన, అంటువేసిన. See To

Ingrained, *adj.* చాయపోని, గట్టిగాపట్టిన, శాశ్వతమైన. ~ colour పోనిచాయ. ~ prejudice అస్థిగతమైన అజ్ఞానము. ~ bad habits బాగాపట్టుబడ్డదుర్వాసికలు.

To Ingratiate himself, in-grā'shâte, *v. a.* తనమీదదయకలిగేలాగుచేసుకొనుట. he did this to ~ with the king రాజుకుతనమీదదయవచ్చేలాగుదీన్నిచేసినాడు.

Ingratitude, in-grat'i-tūde, *n. s.* కృతఘ్నత, పరులుచేసినమేలునుమరవడము. he shewed ~ కృతఘ్నుడుకాకహీనుడైపుంచినాడు.

Ingredient, in-grēd'yent, *n. s.* కలిసినవొకవస్తువు, కలిసేదినుసు, సంభారము. dry ginger is an — in this medicine శొంఠియీమందులో కలిసినవొకదినుసు. what are the —s in this medicine? ఈమందులో కలిసివుండేదినుసులేమి the intent is a necessary — in guilt పాపానికిబుద్ధిపూర్వకము గాచేయడమేముఖ్యమైనసాధనము. Logic is an — in braminical education బ్రాహ్మణచదువులో తర్కము వొకవిషయము.

Ingress, in'gress, *n. s.* ప్రవేశము. — and egress రావడమువోవడము.

Ingression, in-gresh'on, *n. s.* ప్రవేశము.

Inguinal, ing'gūi-nal, *adj.* గజ్జసంబంధమైన,వంకుణసంబంధమైన. — hernia గిరి.

To Ingulf, in-gulf', To Ingulph, *v. a.* మింగుట, ముంచుట, లోనికియీడ్చుకొనుట. the sea —ed the ship సముద్రముఆవాడనుమింగినది,అనగా సముద్రములో ఆవాడమునిగిపోయినది. the earth —ed Sita భూమిసీతనులోనికిదించుకొన్నది.

Ingulfed, Ingulphed, *adj.* దిగబడ్డ, మింగబడ్డ,ముంచబడ్డ, మునిగిన, లోనికియీడ్చుకోబడ్డ.

To Inhabit, in-hab'it, *v. a.* కాపురముపుండుట, వాసముచేయుట. he —s that house ఆయింట్లో కాపురమువున్నాడు. these trees — mountains కొండలమీదవుండేచెట్లు. he who —s the forest వనవాసి.

Inhabitable, in-hab'it-able, *adj.* కాపురముపుండతగిన,వాసయోగ్యమైన. this house is not — ఈ యిల్లువాసయోగ్యమైన దికాదు, ఈయింట్లోవుండకూడదు.

Inhabitant, in-hab'it-ant, *n. s.* కాపురస్థుడు, వాసముచేసేవాడు. the —s of both sexes అక్కడి కాపురస్థులైనస్త్రీలుపురుషులు.

To Inhale, in-hāle', *v. a.* ఆకర్షించుకొనుట, ఊపిరితోలోనికియీడ్చుకొనుట, పీల్చుట. to — smoke పొగదాగుట. to — a perfume ఆఘ్రాణించుట.

Inharmonious, in-hăr-mōn'yus, *adj.* కర్ణకఠోరమైన, చెవులకుయింపుకాని.

Inharmoniously, *adv.* కర్ణకఠోరముగా, చెవులకుయింపులేక.

Inherency, *n. s.* (existence in something else, so as to be inseparable from it) సమవాయిసంబంధము,సంశ్లేషము, వీడనిసంబంధము.

Inherent, in-hē'rent, *adj.* సమవాయిసంబంధమైన. సమవేతమైన, సంయుక్తమైన, అనివార్యమైన, సహజమైన,స్వాభావికమైన. an — property సహజగుణము. — and attributive properties సహజగుణములు ఆరోపితగుణములు.

Inherently, *adv.* సమవాయిసంబంధముగా, సహజముగా, స్వభావముగా, స్వతస్సిద్ధముగా.

To Inherit, in-her'it, *v. a.* కర్తృత్వమువల్లపొందుట, బాధ్యతవల్లపొందుట, స్వతంత్రముచేతపొందుట. I — his property బాధ్యతవల్లఅతనిసొత్తునాకువచ్చినది. he —ed his father's estate కొడుకనేబాధ్యతచేతవానితండ్రిసొత్తువానికివచ్చినది. She —s her mother's beauty తల్లిఅందమువానికివచ్చినది. he —s his father's vices తండ్రియొక్క దుర్గుణాలువీనికివచ్చినవి.

Inheritable, in-her'it-able, *adj.* కర్తృత్వమువల్లపొందతగిన. a church living is not — గుడిమాన్యము బాధ్యతనువుట్టివచ్చేటిదికాదు.

Inheritance, in-her'it-ance, *n. s.* దాయము, కర్తృత్వమూలకముగావచ్చేసొత్తు, బాధ్యతచేతవచ్చేసొత్తు. In Col. 1, 12, అధికారం A†.

Inherited, *adj.* కర్తృత్వమువల్లవచ్చిన, బాధ్యతవల్లకలిగిన. the — property బాధ్యతచేతవచ్చినసొత్తు. — misery తరంతరగావచ్చినదౌర్భాగ్యము. — misfortunes తరంతరగావచ్చేఆపదలు. opinions — from his schoolmaster ఉపాధ్యాయుడివల్లపుట్టుబడ్డగుణములు.

Inheritor, in-her'it-or, *n. s.* కర్త, బాధ్యస్థుడు,వారసుదారుడు.

Inheritrix, in-her'it-rix, *n. s.* కర్త,బాధ్యస్థురాలు, వారసురాలు.

Inhibition, in-hi-bish'on, *n. s.* అభ్యంతరము, ఆటంకము, ఆక్షేపణ, నిషేధము.

Inhospitability, *n. s.* అతిథిసత్కారములేమి, అనాదరణ, నిర్దాక్షిణ్యము, విచారణలేమి.

Inhospitable, in-hos'pi-table, *adj.* అతిథిసత్కారములేని,ఆదరించని, ఉపచరించని, నిర్దాక్షిణ్యమైన,విచారణలేని. an — man అతిథిసత్కారములేనివాడు, దయాదాక్షిణ్యములేనివాడు, క్రూరుడు. an — country కాపురముచేయడానికియోగ్యముకానిదేశము, వాసయోగ్యముకానిదేశము.

Inhospitableness, *n. s.* అతిథిసత్కారములేమి, నిర్దాక్షిణ్యము.

Inhospitably, in-hos'pi-tab-ly, *adv.* అతిథిసత్కారములేక, అనాదరణగా, ఉపచరించక, నిర్దాక్షిణ్యముగా, విచారణలేక. they acted ~ towards him వాడివిషయమై నిర్దాక్షిణ్యము చేసినారు, దయాదాక్షిణ్యములేకజరిగించినారు.

Inhuman, in-hū'man, *adj.* క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన. ~ conduct కిరాతకతనము.

Inhumanity, in-hū-man'i-ty, *n. s.* కిరాతకతనము, క్రూరత్వము.

Inhumanly, *adv.* కిరాతకతనముగా, క్రూరత్వముగా.

Inhumation, *n. s.* పాతడము, పూడ్చడము, భూస్థాపనము.

To Inhume, in-hūme', *v. a.* పాతుట, పూడ్చుట, భూస్థాపనము చేసుట.

Inimical, in-im'ic-al *or* in-i-mī'cal, *adj.* హాని, ప్రతికూలమైన, విరోధమైన, శత్రుత్వమైన.

Inimitability, *n. s.* అనిమానత.

Inimitable, in-im'i-table, *adj.* అనిమానమైన.

Inimitably, in-im'i-tab-ly, *adv.* అనిమానముగా.

Iniquitous, in-iq'ūi-tus, *adj.* అన్యాయమైన, అక్రమమైన, దుష్ట, పాపిష్ఠి.

Iniquitously, *adv.* అక్రమముగా, అన్యాయముగా, దుర్మార్గముగా.

Iniquity, in-iq'ūi-ty, *n. s.* అక్రమము, అన్యాయము, దుర్మార్గము, దోషము, పాపము.

Initial, in-ish'al, *adj.* మొదటి, ఆదిమ, ప్రాథమిక. an ~ letter ఆద్యాక్షరము. his ~s వాడిపేరు యొక్క మొదటిఅక్షరములు, ఎట్లాగంటే "T. M." అనగా "Thomas Munro." మా॥ రె॥ అనగామామిడిరెంకయ్య. he marked the paper with his ~s తనపేరుయొక్క మొదటిఅక్షరములను వ్రాసినాడు.

To Initiate, in-ish'yāte, *v. a.* అభ్యసింపచేసుట, ప్రవేశపెట్టుట, ఉనుకురుచుట, అక్షరాభ్యాసముచేయుంచుట. he ~d me in business అతడునన్ను మొదటపనిలో ప్రవేశపెట్టినాడు. he ~d me in logic అతడునాకుతర్కమును నేర్పినాడు. he ~d me in this spell ఈమంత్రమును నాకుపుదేశించినాడు. he ~d me in Sanscrit వాడుసంస్కృతములో నాకు అక్షరాభ్యాసముచేయించినాడు.

Initiated, *adj.* ప్రవేశపెట్టిన, అభ్యసింపబడ్డ, ఉపదేశింపబడ్డ, నేర్పిన, అక్షరాభ్యాసముచేయబడ్డ. those who are ~ in logic తర్కమందుశిక్షితులైనవాండ్లు. he was ~ in this science ఈశాస్త్రమందు ప్రవేశముగలవాడు, ఈశాస్త్రమునుఅభ్యసించినాడు. he was not ~ in Tamil అరవములో అతనికి ప్రవేశములేదు. he was one of the ~ ఆయనమర్మజ్ఞుడు.

Initiation, *n. s.* అభ్యాసము, ఉపదేశము, ప్రవేశము, ప్రథమశిక్ష, నేర్పడము. after his ~ in grammar వాడికి వ్యాకరణములో ప్రవేశముకలిగినతరువాత.

Initiative, *n. s.* (a bad French phrase) ఆరంభము, మొదటియత్నము. the governor assumed the ~ in this business ఈపనిలోయావన్నిర్వాహకమునున్నుగొనరువహించినారు. to broach the subject ప్రస్తావముచేయుట. he has the ~ ఆయనేస్వతంత్రుడు. the ~ proceedings మొదటినిబంధన. let us therefore take the ~ and state that nothing whatever has been done అయితేమేమేఆరంభించియేమిన్నిజరగలేదంటున్నాము.

Initiatory, *adj.* బాలబోధకమైన. an ~ book బాలబోధ.

To Inject, in-ject', *v. a.* లోపలవేసుట, లోపలికియెక్కించుట, అనగా చిమ్మనగొట్టముతో లోనికిచిమ్ముట. he ~ed water into my ear నాచెవిలో చిమ్మనగొట్టముతోనీళ్లనుచిమ్మినాడు. he ~ed the foot that was cut off కోసినకాలిమొండెమునకు మైనమునుకొట్టినాడు, అనగాఆమొండెముకుళ్లిపోకుండా బహుదినాలువుండేటట్టుదానిలోనిరక్తమునుతీసివేసి దానికిబదులుగా కాగినమైనమునుచిమ్మనగొట్టముతోచిమ్మియెక్కించినాడు.

Injection, in-jec'shon, *n. s.* చిమ్మనగొట్టముతోలోనికిచిమ్మడము, చిమ్మనగొట్టముతోలోనికిచిమ్మబడేద్రవ్యము.

Injudicious, in-jū-dish'us, *adj.* అవివేకమైన, బుద్ధిలేని, మూఢ.

Injudiciously, *adv.* అవివేకముగా, మూఢత్వముగా.

Injunction, in-junc'shon, *n. s.* ఆజ్ఞ, ఉత్తరవు. he laid his ~s on me నాకుఆజ్ఞాపించినాడు.

To Injure, in'jūre, *v. a.* చెరుపుట, అన్యాయముచేసుట, హానిచేసుట, హింసించుట, ఉపద్రవముచేసుట, విరోధముచేసుట.

Injured, *adj.* చెడిపోయిన, అన్యాయమైపోయిన, హానిపొందిన, ఉపద్రవింపబడ్డ.

Injurious, in-jû'ri-us, *adj.* చెరిపే, హానికరమైన, ఉపద్రవకరమైన, అన్యాయమైన. this is ⁓ to the health ఇది వొంటికి విరోధము.

Injuriously, *adv.* చెరుపుగా, హానిగా, ఉపద్రవముగా, విరోధముగా, అన్యాయముగా.

Injury, in'jŭ-ry, *n. s.* అన్యాయము, ఉపద్రవము, చెరుపు, విరోధము, హింస. or wound గాయము.

Injustice, in-jus'tice, *n. s.* అధర్మము, అన్యాయము.

Ink, ingk, *n. s.* (English) సిరా, ఇంకి. This (being made with galls) loses its blackness in a few years; but native ⁓ (రాయి, మషి) which never fades (being made of lampblack) is called సాయి. Indian ⁓ చిత్రపనిప్రాసేనల్లకడ్డి. red ⁓ ఎర్రసిరా.

To Ink, ingk, *v. a.* సిరాచేసుట. I have ⁓ed my hands నా చేతులు సిరా చేసుకొన్నాను.

Inkhorn, ingk'hôrn, *n. s.* ఇంకిబుడ్డి, సిరాబుడ్డి.

Inkle, ing'kle, *n. s.* నాడా, నవారు. ⁓ fish నత్తలు (Russell).

Inkling, ingk'ling, *n. s.* జాడ, సూచన. or a very little, a trifle రవంత. I have got an ⁓ of his meaning వాడి భావము నాకు సూచనగా తెలుసును. or desire కొంచెము అభిలాష. an ⁓ for adventure రవంత వొక సాహసప్రక్రియ.

Inkstand, *n. s.* ఇంకిబుడ్డి, సిరాబుడ్డి.

Inky, ingk'y, *adj.* ఇంకితగిలిన, నల్లని.

Inlaid, *adj.* ఖచితమైన, చెక్కిన, పొదిగిన, జవకట్టిన. a box ⁓ with ivory దంతము వేసిన పెట్టె.

Inland, in'land, *adj.* and *adv.* సముద్రానికి దూరములో వుండే. this town is ten miles ⁓ ఈవూరు సముద్రానికి పది మైళ్లు లదూరములో వున్నది. an ⁓ Sea దేశమధ్యములో వుండే సముద్రము.

To Inlay, in-lā', *v. a.* చెక్కుట, జవకట్టుట, పొదుగుట.

Inlaying, *n. s.* చెక్కడపుపని, కట్టడపుపని, పూలపని.

Inlet, in'let, *n. s.* ద్వారము, దారి, దోవ.

Inly, in'ly, *adv.* లోపల, అంతర్యములో.

Inmate, in'mâte, *n. s.* ఇంట్లో కూడా వుండేవాడు, సహవాసి. the ⁓s of his family అతని యింటిజనము, అతని సంసారము. the ⁓s of the nest పక్షులు. the ⁓s of the forest మృగములు. the ⁓s of the hospital ఆసుపత్రిలో వుండేవాండ్లు.

Inmost, in'móst, *adj.* లోని, అంతర్యమైన, అంతర్యములో వుండే.

Inn, inn, *n. s.* సత్రము, దిగేయిల్లు, నివాసము. or tavern పూటకూళ్లయిల్లు. the King's head రాజశిరస్సు, the White Horse శ్వేతాశ్వము, the Queen రాణి, the Black Bull నీలవృషభము, అనగా ఈరూపములు ధ్వజమందు కలిగిన ఆయా సత్రములు. I live at the Black Bull నీలవృషభధ్వజము గలసత్రములో వున్నాను. the man who keeps the Golden Lion స్వర్ణసింహధ్వజసత్రపువాడు. The ⁓s of Court ధర్మశాస్త్రపాఠశాల.

Innate, in'nāte, *adj.* సహజమైన, స్వభావమైన, నైసర్గికమైన. an ⁓ principle స్వభావము. the mungoos (ichneumon) has an ⁓ aversion to a snake ముంగిసకు పాముకు జన్మవైరము.

Innavigable, in-nav'i-gable, *adj.* వాడలుపోగూడని. an ⁓ river వాడలుపోగూడనినది.

Inner, in'nĕr, *adj.* లోని, లోపలి, అంతర్యమైన. the ⁓ man and the outer man ఆత్మయున్ను శరీరమున్ను. ⁓ chamber అంతర్గృహము, మూలయిల్లు.

Innermost, in'nĕr-móst, *adj.* లోపలి, లోని.

Innings, inn'ings, *n. s.* తేప, సారి. at the second ⁓ రెండోసారి, యిదికొన్ని ఆటలలో వచ్చే మాట.

Innkeeper, inn'kēp-ĕr, *n. s.* సత్రగాడు, పూటకూళ్లు వేసేవాడు.

Innocence, in'nó-ċence, Innocency, *n. s.* తప్పులేమి, నిర్దోషత్వము, నిరపరాధిత్వము, నిష్కళంకత్వము, నేరములేమి, అనవద్యత. he proved his ⁓ తాను యేమి నేరగనని నిరూపించినాడు. From the ⁓ of their lives వాండ్లు సాధువులైనందున, వాండ్లు నిరపరాధులైనందున. this shews the ⁓ of the fruit ఇందుచేత ఆ పండు నిరుపద్రవమైనది తెలుస్తున్నది.

Innocent, in'nó-ċent, *adj.* తప్పులేని, నిర్దోషియైన, నిరపరాధియైన, నిరుపద్రవకరమైన, నేరములేని, సాధువైన. he is ⁓ of this యీతప్పువాడిది కాదు. they accuse him, but he is ⁓ వాండ్లు అంటారుగాని వాడిమీద నేరము లేదు.

Innocent, in'nó-ċent, *n. s.* శిశువు, బిడ్డ. the slaughter of the ⁓s శిశుహత్య.

Innocently, in'nó-ċent-ly, *adv.* నిర్దోషముగా, నిరపరాధముగా, నిరుపద్రవముగా, ఊరికె, ఎరుగక, తెలియక, సహజముగా.

Innocuous, in-noc'ū-us, *adj.* నిరుపద్రవమైన. milk renders the poison ~ పాలచేతఆవిషమువిరుగుతున్నది.

To Innovate, in'nō-vāte, *v. n.* క్రొత్తకల్పనలుచేసుట.

Innovation, in-nō-vā'shon, *n. s.* క్రొత్తకల్పన, క్రొత్తమర్యాద, విపరీతము.

Innovator, in'nō-vāt-or, *n. s.* క్రొత్తకల్పనలుచేసేవాడు, క్రొత్తమర్యాదలుచేసేవాడు.

Innoxious, in-noksh'us, *adj.* నిరుపద్రవమైన.

Innoxiously, *adv.* నిరుపద్రవముగా.

Innoxiousness, *n. s.* నిరుపద్రవత్వము.

Innuendo, in-nū-en'dō, *n. s.* సూచన, జాడ, అన్యాపదేశము. There must be a double N in this word: which is sometimes wrongly written with a single N.

Innumerable, in-nū'mer-able, *adj.* అనేకమైన, అపరిమితమైన, అసంఖ్యేయమైన, విస్తారమైన, శానా. on ~ occasions లక్షమాట్లు.

Innumerably, *adv.* అనేకముగా, అపరిమితముగా.

Innutritious, *adj.* దేహపోషకముకాని, దేహవర్ధకముకాని, నిస్సారమైన, నీరసమైన.

To Inoculate, in-oc'ū-lāte, *v. a.* (with the small pox) అమ్మవారుపొడిపించుట, అమ్మవారుపోయించుట. he has ~d them with his opinions తన అభిప్రాయములువాండ్లకు నచ్చ ప్రవేశించేటట్టుచేసినాడు. to ~ trees. See To Graft.

Inoculation, in-oc-ū-lā'shon, *n. s.* అమ్మవారుపొడిపించడము, అమ్మవారుపోయించడము.

Inodorous, in-ō'dor-us, *adj.* నిర్గంధమైన, పరిమళములేని, వాసనలేని.

Inoffensive, in-of-fens'ive, *adj.* నిరపరాధియైన, నిరుపద్రవకరమైన, మేదకుడైన, సాధువైన. without bad smell దుర్గంధములేని.

Inoffensively, in-of-fens'ive-ly, *adv.* నిరపరాధముగా, నిరుపద్రవముగా, సాధువుగా.

Inoffensiveness, *n. s.* నిరపరాధిత్వము, నిరుపద్రవత్వము, సాధుత్వము.

Inoperative, *adj.* నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన.

Inopportune, *adj.* అసమయమైన, కాలముకాని.

Inordinate, in-ōr'di-nāte, *adj.* అపరిమితమైన, అపారమైన.

Inordinately, *adv.* అపరిమితముగా, అపారముగా.

Inorganical, in-or-gan'i-cal, *adj.* అంగములేర్పడని, అవయవములేర్పడని. the ~ portions ఉపభాగములు, ఉపాంగములు. ~ changes స్వల్పవిరోధములు.

Inquest, in'qūest, *n. s.* విచారణ, విమర్శ, అనగా దుర్మరణకారణముయొక్క విమర్శ. Coroner's ~ దుర్మరణవిచారణకర్తయొక్క విమర్శ. or report written by by-standers మహజరునామా. muhazzir nama.

Inquietude, in-qūī'ē-tūde, *n. s.* ఆయాసము, చింత, వ్యాకులము.

To Inquire, in-qūīre', *v. n.* విచారించుట, అడుగుట. See To Enquire.

Inquirer, *n. s.* విచారించేవాడు, అడిగేవాడు. See Enquirer.

Inquiry, in-qūīr'y, *n. s.* విచారణ, విమర్శ. See Enquiry.

Inquisition, in-qūi-sish'on, *n. s.* విచారణ, అనగా గురువులుచేసేవిమర్శ. the Romish ~ మతనియమభంగములనుగురించికాథలిక్కుపాదుర్లుచేసేవిమర్శ.

Inquisitive, in-qūis'i-tive, *adj.* ఊరికెఅడిగే, ఊరికెవిచారించే, అదియేమియిదియేమి అనివూరికెఅడిగే. do not be so ~ నీకెందుకుయీఅధికప్రసంగము. he was very ~ about this ఇందునుగురించినిమిత్తముమాలినప్రశ్నలు వూరికెఅడిగినాడు.

Inquisitiveness, *n. s.* నిమిత్తముమాలినప్రశ్నలుఅడగడము, పనికిమాలినవిచారణ, అధికప్రసంగము. he shewed great ~ about this ఇందునుగురించివూరికెనిమిత్తముమాలినప్రశ్నలు అడిగినాడు.

Inquisitor, in-qūis'i-tor, *n. s.* విచారణకర్త, మతనియమభంగములనువిచారించేనిరంకుశక్రూరశాసనకుడైనగురువు, (గణాచారి, See Mixed Glossary.)

Inquisitorial, in-qūis-i-tō'ri-al, *adj.* క్రూరశాసనకగురువుసంబంధమైన. ~ power నిరంకుశక్రూరశాసనికగురువధికారము.

Inroad, in'rōd, *n. s.* అవాంతరము, దవుడు, శత్రువులు హఠాత్తుగావచ్చిపడడము. the Pindarries made ~s on our country పెండారీవాండ్లుమాదేశములో హఠాత్తుగావచ్చిపడ్డారు. or detriment చెరుపు, భంగము, నాశనము. grief made great ~s upon his health దుఃఖముచేతవానికిఒళ్లుచెడిపోయినది.

To Inrol, *v. a.* ఉద్యోగములో పెట్టుకొనుట, పట్టీలో పేరు వ్రాసుకొనుట. I ~led my name with them వాండ్లదగ్గర కొలువుకు కుదిరినాను.

Inrolled, *adj.* కొలువులో అమరిన.

Insalubrious, *adj.* రోగకారియైన, వ్యాధిజనకమైన.

Insane, in-sāne′, *adj.* పిచ్చి, వెర్రి. the ~ root వెర్రిబట్టేటట్టు చేసేవేరు.

Insanely, *adv.* పిచ్చిగా, వెర్రిగా.

Insanity, in-san′i-ty, *n. s.* పైత్యము, వెర్రితనము.

Insatiable, in-sā′shi-able, *adj.* అసంతుష్టమైన, తృప్తిపొందని, అతి. ~ avarice అత్యాశ. ~ fury అత్యాగ్రహము. ~ lust అతివ్యామోహము.

Insatiableness, *n. s.* అతృప్తి, అసంతుష్టి, అత్యాశ.

Insatiably, *adv.* అసంతుష్టిగా, మిక్కిలి. he is ~ avaricious వాడు అత్యాశగలవాడుగా వున్నాడు.

Insatiate, in-sā′shàte, *adj.* See Insatiable.

To Inscribe, in-scrībe′, *v. a.* అంకితము బెట్టుట. he ~d the book to the king ఆపుస్తకానికి రాజుమీద అంకితము బెట్టినాడు, కృతియిచ్చినాడు. he ~d the stone with this name ఆరాతిమీద యీ పేరును చెక్కినాడు.

Inscription, in-scrip′shon, *n. s.* శాసనము, చెక్కిన అక్షరములు, అంకితము, కృతి. an ~ on a tomb గోరిమీద వుండే శాసనము. the ~ was removed అందుమీద వ్రాయించిన మాటలు తీసివేయబడ్డవి.

Inscrutable, in-scrû′ta-ble, *adj.* అతిగూఢమైన, తెలుసుకోగూడని. the decrees of providence are ~ ఈశ్వరసంకల్పము తెలుసుకోగూడనిది.

Inscrutably, *adv.* అతిగూఢముగా, తెలుసుకోగూడక.

Insect, in′sect, *n. s.* కీటము, పురుగు.

Insecure, in-sė-cūre′, *adj.* అపాయమైన, భద్రములేని. I think this house is ~ ఈయిల్లు భద్రము లేదని తోస్తున్నది.

Insecurity, in-sė-cūr′i-ty, *n. s.* అబందర, భద్రములేమి. he left the house in a state of ~ ఆయింటిని అబందరగా విడిచిపెట్టిపోయినాడు. from the ~ of the bridge ఆవంతెన అబందరగా వున్నందున.

Insensate, in-sen′sàte, *adj.* జడమైన, మందమైన, మూర్ఖమైన, యిది కావ్యశబ్దము.

Insensibility, in-sen-si-bil′i-ty, *n. s.* inability to perceive అగోచరత్వము, అతీంద్రియత్వము, కనబడమి, తెలియమి. he remained in a state of ~ until evening సాయంకాలముదాకా స్మృతిలేక వుండినాడు, స్మారకము తప్పి వుండినాడు. stupidity జడత్వము, మూఢత్వము. or dullness of corporal sense అచేతనత్వము, కొరడు, తిమురు.

Insensible, in-sen′si-ble, *adj.* imperceptible అగుపడని, అగోచరమైన, అతీంద్రియమైన, అవిదితమైన, తెలియని. slowly, gradual తెలియబడకుండా జరిగే. the hands of the clock make an ~ progress గడియారపుముండ్లయొక్క గమనము తెలిసేది కాదు. the ~ growth of a plant చెట్టు తెలియబడకుండా క్రమేణ పెరగడము. void of feeling స్మృతిలేని, స్మారకము లేని, కొరడుపారిన, తిమురుగా వుండే. void of emotion or affection కఠినమైన, క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన. he was ~ to love మోహము పుట్టిదో యెరగడు.

Insensibleness, *n. s.* తెలియమి, తిమురు, కొరడు. from his ~ to the pain వాడికి ఆనొప్పి తెలియనందున.

Insensibly, *adv.* అగుపడకుండా, అవిదితముగా, తెలియకుండా. they ~ became friends వాండ్లు యెట్లాగో స్నేహితులైనారు. the hands of the clock move ~ to the eye గడియారముయొక్క ముండ్లు కంటికి తెలియకుండా తిరుగుతవి. I was yesterday walking in the fields till the night fell ~ upon me నిన్న నేను పొలములో తిరుగుతూ వుండగా నాకు అవిదితముగా అస్తమానమైనది, అస్తమానమైనది నాకు తెలియకపోయినది.

Inseparability, Inseparableness, *n. s.* ఎడబాయమి, వీడమి. from the ~ of their union వాండ్లది వీడని స్నేహముగనుక.

Inseparable, in-sep′ar-able, *adj.* ఎడబాయని, వీడని.

Inseparably, in-sep′ar-ab-ly, *adv.* ఎడబాయక, వీడక.

To Insert, in-sert′, *v. a.* నడమ బెట్టుట, ప్రవేశ బెట్టుట, ఎక్కించుట, చేర్చుట. he ~ed the string దారమును గూర్చినాడు. he ~ed his hand చెయి దూర్చినాడు. he ~ed a word ఒకమాటను నడమ వ్రాసినాడు, నడమ పెట్టినాడు.

Inserted, *adj.* నడమ బెట్టిన, ప్రవేశ పెట్టిన, ఉద్యోగములో బెట్టిన, ఎక్కించిన, గుచ్చిన, దూర్చిన.

Insertion, in-ser′shon, *n. s.* నడమ బెట్టినది, నడమ బెట్టడము, ప్రవేశ పెట్టినది, ప్రవేశ పెట్టడము, దూర్చినది, దూర్చడము. in grammar ఆగమము.

To Inshrine, in-shrīne′, *v. a.* ప్రతిష్ఠచేసుట, నిలుపుట.

Inshrined, *adj.* ప్రతిష్ఠచేసిన, నిలిపిన. her image is ⊔ in my heart దానిరూపు నామనస్సులోనిలుచుకొనియున్నది.

Inside, in′sīde, *adj.* లోని, లోపలి. ⊔ measurement లోకొలత.

Inside, in′side, *n. s.* లోతట్టు, లోపక్క, లోవైపు, లోపలిది, అంతరము, కడుపు, గర్భము. he has got something the matter with his ⊔ వాడిపొట్ట లోయేమోవున్నది. the ⊔s of the boxes were painted red ఆపెట్టెలలోతట్లకుయెరుపుపూసియుండినది. the ⊔ of the cheek పుక్కిలి.

Inside, in′sīde, *adv.* లోగా, లోతట్టుగా. he turned the bag ⊔-out ఆసంచిలోతట్టునుబయిటికితిరగతిప్పినాడు.

Insidious, in-sid′yus, *adj.* కపటమైన, కృత్రిమమైన, నమ్మరాని, మోసమైన, వంచనైన.

Insidiously, in-sid′yus-ly, *adv.* కపటముగా, కృత్రిమముగా, మోసముగా, వంచనగా.

Insidiousness, *n. s.* కపటము, కృత్రిమము, మోసము, వంచన.

Insight, in′sīt, *n. s.* తెలివి, ప్రవీణత, ప్రవేశము. this letter affords an ⊔ into his character ఈజాబుచేతవాడియొక్కతవిశేషమతెలుస్తున్నది.

Insignia, *n. s.* plu. చిహ్నము, బిరుదు. the trident and the drum are the ⊔ of Siva శూలమున్ను డమరకమున్నుశివునియొక్కచిహ్నములు.

Insignificance, in-sig-nif′i-cance, Insignificancy, *n. s.* అప్రయోజకత్వము, నిరర్థకత్వము, స్వల్పత. through the ⊔ of these objections ఈఆక్షేపణలుకునికిమాలినవిగనుక, స్వల్పమైనవిగనుక.

Insignificant, in-sig-nif′i-cant, *adj.* అప్రయోజకమైన, నిరర్థకమైన, వ్యర్థమైన, అల్పమైన, స్వల్పమైన.

Insignificantly, *adv.* అల్పముగా, స్వల్పముగా.

Insincere, in-sin-cēre′, *adj.* కపటమైన, కృత్రిమమైన, వంచనైన, మోసమైన.

Insincerity, in-sin-cer′i-ty, *n. s.* కపటము, కృత్రిమము, మోసము, వంచన.

To Insinuate, in-sin′ū-āte, *v. a.* ఉపాయముగా ప్రవేశపెట్టుట, ఎక్కించుట, దూర్చుట. he ⊔d his hand into the hole తనచేతినిఆబొందలో దూర్చినాడు. he ⊔d many things against us మామీదమెల్లిగాకొన్నాళ్లలుపెట్టినాడు. he ⊔s that I am your enemy నేనుమీకుశత్రువైనట్టుబోధిస్తాడు. he ⊔d some doubts about this ఇందునగురించికొన్నిసందేహములుపుట్టేటట్టుతంత్రముచేసినాడు. he ⊔d some doubts into the king's mind రాజుమనసుకు అనుమానములుపుట్టేటట్టుచేసినాడు. the water ⊔d itself into the box ఆపెట్టెలోకినీళ్లుయెక్కినది. he ⊔d himself into the prince's favor రాజుదయనుఉపాయముగాసంపాదించుకొన్నాడు.

Insinuated, *adj.* ఉపాయముగాప్రవేశపెట్టబడ్డ, ఎక్కిన, దూరిన.

Insinuating, *adj.* ఉపసర్పించే, బుజ్జగించే, లాలించే, రంజకమైన, సరసమైన. ⊔ words ఉపసర్పణము, లాలనగావుండేమాటలు.

Insinuatingly, *adv.* ఉపసర్పించి, తేలించి, బుజ్జగించి, లాలించి.

Insinuation, in-sin-ū-ā′shon, *n. s.* జాడ, సూచన, బుజ్జగింపు, లాలన. this is a mere ⊔ యిదిపూరికె జాడగాచెప్పినింద.

Insipid, in-sip′id, *adj.* చప్పగావుండే, చప్పని, నిస్సారమైన, రుచిలేని.

Insipidity, in-si-pid′i-ty, Insipidness, *n. s.* చప్పన, నిస్సారత.

Insipidly, *adv.* చప్పగా, నిస్సారముగా.

To Insist, in-sist′, *v. n.* పిడివాదముచేసుట, హటముచేసుట. he ⊔s upon your paying it నీవుదాన్నిచెల్లించవలెననిపిడివాదముచేస్తాడు, హటముచేస్తాడు. I ⊔ upon your telling me నీవునాతోచెప్పితేగానికూడదు. he ⊔s upon it that you told him నీవుతనతోచెప్పినట్టుసాధిస్తాడు.

To Insnare, in-snāre′, *v. a.* చిక్కించుకొనుట, తగిలించుకొనుట.

Insobriety, in-sō-brī′ē-ty, *n. s.* తాగుబోతుతనము. from his habits of ⊔ వాడితాగుబోతుతనముచేత.

Insociability, Insociableness, *n. s.* ఒకరితోనున్ను చేరకవుండడము, కలియగలుపుగావుండమి, మానము, విరసభావము.

Insociable, in-sō′shi-able, *adj.* అన్యోన్యతలేని, ఒకరితోచేరని, కలియగలుపుగావుండని, మానమై

న, శిరసుడు కాని. he is very ~ వాడు శకరితో చేరేవాడు కాడు, అతిమూర్ఖుడు.

Insolence, in′sô-lence, *n. s.* అహంకారము, గర్వము, తలకొవ్వు, తుంటతనము, దుడుకు, పొగరుకొవ్వు.

Insolent, in′sô-lent, *adj.* అహంకారియైన, గర్విష్ఠుడైన, తలకొవ్విన, తుంటైన, దుడుకైన, పొగరుకొవ్విన.

Insolently, in′sô-lent-ly, *adv.* అహంకారముగా, గర్వముగా, తలకొవ్వి, తుంటతనముగా, దుడుకుగా.

Insoluble, in-sol′û-ble, *adj.* కరగని, దృఢమైన.

Insolvable, in-solv′a-ble, *adj.* తీరని, తీర్చకూడని, విడ్వకూడని.

Insolvency, in-sol′ven-cy, *n. s.* అప్పులుచెల్లించేశక్తిలేమి.

Insolvent, in-sol′vent, *adj.* అప్పులుచెల్లించేశక్తిలేని, ఇవ్వలేని.

Insolvent, in-sol′vent, *n. s.* అప్పులుతీర్చలేనివాడు, ఋణగ్రస్తుడు.

Insomuchas, *conj.* ఎందుకంటె, ఏలనంటె ఏలాగంటె.

To Inspect, in-spect′, *v. a.* చూచుట, పరిశీలనము చేసుట, విచారించుట, విమర్శించుట, శోధించుట.

Inspection, in-spec′shon, *n. s.* విచారణ, విమర్శ, పరిశోధన, పరీక్ష.

Inspector, in-spect′or, *n. s.* విచారించేవాడు, పరిశోధనచేసేవాడు.

Inspersion, in-sper′shon, *n. s.* చల్లడము, ప్రోక్షణము.

To Insphere, in-sfēre′, *v. a.* కవచమిచ్చుట, గుండ్రముచేసుట, గిరతీంచుట, యిదికావ్యమందువచ్చేమాట.

Inspiration, in-spi-rā′shon, *n. s.* (the act of drawing in breath) ఊపిరిలోనికీసుకోవడము, శ్వాసముయాడ్వడము. at a single ~ ఒకగుక్కలో. mental ~ ఆవేశము. the word of ~ ఆవేశములో చెప్పినమాట. In 2 Tim. III. 16. ఈశ్వరస్వాభావం. A†. ఈశ్వరావేశము. C†. but P†. substitutes దైవాత్మపుట్టించినదై.

To Inspire, in-spire′, *v. a.* కలగచేసుట, పుట్టించుట, ప్రేరేపించుట, ఇచ్చుట. his words ~d me with hope: or, his words ~d hope into my mind వాడిమాటలునాకు ఆశనుకలగచేసినవి, పుట్టించినవి. God ~d them to do this దీన్ని చేయడానకు వాండ్లకు దేవుడు ప్రేరేపణచేసినాడు. she ~d him with love అదివాడికిమోహమునుకలగచేసినది.

Inspired, *adj.* ప్రేరేపించబడ్డ, ఆవేశముగల. ~ with love మోహావేశముగలవాడై. ~ with pity కృపావిష్టుడై. an ~ poem దైవావేశముచేతచెప్పినకావ్యము, అనగా అతిశీఘ్రమైనకావ్యము. an ~ person అంశపురుషుడు. the ~ volume దైవావేశముచేతచెప్పినగ్రంథము, అనగా బైబిలు.

Inspiring, *adj.* కలగచేసే, ప్రేరేపించే. an ~ thought ధైర్యకరమైనతలంపు. love ~ మనోహరమైన. fear-~ భయంకరమైన. hope-~ ఆశపుట్టించే.

To Inspirit, in-spir′it, *v. a.* ధైర్యమునుకలగచేసుట.

Inspissated, *adj.* ఘనీభవించిన, పిష్టమైన. they boiled the sugar-cane juice till it was ~ చెరుకుపాలనుపాకమయ్యేదాకా కాచినారు. Catechu or cutch is the ~ juice of Chandra wood కాచుకాగిపిష్టమైనచంద్రచెక్కయొక్కరసము.

Inspissation, in-spis-sā′shon, *n. s.* ఘనీభవించడము.

Instability, in-sta-bil′i-ty, *n. s.* అస్థిరత, చాంచల్యము. on account of the ~ of Fortune ఐశ్వర్యము అస్థిరమైనందున.

Instable, in-stāble′, *adj.* అస్థిరమైన, చంచలమైన, నిలకడలేని.

To Install, in-stâll′, *v. a.* పట్టముగట్టుట, ప్రవేశపెట్టుట. they ~ed him as judge అతణ్ని న్యాయాధిపతిగానేర్పరచినారు.

Installation, in-stăl-lā′shon, *n. s.* పట్టాభిషేకము చేయడము.

Instalment, in-stâl′ment, *n. s.* part payment of a debt ఒకతేపచెల్లించినది. he paid the money in three ~s ఆరూకలనుమూడుతేపలుగాచెల్లించినాడు. the debt was paid at once, without any ~s తేపతేపలుగా కాకుండా ఒకసారిగా చెల్లించినాడు.

Instance, in′stance, *n. s.* asking అడుక్కోవడము. I did this at his ~ అతను అడుక్కొన్నందున చేసినాను. or time తేప, సారి. in the first ~ మొ

దటిసారి. in the present ~ ఇప్పటివిద్యమాన ములో. some boys read Sanscrit and others English, *in the first* ~ they read the Panchatantram; *in the second* ~ they read the history of England కొందరుపిల్లకాయలుసంస్కృతము, కొందరుయింగ్లీషున్ను చదువుతారు, మొదటిదాంట్లో పంచతంత్రము చదువుతారు రెండోదాంట్లోయింగిలండుచరిత్రను చదువుతారు. in most ~s బహుశః. many ~s of this have occurred ఇది అనేకమాట్లు సంభవించినది. for ~ ఏలాగంటే, దానికిదృష్టాంతమేమంటే.

To Instance, in'stance, *v. a.* ఉదాహరణఅనుసరించుట, దృష్టాంతముచూపుట.

Instant, in'stant, *adj.* అక్కరగల, అతిముఖ్యమైన. at his ~ request అతడుఅక్కరగాఅడుక్కొన్నందువొందట. he was ~ in prayer వాడుతీయకప్రార్థిస్తూవుండెను. he must make ~ payment వాడుతక్షణంచెల్లించవలెను.

Instant, in'stant, *n. s.* క్షణము, నిమిషము, కాలము. at every ~ క్షణేక్షణే, నిమిషనిమిషానికి, ప్రతిక్షణము. at the ~ of death మరణకాలములో. for an ~ ఎంతమాత్రము.

Instant, in'stant, *adv.* (in the current month) ఇప్పటినెలలో. on the 20th ~ ఈనెలయిరువైయోతేదిని.

Instantaneous, in-stan-tān'yus, *adj.* తక్షణముచేసిన. this medicine gave him ~ relief ఈమందుచేతతక్షణముకుదిరినది. this caused ~ death ఇదితక్షణముచంపినది.

Instantaneously, *adv.* తక్షణము, వెంటనే.

Instantly, *adv.* తక్షణము, వెంటనే. ~ upon his arrival వాడుచేరినతోడుతోనే.

Instead, in-sted', *prep.* ప్రత్యామ్నాయముగా, ప్రతిగా, మారుగా. he abstained from wine, and drank milk ~ సారాయివిడిచిపెట్టిదానికిప్రతిగా పాలుతాగినాడు he took the cow ~ of the buffalo ఎనుమునుబట్టక ఆవునుపట్టుకొన్నాడు. enjoyment of land (usufruct) ~ of interest భోగ్యము, అనగావడ్డికిప్రతిగా నేలనుఅనుభవించడము. you must go ~ of me నామారునీవుపో. give me this ~ of that అదివద్దుయిదియియ్యి. ~ of paying the money, he ran away రూకలు చెల్లించకుండాపరుగెత్తిపోయినాడు. ~ of being angry, he was pleased కోపించుకోకుండాసంతోషముగావుండినాడు.

Instep, in'step, *n. s.* మీగాలు. they compare the ~ to the back of the tortoise మీగాలునుకూర్మపృష్టముతోసరిబోలుస్తారు.

To Instigate, in'sti-gāte, *v. a.* దుర్బోధనచేసుట, పురిగొలుపుట, పుల్లలుబెట్టుట, ప్రేరేపణచేసుట. anger ~d him to do this కోపోద్రేకముచేతదీన్ని చేసినాడు.

Instigated, *adj.* బోధించబడ్డ, ప్రేరేపించబడ్డ. ~ by avarice దురాశపట్టి. he was ~ by them to do this వాండ్లదుర్బోధనకులోనైదీన్ని చేసినాడు.

Instigation, in-sti-gā'shon, *n. s.* దుర్బోధన, ప్రేరేపణ. he did this at the ~ of the devil (the Hindu expression is) వాడికర్మమువాణ్నిచేయమన్నది, అన్యాయమునకులోబడియిట్లాచేసినాడు.

Instigator, in'sti-gāt-or, *n. s.* ఎక్కులుపెట్టేవాడు, దుర్బోధనచేసేవాడు, పుల్లలుపెట్టేవాడు, ప్రేరేపకుడు.

To Instil, in-stil', *v. a.* మనసునపట్టేటట్టుచేసుట, లగించేటట్టుచేసుట. he ~led some doubts into their minds వాండ్లమనసులోకొన్ని సందేహములుపుట్టేటట్టుచేసినాడు.

Instilled, *adj.* మనసునతగిలిన, మనసునపట్టిన, లగించిన.

Instinct, in'stingct, *n. s.* సహజగుణము, స్వభావగుణము, జంతుప్రజ్ఞ, పశుబుద్ధి, ప్రకృతి. the ~ of self-preservation సహజముగాతన్ను తానుకాపాడుకోవడము. a natural ~ drew the child towards its mother ఆబిడ్డదానితల్లిదగ్గిరికిసహజముగాపోయినది. cats and dogs fight by ~ కుక్కకుపిల్లికిజన్మవైరము.

Instinctive, in-stingct'ive, *adj.* సహజమైన, స్వభావమైన, జన్మముతోపుట్టిన, ప్రకృతిసంబంధమైన.

Instinctively, *adv.* సహజముగా, స్వభావముగా, జన్మతః, ప్రకృత్యా. ~ known ఒకడుతెలియచేయకుండాతనంతటతెలిసిన. the calf ~ butts the udder దూడకుడిచేటప్పుడుపొదుగును ప్రకృత్యా పొడుస్తున్నది, అనగాఒకరునేర్పనిదైసహజముగాపొడుస్తున్నదనిభావము.

To Institute, in′sti-tūte, *v. a.* ఏర్పరచుట, నియమించుట, నిర్ణయించుట. to ~ a law suit వ్యాజ్యము వేయుట. to ~ an enquiry విచారణకు ఆరంభించుట.

Institute, in′sti-tūte, *n. s.* శాస్త్రము, ధర్మశాస్త్రము, సిద్ధాంతము.

Institution, in-sti-tū′shon, *n. s.* స్థాపనము, ఏర్పాటు, నిబంధన, నియమము. a charitable ~ ఆస్పత్రి, ధర్మసత్రము. the different educational ~s at Madras పట్టణములో వుండే ఆయా బళ్లు. after the ~ of the suit ఆ వ్యాజ్యము వేసిన తరువాత. after the ~ of this law ఈ చట్టము యేర్పడ్డ తరువాత. the ~ of marriage is known in all nations వివాహమనే నిబంధన అన్ని జాతులలో నున్ను కద్దు.

To Instruct, in-struct′, *v. a.* నేర్పుట, శిక్షచెప్పుట, ఆజ్ఞాపించుట. he ~ed them well వాండ్లకు బాగా నేర్పినాడు. he ~ed them well in geography వాండ్లకు భూగోళశాస్త్రమును బాగా శిక్షచెప్పినాడు. he ~ed me to sell his house తనయింటిని అమ్మమని నాకు వుత్తరవు యిచ్చినాడు.

Instructed, *adj.* నేర్పబడ్డ, శిక్షచెప్పబడ్డ, ఆజ్ఞాపించబడ్డ. a well ~ man సుశిక్షితుడు.

Instruction, in-struc′shon, *n. s.* ఉపదేశము, నేర్పడము, శిక్ష, ఆజ్ఞ. or command ఉత్తరవు. in the plural this word is only used as, meaning commands.

Instructive, in-struct′ive, *adj.* జ్ఞానబోధకమైన, జ్ఞానము కలగచేసే, జ్ఞానవర్ధకమైన. this is an ~ book జ్ఞానవర్ధకమైన గ్రంథము.

Instructor, in-struct′or, *n. s.* చెప్పిచ్చేవాడు, నేర్పేవాడు, ఉపాధ్యాయుడు, గురువు.

Instrument, in′strŭ-ment, *n. s.* ఆయుధము, సాధనము, కొరముట్టు. a musical ~ వాద్యము, వీణె మొదలైనవి. he is an ~ or tool in their hands వాండ్లు యెట్లా తిప్పితే అట్లా తిరిగేవాడు. an ~ in law or document సాధకము, సాధనము, అధికారపత్రము, దస్తావేజు. he executed an ~ by which he mortgaged his house to them తన యింటిని వాండ్లవద్ద కుదువపెట్టి చీటి వ్రాసియిచ్చినాడు.

Instrumental, in-strŭ-ment′al, *adj.* కారణముగా వుండే, సాధకముగా వుండే, సహకారిగా వుండే. (not vocal) ~ music వాద్యము.

Instrumentality, in-strŭ-men-tal′i-ty, *n. s.* సాధకముగా వుండడము, సహకారముగా వుండడము. through their ~ వారివారి ముఖముగా, వారి సహకారము చేత.

Instrumentally, *adv.* సాధకముగా, సహకారముగా.

Insubordinate, *adj.* అణకని, అవిధేయమైన, అస్వాధీనమైన, మాటవినని, వశపడని.

Insubordination, *n. s.* అణకమి, అవిధేయత, అస్వాధీనత, తిరగబడడము.

Insubstantial, *adj.* అశరీరమైన.

Insufferable, in-suf′fĕr-able, *adj.* తాళకూడని, పడకూడని, సహించకూడని. such behaviour is ~ అటువంటి నడత అసహ్యమైనదిగా వున్నది, తాళకూడనిదిగా వున్నది.

Insufferably, *adv.* తాళకూడక, పడకూడక, సహించక. he is ~ proud వాడి గర్వము యింతంత కాదు.

Insufficiency, in-suf-fish′en-cy, *n. s.* చాలక వుండడము, చాలమి. from the ~ of the money రూకలు చాలనందున.

Insufficient, in-suf-fish′ent, *adj.* చాలని. because the light was ~ వెలుతురు చాలనందున. this reason is wholly ~ ఈ హేతువు యెంతమాత్రము చాలదు.

Insufficiently, in-suf-fish′ent-ly, *adv.* చాలక, తక్కువగా. this house is ~ furnished ఈయింట్లో సామానులు తక్కువగా వున్నవి.

Insular, in′shŭ-lar, *adj.* దీవిసంబంధమైన, ద్వీపసంబంధమైన, లంకసంబంధమైన. the ~ chiefs ఆ లంకసంబంధమైన ప్రభువులు.

Insulated, in′shŭ-lāt-ed, ఏకాంతిగా వుండే, ఒంటరిగా వుండే. an ~ case proves nothing ఒంటి దృష్టాంతముచేత ప్రకటిన్ని నిశ్చయపడదు.

Insulation, *n. s.* ఏకాంతత్వము, దిక్కుదెస లేక వుండడము. from his ~ వాడు దిక్కుదెస లేక వుండినందున.

Insult, in′sult, *n. s.* తిరస్కారము, ధిక్కారము, పరిభవము, అవమానము, దూషణ.

To Insult, in-sult′, *v. a.* తిరస్కరించుట, ధిక్కరించుట, పరిభవము చేసుట, అవమానము చేసుట, దూషించుట.

Insultingly, *adv.* తిరస్కారముగా, ధిక్కారముగా, అవమానముగా, దూషణగా.

Insuperable, in-sū′per-able, *adj.* అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన.

Insuperably, *adv.* అసాధ్యముగా, దుర్ఘటముగా.

Insupportable, in-sup-pōrt′a-ble, *adj.* ఓర్వగూడని, తాళగూడని, దుస్సహమైన, పడగూడని, అతిశయమైన, మహత్తైన, దిక్కులేని.

Insupportably, in-sup-pōrt′a-bly, *adv.* తాళగూడక, దుస్సహముగా, అతిశయముగా, మహత్తుగా. he is ~ proud అతిగర్విష్ఠుడుగా వున్నాడు.

Insurance, *n. s.* exemption from hazard, obtained by the payment of a certain sum: the sum paid for security. అభయము, అభయచీటి, బీమా, అనగా ఒకవాడ మొదలైనవాటికి అపాయము వచ్చినేమోయని ఒకడుమరిఒకవర్తకునిదగ్గిరికి పోయితనవాడ మొదలైనవాటికి ఒక మొత్తమునునిర్ణయించుకొని ఆమొత్తానికినూటికియింతమాత్రము ఆవర్తకునికియిస్తానని నిష్కర్షచేసుకొంటాడు, ఆవాడ మొదలైనవాటికి అపాయమువస్తే ఆమొత్తమునుఆవర్తకుడుఅచ్చుకొంటాడు. ~ company ఈరీతిగానూటికి యింతమాత్రమని తీసుకొని అపాయమువస్తేరూకలుఅచ్చుకొనేసభవారు.

To Insure, *v. a.* బీమాచేసుట, నూటికింతఅని తీసుకొని అపాయమువస్తే అచ్చుకొంటాననిపూటబడుట. I will ~ your success నీకుఅనుకూలమౌతున్నది, దానికినేనువున్నాను. he ~d my ship నావాడకుఅపాయమువస్తేదానినష్టమునుతానుఅచ్చుకొనేటట్టుపూటబడ్డాడు.

Insurer, *n. s.* he who takes or gives security బీమాచేసియిచ్చేవాడు, నూటికింతనితీసుకొనిఅపాయమువస్తేదానినష్టమును అచ్చుకొనేవాడు, దానికినేనున్నాననేవాడు. See Insurance.

Insurgent, *n. s.* a Rebel తిరగబడేవాడు, సర్కారుమీదతిరగబడేవాడు.

Insurgent, *adj.* rebelling తిరగబడే, దివాణముమీదతిరగబడే.

Insurmountable, in-sur-mount′a-ble, *adj.* అసాధ్యమైన, దుర్ఘటమైన.

Insurmountably, *adv.* అసాధ్యముగా, దుర్ఘటముగా.

Insurrection, in-sur-rec′shon, *n. s.* కాపులుదివాణముమీదతిరగబడడము, రాజునెదిరించడము.

Insusceptibility, *n. s.* Hardness కాఠిన్యము, క్రూరభావము.

Insusceptible, *adj.* Hard, impassive, impassible కఠినమైన, క్రూరమైన.

Intact, *adj.* (untouched) అంటని, తాకని. he preserved the estate ~ ఆరూకలను అంటకుండా అట్టేపెట్టినాడు.

Intaglio, in-tal′yō, *n. s.* చెక్కినరూపుగలరాయి.

Intangible, *adj.* not to be touched అంటరాని, తాకితెలియని, స్పర్శించగూడని, స్పర్శేంద్రియమునకుగ్రాహ్యముకాని. an ~ shape చేతికితెలియని రూపు.

Integer, in′tē-gĕr, *n. s.* చిల్లరలేనిమొత్తము, అనగా పాతికలు, వీసాలుమొదలైనవిలేనిమొత్తము.

Integral, in′tē-gral, *adj.* ముఖ్యమైన. the hand is an ~ part of the body, the hair is not శరీరానికి ముఖ్యమైనభాగముచెయి వెంట్రుకలుకావు, శరీరానికిచెయిలేకపోతేమొండిగావుంటున్నది, వెంట్రుకలులేకపోతేఅట్లాకాదు. a secretary is an ~ part of every Society ప్రతిసభకున్నుసెక్రిటేరిముఖ్యమైనఅంగముగావుంటాడు, సెక్రిటేరిలేకపోతేతప్పును.

Integrity, in-teg′ri-ty, *n. s.* గాంభీర్యము, నిష్కాపట్యము, పెద్దమనిషితనము, సజ్జనత, సరళత. a man of ~ పెద్దమనిషి, సజ్జనుడు.

Integument, in-teg′ū-ment, *n. s.* పొర, తోలు.

Intellect, in′tel-lect, *n. s.* తెలివి, బుద్ధి, మతి, వివేకము. a man of ~ తెలిసినవాడు, వివేకి. a man of weak ~ జడుడు, మందబుద్ధిగలవాడు, మందమతి.

Intellectual, in-tel-lec′tū-al *adj.* బుద్ధిసంబంధమైన, మనస్సంబంధమైన, వివేకశాలియైన, తెలివిగల, బుద్ధికుశలతగల. man is an ~ creature మనుష్యులువివేకులు. ~ and corporeal powers మానసశక్తి, దేహశక్తి. the ~ system of the universe (Johnson) విశేషసిద్ధాంతము.

Intelligence, in-tel′li-gĕnce, *n. s.* understanding బుద్ధి, జ్ఞానము. there was a good ~ between them వాండ్లునిండా అనుకూలముగావుండినారు, వారికినిండా బుద్ధికలుండినది. tidings సమాచారము. the celestial ~s దేవతలుగంధర్వులుమొదలైనవాండ్లు.

Intelligencer, *n. s.* సమాచారముచెప్పేవాడు, యిది సుశబ్దముకాదు.

Intelligent, in-tel′li-gent, *adj.* తెలివిగల,బుద్ధిశాలి యైన,వివేకియైన.

Intelligibility, *n. s.* అర్థముకావడము, యిదిసుశబ్దముకాదు.

Intelligible, in-tel′li-gible, *adj.* అర్థమయ్యే, స్పష్టమైన,విశదమైన. this is not ⌴ ఇదిఅర్థముకాలేదు.

Intelligibly, in-tel′li-gib-ly, *adv.* అర్థమయ్యేటట్టుగా, విశదముగా, స్పష్టముగా.

Intemperance, in-tem′per-ance, *n. s.* అపరిమితత్వము, అమితత్వము. ⌴ in drinking అతిపానము. ⌴ in love అతివ్యామోహము. ⌴ in speech క్రౌర్యము.

Intemperate, in-tem′per-ate, *adj.* అతియైన,అపరిమితమైన, అమితమైన. ⌴ in drinking తాగుబోతైన. ⌴ in language నోరుదుడుకైన, నోరుమించిన. an ⌴ man తాగుబోతు, మించినవాడు. ⌴ *language* తిట్లు. ⌴ or bad weather అకాలవర్షము, గాలివాన మొదలైనవి.

Intemperately, *adv.* అతిగా, అమితముగా.

Intenable, *adj.* జబ్బైన, దుర్బలమైన, పనికిమాలిన. this is an ⌴ assertion ఇదివట్టిమాట, నిజమయ్యేమాటకాదు.

To Intend, in-tend′, *v. a.* and *v. n.* అనుకొనుట, ఉద్దేశించుట, ఉద్యుక్తముగావుండుట, ఎంచుట,తలచుట, భావించుకొనుట,యత్నముగావుండుట. he ⌴s to do so అట్లాచేయవలెననివున్నాడు. do you ⌴ to go back? మళ్లీపోవలెననివున్నావా. I went there ⌴ing to call him వాణ్నిపిలువవలెననిఅక్కడికిపోతిని. what do these words ⌴? ఈమాటలకుఅభిప్రాయమేమి. he ⌴ed this book for you ఈపుస్తకమునీకోసరమనిఅనుకొన్నాడు.

Intendant, in-tend′ant, *n. s.* supervisor అధికారి, పైవిచారణకర్త. of revenue శిరస్తేదారు, తహశీల్దారు. of a temple మణియగాడు. of police దారోగా.

Intended, *adj.* అనుకొనివుండే, ఎంచుకొనివుండే, తలచుకొనివుండే, ఉద్యుక్తముగావుండే, యత్నముగావుండే. a book ⌴ for children పిల్లకాయలకోసరముగావుండేపుస్తకము. his ⌴, or his ⌴ wife వాడుపెండ్లాడవలెననివుండేస్త్రీ.

Intense, in-tense′, *adj.* అతి, మహా, మిక్కుటమైన,అఘోరమైన. ⌴ cold చెడుచలి, పాడుచలి, మహాచలి. ⌴ eagerness ఆత్యాశ.

Intensely, in-tense′ly, *adv.* అతిశయముగా,చాలా, మిక్కిలి.

Intenseness, in-tense′ness, Intensity, *n. s.* అతిశయము. from the ⌴ of the cold చలియొక్క అతిశయముచేత. by ⌴ of application he discovered this శ్రద్ధాధిక్యమువల్లదీన్నికనుక్కొన్నాడు.

Intensive, in-tens′ive, *adj.* అవధారణార్థకమైన.

Intensively, *adv.* అవధారణార్థకముగా.

Intent, in-tent′, *adj.* ఏకదృష్టిగావుండే, ఏకాగ్రచిత్తమైన. he is ⌴ upon doing this దీన్ని చెయ్యవలెననివుద్యుక్తుడైవున్నాడు. he is ⌴ upon this దీనిమీదవొకతేపట్టుగావున్నాడు.

Intent, in-tent′, *n. s.* అభిప్రాయము, తాత్పర్యము, భావము. to all ⌴s and purposes అన్నివిధాల, ఏవిధానవైనా, యావత్తు, సర్వప్రకారేణ.

Intention, in-ten′shon, *n. s.* ఉద్దేశము, యత్నము, అభిప్రాయము,తాత్పర్యము, భావము. the wound healed by first ⌴ (Ainslie I. 6.) తనకుతానే, స్వతః, స్వబుద్ధిగా.

Intentional, in-ten′shon-al, *adj.* ఆలోచనపూర్వకమైన, కావలెననిచేసిన, మనఃపూర్వకమైన.

Intentionally, *adv.* ఆలోచనపూర్వకముగా, కావలెనని,బుద్ధిపూర్వకముగా,మనఃపూర్వకముగా. he did it ⌴ వాడుదాన్నికావలెననిచేసినాడు.

Intently, in-tent′ly, *adv.* ఏకదృష్టిగా, ఏకాగ్రచిత్తముగా, ఒకతేపట్టుగా.

Intentness, *n. s.* ఏకాగ్రచిత్తత, తదేకనిష్ఠ, ఒకతేపట్టు.

To Inter, in-ter′, *v. a.* to bury పాతిపెట్టుట, పూడ్చుట, యిదిశవమునుగురించినమాట.

Intercalary, in-ter-cal′a-ry, *adj.* అధికమైన. an ⌴ year or leap year అధికదినమునుకలిగినసంవత్సరము,అనగాయిరువైతొమ్మిదితేదులఫిబ్రవరినెలగలసంవత్సరము.

Intercalation, in-ter-ca-lā′shon, *n. s.* సంవత్సరములోఅధికముగావొకదినమునుచేర్చుకోవడము.

To Intercede, in-ter-cēde′, *v. n.* అడుక్కొనుట,ఒకరికైబతిమాలుకొనుట. he ⌴d with her for me నాకోసరముదాన్నిబతిమాలుకొన్నాడు.

To Intercept, in-ter-cept′, *v. a.* అడ్డగించుట, అడ్డపడికొంచపోవుట. the cloud ⌴ed the rays of the sun మేఘముసూర్యకిరణములకుఅడ్డమైనది.

the robbers ⌣ed the money on its way here ఆరూకలుయిక్కడికివస్తూవుండగానడిపోవలలోదాం గలుఅడ్డగిపోయిడుకొన్నారు. they ⌣ed our letters మాకువచ్చినజాబులనుఅడ్డకుడిపెరుక్కొన్నారు.

Intercession, in-ter-cesh′on, *n. s.* ఒకరికైబతిమాలుకోవడము, మధ్యవర్తిత్వము, మధ్యస్థము, అడ్డపడడము. D. says పరార్థప్రార్థన,విరోధములేర్పడానకైపాటుపడడము. through his ⌣ అతనిమధ్యస్థమువల్ల, అతనిరాయభారముగుండా, అతడుమనివిచేసినందున. they were pardoned at his ⌣ ఆయననడమవచ్చిబతిమాలుకొన్నందునవాండ్లనుమన్నించినారు. usually it means simply an earnest request మనివి, వేడుకోళ్లు. In Rom. XI. 2. and Heb. VII. 25. నివేదనం A†.

Intercessor, in-ter-ces′sor, *n. s.* ఒకరికైఅడ్డపడిబతిమాలుకొనేవాడు, మధ్యవర్తి.

Interchained, *adj.* కూర్చబడ్డ, కొనులుకొనివుండే. with ⌣ hands చేతులుకూర్చుకొని.

To Interchange, in-ter-chānge′, *v. a.* పరివర్తనచేసుకొనుట, మార్చుకొనుట, వినిమయముచేసుకొనుట. they ⌣d compliments ఒకరికొకరుదండముపెట్టుకొన్నారు. they ⌣d blows ఒకరినొకరుకొట్టుకొన్నారు.

Interchange, in′ter-chānge, *n. s.* పరివర్తన,మార్చుకోవడము,వినిమయము,ప్రతిక్రియ. during the ⌣ of compliments ఒకరికొకరుదండముపెట్టుకోగా.

Interchangeably, *adv.* ఈడుకుఈడు, పరస్పరం,పరివర్తనగా, వినిమయముగా, ప్రతిక్రియ.

Interchanged, *adj.* పరివర్తనచేసుకొన్న, మార్చుకోబడ్డ, వినిమయముచేసుకోబడ్డ.

Intercolumniation, in-ter-cō-lum-ni-ā′shon, *n. s.* అంకణము.

Intercostal, in-ter-cos′tal, *adj.* పక్కయెముకలనడుమవుండే.

Intercourse, in′ter-cōrse, *n. s.* సహవాసము,సాంగత్యము, సంపర్కము, సంసర్గము. they held no ⌣ with him వాండ్లువాడితోసహవాసముచేయలేదు. illicit ⌣ వ్యభిచారము, రంకు.

To Interdict, in-ter-dict′, *v. a.* నిషేధించుట,కూడదనుట, అడ్డగించుట. they ⌣ed his return వాణ్నిమళ్లీరాకూడదనినిషేధించినారు. the doctor ⌣ed me water నేనునీళ్లుతాగకూడదనివైద్యుడుచెప్పినాడు.

Interdict, in′ter-dict, *n. s.* నిషేధింపు,వెలి, అడ్డగింపు.

Interdicted, *adj.* నిషేధించబడ్డ,వెలివేయబడ్డ,అడ్డగించబడ్డ.

Interdiction, in-ter-dic′shon, *n. s.* నిషేధము, తోపుడు, అడ్డగింపు.

Interdictory, in-ter-dic′tor-y, *adj.* నిషేధకమైన.

To Interest, in′ter-est, *v. a.* అక్కరపుట్టేటట్టుచేసుట,ఆశపుట్టించుట, శ్రద్ధకలగచేసుట. to ⌣ him in this I offered him a reward ఇందులోవాడికిఅక్కరపుట్టేటట్టుచేయడానకుబహుమానముయిస్తానన్నాను. they tried to ⌣ me in his fovor వాడిపనినాకు అక్కరపుట్టేటట్టుచేయడానకు శానాపాటుబడ్డారు. the story of Harischandra ⌣s the reader very much హరిశ్చంద్రకథనుచదివేవాడికి మరీమరీ ఆశనుకలగచేస్తున్నది. the marriage ⌣s the whole town ఈపెండ్లివూళ్లోఅందరికీసంతోషము. the misfortunes he suffered ⌣ed the whole town వాడికివచ్చినతొందరవూరికంతావ్యాకులమైనది. the story ⌣ed them much ఈకథవాండ్లకుమహావ్యాకులమునుచేసినది, ఆహ్లాదమునుచేసినది. it will ⌣ you to know that they now have a son వాండ్లకుయిప్పుడుకుమారుడుకలిగినది, యిదినీకుతెలిసిసంతోషింతువుగదా. I do not ⌣ myself in that affair ఆపనినాకుఅక్కరలేదు. he ⌣ed himself very much in the affair ఆపనిలోనిండాఅక్కరగావున్నాడు. what was it made you at first ⌣ yourself in this business మొదటదీంట్లోనీకెట్లామనసుప్రవర్తించినది, నీకెట్లాఆశపుట్టినది. he ⌣s himself very much about the natives ఈదేశస్థులకైనిండాపాటుపడుతాడు. they ⌣ed themselves much about him వాడికోసరమునిండాపాటుపడ్డారు.

Interest, in′ter-est, *n. s.* profit on money వడ్డి. he put the money out to ⌣ ఆరూకలనువడ్డికివేసినాడు. he returned them their kindness with ⌣ వాండ్లుచేసినవుపకారానికి ప్రతి తానువిశేషముగా చేసినాడు. compound ⌣ వడ్డీకివడ్డి. or advantage ఆదాయము, ఫలము, లాభము. self ⌣ స్వలాభము,స్వప్రయోజనము. the mercantile ⌣s

వర్తకులక్షేమము, వర్తకులలాభము. he merely looks to his own —s (plural) స్వలాభమునే విచారిస్తాడు. it is your — to be friends with him వాడితో స్నేహముగా వుండడము నీకు మేలే. this is a matter in which we have great — ఇది మనకు నిండా కావలసినపని. he will take care of your —s నీకీడు మేలును అతడువిచారించుకొనును. or concern అక్కర, ఆశ, చింత, జోలి, సంబంధము, పట్టు. I have no — in this affair ఇది యెట్లాపోయినానాకు అక్కరలేదు, ఆజోలినాకు అక్కరలేదు. he used his — to benefit me నాకుపకారముగా పాటుపడ్డాడు. all the town have an — in the prosperity of a good man యోగ్యుడుక్షేమపడడముఅందరికి కావలసినది. he is in the prisoner's — ఖయిదివక్షముగావున్నాడు. the common — లోకసుఖము. it is the common — that thieves should be punished ఆదొంగలను శిక్షించడము అందరికి కావలసినదే. or influence over others ప్రాబల్యము. his — died with the governor ఆగౌనరుతో అతని ప్రాబల్యముపోయినది. he has great — with the governor వాడికి గౌనరుదగ్గర నిండా చొరవ. I have no — at court సంస్థానములో నాకు ప్రాబల్యములేదు. he exerted his — in their favor వాండ్లకై పాటుపడ్డాడు. he entered into their —s వాండ్లపక్షమైపోయినాడు. a story of deep — అతిసరసమైనకథ. they made great — to get him appointed secretary అతనికి సెక్రెటేరిపని కావడానకైయావత్ప్రయత్నము చేసిరి.

Interested, *adj.* అక్కరపట్టిన, శ్రద్ధకలిగిన. he is much — with the book ఆపుస్తకముమీదవాడికినిండాఆశ. he is deeply — in their prosperity వాండ్లుబాగుపడవలెనని వాడికినిండాఅక్కర వున్నది. a gentleman — in this school ఈపల్లెకూటముమీదనిండాఅక్కరగావుండేదొర. both parties are equally — in his being present వాడువుండడము ఉభయులకు కావలసినదే, మంచిదే. he is not at all — in our affairs మాజోలివాడికేమి. I suspect that he is an — witness ఈసాక్షిపక్షపాతి అనినాకుతోస్తున్నది. all his friendship is — వాడిస్నేహమంతా కపటము, వాడిస్నేహమంతా స్వసుఖము కొరకైవున్నది. he did it with — motives స్వలాభమునే విచారించిదీన్ని చేసినాడు.

Interesting, *adj.* సరసమైన, స్వారస్యమైన, మనోహరమైన, ముద్దైన, దివ్యమైన, చోద్యమైన. this is an — book ఇదిదివ్యమైనకథ. an — book సరసమైనగ్రంథము. this is not an — book ఇదిసరసముగావుండే గ్రంథము. an — little girl ముద్దుగావుండేపిల్ల.

To Interfere, in-ter-fēre′, *v. n.* జోలికిపోవుట, నడమదూరుట, మధ్యప్రవేశించుట, అడ్డిచేసుట, కుండకముచేసుట. they were fighting when he —d and separated them వాండ్లుపోట్లాడుతూవుండగా వీడునడమకడివాండ్లనుతొలగదీసినాడు. why do you — with him? వాడిజోలికియెందుకుపోతావు, వాడితెరువుకుయేలపోతావు. this business —d with my going out ఇందుచేతనే నుబయటపోవడానకుకుండకమైనది. his wife —s with him in every thing ప్రతిదానికిన్ని వాడిపెండ్లాముకూడాకూడావస్తున్నది. his chains —d with his walking వాడునడవడానికిసంకెళ్లు యిబ్బందిచేస్తున్నవి.

Interference, in-ter-fēr′ence, *n. s.* జోలికిపోవడము, నడమపడడము, అడ్డపడడము. the — of the police saved his life పోలీసువాండ్లునడమపడ్డందున వాడిప్రాణముతప్పినది. your — has ruined the business నీవు ఆజోలికివచ్చినందున ఆపని చెడిపోయినది. without any — on my part నేనైతే ఆజోలికియెంతమాత్రముపోకుండా. the — of a rope stopped the wheel తాడు అడ్డపడ్డందున చక్రమునిలిచిపోయినది.

Interim, in′ter-im, *n. s.* మధ్యకాలము. in the — or in the mean time ఈనడమ, ఇంతలో. Ad interim ఈనడమ, ఈమధ్యకాలములో.

Interior, in-tē′ri-or, *adj.* లోని, లోపలి.

Interior, in-tē′ri-or, *n. s.* లోతట్టు, లోభాగము, మధ్యభాగము, గర్భము. in the — (i. e. far away from the capital) నాటుపురము. goods brought from the — నాటుపురమునుంచివచ్చే సరుకు.

Interjacent, in-ter-jā′cent, *adj.* నడుమనడమవుండే, మధ్యమధ్యవుండే.

Interjection, in-ter-jec'shon, *n. s.* సంతాపాద్యర్థకము. Oh! ah! అయ్యో, అకటా, శాబాసు మొదలైనశబ్దములకుండే పేరు.

To Interlace, in-ter-lāce', *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట, కూర్చుకొనుట. he ~d his fingers with her's వాడు అదిచేతులుకూర్చుకొన్నారు. this Telugu is ~d with Sanscrit ఈ తెలుగు సంస్కృతజటిలముగావున్నది, మణిప్రవాళముగావున్నది.

To Interlard, in-ter-lârd', *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట. he ~s his language with vulgarisms వాడిమాటలలోనడమనడమనీచమాటలువస్తున్నవి.

Interlarded, *adj.* మిశ్రమమైన, మణిప్రవాళముగావుండే. Tamil ~ with Sanscrit మణిప్రవాళముగావుండే అరవము, అనగా అరవమున్ను సంస్కృతమున్ను కలిసివుండేటిది. he speaks Telugu ~ with Hindustani వాడు తెలుగుసగము తురకసగముగా మాట్లాడుతాడు. his speech was ~ with curses వాడుచెప్పడములోనడమనడమ తిట్టుతూవచ్చినాడు.

To Interleave, in-ter-lēve', *v. a.* కాగితపుపుస్తకములోనడమనడమవట్టికాగితములనుతగిలించుట.

Interleaved, *adj.* నడమనడమవట్టికాగితాలుతగిలించబడ్డ.

To Interline, in-ter-line', *v. a.* పంక్తిపాదిపెట్టి నడమవ్రాయుట.

Interlineation, in-ter-lin-ē-ā'shon, *n. s.* పంక్తిపాదిపెట్టినడమవ్రాయడము, పంక్తిసందునవ్రాయడము. there were several ~s in the letter ఆజాబులోపట్టులసందునకొన్నిపట్టులువ్రాసివుండినవి.

Interlocution, in-ter-lō-cū'shon, *n. s.* సంభాషణ, సంవాదము, ప్రసంగము.

Interlocutor, in-ter-loc'ū-tor, *n. s.* ప్రసంగముచేసేవాడు, వాదించేవాడు, సంభాషణచేసేవాడు.

Interlocutory, in-ter-loc'ū-tor-y, *adj.* ప్రసంగసంగత్యావచ్చిన.

Interloper, in-ter-lōp'ĕr, *n. s.* నిర్నిమిత్తముగానడమవచ్చిచేరేవాడు. he is a mere ~ వీడువట్టినడికొల్లగాడు, they look upon him as an ~ ఈజోలికిరావడమునకువాడికిఅధికారములేదంటారు.

Interlude, in'ter-lūde, *n. s.* ఉపనాట్యము, అనగా నాటకములోపాత్రకు ఆసోదానిమిత్తమైనడమనడమఆడేపుటనాట్యము.

Interlunar, in-ter-lū'nar, *n. s.* కృష్ణపక్షము, యిది కావ్యశబ్దము.

Intermarriage, in-ter-mar'rāge, *n. s.* ఇచ్చిపుచ్చుకోళ్లు, వియ్యము.

To Intermarry, *v. n.* ఇచ్చిపుచ్చుకోళ్లుచేసుట, వియ్యమందుట.

To Intermeddle, in-ter-med'dle, *v. n.* జోలికిపోవుట, తెరువుకుపోవుట.

Intermediate, in-ter-mēd'yāte, *adj.* నడమవుండే, నడిమి.

Intermediately, *adv.* నడమనడమ, మధ్యమధ్య.

Interment, in-ter'ment, *n. s.* పాతిపెట్టడము, భూస్థాపనము, యిదిశవమునుగురించినమాట. I was present at the ~ శవమునుపూడ్చేటప్పుడునేను వుండినాను.

Interminable, in-ter'min-able, *adj.* అంత్యములేని, తీరని, తుదముట్టని. an ~ task తీరనిపని, దిక్కుమాలినపని.

Interminably, *adv.* అంత్యములేక, తీరక, తుదముట్టక.

To Intermingle, in-ter-ming'gle, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట.

Intermingled, *adj.* కలిపిన, మిశ్రమమైన.

Intermission, in-ter-mish'on, *n. s.* ఎడ, విడుపు, విరామము, విశ్రాంతి. without ~ ఎడలేక, తియ్యకుండా, విరామములేకుండా.

To Intermit, in-ter-mit', *v. n.* నిలుచుట, విడుచుట. the fever did not ~ జ్వరమునడమ విడువలేదు, జ్వరముతీయకుండాకాశినది. when the rain ~ted వానతెరపయిచ్చినప్పుడు.

Intermittent, in-ter-mit'tent, *adj.* నడమనడమవిడిచే, విడిచివిడిచివచ్చే. an ~ fever విడిచివిడిచివచ్చే జ్వరము, ఆహికజ్వరము, చలిజ్వరము.

To Intermix, in-ter-mix', *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట.

Intermixture, in-ter-mix'tūre, *n. s.* మిశ్రమము.

Internal, in-ter'nal, *adj.* లోని, లోపలి.

Internally, in-ter'nal-ly, *adv.* లోగా, లోపల. I am ~ convinced of this ఇదిఅంతర్యములోనాకు తెలుసును.

International, *adj.* పరస్పరమైన, రెండు రాజాంగముల నుగురించిన. ~ law రెండురాజాంగములకు మధ్యవుండేనిబంధన. this word is not in any dictionary that I have seen.

Internuncio, in-ter-nun'shi-ô, *n. s.* మధ్యవర్తి, రాయభారి.

To Interpolate, in-ter'pô-lâte, *v. a.* స్వకల్పననునడమచేర్చుట. he ~d this verse in the Amera Cosa వాడుయీశ్లోకమునుచేసిఅమరకోశములోనడమచేర్చినాడు. that poem is ~d ఆ కావ్యములోకొన్నికొత్తశ్లోకాలుకలిసివున్నవి.

Interpolation, in-ter-pô-lā'shon, *n. s.* కొత్తగాకల్పించిచేర్చినది. this verse is an ~ in the poem ఈశ్లోకముఆకవివాక్యకాదు.

To Interpose, in-ter-pôse', *v. a.* నడమపెట్టుట, అడ్డముపెట్టుట. he ~d his shield డాలునుఅడ్డముపట్టినాడు. the king ~d his authority to prevent the fight ఆజగడమును నిలవడానకిరాజు తనఅధికారమునుఅడ్డముపెట్టినాడు. at this place he has ~d some remarks ఈస్థలములోతానునడమకొన్నివిశేషములను చెప్పినాడు. God has ~d a sea between these countries దేవుడుయీరెండుదేశములకు నడమవొకసముద్రము నుపెట్టినాడు.

To Interpose, in-ter-pôse', *v. n.* అడ్డపడుట, నడమపడుట, మధ్యస్థముచేసుట. I ~d to stop the dispute ఆజగడాన్నినిలవడానకు అడ్డపడ్డాను. Unless you ~ they will die నీవునడమపోకుంటేవాండ్లుచత్తురు. he was going on to use more violent language when I ~d to stop him వాడుయింకానిందాతిట్టపోగా, నేనుఅడ్డపడినిలిపినాను. he ~d between my brother and me మాఅన్నకునాకు మధ్యస్థముచేసినాడు. a sea ~s between these two countries ఈరెండుదేశాలకునడమవొకసముద్రమువున్నది.

Interposition, in-ter-pô-sish'on, *n. s.* అడ్డపడడము, నడమవుండడము, మధ్యపడడము. by your ~ I got the money నీవునడమవుండడముచేత ఆరూకలునాకువచ్చినవి, నీమధ్యస్థముచేత ఆ రూకలునాకువచ్చినవి. his ~ saved me వాడుఅడ్డపడ్డందుననేనుతప్పినాను. this was an ~ of providence ఇదిఈశ్వరాజ్ఞ. the ~ of the wall saved him గోడనడమవుండడమువల్లతప్పినాడు.

To Interpret, in-ter'pret, *v. a.* తెలియచేసుట, వివరించుట, అర్థముచెప్పుట, బోధపరచుట. or to translate భాషాంతరముచేసుట. to ~ a dream కలకుఫలముచెప్పుట, కలవిచ్చుట, కలవిడిచిచెప్పుట. he ~ed these words wrongly ఈమాటలకు అపార్థముచేసినాడు. will you ~ for me? నాకుదుబాసితనముచేస్తావా.

Interpretation, in-ter-prê-tā'shon, *n. s.* వివరణము, అర్థము, తాత్పర్యము. or translation భాషాంతరము. wrong ~ అపార్థము. you put a wrong ~ upon his conduct వాడుచేసిన దాన్నినీవుతప్పుగాభావించుకొన్నావు. the ~ clause in an act of parliament వ్యాఖ్యానము, సాంకేతికశబ్దసూచిక.

Interpreter, in-ter'prê-tĕr, *n. s.* అర్థముచెప్పేవాడు, వ్యాఖ్యానముచేసేవాడు, దుబాసితనముచేసేవాడు. ~ of dreams కలకుఫలముచెప్పేవాడు, కలలువిప్పిచెప్పేవాడు.

Interpunction, in-ter-pungc'shon, *n. s.* (pointing between words or sentences) comma, full stop లుపెట్టడమునుగురించినశాస్త్రము.

Interregnum, in-ter-reg'num, *n. s.* (vacancy of the throne) మునుపటిరాజుపోయి యింకారాజుయేర్పడకుండావుండేసమయము. there was an ~ of ten months ఆరాజుపోయిమళ్లీరాజుయేర్పడకుండానడమగడిచినపదినెలలు.

To Interrogate, in-ter'rô-gâte, *v. a.* అడుగుట, ప్రశ్నచేసుట.

Interrogation, in-ter-rô-gā'shon, *n. s.* ప్రశ్న, అడగడము. a note of ~ ప్రశ్నగురుతు (?)

Interrogative, in-ter-rog'a-tive, *adj.* ప్రశ్నార్థకమైన. an ~ pronoun ప్రశ్నార్థకసర్వనామము, who ఎవడు, where ఎక్కడమొదలైనవి.

Interrogatively, *adv.* ప్రశ్నరీతిగా.

Interrogator, in-ter'rô-gât-or, *n. s.* అడిగేవాడు, ప్రశ్నచేసేవాడు.

Interrogatory, in-ter-rog'a-tor-y, *adj.* ప్రశ్నార్థకమైన.

To Interrupt, in-ter-rupt', *v. a.* అడ్డగించుట, అభ్యంతరముచేసుట, ఆటంకముచేసుట, విఘాతముచేసుట. do not ~ him while he is talking వాడుమాట్లాడేటప్పుడుఅడ్డముపోకు. that tree ~s the view ఆచెట్టుదృష్టికిఅడ్డముగావున్నది.

Interrupted, *adj.* అడ్డగించబడ్డ, ఆటంకముచేయబడ్డ, విఘాతముచేయబడ్డ.

Interruptedly, in-ter-rupt'ed-ly, *adv.* నిలిచినిలిచి.

Interruption, in-ter-rup'shon, *n. s.* అభ్యంతరము, ఆటంకము, విఘ్నము, విఘాతము.

To Intersect, in-ter-sect', *v. a.* విభజించుట. the road ~s the forest ఆయడవినడమభాగముపోతున్నది. there is a hedge that ~s the field ఆపొలానికినడమవొకవెలుగుపోతున్నది.

To Intersect, in-ter-sect', *v. n.* కలుసుట, సంధించుట. where these lines ~ ఈగీతలుకలిసేస్థలమందు.

Intersected, *adj.* విభజించబడ్డ. a field ~ with small parts గనిమలువేయబడ్డపొలము, పాదులుగల నేల, మడిచేను.

Intersection, in-ter-sec'shon, *n. s.* రెండుగీతలుకలిసేస్థలము.

To Intersperse, in-ter-sperse', *v. a.* అక్కడక్కడ వేసిపెట్టుట.

Interspersed, *adj.* అక్కడక్కడవుండే, చెదిరినట్టువుండే, విరళముగా వుండే. there are houses ~ among the hills ఆకొండలలోచెదిరినట్టుఅక్కడక్కడవొకొకయిల్లువున్నది.

Interspersedly, *adv.* అక్కడక్కడ, చెదిరినట్టుగా, విరళముగా.

Interstice, in'ter-stice, *n. s.* సందు, రంధ్రము, కంత. he packed the glasses in a box filling the ~s with straw నడమనడమకసువువేసిఆగ్లాసులనుపెట్టెలోపెట్టినారు.

To Intertwine, in-ter-twine', To Intertwist, in-ter-twist', *v. a.* నడమపెట్టిపేనుట, నడమపెట్టిజడవేసుట. she ~d her hair with flowers పువ్వులుపెట్టిజడవేసినది.

Intertwined, *adj.* పేనిన, అల్లిన, పెనిగిన, అనగిపెనగిన. a silken cord ~ with gold సరిగవేసిపేనిన పట్టుతాడు.

Intertwining, *n. s.* పెనిగినది, మెలి.

Interval, in'ter-val, *n. s.* అంతరము, అవకాశము, ఎడము, మధ్యకాలము, రెంటికినడమవుండేస్థలము, సందు. during that ~ ఆమధ్యకాలములో. at ~s we studied Sanscrit నడమనడమసంస్కృతముచదివినాము. there was now an ~ of silence ఇంతలోనడమసద్దణగివుండినది. in building the wall he left an ~ ఆగోడకట్టడములోనడమనడమసందువిడిచినాడు. there are houses along the road and the ~s are filled with gardens దారిపొడుగున యిండ్లున్ను నడమనడమతోటలున్ను వున్నవి. it rained without ~ విడవకుండాకురిసినది.

To Intervene, in-ter-vēne', *v. n.* నడమవచ్చుట. he intended to marry but death ~d పెండ్లిచేసుకోవలెననివుండినాడు నడమచావువచ్చినది. a week ~s between Christmas-day and New year's day క్రిస్తుమసుకున్ను సంవత్సరాదికిన్ని నడమవారందినములువస్తవి.

Intervening, *adj.* నడమవచ్చే, నడమవుండే. the ~ feast నడమవచ్చేపండుగ. the ~ house నడమవుండేయిల్లు. at some ~ places నడమనడమ.

Intervention, in-ter-ven'shon, *n. s.* మధ్యరావడము, మధ్యవర్తిత్వము. his ~ saved them ఆతడు మధ్యరావడముచేతవాండ్లుతప్పినారు. the ~ of the wall keeps off the wind ఆగోడనడమవుండడముచేతగాలితేకవున్నది. by the ~ of Providence దేవుడుఅడ్డపడడముచేత.

Interview, in'ter-vū, *n. s.* దర్శనము.

To Interweave, in-ter-wēve', *v. a.* కలిపినేసుట, కలుపుట, కూర్చుట. he interwove the cotton with silk నూలు, పట్టుతోకలిపినేశినాడు. he interwove his fingers with her's దానిచెయ్యిగూర్చుకొన్నాడు.

Interwoven, *adj.* కలిపినేసిన, కలిసిన, కూర్చుకొన్న. Telugu ~ with Sanscrit సంస్కృత జటిలమైన ఆంధ్రము.

Intestate, in-tes'tate, *adj.* ఉయిలువ్రాయని, మరణసాధనమువ్రాయని. he died ~ ఉయిలువ్రాయకచచ్చినాడు.

Intestinal, in-tes'ti-nal, Intestine, in-tes'tine, *adj.* లోని, పేగులలోని. ~ disease పేగులలోనిరోగము. ~ commotion అంతఃకలహము, అంతశ్ఛిద్రము.

Intestines, in-tes'tins, *n. s. plu.* పేగులు.

To Inthral, in-thrâl', *v. a.* చిక్కించుకొనుట, దాసున్నిగాచేసుకొనుట, స్వాధీనముచేసుకొనుట, బంధించుట, యిదికావ్యశబ్దము. her beauty ~led him దానిఅందానికిలోబడ్డాడు.

Inthralled, *adj.* చిక్కుకొన్న, దాసున్నిగాచేసుకోబడ్డ, బందీకృతుడైన, బద్ధుడైన, స్వాధీనముచేసుకోబడ్డ.

Inthralment, in-thrâl'ment, *n. s.* or slavery దాశ్యము, దాస్యము.

To Inthrone, *v. a.* సింహాసనముమీదకూర్చుండబెట్టుట, పట్టాభిషేకముచేసుట, పట్టముగట్టుట.

Intimacy, in'ti-mac-y, *n. s.* అన్యోన్యత, ఐకమత్యము, ఒద్దిక, విహితము.

Intimate, in'ti-mâte, *adj.* అంతరంగమైన, అన్యోన్యమైన. an ⌣ friend అంతరంగస్నేహితుడు. he has an ⌣ knowledge of Sanscrit సంస్కృతమందునిశితమైనజ్ఞానముగలవాడు. they are ⌣ with him వాడికివాండ్లువిహితులు, ఆప్తులు.

Intimate, in'ti-mâte, *n. s.* అంతరంగుడు, ఆప్తుడు.

To Intimate, in'ti-mâte, *v. a.* ఎరుకచేసుట, జాడగామెరుకచేసుట, తెలియచేసుట.

Intimately, in'ti-mâte-ly, *adv.* అన్యోన్యముగా, మిక్కిలి. he is ⌣ acquainted with Sanscrit వాడికిసంస్కృతముబాగావచ్చును. the body and soul are ⌣ connected శరీరాత్మలుఅన్యోన్యముగాచేరివున్నవి.

Intimation, in-ti-mâ'shon, *n. s.* Apprisal, notice ఎరుకచేయడము, తెలియచేయడము, జాడ, సూచన. I sent him an ⌣ to this effect ఇందునగురించివాడికిసమాచారముపంపించినాను. I had no ⌣ of this ఈసమాచారమునాకుతెలియలేదు, దీన్నినాకుతెలియచేయలేదు.

To Intimidate, in-tim'i-dâte, *v. a.* జడిపించుట, దిగులుపడేటట్టుచేసుట.

Intimidated, *adj.* దిగులుపడ్డ, జడిసిన.

Intimidation, *n. s.* దిగులు, భయము, జడుపు.

Intire, *adj.* యావత్తు, సమస్తమైన. See Entire.

Into, in'tŭ, *prep.* లోకి, లోపలికి, లోన. he entered ⌣ the house ఇంట్లోకిబోరబడ్డాడు, దూరినాడు. the tears came ⌣ her eyes కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది. mangoes came ⌣ season last week పోయినవారములోమామిడికాండ్లుఆరంభమైనది. because he came ⌣ their designs వాండ్లఆలోచనకులోబడ్డాడుగనుక. he entered ⌣ their interests వాండ్లపక్షమైపోయినాడు. he divided it ⌣ four parts నాలుగుభాగములుగాచేసినాడు. that field fell ⌣ the river ఆపొలముయేటికలిసిపోయినది. liquor that gets ⌣ the head తలకెక్కేసారాయి. he got the land ⌣ his power ఆనేలనుతనస్వాధీనముచేసుకొన్నాడు. he made the cloth ⌣ a coat ఆగుడ్డనుచొక్కాయగాకుట్టినాడు. he reduced it ⌣ powder పొడిగాచేసినాడు. he took it ⌣ his head to go there వాడికిఅక్కడికిపోవలెననిపిచ్చిబుద్ధిపుట్టినది. you must take this ⌣ consideration దీన్నినీవుఆలోచించవలసినది.

Intolerable, in-tol'er-able, *adj.* తాళగూడని, సహించగూడని, పడరాని.

Intolerably, in-tol'er-ab-ly, *adv.* తాళగూడక, దుస్సహముగా, పడగూడక.

Intolerance, *n. s.* అన్యమతద్వేషము, పరమతద్వేషము, అసహిష్ణుత, ఓర్వలేనితనము, క్రౌర్యము, చూడలేనితనము. he shewed great ⌣ వాడునిండాపరమతద్వేషిగావుండినాడు.

Intolerant, in-tol'er-ant, *adj.* అన్యమతద్వేషియైన, పరమతద్వేషియైన, అసహిష్ణువైన, ఓర్వలేని, క్రూరమైన, చూడలేని. the Musulmans were very ⌣ తురకలునిండాపరమతద్వేషులు.

To Intomb, *v. a.* పూడ్చుట, సమాధిలోపెట్టుట, యిదిశవమునుగురించినమాట.

Intonation, in-tô-nâ'shon, *n. s.* పెద్దగొంతు. in reading ఉదాత్తస్వరము. they read with an unpleasant ⌣ పెద్దగొంతుపెట్టివికారముగాచదువుతారు.

To Intone, *v. a.* ఉదాత్తస్వరముతోచదువుట.

To Intoxicate, in-tox'i-câte, *v. a.* మయకముగలగచేసుట, మత్తుకలగచేసుట, సొక్కించుట. this wine ⌣d him ఈసారాయిచేతవాడికిమయకమువచ్చినది. pride ⌣d him గర్వముచేతవాడికికళ్లుతెలియలేదు.

Intoxicated, *adj.* మయకమెక్కిన, మత్తెక్కిన, సొక్కిన. he is ⌣ with pride వాడికిగర్వముచేతకళ్లుతెలియలేదు, స్మారకముతప్పినది.

Intoxicating, *adj.* మయకముగలగచేసే. Opium is an ⌣ drug నల్లమందుమయకమునుయిచ్చేటిది. ⌣ liquor సారాయి, మధు.

Intoxication, in-tox-i-câ'shon, *n. s.* మయకము, మత్తు.

Intractable, in-trac'ta-ble, *adj.* లోబడరాని, స్వాధీనానికిరాని, మూర్ఖమైన. an ⌣ horse మొండిగుఱ్ఱము. they are ⌣ వాండ్లుయేదోవకుప్పునవచ్చేవాండ్లుకారు.

Intractableness, *n. s.* అస్వాధీనత, మూర్ఖత, మొండితనము.

Intractably, *adv.* అస్వాధీనముగా, ఏదోవకుండాక, మూర్ఖముగా, మొండితనముగా.

Intransitive, *adj.* అకర్మకమైన. an — verb అకర్మకక్రియ.

Intransitively, *adv.* అకర్మకముగా. this verb is sometimes used — ఈక్రియకొన్నిచోట్లఅకర్మకముగాప్రయోగించబడుతున్నది.

To Intreat, *v. a.* బతిమాలుకొనుట, వేడుకొనుట.

To Intrench, in-trensh′, *v. a.* కందకముత్రవ్వుట, చుట్టూరుపల్లము గాత్రవ్వుట. he —ed the camp ఆ శిబిరముచుట్టూకందకముత్రవ్వించినాడు. to invade అతిక్రమించుట. this —ed upon my time ఇందుచేత నాకువృథాకాలహరణమాతున్నది. he —ed upon our rights మాస్వతంత్రములనుఆక్రమించుకొన్నాడు.

Intrenched, *adj.* కందకముగల. this fort is — ఈ కోటకుఅగడ్తవున్నది. the army laid there — for ten days ఆదండుచుట్టూకందకముత్రవ్వకొని అక్కడపదిదినములువుండెను.

Intrenchment, in-trensh′ment, *n. s.* అగడ్త, కందకము, పల్లము.

Intrepid, in-trep′id, *adj.* అతిధైర్యముగల, అతిధీరుడైన, నిర్భయమైన, భయములేని.

Intrepidity, in-tré-pid′i-ty, *n. s.* ధైర్యము, నిర్భయత్వము, ధీరత్వము.

Intrepidly, in-trep′id-ly, *adv.* తెంపుగా, ధైర్యముగా, నిర్భయముగా, శౌర్యముగా.

Intricacy, in′tri-cac-y, *n. s.* చిక్కు, సంకటము.

Intricate, in′tri-câte, *adj.* చిక్కైన, సంకటమైన.

Intricately, *adv.* చిక్కుగా, కలవరముగా.

Intricateness, *n. s.* చిక్కు, కలవరము.

Intrigue, in-trēg′, *n. s.* కుట్ర, కృత్రిమము, తంత్రము. of a story or play కథాచమత్కారము, కథాసరణి.

To Intrigue, in-trēg′, *v. a.* కుట్రచేసుట, కృత్రిమముజేసుట.

Intriguer, *n. s.* కృత్రిముడు, తంత్రవాది.

Intrinsic, in-trin′sic, *adj.* ఆంతర్యమైన. or real, నికరమైన, నిజమైన, వాస్తవ్యమైన. — force స్వశక్తి. See Calc : Review, No. IV. 559. స్వశస్నిగ్ధమైనశక్తి. this jewel is handsome but its — value is trifling ఈనగసొగసుగావున్నది అయితే దానియొక్కనికరమైనవెలస్వల్పము.

Intrinsically, *adv.* ఆంతర్యముగా, నికరముగా, నిజముగా, వాస్తవ్యముగా. it is — worthless వాస్తవ్యముగా అదిదుడ్డుచేయదు.

To Introduce, in-trô-dûce′, *v. a.* ప్రవేశపెట్టుట, దర్శనముచేయించుట, పరిచయముచేయించుట. he —d this man into the office వాణ్నిఆఫీసులోప్రవేశపెట్టినాడు. he —d his hand into the hole ఆబొందలోచెయ్యిదూర్చినాడు. he —d a string into the beed ఆపూసలోదారమునుగుచ్చినాడు. he —d me to them నాకువారిదర్శనముచేయించినాడు, నన్ను వారికిపరిచయము చేయించినాడు. my father —d me into this school మాతండ్రియీపళ్లెకూటములోనన్నువిడిచినాడు. this passage —s us into a garden ఈదోవవొకతోటలోకిపోయిచిడుస్తున్నది. he —s this story in the 5th chapter ఈకథను అయిదో అధ్యాయములో పెట్టినాడు, ప్రయోగించినాడు. he —d many Hindustani words in this letter ఈజాబులోనిండాతురకమాటలనుపెట్టినాడు, ప్రయోగించినాడు. he —d these ideas into their minds ఈఅభిప్రాయములను వాండ్లమనసులోపట్టేటట్టుచేసినాడు. he —d this custom among the bramins బ్రాహ్మణులలోయీవాడికెనుకలగచేసినాడు. he —d another subject మరివొకప్రస్తావముచేసినాడు, మరివొకప్రస్తావముయెత్తినాడు. he —d his reprimands by some friendly remarks చీవాట్లుపెట్టడానకుకొన్నిమంచిమాటలనుపీఠికగా వేసుకొన్నాడు.

Introduction, in-trô-duc′shon, *n. s.* ప్రవేశము, దర్శనము, పరిచయము. after the — of the thread ఆదారముదూరినతరువాత. or preface to a book అవతారిక, పీఠిక. after his — into the service వాడుఆపనిలోప్రవేశించినతరువాత.

Introductory, in-trô-duc′tor-y, *adj.* అవతారికగావుండే, పీఠికగావుండే.

To Intrude, in-trûde′, *v. n.* అమర్యాదగాజొరబడుట, పిలువకవచ్చుట, పిలువకపోవుట, ప్రవేశించుట. this business —s on my time ఇదినాకాలానికిపట్టిసంగము, కుంఠకము. she —d upon him

while he was talking with his wife వాడు పెండ్లాముతో మాట్లాడుతూ వుండగా అదిఅమర్యాదగా జొరబడ్డది, అనగా వాండ్లకు యిబ్బంది చేసినది. thoughts of death will ⌣ in the middle of happiness సంతోషముగా వుండేటప్పుడు నడుమ నడుమ చావును గురించిన జ్ఞాపకము వస్తూ వుంటున్నది. why should you ⌣ into their affairs? వాండ్ల సంగతికి నీ వెందుకు పోతావు, ప్రవేశిస్తావు. why should you ⌣ upon him? నీ వెందుకు పిలువనిదై వాడి వద్దికి పోయినావు. But I ⌣! అపరాధ క్షమము.

To Intrude, in-trûde′, *v. a.* చొరబెట్టుట, ప్రవేశబెట్టుట. he ⌣d several remarks వాడు కొన్ని మాటలను అధిక ప్రసంగముగా చెప్పినాడు. he ⌣d himself into the business ఆ పనికి తాను అధిక ప్రసంగముగా పోయినాడు. I did not wish to ⌣ my brother upon you మా అన్నను కూడా పిలుచుక వచ్చి మిమ్ము నతొందర పెట్టడానకు నాకు యిష్టము లేదు. I did not wish to ⌣ my children upon him నా పిల్లకాయలను వాడి యింట్లో విడిచి వాణ్ని శ్రమ పెట్టడమునకు నాకు యిష్టము లేదు. I did not wish to ⌣ myself upon him నేను వృథాగా పోయి అతణ్ని తొందర పెట్టడమునకు నాకు యిష్టము లేదు.

Intruder, in-trûd′ĕr, *n. s.* చొరబడేవాడు, పిలువక వచ్చేవాడు, పిలువక పొయ్యేవాడు. they shut the door to keep off ⌣s పరాయీలను లోనికి రానివ్వకుండా తలుపు మూసి పెట్టినారు.

Intruding, *adj.* అన్యాయముగా ప్రవేశించే, చొరబడి తొందర బెట్టే. that dog is constantly ⌣ ఆ కుక్క అడుగడుక్కు వచ్చి చొరబడుతున్నది.

Intrusion, in-trû′zhon, *n. s.* అమర్యాదగా జొరబడడము, చెప్పని విందు, పిలువక రావడము, పిలువని పేరంటము.

Intrusive, *adj.* అమర్యాదగా జొరబడే, నడుమ వచ్చి తొందర బెట్టే, పిలువక వచ్చే.

To Intrust, in-trust′, *v. a.* ఒప్పగించుట, పరము చేసుట, వశము చేసుట.

Intuition, in-tū-ish′on, *n. s.* చూడగానే తెలుసుకోవడము, అవలీలగా తెలుసుకొనే జ్ఞానము, రంజకమైన బుద్ధి. he understood it by an ⌣ దాన్ని అవలీలగా తెలుసుకొన్నాడు, సులభముగా తెలుసుకొన్నాడు.

Intuitive, in-tū′i-tive, *adj.* చూడగానే తెలుసుకొనే, అవలీలగా తెలుసుకొనే, రంజకము వలె అంటుకొనే.

Intuitively, *adv.* అవలీలగా, రంజకము వలె. he understood it ⌣ అవలీలగా గ్రహించినాడు, చూడగానే తెలుసుకొన్నాడు, రంజకము వలె అంటుకొన్నాడు.

Intumescence, in-tū-mes′cence, *n. s.* ఉబ్బు, వాపు.

To Intwine, in-twīne′, *v. a.* పేనుట, మెలిబెట్టుట.

Intwined, *adj.* పేనిన, మెలిబెట్టిన, మెలిపెట్టబడ్డ.

Inuendo, *n. s.* See Innuendo: which, spelt with double N, is right.

To Inundate, in-un′dāte, *v. a.* వెల్లువ వచ్చి ముంచుకొనిపోవుట. the river ⌣d the field ఏరు పొలికి ఆ పొలము మునిగిపోయినది.

Inundated, *adj.* వెల్లువలో మునిగిన. the country was ⌣ ఆ దేశము మునిగినది. the garden was ⌣ with rain ఆ తోటంతా జలప్రళయముగా వుండినది. the room was ⌣ with blood ఆ యిల్లు నెత్తురు వెల్లువగా వుండినది. a country ⌣ with robbers దొంగలమయముగా వుండే దేశము. this town is ⌣ with cattle గొడ్లకు యిక్కడ వెలదొరకదు, ఈ వూళ్లో ఆవులు విస్తారము. the Telugu of Madras is ⌣ with foreign words చెన్నపట్టణపు తెలుగు నానా భాషలతో నిండి వున్నది.

Inundation, in-un-dā′shon, *n. s.* జలప్రవాహము, వరద, వెల్లువ, ఉప్పెన. an ⌣ of visitors చూడవచ్చే వాండ్ల గుంపు.

Inurbanity, *n. s.* అమర్యాద, నాగరీకము లేమి, మడ్డితనము, మోటతనము.

To Inure, in-ūre′, *v. a.* అభ్యాసపరచుట, అలవాటుపరచుట, పనుబరచుట, వాడికపరచుట.

Inured, *adj.* అభ్యాసపడ్డ, అలవాటుపడ్డ, పనుబడ్డ, మరిగిన, వాడుకపడ్డ. he is ⌣ to that work ఆ పనికి బాగా జితపడ్డాడు. he is ⌣ to the climate ఆ దేశపు నీళ్లు వాడికి వొంటిపోయినవి. he is ⌣ to the shame వాడు మొండికట్టె, వాడు సిగ్గుమాలిన గొడ్డు.

To Inurn, in-urn′, *v. n.* పూడ్చుట, యిది శవమును గురించిన మాట.

Inutility, in-ū-til′i-ty, *n. s.* అనుపయోగత్వము, అప్రయోజకత్వము, నిష్ఫలత్వము. this shews the ⌣ of the medicine ఇందుచేత ఆ మందు పనికి రాదని తెలుస్తున్నది.

To Invade, in-vāde′, *v. a.* దండుయెత్తుకొనిపోయిపడుట. they ~d this country వాండ్లుదండుయెత్తి యీదేశముమీందవచ్చిపడ్డారు. he covetously ~d the estate వాడుదురాశపడిఆయాస్తిని ఆక్రమించుకొన్నాడు, సొట్టుకొనుకొన్నాడు.

Invader, in-vād′ĕr, *n. s.* దండెత్తిపోయిపడేవాడు. an ~ of their rights వారిస్వతంత్రములను ఆక్రమించుకొన్నవాడు.

Invading, *adj.* దండెత్తుకొనిపోయెపడే. The ~ army వచ్చేసేన.

Invalid, in-val′id, *adj.* దుర్బలమైన, బలహీనమైన, నిస్సారమైన, చెల్లని. an ~ objection దుర్బలమైనఆక్షేపణ, పనికిరానిఆక్షేపణ. an ~ sepoy జగడానికి ఉపయోగముకాని సిపాయి. vulgarly pronounced ఇనిమిటుసిపాయి.

Invalid, in-va-lēd′, *n. s.* అశక్తుడు, బలహీనుడు, రోగి. I was an ~ yesterday నిన్ననాకుఒళ్లుకుదురులేకవుండినది.

To Invalidate, in-val′i-dāte, *v. a.* దుర్బలముచేసుట, బలహీనముచేసుట. these words ~d the agreement ఈమాటలచేత ఆ ఒడంబడిక దుర్బలమైపోయినది, చెల్లకపోయినది.

Invalidated, *adj.* దుర్బలమైపోయిన, బలహీనమైన. that law is ~ by this custom ఈవాడికచేతఆ చట్టముదుర్బలమైపోయినది, చెల్లలేదు.

Invalide, *n. s.* రోగి, అశక్తుడు.

Invaluable, in-val′ū-able, *adj.* ఘనమైన, దివ్యమైన, మంచి, శ్రేష్ఠమైన.

Invariable, in-vā′ri-able, *adj.* తిరగని, నిత్యమైన, నియతమైన, మారని, స్థిరమైన. this is an ~ custom ఇదియెప్పటికిన్నిపోనివాడుక, ఇదిహమేషావాడుకకాదు.

Invariably, in-vā′ri-ab-ly, *adv.* స్థిరముగా, నిత్యముగా, నియతముగా, తిరుగులేక. almost ~ బహుశకి, ముఖ్యముగా.

Invasion, in-vā′zhon, *n. s.* దండుయెత్తి పోయిపడడము, దళుడు, దాడి, అవాంతరము.

Invective, in-vec′tive, *adj.* దూషణ,-నింద. he broke out into ~ దుర్భాషలుగాతిట్టినాడు.

To Inveigh, in-vā′, *v. a.* దూషించుట, నిష్ఠూరములాడుట.

To Inveigle, in-vē′gle, *v. a.* వంచిచూపివంచించుట, మోసపుచ్చుట. they ~d him into the wood అడివిలోకివాణ్ని బులుపులుపెట్టియీడ్చుకొనిపోయినారు. Maricha ~d Rama away మారీచుడురాముణ్ని బులుపులుపెట్టివంచించి దూరముగాతీసుకొనిపోయినాడు.

Inveigler, in-vē′glĕr, *n. s.* బులుపులుపెట్టి మోసపుచ్చేవాడు, వంచకుడు.

To Invent, in-vent′, *v. a.* నవీనముగాకల్పించుట. they say that mercury ~ed the lute నారదుడుమొదటవీణనుకల్పించినాడంటారు.

Invented, *adj.* కొత్తగాకల్పించిన.

Invention, in-ven′shon, *n. s.* కొత్తకల్పన. this is an ~ of his ఇదివాడుకొత్తగాకల్పించినది. Calidasa shews wonderful powers of ~ కాళిదాసుయొక్క కల్పనాశక్తిఅత్యద్భుతము.

Inventive, in-vent′ive, *adj.* కల్పనాశక్తిగల. the ~ faculty కల్పనాశక్తి.

Inventor, in-vent′or, *n. s.* కల్పించినవాడు.

Inventory, in′ven-tor-y, *n. s.* జాబితా, పట్టీ.

To Inventory, in′ven-tor-y, *v. a.* జాబితావ్రాసుట.

Inventress, *n. s.* కల్పించేస్త్రీ.

Inverse, in-verse′, *adj.* తలకిందైన, విపరీతమైన, విలోమమైన. he read the words in ~ order ఆ మాటలనుతలకిందులుగాచదివినాడు, విలోమముగా చదివినాడు. the rule of three ~ విషమత్రైరాశికము. their morals are in the ~ proportion of their civilization వాండ్లనాగరికమునెంతయెక్కువోవాండ్లనీతిఅంతతక్కువగావున్నది. the enmity between two sects is in the ~ proportion of their difference ఏరెండుమతములకుభేదమునెంతస్వల్పముగావున్నదోఆరెండుమతములకువైరము అంతఅధికముగావున్నది.

Inversely, *adv.* తలకిందులుగా, విపరీతముగా, విలోమముగా.

Inversion, in-ver′shon, *n. s.* తలకిందులుగావుండడము, వైపరీత్యము. After the ~ of the vessel ఆ పాత్రనుబోర్లించినతరువాత.

To Invert, in-vert′, *v. a.* తలకిందులుచేసుట, బోర్లించుట, వెనకముందుచేసుట.

Inverted, *adj.* తలకిందైన, బోర్లించిన, వెనకముందైన.

Invertedly, *adv.* తలకిందుములుగా, బోర్లగా, వెనకముందుగా.

To Invest, in-vest', *v. a.* to enclose చుట్టుకొనుట. or to place వేసుట. or to confer ఇచ్చుట. the troops ~ed the town దండు ఆ పట్టణమును చుట్టవేసుకొన్నది. clouds ~ed the mountain మేఘములు పర్వతమును ఆవరించుకొన్నవి. he ~ed his money in the funds వాడిరూకలను కుంఫిణీలో వేసినాడు. he ~ed his money in land వాడి రూకలను భూమిమీద వేసినాడు. they ~ed him with authority అతనికి అధికారమిచ్చినారు. they ~ed him with royal authority వాడికి పట్టముకట్టినారు. they ~ed him with the braminical thread వానికి ఉపనయనము చేసినారు.

To Investigate, in-ves'ti-gâte, *v. a.* విచారించుట, విమర్శించుట, పరిశీలనచేసుట.

Investigated, *adj.* విచారించబడ్డ, విమర్శించబడ్డ, పరిశోధించబడ్డ.

Investigation, in-ves-ti-gā'shon, *n. s.* పరిశోధన, విచారణ, విమర్శ. (పరిక్ష Colebr.)

Investiture, in-ves'ti-tûre, *n. s.* ప్రవేశించడము. he was appointed to this duty but died before his ~ ఈ ఉద్యోగము వాడికి అయినది అయితే అందులో ప్రవేశించకమునుపే చచ్చినాడు. ~ with the braminical thread ఉపనయనము. ~ with the lingam లింగధారణము.

Investment, in-vest'ment, *n. s.* ఒకటిమీద రూకలు వేయడము, ఒకదానిమీద వేసిన రూకలు, పెట్టుబడి, రూకలు పెట్టికొన్నసరుకు. or siege ముట్టడి. after the ~ of his money in land వాడి రూకలను భూమిమీద వేసిన తరువాత. before the ~ of his money in merchandise వాడి రూకలను వర్తకములో పెట్టకమునుపు. he sold his ~ profitably వాడు తెచ్చిన సరుకును లాభముగా అమ్ముకొన్నాడు. he lost his ~ వానికి పెట్టుబడి రూకలు నష్టమైపోయినవి. after the ~ of his money in government securities వాడి రూకలను కుంఫిణీ పత్రములలో వేసిన తరువాత. after the ~ of the town ఆ పట్టణమును ముట్టడి వేసుకొన్న తరువాత.

Inveteracy, in-vet'er-ăc-y, *n. s.* దీర్ఘత్వము, పురాతనము, ముదిరి ఉండడము, మొండితనము, ముదిరోగమును, చలమును గురించిన మాట.

Inveterate, in-vet'er-âte, *adj.* దీర్ఘమైన, పురాతనమైన, ముదిరిన, మొండి. ~ hatred దీర్ఘద్వేషము, బద్ధవైరము. an ~ disease దీర్ఘరోగము, ముదిరిన రోగము, మొండిరోగము. an ~ error అనాదిగా ఉండే భ్రమ, ఎంతచెప్పినా తీరని భ్రమ. an ~ custom అనాదిగా పూర్వికమైపట్టుబడి ఉండేదు ర్వాడిక. an ~ drunkard చెడ్డ తాగుబోతు.

Inveterateness, in-vet'er-âte-ness, *n. s.* దీర్ఘత్వము, పురాతనత్వము, ముదిరి ఉండడము, మొండితనము. from the ~ of the disease it was hard to cure రోగము ముదిరి ఉండడమువల్ల కుదరడము కష్టము.

Invidious, in-vid'yus, *adj.* అసూయాజనకమైన, ద్వేషము పుట్టించే, విరోధము పుట్టించే.

Invidiously, in-vid'yus-ly, *adv.* అసూయపుట్టేటట్టుగా, ద్వేషము పుట్టేటట్టుగా.

Invidiousness, *n. s.* అసూయాజనకత్వము. on account of the ~ of this appointment ఈ ఉద్యోగము అసూయకు కలగజేసేటిదిగనుక.

To Invigorate, in-vig'ô-râte, *v. a.* బలమును కలగజేసుట. bathing ~s us స్నానము ప్రాణమును కలగజేస్తున్నది. an invigorating medicine సత్తువను కలగజేసేమందు.

Invigorated, *adj.* ప్రాణకలిగిన, బలముకలిగిన, సత్తువవచ్చిన. being now ~ by bathing స్నానము చేయడమువల్ల వచ్చిన సత్తువగలవాడై.

Invincibility, *n. s.* అజేయమైన శక్తి, అసాధ్యమైన శక్తి.

Invincible, in-vin'ci-ble, *adj.* అజేయమైన, అసాధ్యమైన, జయించకూడని, దుర్ఘటమైన, ప్రబలమైన. ~ ignorance (Dryden, Relig. Laici, line 200.) అసాధ్యమైన అజ్ఞానము, ఏవిధానాపోగొట్టకూడని అజ్ఞానము.

Invincibly, in-vin'ci-bly, *adv.* అసాధ్యముగా, జయించకూడక, దుర్ఘటముగా, ప్రబలముగా.

Inviolable, in-vī'ô-lable, *adj.* అంటరాని, చెరపరాని, అతిక్రమించకూడని, మించకూడని, మీరరాని, తప్పని. this money is ~ ఈ రూకలను అంటరాదు. he preserved an ~ silence regarding this

ఎంతచేసినాయిందున్నగురించి వాడు సెలారు తెరవలే దు. an — secret ఎంతమాత్రమును బయిటవిడవరాని రహస్యము. a vow is — వ్రతము తప్పగూడనిది. an — promise తప్పగూడని వాగ్దత్తము, తిరగనిమాట.

Inviolably, *adv.* అంటక, అతిక్రమించక, చెరచక, తప్పక. this was — concealed ఇదిబయిటరాకుండా దాచబడ్డది. he — promised to do it దాన్ని తప్పకుండా చేస్తానన్నాడు. I am — yours నేను ఘట్టిగా నీవాణ్ని. the secret was — concealed ఆ పొగుకువబయిటరాక అతిరహస్యములో వుండినది.

Inviolate, in-vī′ō-lāte, *adj.* చెరచగూడని, బయిటవిడవగూడని. — secret బయిటవిడవకుండా వుండిన అతిరహస్యము. the money was kept — యెవరూ అంటకుండా ఆ రూకలు దాచబడ్డవి.

Invisibility, in-vis-i-bil′i-ty, *n. s.* అదృశ్యత, కంటికి అగుపడకపోవడము. by reason of the — of the air ఆకాశము కంటికి అగుపడనిదిగనుక.

Invisible, in-vis′i-ble, *adj.* అగోచరమైన, అదృశ్యమైన, కంటికి తెలియని. it became — అదృశ్యమైనది, మాయమైపోయినది. an — eclipse పాతాళగ్రహణము. her — (or slender) ancles దానిగూఢగుల్ఫములు.

Invisibly, in-vis′i-bly, *adv.* అగోచరముగా, అదృశ్యముగా, కంటికి తెలియక. he came — అదృశ్యుడైవచ్చినాడు.

Invitation, in-vi-tā′shon, *n. s.* పిలువడము, రమ్మనడము, ఆమంత్రణము. at his — I went to Masulipatam అతడు రమ్మన్నందున బందరుకుపోయినాను. — to a feast విందుకు పిలువడము.

To Invite, in-vīte′, *v. a.* పిలుచుట, రమ్మనుట, విందుకు పిలుచుట. they —d me నన్ను పిలిచినారు. they —d me to take a share in the business ఆపనిలో నీవున్ను కలుస్తావా అని అడిగినారు. or to allure ఆశకొలుపుట, ఆశపెట్టి ప్రేరేపించుట. she —d him to sit down by her తనదగ్గరవచ్చి కూర్చుంటావా అని అడిగినది. the pleasantness of this story —s us to read further on ఈకథయొక్క మాధుర్యము యింకా పైనపైన చదివేటట్టు మాకు ఆశను పుట్టిస్తున్నది.

Inviting, *adj.* (alluring) మనోహరమైన, ముద్దైన, కోరదగిన.

Invitingly, in-vīt′ing-ly, *adv.* కోరదగినముగా, మనోహరముగా.

Invocation, in-vō-cā′shon, *n. s.* ప్రార్థన, వేడుకోవడము, ధ్యానశ్లోకము, మంగళశ్లోకము, నాందిశ్లోకము.

Invoice, in′vōice, *n. s.* సరుకులజాబితా, పట్టీ, చీటి, బీజక్.

To Invoke, in-vōke′, *v. a.* ప్రార్థించుట, ప్రార్థించి పిలుచుట, మొరపెట్టుకొనుట, వేడుకొనుట, యిది దేవున్నిగురించినమాట.

Involuntarily, in-vol′un-tar-i-ly, *adv.* అప్రయత్నపూర్వకముగా, అబుద్ధిపూర్వకముగా, తోచక, అకస్మాత్తముగా, అసమాధానముగా. he did it — అసమాధానముగా చేసినాడు. she yawned — దానికి తెలియక ఆవలింతవచ్చినది. on seeing him I — smiled వాణ్ని చూడగానే నాకు నవ్వువచ్చినది. an offence committed — అబుద్ధిపూర్వకముగా చేసినతప్పు. I paid the money — ఆ రూకలను అకస్మాత్తముగా చెల్లించినాను.

Involuntary, in-vol′un-tar-y, *adj.* అప్రయత్నపూర్వకమైన, అబుద్ధి పూర్వకమైన, తోచకుండావచ్చే, అకస్మాత్తమైన, అసమాధానమైన, మనసులేని. yawning is — తన్నుయెరుగకనే ఆవలింతవస్తున్నది. an — offence అబుద్ధిపూర్వకముగా చేసినతప్పు. an — witness అసమ్మతిగా విధి లేక పలికిన సాక్షి.

Involution, in-vō-lū′shon, *n. s.* మెలి, తిరుగుడు. there are many —s in this story ఈకథలో శానా తిరుగుళ్లువున్నవి. — in arithmetic కేమిందాన ము.

To Involve, in-volve′, *v. a.* కలుపుట, చిక్కించుకొనుట, చిక్కులపెట్టుట, లోబరచుట. why do you — yourself with such people? ఇటువంటివాండ్లతో యెందుకు కలుస్తావు. this —d me in difficulties ఇందుచేత సంకటములలో చిక్కుకొన్నాను. they —d it in obscurity దాన్ని మరుగుపరచినారు. this —d an expense of ten rupees ఇందుకు పది రూపాయీలు శలవుపట్టినది. this —d me much expense దీనివల్ల నాకు నిండా రూకలు శలవైనది. his argument —s a contradiction వాడు చెప్పే న్యాయ

ముకవిరుద్ధముగా అగుపడుతున్నది, అనగా వాడుచె ప్పేన్యాయము విరుద్ధముగా వున్నది. this ~d me in a quarrel ఇందువల్ల నేను జగడములో తగులుకొనవలసివచ్చినది. his ruin ~d that of many అతనిచెరుపు పలుచెరుపుకున్ను కారణమైనది.

Involved, *adj.* కలిసిన, చిక్కుబడ్డ, తగులుకొన్న. this affair is ~ in obscurity ఈ వ్యవహారము అనుమానములో తగులుకొనివుండి వున్నది. he was ~ in debt అప్పులలో తగులుకొనివుండినాడు. he was ~ in the business ఆ పనిలో తగులుకొనివుండినాడు. an ~ sentence చిక్కుగావుండేవాక్యము. an ~ style చిక్కుగావుండే పాకము.

Invulnerability, *n. s.* అస్త్రాదిద్వారా అభేద్యత్వము, వజ్రశరీరత్వము. from his ~ అతనివజ్రశరీరమునకు.

Invulnerable, in-vul′ner-able, *adj.* అవధ్యమైన, అభేద్యమైన, అక్షతమైన, గాయముచేయగూడని. Prahlada was ~ ప్రహ్లాదుడు వజ్రశరీరిగావుండినాడు, ప్రహ్లాదుడు అవధ్యుడైవుండెను. he was ~ to all their abuse వాండ్లతిట్లు వాడికి తాకలేదు.

Invulnerably, *adv.* గాయముపడక, అక్షతముగా, అభేద్యముగా, అవధ్యముగా. he is ~ secure వాడు అతిభద్రముగావున్నాడు. they say that this medicine renders them ~ secure against snake-bites ఈమందువల్ల తమ్మునపాముయెంతమాత్రము కరవదంటారు.

Inward, in′wărd, *adj.* లోని, లోపలి. to offer an ~ prayer జపముచేసుట, ధ్యానముచేసుట, మానసపూజచేసుట.

Inward, in′wărd, *adv.* లోనికి. one door opens outward, but the other opens ~ ఒకతలుపు బయటికై తెరవబడుతున్నది మరిఒకటి లోనికై తెరవబడుతున్నది.

Inwardly, in′wărd-ly, *adv.* లోన, లోపల. he is ~ convinced of this ఇది వాడికి లోపల తెలుసును.

Inwards, in′wărds, *adv.* లోనికి, లోపలికి. they drew it ~ లోనికీడ్చినారు. a door that opens ~ లోనికై తెరిచే తలుపు. The Inwards, in′wărds, *n. s.* కడుపులోనివి, అనగా పేగులు.

To Inweave, in-wēve′, *v. a.* కలిపినేసుట.

Inwoven, *adj.* కలిపినేసిన.

To Inwrap, in-rap′, *v. a.* చుట్టుట.

Inwrapped, *adj.* See Wrapped.

Inwreathed, *adj.* See Wreathed.

Inwrought, in-rôt′, *adj.* See Wrought.

Ionick, *adj.* అయోనికుదేశసంబంధమైన. a pillar of the ~ order అయోనికుదేశరీతైన బోదెగల స్తంభము.

Iota, yō′ta, *n. s.* లేశము. there is not an ~ of difference లేశమైనాభేదములేదు.

Ipecacuanha, ip-ē-cac-ū-an′a, *n. s.* వాంతికావడానికై యిచ్చేచూర్ణము, the కాకపాల is used as a substitute.

Irascibility, ī-ras-ci-bil′i-ty, *n. s.* ముంగోపితనము.

Irascible, ī-ras′ci-ble, *adj.* ముంగోపియైన.

Irascibleness, *n. s.* ముంగోపితనము.

Irate, *adj.* కోపముగల, ప్రచండమైన, యుద్ధకావ్యసంబంధమైనహాస్యశబ్దము.

Ire, īre, *n. s.* ఉగ్రము, కోపము, యుద్ధకావ్యశబ్దము.

Ireful, īre′fŭl, *adj.* కోపముగల, ఉగ్రమైన, యుద్ధకావ్యశబ్దము.

Ireland, *n. s.* ఐర్లండనేదేశము.

Iris, ī′ris, *n. s.* ఇంద్రధనుస్సు. of the eye తారామండలము, అనగా కనుపాపచుట్టూవుండేమండలము. a sort of flower ఒకవిధమైనపుష్పము.

Irish, *adj.* ఐర్లండనేదేశసంబంధమైన. an ~ man ఐరిషువాడు. the ~ ఐరిషుదేశస్థులు. he spoke in ~ ఐరిషుభాషనుమాట్లాడినాడు.

To Irk, *v. a.* చీదరచేసుట. it ~s his heart to see this దీన్నిచూడడము వాడికి అసహ్యముగావున్నది.

Irksome, erk′sum, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన, విసుకుపుట్టించే, ఓకులాటైన, సంకటమైన. when we are ill every thing is ~ ఒళ్లుకుదురులేనప్పుడు యేదిన్నిచీదరగావుంటున్నది. he considers this an ~ task ఇదివిసుకుపుట్టించేపని అని అంటాడు, ఇది ఓకులాటఅంటాడు.

Irksomely, *adv.* అసహ్యముగా, చీదరగా, ఓకులాటగా, విసుకుగా.

Irksomeness, *n. s.* అసహ్యము, చీదర, ఓకులాట, విసుకు.

Iron, ī′urn, *n. s.* ఇనుము. an ~ or goose ఇస్త్రీకపెట్టె. a firing ~ వాతకోల. ~s plu. సంకెళ్లు. they put him in ~s వాడికిసంకెళ్లువేసినారు. fire ~s అనగా poker, tongs and shovel అనే కొరముట్లు. sulphate of ~ అన్నభేది.

Iron, ī'urn, *adj.* ఇనుప. an ~ box ఇనుపపెట్టె. under his ~ sway అతని క్రూర ప్రభుత్వములో. he has an ~ hand వాడతిక్రూరుడు. he has an ~ constitution దృఢగాత్రుడు. ~-grey కొంచెము వన్నె, నీలధూమ్రవర్ణము. an ~-bound coast కొండలమయముగా వుండే వాకట్ట. ~ mould తెల్లబట్టను యిస్త్రీ చేయడములో కడేయె త్రుప్పు.

To Iron, ī'urn, *v. a.* to shackle with irons సంకెళ్లు వేసుట. he was ~ed వానికి సంకెళ్లు వేసినారు. or to smooth linen with an iron ఇస్త్రీ చేసుట.

Iron-bound, *adj.* కొండలమయమైన, అతిదుర్ఘటమైన. this is an ~ coast ఇది కొండలమయముగా వుండే సముద్రతీరము, అనగా శత్రువులకు అసాధ్యమైనది.

Iron-grey, *adj.* ధూమ్రవర్ణమైన, యిదుపు వర్ణమును గురించిన మాట. an ~ horse ధూమ్రవర్ణమైన గుర్రము, నైరికన, నలుపు కలిసిన వన్నెగల గుర్రము.

Ironical, ī-ron'i-cal, *adj.* నిందాస్తుతియైన, వక్రోక్తియైన. an ~ expression కుత్సితమైన మాట, ఏలాగంటె you are indeed a very clever fellow అహా నీవు మహాబుద్ధిమంతుడవు, అనగా తెలివిమాలినవాడవు. if you leave your master, of course he will be ruined నీవు యజమానున్ని విడిచిపోతే వాడు చెడిపోతాడుగదా అనగా అతనికి ఒక నష్టము లేదని భావము.

Ironically, ī-ron'i-cal-ly, *adv.* నిందాస్తుతిగా, వక్రోక్తిగా.

Ironmonger, ī'urn-mung-gĕr, *n. s.* ఇనప వర్తకుడు.

Ironmongery, *n. s.* ఇనప సరుకులు.

Ironsmith, *n. s.* లోహకారుడు, కమ్మరవాడు, కరమలవాడు.

Ironstone, *n. s.* (a very strong sort of china-ware) నిండా ఘట్టిగా వుండే ఒకవిధమైన పింగాణి.

Ironwood, *n. s.* ఇనుమువంటి ఒకవిధమైన మాను, పాలెమరం?

Irony, ī'run-y, *n. s.* వక్రోక్తి, నిందాస్తుతి. See Ironical.

Irradiancy, ir-rād'yan-cy, *n. s.* ప్రకాశము.

To Irradiate, ir-rād'yāte, *v. a.* ప్రకాశించుట.

Irradiated, *adj.* ప్రకాశించే.

Irradiation, ir-rā-di-ā'shon, *n. s.* ప్రకాశము, ప్రభ.

Irrational, ir-rash'on-al, *adj.* తెలివిలేని, దురభిప్రాయమైన, మూఢమైన, అచేతనమైన.

Irrationality, *n. s.* అవివేకము, దురభిప్రాయత్వము, మూఢత్వము.

Irrationally, ir-rash'on-al-ly, *adv.* అవివేకముగా, దురభిప్రాయముగా, మూఢత్వముగా.

Irreclaimable, ir-rē-clām'a-ble, *adj.* తిరిగి చక్క బడని, బొత్తిగా చెడిపోయిన, మళ్లీ వశపడని. an ~ drunkard అసాధ్యమైన తాగుబోతు. being ruined by the sea this land is ~ సముద్రముచేత పాడైనందున యీ నేల తిరిగి చక్క బడదు.

Irreconcilable, ir-rec-on-cīl'a-ble, *adj.* దోవకు తేకూడని, పొందిక చేయకూడని, పొసగించకూడని, సమాధానపరచకూడని. an ~ difference పొసగని వ్యత్యాసము.

Irreconcilably, *adv.* దోవకు తేకూడక, ఇమడక, పొసగించకూడక, సమాధానము చేయకూడక. these two accounts are ~ opposed ఈ రెండు లెక్కలు ఒకటికొకటి సరిపడక విరుద్ధముగా వున్నవి.

Irrecoverable, ir-rē-cuv'ĕr-able, *adj.* మళ్లీ ఆశలేని, మళ్లీ కుదరని, మళ్లీ చక్క బడని, మళ్లీ దొరకని.

Irrecoverably, ir-rē-cuv'ĕr-ab-ly, *adv.* మళ్లీ ఆశలేకుండా, మళ్లీ చక్క బడడానకు యెడములేకుండా. he is ~ vicious వాడు అసాధ్యమైన దుర్మార్గుడు.

Irredeemable, *adj.* తిరిగి చేతికి రాని, మళ్లీ ఆశలేని. the money is now ~ ఆ రూకలు మళ్లీ వచ్చేవి కావు.

Irredeemably, *adv.* తిరిగి చేతికి రాక, మళ్లీ ఆశలేక. he is ~ ruined వాడు బొత్తిగా చెడిపోయినాడు.

Irreducible, ir-rē-dūc'i-ble, *adj.* తిరిగి సందర్భించని, మళ్లీ కూడని, మళ్లీ పొసగని.

Irrefragable, ir-ref'ra-gable, *adj.* అఖండనీయమైన, అనివార్యమైన, అపరిహార్యమైన, నిరాక్షేపమైన. this is an ~ proof ఇది నిరాక్షేపమైన నిరూపణము.

Irrefragably, ir-ref'ra-gab-ly, *adv.* అనివార్యముగా, ఖండించకూడక, నిరాక్షేపముగా, పరిహరము చెప్పకూడక, రూఢిగా.

Irrefutable, ir-ref'ū-table *adj.* అనివార్యమైన, ఖండించకూడక, నిరాక్షేపమైన, స్థిరమైన.

Irrefutably, *adv.* అనివార్యముగా, ఖండించకూడక, దృఢముగా.

Irregular, ir-reg'u-lar, *adj.* అక్రమమైన. ~ charges నడమనడమ వచ్చే అధిక సెలవులు. ~ teeth వంకరటింకరగా వుండే పండ్లు. ~ troops తత్కాలానికి పెట్టుకొన్న సిపాయీలు. he keeps ~ hours

వాడికి కాలనియమము లేదు, అనగా వాడికితిండి వేళ కుతిండి, నిద్రవేళకు నిద్రలేదు.

Irregularity, *n. s.* అక్రమము. irregularities in the surface మిట్టాపల్లములు. an ⌣ in diet అపథ్యము.

Irregularly, ir-reg'u-lar-ly, *adv.* అక్రమముగా.

Irrelevancy, *n. s.* అసంగతము, అసంబంధము.

Irrelevant, ir-rel'e-vant, *adj.* అసంగతమైన, అసంబంధమైన.

Irreligion, ir-re-lig'on, *n. s.* అనాచారము, నియమనిష్ఠలులేమి, భక్తిలేమి.

Irreligious, ir-re-lig'us, *adj.* అనాచారమైన, నియమనిష్ఠలులేని, భక్తిలేని. an ⌣ book దుర్నీతిగావుండే పుస్తకము. an ⌣ man నియమనిష్ఠలులేనివాడు.

Irreligiously, ir-re-lig'us-ly, *adv.* అనాచారముగా; నియమనిష్ఠలులేక, భక్తిలేక. he lived ⌣ నియమనిష్ఠలులేకవుండినాడు.

Irremediable, ir-re-med'yable, *adj.* అనివార్యమైన, అపరిహార్యమైన, కుదరని, చక్కబెట్టగూడని, తీరని.

Irremidiably, *adv.* అనివార్యముగా, కుదరక, తీరక.

Irreparable, ir-rep'a-rable, *adj.* కుదరని, చక్కబెట్టగూడని, దిద్దగూడని.

Irreparably, ir-rep'a-rab-ly, చక్కబెట్టగూడక, దిద్దగూడక. they are ⌣ ruined వాండ్లసంసారము మళ్లీకుదరదు.

Irrepressible, *adj.* అణగని, అణచగూడని, నిలుపగూడని. ⌣ drowsiness పోగొట్టగూడనికూగు.

Irreproachable, ir-re-proch'a-ble, *adj.* అదూష్యమైన, అనింద్యమైన, దూషణలేని, నిష్కళంకమైన.

Irreproachably, *adv.* దూషణలేక, నిందలేక, నిష్కళంకముగా. they lived ⌣ వాండ్లు వొకనిందలేకుండా బ్రతికినారు.

Irreprovable, ir-re-pruv'a-ble, *adj.* అదూష్యమైన, అనింద్యమైన, నిష్కళంకమైన.

Irreprovably, *adv.* అనింద్యముగా, నిర్దోషముగా, నిష్కళంకముగా.

Irresistible, ir-re-sist'i-ble, *adj.* అడ్డముడగూడని, అనివార్యమైన, ఎదిరించగూడని, ప్రబలమైన, ఎదురులేని. (B. VII. 111.) ⌣ laughter అణచగూడని నవ్వు, కట్టగూడనినవ్వు. humorous or witty సరసమైన, హాస్యకరమైన. her beauty was ⌣ దానిఅందానికిఆశ్చర్యపడనివాడులేడు.

Irresistibly, ir-re-sist'i-bly, *adv.* అడ్డముడగూడక, అణచగూడక, అనివార్యముగా, ఎదిరించగూడక, కట్టగూడక. this story is ⌣ ludicrous ఈకథవిం టేనవ్వురాకపోదు. this story is ⌣ affecting ఈ కథనువింటే మనసుకరగకవుండనేరదు.

Irresolute, ir-res'o-lute, *adj.* డోలాయమానముగా వుండే, సందేహముగల. he was ⌣ అనుమానిస్తూ వుండినాడు. an ⌣ man ధైర్యములేనివాడు.

Irresolutely, ir-res'o-lute-ly, *adv.* అనుమానముగా, ఎటూతోచక, డోలాయమానముగా, సందేహముగా.

Irresoluteness, Irresolution, ir-res-o-lu'shon, *n. s.* అనుమానము, డోలాయమానము, సందేహము.

Irrespective, Irrespectively, *adv.* మాత్రమే కా కుండా. the house ⌣ of its high price is a bad one ఆయిల్లుఅదనవెలగావుండడమేకాకుం డాలనికిరానిదికూడా. she ⌣ of her beauty is wise అది అందకత్తెమాత్రమేకాకుండా బుద్ధిమంతురాలున్ను.

Irresponsible, *adj.* ఒకరికిప్రత్యుత్తరము చెప్పవలసినదిలేని, నిరంకుశమైన, స్వతంత్రమైన.

Irretrievable, ir-re-trev'a-ble, *adj.* కుదరని, చక్కబెట్టగూడని, దిద్దగూడని, దోవకుతేగూడని, మళ్లీ ఆశలేని.

Irretrievably, *adv.* కుదరక, చక్కబెట్టగూడక, దోవకుతేగూడక, నిరాశగా, మళ్లీఆశలేక.

Irreverence, ir-rev'er-ence, *n. s.* అగౌరవము, అమర్యాద.

Irreverent, ir-rev'er-ent, *adj.* అగౌరవమైన, అమర్యాదైన.

Irreverently, ir-rev'er-ent-ly, *adv.* అగౌరవముగా, అమర్యాదగా.

Irreversible, ir-re-vers'i-ble, *adj.* తిప్పగూడని, తిరగని, స్థిరమైన. an ⌣ decree తిరగనితీర్పు. this is ⌣ ఇదిసిద్ధము.

Irreversibly, *adv.* తిరుగులేక, సిద్ధముగా.

Irrevocable, ir-rev'o-cable, *adj.* ఖండితమైన, తిప్పగూడని, తిరగని.

Irrevocably, ir-rev'o-cab-ly, *adv.* ఖండితముగా, తిరుగులేక, సిద్ధముగా. this is ⌣ decreed ఇదితిరుగులేనితీర్పు.

To Irrigate, ir'ri-gate, *v. a.* నీళ్లుకట్టుట, నీళ్లుపారచ్చుట.

Irrigated, *adj.* నీళ్లుకట్టబడ్డ, నీళ్లుపారిన. the fields that are ~ from this tank ఈచెరువునీళ్లుపారే భూమి, ఈచెరువుకిందిపొలము.

Irrigation, *n. s.* నీళ్లుకట్టడము, నీళ్లుపార్చడము.

Irritability, *n. s.* చిటచిట, చిరచిర, మంట. తాపము, తాకజ్వరము. Denman (Midwifery, I. 250) says "Glisson, who was physician to Queen Elizabeth has a right to be esteemed the father of the doctrine of irritability. He often seems to use the word perception for ~; and ~ for sympathy, or disposition to consent.

Irritable, ir′ri-table, *adj.* చిటచిటలాడే, చిరచిరలాడే, మండిపడే, రేగే. this sore is very ~ ఈపుండు తాకితేమహానొప్పుతున్నది.

Irritated, *adj.* ఆగ్రహపడ్డ, రేగిన, మండిపడే. he was ~ వాడికిఆగ్రహమువచ్చినది, రేగినాడు. the skin was ~ చర్మముకమిలిపోయినది.

Irritation, ir-ri-tā′shon, *n. s.* ఆగ్రహము, రోషము, ఉద్రేకము. ~ of the skin కందడము, కమలడము. ~ in the throat నస. ~ of the system తాక.

Irruption, ir-rup′shon, *n. s.* దండెత్తిపోయిపడడము, దవుడు.

Is, is, *the third person singular of* to Be యాక్రియకుప్రథమపురుష ఏకవచనము he is వున్నాడు. the king, that is, the late king ఆరాజుఅనగా మునుపటిరాజు. See in the Grammar. It is often omitted, as ఆతడునీతమ్ముడా is he your brother?

Ischury, is′cū-ry, *n. s.* మూత్రకృచ్ఛ్రరోగము, నీరుకట్టురోగము.

Ish, (a termination added to an adjective to express diminution; as) blackish ఈషన్నీలమైన, కొంచెమునలుపుగావుండే. saltish కొంచెముఉప్పగావుండే.

Isinglass, ī′sing-glăss, *n. s.* ఒకవిధమైన చేపకడుపులోవుండేపొకవస్తువు, యిదికొయ్యలకువేసేవజ్రముపంటిది.

Islam, *n. s.* తురకమతము.

Island, ī′l′and, *n. s.* ద్వీపము, దీవి, లంక.

Islander, īl′and-ĕr, *n. s.* ద్వీపవాసి, ద్వీపాంతరస్థుడు, దీవిమనిషి, లంకలోపుట్టినవాడు.

Isle, īle, *n. s.* ద్వీపము, దీవి, లంక.

Islet, *n. s.* చిన్నదీవి, నీళ్లనడుమవుండేతిప్ప.

To Isolate, *v. a.* (a foolish French word) ప్రత్యేకముచేసుట, ప్రత్యేకముగావుంచుట. he ~d himself ఏకాకిగావుండినాడు.

Isolated, is′ō-lāt-ed, *adj.* ఏకాంతమైన, ఏకాకి అయిన. a few ~ facts భిన్నవాక్యములు. an ~ instance is of no use ఒంటిసాక్ష్యముపనికిరాదు. by this quarrel France is ~ from Russia ఈజగడముచేతవారికిపిరికి వియోగముసంభవించినది, ఈకగపుట్టినది, వేరుబంధముకలిగినది.

Isolation, *n. s.* ఏకాంతవాసము, ఎరిగినవాండ్లులేక ఒంటరిపాటుగావుండడము.

Isosceles, ī-sos′cē-lēs, *adj.* సమానమైనరెండురేఖలుగలత్రికోణముగల. an ~ triangle డెల్టాఅనే Δ యీఅక్షరమువలెవుండేత్రికోణము.

Issue, ish′ūe, *n. s.* egress బయిటికిరావడము, పుట్టడము. before the ~ of the troops from the Fort కోటలోనుంచిదండు బయిటికిరాకమునుపు. they made their ~ by this door ఈద్వారిగుండా బయిలుదేరినారు. the ~ of new rupees commenced yesterday నిన్న కొత్తరూపాయీలు బయిలుదేలినవి. he prevented the ~ of this order ఈవుత్తరువునుపుట్టకుండానిలిపినాడు. the ~ of this business is not yet known ఇదిచివరకు యెట్లాతేలునోయింకా తెలియలేదు. point in law సారాంశము. you say he wrote a will I say he did not, here we join ~ వాడువుయిలువ్రాసినాడనినీవుఅంటావు, నేనులేదంటానుయిదే మనకుముఖ్యముగావుండేవిషయము. or conclusion ఫలము, ఫలితార్థము, తీర్పు, తేరుగడ, ముగింపు, అంతము, అవసానము, తుద. the ~ is with God దేవుడు యెట్లాచేస్తాడోఅట్లాఅవుతున్నది. in the ~ his words proved true తుదకువాడి మాటలునిజమాయెను. this brought matters to an ~ ఇందుతో అదితీరినది. they are at ~ regarding this ఇందునుగురించిజగడమాడుతున్నారు. or progeny సంతతి, సంతానము, వంశము. there are forty of his ~ now living ఇప్పుడుఅతనివంశస్థులునలుభైమంది వున్నారు. he has no ~ అతనికిబిడ్డలులేరు. in a former ~ మునుపుఅచ్చుకొట్టిన కాగిదములో. an ~ for humours రసికారడాన కైకాలువత్తిపెట్టేచేసేపుండు. the doctor used the ~s in curing the disease కాలిపువత్తివేసి పుండుచేసినాడు. the ~ of blood (Luke VIII. 43. ప్రదరరోగము A†.) కుసుమరోగము.

To Issue, ish'ūe, *v. n.* బయలుదేలుట, బయిటికివచ్చుట, పుట్టుట. the water ~d from the hill కొండలోనుంచినీళ్లుబయలుదేలినవి. they ~d forth by this door ఈదోవగుండా బయలుదేలినారు. this order ~d from the Court కోర్టులోయీవుత్తరవు పుట్టినది. this summons ~d from the Magistrate ఈసమ్మనుపోలీసులోపుట్టినది. these four families ~d from one stock ఈనాలుగుకుటుంబములున్ను ఒకమూలపురుషునివల్లకలిగినవి. the smell that ~d from the flower ఆపుష్పముకొట్టేవాసన. rays that ~d from the sun సూర్యునిలోనుంచిప్రసరించినకిరణములు.

To Issue, ish'ūe, *v. a.* ఇచ్చుట. the magistrate ~d a summons పోలీసువాండ్లుసమ్మనుచేసినారు. the court ~d an order కోర్టులోవుత్తరవుపుట్టినది. he ~d payment జీతముయిచ్చినాడు.

Isthmus, ist'mus, *n. s.* కంఠభూమి, అనగాదేశానికి నడుమశిరస్సుకునడమకంఠమువుండేటట్టు రెండు దీవులకునడమవుండేభూమి.

It, it, *pron.* అది, ఇది, దాన్ని, దీన్ని.

Italian, *n. s.* ఇటాలియకభాష. an ~ ఇటలీదేశస్థుడు. the ~s ఇటాలియకవాండ్లు.

Italic, *adj.* ఒకవిధమైనఆదోకపాటుగావుండే అక్షరములు. *in the Bible at the head of every chapter the contents are printed in* ~ బైబిలులోప్రతిఅధ్యాయముయొక్క సంక్షేపము ఆయాఅధ్యాయముయొక్క మొదట ఆదోకపాటుగావుండే సన్నఅక్షరములతో అచ్చువేయబడివున్నది.

To Italicize, *v. a. to print a word in Italics* ఆదోకపాటుగావుండేసన్న అక్షరములతోఅచ్చువేసుట. *the present sentence is ~d* ఈవాక్యము ఆదోకపాటుగావుండేసన్న అక్షరములతోఅచ్చువేయబడియున్నది. *the ~d words in the Bible are interpolations* హీబ్రూబైబిలులోలేనిశబ్దములు ఇంగ్లీషుబైబిలులోఆదోకపాటుగావుండేసన్న అక్షరములతో అచ్చువేయబడియున్నవి.

Itch, itch, *n. s.* గజ్జి, తీట, దురద, నవ. or longing ఆతురము, ఆశ, గాడు, చెలరేగితిరగడము, దూల. She has an ~ for abusing people అదిసోరుకొవ్వితిరుగుతున్నది.

To Itch, itch, *v. n.* దురదగావుండుట, దురదయెత్తుట, నవగావుండుట, నవయెత్తుట. my eye ~es నాకన్నునవగావున్నది. to ~ in the throat గొంతులోనవగావుండుట. having ~ing ears (2 Tim. IV. 3. కర్ణకండూయనవిశిష్టాస్సంతః) చెవులుదోరపెట్టుకొనితిరిగే, యెవరుయేమిచెప్పుదురో అనితిరిగే.

Itching, *n. s.* దురద, నవ. in the throat నస. desire ఆతురము, ఆశ.

Itchy, *adj.* గజ్జిపట్టిన.

Item, ī'tem, *n. s.* పద్దు. or notion, intelligence (a vulgar phrase) ఎరుక, సమాచారము.

To Iterate, it'er-āte, *v. a.* పునఃపునఃచేసుట, మళ్లీమళ్లీ చెప్పుట.

Iteration, it-er-ā'shon, *n. s.* పునఃపునఃచేయడము, మళ్లీమళ్లీచెప్పడము, పునరుక్తి, చర్వితచర్వణము. the ~ of a prayer మంత్రమునుఆవృత్తిచేయడము.

Itinerancy, *n. s.* ఊరూరుతిరగడము, దేశసంచారము.

Itinerant, ī-tin'er-ant, *adj.* ఊరూరుతిరిగే, దేశముమీదతిరిగే, దేశద్రిమ్మరియైన. an ~ preacher ఊరూరుతిరిగేబోధకుడు. ~ actors దేశముమీదతిరిగేభాగవతవేషగాండ్లు.

Itinerant, ī-tin'er-ant, *n. s.* ఊరూరుతిరిగేవాడు, దేశముమీదతిరిగేవాడు. ~s చెంచు, ఏనాది, లంబాడి మొదలైనవాండ్లు, దేశద్రిమ్మరులు.

Itinerary, ī-tin'er-ar-y, *n. s.* దేశసంచారచరిత్ర.

Itself, it-self', *pron.* అదే, యిదే, దాన్నే, దీన్నే. the question answers ~ ఆప్రశ్నలోనేదానికివుత్తరమున్నది, అనగాఆప్రశ్నేతనకుతానేవుత్తరముచెప్పుతున్నది. the child saw ~ in the glass ఆబిడ్డతన్ను అద్దములోచూచుకొన్నది. of ~ దానికిఅదే.

Irenay, *n. s.* కోరంటచెట్టు.

Ivied, *adj.* See Ivy.

Ivory, ī'vor-y, *n. s.* and *adj.* దంతము, దంతముతోచేసిన. ~ teeth ధావళ్యముగావుండేపండ్లు. ~ black ఒకవిధమైననిగనిగలాడేనల్లవర్ణము.

Ivy, ī'vy, *n. s.* ఒకతీగవిశేషము, యిదిపాడుగోడ్లు, యిండ్లుమొదలైనవాటిమీదఅల్లివుంటున్నది. an ivied tower జిల్లేళ్లుమొలిచిపాడుబడివుండేబురుజు.

J. జెయ్యిఅనేఅక్షరము. J. C. the abbreviation for Jesus Christ. before J. C. క్రీస్తుపుట్టకమునుపు. after J. C. క్రీస్తు పుట్టినతరువాత.

To Jabber, jab'bĕr, *v. n.* గందరగోళముగామాట్లాడుట, తలాతోకలేకవదరుట, లొడలొడమనివాగుట. a ~ing fool తలాతోకలేకమాట్లాడేవాడు.

Jabber, jab'bĕr, *n. s.* పనికిమాలినమాటలు, పిచ్చికూతలు.

Jabberer, *n. s.* one who talks inarticulately or unintelligibly గందరగోళముగామాట్లాడేవాడు, లొడలొడమనివాగేవాడు.

Jacinth, jā'cinth, *n. s.* మణివిశేషము, సూర్యకాంతభేదము, పేరోజ, ఫిరోజా A†. C†. పద్మరాగము F†.

Jack, jack, *n. s.* a man's name ఇదికృష్ణయ్యఅనడానకుఅలక్ష్యముగాకిట్టయ్యఅన్నట్టు John అనడానకు Jack అనిఆభాసనామము, యీపేరుకొన్ని ఆయుధములకు కొన్ని యంత్రములకు వస్తున్నది. ఏలాగంటే. 2. a boot ~ బూట్సులుతీసేపంగలకలక. 3. a roasting ~ మాంసమునునిప్పమీదనువాడ్చడానకు గుచ్చివుండేయినుపకడ్డినితిప్పేపైకయంత్రము. 4. a fish ఒకవిధమైనచేప. 5. armour జీరా, కవచము. 6. a cup ఒకవిధమైనగిన్నె. 7. a part of the musical instrument వీణపెట్టెలోతంతులను మీటేపుల్ల. 8. a jackass మొగగాడిదె. a jack-sparrow మొగపిచ్చుక. 9. flag or ensign జండా. also called Union ~ ఇంగ్లిషువారిపెద్దధ్వజము. 10. a ~ of all trades నాకుతెలియనిదనిలేదనేవాడు. ~-a-lantern or ~ o'lantern కొరివిదయ్యము, అడివిలోవుండివుండి అగుపడేవెలుతురు. ~-boots తొడలదాకావచ్చేపెద్దబూట్సులు.

Jack, jack, *adj.* used as a word of scorn దిక్కుమాలిన. a ~ whore ఊరలంజ.

Jack, jack, *n. s.* a certain fruit పనసపండు. the English name jackfruit, is supposed to originate in the Malayalim name *chucka* or *chacca:* it is called *kathal* కథల్ in Hindustani.

Jackal, jack'âl, *n. s.* (spelt shakal by Colebrooke) నక్క. an old ~ పరుడు, సింహామునకునక్కపరిచారకుడుగావుండినదన్నకథనుపట్టి the lion's provider సింహదూతఅనిపేరువచ్చినది, దానిపట్టి they employed him as a ~ సమాచారములు తెలుసుకొనడానకువాణ్ని పెట్టుకొన్నారు.

Jackanapes, jack'an-āps, *n. s.* తుంటకుర్రడు, కోతి.

Jackass, *n. s.* మొగగాడిదె.

Jackdaw, jack'dâ, *n. s.* ఒకవిధమైనకాకి, దీనికిమాటలునేర్పుతారు.

Jacket, jack'et, *n. s.* చొక్కాయి, కుడుతా. a woman's ~ రవిక. I will dust your ~ నిన్నుకొట్టుతానుచూడు.

Jackfruit, *n. s.* పనసపండు.

Jacko, *n. s.* తిమ్మడు.

Jack-spratt, *n. s.* or Coral Tree నేపాళము.

Jack-tree, *n. s.* పనసచెట్టు.

Jacobin, *n. s.* (one who declares that kings have no right to power) రాజుఅనివొకఆధిక్యములేదనేవాడు.

Jacobinism, *n. s.* రాజు అనివొక ఆధిక్యములేదనే మతము.

Jacobite, jac'ō-bīte, *n. s.* ఇంగ్లీషువాండ్లలోవుండే వొకకక్షి, అనగారాజ్యభ్రష్టులైనజేంసుయొక్కవంశస్థులకురాజ్యము కావలెననేవాండ్లు.

Jaconet, *n. s.* ఒకవిధమైనశెల్లాగుడ్డ.

Jade, jāde, *n. s.* పనికిమాలినగుర్రపుతట్టు, పనికిమాలినతొత్తు, పాపి, చండాలి, మొండికట్టె. a cunning ~ దొంగముండ.

Jaded, *adj.* అలసిపోయిన, ప్రాణమువిసికిన.

Jade-stone, *n. s.* a species of stone ఒకవిధమైన రాయి See Agate.

Jadish, jād'ish, *adj.* చణగరమైన, చెడ్డ, దుష్ట, మొండి.

Jagannath, *n. s.* జగన్నాథము.

Jagg, jagg, *n. s.* పల్లు, కక్కు, మొర్రి. there are ~s in the razor ఆకత్తిలో మొర్రులువున్నవి.

To Jagg, jagg, *v. a.* to cut into indentures, to cut into teeth like those of a saw పండ్లుగాచేసుట, కక్కుబెట్టుట, మొర్రిచేసుట.

Jagged, Jaggy, jag'gy, *adj.* పండ్లుగల, కక్కులుగల, మొర్రిగావుండే. the leaves of the Vepa-tree are ~ వేపాకుఅంచులుపండ్లుపండ్లుగావుంటవి.

Jaggory, Jaggary, *n. s.* గచ్చుబెల్లము, గారబెల్లము. Query is this word ~ a corruption of the Tamil Sakkurai?

Jaguar, *n. s.* ఒకవిధమైనచిరుతపులి.

Jail, jāl, *n. s.* చెరశాల, బందెఖానా.

Jail-bird, *n. s.* చెరశాలలోపడివుండేవాడు.

Jailer, Jailor, *n. s.* కారాగారాధ్యక్షుడు, చెరశాలాధిపతి, బందెఖానావిచారణకర్త. what, am I their ~? నేనేమివాండ్లనుకట్టుకొనివున్నానా.

Jakes, *n. s.* మరుగుసెరడు.

Jalap, jal'ap, *n. s.* తెగడవేరు. ~ powder తెగడచూర్ణము.

Jam, jam, *n. s.* made from fruit తాండ్ర, అనగా చక్కెరతోపాకముపట్టినపండ్లగిజురు.

To Jam, jam, *v. a.* అణుచుట, ఇరికించుట, ఒత్తుట, నలుచుట. he ~med the books into the box ఆపుస్తకములనుపెట్టెలోయిరికించినాడు.

Jammed, *adj.* ఇరుక్కొన్న, నలిగిపోయిన. I was ~ between the carriage and the wall బండికిగోడకునడమయిరుక్కొన్నాను. my hand was ~ and I could not pull it out నాచెయ్యియిరుక్కొనితీయకూడకపోయినది. there were fifty people ~ in the gateway ఆగోపురద్వారములోయాభైమందినలిగిపోయినారు.

To Jangle, jang'gle, *v. n.* గలగలలాడుట, వాగ్వాదముచేసుట.

To Jangle, jang'gle, *v. a.* గలగలలాడించుట, గంటనులాడలాడమనివాయించుట.

Janissary, Janizary, jan'i-zar-y, *n. s.* టర్కీదేశపుసిపాయి.

Janitor, *n. s.* a porter కింకరుడు, దాసుడు.

Janty, jăn'ty, *adj.* సొగసైన, కులుకైన.

January, jan'ū-ar-y, *n. s.* the 1st month in the year మొదటినెల.

Japan, ja-pan', *n. s.* ఒకవిధమైనమెరుగునూనె, దీన్నివార్నిసుఅంటారు.

To Japan, ja-pan', *v. a.* మెరుగునూనెపూసుట, వార్నిసువేసుట.

Japaned, *adj.* మెరుగునూనెపూసిన, వార్నిసువేసిన.

To Jar, jâr, *v. n.* పరస్వరమువిరోధించుట, విరుద్ధముగావుండుట, సుతికలియకపోవుట. this arrangement ~red with interests of his family ఈయేర్పాటువాడివాండ్లకుసరిపడివుండలేదు. this ~s with his former statement వాడుమునుపుచెప్పినదానికియిదివిరోధిస్తున్నది. these two fiddles ~ ఈరెండుఫిడీల్లున్ను సుతికూడివుండలేదు. they are always jarring వాండ్లుయెవేళావాగ్వాదమాడుతూవుంటారు. ~ring పరస్పరవిరోధమైన, అసంబంధమైన, అసందర్భముగావుండే. a ~ring sound అపస్వరము, విరుద్ధమైనస్వరము.

Jar, jâr, *n. s.* జాడి. or quarrel వాగ్వాదము, విరోధము, ఘర్షణ. or harsh sound అపస్వరము. a-jar ఓరవాకిలిగావుండే. the door was a-jar తలుపుఓరవాకిలిగావుండినది.

Jargon, jâr'gon, *n. s.* అర్థాపన్నమైనభాష, పిచ్చిభాష.

Jasmine, *n. s.* మల్లెపుష్పము, బొండుమల్లె.

Jasper, jas'pĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనపచ్చరాయి, సూర్యకాంతి A †. దీన్నికొందరుసూర్యకాంతమనిన్ని చంద్రకాంతమనిన్ని అంటారు.

Jaundice, jân'dice, *n. s.* కామాలరోగము, కామర్లరోగము. metaphorically అసూయ, గిట్టమి, వికారము, విరసము.

Jaundiced, jân'dist, *adj.* కామర్లరోగముగల, అసూయగల, గిట్టని, విరసమైన.

To Jaunt, jânt, *v. n.* విహరించుట, సంచరించుట.

Jaunt, jânt, *n. s.* విహారము, సంచారము. he took a ~ to Pondicherry for ten days పుదుచ్చేరికిపదిదినములువేడుకగాపోయివచ్చినాడు.

Jauntily, *adv.* హొయలుగా, నీటుగా, కులుకుగా.

Jauntiness, jân'ti-ness, *n. s.* హొయలు, నీటు, కులుకు.

Jaunty, *adj.* హొయలుగల, నీటైన.

Javelin, jav'lin, *n. s.* చిన్నయీటె, చేయీటె.

Jaw, jâ, *n. s.* దవడ. he died of locked ~ or of the lock ~ వాడునక్కిళ్లుబడిచచ్చినాడు, పండ్లుకట్టుకొనిచచ్చినాడు. or tattle పిచ్చిసుద్దులు, పిచ్చికూతలు.

Jawbones, *n. s.* దవడయెముకలు.

Jawbreaker, *n. s.* అరవరానికడి, ఇనుపశనగలు. this word is a ~ ఈమాటఅరపరానికడిగావున్నది.

Jawtooth, *n. s.* దవడపల్లు.

Jay, jā, *n. s.* పాలపిట్ట, చాషము, కికీదివి.

Jealous, jel'us, *adj.* జారశంకగల, అనుమానపడే, సంశయపడే, అసూయపడే, జాగ్రతగల. a ~ husband పెండ్లాముమీదఅనుమానపడేమొగుడు. a ~ wife మొగుడియందుఅనుమానపడేపెండ్లాము. he is ~ of my getting that appointment ఆవుద్యోగానికి పైబడుతాడు. he is ~ of my having influence with the governor గౌనరువద్ద నేను చాలివున్నానని అసూయపడుతాడు. he took ~ care of his scholars పిల్లకాయలమీద

జాగ్రతగావున్నాడు. you must keep a ~ eye over him నీవువాణ్ని వొకకంటకనిపెట్టివుండవలెను. a ~ God చలపాదియైన దేవుడు. Exod. XX. 5. పరమేశ్వరః పాపాత్క్రోధీ. A†. ఎరిచ్చులుళ్ళ తేజా F†. రోషముగలదేవుడు H†.

Jealously, *adv.* జారశంకగా, అనుమానముగా, అపనమ్మికగా, సంశయముగా, అసూయగా, చలపాదితనముగా, జాగ్రతగా.

Jealousy, jel'us-ȳ, *n. s.* జారశంక, అనుమానము, అపనమ్మిక, సంశయము, అసూయ, ఓర్వలేనితనము, కడుపుమంట, చలపాదితనము, జాగ్రత. he shewed his ~ of my interference నేనుఆజోలికిపోబోతానని దానిమీదనేకన్నుగావుండినాడు.

Jeel, *n. s.* or Jheel, (Indian word for marsh or lake) చెరువు.

To Jeer at, jēr, *v. a.* అపహాస్యముచేసుట, ఎగతాళిచేసుట.

Jeer, jēr, *n. s.* ఎగతాళి, అపహాస్యము.

Jeerer, *n. s.* ఎగతాళిచేసేవాడు, అపహాస్యముచేసేవాడు.

Jeering, *n. s.* ఎగతాళి, అపహాస్యము.

Jehovah, jė-hō'va, *n. s.* హెబ్రూభాషలో పరమేశ్వరుని పేరు.

Jehu, *n. s.* వేగముందు ప్రసిద్ధుడైన వొకరథసారథి, యిది సాధారణముగా బండివానికి పేరైనది.

Jejune, jė-jūne', *adj.* నిస్సారమైన, నీరసమైన. this book is written in a ~ style ఈగ్రంథముపట్టినీరసముగావున్నది.

Jellied, *adj.* అనుకు అనుకుగావుండే, ముంజెవలెవుండే.

Jelly, jel'ly, *n. s.* అనుకుఅనుకుగావుండేటిది, చక్కెరతోపాకముపట్టినపండ్లరసము. the unripe palm fruit is full of ~ తాటికాయలో ముంజెవుండున్నది. ~ (meaning pebbles; an Indian word corrupted from Telugu) జల్లిరాళ్లు. he was beaten to a ~ వాణ్ని పిండిమర్దనముచేసినారు, వాణ్నినజుగుజులుచేసినారు.

Jemmy, *n. s.* a housebreaker's tool కన్నపుకోల. See Annual Regr. 1824. p. 44.

Jennet, jen'net, *n. s.* చిన్నగుర్రము.

Jenny, *n. s.* పెద్దరాట్నము.

To Jeopard, jep'ard, *v. a.* to put in danger, to hazard ఒడ్డుట, తెగించుట. he ~ed his life in this undertaking ఈపనిలోతనప్రాణాన్నివొడ్డినాడు. why do you ~ your life? ఏమిటికియెందుకుచేస్తావు. See To Jeopardy.

Jeoparded, *adj.* ఒడ్డిన, తెగించిన. the money is ~ ఆరూకలువచ్చేదినిజములేదు.

To Jeopardy, jep'ard-y, *v. a.* ఒడ్డుట, తెగించుట, సాహసముచేసుట. the thieves jeopardied their lives and broke into the house ఆదొంగలుప్రాణానికి తెగించి ఆయింట్లోజొరబడ్డారు.

Jeopardy, jep'ard-y, *n. s.* అపాయము, మోసము. in doing this he put his life in ~ ఇదిచేయడమువాడిప్రాణానికిఅపాయము, మోసము.

To Jerk, jerk, *v. a.* చివుక్కునలాగుకొనుట, లటక్కునగుంజుకొనుట. the fish took the hook and I ~ed it upon the bank ఆచేపగాలములోపడ్డందునదాన్ని చివుక్కునకట్టమీదికిలాగుకొన్నాను. or to lash చురుక్కునదెబ్బవేయుట.

Jerk, jerk, *n. s.* a smart quick lash చురుకుముట్టవేసేదెబ్బ. a sudden spring చివుక్కునలాగుకోవడము, లటక్కునగుంజుకోవడము. he gave a ~ to the string ఆతాటిని చివుక్కునలాగుకొన్నాడు. one ~ dislodged the nail ఒకయీడ్పులో ఆఆణిపెళ్లగిలినది.

Jerkin, *n. s.* a jacket రవిక, అరచొక్కాయి. or pickle ఊరవేసిననక్కదోసకాయ.

Jerusalem, *n. s.* జెరూశలమనేపట్టణము.

Jessamine, jes'sa-mine, *n. s.* మల్లెపుష్పము. double ~ రెట్టమల్లె.

Jesses, *n. s.* అత్తెములు, అనగా డేగను చేతిమీదికెక్కించుకొనేటప్పుడు గోళ్లుగుచ్చుకోకుండాచేతిమీదకట్టుకొనేతోలు, యిందుకువుదాహరణ, మనుచరిత్ర. ఆ. ౪. ప ౨౭.

To Jest, jest, *v. a.* ఎకసక్కెమాడుట, పరిహాసముచేసుట.

Jest, jest, *n. s.* ఎకసక్కెము, ఎగతాళి, పరిహాసము. he became a ~ ఎగతాళికియెడమైనాడు, పరిహాసానికిఆస్పదమైనాడు. they make a ~ of his commands అతనివుత్తరవులువీండ్లకుఆటలాటగావున్నది. a book of ~s ఎగతాళికథలపుస్తకము. he did it in ~ ఎగతాళికిచేసినాడు, ఆటలాటకుచేసి

గాడు. surely you are in ⏑ నీవుయెగతాళికి అంటావు, నీవుఆట్లాటకంటావు. I was in ⏑ నేనుఆట్లాటకంటిని.

Jester, *n. s.* హాస్యగాడు, కోణంగి.

Jesting, *n. s.* ఎగతాళి, హాస్యము, కోణంగితనము.

Jesuit, *n. s.* సన్యాసివేషము, అనగారోమన్ కాథలిక్కుమతస్థుడైన ఒకవిధమైనపాదిరి. కుత్సితుడు, తంత్రవాది.

Jesuitical, *adj.* జెస్యూయిటుమతసంబంధమైన, కపటమైన, కృత్రిమమైన, తంత్రవాదియైన,వంచనైన. this is a ⏑ trick ఇదిచెడుమోసము, ఇదిపాపిష్టికుయుక్తి.

Jesuitically, *adv.* కృత్రిమముగా, కపటముగా, కుత్సితముగా, వంచనగా.

Jesuitry, *n. s.* కృత్రిమము,కుత్సితము, కాపట్యము, చమత్కారము, దురాలోచన.

Jesus Christ, *n. s.* ఏసుక్రీస్తు. the sacred name is thus written in the various versions (Acts XVI. 31.) "The Lord Jesus Christ" ప్రభొయిసుక్రీస్తే A†. ప్రభూయిసుక్రీస్తు B†.

Jet, jet, *n. s.* a certain stone usually black ఒకవిధమైననల్లరాయి. a ⏑ of water పైకిఎగిసేననీళ్లు. ⏑-black కారునలుపు, కాటుకనలుపు.

To Jet, jet, *v. n.* See To Jut.

Jetsam, *n. s.* సముద్రములో నుంచికొట్టుకుకొట్టుకవచ్చినసరకు.

Jetty, jet'ty, *n. s.* for shipping రాళ్లుకట్టినరేవు,వాడలుదిగేరేవు.

Jetty, jet'ty, *adj.* కాటుకనలుపైన.

Jeu d' esprit, *n. s.* ఎగతాళి, హాస్యము, నగుబాటు, పరిహాసము.

Jew, *n. s.* యూదియాదేశస్థుడు, యహూదియ్యుడు. or covetous man పిసినారిబంక.

Jewel, jû'el, *n. s.* రత్నము, మణి. or ornament ఆభరణము, సొమ్ము, నగ. a nose ⏑ బులాకీ, నత్తు, ముక్కర. she is a ⏑ of a wife అదిభార్యారత్నము. come along my ⏑ కూడారానాయన.

Jewelled, *adj.* రత్నఖచితమైన, రాళ్లుచెక్కిన.

Jeweller, jû'el-lĕr, *n. s.* రత్నాలవర్తకుడు, నగలవర్తకుడు, నగలుచేసేవాడు. ⏑'s gold సొగసుబంగారు, యిదితంబాకులోభేదము.

Jewellery, *n. s.* రత్నములు, రాళ్లనగలు, నగలు.

Jewelry, *n. s.* ఆభరణములుకొట్టు, నగలుఉంచేకడి.

Jewess, *n. s.* యూదియాదేశపుస్త్రీ, యహూదియ్యురాలి.

Jewish, *adj.* యూదియాదేశసంబంధమైన. or covetous పిసినారిబంకమైన.

Jewry, *n. s.* యూదియాదేశము, యూదియావాండ్లపేట.

Jews-harp, jûś'hârp, *n. s.* మోర్చింగు.

Jezebel, *n. s.* బైబిలులోవచ్చేవొకదుర్మార్గురాలిపేరు, అతిదుష్టురాలు,క్రూరురాలు,చుప్పనాతి,శూర్పణఖ.

Jib, *n. s.* త్రికోణముగావుండేవాడయొక్క ముక్కుచాప.

To Jib, *v. n.* తలవంచుట.

Jib-boom, *n. s.* వాడయొక్క ముక్కుకర్ర.

Jiffy, *n. s.* క్షణము, యిదినీచపదము.

Jig, jig, *n. s.* చిందులుదొక్కడము, దృతముమీదఆడేఆట,దృతముమీదపాడేపాట,సారంగరాగము. to dance a ⏑ చిందులుదొక్కుతూఆడుట.

Jilt, jilt, *n. s.* మోసకత్తె, మాయలాడి.

To Jilt, jilt, *v. a.* ఆడితప్పుట,మోసముచేసుట. she ⏑ed him పెండ్లిఆడుతాననివాణ్ని మోసముచేసినది.

To Jingle, jing'gle, *v. n.* గలగలలాడుట, ఘల్లుఘల్లుమనుట. I heard the money ⏑ in his pocket వానిజేబులోరూకలుగలగలమనగావిన్నాను. jingling bracelets కంకణములు. ⏑ anclets గజ్జెగలుసు.

Jingle, jing'gle, *n. s.* గణగణమనేధ్వని, గలగలమనేధ్వని, ఘల్లుఘల్లుమనేధ్వని.

Jingall, *n. s.* Indian word ఒకవిధమైనపెద్దతుపాకి.

Jirk, *n. s.* See Jerk.

Job, job, *n. s.* పని, కూలిపని, కొద్దిపని, చిల్లరపని, యిదినీచమాట. the bearers got two ⏑s yesterday నిన్న బోయీలకురెండుసేవలుకూలిచిక్కినది. a ⏑ horse బాడిగెగుర్రము, కూలిగుర్రము.

To Job, job, *v. n.* కూలినాలిచేసుకొనిపొట్టబోసుకొనిబ్రతుకుట. a ⏑bing carpenter చిల్లరపనిచేసిపొట్టబోసుకొనేవడ్లవాడు.

Jobation, *n. s.* చీవాటు, యిదినీచమాట.

Jobber, job'bĕr, *n. s.* కూలినాలి చేసుకొనిపొట్టబోసుకొనేవాడు.

Jobbernawl, *n. s.* తలకుర్రె, పిచ్చివాడు, యిదియెగతాళిమాట.

Jockey, jock'é, *n. s.* పందెపుగుర్రమునెక్కేవాడు. or dealer దళారి, మోసగాడు.

To Jockey, jock'ĕ, *v. a.* వంచించుట, మోసముచేసుట. he ~ed me in this business ఈపనిలో టక్కుగా నన్ను తోలకచేసి ముందుమించుకొన్నాడు.

Jocose, jō-cōse', *adj.* ఎకసెక్కెమైన, పరిహాసమైన, సరసమైన. a ~ man రసికుడు, సరసుడు, హాస్యగాడు. a ~ letter ఎకసెక్కెజాబు. ~ songs ఎకసెక్కెపాటలు.

Jocosely, jō-cōse'ly, *adv.* పరిహాసముగా, సరసముగా.

Jocoseness, *n. s.* పరిహాసము, రసికత, సరసత.

Jocular, joc'ū-lar, *adj.* పరిహాసమైన, రసికుడైన, సరసమైన.

Jocularity, *n. s.* పరిహాసము, ఎకసెక్కెము, రసికత, సరసత.

Jocularly, *adv.* ఎకసెక్కెగా, పరిహాసముగా, రసికత్వముగా, సరసముగా.

Jocund, joc'und, *adj.* ఉల్లాసముగల, వేడుకగావుండే.

To Jog, jog, *v. a.* కదిలించుట, కుదిలించుట, తోసుట. how can I write if you ~ the table నీవు మేజను కదిలిస్తే నేనెట్లా వ్రాతును. he ~ged me with his elbow as a hint మోచేతితో పొడిచి సైగచేసినాడు. I did this to ~ his memory వాడికి జ్ఞాపకము వచ్చేటందుకు యిట్లా చేస్తిని.

To Jog, jog, *v. n.* ఊగులాడుతూపోవుట. he was ~ging along the road వాడు వూగులాడుతూ వస్తూవుండినాడు. the work now ~s on very well పనియిప్పుడు బాగా జరుగుతున్నది, సాగుతున్నది. this table ~s ఈ మేజ ఆడుతున్నది, కదులుతున్నది. they ~ged on after him వాని వెంటపోయినారు.

Jogging, *n. s.* కదలడము.

To Join, jŏin, *v. a.* చేర్చుట, కూర్చుట, జతచేసుట, జోడించుట, కలుపుట. he ~ed the planks ఆ పలకలను చేర్చినాడు. he ~ed his hands చేతులు జోడించుకొన్నాడు, అంజలిచేసినాడు. he ~ed these two regiments together ఈ రెండుపటాళములను ఒకటిగా కలిపినాడు. I ~ed the company గుంపులో చేరినాను. many ~ed them వాండ్లతో శానామంది కలిసినారు. the priest ~ed them in marriage పాదిరి వాండ్లకు పెండ్లిచేసినాడు. he ~ed the horses to the carriage బండికి గుర్రాలను కట్టినాడు. they ~ed battle యుద్ధానకు చెయిచెయి కలిసినారు. I ~ed my advice to his వాడితోటిపాటు నేనున్ను బుద్ధిచెప్పినాను.

To Join, jŏin, *v. n.* చేరుట, కలుసుట, కూడుట. the two roads ~ here ఇక్కడ రెండుదారులు కలుస్తవి. they ~ed hand in hand వాండ్లు ఒకచెయ్యిగా వుండినారు. these two houses ~ed ఈ రెండు యిండ్లు కలిసివున్నవి, చేరివున్నవి. they all ~ed in abusing him వాణ్ని తిట్టడానకు అందరు ఒకటిగా కలిసినారు, చేరినారు. ~-hand గొలుసుఅక్షరము.

Joined, *adj.* చేరుకొన్న, చేరిన, కలిసిన.

Joiner, jŏin'ĕr, *n. s.* వడ్లవాడు.

Joinery, *n. s.* వడ్లపని.

Joining, *n. s.* కూర్పు, సంతన, అతుకు.

Joint, jŏint, *n. s.* కీలు, గణుపు. the ~s of the back bone వెన్నుపూసలు. the ~ of the hip తొంటిసందుగులు. a ~ of meat or mutton ఒకఅవయవము, అనగా ఒకభుజము, ఒకతొడ మొదలైనవి. he bought the sheep for a rupee and by selling the ~s separately he gained two rupees ఒకరూపాయకు వేటను కొనితుండించి అమ్మినందున రెండురూపాయీలు వచ్చినవి. his wrist was out of ~ వాడి మణికట్టు తొలిగినది. this business is all out of ~ ఈ పని తారుమారు అయిపోయినది, గందరగోళముగా వున్నది. the times are out of ~ ఇది విపరీతకాలముగా వున్నది. or knot in wood ముడి, బుడిపి.

Joint, jŏint, *adj.* సముదాయమైన, సమష్టియైన, ఉమ్మడిగావుండే. a ~ concern పొత్తుగావుండే వ్యాపారము. ~ stock పొత్తుగావుండే రూకలు. ~ consent ఏకసమ్మతి. they made a ~ attack upon me అందరు ఒకటిగా నామీదపడ్డారు. ~ heirs తనతోటిపాటి పాలికాపులు, సరిపాలివాండ్లు, భాగస్థ A†. (See fellow heirs.) In Rom. VIII. 17. క్రీస్తునసహాధికారిణశ్చ A†.

To Joint, jŏint, *v. a.* గణుపుగణుపులుగా తెగనరుకుట.

Jointed, jŏint'ed, *adj.* కీళ్లుగల, గణుపులుగల. a ~ baby కీలుబొమ్మ.

Jointly, jŏint'ly, *adv.* సముదాయముగా, సమష్టిగా, పొత్తుగా, ఉమ్మడిని, చేరికగా, జతగా.

Jointstool, *n. s.* నాలుకాళ్లపీట.

Jointure, jôint'ûre, *n. s.* స్త్రీధనము, అనగా వివాహకాలములో కూతురికిస్వంతఅనుభవానికై తండ్రి యిచ్చినధనము.

Joist, jôist, *n. s.* the secondary beam of a floor వాసము. plu. వాసాలు.

Joke, jōke, *n. s.* పరిహాసము, ఎకసెక్కెము, ఎగతాళి. that difficulty is a ‿ to this one ఆకష్టమెక్కడయీకష్టమెక్కడ. practical ‿s ఎగతాళిగా మొక్కుదిరచడము, గడ్డితినిపించడము. they cut ‿s at me నన్నుయెగతాళిచేస్తారు (Welln. Despatches.)

To Joke, jōke, *v. n.* ఎగతాళిచేసుట, పరిహాసముచేయుట. I thought he was joking వాడుయెగతాళిచేస్తాడనుకొంటిని.

Joker, *n. s.* ఎగతాళిచేసేవాడు, పరిహాసముచేసేవాడు.

Joking, *n. s.* ఎగతాళి, పరిహాసము. See Raillery.

Jokingly, *adv.* ఊరికె, ఎగతాళికి, పరిహాసముగా.

Jole, jōle, *n. s.* చంప, మూతి, చేపయొక్కతలకాయ. they were sitting cheek by ‿ with him వాండ్లుఒకడిపక్కనుఒకడుకూర్చుండినారు.

Jollily, *adv.* ఉల్లాసముగా, ఉత్సాహముగా.

Jollity, jol'li-ty, *n. s.* ఉల్లాసము, ఉత్సాహము.

Jolly, jol'ly, *adj.* ఉల్లాసముగావుండే, ఉత్సాహముగావుండే, దేహపుష్టిగావుండే. or proper తగిన, దివ్యమైన, మంచి.

Jolly-boat, *n. s.* వాడతోకూడావుండేవొకవిధమైన చిన్నపడవ.

To Jolt, jōlt, *v. n.* కదలుట, కుదులుట. this rough road makes the carriage ‿ ఈదారిమిట్టాపల్లముగావుండేటందువల్ల బండికుదులుతున్నది.

To Jolt, jōlt, *v. a.* కుదిలించుట, ఎత్తివేసుట.

Jolt, jōlt, *n. s.* కదలడము, కుదలడము.

Jolthead, jōlt'hed, *n. s.* మందమతి, మూఢుడు, జడుడు.

Jolting, *n. s.* కదలడము, కుదలడము.

Jonquil, *n. s.* జాజిపువ్వువంటిఒకపుష్పము.

Jordan, Jorden, jôrdn, *n. s.* ఉచ్చకుటికము, ఉచ్చకుండ, యిదియెప్పుడుచెప్పేమాటకాదు.

Jorum, *n. s.* చెంబు, అనగాచషకము.

Joseph, *n. s.* a proper name ఒకమహాపురుషుడు, పరస్త్రీవర్జితుడు, సారంగధరునివంటివాడు, యితనిచరిత్రము బైబిలుమొదటికాండలోవున్నది.

To Jostle, josle, *v. n.* తోసుకొనిపోవుట, పైనబడుట. he ‿d me and the box on my head fell down వాడునన్నుతోసుకొనిపోయినందున నాతలమీదిపెట్టెదిగువబడ్డది. they ‿d me and robbed me నన్నుఅటుయిటుతోసిదోచుకొన్నారు.

Jot, jot, *n. s.* రవంత, లవలేశము. there is not a ‿ of difference between the two ఈరెంటికిరవంతైనాభేదములేదు. he repeated what he said before without abating a ‿ or tittle లవలేశమైనాతక్కువలేకముందరచెప్పినదాన్నేచెప్పినాడు.

To Jot, jot, *v. a.* టూకిగావ్రాసుకొనుట. he ‿ted down a memorandum టూకిగాయాదాస్తువ్రాసుకొన్నాడు.

Journal, jur'nal, *n. s.* దినచర్య. or public ‿ ప్రతిదినమువేసేసమాచారపత్రిక, అనగా Newspaper. a merchant's ‿ నానాటిలెక్క.

Journalist, jur'nal-ist, *n. s.* దినచర్యవ్రాసేవాడు.

To Journalize, *v. a.* దినచర్యవ్రాయుట, యిదిసుళువుగాదు.

Journey, jur'nê, *n. s.* ప్రయాణము.

To Journey, jur'nê, *v. n.* ప్రయాణముపోవుట.

Journeyman, jur'nê-man, *n. s.* పనివాడు, కూలివాడు, ఒకడిచేతికిందకూలికిపనిచేసేవాడు.

Journeywork, *n. s.* ఒకడిచేతికింద కూలికిచేసేపని, కూలిపని.

Joust, just, *n. s.* బల్లెములతో వేడుకగాచేసేయుద్ధము, ద్వంద్వయుద్ధము.

To Joust, just, *v. n.* బల్లెములతో వేడుకకుపోట్లాడుట, ద్వంద్వయుద్ధముచేసుట.

Jove, *n. s.* ఇంద్రుడికియిదిఒకపేరు.

Jovial, jō'vi-al, *adj.* ఉల్లాసమైన, ఉత్సాహముగల, సరసమైన, రసికులైన. a ‿ fellow రసికుడు, సరసుడు. a ‿ companion చెలికాడు, సరిబుద్ధిగావుండేవాడు.

Joviality, *n. s.* ఉల్లాసము, సరసత, రసికత.

Jovially, jō'vi-al-ly, *adv.* ఉల్లాసముగా, ఉత్సాహముగా, సరసముగా.

Jowl, *n. s.* See Jole.

Jowler, *n. s.* ఇదికుక్కకుఒకపెట్టుపేరు.

Joy, jôy, *n. s.* సంతోషము, సుఖము, ఆనందము, ఉత్సాహము, ఉల్లాసము. I wish you ‿ నీకుశుభముకలుగుగాక, నీకుమంగళమౌగాక. or Jewels

నగలు. (Note: in this sense it is a corruption of the French word *joyaux*, or of the Spanish Joya, a jewel. Thus Cuba is called Joya mas preciosa a most precious jewel.)

To Joy, jôy, *v. n.* సంతోషించుట, సుఖించుట.

To Joy, jôy, *v. a.* సంతోషపెట్టుట, సుఖపెట్టుట.

Joyance, *n. s.* ఆనందము, యిది కావ్యశబ్దము.

Joyful, jôy'fŭl, *adj.* ఆనందభరితమైన; సంతోషభరితమైన. — tidings సుఖసమాచారము, క్షేమసమాచారము.

Joyfully, jôy'fŭl-ly, *adv.* ఆనందముగా, సంతోషముగా.

Joyfulness, jôy'fŭl-ness, *n. s.* ఆనందము, సంతోషము, ఉల్లాసము.

Joyless, jôy'less, *adj.* సంతోషములేని, సుఖములేని.

Joyous, jôy'us, *adj.* సంతోషకరమైన, ఆనందకరమైన.

Jubilant, jû'bi-lant, *adj.* ఉల్లాసమైన, ఉత్సాహమైన, యిది కావ్యశబ్దము.

Jubilee, jû'bi-lêe, *n. s.* ఉత్సవము, యిదిషష్టిపూర్తి వంటిది. a festival held after fifty years షష్టిపూర్తియాభయోవ్యేటజరిగించేవుత్సవము.

Jucundity, jŭ-cun'di-ty, *n. s.* సరసత, ఆహ్లాదము.

Judaism, *n. s.* యూదియామతము.

To Judaize, jû'dă-ïze, *v. n.* యూదియామతమును అనుసరించిప్రవర్తించుట.

Judge, judge, *n. s.* తగవరి, న్యాయాధిపతి, న్యాయము తెలిసినవాడు, పరీక్ష తెలిసినవాడు. will you be a — between us? మాకుమధ్యస్థముగావుంటావా. a — of cloth గుడ్డలుమదింపుచేసేవాడు. are you a — of silk నీకుపట్టునాణ్యము తెలుసునా. I am no — of horses నాకుఅశ్వపరీక్షతెలియదు. I am no — about such things అట్టివిషయములునాకుతెలియవు. In 2 Tim. IV. 8. యథార్థవిచారయితా C†. ధార్మికవిచారయితా A†. —-made law స్వకపోలకల్పనము.

To Judge, judge, *v. a.* and *v. n.* తీర్పుచేసుట, విమర్శించుట, విచారించుట, ఆలోచించుట. he —d between them and me వాండ్లకునాకువుండినవ్యాజ్యమును తీర్చినాడు. do as you — best నీకుయెట్లాయుక్తమునితోస్తేఅట్లాచేయుము. this is best if I — right నాబుద్ధికియిది మేలనితోస్తున్నది. whether this or that is the wisest you must — ఇదిమంచిదో అదిమంచిదోనీవే ఆలోచించవలసినది. God will — the wicked దుర్మార్గులను దేవుడువిచారించును. In Matt. VII. 1. "— not" అన్యందోషినందూష్యథాః A†.

Judgment, *n. s.* తెలివి, వివేకము, వివేచన, విధి. or decision తీర్పు. such is my — ఇదినేనుచెప్పేవిధి. they gave — upon him వాణ్నిగురించితీర్పుచెప్పినారు. the — which the court gave కోర్టువారుచేసినతీర్పు. or opinion అభిప్రాయము. in my — నాఅభిప్రాయములో, నాకుతోచినంతలో. or law చట్టము, శాసనము. a man of — వివేకి, తెలిసినవాడు. this is a — upon him ఇదివానికిదేవుడుచేసినశిక్ష. they sat in — upon him అతనిమీదవిచారణకు యేర్పడ్డారు. the — seat న్యాయస్థానము, ధర్మాసనము. the — day న్యాయవిచారణదినము, పాపుల్ని న్యాయవిచారణదినము, ప్రళయకాలము.

Judicatory, jû'di-ca-tor-y, *n. s.* న్యాయస్థలము, ధర్మసభ.

Judicature, jû'di-ca-tûre, *n. s.* అధికారము, న్యాయవిచారణ. within the — of the supreme court సుప్రీంకోర్టుఅధికారమునకులోపల.

Judicial, jŭ-dish'al, *adj.* న్యాయవిచారణసంబంధమైన. — enquiry న్యాయవిచారణ. this was a — act of providence ఇదిదేవుడుచేసినశిక్ష. this seems to be an act of — infatuation దైవానుగ్రహముతప్పియింతదుష్కర్మముచేసినారని తోస్తున్నది. — blindness దైవానుగ్రహముతప్పబుద్ధిమసించడము. — astrology జ్యోతిషము.

Judicially, jŭ-dish'al-ly, *adv.* దైవానుగ్రహముతప్పి. he was — blind దైవానుగ్రహముతప్పవాడికిబుద్ధిమసించినది.

Judiciary, jŭ-dish'a-ry, *n. s.* న్యాయసభ, ధర్మాసనము.

Judicious, jŭ-dish'us, *adj.* తెలివిగల, వివేకముగల.

Judiciously, jŭ-dish'us-ly, *adv.* తెలివిగా, వివేకముగా.

Judiciousness, *n. s.* నేర్పు, యుక్తి, ఉపాయము.

Jug, jug, *n. s.* కూజా, చెయిపిడి, ముక్కున్నగలచెంబు పాత్ర.

Juggernaut, *n. s.* See Jagannath.

To Juggle, jug'gle, *v. n.* గారడివిద్యలాడుట, కనుకట్టువిద్యచేసుట, చమత్కారముచేసుట, మాయలుచేసుట.

Juggle, jug'gle, *n. s.* గారడివిద్య, కనుకట్టువిద్య, టక్కు, మాయ.

Juggler, *n. s.* గారడివిద్యగాడు, చమత్కారుడు, టక్కులమారి.

Jugglery, *n. s.* గారడివిద్య, కనుకట్టువిద్య.

Juggling, *n. s.* గారడివిద్య, చమత్కారము, టక్కు, మాయ.

Jugular vein, *n. s.* మెడలోవుండే పెద్దనెత్తురునరము, యిదితెగితేమనిషిచస్తాడు.

Juice, jûce, *n. s.* రసము, పసురు, సారము, ద్రవము, పాలు, గుజ్జు. ~ of sugar cane చెరుకుపాలు. ~ of the palm tree కల్లు.

Juiceless, jûce'less, *adj.* నీరసమైన, నిస్సారమైన, ద్రవములేని.

Juiciness, jûc'i-ness, *n. s.* ద్రవత్వము. from the ~ of the lime నిమ్మపండ్లురసముగలవిగనుక.

Juicy, jûc'y, *adj.* రసముగల, పసురుగల, సారముగల, ద్రవముగల.

Jujube, *n. s.* రేగు. a ~ tree రేగుచెట్టు, బదరీవృక్షము. a kind of sweetmeat ఒకవిధమైనమిఠాయి.

Julap, jû'lap, *n. s.* పానకము, కషాయము.

July, jŭ-lȳ', *n. s.* ఏడోనెల, ఆషాఢమాసమునవచ్చును.

To Jumble, jum'ble, *v. a.* కలగూరగంపగాచేసుట, గందరగోళముచేసుట, గలిబిలిచేసుట, రసాభాసముచేసుట, సంకరముచేసుట.

Jumble, jum'ble, *n. s.* కలగూరగంప, గందరగోళము, గలిబిలి.

Jumbled, *adj.* కలగూరగంపగావుండే, గందరగోళముగావుండే, రసాభాసమైన, సంకరమైన.

To Jump, jump, *v. n.* దుముకుట, దాటుట. he ~ed up దిగ్గునలేచినాడు. he ~ed out of the carriage బండిలోనుంచిదుమికినాడు. he ~ed over the wall గోడనుదాటినాడు. he ~ed into the estate ఆయాస్తివాడికి అకస్మాత్తుగావచ్చినది. to agree totally, to join, (Johnson) సందర్భించుట. his judgement ~s with your's నీకుతోచినట్టేవాడికి తోస్తున్నది.

Jump, jump, *n. s.* గంతు, దాటు, దుముకు. with a ~ ఒకగంతులో, లటక్కున.

Jumps, *n. s.* (i. e. stays, waistcoat) రవిక.

Jun. or Junr., *n. s.* అనగా Junior చిన్న.

Juncate, jung'câte, *n. s.* cheesecake, a kind of sweetmeat of curds and sugar ఫలహారము, మిఠాయి. or feast విందు, విహారము.

Junction, jungc'shon, *n. s.* సంధి, సంయోగము, సంగమము, సంతన. ~ of the shoulders &c. కీలు. ~ of two rivers నదీసంగమము.

Juncture, jungc'tûre, *n. s.* సమయము, తరుణము. at this ~ ఇంతలో, ఈతరుణములో.

June, jûne, *n. s.* ఆరోనెల, జ్యేష్ఠమాసమునవచ్చును.

Jungle, *n. s.* (Indian word: forest with underwood) అడవి. the English word is Scrub or the Bush అరణ్యము.

Junglefowl, *n. s.* అడవికోడి.

Jungly, *adj.* అడవిగావుండే.

Junior, jû'ni-or, *adj.* చిన్న. he was the ~ member in the board ఆబోర్డు మెంబర్లలోయితనుచిన్నవాడు. his ~s వాడికిచిన్నవాండ్లు. among his ~s తనకంటేచిన్నవాండ్లలో. Mr. Ellis ~ చిన్నయెల్లిసుదొరగారు.

Juniority, *n. s.* కనిష్ఠత్వము, బాల్యము.

Juniper, jû'ni-pĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనచెట్టు. In Psalm 120 కోళి, అనగాబదరీవృక్షము, సూరైచెట్టు. Et.

Junk, jungk, *n. s.* Ship చీనావాడ. or hemp పాతలంగరుతాటిముక్క పీచు. or salted meat ఉప్పువేసినమాంసము.

Junket, jungk'et, *n. s.* a sweetmeat ఫలహారము, మిఠాయి, పెరుగు. or a stolen entertainment విందు, విహారము.

Junketting, *n. s.* వనవిహారము, విందు.

Juno, *n. s.* పార్వతివంటిఒకదేవత.

Junta, Junto, jun'tô, *n. s.* కట్టు, కుట్ర, బందుకట్టు. or government సంస్థానము.

Jupiter, *n. s.* గ్రీకులదేవుడు, శివునివంటిఒకదేవుడు. the planet బృహస్పతి.

Juridical, jŭ-rid'i-cal, *adj.* ధర్మశాస్త్రసంబంధమైన.

Juridically, *adv.* ధర్మశాస్త్రప్రకారముగా.

Jurisconsult, *n. s.* ధర్మశాస్త్రవేత్త.

Jurisdiction, jŭ-ris-dic'shon, *n. s.* అధికారము, అధికారమునకులోగావుండేదేశము. beyond the ~ of this Court ఈకోర్టుఅధికారమునకుపైట.

Jurisprudence, jŭ-ris-prû'dence, *n. s.* ధర్మశాస్త్రము.

Jurist, jû'rist, *n. s.* ధర్మశాస్త్రపండితుడు.

Juror, jû'ror, *n. s.* ధర్మకర్త, జూరీలలోవొకడు.

Jury, jû'ry, *n. s.* ధర్మకర్తలు (is the phrase at Madras) జూరీవాండ్లు, న్యాయసభలోయేర్పరచబడేటంచాయతివాండ్లు,వీండ్లుముఖ్యముగాపన్నెండుమందివుంటారు.

Juryman, *n. s.* ధర్మకర్త, న్యాయసభలోవుండేపంచాయతివాడు.

Jurymast, jû'ry-măst, *n. s.* అవసరానకుసిద్ధావేసుకొన్న వాడస్తంభము.

Just, just, *adj.* సరియైన, తగిన, న్యాయమైన. a ~ man న్యాయస్థుడు, సత్యసంధుడు. the ~ న్యాయస్థులు, నీతిమంతులు. this is not ~ ఇదిన్యాయముకాదు, ధర్మముకాదు. as far as is ~ తగుమాత్రముగా. he was as ~ height వాడుతగుబాటిపొడుగ్గావుండినాడు.

Just, just, *adv.* సరిగ్గా, సరిప్పారముగా, శుద్ధముగా. this is generally expressed by the emphatic E. ~ a little రవంతే. there are ~ ten rupees పదిరూపాయాలే, సరిగ్గాపదిరూపాయిలువున్నవి. ~ now ఇప్పుడే. he went ~ now ఇప్పుడేపోయినాడు. ~ at dawn ఉదయముకాగానే. it has ~ struck eight ఇప్పుడేయెనిమిదికొట్టినది. when I had ~ got up నేనులేచీలేవకముందే, లేవగానే. ~ after he came అతడురాగానే. I am ~ going నేనుయిప్పుడేపోతాను, ఇదోపోతాను. I had ~ arrived when he died నేనువచ్చిచేరగానే వాడుచచ్చినాడు. it is ~ ready ఇదోసిద్ధమైనది. ~ tell him I have done it నేనుచేసినాననిఅంతే చెప్పు, చేసినాననిమాత్రముచెప్పు. ~ here ఇక్కడనే. ~ at the turning of the street ఆవీధిమళ్లగానే. I am ~ well నాకువొళ్లుకుదురుముఖముగా వున్నది. you have ~ ruined it నీవుదాన్ని బొత్తిగాచెరిపినావు. ~ read on ఊరికెచదువుతూపో. ~ put it down ఊరికెపెట్టివెయ్యి.

Just, just, *n. s.* or Joust ద్వంద్వయుద్ధము.

Justice, just'ice, *n. s.* న్యాయము,ధర్మము,నీతి. this is not ~ ఇదిఅన్యాయము,ఇదిఅధర్మము. ~ demands his death వాడుచావడము న్యాయమే. this proved the ~ of his claim ఇందువల్ల అతడివ్యాజ్యమున్యాయమనిరుజువైనది. they did ample ~ to the dinner he provided ఆయనపెట్టినఅన్నమునుబాగాభోజనముచేసినారు. after they had done ~ to the dinner వాండ్లుభోజనమును చేసినతరువాత. To do him ~ I knew he paid the money పాపమువాడుఆరూకలనుచెల్లించినాడు నేనుయెరుగుదును. To do him ~ he is fit for the employ పాపంవాడు ఆపనికితగినవాడనరాదు. the king held a bed of ~ రాజుకొలువుకూటమునకువచ్చి న్యాయవిచారణచేసినాడు. the ~ న్యాయాధిపతి. a ~ of the peace పోలీసుఅధికారి. the chief ~ పెద్దకోర్టుపెద్దజడ్జి.

Justicia Ganderussa, *n. s.* (name of a tree) నల్లవావిలి, గంధరూప.

Justifiable, just'i-fi-a-ble, *adj.* సమాధానముగల, న్యాయమైన,న్యాయమని మెప్పించతగిన. your conduct is not ~ నీవుచేసినపనికిసమాధానములేదు.

Justifiably, just'i-fi-ab-ly, *adv.* న్యాయముగా.

Justification, just-i-fi-cā'shon, *n. s.* సమాధానము, దోషనివారణము,విముక్తి,విమోచనము. self ~ తనయందుదోషములేదనిచూపడము. this is no ~ of your conduct నీవుచేసినదానికియిదిసమాధానముకాదు. what ~ have you for doing this? I did it through ignorance నీవుయిట్లాచేసినదానికి సమాధానమేమి, నేనుతెలియకచేసినాననేదేపరిహారము. as a ~ of his conduct he pleaded his poverty తానుచేసినదానికిసమాధానముతనపేదతనమన్నాడు. (Wilson) అపరాధక్షమం, విమోచనం. In Rom. V. 16. ధర్మప్రాప్తి A†. యాథార్థ్యము C†. దోషఖండనము, నిర్దోషీకరణము,ప్రతివాదము, ఉత్తరవాదము. *Dz.*

Justified, *adj.* నీతిమైన, నిర్దుష్టమైన, నిజమైన, విముక్తమైన. she was ~ by having her husband's orders మొగునిఉత్తరవుదానికివుండుటవల్లఆదివ్వసీయరానైనది, అనగా దానియందుతప్పులేదు. my prediction was ~ by the event ఇట్లాసంభవించుటచేతనేనుచెప్పినమాటనిజమైనది.

Justifier, just'i-fī-ĕr, *n. s.* సమాధానము చెప్పేవాడు, పరిహారముచెప్పేవాడు, నీతిమంతునిగాచేసేవాడు. God is the ~ నీతిమంతునిగాచేసేవాడుదేవుడు.

To Justify, just'i-fy, *v. a.* నీతిమంతునిగాచేసుట, నిర్దుష్టునిగాచేసుట, దోషవిమోచనముచేసుట, దోషములేదనితీర్పుచెప్పుట. he justified his conduct

by shewing your orders మీఆజ్ఞనుఅనుకరించి తానుతనతప్పునుబాపుకొన్నాడు. the event justified my prediction ఇట్లాకింభవించడముచేతనే నుచెప్పినదినిజమైనది.

To Justle, jusle, *v. a.* తోసుట, గుంపులోత్రోసబడుట. why do you ⌣ me? నన్నేలతోస్తావు, నామీదయేలపడుతావు. he ⌣d them out of the estate ఆస్వాస్థ్యమువాండ్లకుఅబ్బకుండాచేసినాడు.

Justling, *n. s.* తోదోపులు.

Justly, just'ly, *adv.* న్యాయముగా, ధర్మముగా.

Justness, just'ness, *n. s.* న్యాయము. this proves the ⌣ of what he said ఇందుచేతవాడుచెప్పినది న్యాయమనితోచున్నది.

To Jut, jut, *v. n.* ముందరికివచ్చియుండుట. there was a stone ⌣ting a foot out of the wall ఆగోడలోనుంచిఒకరాయిఒకఅడుగుముందరికివచ్చియున్నది.

Juvenile, jŭ've-nile, *adj.* బాల్యమైన.

Juvenility, jŭ-ve-nil'i-ty, *n. s.* బాల్యము.

Juxtaposition, jux-ta-pŏ-sish'on, *n. s.* సామీప్యము, సమీపవర్తిత్వము.

K. కకారము. K. the abbreviation for *King*. K. G. అనగా Knight of the Garter. K. C. B. అనగా Knight Companion of the Bath. K. T. అనగా Knight of the Thistle.

Kaleidoscope, *n. s.* చిత్రవిచిత్రములుగాఅగుపడేఒకవిధమైనగొట్టము.

Kalendar, kal'en-dar, *n. s.* పంచాంగము. or list కైఫీలుపట్టి.

Kali, kā'li, *n. s.* సముద్రపుపాచియొక్కభస్మము.

Kangaroo, *n. s.* ఒకజంతువు.

Kedge, *n. s.* ఒకవిధమైనలంగరు.

Kedgeree, *n. s.* or Kichery (a mess of rice) పులగము, కిచిడి.

Keel, kēl, *n. s.* వెన్నుపలక, అనగావాడపొడుగుకుండాఅడుగునవెన్నుకువేసియుండేపలక.

To Keelhale, kēl'hāle *or* kēl'hāl, *v. a.* వాడకిందవేసియీడ్చుట, అనగాతప్పుచేసినవాణ్ని తాడుతో కట్టిసముద్రములోవేసి ఆతట్టునుంచి యీతట్టుకు వాడకిందుగాయీడ్చుట.

Keen, kēn, *adj.* తీక్ష్ణమైన, వాడియైన, చురుకైన.

Keenly, kēn'ly, *adv.* తీక్ష్ణముగా, వాడిగా, చురుకుగా.

Keenness, kēn'ness, *n. s.* తీక్ష్ణత,వాడి, ఉగ్రత.

To Keep, kēp, *v. a.* ఉంచుకొనుట, పెట్టుకొనుట, కాపాడుట, పోషించుట, సంరక్షించుట, కావలియుండుట. he ⌣s his money in the treasury వాడిరూకలనురాజభండారములోపెట్టియున్నాడు, భద్రముచేసినాడు. he kept ten servants పదిమందిపనివాండ్లనుపెట్టుకొనియుండినాడు. she ⌣s her parents అదితలిదండ్రులను పోషిస్తున్నది, కాపాడుతున్నది, రక్షిస్తున్నది. he ⌣s this garden ఈతోటకుకావలియున్నాడు, తోటమనివాడు గాచున్నాడు. I have taken this house but I do not ⌣ the garden ఇంటినితీసుకొన్నానుగాని ఆతోటనేనుపెట్టుకోలేదు. illness ⌣s me here రోగముచేతయిక్కడవున్నాను. he kept the anniversary of his father's death వాడుఅబ్బకుతద్దినముపెట్టుతూవచ్చినాడు. he kept them at arms length వాడువాండ్లనుదగ్గరచేరనియ్యలేదు. I kept my bed yesterday నిన్నంతాపండుకొనియుంటిని. ⌣ your chair కుర్చీవిడిచిలేవవద్దు. they kept God's commandments దేవునిఆజ్ఞప్రకారము నడుచుకొన్నారు. they kept him company వాణ్నివెంబడించిరి, వాణ్నిఅనుసరించిపోయినారు. they remained there to ⌣ him in countenance వాడుదిగులుపడకుండావుండడానకై తాము అక్కడవుండినారు. the ship kept her course without alteration ఏమివ్యత్యాసములేకుండా ఆవాడపూరికె పోయినది. ⌣ your distance దూరముగావుండు, తొలిగివుండు, అధిక్రమించగానిచ్చోక. you must ⌣ your eye upon this దీనిమీదదృష్టివుంచు. they kept the fasts ఉపవాసవ్రతములను ఆచరించినారు. they ⌣ feasts పండుగలుచేస్తారు. they had arrived but were unable to ⌣ the field వాండ్లుచేరినారుగానినిలిచివుండడానకు శక్తిలేకపోయినది. they kept their hands clean వాండ్లుచేతులకుమురికితగలకుండా పెట్టుకొనియుండినారు. he ⌣s his health well ఆరోగ్యముగావున్నాడు. he ⌣s early hours వాడుయేళనిద్ర పెందలకడచేసుకొంటాడు. he ⌣s late hours వాడుయేళనిద్రకాలము లోచేసుకోడు. he kept house with his

brother అన్నాతో నుయొక్క సంసారము గావుండినా రు. they kept me in ignorance of it దాన్ని నాకు తెలియకుండా పెట్టుకొనివుండిరి. he kept the law శాస్త్ర ప్రకారము ఆచరించినాడు. I shall ~ in mind నేను దాన్ని జ్ఞాపకము పెట్టుకొంటాను. she ~s her children in order ఆది బిడ్డలను క్రమముగా పెట్టుకొంటున్నది. this regiment kept the town in order ఈ దండువుండడమువల్ల పట్టణములో అల్లరి లేక వున్నది. ~ them in order వాటిని క్రమముగా పెట్టు. he was bound over to ~ the peace towards me నాజోలికి వాడురాకుండా వుండేటట్టు జామీను యిచ్చి వున్నాడు. he kept his promise or his word వాడు ఆడిన మాట తప్పలేదు. you must ~ the road నీవు దారి తప్పరాదు, దారిని విడువరాదు. she kept a room for two days అది రెండు దినములు ఆ యింట్లో నుంచి కదలలేదు. he kept his seat లేవనేలేదు. he kept it secret దాన్ని రహస్యముగా పెట్టినాడు. he kept a shop అంగడి పెట్టుకొని వుండినాడు. ~ silence ఊర్కో. he kept silence వాడు నోరు తెరవలేదు. he kept his temper ఆగ్రహమును అణచినాడు. you must ~ this in view దీనిమీద దృష్టి వుంచు. he kept watch over them వాండ్లమీద కావలివుండినాడు. he ~s a woman ఒక తెను పెట్టుకొనివున్నాడు. he kept himself quiet; or he kept himself to himself వాడు వూరికె వుండినాడు, ఒకరి జోలికిన్ని పోలేదు. he kept me waiting నన్ను కాచుకో పెట్టినాడు. they kept me from coming నన్ను రానియ్యక నిలిపినారు. Phrases with adverbs—I kept back నేను వెనక్కు తొలగివుంటిని. they kept this in the back ground దాన్ని అణచిపెట్టినారు, దాచిపెట్టినారు. he kept his anger down కోపమును అణచిపెట్టినాడు. his enemies kept him in on every side శత్రువులు వాణ్ని నాలుగుతట్లా చుట్టుకొన్నారు, ముట్టడివేసుకొన్నారు. he kept his horse in గుర్రాన్ని యీడ్చి పట్టినాడు. the dogs kept the sheep in ఆ కుక్కలు గొర్రెలను మళ్లవేసుకొని వుండినవి. the dogs kept the tiger off ఆ కుక్కలు పులిని దగ్గర చేరనియ్యలేదు. he could not ~ the medicine on his stomach వాడికి మందు యిందదు. curtain kept the muskitoes out తెరవల్ల దోమలులోగా రాలేదు. ~ this out of the wind దీన్ని గాలి తగలకుండా పెట్టు. he kept this out of sight దాన్ని దాచిపెట్టినాడు, దాన్ని ఒకరికి కండ్లబడ పెట్టలేదు. as he had no means to ~ body and soul together వాడికి కూటికి లేనందున. he kept his wife under పెండ్లాన్ని తన స్వాధీనములో పెట్టుకొనివుండినాడు. this medicine ~s the disease under ఈ మందు ఆ రోగమును అణుస్తున్నది. they drain the land to ~ the water under నీళ్లను మట్టుచేయడానకు కింది కాలువలను యెత్తుతారు. ~ up your spirits ధైర్యమును విడువక. they ~ up a large army గొప్ప దండును పెట్టుకొనివున్నారు. they still ~ up the hospital వాండ్లు యింకా ఆ వైద్యశాలను నడిపిస్తున్నారు. he did it to ~ up appearances పైకి దాన్ని చేసినాడు. they kept up the price of corn వాండ్లు ధాన్యము వెలను తరగనియ్యలేదు. he kept within bounds అణిగివుండినాడు.

To Keep, kēp, *v. n.* ఉండుట. this fruit will not ~ till to-morrow ఈ పండ్లు రేపటిదాకా వుండవు, అనగా మురిగిపోను. the weather still ~s very hot ఇంకా వూరికె యెండలు కాస్తున్నవి. will this water ~ hot all day? దినమంతా ఆ నీళ్లు వేడిగానే వుండునా. the door will not ~ shut unless you bolt it ఆ తలుపు గడియవేస్తేనే గాని తెరుచుకోకుండా నిలువదు. ~ still ఊరికె వుండు. (with *ing*) he kept kissing her cheeks దాన్ని వూరికె ముద్దు పెట్టుకొంటూవుండినాడు. (with prepositions) he kept from doing so అట్లా చేయక మానినాడు. they kept away from him వాండ్లు వాడి జోలికి పోలేదు. this peg will not ~ in ఆ మేకు నిలవదు. they kept in favour with him వాండ్ల దయ అతనియందు తప్పలేదు. I kept in bed పడ్డకడక గావుంటిని. they kept off వాండ్లు కడగావుండిరి. he kept on his course unaltered ఏమి అభ్యంతరములేకుండా వూరికె పోయినాడు. he kept on talking ఊరికె మాట్లాడుతూవుండినాడు. she kept on abusing them వాండ్లను వూరికె తిట్టుతూవుండినది. he kept up the whole night or he kept awake all night రాత్రి అంతా మేలుకొనివుండినాడు. you must ~ up వెనక పడక. he kept within due bounds వాడు మితముగా వుండినాడు. he must ~ within doors వాడు బయిటపోరాదు.

Keep, kēp, *n. s.* guard కావలి, పారా. or daily supplies బత్తెము, సేంత. they paid for his ~ వాడికిబత్తెముయిచ్చినారు. the ~ or prison on a hill దుర్గము, పర్వతముమీందవుండేచెరసాల.

Keeper, kēp'ĕr, *n. s.* కాపాడేవాడు, పోషకుడు,రక్షకుడు,కావలివాడు,ఉంచుకొనివుండేవాడు,పెట్టుకొనివుండేవాడు. See Doorkeeper, Shopkeeper &c.

Keeping, *n. s.* సంరక్షణ, కావలి, స్వాధీనము. that house was in my ~ ఆయిల్లునాస్వాధీనములో వుండెను. or consistency అనుకూల్యత, సరసము. this is not in ~ with it ఇదిదానికిఅనుకూల్యముగావుండలేదు. this is quite out of ~ నిండారసాభాసముగావున్నది. this is quite in ~ with the rest of his conduct వాడికిరమతి నులుమొంతోయిదిఅంతే.

Keepsake, *n. s.* జ్ఞాపకార్థముయిచ్చినవస్తువు.

Keg, keg, *n. s.* చిన్నపీపాయి.

Kelp, kelp, *n. s.* సముద్రపుపాచి, సముద్రపుపాచిమొక్కభస్మము.

Kelson, kel'son, *n. s.* the piece of wood lying over the keel వాడవెన్నుపలకచెక్క.

To Ken, ken, *v. a.* దూరానవుండేదాన్నికనుక్కొనుట,తెలుసుకొనుట. you ~ what అల్లది,ఫలానిది, అనగాపేరుకురించరానిది.

Ken, ken, *n. s.* దృష్టిపారేదూరము. it is beyond my ~ అదినాకనుపారేదూరానకుఆవలవున్నది.

Kennel, ken'nel, *n. s.* జలధార, కాలువ,తూము. a house for dogs కుక్కలదొడ్డి. a pack of dogs కుక్కలమంద.

To Kennel, ken'nel, *v. n.* దాగుట, యిదికావ్యశబ్దము.

Kept, the *past* and *part.* of Keep. ఉంచినది,ఉంచిన, పెట్టిన. a ~ mistress ఉంచుకొన్నస్త్రీ. See To Keep.

Kerchief, ker'chif, *n. s.* ముసుకువేసుకొనేరుమాలు.

Kernel, ker'nel, *n. s.* లోనిది, గర్భము, పప్పు. the ~ of a cocoanut కొబ్బెర. the ~ of the almond బాదాంపప్పు. the ~ of a boil గెడ్డలోనిమొలక. the ~ of the affair ఆవ్యవహారములోనిజీవాతు. the ~s of the throat are swollen వాడికిగవదలువాచినవి.

Kersey, ker'sē, *n. s.* ముతకగుడ్డ, ముతకకోక.

Kerseymere, *n. s.* సాన్నపుసకలాతు.

Kestrel, kes'trel, *n. s.* a small hawk చిటిడేగ.

Ketch, ketch, *n. s.* ఒకవిధమైనవాడ. Jack ~ ఉరితీసేవాడు,యిదియొకతాళిపేరు.

Ketchup, *n. s.* వ్యంజనము.

Kettle, ket'tle, *n. s.* నీళ్లుకాచేచెరవము, గూన,కొప్పెర. Tea-~ చెయిపిడిగలవేన్నీళ్లుకాచేగండిచెరవము. what a ~ of fish or ~ of hot water ఏమికుంపటితెచ్చిపెట్టినావు, ఏమితంపితెచ్చిపెట్టినావు.

Kettledrum, ket'tle-drum, *n. s.* నగారా, డమారము, ఢంకా.

Key, kē, *n. s.* తాళంచెవి, బీగంచెవి. (meant for చావి, Bengali, from Portugueze *chave.*) a false ~ మారుతాళము. or peg of a violin &c. బిరడ, అనగావీణెయొక్కబిరడ. She spoke in a loud ~ (or tone) అదిబిగ్గరమాట్లాడినది. She spoke in a low ~ హీనస్వరముగామాట్లాడినది. in music స్వరము. false ~ అపస్వరము. a ~ to a puzzle కట్టుకథనువిచ్చేదానకైవుండేసాధనము, కీలకము, బిస, వివరణము. a wharf for goods వాడమీందిసామానులుదించేదానకైకట్టివుండేరేవు. we took this village which was the ~ of their position వారిదేశమునకుఆయుకట్టుగావుండేవూరినిపట్టుకొన్నాము. this village is the ~ of the river ఈవూరుస్వాధీనమైతేఆయేరుస్వాధీనమైనట్టే.

Keyhole, kē'hōle, *n. s.* బీగంచెవివేసేరంధ్రము.

Keystone, kē'stōne, *n. s.* వంపుకట్టడములో నడమనిడివిగావేసేనల్లరాయి. this is the ~ of the whole plot ఆకుట్రకు యిదేజీవాతువు.

Khond, *n. s.* కొండువాడు. the ~s కొండులు, కొండువాండ్లు, వీండ్లువిశాఖపట్టణము, గంజాము ఆప్రాంతములలో వుండే వొకతెగవాండ్లు.

Kibe, kībe *or* kyībe, *n. s.* కాలియొక్కపగుళ్లు, యిదిపురాతనశబ్దము.

Kichery, *n. s.* See Kedgeree.

To Kick, kick, *v. a.* తన్నుట. to ~ up a riot అల్లరిచేసుట, దొమ్మిచేసుట. to ~ the beam అలక్ష్యమైపోవుట, చులకనైపోవుట. when tried against the king's authority they ~ the beam రాజుయొక్కఅధికారముముందరవాండ్లధికారము

తూలాయమానమౌతున్నది. when weighed against the law of God, human objections ~ the beam ఈశ్వరసంకల్పమునకు ముందర మనుష్యుల ఆటంకములు నిలవనేరవు.

To Kick, kick, *v. n.* తన్నుకొనుట, సీసభావములో కొకులాడుట, అడ్డములాడుట, దన్నుట. to resist or object ఆక్షేపించుట.

Kick, kick, *n. s.* తన్ను. he did this at his last ~ పొయ్యేపోకులో దీన్ని చేసిపోయినాడు.

Kickshaw, kick'shă, *n. s.* చిరుతిండి. a *medley* or mess, a jumble.

Kid, kid, *n. s.* మేకపిల్ల. ~-shoes మేకపిల్లతోలుతో కుట్టినజోడు. a ~ glove ఆ తోలుతో చేసినను న్నని సన్నమైన చేతిజోడు.

To Kid, kid, *v. n.* ఈనుట, పిల్లవేసుట, యిది మేకను గురించినమాట. the goat has ~ded ఆ మేక యీనింది.

To Kidnap, kid'nap, *v. a.* బిడ్డలను దొంగిలించుట, మనుష్యులను దొంగిలించుట.

Kidnapper, kid'nap-pĕr, *n. s.* బిడ్డలను దొంగిలించేవాడు, మనుష్యులను దొంగిలించేవాడు.

Kidnapping, *n. s.* బిడ్డలను దొంగిలించడము, మనుష్యులను దొంగిలించడము.

Kidney, kid'nė, *n. s.* కుక్కరగుండెకాయ, లంఖం, lankham అనగా మూత్రమును కలగచేసే కడుపులో వుండే మాంసగ్రంధి విశేషము. this medicine acts upon the ~s ఈ మందుగుణము మూత్రములో తెలుస్తున్నది. ~ shaped ముంతమామిడిపండు ఆకారముగలది. they are all of the same ~ అందరు ఒకటే మచ్చు. the ~s of wheat నూకలు, మెరికెలు.

Kidneybeans, *n. s.* సీమ చిక్కుడువిత్తులు.

Kilderkin, kil'dĕr-kin, *n. s.* చిన్నపీపాయి.

To Kill, kill, *v. a.* చంపుట, వధించుట, సంహరించుట. he ~ed himself హత్యచేసుకొన్నాడు. the tortoise is hard to ~ తాబేలు దిమ్మెండి ప్రాణము. to ~ quicksilver రసమును విరుచుట. he did this merely to ~ time ప్రొద్దుబోకయుంతపనిచేశినాడు, ఊరికె కాలహరణానికై దీన్ని చేసినాడు. the horses came along at a ~ing pace ఆ గుర్రాలు పేగులు తెగేటట్టు పరుగెత్తివచ్చినవి.

Killer, *n. s.* చంపేవాడు, హత్యచేసేవాడు. a child ~ శిశుఘాతకుడు, శిశుహత్యచేసేవాడు.

Killing, *n. s.* చంపడము, వధ, హత్య.

Killing, *adj.* చంపే, సంహరించే.

Kiln, kil, *n. s.* ఆవము. a brick ~ ఇటికరాళ్ల ఆవ. ~ of lime stone సున్నపుఆవము, సున్నపుకాళవాయి.

Kilndried, *adj.* ఉప్పిన, ఉడకవేసిన. ~ rice ఉప్పుడుబియ్యము.

Kilt, *n. s.* రంగుగలఘోవతి, దీన్ని Scotch దేశపు చెంచువాండ్లు మొలకు సగముకట్టుకొని మిగిలిన సగము వేసుకొంటారు. It is like the dress of Sataunis or Labbis.

Kilt, Killed, *past p*|| (Johnson) చంపిన.

A Kimbo, kim'bō, *adv.* నడుమున చేతులు పెట్టుకొని. she stood with her arms ~ నడుమున చేతులు పెట్టుకొని నిలిచినది, యిది తిట్టేటప్పుడు వుండేతీరు.

Kin, kin, *n. s.* బంధుత్వము, చుట్టరికము, బంధువులు, చుట్టాలు. they are of ~ వాండ్లు జ్ఞాతులు. this is ~ to theft ఇది దొంగతనముతో చేరినదే.

Kincob, *n. s.* కింకాబునేత పట్టుగుడ్డ.

Kind, kīnd *or* kyīnd, *adj.* అంతఃకరణగల, దయగల, నెనరుగల. he was very ~ to me నాయందు నిండా విశ్వాసముగా వుండినాడు. a ~ friend విశ్వాసముగల స్నేహితుడు. you are a ~ soul నీవు దయాళువు. you are very ~ తమ అనుగ్రహము. I hope you will be so ~ as to do this నాయందు దయవుంచి ఆ పనిచేయవలసినది. Be so ~ as to hold your tongue దయచేసి నోరుముయ్యి.

Kind, kīnd *or* kyīnd, *n. s.* జాతి, విధము, రీతి, ప్రకారము. the same ~ అదేవిధము, అదేతీరు. of this ~ ఈవిధమైన, ఇటువంటి. all ~s of articles నానా సరుకులు. human ~ మనుష్యులు. woman ~ స్త్రీలు. they paid it partly in money and partly in ~ డబ్బురూకలుగా కొంత సరుకులుగా కొంత చెల్లించినారు. they wear a ~ of Turband వాండ్లు ఒకవిధమైన పాగా వేసుకొంటారు. the cloth is good of its ~ ఈ మాదిరిలో యిది మంచి గుడ్డ. I will do nothing of the ~ అటువంటి పని నేను చేయను. a Lover of his ~ అందరున్ను మనవంటివాండ్లే కదా అనేవాడు, భూతదయవిశ్వాత్మ

ప్రేమగలవాడు. every lover of his ~ will rejoice to see the tyrants' fall భూతదయగల శ్లాఘ్యాత్ములుగల వాండ్లందరున్ను ఆ క్రూరుని చేటును కంటే సంతోషింతురు. they are haters of their ~ వాండ్లు స్వజాతి వైరులు.

To Kindle, kin'dle, *v. a.* రగలబెట్టుట, రాజబెట్టుట, మంటబెట్టుట, ముట్టించుట, వెలిగించుట. this ~d his anger ఇందువల్ల వాడికి కోపము పుట్టినది.

To Kindle, kin'dle, *v. n.* అంటుకొనుట, రగులుకొనుట.

Kindly, kīnd'ly, *adv.* విశ్వాసముగా, దయగా, ప్రీతిగా.

Kindness, kīnd'ness, *n. s.* విశ్వాసము, దయ, ప్రీతి, వాత్సల్యము, ఉపకారము. the milk of human ~ దయారసము. have the ~ to send them దయచేసి వాటిని పంపవలెను.

Kindred, kin'dred, *adj.* సంబంధముగల, సాజాత్యముగల. they are ~ minds వాండ్లు ఒక మనసుగావున్నారు.

Kine, kīne, *n. s.* ఆవులు, పసులు. milch ~ పాడిఆవులు.

King, king, *n. s.* రాజు. ~'s evidence కడమవాండ్ల మీద సాక్షి చెప్పి తప్పించుకొన్న తోడుదొంగ. ~ of ~s దేవుడు. ~ at arms వంశావళిని విచారించే శాస్త్రి. loss incurred by the act of God or the ~ దైవికరాజికములు.

King-crow, *n. s.* (the bird called shrike) జముడుకాకి. See Madras Journal X. 238 where is the Hind: name Kotwal, Kolsah, or Bojunga.

King-cup, *n. s.* (a flower) ఒక పుష్పము.

Kingdom, king'dom, *n. s.* రాజ్యము. the animal ~ జీవకోటి, జీవరాశి. the vegetable ~ వృక్షకోటి. the mineral ~ లోహవర్గము. the various ~s of Nature ఈశ్వరసృష్టివర్గములు. the ~ of God ఈశ్వరరాజ్యం A† Rom. XIV.

Kingfisher, king'fish-ĕr, *n. s.* చల్లముద్దపక్షి, చల్లకప్పుపిట్ట, పచ్చరెక్కపిట్ట, మీంలకొట్టంకపులుగు, లకుముకిపక్షి, the true name is నీళ్లబుచ్చిగాడు.

Kinglike, Kingly, king'ly. *adj.* అతిఘనమైన, దివ్యమైన, రాజలీలమైన.

Kingsevil, kings'ēvl, *n. s.* గండమాల.

Kingship, king'ship, *n. s.* రాజత్వము, దొరతనము.

Kino, *n. s.* or Dragon's blood ఖడ్గమృగరక్తము, యిది ఒకమందు దినుసు.

Kinsfolk, kins'fōk, *n. s.* బంధువులు, చుట్టాలు, స్వజనము.

Kinsman, kins'man, *n. s.* జ్ఞాతి, బంధువుడు, చుట్టపువాడు.

Kinswoman, kins'wŭm-an, *n. s.* చుట్టపుది.

Kiosk, *n. s.* a pleasure house శృంగారమంటపము.

Kirk, kerk, *n. s.* గుడి, యిది Scotch శబ్దము. the ~ కెర్కుమతస్థులు.

Kirtle, ker'tle, *n. s.* కోక, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

To Kiss, kiss, *v. a.* ముద్దుపెట్టుకొనుట. he ~ed the earth నేలకు దండముపెట్టినాడు, అనగా పడ్డాడు. to ~ the rod బతిమాలుకొనుట.

Kiss, kiss, *n. s.* ముద్దు.

Kissing, *n. s.* ముద్దు, దయ.

Kissingcrust, kiss'ing-crust, *n. s.* కాల్చడముతో రొట్టెతో రొట్టెఅంటుకొనివుండేరొట్టె.

Kit, kit, *n. s.* Fiddle చిన్నఫిడేలు. or baggage మూటాముల్లె, సామాను, సర్వస్వము.

Kitchen, kitch'en, *n. s.* వంటయిల్లు. ~ furniture వంటకుకావలసినపాత్రసామగ్రి.

Kitchengarden, kitch'en-gârdn, *n. s.* కూరగాయలతోట.

Kitchenstuff, *n. s.* కూరగాయలు.

Kitchenwench, *n. s.* వంటలక్క, వంటచేసేస్త్రీ.

Kitchery, *n. s.* a dish so called కిచ్చడి, పులగము.

Kite, kīte, *n. s.* a bird గద్ద. a braminy ~ గరుత్మంతుడు, గరుడపక్షి. a paper ~ గాలిపటము.

Kith and Kin, *n. s.* చుట్టాలుపక్కాలు.

Kitten, kit'tn, *n. s.* పిల్లికూన.

To Kitten, kit'tn, *v. a.* పిల్లలనువేసుట, యిది పిల్లిని గురించినమాట.

Knack, nack, *n. s.* or dexterity చమత్కారము, నేర్పు, ఉపాయము. or curious thing, rarity స్వల్పమైనవస్తువు Pinkerton XIII. 235.

Knacker, *n. s.* చచ్చినగొడ్డును తీసుకొనిపోయిఅమ్ముకొనేవాడు.

Knag, *n. s.* బుడిపి, మానిమీదిముడి, కొయ్యమొద్దు.

Knap, nap, *n. s.* Nap (upon cloth) గుడ్డమీదిబొచ్చు.

Knapsack, nap'sack, *n. s.* సిపాయీలవీపుమూట, దీన్ని తెలుగులో కూడా నాప్సాక్ అనిన్ని నాపసాం అనిన్ని అంటారు.

Knave, năve, *n. s.* దొంగ, మోసగాడు, టక్కులమారి. to play the ~ మోసముచేసుట, టక్కుచేసుట, వంచించుట.

Knavery, năv'ĕr-y, *n. s.* దొంగతనము, టక్కు, పితలాటకము, మోసము, వంచన.

Knavish, năv'ish, *adj.* మోసమైన, పితలాటకమైన.

Knavishly, năv'ish-ly, *adv.* మోసముగా, పితలాటకముగా, వంచనగా.

Knavishness, *n. s.* మోసము, పితలాటకము, వంచన.

To Knead, nēd, *v. a.* పిసుకుట, పిండిపిసుకుట.

Kneading-trough, nēd'ing-trof, *n. s.* పిండికలిపే తొట్టి.

Knee, nēe, *n. s.* మోకాలు. he wrote this paper resting it on his ~ ఆ కాగితాన్ని తొడమీద పెట్టుకొని వ్రాసినాడు. he had the child on his ~ బిడ్డను తొడమీద పెట్టుకొనివుండినాడు, ఒడిలో పెట్టుకొనివుండినాడు. Sit on my ~ నా తొడమీద కూర్చో. he had her sitting on his ~ దాన్ని తొడమీద కూర్చుండ పెట్టుకొనివుండినాడు. on my bended ~s I implore you మోకాళ్లించి వేడుకొంటున్నాను, అనగా సాష్టాంగదండము పెట్టి వేడుకొంటున్నానని భావము. a ~ of timber మూలకట్టు వంకరవంకరగావుండేమాను. knock-kneed ముట్టికాళ్లుగల, వంకరకాళ్లుగల.

Knee-deep, nēe'dēp, *adj.* మోకాటిలోతైన, జానుద్వయసమమైన.

To Kneel, nēl, *v. n.* మోకాళ్లించుట, మోకాలించుట.

Knee-pan, *n. s.* మోకాటిచిప్ప.

Kneetribute, *n. s.* మోకాళ్లించి పెట్టేదండము, సాష్టాంగదండము.

Knell, nell, *n. s.* చావుగంటశబ్దము, అనగా పీనుగను తీసుకొనిపొయ్యేటప్పుడు కొట్టేఘంటశబ్దము. 'The curfew tolls the ~ of parting day' సాయంకాల ఘంటారవముదినావసానమును తెలియచేస్తున్నది. this speech was the ~ to their hopes ఈ మాటతో వాండ్లకునిరాశ అయిపోయినది. the ~ of those laws is tolled ఈచట్టములకులయకాలమువచ్చినది.

Knew, nū, the *past* of Know తెలిసినది.

Knick-nacks, *n. s.* స్వల్పద్రవ్యములు, అల్పద్రవ్యములు, గుల్లాగుట్ర.

Knife, nīfe, *n. s.* కత్తి. a small ~ సూరుకత్తి. a pan ~ చాకు. a folding ~ or clasp ~ మడుపుకత్తి. a wood ~ మచ్చుకత్తి. a shoemaker's ~ ఆరె. a large kitchen ~ stuck upright in a block of wood కత్తిపీట. a ~ grinder కత్తులు సానపెట్టేవాడు.

Knight, nīt, *n. s.* వీరుడు, శూరుడు, బంటు, రౌతు. a ~ chess చతురంగపుకాయలలోగుర్రము. Originally *Knight* meant *servant*, *attendant* and is ludicrously used thus: a ~ of the post (Johnson) దొవకట్టిదొచేదొంగ, జూదరి. a ~ of the thimble i. e. a tailor కుట్టుపువాడు. a ~ of the quill, that is, a clerk or writer లేఖరి.

To Knight, nīt, *v. a.* నైట్ అనేపట్టముయిచ్చుట.

Knight-errant, nīt-er'rant, *n. s.* అత్యంతసాహసకృత్యముయొక్కడచిక్కు సూయనిదేశదేశము తిరిగే రౌతు.

Knight-errantry, nīt-er'rant-ry, *n. s.* రౌతుయొక్క నానాదేశ సంచారము, సాహసకృత్యములకై దేశదేశములతిరగడము, నిష్ప్రయోజనముగా అత్యద్భుతసాహసములనుచేయడానకైవుండేవుద్యుక్తత.

Knighthood, nīt'hŭd, *n. s.* శూరకులీనత్వము, బంటుతనము, నైట్ అనేపట్టమునుకలిగివుండడము.

Knightly, nīt'ly, *adj.* శూరకులీనత్వసంబంధమైన. the ~ rank నైట్ అనేపట్టము.

To Knit, nit, *v. a.* అల్లుట, ముడివేసుట. to ~ a stocking మేజోడునుఅల్లుట. to ~ the brows బొమలుముడిపెట్టుట.

Knit, nit, *adj.* అల్లిన, కలిసిన. stockings ~ of silk పట్టుతోఅల్లిన మేజోళ్లు. his heart is ~ to the child వాడిమనసుఆబిడ్డయందులగ్నమైవున్నది. their counsel is well ~ వాండ్లఆలోచనబాగా కుదిరినది. as soon as the fruit is ~ the calyx falls off పిందెపడవగానేపైకప్పురాలిపోతున్నది.

Knit, nit, *n. s.* అల్లిక.

Knitting-needle, nit'ting-nēdle, *n. s.* అల్లికశలాకు.

Knob, nob, *n. s.* గుబ్బ, గుబక. in carpentry లక్ష్మీకమ్మి.

Knobbed, nobbd, *adj.* గుబ్బలుగల, గుబకలుగల.

To Knock, nock, *v. a.* కొట్టుట, తట్టుట. he ~ed the wall down ఆగోడనుపడకొట్టినాడు. they

~ed down this lot to me ఈచద్దునుయేలములో నాకుపరటుముత్తినారు. he ~ed off my turban నాపాగానుతట్టివేసినాడు. he ~ed off the point of the spear ఆయీటెమొనను విరగగొట్టినాడు. he threw some stones and ~ed the fruit off రాళ్లనురువ్వికండ్లనురాల కొట్టినాడు. they ~ed him on the head వాడితలమీదఅడిచినారు, అన గాచంపినారు. they ~ed his teeth out వాడి పండ్లనురాలగొట్టినారు. I am quite ~ed up with walking నడిచినిండాడాలసినాను.

To Knock, nock, *v. n.* కొట్టుకొనుట. my head ~ed against the wall నాతలగోడనుకొట్టుకొన్నది. he ~ed at the door తలుపుతట్టినాడు. death was now ~ing at the door ఇంతలోచావుతటస్థమైనది. he walked ten miles but at last he ~ed under పదిగడియలదూరమునడిచితుదకువెనక్కుతీసిపోయినాడు. on shewing him these documents he ~ed under ఈదస్తావేజులనుచూపించేటప్పటికివాడినడుములుపడ్డవి.

Knock, nock, *n. s.* దెబ్బ,తలుపుతట్టడము. I heard a ~ at the door తలుపుతట్టగావిన్నాను. ~-kneed ముట్టికాళ్లుగల.

Knocker, nock'ĕr, *n. s.* తలవాకిటితలుపుకువేసివుండేచెయిపిడి, దీనితోతలుపునుతట్టుతారు.

Knole-cole, *n. s.* ఒకవిధమైనకొనుకూర.

To Knoll, nōll, *v. a.* ఘంటవాయించుట.

Knoll, nōll, *n. s.* తిప్ప, మెరక, మిట్ట.

Knop, *n. s.* గుబ్బ,గుబక.

Knot, not, *n. s.* ముడి, గ్రంధి. she tied her hair in a ~ కొప్పుపెట్టుకొన్నది. a petticoat ~ నీవి, పోకముడి. the people was standing in ~s గుంపుగుంపులుగా నిలుచుండివుండినారు. a ~ in wood మానిలోవుండేముడి. or bud మొగ్గ. slip or bow ~ దూముడి. a standing ~ ఉచ్చురుకు. the ship went six ~s an hour ఆవాడఘంటకుఆరుమైలులుపోయినది. he cut the Gordian ~ తీరనిచిక్కునుఒకసాహసముచేసితీర్చినాడు.

To Knot, not, *v. a.* ముడివేసుట.

Knot-grass, *n. s.* దుబ్బులు,నచ్చుగడ్డి. చిగిరింతగడ్డి.

Knotted, *adj.* ముడివేసిన,ముడిబడ్డ, ముళ్లుగల, బుడుపులుగల.

Knottiness, *n. s.* బుడిపిగావుండడము, ముడిగావుండడము,చిక్కు, క్లిష్టము. from the ~ of this wood it is of no use ఈమానుబుడుపులుగావుండడమువల్లపనికిరాదు. from the ~ of this question ఈ ప్రశ్నేయముమహాక్లిష్టమైనదిగనుక.

Knotty, not'ty, *adj.* బుడుపులుగల,ముళ్లుగల,చిక్కైన.

Knout, nût, *n. s.* సిద్దకొరడా, జేరుబందు, ఇది Russian భాష.

To Know, nō, *v. a.* ఎరుగుట, తెలుసుకొనుట. do you ~ him? వాణ్ణియెరుగుదువా. he does not ~ his own mind వాడుచపలచిత్తుడు, వాడికిబుద్ధినిలకడలేదు. the skilful, those who ~ వ్యక్తులు. men who ~ trade వ్యవహారవ్యక్తులు. we ought to ~ ourselves ఆత్మజ్ఞానముకలగవలసినది,జ్ఞానమార్గముఅవలంబించవలసినది. do you ~ Tamil? నీకుఅరవముతెలుసునా. I do నాకుతెలుసును. I knew it was him by the voice వాడికంఠధ్వనిచేతవాడనితెలుసుకొంటిని. it is here you ~; or, don't you ~? అదియిక్కడవున్నదిగదా. this is the knife I bought you ~ ఇదినేనుకొన్నకత్తిగదా. do you ~ he talks Tamil very well వాడుఅరవముబాగామాట్లాడుతాడుగదా. he perceived you ~ what వాడుఆసంగతినికనుక్కొన్నాడుగదా, ఆసంగతి, అనగాపేరెత్తిచెప్పరానిది. he said something, I ~ not what వాడేమోచెప్పినాడునాకుతెలియలేదు. somebody came there, I ~ not who ఎవరోవచ్చినారు, ఎవరోవచ్చినారుయిట్టివారనినాకుతెలియలేదు. as I knew not what to do నాకుయేమిటూచేయడానకుతోచలేదుగనుక, తెలియలేదుగనుక. he is gone I ~ not where ఎక్కడికిపోయినాడోతెలియదు, ఎక్కడికోపోయినాడు. he stayed I ~ not how long ఎన్నాళ్లువుండినాడో. I do not ~ who he is వాడెవడో. a boy who ~s not a woman స్త్రీముఖముయెరగనిపిల్లకాయ. men who do not ~ business అవ్యక్తులు. he knew her (carnally) దానితోపోయినాడు. Him who knew no sin (2 Cor. V. 21. కలుషక్యకోపిసంబంధోనాస్తిల A†.) నిష్కల్మషమైనవాణ్ని, పాపరహితుణ్ని. See Known.

Knowing, nō'ing, *adj.* తెలివిగల, జ్ఞాతమైన,ప్రవీణతగల, ఇంగితమెరిగిన,భావజ్ఞులైన.కార్యవ్యక్తులైన,

Knowingly, nō'ing-ly, *adv.* బుద్ధిపూర్వకముగా, ఎరిగి, కావలెనని. I did not hurt you ~ నేనునిన్ను కావలెనని నొప్పిపరచ లేదు. he did this very ~ వాడునిండా నేర్పుగా చేసినాడు. the dog looked at me very ~ ఆకుక్క నన్నుభావగర్భము గా చూచినది.

Knowledge, nol'edge *or* nō'ledge, *n. s.* జ్ఞానము, ప్రజ్ఞ, తెలివి, ఎరుక, విద్య. I have no ~ of him నేనువాన్నెరుగను,వాడికినాకుపరిచయములేదు. he has a very good ~ of sanscrit వాడికిసంస్కృతములోమంచిప్రవీణతకలదు,పాండిత్యముగలదు. I have no ~ of medicine నాకువైద్యములో ప్రవీణతలేదు. he did this without my ~ నాయెరుక లేకదీన్ని చేసినాడు. I came there without his ~ వాడికితెలియకుండావచ్చినాను. after it came to my ~ అదినాకుతెలిసినతరువాత. when it was brought to my ~ నాకుతెలియగానే. to the best of my ~ or as far as my ~ goes నాకుతెలిసినమట్టుకు. they took ~ of him అతన్నిగురించివిచారించినారు. he had carnal ~ of her దానితోపోయినాడు, దానితోసంసర్గముచేసినాడు.

Known, *adj.* ఎరిగిన, తెలిసిన, ప్రసిద్ధమైన. it became ~ అదిబయిటపడ్డది. he soon began to be ~ as a scholar కొన్నాళ్లకువిద్వాంసుడనేప్రసిద్ధిని పొందినాడు. be it ~ unto you ఇదినీకుతెలిసివుండవలసినది. a well ~ thief పేరుపోయినదొంగ. for some reason best ~ to himself he went and told them వాడికేమివచ్చిందోవాండ్లతోపోయి చెప్పినాడు.

Knt. abbreviation of 'Knight,' *n. s.* See Knight.

Knuckle, nuc'kle, *n. s.* గణుపు, వేలిగణుపు. a rap on the ~s మొట్టికాయ, టిపాటు. he gave me a ~ on the head with his ~s నాతలమీదమొట్టినాడు.

To Knuckle down, *v. n.* ఓడిపోవుట, లొంగుట,లోబడుట.

Koran, kō'ran, *n. s.* ఖురాను, తురకవేదము.

Kraal, *n. s.* (a pen for cattle: Dutch) దొడ్డి, కల్లె.

Kraken, *n. s.* See Craken.

Kriss, *n. s.* a dagger బాకు, కటారి.

To Kriss, *v. a.* to stab కటారితోపొడుచుట.

L. లకారము. L. అనగా Pound. L. S. D. అనగా Pounds, shillings and pence. 2*l.* i. e. Two pounds. 200*l* or £200 i. e. Two hundred pounds అనగా ౨౦౦౦ రూపాయీలు. LL. D. abbreviation for Doctor of Laws ధర్మశాస్త్రపండితుడు. L. S. abbreviation for Loco Sigilli నకళ్లలో ముద్రవుండవలసినస్థానమందువేసేగురుతు, రోమఁలెక్కలలో L. అనగా (౫౦) యాభై.

La, lâ, *interj.* (Johnson) అదుగో, ఇదుగో,ఓయమ్మ చెల్ల.

La, lâ, *n. s.* in music సప్తస్వరములలో ఒకటి.

Label, lā'bel, *n. s.* చీట్లాకు, చీటి,విలాసము,అనగా ఫలానిదని తెలియడానకై సంగ్రహముగా వ్రాసివున అంటించిన కాగితపుతునక. the name of the book is printed in gold on a red ~ ఎర్రతోలు తునకమీదబంగారురేకుతో ఆపుస్తకముపేరువేసివున్నది.

To Label, lā'bel, *v. a.* విలాసముతగిలించుట.

Labelled, *adj.* విలాసమువేసిన. the bottle was ~ to be drunk in the morning తెల్లవారిపూటతాగవలసినదని ఆబుడ్డిమీద కాగితపు తునకలో వ్రాసి అంటించివుండినది.

Labial, lā'bi-al, *adj.* ఓష్ఠ్యము. a ~ letter ఓష్ఠ్యాక్షరము.

Laboratory, lab'ō-ra-tor-y, *n. s.* ఔషధములుచేసే యిల్లు, ఔషధములుచేసేశాల. (H. కార్ఖానా).

Laborious, la-bō'ri-us, *adj.* or industrious కష్టపడే, పాటుపడే, ఓపికగల. a ~ man ఓపికగలవాడు, ప్రయాసపడేవాడు. or difficult కష్టమైన, గడుసైన. a ~ task కష్టమైనపని, గడుసైనపని.

Laboriously, la-bō'ri-us-ly, *adv.* కష్టముగా, ప్రయాసగా.

Laboriousness, *n. s.* కష్టము, ప్రయాస,ఓపిక. from the ~ of the task అదినిండాకష్టమైనపనిగనుక.

Labour, lā'bur, *n. s.* శ్రమ, ప్రయాస, కష్టము,పాటు. the ~ we suffered in this task ఈపనికై మేముపడ్డప్రయాస, కష్టము, కడగండ్లు, పాట్లు. daily ~ కూలి. unpaid or compelled ~ వెట్టి, అమిజి, అమంజి. his learned ~s అతనుచెప్పినగ్రంథము: a woman in ~ నొప్పులుపడుతూవుండేటిది. In Revel. II. 2. పరిశ్రమము A†.

To Labour, lā'bur, *v. a.* and *v. n.* శ్రమపడుట, కష్టపడుట, ప్రయాసపడుట, పాటుపడుట. he ~s for hire వాడుకూలిచేసుకొంటాడు. he was then ~ing under fever వాడుఅప్పట్లోజ్వరముచేత తీంకటపడుతూవుండెను. he was ~ing under great excitement వాడునిండాకోపావేశముగల వాడైవుండినాడు. they ~ under a delusion regarding this ఇందునగురించివాండ్లు భ్రమపడివు న్నారు. he was then ~ing under the king's displeasure వాడుఅప్పట్లోరాజుయొక్క కోపమున కుపాత్రుడైవుండినాడు. an asthmatic man ~s much in speaking ఉబ్బసరోగి మాట్లాడ డానకు మహాతీంకటపడుతాడు. he has ~ed this poem very much ఈకావ్యమునుమహాకష్టపడిరచించినా డు. a ~ing man కూలివాడు.

Laboured, *adj.* కష్టపడిచేసిన, కష్టపడిసాధించిన. a much ~ letter నేర్చినేర్చివ్రాసినజాబు. a ~ description అధికవర్ణనము, అనగా మితిమీరినవ ర్ణనము.

Labourer, *n. s.* కూలివాడు, పాటుపడేవాడు, కమ తగాడు.

Laburnum, la-bur'num, *n. s.* రేలచెట్టువంటిఒక చెట్టు.

Labyrinth, lab'y-rinth, *n. s.* చెడ్డచిక్కు, చిట్టడివి. చాలాతిరుగుళ్లుగలప్రదేశము, అనగాలోగాప్రవే శిస్తే బయిటికిరావడానికిమహాచిక్కైనదారిగలప్రదే శము,దీన్నిరావణుడికోటఅనిఅంటారు. this story is quite a ~ ఈకథపోనుపోనుమరీచిట్టడివిగావు న్నది. these accounts are a complete ~ ఈలెక్క లువట్టిచిక్కుగావున్నవి.

Labyrinthine, *adj.* చాలాతిరుగుళ్లుగల, చిట్టడివిగా వుండే, చెడ్డచిక్కైన, తలతీకరకాయగావుండే.

Lac, lac, *n. s.* (in arithmetic 100,000) లక్ష. used in sealing లక్క.

Lace, lāce, *n. s.* gold or silver జరిగ. a woven string అల్లికతాడు. bed ~ నవారు,నులక. a delicate fabric of linen పలచనైవుండేఒకవిధమైన జల్లిగుడ్డ, దీన్నిచూస్తే పాముకుసుమవలెవుంటున్నది, మరిన్ని చివికిపోయి, యీనెలుమూడ్రమునిగిలివుండే రావిఆకువలెవుంటున్నది. a ~ man జరీ, జల్లిగుడ్డ లు,అల్లికతాళ్లుయిటువంటివిఅమ్మేవాడు.

To Lace, lāce, *v. a.* అల్లుట. he ~d his fingers in her's దానిచెయితోచెయికూర్చుకొన్నాడు. to ~ a bed మంచమల్లుట. he ~d the jacket with gold ఆచొక్కాకుజరిగగోటువేసినాడు.

Laced, *adj.* అల్లిన, కూర్చుకొన్న, జరిగవేసిన. a gold ~ జరివేసిన, గోటువేసిన. strait ~ or austere దృఢ, వీర. he is strait ~ Vaishnava వాడువీరవైష్ణవుడు.

To Lacerate, lac'er-āte, *v. a.* చీకుట, బరుకుట.

Lacerated, *adj.* చీచిన,బరికిన,గాయమైన. the skin was ~ ఆతోలంతాయేకబరుకులుగావుండినది.

Laceration, lac-er-ā'shon, *n. s.* బరుకు, క్షతము, గాయము.

Lace-work, *n. s.* అల్లిక, అల్లికపని.

Lachrymatory, lac'ry-ma-tor-y, *n. s.* కన్నీళ్లుపట్టే పెట్టెబుడ్డి.

Lacing, *n. s.* అల్లిక. she suffered from tight ~ స డుము బిగించికట్టడమువల్ల దానికిరోగమువచ్చినది.

To Lack, lack, *v. a.* or to want కావలసివుండుట, తక్కువపడుట. what does he ~? వాడికికావలసిన దియేమి, వాడికితక్కువగావుండేదియేమి. he ~s sense వాడికితెలివితక్కువగావున్నది. he ~s money వాడికిరూకలుకావలసివున్నవి, వాడికిరూకలులేవు. he ~s knowledge వాడువిద్యావిహీనుడు. he ~eth one thing వానికిఒకటితక్కువగావున్నది. they ~ house and home వాండ్లకుయిల్లూలేదు వాకిలీలేదు. ~ing senseబుద్ధిలేని,జ్ఞానవిహీనమైన.

Lack, lack, *n. s.* కొరత, తక్కువ. ~ of sense తెలి విలేమి. for ~ of food అన్నానికిలేనందున. or 100,000 లక్ష.

Lackadaisical, *adj.* బాధఅయిన, దేబెగావుండే, యిదిహాస్యకరమైనమాట.

Lackaday, *interj.* అమ్మకచెల్ల, యిదిహాస్యకరమైన మాట.

Lackbrain, lack'brān, *n. s.* జడుడు, మందుడు.

Lacker, lack'ĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనమెరుగునూనె, దీ న్నివార్నిసుఅంటారు.

Lackered, *adj.* మెరుగునూనెపూసిన,వార్నిసుపూసిన. ~ box లక్కపెట్టె. ~ dolls బచ్చెనబొమ్మలు.

Lackey, lack'ē, *n. s.* చిటిగాడు, పనివాడు.

Lacklustre, lack'lus-tĕr, *adj.* మందమైన, మకమక లాడే, నిస్తేజస్కమైన.

Laconic, la-con'ic, *adj.* సంగ్రహముగావుండే, సంక్షేపమైన. a ~ letter ఒకముక్కగా వ్రాసిన జాబు. a ~ remark టూకిగా చెప్పినమాట.

Laconically, la-con'ic-al-ly, *adv.* సంగ్రహముగా, సంక్షేపముగా, టూకిగా.

Lacquer, *n. s.* See Lacker.

Lacquey, *n. s.* See Lackey.

Lactation, *n. s.* చన్నిచ్చేకాలము, చన్నుతాగే కాలము.

Lad, lad, *n. s.* కుర్రవాడు, పిల్లకాయ. my ~ అబ్బాయి, నాయన, ఒరే.

Ladder, lad'dĕr, *n. s.* నిచ్చెన.

To Lade, lāde, *v. a.* or to load బరువులెక్కించుట. or to throw out చల్లుట. they ~d the vessel with rice ఆ వాడమీద బియ్యమెక్కించినారు.

Laden, *adj.* బరువులెక్కించిన.

Lading, lād'ing, *n. s.* ఎక్కించినబరువు, సరుకు. a bill of ~ ఎగుమతియైన సరుకులపట్టీ.

Ladle, lādle, *n. s.* పెద్దగరిటె. made of a cocoa-nut shell అబక.

Lady, lā'dy, *n. s.* దొరసాని, నాయకి, యజమానురాలు. sit like a ~! పెద్దమనిషిగా కూర్చో. the gentleman and the lady were talking ఆయన ఆమె మాట్లాడుతూవుండిరి. the gentlemen and ladies దొరలుదొరసానులు. the old ~ ముసలిది. a young ~ చిన్నది. he and his ~ arrived అతడు అతడిపెండ్లాము వచ్చి చేరినారు. the servants went and told their ~ పనివాండ్లుపోయి దొరసానితో చెప్పుకొన్నారు. my ~! (or, madam!) will you please to give me leave for to-day? అమ్మా నేటిదినానికి శెలవుయిస్తారా. Our Lady అనగా the Virgin Mary. Some Hindu Saints are called by this name thus: Our ~ of the small pox పోలేరమ్మ. the ~ saint of Madras called Yagatta (i. e. St. Agatha) చెన్నపట్టణపు గ్రామదేవతయైనయేగాత. a ~ in waiting దరువుగలపరిచారకురాలు, ఆడపాప. a ~ of easy virtue బోగముది. the ~ in the straw (Todd in Johnson) బాలింతరాలు. a ~'s man సొగసుగాడు.

Lady-bird, lā'dy-burd, *n. s.* ఆరుద్రపురుగు, ఇంద్రగోపపురుగు.

Lady-day, lā'dy-dā, *n. s.* మార్చినెల ౨౫తేది వచ్చేపండుగదినము, అనగా గుజరాతివాండ్లకు దీపావళి సంవత్సరాదివలెయీదినము మొదలుకరకులెక్కలు మొదలుపెట్టుతారు.

Lady-like, lā'dy-like, *adj.* దొరసానికితగిన, నాగరికమైన, రాజసమైన, సొంపైన. is this ~ conduct? ఇదిదొరసానికితగిననడతా.

Ladyship, lā'dy-ship, *n. s.* ఆమెగారు. Her ~ దొరసానిగారు, ఆమె. Her ~ Pedda Jaggaya [this is the title of a baroness near Rajahmundry] మహాదేవులైనపెద్దజగ్గయ్య. N. B. These Telugu names adopt the *Masculine* termination like Francis or Charles, instead of Frances or Charlotte.

Ladysmock, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

Lag, lag, *adj.* వెనకబడ్డ, జబ్బుగానడిచే. this is a very ~ ship ఇదిమహాజబ్బుగాపొయ్యేవాడ.

To Lag, lag, *v. n.* వెనకపడుట, జబ్బుగానడుచుట. the work ~s very much ఆపనిమహాజబ్బుగానడుస్తున్నది. my horse ~ged నాగుర్రము వెనకబడ్డది.

Lagoon, *n. s.* మడుగు.

Laic, Laical, lā'ic-al, *adj.* లౌకిక. a ~ bramin లౌకికుడుగావుండే బ్రాహ్మణుడు, నియోగి.

Laid, lād, *adj.* ఉంచిన, పెట్టిన. a new ~ egg అప్పుడే పెట్టినగుడ్డు. that plan was ~ aside or ~ on the shelf ఆ యోచనమానుకోబడ్డది. the money ~ up for this business ఇందుకైయెత్తిపెట్టినరూకలు. he was ~ on his back వెల్లకిలపడివుండినాడు. he was ~ upon his face బోర్లపడివుండినాడు. the wound was ~ open ఆపుంటెనిశస్త్రముచేసినారు. the money ~ out in this business ఇందుకైవ్రయముచేసినరూకలు. the corpse was ~ out శవముఅలంకరించిపెట్టబడ్డది. he was ~ up for ten days పదిదినములు మంచములోపడివుండినాడు. See To Lay.

Lain, lān, *adj.* ఉంచిన, పెట్టిన. a woman who has ~ in ప్రసవించివుండేస్త్రీ. See To Lie.

Lair, lār, *n. s.* మృగములవునికిపట్టు, మృగనివాసస్థానము. Also See Layer, which is sometimes misspelt Lair.

Laird, lārd, *n. s.* జమీందారుడు, యిది Scotch శబ్దము. a petty ~ పల్లెటూరిదొర.

Laity, lā'i-ty, *n. s.* లౌకికులు, లౌక్యులు. the ~ and clergy లౌకికులున్ను వైదికులున్ను.

Lake, lāke, *n. s.* మడుగు, హ్రదము. an artificial ~ చెరువు. a sort of red colour చెంగావి.

Lamb, lam, *n. s.* గొర్రెపిల్ల. a sheep in ~ చూలిగొర్రె. a poor ~ or helpless object దిక్కుమాలినవాడు. in John XXI. 15. మేషశావకము A†. ఆట్టుకుట్టి G†. కురిమరికళ్ళు K†.

Lambent, lam'bent, *adj.* gliding over without harm కదిలే, చలించే. ~ flames చల్లనిమంట, నిరుపద్రవమైన మంట, యిది శాస్త్రములో వచ్చేమాట.

Lambkin, lam'kin, *n. s.* గొర్రెపిల్ల, యిది గొర్రెపిల్లకు ముద్దుపేరు.

Lambs-wool, lamź'wŭl, *n. s.* (a certain beverage) ఆపిల్పండ్లతో చేసిన ఒకవిధమైన పానకము.

Lame, lāme, *adj.* కుంటి, మొండి. this is a ~ excuse ఇది మొండిసమాధానము, జబ్బుసమాధానము.

To Lame, lāme, *v. a.* కుంటిగాచేసుట. the fall ~d me పడడముచేత కుంటివాణ్ని అయినాను.

Lamed, *adj.* కుంటిగావుండే. a ~ leg కుంటికాలు.

Lamellated, lam'el-lát-ed, *adj.* పెంకులవలె ఒకటిమీద ఒకటికప్పుకొనివుండే.

Lamely, lāme'ly, *adv.* కుంటిగా, మొండిగా. he reads ~ వాడికిచదవడములో నట్టుపడుతున్నది, వాడుజబ్బుగాచదువుతాడు.

Lameness, lāme'ness, *n. s.* కుంటితనము, మొండితనము.

To Lament, la-ment', *v. a.* and *v. n.* to be sorry for ఏడ్చుట, శోకించుట. to express sorrow for విలపించుట, ప్రలాపించుట. his ~ed father అతనిచనిపోయినతండ్రి. it is much to be ~ed that you quarrelled with him అయ్యో అతనితో యెందుకుజగడమాడినావు.

Lament, la-ment', *n. s.* ఏడ్పు, ప్రలాపము.

Lamentable, lam'en-table, *adj.* వ్యసనకరమైన, దుఃఖకరమైన, దౌర్భాగ్యమైన, పాపిష్ఠి. a ~ occurrence దౌర్భాగ్యము, ఆపద. a ~ mistake పాపిష్ఠిభ్రమ.

Lamentably, lam'en-tab-ly, *adv.* వ్యసనకరముగా, దుఃఖకరముగా, దౌర్భాగ్యముగా. he is ~ foolish అయ్యో వాడికేమిపిచ్చిపట్టినది. he is ~ ill పాపమువాడికి యేమిరోగమువచ్చినది. he is ~ proud వాడికి చెడుగర్వము. corn is now ~ dear అబ్బా యిప్పుడు ధాన్యము యేమికరముగావున్నది.

Lamentation, lam-en-tā'shon, *n. s.* ఏడ్పు, శోకము, ప్రలాపము.

Lamia, *n. s.* బిడ్డలనుమింగే స్త్రీముఖవ్యాఘ్రరాక్షసి.

Lamina, lam'i-na, *n. s.* రేకు, పొర.

Laminated, lam'i-nát-ed, *adj.* పొరలుగల.

Lammas, lam'mas, *n. s.* ఆగస్టునెల మొదటితేదిని వచ్చేఒకపండుగ.

Lamp, lamp, *n. s.* దీపము, ప్రమిదె. a ~ stand శెమ్మె. the perpetual ~ in a temple అఖండము. a ~ lighter ఘాటలో వారధులమీదవుండే దీపాలనువెలిగించువాడు.

Lampblack, lamp'black, *n. s.* కాటుక, కజ్జలము.

Lampoon, lam-pûn', *n. s.* ఎగతాళిపద్యము.

To Lampoon, lam-pûn', *v. a.* ఒకరిమీదయెగతాళిపద్యముచెప్పుట.

Lamprey, lam'prê, *n. s.* పెద్దమలుగుచేప.

Lance, lănce, *n. s.* ఈటె, బల్లెము, నేజా. he broke a ~ with them regarding this ఇందుకైవాండ్లతోపోరినాడు.

To Lance, lănce, *v. a.* కత్తివాటువేసుట, కోసుట. the doctor ~d the wound వైద్యుడుఆపుంటిని శస్త్రము చేసినాడు.

Lanceolate, *adj.* ఈటెఅలుగు ఆకారముగావుండే, మొనగలిరేకుఆకారముగావుండే.

Lancer, *n. s.* నేజాలుగలగుర్రపువారు.

Lancet, lănc'et, *n. s.* శస్త్రము, నెత్తురుతియ్యడానకుగాని పుంటినిశస్త్రము చేయడానకుగానివుండే ఆయుధము.

To Lanch, lănsh, *v. a.* వేయుట. See To Launch.

Lancinating pains, *n. s.* శూలనొప్పి, పోట్లు.

Land, land, *n. s.* దేశము, ప్రదేశము, రాజ్యము, నేల, భూమి. he travelled by ~ not by water వాడు మీదపోలేదుగాని మెట్టమార్గముగాపోయినాడు.

To Land, land, *v. a.* దించుట, దిగుమతిచేసుట. they will ~ the goods to-morrow రేపుసరుకునుదించుదురు.

To Land, land, *v. n.* గట్టునదిగుట, రేవునదిగుట. ten soldiers ~ed yesterday నిన్నవాడమీదినుంచి పదిమందిశిపాయీలుదిగినారు.

Landau, *n. s.* a coach, of which the top may be occasionally opened ఎదురెదురుగా రెండుతట్టిగలుగల నాలుగుచక్రాలబండి.

Landboard, *n. s.* See Coast.

Landed, land'ed, *adj.* దింపిన, దిగిన, దిగుమతియైన. a ∼ estate భూస్థితి. a ∼ proprietor భూస్వాతంత్ర్యముగలవాడు, జమీందారుడు.

Landflood, *n. s.* వెల్లువ, ప్రవాహము. Walter Scott, Letter of 26th September, 1809.

Landforces, *n. s.* సైన్యము.

Landgrave, land'grāve, *n. s.* ఒకవిధమైనరాజు. Landgravine ఆతనిరాణి.

Landholder, land'hōld-ĕr, *n. s.* నేలస్వాంతగాడు, భూస్వామి, భూస్థితిగలవాడు.

Landing, land'ing, *n. s.* దిగడము, దిగుమతి.

Landing, land'ing, Landing-place, *n. s.* దిగేస్థలము, రేవు. in a stair case మిద్దెమెట్లలోమూలలు తిరిగేచోట్లవుండేవిశాలమైనమెట్లు, లేదా, చదరముగావుండేస్థలము, కొండమెట్లనడమ అక్కడక్కడవుండేవిశాలమైనమెట్లు, లేదా, చదరముగావుండేప్రదేశము.

Landlady, lan'lā-dy, *n. s.* ఇంటియజమానురాలు, ఇంటిసొంతకర్తె, ఇంటినిగాని నేలనుగానిబాడిగెకు యిచ్చినఆమె. or hostess పూటకూళ్లవేశ్త్రీ.

Landlocked, land'lockt, *adj.* గాలికిమరుగ్గావుండే, యిదివాడరేవును గురించినమాట.

Landlord, land'lōrd, *n. s.* ఇంటియజమానుడు, ఇంటిసొంతగాడు, ఇంటినిగాని నేలనుగాని బాడిగెకు యిచ్చినవాడు. or host పూటకూళ్లపెట్టేవాడు.

Landmark, land'mărk, *n. s.* ఎల్లరాయి, పొలిమేరరాయి. or signal post వాడవాండ్లుచూచుకొనే కొండగురుతు. or remarkable record శాసనము.

Landscape, land'scāpe, *n. s.* a region ; the prospect of a country ఒకకొండ, గోపురముమొదలైనవున్నత ప్రదేశమునుంచిచూస్తేకనుపారేటంతదూరము వేడుకగా అగుపడేభూమి. or a picture representing an extent of land, with the various objects in it విశేషమైనవొకప్రదేశముయొక్కపటము. there is a fine ∼ from the top of the hill ఈకొండమీదినుంచిచూస్తే బహుదూరము వేడుకగా తెలుస్తున్నది.

Landslip, *n. s.* భూమివిరిగిజారడము. a ∼ took place at that hill ఆకొండబద్దలైవిరిగినది.

Land-tax, land'tax, *n. s.* నేలపన్ను, నేలసరి.

Land-waiter, land'wāt-ĕr, *n. s.* రేవుబంట్రోతు.

Landward, land'wurd, *adv.* భూమితట్టుకై, భూమివైపుగా.

Landwind, *n. s.* (Madras phrase for the west-wind) పడమటిగాలి, వడగాడ్పు.

Lane, lāne, *n. s.* సందు, సందువీధి.

Langoti, *n. s.* or codpiece (an indian word) కౌపీనము, గోచి.

Language, lang'gŭāġe, *n. s.* భాష, మాట. the ∼ of this poem is elevated ఈగ్రంథముయొక్క శయ్యబహుఘనముగావున్నది. book ∼ గ్రాంథికభాష. bad ∼ దుర్భాష, తిట్లు. coarse ∼ మోటుకూతలు. or style రచన, శయ్య. this is childish ∼ ఇదిపిల్లమాటలు. he held different ∼ to me వాడునాతోమాట్లాడినవిధమువేరు. he speaks the ∼ of a friend స్నేహితునిరీతిగామాట్లాడుతాడు. in common ∼ సాధారణముగా. a Hero, or in common ∼ a great man పెంచాలవ్రుడు, ఆనగా దొడ్డవాడు. low ∼ గ్రామ్యపుకూతలు. dirty ∼ బూతు, బండుకూతలు. virulent ∼ దూషణ. the ∼ of the eye నయనభాష, కనుసంజ్ఞతోమాట్లాడేమాటలు.

Languaged, *adj.* భాషగల.

Languid, lang'gŭid, *adj.* అలసిన, ఆయాసముగల, నిస్రాణగల, బడలికగల. he used ∼ accents వాడునిండాబడలికగామాట్లాడినాడు. the ∼ light of the moon కుడ్డివెన్నెల.

Languidly, *adv.* అలసి, ఆయాసముగా, బడలికగా, నిస్రాణగా.

Languidness, *n. s.* అలుపు, ఆయాసము, బడలిక, నిస్రాణ.

To Languish, lang'gŭish, *v. n.* కుయించుట, కృశించుట, కృశించుట, ఉడుగుట. he ∼ed for ten months and then died పదినెలలు కృశిస్తూవుండి చచ్చినాడు. he is ∼ing for her దానిమీదనేమోహముగావున్నాడు.

Languishing, *adj.* కుయించే, కృశించే, కృశించే, దైన్యమైన. a ∼ glance దీనదృష్టి, దైన్యముగాచూడ

డము, అతివ్యామోహముగాచూడడము. he is in a ~ state వాడుక్షయిస్తూవున్నాడు.

Languishingly, lang'güish-ing-ly, *adv.* అతివ్యామోహముగా, దైన్యముగా, సోలి.

Languishment, lang'güish-ment, *n. s.* అలుపు, బడలిక, ఆయాసము, నిస్త్రాణ.

Languor, lang'gŭor, *n. s.* బడలిక, ఆయాసము, నిస్త్రాణ.

Lank, langk, *adj.* బక్క, బక్కచిక్కిన, సన్నటి, సన్ననూలువడిచిన. ~ locks (the contrary of curling) వికారముగావుండేపొడుగుజెంట్రుకలు.

Lansquenet, lan'sken-et, *n. s.* ఒకవిధమైనకాగితాలఆట.

Lantern, lan'tern, *n. s.* లాందరు. (the English word) a dark ~ కుండలోపెట్టినదీపము.

Lantern-jaws, lan'tern-jâs, *n. s.* అంటుకొనిపోయినచెక్కిళ్లు, అంటుకొనిపోయినదవడలు.

Lap, lap, *n. s.* ఒడి. She came with her ~ full of corn ఒడినిండాధాన్యముకట్టుకొనివచ్చినది. he seated the child in his ~ ఆబిడ్డనువళ్లోకూర్చుండపెట్టుకొన్నాడు. Metaphorically—he was in the very ~ of luxury అతడులక్ష్మీపుత్రుడైవుండినాడు. or bath wrapper కోచి, కాసె.

To Lap, lap, *v. a.* as a dog నాలికతోతాగుట, నకుకుట. to wrap చుట్టుట. he ~ped the diamond in a piece of paper ఆరవనుకాగితములోపెట్టిమడిచినాడు. the cover of the cartouche box ~s over తోటాపెట్టెయొక్కమూత ఆపెట్టెనుమూసుకొనికొంచెము మించజారివుండున్నది.

Lapdog, lap'dog, *n. s.* కుచ్చికుక్క, ముద్దుకుక్క

Lapful, lap'fŭl, *n. s.* నిండుఒడి.

Lapidary, lap'i-dar-y, *n. s.* రాళ్లవర్తకుడు, రత్నాలవర్తకుడు.

Lapidation, *n. s.* రాళ్లతోరువ్వికొట్టడము.

Lapis-lazuti, *n. s.* (commonly called fire-marble) వైడూర్యము, రాజావర్తముఅనేనీలరాయి.

Lappet, lap'pet, *n. s.* స్త్రీలటోపీలపైనకట్టేవొకవిధమైనసన్ననాడా.

Lapse, lapse, *n. s.* గడవడము, జరగడము. after the ~ of a month నెలగడచినతరువాత. the ~ of time కాలక్రమేణ, దినాలజరుగ. a ~ of memory మతితప్పడము. or error తప్పు. lapsus linguæ or slip of the tongue నోరుజారివచ్చినమాట.

To Lapse, lapse, *v. n.* గడుచుట, జరుగుట. after two lives ~d ఇద్దరుగడచినతరువాత, అనగాయిద్దరుచనిపోయినతరువాత.

Lapsed, *adj.* గడిచిన, గతించిన, జరిగిన.

Lapwing, lap'wing, *n. s.* ఉల్లంగిపిట్ట, గుడ్డికొక్కెరాయి, తనిడికంటిపిట్ట, బంగరుకంటిపిట్ట.

Larboard, lâr'bōrd, *n. s.* ఎడమతట్టు, ఎడమపక్క, యిదివాడవాండ్లభాష.

Larceny, lâr'cĕ-ny, *n. s.* స్వల్పదొంగతనము, యిదిధర్మశాస్త్రశబ్దము.

Larch, *n. s.* ఒకవిధమైనవృక్షము, దీన్నిబొబ్బిలిచెట్టు అనవచ్చును.

Lard, lârd, *n. s.* పందికొవ్వు. In Madras business it is called పందినూనె, పందినెయ్యి.

To Lard, lârd, *v. a.* పందికొవ్వువేసుట, పందినెయ్యిచమురుట.

Larder, lârd'ĕr, *n. s.* ఆహారములుపెట్టేకొట్టు. he keeps a good ~ మంచివిందులుచేస్తాడు.

Large, lârge, *adj.* పెద్ద, గొప్ప, విశాలమైన. a ~ man లావాటివాడు. the tree grew ~ ఆచెట్టుపెరిగినది. ~ promises అధికవాగ్దత్తములు, శానావాగ్దత్తములు. he made ~ eyes at this ఇందుకుఆశ్చర్యపడ్డాడు. he stated this at ~ వాడుదీన్నివిస్తారముగాచెప్పినాడు. the people at ~ use this language మనుష్యులుబహుశాయిట్లాఅంటారు. he is now at ~ ఇప్పుడువిడదలైవున్నాడు. two thieves are caught and three are yet at ~ ఇద్దరుదొంగలుచిక్కినారుముగ్గురుయింకాచిక్కలేదు he was suffered to go at ~ విడిచిపెట్టినారు, చెరసాలలోనుంచివిడిచిపెట్టినారు.

Largely, lârge'ly, *adv.* విశాలముగా, విస్తారముగా.

Largeness, lârge'ness, *n. s.* విశాలత, విస్తారత, స్థూల్యము, లావు. from the ~ of these cattle ఈపశువులునిండాపెద్దవిగనుక.

Largess, lâr'gess, *n. s.* బహుమానము, పారితోషికము.

Lark, lârk, *n. s.* భారద్వాజము, ఏట్రింత, చందోపిపిట్ట, భరతపిట్ట. or sport వేడుక.

Larkspur, lârk'spur, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

Larum, lar'um, *n. s.* ఎచ్చరిక, నిద్రలేపేవొకవిధమైనఘంటానాదము.

Larva, *n. s.* the young of an insect, ఈఁపి, అప్పుడు పుట్టినపురుగులు.

Larynx, lă'ryngx, *n. s.* కంఠనాళము, గొంతుకోవి, యిది గొంతులో శ్వాసము వచ్చే నాళము, దీంట్లో నుంచి శబ్దము పుట్టుతున్నది.

Lascar, *n. s.* కలాసువాడు.

Lascivious, las-çiv'i-us, *adv.* కామాతురముగల, కామవికారముగల, కొంటె, పోకిరి.

Lasciviously, las-çiv'i-us-ly, *adv.* కామాతురముగా, కామవికారముగా, పోకిరితనముగా.

Lasciviousness, las-çiv'i-us-ness, *n. s.* కామాతురము, కామవికారము, పోకిరితనము. In Ephes. IV. 19. కామస్వాభిమతము. A†.

Lash, lash, *n. s.* a stroke with any pliant and tough thing దెబ్బ. the thong or point of the whip జాటికొనకు కట్టినవారు, చిల్లి. or a sarcasm పొడుపుమాట.

To Lash, lash, *v. a.* కొట్టుట, జాటితో కొట్టుట. the waves that — the shore కట్టమీదకొట్టే అలలు. this affair was —ed in the newspapers ఈసంగతిని ప్రసిద్ధపత్రికలలో ఊరకఖాళీగా వ్రాసినారు. he —ed the box to the mast ఆపెట్టెను స్తంభముతో అంటకట్టినాడు, యిది ఓడముద్రభాష.

To Lash, lash, *v. n.* చుఖుకునరుఝాడించుట. the cow —es with her tail to keep off flies ఈగలను చేరనియ్యకుండా ఆయావుతోకను విసురుతూవుంటున్నది. the horse —ed out at me ఆగుర్రము కాలును నామీదికివిసిరినది. he —d at them తిరస్కరించినాడు.

Lashing, Lashings, *n. s.* కట్లు, కట్టిన తాళ్లు.

Lass, lăss, *n. s.* పడుచు, చిన్నది, కుర్రది.

Lassitude, las'si-tūde, *n. s.* ఆయాసము, అలసట, బడలిక.

Last, lăst, *adj.* కడాపటి, చివర, తుద, పోయిన. from first to — మొదటినుంచికొనదాకా, తుదదాకా. bring me the — three కడాపటి ఆమూడు తీసుకొనిరా. the — but one కడాపటిదానికియివతలిది. November is the — month but one కడాపటినెలకు యివతలినెల నవంబరు. bring me the — book but one కడాపటిదానికి యివతలిపుస్తకాన్ని తీసుకొనిరా. in his — moments వాడికిఅవసానకాలమందు. they paid him the — duties అతనికి ఉత్తరక్రియలు చేసినారు, కర్మాంతము చేసినారు. it is of the — consequence that he should know this ఇదిఅతనికి తెలియవలసినది అతిముఖ్యము. — year పోయినసంవత్సరము. — month పోయినసెల. the year before — పోయినసంవత్సరానికి ముందుసంవత్సరము. — time పోయినసారి, పోయినతేప. — night నిన్నరాత్రి. — Thursday or on Thursday — పోయినగురువారము. the — day or day of judgement ప్రళయకాలము. the — born కనిష్ఠుడు. this is my — hope ఇదే నాకోరిక, నాకువుండే ఆశ అంతాయిదే. this is the — thing I should have done నేనుచచ్చినా దీన్ని చేయను. this is the — thing I should have expected ఇట్లాజరగపోతున్నదని నాకుమెంతమాత్రము తోచలేదు. in your — you said you would come ఇందాకటిజాబులో నీవువస్తానని వ్రాసినావు. this is a question of the — importance ఇదిపరమముఖ్యము, అతిముఖ్యము. Quarrelling with him is the — thing I should have thought of అతనితో కలహాము నేను స్వప్నములోనైనా తలచవలసినదికాదు. at — తుదకు, కడకు. he breathed his — చచ్చినాడు.

Last, lăst, *adv.* కడాపటి, కిందట, పూర్వము. I — wrote to you on Saturday కడాపటశనివారము నాడు నీకువ్రాసియుంటిని. who came —? కడాపటవచ్చినదియెవరు.

To Last, lăst, *v. n.* జరుగుట, ఉండుట. the trial —ed ten days ఆవిచారణపదిదినములదాకాజరిగినది. his patience —ed very long వాడుబహుదూరము ఓర్చినాడు. his patience —ed no longer వాడికివిసుకువచ్చినది. this grain —ed them for a year ఆధాన్యమువాండ్లకు వొకసంవత్సరానికి ఆటవచ్చినది. as long as life —ed ప్రాణమువుండేవరకు. this cloth will not — long ఈగుడ్డ దినాలపేరటవుండదు, కట్టుతాళదు.

Last, lăst, *n. s.* జోటిఅచ్చు, మాదిగబొమ్మ, అనగా జోళ్లుకుట్టేదానకు మాదిగవాండ్లు మనిషిపాదముగ తాచేసిపెట్టుకొనివుండే కొయ్య. a — of grain ఒక బండివడ్లు.

Lasting, lăst'ing, *adj.* నిలిచే, నిత్యమైన, స్థిరమైన, నిరంతరమైన, శాశ్వతమైన. this effected a — cure ఇందుతో కుదిరిఅదేస్థిరముగాభ్రంశించినది.

Lastly, lăst'ly, *adv.* తుదకు, మెట్టుకు.

Lat. (abbreviation for Latitude.) See Latitude.

Latch, latch, *n. s.* గడియ.

To Latch, latch, *v. a.* గడియవేసుట.

Latchet, latch'et, *n. s.* కాలిజోడుజారకుండాకోట్టే దానకైవుండేతాడు.

Late, lāte, *adj.* ఆలస్యమైన, తామసమైన, గతించిన, ఇటీవలి this is a ~ crop వెనకచిక్కినపండిన పంట. a ~ dinner వేళతప్పినభోజనము. he keeps ~ hours వాడుయేపనిన్ని పొందలకడచేసుకోడు, అనగా తెల్లవారిచేయవలసినదిమధ్యాహ్నము, మధ్యాహ్నముచేయవలసినదిసాయంకాలము, సాయంకాలముచేయవలసినదిరాత్రిచేస్తాడనిఅర్థము. a ~ riser ప్రొద్దెక్కి లేచేవాడు. his ~ father అతని చనిపోయినతండ్రి. the ~ magistrate లోగడి మేజస్త్రీటు. his ~ abode వాడుమునువుండిన యిల్లు. the ~ governor పోయినగౌనరు.

Late, lāte, *adv.* ప్రొద్దెక్కి. you are very ~ to-day నేడునిండాప్రొద్దుపోయివచ్చినావు. he came ~ in the day శానాప్రొద్దెక్కివచ్చినాడు. he went to bed very ~ నిండాప్రొద్దుపోయి పండుకొన్నాడు. ~ in life ఆకరవయస్సులో. he married ~ in life నిండాయేండ్లుపోయిపెండ్లాడినాడు. it is now too ~ ఇప్పడుమించిపోయినది, సమయము తప్పినది. Beware of a ~ repentance వెనకచింతించుటవెర్రితనము. Of ~ he behaves very well ఇటీవలబాగానడుచుకొంటాడు.

Lateen sails, *n. s.* ఒకవిధమైనవాడచాపలు.

Lately, lāte'ly, *adv.* ఇటీవల, కొన్నిదినములకిందట. the letter ~ received ఇటీవలవచ్చినజాబు.

Lateness, lāte'ness, *n. s.* ఆలస్యము, తామసము. on account of the ~ of the hour చాలాప్రొద్దుపోయినదిగనక. on account of the ~ of the season తరుణముతప్పినందున.

Latent, lā'tent, *adj.* గుప్తమైన, గూఢమైన, అంతర్గర్భితమైన, అంతర్యమైన. the ~ meaning of this verse ఈశ్లోకము యొక్క గూఢార్థము. ~ heat in wood కాష్ఠగతాగ్ని, ఇంధనాగ్ని. as fire lies ~ in wood కొయ్యలోనిప్పుకనుపడకుండా వుండేరీతిగా.

Later, *adj.* and *adv.* ఇటీవలి, కొన్నాళ్లకిందటజరిగిన, ఆలస్యముగా. his ~ acts ఇటీవలవాడుచేసిన పనులు. he came ~ than me నాకంటేఆలస్యముగావచ్చినాడు. no ~ than yesterday I heard of this దీన్నినిన్ననేవిన్నాను. sooner or ~ he will die of this నాలుగునాళ్లముందోవెనకోయిందుచే తవాడుచస్తాడు.

Lateral, lat'er-al, *adj.* పక్కనవుండే, పార్శ్వమందుండే. the gills of a fish are two ~ openings చేపయొక్కపువ్వారలు చేపకురెండుపక్కలందులు గావున్నవి. the ~ branches of this tree ఈచెట్టుయొక్కపక్కకొమ్మలు.

Laterally, *adv.* పక్కగా, పార్శ్వముగా.

Laterite-stone, *n. s.* పురకరాళ్లు.

Latest, *adj.* కడాపటి. the ~ intelligence కడాపటిసమాచారము. See Last.

Lath, lăth, *n. s.* సెండె, బద్ద. a dagger of ~ కొయ్యబాకు.

Lathe, lāthe, *n. s.* తరిమిషీదొడ్డి, తరిమెనదొడ్డి. to turn in a ~ తరిమెనబట్టుట.

Lather, lath'ĕr, *n. s.* నురుగు, సబ్బుకుండుడుగాయలు, వీటియొక్కనురుగు.

To Lather, lath'ĕr, *v. a.* నురుగునుచరుచుట. the barber ~ed his chin మంగలవాడువానిగడ్డానికి నురుగుపట్టించినాడు.

Latin, lat'in, *n. s.* లాటిన్భాష.

Latinism, lat'in-ism, *n. s.* లాటిన్భాషీయము.

Latinist, lat'in-ist, *n. s.* లాటిన్భాషాపండితుడు.

Latinity, *n. s.* లాటిన్భాషాపటిమ.

Latinized, *adj.* లాటిన్భాషాజటిలమైన.

Latish, lat'ish, *adj.* కొంచెముప్రొద్దెక్కిన, కొంచెమాలస్యమైన.

Latitude, lat'i-tûde, *n. s.* వెడల్పు, విశాలత. in geography ఉత్తరదక్షిణరేఖ, దక్షిణోత్తరధ్రువమధ్యప్రదేశము, పూర్వపశ్చిమాగ్ర్యరేఖకు ఉత్తరదక్షిణదేశము. in these ~s ఈప్రాంతములయందు. Hong-Kong, Madras and Bangalore are nearly in the same ~ ఈమూడుపూళ్లున్నుఒకటేవరసగావున్నవి, అనగాదక్షిణముగాగాని ఉత్తరముగాగాని వొత్తివుండలేదనిభావము. this rule allows of great ~ ఆసూత్రముబహుదూరానికిమొదమిస్తున్నది, అనగాపరిహారముగావిధించివుండలేదు. he allows his tongue great ~ వానికినోరు

టికిమొట్లావస్తే అట్లాచెప్పుతున్నాడు. they interpret this rule with great ~ ఆసూత్రమునుతమ కుమనసువచ్చినట్టుతిప్పుతారు. Generals in the field are allowed great ~ in inflicting punishment రణరంగములో వుండేటప్పుడు సేనాధిపతులు తమమనసుకువచ్చినట్టు శిక్షవిధించవచ్చును. the word evening is used with some ~ among them వాండ్లుసాయంకాలముఅనడములో కొంచెము కాలవ్యత్యయము వున్నది. Valpy and Benson on MK. XV. 42.

Latitudinarian, lat-i-tū-di-nā′ri-an, *n. s.* స్వేచ్ఛాచారి, మనసువచ్చినట్టునడిచేవాడు.

Latitudinarianism, *n. s.* స్వేచ్ఛాచారిత్వము.

Latten, lat′ten, *n. s.* (a sort of brass) ఒకవిధమైనయిత్తళి.

Latter, lat′tĕr, *adj.* వెనకటి. the Bharata and the Ramayanam are much read, the former is written by Vyasa, the ~ by Valmiki భారతరామాయణాలునిండా చదువబడుతవి ముందరిది వ్యాసులున్ను వెనకటిది వాల్మీకులున్ను చెప్పినారు. ~ part ఉత్తరభాగము. ~ rain ముసలివాన.

Latterly, *adv.* ఇటీవల, ఈవెనక, కడాపట.

Lattice, lat′tice, *n. s.* కటాంజనము, అల్లికకిటికీ, దీన్ని అరవములో తలగణితలుపుఅంటారు.

Latticed, *adj.* కటాంజనములుగల.

Laud, lâd, *n. s.* స్తుతి, స్తోత్రము.

To Laud, lâd, *v. a.* స్తుతించుట, స్తోత్రముచేసుట.

Laudable, lâd′a-ble, *adj.* మెచ్చుకోతగ్గ, మంచి. a ~ act సుకృతము. a ~ design మంచితలంపు. a ~ pursuit సత్కార్యము, సుకర్మము. a ~ society సత్కార్యమునకైకూడేసభ.

Laudably, *adv.* మెచ్చుకోనేటట్టుగా, బాగా. he was ~ diligent వాడుమంచిజాగ్రతగలవాడు.

Laudanum, lăd′a-num, *n. s.* అభినిద్రావకము.

Lauded, *adj.* స్తుతించబడ్డ, స్తోత్రముచేయబడ్డ.

To Laugh, lăf, *v. n.* నవ్వుట. he ~s at you నిన్ను యెగతాళిచేస్తాడు, పరిహాసముచేస్తాడు.

Laugh, lăf, *n. s.* నవ్వు, హాస్యము, ఎగతాళి, పరిహాసము. horse ~ కికకికనవ్వు.

Laughable, lăf′a-ble, *adj.* నవ్వించే. a ~ story నవ్వించేకథ.

Laugher, lăf′ĕr, *n. s.* నవ్వేవాడు, ఎగతాళిచేసేవాడు.

Laughingstock, lăf′ing-stock, *n. s.* నవ్వులకుఆస్పదముగావుండేటిది. he became a ~ నవ్వులపాలయినాడు, నవ్వులకాలయమైనాడు.

Laughter, lăf′tĕr, *n. s.* నవ్వు, హాస్యము. he burst into ~ కికకికనవ్వినాడు. he was their ~ వాండ్లనవ్వులకు పాత్రుడయినాడు.

To Launch, lânsh, *v. n.* నీళ్లలోకిదిగుట, సాగుట. they ~ed into the deep తమపడవనుసముద్రములోకితీసుకొనిపోయినారు. the alligator ~ed into the deep ఆమొసలినీళ్లలోకిదిగినది. he ~ed forth against them వాండ్లనుతిట్టసాగినాడు. he ~ed forth into praise of them వాండ్లనుస్తుతించసాగినాడు. he ~ed forth into abuse of them వాండ్లనుతిట్టసాగినాడు.

To Launch, lânsh, *v. a.* to push to sea సముద్రములోకితోసుట. the boat was on the shore and he ~ed it పడవకట్టమీదవుండినదిదాన్ని నీళ్లలోకితోసినాడు. he ~ed his spear at them ఈటెను వాండ్లమీదవిసిరివేసినాడు. he ~ed curses at them వాండ్లనుతిట్టినాడు, శపించినాడు. he ~ed himself into the water నీళ్లల్లోదుమికినాడు. he ~ed the bamboos into the Ganges గంగలోవెదుళ్లను విడిచినాడు. the ship was ~ed ఆవాడను సముద్రములోకితోసినారు. he was ~ed into eternity పరిశీయబడ్డాడు.

Launch, lânsh, *n. s.* (the act of putting a ship out of the dock, and launching her into the water) వాడనునీళ్లల్లోకితోయ్యడము. I was present at the ~ వాడనునీళ్లలోవిడిచేటప్పుడు నేనువుంటిని. a particular kind of long boat ఒకవిధమైన పెద్దపడవ.

Laundress, lân′dress, *n. s.* చాకలది.

Laundry, lân′dry, *n. s.* చాకలపనిచేసేగది, యిది గొప్పయిండ్లల్లో వొకతట్టువుంటున్నది.

Laureate, lăr′ē-āte, *n. s.* or poet ~ ఆస్థానకవి.

Laurel, lăr′el, *n. s.* ఒకవృక్షవిశేషము, పొన్నచెట్టు వంటిది, దీన్నితమాలవృక్షమనవచ్చును, పూర్వకాలమందుజయించినవాడుయీచెట్టుయొక్క ఆకులతోకట్టినమాలికనుశిరస్సునధరించేది. he gained the ~s వాడికిక్లాఘనకలిగినది, జయముకలిగినది. this added

fresh ~s to his victory ఇందుచేతవాడిజయమున కుమరీశ్లాఘనకలిగినది, వాడికిమరీజయమైనది. See Bay-tree.

Laureled, lăr'eld, *adj.* శ్లాఘనపొందిన, పొగడొందిన.

Lava, lāva, *n. s.* కొండరాళ్లచిట్టెము, అనగాకొన్ని కొండలలోఅగ్నిపుట్టటందువల్ల అందుచేతకరిగిపారేచిట్టెము, యిదిచల్లారినతరువాతగాజురాయివలె వుంటున్నది. a torrent of ~ came down from the hill కొండలో నుంచినిప్పుబయిలుదేలి రాళ్లుకరిగిపారుగాపారినది.

To Lava, lā'va, *v. a.* కడుగుట, స్నానముచేయించుట.

Lavement, *n. s.* ఔషధభేదము,ఆసనమునందుచిమ్మనగొట్టముతోకొట్టేమందు.

Lavender, lav'en-dĕr, *n. s.* మరువమువంటిపుక్కమొక్క. ~ water దీనితోచేసినపన్నీరు.

Laver, lāv'ĕr, *n. s.* a vessel పెద్దతొట్టి. a certain plant ఒకచెట్టు.

Lavish, lav'ish, *adj.* దూబరదిండియైన, దుగారుబగారుచేసే. he was ~ of his money వాడిరూకలనుదుగారుబగారుచేసినాడు. he was ~ of applause వాడుఅపారముగాస్తోత్రముచేసినాడు.

To Lavish, lav'ish, *v. a.* అతివ్రయముచేసుట, దుర్వ్యయముచేసుట,దూబరదిండిగావ్రయముచేసుట. he ~ed his money వాడుతనరూకలనుదుగారుబగారుచేసినాడు, వెదచల్లినాడు.

Lavishly, lav'ish-ly, *adv.* దుగారుబగారుగా, దూబరదిండితనముగా.

Lavolta, la-vol'ta, *n. s.* ఒకవిధమైననటనము.

Law, lâ, *n. s.* నియమము,విధి, విధానము,శాసనము, ధర్మము,ధర్మశాస్త్రము, చట్టము. he studies the ~ ధర్మశాస్త్రముచదువుతాడు. Counsel learned in the ~ ధర్మశాస్త్రవేత్తలైనవారు. he went to ~ వ్యాజ్యానికిపోయినాడు. a bye ~ బందుకట్టు, సాంకేతికము,సమాఖ్య. it is a ~ of nature that fire goes upwards అగ్నికిపూర్ధ్వజ్వలనము స్వధర్మము. the ~s of society లోకాచారము, లోకనడవడిక. this is a ~ of the caste ఇది ఆ కులములోవుండేధర్మము, ఇదిఆకులముమొక్కమర్యాద. in ~ language కోర్టుభాషలో. a ~ Lord న్యాయాధిపతి,అనగాసూప్రీంకోర్టుజడ్జి. this is the ~ given by Moses ఇదిమూసాచెప్పినవిధి,సూత్రము. in Rom. VII. 7. వ్యవస్థ A†. Both the ~ and the Gospel కర్మకాండ, జ్ఞానకాండయీరెండున్ను. he took the ~ of me నామీదవ్యాజ్యముచేసినాడు. he took the ~ into his own handsదివానిముల్లోచెప్పకతానేస్వతంత్రించి దండనచేసినాడు. a ~ officer ధర్మశాస్త్రికుండితుడు. the ~ lords and the lay lords జడ్జీలున్నుకడమవాండ్లున్ను. Father-in-~ మామగారు. Mother-in-~ అత్తగారు. Brother-in-~ బావమరది. Sister-in-~ వదినె, మరదలు. Son-in-~ అల్లుడు. Daughter-in-~ కోడలు. joint sisters-in-~ పెరాండ్లు,తోడికోడండ్లు. an heir at ~ దూరపుదాయాది. O ~! O ~s! అయ్యో, అకటా, యిదిస్త్రీలుచెప్పేప్రాచీనవాక్యము.

Lawful, lâ'fŭl, *adj.* న్యాయమైన, శాస్త్రీయమైన. it is not ~ for him to marry her దాన్నిపెండ్లిచేసుకోవడము వాడికిన్యాయముకాదు. a ~ wife ధర్మపత్ని. a ~ son ఔరసపుత్రుడు. in 1 Cor. X. 23. అప్రతిషిద్ధము A†. అనిషిద్ధము B†. న్యాయము K†.

Lawfully, lâ'fŭl-ly, *adv.* న్యాయముగా, శాస్త్రీయముగా, యథావిధి, యథాశాస్త్రం.

Lawfulness, lâ'fŭl-ness, *n. s.* న్యాయము, శాస్త్రీయత. this proves the ~ of his decision ఇందుచేత అతనితీర్పున్యాయముగావుండేటట్టుతెలుస్తున్నది.

Lawgiver, lâ'giv-ĕr, *n. s.* ధర్మశాస్త్రవిధాయకుడు; చట్టములుకలగచేసేవాడు.

Lawless, lâ'less, *adj.* విధివిరుద్ధమైన. ~ conduct దుర్మార్గము. they lead a ~ life వాండ్లునీతినిలకడలేనివాండ్లు, దుర్మార్గులు.

Lawlessly, *adv.* విధివిరుద్ధముగా, నీతినిలకడలేక, దుర్మార్గముగా.

Lawlessness, *n. s.* అన్యాయము, దుర్మార్గము.

Lawn, lân, *n. s.* or plain పచ్చికబయిలు. or fine cloth రవశల్లా. he wore ~ sleeves బిషప్పు (bishop) యొక్కవుడుపువేసుకొన్నాడు.

Lawsuit, lâ'sūt, *n. s.* వ్యాజ్యము.

Lawyer, lâ'yĕr, *n. s.* ధర్మశాస్త్రపండితుడు,వకీలు.

Lax, lax, *adj.* వదులైన, జబ్బైన, పేలవమైన. he is very ~ in business వాడుపనిలోమహాజబ్బుగావున్నాడు. this is ~ interpretation ఇదిజబ్బుభాషాంతరము. his bowels are ~ వాడికికడుపువెళ్లుతున్నది.

Laxative, lax'a-tive, *adj.* విరేచనకరమైన, భేదిఅయ్యే. a — drug భేదిఅయ్యేమందుదినుసు.

Laxative, lax'a-tive, *n. s.* భేదిమందు.

Laxity, lax'i-ty, Laxness, lax'ness, *n. s.* not compression వదులు, సడలన, పేలవము, జబ్బు. — of morals దుర్నీతి. — of bowels భేది, ప్రవర్తులు.

Laxly, *adv.* వదులుగా, సడలనగా, జబ్బుగా.

Lay, lā, *past* of Lie ఉండినది, పండుకొన్నది. he — on his face బోర్లపడివుండినాడు. See To Lie.

To Lay, lā, *v. a.* ఉంచుట, పెట్టుట, వేసుట. he laid the mats చాపలుపరచినాడు, వేసినాడు. she laid yellow paint on her cheeks ముఖానికి అరిదళముపూసుకొన్నది. he was —ing the floor తళవరస వేస్తూవుండినాడు. he laid the floor of the room with planks ఆయింటికితళవరసపలకలతో కూర్చినాడు. they have laid a road between these villages ఈవూళ్లనడమ బాటవేసినారు. the rain has laid the wind వర్షముచేతగాలిఅణిగినది. the rain laid the dust వర్షముదుమ్మునుఅణచినది. he laid the spear against the wall ఆయీటెనుగోడకుఆనించినాడు. I laid an ambush of ten men near the town ఆవూరిదగ్గర పదిమందినిపొంచుపెట్టినాను. he laid aside this intention ఈఆలోచననుమానుకొన్నాడు,విడిచిపెట్టినాడు. the storm laid the field bare, or waste, గాలివానచేత ఆపొలముపాడైపోయినది. he laid this petition before the king ఈఅర్జీనిరాజుకిచ్చినాడు. he laid a bet పందెము వేశినాడు. he laid the blame upon me ఆతప్పునునామీద పెట్టినాడు. he laid by the money ఆరూకలనుభద్రము చేసినాడు. he laid a claim to this estate ఈఆస్తితన్ను చెందవలసినదన్నాడు,ఈఆస్తికివ్యాజ్యము చేసినాడు. he laid his commands upon me to go there నన్నుఅక్కడికిపొమ్మనిఆజ్ఞాపించినాడు. he laid down four branches from the vine ఆద్రాక్షతీగెలోనుంచి నాలుగుకొమ్మలను పాదువేసినాడు. he laid down the law వాడువిధించినాడు, విధించి చెప్పినాడు. he laid him down and slept పండుకొనినిద్రపోయినాడు. I am not going to — down the law నేనుఒకటన్ని విధించిచెప్పబొయ్యేదిలేదు. he laid down his life for them వాండ్లకైతనప్రాణమునువిడిచినాడు. the insurgents laid down their arms దివాణాన్నియెదిరించినవాండ్లుఅస్త్రసన్యాసముచేసుకొన్నారు. the fowl —s eggs కోడిగుడ్లు పెట్టుతున్నది. by spells he laid the ghost మంత్రముచేతఆదయ్యమునుకట్టుకట్టినాడు. if you can — your hand on the book ఆపుస్తకమునీకుచిక్కితే, ఆపుస్తకము నీకుతగిలితే. he laid violent hands upon the money ఆరూకలనుఅపహరించినాడు. he laid hands on himself హత్యచేసుకొన్నాడు. the bishop laid hands on them గురువు వాండ్లనుచేతముట్టిదీవించినాడు. he laid hold of my hand నాచెయ్యిపట్టుకొన్నాడు. they laid him in his father's grave తండ్రిని పెట్టినచోటనేవీణ్ని పెట్టినారు. he laid in a stock of corn వాడునిండాధాన్యమునుకట్టిపెట్టినాడు. he desired them to — on కొట్టుకొట్టు అన్నాడు. he laid the wound open ఆపుండునిశస్త్రముచేసినాడు. he laid himself open to remark వాడేఆక్షేపణకుయెడమిచ్చినాడు,అవకాశమిచ్చినాడు. he laid out the articles for inspection ఆసామానులనుఅంగట్లోపెట్టినాడు. he laid out the ground as a garden ఆనేలనుతోటగాయేర్పరచినాడు. he laid himself out for sin పాపానికియెడికట్టినాడు. he laid a plan to catch them వాటినిపట్టడానికిఒకతంత్రమును పన్నినాడు. he laid siege to the town ఆపట్నానికిముట్టడివేసినాడు. he —s great stress upon this ఇది మహాముఖ్యమంటాడు. she laid a table for twelve పండ్రెండుమందికివంటకాలు సిద్ధముచేసినది. he laid a tax upon them వాటికిపన్నువేసినాడు. he laid these words to heart ఈమాటలనుమనస్సులో పెట్టుకొన్నాడు. you should not — these words to heart ఈమాటలనునీవు మనస్సులో పెట్టవద్దు. they laid their heads together వాండ్లంతాకూడిఆలోచించినారు. he laid us under contribution మాకుచందావేసినాడు,అనగాచందావేసిమమ్మునదోచుకొన్నాడనిఅర్థము. this wound laid him up for a fortnight ఈపుంటిచేతపదిహేనుదినములుపడ్డపడకగావుండినాడు. See Laid.

To Lay, lā, *v. n.* పడుకొనివుండుట, ఉండుట. he —s about him with a whip చబుకుతో తనచుట్టూవిసురుతాడు. the ships — to for one day వాడలు ఒకదినమంతా పోకుండానిలిచి వుండినవి. See To Lie.

Lay, lā, *n. s.* a song కావ్యము, పాట.

Lay, lā, *adj.* లౌకికమైన. in this society there are four clerical members and five — members ఈ సభలో నలుగురు వైదికులున్ను అయిదుగురు లౌకికులున్ను వున్నారు. a — man లౌకికుడు, వైదికుడు కానివాడు. —-brother సన్యాసిచేతికింద వుండేదొమ్మరి. the law-lords and the —-lords జడ్జీలున్ను కడమ వాండ్లున్ను.

Layer, lā'ĕr, *n. s.* పొర, వరస, అడుకు. in digging the well they met with —s of earth sand and clay ఆ బావితో వ్వడములో ముందర మన్ను అవతల యిసుక దానికవతల బంకమట్టిన్ని యిట్లా మూడుపొరలువుండినవి. he put —s of straw between the bottles ఆ బుడ్లనడమ నడమ వరిగడ్డి పెట్టినాడు.

Layman, lā'man, *n. s.* one who does not belong to the three learned professions (Law, Physic, Divinity) లౌకికుడు. he is a priest but his father is a — వీడు పాదిరి వీడితండ్రి పాదిరికాడు, వీడు వైదికుడు వీడితండ్రి లౌకికుడు.

Laystall, *n. s.* పెంటకుప్ప, బహిర్దేశము, బహిర్భూమి. the Hindus use the outskirts of villages as —s హిందువులు వూరికి వెలగడ గావుండే భూమిలో శౌచానివర్తులు చేస్తారు.

Lazar, lā'zar, *n. s.* కుష్ఠురోగి, పెద్దరోగముగలవాడు.

Lazaretto, *n. s.* ఆస్పత్రి, రోగులువుండేయిల్లు.

Lazar-house, lā'zar-house, *n. s.* or hospital ఆస్పత్రి, రోగులువుండేయిల్లు.

Lazaroni, *n. s.* plu. భిక్షగాండ్లు.

Lazily, lā'zi-ly, *adv.* సోమారితనముగా, బద్ధకముగా, పొలుమాలికగా.

Laziness, lā'zi-ness, *n. s.* సోమారితనము, బద్ధకము, పొలుమాలిక.

Lazy, lā'zy, *adj.* సోమారియైన, జడ్డైన, మందమైన.

Lazzaretto, *n. s.* ఆస్పత్రి.

Lazzaroni, *n. s.* plu. భిక్షగాండ్లు.

Lb. or Pound, *n. s.* రూకను, అర్ధశేరుకు సరియైనతూనికవిశేషము. 20 lbs. అనగా పది సేరులు.

Ld. is a contraction of Lord (Johnson inserts this.)

Ldp. abbreviation for Lordship.

Lea, lē, *n. s.* (or Ley, a pasture) పసరికబయలు, పశువులు మేసేపొలము.

Lead, led, *n. s.* (pronounced Led) సీసము. a — or plummet for ruling రూలు వేసేసీసపుకడ్డీ. for measuring the depth of the sea నీళ్ళలోవిడిచిలోతుచూచేసీసపుమొద్దు. the —s of the house ఇంటికప్పమీద వేసే సీసపురేకులు. he mounted on the —s of the house ఇంటిమీదికెక్కినాడు, సీమలో కొన్ని యిండ్లకు పైన సీసపురేకులువేసివుంటున్నవి గనుక యిట్లాఅనడముకద్దు. black — నల్లసీసము. a black — pencil పెన్సిలు. a red — pencil ఎర్రపెన్సిలు. red — సింధూరము. white — ఒకవిధమైన తెల్లవర్ణము. (usually the English word is used for '*white* —') దీన్ని వైయిట్లెంట్ అంటారు.

To Lead, led, *v. a.* తీసుకవచ్చుట, తీసుకపోవుట. he led the infant ఆ బిడ్డను చెయిపట్టినడిపించినాడు, నడిపించుకొనిపోయినాడు. he led the water of the river into the village ఆ యేటినీళ్లు వూరికి పారేటట్టుచేసినాడు. he led the road through the jungle ఆ అడవినడమ బాటవేసినాడు. he led me into the house నన్ను యింట్లోకి తీసుకపోయినాడు. this led me to consent ఇందువల్ల సమ్మతించినాను. this —s me to think that he is dead వాడు చచ్చినాడని యిందువల్ల నాకుతోస్తున్నది. this road —s to the town ఈ దారి పట్నానికి పోతున్నది, ఈ దారి పట్టణములోకి తీసుకపోయివిడుస్తున్నది. he —s a laborious life వాడు మహాకష్టపడుతున్నాడు. he —s an easy life సుఖజీవనము చేస్తున్నాడు. the life he is —ing will end in ruin వాడు నడిచేనడతవాడి నాశనములో పరిణమించును. he led the creepers over the house ఆ తీగెలను యింటిమీదికెక్కించినాడు. he led me through the grammar వ్యాకరణము కడదాకా నాకు చెప్పినాడు. he led the army వాడు సేనాధిపతిగావుండినాడు. he led his army into the country తన దండును ఆ దేశములోకి తీసుకవచ్చినాడు.

Lead, lēd, *n. s.* (pronounced Leed) or guidance పెత్తనము, ప్రాధాన్యము. he took the — in this business ఈ పనిలో వాడు పెద్దతలగావుండి

నాడు. our ship took the ~ కడమవాడలకుమా వాడముందు సాగినది. in their poetry the Ramayan takes the ~ వారికావ్యములలో రామాయణ ము శ్రేష్ఠము.

Leaden, ledn, *adj.* సీసపు. a ~ ball సీసపుగుండు. ~ sleep మంచినిద్ర.

Leader, lēd'ĕr, *n. s.* తీసుకొనిపొయ్యేవాడు, దారిచూపేవాడు. the ~ of an army సేనానాయకుడు. or front horses in a carriage బండికికట్టినముందు గుఱ్ఱములు. or chief teacher గురువు, అగ్రగామి, నాయకుడు.

Leading, lēd'ing, *adj.* ముఖ్యమైన, ముందుగాపొయ్యే. he is a ~ merchant వీడుముఖ్యమైనవర్తకుడు. a road ~ to the town పట్నానికిపొయ్యేతోవ. a ~ question భావము నుఅందిచ్చే ప్రశ్న, మర్మముబైటపడేటట్టు ఉపాయముగా అడిగేప్రశ్న. words ~ to a quarrel కలహముపుట్టించేమాటలు.

Leading-strings, *n. s.* బిడ్డలునడవడమునకు నేర్చుకొనేటందుకైవుండేతాళ్లు. when you are out of ~ you may do as you like ఆమార్గమునీకు కొంచెము తెలిస్తే అవతలనీకుయిష్టమువచ్చినట్టు చేయవచ్చును. in Sanscrit he is scarcely out of ~ వాడికిసంస్కృతములో ప్రథమారంభమే బాగాకాలేదు, సంస్కృతమందు ప్రవీణుడుకాలేదు. the headman in the office keeps his master in ~ ఆదొరను శిరస్తేదారుడుబొమ్మనాడించినట్టు ఆడిస్తాడు.

Leaf, lēf, *n. s.* ఆకు, పత్రము, పర్ణము, దళము. young or tender ~ చిగురు, మోసు. of a flower రేకు. betel ~ తమలపాకు. ~ of the aloe కలబంద మట్ట. the ~ of a door రెక్కతలుపు. a platter formed of ~ విస్తరాకు. a cup formed ~ దొన్నె. ~ of talk అభ్రకపురేకు. gold ~ బంగారురేకు. false gold ~ కాకిబంగారు. a fig ~ worn by infants అరమురి, మొలబిళ్ల. ten leaves are lost in this book ఈపుస్తకములో పదిపత్రములుపోయినవి. you have taken a ~ out of his book or you have followed his example వాడిగుణమునీకుపట్టుబడ్డది.

Leafed, *adj.* ఆకులుగల. new ~ చిగిర్చిన. broad ~ పెద్దాకులుగల.

Leafiness, *n. s.* గుబురు.

Leafless, lēf'less, *adj.* ఆకులులేని.

Leaflet, *n. s.* చిగురు, పల్లవము.

Leafy, *adj.* గుబురుగావుండే.

League, lēg, *n. s.* confederacy కట్టు, బందుకట్టు, కట్టుబాటు, సమయము, సమాఖ్య. they are all in one ~ వాండ్లంతాఒకకట్టుగావున్నారు. a ~ fellow కుట్రలోకలిసినవాడు. or three miles కోసెడు, కోసెడున్నర. seven-~-boots గొప్పగవాగాలు, అనగాడన్నితో దుక్కొన్నవాడుక్షణములోయెంతదూరమైనా ఆకాశమార్గముగాపోతాడు.

To League, lēg, *v. n.* కట్టుగావుండుట, బందుకట్టుచేసుకొనుట, సంకేతముచేసుకొనుట, సమాఖ్యచేసుకొనుట. they ~d together to destroy him వాణ్నిచెరపవలెనని సంకేతముచేసుకొన్నారు.

Leagued, *adj.* బందుకట్టుచేసుకొన్న, సంకేతముచేసుకొన్న, సమయముచేసుకొన్న, సమాఖ్యచేసుకొన్న.

Leaguer, *n. s.* or bottle of oil సిద్దె.

Leak, lēk, *n. s.* ఓటు, ఉరుపు.

To Leak, lēk, *v. n.* ఉరియుట, కారుట. this house ~s much; or, the water ~s through the roof ఈయిల్లునిండావురుస్తున్నది. the ship ~ed ఓటుఅయినందున ఆవాడలోకినీళ్లువచ్చినది. the cask ~s ఆపీపాయికారుతున్నది.

Leakage, lēk'āge, *n. s.* allowance made for accidental loss in liquid measures తరుగువాసి.

Leaky, lēk'y, *adj.* ఓటైన, ఉరిసే, కారే. a ~ boat ఓటుగావుండేపడవ. he is a ~ vessel పొట్టమాటనిలవనివాడు.

To Lean, lēn, *v. n.* ఆనుకొనుట, ఒరగుట. he ~t upon the table మేజమీదఆనుకొన్నాడు. the table ~s on this side మేజయీతట్టుకువొరుగుతున్నది. that tree ~s over the tank ఆచెట్టుగుంటలోకివాలివున్నది. he ~t on a stick కర్రవూతకొన్నాడు. the balance ~s on this side త్రాసుదండెయీతట్టుమొగ్గుతున్నది. the fort wall ~s a little కోటగోడకొంచెము యేటవాలుగావున్నది. she ~t her cheek upon her hand అదిచెక్కిటచెయిపెట్టుకొనివుండినది, చేతినిచెక్కిటమోటించుకొనివుండినది. in this decision the Judge ought not to ~ towards either party న్యాయాధిపతియేపక్షమున్నూవొరగరాదు. she ~s entirely on her son దానికొడుకేదానికిదిక్కు.

To Lean, lēn, *v. n.* ఆనించుట. they ⌣t the spears against the wall ఈ ఈటెలనుగోడకు ఆనించినారు.

Lean, lēn, *adj.* చిక్కిన, బక్కచిక్కిన. ⌣ arms ఈచ చేతులు, ఊచ చేతులు. he became ⌣ సన్నగిల్లినాడు, బక్కచిక్కినాడు,శుష్కించినాడు. a ⌣ cow బక్క ఆవు. both the fat and the ⌣ కొవ్వున్నమాంసమున్ను.

Leaning, *n. s.* వంపు, వాలు, మొగ్గు. or inclination ఇచ్ఛ. they have a strong ⌣ towards gambling వాండ్లకు జూదముమీదనిండాబుద్ధి.

Leaning, *adj.* వంగిన, వాలిన, మొగ్గిన.

Leanness, lēn'ness, *n. s.* బక్కతనము. from the ⌣ of the horse ఆగుర్రముచిక్కిపోవడమువల్ల.

To Leap, lēp, *v. n.* దుముకుట. the stag ⌣ed over the wall ఆజింకగోడనుదాటినది. the fish ⌣t into the boat చేపలుపడవలోకిమిడిసిపడినవి, తుళ్ళిపడినవి. they ⌣ed out on the enemy ఉటుక్కునశత్రువులమీదపోయిపడ్డారు. on seeing him her heart ⌣ed with joy వాణ్నిచూచిదానిమనసుసంతోషముచేతఉప్పొంగినది. the dog ⌣ed at the tree ఆకుక్కచెట్టుమీదికిపాకినది.

To Leap, lēp, *v. a.* దాటుట. he ⌣ed the wall గోడనుదాటినాడు. he ⌣ed four yards నాలుగుగజాలదూరముదాటినాడు. the bull ⌣ed the cow ఆఎద్దుఆవుమీదయెక్కినది, ఆఎద్దుఆవునుదాటినది.

Leap, lēp, *n. s.* గంతు, దుముకు, దాటు, లంఘనము.

Leap-frog, lēp'frog, *n. s.* పిల్లకాయలుఆడేఆట, అనగాకదిమందిపిల్లకాయలుఒకరివెనకఒకరువరసగావంగుకొనివుండేటప్పుడు ఒకపిల్లకాయవెనకటితట్టునుంచి వరసగాఒకరొకరి భుజములమీదుగాదాటిపొయ్యేఆట.

Leap-year, lēp'yēr, *n. s.* అధికదినముగలసంవత్సరము, యేమంటే 1816, 1820, 1824, 1828, 1832, 1836, 1840. &c. ఈలాటిప్రతినాలుగోసంవత్సరములో ఫిబ్రవరినెలకుయిరువైతొమ్మిదితేదులువస్తున్నది.

To Learn, lern, *v. a.* and *v. n.* తెలుసుకొనుట, నేర్చుకొనుట, అభ్యసించుట. I ⌣t this from him అదివాడివల్లనాకుతెలిసినది. you should ⌣ of him నీవున్నువాడివలెనడుచుకోవలసినది. I ⌣ that they are coming వాండ్లువస్తారనినాకుతెలిసినది. he ⌣s Telugu తెలుగుచదువుతున్నాడు. I ⌣ed it దాన్నిఅభ్యసిస్తిని. he ⌣t it by heart వాడికిఅదిముఖస్థమైనది. he ⌣t me Telugu (this is bad English) వాడునాకుతెలుగునేర్పినాడు.

Learned, lern'ed, *adj.* (pronounced as two syllables) చదువుకొన్న, పండితుడైన. a ⌣ man పండితుడు. the ⌣ professions పండితవృత్తులు, అనగావేదాంత,ధర్మశాస్త్ర,వైద్యశాస్త్రవృత్తులు. the ⌣ gentleman శాస్త్రులు, శాస్త్రులవారు. the ⌣ and the unlearned పండితపామరులు. (as one syllable) they forget what they have ⌣ వాండ్లుచదివినదిమరచిపోతారు.

Learnedly, *adv.* పాండిత్యముగా, ప్రవీణతగా. he explained this ⌣ దీన్నిశాస్త్రీయముగావివరించిచెప్పినాడు.

Learner, lern'ĕr, *n. s.* చదువుకొనేవాడు, నేర్చుకొనేవాడు, విద్యార్థి.

Learning, lern'ing, *n. s.* విద్య, శాస్త్రము, పాండిత్యము. ⌣ a science శాస్త్రాభ్యాసము. a man of ⌣ విద్వాంసుడు, పండితుడు.

Learnt, *adj.* See Learned.

Lease, lēse, *n. s.* ఒడంబడికె, గుత్త. he holds the land on a ⌣ ఆనేలనుపట్టాచేసుకొన్నాడు, గుత్తచేసుకొన్నాడు. my ⌣ is terminated నాగడువుతీరినది. we thought that he had a long ⌣ of life before him వాడుదీర్ఘాయుస్సుగావుండుననియెంచివుంటిమి. the child had but a short ⌣ of life ఆబిడ్డకు ఆయుఃప్రమాణము కొంచెముగావుండినది. a ⌣ holder పట్టాదారుడు,కవుల్దారుడు. ⌣-roll కవులు, పట్టా.

To Lease, lēse, *v. a.* ఒడంబడికెమీదవిడుచుట, గుత్తకిచ్చుట, ఇజారాయిచ్చుట. I ⌣d the house of him వాడింటినివాడిగుత్తకుతీసుకొన్నాను.

To Lease, lēse, *v. n.* to glean, to gather what the harvest men leave మడిలోరాలిపోయినగింజలనుయేరుట. or to tell lies అబద్ధాలాడుట,బొంకుట.

Leash, lēsh, *n. s.* వారు, వేటకుక్కనుగాని, డేగనుగానికట్టేవారు. or three వేటాడేవాండ్లభాషలో మూడు అనేసంఖ్య. a ⌣ of birds మూడుపక్షులు.

Leasing, lēṡ′ing, *n. s.* అబద్ధాలాడడము, బొంకడము.

Least, lēst, *adj.* and *adv.* అన్నిటికిచిన్న, అందరికిచిన్న, రవంత, అధమము, తుదకు, మెట్టుకు. this is the ~ of birds అన్నిపిట్టలకున్నుయిది చిన్నది. I have not the ~ wish to go పోవడానికి నాకు రవంతైనా మనసులేదు. you must put the ~ bit of salt రవంతవుప్పువెయ్యి. he is the ~ of them వాండ్లందరికీని వాడు చిన్నవాడు. not in the ~ ఎంతమాత్రము. at ~ అధమము, అయినా. he at ~ must know English వాడికి అధమము ఇంగ్లీషైనా వచ్చి వుండవలెను. he gave at ~ ten rupees వాడు అధమము పదిరూపాయీలు ఇచ్చినాడు. you must read at ~ two hours a day నీవు దినానికి రెండు గడియలైనా చదువవలెను. the child is there at ~ మెట్టుకు ఆ బిడ్డ అక్కడ వున్నది. you must go there at ~ twice a month నీవు అధమము అక్కడికి నెలకు రెండుమార్లైనా పోవలసినది.

Leather, leth′ĕr, *n. s.* తోలు, చర్మము, అనగా పదును చేసిన తోలు. a book bound in ~ తోలుతో కట్టిన పుస్తకము.

To Leather, leth′ĕr, *v. a.* to thrash పులుముట, బాదుట, యిది నీచశబ్దము.

Leather-dresser, *n. s.* మాదిగవాడు.

Leathern, *adj.* తోలుతో చేసిన.

Leave, lēve, *n. s.* శెలవు, అనుజ్ఞ. he took ~ of them వారివద్ద అనుజ్ఞ పుచ్చుకొన్నాడు. he gave me ~ నాకు సెలవు ఇచ్చినాడు. I shall take ~ to object శెలవు ఇస్తే ఆక్షేపణ చేస్తాను. by your ~ I shall take this అనుజ్ఞ అయితే దీన్ని పుచ్చుకొంటాను. he is absent on ~ శెలవు తీసుకొని రాక నిలిచినాడు. he is absent without ~ శెలవు లేక రాక నిలిచినాడు.

To Leave, lēve, *v. a.* విడుచుట, విడిచిపెట్టుట, వదులుట, మానుకొనుట. I have left the book at home నేను పుస్తకము నుయింట్లో బెట్టివచ్చినాను. ~ that there అది అక్కడ వుండనీ. you must not ~ it here దాన్ని యిక్కడ పెట్టక. I wish you would ~ me alone నా జోలికి రావద్దు, నా తెరువుకు రావద్దు. when he left the house వాడు యింట్లోనుంచి బయలుదేలినప్పుడు. he will ~ no stone unturned to effect this దీన్ని సాధించడానకు వాడు చేయని ప్రయత్నము లేదు, సకల ప్రయత్నములు చేస్తాడు. he left the school పల్లెకూటాన్ని విడిచిపెట్టినాడు. I ~ it to your consideration దాన్ని తమరే ఆలోచించవలెను. God will never ~ them that trust in him తన్ను నమ్మినవాండ్లను దేవుడు చెయ్యి విడువడు. his father left him some property వాడి తండ్రి వాడికి కొంచెము ఆస్తి పెట్టి చచ్చినాడు. he left him his property by will తన ఆస్తిని వాడికి వ్రాసిచచ్చినాడు. why did you ~ the child alone? ఆ బిడ్డను యెందుకు వొంటిగా విడిచిపెట్టినావు. he left off eating fruit పండ్లు తినడము మానుకొన్నాడు. here you have left out a word నీవు యిక్కడ వొక మాటను విడిచిపెట్టినావు. we will ~ this out of the question ఆ ప్రమేయమును మానుకొందాము. he left it undone (Luke XI. 42.) చేయక మానినాడు. See Left.

To Leave, lēve, *v. n.* బయలుదేలుట, వెళ్లుట. I arrived after he left వాడు బయలుదేలిన తరువాతనే నువచ్చి చేరినాను.

Leaved, *adj.* ఆకులుగల. a two ~ door రెక్కల తలుపు.

Leaven, lev′en, *n. s.* పులిసిన పిండి, దీన్ని రొట్టె పుట్టడానకై పిండితో కలుపుతారు, ఈ దేశములో దీనికి బదులు పులిసిన కల్లును పోసి కలుపుతారు. the ~ of wickedness పాపసేవనము.

To Leaven, lev′en, *v. a.* పులుసుబెట్టుట, రొట్టె పుట్టడానకై పులిసిన పిండిని వేసి కలుపుట. history ~ed with falsehood ఈషదనృతమిశ్రిత చరిత్రము, కొంచెము అబద్ధము కలిసిన కథ.

Leaves, lēvṡ, *n. s.* ఆకులు.

Leavings, lēv′ingṡ, *n. s.* ఉచ్ఛిష్టము, ఎంగిలి, శేషము.

Lecher, lech′ĕr, *n. s.* ముండలమారి, కామాతురుడు, పోకిరి.

Lecherous, lech′ĕr-us, *adj.* కామాతురుడైన, కాముడైన, పోకిరిదైన.

Lecherously, lech′ĕr-us-ly, *adv.* కామాతురముగా, పోకిరితనముగా.

Lecherousness, *n. s.* కామాతురము, పోకిరితనము.

Lection, lec′shon, *n. s.* a reading పఠితభేదము, పాఠభేదము, పాఠాంతరము.

Lecture, lec′ture, *n. s.* ప్రసంగము. or lesson పాఠము. at that ⌴ he explained it thoroughly ఆ ప్రసంగములో దాన్ని బాగావివరించినాడు. a chapter in the Bible అధ్యాయము. or reprimand చీవాట్లు, బుద్ధిచెప్పడము.

To Lecture, lec′ture, *v. a.* ఉపదేశించుట, బుద్ధిచెప్పుట, చీవాట్లుపెట్టుట, గద్దించుట.

To Lecture, lec′ture, *v. n.* ప్రసంగించుట.

Lecturer, lec′tur-ĕr, *n. s.* ప్రసంగించేవాడు, ప్రసంగికుడు.

Led, led, the *past* and *part.* of Lead తీసుకొనిపోయినది, తీసుకొనిపోయిన. See To Lead.

Ledge, ledge, *n. s.* a row, layer, stratum పొర, వరస. a ridge rising above the rest కట్ట, గనిమ. or projecting above the rest అంచు, ముందుమించివుండేఅంచు, ఓర, జవ. any prominence or rising part తిప్ప. a ⌴ of rocks రాళ్లతిప్ప. a shelf బలకవాటుగావుండేదడి. he placed the watch on the ⌴ of the pillar ఆగడియారము నుఆస్తంభముయొక్క బోదెఅంచుమీద పెట్టినాడు.

Ledger, leg′ĕr, *n. s.* (Johnson) an account-book లెక్కపుస్తకము, లెక్కవహి.

Led-horse, *n. s.* కొట్లపుగుర్రము.

Lee, Lees, lēs, *n. s.* పిప్పము, మష్టు.

Lee, *n. s.* గాలికెదురుతట్టు, గాలికిమరుగుతట్టు, అనగా తూర్పుగాలికొట్టేటప్పుడు పడమటితట్టు Lee అనబడుతున్నది.

Leech, lēch, *n. s.* (a kind of small water serpent which fastens on animals and sucks the blood) జలగ. the horse ⌴ ఏనుగజలగ. he who preys upon another, by drawing away his property indirectly ఒకరిసొమ్ము నుకొంచెముకొంచెముగా అరగదీసితినేవాడు, పరద్రవ్యాపహారి. they stuck to him like ⌴es వాణ్ని జలగలవలె పట్టుకొన్నారు. a physician కొన్నచోట్లవైద్యుడుఅనేఅర్థమున్నది. a cow ⌴ పసువులవైద్యుడు.

Leechcraft, *n. s.* వైద్యము,యిదికావ్యశబ్దము.

Leek, lēk, *n. s.* ఒకవిధమైనవుల్లి.

Leer, lēr, *n. s.* ఓరచూపు, కడగంటిచూపు, కీగంటి చూపు.

To Leer, lēr, *v. n.* ఓరచూపుచూచుట, కడగంటి చూపుచూచుట, కీగంటచూచుట, కనుసైగచేసుట.

Lees, lēs, *n. s.* పిప్పము, మడ్డి, మష్టు, కల్కము.

Lee-shore, lē′shōre, *n. s.* గాలికియెదురుగావుండేరేవు, గాలికిమరుగ్గావుండేరేవు,అనగావాడమీదగాలికొట్టుతూవుండగాఆవాడకువెనకతట్టుగాలివాటముగావుండేరేవు. as the storm blew from the east, Madras was our ⌴ తూర్పుతట్టుగాలి,పడమటితట్టుచెన్నపట్టణపురేవు,మేమునడమవుంటిమి.

Leet, lēt, *n. s.* సెస్సన్‌దినాలు, కచ్చేరివిచారణకాలము.

Leeward, lēe′wurd, *adj.* and *adv.* under the wind; on the side opposite to that from which the wind blows. Towards the Lee. గాలికియెదురుగావుండే, గాలికొట్టినితట్టున,గాలిదేనిమీదకొట్టుతున్నదో దానికిమరుగుతట్టున, గాలికొట్టేతట్టుకుయెదురుతట్టున. the garden was under the ⌴ of the house తోటయింటిమరుగున వుండినందునగాలిఅంతాయింటికితగిలితోటకుగాలిదెబ్బతప్పినది. his house caught fire, now as my house was to the ⌴ I was in danger, as your house was to the windward you were not in danger వాడింటికినిప్పంటుకొన్నదిఅప్పట్లోనాయిల్లుగాలివాటునవుండినందుననాకు అపాయమువచ్చేటట్టువుండినది, మీయిల్లుగాలివచ్చేతట్టున వుండినందునమీకుభయములేకపోయినది. my house being to the ⌴ of the garden was filled with the scent of the flowers ఆతోటమీదిగాలివస్తూవుండినందుననాయిల్లంతా యేకవాసనగావుండినది. as my house was to the ⌴ of the hill we did not feel the storm నాయిల్లుకొండమరుగ్గావుండినందున మాకు గాలివానదెబ్బతప్పినది. the wind was from the north and that ship was one mile to the ⌴ of our ship ఉత్తరపుగాలికొట్టుతూవుండగాఆవాడమావాడకు దక్షిణముగడియదూరము లోవుండినది.

Leeway, *n. s.* గాలివాటముగాపోవడము, వాడనిత్తగాపోవలసినదారితొలగి గాలివాటముగా పోవడము. you must work to make up your ⌴ తిరుగువచ్చిననష్టమునుతిరిపుచ్చుకోవడమునకై తిరుపాటుపడవలసినది.

Left, left, the *past* and *part.* of Leave విడిచినది, విడిచిపెట్టిన, విడిచిపెట్టబడ్డ, విడువబడ్డ, పెట్టిన. or remaining మిగత,నిలువ. my brother was taken, I was ⌴ నన్నువుండనిచ్చిఅతణ్ని పట్టుకపోయినా

రు. one horse was taken and two were ~ ఒక గుర్రమును తీసుకొనిపోయినారు రెండు అట్టేవుండినవి. after paying ten rupees I had only three rupees ~ పదిరూపాయీలు చెల్లించినాను మూడు రూపాయీలు అట్టేవుండినవి. he has now nothing ~ వానికేమిన్ని లేకుండా వాడిదంతా పోయినది. See To Leave.

Left, left, *adj.* ఎడమ, దాపలి. a ~ handed man ఎడమచెయ్యివాటముగలవాడు, పుర్రచెయ్యివాటముగలవాడు. a ~ handed marriage కొంగుబొట్టు వేసిన పెండ్లి.

Leg, leg, *n. s.* కాలు. the ~s of a bed మంచపుకోళ్లు. a ~ of mutton తొడమాంసము, వేటతొడ. a three ~ged stool ముక్కాలిపీట. the disease elephantiasis or cochin ~ ఏనుగకాలు, పుట్టకాలు. he made his ~ దండముపెట్టినాడు, మోకరించిదండముపెట్టినాడు.

Legacy, leg'a-cy, *n. s.* చచ్చేటప్పుడు ఇచ్చిన సొత్తు, మరణశాసనపూర్వకముగా ఇచ్చిన సొత్తు.

Legal, le'gal, *adj.* శాస్త్రీయమైన, శాస్త్రోక్తమైన, యథావిధియైన. a ~ opinion పండితాభిప్రాయము. a ~ document చట్టప్రకారముగా వ్రాసిన సాధనము. ~ measure న్యాయమైనకొలత. the ~ profession లాయరుల ఉద్యోగము. a ~ adviser లాయరు.

Legality, le-gal'i-ty, *n. s.* శాస్త్రీయము. this proves the ~ of the marriage ఇందువల్ల ఆ పెండ్లి న్యాయమైనదని రూఢమౌతున్నది.

To Legalize, *v. a.* శాస్త్రసమ్మతము చేయుట, శాస్త్రసిద్ధము చేసుట. to ~ a bond, witnesses are necessary ఒక పత్రము యథావిధిగా వుండవలెనంటే సాక్షులు అవశ్యము. these witnesses ~d the marriage ఈ సాక్షులవల్ల అది న్యాయమైన పెండ్లి అనబడ్డది.

Legalized, *adj.* శాస్త్రసమ్మతమైన, శాస్త్రానుగుణ్యమైన, యథావిధియైన. this was ~ by his presence అతడు సమక్షమందు వుండుట చేత ఇది శాస్త్రసమ్మతముకాదనకూడదు.

Legally, le'gal-ly, *adv.* శాస్త్రసమ్మతముగా, యథావిధిగా.

Legate, leg'ate, *n. s.* Pope గారిచేత పంపబడ్డ రాజగురువు.

Legatee, leg-a-tee', *n. s.* ఉయిలు ప్రకారము ఆస్తినిపొందేవాడు.

Legation, le-ga'shon, *n. s.* Pope గారిచేత పంపబడ్డ రాయభారము.

Legend, le'gend, *n. s.* చరిత్రము, పురాణము, ఇతిహాసము, కథ. this is a mere ~ ఇది వట్టి పుక్కిటి పురాణము. nursery ~s పిల్లసుద్దులు. the ~ of Sri Saila శ్రీశైలమాహాత్మ్యము. the ~ of Arjuna విజయవిలాసము. the ~ of Stella and the Genius తారాశశాంకవిజయము. on a coin నాణ్యము మీది అక్షరాలు.

Legendary, *adj.* పురాణసంబంధమైన, పౌరాణికమైన.

Leger, leg'er, *n. s.* an account-book లెక్కపుస్తకము, లెక్కవహీ.

Legerdemain, leg-er-de-man', *n. s.* కరలాఘవము, హస్తలాఘవము, కనుకట్టువిద్య, గారడివిద్య.

Legged, *adj.* కాలుగల. a three ~ stool ముక్కాలిపీట. four ~ చతుష్పాదియైన. bandy ~ దొడ్డికాళ్లుగల. he sat cross ~, like a tailor పద్మాసనము వేసుకొని కూర్చుండినాడు, కాళ్లు అడ్డముగా మడిచి వేసుకొని కూర్చుండినాడు.

Leggings, *n. s.* Gaiters. చీలమండలు మొదలుకొని మోకాలిదాకా వేసుకొనే తోలు, లేక, గుడ్డ, దీన్ని గుండీలతో తగిలిస్తారు.

Legibility, *n. s.* చదువగూడివుండడము. from the ~ of his hand వాడి వ్రాలు చదువడానికి సులభమైనది గనక.

Legible, leg'i-ble, *adj.* చదువశక్యమైన, స్పష్టమైన, విశదమైన. it is not ~ ఇది చదువశక్యముగా వుండలేదు.

Legibly, leg'i-bly, *adv.* చదువడానకు సులభముగా, స్పష్టముగా, తేటగా, విశదముగా.

Legion, le'gun, *n. s.* గణము, దండు, దళము, వెల్లువ. of devils దయ్యాలగుంపు W. 692. In Luke VIII. 30. వాహినీ A†. యతో ఽహంతో బహవో భూతాః సమాశ్రయిణః A†.

To Legislate, *v. n.* ధర్మశాస్త్రమును ఏర్పరచుట, చట్టములు ఏర్పరచుట. Manu ~d for the bramins మనువు బ్రాహ్మలకు ధర్మశాస్త్రము నువిధించినాడు.

Legislation, leg-is-lā′shon, *n. s.* ధర్మశాస్త్రము నుయేర్పరచడము, చట్టముయేర్పరచడము.

Legislative, leg′is-lā-tive, *adj.* ధర్మశాస్త్రవిధాయకమైన, ధర్మశాస్త్రసంబంధమైన, చట్టములను యేర్పరచే. a — enactment చట్టము. the — council చట్టములనుయేర్పరచేఅధికారులు.

Legislator, leg′is-lā-tor, *n. s.* ధర్మశాస్త్రకర్త, చట్టములుయేర్పరచేవాడు.

Legislature, leg′is-lā-tūre, *n. s.* చట్టములనుయేర్పరచేఅధికార్లు.

Legitimacy, lė-git′i-maċ-y, *n. s.* ఔరసత్వము, క్రమము, ధర్మము, న్యాయము, శాస్త్రసమ్మతము, సంప్రదాయము. this proved his — ఇందుచేతవాడి ఔరసత్వమురూఢమైనది. this proves the — of his conclusion ఇందువల్లవాడుచేసుకొన్నభావము న్యాయమౌతున్నది.

Legitimate, lė-git′i-māte, *adj.* ఔరస, క్రమమైన, ధర్మమైన, న్యాయమైన, శాస్త్రసమ్మతమైన, సంప్రదాయమైన. a — son ఔరసపుత్రుడు, అనగా స్వభార్యకుపుట్టినకొడుకు. the money was put to it's — purpose ఆరూకలుదేనికనిపెట్టబడ్డవో ఆ పనికేవినియోగమైనవి. the — meaning of a word ఒకశబ్దమునకుసహజమైనఅర్థము, వాస్తవ్యమైనఅర్థము.

Legitimately, lė-git′i-māte-ly, *adv.* క్రమముగా, ధర్మముగా, న్యాయముగా, శాస్త్రసమ్మతముగా, సాంప్రదాయికముగా.

Legumes, *n. s.* కాయధాన్యములు.

Leguminous, lė-gū′mi-nus, *adj.* కాయధాన్యసంబంధమైన.

Leisure, lē′zhūre, *n. s.* సావకాశము, తీరిక. are you at — now? ఇప్పుడుమీకుతీరికా. yes నాకుతీరికే. you may do this at your — తీరికైవుండేటప్పుడుయీపనిచెయ్యి, నీకుతీరికగావుండేటప్పుడుదీన్నిచెయ్యి. he ravaged the country at his — ఆదేశమునుయథాసావకాశముగా కొల్లబెట్టినాడు.

Leisurely, *adv.* తీరికగా, సావకాశముగా. on a — review of the subject ఆసంగతినిస్మశముగా విచారిస్తే, యథాసావకాశముగావిచారిస్తే.

Leman, *n. s.* విటకాడు, విటకత్తె, ముండగాడు, ఉపపురుషస్త్రీ, లంజ.

Lemma, lem′ma, *n. s.* రూఢమైనవిషయము.

Lemon, lem′on, *n. s.* నిమ్మపండు. a — tree నిమ్మచెట్టు. — coloured నిమ్మపండువర్ణమైన. — grass or — thyme కామంచికసువు.

Lemonade, lem-on-āde′, *n. s.* పానకము, పాంచి.

To Lend, lend, *v. a.* ఇచ్చుట, ఎరువుయిచ్చుట, అప్పుయిచ్చుట. he lent me his book for a week వాడిపుస్తకాన్ని వారముదినములు నాకుయిచ్చిపెట్టినాడు. they lent him money వాడికిఅప్పుయిచ్చినారు. he lent himself to their views వాండ్లకుఅన్నివిధాలసహాయపడ్డాడు. — me your attention or — me an ear ఆలకించండి. — me your hand నాకుచెయ్యియియ్యి, సహాయముచెయ్యి.

Lender, *n. s.* ఎరువుయిచ్చేవాడు, అప్పుయిచ్చేవాడు.

Length, length, *n. s.* నిడివి, నిడుపు, పొడుగు. he walked a street's — with me నాతోకూడాఒకవీధిదాకావచ్చినాడు. the — and breadth నిడివి వెడల్పు. for a great — of time బహుకాలమువరకు. this went to a great — ఇదిబహుదూరము పెరిగినది, అతిశయించినది. matters went to such a — that at last they separated ఆసంగతిఅంతదూరముపెరిగినందునవేరుపడ్డారు. she kept him at arms' — అదివాణ్నిదగ్గరచేరనియ్యలేదు, అదివాడికిచోరవయివ్వలేదు. he explained it at full — దాన్నిసవిస్తారముగాచెప్పినాడు. he went the — of saying, that he would kill her వాడికిదాన్నిచంపుతాననిచెప్పేటంతపట్టుకువచ్చినది. he launched out at great — against this ఇందునగురించిబహుదూరమువాగ్వ్యయముచేసినాడు. at — తుదకు. they divided the field into three —s ఆనేలనునిడివికిమూడుతునకలుగాచేసినారు. he was blessed with — of days వాడుదీర్ఘాయుష్మంతుడైవుండెను.

To Lengthen, lengthn, *v. a.* నిడివిగాచేసుట, పొడుగ్గాచేసుట, అతివిస్తారముచేసుట. he —ed the story ఆకథనుపెంచినాడు.

To Lengthen, lengthn, *v. n.* నిడివియౌట, పొడుగౌట, పెరుగుట.

Lengthened, *adj.* నిడివిఅయిన, పెరిగిన. a — enquiry అతిదీర్ఘవిమర్శ.

Lengthwise, *adv.* నిడివిగ. he tore the cloth into three pieces ― ఆగుడ్డను నిడివిగ మూడుతునకలుగా చించినాడు.

Lengthy, *adj.* నిడివైన, అతిదీర్ఘమైన, అతివిస్తారమైన. a ― description మహాపెంపుగా వుండే వర్ణనము.

Leniency, *n. s.* శాంతి, సౌమ్యము.

Lenient, lēn'yent, *adj.* శాంతమైన, సౌమ్యమైన. a ― sentence సౌమ్యమైనశిక్ష. a ― master చల్లనిప్రభువు.

Lenitive, len'i-tive, *adj.* ఉపశాంతికరమైన, నొప్పినిపోగొట్టే, మార్దవకరమైన.

Lenity, len'i-ty, *n. s.* కరుణ, దయ.

Lens, lens *or* lens, *n. s.* (a glass) *plu.* Lenses అద్దపుబిళ్ల, కొద్దివస్తువులగొప్పగాగానిగొప్పవస్తువులకొద్దిగాగాని అగుపడే అద్దపుబిళ్ల, భూతాద్దము, సులోచనము, దుర్భిను మొదలైనవాటికి చేసే అద్దపుబిళ్లలకుయీమాటచెల్లుతున్నది.

Lent, lent, *adj.* ఎరువుగాయిచ్చిన, అప్పుగాయిచ్చిన. God ― us wisdom దేవుడు మనకు తెలివినియిచ్చియున్నాడు. the strength ― us by food ఆహారముచల్లకలిగినబలము.

Lent, lent, *n. s.* (a fasting period of forty days) క్రీస్తుమతస్థులు ప్రతి సంవత్సరములోనున్నుపవాసముగావుండే నలుభైదినాలవ్రతము, యిది ముఖ్యముగా మార్చిమేనెలలో వచ్చున్నది.

Lenten, lentn, *adj.* అల్పమైన. ― diet అల్పాహారము, అల్పాఆహారము.

Lentil, len'til, *n. s.* ఒకవిధమైనకాయధాన్యము, పెసలు అలచందలువులవలు మొదలైనవి.

Lentisc, *n. s.* ఒకవిధమైనతుమ్మచెట్టు.

Leo, *n. s.* సింహరాశి.

Leonine, lē'ō-nīne, *n. s.* ఒకవిధమైనశ్లోకముగలపద్యము, సింహమువలెనుండునదియనవచ్చును.

Leopard, lep'ard, *n. s.* చిరతపులి. certain kinds are called పొన్నాడ and కరింగోలు.

Leper, lep'ēr, *n. s.* కుష్ఠురోగి. a white ― తెల్లకుష్ఠురోగి.

Leprosy, lep'rō-sy, *n. s.* కుష్ఠురోగము. the white ― తెల్లకుష్ఠు.

Leprous, *adj.* కుష్ఠుగల, పెద్దరోగముగల, తెవులుగల.

Less, less, *adj.* తక్కువైన, లేని, విహీనమైన. this is ― than that దానికంటేయిది తక్కువ. ― than a mile ఒకమైలుకుతక్కువ. childless బిడ్డలులేని. faultless నిర్దోషమైన. senseless బుద్ధివిహీనమైన. useless పనికిమాలిన. causeless నిర్హేతుకమైన.

Less, less, *adv.* తక్కువగా. It became ― తగ్గినది, తక్కువైనది. more or less కొంచెము హెచ్చుతక్కువ.

Lessee, les-sēe', *n. s.* ఇజారాదారుడు, కట్టాదారుడు, భూమిని [illegible]వాడు.

To Lessen, lessn, *v. a.* తగ్గించుట, మట్టుపరచుట, అణచుట. this ―ed the heat ఇందువల్ల తాకము తగ్గినది.

To Lessen, lessn, *v. n.* తగ్గుట, తరిగిపోవుట, మట్టుపడుట.

Lessened, *adj.* తగ్గిన, తరిగిపోయిన, మట్టుపడ్డ.

Lesser, *adj.* కొద్దిదైన. he eats in the larger room and sleeps in the ― పెద్దయింట్లో భోజనముచేసి చిన్నయింట్లో పడుకొంటాడు.

Lesson, lessn, *n. s.* పాఠము. he gave me a ― నాకు పాఠము చెప్పినాడు. Public punishment of criminals is a ― to all నేరము చేసినవాండ్లకు [illegible] అందరికిన్ని బుద్ధివస్తున్నది. or chapter in the Bible అధ్యాయము. I hope this will be a ― to you ఇందుచేతనీకు బుద్ధివచ్చునుగదా. I have been taught a ― by this ఇందువల్ల నాకుబుద్ధివచ్చినది.

Lessor, les'sor, *n. s.* అద్దెకువిడిచేవాడు, ఇజారాకుయిచ్చేవాడు, కట్టాకుయిచ్చేవాడు.

Lest, lest, *conj.* కాకుండా, ఏమోఅని. ― he should say so వాడుఅట్లాఅనకుండా, వాడుఅట్లాఅనబోతాడని. ― he should fall వాడుపడపోతాడని. ― any delay should occur ఆలస్యమవుతుందని, ఆలస్యమవకుండా. ― it might be seen అదిఅగుపడకుండా.

To Let, let, *v. a.* ఇచ్చుట. ― him come వాణ్నిరానియ్యి. ― him go వాణ్నిపోనియ్యి, వాణ్నివిడిచిపెట్టు. ― it be అదివుండనియ్యి. ― me see it చూడనియ్యి, చూపు. ― us see or let's see చూతాము, విచారింతాము. let's go పోదాము. ― it be what it may ఎదివుండినావుండని, ఏదివుండినాసరే

Let ~ him be punished వానికిశిక్ష కావలసినదే. ~ the money be paid ఆరూకలు చెల్లించవలసినదే. don't ~ him wait వాణ్ని కనిపెట్టుకొనివుండేటట్టు చేయవద్దు. he ~ the box fall ఆ పెట్టెను పడవేసినాడు. by some words which he ~ fall వాడి నోరుజారివచ్చిన కొన్ని మాటలవల్ల. will you ~ me see the letter? ఆజాబును చూడనిస్తావా. I ~ him see it దాన్ని వాణ్ని చూడనిచ్చినాను, వానికి చూపించినాను. you should ~ him alone వాడి జోలికిపోకవద్దు. ~ me alone నా జోలికిరాక. he ~ me into the house నన్ను యింట్లోకి పోనిచ్చినాడు. he ~ me into the secret ఆమర్మమును నాకు తెలియనిచ్చినాడు. he ~ the bucket down into the well ఆ తోటిని బావిలోకి విడిచినాడు. he ~ the tiger loose ఆ పులిని విడిచిపెట్టినాడు. he ~ off the gun తుపాకిని కాల్చినాడు. he ~ me out of the house నన్ను బయటపోనిచ్చినాడు. you must not ~ this opportunity slip ఈసమయము తప్పిపోనివ్వకూడదు. ~ this box be the fort and this stone be the regiment ఈపెట్టె కోట గాను ఈరాతి సేదండు గాను పెట్టుకో. the doctor ~ him blood వానికి నెత్తురు తీసినాడు. he ~ me the house ఆ యింటిని నాకు అద్దెకు విడిచినాడు. he ~ me the field ఆ నేలను నాకు గుత్తకు విడిచినాడు. he ~ fly at them వాండ్లమీద బాణము విడిచినాడు, తుపాకిని కాల్చినాడు, తిట్టినాడు.

Let, let, *n. s.* (a hinderance) ఆటంకము, అభ్యంతరము, ఇది ప్రాచీనశబ్దము. without ~ or hinderance నిరాటంకముగా.

To Let, let, *v. a.* or hinder ఆటంకముచేసుట, అడ్డిచేసుట.

Letcher, *n. s.* విటకాడు.

Lethal, *adj.* మారకమైన.

Lethargic, lé-thâr'gic, Lethargical, *adj.* మందముగావుండే, మబ్బుగావుండే, దిమ్ముగావుండే, సోమరితనముగావుండే, ఇది కన్నిపాతములో వుండే మైకమును గురించినమాట. he was ~ the whole of yesterday నిన్నంతా వొళ్లు తెలియక పడివుండినాడు.

Lethargy, leth'âr-gy, *n. s.* మబ్బు, మైకము, దిమ్ము, సోమరితనము, ఇది కన్నిపాతమువల్ల కలిగిన మయకమును గురించినమాట.

Lethe, lē'thē, *n. s.* విస్మృతి, విరజానది. Let these matters be dipped in ~ ఈకూటమంతటితో మరిచిపోని.

Lethean, *adj.* విరజానదీసంబంధమైన. the ~ wave విరజానదీ, అనగా విస్మృతి.

Letter, let'tĕr, *n. s.* of the alphabet అక్షరము, వర్ణము. ~ of correspondence జాబు, పత్రిక. he does not know his ~s వానికిఓనమాలురావు. the ~ K క కారము. the ~ E ఇత్వము. or leaden types అచ్చు అక్షరములు. according to the ~ of the law he ought to be hanged ఆ చట్టములో వుండేశబ్దార్థప్రకారము వాణ్ని వురిదీయవలసినది. they attended to the ~ more than to the spirit of the law ఆ చట్టముయొక్క భావమును విచారించక వుండాశబ్దార్థమును విచారించినారు. that law is now a dead ~ ఆ చట్టము యిప్పుడు అప్రసిద్ధమై పోయినది, చెల్లదు. a man of ~s విద్వాంసుడు, పండితుడు. belles lettres సాహిత్యవిద్య, కావ్యాదులు. ~s ecclesiastical శ్రీముఖము. ~s of administration అధికారపత్రిక.

To Letter, let'tĕr, *v. a.* కాగితపుస్తకముపైన పేరు వేసుట. these books are ~ed with his name ఈపుస్తకముల మీద అతని పేరు వేసివున్నది.

Lettered, let'tĕrd, *adj.* పేరువేసిన, అనగా కాగితపుస్తకముమీద పేరువేసిన, విద్వాంసుడైన. a ~ book మీద పేరువేసివుండే కాగితపుస్తకము. the ~ sage విద్వాంసుడు, పండితుడు. ~ ease గ్రంథకాలక్షేపము. the ~ stone శిలాశాసనము.

Lettering, (the name on the back of a book) బుక్కుమీదవుండే బంగారు అక్షరములు.

Letter-press, *n. s.* గ్రంథము. In this book there are ten prints and one hundred pages of ~ ఈపుస్తకములో పదిపటములున్ను నూరు పత్రముల గ్రంథమున్ను వున్నవి. the ~ is excellent but the prints are worthless ఈపుస్తకములో అక్షరాలు బాగావున్నవి గాని పటములు పనికిమాలినవి.

Lettuce, let'tice, *n. s.* ఒకవిధమైన తోటకూర.

Levant, lē-vant', *n. s.* (a French word) తూర్పుదేశము, అనగా Turkey, Syria, Palestine &c. మొదలైన దేశములకు సాముదాయనామము, ఇది Mediterranean అనే సముద్రమునకు తూర్పున వుంటున్నది.

Levee, lev'ée, *n. s.* ప్రభుదర్శనము, రాజదర్శనము. there was a great ~ yesterday నిన్నటిదినము శానామంది ప్రభుదర్శనానికివచ్చినారు. I am going to the ~ నేను ప్రభుదర్శనమునకుపోతున్నాను.

Level, lev'el, *adj.* సమముగావుండే. this table is not ~ ఈబల్ల సమముగావుండలేదు, మిట్టాపల్లముగావున్నది. the floor is not ~ ఈనేలమిట్టాపల్లముగావున్నది. The language is taught in a method which is ~ to the capacities of children బాలులశక్తికి సమముగావుండేపద్ధతిగా ఆభాషను నేర్పుతారు. these poems do not rise to the ~ of the Ramayanam ఈకావ్యములు రామాయణమునకు సరితూగలేవు.

To Level, lev'el, *v. a.* సమముచేసుట, మిట్టాపల్లములేక సరిచేయుట. he levelled the ground ఆనేలను సమముచేసినాడు. he levelled his gun at them తుపాకినివాండ్లమీదికిగురిపెట్టినాడు. he levelled this remark at us ఈమాటనుమనకు తాకనాడినాడు.

Level, lev'el, *n. s.* సమమైనభూమి. the water found its own ~ ఆనీళ్లు దానిమట్టానికివచ్చినది. his talents are above the common ~ వాడిప్రజ్ఞమట్టుమీరివున్నది. this is above the ~ of his intellect అదివాడిబుద్ధికిమించివున్నది. these people are all on a ~ వారందరుసమములే. an instrument నీరుమట్టపలక.

Leveller, lev'el-lĕr, *n. s.* సమముచేసేవాడు, అనగానాకుహెచ్చుతక్కువలేదనేవాడు. a drunken man is a ~ తాగుబోతుకుయెవడున్ను హెచ్చులేడు, అందరున్నుసమమే.

Levelling, *n. s.* సమముచేయడము, మెరకాపల్లములేక సరదడము, నీరుమట్టముకట్టడము.

Lever, lē'vĕr, *n. s.* మీటు, గున్న. water is raised from a well with a ~ ఏతాముతోనీళ్లుచల్లుతారు. ~s which are used to turn the wheels of a car తేరుచక్రాలుతిరగడానకు వేసేగున్నలు. or means for effecting a purpose సాధనము. I will use this letter as a ~ to effect the purpose ఆపనిని నెరవేర్చడానకు యీజాబునుసాధనముగా పెట్టుకొంటాను.

Leveret, lev'er-et, *n. s.* కుందేటిపిల్ల.

Leviable, lev'i-able, *adj.* వసూలుచేయతగిన, రాబట్టతగిన, తీయతగిన. No tax is ~ upon rice బియ్యానికిసుంకముతియ్యవలసినదికాదు.

Leviathan, lē-vī'a-than, *n. s.* బ్రహ్మాండమైనపెద్ద జలజంతువు, మొసలియనవచ్చును. In Job. XLI. లివియతాన (being the Hebrew word) D†. మొసలి E†. తిమింగలము H†. what a ~ book ఎంత బ్రహ్మాండమైనపుస్తకము.

To Levigate, *v. a.* పొడిచేసుట, చూర్ణముచేసుట.

Levite, lē'vīte, *n. s.* యూదియవాండ్లలో లేవీకులస్థుడు. In Luke X. 32. యాజకః A†. ఇలేవియన్ R†. లేవీయుడు K†.

Levitical, lē-vit'i-cal, *adj.* యూదియవాండ్లలో లేవీకులస్థులసంబంధమైన. the ~ law ఆచారకాండ.

Leviticus, *n. s.* See under Bible.

Levity, lev'i-ty, *n. s.* లాఘవము, లఘుత్వము, తేలిక; చులకన. Inconsistency చాంచల్యము, చపలత్వము, దుర్మార్గము. ~ of conduct దుర్మార్గము.

To Levy, lev'y, *v. a.* కూర్చుట, చేర్చుట, వసూలుచేసుట, గుంజుట he levied a fine from them వాండ్లవద్దఅపరాధముతీసినాడు. he levied five rupees from every shop అంగడికిఅయిదురూపాయలుదండుగతీసినాడు. he levied a great army పెద్దదండునుకూర్చినాడు. he levied a great deal of money శానారూకలుకూడబెట్టినాడు, పోగుచేసినాడు. they levied a large tax from our village మావూళ్లో శానారూకలువసూలుచేసినారు.

Levy, lev'y, *n. s.* పట్టడము, పెట్టికిపట్టడము, వసూలుచేయడము. the levies they raised, took twenty men from our village వాండ్లుమనుష్యులనుపట్టడములో మావూళ్లోయిరువైమందినిపట్టుకొనిపోయినారు. the levies they raised ruined them ఆరూకలనువసూలుచేయడముచేత వాండ్లుచెడిపోయినారు.

Lewd, lūd, *adj.* పోకిరి, బంధ, దుష్ట, కొంటె, కామాతురములైన. a ~ minx పోకిరితొత్తు. ~ anciently meant Ignorant, unlearned, మూఢ, మూర్ఖుడు, జడుడు. In Acts XVII. లంపట A†.

Lewdly, lūd'ly, *adv.* పోకిరితనముగా, బంధతనముగా, దుష్టతనముగా, కొంటెతనముగా, కామాతురముగా.

Lewdness, lūd'ness, *n. s.* పోకిరితనము, లుండతనము, కొంటెతనము, కామాతురము. In Acts XVIII. దుష్టాచరణ A f. or ignorance మూఢత్వము.

Lexicographer, lex-i-cog'ra-fēr, *n. s.* నైఘంటికుడు, నిఘంటుకర్త, డిక్ష్నేరిచేసేవాడు.

Lexicography, *n. s.* నిఘంటుచేయడము.

Lexicon, lex'i-con, *n. s.* a dictionary నిఘంటు.

Ley, lē or lie, *n. s.* urine అనగామూత్రము.

Liability, lī-a-bil'i-ty, *n. s.* అర్హత. or responsibility అప్పుదల, జవాబుదారి. from its ⌣ to break, glass is less valued గాజుపగిలేటిదిగనుక వెలతక్కువగావున్నది. a merchant's liabilities శెట్టివర్తకుడు అప్పుకోవలసినవి, అనగా ఋణములు. I relieved him from that ⌣ వాడుదాన్ని అప్పుపలసినదిలేకుండా చేసినాను.

Liable, lī'a-ble, *adj.* అర్హమైన, ఆస్పదమైన, ఎడమైన. this sentence is ⌣ to misconstruction ఈవాక్యము అపార్థముకావడానకుఎడముగావున్నది. a doctor is ⌣ to be called on at all hours ఎప్పుడుతలిస్తే అప్పుడుపిలుపించడానకు వైద్యుడు అర్హుడు. books lying on the ground are ⌣ to be destroyed by white ants నేలమీదవుండేపుస్తకాలుచెదలుకొట్టిపోయడానకుఅర్హములే. If you inherit his estate you are ⌣ for his debts నీవు వాడిఆస్తికిబాధ్యుడవైతేవాడి అప్పులకున్నునీవులో బడవలెను. a situation ⌣ to suspicion అనుమానాస్పదమైనస్థితి.

Liaison, (French for criminal connection) వ్యభిచారము, సంబంధము, రంకు.

Liar, lī'ar, *n. s.* అబద్ధికుడు, అసత్యముచెప్పేవాడు.

Libation, lī-bā'shon, *n. s.* దేవుణ్ని ఉద్దేశించి నేలపోసేజలాదిద్రవద్రవ్యము, తర్పణము, జలాంజలి, అర్ఘ్యము. his health was drunk in copious ⌣s అతనిపేరుపెట్టిమహాతాగినారు.

Libel, lī'bel, *n. s.* దూషణపత్రిక, దూషణ. that degree of slander which the Law will punish మానసష్టవ్యాజ్యము తేగూడినదూషణ.

To Libel, lī'bel, *v. a.* దూషించుట.

Libeller, lī'bel-lēr, *n. s.* దూషణపత్రిక వ్రాసేవాడు, దూషించేవాడు, దూషకుడు.

Libellous, lī'bel-lus, *adj.* దూషకమైన. Abusive to such a degree as calls for legal punishment మానసష్టము వేయతగినదైన.

Liberal, lib'er-al, *adj.* (munificent) ఔదార్యముగల, ధారాళముగల, దాతృత్వముగల. he is a ⌣ man వాడుదాత. or respectable, as those of ⌣ birth కులీనులు, మంచివంశములో పుట్టినవాండ్లు. ⌣ studies సాహిత్యవిద్య. the ⌣ professions పూజ్యమైనవృత్తులు, అనగా వాదిరితనము, డాక్టరుతనము, లాయరుతనము. he took a ⌣ view of the question ఆసంగతినిపక్షపాతములేక విచారించినాడు. a man of ⌣ mind దొడ్డబుద్ధిగలవాడు, నిష్పక్షపాతి, మంచివాడు. a ⌣, or Republican మనకురాజు అక్కరలేదనేవాడు, ప్రజాప్రభుత్వమే కోరియనేవాడు. he who is ⌣ of praise పూర్తికెపొగడేవాడు.

Liberality, lib-er-al'i-ty, *n. s.* దాతృత్వము, ధారాళము.

Liberally, *adv.* ఔదార్యముగా, దాతృత్వముగా, ధారాళముగా.

To Liberate, *v. a.* విడుదలచేసుట, విడిచిపెట్టుట, వదులుట.

Liberated, *adj.* విడుదలైన, విడుపబడ్డ. ⌣ from obligations ఋణవిముక్తుడైన.

Liberation, *n. s.* విడుదల, విమోచనము.

Liberator, *n. s.* విడుదలచేసేవాడు, విమోచనముచేసేవాడు.

Libertine, lib'er-tine, *n. s.* అనాచారవంతుడు, దుర్వృత్తుడు, పోకిరి, కొంటె, లుచ్చా, ముండలమారి.

Libertine, lib'er-tine, *adj.* అనాచారవంతుడైన, దుర్వృత్తుడైన, పోకిరియైన, లుచ్చాయైన, ముండలమారియైన.

Liberty, lib'er-ty, *n. s.* స్వతంత్రము, విడుదల, విమోచనము, విముక్తి, నివారణము, అనుమతి, ఆజ్ఞ. exemption from tyranny or inordinate government క్రూరప్రభుత్వములేకవుండడము. when he gained his ⌣ వాడికివిడుదలైనప్పుడు. In some places it means the general good ప్రజాసుఖము. thus, the king has a design against their ⌣ రాజుకువారిక్షేమమును చెరపవలెననివున్నది. if the criminal was debarred a proper trial, it would give the people occasion to think that

the king had a design against their ⌐ నేరస్థులను క్రమముగా విచారణ చేయకపోవడమువల్ల రాజు ప్రజలకు క్షేమము లేకుండా పోవలెనని తలచియున్నాడని లోకులు అనుకోవలసి వచ్చును. In Rom. VIII. 21, the glorious ⌐ అక్షరంబు ప్రాణ్గణాస్వైర్యం అలీకతాయా వశీభూతోనాధవతే At. James. I. 25. The law of ⌐ ముక్తిజనకవ్యవస్థాయాం At. Peter. II. 16. Not using ⌐ స్వేపాంముక్తిం At. Isa. LXI. 1. ముక్తి Dt. I take the ⌐ to mention బుద్ధి, సెలవు మనవి. he took liberties with her దానిదగ్గర అమర్యాదలను జరిగించినాడు. he has taken some liberties with the text వాడు మూలము మీదకొంచెము అధిక ప్రసంగము చేసినాడు. he is at ⌐, he may do what he likes వాడు స్వతంత్రుడు వానికి యిష్టమైనట్టు చేయవచ్చును. when he set the tiger at ⌐ పులిని విడిచిపెట్టినప్పుడు. I am not at ⌐ to tell you మీతో చెప్పడానికి నాకు స్వతంత్రము లేదు, కట్టడి. you are at ⌐ to return if you like నీకు యిష్టమైతే నీవు సుఖముగా మళ్లీ పోవచ్చును. I am always at ⌐ in the evening నాకు యెప్పుడున్ను సాయంకాలము సావకాశము, తీరిక. To-morrow I shall not be at ⌐ రేపు నాకు తీరిక వుండదు. he gave me ⌐ to go there అక్కడికి పోవడానికి అతను నాకు శెలవు యిచ్చినాడు. In Ps. CXIX. 45. విస్తారితపథే 'in a broad path' Dt. విస్తారితేస్థలే At. ⌐ of the press ఏ గ్రంథమైనా వలిస్తే దాన్ని అచ్చువేయించే స్వతంత్రము, the liberties or boundaries of a town గ్రామసీమ, దాయపు నేల, పొలిమేరతో చేరిన నేల.

Libidinous, li-bid'i-nus, *adj.* lustful కామాతురముగల, కామాంధకారముగల. a ⌐ language పోకిరిమాటలు, తుంటమాటలు.

Libidinously, *adv.* కామాతురముగా, పోకిరితనముగా, కొంటెతనముగా.

ad Libitum, *adv.* కావలసినమట్టుకు, యథేష్టముగా.

Libra, *n. s.* తులారాశి.

Librarian, lī-brā'ri-an, *n. s.* పుస్తకాలకొట్టుమీద వుండేవాడు.

Library, lī'bra-ry, *n. s.* పుస్తకములు, పుస్తకములు పెట్టే అల్మారా, పుస్తకములు వుండేయిల్లు, పుస్తకశాల.

Libration, lī-brā'shon, *n. s.* సంచలనము, చలనము, తూగడము, డోలాయమానముగా వుండడము.

Lice, lice, *n. s. plu.* పేలు, పురుగులు.

License, lī'cense, శెలవు, ఉత్తరవు, ఆజ్ఞ, యథేష్టవిహారము. he gives his tongue strange ⌐ వాడి నోటికి యెట్లావస్తే అట్లామాట్లాడుతాడు. poetical ⌐ అత్యుక్తులు, అత్యుక్తి. a liquor ⌐ సారాయి అమ్మడానికై యిచ్చేచీటి, తీర్వ తేర్వఅంటారు.

To License, lī'cense, *v. a.* చీటియిచ్చుట. he ⌐d the liquor shops ఆ సారాయి అంగళ్లు అమ్మడానికు చీట్లు యిచ్చినాడు, తేర్వ యిచ్చినాడు.

Licenser, *n. s.* చీట్లిచ్చేవాడు, ఉత్తరవు యిచ్చేవాడు.

Licentiate, lī-cen'shi-āte, *n. s.* (a lawyer or doctor who has obtained a certificate) శాస్త్రి, యోగ్యతాపత్రికను పొందిన పండితుడు.

Licentious, lī-cen'shus, *adj.* పోకిరి, దుష్ట, కొంటె, తుంట. a ⌐ book పోకిరి పుస్తకము. a ⌐ man కాముకుడు, కామాతురముగలవాడు. ⌐ reading పోకిరి చదువు. a ⌐ or ungrammatical interpretation అపార్థము. this is a ⌐ interpretation ఇది అబద్ధమైన భాషాంతరము, అక్రమమైన భాషాంతరము.

Licentiously, *adv.* పోకిరిగా, దుర్మార్గముగా, భ్రష్టత్వముగా.

Licentiousness, lī-cen'shus-ness, *n. s.* పోకిరితనము, కొంటెతనము.

To Lick, lick, *v. a.* నాకుట. his foes shall ⌐ the dust వాడి శత్రువులు గర్వభంగమవుదురు, సాగిలపడుదురు. pride that ⌐s the dust కుంగిన గర్వము. he ⌐ed his chaps at this దాన్ని చూచి గుటకలు మింగినాడు. or to cudgel బాదుట, కొట్టుట.

Lick, lick, *n. s.* a blow దెబ్బ, ఇదిని చరుపు మాట.

Lickerish, lick'er-ish, or Liquorish, *adj.* nice in eating పురపురలాడే. a ⌐ woman దూరుకట్టెతిరిగేటిది.

Licking, *n. s.* (flogging) పూజలు, దెబ్బలు, శిక్ష.

Licorice, lic'or-ice, or Liquorice, *n. s.* అతిమధురమనే మందుదినుసు.

Lictor, lic'tor, *n. s.* బంట్రోతు, కింకరుడు.

Lid, lid, *n. s.* మూత, దిబ్బడము. the eye ⌐ రెప్ప, కనురెప్ప.

Lie, lie, *n. s.* or Lye water కారపునీళ్లు, అనగా గుడ్డను చాయవేయడానకు ముందుగా అద్దే కారపునీళ్లు. or chamber ~ మూత్రము.

Lie, lie, *n. s.* (falsehood) అబద్ధము, అనృతము, కల్ల. See Lying and Liar. she gave him the ~ నీవు చెప్పినదిఅబద్ధమన్నది. his whole conduct gives the ~ to this story వాడిమొక్క నడతనుచూస్తేయీ మాటఅబద్ధమనితోస్తున్నది.

To Lie, lie, *v. n.* (or tell falsehood) అబద్ధముచెప్పుట, కల్లలాడుట. See Lying.

To Lie, lie, *v. n.* to rest పండుకొనుట, వుండుట, పడివుండుట. the dog was lying on the ground ఆకుక్క నేలపండుకొనివుండినది. the corpses lay unburied శవములుపూడ్చకుండా పడివుండినవి. my watch was lying on the table నాగడియారము మేజమీదవుండినది. he lay sick for a month నెలదినాలురోగముతో పడివుండినాడు. his house ~s west of mine వాడియిల్లు నాయింటికి పడమటవున్నది. this grief ~s at his heart ఈవ్యసనమువాడిమనసునఅంటివున్నది. In this there ~s some mistake ఇందులోకొంచెముఅబద్ధమువున్నది. It ~s concealed అదిదాగివున్నది. his spear lay against the wall వాడియీటె గోడకుఆనించివుండినది. the sin ~s at his door ఆపాపముఅతణ్ని చెందును. he lay down పండుకొన్నాడు. these goods may ~ by for the present ప్రస్తుతముయీసరుకులు పూరికెపడివుండని. the water was lying in pools నీళ్లుమడుగులుకట్టివుండినవి. his father ~s in his grave అతనితండ్రి సమాధిలోవున్నాడు. much grain was lying in store కొన్నాధాన్యముకట్టుకడగావుండినది. they lay in ambush వాండ్లుపొంచి వేసుకొనివుండిరి, పొంచువేసుకొనివుండిరి. as far as in me ~s నాచేతనైనమట్టుకు. the king's body lay in state for three days రాజుమొక్క శవమును అలంకరించి మూడుదినాలుపెట్టివుండినది. to ~ in ప్రసవించుట. she lay in of a son మొగబిడ్డనుకన్నది. a sheet to ~ on పక్కదుప్పటి. he lay on his back వెల్లవెలికలపండుకొనివుండినాడు. he lay on his face బోర్లపండుకొనివుండినాడు. he lay on his side ఒత్తిగిలపండుకొనివుండినాడు. the door ~s open ఆతలుపు తెరిచివున్నది. It ~s out of my power అదినాచేతకాదు. let it ~ over till to-morrow అదిరేపటిదాకావుండని. this business must ~ over ఇదినిదానముమీదకావలసినది. the ship lay to for an hour ఆవాడమొటూపోకగడియసేపునిలిచిపోయినది. they ~ under obligations to him వాండ్లుఅతనికిబద్ధులైవున్నారు. he lay wait for me నాకోసరముకనిపెట్టుకొనివుండినాడు. this ground lay waste for ten years ఈనేలపదియేండ్లుగాపాడుపడివుండినది. It ~s with you to relieve him వాణ్నివిడిపించవలసినదినీభారము. he lay with her దానితోపోయినాడు.

Lief, *adv.* సుఖముగా, సమ్మతిగా. I had as ~ die as live here ఇక్కడవుండడానికన్న సుఖముగాచావవచ్చును. I would as ~ go myself as send him వాణ్ని పంపించడానికన్న నేనేపోవడముమేలు. I had as ~ die as do it దాన్నిచేయడానికంటెసుఖముగాచావవచ్చును.

Liege, lēge, *n. s.* and *adj.* మహా, మహాప్రభువు. the ~s or ~ men కాపులు, ప్రజలు. my ~ or my ~ lord ప్రభూ, రాజా, స్వామీ. His Majesty's ~s దాసులు. Her ~ lord దానినిజనాథుడు.

Lien, *past pl.* of Lie, పడివున్న. though ye have ~ among the pots మీరుకుండలసందునపడివుండినప్పటికిన్ని.

Lien, *n. s.* బాధ్యత, దావా. he has a ~ upon the estate ఆయాస్తికిఅతనికిబాధ్యతకద్దు.

Lier, *n. s.* పండుకొనేవాడు. a ~ in wait పొంచువుండేవాడు.

Lieu, lū, *n. s.* ప్రత్యామ్నాయము, ఈడు, మారు. In ~ of this ఇందుకుప్రత్యామ్నాయముగా. In ~ of me నామారు.

Lieut. an abbreviation of Lieutenant లెఫ్టనెనేళబ్దమునకుపొట్టాక్షరములు.

Lieutenancy, lū- *or* liv-ten'an-çy, *n. s.* లెఫ్టనాంటుపుద్యోగము.

Lieutenant, lū- *or* liv-ten'ant, *n. s.* లెఫ్టనాంటుఅనేదండుపుద్యోగస్థుడు. ~ Governor గవనరుపుద్యోగముచూచేవాడు. Lord ~ రాజప్రతినిధియైనగవనరు, Ireland మొక్క అధిపతి.

Life, līfe, *n. s.* జీవము, ప్రాణము, ఆత్మ, ఆయువు, వయస్సు, ఊపిరి, బ్రతుకు. they saved my ~ నన్ను బ్రతికించినారు, నా ప్రాణమును కాపాడినారు. many lives were lost కొన్ని మంది నష్టమైనారు. he lost his ~ వాడి ప్రాణమును పోగొట్టుకొన్నాడు. the conqueror gave them their lives జయించినవాడు వాండ్లను ప్రాణములతో విడిచిపెట్టినాడు. after he was restored to ~ వాడికి మళ్లీ ప్రాణము వచ్చిన తరువాత. he is ready to lay down his ~ for them వాండ్లకై తన ప్రాణమునైనా యిచ్చేవాడుగా వున్నాడు. before he came to ~ వాడు పుట్టకమునుపు. this will touch his ~ or this will cost him his ~ ఇందువల్ల వాడి ప్రాణానికి వచ్చును. I never in my ~ saw him నా జన్మములో వాణ్ని చూడలేదు, నా ఆయుస్సులో చూడలేదు. during his natural ~ వాడి శరీరము వుండేవరకు. you have a long ~ before you నీకు యింకా నిండా ఆయుస్సు వున్నది, నీవు యింకా నిండా దినాలు బ్రతుకుదువు. he leads a laborious ~ వాడు యేవేళా పాటుపడేవాడు. they lead an easy ~ వాండ్లు సుఖప్రాణులు. he entered a new state of ~ వాడికి క్రొత్త దశ వచ్చినది, అనగా వివాహము చేసుకొన్నాడు, వర్తకము, వుద్యోగము మొదలైనవాటిలో ప్రవేశించినాడు. the acts of every day ~ నిత్యకర్మము, నిత్యవిధి. he began ~ with ten rupees ఆ వ్యాపారములో ప్రవేశించినప్పుడు వానికి పది రూపాయలు వుండినవి. a village granted for three lives మూడు తరాలకు యిచ్చిన గ్రామము. or trade వృత్తి. a farmer's ~ కాపువృత్తి. he was transported for ~ వాడు చచ్చేవరకు నిద్వీపాంతరమునకు పంపబడ్డాడు. this injured him for ~ ఇది వాడి ప్రాణము వుండేదాకా బాధించినది. he painted them to the ~ వాండ్లను తత్స్వరూపముగా వ్రాసినాడు, తద్రూపముగా వ్రాసినాడు. he painted her as large as ~ దాని ఆకారముతో అంత పెద్దదిగా వ్రాసినాడు. Long ~ to your Majesty తమరు దీర్ఘాయుష్యులుగా వుండురుగాక. they danced with great ~ బహుల్లాసముగా ఆడినారు. he has no ~ (or vivacity) in his speaking వాడు మాట్లాడడములో సరసత లేదు. he was the ~ of the company వాడు వాండ్లకు జీవాతువుగా వుండినాడు. this gave new ~ to his undertaking ఇది వాడారంభించిన పనికి పుష్టి బలమైనది. the present ~ ఇహము. (as opposed to the next ~ or world which is future పరము.) I cannot tell for the ~ of me what he meant వాడి అభిప్రాయము యెట్టిదో నాకు చచ్చినా తెలియదు. he cannot be honest for the ~ of him (Hannah More) చచ్చినా వాడికి పెద్దమనిషితనము రాదు. a ~ or memoir చరిత్ర, విజయము. the ~ of Robinson Crusoe రాబిన్సన్ క్రూసో చరిత్ర. the ~ of Sankara Chāri శంకరవిజయము. the ~ of Nala నలోపాఖ్యానము. the Lives of the Poets కవుల చరిత్రలు.

Lifeblood, līfe'blud, *n. s.* ప్రాణాధారమైన రక్తము, ఇది కావ్యశబ్దము.

Lifegiving, *adj.* బ్రతికించే.

Lifeguard, līfe'gārd, *n. s.* అంగరక్షక సేన, రాజు వెంట పొయ్యే తురుపు సిపాయీలు.

Lifeless, līfe'less, *adj.* చచ్చిన, ప్రాణము లేని, నిర్జీవమైన, నీరసమైన, జడమైన. she lay as ~ for an hour అది గడియసేపు పీనుగవలె పడివుండినది. his style is ~ వాడి వాక్కు జబ్బుగా వున్నది, నీరసముగా వున్నది. If you are so ~ what avails advice ఇంత మూఢుడికి బుద్ధి చెప్పడము యేమి ప్రయోజనము.

Lifelessly, *adv.* జబ్బుగా, దుర్బలముగా, నీరసముగా.

Lifelessness, *n. s.* జబ్బు, దుర్బలము, నీరసము, బలహీనము.

Life-preserver, *n. s.* (a certain weapon) ప్రాణరక్షణము సేసే ఆయుధము, కొనలో సీసము పోసిన దుడ్డుకర్ర.

Life-time, līfe'tīme, *n. s.* ఆయుస్సు, జీవితకాలము. in his ~ వాడు బ్రతికివుండినప్పుడు.

To Lift, lift, *v. a.* ఎత్తుట, లేవనెత్తుట, పొడుగ్గా యెత్తుట. he ~ed up the box పెట్టెను పైకి యెత్తినాడు. she ~ed up her voice and wept ఎలుగెత్తి యేడ్చినది, పెద్దగొంతు పెట్టి యేడ్చినది. now thou art ~ed up ఇప్పుడు నీకు నిండా పొడిగిపోయినది.

Lift, lift, *n. s.* ఎత్తడము, లేవనెత్తడము. assistance సహాయము, చెయ్యి యివ్వడము. at a dead ~ he helped them out ఆతి ఆపదలో వాండ్లకు చెయ్యి చ్చినాడు. will you give me a ~? నాకు సహాయము చేస్తావా, నన్ను కొంచెము కూర్చుండబెట్టుకొని పో

తావా. this money was a good ~ to him in his trouble వాడిఆపత్కాలములోయీరూకలువాడికినిండాసహాయముగావుండినవి.

Ligament, lig'a-ment, Ligature, lig'a-tûre, *n. s.* నరము, కట్టు, గాయకట్టు, బంధము. freed from the ~s of the body శరీరబంధమువదిలినవాడై, అనగాచచ్చినవాడై.

Light, lĭt, *n. s.* వెలుతురు, ప్రకాశము, కాంతి. bring me a ~ దీపముతీసుకరా, దివిటితీసుకరా, నిప్పుతీసుకరా. he put out the ~ దీపముఆర్పినాడు. ~ of the sun or sun-~ ఎండ. he arose with the ~ తెల్లవారిలేచినాడు. ~ of the moon or moon-light వెన్నెల. day-~ పగలు. blue-~ మతాప్పు, పగలువత్తి. his teaching conveyed ~ to their minds వాడిబోధనవల్లవాండ్లమనస్సుకుతెలివిపుట్టినది. this threw ~ upon the matter ఇందువల్లఅదివిశదమైనది. he first saw the ~ here, or, he sprung to ~ here వాడుపుట్టినదియిక్కడ. his book never saw the ~ వాడిగ్రంథమునెరవేరలేదు. Johnson was a ~ of his age ఆయన ఆకాలములోప్రసిద్ధుడు. through the ~ of his countenance ఆయనమూర్తివంతమువల్ల. the ~ of his eyes is gone from him వాడికిదృష్టితప్పినది. If you view the temple in this ~ it is handsome ఆగుడినియీపక్కనుంచిచూస్తే అందముగావున్నది. I took the matter in another ~ దాన్నినేనువేరేగాభావిస్తిని. they look upon him in the ~ of a father వాణ్నితండ్రిగాభావిస్తారు. In this ~ ఈభావమందు. he has put the question in a wrong ~ దానికిఅపార్థముచేసినాడు. In every ~ it is wrong ఇదిఅన్నివిధాలతప్పు. he brought the matter to ~ వాడుఆసంగతినిబయిటపెట్టినాడు, ఆగుట్టుబయిటవచ్చినది. at last the truth came to ~ తుదకునిజముబయిటపడ్డది.

Light, lĭt, *adj.* తేలికైన, చులకనైన, లాఘవమైన, సులభమైన, వెలుతురుగల. the antelope is ~ of foot జింకకునడచురుకు. ~-coloured లేచాయగల, నీరుచాయగల. ~-green నీరుపచ్చ, లేబచ్చ. ~-blue విడినీలి. ~-red నీరుకావిమైన. a native of ~-complexion చామనిచాయగావుండేవాడు. a ~-hearted man ఉల్లాసముగావుండేవాడు. Is this a ~ matter? ఇదిస్వల్పమా. a ~ task సులభమైనపని. this is but a ~ objection ఇదిస్వల్పమైనఆక్షేపణ. a ~ box తేలికైనపెట్టె. a ~ coin తూనికతక్కువగావుండేనాణ్యము. a ~ room వెలుతురుగావుండేయిల్లు. a ~ man అల్పుడు, చపలుడు. a ~-minded man చపలచిత్తుడు. a ~ woman చపలురాలు, రంకులాడి, విటకత్తె. a ~-heeled woman రంకులాడి. ~ dragoons ఒకవిధమైనగుర్రపురౌతులు. they hold his commands ~ అతనిఆజ్ఞనుఅలక్ష్యపెట్టినారు. he made ~ of his oath ప్రమాణమునుఅలక్ష్యముచేసినాడు. they set ~ by this దీన్నిఅలక్ష్యముచేస్తారు.

To Light, lĭt, *v. a.* ముట్టించుట, వెలిగించుట, రాజబెట్టుట, మంటవేసుట. he ~ed a lamp దీపముముట్టించినాడు. he ~ed the fire నిప్పునురాజబెట్టినాడు. he ~ed me into the room ఇంట్లోకిపోవడానికినాకువెలుతురుచూపినాడు. he ~ed up his house వాడియింట్లోచాలాదీపాలువెలిగించినాడు. her face was ~ed up with smiles దానిముఖముచిరునవ్వుతోప్రకాశించినది. a face ~ed up with cheerfulness సంతోషముతోప్రకాశించేముఖము.

To Light, lĭt, *v. n.* to alight, descend దిగుట, వాలుట. he ~ed from the horse గుర్రముమీదినుంచిదిగినాడు. a bird ~ed on the cow ఒకపక్షిఆవుమీదవాలినది. when we fell I ~ed on my feet, but he ~ed on his head నేముపడడములోనేనునిలిచినట్టుపడ్డాను, వాడుతలకిందుగాపడ్డాడు. at last I ~ed on the word తుదకుఆమాటచిక్కినది, తగిలినది. the curse ~ed upon him ఆశాపమువాడికితగిలినది, అతనికిపూవుసురుతగిలినది.

To Lighten, lītn, *v. n.* of the sky మెరుసుట. It ~s మెరుస్తున్నది. It ~ed all last night నిన్నరాత్రిఅంతా మెరిసినది.

To Lighten, lītn, *v. a.* సుళువుచేసుట, తేలికచేసుట, ఉసులుచేసుట, బరువులేకుండాచేసుట. Aid ~s toil సహాయముచేతశ్రమతక్కువఅవుతున్నది.

Lightening, *n. s.* సుళువు, లఘువు, తేలిక. there was a ~ before death చచ్చేటందుకుముందుగావాని

కిక్రొంచెములఘువుగావుండినది,వానికిచావుతెలివివచ్చినది.

Lighter, līt'ĕr, *n. s.* a boat పెద్దపడవ, పెద్దదోనె. a lamp ~ ఘాటులో వారధులమీదదీపాలనుముట్టించేవాడు, దీపములుపెట్టేవాడని ప్రసిద్ధము.

Lighterman, līt'ĕr-man, *n. s.* పెద్దపడవవాడు, పెద్దపడవలోసేవాడు.

Light-fingered, līt-fing'gĕrd, *adj.* or Light-handed, చెయిచురుకుగల,చెయిదురుకుగల. the ~ tribe పచ్చెప్పదొంగలు, కైపుమారివాండ్లు.

Light-footed, līt-fŭŭt'ĕd, *adj.* కాలిచురుకుగల, వడిగల, వేగముగల.

Lightheaded, līt-hed'ed, *adj.* చపలచిత్తముగల, ఇదిరోగముచేతవచ్చేటిది. he was ~ before death చచ్చేటందుకుమునుపుచపలచిత్తుడుగావుండెను.

Light-hearted, līt-hârt'ed, *adj.* ఉల్లాసముగావుండే.

Lighthouse, *n. s.* రేవుదీపము, ఓడగాండ్లవాండ్లకుదిక్కుతెలియడానకైదీపముపెట్టేవున్నస్థానము.

Lightly, līt'ly, *adv.* చులకనగా,లాఘవముగా, అల్పముగా. carelessly, heedlessly ఉపేక్షగా, తేలికగా, చురుకుగా, వేగముగా. they talk very ~ regarding the law ధర్మశాస్త్రమునుమహాఉపేక్షగామాట్లాడుతారు.

Light-minded, *adj.* చపలమైన, చపలచిత్తమైన, నిలకడలేని,పట్టులేని.

Lightness, līt'ness, *n. s.* లాఘవము, చులకన, తేలిక, వెలుతురు. from the ~ of this wood ఈకొయ్యతేలికగనుక. from the ~ of the room ఆయిల్లువెలుతురుగావున్నందున. whimsicalness చపలత, చాంచల్యము. from the ~ of his mind వానికిబుద్ధిస్థిరములేదుగనక.

Lightning, līt'ning, *n. s.* మెరుపు. or mitigation, abatement ఉపశాంతి,శాంతి.

Lights, līts, *n. s. plu.* the lungs శ్వాసకోశము యొక్క శ్వాసకోశము.

Lightsome, *adj.* ఉల్లాసమైన, సంభ్రమమైన.

Lign-aloes, *n. s.* ధూమదౌగ్యముగావుండేవొకవిధమైనగంధపుచెక్క. అగరు D†. నాటుచందనము F†.

Ligneous, lig'nė-us, *adj.* దారుభూతమైన.

Lignum-vitæ, lig-num-vī'tė, *n. s.* ఇనుమువంటిఒకవిధమైనమాను.

Ligure, lī'gūre, *n. s.* (a certain precious stone) పద్మరాగము F†. H†. లశుని D†.

Like, līke, *adj.* and *adv.* వంటి,వలె, తుల్యమైన, సమమైన, సమముగా, రీతిగా. he is ~ his father తండ్రిపోలికగావున్నాడు. the picture is not ~ him ఈపటమువానివలెవుండలేదు. a man ~ you నీవంటివాడు. he thinks there is no one ~ him తనవంటివాడులేడంటాడు, తనకుసరియొవరున్నులేరంటాడు. In ~ manner ఆప్రకారమే. they were killed ~ him వానివలెనేవాండ్లున్ను చంపబడ్డారు. he ~ you is a servant వాడునీవంటిఒకపనివాడు. get me a board ~ this దీనివంటిపలకనొకటితెప్పించు. He, ~ a wise man, consented to this వాడుబుద్ధిమంతుడైదీనికిఒప్పెను. I, ~ a woman consented to this imposition నేనుఆడుదానినిగనుకయీమోసానికిలోబడితిని. ~ a brute పశుప్రాయుడై. he looks ~ a woman వాన్నిచూస్తేఆడుదానివలెవున్నాడు. a man ~ you ought not to say so నీవంటివాడుయిట్లాఅనరాదు. the palm, the date, and the ~ తాటిచెట్టుయీతచెట్టుమొదలైనవి,ఇటువంటివి. Rice and the ~ బియ్యముగియ్యము. Leaves and the ~ ఆకుఅలము. I never saw the ~ ఇటువంటిదినేనెన్నడుచూడలేదు. ~ master ~ man గురువుకుతగినశిష్యుడు. we are ~ or likely to have rain వానవచ్చేటట్టువున్నది.

To Like, līke, *v. n.* ఇష్టముగావుండుట. this dog ~s to be here ఈకుక్కకుయిక్కడవుండవలెనని మనసుగావున్నది. I do not ~ to go there అక్కడికిపోవడమునకుయిష్టములేదు. I should ~ to go నాకుపోవలెననివున్నది. take as much as you ~ నీకుకావలసినంతయెత్తుకో. I should ~ to know who she was అదియెవతె, ఆవిడయెవరు.

To Like, līke, *v. a.* ఇష్టపడుట, కోరుట, అపేక్షించుట. Do you ~ this? ఇదినీకుయిష్టమా,సమ్మతా. I do not ~ this నాకుయిదిబాగావుండలేదు. I do not ~ it అదినాకువద్దు, అదినాకుబాగావుండలేదు. I do not ~ the jack fruit నాకుపనసపండుయిష్టములేదు. Bramins do not ~ dogs బ్రాహ్మణులకుకుక్కలుసరిపడవు. any one who ~s may go there ఇష్టమైనవాడుఅక్కడికిపోవచ్చును. just as

you ~ నీమనసుప్రకారము, నీకుయిష్టమైనట్టు. I do not ~ their conduct వాండ్లనడతనాకుబాగావుండలేదు. I ~ mangoes but they do not ~ me నాకుమామిడిపండ్లుయిష్టమేగాని, అయితే అవినాకుగిట్టవు, నాకొంటికిరావు. Do you ~ this (dish)? నీకుయిదియిష్టమా.

Likelihood, lïke′li-hŭd, Likeliness, *n. s.* probability ఏష్యము,జాడ. there is no ~ of his paying the money వాడుఆరూకలు యిచ్చేజాడగావుండలేదు.

Likely, lïke′ly, *adj.* and *adv.* probable or probably వలె,బహుశః,కాబోలు,ఏమో. such as may be liked proper (a vulgar sense) తగిన,ఒప్పిదమైన. he is ~ to die of this ఇందుచేతవాడుచచ్చేలాగునవున్నది. as it is ~ to fall పడడానకుసిద్ధమైవున్నదిగనక. he very ~ will come వాడుబహుశఃవచ్చును. a ~ house సొగసైనయిల్లు. a ~ man తగుబాటివాడు. very ~ he is gone వాడుఒకవేళపోయినాడేమో. Is this ~? ఇట్లావుండునా. we are ~ to have rain వానవచ్చేటట్టువున్నది. he is not ~ to have the horse ఆగుర్రమువాడివద్దవుండదు. It is ~ to happen అదిబహుశఃసంభవించును. The money is not ~ to be in this ఈరూకలుఅందులోవుండవు. he is a man ~ to have that book ఆపుస్తకమువాడిదగ్గరవుండవచ్చును.

Likeminded, *adj.* ఏకమనస్కులైన,ఒకటేమనస్సుగావుండే.

Likemindedness, *n. s.* ఏకమనస్కత్వము,ఒకటేమనస్సుగావుండడము.

To Liken, lïkn, *v. a.* పోల్చుట. he ~ed the elephant to a mountain ఆయేనుగనుకొండతోపోల్చినాడు.

Likeness, lïke′ness, *n. s.* పోలిక,సామ్యము. I observed the ~ between the brothers వాండ్లఅన్నదమ్ములుఒకటేపోలికగావున్నట్టుతెలిసినది. or form ఆకారము, రూపము. or picture పటము. The painter took her ~ దానిరూపునువ్రాశినాడు. he came in the ~ of a friend స్నేహితవేషమునువేసుకొనివచ్చినాడు.

Likewise, lïke′wïse, *adv.* మరిన్ని, సహితము, కూడా,ఆప్రకారము. he ~ went there అతడున్ను పోయినాడు. Go thou and do ~ నీవుపోయిఆప్రకారముచెయ్యి.

Liking, lïk′ing, *n. s.* ఇష్టము, ఇచ్ఛ. Good state of body ఆరోగ్యత. or plumpness పుష్టి. Inclination or desire ఇష్టము, ఇచ్ఛ, ఆశ, కోరిక. he has no ~ for books వాడికిపుస్తకాలమీదయిచ్ఛలేదు. the horses are in good ~ గుర్రములుపుష్టిగావున్నవి, బలిష్ఠములుగావున్నవి. he took the horse on ~ ఆగుర్రమునచ్చితేకొనుక్కొంటాననిపెట్టుకొన్నాడు.

Lilac, *n. s.* ఒకవిధమైనపూలచెట్టు, దాసానిపువ్వువంటిది.

Lilied, lil′ĕd, *adj.* పద్మములచేతఅలంకరించబడ్డ.

Lilliput, *n. s.* లాడితెడుమనుష్యులువుండేదేశము.

Lilliputian, *n. s.* లాడితెడుమనిషి. his wife is a perfect ~ వాడిపెండ్లాములాడితెడుమనిషి.

Lily, lil′y, *n. s.* ఒకవిధమైనమల్లెపువ్వులవంటివెల్లపువ్వు. (కస్తూరిపువ్వు Cf. కాంపిలపుష్పము Af.) the water ~ కలువ. the blue water ~ నల్లకలువ. the red water ~ ఎర్రకలువ. the white water ~ తెల్లకలువ.

Lilylivered, lil′y-liv-ĕrd, *adj.* పిరికిగావుండే.

Limb, lim, *n. s.* అంగము, అవయవము. in astronomy the upper ~ of the sun &c., పైయంచు. the dark ~ of the moon కృష్ణపక్షమందునిస్తేజస్సముగావుండేభాగము. a ~ of the law అనగాలాయరు, అట్టర్నీ.

Limbeck, lim′beck, *n. s.* సారాయికాచేబట్టి.

Limber, lim′bĕr, *adj.* వంగే. this is as ~ as a cane అదిబెత్తమువలెవంగేటిది.

Limber, lim′bĕr, *n. s.* ఫిరంగిమోకు.

Limberness, *n. s.* వంగేగుణము.

Limbo, lim′bô, *n. s.* చెరసాల, పితృలోకమువంటిస్థలము,పాతాళము, యిదికావ్యశబ్దము.

Lime, lïme, *n. s.* (of which mortar is made) సున్నము. quick ~ వేడిసున్నము. slack ~ తాల్చినసున్నము; నీరుసు. or bird ~ బంక, జిగురు, జిగట. or Lemon నిమ్మపండు, నిమ్మకాయ. a ~ tree నిమ్మచెట్టు. or Linden వేపచెట్టువంటిఒకవృక్షము.

To Lime, lïme, *v. a.* జిగురుతగిలించుట,జిగురుకర్రతోపట్టుట.

Limed-twigs, *n. s.* (used in catching birds) జిగురుపుల్లలు.

Limekiln, līme'kil', *n. s.* సున్నపుఆవము, సున్నపు కాలువ.

Limestone, *n. s.* సున్నపురాయి.

Limewater, *n. s.* సున్నపునీళ్లు.

Limit, lim'it, *n. s.* పొలిమేర, సరిహద్దు, మట్టు, మితము. Beyond all ~s అమితముగా. the usual ~ of life సామాన్యమైన ఆయుఃప్రమాణము.

To Limit, lim'it, *v. a.* హద్దుయేర్పరచుట, పొలిమేరయేర్పరచుట. he ~ed his expenses వాడివ్యయములను మట్టుచేసినాడు. he ~ed his studies to English యింగ్లీషుమట్టుకేచదువుతాడు. I ~ my request to this నేనుఅడిగేదియింతే.

Limitation, lim-it-ā'shon, *n. s.* హద్దుయేర్పరచడము.

Limited, *adj.* హద్దుగల, మితమైన, మట్టైన. a man of ~ learning అల్పవిద్యావంతుడు. our leisure being ~ సావకాశములేనందువల్ల. a very ~ punishment స్వల్పమైనశిక్ష.

To Limn, lim, *v. a.* చిత్రముగ్రాయుట.

Limner, lim'nĕr, *n. s.* చిత్రముగ్రాసేవాడు.

To Limp, limp, *v. n.* కుంటుట.

Limpet, *n. s.* ఒకవిధమైననత్తగుల్ల.

Limpid, lim'pid, *adj.* తేటగావుండే, నిర్మలమైన.

Limpidness, *n. s.* తేట, నైర్మల్యము.

Limy, līm'y, *adj.* జిగటగావుండే, సున్నముగావుండే.

Lin, *n. s.* See Flax.

Linchpin, linsh'pin', *n. s.* యిరుసాణి, యిరుసుమొక్క చీల

Linctus, lingc'tus, *n. s.* లేహ్యము.

Linden, lin'den, *n. s.* వేపచెట్టువంటిఒకవృక్షము.

Line, līne, *n. s.* పజ్క్తి, వరస, చాలు, శ్రేణి, గీత, రేఖ, క్రమము, సరణి. he drew a ~ on the wall గోడమీదగీతగీచినాడు. or string దారము. or plumb-line సీసపుగుండుకట్టినదారము, ఇందుతో లోతునుకొలుస్తారు. she hung up the clothes upon ~s అదిగుడ్డలుదండెములమీదవేసినది. a fishing ~ గాలపుదారము, సముద్రముమొదలైనవాటిలో వేసే బహుదూరమైనవల. the ~ in which the soldiers live సిపాయీలుండేకంచపాళి. he attacked the enemy's ~s శత్రువులకందకములను దాటినాడు. he is in the medical ~ అతనువైద్యసరణిలోవున్నాడు, అనగా వైద్యవృత్తిలోవున్నాడు. an upright ~ worn by some Hindus on the forehead నామము. a ~ worn across the forehead అడ్డబొట్టు. you should write him a ~ వానికిఒకచీటిరాయి. give me a line when you arrive చేరేటప్పుడుమాకుఉత్తరంవ్రాయవలసినది. ~s composed on that occasion అందునగురించిచెప్పిన పద్యము, లేక, గ్రంథకావ్యము. this stanza contains six ~s యీపద్యమునకుఆరుచరణాలు. this ~ of conduct యీతరహానడత. The ~ or equator అక్షరేఖ. See Equinoctial. Or progeny వంశము. he had a son to continue his ~ వానివంశానికిఒకకొడుకువుండేను. or tenth of an inch అంగుళములోపదోభాగము. marriage ~s or certificate పెండ్లిజరిగించినాననిపాదిరియిచ్చేపత్రిక. a ship of the ~ పెద్దయుద్ధవాడ.

To Line, līne, *v. a.* అస్త్రివేసుట. he ~d the coat with silk ఆచొక్కాయకుపట్టుఅస్త్రివేసినాడు. he ~d the box with tin పెట్టెకులోగా సీసపురేకువేసినాడు. a ~d coat జమిలిచొక్కాయి, రెట్టచొక్కాయి. the troops ~d the walls గోడలకులోతట్టుచుట్టూదండువరసగానిలిచినది. the troops ~d the streets ఆవీధికిరెండుపక్కలదండువరసగానిలిచినది. his purse is well ~d (Johnson) వానికిత్తినిండినది, అనగామహారాజుఅయినాడు. a tank ~d with stone రాళ్లుకట్టినగుంట. the dog ~d the bitch ఆకుక్క ఆడుకుక్కనుమూలుచేసినది.

Lineage, lin'yāge, *n. s.* వంశము, వంశపరంపర.

Lineal, lin'yal, *adj.* వంశస్థుడైన. a ~ descendant వంశస్థుడు.

Lineally, lin'yal-ly, *adv.* వంశపారంపర్యముగా.

Lineaments, *n. s.* రూపురేఖ, ఆకారము, ఆకృతి, అవయవము. the larger ~ are closely similar ముఖ్యమైనఅవయవములుసమానముగావున్నవి.

Linear, lin'yar, *adj.* గీతలుగావుండే, రేఖలుగావుండే.

Linen, lin'en, *n. s.* బట్ట, వస్త్రము. a ~ cloth నారబట్ట. fine ~ రవశెల్లా. coarse ~ ముతకగుడ్డ. clean ~ చలవబట్టలు. foul ~ కట్టిమాసినబట్టలు.

Linendraper, lin'en-drā-pĕr, *n. s.* బట్టలవర్తకుడు.

Ling, ling, *n. s.* ఒకతరహాచేప, ఉప్పుచేప.

To Linger, ling'gĕr, *v. n.* నవియుట, జాగుచేసుట, తామసముచేసుట. he ~ed ten months పది

నెలలునవిశినాడు. why do you ~ without going? పోకుండాడాయెందుకుజాగుచేస్తావు. he ~ed two hours at her door దానియింటివాకిట రెండు గడియలుతారాడుతూవుండినాడు.

Lingering, *adj.* నవిసే, జాగుచేసే, తారాడే. a ~ disease దీర్ఘరోగము. ~ hours నిమిషముగడి యగావుండేకాలము.

Lingeringly, *adv.* unwillingly అనిష్టముగా, జాగుగా, బద్ధకముగా.

Lingo, ling'gō, *n. s.* (Johnson) భాష,యిదినీచమైనదొగతాళిమాట. (Smollett.)

Lingua franca, *n. s.* సంకరభాష. Hindustani is the great ~ of India హిందుస్తాని అనేకదేశము లయందువాడుకగావుండేసంకరభాష.

Linguist, ling'güist, *n. s.* నానాభాషలుతెలిసిన వాడు.

Liniment, lin'i-ment, *n. s.* గాయమునకువేసేతై లము.

Lining, lin'ing, *n. s.* అస్తరి, లోఅస్తరి.

Link, lingk, *n. s.* గొలుసు, వుంగరము, వలయము, కొలికి. a chain of 20 ~s యిరువైవుంగరములుగ లగొలుసు. In this chain one ~ is broken యీ గొలుసులో ఒకవుంగరమువిరిగిపోయినది. there is a ~ wanting in this argument యీ సమాధాన ములో ఒకకొలికితక్కువ, అనగా ఒకసందర్భము తక్కువ. or torch దివిటీ, మషాలు.

To Link, lingk, *v. a.* జోడించుట, తగిలించుట. (Milton's L'Allegro line 140).

Linkboy, *n. s.* దివిటీపట్టేవాడు,మషాల్జి.

Linked, *adj.* జోడించిన, తగిలించిన, సంబంధించిన. connected, continuous ఏకసరణిగావుండే. the two lakes are ~ together యీ రెండుచెరువులు లంకెలుగావున్నవి. this argument is ~ with what he said before యీ న్యాయము వాడుముందు చెప్పినదానితోసంబంధించివున్నది,లగించివున్నది.

Links, *n. s.* (a piece of waste land) గ్రామసమీ పమందువుండేబయలు, మైదానము.

Linnet, lin'net, *n. s.* కోకిలవంటిఒకపక్షి, ఒకవిధ మైనవంజులపక్షి.

Linseed, lin'sēd, *n. s.* అవిశవిత్తు. ~ oil అవిశనూ నె. The Madras Tariff says అల్లివిత్తులనూనె.

Linsey-woolsey, lin'sē-wŭl'sē, *n. s.* ఒకవిధమైన నేకలాతు. ~ stuff పిచ్చికూతలు.

Linstock, lin'stock, *n. s.* ఫిరంగులుకాల్చేవత్తి,యి ది ప్రాచీనశబ్దము.

Lint, lint, *n. s.* సీమదూది,గాయమునకువేసేదూది.

Lintel, lin'tel, *n. s.* ద్వారబంధపుపైకర్ర.

Lion, lī'on, *n. s.* సింహము. the ant ~ చీమపులియను నొక పురుగు. wonderful thing, rarity, sight అతిశ యము, చోద్యము, వింత. this Pagoda is quite a ~ in our town మావూరిలోవుండేయీగుడిమహా వింతఅయినది. the ~'s share సొరకొట్టివా తవేసుకొన్నది. he took the ~'s share మం చిదితానువాతవేసుకొన్నాడు, మంచిది తాను అప హరించుకొన్నాడు‖ పంచతంత్రకథలో సింహము న్నుయింకాకొన్ని మృగములున్ను వేటకుపోయినం తటఆవేటలోచిక్కినలేడిని మూడ్పాతికపాలుతానె తుకొని పాతికపాలు కడమమృగములకుయిచ్చినం దునదీన్ని lion's share అంటారు, అనగాయజమా నాంశము. The Governor General has been our ~ for the last week గవనరుజనులువారువ చ్చిప్రవేశించిన వారందినములుగాఆయననుఅంద రున్ను చోద్యముగాచూస్తున్నారు, దొరకనిదిదొరి కినట్టుచూస్తున్నారు.

Lioness, lī'on-ess, *n. s.* ఆడుసింహము.

Lip, lip, *n. s.* పెదవి, మోవి. the under ~ అధర ము, కిందిపెదవి. he did not open the ~s upon the subject వాడుఅందునగురించిపొరుతెరవలే దు. I learnt it from his own ~s ఆయనవాచా విన్నాను. he licked his ~s at this వాడుదీనిమీ దఆశపడ్డాడు. he is steeped to the very ~s in poverty దారిద్ర్యమనేసముద్రములో మునిగి నాడు. the cup was filled to the ~ ఆగిన్నె అం చుదాకానిండివుండినది. ~ worship భక్తిలేనిపూ జ. ~ devotion సొటిభక్తి, పైభక్తి.

Lipped, *adj.* పెదివిగల, అంచుగల.

Liquefaction, liq-ŭē-fac'shon, *n. s.* కరగడము,కరి గించడము.

Liquefiable, *adj.* కరిగే.

To Liquefy, liq'ŭē-fȳ, *v. n.* కరుగుట.

Liquid, liq'ŭid, *adj.* ద్రవీభూతమైన,నీరుగావుండే, ~ wax కరిగినీరుగావుండేమయనము. ~ sweets తేనె. ~ fire, or a flood of flame కరిగిధగధగ మనిమండుతూపారేనిప్పు.

Liquid, liq'ŭid, *n. s.* ద్రవద్రవ్యము. honey is a thick ~ తేనెచిక్కనగావుండేటిది.

To Liquidate, liq'ŭi-dāte, *v. a.* తీర్చుట, చెల్లించుట. he ~d the whole debts అప్పంతాతీర్చినాడు.

Liquidated, *adj.* తీరిన, చెల్లిన. the debt ~ by him వాడుచెల్లించినఅప్పు.

Liquidation, *n. s.* తీర్చడము, చెల్లించడము.

Liquor, lik'or, *n. s.* రసము, కల్లు. strong ~ సారాయి, కల్లు. he was in ~ సారాయితాగివుండినాడు.

Liquorice, *n. s.* అతిమధురము అనేమందుదినుసు.

Liquorish, *adj.* రుచిమరిగిన, కాంక్షగల, తీటతన ముగల. a ~ affection for gold *(Swift)* కాంక్ష.

Liquorishly, *adv.* రుచిమరిగి, కాంక్షగా, తీటతన ముగా.

Liquorishness, *n. s.* కాంక్ష, ఆశ.

To Lisp, lisp, *v. a.* బిడ్డవలెనోటకట్టీకట్టకమాట్లాడుట, నోరుతిరగకదడ్డాబిడ్డాఅనిమాట్లాడుట.

Lisping, *adj.* నోటకట్టీకట్టకమాట్లాడే, దడ్డాబిడ్డా అనిమాట్లాడే.

Lispingly, *adv.* దడ్డాబిడ్డాఅనిమాట్లాడుతూ.

Lissome, *adj.* (lithesome) వంగే. the cane is ~ బెత్తమువంగేటిది.

List, list, *n. s.* జాబితా, పట్టీ. or border అంచు. a cloth with a red ~ ఎర్రంచుగలగుడ్డ. the tiger has a black ~ running along it's back పులికివీపులోనల్లటిచారవున్నది. a strip of cloth గుడ్డపేలిక. the ~s యుద్ధరంగము. he entered the ~s with me నాతోజగడమునేసినాడు.

To List, list, *v. n.* ఆశించుట, ఇచ్ఛయించుట. or Listen ఆలకించుట. whatever you ~ నీవుయేమి కోరినా.

To Listen, lisn, *v. n.* ఆలకించుట, ఆలకించివినుట. he ~ed to my persuasion నామాటవిన్నాడు.

Listener, *n. s.* ఆలకించేవాడు, వినేవాడు. his ~s ఆయనబోధవినేవాండ్లు, ఆయనశిష్యులు.

Listening, *n. s.* ఆలకించడము, వినడము.

Listless, list'less, *adj.* అశ్రద్ధుడైన, నిస్పృహుడై న, యేదీఅక్కరలేకుండిన.

Listlessly, *adv.* అశ్రద్ధగా, నిస్పృహగా, యేదీఅ క్కరలేక.

Listlessness, *n. s.* అశ్రద్ధ, నిస్పృహ, అక్కరలేకపోవడము.

Lists, *n. s.* యుద్ధరంగము, యుద్ధభూమి.

Lit, lit, the *past* of Light. ముట్టించినది.

Lit, lit, *adv.* i. e. Literally శబ్దతః, మాటకుమాట సరిగ్గా.

Litany, lit'a-ny, *n. s.* ప్రార్థనాప్రకరణము.

Literal, lit'er-al, *adj.* మాటకుమాటగావుండే. this is a ~ translation మాటకుమాటసరిగ్గావుండే టట్టుచేసినభాషాంతరము, శబ్దతఃచేసినభాషాంతర ము. the ~ sense ముఖ్యార్థము as opposed to గౌణార్థము.

Literality, Literalness, *n. s.* యాథార్థ్యము.

Literally, lit'er-al-ly, *adv.* మాటకుమాటసరిగ్గా, శబ్దతః. he translated it ~ వాడుదాన్నిమాటకు మాటసరిగ్గాభాషాంతరముచేసినాడు. he is ~ starving వాడుసిద్ధముగాతీస్తువున్నాడు. they are ~ naked వాండ్లుసిద్ధముగాదిసమొలతోవున్నారు.

Literary, lit'er-ar-y, *adj.* విద్యాసంబంధమైన. a ~ character విద్వాంసుడు. a ~ circle విద్వత్స మూహము. a ~ production గ్రంథము. ~ pursuits గ్రంథవిచారము. a ~ Society చదువుకు న్నవారిసభ.

Literati, lit-er-ā'tī, *n. s.* విద్వాంసులు, పండితులు.

Literature, lit'er-a-tūre, *n. s.* విద్య, పాండిత్యము.

Litharge, lith'ärge, *n. s.* ముర్దారుసింగుఅనేమం దుదినుసు.

Lithe, līthe, *adj.* or lither (Shak. in Johnson) i. e. flexible, yielding ఎటువంచితే అటువంగే. pliant వాహ్యమైన, మోసుకోనిపోగూడిన. the bird winged through the lither sky ఎటుబడితే అటునిరాటంకముగాపోగూడిన ఆకాశములోయెగిరిపోయెను.

Lithographic, *adj.* రాతిఅచ్చుసంబంధమైన.

Lithography, lī-thog'ra-fy, *n. s.* రాతిఅచ్చు, అన గారాతిలోఅక్షరాలు తగిలించికాయితట్టించివేసే అచ్చు. the stone used for ~ is called నాపరాయి.

Lithotomist, lī-thot'ō-mist, *n. s.* మూత్రద్వారము లోఅడుచుకొనేరాయినికోసితీసేవైద్యుడు.

Lithotomy, lī-thot'ō-my, *n. s.* మూత్రద్వారములో అడుచుకొనేరాయినికోసితీసేశాస్త్రము.

Litigant, lit'i-gant, *n. s.* వ్యాజ్యగాడు.

To Litigate, lit'i-gāte, *v. a.* వ్యాజ్యమాడుట. the litigating parties వ్యాజ్యగాండ్లు.

Litigated, *adj.* వ్యాజ్యగ్రస్తమైన,వివాదగ్రస్తమైన. the property which is ~ వివాదగ్రస్తమైన సొత్తు. this question is much ~ among them యీవిషయమునుగురించివారిలోవివాదముగావున్నది.

Litigation, lit-i-gā'shon, *n. s.* వ్యాజ్యము,వివాదము.

Litigious, li-tig'us, *adj.* వ్యాజ్యాల,తంటాల. a ~ fellow వ్యాజ్యాలమారి, తంటాలమారి.

Litigiousness, li-tig'us-ness, *n. s.* తంటాలమారితనము, తగువులమారితనము.

Litter, lit'tĕr, *n. s.* or vehicle వాహనము. marriage ~ కర్నాటకపల్లకి. or dooly డోలి. or sadan నాల్కీ, టాంజన్. ~ of straw గుర్రముమొదలైనవాటికిపక్క కిందవేసేపడకగడ్డి. the room is all in a ~ or disorder ఆయింట్లోసామానులుగందరగోళముగాపడివున్నవి,గలిబిలిగావున్నవి. a ~ of pigs or pups or kittens పొకకాన్పుపిల్లలు, కూనలు.

To Litter, lit'tĕr, *v. a.* కుక్కలుమొదలైనవిపిల్లలువేసుట, గందరగోళముగావేసిపెట్టుట, గుర్రముమొదలైనవాటికిపక్క కిందగడ్డిపరచుట. the stable was ~ed with straw ఆగుర్రపుతబేలాలోగడ్డిపరుపుగావేసివుండినది. the room was ~ed with books ఆగదినిండా పుస్తకములు గందరగోళముగావేసివుండినవి.

Little, little, *adj.* కొంచెమైన, స్వల్పమైన,పొట్టి,కొద్దిపాటి. a ~ man or woman పొట్టిమనిషి, కురచమనిషి. his ~ ones చిన్నవాండ్లు,పిల్లలు. a ~ boy పిల్లకాయ. a ~ girl చిన్నది,పిల్ల,పడుచు, యీమాటకుముందు. a అనేఉపపదముపుంటేకద్దనిన్ని అదిలేనప్పుడులేదనిన్ని అర్థము. This will do him a ~ good యిందువల్లవానికికొంచెము ఫలముకద్దు. This will do him ~ good యిందువల్లవానికిఫలములేదు. A ~ ease రవంతసుఖము. Little ease ఆయాసము, దుఃఖము. There is a ~ danger of falling పడుతామనేభయము కొంచెముకద్దు There is ~ danger of falling పడుతామనేభయములేదు. This is of a ~ use యిందువల్లకొంచెముఫలముకద్దు. This is of ~ use యిదిపనికిరాదు. There is a ~ difference కొంచెముభేదముకద్దు. There is ~ difference భేదములేదు. I fear ~ for him అతడికినేనెంతమాత్రముభయపడను. this is too ~ యిదిచాలదు. There is no ~ difference భేదమింతంతకాదు. the ~ finger or toe చిటికెనవేలు. he is a ~ minded wretch లుచ్చా. within one ~ year దానిబిసాతుపొకసంవత్సరమన్నాకాకమునుపే. he brought his ~ wife with him అతని చిన్నారిపెండ్లాన్ని కూడాతీసుకొని వచ్చినాడు. you ~ fool వెర్రివిధవా. he ate ever so ~ fruit and still he got fever మహాకొంచెముతినివుండిన్నిజ్వరమువచ్చినది. the ~ house పాయిఖానా, మరుగుపెరడు. (See Southey's Wesley, end of chap. 23.) It was a ~ hell అదిరెండోనరకము. It was a ~ heaven అదిరెండోస్వర్గము, అదిస్వర్గమునకుప్రతిత్యామ్నాయము.

Little, little, *n. s.* కొంచెము,రవంత. give me a ~ నాకురవంతయియ్యి. It is a ~ colder to-day నేడుకొంచెముచలి అధికముగావున్నది. only a ~ water రవంతనీళ్లు. she ate it by ~ and ~ కొంచెముకొంచెముగాతిన్నది.

Little, little, *adv.* కొంచెముగా,కొద్దిగా. a ~ after యింకారవంతసేపటికి, రవంతతాళి. a ~ before కొంచెముముందర, రవంతమునుపు. They said ~ to me నాతోనిండాచెప్పలేదు.

Littleness, *n. s.* అల్పత్వము, తుచ్ఛత్వము.

Liturgy, lit'ur-gy, *n. s.* ప్రార్థనాపద్ధతి, ప్రార్థనాప్రకరణము,జపగ్రంథము,ఆరాధనక్రమము,అర్చనాక్రమము. 'Every country has it's own liturgies which are the rules of proceeding in every thing that relates to external worship and the public exercise of religion, (Mosheim's Eccl. Hist. 16th Cent. § 3. 2. 5.) ఆచారకాండ. Beschi uses the word మంత్రమాల. a liturgical work పూజాపద్ధతి.

To Live, live, *v. n.* and *v. a.* జీవించుట,బ్రతుకుట, ప్రాణముతోవుండుట. or dwell కాపురమువుండుట,నివసించుట,వుండుట. he ~s by trade వర్తకముచేసిజీవిస్తాడు. short ~d అల్పాయువుగాచచ్చిన. long ~d దీర్ఘాయుస్సుగావుండిన. No boat can ~ in such a raging sea యింత అఘోరమైన అలలలోపడవనిల్వనేరదు. he now ~s low పథ్యముగావున్నాడు, మితాహారముచేస్తాడు. he ~s from hand to mouth నానాటికితెచ్చుకొనిపొట్టపోసుకొంటాడు. O king ~ for ever! చిరంజీవిగావుండవలెను. They ~ upon rice వాండ్లకుఆహారముబియ్యము.

Live, live, *adj.* ప్రాణముతో వుండే. he had a — snake in a box జీవముగల పాము నుఒక పెట్టెలో పెట్టుకొని వుండినాడు. — coals కట్టెనిప్పు. — stock గొడ్లు, పశువులు, జీవాలు.

Livelihood, live'li-hŭd, *n. s.* జీవనము, జీవనోపాయము. how do you get your —? నీవు కూటికి యెట్లా సంపాదించుకొంటున్నారు. what is your —. I am a shoe-maker నీవృత్తియేమి, నేనుమాదిగవాణ్ని.

Liveliness, live'li-ness, *n. s.* చురుకు, లాఘవము, ఉల్లాసము.

Livelong, live'long, *adj.* యావత్తు. the — day యావత్తుదినము, పగలంతా. the — night రాత్రి అంతా.

Lively, live'ly, *adj.* చురుకైన, ఉల్లాసమైన. a — horse వడిగలగుర్రము. a — song ప్రుతగతిగా పాడేపాట. this is a — resemblance of him యిది సరిగ్గా అతనిపోలికగా వున్నది. with — satisfaction అతివుల్లాసముతో. the — oracles (Acts VII. 38.) జీవనదాయకంవాక్యము A† జీవవాక్యములు. a — persuasion దృఢమైననమ్మిక. in modern days — generally means Lewd శృంగారమైన.

Liver, liv'ĕr *n. s.* జీవముతో వుండేవాడు, బ్రతికి వుండేవాడు. the —s in towns వూళ్లలో వాసముచేసేవాండ్లు. a good — or moral man నీతిపరుడు. an ill — దుర్వృత్తుడు. or jecur in the body కాలేజము, కలేజా, (నెరిడె M.) నురుగుడబ్బ, కాలఖండము. a — complaint పక్కశూల. — coloured కందువర్ణమైన. — grown కడుపులో బల్లకట్టిన, నంజుపెరిగిన తెవులుగల.

Liverwort, *n. s.* ఒక మొక్క పేరు.

Livery, liv'ĕr-y, *n. s.* యజమానుడు పనివాండ్లకు యిచ్చినవుడుపు By liveries I knew it to be his conveyance పనివాండ్ల వుడుపు చేత అది అతని బండియని కనుక్కొన్నాను. — stables బాడిగెగుర్రాలువుండే లాయము. Those horses now stand at — ఆ గుర్రాలు అద్దెకువిడువబడి వున్నవి.

Liveryman, liv'ĕr-y-man, *n. s.* ఒకవిధమైన గ్రామమిరాసీదారుడు.

Lives, livs, the *plu.* of Life. ప్రాణములు. See Life.

Livid, liv'id, *adj.* కమలినవర్ణముగల, కందువర్ణమైన. his face is — వాడిముఖములో నెత్తురుచచ్చినది, పీనుగముఖముపడ్డది.

Lividness, *n. s.* కమలినవర్ణము.

Living, liv'ing, *adj.* జీవముతో వుండే, ప్రాణముతో వుండే, నివాసముచేసే. they are still — యింకా బ్రతికివున్నారు. — creature ప్రాణి, జంతువు. he is the — image of his father వాడు సాక్షాత్తుగా తండ్రివలె వున్నాడు. the — rock జీవశిల, రాతిబండ. a house carved out in the — rock బండలో తొలిచిన యిల్లు. Telugu is a — language, Sanscrit is a dead language తెలుగుజనులు సర్వసాధారణముగా మాట్లాడే భాష, సంస్కృతము జనులు సాధారణముగా మాట్లాడని భాష. the people now — in the house ఆయింట్లో యిప్పుడు కాపురమువుండే వాండ్లు.

Living, liv'ing, *n. s.* జీవనము, వృత్తి, మాన్యము, భటవృత్తిమాన్యము. how does he get his —? వాడికి జీవనము యెట్లా. the priest has a — ఆ గురువుకు మాన్యమున్నది.

Livre, li'vĕr, *n. s.* సుమారు యేడు అణాలకు సరిపోయే ఫ్రెంచి రూక.

Lixivium, lix-iv'i-um, *n. s.* క్షారోదకము.

Lizard, liz'ard, *n. s.* the small house — బల్లి. the house — with red tail సరస్వతిపురుగు. the guana వుడుము. the cameleon or camelion or *chameleon* ఊసరవల్లి. the blood-sucker తొండ. the crocodile మొసలి &c. ఇవిమొదలైనవాటికి Lizard అని సాముదాయ నామము. The Lizard ఇంగిలాండు రేవులో వుండే ఒక పర్వతము.

L. L. D. *n. s.* శాస్త్రి, పండితుడు. an abbreviation of Doctor of Laws శాస్త్రి అనేమాటకు పొట్టి అక్షరములు.

Lo, lō, *interj.* అదో, అదుగో, అదుగో చూడు, ఇది ప్రాచీనశబ్దము. Lo and behold ఇదిఆశ్చర్యవాచకము.

Loach, lōch, *n. s.* బొమ్మిడాయి చేపవంటిచేప.

Load, lōd, *n. s.* బరువు, భారము, మోత, మోపు. a bullock — of salt ఒక పెరికెవుప్పు. a bullock — of firewood ఒక కావడముకట్టెలు. half a bullock — అంకెము, అరకావడము. a — of firewood కట్టెలమోపు.

To Load, lōd, *v. a.* బరువువేసుట, బళువుయెక్కించుట. to ~ a gun బారుచేసుట, గెట్టించుట. they ~ed the cart with bricks ఆబండికియిటికెరాళ్లువేసినారు. they ~ed the oxen ఎద్దులమీదబెరికెలనువేసినారు. they ~ed him with abuse వాన్నిమహాతిట్టినారు. they ~ed him with blows వాన్నినిండాకొట్టినారు. they ~ed me with kindness నాయందునిండావిశ్వాసముచేసినారు. the ship was ~ed with cotton వాడమీదదూదినియెక్కించినారు. ~ed dice మాయపాచికలు, అనగా తనకుకావలసినవంతెనుపడేటట్టు లోగానీసముపోశినమాయపాచికలు.

Loadstar, or Lodestar, *n. s.* ధ్రువనక్షత్రము.

Loadstone, lōd′stone, *n. s.* సూదంటురాయి, కాంతరాయి.

Loaf, lōf, *n. s.* a ~ of bread రొట్టె. two loaves రెండురొట్టెలు.

Loaf-sugar, *n. s.* తెల్లఖండశర్కర.

Loam, lōm, *n. s.* బంకమన్ను.

Loamy, lōm′y, *adj.* బంకమన్నుగావుండే.

Loan, lōn, *n. s.* అప్పు. of Jewels &c. ఎరువు.

Loath, lōth, *adj.* అసహ్యపడే. I was ~ to go there అక్కడికిపోవడానికినాకుమనసులేదు.

To Loath, lōth, *v. a.* అసహించుకొనుట.

Loathed, *adj.* అసహ్యమైన. a ~ task అసహ్యమైనపని, చీదరైనపని.

Loathing, *n. s.* అసహ్యము, చీదర.

Loathsome, lōth′sum, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన.

Loathsomeness, lōth′sum-ness, *n. s.* అసహ్యము, చీదర.

Loaves, lōvś, *s. n. plu.* రొట్టెలు.

Lob, lob, *n. s.* or a Lobcock మొద్దు, లంఠడు.

Lobby, lob′by, *n. s.* వడసాల, ముఖమంటపము.

Lobe, lōbe, *n. s.* భాగము. the ~ of the ear చెవితమ్మె. the ~ of the lungs శ్వాసకోశము. three ~d kidney-bean (Ainslie 2. 434.) మూడుగెణుపులుగలచిక్కుడుకాయ.

Lobster, lob′stĕr, *n. s.* పీతవంటిఒకవిధమైనపెద్దరొయ్యకాయ.

Local, lō′cal, *adj.* స్థలసంబంధమైన, స్థానికమైన. this is a ~ custom ఇదిఆదేశాచారము. a ~ language దేశభాష. ~ news అక్కడిసమాచారము, అక్కడిసమాచారము. the ~ authorities అక్కడిఅధికారులు. the ~ sense of a word విశేషార్థము, ఔచిత్యార్థము. a boil is a ~ disease పుండుయెక్కడతేల్తేఅక్కడనేవుపద్రవముచేసేటిది.

Locality, lō-cal′i-ty, *n. s.* స్థలము, స్థానము, ప్రదేశము. a sandy ~ ఇసుకభూమి.

To Locate, *v. a.* పెట్టుట, ఉంచుట, ఏర్పరచుట. he ~d a shop in this street ఈవీధిలోఒకఅంగడిపెట్టినాడు. the troops were ~d there ఆసేనాశమునుఅక్కడపెట్టినారు.

Location, lō-cā′shon, *n. s.* స్థానము, ప్రదేశము.

Locative case in grammar, *n. s.* సప్తమీవిభక్తి. గ్రామమందు, వూరిలో, ఇత్యాది.

Loch, *n. s.* See Lake.

Lock, lock, *n. s.* తాళము, బీగము. a ~ of hair వెంట్రుకలగుత్తి, జుట్టు. he cut off her ~s దానివెంట్రుకలనుకత్తిరించినాడు. flowing ~s జీరాడేవెంట్రుకలు. shaggy ~s చింపిరివెంట్రుకలు. a ~ of a gun తుపాకిచెవిపెట్టె, అనగా cock గుర్రము, hammer చెకిముకిరాయితగిలినిప్పువడేయినుము, trigger గుర్రమువడడానకైయీడ్చేకిందివీసె, యివిగలది, firelock తుపాకి. a box with a ~ బీగముగలపెట్టె. on a channel కాలవలోనీళ్లుపారకుండానిలుపడానకైవేసేద్వారయంత్రము. a ~ hospital సెగరోగములుగలవాండ్లుబయిటికిరాకుండాబీగమువేసిపెట్టేచావిడి. ~ jaw నక్కిళ్లుపట్టుకొనిపొయ్యేరోగము. he died of ~ jaw నక్కిళ్లువడిచచ్చినాడు. a ~ up or ward house చావిడి, బందెఖానా.

To Lock, lock, *v. a.* బీగమువేసుట, తాళమువేసుట. to ~ a chain or staple గొళ్లెమువేసుట. he ~ed his arm in mine నారెట్టనవానిరెట్టనుగూర్చుకొన్నాడు. he ~ed his fingers in mine నాచెయిగూర్చుకొన్నాడు. he ~ed her in his embrace దాన్నికౌగలించుకొన్నాడు.

Locker, lock′ĕr, *n. s.* సామానులపెట్టె, సొరుగు, ఇవికూర్చుండడానకుపుపయోగముగావుంటవి, ఇదివాడభాష.

Locket, lock′et, *n. s.* తాయిత్తు, పతకము.

Locomotion, lō-cō-mō′shon, *n. s.* గమనశక్తి. without the power of ~ సంచరించేశక్తిలేక.

Locomotive, *adj.* గమనశక్తిగల, సంచరించే.

Locum-tenens, *n. s.* బదులుగా పనిచూచేవాడు, ఆక్షింగా వుండేవాడు.

Locust, lō'cust, *n. s.* జట్టిమిడత, శలభము, అరిటిపండు పురుగు, కందిమిడత.

Lodestar, *n. s.* ధ్రువనక్షత్రము.

Lodestone, *n. s.* సూదంటురాయి, కాంతరాయి.

To Lodge, lodge, *v. a.* వుంచుట, పెట్టుట, దించుట. I ⌴d the money with him ఆరూకలను వాడిదగ్గర పెట్టినాను. I ⌴d them in my house వాండ్లను నాయింట్లో దించుకొన్నాను, వాండ్లకు నాయింట్లో చోటు యిచ్చినాను. he ⌴d a complaint against me నామీద ఫిర్యాదు చేసినాడు. he ⌴d the box on the wall ఆ పెట్టెను గోడమీదికి యెక్కించినాడు, గోడమీద పెట్టినాడు. he ⌴d his spear in the hog's neck బల్లెమును పంది మెడమీద వేసినాడు.

To Lodge, lodge, *v. n.* దిగుట, బసచేసుట. he ⌴d in my house నాయింట్లో దిగినాడు. much dirt ⌴d on the shelf అల్మారామీద కలోశా నామురికి చేరినది.

Lodge, lodge, *n. s.* చావిడి, సత్రము. a ⌴ or society of freemasons శ్రీమేసన్ మతస్థుల సభ. a ⌴ for watchers placed in a garden మంచె.

Lodged, *adj.* వుంచిన, వేసిన, దించబడ్డ. the books ⌴ on the table మేజమీద పెట్టిన పుస్తకాలు. the prisoners ⌴ in the jail చెరలో పెట్టబడ్డ ఖైదీలు. he is ⌴ in my house నాయింట్లో దించబడ్డాడు. the ball ⌴ in his leg ఆతని కాలిలో తగిలివున్నగుండు.

Lodgement, lodge'ment, *n. s.* స్థానము. the soldiers soon gained a ⌴ on the wall సోజర్లుగోడమీదికి శీఘ్రముగా చేరినారు.

Lodger, lodg'ĕr, *n. s.* కాపురముంవుండేవాడు, అద్దెకు కాపురము వుండేవాడు.

Lodging, lodg'ing, *n. s.* స్థానము. Lodgings బస, విడిది. I took ⌴s with him వాడింట్లో కొంచెము చోటు తీసుకొనివున్నాను. a ⌴ house బాడిగె వాండ్లు వుండేయిల్లు.

Loft, loft, *n. s.* మిద్దెమీద వుండే చిన్నకొట్టిడి. the *upstairs seats in a church. The organ* ⌴ గుడిలో వుండే పైవరస.

Loftily, lof'ti-ly, *adv.* ఉన్నతముగా, మొత్తుగా, గర్వముగా.

Loftiness, lof'ti-ness, *n. s.* ఔన్నత్యము, పొడుగు, గర్వము.

Lofty, lof'ty, *adj.* ఉన్నతమైన, అహంకరించిన.

Log, log, *n. s.* మొద్దు, దుంగ. (In the Bible a measure) ఒకసేరు. (In measuring at sea) సముద్రప్రయాణంలో గోనులుకొల్చే దారము. Log book దినచర్యగ్రంథము.

Logarithm, *n. s.* సంకేతగణితశాస్త్రవిశేషము, మహాగణితమందువచ్చే ఒక సాంకేతిక లెక్క.

Loggats, log'gats, *n. s.* పిల్లకాయలు ఆట్లాడే ఒక ఆట.

Loggerhead, log'gĕr-hed, *n. s.* మొద్దు, మందుడు, జడుడు. they went to ⌴s పోట్లాడసాగినారు. this author is at ⌴s with physicians యితనికి వైద్యులకు సరిపడదు, ఘటకలు. all the quacks are at ⌴s జబ్బువైద్యులు పూరికెపోరాడుతారు.

Logic, log'ic, *n. s.* తర్కము, తర్కశాస్త్రము, న్యాయశాస్త్రము.

Logical, log'ic-al, *adj.* తర్కశాస్త్రసంబంధమైన, న్యాయమైన.

Logically, log'ic-al-ly, *adv.* న్యాయముగా, తర్కముగా.

Logician, lō-gish'an, *n. s.* తర్కశాస్త్రి, తార్కికుడు.

Log line, వాడసాగిపోయినదూరము కొలిచేతాడు.

Logomachy, lō-gom'a-ky, *n. s.* వాగ్వాదము.

Logwood, log'wŭd, *n. s.* చాయచెక్క, తొగరుచెక్క.

Loin, lôin, *n. s.* నడుము, రొండి. a ⌴ of mutton వేటమొక్క పిక్క. he was girt about the ⌴s with a linen girdle నడుమున దట్టికట్టుకొన్నాడు. the fall of the ⌴s కటిప్రదేశము. the horse's ⌴s are broken or the horse is gone in the ⌴s ఆగుర్రానికి నడుము విరిగినది.

To Loiter, lôi'tĕr, *v. n.* ఆలస్యము చేసుట, జాగుచేసుట, కాలయాపనము చేసుట.

Loiterer, *n. s.* జాగుచేసేవాడు, కాలయాపనము చేసేవాడు.

Loitering, *n. s.* కాలయాపనము, జాగు, జాడ్యము.

To Loll, loll, *v. n.* సోమారితనముగా ఒరుగుకొనివుండుట. do not ⌣, sit up సోమారితనముగా ఒరుగుకొనివుండక బాగాకూర్చుండు.

To Loll (the tongue, *v. a.* నాలికెను) వేలాడవేసుకొనివుండుట, నాలికెవెళ్లపెట్టుట. the dog ⌣s it's tongue దడచేతకుక్క నాలికెను వెళ్లబెట్టుకొనివున్నది.

Lollipop, *n. s.* ఒకవిధమైనమిఠాయి, భక్ష్యము.

Lone, lōne, *adj.* ఏకాంతమైన, ఒంటిమైన. I am a ⌣ woman నేను దిక్కుమాలినదానను.

Loneliness, lōne′li-ness, *n. s.* ఏకాంతము, ఒంటరిపాటు.

Lonely, lōne′ly, *adj.* ఏకాంతమైన, ఒంటి. a ⌣ road ఒంటరిమార్గము.

Long, long, *adj.* నిడివైన, పొడుగాటి, దీర్ఘమైన, అనాదిగావుండే. a ⌣ story పెద్దకథ. a span ⌣ జానెడు. a stick two feet ⌣ రెండడుగులనిడివిగలకర్ర. for a ⌣ time బహుకాలమువరకు, బహుదినములవరకు. eternally, for a ⌣ time past అనాదిగా. you have a ⌣ life before you నీవుయింకాశానాదినాలుబ్రతికివుండవలసినవాడవు. ten ⌣ years నిండుగాపదియేండ్లు. a disease of ⌣ standing బహుదినాలుగావుండేరోగము. In how ⌣ a time? యెంతసేపటికి, యెన్నాళ్లలో. ⌣ life to your Majesty తమరుదీర్ఘాయుస్సుగావుండవలెను. he returned with a ⌣ face ముఖముచిన్నబుచ్చుకొనివచ్చినాడు. he was a ⌣ way from me నాకుశానాదూరములోవుండినాడు. he was ⌣ in doing it దాన్నిజాప్యముగాచేసినాడు. a ⌣ vowel దీర్ఘాచ్చు. In prosody గురువక్షరము. the ⌣ and the short of it is, that he never came here వెయ్యిమాటలేలవాడుయిక్కడరానేలేదు. In the ⌣ run he became rich తుదకువాడుమహారాజైనాడు.

Long, long, *adv.* శానాసేపు, బహుకాలము, బహుదూరము. all day ⌣ దినమంతా. ever so ⌣ శానాసేపు. how ⌣? ఎన్నాళ్లకు, యెంతసేపు. how ⌣ were you there? అక్కడయెన్నాళ్లువుంటివి, యెంతసేపువుంటివి. he is not ⌣ for this world ఇకనువాడిప్రాణమునిలువదు. It will be ⌣ before we again see such a man as him అంతటివాణ్ని మళ్లీకానము. a ⌣ forgotten story బహుదినాలుగామరచిపోయినకంగతి. a ⌣ expected occurrence బహుదినాలుగాయెదురుచూస్తూవుండినపని.

To Long, long, *v. n.* ఆశపడుట, అపేక్షించుట. he ⌣ed to see you నిన్నుచూడవలెననిబహుఆశగావుండినాడు. he ⌣s for it దానిమీందమహావాంఛగావున్నాడు.

Long, long, an abbreviation of Longitude లాంజిట్యూడ్ అనేమాటకుపొట్టాక్షరములు.

Longboat, long′bōt, *n. s.* వాడలోవుండేవాటిలోపెద్దపడవ.

Longcloth, *n. s.* మూరకోక, బారచాపు.

Longe, *n. s.* See Lunge.

To Longe, *v. a.* See To Lunge.

Longer, *adj.* దీర్ఘతరమైన. this is ⌣ than that దానికంటెయిదిపొడుగు. do not hide it any ⌣ దాన్నియికనుదాచవద్దు. his patience endured no ⌣ వాడికితాళకూడకపోయినది, వాడికిప్రాణమువిసికినది.

Longevity, lon-ģev′i-ty, *n. s.* దీర్ఘాయువు.

Longheaded, *adj.* దూరాలోచనగల, దీర్ఘదర్శియైన.

Longing, long′ing, *n. s.* ఆశ, వాంఛ, భ్రాంతి. a ⌣ woman చేవిళ్లుగలస్త్రీ.

Longingly, *adv.* ఆశగా, వాంఛగా, భ్రాంతిగా.

Longish, *adj.* కొంచెముపొడుగైన.

Longitude, lon′ģi-tūde, *n. s.* నిడువు, దైర్ఘ్యము, అనగాభూగోళశాస్త్రమందుతూర్పుపడమటినిడివికొలత.

Longitudinal, lon-ģi-tū′di-nal, *adj.* నిడివైన. the field is divided into ⌣ sections ఆపొలమునిడివితుండ్లుగాచేయబడ్డది. the stone was broken into ⌣ portions ఆరాయినిడివితుండ్లుగావిరగకొట్టబడ్డది.

Longitudinally, *adv.* నిడివికి, నిడివిగా. See Longwise.

Longlife, *n. s.* దీర్ఘాయువు. ⌣ to your majesty తమరుదీర్ఘాయువుగావుండవలెను.

Long-lived, long-līvd′, *adj.* దీర్ఘాయుస్సుగల, దీర్ఘాయుస్సుగావుండే.

Longshore wind, *n. s.* (a Madras phrase for that strong south wind which blows *along* the *shore*) దక్షిణగాలి, అనగామాఘమాసములోగాలి, పయరగాలి.

Long-suffering, long-suf'fĕr-ing, *n. s.* ఓరిమి, ధైర్యం, చిరసహిష్ణుత్వము A†. in Rom. 22.

Long-suffering, long-suf'fĕr-ing, *adj.* సహనముగల, ఓర్పుగల.

Longways, long'wāś, *adv.* నిడివికి, నిడివిగా, నిడుపువాటుగా.

Longwinded, long-wind'ed, *adj.* ఊపిరివిడువని, అతిదీర్ఘమైన, తూలైన, మిక్కిలి పెంచిచెప్పిన. a ~ speech గుక్కవిడువకచెప్పేమాటలు, ప్రసంగము, తలచీదరగావుండేమాటలు. a ~ story ఊపిరివిడువకచెప్పేతలచీదరగావుండేకథ, అనగాబ్రహ్మాండమైనకథ.

Longwindedness, *n. s.* తూలు, పెంపు. from the ~ of his description అతనివర్ణనమహాతూలుగావుండేటందువల్ల.

Longwise, *adv.* నిడివికి, నిడుపుగా. the beams were placed across the room and rafters ~ దూలాలను అడ్డముగావేసి వాసాలనునిడివిగావేసినారు.

Loo, lû, *n. s.* ఒకవిధమైనకాకితాలఆట.

Looby, lû'by, *n. s.* మోటువాడు.

To Look, lŭk, *v. n.* చూచుట. how can you see if you won't ~ చూడకుంటేనీకెట్లాతెలుసును. when I ~ed I saw him do this నేనుచూచేటప్పటికివాడుదాన్నిచేసేదితెలిసినది. I ~ed again but I did not see him నేనుమళ్లీచూచేటప్పటికివాడు కానము. ~ at it దాన్నిచూడు. I ~ed at the letter but I did not see the meaning ఆజాబు చూచినానుగాని అర్థముకాలేదు. I ~ed but it was too dark to see any thing నేనుచూచినాను అయితేనిండాచీకటిఅయినందువల్లనొకటీ అగుపడలేదు. I ~ed for the word in the dictionary ఆమాటను నిఘంటులో వెతికినాను. I ~ed out a horse for him అతనికైనొకగుర్రమును విచారించినాను. he ~s up to you as a master నిన్నుయజమానున్నిగావిచారిస్తాడు. they ~ down upon him వాణ్ని ఉపేక్షచేస్తారు. he ~s after my horses నాగుర్రాలనుఅతడు విచారించుకొంటాడు, కరామత్తుచేసుకొంటాడు, అతనికాపుదారిలో వున్నవి. I ~ upon this as the truth ఇదినిజమనితోస్తున్నది. they ~ upon him as a thief వాణ్నిదొంగఅనిఅంటారు. I ~ed over this letter ఆజాబునుపారచూచినాను. you must ~ to this నీవుదీన్నిచూచుకోవలసినది, విచారించుకోవలసినది. they ~ed to God for aid దేవుడేదిక్కుఅనుకొన్నారు. If your son takes this I shall ~ to you for payment దీన్నినీకొడుకుతీసుకపోతేరూకలు చెల్లించేటందుకునీవువున్నావనుకొన్నాను. do not ~ to me for money రూకలతోటిమాటనాదికాదు. this is the point to ~ to ముఖ్యముగా విచారించవలసినవిషయముయిదే. They may ~ forward to having a family వాండ్లకుబిడ్డలుకలగవచ్చును. you must ~ about you నీవుభద్రముగావుండవలసినది, అజాగ్రతగావుండరాదు. To ~ after విచారించుట. I ~ed hard at him వాణ్నినిదానించిచూస్తిని. when we ~ back to childhood బాల్యదశనుతలచుకొంటే. why don't you ~ before you ముందురాబొయ్యేదాన్నియేలవిచారించవు. he ~s very big వాడుమహాగర్విష్ఠుడుగా అగుపడుతాడు. we long ~ed for his arrival అతనిరాకకుబహుదినాలుయెదురుచూస్తిమి. he ~ed into the well బావిలో తొంగిచూచినాడు. I ~ed into the accounts ఆలెక్కలను పరిశోధించినాను. will you ~ in tomorrow? రేపుమాయింటికివస్తావా. he is much ~ed up to in this town ఈవూరిలో వాడునిండాగౌరవమునుపొందివున్నాడు. To ~ or seem తోచుట, అగుపడుట. It ~ed like a snake ఇదిపాము వలెవుండినది. he ~s well to-day నేడువాడిమొక్క ముఖముతేటగా వున్నది. his doing this ~s well వాడుదీన్నిచేయడ మమంచిదనితోస్తున్నది, అగుపడుతున్నది. he ~s like a fool పిచ్చివాడివలెవున్నాడు. she ~s ill దానికివొళ్లు కుదురులేనట్టుతోస్తున్నది.

Look, lŭk, *interj.* అదుగో, ఇదుగో. Look'ee I shall never consent to this దీనికివొప్పనుసుమీ. Look'ee you'ill tumble పడుతావుసుమీ.

Look, lŭk, *n. s.* దృష్టి, చూపు. he gave me a ~ వానికన్ను, రేక, దృష్టినామీదపారినది. or appearance ముఖవిలాసము, ముఖము. at the first ~ I thought so మొదటచూడగాఅట్లాతోచినది. his ~s shewed that he was offended వాడిముఖముచూస్తేకోపముగావున్నట్టువున్నది. she has a cheerful or pleasant ~ అదివుల్లాసముగావున్నది. good ~s సౌందర్యము, ఇదినీచమాట. this Hindu has the ~ of a Musulman వీడిముఖముచూస్తే

తురకవాడివశెవున్నది. we are on the ~ out for him ఆతనికొరకుదురుచూస్తున్నాము. I am on the ~ out for a house ఒకయిల్లుకొరకువెతకనిచారిస్తాను. a ~ out house తాణా, చౌకి. ~ing after (care, supervision) విచారణ. the best of servants want ~ing after సేవకులుయెంతమంచివాండ్లయినావాండ్లనున్నుకొకకంటకనిపెట్టవలసినది.

Looker-on, lŭk-ĕr-on′, *n. s.* చూచేవాడు.

Looking, *adj.* అగుపడే. good ~ అందమైన. ill ~ కురూపియైన, వికారమైన. nice ~, respectable ~ చూపుకుబాగాఉండే.

Looking-glass, lŭk′ing-glăss, *n. s.* అద్దము, దర్పణము.

Loom, lûm, *n. s.* మగ్గము.

To Loom, lûm, *v. n.* or appear అగుపడుట.

Looming, (the same as *mirage*) See Mirage.

Loon, lûn, *n. s.* జడుడు, వెర్రిముఖము, పోకిరి.

Loop, lûp, *n. s.* ఉచ్చు, ఉచ్చుదారము. the tent walls are fastened with ~s కనాతులుఉచ్చుదారములతోకట్టబడుతున్నవి. some ~s have dropped in this net ఈవలలోకొన్నిఉచ్చులు,లేక,కండ్లుతెగిపోయినవి. the curtain was ~ed up ఆతెరచుట్టిఉచ్చులోతగిలించబడ్డది.

Loophole, lûp′hōle, *n. s.* కన్ను, రంధ్రము, గవాక్షి, దాగేస్థలము. or pretext సాకు, ఉపాయము.

Loory, *n. s.* (a red bird like a large parrot) ఒకవిధమైనపెద్దయెర్రచిలుక.

To Loose, lûse, *v. a.* విప్పుట,వదిలించుట,వదులుట.

Loose, lûse, *adj.* విడువబడ్డ,వదులుగాఉండే,విడిగాఉండే, విముక్తుడైఉండే. a ~ coat వదులుగాఉండేచొక్కాయి. ~ language కొంటెమాటలు. a ~ woman వ్యభిచారి. a ~ fellow పోకిరి. a ~ book రంకుపురాణము. ~ earth పొడిమన్ను. ~ cash చిల్లరరూకలు. ~ locks విరియబోసుకొని ఉండే వెంట్రుకలు, చింపిరివెంట్రుకలు. ~ principles దుర్నీతి. he used ~ (uncertain) expressions సందిగ్ధముగామాట్లాడినాడు. he is ~ (of the bowels) వాడికిబేదులుఅవుతున్నవి. he sat ~ from the world విహితకమందుజీగుళ్ళగాఉండినాడు. the buffalo broke ~ and ran away ఎనుముతెంచుకొనిపారిపోయినది. the horse got ~ గుర్రమువిడిబడ్డది. the rope got ~ దారమువూడిపోయినది. he let the birds ~ ఆపక్షులనువిడిచిపెట్టినాడు.

Loose, lûse, *n. s.* letting go, యథేచ్ఛగాపోనివ్వడము. he gave ~ to his fury వాడికిఉట్టుమీరతెనిఆగ్రహమువచ్చినది. she gave ~ to her tongue దానినోటికివచ్చినట్టువిట్టినది.

Loosed, *adj.* వదిలిన, సళ్లిన, విడిచిపెట్టిన.

Loosely, lûse′ly, *adv.* వదులుగా, సళ్లుగా. the letter is ~ expressed ఆజాబులోసందిగ్ధముగావ్రాసివున్నది. she lives ~ అదివ్యభిచారిగావున్నది. he put in the earth ~ ఆమంటినిసళ్లుగాపోసినాడు.

To Loosen, lûsn, *v. a.* and *v. n.* వదిలించుట, వదులుట, సళ్లించుట, విడుచుట, విప్పుట.

Loosened, *adj.* వదిలిన, వీడిన, సళ్లిన.

Looseness, lûse′ness, *n. s.* వదులు,సళ్లు. or Lewdness రంకుతనము. or purging బేది, ప్రవృత్తి. or Latitude సందిగ్ధము. From the ~ of their conduct వాండ్ల రంకుతనమువల్ల. this fever brought on a ~ ఈజ్వరముచేతప్రవృత్తులుకనిపించినవి.

To Loot, (Indian word) See To Plunder. Loot, *n. s.* See Plunder.

To Lop, lop, *v. a.* కొమ్మలనునరుకుట,తెగకొట్టుట. they lopped off his hands వాడిచేతులనునరికినారు.

Lopped, *adj.* నరికిన, తెగకొట్టిన. a tree with the branches ~ off మోటుచెట్టు.

Loppings, *n. s.* తునకలు, తుండ్లు.

Lopsided, *adj.* కుంటిగాఉండే, వికారమైన.

Loquacious, lō-qŭā′shus, *adj.* వాగే, వదురుబోతైన.

Loquacity, lō-qŭas′i-ty, *n. s.* వదురుబోతుతనము.

Lord, lôrd, *n. s.* స్వామి, ఈశ్వరుడు, కర్త, ప్రభువు,యజమానుడు,పతి,నాథుడు. the ~ of the land భూతీశ్వరుడు, రాజు. he is a ~ by birth వాడికిజన్మతకలార్డుఅనేపట్టముకద్దు. he went to meet his ~ ఆతడియజమానుడివద్దికిపోయినాడు. ~ of the manor జమీందారుడు. the ~ privy seal అంతరంగమంత్రి. she waited for her ~ పెనిమిటికొరకుకాచివుండినది, యజమానుడికొరకుకాచివుండినది. my ~ అయ్యా,మహాప్రభో,దేవరా. our ~ or the ~ అనగా Jesus Christ ప్రభువు A†. కర

. ప్రభువు A†. కర్తః A†. In John VIII. 11. ప్రభువు B†. in 1 Pet. I. 25 కర్తః A†. In the Persian Bible the word used is Khodawand and happily this word ఖొదావందు has long since been familiarly used. In Exod. XV. 3. Martyn's Persian says Khodavand sahib-i-jan-gast: nam-i-we, Yehovah. [N. B.—Karta is the best:] [A sect of Christians in Bengal call themselves Karta bhaj, or worshippers of the Lord] The Lord's Day ఆదివారము. The Lord's Prayer కర్తవుపదేశించినజపము. In the year of our ~ 1842 క్రీస్తుపుట్టిన ౧౮౪౨ సంవత్సరం, ఆ న ౧౮౪౨ సంవత్సరమని వ్రాస్తారు. spiritual ~s పితరులు. The Lord, or God, is in Bramical Hindu books జగద్గురుః. a law-lord న్యాయాధిపతి, అనగా సూప్రీంకోర్టుజడ్జి.

To Lord, lôrd, *v. n.* పెత్తనముచేసుట, విజృంభించితిరుగుట.

Lordliness, *n. s.* గంభీరము, జంభము, బడాయి, అహంకారము.

Lordling, lôrd'ling, *n. s.* దొరకొడుకు; ఇదియొగతాళిమాట.

Lordly, lôrd'ly, *adj.* (grand, fine) దివ్యమైన, ఘనమైన, లక్ష్యమైన. జంభమైన.

Lord Mayor, *n. s.* లండను పట్టణపు పెద్దపోలీసుఅధికారి, ఈఅధికారము ప్రతిసంవత్సరమున్ను ఒకపెద్దవర్తకుడికియివ్వబడుతున్నది.

Lordship, lôrd'ship, *n. s.* ప్రభుత్వము. His ~ ఆయన. Your ~ తమరు, ఏలినవారు. Their Lordships వారు. after his death the ~ went to his brother అతనుచచ్చినతర్వాత అతని ప్రభుత్వముతమ్మునికిఅయినది.

Lore, lōre, *n. s.* విద్య, చదువు, శాస్త్రము.

Lorn, lôrn, *adj.* దిక్కుమాలిన. See Forlorn.

Lory, *n. s.* ఒకవిధమైనచిలుక.

To Lose, lûse, *v. a.* and *n.* ఓడుట, ఓడిపోవుట, పోగొట్టుకొనుట, కోలుపోవుట. I have lost my knife కత్తికానకపోయినది. I have lost the place ఆదితప్పినది. he lost the game ఆటలో ఓడినాడు. he lost his bet పందెమును ఓడినాడు. he has lost caste కులభ్రష్టుడైనాడు. he lost the day or battle అపజయమునుపొందినాడు. he lost his eyes వాడికికండ్లుపోయినవి. he lost his balance, and fell పొరిగినిలువలేకపడ్డాడు, నిమాళించుకోలేకపడ్డాడు. he lost his money రూకలనుపోగొట్టుకొన్నాడు. he lost his appetite వాడికిఆకలిఅణగిపోయినది. he lost all presence of mind గాబరాపడ్డాడు, భ్రమపడ్డాడు. In this business he lost himself very much ఈపనిలో వాడికిగౌరవముపోయినది. he lost his patience రేగినాడు. he lost himself in the wood అడవిలోతప్పిపోయినాడు. he lost heart వాడికిధైర్యముతప్పినది. he lost his time వాడికాలమువృథాగాపోయినది. you have no time to ~ కాలహరణముచేయవద్దు, ఆలస్యముచేయక. you must ~ no time in going there తక్షణముపోవలసినది. he has lost his senses వాడికిస్మరణతప్పియున్నది. she lost colour దానివర్ణముపోయినది. he has lost his health వాడికిఒళ్లుకుదురులేదు. It has lost it's scent దానివాసనపోయినది. I lost sight of it అదినాకుఅగుపడలేదు. you must not ~ sight of this నీవుదానిమీదదృష్టియుంచవలసినది. you must not ~ sight of him నీవువాన్నివుపేక్షచేయవద్దు. this knife has lost it's edge ఈకత్తిపదునుపోయినది. It lost it's colour దానిరంగుమారినది. the river here ~s itself in the sand ఆయేరుయీయిసుకలోఅంతర్వాహినియైపోయినది. the hill ~s itself in the clouds ఆపర్వతముమేఘములో మరిగిపోయినది. all traces of it are lost దానిపోలుకువలేకపోయినది. the opportunity was lost సమయముతప్పినది. a passage lost in a poem గ్రంథపాతము. I was lost in astonishment నాకుఆశ్చర్యమైనది. he is lost to all shame వాడికిలజ్జలేదు. he was lost in thought తదేకధ్యానముగావుండినాడు.

Loser, lûs'ĕr, *n. s.* ఓడినవాడు, పోగొట్టుకొన్నవాడు, కోలుపడ్డవాడు. they came off ~s ఓడినారు.

Loss, loss, *n. s.* నష్టము, ఛేదము, నాశము, ఓటమి. after the ~ of his father వాడితండ్రిచనిపోయినతరువాత. after the ~ of his situation వాడిఉద్యోగముపోయినతరువాత. after the ~ of this law suit ఈవ్యాజ్యముఓడినతరువాత. ~ of sight is a great evil గుడ్డికావడముమహాచెరుపు. ~ of time కాలహరణము. ~ of victory అపజయము. ~ of character అవమానము. ~ of recollection విస్మృతి. ~ of health రోగము. ~ of money in exchange వట్టము. he sustained a

great ~ శానానష్టమునుపొందినాడు. at a ~, (A phrase denoting ignorance) he was at a ~ ఎటూతోచక వుండినాడు. they were at a ~ about his name ఆయనపేరువాండ్లకు తెలియకతొందర పడిరి. I was at a ~ for a house ఇల్లుచిక్కకతడ బాడితిని. I am at a ~ for his reason యేలచేసినాడోనాకుతోచలేదు.

Lost, lost, *adj.* పోయిన, పోగొట్టుకొన్న, నష్టమైన, క్షయమైన. he gave himself up for ~ ఆయాశ చస్తినన్నాడు. ~ to all wisdom జ్ఞానవిహీనుడైన, తెలివిమాలిన. ~ to shame సిగ్గుమాలిన, గతలజ్జ. he is now quite a ~ man వాడిప్పుడు అన్నందా లామనిచెడివున్నాడు.

Lot, lot, *n. s.* (fortune) అదృష్టము, యోగము, భాగ్యము. they cast ~s for this and the ~ fell to him ఇందునుగురించివాండ్లుచీట్లువేసినారు వాడికివచ్చినది. It fell to my ~ నాకువచ్చినది, నాకులభించినది. a jail was his ~ వాడికిచెరసాలప్రాప్తిఅయినది. his ~ is hard వాడిదిదుర్దశగావున్నది, వాడికిదుష్కాలము. or Parcel of things మూట. a ~ of books కొన్నిపుస్తకాలు. a ~ of people శానామంది. a ~ of times అనేకమాట్లు, శానా అనే అర్థమందునిచక్రయోగము. a ~ at an auction ఏలములో ఒకవస్తు. the English word lot (లాటు) is used.

Lota, (Indian word for a brass pot) చెంబు.

Lote, lōte, *n. s.* or Lotos or Lotus పద్మము, కమలము, తామరపువ్వు.

Loth, *n. s.* See Loath.

Lothario, *n. s.* విటుడు, శృంగారపురుషుడు.

Lothe, *n. s.* See Loathe.

Lothed, *adj.* See Loathed.

Lothing, *n. s.* See Loathing.

Lotion, lō'shon, *n. s.* మందునీళ్లు, వ్రణముమొదలైన వాటిని కడగడానకుమందుకలిపిగాని మందాకులు వేసిగానికాచిననీళ్లు.

Lottery, lot'tĕr-y, *n. s.* చీట్లువేసేఆట, లాటరిఆట. The Indigo business is a mere ~ నీలిమందువర్తకముపట్టిరసవాదము. They talk of life as a ~ ఇహమునిశ్చయమని అంటారు. in the ~ of life ఈక్షణభంగురమైనఆయుస్సుయందు.

Loud, loŭd, *adj.* గట్టి, బిగ్గరైన. he spoke with ~ voice బిగ్గరమాట్లాడినాడు.

To Louden, *v. n.* అధికముగామోగుట, అధికము గాధ్వనించుట. the sound ~ed ఆధ్వనిమరీజాస్తినది.

Loudly, loŭd'ly, *n. s.* గట్టిగా, బిగ్గర.

Loudness, loŭd'ness, *n. s.* పెద్దగొంతు, ఉచ్చస్వనము. From the ~ of his voice వాడిగొంతుపెద్దది గనుక.

Lough, lok, *n. s.* చెరువు, మడుగు, ఇది అపూర్వశబ్దము.

Louis, or Louis d'or, lŭ-i-dor', *n. s.* ఒకవిధమైన ఫ్రెంచిమోహరి.

To Lounge, loŭnge, *v. n.* సోమారిగావుండుట, బద్ధకముగాపడియుండుట. I saw him lounging about వాడుసోమారిగాతిరుగుతాడు. he was going along at lounging pace సోమారితనముగా అసియాడుతూపోతూవుండినాడు.

Lounge, loŭnge, *n. s.* సోమారిగాతిరగడము, బద్ధకముగాపడియుండడము. In one of his ~s he met me వాడుసోమారిగాతిరగడములో నాకు అగుపడ్డాడు.

Lounger, loŭng'ĕr, *n. s.* సోమారిగాతిరిగేవాడు, పాటుమాలికగాపడియుండేవాడు.

Lour, *n. s.* See Lower.

Louse, loŭse, *n. s.* పేను. Lice, *plu.* పేలు. various kinds are called ఈరు, పిఱుజు. wood lice మానిపురుగు, వృక్షములలోవుండేపురుగులు.

To Louse, loŭse, *v. a.* పేలుకుక్కుట, పేలుచూచుట, ఈర్చుట. the beggar was lousing himself ఆబిచ్చగాడుపేలుకుక్కుకొంటూవుండినాడు. she ~d the dog ఆకుక్కకుపిఱుజులుతీసినది.

Lousiness, loŭ'si-ness, *n. s.* పేలుపట్టివుండడము.

Lousy, loŭ'sy, *adj.* పేలుపట్టిన. or mean క్షుద్ర, నీచ. a ~ beggar ఈరుపేలుపట్టినబిచ్చగాడు. a ~ scoundrel క్షుద్రవిధవ.

Lout, loŭt, *n. s.* మొద్దు, జడుడు, ద్రాభ.

Loutish, loŭt'ish, *adj.* మడ్డి, మొద్దు, మోటు, ఎడ్డి.

Loutishness, *n. s.* మడ్డితనము, మొద్దుతనము, మోటుతనము, ఎడ్డితనము.

Lovable, *adj.* మనోహరమైన, మనోజ్ఞమైన.

Love, luv, *n. s.* మోహము, వలపు, ఆశ, ఇచ్ఛ, స్నేహము. towards God and man భక్తి. or favour విశ్వాసము, ప్రేమ, దయ. or cupid మన్మథుడు.

children shew great ~ of sweetmeats బిడ్డలకుమిఠాయిమీదనిండాఆశ. he has no ~ of learning వానికిచదువుమీదయిష్టములేదు. ~ towards God దైవభక్తి. It is a labour of ~ తానే కోరినశ్రమ. Those who are ensnared in the ~ of this world ఐహికపాశబద్ధులయినవాండ్లు. his ~ or mistress నాయకి, ప్రియురాలు. her ~ or gallant నాయకుడు, ప్రియుడు. a sweet little ~ or child బిడ్డ. my little ~ అమ్మాయి, అబ్బాయి. paternal ~ (meaning ~ towards a son) పుత్రవాత్సల్యము. filial ~ (meaning ~ towards father) పితృభక్తి. the ~ of one's country స్వదేశాభిమానము. he fell in ~ with her దాన్నిమోహించినాడు. he made ~ to her దాన్నిపుసలాయించినాడు. the art of ~ కామశాస్త్రము. ~ epistles నాయకీనాయకులవల్లప్రాసుకొనేజాబులు. a book of ~ verses శృంగారకావ్యము. self ~ స్వలాభేచ్ఛ,తనమేలునుకోరించినవాంఛ. ~ powder మరులుమందు. sick of ~ విరహతాపము. the ~-sick nightingale విరహతాపముగలచకోరము. ~ locks కాకపక్షము, అనగాజులుఫా. In the Christian sense αγαπη In 1 Cor. XIII. 13. 1 Pet. IV. 8. ప్రేమ ABC†. స్నేహము. P. anbu FR†. φιλανθρωπια Titus III. 4. పుణ్యవత్సము A†. ప్రేమ. C†. Wesley's Letter 433 says An ounce of love is worth a pound of knowledge: here it clearly means దయంతయిష్టముచాలగంపెడుజ్ఞానమునిష్ఫలమే.

To Love, luv, *v. a.* వలచుట,మోహించుట,ఆశించుట,విశ్వసించుట. he ~s me much అతనికినాయందునిండాఅంతఃకరణ. bees ~ flowers తేనీగలుపుష్పాలను ఆశిస్తవి. miser ~s money లోభిరూకలనుయిచ్ఛయిస్తున్నాడు. she ~s her husband దానికిమొగుడిమీదప్రేమ. he who ~s sin పాపరతుడు. do it if you ~ me నామీదదయవుంటేదీన్నిచెయ్యి. tell me therefore which of them will ~ him most (Luke VII. 42) ఆయిద్దరిలోయెవడికిఆయనయందునిండా విశ్వాసమోచెప్పు. he does not ~ plantains వానికిఅరటిపండ్లుయిష్టములేదు. a laughter loving dame ఉల్లాసరసముగలస్త్రీ. In John XIV. 21. యోజనాసమహాజ్ఞాన్యప్రీతిశాస్త్రాత్. ఆచరతిసఏవమయి ప్రియతే యోజనస్తుమయిప్రియతే సఏవమమపితుఃప్రియపాత్రంభవిష్యతి A†. In 1 John IV. 21. ప్రేమకరోతి A† In Matt. V. 43. రిపుంబులుతీయస్య A†.

To Love, luv, *v. n.* (or be in love) మోహముగావుండుట.

Loveable, *adj.* మనోహరమైన,మనోజ్ఞమైన.

Loveapple, *n. s.* (tomata fruit) సీమబుడ్డబూసరకాయ, మొలకాయ, దీన్నికర్పూరపువంకాయ అనిన్ని సీమతక్కాళియనిన్నిఅంటారు. Solanum Lycopersicum; కన్నడములోకడగోలుకుండు, తక్కాళి, టొమాటేకాయ.

Loveletter, luv'let-tĕr, *n. s.* నాయకీనాయకులువ్రాసుకొనేజాబు.

Loveliness, luv'li-ness, *n. s.* సౌందర్యము,లావణ్యము, మనోహరత్వము.

Lovelorn, luv'lôrn, *adj.* విరహతాపముగల. the ~ nightingale చక్రవాకము.

Lovely, luv'ly, *adj.* సరసమైన,సుందరమైన,మనోహరమైన. whatsoever things are ~ స్నేహమునకుహేతువైనవేవో. (Phil. IV. 8.) యద్యద్ధితదాయికం. A†.

Lover, luv'ĕr, *n. s.* కాముకుడు,ప్రియుడు, ఆశగలవాడు. or friend స్నేహితుడు, ఇది ప్రాచీనఅర్థము. a ~ of books పుస్తకాలమీద ఆశగలవాడు. a ~ of wine సారాయిమీదయిష్టముగలవాడు. a ~ of sin పాపరతుడు. her ~ తన్నుపెండ్లిచేసుకొమ్మనిపుసలాయించేవాడు. a ~ of novelty నూతనప్రియుడు. a ~ of God భక్తుడు. In 2 Tim. III. 4. lovers of pleasure more than lovers of God ఈశ్వరాదపిసుఖంఅభిలాషంతో A†. In 2 Tim. III. 2. lovers of their own selves ఆత్మశ్లాఘినో A†. In Ps. LXXXVIII. 18. సుహృదః A†.

Lovesick, luv'sick, *adj.* విరహతాపముగల.

Lovetale, luv'tāle, *n. s.* శృంగారకథ.

Loving, luv'ing, *adj.* ప్రేమగల, ప్రీతిగల, దయగల, See Affectionate.

Loving kindness, *n. s.* అనుగ్రహము, కటాక్షము.

Lovingly, luv'ing-ly, *adv.* ప్రేమగా,విశ్వాసముగా.

Low, lō, *adj.* తగ్గిన, కింది, నీచమైన. a ~ table తక్కువగావుండేమేజ. a man of ~ stature పొట్టివాడు. ~ ground and high ground పల్లామెరక, ని

మోన్నతము. ~ price తగ్గువెల, హీనక్రయము. ~ spirits అధైర్యము. a ~ note తగ్గుస్వరము, హీనస్వరము. ~ caste హీనకులము. ~ language నీచభాష. ~ life క్షుద్రత. ~ livedness పోకిరితనము.

Low, lō, *adv.* తగ్గగా, హీనముగా. he was brought ~ వాడికితగ్గుదశవచ్చినది, వాడికిదీనదశవచ్చినది. when his money run ~ వాడికిదుడ్డుమట్టుపడ్డప్పుడు. fasting keeps the desires ~ అన్నముడిగితే ఆశలుడుగుతున్నవి. he speaks ~ వాడుహీనస్వరముగామాట్లాడుతాడు.

To Low, low *or* lō, *v. n.* కూసుట, అరుచుట, యిది ఆవునుగురించినమాట. the cow ~s ఆవుఅరుస్తున్నది.

Low-countries, అనగా the countries called Bavaria and the lower Rhine.

To Lower, lō'ĕr, *v. a.* తగ్గించుట, తాడుకట్టికిందికిదించుట. he ~ed the bucket into the well తొట్టినిభావిలోకివిడిచినాడు. the ship ~ed her sails వాడచాపలనుకిందికిదించినారు. he lowered his voice స్వరమునుతగ్గించినాడు. they ~ed the price వెలనుతగ్గించినారు.

To Lower, low'ĕr, *v. n.* or Lour చిటచిటలాడుట, ముఖమునుచిట్లించుకొనుట. a lowering face దుమదుములాడేముఖము. a lowering sky మందారముగావుండేఆకాశము.

Lower, lō'ĕr, *adj.* కింది, పల్లముగావుండే. the ~ room కిందిఅర. the ~ garden తోటలోపల్లముగావుండేభాగము. the ~ field పల్లపుచేను. a ~ roomed house మైమిద్దెలేనియిల్లు. the ~ garment మొలగుడ్డ.

Lowered, *adj.* తగ్గిన, దించిన. See To Lower.

Loweringly, low'ĕr-ing-ly, *adv.* or Louringly మందారముగా, చిటచిటలాడుతూ, దుమదుములాడుతూ. See To Lower *v. n.*

Lowermost, lō'ĕr-mōst, *adj.* అన్నిటికికింది.

Lowest, *adj.* అన్నిటికికింది, అతినీచమైన.

Lowing, *n. s.* of cows కూత, అరుపు, అంభారావము, యిదిఆవునుగురించినమాట.

Lowlands, *n. s.* పల్లపుభూమి, కొండకిందిదేశము, or southern part of Scotland.

Lowliness, lō'li-ness, *n. s.* దీనత, దైన్యము, వినయము, అణుకువ, నమ్రబుద్ధి.

Lowlived, *adj.* క్షుద్రమైన, నీచమైన, పోకిరి.

Lowly, lō'ly, *adj.* వినయవిధేయముగల, అణుకువగల, నీచమైన; తక్కువైన.

Lowly, lō'ly, *adv.* వినయవిధేయముగా, అణుకువగా, నీచముగా.

Lown, lûn, *n. s.* See Loon.,

Lowness, lō'ness, *n. s.* తగ్గు, పల్లు, నీచత్వము, హీనత్వము. from the ~ of the door గడపకురచదిగనుక. from the ~ of his spirits వాడికిధైర్యము తప్పినదిగనుక, వాడువ్యాకులముగావుండుటవల్ల.

Lowspirited, lō-spir'it-ed, *adj.* ధైర్యములేని, వ్యాకులముగల.

Low-water, *n. s.* పాటుకాలము. it was ~ at noon మధ్యాహ్నముపాటుసమయముగావుండెను.

Loxia, *n. s.* (the Toddy bird) గిజిగాడుఅనేపక్షి.

Loyal, lôy'al, *adj.* సద్భక్తిగల, రాజభక్తిగల. a ~ subject రాజభక్తిగలవాడు. a ~ wife పతివ్రత.

Loyalist, lôy'al-ist, *n. s.* సద్భక్తిగలవాడు.

Loyally, lôy'al-ly, *adv.* సద్భక్తిగా, రాజభక్తిగా, పతిభక్తిగా.

Loyalty, lôy'al-ty, *n. s.* సద్భక్తి, రాజభక్తి, పాతివ్రత్యము, భక్తి.

Lozenge, loz'enge, *n. s.* A rhomb. మాణిక్యపుపట్టెయొక్క గానిడైమనుచుక్కయొక్కగాని ఆకారము. a medicine బెల్లమువేశిచేసినపుల్లటపెట్టుకొనేపొకదగ్గుమందు. a cake పొకమిఠాయి.

Lp. an abbreviation of Lordship లార్డుషిపుఅనేమాటకుపొట్టికురము.

Lubber, lub'bĕr, *n. s.* మోటువాడు, మడ్డివాడు.

Lubberly, lub'bĕr-ly, *adv.* మోటుతనముగా, మడ్డితనముగా.

To Lubricate, lū'bri-cāte, *v. a.* నునుపుచేసుట, మెరుగువేసుట, మెరుగుపుట్టించుట.

Lubricity, lu-bric'i-ty, *n. s.* నునుపు, చపలత్వము, వ్యభిచారము.

Lucerne, lū'cerne, *n. s.* ఒకవిధమైనగడ్డి.

Lucid, lū'cid, *adj.* ప్రకాశమైన, నిర్మలమైన. or sober తెలివిగావుండే. during ~ intervals వెర్రిపోయితెలివివచ్చినవేళలో.

Lucifer, *n. s.* వేగుచుక్క. or Devil సైతాను. or a brimstone match which is also called a silent match రాచుటచేతరగిలేగంధకపుపుల్ల.

Lucina, *n. s.* పురుటింటిదేవత.

Luck, luck, *n. s.* అదృష్టము, యోగము, ప్రాప్తి, దశ. good ⌣ మంచిదశ. bad ⌣ గ్రహచారము, దుర్దశ. I wish you ⌣ నీకు భాగ్యము రావలెను.

Luckily, luck'i-ly, *adv.* అదృష్టవశముగా, దైవాధీనముగా. ⌣ for him వాడి మంచి అదృష్టమువల్ల.

Luckiness, *n. s.* అదృష్టము, భాగ్యము.

Luckless, luck'less, *adj.* దౌర్భాగ్యముగల, దురదృష్టమైన.

Luckpenny, *n. s.* బోణి.

Lucky, luck'y, *adj.* అదృష్టముగల, భాగ్యముగల, శుభమైన. a ⌣ man అదృష్టవంతుడు. in a ⌣ hour శుభముహూర్తములో. a ⌣ surgeon చెయివాసిగల వైద్యుడు.

Lucrative, lū'cra-tive, *adj.* ఆదాయముగల, లాభప్రదమైన. a ⌣ appointment నిండాదుడ్డువచ్చే పని.

Lucre, lū'kĕr, *n. s.* దుడ్డు, రూక, యిది ధనమును గురించి నిందమాట. filthy ⌣ పాపిష్ఠి రూక, పాపిష్ఠి దుడ్డు.

Lucubration, lū-cū-brā'shon, *n. s.* essay or book of remarks విమర్శ, గ్రంథము.

Luculent, lū'cū-lent, *adj.* విశదమైన, స్పష్టమైన.

Ludicrous, lū'di-crus, *adj.* పరిహాసాస్పదమైన, హాస్యకరమైన.

Ludicrously, *adv.* పరిహాసాస్పదముగా, నవ్వులాటదముగా.

Ludicrousness, *n. s.* పరిహాసాస్పదము, నవ్వులాటదము.

To Luff, luff, *v. a.* వాడభాషలో వాడమొననుగాలికి కొంచెము అభిముఖముగా తిప్పుట.

To Lug, lug, *v. a.* గుంజుట, లాగుట. he ⌣ged the man out వాణ్ని బయటికి యీడ్చినాడు. he ⌣ged the nail out ఆ చీలను పూడపెరికినాడు.

Lug, lug, *n. s.* (an ear) చెవి, యిది Scotch శబ్దము.

Luggage, lug'gāġe, *n. s.* సామాను, మూటాముల్లె.

Lugubrious, lū-gū'bri-us, *adj.* sorrowful ఏడ్చే, విలపరించే, దుఃఖపడే. a ⌣ face యేడ్పుమూతి.

Lugubriously, *adv.* sorrowfully లబలబ, భోరుమని.

Lukewarm, lūke'wârm, *adj.* కోరువెచ్చగావుండే, నులివెచ్చగావుండే, యిబ్బందిమైన, అటుకానియిటుకాని, అశ్రద్ధగల. he is a ⌣ friend నమ్మరాని స్నేహితుడు.

Lukewarmly, *adv.* నులివెచ్చగా, అశ్రద్ధగా.

Lukewarmness, lūke'wârm-ness, *n. s.* నులివెచ్చన, అశ్రద్ధ.

To Lull, lull, *v. a.* ఉపశాంతిచేసుట, అణుచుట. the rain has ⌣ed the wind వానవల్ల గాలి అణిగినది. this medicine has ⌣ed the pain యీ ఔషధముఆ నొప్పిని శాంతిచేసినది. this ⌣ed his fears యిందుచేత వాడిభయము తీరినది. the song ⌣ed them asleep ఆ పాటవల్ల వాండ్లకు నిద్రపట్టినది.

To Lull, lull, *v. n.* ఉపశాంతియౌట, అణుగుట. the storm ⌣ed for an hour గాలిగడియసేపు అణిగివుండినది.

Lull, lull, *n. s.* ఉపశమనము, శాంతి. there was a short ⌣ towards morning తెల్లవారికొంచెము సేపు గాలి అణిగివుండినది.

Lullaby, lul'la-by̆, *n. s.* జోలలు, జోలపాటలు.

Lumbago, lum-bā'gō, *n. s.* నడుము నొప్పి, చెడ్డవాయువు.

Lumber, lum'bĕr, *n. s.* పనికిమాలిన సామాను. live ⌣ పనికిమాలిన గొడ్లు. learned ⌣ పిచ్చి గ్రంథము, వెర్రిపాండిత్యము, పొట్టివాగ్జాలము.

Lumbered, *adj.* పనికిమాలిన సామానులుగల.

Lumbering, *adj.* cumbersome జంజాటముగావుండే, అసాధ్యమైన బరువుగావుండే. a ⌣ noise as that of knocking violently at a door తలుపును దబదబతట్టే తలచిదరైన ధ్వని.

Lumbering, *part.* వికారముగా నడిచే.

Lumbering, *n. s.* (Cowper's Gilpin.) జంజాటము, పీకులాట, ఇబ్బంది.

Luminary, lū'mi-nar-y, *n. s.* జ్యోతి, తేజస్సు. the luminaries of heaven సూర్యచంద్రనక్షత్రాదులు. Johnson was a great ⌣ జాన్సన్ జ్ఞానదీపముగావుండెను.

Luminous, lū'mi-nus, *adj.* ప్రకాశించే, దేదీప్యమానమైన. a ⌣ description అతిస్పష్టమైన వర్ణనము.

Luminously, *adv.* ప్రకాశముగా, విశదముగా.

Lump, lump, *n. s.* మొద్దు, ముద్ద, గడ్డ. or piece తునక, పెళ్ల. he brought the property in the ⌣ దాన్ని మొత్తముగా కొనుక్కొన్నాడు. a ⌣ of tamarinds చింతపండు వుంట, చింతపండు అడ.

To Lump, lump, *v. a.* ఏకముగాచేసుట, కలుపుట.

he ⁓ed these three accounts together ఆమూడుపద్దులను వొకటిగాకలిపినాడు.

Lumping, lump'ing, Lumpish, lump'ish, *adj* మొద్దుగావుండే, మూర్ఖమైన, పెడసరమైన.

Lump-sugar, *n. s.* ఖండశర్కర.

Lumpy, lump'y, *adj.* గడ్డలుగడ్డలుగావుండే, ముద్దలుముద్దలుగావుండే.

Lunacy, lū'na-cy, *n. s.* పిచ్చి, వెర్రి, చలచిత్తము.

Lunar, lū'nar, Lunary, lū'nar-y, *adj.* చంద్రసంబంధమైన, చాంద్రమాన. a lunar month చాంద్రమానప్రకారముగావుండేనెల. ⁓ rainbow చంద్రపరివేషము.

Lunated, lū'nāt-ed, *adj.* అర్ధచంద్రాకారముగావుండే.

Lunatic, lū'na-tic, *n. s.* వెర్రివాడు, చలచిత్తముగలవాడు.

Lunatic, lū'na-tic, *adj.* వెర్రి, పిచ్చి, చలచిత్తముగల.

Lunation, lū-nā'shon, *n. s.* తిథులప్రకారమువచ్చేమాసము, అనగాశుక్లఅష్టమికిశుక్లఅష్టమివొకమాసము.

Lunch, lunsh, *n. s.* తునక. a ⁓ of bread రొట్టెముక్క.

Luncheon, lunsh'on, *n. s.* ఫలాహారము, నాస్తా.

Lunes, *n. s.* (vagaries) పిచ్చికళలు, వెర్రికళలు.

Lunette, lū-nette', *n. s.* కోటతోచేరినచంద్రాకారముగావుండేవొకవిధమైనకట్టడము.

Lung, *n. s.* See Lungs.

To Lunge, *v. a.* కుత్రమునుగుడితివ్వుట, కావాదితివ్వుట, రవుండుకొట్టుట.

Lunge, *n. s.* కత్తిపోటు. he made a ⁓ at me నన్నుకత్తితోపొడిచినాడు.

Lungotee, *n. s.* (A Canarese word) గోచి, కౌపీనము.

Lungs, lungs, *n. s.* శ్వాసకోశము, పుప్పిరితిత్తి, ప్రాణస్థానము. what ⁓ that child has! ఆబిడ్డదియేమిరాకాసిగొంతు. pray spare your ⁓ అరవవద్దు, తిన్నగామాట్లాడండి. he has weak ⁓s బిగ్గరమాట్లాడలేడు, బిగ్గరచదవలేడు. he has good or strong ⁓s వాడిదిపెద్దగొంతు. his ⁓ are diseased పుప్పిరితిత్తికిరోగముతగిలినది, అనగాపుప్పిరికంపుకొట్టుతున్నది.

Lupines, *n. s.* వొకవిధమైనకూరాకు, వొకవిధమైనపుష్పము.

Lurch, lurch, *n. s.* వొరగడము, దిక్కుమాలినస్థితి. the ship gave a ⁓ ఆవాడపొర్లిపోయినది. he left them in the ⁓ వాండ్లనునిరాదరువుగావిడిచిపెట్టినాడు. I am left in the ⁓ దిక్కులేక అల్లాడుతాను.

To Lurch, lurch, *v. n.* పొర్లుట.

Lurcher, lurch'ĕr, *n. s.* నక్కేదొంగ, పొంచువేసుకొనివుండేదొంగ, యిదివొకవిధమైనకుక్కకుపేరైనది.

Lure, lūre, *n. s.* డేగరావడానకైచూపేమాంసము, తీపి, లంచము.

To Lure, lūre, *v. a.* చిక్కించుకోవడానకైతీపిచూపుట, ఆశచూపివంచించుట. he put a bait in the trap to ⁓ the rat బోనులోయెలుకనుపట్టడానకైమేతనుపెట్టినాడు. she ⁓d him in vain దానిమాయలోవాడుపడలేదు. he ⁓d me with vain promises లేనిపోనిఆశలుపెట్టిమోసపుచ్చినాడు.

Lurid, lū'rid, *adj.* dismal, gloomy, ఘోరమైన, అంధకారముగావుండే.

To Lurk, lurk, *v. n.* నక్కుట, పొంచువుండుట, వొడ్డువేసుకొనితిరుగుట.

Lurking, *adj.* నక్కే, పొంచువేసే. a ⁓ place పొంచువేసుకొనివుండేస్థలము, మాటు. a ⁓ disease నచ్చురోగము.

Luscious, lush'us, *adj.* అతిమాధుర్యమైన, తీపైనందునముఖముకొట్టే.

Lusciousness, *n. s.* అతిమాధుర్యము, తీపైనందునముఖముకొట్టడము.

Lush, lush, *adj.* కోమలమైన.

Lust, lust, *n. s.* కామము, వ్యామోహము, అత్యాశ, దురాశ. the ⁓ of the flesh గుహ్యచాపల్యము, జిహ్వాచాపల్యము. the ⁓ of the eyes దృష్టిచాపల్యము. the ⁓ of avarice ధనేషణము, దుడ్డుమీదికాంక్ష. given up to his ⁓s పంచేంద్రియబద్ధుడై. In 1. John II. 17. సుఖాభిలాష A†. లోభః C†. In Rom. VII. 7. కామః C†. but A† omits it.

To Lust, lust, *v. n.* ఆశపడుట, వాంఛపడుట, దుర్భ్రాంతిపడుట. he ⁓ed for this దీనిమీద భ్రాంతిపడ్డాడు.

Lustful, lust'fŭl, *adj.* కామాతురముగల, వ్యామోహముగల, దుర్భ్రాంతిగల.

Lustfully, *adv.* కామాతురముగా, వ్యామోహముగా, దుర్బ్రాంతిగా.

Lustily, lust'i-ly, *adv.* బిగ్గర, ఘట్టిగా, గొంతెత్తి. the child roared ~ ఆబిడ్డ భోరుమని అరిచినది.

Lustiness, lust'i-ness, *n. s.* పుష్టి, స్థూలత.

Lustral, *adj.* ప్రోక్షించే. ~ water ప్రోక్షించే నీళ్లు, ప్రోక్షణజలము.

To Lustrate, *v. a.* ప్రోక్షించుట.

Lustration, lus-trā'shon, *n. s.* ప్రోక్షించడము, ప్రోక్షణము.

Lustre, lus'tĕr, *n. s.* ప్రకాశము, తెలుగు. or chandelier (the English word లస్టరు is used.)

Lustring, lus'tring, *n. s.* నిగనిగలాడే ఒకవిధమైన పట్టు.

Lustrous, lus'trus, *adj.* ప్రకాశమానమైన.

Lusty, lust'y, *adj.* పుష్టిగా వుండే, బలిసిన.

Lusus Naturæ వింతైనరూపముగల జంతువు, వృక్షము మొదలైనది, వికారమైన పుట్టుకకలది, వింతైనదొ తై నా ఒక అవయవముగలిగిన్నది మొదలైనది.

Lutanist, lūt'an-ist, *n. s.* వీణావాదకుడు.

Lute, lūte, *n. s.* వీణ. earth ~ or luting చీలమన్ను, అనగా రెండుతునకలుగా వుండే వస్తువు నుకుంపట్లో గానికొలిమిలో గాని వేసి అతకవలసినప్పుడు కంసాలవాండ్లు ఆ రెంటిని చేర్చి దాన్ని పైన కట్టే మన్ను.

To Lute, lūte, *v. a.* చీలమన్ను చేసుట.

Luted, p|| చీలమన్ను చేసిన.

Lutestring, lūte'string, *n. s.* నిగనిగలాడే ఒకవిధమైన పట్టు.

Luxation, lux-ā'shon, *n. s.* కీళ్లువదిలిపోవడము, చీలలువిడిపోవడము.

Luxuriance, lugz-ū'ri-ance, Luxuriancy, *n. s.* పెంపు, వృద్ధి, అభివృద్ధి, విజృంభణము. when she was in the ~ of her beauty దాని సౌందర్యము విజృంభించి వున్నప్పుడు. from the ~ of the crop you see the richness of the soil ఆపయిరు యొక్క పెంపు చేత ఆ నేలయొక్క సత్తువ తెలుస్తున్నది. ~ of style వాక్పటుత్వము.

Luxuriant, lugz-ū'ri-ant, *adj.* పెంపుగా వుండే, అభివృద్ధిగా వుండే, విజృంభించి వుండే, విస్తారమైన. a ~ crop పెంపుగా వుండే పయిరు. a ~ description విస్తారముగా వుండే వర్ణనము.

Luxuriantly, *adv.* పెంపుగా, విజృంభించి, విస్తారముగా.

To Luxuriate, *v. n.* విహరించుట.

Luxurious, lugz-ū'ri-us, *adj.* భోగమైన, జంభమైన, వేడుకైన, శృంగారమైన, సుకుమారమైన. or loving ease సుఖవాసిగా వుండే, సుఖప్రాణిగా వుండే. or delicious to the taste రుచియైన, భోజ్యమైన. a ~ man ఉల్లాసపురుషుడు, కాముకుడు, విశేషభోగి. a ~ dinner సుభోజనము, మృష్టాన్నము. ~ pictures వినోదమైన బొమ్మలు. the peacock has a ~ tread ఆ నెమలి వినోదముగా నడుస్తున్నది. a cat is ~ పిల్లి సుఖవాసిగా వుండే జంతువు. a ~ disposition సుఖవాసిగా వుండే గుణము. a ~ or amorous poem శృంగారకావ్యము. a ~ couch జంభమైన పరుపు. a ~ house జంభమైనయిల్లు. the higher Telugu poems abound in ~ effeminacy తెలుగు మహాకావ్యములలో శృంగారరసము మెండు.

Luxuriously, lugz-ū'ri-us-ly, *adv.* భోగముగా, జంభముగా, విభవముగా. she was lying ~ on the bed అది పడకలో వుల్లాసముగా పండుకొని వుండినది. the people were ~ fed వాండ్లు మృష్టాన్నముగా భోజనము చేసినారు. they live ~ వాండ్లు భోగముగా వున్నారు.

Luxuriousness, *n. s.* కాముకత్వము, సుఖేచ్ఛ, సుఖములకోరే గుణము, శృంగారభావము, జంభము. he reproached them for their ~ వారి కాముకత్వమును గురించి దూషించినాడు.

Luxury, luksh'ū-ry, *n. s.* విశేషభోగము, సుఖము, విభవము, అధికపోకళ్లు, జంభము, వేడుక, శృంగారము. in diet విశేషభోజనము. the ~ of doing good పుణ్యము చేయడములో వుండే వుల్లాసము. ~ is inconsistent with holiness విషయేచ్ఛ కున్నూ పావనత్వమునకున్ను అత్యంతవిరుద్ధము. a plain cup is a necessary but a golden cup is a ~ సాదా గిన్నె అగత్యము బంగారు గిన్నె అయితే విశేషము. ~ is the cause of the disease రోగమునకు కారణము అతి. the poor cannot afford luxuries బీదలు జంభములను నిర్వాయించలేరు, పేదలకు అధికపోకళ్లు ఎట్లా జరుగును. the thirsty think cold water a ~ దప్పిగొనినవారు చల్లని నీళ్లు అమృతముగా ఎంచుతారు. he covered the table with fruit and other cheap luxuries పండ్లనున్ను వెలసులభమైనటువంటి విన్ని చూపుకు జంభముగా వుండే పదార్థములనున్ను వడ్డించినాడు. the

luxuries of the season అప్పట్లో దొర్కే విశేషమైన పదార్థములు.

Ly. యీ ప్రత్యయము విశేషణపదమునకున్ను నామవాచకపదమునకున్ను కొననువస్తున్నది, యేలాగంటే. Bold ధైర్యముగల. Boldly ధైర్యముగా. Beast పశువు. Beastly పశుప్రాయమైన.

Lyar, See Liar.

Lye, *n. s.* కారపునీళ్లు, మూత్రము. See Lie.

Lying, lȳ'ing, *adj.* and *n. s.* అబద్ధమాడే, అబద్ధమాడడము. he was addicted to ~ వాడు అబద్ధాలకు ఆకరము. this punishment cured him of ~ యీ శిక్ష చేత వాడు అబద్ధాలాడడము విడిచినది. See To Lie.

Lymph, lymf, *n. s.* రసిక. Vaccine lymph టీకా పొడిచేపాలు, అమ్మవారు పొడిచేపాలు.

Lynx, lyngx, *n. s.* శివంగి, తీక్ష్ణదృష్టిగల వొకవిధమైన పులి, చిరుతపులి అనవచ్చును, పెద్ద అడివిపిల్లి.

Lyre, lȳre, *n. s.* వీణ.

Lyric, lyr'ic, Lyrical, *adj.* వీణాసంబంధమైన. ~ poetry గానయోగ్యముగా వుండే కావ్యము.

Lyrist, lȳr'ist, *n. s.* వీణాపాఠకుడు, గానయోగ్యమైన కావ్యములు చేసేవాడు.

M. Abbreviation. A. M. 1000 or Anno Mundi one thousand ప్రపంచము పుట్టిన వెయ్యో సంవత్సరము. M. A. or Master of Arts శాస్త్రివంటి వొక పట్టము. M. or Monsieur ప్రెంచి భాషలో దొరగారు, యేలాగంటే. M. Lally లల్లీదొరగారు, యిందుకు బహువచనము M. M. యేలాగంటే M. M. Bussy and Lally అనగా బూసీ, లల్లీదొరలు. M. D. or Doctor of Medicine వైద్యుడు. M. P. or Member of Parliament పార్లమెంటు మెంబరు. A. M. or Ante Meridiem మధ్యాహ్నాత్పూర్వము. P. M. or Post Meridiem మధ్యాహ్నోత్తరము. P. M. G. or Post Master General తపాలుకు సర్వయజమానుడు, అంచెలధికారి.

Ma'am, mam, *n. s.* (a contraction of Madam) అమ్మా.

To Macadamize, i. e. To level, to smooth, to facilitate.

Macaroni, mac-a-rō'ni, *n. s.* సేమెతోలు. or buffoon హాస్యగాడు.

Macaroon, mac-a-rûn', *n. s.* వొకవిధమైన మిఠాయి.

Macau, Maccau, *n. s.* వొకవిధమైన పంచవర్ణపు చిలక.

Mace, māce, *n. s.* సోటా. or[silver stick వెండి బెత్తము. or club దుడ్డుకర్ర, బాణాకర్ర. [or spice జాపత్రి.

Mace-bearer, māce'bār-ĕr, [n.[s. వెండిబెత్తపువాడు.

To Macerate, mac'er-āte, *v. a.* రుబ్బుట, నూరుట, కృశింపచేసుట. or to steep నాననేసుట.

Maceration, mac-er-ā'shon, *n. s.* కృశింపచేయడము, రుబ్బడము, నూరడము, నాననేయడము.

Machiavel, *n. s.* వొకమనిషి నామము, ఆయన అతిచమత్కారుడు. to play the ~ చమత్కరించుట. Machiavelianism కాపట్యము, కుయుక్తి, చమత్కారము.

Machination, mak-i-nā'shon, *n. s.* తంత్రము, పంపకము, ఉపాయము.

Machine, ma-shēne', *n. s.* యంత్రము, ఉపకరణము. a loom is a ~ for weaving cloth మగ్గము బట్టలు నేసే యంత్రము. a pump is a ~ for raising water యేతాము నీళ్లు చల్లే యంత్రము.

Machinery, ma-shēn'ĕr-y, *n. s.* యంత్రము, తంత్రము. the ~ of this clock is injured యీ గడియారములో వుండే యంత్రము చెడిపోయినది. Poetical ~ కావ్యచాతుర్యము, కావ్యచమత్కారము.

Mackaw, *n. s.* రామచిలక, పంచవర్ణపు చిలక.

Mackerel, mack'er-el, *n. s.* సముద్రపు మత్స్యవిశేషము.

Mad, mad, *adj.* వెర్రి, పిచ్చి. he went to ~ or ran ~ వాడికి వెర్రిపట్టినది. a ~ dog వెర్రికుక్క. ~ brained దుస్సాహసముగల.

Madam, mad'am, *n. s.* అమ్మా. in scolding ఒసే.

Madcap, mad'cap, *n. s.* దుస్సాహసి, వెర్రిమనిషి, యిదియొకతాళిగాఅనేమాట.

To Madden, mad'dn, *v. a.* పిచ్చిచేసుట. a ~ing head-ache వెర్రితలనొప్పి.

Madder, mad'dĕr, *n. s.* చిరువేరువంటి ఛాయవేరు.

Made, māde, the *p*|| of Make చేసిన. a ~ dish కలపంటకము, అనగా పుష్పపులును కారము వేసిన అన్నము, లేక, కూర. a ~ up story కల్పించిన కథ, కట్టివిడిచిన కథ. a horse ~ of earth మృణ్మయమైన గుర్రము, మంటిగుర్రము. a jewel ~ of gems

రత్నముయమైనదగ. If you have got that appointment you are ‿ man నీకుఆవుద్యోగము దొరికితెనీవునిజయము. See to Make.

Madeira, *n. s.* మదేరాఅనేలంక,ఆలంకలో నుండివచ్చేసారాయి.

Madhouse, mad'hoŭse, *n. s.* వెర్రివాండ్లఆస్పత్రి, చెరసాలవంటిశాలయిల్లు.

Madly, mad'ly, *adv.* వెర్రిగా, పిచ్చిగా.

Madman, mad'man, *n. s.* వెర్రివాడు, ఉన్మత్తుడు.

Madness, mad'ness, *n. s.* వెర్రితనము,పిచ్చితనము, ఉన్మాదము.

Madonna, *n. s.* మేరీ, మేరీయొక్క విగ్రహము, కర్తయైనక్రీస్తుయొక్క తల్లి.

Madras, *n. s.* చెన్నపట్టణము.

Madrigal, mad'ri-gal, *n. s.* నాయకీనాయకభావముగలపాట.

Magazine, mag-a-zēne, *n. s.* గిడ్డంగి, కొట్టు. of arms ఆయుధశాల. of gunpowder మందుగిడ్డంగి. of rice or grain గిడ్డంగి,కణజము. or book divided into numbers చిల్లరప్రబంధము,నెలనెలకు, లేక,సంకేతముచేసుకొన్నకాలములోవుట్టేనానావిషయములుగలచిన్నచిన్నపుస్తకములు.

Maggot, mag'got, *n. s.* క్రిమి,పురుగు. or caprice పిచ్చిభ్రమ, పిచ్చితలంపు. John Wesley's father printed a volume of poems which he named Maggots.

Maggotty, mag'got-ty, *adj.* పురుగులుపట్టిన. or whimsical పిచ్చిభ్రమలుగల.

Magi, mā'ġī, *n. s.* మునీశ్వరులు, మునులు.

Magic, maġ'ic, *n. s.* ఇంద్రజాలము, మాయ, మంత్రశాస్త్రము. or conjuring గారడివిద్య. by some ‿ he suspected them హఠాత్తుగావాడికివాండ్లమీదశకఅనుమానముపట్టినది.

Magic, maġ'ic, Magical, maġ'ic-al, *adj.* ఇంద్రజాలసంబంధమైన,మాంత్రిక, మంత్రశాస్త్రసంబంధమైన. the ‿ power విచిత్రమైనశక్తి. by the ‿ power of wealth he became a respectable man రూకలమహిమవల్ల వాడు పెద్దమనిషి అయినాడు. the ‿ power of music sooth'd the pain ఆగానరసముయొక్క మహిమ ఆనొప్పి ఉపశమించినది. the effect of this news was ‿ యీసమాచారమువచ్చినందునశకవిచిత్రముజరిగినది. The intelligence had a ‿ effect యిదివదివేలు, యిందుచేతఅయినఫలముయింతంతకాదు. the ‿ power of the medicine యీమందుయొక్క విచిత్రమైనశక్తి.

Magically, *adv.* విపరీతముగా.

Magician, ma-ġish'an, *n. s.* మాంత్రికుడు,మంత్రగాడు, శూన్యగాడు.

Magisterial, maġ-is-tē'ri-al, *adj.* అహంకారముగల, గర్వించిన, దాష్టీకముగల.

Magisterially, maġ-is-tē'ri-al-ly, *adv.* అహంకారముగా, గర్వముగా, దాష్టీకముగా.

Magistracy, maġ'is-traċ-y, *n. s.* పోలీసువిచారణ, పోలీసుఅధికారము, పోలీసుదొరలు.

Magistrate, maġ'is-trāte, *n. s.* పోలీసుదొర.

Magna-charta, mag-na-chär'ta *or* mag-na-cär'ta, *n. s.* మహాచట్టము, అనగాసీమలోపుట్టేచట్టములకన్నిటికిమూలాధారమైనచట్టము, యిదిఆర్నూరుయేండ్లకుమునుపుపుట్టినది.

Magnanimity, mag-na-nim'i-ty, *n. s.* ధైర్యము, వీరత్వము, సాహసము, పెద్దమనిషితనము, సజ్జనత్వము.

Magnanimous, mag-nan'i-mus, *adj.* ధైర్యముగల, శౌర్యముగల, పెద్దమనిషియైన, సజ్జనుడైన.

Magnanimously, *adv.* ధైర్యముగా, శౌర్యముగా, పెద్దమనిషితనముగా, సజ్జనత్వముగా.

Magnates, *n. s.* (Latin) ప్రభువులు, పెద్దలు.

Magnesia, mag-nē'zhi-a, *n. s.* కొంచెముగాపేదిఅయ్యేశకవిధమైనమందు, యిదిమృదువిరేచనము.

Magnet, mag'net, *n. s.* సూదంటురాయి, కాంతరాయి.

Magnetic, mag-net'ic, Magnetical, mag-net'ic-al, *adj.* సూదంటురాయిగుణముగల,ఆకర్షకమైన. the ‿ power of the loadstone సూదంటురాయిలోవుండేఆకర్షకశక్తి. a magnetic sleep యోగనిద్ర, జ్ఞాననిద్ర, అనగామంత్రముచేతరప్పించినన నిద్ర. See the next word.

Magnetism, mag'net-ism, *n. s.* సూదంటురాయిగుణము, ఆకర్షకశక్తి. animal ‿ జ్ఞాననిద్ర,మంత్రముచేతరప్పించిననిద్ర, దేహమును కోశనప్పటికిన్ని తెలియకుండావుండేటట్టుకొన్నిక్రియలచేతశకడికి గాఢనిద్రరప్పించేశాస్త్రము.

Magnifick, *adj.* మహానీయమైన.

Magnificence, mag-nif'i-cence, *n. s.* జంభము, డంభము, కుటాటోపము. from the ~ of the building ఆయిల్లుఅతిఘనమైనదిగనుక.

Magnificent, mag-nif'i-cent, *adj.* దివ్యమైన, ఘనమైన, డంభమైన.

Magnificently, *adv.* దివ్యముగా, ఘనముగా, డంభముగా.

Magnifico, mag-nif'i-cō, *n. s.* మహారాజు, భాగ్యవంతుడు.

Magnified, *adj.* or honoured పూజ్యమైన. See To Magnify. The tiger trap is a ~ rat trap పెద్దదిగావుండేయెలుకబోనేపులిబోనుఅనగాయెలుకబోనువలెపులిబోనుఒకటేగానియిదిచిన్నదిఅదిపెద్దది.

Magnifier, mag'ni-fī-ĕr, *n. s.* భూతఅద్దము. See To Magnify.

To Magnify, mag'ni-fȳ, *v. a.* గొప్పచేసుట, ఘనపరచుట, స్తుతించుట, పొగడుట. this glass magnifies objects యీఅద్దములోచిన్నదిగొప్పగాఅగుపడుతున్నది. a magnifying glass భూతఅద్దము. he magnified the difficulties కొద్దికష్టమునుమహాకష్టముగాతెలియచేసినాడు.

Magnitude, mag'ni-tūde, *n. s.* గొప్పతనము, స్థూలత్వము. from the ~ of the task పనిబ్రహ్మాండమైనదిగనుక.

Magnolia, *n. s.* ఒకచెట్టుపేరు. Of this the చంపక వృక్షము is one species.

Magpie, mag'pīe, *n. s.* పూరిగెవదిరేవొకపక్షి. or talker వదరుబోతు. the Indian ~ గోకరాయిఅనేపక్షి See Madras Journal XI. p. 19. No. 159. The true English Magpie is not found in India. Craufurd's Siam, p. 261.

Mahogany, ma-hog'a-ny, *n. s.* మాగనిమాను, దీన్ని అతలసుమానని న్నిలంటారు, యిదినిండాయెలపాడైనది.

Mahomedan, Mahometan, *n. s.* and *adj.* తురకవాడు, తురకసాహెబు. ~ law తురకధర్మశాస్త్రము. a ~ woman తురకది.

Mahratta, *n. s.* మరాటివాడు. the ~ country మరాటిదేశము. he reads ~ మహారాష్ట్రముచదువుతాడు. the character or alphabet of this language is called మోడి.

Maid, mād, *n. s.* or virgin కన్య, కన్యకడుచు. or servant పనికత్తె, దాసి. a ~ of honour ఆడపాప. a bride's ~ తోడిపెండ్లికూతురు.

Maid, mād, *n. s.* (a sort of fish) టేకిచేప.

Maiden, mādn, *n. s.* కన్య, కన్యకడుచు. or woman servant పనికత్తె, దాసి.

Maiden, mādn, *adj.* నవ్యమైన, తరుణమైన, నూతనమైన, అస్పృష్టమైన. the ~ purity of snow మంచుయొక్కనిష్కల్మషమైననైర్మల్యము. his ~ speech వాడుతలయెత్తిమొట్టమొదటచేసినప్రసంగము. a ~ sessions అనగాసర్క్యూటుజడ్జీలువచ్చినసమయములోవిచారణచేయడానకుకైదీలుబొత్తిగాలేకపోవడము. her ~ name పుట్టింటిపేరు, పెండ్లికాకమునుపటిపేరు.

Maidenhead, mādn'hed, *n. s.* కన్నెరికము.

Maidenly, *adj.* అణుకువగల, అమరికగల.

Maidmarian, mād-mā'ri-an, *n. s.* హాస్యగాడు.

Maidservant, *n. s.* పనికత్తె, బోనకత్తె, దాసి.

Mail, māl, *n. s.* (armour) కవచము, జీరా. of the post తపాలుకట్ట, తపాలుజాబులువేసేతోలుసంచి. or coach తపాలుజాబులుతీసుకొనిపొయ్యేబండి.

Mailed, *adj.* కవచమువేసుకొన్న, జీరాతొడుక్కొన్న.

To Maim, mām, *v. a.* కుంటిచేసుట, మొండిచేసుట, భిన్నముచేసుట. the fall ~ed him పడడమువల్ల మొండిఅయినాడు. he ~ed the idol ఆవిగ్రహమునుభిన్నముచేసినాడు.

Maim, mām, *n. s.* కుంటు, మొండి, న్యూనము, భిన్నము. or defect లోపము, తక్కువ, వెలితి.

Main, mān, *adj.* ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన. the ~ point in this case ఈసంగతిలోవుండేసారాంశము. the ~ street రాజవీధి. From the island we went to the ~ land లంకలోనుంచిభూమికిపోయినాము. the ~ beam మొగిటివాసము, వెన్నుదూలము. the ~ body of an army మూలబలము. he pulled it out by ~ force వాడిబలముకొద్దిదాన్ని పెరికినాడు. the ~ stream of the Cavéri అఖండకావేరి. or of the Godavari అఖండగోదావరి.

Main, mān, *n. s.* ముఖ్యాంశము, ముఖ్యభాగము. or the ocean సముద్రము. we left the land and went into the ~ మెట్టనువిడిచిసముద్రములోకిపోయినాము. the ~ of the people వాండ్లలోబహుమంది. by might and ~ యావచ్ఛక్తితో, యావద్బ

లముతో. a — in gambling పందెము. Seven's the main! పగడసాలలో వచ్చే పైకమాట.

Maina, *n. s.* (H. a sort of bird) గోరింక.

Mainland, *n. s.* భూమి, ద్వీపము. this island lies within fifty miles of the — ఈలంకభూమికియాభైగడియలదూరమునకులో గావున్నది.

Mainly, mān'ly, *adv.* ముఖ్యముగా, బహుశః.

Mainmast, mān'măst, *n. s.* వాడనడిమిస్తంభము.

Mainprize, *n. s.* జామీను, పూట.

Mainsail, mān'sāl, *n. s.* వాడనడిమిస్తంభముయొక్క అడుగునకట్టేపెద్దచాప.

Mainstay, *n. s.* వాడస్తంభానికియొడటబిగించికట్టేతాడు. Metaphorically, a reliance ముఖ్యమైనఆధారము.

Mainstreet, *n. s.* రాజవీధి, ఘంటాపథము.

To Maintain, măn-tān', *v. a.* and *n.* కాపాడుట, పోషించుట, భరించుట. his uncle —s him వాన్నివాడిమామపెట్టుకొనిపోషిస్తాడు. he —s many servants వాడుశానామందినివాండ్లను పెట్టుకొనిభరిస్తాడు. exercise —s us in health కసరతురోగమునురానివ్వదు. the government —s the hospital గవనరు మెంటువారు యీశ్రమునుజరిపిస్తూవస్తున్నారు. he now —s himself వాడుయిప్పట్లోస్వయముగాజీవనముచేస్తాడు. they —ed the fort against us మాకుస్వాధీనముకానియ్యక ఆకోటనునిర్వహించుకొన్నారు, నిమాళించుకొన్నారు. he —ed his post వాడుతనస్థానములోనుంచికదలలేదు. he —ed his brother's story తమ్ముడిమాటనేసాధిస్తాడు, స్థాపిస్తాడు. I —ed the conversation till he returned వాడుమళ్లీవచ్చేదాకామాటలతోజరుపుతూవుంటిని. these witnesses —ed his claim ఇతనివ్యాజ్యమును ఆసాక్షులు పూర్తితీరచినారు. they — that he is wrong వాడుతప్పునాడంటారు. they — that he wrote the letter ఆజాబునువాడేవ్రాసినట్టుసాధిస్తారు.

Maintainable, măn-tān'a-ble, *adj.* సాధించతగ్గ. this story is not — ఈమాటరూఢిపరచకూడనిది.

Maintainer, *n. s.* సంరక్షకుడు, పోషకుడు.

Maintenance, mān'ten-ance, *n. s.* సంరక్షణ, పోషణ, జీవనము. this income is sufficient for my — యీవచ్చుబడినాజీవనమునకుచాలును.

Maintop, mān'top', *n. s.* వాడనడిమిస్తంభముమీది

Mainyard, mān'yârd, *n. s.* వాడనడిమిస్తంభముపైనడటఅడ్డకర్ర.

Maize, māze, *n. s.* మొక్కజొన్న.

Majestic, ma-jes'tic, Majestical, ma-jes'tic-al, *adj.* దివ్యమైన, గంభీరమైన, గౌరవమైన, మహత్తైన, ఘనమైన, శ్రీమత్.

Majestically, *adv.* గంభీరముగా, దివ్యముగా.

Majesty, maj'es-ty, *n. s.* మహాత్వము, ప్రభావము, ఘనత. His — రాజుగారు, యేలినవారు. Her — రాణిగారు, అమ్మగారు. Their Majesties రాజుగారున్నురాణిగారున్ను. God bless your — తమదొరతనముచల్లగావుండవలెను.

Major, mā'jor, *adj.* ముఖ్యమైన, బహు, విస్తారమైన, శానా. the — part of the people వాండ్లలో శానామంది.

Major, mā'jor, *n. s.* దండులోమేజరనేవుద్యోగస్థుడు, సర్వసాధారణధర్మము, ఇదితర్కశాస్త్రమందువచ్చేమాట. major-domo ఇంటికారుబారువిచారించేవుద్యోగస్థుడు. Major-General రెండోజనలు. The — and the minor in logic పూర్వపక్షము and సమాధానము.

Majority, ma-jor'i-ty, *n. s.* బాహుళ్యము, బహుమంది, శానామంది, అనేకులు. the — of them are Musulmans వారిలోతురకలువిస్తారము. the — of the judges were in his favour; the minority were against him ఆజడ్జీలలోశానామందివాడిపక్షముగానున్నుకొన్నిమందివాడికివిరుద్ధముగానున్నువుండిరి. when he reached his — వాడికివయస్సువచ్చినప్పుడు, వాడికివ్యవహారదశవచ్చినప్పుడు. or rank of major మేజరువుద్యోగము.

To Make, māke, *v. a.* చేసుట, చేయించుట, సృష్టించుట, కల్పించుట, యేర్పరచుట. he made a table మేజనుచేసినాడు, చేయించినాడు. God made the world దేవుడుప్రపంచమును సృష్టించినాడు. he made a bow or reverence దణ్ణముపెట్టినాడు. they made a demand against me నన్నురూకలుఅడిగినారు. he made an effort యత్నపడ్డాడు. he made much money by this యిందులోవాడికిమంచిలాభమువచ్చినది. I can — nothing of this letter యీజాబులోనాకుయేమిన్నితెలియలేదు, యీజాబునాకుఅసాధ్యము. he could not tell what to — of it అదియేమిటోవాడికిపైకటితోచలేదు. he made an image of gold బంగారుతోవిగ్రహ

ము సుఫోసినాడు. she made my bed అదినాకు పడక వేసినది. he made his bed on the rock రాతిమీదపండుకొన్నాడు. he ⌣s a god of his teacher ఉపాధ్యాయులను దేవుణ్నిగావిచారిస్తాడు. he ⌣s a god of his belly వాడికి కడుపే దైవము. he ⌣s a very good husband వాడుతగినమగడు. he ⌣s shoes చెప్పులుకుట్టుతాడు. they made him a schoolmaster వాణ్ని ఉపాధ్యాయులుగా పెట్టినారు, ఉపాధ్యాయుని వుద్యోగమును యిచ్చినారు. he made her a whore దాన్ని చెరిపినాడు. he made his son a tailor కొడుకుకు కుట్టుపని నేర్పినాడు. I will ⌣ you an example నిన్ను సాటువ చేస్తాను, అనగా నీకు చేసే శిక్ష చేత అందరికీ బుద్ధి వచ్చేటట్టు చేస్తాను. twelve and four annas ⌣ a rupee పన్నెండు, నాలుగు, పదహారు అణాలు ఒక రూపాయ అవుతున్నది. three times three ⌣s nine మూడు మూళ్లు తొమ్మిది. with this money I cannot ⌣ both ends meet యీ రూకలతో ఆ పనిని సాగవేయలేను, నెరవేర్చలేను. they ⌣ the most of a single instance ఒకసారి జరిగినదాన్ని పట్టుకొని పూరికె పెంచుతారు. he did not ⌣ his appearance వాడు హాజరు కాలేదు, అగుపడలేదు. this boy will ⌣ a good scholar యీ పిల్లకాయ మంచి పండితుడౌను. will you ⌣ one of our party? మాలో ఒకడుగా వుంటావా. he made me believe that he would pay the money తాను రూకలు యిచ్చేటట్టు నన్ను నమ్మించినాడు. he made this known తెలియచేసినాడు. he made himself known ప్రసిద్ధుడైనాడు. what made you write to him? వాడికి వ్రాయడానకు నీకేమి పట్టినది. I made him write a letter to them వాణ్ని కొని వాండ్లకు జాబు వ్రాయిస్తిని. I made him forget వాణ్ని మరిచేటట్టు చేస్తిని. I made him come వాణ్ని రప్పించినాను. I made him eat it తినిపిస్తిని, వాణ్ని తినేటట్టు చేస్తిని. I made him wait వాణ్ని కాచుకో పెట్టితిని. this story ⌣s him her son యీ మాటవల్ల వాడు దానికొడుకౌతాడు. this made me angry యిందువల్ల నాకు కోపము వచ్చినది. she ⌣s the child cry ఆ బిడ్డను యేడ్పిస్తున్నది. he made her laugh దాన్ని నవ్వించినాడు. none shall ⌣ them afraid వాండ్లను భయపెట్టే వారు యెవరున్ను లేరు. he made me acquainted with the subject ఆ సంగతిని నాకు తెలియచేసినాడు. this was the making of him యిది వాడి ఐశ్వర్యమునకు కారణము. he is a made man వాడి పని కుదిరినది, వాడికి యిక చింత లేదు. a basket made of bamboo slips వెదురుగంప, వెదురుబద్దలతో అల్లిన గంప. a mat made of bulrush తుంగచాప. a coat made of cloth సకలాతుతో కుట్టిన చొక్కాయి. a garland made of roses రోజా పువ్వులతో కట్టిన దండ. a cloth made of hemp నారచీర, జనప నారతో నేసిన చీర. This wood ⌣s excellent wheels యిది చక్రానికి మంచికొయ్య. The following are alphabetically arranged. He made an apology క్షమించవలెనన్నాడు, మన్నించవలెనన్నాడు. he made away with the money ఆ రూకలను అపహరించినాడు, స్వాహా వేసుకొన్నాడు. he made away with the child ఆ బిడ్డను దొంగిలించుకొనిపోయినాడు, లేక, చంపివేసినాడు. he made away with himself హత్య చేసుకొన్నాడు. this ⌣s no difference యిందువల్ల యేమిన్ని వ్యత్యాసము లేదు. she made faces at me నన్ను వెక్కిరించినది. to ⌣ free స్వతంత్రించుట. I made free to borrow your horse నేను స్వతంత్రించి తమ గుర్రాన్ని తీసుకొన్నాను. They made friends with him వాడితో విహితము చేసుకొన్నారు. I shall ⌣ the loss good ఆ నష్టమును నేను అచ్చుకొంటాను. he made his assertion good తాను చెప్పిన మాటను సాధించినాడు, స్థిరపరచినాడు. he made a journey to Calcutta కల్కత్తాకు పోయినాడు. the ship made the land or shore ఆ వాడ రేవుకై వచ్చినది. he made light of the matter ఆ సంగతిని అలక్ష్యము చేసినాడు. he made love to her దాన్ని లాలించినాడు, బుజ్జగించినాడు, వలపించినాడు. they made merry తిని తాగి సంభ్రమముగా వుండిరి, ఉల్లాసముగా వుండిరి. he made money నిండా రూకలు కూడబెట్టినాడు. he made much of them వాండ్లయందు చాలా విశ్వాసముగా వుండినాడు. he ⌣s nothing of translating a paper దస్తావేజును భాషాంతరము చేయడము వాడికి అవలీల. I cannot ⌣ the meaning out దీని భావమును వెళ్లదీయలేను, యిది నాకు అర్థము కాలేదు. can you ⌣ out who that is? వాడెవడో నీవు కనుక్కోగలవా. he made out a case or statement ఆ సం

గతినికుదిర్చిబ్రాసినాడు. they ~ her out to be his sister అదివాడితోడబుట్టినదనికనుక్కొన్నారు. he made out his claim తనవ్యాజ్యమునురుజువుచేసినాడు. he made over the property to me ఆసొత్తునునాకుస్వాధీనపరచినాడు, నావశముచేసినాడు. he made over the cattle to me ఆగొడ్లనునాకుతోలియిచ్చినాడు. he made peace with them వాండ్లతోసఖ్యపడ్డాడు. to ~ a pen కలంచెక్కుట, కలంచిక్కట. to ~ a pit గొయ్యితీయుట, కుణ్ణము త్రవ్వుట. he made a present to them వాండ్లకు బహుమానముచేసినాడు. he made every thing ready అన్నిటినిసిద్ధపరచినాడు. ~ room or stand back ప్రక్కకుండి, యెడమువిడవండి, తొలగండి. ~ room or remove these things యీస్థలమును ఖాళీలుచేయండి. he made room for me in his bed వాడిపడకలో నాకుయెడమిచ్చినాడు. the ship made sail ఆవాడబయిలుదేరినది. he made a secret of this దాన్నిదాచినాడు. I will ~ shift with this table యీమేజాతో సరిపుచ్చుకొంటాను. he made shipwreck వాడిపుట్టిమునిగినది. to ~ sour పులియబెట్టుట. you may ~ sure of the money రూకలుదొరుకుననిగట్టిగానమ్ము. I made sure of your coming మీరువస్తారనినిశ్చయముగాయెంచుకొనివుంటిని. I now ~ sure of his friendship యింతలో అతడునాకుస్నేహితుడుకాబోతాడని నిశ్చయముగా నమ్మియుంటిని. he made sure of the purchase అదితనకు లభ్యమౌనను కొన్నాడు. to ~ tea or coffee తేనీళ్లుసిద్ధముచేసుట. he made up a bond పత్రమునుసృష్టించినాడు, కల్పించినాడు. he made up matters or the quarrel రాజీచేసినాడు, సమాధానముచేసినాడు. he made up his mind to sell the house యింటిని అమ్మేటట్టునిశ్చయించుకొన్నాడు. it's utility will ~ up for it's difficulty కష్టానికితగినఫలముకలుగును. he made up his account with the merchants వర్తకులదగ్గరలెక్కతీర్చుకొన్నాడు. he made use of fond language ముద్దుమాటలాడినాడు. he made use of wax in this దీంట్లోమయినమునువుపయోగించినాడు. formerly they made use of bows and arrows in war పూర్వకాలమందుయుద్ధములో ధనుర్బాణములనువాడినారు. they made war with the French ఫ్రాంసువారితోయుద్ధముచేసినారు. to ~ water పుచ్చపోసుట, లఘుశంకచేసుట. ~ way దోవతియ్యి, దోవవిడువుము. he made his way through the forest అడవినిపడి పోయినాడు. the thieves made their way into my house మాయింట్లోదొంగలుచొరబడ్డారు.

To Make, māke, *v. n.* పోవుట, వచ్చుట. the tide made at noon మధ్యాహ్నవేళకుపోటుఆరంభమైనది. they made towards me నావైపువచ్చిరి. they made off towards the hill కొండకైపారిపోయినారు. they made back వెనక్కుపోయిరి, వెనక్కుతిరిగిరి. they made up to him వాడివద్దికిపోయినారు. this ~s against him యిదివాడికివిరుద్ధమౌతున్నది. he made across the fields పొలములో అడ్డముతొక్కిపోయినాడు. do not ~ or meddle నీవుచేయవద్దువెంటవద్దు. she made believe to strike him వాణ్ణికొట్టేటట్టుఅభినయించినది. he made believe to be angry కోపముగావున్నట్టునటించినాడు. that business is all a ~-believe అది అంతావట్టిటక్కు.

Make, māke, *n. s.* ఆకారము, స్వరూపము. his ~ resembles that of his brother వాడి అన్నవాడుపోలికేమచ్చుగావున్నారు.

Makebate, māke′bāte, *n. s.* కలహగాడు, కలహములుపెట్టేవాడు, తంటాఖోరు.

Maker, māk′ĕr, *n. s.* చేసేవాడు, సృష్టించేవాడు, సృష్టికర్త. Pot ~ కుమ్మరవాడు. Shoe ~ మాదిగవాడు. His ~ దేవుడు. this was an offence against your ~ యిదిదేవునియెడలనీవుచేసినపాపము.

Makeweight, māke′wāt, *n. s.* పెరికె, కొంట్లముమొదలైనవాటికిరెండుతక్కువలబరువు సరిగ్గావుండడానికైపెట్టేరాయిరవ్వమొదలైనబరువు.

Malabar, *n. s.* Tamil language అరవము. the ~ coast కొంకణదేశము.

Mal-administration, mal-ad-min-i-strā′shon, *n. s.* అవివేకప్రభుత్వము, నీతిలేనిదొరతనము.

Malady, mal′a-dy, *n. s.* రోగము, నలి, వికారము.

Malapert, mal′a-pert, *adj.* తలకొవ్విన, తుంట.

Malaria, *n. s.* విషపుగాలి. Davy in his account of the Ionian Islands (2. 241,) says A certain something, an agent in the atmosphere causing fevers విషకళ, జ్వరకళ, విషవాయువు.

Malcontent, mal′con-tent, *n. s.* రాజుమీదఅతృప్తుడుగావుండేవాడు, రాజుమీదగిట్టక వుండేవాడు, రాజద్రోహి.

Male, māle, *adj.* మొగ, పోతు. the ~ sex మొగజాతి. ~ offspring మొగసంతు. a ~ buffalo దున్నపోతు. a ~ cat గండుపిల్లి. the ~ cobra-snake తాచుపాము. several persons, ~ and female కొంతమంది మొగవాండ్లున్ను ఆడువాండ్లున్ను.

Male, māle, *n. s.* మొగది. the males and females మొగవాండ్లు ఆడువాండ్లు, మొగవి ఆడువి.

Malecontent, mal′ *or* māle′con-tent, *n. s.* See Malcontent.

Malediction, mal-ĕ-dic′shon, *n. s.* శాపము, తిట్టు.

Malefactor, mal-ĕ-fac′tor, *n. s.* ఖైది, నేరస్థుడు, ఖూనిచేసినవాడు, దొంగ.

Malevolence, ma-lev′ŏ-lence, *n. s.* కసి, ద్వేషము, వైరము.

Malevolent, ma-lev′ŏ-lent, *adj.* కసిగట్టిన, ద్వేషముగల, వైరముగల.

Malfesance, *n. s.* (French) దుర్మార్గము.

Malformation, *n. s.* వికారము, కురూపము.

Malice, mal′ice, *n. s.* అసూయ, పూర్వశేమి, కడుపుమంట, కార్పణ్యము. Or slight roguery చిత్తులాటము. through ~ against me నామీదికడుపుమంటచేత. he did this through ~ prepense దీన్ని పలకట్టి కావలెననిచేసినాడు.

Malicious, ma-lish′us, *adj.* కసిగట్టిన, ద్వేషముగల, కార్పణ్యముగల. or roguish చమత్కారమైన.

Maliciously, ma-lish′us-ly, *adv.* ద్వేషముగా, కార్పణ్యముగా. roguishly చమత్కారముగా.

Malign, ma-līn′, *adj.* దుష్ట, క్రూరమైన.

Malignancy, ma-lig′nan-cy, *n. s.* వైషమ్యము, క్రౌర్యము, దోషము, విషము.

Malignant, ma-lig′nant, *adj.* క్రూరమైన, దుష్ట. a ~ fever విషమజ్వరము.

Malignant, ma-lig′nant, *n. s.* a rebel దోషకారి, ద్రోహి. in creed See Heretic.

Malignantly, *adv.* క్రౌర్యముగా, చలపాదిగా.

Malignity, ma-lig′ni-ty, *n. s.* vileness, badness, cruelty క్రౌర్యము, ద్వేషము, చలపాదితనము.

Malingerer, *n. s.* (a soldier who makes excuses of sickness) బూటకాలమారి, ఒళ్లుకుదురులేదని సాకుచెప్పి ఉద్యోగానికి రాకుండా నిల్చిన సోజరు, సిపాయి.

Mall, mall, *n. s.* or a mallet, కొయ్యసుత్తి. or place మైదానము, బయలు.

Mallard, mal′lard, *n. s.* అడివిబాతు.

Malleability, *n. s.* నయము, సాగేగుణము. See Malleable.

Malleable, mal′lĕ-able, *adj.* నయముగల, సాగే. Iron is ~ but bell metal is not ఇనుములోన యముకద్దుకంచులోలేదు, ఇనుముసాగేటిదికంచు సాగనిది.

Mallet, mal′let, *n. s.* కొయ్యసుత్తి, కొయ్యసుత్తె.

Mallows, mal′lōś, *n. s.* బెల్లపాకుచెట్టు, తుత్తిరిచెట్టుకుసమానమైనచెట్టు. marsh ~ తుత్తిచెట్టు, నూగుబెండ. [థుంగుణి. Reeve.]

Malmsey, mâm′śė, *n. s.* ఒకవిధమైనవైనుసారాయి.

Malpractice, *n. s.* దుర్మార్గము, దుష్ప్రవర్తన.

Malt, mâlt, *n. s.* ఉప్పుడుబార్లీబియ్యము. malted rice వుప్పుడుబియ్యము. Malt is also a cant phrase for "Malt-liquor" that is, Beer or Ale.

To Maltreat, mal-trēt′, *v. a.* దౌర్జన్యముచేసుట, రచ్చపెట్టుట.

Maltster, mâlt′stĕr, *n. s.* బార్లీబియ్యము నానబోసియెండబెట్టిపక్వముచేసేవాడు.

Malversation, mal-ver-sā′shon, *n. s.* భపాపణి, అధికారద్రవ్యమునుఅపహరించడము, మోసము, ద్రోహము.

Malwa, *n. s.* (name of a country) మాళవదేశము.

Mama, Mamma, mam-mâ′, *n. s.* అమ్మా, తల్లి.

Mammon, mam′mon, *n. s.* మమోన, ఐశ్వర్యాధిదేవత, ధనపిశాచము, ధనము, పాపిష్ఠధనము. a slave to ~ ఐహికబద్ధుడు, లోకలమీదప్రాణము విడిచేవాడు. the ~ of unrighteousness అన్యాయార్జితవిత్తము.

Mammoth, *n. s.* పూర్వయుగమందువుండిన ఒకజంతువు, యిదియేనుగకుఆరింతలుపెద్దది, దీన్నిశరభము అనవచ్చును.

Man, man, *n. s.* మనిషి, మగవాడు. not a child పెద్దవాడు. a ~ servant పనివాడు. that ~ అతడు, వాడు. this ~ యితడు, వీడు. a ~ came here

పోకడవచ్చినాడు. no ~ went there యెవ్వరుపోలేదు. all men అంతమంది,అందరు. how many men? యెంతమంది, యెందరు. half those men ఆ సగంమంది. a ~ of that town ఆవూరివాడు. ~ has reason మనుష్యులకువివేకముకద్దు. ~ and wife దంపతులు, ఆలుమగడు. men and women స్త్రీలుపురుషులు, మగవాండ్లుఆడవాండ్లు. ever since I was a ~ నాకుబుద్ధితెలిసినదిమొదలు. we had ten men killed మాలోపదిమంది సోజర్లు,లేక, సిపాయీలుచచ్చినారు. a ~ of letters or learning విద్వాంసుడు, పండితుడు. he is a made ~ వాడికినిక్షుదటకద్దు,వాడికియికనుచింతలేదు. the outward ~ శరీరము, కళేబరము. the inner ~ ఆత్మ, జీవుడు. a wise ~ బుద్ధిమంతుడు,తెలిసినవాడు. a sick ~ రోగి. a wicked ~ దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు. a ~ of the world వివేకి,చమత్కారి. or a sinner సంస్కృతిబద్ధుడు. a ~ at arms ఆయుధపాణి,శూరుడు,బంటు,యిదిప్రాచీనగ్రంథయోగము. a ~ of war పెద్దఫిరంగులవాడ, యుద్ధవాడ, ప్రాచీనగ్రంథములందు,వీరుడు,శూరుడు, అనిఅర్థమున్నకద్దు. India ~ యిండియాకుపొయ్యేవాడ. Guinea ~ గినీదేశమునకుపొయ్యేవాడ. my brother's ~ (i. e. ~ servant) నాతమ్మునిపనినివాడు, నౌకరు. As contrasted in Job IV. 17. "*Enosh*" mortal ~ నరుడు, and "a ~" *geber* పురుషుడు. In Gen. II. 25. *ādam*, A†. ~ మనిషి. to a ~ they left him అందరువిడిచిరి. they entered the town to a ~ మనిషికిమనిషి. at drafts or chess ఆటలో కాయ. go along ~! పోరా. a ~ midwife మంత్రసానిపనిచేసేవైద్యుడు. come my ~! రావోయి. tell me my good ~ చెప్పవోయితమ్ముడా.

To Man, man, *v. a.* మనుష్యులనుపెట్టుట. he ~ned his ship తనవాడకుమనుష్యులనుపెట్టినాడు. he ~ned the walls ఆకోటగోడలమీదసిపాయీలనుపెట్టినాడు.

To Manacle, *v. a.* చేతికిసంకెళ్లువేసుట.

Manacles, man'a-cls, *n. s.* చేతిసంకెళ్లు.

To Manage, man'âge, *v. a.* నిర్వహించుట, నిగ్గించుట, క్రమపరించుట, నిభాయించుట, నడిపించుట. he could not ~ the horse ఆగుర్రాన్నినిక్కలేదు. she ~s her children very well ఆబిడ్డలను అధీనైనముగాకట్టుకొనివస్తున్నది. he ~d the business for me నేనునిగ్గించవలసినపనినివాడునిగ్గించెను. who will ~ your family in your absence? నీవులేనప్పుడుమీసంసారాన్నివిచారించువారెవరు. the sword is so long that he could not ~ it కత్తిపొడుగాటిదిగనుకవాడుతిప్పలేదు.

To Manage, man'âge, *v. n.* నిగ్గుట, జరుగుట. I cannot ~ without you నీవులేకనాకునిగ్గదు, జరగదు, సాగదు. he ~d to get the estate into his hands ఆయాస్తినితనస్వాధీనముచేసుకోవడానకైయుక్తిచేసినాడు. how did you ~ to get into the house? ఆయింట్లోకిపోవడానకుయేమిఉపాయముచేసినావు. I could not ~ without telling him వాడితోచెప్పకవిధిలేదు.

Manageable, man'âge-able, *adj.* సాధ్యమైన,నిభాయించదగిన, అణిగిన. this horse is not ~ ఆ దిఅసాధ్యమైనగుర్రము, అణగనిగుర్రము.

Managed, *adj.* నిర్వహించబడ్డ,సాధ్యమైన.

Management, man'âge-ment, *n. s.* నిర్వాహకము, విచారణ. he used some ~ in speaking to them వాండ్లతోకొంచెముయుక్తిగామాట్లాడినాడు.

Manager, man'âg-ĕr, *n. s.* నిర్వాహకుడు, ప్రవర్తకుడు. q. v. విచారణకర్త, దక్షుడు. a good ~ పొదిమిగాకార్యముచేసేవాడు. of a playhouse ఆటఆడేవాండ్లపెద్ద. the ~ of an office కచ్చేరిలోపెద్దఉద్యోగస్థుడు.

Manchet, man'chet, *n. s.* చిన్నరొట్టె,యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Mandamus, man-dā'mus, *n. s.* ఒకవిధమైనవారంటు.

Mandarin, man-da-rēn', *n. s.* అధికారి,యినిచైనాభాష. This is the Portugeze word: they call themselves by the name Quan. (Asiatic Ann. Reg. 1801. Tracts, p. 63.)

Mandate, man'dâte, *n. s.* ఆజ్ఞ, శాసనము.

Mandible, man'di-ble, *n. s.* దవడ.

Mandrake, man'drâke, *n. s.* ఒకవిధమైనచెట్టు. See Ainslie Vol. I. p. 207.

To Manducate, man'dū-câte, *v. a.* నములుట.

Mane, māne, *n. s.* జూలు,వెంట్రుకలు, గుర్రముమొదలైనవాటిమెడమీదివెంట్రుకలు. a lion's ~ సింహ

హముయొక్క మెడమీది కేసరములు. the maned billows కేసరములుగలఅలలు, అనగా ఉల్లోలకల్లోలములుగావుండేఅలలు.

Manege, *n. s.* అశ్వశిక్ష.

Manes, mā'nēs, *n. s.* (pronounced may-nees) *plu.* ప్రేతము, భూతము, చచ్చినవానిజీవము, యిదినిత్య బహువచనము. the sacrifice made to the ⌴ దినవారాలు.

Manful, man'fŭl, *adj.* ధైర్యముగల, ధీరుడైన.

Manfully, man'fŭl-ly, *adv.* ధైర్యముగా, ధీరుడై.

Mangalore, *n. s.* కన్డాల్బందరు.

Mange, mānge, *n. s.* గజ్జి, తీట, యిదిగుర్రాలకు, ముఖ్యముగాకుక్కలకువచ్చేటిది.

Mangel-wurzel, *n. s.* ఒకవిధమైనగడ్డ. See Beet.

Manger, mān'gĕr, *n. s.* తొట్టి, గాడి. a dog in the ⌴ తొట్టిలోవుండుకొన్నకుక్క, అనగాతనకున్ను అనుభవములేదు, పరులనున్ను అనుభవించనియ్యడు.

Mangey, *adj.* గజ్జిపట్టిన, తీటపట్టిన.

To Mangle, mang'gle, *v. a.* ఛిన్నాభిన్నముచేసుట, కత్తికింతకండగాకోసుట. he ⌴ed my letter నేనువ్రాసినజాబునుతలాతోకలేకుండాదిద్దిచెరిపినాడు. to ⌴ linen ఒకవిధమైనయిస్త్రీచేసుట.

Mangled, *adj.* ఛిన్నాభిన్నమైన. ⌴ clothes యిస్త్రీచేసినబట్టలు.

Mango, mang'gō, *n. s.* మామిడిపండు. a ⌴ tree మామిడిచెట్టు. the ⌴ fish గంగలోవుండేవొకవిధమైనమెత్రమాగచేపలు, యివిమామిడిపండ్లకాలములోవచ్చేటివి.

Mangrove, *n. s.* రావిచెట్టువంటివొకచెట్టు.

Mangy, mān'gy, *adj.* గజ్జిపట్టిన, తీటపట్టిన.

Manhood, man'hŭd, *n. s.* or human nature మనుష్యత్వము, మనుష్యస్వభావము. or virility పుంస్త్వము, మగతనము. or not childhood యౌవనము, వ్యవహారదశ. or courage ధైర్యము, పరాక్రమము. when he reached ⌴ వాడికివ్యవహారదశవచ్చినతరువాత.

Mania, *n. s.* వెర్రి, పిచ్చి, చలచిత్తము. the railway ⌴ బాటలుచక్క చేయవలెననేబులుపు, పిచ్చి. the Rose ⌴ రోజాపూలనుగురించివుండేపిచ్చి, సీమకున్నీరుపూలమీదప్రాణమువిడవడము.

Maniac, mā'ni-ac, *n. s.* వెర్రివాడు, చలచిత్తుడు.

Manifest, man'i-fest, *adj.* స్పష్టమైన, విశదమైన, తేటైన.

To Manifest, man'i-fest, *v. a.* అగుపరచుట, విశదపరచుట, స్పష్టముచేసుట, తేటపరచుట. he ⌴ed anger కోపమునుఅగుపరచినాడు.

Manifest, man'i-fest, *n. s.* వాడలోతెచ్చినసరుకులకువాడవాడుయిచ్చేపట్టి.

Manifestation, *n. s.* ద్యోతనము, ప్రకాశము, ప్రకటన, అవతారము, లీల. after the ⌴ of his kindness అతనిస్నేహమువిశదమైనతరువాత. the ⌴ of Krishna కృష్ణలీల. she is a living ⌴ of all the virtues ఆ మెధర్మావతారముగావున్నది. In 1 Cor. XII. 7. విశేషోవిశేషోగుణో A†.

Manifested, *adj.* బయలుపడ్డ, తెలియచేసిన, స్పష్టమైన.

Manifestly, man'i-fest-ly, *adv.* స్పష్టముగా, విశదముగా, తేటగా.

Manifesto, man-i-fes'tō, *n. s.* ప్రకటనకాకితము, ప్రసిద్ధపత్రిక.

Manifold, man'i-fōld, *adj.* పరిపరివిధమైన, వివిధమైన, నానావిధమైన. the ⌴ goodness of God దేవుడుచేసిననానావిధమైనవుపకారములు.

Manikin, man'i-kin, *n. s.* పొట్టివాడు, మరుగుజ్జు.

To Manipulate, *v. a.* పిసుకుట.

Manipulation, *n. s.* పిసుకడము.

Manjeet, *n. s.* (a drug) మంజిష్ఠ.

Mankind, man-kīnd', *n. s.* మనుష్యులు, ప్రజలు, లోకులు. he was called the guardian of ⌴ జగద్గురువనబడ్డాడు. for the good of ⌴ లోకానికివుపకారముగావుండేటట్టు.

Manliness, *n. s.* మగతనము, పౌరుషము, వీరత్వము, శూరత్వము, ధైర్యము. in this business he shewed much ⌴ యీపనిలోవాడిమగతనముచూపినాడు.

Manly, man'ly, *adj.* మగవాడికితగిన, ధైర్యమైన, శౌర్యమైన.

Manna, man'na, *n. s.* ఆహారవిశేషము, (మాన్నా. A†) or divine food దివ్యప్రసాదము. or gum ఔషధమునకుపుపయోగమయ్యేవొకవిధమైనబంక. the ⌴ of the bamboo వంశరోచన, వెదురుపుష్పం, త్వక్షీర. the Madras Tariff merely says మానాఆకు. See Christian Observer July 1820, p. 458.

Manner, man'nĕr, *n. s.* రీతి, తెరగు, విధము, మార్గ

ము. in any ⌴ యేరీతినైనా,యెట్లాగైనా. in that ⌴ అట్లా, ఆలాగున, ఆరీతిగా, ఆవిధముగా. after what ⌴ యేలాగున, యెట్లా. according to the usual ⌴ వాడికెచొప్పున. he was taken in the ⌴ చెయిచెయిగాకట్టబడ్డాడు,చేస్తూవుండగా కట్టుబడ్డాడు, చెయ్యికట్టుగాకట్టుకొబడ్డాడు. in the plural మర్యాద,మన్నన,సన్మానము,నడక, స్వభావము, గుణము. good ⌴s మర్యాద,సన్మానము. bad ⌴s అమర్యాద. she has her mother's ⌴s తల్లినడితేదానికివచ్చినది.

Mannerism, *n. s.* అలవాటు, పిచ్చిమర్యాద.

Mannerist, *n. s.* అలవాటుగలవాడు.

Mannerly, man'nĕr-ly, *adj.* మర్యాదస్థుడైన. a ⌴ person మర్యాదతీరుడు.

Mannikin, *n. s.* See Manikin.

Mannish, *adj.* మగరూపుగల, బోటుగావుండే,మూర్ఖురాలైన,యిదిఆడదాన్నిగురించినమాట.

Manœuvre, ma-nû'vĕr, *n. s.* యుక్తి,చమత్కారము, ఉపాయము,యెత్తుకడ, సేనావిన్యాసము. he made three or four ⌴s ఆ దండునుమూడునాలుగువ్యూహములుగావున్నాడు, విధములుగానిలిపినాడు.

To Manœuvre, ma-nû'vĕr, *v. a.* సేనావిన్యాసము నుచేసుట, వ్యూహములుకన్నుట, దండునునానావిధములుగానిలుపుట.

Manœuvring, *n. s.* యుక్తి, చమత్కారము, ఉపాయము, సేనావిన్యాసము. the art of ⌴ కవాయితు.

Manor, man'or, *n. s.* భూస్వాస్థ్యము,భూస్థితి, నేలమిరాసి, యజమానత్వము. the lord of the ⌴ జమీందారుడు, మిరాసిదారుడు.

Manse, manse, *n. s.* పాదిరియిల్లు, పాదిరిభూస్థితి.

Mansion, man'shon, *n. s.* దివ్యభవనము, గొప్పయిల్లు, దివ్యమైనయిల్లు. the ⌴ house (in London) లండన్‌పట్టణపుపెద్దపోలీసు అధికారివుండేయిల్లు. See Lord-Mayor.

Manslaughter, man'slâ-tĕr, *n. s.* అబుద్ధిపూర్వకముగాచేసినఖూని.

Manslayer, man'slā-ĕr, *n. s.* మనిషినిచంపేవాడు, మనుష్యహంత,నరాంతకుడు. BRY. 2. 97.

Mantel piece, *n. s.* నిప్పుగూటిమిద్దె, పొయిగూటిమిద్దె, అనగానిప్పుగూడు, పొయిగూడు, వీటిగడపమీదశృంగారముగా కొయ్యతో గానిరాతితో గానికట్టినచిన్నమిద్దె. he ought to write these words over his ⌴ యీమాటలనువాడిపొయిగూటిమిద్దెమీదవ్రాయవలసినది, అనగాస్నీమలోచలికొసరముచేసే చేశనిప్పుగూటిముందరకూర్చుంటాడుగనుకయీమాటలను చూస్తూవుండడమువల్ల బాగాజ్ఞాపకముంటుందనని భావము. See Fireplace and Chimney-piece.

Mantilla, *n. s.* (a Spanish word) ఉత్తరీయము, శిరవాసము, పైపోర్వ, పైముసుకుట, పచ్చడము.

Mantle, man'tle, *n. s.* (a man's ⌴) ఉత్తరీయము, శిరవాసము, పైపోర్వ,పైముసుకుట,పచ్చడము. a woman's ⌴ కొంగు.

To Mantle, man'tle, *v. n.* ఉల్లసించుట, వ్యాపించుట, విస్తరించుట, అల్లుకొనుట. the mantling vine విస్తరించిఅల్లుకొన్నద్రాక్షతీగె.

Mantle piece, *n. s.* See Mantel piece.

Mantua, man'tû-a, *n. s.* See Mantle.

Mantuamaker, man'tû-māk-ĕr, *n. s.* దొరసానులవుడుపులుకుట్టేఆడుది.

Manual, man'û-al, *adj.* చేతి,చేతితోచేయబడిన. the ⌴ exercise తుపాకిసాధకము. ⌴ labour స్వహస్తకష్టము. ⌴ art చిత్రము, శిల్పము. sign ⌴ రాజుయొక్కచేవ్రాలు.

Manual, man'û-al, *n. s.* చిన్నపుస్తకము, అనగాచేతిపుస్తకము. the lawyer's ⌴ ధర్మశాస్త్రసంక్షేపము.

Manufactory, man-û-fac'tor-y, *n. s.* పుట్టించేస్థలము, కార్ఖానా. a carpet ⌴ రత్నకంబళ్లునేసేదొడ్డి. paper ⌴ కాకితాలదొడ్డి,కాకితాలచేసేస్థలము. an Indigo ⌴ నీలిదొడ్డి or నీలితొట్టి.

Manufacture, man-û-fac'ture, *n. s.* పని, నేతపని, అల్లికపని. a cotton ⌴ గుడ్డ. a silk ⌴ పట్టువస్త్రము. a foreign ⌴ పరదేశమందునేసినగుడ్డలుమొదలైనవి. a place for the ⌴ of gunpowder మందుగిడ్డంగి, అనగాతుపాకిమందుచేసేస్థలము.

To Manufacture, man-û-fac'ture, *v. a.* చేసుట, నేసుట,అల్లుట. they ⌴ gunpowder తుపాకిమందుచేస్తారు. they ⌴ silks పట్టునేస్తారు. they ⌴ mats చాపలుఅల్లుతారు.

Manufactured, *adj.* చేసిన,నేసిన,అల్లిన. ⌴ goods నేతసరుకు. ⌴ tobacco మందుచేసినపొగాకు.

Manufacturer, man-û-fac'tûr ĕr, *n. s.* చేసేవాడు, నేసేవాడు, అల్లేవాడు.

Manufacturing town, *n. s.* నేతపనిజరిగేవూరు.

Manumission, man-u-mish'on, *n. s.* దాస్యత్వవిమోచనము, విడుదల, ఖులాసా.

To Manumit, man-ū-mit', *v. a.* దాస్యత్వవిమోచనము చేసుట.

Manure, ma-nūre', *n. s.* ఎరువు, మెరువు, పెంట. they use these leaves as ⌣ యీఆకులను పొలానికిమెరువుగా వేస్తారు.

To Manure, ma-nūre', *v. a.* మెరువువేసుట, ఎరువకలగచేసుట, మందకట్టుట.

Manuscript, man'u-script, *n. s.* వ్రాసినపుస్తకము, వ్రాసినది. a ⌣ copy of the Amara Cosa వ్రాసినఅమరపుస్తకము, అచ్చుగాఅచ్చువేసినదికాదు. that book is still ⌣ ఆపుస్తకముయింకాఅచ్చువేయలేదు. (Vide Gibbon's Rome LXIV. 51.)

Many, man'y, *adj.* అనేకమైన, బహు, శానా, చాలా. ⌣ birds అనేకపక్షులు. how ⌣? యెన్ని, యెందరు. so ⌣ అన్ని, అందరు, యిన్ని, యిందరు. in ⌣ instances శానామాట్లు. twice as ⌣ రెండింతలు. ⌣ say so శానామందిఅట్లాఅంటారు. the ⌣, or the world ప్రజలు, జనులు.

Many-coloured, man'y-cul-urd, *adj.* నానావర్ణమైన, చిత్రవిచిత్రమైన.

Manyheaded, man'y-hed-ed, *adj.* అనేకతలలుగల.

Manytimes, man'y-tīms, *adv.* అనేకమాట్లు.

Map, map, *n. s.* పటము. ⌣ of the world భూగోళపటము, అనగాభూమి, సముద్రము, నదులు, పర్వతములువ్రాసివుండేటిది. a ⌣ of Madras చెన్నపట్టణమునువ్రాసివుండేపటము.

To Map, map, *v. a.* వ్రాసుట, పటముగావ్రాసుట. he ⌣ped Bengal బంగాళానుపటముగావ్రాసినాడు.

Maplĕ, māple, *n. s.* వృక్షవిశేషము.

To Mar, mâr, *v. a.* చెరుపుట. he ⌣red our prospects మాపనులనుచెరిపినాడు. This is used in some ludicrous compounds. Thus Mar Prelate గురుద్వేషి Sir Martin Mar-all సర్వధ్వంసకుడు, ఊరుకొల్లపుచ్చేవాడు.

Maranatha, mar-a-nath'a, *n. s.* శాపమందుప్రయోగించేమాట.

Marasmus, ma-ras'mus, *n. s.* consumption, a disease క్షయరోగము.

To Maraud, *v. a.* దవుడుచేసుట, కొల్లబెట్టుట, బందిపోటుచేసుట.

Marauder, mar-âd'ĕr, *n. s.* దవుడుచేసేవాడు, కొల్లబెట్టేవాడు, బందిపోటుచేసేవాడు.

Maravedi, *n. s.* దుడ్డు, ఇది Spanish శబ్దము.

Marble, mâr'ble, *n. s.* శ్రేష్ఠమైననల్లరాయి, చలువరాయి. statue made of white ⌣ తెల్లచలువరాతితోచేసినప్రతిమ. a ball to play with గోలికుండు.

Marble, mâr'ble, *adj.* చలవరాతిసంబంధమైన. a ⌣ stature చలవరాతిప్రతిమ. ⌣ paper చిత్రవిచిత్రముగావుండేకాకితము, పొడలుపొడలుగావుండేకాకితము. her ⌣ breasts మెరుగుపాలిండ్లు.

Marbled, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, నానావర్ణములుగల, పొడలుపొడలుగావుండే. a ⌣ paper నానావర్ణములుగలకాకితము, పొడలుపొడలుగావుండేకాకితము.

Marblehearted, mâr'ble-hârt-ed, *adj.* ధాతుమనసుగల, కఠినమైన, క్రూరమైన.

Marcasite, mâr'ca-sīte, *n. s.* ఒకవిధమైనరాయి.

March, mârch, *n. s.* the third month పాశులమాసిమూడోనెలపేరు.

To March, mârch, *v. n.* పోవుట, నడుచుట, కూచిచేసుట. he ⌣ed off లేచిపోయినాడు. the army ⌣ed in the morning ఆదండుతెల్లవారిఝామునకూచిచేసినది, పోయినది. or to walk gravely ఠియ్యారముగానడుచుట, హొయలుగానడుచుట.

To March, mârch, *v. a.* నడిపించుట. he ⌣ed his troops into the town తనదండునుపట్టణములోకినడిపించుకొనిపోయినాడు.

March, mârch, *n. s.* or journey ప్రయాణము, కూచి. or grave walk ఠియ్యారనడ, హొయలునడ. a forced ⌣ హుటాహుటిప్రయాణము. the town was then three ⌣es off అప్పుడుఆపట్టణముమూడుమజిలీలదూరమువుండినది. or tune ప్రయాణమైపొయ్యేటప్పుడువూదేరాగము. the dead ⌣ ఒకడుదండులోవుండిచస్తే వాణ్ని స్మశానానికి తీసుకపొయ్యేటప్పుడువాయించేరాగము. the ⌣ of time or the ⌣ of events కాలగతి, కార్యవశము. the ⌣ of intellect విద్యాభివృద్ధి, జ్ఞానాభివృద్ధి. The Marches or border సరిహద్దు, పొలిమేర.

Marchioness, mâr'chun-ess, *n. s.* దొరసాని, రాణి, అనగా రాజు యొక్క భార్యను రాణియన్నట్టు, Marquis యొక్క భార్య Marchioness.

Marchpane, mârch'pāne, *n. s.* వొకవిధమైన ఫలాహారము.

Mare, māre, *n. s.* ఆడుగుఱ్ఱము, మాదవాను, గోడిగె. a ⌣ in foal చూలిగుఱ్ఱము. the grey ⌣ is the better horse పెండ్లాము చేతిలో తగులుకొని మొగుడు కరిస్తాడు. Mare's nest కుందేటికొమ్ములు, శశశృంగము, గగనకుసుమము, పరమానందయకథలలో గుఱ్ఱపుగుడ్డు.

Mareschal, mâr'shal, *n. s.* సేనాధిపతి.

Margent, mâr'gent, *n. s.* తీరము, అంచు. or commentary, notes టీక, వ్యాఖ్యానము.

Margin, mâr'gin, *n. s.* అంచు, తీరము. or notes, commentary టీక, వ్యాఖ్యానము. the names are mentioned in the ⌣ ఆ పేళ్లు యీపక్కను అనగా యీ అంచున వ్రాసియున్నవి.

Marginal, mâr'gin-al, *adj.* అంచున వ్రాసిన, పక్కను వ్రాసిన. ⌣ notes అంచున వ్రాసిన సంగ్రహము, సంక్షేపము, టీక, వ్యాఖ్యానము.

Margosa, *n. s.* వేపచెట్టు, నింబవృక్షము.

Margrave, mâr'grāve, *n. s.* వొకవిధమైన జమీందారుడు.

Margravine, *n. s.* దొరసాని. Margrave అనే జమీందారుడి యొక్క భార్య.

Marigold, mar'i-gōld, *n. s.* బంతిపువ్వు.

Marine, ma-rēne', *adj.* సముద్రసంబంధమైన, సముద్రపు.

Marine, ma-rēne', *n. s.* వాడసిపాయి, వాడసోజరు.

Mariner, mar'i-nĕr, *n. s.* వాడవాడు, సైలరు.

Marital, mar'i-tal, *adj.* మగనిసంబంధమైన. ⌣ rights భర్తృధర్మములు.

Maritime, mar'i-time, *adj.* సముద్రసంబంధమైన, సముద్రపు. ⌣ provinces సముద్రతీరమందువుండే దేశములు.

Marjorum, mâr'jō-rum, *n. s.* మరువమువలెగానిద వనమువలెగాని పరిమళించే వొకవిధమైన చెట్టు.

Mark, mârk, *n. s.* గురుతు, ఆనవాలు, జాడ, మచ్చ. I made a ⌣ upon that దానిమీద గురుతు వేసినాను. the Hindus wear a ⌣ on their foreheads హిందువులు ముఖములలో బొట్టుపెట్టుకొంటారు. they call the upright ⌣ ఊర్ధ్వపుండ్రము, తిరుమణి, the cross ⌣ being అడ్డబొట్టు. a birth ⌣ పుట్టుమచ్చ. he has a ⌣ upon his hand వాడిచేతిమీద మచ్చవున్నది. for aiming at గురి, లక్ష్యము. he was a mere ⌣ for the bitter shafts of fortune దౌర్భాగ్యపరంపరలకు ఆస్పదమైనాడు. or a kind of coin వొక నాణ్యము, ఆ నాణ్యము యిప్పుడు చెల్లదు. Letters of Marque (i. e. Mark) వాడలమీదికి యిచ్చే వారంటు.

To Mark, mârk, *v. a.* గురుతువేసుట. or to take notice కనిపెట్టుట. he ⌣ed out a circle on the plain ఆ బయిలులో గురుతుగా గిరిగీచినాడు. did you ⌣ or notice his expressions? వాడనేదాన్ని కనిపెట్టినావా, చూస్తివా. he does not ⌣ what we say మనము చెప్పేదానిమీద వాడికి దృష్టిలేదు. he ⌣ed where they are gone వాండ్లుపోయిన జాడపట్టినాడు. ⌣ my words నామాటలు స్థిరముగానమ్ము. ⌣ ye, that is what he said వాడు చెప్పినది యిదేసుమీ. to read, ⌣ and learn చదవడము, కనుక్కోవడమును, పాఠముచేయడము.

Marked, *adj.* గురుతుగల. this is ⌣ with red దానికి యెఱ్ఱగురుతువున్నది, యెఱ్ఱమచ్చవున్నది. his conduct towards them was very ⌣ వాడు వాండ్లపట్ల నడుచుకొన్నది మహావిశేషముగావుండెను. there is a ⌣ difference between these two యీ రెంటికి పరిష్కారమైన భేదమువున్నది. a ⌣ contempt అత్యంతఅలక్ష్యము. See To Mark.

Marker, *n. s.* గురుతువేశేవాడు. In gambling యెంచుకొనేవాడు, లెక్కపెట్టేవాడు.

Market, mâr'ket, *n. s.* అంగడివీధి, బాజారు. or time of sale సంత. or purchase and sale క్రయవిక్రయములు, వ్యాపారము. he made a good ⌣ today నేడు వాడికి మంచి బేరము. they found a ⌣ here వాండ్లకిక్కడ కొనేవాండ్లు దొరికిరి. they found no ⌣ కొనేవాండ్లు లేరు.

Marketable, mâr'ket-able, *adj.* అమ్మతగిన, అమ్మే.

Market-day, *n. s.* సంతదినము.

Market-folks, *n. s.* సంతకు వచ్చిన జనము, అంగడికి వచ్చిన జనము.

Marketman, *n. s.* అంగడివాడు.

Market-place, mâr'ket-plāce, *n. s.* అంగడివీధి, బాజారు, సంతకూడేస్థలము.

Market-price, mâr'ket-prīce, Market-rate, *n. s.* అంగడివెల, అంగడిధర, కాలక్రయము.

Market-town, mâr'ket-town, *n. s.* సంతకూడేవూరు, కసుబాగ్రామము.

Marketting, *n. s.* బేరము, వ్యాపారము.

Marking ink, *n. s.* చలవకునిలిచేయింకి.

Marking nut, *n. s.* జీడిగింజ.

Marksman, mârks'man, *n. s.* గురిగాడు.

Marl, mârl, *n. s.* సత్తువమన్ను, గరువునేల, దీన్ని యెరువుగావేస్తారు. whitish ~ పాలగరువు.

Marline-spike, *n. s.* వాడతాళ్లనుబిగించడానకైవుండేయినుపకడ్డి.

Marlpit, mârl'pit, *n. s.* గరువుమన్నుతవ్వేగొయ్యి.

Marmalade, mâr'ma-lāde, *n. s.* కిచ్చిలిపండ్లుచక్కెరపీటితో చేసిన వొకవిధమైనమిఠాయి.

Marmot, *n. s.* పందికొక్కువంటి వొకజంతువు.

Maroons, *n. s.* వొకవిధమైనచెంచువాండ్లు.

Marplot, *n. s.* రెండో నారదుడు, పనిచెరిపేవాడు.

Marquis, mâr'qŭis, *n. s.* వొకవిధమైనపట్టముగలదొర.

Marriage, mar'rāge, *n. s.* పెండ్లి, వివాహము. a left handed ~ కంతుబొట్టువేసినపెండ్లి.

Marriageable, mar'rāge-able, *adj.* పెద్దమనిషియైన, పెండ్లియీడుగావుండే.

Married, mar'rĕd, *adj.* పెండ్లాడిన, పెండ్లియైన. a ~ couple దంపతులు, ఆలుమగడు. the ~ state ఆలుమగడుజీవితులైవుండేదశ, గార్హస్త్యము, ఐదువతనము. a ~ woman సంసారి. metaphorically, united సంయుక్తులైన. Married to immortal verse (Milton) శ్లోకబద్ధమైన.

Marrow, mar'rō, *n. s.* మూలగ, మజ్జా, యెముకనడిమిగుజురు. metaphorically సారాంశము. this is the ~ of the matter యిది ఆసంగతియొక్క సారాంశము. ~ of wheat గోధుమనూక. spinal ~ కుండలీనాడియొక్కమూలగ. vegetable ~ యిది వొకవిధమైనకోసుకూర. the ~ apple బొప్పాయ.

Marrow-bone, *n. s.* పెద్దయెముక. on his ~s మోకాలిమీదనిలుచుకొని.

Marrowfat peas, *n. s.* పెద్దబటానీలు.

Marrowless, mar'rō-less, *adj.* యెముకలగూడుగావుండే, శుష్కించివుండే.

To Marry, mar'ry, *v. a.* పెండ్లిచేయించుట, పెండ్లాడుట. he married her దాన్ని పెండ్లాడినాడు. she married him వాణ్ని పెండ్లాడినది. he married his daughter to me నాకుకూతురినియిచ్చి పెండ్లిచేసినాడు. the priest married us పాదిరిమాకుపెండ్లి చేయించెను.

To Marry, mar'ry, *v. n.* పెండ్లాడుట. when did he ~? యెప్పుడుపెండ్లాడినాడు.

Marry, mar'ry, *interj.* సుమీ, ఆట, యిదినిజమాట. I thought so ~ నాకుఅట్లాతోచిందిసుమీ.

Mars, *n. s.* (the planet) అంగారకుడు. as god of battle యుద్ధదేవుడు, కొమారస్వామిఅనవచ్చును. a son of ~ వీరుడు, శూరుడు.

Marsh, mârsh, *n. s.* చిత్తడిభూమి, చితచితమనివుండేభూమి, బాడవనేల, బురదనేల. a salt ~ ఉప్పుకర్ర.

Marshal, mâr'shal, *n. s.* or general సేనాధిపతి. or master of ceremonies సభయొక్క కారుబారువిచారించుకొనేవాడు, బరాబరిచేసేవాడు. a field ~ సేనాధిపతికియిచ్చే వొకకితాబు.

To Marshal, mâr'shal, *v. a.* యేర్పరచుట, దారిచూపుట.

Marshalled, *adj.* (prepared, trained) శిక్షితులైన, యేర్పడ్డ.

Marshalsea, mâr'shal-sē, *n. s.* యిది వొకజెయిల్ఖానాపేరు.

Marshy, mârsh'y, *adj.* చిత్తడిగావుండే, చితచితలాడే.

Mart, mârt, *n. s.* అంగడి, బాజారు, అమ్మకము. the goods found a ~ there అక్కడఆసరుకులుబాగావెలపోయినవి.

Marten, mâr'ten, *n. s.* a wild cat వొకవిధమైనపెద్దముంగిస. a bird భారద్వాజమువంటి వొకపక్షి.

Martial, mâr'shal, *adj.* వీరుడైన, శూరుడైన. ~ preparations యుద్ధసన్నాహములు. a court ~ దండులో కూడినన్యాయసభ. a man of a very ~ countenance అతివీరభావముగలవాడు, వీరరసముగలవాడు.

Martin, *n. s.* వొకవిధమైనభారద్వాజము, పట్టెంత. a quadruped వొకవిధమైనపెద్దముంగిస.

Martinet, *n. s.* క్రూర శాసకుడు, యుద్ధపూర్వము లెక్కని పేరు.

Martingal, mâr'tin-gal, *n. s.* జేరుబందు, అనగా గుఱ్ఱము ముఖమెత్తకున్నట్టుగు వారుకున్న కట్టే వారు.

Martinmas, mâr'tin-mas, *n. s.* నవంబరు నెల ౧౧ తేదివచ్చే పెరుకతండుగ.

Martyr, mâr'tĕr, *n. s.* a witness సాక్షి. A†. K†. మతానకై ప్రాణమువిడిచినవాడు. he is a ~ to rheumatism వాతరోగముచేతమహాశ్రమపడుతున్నాడు. he has been a ~ to his zeal in the service తనిలో అతిశ్రద్ధైనందువల్లనే చెడిపోయినాడు. he fell a ~ to dissipation తనదుర్వృత్తి వల్లనే చెడిపోయినాడు. the army of ~s ప్రాణత్యాగము చేసినభక్తులు.

Martyrdom, mâr'tĕr-dom, *n. s.* మతానకైచావడము, మతద్వేషమువల్ల అన్యమతస్థులచేత చంపబడడము. he suffered ~ మతమునుగురించి ప్రాణత్యాగము చేసెను, వాడు నిండాభక్తుడని వాణ్ని అన్యమతస్థులు చంపిరి.

Martyred, *adj.* మతానకై చచ్చిన, మతవిరోధము చేతచంపబడిన.

Martyrology, mâr-tĕr-ol'ô-gy, *n. s.* మతానకై చచ్చినటువంటి గాని చంపబడ్డటువంటి గాని వారి మాహాత్మ్యము.

Marvel, mâr'vel, *n. s.* అద్భుతము, ఆశ్చర్యము.

To Marvel, mâr'vel, *v. n.* ఆశ్చర్యపడుట. he ~led where it was అదియెక్కడవుండినదోయని ఆశ్చర్యపడెను.

Marvellous, mâr'vel-lus, *adj.* ఆశ్చర్యమైన, అద్భుతమైన, వింతైన.

Marvellously, *adv.* ఆశ్చర్యముగా, అద్భుతముగా. this is ~ difficult యిది మహాప్రయాస, అతిప్రయాస.

Marvellousness, *n. s.* ఆశ్చర్యకరత్వము. on account of the ~ of this story I did not believe it ఆశ్చర్యకరమైనందున ఆమాటను నేనునమ్మలేదు.

Mary-gold, *n. s.* See Marigold.

Masculine, măs'cū-line, *adj.* మొగ, ప్రౌఢ, ధీర. the ~ gender పుంలింగము. she has a ~ look దానిది మొగచూపు. a ~ style ప్రౌఢవాక్కు.

Mash, mash, *n. s.* గుజ్జు, కలుపు, అంబలి. a ~ or syllabub of plantains, milk &c. పంచామృతము.

To Mash, mash, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట, మెదుపుట, రుబ్బుట, తొక్కుట, నలగకొట్టుట. she ~ed mangoes in milk మామిడిపండ్లను పాలలో కలిపెను. he ~ed the bran in water నీళ్లలో తవుడుకలిపినాడు. he ~ed the plaster సున్నముకలిపినాడు. his bones were ~ed వాడియెముకలు పొడిఅయినవి, పిండిఅయినవి.

Mask, măsk, *n. s.* or Masque మారుముఖము, కృత్రిమముఖము, వేషము. he made a ~ of paper కాకితముతో మారుముఖమును చేసినాడు. they wear ~s at this feast యీపండుగలో మారుముఖాలు కట్టుకొంటారు. he threw off the ~ మాయలుకడగాపెట్టినాడు. there was a ~ at the Palace నగరిలో వేషాలవిందుజరిగినది. or pretext నెపము, సాకు, వ్యాజము. under the ~ of friendship స్నేహమనేసాకుపెట్టి.

To Mask, măsk, *v. a.* కృత్రిమముఖమునుకట్టుకొనుట, వేషమువేసుకొనుట. or to hide దాచుట, మరుగుచేసుట. he ~ed his design వాడిఅభిప్రాయమును దాచినాడు. the infantry ~ed the cannon సిపాయీలు ఫిరంగులకు మరుగ్గావుండిరి. he ~ed the wall with plaster గోడకు సున్నము పూసినాడు. ~ing or acting with ~s మారుముఖాలుకట్టుకొనిఆడేఆట.

Masker, măsk'ĕr, *n. s.* మారుముఖమును కట్టుకొన్నవాడు, వేషధారి.

Mason, măsn, *n. s.* కాసెవాడు, కొల్లత్తువాడు. (name of a sect) See Freemason.

Masonry, măsn'ry, *n. s.* కాసెపని, కొల్లత్తుపని, తాపీపని. (which like Freemasonry means a craft, secret trade, or mystery.)

Masoolah boat, *n. s.* నాటుపడవ.

Masquerade, măs-kĕr-āde', *or* Masquerading, *n. s.* మారుముఖాలుకట్టుకొనిఆడేఆట, వేషమువేసుకొనిఆడేఆట.

Masquerader, măs-kĕr-ād'ĕr, *n. s.* మారుముఖమును కట్టుకొన్నవాడు, మారువేషమువేసుకొన్నవాడు, వేషధారి.

Mass, măss, *n. s.* మొద్దు, ముద్ద, గడ్డ. a ~ of wood కొయ్యమొద్దు. or of metal పాళెము, కడ్డి. or a

large quantity తడక, విస్తారము, సమూహము. a ~ of people గుంపు, జనసమూహము. a ~ of houses యిండ్లసమూహము. a ~ of clouds మేఘచయము. a ~ of blunders అబద్ధాలపుట్ట. a ~ of ruins ఏకపాడు. his body is a ~ of corrupt humours వాడిశరీరమురోగములపుట్ట. this island is a ~ of cannon యీదీవిఅంతాఫిరంగులమయముగావున్నది. or Catholic worship పూజ. or music for a ~ పూజలోపాడేవొకవిధమైనరాగము.

Massacre, mas′sa-kĕr, *n. s.* జనసంహారము, వధ.

To Massacre, mas′sa-kĕr, *v. a.* ప్రజలనుసంహరించుట, వధించుట, పశుప్రాయముగాచంపుట, గొడ్లనునరికినట్టుదూరినరుకుట.

Massiness, mas′si-ness, Massiveness, mas′sive-ness, *n. s.* స్థౌల్యము, స్థూలత్వము, బరువు.

Massive, mas′sive, Massy, mas′sy, *adj.* స్థూలమైన, లావాటి, బరువైన. massy gold కుందనము.

Mast, măst, *n. s.* స్తంభము, వాడస్తంభము. the middle or main ~ వాడనడిమిస్తంభము. the fore ~ ముందరిస్తంభము. the mizen ~ వెనకటిస్తంభము. the top ~ పైస్తంభము, రెండోస్తంభము. the top gallant ~ మూడోస్తంభము, కొనస్తంభము. a jury ~ విరిగిపోయినదానికిబదులుగావేసుకొన్నస్తంభము. Mast or acorns &c. కాయలు.

Masted, *adj.* స్తంభములుగల. or three ~ vessel మూడుస్తంభములవాడ.

Master, mäs′tĕr, *n. s.* యజమానుడు, దొర, ప్రభువు, నాయకుడు, యేలేవాడు. the ~ of the land ఆనేలకుసొంతగాడు. an appellation of respect గారు అన్నట్టుపేరుకుముందరవచ్చే మర్యాదశబ్దము. or teacher ఉపాధ్యాయులు, గురువు. a dancing ~ నట్టువుడు. a fencing ~ సామునేర్పేవాడు. (or sound scholar) a ~ of English యింగ్లీషులోపూర్ణుడు, ఇంగ్లీషులోపండితుడు. an English ~ యింగ్లీషుభాషనేర్పేవాడు, పండితుడు, పూర్ణుడు. Is your ~ at home? No మీదొరయింట్లోవున్నాడా, లేదు. you will soon be ~ of this language యిందులోశీఘ్రముగాపండితుడవుఅవుతావు. Musulmans were that time ~s అప్పుడుతురకలుదొరలుగావుండినారు. he is now a ~ of Tamil వాడుయిప్పుడుఅరవములోపూర్ణుడైవున్నాడు. they struggled for some time and at last he was ~ వాండ్లుకొంతసేపుపోరాడినారుతుదకువీడుగెలిచినాడు. a ~-carpenter వడ్లమేస్త్రీ. when he became ~ of the property ఆయాస్తిఅతనికిస్వాధీనమైనతరువాత. that horse is ~ of my weight ఆగుర్రమునన్నుమోయగలదు. he made himself ~ of the language ఆభాషనుసాధించినాడు. he is his own ~ వాడుస్వతంత్రుడు. works of the ancient ~s or painters పూర్వకపుశాస్త్రజ్ఞులపని, అనగాదివ్యమైనపనులు. ~ of arts శాస్త్రి, అన్నట్టుయిదివొకపట్టము. అనగావిద్యానిర్వాహకుడు, పండితుడు. ~ of the ceremonies పెత్తనగాడు. the ~ key అన్నిబీగాలకున్నుసరిపడేతాళముచెవి. this grammar is a ~ key to the language ఆభాషకుయీవ్యాకరణగ్రంథముసర్వోపయోగకరముగావున్నది, అనగాఅన్నివిధాలవుపయోగిస్తున్నది. this was his ~ devise to ruin them వాండ్లనుచెరపడానకైచేసినముఖ్యమైనయుక్తి. Master అనేశబ్దమునీచులవిషయమందున్నుప్రయోగించడముకద్దు, యేలాగంటే, I say ~ can you make a chair for me? ఒరేఅన్నానాకువొకకురిచీచేసియిస్తావా. In John. III. 10. Διδασκαλος. In Matt. XXII. 16. గురు A†. ఉపదేశకుడు. P†. బోధకుడు. K†. XXIII. 8. 10. καθηγητης. గురు A†. Note. Master Ellis (మాస్తరెల్లిస్)అంటేయెల్లిస్అనేచిన్నవాడు. Mr. (Mister) Ellis (మిస్తరెల్లిస్)అంటేయెల్లిస్దొరగారు, ఉచ్చారణలోయింత అర్థభేదమున్నదిగనుకయెల్లిస్ దొరగారుఅనవలసినప్పుడు Master Ellis మాస్తరెల్లిస్ అంటేయెగతాళిగావుంటున్నది.

To Master, măs′tĕr, *v. a.* సాధించుట, జయించుట. he ~ed English యింగ్లీషువిద్యనుసాధించినాడు. they ~ed the town ఆపట్టణమునుజయించినారు. he ~ed his passions కామక్రోధాదులనుఅణచినాడు. the sword was so long that I could not ~ it కత్తిపొడుగాటిదిగనుకతిప్పలేకపోతిని.

Master, măs′tĕr, *adj.* principal ముఖ్యమైన. this is a ~ grievance (Wellington) అతివ్యాకులము.

Master-hand, *n. s.* తీరినచెయ్యి, పూర్ణశక్తి. this

poem shews a ~ యీకావ్యముకవియొక్క దివ్యశక్తినిఅగుపరుస్తున్నది.

Masterly, măs′tĕr-ly, *adj.* దివ్యమైన, ఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన, దొడ్డ. Johnson's dictionary is a ~ work అదిదివ్యమైననిఘంటు.

Masterpiece, măs′tĕr-pēce, *n. s.* ఘనమైనపని, దివ్యమైనపని. these pictures are ~s యివిఅతిదివ్యమైనపటములు. his work is a ~ అతనిదిఅతిదివ్యమైనగ్రంథము.

Mastership, măs′tĕr-ship, *n. s.* కర్తృత్వము, ఆధిక్యము, అధికారము, శ్రేష్ఠత్వము, ఉపాధ్యాయత్వము, ప్రవీణత.

Master-stroke, măs′tĕr-strōke, *n. s.* సమర్థము, మంచియుక్తి.

Mastery, măs′tĕr-y, *n. s.* జయము, ప్రవీణత.

To Masticate, *v. a.* నములుట.

Mastication, mas-ti-cā′shon, *n. s.* నములడము, చర్వణము.

Mastich, mas′tic, *n. s.* a gum రూంమస్తకీ, దీనితోలప్పముచేస్తారు.

Mastiff, măs′tiff, *n. s.* యింటికికావలిగాపెంచేవొకవిధమైనపెద్దకుక్క. bramins are the ~s of mankind (says Johnson in Boswell) బ్రాహ్మణులుబెబ్బులులు.

Mastless, māst′less, *adj.* స్తంభములులేని.

Masulipatam, *n. s.* name of a town usually known as బందరు.

Mat, mat, *n. s.* చాప, చాపగాఅల్లుకొన్నది.

To Mat, mat, *v. a.* చాపవేసుట. he ~ted the house ఆయింటికిచాపలువేసినాడు. See Matted.

Matadore, mat-a-dōre′, *n. s.* కాకితాలఆటలోచెప్పేమాట.

Match, match, *n. s.* for fire వత్తి, అనగాజానకితాడు, గంధకపుపుల్ల. or equal యీడు, జోడు, జత. or contest యెదురు, పోటి. a wrestling ~ మల్లయుద్ధము. or marriage పెండ్లి.

To Match, match, *v. a.* సరియవుట, జతఅవుట. no pleasure can ~ this యీసంతోషానికియీడులేదు. he ~ed this diamond యీవజ్రానికిజతసంపాదించినాడు. I cannot ~ this horse యీగుర్రానికిజతదొరకలేదు. this horse will ~ your horse యిదినీగుర్రానికిజతగావుండును. I will ~ you for this నీవుచేసినదానికిప్రతిచేసికసిదీర్చుకొంటాను. or to oppose as equal పోటిచేసుట, యెదిరించుట. I ~ed my horse against his వాడిగుర్రానికినాగుర్రమునుపోటిగాపెట్టినాను. or to give in marriage పెండ్లిచేసియిచ్చుట. he ~ed his daughter very well తనకొమార్తెనుమంచిచోటపెండ్లిచేసియిచ్చినాడు.

To Match, match, *v. n.* యీడుపడుట, సరిపడుట, తగివుండుట. these tables ~ very well యీబల్లలుజతగావున్నవి. or to be married పెండ్లియాట. birds ~ in spring వసంతకాలములోపోతూపెంటికలుస్తవి.

Matchless, match′less, *adj.* యీడుకాని, జతకాని, అసమానమైన.

Matchlessly, *adv.* అసమానముగా.

Matchlock, *n. s.* కర్ణాటకతుపాకి.

Match-maker, *n. s.* వివాహఘటనచేసేవాడు.

Mate, māte, *n. s.* సంగాతి, సంగడి, జతగాడు, చెలికాడు, చెలికత్తె. he and his ~ అతనుఅతనిభార్య. she and her ~ ఆమె, ఆమెపెనిమిటి. ~s స్నేహితులు, సఖులు. he was my ship ~ నాతోకూడావాడలోవచ్చినవాడు. they and we were mess-~s వాండ్లునేమున్నువొకటిగాభోజనముచేసేవారము. the commander and his ~s (In merchant ships) వాడదొరానున్ను అతనికిందివుద్యోగస్థులున్ను. the Surgeon's ~ వైద్యునిహస్తకుడు.

To Mate, māte, *v. n.* ఆడుమగకూడుకొనకలియుట.

Material, ma-tē′ri-al, *adj.* or important ముఖ్యమైన. this is a ~ point యిదిముఖ్యమైనవిషయము. or bodily మూర్తిమత్తైన, స్థూలమైన. the body is ~ the soul is immaterial శరీరముస్థూలరూపమైనది ఆత్మరూపములేనిది. ~ connection సమవాయిసంబంధము.

Material, ma-tē′ri-al, *n. s.* మూలవస్తువు, ప్రధానద్రవ్యము, సంభారము. cloth is the ~ of which paper is made కాకితానికిమూలద్రవ్యముగుడ్డ. ~s సామాను, సామగ్రి. he collected some ~s for building యిల్లుకట్టడానకైకలపచేర్చినాడు. writing ~s (a misapplication of the word)

గ్రాయడానికి కావలసిన సాధనములు, అనగా కాకి తము, యింకి, పేనా మొదలైనవి. I have ample ⌣ for composing that history ఆ చరిత్ర వ్రాయడానికు అన్ని అంగములు కుదిరివున్నవి. his death furnished the ⌣s for this poem యీ కావ్యానకు వాడి చావు మూలముగా వున్నది. or cloth (this is an improper sense) గుడ్డ.

Materialism, *n. s.* నాస్తికమతము, సాంఖ్యమతము, తాంత్రికమతము, దేహాత్మవాదము. the ⌣ of the Hindus is in two systems of which the సాంఖ్య is obsolete and the యోగశాస్త్రము is in vogue.

Materialist, ma-tē'ri-al-ist, *n. s.* నాస్తికుడు, సాంఖ్యమతస్థుడు.

Materiality, ma-tê-ri-al'i-ty, *n. s.* సాకారవస్తుత్వము, మూర్తిమత్వము.

Materially, ma-tē'ri-al-ly, *adv.* ముఖ్యముగా.

Materia-medica, *n. s.* మందుదినుసు, ఔషధానికి కావలసినదినుసు.

Maternal, ma-ter'nal, *adj.* మాతృసంబంధమైన. ⌣ love పుత్రవాత్సల్యము, అనగా తల్లికి బిడ్డలయందువుండేవిశ్వాసము.

Maternity, *n. s.* మాతృత్వము. she gained the honors of ⌣ తల్లియనేగౌరవము దానికి వచ్చినది అనగా పుత్రవతి అయినది. See Paternity.

Mathematical, math-ê-mat'ic-al, *adj.* మహాగణిత సంబంధమైన. with ⌣ accuracy అతిపరిష్కారముగా, యించుకైనా భేదము లేకుండా.

Mathematically, math-ê-mat'ic-al-ly, *adv.* మహాగణితశాస్త్రప్రకారముగా. this is ⌣ correct యిందులో రవంతైనా తప్పులేదు.

Mathematician, math-ê-ma-tish'an, *n. s.* మహాగణితశాస్త్రజ్ఞుడు.

Mathematics, math-ê-mat'ics, *n. s.* మహాగణితశాస్త్రము, అనగా సూర్యసిద్ధాంతము మొదలైనవి.

Matin, mat'in, *adj.* తెల్లవారి, ప్రాతఃకాలపు. the ⌣ hour తెల్లవారివేళ.

Matins, mat'ins, *n. s.* తెల్లవారిపూజ, తెల్లవారిజపము.

Matrice, mā'trice, *n. s.* for casting types అచ్చు అక్షరములను పోసేఅచ్చు, దీన్ని మాత్రీస్ అంటారు.

Matricide, mat'ri-cīde, *n. s.* మాతృహత్య, మాతృహత్యచేసేవాడు.

To Matriculate, ma-tric'ū-lāte, *v. n.* పాఠశాలలో ప్రవేశించుట, అనగా యింగ్లండులో వుండే పాఠశాలలో మాన్యమనుభవించగలందులకై విద్యార్థిగా ప్రవేశించుట.

Matriculated, *adj.* enlisted as a member of the universities of England యింగ్లండులో మాన్యముగల పాఠశాలలో ప్రవేశించిన. a ⌣ scholar పాఠశాలలో ప్రవేశించిన విద్యార్థి See Penny Cyc. in Linnæ : p. 23, line 12.

Matriculation, ma-tric-ū-lā'shon, *n. s.* పాఠశాలలో ప్రవేశించడము. See Matriculate.

Matrimonial, mat-ri-mōn'yal, *adj.* వివాహసంబంధమైన.

Matrimony, mat'ri-mon-y, *n. s.* పెండ్లి, వివాహము.

Matrix, mā'trix, *n. s.* యోని, గర్భము, ఉత్పత్తిస్థానము. of words ధాతువు. of types [the English word మాత్రీసు] అచ్చుకుదురముల నుపోసేఅచ్చు.

Matron, mā'tron, *n. s.* కులీనపుత్రికాస్త్రీ, యిల్లాలు, పూజ్యురాలు, బిడ్డలతల్లి, కుటుంబిని, పెద్దముత్తైదు. a chaste ⌣ పతివ్రత. an illustrious ⌣ అతిఘనురాలు.

Matronly, *adj.* పూజ్యురాలైన, దొడ్డయిల్లాలైన. from her ⌣ appearance ఆమె దొడ్డయిల్లాలుగావుండినందువల్ల.

Matross, ma-tross', *n. s.* ఫిరంగిసోజరు, టొప్పరిసిపాయి.

Matted, *adj.* జడలుకట్టిన, పెనుసుకొన్న, జటిలమైన. ⌣ grass రక్తిసిగడ్డి.

Matter, mat'tĕr, *n. s.* body, substance extended, దేహము, శరీరము. he made up ⌣s with me నాతో రాజీచేసుకొన్నాడు. while ⌣s stood thus అట్లావుండగా. he pushed ⌣s very far ఆసంగతి నిబహుదూరము పెంచినాడు. In the ⌣ of that house ఆయింటినిగురించి, ఆయింటివిషయమందు. I know nothing of the ⌣ నాకు ఆజోలియేమిన్ని తెలియదు. materials, that of which any thing is composed వస్తువు, ద్రవ్యము, పదార్థము, మూలద్రవ్యము, సామగ్రి, ఉపకరణము. subject, thing treated విషయము, సంగతి, ప్రస్తుతము,

కార్యము, వ్యాపారము, వని. news, వర్తమానము. It was a — of ten rupees వదివ స్పెండురూపాయలు. a — of six miles అయిదుఆరుగడియలదూరము. the water was contaminated by vegetable — కాయగూరలు, ఆకులలము వడిఆనీళ్లు చెడిపోయినవి. animal — శరీరసంబంధమైనవి, అనగా మాంసము, యెముక, చర్మము, పెంట్రుకలు మొదలైనవి. corrupt — పోటి. what is the —? యేమిఅవిధి, యేమికలత, యేమివని. what is the — with you? నీకేమివచ్చినది, నీకేమివట్టినది. nothing is the — with him వానికిమరేమిలేదు. something is the — there అక్కడయేమోవిశేషముజరిగినది. there is something the — with his eyes వానికండ్లకుయేమోఅవిధివచ్చినది. a — of fact జరిగినవని, నిజమైనసంగతి. he is very — of fact సాధువనిషి, సేవకుడు. See Penny Cycl. in Guicciar. p. 474, line 63. Is this any great —? యిదిపెద్దకార్యమా. no — which you take నీవుయేదియెత్తుకొన్నావరే, నీవుయేదియెత్తుకొన్నాచింతలేదు. no — who it was యెవడైనాసరే. pus in a wound చీము, రసిక. in the eyes కంటిపుసి. vaccine — అమ్మవారుపాడిచేపాలు. Matter,—This word probably is derived from the Sanscrit మాత్ర *mātrā* See Haughton in Vol. 3, p. 14 of Trans. of Roy. As. Socy. In p. 421 Vans Kennedy affirms that Sanscrit has no word for *matter*, and Haughton refutes this in As. Jour. Sept. 1835. page 212. In page 97 is Kennedy's denial that *matra* means *matter.* Yet Lucretius evidently uses *Mater* in this sense (Rerum Natura I. 169) *Qui posset mater rebus consistere certa.*

To Matter, mat'tĕr, *v. n.* లక్ష్యముగావుండుట, ముఖ్యముగావుండుట. It —s not whether you go or stay నీవుపోయినావుండినాచింతలేదు. that —s not to me అదినాకులక్ష్యముకాదు.

Mattins, (thus spelt in the prayer-book) తెల్లవారిపూజ.

Mattock, mat'tock, *n. s.* గుద్దలి, కొల్లిక.

Mattress, mat'tress, *n. s.* మెత్త.

Mature, ma-tūre', *adj.* పండిన, పక్వమైన. when she came to — age దానికియీడువచ్చినప్పుడు. hen the fruit was — కాయపండినప్పుడు. when the plan was — ఆయుక్తికుదిరినప్పుడు. on — deliberation పూర్ణాలోచనమీద.

To Mature, ma-tūre', *v. a.* పండేటట్టుచేసుట, పక్వముచేసుట.

Maturely, ma-tūre'ly, *adv.* పూర్ణాలోచనచేసి, పూర్ణముగా.

Maturity, ma-tūr'i-ty, *n. s.* పక్వము, పరిపాకము, పరువము, యీడు. the plan attained — ఆయుక్తికుదిరినది. after he arrived at — యెదిగినతర్వాత. before arriving at — యెదగకముందు.

Maty, *n. s.* (an Indian word for a scrub servant) సేటిఅనేపనివాడు.

Maudlin, mâd'lin, *adj.* తాగిమత్తుగావుండే, మత్తైన.

Maugre, mâ'gĕr, *adv.* అయినప్పటికిన్ని. — their resistance వాండ్లుఆటంకముచేసినప్పటికిన్ని.

Maukish, *adj.* See Mawkish.

To Maul, mâl, *v. a.* బాదుట, మర్దించుట, నలగొట్టుట.

Maul, mâl, *n. s.* hammer సుత్తె.

Mauled, *adj.* బాగాదెబ్బలుతిన్న, నలియకొట్టిన, వికారమైన, భిన్నాభిన్నమైన.

Maund, mând, *n. s.* (an Indian word: a measure of eight viss: that is about 25 lbs) మణుగు.

To Maunder, mân'dĕr, *v. a.* గొణుగుట, సణుగుట.

Maundy-Thursday, mân'dy-thurs'dā, *n. s.* యీది తెకపండుగ.

Mausoleum, mă-sō-lē'um, *n. s.* వట్టిగోరి, అనగాశవమునుపాతిపెట్టకుండాదావుర్యాదనిమిత్తముజంభముగాకట్టినగోరి.

Mauvaise honte, *n. s.* బిడియము, వట్టిసిగ్గు, వృథాసిగ్గు.

Mavis, *n. s.* ఒకవిధమైనకోకిల.

Maw, mâ, *n. s.* పొట్ట, కడుపు, పక్షులమొదలైనవాటికుడు.

Mawkish, mâ'kish, *adj.* అరుచియైన, నిరసమైన.

Mawkishness, *n. s.* అరుచి, వెగటు.

Maw-worm, mâ'wurm, *n. s.* నులిపురుగు. or hypocrite ద్రోహి, వంచకుడు.

Maxillary, max'il-lar-y, *adj.* దవడసంబంధమైన.

Maxim, max'im, *n. s.* మూలసూత్రము, నీతివాక్యము, ధర్మము, నిబంధన, సిద్ధాంతము.

Maximum, *n. s.* అత్యుత్కృష్టదశ, అత్యున్నతదశ, ముమ్మరము. the cholera reached it's ⌣ in the year 1826 వాంతిబేదిఅత్యుల్లోముమ్మరముగావుండినది. the ⌣ and the minimum ఉన్నతదశనీచదశ, అధికసంఖ్యతక్కువసంఖ్య. the number of people who annually attend this feast varies greatly; the ⌣ is one lack, the minimum is 38,000 లక్షకు అధికములేదు, ముప్పైయెనిమిదివేలకుతక్కువలేదు,అధికసంఖ్యలక్ష,కనిష్ఠసంఖ్యముప్పైయెనిమిదివేలు. he tried to combine the minimum of expense with the ⌣ of profit తనచేతనైనమట్టుకువ్యయమునుతగ్గించిలాభమునుఅధికముచేయవలెననిచూచినాడు. a ⌣ price పొడుగువెల.

May, mā, *auxiliary verb* వచ్చును. ⌣ not I take this? నేనుపుచ్చుకోరాదా. It ⌣ be so అట్లావుండవచ్చును. It ⌣ not be so అట్లాకాదుకాబోలు. ⌣ I die if I ever said so అట్లాచెప్పివుంటేనేను చత్తునుగాక. ⌣ you be blest! సుఖముగావుండువుగాక.

May, mā, *n. s.* అయిదోనెల. the ⌣ moon వసంతకాలచంద్రుడు.

To May, mā, *v. n.* వనవిహారముచేసుట.

May-be, mā'bē, or Mayhap, *adv.* ఒకవేళ. ⌣ he is dead చచ్చినాడేమో.

May-bug, *n. s.* ఒకవిధమైనపురుగు.

May-day, *n. s.* మేనెలమొదటితేదివచ్చేపండుగ.

May-dew, *n. s.* ఒకవిధమైనద్రావకము.

May-game, mā'gāme, *n. s.* వసంతోత్సవకేళిక, చల్లాటములు, విహారము.

Mayhap, *adv.* ఒకవేళ,కాబోలు.

Mayor, mā'or, *n. s.* పెద్దపోలీసుఅధికారి, అనగా లండనుపట్టణములోవుండేవేరేవేరేఒకగొప్పవర్తకునికి యీఅధికారమును ప్రతిసంవత్సరమున్నుయిస్తారు. ⌣ of the palace (French phrase) exactly the same as the Peshwa of the Mahrattas.

Mayoralty, mā'ō-ral-ty, *n. s.* పెద్దపోలీసుఅధికారము, యీఅధికారముఒకసంవత్సరమేవుంటున్నది. See Mayor.

Mayoress, mā'ō-ress, *n. s.* or Lady Mayoress పెద్దపోలీసుఅధికారియొక్కభార్య. See Mayor.

May-pole, mā'pōle, *n. s.* గడ, స్తంభము, దీన్నిబయిలులోనాటిచుట్టూఆడుతారు. she is a perfect ⌣ ఆదిగడవలెవున్నది.

Maze, māze, *n. s.* చెడ్డచిక్కు, చిట్టడవి, చాలాతిరుగుళ్లుగలప్రదేశము,లోగాప్రవేశిస్తేబయిటికిరావడానికిమహాచిక్కైనదారిగలప్రదేశము, దీన్నిరావణుడికోటఅనియంటారు.

Mazed, *adj.* వెరగుపడ్డ,దిగ్భ్రమపడ్డ, దిగాకుపడ్డ.

Mazy, māz'y, *adj.* చిక్కుగావుండే, కలవరముగావుండే, తిరుగుళ్లుగావుండే.

M. D. (Initials of 'Medicinæ Doctor,') వైద్యుడు.

Me, mē, *pron.* నన్ను,నాకు. he looked at ⌣ నన్నుచూచినాడు. give ⌣ a pen నాకుఒకకలమునియ్యి.

Mead, mēd, *n. s.* తేనెసారాయి.

Mead, mēd, Meadow, med'ō, *n. s.* పచ్చికపొలము, పచ్చికబయిలు.

Meager, Meagre, mē'gĕr, *adj.* బక్క, బక్కచిక్కిన, బక్కపలచని. he became ⌣ చిక్కిపోయినాడు. a ⌣ day or partial fast ఒక్కపొద్దుదినము. soup maigre అంబలి, గంజి. ⌣ fare దిక్కుమాలినఆహారము, అధమాహారము.

Meagreness, *n. s.* చిక్కివుండడము, కార్శ్యము.

Meal, mēl, *n. s.* or flour పిండి. or time of eating ఒకపూటభోజనము. they take three ⌣s a day దినానికిమూడుపూటలుభోజనముచేస్తారు. ⌣-time భోజనవేళ.

Mealman, mēl'man, *n. s.* పిండిఅమ్మేవాడు.

Mealy, mēl'y, *adj.* పిండివలెవుండే. ⌣ mouthed తెప్పనచెప్పకపూరికెసంకోచించే. he is very ⌣ mouthed about this పరిష్కారముగాచెప్పకసంకోచిస్తాడు. ⌣-white (that is, pallid) తెల్లపారిన, నెత్తురుచచ్చిన.

Mean, mēn, *adj.* నీచమైన, తుచ్ఛమైన, అల్పమైన, హీనమైన, సామాన్యమైన. In the ⌣ time or ⌣ time or in the ⌣ while or ⌣ while యింతలో, అంతట, యీనడమ. In the ⌣ time I am much obliged to you మెట్టుకు తమవుపకారము. or, midmost నడిమి, మధ్యవుండే. a ⌣ quantity in mathematicks అంతరము.

Mean, mēn, *n. s.* or average సరాసరి.

Mean, mēn, *n. s.* always plu. Means మధ్యమస్థితి, మధ్యమావస్థ, మితము,సాధనము, ఉపాయము, కారణము, బందోబస్తు. by ⌣s of his brother తమ్ముని ద్వారా, తమ్మునిమూలకముగా. by ⌣s of

other persons అన్యులద్వారా. by this ~s యిందువల్ల. by any ~s యెట్లాగైనా. he slew them by ~s of poison విషప్రయోగముచేత చంపినాడు. what ~s have you of going? I have a horse నీవు పొయ్యేటందుకు యేమి సాధనములున్నది, గుర్రమున్నది. by fair ~s or foul he got the money from them న్యాయముగానైనా, లేక, అన్యాయముగానైనా ఆరూకలను రాబట్టుకొన్నాడు. he got up by ~s of a rope తాడుపట్టుకొని పైకియెక్కినాడు. he used this letter as a ~s of getting the money ఆరూకలను తీసుకోవడానకు యీజాబును సాధనముగా చేసినాడు. go there by all ~s అక్కడికి అగత్యముపో. I could by no ~s find out what he meant వాడి అభిప్రాయము యెట్టిదో నాకు యెంతమాత్రము తెలియలేదు. he can by no ~s come now వాడు యిప్పుడు యెంతమాత్రము రాలేడు. be liberal when you have the ~s సాగినప్పుడు ధర్మము చేసుకో. he is a man of small ~s వాడికి దుడ్డులేదు. he who has no ~s of subsistence కూటికి లేనివాడు. he is a man of ample ~s నిండా భాగ్యవంతుడు. he was living on his own ~s తనచేతి దుడ్డు ఖర్చు చేసుకొని భోజనము చేస్తూవుండినాడు.

To Mean, mēn, *v. a.* and *v. n.* తలచుట, యెంచుట, భావించుకొనుట, అర్థమౌట. he knows perfectly well what I ~ నా తాత్పర్యమేమిటవో వాడికి బాగా తెలుసును. "*Sila*" ~s stone శిల అనగా రాయి. by these words he ~s that they are gone యీమాటలచేత వారు పోయినారని భావిస్తాడు. do they ~ me? నన్ను గురించి అన్నారా. where is he, (I ~ the writer?) వాడెక్కడ, అనగా రైటరు. he (meaning my brother) ఆతడు అనగా మాయన్న. do you ~ to go there? అక్కడికి పోవలెనని వున్నావా. I ~ to go there అక్కడికి పోవలెనని వున్నాను. do you ~ to kill me? నీవు నన్ను చంపవలెనని భావమా. what can he ~ by doing so? అట్లా చేయడములో వాడి భావమెట్టిదో. a well ~ man శుద్ధభావముగలవాడు.

Meander, mē-an'dēr, *n. s.* తిరుగుడు, సంచరించడము, సంచారము. here the river makes several ~s యిక్కడ యీనది వంకరవంకరగా పారుతున్నది.

To Meander, mē-an'dēr, *v. n.* తిరుగుట, సంచరించుట, వంకరటొంకరగా పారుట. there were many pilgrims ~ing among the rocks ఆకొండలలో అనేకమంది యాత్రవాళ్లు వాండ్లు శిలాల దుతూవుండిరి. the gnats were ~ing about in the breeze ఆగాలిలో దోమలు యిటు అటు పారాడుతూవుండినవి.

Meaning, mēn'ing, *n. s.* అర్థము, తాత్పర్యము, భావము. what could be his ~ in doing so? అట్లా చేయడానికి వాడి భావమెట్టిది. double ~ ద్వ్యర్థి, శ్లేష, వ్యంగ్యము. he (~ing your brother) వాడు, అనగా నీతమ్ముడు.

Meanly, mēn'ly, *adv.* నీచముగా, తుచ్ఛముగా, హీనముగా.

Meanness, mēn'ness, *n. s.* నీచత, తుచ్ఛత, హీనత.

Means, *n. s. plu* See Mean.

Meant, ment, *adj.* భావించిన, అనుకొన్న.

Meantime, Meanwhile, *adv.* యింతలో, యిట్లావుండగా.

Measles, mēsls, *n. s.* తట్టమ్మవారు, చిన్నమ్మవారు.

Measure, mezh'ūre, *n. s.* కొల, కొలత, ప్రమాణము, కొలిచే సాధనము, కొలిచేతూము, కడి మొదలైనవి, కొలిచేకోల, కొలిచేదారము. a ~ of milk ఒకపడి పాలు, being something more than three pints English measure or two pounds eight ounces. In some ~ కొంతమట్టుకు. in great ~ శానామట్టుకు. without ~ మట్టులేకుండా, అపారిగా. but this was not the ~ of their grief వాండ్లు వ్యాకులపడవలసినది యింతేకాదు. or course, practice క్రమము, బందోబస్తు. knowing that the enemy was coming he took his ~s accordingly శత్రువు వస్తున్నాడని తెలిసి దానికితగిన బందోబస్తు చేసినాడు. this is no time for taking half ~s యిది వుపేక్షచేసే సమయము కాదు. musical ~ గానము, తాళము, లయ. they danced a ~ ఒకఆట ఆడినారు.

To Measure, mezh'ūre, *v. a.* కొలుచుట.

To Measure, mezh'ūre, *v. n.* కొలగావుండుట. this cloth ~s ten yards ఆగుడ్డకు దిగజాలు వున్నది. this room ~s 30 feet యీయిల్లు ముప్పైయడుగులు వున్నది.

Measured, *adj.* కొలిచిన, కొలవబడ్డ. by ~ efforts మితమైన ప్రయత్నములచేత. he used ~ language నిండా సున్నితముగా మాట్లాడినాడు. he did not use ~ language నోటికివచ్చినట్టంతా మాట్లాడినాడు.

Measureless, *adj.* అపరిమితమైన, అమితమైన.

Measurement, mezh'ûre-ment, *n. s.* కొలత, ప్రమాణము, లెక్క.

Measuring, *adj.* కొలగాఉండే. a room ~ 30 feet ముప్పైయడుగులయిల్లు. a ~ reed కొలిచేకర్ర.

Meat mēt, *n. s.* flesh మాంసము. or food ఆహారము, గ్రాసము. ~ and drink అన్నోదకాలు. sweet ~ మిఠాయి, ఫలాహారము. horse ~ ఉలవలుమొదలైనవి. green ~ గడ్డి. chillies are parrot's ~ చిలకలకు మిరపకాయలు ఆహారము. chicken's ~ కోడిపిల్లలకు వేసేగింజలు. white ~s (i. e. any thing made of milk, as cheese &c.) జున్నుగడ్డమొదలైనవి.

Meathe, mēthe, *n. s.* ఒకవిధమైనపానకము.

Mechanic, mė-can'ic, or Mechanical, mė-can'ic-al, *adj.* చేతి, చేతితోచేసే. the mechanical arts శిల్పము, అనగావడ్ల, కరమల, కంసల, కంచర, కుమ్మరమొదలైనపనులు. a mechanical contrivance యంత్రము. a pump is a mechanical contrivance for raising water యేతాముతిర్లేచర్లే యంత్రము. this is a mere mechanic device యిదివట్టిపనియుక్తి. to invent a picture is an intellectual art, to copy it is mechanical ఒకపటమునుమొదటయేర్పరచడముబుద్ధియొక్కపని, దాన్నిచూచిమరిఒకటివ్రాయడముచేతిపని. to invent a machine is an intellectual art, but to use it is mechanical ఒకయంత్రమునుకల్పించడముబుద్ధియొక్కపనిఅయితేదాన్ని వాడడముచేతిపని. settling down into a mere mechanical existence అతిగతిలేక్కిష్టితుడై.

Mechanic, mė-can'ic, *n. s.* పనివాడు, చేతిపనివాడు, శిల్పి, అనగావడ్ల, కరమల, కంసల, కంచర, కుమ్మర, కొల్లిమివాడుమొదలైనపనివాండ్లు.

Mechanical, mė-can'ic-al, *adj.* unconscious అనాలోచితమైన.

Mechanically, *adv.* (unconsciously, unthinkingly) నిష్ప్రాయముగా, అనాలోచితముగా, తోచక, తనకుతానే. he ~ raised his hand అప్రయత్నముగాచెయ్యిపైకెత్తినాడు, ఆలక్ష్యనచెయ్యిపైకెత్తినాడు. at the touch of his finger my eye closed ~ వాడివేలుతగిలేటప్పటికినాకన్ను తనకుతానేమూసుకొన్నది.

Mechanics, mė-can'ics, *n. s.* యంత్రశాస్త్రము, యుద్ధముపోగణితములోఒకభాగము.

Mechanism, mec'a-nism, *n. s.* యంత్రము, విధి.

Medal, med'al, *n. s.* బిరుదుబిళ్ల.

Medallic, *adj.* బిరుదుబిళ్లసంబంధమైన.

Medallion, mė-dall'yon, *n. s.* బిరుదుబిళ్లముద్రగల వస్తువు.

Medalist, med'al-ist, *n. s.* ప్రాచీనముద్రలయొక్క మూలమునువిచారించేవాడు.

To Meddle, med'dle, *v. n.* అంటుట, చెయిపెట్టుకొనుట. do not ~ with this దీన్నిఅంటక. I did not ~ with him వాడిజోలికిపోలేదు, వాడిజోలికిపోలేదు. a meddling fool అధికప్రసంగి.

Meddler, med'dlĕr, *n. s.* తొందరగాడు, అధికప్రసంగి.

Meddlesome, *adj.* తొందరపెట్టే, అధికప్రసంగముచేసే.

Meddling, *n. s.* తొందర. See Interference ఇబ్బంది, అధికప్రసంగము.

To Mediate, mēd'yāte, *v. n.* మధ్యస్థముచేసుట, సంధిచేసుట.

Mediation, mė-di-ā'shon, *n. s.* మధ్యస్థము, సంధి.

Mediator, mė-di-ā'tor, *n. s.* మధ్యవర్తి, సంధిచేసేవాడు. A† says మధ్యస్థుడు.

Mediatorial, mēd-ya-tō'ri-al, *adj.* మధ్యస్థసంబంధమైన. ~ functions మధ్యస్థము, మధ్యస్థత.

Medical, med'i-cal, *adj.* వైద్యసంబంధమైన. ~ treatment వైద్యము, చికిత్స. a ~ man వైద్యుడు. the ~ profession వైద్యవృత్తి. a ~ work వైద్యగ్రంథము.

Medically, med'i-cal-ly, *adv.* వైద్యశాస్త్రప్రకారము.

Medicated, *adj.* వైద్యశాస్త్రప్రకారముచేసిన, మిశ్రమమైన. ~ cake ఔషధముకలిపిచేసినపడలు.

Medicinal, mė-dic'i-nal, *adj.* వైద్యసంబంధమైన. ~ treatment వైద్యము, చికిత్స. ~ application మందు. ~ brimstone నెల్లిగాయగంధకము, thus phrased in the printed Tariff.

Medicinally, mė-dic'i-nal-ly, *adv.* వైద్యముగా.

Medicine, med'i-cine, *n. s.* ఔషధము, మందు. or the art of ~ వైద్యము. he studies ~ వైద్యము నేర్చుకొంటాడు.

Medico, *n. s.* అనగా A doctor.

Mediocre, *adj.* సామాన్యమైన,మధ్యమమైన,మట్టైన.

Mediocrity, mē-di-oc′ri-ty, *n. s.* సామాన్యత, మధ్యమత, మట్టు. his poetry did not raise above ~ వానికావ్యముసామాన్యముగానున్నది.

To Meditate, med′i-tāte, *v. a.* ఆలోచించుట,తలచుట,యోజించుట, ధ్యానించుట.

Meditated, *adj.* యోజించిన,ధ్యానించిన, తలచిన.

Meditation, med-i-tā′shon, *n. s.* ఆలోచన,ధ్యానము. they left him to his ~s వాణ్ని ఒంటిగావిడిచిపెట్టినారు. In Ps. XIX. 14. మనోభిప్రాయము, A†,

Meditative, med′i-tāt-ive, *adj.* ఆలోచించే, ధ్యానించే. the ~ faculty ధ్యానశక్తి, అనగామనసు.

Mediterranean, med-i-ter-rān′yan, *adj.* మధ్యస్థమైన, యిదిఒకసముద్రనామము.

Medium, mēd′yum, *n. s.* మధ్యస్థత. or the ~ paper ఒకవిధమైనకాకితము. he did this through the ~ of his brother దీన్నివాడిఅన్నద్వారాచేసినాడు,ముఖాంతరముగాచేసినాడు. In this I was the ~ యిందుకునేనుమధ్యవర్తిగావుంటిని. the circulating ~ చెల్లేసాధనము, అనగారూకలు. the air is an unresisting ~ గగనముశూన్యము.

Medlar, med′lar, *n. s.* ఒకవిధమైనపండు,యిదికుళ్లితేరుచిగావుంటుందంటారు, మాగినఅరిటిపండురీతిగావుంటున్నది.

Medley, med′lē, *n. s.* సంకరము, కలగూరగంప. this language is a great ~ యీభాషమహాసంకరముగావున్నది, మిశ్రముగావున్నది. this poem is a ~ of sense and nonsense యీకావ్యములోకొంతమంచి,కొంతచెడు, కలగూరగంపగావున్నది. chance ~ (in law) అనాలోచితముగాగాయముచేయడము.

Medullary, mē-dul′lar-y, *adj.* మూలగసంబంధమైన, మజ్జాసంబంధమైన.

Meed, mēd, *n. s.* బహుమానము.

Meek, mēk, *adj.* సాత్వికమైన,సాధువైన, నమ్రతగల,దీన, తిన్నని.

Meekly, mēk′ly, *adv.* నమ్రతగా, దైన్యముగా, సాత్వికముగా.

Meekness, mēk′ness, *n. s.* సాత్వికము,నమ్రత,దీనత.

Meer, mēr, *adj.* వట్టి,ఉత్త. a ~ pretence వట్టిసాకు. he had a ~ cloth over his head వాడితలమీదవట్టిగుడ్డవుండినది. See Meer.

Meer, mēr, *n. s.* చెరువు. See Mere.

Meet, mēt, *adj.* తగిన, తగ్గ, యుక్తమైన. this was ~ punishment యిదితగినశిక్ష. Is it ~ for you to say so? యిట్లాచెప్పడముమీకుతగునా, యుక్తమా. it is not ~ for you యిదిమీకుతగదు,యుక్తముకాదు.

To Meet, mēt, *v. a.* and *v. n.* సంధించుట, సందర్శించుట,సంఘటించుట,యెదురుపడుట. I met him on the road వాడుదోవలోయెదురుపడ్డాడు,సందర్శించినాడు. my letter met him on the road నాజాబుదోవలోవాడికిఅందినది, ముట్టినది. he appointed to ~ me to-day యీవేళనాతోకలిసిమాట్లాడుతానన్నాడు. the people went to ~ the king రాజునుయెదురుకొనడానకుపోయినారు. after his ~ing me ఆయననన్నుకలిసిమాట్లాడిన మీదట. he met his death there వాడికిచావుఅక్కడవుండినది. this rule does not ~ the case యీసూత్రము ఆసంగతికిపువయోగించదు. as I fell down my head met the stone పడడములోనాతలరాయికితగిలినది. I will ~ that objection అందుకునేనుసమాధానముచెప్పుతాను. the prisoner did not ~ the charge తైదితనమీదవచ్చినఫిర్యాదుకుసమాధానముచెప్పలేదు. at night the two armies met రాత్రిరెండుసేనలుకూడుకొన్నవి,కలియబడ్డవి. the council met in the evening సాయంకాలముసభకూడినది. I put a rope of a fathom long round the tree, but the ends would not ~ ఆచెట్టుకుచుట్టూబారెడుతాడువేస్తేరెండుకొనలుఅందలేదు. with this money I could not make both ends ~ యీరూకలతోదాన్నిగడపలేను. as the boards did not ~, the water came through పలకలుసందుగావుండనందునదానికుండానీళ్లుకారినవి. when their eyes met ఒకరినొకరుచూచినప్పుడు. have you met with that book? ఆపుస్తకమునీకుచిక్కినదా. he met with an accident వాడికిఒకఅపాయముసంభవించినది. he met with a rebuff భంగమునుపొందినాడు. he met with his deserts ఆశిక్షవాడికికావలసినదే.

Meeting, mēt'ing, *n. s.* కూటము, సభ. or interview దర్శనము, సంఘటనము, కలియడము. there is a ~ to-morrow at the College రేపు కాలేజు లో కూటము, సభ కూడబోతారు. to call a ~ సభ కూర్చుట. a festive ~ విందు, ఉత్సవము. or place of worship పూజకుకూడే స్థలము.

Meetinghouse, *n. s.* పూజకుజనులుకూడేయిల్లు, యిది నీచమాట.

Meetly, mēt'ly, *adv.* తగినట్టుగా, ఒప్పుగా.

Meetness, mēt'ness, *n. s.* ఒప్పు, యోగ్యత.

Megrim, mē'grim, *n. s.* తలతిప్పడము, తలతిరగడము.

Melancholy, mel'an-col-y, *n. s.* విచారము, వ్యాకులము. or madness జ్ఞానహైత్యము.

Melancholy, mel'an-col-y, *adj.* వ్యసనకరమైన, దుఃఖకరమైన, విచారగ్రస్తమైన, వ్యాకులమైన. a ~ condition దురవస్థ. ~ madness జ్ఞానహైత్యము.

Melangy, *n. s.* కలగూరగంప, సంకరము, మిశ్రము. ~ of languages సంకరభాష.

Melée, *n. s.* యుద్ధము, జగడము, పోరు, యిదిఫ్రెంచిశబ్దము.

Melioration, mĕl-yō-rā'shon, *n. s.* గుణము, లఘువు, ఉపశమనము.

To Mell, mell, *v. a.* కలియుట, పోరాడుట.

Mellifluence, *n. s.* మాధుర్యము.

Mellifluent, mel-lif'lū-ent, Mellifluous, mel-lif'lū-us, *adj.* మాధుర్యమైన.

Mellow, mel'lō, *adj.* పరిపక్వమైన, మాగిన. or beautiful లావణ్యముగల. or tipsy మధుమత్త. a ~ sound మధురస్వనము.

To Mellow, mel'lō, *v. a.* పరిపక్వముచేసుట.

To Mellow, mel'lō, *v. n.* పరిపక్వమౌట. her voice is ~ing దానికొంతుతెరుతున్నది, అనగామృదువవుతున్నది.

Mellowness, *n. s.* పరిపక్వము, పరువము.

Melodious, mē-lōd'yus, *adj.* శ్రావ్యమైన, శ్రవణానందమైన, మాధుర్యమైన.

Melodiously, mē-lōd'yus-ly, *adv.* శ్రావ్యముగా, శ్రవణానందముగా, మధురముగా.

Melodiousness, *n. s.* శ్రావ్యత, శ్రవణానందము, మాధుర్యము.

Melody, mel'ō-dy, *n. s.* శ్రావ్యత, రక్తి, మాధుర్యము. a sort of song ఒకవిధమైనపదము, పాట.

Melon, mel'on, *n. s.* ఖర్బూజాపండు. or pumpkin &c. గుమ్మడికాయమొదలైనవి. the bitter ~ వెర్రిపుచ్చకాయ. water ~ పులంపుండు, తర్బూజాపండు. or the ~ vine ఖర్బూజామొదలైనతీగెలు.

To Melt, melt, *v. a.* కరిగించుట. these words ~ed his heart యీమాటలువానిమనస్సునుకరగచేసినవి.

To Melt, melt, *v. n.* కరుగుట, కరిగిపోవుట. she ~ed into tears అదికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది.

Melted, *adj.* కరిగిన, కరిగిపోయిన. ~ butter నెయ్యి.

Melting, *adj.* కరిగే. ~ tones మధురస్వనము, దీనస్వనము.

Mem. *n. s.* (an initial to the word memorandum) యాదాస్తు, జ్ఞాపకార్థముగ్రాసుకొన్నది.

Member, mem'bĕr, *n. s.* అవయవము, అంగము, భాగము. a vital ~ ఆయకట్టు. the last ~ of this sentence యీవాక్యముయొక్క కడపటిభాగము. a ~ of parliament సామాజికుడు, పార్లమెంటనేసభవారిలో ఒకడు. one of the ~s of the board సభికులలో ఒకడు. ~s of a society సభవారు. ~s of the family ఆకుటుంబస్థులు, ఆయింటివారు, ఆయింటిజనము.

Membranaceous, mem-bra-nā'shus, *adj.* పొరగా వుండే.

Membrane, mem'brāne, *n. s.* పొర, సన్నతోలు.

Membraneous, mem-brān'yus, Membranous, mem'bra-nus, *adj.* పొరలుగావుండే.

Memento, mē-men'tō, *n. s.* జ్ఞాపకార్థమైనగురుతు, జ్ఞాపకార్థమైనవాక్యము. a ~ mori మరణంస్మర, చావుసిద్ధమనియెంచుకో.

Memoir, mē-môir' *or* mem'wăr, *n. s.* చరిత్ర, విన్నపము, మనవి.

Memorable, mem'or-able, *adj.* అతిప్రసిద్ధమైన, అతిఘనమైన. a ~ victory అతిప్రసిద్ధమైనజయము. a ~ decision అతిఘనమైనతీర్పు.

Memorandum, mem-ō-ran'dum, *n. s.* యాదాస్తు, జ్ఞాపకార్థముగ్రాసుకొన్నది. a ~ book యాదాస్తుపుస్తకము, విజ్ఞాపనపత్రిక.

Memorial, mē-mō'ri-al, *n. s.* జ్ఞాపకార్థముగావుండేటిది, జ్ఞాపకార్థముగావ్రాసిపెట్టేటిది. or petition మనవి, అర్జీ. this pillar is a ~ of the victory యీస్తంభముఆజయముయొక్క జ్ఞాపకార్థముగావున్నది.

Memorialist, mē-mō'ri-al-ist, *n. s.* అర్జీదారుడు.

To Memorialize, *v. a.* మనవిచేసుకొనుట. he ⌴ed the government సర్కారులో మనవిచేసుకొన్నాడు, అర్జీయిచ్చుకొన్నాడు.

Memory, mem'ō-ry, *n. s.* జ్ఞాపకము. It occurred to his ⌴ that they were gone వాండ్లుపోయినారని వాడికిజ్ఞాపకము వచ్చినది. he committed it to ⌴ వల్లించినాడు, పాఠముచేసినాడు. he preserved this in ⌴ దీన్నిజ్ఞాపకముపెట్టుకొన్నాడు. he did this to refresh their ⌴ వాండ్లకుజ్ఞాపకమురావడానకై దీన్నిచేసినాడు. he called this to ⌴ దీన్నిజ్ఞాపకముచేసుకొన్నాడు, జ్ఞాపకానికితెచ్చుకొన్నాడు. my ⌴ fails me నాకుజ్ఞాపకము తప్పినది. this act blotted his former conduct from my ⌴ యీపనివాడుమునుపుచేసిన దాన్నినేను మరిచేటట్టుచేసినది. this slipped out of his ⌴ దాన్నిమరిచినాడు. loss of ⌴ మరుపు. meaning fame ఖ్యాతి. the ⌴ of the wicked shall rot దుష్టులకీర్తినశించును. his father of pious ⌴ శ్రీమతుఅతనితండ్రిగారు. the hero of glorious ⌴ అతిప్రసిద్ధుడైనశూరుడు. beyond the ⌴ of man అనాదిగా.

Men, men, *n. s.* మనుష్యులు, మానవులు, జనులు, మగవాండ్లు, పనివాండ్లు, నౌకర్లు, సిపాయీలు.

To Menace, men'āce, *v. a.* బెదిరించుట, భయపెట్టుట. the country was ⌴d with famine ఆదేశానికికరువువచ్చేటట్టుండినది.

Menace, men'āce, *n. s.* బెదిరింపు, అదురు.

Menacing, (p||) fierce క్రూరమైన, దాష్టీకమైన, గద్దించే.

Menage, mē-nâzh', *n. s.* గుర్రపుసవారినేర్చుకొనే శాస్త్రము, గుర్రపుసవారినేర్చుకొనేస్థలము.

Menagerie, *n. s.* మృగశాల, అనగావేడుకగాపెంచే పులులు, ఎలుగుగొడ్లు, పక్షులు మొదలైనజంతువులుండేస్థలము.

To Mend, mend, *v. a.* చక్కబెట్టుట, బాగుచేసుట. or to correct దిద్దుట. he ⌴ed the road దోవను చక్కబెట్టినాడు. he ⌴ed my clothes నాగుడ్డలనుబాగుచేసినాడు, అనగాచింపులనుకుట్టినాడు. I have ⌴ed the style of this letter యీజాబునుదిద్దిచక్కబెట్టినాను. to ⌴ a pen or pencil కలమును గాని, పెన్సిలును గాని చెక్కుట. this does not ⌴ matters యిందువల్ల చిక్కు అనుకూలము లేదు, యిందువల్ల ఏకఫలము లేదు. instead of ⌴ing matters this only made them worse యిందువల్లగుణము కాకుండామరీఅవగుణమేఅయినది. he ⌴ed his pace మరీవడిగానడిచినాడు. he ⌴ed the fire అగ్గిరగిలేటట్టుచేసినాడు, బాగామండే లాగుచేసినాడు.

To Mend, mend, *v. n.* గుణపడుట, స్వస్థమౌట. his health is ⌴ing వాడికివొళ్లుకుదురుగావున్నది. matters are ⌴ing యిప్పుడువాసిగావున్నది.

Mendacious, *adj.* అబద్ధమైన, అసత్యమైన, అబద్ధికులయిన.

Mendacity, men-dac'i-ty, *n. s.* అబద్ధాలాడేగుణము. Johnson says Falsehood.

Mender, mend'ĕr, *n. s.* చక్కబెట్టేవాడు, బాగుచేసేవాడు.

Mendicant, men'di-cant, *adj.* బిచ్చగాడైన, యాచకుడైన.

Mendicant, men'di-cant, *n. s.* బిచ్చగాడు, యాచకుడు. a religious ⌴ సన్యాసి, బైరాగి, పకీరు. a naked religious ⌴ అవధూత. to become a ⌴ సన్యసించుట, బైరాగియౌట.

Mendicity, *n. s.* the life of a beggar యాచకము, భిక్షము, తిరిపెము.

Mends, *n. s.* See Amends.

Menial, mēn'yal, *adj.* నీచమైన, దాస్యమైన. ⌴ employment నీచవృత్తి, దాస్యవృత్తి.

Menial, mēn'yal, *n. s.* పనివాడు, దాసుడు, పరిచారకుడు, చాకిరీవాడు.

Menses, *n. s.* ముట్టు, అంటు, ఋతుకాలము.

Menstrual, mens'trū-al, *adj.* ఋతుసంబంధమైన, ముట్టుసంబంధమైన.

Menstruation, *n. s.* ఋతువు. during ⌴ ఋతుకాలమునందు.

Menstruous, mens'trū-us, *adj.* అంటుగావుండే, ముట్టుగావుండే, భాండపదూరముగావుండే. a ⌴ woman రజస్వల.

Menstruum, mens'trū-um, *n. s.* Any liquor used as a dissolvent, or to extract the virtues of ingredients by infusion, or decoction, లోహములనుకరగడమునకుమాటుగావుండే ద్రావకము, ఆ

యూవస్తువులలోనిన తనుగుంజుకొనేద్రవద్రవ్యము. water is the universal ~ నీరుఅన్నిటినిన్నిభేదిస్తున్నది, కరగదీస్తున్నది. an oily ~ వస్తువులనుకరగదీసేతైలరూపమైనవాటు.

Mensuration, men-shŭ-rā'shon, *n. s.* భూమినికొలిచేశాస్త్రము, క్షేత్రగణితము.

Ment, (the affix ప్రత్యయము) తనము. Thus; government దొరతనము.

Mental, men'tal, *adj.* మానసికమైన. ~ anguish మనోవ్యథ. ~ powers మనోశక్తి.

Mentally, *adv.* మనసా, మానసికముగా, మనసులో. silently తూష్ణిం.

Mention, men'shon, *n. s.* ఉదాహరించడము, చెప్పడము, అనడము, వ్రాయడము. he made ~ of you నిన్నుగురించిమాట్లాడినాడు. he made ~ of this in his letter అతనిజాబులోదీన్నివ్రాసినాడు.

To Mention, men'shon, *v. a.* ఉదాహరించుట, చెప్పుట, వ్రాసుట. he ~ed you నిన్నుగురించిమాట్లాడినాడు, నీప్రస్తావముచేసినాడు. do not ~ my name నాపేరుయెత్తవద్దు. he did not ~ this in his letter దీన్నిఅతనిజాబులోవ్రాయలేదు.

Mentioned, *adj.* ఉదాహరించిన, చెప్పిన, వ్రాసిన.

Mercall, *n. s.* (Madras measure) తూము.

Mercantile, mer'can-tile, *adj.* వర్తకసంబంధమైన, వర్తకమునుగురించిన. ~ arrangements వర్తకబందోబస్తు. ~ pursuits వర్తకవృత్తి. ~ affairs వర్తకవ్యాపారము.

Mercenary, mer'cē-nar-y, *adj.* ద్రవ్యాశగల, దుడ్డుకుపాటుపడే, దుడ్డేప్రధానముగాయెంచే. ~ troops పరదేశస్థులైనకూలిసిపాయీలు. a ~ Judge లంచగొట్టైనన్యాయాధిపతి. he is very ~ దుడ్డుకైనీచవృత్తిలోప్రవేసించేవాడు.

Mercenary, mer'cē-nar-y, *n. s.* పరదేశస్థుడైనకూలిసిపాయి.

Mercer, mer'cĕr, *n. s.* పట్టుబట్టలుఅమ్మేవాడు.

Mercery, mer'cĕr-y, *n. s.* పట్టుబట్టలుఅమ్మేవర్తకము.

Merchandise, mer'chan-dīse, *n. s.* వర్తకము, వ్యాపారము, వాణిజ్యము, సరుకు.

Merchant, mer'chant, *n. s.* వర్తకుడు.

Merchantman, mer'chant-man, *n. s.* వర్తకపువాడ.

Merciful, mer'ci-fŭl, *adj.* దయాళువైన, దయగల.

Mercifully, mer'ci-fŭl-ly, *adv.* దయగా, కరుణతో.

Mercifulness, *n. s.* కరుణ, దయ.

Merciless, mer'ci-less, *adj.* నిర్దయాత్మకమైన, క్రూరమైన.

Mercilessly, *adv.* నిర్దయాత్మకుడై, క్రూరుడై.

Mercurial, mer-cū'ri-al, *adj.* పాదరససంబంధమైన. ~ pills రసగుళికలు. or volatile చపలమైన, చంచలమైన, అస్థిరమైన. a man of ~ temperament చలచిత్తుడు, పాదరసమువంటివాడుఅనగా బుద్ధికుశలతగలవాడు.

Mercury, mer'cū-ry, *n. s.* or quicksilver పాదరసము. the planet బుధుడు. the demi-god నారదుడు.

Mercy, mer'cy, *n. s.* కనికరము, మంచితనము, కరుణ, కృప, దయ. he shewed them no ~ వాండ్లయందుక్రౌర్యముచేసినాడు. have ~ upon me కరుణించు, కృపచెయ్యి. the village now lies at their ~ ఆవూరువాండ్లచేతిలోబడ్డది, అనగాఆవూరినిమంచినావాండ్లే, తెల్చినావాండ్లే. he was now at the ~ of the tiger యింతలోవాడుపులిచేతచిక్కినాడు. he left the books outside at the ~ of the wind and weather గాలివచ్చినావానవచ్చినాయనివిచారించకఆపుస్తకములనుబయటపడవేసినాడు. he left the door open at the ~ of every thief యెవడైనాజకదొంగదూరపోతాడనితలుపుతెరిచిపెట్టినాడు. they are now at his ~ వాండ్లనుమంచినాఅతనే తెల్చినాఅతనే. they were left to the ~ of the waves అలల్లోతగులుకొన్నారు. O mercy mercy! అయ్యోయ్యో.

Mercy-seat, *n. s.* కృపాసనము. F†. H†. ఆవరణము D†. కరుణాసనం A†. శాంతికము W. But ιλαςηριον (like the Hebrew *Kafōreth*) does not mention a *seat* and might more truly be rendered దయాసూచకము. even Martyn in his Persian version says (Hebr. IX. 5.) *takht-i-marhamat.*

Mere, mēre, *adj.* వట్టి, ఉత్త, శుద్ధ. this is ~ nonsense యిదివట్టిపిచ్చితనము. ~ spite వట్టివైరము. these are ~ lies యివిశుద్ధఅబద్ధాలు.

Mere, mēre, *n. s.* (a lake) చెరువు.

Merely, mēre'ly, *adv.* పూరికె, మాత్రము. I was ~ looking at it పూరికెదాన్నిచూస్తూవుంటిని, దాన్నిచూస్తూవుండినదిమాత్రమే. I ~ went there నేనుఅక్కడికిపోయినదిమాత్రమే, నేనుఅక్కడికిపో

యున్నది సైకే. though you ⌴ touch it నీవు వూరికె దాన్ని అంటినప్పటికిన్ని. I was at that time ⌴ a boy నేను అప్పట్లో పట్టిపిల్లకాయగా వుంటిని. he told ⌴ this వాడు యింతే చెప్పినాడు, వాడు చెప్పినదియింతే. ⌴ for her ఆపెకోసరమే.

Meretricious, mer-ē-trish'us, *adj.* లంజరీతిగా వుండే, పట్టిమినుకైన, నిరర్థకమైన. ⌴ tricks పట్టిపిత లాటకములు. ⌴ ornament పట్టిపైమినుకుగా వుండే సొమ్ము. this poem is full of ⌴ ornament యిది పిచ్చి శృంగారములతోనిట్టు.

Meretriciously, *adv.* లంజరీతిగా, నిరర్థకముగా.

To Merge, *v. a.* ముంచుట. the question wherein all others ⌴d is this: were they the sons or not వాండ్లు ఆయనకొడుకులా కారా అనే ప్రశ్నలో అన్ని అణిగిపోయినది.

Meridian, mē-rid'yan, *n. s.* మధ్యాహ్నము, ఉచ్చము. Anti ⌴ మధ్యాహ్నపూర్వము. Post ⌴ మధ్యాహ్నోత్తరము. at this time his glory reached it's ⌴ యిదిఅతనికీర్తికి ప్రాయదశగావుండెను. or the line on the globe భూగోళమున దక్షిణోత్తర దక్షిణముగా వుండే రేఖ. Hydrabad is nearly in the ⌴ of Trichinopoly హైదరాబాదున్ను తిరుచినాపల్లిన్ని సుమారుగా ఉత్తర దక్షిణాలుగా వుంటవి. the remark that he made was calculated for their ⌴ వాడు చెప్పిన మాట వాండ్ల యోగ్యతకు అనుగుణ్యముగా వున్నది.

Meridian, mē-rid'yan, *adj.* మధ్యాహ్నపు. the ⌴ sun మధ్యాహ్నసూర్యుడు. a ⌴ line భూగోళము మీద ఉత్తర దక్షిణముగా వుండే రేఖ. in her ⌴ beauty దాని సౌందర్యప్రాయదశలో.

Merit, mer'it, *n. s.* గుణము, యోగ్యత, అతిశయము. he had the ⌴ of supporting them వాండ్లను సంరక్షించిన పుణ్యము వాడికి కలిగినది. he had the ⌴ of confessing his crime తప్పును ఒప్పుకొన్నా దనే ఘనత వాడికి కలిగినది. he had no great ⌴ in knowing French, for his mother was a French woman వాడి తల్లి ఫ్రెంచిది గనుక వాడికి ఫ్రెంచి తెలియడము అతిశయము కాదు. he is a man of ⌴ గుణవంతుడు, యోగ్యత గలవాడు. a man of no ⌴ అయోగ్యుడు. *he made a ⌴ of paying his debts* తన అప్పులను చెల్లించడమే ఒక ధర్మమన్నాడు. he makes a ⌴ of supporting his mother తన తల్లిని కాపాడడమే ఒక పుణ్యమంటాడు. the ⌴ fostering minute శిష్టశరీరపాలన నిర్ణయపత్రిక, అనగా ఆయా వుద్యోగస్థుల యోగ్యతలను మెచ్చి రచించిన పత్రిక. he has the ⌴ of having discovered that art యీ శాస్త్రమును చేసిన పుణ్యము వాడిది. he got his ⌴s వాడికి తగినట్టు జరిగినది. we tried the case on it's ⌴s ఆ వ్యాజ్యము యొక్క మూలమును పట్టి విచారిస్తిమి. the Judge went into the ⌴s of the case ఆ వ్యాజ్యము యొక్క సారాంశమును విచారించినాడు. do you know the relative ⌴s of these two grammars? యీ రెండు వ్యాకరణములకు వుండే తారతమ్యము నీకు తెలుసునా.

To Merit, mer'it, *v. a.* పాత్రుడౌట, అర్హుడౌట, యోగ్యుడౌట. he ⌴s punishment వాడికి శిక్ష కావలసినదే. he ⌴s reward వాడికి బహుమానము కావలసినదే. one who ⌴s favor అనుగ్రహానికి అర్హుడైనవాడు. one who ⌴s punishment శిక్షకు అర్హుడైనవాడు. this ⌴s enquiry యిది విచారించతగ్గమైనది. this ⌴s attention యిది విమర్శించవలసినదే. they were punished as their crimes ⌴ed వాండ్ల తప్పుకు తగినట్టు శిక్షించబడ్డారు. he ⌴s well వాడు యోగ్యుడే, గుణవంతుడే.

Meritorious, mer-i-tō'ri-us, *adj.* యోగ్యమైన. a ⌴ act పుణ్యము, సత్కర్మము, సుకృతము. a ⌴ woman యోగ్యురాలు.

Meritoriously, *adv.* యోగ్యముగా. he exerted himself very ⌴ బహు యోగ్యముగా పాటుబడ్డాడు.

Meritoriousness, *n. s.* యోగ్యత.

Merlin, mer'lin, *n. s.* ఒకవిధమైన డేగ.

Mermaid, mer'mād, *n. s.* నాగకన్యక, ఊర్ధ్వభాగము స్త్రీరూపుగానున్ను అధోభాగము చేపరూపుగాను న్నుండునట్టు కల్పించే సముద్రకన్యక.

Merrily, mer'ri-ly, *adv.* ఉల్లాసముగా, వేడుకగా, సంబరముగా.

Merrimaking, *n. s.* పండుగ, విందు, వేడుక, సంబరము.

Merriment, mer'ri-ment, *n. s.* వేడుక, సంబరము, తమాషా, ఉల్లాసము.

Merry, mer'ry, *adj.* నవ్వే, నవ్వించే, హాస్యకరమైన, ఉల్లాసముగా వుండే. comfortable, agreeable (this is the ancient sense) సుఖమయిన, ఇష్టమైన. this

story made them very ~ యీకథకువారికెనవ్విnారు. he is a ~ fellow ఉల్లాసపురుషుడు. a ~ story నవ్వించేకథ. they made ~ all night రాత్రిఅంతా వేడుకగావుండినారు. he made ~ with the news ఆసమాచారమును యెగతాళికింద పెట్టినాడు. he made ~ with the letter ఆజాబునుయెగతాళిపట్టించినాడు.

Merryandrew, mer-ry-an′drŭ, *n. s.* హాస్యగాడు.

Merry-go-round, *n. s.* రంకులరాట్నము.

Merry-making, *n. s.* పండుగ, విందు, సంబరము, వేడుక.

Merry-man, *n. s.* బంటు, చెలికాడు.

Merry-thought, mer′ry-thòt, *n. s.* వేడుకమాట. a bone కోడిరొమ్మునపంగలుగావుండేయెముక.

Meseems, mė-sēms′, *impersonal verb.* It seems to me కాబోలు, నాకుతోస్తున్నది.

Mesentery, mes′en-ter-y, *n. s.* కడుపులోనిపైక భాగము, పేగులనడిమిభాగము.

Mesh, mesh, *n. s.* కన్ను, వలకన్ను.

Mesmer, *n. s.* యోగనిద్రఉపాయముకనిపెట్టినవాని పేరు. Mesmerism కావలశినప్పుడుయోగనిద్రవచ్చేటట్టుచేశేశాస్త్రము. See the London Athenæum 28th December, 1844, page 1198, and No. 555 and 556. To Mesmerise, See Fascinate. In Mesmerism you can put your neighbour to sleep: in Yoga you act solely on yourself.

Mess, mess, *n. s.* భోజనము, ఆహారము, పొత్తుభోజనము, వడ్డించినభోజనము. she brought him a ~ of food వాడికిభోజనముతీసుకవచ్చినది. he and I were in the same ~ వాడునేనుపొత్తుగాభోజనముచేస్తూవుంటిమి. she gave me a ~ of milk తాగడానికినాకుకొంచెముపాలుయిచ్చినది. they sent him a ~ of greens వాడికికూరలుపంపినారు. you have got into a fine ~ నీవుగాతెచ్చిపెట్టుకొన్నరంధే,స్వయంకృతానర్థమే. you have got me into a fine ~ నాకుయెక్కడిరంధితెచ్చిపెట్టినావోయి. these papers are in a ~ of confusion ఆకాకితాలుగందరగోళముగావున్నవి, కలగూరగంపగావున్నవి.

To Mess, mess, *v. n.* భోజనముచేసుట, పొత్తుగాభోజనముచేసుట. we ~ed together for ten days పదిదినాలుపొత్తుగాభోజనముచేస్తూవుంటిమి.

Message, mes′såġe, *n. s.* చెప్పియంపినసమాచారము, వర్తమానము, సందేశము.

Messenger, mes′sen-ġĕr, *n. s.* దూత, సమాచారముతీసుకొనిపొయ్యేమనిషి,హర్కార. my wife was the ~ నాపెండ్లాముతోచెప్పియంపి తిని.

Messiah, mes-sī′a, *n. s.* మస్సీహి, అనగాఅభిషిక్తుడు, క్రీస్తు.

Messieurs, mesh′ŭrz, *n. s. plu.* దొరలు, యీశబ్దమును Messrs. అనిపొట్టకురములుగావ్రాస్తారు.

Messing, *n. s.* పొత్తుభోజనము.

Messmate, mess′måte, *n. s.* పొత్తుగాభోజనముచేసేవాడు. ~s పొత్తుగాతినేవాండ్లు.

Messuage, mes′sŭåġe, *n. s.* కాపురమువుండేయిల్లు, నివాసస్థానము.

Met, met, the *past* and *part.* of Meet. సంధించినది, సంధించిన. See To Meet.

Metacarpus, *n. s.* మణికట్టు.

Metal, met′al, *n. s.* లోహము. the precious ~s వెండి,బంగారు. mixed ~ పంచలోహము. bell ~ కంచు. jeweller's gold మట్టుబంగారు. this tries his ~ (See Mettle) యిందువల్లవాడికిధైర్యముపుండేదిలేనిదితెలుస్తున్నది. regarding a road ~ means brick or stone. See Unmetalled.

Metallic, mė-tal′lic, *adj.* లోహసంబంధమైన,లోహమయమైన. this water has a ~ taste యీనీళ్లుచిలుముగావున్నది.

Metallurgist, *n. s.* లోహశాస్త్రజ్ఞుడు.

Metallurgy, met′al-lur-ġy, *n. s.* లోహశాస్త్రము.

Metamorphose, met-a-môr′fòse, *n. s.* దేహాంతరము, రూపాంతరము, మారురూపు.

To Metamorphose, met-a-môr′fòse, *v. a.* రూపాంతరముచేసుట, మారురూపుచేసుట. the curse ~d her into a rock శాపముచేతఅదిరాయిఅయినది.

Metamorphosed, *adj.* రూపాంతరముచేయబడ్డ,మారురూపుచేయబడ్డ. the woman was ~ into a crocodile అదిమొసలియైపోయినది. Ahalya was ~ into a stone అహల్యశిలారూపమైనది.

Metamorphosis, met-a-môr′fŏ-sis, *n. s.* See Metamorphose.

Metaphor, met′a-for, *n. s.* ఉపమ, ఉత్ప్రేక్ష, ఉపమాలంకారము, శ్లేష. the following are instances;

"that commentary is a perfect gem" ఆవ్యాఖ్యానమురత్నము. money has wings రూకలకు రెక్కలువస్తవి, అనగా ఐశ్వర్యమస్థిరము. In a verse సరిసరిమంచిమాటలు, ప్రబంధమనాజలరాసిదాని లోపలనెరుసులెగణింతురేయపారముశామణులెల్ల నుండగా. Also గీర్వాణారణ్యసంచారవిద్వన్మత్తేభశృంఖలం.

Metaphorical, met-a-for′ic-al, *adj.* భావగర్భితముగావుండే, ఉపమానముగావుండే, శ్లేషగావుండే. a ~ expression ఉపమ, సామ్యము, భావగర్భితమైనమాట. See instances at the words.

Metaphorically, *adv.* భావగర్భితముగా, ఉపమానముగా, శ్లేషగా. See instances of this word at the word Lap, fascination, facinate.

Metaphrase, met′a-frâše, *n. s.* ప్రతిపదము.

Metaphysical, met-a-fis′ic-al, *adj.* విశేషమైన, ఆన్వీక్షికీసంబంధమైన, తర్కసంబంధమైన, తత్వవిచారసంబంధమైన, అప్రత్యక్షమైన. Supernatural or preternatural అతిశయమైన.

Metaphysicks, *n. s.* "The science of the general affections of things subsisting" (Watts) తత్వము. some say అనుభవవిద్య. See Coleridge's Biogr. Lit. 2. 300.

Metastasis, mė-tas′ta-sis, 'Translation or removal' (Harvey) వైకల్యము, విపరీతభావము. See Coleridge's note on Southey's Wesley, 1. 258.

Metayar, *n. s.* పాయకారి. *Pāya-kāri* "The Metayer is a peasant tenant extracting his own wages and subsistence from the soil. He pays a *produce* rent to the owner of the land from which he obtains his food. The landlord, besides supplying him with the land on which he lives, supplies him also with the stock by which his labour is assisted." Jones on Wealth, 1831. Chap. III. Sect. 1.

To Mete, mēte, *v. a.* కొలుచుట, కొలతవేసుట. he ~ed out equal justice to them యిద్దరికిన్నిసరిగ్గావిధించినాడు. ~ yard కొలగోల, గజకోల. he ~d out the corn ఆధాన్యమునుకొలిచియిచ్చినాడు.

Metempsychosis, mė-temp-sy-cō′sis, *n. s.* పునర్జననము, దేహాంతరమునుఎత్తడము. Christians do not believe in the ~ క్రీస్తుమతస్థులుపునర్జన్మముకద్దనినమ్మరు.

Meteor, mēt′yor, *n. s.* ఆకాశమందుక్షణమగుపడిమరుగైపొయ్యేజ్యోతిమొదలైనవి. prosperity is a mere ~ ఐశ్వర్యముక్షణభంగురము. this ~ led him astray యీమాయచేతపొరబాటుబడ్డాడు.

Meteorological, mēt-yō-rō-loġ′i-cal, *adj.* ఆకాశమందు క్షణమగుపడి మరుగైపొయ్యేజ్యోతిమొదలైనవాటిసంబంధమైన. a ~ register ఆకాశమందువింతగా అగుపడేజ్యోతిగాలివానమొదలైనవాటియాదస్తు.

Meteorologist, *n. s.* ఆకాశమందుక్షణమగుపడిమరుగై పొయ్యేజ్యోతి గాలివానమొదలైనవాటినివిచారించేశాస్త్రి.

Meteorology, mēt-yō-rol′ō-ġy, *n. s.* ఆకాశమందు క్షణమగుపడి మరుగైపొయ్యేజ్యోతి గాలివానమొదలైనవాటినివిచారించేశాస్త్రము.

Meter, mē′tĕr, *n. s.* కొలిచేవాడు. See To Mete.

Metheglin, mė-theg′lin, *n. s.* తేనెతోచేసినపానకము.

Methinks, mė-thingks′, *v. impersonal* తోస్తున్నది, కాబోలు, సుమీ, గదా. ~ this is wrong యిది అన్యాయమునుమీ. Methought తోచినది.

Method, meth′od, *n. s.* క్రమము, విధము, రీతి, యుక్తి, ఉపాయము. he therefore adopted another ~ గనుకవేరేయుక్తిచేసినాడు. by gentle ~s నయాన, మంచితనముగా.

Methodical, mė-thod′ic-al, *adj.* క్రమమైన, ఆనుపూర్వికమైన.

Methodically, mė-thod′ic-al-ly, *adv.* క్రమముగా, ఆనుపూర్వకముగా.

To Methodise, meth′ō-dīše, *v. a.* క్రమపరచుట, యేర్పాటుచేసుట.

Methodism, *n. s.* క్రీస్తుమతములోవొకశాఖ.

Methodist, meth′ō-dist, *n. s.* ("one who lives according to the method laid down in the Bible." Wesley Works XIV. 259.) క్రీస్తుమతములోవొకశాఖవాడు.

Methodistical, *adj.* వీరమతస్థుడైన, అనగావీర, క్రూర, దుష్ట, మాయదైన, కపటిదైన, యిదిదూషణశబ్దము.

Methodistically, *adv.* వీరమతస్థుడై, అనగావీరుడై, క్రూరుడై, దుష్టుడై.

Methought, mė-thôt′, (the *past tense* of 'Methinks.') నాకుతోచినది.

Metonymy, mê-ton′y-my, *n. s.* ఉత్ప్రేక్ష, అన్యాపదేశము.

Metre, mē′tĕr, *n. s.* ఛందము, గణము, వృత్తము. long ~ ఉదము. short ~ ధరువు. common ~ ద్విపద.

Metrical, met′ric-al, *adj.* ఛందోబద్ధమైన. a ~ arrangement శ్లోకముగాయేర్పరచడము.

Metropolis, mê-trop′ô-lis, *n. s.* రాజధాని, ప్రధాననగరము. the ~ usually means London. The ~ of India అనగాకల్కత్తా.

Metropolitan, met-rô-pol′i-tan, *n. s.* అధ్యక్షబిషప్పు, ప్రధానబిషప్పు, ఆస్థానబిషప్పు, రాజగురువు.

The Metropolitan, met-rô-pol′i-tan, *adj.* రాజధానిసంబంధమైన. the ~ newspapers పట్నములో పుట్టేప్రసిద్ధపత్రికలు.

Mettle, met′tle, *n. s.* తేజస్సు, తెంపు, ధైర్యము, చురుకు, ఉత్సాహము, ఉద్రేకము. a man of ~ తేజస్వి, తేజోవంతుడు. this put him on his ~ యిందువల్లవిజృంభించినాడు, రేగినాడు. this put him quite off his ~ యిందువల్లవాడిచురుకుఅణిగినది. they are now upon their ~ about this దీన్నిగురించిఅందరుయిప్పుడుగుబగుబలాడుతారు.

Mettled, met′tld, *adj.* తేజస్సుగల, చురుకుగల, తెంపుగల, ధైర్యముగల, ఉత్సాహముగల, ఉద్రేకముగల.

Mettlesome, met′tle-sum, *adj.* తేజస్సుగల, చురుకుగల, తెంపుగల, ధైర్యముగల, ఉత్సాహముగల, ఉద్రేకముగల.

Mew, mū, or Mews, *n. s.* a cage గూడు. an enclosure దొడ్డి, పెరడు. for horses తబేలా, లాయము. or sea-fowl వొకవిధమైనసముద్రపుపక్షి.

To Mew, mū, *v. a.* గూట్లోవేసుట, దొడ్డిలోకట్టుట, లాయములోకట్టుట.

To Mew, mū, *v. n.* కూసుట, మూలుగుతూయేడ్చుట, యిదిపిల్లి, బిడ్డ, వీటినిగురించినమాట. the cat was ~ing పిల్లికూస్తూవుండెను. the child ~s బిడ్డమూలుగుతూయేడుస్తున్నది.

Mewling, *n. s.* పిల్లికూత.

Mezereon, *n. s.* వొకవిధమైనఆకుజెముడుచెట్టు.

Mezzotinto, met-sô-tin′tô, *n. s.* "or, the black method of engraving" మధ్యవర్ణము, అనగా వొకవిధమైనరాగిఅచ్చుతోవేశినచిత్రము.

Miasmata, *n. s.* or fumes విషము, వాయువు, అనగా పాసిన, రేకమురిగినవస్తువులయొక్క రోగకారియైనఆవిరి.

Mica, *n. s.* అభ్రకమువంటివొకవిధమైనరాయి.

Micaceous, *adj.* అభ్రకరాతిసంబంధమైన.

Mice, mīce, *n. s.* the *plu.* of Mouse ఎలుకలు, చిట్టెలుకలు.

Michaelmas, mik′el-mas, *n. s.* సెప్టెంబరునెల ౨౯ తేదివచ్చేవొకపండుగ.

To Miche, *v. n.* దాగుట. (a provincial word still in use: See Christian Observer, 1834. p. 116.)

Micher, mī′chĕr, *n. s.* దొంగ.

Mickle, *adj.* శానా, నిండా, యిదిప్రాచీనశబ్దము.

Microcosm, mī′crô-cosm, *n. s.* సూక్ష్మప్రపంచము, యీశబ్దమువల్లమనిషియనిఅర్థమౌతున్నది.

Micrometer, mī-crom′ê-tĕr, *n. s.* అతిసూక్ష్మమైనదాన్నికొలిచేవొకవిధమైనఆయుధము.

Microscope, mī′crô-scôpe, *n. s.* అతిసూక్ష్మమైనవస్తువులనుచూచేభూతఅద్దము.

Microscopic, mī-crô-scop′ic or -ical, *adj.* అతిసూక్ష్మమైనవస్తువులనుచూచే భూతఅద్దసంబంధమైన. or diminutive అతిసూక్ష్మమైన, అతిస్వల్పమైన.

Mid, mid, *adj.* నడిమి, మధ్యమ. ~ space మధ్యప్రదేశము.

Midcourse, *n. s.* సగంమార్గము.

Mid-day, mid′dā, *n. s.* మధ్యాహ్నము.

Middle, mid′dle, *adj.* నడిమి, నడి. the ~ finger నడిమివేలు, పామువేలు. a ~ man మధ్యస్థుడు. the ~ classes సామాన్యులు. it was a ~ sized horse ఆగుర్రమునడితరముగావుండినది. a ~ aged man నడివయస్సుగావుండేవాడు. the ~ verb స్వార్థక్రియ, అనగా తెచ్చుకొను, కట్టించుకొను, వ్రాయించుకొను, యిట్లాకొనుఅనేఆదేశముగలక్రియలు.

Middle, mid′dle, *n. s.* మధ్యము, మధ్యభాగము, నడుము. in the ~ of their quarrel వారిజగడమునడుమ. the very ~ నట్టనడుమ. he cut the ~ out నడిమిభాగమునుకోసియెత్తినాడు. In the ~ of the court నడిముంగిట. "*about the ~ of the day* usually means, in English, between two and four o'clock" so specified in a letter from William Pitt to Wellesley. Blackw. Apr. 1846, p. 401.

Middle-aged, mid'dle-āgd, *adj.* నడివయస్సుగల, నడివయస్సుగావుండే.

Middlemost, mid'dle-mōst, *adj.* నడమవుండే, నడిమి.

Middling, mid'dling, *adj.* నడితరమైన, సామాన్యమైన. the water is in ⁓ abundance నీళ్లు కొద్దిపాటిగావున్నవి, చాలీచాలముగావున్నవి. wood of a ⁓ description మధ్యకర్ర says the Tariff.

Midge, midge, *n. s.* చీకటీగ, నుసుము, చిన్నదోమ, కొరికె మెరవురుగు.

Mid-heaven, mid'hevn, *n. s.* అంతరిక్షము.

Midland, mid'land, *adj.* నడిభూమిలో వుండే.

Midleg, mid'leg', *n. s.* పిరితొడ.

Midmost, mid'mōst, *adj.* నడిమి, నడమవుండే.

Midnight, mid'nīt, *n. s.* అర్ధరాత్రి, నిశీథము. ⁓ employment నిశిరాత్రిపని.

Midriff, mid'riff, *n. s.* పొట్ట, రొమ్ముకు కడుపుకు మధ్యవుండే చర్మము.

Midshipman, mid'ship-man, *n. s.* వాడపని నేర్చుకొనేటందుకు శిష్యుడుగావుండే దొరకొడుకు, వాడలో పని నేర్చుకొనే దొరబిడ్డ.

Midst, midst, *n. s.* నడమ. he stood in the ⁓ of them వాండ్లనడమనిలిచినాడు. in the ⁓ of the house నట్టింట్లో. the ⁓ of the river నట్టేరు. in the ⁓ of the storm గాలివానలో. in the ⁓ of all this distress యింతతొందరలో.

Midstream, mid'strēm, *n. s.* నడిప్రవాహము.

Midsummer, mid'sum-mēr, *n. s.* మంచియెండకాలము, దీన్ని కత్తెరదినాలంటారు. ⁓ holidays వేసంగిశలవు.

Midway, mid'wā, *adv.* నడిదోవ, సగందూరము.

Midwife, mid'wīfe, *n. s.* మంత్రసాని. a man ⁓ మంత్రసానితనము చేసే డాక్టరు.

Midwifery, mid'wif-ry, *n. s.* మంత్రసానితనము.

Midwinter, mid'win-tēr, *n. s.* నిండా చలికాలము.

Mien, mēn, *n. s.* ఆకారము, రూపు, ఠీవి, వైఖరి. she was not a pretty woman but she had a noble ⁓ అదిఅంతఅందకత్తె కాకపోయినా దాని యొక్క ఠీవిఘనము.

Miff, *n. s.* Displeasure. (See Huff) he took ⁓ అసహించుకొన్నాడు, అలిగినాడు.

Might, mīt, (*past* of May,) May అనే సహాయక్రియ యొక్క భూతకాలము. you ⁓ go there నీవు అక్కడికి పోవచ్చును, పోలేదేమి. he ⁓ stay వాడువుండగలడు, వుండవచ్చును. they ⁓ die వాండ్లు యొకవేళ చత్తురు. he ⁓ have said so వాడుఅట్లా చెప్పివుండవచ్చును. he ⁓ go if he choose వాడికిపోవలెనని వుంటేపోవచ్చును.

Might, mīt, *n. s.* శక్తి, త్రాణ, బలము. a man of ⁓ పరాక్రమవంతుడు. with ⁓ and main యావచ్ఛక్తితో, యావద్బలముతో.

Mightily, mīt'i-ly, *adv.* మహా, మిక్కిలి, అత్యంతము.

Mightiness, *n. s.* మహారాజరాజశ్రీకి చెల్లే సమానమైన పట్టము. their high ⁓es the states of Holland మహారాజరాజశ్రీహాలండుప్రభువులు.

Mighty, mīt'y, *adj.* శక్తిగల, బలముగల. a ⁓ army మహత్తైనసేన. is that any ⁓ matter? అది యొక ప్రబంధమా. a ⁓ fine business బంగారుపని. ⁓ easy దొడ్డసులభము, యీరెండున్నూ చతురస్రార్థవుమాటలు.

Mignonette, min-yō-nette', *n. s.* యొకవిధమైనపుష్పము.

To Migrate, mī'grāte, *v. a.* వలసపోవుట, దేశము విడిచి మరియొకదేశానికి పోవుట, యిదిముఖ్యముగా పక్షులనుగురించినమాట.

Migration, mī-grā'shon, *n. s.* వలస, దేశము విడిచి మరియొకదేశానికిపోవడము.

Migratory, mī'gra-tor-y, *adj.* వలసపొయ్యే. gypsies have ⁓ habits యెరుకలవాండ్లు దేశదిమ్మరులు.

Milch, milsh, *adj.* పాడి, పాలిచ్చే. a ⁓ cow పాడిఆవు, పిండేఆవు. ⁓ kine పాడిఆవులు, పిండేఆవులు.

Mild, mīld, *adj.* సాధువైన, శాంతమైన, సౌమ్యమైన, మంచి. a man of ⁓ temper సాత్వికుడు, శాంతుడు. ⁓ sunshine నీరెండ. as cheese or beer తీపైన, కారము లేని. even taken in it's ⁓est sense this was unjust దీన్ని యెంతసాత్వికముగా విచారించినాయిదిఅన్యాయము.

Mildew, mil'dū, *n. s.* బూజు, పాచి, కాటుక.

Mildewed, *adj.* బూజుపట్టిన, పాచిపట్టిన, కాటుకపట్టిన. a ⁓ field కాటుకపట్టినపయిరు.

Mildly, mīld'ly, *adv.* శాంతముగా, సాత్వికముగా.

Mildness, mīld'ness, *n. s.* శాంతము, సౌమ్యము, సాధుత్వము.

Mile, mīle, *n. s.* అరకోసు, ౧౭౬౦ గజాలదూరము. one cose is about two miles and one amada is about ten miles ఒకకోసుసుమారురెండుమైళ్లున్ను ఒక ఆమడ సుమారుపదిమైళ్లున్ను వుంటవి.

Milestone, mīle'stōne, *n. s.* అరకోసెడుదూరమని తెలియడానకైపాతివుండేరాయి.

Miliary, mil'ya-ry, *n. s.* eruption కుక్కముండ్లు called in Tamil எரிசிணப்பு.

Militant, mil'i-tant, *adj.* యుద్ధసన్నద్ధులైన. the ~ church పోరాడేభక్తులు, అనగా ఇహమందువుండేభక్తులు.

Military, mil'i-tar-y, *adj.* ఆయుధజీవియైన, కత్తికట్టియైన, దండుసంబంధమైన. he leads a ~ life ఖడ్గజీవిగావున్నాడు. a ~ man దండువాడు. a ~ dress దండువుడుపు. the ~ దండువాండ్లు, కత్తికట్టివాండ్లు.

To Militate, mil'i-tāte, *v. n.* విరోధించుట, ప్రతికూలమాట, అడ్డమాట. this ~s against the rule యిదిసూత్రానికివిరోధిస్తున్నది, విరుద్ధముగావున్నది. this ~s in their favour యిదివారికిసానుకూలముగావున్నది.

Militia, mi-lish'ya, *n. s.* రాణువసిబ్బంది, కట్టుబడివాండ్లు. a ~ man కట్టుబడిబంటు.

Milk, milk, *n. s.* పాలు, క్షీరము. a curdled ~ పెరుగు, దధి. sour ~ మజ్జిగ. of plants చెట్టుయొక్కపాలు. cocoanut ~ టెంకాయనీళ్లు. ~ and dairy produce in general పాడి. a cow in ~ పాడిఆవు. milk-warm వెచ్చని. a ~ and water poem జబ్బుకావ్యము, పనికిమాలినకావ్యము. the ~ of human kindness దయారసము. a ~ fever బాలింతజ్వరము.

To Milk, milk, *v. a.* పిండుట, పితుకుట.

Milkhedge, *n. s.* (The plant called Euphorbia) జెముడు. in Tamil called திருகள்ளி. In. Sanc. సింహుండము.

Milkiness, milk'i-ness, *n. s.* శాంతము, సాత్వికము.

Milking, *n. s.* పాలుపితకడము, పిండడము.

Milkmaid, *n. s.* పాలది, పాలపనిమీదవుండేటిది.

Milkman, *n. s.* పాలవాడు, పాలపనిమీదవుండేవాడు.

Milkpail, *n. s.* పాలతొట్టి, పాలముంత.

Milkpan, *n. s.* పాలచట్టి.

Milkpottage, *n. s.* క్షీరాన్నము.

Milksop, milk'sop, *n. s.* వెర్రిముఖము.

Milkteeth, *n. s.* పాలపండ్లు.

Milkwarm, *adj.* గోరువెచ్చని.

Milkwhite, milk'hwīte, *adj.* పాలవన్నెగల, క్షీరవర్ణమైన.

Milkwoman, *n. s.* పాలది, మజ్జిగది.

Milky, *adj.* తెల్లని, పాలవంటి.

Milky-way, milk'y-wā, *n. s.* నక్షత్రవీధి.

Mill, mill, *n. s.* యంత్రము, తిరగలి. corn ~ గోధుములనుపిండిచేసేయంత్రము. hand ~ చెయితిరగలి. oil ~ గానిగ. sugar ~ చెరుకుగానిగ. water ~ నీళ్లవేగముచేతతిరిగేయంత్రము. wind ~ గాలికితిరిగేయంత్రము. powder ~ తుపాకిమందుచేసేయంత్రము. a cloth ~ గుడ్డలుగట్టనవేసేయంత్రము.

To Mill, mill, *v. a.* విసురుట, పిండిచేయుట, నలగ్గొట్టుట. to ~ cloth ఉగ్గించుట.

Milldam, mill'dam', *n. s.* యంత్రానికినీళ్లుపారడానకైఅడ్డకట్టినకట్ట.

Milled, *adj.* విసిరిన, పిండిచేసిన, నలగ్గొట్టిన. a ~ cloth గట్టనవేసినగుడ్డ, ఉగ్గించినగుడ్డ. a ~ rupee అంచుకుగీతలుకట్టినరూపాయి, బండికల్లురూపాయి, బండిరూపాయి, కంగోరరూపాయి, కల్దారురూపాయి.

Millenium, mil-len'i-um, *n. s.* సహస్రసంవత్సరక్షేమము, అనగా కొందరిమతముచొప్పున యేసుక్రీస్తుభూలోకమందు వెయ్యేండ్లురాజ్యము చేయబోతాడనేకాలము. simply 1000 years సహస్రాబ్దములు, వెయ్యేండ్లు.

Millepedes, mil'lē-pēdś, *or* mil-lep'ē-dēś, *n. s.* రోకటిబండ. See Woodlouse.

Miller, mill'ĕr, *n. s.* పిండివిసిరేవాడు.

Millet, mil'let, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నజొన్నలు, చిటిజొన్నలు.

Mill-horse, mill'hôrse, *n. s.* యంత్రమునుయీడ్చేగుర్రము.

Milliner, mil'li-nĕr, *n. s.* దొరసానులవుడుపులుకుట్టిఅమ్మేస్త్రీ. man ~ దొరసానులవుడుపులుకుట్టిఅమ్మేవాడు.

Millinery, mil'li-nĕr-y, *n. s.* అమ్మడానకైసిద్ధముచేసినదొరసానులవుడుపులు.

Million, mill'yon, *n. s.* పదిలక్షలు. the ~ i. e. the people లోకులు,ప్రజలు. the ~ believe so అట్లా బహుమందినమ్ముతారు. she hears the ~ hum (Cowper,) ప్రజలుఅరవడమునువిన్నది. one ~ pounds sterling అనగాకోటిరూపాయలు. they came in ~s లక్షలతరబడిగావచ్చినారు. music for the ~ లోకరంజితసంగీతము.

Millionnaire, *n. s.* కోటికిపడగకట్టినవాడు, అతిధనవంతుడు.

Millpond, *n. s.* యంత్రానికిపారడానకైనీళ్లుతటాకముగానిలిచివుండేగుంట.

Millstone, mill'stōne, *n. s.* తిరగలి.

Milt, milt, *n. s.* జెన.

Mimetick, *adj.* నాటకసంబంధమైన.

Mimick, *n. s.* వెక్కిరించేవాడు,పరిహాసముచేసేవాడు.

To Mimick, *v. a.* అనుకరించుట, వెక్కిరించుట.

Mimickry, *n. s.* వెక్కిరింపు, వెక్కిరింత.

Mimini Piminy, *adj.* రవంత,యిదినిండానీచమాట.

Mimosa, *n. s.* (fetid) అత్తపత్తచెట్టు,అరిమేదము.

Mina, *n. s.* a bird గోరువంకపక్షి, మైనాపిట్ట.

Minaret, *n. s.* మీనారు,అనగామశీదుయొక్కస్తంభము.

Minatory, min'a-tor-ȳ, *adj.* బెదిరించే,గద్దించే. ~ clauses పాపవిధాయకసూత్రములు.

To Mince, mince, *v. a.* కొందుట,పొడిగాతరుగుట. why should you ~ the matter? will you give it or not? మేలనీళ్లునములుతావుయిస్తావాయివ్వవా. I did not ~ matters పరిష్కారముగాచెప్పినాను.

To Mince, mince, *v. n.* కులుకుట. a ~ing gait కులుకునడ. ~ing language కొంకుమాటలు. a ~ing smile ముసిముసినవ్వు. a ~ing voice సన్నగొంతు, కీచుగొంతు.

Mince-meat, Minced-meat, *n. s.* కొందినమాంసము, తునకలుతునకలుగా తరిగినమాంసము.

Mincingly, minc'ing-ly, *adv.* కులుకుగా, కొంకుగా, సంకోచించి. unmincingly సంకోచించక.

Mind, mīnd, *n. s.* మనస్సు, అభిప్రాయము, యిచ్ఛ, బుద్ధి,హృదయము. or recollection జ్ఞాపకము,స్మరణ,తలంపు. have you a ~ to go? నీకుపోవలెననిమనస్సువున్నదా. he does not know his own ~ వాడుచపలుడు,చలచిత్తుడు. I have half a ~ to go there అక్కడికిపోవలెననికొంచెము మనస్సువున్నది. I have a great ~ to do it దాన్నిచేయవలెననినాకునిండా మనస్సువున్నది. have you a ~ to this? యిదినీకుయిష్టమా. I let him know my ~ అతనికినా అంతర్యము ను తెలియచేసినాను. I am of the same ~ still నాకిప్పటికిఅదేభావము. you must keep this in ~ నీవుదీన్ని జ్ఞాపకముపెట్టుకోవలసినది. put me in ~ to go there అక్కడికిపోవడానికినాకుజ్ఞాపకముచెయ్యి. their grief is never out of my ~ వాండ్లవ్యాకులమునుగురించినాకు సదావిచారముగావున్నది, వాండ్లుపడేవ్యాకులమును నిత్యముతలుస్తున్నాను. you must bear this in ~ దీన్నినీవుమరవబోకు. this put your business out of my ~ యిందువల్లనీపనినిమరచినాను. time out of ~ అనాదిగా. when this comes to ~ యిదిజ్ఞాపకమువచ్చినప్పుడు. he called to ~ the advice I had given him నేనుచెప్పినబుద్ధినిజ్ఞాపకముచేసుకొన్నాడు. a man who is out of his ~ చలచిత్తుడు. a man of sound ~ స్థిరబుద్ధిగలవాడు. he is of a serious turn of ~ గంభీరపురుషుడు.

To Mind, mīnd, *v. a.* వినుట, లక్ష్యపెట్టుట. you must ~ what he tells you వాడుచెప్పేదాన్నినీవు వినవలసినది. he does not ~ వినడు,లక్ష్యపెట్టడు. I wish you would ~ what I say నేనుచెప్పేమాటయెందుకువినవోయి. you must not ~ what he tells you వాడుచెప్పేదాన్నినీవువినబోకు. he did not ~ the punishment ఆశిక్షనువాడులక్ష్యపెట్టలేదు. ~ or you will spill the ink భద్రము, నీవుశిరాపొలకపోసేవు. what is the good of telling you if you do not ~? వినకపోతేనీతోయెందుకుచెప్పేది. ~ to tell him వాడితోచెప్పనుమరిచేవునుమీ. never ~ చింతలేదు, పరవాలేదు. never ~ where యెక్కడనైతేనేమి. never ~ the names ఆపేర్లెందుకు, ఆపేర్లుఅక్కరలేదు. If you won't tell me, never ~ నీవుచెప్పకుంటేమానె. I do not ~ his going there వాడుఅక్కడికిపోతేనాకుచింతలేదు. do not play when you should ~ your book నీవుపుస్తకముమీదధ్యానముంచవలసినప్పుడుఆట్లాడక.

Minded, mīnd'ed, *adj.* మనసుగల,మనస్కుడైన. right ~ సన్మనస్కుడైన. evil ~ పాపాత్ముడైన. high ~ పెద్దమనిషైన.

Mindful, mīnd'fŭl, *adj.* జాగరూకుడైన,విస్నే,విశేయుడైన. you must be ⌣ of this దీన్నిమరిచేవుసుమీ.

Mindfully, *adv.* జాగ్రతగా,భద్రముగా.

Mine, mīne, *pron.* (the *genitive* of I.) నాది, నా. this book is ⌣ యీపుస్తకమునాది.

Mine, mīne, *n. s.* గని,ఖని. a ⌣ dug under a wall సురంగము. he laid a ⌣ సురంగముతవ్వినాడు, గోడకిందకల్లముతవ్వి తుపాకిమందుపోసినాడు. he laid a ⌣ to ruin them వాండ్లనుచెరచడానికితంత్రముచేసినాడు. he sprung a ⌣ ప్రాకారముకింద పూడ్చిపెట్టినమందునుకాల్చినాడు.

To Mine, mīne, *v. n.* గనితవ్వుట, సురంగముతవ్వుట. while we were ⌣ing there అక్కడ మేముగనులుతవ్వుతూవుండగా. he ⌣d all round the hill కొండచుట్టూగనులుతవ్వినాడు.

Miner, mīn'ĕr, *n. s.* గనితవ్వేవాడు.

Mineral, min'ĕr-al, *n. s.* గనిలోదొరికేవస్తువు, అనగాలోహములురాళ్లురత్నాలుమొదలైనవి. the precious ⌣s వెండిబంగారు.

Mineral, min'ĕr-al, *adj.* గనిసంబంధమైన,గనిలోదొరికే. ⌣ productions గనిలోదొరికేవస్తువులు. ⌣ waters గనిలోపుట్టేనీళ్లు, యిదిమందుకువనికివస్తున్నది.

Mineralogist, *n. s.* గనులపరీక్షగలవాడు, గనులలోదొరికేలోహశిలాదిశాస్త్రప్రవీణుడు.

Mineralogy, min-er-al'ŏ-ġy, *n. s.* ఖనిసంబంధమైనలోహశిలాదిశాస్త్రము.

Minerva, *n. s.* సరస్వతి, వాగ్దేవి.

To Mingle, ming'gle, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రముచేసుట, చేర్చుట. he ⌣d his tears with their's వాండ్లతోకూడాతానున్నుయేడ్చినాడు.

To Mingle, ming'gle, *v. n.* కలిసిపోవుట, మిశ్రమవుట, చేరుట. he ⌣d with them వాండ్లతోచేరుకొన్నాడు.

Mingled, *adj.* కలిసిన,చేరిన,మిశితమైన,మిశ్రితమైన.

Miniature, min'i-tûre, *n. s.* సూక్ష్మాకారము, కొద్దిరూపు, మనిషినిచూచిభావముగా వ్రాశినచిన్న అథఃరూపుపటము. he is just his father in ⌣ కొంచెములోఅంతాతండ్రివలెనటిస్తాడు. this boy is a schoolmaster in ⌣ వాడురపంతపిల్లగాడైనప్పటికిన్ని వాడినడకంతాపెద్ద ఉపాధ్యాయులదిగావున్నది. that little girl is her mother in ⌣ ఆపిల్లఅంతాదానితల్లివలెనటిస్తున్నది. the ants were crowding in thousands like a ⌣ market అనేకముగా చుట్టుకొన్నదీమలు చిన్న పెకబాజారువలెవుండెను.

Minikin, min'i-kin, *adj.* మహాచిన్నదైన, అతిస్వల్పమైన, ఇదినస్వేమాట. a ⌣ pin అతిస్వల్పమైనసూది.

Minim, min'im, *n. s.* సంగీతశాస్త్రపుస్తకములోనేనేపెకగురుతు.

Minimum, *n. s.* కనిష్ఠము, అధమపక్షము. See Maximum.

Minion, min'yon, *n. s.* ముద్దులకుర్ర, ప్రభువుయొక్క దయకుపాత్రుడుగావుండేపోకిరి.

To Minish, min'ish, *v. a.* తగ్గించుట, సంకోచింపచేయుట.

Minished, *adj.* తగ్గిపోయిన, చెడిపోయిన, సంక్షేపముచేయబడ్డ.

Minister, min'is-tĕr, *n. s.* of a king మంత్రి, ప్రధాని. of a church బోధకుడు, పాదిరి, గురువు. or Angel ప్రసన్నుడు. or messenger దూత, పరిచారకుడు. In Luke I. 2. ⌣s of the word వాక్యప్రచారకాః A† వచనబోధకాః K† G†. In. 1 Tim. IV. 6. సేవకుడు A† వాక్యసేవక. C† వచనానికిసేవకుడైన. P† In Isa. LXI. 6. ఊడిగపు F† సేవక D† H†.

To Minister, min'is-tĕr, *v. a.* ఉపచరించుట, పరిచర్యచేసుట. he ⌣ed consolation to them వాండ్లను ఓదార్చినాడు. he ⌣ed to the poor బీదలకు ఉపచారముచేసినాడు. ⌣ing spirits దేవదూతలు.

Ministerial, min-is-te'ri-al, *adj.* మంత్రిసంబంధమైన, పాదిరిసంబంధమైన. ⌣ office మంత్రిత్వము, పాదిరితనము. a ⌣ officer మంత్రి.

Ministrant, *adj.* పరిచారకుడైన.

Ministration, *n. s.* పరిచారకము, ఉపచారము.

Ministry, min'is-try, *n. s.* Service పరిచారకము, ఉపచారము, పరిచర్య. the office of minister మంత్రిత్వము, పాదిరితనము. the ⌣ మంత్రులు, పాదిర్లు.

Minium, min'yum, *n. s.* (vermilion) సింధూరము.

Minnow, min'nō, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నచేప, సత్తాళ్లు.

Minor, mī'nor, *adj.* కొద్ది, కొంచెము, స్వల్పమైన. that is a ~ consideration అదివిముఖ్యము. a ~ legend or petty chronicle ఉపపురాణము.

Minor, mī'nor, *n. s.* వ్యవహారదశరానివాడు, యౌవనకాలనివాడు, వ్యవహారయోగ్యత లేనివాడు.

Minority, mi-nor'i-ty, *n. s.* వ్యవహారయోగ్యమైన దశలేమి, వ్యవహారయోగ్యతలేమి. during his ~ అతడికివ్యవహారయోగ్యతలేనప్పుడు. or smaller number తక్కువపక్షము. they were in the majority, we were in the ~ వాండ్లుబహుమందిమేము కొంచెముమంది.

Minotaur, min'ō-târ, *n. s.* పురుషమృగము, అనగా ఊర్ధ్వభాగము మనిషి, అధోభాగము వృషభము, థీసియసుఘాతకుడని ప్రసిద్ధి.

Minster, min'stĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనపెద్దగుడి.

Minstrel, min'strel, *n. s.* సంగీతగాడు, వీణపాఠకుడు, భట్రాజు.

Minstrelsy, min'strel-sy, *n. s.* సంగీతము, గానము, కిలకిలస్వనము.

Mint, mint, *n. s.* a plant పుదీనా. for coining టంకసాల. words of a new ~ క్రొత్తగాకల్పించినశబ్దములు. he has a ~ of money వాడిదగ్గరబహుద్రవ్యమున్నది. a ~ of mischief దుర్మార్గమునకు ఆలయము, దుర్మార్గానికిపుట్టిల్లు.

Mintage, mint'āge, *n. s.* శిక్కా, ముద్ర. Rupees of Hydrabad ~ హైదరాబాదుముద్రవేసినరూపాయలు.

Mintmaster, *n. s.* టంకసాలఅధికారి.

Minuendo, *n. s.* సంగీతములోమూర్ఛన.

Minuet, min'ū-et, *n. s.* ఒకవిధమైననాట్యము, మందముగాఆడేఆట, విశంబితనృత్తము.

Minute, mi-nūte', *adj.* అతిసూక్ష్మమైన. a ~ examination అతిసూక్ష్మమైనవిమర్శ. he cut it into ~ portions దాన్నిచిన్నచిన్నగాతరిగినాడు. you may leave out the ~ particulars అతిసూక్ష్మములైన విషయములనువిడిచిపెట్టవచ్చును. he made ~ enquiries కూలంకషముగావిచారించినాడు. a ~ description పరిష్కారమైనవర్ణనము.

Minute, min'ute, *n. s.* నిమిషము, ముఖ్యముగా the ~ hand ఒకగంటలో అరువైయో నిమిషములను తెలియచేసేకడియారపుముల్లు. I will come in a ~ క్షణములోవస్తిని. or memorandum యాదస్తు, టిప్పణి. ~ guns వ్యసనసూచకముగానిమిషానికొకటుపాకీకాల్చేగుండ్లు. ~ glass ఒకనిమిషమును తెలియచేసేయిసుకకడియారము.

To Minute, min'ute, *v. a.* యాదాస్తువ్రాసుకొనుట, జ్ఞాపకానికివ్రాసుకొనుట.

Minutely, mi-nūte'ly, *adv.* పరిగ్గా, పరిష్కారముగా, కూలంకషముగా. it was ~ finished పరిష్కారముగానెరవేరినది.

Minuteness, *n. s.* అతిసూక్ష్మత్వము. from the ~ of it's finish, this seems natural, not artificial అదివుండేపరిష్కారతనుచూస్తే అది దైవకృత్యకన్నేగానిమనుష్యకృత్యముకాదనితోస్తున్నది.

Minutiæ, mī-nū'shi-ē, *n. s. plu.* వైనములు, వివరములు.

Minx, mingx, *n. s.* గయ్యాళి, చెణగరముగావుండేపడుచు, సంగనాచి.

Miracle, mir'a-cle, *n. s.* ఆశ్చర్యము, A† అద్భుతము F† R† దైవయత్నము, వింతపని.

Miraculous, mi-rac'ū-lus, *adj.* ఆశ్చర్యమైన, అద్భుతమైన, వింతైన, దైవకృతమైన.

Miraculously, mi-rac'ū-lus-ly, *adv.* ఆశ్చర్యముగా, వింతగా, అమానుషకృత్యముగా. he was ~ restored to life వాడుమళ్లీబ్రతికినదిఅద్భుతము.

Mirage, *n. s.* (an appearance like water in the desert) యెండమావులు, మృగతృష్ణ, మరీచికా.

Mire, mīre, *n. s.* అడుసు, బురద.

Mirror, mir'ror, *n. s.* అద్దము, దర్పణము.

Mirth, merth, *n. s.* ఉల్లాసము, ఆనందము, సంతోషము. this excited their ~ యిందుకునవ్వినారు. this repressed their ~ యిందువల్లవాండ్లునవ్వునుఅణుచుకొన్నారు.

Mirthful, merth'fŭl, *adj.* ఉల్లాసముగల, ఆనందముగల, నవ్వే.

Miry, mīr'y, *adj.* బురదగావుండే, అడుసుగావుండే.

Mis, అనగా, తప్పు, యేలాగంటే Misbehaviour తప్పునడత.

Misacceptation, *n. s.* అపార్థము, తప్పుగాగ్రహించడము.

Misadventure, mis-ad-ven'tūre, *n. s.* కొద్దితొందర.

Misanthrope, mis'an-thrōpe, *n. s.* మనుష్యద్వేషి, లోకవైరి, విశ్వనిందకుడు, సర్వదూషకుడు, ప్రజలనునిందించేవాడు, లోకముగిట్టనివాడు.

Misanthropic, *adj.* మనుష్యద్వేషియైన, లోకవైరియైన, సర్వద్రోహియైన.

Misanthropy, mis-an'thrô-py, *n. s.* మనుష్యద్వేషము, లోకవైరము.

Misapplication, *n. s.* అప్రయోగము, దుర్వినియోగము. this is a ⁓ of the word యిదితప్పుప్రయోగము. this was a ⁓ of the money యిదిదుర్వ్యయము, దుర్వినియోగము.

Misapplied, *adj.* అప్రయుక్తమైన, దుష్ప్రయోగమైన, దుర్వినియోగమైన, దుర్వ్యయమైన

To Misapply, mis-ap-plȳ', *v. a.* తప్పుగాప్రయోగించుట, దుర్వినియోగముచేసుట, దుర్వ్యయముచేసుట.

To Misapprehend, mis-ap-prê-hend', *v. a.* అపార్థముచేసుట, తప్పుగాగ్రహించుట.

Misapprehension, *n. s.* అపార్థము, పొరబాటు, భ్రమ.

To Misappropriate, *v. a.* దుర్వ్యయముచేసుట, దుర్వినియోగముచేసుట.

Misappropriation, *n. s.* దుర్వ్యయము, దుర్వినియోగము.

To Misbecome, mis-bê-cum', *v. a.* అనుచితముగా వుండుట, కూడకుండుట, కారాకవుండుట. this ⁓s you యిదినీకుఅనుచితము, కూడదు, కారాదు.

Misbegotten, mis-bê-got'tn, *adj.* కులభ్రష్టమైన, సంకరజాతియైన. nonsensical వెర్రి, వట్టి, తుంట.

To Misbehave, mis-bê-hāve', *v. n.* దుర్మార్గముచేసుట.

Misbehaved, *adj.* దుర్మార్గమైన, దుర్నడతయైన.

Misbehaviour, mis-bê-hāv'yur, *n. s.* దుర్మార్గము, దుర్నడత.

Misbelief, mis-bê-lēf', *n. s.* అపనమ్మిక.

To Miscalculate, mis-cal'cŭ-lāte, *v. a.* తప్పుగా యెంచుట.

To Miscall, mis-câll', *v. a.* తప్పుపేరుపెట్టుట.

Miscalled, *adj.* తప్పుపేరుగల.

Miscarriage, mis-car'rāge, *n. s.* భగ్నము, భంగము, విచ్ఛిత్తి, విఘాతము. or abortion గర్భస్రావము, కడుపుదిగబడడము.

To Miscarry, mis-car'ry, *v. n.* తప్పుట. the plan miscarried ఆయుక్తితప్పినది, విఫలమైనది. she miscarried దానికికడుపుదిగబడ్డది. the undertaking miscarried ఆకార్యమువ్యర్థమైపోయినది.

Miscellaneous, mis-cel-lān'yus, *adj.* చిల్లర, నానా, వివిధమైన, సంకరమైన. ⁓ verses చాటుపద్యములు.

Miscellany, mis'cel-lan-y, *n. s.* నానావిషయసముచ్చయము, వివిధవిషయమంజరి. a poetical ⁓ చాటుశ్లోకములగ్రంథము. a newspaper is a ⁓ సమాచారపత్రికనానావిషయసముచ్చయము.

Mischance, mis-chănce', *n. s.* దురదృష్టము, దుర్దశ, దౌర్భాగ్యము.

Mischief, mis'chif, *n. s.* చెరుపు, చేటు, హాని, కీడు, దుర్మార్గము, దౌష్ట్యము, దుడుకు, కొంటెతనము. a monkey is always in ⁓ కోతియెప్పటికిన్నిదుష్టు. the white ants have done ⁓ to these books చెదలుయీపుస్తకములనుకొట్టివేసినవి. the rain has done great ⁓ to the crop యీవానచేతపయిరుకునిండాచెరుపైనది. bathing in fever did him a great ⁓ జ్వరములోస్నానముచేయడము వాడికినిండాపుక్రమమైనది. reading that book did him a great ⁓ ఆపుస్తకముచదవడము వాడికినిండాచెరుపైనది.

To Mischief, mis'chif, *v. a.* హానిచేసుట.

Mischiefmaker, mis'chif-māk'ĕr, *n. s.* తంటాలమారి, కలహగాడు, ఇల్లామల్లి, చాడీకోరు.

Mischiefmaking, *n. s.* ఇల్లామల్లితనము, కలహముపెట్టడము.

Mischiefmaking, *adj.* కలహముపుట్టించే. a ⁓ letter కలహజాబు.

Mischievous, mis'chê-vus, *adj.* దుష్ట, దుర్మార్గమైన, దుడుకైన, చెడ్డ, తుంటైన, కలహముపుట్టించే. a ⁓ person దుష్టుడు. a ⁓ bull చెడ్డయెద్దు. ⁓ advice దురోచన, దురాలోచన.

Mischievously, *adv.* దుష్టతనముగా, దుర్మార్గముగా, దుడుకుగా.

Mischievousness, *n. s.* దుష్టతనము, తుంటతనము.

To Misconceive, *v. a.* తప్పుగాగ్రహించుట, భ్రమించుట.

Misconception, mis-con-cep'shon, *n. s.* భ్రమ, తప్పుభావము, అపార్థము.

Misconduct, mis-con'duct, *n. s.* దుర్మార్గము, దుర్నడత.

To Misconduct, mis-con'duct, *v. a.* తప్పుగానడిపించుట, అవివేకముగాజరిపించుట. the lawyer

—ed my cause ఆలాయరుసామ్రాజ్యమునుక్రమముగాజరిపించినాడుకాడు.

Misconducted, *adj.* దుర్మార్గుడైన, దుష్టుడైన.

Misconjecture, *n. s.* తప్పువూహ, తప్పుభావము.

Misconstruction, mis-con-struc'shon, *n. s.* అపార్థము. he laid himself open to — దూషణతెచ్చుకొన్నాడు. or displeasure అగ్రహ్యము.

To Misconstrue, mis-con'strūe, *v. a.* అపార్థముచేసుట. do not — me నేనుచెప్పినదానికిఅపార్థముచేయవద్దు.

Miscreant, mis'crē-ant, *n. s.* దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు, హంతకుడు, బ్రహ్మఘాతకుడు, పాషండుడు.

Miscreated, *adj.* వికారమైన, కురూపియైన.

Misdeed, mis-dēd', *n. s.* దుష్కృత్యము, దుర్మార్గము, అపరాధము, తప్పు, పాపము.

Misdemeanor, mis-dē-mēn'or, *n. s.* దుర్నడత, దుర్మార్గము, దురాకృతము.

Misdoer, *n. s.* అపరాధి, తప్పుచేసినవాడు.

To Misdoubt, mis-doŭt', *v. a.* సందేహించుట.

To Misemploy, mis-em-plŏy', *v. a.* దుర్వ్యయముచేసుట, దుర్విని యోగముచేసుట.

Miser, mī'zĕr, *n. s.* లోభి, లుబ్ధుడు, పిసినారిబంక.

Miserable, miz'ĕr-able, *adj.* దిక్కుమాలిన, అనాథమైన, దౌర్భాగ్యమైన, పాడైన. a — horse మొత్తుబడ్డగుర్రము. or grieved దుఃఖితుడైన. I am — at the thoughts of your going away నీవుపోతావనితలుచుకొంటేనాకువ్యాకులముగావున్నది. why should you make yourself — about this? ఇందునగురించియెందుకుదుఃఖపడుతావు.

Miserably, *adv.* దిక్కుమాలినరీతిగా, మహా, నిండా. she is — ill అదినిండాపడివున్నది.

Miserly, *adj.* లోభియైన.

Misery, miz'ĕr-y, *n. s.* దౌర్భాగ్యము, దురవస్థ, or grief దుఃఖము, వ్యసనము. he described the miseries he had suffered తానుపడ్డకడగండ్లను చెప్పినాడు.

Misfangled, *adj.* అతివికారమైన, మొండి. (This occurs, as rustic English, in a modern novel.) "Mount Sorel" Chap. X. page 2.

Misfashioned, *adj.* వికారమైన, కురూపమైన.

Misfortune, mis-fôr'tūne, *n. s.* దౌర్భాగ్యము, దురదృష్టము.

To Misgive, mis-give', *v. a.* సందేహముకలుగుట, అనుమానముతట్టుట. my mind misgave me నాకు అనుమానముతట్టినది, సందేహిస్తిని.

Misgiving, *n. s.* సందేహము, అనుమానము, సంకోచము, భయము.

To Misgovern, *v. a.* పిచ్చిగాయేలుట. he —ed his family వాడుతనసంసారాన్నిపిచ్చిగాకట్టుకవచ్చినాడు. a —ed family సాధుడులేనియిల్లు, దక్షతలేనియిల్లు.

Misgovernment, *n. s.* అనిర్వాహకము, అసామర్థ్యము, అజాగ్రత, వేబందోబస్తు.

Misguidance, *n. s.* అజాగ్రత, అనిర్వాహకము.

To Misguide, mis-gīde', *v. a.* తప్పుదారికీయీడ్చుట, భ్రమపరచుట.

Misguided, *adj.* తప్పుదారినిపడ్డ, పెడదారినిపడ్డ, అశిక్షితమైన. a — youth తలకొట్టుమారి. a — wretch మూఢుడు.

Mishap, mis-hap', *n. s.* దురదృష్టము, దౌర్భాగ్యము.

To Misinform, mis-in-fôrm', *v. a.* తప్పుసమాచారముచెప్పుట. I was —ed నేనువిన్నదితప్పు.

Misinformation, *n. s.* తప్పుసమాచారము.

To Misinterpret, mis-in-ter'pret, *v. a.* అపార్థముచేసుట.

Misinterpretation, *n. s.* అపార్థము.

Misjoined, *adj.* తప్పుగాకలిసిన.

Misjudged, *adj.* ఆలోచనలేని, పిచ్చి.

Misjudging, *adj.* భ్రమపడే, మూఢుడైన.

Mislaid, *adj.* ఎక్కడనోపెట్టిమరచిన, కానకపోయిన.

To Mislay, mis-lā', *v. a.* ఎక్కడనోపెట్టిమరచుట. he mislaid the paper ఆకాకితమునుయెక్కడనోపెట్టిమరచినాడు.

To Mislead, mis-lēd', *v. a.* తప్పుదారినితీసుట, భ్రమింపచేసుట. this circumstance misled me యిందువల్లభ్రమిసినాను. you should not — them వాండ్లకుదుర్బోధనచేయక.

Misled, *adj.* భ్రమిసిన, తప్పుదారినిబడ్డ.

Misletoe, *n. s.* బదనికపంటివొకచెట్టు.

To Mislike, mis-līke', *v. a.* ఒప్పకపోవుట, యిష్టపడకపోవుట. he —ed the food వాడికిఅన్నముగిట్టలేదు, సహించలేదు.

To Mismanage, mis-man'āge, *v. a.* తప్పుగాయేలుట, తప్పుగానిర్వహించుట. you —d the business ఆపనినిచెరిపినావు.

Mismanaged, *adj.* తప్పుగానిర్వహించిన, చెరిపిన.

Mismanagement, mis-man′ăge-ment, *n. s.* అని ర్వాహకము.

Mismatched, *adj.* ఈడుగావుండని, జతగావుండని. a ~ marriage ఈడుగాని పెండ్లి.

To Misname, mis-nāme′, *v. a.* తప్పుపేరుబెట్టుట.

Misnamed, *adj.* తప్పుపేరుగల. Extravagance which is ~ charity ధర్మమనేతప్పుపేరుగలదూబరదిండితనము.

Misnomer, mis-nō′mĕr, *n. s.* ఉదాహరించినతప్పుపేరు, ఇదిదొంగలవిచారణలోవచ్చేమాట. he pleaded a ~ ఇదితనపేరుకాదనిమనివిచేసినాడు.

Misogamist, mis-og′a-mist, *n. s.* పెండ్లివద్దనేవాడు.

Misogynist, *n. s.* స్త్రీవైరి, స్త్రీలుగిట్టనివాడు, వైరాగి.

Misogyny, mis-og′y-ny, *n. s.* వివాహమువద్దనేవైరాగ్యము, స్త్రీలయెడలఅసూయ.

To Mispel, *v. a.* గుణితముతప్పుగాచెప్పుట, గుణితమునుతప్పుగావ్రాసుట.

To Mispend, *v. a.* దుర్వ్యయముచేసుట, వృథాగాపోగొట్టుట.

To Misplace, mis-plāce′, *v. a.* చోటుమారాటముగాపెట్టుట, తప్పుస్థలములోబెట్టుట. he ~d the words ఆమాటలనుముందువెనకగాపెట్టినాడు.

Misplaced, *adj.* చోటుమారాటముగాపెట్టిన, తప్పుస్థలములోబెట్టిన. this is a ~ remark ఈమాటవుదాహరించవలసినస్థలమిదికాదు.

To Misprise, mis-prīse′, *v. a.* అలక్ష్యముచేసుట.

Misprision, mis-prizh′on, *n. s.* రాజద్రోహమునుయెరిగిదాచడము. he was guilty of ~ of treason రాజద్రోహమునుయెరిగిదాచినతప్పువానికివచ్చినది.

To Mispronounce, *v. a.* తప్పుగావుచ్చరించుట, అపస్వరముగాచెప్పుట.

Mispronunciation, *n. s.* తప్పువుచ్చారణ, అపస్వరము.

Misproportioned, *adj.* అంగుగావుండని, వికారమైన, మించిన, అతిశయించిన. his head is ~ వానితల అంగుగావుండలేదు, మహాపెద్దది.

Misquotation, *n. s.* తప్పువుదాహరణ.

To Misquote, mis-quōte′, *v. a.* తప్పుగావుదాహరించుట. he ~d the verse ఆశ్లోకమువుండేదిఒకవిధముయితడువుదాహరించినదిఒకవిధము.

To Misreckon, mis-reckn′, *v. a.* తప్పుగాయెంచుట, తప్పుగాలెక్కపెట్టుట.

To Misrepresent, mis-rep-rē-sent′, *v. a.* తప్పుగాతెలియచేసుట. they ~ him as a tyrant క్రూరుడుకానివాణ్ని క్రూరుడంటారు.

Misrepresentation, *n. s.* తప్పుగాతెలియచేయడము, మాయ.

Misrepresented, *adj.* తప్పుగాతెలియచేయబడ్డ, మాయరూపుదాల్చిన.

Misrule, mis-rûle′, *n. s.* అల్లరి, దొమ్మి, తారుమారు, పిల్లపెత్తనము.

Miss, miss, *n. s.* అమ్మి, అమ్మాళు, అమ్మాయి, దొరసానులలోబాల్యమునుంచిపెండ్లాడేవరకుయిదిసర్వత్రవుండేపేరు. Miss More అంటేమోరుదొరవారికూతురని అవుతున్నది. Miss! (*interj.* to an inferior, or an younger) ఓసి. In some phrases it formerly signified a whore or mistress లంజ, వుంపుడుస్త్రీ.

To Miss, miss, *v. a.* తప్పుట, పోయినదనికనుక్కొనుట, లేదనిచింతపడుట. the letter ~ed me ఆజాబునాకుచేరలేదు. In writing it he ~ed one line దాన్ని వ్రాయడములోఒకపంక్తినివిడిచిపెట్టినాడు. his arrow ~ed the mark వానిబాణముగురితప్పినది. I ~ed the meaning ఆయర్థమునాకుతగలలేదు. In coming down stairs, he ~ed one step and fell పడికట్లుదిగడములోఒకమెట్టుతప్పిపడ్డాడు. I ~ed one of my books నాపుస్తకాలలోఒకటికానము. I ~ed the letter that was at first on the table బల్లమీదవున్నఆజాబుకానము. I ~ my brother very much అయ్యోమాఅన్నలేకపోయెనే. I lost my horse but I did not ~ it as I had another నాగుర్రముపోయినదిఅయితేవేరేఒకటివున్నందునఅదిపోయినందుకునాకుచింతలేదు. I lost my book and I ~ it every moment నాపుస్తకముపోయినదిచేతులువిరిగినట్టువున్నది. He stole the book and the owner did not ~ it for ten days వాడాపుస్తకమునుదొంగిలించుకొన్నాడు ఆపుస్తకముయెవనిదోవాడుపదిదినాలదనక అదిపోయినట్టుకనుక్కోలేదు. They knew that they might be ~ed but could not be pursued (Rasselas.) తాములేనిదికనుక్కోగలరుగాని తమ్మునవెంబడించలేరని వాండ్లకుతెలుసును.

To Miss, miss, *v. n.* తప్పుట. my arrow ~ed నా బాణముతప్పినది. the letter ~ed ఆజాబుచేరలేదు. I wonder how you ~ed seeing him నా వునీకండ్లబడకపోవడము నాకు ఆశ్చర్యముగానున్నది. whether you succeed or whether you ~ నీవు జయించినాగాని తప్పినాగాని. the book is ~ing ఆపుస్తకముకానము, లేదు.

Miss, miss, *n. s.* తప్పు, భంగము.

Missal, mis'sal, *n. s.* జపగ్రంథము.

Misshapen, *adj.* వికారమైన, సొట్ట, యూర.

Missile, mis'sile, *n. s.* విసిరివేసేటిది, రువ్వేటిది, అనగా బాణము, బల్లెము, వడిశెలతో విసిరివేసినరాయి మొదలైనవి. they pelted him with bottles, plates, and other ~s బుడ్లుచిప్పలురాళ్లుమొదలైనవాటినివానిమీదరువ్వినారు.

Missing, *adj.* తప్పిపోయిన, కానకపోయిన, అగుపడని. he is still ~ వాడుయింకాచిక్కలేదు, దొరకలేదు. we had three killed, six wounded and two ~ మాలో చంపబడ్డవాండ్లుముగ్గురు, గాయములు తగిలినవారు ఆరుగురు కానకపోయిఉండే వాండ్లుయిద్దరు.

Mission, mish'on, *n. s.* పని, ధర్మము, పంపినపని, ప్రేషకార్యము, దౌత్యము, రాయభారము, మతమునుబోధించుటానకైపోయ్యేవ్యాపారము. he went upon this ~ ప్రజలకుబోధచేయడమునకైపంపబడ్డయీపనిమీదపోయినాడు. all the ~ were killed ఆపనిమీదవచ్చినవాండ్లందరు చంపబడ్డారు. woman's ~ స్త్రీధర్మము.

Missionary, mish'on-ar-y, *n. s.* (or Apostle) పంపబడ్డవాడు, క్రీస్తుమతమునుబోధించుటానకైపంపబడ్డవాడు, దేశాంతరమునకుపంపబడ్డసాధివి.

Missionaryism, *n. s.* గురుధర్మము.

Missioner See Missionary. Locke X. 514.

Missive, mis'sive, *n. s.* జాబు, యిదికావ్యశబ్దము.

To Misstate, mis-stāte', *v. a.* తప్పుగాచెప్పుట, భ్రమపడివ్రాసుట.

Mist, mist, *n. s.* పొగమంచు. a Scotch ~ (Byron) పొడితూర, సోనవాన, యిదిఉత్తరదేశములకుమంచివర్షమేను.

Mistaen, అనగా Mistaken (Johnson.)

To Mistake, mis-tāke', *v. a.* తప్పుట, తప్పుగాగ్రహించుట, భ్రమసుట, పొరపడుట. I mistook him for you అతణ్నినీవనుకొన్నాను. he mistook what I said నేనుచెప్పినదిఒకటివాడు గ్రహించినదిఒకటి. I mistook the house ఆయిల్లనివస్తిని. if I ~ not, he is dead చచ్చిఉండవచ్చును, చచ్చినాడేమో. If I ~ not, this is his house యిదివాడిల్లేకదా. I was mistaken తప్పితిని, భ్రమిస్తిని, పొరపడితిని.

Mistake, mis-tāke', *n. s.* తప్పు, భ్రమ, పొరబాటు. If you persist you will find your ~ నీవుపట్టుపట్టితేదానితప్పునీకేఅనుభవమునకురాబోతున్నది.

Mistakenly, *adv.* తప్పుగా, భ్రమగా, పొరబాటుగా.

Mister, *n. s.* అయ్య, దొర. See Master మాష్టరనేమాటదగ్గరవివరముగావ్రాసివున్నది.

Mistimed, *adj.* అసమయమైన, సమయోచితముకాని.

Mistiness, *n. s.* పొగమంచుగావుండడము, మబ్బు, చీకటి, అంధకారము. from the ~ of the morning తెల్లవారిమంచుమూసుకొనివుండినందున. from the ~ of his vision వాడికిచూపుమందమైనందువల్ల.

Mistletoe, misl'tōe, *n. s.* See Misletoe.

Mistook, mis-tŭk', the *past* of Mistake తప్పినది, పొరబడినది. See To Mistake.

Mistress, mis'tress, *n. s.* దొరసాని, యజమానురాలు, ప్రవీణురాలు, చదువుచెప్పేస్త్రీ, చదువుకొన్న స్త్రీ. or a concubine పెట్టుకొన్న స్త్రీ, వుంపుడు స్త్రీ. she is her own ~ ఆపెస్వతంత్రురాలుగా వున్నది. a term of contemptuous address (Johnson) ఓసీ.

Mistrust, mis-trust', *n. s.* అపనమ్మిక, సంశయము, సందేహము, అనుమానము.

To Mistrust, mis-trust', *v. a.* అపనమ్మికపడుట, అనుమానించుట, సంశయించుట, సందేహించుట. I did not ~ him వాణ్నినమ్మినాను.

Mistrustful, mis-trust'fŭl, *adj.* అపనమ్మికపడే, అనుమానించే, సంశయించే, సందేహించే.

Mistry, or Maistre, *n. s.* a head workman మేస్త్రీ.

Misty, mist'y, *adj.* మంచుమూసుకొనివుండే, మంచుమూసుకొన్న.

To Misunderstand, mis-un-dĕr-stand', *v. a.* పొరబాటుగాగ్రహించుట, తప్పుగాగ్రహించుట. they ~ me నన్నుగురించితప్పినారు, భ్రమిసినారు.

Misunderstanding, mis-un-dĕr-stand′ing, *n. s.* or quarrel జగడము, అనైక్యము.

Misusage, mis-ūs′āge, *n. s.* అన్యాయము, దార్జన్యము.

Misuse, mis-ūse′, *n. s.* అన్యాయముగా వాడడము, దుర్వినియోగము. this is a ~ of the word ఇది దుష్ప్రయోగము.

To Misuse, mis-ūse′, *v. a.* అన్యాయముచేసుట, దౌర్జన్యముచేసుట.

To Misuse, mis-ūse′, *v. a.* దుర్వినియోగముచేసుట, అన్యాయముగావాడుట.

Mite, mite, *n. s.* an insect లక్క తెల్లపురుగు, తవిటిపురుగు, వియ్యమందుపుట్టే నంగనాచిపురుగు, ఇదిముఖ్యముగాజున్నుగడ్డలోపుట్టేటిది. a small particle రవంత, లేశము. I paid my ~ నేను కించిత్ భారముఇచ్చినాను. or coin దుడ్డు.

Mithridate, mith′ri-dāte, *n. s.* తిర్యాక్ అనేమందుదినుసు.

To Mitigate, mit′i-gāte, *v. a.* తక్కువచేసుట, శాంతిచేసుట, ఉపశాంతిచేసుట. this ~d the pain ఇందువల్ల ఆనొప్పి శాంతిమైనది. in this murder there are no ~ing circumstances యీఖూని లో మన్నించతగ్గవిషయములు కానము.

Mitigated, *adj.* తక్కువచేయబడ్డ, శాంతిమైన. ~ punishment తగ్గించిన శిక్ష, మితముగాచేసిన శిక్ష.

Mitigation, mit-i-gā′shon, *n. s.* శాంతి, ఉపశమనము, తగ్గించడము, మితముచేయడము.

Mitigatory, *adj.* ఉపశమనముచేయించే. in his case there were some ~ circumstances వాడివ్యాజ్యములో మన్నించవలసిన సంగతులుకొన్నిఉండినవి.

Mitre, mī′tĕr, *n. s.* బిషపులువేసుకొనేకిరీటము.

Mitred, mī′tĕrd, *adj.* బిషపుకిరీటమునుధరించిన, ఆచార్యపురుషుడైన.

Mittens, mit′tens, *n. s. plu.* స్త్రీలుచలికిమంజేతిమీదతొడుక్కొనేకంబళిపుడుకులు.

Mittimus, mit′ti-mus, *n. s.* ఖైదినిచెరసాలలోవేయడానకిఇచ్చినవారంటు.

To Mix, mix, *v. a.* కలుపుట, మిశ్రమముచేసుట.

To Mix, mix, *v. n.* కలుసుట, మిశ్రమమౌట.

Mixed, *adj.* కలిపిన, కలిసిన, మిశ్రమముచేసిన, మిశ్రమమైన. a ~ dialect సంకరభాష. In ~ society పిల్లరవాండ్లలో, సామాన్యులలో. a ~ multitude పిల్లరప్రజ. the ~ blood సంకరజాతి. ~ feelings కొంతసంతోషము, కొంతదుఃఖము, కొంతఆశ్చర్యముగాఉండేదుఃఖము. ~ metal కలపడమైనలోహము. they got ~ up in the quarrel వాండ్లున్ను ఆజగడములో కలిసినారు, తగిలినారు. In Hebr. IV. 2. συγκεκραμενος సంకీర్ణమైన. but A† says అవిశ్వాసాత్ప్రతిచారితం.

Mixen, *n. s.* కుప్ప, పెంట.

Mixing, *n. s.* కలపడము, మిశ్రమముచేయడము.

Mixture, mix′tūre, *n. s.* కలపడము, కలిసినవస్తువు. or medicine ఔషధము, కషాయము.

Mizen, *n. s.* or ~ mast వాడవెనకటిస్తంభము.

To Mizzle, miz′zle, *v. n.* సన్నగాకూరుట. because it was ~ing సన్నతూరగావుండినందున.

To Moan, mōn, *v. a. n.* మూలుగుట, గోలపెట్టుట.

Moan, mōn, *n. s.* మూలుగు, గోల.

Moat, mōt, *n. s.* అగడిత, కందకము, పరిఘ.

Mob, mob, *n. s.* గుంపు, అల్లరిమూక, బికారిగుంపు, ఘుప్రజనము. they come in a ~ గుంపుకూడివచ్చినారు. this book is written to please the ~ యీగ్రంథము సామాన్యులకొరకు వ్రాసినది. he raised a ~ పోకిరిగుంపు నుచేర్చినాడు. they rose in a ~ గుంపుకూడివచ్చినారు.

To Mob, mob, *v. a.* దొమ్మిగాపైబడుట. the crows ~ed the owl గుడ్లగూబమీదకాకులుగుంపుగా పోయినవి.

Mobbish, (a word used by Sir John Malcolm) See Tumultuous, Disorderly.

Mobcap, *n. s.* స్త్రీలువేసుకొనేసామాన్యమైనటోపి.

Mobility, mō-bil′i-ty, *n. s.* power of moving చలనశక్తి. or people సామాన్యులు, అల్లరిమూక. this is a mere comic echo opposed to *Nobility*.

Mocho-stone, mō′cō-stōne, *n. s.* ఒకవిధమైనరాయి, యమునారాయివంటిది.

To Mock, mock, *v. a.* హాస్యముచేసుట, యెగతాళిచేసుట, వెక్కిరించుట. or cheat, delude వంచించుట, యేమార్చుట. an agony that ~s description చెప్పనలవిగానిదుఃఖము. the door ~ed all his efforts వీడుయెంతపాటుబడ్డాతలుపుతియ్యకూడలేదు. be not deceived God is not ~ed మోసపోకండి దేవుణ్ణివంచించవల్లకాదు.

Mock, mock, *n. s.* మొగతాళి, హాస్యము, యెకసెక్కె ము, వెక్కిరింపు. or cheating వంచన, మోసము. ~ pearls చిప్పముత్యాలు. ~ coral మాయపగడ ము. ~ jewellery బూటకపుసొమ్ములు. ~ turtle అనగా turtle అనేచేపకుబదులుగా చేసేకూర.

Mocker, *n. s.* హాస్యగాడు.

Mockery, mock'ĕr-y, *n. s.* మొగతాళి, హాస్యము, వె క్కిరింపు, వంచన, మోసము.

Mockingbird, *n. s.* వెక్కిరించేపక్షి, అనగాయితర మైనపక్షులవలెకూసేఒకవిధమైనపక్షి. the true name is వనభూషణము.

Mode, mōde, *n. s.* విధము, క్రమము, రీతి, తీరు, వై ఖరి, మర్యాద. a musical ~ రాగము. this is a ~ of speech యిదిమాట్లాడేవిధము, యిదివ్యావహారి కెఅనే మాట.

Model, mod'el, *n. s.* మాదిరి, పోలిక, తరహా. he made a ~ of the carriage in a small size ఆర థముమాదిరిచిన్నదిగాఒకటిచేసినాడు. this house is on the ~ of mine యీయిల్లునాయింటిమాదిరి గావున్నది. she is a ~ of a woman ఆదిస్త్రీలలో మహాఅందకత్తె. See Walton's Life of Donne wherein both the text and the notes, describing a *medal* style it a *model*. Walpole says Her face is pretty and her person is a perfect *model* అదిఅందమైనముఖముగలది, అవయవసౌ ష్టవముగలదిన్ని.

To Model, mod'el, *v. a.* ఆకారముగాయేర్పరచు ట, సృష్టించుట, కల్పించుట. he ~led the figure in wax ఆప్రతిమనుమయనముతోచేసినాడు.

Moderate, mod'er-āte, *adj.* మితమైన, మట్టైన, కొంచెము, కొద్దిపాటి, తగుమాత్రమైన. a ~ man శాంతుడు. he had ~ success వాడికికొంచెము అనుకూలమైనది. they are ~ tradesmen సా మాన్యులైనవర్తకులు. he took a ~ dinner మట్టు గాభోజనముచేసినాడు. a ~ quantity of water కొంచెమునీళ్లు. be ~ in your food మట్టుగాభో జనముచెయ్యి.

To Moderate, mod'er-āte, *v. a.* మట్టుపరచుట, త గ్గించుట, మితముచేసుట. ~ your anger కోపము నుఅణుచుకో.

To Moderate, mod'er-āte, *v. n.* మట్టుపడుట, తగ్గుట. the wind ~d గాలిమట్టుపడ్డది. I was present at this debate and ~d between them యీఘ ర్షణజరిగేటప్పుడునేనువాండ్లకుమధ్యస్థుణ్నిగావుం డినాను.

Moderated, *adj.* మట్టుపడ్డ, తగ్గిన, శాంతిపడ్డ.

Moderately, mod'er-āte-ly, *adv.* మితముగా, మ ట్టుగా. he is ~ clever వాడుకొంచెముతెలివిగలవా డు.

Moderation, mod-er-ā'shon, *n. s.* మట్టు, మితము, శాంతి. he shewed ~ in speech వాడుశాంతము గామాట్లాడినాడు.

Moderator, mod-er-ā'tor, *n. s.* మధ్యవర్తి, మధ్య స్థుడు.

Modern, mod'ĕrn, *adj.* కొత్త, యిప్పటి, యీకాల పు, ఆధునిక. he is a ~ Milton రెండోమిల్టనువా డు. she is a ~ Jezebel రెండోజూజెబెల్. ~ literature కొత్తశాస్త్రము, ఆధునికగ్రంథము. In ~ times యీకాలమందు. ~ history అనగాయిప్ప టికథ, యిటీవలివృత్తాంతము "Ancient History is that of the nations who flourished from the time of the creation to the fifth century; while the history of the middle ages has for it's object the revolutions that took place from the fifth to the end of the fifteenth century. What is now termed modern history is that which retraces the events of the last three centuries." (Koch. Revolutions, Introduction.)

To Modernize, mod'ĕrn-ïze, *v. a.* మునుపటిదాన్ని యిప్పటిమాదిరిగాచేసుట. he ~d the house పూ ర్వకాలపుయింటినియిప్పటితరహాగాకట్టినాడు.

Modernized, *adj.* యిప్పటిమాదిరిగాచేసిన.

Moderns, mod'ĕrns, *n. s.* యిప్పటివాండ్లు, యీకా లపువాండ్లు, ఆధునికులు.

Modest, mod'est, *adj.* అణుకువగల, అమరికగల, సాధువైన, సిగ్గుగల, పతివ్రతయైన. a ~ man నిగ ర్వి, సాత్వికుడు, సాధువు. he wrote a ~ letter on this subject యిందునుగురించివినయముగావ్రా సుకొన్నాడు. In towns the actresses live separate from the ~ women పట్టణాలలోసానులువే రేవేరుగమువాండ్లువేరే వుంటారు. they live in a very ~ style వాండ్లుమట్టుగానడుపుకొంటారు. the Hindu women are perfectly ~ హిందూ స్త్రీలునిండాఅణుకువగలవాండ్లు.

Modestly, mod'est-ly, *adv.* అణుకువగా, అమరిక గా, నిగర్వముగా, వినయముగా.

Modesty, mod'est-y, *n. s.* అణుకువ, అమరిక, న మ్రత, నిగర్వము, లజ్జ, సిగ్గు, పాతివ్రత్యము. had

you no ~ to ask 100 rupees for this? యింందు కు నూరురూపాయలు అడిగేటందుకు నీకు సిగ్గులేదా. the Hindu women are conspicuous for ~ అణుకువగలవారని ప్రసిద్ధి హిందూస్త్రీలకే వున్నది.

Modesty piece, *n. s.* మొలబిళ్ల, రవికె, కోక.

Modicum, mod'i-cum, *n. s.* కొంచెము, రవంత. every one who has a ~ of sense రవంతవివేకముగలవాండ్లు.

Modification, mod-i-fi-cā'shon, *n. s.* దిద్దుబాటు, వివరింపు, ప్రకారాంతరము "వికారము." W. విశేషము, భేదము. it's various ~s and their derivations దానియొక్క భిన్నరూపములున్ను వ్యుత్పత్తులున్ను. this is a ~ of the old law యిది పాతచట్టమును వివరించి యేర్పరచినది.

Modified, *adj.* దిద్దిన, దిద్దియేర్పరచిన, వివరించిన, ప్రకారాంతరమైన. a ~ regulation దిద్దియేర్పరచిన చట్టము, విశేషనిబంధన. In Sankhya p. 93. W. says వైకృతమయిన.

To Modify, mod'i-fȳ, *v. a.* దిద్దుట, వివరించుట, ప్రకారాంతరముగా యేర్పరచుట, మితపరచుట, మట్టుపరచుట.

Modish, mōd'ish, *adj.* వింతైన, సొగసైన, శృంగారమైన.

Modishly, *adv.* వింతగా, సొగసుగా, శృంగారముగా.

To Modulate, mod'ū-lāte, *v. a.* సుతికూర్చుట.

Modulation, mod-ū-lā'shon, *n. s.* సుతికూర్పడము.

Modus, mō'dus, *n. s.* నియమము, నిర్ణయము, యిజారా. a rule చట్టము, నిబంధన.

Mofussil, *n. s.* (Indian cant phrase for rural district) నాటుపురము. the Mofussilites జిల్లాటూరివాండ్లు. a ~ station జిల్లాటూరు. Equivalent to "the country" as opposed to "town" or the capital. Thus, He lives in the Mofussil: i. e. he lives far from the capital: he resides in a country place. The Mofussil newspapers—i. e. the country newspapers, or local press.

Mogul, mō-gul', *n. s.* మొగల్ అనేజాతిలో చేరినతురకవాడు.

Mohair, mō'hār, *n. s.* ఒకవిధమైన శాలువ.

Mohammedan, *adj.* తురక.

Mohock, mō'hock, *n. s.* ఒకవిధమైన పెంకివాడు.

Moidore, môi-dōre', *n. s.* పదమూడురూపాయలకు మారేపోర్చిగీసు మొహరీ.

Moiety, môi'ē-ty, *n. s.* సగము, అరపాలి.

To Moil, môil, *v. n.* పాటుపడుట. See To Labour.

Moist, môist, *adj.* తేమగావుండే, తడిగావుండే, చెమ్మగావుండే, ఆర్ద్రమైన.

To Moisten, môisn, *v. a.* తడుపుట, తడిచేసుట.

Moistness, môist'ness, *n. s.* తడి, చెమ్మ.

Moisture, môist'ūre, *n. s.* తడి, చెమ్మ.

Molasses, *n. s.* బెల్లపుపాకు, బెల్లము.

Mole, mōle, *n. s.* on the skin మచ్చ, పుట్టుమచ్చ. the animal అడివిమొలుక, యిది చుంచువంటిది, యీ దేశములో లేదు. or embankment కట్ట, అడ్డకట్ట.

Molecricket, *n. s.* నేలలో భూమిని చేసుకొనివుండే పురుగు, కుమ్మరపురుగు.

Molehill, mōle'hill', *n. s.* అడివిమొలుకలు పోగుచేసినమంటిదిబ్బ. to make mountains of ~s కొద్దికొద్దికష్టములను గురించి భయపడుట.

Moleskin, *n. s.* మొలుకతోలు అనగా ఒకవిధమైనముతకగుడ్డ.

To Molest, mō-lest', *v. a.* తొందరపెట్టుట, వేధించుట, బాధించుట, హింసపెట్టుట.

Molestation, mol-es-tā'shon, *n. s.* తొందర, బాధ, ఉపద్రవము.

Mollification, *n. s.* శాంతిపరచడము, ఉపశమనము.

Mollified, *adj.* శాంతిపొందిన, కరుణవచ్చిన. at these words he was ~ యీమాటలువిని వానికికరుణవచ్చినది.

To Mollify, mol'li-fȳ, *v. a.* శాంతిపరచుట, ఉపశమనముచేసుట.

Molosses, mō-los'sēs, *n. s.* బెల్లము, బెల్లపుపాకు.

Molten, mōltn, the *part* of Melt. పోత, పోతపోసిన. a ~ image పోతవిగ్రహము. ~ grease అతిసారము, యిదిగుర్రములను గురించినమాట.

Moly, mō'ly, *n. s.* మూలిక, అడివినీరుల్లిగడ్డ.

Moment, mō'ment, *n. s.* క్షణము, నిమిషము. he will not listen to me for a ~ నామాటయెంతమాత్రము వినడు. a ~'s consideration will shew this రవ్వంతవిమర్శచేస్తిరా తెలుస్తున్నది. for the ~ అప్పటికి, ఆవేళకు. at every ~ మాటిమాటికి. at that ~ అప్పుడే, తత్క్షణము. at this ~ యిప్పుడు, ప్రస్తుతము. he came but this ~ యిప్పుడే వచ్చినాడు. from this ~ యిదిమొదలుకొని, యికమీదట. up to this ~ యివరకు. at his last

~s అవసానకాలమందు. or importance అతిముఖ్యము. it is a matter of great ~ యిదిఅతిముఖ్యమైనపని. it is of no ~ అదిముఖ్యముకాదు,లక్ష్యముకాదు, గొప్పకాదు. is this or that of most ~? యిదిముఖ్యమాఅదిముఖ్యమా, యిదిగొప్పఅదిగొప్ప. there is nothing of any ~ to add యింకాచెప్పవలసినవిశేషమేమిలేదు.

Momentarily, *adv.* నిమిషనిమిషానికి, మాటిమాటికి, అడుగడుక్కు.

Momentary, mō'ment-ar-y, *adj.* క్షణముసేపుండే. this medicine gave me ~ ease యీమందుచేతనాకుక్షణముసేపుహాయిగావుండినది.

Momentous, mō-men'tus, *adj.* అతిముఖ్యమైన, అత్యావశ్యకమైన, ప్రబలమైన.

Momentum, *n. s.* జీవాధారము,వురువడి,ఉద్వేగము. the bullet flies by the ~ of gunpowder తుపాకిమందుయొక్కవురువడిచేతగుండుపోతున్నది, వేగముచేతపోతున్నది. trade creeps: we lose that ~ which is necessary to the regular and efficient operation of the commercial machine వర్తకముజబ్బుగావున్నది, మనకువర్తకమనేయంత్రముక్రమముగాను సున్నితముగానున్నతిరగడమునకుఆవశ్యకమైనప్రోత్సాహకములేకపోయినది.

Momus, *n. s.* నారదనామము. [Narada is the Momus of the gods; See Dr. Stevenson, Journal of Roy. Asiat. Socy. No. XIII. of May 1842, page 2.]

Monachism, mon'a-kiśm, *n. s.* సన్యాసము, మునివృత్తి.

Monad, mon'ad, *n. s.* అవిభజనీయమైనవస్తువు, అఖండనీయద్రవ్యము, లింగము. In it's mystic import the lingam answers to the ~ or కణం of Pythagoras.

Monarch, mon'ärc, *n. s.* రాజు,చక్రవర్తి,శ్రేష్ఠుడు. the ~ of hills కులాచలము. the ~ of birds పక్షిరాజు.

Monarchical, mō-när'ki-cal, *adj.* రాజసంబంధమైన. the ~ power రాజాధికారము.

Monarchy, mon'ärk-y, *n. s.* ప్రభుత్వము, దొరతనము.

Monastery, mon'as-ter-y *or* mon'as-try, *n. s.* మఠము, ఆశ్రమము.

Monastic, mō-nas'tic, *adj.* సన్యాసిసంబంధమైన. a ~ life సన్యాసవృత్తి.

Monday, mun'dā, *n. s.* సోమవారము, ఇందువారము.

Money, mun'ē, *n. s.* రూకలు, డబ్బు,పైకము. the purchase ~ క్రయము. I paid ready ~ for this యిందుకుచేతరూకలిచ్చికొనుక్కొన్నాను,యిందుకురొక్కరూకలిచ్చినాను. that man sells for ready ~ only వాడురొక్కరూకలకేఅమ్ముతాడు.

Money-changer, *n. s.* సరాఫు.

Moneyed, mun'ēd, *adj.* రూకలుగల. a ~ man ధనవంతుడు.

Moneyless, mun'ē-less, *adj.* రూకలులేని, డబ్బులేని.

Moneymatter, *n. s.* రూకలసంగతి,రూకలవిషయము.

Monger, mung'gĕr, *n. s.* అమ్మేవాడు, వర్తకుడు. a fish ~ చేపలమ్మేవాడు. a horse ~ గుర్రాలమ్మేవాడు. an oil ~ గాండ్లవాడు. a whore ~ ముండలమాతాఖోరు, ముండలమారి. a marvel ~ లేనిపోని ఆశ్చర్యములుచెప్పేవాడు, మహిమలుచెప్పేవాడు. a scandal ~ చాడీకోరు.

Mongoose, *n. s.* (the Ichneumon) ముంగిస, నకులము.

Mongrel, mung'grel, *adj.* సంకరమైన. a ~ dialect సంకరభాష. a ~ మాలకుక్క, జనికిమాలినకుక్క, యిరుజాతికుక్క.

To Monish, mon'ish, *v. a.* See To Admonish.

Monitor, mon'i-tor, *n. s.* బుద్ధిచెప్పేవాడు, బడిలోవుపాధ్యాయులచేతికిందవుండే పెద్దపిల్లకాయ, వీన్నిచట్టాంబిళ్లఅంటారు.

Monitory, mon'i-tor-y, *adj.* బోధచేసే,బుద్ధిచెప్పే.

Monk, mungk, *n. s.* సన్యాసి.

Monkery, *n. s.* సన్యాసము, మునివృత్తి.

Monkey, mung'kē, *n. s.* కోతి, తిమ్మడు.

Monkish, mungk'ish, *adj.* సన్యాసిసంబంధమైన.

Monody, mon'ō-dy, *n. s.* శోకకావ్యము,చచ్చినవాన్నిగురించిచెప్పినకావ్యము.

Monogamist, *n. s.* రెండోవివాహముకారాదనేవాడు,అనగాఒకమనిషికిఒకటేవివాహముకావలసినదనేవాడు. the Hindus are ~s as regards women హిందువులుస్త్రీలకురెండోవివాహముకారాదనేవాండ్లు.

Monogamy, mō-nog′a-my, *n. s.* రెండోవివాహము కూడదనేమతము.

Monogram, mon′ō-gram, *n. s.* ఏకాక్షరము, సాంకేతికమైనఅక్షరము, ముద్రలో రెండుమూడుఅక్షరములుకలిపి సంకేతముగావేసే అక్షరము. The letter శ్రీ is a ~ శ్రీకారముఏకాక్షరము.

Monologue, mon′ō-log, దండకమువంటికావ్యము.

Monomania, *n. s.* పిచ్చితనము, చిత్తచాంచల్యము.

Monopolist, mō-nop′ō-list, *n. s.* జట్టివర్తకుడు, అనగావచ్చేసరుకును మొత్తముగా తానే ఆక్రమించుకొనేవాడు.

To Monopolize, mō-nop′ō-līze, *v. a.* జట్టిబేరము చేసుట, వచ్చినసరుకును మొత్తముగా తానే ఆక్రమించుకొనుట.

Monopoly, mō-nop′ō-ly, *n. s.* జట్టిబేరము, వచ్చిన సరుకును మొత్తముగా తీసివేసుకోవడము.

Monosyllabic, *adj.* ఏకాక్షరముగావుండే. he merely made ~ answers వూరికె yes, no, Sir. &c. అని ఒకొకమాటగావుత్తరము చెప్పినాడు.

Monosyllable, mon-ō-syl′la-ble, *n. s.* ఏకాక్షరముగలశబ్దము. go, come, kill, send యివిమానస్లే బిలనబడతవి. he merely answered in ~s అనగా yes, no, Sir. &c. అని ఒకొకమాటగావుత్తరము చెప్పినాడు.

Monotonous, mō-not′ō-nus, *adj.* ఏకరీతిగావుండే, ఒకఅతిశయమున్నులేని, వింతావేడుకలేని, విరసమైన. he leads a ~ life చేసినదేచేస్తూ చూచినదేచూస్తూపడివున్నాడు. we made a ~ journey for 50 miles అయిదారుఆమడదూరము పోయినాము అదివరకు ఒకఅతిశయములేదు.

Monotonously, *adv.* ఏకరీతిగా, ఒకఅతిశయమున్నులేక, విరసముగా.

Monotony, mō-not′ō-ny, *n. s.* ఏకరీతి, ఒకఅతిశయమున్నులేమి, విరసము, చేసినదేచేస్తూ చూచినదే చూస్తూవుండడముచేతపుట్టేవిసుకు.

Monsieur, *n. s.* (a French word) దొరగారు, సాహెబు.

Monsoon, mon-sûn′, *n. s.* వర్షాకాలము. the ~ has now set in యిప్పుడువర్షాకాలముఆరంభించినది.

Monster, mon′stĕr, *n. s.* బ్రహ్మాండమైనది, విపరీతమైనది, వికృతాకారమైనది, క్రూరజంతువు. villain, wretch దుర్మార్గుడు. that elephant is a ~ అదిబ్రహ్మాండమైనయేనుగ. what a ~ of a goat! యెంతబ్రహ్మాండమైన మేకపోతు! the ~s of the deep సముద్రములోవుండే క్రూరజంతువులు. the ~ howitzer బ్రహ్మాండమైనఫిరంగి, అఘోరమైనఫిరంగి. the child is a ~ ఆబిడ్డబ్రహ్మాండమైనది, వికృతాకారముగలది, వికారమైనది, అనగా రెండుతలలుకోరలుమొదలైన అవయవములుగలది. a ~ balloon బ్రహ్మాండమైనగుమ్మటము. one who ill-treats a woman రాక్షసుడు, దానవుడు. or stabber of a woman హతాత్తుస్త్రీలనుపొడిచేవాడు. that ~ killed her child ఆఘాతకితనబిడ్డను చంపినది. a ~ meeting బ్రహ్మాండమైనసభ, నిండాగొప్పగుంపు, పెద్దకూటము.

Monstrous, mon′strus, *adj.* విపరీతమైన, వికృతాకారముగల, బ్రహ్మాండమైన, క్రూరమైన, పాపిష్ఠి. such ~ acts యింతవిపరీతమైనపనులు, యింతపాపిష్ఠిపనులు, యింతక్రూరకర్మములు. ~ cold విపరీతమైనచలి, పాడుచలి. a ~ big box మహాగొప్పపెట్టె.

Monstrously, *adv.* విపరీతముగా, వికృతాకారముగా, బ్రహ్మాండముగా, క్రూరముగా.

Monteith, *n. s.* a glass used at meals రెండుతట్లారెండుముక్కులుగలజోడుతపేలావలెవుండేగ్లాసు.

Month, munth, *n. s.* నెల, మాసము. what is the day of the ~? నేడేమితేది.

The Telugu months stand as follows.

చైత్రం *Aries*; March—April.
వైశాఖం *Taurus*, April—May.
జ్యేష్ఠం *Gemini*, May—June.
ఆషాఢం *Cancer*, June—July.
శ్రావణం *Leo*, July—August.
భాద్రపదం *Virgo*, August—September.
ఆశ్వయుజం *Libra*, September—October.
కార్తికం *Scorpio*, October—November.
మార్గశిరం *Sagittarius*, November—December.
పుష్యం *Capricornus*, December—January.
మాఘం *Aquarius*, January—February.
ఫాల్గుణం *Pisces*, February—March.

Monthly, munth′ly, *adv.* నెలనెలకువచ్చే. ~ accounts మాసాంతకలెక్కలు.

Monument, mon′ū-ment, *n. s.* జ్ఞాపకార్థమైనగురుతు, జరిగినవిశేషకార్యము జ్ఞాపకముండడానకైనిలిపినస్తంభముమొదలైనగురుతు. or tomb గోరి.

Monumental, mon-ū-men′tal, *adj.* గోరీసంబంధమైన. ~ stone గోరి. a ~ inscription గోరీమీదవ్రాసినశాసనము.

Moochy wood, (Erythrina Indica. Rox. 3. 249.) బాడిదెకర్ర, బాడిదెచెట్టు, బలవర్రికె. (SC.) D.

Mood, mūd, *n. s.* రసము, భావము. he was in angry ~ కోపరసముకలవాడుగావుండినాడు. she was in a melting ~ అది శోకరసముకలదిగావుండినది. a ~ in grammar అకారము. the indicative ~ నిశ్చయార్థక్రియారూపము. the imperative ~ ఆజ్ఞార్థకక్రియారూపము. the subjunctive ~ సంశయార్థకక్రియారూపము. the potential ~ శక్త్యర్థకక్రియారూపము. the infinitive ~ తుమునర్థకక్రియారూపము.

Moody, mūd′y, *adj.* ముసురుమూతిగావుండే, మూతిముడుచుకొనివుండే.

Moon, mūn, *n. s.* చంద్రుడు. half ~ అర్ధచంద్రుడు, నెలవంక. new ~ అమావాస్య. full ~ పున్నమ. the light fortnight of the ~ శుక్లపక్షము, వెన్నెలకాలము. the dark fortnight of the ~ కృష్ణపక్షము. nothing on this side of the ~ can injure him వానికిఏమికష్టముతీరినది, అనగాచచ్చెను. the man in the ~ ఆకాశరామయ్య, గగనకుసుమము, శశశృంగము. or a kind of lantern ఒకవిధమైనగుండ్రముగావుండేలాంతరు.

Moon-beam, mūn′bēm, *n. s.* చంద్రకిరణము. in the ~s వెన్నెలలో.

Moon-calf, mūn′cāf, *n. s.* or dolt వెర్రిముఖము, మొండబన్న.

Mooneyed, mūn′ȳd, *adj.* రేజీకటికల.

Moonlight, mūn′līt, *n. s.* వెన్నెల.

Moonshine, mūn′shīne, *n. s.* వెన్నెల. fraud, కట్టిమాయ, పితలాటకము. this proof is mere ~ యీనిరూపణముకట్టిమాయ.

Moonstone, *n. s.* చంద్రకాంతము.

Moonstruck, *adj.* వెర్రిపట్టిన, పిచ్చిపట్టిన, చలచిత్తుడైన.

Moor, mūr, *n. s.* or fen చిత్తడినేల, చితచితలాడేభూమి. or African సిద్దీవాడు, అబ్సీమనిషి, వీండ్లుఒకవిధమైనతురకలు.

To Moor, mūr, *v. a.* లంగరువేసినిలుపుట, లంగరుచేసుట.

Moorcock, mūr′cock, Moorfowl, *n. s.* ఒకవిధమైనఅడివికోడి.

Moorings, *n. s.* లంగరుతాళ్లు, లంగరుచేసేస్థలము.

Moorish, mūr′ish, *adj.* సిద్దీసంబంధమైన, అబ్సీసంబంధమైన, తురకసంబంధమైన.

Moorland, mūr′land, *n. s.* చిత్తడినేల, చితచితలాడేభూమి, బాడవనేల.

Moorman, *n. s.* (a base word for Musulman) తురకవాడు.

To Moot, mūt, *v. a.* ప్రసంగముచేసుట, వాదాడుట.

Mootcase, mūt′cāse, Mootpoint, *n. s.* విద్యార్థులకువేసేమొండిప్రశ్న, విద్యార్థులుపట్టుకొనిపోరాడేఒకఅసమంజసప్రసంగము.

Mop, mop, *n. s.* pieces of cloth, or locks of wool, fixed to a long handle: women dip this in water and wash the floor with it, అలుకుచుట్ట, అనగాపేలికలుగానిగొర్రెబొచ్చుగాని కొనకుచుట్టిఆడువాండ్లునీళ్లలోముంచిముంచినేలనుకడిగేతుండుకర్ర.

To Mop, mop, *v. a.* బూజుకొట్టుట, పూడ్చుట.

To Mope, mōpe, *v. n.* ఏకాంతముగావుండుట, అఘోరిస్తూవుండుట, వ్యాకులముగావుండుట.

Mope, mōpe, *n. s.* (a dull sluggard) మందుడు, స్తోమారి, సోమరితనము, తెలివిమాలినది.

Moping, *n. s.* ఏకాంతముగావుండడము, ఒంటిగాకూచుండి అఘోరిస్తూవుండడము, నమోనమోఅనికూచుండివుండడము, వ్యాకులముగావుండడము. p|| ఒంటిగాకూచుండిఅఘోరిస్తూవుండే, నమోనమోఅని ఒంటిగాకూచుండివుండే.

Moppet, mop′pet, *n. s.* బొమ్మ, సాలభంజిక.

Moral, mor′al, *adj.* నీతియైన, మంచి. a ~ action సత్కార్యము, మంచిపని. ~ conduct మంచినడత, సన్మార్గము. a ~ book నీతిగ్రంథము. ~ tales నీతికథలు. a very ~ man నీతిపరుడు. ~ retribution కర్మఫలము, కర్మానుభవము. there was also a ~ obstacle యిందుకుగూఢమైన అభ్యంతరముండినది. the ~ effect ఫలితము. the ~ force ఘనత, ప్రౌఢిమ, గౌరవము. you are under a ~ obligation to support your sister నీవునీతోడబుట్టినదాన్నిసంరక్షించవలసినదిధర్మము. ~ philo-

sophy నీతిశాస్త్రము. ~ and physical power బుద్ధిబలముదేహబలము. this is a ~ certainty యిది తథ్యముగానిజము, యిదిమిక్కిలినిశ్చయము. this is a ~ impossibility యిదియెంతమాత్రమున్నుజరిగేది కాదు. the ~ and physical effects మానసికశారీరక, అస్థూల, స్థూల; మనసుదేహము వీటినిగురించిన ఫలములు.

Moral, mor'al, *n. s.* నీతి, ఫలితార్థము,సారాంశము, అనగానీతివాక్యము, నీతిగ్రంథము, నీతికథ, వీట్లయొక్క ఫలితార్థము.

Morale, *n. s.* (French) ధైర్యము, దార్ఢ్యము, త్రాణ. good behaviour, order క్రమము, నీతి.

Moralist, mor'al-ist, *n. s.* నీతులుచెప్పేవాడు. Bhascara and Sumati are ~s, and such Addison and Doctor Johnson వీండ్లునీతులుచెప్పేవాండ్లు.

Morality, mô-ral'i-ty, *n. s.* నీతి,న్యాయము,ధర్మము.

To Moralize, mor'al-ïze, *v. n.* నీతులుమాట్లాడుట, నీతులుచెప్పుట. to make long reflections ఊహన్యసించుట, ధ్యానించుట. or ponder తలపోసుట.

Morally, mor'al-ly, *adv.* నీతిగా, ధర్మముగా, న్యాయముగా. or entirely మిక్కిలి. or inferentially ఫలితార్థముగా,వూహగా. it is ~ impossible that he learned the language within ten days వాడు పదిదినములలో ఆభాషనునేర్చుకొన్నాడన్నది మిక్కిలిఅసాధ్యము. that bramin is ~ a Musulman వాడుమనసాతురకవాడు, అనగాబయిటికిబ్రాహ్మణుడుఅంతఃకతురకవాడు. these two men are ~ brothers వాండ్లిద్దరుమనసాఅన్నదమ్ములు. he has ~ deserted her దాన్నిమనసాత్యాగముచేసినాడు.

Morals, mor'als, *n. s. plu.* నీతి. a book on ~ నీతిశాస్త్రము, హితోపదేశము.

Morass, mô-rass', *n. s.* చిత్తడినేల, చితచితలాడేభూమి,బాడవనేల.

Morbid, môr'bid, *adj.* రోగసంబంధమైన,విషమమైన. a ~ swelling రోగపువాపు. a ~ affection రోగగుణము. or foolish వెర్రి. he has a ~ pride వాడికివెర్రిఅహంకారమున్నది, దురహంకారమున్నది. he had a ~ disposition to suspect people వాడికి అందరిమీద అనుమానపడేదుర్గుణముండినది. a ~ inclination దురాశ, దురాపేక్ష.

More, mōre, *adj.* యింకాఅధికమైన,మరిఅధికమైన. ~ than six pence రెండుఅణాకలకంటేఅధికము. ~ than this యింతకంటేయెక్కువ. ~ than one కొన్ని, కొందరు. give me one ~ sheet of paper యింకాఒకకాకితముయియ్యి. he lived there six months ~ or less వాడక్కడనుమారుఆరునెలలుండెను. that is ~ than I knew అదిరూఢికాదు. It is ~ than probable that he will come వాడువచ్చేదిరూఢి. ~ than a hundred నూటికిఅధికము. you must be ~ attentive నీవునిండాజాగ్రతగావుండవలసినది. he is no ~ చచ్చినాడు, గతించినాడు. that house is no ~ mine ఆయిల్లుయిప్పుడునాదికాదు. he did no ~ వాడుచేసినదియింతే. I desire no ~ నేనుకోరినదియింతే. not ~ than a month ఒకనెలే. there is nothing ~ than usual అక్కడయేమిన్నీఅతిశయములేదు, వింతలేదు. he became ~ and ~ angry వాడికిమరిమరికోపమువచ్చినది. there was a still ~ astonishing story మరిఆశ్చర్యమైనఒకకథకద్దు.

More, mōre, *adv.* మరిన్ని,మిక్కిలి, నిండా. and ~ than that అంతేగాక,యింతేకాకుండా, మరిన్ని. if you do this once ~ you shall succeed యింకొకమాటుచేస్తివంటే అనుకూలమౌను. if you do this any ~ I shall flog you యికనిట్లాచేస్తేకొట్టుతాను. the ~ you ride the better నీవుయెంతయెక్కువసవారిచేస్తేఅంతమంచిది. the ~ beautiful they are the ~ vicious they are వాండ్లెంతఅందగాండ్లో అంతదుష్టులు. ~ fool you అయ్యోవెర్రి. as ~ and ~ our understanding clears, So ~ and ~ our ignorance appears తెలివిపుట్టగాపుట్టగా మన అవివేకముబయటపడుతున్నది. Bp. Hall says I have learnt ~ of God and of myself in one week's affliction than in all my whole life's prosperity. (Here the word *more* is omitted) నాయావద్దాయుస్సున్ను అనుభవించిన శ్రేయస్సుకంటె వారందినములుపడ్డవ్యాకులముపల్లజీవాత్మపరమాత్మజ్ఞానముపిశేషముగాకలిగినది.

Moreover, môre-ō'vĕr, *adv.* యింతేకాకుండా, యింకా, యిదిగాక, అదిగాక, మరిన్ని.

Morgue, *n. s.* (French) వూరు,పేరు,తెలియనిపీనుగనుదానితాలూకువాండ్లువచ్చేదాకా వేసిపెట్టేచావడి.

Morn, môrn, *n. s.* ప్రాతఃకాలము.

Morning, môrn'ing, *n. s.* ప్రాతఃకాలము, తెల్లవారి. in the ~ ఉదయాన, ప్రొద్దున. this ~ నేటితెల్లవారి. in the ~ of life బాల్యమందు. this ~ generally means in the forenoon or the time before dinner ముఖ్యముగా dinner అనే భోజనము మూడుజాములకు చేసినప్పటికిన్ని అంతకుముందు కాలము morning or forenoon అనబడుతున్నది. I was engaged all the ~ డిన్నరుపర్యంతము పనిమీదవుండినాను. dinner కు తరువాత అస్తమానపర్యంతము afternoon అనబడుతున్నది, పరిష్కారముగా ఉదయకాలమనే అర్థమందు this ~ before breakfast or early in the ~ ఉదయాన. ~ hymns మేలుకొలుపులు. the ~ cometh తెల్లవారుతున్నది, ఉదయమవుతున్నది. the ~ star తెల్లవారిజామున తూర్పునపొడిచేచుక్క అనగా శుక్రుడు, వేగుచుక్క.

Morocco, n. s. ఒకవిధమైనసన్నతోలు.

Morose, mȯ-rōse', *adj.* ముసురుమూతిగావుండే, చిరచిరలాడే, మండిపడే. a ~ fool కసురుబోతు, దూర్వాసుడు.

Morosely, *adv.* ముసురుమూతితనముగా, చిరచిరలాడుతూ, మండిపడుతూ.

Moroseness, mȯ-rōse'ness, Morosity, mȯ-ros'i-ty, *n. s.* ముసురుమూతితనము, చిరచిరలాడేస్వభావము, మండిపడేగుణము.

Morpheus, *n. s.* (the god of sleep according to poets) నిద్రాధిదేవత. they were then in the arms of ~ నిద్రించివుండినారు.

Morphine, *n. s.* ఒకవిధమైనఅభినిద్రావకము.

Morris or Morris-dance, mor'ris-dănce, *n. s.* ఒకవిధమైననృత్యము.

Morrow, mor'rȯ, *n. s.* తెల్లవారి. on the ~ మరునాడు, యిదిప్రాచీనశబ్దము. to-morrow రేపు.

Morsel, môr'sel, *n. s.* కబళము, కడి, ముక్క, తునక, రవంత. a ~ of bread రవంతరొట్టె. there is not a ~ of reason for this యిందుకురవంతైనాహేతువులేదు. it was broken into ~s అదితునకలైనది, వక్కాముక్కలైనది.

Mortal, môr'tal, *adj.* చచ్చే, చావగల, నశ్వరమైన, మర్త్యులైన. the body is ~ the soul is not శరీరమునశ్వరము ఆత్మనశ్వరముకాదు. as all of us are ~ మనమంతాచచ్చేవారముగనుక. ~ power దేహశక్తి. the ~ frame కాయము, దేహము. they were no heroes of ~ race వాండ్లుమర్త్యులుకారు, అనగా అమర్త్యులైనదేవతలు. a ~ wound చావుగాయము. ~ disease చచ్చేరోగము. ~ poison చంపేవిషము. a ~ sin కొంచపాపము. ~ peril ప్రాణసంకటము. a ~ foe బద్ధవైరి, జన్మవైరి. or extreme, violent, (a low word, Johnson) he took ~ offence at this (a vulgar phrase) యిందుకువాడికిచెడ్డఅసహ్యమువచ్చినది. I remained there for two ~ hours అక్కడరెండుపాడుగడియలునిలిస్తిని. what a ~ fool! యేమిపాడువెర్రివాడు. a ~ fright పాడుభయము. not a ~ creature was there అక్కడవొకమనిషిపురుగువుండలేదు.

Mortal, môr'tal, *n. s.* మనుష్యుడు, మానవుడు. what a happy ~! యేమిఅదృష్టవంతుడు. wretched ~s దౌర్భాగ్యులు. among ~s మనుష్యులలో.

Mortality, mor-tal'i-ty, *n. s.* చావు, మరణము. or human nature మర్త్యత్వము. this produced a great ~ యిందువల్లక్షయమైనది, శానామందిచచ్చినారు. the bills of ~ యీవూరిలో యిందరుచచ్చినారనే లెక్క. within the bills of ~ వూరిపొలిమేరకులోగా.

Mortally, môr'tal-ly, *adv.* చచ్చేటట్టు, చచ్చేలాగు. he wounded her ~ దాన్నిచచ్చేటట్టుపొడిచినాడు. or extremely, a low ludicrous word (Johnson) మిక్కిలి, చాలా. I was ~ afraid మహాభయపడితిని. he was ~ wounded and died next day చెడ్డగాయముతగిలిమరునాడుచచ్చినాడు.

Mortar, môr'tar, *n. s.* రోలు, కల్వము. or cannon బాంబనుఫిరంగి. or cement for building గచ్చు. a ~ full of grain వొకవాయివడ్లు. to beat in a ~ దంచుట. rice beaten in a ~ దంచినబియ్యము, దంగుడుబియ్యము.

Mortgage, môr'gȧge, *n. s.* కుదవ, తాకట్టు, యిది స్థావరమైన సొత్తులనుగురించినమాట. the ~ is forfeited తాకట్టువాకట్టుఅయిపోయినది, కుదవసొత్తుమునిగిపోయినది.

To Mortgage, môr'gȧge, *v. a.* కుదువబెట్టుట, తాకట్టుబెట్టుట.

Mortgagee, mor-gȧ-gēe', *n. s.* కుదవబెట్టుకొన్నవాడు.

Mortgager, *n. s.* కుదవ పెట్టినవాడు.

Mortice, *n. s.* See Mortise.

Mortification, mor-ti-fi-câ'shon, *n. s.* gangrene శరీరములో నిమాంశము కుళ్లడము, మాంసము చావడము. he died by ~ of the wound ఆపుండు కుళ్లిచచ్చినాడు. austerities or penance శరీరశోషణము, తపస్సు. subjection of the passions అణచడము, నిగ్రహించడము. they teach the ~ of the passions ఇంద్రియనిగ్రహమును బోధిస్తారు. vexation విచారము, చింత, మనస్తాపము, ఆయాసము, లోలో గా కుళ్లికోవడము. fasting is the ~ of the flesh ఉపోష్యము శరీరశోషణము. this business gave him great ~ యిందుచేత వాడిమనసు కునిండా ఆయాసము వచ్చినది.

Mortified, *adj.* కుళ్లిపోయిన, శోషింపచేసిన, అణచబడ్డ, మనస్తాపము పొందిన, ఆయాసము పొందిన. his pride was ~ వాడికి గర్వభంగమైనది. See Mortification.

To Mortify, môr'ti-fŷ, *v. a.* అణుచుట, శోషింపచేసుట, ఆయాసపెట్టుట. he mortified his passions కామక్రోధాదులను అణచినాడు, ఇంద్రియనిగ్రహము చేసినాడు. this mortified me very much యిందుచేత నాకు నిండా ఆయాసమైనది.

To Mortify, môr'ti-fŷ, *v. n.* కుళ్లుట, యిది గాయము పుండును గురించిన మాట. the wound mortified and he died ఆపుండు కుళ్లిచచ్చినాడు.

Mortifying, *adj.* కుళ్లే, మనస్తాపకరమైన, లోలోగా కుళ్లే, లోగా కోశే.

Mortise, môr'tise, *n. s.* బెజ్జము, అనగా రెండు కలపలను అంతనచేయడానకై నెమ్ములుకొట్టే బెజ్జము. lying hidden in a ~ hole (Selden) సందుగొందులలో దాగి.

Mortmain, môrt'mân, *n. s.* అనుభవించతగ్గ భూస్థితి, అనగా దానవిక్రయములకు అయోగ్యమైనది.

Mosaic, mô-sâ'ic, *adj.* and *n. s.* (written by Moses) మోసెసు వ్రాసిన. the ~ books మోసెసు చెప్పిన గ్రంథములు. a sort of stucco నానావర్ణములు గల గాజురాళ్లు పొదిగి విచిత్రముగా చేసిన గచ్చుపని.

Moschetto *or* Musketoe, mus-ke'tôe, *n. s.* దోమ.

Moses, *n. s.* యిది ఒక పురుషుని నామము.

Moslemin, *n. s.* తురకలు.

Mosque, mosk, *n. s.* మసీదు, తురకవాండ్లగుడి.

Mosquito, *n. s.* దోమ.

Moss, moss, *n. s.* ఒకవిధమైన పాచి, దీన్ని పాకుడు అంటారు, రావిచెట్టు మొదలైనవాటిమీద పుచ్చము ఖమల్ వలె పెరిగిన పాచి. a morass or boggy place బురదగా వుండే రేగడి నేల. ~ grown పాచి పెరిగిన.

Moss-trooper, *n. s.* a robber బందిపోటుదొంగ, పెండారి.

Mossy, moss'y, *adj.* పాచిపెరిగిన. See Moss.

Most, môst, *adj.* the *superlative* of Much అధికమైన, అనేక, బహు, శానా. a ~ excellent man అతిఘనుడు. a ~ virtuous woman పరమపతివ్రత. the ~ part escaped అనేకులు తప్పినారు. for the ~ part బహుశా, శానామట్టుకు. in ~ places అనేకచోట్ల.

Most, môst, *adv.* and *n. s.* బహుశః, మెట్టుకు, అధమం, నిండా, అధికము, అనేకము. the ~ he could do was to write me a letter వాడిచేతనైనది నాకు ఒకజాబువ్రాసినాడు. he will come in two hours at ~ వాడు అధమం రెండుగడియలలో వచ్చును. he goes to church at ~ once a week వాడు గుడికి నిండా పోతేవారానికి ఒకసారి పోతాడు. these boys learn at ~ three lessons a week యీపిల్లకాయలు నిండా చదివితే వారానికి మూడు పాఠాలు చదువుతారు. the ~ it will cost is 5 Rupees దీనికి నిండా పట్టితే అయిదురూపాయలు పట్టును. they make the ~ of a single instance అన్నిటికి పిండ్లకు యిది ఒకటి చిక్కినదని అనగా ఒకమాటు జరిగిన దాన్ని పట్టుకొని తేప తేపకు పుదాహరిస్తారని భావము. you must make the ~ of your time నీవు కణమైనా వృథాగా పోనియ్యరాదు.

Mostly, môst'ly, *adv.* శానామట్టుకు, బహుశః, ప్రాయశః.

Mote, môte, *n. s.* రేణువు, అణువు, నలుసు, నెరసు. a ~ in the eye కంటిలోని నెరసు.

Moth, moth, *n. s.* చిమట.

Mother, muth'ĕr, *n. s.* తల్లి, అమ్మ. idleness is the ~ of all sins పాపములకన్నిటికి సోమారితనమే కారణము. the ~ cow తల్లిఆవు. a step ~ మారుతల్లి, చవితితల్లి, అనగా తనతల్లి చనిపోయిన తరువాత తండ్రి మళ్లీ పెండ్లిచేసుకొన్న ఆమె. the ~ by blood or own ~ కన్నతల్లి. ~-in-law అత్తగారు.

a foster ~ సెంపుడుతల్లి, సాకినతల్లి. a grand ~ అవ్వ. a great grand ~ ముత్తవ్వ. ~ country స్వదేశము. Tamil is his ~ language వాడికి స్వ భాషఅరవము. fits of the ~ స్త్రీలకువచ్చేఒకవిధమైనశూలనొప్పి. or dregs in oil &c. గసి, మష్టు.

Motherless, muth'ĕr-less, *adj.* తల్లిలేని, మాతృవిహీనమైన.

Motherly, muth'ĕr-ly, *adj.* తల్లిసంబంధమైన. ~ love తల్లికిబిడ్డలయందువుండేవ్యామోహము, పుత్రవాత్సల్యత.

Mother o'pearl, Mother of pearl, *n. s.* ముత్యపుచిప్పవన్నెగలఒకవిధమైనగాజు, దీనితోయింగ్లీషువారుబత్తాణాఅనేబిళ్లలుచేస్తున్నారు.

Mother-wit, *n. s.* తనకుదైవికముగాస్ఫురించినయుక్తి, అనగాఅశాస్త్రముగా ఒకమనుష్యునికితోచిన మంచియుక్తి.

Mothery, muth'ĕr-y, *adj.* మష్టుగావుండే. ~ oil మష్టుగావుండేనూనె.

Mothy, moth'y, *adj.* చిమటలుపట్టిన.

Motion, mō'shon, *n. s.* చలనము, కదలడము, గతి, గమనము. the ~ of a star నక్షత్రముయొక్క గతి. ~ of planets గ్రహచారము, గ్రహగతి. the ~ of the pulse ధాతువుఆడడము. the ~ of a fan విసనకర్రయొక్క చలనము. from the ~ of his lips I thought he was speaking వాడిపెదవులు కదలడమువల్ల మాట్లాడుతూవుండినాడనుకొంటిని. while the wheel was in ~ చక్రముతిరుగుతూవుండగా. the wind puts the leaves in ~ గాలిచేతఆకులుకదులుతవి. he lay devoid of sense and ~ స్మారకముతప్పినిశ్చేష్టితుడుగావుండెను. they watched all his ~s వాడిచేష్టలన్నిటినిగాకనిపెట్టినారు. every good ~ of the mind comes from God మనస్సులోపుట్టేమంచితలంపులన్నిదేవునివల్లకలుగుతవి. or a request in a Court మనివి, మనివిఅర్జీ. he did it of his own ~ స్వయత్నపూర్వకముగాచేసినాడు. or stool పురీషము, మలము. the patient had four ~s ఆరోగికినాలుగుమాట్లుబేదులుఅయినవి.

To Motion, mō'shon, *v. a.* చేతితోసంజ్ఞచేసుట. he ~ed me to go away నన్నుఅవతలికిపొమ్మనిచేతితోసంజ్ఞచేసినాడు.

Motionless, mō'shon-less, *adj.* కదలని, నిశ్చేష్టితముగావుండే. it remained ~ కదలకవుండెను.

Motive, mō'tive, *n. s.* కారణము, హేతువు, నిమిత్తము, అభిప్రాయము, భావము. through evil ~s దురాలోచనచేత. what was your ~ in doing this? దీన్నిచేయడములోనీయభిప్రాయమేమి.

Motley, mot'lē, *adj.* చిత్రవర్ణముగల, నానావర్ణములుగల. a ~ dress నానావర్ణములుగలవుడుపు. a ~ dialect సంకరభాష. a ~ group నానాజాతులుకూడినగుంపు, సంకరము. their's is a ~ life వాండ్లకుఒకనాడుసుఖముఒకనాడుదుఃఖము.

Mottled, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన. (as a large cowry shell పెద్దగవ్వవలె) నానావర్ణములుగల, పొల్లి, బట్ట. a ~ cow పొల్లిఆవు, బట్టావు. a ~ dove పొడలగువ్వ.

Motto, mot'tō, *n. s.* ముంగళశ్లోకము, ముంగళవాక్యము, అనగా చెప్పినగ్రంథముయొక్క సారాంశము సూచకముగాఉదాహరించిన గ్రంథాంతరవాక్యము, దీన్నిగ్రంథముయొక్క మొదటిపత్రములోగాని ప్రతిఅధ్యాయారంభములోగాని వ్రాస్తారు. on a seal or ring ముద్ర, శిఖావుంగరము, వీటిమీదవుండేవిరుదులకింద వ్రాసినవాక్యము.

Mould, mōld, *n. s.* (mildew) బూజు. or earth మన్ను. or wherein a thing is cast పోతఅచ్చు. a ~ for bricks యిటికెలఅచ్చు. to cast in a ~ పోతపోయుట. an image cast in a ~ పోతవిగ్రహము. all these stories are cast in the same ~ యీకథలంతాఒకతీరిగి.

To Mould, mōld, *v. a.* to shape రూపముగాయేర్పరచుట, ఆకారముగాయేర్పరచుట. he ~ed the wax like her face మయనమునుదానిముఖమువలెచేసినాడు.

To Moulder, mōld'ĕr, *v. n.* మన్నైపోవుట, మగ్గిపోవుట, చివికిపోవుట. their bodies ~ in the ground వాండ్లశరీరములుమన్నుతోమన్నైపోతవి.

Mouldering, *adj.* మన్నైపొయ్యే, మగ్గిపొయ్యే, చివికిపొయ్యే. the ~ walls పువ్వరిశిపొయ్యేగోడలు.

Mouldiness, mōld'i-ness, *n. s.* బూజు.

Moulding, mōld'ing, *n. s.* కొయ్య, గచ్చు, రాయి, వీటిమీదవిచిత్రముగాచేసేపనులుకుపాటుకని.

Mouldy, mōld'y, *adj.* బూజుపట్టిన. it grew ~ దానికిబూజుపట్టినది.

To Moult, mōlt, *v. n.* రెక్కలురాలిమొలుచుట. this bird ~ed last month యీపక్షికిరెక్కలురాలివచ్చి మొలిచినది. after ~ing కొత్తరెక్కలుమొలిచిన తరువాత.

Mound, mound, *n. s.* దిబ్బ, మంటిదిబ్బ, కట్ట.

Mount, mount, *n. s.* కొండ, పర్వతము,తిప్ప,దిబ్బ. the ~ or 'St. Thomas' ~' (a place near Madras) పరంగికొండ. the ~ road పరంగికొండ కుపొయ్యేబాట.

To Mount, mount, *v. n.* యెగురుట, యెక్కుట. the kite ~ed into the air గాలిపటముఆకాశానికి యెగిరినది. he ~ed and rode away గుర్రముమీ దయెక్కిపోయినాడు.

To Mount, mount, *v. a.* యెక్కుట,యెక్కించుట. he ~ed the horse గుర్రముమీదయెక్కినాడు. he ~ed his wife on the horse పెండ్లాన్నిగుర్రము మీదయెక్కించినాడు. when he ~ed the ladder వాడునిచ్చెనమీదయెక్కినప్పుడు. he ~ed the hill కొండమీదికెక్కినాడు. he ~ed the tree చెట్టె క్కినాడు. he ~ed the table: or he ~ed on the table బల్లమీదికెక్కినిలిచినాడు. after he ~ed the throne సింహాసనమెక్కినతరువాత. he ~ed the maps or pictures ఆపటాలకుచట్టము లువేసినాడు. while he ~ed guard వాడుపారా మీదవుండగా, పారాయిస్తూవుండగా. to ~ a cannon ఫిరంగినిదానిచట్టముమీదికెక్కించుట, ప రముమీదికెక్కించుట.

Mountain, mount'in, *n. s.* కొండ, పర్వతము. the wind raised the sea ~s high గాలివల్ల అలలు కొండలవలెవచ్చినవి. he makes ~s of molehills కొద్దికష్టమును మహాబ్రహ్మాండముగాచెప్పుతాడు.

Mountain, mount'in, *adj.* పర్వతసంబంధమైన, ప ర్వతముమీదపుట్టిన. a ~ chief మన్నెపుదొర.

Mountaineer, mount-in-ēr', *n. s.* పర్వతవాసియైన చెంచువాడు.

Mountainous, mount'in-us, *adj.* కొండలమయమైన, కొండల, పర్వతపు. a ~ country కొండలరాజ్య ము, పర్వతదేశము.

Mountebank, mount'ē-bangk, *n. s.* పితలాటకపు వైద్యుడు, కనుకట్టువిద్యలుచేసేవాడు. ~ feats గారడివిద్యలు.

Mountebankism, *n. s.* (Croly's Geo. IV. 218.) పి తలాటకము, మటుమాయలు.

Mounted, *adj.* యెక్కిన. a stick ~ with silver వెం డికట్టువేసినకర్ర. an ivory box ~ with silver వెండిపువ్వులువేసినదంతపుభరణి. a cannon ~ చట్టముమీదికెక్కించినఫిరంగి.

Mounting, *n. s.* బంగారుపూలు, వెండిపూలు. gold ~ upon an ivory box దంతపుపెట్టెమీదవేసిన బంగారుపూలు.

To Mourn, mōrn, *v. a.* and *n.* విచారపడుట,దుఃఖ పడుట. you will ~ this యిందునగురించివ్యాకు లపడబోతావు.

Mourner, *n. s.* దుఃఖపడేవాడు, విచారపడేవాడు, దుఃఖపుడుపులువేసుకొనేవాడు.

Mournful, mōrn'fŭl, *adj.* వ్యసనముగావుండే,వ్యసన కరమైన, దుఃఖకరమైన. she had a ~ face యే డ్పుముఖముగావుండినది. a ~ occurrence దుఃఖ కరమైనపని. ~ intelligence దుఃఖసమాచారము.

Mournfully, *adv.* వ్యసనముగా, దుఃఖముగా. his family is ~ reduced ఆయిన్యావారింట్లోవారు నా మందిచచ్చినారు.

Mournfulness, *n. s.* దుఃఖము, శోకము, వ్యసనము. from the ~ of these tidings యీదుఃఖకరమైన సమాచారములు గనుక.

Mourning, mōrn'ing, *n. s.* దుఃఖము, వ్యసనము. or dress of sorrow దుఃఖపుడుపు, నల్లపుడుపు. the time of ~ (the Hindu phrase is) సూతక ము. he went into ~ దుఃఖపుడుపుతొడుక్కొన్నా డు, సూతకము ఆచరిస్తాడు, ఆశౌచముపట్టినా డు. deep ~ పూర్ణదుఃఖపుడుపు. half ~ అర్ధ దుఃఖపుడుపు.

Mouse, mouse, *n. s.* చిట్టెలుక,చుండెలుక. ~ hole కలుగు, యెలుకబొక్క.

To Mouse, mouse, *v. n.* యెలుకనుపట్టుట, యిదిపి ల్లినిగురించినమాట. she ~ed in vain ఆపిల్లియె లుకనుపట్టపోయినదిచిక్కలేదు.

Mouse-deer, *n. s.* జరిణిపంది. Zarini-pandi.

Mouser, mous'ĕr, *n. s.* యెలుకనుపట్టేటిది. this cat is a good ~ యీపిల్లియెలుకనుబాగాపట్టేటి ది.

Mouth, mouth, *n. s.* నోరు. word of ~ నోటి మాట, ముఖవచనము. the ~ of a river యేటిము

ఖద్వారము. corners of the ~ సెలవులు. a big ~ బాకినోరు. this horse has a good ~ యీ గుర్రముకళ్లెమునకు స్వాధీనమైనది. he is down in the ~ about this (Johnson) దీనిమీతో చికమికకలిగియున్నాడు, ఖిన్నుడై వున్నాడు. she made ~s at them వాండ్లను వెక్కిరించినది. you need not make ~ at this దీనికి అసహ్యపడవద్దు.

To Mouth, moüth, *v. a.* and *n.* విశారముగా అరిచి చెప్పుట, పెద్దగొంతు పెట్టుకొని మాట్లాడుట. or to chew నములుట, తినుట, చర్వించుట.

Mouthed, *adj.* నోరుగల. a hard ~ horse కళ్లెమునకు అణగనిగుర్రము. a tender ~ horse కళ్లెమునకు అణిగేగుర్రము. a foul ~ woman తిట్టుబోతు, వదురుబోతు. he was very mealy ~ about this యిందునగురించి విశదముగా చెప్పక గుటకలు మింగినాడు.

Mouthful, moüth'fūl, *n. s.* కడి, కబళము, గుక్కెడు. I have not had a ~ to-day నేడు నేను ఒక కడి అయినా తినలేదు. a ~ of water గుక్కెడునీళ్లు. he took a ~ of areca or betel ఒక తాంబూలము వేసుకొన్నాడు. the child has a ~ of teeth ఆబిడ్డకు అన్నిపండ్లు మొలిచినవి.

Mouth-piece, *n. s.* సన్నాయిమొదలైనవాటికి వేసే ఆకు, హుక్కాకాడకు నోట్లోపెట్టుకొనేచోటతగిలించేగొట్టము. that man is the ~ of the village ఆవూరివాండ్లందరు అతనిద్వారామాట్లాడుతారు.

To Move, mûve, *v. a.* కదిలించుట, జరుపుట, స్థలాంతరమునకుపంపుట, ప్రేరేపించుట. do not ~ the table మేజను కదిలించకు. ~ the table a little ఆబల్లను కొంచెముజరుపు. ~ these boxes into that room ఈపెట్టెలను ఆయింట్లోకి తీసుకొనిపోయి పెట్టు. without ~ing the eyelids రెప్పవాల్చక. he ~d a piece (at chess) ఆకాయను ఆడినాడు, నడిపించినాడు. this story ~ed him to tears యీకథను విని కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నాడు. they tried to ~ him with a bribe లంచముచేత వాడిమనస్సు కరిగేటట్టు చేయవలెనని పాటుపడ్డారు. he ~ed his family to another village తన సంసారాన్ని మరిఒక వూరికి పంపినాడు. he ~d the king to dismiss the minister మంత్రినితోసివేసేటట్టు రాజుకు బోధించినాడు. this ~d me to grant his request వాడిమనవిని చేయడానకు యిందువల్ల నాకుబుద్ధిపుట్టినది. this ~d him very much యిందువల్ల వాడికి నిండా కోపము వచ్చినది, వ్యసనము వచ్చినది. this ~d their laughter యిది వాండ్లకు నవ్వును కలగచేసినది, యిందువల్ల వాండ్లకు నవ్వు వచ్చినది. or to propose మనవిచేసుకొనుట. he ~d his suit తనవ్యాజ్యాన్ని మనవి చేసినాడు, చెప్పుకొన్నాడు. he ~d the government to sanction this గవనరు మెంటువారు యిందుకు వుత్తరువు యిచ్చేటట్టు మనవి చేసినాడు.

To Move, mûve, *v. n.* కదులుట, ఆడుట, జరుగుట, స్థలాంతరమునకు పోవుట. she ~s elegantly ఆది సొగసుగా నడుస్తున్నది. the army ~d into the plain ఆదండు మైదానానికి పోయినది. the hands of the clock ~ గడియారపుముండ్లు తిరుగుతవి. he ~d on సాగినాడు. he ~d off ఆవతలికి జరిగినాడు, లేచిపోయినాడు, అవతారిపోయినాడు. he ~d up to me నావద్దికి వచ్చినాడు. ~ out of the way తొలుగు, ఒత్తు, దోవతియ్యి. he ~d in the royal circle రాజసభలో ఒకడుగా వుండేను. in him they live and ~ and have their being ఆయనయందు బ్రతుకుతున్నారు మెలగుతున్నారు వుంటున్నారు.

Move, mûve, *n. s.* at chess ఎత్తు. the lawyer here made a false ~ లాయరు యిక్కడ పిచ్చియుక్తిచేసినాడు. gypsies are always on the ~ ఎరుకల వాండ్లు యెప్పుడున్ను ప్రయాణమే. I shall be upon the ~ to-morrow రేపు నేను ప్రయాణము.

Moveability, *n. s.* కదిలేశక్తి, చరభావము, సంచరించేశక్తి.

Moveable, mûve'a-ble, *adj.* కదిలించ కూడిన.

Moveables, mûve'a-bls, *n. s. plu.* జంగమ సొత్తులు, యింటిసామానులు. he gave me his ~ అతని జంగమసొత్తులను నాకిచ్చినాడు.

Moved, *adj.* కదిలిన, జరిగిన. she was much ~ at hearing this దీన్ని వినిమహావ్యాకులపడ్డది. he was not ~ at all I said నేను చెప్పినదంతా వాడికి లక్ష్యము లేదు. he was much ~ at seeing this దీన్నిచూచి వాడికి మహాఆగ్రహము వచ్చినది, నిండా ఆయాసమైనది.

Moveless, mûve'less, *adj.* కదలని, చలించని.

Movement, mûve'ment, *n. s.* గమనము,నడక,చలనము, చేష్ట, వ్యాపారము. they observed all his ~s వాడుచేసేటి నులనంతాకనుక్కొన్నారు, యొక్కడెక్కడికిపోతున్నాడోకనిపెట్టారు. the ~s of a clock గడియారపుచిలుకులు.

Mover, *n. s.* కదిలించేవాడు. who was the first ~ of this business? దీన్నిమొదట ప్రస్తావముచేసినదెవరు.

Moving, mûv'ing, *adj.* మనస్సునుకరిగించే, జాలిపుట్టించే. a ~ story యేడ్పేటట్టుచేసేకథ.

Movingly, *adv.* మనస్సుకరిగేటట్టు, జాలిపుట్టేటట్టు. he looked at me very ~ జాలిపుట్టేటట్టునన్ను చూచినాడు.

Mow, mow, *n. s.* వాము, గడ్డివాము.

To Mow, mō, *v. a.* కోసుట, కోతకోసుట, కొడవలితో కోసుట. the cannon ~ed down the multitude ఫిరంగిదెబ్బకుజనులుచావుచుట్టగావచ్చారు.

M. P. *n. s.* (Contraction of a Member of Parliament) పార్లమెంటుసభవారిలో ఒకడు.

Mr. mis'tĕr, *n. s.* (Contraction of Master) pronounced mis-ter, See Master.

Mrs. miss'is, *n. s.* (Contraction of Mistress) pronounced miss-iz దొరసానులపేరుకుముందుగాపెట్టేగౌరవవాచకశబ్దము.

MS. *n. s.* (Contraction of 'Manuscript') వ్రాసినగ్రంథము. MSS. *plu.* 'Manuscripts' వ్రాసినగ్రంథములు, లిఖితగ్రంథములు.

Much, much, *adj.* విస్తారము, నిండా, శానా, బహు, మహా. how ~? యెంతమాత్రము. so ~ అంతమాత్రము, అంత. how ~ water? యేపాటినీళ్లు, యెంతనీళ్లు. as ~ as you want నీకుకావలసినంత మట్టుకు. as ~ as possible కూడినమట్టుకు. as ~ as is proper తగినమట్టుకు. as ~ as I know నాకుతెలిసినంత. I know thus ~ నాకుతెలిసినదింతే. two or three times as ~ రెండుమూడింతలు. not even so ~ as a servant ఒకనౌకరుకున్నంతమాత్రము లేదు. you have put too ~ water నిండా నీళ్లుపోసినావు. (a vulgar error regarding too ~ or too) యివిమంచివనినిగురించి ప్రయోగించవచ్చును గాని చెడువనినిగురించికూడదు, యేలాగంటే to eat, to drink, to sleep, to talk అనేమాటలు మంచివనిగురించినవిగనుక he ate too ~, he drunk too ~, he slept too ~, he talked too ~, నిండాతిన్నాడు, అధికముగాతాగినాడు, నిండానిద్రపోయినాడు,అధికముగామాట్లాడినాడు, యిట్లాచెప్పడమున్యాయమే, అయితే he was angry, he was sick, it was difficult, they were poor, this is unjust యిటువంటిమాటలుదుఃఖకరములుగనుక he was too ~ or too angry, he was too ~ sick, it was too ~ difficult, they were too ~ poor, this is too ~ unjust అనిచెప్పరాదు. See Note on Too.

Much, much, *adv.* నిండా, శానా, విస్తారము, బహు, మహా. how ~ smaller is it? అదియెంతమాత్రము చిన్నది. if he favours you ~ you ought to be so ~ the more humble ఆయననిన్నెంతదయగా వుంచితేనీవుఅంతఅణిగినడుచుకోవలెను. so ~ the better అదేమంచిది. so ~ the worse అదేచెడ్డది, అదే కారాదు. he is ~ the same as yesterday నిన్నటికంటే వానికియొక్క వగుణము లేదు. he begged them ever so ~ for this యిందునగురించివాండ్లనుబహుదూరమువేడుకొన్నాడు. I wanted it very ~ అదినాకుఅగత్యముకావలెను. so ~ for his evidence వాడిసాక్షిఅంతే, అనగానిరుప్రయోజనము. so ~ for your good sense నీతెలివిఅంతమాత్రము. a ~ esteemed doctor అతిప్రసిద్ధుడైనవైద్యుడు. a teacher is ~ wanted అగత్యముగా ఒక ఉపాధ్యాయులుకావలసివున్నది.

Much, much, *n. s.* నిండా, శానా, విస్తారము. he is not ~ of a painter వాడంతచిత్రపుపనివాడు కాడు. how ~ is there of this grain? యీధాన్యముయెంతమాత్రముఅక్కడవున్నది. he takes too ~ upon himself నిండాఅహంకరిస్తాడు, నిండా స్వతంత్రపడుతాడు. he made ~ of them వాండ్లనునిండాఆదరించినాడు. I am too ~ tired to go నిండాఅలిసినానుపోలేను.

Mucilage, mū'ci-lâge, *n. s.* బంక, బంకగావుండేటిది,జిగటగావుండేటిది.

Mucilaginous, mū-ci-lag'i-nus, *adj.* బంకగావుండే,జిగటగావుండే.

Muck, muck, *n. s.* మురుకు, పెంట, కశ్మలము. his hands are covered with ~ వానిచేతులుకశ్మలముగావున్నవి. to run a ~ వెర్రెత్తితిరుగుట, సాహసముచేసిప్రాణమునకుతెగించిచెలరేగుట.

Muckworm, muck'wurm, *n. s.* పేడపురుగు. a miser పిసినారిబంక.

Mucky, muck'y, *adj.* కశ్మలముగావుండే.

Mucous, mū'cus, *adj.* బంకసంబంధమైన, బంకగావుండే.

Mucus, mū'cus, *n. s.* చీమిడి, గోళ, గళ్ల. of the bowels when disordered బంక; ఆమము, ఆమకట్టు.

Mud, mud, *n. s.* అడుసు, బురద, రొంపి, మన్ను. ⁓ fort మంటికోట.

Muddily, mud'di-ly, *adv.* అస్పష్టముగా.

Muddiness, *n. s.* మురికి.

To Muddle, mud'dle, *v. a.* మయకముచేసుట, కైపుచేసుట.

Muddled, *adj.* మయకమెక్కిన, తాగిన. he is completely ⁓ with reading వాడికిచదువుపిచ్చిపట్టినది.

Muddy, mud'dy, *adj.* మురికిగావుండే, బురదగావుండే, కలకపారిన. ⁓ water బురదనీళ్లు. ⁓ clothes బురదమరకలుగావుండేగుడ్డలు. he told this story in a ⁓ manner ఆకథనుఅస్పష్టముగాచెప్పినాడు.

Muff, muff, *n. s.* చలికాలమందు రెండుతట్లాచేతులు దూర్చికడుపున ఆనించుకొనేటిది, దీన్నిముఖ్యముగాయెలుగుగొడ్డుతోలుతోటితలగడఆకారముగా బోలుగాచేస్తారు.

Muffin, muf'fin, *n. s.* వొకవిధమైనరొట్టె, మెత్తని అప్పము.

To Muffle, muf'fle, *v. a.* కప్పుట, మూసుట, ముసుకువేసుట. to ⁓ a drum తంబుర బాగామోగకుండాతోలుమీదఅడ్డముగాదారమునుకట్టుట.

Muffled, *adj.* కప్పిన, మూసిన, ముసుకువేసిన. the Musulman women are ⁓ up తురకస్త్రీలుఘోషావేసుకొనివుంటారు. a ⁓ bell బాగావాగకుండాతాడుకట్టినఘంట. they rowed with ⁓ oars తోసేటప్పుడు చప్పుడుకాకుండావుండడమునకై పేలికలుచుట్టినఅల్లీలకర్రలతో పడవలనుతోసినారు.

Muffler, muf'flĕr, *n. s.* ముఖానికివేసుకొనేముసుకు.

Mufti, muf'ti, *n. s.* తురకధర్మశాస్త్రజ్ఞుడు.

Mug, mug, *n. s.* పానపాత్రము, చెయిపిడిగలజోడుతపేలా, ముంత. an ugly ⁓ ముంతమూతి. a tin ⁓ చెయిపిడిగలతగరపుజోడుతపేలా, సీనాజోడుతపేలా.

Muggy, mug'gy, *adj.* మందారముగావుండే, వుక్కచేతవుడికే, వుమ్మదముగావుండే. a ⁓ day మందారమువేసుకొనివుక్కచేతవుడకపోసేదినము.

Mulatto, mů-lat'tō, *n. s.* చట్టకారివాడు, పరంగివాడు.

Mulberry, mul'ber-ry, *n. s.* కంబళిచెట్టు, కంబళిపండు, పట్టుపురుగుభక్షించేవృక్షముయొక్కపండు.

Mulct, mulct, *n. s.* అపరాధము, జుల్మానా.

To Mulct, mulct, *v. a.* అపరాధమువేసుట, అపరాధముతీసుట.

Mule, mūle, *n. s.* కంకరగాడిదె, సంకరజాతిగావుండేపక్షిమృగాదులు. a ⁓ canary bird సంకరజాతిగావుండేవొకవిధమైనపక్షి.

Muleteer, mů-lē-tēr', *n. s.* కంకరగాడిదెవాడు, యిదిగుర్రపువాడుఅనేమాటవంటిది.

Mulish, *adj.* పశుప్రాయుడైన, చణగరమైన, మూర్ఖుడైన. ⁓ obstinacy మడ్డిగాడిదెమూర్ఖత్వము.

To Mull, mull, *v. a.* వైనుసారాయినివెచ్చబెట్టిబెల్లమువేసిపక్వముచేసుట. ⁓ed wine వెచ్చబెట్టికొంచెముబెల్లమువేసినసారాయి.

Muller, *n. s.* పొత్తరము.

Mullet, mul'let, *n. s.* మేవచేప. some sorts are called ఆకుజల్లచేప, బాళి, బొంతచేప, మడవచేప.

Mulligrubs, mul'li-grubs, *n. s.* కడుపునులి, కడుపుకుట్టు, కడుపుమంట, యిదినీచమాట.

Multifarious, mul-ti-fā'ri-us, *adj.* నానా, చిత్రవిచిత్రమైన.

Multiple, mul'ti-ple, *n. s.* గణితశాస్త్రమందువచ్చేవొకశబ్దము, సరిపాలుపొయ్యేసంఖ్య, అనగా ౯, ౧౬, ౨౦, ౩౨ యీలాటిసంఖ్యలు.

Multiplicand, mul-ti-pli-cand', *n. s.* ఒడ్డు.

Multiplication, mul-ti-pli-cā'shon, *n. s.* గుణకారము. ⁓ table యెక్కాలు.

Multiplicator, mul-ti-pli-cā'tor, *n. s.* గుణకము.

Multiplicity, mul-ti-plic'i-ty, *n. s.* బహుత్వము, అనేకత్వము. from the ⁓ of proofs దృష్టాంతబాహుళ్యమువల్ల. from the ⁓ of such books యీలాటిపుస్తకాలుశానావున్నవిగనుక.

Multiplied, *adj.* గుణించిన, హెంచిన, అనేకమైన. ten ⁓ by three is thirty మూడుపదులుముప్పై. there are ⁓ proofs అనేకదృష్టాంతములువున్నవి.

Multiplier, mul'ti-plī-ĕr, *n. s.* గుణకము. 3 times 6 is 18 యిందులోమూడుగుణకము.

To Multiply, mul′ti-plȳ, *v. a.* గుణించుట, పెంచుట, విస్తరించుట. printing multiplies books అచ్చువేయడముచేత గ్రంథములువిస్తారమాతవి.

To Multiply, mul′ti-plȳ, *v. n.* విస్తారమాట. the rats multiplied much ఎలుకలువిస్తారమైనవి.

Multitude, mul′ti-tûde, *n. s.* బాహుళ్యము, అనేకత్వము, సమూహము, ప్రజ, గుంపు. there is a ⌣ of proofs regarding this యిందుకుఅనేకదృష్టాంతములున్నవి. great ⌣s బహుజనము. he did it to please the ⌣ లోకులనుసంతోషపెట్టడానకై చేసినాడు.

Multitudinous, mul-ti-tū′di-nus, *adj.* పరిపరివిధమైన, నానా, విస్తారమైన, బహు, శానా.

Mum, mum, *interj.* ఫూరుకో, ఆమాటయెత్తక.

To Mumble, mum′ble, *v. a.* గొణుగుట, సణుగుట. or chew బొక్కినోటితోనమలుట.

Mummer, mum′mĕr, *n. s.* వేషమువేసుకొన్నవాడు, మొహరములోజలారివెుదలైనవేషగాడు, భాగవతుడు.

Mummery, mum′mĕr-y, *n. s.* వేషము, మాయవేషము, కపటవేషము, భాగవతము.

Mummy, mum′my, *n. s.* యెండినపీనుగ, వాసనకట్టిపుంచినపీనుగ. to beat to ⌣ చావగొట్టుట. a medicine, యిటువంటిశవముయొక్కమాంసముతోచేశినమందు.

Mumper, mump′ĕr, *n. s.* మాయబిచ్చగాడు. A beggar of a superior class వైరాగి, సన్యాసి.

Mumping, *adj.* వేషధారియైన, మాయగావుండే. a ⌣ beggar మాయబిచ్చగాడు. I saw him sit ⌣ in his house under ground వాడింటిలోనుక గొందిలో నమోనమో అనికూచుండడగా వాణ్ని చూచినాను.

Mumps, mumps, *n. s.* గవదబిళ్లలు, గాలిబిళ్లలు, జలుబుగడ్డలు.

To Munch, munsh, *v. a.* బొక్కుట.

Mundane, mun′dâne, *adj.* ఐహికసంబంధమైన, లౌకిక, ప్రపంచపు. the ⌣ sphere ప్రపంచము, లోకము.

Mundungus, mun-dung′gus, *n. s.* దుర్గంధమైనపొగాకు.

Mungoose, *n. s.* ముంగిస.

Mungrel, mung′grel, *adj.* See Mongrel.

Municipal, mû-nic′i-pal, *adj.* పురిసంబంధమైన. the ⌣ authorities గ్రామాధికారులు. ⌣ law పురిచట్టము, గ్రామచట్టము.

Municipality, *n. s.* గ్రామము, దేశము, జనము.

Munificence, mû-nif′i-cence, *n. s.* దాతృత్వము, ఔదార్యము.

Munificent, mû-nif′i-cent, *adj.* దాతయైన, ఉదారియైన.

Munificently, *adv.* దాతృత్వముగా, ఔదార్యముగా.

Muniment, *n. s.* దస్తావేజు. dastāvez.

Munjaul, *n. s.* (a Tamil word for turmeric) పసుపు.

Munjeet, *n. s.* మంజిష్ఠ.

Mural, mū′ral, *adj.* గోడసంబంధమైన. a ⌣ crown ఒకవిధమైనకిరీటము, అనగా కోటబట్టినవాడికిబురుజుఆకారముగాచేసిబహుమానమిచ్చినకిరీటము. a ⌣ tablet గోడలోచెక్కిన రాతిపలక, యిందులోచచ్చినవారిచరిత్రవ్రాసివుంటున్నది.

Murder, mur′dĕr, *n. s.* ఖూని, హత్య. self ⌣ ఆత్మహత్య, స్వహత్య. the ⌣ came out or the secret is known ఆమర్మముబయటపడ్డది. the vulgar word is బ్రహ్మత్య meant for బ్రహ్మహత్య. thus కుక్కబ్రహ్మత్య dog-killing.

To Murder, mur′dĕr, *v. a.* చంపుట, హత్యచేసుట, ఖూనిచేసుట. or to destroy చెరుపుట. he has ⌣ed the business ఆపనినిచెరిపినాడు (అధ్వాన్నముచేశినాడు.) you have ⌣ed this story completely యీకథనుపద్ధముగాపాడుచేసినావు, అధ్వాన్నముచేసినావు.

Murderer, mur′dĕr-ĕr, *n. s.* చంపినవాడు, హత్యచేసినవాడు, ఖూనిచేసినవాడు, (నరఘాతి. A†.)

Murderess, *n. s.* ఖూనిచేసినస్త్రీ.

Murderous, mur′dĕr-us, *adj.* అతిక్రూరమైన, ఘాతకమైన, పాపిష్ఠి.

Muriatic acid, *n. s.* ఉప్పుద్రావకము, లవణద్రావకము.

Murk, murk, *n. s.* పిప్పి. See Johnson in Ciderkin.

Murky, murk′y, *adj.* చీకటిగావుండే, గాఢాంధకారముగావుండే.

Murmur, mur′mur, *n. s.* గొణుగు, సణుగు. the ⌣ of the breeze గాలియొక్కఝుర్రుమనేధ్వని. the ⌣ of the sea shore సముద్రఘోషము. the ⌣s of

the crowd గొలగొలధ్వని. the ~ of the water జలజలమనేధ్వని.

To Murmur, mur'mur, *v. n.* గొణుగుట, సణుగుట. they ~ed against him అతనిమీదసణిగినారు. they ~ at this యిందునగురించిగొణుగుతారు. the river ~s ఆయేరుజలజలమని పారుతున్నది. the wind ~s గాలిఝుమ్మఝుమ్మమనికొట్టుతున్నది.

Murrain, mur'rin, *n. s.* తెవులు, గోమారి. a ~ take such trumpery! (Vicar of Wakefield Chap. XII. యిదియెందుకు కుక్కలాతీసుకొనిపో యి వెయ్యి.

Muscadel, *n. s.* ఒకవిధమైనద్రాక్షపండు.

Muscadine, mus'ca-dīne, *n. s.* ఒకవిధమైనద్రా క్షపండు.

Muscle, musle, *n. s.* మాంసము, నరము, మాంసల మైనఅవయవము. or shell-fish నత్త.

Muscovado sugar, *n. s.* ఒకవిధమైనపంచదార, చక్కెర.

Muscovy, *n. s.* Russia దేశము.

Muscular, mus'cū-lar, *adj.* మాంసలమైన, కండగల. a ~ man బొందుశరీరముగలవాడు, లావాటివా డు, పుష్టిగలవాడు.

Muse, mūse, *n. s.* (a sort of goddess) అధిదేవత, అధిష్ఠానదేవత, సరస్వతి. he invoked the ~ సర స్వతీప్రార్థనచేసినాడు, అనగాకావ్యమునుచెప్ప డానకుఆరంభించినాడు. the tragic ~ శోకర సాధిదేవత. the comic ~ హాస్యరసాధిదేవత.

Muse, mūse, *n. s.* or Musing ఆశ్చర్యము, పరధ్యా నము, పరాకు.

To Muse, mūse, *v. n.* వెరగుపడుట, విచారపడుట, పరాకుగావుండుట, పరధ్యానముగావుండుట. he ~ed on these words యీమాటలనుతలపోసు కొంటూవుండెను.

Museum, mū-sē'um, *n. s.* చోద్యమైనవస్తువులను సంగ్రహించిపెట్టివుండేయిల్లు. a botanical ~ నా నావిధ అపరూపమైనచెట్లనుసంగ్రహించిపెట్టివుం డేయిల్లు, a ~ of natural curiosities అపరూప మైనచెట్లుమృగాలుమొదలైనవాటిని సంగ్రహించి పెట్టివుండేయిల్లు. the poetical ~ కావ్యనిధి, కా వ్యసముచ్చయము, యిదిఒకగ్రంథనామము.

Mushroom, mush'rūm, *n. s.* కుక్కగొడుగు, పుట్ట కుక్క. a wretch తుచ్ఛుడు, అల్పుడు. used as an adjective, అల్పమైన, వట్టి, పనికిమాలిన, చెల. a mere ~ attempt జబ్బుప్రయత్నము. a ~ government పంజదొరతనము. a ~ project కొనకుమున్నసిపో య్యేమహాప్రయత్నము.

Music, mū'sic, *n. s.* సంగీతశాస్త్రము, సంగీతము, పాట, వాద్యము, మేళము, శ్రావ్యమైనధ్వని. this was ~ to his ears యిదివానికిశ్రవణానందముగా వుండెను. ~ master పాఠకుడు, వాద్యమునేర్పే వాడు.

Musical, mū'sic-al, *adj.* సంగీతసంబంధమైన, చె వులకింపైన, శ్రావ్యమైన. a ~ instrument వా ద్యము. a ~ box సంగీతపెట్టె, అనగాదీనినుతిప్పితే కొంతసేపుతనకుతానేసంగీతముపాడేపెట్టె.

Musically, *adv.* శ్రావ్యముగా, చెవులకింపుగా.

Musician, mū-sish'an, *n. s.* పాఠకుడు. Musicians వాద్యగాండ్లు, మేళగాండ్లు.

Musk, musk, *n. s.* కస్తూరి.

Muskdeer, *n. s.* ఒకవిధమైనమృగము.

Musket, mus'ket, *n. s.* తుపాకి. ~ ball తుపాకి గుండు. within a ~ shot of them వాండ్లకు తు పాకిగుండుపారేంతదూరములో.

Musketeer, *n. s.* తుపాకివాడు, సిపాయి.

Musketo, *n. s.* or Muskito దోమ.

Musketry, *n. s.* తుపాకివేట్లు. they were killed with ~ తుపాకివేట్లచేతచచ్చినారు.

Muskito, *n. s.* దోమ.

Muskmelon, musk'mel-on, *n. s.* కస్తూరికర్బూజా పండు.

Muskrat, *n. s.* చుంచు.

Muskrose, musk'rōse, *n. s.* ఒకవిధమైనరోజాపు వ్వు.

Musky, musk'y, *adj.* కస్తూరివాసనగల.

Muslin, mus'lin, *n. s.* రవశెల్లా. book ~ ఒకవిధ మైనరవశెల్లా.

Musquet, *n. s.* తుపాకి. See Musket.

Musquito, *n. s.* a gnat దోమ.

Mussulman, mus'sul-man, *n. s.* తురకవాడు. Mussulmans, mus'sul-mans, తురకలు.

Must, must, *aux. verb.* వలెను, వలసినది. you ~ go there నీవుఅక్కడికిపోవలసినది. you ~ not go there అక్కడికినీవుపోకూడదు. it ~ be here ఆ దియిక్కడవుండవలసినది. ~ not I read this? నేను యిదిచదవవద్దా. must అనేమాట ఆజ్ఞార్థకము

గానున్ను విధిరూపకముగానున్ను వుంటున్నదిగనుక తనకుతక్కువవాండ్లతో చెప్పవచ్చునేగాని అధికులతో చెప్పరాదు,యేలాగంటే you ~ do this నీవుదీన్ని అగత్యముచేయవలసినది, యిదినీవుచేయకపోతేచూడుఅనిఆజ్ఞారూపకముగావుంటున్నదిగనుక your honor ~ do me this favour అనిఅంటేమీరు యీశహాయముచేయకపోతిరాచూడండి, అనిపిచ్చికూతగావుంటున్నది.

Must, must, *n. s.* ఫలరసము, యిదిముఖ్యముగా ద్రాక్షఫలరసము,అప్పుడేదించినకల్లున్ను,యిందులోకైఫులేదు.

Mustaches, mus-tā'shĕs, *n. s. plu.* or Mustachios మీసాలు.

Mustard, mus'tard, *n. s.* ఆవాలు. the ~ tree ఆవచెట్టు. as small as ~ seed ఆవగింజంత. In Matt. శివఃఽవబీజము A†. which is ఆవాలు SC.

To Muster, mus'tĕr, *v. n.* కూడుట. the people ~ed very strong జనముబహుబలముగాకూడినది.

To Muster, mus'tĕr, *v. a.* హాజరుచూచుట, పుండచూచుట,గణతీకట్టుట. he ~ed up his spirits ధైర్యముతెచ్చుకొన్నాడు. I cannot ~ the money ఆరూకలనుజాగ్రతచేయలేను.

Muster, mus'tĕr, *n. s.* హాజరుచూడడము,పుండచూడడము, గణతి. or collection సమూహము, గుంపు. or sample (Indian English) మాదిరి. this will not pass ~ యిదిఅంగీకారముకానేరదు,సరిపడదు.

Mustermaster, mus'tĕr-măs-tĕr, *n. s.* హాజరుచూచేవాడు, గణతిచూచేవాడు.

Muster-roll, mus'tĕr-rōll, *n. s.* పేర్లపట్టి,గణతిజాబితా.

Mustiness, mus'ti-ness, *n. s.* బూజు, మగ్గు.

Musty, mus'ty, *adj.* బూజుపట్టిన, మగ్గిపోయిన. ~ straw మగ్గినకసువు. a ~ story ముసలమ్మసుద్దులు.

Musulman, *n. s.* తురకవాడు.

Mutability, *n. s.* అస్థిరత, అనిత్యత్వము, చాంచల్యత, మారడము.

Mutable, mū'ta-ble, *adj.* అస్థిరమైన, అనిత్యమైన, చంచలమైన, మారే.

Mutableness, *n. s.* అస్థిరత్వము, అనిత్యత్వము, మారడము.

Mutation, mů-tā'shon, *n. s.* మారడము, పరివర్తనము.

Mutatis Mutandis, *adv.* మార్చవలసినదాన్నిమార్చి. this letter may be addressed to each of them, *mutatis mutandis* కొన్నిమాటలుమాత్రంవేరేపెట్టుకుంటేయీజాబునేప్రతిమనిషికివ్రాయవచ్చును.

Mute, mūte, *adj.* మౌనముగావుండే, పలకని. he stood ~ వాడుసొరెత్తలేదు. in the alphabet పలకని, శబ్దించని. a ~ letter పలకనిఅక్షరము.

Mute, mūte, *n. s.* నోరుమూసుకొనివుండేవాడు. a sort of officer బంట్రోతు. or attendant at a funeral నల్లపుడుపువేసుకొనిశవమునుమోసుకొనిపోయేపూడ్చేవనివాడు. or a silent consonant అపరస్వరాంగమైనహల్లు, అర్ధాక్షరము.

To Mute, mūte, *v. a.* విష్టించుట, రెట్టవేసుట.

Mutely, mūte'ly, *adv.* మౌనముగా, సొరెత్తకుండా.

To Mutilate, mū'ti-lāte, *v. a.* అంగమునుఛేదించుట, భిన్నముచేసుట, వూనముచేసుట. he ~ed the account ఆలెక్కలో కొంతకోసి కొంతవిడిచిపెట్టినాడు.

Mutilated, *adj.* ఛేదించబడ్డ, భిన్నమైన, వూనమైన.

Mutilation, mů-ti-lā'shon, *n. s.* అంగచ్ఛేదము,భిన్నము, వూనము.

Mutineer, mů-tin-ēr', *n. s.* తిరగబడ్డబంటు,యజమానునియెదిరించినవాడవాడు. the usual word is దొంగకోడముచేసేవాడు.

Mutinous, mū'tin-us, *adj.* తిరగబడే, యెదిరించే.

Mutinously, *adv.* తిరగబడి, యెదిరించి.

To Mutiny, mū'tin-y, *v. n.* తిరగబడుట. the people mutinied కాపులుతిరగబడ్డారు.

Mutiny, mū'tin-y, *n. s.* తిరగబడడము, యెదిరించడము.

To Mutter, mut'tĕr, *v. n.* గొణుక్కొనుట, సణుక్కొనుట. ~ing thunder వినివిననితిన్నగావురుము.

To Mutter, mut'tĕr, *v. a.* గొణుగుట, సణుగుట.

Muttering, *n. s.* గొణుగు, సణుగు.

Mutteringly, *adv.* గొణుగుతూ, సణుగుతూ, గొణగొణా.

Mutton, mut'tn, *n. s.* గొర్రెమాంసము, పేటమాంసము,యీమాట మేకమాంసమునకుచెల్లదు. goat's

flesh మేకమాంసము. a leg of ~ వేటతొడ. a breast of ~ నానుబోర.

Mutton-fist, mut'tn-fist, *n. s.* మొద్దుచెయ్యి, మోటుచెయ్యి.

Mutual, mū'tū-al, *adj.* అన్యోన్యమైన, పరస్పరమైన.

Mutually, mū'tū-al-ly, *adv.* అన్యోన్యముగా, పరస్పరము, ఒకరికొకరు. they were ~ displeased వారికొకరికొకరికి ద్వేషమైనది.

Muzzle, muz'zle, *n. s.* మూతి, సోరు. the ~ of a gun తుపాకిసోరు, ఫిరంగిసోరు. they charged (or loaded) the gun to the ~ ఆఫిరంగిమూతిదాకామందువేసికట్టించినారు. a sort of bag మూతికివేసేచిక్కము, బుట్టి.

To Muzzle, muz'zle, *v. a.* మూతికిచిక్కము వేసుట, మూతినికట్టుట.

My, my, *pron.* నా, నాది, నాయొక్క.

Myna, *n. s.* (an Indian bird) మైనాపిట్ట, గోరువంక.

Myriad, myr'i-ad, *n. s.* పదివేలు. the birds came in ~s ఆపక్షులుఅనేకముగావచ్చినవి, వేలతరబడిగావచ్చినవి.

Myrmidon, mer'mi-don, *n. s.* కింకరుడు, అనుచరుడు, చేతికిందివాడు.

Myrobalan, *n. s.* ఉసిరికాయ.

Myrrh, mer, *n. s.* బోళము, గోపరసము, యిదిపరిమళముగలవొకబంక. the Tamil Bible says బోళము. Carey uses the Greek word. బాలింతబోళము Tariff.

Myrtle, mer'tle, *n. s.* పరిమళముగలవొకచెట్టు. the Indian ~ గోంజి. in poetry it answers to కదంబవృక్షము, పొన్నచెట్టు.

Myself, my-self', *pron.* నేనే. I ~ went there నేనేపోయినాను. I saw ~ in the glass అద్దములోనేనేచూచుకొంటిని. I defended ~ నామట్టుకునేనుకాపాడుకొంటిని. I wrote it for ~ నాసొంతానికివ్రాసుకొంటిని.

Mysore, *n. s.* మైసూరనేపట్టణము.

Mysterious, mys-tē'ri-us, *adj.* గూఢమైన, అగోచరమైన, దురవగాహమైన, భావగర్భితమైన, మర్మమైన. his conduct is very ~ వాడుచేసేదిబహుమర్మముగావున్నది.

Mysteriously, *adv.* గూఢముగా, భావగర్భితముగా, దురవగాహముగా, మర్మముగా.

Mysteriousness, *n. s.* గూఢత్వము, దురవగాహత్వము, మర్మము. from the ~ of this business యీకార్యముఅతిగూఢముగావుండుటవల్ల.

Mystery, mys'ter-y, *n. s.* రహస్యము, మర్మము. or trade కులకాయకము. a secret in trade శిల్పులుమొదలైనవారిలోవుండేవొకమర్మము [నిగూఢతా. A†.]

Mystical, mys'tic-al, *adj.* గూఢమైన, మర్మమైన, దురవగాహమైన, భావగర్భితమైన.

Mystically, *adv.* గూఢముగా, మర్మముగా, దురవగాహముగా, భావగర్భితముగా.

Mystification, *n. s.* పితలాటకము, కృత్రిమము, టక్కు, వట్టిమాయ, యిదినీచశబ్దము.

Mystified, *adj.* పితలాటకములోబడ్డ, భ్రమలోచిక్కిన, మాయలోతగిలిన.

To Mystify, *v. a.* మాయచేసుట, పితలాటకముచేసుట, కృత్రిమముచేసుట.

Mythological, myth-ō-lŏg'i-cal, *adj.* కవికల్పితమైన, పౌరాణిక, పురాణసంబంధమైన.

Mythologically, *adv.* పౌరాణికముగా, పురాణరీతిగా.

Mythologist, my-thol'ō-gist, *n. s.* పౌరాణికుడు, పురాణవక్త.

Mythology, my-thol'ō-gy, *n. s.* పురాణము, పౌరాణికవిద్య. he detailed the ~ of his hamlet తనపల్లెయొక్క పురాణమునువివరించిచెప్పినాడు.

N. denotes North, Noun, Note. యీమూడుశబ్దములకు N అనేఅక్షరముపొట్టాక్షరము. NB. Nota Bene. N. S. New Style వీటికిఅర్థముఆయామాటలవద్దచూచుకొనేది. N. T. The New Testament.

To Nab, nab, *v. a.* దొంగిలించుట, మనిషినిపట్టుకొనుట.

Nabob, nā'bob, *n. s.* నబాబు. or rich man అతిభాగ్యవంతుడు.

Nadir, nā'dĕr, *n. s.* భూగోళమునకుఅధోభాగము.

Nag, nag, *n. s.* కుర్రపొట్టు.

Nail, nāl, *n. s.* of finger గోరు. of iron ఆణి, చీల, మేకు. or measure బెత్తెడు. he paid the money on the ~ తత్క్షణమురూకలుచెల్లించినాడు. tooth and ~ సర్వప్రయత్నేన. you have hit the ~ on the head నీవుకనుక్కొన్నదేసరి.

To Nail, nāl, *v. a.* చీలకొట్టివిగించుట,ఆణికొట్టివిగించుట. he ⌣ed the paper on the wall. గోడమీద ఆ కాకితాన్ని పెట్టిచీలలతో బిగించినాడు. I ⌣ed his hand to the table with the dagger వాడిచెయ్యి మేజతోకర్చుకొనిపొయ్యేటట్టుబాకుతోపొడిచినాను. I ⌣ed him with this question యీమాటఅడగడముతో వాడిఆటలణిగినది.

Nailer, *n. s.* మేకులుచేసేవాడు, మేకులుబిగించేవాడు.

Naively, *adv.* or with simplicity సాధుగా.

Naivete, *n. s.* or simplicity సాధుత్వము.

Naked, nā'ked, *adj.* దిసమొలైన, దిగంబరమైన, నిర్వాణమైన. mere, simple, plain శుద్ధమైన,వట్టి,ఉత్త. this is the ⌣ truth యిదిశుద్ధనిజము; యిదికేవలంనిజము. that house looks very ⌣ ఆయిల్లు బావురుమనిఉన్నది. she clothed the ⌣ బట్టలులేనివారికిబట్టలుయిచ్చినది. the ⌣ eye అద్దముచేయనికన్ను, ఉత్తకన్ను. this is too small to appear to the ⌣ eye యిదినిండాచిన్నదైనదిగనుకవట్టికండ్లకుఅగుపడదు,సులోచనములేకకనబడదు. a ⌣ sword విచ్చుకత్తి. he lay on the ⌣ rock వట్టిరాతిమీదపండుకొన్నాడు. the ⌣ roots బయటకండ్లబడుతూవుండేవేళ్లు. stark ⌣ వట్టిదిగంబరమైన. "unarmed, defenceless, unprovided" కవచములేని, కవచాదిహీనుడైన.

Nakedly, *adv.* స్పష్టముగా, తేటగా.

Nakedness, nā'ked-ness, *n. s.* దిగంబరత్వము. or body ఒళ్లు, శరీరము, మానము. from the ⌣ of this house యీయిల్లుబావురుమనిఉన్నదిగనుక.

Namby pamby, *adj.* జబ్బు, పిచ్చి,తునికిమాలిన, యిది కావ్యమునుగురించినమాట.

Name, nāme, *n. s.* పేరు,నామము. he (by ⌣ Tippoo) అతననగాటీపు. nothing worthy the ⌣ of injustice was done అన్యాయమనేపేరుజరగలేదు, అన్యాయములేశమైనాజరగలేదు. proper ⌣ పెట్టుపేరు,సంజ్ఞానామము. common ⌣ సముదాయనామము,సామాన్యనామము. Christian ⌣ or personal ⌣ సొంతపేరుఅనగాబాప్తిస్మముచేసేటప్పుడుపెట్టేపేరు. when a woman is married her family ⌣ changes, but not her Christian ⌣ ఒకతెకుపెండ్లి అయ్యేటప్పుడుయింటిపేరుమారుతున్నది గానిసొంతపేరుతిరగదు. what is your family ⌣? and what is your ⌣? మీయింటిపేరేమినీపేరేమి. my ⌣ is Samuel, and my family ⌣ is Johnson నాపేరు Samuel నాయింటిపేరు Johnson. I know his ⌣, I do not know his Christian ⌣ వానియింటిపేరుతెలుసును, వానిపేరుతెలియదు. or fame ఖ్యాతి. in the ⌣ of God దేవునితోడు, దేవునిమీదఒట్టు. receive him in my ⌣ నన్నుచూచిఅతనికిశన్మానముచేయండి. I sent him in my ⌣ నాకుబదులుగావాణ్నిపంపినాను. they called him ⌣s వాణ్నితిట్టినారు.

To Name, nāme, *v. a.* పేరుపెట్టుట, చెప్పుట,అనుట,ఉదాహరించుట. he ⌣ed the child Thomas ఆబిడ్డకుతామసుఅనేపేరుపెట్టెను. do not ⌣ me to him అతనివద్దనాపేరుయెత్తవద్దు. he ⌣ed the sum he wanted వాడికికావలసినమొత్తమునుచెప్పినాడు. what do they ⌣ this? దీన్నియేమంటారు. can you ⌣ the street where you met him? వాడునీకుకనుబడ్డవీధిపేరునుచెప్పగలవా.

Named, *adj.* అనేపేరుగల, ఉదాహరించిన, అనే. a poet ⌣ Milton మిల్టననేపేరుగలకవి, మిల్టననేకవి. at the time ⌣ చెప్పినవేళకు, నియమించినవేళకు. the sum ⌣ by him అతడుచెప్పినలెక్క.

Nameless, *adj.* పేరులేని, అనరాని,చెప్పరాని.

Namely, nāme'ly, *adv.* అనగా. he ⌣ Johnson అతనుఅనగాజాన్సన.

Namesake, nāme'sake, *n. s.* పేరిటివాడు. your ⌣ నీపేరిటివాడు,నీపేరుగలవాడు. he and I were ⌣ వాడిపేరునాపేరుఒకటే.

Nankeen, *n. s.* (the Tariff says లంకిణ) ఒకవిధమైనముతకగుడ్డ, దీన్నిలంకిణగుడ్డంటారు.

Nap, nap, *n. s.* అల్పనిద్ర,స్వల్పనిద్ర,కొంచెపునిద్ర. I will take a ⌣ నేనురవంతనిద్రపోతాను. or knap on cloth &c. గుడ్డమీదిబొచ్చు, నూగు.

To Nap, nap, *v. n.* రవంతనిద్రపోవుట.

Nape, nāpe, *n. s.* (of the neck) మెడపొంపు,మూపు.

Naphtha, nap'tha, *n. s.* మట్టితైలము.

Napkin, nap'kin, *n. s.* రుమాలు, తువాల,తళువము.

Napoleon, *n. s.* అతిఘనుడైనఒకచక్రవర్తినామము. or coin బంగారురూక.

Nappy, nap'py, *adj.* నురుగుకట్టిన.

Narcissus, năr-cis'sus, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

Narcotic, năr-cot'ic, *adj.* నిద్రనుకలగచేసే. opium is a ~ నల్లమందునిద్రనుకలగచేస్తున్నది.

Nard, nârd, *n. s.* జటామాంసి.

To Narrate, nar-rāte', *v. a.* చెప్పుట, విన్నవించుట.

Narration, nar-rā'shon, *n. s.* కథ, చరిత్ర, వృత్తాంతము.

Narrative, nar'ra-tive, *n. s.* కథ, వృత్తాంతము, చరిత్ర.

Narrator, nar-rā'tor, *n. s.* కథకుడు.

Narrow, nar'rō, *adj.* యిరుకైన, యిరకటమైన, వెడల్పులేని, పట్టమైన, చిన్న, సన్నమైన. a ~ pass యిరుకుగావుండేకనమ. his ~ chest or breast యిరకటమైనరొమ్ము. she had a ~ forehead దాని నొసలుచిన్నది, యిరకటము. he is in ~ circumstances కష్టదశలోవున్నాడు, దరిద్రుడుగావున్నాడు. or covetous లుబ్ధుడైన, లోభియైన. on a ~ inspection గట్టిగావిచారిస్తే, పట్టివిచారిస్తే. he gave a ~ attention to this దీన్నిబహుజాగ్రతగావిచారించినాడు. a ~ minded man సామర్థ్యబుద్ధిలేనివాడు. he is a man of ~ understanding వాడుజడుడు, మూఢుడు. the ball passed by him, he had a ~ escape గుండుతగలకనుపోయినది, కొంచెములోతప్పినాడు. he brought the story into a ~ compass ఆకథనుసంక్షేపముగాచెప్పినాడు, క్రోడీకరించిచెప్పినాడు. they laid him in the ~ bed వాణ్నిభూస్థాపితముచేసినారు.

To Narrow, nar'rō, *v. a.* యిరుకుగాచేసుట, వెడల్పుతక్కువచేసుట. here he ~ed the road యీస్థలములోబాటనుయిరకటముగాచేసినాడు.

To Narrow, nar'rō, *v. n.* వెడల్పుతక్కువౌట, యిరకటమౌట.

Narrowly, nar'rō-ly, *adv.* జాగ్రతగా, సూక్ష్మముగా, రవంతలో. he ~ missed killing the child వాడుఆబిడ్డనుచంపడానికికొంచెముతప్పినాడు, కాస్తలోతప్పినాడు. he ~ escaped punishment వాడికిశిక్షకావడానికిరవంతలోతప్పినది.

Narrowness, *n. s.* యిరకటము, వెడల్పులేమి. from the ~ of his circumstances వాడికష్టదశవల్ల, లేమివల్ల. ~ of understanding జడత్వము, మూఢత్వము.

Nasal, nā'sal, *adj.* అనునాశికమైన. ~ letters అనునాశికాక్షరములు. his pronunciation is ~ ముక్కుతోమాట్లాడుతాడు.

Nascent, nas'cent, *adj.* అప్పుడేకలిగే, ప్రారంభమయ్యే.

Nastily, năs'ti-ly, *adv.* రోతగా, అసహ్యముగా, కశ్మలముగా, కసుమాలముగా.

Nastiness, năs'ti-ness, *n. s.* రోత, అసహ్యము, కశ్మలము, కసుమాలము, పియ్యి.

Nasturtium, *n. s.* ఒకవిధమైనకూరాకు. See Cresses.

Nasty, năs'ty, *adj.* రోతయైన, మురికి, అసహ్యమైన, కశ్మలమైన, కసుమాలమైన. a nice man is a man of ~ ideas (Swift.) సొంట్లువెతికేవాడిమనస్సుసొంట్లకుఆలయముగావుంటున్నది, శుచిశుచిఅని పీకులాడేవాడిమనస్సుఅశుచికిఆలయముగావుంటున్నది.

Natal, nā'tal, *adj.* జన్మసంబంధమైన. his ~ day వాడుపుట్టినదినము, వాడిజన్మదినము. ~ soil జన్మభూమి.

Natcheny, *n. s.* a sort of grain రాగులు, తమిదెలు.

Nation, nā'shon, *n. s.* జాతి, ఏకదేశస్థులు, ఒకసీమవాండ్లు. the Telugu ~ తెలుగువాండ్లు. the Tamil ~ అరవవాండ్లు. the English ~ is spread throughout all lands యింగ్లీషువాండ్లుదేశదేశానికివ్యాపించివున్నారు. her death was much regretted by the ~ అదిచచ్చినదానికిఅందరుయేడ్చినారు. those of our ~ మనవాండ్లు, మనజాతివాండ్లు. there are more than ten ~s in Europe యూరోపుఖండములోజాతులుపదింటికిపైగావున్నవి. these are the English, the French, the American, the Russian &c. The feathered ~s పక్షిజాతులు.

National, nash'on-al, *adj.* సాధారణముగావుండే. ~ peculiarities ఆయాజాతిలోవుండేవిశేషములు. the ~ creed ఆజాతికిసాధారణమైనమతము. ~ good ప్రజాసుఖము, లోకసుఖము. ~ prejudices జాత్యభిమానము. ~ dress స్వజాతివుడుపు. the ~ school or public school సర్కారుబడి. ~ education సర్కారుపాఠకూటపుచదువు.

Nationality, *n. s.* national character, కులధర్మము, కులాభిమానము, జాత్యభిమానము. the Portugueze in India have lost all ~ ఇండ్యదేశములోవుండేప్రతికీసువాండ్లలోకులకట్టుచెడిపోయినది.

Nationally, *adv.* జాతికంతా, కులముయావత్తుకున్ను. they were ⌣ punished ఆకులము పెట్టుకు శిక్ష తగిలినది.

Native, nā′tive, *adj.* పుట్టిన, సహజమైన, స్వాభావికమైన, అకృత్రిమమైన, స్వయంగాపుట్టిన, స్వకీయమైన. ⌣ language స్వభాష. ⌣ country స్వదేశము. ⌣ soil జన్మభూమి. ⌣ produce ఆదేశమందుకయిరైనసరుకు, ఆదేశమందుపుట్టినసరుకు. he wore a ⌣ dress యీదేశపుడుపువేసుకొన్నాడు. this is a ⌣ dish యిదియీదేశపుఆహారము. she wore ⌣ ornaments యీదేశపుసొమ్ములుపెట్టుకొన్నది. his mother was a ⌣ woman వాడితల్లినల్లది. the ⌣ population was much alarmed at this యిందుకునల్లవాండ్లునిండాభయపడ్డారు. the tail is the ⌣ ornament of the peacock నెమలికితోకసహజమైనభూషణము. this is ⌣ coral, not artificial యిదిమంచిపగడముమాయపగడముకాదు. ⌣ functionaries అధికారస్థులుగావుండేయీదేశపువాండ్లు. a ⌣ house నల్లవాండ్లతరహాగావుండేయిల్లు. a ⌣ gentleman యీదేశస్థుడైనపెద్దమనిషి. a ⌣ doctor నల్లవైద్యుడు, యీదేశస్థుడైనవైద్యుడు. ⌣ infantry నల్లవాండ్లపటాళము, సిఫాయీలు. the memoirs are now printed in their ⌣ simplicity ఆచరిత్రలుపుట్టినవిపుట్టినట్టే అచ్చువేయబడ్డవి. this is ⌣ cinnabar, not artificial యిదిస్వయంసింధూరముకల్పించినదికాదు. the milk is sold in it's ⌣ purity పిండినపాలుపిండినట్టేఅమ్ముతారు.

Native, nā′tive, *n. s.* స్థలజ్ఞుడు, ఆదేశస్థుడు, యిక్కడివాడు, నల్లవాడు. he is a ⌣ of Bangalore బెంగుళూరిలోపుట్టినవాడు. the ⌣s నల్లవాండ్లు, యీదేశస్థులు, ఆదేశస్థులు. many of the ⌣s read English శానామందినల్లవాండ్లుయింగ్లీషుచదువుతారు. he and I were ⌣s of London మేమిద్దరములండనులోపుట్టినవాండ్లము. his mother was a ⌣ of France వాడితల్లిఫ్రెంచిది. a ⌣ of Bengal బంగాళాలోపుట్టినవాడు. the ⌣s of Madras చెన్నపట్నపువాండ్లు. this fish is a ⌣ of the China sea యిదిసీనాదేశసముద్రపుచేప, ఆసముద్రములోపుట్టినచేప. this tree is a ⌣ of England యిదిసీమచెట్టు.

Nativity, na-tiv′i-ty, *n. s.* జననము, జన్మము. the feast of the holy ⌣ క్రీస్తుమానుషపండుగ. the astrologer calculated his ⌣ ఆజ్యోతిష్కుడువాడిజాతకముగుణించినాడు. the individual regarding whom a ⌣ is cast ఈజాతకుడు.

Natural, nat′ū-ral, *adj.* I. Produced or effected by nature, not artificial సహజమైన, స్వాభావికమైన, తనకుతానేకలిగిన. a river is a ⌣ stream but a canal is artificial ఏరుదేవనిర్మితమైనది కాలవమనుష్యకృతమైనది. in this place is a ⌣ garden ఇక్కడ స్వయంగా ఉద్భవమైన పైకతోటవున్నది. a ⌣ mark on the skin పుట్టుమచ్చ. wine has a ⌣ tendency to produce intoxication మైకముచేసేదిసారాయికి సహజగుణము. a ⌣ image, not carved by human hands స్వయంభువైనవిగ్రహము, స్వయంవ్యక్తమైనవిగ్రహము. the fort has good ⌣ defences ఆకోటకుదేవనిర్మితమైనరక్షణవున్నది, అనగాకొండ, నది, అడివిమొదలైనవి. a head three times the ⌣ size సహజమైనతలకంటేమూడింతలుగావుండేతల. a diamond in it's ⌣ form దళముగావుండేవజ్రము, పనిచేయనివజ్రము. when he lost his ⌣ father కన్నతండ్రిచచ్చినప్పుడు. the hair of his head was like a ⌣ firework, erect and bristling వానితలవెండ్రుకలుదేవనిర్మితమైన, బురుసువలెనిక్కబొడుచుకొనిపెళుచుగావుండెను. II. illegitimate, not legal పరస్త్రీకిపుట్టిన. a ⌣ son పరస్త్రీకిపుట్టినకొడుకు, ఉంచుకొన్నదానికొడుకు. III. bestowed by nature, not acquired జన్మతఃకల్గిన, నైజమైన. there is a ⌣ enmity between the cat and the rat పిల్లికియెలుకకుజన్మవైరము. he has a ⌣ turn for music వానికిసంగీతముతనకుతానేవస్తున్నది. a ⌣ disposition స్వభావగుణము, నైజగుణము. the ⌣ frame ప్రాకృతశరీరము, స్థూలశరీరము. IV. not forced, not farfetched: dictated by nature సరళమైన. this book is written in a good ⌣ style ఈగ్రంథముమంచిసరళమైనపాకముగావ్రాసివున్నది. V. following the stated course of things క్రమమైన. these are the ⌣ consequences of your folly నీపిచ్చితనమునకుయిదికావలసినదిసిద్ధమే. youth is a sort of ⌣ in-

toxication యౌవనము తనంతటనేపుట్టేపొంకముదము. the ~ period of life సహజమైనఆయుస్సు. during his ~ life ప్రాణముపుండేదాకా. VI. consonant to ~ notions ప్రకృతిసిద్ధమైన. through a ~ blindness to the faults of his son కొడుకుతప్పులు తండ్రికి తెలియకపోవడము ప్రకృతిసిద్ధముగనుక. VII. discoverable by reason; not revealed స్వతస్సిద్ధమైన, స్పష్టమైన. ~ history జీవకోటివర్ణనము. the ~ history of this country ఈదేశములోపుండేజీవాలనుగురించిన గ్రంథము. ~ theology సృష్టిగుండాసృష్టికర్తను వూహించేశాస్త్రము. ~ religion సృష్టిద్వారాసృష్టికర్తనువూహించేమతము, సమస్తమున్ను ప్రకృతిసిద్ధమనేమతము, ప్రకృత్యాకలుగుతున్నదనేమతము. elements of ~ philosophy (Yates says) పదార్థవిద్యాసారము. VIII. tender: affectionate by nature కరుణగల, కనికరముగల. devoid of ~ affection (in Rom. I. 31.) A† స్నేహరహితమైన, కనికరములేని. ~ feelings prompted her to save her child కన్నకడుపుగనక తానడ్డపడిబిడ్డనుతప్పించినది. IX. unaffected, according to truth or reality తద్వత్తైన, వున్నదివున్నట్టుగావుండే, అకృత్రిమమైన. they used very ~ language తద్వత్తుగామాట్లాడినారు. this is a very ~ description of the marriage ఇదిఆవివాహముయొక్క తద్వత్తైనవర్ణనము. X. opposed to violent as a ~ death న్యాయమైన. a ~ death న్యాయమైనచావు, కాలమరణము. one was murdered, the other died a ~ death వొకడికిదుర్మరణముసంభవించినదివొకడు కాలమువచ్చిచచ్చినాడు. in puris naturalibus దిగంబరముగా. the ~ day ఉదయాస్తమానముల ప్రకారముగావుండేదినము, అనగాఘంటలప్రకారముకల్పితమైనదినముకాదు. the true name is సావనదినము See Warren page 382 and 101. the ~ man ప్రాకృతుడు. not spiritual (Yates in Dictionary says) ఆధిభౌతికమైన. the ~ man is opposed to the spiritual man విషయాసక్తికిన్ని విరక్తికిన్నివిరుద్ధము.

Natural, nat'ū-ral, *n. s.* (an idiot) పుట్టువెర్రివాడు, వట్టిపశువు.

Naturalist, nat'ū-ra-list, *n. s.* ఈశ్వరసృష్టితములైనపశుపక్షిమృగాలుపురుగులువృక్షములుమొదలైనవాటిస్వరూపస్వభావములను విచారించేవాడు.

Naturalization, nat-ū-ral-i-zā'shon, *n. s.* స్వదేశస్థుణ్నిగాచేసుకోవడము, పరదేశస్థుడికిస్వదేశస్థులతోటిపాటుఅధికారమునివ్వడము. after his ~ in that country ఆదేశస్థులతోటిపాటుగావాడికిన్ని స్వతంత్రస్వామ్యములుకలిగినతరువాత.

Naturalized, *adj.* స్వదేశస్థుడుగాచేయబడ్డ, స్వదేశస్థులలోకలుపుకోబడ్డ, సహజమైపోయిన, వాడుకపడిపోయిన. he is completely ~ here అతడుశుద్ధముగాయీదేశస్థుడైపోయినాడు, అనగా అన్యదేశస్థుడుయీదేశములో చాలాదినములుపుండినందువల్లయిక్కడపుట్టినవాడివలె అయిపోయినాడు. several English words have become ~ in this country కొన్నాయింగ్లిషుశబ్దములుయీదేశపుమాటలలోకలిసిపోయినవి. he became ~ among them వాండ్లల్లోవొకడైపోయినాడు.

Naturally, nat'ū-ral-ly, *adv.* According to the power or impulses of unassisted nature సహజముగా, స్వభావముగా. the poet has described this ~ ఆకవిదీన్నితద్వత్తుగావర్ణించినాడు. spontaneously: without art; without cultivation తనకుతానే, తనంతటనే, కృషిలేనిదై. there is no place where wheat ~ grows గోధుమలుతనకుతానేపయిరయ్యేభూమిలేదు. I ~ expected this అట్లాపుండునని సహజముగానమ్మినాను. The poet next describes the goddess, his description ~ commences with her face ఆకవితరువాతఆదేవతనువర్ణిస్తున్నాడు, అతడుసహజముగా ముఖముమొదలుకొనివర్ణించ నారంభించెను.

Naturalness, *n. s.* స్వాభావికత, స్వభావానుజాయిత్వము.

Nature, nā'tūre, *n. s.* [Johnson's definitions are these] I. An imaginary being, supposed to preside over the material and animal world మాయ, మహాశక్తి. Materialists assert that they worship ~ తాంత్రికులుశక్తిపూజచేస్తామంటారు. the wonders of art and ~ మనుష్యకృతమైనవింతలు దేవనిర్మితమైనవింతలు. he received from ~ a strong constitution ప్రకృత్యావాడిశరీరముఘట్టిది. II. The native state or properties of any thing by which it is discriminated from others ప్రకృ

తి, స్వభావము, గుణము. it is the ~ of fire to rise అగ్నికిపూర్ధ్వజ్వలనముస్వభావము. it is the ~ of opium to cause sleep నిద్రనుకలగచేయడమునల్లమందుగుణము, నల్లమందుశక్తి. it is wrong in it's own ~ అదిమొదలేతప్పు. the tiger is of the ~ of a cat పులిపిల్లియొక్క జాతిగావున్నది. by ~ he is Sudra వాడుజన్మతఃశూద్రుడు. according to ~: without affectation: with just representation తద్వత్తుగా, వున్నదివున్నట్టు, కలస్థితిగా. III. The constitution of an animated body దేహప్రకృతి, దేహగుణము. he was a painter by ~ వాడికిచిత్రపుపనిస్వయంగావచ్చినది, పుట్టుకతోవచ్చినది. human ~ మానుష్యము, మనుష్యత్వము. the divine ~ differs from the human ~ దేవత్వమువేరు, మనుష్యత్వమువేరు. this is a mere weakness of human ~ ఎటువంటివారికిన్ని తెరువుమరుపుకద్దు. celestial ~s దేవతలు. the divine ~ దైవము. bad custom becomes a second ~ దురభ్యాసమువల్లదుర్బుద్ధికలుగుతున్నది. IV. Disposition of mind: temper గుణము, భావము. a gentle ~ సాధుభావము, సాత్వికత. he is of a noble ~ ఆతనుమహాత్ముడు. he is of a mean ~ అల్పుడు, తుచ్ఛుడు, అనగానీచస్వభావముకలవాడు. good ~ సద్గుణము, సత్స్వభావము. good ~d or kind మంచి, దయాళువైన. ill ~ దుర్గుణము, దుస్స్వభావము. ill ~d చెడ్డ, క్రూరమైన. the real ~ of the language ఆభాషయొక్క రీతి, రసము. ~ made him shed a few tears వాడికిసహజముగాకండ్లనీళ్లువచ్చినవి. V. The regular course of things రీతి, క్రమము, వైఖరి. the law of ~ ప్రకృతిధర్మము. it is the law of ~ that the mother should take care of the child బిడ్డనుకాపాడడముతల్లికిప్రకృతిధర్మము. he paid the debt of ~ వాడికిప్రపంచముయొక్క ఋణము తీరినది, అనగాచచ్చినాడు. it is out of ~ that he should consent వాడుఒప్పుకోవడమనేప్రసక్తియొక్కడిది. in the ~ of things this is impossible ఇదిప్రపంచములోవుండడముఅసాధ్యము. in the course of ~ సహజముగా. having had many children, she, in the course of ~, became an old woman శానాబిడ్డలుకన్నదిగనక అదిసహజముగాముసలిది అయినది. he got whatever he could to satisfy the cravings of ~ ఆకలిని అణచడానకుతనచేతనైనంతమట్టుకు సంపాదించుకొన్నాడు. food requisite for the support of ~ దేహధారణకు కావలసినఅన్నము. he supported ~ on this miserable food for four days ఈదిక్కుమాలినఆహారముతోనాలుగుదినాలు ప్రాణముపెట్టుకొనివుండినాడు. ~ must be supported, not overloaded ప్రకృతినిపోషించవలసినదిగానిబళువుయెక్కించరాదు, అనగాఅమితముగాతినరాదు. easing ~ శంకానివృత్తిచేయడము. And while you followed the voice of ~ you said it was the voice of God (Wesley. 2. 77.) నీమననువచ్చినట్టుజరిగించి యీశ్వరాజ్ఞయని అన్నావు. "Nature is but a name for an effect, whose cause is God" ప్రకృతియనగాకార్యముదానికికారకుడుదేవుడు. VI. The compass of natural existence జగత్తు, ప్రపంచము, విశ్వము. animated ~ జీవరాశి, ప్రాణికోటి. all ~ is in the hand of God సర్వప్రపంచమున్ను యీశ్వరాధీనములోవున్నది. the productions of ~ ప్రపంచములో పుత్పత్తిఅయ్యేవస్తువులు. at night all ~ seems at rest రాత్రిళ్లుప్రపంచమునిద్రపొయ్యేటట్టువుంటున్నది. he whom all ~ obeys లోకేశ్వరుడు. and look through ~ up to nature's God (Pope) ప్రపంచమువల్లప్రపంచసృష్టికర్తనువూహించుకో. clouds of sand obscured the face of ~ ఇసుకకమ్ముకొని ప్రపంచము అస్తమించినట్టువుండినది. VII. The constitution or appearances of things ఆకారము, స్వరూపము. this painting is very true to ~ ఈ పటముతద్రూపముగావున్నది. the picture was painted after ~ నిజరూపుగావ్రాసినపటము. the marvels of ~ ఈశ్వరుడియొక్క విచిత్రసృష్టి. VIII. Natural affection or reverence, native sensations మోహము. the ties of ~ ప్రకృతిబంధకములు, అనగాఆశాపాశములు. IX. The state or operation of the material world ప్రపంచస్థితి, లోకవ్యాపారము. through the blindness of human ~ మనుష్యులకువుండే అజ్ఞానమువల్ల. This poet is a complete child of ~ ఈకవి ఆయారసమును తద్వత్తుగావర్ణించేవాడు. savages are mere children of ~ చెంచువాండ్లువట్టిబేలలు.

they left her in a state of ~ దారిద్రిద్యముగా విడిచినారు. X. Sort, species జాతి. birds and beasts are of different ~s పక్షిజాతివేరున్ను గజాతివేరు. of this ~ ఇటువంటి. of that ~ అటువంటి. of what ~? ఎటువంటి. what is the ~ of the suit? ఆ వ్యాజ్యము యొక్క రీతియెటువంటిది. a peace is of the ~ of a conquest (Shakespear) సమాధానము వొకవిధమైన జయముగావుంటున్నది. these two are of the same ~ ఈ రెండు వొక్కటే జాతిగావున్నవి. a bird's claws are of the ~ of hands మనకు హస్తములెట్లాగో పక్షులకుపాదములట్లాగు. XI. Sentiments or image adapted to ~; or, conformable to truth and reality నిజము. XII. Physicks; the science which teaches the qualities of things. తత్వము, ప్రకృతి. XIII. Johnson says, 'Of this word which occurs so 'frequently, with significations so various, and 'so difficultly defined, Boyle has given an ex- 'plication, which deserves to be epitomised. '—*Nature* sometimes means the Author of 'Nature, or *natura naturans;* as, *Nature* 'hath made man partly corporeal and partly 'immaterial. For *nature* in this sense may be 'used the word *creator.*—*Nature* sometimes 'means that on whose account a thing is what 'it is, and is called; as when we define the na- 'ture of an angle. For *nature* in this sense 'may be used *essence* or *quality.*—*Nature* 'sometimes means what belongs to a living 'creature at it's nativity, or accrues to it by it's 'birth, as when we say, a man is noble by *na- 'ture*, or a child is *naturally* forward. This may 'be expressed by saying, *the man was born so;* 'or, *the thing* was *generated such.*—*Nature* 'sometimes means an internal principle of local 'motion, as we say, the stone falls, or the 'flame rises by *nature;* for this we may say, 'that *the motion up or down* is *spontaneous*, or 'produced by it's proper cause.—*Nature* some- 'times means the established course of things 'corporeal; as, *nature* makes the night suc- 'ceed the day. This may be termed *establish- 'ed order*, or *settled course.*—*Nature* means 'sometimes the aggregate of the powers be- 'longing to a body, especially a living one; 'as when physicians say, that *nature* is strong, 'or *nature* left to herself will do the cure. 'For this may be used, *constitution, tempe- 'rament*, or *structure of the body.*—*Nature* is 'put likewise for the system of the corporeal 'works of God; as, there is no phœnix or chi- 'mera in *nature.* For *nature* thus applied, we 'may use *the world*, or *the universe. Nature* 'is sometimes indeed commonly taken for a 'kind of semi-deity. In this sense it is best 'not to use it at all.'

Natured, *adj.* గుణముగల, స్వభావముగల. good ~ మంచిస్వభావముగల. ill ~ చెడ్డస్వభావముగల, దుర్గుణముగల. the elephant is good ~, the cat is ill ~ ఏనుగదిమంచిస్వభావముపిల్లిదిచెడ్డస్వభావము.

Naught, nât, *adj.* చెడిపోయిన, పనికిరాని, కాని.

Naught, nât, *n. s.* అభావము, శూన్యము. to set at ~ అలక్ష్యముచేసుట.

Naughtily, nât'i-ly, *adv.* కొంటెతనముగా, దుష్టతనముగా, దుర్మార్గముగా.

Naughtiness, nât'i-ness, *n. s.* కొంటెతనము, దుష్టతనము, దుర్మార్గము.

Naughty, nât'y, *adj.* కొంటె, దుష్ట, తులవ. a ~ girl తుంటపిల్ల, తులవపిల్ల. ~ tricks కొంటెచేష్టలు.

Nausea, nâ'shê-a, *n. s.* వాంతివచ్చేటట్టువుండడము, గోంగ్రింత, డోకు, అరోచికము.

To Nauseate, nâ'shê-āte, *v. a.* గోంగ్రింపుకలిగిన చ్చుట, వాకరవచ్చుట, చీదరపడుట, అసహ్యపడుట. he ~s flattery అతనికిస్తుతియంటేచీదర.

Nauseating, *adj.* గోంగ్రింతగావుండే, చీదరగావుండే, అసహ్యమువచ్చే.

Nauseous, nâ'shus, *adj.* వాకరవచ్చే, చీదరైన, అసహ్యమైన. to render the dose less ~ they put some salt in it అంతవెగటులేకుండా వుండడానకు ఆ మందులో కొంచెముప్పువేస్తారు. ~ flattery అసహ్యకరమైనస్తోత్రము, చీదరగావుండేస్తోత్రము.

Nauseously, nâ'shus-ly, *adv.* వాకరవచ్చేటట్టు, చీదరగా, అసహ్యముగా.

Nauseousness, *n. s.* వాకరవచ్చేటట్టువుండడము, చీదర, అసహ్యము.

Nautch, *n. s.* Indian word for a dance ఆట, బోగమాట. a ~ girl బోగముది.

Nautilus, nâ'ti-lus, *n. s.* (Latin) ఒకవిధమైనగుల్ల, శంబూకభేదము.

Navacharam, *n. s.* (Sal ammoniac) నవాచారము.

Naval, nā'val, *adj.* యుద్ధవాడలసంబంధమైన. — action వాడయుద్ధము.

Nave, nāve, *n. s.* of a wheel బండిచక్రపునడిమిదిమ్మె, బండికల్లునడిమిదిండు, క్రిస్తియన్గుడియొక్క నడిమిశాల.

Navel, nāvl, *n. s.* బొడ్డు, నాభి. — string బొడ్డు, అనగాబొడ్డుపేగు. within the — of this hideous wood ఈఅఘోరమైనవనమధ్యమందు.

Navigable, nav'i-gable, *adj.* వాడలుపోవడానికిఅనుకూలమైన. a — river వాడలుపోతగిననది.

To Navigate, nav'i-gāte, *v. n.* పోవుట,ఇదివాడలనుగురించినమాట. a sea —d by all nations సమస్తదేశస్థులవాడలున్ను సంచరించేసముద్రము.

Navigation, nav-i-gā'shon, *n. s.* మాలిమిశాస్త్రము, వాడలయొక్క గమనాగమనము. this river is difficult of — ఈయేట్లోవాడలుపోవడమురావడముకష్టము.

Navigator, nav'i-gāt-or, *n. s.* వాడవాడు, వాడనుగడిపేవాడు,వాడమీదపొయ్యేవాడు.modern cant for a pitman, labourer, or excavator ఉప్పరవాడు, వడ్డెవాడు.

Navy, nā'vy, *n. s.* యుద్ధవాడలసమూహము, యుద్ధవాడలబలము.

Nay, nā, *adv.* లేదు, కాదు, అంతేకాకుండా,సహితము. he said — కాదన్నాడు, లేదన్నాడు. — do not say so వద్దుఅట్లాఅనక. — I can't tell నేనేనెరగను. — in his life time వాడుప్రాణముతోవుండగానేసహితము. he and his father, — his grand father, live there still వాడువాడితండ్రియిదిగాకుండావాడితాతసహితముయింకాఅక్కడవున్నారు. the rains hindering me many days (— sometimes weeks together) నానాదినములుమాత్రమేకాదు వారాలుతరబడివానచేతనాకుఅభ్యంతరమైనందున.

N. B. (an abbreviation of Nota Benè). ముఖ్యముగాతెలుసుకోవలసినదేమంటే.

Neap, nēp, *adj.* తక్కువగావుండే, అనగాకొన్నిదినములుసముద్రముపోటున్ను పాటున్ను మహాతక్కువగావుండే. — tides పోటున్ను పాటున్నుతక్కువగావుండేకాలము.

Near, nēr, *perp.* దగ్గర, వద్ద,సమీపమందు. do not go — him వాడిదగ్గరపోక. the feast was now — at hand ఇంతలోవుత్సవముదగ్గిరించినది.

Near, nēr, *adv.* కొంచెముతక్కువగా. he is — dead చచ్చేటట్టువున్నాడు, కొనప్రాణముతో వున్నాడు. It is — noon మధ్యాహ్నమునకుసమీపముగావున్నది. that price is very — a hundred rupees దానివెల నూరురూపాయలదాకా అయ్యాని. he was — being robbed వాడుకొంచెములోదోపుడుపోబోయెను.

Near, nēr, *adj.* సమీపమైన, దగ్గరగావుండే, సన్నిహితమైన. — relationship దగ్గిరిబంధుత్వము. on the — side దగ్గిరితట్టు, దగ్గిరిపక్క, అనగా ఈతట్టు, ఈవలితట్టు, ఇవతలితట్టు. the — side of a horse గుర్రానికిదగ్గిరితట్టు, అనగా యెక్కేవాడికిడాటముగావుండేగుర్రముయొక్క యెడమతట్టు. or miserly లోభియైన,లుబ్ధత్వముగల. a — man లోభి,లుబ్ధుడు.

To Near, nēr, *v. a.* దగ్గిరించుట,సమీపించుట,దగ్గిరికిపోవుట,ఇదిసముద్రభాష. when we —ed the town మాకుపట్టణముదగ్గిరించినప్పుడు.

Nearly, nēr'ly, *adv.* కొంచెముతక్కువగా. he is — dead చచ్చేగతిగావున్నాడు, కొనప్రాణముతోవున్నాడు. this string is — long enough ఈతాడునిడివిచాలీచాలకవున్నది. it is — a year ago సంవత్సరముకావచ్చినది. — half అరవాసి. the work is — done ఆపనికావచ్చినది. it was — falling పడిపొయ్యేటట్టువుండినది. he is — related to them వాండ్లకునిండాసమీపబంధువుడు. you are very — concerned in this ఇదినీకునిండాఅక్కరైనపని,అగత్యమైనపని.

Nearness, nēr'ness, *n. s.* సామీప్యము, సమీపముగావుండడము. from the — of their connection వారిబంధుత్వమునిండాసామీప్యమైనందున. or avarice లోభిత్వము.

Nearsighted, *adj.* దూరపుపార్వలేని.

Neat, nēt, *n. s.* i. e. cattle గొడ్లు, పశువులు.

Neat, nēt, *adj.* అందుగావుండే,సరాసరిగావుండే, నాణ్యమైన,విలక్షణమైన. — handed తీర్పరియైన,తీరిన. or grand దివ్యమైన. sometimes this is used in scorn దీన్నితిరస్కారముగానున్ను ప్రయోగిస్తారు.

this a ~ commentary ఇదిదివ్యమైన వ్యాఖ్యానము,అనగాదిక్కుమాలినవ్యాఖ్యానము.

Neatherd, nēt′herd, *n. s.* పసులవాడు.

Neatly, nēt′ly, *adv.* అందుగా, నాణ్యముగా,విలక్షణముగా.

Neatness, nēt′ness, *n. s.* అందము,నాజూకు, నాణ్యము, విలక్షణము, సరాసరి.

Nebula, *n. s.* చిన్నమబ్బు.

Nebulosity, *n. s.* మబ్బు, మందారము.

Nebulous, neb′ū-lus, *adj.* మబ్బువలెవుండే, మేఘమువలెఅగుపడే.

Necessarily, nec′es-sar-i-ly, *adv.* ఆవశ్యముగా, అగత్యముగా,విధిలేక. I ~ omitted it నేనుదాన్ని మానుకోవలసివచ్చినది. I ~ supposed so నేనట్లా అనుకోవలసివచ్చినది. a father and a son are not ~ alike తండ్రికొడుకులొకటేవలెనుండవలెననేవిధిలేదు.

Necessary, nec′es-sar-y, *adj.* అగత్యమైన,ఆవశ్యకమైన, నిండాఅక్కరైన. Is it ~ to go now? ఇప్పుడుపోవలసినదిఅగత్యమా.

Necessary, nec′es-sar-y, *n. s.*అగత్యమైనది. Bread is a ~ of life ప్రాణానికి అన్నము అగత్యమైనది. Necessaries or articles wanted అగత్యమైనసామానులు. he denied his daughter the common necessaries of life కూతురికికూడుగుడ్డపెట్టనన్నాడు. he went to the ~ దొడ్డికిపోయినాడు, బహిర్దేశమునకుపోయినాడు.

To Necessitate, nē-ces′si-tāte, *v. a.* నిర్బంధించుట. this ~d his dismissal ఇందువల్లవాణ్ని తోసివేయవలసివచ్చినది.

Necessitous, nē-ces′si-tus, *adj.* i. e. poor బీదైన, పేదైన, దరిద్రముగల.

Necessity, nē-ces′si-ty, *n. s.* అగత్యము, ఆవశ్యకము, అక్కర. or want దారిద్ర్యము, పేదరికము. what ~ had you to go there? నీకుఅక్కడికిపోవలసినఅగత్యముయేమివచ్చినది. I relieved him from the ~ of paying it వాడుదాన్నిచెల్లించవలసినఅక్కరలేకుండాచేస్తిని. he made a virtue of ~ ఈపుణ్యమునువిధిలేకచేసినాడు. the philosophical doctrine of ~ కర్మఫలము, బ్రహ్మలిపి. the Hindus believe that every thing is governed by ~ హిందువులుసమస్తమున్నుపూర్వకర్మఫలమని నమ్ముతున్నారు.

Neck, neck, *n. s.* మెడ, ఆగ్రము. or bosom రొమ్ములు. she has a handsome ~ దానిచండ్లుఅందముగావున్నవి. she covered her ~ with a handkerchief రొమ్ములనుబట్టతోకప్పుకొన్నది. a ~ of land కంఠభూమి, అనగారెండుభూఖండములకునడుమసంధిగావుండే చిన్నపాటిభూమి. you have now broken the ~ of the business ఈపనిలోవుండేముఖ్యమైనకష్టములనుగడిచినావు; ఈభాగముయిక నునీకుసులభమే. I have broken the ~ of the affair (Johnson) ఆపనిలోవుండేసంకటమునుసాధించినాను, యికనుసులభమే. stiff ~ed మూర్ఖమైన, పెడసరమైన, మొండి.

Neckcloth, neck′cloth, *n. s.* మెడగుడ్డ.

Neckerchief, *n. s.* పయిట, మెడకొంగు.

Necklace, neck′lāce, *n. s.* కంఠభూషణము, హారము. pearl ~ ముత్యాలహారము.

Necromancer, nec′rō-man-cēr, *n. s.* మాన్యగాడు, దయ్యాలపోతు, మంత్రగాడు.

Necromancy, nec′rō-man-cy, *n. s.* మాన్యము, తోడుబోతు, మంత్రము.

Nectar, nec′tar, *n. s.* అమృతము. the ~ of flowers పూదేనె.

Nectared *or* Nectarious, nec-tā′ri-us, *adj.* అతిమాధుర్యమైన.

Nectarine, nec′tar-ine, *n. s.* వొకవిధమైనపండు.

Need nēd, *n. s.* అక్కర,అగత్యము, అవసరము. or poverty దారిద్ర్యము, లేమిడి,పేదరికము. having ~ for it అదికావలసివున్నందున. what ~ had you to go there? నీవుఅక్కడికిపోవలసినఅగత్యముయేమివుండెను. the books I stand in ~ of నాకుకావలసినగ్రంథములు. this stands in ~ of correction యిదిదిద్దవలసివున్నది. See Needs.

To Need, nēd, *v. a.* కావలసివుండుట,అక్కరవుండుట. this ~s time యిందుకుకాలముకావలసివున్నది. as the houses ~ed repairs ఆయింటికిమరమ్మతుకావలసివుండినందున. you ~ not doubt it అందుకునీవుసందేహించవలసినఅక్కరలేదు. you ~ not come to-morrow నీవురేపురావలసినది లేదు.

Needful, nēd′fŭl, *adj.* అగత్యమైన,ఆవశ్యకమైన, కావలసిన. take as much as ~ కావలసినంతతీసుకో.

Needfulness, *n. s.* అవశ్యము, అక్కర.

Needily, *adv.* దరిద్రముగా, లేమిడిగా.

Neediness, nēd′i-ness, *n. s.* దారిద్ర్యము, బీదరిక ము, లేమిడి.

Needle, nēdle, *n. s.* సూది. a large ~ దబ్బనము. the mariner's ~ or compass కుంబాసు, దిక్సూచి లను చూపేయంత్రములోవుండేముల్లు.

Needleful, *adj.* ఒకసూటుసూదిలోగూర్చుకోతగిన. a ~ of thread ఒకసూటుసూదిలోగూర్చుకోత గినంతదారము.

Needless, nēd′less, *adj.* అగత్యములేని,అక్కరలేని. this renders my going ~ యిందువల్లనేనుపోవల సినఅగత్యముండదు.

Needlessly, *adv.* అగత్యములేక, అక్కరలేక.

Needlework, *n. s.* కుట్టుపని, కుట్రుపుపని.

Needs, nēds, *adv.* (must ~) అవశ్యముగా, అగ త్యముగా. I must ~ go నేనుపోవలసినది,నేనువె ళ్లకతీరదు. he must ~ go and sell my horse without leave శలవులేకనేనాగుర్రముఅమ్మడాన కుపనికియేమికట్టినది. these men must ~ be brothers వీండ్లునిద్ధముగా అన్నదమ్ములుగావుండ వలసినది.

Needy, nēd′y, *adj.* నిరుపేదైన.

Neel gao, *n. s.* (an animal so called) ఒకవిధమైన మనుబోతు.

Neem tree, *n. s.* నింబవృక్షము, వేపచెట్టు.

Ne'er, or Never, nev′ĕr, *adv.* యెన్నడూలేదు, యె క్కడాలేదు.

To Nees, *v. n.* తుమ్ముట.

Nefarious, nė-fā′ri-us, *adj.* పాపిష్టి.

Negation, nė-gā′shon, *n. s.* లేదనడము, కాదనడ ము. the article of ~ అనగా No.

Negative, neg′a-tive, *adj.* అభావార్థకమైన, నఙ ర్థకమైన. the ~ verb వ్యతిరేకక్రియ. the ~ conjunction అనగా nor he answered in the ~ లేదన్నాడు, కాదన్నాడు. temperance is a ~ virtue తాగకుండావుండడము అకరణరూపమైన ఒకసద్గుణము, అనగాచేయక మానుకోవడమే ఒ కసద్గుణము. he has many ~ virtues వాడుయే దుర్మార్గము నున్ను చేయకపూరికె వుండడము నేసద్గు ణములువాడివద్దవున్నవి. a child has many ~ virtues దుర్మార్గమునుచేయకుండావుండడమనేస ద్గుణములుబిడ్డలకుకలవు.

Negatively, *adv.* అభావముగా, వ్యతిరేకముగా. this is ~ proved by his silence అతనుయేమిన్ని అనకపోవడమువల్లనేఅదినిజమవుతున్నది.

To Neglect, nė-glect′, *v. a.* అశ్రద్ధచేసుట, ఉపే క్షచేసుట, అలక్ష్యముచేసుట, అశ్రద్ధచేసుట.

Neglect, nė-glect′, *n. s.* అశ్రద్ధ, ఉపేక్ష, అలక్ష్య ము, అశ్రద్ధ.

Neglected, *adj.* అశ్రద్ధచేయబడ్డ, ఉపేక్షచేయబడ్డ, అలక్ష్యముచేయబడ్డ, అశ్రద్ధచేయబడ్డ. verses cited from a ~ poet అప్రసిద్ధమైనకావ్యములో నుంచివుదాహరించినశ్లోకములు. a ~ garden పా డుతోట. a ~ child దిక్కుమాలినపిల్ల.

Neglectful, nė-glect′fŭl, *adj.* ఉపేక్షించే, అశ్రద్ధ చేసే, జాగ్రతలేని.

Negligence, neg′li-gence, *n. s.* అశ్రద్ధ,అజాగ్రత.

Negligent, neg′li-gent, *adj.* అశ్రద్ధమైన,అజాగ్ర తమైన.

Negligently, *adv.* అశ్రద్ధగా,అజాగ్రతగా,ఉపేక్ష గా.

Negotiable, nė-gō′shi-able, *adj.* చెల్లే, మారే, యి దిహుండినిగురించినమాట. this draft is not ~ at Madras యీహుండిచెన్నపట్నములోమారదు.

To Negotiate, nė-gō′shi-āte, *v. a.* సంధిచేసుట, రాయభారముచేసుట,మాట్లాడుట. or to exchange హుండీనిమార్చుట. he ~d the marriage ఆపెం డ్లినిమాట్లాడికుదిర్చినాడు. he ~ed a peace రాజీ చేసినాడు. I ~d the money bill ఆహుండిని మార్చినాను.

Negotiation, nė-gō-shi-ā′shon, *n. s.* రాజీ, రాయ భారము, సంధి, మధ్యస్థము, మాట్లాడడము. his ~ about the house was successful వాడుఆ యింటినిగురించిమాట్లాడినదిఅనుకూలమైనది.

Negotiator, *n. s.* సంధిచేసేవాడు,రాజీచేసేవాడు, రాయభారి, మాట్లాడేవాడు.

Negro, nē′grō, *n. s.* సిద్దీవాడు, కాపిరీవాడు, హ బ్షీవాడు, కారునలుపుమెంతమూతిచుట్టవెంట్రుక లున్నగలఆఫ్రికాదేశస్థుడు.

Negus, nē′gus, *n. s.* ఒకవిధమైనపానకము.

To Neigh, nā, *v. n.* సకిలించుట, యికిలించుట.

Neigh, nā, *n. s.* ఇకిలింపు, సకిలింత. I heard the ~ of a horse గుర్రముసకిలించగావింటిని.

Neighbour, nā′bur, *n. s.* (one who lives near to another) యిరుగింటివాడు, పొరుగింటివాడు, సమీ పస్థుడు. without letting his ~s know తిరుగు కు, లోకులకు,అక్కడివాండ్లకు తెలియకుండా,యి

రుగుపొరుగుమెరగకుండా. he lives close to me but I do not consider him my ⁓ మాపొరుగున వున్నాడుగాని నాకు అయినవాడుగా నేనుయెంచలేదు. he was beloved by his subjects and was dreaded by the kings who were his ⁓s అతని కిందికాపులు అతనిమీద విశ్వాసముగా వుండిరియితరరాజులు అనగా చుట్టుపట్లవుండే రాజులుఅతనికి భయపడుతూవుండిరి. he is a ⁓ of mine మాపొరుగింటివాడు. he and I were next door ⁓s వాడునేనుయిరుగుపొరుగునవుండేవాండ్లము. one who lives in familiarity with another పొరుగు (a word of civility) neighbour! అయ్యా, నాయనా, అన్నా. ⁓ do you approve this? యిదిమీకుసరేనా అయ్యా. you must help me in this my good ⁓s అయ్యా మీరందరు యిందుకుసహాయముచేయవలెను. he is a good ⁓ సరోసకారి, యిరుగుపొరుగుకుసహాయకుడైనవాడు. he is a bad ⁓ సరోసకారహీనుడు, ఇరుగుపొరుగుకుపొడగనివాడు. thy ⁓'s house పొరిగింటియిల్లు, పరగృహము, అన్యగృహము, రెండోవాడియిల్లు. thy ⁓'s wife పొరిటిభార్య, పరస్త్రీ, పొరుగునిపెండ్లాము. your ⁓'s wealth పొరిటిధనము, పరధనము, ఎదటివానిసొమ్ము. thou shalt love thy ⁓ as thyself నీయందునీకెంతాశవుండునోపరులయందు అంతాశవుండనీ, నీవలెనేపరులనుఅనుకో. patience benefits you and your ⁓ తాళిమితన్నూగాచునుయెదిరినీగాచును. In Ezek. XXII. 11. ⁓'s wife పైరివానిభార్య. D† సమీపవానిసొజాయా. A†. here F† says "the wife of him who lives in the house close to thee!" In Matt. V. 43. thy ⁓ (*Dōst'* Martyn's Persian). స్వసమీపవాని A† పరుడు G† మిత్ర K†.

Neighbourhood, nā'bur-hŭd, *n. s.* సమీపము, యిరుగు, పొరుగు, యిరుగువాండ్లు, పొరుగువాండ్లు. in this ⁓ యీసమీపమందు, యీప్రాంతమందు. in the ⁓ of the town ఆపట్టణసమీపమందు. that is a good ⁓ అదిమంచిప్రాంతము.

Neighbouring, nā'bur-ing, *adj.* సమీపమైన. he went to a ⁓ village ఆప్రాంతములోవుండే వూరికిపోయినాడు. one of the ⁓ carriages మనతోకూడావచ్చేబండ్లలోవొకటి.

Neighbourly, nā'bur-ly, *adj.* దయగల, విశ్వాసముగల, సరసుడైన, ప్రీతిగల.

Neighing, *n. s.* సకిలింపు, గుర్రపుకూత.

Neither, nē'thĕr, *conj.* అదీకాదుయిదీకాదు, రెండున్నుకాదు. I know ⁓ good nor bad about it అందునగురించిమంచితెలియదుచెడుతెలియదు. which did you send? ⁓ నీవుపంపించినదియిదాఅదా, యిదీకాదుఅదీకాదు. ⁓ of them is mine అదీనాదికాదుయిదీనాదికాదు. ⁓ he nor I went there అక్కడికివాడున్నుపోలేదునేనున్నుపోలేదు.

Nellore, *n. s.* (name of a town) సింహపురము, నెల్లూరు.

Nem. Con. *adv.* (that is, Nemine Contradicente) (By the consent of all persons) సర్వసమ్మతిగా, ఏకవాక్యతగా. we agreed nem. con. to admit him అతణ్నిచేర్చుకోవడానికి మేముఏకవాక్యతగాచెప్పినాము.

Neophyte, *n. s.* శిష్యుడు.

Nephew, nev'ū, *n. s.* తోడబుట్టినవాడికొడుకు, తోడబుట్టినదానికొడుకు, మేనల్లుడు

Nepotism, nep'ō-tism, *n. s.* తనవాండ్లనేదాక్షిణ్యము, స్వాభిమానము. See Favouritism.

Neptune, *n. s.* సముద్రరాజు.

Nerbudda, *n. s.* (name of a river) నర్మద. "Narmada."

Nereid, *n. s.* కవికల్పితసముద్రదియదేవతావిశేషము.

Nerve, *n. s.* నరము, సిరా, ధమని, నాడి. or strength బలము. a man of strong ⁓s బలిష్ఠుడు, ధైర్యస్థుడు. a woman of weak ⁓s బలహీనురాలు. (Johnson calls this *medical cant*) a disordered state of the ⁓s బలహీనము.

Nerveless, nerve'less, *adj.* నిస్త్రాణమైన, బలహీనమైన.

Nervous, nerv'us, *adj.* నరములమయముగావుండే, బలముగల, బలిష్ఠమైన, దార్ఢ్యమైన. this book is writen in a ⁓ style బహుధాటిగావ్రాసినగ్రంథము. or timid, weak పిరికి, బలహీనమైన. it makes me quite ⁓ నాపొళ్లురుపుల్లుమంటున్నది, నాపొళ్లుగడగడమనివణుకుతున్నది.

Nervously, *adv.* (strongly) బలముగా, దార్ఢ్యముగా. as meaning weakly అధైర్యముగా, తత్తరపాటుగా.

Nervousness, *n. s.* బలము, దార్ఢ్యము.

Ness, త్వము, తనము. poisonousness విషత్వము. turbidness మలినత్వము, మాలిన్యము. childishness పసితనము, తెలివిమాలినతనము.

Nest, nest, *n. s.* పక్షిగూడు, కులాయము. an ant's — చీమలపుట్ట. white ants' — చెదుల్లపుట్ట. this street is a — of thieves యీవీధి దొంగలకు ఆలయము. he raised a — of hornets (కందిరీగలు) about his ears అందరుతనమీద వెలరేగేటట్టుచేసుకొన్నాడు. a — or set of dishes ఒకజతపింగాండ్లు. — egg వృద్ధికావడానకు ఆకరముగా వుండేధనము. this money is a very good — egg to him వాడికియీరూకలు ఆకరముగా వున్నది, బంగారమున్నది, అనగా దీన్నివృద్ధిచేసుకోవచ్చుననిభావము. the bird that builds a pendulous — గిజిగాడు.

To Nestle, nesle, *v. n.* దాగివుండుట, ఒదుగుకొనివుండుట, చేరుకొనివుండుట.

Nestling, nes'ling, *n. s.* పక్షియొక్క లేతపిల్ల.

Net, net, *n. s.* వల. a large bag made of — చిక్కము.

Net, net, *adj.* or clean తేలిన, నికరమైన. the — balance నికరముగాయేర్పడ్డనిలువ.

To Net, net, *v. a.* వలనుఅల్లుట, వలవేసిపట్టుట. what did you — in this bargain? యీ బేరములోనికేమి నికరము తేలినది.

Nether, neth'ĕr, *adj.* కింది, అడుగు. the — millstone అడుగుతిరగలి, తిరగలియొక్క అడుగురాయి. his heart is like the — millstone వాడిమనసు రాయిగావున్నది, చట్రాయిగావున్నది.

Nethermost, neth'ĕr-mōst, *adj.* అన్నిటికికింది.

Nettle, net'tle, *n. s.* దురదగొండి, దూలగొండి.

To Nettle, net'tle, *v. a.* రేచుట, రేగేటట్టుచేసుట.

Nettled, *adj.* రేగిన, రేగేటట్టుచేయబడ్డ, ఆగ్రహముగల.

Nettle rash, *n. s.* కుక్కముండ్లు called in Tamil எரிசினப்பு.

Network, net'wurk, *n. s.* వలరీతిగాచేసినపని. the — at the top of a palm tree తాటిజీబు, జవట, జవర.

Neuter, nū'tĕr, *adj.* నపుంసకమైన, మధ్యస్థమైన, తటస్థమైన. the — gender నపుంసకలింగము. he stood — యిటూచేరక అటూచేరకవుండినాడు.

Neutral, nū'tral, *adj.* ఒకపక్షమున్నుకాకుండావుండే, అటూకానియిటూకాని, మధ్యస్థముగావుండే, తటస్థముగావుండే. — ground మధ్యస్థముగావుండేభూమి, మధ్యస్థముగావుండేవిషయము. he remained — వీరితోనున్ను కలియక వారితోనున్ను కలియకవుండినాడు. two brothers contended but the father stood — అన్నదమ్ములుపోరాడినారు గానితండ్రి ఒకరిపక్షముకాకవుండినాడు. a — territory పొత్తుగావుండేరాజ్యము.

Neutrality, nū-tral'i-ty, *n. s.* ఒకపక్షముకాకవుండడము, మధ్యస్థత, తటస్థత. he is in a state of — యేపక్షములోనున్ను కలియకవున్నాడు, యేజోలికిపోకవున్నాడు.

Neutralization, *n. s.* నిరర్థత, దౌర్బల్యము.

To Neutralize, *v. a.* నిరర్థముచేసుట, దుర్బలముచేసుట, నిరర్థకముచేసుట. this order —s that regulation యీఆజ్ఞవల్ల ఆచట్టముయొక్క బలముపోతున్నది.

Neutralized, *adj.* నిరర్థమైపోయిన, దుర్బలముగాపోయిన. devotion — by hypocrisy కపటముచేతచెడిపోయినభక్తి. the poison was — by milk విషముపాలచేతవిరిగిపోయినది.

Never, nev'ĕr, *adv.* యెప్పుడున్ను లేదు, యెన్నడున్ను లేదు. I — saw him before మునుపునేనువాన్నియెన్నడుచూడలేదు. he will — return వాడు యికనుమళ్లీరాబోయ్యేది లేదు. he — came వాడు రానేలేదు, యింతమాత్రమురాలేదు. — mind చింతలేదు, కాని, పోని, వుండనీ. — mind the carriage, bring the horse బండిఅక్కరలేదు, గుర్రమును తీసుకరా. If you won't tell me — mind నీవు చెప్పకుంటేమానె. — fear భయపడవద్దు. this will — do యిదియింతమాత్రమునికిరాదు. were it — so new అదియింతకొత్తదైనప్పటికిన్ని.

Nevertheless, nev-ĕr-thē-less', *adv.* అయినప్పటికిన్ని. In Eph. 5. 33. πλην అతఏవ A† but తథాపి B† కాబట్టి P†.

New, nū, *adj.* క్రొత్త, నూతనమైన, అపూర్వమైన. a — trial పునర్విమర్శ. this was quite — to me యిదినాకు ఆశ్చర్యముగావుండినది. every — hill presented — difficulties కొండకొండకు ఒక సంకటమువుండినది. the army took up a — position ఆదండుస్థలాంతరమునకుపోయినది. this is a — proof యిదివేరేవుదాహరణము. the horse is — to the carriage యీగుర్రముబండికియింకా పనుపడలేదు, మరగలేదు. he is — to the business వాడికియింకా ఆపనిఅభ్యాసముకాలేదు.

the ~ birth పునర్జన్మము. ~ year's day సంవత్సరాది. New-year's gift సంవత్సరబహుమానము. a ~ world పరలోకము. as denoting excellence (See Benson and Doddridge on John XII. 34) అభినవమైన. the New Testament ధర్మపుస్తకవ్యాకేమాంశ A†.

New, nū, *adv.* కొత్తగా. ~ born కొత్తగాపుట్టిన.

Newfangled, nū-fang'gld, *adj.* కొత్తగాకల్పించిన, నూతనసృష్టియైన, లోకములోలేని, విపరీతమైన, వింతైన, చోద్యముగావుండే, యుదితిరస్కారద్యోతకమైనశబ్దము. ~ expressions యెన్నడువిననికొన నిమాటలు. he has built his house in a ~ style లోకములోలేనితరహాగాయిల్లుకట్టించినాడు.

Newfangleness, *n. s.* విపరీతము, లోకములోలేని వింత, చోద్యము.

New-gate, *n. s.* లండనుపట్నములోవుండేఒకపేట, ఆపేటలోవుండే పెద్దచెరసాలయున్ను, దీనిదగ్గర తూకువేస్తారు. a ~ attorney దొంగలకుగురువు.

Newly, nū'ly, *adv.* కొత్తగా, నవీనముగా, అపూర్వముగా.

Newness, nū'ness, *n.s.* కొత్తరికము, నవీనత, అపూర్వము. from the ~ of the house ఆయిల్లుకొత్తదిగనుక.

News, nūs, *n. s.* సమాచారము, వర్తమానము.

Newsmonger, *n. s.* పనికిమాలినసమాచారములుచెప్పతూతిరిగేవాడు, విచారించేవాడున్ను.

Newspaper, *n. s.* సమాచారపత్రిక, ప్రసిద్ధపత్రిక. the usual word is పత్రిక.

Newt, nūt, *n. s.* జలగోధిక, సిరుడుము.

Next, next, *adj.* అవతలి, తర్వాతి, రెండో, పై, వచ్చే, పొరుగు. read the ~ word అవతలిమాటను చదువు. ~ day మరునాడు, రెండోనాడు. the ~ day but one మూడోనాడు. ~ door పొరుగిల్లు, పక్కయిల్లు. they and I are ~ door neighbours వాండ్లునేనున్నుయిరుగింటిపొరుగింటివారము. I live ~ door to the church గుడికిపక్కయింట్లోవున్నాను. ~ time వచ్చేసారి, రెండోసారి. ~ morning మరునాటితెల్లవారి. ~ Monday అవతలిసోమవారము, వచ్చేసోమవారము. the ~ year మరుసటిసంవత్సరము. in the ~ place పిదంతు, అనంతరం, యిదిగాక. ~ of kin ముఖ్యవారసులు లేనిపక్షమందువారసులుకాగలవాడు. here in this world and in the ~ ఇహమందుపరమందు. the ~ world పరలోకము.

Next, next, *adv.* తర్వాత, అవతల. what happened ~? తర్వాతయేమిసంభవించినది. you see he has beaten his wife and his child; we shall next hear of his murdering them చూడువాడుపెండ్లాన్నికొట్టినాడు, బిడ్డనుకొట్టినాడు రెండోదివాండ్లనుచంపినాడనివిందుమేమో. cleanliness is ~ to godliness (Wesley.) దైవభక్తికిరెండోదిపారిశుద్ధ్యము.

Nib, nib, *n. s.* పేనామొన, పక్షిముక్కుమొన.

To Nib, nib, *v. a.* పేనాటొంకొత్తుట. a broad ~bed pen మొద్దుపేనా.

To Nibble, nib'ble, *v. a.* కొంచెముకొంచెముగాతినుట. the fish ~d the bait and left it ఆచేప గాలముమీదియెరను కొంచెముకొంచెముగాతిని పోయెను.

Nice, nīce, *adj.* మంచి, లక్షణమైన, సొగసైన, చక్కని, నాణ్యమైన, సూక్ష్మమైన, మెళుకువైన, సున్నితమైన, నాజూకైన. this is ~ bread యిదిభోగ్యమైనరొట్టె. a ~ turband నాణ్యమైనపాగ. a very ~ enquiry అతిసూక్ష్మమైనవిమర్శ. if you are so ~ you will never get a horse నీవుయిట్లావంకరలుచెప్పితే నీకెన్నటికిగుర్రముచిక్కదు.

Nicely, nīce'ly, *adv.* మెళుకువగా, సూక్ష్మముగా, నాజూకుగా, భోగ్యముగా.

Niceness, *n. s.* సున్నితము, నాజూకు, భోగ్యత. she shewed great ~ in her choice దానియెన్నామొత్తుకొనుటాపూరికెనాణ్యాలువిచారించినది.

Nicety, nīc'e-ty, *n. s.* సున్నితము, నాజూకు, భోగ్యత. this suits his case to a ~ యిదివాడిసంగతికిదిట్టముగావున్నది, బొట్టుపెట్టినట్టువున్నది. Niceties భోగ్యమైనపదార్థములు, కష్టమైనపదార్థములు.

Niche, niche, *n. s.* గూడు. there was a ~ in the wall in which a clock was placed గోడలోవొకగూడువుండినదిఅందులోవొకఘడియారముపెట్టివుండినది.

Nick, nick, *n. s.* నరుకు, గాటు. or exact point of time ఆనిమిషములో, ఆసమయములో. he came just at the ~ of time ఆకస్మికముగాఆసమయానికివచ్చిదుమికినాడు.

To Nick, nick, *v. a.* గాటుపెట్టుట. he ~ed the time exactly వేళకువచ్చిదుమికినాడు.

Nickname, nick'nāme, *n. s.* ముఱగాళిపేరు. A nickname is a name which the person himself does not approve. Thus the English are called Feringy, the Musulmans are called Turaca, the Jangams are called Pasanda, the French are called Crapaud.

To Nickname, nick'nāme, *v. a.* ముఱగాళిపేరుబెట్టుట.

Nicobars, *n. s.* నాగబారిదేశము.

Nidification, *n. s.* గూడుకట్టడము,యిదిపక్షినిగురించినమాట. during the time of ~ గూడుకట్టేసమయములో.

Niece, nēce, *n. s.* కూతురాబుట్టినవానికూతురు,తోడబుట్టినదానికూతురు, మేనకోడలు.

Nigella Indica, (Fennel flower seed) నల్లజీలకర్ర.

Niggard, nig'gard, *n. s.* లోభి, పిసినారి.

Niggard, nig'gard, *adj.* లోభియైన, పిసినారియైన.

Niggardliness, *n. s.* లోభితనము, పిసినారితనము.

Niggardly, nig'gard-ly, *adj.* లోభిగావుండే, పిసినారియైన.

Niggardly, nig'gard-ly, *adv.* లోభితనముగా, పిసినారితనముగా.

Nigger, *n. s.* See Negro.

Nigh, nī, *prep.* దగ్గర, దాపు, సమీపము.

Nigh, nī, *adv.* దగ్గరగా,దాపుగా. the feast drew ~ ఆవుత్సవముసమీపించినది. I well ~ fell పడబోయినాను.

Nigh, nī, *adj.* దగ్గరైన, సమీపమైన.

Night, nīt, *n. s.* రాత్రి, మాపు. at ~ రాత్రివేళ. a dark ~ వెన్నెలలేనిరాత్రి. to ~ నేటిరాత్రి. last ~ నిన్నరాత్రి. over ~ తొలినాటిరాత్రి, ముందుదినమురాత్రి. day and ~ రాత్రింబగలు. all ~ long రాత్రిఅంతా. they sunk in ~ చచ్చిరి. everlasting ~ నరకము. the ~ of ignorance అజ్ఞానాంధకారము.

Nightcap, *n. s.* పండుకొనేటందుకుపొయ్యేటప్పుడు వేసుకొనేకుళ్లాయి.

Nightfall, *n. s.* అస్తమానవేళ, సంధ్యవేళ.

Nighthag, *n. s.* కూస్వకత్తె.

Nightingale, nīt'in-gāle, *n. s.* మధురధ్వనముగా రాత్రిపాడేపక్షి, చకోరమువంటిపక్షి.

Nightjar, *n. s.* a sort of bird గుండుముక్కుగా డుఅనేపిట్ట, ఆసకప్పిరగాడనేపిట్ట. See Goat-sucker.

Nightly, nīt'ly, *adv.* ప్రతిరాత్రి.

Nightman, nīt'man, *n. s.* కుప్పబండివాడు.

Nightmare, nīt'māre, *n. s.* గాలితొక్కడము. he had the ~ భయంకరమైనస్వప్నముకనిచేతులుకాళ్లాడకలేవలేకసంకటపడ్డాడు.

Nightpiece, nīt'pēce, *n. s.* రాత్రివర్ణనము, రాత్రినిగురించినపటము.

Nightrail, nīt'rāl, *n. s.* రాత్రిళ్లుతొడుక్కొనేనిలువుచొక్కా.

Nightshade, *n. s.* ఉమ్మెత్తవంటిఒకచెట్టు.

Nightsoil, *n. s.* కుప్ప, అమేధ్యము, మలము.

Nightwalker, *n. s.* రాత్రిళ్లుతిరిగేమనిషి,అనగాదొంగ, వ్యభిచారి.

Nil, *n. s.* నకించిత్, యేమిన్నిలేదు,సున్న,శూన్యము.

Nilgao, *n. s.* మనుబోతు.

Nimble, nim'ble, *adj.* లాఘవమైన, చులకనైన, చురుకుగల. See Agile.

Nimbleness, *n. s.* లాఘవము, చురుకు.

Nimbly, nim'bly, *adv.* లాఘవముగా, చురుకుగా.

Nincompoop, *n. s.* చాదస్తుడు, అవివేకి, మొండివాన్ని.

Nine, nīne, *adj.* తొమ్మిది. he arrived at ~ in the morning తెల్లవారితొమ్మిదిఘంటలకు వచ్చిచేరినాడు. the ~ అనగా the ~ muses See Muse *n. s.*

Ninefold, nīne'fōld, *n. s.* తొమ్మిదింతలు.

Ninepence, *n. s.* ఒకవిధమైననాణ్యము, యిదిమూలుపిల్లింగ్.

Ninepince, *n. s.* పిల్లకాయలుఆడేఒకవిధమైనఆట, అనగాతొమ్మిదికులకలువరసగాపెట్టిచెండుతో కొట్టేఆట.

Ninescore, *adj.* తొమ్మిదియిరువైలు, అనగానూటయెనభై.

Nineteen, nīne'tēn, *adj.* పందొమ్మిది.

Nineteenth, *adj.* పందొమ్మిదో. on the ~ పందొమ్మిదోతేదిని.

Ninetieth, *adj.* తొంభైయో.

Ninety, nīne'ty, *adj.* తొంభై.

Ninny, nin'ny, Ninnyhammer, nin'ny-ham-mĕr, *n. s.* పిచ్చివాడు, చాదస్తుడు.

Ninth, nīnth, *adj.* తొమ్మిదో. on the ~ తొమ్మిదోతేదిని.

To Nip, nip, *v. a.* గిల్లుట,కొరుకుట, కరుచుట,తుంచుట. the cold nipped the fruit in the bud చలి

చేతఆకాయపిందెలోనే చచ్చిపోయినది. nipping cold కరిచేచలి.

Nip, nip, *n. s.* కాటు, గిల్లు, కొరుకు.

Nipped *or* Nipt, *adj.* తెగిన,తుంచిన. his hopes were ~ in the bud వాడియత్నముఆరంభము లోనేభంగమైపోయినది.

Nippers, nip'pĕrs, *n. s.* చిన్నపటకారు. for cutting nuts అడకొత్తు, పోకొత్తు. used by barbers చిమ్టా,తండసము. used by goldsmiths ద్రావణము.

Nipple, nip'ple, *n. s.* చన్నుమొన, చన్నుముక్కు.

Nisi-prius, nī'si-prī'us, *n. s.* ఒకవిధమైనన్యాయసభ.

Nit, nit, *n. s.* ఈరు, ఈపి. a comb to clean out ~s ఈర్పెన. to comb the ~s out ఈర్చుట.

Nitre, nī'tĕr, *n. s.* పెట్లుప్పు, సురాకారము.

Nitrous, nī'trus, *adj.* పెట్లుప్పుసంబంధమైన, పెట్లుప్పుకలిసిన. ~ acid పెట్లుప్పుద్రావకము.

Nitty, nit'ty, *adj.* ఈళ్లుపట్టిన, ఈపిపట్టిన.

No, nō, *adv.* లేదు, కాదు, లేరు,కారు, లేను, కాను. &c. he neither answered yes nor ~ కద్దనడు,లేదనడు. there was ~ reason to pay the money ఆరూకలుచెల్లించవలసినదిలేదు. he felt ~ pity for them వాడువాండ్లకుఅయ్యోఅనలేదు. he has ~ sense వాడికిబుద్ధిమట్టు. I desire ~ more నేనడిగేదియింతే, నేను అధికముకోరలేదు. ~ one యెవరున్నులేదు. ~ man can say so యెవడున్నుఅట్లాఅనలేదు. do they sell cloth? ~ బట్టలుఅమ్ముతారా,లేదు. there was ~ teaching him this యిది.వాడికినేర్పేటందుకువల్లకాకపోయినది, యిదివాడికినేర్పడముఅసాధ్యము. ~ such thing యెంతమాత్రములేదు,యెంతమాత్రముకాదు. he is ~ more వాడుయికనులేదు, అనగాచచ్చినాడు. ~ more! యింకఅక్కరలేదు. ~ thank you నాకువద్దు. ~ where యెక్కడాలేదు. Gods that are ~ gods లేనిపోనిదేవతలు.

Nobility, nō-bil'i-ty, *n. s.* 1. Antiquity of family joined with splendour అనాదిప్రసిద్ధవంశజత్వము. 2. Rank or dignity of several degrees conferred by sovereigns సార్వభౌములచేతమండలాధిపతులకుయివ్వబడినదర్జా, కితాబు. the ~ in England, Duke, Marquis, Earl, Viscount, Baron యివియెంగులండులోవుండే మండలాధిపతులకుయివ్వబడ్డకితాబు. the native ~ under the Madras government, as the chiefs of Mysore, Tanjore Rajah &c. రాజులు, నబాబు. 3. The persons of high rank; the persons who are exalted above the commons ఘనులు, గొప్పవాండ్లు, పెద్దమనుష్యులు. 4. Dignity, grandeur, greatness ఘనత, మహిమ, గొప్పతనము.

Noble, nōble, *adj.* 1. Of an ancient and splendid family అనాదిప్రసిద్ధవంశస్థుడైన. he is of ~ blood అతడుగొప్పవంశస్థుడు. 2. Exalted to a rank above commonality, గొప్పదర్జాగల, ఘనులైన. 3. Great, worthy, illustrious: both men and things గొప్ప, ఘనమైన, ప్రసిద్ధమైన. a ~ poet ప్రసిద్ధుడైనకవి. a ~ steed దొడ్డగుర్రము. 4. Magnificent, stately గంభీరమైన,దివ్యమైన. a ~ parade కవాయితుచేసేదివ్యమైనమైదానము. 5. Free, generous, liberal ధారాళముగల, ఉదారమైన. his is a ~ spirit అతనుమహోదార. 6. Principal ముఖ్యమైన. the heart is one of the ~ parts of the body హృదయముశరీరముయొక్కఆయవట్లలోఒకటి. "The Most Noble" (a title) బహదరు (H.)

Noble, nōble, *n. s.* a coin పూర్వకాలపుఒకవిధమైనబంగారునాణ్యము.

Noble, nōble, Nobleman, nōble'man, *n. s.* one who is ennobled రాజువల్లయివ్వబడ్డగొప్పపట్టముగలవాడు, సంస్థానాధిపతి. the native ~s as the rulers of Coorg &c. are called Rajahs రాజులు, నబాబులు.

Nobleness, nōble'ness, *n. s.* 1. Greatness; worth, dignity, magnanimity గొప్పతనము,యోగ్యత,ఘనత,గంభీరత,ప్రౌఢిమ. 2. Splendour of descent కులీనత్వము.

Nobless, nō-bless', *n. s.* ఘనులు, రాజులు, నబాబులు.

Nobly, nō'bly, *adv.* ఘనముగా, గొప్పగా, ప్రౌఢిమగా.

Nobody, nō'bod-y, *n. s.* యెవరులేరు. ~ says so అట్లాయెవరుఅనరు. the church is ~'s property గుడిఒకరిసొత్తుకాదు. I told ~ నేనుయెవరితోను చెప్పలేదు. ~ will be the wiser మనకుతప్పయెవరికితెలియదు. ~ wanted it అదియెవరికిఅక్కరలే-

డు. the painter who pleased everybody and ~ అందరిదూషణకున్ను భూషణకున్ను పాత్రుడు గావుండేచిత్రగాడు.

Nock, *n. s.* పిరుదులు.

Nocturnal, noc-tur′nal, *adj.* రాత్రిటి, రాత్రిసంబంధమైన.

To Nod, nod, *v. a.* and *n.* తలవూచుట, శిరఃకంపము చేసుట. he ~ed assent మంచిదనితలవూచినాడు. to be drowsy తూగిపడుట.

Nod, nod, *n. s.* తలవూచడము, శిరఃకంపము, కునికిపాటు, తూగిపడడము.

Nodding, *n. s.* శిరఃకంపము, తూగిపడడము. p‖ the ~ groves గాలికికదులుతూవుండే తోపులు. ~ plumes కదులుతూవుండేకురాయీలు.

Noddle, nod′dle, *n. s.* తలకాయ, యిదితిరస్కారమైనమాట.

Noddy, nod′dy, *n. s.* వెర్రిముఖము.

Node, nōde, *n. s.* గ్రంథి, ముడి. the ascending ~ రాహు. the descending ~ కేతు.

Nodule, *n. s.* a lump వజ్రదళము.

Noggin, nog′gin, *n. s.* a small mug చిన్నజోడుతపేలా.

Noise, nôise, *n. s.* చప్పుడు, ధ్వని, శబ్దము, సందడి. to make a ~ చప్పుడుచేసుట, సందడిచేసుట, అరుచుట. this murder made a great ~ in the country యీఖూనిదేశమంతావదంతిగావుండినది. the ~ of the sea సముద్రఘోష. the ~ made by crows కాకులఅరుపు.

To Noise, nôise, *v. n.* అరుచుట, చప్పుడౌట.

To Noise, nôise, *v. a.* బయిటపెట్టుట, రట్టుచేసుట. this was ~d abroad యిదిబయిటయేకవదంతిఅయినది.

Noiseless, nôise′less, *adj.* నిశ్శబ్దముగావుండే.

Noisily, *adv.* ఏకచప్పుడుగా, ఏకకూతలుగా, ఏకధ్వనిగా, ఏకఘోషగా.

Noisome, nôi′sum, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన, ఉపద్రవకరమైన, దుర్గంధమైన.

Noisomeness, *n. s.* అసహ్యము, చీదర, ఉపద్రవము, దుర్గంధము.

Noisy, nôis′y, *adj.* ధ్వనించే, ఘోషగావుండే, అరిచే, సందడిగావుండే. a brasier's work is very ~ కంచరపనిబహుసందడిగావుంటున్నది. the children are very ~ పిల్లలువూరికెఅరుస్తూవుంటారు.

Noli me tangere (an ulcer) రాచపుండు.

Nomadic, *adj.* దేశముమీదతిరిగే, వూరూరుతిరిగే. the Lambadies or Brinjarries are ~ లంబాడివాండ్లకుస్థిరకచోటునిలకడలేదు.

Nomenclature, nom-en-clā′ture, *n. s.* పరిభాషాప్రకరణము. physicians have now adopted a new ~ for medicines వైద్యులుయిప్పుడుమందులకుకొత్తపరిభాషనుకల్పించుకొన్నారు.

Nominal, nom′i-nal, *adj.* పేరుకువుండే, పేరుమాత్రానికివుండే. he is a ~ Christian వాడుపేరుకుక్రిస్తానివాడు. a ~ punishment; or, merely ~ punishment పేరుకుశిక్ష, అనగాఅతిస్వల్పమైనశిక్ష. the difference is merely ~ నిజమైనవ్యత్యాసములేదు, పేరుకేభేదముకలదు.

Nominally, nom′i-nal-ly, *adv.* పేరుకు, పేరుమాత్రానికి. he is ~ minister అతనుపేరుకుమంత్రి.

To Nominate, nom′i-nāte, *v. a.* నియమించుట, నిర్ణయించుట, యేర్పరచుట, పేరుపెట్టుట.

Nomination, nom-i-nā′shon, *n. s.* నియమించడము, నేమకముచేయడము, యేర్పరచడము.

Nominative, nom′na-tive, *n. s.* ప్రథమావిభక్తి, కర్త.

Nominee, nom-i-nēe′, *n. s.* ఉద్దేశించబడ్డవాడు, నియమించబడ్డవాడు.

Non, *adv.* లేక, అ. this word is used in phrases thus :—payment చెల్లించడము. non-payment చెల్లించకపోవడము. arrival చేరడము. from the non-arrival of the letter ఆజాబుచేరనందున. existent విద్యమానమైన. non-existent అవిద్యమానమైన. a citizen కాపురస్థుడు, స్థలజ్ఞుడు. a non-citizen పరస్థలజ్ఞుడు-

Nonage, non′āge, *n. s.* బాల్యదశ, అవ్యవహారదశ.

Nonappearance, non-ap-pēr′ance, *n. s.* హాజరుకాకపోవడము.

Nonce, *n. s.* అవసరము, సమయము. he took it for the ~ ఆయవసరానికైదీన్నియెత్తుకొన్నాడు.

Nonchalence, *n. s.* నిశ్చింతభావము, ధైర్యము. he did it with perfect ~ నిశ్చింతగాచేసినాడు.

Noncompos, *adj.* చలచిత్తుడైన, చపలుడైన.

Nonconformist, non-con-fôrm′ist, *n. s.* స్వమతాచారహీనుడు, స్వమతానుష్ఠానములేనివాడు.

Nonconformity, *n. s.* స్వమతాచారవిహీనత, స్వమతానుష్ఠానములేమి.

None, nun, *n. s.* ఒకటీలేదు, ఒకరున్ను లేడు. I gave him ~ ఒకటిన్ని యివ్వలేదు, యేమిన్ని యివ్వలేదు. I found ~ there అక్కడ ఒకటీ కానము, ఒకడున్ను కానము. I want ~ but this యిదితప్ప నాకు ఒకటీ వద్దు. ~ of them went వాండ్లలో ఒకరున్ను పోలేదు. the house was ~ of the best ఆ యిల్లు అంత మంచిది కాదు. they would ~ of him (Johnson No. 4) అతణ్ని అందరు అక్కర లేదన్నారు.

Nonentity, non-en′ti-ty, *n. s.* అభావము, శూన్యము, పూజ్యము, సున్న.

Nonexistence, non-egz-ist′ence, *n. s.* అవిద్యమానత్వము, లేకవుండడము.

Nonexistent, *adj.* లేని, లేకవుండే, శూన్యమైన.

Noninterference, *n. s.* జోలికి రాకుండా వుండడము, జోలికి పోకుండా వుండడము. from this perfect system of ~ జోలికి పోకుండా వుండడమనే దృఢమైన సంకల్పమువల్ల.

Nonjuring, non-jûr′ing, *adj.* ఒకమత సంబంధమైన.

Nonjuror, non′jŭr-or, *n. s.* ఒకమతస్థుడు.

Non-natural, *adj.* (i. e. peculiar) విశేషమైన, విపరీతమైన.

Non Nobis, *n. s.* (nobis) కీర్తన నామము.

Nonpareil, non-pa-rel′, *n. s.* ఒకవిధమైన అక్షరము.

Nonplus, non′plus, *n. s.* మిణకరింపు, భ్రమ, వెనకాముందుతోచక పోవడము. he was at a ~ ఒటూతోచక మిణకరిస్తూ వుండినాడు. this question put him to a ~ or, I brought him to a ~ అడిగిన మాటకు ఒటూ తోచక మిణకరించినాడు.

To Nonplus, non′plus, *v. a.* చీకాకుపరచుట, కలవరపెట్టుట, వెనకాముందు తోచనియ్యకుండా చేసుట.

Nonplussed, *adj.* కలవరపడ్డ, మిణకరించే, భ్రమపడ్డ, చీకాకుపడ్డ. the court were fairly ~ with this objection యీ ఆక్షేపణకు కోర్టువారు ఒటూ చెప్పలేక మిణకరించినారు.

Nonresidence, non-reṡ′i-dence, *n. s.* గైరుహాజరు, వుద్యోగములో హాజరు లేకుండా దేశాంతరమందు వుండడము.

Nonresident, non-reṡ′i-dent, *adj.* వుద్యోగములో హాజరు లేక దేశాంతరములో వుండే.

Nonresistance, non-re-ṡist′ance, *n. s.* యెదిరించక వుండడము.

Nonsense, non′sense, *n. s.* నిరర్థక వాక్యము, అసంగతమైన మాట, పిచ్చికూత, పిచ్చితనము. *

Nonsensical, non-sen′si-cal, *adj.* పిచ్చి, తునికిమాలిన.

To Nonsuit, non′sūt, *v. a.* వ్యాజ్యమును కొట్టివేసుట, వ్యాజ్యమును తోశివేసుట. he ~ed me నా వ్యాజ్యమును తోసివేశినాడు.

Nonsuited, *adj.* తోసివేయబడ్డ, కొట్టివేయబడ్డ, ఓడిన.

Noodle, nûdle, *n. s.* వెర్రిముఖము, ఒంబన్న, తెలివిమాలినవాడు.

Nook, nŭk, *n. s.* మూల, సందు, గొందు.

Noon, nûn, *n. s.* మధ్యాహ్నము.

Noonday, nûn′dā, *n. s.* పట్టపగలు.

Noontide, nûn′tīd, *n. s.* మిట్టమధ్యాహ్నము.

Noose, nûse, *n. s.* ఉచ్చు, ఉచ్చురుకు, ఉరి.

To Noose, nûṡe, *v. a.* ఉచ్చురుకు వేసిపట్టుట, ఉరివేశిపట్టుట.

Nor, nor, *conj.* neither he nor I went there వాడున్ను పోలేదు, నేనున్ను పోలేదు. this is neither his ~ mine ఇది వాడిదిన్ని కాదు, నాదిన్ని కాదు.

Normal, *adj.* teaching rudiments, ప్రథమశిక్షాసంబంధమైన. a ~ school బాల్యశిక్ష చెప్పే పాఠశాల.

North, nôrth, *n. s.* ఉత్తరము. The Northern districts (as the English call them) of the Indian Peninsula are by the Telugus called Eastern: the Telugu country lying chiefly along the coast which has a north east direction. Thus what we call the Northern Dialect of Telugu, they themselves call the తూర్పునాటి భాష.

* "Hudibras (says Addison, in No. 4 of the Whig Examiner) has defined *Nonsense*, (as Cowley does wit) by negatives. *Nonsense*, says he, is that which is neither true nor false. These two great properties of nonsense: which are always essential to it, give it such a peculiar advantage over all other writings that it is incapable of being either answered or contradicted. It stands upon it's own basis like a rock of adamant, secured by its natural situation against all conquests or attacks. There is no one place about it weaker than another, to favour an enemy in his approaches. The major and the minor are of equal strength. It's questions admit of no reply, and it's assertions are not to be invalidated. A man may as well hope to distinguish colours in the midst of darkness, as to find out what to approve or disapprove in nonsense. You may as well assault an enemy that is buried in intrenchments. If it affirms anything, you cannot lay hold of it: or if it denies you cannot confute it. In a word there are greater depths and obscurities, greater intricacies and perplexities, in an elaborate and well written piece of nonsense, than in the most abstruse and profound tract of school divinity." *Addison.*

North east, *n. s.* ఈశాన్యమూల.

Northerly, nŏr'thĕr-ly, *adj.* ఉత్తరపు.

Northern, nôr'thĕrn, *adj.* ఉత్తరపు. Northern Circars అనగా తెలుగుదేశము.

Northstar, *n. s.* ధృవనక్షత్రము.

Northward, nôrth'wărd, *adv.* ఉత్తరముగా.

North west, *n. s.* వాయువ్యమూల.

Northwester, *n. s.* (a storm) తుఫాను, గాలివాన.

Nose, nōse, *n. s.* ముక్కు, నాసికము. the drink got into his ~ వాడికి తాగడములో పొరపొక్కినది. the dog has a good ~ యెంతదూరానవుండేదానైనా కుక్క వాసనచేత కనిపెట్టుతున్నది. he did it under my ~ దీన్ని నేను మొదటవుండిన్ని చేసినాడు, అనగా నన్నులక్ష్యపెట్టక చేసినాడు. she turned up her ~ at this దానిమీద అసహ్యపడ్డది, దాన్ని తిరస్కరించినది. he leads his master by the ~ వాడుతనదొరను తనమనసువచ్చినట్టు ఆడిస్తాడు. to speak through the ~ ముక్కుతో మాట్లాడుట. follow your ~ ముక్కుకు సరిగాపో. a ~ jewel or ~ ring ముక్కర, నత్తు, బులాకి.

To Nose, nōse, *v. a.* వాసనచేతకనిపెట్టుట. he ~d the mangoes in the other room మరియొకగదిలో మామిడిపండ్లున్నట్టు వాసనచేతకనిపెట్టినాడు.

Nosegay, nōse'gā, *n. s.* పూగుత్తి, పూలచెండు, తురాయి.

Noseless, *adj.* ముక్కులేని, ముక్కిడి.

Nosle, *n. s.* See Nozzle.

Nosology, nō-sol'ō-gy, *n. s.* వ్యాధినిరూపణవిద్య, నిధానశాస్త్రము.

Nostalgia, *n. s.* longing to return home స్వదేశభ్రాంతి.

Nostril, nos'tril, *n. s.* ముక్కురంధ్రము. the ~s ముక్కు.

Nostrum, nos'trum, *n. s.* గుప్తౌషధము, మహిమగలైనదివ్యౌషధము. this is his ~ మహాదివ్యౌషధమని వాడుఅన్నిరోగాలకుపెట్టే ఒకపిచ్చిమందు.

Not, not, *adj.* కాదు, లేదు. they are ~ here వాండ్లుయిక్కడలేరు. this is ~ mine ఇదినాదికాదు. ~ forgetting this దీన్నిమరువక. do ~ go పోవద్దు. I do ~ want this ఇదినాకువద్దు, యిదినాకు అక్కరలేదు.

Nota Bene, *interj.* ముఖ్యమేమంటే, విశేషమేమంటె, అవశ్యమేమంటె.

Notable, nŏt'a-ble, *adj.* (remarkable) ప్రసిద్ధమైన, ప్రచురమైన, దొడ్డ, తగిన. a ~ event అతిప్రసిద్ధమైనకార్యము. or careful జాగ్రతగల. a ~ woman ప్రౌఢురాలు. she is very ~ యిదిమంచిపనిమంతురాలు. he gives a ~ reason for what he did తానుచేసినదానికిదొడ్డసమాధానముచెప్పినాడు. the ~s (a French phrase) ఊరిపెద్దలు, ముఖ్యులు, కర్తలు.

Notably, not'a-bly, *adv.* ఘనముగా, దివ్యముగా, ప్రసిద్ధముగా.

Notarial, *adj.* వకీలుసంబంధమైన.

Notary, nōt'a-ry, *n. s.* అదాలత్తుకోర్టులోవుండే ఒకవిధమైనవకీలు, రాయసగాడు.

Notation, nō-tā'shon, *n. s.* సంకేతముగాగుర్తులువేసుకోవడము, సంకేతముగావుండేగుర్తు. in accounts the Telugu ~ differs from that of English లెక్కలో తెనుగుగుర్తులువేరు యింగిలీషుగుర్తులువేరు.

Notch, notch, *n. s.* గాటు, పరుకు, గీత, నక్కు.

To Notch, notch, *v. a.* గాటుపెట్టుట, గీతవేసుట, నక్కుపెట్టుట.

Note, nōte, *n. s.* mark, token, గుర్తు, ఆనవాలు, సంజ్ఞ. or reputation కీర్తి, ప్రసిద్ధి. voice, tune, కంఠధ్వనము, స్వరము. a false ~ అపస్వరము. or letter చీటి, ఉరోణి. or bank ~ నోటు. a ~ of hand ఉరోణి, సాక్షులులేనిపత్రము. or commentary టీక, వ్యాఖ్యానము, భాష్యము, వివరణము. a ~ of interrogation ప్రశ్నద్యోతకమైనగుర్తు. a ~ of admiration ఆశ్చర్యాదిద్యోతకమైనగుర్తు. a man of ~ ప్రసిద్ధుడు. a man of no ~ అప్రసిద్ధుడు, అనామధేయుడు. I have taken ~ where that book is ఆపుస్తకమువుండేదిక్కు తెలుసుకొన్నాను. this is worthy of ~ యిదిముఖ్యముగావిచారించవలసినది. he took no ~ of this వాడుదీన్నిలక్ష్యముచేయలేదు. or short hint మరా, వివరము. or memorial, register, యాదాస్తుపుస్తకము. while they were comparing ~s వారువారుచూచినదాన్ని దాఖలాచూచుకొంటూవుండగా.

To Note, nōte, *v. a.* చూచుట, తెలుసుకొనుట, విచారించుట, లక్ష్యములోపెట్టుట, జ్ఞాపకార్థముగా సంగ్రహముగావ్రాసుకొనుట.

Notebook, *n. s.* యాదస్మృతిపుస్తకము.

Noted, nōt'ed, *adj.* ప్రసిద్ధమైన.

Nothing, nuth'ing, *n. s.* ఏమిలేదు. I have ~ నావద్దయేమిలేదు. there is ~ in the dish ఆతట్టలో యేమిలేదు. I know ~ about it అందునగురించి నాకేమితెలియదు. you have ~ to do with this యిది నీజోలికాదు, దీనితో నీకునిమిత్తములేదు. his property is now reduced to ~ వాడిఆస్తియిప్పట్లో శూన్యమైనది. these difficulties will be reduced to ~ యీతొందరలుఅంతామాయమైపోను, యేమిలేకపోను. do you call this ~? యిది స్వల్పకాదా, యిదివిశేషముకాదా. I know ~ but this నాకుయిదే తెలుసును, యింతకుమించినది నేనుయేమిన్నియెరగను. they have ~ వాండ్లకుయేమిన్నీలేదు. he reads ~ but English యింగ్లీషే చదువుతాడు. there is ~ the matter with him ఆతనికిప్రశ్నయేమిలేదు, సోయిగావున్నాడు. this signifies ~ యిది స్వల్పవిశేషముకాదు,యిది స్వల్పముఖ్యముకాదు. that's ~ to us అదిమాకుచింతలేదు, అదిమాకులక్ష్యములేదు. they who have ~ shall receive ~ స్వల్పలేనివాడికి స్వల్పదొరకదు. I will have ~ to do with you నీకునాకుసరి, నీకునాకుతీరినది. ~ can be more foolish యింతకంటేపిచ్చివేరేలేదు. ~ could be worse for the patient than to bathe ఆరోగికిస్నానముచేయడానకన్నవేరేచెరుపులేదు. they think ~ of telling lies అబద్ధాలుఆడడము వాండ్లకుస్వల్పయిదికాదు, అనగాసాధారణము, అవలీలగాఅబద్ధాలాడుతారు. ~ but water వట్టినీళ్లు. he thought ~ of beating his wife భార్యనుకొట్టడమువాడికిఅతిసులభము. I have got ~ for the last ten days పదిదినములుగా నాకేమిచిక్కలేదు. he ate a mere ~ యేమిలేదు,రవంతతిన్నాడు. this came to ~ అది నిష్ఫలమైనది. they have sold the goods for ~ ఆసరుకును అమ్మడములో వాండ్లకు వట్టిదండగవచ్చినది. I will do ~ of the kind ఆలాటిపనియెంతమాత్రమున్ను చేయను. I should like ~ better నాకుయింతకంటేమంచిదివద్దు, నాకుయిదేకావలెను. but now he is ~ వాడుయిప్పుడుయేమిలేదు, అనగా అప్రయోజకుడైపోయినాడు. I am ~ before him వాడిముందర నేనుయెంతమాత్రము. for ~ (causelessly, without equivalent) పూరికే, నిర్నిమిత్తముగా, వ్యర్థముగా. he is angry about ~ వాడువూరికే కోపముచేస్తాడు. good for ~ కొరగాని, పనికిమాలిన. they think ~ of him అతణ్ని ఉపేక్షచేస్తున్నారు, లక్ష్యపెట్టరు.

Nothingarian, *n. s.* ఒకమతమున్ను లేనివాడు. (Christian Observer, April 1846, p. 224).

Nothingness, *n. s.* శూన్యము, అభావము, లేమి. (Byron's Giaour) or delusion వట్టిమాయ.

Notice, nōt'ice, *n. s.* విచారణ,పరామరిక,సమాచారము,ప్రకటన. or advertisement ప్రకటనకాకితము, చాటింపు. he sent me ~ నాకువర్తమానము పంపించినాడు. I received ~ of his arrival వాడుచేరినసమాచారమునాకు తెలిసినది. It escaped my ~ అదినాకుతగలలేదు. this will not escape his ~ యిదివాడికిదాగదు, తెలియకపోదు. they gave ~ of the sale అమ్మకమునుగురించిప్రకటనచేసినారు. I brought this to his ~ దీన్నిఆయనకు తెలియచేసినాను. the sheriff sold the house at a short ~ నాజరుఆయింటినిసింటావ్యవధానములేకుండాఅమ్మినాడు. a book deserving ~ ముఖ్యమైనగ్రంథము. this is an objection worthy of ~ యిదిముఖ్యమైనఆక్షేపణ, ఘనమైన ఆక్షేపణ. these do not deserve ~ యివిస్వల్పములు, విముఖ్యములు. he thrust himself into ~ తానేపోయిబయటపడ్డాడు. he took no ~ of me నన్ను ఉపేక్షచేసినాడు, నన్ను అలక్ష్యముచేసినాడు, నన్నువిచారించలేదు. I saw I had been robbed but took no ~ of it నాసొమ్ము కొల్లపోయినదితెలిసిన్ని తెలియనట్టువుంటిని.

Noticed, *adj.* విచారించబడ్డ, పరామర్శించిన, లక్ష్యపెట్టిన, ప్రకటనచేసిన, తెలియచేసిన.

Notification, nō-ti-fi-cā'shon, *n. s.* తెలియచేయడము, ప్రకటన.

To Notify, nōt'i-fȳ, *v. a.* ప్రకటనచేసుట, ప్రసిద్ధిచేసుట.

Notion, nō'shon, *n. s.* తలంపు, భావము, అభిప్రాయము. I had no ~ of this నాకుఆతలంపేలేదు. they had no ~ of paying the money వాండ్లు ఆరూకలుయిచ్చేమాటేలేదు. I have no ~ of letting my servants rule me నానవుకరులునన్ను ఆడించేదా. I have some ~ that he is gone వాడుపోయినాడనినాకుఅనుమానముగావున్నది.

Notional, nō'shon-al, *adj.* అవాస్తవ్యమైన, అప్రమాణమైన, లేనిపోని, అనిశ్చయమైన.

Notoriety, nō-tō-rī'ē-ty, *n. s.* ప్రసిద్ధి, ఖ్యాతి, పేరు. a man of ~ ప్రసిద్ధుడు.

Notorious, nō-tō'ri-us, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, ప్రఖ్యాతియైన, పేరుబడ్డ.

Notoriously, nō-tō'ri-us-ly, *adv.* ప్రసిద్ధముగా, ప్రఖ్యాతిగా.

Notoriousness, *n. s.* ప్రసిద్ధత. from the ~ of these frauds యీమోసములుమహాప్రసిద్ధములైనవిగనుక.

Notwithstanding, not-with-stand'ing, *conj.* అయినప్పటికిన్ని. ~ the heat యెండఅయినప్పటికిన్ని.

Nought, nôt, *n. s.* సున్న, పూజ్యము, యేమిన్నిలేమి. the business went to ~ ఆపనియేమిలేకపోయినది, అనగా చెడిపోయినది. they set him at ~ అతణ్ని అలక్ష్యముచేశినారు.

Noun, noŭn, *n. s.* నామవాచకశబ్దము.

To Nourish, nur'ish, *v. a.* పెంచుట, పోషించుట, సాకుట, కాపాడుట. the water ~es the tree నీళ్లుచెట్టునుసాకుతున్నది. they ~ed hopes of his return వాడుమళ్లీరాబోతాడనేఆశనుపెట్టుకొనివుండిరి. he ~ed hatred against them వాండ్లమీదద్వేషముపెట్టుకొనివుండినాడు.

Nourished, *adj.* పెరిగిన, సాకబడ్డ, పోషించబడ్డ.

Nourishing, *adj.* పెంచే, సాకే, పోషించే, సారవత్తైన.

Nourishment, nur'ish-ment, *n. s.* ఆహారము.

Nous, νοῦς i. e. Sense.

Novel, nov'el, *adj.* నూతనమైన, అద్భుతమైన, అపూర్వమైన, వింతైన.

Novel, nov'el, *n. s.* శృంగారకావ్యము, కథ, వేడుకపుస్తకము.

Novelist, nov'el-ist, *n. s.* శృంగారకావ్యముచెప్పేవాడు.

Novelty, nov'el-ty, *n. s.* నవీనత, నూతనత్వము, కొత్తరికము, అపూర్వము, వింత. a lover of ~ నూతనప్రియుడు.

November, nō-vem'bĕr, *n. s.* పదకొండోనెల.

Novice, nov'ice, *n. s.* కొత్తచెయ్యి, చక్కగాపనుపడనివాడు.

Noviciate, *n. s.* కొత్తరికము.

Now, now, *adv.* యిప్పుడు, యిప్పట్లో. until ~ he was a merchant వాడుయిదివరకువర్తకుడుగావుండెను. before ~ పూర్వము, యింతకుముందు. ~ and then అప్పటప్పటికి. he ~ fell sick యింతలోరోగముతోపడ్డాడు. ~ faith is the evidence of things not seen చూడనిదానికినమ్మకేసాక్షిగదా. he arrived just ~ యిప్పుడేవచ్చిచేరినాడు. ~ for it! ఇదిగో! రా! ~ 30 and 60 are 90 30న్ని 60న్ని తొంభైగదా. ~ they were brothers వారేవాండ్లన్నదమ్ములు.

Nowadays, now'a-dāś, *adv.* యిప్పట్లో, యీకాలములో, యీదినాలలో.

Nowhere, nō'hwâre, *adv.* యెక్కడాలేదు. a finer garden is ~ to be seen యింతమంచితోటయెక్కడాకానము.

Nowise, nō'wīśe, *adv.* యెంతమాత్రమున్నుకూడదు, యెంతమాత్రమున్నులేదు.

Nowt, *n. s.* గొడ్డు, పసరము.

Noxious, noksh'us, *adj.* కాని, వుపద్రవకరమైన, చెడ్డ, దుష్ట.

Noxiously, *adv.* వుపద్రవకరముగా, బాధకరముగా.

Noxiousness, *n. s.* వుపద్రవకరత్వము, బాధకరత్వము.

Nozle, nozle, *n. s.* ముక్కు, అనగా కొలిమితిత్తిముక్కు.

Nubile, nū'bile, *adj.* పెండ్లికియెదిగివుండే, పెండ్లికియీడుగావుండే.

Nucleus, nū'clē-us, *n. s.* ఆకరము, ఆలయము, నాభిస్థానము, పుట్టిల్లు. this small sum was the ~ of a large fortune ఆమహాభాగ్యమునకుయీస్వల్పధనముమూలముగావుండినది. in the ~ of the stone ఆరాతినట్టనడమ. his house is a ~ of gamblers వాడియిల్లుజూదలుకూడేస్థలము.

Nude, *n. s.* (a naked figure) దిగంబరస్త్రీ.

Nudge, *n. s.* (slight push) తిన్నగాతట్టడము, జాడగాపొడవడము.

To Nudge, *v. a.* to push slightly తిన్నగాతట్టుట, జాడగాపొడుచుట.

Nudity, nū'di-ty, *n. s.* దిగంబరత్వము, దిగంబరముగావుండేప్రతిమ. he left them in a state of ~ వాండ్లనుదిగంబరులుగావిడిచినాడు.

Nugatory, nū'ga-tor-y, *adj.* లేనిపోని, పనికిమాలిన, నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన.

Nuisance, nū'sance, *n. s.* ఈతిబాధ, దుర్వ్రవము, పీకులాట,రచ్చ,పీడనము. the bodies lying there were a great ~ ఆ పీనుగలుఅక్కడవుండడము చేతజనులకునిండాదుర్ద్రవముగావుండినది. they were committing a ~ ప్రజలకుదుర్ద్రవకరమైన పనికర్మనిచేస్తూవుండినారు అనగాముఖ్యముగా, శంకానివృత్తిచేస్తూవుండినారు. commit no ~ ఇక్కడశంకానివృత్తిచేయక.

Null, null, *adj.* చెల్లని,నిరర్థకమైన. that statute is now ~ and void ఆచట్టముయిప్పుడుచెల్లకరద్దైపోయినది, శుద్ధముగాతోసివేయబడ్డది.

Nullah, *n. s.* (Indian word for a small stream) కాలువ.

Nullified, *adj.* చెల్లని, రద్దయిపోయిన.

To Nullify, *v. a.* రద్దుచేసుట, కొట్టివేసుట.

Nullity, nul'li-ty, *n. s.* చెల్లని,బలహీనత, వ్యర్థత. this shews the ~ of the order ఆహుకుముయొక్కదుర్బలమునుయిదిఅగుపరుస్తున్నది.

Numb, num, *adj.* తిమురుగావుండే, తిమురుపట్టిన.

To Numb, num, *v. a.* తిమురుకట్టేటట్టుచేసుట. the blow ~ed his arm ఆదెబ్బచేతవాడిచేతికితిమురుపట్టినది.

Numbedness, *n. s.* తిమురు.

To Number, num'bĕr, *v. a.* ఎంచుట, లెక్కపెట్టుట. he ~ed the houses ఆయిండ్లనుయెంచినాడు, ఆయిండ్లకునెంబరువేశినాడు. we ~ him among our friends వాణ్నిమాలోపనికిన్నిగాయెంచుతాము. his days are ~ed వాడికినేడోరేపోఅనివున్నది.

Number, num'bĕr, *n. s.* అంకె, సంఖ్య,లెక్క. he bought a ~ of houses కొన్నాయిండ్లనుకొన్నాడు. they came in great ~s విస్తారముగావచ్చిరి, బహుమందివచ్చిరి. they were ten in ~ వాండ్లుపదిమందివుండిరి. I have a small ~ of books నావద్దకొంచెముపుస్తకాలువున్నవి. ~s saw him do this వాడుదీన్నిచేయగాకొన్నామందిచూచిరి. I have seen him ~s of times వాణ్నిఅనేకమాట్లుచూచివున్నాను. poetical ~s కావ్యము, గణములు. musical ~s సంగీతము. the singular ~ ఏకవచనము. the plural ~ బహువచనము. or portion of a periodical book సంచిక,అనగా newspaper యొక్కగాని ఒకపుస్తకముయొక్కగాని ప్రత్యేకముగా అప్పుడప్పుడుఅచ్చువేశేఒకభాగము. golden ~ పతకము.

Numberless, num'bĕr-less, *adj.* లెక్కలేని,అపరిమితమైన. they did so in ~ instances వాండ్లుఆట్లాఅనేకమాట్లుచేశినారు.

Numbness, num'ness, *n. s.* తిమురు.

Numeral, nū'mer-al, *adj.* సంఖ్యాసంబంధమైన.

Numeral, nū'mer-al, *n. s.* అంకె. eight is a ~ యెనిమిదిఒకఅంకె. Arabic ~s అనగా 1-2-3. 10-100-1000, &c. Roman ~s అనగా I. II. III. X. C. M. &c.

Numerally, *adv.* సంఖ్యాక్రమముగా,సంఖ్యచొప్పున. they are ~ stronger than us సంఖ్యలోమనకంటేవారుబలము.

Numeration, nū-mer-ā'shon, *n. s.* లెక్క,గణితము. he is learning ~ లెక్కలుచదువుతున్నాడు.

Numerator, nū'mer-ā-tor, *n. s.* గుణకము.

Numerical, nū-mer'i-cal, *adj.* సంఖ్యాసంబంధమైన. their ~ strength was greater than ours సంఖ్యలోమాకంటేవాండ్లుబలముగావుండిరి.

Numerically, nū-mer'i-cal-ly, *adv.* సంఖ్యక్రమముగా, సంఖ్యచొప్పున, నంబరువారిగా.

Numerous, nū'mer-us, *adj.* విస్తారమైన,అనేకమైన, బహు. ~ verse సరళమైనకవనము.

Numskull, num'skull, *n. s.* మూఢుడు,జడుడు,మందుడు.

Nun, nun, *n. s.* సన్యాసిని, తపస్విని, సన్యాసస్త్రీ, కోత్తెక్కు, అవధూతిని. this last phrase is used in Behar. See Buchanan's Eastern India vol. 1. p. 201. 2.

Nuncio, nun'shi-ō, *n. s.* (the pope's messenger) పోపుఅనేగురువుచేత దేశాంతరమునకు కుమాస్తాగాపంపబడ్డగురువు.

Nuncupatory, *adj.* నోటిమాటగావుండే. a ~ will వ్రాతమూలకముగాకుండా నోటిమాటలుగాచెప్పినమరణశాసనము.

Nunnery, nun'ner-y, *n. s.* సన్యాసస్త్రీలమఠము.

Nuptial, nup'shal, *adj.* వివాహసంబంధమైన. a ~ feast పెండ్లివిందు.

Nuptials, nup'shals, *n. s.* పెండ్లి, వివాహము.

Nurse, nurse, *n. s.* దాది. a man or woman who attends a patient రోగిపరిచర్యచేశేవాడు. she is a good ~ అదితనబిడ్డనుబాగాపోషించేటిది. wet ~ పాలుయిచ్చేదాది. dry ~ పూరికెబిడ్డనుయెత్తిపెట్టుకొనేఆయా.

To Nurse, nurse, *v. a.* పెంచుట, సాకుట, పోషించుట, చనుబాలిచ్చుట. a nursing father సాకిన తండ్రి. he put his estate in the bank to ~ for ten years వృద్ధిచేయడానకైతనరూకలనుపదిసండ్లుబ్యాంకిలోవేసిపెట్టినాడు. he ~ed hopes of success అనుకూలమవుననిఆశపడియుండినాడు.

Nursery, nurs'ĕr-y, *n. s.* చిన్నబిడ్డలుఉండేగది, నారువడిచేస్థలము. ~ garden నారువడిచిఅమ్మేతోట. ~ maid బిడ్డలనుపెంచేఆయా. ~ man నారువడిచిఅమ్మేవాడు. ~ tales పిట్టకథలు.

Nursing, *n. s.* పోషణ, రక్షణ, స్తన్యపానము.

Nursling, nurs'ling, *n. s.* చంటిబిడ్డ, శిశువు, కూట్లోనిపిల్ల, నారు.

Nurture, nur'tūre, *n. s.* food ఆహారము, పోషణ. education బాల్యశిక్ష.

To Nurture, nur'tūre, *v. a.* పెంచుట, పోషించుట.

Nut, nut, *n. s.* కాయ, గచ్చకాయ, టెంకాయ, బిల్వకాయ, వెలగకాయ, బాదంకాయమొదలైన గట్టిపైపెంకులుగలకాయలు. betel ~ పోక, వక్క. the clearing ~ చిల్లగింజ. the marking ~ జీడిగింజ. the emetic ~ or nux vomica ముష్టికాయ. pig ~s వేరుశనగలు. the ~ of a screw యిస్త్రోరుఆణిమొక్క తలకాయ. the cap or ~ under a screw యిస్త్రోరుఆణికి అడుగునతగిలించేబిళ్ల. See Nutshell.

Nutation, *n. s.* Nodding భూమికంపవిశేషము.

Nut-brown, *adj.* టెంకాయపీచువన్నెగల.

Nut-crackers, *n. s.* పోకత్తు, అడకత్తు.

Nutgall, nut'gâll, *n. s.* మాచికాయ.

Nutmeg, nut'meg, *n. s.* జాజికాయ.

Nutriment, nū'tri-ment, *n. s.* ఆహారము, భోజనము, తిండి.

Nutrimental, nū-tri-men'tal, *adj.* పుష్టికరమైన, పోషకమైన.

Nutrition, nū-trish'on, *n. s.* ఆహారము.

Nutritious, nū-trish'us, Nutritive, nū'tri-tive, *adj.* పుష్టికరమైన, పోషకమైన.

Nutshell, *n. s.* (if unbroken) బుర్ర. (if broken) పెంకు, చిప్ప. this house is a mere ~ యిదిరవ్వంతయిల్లు. this boat is a mere ~ యిదిలొడ్డితెడుపడవ. this case lies in a ~ యీవ్యాజ్యము ఒకమాటలోవున్నది.

Nux Vomica ముష్టికాయ, ముసిణికాయ, ముశిండి. (Strychnos).

Nuzzer, *n. s.* నజరు, కానుక.

To Nuzzle, nuz'zle, *v. n.* ఒదుగుకొనుట, దూరుకొనుట, చేరుకొనుట.

Nyctanthea, *n. s.* పగడపుపువ్వు, పాదిరిపువ్వు.

Nylghau, or Nilgao, *n. s.* మనుబోతు.

Nymph, nymf, *n. s.* అప్సరస్త్రీ, వనదేవత, జలదేవత, శక్తి. a ~ of the pave లంజ.

Nympholepsy, *n. s.* ఆవేశము, మరులు.

Nympholept, *n. s.* ఆవేశముపట్టినవాడు, మరులుపట్టినవాడు.

O. ō, This letter in its short sound is not easily pronounced by the Telugus, who say hārt, shārt, dārg, parnd, or haut, shaut, daug, paund, for hot, short, dog, pond, సంబోధన, ఓ, ఒరే, ఓసీ, ఓయి. O, *interj.* ఓహో. O! I did not know that ఓహోఅదినాకుతెలియదు. what o'clock is it now? యిప్పుడెన్నిఘంటలు. O. T. The Old Testament.

Oaf, ōf, *n. s.* జడుడు, మందమతి.

Oafish, ōf'ish, *adj.* జడుడైన, మందమతియైన.

Oak, ōk, *n. s.* టేకువంటిఒకచెట్టు, దీర్ఘవృక్షరాజమంటారు. Fabricius says కర్వాలియమరం. Reeve says మదిగడ.

Oaken, ōkn, *adj.* Oak అనేకొయ్యతోచేసిన.

Oakum, ōk'um, *n. s.* పీచు, అనగాపాతతాళ్లుమొదలైనవాటినికొట్టిచేసినపీచు.

Oar, ōr, *n. s.* అల్లికర్ర, తండుకోల, అడక, తెడ్డు, నావాదండము. he was then resting upon his ~s పడవనుతోయ్యకవుండినాడు, అనగాపనిచాలించిఊరికెవుండినాడనితాత్పర్యము.

Oasis, *n. s.* ఆఘోరమైనఅడవిలోచిక్కినరమ్యమైనప్రదేశము. this village is a perfect ~ amid the wild కంపటిలోతామరమొలిచినట్టువున్నది, అనగాయీమోటరాజ్యములో యీఒకవూరుఅతిరమణీయముగావున్నది.

Oat, *n. s.* See Oats.

Oaten, ōtn, *adj.* Oat అనేధాన్యముతోచేసిన.

Oath, ōth, *n. s.* ప్రమాణము, సత్యము, బాస, ఒట్టు. to take an ~ సత్యముచేసుట. he has taken the

~ as Governor గవనరుపుద్యోగానికిసత్యముచేసినాడు.

Oatmeal, *n. s.* Oats అనేధాన్యపుపిండి.

Oats, ōts, *n. s.* ప్రొటుబియ్యము, అనగావులవలవంటిఒకవిధమైనధాన్యము, దీన్నిముఖ్యముగాగుర్రాలకుపెట్టుతారు. he has sown his wild ~ వాడిపోకిరితనము అణిగి యిప్పుడు కొంచెముగుణముగావున్నాడు.

Obduracy, ob'dū-rac-y, *or* ob-dū'ra-cy, *n. s.* కఠినత్వము,కఠోరత్వము,మూర్ఖత్వము,ముష్కరత్వము.

Obdurate, ob'dū-rāte *or* ob-dū'rāte, *adj.* కఠినమైన, కఠోరమైన, కర్కశమైన, మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన.

Obedience, ō-bēd'yence, *n. s.* విధేయత, భక్త్యత. in ~ to your order తమఆజ్ఞప్రకారము. they were in ~ to him అతనికిభక్త్యులైవుండిరి. what is the use of a command if you do not exact ~? నీవుఉత్తరువుప్రకారమునడిచేటట్టుచేయనట్టైతేవుత్తరువుకుయేమిఫలము.

Obedient, ō-bēd'yent, *adj.* విధేయుడైన,చెప్పినట్టుచేసే. your most ~ servant తమకుమిక్కిలీవిధేయుడైనదాసుడు.

Obediently, *adv.* వినయవిధేయముగా.

Obeisance, ō-bā'sance, *n. s.* దండము, వందనము.

Obelisk, ob'e-lisk, *n. s.* శాసనముప్రాసినిలవబెట్టినరాతిస్తంభము, అచ్చుపుస్తకములోవేసేఒకగురుతు (†.)

Oberon, *n. s.* king of fairies కుబేరుడు.

Obesity, ō-bes'i-ty, *n. s.* fatness కొవ్వు,కాయపుష్టి.

To Obey, ō-bā', *v. a.* అణిగినడుచుకొనుట,లోబడినడుచుకొనుట. I ~ed with alacrity పరమసంతోషముని ఆజ్ఞాలాగేచేసినాను. they did not ~ him ఆయనమాటవారువినలేదు.

Obit, ob'it, *n. s.* మరణము.

Obituary, ō-bit'ū-ar-y, *n. s.* చచ్చినమనిషినిగురించినచరిత్ర.

Object, ob'ject, *n. s.* that which is seen, (in low English, a sight) వస్తువు, కండ్లకుఅగుపడేవస్తువు, విషయము,తాత్పర్యము,ఉద్దేశము. the mango tree in flower is an ~ of great beauty పూచినమామిడిచెట్టునిండాఅందమునకు ఆస్పదముగావున్నది. he is a fit ~ for favour వాడుఅనుగ్రహముకుతగినపాత్రుడు. this is a most important ~ యిదిముఖ్యమైనవిషయము. is it your ~ to enrage him? అతణ్నిరేచవలెననినీకు అభిప్రాయము. he wrote so as to conceal his ~ తనఅభిప్రాయముబయటపడకుండావుండేటట్టుగావ్రాసినాడు. he has carried his ~ తనవుద్దేశమునునెరవేర్చినాడు, వాడిపట్టునుసాధించినాడు. that is no ~ అదిఅవిషయము. the distance is no ~ దూరముఒకవిషయముకాదు. an ~ of sense ఇంద్రియగోచరమైనవస్తువు. the soul is not an ~ of sense ఆత్మయింద్రియములకుఅగోచరము. he is a wretched ~ వాడొకదిక్కుమాలినమనిషి. in grammar కర్మ.

To Object, ob-ject', *v. n.* ఆక్షేపించుట. he ~ed to this యిందుకుఆక్షేపించినాడు, యిదికూడదన్నాడు. when I ~ to his going there నేనుఅతణ్నిఅక్కడికిపోకూడదన్నప్పుడు.

Objection, ob-jec'shon, *n. s.* ఆక్షేపణ, ఆక్షేపము. to make an ~ ఆక్షేపించుట. I have no ~ to it అట్లాగేకాని. he raised this ~ వాడుయీఆక్షేపణచేసినాడు.

Objectionable, *adj.* ఆక్షేపగ్రస్తమైన, కాని, తప్పయిన.

Objective, ob-jec'tive, *adj.* విశేషమైన. ~ case ద్వితీయావిభక్తి.

Objector, ob-ject'or, *n. s.* ఆక్షేపించేవాడు.

To Objurgate, ob-jur'gāte, *v. a.* కూకలుబెట్టుట.

Objurgation, ob-jur-gā'shon, *n. s.* దూషణ.

Objurgatory, *adj.* దూషణమైన.

Oblation, ob-lā'shon, *n. s.* బలి, నైవేద్యము.

Obligation, ob-li-gā'shon, *n. s.* బద్ధుడైవుండడము, నిర్బంధము, నియమము,బాధ్యత. a written ~ పత్రము, కరారునామా, ఒడంబడిక. he was under the ~ of an oath వాడుప్రమాణముచేతబద్ధుడైవుండెను. she was under the ~ of a vow అదిసోముయొక్కనియమమునకు లోబడివుండెను. I was under great ~s to him ఆయనచేసినవుపకారములకుబద్ధుడైవుంటిని. I shall never forget my ~s to you తమరునాకుచేసినవుపకారాన్నియెన్నటికిమరవను. In ethicks, a perfect ~ కర్మము. an imperfect ~ పుణ్యము. a voluntary ~ వ్రతము, సోము. filial ~ కుమారుడుతీర్చుకోవలసినపితృఋణము.

Obligatory, ob′li-ga-tor-y, *adj.* కర్తవ్యమైన, విధిగావుండే, ఋణముగావుండే, విహితమైన.

To Oblige, ō-blīge′ *or* ō-blēge′, *v. a.* to force నిర్బంధించుట, బలాత్కారముచేసుట. or to favour దయచేసుట. he ~d me to go ననుపొమ్మనినిర్బంధించినాడు. his poverty ~d him to sell his house వాడిదరిద్రముచేతయిల్లుఅమ్ముకోవలసివచ్చినది. will you ~ me by going there to-morrow? నాయందుదయవుంచిరేపుఅక్కడికిపోతావా.

Obliged, *adj.* నిర్బంధింపబడ్డ, బద్ధుడైన. he was ~ to sell his house వాడుయింటినిఅమ్ముకోవలసివచ్చినది. I shall be much ~ if you will do this తమరుదీన్నిచేస్తే తమవుపకారమునకు బద్ధుడైవుందును. I am your ~ humble servant తమవుపకారబద్ధుడైనదాసుడను.

Obliging, ō-blīg′ing, *adj.* ఉపకారియైన, సుజనుడైన. an ~ person ఉపకారి. ~ conduct ఉపకారము. be so ~ as to go there దయచేసిఅక్కడికిపొండి. you are very ~ తమదయ. they accepted his ~ offer వాడుచేస్తానన్నవుపకారముగైకొన్నారు.

Obligingly, *adv.* ఉపకారముగా, ఆదరణపూర్వకముగా.

Oblique, ob-līke′, *adj.* అయిమూలగావుండే, వంకరైన, వక్రమైన, విపరీతమైన. he dropped an ~ hint జాడగానూచనచేసినాడు. in grammar, the ~ case షష్ఠీవిభక్తి. an ~ look వారచూపు. in astrology, the ~ influence of a star వామపార్శ్వవేధ.

Obliquely, *adv.* అయిమూలగా, ఏటవాలుగా, వంకరగా.

Obliqueness, ob-līke′ness, *n. s.* వంపు, వంకర, వక్రత్వము. ~ of vision వారచూపు.

Obliquity, ob-lik′ŭi-ty, *n. s.* వంపు, వంకరతనము, వక్రత్వము.

To Obliterate, ob-lit′er-āte, *v. a.* తుడుచుట, మాపుట, చెరుపుట. this ~d his former offences from my mind యిదివాడుముందుచేసినదుర్మార్గములనునామనసులోనుంచిపోగొట్టినది, యిందువల్ల వాడుమునుపుచేసినదుర్మార్గములనుమరిచిపోయ్యేటట్టుఅయినది.

Obliterated, *adj.* మాసిపోయిన, చెడిపోయిన, నశించిపోయిన. writing ~ by rain వానచేతచెడిపోయినవ్రాత. a path ~ by sand యిసుకమూసుకొనిపోయినదారి.

Obliteration, *n. s.* మాసిపోవడము, చెడిపోవడము, మరుగైపోవడము.

Oblivion, ō-bliv′i-on, *n. s.* మరుపు, విస్మృతి. the affair was consigned to ~ ఆసంగతిమూలపడ్డది, అడుగునపడిపోయినది. that affair is buried in ~ ఆస్మరణేలేకపోయినది.

Oblivious, *adj.* మరిచిన.

Oblong, ob′long, *adj.* నిడుపువాటుగావుండే, వెడల్పుకంటేనిండానిడివిగావుండే. a plantain is of an ~ shape అరటిపండ్లునిడివిగావుంటవి. an ~ quadrangle (the shape of this volume) యీపుస్తకము నాలుగుమూలలుగలిగినిడివివాటు ఆకారముగలదిగావున్నది.

Obloquy, ob′lō-qŭy, *n. s.* అపనింద, అపవాదము, అపఖ్యాతి.

Obnoxious, ob-noksh′us, *adj.* liable, అర్హమైన, యోగ్యమైన, యెడమైన, దండ్యమైన. exposed, లోబడ్డ. offensive, తప్పైన, చెడ్డ, కాని. this is an ~ remark యిదికానిమాట. he made himself very ~ to them వాండ్లకుకానివాడైనాడు. he used some ~ language వాడుకొన్నిదుష్టమాటలుచెప్పినాడు. his conduct is ~ to the laws వాడినడకచట్టానికివిరుద్ధము. his conduct is ~ to censure వాడినడకచీవాట్లకుయెడముగావున్నది.

Obnoxiously, *adv.* తప్పుగా, దుర్మార్గముగా, యెడముగా.

Obscene, ob-sēne′, *adj.* బండైన, బూతైన.

Obscenely, ob-sēne′ly, *adv.* బండుగా, బూతుగా.

Obsceneness, ob-sēne′ness, Obscenity, ob-sen′i-ty, *n. s.* బండతనము, పోకిరితనము, కులవతనము.

Obscure, ob-scūre′, *adj.* చీకటిగావుండే. or, not easily apparent తెలియబడని, మరుగైన. an ~ day మందారముగావుండేదినము. an ~ room చీకటిగావుండేయిల్లు. this is an ~ verse యిదిగూఢమైనశ్లోకము. this poet was born in an ~ village యీకవి అప్రసిద్ధమైనవూళ్లో పుట్టెను. the difference between these two is very ~ యీరెంటికివుండేభేదముఅస్పష్టము.

To Obscure, ob-scūre′, *v. a.* చీకటికమ్ముట. this error ~d the sense యీతప్పుచేతఅర్థముకప్పవరించినది.

Obscurely, ob-scūre′ly, *adv.* చీకటిగా, అస్పష్టముగా. the moon was seen ~ చంద్రుడు మసకగా అగుపడెను, లీలగా అగుపడెను. he stated it ~ స్పష్టముగా తెలియచేసినాడు కాడు. one who is ~ born అజ్ఞాతకులగోత్రుడు.

Obscurity, ob-scūr′i-ty, *n. s.* చీకటి, అంధకారము, అస్పష్టత. he lived in ~ అప్రసిద్ధుడై వుండెను, అజ్ఞాతవాసియై వుండెను. from the ~ of the meaning అర్థము గూఢమైనందున. from the ~ of the room ఆ యిల్లు చీకటిగా వుండినందువల్ల.

Obsequies, ob′sē-qủēs, *n. s. plu.* ఉత్తరక్రియలు, కర్మాంతము.

Obsequious, ob-sē′qủi-us, *adj.* నైచ్యముగల, విధేయుడైన, వినీతుడైన, వినయవిధేయముగల.

Obsequiously, *adv.* వినయవిధేయముగా, నైచ్యముగా.

Obsequiousness, *n. s.* వినయము, నైచ్యము.

Observable, ob-serv′a-ble, *adj.* అగుపడే, కండ్లబడే. there is an ~ difference between these two యీ రెంటికి స్పష్టమైన భేదమున్నది. that star is not now ~ ఆ నక్షత్రము యిప్పుడు అగుపడదు.

Observance, ob-serv′ance, *n. s.* ఆచారము, అనుష్ఠానము, అనుసరించినడుచుకోవడము. he taught the ~ of this law యీ శాస్త్రమును అనుసరించి నడుచుకొనేటట్టు నేర్పినాడు. this is an ~ among us యిది మాలో నడిచే వొక ఆచారము.

Observant, ob-serv′ant, *adj.* శ్రద్ధగలిగిన, జపానుష్ఠానముగల.

Observation, ob-ser-vā′shon, *n. s.* చూడడము, కనుక్కోవడము, తోచిన అభిప్రాయము. or comment టీక. he made another ~ in his letter అతని జాబులో యింకొక మాట వ్రాసినాడు. the ~s of the government on this statement యిందుమీద గవర్నమెంటువారికి తోచిన అభిప్రాయము. he made no ~s upon it వాడు అందును గురించి యేమిన్ని అనలేదు. this often fell under my ~ యిది తరుచుగా నాకు కండ్లబడుతూ వచ్చినది. he is a man of ~ అతడు విచారణగలవాడు. practical ~s ఒక విధమైన వ్యాఖ్యానము. to take an ~ అశ్విన్యాది నక్షత్రములు వుండేచోటు కనిపెట్టుట. In Luke XVII. 20. విశ్వర్యదర్శనం. A†.

Observatory, ob-serv′a-tor-y, *n. s.* నక్షత్రాదులను చూడడానకై కట్టివుండేయిల్లు, నక్షత్రములను చూచేమిద్దె.

To Observe, ob-serve′, *v. a.* కనుక్కొనుట, కనిపెట్టుట, చూచుట, పూనిచూచుట, తెలుసుకొనుట, పాటించుట, ఆచరించుట, అనుష్ఠించుట, చెప్పుట, అనుట. he ~d the law శాస్త్రప్రకారము అనుష్ఠించినాడు. they do not ~ this feast వాండ్లు యీ పండుగను ఆచరించరు. the conduct they ~d towards him అతనివిషయములో వాండ్లు చేసినది. they ~ great decency వాండ్లు నిండా ఘనముగా నడుచుకొంటారు. what is the good of your reading if you do not ~? లక్ష్యము వుంచుకొండా చదవడము యేమి ప్రయోజనము. I ~d a new star last night రాత్రి వొక క్రొత్త నక్షత్రమును కనిపెట్టితిని. he ~d silence మౌనము వహించినాడు.

To Observe, ob-serve′, *v. n.* తెలుసుకొనుట, చెప్పుట. he ~d that this belonged to his father యిది తన తండ్రిదన్నాడు.

Observer, *n. s.* చూచేవాడు, కనుక్కొనేవాడు, విచారించేవాడు.

Obsolete, ob′sō-lēte, *adj.* వాడికలేని, యిప్పట్లో వాడికలేని, చెల్లని. an ~ custom యిప్పట్లో లేని వాడిక. that practice is now ~ ఆ మర్యాద యిప్పుడు లేదు. an ~ word యిప్పుడు చెల్లనిమాట, యిప్పట్లో ప్రయోగములేని మాట. this is an ~ phrase యీ ప్రయోగము యిప్పుడు వాడిక లేదు.

Obsoleteness, *n. s.* యిప్పట్లో వాడిక లేకవుండడము.

Obstacle, ob′sta-cle, *n. s.* అభ్యంతరము, విఘ్నము, విఘాతము, అడ్డి. this is no ~ యిది వొక అభ్యంతరము కాదు.

Obstetric, ob-stet′ric, *adj.* మంత్రసానితనమును గురించిన. the ~ art మంత్రసానితనము.

Obstinacy, ob′sti-nac-y, *n. s.* మూర్ఖత్వము, ముష్కరత్వము.

Obstinate, ob′sti-nāte, *adj.* మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన. an ~ disease మొండిరోగము, కుదరనిరోగము, అసాధ్యరోగము.

Obstinately, ob′sti-nāte-ly, *adv.* మూర్ఖముగా, ముష్కరముగా.

Obstinateness, *n. s.* మూర్ఖత్వము, ముష్కరత్వము.

Obstreperous, ob-strep′er-us, *adj.* అరిచే, కూసే, బొబ్బలుపెట్టే.

Obstreperously, *adv.* అరుస్తూ, కూస్తూ, బొబ్బలు పెట్టుతూ.

To Obstruct, ob-struct′, *v. a.* అడ్డకట్టుట, అడుచుట, ఆటంకముచేసుట, విఘాతముచేసుట. these bushes ~ed the road ఆదోవనుయీపొదలుఅడుచుకొన్నవి. the water ~ed the passage ఆదారికినీళ్లు అడ్డమైనది, పోవడానికినీళ్లుఆటంకముచేసినవి. the mud ~ed the passage of the water through the drain ఆతూములోనీళ్లుపోకుండాబురదఅడుచుకొన్నది. the tree ~ed my sight ఆచెట్టునాదృష్టికి అడ్డమైనది. the troops ~ed the passage పోవడానికిదండుఅడ్డమైనది.

Obstructed, *adj.* అడ్డపడ్డ, ఆటంకమైన, విఘాతమైన.

Obstruction, ob-struc′shon, *n. s.* విఘ్నము, విఘాతము, ఆటంకము, ప్రతిబంధకము. he laboured under ~s of the bowels కడుపువెళ్లకసంకటపడుతూవుండినాడు.

Obstructive, ob-struct′ive, *adj.* అడ్డములాడే, భంగకరిచే, విఘ్నకారకమైన.

Obstructiveness, *n. s.* విఘ్నజనకత్వము.

To Obtain, ob-tān′, *v. a.* పొందుట, సంపాదించుట. he ~ed much credit నిండాప్రసిద్ధినిపొందినాడు. he ~ed that employment ఆవుద్యోగము వాడికిలభించినది. I ~ed this book from him అతనివద్దయీపుస్తకమునాకుదొరికినది. how did you ~ this? యిదినీకెట్లాదొరికినది, చిక్కినది, సంపాదించినావు. I could not ~ leave నాకుశలవు చిక్కదు. I ~ed a cart from his house వాడింట్లోనుంచిఒకబండినితెప్పించినాను.

To Obtain, ob-tān′, *v. n.* జరుగుట, నడుచుట. this custom still ~s among them యీవాడికయింకావాండ్లలోజరుగుతున్నది, నడుస్తున్నది.

Obtainable, ob-tān′a-ble, *adj.* పొందతగ్గ, దొరకగల, సంపాదించకూడిన. that book is not ~ here ఆపుస్తకముయిక్కడచిక్కేదికాదు.

Obtained, *adj.* పొందిన, ప్రాప్తమైన, చిక్కిన, సంపాదించిన.

To Obtrude, ob-trûde′, *v. a.* చొరబెట్టుట, అధికప్రసంగముగాచెప్పుట. they ~d their advice upon him వాడికిఅధికప్రసంగముగాబుద్ధిచెప్పబోయినారు. I did not wish to ~ myself upon them నేను వాండ్లవద్దికి అధికప్రసంగముగాపోరాదు. I did not wish to ~ my children upon him నాబిడ్డలను వాడింట్లోకొంచబోయితొయ్యడము మర్యాదకాదు. he ~d several remarks వాడు అధికప్రసంగముగాకొన్నిమాటలుచెప్పినాడు.

Obtruncated, *adj.* మొండెముగాకోసివేసిన, బోడి.

Obtrusion, ob-trû′zhon, *n. s.* అమర్యాదగాచొరబడడము, పిలవకచొరబడడము.

Obtrusive, ob-trû′sive, *adj.* అమర్యాదగాచొరబడే, పిలవకచొచ్చే, మొండిదైన, మూర్ఖమైన.

Obtuse, ob-tûse′, *adj.* పదునులేని, మొక్కగావుండే, మొద్దైన, మూఢుడైన. an ~ angle బహిర్లఘుకోణము. a man of ~ intellect వట్టిజడుడు.

Obtuseness, ob-tûse′ness, *n. s.* పదునులేమి, మొక్క, మొండి, కౌంఠ్యము, జడత్వము.

Obviate, ob′vi-āte, *v. a.* నివారించుట, నివృత్తిచేసుట, పరిహరించుట. this rule does not ~ the difficulty యీసూత్రముచేతఆతొందరనివారణముకాలేదు. this ~d the objection ఇందువల్లఆఆక్షేపణపరిహారమైనది.

Obvious, ob′vi-us, *adj.* స్పష్టమైన, విశదమైన, ప్రత్యక్షమైన, సహజమైన. the reason is ~ దీనిహేతువుస్పష్టముగావున్నది.

Obviously, ob′vi-us-ly, *adv.* స్పష్టముగా, విశదముగా, ప్రత్యక్షముగా, సహజముగా.

Obviousness, *n. s.* స్పష్టత, వైశద్యము.

Occasion, oc-cā′zhon, *n. s.* కారణము, నిమిత్తము, ప్రయోజనము, సమయము, తరుణము, అక్కర. on festive ~s ఉత్సవకాలములలో. on this ~ ఈసారి, ఈతేప. on the former ~ పోయినసారి, పోయినతేప. on one ~ ఒకసారి. on four ~s నాలుగుతరుణములలో. have you ~ for this book? ఈపుస్తకమునీకుఅక్కరవున్నదా. as I had ~ for a horse నాకొకగుర్రము కావలసివుండినందున. I have no ~ for it అదినాకుఅక్కరలేదు. what ~ had you to go to him? నీవువాడివద్దికిపోయెందుకేమి కారణముపోవలసివచ్చినది. I will advance money as there is ~ నీకురూకలుకావలసినప్పుడుయిస్తూవస్తాను. without any ~ నిష్కారణముగా, వూరికే. there is no ~ for water నీళ్లునిమిత్తములేదు. or religious celebration ప్రయోజనము.

To Occasion, oc-cā'zhon, *v. a.* కలగచేయుట, పుట్టించుట. this ~ed a quarrel ఇందువల్ల ఒకజగడముకలిగినది. this ~ed me to tell him ఇందువల్లఅతనితో చెప్పవలసివచ్చినది.

Occasional, oc-cā'zhon-al, *adj.* అప్పుడప్పుడుసంభవించే, మధ్యమధ్యతటస్థమయ్యే. there are ~ difficulties మధ్యమధ్య కొన్నిసంకటములుసంభవిస్తవి.

Occasionally, *adv.* అప్పుడప్పుడు, అక్కడక్కడ.

Occidental, oc-ci-den'tal, *adj.* పడమటి, పశ్చిమ. ~ learning అనగా Europe దేశపువిద్య.

Occiput, oc'ci-put, *n. s.* పెడతల, తలయొక్క వెనకటిభాగము.

Occult, oc-cult', *adj.* గుప్తమైన,గూఢమైన, గంభీరమైన,రహస్యమైన, అగుపడని.

Occultation, oc-cul-tā'shon, *n. s.* జ్యోతిషశాస్త్రమందునక్షత్రాది అదర్శనకాలము, గ్రహణకాలము, మూఢము, సూర్యసంయోగము.

Occupancy, oc'cū-pan-cy, *n. s.* అనుభవము,కాపురముఉండడము.

Occupant, oc'cū-pant, *n. s.* అనుభవించేవాడు,కాపురముండేవాడు.

Occupation, oc-cū-pā'shon, *n. s.* పని, వృత్తి, ఉద్యోగము. during the enemy's ~ of our town శత్రువులుమాపూరిని ఆక్రమించుకొని వుండినప్పుడు.

Occupied, *adj.* కాపురముండే. a house ~ by him అతడుకాపురముండేయిల్లు. I was ~ all yesterday నిన్నంతాపనిగావుంటిని.

Occupier, *n. s.* కాపురముండేవాడు, అనుభవించేవాడు.

To Occupy, oc'cū-py̆, *v. a.* ఉండుట, కాపురముండుట, పట్టుట, ఆక్రమించుట, అనుభవించుట. he occupies the house ఆయింట్లోవాడుకాపురమున్నాడు. these books will ~ two rooms ఈపుస్తకాలకురెండుగదులుపట్టును. the enemy occupied the town శత్రువులుపూరినిఆక్రమించుకొన్నారు. a tenant now occupies my field నాచేనుపాయకారిఅనుభవములోవున్నది, పాయకారీకివిడిచివున్నది. the brains ~ the head తలలోమెదడువున్నది. the marriage occupies the last chapter కడాపటిఅధ్యాయమంతా పెండ్లి. writing this book occupied him for one year వాడుయీపుస్తకము వ్రాయడానకు ఒకసంవత్సరము పట్టినది. he occupied himself in reading చదువుతూవుండినాడు.

To Occupy, oc'cū-py̆, *v. n.* అనుభవించుట. ~ until I come నేనువచ్చేదాకావ్యాపారముచేసుకొంది. Luke 19. 13. (వాణిజ్యంకురుతే A†.)

To Occur, oc-cur', *v. n.* సంభవించుట, కలుగుట, తోచుట, స్ఫురించుట. a death occurred there to-day అక్కడనేడొకచావుసంభవించినది. this occurred to his thoughts ఇదివాడికితోచినది. when it occurred to me అదినాకుస్ఫురించినప్పుడు. the name does not ~ to me just now ఆపేరునాకుయిప్పుడు జ్ఞాపకముకాలేదు. this tree rarely ~s ఈచెట్టుదొరకడముఅపురూపము. this word ~s in that verse ఆశ్లోకములోయీశబ్దమువస్తున్నది. if elision ~s లోపమువస్తే.

Occurrence, oc-cur'rence, *n. s.* సంభవించినపని. this is a strange ~ ఇదిఒకవింతపాటిపని. the ~s of each day నానాడుసంభవించినపనులు.

Ocean, ō'shan, *n. s.* సముద్రము, సాగరము.

Ochre, ō'kĕr, *n. s.* కావిరాయి. red ~ ఎర్రమన్ను,ఎర్రకావిరాయి. a cloth dyed with red ~ కావిగుడ్డ, కాషాయము. yellow ~ గోపి. white ~ సుద్ద, తిరుమణి.

O'clock, *adv.* ఘడియారమునుగురించి. ten ~ పదిఘంటలవేళ.

Octagon, oc'ta-gon, *n. s.* అష్టకోణాకృతి, అష్టకోణములుగలది.

Octave, oc'tave, *n. s.* అష్టమస్వరము. or eighth day కొన్నిపండుగలకుతరువాతవచ్చే యెనిమిదోదినము.

Octavo, oc-tā'vō, *n. s.* ఒకవిధమైనపొత్తు, అనగా ఒకకాకితాన్నియెనిమిదిపత్రములుఅయ్యేటట్టుగా మడిచిఅచ్చువేసినపుస్తకము.

October, oc-tō'bĕr, *n. s.* ఇంగ్లీషువారిపదోనెల.

Octogenarian, *n. s.* ఎనభైయేండ్లమనిషి, అశీతివయస్కుడు.

Octupled, *adv.* (eight times as much) యెనిమిదింతలు.

Ocular, oc'ū-lar, *adj.* కండ్లారచూచిన,ప్రత్యక్షమైన. ~ proof ప్రత్యక్షమైనరుజువు.

Oculist, oc'ū-list, *n. s.* నేత్రవైద్యుడు.

Odd, odd, *adj.* as numbers in arithmetic బేసియైన, విషమమైన. even and ~ సరిబేసి. nine and eleven are ~ numbers తొమ్మిదిపదకొండు బేసిగావుండేసంఖ్యలు, విషమసంఖ్యలు. a hundred and ~ నూటచిల్లర, నూరున్ను పైచిలుకున్ను. an ~ volume విడిపుస్తకము, అనగా ఒకటాలమున కుఅధికముగా రెండుచేరినబొక్కులలో వొంటిపుస్తకము. these shoes are ~ ఈజోళ్లువిజోళ్లుగా వున్నవి. uncouth, strange, విపరీతమైన, వికారమైన, వింతైన. an ~ dress వింతైనవుడుపు.

Oddity, od′di-ty, *n. s.* వింత, చోద్యము, విచిత్రము.

Oddly, odd′ly, *adv.* strangely వింతగా, విచిత్రముగా.

Oddness, odd′ness, *n. s.* వింత, విచిత్రము.

Odds, odds, *n. s.* వ్యత్యాసము. it makes no ~ whether you go or stay నీవుపోయినా ఒకటే, వున్నా ఒకటే. we fought against great ~ మేముకొంచెముమందిజనము అధికముగా వుండేవాండ్లతో పోట్లాడినాము. ~ and ends తుక్కుముక్కు.

Ode, ōde, *n. s.* ఒకవిధమైనకావ్యము.

Odious, ōd′yus, *adj.* అసహ్యమైన, రోతైన, పాపిష్ఠి. an ~ book పాపిష్ఠిపుస్తకము.

Odiously, *adv.* అసహ్యముగా, రోతగా, హీనరగా.

Odiousness, *n. s.* అసహ్యము, రోత.

Odium, ōd′yum, *n. s.* ద్వేషము. he incurred ~ by this ఇందుచేతవాడు అందరికిసగవాడుఅయినాడు. wishing to avoid the ~ of this ఈఅపవాదమునకుదొందుకుఅని.

Odium Theologicum, *n. s.* (hatred caused by sectarian feelings) మతవైరము.

Odoriferous, ō-dor-if′er-us, *adj.* పరిమళించే, వాసనకొట్టే.

Odoriferousness, *n. s.* వాసన, పరిమళము.

Odorous, ō′dor-us, *adj.* పరిమళించే, వాసనకొట్టే.

Odour, ō′dur, *n. s.* వాసన, పరిమళము, good ~ సువాసన, మంచిపేరు. bad ~ కంపు, దుర్వాసన, అపఖ్యాతి.

Œconomy, *n. s.* See Economy.

Œcumenical, ec-ū-men′i-cal, *adj.* General, universal, సర్వసాధారణమైన, సమస్తప్రపంచసంబంధమైన. an ~ council సార్వభౌమాలోచన.

Œsophagus, ē-sof′a-gus, *n. s.* కంఠనాళము.

Of, ov, *prep.* యొక్క. the name ~ the man ఆమనిషియొక్కపేరు. the scent ~ a flower పుష్పముయొక్కవాసన. 2. లో. which ~ them is oldest? వాండ్లలోయెవడు పెద్దవాడు. one ~ the books ఆపుస్తకములలో ఒకటి. six ~ these వీటిలో ఆరు. 3. మీద. the love ~ money రూకలమీదిఆశ. 4. చేత, వల్ల, చొప్పన, గుండా. I learned it ~ him వానిగుండావిన్నాను. he did this ~ his mercy విశ్వాసముచేతచేసినాడు, విశ్వాసమువల్లచేసినాడు. 5. అనే. he gained the name ~ a poet కవియనేపేరునుపొందినాడు. a jewel ~ a book గ్రంథరత్నము. the flames ~ sorrow శోకమనేవహ్ని. the village ~ Vinuconda వినుకొండ అనేవూరు. the kingdom ~ Persia పెర్షియాఅనేదేశము. the fool ~ a doctor తెలివిమాలినవైద్యుడు, వెర్రివైద్యుడు. the rogue ~ a goldsmith ఆకంసాలవాడు రాంజాద, ఆవంచకుడయిన కంసాలవాడు. without fear ~ falling పడుతామనేభయములేకుండా. 6. కు. within a mile ~ their houses వాండ్లిండ్లకుగడియదూరములో. he made a copy ~ that paper ఆదస్తావేజుకు ఒకనకలువ్రాసుకొన్నాడు. 7. వద్ద, దగ్గర. he took leave ~ his master ఉపాధ్యాయులవద్ద సెలవుపుచ్చుకొన్నాడు. he bought it ~ me నాదగ్గర కొన్నాడు. ~ whom did you buy it? దాన్నియెవరిదగ్గరకొంటివి. 8. తో. a box made ~ gold బంగారుతోచేసినడబ్బి, బంగారుడబ్బి. a box made ~ horn కొమ్ముతోచేసినబరిణె, కొమ్ముబరిణె. made ~ leather తోలుతోకుట్టిన. 9. గురించి. I heard ~ him వాన్నిగురించివిన్నాను. articles ~ war దండునుగురించినపట్టములు. the life ~ Rama రామకథ, రామచరిత్ర. 10. గల. a man ~ fifty యాభైయేండ్లుగలవాడు, యాభైయేండ్లవాడు. PHRASES, a bag ~ gold మొహరీలసంచి. a man ~ sense బుద్ధిమంతుడు. a man ~ learning విద్వాంసుడు. a woman ~ beauty అందకత్తె, రూపవతి. all ~ us మేమందరము. they robbed me ~ all I had నావద్దవుండినదంతా దోచుకొన్నారు. being ~ wicked heart దుర్మార్గమునకులోనై. Acts V. 38. he did it ~ himself తనకుతానేచేసినాడు, స్వబుద్ధ్యాచేసినాడు. it fell down ~ itself తనంతటవుడ్డది, త

నకుతానేవద్దది. he settled the business out — hand ఆ పనినితక్షణ నేపరిష్కారము చేసినాడు. he sleeps — an afternoon మూడుజాములకు నిద్రపోతాడు. — late they often go there ఇటీవల వాండ్లక్కడికి పదేపదే పోతారు. — old they wore another dress పూర్వకాలమందు వాండ్లు వేరేవుడుపు వేసుకొన్నారు. — a poor man he became rich పేదవాడుగా వుండి భాగ్యవంతుడైనాడు. a house — his వాడిది వొకయిల్లు. he has two horses — his own వాడికి స్వంతముగా రెండుగుర్రాలు వున్నవి. a cup — water గిన్నెడునీళ్లు. — course కాకయేమి. first — all తొలుదొలుత, మొట్టమొదట. ten rupees worth — rice పదిరూపాయీలబియ్యము. I am in possession — that book ఆగ్రంథము నావద్దవున్నది. I know nothing — it అందునగురించినాకేమి తెలియదు. I know — no other carpenter there అక్కడ వేరే వడ్లవాడు వున్నట్టు నాకు తెలియదు. what has become — him? వాడేమాయెను. — a morning he rides out తెల్లవారి వూటకేవారిపోతాడు. that paper is not — my composing ఆదస్తావేజు నేను వ్రాశినది కాదు. instead — doing so అట్లాచేయకుండా. what is the use — keeping it? దాన్నిపెట్టుకోవడమువల్లయేమి ఫలము. — a truth, they knew he was gone వాడుపోయినాడని వాండ్లకు నిజముగా తెలిసివుండెను. he knew that — necessity I must come నేను అవశ్యముగా రావలసినదని వాడికి తెలుసును.

Off, off, *adv.* మీదనుంచి (is the original sense, thus,) he took his hand — the table బల్లమీదనుంచి చెయ్యి అవతలికి తీసుకొన్నాడు. they took their hats — తలమీదనుంచి టోపీలు తీసివేశినారు. they pulled him — his bed వాణ్ని మంచముమీదనుంచి కిందికి యీడ్చినారు. it is often expressed by వేయు, పెట్టు, పోవు. to cut కోసుట, to cut — కోసివేయుట. they pushed him — వాణ్ని అవతలికి తోసివేసినారు. he left — reading Tamil అరవము చదవడము విడిచిపెట్టినాడు. he poured the water — నీళ్లను వంచివేసినాడు. he took — the skin తోలును తీసివేసినాడు, వొలిచివేసినాడు. the horse fell — in flesh ఆగుర్రము చిక్కిపోయినది. PHRASES, he is — బైలుదేరినాడు, పారిపోయినాడు, వెళ్లాడు, పరుగెత్తుతూవున్నాడు. the stream carried me — my legs ఆ ప్రవాహము నా కాళ్లను భూమిమీద ఆననియ్యలేదు. he waited on the — side of the house ఇంటికి అవతలి తట్టున కనిపెట్టుకొనివుండినాడు. the horse is — his feed ఆగుర్రము మేతతినడములేదు. the — side of a horse గుర్రానికి అవతలితట్టు, అనగా గుర్రానికి కుడితట్టు. — and on he was employed in that work ten years వాడప్పుడప్పుడు ఆపనిలో వుండినదంతా చేరిస్తే పదియేండ్లు అవుతున్నవి. he read it — hand దాన్ని నిరాటంకముగా చదివినాడు, గడగడ చదివినాడు. he is — the bargain ఆ బేరము తనకు వద్దన్నాడు. a fever carried him — వాణ్ని వొక జ్వరము కొంచపోయినది, అనగా జ్వరమువల్ల చచ్చినాడు. he cried — వద్దని కొట్టుకొన్నాడు. her hair comes — దాని వెంట్రుకలు రాలిపోతవి. the skin came — తోలువూడిపోయినది. she danced — గంతులు వేస్తూపోయినది. he drove the cattle — గొడ్లను అవతలికి వెళ్లదోలినాడు. he drove the muskitoes — దోమలను తోలివేశినాడు. white ants ate — the end of the pole ఆస్తంభము యొక్క కొనను చెదలు తెగతినివేసినవి. the leaves fell — ఆకులు రాలిపోయినవి. he fought — the blows తనమీదికి వచ్చే దెబ్బలను తట్టివేసినాడు. he warded — the blow with his sword వచ్చిన దెబ్బకు కత్తిని అడ్డము పట్టినాడు. the gun went — ఆఫిరంగి కాలినది, వేటు లేచినది. he went — పోయినాడు, వెళ్లినాడు. the fever went — జ్వరము విడిచిపోయినది. the pain went — నొప్పి తీసిపోయినది. he got — the horse గుర్రము మీదనుంచి దిగినాడు. he tried to get — తప్పించుకొని పారిపోజూచినాడు. in this examination he got — very well ఈ పరీక్షలో బాగా నిభాయించినాడు. push them — వాండ్లను అవతలికి తొయ్యి. he put — payment ఇవ్వడమును నిలిపినాడు. he put — his clothes వుడుపును తీసివేసినాడు. he is ill — దీనదశలో వున్నాడు. he is well — వాడి పని హాయిగా వున్నది. he threw the medicine — his stomach మందును వాంతి చేసినాడు. they threw him — the top of the house ఇంటిమీద

నుంచివాణ్ని క్రిందికి తోసినారు. he rode ~ అక్కడ నుంచి లేచిపోయినాడు. he sold the books ~ పుస్తకాలను తెగనమ్మినాడు, అమ్మివేసినాడు. he ran ~ పారిపోయినాడు. he took the house ~ my hands వాడు ఆ యింటిని కొనుక్కొన్నాడు, నా తొందర తీరినది. I took the burden ~ his head వాడి బరువును దించినాను. this child takes his father ~ ఆ బిడ్డ తండ్రిని మొక్కిరిస్తున్నది. a little way ~ కొంచెము దూరాన. a great way ~ బహుదూరాన,

Off! off, *interj.* వెళ్లు, పో, పోపో. be ~! పో, వెళ్లు.

Off, off, *prep.* లేకుండా. he was ~ his guard వాడు జాగ్రత లేకుండా వుండినాడు, ఎచ్చరిక లేకుండా వుండినాడు. a village five miles ~ అయిదు ఘడియల దూరములో వుండే వూరు.

Offal, of'fal, *n. s.* కసురు, కశ్మలము, అనగా పొక జీవమును కోసి తినగూడిన మాంసము నుయెత్తుకొని పారవెయ్యవలసిన పేగులు మొదలైనవి. the sheep weighed fifty pounds, of which ten pounds were ~ ఆ మేకయాభైరతులయెత్తు వుండినది, అందులో తోలుతో బకరుదిరతులు పోయినవి. leavings of food (Addison's Tatler No. 24) ఉచ్ఛిష్టము, యెంగిలి.

Offence, of-fence', *n. s.* తప్పు, నేరము, అపరాధము, ఉపద్రవము, ఆయాసము. he pardoned their ~s వాండ్లతప్పులను క్షమించినాడు. he gave them no ~ వాండ్లకు వాడేమి ఆయాసము చేయలేదు. a capital ~ తలపొయ్యే నేరము. a moral ~ దుర్నీతి. a criminal ~ దొంగతనము మొదలైన రాజదండనకు అర్హమైన తప్పు. a civil ~ సివిల్ కోర్టువారు శిక్షించవలసిన తప్పు. a state ~ రాజద్రోహము. an ~ against propriety అమర్యాద. he took ~ at what I said నేను చెప్పినది అతనికి ఆయాసమైనది. he lived without ~ పొకరికి ఉపద్రవము చేయకుండా వుండినాడు.

Offenceless, of-fence'less, *adj.* నిరపరాధియైన, నేరము లేని.

To Offend, of-fend', *v. a.* ఆగ్రహము పుట్టించుట, ఆయాసము చేసుట, ఉపద్రవము చేసుట. this ~ed them ఇందువల్ల వాండ్లకు ఆగ్రహము పుట్టినది.

To Offend, of-fend', *v. n.* నేరము చేసుట. those who ~ are punished తప్పు చేసినవాండ్లకు శిక్ష అవుతున్నది.

Offender, of-fend'ĕr, *n. s.* నేరస్థుడు, అపరాధి; తప్పు చేసినవాడు.

Offensive, of-fen'sive, *adj.* అసహ్యకరమైన, ఆయాసకరమైన, ఉపద్రవకరమైన. an ~ smell దుర్వాసన. ~ behaviour ఆయాసకరమైన నడత. ~ weapons కత్తి, తుపాకి, మొదలయిన వధించడానకు యోగ్యమైన ఆయుధములు. defensive weapons అనగా shield డాలు మొదలైన సంరక్షక ఆయుధములు. an ~ and defensive alliance నీ శత్రువు లే నా శత్రువులు, నీ మిత్రులే నా మిత్రులు అన్నట్టు. the enemy made no ~ movement శత్రువులు మాకేమిన్ని బాధగా వుండిన పని చేయలేదు.

Offensively, of-fen'sive-ly, *adv.* ఆయాసకరముగా, ఉపద్రవకరముగా, అసహ్యముగా.

To Offer, of'fĕr, *v. a.* ఇస్తాననుట, ఇవ్వవచ్చుట, కావలెనా అనుట, యత్నపడుట. he ~ed ten rupees for this book but I declined it ఈ పుస్తకానికి పదిరూపాయలు యిస్తానన్నాడు గాని నాకు వద్దన్నాను. he ~ed himself పుద్యుక్తుడాయెను. he ~ed me employment నాకు వుద్యోగము కావలిస్తే యిస్తానన్నాడు. he ~ed this excuse ఈ సాకు చెప్పినాడు. he ~ed worship పూజచేసినాడు. he ~ed civility సన్మానము చేసినాడు. he ~ed the shawl for sale ఆ శాలువను అమ్మజూపినాడు. he ~ed it for my acceptance ఇందాదీన్ని తీసుకొంటావా అని అన్నాడు. he ~ed violence దౌర్జన్యము చేసినాడు. he ~ed me his hand నాకు చెయ్యియిచ్చినాడు. he ~ed his respects మర్యాద చేసినాడు. he ~ed his opinion తన అభిప్రాయమును చెప్పినాడు. he ~s a reason for this ఇందుకు పొక న్యాయము చెప్పతాడు. he ~ed his advice తనకు తోచిన ఆలోచనను చెప్పినాడు. to ~ as sacrifice నైవేద్యము చేసుట, బలియిచ్చుట. they ~ed a sheep to the goddess అమ్మవారికి పొక మేకను బలియిచ్చినారు. when the idea of returning ~ed itself to his thoughts వాడికి మళ్లీ పోవలెనని తోచినప్పుడు. when an opportunity occurs or ~s itself సమయము వచ్చినప్పుడు. he ~ed to rise but fell down లేవబోయి పడ్డాడు. he ~ed to strike me నన్ను కొట్టవచ్చినాడు. he ~ed to buy the house యిల్లు కొనేటందుకు యత్నపడ్డాడు. they ~ed to break into

the house తలుపులుబిగలకొట్టపోయినారు. I did not ~ to go away లేచిపోవలెననేయత్నమేనేను చేయలేదు. the dog ~ed to bite me కుక్కనన్ను కరవవచ్చినది.

Offer, of'fĕr, *n. s.* యత్నము. I rejected his ~ వాడుయిస్తానంటేఅక్కరలేదన్నాను. he made an ~ of peace సంధిమాట్లాడినాడు. he accepted the ~ మాటనుఅంగీకరించినాడు. he rejected the ~ నేనుఅడిగినమాటనుత్రోసివేసినాడు. she accepted his ~ వాడుఅడిగినదానికిపెండ్లిచేసుకొంటాననిచెప్పినది.

Offered, *adj.* ఇయ్యవచ్చిన, యత్నపడ్డ, నైవేద్యముచేసిన, బలిపెట్టిన.

Offering, of'fĕr-ing, *n. s.* సమర్పణ, నజరు, కానుక, నైవేద్యము, బలి. a burnt ~ ఆహుతి. a meat ~ వపాహోమము. a drink ~ అర్ఘ్యము. a wave ~ మంగళఆరతి.

Offhand, *adv.* ధారాళముగా, అవలీలగా. he composed this poem ~ ఈకావ్యమునుఅవలీలగారచించినాడు.

Office, of'fice, *n. s.* పని, వ్యాపారము, ఉద్యోగము. he exercised the ~ of priest గురువుగావుండినాడు. he passed through the highest ~s అతడుగొప్పగొప్పవుద్యోగములుచేసినాడు. whilst he was in ~ అతడువుద్యోగములోవుండగా. a man in ~ అధికారి, ఉద్యోగస్థుడు. while he was in the ~ అతనుకచ్చేరిలోవుండగా. a printing ~ అచ్చుకూటము, ముద్రాక్షరశాల. a fire ~ నిప్పుకార్ఖానా, అనగా ఈకార్ఖానానుపెట్టుకొన్నవాండ్లకు సంవత్సరానికి యిల్లువొకటింటికి పన్నుయింతఅనియేర్పరచుకొని యిస్తూవస్తారు, ఈపన్నుయిచ్చేయిండ్లలో యేదైనావొకటి కాలిపోయినట్టైతేఅందువల్ల వచ్చిననష్టమును ఆకార్ఖానావాండ్లుఅచ్చుకొంటారు. the marriage ~ వివాహప్రయోగగ్రంథము. the ~ for the burial of the dead అపరప్రయోగగ్రంథము. the house is old but the ~s are new ఇల్లుపాతదిగానిఅందుతోచేరినవంటయిల్లు, గుర్రపులాయముమొదలైనవికొత్తవి. a house of ~ పాయిఖానా, మరుగుపెరడు. good ~s ఉపకారములు, సత్కర్మములు. a return of good ~s ప్రత్యుపకారములు. ill ~s అపకారములు.

Officer, of'fi-cĕr, *n. s.* అధికారి. a military ~ దండుదొర. a medical ~ డాక్టరు. a revenue ~ ములికివుద్యోగస్థుడు. in the army సేనానాయకుడు. a police ~ or peace ~ బంట్రోతు.

Officered, of'fi-cĕrd, *adj.* సరదార్లుగల.

Official, of-fish'al, *adj.* ఉద్యోగమునుపట్టిన, వ్యవహారసంబంధమైన, దివాణపు, సర్కారు. he gave me a private answer but he would not give me an ~ one తానుస్వంతముగాజవాబువ్రాసినాడుగానివుద్యోగమునుబట్టివ్రాయలేదు. ~ duty సర్కారుపని, దివాణపుపని. an ~ year దివాణపులెక్కసంవత్సరము.

Official, of-fish'al, *n. s.* అధికారి, ఈశబ్దముముఖ్యముగామంత్రికిగానిజవాబునివీసుకుగాని చెల్లుతున్నది.

Officially, *adj.* ఉద్యోగతః, ఉద్యోగమునుపట్టి, అధికారమునుపట్టి.

To Officiate, of-fish'yate, *v. n.* అన్యునిపనినిచూచుట. while he was officiating as priest వాడుపౌరోహిత్యముచేయిస్తూవుండగా. in his absence I ~d for him అతడులేనప్పుడు అతడిపనినినేనుచూస్తూవుంటిని.

Officious, of-fish'us, *adj.* అధికప్రసంగియైన. do not be ~ నీకుఆజోలియెందుకు, అదినీపనికాదు.

Officiously, of-fish'us-ly, *adv.* అధికప్రసంగముగా. he acted very ~ in this business తనకునిమిత్తములేనిపనికిపోయినాడు.

Officiousness, *n. s.* అధికప్రసంగము.

Offing, off'ing, *n. s.* తీరమునుంచికొంతలెక్కసముద్రము. three ships appeared in the ~ సముద్రతీరమునుంచికొంతలెక్కసముద్రములో మూడువాడలుఅగుపడ్డవి.

Offscourings, *n. s.* మురికి, మలము, అనగాకడిగిపారపోసేమురికి. these were the ~ of the people జనులలోవీండ్లుతుచ్ఛులు, భ్రష్టులు, వూరురోసినవాండ్లు.

Offset, off'set, *n. s.* అంకురము, మొలక.

Offspring, off'spring, *n. s.* సంతానము, సంతతి. they are his ~ వీండ్లుఅతనిబిడ్డలు.

Oft, oft, *adv.* పదేపదే.

Often, ofn, *adv.* పదేపదే, మాటిమాటికి. how ~ am I to tell you? నీతోయెన్నిమాట్లుచెప్పేది. they

attacked us four times and were as ~ repelled మామీదికి నాల్గుమాట్లువచ్చి వడి అన్నిమాట్లున్ను తోలడిపోయినారు.

Oftentimes, ofn'tĭms, *adv.* పదేపదే, మాటిమాటికి, పలుమారు.

Oftimes, *adv.* పదేపదే, మాటిమాటికి, పలుమారు.

To Ogle, ōgle, *v. a.* కీకంటచూచుట, కీకంటితో సైగచేసుట.

Ogle, ōgle, *n. s.* కీకంటిచూపు, వారచూపు, కీకంటి సైగ.

Ogling, *n. s.* కటాక్షము, అపాంగదృష్టి.

Oglio, ōl'yō, *n. s.* (a dish) ఒకవిధమైనకూర, కలవంటకము, కదంబము, కలగూరగంప.

Ogre, *n. s.* బాలఘాతకుడు, రాక్షసుడు, పెద్దలావాటిముసలమ్మ.

Ogress, *n. s.* బాలఘాతకి, రాక్షసి, పూతన.

Oh! ō, *interj.* అబ్బా, అయ్యో.

Oho! *interj.* ఓహో, ఆహా, ఆహాహా.

Oil, ôil, *n. s.* నూనె, చమురు, తైలము, మెరుగు. linseed ~ (often called gingily ~)* మంచినూనె. sweet ~ or olive ~ ఒకవిధమైనసీమనూనె. castor ~ ఆముదము. earth ~ మట్టితైలము. essential ~ of sandal చందనధృతి. ~ed butter (called ghee) నెయ్యి. a leathern ~ bottle శిద్దె. a picture painted in ~ నూనెవర్ణముతో వ్రాశినప్రతిమ.

To Oil, ôil, *v. a.* నూనెపూసుట, నూనెచమరుట, పట్టించుట. they ~ed his palm వాడికిలంచమునిచ్చినారు.

Oil cake, *n. s.* గానుగపిండి.

Oil colours, *n. s.* నూనెవర్ణములు, అనగానూనెపోశికలిపినవర్ణములు.

Oiled-butter, *n. s.* నెయ్యి.

Oiliness, *n. s.* జిడ్డు, మెరుగు. from the ~ of these seeds ఈవిత్తులలోనూనెకద్దుగనక.

Oiling, *n. s.* నూనెపట్టించడము.

Oilman, ôil'man, *n. s.* గాండ్లవాడు, నూనెవాడు.

Oilman's stores, *n. s.* అనగాఉప్పుతో బాగాచేశినమాంసమువగైరాఆహారములు.

Oilmill, *n. s.* గానుగ.

* Gingili is corrupted from Chenchili the word used in upper Bengal.

Oily, ôil'y, *adj.* జిడ్డుగల, నూనెగల. ~ language వట్టిబుజ్జగింపులు.

Ointment, ôint'ment, *n. s.* తైలము.

Old, ōld, *adj.* ముసలి, ప్రాచీనమైన, పాత. an ~ friend బహుదినాలస్నేహితుడు. when his coat grew ~ వాడిచొక్కాయపాతగిలినప్పుడు. an ~ saying సామెత. an ~ promise పూర్వమునిచ్చినమాట. an ~ man ముసలివాడు. an ~ woman ముసలిది. an ~ poem ప్రాచీనకావ్యము. an ~ book పాతపుస్తకము. ~ age వృద్ధాప్యము, ముసలితనము. when he grew ~ వాడికివృద్ధాప్యము వచ్చినప్పుడు. how ~ are you? నీవయస్సెంత. my child is not so ~ as your's నాబిడ్డచిన్నది, నీబిడ్డ పెద్దది. fifty years ~ యాభైయేండ్లుగల. he is ~er than me నాకంటేపెద్దవాడు. of ~ or in ~ time, they did not do so పూర్వకాలమందువాండ్లుఅట్లాచేయలేదు. in the days of ~ పూర్వకాలమందు. young and ~ బాలులువృద్ధులు, పిన్నపెద్దలు. she is of an ~ family ఆమెఅనాదివంశస్థురాలు. ~ fellow! అన్నా, అబ్బి. this is the ~ story ఇదియెల్లప్పటికూతే. ~ testament బైబిల్ యొక్క మొదటిభాగము, పూర్వభాగము. he is an ~ acquaintance of her's దానికినిండాదినములుగాగురుతైనవాడు.

Oldfashioned, ōld-fash'ŏnd, *adj.* మునుపటితరహాగావుండే, పూర్వకాలపుమాదిరిగావుండే.

Oldness, *n. s.* ముసలితనము, ముదిమి. from the ~ of the house ఇల్లుపాతదిగనుక.

Oleaginous, ō-lē-aġ'i-nus, *n. s.* నూనెగల.

Oleander, *n. s.* గన్నేరు.

Olfactory, ol-fac'tor-y, *n. s.* ఘ్రాణేంద్రియసంబంధమైన. his olfactories ముక్కు. this offended his olfactories ఈకంపువాడికిశాళకూడలేదు.

Olibanum, *n. s.* సీమసాంబ్రాణి, అందుగుచెట్టుబంక, కుందురికీ. See Ainslie 1. 136. 264.

Oligarchical, ol-i-gâr'ki-cal, *adj.* కొందరుపెద్దమనుష్యులుకూడుకొనిచేశేరాజ్యాధిపత్యసంబంధమైన.

Oligarchy, ol'i-găr-ky, *n. s.* 'A form of government which places the supreme power in a small number: aristocracy.' (Johnson) కులీనులైనకొందరుపెద్దమనుష్యులుకూడుకొనిచేసేరాజ్యాధిపత్యము.

Olio, *n. s.* కలవంటకము, కలగూర, కదంబము. this book is a mere — పుస్తకమువట్టికలగూర గంప గావున్నది.

Olive, ol'ive, *n. s.* ఒకవిధమైనసీమచెట్టు, దానియొక్క పండున్ను, దానివిత్తులలోనుంచినూనెతీస్తారు, అదినేతికిసమానమైనది. — complexion చామనిచాయ, తమాలవర్ణము, కానుగాకువర్ణము. (as an emblem of peace) an — branch యుద్ధములో సమాధానమనేటందుకుగురుతుగాపట్టేయీచెట్టుయొక్క కొమ్మ.

Olla Podrida, *n. s.* కలవంటకము.

Olympiod, *n. s.* గ్రీకుదేశపుకథలలోవచ్చేనాలుగేండ్లకుఒకపేరు.

Olympus, *n. s.* కైలాసమువంటిఒకదేవాసీమైనపర్వతము. the Greeks gave this name to various hills.

Ombre, om'bĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనకాకితాలఆట.

Omega, ō-mē'ga, *n. s.* గ్రీకుభాషయొక్క అక్షరములలోకడాపటిఅక్షరము, మొదటివర్ణమునకున్ను యీ అంత్యవర్ణమునకున్ను ప్రత్యాహారము చేస్తే మధ్యలోవుండే అక్షరములకుకూడా గ్రహణము.

Omelet, om'let, *n. s.* గుడ్లతోచేసేఒకవిధమైనఆహారము.

Omen, ō'men, *n. s.* శకునము. a good — మంచిశకునము. an evil — దుశ్శకునము, ఉత్పాతము.

Omentum, *n. s.* పేగులువుండేఒకవిధమైనతిత్తి.

Ominous, om'i-nus, *adj.* భావిసూచకమైన, అరిష్టసూచకమైన, రాబోయేశుభాశుభసూచకమైన. I thought this — ఇందువల్లచెరుపురాబోతున్నదనుకొంటిని. such compliments are — ఇటువంటిదీవెనలుఅవలక్షణములే, యిదివిపరీతము.

Ominously, *adv.* భావిసూచకముగా, అరిష్టసూచకముగా, రాబోయేశుభాశుభసూచకముగా.

Omission, ō-mish'on, *n. s.* తడబాటు, లోపము, స్ఖాలిత్యము, విడిచిపెట్టడము. sins of commission చేసినందువల్లవచ్చినపాపములు. sins of — మాను కొన్నందువల్లవచ్చినపాపములు.

To Omit, ō-mit', *v. a.* తప్పుట, విడిచిపెట్టుట. you must not — to do this ఇదిచేయకతప్పేవునుమీ. you —ted to come నీవురావడానకుతప్పిపోతివి. he —ted it intentionally దాన్నికావలెననిమాను కొన్నాడు.

Omitted, *adj.* విడిచిపెట్టిన, తప్పిన.

Omlet, *n. s.* గుడ్లతోచేసినఒకవిధమైనఆహారము.

Omnibus, *n. s.* ఇరువైమందికూర్చుండతగినఒకవిధమైనపెద్దబండి.

Omnifarious, om-ni-fā'ri-us, *n. s.* నానావిధముగావుండే.

Omnipotence, om-nip'ō-tence, *n. s.* సర్వశక్తిత్వము.

Omnipotent, om-nip'ō-tent, *adj.* సర్వశక్తిగల. God alone is — దేవుడేసర్వశక్తిగలవాడు.

Omnipresence, om-ni-pres'ence, *n. s.* సర్వవ్యాపకత్వము, అంతటావ్యాపించివుండడము.

Omnipresent, om-ni-pres'ent, *adj.* సర్వవ్యాపకమైన, అంతటావ్యాపించివుండే.

Omniscience, om-nish'yence, *n. s.* సర్వజ్ఞత్వము, సర్వసాక్షిత్వము, అన్నిటినియెరిగివుండడము.

Omniscient, om-nish'yent, *adj.* సర్వజ్ఞుడైన, సర్వసాక్షియైన, అన్నితెలిసిన.

Omnium, *adj.* చిల్లర, వివిధమైన, నానావిధమైన. See Miscellaneous.

Omnium-gatherum, *n. s.* చిల్లరతడక, చిల్లరమూక, చిల్లరవాండ్లు.

On, on, (or,) Upon, up-on', *prep.* మీద, పైన. — the top of the house ఆయింటిమీద. the paint — the wall came off గోడమీదివర్ణము లేచిపోయినది. he was sworn — a book పుస్తకముమీద ప్రమాణముచేసినాడు. he drew his sword — me నామీదికికత్తిదూసుకొన్నాడు. — one side ఒకపక్కన. — this side యీతట్టున. — the tenth day of the month పదోతేదిని. — the fourth day నాలుగోనాడు. concerning గురించి. — this ఇందునగురించి. — account of this ఇందువల్ల. a comment — the Bharat భారతవ్యాఖ్యానము. the ring — his finger వానివేలిని వున్నవుంగరము. he will come — Wednesday వాడుబుధవారమునాటికివచ్చును. the property found — him వానివద్దచిక్కినసొత్తు. I depend — you తమ్మునమ్మివున్నాను. he came — foot, not — horseback నడిచివచ్చినాడుగుర్రముమీద రాలేదు. millions upon millions కోటానకోట్లు, లక్షలతరబడి. he read book upon book ఒక్కొక్క పుస్తకముగాచదివినాడు. Time upon time he

rode the same horse తేజితేజిను అదేగుర్రాన్ని యెక్కినాడు. ~ his account తనకోసంతానికి. ~ his brother's account తనఅన్నకొరకు లో. ~ his coming here వాడుయిక్కడికివచ్చినదిమీదట, వచ్చే టప్పటికి. he set the house ~ fire ఆయింటినిక గలబెట్టినాడు. a house ~ fire కాలేయిల్లు, మండేయిల్లు. while he was ~ his journey to Canjeveram వాడుకంచికిపోతూవుండగా. he stated this ~ oath దీన్ని ప్రమాణపూర్వకముగాచెప్పినాడు. ~ many occasions అనేకమాట్లు. (లో) ~ one occasion ఒకతరుణములో, ఒకప్పుడు. ~ purpose కావలెనని, ప్రయత్నపూర్వకముగా. he struck me ~ purpose నన్నుకావలెననికొట్టినాడు. he played ~ the Guitar వీణవాయించినాడు. a witness ~ his side వాడికిమంగాపలికిన సాక్షి. ~ a sudden ఆకస్మికముగా, అటకాన. the horse has nothing to feed ~ గుర్రానికి మేసేటందుకుయేమిలేదు. Elephants graze ~ bulrushes యేనుగలుజంగమేస్తవి. he had nothing ~ వాడుమైనబట్టలేకుండా వుండినాడు.

On, on, Upon, up-on, *adv.* పూరితె. he slept ~ పూరితెనిద్రపోయినాడు, అట్టె నిద్రపోయినాడు. go ~ in reading నైనచదువుకొనిపో. in writing అవతలవ్రాసుకొనిపో. he went ~ అవతలికిపోయినాడు. send the baggage ~ ఆమూటలనుసాగనంపు. and so ~ ఇవిమొదలైనవి, ఇత్యాదులు. ~ and off అప్పటప్పటికి. a pain came ~ ఒక నొప్పికనిపించినది. they passed ~ అవతలికిపోయినారు. see to get on, put ~, mount ~, &c. what had he ~? యేమితొడుక్కొనివుండినాడు.

Once, wunce, *adv.* ఒకసారి, ఒకమాటు. he came ~ ఒకమాటువచ్చినాడు. tell him this ~ or tell him ~ more వాడికియింకొకమాటుచెప్పు. he ~ was a rich man వీడుమునుపుభాగ్యవంతుడుగావుండెను. when you have ~ bought the house, you can arrange about the mode of payment నీవుముందరయింటినికొనుక్కొంటె రూకలను చెల్లించడమునుగురించిబందోబస్తుచేసుకోవచ్చును. ~ more తిరిగి, మళ్లి. all of them came at ~ అందరుఒకేదెబ్బగావచ్చినారు. all at ~ అకస్మాత్తుగా. all at ~ the rope broke ఆకస్మికముగా

కప్పనతెగినది. tell me at ~ తరిష్కారముగాచెప్పు. Four at ~ నాలుగేసి. he lost his two children at ~ వాడియిద్దరుబిడ్డలుఒకేసారిగాచచ్చిరి. ~ for all వెయ్యిమాటలేల. Never but ~ ఒకేఒకమాటు.

Ondit, *n. s.* వదంతి, అంటారు, అట.

One, wun, *adj.* ఒక, ఒంటి, ఏకమైన. It was all ~ sheet of water అంతా యేకజలమయముగా వుండెను. ~ Ramasawmy bought it రామస్వామియనేఒకడుదాన్నికొన్నాడు. It was ~ thing for you to buy a book and another for you to understand it నీవుఒకపుస్తకమునుకొనుక్కోవడమొకటేగాని నీవుదాన్ని తెలుసుకోవడమొక్కడ. they call ~ another names ఒకరినిఒకరుతిట్టుకొంటారు. ~ with another, the horses are worth 50 rupees each ఆగుర్రాలుయేగాయేగరియా ఇరువైపాయలుపెలఅవుతున్నది. It is all ~ to me నాకంతాఒకటే.

One, wun, *n. s.* ఒకడు, ఒకతె, ఒకటి. mighty ~s మహాపురుషులు. ~ by ~ ఒకరొకరుగా, ఒకటొకటిగా. ~ and all యావత్తు, పిన్నాపెద్దా, అంతా. they became ~ with him అతనితోఒకటైపోయిరి. little ~s బిడ్డలు, పిల్లలు. the other ~s కడమవాండ్లు, కడమవి. the old ~s ముసలివాండ్లు, పాతవి. ~ would have imagined so అట్లాతోచడముసహజమే. I for ~ shall go నేనైతేపోతాను. ~ after another ఒకరొకరుగా, ఒకటొకటిగా. they looked at ~ another ఒకరినొకరు చూచుకొన్నారు, పరస్పరముచూచుకొనిరి. every ~ అందరు. ~ who goes there అక్కడికిపొయ్యేవాడు. some ~ యెవడో. any ~ యెవడైనా. at ~ we arrived ఒంటిఘంటకుచేరినాము. when he says such ~ told him తనతోపలానివాడుచెప్పినాడన్నప్పుడు.

Oneness, *n. s.* ఏకత్వము, ఐక్యము, ఐకమత్యము.

Onerous, on'er-us, *adj.* దుస్సహమైన, బరువైన.

Onion, un'yon, *n. s.* వుల్లిగడ్డ, నీరుల్లి, యెర్రవుల్లిగడ్డ.

Only, ōn'ly, *adj.* ఏకమైన, ఒకటే. a ~ daughter ఒకతేకూతురు. This is generally expressed by the intensive affix E', as, he is the ~ bramin here ఇక్కడవీడుఒక్కడేబ్రాహ్మణుడు. ~ he,

వాడే. this is his ~ support వానికియిదేజీవనము. a hole ~ large enough to admit the hand చెయిమాత్రముపట్టగలదుంది.

Only, ōn'ly, *adv.* మాత్రము,పూరితే. he ~ slept there వాడుఅక్కడకుండుకొన్నదిమాత్రమే. I ~ meant to frighten them వాండ్లనువూరికెబెదిరించవలెననుకొంటిని. he reads ~ Telugu వాడుతెలుగేచదువుతాడు. as you are ~ a servant నీవువట్టికూలివాడవుగనుక. in the sense of *but* అయితే,మెట్టుకు. he is like you, ~ much older నీవలెనేవున్నాడుఅయితేనీకంటెపెద్దవాడు.

Onomatopœia, *n. s.* or, Onomatopy, కవికల్పితశబ్దము,వ్యంగ్యార్థకశబ్దము, శ్లేషార్థకశబ్దము.

Onset, *on'set, n. s.* యుద్ధారంభము. they made the ~ వాండ్లుమొదటమామీదికివచ్చినారు.

Onslaught, *n. s.* See Onset.

Ontology, on-tol'ō-ġy, *n. s.* i. e. Metaphysicks తర్కభేదము.

Onus, *n. s.* భారము, పూచి, జవాబుదారి.

Onward, on'wărd, *adv.* ముందరికి, అవతలికి.

Onyx, ō'nyx, *n. s.* ఒకవిధమైనమణి,సులిమానిరాయి. Fabr. says గోమేధికము.

Ooze, ûze, *n. s.* ఒండుబురద, ఒండు,వండలి,పురుదు.

To Ooze, ûze, *v. n.* కారుట, స్రవించుట, పురుసుట. the water ~s from the ceiling పైనుంచినీళ్లుపురుస్తున్నది.

Oozings, *n. s.* పురుదునీళ్లు, చెమర్చిననీళ్లు.

Oozy, ûz'y, *adj.* చెమర్చే, తేమగావుండే.

Opacity, ō-pac'i-ty, *n. s.* చీకటి, మబ్బు, అస్వచ్ఛత, మందము. by the reason of the ~ of atmosphere మంచుమానుకొనివుండినందున.

Opake, *adj.* చీకటైన, మందమైన, అస్వచ్ఛమైన. glass is transparent, silver is ~ గాజులోచూస్తేఅవతలివస్తువుతెలుస్తున్నదివెండిలోచూస్తేకండ్లబడదు,గాజుతేటవెండిమందము.

Opal, ō'pal, *n. s.* ఒకవిధమైనరాయి, దీన్నిగోపాలరాయి అంటారు.

Opaque, ō-pāke', *adj.* See Opake.

To Open, ōpn, *v. a.* తెరుచుట, విప్పుట, ఆరంభించుట. he ~ed the door తలుపుతీసినాడు. In this garden he ~ed a well యీతోటలోబావితవ్వినాడు. he ~ed the letter జాబునువిప్పినాడు. to ~ a mine గనితవ్వడానికిమొదలుపెట్టుట. he ~ed the cocoanut టెంకాయను పగలకొట్టినాడు. he ~ed the soil తవ్వినాడు,దున్నినాడు. this medicine ~ed the bowels యీమందుచేతబేదిఅయినది. the sun ~s the flower సూర్యుడుపుష్పములనువికసింపచేస్తాడు. I did not ~ my lips నేనునోరుతెరవలేదు. he ~ed a shop అంగడిపెట్టినాడు. he ~ed a church కొత్తగాగుడికట్టిప్రతిష్ఠచేసినాడు. he ~ed his heart to me వాడిఅంతర్యమును నాతోచెప్పినాడు. he ~ed the discussion ఆవ్యాజ్యానికిమొదలుపెట్టినాడు. he ~ed the matter to me ఆసంగతిని నాకువివర్తకముగా చెప్పినాడు. he ~ed a head in the account for this ఆలెక్కలోయీపద్దుకట్టడానకుఆరంభముప్రాసినాడు. he ~ed a path through this forest యీఅడివిలోఒకదారిచేసినాడు. the surgeon ~ed the head and then the body వైద్యుడు తలకోసిచూచితర్వాతకడుపును కోసిచూచినాడు. my eyes are ~ed కృత్రిమము తెలుసుకొన్నాను, నాకుబుద్ధివచ్చినది, నాకువివేకమువచ్చినది.

To Open, ōpn, *v. n.* తెరుచుకొనుట,వికసించుట, విచ్చుట. the flowers ~ed పుష్పములువికసించినవి. the box will not ~ ఆపెట్టెతెరవకూడదు. the ground ~ed in chinks ఆనేలబీటికలువాసినది. The school ~ed last year ఆబళ్లెమూటముపోయినసంవత్సరముపెట్టబడ్డది. as we mounted the hill the prospect ~ed కొండమీదెక్కేటప్పటికినాలుగుతట్లూకండ్లబడ్డవి. when the guns ~ed upon us మామీదగుండ్లువేయడమునకుఆరంభమైనప్పుడు.

Open, ōpn, *adj.* తెరిచివుండే,తెరిచిన, విచ్చిన,వికసించిన. an ~ confession బాహాటముగాఒప్పుకోవడము. they broke ~ the door తలుపునుపగలకొట్టితెరిచినారు. an ~ jar మూయ్యనిజాడి an ~ letter ఒట్టిజాబు. an ~ place బట్టబయలు. an ~ boat పైకప్పులేనిపడవ. the law is ~ to all పోయినుఖముగాఫిర్యాదుచేసుకోవచ్చును, విచారించేటందుకు దివాణంవారుసిద్ధముగావున్నారు. he slept in the ~ air బయిలులోపండుకొన్నాడు. an ~ garden వెలుగులేనితోట. he left it ~ దాన్నిమూయలేదు. there was no ~

war బాహాటమైనజగడము లేదు. they came to an ~ rupture బయిటపడిజగడము చేయసాగిరి. the question is ~ to reconsideration ఆసంగతిని మళ్లీ ఆలోచించడానకు ఒకఆటంకమున్నులేదు. the decree is ~ to appeal ఆతీర్పుమీద అప్పీలుచేసుకోవడానకు అడ్డిలేదు. the jury returned an ~ verdict "Found dead" చచ్చిపడివుండిబి క్కినాడనిజూరీలు మొత్తముగాచెప్పినారు. an ~ hearted man నిష్కపటి. an ~ handed man ఉదారి. he received them with an ~ countenance పోయినవాండ్లను ప్రసన్నముగాసన్మానించినాడు. he received them with ~ arms వాండ్లను అత్యుల్లాసముగాసన్మానించినాడు, బహుప్రీతి చేసినాడు. he did it with his eyes ~ రాబొయ్యేగతితెలిసివుండేచేసినాడు. he kept the door ~ వాకిలిమూయకవుండినాడు, తలుపుతెరిచిపెట్టినాడు. In this ~ weather యిట్లాతెరపుగావుండే కాలమందు. to lay ~ తెరిచిపెట్టుట. he laid the matter ~ to me ఆసంగతినినాకుతెలియచేసినాడు. the surgeon laid the wound ~ ఆపుండుని నిశ్రమ్ముచేసినాడు. ~ texture of cloth పలుచగావుండేనేత. ~ with interstices like a net జల్లెడకంతలుగావుండే. the account is still ~ ఆలెక్క యింకాతీరలేదు.

Opened, *adj.* తెరిచిన, విచ్చిన, వికసించిన. See To Open.

Openhanded, *adj.* దాతయైన. he is very ~ వాడి చేతికినరాలు లేవు.

Openhearted, ōpn-hârt′ed, *adj.* నిష్కపటమైన.

Opening, ōpn′ing, *n. s.* అవకాశము, గండి, సందు, రంధ్రము, బీటిక. or beginning ఆరంభము. or opportunity సమయము.

Openly, ōpn′ly, *adv.* బాహాటముగా, నిష్కపటముగా.

Openmouthed, *adj.* అరిచే. they came to me ~ about this అందునగురించిబొబ్బలుపెట్టుతూనావద్దికివచ్చిరి. the dog came ~ upon me ఆకుక్క భౌభౌనికరవవచ్చినది.

Openness, *n. s.* నిష్కాపట్యత.

Opera, op′er-a, *n. s.* సంగీతశాల, నాటకశాల. ~ girl భోగముది, వేశ్య.

To Operate, op′ĕr-āte, *v. n.* వ్యాపించుట. the medicine did not ~ ఆమందువ్యాపించలేదు, చేదిలాలేదు. this letter ~d to his disadvantage యీజాబువాడికికుంఠనముచేసినది.

Operation, op-er-ā′shon, *n. s.* క్రియ, వ్యాపారము, కార్యము. during this ~ యీపనిచేస్తూవుండగా. a surgical ~ అంగచ్ఛేదాదిచికిత్సావ్యాపారము. military ~s దండువ్యాపారములు. by the ~ of the spirit ఈశ్వరవ్యాపారమువల్ల in I Cor. XII. 6. కార్యం. A†.

Operative, *adj.* వ్యాపించే. the medicine is not ~ ఆమందువ్యాపించలేదు. an ~ chemist మందును కూర్చేపనివాడు. the ~ classes పనిపాటలుచేసేవాండ్లు. an ~ అనగా a labourer కూలివాడు, పనివాడు, కామాటి.

Operator, op′er-ât-or, *n. s.* కార్యకర్త, చేసేవాడు. four doctors were assembled and the youngest was the ~ నలుగురువైద్యులుకూడినారుకార్యముచేసినవాడు వాండ్లలోచిన్నవాడు, కార్యము అనగాఅంగచ్ఛేదాదికార్యము, యిదివైద్యమునుగురించినమాట.

Operose, op-er-ōse′, *adj.* కష్టమైన.

Ophir, *n. s.* ఒకదేశముయొక్కపేరు. gold of ~ అతిశ్రేష్ఠమైనబంగారు.

Ophites, ō-fī′tēs, *n. s.* సాలగ్రామశిల.

Ophthalmia, *n. s.* నేత్రరోగము, కండ్లకలక.

Opiate, ō′pi-âte, *n. s.* నల్లమందుతోచేసినద్రావకము, నిద్రపుచ్చేమందు. this acted as an ~ to his grief యిదివాడిదుఃఖానికి వుపశమనమైనది.

Opinated, Opinative, *adj.* ముష్కరమైన, మూర్ఖమైన.

To Opine, ō-pīne′, *v. n.* See To Think, To Judge or To Suppose.

Opinion, o-pin′yon, *n. s.* తలంపు, ఆలోచన, అభిప్రాయము, మతము, తీర్పు. is this your ~ ? మీకు అట్లాతోచింది, అదిమీతలంపా, అదిమీమతము. it is my ~ that he is wrong వాడుతప్పినాడనినాకుతోస్తున్నది. their ~ differs from ours వాండ్లకుతోచినదివేరుమాకుతోచినదివేరు. to play at cards is wrong in the ~ of many కాకితాలుఆడరాదనేదిబహుమందియొక్కమతము. I have no ~ of him or I have a bad ~ of him వానిమాటనాతోచెప్పవద్దు, వాడుమంచివాడుకాదనేది నాతాత్పర్యము. he has a good ~ of them వాం

ద్గురూగ్యులని అర్థనికి తాత్పర్యము. what right have you to give your ~? అభిప్రాయముచెప్పడమునకు నీకేమికట్టినది? those who were of the same ~ సాభిప్రాయముగలవాండ్లు, అంగీకరించినవాండ్లు, ఒప్పినవాండ్లు. those who were of a contrary ~ విరుద్ధాభిప్రాయముగలవాండ్లు, అంగీకరించనివాండ్లు, ఒప్పనివాండ్లు. he expressed no ~ about this యిందునగురించివాడిఅభిప్రాయమునుచెప్పలేదు. I have my own ~ regarding his behaviour వాడినడతనాకుతెలుసునుఅనగాచెడ్డనడతఅనిభావము.

Opinionative, ō-pin'yon-a-tive, *adj.* మూర్ఖుడైన, ముష్కరుడైన, మొండియైన.

Opium, ō'pi-um, *n. s.* నల్లమందు, అభిని.

Opodeldoc, *n. s.* కర్పూరతైలముతోచేసినలేపనము.

Opossum, *n. s.* అడవిపిల్లివంటిఒకజంతువు.

Opponent, op-pō'nent, *n. s.* యెదిరి, ప్రతివాది, శత్రువు, విరోధి, ప్రతిపక్షి.

Opportune, op-por-tūne', *adj.* సమయోచితమైన.

Opportunely, op-por-tūne'ly, *adv.* సమయోచితముగా.

Opportunity, op-por-tū'ni-ty, *n. s.* సమయము, తరుణము. I will take another ~ of doing this దీన్నిమరిఒకసమయములోచేస్తాను.

To Oppose, op-pōse', *v. a.* యెదిరించుట, విరోధించుట, అడ్డముతగులుట. why should you ~ your father? తండ్రితోయెందుకు యెదురాడుతావు. he ~d his umbrella to the wind గాలికిగొడుగునుఅడ్డముపట్టినాడు. I ~d my sword to his వానికత్తికినాకత్తినిఅడ్డముపట్టినాను. that rule ~s this one ఆసూత్రముయీసూత్రమునకు విరోధిస్తున్నది.

Opposed, *adj.* యెదిరించిన, ప్రతిఘటించిన, విరుద్ధమైన, అడ్డమైన.

Opposer, *n. s.* యెదిరించేవాడు, అడ్డమాడేవాడు.

Opposing, *adj.* యెదిరించే, ప్రతిఘటించే, విరుద్ధమైన, అడ్డగించే. the ~ army శత్రుసేన.

Opposite, op'pō-site, *adj.* యెదటి, విరుద్ధమైన. the ~ house యెదటియిల్లు. his opinion is quite ~ to mine వాడిఅభిప్రాయము నాయభిప్రాయానికి అత్యంతవిరుద్ధము. the enemy is on the ~ bank శత్రుసేనయెదటికట్టమీదవున్నది.

Opposition, op-pō-sish'on, *n. s.* విరుద్ధము, విరోధము, ప్రాతికూల్యము, శత్రుత్వము. these two were placed in ~ యీరెండుఒకటికొకటివిరుద్ధముగా వుండినవి. in ~ to what he said వాడుచెప్పినదానికివిరుద్ధముగా. or, in parliament, the members who oppose government మంత్రులతోఅడ్డమాడేవాండ్లు.

To Oppress, op-press', *v. a.* అన్యాయముచేసుట, దౌర్జన్యముచేసుట, హింసచేసుట, వేధించుట, బాధపెట్టుట, కడగండ్లపెట్టుట.

Oppressed, *adj.* అన్యాయమునుపొందిన, హింసించబడ్డ, వేధించబడ్డ.

Oppression, op-presh'on, *n. s.* అన్యాయము, బాధ, హింస, యిడుములు. ~ of spirits ఆయాసము, వ్యాకులము. he suffered from an ~ of the chest ఉబ్బసముచేతసంకటపడ్డాడు.

Oppressive, op-press'ive, *adj.* దౌర్జన్యమైన, క్రూరమైన, ఉపద్రవకరమైన, అన్యాయమైన. this heat is ~ యీయెండచేతమహాఆయాసముగా వున్నది.

Oppressor, op-press'or, *n. s.* దౌర్జన్యముచేసేవాడు, క్రూరుడు, హింసకుడు.

Opprobrious, op-prō'bri-us, *adj.* దూషణమైన, అవమానమైన, మానభంగమైన. an ~ name తిట్టు.

Opprobrium, *n. s.* దూషణ, దుర్భాష, అవమానము, మానభంగము.

To Oppugn, op-pūn', *v. a.* యెదిరించుట, అడ్డమాడుట, అడ్డగించుట.

Optative, op'ta-tive, *adj.* ఇచ్ఛాసూచకమైన, విధ్యర్థకమైన, ఆశీరర్థకమైన.

Optic, op'tic, *adj.* దృష్టిసంబంధమైన. the ~ nerve కంటినరము.

Optic, op'tic, *n. s.* కన్ను.

Optical, op'tic-al, *adj.* దృష్టివిద్యాసంబంధమైన, దృష్టివిషయమైన. ~ delusion దృష్టిభ్రమ.

Optician, op-tish'an, *n. s.* దృష్టివిద్యతెలిసినవాడు, దృష్టికిఅనుకూలమైనయంత్రములుచేసేవాడు, దృష్టివిద్యలోపరిశ్రమపడేవాడు.

Opticks, *n. s.* దృష్టివిద్య.

Option, op'shon, *n. s.* ఇచ్ఛ, యిష్టము, మనస్సు, వికల్పము. at ~ మనస్సువచ్చినట్టు, యెట్లాయిష్టమో అట్లా. you must pay the money, there is no ~

యిస్తేయిచ్చినాను లేకుంటే లేదనేదిలేదు,నీవుచెల్లించితీరవలెను. I leave it to your ~ నీకుయెట్లాయిష్టమోఅట్లాచెయ్యి. you have the ~ of taking either of these houses యీయిండ్లలో నీకుయిష్టమైనదాన్నియెత్తుకోవచ్చును.

Optional, op'shon-al, *adj.* యిష్టప్రకారమైన, వికల్పమైన. *in taking* the house, whether you keep the garden or not is ~ ఆయింటినినీనుకోవడములో తోటను నీవుపెట్టుకొన్నా నీ రేపెట్టుకోకపోయినా నీ రే. governour, warriour, honour, in these words the letter U is ~ యీశబ్దములలో U అనేఅక్షరమువికల్పముగావస్తున్నది.

Opulence, op'ū-lenće, *n. s.* భాగ్యము, ఐశ్వర్యము, సంపద.

Opulent, op'ū-lent, *adj.* భాగ్యవంతుడైన, ఐశ్వర్యవంతుడైన.

Opuntia, *n. s.* or Prickly-pear నాగతాళి, నాగజెముడు. See on Ainslie. 2. 217.

Or, or, *conj.* గాని,అయినా,లేక,లేదా. he ~ you వాడుగానినీవుగాని, వాడైనానీవైనా. you must take this medicine ~ you will be ill యీమందునీవుతీసుకోవలసినది లేకుంటే నీకొంటికివచ్చును. they provide either bullocks ~ horses వాండ్లుయెద్దులనుగానిగుర్రాలనుగానిజాగ్రతచేస్తారు. you may either stay ~ go నీవుయింటేవుండుపోతేపో. is he ~ you tallest? వాడుపొడుగాలేక నీవుపొడుగా. silver ~ gold వెండోబంగారో. the Omaracosa ~ Dictionary అమరకోశముఅనగానిఘంటువు. five ~ six అయిదారు. more ~ less సరాసరి, యించుమించు. whether he gives it ~ not వాడుదాన్నియిచ్చినాయివ్వకున్నా. go there ~ else he will be angry నీవుఅక్కడికిపోలేకుంటే అతనికికోపమువచ్చును. ~ ever I was aware నాకుతెలిసేటందుకుమునుపే.

Oracle, or'a-cle, *n. s.* వాక్కు, వాక్యము, దేవవాక్యము. (The Arabic phrase is Hukm ఆజ్ఞ) or place దేవస్థానము, గురిచెప్పేస్థలము. or the person గురిచెప్పేవాడు. the Amaracosa is an ~ in Sanscrit సంస్కృతమందుఅమరకోశముప్రమాణము. Shakespear is an ~ in English యింగ్లీషుకు షేకుస్పీరేప్రమాణము. she looks upon her son as an ~ దానికికొడుకుమాటదేవవాక్యము.

Oracular, ō-rac'ū-lar, *adj.* దేవవాక్కుగావుండే,ప్రమాణముగావుండే, అతిగంభీరమైన. he spoke in a very ~ manner అతిగంభీరముగా మాట్లాడినాడు. they consider his words as ~ ఆయనవాక్యముదైవవాక్యముగాయెంచుతారు.

Oral, ō'ral, *adj.* నోటి, నోటచెప్పిన. unwritten వ్రాయనిది. an ~ agreement నోటివొడంబడిక. ~ evidence నోటిమాటగాచెప్పినసాక్షి.

Orally, *adv.* నోటిమాటగా, వాచా. without writing అలిఖితపూర్వకముగా.

Orange, or'ânge, *n. s.* కిచ్చిలిపండు. or hill ~ కమలాపండు. ~ colour యెర్రనిచోటాకిచ్చిలిపండువర్ణము.

Orangery, ō-rân'zhĕr-y, *n. s.* కిచ్చిలితోట.

Orang-outang, *n. s.* (a word of Malay origin) or great Monkey వానరము, తోకలేనికోతి.

Oration, ō-rā'shon, *n. s.* ప్రసంగము, ఉపన్యాసము.

Orator, or'a-tor, *n. s.* ప్రసంగముచేసేవాడు, ప్రసంగికుడు.

Oratorical, or-a-tor'i-cal, *adj.* ప్రసంగరీతిగావుండే, ప్రసంగికమైన.

Oratory, or'a-tor-y, *n. s.* చాతుర్యముగాప్రసంగించేశక్తి, దివ్యముగామాట్లాడేశక్తి. or place of prayer జపమంటపము. he displayed great powers of ~ వాడివాక్శక్తినిచూపినాడు,అనగాబహుబాగామాట్లాడినాడు.

Orb, ôrb, *n. s.* మండలము,బింబము. the ~ of day or sun సూర్యబింబము. the ~ of the universe బ్రహ్మాండము.

Orbed, ôrb'ed *or* ôrbd, Orbicular, or-bic'ū-lar, *adj.* గుండ్రమైన, బటువైన, వర్తులమైన. full ~ పూర్ణమైన,చక్రాకారమైన.

Orbit, ôr'bit, *n. s.* నక్షత్రపథము, గ్రహపథము, కక్ష, చక్రము, మండలము. the ~ of the eye కనుగుడ్డువుండేకల్లము.

Orchard, ôr'chard, *n. s.* ఫలవృక్షములతోట.

Orchestra, or-kes'tra, *n. s.* సంగీతగాండ్లువుండేటందుకుకట్టినస్థలము.

To Ordain, or-dān', *v. a.* నియమించుట, నిర్ణయించుట, స్థాపించుట. they ~ed him a priest అత

క్రైస్తురులు గానియమించినారు. the death —ed them వాండ్లకు విధించబడ్డచావు.(a)

Ordained, p|| నియుక్తమైన, నిరూపితమైన. A†.

Ordeal, ôr′dē-al, *n. s.* అఘోరమైన ప్రమాణము, దారుణమైన ప్రమాణము, అనగా నిప్పునెయ్యిమొదలైనవాటితో చేసే ప్రమాణము.

Order, ôr′dĕr, *n. s.* command ఆజ్ఞ, సెలవు. an — for money హుండి. talents of the highest — అతిఘనమైన ప్రజ్ఞ. this is a gem of the first — అతిశ్రేష్ఠమైన రత్నము. method క్రమము, పద్ధతి, వరస. the business is now in — ఆ పని యిప్పుడు క్రమముగా వున్నది. Rank, Class అంతస్తు, అంతరము. he is a priest of another — యితడు వేరే వొక గురుపీఠములో చేరినవాడు. he is in —s పాదిరిగా వున్నాడు. the higher —s ఘనులు, గొప్పవాండ్లు. the lower —s నీచులు, సామాన్యులు. the orange and the mango are of different —s కిచ్చిలివొకజాతిమామిడివొకజాతి. he is out of — అక్రమముగా వున్నాడు, వానికి వొళ్లుకుదురులేదు. you are out of — నీవు చెప్పేది క్రమముకాదు. the watch got out of — ఆ ఘడియారము చెడిపోయినది. his bowels are out of — వానికి విరేచనములవుతున్నవి. the books are out of — ఆ పుస్తకాలుఅబందరగావున్నవి. in — to do this దీన్ని చేయడానకై, దీన్నిచేసేకొరకై. put the books in — ఆ పుస్తకములను వరసగా పెట్టు. you do not keep the boys in — నీవుఆపిల్లకాయలను అదుపులో పెట్టడములేదు, కట్టులో వుంచడములేదు. the fruit arrived in good — ఆ పండ్లుచెడిపోకుండావచ్చిచేరినవి. to set in — చక్కబెట్టుట, దిద్దుట, సవరించుట. in reversed — అవిలోమముగా. in — that you may remember this నీకుయిది జ్ఞాపకముండడానకై. in the — of time she grew old నానాటికి ముసలిదై పోయెను. Order! order! సద్దుసద్దు. — of the day దినచర్య, ఆచారము.

To Order, ôr′dĕr, *v. a.* ఆజ్ఞాపించుట, క్రమపరచుట, దిట్టపరచుట. he —ed these troops differently ఆ పటాలాలనువేరేవొకబందోబస్తుచేసినాడు. — my footsteps by thy word నీవాక్యప్రకారమునన్నునడిపించుము. he —ed them out of the town వాండ్లనువూరువిడిచిపొమ్మన్నాడు. the business was —ed very well ఆపనిదిట్టముగావుండినది. well —ed దిట్టముగావుండే, బందోబస్తుగావుండే. ill —ed అబందరగావుండే.

Orderliness, *n. s.* మంచినడక.

Orderly, ôr′dĕr-ly, *adj.* క్రమమైన, తిన్నని. the people were very — ప్రజలుఅల్లరిచేయలేదు, నిండాక్రమముగావుండిరి. or an — soldier commonly called an — (plural Orderlies Mill IV. 392 n) తైనాతుగావుండేశిపాయి.

Ordinal, ôr′di-nal, *adj.* ఇది గణితములో వచ్చేశబ్దము. 1st, 2d, 3d, 4th, &c. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థ, మొదటి, రెండో, మూడో, నాలుగో, మొదలైనఅంకెలు — numbers అనబడుతవి.

Ordinance, ôr′di-nance, *n. s.* నియమము, నిర్ణయము, విధి. or religious ceremony ప్రయోజనము.

Ordinarily, *adv.* సామాన్యముగా.

Ordinary, ôr′di-nar-y, *adj.* సామాన్యమైన, సాధారణమైన, విముఖ్యమైన. she is an very — woman అదిఅనాకారి, కురూపి.

Ordinary, ôrd′na-ry, *n. s.* or priest వొకవిధమైన ధర్మకర్త, పాదిరి. or place of eating పూటకూటియిల్లు. the ship was laid up in — ఆ వాడమరమ్మతులో వుండినది.

Ordination, or-di-nā′shon, *n. s.* పాదిరిగా నిర్ణయించడము. after his — అతన్నిపాదిరిగానియమించినతరువాత.

Ordnance, ôrd′nance, *n. s.* ఫిరంగులుపెట్టేవుండేస్థానము. a piece of — ఫిరంగి.

Ords, *n. s.* అగ్న్యము.

Ordure, ôr′dūre, *n. s.* పురీషము, మలము.

Ore, ōre, *n. s.* కరిగితేలోహమయ్యేమన్ను, ముతకలోహము, అపరిష్కృత లోహము. on melting the —, it produced copper ఆముతకనుకరిగితే రాగిఅయినది.

(a) To *Ordain*, is used in the English Bible to represent fourteen different Greek words, as will be seen on comparing these texts. Acts I. 22.—1. Cor. VII. 17. John XV. 16. Hebr. IX. 6. Acts XVI. 4. Hebr. V. 1. Acts X. 42. Mark III. 14—1 Cor. II. 7. Jude IV. Ephes. II. 10. Acts XIII. 48—1 Tim. II. 7. Acts XIV. 23. These texts are here arranged alphabetically according to the Greek alphabet.

Organ, ôr′gan, *n. s.* ఇంద్రియము, అంగము, అవయవము. the ~s of taste రసనేంద్రియము, నాలుక. the ~s of smell, "olfactory ~s" ముక్కు, ఘ్రాణేంద్రియము. the ~s of hearing శ్రోత్రేంద్రియము, చెవులు. the ~s of touch త్వగింద్రియము, తోలు. the ~s of sight or visual ~s నేత్రేంద్రియము, కన్ను. the mental ~s జ్ఞానేంద్రియము, మనస్సు. the bodily ~s కర్మేంద్రియములు, దేహము. the ~s of speech (or, the vocal ~s) దంతతాల్వాద్యవయవములు, నోరు, నాలికె, పల్లు, పెదవి. or tone of voice గొంతు, కంఠము. the ~s of generation లింగము, ఉపస్థ, యోని. they chose him as their ~ of communication with the enemy శత్రువులతో మాట్లాడడానకు యితణ్ని సాధనముగా పెట్టుకొన్నారు, అడ్డముగా పెట్టుకొన్నారు. a musical instrument గాలికి వాగే ఒకవిధమైన వాద్యము. a hand ~ వేళ్లతో వాయించే పిడెవంటి సంగీతపెట్టె. a barrel ~ బిరడాతిప్పితే వాగుతూవుండే సంగీతపెట్టె. a church ~ గుడిలో వుండే పెద్ద సంగీతపెట్టె.

Organic, or-gan′ic, **Organical**, or-gan′ic-al, *adj.* ఇంద్రియకమైన, అంగసంబంధమైన, ఇంద్రియసంబంధమైన, సహజమైన. ~ creation ఆదిమ ఉత్పత్తి. when pearls are burnt there is an ~ change ముత్యాలను కాలిస్తే వస్తుభేదము కలుగుతున్నది. ~ life జీవకోటి. an ~ being ప్రాణి. As soon as the basis of a language is laid down it grows like an ~ being ఒక భాషకు ఆస్థిభారము కుదిరినందుమీదట అది ఒక ప్రాణివలెనే అభివృద్ధిఅవుతున్నది.

Organically, *adv.* సహజముగా, వస్తుత్వేన.

Organist, ôr′gan-ist, *n. s.* organ అనేవాయిద్యము వాయించేవాడు.

Organization, or-gan-i-zā′shon, *n. s.* అంగవిన్యాసము, యేర్పాటు, అవయవసన్నివేశము. the ~ of birds is different from that of fishes పక్షుల అవయవస్థితి వేరు చేపల అవయవస్థితి వేరు. do you understand the ~ of a regiment? ఒక పటాళము యొక్క యేర్పాటు నీకు తెలుసునా.

To Organize, ôr′gan-ïze, *v. a.* నిమిరించుట, కుదుర్చుట, ఏర్పరచుట, పొందికచేసుట. he ~d the rebellion వాడు యీ కలహమును కలగచేసినాడు.

Organized, *adj.* క్రమమైన, ఏర్పరచిన, దిట్టముగా వుండే, శిక్షితమైన. the robbers made an ~ attack upon the town దొంగలు బహుదిట్టముగా వచ్చి ఆ వూరిమీద పడ్డారు. well ~ (that is having handsome limbs, or proportions) అందమైన, చక్కని.

Orgasm, ôr′gasm, *n. s.* కామాతురము, అపరిమితమైన యింద్రియదర్పము.

Orgies, ọr′gēs, *n. s.* ఉన్మత్తతాండవము, వెర్రిఆట.

Orient, ō′ri-ent, *adj.* తూర్పుసంబంధమైన. ~ pearl తూర్పు జాతిముత్యము.

Oriental, ō-ri-en′tal, *adj.* తూర్పుదేశపుసంబంధమైన, అనగా Europe దేశమునకు తూర్పున వుండే దేశమని యర్థము గనక ~ languages అనగా సంస్కృతము, తెలుగు, పార్సీ మొదలైన భాషలు. orientals హిందువులు తురకలు మొదలైనవాండ్లు.

Orientalism, *n. s.* తూర్పుదేశీయ్యము, పాదకత్వము, కరకిసలయము, యీలాటి అలంకారశబ్దములు స్తుతముగానా తల్లితండ్రియీలాటిమాటలున్ను యింగ్లీషువారిలో తెలుగనక వాండ్లకు వికారముగా వుంటున్నవి, వీటిని ~ అంటారు.

Orientalist, *n. s.* తూర్పుదేశపు భాషలు తెలిసినవాడు, అనగా పార్సీ, సంస్కృతము మొదలైన భాషలు తెలిసిన Europe దేశస్థుడు.

Orifice, or′i-fice, *n. s.* ద్వారము, రంధ్రము. the ~ of the ear కర్ణరంధ్రము. he stopt the ~s of the flute with his fingers పిల్లంగోవియొక్క రంధ్రములను వేళ్లతో మూసినాడు.

Origin, or′i-gin, *n. s.* మొదలు, ఆరంభము, మూలము. do you know the ~ of this quarrel? ఈ జగడానికి మూలము నీకు తెలుసునా. he is of low ~ వాడి పుట్టుక నీచము. he is of royal ~ వాడి పెద్దలు రాజులు. the ~ of this fever is not known ఈ జ్వరానికి కారణము తెలియలేదు. from the ~ మొదటినుంచి.

Original, ō-rig′i-nal, *n. s.* మాతృక, అసలు. yet he who was an ~ in all things (Burnet's Times p. 408) వాడిననడకంతా ఒకవిధము, వాడినడక వేరే మాదిరి.

Original, ō-rig′i-nal, *adj.* మొదటి, ప్రథమ, ఆదిమ. the Sanscrit is an ~ language సంస్కృతము ఆ

దిమభావ. this is an — story యిదిమొక్కదవిసనిక సనికథ. the — letter is written in Tamil అసలు జాబుఅరవములో వ్రాసివున్నది. an — suit అసలు వ్యాజ్యము. this translation appears like an — poem భాషాంతరముచేసినయీకావ్యముస్వతశ్శుట్టినదానివలెనేవున్నది. the — sense of a word మూలార్థము. the — substance of a shawl is wool శాలువకుమొదటిద్రవ్యముగొర్రెబొచ్చు. the house was restored to the — possessor ఆయిల్లుమొదటమొదటివశములో వుండినదానికియ్యవబడినది. she resumed her — shape నిజరూపమునుధరించినది, దానిమొదటిస్వరూపమునుదాల్చినది. after her illness she recovered her — beauty దానికివొళ్ళుకుదిరినతరువాతదానిమునుపటిఅందమువచ్చినది. — sin ఆదిమపాపము. the — book మూలాధారమైనగ్రంథము. this town is called Madras but its — name was Chennapatnam యీపట్టణమునకుఆనాదిగావుండేపేరుచెన్నపట్టణముఅయితేదీన్నిమదరాస్ అనిఅంటారు.

Originality, *n. s.* నవీనకల్పన, కొత్తకల్పన. do you observe the — of this verse? యీశ్లోకములోని నవీనకల్పననుచూచినావా. this proves the — of the discovery యిందువల్లయిదికొత్తగాకనిపెట్టినట్టుతెలుస్తున్నది.

Originally, ō-rig'i-nal-ly, *adv.* ఆదిని, ప్రథమతః, మొదట, మొట్టమొదట. this paper was — cotton యీకాకితముఆదినదూది.

To Originate, ō-rig'i-nāte, *v. a.* పుట్టించుట, ఉత్పత్తిచేసుట, కల్పించుట, కలగజేసుట.

To Originate, ō-rig'i-nāte *v. n.* పుట్టుట, ఉత్పత్తియౌట, ఆరంభమౌట. this fever —d in bathing యీజ్వరముస్నానముచేయడమువల్లకలిగినది. originating in fever జ్వరమువల్లపుట్టే. advice originating in malice ద్వేషజనితబోధ.

Oriole, *n. s.* గిజిగాడుఅనేపక్షి.

Orison, or'i-sŏn, *n. s.* ప్రార్థన, భజన.

Orissa, *n. s.* "The O'dhra or Utkala country" ఓఢ్రదేశము, ఉత్కలదేశము.

Ormus, *n. s.* హారుముంజియనేదేశము.

Ornament, ôr'na-ment, *n. s.* భూషణము, అలంకారము, శృంగారము, అందము. the eye brows are an — to the face కనుబొమలుముఖానికిఅలంకారము. or jewels సొమ్ములు, నగలు, she was an — to her sex అది స్త్రీరత్నము, నారీతిలకము.

To Ornament, ôr'na-ment, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట.

Ornamental, or-na-ment'al, *adj.* అలంకారముగావుండే, శృంగారముగావుండే. — work శృంగారము. — writing చిన్నెలుచిన్నెలుగావ్రాసినవ్రాత. — furniture అలంకారానికివుండేసామానులు.

Ornamentally, *adv.* అలంకారముగా, శృంగారముగా.

Ornamented, ôr'na-ment-ed, *adj.* శృంగారించబడ్డ, అలంకరించబడ్డ.

Ornate, ôr'nāte, *adj.* శృంగారమైన, అలంకరించబడ్డ.

Ornithology, or-ni-thol'ō-gy, *n. s.* పక్షివిషయకశాస్త్రము.

Orphan, ôr'fan, *n. s.* తల్లిదండ్రిలేనిబిడ్డ, అనాథ, దిక్కుమాలినపక్షి.

Orphaned, *adj.* అనాథగావుండే, దిక్కుమాలిన, తలిదండ్రిలేని, ఆధీనముతప్పిన. they were left in an — state వాండ్లునిరాదరులుగావుండిరి.

Orpiment, ôr'pi-ment, *n. s.* హరిదళము, గైరికము. Realgar or red — సింధూరము.

Orrery, or'rer-y, *n. s.* సూర్యచంద్రాదిగ్రహగతిని తెలియచేసేవొకయంత్రము.

Orris, or'ris, *n. s.* వస.

Ort, *n. s.* See Orts.

Orthodox, ôr'thō-dox, *adj.* ప్రామాణికమైన, శాస్త్రీయమైన. an — doctrine ప్రామాణికమైనమతము. an — observance శిష్టాచారము. all — bramins do so సదాచారులైశాస్త్రమును అనుసరించినవి చే బ్రాహ్మణులందరు అట్లాచేస్తారు. in an — manner యథాశాస్త్రము.

Orthodoxy, *n. s.* ప్రామాణికమైనమతము, శాస్త్రసిద్ధమైనమతము, సదాచారము.

Orthoepist, or-thŏ'ē-pist *or* ôr'thō-ē-pist, *n. s.* మంచివుచ్చారణగలవాడు.

Orthoepy, or-thŏ'ē-py *or* ôr'thō-ē-py, *n. s.* మంచివుచ్చారణ, సుష్టుగావుండేవుచ్చారణ.

Orthographical, or-thō-graf'ic-al, *adj.* అక్షరసంబంధమైన, గుణితసంబంధమైన. — errors అక్షరతప్పులు.

Orthographically, *adv.* అక్షరక్రమాకారముగా. the letter was ― correct ఆజాబుఅక్షరాలలోతప్పులేదు.

Orthography, or-thog'ra-fe, *n. s.* అక్షరలక్షణము, అనగా spelling.

Ortolan, ôr'tō-lan, *n. s.* ఒకవిధమైనపరిగెపిట్ట, లావుకవంటిది.

Orts, ôrts, *n. s.* ఉచ్ఛిష్టము, యెంగిలి, తినితోసివేసినది.

O. S. *n. s.* Contraction of Old Style పాతలెక్క. N. S. or New Style కొత్తలెక్క, అనగా ఆన ౧౭౫౨-ంవ సంవత్సరములో ౧౧ తేదులువృద్ధిగా వచ్చినందున అప్పుడు ౧౧ తేదులుతీయించేటట్టు ఒకనియమముచేసుకొన్నారు గనక ఆ పూర్వపు మర్యాదను O. S. అనిన్ని, కొత్తగాచేసుకొన్న నియమమును N. S. అనిన్ని వ్యవహరిస్తారు, దానికిన్ని దీనికిన్ని ౧౧ తేదులుముందువెనకగా వుంటున్నది.

To Oscillate, os'cil-lāte, *v. n.* వూగుట, యిటూఅటూవూగాడుట.

Oscillation, os-cil-lā'shon, *n. s.* వూగడము, ఆందోళనము, యిటూ అటూవూగులాడడము. his mind was in a state of ― వాడిమనసు డోలాయమానముగా వుండినది. the earth was in a state of ― భూమి ముందుకు వెనక్కు వూగుతూవుండినది. the swing made ten ―s ఆవుయ్యాల పదివూగులు వూగినది.

Oscitancy, os'ci-tan-cy, *n. s.* (yawning, negligence) ఆలస్యము, సోమారితనము, అజాగ్రత.

Osier, ō'zhĕr, *n. s.* నీళ్ళకట్టులో పెరిగే ఒకవిధమైనచెట్టు, దీనివళ్ళలతో గంపలున్ను పెట్టెలున్ను అల్లుతారు, యిదిచూపుకు తన్ను నాటుపేమువలెవుంటున్నది.

Ospray, os'prā, *n. s.* సముద్రముమీదతిరిగే ఒకవిధమైనడేగ.

Osseous, *adj.* యెముకవలెఘట్టిగావుండే. an ― concretion యెముకవలెఘట్టిగాపెరిగినది, కాలిలోపెరిగేఆణివంటిది.

Ossification, os-si-fi-cā'shon, *n. s.* యెముకవలెగడ్డుపారిపోవడము, యిదిమాంసమునుగురించినమాట.

Ossified, *adj.* యెముకవలెగడ్డుపారిన, యిదిమాంసమునుగురించినమాట. his heart is ― అతడు అతిక్రూరుడుగావున్నాడు.

Ossifrage, os'si-frāge, *n. s.* ఒకవిధమైనపెద్దగూళిపక్షి, దీన్ని రాంబందు అంటారు.

To Ossify, os'si-fȳ, *v. n.* మాంసముయెముకవలెఘట్టిగాకట్టుకొనుట, ఘనీభవించుట.

Ostensible, os-ten'si-ble, *adj.* పైకిఅగుపడే, బయిటి. there is no ― reason for dismissing him వాణ్ని తోసివేయడానికిబయిటచెప్పతగ్గహేతువులేదు, బాహాటమైనహేతువులేదు. this was only the ― reason వాండ్లుబయిటికిఅగుపడచేహేతువుయిదే. he is the ― owner of the house పేరుకుయితడేయింటియజమానుడు.

Ostensibly, *adv.* పైకి, బయిటికి. he was ― the purchaser బయిటికికొనుక్కొన్నవాడువీడు, అనగా నిజముగాకొనుక్కొన్నవాడు వేరేవున్నాడనిభావము. he was ― their friend వాడువాండ్లకుపైకిస్నేహితుడు. ― they are relations వాండ్లుపైకిబంధువులు.

Ostent, *n. s.* or appearance బయిటిరూపు, బయిటిఆకారము.

Ostentation, os-ten-tā'shon, *n. s.* జంభము, డంభము, బడాయి.

Ostentatious, os-ten-tā'shus, *adj.* జంభమైన, డంభమైన.

Ostentatiously, os-ten-tā'shus-ly, *adv.* జంభముగా, డంభముగా.

Osteology, os-tē-ol'ō-gy, *n. s.* అస్థివర్ణనము, యెముకనుగురించినశాస్త్రము.

Ostler, os'lĕr, *n. s.* గుర్రపువాడు.

Ostracism, os'tra-cism, *n. s.* దేశత్యాగముచేయించడము, వూరువెళ్లగొట్టడము. i. e. suspension from the service. See Scott's Nap. 261.

Ostrich, os'trich, *n. s.* మనిషికంటేయెత్తుగావుండే ఒకవిధమైనపెద్దపక్షి, యీపక్షికిరెక్కలుకురచగా వుంటవిగనుక గుర్రముకంటేవడిగా పరుగెత్తుతున్నది, నిండాపెలపొడుగైనదీనిరెక్కలనుఅలంకారముగాకట్టుకొంటారు.

Other, uth'ĕr, *pron.* వేరే, మరిఒక, యితరమైన. you take this one I will take the ― నీవుదీన్ని పుచ్చుకో నేనుదాన్నిపుచ్చుకొంటాను. one or the ― must go every day వీడైనావాడైనా ప్రతిదినముపోవలెను. in the ― world పరలోకమునందు. the ― three children came కడమముగ్గురుబిడ్డలు వచ్చిరి. I went every ― day దినముమార్చిదినము పోయినాను. they abused each ― ఒకరినిఒకరు

తిట్టుకొన్నారు. the ~ half కడమసగము. what ~ book did he give you? వాడు నీకుయింకా యేమిపుస్తకముయిచ్చినాడు. is there any ~ reason? వేరేయేమైనా న్యాయముకద్దా. in ~ words అనగా. in ~ words I do not believe him అనగా వాణ్ని నేను నమ్మను. call the ~ man రెండో వాణ్ని పిలువు. I want the ~ one నాకు రెండోది కావలెను. the Bharata and ~ poems భారతము మొదలైన గ్రంథములు. the ~ day మొన్న, కొన్నాళ్లకిందట. the ~ night మొన్నరాత్రి. the ~ way వేరేవిధముగా. the house is very old, on the ~ hand, it is comfortable ఆయిల్లునిండా పాతదిఅయితే సౌఖ్యముగా వున్నది. he gave me something or ~ నాకు యేదో వొకటియిచ్చినాడు. one is a Sudra, the ~s are bramins వొకడు శూద్రుడు కడమ వాండ్లు బ్రాహ్మణులు. do as ~s do కడమవాండ్లు యెట్లా చేస్తారో అట్లా చెయ్యి. some praised him and ~s blamed him వాణ్ని కొందరు భూషించినారు కొందరు దూషించినారు. ~s will say so యితరులు అట్లా అందురు, పరులు అట్లా అందురు. these and ~s యివి మొదలైనవి. is there an ~ boat? వేరే పడవ వున్నదా. an ~'s wife పరస్త్రీ. ~ than కాని. those who are ~ than bramins బ్రాహ్మణులు కానివాండ్లు.

Otherwise, uth'ĕr-wīse, *adv.* కాకపోతే, లేకుంటే, అథవా. assist me, ~ I cannot do it నాకు సహాయము చేయవలసినది, లేకుంటే నేను దాన్ని చేయలేను.

Otter, ot'tĕr, *n. s.* మెట్టనున్ను నీళ్లలోనున్ను సంచరించే వొకవిధమైన జంతువు, యిది చేపలను తింటున్నది.

Otto, *n. s.* of roses అత్తరు.

Ottoman, ot'tō-man, *adj.* తురక. the ~ empire తురకప్రభుత్వము. the ~s తురకలు.

Ottoman, ot'tō-man, *n. s.* (couch) వొకవిధమైన కవుచిమంచము.

Ouch, *n. s.* an ornament of gold or jewels, నగ, కెలు.

Ought, ôt, *n. s.* anything యేమైనా, యేమైనా. do you know ~ of this? యిందులో యేమైనా వొకటి నీకు తెలుసునా. if they give you ~ నీకు యేమైనా వాండ్లుయిస్తే. it will never be good for ~ యిది వొకటికిన్ని పనికిరాదు. for ~ that I can see he is right నాకు తోచినంతలో వాడు చెప్పినది న్యాయము.

Ought, ôt, (verb imperfect) వలసినది. you ~ to do so నీవు అట్లా చేయవలసినది. you ~ not to do so నీవు అట్లా చేయరాదు.

Ounce, ounce, *n. s.* (It is written contractedly Oz.) a weight equal to two Company's rupees and two copper pice సుమారు రెండు తులాలున్ను రెండు పైసాలున్ను, తూనికలో పదునారో భాగము. a few ~s of plate కొంతవెండిపాత్రసామానులు. or a certain wild animal చిరతపులి, శివంగి. in South America it denotes 15 Rupees worth of gold.

Our, oŭr, *pron.* మా, మన, మాయొక్క, మనయొక్క. ~ country మాదేశము, మనదేశము.

Ours, *pron.* మాది, మనది.

Ourselves, oŭr-selvs', *pron.* మేమే, మనమే, మమ్మునే. we went ~ మేమే పోయినాము. we hid ~ దాగినాము. we saw ~ in the glass అద్దములో మమ్మును మేము చూచుకొంటిమి. we blamed ~ regarding this యిందునుగురించి మమ్మును మేము నొచ్చుకొన్నాము. we considered them the same as ~ వారే మేమనుకొంటిమి, వాండ్లకు మాకు భేదము లేదనుకొంటిమి. ourself మేము, యిది రాజు ఆడేమాట. ourself will do this దీన్ని మేము చేస్తాము.

Ousel, ûsl, *n. s.* a certain bird, వొకవిధమైన నల్లపక్షి.

To Oust, oŭst, *v. a.* వెళ్లగొట్టుట, తోసివేయుట. they ~ed him from the appointment ఆవుద్యోగములో నుంచి వాణ్ని తీసివేసినారు.

Out, oŭt, *adv.* బయట, బయటికి, వెలపటికి. he is ~ (not at home) యింట్లో లేడు, బయటపోయినాడు. I was ~ last night నిన్నరాత్రి నేను యింట్లో లేను. he is quite ~ or mistaken బొత్తిగా తప్పినాడు. the sword was ~ కత్తి బయటవుండినది, అనగా వొరలోనుంచి తీసివుండినదని అర్థము. all the rice is ~ or expended బియ్యమంతా అయిపోయినది. inside ~ తిప్పి. he turned the coat inside ~ ఆచొక్కాయను తిప్పినాడు. the regulation is not ~ yet ఆచట్టము యింకా బయటరాలేదు. you are ~ in your reckoning నీవు యెంచడములో తప్పినావు. ~ upon you నీముఖము మండ. bring the books ~ into this room ఆపుస్తకములను బయట యీ యింట్లోకి తే. the

flames burst — జ్వలించినది, మంటమెత్తినది. he burst — a laughing కకకకనవ్వినాడు. he called — కేకవేసినాడు,బొబ్బలుపెట్టినాడు. he called — to them saying that he would come నేను వస్తాననిఅరిచినాడు. he called them — వాండ్లను బయిటికిరమ్మనిపిలిచినాడు. he called — upon them regarding this యిందునుగురించివాండ్లను దూషించినాడు,కూకలుపెట్టినాడు. they cried — upon him for this యిందునుగురించివాణ్ని ఛీయన్నారు. to draw — బయిటికియీడ్చుట. he drew the wire — కమ్మిసాగదీసినాడు. he drew the secret — ఆరహస్యమును వెళ్లదీసినాడు. to drive — వెళ్లగొట్టుట. he drove the dog — కుక్కనువెళ్లగొట్టినాడు. he drove me — in his carriage నన్నుతనబండిలోయెక్కించుకొనిపోయినాడు. when he found this — వాడుదీన్నికనుక్కొన్నప్పుడు. to go — or be extinguished ఆరిపోవుట, మలిగిపోవుట. the light went — దీపముఆరిపోయినది. mangoes go — in July జూలాయినెలతో మామిడిపండ్లకాలము అయిపోతున్నది. to kick — or sprawl తన్నుకొనుట. to knock — రాలగొట్టుట. they knocked his teeth — వాడిపండ్లనురాలగొట్టినారు. to look — for or search వెతుకుట. or expect యెదురుచూచుట. he made — the account or statement ఆలెక్కనుతయారుచేసినాడు. I could not make — his hand writing వాడిఅక్షరములనుచదవలేకపోతిని. I made — the meaning at last తుదనుఆఅర్థాన్నికనుక్కొంటిని. to pluck — పీకుట. he pulled his sword — కత్తిని దూసుకొన్నాడు. he pushed — into the deep తడవనునీళ్లలోకితోసుకొనిపోయినాడు. to put — or extend చాచుట. he put — his hand చెయిసాచినాడు,వాడిచెయ్యిబెళికినది. the ship put — to sea వాడ, లోతుముద్రమునకుపోయినది. he rooted — the plant చెట్టునుపెరికినాడు. he sat — the trial ఆవిచారణతీరా అయ్యేదాకావుండినాడు. he sent them — వాండ్లనుసాగనంపినాడు. he set — the table మేజనుతయారుచేసినాడు. they shared the field — నేలనుపంచినారు. you should speak — స్పుటముగామాట్లాడు. he took — a rupee ఒకరూపాయనుబయిటయెత్తినాడు. he wrote — the letter ఆజాబునుయెత్తివ్రాసినాడు,ఆజాబుకునకలువ్రాసినాడు. — and — పరిష్కారముగా. this is — and — the best యిదిశ్రేష్ఠముము. this is — and — wrong యిదిబొత్తిగా తప్పు. murder will — ఖూనిదాగదు. — upon such a decision ఆతీర్పుమంద. he — argued them వీడుచెప్పిన్యాయములోవాండ్లదిఅణిగిపోయినది. he — ran me పరుగెత్తడములోనన్నుమించినాడు. he — talked me నన్నుసొరెత్తనియ్యకుండామాట్లాడినాడు.

Out of, *prep.* లో నుంచి. he went out of the house యింట్లోనుంచిపోయినాడు, యింటిబయిటికిపోయినాడు. he drank out of the bottle బుడ్డితో తాగినాడు. he did it when I was out of the way నేను లేనిసమయములో చేసినాడు. out of all bounds అమితముగా. out of these things which are yours? వీటిలో నీవియేవి. he drew the nail out of the wall ఆయాణినిపెరికినాడు. juice ran out of the fruit ఆపండుయొక్క రసముకారిపోయినది. fish out of water నీళ్లలో నుంచిబయిటయెత్తివేసిన చేప. get out of the way తొలుగు, దోవతియ్యి. I got out of his way వాడికితొలిగినాను,తప్పించుకొన్నాను. he went out of his way to abuse them వాండ్లనుతిట్టడానకుఒకఅవకాశముచేసుకొన్నాడు. a very out of the way place ఒకమూల,ఒకకోనలో. he lives in an out of the way place వాడుఒకమూలలోకాపురముచున్నాడు. nine out of ten are bad పదియింటిలోతొమ్మిదిచెడ్డవి. out of charity ధర్మముగా, ఉపకారినికి. he did this out of love for you నిమీదదయవల్ల దాన్నిచేసినాడు. out of shame సిగ్గువల్ల. he did it out of wantonness మదికొవ్విదీన్నిచేసినాడు. that is out of the question అదివల్లకాదు. this is quite out of reason యిదియెంతమాత్రమున్యాయముకాదు. the lute is out of tune ఆవీణఅపస్వరముగావున్నది. a love story in a book of divinity is out of taste వేదాంతగ్రంథములో శృంగారకథవుండడమువిరసము. it is out of my reach అదినాకుఅందదు. he put it out of the way కడగాబెట్టినాడు,దాచినాడు. that word is now out of use ఆమాటయిప్పుడువాడికలేదు. he was out of favour వాడుదయ

కుదూరుడై వుండెను. this man's head is out of proportion వాడితలశరీరమునకుతగినదికాదు,అనగా బ్రహ్మాండమైనది. he is out of employment కొలువులేకవున్నాడు. a man who is out of money రూకలులేనివాడు. are you out of your senses? నీకుతెలివితప్పినదా. he was out of patience at hearing this యిదివినిరేగినాడు. he was out of breath వాడికివూపిరితిరగలేదు, గుక్కతిరగలేదు. he was quite out of countenance వాడికిముఖముచెల్లలేదు. the books are out of order ఆపుస్తకాలుఅబందరగావున్నవి. I was out of order yesterday or out of sorts yesterday నిన్న నాకువొళ్లువొకతీరుగావుండినది,అనగానలుకువగావుండినది. his bowels are out of order వాడికికడుపువొళ్లుతున్నది. it is out of my power అదినావల్లకాదు. an out of the way book అపురూపగ్రంథము. the dead who are out of mind యెన్నడోచచ్చియిప్పుడు జ్ఞాపకమునకు రాహానివాండ్లు. he is now out of his mind వాడికిచిత్తభ్రమవచ్చినది. in times out of mind మరిచిపోయిన కాలమందు, అనగాబహుదినములకిందట. he sat out of hearing వినరానిదూరములో వుండినాడు. he did it out of hand దాన్నితక్షణము చేసినాడు. when they were out of sight వాండ్లుకనబడకపోగా. his head is now out of sight వానితలయిప్పుడుఅగుపడలేదు.

To Outact, oŭt-act′, *v. a.* అతిగాచేసుట.

To Outargue, *v. a.* సొరెత్తకుండాచేసుట. he ~d them తానుచెప్పేన్యాయములవల్ల వాండ్లుచెప్పేదాన్నిఅణచివేసినాడు.

To Outbalance, oŭt-bal′ance, *v. a.* అధికరించుట, మించుట. I ~d him వానికంటేనేనుబరువుగావుంటిని. this one reason ~s all that you can say నీవుయెన్నిచెప్పినా యీవొకమాటలో కొట్టుబడిపోతున్నది.

To Outbid, oŭt-bid′, *v. a.* హెచ్చుగాఅడుగుట, హెచ్చుగాఅడుగుట. he outbade me వేలములోనేనుఅడిగినదానిమీదహెచ్చుగా అడిగినాడు. they ~ each other అహమహమికగావున్నారు.

Outbidding, *n. s.* అహమహమిక,పోటి.

To Outbrave, oŭt-brāve′, *v. a.* మించుట. beauty that ~d the moon చంద్రుణ్నితిరస్కరించేసౌందర్యము.

To Outbrazen, *v. a.* యెదిరించితిరస్కరించుట. she ~ed him వాణ్నియెదిరించితిరస్కరించినది.

Outbreak, oŭt′brāk, *n. s.* or eruption కలహము, దడబడలు. you must be prepared against an ~ కలహమురాబోతున్నది నీవుయెచ్చరికగావుండవలసినది, దడబడలుకాబోయ్యేటట్టువున్నదిభద్రము.

Outcast, oŭt′căst, *n. s.* భ్రష్టుడు. or pariar మాలవాడు, చండాలుడు. he is an ~ from his people వాడుకులభ్రష్టుడు.

Outcast, oŭt′căst, *adj.* వెళ్లకొట్టబడ్డ,వెలివేయబడ్డ. the ~ tribes నీచకులస్థులు, అనగామాలవాండ్లు, మాదిగవాండ్లు,చెంచువాండ్లు, బోయవాండ్లు, యానాదివాండ్లు.

Outcry, oŭt′crȳ, *n. s.* అరుపు, కూత,మొర, బొబ్బలు. or auction వేలము. he held an ~ వేలమువేసినాడు.

To Outdo, oŭt-dû′, *v. a.* మించుట. he has outdone his brother అన్ననుమించినాడు.

Outer, oŭt′ĕr, *adj.* బయిటి.

Outermost, *adj.* బయిటి.

To Outface, oŭt-fāce′, *v. a.* యెదిరించుట.

To Outfly, oŭt-flȳ′, *v. a.* యెగరడములోమించుట.

To Outgaze, *v. a.* చూడడములోమించుట. she ~d him చూడడములోవాణ్నిగెలిచినది.

To Outgo, oŭt-gō′, *v. a.* మించిపోవుట. he outwent me నన్నుమించిపోయినాడు. he outwent them in wickedness దుర్మార్గములోవాండ్లనుమించినాడు.

To Outgrow, oŭt-grō′, *v. a.* యెదగడములోమించుట. he outgrew his strength తనబలానికిమించిపెరిగినాడు,అనగాఅధికముగాపెరిగినందునచిక్కినాడు. the child outgrew its clothes ఆబిడ్డపెరిగినదిఆవుడుపుపట్టదు.

Out-house, *n. s.* విడిగావుండేయిల్లు. the house is old but the ~s are new ఆయిల్లుపాతదేగానివిడిగావుండేయిండ్లు, అనగా కుసినిగుర్రపులాయము మొదలైనవి, కొత్తగావున్నవి.

Outlandish, oŭt-land′ish, *adj.* పరదేశపు, వికారమైన, వింతైన. he wore an ~ dress వికారమైనవుడుపువేసుకొన్నాడు. an ~ dialect వొకవికారమైనభాష.

To Outlast, *v. a.* ఆటివచ్చుట. a silk-dress will ~ a cotton dress గుడ్డకన్నపట్టుకట్టుతాళుతున్నది.

my patience ~ed his వాడికివసికినదినాకువిసుక లేదు, నేనుతాళినానువాడుతాళలేకపోయినాడు.

Outlaw, oŭt'lâ, *n. s.* బందిపోటుదొంగ, బందిపోటు మొదలైనవిచేసినమహాపాతకి,అడివిదొంగ, ధర్మబహిష్కృతుడు, భ్రష్టవ్యవహారి, ఫలానివాణ్నిపట్టుకొన్నవాడికిబహుమానముచేస్తామని ప్రకటనచేయబడ్డఖూనివాడు. gypsies are ~s ఎరుకలవాండ్లు చట్టానికి లోబడ్డవాండ్లుకారు. the fox and the wolf are ~s నక్కతోడేలుదుష్టజంతువులు.

To Outlaw, oŭt'lâ, *v. a.* పట్టుకొన్నవాడికిబహుమానమిస్తామనిచాటించుట. the magistrate ~ed him మేజస్ట్రీటువారువాణ్నిపంపినవాడికిబహుమానమిస్తామనిప్రకటనచేసినారు.

Outlawry, oŭt'lâ-ry, *n. s.* బహిష్కారముచేసినామనిగాని ఫలానిఖైదీనిపట్టుకొన్నవాడికి బహుమానము చేస్తామనిగానిచేసినప్రకటన.

Outlay, *n. s.* ఖర్చు, వ్యయము.

Outlaying, *adj.* పట్నానికిబయటి, బయటవుండే. an ~ village పట్నానికిబయటవుండేగ్రామము.

To Outleap, oŭt-lēp', *v. a.* దుమకడములోమించుట, ఎక్కువగాదుముకుట.

Outlet, oŭt'let, *n. s.* పొయ్యేదారి, వెలపలికిపొయ్యేదారి, ద్వారము, మార్గము. the window is an ~ for smoke కిటికిపొగబయటపోవడానికి దారి.

Outline, oŭt'līne, *n. s.* ఆకారము,రూపు. he prepared an ~ of the picture ఆపటమువ్రాయడానక్కైపైటిరేఖలువ్రాసినాడు. I will give you an ~ of the business ఆసంగతినిమీకుసంక్షేపముగాచెప్పుతాను. the ~s of these two hills are similar ఈరెండుపర్వతములయొక్క ఆకారములు ఒకటిగానేవున్నవి. the ~ of that hill is like a man's features ఆకొండయొక్క ఆకారముచూస్తే మనిషిమొక్కట్లవలెవున్నది.

To Outlive, oŭt-live', *v. a.* or survive ఒకడుచచ్చినతరువాతబ్రతికియుండుట. he ~d his brother only two months వాడుఅన్నచనిపోయినవెనకరెండునెలలేబ్రతికివుండినాడు. he ~d his son కొడుకుచచ్చిఅతనుబ్రతికివుండినాడు.

Outliver, *n. s.* చావగామిగిలినవాడు.

Outlying, oŭt'lȳ-ing, *adj.* పైటవుండే, అనగా the ~ villages పైటవుండేపల్లెలు.

To Outmarch, oŭt-mârch', *v. a.* ముందుమించిపోవుట. we ~ed them మేమువారికిముందుమించిపోయినాము.

To Outmeasure, oŭt-mezh'ūre, *v. a.* కొలతలోమించుట. this tent ~s the old one పాతడేరాకన్నాయిది పెద్దది.

Outmost, oŭt'mōst, *adj.* పైటి.

To Outnumber, oŭt-num'bĕr, *v. a.* సంఖ్యలోమించుట. they ~ us మాకంటెవాండ్లుశానామంది.

To Outpour, *v. a.* పోసుట. an outpouring *n. s.* ప్రవాహము, ఉద్రేకము.

To Outrage, oŭt'râge, *v. a.* దౌర్జన్యముచేసుట. these stories ~ decency ఈకథలచేతమానముపోతున్నది.

Outrage, oŭt'râge, *n. s.* దౌర్జన్యము, బలము,హతము.

Outraged, *adj.* దౌర్జన్యమునుపొందిన. his feelings were ~ at seeing this దీన్నిచూచేటప్పటికి వాడికినిండాఆగ్రహ్యమువచ్చినది.

Outrageous, oŭt-râ'gus, *adj.* దౌర్జన్యమైన, చెడ్డ. ~ behaviour దౌర్జన్యము, ఆగాత్యము. ~ language నిష్ఠూరములు, తిట్లు. an ~ price చెడ్డవెల. an ~ wind ప్రచండవాయువు.

Outrageously, *adv.* దౌర్జన్యముగా, దుర్మార్గముగా, ప్రచండముగా. this story was ~ long ఈకథయింతపొడుగుగావుండడము నిండాఆఘోరము. it is ~ cold పొడుచలిగావున్నది.

Outrageousness, *n. s.* దౌర్జన్యము, ఆగాత్యము. from the ~ of his language అతనుచెప్పినమాటలుచెడ్డవిగనక.

Outre, *adj.* pronounced ootray వికారమైన, విపరీతమైన, వింతైన.

Outrider, *n. s.* వెంటవచ్చేగుఱ్ఱపువారు. there was a carriage with four ~s ఒకబండిన్నిఅందుతోకూడానలుగురుగుఱ్ఱపువారులున్నువుండిరి.

Outrigger, *n. s.* పడవమాను, అనగాపడవపోలగావుండాదనకనుకట్టేమాను.

Outright, oŭt-rīt', *adv.* at once, పరిష్కారముగా, బొత్తిగా. this is ~ false ఇదిపట్టఅబద్ధము. he was ~ dead వాడుబొత్తిగాచచ్చెను.

To Outrival, *v. a.* మించుట. a face that ~s the moon చంద్రుణ్నిమించినముఖము.

Outrivalling, *adj.* (or excelling) మించిన, అతిశయించే.

To Outroar, oŭt-rōr′, *v. a.* అరవడములో మించుట. the guns ~ed the thunder ఆ ఫిరంగులు ఉరుము లను మించినవి.

To Outroot, oŭt-rūt′, *v. a.* పెల్లగించుట, నిర్మూలముచేసుట.

To Outrun, oŭt-run′, *v. a.* పరుగెత్తడములో మించుట. he outran his funds ఆస్తికి మించిన వ్రయము చేసినాడు.

To Outsail, oŭt-sāl′, *v. a.* ముందుమించుట. that ship ~ed us ఆ వాడ మమ్ము నమించి పోయినది.

Outset, *n. s.* ప్రారంభము. in the ~ మొదట, ఆరంభములో, ఆదిని.

To Outshine, oŭt-shīne′, *v. a.* ప్రకాశములో మించుట, అధికముగా ప్రకాశించుట. he ~s all the other poets కవులనందరిని మించినాడు.

Outside, oŭt′sīde, *n. s.* వెలుపల, బైట, బైటిపక్క. on the ~ of the house ఇంటిబైట. ten rupees at the ~ పదిరూపాయలకుమించక. the ~ of the house is new ఆ యింటికి బైటిపట్టుకొత్తగానున్నది.

Outside, oŭt′sīde, *adj.* బైటి, వెలుపటి, పై. ~ friendship పైస్నేహము.

Outside, oŭt′sīde, *adv.* బైటికి, వెలుపలికి, పైకి. the house was painted white ~ ఆ యింటికి బైట తెలుపుపూసియుండినది.

To Outsit, oŭt-sit′, *v. a.* కూచుండడములో మించుట. I outsat him వాడు లేచేమట్టుకు నేను లేవలేదు, వాడు లేచినతరువాత నేను లేచినాను.

Outskirts, *n. s.* of a town పూరిబైటిప్రదేశము.

To Outsleep, oŭt-slēp′, *v. a.* నిద్రలో మించుట. the child outslept me బిడ్డ నాకంటె అధికముగా నిద్రపోయినది.

Outspeaking, *n. s.* (honesty, bluntness) నిష్కాపట్యము.

Outspoken, *adj.* (blunt, plain, honest) సాదా.

Outspread, oŭt-spred′, *n. s.* విస్తారత, ప్రాచుర్యము. this tended to the ~ of the religion ఇందువల్ల ఆ మతము ప్రచురమైనది.

Outspread, oŭt-spred′, *adj.* చాపిన, విచ్చుకొన్న. with ~ arms చేతులు బారచాపుకొని. with ~ wings రెక్కలు విచ్చుకొని.

Outstand, *v. a.* ప్రతిఘటించుట, ఎదిరించుట. she outstood all he could say వాడు ఎంతచెప్పినా తిరస్కరించినది.

Outstanding, *adj.* చేతికిరాని, చెల్లకవుండే, వసూలుకాని. money still ~ ఇంకా వసూలు కానిరూకలు. an ~ balance పాతబాకీ.

To Outstare, *v. a.* రెప్పవేయక పూరిగాచూడడములో మించుట. she ~d him వాణ్ని పూరిగా చూచి తలవంచుకొనేటట్టు చేసినది.

Outstation, *n. s.* బైటిపారా, పల్లెటూరు.

Outstretch, oŭt-stretch′, *n. s.* చాపడము. this was an ~ of authority ఇది తన అధికారమునకు అధికముగా చేసినపని.

Outstretched, *adj.* చాచిన. with an ~ arm చెయి చాచుకొని.

To Outstrip, oŭt-strip′, *v. a.* మించుట, పరుగెత్తడములో మించుట. he has ~ped them in wickedness దుర్మార్గములో వాండ్లను మించినాడు.

To Outswear, oŭt-swār′, *v. a.* ప్రమాణము చేయడములో మించుట. his witnesses outswore mine ప్రమాణము చేయడములో వాడి సాక్షులు నా సాక్షులను మించినారు.

To Out-talk, oŭt-tâk′, *v. a.* నోరెత్తనియ్యకుండా మాట్లాడుట.

Outturn, *n. s.* కనుబడి.

To Outvie, oŭt-vīe′, *v. a.* ప్రకాశించడములో మించుట, తిరస్కరించుట, గెలుచుట.

To Outvote, oŭt-vōte′, *v. a.* బహుమంది పక్షముగా పలికి ప్రాడకొట్టుట. they ~d us బహుమంది పక్షముగా పలికి మామాటను పడకొట్టినారు.

To Outwalk, oŭt-wâk′, *v. a.* నడవడములో మించుట.

Outward, oŭt′wărd, *adj.* పై, బైటి, బాహ్యమైన. ~ splendour పైడంభము. the ~ man కాయము, శరీరము.

Outwardly, *adv.* పైకి, బైటికి, బాహ్యముగా.

Outwards, oŭt′wărds, *adv.* బైటికి. a door that opens ~ బైటికి తెరిచేతలుపు.

To Outwear, oŭt-wār′, *v. a.* అధికముగా కట్టుతాళుట. silk ~s cotton నూలుకన్న పట్టుకట్టుతాళు తున్నది.

To Outweigh, oŭt-wā′, *v. a.* అధికముగా తూగుట, భారములో అతిశయించుట. iron ~s wood కొ

య్యేకన్న యినుము బరువుగావుంటున్నది. this argument ~s all he could say వాడుచెప్పేదానికంతాయీవొకన్యాయమేచాలును. this ~s all objections ఆయీయుక్తులకంతాయిదిచాలును.

To Outwit, oŭt-wit′, *v. a.* మోసపుచ్చుట,దగాచేసుట. they ~ted me in this ఇందులోనన్ను దగ్గితిపింపించినారు.

Outwitted, *adj.* మోసపోయిన, మోసపోయిన.

Outwork, oŭt′wurk, *n. s.* కోటవెలపలిబురుజులు అగడ్తమొదలైనవి.

Oval, ō′val, *adj.* అండాకారమైన,గుడ్డుయొక్క ఆకారముగావుండే, బాదంకాయ రూపుగావుండే. she had an ~ face దానిముఖముకోడిగుడ్డువలె ఆకారముగావుండేను.

Ovary, ō′va-ry, *n. s.* కడుపులోగర్భాశయముదిలిచేస్థలము.

Ovation, ō-vā′shon, *n. s.* ఉత్సవము, అనగాజయమునుగురించినఉత్సవము.

Oven, uvn, *n. s.* రొట్టెలుకాల్చేపొయ్యి. an ~ for pottery ఆవము.

Over, ō′vĕr, *prep.* కంటె, పైన, మీద. the hawk hovered ~ the wood అడివిలోడేగకాచినది. he got ~ the wall గోడెక్కిదుమికినాడు. he got ~ the difficulty వాడికిఆతొందరతీరినది. one ~ another వొకటిమీదవొకటి. they killed the rest but passed me ~ నన్నువిడిచికడమవాండ్లను చంపినారు. he passed his hand ~ my face వాడిచేతితోనాముఖమునుతుడిచినాడు. he was ruler ~ them వాండ్లమీదఅధికారిగావుండినాడు. all ~ రాత్రి, రెలువెళ్ల. he is a rogue all ~ వాడు రెలువెళ్లావిషము. all ~ the world రాత్రి,ప్రపంచమునందు, అంతటా. it is all ~ blood అంతా యెర్రనెత్తురుగావున్నది. he went all ~ the house ఆయిల్లుకడవెళ్లాపోయిచూచినాడు. ~ again మళ్లీ,తిరిగి. ~ against my house నాయింటియెదుట. the rain is ~ వాననిలిచిపోయినది. the business is ~ తీరిపోయినది. it is all ~ తీరినది, ముగిసినది,చచ్చినాడు. it is all ~ with him వాడికతీరినది, వాడికథముగిసినది. he got my witnesses ~ నా సాక్షులను తనవశముచేసుకొన్నాడు. he completely got ~ them in this యిందులోవాండ్లను బాగాదగ్గితిపింపించినాడు. he gave ~ the undertaking ఆయత్నమునువిడిచిపెట్టినాడు. the doctors gave him ~ వైద్యులుఅతణ్నిచెయ్యివిడిచిరి. he went ~ the river యేరుదాటినాడు. I will go ~ the account again ఆలెక్కనుమళ్లీతనిఖీచేస్తాను. go ~ the letter ఆజాబునుచదువు. he went ~ the enemies side శత్రువులతోపోయికలుసుకొన్నాడు. they stood guard ~ him వాడిమీద కావలుండినారు. this is ~ hot ఇదిఅధికవేడి, యింతవేడికూడాదు. this business must lie ~ ఈపనినిలిచివుండవలసినది. this is ~ long యిది నిండాపొడుగు. to make ~ వొప్పగించుట. he made ~ the property to me ఆసొత్తునునావశముచేసినాడు. they talked the matter ~ ఆసంగతినిగురించితర్కించినారు. he told the sheep ~ ఆగొర్రెలనులెక్కించినాడు. he turned the box ~ ఆపెట్టెనుబోర్లతిప్పినాడు. he gave me ten rupees ~ and above హెచ్చుగాపదిరూపాయలు యిచ్చినాడు. ten are enough, there is one ~ పదిచాలును వొకటి అధికముగావున్నది. he had an advantage ~ them వాండ్లకంటెవీడియందువొక అతిశయముకద్దు. twice ~ రెండుమార్లు. five times ~ అయిదుఆవృత్తులు. he dressed himself ready ~ night తెల్లవారిబయిటపోవడానికై రాత్రిసింగారించుకొన్నాడు. they steeped the roots ~ night and boiled them in the morning ఆవేళ్లనురాత్రినానవేసితెల్లవారికాచినారు.

To Overact, ō-vĕr-act′, *v. a.* అధికముగాచేసుట, అమితముగాచేసుట.

Overagainst, *adv.* యెదుట, యెదురుగా. they were sitting ~ my house మాయింటియెదటకూర్చుండివుండినారు.

Overanxious, *adj.* అధికఆశగల, అతివ్యాకులముగల.

To Overawe, *v. a.* బెదిరించుట, భయపెట్టుట.

Overawed, *adj.* భయపడ్డ.

To Over-balance, ō-vĕr-bal′ance, *v. a.* and *v. n.* మొగ్గుట,పొరుగుట, వొరిగేటట్టుచేసుట. they ~d the boat వాండ్లువొకతట్టువుండినందున పడవవొరిగినది. the boat ~d ఆపడవవొకతట్టువొరిగినది. the evil of this ~s the advantage దీనిలాభము కన్న నష్టముఅధికము.

Over-balanced, *adj.* మొగ్గిన, పొరిగిన, వంగిన, అధికమైన.

To Over-bear, ŏ-vĕr-bār′, *v. a.* క్రిందికిపడతోసుట.

Over-bearing, *adj.* దార్ష్టికమైన. ~ behaviour దార్ష్టికపునడక. an ~ man దార్ష్టికపుమనిషి.

Overboard, ō′vĕr-bōrd, *adv.* వాడమీదనుంచి. he fell ~ వాడమీదనుంచినీళ్లలోపడ్డాడు. he threw the dog ~ ఆకుక్కనువాడమీదనుంచినీళ్లలోకితోసినాడు.

To Overboil, *v. a.* అధికముగావండుట, చెడవండుట, చిమడగొట్టుట.

Overboiled, *adj.* చిమడగొట్టిన, చెడవండిన.

To Over-burden, ŏ-vĕr-burdn′, *v. a.* అధికబరువుయెక్కించుట, యెక్కువబరువువేసుట. ~ed అధికబరువుచేతసంకటపడే. I am ~ed with business నాకుఅధికపనివచ్చిసంకటముగావున్నది. this tree is ~ed with fruit ఆచెట్టువిరగకాండివున్నది. he ~ed his stomach వాడువెక్కసముగాతిన్నాడు. he is not ~ed with information జ్ఞానశూన్యుడు.

Overcast, ŏ-vĕr-căst′, *adj.* మందారముగావుండే. the day is ~ నేడుమందారముగావున్నది.

To Overcharge, ŏ-vĕr-chârge′, *v. a.* అధికముగాకట్టుట, అధికముగావేసుట. he ~d the gun ఆఫిరంగికిఅధికమందువేసినాడు. he ~d the account అధికలెక్కకట్టినాడు.

Overcharge, ŏ-vĕr-chârge′, *n. s.* అధికముగావేసినది, అధికముగాకట్టినది.

Overcharged, *adj.* అధికముగాకట్టిన, అధికముగావేసిన. the picture is greatly ~ ఈవర్ణననుఅధికముగాపెంచినాడు.

To Over-cloud, ŏ-vĕr-cloŭd′, *v. a.* ఆవరించుకొనుట, మూసుకొనుట. grief ~ed her face దానిముఖమునువ్యసనముమూసుకొన్నది.

To Overcome, ŏ-vĕr-cum′, *v. a.* గెలుచుట, జయించుట.

Overcome, ŏ-vĕr-cum′, *(past) part.* జయించబడ్డ, ఓడగొట్టబడ్డ. he was ~ by them వాండ్లవల్లజయించబడ్డాడు, వాండ్లచేత ఓడినాడు. at seeing this she was completely ~ దీన్నిచూచికుంగిపోయినది. ~ with joy ఆనందపరవశుడై. ~ with fear భయపరవశుడై.

To Overdo, ŏ-vĕr-dû′, *v. a.* అధికముగాచేసుట, ఎక్కువగాచేసిచెరుపుట. you have overdone this అధికముగాచేసిచెరిపినావు.

Overdone, *part.* అధికముగాచేసిచెరిపిన. this food is ~ యీఅన్నముచిమిడినది, మాడినది.

Overdose, *n. s.* అతిమాత్ర.

To Overdress, *v. a.* అధికముగాశృంగారించుట.

To Over-drive, ŏ-vĕr-drīve′, *v. a.* అధికముగాతరుముట. he overdrove the horses గుర్రాలనుపేగులుతెగతరిమినాడు. the horse was overdriven ఆగుర్రముఅధికముగాతరమబడ్డది.

Overdue, *adj.* గడుపుమించిన. this bill is ~ ఈహుండీకిగడుపుతప్పినది.

Overfed, *adj.* తినిబలిసిన, అడ్డముగాబలిసిన.

To Overfeed, *v. a.* అధికముగాతినిపించుట. she overfed her child దానిబిడ్డకుఅధికముగాఅన్నముపెట్టినది.

To Overflow, ŏ-vĕr-flō′, *v. n.* పొర్లిపోవుట, ఉబుకుట. the river ~ed ఆయేరుకట్టలనుపొర్లిపారినది. her eyes ~ed ఏడ్చినది. her heart ~ed దానికిఅత్యుల్లాసమువచ్చినది, అతివ్యాకులమైనది.

To Overflow, ŏ-vĕr-flō′, *v. a.* ముంచివేసుట. the river ~ed the field ఆపొలముయేటివరదలోమునిగినది.

Overflow, ŏ-vĕr-flō′, *n. s.* వరద, ప్రవాహము. an ~ of kindness కృపాతిశయము.

Overflowing, ŏ-vĕr-flō′ing, *n. s.* విస్తారము, అతిశయము.

Overflowing, ŏ-vĕr-flō′ing, *adj.* పొర్లిపారే, మించిపారే.

Overgreat, *adj.* అతిశయమైన.

Overgrown, *adj.* అధికముగాయెదిగిన, అధికముగాబలిసిన. a garden ~ with weeds కలుపుమూసుకొన్నతోట. an ~ folly (Joseph Andrews bk. 4. chap. 7.) అతిశయించినపిచ్చితనము.

Over-growth, ō′vĕr-grōth, *n. s.* అధికబలుపు.

To Overhale, (Johnson) see Overhaul.

Overleather, *n. s.* చెప్పుపైతోలు.

To Over-load, ŏ-vĕr-lōd′, *v. a.* అధికబరువుయెక్కించుట, ఎక్కువబరువుయెత్తుట. he ~ed the stomach వెక్కసముగాతిన్నాడు.

Over-long, ŏ-vĕr-long′, *adj.* అధికపొడుగైన.

To Overlook, ó-vĕr-lŭk′, *v. a.* పైనుంచిచూచుట, ఉపేక్షచేసుట. the hill ~s the town ఆకొండమీదనుంచిచూస్తేఆవూళ్లోఅంతా కండ్లబడుతున్నది. his house ~s my garden వాడియింటిమీదనుంచిచూస్తేనాతోటలోయావత్తుబాగాకండ్లబడుతున్నది. he ~ed the fault ఆతప్పునుపేక్షచేసినాడు, అశ్రద్ధచేసినాడు. I ~ed that fact దాన్నికనుక్కోలేకపోతిని. I hope you will ~ this fault తమరుయీతప్పునుజాడగాపోనివ్వవలెను, అనగా క్షమించవలెను.

To Over-match, ó-vĕr-match′, *v. a.* అణుచుట, అణగకొట్టుట. they ~ed me వారునన్నుఅణగకొట్టినారు. I was ~ed at chess చదరంగములో నాచెయ్యిసాగలేదు, నాపణముసాగలేదు. they were ~ed by him వాడికివాండ్లు ఓడినారు, వాడిముందరవాండ్లపణముసాగలేదు.

Over-match, ō′vĕr-match, *n. s.* అధికమైనది, మించినది, ప్రబలమైనది. that horse is an ~ for this ఆగుర్రానికియిదియీడుకాదు.

Overmuch, ó-vĕr-much′, *adv.* అతివిస్తారముగా.

Overmuchness, *n. s.* అతివిస్తారత.

Over-night, ó-vĕr-nīt′, *n. s.* తొలినాటిరాత్రి. they came ~ ఆతొలినాటిరాత్రివచ్చిరి. he planted the trees having dug the ground ~ రాత్రితవ్విపెట్టితెల్లవారిచెట్లనునాటినాడు.

Over-officious, *adj.* అధికజోలికిపొయ్యే, అధికప్రసంగమైన.

To Over-pass, ó-vĕr-pass′, *v. a.* అతిక్రమించుట, మించుట, మీరుట. he ~ed the boundary సరహద్దునుమించినాడు.

Over-past, *past part.* గడిచిన.

Over-pay, ó-vĕr-pā′, *v. a.* అధికముగాయిచ్చుట, ఎక్కువగాయిచ్చుట. they overpaid him for the cloth ఆగుడ్డకుగానువాడికిఅధికముగాయిచ్చినారు. I am overpaid for my trouble నేనుపడ్డతొందరకునాకువచ్చిన ఫలమధికము, నేనుపడ్డతొందరకుయీలాభముచాలును.

To Overpeer, ó-vĕr-pēr′, *v. a.* ఎత్తుగావుండుట, పొడుగుగావుండుట, ఉన్నతముగావుండుట. this house ~s all the others అన్నియిండ్లకన్నయీయిల్లుయెత్తుగావున్నది.

Overplus, ō′vĕr-plus, *n. s.* మిగత, నిలవ, తేడ, పెచ్చు. give him ten rupees and you may keep the ~ వాడికిపదిరూపాయలుయిచ్చిమిగతనీవుపెట్టుకో.

To Overpoise, ó-vĕr-pôise′, *v. a.* మొగ్గేటట్టుచేయుట. his authority ~d the objection అతనిఅధికారముఆఆక్షేపణనుతూలకొట్టినది, అతనిఅధికారమునకుఆఆక్షేపణయెదురుకాదు.

To Over-power, ó-vĕr-pow′ĕr, *v. a.* గెలుచుట, ఓడగొట్టుట, అణుచుట. grief ~ed him వ్యసనముతో కుంగినాడు.

Overpowered, *part.* ఓడగొట్టబడ్డ, ఓడిన. he was ~ by his feelings వ్యసనముతో కుంగినాడు. ~ with joy ఆనందపరవశుడై. she was ~ with sleep దానికినిద్రనునిలుపకూడలేదు.

Overpowering, *adj.* అపారమైన, ప్రబలమైన. ~ love అతివ్యామోహము.

Overpoweringly, *adv.* అతిశయించి, ప్రబలముగా.

To Overpress, *v. a.* నిర్బంధించుట, బాధించుట, పీడించుట.

To Overprice, *v. a.* అధికవెలకట్టుట.

To Over-prize, ó-vĕr-prīze′, *v. a.* అల్పమునుఅధికముగాయెంచుట, ఎక్కువగాయెంచుట. you ~ the advantage దాన్నినీవుఅతిశయముగాయెంచుతావు, అదిఅంతలాభముకాదు, అదిఒకవిశేషముకాదు.

To Over-rate, ó-vĕr-rāte′, *v. a.* అధికవెలకట్టుట, అల్పమునుఅధికముగాయెంచుట.

To Over-reach, ó-vĕr-rēch′, *v. a.* or cheat మోసపుచ్చుట. he ~ed himself and fell down అదిఅందుకోబోయితప్పికిందపడ్డాడు.

Over-reached, *adj.* మోసపోయిన.

Over-reaching, *adj.* మోసపుచ్చే, వంచించే.

Over-ridden, *adj.* అధికముగాసవారిచేయబడ్డ, అతిక్రమించబడ్డ. the horse was ~ ఆగుర్రముఅధికముగాసవారిచేసి చెడగొట్టబడ్డది. the regulation was ~ by the judge న్యాయాధిపతిచట్టమునుఅతిక్రమించినాడు.

Over-ripe, *adj.* మాగిన, అధికముగాపండిన.

To Over-ripen, *v. a.* మాగేటట్టుచేసుట.

Over-roasted, *adj.* అధికముగాకాలిన, నిండామాడిన.

To Over-rule, ó-vĕr-rûle′, *v. a.* ఉపేక్షచేసుట. he made an objection which the judge ~d న్యా

యాధికతివాడి ఆకేశిననుకడిపుండనిమ్మన్నాడు. God ⌣d this misfortune for my good నాకుక చ్చినచెరుపుదేవుడిదయవల్లమంచిదై పోయినది. that affliction was ⌣d for his good ఆవ్యాకులముఆతనికిక్షేమముగాతిరిగినంచినది. his evil intent was ⌣d to his own punishment వాడిదురాలోచనవాడికిశిక్షగాఫలించినది. he was ⌣d by his wife to do this పెండ్లాముయొక్క బోధనవల్లదీన్ని చేసినాడు.

To Over-run, ō-vĕr-run′, *v. a.* or ravage పాడు చేసుట, ధ్వంసముచేసుట, దళుదుచేసుట, మూసుకొనుట. the robbers over-ran the country ఆ దేశమునుదొంగలుపాడుచేసినారు. creepers over-ran the garden ఆతోటనుతీగలుమూసుకొన్నవి, ఆతోటతీగలమయముగావున్నది. weeds over-ran the place ఆనేలనుకలుపుమూసుకొన్నది. the house was ⌣ with rats ఆయింట్లోయెలుకలరాయడిగావుండినది.

Over-running, *adj.* (Overflowing) పొర్లిపారే.

Overseen, *adj.* (deluded, Addison's Tatler No. 142.) భ్రమపడ్డ, మోసపోయిన.

Over-seer, o-vĕr-sē′ĕr, *n. s.* విచారణకర్త, పెద్ద, తలవరి, యజమానుడు.

To Over-set, ō-vĕr-set′, *v. a.* బోర్లతోసుట, పడదోసుట, తలకిందుచేసుట.

To Over-set, ō-vĕr-set′, *v. n.* బోర్లపడుట, తలకిందుకాట.

To Overshade, ō-vĕr-shāde′, *v. a.* మూసుకొనుట, కమ్ముకొనుట.

To Overshadow, ō-vĕr-shad′ō, *v. a.* నీడచేసుట. the trees ⌣ the road ఆచెట్లుదోవకునీడగావున్నవి. or to shelter రక్షించుట, కాపాడుట.

To Overshoot, ō-vĕr-shūt′, *v. a.* గురిదాటుట, అతిక్రమించుట, మితిమీరుట. he overshot himself తానుచేసినయుక్తితనమెడకుతాడుఅయినది.

Oversight, ō′vĕr-sīt, *n. s.* పొరబాటు, భ్రమ. or superintendence విచారణ. by ⌣ or mistake తరాకున, తెలియక.

Over-sized, *adj.* (too large) ప్రమాణమునకుమించిన, అధికమైన.

To Overskip, *v. a.* దాటుట, లంఘించుట.

To Oversleep himself, *v. a.* అధికముగానిద్రపోవుట, అతినిద్రచేసుట.

Oversoon, *adv.* or too soon సమయానికిముందు, నిండాముందుగా. he came ⌣ వాడునిండాముందుగావచ్చినాడు.

Overspent, *adj.* అలిసిన, బేజారుపడ్డ, ప్రాణముపోసిన.

To Over-spread, ō-vĕr-spred′, *v. a.* కమ్ముకొనుట, కప్పుకొనుట, మూసుకొనుట. clouds ⌣ the heaven మబ్బుమూసుకొన్నది.

To Over-stock, ō-vĕr-stock′, *v. a.* అధికముగానించుట, అధికముగాచేర్చిపెట్టుట. he ⌣ed his library వాడుపుస్తకములను అధికముగాచేర్చిపెట్టుకొన్నాడు.

Overstocked, *adj.* అధికముగానించిన, అధికముగాచేర్చిపెట్టిన.

To Over-strain, ō-vĕr-strān′, *v. a.* అతిశయించిచేసుట, అధికముగాఆయాసపెట్టుట. he ⌣ed the law చట్టానికిఅధికముగాచేసినాడు. he ⌣ed himself in raising the box పెట్టెనుయెత్తడములోవాడికియెలుకుపట్టుకొన్నది. do not ⌣ your eyes కండ్లకుఅధికశ్రమయివ్వక.

Overt, ō′vert, *adj.* బాహాటమైన, బహిరంగమైన, ప్రచురమైన.

To Overtake, ō-vĕr-tāke′, *v. a.* తరిమిపట్టుట, వెంబడించిపట్టుకొనుట. he overtook the thief దొంగనుతరిమిపట్టుకొన్నాడు. you go on I will ⌣ you మీరుపొండినేనుకలుసుకొంటాను. night overtook us on the road దారిదోవలోచీకటిపడ్డది. vengeance overtook him వాడిపాపమువాణ్ని చుట్టుకొన్నది. the misfortunes which overtook him వాడికిసంభవించినఆపదలు, వాణ్నిపట్టినగ్రహచారము.

To Overtask, *v. a.* అధికపనిపెట్టుట, శక్తికిమించినపనిపెట్టుట, మోయలేనిబరువునుపెట్టుట. he ⌣ed the horse ఆగుర్రాన్నినిండాగాసిచేసినాడు.

Overtasked, *adj.* ఆయాసపెట్టబడ్డ, గాసిపెట్టబడ్డ.

To Overtax, *v. a.* అధికపన్నువేసుట.

To Overthrow, ō-vĕr-thrō′, *v. a.* పడదోసుట, నాశముచేసుట, గెలుచుట, జయించుట. the earthquake overthrew the houses భూకంపముచేత యిండ్లుబోర్లపడ్డవి.

Overthrow, ō'vĕr-thrō, *n. s.* నాశము, ధ్వంసము, అపజయము, అవమానము.

Overthrown, *adj.* పాడైన, ధ్వంసమైన, యుద్ధియకొట్టబడ్డ, పడకొట్టబడ్డ.

Overtly, *adv.* బాహాటముగా, బహిరంగముగా.

Overtook, ō-vĕr-tŭk', the *past* of Overtake. See To Overtake.

To Overtop, ō-vĕr-top', *v. a.* ఎత్తుగా వుండుట, ఉన్నతముగా వుండుట, this hill ~s all the others యీకొండఅన్నిటికంటె పొడుగ్గావున్నది.

Overture, ō'vĕr-tūre, *n. s.* యత్నము, ఆరంభము, ప్రస్తావము, దర్ఖాస్తు. he made ~s of peace రాజీమాటలెత్తినాడు. he made ~s of marriage పెండ్లిప్రస్తావముచేసినాడు. in music ఆలాపన.

To Overturn, ō-vĕr-turn', *v. a.* పడదోసుట, పాడుచేసుట.

To Overturn, ō-vĕr-turn', *v. n.* పడుట, కూలుట, పాడౌట.

To Over-value, ō-vĕr-val'ūe, *v. a.* అధికవెలకట్టుట, అతిశ్లాఘనచేసుట.

Overweak, ō-vĕr-wēk', *adj.* అతిబలహీనమైన. this tea is ~ యీతేనీళ్లుచప్పగావున్నవి.

Overwearied, *adj.* మిక్కిలిఆయాసపడ్డ, మిక్కిలిగా సిపడ్డ, అలిసిన.

Overweening, *adj.* గర్వించిన, అహంకరించిన. his ~ pride వాడిఅతిగర్వము. ~ confidence అతిసాహసము, మహత్తైనఅహంకారము.

To Overweigh, ō-vĕr-wā', *v. a.* మొగ్గేటట్టుచేసుట, అధికబరువుచేసుట. they ~ed that side of the boat పడవయొక్కఆతట్టునుమొగ్గేటట్టుచేసిరి.

Overweight, ō'ver-wāt, *n. s.* అధికబరువు. this rupee is ~ యీరూపాయిఅధికబరువుగావున్నది.

To Overwhelm, ō-vĕr-hwelm', *v. a.* ముంచివేసుట. the storm ~ed the vessel ఆగాలివాననావను ముంచివేసినది. sorrow ~ed him దుఃఖములో మునిగినాడు.

Overwhelmed, *adj.* మునిగిన. he is ~ with sorrow వాడువ్యసనములోమునిగివున్నాడు. the town was ~ by an earthquake భూకంపముచేతఆవూరుమునిగిపోయినది.

Overwhelming, *adj.* మహత్తైన. ~ sorrow అతిదుఃఖము, అఘోరమైనదుఃఖము.

Overwhelmingly, *adv.* మిక్కిలి, నిండా, మహా, బ్రహ్మాండముగా. the Bharata is ~ long భారతము మహాబ్రహ్మాండముగావున్నది.

Overwise, *adj.* అత్యుక్తిగల, కుయుక్తిగల.

To Overwork, *v. a.* అధికపనిపెట్టుట, you ~ yourself నీవుఅధికశ్రమపుచ్చుకొంటావు.

Overworked, *adj.* గాసిపడ్డ.

Overwrought, ō-vĕr-rôt', *adj.* నిండాగాసిపడ్డ, పనిచేసిఅలిసిన.

Over-zealous, ō-vĕr-zel'us, *adj.* అతిశ్రద్ధగల, అతిభక్తిగల.

Oviparous, ō-vip'a-rus, *adj.* అండజమైన. lizards are ~ బల్లులుగుడ్లలోపుట్టేటివి, అండజములు.

To Owe, ōe, *v. a.* అచ్చివుండుట, ఋణపడివుండుట, యివ్వవలసివుండుట. he ~d me ten rupees వాడునాకుపదిరూపాయలుబాకివుండెను. I ~ you an apology for this యిందునగురించిమీకునేను అపరాధక్షమచేసుకోవలసివున్నది. with all the respect I ~ you I must say this was unjust తమమాట నాతలమీదవున్నదిగాని మెట్టుకుయిదిఅన్యాయమనవలసివున్నది. I ~ him my life నా ప్రాణముదక్కినదిఅతనిపుణ్యము. I ~ this misfortune to you నాకుయీసంకటమువచ్చినదినీవల్ల. the college ~s its origin to him యీశాలిజుకలిగినదిఅతనిపుణ్యము. I ~ him a grudge for this నేనుయిందునగురించివాడిమీదకసిదీర్చుకోవలసివున్నది.

Owing, *p*‖ (due) యివ్వవలసిన, అచ్చుకోవలసిన. the money still ~ యింకాయివ్వవలసినరూకలు.

Owing to, *prep.* వల్ల, నుంచి. owing to the rain వర్షమువల్ల. owing to his absence అతడులేనందున.

Owl, owl, *n. s.* గూబ, గుడ్లగూబ, ఉలూకము. the small ~ పయిడిగంట.

Owlet, owl'et, *n. s.* చిన్నగుడ్లగూబ, గుడ్లగూబపిల్ల.

Own, ōn, *adj.* తన, సొంత. in his ~ language స్వభాషలో. he did it with his ~ hands తన చేతులారచేసినాడు. his ~ father కన్నతండ్రి. his ~ wife సొంతపెండ్లాము. he did it of his ~ accord దాన్నిస్వేచ్ఛగాచేసినాడు. you are your ~ master నీవుస్వతంత్రుడవు. he was his ~ cook తనకుతానేవంటకాడు.

To Own, ōn, *v. a.* ఒప్పుకొనుట. he ~ed his fault తనతప్పును ఒప్పుకొన్నాడు. he ~ed the sword ఆకత్తి తనదని ఒప్పుకొన్నాడు. he ~s this house యీయిల్లుతనదని. I must ~ I thought so నాకుఅట్లాతోచిందిసుమీ. I ~ that I bought the horse but &c. నేనుఆగుర్రమునుకొన్నది నిజమేగాని.

Owned, *adj.* ఒప్పుకొన్న. it must be ~ that he is wrong వాడుతప్పినదివాస్తవ్యమే.

Owner, ōn'ĕr, *n. s.* సొంతగాడు, కర్త, యజమానుడు. the ~ of the property ఆసొత్తుకుబాధ్యుడు, సొంతగాడు.

Ownership, *n. s.* కర్తృత్వము, స్వత్వము, యాజమాన్యము. this proved his ~ యిందుచేతవాడుయజమానుడైనట్టురుజువుఅయినది.

Ox, ox, *n. s.* విత్తులుకొట్టినయెద్దు, వృషభము, గొడ్డు. a wild ~ మనుబోతు. a plough ~ దుక్కిటెద్దు.

Oxalic-acid, *n. s.* ఒకద్రావకము, దీన్నిశాకతేజస్సారు.

Oxen, *n. s. plu.* యెడ్లు, యెద్దులు, గొడ్లు.

Oxgall, *n. s.* గోరోచనము.

Oxhide, *n. s.* యెనుపోతుచర్మము.

Oxide, Oxyd, *n. s.* తుప్పు, కిలుము. Wilson states నాగరేణు to be an oxide of red-lead and పుష్పకము to be the oxide of brass.

Oxlips, *n. s.* ఒకపుష్పవిశేషము.

Oxstall, *n. s.* పసులకొట్టము.

Oxymel, ox'y-mel, *n. s.* తేనెతోచేసినఒకవిధమైన పానకము, ఒకవిధమైనశర్బత్తు.

Oyer *and* Terminer, ō'yĕr *and* ter'mi-nĕr, *n. s.* సెషన్సువిచారణ, క్రిమినల్ విచారణ.

Oyes Oyes, ō-yes', *interj.* వినండి, వినండి.

Oyster, ôys'tĕr, *n. s.* సిపిఅనేగుల్లచేప. a pearl ~ ముత్యపుచిప్ప. an ~ shell ఒకవిధమైనసముద్రపుగుల్ల.

Oysterwench, *n. s.* చెంబడిది, చేపలుఅమ్మేటిది.

P. contraction of the word *page*, p. 200 యిన్నూరోపుటము. P. M. contraction of Post Meridiem మధ్యాహ్నోత్తరము. P. N. P. or Post Not Paid తపాలుకూలియివ్వలేదు. P. P. or Post Paid తపాలుకూలిచెల్లినది. P. S. or Post Script తాజాకలము. he stood upon p's. and q's. regarding this యిందునుగురించితూచాతప్పకమాట్లాడినాడు.

Pabulum, *n. s.* food, nourishment, ఆహారము.

Pace, pāce, *n. s.* అంగ,జాటు. ~ or gait నడ,నడుపు, గమనము. he walked forward 50 ~s యాభైఅడుగులుముందుకునడిచినాడు. they walked at a foot's ~ అడుగుమీదఅడుగుగానడిచినారు. he mended his ~ మరీవడిగానడిచినాడు, కాలుయీడిచిపెట్టినడిచినాడు. at a good ~ త్వరగా. in learning they kept ~ with him వాడితోయీడుగాచదివినారు. he kept ~ with them or held ~ with them వాండ్లతోసరిగ్గానడిచినాడు, వాడువాండ్లకువెనకపడలేదు. the length of a step in walking; about two feet and a half సాధారణముగానడచేవడములో రెండుపాదములకు నడమవుండేదూరము, యిదిసుమారురెండున్నర అడుగులదూరముఉంటున్నది. in geometry, five feet మహాగణితములో అయిదు అడుగులదూరము. this garden is one hundred and fifty ~s long యీతోటనూటయాభైఅంగలనిడుపువున్నది.

To Pace, pāce, *v. n.* నడుచుట. he ~d the hall ఆకూటములోపచారుచేసినాడు.

Pacer, *n. s.* కుచ్చిగుర్రము, పైగోమట్టము.

Pacha, *n. s.* పాదుషా, అధికారి,అధిపతి.

Pacific, pa-cif'ic, *adj.* శాంతమైన. the ~ ocean అమెరికాదేశముకుపడమటగావుండేసముద్రము.

Pacification, pac-i-fi-cā'shon, *n. s.* సంధిచేయడము, సమాధానముచేయడము, శాంతిచేయడము,ఉపశమనముచేయడము.

Pacified, *adj.* శాంతిపొందిన,సమాధానముచేయబడ్డ.

To Pacify, pac'i-fy, *v. a.* సమాధానముచేసుట, సముదాయించుట, ఉపశాంతిచేసుట. she could not ~ the child ఆబిడ్డనుసముదాయించలేకపోయినది.

Pack, pack, *n. s.* కట్టు, మూట. or bale నగ. a ~ of dogs వేటకుక్కలగుంపు. jackals hunt in ~s నక్కలుగుంపుగాతిరుగుతవి. a ~ of cotton or tobacco దూదినగ, పొగాకునగ. or bullock load కంట్లము, కవాడము, పెరికె. a ~ of firewood కట్టెలమోపు. a ~ or paper of medicine or ink-powder &c. పొట్లము. a ~ of cards ఆడేకాకితాలకట్టు. a ~ of nonsense పిచ్చిమాటలు. a ~ of

lies అబద్ధాలపుట్ట. a — of troubles అనేకతొందరలు.

To Pack, pack, v. a. కట్టుట, మూటకట్టుట. he —ed the box in wax-cloth ఆపెట్టెను మయనపుగుడ్డవేసికట్టినాడు. or to send in a hurry శీఘ్రముగాపంపించుట. he —ed them off వాండ్లను సాగనంపినాడు. —ing-cloth రెట్టు. a —ing needle దబ్బనము.

To Pack, pack, v. n. యిముడుట, పట్టుట. all those things will not — in this box ఆసామానులన్నీ యీపెట్టెలోపట్టవు. he —ed off వెళ్లినాడు. you must — up ప్రయాణానికిమూటలుకట్టు. he sent them —ing వాండ్లనువెళ్లగొట్టినాడు, తరుమగొట్టినాడు.

Packed, adj. కట్టిన, మూటకట్టిన, పట్టిన, యిమిడిన.

Packet, pack'et, n. s. కట్ట, మూట. a post-ship తపాలువాడ.

Packhorse, pack'hôrse, n. s. కంట్లపుగుర్రము, పెరికగుర్రము.

Packsaddle, pack'sad-dle, n. s. గంత.

Packthread, pack'thred, n. s. కట్టకట్టేనూలుదారము, దీనితోముఖ్యముగాపేనాలుకట్టుతారు.

Packwax, n. s. (Johnson) పశువులకువుండే ఒకవిధమైనఘట్టినరము.

Pact, pact, n. s. ఒడంబడిక, కరారు, నిర్ణయము.

Pad, n. s. చిన్నమెత్త, కుదురు, బరువులుమోసేవాండ్లు భుజముమీదగాని తలమీదగా నిపెట్టుకొనే మెత్త. on an elephant, &c. గంత. —-nag చిన్నగుర్రము, పైగోమట్టమువంటిది. or foot — దారినికొట్టేదొంగ.

To Pad, v. a. or stuff దూదిపెట్టికుట్టుట. he padded the coat with cotton ఆచొక్కాయకుదూదిపెట్టి కుట్టినాడు. to — the hoof తిరుగాడుట, నడుచుట.

To Pad, v. n. తిన్నగానడుచుట, దొంగగాతిరుగుట.

To Paddle, pad'dle, v. n. తెడ్డుతోతోసుట. to play in water నీళ్లలోచెలులాడుట. or stroke with the fingers వేళ్లతోతడువుట. in rowing, the face is towards the stern, but in paddling the face is towards the prow అల్లీసకర్రతోతోసేవాడిముఖము పడవవెనకతట్టుకైవుంటున్నది తెడ్డుతోతోసేవాడిముఖముపడవముందరితట్టుకైవుంటున్నది.

Paddle, pad'dle, n. s. తెడ్డు. or a sort of spade దోకుడుపార.

Paddock, pad'dock, n. s. a small enclosure కంచెకదొడ్డి, ఆవరణము, ఆయకట్టు. or great frog గోదురుకప్ప.

Paddy, n. s. (rice in the husk in the Malay language) వడ్లు. —-bird (a sort of crane) కొంగ. —-field వరిపొలము. the —-crop వరిపంట.

Padlock, pad'lock, n. s. కప్పుతాళము. a long narrow — గొట్టపుతాళము. they have put a — on his lips వాడినోటికిముద్రవేసినారు, అనగా వాణ్ని నోరుతెరవనియ్యకుండాచేసినారు.

To Padlock, pad'lock, v. a. కప్పుతాళమువేసుట.

Padre, n. s. (Swartz) a Christian priest పాదిరి.

Pæan, pē'an, n. s. కీర్తన.

Pædo-baptism, pē-dō-bap'tism, n. s. శిశువులకుచేసేబాప్తిస్మము.

Pagan, pā'gan, n. s. అన్యమతస్థుడు, విగ్రహారాధ్యుడు, అనగా క్రీస్తియన్, యహూది, మహమ్మదన్ యీమతత్రయవ్యతిరిక్తులు. among native Christians the —s are wrongly called (ignorants) అజ్ఞానులు. — customs క్రీస్తియన్మతవ్యతిరేకమైనఆచారములు.

Paganism, pā'gan-ism, n. s. అన్యమతత్వము, అనగాక్రీస్తువ్యతిరిక్తమతత్వము. the poet Shakespeare is sometimes charged with — యీకవికి మతదూరుడనేదోషముకద్దు.

Page, pāge, n. s. of a book or paper పారట, పుట, పక్క. a servant రాజువద్దవుండేచిట్టిగాడు. or book పుస్తకము.

To Page, pāge, v. a. పుటసంఖ్యవేసుట, పారటకు అంకెలువేసుట.

Pageant, pag'ant, n. s. ఉత్సవము, తమాషా, వేడుక, ఆడంబరము. or figure erected in the street అందరున్నుచింతగాచూడడమునకైవీధిలోకట్టినబొమ్మమొదలైనది.

Pageantry, pag'ant-ry, n. s. జంభము, డంబరము, ఆడంబరము.

Pagod, pā'god, n. s. (old word for an image) విగ్రహము, యిదిపురాతనగ్రంథాలలోవచ్చేమాట.

Pagoda, n. s. a temple గుడి, దేవళము, దేవాలయము. a coin వరహా. a half — మాడ. 3½ rupees

is the rate used among the English: but the ~ is generally, among natives an expression for four rupees. Thus 100 ~s denotes 400 rupees; although by law it is only 350 rupees. Because the Bahādari ~ was 4 rupees but the Star ~ is only rupees 3½. One ~ weight is equal to 32 గురిగింజలు seeds of the Abrus Precatorius. As a weight it is 52½ (52..56) grains Troy. 105 Kantarai pagodas are equal to rupees 305-7-4.

Pah! *interj.* ఛీ, అబ్బా, యిదికంట్టున్నుగురించినమాట.

Paid, pād, the *past* and *part.* of pay చెల్లినది, చెల్లించినది, చెల్లిన, చెల్లించిన. the money is ~ రూకలుచెల్లించబడ్డవి. the men are ~ వాండ్లకురూకలుచెల్లినవి. the price ~ యిచ్చినఖరీదు. a ~ servant జీతగాడు.

Pail, pāl, *n. s.* ముంత, మానిముంత.

Pailful, *n. s.* ముంతెడు.

Pain, pān, *n. s.* నొప్పి, తీపు, బాధ, సంకటము, వేదన, వ్యాకులము, వ్యసనము. he put me to ~ about this యిందునగురించి నన్నునొప్పించినాడు, నన్ను వ్యథపెట్టినాడు. he shall not do this on ~ of being dismissed వాడుఅట్లాచేస్తేవాడికిపుద్యోగముపోను. avoid this conduct on ~ of my displeasure యీపనిచేయరాదుచేస్తే నాకుకోపమువచ్చును. ~s and penalties ఫలాఫలితవ్యసుఫలానిశిక్షఆనేచట్టము. he took great ~s to please them వాండ్లనుసంతోషపెట్టడానకైబహుప్రయాసపడ్డాడు. how can you succeed if you do not take ~s శ్రమపడకుంటే నీకుయెట్లాకూడివచ్చును. he had his labour for his ~s వాడికిప్రయాసేమిగిలినది, వాడికికష్టమేదక్కినది. he is a fool for his ~s వాడుపడ్డ ప్రయాసకు వెర్రివాడనిపించుకొన్నదే లాభము. he had his journey for his ~s కాళ్లనొప్పిపెట్టిపోయినాడు. he is a ~s taking man శ్రద్ధగాపాటుపడేవాడు.

To Pain, pān, *v. a.* నొప్పించుట, వేధించుట, బాధించుట, పీడించుట, ఆయాసపెట్టుట. the wound ~s me ఆపుండునొస్తున్నది. it ~ed me to see this దీన్నిచూడడానికి నాకువ్యాకులమైనది. his language ~ed them వాడుచెప్పినదానికివ్యసనపడ్డారు.

Pained, *adj.* వ్యాకులపడ్డ, ఆయాసపడ్డ. I was much ~ to see this దాన్నిచూడడానికినాకునిండావ్యాకులమైనది.

Painful, pān'fŭl, *adj.* వ్యాకులమైన, దుఃఖమైన, ఆయాసకరమైన, నొప్పిచేసే. a ~ disease ఆయాసకరమైనరోగము. ~ intelligence దుఃఖకరమైనసమాచారము. it is ~ even to hear of such things అట్లాటివాటినివినడమునకుకూడాకష్టము.

Painfully, pān'fŭl-ly, *adv.* వ్యసనముగా, వ్యాకులముగా, వేదనగా, బాధగా.

Painim, pā'nim, *n. s.* See Pagan.

To Paint, pānt, *v. a.* వ్రాసుట, చిత్తరువువ్రాసుట, పూసుట. he ~ed the wall red గోడకుయెర్రవర్ణముపూసినాడు. she ~ed her eyes black అది కండ్లకుకాటుకపెట్టుకొన్నది. he ~ed the king riding రాజుగుర్రముమీదవుండేటట్టువ్రాసినాడు. the poet has ~ed this battle very well ఆకవి ఆయుద్ధమును బాగావర్ణించినాడు. v. neut. a woman who ~s ముఖమందుమకరికాపత్రాదులువ్రాసుకొన్నస్త్రీ.

Paint, pānt, *n. s.* వర్ణము, రంగు. black ~ నల్లవర్ణము. white ~ తెల్లవర్ణము. red ~ for the forehead కుంకుమము, సిందూరము.

Painted, *adj.* వ్రాసిన, చిత్రమువ్రాసిన, పూసిన. metaphorically, as the ~ snipe కనుపుకోడి. Ainslie 1. 393.

Painter, pānt'ĕr, *n. s.* చిత్రగాడు, చిత్రమువ్రాసేవాడు. the tradesmen so called ముచ్చివాండ్లు.

Painting, pānt'ing, *n. s.* చిత్రపుపని, చిత్తరువు, పటము. a ~ brush తూలిక, కుంచె. he studied ~ చిత్రపుపనినేర్చుకొన్నాడు. he bought some ~s కొన్నిపటములుకొన్నాడు.

Pair, pār, *n. s.* జత, జోడు. a married ~ దంపతులు. a ~ of gloves చేతిజోళ్లు. a ~ of shoes చెప్పులజోడు. a ~ of billows కొలిమితిత్తి. a ~ of compasses కంబాసు. a ~ of scales త్రాసు. a ~ of scissors కత్తెర. a ~ of spectacles సులోచనము. a ~ of tongs కారు, పటకారు. a chariot and ~ రెండుగుర్రములబండి.

To Pair, pār, *v. n.* జతగాచేరుట, జతగాకూడుట. birds ~ in spring వసంతరుతువులోపక్షులుజంటగాకూడుతవి. the Hindus ~ early హిందువులుబాల్యములోపెండ్లిచేస్తారు.

Palace, pal'ȧċe, *n. s.* నగరు, రాజగృహము. Episcopal ~ బిషప్పువుండేయిల్లు. a gin ~ కల్లంగడి, యీఅంగళ్లునిండా శృంగారించబడి వుంటవిగనుక యీపేరువచ్చినది.

Paladin, *n. s.* (a hero) మహాశూరుడు.

Palampore, *n. s.* a coverlet మంచముమీద వేశేచీటి దుప్పటి.

Palankeen, Palanqueen, Palanquin, pal-an-kēn', *n. s.* పల్లకీ. a ~ bearer బోయి. a ~ carriage కోచిబండి, పెట్టెబండి.

Palatable, pal'ȧt-able, *adj.* రుచియైన, మధురమైన, నోటికింపైన. he did not find my advice ~ నామాటవాడికిరుచించలేదు.

Palate, pal'ȧte, *n. s.* అంగిలి. this pleased his ~ యిదివాడినోటికిరుచిగావుండినది.

Palatian, *n. s.* నగరిలోవుండేవాడు. the ~ journals is a Madras expression for the Calcutta newspapers చెన్నపట్టణపువాండ్లు కలకత్తాసమాచారపత్రికలనుపాలేటియన్ జర్నల్స్ అనిఅంటారు.

Palatinate, pa-lat'i-nȧte, *n. s.* వొకవిధమైనరాజ్యము.

Palatine, pal'at-ine, *n. s.* వొకవిధమైనఅధికారి, రాజు.

Palatine, pal'at-ine, *adj.* సర్వాధికారియైన.

Palaver, *n. s.* సంభాషణ, వాగ్వాదము, యిదినీచమాట.

Pale, pāle, *adj.* తెల్లపారిన, పాలిన, వివర్ణమైన. ~ gold తెల్లబంగారు. he looked ~ వాడిముఖము తెల్లపారినది. he turned ~ at hearing this దీన్నివినివాడిముఖమువెలవెలపోయినది. the colour has turned ~ ఆవర్ణము తెల్లగాపోయినది. or dim మకమకలాడే. ~ moonlight గుడ్డివెన్నెల. ~ red పాటలవర్ణమైన. in Rev. VI. 8. పాండువర్ణము. A†.

Pale, pāle, *n. s.* Pales, *plu.* stake గుంజ, కూచము. or railings ప్రాకారం, ఆవరణము. he leaped over the ~s ప్రాకారెక్కి దుమికినాడు. class, sect, మతము, శాఖ, తెగ.

Paleness, pāle'ness, *n. s.* వైవర్ణ్యము, పాండిమ, తెలుపు. from the ~ of the ink యింకితెల్లగావున్నందున. from the ~ of his face వాడిముఖము తెల్లపారివున్నందున.

Palette, pal'ette, *or* Pallet, pal'let, *n. s.* చిత్రగాడువర్ణములుపెట్టుకొనేదంతపుబిళ్ల.

Palfrey, pâl'frė, *n. s.* గుర్రము, యిదికావ్యములో వచ్చేమాట.

Palinode, pal'in-ōde, *n. s.* See Recantation పోటిగాచెప్పినకావ్యము, యేలాగంటేఅప్పయదీక్షితులుచెప్పిన ప్రబోధచంద్రోదయమునకుపోటిగా వేదాంతాచార్యులుచెప్పినసంకల్ప సూర్యోదయము వంటిది.

Palisade, pal-i-sāde', *n. s.* ప్రాకారి.

Palisaded, *adj.* ప్రాకారివేసిన.

Palish, pāl'ish, *adj.* కొంచెము తెల్లపారిన, ఈషత్పాండురమైన.

Pall, pâll, *n. s.* పీనుగపెట్టెమీదకప్పేపొర్వ. or a splendid garment జంభమైన ఖైరవాసము. when he was buried they bore the ~ ఆయనసుభూస్థాపనకుతీసుకపొయ్యేటప్పుడువీండ్లుశవము మీంది పొర్వనుపట్టుకపోయినారు. ~-bearers (అట్లాపక్కగానడవడానకుయేర్పరచబడ్డఘనులు.) పయిపొర్వకొనకుచ్చులనుపట్టుకొని పోవడమునకుయేర్పరచబడ్డగొప్పవాండ్లు, శవమునుతాకుతూ వచ్చేవాండ్లు.

To Pall, pâll, *v. n.* నిస్సారమౌట, నీరసమైపోవుట. honey ~s upon the taste తేనెకొంచెముతాగితే ముఖముకొట్టుతున్నది.

Palladium, pal-lā'di-um, *n. s.* ట్రాయిఅనేదేశమందువుండినవొకదారువిగ్రహము, కామధేనువు, శ్రీరామపాద, కల్పవృక్షము, వీటివలెఆవిగ్రహమువున్నదేశమందుజయమున్ను సర్వసంపత్సమృద్ధిన్నికలదని ప్రసిద్ధి. a court of justice is the ~ of liberty న్యాయసభ ప్రజాక్షేమమునకు ఆధారము.

Palled, *adj.* నీరసమైన, నిస్సారమైన.

Pallet, pal'let, *n. s.* చిన్నబీదమంచము, దిక్కుమాలిన పడక.

To Palliate, pall'yȧte, *v. a.* పూసిపెట్టుట, మరుగుచేసుట, తేలికగాచెప్పుట, ఉపశమనముచేసుట, ఉపశాంతిచేసుట. he tried to ~ his offence తనతప్పునుమరుగుచేయవలెననిచూచినాడు.

Palliation, pal-li-ā'shon, *n. s.* సాకు, పూసిపెట్టడము, పరిహారము, ఉపశాంతి, ఉపశమనము. this is a ~ of his offence వాడుచేసినదానికియిదివొక సాకు.

Palliative, pall'ya-tive, *n. s.*, సాకు, ఘూసిపెట్టడము, పరిహారము, ఉపశాంతి, ఉపశమనము, సమాధానము.

Pallid, pal'lid, *adj.* తెల్లపారిన, పాలిన.

Pallmall, pell'mell', *n. s.* బంతి కొట్టడములో ఒక విధి.

Palm, pâm, *n. s.* a tree తాటిచెట్టు. a giant ~ tree శ్రీతాళము. the fibrous net at the top of the palm-tree జడలు. the pulp or kernel of the ~ fruit ముంజ. ~ wine తాటికల్లు. the ~ of the hand అరిచెయ్యి. the two ~s joined as a cup దోశిలి. he won the ~ జయమునుపొందినాడు. he yielded the ~ ఓడినాడు. among their poems this bears the ~ అన్నిటికియిది ఉత్తమము గావున్నది. I cannot award these damsels the ~ of virtue వీండ్లుపతివ్రతలని నేనుఅనలేను.

To Palm, pâm, *v. a.* మోసముగాయిచ్చుట, పితలాటకముగాయిచ్చుట. he ~ed off that leaden rupee as silver ఆసీసపురూపాయిని వెండిరూపాయి అనిమోసముగాయిచ్చినాడు. he ~ed the poem off as his own ఆగ్రంథముతానుచెప్పినదని మోసముగాయిచ్చినాడు.

Palmer, pâm'ĕr, *n. s.* ఒకవిధమైన బైరాగి, కాసీకావడితెచ్చేవాడివంటివాడు.

Palmerworm, *n. s.* గొంగళిపురుగు, ఆకుపురుగు, See Weevil.

Palmetto, pal-met'tō, *n. s.* ఒకవిధమైనతాటిచెట్టు.

Palmira, *n. s.* తాటిచెట్టు. ~ leaf తాటాకు. ~ sugar తాటిబెల్లము.

Palmistry, pâl'mis-try, *n. s.* సాముద్రికము.

Palmy, pâm'y, *adj.* తాటిచెట్లుగల. a ~ place తాటిచెట్లుగలప్రదేశము. his ~ condition అతనిఐశ్వర్యము.

Palmyra, *n. s.* See Palmira.

Palpable, pal'pa-ble, *adj.* స్పష్టమైన, ప్రత్యక్షమైన, స్పర్శగ్రాహకమైన. a ~ error తప్పకతప్పు, తప్పితప్పు. ~ darkness గాఢాంధకారము. he made a ~ hit మంచిదెబ్బకొట్టినాడు.

Palpably, pal'pa-bly, *adv.* స్పష్టముగా, విశదముగా. this is ~ unjust యిదిస్పష్టమైనఅన్యాయము.

To Palpitate, pal'pi-tāte, *v. n.* ధాతువులాడుట, కొట్టుకొనుట, అదురుట.

Palpitation, pal-pi-tā'shon, *n. s.* ధాతువులాడడము, కొట్టుకోవడము, అదరడము. ~ of the heart గుండెలుఅదిరే ఒకరోగము.

Palsied, pâl'sĭed, *adj.* పార్శ్వవాయువుగల.

Palsy, pâl'sy, *n. s.* పార్శ్వవాయువు.

To Palter, pâl'tĕr, *v. a.* మోసపుచ్చుట, పితలాటకముచేసుట.

Paltering, *n. s.* మోసము, పితలాటకము.

Paltry, pâl'try, *adj.* తుచ్ఛమైన, కుశికిమాలిన. a ~ fellow తుచ్ఛుడు, అల్పుడు.

Pam, pam, *n. s.* కాకితాలఆటలోవచ్చే ఒకమాట.

To Pamper, pam'pĕr, *v. a.* అధికతిండిపెట్టుట, కూరుట. she ~ed her child బిడ్డకుఅధికతిండిపెట్టిచెరిచినది. he who ~s himself తిండిబోతు.

Pampered, *adj.* తినిబలిసిన, తలకొవ్విన. ~ menials తినితలకొవ్వికడిపుండేకనిపాండ్లు.

Pamphlet, pam'flet, *n. s.* అయిదారుపత్రములుగలచిన్నపుస్తకము. a newspaper సమాచారపత్రిక.

Pamphleteer, pam-flet-ēr', *n. s.* చిన్నపుస్తకాలుప్రాసేవాడు, సమాచారములుప్రాసేవాడు.

Pamplemousse *or* Pamelo, *n. s.* పంపరపనాసపండు.

Pan, pan, *n. s.* (proper name) or Silenus పోతురాజువంటిఒకదేవత. ~'s pipes పిడివిమీదపెట్టుకొనివూదేయేడుగొట్టాలతడకపిల్లంగోవి.

Pan, pan, *n. s.* చట్టి, తుపాకిచెవిలోమందుపోసేపల్లము. the brain ~ తలపుర్రె. knee ~ మోకాటిచిప్ప. a frying ~ బాణలి, పేల్చేచట్టి. baking ~ పెనము.

Panacea, pan-a-sē'a, *n. s.* అన్నిరోగాలనుకుదిర్చే ఒకఔషధము.

Panado, pa-nā'dō, *n. s.* రొట్టెవేసికాచినగంజి.

Pancake, pan'cāke, *n. s.* అట్టు, దోశె.

Pancreas, pan'crē-as, *n. s.* కడుపులోవుండేఒకభాగము, యిదికొన్నినిఘంటువులలోప్లీహమనివున్నది.

Pandal, *n. s.* (an Indian word for a booth or hall made of mats: a shed) పందిలి. this word is used in Macartney's China 2. 206.

Pandanus, *n. s.* See Caldera.

Pandar *or* Pander, pan'dĕr, *n. s.* బడవా, కుంటెనగాడు.

To Pandar *or* Pander, pan'dĕr, *v. n.* బడవాతనము చేసుట, దుర్మార్గమునకు సహాయపడుట. this poet ⁓s to the vices of the people లోకులదుర్మార్గములకు యీకవిప్రోద్బలముచేస్తాడు. a preacher should not ⁓ to the vanity of his hearers సభలోవారిమాట్లాడేవాడువినేవాండ్లగర్వమునకుప్రోద్బలముయ్యేటట్టుమాట్లాడరాదు.

Pandean pipes, *n. s.* తడకపిల్లంగోవి.

Pandect, pan'dect, *n. s.* స్మృతిసారము, సర్వస్వశాస్త్రసంగ్రహము.

Pandemonium, *n. s.* సైతానుయొక్కసభ.

Pander, pan'dĕr, *n. s.* See Pandar.

To Pander, pan'dĕr, *v. n.* See To Pandar.

Pane, pāne, *n. s.* అద్దపుబిళ్ల. or square; the curtain was like a chess board, black and yellow in panes ఆతెరచదరంగపలకవలెనలుపుపసుపుపళ్లుగలదిగావుండెను.

Panegyric, pan-ê-ğyr'ic, *n. s.* స్తోత్రము, స్తవము.

Panegyrical, pan-ê-ğyr'ic-al, *adj.* స్తోత్రమైన.

Panegyrist, pan-ê-ğyr'ist, *n. s.* స్తోత్రముచేసేవాడు.

To Panegyrize, *v. a.* శ్లాఘించుట.

Panel, pan'el, *n. s.* సొరుగుబిళ్ల, అనగాతలుపులో అద్దపుబిళ్లలనుతగిలించేటట్టుగాతలుపులుమీదకైనవాటిచట్టానికితగిలించేనడిమిపలక. The royal arms were blazoned on the ⁓s of the chariots బండ్లసొరుగుబిళ్లలమీదరాజముద్రలువెలుగుతూవుండినవి. or list of Jurymen జూరీలపేర్లపట్టి.

Pang, pang, *n. s.* వేదన, బాధ, శూల, పోటు, వుండివచ్చేనొప్పి.

Panic, pan'ic, *adj.* ఆకస్మికముగాసంభవించే. a ⁓ terror ఆకస్మికముగావచ్చినమహాభయము.

Panic, pan'ic, *n. s.* విస్మయము, ఆకస్మికముగాపుట్టినదిగులు, నిర్నిమిత్తముగాపుట్టినదిగులు. the troops were seized with a ⁓ ఆదండుకునిర్నిమిత్తముగాపెద్దదిగులుయెత్తినది.

Pannel, pan'nel, *n. s.* See Panel.

Pannier, pann'yĕr, *n. s.* బుట్ట, మంకెన.

Panoply, pan'ô-ply, *n. s.* కవచము, సర్వాంగకవచము.

Panorama, *n. s.* చిత్రదర్శనము, నల్దిక్కులు, నల్దిక్కులుతద్రూపముగావ్రాసివుండేపటము. standing on the hill we enjoyed a beautiful ⁓ కొండమీదవుండినందుననాలుగుదిక్కులుసొగసుగాకండ్లబడ్డవి. we went to see the ⁓ ఉన్నస్థలమునుంచిచూస్తేనల్దిక్కులు తద్వత్తుగా అగుపడేటట్టువ్రాసినపటమునుచూడబోతిమి.

Panoramic, *adj.* నల్దిక్కులుఅగుపడే. standing on the top of the house we enjoyed a ⁓ view of the city ఆయింటిమీదనిలిచిఆపట్టణమునాలుగుతట్లాచూచినాము.

Pansy, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

To Pant, pant, *v. a.* రోజుట, యెగరోజుట. or to ⁓ for ఆశకొట్టుకొనుట. they ⁓ for his arrival అతడుయెప్పుడెప్పుడువచ్చునాయనియెదురుచూస్తారు.

Pantaloon, pan-ta-lûn', *n. s.* a buffoon హాస్యగాడు.

Pantaloons, *n. s.* లాగులు, గుడిగి.

Pantheism, *n. s.* the doctrine of Spinosa అద్వైతము, దేవుడు అంతటావున్నాడనేమతము.

Pantheist, *n. s.* సర్వందైవమయమనేవాడు the Hindus are ⁓s హిందువులుసర్వందైవమని అనేవారు, అద్వైతులు.

Pantheon, pan-the'on, *n. s.* సర్వదేవసభ, అన్నిదేవుండ్లనుపెట్టివుండేగుడి.

Panther, pan'thĕr, *n. s.* చిరుతపులి. it is the black tiger (Penny. Cyc in Wolf, page 503).

Pantile, pan'tīle, *n. s.* పెంకు, దోనెపెంకు, పూడుబిళ్ల.

Panting, *n. s.* రోజు.

Pantofles, *n. s.* ముచ్చెలు.

Pantomime, pan'tô-mīme, *n. s.* మాటలులేనిఆట, అనగా అభినయములచేతనే అభిప్రాయమునుతెలియచేసేఆట.

Pantry, pan'try, *n. s.* ఆహారములనుపెట్టేవుగ్రాణము.

Pap, pap, *n. s.* breast చన్ను. food బిడ్డకుపోసేజావ, గంజి.

Papa, pa-pâ', *n. s.* అప్ప, నాయన. grand ⁓ తాతయ్య.

Papacy, pā'pa-cy, *n. s.* పోపుఅనే ఆధిపత్యము, he was raised to the ⁓ పోపుఅయినాడు.

Papal, pā'pal, *adj.* పోపుసంబంధమైన.

Papaw, Papayas, *n. s.* బొప్పాయికాయ, పేరాముదము. Rox. 3. 825.

Paper, pā'pĕr, *n. s.* కాకితము. he wrote a ~ regarding this యిందునగురించి ఒక చిన్న గ్రంథము వ్రాసినాడు. or newspaper సమాచారపత్రిక. the ~s regarding the estate ఆస్థినిగురించిన దస్తావేజులు, సాధనములు. he paid the money part in gold and part in ~ ఆరూకలనుకొంతనగదుగానున్ను కొంత నోట్లుగానున్ను చెల్లించినాడు. a ~ of medicine or drugs పొట్లము. a ~ book, that is, a blank book వట్టికాకితాల పుస్తకము, వ్రాయనిపుస్తకము.

To Paper, pā'pĕr, *v. a.* కాకితమునుఅంటించుట. he ~ed the room with red paper ఆయింటికి ఎర్ర కాకితములనుఅంటించినాడు.

Papered, *adj.* కాకితములనుఅంటించిన. a room ~ green పచ్చకాకితములుఅంటించబడ్డగది.

Papermaker, *n. s.* కాకితాలుచేసేవాడు.

Papermill, pā'pĕr-mill', *n. s.* కాకితాలుచేసేచోటు.

Paphian *adj.* పేఫస్ దేశసంబంధమైన. the ~ goddess రతీదేవి, కాళి.

Papilionaceous, *adj.* సీతాకోకపురుగుయొక్క ఆకారముగల, యిదికొన్నిపుష్పములనుగురించినమాట.

Papist, pā'pist, *n. s.* పోపుమతస్థుడు, రోమకాతోలిక్కుమతస్థుడు.

Papistical, *adj.* రోమకాతోలిక్కుమతసంబంధమైన.

Papiya *or* Popya, *n. s.* బొప్పాయికాయ.

Pappy, pap'py, *adj.* మెత్తని, కొళకొళమనివుండే.

Par, pâr, *n. s.* సరి, యీడు, సమత్వము, సమానము. he is on a ~ with them వాండ్లకుసమానముగా వున్నాడు, యీడుకుయీడుగావున్నాడు. they are not on a ~ with him వాడికివాండ్లుయీడుకాదు. he bought the bill of exchange at ~ వట్టము లేకుండావుండేదినికొనుక్కొన్నాడు.

Parable, par'a·ble, *n. s.* కథ. in Luke VII. 11. సామ్యము. K† దృష్టాంతము A† ఉపమానము P† దృష్టాంతకథ A† హితోపదేశప్రబంధము C† సామ్యము K† ఉపమ, దృష్టాంతము A† ఉపదేశవాక్యము, పంచతంత్రమువంటికథ. the Catholic testament says సామెత. in the Mahratta Æsop each fable is called a గోష్టి.

Parabola, pa-rab'ō-la, *n. s.* రువ్విన రాయిపోయేవిధమైన రేఖ, యిదిమహాగణితములోవచ్చే ఒక శబ్దము.

Parabolical, par-a-bol'ic-al, *adj.* సామ్యమువల్లతెలియచేసే.

Parabolically, par-a-bol'ic-al-ly, *adv.* ఉపమానముగా.

Parachute, *n. s.* గొడుగుకురిచీపేట, అనగా పైకెగురుతున్న పటములో నుంచి దిగేమనిషికూచుకొండి వచ్చేగొడుగులకురిచీపేట, దీన్నిదక్షిణమునికిందపడనీయకుండాయీగొడుగుగాలివల్ల పైకియాడ్చిపట్టుతున్నది.

Paraclete, *n. s.* సాంత్వనీకుడు, ఓదార్చేవాడు, పవిత్రస్థుడు, యిదిదేవునికి ఒకపేరు.

Parade, pa-rāde', *n. s.* జంభము, డంభము, ఆడంబరము, కవాతుచేసేమైదానము.

To Parade, pa-rāde', *v. a.* అగుపరుచుట, జంభముగాఅగుపరుచుట. she ~d her children తనబిడ్డలనుజంభముగాఅగుపరచినది. he ~d the troops దండునుజంభముగానిల్పినాడు.

Paradigm, par'a-dim, *n. s.* literally లక్షణము, ఉదాహరణ, క్రియా పదములయొక్క రూపభేదములు తెలిసేటట్టుగా యేర్పరచినకోటి.

Paradise, par'a-dīse, *n. s.* స్వర్గము, దివ్యోద్యానము. or park ఉద్యానవనము. the ~ of Vishnu వైకుంఠము. the ~ of Siva కైలాసము. C† retains the word untranslated. పరలోకసుఖస్థానం. A† మోక్షము. P. పరమండలము (Gordon) a fool's ~ వెర్రిఆనందము, పిచ్చిసంతోషము, వట్టిమాయ, బులుపు. a bird of ~ ఒకరకము వంటిఒక దివ్యమైనపక్షి. the word పరదేశము *Paradesam* or "other country" is proposed in North Brit. Review No. 4. p. 446. for February 1845, see Adam Clarke on 2 Gen. 8.

Paradisiacal, par-a-di-si'a-cal, *adj.* దివ్యమైన, అతిసుఖకరమైన.

Paradox, par'a-dox, *n. s.* విరుద్ధము, అసంభవము, శాస్త్రవిరుద్ధము, అసంబంధము, విపరీతము. James Mill first started the ~ that the language and history of a country are best studied without visiting the country ఒకదేశభాషనున్ను చరిత్రనున్ను ఆదేశానికిపోకుండాపరదేశమందువుండేదే చదవడము ఉత్తమమన్నే విపరీతమునుమిల్లు అనేవాడు

మొట్టమొదటకల్పించినాడు. it is a complete ~ to say that you have learnt the language thoroughly without reading the books గ్రంథములులేక నేనీవు ఆ భాషను సంపూర్ణముగా నేర్చుకొన్నాననడము అత్యంతవిరుద్ధము. it is a perfect ~ to assert that bathing will cure a fever స్నానముచేత జ్వరము పోననేది అత్యంతవిరుద్ధము.

Paradoxical, par-a-dox′i-cal, *adj.* విరుద్ధమైన, ప్రతికూలమైన, అసంబంధమైన. a ~ assertion (see instances in Steele's Tatler, No. 55) విరుద్ధమైనమాట, ఆశ్చర్యకరమైనమాట, వింత.

Paradoxically, *adv.* విరుద్ధముగా, వింతగా.

Paragon, par′a-gon, *n. s.* ఉత్తమమైనది, శ్రేష్ఠమైనది. she was the ~ of her sex అది స్త్రీతిలకము. this is a ~ of excellence యిది పుత్తమోత్తమము.

Paragraph, par′a-graf, *n. s.* కలము, పద్దు. in the fourth ~ of his letter అతనిజాబులో నాలుగోకలములో.

Parallax, par′al-lax, *n. s.* భూమినుంచి సూర్యాదిగ్రహములను చూడడములో అవివుండేటట్టు అగుపడే స్థలమునకున్ను అవివాస్తవ్యముగావుండే స్థలమునకున్ను మధ్యవుండే ప్రదేశముయొక్క వ్యత్యాసము, సూర్యాదిగ్రహములను భూగోళముమధ్యనుంచి చూడడానికిన్ని భూగోళముమీందయొక్కడనైనా వుండిచూడడానికిన్ని మధ్యవుండే అవకాశము. (Mathematicorum *septum*) అంకణము, భాగము, విషమస్థానము. like a star without a ~ (Edinb. Rev. No. 169 p. 202) నిష్కళంకప్రమము, నిర్వ్యత్యాసమైనధ్రువనక్షత్రము.

Parallel, par′al-lel, *adj.* సమమైన. the two sides of this page are ~ యీకాకితముయొక్క రెండుపక్కలుసమముగావున్నవి. the opposite sides of a square are ~ పెకచదరములో యెదురెదురుగా వుండేపక్కలుసమముగావుంటవి. these two walls run ~ యీరెండుగోడలు సమముగాపోతవి. his circumstances and yours are ~ వాడిగతిన్ని నీగతిన్ని సమముగా నేవున్నవి. he drew a straight line and another line under it which was ~ సరిగ్గా పెకగీతగీచి దానికింద దానికి సరిగ్గా మరి పెకగీతగీచినాడు.

Parallel, par′al-lel, *n. s.* సమత్వము. this is a ~ to his conduct యిది వాడినడకకు సమానమైనది.

To Parallel, par′al-lel, *v. a.* or compare. సమానముచేసుట, సాదృశ్యముగాచెప్పుట, ఉపమానముగా చెప్పుట. do you ~ this book with that? యీ పుస్తకమును ఆ పుస్తకమునకు సమానమంటావా.

Parallelism, par′al-lel-ism, *n. s.* సమముగావుండడము, బరాబరి.

Parallelogram, par-al-lel′ó-gram, *n. s.* a long square నిడుపుపాటుగావుండే చవుకము, బొక్కులు యీఆకారముగావుంటవి.

Paralogism, par-al′ó-gism, *n. s.* a false argument, అబద్ధపుదృష్టాంతము, కుతర్కము.

Paralysis, *n. s.* పక్షవాయువు, అర్ధాంగరోగము, తిమురువాయువు.

Paralytic, par-a-lyt′ic, Paralytical, *adj.* పక్షవాయువుగల, తిమురువాయువుగల, దుర్బలమైన.

To Paralyze, par′a-lyze, *v. a.* నిస్త్రాణచేయుట, దుర్బలముచేయుట. fear ~d him భయముచేత మానుపడ్డాడు.

Paramount, par′a-moŭnt, *adj.* అసమానమైన, ప్రబలమైన. a lord ~ సర్వాధికారి. he there rules ~ వాడుఅక్కడ సర్వాధికారిగావున్నాడు.

Paramour, par′a-mûr, *n. s.* విటగాడు, విటకత్తె, రంకుమొగుడు, మిండగాడు. (fem.) తోడుసుకత్తె. her ~ దానిమిండగాడు. his ~ అతనితోడుసుకత్తె.

Paranymph, *n. s.* తోడుపెండ్లికూతురు.

Parapet, par′a-pet, *n. s.* చెయిగోడ, చెయిపిడిగోడ, మిద్దెమీంద చుట్టూరు మనుష్యులుపడకుండావుండడమునకై కట్టిన చెయిపిడిగోడ. the ~ of a well బావిచుట్టూవుండేగోడ, తల్లిపెర.

Paraphernalia, par-a-fer-nāl′ya, *n. s.* స్త్రీధనము, సారె. or baggage సామాను, పిచ్చిఅలంకారములు, డంబముగావుండేవేషము.

Paraphrase, par′a-fráse, *n. s.* అభిప్రాయవివరణము, టీక. in logic టిప్పణి. in poetry భావప్రకాశిక, భావవివరణము, తాత్పర్యదీపిక. this is a mere ~ యిదివూరికె భావమునుపట్టిచేసినది, అనగా శబ్దతః కాదు. this is not a translation, it is a mere ~ యిది భాషాంతరముకాదు తాత్పర్యమునేపట్టిచేసినవ్యాఖ్యానము.

To Paraphrase, par'a-frāse, *v. a.* భావమును పెంచి చెప్పుట, శబ్దతః కాకుండా వివరించి చెప్పుట.

Paraphrast, par'a-frast, *n. s.* భావమును పెంచి వ్యాఖ్యానముచెప్పేవాడు.

Paraphrastical, par-a-fras'ti-cal, *adj.* భావమును పెంచి చెప్పే. this translation is too ~ భావమునే కట్టిచేసిన భాషాంతరము.

Paraquеet, *n. s.* చిలుక.

Parasang, par'a-sang, *n. s.* పెర్షియా దేశపు క్రోశ, దీన్ని ఆమడ అనవచ్చును. Geo. Forster says, (in his Travels) about four English miles: it is reckoned variously, at 20, 22 or 26 furlongs, others say, about 18,000 feet. (Shak.)

Parasite, par'a-sīte, *n. s.* ఇచ్చకాలమారి. a creeping plant బదనిక, అనగా చెట్టుమీద మొలిచిన చెట్టు.

Parasitical, par-a-sit'i-cal, *adj.* ఇచ్చకాలాడే. a ~ plant బదనిక. one sort is called సీతమ్మపురుగుడూలు.

Parasol, par'a-sōl, *n. s.* గొడుగు, ఛత్రము.

To Parboil, pâr'bôil, *v. a.* అరవుడుకుగా వుడకపెట్టుట, అర్ధపక్వముచేసుట.

Parboiled, *adj.* అరవుడుకుగా వుడకపెట్టిన, అర్ధపక్వమైన.

Parcel, pâr'cel, *n. s.* కట్ట, మూట. I found a ~ of people at his house వాడింట్లో యెవరో కొదిమంది వుండిరి. a ~ of books కొన్ని పుస్తకాలు, ఒక మూటపుస్తకాలు. he possessed a ~ of ground వాడికి కొంచెము నేలవుండినది. this is a ~ of nonsense యిదిగంపెడు పిచ్చిమాటలు. they are part and ~ of his family వాండ్లు అతని కుటుంబము లో చేరినవాండ్లు. he was part and ~ in that murder ఆ ఖూనిలో వీడున్ను చేరినవాడు. the eye is a part and ~ of the face ముఖానికి కన్ను ఒక అంగము.

To Parcel, pâr'cel, *v. a.* పాళ్లుపెట్టుట, పంచుట, విభజించుట.

Parcelled out, *adj.* పాళ్లుపెట్టబడ్డ, పంచబడ్డ.

To Parch, pârch, *v. a.* వేయించుట, కాల్చుట, దహించుట.

Parched, *adj.* యెండిపోయిన, వేగిన. ~ corn పేలాలు, బొరుగులు. my mouth is quite ~ నా నోరు శుద్ధముగా యెండిపోయినది. a ~ crop యెండిపోయినపైరు. the ground ~ by the sun యెండచేత తప్తమైనభూమి.

Parcherry, *n. s.* (a Tamil word for the paria quarter) మాలవాడ.

Parching, *adj.* దహించే, కాచే. ~ heat దహించే యెండ.

Parchment, pârch'ment, *n. s.* తోలుకాకితము, వ్రాయడానకు అర్హమైనతోలు, దీన్నిఇంగిలీషువారు మొదలైనవారు వ్రాసేదానికి వేస్తారు.

Pard, pârd, *n. s.* చిరుతపులి, యిది కాశ్మీరమందు వచ్చే మాట.

To Pardon, pârdn, *v. a.* మన్నించుట, కాచుట, క్షమించుట. ~ me నన్ను మన్నించండి. I beg you to ~ my absence or I beg ~ for my absence నేను లేనందుకు క్షమించవలెను.

Pardon, pârdn, *n. s.* క్షమ, మన్నింపు. I beg ~ క్షమించండి, యీశబ్దము కొన్ని చోట్ల తిరస్కారము గాదక్కున్నది, యేలాగంటే I beg your ~ I never told you so నీతో నేను అట్లా అనిందే లేదు పోరా.

Pardonable, pârdn'able, *adj.* మన్నించతగిన, క్షమించతగిన, విముక్తమైన, స్వల్పమైన. a ~ mistake విముక్తమైనతప్పు.

Pardoner, *n. s.* ఒకవిధమైన రోమను కేథోలిక్కు సన్యాసి.

To Pare, pāre, *v. a.* చెక్కుతీసుట, తీసుట, చెక్కుట. to ~ a cucumber దోసకాయచెక్కుతీసుట. to ~ the nails గోళ్లుతీసుట. he ~d the ground కసువుచెక్కినాడు, దోకినాడు. to ~ off edges అంచులు కోసివేసుట.

Parent, pā'rent, *n. s.* తల్లి, తండ్రి. his ~s వాడి తలిదండ్రులు. I am a ~ నేను పిల్లలుగలవాడను. she is with her ~s అది పుట్టింటువున్నది. idleness is the ~ of want దారిద్ర్యమునకు సోమారితనము కారణము.

Parentage, par'en-tāge, *n. s.* వంశము, కులము. a man of honourable ~ సత్కులస్థుడు. a man of low ~ హీనకులస్థుడు.

Parental, pa-ren'tal, *adj.* మాతృపితృసంబంధమైన. ~ affection తలిదండ్రులకు బిడ్డలమీదవుండే విశ్వాసము, పుత్రవాత్సల్యము.

Parenthesis, pa-ren'thē-sis, *n. s.* నడమవచ్చినమాట, మధ్యేవచ్చినవాక్యము, అవాంతరవాక్యము, యే

లాగంటే he (that is to say) my brother వాడు (అనగా) నాతమ్ముడు, యిందులో (that is to say, అనగా) అనేటిది అవాంతరవాక్యము. you may (if it is necessary) tell him this, యిందులో if it is necessary అనేటిది అవాంతరవాక్యము.

Parenthetical, par-en-thet′ic-al, *adj.* నడమవచ్చిన. a ⏑ expression నడమవచ్చినమాట.

Parget, *n. s.* గచ్చు, సున్నము.

Parhelion, păr-hē′li-on, *n. s.* సూర్యునికిమొదటఆకాశములో రెండోసూర్యుడివలెనే అగుపడేసూర్య బింబము.

Paria, Pariah, Pariar, *adj.* and *n.* మాల. (in Hindustani, Dhēr; in Sanscrit మాతంగ) a pariar man మాలవాడు. a ⏑ woman మాలది. pariars మాలలు, మాలవాండ్లు. a ⏑ dog మాలకుక్క, ఊరకుక్క. The word *pariar*, is believed to originate in the Tamil word *parra* signifying a drum: this caste held the hereditary employ of *Toty* or *Vettiaun:* who were outcastes; employed as drummers, skinners, leather dressers, and మాదిగవాండ్లు cobblers. Similar to the Villein or Serf of the Saxons.

Parietal, pa-rī′e-tal, *adj.* గోడరీతిగావుండే. the ⏑ bones కణతయెముకలు.

Paring, pār′ing, *n. s.* చెక్కు, పేడు. ⏑s పేళ్లు, చెక్కులు. of the nails తీసినగోళ్లు. of cheese జున్నుపై చెక్కులు. of a cucumber దోసకాయచెక్కులు. of leather or paper తునకలు.

Parish, par′ish, *n. s.* పేట, అనగా ఒక పాదిరిచేతికిందవుండేపేట, యీపేటవాండ్లకు శుభాశుభములకుపురోహితుడివలెచేసేబాధ్యత ఆపేట గుడిపాదిరిది, ఊరు. ⏑ business ఊరివ్యవహారము, రాచకార్యము. all the ⏑ say so ఊరంతాఅట్లాఅంటారు. the ⏑ authorities గ్రామాధికార్లు. he left his wife and family upon the ⏑ పెండ్లాన్నిబిడ్డలనునడివీధిలోవిడిచినాడు.

Parishioner, pa-rish′on-ĕr, *n. s.* గుడికివచ్చేవాడు, పౌరోహితములోచేరినవాడు. all of his ⏑s వాడిగుడికిపొయ్యేవాండ్లందరు, వాడిపౌరోహితములోచేరినవాండ్లందరు, వాడి పౌరోహిత్యముగలపేటలోవుండేవాండ్లందరు. all the ⏑s ఆపేటవాండ్లందరు.

Parisian, *n. s.* Paris అనేపట్నపుకాపురస్థుడు.

Parity, par′i-ty, *n. s.* సామ్యము, సమానత. by ⏑ of reasoning న్యాయసమత్వమువల్ల, ఆన్యాయమును పట్టి. if you take the estate with its fruits, by ⏑ of reasoning you must pay its debts ఆ యాస్తితోచేరినలాభమునునీవుపొందితేఆన్యాయానికిసరిగ్గాదానిఅప్పలనున్ను నీవుఅచ్చుకోవలెను.

Park, pârk, *n. s.* ఉద్యానవనము, లేళ్లుపశువులు మొదలయినవాటిని పెంచే శృంగారవనము. (in Bhurtpoor it is called a *rumnah* రమణము) a ⏑ of guns తోపుఖానా, అనగాఫిరంగులుపెట్టేస్థలము.

Parlance, *n. s.* వదంతి, ప్రవాదము. in common ⏑ he is called by this name అతన్నిసాధారణముగాయీపేరుగపిలుస్తారు. in common ⏑ వాడికగా.

Parle, *n. s.* సంభాషణ, మాట.

Parley, pâr′lē, *n. s.* సంభాషణ, మాట, అనగారాజీనిగురించినమాట, కౌలునుగురించినమాట. they entered into a ⏑ రాజీమాటలుఆడినారు. a ⏑ took place కౌలునుగురించినమాటలుజరిగినవి.

To Parley, pâr′lē, *v. n.* మాట్లాడుట, రాజీమాట్లాడుట, కౌలుమాట్లాడుట.

Parliament, pâr′li-ment, *n. s.* ఆలోచనసభ, అనగాయింగిలాండులో King, Lords and Commons వీండ్లురాచకార్యమునువిచారించడానకైకూడేఆలోచనసభ. act of ⏑ చట్టము.

Parliamentary, pâr-li-ment′a-ry, *adj.* పార్లమెంటుసభవారిసంబంధమైన. a ⏑ enquiry పార్లమెంటుసభవారివిచారణ.

Parliament cake, *n. s.* ఒకవిధమైనమద్దిమిఠాయి.

Parlour, pâr′lur, *n. s.* పటసాల, కచ్చేరియిల్లు, సీమలోభోజనము చేసేయిల్లు. back ⏑ రెండోకచ్చేరికూటము.

Parochial, pa-rō′ki-al, *adj.* పాదిరిచేతికిందిపేటసంబంధమైన. the ⏑ authorities పేటఅధికారులు. See Parish.

Parody, par′o-dy, *n. s.* మంచిపద్యమునకుప్రతి, వికటకవిత్వముగా చెప్పినపద్యము, అనగామొంతరదోషలమైయన్నట్టు.

To Parody, par′o-dy, *v. a.* మంచిపద్యమునకుప్రతియొకతాళిగాపద్యముచెప్పుట.

Parole, pa-rōle′, *n. s.* మాట, యిచ్చినమాట, కరారు. he released them on ⌣ వాండ్లు ధరవసాగా చెప్పినమాటమీదవిడిచినాడు. he broke his ⌣ and remained at home తానుచెప్పివచ్చినమాటప్రకారముపోకుండాయింట్లోనే వుండినాడు. ⌣ evidence వ్రాతమూలకముగా కాకుండా నోటిమాటగా చెప్పినసాక్షి.

Paronomasia, *n. s.* శ్లేష. See Pun.

Paroquet, par′ō-qūet, *n. s.* చిలుక.

Paroxysm, par′ox-ȳsm, *n. s.* ముమ్మరము, ఉద్రేకము. the ⌣ of a fever జ్వరముయొక్క ముమ్మరము. a ⌣ of rage కోపోద్రేకము. this threw her into a ⌣ of rage యిందువల్లదానికిచెడు ఆగ్రహము వచ్చినది. See Acts XV. 39. where A† says విరోధం for παροξυσμος.

Parricidal, par-ri-cī′dal, *adj.* పితృహత్యాసంబంధమైన.

Parricide, par′ri-cīde, *n. s.* తండ్రినిచంపినవాడు, తండ్రినిచంపడము, పితృఘాతకుడు, పితృహత్య. This word is sometimes used wrongly for Matricide.

Parroquet, *n. s.* చిలుక.

Parrot, par′rot, *n. s.* చిలుక, రామచిలుక, శుకము.

To Parry, par′ry, *v. a.* తప్పించుట. he parried the blow కత్తిదెబ్బనుతట్టినాడు. he parried the question అడిగినమాటకుప్రత్యుత్తరముచెప్పక జారవిడిచినాడు.

To Parse, pârse, *v. a.* శబ్దలక్షణమునువివరించిచెప్పుట, శబ్దమునకు కర్తృకర్మక్రియ అన్వయాకాంక్షలుచెప్పుట.

Parsees, *n. s.* పార్సీవాండ్లు, వీండ్లుబొంబాయిలోవిస్తారము.

Parsimonious, păr-si-mōn′yus, *adj.* కృపణుడైన, లుబ్ధుడైన, లోభియైన, పిసినారియైన.

Parsimoniously, păr-si-mōn′yus-ly, *adv.* లోభత్వముగా, పిసినారితనముగా.

Parsimony, pâr′si-mon-y, *n. s.* లోభత్వము, లుబ్ధత్వము, పిసినారితనము.

Parsing, *n. s.* శబ్దలక్షణమునువివరించిచెప్పడము, కర్తృకర్మక్రియఅన్వయాకాంక్షలుచెప్పడము.

Parsley, pârs′lē, *n. s.* కొతిమిరివంటిఒకకూరాకు, అజామోద.

Parsnip, pârs′nip, *n. s.* తినదానకుఅర్హమైనఒకవిధమైనగడ్డ.

Parson, pârsn, *n. s.* పాదిరి, పురోహితుడు.

Parsonage, pârsn′āge, *n. s.* పాదిరివుండేయిల్లు, పాదిరియొక్క మాన్యము.

Part, pârt, *n. s.* భాగము, అంశము, పాలు. This is in ⌣ decided యిదికొంచెముమట్టుకు తీరినది. he paid it ⌣ in money and ⌣ in jewels దాన్ని కొంతరొక్కముగా కొంతనగలుగా యిచ్చినాడు. he wrote ⌣ of this and his brother wrote the rest అందులోవాడుకొంచెము వ్రాసినాడు కడమవాడితమ్ముడు వ్రాసినాడు. money given in ⌣ payment కొంతమట్టుకు చెల్లించినరూకలు. I took his ⌣ నేను అతనిపక్షమైనాను. this house forms a ⌣ of his estate యీయిల్లు అతనిఆస్తితోచేరినది. God being on our ⌣ మనకుదైవసహాయమువున్నదిగనుక. This lawyer spoke on my ⌣ నాతరఫున ఆలాయరుమాట్లాడి వున్నాడు. In this ⌣ of the country యీప్రాంత్యములో. It is not my ⌣ to teach him వాడికిచదువుచెప్పడమునాపనికాదు. a man of parts ప్రజ్ఞావంతుడు. in this business he shewed his excellent parts యీపనిలోవాడిప్రజ్ఞ నుచూపినాడు. Natural parts or genital parts లింగము, ఉపస్థ. he travelled through foreign parts పరదేశసంచారముచేసినాడు. In the lower parts of the earth భూమిలోనిండా అడుగున. the vital ⌣ ఆయువుపట్టు. Parts of speech భాషాభాగములు, అనగా నామవాచకక్రియావ్యయాదిభేదములు. God fashioned them in all their parts దేవుడు వాండ్లసమస్తఅవయవములనుసృజించెను. Perfect in all its parts సర్వాంగసంపన్నమైన. in all parts అంతటా. the book was sold in parts ఆగ్రంథమునుపంచికలుగా అమ్మినారు. a tenth ⌣ పదోభాగము. the tenth ⌣ or canto of the Bhagavatam దశమస్కంధము. the sixteenth ⌣ of unity వీసము. she played the ⌣ of Sakuntala ఆదిశకుంతలవేషముకట్టినది. he played the ⌣ of Minister వాడుమంత్రిగాప్రవర్తించినాడు. he played the ⌣ of a father to them వాండ్లకుతండ్రివలెవుండినాడు. it is your part to protect me నన్నురక్షించేభారముతమది. I for my ⌣ consented నేనైతేఒప్పినాను, నామట్టుకు

చెప్పినాను. I for my ~ do not know నేనైతే యెరగను. It is not your ~ to blame them వాండ్లను అనడము నీకుధర్మముకాదు. without any suspicion on their ~ వాండ్లకు అనుమానము లేక. this will *stand* you in good ~ యిదినీకు సఫలమౌను. this was my advice and he took it in good ~ నేను చెప్పినందుకువాడుకోపగించుకోలేదు. most ~ of them వాటిలోశానామట్టుకు.

To Part, pârt, *v. a.* పంచుట, విభజించుట, భాగించుట, ఎడబాపుట. when death ~ed them చావు వాండ్లనుయెడబాపినప్పుడు. the ocean ~s us from him వాడికీమాకుసముద్రము అడ్డముగావున్నది. he ~ed the dogs కుక్కలనుతొలగతీసినాడు. she ~ed her hair పాపటతీసినది. a ditch ~s our gardens ఒకకాలవ మాతోటలను విభాగిస్తున్నది, అనగావారితోటకున్నుమాతోటకున్ను నడమవొకకాలవవున్నది.

To Part, pârt, *v. n.* వీడుట, వూడుట, ఎడబాయుట. when we ~ed he gave me this మేము యెడబాసేటప్పుడుదీన్ని నాకుయిచ్చినాడు. at ten feet from the ground the tree ~ed into three branches భూమినుంచిపదిఅడుగులకుపైనఆచెట్టు మూడుపంగలుగాపోయివున్నది. here the road ~s ఇక్కడదోవచీలుతున్నది. in the earthquake the wall ~ed భూకంపములోగోడవిచ్చినది, చీటికబాసినది. when the rope ~ed తాడుతెగినప్పుడు. to prevent the paper from ~ing he used gum ఆకాకితమువూడిరాకుండాగోదువేసినాడు. he ~ed with the house ఆయింటినివిడిచిపెట్టినాడు, అమ్మివేసినాడు,యిచ్చివేసినాడు. she was unwilling to ~ with her child బిడ్డనుయెడబాయడానికిదానికిమనసులేదు. he will not ~ with the horse వాడుఆగుర్రాన్నియివ్వడు, విడవడు.

To Partake, păr-tāke′, *v. n.* భాగరిఅవుట. they partook of my joy నాతోటిపాటు సంతోషించిరి. they partook of my sorrow నాతోకూడావ్యసనపడిరి. they partook of my food నాతోకూడాభోజనముచేసినారు. he partook of the food ఆరగించినాడు, తిన్నాడు. this ~s of the nature of oil ఇదికొంతమట్టుకునూనెవలెవున్నది. they who love God ~ of his nature దేవుణ్నివిశ్వసించేవారికిదైవాంశము వస్తున్నది. they who ~ of labour share the prize కష్టానికియెవరుపాలుపడుతారో వాండ్లుకీర్తికిన్ని పాలుపడుదురు. I do not ~ of your sentiments regarding this ఇందునగురించినీకుఅట్లాతోచినదిగాని నాకుఅట్లాతోచలేదు. the cat ~s of the nature of the tiger పిల్లిపులిజాడగావున్నది. they partook with him వాడితోటిపాటుఅనుభవించినారు.

Partaker, păr-tāk′ĕr, *n. s.* భాగరి, సహభోగి.

Parted, *adj.* ఎడబాసిన,విభక్తమైన,వేరుపడ్డ,విరిగిన, తెగిన.

Pater Noster, *n. s.* The Lord's prayer, ఈశ్వర ప్రార్థన, ఇదిక్రీస్తువారిమంత్రముపేరు.

Parterre, păr-tărre′, *n. s.* తోటలోపూలచెట్లువేసే ప్రదేశము.

Partial, pâr′shal, *adj.* incomplete పక్షపాతమైన, అసంపూర్ణమైన. this medicine gave ~ relief ఈమందుచేత కొంతవాసి అయినది. there was a ~ engagement but not a general battle కొందరు జగడముచేసినారుగాని అందరున్నుయేకీభవించియుద్ధముచేయలేదు. I made a ~ examination of this దీన్నికొంతమట్టుకువిమర్శించినాను. ~ rains ఖండవర్షములు. ~ headache ఒంటితలనొప్పి. parrots are ~ to chillies చిలకలకు మిరపకాయలు యిష్టము. they look upon him with a ~ eye వాడిమీద నిండాపక్షముగాచూచినారు. the witness was ~ ఆసాక్షిపక్షపాతిగావుండినాడు. he is not ~ to riding వాడికిసవారియిష్టములేదు. he knew how ~ I was to you నాకునీయందుయెంతవిశ్వాసమువుండేనో ఆదివాడికితెలుసును.

Partiality, păr-shi-al′i-ty, *n. s.* పక్షపాతము. or favour దయ, కటాక్షము.

Partially, *adv.* పక్షపాతముగా, అసమగ్రముగా. he decided ~ పక్షపాతముగాతీర్పుయిచ్చినాడు. the work is ~ finished ఆపనికొంతమట్టుకు అయినది. hills ~ covered with snow కొంతమట్టుకుమంచుమూసుకొన్నకొండలు.

To Participate, păr-tic′i-pāte, *v. n.* అనుభవించుట, భాగరిఅవుట. they ~d in his kindness వీరియందున్నవాడిఅనుగ్రహమువచ్చినది. he ~d in the profits of this దీనియొక్కలాభముఅతనికిన్ని

చెందినది. he ~d in my joy నాతోటిపాటుసంతోషించెను.

Participation, păr-tic-i-pā′shon, *n. s.* అనుభవము. this prevented my ~ in the estate ఇందువల్ల ఆయాస్తిలో నాకుభాగము లేకపోయినది.

Participator, *n. s.* అనుభోగి, సహానుభోగి.

Participial, *adj.* అసమాపకక్రియాసంబంధమైన.

Participle, pâr′ti-ciple, *n. s.* అసమాపకక్రియ. present ~ వర్తమానఅసమాపకక్రియ. going పోతూ, writing వ్రాస్తూ. passive ~ కర్మణ్యర్థక అసమాపకక్రియ. beaten కొట్టబడ్డ, eaten తినబడ్డ, seen చూడబడ్డ.

Particle, pâr′ti-cle, *n. s.* అణువు, కణము, లేశము, నలుసు. not a ~ of reason రవంతైనా న్యాయము లేదు. ~s of glass గాజుపొడి. ~s of sweat చెమటబిందువులు. he has not eaten a ~ of food వాడురవంతైనా తినలేదు. the food contained ~s of dirt ఆయన్నములో నలుసులువున్నవి. in grammar "while, just" &c. అట, అంట, గదా, ఇత్యాద్యవ్యయములు.

Particoloured, *adj.* చిత్రవర్ణములుగల, నానావర్ణములుగల.

Particular, păr-tic′ū-lar, *adj.* విశేషమైన, ముఖ్యమైన. if he mentions a ~ house వాడుఫలాని యిల్లనిచెప్పితేను మందు. he appeared in a very ~ dress వాడువొకవింతవుడుపును వేసుకొనివచ్చెను. there is no ~ news మరియేమివిశేషసమాచారములేదు. I want a ~ account of that అందున గురించినా కుతఖసీలువారిలెక్క కావలసివున్నది. he was very ~ in his instructions వాడుఆయా ఆజ్ఞలనునిండావివరముగా చేసినాడు. you must be more ~ in writing to him వాడికినీవువ్రాయడములో నిండా భద్రముగావుండవలసినది. he is excessively ~ వాడిదిమహానున్నితము. in ~ ముఖ్యముగా. for ~ reasons కొన్నిహేతువులవల్ల.

Particular, păr-tic′ū-lar, *n. s.* విశేషము, విషయము. the ~s వివరములు. the two houses are alike in all ~s ఆరెండిండ్లుఅన్నివిషయములలోనున్ను వొకటేమచ్చుగావున్నవి.

Particularity, păr-tic-ū-lar′i-ty, *n. s.* వివరము, వైనము. something peculiar వింత.

To Particularize, păr-tic′ū-lar-ïze, *v. a.* వివరించుట, విశదపరచుట. he did not ~ any one street ఫలానివీధియనివుద్దేశించలేదు.

Particularly, păr-tic′ū-lar-ly, *adv.* విశేషముగా, ముఖ్యముగా. he is not ~ clever వాడుఅంతఘట్టివాడుకాడు. or minutely సవిస్తారముగా.

Partisan, pâr′ti-ṡan, *n. s.* పక్షస్థుడు, పక్షముగావుండేవాడు. the Queen's ~s రాణిపక్షముగావుండేవాండ్లు. a sort of weapon పెద్దబల్లెము, నేజా.

Partition, păr-tish′on, *n. s.* or dividing of an estate &c. విభజనము, విభాగము. a deed of ~ పారీఖత్తు. there was a ~ across the room ఆయింటికిఅడ్డముగాఆవరణమువుండినది, మరుగువుండినది. a ~ in a box అర. one box has ~s, the other has none వొకపెట్టెలో అరలువున్నవి, మరివొకపెట్టెలోలేవు. the panes of glass are fixed in the ~s of the window ఆకిటికితలుపునడిమి అంతస్థులలోఅద్దపుబిళ్లలుబిగించబడియున్నవి.

To Partition, păr-tish′on, *v. a.* విభజించుట, భాగించుట.

Partizan, *n. s.* See Partisan.

Partlet, pârt′let, *n. s.* కోడికిఇమ్మడన్నట్టుపెట్టకోడికిపెట్టినపేరు.

Partly, pârt′ly, *adv.* కొంత, కొంతమట్టుకు. he paid it ~ in gold and ~ in grain దాన్నికొంత రొక్కముగాకొంత ధాన్యముగా యిచ్చినాడు. he was ~ persuaded కొంతమట్టుకుదోవకువచ్చినాడు.

Partner, pârt′nĕr, *n. s.* పాలికాపు, పాలివాడు. his ~ in life అతనిభార్య. her ~ ఆపెమొగుడు. ~s at cards కాకితాలాటలో వొకపద్దిగావుండేవాండ్లు. in dancing జతగాఆడేమనిషి.

Partnership, pârt′nĕr-ship, *n. s.* పాలికాపుతనము, జతగావుండడము. a shop held in ~ పాలుగాపెట్టుకొన్నఅంగడి.

Partook, păr-tŏŏk′, the *past* of Partake. See To Partake.

Partridge, pâr′tridġe, *n. s.* కౌజుఅనేపక్షి, తిత్తిరి. the francoline ~ చాతకపక్షి, నేలనెమలి.

Parturient, păr-tū′ri-ent, *adj.* ప్రసవించే.

Parturition, *n. s.* ప్రసవము, కాన్పు. a woman in ~ ప్రసూతస్త్రీ.

Party, pârt′y, *n. s.* కక్షి, తెగ. a ~ of people కొందరు, పదిమంది. a ~ of police men పదిమందిపోలీసుబంట్రోతులు. or entertainment విందు, విందుకువచ్చినవాండ్లు. we went on a pleasure ~ వన

విహారమునకుపోతిమి. we went on a water ~ పడవలమీద విహారముగాపోతిమి. we went on a bathing ~ స్నానముచేయడానకుపోతిమి. he gave them a ~ వాండ్లకువిందుచేసినాడు. he too was of the ~ వాండ్లతోకూడాఅతడున్నవుండెను. were you of the ~? వాండ్లలోనీవున్నవుంటివా. he was a ~ in the theft వీడున్నఆదొంగతనములోకలిసినవాడు. one of our ~ మాలోవొకడు. one of two litigants వ్యాజ్యగాడు. both parties ఉభయత్రులు, ఉభయవాదులు. the opposite ~ యెదిరి, ప్రతివాది. ~ feeling స్వకక్ష్యభిమానము. he spoke to the ~ or person ఆమనిషితోమాట్లాడినాడు. I thought myself the offended ~ అన్యాయమును పొందినదినేనేనని అనుకొన్నాను.

Party-coloured, pârt′y-cul-urd, *adj.* నానావర్ణములుగల, చిత్రవర్ణమైన.

Party-man, *n. s.* తనపక్షమేపక్షమనిసాధించేవాడు.

Party-wall, *n. s.* రెండిండ్లకునడిమిగోడ.

Pas, *n. s.* (French word for dignity) గౌరవము, గురుత్వము.

Paschal, pas′cal, *adj.* Easter అనేపండుగసంబంధమైన.

Pasquin, pas′qŭin, *n. s.* (a proper name) హాస్యగాడు, యిదితెనాలిరామలింగడివంటిఒకమనిషిపేరు.

Pasquinade, pas-qŭin-āde′, *n. s.* దూషణపద్యము, దూషణపత్రిక.

To Pass, păss, *v. n.* పోవుట, వెళ్లుట, గడుచుట, జరుగుట, దాటుట, చెల్లుట. as I was ~ing by this road నేనుయీదోవనుపోతూవుండగా. before one week ~ed వొకవారముకాకమునుపే. much money ~es through his hands వాడిచేతిగుండాబహురూకలు వ్రయమౌతున్నవి. this money ~es there యీరూకలుఅక్కడచెల్లుతున్నవి. this story will not ~ యీకథపనికిరాదు. he ~ed for her son దానికొడుకుఅనిపించుకొన్నాడు. he ~es for a learned man పండితుడనిపించుకొంటాడు. do you know what ~ed between the parties? వారికీవీరికీయేమిజరిగినదోనీకుతెలుసునా. he let the opportunity ~ సమయాన్నివిడిచిపెట్టినాడు. let it ~ కానీ, చింతలేదు. the fever ~ed away జ్వరమువిడిచిపోయినది. when youth ~ed away యౌవనముతీరేటప్పటికి, గడిచేటప్పటికి. after the law ~ed చట్టముపుట్టినతరువాత. God brought this to ~ దేవుడుదీన్నిజరిపించినాడు. it came to ~ that he broke his arm వాడిచెయ్యివిరిగేటట్టుసంభవించినది, ఘటించినది. his words came to ~ వాడుచెప్పినట్టేఆయెను. he ~ed over the field ఆపొలముదాటినాడు. the army ~ed over the river ఆదండుయేరుదాటినది. the water ~es through the cloth గుడ్డలోనీళ్లుదిగుతున్నది. they ~ed close under the wall ఆగోడవోరగాపోయినారు. hey ~! హూమంత్రకాళీమాయకాళీ.

To Pass, păss, *v. a.* దాటుట, సంభవించుట. I ~ed ten days there అక్కడపదిదినాలుగడిపితిని. he ~ed three nights without sleep నిద్రలేకమూడురాత్రిళ్లుగడిపినాడు. the army ~ed the river ఆదండుయేరుదాటినది. he ~ed the cord round the tree ఆతాటినిచెట్టుచుట్టూపోనిచ్చినాడు. they ~ed the ball down the field ఆగుండునుఅంచలమీదపొలమునుదాటించిరి. ~ me that book ఆపుస్తకాన్నివొకరిచేతిదివొకరుఅందుకొనినాకుయియ్యండి. he ~ed blood వాడికినెత్తురుప్రవర్తులు అయినవి. he ~ed blood in urine వానికిమూత్రద్వారములోనెత్తురుపడ్డది. this ~es all bounds యిదిమట్టుమీరినపని. they ~ed a law వొకచట్టముపుట్టించినారు, చట్టముచేసినారు. he ~ed my accounts నాలెక్కలనువొప్పుకొన్నాడు, మంజూరుచేసినాడు. the bridge ~es the river ఆయేటికివారధివున్నది. that road ~es my garden ఆబాటమాయింటివెంబడిగాపోతున్నది. this story ~es all belief యీమాటనమ్మికనుఅతిక్రమిస్తున్నదిఅనగానమ్మకూడనిదిగా వున్నది. the river ~es this hill ఆయేరు యీకొండపక్కనపారుతున్నది. after the sun ~ed the meridian మధ్యాహ్నమైనతరువాత. he ~ed the river యేరుదాటినాడు. when the cart ~ed his house రథమువాడింటినిదాటినప్పుడు. he ~ed four hours in reading this దీన్నిచదువుతూనాలుగుగడియలు కాలక్షేపముచేసినాడు. he ~ed his examination పరీక్షయిచ్చినాడు. he ~ed by this story ఆకథనువిడిచిపెట్టినాడు. he ~ed by the fault తప్పునుమన్నించినాడు. he ~ed the poem off as being his యీకా

వ్యముతాను చెప్పినదని పించినాడు. he ~ed over this fact దీన్ని ఉపేక్షగా విడిచిపెట్టినాడు, దాటవేసినాడు. they ~ed a hot iron over his leg వాడికి కాలిమీద వాత వేసినారు. he ~ed over this slightly దీన్ని జాడగా విడిచిపెట్టినాడు. he ~ed the rupee upon me as silver యిది వెండిరూపాయి అని నాకు తగలకట్టినాడు. he ~ed the cord through the hole ఆ బొందలో దారమును దూర్చినాడు. he ~ed the thread through the eye of the needle సూదిలో దారమును గుచ్చినాడు. I ~ed my word for him అతనికి పూటబడ్డాను, జామీనుపడ్డాను.

Pass, păss, *n. s.* a narrow entrance సందు. between hills కనమ. a permission or ~port రహదారీ. a ~ for goods రవానా, రహదారీ. he made a ~ at me with his sword కత్తితో పొడవవచ్చినాడు. things came to this ~ that he and his wife separated వాడు వాడి పెండ్లాము వేరుపడే గతివచ్చినది. matters have reached a fine ~ వింతైన గతివచ్చినది.

Passable, păss'a-ble, *adj.* or ordinary సామాన్యమైన, సాధారణమైన. (that can be passed, as) the ford is ~ now యిప్పుడు యేటి రేవున దిగిపోవచ్చును. the ford is not now ~ యిప్పుడు యేటిలో దిగిపోకూడదు.

Passage, păss'āġe, *n. s.* or journey ప్రయాణము. during my ~ to England నేను యింగిలండుకు పోతూవుండగా. they had a good ~ వాండ్లు సుఖముగా పోయి చేరిరి. he made a ~ through the rock కొండలో దోవచేసినాడు. they opposed his ~ వాణ్ని పోనియ్యక అడ్డగించిరి. a bird of ~ శీతకాలము వొక దేశములో యెండకాలము వొక దేశములో వుండే పక్షి. a ~ in a house నడవ. the plum stuck in the ~ of his throat and killed him ఆ పండు గొంతులో అడ్డుకొని చచ్చినాడు. they refused me ~ నన్ను పోనియ్యక అడ్డగించినారు. the enemy cut off our ~ శత్రువులు మమ్ము నపోనియ్యక అడ్డగించిరి. subterraneous ~ భూమిలో సురంగము. road, way ఘాట, దోవ, దారి. they dug the earth to clear a ~ for the water నీళ్లు పోవడానకు కాలవలో పూడిక యెత్తినారు. a ~ in poetry స్థలము, ప్రకరణము, ప్రమేయము. there were some curious ~s in his life వాని ఆయుస్సులో కొన్ని అతిశయములు సంభవించినవి. a ~ boat నడదోన. ~ money వాడ కేవు, కడవకూలి. he took his ~ in that vessel ప్రయాణానికి ఆ వాడను మాట్లాడుకొన్నాడు.

Passenger, păss'en-ġĕr, *n. s.* బాటసారి, పాంథుడు, పథికుడు, ముసాఫిరి. the ship had thirty ~s ఆ వాడలో ముప్పైమంది ప్రయాణము పొయ్యేవాండ్లు వుండిరి.

Passer-by, *n. s.* దోవపట్టుకొని పొయ్యేవాడు, దోవను పొయ్యేవాడు.

Passibility, pas-si-bil'i-ty, *n. s.* (the power of suffering.) సహనము, తాళిమి, ఓపిక, సహిష్ణుత.

Passible, pas'si-ble, *adj.* (that can suffer) తాళిమిగల, ఓపికగల, సహిష్ణువైన.

Passim, *adv.* అడుగడుగుకు, అన్నిచోట్ల.

Passing, *adj.* దాటే. ~ occurrences సంభవించే సంగతులు. she was ~ beautiful అతిసుందరవతి. ~ well మిక్కిలి చక్కగా.

Passing-bell, păss'ing-bell', *n. s.* or knell చావు ఘంట.

Passion, pash'on, *n. s.* రసము, గుణము. we ought not to give way to our ~s మనము కామక్రోధాదులకు యెడమియ్యరాదు. God is devoid of ~s దేవుడు కామక్రోధాదిరహితుడు. you ought to put a check on your ~s నీవు కామక్రోధాదులను అణచవలెను. a description of the passions నవరసవర్ణనము. anger, fury, rage, ఆగ్రహము. he was in a ~ రేగినాడు, ఆగ్రహముగా వుండినాడు. he put her in a ~ దాన్ని రేచినాడు, దానికి ఆగ్రహము వచ్చేటట్టు చేసినాడు. he put himself in a ~ ఆగ్రహము తెచ్చుకొన్నాడు. evil ~s అరిషడ్వర్గములు. borne away or hurried along by his ~s క్రోధపరవశుడై, కామపరవశుడై. a story that moves the ~s మనసు కరిగించే కథ. the ~ of love or the gentle ~ or the tender ~ శృంగారరసము, మోహము. the ~ of lust మోహోద్రేకము. eagerness ఆతురము. he has a ~ for reading వాడికి చదువుమీద ఆశగా వున్నది, వానికి చదువుమీద వొక ఆవేశము పుట్టినది. the ~ of envy అసూయగుణము. a ~ of weeping వెర్రియేడ్పు. zeal, ardour ఆశ,

పాశము. Dryden says "To an exact perfection they have brought The *action* love, the ~ is forgot" మోహముయొక్క చేష్టలనుసరిగ్గావర్ణించినారుగాని మోహరసమును విడిచిపెట్టినారు. In Acts XIV. 15. We also are men of like ~s with yourselves మీవలెనే మేమున్నుశరీరేంద్రియబద్ధులైవున్నాము,(ఆవామపియుష్మాదృశౌ సుఖదుఃఖభోగినౌమనుష్యౌ. A†) This word also is used to signify the last suffering of the Redeemer of the world ప్రపంచోద్ధారకుడైనక్రీస్తుయొక్క మరణవేదన. after his ~ (Acts. I. 3.) దుఃఖభోగాత్పరం. A†.

Passionate, pash′on-âte, *adj.* దీనమైన, ఉద్రేకముగల, రేగే, ఆగ్రహముగల. ardent in affections సాహసమైన. See Juan IV. 27. a ~ person కోపిష్ఠి, పూరికెమండిపడేవాడు. ~ expressions దీనాలాపములు.

Passionately, pash′on-âte-ly, *adv.* ఉద్రేకముగా, ఆగ్రహముగా, దైన్యముగా.

Passionateness, *n. s.* ఉద్రేకము, ఆగ్రహము,దైన్యము. from the ~ of his language వాడిమాటలదైన్యతవల్ల.

Passion-flower, *n. s.* జుమికిపువ్వు.

Passionless, *adj.* విరాగమైన, విరక్తిగల.

Passion-week, pash′on-wēk, *n. s.* Easter అనేపండుగకుతొలివారము.

Passive, pas′sive, *adj.* పూరికెవుండే,నిశ్చేష్టితుడైన, శాంతిమిగల. they did as they pleased and I remained ~ వారియిష్టమువచ్చినట్టు చేశినారు నేను పూరికెవుంటిని. in grammar కర్మణి. the ~ voice కర్మణిప్రయోగము. a state of ~ obedience శాంతిమి. charity is an active virtue: endurance and temperance are ~ virtues ధర్మముఆచరణరూపమైనగుణము; సహనమున్ను మితమున్నుఅనుభవరూపమైనగుణములు.

Passively, pas′sive-ly, *adv.* పూరికె, విధేయుడై.

Passiveness, pas′sive-ness, *n. s.* నిశ్చేష్టత, విధేయత, శమనము.

Passover, păss′ō-věr, *n. s.* పెసహండుగపేరు. (The Sanscrit Telugu and Greek versions retain the Hebrew word pascha).

Passport, păss′pôrt, *n. s.* రహదారీ, రవానా. the ambassador demanded his ~s రాయభారిపోవడానికి శెలవుయిమ్మన్నాడు.

Past, păst, (participial *adj.*) పోయిన, గడిచిన, గతమైన. for a long time ~ బహుకాలమునుంచి. in the year ~ నిరుడు. the ~ tense of a verb భూతకాలము. when he was ~ the church గుడిని దాటినప్పుడు. this is ~ all hope యుండునగుచించియుకను ఆశలేదు, యిదినిరాశచేసుకోవలసినది. he is ~ teaching వాడికినేర్పడమువ్యర్థము. it is ~ noon మధ్యాహ్నోత్తరము. it is ~ the proper time సమయముతప్పినది. ~ finding out బోధాగమ్యం A† Rom. XI. 33.

Past, păst, *n. s.* గతించినకాలము.

Past, păst, *prep.* వెనక. she bore a child when she was ~ age వయసుచెల్లినవెనకబిడ్డనుకన్నది. a woman ~ bearing కాన్పుడిగినస్త్రీ. at half ~ ten పదిన్నరఘంటకు.

Paste, pāste, *n. s.* సిల్లిపోసికలిపినపిండి. ~ made of clay and water పిసికినమన్ను. ~ made of tamarind seeds చింతఅంబలి, బందన. a ~ diamond మాయవజ్రము. ~ shoe-buckles తరుపులు చెక్కినచెప్పుతుబాక్లీసులు. ~ used as soap సున్నిపిండి, నలుగుపిండి.

To Paste, pāste, *v. a.* అంబలితోఅంటించుట,బందనతోఅంటించుట.

Pasteboard, pāste′bôrd, *n. s.* కాకితముతోచేసినఅట్ట.

Pastern, păs′tern, *n. s.* గుర్రపుకాలిలోనిఒకభాగము, అనగాగుర్రపు గొరిశకున్నుపైకీలుకున్నునడమవుల్లగావుండేభాగము, దీనికిబందాలువేస్తారు,పిఛాడికట్టుతారు.

Pastile, *n. s.* సాంబ్రాణివత్తి.

Pastime, păs′tĭme, *n. s.* ఆట, వేడుక,వినోదము, కురియాటకము. to take ~ ఆట్లాడుట. he did it for ~ పూరికెచేసినాడు, వేడుకకుచేసినాడు.

Pastor, păs′tor, *n. s.* ఉపదేశకుడు, గురువు.

Pastoral, păs′tor-al, *adj.* వనసంబంధమైన, గురుసంబంధమైన. a ~ country గొర్రెలుపశువులుమేసేఅడివిదేశము. ~ poetry గోపికాగీతలవంటిపదములు. he leads a ~ life వాడువనసంచారముచేసేవాడు. a ~ scene అడివిపట్టు. the ~

care is entrusted to him వాడికిగురువుసంస్థానము వచ్చియున్నది. a ~ letter శ్రీముఖము. a ~ visit in a diocese శిష్యసంచారము.

Pastoral, păs'tor-al, *n. s.* ఒకవిధమైనశృంగార కావ్యము, వనవిహారవిషయమైనకావ్యము.

Pastry, pāst'ry, *n. s.* పిండివంట, ఫలాహారము, మిఠాయి.

Pastry-cook, pāst'ry-cŭk, *n. s.* పిండివంటలుచేసేవాడు.

Pasturage, păs'tūr-āge, *n. s.* పశువులుమేసేపొలము.

Pasture, păs'tūre, *n. s.* మేత, ఆహారము, పశువులుమేసేపొలము.

To Pasture, păs'tūre, *v. a.* మేపుట.

To Pasture, păs'tūre, *v. n.* మేయుట.

Pasty, pas'ty, *n. s.* పిండివంట. a venison ~ పిండిలోపొదిగివండ్రముచేసినలేడిమాంసము.

Pat, pat, *adj.* తగిన, పొందికైన, అనువైన. a ~ remark తగినవుదాహరణ.

Pat, pat, *n. s.* దెబ్బ. the tiger killed him at a single ~ ఆపులివాణ్ని ఒకదెబ్బతోచంపినది. a ~ of butter వెన్నముద్ద.

To Pat, pat, *v. a.* తట్టుట. she was patting the child బిడ్డనుతట్టుతూవుండినది.

Patarero, *n. s.* చిన్నఫిరంగి.

Patch, patch, *n. s.* అతుకు, మాసిక. a ~ as an ornament on the face తిలకము, బొట్టు.

To Patch, patch, *v. a.* అతుకువేసుట, మాసికవేసుట. he ~ed the old cloth with new పాతగుడ్డకు క్రొత్తగుడ్డనుఅతుకువేసినాడు. he ~ed up this business యీపనినిపిచ్చిగా బనాయించినాడు. he ~ed up the business wretchedly ఆపనినిదిక్కుమాలినరీతిగాకుదిర్చినాడు.

To Patch, patch, *v. n.* బొట్టుపెట్టుకొనుట. she ~es అదిబొట్టుపెట్టుకొంటున్నది.

Patched, *adj.* అతుకువేసిన, మాసికవేసిన. a ~ cloth అతుకువేసినగుడ్డ. a ~ up story పిచ్చిగాబనాయించినకథ. a ~ up business జబ్బుగాతీరినపని.

Patcherry, *n. s.* (Indian word for suburbs) పేట.

Patch-work, *n. s.* మాసికలతోకుట్టినపని. a ~ pillow నానావర్ణములుగలగుడ్డలనుఅతుకులువేసికుట్టినతలగడ.

Pate, pāte, *n. s.* తల, నెత్తి. shallow ~d తెలివిమాలిన, జడుడైన, మొద్దైన. bald ~d బట్టతలగావుండే.

Patent, pat'ent, *n. s.* the letters or deed granting a privilege సూతనకల్పనాధికారపత్రిక, అనగా వింతగా ఒకడుఒకవస్తువునుచేసిచూపి ఆయూదిరివస్తువునువాడేచేసి అమ్మవలసినదేగానిమరెవ్వరున్ను కూడదని పోలీసువారివద్ద తీసుకొనేకోలు. letters ~ అధికారపత్రిక, ప్రసిద్ధపత్రిక. a ~ of nobility సన్నదు, పర్వానా.

Patent, pat'ent, *adj.* స్వతంత్రముగల. ~ locks స్వతంత్రబీగములు. ~ knives స్వతంత్రకత్తులు. evident, clear, public, open ప్రసిద్ధమైన, స్పష్టమైన. fine, superior in workmanship శ్రేష్ఠమైన, లోకోత్తరమైన. the proofs of this assertion are ~ యీమాటకుదృష్టాంతములు స్పష్టముగావున్నవి. See the preceding word.

Patented, *adj.* స్వతంత్రపత్రికగలవాడివల్లచేయబడ్డ, యిదినిండానుశోధ్యముగాదు. See *n. s.* Patent.

Patentee, pat-en-tēe', *n. s.* స్వతంత్రపత్రికగలవాడు. See Patent, *n. s.*

Paternal, pa-ter'nal, *adj.* పితృసంబంధమైన. the ~ estate పితురార్జితము. ~ affection పితృవాత్సల్యము, అనగా తండ్రికిబిడ్డలయందువుండేవిశ్వాసము.

Paternity, *n. s.* పితృత్వము. this disproved his ~ యిందువల్లఅతనిపితృత్వమురుజువుగాలేదు, యిందువల్లఅతడుతండ్రికాడనిరుజువైనది. they gave the ~ to him అతనియందుపితృత్వమునుస్థాపించిరి.

Paternoster, *n. s.* పరలోకస్థపితఇత్యాదిప్రార్థనావాక్యము.

Path, păth, *n. s.* దారి, త్రోవ. he bent his ~ towards the hill ఆకొండవైపుగాపోయినాడు. the starry ~ వియత్పథము. a foot ~ కాలిత్రోవ.

Pathetic, pa-thet'ic, Pathetical, *adj.* మనస్సునుకరిగించే, శోకముపుట్టించే, యేడ్పువచ్చే. a very ~ story యేడ్పువచ్చేకథ.

Pathetically, pa-thet'ic-al-ly, *adv.* శోకజనకముగా. he described this very ~ దీన్నిశోకరసముగావర్ణించినాడు.

Pathless, păth'less, *adj.* త్రోవలేని. ~ wilderness దారిలేనిఅడివి.

Pathology, pa-thol'ô-ğy, *n. s.* రోగలక్షణశాస్త్రము.

Pathos, pā'thos, *n. s.* రసము,శోకరసము. the ~ of this story is very great యిందులోశోకరసము బహునిండావున్నది.

Pathway, păth'wā, *n. s.* కాలిదోవ.

Patience, pā'shence, *n. s.* సహనము, శాంతము, ధైర్యము, ఓపిక, తాళిమి. (In Rom. v. 4.) ధైర్యము. A†. you must exercise ~ నీవుతాళుకోవలెను, ఆతురపడరాదు. have ~ తాళు, ఆతురపడక, త్వరపడక. I have no ~ with him నేనువాడితోపడలేను. he lost his ~ రేగినాడు,కోపము వచ్చినది. to take ~ ఓర్చుట. this tires my ~ యిందుచేత నాప్రాణముచిక్కినది. he tired their ~ వాండ్లకుచిదరపుట్టేటట్టుచేసినాడు.

Patient, pā'shent, *adj.* ఓర్పుగల, సహనముగల,తాళే, సహించే.

Patient, pā'shent, *n. s.* రోగి. the doctor visited his ~s వైద్యుడుతానువైద్యముచేసేరోగులవద్దికి పోయినాడు. I was a ~ yesterday నిన్ననాకువొళ్లుబాగావుండలేదు.

Patiently, pā'shent-ly, *adv.* ఓర్పుగా, సహనముగా, తాళిమిగా.

Patly, pat'ly, *adv.* ఒప్పు, తగి, పొందికగా.

Patness, *n. s.* ఒప్పిదము, పొందిక.

Patois, *n. s.* యాసమాటలు.

Patriarch, pā'tri-ārc, *n. s.* మూలపురుషుడు, కూటస్థుడు, గోత్రజనకుడు. or priest ప్రధానగురువు.

Patriarchal, pā-tri-ārc'al, *adj.* కృతయుగసంబంధమైన, పూర్వకాలపు. in ~ times కృతయుగమందు. his appearance is ~ వాణ్నిచూస్తేకృతయుగపుమనిషివలెవున్నాడు.

Patriarchate, pā-tri-ārc'āte, *n. s.* గురుపీఠము, గురుపీఠముతోచేరినదేశము.

Patrician, pa-trish'an, *n. s.* శ్రేష్ఠకులస్థుడు, కులీనుడు.

Patrimonial, pat-ri-mōn'yal, *adj.* పితృసంబంధమైన. ~ estate పితురార్జితము.

Patrimony, pat'ri-mon-y, *n. s.* పితురార్జితము.

Patriot, pā'tri-ot, *n. s.* స్వదేశాభిమాని, స్వదేశక్షేమమునుకోరేవాడు. he is a fellow ~ of mine అతడునాస్వదేశస్థుడు. Wesley (Works IV. 57.) uses Red hot Patriots for Political Disturbers: and in page 58 he uses "True Patriot" for "An honest man."

Patriotic, pat-ri-ot'ic, *adj.* స్వదేశక్షేమమునుకోరే. his ~ endeavours వాడుస్వదేశమునకైపడేపాట్లు. the ~ Greeks తమదేశముకొరకుపోరాడేవాండ్లు.

Patriotically, *adv.* స్వదేశాభిమానముగలవారై,స్వాభిమానముగా.

Patriotism, pā'tri-ot-ism, *n. s.* స్వదేశాభిమానము.

Patristic, *adj.* (imitated from the Fathers) పౌరాణికమైన, ఆర్షమైన, నడమకలిగిన.

Patristicalism, *n. s.* పురాణముతేముఖ్యమనేమతము,అనగాఅనాదిమతమునకువిరుద్ధమైనది.

Patrol, pa-trōl', *n. s.* కవ్వు,రోంద, ప్రహరితిరగడము, నగరశోధన,గ్రామాదులలోరాత్రిపూటతిరిగే పాలిసువాండ్లు.

To Patrol, pa-trōl', *v. n.* పారాతిరుగుట, కవ్వునచ్చుట.

Patron, pā'tron, *n. s.* రక్షకుడు, పరిపాలకుడు, ప్రాపకుడు, ఉపకారి. the ~s of this hospital యీఆస్పత్రినిపరిపాలించేవాండ్లు. all the ~s of learning విద్యాభివృద్ధికొరకుపాటుపడేవాండ్లు. a ~ saint కులదేవత, ఇలువేల్పు.

Patronage, pat'ron-ağe, *n. s.* పాలన, సంరక్షకత్వము, ప్రాపకము, ఆదరువు, సీమలోవొకగుడికిపాదిరినియేర్పరచేస్వాతంత్ర్యము.

Patroness, pā'tron-ess, *n. s.* సంరక్షకురాలు, యిష్టదేవత, యిలువేల్పు. the usual praise is తల్లి.

To Patronise, pat'rô-nīse, *v. a.* సంరక్షించుట,కాపాడుట.

Patronymic, pat-rô-nym'ic, *n. s.* యింటిపేరు.

Pattens, *n. s.* అడుగునయినపుఉంగరముపేసినవొకవిధమైనచెప్పుడుకట్టె, యిదిఆడవాండ్లుతొడుక్కొనేటిది.

To Patter, pat'tĕr, *v. n.* చినుకులుటపటపమనిపడుట.

To Patter, pat'tĕr, *v. a.* or repeat rapidly దడదడమనిచదువుట.

Pattern, pat'tĕrn, *n. s.* మాదిరి, నమూనా. rose ~ కమలదళాకారముగావుండే. make it according to this ~ దాన్నియీమాదిరిప్రకారముచెయ్యి. they took ~ by him వాడిమాదిరిగానడుచుకొ

న్నారు. she is a — of all virtues సర్వగుణసంపన్నురాలు.

Paucity, pâ'ci-ty, *n. s.* అల్పత్వము, కొద్ది. from the — of books పుస్తకములు కొంచెముగా వుండేటందువల్ల. there was a — of urine మూత్రము మట్టుపడ్డది, తగ్గినది.

Paun, *n. s.* (an Indian word) తమలపాకు.

Paunch, pânsh, *n. s.* బొజ్జ, పొట్ట.

Pauper, pâ'pĕr, *n. s.* దరిద్రుడు, రిక్తుడు. he laid a suit in forma pauperis వాడు పాపరులో వ్యాజ్యము తెచ్చినాడు.

Pauperism, *n. s.* రిక్తత్వము, బీదరికము.

Pause, pâse, *n. s.* నిలుపు, విరామము. in reading he made a — చదువుతూవుండి కొంచెము నిలిపినాడు. there was a — in the storm గాలివాన కొంచెము నిలిచినది. without — నడమనిలవక, అవిరామముగా.

To Pause, pâse, *v. n.* రవంత నిలుచుట, కొంచెము తాళుట, నిదానించుట. the ant —s in going along చీమ నిలిచి నిలిచి పోతున్నది.

To Pave, pāve, *v. a.* రాళ్లుపరచుట, తలవరస వేయుట. he —d the room ఆ యింటికి రాళ్లు పరిచినాడు. this letter —d the way to a reconciliation యీ జాబువల్ల సమాధానమునకు ప్రకటదోవ యేర్పడ్డది. this —d the way to victory జయించడానకు యిది సాధనము అయినది.

Pavé, *n. s.* (that is, the pavement, French) రాళ్లుపరిచిన ఘాటు. A nymph of the — పూరలంజ.

Pavement, pāve'ment, *n. s.* తళవరస, రాళ్లుపరవడము.

Pavilion, pa-vil'yon, *n. s.* మంటపము, కేళీగృహము, చవికె, గుడారము.

Paving, *n. s.* రాళ్లుపరవడము, తలవరస. a —-stone బండరాయి, పెద్దచాపరాయి.

Paw, pâ, *n. s.* పాదము. (properly a foot without a hoof) అనగా పులి, పిల్లి, కుక్క, యెలుక, కోతి, యీలాటి జంతువులయొక్క పాదము. he washed his —s వాడి పాదు చేతులను కడుక్కొన్నాడు.

Paw, pâ, *adj.* (nasty) అసహ్యమైన. — words పాడుమాటలు.

To Paw, pâ, *v. a.* కాళ్లతో కొట్టుట. the cat —ed and killed the snake ఆ పిల్లి పామును కాలితో కొట్టి చంపినది. the horse —ed the ground ఆ గుర్రము నేలను కాలితో గీకినది. do not — this book యీ పుస్తకాన్ని నలిపి పాడుచెయ్యక.

Pawn, pân, *n. s.* చదరంగములో బంటు. or pledge కుదువ. he put the jewels in — నగలను కుదువ పెట్టినాడు. he took the jewels out of — ఆ నగలను కుదువ విడిపించుకొన్నాడు. he lends on — వాడు కుదువ పెట్టుకొని రూకలు యిస్తాడు.

To Pawn, pân, *v. a.* కుదువబెట్టుట, తాకట్టుపెట్టుట. I will — my reputation upon it అట్లా కాకుంటే నన్ను ఛీయను. I will — my life this is the case యిది అబద్ధమైతే నా తల యిస్తాను.

Pawnbroker, pân'brō-kĕr, *n. s.* కుదువపెట్టుకొని అప్పుయిచ్చేవాడు.

Pawpaw, *n. s.* బొప్పాయి పండు.

To Pay, pā, *v. a.* చెల్లించుట, యిచ్చుట. he paid the debt అప్పు తీర్చినాడు. he did not — the revenue వాడు ఆ పన్ను కట్టలేదు. did he — the fine? వాడు అపరాధమును యిచ్చినాడా. he paid his servants నౌకరులకు జీతాలిచ్చినాడు. did he — you? నీకు యివ్వవలసినది యిచ్చినాడా. I will — him for this trick వాడు చేసిన మోసానికి తగిన శిక్ష చేస్తాను. he paid attention to this దీన్ని బాగా విచారించినాడు. I will — implicit obedience to your orders తమ ఆజ్ఞను శిరసావహింతును. if you do not do this you will — the penalty నీవు దీన్ని యిట్లా చేయకుంటే వచ్చిన దాన్ని అనుభవించు. you will — the penalty of your life నీ ప్రాణానికి వచ్చును. he paid for his folly వాడి అవివేకానికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తము కలిగినది. I went to — him my respects ఆయన దర్శనానికి వెళ్లినాను. they paid this tribute to his virtues ఆయన యోగ్యతను యెరిగి దీన్ని చేసినారు. he paid the debt of nature చచ్చినాడు. they paid him in his own coin బదులుకు బదులు చేసినారు. to — or daub with pitch కీలుపూసుట. this business will not — యీ పని నిష్ఫలము.

Pay, pā, *n. s.* కూలి, జీతము, సంబళము.

Payable, pā'a-ble, *adj.* యివ్వవలసిన, చెల్లించవలసిన.

Payday, *n. s.* జీతము యిచ్చే దినము.

Paymaster, *n. s.* జీతములు యిచ్చే అధికారి.

Payment, pā'ment, *n. s.* చెల్లించడము, చెల్లు. he obtained ~ వాడికిరూకలుచెల్లినవి. he paid it at four ~s దాన్నినాలుగుతడవలుగాయిచ్చినాడు.

Pea, pē, *n. s.* బటాని. it was the size of a ~ బటానిగింజంతవుండినది. the heart ~ బుడ్డకాకర చెట్టుకాయ. See Pease. the chick-~ శనగలు.

Peace, pēce, *n. s.* సమాధానము, శాంతము, నెమ్మది. we live in ~ here యిక్కడక్షేమముగావున్నాము, సౌఖ్యముగావున్నాము. at that time they were at ~ with us అప్పట్లోవాండ్లకుమాకుకలహములేక వుండినది. he made ~ with us మాతోరాజీచేసినాడు. he made a ruinous ~ with them రాజీనామావల్లచెడిపోయినాడు. a breach of the ~ కలహము, పోరు, కొట్లాట. he committed a breach of the ~ కలహముచేసినాడు, దుర్మార్గముచేసినాడు. they were friends with us both in ~ and in war యుద్ధములోనున్ను యుద్ధములేనప్పుడున్ను మాకువిహితులుగావుండిరి. at present we are at ~ with them యిప్పట్లో మాకువాండ్లకుకలహములేదు. times of ~ యుద్ధములేకసమాధానముగావుండేకాలము. they sued for ~ శరణుజొచ్చినారు. a treaty of ~ కవులు, రాజీనామా. a disturber of the ~ కలహగాడు, తంటాఖోరు. at last they made ~ తుదకుసంధి చేసినారు, సలహాచేసినారు, రాజీఅయినారు. the ~ lasted ten years పదియేండ్లు కలహములేకుండా వుండెను. go in ~ భయములేదు,ఇకనువెళ్లు,నెమ్మదిగాపో. a man of ~ శాంతుడు. he held his ~ వూరకవుండెను, నోరెత్తకవుండెను. a justice of the ~ పోలీసుబంట్రోతు. they bound him over to keep the ~ కలహముచేయకుండావుండేటట్టు వాడివద్ద జామీనుపుచ్చుకొన్నారు. they swore the ~ against him వీన్నిభద్రముచేయకుంటేమా ప్రాణానికివచ్చునని ప్రమాణముచేసిరి. a ~ officer పోలీసుబంట్రోతు. Peace! Be still ఊరుకో. ~ be with you మీకుక్షేమముకలుగుగాక, కుశలముకలుగుగాక.

Peaceable, pēce'a-ble, *adj.* శాంతమైన,నిమ్మళమైన, తిన్నని. a ~ man సాత్వికుడు. he took ~ possession of the house ఆయింటినినిరాటంకము గాస్వాధీనముచేసుకొన్నాడు. ~ times జగడము లేనికాలము. a ~ dwelling తొందరలేనియిల్లు, రచ్చలేనియిల్లు.

Peaceableness, pēce'a-ble-ness, *n. s.* శాంతము, నెమ్మది. from the ~ of his life అతడుసాత్వికుడు గనుక. from the ~ of their disposition వాండ్లుశాంతులుగనుక.

Peaceably, pēce'a-bly, *adv.* సమాధానముగా, శాంతముగా, నెమ్మదిగా, రచ్చలేకుండా.

Peaceful, pēce'fŭl, *adj.* శాంతమైన,నెమ్మదిగావుండే.

Peacefully, *adv.* శాంతముగా, నెమ్మదిగా, నిమ్మళముగా.

Peacefulness, *n. s.* శాంతము, నెమ్మది, నిమ్మళము.

Peacemaker, *n. s.* సంధిచేసేవాడు, రాజీచేసేవాడు.

Peacemaking, *n. s.* సంధి, రాజీ, సమాధానము.

Peach, pēch, *n. s.* దొండపండువలెయెర్రగావుండే పొకదివ్యమైనపండు, దీన్నిశప్తాలుపండుఅంటారు.

To Peach, pēch, *v. n.* బయటవేసుట,అనగాతనకు తెలిసినమర్మమును ద్రోహముగా బయటపెట్టుట. Carlyle uses this word in Cromwell. Vol. 2. p. 477.

Peach-coloured, pēch'cul-urd, *adj.* or Pink తెలుపుగాని.

Peachick, pē'chick', *n. s.* నెమలిపిల్ల.

Peacock, pē'cock, *n. s.* నెమలి. the eyes in the ~'s tail నెమలిరెక్కకండ్లు. the flower called ~'s pride సీమతంగేడుపువ్వు.

Pea-green, *n. s.* (the colour of duck weed) పిల్లమిరాదిపాచివన్నె.

Peahen, pē'hen', *n. s.* ఆడనెమలి.

Peak, pēk, *n. s.* పర్వతశిఖరము, కొన.

Peaked, *adj.* కూచిగావుండే. a ~ face or picked face అక్కులుచెక్కులు అంటుకొనిపోయినముఖము.

Peal, pēl, *n. s.* మహాధ్వని, మోత. a ~ of thunder ఉరుము. a ~ of bells సప్తస్వరక్రమముగావాగే ఘంటలనాదము. a ~ of abuse పొకభళితాతిట్లు. there was a ~ of guns ఫిరంగులుపొకభళిగావాగినవి. a ~ of laughter పకపకమనినవ్వినవ్వు.

To Peal, pēl, *v. n.* మోగుట, వాగుట. the ~ing echoes మహత్తైనప్రతిధ్వని.

Pear, pār, *n. s.* ఒకవిధమైనపండు, యిదిముంతవలె మొదిపండుఆకారముగావుంటున్నది. a ⌣ shaped pearl కోళముత్యము,గొగ్గిముత్యము. the prickly ⌣ or Cactus used in hedges నాగజెముడు. See Perch.

Pearl, perl, *n. s.* ముత్యము. an artificial ⌣ చిప్పముత్యము. mother of ⌣ ముత్యపుచిప్ప. a round ⌣ ఆణిముత్యము. ⌣ fishery ముత్యాలపలావము. the weight by which ⌣s are estimated చవ్వ. ⌣ ash రోతిమూడిదె,అనగాఒకవిధమైనశుద్ధముద్రపునాచుభస్మము. her eyes dropping liquid ⌣ జలమయమైన ముత్యములను కార్చుతూవుండేదాని కండ్లు. ⌣ barley శ్రేష్ఠమైనబారిలీబియ్యము.

Pearled, *adj.* ముత్యములతోఅలంకరించబడ్డ.⌣ earrings ముత్యాలుకట్టినబావగడలు.

Pearly, perl'y, *adj.* ముత్యాలవంటిభావళ్యమైన. ⌣ teeth ముత్యాలవంటిపండ్లు.

Peas, *n. s. plu.* బటానీలు.

Peasant, peś'ant, *n. s.* కాపు, కాపువాడు.

Peasantry, peś'ant-ry, *n. s.* కాపువాండ్లు.

Pease, pēse, *n. s.* గింజలు, పప్పు. ⌣ pudding వండినపప్పు.

Peashell, pē'shell', *n. s.* బటానీపొట్టు.

Peat, pēt, *n. s.* (Pet or favourite) See Pet.

Pebble, peb'ble, *n. s.* చిన్నరాయి, మొరమురాయి, నున్నటిగుండురాయి.

Pebbled, *adj.* చిన్నరాళ్లుగల, మొరమురాళ్లుగల.

Pebbly, peb'bly, *adj.* చిన్నరాళ్లమయమైన, మొరమురాళ్లమయమైన.

Peccability, pec-ca-bil'i-ty, *n. s.* అపరాధిత్వము.

Peccable, pec'ca-ble, *adj.* అపరాధియైన.

Peccadillo, pec-ca-dil'lō, *n. s.* అల్పదోషము, కొద్దితప్పు.

Peccant, pec'cant, *adj.* అపరాధి, దోషి, పాపి, చెడ్డదైన. ⌣ humours విషనీరు. ⌣ part దుర్బలముగావుండేభాగము.

Peccavi, *interj.* అపరాధినిఅపరాధిని. he cried ⌣ అపరాధినిఅపరాధినియన్నాడు.

Peck, peck, *n. s.* తూములోనాలుగోభాగము. a ⌣ of troubles దుఃఖసాగరము.

To Peck, peck, *v. n.* పక్షిముక్కుతోపొడుచుట, పక్షిముక్కుతోయేరుకొనితినుట. the bird ⌣ed at my hand ఆపక్షిముక్కుతోనాచేతిమీదపొడిచినది. the bird was ⌣ing up the grain ఆపక్షిగింజలనుయేరుకొనితింటూవుండినది.

Peckish, *adj.* hungry (a vulgar word.) ఆకలిగల.

Pectoral, pec'tor-al, *adj.* రొమ్ముసంబంధమైన.

To Peculate, *v. a.* అపహరించుట.

Peculation, pec-ū-lā'shon, *n. s.* అపహరించడము.

Peculator, *n. s.* అపహరించేవాడు.

Peculiar, pē-cūl'yar, *adj.* విశేషమైన, ముఖ్యమైన, వికారమైన. this name is ⌣ to this caste యీపేరుయీజాతికిమాత్రమేకలదు. these birds are ⌣ to this country యీదేశానికియీపక్షులువిశేషము,యీపక్షులుయీదేశములోనేకలవు. the జంధము is far from ⌣ to bramins జంధ్యముబ్రాహ్మణులకేవిశేషమనేదిలేదు, అనగాయితరులకు కూడాకద్దనిభావము. making silk is ⌣ to one insect యీపురుగుఒకటేపట్టునుకలగచేస్తున్నది. a gentle phrase for vile, bad; thus, a man of ⌣ temper వీడువిజాతియ్యమైనగుణముకలవాడు, ఒకతీరుమనిషి, వికారమైనమనిషి.

Peculiarity, pē-cū-li-ar'i-ty, *n. s.* విశేషము. this trade has some peculiarities యీవర్తకములో కొన్నివిశేషములువున్నవి.

Peculiarly, pē-cūl'yar-ly, *adv.* విశేషముగా, కేవలము. he is ⌣ situated వాడుఒకవిచిత్రమైనస్థితిలోవున్నాడు. ⌣ difficult అతికష్టమైన.

Pecuniary, pē-cūn'yar-y, *adj.* ద్రవ్యసంబంధమైన, ధనసంబంధమైన. ⌣ arrangement రూకలబందోబస్తు. ⌣ affairs రూకలతోచేరినవ్యాపారము.

Pedagogue, ped'a-gog, *n. s.* చదువులఅయ్యవారు, ఉపాధ్యాయులు,యిదియిప్పట్లోతిరస్కారశబ్దమైపోయినది.

A Pedal, (in a piano) *n. s.* Piano అనేయింగ్లీషువీణెయొక్కకాలు, దీన్నితొక్కితేతంబురయొక్కవిరడానుబిగించినట్టుస్వరభేదముకలుగుతున్నది.

Pedant, ped'ant, *n. s.* తానేపండితుడనిగర్వపడేవాడు, పిచ్చిపాండిత్యముగలవాడు.

Pedantic, pē-dan'tic, *adj.* పిచ్చిపాండిత్యపు. ⌣ expressions పిచ్చిపాండిత్యపుమాటలు.

Pedantry, ped'ant-ry, *n. s.* పిచ్చిపాండిత్యము.

Peddling, *adj.* నీచమైన, తుచ్ఛమైన, చిల్లర. a ~ trade అల్పవర్తకము. See Pedlar.

Pedestal, ped'es-tal, *n. s.* పీఠము, విగ్రహముయొక్క గాని, స్తంభముయొక్క గానిపీఠము.

Pedestrian, *n. s.* పాదచారి. a good ~ బాగానడిచేవాడు.

Pedestrianism, *n. s.* బాగానడిచేశక్తి. he was celebrated in ~ వాడుబాగానడిచేవాడనిప్రసిద్ధి.

Pedicle, ped'i-cle, *n. s.* తొడిమె, వృంతము.

Pedigree, ped'i-grée, *n. s.* వంశము,వంశావళి, వంశపారంపర్యము. he was of high ~ వాడుగొప్ప వంశస్థుడు.

Pediment, ped'i-ment, *n. s.* గృహముంటపాదులకు పైనముఖభాగమందుఅందముగాకట్టిఉండేటిది.

Pedlar, Pedler, ped'lĕr, *n. s.* అల్పవర్తకుడు,అంగడుమొదలైనవూరూరుతిరిగి అమ్మేవర్తకుడు.

Pedlery, ped'lĕr-y, *n. s.* అల్పవర్తకము, వీపుమీద మోసుకొనివూరూరుతిరిగిఅమ్మేవర్తకము, అట్లాఅమ్మేసరకులు.

Pedo-baptism, *n. s.* శిశువులకుజ్ఞానస్నానముచేసేమతము.

Peek, See Peak. **Peeked,** See Peaked.

To Peel, pēl, *v. a.* తోలువొలుచుట, తోలుతీసుట.

To Peel off, *v. n.* తోలువూడుట. the mortar ~ed off the wall గారలేచిపోయినది.

Peel, pēl, *n. s.* తోలు, పట్ట. the ~ of an orange కిచ్చిలితోలు. the ~ of an onion నీరుల్లిపొట్టు. the ~ of a green mango మామిడికాయమీదిచెక్కు. a baker's ~ రొట్టెలనుపొయిలోవేసియెత్తడాన కైవుండేపెద్దఅతిరపీటకలకవంటిపొకటినిముట్టు.

Peelings, *n. s.* తోలు, పట్ట. of a cocoanut మట్ట.

To Peep, pēp, *v. n.* తొంగిచూచుట. he ~ed into the well భావిలోతొంగిచూచినాడు. he ~ed out of the well భావిలోనుంచిపైకితొంగిచూచినాడు. a corner of the handkerchief ~ed out రుమాలుకొనబయిటికివచ్చినది,బయిటికిఅగుపడ్డది. when the corn ~s out of the ground మొలకలెత్తేటప్పుడు, మోసులెత్తేటప్పుడు. the child's teeth are just ~ing బిడ్డకుయిప్పుడేపండ్లుమొలుస్తవి. the tree ~ed out of the well ఆచెట్టుబావిలోనుంచిపైకికండ్లబడుతున్నది. he did not ~ abroad again for a week వారందినాలుగావాడుమళ్లీతలబయిటచూపలేదు.

Peep, pēp, *n. s.* మొదటకనుబడడము. at the ~ of day తెల్లవారకట్ల, ఉదయాన. I have had a ~ at the letter నేనుఆజాబునుచూచివున్నాను. give me a ~ నేనురవంతచూడని. I could not get a ~ at it దాన్ని నేనుచూడడానికివల్లకాలేదు.

Peephole, Peepinghole, *n. s.* తొంగిచూడడమునకై పెట్టివుండేరంధ్రము.

Peepul, *n. s.* (a tree in India) రావిచెట్టు,పిప్పలము.

Peer, pēr, *n. s.* సముడు, తుల్యుడు. he has no ~ in learning విద్యలోఆయనసమానుడు. among his ~s or equals తనతోటిపాటివాండ్లలో, సరిసమానులలో. or Nobleman or ~ of the realm సంస్థానాధిపతి, కులీనుడు.

To Peer, pēr, *v. n.* అగుపడుట, కనుబడుట, తొంగిచూచుట. that tree ~s above the wall ఆచెట్టుగోడకుపైగా కండ్లబడుతున్నది. the mountains ~ed above the clouds ఆకొండలుమేఘాలకుపైగాకండ్లబడుతవి. he ~ed into the well బావిలోతొంగిచూచినాడు.

Peerage, pēr'âge, *n. s.* Peer అనేపట్టము.

Peeress, pēr'ess, *n. s.* Peer అనేపట్టముగలవానిభార్య.

Peerless, pēr'less, *adj.* అసమానమైన.

Peerlessness, *n. s.* అసమానత.

Peevish, pē'vish, *adj.* చిటచిటలాడే, చిరచిరలాడే, ముండిపడే, అసహ్యపడే, మునురుమూతియైన. a man of ~ temper ముండిపడేవాడు. he was ~ ముండిపడ్డాడు.

Peevishly, *adv.* ముండిపడి.

Peevishness, pē'vish-ness, *n. s.* మునురుమూతితనము, ముండిపడేగుణము.

Peewit, *n. s.* (a bird) గుడ్డికొక్కరాయి అనేపక్షి, See Plover.

Peg, peg, *n. s.* కొయ్యచీల, మేకము,గూటము, గసిక. of a lute వీణెయొక్కచిరడా. the ~ of a top బొంగరముఆణి. a ~ in verse పాదపూర్ణకము. this is a mere ~ to hang a doubt on యిదివట్టిసాకు. he took them a ~ lower (Johnson) వాండ్లగర్వము అణగేటట్టుచేసినాడు. the nick-

name of Margaret (Johnson) లక్ష్మీ అనడానకు లచ్చి అన్నట్టు Margaret అనడానకు Peg అనిఅనడముకద్దు.

To Peg, peg, *v. a.* మేకుకొట్టుట, కొయ్యచీలతో బిగించుట. or cast a top బొంగరము వేసుట. or work పూనుకొని చేసుట.

Peg-top, *n. s.* బొంగరము, తాడుచుట్టి వేశేటిది.

Pelf, pelf, *n. s.* ధనము, సొత్తు, యిదినిందమాట.

Pelican, pel′i-can, *n. s.* (the smaller) గూడకొంగ, గూడబాతు. the larger చింకబాతు (Jerdon) చీకుబాతు? the one without a crest బొండిగోడకొంగ. the long legged — దేవరాయికొంగ, కొల్లేటికొంగ.

Pelisse, *n. s.* శైరవాణము.

Pellet, pel′let, *n. s.* ఉండ, వుండ. a — bow వుండ విల్లు.

Pellicle, pel′li-cle, *n. s.* పొర, పితోలు.

Pellitory, pel-li-tor-y, *n. s.* అక్కరకరయనేమందు దినుసు. See proof in the Tariff.

Pellmell, pell′mell′, *adv.* అల్లరిగా, దొమ్మిగా, గందరగోళముగా.

Pellucid, pel-lū′cid, *adj.* నిర్మలమైన, తేటైన, ప్రకాశమైన.

Pellucidity, *n. s.* నైర్మల్యము, నిర్మలత్వము, ప్రకాశము.

Pelt, pelt, *n. s.* తోలు, చర్మము.

To Pelt, pelt, *v. a.* రాళ్లతో కొట్టుట. they —ed him with stones వాడిమీదరాళ్లురువ్వినారు. he was —ing along the street వీధివెంటదబదబపరుగెత్తుతూవుండినాడు. a —ing shower జడివాన. —ing or trifling, petty స్వల్పమైన, అల్పమైన.

Peltmonger, pelt′mung-gĕr, *n. s.* మృగచర్మములనుఅమ్మేవాడు.

Peltry, *n. s.* మృగచర్మములు, మృగచర్మములవర్తకము.

Pelvis, pel′vis, *n. s.* కిగడుపు, పొత్తికడుపు.

Pembroke, *n. s.* ఒకవూరిపేరు. a — table మడుపుమేజాబల్ల.

Pen, pen, *n. s.* పేనా. a reed — కలము, లేఖిని. the iron — with which they write on palm-leaves గంటము. for cattle దొడ్డి, పశువులపెండెము. to make a — పేనాచిల్వుట, కలముచెక్కుట. this was a mere slip of the — యిదివట్టిహస్తదోషము, చేయితప్పు. this is a work of a very able — యిది మహాఘటికుడు వ్రాసినది. he is a very good penman ఆయనమంచిలేఖరి, మంచికవి.

To Pen, pen, *v. a.* or to confine దొడ్డిలోకితోలి మూసుట. or to write వ్రాసుట. have they any part in —ning those laws? యీచట్టములువ్రాయడములోవీండ్లేమైనాకలిసినారా.

Penal, pē′nal, *adj.* శిక్షావిషయమైన, దండనవిషయమైన. — laws దండనీతి. a — bond ముచ్చిలికా.

Penalty, pen′al-ty, *n. s.* శిక్ష, దండన, శాస్తి, ప్రాయశ్చిత్తము. to inflict a — శిక్షచేసుట. he suffered the extreme — of the law అంత్యశిక్షను పొందినాడు, అనగా వురిదీయబడ్డాడు.

Penance, pen′ance, *n. s.* ప్రాయశ్చిత్తము, తపస్సు, చేసినపాపమునకుపరిహారముగావిధించబడ్డకాయశోషణాదికర్మము. annoyance, trouble, ఆయాసము, సంకటము. it is a perfect — to dine in his house వాడింట్లోకూడుతినడము పెనుకోపికులాట.

Pence, pence, *n. s.* the *plu.* of Penny పైసాలు, నేబులు, డబ్బులు. See Penny. Loss of — troubled him దుడ్డుపోగొట్టుకొనిమొత్తుకొన్నాడు.

Penchant, *n. s.* ఆశ, భ్రాంతి.

Pencil, pen′cil, *n. s.* or wand శలాక, పుల్ల. to write with వ్రాసేపెణశిలు. a black lead — నల్లసీసపుపెన్సులు. a red lead — యెర్రసీసపుపేణశిలు. a slate — బలపము. a hair — or painter's brush తూలిక. a diamond — వజ్రశలాక. a — of rays యీరుకంతగుండావచ్చేసూర్యునివెలుగు, దీప్తిప్రాకారరంటూరు.

To Pencil, pen′cil, *v. a.* వ్రాసుట, చిత్రమువ్రాసుట.

Pencilled, *adj.* చిత్రముగావ్రాసిన. this flower is finely — యీపువ్వునుదివ్యముగావ్రాసివున్నది.

Pencilling, *n. s.* చిత్రపని.

Pendant, pen′dant, *n. s.* earring చెవినివేలాడేసొమ్ము. or flag ఆదోకవాటుగావుండేచిన్నధ్వజపటము. this is merely a — to the former book యిది దానికివట్టిపుకగ్రంథము, ఉపభాగము. or Counterpart ప్రతి, యీడు, జత. this is a — to his former conduct యిదివాడుమునుపుచేసినపనికి తోడుగా వున్నది.

Pendent, pen′dent, *adj.* వేలాడే.

Pending, pend′ing, *adj.* జరిగే. while the suit was ‿ ఆ వ్యాజ్యము జరుగుతూవుండగా. ‿ the decision you may keep this money వ్యాజ్యము తీరేదాకా యీరూకలు నీవద్దవుండవచ్చును.

Pendulous, pen′dū-lus, *adj.* వేలాడే.

Pendulum, pen′dū-lum, *n. s.* పెద్దఘడియారము యొక్క వెనకతట్టున వూగుతూవుండేబిళ్ల.

Penetrable, pen′ē-trable, *adj.* భేద్యమైన, ప్రవేశనీయమైన, చొరనిచ్చే. this cloth is not ‿ to the sun's rays యీగుడ్డ సూర్యకిరణాలను చొరనియ్యదు. or potent ఆవేశశక్తిగల, ఆవహించే, వ్యాపించే, వ్యాపనాశక్తిగల.

Penetralia, *n. s.* (the inner chambers of a temple) గర్భగృహము.

To Penetrate, pen′ē-trāte, *v. a.* ప్రవేశించుట, చొచ్చుట, దూరుట. the axe ‿d the wood గొడ్డలి కొయ్యలో దిగినది. rust ‿s into iron తుప్పు యినుము కుకట్టుతున్నది, యినుమును తింటున్నది. the water ‿d the wood ఆకొయ్యలో నీళ్లు వూరుతున్నది. we could not ‿ the forest మేము అడివిలో చొరలేకపోతిమి. I cannot ‿ into the meaning ఆయర్థము నాకు అవగాహనకాలేదు. I could not ‿ his meaning వాడిభావము నాకు తెలియలేదు. his words ‿d their hearts వాడిమాటలు వాండ్లమనస్సుకరిగినది.

Penetrating, *adj.* తీక్ష్ణమైన, చురుకైన. a ‿ mind తీక్ష్ణబుద్ధి. ‿ cold చెడ్డచలి.

Penetration, pen-ē-trā′shon, *n. s.* ప్రవేశించడము, చొరడము, దూరడము. or skill బుద్ధితీక్ష్ణము, చొరవ. as of holiness వ్యాపకము, వ్యాపకశక్తి.

Penetrative, pen′ē-trāt-ive, *adj.* ప్రవేశించే, చొచ్చే, దూరే. the air in this place was ‿ (or piercing) యీగాలిజిల్లుమని సూదులవలెపొడుస్తున్నది.

Penguin, pen′gŭin, *n. s.* సముద్రపుకాకి.

Peninsula, pen-in′shŭ-la, *n. s.* నాలికఆకారముగావుండేభూమి, అనగా మూడుతట్ల సముద్రముగలజిహ్వాకారమైనభూమి.

Penis, *n. s.* మేఢ్రము, లింగము, శిశ్నము, అంగము.

Penitence, pen′i-tence, *n. s.* ప్రాయశ్చిత్తము, అనుతాపము, పశ్చాత్తాపము, అనగా తానుచేసినపాపమునుగురించిపడేచింత. See Repentance.

Penitent, pen′i-tent, *adj.* పశ్చాత్తాపపడే, అనుతాపపడే. See Repentant.

Penitent, pen′i-tent, *n. s.* పశ్చాత్తాపపడేవాడు, అనుతాపపడేవాడు. a religious ‿ తపస్వి, వైరాగి.

Penitential, pen-i-ten′shal, *adj.* పశ్చాత్తాపముగల, అనుతాపముగల.

Penitentiary, pen-i-ten′sha-ry, *n. s.* or Confessor ప్రాయశ్చిత్తవిధాయకుడు. or prison చెరసాల.

Penitently, *adv.* పశ్చాత్తాపముగా.

Penknife, pen′nīfe, *n. s.* పేనాకత్తి, కలంచెక్కేచాకు.

Penman, pen′man, *n. s.* లేఖరి. he is a good ‿ మంచిలేఖరి, మంచికవి, బాగావ్రాసేవాడు. The inspired ‿ శ్రీమత్తీశ్వరుడు.

Penmanship, pen′man-ship, *n. s.* వ్రాసేశక్తి.

Pennant, pen′nant, Pennon, pen′non, *n. s.* ధ్వజము, కేతనము.

Pennated, pen′nāt-ed, *adj.* రెక్కలుగల.

Penniless, *adj.* దుడ్డులేని, బీదైన, నిరుపేదఅయిన.

Penny, pen′ny, *n. s.* దుడ్డు, డబ్బు, కాసు, యింగ్లీషులో పన్నెండో భాగమైన నాణ్యము. one ‿ is about eight pāï. A silver ‿ రూక. when the silver coin is meant, the plural is *pennies:* when the copper coin is meant, the plural is *pence.* In Matt. XX. A† says ముద్రాపాద and ముద్రాచతుర్థాంశం.

Penny-royal *n. s.* ఒకమూలిక, ఒకవిధమైనతులసి యనవచ్చును.

Penny-weight, pen′ny-wāt, *n. s.* యిరువైనాలుగు రతులయెత్తు, దీనికిపుటాకురములు dwt. అనివ్రాస్తారు.

Penny-wise, *n. s.* గుమ్మడికాయపోయ్యేదితెలియక ఆవగింజపొయ్యేదానికిపీకులాడేవాడు.

Pennyworth, pen′ny-wurth, *n. s.* నయము. he had that horse at ‿ ఆగుర్రమువాడికినయముగా చిక్కినది. a small quantity డబ్బంత.

Pensile, pen′sile, *adj.* వేలాడే, వూగులాడే.

Pension, pen′shon, *n. s.* an allowance made to any one without an equivalent; the allowance made as an acknowledgement for any emi-

nent and distinguished services, పనిచేయుచున్నట్టుగా కియిచ్చేజీతము, జీవనోపాధి, కొలువుకొలిచితో య్యనివాడుగా వుండేవానికి యిచ్చేజీతము, భరణము.

To Pension, pen′shon, *v. a.* to support by an arbitrary allowance, జీవనోపాధి యేర్పరచుట, పనిచేయుచున్నట్టుగా జీతమిచ్చేటట్టునిర్ణయించుట, కొలువుకొలిచితోయ్యనివాడుగా వుండేవానికిగాని దివానము నకునిండా మేలుచేసినవానికిగాని భరణమేర్పరచుట.

Pensionary, pen′shon-ar-y, *n. s.* ఒకవిధమైన మేజస్ట్రీటుఅధికారి.

Pensioner, pen′shon-ĕr, *n. s.* కొలువుచూడక జీతము తీసేవాడు, పూరికైజీతముతీసితినేవాడు, కొలువుకొలిచితోయ్యనివాడుగావుంటిగాని దివానమునకునిండా మేలుచేసినవాడుగావుంటిగాని పూరికైజీతము తింటూవుండేవాడు, మనోవృత్తి తీసుకొనేవాడు, వర్షాశనముపుచ్చుకొనేవాడు.

Pensive, pen′sive, *adj.* విచారగ్రస్తమైన, చింతగా వుండే, వ్యాకులముగావుండే, యేమో ఆలోచనగావుండే.

Pensively, pen′sive-ly, *adv.* విచారముగా, చింతగా, వ్యాకులముగా.

Pensiveness, *n. s.* విచారము, చింత, వ్యాకులము.

Pent, pent, *adj.* shut up, confined మూయబడ్డ, కప్పబడ్డ, యిరుక్కొన్న, అడుచుకొన్న. all the family was ⌣ up in one small room ఆసంసారమంతా వొకచిన్నగదిలోయిముడుకొనివుండినది, మహాయిరకటముగావుండినది, యిబ్బందిగావుండినది. I have been ⌣ up in this room for a month యీనెల్లాండ్లనుంచిమొక్కడికీపోకుండా యీగదిలోకూలబడివున్నాను. how can a flower grow if it is ⌣ up? వొకపుష్పమునుయిరకటముగా కట్టిపెట్టితేఅదియెట్లాపెరుగును. a ⌣ roof యేటవాలుగావుండే చూరు. a ⌣ roof house పైలయిల్లు, దూలకట్టుయిల్లుమొదలైనయేటవాలుచూరులుగలయిల్లు.

Pentagon, pen′ta-gon, *n. s.* పంచకోణాకారము.

Pentameter, pen-tam′ĕ-tĕr, *n. s.* వొకవిధమైనశ్లోకము.

Pentateuch, pen′ta-tūc, *n. s.* ఆదిపంచకము, అనగా బైబిలులో మొదటి అయిదు కాండలు. the phrase in E† is స్మృతిపంచకం, ఆగమపంచకం.

Mill says పంచశాస్త్రములు. The strict meaning is పంచకం q. v. in Watson's Dict.

Pentecost, pen′tĕ-cōst, *n. s.* వొకపండుగపేరు, దీన్ని Whitsuntide అనిఅంటారు.

Penthouse, pent′hoŭse, *n. s.* తాళ్వారము, యేటవాలుగావుండేవసారా, పంచపాళి.

Penultimate, *n. s.* కడాపటిఅక్షరమునకుయివతలి అక్షరము, అనగా హైదరాబాదుఅనేశబ్దములో, బా, అనేఅక్షరమున్ను వెనకటి అనేశబ్దములో, క, అనేఅక్షరమున్ను Penultimate అనబడుతవి.

Penumbra, pĕ-num′bra, *n. s.* సూర్యచంద్రాదిగ్రహణకాలీన అపూర్ణవా అప్రకృతఛాయ, సూర్యచంద్రాదులగ్రహణసంబంధమైనలేనీడ.

Penurious, pĕ-nū′ri-us, *adj.* పిశినారిగావుండే, పిశినితనముగల, లోభియైన. a ⌣ dinner దరిద్రపు కూడు, అయినట్టుపోయినట్టుచేసిపెట్టినభోజనము. a ⌣ man దుడ్డంటుచ్చేవాడు.

Penuriously, *adv.* పిశినారితనముగా, పిశినారిగా.

Penuriousness, pĕ-nū′ri-us-ness, *n. s.* పిశినారితనము.

Penury, pen′ū-ry, *n. s.* లేమిడి, బీదరికము, దారిద్ర్యము.

Peon, *n. s.* (Portugueze for a *foot* soldier) బంట్రోతు, ప్యాదా, జవాను, ఫలాయతు.

Peony, pĕ′ō-ny, *n. s.* వొకవిధమైనయెర్రపుష్పము.

People, pēple, *n. s.* జనము, జనులు, ప్రజ, ప్రజలు, లోకులు, మనుష్యులు. rich ⌣ ధనవంతులు. poor ⌣ బీదలు. all ⌣ అందరు. a few ⌣ కొందరు. these ⌣ వీండ్లు. those ⌣ వాండ్లు. my ⌣ నా వాండ్లు. her ⌣ దానిజనము, దానివాండ్లు. ten ⌣ పదిమంది. Note—"The People, λαος as an influential and important body is రాజ్. See Asiatic Res. XVII. 400-901, where it is stated that the Membu people (in Asam N. E. of Calcutta) acknowledge no other authority but that of the Rāj or people generally. Thus like the Americans they are republicans. "Peoples" (plural) అనగా Nations.

To People, pēple, *v. a.* ప్రజలతోనింపించుట. the nations that ⌣ the earth భూమిలోవుండేజాతులు.

Peopled, *adj.* జనముగల. this country is thickly ⌣ యీదేశముప్రజలతోనిండివున్నది. this country

is thinly — యీదేశములోజనముతక్కువ. that island was — from England ఆ లంకవాండ్లు సీమలోనుంచివచ్చినవాండ్లు.

Pepper, pep′pĕr, *n. s.* మిరియము, మిరియాలు. red — మిరపకాయలు. long — పిప్పళ్లు,తోకమిరియాలు, చలవమిరియాలు. the dried long — vine పిప్పలికట్టె. the root of the long — పిప్పలిమూలం. — water (a kind of soup) చారు. a — corn మిరపగింజ. the colour called — and salt నెరిసిన తలవెంట్రుకలవలె తెలుపు నలుపు కలిసి వుండే వొకవన్నె. a — corn rent నగరికట్టుము, అనగా బ్రతియమనుభవించేవారుదివాణమునకుయేటూర్ల్పము గాచెల్లించేకట్టుము.

To Pepper, pep′pĕr, *v. a.* మిరపపొడిచల్లుట, మిరియాలుపెట్టుట. he —ed them soundly వాండ్లను బాగాకొట్టినాడు, బాగా తిట్టినాడు.

Peppermint, pep′pĕr-mint, *n. s.* మిరియాలద్రావకము.

Peppery, *adj.* or Peevish చిరచిరలాడే,మండిపడే.

Peptic, pep′tic, *adj.* జీర్ణకారియైన.

Pepul, *n. s.* or Peepul tree రావిచెట్టు.

Per, *prep.* వొకటింటికి. — diem దినమువొకటింటికి, యిదిబత్తెమును గుర్చించినమాట. — month నెలవొకటింటికి. — annum సంవత్సరమువొకటింటికి. — volume పుస్తకమువొకటింటికి. ten — cent నూటికిపది. one rupee — ten carts పదిబండ్లకు వొకరూపాయచొప్పున. Per-se సహజముగా, స్వతః,తనకుతానే.

Peradventure, per-ad-ven′tûre, *adv.* or Perhaps వొకవేళ.

To Perambulate, per-am′bû-lāte, *v. a.* చుట్టూరుతిరుగుట,సంచరించుట. to — or beat the bounds పొలిమేరతొక్కుట. he —d the town వూరంతాతిరిగినాడు.

Perambulation, per-am-bû-lā′shon, *n. s.* తిరగడము, సంచరించడము.

Perambulator, *n. s.* కొలబండి,దోవలుకొలిచే నవాటినికొలిచేచక్రము.

Perceivable, per-cēv′a-ble, *adj.* కనుక్కోతగిన.

To Perceive, per-cēve′, *v. a.* కనుక్కొనుట, తెలుసుకొనుట, గ్రహించుట. I did not — him నేనువాన్ని కనుక్కోలేదు. when they —d me వాండ్లునన్ను కనుక్కొన్నప్పుడు.

Perceived, *adj.* కనుక్కొన్న, తెలుసుకొన్న.

Percentage, *n. s.* నూటికియింతఅనేపంపు. he levied a — upon these goods యీసరుకులకు నూటికియింతఅని పుచ్చుకొన్నాడు.

Perceptibility, per-cep-ti-bil′i-ty, *n. s.* గోచరత్వము, గ్రాహ్యత. this proves the — of the difference ఆభేదము తెలిసేటిదనియిందువల్ల తెలుస్తున్నది.

Perceptible, per-cep′ti-ble, *adj.* తెలిసే, అగుపడే, గోచరమయ్యే, గ్రాహ్యమయ్యే. the difference is just — ఆభేదము తెలిసి తెలియకవున్నది.

Perception, per-cep′shon, *n. s.* దృష్టి, గోచరత్వము, గ్రాహ్యత, జ్ఞానము. I have no — of his meaning వాడిభావమేమిటో నాకుతెలియలేదు. this cleared their —s యిందువల్లవాండ్లకు తేటయాయినది.

Perceptive, per-cep′tive, *adj.* గ్రాహకమైన, తెలుసుకొనే. the — power గ్రాహకశక్తి.

Perch, perch, *n. s.* పక్షికూర్చుండేకొయ్య. there is a — across the cage ఆపంజరములో పక్షికూర్చుండడానకు అడ్డముగా వొకకొయ్యవున్నది. a measure of five yards and a half అయిదున్నరగజప్రమాణము, అయిదున్నరగజకోల. a fish వొకవిధమైనచేప.

To Perch, perch, *v. n.* పక్షికూర్చుండుట. the people were —ing on the top of the house వాండ్లుకొంగలవలె ఆయింటిమీదవుండిరి. there was a sentinel —ed on the rock ఆకొండమీద వొంటిగా వొకడుపారావుండెను. he —ed his troops on the wall వాడిదండునుకోటమీదికెక్కించినాడు.

Perchance, per-chănce′, *adv.* వొకవేళ.

To Percolate, per′cô-lāte, *v. a.* and *v. n.* వడికట్టుట, వస్త్రగాళితముచేసుట.

Percolated, *adj.* వడికట్టిన,వస్త్రగాళితముచేయబడ్డ.

Percolation, per-cô-lā′shon, *n. s.* వడికట్టడము, చెమర్చడము.

Percussion, per-cush′on, *n. s.* దెబ్బ, ఆఘాతము. See Blow, Stroke.

Percussion caps, *n. s.* రాగికొట్టాలు is the phrase in the Tariff.

Perdition, per-dish′on, *n. s.* నాశనము,వినాశము, చేటు.

Perdue, per-dūe′, *adv.* దాగి, దాగినవాడై. he lay ~ దాగివుండినాడు, మరుగైవుండినాడు.

Perdurable, per′dū-rable, *adj.* permanent, lasting, శాశ్వతమైన, నిరంతరమైన. See Scott's Napoleon p. 804.

Peregrination, per-ê-gri-nā′shon, *n. s.* దేశాటనము, దేశముతిరగడము. during his ~ వాడు దేశదేశములు తిరిగేటప్పుడు.

Peremptorily, per′em-tor-i-ly, *adv.* ఖండితముగా, ఖండింపుగా, ఘట్టిగా. these horses are to be sold ~ యీగుర్రములను వచ్చిన వెలకు అమ్మివేస్తారు.

Peremptory, per′em-tor-y, *adj.* sweeping, ఖండితమైన. a ~ order ఖండితమైన ఉత్తరువు. the goods were put up for ~ sale ఆ సరుకు యెంతకుపోతే అంతకు విక్రయించి వేశేటట్టు పెట్టబడ్డది.

Perennial, per-enn′yal, *adj.* నిత్యమైన, అన్నిఋతువులలోవుండే, సంవత్సరము పొడుగునావుండే. grass is ~ కసువు యెప్పుడున్ను వుంటున్నది. this stream is ~ యిది నదీ ప్రవాహిని, యెప్పుడున్ను ప్రవహిస్తున్నది.

Perfect, per′fect, *adj.* సంపూర్ణమైన, సాంగమైన, కొరతలేని, నిర్దోషమైన. this is not a ~ circle యిది సంపూర్ణమైన చక్రముకాదు. a ~ stranger బొత్తిగా కొత్తగరగనివాడు. this is ~ injustice యిది వట్టి అన్యాయము. she is a ~ beauty దాని అందానికి కొరతకున్ను వలేదు, కొరత అనకు లేదు. this book is not ~ యీ గ్రంథము సాంగముగా వుండలేదు, తక్కువగావున్నది. a ~ scarlet మంచియెరుపు, శుద్ధయెరుపు. the ~ tense సంపూర్ణభూతకాలము. the ~ or saints సిద్ధులు. he who is ~ పూర్ణుడు. In Col. IV. 12. సిద్ధః A†

To Perfect, per′fect, *v. a.* సంపూర్తిచేసుట.

Perfected, *adj.* సంపూర్ణమైన. he was ~ సిద్ధుడైనాడు.

Perfectibility, *n. s.* సిద్ధి. the believers in human ~ యోగీశ్వరులుకలరనినమ్మేవాండ్లు, సిద్ధులుకలరనినమ్మేవాండ్లు.

Perfection, per-fec′shon, *n. s.* సంపూర్ణత, సంపూర్తి, పరిపక్వము. the ~ of the dance consisted in turning round rapidly గిరుక్కునతిరగడము ఆయాటకు ముఖ్యము. as government advances towards ~ we see more reward and less punishment ప్రభుత్వము యెంతచక్కబడితే అంతశిక్ష పరిపాలనము తక్కువున్ను అనుగ్రహమున్ను కలుగుతున్నది. he brought the business to ~ ఆపనిని పరిపూర్తిచేసినాడు. that fruit grows in ~ in this country ఆ పండ్లు యీదేశములో బాగాపండుతవి. intellectual ~ జ్ఞానపరిపూర్తి. the divine ~s or attributes ఐశ్వర్యములు.

Perfectly, per′fect-ly, *adv.* సంపూర్ణముగా, మిక్కిలి, నిండా, బొత్తిగా.

Perfidious, per-fid′yus, *adj.* ద్రోహియైన, వంచకుడైన, విశ్వాసఘాతకుడైన.

Perfidiously, per-fid′yus-ly, *adv.* ద్రోహముగా, వంచనగా, విశ్వాసఘాతకముగా.

Perfidiousness, per-fid′yus-ness, Perfidy, per′fi-dy, *n. s.* ద్రోహము, వంచన, విశ్వాసఘాతకము.

To Perforate, per′fō-rāte, *v. a.* బెజ్జముచేసుట, తొలుచుట. to ~ the ear or nose కుట్టుట, పొడుచుట.

Perforated, *adj.* బెజ్జముచేయబడ్డ, కుట్టిన, పొడిచిన.

Perforation, per-fō-rā′shon, *n. s.* బెజ్జము, రంధ్రము.

Perforce, per-fōrce′, *adv.* విధిలేక. I ~ supposed him to be a relation of yours వాణ్ని మీ చుట్టమని నమ్మవలసివచ్చినది, నమ్మక విధిలేదు. you must ~ come నీవు రాక విధిలేదు.

To Perform, per-fōrm′, *v. a.* చేసుట, నెరవేర్చుట. he ~ed the part of the king and I the part of the minister వాడు రాజుగావుండినాడు నేను మంత్రిగావుంటిని. she ~ed the part of a mother to them అది వాండ్లకు తల్లివలెవుండినది.

To Perform, per-fōrm′, *v. n.* ఆడుట. he ~ed very well as king వాడు రాజువేషముకట్టి బాగా ఆడినాడు. the dances ~ this evening సాయంకాలము బోగముండ్లు ఆడబోతారు.

Performance, per-fōrm′ance, *n. s.* చేయడము, నెరవేర్చడము. in the ~ of the duty ఆపనిచేయడములో, నెరవేర్చడములో. Johnson's Dictionary is a wonderful ~ యిది దివ్యమైన గ్రంథము. I urged the ~ of his promise వాడు చెప్పినట్టుచేయమని చెప్పుతూ వచ్చినాను. he failed in the ~ of his vow ప్రార్థన చెల్లించక తప్పినాడు. a litera-

ry ~ గ్రంథము, కవిత్వము. were you present at the ~? ఆయాటకు గానిపాటకు గానినీవుపుం టివా. during the ~ ఆడగా, లేక పాడగా. a musical ~ మేళము.

Performer, per-fôrm'ĕr, *n. s.* చేసేవాడు, నెరవే ర్చేవాడు, నటి, పాత్ర, పాటకుడు. a ~ of his duty స్వధర్మమునుఆచరించేవాడు.

Perfume, per'fūme, *n. s.* పరిమళము, పరిమళద్ర వ్యము. after the flower lost its ~ పుష్పముయొ క్కవాసనపోయినతరువాత. they burn ~s in the temples గుళ్లలోధూపము వేస్తారు.

To Perfume, per-fūme', *v. a.* పరిమళింపచేసుట. this flower ~s the whole house యీపుష్పము యిల్లంతా వాసన కొట్టుతున్నది. she ~d her clothes అదిబట్టలకువాసనవేసినది.

Perfumer, per-fūm'ĕr, *n. s.* పరిమళద్రవ్యములను అమ్మేవాడు.

Perfumery, *n. s.* పరిమళద్రవ్యములు.

Perfunctory, per-fungc'tor-y, *adj.* slight, careless, అశ్రద్ధైన, ఉపేక్షైన, పట్టులేని.

Perhaps, per-haps', *adv.* ఒకవేళ, యేమో, కాబో లు. ~ he said so అన్నాడేమో, అన్నాడుకాబో లు. ~ not కాదేమో.

Pericardium, per-i-cârd'yum, *n. s.* హృత్కోశము, గుండెమీదిపొర.

Pericarp, *n. s.* కర్ణిక, తామరపుష్పనడిమిదిమ్మె.

Pericranium, *n. s.* కపాలము, పుర్రె, కపాలముమీ దిపొర.

Perigee, per'i-ġee, *n. s.* ఆకాశమందుగ్రహపథ ములో యితరగ్రహములకన్న భూమికి సమీపము గావుండేప్రదేశము.

Peril, per'il, *n. s.* అపాయము, ఆపద. this will put his head in ~ యిందుచేతవాడితలకు అపా యమువచ్చును, ప్రాణానికిమోసమువచ్చును. God preserved him in all the ~s of the sea వాడి కిసముద్రములో వచ్చినగండములకంతాదేవుడుకా పాడినాడు. he will answer it at his own ~ అ దిపంచాలో చెడ్డో వాడితలపాడు. I will answer it at my own ~ దానికియేమివచ్చినానాతలపాడు. I did this at my own ~ యేమివచ్చినారానీయని చేసినాను. he jumped over the wall at the ~ of his life ప్రాణానికితెగించిగోడమీదనుంచిదుమికినా డు. he did it at the ~ of his appointment ఉ ద్యోగముపోతేపోతుందని దాన్నిచేసినాడు. touch me at your ~ నన్ను అంటితివాచూడు. you must attend here at your ~; or, you will fail. to attend at your ~ యిక్కడికిరాకపోతివాచూడు, అనగా తొందరవచ్చును. you will attend there to-morrow at your ~నీవురేపురాకపోతేనీకుతొం దరవచ్చును.

Perilous, per'il-us, *adj.* అపాయమైన,ఆపత్కరమై న,సంకటమైన. In several vulgar senses చెడ్డ. as see Johnson's 2d and 3d sense.

Period, pē'ri-od, *n. s.* కాలము, నియమితకాలము, వాక్యముయొక్కముగింపు, గీటు. at that ~ the king died ఆకాలములో రాజుచచ్చినాడు. the ~ of an hour ఒకఘంటసేపు. the ~ of life is uncertain జీవముతోవుండేకాలముఅనిశ్చయము. during the ~ of childhood బాల్యదశలో. the ~ of a week వారందినాలు. this disease put a ~ to his life యీరోగముతోవాడిఆయుస్సము గిసినది. the praises of the king filled the first ~ మొదటిగీటురాజస్తుతి. at a former ~ పూర్వ ము,పూర్వకాలమందు. at a later ~ అటుపిమ్మట, తర్వాత.

Periodical, pē-ri-od'i-cal, *adj.* నియమితకాలములో వచ్చే, కాలక్రమముచొప్పనసంభవించే. ~ rains కాలవర్షములు, ఆయాకాలములో కురిసేవర్షము లు. a ~ fever ఆహికజ్వరము. ~ feasts ఆయా కాలములోవచ్చేపండుగలు. ~ attacks of gout నియమితకాలములో తగులుతూవచ్చే వాయుప్పొ ప్పి.

Periodical, pē-ri-od'i-cal, *n. s.* నియమితకాలము లోపుట్టేసమాచారపత్రిక, లేకగ్రంథము. Newspapers and magazines and reviews are ~s సమాచారపత్రికలుఆయానియమితకాలములోపు ట్టేటివి.

Periodically, pē-ri-od'i-cal-ly, *adv.* ఆయానియమి తకాలములో.

Peripatetic, per-i-pa-tet'ic, *n. s.* సంచారమతము, అనగారెండువేలయేండ్లకిందటగ్రీక్కుదేశమందుపుం డినఒకమతము.

Periphery, pē-rif'ē-ry, *n. s.* ఆవారము,మండలము.

Periphrasis, pē-rif'ra-sis, *n. s.* బాహుళ్యముగాచె ప్పడము, దీర్ఘముగాచెప్పడము. Periphrasis—

instead of "death," we may say The loss of life: instead of "you did this"—we may say "a certain person did this." His partner, i. e. his wife. An illustrious personage: (that is, the King or the Queen.) Thus fire is called The destructive element. He was drowned, becomes He found a watery grave; a doctor is called A son of Esculapius: and every sailor A son of Neptune. See Chambers's Edinb. Journal for Jan. 1845. Thus, He departed చనిపోయెను, తీరిపోయెను instead of he died చచ్చెను. See Trollope on Iliad 10 verse 8 here it clearly is ఉత్ప్రేక్ష.

To Perish, per'ish, *v. n.* చెడుట, చెడిపోవుట, చచ్చుట, నశించుట, క్షయించుట. he ~ed with hunger ఆకలితో చచ్చినాడు. that poem has ~ed ఆ కావ్యమిప్పుడు లేదు.

Perishable, per'ish-able, *adj.* చెడే, చెడిపొయ్యే, నశించే, లయించే.

Perishableness, *n. s.* నశించేగుణము. from the ~ of these commodities యీ సరుకులు నిలిచేటివి కావు గనుక.

Perished, *adj.* చెడిన, చెడిపోయిన, నశించిన, లయించిన. I was ~ with cold చలిచేత చస్తిని.

Perishing, *adj.* చెడిపొయ్యే, నశించే.

Periwig, per'i-wig, *n. s.* మాయ వెంట్రుకలు, మారు వెంట్రుకలు.

Periwinkle, per'i-wing-kle, *n. s.* sea snail వొక విధమైన నత్తగుల్ల. or flower వొక విధమైన పుష్పము.

To Perjure himself, *v. a.* తప్పుసత్యము చేసుట, అసత్యము చేసుట. he ~d himself తప్పుసత్యము చేసినాడు.

Perjured, *adj.* తప్పుసత్యము చేసిన.

Perjurer, *n. s.* తప్పుసత్యము చేసేవాడు.

Perjury, per'jŭr-y, *n. s.* అసత్యము, అప్రమాణము, తప్పుసత్యము.

To Perk, perk, *v. a.* కులుకుట.

Permanence, per'ma-nence, *n. s.* నిలకడ, స్థిరత.

Permanent, per'ma-nent, *adj.* స్థిరమైన, శాశ్వతమైన. a ~ appointment నిలకడైన వుద్యోగము.

Permanently, per'ma-nent-ly, *adj.* స్థిరముగా, శాశ్వతముగా. this is ~ settled దీనికి తిరుగులేదు.

Permission, per-mish'on, *n. s.* శెలవు, అనుజ్ఞ, అనుమతి, ఉత్తరువు. they went without my ~ నా అనుమతి లేక పోయినారు.

To Permit, per-mit', *v. a.* శెలవు యిచ్చుట, ఉత్తరువు యిచ్చుట, అనుజ్ఞ యిచ్చుట. they dug down the bank and ~ted the water to flow కట్టను తవ్వి నీళ్లను పోనిచ్చినారు. he ~ted me to go నన్ను పోనిచ్చినాడు. I will never ~ this దీనికి నేను యెంతమాత్రము ఆమోదించను. God ~ted him to kill them వాండ్లను చంపితే చంపనీయని వుండినాడు. why did you ~ them to do so? వాండ్లను అట్లా యేల చేయనిస్తివి. ~ me to say one thing నేను వొకటి చెప్పనియ్యండి. the Hindu law ~s of polygamy హిందు ధర్మశాస్త్ర ప్రకారము పెండ్లిమీద పెండ్లి చేసుకోవచ్చును. time does not ~ me to write any more యింకా వ్రాయడానికి సావకాశము లేదు. if time ~s సావకాశము వుంటే.

Permit, per'mit, *n. s.* రవానా, రహదారి.

Permitted, *adj.* ఆమోదించిన.

Permutation, per-mū-tā'shon, *n. s.* In grammar ఆదేశము. or complete change మారడము.

Pernicious, per-nish'us, *adj.* చెడ్డ, దుష్ట, ఉపద్రవకరమైన, హానికరమైన.

Perniciously, per-nish'us-ly, *adv.* ఉపద్రవముగా, హానిగా.

Peroration, per-ō-rā'shon, *n. s.* ఆశ్వాసగర్భము, ప్రసంగము యొక్క ముగింపు మాటలు, సంగతము పాడి ముగించడము. [సమాపక వాక్యము. Droz.]

Perpendicular, per-pen-dic'ū-lar, *adj.* నిలువైన. a ~ line నిలువు గీటు. a ~ mark on the forehead నిలువు బొట్టు. a horizontal mark on the forehead అడ్డబొట్టు.

To Perpetrate, per'pė-trāte, *v. a.* చేసుట, యిది దుష్కృత్యమును గురించిన మాట. he ~d this murder యీ ఖూనిని చేసినాడు, హత్య చేసినాడు. he ~d a rape చెరబట్టినాడు.

Perpetration, per-pė-trā'shon, *n. s.* చేయడము, నేరము చేయడము.

Perpetrator, *n. s.* చేసేవాడు, నేరము చేసేవాడు.

Perpetual, per-pet'ū-al, *adj.* నిరంతరమైన, యెడతెగని.

Perpetually, per-pet'ū-al-ly, *adv.* సర్వదా, నిరంతరము, యెడతెగక, యెల్లప్పుడున్ను, అనవరతమున్ను.

To Perpetuate, per-pet'ū-āte, *v. a.* శాశ్వతముగా వుండేటట్టు చేసుట. this poem ~s his fame యీ కావ్యము అతనికీర్తిని శాశ్వతము చేసినది.

Perpetuity, per-pê-tū'i-ty, *n. s.* స్థిరత, నిత్యత్వము, నిరంతరత్వము. he gave it them in ~ దాన్ని వాండ్లకు శాశ్వతముగా యిచ్చినాడు.

To Perplex, per-plex', *v. a.* చిక్కుల బెట్టుట, కలవరపరచుట, గాబరాచేసుట, చీదరబెట్టుట.

Perplexed, *adj.* చిక్కులబడ్డ, కలవరపడ్డ, గాబరాపడ్డ, చీదరపడ్డ. a ~ account చిక్కుగా వుండే లెక్క. చిక్కుగా వుండే వృత్తాంతము. I was much ~ at this యిందుకునిండా కలవరపడితిని.

Perplexing, *adj.* చిక్కైన, చీదరైన, కలవరమైన.

Perplexity, per-plex'i-ty, *n. s.* చిక్కు, కలవరము, చీదర.

Perquisite, per'qûi-site, *n. s.* పైవరుబడి, పైఆదాయము. "*Stealings*" is the Yankee phrase.

Perry, per'ry, *n. s.* పీరుఅనేపండ్లతో చేసిన సారాయి.

To Persecute, per'sê-cûte, *v. a.* or tease మతద్వేషమును పట్టి హింసించుట, పీడించుట, బాధించుట. the musquitoes ~ the infant ఆబిడ్డను దోమలు హింసపెట్టుతవి.

Persecution, per-sê-cū'shon, *n. s.* మతద్వేషమును పట్టి హింసించడము, పీడించడము, బాధించడము. In 2 Tim. III. 11. Διωγμοι తాడనం A† In 2 Tim. 3. 12. shall suffer ~s διωχθησονται తాడనాఘటిష్యతే. A†.

Persecutor, *n. s.* మతద్వేషమునుపట్టి హింసించేవాడు, పీడించేవాడు, బాధించేవాడు.

Perseverance, per-sê-vēr'ance, *n. s.* దృఢాధ్యవసాయము, పట్టు, నిలకడ, స్థిరము. he has no ~ in study వాడికి చదువులో పట్టులేదు.

To Persevere, per-sê-vēre', *v. n.* ఒకటేపట్టుగా వుండుట. he ~s in study ఒకటేపట్టుగా చదువుతాడు.

Persevering, *adj.* పట్టినపట్టువదలని.

Perseveringly, *adv.* ఒకటేపట్టుగా, జీమూతముగా.

Persia, *n. s.* పారిసీదేశము.

Persian, *n. s.* (language) పారిసీభాష. (man) తురకమనిషి. (silk) ఒకవిధమైనపట్టువస్త్రము.

Persiflage, *n. s.* యెగతాళిమాటలు, వేడుకమాటలు.

To Persist, per-sist', *v. n.* పట్టినపట్టువదలకుండా వుండుట, మూర్ఖముచేసుట, ఒకటేపట్టుగా వుండుట, పట్టుదలగా వుండుట, హఠముచేసుట. he ~s in drinking యెంతచెప్పినావినక పూరికెతాగుతాడు.

Person, persn, *n. s.* మనిషి. there were ten ~s పదిమంది వుండిరి. respectable ~s పెద్దమనుష్యులు. old ~s వృద్ధులు. several ~s male and female కొన్నిమంది మొగవాండ్లున్ను ఆడవాండ్లున్ను. attendants upon the king's ~ రాజపరిచారకులు. they secured his ~ వాణ్ని పట్టుకొన్నారు. a ~ in a comedy వేషము. a rich ~ ఆస్తివంతుడు. a ~ holding a situation ఉద్యోగస్థుడు. a clever ~ ఘట్టివాడు. young ~s పిల్లకాయలు. a great number of ~s బహుమంది. no ~ was there అక్కడ యెవరూ లేరు. a few ~s do so కొందరు అట్లాచేస్తారు. any ~ యెవరైనా. some ~ or other యెవరో. a certain ~ ఒకడు, ఒకతె. God is no respector of ~s (Acts X. 34.) దేవునికి జనులయందు పక్షపాతములేదు. or body దేహము, ఆకారము, స్వరూపము. he did this to disguise his ~ తనస్వరూపము కనబడకుండా వుండడమునకై యిట్లాచేసినాడు. her ~ was exposed దాని వొళ్లు తెలిసినది, అనగా మానము తెలిసినది. her entire ~ was covered with a shawl దాని వొళ్లంతా శాలువతో కప్పివుండినది. he violated her ~ దాన్ని చెరిపినాడు. he went in ~ తానే పోయినాడు, స్వయంగా పోయినాడు. in grammar the 1st person ఉత్తమపురుష. the 2d ~ మధ్యమపురుష. the 3d ~ ప్రథమపురుష. a ~ in the trinity త్రిమూర్తులలో ఒకడు. a divine ~ (hypostasis) in the same మూర్తి. a 3d ~ or Bystander పరుడు, అన్యుడు. God accepteth no man's ~ Job XXXIV. 19. (literally, פנים face,) ముఖము. and Matt. XXII. 16.

Personable, per'son-able, *adj.* అందమైన, సుందరమైన.

Personage, per'son-âge, *n. s.* పెద్దమనిషి, గొప్పమనిషి.

Personal, per'son-al, *adj.* స్వకీయమైన. ~ labour స్వకాయకష్టము. ~ experience స్వానుభవము. he made a ~ request స్వయంగా మనివిచేసుకొన్నాడు, తానేమనివిచేసుకొన్నాడు. his ~ appearance was required వాడే హాజరుకావలసివచ్చినది. ~ attractions శరీరసౌందర్యము. I shall consider this a ~ favour నాకే చేసిన ఉప

కారముగాయెంచుకొంటాను. ~ invective పేరె త్తిచేసినదూషణ,యిట్టివాణ్ని ఆనిగురించిచేసినదూషణ. my ~ enemy నాతలకారాదనేవాడు, నా పేరంటే కారాదనేవాడు, శత్రువు. he made a ~ remark against me నామీద ఆక్షేపణలు చేసినాడు, నిష్ఠూరముగా మాట్లాడినాడు. ~ pronouns పురుషత్రయసర్వనామములు. in law ~ property జంగమరూపమైనఆస్తి. ~ violence చెయ్యిమించడము. they committed no ~ violence వాండ్లు చెయ్యిమించలేదు. charges of ~ violence బలాత్కారముగా చెయిఅంటడముచెయిమించడము మొదలైనవి. The dispute has become ~ కలహముముదిరినది.

Personality, per-son-al′i-ty, *n. s.* or individuality పృథక్భూతత్వము, మూర్తిమత్త్వము. or reviling దూషణ. he indulged in personalities నిందించినాడు, అధిక్షేపణలాడినాడు.

Personally, per′son-al-ly, *adv.* స్వతః,స్వయముగా, తానే.

To Personate, per′son-āte, *v. a.* ఒకడికిబదులుగా ప్రవర్తించుట. he ~d the king వాడురాజుగా నటించినాడు. a lawyer ~s his client వ్యాజ్యగాడికిబదులులాయరువ్యవహరిస్తాడు.

Personification, per-son-i-fi-cā′shon, *n. s.* అచేతనమందుచేతనత్వారోపణము,ఆనగాసర్వత్వ్పకుమేఘాదులయందుమనుష్యత్వారోపణము. the grove smiles ఆచెట్లునవ్వుతవి. the mountain frowns ఆకొండముఖముచిట్లిస్తున్నది. England sent her sons to rule India యింగ్లియాదేశమునుయేలడానకుయింగ్లండుదేశముఆపెకొడుకులనుపంపెను. she was a ~ of fury ఆపెకోపావతారముగావుండెను. he is a ~ of horror వాడుభీకరమూర్తి.

To Personify, per-son′i-fȳ, *v. a.* or represent నటించుట, బదులుగావుండుట. he personified the king, I personified the minister వాడురాజుగా నటించెను నేను మంత్రిగానటిస్తిని. the poet has personified the earth as a woman కవిభూమిని ఒకస్త్రీగావర్ణించినాడు. he danced like a personified Bolero (Don Juan XIV. 39.) తాండవమేవచ్చి అవతరించినట్టు ఆడినాడు. Death is personified as Yama మృత్యువుయముడియొక్క అవతారము.

Perspective, per-spec′tive, *n. s.* (a glass through which things are viewed) దుర్భిను. or science దూరములో ఆగుపడేవస్తువులనుతద్వత్తుగావ్రాసే చిత్రశాస్త్రము. or view దృష్టి, దర్శనము.

Perspective, per-spec′tive, *adj.* దృష్టిసంబంధమైన.

Perspicacity, per-spi-cac′i-ty, *n. s.* సూక్ష్మదృష్టి, తీక్ష్ణదృష్టి.

Perspicuity, per-spi-cū′i-ty, *n. s.* స్పష్టత, వైశద్యము, తేట.

Perspicuous, per-spic′ū-us, *adj.* స్పష్టమైన, స్ఫుటమైన, తేటైన, విశదమైన.

Perspicuously, *adv.* స్పష్టముగా, తేటగా.

Perspicuousness, *n. s.* స్పష్టత, వైశద్యము, తేట.

Perspiration, per-spi-rā′shon, *n. s.* చెమట, స్వేదము.

To Perspire, per-spīre′, *v. n.* చెమటబోసుట, చెమర్చుట.

To Persuade, per-sūāde′, *v. a.* బోధించుట, బోధించిలోపరచుకొనుట. I spoke a long time but could not ~ him నేనుయెంతచెప్పినా వాడునాకువంగలేదు. I wish I could ~ you to do this ఆకార్యనేనుయెంతచెప్పినావినవు. he ~d me to do this వాడిబోధనకులోబడిదీన్నిచేస్తిని. he could not ~ himself to drink the medicine ఆమందుతాగేటందుకువాడికిమనసురాలేదు. I am ~d that these men are brothers వీండ్లు అన్నదమ్ములనినాకురూఢిగావున్నది. I am ~d that this is wrong యిదితప్పనినాకురూఢి. he was at last ~d తుదకుఒప్పినాడు.

Persuasion, per-sūā′zhon, *n. s.* బోధన, బోధించడము. or creed, faith, మతము. he listened to her ~s దానిబోధనకులోబడ్డాడు. a man of the Musulman ~ తురకమతస్థుడు.

Persuasive, per-sūā′sive, *adj.* మనస్సుకరిగించే. ~ language మనసుకరిగించేమాటలు.

Persuasively, *adv.* మనస్సుకరిగేటట్టుగా.

Pert, pert, *adj.* తుంటైన, పొగరుబోతైన, తలకొవ్విన, అమర్యాదమైన, మూర్ఖమైన.

To Pertain, per-tān′, *v. n.* సంబంధించుట. this handle ~s to that hammer యీపిడి ఆసుత్తెసంబంధమైనది, ఆసుత్తెది. these men ~ to that regiment యీసిపాయీలుఆపటాళముతో చేరినవాండ్లు. the finger ~s to the hand ఆవేలుచేతితో

చేరినది. it ~s to a master to protect his servants యజమానుడు సేవకులను రక్షించడము ధర్మము.

Pertinacious, per-ti-nā'shus, *adj.* పిడివాదముగల, మొండి, మూర్ఖమైన.

Pertinaciously, per-ti-nā'shus-ly, *adv.* పిడివాదముగా, మూర్ఖముగా.

Pertinaciousness, Pertinacity, per-ti-năc'i-ty, *n. s.* పట్టు, మూర్ఖము, మొండితనము.

Pertinence, per'ti-nence, Pertinency, *n. s.* ఉపయుక్తత, పొందిక. I do not see the pertinency of your objection నీవు చేసిన ఆ క్షేపణ పొందికగా వుండేటట్టు నాకు తోచలేదు.

Pertinent, per'ti-nent, *adj.* పొందికగావుండే, తగిన, యుక్తమైన, సంగతమైన.

Pertinently, *adv.* సంగతముగా, యుక్తముగా.

Pertly, pert'ly, *adv.* తుంటతనముగా, పోకిరుబోతుతనముగా, అమర్యాదగా, మూఢత్వముగా.

Pertness, *n. s.* తుంటతనము, పోకిరుబోతుతనము, అమర్యాద, మూఢత.

Perturbation, per-tur-bā'shon, *n. s.* కలవరము, తత్తరపాటు, కొందలము, వైకల్యము.

Peruke, per'ūke, *n. s.* మారుజెంట్రుకలు, మాయజెంట్రుకలు, యిది పూర్వము మొగవాండ్లు కట్టుకొనేటిది.

Perusal, pe-rūs'al, *n. s.* చదవడము, పారాయణము. during the ~ of the letter ఆ జాబును చూస్తూవుండగా.

To Peruse, pe-rūse', *v. a.* చదువుట, పారాయణము చేసుట.

To Pervade, per-vāde', *v. a.* వ్యాపించుట, నెరయుట. the scent ~d the grove ఆ వాసనతో తోంటానిండినది, వ్యాపించినది.

Pervaded, *adj.* వ్యాపించిన, నెరసిన, నిండిన.

Pervading, *adj.* వ్యాపించే, అన్నిచోట్లనుండే.

Perverse, per-verse', *adj.* మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన. ~ circumstances అసాధ్యమైనపని, వల్లకానిపని. a ~ disease మొండిరోగము.

Perversely, per-verse'ly, *adv.* ముష్కరముగా, మూర్ఖముగా.

Perverseness, per-verse'ness, *n. s.* మూర్ఖత్వము, ముష్కరత్వము, మొండితనము.

Perversion, per-ver'shon, *n. s.* చెరుపు, సంకర, మారుబాటు, వ్యత్యాసము. this is a ~ of the truth యిది మారుబాటు.

To Pervert, per-vert', *v. a.* చెరుపుట, మారుబాటు చేసుట, వ్యత్యాసము చేసుట. he ~ed their minds వాండ్లమనస్సును చెరిపినాడు.

Perverted, *adj.* చెడ్డ, మారుబాటైన, వ్యత్యస్థమైన. a man of ~ mind వ్యత్యస్థమైనమనసుగలవాడు.

Perverter, *n. s.* చెరిపేవాడు.

Pervious, per'vi-us, *adj.* చొరదగిన, దూరతగిన. this wood is not ~ యిది దూరరానిఅడివి. Gauze is ~ to the air గాజుగుడ్డలో గాలిచొరబడుతున్నది. a wretched shed, ~ to wind and weather గాలికిన్ని వానకున్ను అడ్డముకానటువంటిదిక్కుమాలిన పొకవందిలి.

Pest, pest, *n. s.* or disease మారి, తెవులు, చీడ. or annoyance పీడ, బాధ, ఉపద్రవము, తొందర. these musquitoes are a great ~ యీదోమలవల్ల మహోపద్రవముగావున్నది.

To Pester, pest'ĕr, *v. a.* తొందరపెట్టుట, పీడించుట, హింసించుట.

Pestering, *adj.* తొందరపెట్టే, పీడించే, హింసించే.

Pesthouse, pest'house, *n. s.* మారిశాల, రోగులశాల.

Pestiferous, pes-tif'er-us, *adj.* అంటితేఅంటుకొనే, సోకే, ఉపద్రవకరమైన, రోగజనకమైన. a ~ smell పాపిష్ఠికంపు.

Pestilence, pes'ti-lence, *n. s.* అంటితేఅంటుకొనే రోగము, మారి, తెవులు, ధూమము, చీడ, పీడ.

Pestilent, *adj.* అంటితేఅంటుకొనే, ఉపద్రవకరమైన, రోగజనకమైన, చెడ్డ, దుష్ట. a ~ fellow దుష్టుడు.

Pestilential, pes-ti-len'shal, *adj.* అంటితేఅంటుకొనే, ఉపద్రవకరమైన, రోగజనకమైన, చెడ్డ, దుష్ట.

Pestle, pes'tle, *n. s.* రోకలి, ముసలము. a large ~ without any iron tip రోకటిబండ. the stone ~ used to grind any thing moistened రుబ్బుగుండు.

Pet, pet, *n. s.* of anger అలుక. or a favourite ముద్దులపట్టి. a ~ parrot పెంపుడుచిలక. a woman's ~ or favourite man వలపుసొగసుగాడు. a ~ name ముద్దుపేరు. I saw she was in a ~ అది అలిగివున్నట్టువుండెను.

To Pet, pet, *v. a.* ముద్దుగా పెంచుట, గారాబము గా పెంచుట. ~ted గారాబముగా పెంచిన.

Petal, pet′al *or* pē′tal, *n. s.* దళము, రేకు, ఆకు.

Petard, pė-târd′, *n. s.* ఒకవిధమైనఫిరంగి.

Petit, *n. s.* pronounced Petty, See Petty.

Petition, pė-tish′on, *n. s.* మనివి, విజ్ఞాపనము, విన్నపము, అర్జీ. or Presentation మహజరునామా.

To Petition, pė tish′on, *v. a.* మనివిచేసుకొనుట, విజ్ఞాపనముచేసుకొనుట, విన్నపముచేసుకొనుట, అర్జీయిచ్చుకొనుట. he ~ed me to do this దీన్నిచేయవలెనని నన్ను అడుక్కొన్నాడు. he ~ed them for his life తన్ను చంపవద్దని వేడుకొన్నాడు. he ~ed them in vain యితనిమనివిని వాండ్లు విన లేదు.

Petitioner, pė-tish′on-ĕr, *n. s.* మనివిచేసుకొనేవాడు, అర్జీదారుడు.

Petitio principii, or begging the question in logic అసిద్ధేతువు, అదియెట్లాగంటే, దైవాధీనంజగత్సర్వం మంత్రాధీనం తుదైవతం, తన్మంత్రంబ్రాహ్మణాధీనంబ్రాహ్మణో మమదేవతా, The universe is subject to the gods: the gods obey the spells: those spells are in the hands of the Bramins: ergo the bramins are our gods. In this popular verse, if the first axiom be granted, the second is begging the question: for we deny that the gods are subject to spells మొదటికారణము వుండనీ, దేవతమంత్రాధీనముఅనే రెండోదియెట్లా నిజము దాన్ని నిరూపించు, యేలనంటే దేవతమంత్రాధీనము కాదని నేము అంటాము, అయితే అది నీవు చెప్పే హేతువు. You must not beg the question. Another instance. "As this pagoda was built a thousand years ago." Here you beg the question: first prove that this pagoda, was built a thousand years ago, యీగుడి వెయ్యేండ్లకు మును కట్టబడ్డదిగనుక నీవు చెప్పేది అసిద్ధేతువు, యీమాట మొదలు నిజముకాదు, యీగుడి వెయ్యేండ్లకు మును కట్టబడ్డదనే మాటను నిరూపించు, నిజపరుచు.

Petrifaction, pet-ri-fac′shon, *n. s.* రాయి అయిపోవడము, కొయ్యరాయి అయిపోవడము. this is a ~ యిది రాయి అయిపోయిన కొయ్య, యిది మును కొయ్యగా వుండి యిప్పుడు రాయిగా వుండేటిది.

Petrified, *adj.* రాయి అయిపోయిన, శిలగా అయిపోయిన. I was ~ with horror భయముచేత స్తంభించిపోయినాను.

To Petrify, pet′ri-fȳ, *v. a.* రాయిగా చేసుట, శిలగా చేసుట. this water petrifies wood యీనీళ్లలో వేసిన కొయ్య రాయి అయిపోతున్నది.

Petroleum, *n. s.* భూమిలో పుట్టే ఒకవిధమైన తైలము.

Petticoat, pet′ti-cȯt, *n. s.* పావడ, కోక. he is under ~ government అదియెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడుతాడు.

Pettifogger, pet′ti-fog-gĕr, *n. s.* బండవ్యాజ్యముల నుపట్టేలాయరు, బండవ్యాజ్యములను పైనవేసుకొని తిరిగేవాడు. he lives by pettifogging బండవ్యాజ్యములను పైనవేసుకొని పొట్టపోసుకొంటాడు.

Pettiness, *n. s.* అల్పత్వము, నీచత్వము.

Petting, *n. s.* అలుక.

Pettish, pet′tish, *adj.* చిరచిరలాడే, మంకిపడే.

Pettishness, *n. s.* చిరచిర, మంట.

Pettitoes, pet′ti-tȯś, *n. s.* పందిపాదము, పందికాలి వేళ్లు, యిది పాదములకు మెగతాళిమాట.

In Petto, pet′tȯ, *adv.* రహస్యముగా, గుప్తముగా, గూఢముగా.

Petty, pet′ty, *adj.* చిన్న, కొద్ది, స్వల్పమైన, క్షుద్రమైన. a ~ Court చిన్నకోర్టు. a ~ Prince స్వల్పరాజు, కొద్దిసంస్థానాధిపతి. a ~ theft or ~ larceny స్వల్పదొంగతనము.

Petulance, pet′ū-lance, *n. s.* ముంగోపము, దురహంకారము.

Petulant, pet′ū-lant, *adj.* ముంగోపియైన, రేగే, దురహంకారముగల. the tongue of man is ~ and his thoughts are variable మనిషికి నాలికె నిలుపు అనగాదుడుకు, మనసు చంచలము.

Petulantly, *adv.* ముంగోపముగా, రేగి, దురహంకారముగా.

Pew, pū, *n. s.* గుడికివచ్చినవాండ్లు కూర్చుండడానకై వేసివుండే ఆసనము. Pewopener గుడిలో ఒకపనివాడు.

Pewit, *n. s.* వుల్లంకిపిట్ట, గుడ్డికొక్కిరాయిపక్షి. See Lapwing.

Pewter, pū′tĕr, *n. s.* పిత్తు.

Phaeton, fā′ė-ton, *n. s.* ఒకవిధమైన నాలుగుచక్రాల పెద్దబండి.

Phalanx, fă′langx, *n. s.* ఒకవిధమైనపటాళము, ఒకవిధమైన సేనావిన్యాసము.

Phallus, *n. s.* లింగము. the plant called ⌴ impudicus మగలింగమనే ఒకచెట్టు.

Phantasm, fan'taṡm, *n. s.* మాయరూపు, భూతము, పిశాచము. Phantasy, See Fancy. Smollett's Fathom, p. 1.

Phantasmagoria, *n. s.* ఇంద్రజాలము, రాక్షసతాండవము, భూతప్రేతపిశాచములు నటించేటట్టు చేసే ఒకఆట.

Phantom, fan'tom, *n. s.* భూతము, దయ్యము, పిశాచము. or mere fancy వట్టిమాయ, వట్టిభ్రమ, వట్టితలంపు.

Pharisaical, far-i-sā'i-cal, *adj.* Pharisee అనేమతసంబంధమైన, యూదమతములో దొంగఆచారములు మెండుగనుక pharisaical అంటే దొంగ ఆచారములుగల, దొంగభక్తిగల. ⌴ holiness is of no use దొంగఆచారముచేతనేమి రాదు, ఆత్మశుద్ధి లేని ఆచారమదియేల. the ⌴ doctrine was that there is no resurrection nor angel nor spirit.

Pharisee, *n. s.* Pharisee అనేమతస్థుడు, దొంగఆచారములుగలవాడు, మాయభక్తిగలవాడు.

Pharmacopœia, făr-ma-cō-pē'ya, *n. s.* మందులఅంగడి, ఔషధయోగపుస్తకము.

Pharmacopolist, făr-ma-cop'ō-list, *n. s.* ఔషధములుఅమ్మేవాడు.

Pharmacy, fâr'ma-ċy, *n. s.* ఔషధములుచేసేశాస్త్రము, ఔషధములుచేసేవ్యాపారము.

Pharos, fā'ros, *n. s.* a light-house రేవుదీపము, అనగా వాడవాండ్లకుదిక్కు తెలియడానకై దీపముపెట్టేవున్నస్థానము.

Phasis, fā'sis, *n. s.* చంద్రునికళ. *plu.* Phases.

Pheasant, feṡ'ant, *n. s.* నేలనెమలివంటి ఒకపక్షి, అడివికోడివంటి ఒకపక్షి. the crow ⌴ జముడుకాకి.

Phenicopterus, *n. s.* ఒకవిధమైనకొంగ. See Flamingo.

Phenix, fē'nix, Phœnix, *n. s.* కవికల్పితమైనహంసవంటి ఒకపక్షి, యిది ఒంటిగావుండేటిది, దీనికిన్ని రెండ్లుఆయుస్సు, యిది అవసానకాలములో తానేచితిపేర్చుకొని దానిమీద పండుకొనివుండగా సూర్యకిరణములచేతదహనమైపోతున్నదనిన్ని మరిన్ని కొన్నాళ్లకుతర్వాత ఆభస్మమువల్ల మళ్లీఆపక్షిపుట్టుతున్నదనిన్ని ప్రతీతి. he was a perfect ⌴ అతడుపురుషరత్నము.

Phenomenon, fė-nom'ė-non, *n. s.* అద్భుతము, విపరీతము, ఉత్పాతము. *plu.* Phenomena.

Phial, fī'al, *n. s.* సీసా.

To Philander, *v. n.* ఒకతెనువృథాగాచుట్టుకొనితిరుగుట. he ⌴ed there along time బహుదినాలు దాన్నివృథాగాచుట్టుకొనితిరిగినాడు.

Philanthropic, *adj.* లోకోపకారియైన, దయాళువైన.

Philanthropist, fi-lan'thrō-pist, *n. s.* సర్వోపకారి. లోకోపకారి, దయాళువు, పరోపకారి.

Philanthropy, fi-lan'thrō-py, *n. s.* సర్వోపకారము, లోకోపకారము, భూతదయ, దయాళుత్వము, See on "Love" In Titus. III. 4. ప్రేమ. C†. పుణ్యవత్వం. A†.

Philippic, fi-lip'pic, *n. s.* దూషణకావ్యము, దూషణగ్రంథము. he wrote a long ⌴ against them వాండ్లమీదనిండాదూషణ వ్రాసినాడు.

Philistines, *n. s.* Philistine దేశస్థులు. or foes పగవాండ్లు.

Philo, a lover of ఆసక్తుడు. This word is only used in compounds, thus, Philomathes, a lover of learning విద్యాసక్తుడు. Philopatria, love of a father పితృవాంఛ. Philophilus, he who loves his friends మిత్రాసక్తుడు. Philotechnos, loving art i. e. skilful విద్యాసక్తుడు.

Philologer, fi-lol'ō-ġĕr, Philologist, fi-lol'ō-ġist, *n. s.* వ్యాకరణవేత్త, లాక్షణికుడు.

Philological, fil-ō-loġ'i-cal, *adj.* వ్యాకరణసంబంధమైన, లాక్షణికమైన.

Philology, fi-lol'ō-ġy, *n. s.* శబ్దశాస్త్రము, వ్యాకరణము, లక్షణశాస్త్రము.

Philomel, fil'ō-mel, *n. s.* మధురముగా రాత్రిపాడేపక్షి, చకోరము, కోకిలముషీటివంటి ఒకపక్షి.

Philomot, fil'ō-mot, (Feuille-mort) *n. s.* పండాకువర్ణము.

Philoprogenitiveness, *n. s.* కామాతురత, రత్యుత్సుకత.

Philosopher, fi-los'ō-fĕr, *n. s.* శాస్త్రి, జ్ఞాని, పండితుడు, తార్కికుడు. or Patient నిశ్చింతభావముగలవాడు, సర్వసంగపరిత్యాగి, కీడుమేలుసమముగావిచారించేవాడు. or an atheist నాస్తికుడు. he is quite a ⌴ and does not care what people say వాడునిశ్చింతభావముగలవాడైలోకులుచెప్పేమాటలనులక్ష్యపెట్టడు.

Philosopher's-stone, fi-los'ō-fērs-stōne, *n. s.* స్పర్శవేదిమణి,యినుము మొదలైనవాటినిబంగారుచేసేగుళిక.

Philosophical, fil-ō-sof'i-cal, *adj.* శాస్త్రీయమైన, జ్ఞానసంబంధమైన, నిశ్చింతభావముగల. this is a ~ explanation యిది శాస్త్రసమ్మతమైనవివరణము. he shewed a very ~ indifference to money వాడు రూకలనుగురించి నిశ్చింతభావముగా ఆలక్ష్యముగావుండినాడు. in a ~ manner యథాశాస్త్రము.

Philosophically, *adv.* జ్ఞానముగా, నిశ్చింతభావముగా, శాస్త్రీయముగా, యథాశాస్త్రము.

To Philosophize, *v. n.* వితర్కించుట, కారణమునువిచారించుట. he ~d much regarding this యిందునుగురించిబహుదూరముతర్కించినాడు.

Philosophy, fi-los'ō-fy, *n. s.* 1. Knowledge natural or moral జ్ఞానము, స్థూలసూక్ష్మజ్ఞానము. 2. Hypothesis or system upon which natural effects are explained సిద్ధాంతము,మతము. 3. Reasoning; argumentation తర్కము,హేతువాదము. 4. The course of sciences read in the schools శాస్త్రాభ్యాసక్రమము. శాస్త్రము,విద్య,పాండిత్యము, నిశ్చింతభావము, సమభావము,నిబ్బరము. investigation of cause and effect కార్యకారణభావవివేచనము. natural ~ ప్రకృతివిషయకజ్ఞానము, ప్రపంచవిషయకజ్ఞానము. in mathematics గణితశాస్త్రములో అత్యుత్తమమైన శాస్త్రము. moral ~ నీతివిద్య. divine ~ వేదాంతము. the ~ of dreams స్వప్నశాస్త్రము. the ~ of drunkenness మత్తతావిషయకశాస్త్రము. this is all vain reasoning and false ~ యిది అంతావట్టికుతర్కము, పిచ్చిమతము. the Hindu ~ says that eclipses are caused by Rahu and Ketu రాహుకేతువులచేతగ్రహణముసంభవిస్తున్నదని హిందువులసిద్ధాంతము. when he lost his estate he shewed great ~ వాడిసొత్తుయావత్తుపోయినప్పటికిన్నినిశ్చింతగావుండినాడు, తొణకకుండావుండినాడు. you make no use of your ~ నీజ్ఞానమెక్కడికిపోయినది. he shewed no ~ మనసుకట్టలేకపోయినాడు, నిబ్బరముగావుండలేకపోయినాడు. In Coloss. II. 8. విప్రలంభన. Cf. గురువాక్యం, విద్య Af. జ్ఞానము. P. Bates's Rural ~ వనవాసిచెప్పిన జ్ఞానమార్గము. Brougham's Political ~ మాంత్రికశాస్త్రము. As meaning Atheism or freethinking నాస్తికమతము.

Philtre, *n. s.* వలపుమందు.

Phiz, fiz, *n. s.* మూతి, మోర,యిదిముఖానికిమొరటామాట.

Phlebotomize, flē-bot'ō-mīze, *n. s.* నెత్తురుతియ్యడము. the disease was cured by ~ నెత్తురుతీసినందువల్లఆరోగముకుదిరినది.

Phlegm, flem, *n. s.* in the throat కఫము,శ్లేష్మము, గళ్ల, తెమడ. or indifference జడత్వము, నిశ్చింత, ఉదాసీనత, స్తబ్ధత.

Phlegmatic, fleg-mat'ic, *adj.* జడుడైన,నిశ్చింతభావముగల, ఉదాసీనతగల, స్తబ్ధుడైన, మందుడైన.

Phlogistic, *adj.* జ్వలించే, తపించే, దహించే.

Phlogiston, flō-gis'tŏn *or* flō-gis'ton, *n. s.* దాహకత్వము.

Phœnix, *n. s.* See Phenix.

Phosphorescent, *adj.* వేడిలేకరాత్రిళ్లువెలిగే. the glow-worm has a ~ light మిణుగురుపురుగుకు వేడిలేకరాత్రిళ్లువెలిగేవొకవెలుతురుకద్దు.

Phosphoric, *adj.* వేడిలేకచీకట్లోవెలిగేవొకవస్తుసంబంధమైన. ~ light is mentioned in the Raghuvamsam IX. 70. సలలితకుసుమప్రవాళశయ్యాం, జ్వలితమహౌషధిదీపికాసనాథాం.

Phosphorus, fos'fō-rus, *n. s.* వేడిలేకచీకట్లోవెలిగేవొకవస్తువు.

Phrase, frāse, *n. s.* మాట, పదము,వాక్యము,వచనము. this book has many ancient ~s యీగ్రంథములో కొన్నిప్రాచీనపదములువున్నవి. this is a common ~ యిదిసామాన్యమైనమాట. this is a remarkable ~ యిది విచిత్రమైన ప్రయోగము. this is a vulgar ~ యిదినీచమాట.

Phraseology, frā-sē-ol'ō-gy, *n. s.* పాకము, శయ్య. the ~ is easy యిదిసులభమైనపాకము.

Phrenology, *n. s.* కపాలపరీక్ష, అనగాకపాలముయొక్క ఆకారమును పట్టిమనిషియొక్క గుణములను నిశ్చయించేశాస్త్రము.

Phrensy, fren'sy, *n. s.* పిచ్చి, వెర్రి, పైత్యము, చలచిత్తత.

Phthisic, tis'ic, *n. s.* క్షయరోగము.

Phthisical, *adj.* క్షయరోగముగల, క్షయించిన.

Phylactery, fy-lac'ter-y, *n. s.* యహూదీకేశ ఖ్యులు కట్టే ఒకవిధమైనరక్ష.

Phymosis, *n. s.* పెరిగినతోలు.

Physical, fyś'i-cal, *adj.* (natural) సహజమైన, స్వాభావికమైన, ప్రకృతిసిద్ధమైన. in ⌣ strength he is my superior కాయపుష్టిలో వాడు నాకు అధికుడు. ⌣ exertion కాయకష్టము. his ⌣ system is deranged వాడిదేహస్థితితప్పినది. ⌣ force దేహదార్ఢ్యము. he kept her quiet by ⌣ force ఆమెలేవకుండా తనబలమంతావేసి అణచినాడు. it is a mere question of ⌣ force బలాబలాలచూపు ద్దే. the ⌣ difficulties are very great ప్రకృతిసిద్ధమైనసంకటములుప్రబలము. I do see the ⌣ possibility of this యిదిసహజముగా అయ్యేటిది కాదు, యిదికొంచెములోఅయ్యేదికాదని నాకుతోచున్నది.

Physically, *adv.* ప్రకృత్యా, స్వభావముగా, సహజముగా. though ⌣ alive he is politically dead జీవచ్ఛవముగావున్నాడు, అధికారతః చచ్చినాడు, శరీరతఃవున్నాడు, శరీరమువున్నదిగానిఅధికారము పోయినది. it is ⌣ impossible బొత్తిగావల్లకాదు.

Physician, fy-sish'an, *n. s.* వైద్యుడు, చికిత్సకుడు.

Physick, *n. s.* మందు, ఔషధము. he took ⌣ yesterday నిన్నబేదికిపుచ్చుకొన్నాడు. the science of healing వైద్యము, చికిత్స. he studied ⌣ for four years నాలుగేండ్లువైద్యశాస్త్రముచదివినాడు. he practised ⌣ there అక్కడవైద్యముచేస్తూవుండినాడు. Physicks సర్వపదార్థవివేచకశాస్త్రము. the physick nut (Iatropha Carcas, Ainslie 2. 45.) నేపాళము.

To Physick, *v. a.* to give medicine బేదికియిచ్చుట, మందుయిచ్చుట. she ⌣ed her children బిడ్డలకు బేదికిపోసినది. he ⌣ed himself మందుపుచ్చుకొన్నాడు.

Physiognomist, fyś-i-og'nó-mist, *n. s.* ముఖభావమువల్లమనోభావమును తెలుసుకొనేశాస్త్రవేత్త.

Physiognomy, fyś-i-og'nó-my, *n. s.* ముఖభావమువల్లమనోభావమును తెలుసుకొనేశాస్త్రము, ముఖభావము, ముఖము. his ⌣ is that of a Musulman వాడిముఖముతురకముఖమువలెవున్నది.

Physiological, fyś-i-ô-log'ic-al, *adj.* ప్రకృతివిషయమైన, పదార్థతత్వవివేచకశాస్త్రసంబంధమైన.

Physiology, fyś-i-ol'ô-gy, *n. s.* పదార్థతత్వవివేచకశాస్త్రము.

To Piaffer, *v. n.* to brag. తనసామర్థ్యముచూపించుట, తనడంభమునుఅగుపరుచుట.

Pial, Pyal, *n. s.* or Bulk తిన్నె.

Pia-mater, pï-a-mā'tër, *n. s.* మంచితల్లి, అనగా మెదడుమీందిసన్నతోలు. he is diseased in the ⌣ వానిమెదడుకురోగముతగిలినది.

Piano *or* Piano-fort, *n. s.* అనేకతంతులుగల ఒకవిధమైనసంగీతవాద్యము.

Piastre, *n. s.* ఒకవిధమైనబంగారునాణెము, సుమారు రెండున్నర రూపాయికిసరే ఒకవిధమైననాణెము. ten piastres (in Egypt) are less than two shillings.

Piazza, pi-az'za, *n. s.* నడమంటపము, అనగా వారపాకవలెవుండేమంటపము, వసారా.

Pic-nic, See Pick-nick.

Pica, pï'ca, *n. s.* ఒకవిధమైనఅచ్చుఅక్షరము.

Picaroon, pic-a-rûn', *n. s.* ఒకవిధమైనదొంగ.

Pice, *n. s.* (Indian word for a half penny) పైసా. ten ⌣ పదిపైసాలు.

To Pick, pick, *v. a.* to choose or select యేర్పరచి యెత్తుకొనుట, యేరుట. he ⌣ed a way through the jungle ఆయడవిలోతడవుడుతూపోయినాడు. the thief ⌣ed my pocket ఆదొంగనాజేబులో వుండినదాన్ని దొంగిలించినాడు. he was ⌣ing his teeth with a straw గడ్డిపోచతో పండ్లుకుట్టుకొంటూవుండినాడు. to clean చక్కబెట్టుట, ఒలిచివేసుట, గిచివేసుట, గిచియెత్తివేసుట. she ⌣ed the cotton clean దూదినిపింజతీసినది. the barber ⌣ed their ears మంగలవాడువాండ్లకుగుబిలితీసినాడు. she ⌣ed her child's head clean తలచూచినది, పేలుచూచినది. she ⌣ed the rice quite clean ఆబియ్యాన్నిరాళ్లురప్పలులేకుండా బాగాయేరినది. he ⌣ed the fowl కోడిబొచ్చునుపీకినాడు. to peck ముక్కుతోపొడుచుట. the crow ⌣ed the flesh out of the wound ఆకాకిపుంటిలోనిమాంసమును పీకినది, పెరికినది. they ⌣ed a quarrel with him వాడితో ఒకజగడముపెట్టుకొన్నారు. to rob దొంగిలించుట. he kept his hands from ⌣ing and

stealing చెయిదుడుకు లేకుండా వుండినాడు. to open a lock ఆయుధముతో తెరుచుట. he ~ed the lock ఆబీగమును ఆయుధముతో తెరిచినాడు, మారుతాళము వేసి తెరిచినాడు. to eat slowly వుణికివుణికి తినుట. he had no appetite but ~ed a little ఆకలిలేనందున రెండు మెతుకులు కొరికినాడు. the crow ~ed the fruit to pieces ఆ కాకి పండును ముక్కుతో తునకలు తునకలుగా పొడిచివేసినది. he ~ed a hole in the wood ఆ కొయ్యలో బొక్క తొలిచినాడు. they tried to ~ a hole in my coat నామీద తప్పు మోపజూచినారు. he tried to ~ a hole in the evidence ఆ సాక్షికి వొక స్తంటు వెతకడమునకు చూచినాడు. he ~ed the mud off his feet కాలిలో అంటుకొన్నబురదను గీకివేసినాడు. he ~ed the paint off the wall వర్ణమును గీచివేసినాడు. he ~ed out one fruit ఆ పండ్లలో వొకటియేర్పరచియెత్తుకొన్నాడు. he ~ed out the kernel with his knife కత్తితో పప్పును తీసివేసినాడు. he tried to ~ out the secret ఆ రహస్యమును వెళ్లదియ్యవలెనని చూచినాడు. to take up యెత్తుకొనుట. he ~ed up the stick ఆ కట్టెను యెత్తుకొన్నాడు. where did you ~ him up? వీడు నీకెక్కడ దొక్కినాడు. the bird ~ed up the corn ఆ పక్షి గింజలను యేరుకొని తిన్నది. after the fever, he soon ~ed up flesh జ్వరము విడవగానే వాడికి వొళ్లు పెట్టినది. they ~ed up intelligence వాండ్లకు సమాచారము చిక్కినది. he ~ed up a little of the language వాడు ఆ భాషను కొంచెము తెలుసుకొన్నాడు.

A Pick, pick, *n. s.* or best of all ఉత్తమమైనది, శ్రేష్ఠమైనది. these men were the ~ of the regiment యీ సిపాయీలు ఆ పటాళమునకు కండ్లుగా వుండిరి. take your ~ నీవు కోరినది యెత్తుకో. he carried me *a-~-a-pack* over the water ఆ నీళ్లలో నన్ను వీపుమీద యెత్తుకొనిపోయినాడు.

Pickaxe, pick'axe, *n. s.* గుద్దలి, పిక్కాసు, గడ్డపలుగు.

Picked, pick'ed, *adj.* యేర్పరచియెత్తబడ్డ, యేరబడ్డ, ఉత్తమమైన.

Picket, *n. s.* See Picquet.

Picket-gate, *n. s.* See Wicket also See Picquet.

Pickings, *n. s.* (plunder, stealthy gains) కొల్ల, పైఆదాయము. there were great ~ in the customs సుంకములో మంచి కొల్ల, పైఆదాయము నిండా.

Pickle, pickle, *n. s.* వూరుగాయ. or water వూరుగాయవూట. or rogue పోకిరి. scrape or trouble తొందర, సంకటము, రోత. he is in a miserable ~ వాడు సంకటములో తగులుకొన్నాడు, రోతగా వున్నాడు, దిక్కుమాలిన స్థితిలో వున్నాడు.

To Pickle, pickle, *v. a.* వూరుగాయవేసుట, వుప్పులో వేసుట.

Pickle-herring, pickle'her-ring, *n. s.* హాస్యగాడు.

Picklock, pick'lock, *n. s.* బీగమును తెరిచే ఆయుధము, అనగా మారుతాళము. or thief మారుతాళము వేసి తెరిచేదొంగ.

Pick-nick, *n. s.* వనభోజనము.

Pickpocket, pick'pock-et, *n. s.* ముడివిప్పేదొంగ, కత్తెరదొంగ.

Pickthank, pick'thangk, *n. s.* అధికప్రసంగి, చాడీఖోరు.

Pic-nic, *n. s.* వనభోజనము.

Picota, *n. s.* Indian name for a Pump యేతాము.

Pictorial, pic-tō'ri-al, *adj.* చిత్రసంబంధమైన. a ~ illustration పటము.

Picture, pic'tūre, *n. s.* పటము, చిత్రము. to draw a ~ పటము వ్రాసుట, చిత్రము వ్రాసుట. the child is the very ~ of its father యీబిడ్డ అంతా తండ్రిపోలికగా వున్నది. he was the very ~ of misery వాడు దారిద్ర్యస్వరూపుడై వుండినాడు. the ~ (or tale) is greatly over-charged కొంచెమును గొప్పగా వర్ణించి వ్రాసినాడు. here the poet turns the ~ కవియిక్కడ వేరేదశను చెప్పబోతాడు. his house was a ~ of happiness వాడి యిల్లు ఆనందనిలయముగా వుండినది.

To Picture, pic'tūre, *v. a.* వర్ణించుట.

Picturesque, pic-tūr-esk', *adj.* శృంగారమైన, అలంకారమైన. these Italian girls looked dirty and saucy but were quite ~ (Mrs. Butler's year of Consol. 2. 86.) వీండ్లు చూపుకు కసుమాలపుకుంట కుడుచులుగా వున్నప్పటికిన్ని చిత్తరువులో వ్రాసినట్టు వున్నారు.

To Piddle, pid'dle, *v. n.* or to trifle విర్యాయముగా చేసుట. he ~d a little in trade but he did not do much వాడికి వర్తకము వ్యాయముగా జరి

గనదిగానిబాగాజరగలేదు. or to feed squeamishly and without appetite తుణకితుణకితినుట.

Piddle, pid'dle, *n. s.* See Puddle.

Piddling, *adj.* అల్పమైన, కించమైన, తుచ్ఛమైన. a ~ trade అల్పవర్తకము.

Pidgeon, *n. s.* See Pigeon.

Pie, pīe, *or* Pye, *n. s.* ఒకవిధమైనఅప్పము, అనగా ముండ్లనుగానిమాంసమునుగాని నడమ పెట్టిచేసిన ఒకవిధమైనఅప్పము. or magpie పూరిగెనదిరేవు కటుకి, వదురుబోతు. a dirt-pie పిల్లకాయలుపోగు చేసేయిసుకకుప్ప.

Piebald, pīe'bâld, *adj.* చిత్రవర్ణములుగల, నానావర్ణములుగల. a ~ horse కుంటగుర్రము.

Piece, pēce, *n. s.* of fragment తునక, తుండు, చెక్క, బద్ద, పేడు, ముక్క. a ~ torn off చీలిక, పేలిక. a ~ of sugar బెల్లపుపెళ్ల. a core of an orange or jack fruit &c. తొల, తొన. he moved a ~ at chess or at drafts ఒకకాయనుఆడినాడు. a ~ of wood మాను, తుండు. a ~ of cloth తాను, తుండుగుడ్డ. the custom levied on ~ goods గుడ్డలకుతీసినసుంకము. the ~ of cloth came off ఆతునుకవిడిపోయినది. a ~ of ground కొంతనేల. a ~ of sugar cane చెరుకుతుంట. a ~ of flesh మాంసఖండము. a ~ of silver వెండికడ్డి, వెండినాణెము, రూపాయమొదలైనది. a ~ of pure silver పూదువెండిబిళ్ల. a ~ of gold బంగారుకడ్డి, బంగారునాణెము, మోహరీమొదలైనది. he cut it in ~s తునకలుతునకలుగాకోసినాడు. he put them in ~ by ~ ఒకొకతునకగాలోగావేసినాడు. it went to ~s తునకలుతునకలైనది. this is just of a ~ with their conduct వాండ్లకడమకునులతోటిపాటు యిదిన్నివెర్రిగావున్నది. it is all of a ~ అదిఅంతాఒకటేమచ్చుగావున్నది. In some phrases the word ~ is left untranslated; a ~ of water కొలను, చెరువు, మడుగు. a ~ of injustice అన్యాయము. a ~ of money or coin రూకలు. a ~ of paper కాకితము, కొంచెముకాకితము. a ~ of furniture మేజా, బల్ల, కురిచి, మంచము, పెట్టెమొదలైనవి. a ~ of plate వెండిపాత్ర, బంగారుపాత్ర. this is a ~ of wit యిదిఒకచమత్కారము. this is a ~ of folly యిదిఒకవెర్రితని. he made a great ~ of work about this యిందునగురించి నిండాఅడవిడలుచేసినాడు. a fowling ~ వేటతుపాకి. a ~ of artillery ఫిరంగి. they fired the ~s ఫిరంగులుకాల్చిరి, తుపాకులుకాల్చిరి. a field ~ చిన్నఫిరంగి. a wall ~ పెద్దఫిరంగి. a fine ~ or a fine ~ of painting దివ్యమైనచిత్రము, పటము. a sea ~ సముద్రమునువ్రాసియుండేపటము. a battle ~ యుద్ధపటము. a ~ of poetry కవిత్వము, కావ్యము. they played five ~s of music అయిదురాగాలుపాడినారు. a ~ of eight కరుకువరహా. she is a foolish ~ (a word of slight for a woman) అదిఒకవెర్రిముఖము. he spent much money on ~s వాడుముండలవ్రయము నిండాచేసినాడు. head ~ బొమికకము, యినుపకుళ్లాయి. tail ~ చిన్నపటము, అనగాబొమ్మ.

Piecemeal, pēce'mēl, *adv.* తునకలుతునకలుగా, బద్దలుబద్దలుగా.

Pied, pīd, *adj.* నానావర్ణమైన, చిత్రవిచిత్రమైన. a ~ horse బట్టుగుర్రము. a ~ cow బట్టావు.

Pier, pēr, *n. s.* వంతెనయొక్కగాని, వారధికంటెయొక్కగానినడిమికట్టు, తేక, స్తంభము. or quay సముద్రమునకుగానినదికిగానిరాళ్లుకట్టినరేవు.

To Pierce, pērce *or* perce, *v. a.* పొడుచుట, గుచ్చుట. a thorn ~d my foot నాకాలిలోముల్లుగుచ్చుకొన్నది, ముల్లుయెక్కినది. he ~d the hogshead (or cask) and found the liquor was bad ఆపీపాయిని పొడిచిచూస్తేసారాయిచెడిపోయివుండినది. these words ~d his heart యీమాటలువాడిమనసునగాలముగానాటినది.

To Pierce, pērce *or* perce, *v. n.* దూరుట, యెక్కుట. the arrow ~d into his heart ఆబాణమువానిరొమ్ము దూసుకొనిపోయినది. the thorn ~d into his foot వాడికాలిలోముల్లుయెక్కినది, నాటినది. I could not ~ into his meaning వాడిభావమునుభేదించలేకపోతిని. he ~d into their secret వాండ్లమర్మమునుభేదించినాడు.

Piercer, pērc'ĕr *or* perc'ĕr, *n. s.* బరమా.

Piercing, *adj.* తీక్ష్ణమైన, చురుకైన. a ~ sound కర్ణకఠోరమైనధ్వని. a ~ wind యీదరగాలి, చెడచలిగాలి. ~ words క్రూరమైనమాటలు. a ~ genius కుశాగ్రబుద్ధి. heart ~ intelligence గుండెలుకుగిలేసేసమాచారము.

Piercingly, *adv.* తీక్ష్ణముగా. he looked at me ~ నన్నుతీక్ష్ణముగాచూచినాడు.

Pietism, *n. s.* (Schlegel) పిచ్చివైరాగ్యము.

Piety, pī'ē-ty, *n. s.* భక్తి, విశ్వాసము.

Pig, pig, *n. s.* పందిపిల్ల. a mass of lead సీసపుముద్ద. or iron యినుపముద్ద. ~ headed అతిమూర్ఖమైన. guinea ~ పిల్లివంటిఒకజంతువు.

To Pig, pig, *v. n.* or produce ~s పిల్లలువేసుట. or to lie పండుకొనుట, యిదితుచ్ఛమాట.

Pigeon, pig'on, *n. s.* పావురాయి. the brown ~ పిడిసిటిపిట్ట. the fan tailed ~ ఒకవిధమైనపావురాయి. the rock ~ పోలంక, పోలక, పోలికపిట్ట, పోలుగు, లావుక. The rock ~ might be better called Grouse: it is the Tetrao Paradoxus or rather the black bellied Pterocles. See Wilkinson's Thebes, 1835 page 245. a ~ house పావురాళ్లగూడు.

Pig-headed, *adj.* (obstinate) మూఢమైన, మొండి.

Pigment, pig'ment, *n. s.* వర్ణము, రంగు.

Pigmy, pig'my, *n. s.* మూడుజానలపొడుగుమనిషి, యిదికావ్యమందువచ్చేశబ్దము.

Pignuts, *n. s.* వేరుశనగలు.=Earthnut, Arachis hypogœa—Madras Journal. IX. 440. Rox. 3. 280.

Pigsty, *n. s.* పందిగుడిశ, పందులదొడ్డి.

Pike, pīke, *n. s.* గండుమీను. or spear ఈటె, బల్లెము. it is as plain as a ~staff యిదిఅతిస్పష్టముగావున్నది, యిదినిస్సందేహముగావున్నది.

Pilaster, pi-las'tĕr, *n. s.* అందానికిగోడతోచేరినట్టుగాచేసినస్తంభము. See Ann R. 1820 p. 1095.

Pilchard, *n. s.* ఒకవిధమైనచేప.

Pile, pīle, *n. s.* a heap కుప్ప, తిప్ప, రాశి. a magnificent ~ అతిఘనమైనయిల్లు, లేక, గుడి. the funeral ~ కాష్టము, చితి. his religion brought him to the ~ మతద్వేషముచేతవాణ్ని తగలబెట్టినారు. a stick వాసము. a hair వెంట్రుక. the piles (a disease) మూలవ్యాధి.

To Pile, pīle, *v. a.* కుప్పవేయుట, పోగుచేసుట.

Piled, *adj.* కుప్పవేసిన, పోగుచేసిన.

Pilentum, *n. s.* (an easy car) అతిసుఖకరమైనఒకబండి.

To Pilfer, pil'fĕr, *v. a.* and *v. n.* స్వల్పదొంగతనముచేసుట, ముచ్చిలించుట.

Pilferer, pil'fĕr-ĕr, *n. s.* స్వల్పదొంగతనముచేసేవాడు, ముచ్చిలించేవాడు.

Pilgarlick, *n. s.* కన్నవారిచేతచీవాట్లుపడేవాడు, దిక్కుమాలినపతేు. they did not come back and ~ must pay the money వాండ్లుతిరుగారానందున ఆరూకలుదిక్కుమాలినపతేుచెల్లించవలసివచ్చినది, దిక్కుమాలినపతేుఅనగానేనుఅని తాత్పర్యము.

Pilgrim, pil'grim, *n. s.* యాత్రచేసేవాడు, పరదేశి, తీర్థయాత్రాపరుడు. in a metaphorical sense తపసి.

Pilgrimage, pil'grim-āge, *n. s.* యాత్ర, తీర్థయాత్ర. a place of ~ దివ్యదేశము, పుణ్యక్షేత్రము. he went on ~ యాత్రపోయినాడు. in a metaphorical sense తపస్సు.

Pill, pill, *n. s.* మాత్ర, గుళిక, ఉండ. this was a bitter ~ to him వాడికియిదిఒకప్రాణసంకటముగావుంచినది. poverty is a bitter ~ దరిద్రముపడరానిది.

Pillage, pil'lāge, *n. s.* కొల్ల, దోపుడు.

To Pillage, pil'lāge, *v. a.* కొల్లబెట్టుట, దోచుట.

Pillar, pil'lar, *n. s.* స్తంభము, కంభము, గుంజ. he is a ~ of the state ఆసంస్థానానికిఅతడుఒకనిర్వాహకుడు.

Pillared, pil'lard, *adj.* స్తంభములుగల.

Pillaw, *or* Polao, *n. s.* (an Indian dish of rice) పులావు.

Pillion, pill'yon, *n. s.* ఆడదానిజీని, గుర్రముమీదముందరమొగవాడున్ను వెనకఆడదిన్నికూర్చుండేటట్టుఒకజీనికద్దుఅందులోయిదివెనకటిజీనికిపేరు.

Pillory, pil'lor-y, *n. s.* అరతూకు, అనగాకొన్నిచెడ్డతప్పులుచేసినవాండ్లను అవమానపరచడానకై మంచెవలెకట్టి అందులోఒకపలకనుపెట్టి దాంట్లోవుండేరంధ్రములలో మెడనున్ను చేతులనున్ను తగిలించికొంతసేపుదాకా నిలువపెట్టుతారు దాన్ని అరతూకుఅంటారు.

To Pillory, pil'lor-y, *v. a.* అరతూకువేసుట, అవమానముచేసుట.

Pillow, pil'lō, *n. s.* తలగడ, దిండు.

Pillowcase, pil'lō-cāse, *n. s.* తలగడపొర, తలగడగవిసెన.

Pilot, pī'lot, *n. s.* వాడలకుదారిచూపేవాడు, మాలిమి, (ఆరకాటి is the Tamil word.)

To Pilot, pī'lot, *v. a.* వాడకుదారిచూపుట. he ~ed me through the grammar వాడునాకువ్యాకరణముచెప్పినాడు.

Pilotage, pī'lot-âge, *n. s.* వాడకుదారిచూపేశక్తి, వాడకుదారిచూపేవానికూలి.

Pimenta, pi-men'ta, *n. s.* ఒకవిధమైనమిరియాలు.

Pimp, pimp, *n. s.* కుంటెనగాడు, బడవా. Fielding uses this instead of bawd.

To Pimp, pimp, *v. n.* బడవాతనముచేసుట.

Pimping, pimp'ing, *adj.* vile, base, wretched అల్పమైన, నీచమైన, తుచ్ఛమైన, క్షుద్రమైన, కనికిమాలిన.

Pimple, pim'ple, *n. s.* మొటిమ, చెమరకాయ.

Pin, pin, *n. s.* గుండుసూది, ఆనకసూది, అలకసూది. he did not give even the value of a ~'s point for it వాడుదానికిఒకగుల్లకాసైనాయివ్వలేదు. he does not care a ~ for me నన్ను అలక్ష్యము చేస్తాడు. you might have heard a ~ drop చీమచిటుక్కుమంటేవినబడును, అనగాఅంతనిశ్శబ్దముగావుండినదనియర్థము. or peg వసి, గూటము. tent ~s గుడారపుమేకులు. a rolling ~ అప్పడాలకర్ర. ~ hole చిన్నబెజ్జము.

To Pin, pin, *v. a.* గుండుసూదితోతగిలించుట. he ~ned the paper to the wall గుండుసూదులతో ఆకాకితమునుగోడకుతగిలించినాడు. she ~ned his hand to the wall with a dagger బాకుతో వాడిచేతినిగోడకుఅంటపొడిచినది.

Pin-afore, *n. s.* రొమ్ముతువాల, అనగాభోజనకాలమందుబిడ్డలబట్టలకు మురికితగలకుండా వాండ్లరొమ్ముమీదకట్టేగుడ్డ.

Pincers, pin'cĕrs, *n. s.* కారు, పటకారు, స్రావణము.

To Pinch, pinsh, *v. a.* గిల్లుట, నులుముట. he ~ed himself to support his children బిడ్డలనుపోషించడానకైతనకడుపుకట్టినాడు. his hand was ~ed between the table and the wall గోడకుబల్లకునడుమన వాడిచెయ్యినలిగినది. they were ~ed with poverty దరిద్రముచేత పీడితులైనారు, వేధించబడ్డారు. they were ~ed with hunger ఆకలిచేతపీడితులైరి. I was ~ed for time నాకుసావకాశములేకపోయినది. he was in ~ing circumstances దరిద్రుడుగావుండెను.

Pinch, pinsh, *n. s.* గిల్లు, నులి. he gave her a ~ on the cheek దానిబుగ్గనునులిమినాడు. on feeling the ~ గిల్లగానే. a small quantity, as of snuff, రెండువేళ్లకుపట్టేమాత్రము, కొంచెము, రవంత. a ~ of snuff చిటికెడుపొడి. or time of distress తొందరవేళ. at a ~ అవసరమువచ్చినప్పుడు, కావలసినప్పుడు.

Pinchbeck, pinsh'beck, *n. s.* ఒకవిధమైనకంచులోహము, తంబాకు. (~ was the name of a buckle-maker to George II.)

Pinched, *adj.* యిరుక్కొన్న, సంకటపడే, యిబ్బందిపడే. See To Pinch.

Pincushion, pin'cŭsh-on, *n. s.* గాది, అనగాఅలకనాతులుగుచ్చిపెట్టేచిన్నదిండు.

Pindaree, *n. s.* (freebooter) పెండారీవాడు. ~ horse పెండారీగుర్రము.

Pine, pīne, *n. s.* a tree దేవదారువృక్షము.

To Pine, pīne, *v. n.* కృశించుట, శుష్కించుట, కుయించుట. she ~d with sorrow దుఃఖముచేతకృశించినది.

Pinealgland, *n. s.* సుషుమ్నానాడి, కుండలి, బ్రహ్మనాడి.

Pineapple, pīne'apple, *n. s.* అనాసపండు.

Pined, *adj.* or shrewelled కృశించిన, శుష్కించిన, యీచపోయిన.

Pinfold, pin'fōld, *n. s.* దొడ్డి, కొట్టము.

Pining, *n. s.* కార్శ్యము, చిక్కిపుండడము.

Pining, *adj.* కృశించే, శుష్కించే. ~ sickness ఒళ్లుయెండిపొయ్యేరోగము.

Pinion, pin'yon, *n. s.* రెక్క, రెట్ట.

To Pinion, pin'yon, *v. a.* విరిచికట్టుట, పెడరెక్కలువిరిచికట్టుట. they ~ed him వాణ్నివిరిచికట్టినారు.

Pink, pingk, *n. s.* పన్నీరుపువ్వువర్ణము, పాటలవర్ణము, ఒకపుష్పము. she was the ~ of the family ఆకుటుంబానికిఅదితిలకముగావుండినది. he was the ~ of fashion అతిశృంగారపురుషుడుగావుండెను.

To Pink, pingk, *v. a.* బెజ్జాలుపొడుచుట.

Pinkish, *adj.* నీరుకావిగావుండే.

Pinmoney, pin'mun-y, *n. s.* ఉంకువ, స్త్రీధనము.

Pinnace, pin'nâce, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నపడవ.

Pinnacle, pin′na-cle, *n. s.* గోపురశిఖరము, శిఖరము. he reached the ~ of glory అతియశస్సును పొందినాడు.

Pinner, pin′nĕr, *n. s.* శిరోభూషణము, యిదిపూర్వకాలపుస్త్రీలవి.

Pint, pīnt, *n. s.* అరశేరు, యిదినీళ్లు, సారాయి, పాలుమొదలైనవాటినిగురించినమాట. a ~ bottle అరబుడ్డి.

Pioneer, pī-ö-nēr′, *n. s.* కామాటి, దండులోకామాటిపనులుచేయడమునకై జీతముతీసుకొనివుండే కామాటివాడు, పైనీరువాడు, బేల్దారు.

Pious, pī′us, *adj.* భక్తికల, విశ్వాసముకల. a ~ act సుకర్మము, ధర్మము.

Piously, pī′us-ly, *adv.* సద్భక్తిగా, విశ్వాసముగా.

Pip, pip, *n. s.* a spot on cards ఆడేకాకితాలమీది చుక్క. or berry కాయ. seed in an orange కిచ్చిలిపండులోవుండేవిత్తు. there was not a ~ of spice in it దాంట్లోమసాలారవంతైనాలేదు. a disease in fowls కోళ్లకువచ్చేవొకవిధమైనతెవులు. a melancholy cut throat place where I think we shall all die of the ~ యిదివొకదిక్కుమాలినపనికిరానిస్థలముయిక్కడ మేమందరముప్రాణమువిసికిచచ్చేటట్టువుంటిమి. Prior, Tale I. line 370 uses it for సన్నిపాతము.

Pipe, pīpe, *n. s.* గొట్టము, కోవి. or flute పిల్లంగోవి. used for charming snakes పాములనాగసురము. that bird's ~ is very sweet ఆపక్షియొక్క కంఠధ్వనిబహుమధురముగావున్నది. he smoked a ~ of tobacco సుంగాణితాగినాడు. a ~ of wine నూటయిరువైయారుగాలములుపట్టేవైనుపీపాయి. the wind ~ కంఠనాళము, గొంతుపీకె. blow ~ కంసలవాడుపూదేగొట్టము.

To Pipe, pīpe, *v. n.* పిల్లంగోవివూదుట.

Piper, pīp′ĕr, *n. s.* పిల్లంగోవివూదేవాడు. you will have to pay the ~ దీనికిఅనుభవమునీకుఅవతల తెలియబోతున్నది.

Piping, pīp′ing, *adj.* weak జబ్బైన. ~ hot నిండావేడిగావుండే.

Pipkin, pip′kin, *n. s.* చట్టి.

Pippin, pip′pin, *n. s.* వొకవిధమైనచిన్న apple అనే పండు.

Piquancy, *n. s.* సరసము, తీక్ష్ణము.

Piquant, pik′ant, *adj.* సరసమైన, తీక్ష్ణమైన.

Piquantly, *adv.* సరసముగా, తీక్ష్ణముగా.

Pique, pēke, *n. s.* (spite) కాఠిన్యము, చలము, అసహ్యము; చీదర. he indulged in ~ కార్పణ్యము వహించినాడు.

To Pique, pēke, *v. a.* గర్వించుట. he ~s himself upon his skill in music తనకేసంగీతములోసామర్థ్యముకద్దని గర్విస్తాడు. they ~ themselves upon spelling Telugu in a particular way వాండ్లు గర్వించితెలుగును వొకవిజాతీయముగావ్రాస్తారు.

Piqued, *adj.* అసహించిన, ఆయాసపడ్డ. See Spiteful.

Piquet, pė-ket′, *n. s.* at cards పరియాణసనేకాకితాలఆట. a kind of guard వొకవిధమైనపారావాడు.

Piracy, pī′ra-ċy, *n. s.* సముద్రములోనిదొంగతనము.

Pirate, pī′rāte, *n. s.* సముద్రములోతిరిగేదొంగ, దొంగవాడ.

To Pirate, pī′rāte, *v. n.* వాడలనుదొంగలించడానకైసముద్రముమీదతిరుగుట.

Piratical, pī-rat′ic-al, *adj.* దొంగలించే.

Pis aller, *adv.* (French) The last resource: the last shift: the worst that can befall him) విధిలేక, వేరేగతిలేక. when every thing else fails as a ~ I shall apply to him నాకువొకటిన్నికూడిరాకవేరేగతిలేకపోతే ఆయనతోవచ్చిచెప్పుకొంటాను. he could not get a horse, and as a ~ he took a bullock వాడికిగుర్రముదొరకనందున విధిలేకయెద్దునుతీసుకొన్నాడు.

Pisces, *n. s.* మీనరాశి.

Piscivorous, *adj.* చేపలనుతినే. the crane is ~ కొంగచేపలనుతినేటిది.

Pish, pish, *interj.* ఛీ, ఛీపో.

To Pish, pish, *v. n.* ఛీయనుట, ఛీపొమ్మనుట.

Pish-pash, *n. s.* జావ.

Pismire, pis′mīre, *n. s.* చీమ.

Piss, *n. s.* మూత్రము. ~ burnt కంపుకొట్టే, పుచ్చమరకలుకట్టిన.

To Piss, *v. n.* పుచ్చపోసుట.

Pissing, *n. s.* అల్పాచమానము, జలబాధ.

Pistachio, pis-tā'chō *or* pis-tā'shō, *n. s.* పిస్తాచ కండు, అనగా ఒకవిధమైన బాదంకాయ.

Pistil, *n. s.* మిద్దె, దిమ్మె, అనగా పువ్వునడిమిదిమ్మె.

Pistol, pis'tol, *n. s.* పిస్తోలు, ఒకవిధమైనచిన్నతుపాకి.

Pistole, pis-tōle', *n. s.* అయిదురూపాయలకువూరే ఒకవిధమైనబంగారునాణెము.

Piston, pis'ton, *n. s.* పిచ్చిబిమ్మ డానకైవుండేబిమ్మ నగొట్టములోనిశలాకు.

Pit, pit, *n. s.* గొయ్యి, కుల్లము, గుంట, గుంత. a grain ~ పాతర. the cock ~ కోళ్లనుకుందెమునకువిడి చేస్థలము. the ~ in a theatre నాటకశాలలో స్త్రీజలుకూర్చుండేమధ్యరంగము. the ~ of the stomach రొమ్ముకుల్లము. the arm ~ చంక. ~ saw పెద్దరంపము.

To Pit, pit, *v. a.* (cocks) కోళ్లనుజగడమునకువిడు చుట. we ~ted those two doctors ఆయిద్దరువైద్యులను స్త్రుతంగానికివిడిస్తిమి. his face is ~ted with the small pox వానిముఖముఅమ్మవారుమచ్చలుగావున్నది.

Pitapat, pit'a-pat, *adv.* దడదడలుగా. his heart went ~ వాడిరొమ్ముకొట్టుకొన్నది.

Pitch, pitch, *n. s.* resin of the pine కీలు. as black as ~ or as dark as ~ కారునలుపైన, గాఢాంధకారమైన. in ~ darkness మహాత్తైనచీకటిలో. or elevation ఔన్నత్యము, వున్నతి. which of these hawks flies the highest ~? వీటిలోయేడేగనింగాదావున్నతముగా యెగురుతున్నది. the pipes sounded a high ~ ఆపిల్లంగోవులువుచ్చస్వరము గలవైమ్రోసినవి. he was sitting on the ~ of the roof వాడుయింటిమొగటిమీదకూర్చుండివుండెను. to a certain ~ కొంతమట్టుకు. to a great ~ మహా. in his time learning was at the highest ~ వానికాలములోవిద్యమహోన్నతదశనుపొందివుండెను. he has fallen to the lowest ~ of misfortune వాడుఅతిదరిద్రదశనుపొందినాడు.

To Pitch, pitch, *v. a.* వేసుట, కొట్టుట. he ~ed the spear at me ఆబల్లెమునునామీదికిరువ్వినాడు. they ~ed him from the wall వాణ్నిగోడమీదనుంచితల్లకిందులుగాతోసినారు. ~ me that ball ఆచెండునుయిట్లాయెగరవెయ్యి. he ~ed his dog against mine వాడికుక్కనునాకుక్కమీదవిడిచినాడు. to ~ a musical note సుతికూర్చుట. he ~ed the tent గుడారమువేసినాడు, డేరాకొట్టినాడు. or to smear with ~ కీలుపూసుట. he ~ed the ceiling తారుసుకుకీలుపూసినాడు. there was a ~ed battle మహత్తైనయుద్ధముజరిగినది.

To Pitch, pitch, *v. n.* వాలుట, తలకిందుగాపడుట, యేర్పరచుకొనుట. he fell and ~ed upon his head తల్లకిందులుగాపడ్డాడు. the bird ~ed upon my head ఆపక్షినాతలమీదవాలినది. at last I ~ed upon the book తుదకుఆపుస్తకముచిక్కినది. I examined the houses and ~ed upon this one ఆయిండ్లనంతాచూచిదీన్నియేర్పరచుకొన్నాను. the boat ~ed much ఆపడవముందుతట్టుఎగిసిఎగిసినీళ్లలోపొడుచుకొన్నది.

Pitcher, pitch'ĕr, *n. s.* కుండ, చెంబు.

Pitchfork, pitch'fŏrk, *n. s.* పంగలకర్ర, త్రిశూలము.

Pitchy, pitch'y, *adj.* కీలుపూసిన, కారునలుపైన.

Piteous, pit'yus, *adj.* వ్యసనకరమైన. a ~ tone దీనస్వరము. or exciting pity జాలిపుట్టించే, కరుణపుట్టించే.

Piteously, pit'yus-ly, *adv.* దైన్యముగా, కరుణపుట్టేటట్టుగా.

Pitfall, pit'fâll, *n. s.* పడుగొయ్యి.

Pith, pith, *n. s.* బెండు, నిస్సారము, గూడు, దవ్వ. the ~ of the palm-tree తాటిచెట్టునడిమిగూడు. the ~ of the plantain అరటిబొందె. or strength చేవ, త్రాణ, దార్ఢ్యము, సారము. a man of ~ బలాఢ్యుడు. there is no ~ in his style వాడివాక్కునిస్సారముగావున్నది.

Pithily, *adv.* స్వారస్యముగా. he answered very ~ స్వారస్యముగావుత్తరముచెప్పినాడు.

Pithiness, *n. s.* స్వారస్యము.

Pithless, pith'less, *adj.* నిస్సారమైన, నీరసమైన, తుచ్ఛమైన.

Pithy, pith'y, *adj.* సారవత్తైన, రసవత్తైన, దృఢమైన. the ~ citron దూదినిమ్మకాయ. a ~ expression స్వారస్యమైనమాట, తీక్ష్ణమైనమాట. a ~ question స్వారస్యమైనప్రశ్న. Proverbs are ~ expressions సామెతలుస్వారస్యమైనవచనములు.

Pitiable, pit'i-able, *adj.* కరుణించదగిన, దీనమైన.

he is in ~ circumstances వాడుదిక్కుమాలిన స్థితిలో వున్నాడు.

Pitied, *adj.* కరుణించబడిన, దీనమైన.

Pitiful, pit′i-fŭl, *adj.* కరుణపుట్టించే, దీనమైన. a ~ story దుఃఖకరమైన కథ. this is a ~ pretext యిది వనికిమాలిన సాకు. this is a ~ grammar యిది పికిదిక్కుమాలిన వ్యాకరణము.

Pitifully, pit′i-fŭl-ly, *adv.* or wretchedly దిక్కుమాలినరీతిగా. or kindly కనికరముగా.

Pitifulness, *n. s.* కరుణ, కనికరము, జాలి.

Pitiless, pit′i-less, *adj.* నిర్దయాత్ముడైన, క్రూరమైన.

Pitilessly, *adv.* నిర్దయగా, క్రూరముగా.

Pittance, pit′tance, *n. s.* బిచ్చము, బత్తెము, మాధోకరము. he left a small ~ to his children వాడుతనబిడ్డలకుస్వల్పజీవనానికి పెట్టిపోయినాడు.

Pity, pit′y, *n. s.* దయ, కరుణ, కనికరము, అనుకంపము, జాలి. he took ~ upon them వాడికివాండ్ల మీదదయవచ్చినది. what a ~! అయ్యోపాపము. it is a ~ he is gone అయ్యోపోయినాడే.

To Pity, pit′y, *v. a.* జాలిపడుట. I ~ you అయ్యో నీకేమివచ్చినది. why do you ~ her ignorance? దానిఅజ్ఞానానికియేలయేడుస్తావు.

Pivot, piv′ot, *n. s.* కీలుతిరిగేమొల, చీల, కీలకము. of a door కుసుమము, పుతక, కూసము. of scissors కత్తెరచీల. he was the ~ upon which the whole business turns అన్నిటికిన్ని వాడేమూలము.

Pix, pix, *n. s.* or crucible మూస. or sacred box ప్రసాదముపెట్టేసంపుటము.

Pizzle, *n. s.* చేరు. bull's ~ ఎద్దులకొరడా Addison's Tatler, No. 216.

Placability, plā-ca-bil′i-ty, *n. s.* శాంతము, దయాళుత్వము.

Placable, plā′ca-ble, *adj.* శాంతమైన, దయాళువైన.

Placard, pla-cârd′, *n. s.* ప్రకటనకాకితము, యిస్తియారునామా.

To Placard, pla-cârd′, *v. a.* యిస్తియారునామా మూలముగా ప్రకటనచేసుట. they ~ed the town with his name వాడిమీదకాకితాలువ్రాసి ఊర్లో అంటించినారు.

Place, plāce, *n. s.* స్థలము, స్థానము, తావు, చోటు, దేశము. I have lost the ~ in the book నాకు ఆ దితప్పినది. I took a ~ in the ship or in the coach వాడలో, లేకబండిలోస్థలముమాట్లాడుకొన్నాను. they have no ~ in his favour వాండ్లమీదవాడికిదయలేదు. in this ~ యిక్కడ. in that ~ అక్కడ. in any ~ యెక్కడనైనా. in both ~s ఉభయత్ర. or office ఉద్యోగము. in ~ of going there అక్కడికిపోకుండా. I went in his ~ అతనికిబదులుగాపోతిని. he was to them in the ~ of a father వాండ్లకుఅతడుతండ్రిమారుతండ్రిగావుండెను. market ~ బాజారు, అంగడివీధి. birth ~ పుట్టినచోటు, జన్మభూమి. a halting ~ మజిలి. a ~ of worship గుడి, దేవస్థానము. you must not give ~ to scandal దూషణకు యెడమివ్వవద్దు. a marriage took ~ yesterday నిన్నపెకపెండ్లిజరిగినది. a hurricane took ~ గాలివానసంభవించినది. what more took ~? యింకాయేమిజరిగెను. if elision took ~ లోపమువస్తే. in the first ~ మొదట. in the last ~ కడాపట. in the next ~ తదనంతరము, అటుతరువాత. he knows his own ~ వాడిమరియాదవాడికి తెలుసును.

To Place, plāce, *v. a.* వుంచుట, పెట్టుట. he ~d the guard పారావుంచినాడు. they ~d the spears against the wall ఈటెలనుగోడకుఆనించినారు. they ~d the pikes upright బాణములనునిలువబెట్టినారు. he ~d the arrow on the bow బాణమునుతొడిగినాడు. we ~d ourselves in ambush పొంచుకొనివుంటిమి. you are to ~ yourself under his orders నీవుఅతనికిఅణిగినడుచుకోవలసినది. if you ~ yourself in my situation you will see the difficulty నాగతినీకువస్తేఅప్పుడుతెలుసును.

Placebo, *n. s.* or quack medicine సర్వరోగగజకేసరి, సమస్తరోగములనుకట్టేఔషధము.

Placed, *adj.* వుంచిన, పెట్టిన, వున్న.

Placehunter, *n. s.* పనివెదుకువాడు.

Placeman, *n. s.* ఉద్యోగస్థుడు, అనగా సర్కారువుద్యోగస్థుడు.

Placid, plac′id, *adj.* శాంతమైన, సౌమ్యమైన.

Placidity, *n. s.* శాంతము, సౌమ్యము.

Placket, plack′et, *n. s.* పావడ, కోక.

Plagiarism, plā′gi-a-rism, *n. s.* కావ్యచోరత్వము, పదచోరత్వము.

Plagiarist, Plagiary, plā′gi-ar-y, *n. s.* కావ్యచోరుడు, పదచోరుడు. originally this meant a man-stealer.

Plague, plāg, *n. s.* మారి, తెవులు, చీడ, పీడ, బాధ, హింస, సంకటము, ఈతి. what a ~ these mosquitoes are! అబ్బా యీదోమలది యేమి వుపద్రవము. the ~s of Egypt బాములు, కడగండ్లు, ఈతిబాధలు. In Rev. XVI. 21. ఉత్పాతం. A†.

To Plague, plāg, *v. a.* తొందరపెట్టుట, ఆయాసపెట్టుట.

Plaguily, plāg′i-ly, *adv.* తొందరగా, యిది నీచమాట.

Plaguy, plāg′y, *adj.* తొందరచేసే, పీడించే, యిది నీచమాట.

Plaice, plāce, *n. s.* వొకవిధమైనచేప.

Plaid, plad, *n. s.* చిప్పిలిగుడ్డ, పూర్వకాలపు Scotch దేశస్థులవుడుపు.

Plain, plān, *adj.* smooth సమమైన, సాపైన. or clear స్పష్టమైన. I told him in ~ English వాడితో పరిష్కారముగా చెప్పితిని. this book is written in a ~ style యీగ్రంథము సరళముగా వున్నది. or homely వికారమైన. he came in ~ clothes వాడు సాధారణమైన వేషముతో వచ్చినాడు. ~ diet సాధారణమైనభోజనము. she is a very ~ woman అది కురూపి. his taking this is in ~ English theft తిరుగుళ్లు లేక చెప్పితే దీన్ని వాడు తీసుకోవడము దొంగతనమే. in ~ English he was drunk యిన్నిమాటలు యెందుకు, వాడు తాగివుండెను.

Plain, plān, *adv.* స్పష్టముగా, విరళముగా. the child does not speak ~ ఆ బిడ్డ స్పష్టముగా మాట్లాడ లేదు.

Plain, plān, *n. s.* బయిలు, మైదానము. the battle ~ యుద్ధరంగము.

To Plain, plān, *v. n.* మొరబెట్టుట. See To Complain.

Plain-dealer, *n. s.* నిష్కపటి, సీదామనిషి.

Plaindealing, plān-dēl′ing, *n. s.* నిష్కాపట్యము, అకృత్రిమము.

Plainly, plān′ly, *adv.* స్పష్టముగా, విశదముగా, తేటగా. he ~ saw that this was wrong యిది తప్పని బాగా కనుక్కొన్నాడు. he ~ said స్పష్టముగా చెప్పినాడు.

Plainness, plān′ness, *n. s.* నిష్కాపట్యము, స్పష్టత. he used great ~ of speech స్పష్టముగా మాట్లాడినాడు, నిష్కాపట్యముగా మాట్లాడినాడు. he observed the ~ of the children ఆ పిల్లల వికారము చూచినాడు.

Plainspoken, *adj.* నిష్కాపట్యమైన.

Plaint plānt, *n. s.* మొర, ఫిర్యాదు. he listened to the ~ of the bird పక్షులయేడ్పును విన్నాడు.

Plaintiff, plān′tiff, *n. s.* వాది, ఫిర్యాది.

Plaintive, plān′tive, *adj.* వ్యసనసూచకమైన, దుఃఖసూచకమైన. her ~ notes దాని శోకస్వనము.

Plainwork, plān′wurk, *n. s.* సాదాపని, సాదా కుట్టుపని, దర్జీపని.

Plaister, *n. s.* గచ్చు, గార, సున్నము. See Plaster.

Plait, plāt, *n. s.* మడత, జడ.

To Plait, plāt, *v. a.* మడుచుట, పింజపెట్టుట, అల్లుట, జడవేసుట. to ~ and sew మడిచికుట్టుట. *to* ~ rattan పేములల్లుట.

Plaited, *adj.* మడిచిన, అల్లిన, జడవేసిన. ~ work in sewing మడతలు మడతలుగా పెట్టికుట్టేపని. her ~ hair దానిజడ. a chair bottom ~ with rattan పేములల్లిన కురిచి.

Plan, plan, *n. s.* (the English word ~ is commonly used) ప్లాను, యోచన, యుక్తి, యేర్పాటు, నమూనా, పద్ధతి, చట్టము. of a house or town వొక యిల్లుగాని వూరుగాని వ్రాసివుండే వైఖరి. they came into his ~ వాడియుక్తిని వొప్పినారు.

To Plan, plan, *v. a.* ఆలోచించుట, యోచించుట, యుక్తిచేసుట, యత్నముచేసుట. he planned the house ఆ యింటికి ప్లాను వ్రాసినాడు.

Plane, plāne, *n. s.* సమత, చదరము. an inclined ~ or slope యేటవాలు. a carpenter's tool చిత్రిక, తోపుడు. or tree వొకవిధమైన అడివివృక్షము. smooth this board with a ~ యీపలకను చిత్రికతో నున్నగా చెయ్యి.

To Plane, plāne, *v. a.* చిత్రికపట్టుట, తోపుడుపట్టుట.

Planet, plan′et, *n. s.* గ్రహము. the Hindu ~s are named సూర్యుడు, చంద్రుడు, అంగారకుడు, బుధుడు, బృహస్పతి, శుక్రుడు, శని, రాహు, కేతు, but the European mode of reckoning the Planets is this; Mercury, Venus, the Earth, Mars,

Jupiter, Saturn, Georgium-Sidus. The ~ on which we dwell భూమి. he went to another ~ ఇతరలోకమునకు పోయినాడు. he was born under a fortunate ~ మంచిలగ్నములో పుట్టినాడు. he said that his evil ~ drove him to do this తన గ్రహచారమువల్లయిట్లాచేసినానన్నాడు.

Planetary, plan′ē-tar-y, *adj.* గ్రహసంబంధమైన. ~ motion గ్రహచారము, గ్రహగతి. ~ hour లగ్నము.

Planetstruck, plan′et-struck, *adj.* గ్రహచారగ్రస్తుడైన, గ్రహచారముపట్టిన.

Plank, plangk, *n. s.* పలక, బల్ల.

To Plank, plangk, *v. a.* పలకవేసుట, బల్లలుకూర్చుట. he ~ed the floor with teak తలవరసకు టేకుపలకలువేసినాడు.

Planked, *adj.* పలకలువేసిన, బల్లలుకూర్చిన.

Planking, *n. s.* బల్లకూర్పుపని.

Planned, *adj.* యోచించిన,యుక్తిచేసిన. this house is ~ by him యిదిఅతనుప్లానువేసినయిల్లు.

Plant, plant, *n. s.* చెట్టు. a young ~ నారు. a creeping or climbing ~ తీగె. a spreading ~ అల్లె చెట్టు. an annual ~ ఓషధి, ఒకకాపుతోయెండిపొయ్యేచెట్టు. an oak ~ or cudgel దుడ్డుకర్ర, బడితె.

To Plant, plant, *v. a.* నాటుట, వేయుట, పెట్టుట. he ~ed a tree చెట్టుపెట్టినాడు. he ~ed a grove తోపువేసినాడు. he ~ed corn విత్తనముచల్లినాడు. God ~ed love in the heart of a mother దేవుడుతల్లికిబిడ్డలయందు వ్యామోహమునుకలగచేసినాడు. he ~ed a blow దెబ్బకొట్టినాడు. he ~ed the cannon at them ఆఫిరంగులనువాండ్లమీదసూటిగాపెట్టినాడు. he ~ed four cannons on the wall ప్రాకారముమీదనాలుగుఫిరంగులనుపెట్టినాడు. he ~ed himself in a corner ఒకమూలవుండినాడు. the English ~ed a colony in Bencoolen యింగ్లీషువాండ్లుకొందరుబంకోలులోపోయిఒకఖండ్రికకట్టుకొనివున్నారు.

Plantain, plan′tin, *n. s.* అరటిపండు, అరటికాయ. a ~ tree అరటిచెట్టు. the cow ~ బొంతఅరటిపండు, బొంతఅరటికాయ.

Plantation, plan-tā′shon, *n. s.* తోట, వనము. or colony కొత్తగాపోయిచేరికట్టుకొన్నఖండ్రిక.

Planted, plant′ed, *adj.* నాటిన, పెట్టిన,వుంచిన. she was ~ at his side అతనిపక్కనునిలుచుండివుండినది.

Planter, *n. s.* అన్యదేశములోపోయిచేరినవాడు. the ~ of this garden యీతోటవేసినవాడు. as a sugar ~ &c. పల్లెటూరిలోచెరుకుగాని పత్తిగాని నీలిగాని పండించివర్తకానికవుపనిచేసేవ్యవహారి.

Plash, plash, *n. s.* మడుగు, నీళ్లమడుగు.

To Plash, plash, *v. n.* నీళ్లనుకదలించిచప్పుడుచేసుట.

Plashy, plash′y, *adj.* తడిగావుండే, చెమ్మగావుండే, మడుగుగావుండే.

Plaster, plas′tĕr, *n. s.* గచ్చు, గార, సున్నము. for a sore మలాము, ప్లాస్త్రి. an image made of ~ గచ్చుబొమ్మ, సుధావిగ్రహము.

To Plaster, plas′tĕr, *v. a.* గచ్చుపూసుట. they ~ed their foreheads with ashes విభూతిపూసుకొన్నారు. they ~ed the floor with cow-dung అలికినారు.

Plastered, *adj.* గచ్చుపూసిన, అలికిన. a dress ~ over with gold lace విస్తారముగాసరిగవేసినవుడుపు.

Plasterer, plas′tĕr-ĕr, *n. s.* గచ్చుపూసేవాడు.

Plastic, plas′tic, *adj.* సృష్టించే, సృజించే,నానారూపములనుకలగచేసే. the ~ hand of God formed these creatures ఈశ్వరుడియొక్కసృష్టించేశక్తివల్లయీజంతువులుకలిగినవి. the ~ centre or incipient idea (coleber.) సంస్థానము See note on that word.

To Plat, plat, *v. a.* అల్లుట, జడవేసుట. she ~ted her hair దానికిజడవేసినది. he ~ted a mat of bulrush తుంగచాపఅల్లినాడు.

Plat, plat, *n. s.* అల్లిక,జడ. ~ or plot of ground ఒకతుండునేల,చదరముగావుండేనేల. a grass ~ పచ్చికపట్టు.

Plate, plāte, *n. s.* రేకు, తగుడు, బిళ్ల, తట్ట, తబుకు, కంచము. a china ~ పింగాణితట్ట, పింగాణిబిళ్ల. a ~ of fresh leaves stitched together విస్తరాకు. or picture పుస్తకములోఅచ్చువేసివుండేపటము. he bought much ~ వెండిబంగారుమొదలైనపాత్రసామానులునిండాకొన్నాడు. he produced the forged notes and the ~s తప్పునోట్లనున్ను వాటినివేసినపడిఅచ్చులనున్నుహాజరుచేసినాడు.

To Plate, plāte, *v. a.* వెండిమొలాముచేసుట.

Plated, *adj.* వెండిమొలాముచేసిన.

Platform, plat′fōrm, *n. s.* of earth మిట్ట, దిబ్బ, తిన్నె. a ~ raised upon posts మంచె. or scaffold

కారము. a ~ erected on the floor తిన్నెగా కట్టిన బెజు త్తుగా కులకలతో కట్టినది.

Platina, *n. s.* వెండివంటి వొకవిధమైన లోహము.

Platonic, *adj.* Plato అనే పండితుని మతానుసారమైన, అనగా యింద్రియనిగ్రహముగల, ఆశ వున్నప్పటికిన్ని అనుభవేచ్ఛలేని. ~ love అనుభవేచ్ఛలేని ఆశ: he has a ~ affection for her వాడికి దాని మీద అతిశ్యామోహమువున్నదిగాని దాన్ని అనుభవించవలెననే బుద్ధియెంతమాత్రము లేదు.

Platoon, pla-tûn′, *n. s.* చతుష్కముగా నిలిచేసిపాయీల చిన్నతుకుడి.

Platter, plat′tĕr, *n. s.* తాంబాళము, పళ్లెము. of earth సానికె. made of leaves విస్తరి, విస్తరాకు.

Plaudit, plâ′dit, *n. s.* స్తోత్రము, స్తవము.

Plausibility, plă-si-bil′i-ty, *n. s.* బయిటికి న్యాయముగావుండడము, చూపుకు బాగావుండడము. the ~ of his story made me believe him వాడిమాటలసొంపు నన్ను నమ్మేటట్టు చేసినది.

Plausible, plâ′si-ble, *adj.* పైకి న్యాయముగావుండే, చూపుకు బాగావుండే, సుముఖమైన. this is a ~ reason యిది చూపుకు న్యాయముగానేవున్నది. he is a very ~ man వాడు చూపుకు నిండా పెద్దమనిషిగావున్నాడు.

Plausibly, *adv.* పైకిన్యాయముగా, చూపుకు బాగా. he spoke very ~ వాడుమాట్లాడినది చూపుకు న్యాయముగానే వుండినది.

To Play, plā, *v. n.* ఆట్లాడుట, ఆడుట. he ~ed at marbles గోలీలుంట్లాడినాడు. he ~ed at cards కాకితాలాడినాడు. they ~ed the whole night రాత్రి అంతా ఆడిరి. the fire engines ~ed for a long time against the house which was on fire కాలుతూవుండే యింటిమీద జలయంత్రములు శానాసేపు దాకా నీళ్లుచల్లినవి. the guns ~ed ఫిరంగులు కాలినవి. they ~ed at soldiers సోజరులఆట ఆడినారు.

To Play, plā, *v. a.* ఆడుట, ఆడించుట, నటించుట, వేషముకట్టి ఆడుట. she ~ed the lute వీణవాయించినది. he ~ed the flute పిల్లంగోవివూదినాడు. he ~ed the guns at the fort కోటమీద ఫిరంగులు కాల్చినాడు. he ~ed the character of Khrishna కృష్ణవేషముకట్టి ఆడినాడు. he ~ed the king రాజవేషముకట్టినాడు, రాజుగా నటించినాడు. he ~ed the fool and sold the horse for ten rupees పిచ్చివాడై అంతగుర్రమును పదిరూపాయలకు అమ్మివేసినాడు. I think he is ~ing the fool with you వాడు నిన్ను దగాచేసేటట్టు తోస్తున్నది. I saw that he was ~ing the fool with me వాడు నావద్ద మాయలుచేసినాడని కనుక్కొన్నాను. he ~ed the father towards them వాండ్లకు తండ్రిగావుండెను. he ~ed the puppet ఆ బొమ్మను ఆడించినాడు. he ~ed me false నన్ను మోసముచేసినాడు, దగాచేసినాడు. he ~ed the rogue దొంగ అయినాడు. she ~ed the whore లంజ అయినది. he ~ed the hero శూరుడుగా ప్రవర్తించెను. he ~ed his part well తాను చేయవలసినదియెంతో అంతా చేసినాడు, బాగా జరిపించినాడు. he has ~ed his cards well బహుచమత్కారముగా ప్రవర్తించినాడు. do not ~ any tricks with me నావద్ద యేమిపితలాటకములు చేయక.

Play, plā, *n. s.* ఆట, క్రీడ, కేళి, లీల. the children were then at ~ అప్పట్లో బిడ్డలు ఆడుకొంటూవుండిరి. or comedy నాటకము, కేళిక. dice-~ జూదము. this is foul ~ యిది అన్యాయము. he met with foul ~ వాడికి మోసము వచ్చినది, అన్యాయంగా చంపబడ్డాడు. give him fair ~ వాణ్ని తొందరపెట్టక, రచ్చపెట్టక. a ~ upon words శ్లేష, ద్వ్యర్థి, శబ్దచమత్కారము. she scolded him in ~ వాణ్ని ఆట్లాటకు తిట్టినది, పూరికె తిట్టినది. the school is now in full ~ ఆ పళ్లెకూటము యిప్పుడు పుష్టియముగావున్నది. in this letter he used some bye ~ యీజాబులో వాడుకొంత అన్యాపదేశముగా వ్రాసినాడు. Bear's ~ మోటుసరసము. his knowledge of the language came into ~ on this journey వాడికి ఆ భాష తెలిసివుండడము యీ ప్రయాణములో పనికివచ్చినది.

Playbook, *n. s.* నాటకగ్రంథము.

Play-day, *n. s.* ఆటవిడుపుదినము.

Player, plā′ĕr, *n. s.* ఆడేవాడు, నటుడు. the ~s on flutes పిల్లంగోవులువూదేవాండ్లు. or gamester జూదరి, జూదగాడు.

Playfellow, plā′fel-lō, *n. s.* సంగడిగాడు, సంగాతి. this child and the dog are great ~s యీబిడ్డ ఆ కుక్కతో యేవేళా ఆడుకొంటూవుంటున్నది.

Playful, plā'fŭl, *adj.* ఆట్లాడే, ఉల్లాసముగల. this child is very ~ యీబిడ్డవూరికెఆట్లాడుతూవుంటున్నది. a kitten is ~ పిల్లికూనవూరికెఆట్లాడేటిది.

Playfully, *adv.* సరసముగా.

Playfulness, *n. s.* సరసము, ఉల్లాసము, వినోదము.

Playhouse, plā'hoŭse, *n. s.* నాటకశాల.

Playing, *n. s.* ఆట.

Playmate, *n. s.* చెలికాడు, స్నేహగాడు, చెలికత్తె.

Plaything, plā'thing, *n. s.* or toy ఆట్లాటసామాను. this boat is of no use, it is a mere ~ యీవడవవూరికె ఆట్లాడుకొనేటిదేగాని పనికివచ్చేటిదికాదు.

Playwright, plā'rīt, *n. s.* నాటకముచెప్పినకవికిపెట్టేహాస్యనామము, యెగతాళిపేరు.

Plea, plē, *n. s.* సాకు, హేతువు, ఫిర్యాదు. he excused himself for this theft on the ~ of poverty తానుపేదవాడనేసాకుచెప్పి మన్నించవలెనన్నాడు. on the ~ of being his relation I asked him to assist me నాకుబంధువైనహేతువును పట్టినాకుసహాయముచేయుమన్నాను.

To Plead, plēd, *v. a.* మనవిచేసుట, వాదించుట. he ~ed payment చెల్లించినానని మనవిచేసినాడు. he ~ed guilty తప్పువొప్పుకొన్నాడు. he ~ed not guilty తనయందుతప్పులేదని మనవిచేసినాడు. they ~ed for him వాడికైమనవిచేసుకొనిరి. he ~ed ignorance యెరగనన్నాడు. the prisoner ~ed a former acquittal ఖైదీతనమీదవిచారణ అయిముందేవిడుదలైవున్నదని మనవిచేసినాడు.

Pleader, *n. s.* వకీలు.

Pleading, *n. s.* మనవి, అర్జి. special ~ తర్కము, ఉపన్యాసము, వాదము.

Pleasant, pleṡ'ant, *adj.* మంచి, యింపైన, రమ్యమైన, మనోహరమైన, సరసమైన, ఉల్లాసమైన. ~ weather మంచికాలము. a ~ smell మంచివాసన, దివ్యమైనవాసన. a ~ taste మంచిరుచి. a ~ place మంచిస్థలము, రమ్యమైనప్రదేశము. a ~ man ఉల్లాసపురుషుడు. he made a ~ remark సరసముగాఒకమాటచెప్పినాడు.

Pleasantly, pleṡ'ant-ly, *adv.* వేడుకగా, వినోదముగా, సరసముగా, ఉల్లాసముగా.

Pleasantry, pleṡ'ant-ry, *n. s.* హాస్యము, యెగతాళి, సరసత.

To Please, plēṡe, *v. a.* సంతోషపెట్టుట, సంతుష్టిచేసుట, ఆనందింపచేసుట. he ~d me with the news he brought యీసమాచారముతెచ్చినన్నుసంతోషపెట్టినాడు. he ~d them with promises సోటిమాటలచేత వాండ్లను సంతోషపెట్టినాడు. this does not ~ him యిదివాడికిసమ్మతముకాదు. no food can ~ him long వాడికియేఆహారమున్ను నిండాదినాలుసయించదు. no one can ~ him long వాడికియెవడిమీదనున్ను నిండాదినాలువిశ్వాసముపుండడములేదు. flowers ~ the sight and smell పువ్వులుకంటికిన్ని ముక్కుకున్ను యింపుగావుంటవి. he ~d himself with thinking that he had now succeeded తుదకుజయిస్తినిగదాఅనిసంతోషపడుతూవుండెను. if it ~ God that I live ten years longer దేవుడిదయవల్లనేనుయింకాపదియేండ్లుబ్రతికివుంటే. will you ~ to come here? యిక్కడికిదయచేస్తారా. if you ~ you may go there తమకుయిష్టమైతేఅక్కడికిపోవచ్చును. I will do as you ~ నీయిష్టప్రకారముచేస్తాను. give it me if you ~ దాన్నినాకుదయచేయండి. call her what name you ~ she certainly lives with him దాన్నినీవుయేమన్నాసరే మెట్టుకుఅదివాడియింట్లోకాపురమున్నది, అనగాఅదివాడికిలంజఅన్నాసరే, పెండ్లామఅన్నాసరే, దానిసాఅన్నాసరే మెట్టుకు వాడింట్లోకాపురమున్నదనిఅర్థము. say what you ~ you must pay the money నీవుయేమిచెప్పినాసరే ఆరూకలు చెల్లించకవిధిలేదు. the prince was ~d to go there రాజుగారుఅక్కడికివిజయముచేసిరి. he was ~d at this యిందుకుసంతోషించినాడు. she told whomsoever she ~d కన్నవాండ్లతోచెప్పినది. he is ~d with their conduct వాండ్లుచేసేదివాడికియిష్టమే. ~ your honor, I went there నేనుఅక్కడికిపోయినాను స్వామీ, నేనుఅక్కడికిపోయినానుఅయ్యా. ~ to excuse me క్షమించండి, తమరుక్షమించవలెను.

To Please, plēṡe, *v. n.* ఆమోదించుట, మెచ్చుట. the king ~d to grant me this or the king was ~d to grant me this రాజుగారుదీన్నినాకుదయచేసియిచ్చినారు. he did as he ~d వాడికియిష్టమై

నట్టుచేసినాడు. whichever you ~ యేదయినా సరే. take which you ~ నీకు సమ్మతి అయినదియెత్తుకో. just as you ~ నీమనను,నీచిత్తము. I was ~d to see this దీన్నిచూచిసంతోషిస్తిని. can he be ~d at this? దీనికిఅతడుమెచ్చునా. as much land as he ~d వాడికికావలసినంతనేల. you may eat whatever you ~ నీకుకావలసినదితిను. he ~d to say so అట్లాదయచేసినాడు.

Pleasing, *adj.* సంతోషకరమైన, సరసమైన,రమ్యమైన, మనోహరమైన.

Pleasingly, *adv.* సరసముగా, వేడుకగా,వినోదముగా.

Pleasurable, plezh′ûr-able, *adj.* సరసమైన, మనోహరమైన.

Pleasure, plezh′ûre, *n. s.* సంతోషము, సుఖము, యిష్టము. he takes ~ in riding వాడికిగుఱ్ఱపుసవారిమీదయిష్టము. the divine ~ ఈశ్వరేచ్ఛ. you may do your ~ నీకుయెట్లాసమ్మతోఅట్లాచెయ్యి. Sir your ~ అయ్యాతమచిత్తము. he may stay or go at ~ వాడిష్టమువాడువుంటేవుండనీ పోతేపోనీ. do you think God will take ~ in this act? యిందుకుదేవుడుమెచ్చుననుకొంటివా. a woman of ~ భోగముది. a man of ~ విటగాడు.

-Pleasure-ground, *n. s.* శృంగారవనము, విహారస్థానము.

Pleasure-house, *n. s.* విలాసగృహము.

Pleasure-party, *n. s.* విహారము, విహారముగాపోయినవాండ్లు. they went on a ~ విహారమునకుపోయిరి. his time was all spent in pleasure-parties వాడికాలమంతావిహారములతోనేసరిపోయినది.

Pleat, *n. s.* See Plait.

Plebeian, plė-bē′yan, *n. s.* నీచుడు, సామాన్యుడు.

Plebeian, plė-bē′yan, *adj.* నీచమైన,సామాన్యమైన.

Pledge, pledġe, *n. s.* కుదువ, తాకట్టు, పూట, జామీను. the ~ became forfeit or he forfeited his ~ కుదువమునిగిపోయినది, ఆడినమాటతప్పినాడు. a man's wife and children are ~s for his behaving properly వాడిమంచినడకకు వాడిపెండ్లాముబిడ్డలేపూటగావున్నారు,అనగా పెండ్లాముబిడ్డలుగలవాడుయోగ్యముగా నడుచుకోకవిధిలేదనిఅర్థము.

To Pledge, pledġe, *v. a.* కుదువపెట్టుట,తాకట్టుపెట్టుట. he ~d his word to do this దీన్నిచేస్తాననిమాటయిచ్చివున్నాడు. I ~ my honour to do this దీన్ని చేయకుంటేనామాయిపెద్దమనిషిఅను.

Pledget, pledġ′et, *n. s.* పుంటిలోయెక్కించేవత్తి.

Pleiades, plē′ya-dės, *n. s.* సప్తఋషినక్షత్రములు.

Plenarily, plen′a-ril-y, *adv.* పూర్ణముగా, సంపూర్ణముగా.

Plenary, plen′a-ry, *adj.* పూర్ణమైన, సంపూర్ణమైన.

Plenipotentiary, plen-i-pô-ten′sha-ry, *n. s.* సర్వాధికారమునొందినరాయభారి.

Plenished, *adj.* నించిన, సంపూర్ణమైన.

Plenishing, *n. s.* or furniture సామాను, గృహోపకరణములు.

Plenitude, plen′i-tûde, *n. s.* సంపూర్ణత్వము.

Plenteous, plent′yus, *adj.* విస్తారమైన,అమితమైన.

Plenteously, plent′yus-ly, *adv.* విస్తారముగా, అపారిగా.

Plenteousness, *n. s.* విస్తారత, అపారి.

Plentiful, plen′ti-fŭl, *adj.* విస్తారమైన,అమితమైన.

Plentifully, *adv.* విస్తారముగా, అపారిగా.

Plenty, plen′ty, *n. s.* విస్తారము, సమృద్ధి, యథేష్టము. this water is ~ యీనీళ్లుచాలును,యీనీళ్లుయథేష్టము. there is ~ చాలును,యథేష్టము. a year of ~ సుభిక్షముగావుండేసంవత్సరము. he lives in ~ ఐశ్వర్యవంతుడైవున్నాడు. there are wells in ~ బావులుచాలావున్నవి. the horn of ~ అక్షయపాత్ర.

Pleonasm, plē′ô-naśm, *n. s.* అధికముగాచెప్పడము, ఒకటినిపూర్తిగావరచడానకైపరిపరివిధములుగాచెప్పడము.

Plethora, pleth′ô-ra, Plethory, pleth′ô-ry, *n. s.* రక్తపిత్తము. (Wilson.) అధికబలువుచేతఆవస్థాపాలుపడేరోగము. that country is suffering under a ~ of riches ఆదేశముఅధికఐశ్వర్యముచేతసంకటపడుతున్నది, అనగా ఐశ్వర్యము అధికమైనందువల్లప్రజలకుసంకటముగావున్నది.

Plethoric, plė-thor′ic, *adj.* అధికబలువుచేతఆవస్థాపాలుపడే.

Pleurisy, plŭ′ri-sy, *n. s.* రొమ్మునొప్పి,పార్శ్వశూల.

Pleuritic, plû-rit′ic, *adj.* పక్కశూలసంబంధమైన. a ~ disease పక్కశూలనొప్పి.

Pliability, *n. s.* నమ్రత్వము. from the ~ of lead సీసమువంగేటిదిగనుక. from the ~ of a child's temper బిడ్డలగుణముయెట్లాఅంటేఅట్లాతిరిగేటిది గనుక.

Pliable, plī'a-ble, *adj.* వంగే, వంచతగిన. lead is ~ సీసమువంగుతున్నది. rattan is ~ బెత్తెమువంగేటిది. the minds of children are ~ బిడ్డలమనసుసులభముగాతిరుగుతున్నది.

Pliableness, plī'a-ble-ness, *n. s.* నమ్రత,వంగేగుణము.

Pliant, plī'ant, *adj.* ఎట్లావంచితే అట్లావంగే, నయమైన.

Plica-Polonica, *n. s.* తలవెంట్రుకలుజడలుగాపుచ్చిచచ్చేవొకరోగము. See Elflock.

Pliers, plī'ĕrs, *n. s. plu.* శ్రావణము.

To Plight, plīt, *v. a.* or to pledge యిచ్చుట. I ~ thee my troth నీకునావాక్కిచ్చినాను, యిదివివాహసూత్రములోవొకవాక్యము.

Plight, plīt, *n. s.* దశ, గతి, స్థితి. he is in good ~ మంచిస్థితిలోవున్నాడు. he is in bad ~ దుర్దశలోవున్నాడు.

Plinth, plinth, *n. s.* స్తంభముయొక్క అడుగుభాగము.

To Plod, plod, *v. n.* వూగుతూనడుచుట,కాళ్లీడుచుకొంటూనడుచుట, పరిశ్రమపడుట, పాటుపడుట. he plodded at this dictionary for twenty years యీనిఘంటువుకైయిరువైయేండ్లుపాటుబడ్డాడు. I saw him plodding along వాడువూగుతూనడుస్తూవుండెను.

Plodder, plod'dĕr, *n. s.* నిండాపాటుపడేవాడు, పరిశ్రమపడేవాడు.

Plodding, *adj.* పాటుపడే, పరిశ్రమపడే, వూగుతూనడిచే, కాళ్లీడుచుకొంటూనడిచే, మొండి అయిన, ఉల్లాసములేని.

Plodding, *n. s.* పాటు, పరిశ్రమ.

Plot, plot, *n. s.* of ground నేల, వొకతుండునేల. a garden ~ చెట్లువేసివుండేతుండు. scheme దురాలోచన, కుయుక్తి, వుపాయము,బందుకట్టు, కుట్ర. of a play నాటకముయొక్క యెత్తుగడ. a grass ~ పసరికపట్టు. the ~ is thickening కలహముముదురుతున్నది. he came into the ~ వీడున్నుఆకుట్రలోచేరినాడు.

To Plot, plot, *v. n.* కుట్రలుపన్నుట,కుయుక్తులుచేసుట.

To Plot, plot, *v. a.* పన్నుట,కల్పించుట. they ~ted his ruin అతణ్నిచెరపడానకుయోచించినారు.

Plotter, *n. s.* కుట్రలుపన్నేవాడు.

Plough, ploǔ, *n. s.* నాగలి, అరక. a drill ~ గొర్తి,జడ్డిగంగలగొర్తి,వెదగొర్రు. the shaft or beam వేడికోల, యేడికోల. ~ tail మేడి. ~ share కర్రు, నాగేటికర్రు.

To Plough, ploǔ, *v. a.* దున్నుట. a ~ed field దుక్కిపొలము.

Ploughing, *n. s.* దుక్కి. ~ oxen దుక్కియెద్దులు. a fall of rain sufficient for ~ దుక్కివర్షము.

Plough-land, *n. s.* సాగుబడిఅయ్యేనేల.

Ploughman, ploǔ'man, *n. s.* దున్నేవాడు.

Ploughshare, ploǔ'shâre, *n. s.* కర్రు.

To Pluck, pluck, *v. a.* పెరుకుట, పీకుట, వూడదీయుట, కోసుట. to ~ a flower వూలుకోసుట. he ~ed some ears of corn వడ్లుదూసినాడు. he ~ed up heart ధైర్యముతెచ్చుకొన్నాడు. to ~ a fowl వుంజునుకాల్చడమునకుముందుగా దానిబొచ్చునుపెరికివేయుట.

Pluck, pluck, *n. s.* a pull పీకు, పీకినది. at a single ~ వొకపీకులో. heart, liver, &c. పేగులుగుండెలుమొదలైనవి. or bravery ధైర్యము, యిదినీచమాట.

Plucked up, *adj.* పెళ్లగించిన, పీకిన.

Pluckless, *adj.* ధైర్యములేని, పిరికిదైన.

Plucky, *adj.* brave గడుసయిన.

Plug, plug, *n. s.* బిరడా.

To Plug, plug, *v. n.* బిరడావేసుట.

Plum, plum, *n. s.* పండు, రేగుపండు, యీపేరుకొన్నిపండ్లకుచెల్లుతున్నది. a ~ pudding ద్రాక్షపండ్లువేసి పాకముపట్టిన వొకవిధమైన ఫలాహారము. ~ cake ద్రాక్షపండ్లువేసిచేసినఫలాహారము. or dried grape కిస్మిసిపండు, అనగాయెండపెట్టిపక్వముచేసినద్రాక్షపండు. a greengage ~, An Orleans ~ యివిరెండుతరహాల శ్రేష్ఠమైనపండ్లు. £ 100,000 లక్షవరహాలు. his father died worth a ~ (Johnson) వాడిఅబ్బ లక్షొంతరాలుపెట్టిచచ్చినాడు.

Plumage, plūm'âge, *n. s.* ఈకెలు, రెక్కలు. peacock has beautiful ~ నెమలికి ఈకెలు అందము.

Plumb, plum, *n. s.* సీసపుగుండు. a ~ line నీళ్లలో తుచూడడానకున్ను నిరుమట్టము కట్టడానకున్ను తాడుకట్టివుండే సీసపుగుండు.

To Plumb, plum, *v. a.* or to sound సీసపుగుండు విడిచి లోతు చూచుట.

Plumb, plum, *adv.* See Plump.

Plumber, plum'ĕr, *n. s.* సీసపుపని చేసేవాడు.

Plume, plūme, *n. s.* (a feather of birds) ఈకె, తురాయి.

To Plume himself, *v. n.* గర్వించుట, తనకు మించిన వాడు లేదని వెఱ్ఱిగర్వపడుట.

Plumed, *adj.* తురాయిగల. his ~ head తురాయిగల శిరస్సు.

Plummet, plum'met, *n. s.* సీసపుకడ్డీ, నీళ్లలోతు చూడడానికిగాని, నిరుమట్టము కట్టడానికి గాని వుపయోగించే సీసపుగుండు.

Plump, plump, *adj.* పుష్టిగావుండే, లావుగావుండే, బలిసిన, స్థూలమైన, కొవ్విన.

Plump, plump, *n. s.* గుంపు, గమి, యిది ప్రాచీనశబ్దము.

To Plump, plump, *v. a.* పుష్టిచేసుట, బలిసేటట్టు చేసుట.

Plump, plump, *adv.* దబాలని, దఢాలని. it fell ~ దడాలని పడ్డది.

Plumply, *adv.* (downright) స్పష్టముగా.

Plumpness, plump'ness, *n. s.* పుష్టి, బలుపు.

Plumy, plūm'y, *adj.* ఈకెలుగల, రెక్కలుగల.

To Plunder, plun'dĕr, *v. a.* కొల్లపెట్టుట, దోచుకొనుట, చూరగొనుట.

Plunder, plun'dĕr, *n. s.* కొల్ల, దోపుడు, చూర, దోచుకొన్నవస్తువు. he considered these horses fair ~ యీగుఱ్ఱములను దోచుకొన్నది న్యాయమే అనుకొన్నాడు. they divided the ~ దోచుకొన్నదాన్ని పంచుకొన్నారు.

Plundered, *adj.* దోచుకొన్న, దోచుకోబడ్డ.

Plunderer, plun'dĕr-ĕr, *n. s.* దోచుకొన్నవాడు, కొల్లబెట్టినవాడు.

To Plunge, plunge, *v. a.* ముంచుట. he ~d his hand into the water చెయ్యి నీళ్లలో ముంచినాడు. this ~d me in difficulties యిందువల్లనే నున్నుసంకటములలో తగులుకొంటిని. he ~d the dagger into his heart బాకుతో రొమ్మున పొడిచినాడు.

To Plunge, plunge, *v. n.* మునుగుట. he ~d into the water నీళ్లలో మునిగినాడు. he ~d into the subject ఆ సంగతిలో ప్రవేశించినాడు, తలబెట్టుకొన్నాడు, చదవనారంభించినాడు. he ~d into vice దుర్మార్గములో పడ్డాడు.

Plunge, plunge, *n. s.* మునక. or difficulty యిబ్బంది, సంకటము, యిడుము.

Plunged, *adj.* ముంచిన, మునిగిన, మగ్నమైన.

Plural, plū'ral, *n. s.* బహువచనము. men is a ~ noun.

Pluralist, plū'ral-ist, *n. s.* రెండుమూడుమాన్యములు అనుభవించే పాదిరి. Paley says Though I am a great ~ in preferment I am a greater ~ in children నాకు మాన్యాలు నిండావుంటేనేమి తినేటందుకు శానామంది వున్నారు.

Plurality, plū-ral'i-ty, *n. s.* అనేకత్వము, బహుత్వము, ద్వైతము. Calc. Quly. Rev. No. VIII. p. 370.

Plush, plush, *n. s.* ఒకవిధమైన బొచ్చుగల ముఖమల్.

Pluto, *n. s.* యముడు, కాలుడు.

Plutus, *n. s.* కుబేరుడు.

To Ply, plȳ, *v. a.* ఆడించుట. he plied the whip కొంచితో పూరికె కొట్టినాడు. he plied the pen till evening సాయంకాలము దాకా వ్రాసినాడు. he plied them with flattery వాండ్లను పూరికె స్తోత్రము చేసినాడు. he plied the spade పారతో తవ్వినాడు. he plied them with wine వాండ్లకు పూరికె సారాయి పోసినాడు. I plied the fire all night long రాత్రి అంతా నిప్పును మంటచేస్తూ వుంటిని.

To Ply, plȳ, *v. n.* ఆడుట. the boats ~ here for employment బాడిగె దొరుకునాయని పడవలు యిక్కడ ఆల్లాడుతున్నవి. he plied his legs పరిగెత్తినాడు.

Ply, plȳ, *n. s.* a bend వంపు, మడత. there were several plies in the cloth ఆగుడ్డలో శానా మడతలుండినవి.

Plyers, *n. s.* అనగా ప్రావణము.

Pneumatic, nū-mat'ic, *adj.* వాయుమయమైన, వాయువుచేత చలించే, వాయువిషయమైన. or spiritual సూక్ష్మమైన.

Pneumatics, nū-mat′ics, *n. s.* వాయువిద్య, వాయుశాస్త్రము.

To Poach, pōch, *v. a.* గుడ్లనుఅరవాసిపుడకబెట్టుట.

To Poach, pōch *v. n.* or to prowl ఒడ్డువేసుకొని తిరుగుట, పొంచువేసుకొనితిరుగుట, కట్టుచేసివుండే పక్షులు, మృగాలు, చేపలు మొదలైనవాటిని దొంగిలించడానకై పొడ్డువేసుకొనితిరుగుట.

Poacher, pōch′ĕr, *n. s.* ఒడ్డువేసుకొనితిరిగేదొంగ, అనగా కట్టుచేసివుండే పక్షులు, మృగాలు, చేపలు మొదలైనవాటిని దొంగిలించడానకై పొడ్డువేసుకొనితిరిగేవాడు.

Pock, pock, *n. s.* ముత్తెము. ~ marked అమ్మవారుమచ్చలుగల.

Pocket, pock′et, *n. s.* జేబు, కీసా. ~ money చేతిరూకలు. a ~ dictionary చిన్నడిక్షనేరి, నిఘంటువు. a ~ knife జేబులో పెట్టుకొనేకత్తి. money out of my ~ నాచెయివిడిచియిచ్చినరూకలు. he was ten pounds (£ 10) out of ~ by this వాడికియిందువల్లనూరురూపాయలునష్టమువచ్చినది. you must put your pride in your ~ నీగర్వాన్నికట్టిపెట్టు. ~ money బిడ్డలకుతల్లిదండ్రులుగాని ఆత్రులుగాని లెక్కలోకితేకుండాప్రీతిచేతయిచ్చేరూకలు.

To Pocket, pock′et, *v. a.* జేబులోవేసుట, అపహరించుట. he ~ed the money ఆరూకలనుఅపహరించినాడు, ఆరూకలనుసొట్లో వేసుకొన్నాడు. he ~ed the insult ఆదూషణనుయెరిగిన్ని యెరగనట్టువుండినాడు.

Pocket-book, *n. s.* యాదాస్తుపుస్తకము, యిందులో వాడికగా బాంకి నోట్లనువుంచుతారు.

Pocket-glass, pock′et-glăss, *n. s.* చేతిఅద్దము, చిన్నదుర్భిను, యేదైనా వొకవస్తువునుచూడడానకై జేబులోవుంచుకొనేచిన్నఅద్దము.

Pocky, pock′y, *adj.* పుండ్లుపట్టిన.

Pococurante, *n. s.* నిశ్చింతగావుండేవాడు.

Pod, pod, *n. s.* పొట్టు, తోలు, కాయ, బొండెము. the ~ of French beans చిక్కుడిబొండెము. a ~ of cotton దూదికాయ. pease in the ~ పొట్టుతీయనిబటానీలు. tamarinds in the ~ పొలవనిచింతపండు.

Poem, pō′em, *n. s.* కవిత్వము, కావ్యము.

Poesy, pō′e-sy, *n. s.* కవిత్వము.

Poet, pō′et, *n. s.* కవి, కవీశ్వరుడు.

Poetaster, pō-ĕ-tas′tĕr, *n. s.* కుకవి, నీచకవి.

Poetess, pō′et-ess, *n. s.* కవిత్వముచెప్పేస్త్రీ.

Poetical, pō-et′ic-al, *adj.* కావ్యసంబంధమైన. a ~ expression కావ్యశబ్దము. ~ authority కావ్యవుదాహరణము.

Poetically, pō-et′ic-al-ly, *adv.* కావ్యరీతిగా.

Poetry, pō′e-try, *n. s.* కవిత్వము, కావ్యము.

Poh, *interj.* ఛీపో.

Poignancy, pwôi′nanc-y, *n. s.* తీక్ష్ణత, చురుకు. from the ~ of this reflection యీతలంపుయొక్క వేదనవల్ల. the ~ of pepper మిర్యాలకారము.

Poignant, pwôi′nant, *adj.* తీక్ష్ణమైన, చురుకైన. he used ~ language బహుతీక్ష్ణమైనమాటలు మాట్లాడినాడు. ~ distress మహత్తైనసంకటము.

Poignard, *n. s.* బాకు.

Point, pôint, *n. s.* మొన, కొన, అగ్రము, బిందువు. a steel ~ for engraving పోగర. the very ~ కొట్టకొన. but now to the ~ మెట్టుకుముఖ్యమేమంటే. the troops landed at the ~ దండుకొసభూమిలోదిగినది, కొసభూమియనగా సముద్రములోనాలికవలెపోయివుండేభూమి, రావిఆకుకొనవలెవుండేభూమి. matter విషయము, ప్రమేయము, సంగతి. regarding this ~ యీవిషయమునుగురించి. this is a very important ~ యిదిఅతిముఖ్యమైనవిషయము. this is the great ~ యిదిముఖ్యము. this is no great ~ యిదివొకఅతిశయముకాదు. he saw the matter in another ~ of view అతనికివేరేవిధముగా తోచినది. in a legal ~ of view ధర్మశాస్త్రప్రకారముగా. I do not see the ~ of this verse యీపద్యముయొక్క కిటుకునాకుతెలియలేదు. I will make a ~ of doing this నేనుదీన్నిఅవశ్యముచేస్తున్నాను. I wish you will come to the ~ పరిష్కారముగాచెప్పు. a ~ of time నిమిషము. just at that ~ I arrived ఆసమయానికివస్తిని. in ~ of fact మెట్టుకు. this is a case in ~ యిదిసరియైనవుదాహరణము. this is a quotation in ~ యిదితగినవుదాహరణము. the ~ of honour మానము. they consider it a ~ of honour never to surrender their arms ఖ

ద్గనష్టముమాననష్టమునిఅనుకొంటారు. none equal him in ⌣ of learning విద్యావిషయములోవాడికి యెవడుయీడు లేడు. he was at the ⌣ of death వాడుచచ్చేగతిగావుండినాడు, వానికికాలముముగిసినది. I was on the ⌣ of telling him వాడితో చెప్పకతప్పినాను. a cow on the ⌣ of calving యీనమోవుదలగావుండేఆవు. he was armed at all ⌣s వాడు ఆయుధశస్త్రధుడైవుండెను. he carried his ⌣ జయించినాడు, గెలిచినాడు. a mathematical ⌣ బిందు. diacritical ⌣s used in Persian పార్శీభాషలోఅక్షరమునకు కిందుమీదు వేసే ఆకారఉకారాదిసంజ్ఞలుగావుండేచుక్కలు. every ⌣ was properly guarded ఆయాస్థలము లలో బందోబస్తుగా పారాపెట్టివుండెను. the eight ⌣s of the compass అష్టదిక్కులు. the intermediate eight ⌣s E. N. E. &c. విదిక్కులు. a string with a tag దూర్చడానికినులభముగామొనకుసీసపుకూచిగొట్టమువేసినతాడు. Point-blank స్పష్టముగా, సరిగ్గా.

To Point, pôint, *v. a.* చూపుట. he ⌣ed his finger at them వాండ్లనువేలితోచూపినాడు. he ⌣ed the gun at the fort ఆకిరంగినికోటకుసూటిగాపెట్టినాడు. or sharpen వాడిచేసుట, పదును పెట్టుట, కూచిగాచెక్కుట. he ⌣ed the stake ఆవాసమును కూచిగాచెక్కినాడు. he ⌣ed the pencil పేన్సలునుకూచిగాచివ్వినాడు. he ⌣ed out the difference భేదమునుచూపినాడు. I will ⌣ out another way వేరేవుపాయముచెప్పతాను.

To Point, pôint, *v. n.* చూపుట. this ⌣s northwards యిది వుత్తరాభిముఖముగా వున్నది. the leaves ⌣ upwards ఆయాకులుపైమొనలుగావున్నవి. as a dog does వేటలోకుక్కలొన్నిమృగాల నుచూపుట. they ⌣ed at him వాణ్నివేలితోచూపినారు. this expression ⌣s at you యిదినిన్ను వుద్దేశించిచెప్పినమాట.

Pointed, pôint′ed, *adj.* మొనగల, తీక్ష్ణమైన. the spear was ⌣ brass ఆబల్లెపుకొనకువిత్తళివేసి వుండినది. a ⌣ remark యుక్తిగాచెప్పినమాట.

Pointedly, *adv.* యుక్తిగా, పొడుపుగా.

Pointer, pôint′ér, *n. s.* ఒకవిధమైనకుక్క, అనగా వేటలోతీతువకుమృగాన్నివేటగాడికి కండుకొనిగురిచూపేకుక్క.

Pointless, pôint′less, *adj.* మొనలేని, నిరసమైన, జడమైన.

Poise, pôise, *n. s.* బరువు, భారము, సరిబరువు, సరితూనిక.

To Poise, pôise, *v. a.* సరిగ్గాతూచుట, సరిబరువువేసుట, సరిగ్గానిలుపుట. he seated his wife on one side of the bullock and ⌣d her with a bag of grain ఆయెద్దుమీద వొకతట్టుపెండ్లాన్నికూర్చుండబెట్టిమరివొకతట్టు వడ్లమూటనువేసి సరితూగేటట్టుచేసినాడు. he ⌣d a pole on his nose ముక్కుమీదస్తంభాన్ని పడకుండా నిలిపినాడు. he ⌣d these arguments యీన్యాయములకుతారతమ్యమునువిచారించినాడు.

Poison, pôiśn, *n. s.* విషము.

To Poison, pôiśn, *v. a.* విషముపెట్టుట. he ⌣ed himself విషముతాగినాడు. he ⌣ed the arrow ఆబాణానికివిషముఖట్టించినాడు. this poem ⌣ed his mind యీగ్రంథమువాడిమనస్సును చెరిపినది. she ⌣ed his mind against me వాడికినామీదకారముపుట్టించినది, వాడికినన్నంటేవిషముగావుండేటట్టుచేసినది.

Poisoner, *n. s.* విషముపెట్టేవాడు, చెరిపేవాడు.

Poison-nut, *n. s.* (ratsbane, nux vomica) ముష్టిగింజ.

Poisonous, pôiśn′us, *adj.* విషసంబంధమైన, విషమైన. a ⌣ snake మంచిపాము.

Poisonously, *adv.* విషముగా.

Poize, *n. s.* See Poise.

To Poize, *v. a.* See To Poise.

Poke, pōke, *n. s.* or pocket సంచి, తిత్తి. he bought a pig in a ⌣ (Johnson) సొమ్మునుచూడకకొన్నాడు, అనగాగుడ్డితనముగావొప్పుకొన్నాడు, విచారించకవొప్పుకొన్నాడు.

To Poke, pōke, *v. a.* తడువులాడుట, పొడుచుట. he ⌣d me with his elbow నన్నుమోచేతితోపొడిచినాడు. do not ⌣ the sore ఆపుంటినిపొడవక. he ⌣d us all into one room మమ్ము నంతా వొకయింట్లో అడిచినాడు. he ⌣d the fire నిప్పునుకెళ్లగించినాడు. he ⌣d out his way తడువులాడుతూ బయిటికిపోయినాడు. I ⌣d out the sense తడమాడితడమాడి దానిభావముతెల్లదీస్తిని. all the clothes were ⌣d into one box బట్టలనంతా వొకపెట్టెలోవేసికూరినాడు.

To Poke, pōke, *v. n.* పొడుచుట. he ~s in mean houses నీచపుకొంపలవద్దనక్కు తూరిరుగుతాడు. do not ~ with your head వాతువలెమెడను వికారముగాపెట్టుకోక. he ~d about her house దానియింటిదగ్గర తడమాడుతూ వుండినాడు. he put his hand into the bag and ~d for the knife సంచిలోచెయివేసికత్తికైతడుపులాడినాడు. See how his ears ~ out వాడిచెవులుయెట్లానిక్కుకొనివున్నవోచూడు.

Poker, pōk'ĕr, *n. s.* నిప్పునుకుళ్లగించే యినపకోల.

Polar, pōl'ar, *adj.* ఉత్తరదక్షిణకేంద్రసమీపమైన, ఉత్తరదక్షిణకేంద్రసమీపమందువుండే, ధ్రువసంబంధమైన. the ~ star ధ్రువనక్షత్రము.

Polarity, pō-lar'i-ty, *n. s.* కేంద్రాభిముఖ్యత, ధ్రువాభిముఖ్యత.

Polarization, *n. s.* కేంద్రాభిముఖ్యతను కలగచేయడము, ధ్రువాభిముఖ్యతను కలగచేయడము. the iron was rubbed with a magnet to produce ~ యినుముకుపుత్తరాభిముఖత్వమురావడానకైకాంతరాయితోరాచబడుతున్నది.

Pole, pōle, *n. s.* కంభము, బొంగు. he pushed the boat along with a pole ఆపడవనుగడవేసితోసినాడు. the bag was borne by two men on a pole ఆమూటనుయిద్దరు దండెకట్టనమోసుకొనిపోయిరి. these two things are not alike they are far as the ~s asunder ఆరెండుసమానములుకావుకాశీరామేశ్వరమువలెవున్నవి. the ~ of a carriage నొగ. the ~ of a palankeen పల్లకిదండె. tent ~s గుడారపుబొంగులు. in measuring అయిదున్నరగజమునేల. a square ~ of land వొకగుంటభూమి. the north ~ ఉత్తరధ్రువము. from ~ to ~ సర్వత్ర, నాలుగుతట్లా, లోకమంతా, యావద్భూమండలమందు. the south ~ దక్షిణధ్రువము. a ~ with a hook to pull down branches దోటి.

Poleaxe, pōle'axe, *n. s.* గండ్రగొడ్డలి, కుఠారము.

Polecat, pōle'cat', *n. s.* చెడ్డకంపుకొట్టేవొకజంతువు.

Polemic, pō-lem'ic, *n. s.* వేదాంతవాదముచేసేవాడు.

Polemic, pō-lem'ic, Polemical, pō-lem'ic-al, *adj.* ఘర్షించే, తర్కించే, వాదించే.

Polemicks, *n. s.* వేదాంతవిషయమైనతర్కశాస్త్రము, యిదివేదాంతములోవొకభాగము.

Polestar, pōle'stâr, *n. s.* ధ్రువనక్షత్రము. she was the ~ of his hopes వాడిప్రాణమంతాదానిమీదవుండెను.

Police, pō-lēçe', *n. s.* (the English word పోలీసు alone is used) పోలీసు. ~ office పోలీసుకచ్చేరి. ~ officers or men బంట్రోతులు.

Policy, pol'i-çy, *n. s.* తంత్రము, యుక్తి, యోచన, ఉపాయము, నీతి. this is excellent ~ యిదిదివ్యమైనయుక్తి. this is bad ~ యిదినీతికాదు. crooked ~ కుయుక్తి. short sighted ~ అవివేకము. a warrant for money అపాయాభయపత్రనిర్ణయము, దీన్నిబీమాఅనిఅంటారు. in Scotch, an enclosure పెరడు.

To Polish, pol'ish, *v. a.* మెరుగుబెట్టుట, మెరుగుమొత్తుట, నాగరీకపరచుట. he ~ed the language ఆభాషనుదిద్దిచక్కబెట్టినాడు. a polishing stone మెరుగురాయి.

Polish, pol'ish, *n. s.* మెరుగు. I remarked the ~ of their manners వాండ్లనడితినాణ్యమును, లేక నాగరీకమునుకనుక్కొంటిని.

Polished, *adj.* మెరుగుబెట్టిన, మెరుగుమొత్తబడిన, ప్రకాశించే. a ~ language దిద్దిచక్కపెట్టబడ్డభాష. ~ manners నాగరీకమైననడకలు.

Polite, pō-līte', *adj.* సన్మర్యాదగల, శిష్ట, సభ్య, నాగరీకముగావుండే. a ~ man మర్యాదస్థుడు. they are not ~ వాండ్లుమోటుమనుష్యులు. he was very ~ to us మాకునిండామర్యాదచేసినాడు. ~ learning సాహిత్యవిద్య. Addison was a ~ scholar (this sense is old fashioned) అతడుసాహిత్యజ్ఞాని.

Politely, pō-līte'ly, *adv.* మర్యాదగా, సన్మానముగా.

Politeness, pō-līte'ness, *n. s.* మర్యాద, సన్మానము.

Politic, pol'i-tic, *adj.* prudent, artful, cunning, వివేకముగల, తెలివిగల, చమత్కారమైన, జాగరూకతగల, ఉపాయముగల, యుక్తిగల, తంత్రముగల. this is not ~ యిదియుక్తికాదు, ఆలోచనకాదు. the art ~ రాజ్యతంత్రము, దొరతనముయొక్కశంసు. he is a ~ man వాడుతంత్రవాది. See Politicks.

Political, pô-lit'ic-al, *adj.* వ్యవహారసంబంధమైన, రాజాంగసంబంధమైన, దొరతనముతోచేరిన. — affairs రాజకార్యము. a — adviser మంత్రి. a — scheme యుక్తిగాచేసినతంత్రము. or cunning నేర్పుగల,చమత్కారముగల. — economy రాజ్యపరిపాలనాతంత్రము, రాజ్యపరిపాలననుగురించినశాస్త్రము. A — resident స్థానాపతి, అన్యసమస్థానములోనుంచివచ్చియుండేస్థానాపతి.

Politically, pô-lit'ic-al-ly, *adv.* వ్యవహారరీత్యా. — a man's wife is nobody వ్యవహారరీత్యా ఒకనిభార్య ఒక లెక్కకాదు, దాన్ని ఒకవిషయముగా పెట్టకోకూడదు.

Politician, pol-i-tish'an, *n. s.* వ్యవహారవేత్త, తంత్రజ్ఞుడు, యుక్తిశాలి, రాజకార్యములెరిగినవాడు.

Politicks, *n. s.* the science and art of government రాజకార్యము. unauthorized talk about government, రాజాంగమును గురించినముచ్చట. the history of the moment ప్రస్తుతములో రాజ్యభారముజరిగేవైఖరి, ప్రస్తుతము రాజాంగము నడచేపాట్లు.

Polity, pol'i-ty, *n. s.* రాజాంగము, రాజ్యతంత్రము, రాజ్యపరిపాలన. when a war happens, it interferes with the — of the country యుద్ధముసంభవించేటప్పటికి రాజ్యపరిపాలనకువ్యత్యయమువస్తున్నది.

Polka, *n. s.* a wild sort of dance తాండవభేదము, గంతులు.

Poll, pōll, *n. s.* the head తలకాయ. register, పేర్లపట్టీ, అనగా యింగ్లండులో పార్లెమెంటుకు మెంబరులను యేర్పరచడమునకై ఆయాయిలాఖాలోవుండేదొరలు ఒకస్థలానికివచ్చి ఫలానివాడుతనకు సమ్మతియనిచెప్పి తమపేర్లను వ్రాయించిపొయ్యేపట్టీ. or parrot చిలుకకుముద్దుపేరు.

To Poll, pōll, *v. a.* the head వెంట్రుకలనుకత్తిరించుట. or trees కొమ్మలనునరుకుట. or electors పేర్లువ్రాయించుట. one whose head is not —ed తలవెంట్రుకలుకొరగనివాడు.

Pollard, pol'lard, *n. s.* tree కొమ్మలునరికినచెట్టు, బోడిచెట్టు, స్థాణువు. or fine flour నూకలు.

Pollard, pol'lard, *adj.* కొమ్మలునరికిన, మొండి,బోడి. a — tree బోడిచెట్టు, కొమ్మలులేకనిలిచేఅడుగుమొద్దు, స్థాణువు.

Pollaxe, *n. s.* గండ్రగొడ్డలి.

Pollen, pol'len, *n. s.* పుప్పొడి.

Polltax, *n. s.* తలకట్టువరి, తలపన్ను.

To Pollute, pol-lūte', *v. a.* చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట, అపవిత్రముచేసుట, అంటుచేసుట.

Polluted, *adj.* చెరుపబడ్డ, భ్రష్టమైన, అపవిత్రమైన.

Pollution, pol-lū'shon, *n. s.* అపవిత్రత,అశుచి,అంటు, భ్రష్టత్వము.

Polt, *n. s.* of a Turkey సీమకోడి. or slight blow చిటిపోటు. a — with the elbow మోచేతిపోటు. to give a — నెట్టుట.

Poltroon, pol-trūn', *n. s.* పిరికిబంటు, కోడి.

Poltroonery, *n. s.* పిరికితనము.

Polyanthus, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

Polygamy, pô-lyg'a-my, *n. s.* బహుభార్యాత్వము, పెండ్లిమీదపెండ్లిచేసుకోవడము. he lives in — వాడుఅనేకభార్యలుకలవాడైవున్నాడు. — is legal in this country యీదేశములోన్యాయముగా పెండ్లిమీదపెండ్లిచేసుకోవచ్చును.

Polyglot, pol'y-glot, *n. s.* బహుభాషాగ్రంథము, అనగా అనేకభాషలలో భాషాంతరముగల Bible గ్రంథము.

Polygon, pol'y-gon, *n. s.* అనేకకోణములుగలవస్తువు.

Polygonal, pô-lyg'ô-nal, *adj.* అనేకకోణములుగల.

Polypheme, *n. s.* నడినెత్తినికన్నుగలఒకరాక్షసుని పేరు.

Polypus, pol'y-pus, *n. s.* a disease నాసారోగము, ముక్కుకుతగిలేఒకరోగము. an animal, అనేకకాళ్లుగలఒకజలజంతువు, దీన్నినెగడు, తంతునాగమనిఅంటారు.

Polysyllabic, *adj.* అనేకఅక్షరములుగల.

Polysyllable, pol'y-syl-la-ble, *n. s.* అనేకవర్ణములుగలపదము, అనేకఅక్షరములుగలశబ్దము.

Polytechnick, *adj.* నానాయుక్తులుగల.

Polytheism, pol'y-thê-ism, *n. s.* బహుదేవతోపాసకత్వము, అనేకదేవుండ్లను కొలిచేమతము.

Polytheist, *n. s.* అనేకదేవుండ్లను కొలిచేవాడు. he is a — వాడికిఅనేకదేవుండ్లు. Christians are not —s క్రైస్తవులు అనేకదైవములనుపూజించరు.

Pomade, pô-māde', *n. s.* జవ్వాదివంటిపరిమళద్రవ్యము, సుగంధవస్తువు.

Pomander, pom′an-dĕr, *n. s.* అత్తరుబిళ్ల, ఒకవిధమైనకదంబపొడి.

Pomatum, pō-mă′tum, *n. s.* జవ్వాదివంటిపరిమళద్రవ్యము.

Pomegranate, pom-gran′āte, *n. s.* దాడిమపండు.

Pomelnos, *n. s.* పంపరమాసుపండు. Citrus Decumana. Rox. 3. 393.

Pomfret, *n. s.* (or pamflet, a sort of turbot) the black sort చందువాయిచేప. the white ~ సేవచేప, బొచ్చె.

Pommel, pum′mel, *n. s.* of a sword పిడి. of a saddle జీనియొక్కముందరిగుబ్బ.

To Pommel, pum′mel, *v. a.* కొట్టుట, గుముకుట, పులుముట.

Pomp, pomp, *n. s.* జంభము, డంభము, ఆడంబరము. with vast ~ ఒడ్డోలకముగా.

Pompion, pum′pi-on, *n. s.* or Pumpkin గుమ్మడికాయ.

Pomposity, pom-pos′i-ty, *n. s.* జంభము, డంభము, ఆడంబరము.

Pompous, pomp′us, *adj.* జంభమైన, డంభమైన, ఆడంబరమైన.

Pompously, pomp′us-ly, *adv.* జంభముగా, డంభముగా, పటాటోపముగా.

Pompousness, *n. s.* జంభము, డంభము, పటాటోపము.

Pond, pond, *n. s.* గుంట, కొలను, కోనేరు, మడియ, పల్లము.

To Ponder, pon′dĕr, *v. n.* తలబోసుకొనుట, యోచించుట, పర్యాలోచనచేసుట.

Ponderasity, *n. s.* గురుత్వము, గరిమ, భారము.

Ponderous, pon′dĕr-us, *adj.* బరువైన, భారముగల.

Ponderously, *adv.* బరువుగా, భారముగా.

Ponderousness, *n. s.* గురుత్వము, గరిమ, భారము.

Poney, *n. s.* టాకా, పైగోమట్టము. an Acheen ~ అచ్చుమట్టము.

Pongal, *n. s.* (Name of a Tamil feast in December—January) పొంగలిపండుగ, సంక్రాంతిపండుగ.

Poniard, pon′yard, *n. s.* బాకు, కటారి.

To Poniard, pon′yard, *v. a.* కటారితోపొడిచిచంపుట.

Pons Asinorum, *n. s.* a difficult question or riddle వ్యాసఘట్టము.

Pontiff, pon′tiff, *n. s.* ప్రధానగురువు, రోమకాక్షేత్రోలిక్షుమతమందు సర్వాధిక్యుడైన Pope అనేగురువు.

Pontifical, pon-tif′ic-al, *adj.* ప్రధానగురుసంబంధమైన. the ~ palace పోపుగారినగరు. he was dressed in ~s ప్రధానగురుపీఠసంబంధమైనవుడుపులనువేసుకొని వుండెను.

Pontificate, pon-tif′i-cāte, *n. s.* పోపుత్వము. after he came to the ~ అతనికిపోపుత్వము వచ్చినతరువాత. during his ~ అతనుపోపుగావున్నప్పుడు.

Ponton, pon-tûn′, Pontoon, *n. s.* పడవవంతెన, పడవసేతువ, అనగా అవసరముగాయేరుమొదలయినవాటినిదాటడానకైవంతెనవలె చాలుగానిలిపినపడవలు.

Pony, pō′ny, *n. s.* పైగోమట్టము, టాకా. an Acheen ~ అచ్చుమట్టము.

Pooh, *interj.* ఫో, ఛీఫో.

Pool, pûl, *n. s.* మడుగు, మడియ. there was a ~ of blood on the floor నేలనెత్తురుమడుగుకట్టినది.

Poop, pûp, *n. s.* వాడయొక్కవెనకటిభాగములోయెత్తుగావుండేయిల్లు.

Poor, pûr, *adj.* బీదయైన, పేదయైన, దరిద్రుడైన. a ~ man దరిద్రుడు. the ~ దరిద్రులు, బీదలు, భిక్షగాండ్లు. this is a ~ reason యిదియొకపిచ్చిసమాధానము. this is ~ food చవిసారములేనికూడు. ~ land నిస్సారమైనభూమి. I have a ~ opinion of him వాడు అప్రయోజకుడని నాకుతోస్తున్నది. the poor's box హుండి, అక్షయపాత్ర. the poor's house ధర్మసత్రము. poor's rates ధర్మానికిగ్రామసముదాయములో వసూలుచేసే రూకలు. the horse is very ~ గుర్రముబక్కపలచనగావున్నది. she fell down ~ creature పాపముఅదిపడ్డది. he submitted ~ fellow పాపమువొప్పుకొన్నాడు. the ~ king is now quite forgotten పాపముఆరాజునుయిప్పుడు మరిచినారు. he took her for richer or ~er యెంతభాగ్యమువచ్చినాయెంతబీదరికమువచ్చినాదాన్నిచెయ్యివిడవనన్నాడు, యిదియొకవివాహమంత్రము. Poor's house (Infirmary) ధర్మసత్రము, బీదలనుఆదరించేసత్రము. And ~ I was left there (Addison's Spect. No. 190. ఆదౌర్భాగ్యనేనుఅక్కడవొంటిగానిలిచిపోతినే.

Poorly, pûr'ly, *adv.* జబ్బుగా. the house is ~ built ఆయిల్లుదిక్కుమాలినరీతిగా కట్టేవున్నది. he is ~ clothed వానికిమాలినగుడ్డలనుకట్టుకొన్నాడు. the fort was ~ defended ఆకోటలో వుండినవాండ్లు బాగానిభాయించలేకపోయిరి. he provided them ~ for the journey వాండ్లప్రయాణానికి చక్కగా కరకరాచేయలేదు. I was ~ all yesterday నిన్నంతానాకు వొళ్లు కుదురులేదు. he looks ~ వాడికి వొళ్లుకుదురులేనట్టువున్నది.

Poorness, *n. s.* బీదరికము, పేదతనము, దరిద్రత, నిరసము, నిస్సారము, జబ్బు.

Poorspirited, *adj.* పిరికి, ధైర్యములేని.

Poorspiritedness, పిరికితనము, అధైర్యము.

Pop, pop, *n. s.* టప్ అనేధ్వని.

To Pop, pop, *v. n.* to move suddenly లటక్కునదూరుట, లేక బయిలువెళ్లుట. the bird popped into its nest ఆపక్షిలటక్కునదూరినది. he popped out లటక్కున లేచిపోయినాడు, దిగ్గున లేచిపోయినాడు, లటక్కున వెడలిపోయినాడు. the thought popt into his head లటక్కున వొకటితోచినది. he popt into a chair లటక్కున కూర్చున్నాడు. they were popping at him with their guns వాండ్లుఅదాటున వాడిమీద వొక్కొక్కవేటువేస్తూవుండినారు.

To Pop, pop, *v. a.* లటక్కునదూర్చుట, లటక్కునబయిటతీసుట. he popped the handkerchief into the box ఆరుమాలునులటక్కున పెట్టెలో వేసినాడు. he popped his finger on the very word ఆశబ్దముమీదనే వేలులటక్కున పెట్టినాడు. he popped out the secret ఆమర్మమును తెరాకునబయిటవిడిచినాడు. he popped the question లటక్కున వొకమాట అడిగినాడు.

Pope, pōpe, *n. s.* (the Bishop of Rome) గురువు, ప్రధానగురువు, రోమన్ కేతోలిక్కు మతమునకుపోప్ అనేప్రధానగురువు, బ్రాహ్మణులకు శంకరాచారిస్వాములవలె రోమన్ కేతోలిక్కు మతస్థులకు Pope ప్రధానగురువు. *Guru* evidently is the true word: "Lady S— who hated the Bishop of London said regarding him to Sir Robert Walpole, Well, how does your pope do? Madam, he replied "He is my pope and shall be my pope: every body has some pope or other." *Walpole.*

Popedom, pōpe'dom, *n. s.* పోప్ అనేప్రధానగురువుయొక్క అధికత్వము.

Popery, pōp'ĕr-y, *n. s.* రోమన్ కేతోలిక్కు మతము, యిదితిరస్కారశబ్దము.

Popeseye, pōps'ȳ, *n. s.* (Johnson) తొడమాంసము నడుమువుండేకొవ్వు.

Popgun, pop'gun', *n. s.* పిల్లకాయలతుపాకి ధ్వనించేటట్టువిసిరేకాకితపుముడుపు. a word of scorn for a musquet పనికిమాలినచిన్నతుపాకి. this is a mere ~ affair యిదివట్టిబూటకము.

Popinjay, pop'in-já, *n. s.* చిలక, తలకొట్టుమారి.

Popish, pōp'ish, *adj.* రోమన్ కేతోలిక్కు మతసంబంధమైన, యిదితిరస్కారశబ్దము.

Popishly, *adv.* రోమన్ కేతోలిక్కు మతానుసారముగా.

Poplar, pop'lar, *n. s.* బూరగవంటి వొకవిధమైనఅడవిచెట్టు.

Poppy, pop'py, *n. s.* పోస్తుకాయ. ~ tree గసగసాలచెట్టు. ~ seeds గసగసాలు.

Populace, pop'ū-láce, *n. s.* ప్రజలు, జనులు, లోకులు.

Popular, pop'ū-lar, *adj.* సాధారణమైన, సామాన్యమైన, జనసమ్మతమైన, జనరంజకమైన, జనస్తూయమానమైన. a ~ book అందరికికావలసినపుస్తకము. a ~ poet సర్వసమ్మతమైనకవి. a ~ magistrate అందరికిహితుడైనపోలీసు అధికారి. a ~ man అందరికిమంచివాడు. the ~ sense of this word యీమాటకు సాధారణమైన అర్థము. ~ instruction సామాన్యమైనచదువు. [A *popular* king రాజా because రంజయతీతిరాజా. according to the epigram యథాప్రహ్లాదనాచ్చంద్రః ప్రతాపాత్ తపనోయథా, తథైవసోభూదన్వర్థో రాజాప్రకృతిరంజనాత్.]

Popularity, pop-ū-lar'i-ty, *n. s.* జనరంజకత్వము, లోకహితత్వము, హితవు.

Popularly, *adv.* సాధారణముగా, సామాన్యముగా, వాడికగా. this man is ~ called a Nabob వీణ్ని అందరునబాబుఅంటారు. It is ~ said that he died of poison వాడువిషముతిని చచ్చినాడనిసాధారణముగా అంటారు.

Populated, *adj.* జనులుగల. a thickly ~ country ప్రజాసమృద్ధిగలదేశము, కాపుపుష్టిగలదేశము. a thinly ~ country జనసమృద్ధిలేనిదేశము.

Population, pop-ū-lā'shon, *n. s.* జనులు, ప్రజలు, జనము.

Populous, pop'ū-lus, *adj.* ప్రజాసమృద్ధిగల, జనసమృద్ధిగల.

Populousness, *n. s.* ప్రజాసమృద్ధి, జనసమృద్ధి.

Porcelain, pōr'cē-lān, *n. s.* చీనాపింగాణి, ఒకవిధమైన తెల్లని మట్టిసామాను.

Porch, pōrch, *n. s.* తలవాకిటిపసారా, గడపముందరి పసారా, ముంగిసాల. the ~ of a palace ముఖమంటపము.

Porcupine, pôr'cū-pīne, *n. s.* ముండ్లపంది, యేదు, యేదుపంది, శల్యము.

Pore, pōre, *n. s.* వెంట్రుకకుదురు, రోమకూపము.

To Pore, pōre, *v. n.* రెప్పవేయకుండా చూచుట, పూరితెలిసిదాకా నిదానించిచూచుట. he was always poring upon books వాడు యేవేళా తలవంచుకొని పుస్తకాలు చూస్తూవుండినాడు.

Pork, pōrk, *n. s.* పందిమాంసము.

Porker, pôrk'ĕr, *n. s.* పంది.

Porosity, *n. s.* రోమకూపవత్వము, అతిసూక్ష్మమైన రంధ్రములుకలిగివుండడము. on account of the ~ of this earthen ware the water oozes out యీకుండలో అతిసూక్ష్మమైన రంధ్రములుకలవు గనుక నీళ్లు బయిటికి చెమర్చుతున్నది.

Porous, pōr'us, *adj.* వెంట్రుకకుదురువలె రంధ్రములుగల, అతిసూక్ష్మమైన రంధ్రములుగల, చెమర్చే.

Porphyry, pôr'fĕr-y, *n. s.* ఒకవిధమైన చలువరాయి.

Porpoise, Porpus, pôr'pus, *n. s.* సముద్రమందు వుండే ఒకవిధమైన పెద్దచేప, దీన్ని తూరమీను అని అంటారు. called the water hog viz. నీరుపంది, పిడకమొసలి.

Porridge, por'ridge, *n. s.* గంజి, అంబలి.

Porringer, por'rin-gĕr, *n. s.* పళ్లెము, గిన్నె.

Port, pōrt, *n. s.* a harbour ఓడరేవు. he reached his ~ వాడు చేరవలసిన రేవుకు పోయిచేరినాడు. a gate ద్వారము. in a ship వాడలో ఫిరంగీమూతినిపెట్టే బొంద. sally ~ దిడ్డివాకిలి. mien, behaviour చేష్టలు, ఠీవి, వైఖరి, నడక. a kind of wine ఒకవిధమైన నల్లని వైను. in steering ships, the left hand యెడమచేతివైపు.

Portable, pōrt'a-ble, *adj.* ఉలకనైన, చులకనైన, చిన్న. a ~ writing desk చేతిపెట్టె. a ~ medicine chest చేతిపెట్టె. a ~ key చిన్నతాళము. ~ soup ఒకవిధమైన ఆహారము, అనగా దోవ్రయాణమునకైమాంసము, మానికూరలు మొదలైన వాటిని ద్రవము లేకుండా గట్టిగావండి తీసుకొనిపొయ్యే ఆహారము.

Portage, pōrt'āge, *n. s.* ద్వారము, సింహద్వారము, గవిని.

Portcullis, pōrt-cul'lis, *n. s.* గవినిమూత, అనగా బోను, చిలుకగూడు, వీటిమూతవలె పైనుంచికిందికి జారవిడిచే తలుపు.

The Porte, pōrte, *or* The Sublime Porte, *n. s.* Constantinople అనే సంస్థానము. Constantinople లో వుండే పాదుషాగారు. the Sublime Porte has permitted its ministers to do this పాదుషాగారు యిట్లా చేయుమని తమమంత్రులకు ఆజ్ఞాపించినారు.

Ported, pōrt'ed, *adj.* ధరించిన.

To Portend, por-tend', *v. a.* రాబొయ్యేదాన్ని తెలియచేసుట, సూచించుట. this ~s fever యిది జ్వరము రాబోతున్నదని తెలియచేస్తున్నది.

Portending, *adj.* రాబొయ్యేదాన్ని తెలియచేసే, సూచించే.

Portent, por-tent', *n. s.* ఉత్పాతము, దుశ్శకునము.

Portentous, por-tent'us, *adj.* ఉత్పాతమైన, దుశ్శకునమైన, ఆఘోరమైన, విపరీతమైన.

Porter, pōrt'ĕr, *n. s.* a door keeper ద్వారపాలకుడు, వాకిటికావలివాడు. a bearer కూలివాడు, కూలికిమోసుకొని బ్రతికేవాడు. a kind of drink ఒకవిధమైన బీరుసారాయి.

Porterage, pōrt'ĕr-āge, *n. s.* కూలి, మోతకూలి.

Portfolio, *n. s.* బొక్కుఆకారముగా వుండే తోలుదప్త్రము. or miscellany చిత్రగ్రంథము, నానాగ్రంథోద్ధృతసంగ్రహము. the king gave him the ~ of war రాజు యుద్ధముయొక్క కారుబారును అతనిపరము చేసినాడు. he took charge of the ~ of foreign affairs యీసంస్థానానికి యితరసంస్థానానికివుండే వ్యవహారములు చూచేపని యితనిపరమైనది.

Porthole, pōrt'hōle, *n. s.* వాడయొక్క గవాక్షి, వాడయొక్క కిటికి.

Portico, pôr'ti-cō, *n. s.* ముఖమంటపము, నడమంటపము.

Portion, pōr'shon, *n. s.* భాగము, పాలు, అంశము. a marriage ~ ఉంకువ. a very small ~ of the wood was burnt ఆకొయ్యలో కొంతకొక్క కాలినది. In Telugu literature a small ~ is modern తెలుగువిద్యలో కొంతభాగము నవీనము.

To Portion, pōr′shon, *v. a.* భాగించుట, పంచుట. he —ed his daughter richly కూతురికినిండా రూకలుపెట్టినాడు.

Portliness, pōrt′li-ness, *n. s.* భారి, గంభీరత. on account of the — of his appearance వాణ్ని చూస్తేమహాభారిగావుండడమువల్ల.

Portly, pōrt′ly, *adj.* భారి, గంభీరమైన. a — man పెద్దపొడుగుమనిషి, భారీమనిషి. a large bull has a — appearance పెద్దవృషభముమహాభారిగా వున్నది, గంభీరముగావున్నది.

Portmanteau, pôrt-man′tô, *n. s.* తోలుతో చేసినబట్టలపెట్టె.

Portrait, pōr′trât, *n. s.* భావము, మనిషినిచూచి తద్వత్తుగావ్రాసినపటము. this boy is the — of his father యీపిల్లకాయతద్వత్తుతండ్రివలెవున్నాడు. this book is a — of the bramins యీపుస్తకములో బ్రాహ్మణులవర్ణనతద్వత్తుగాచేసివున్నది.

Portraiture, pōr′trâ-tûre, *n. s.* వర్ణనము. See Portrait.

To Portray, pôr-trā′, *v. a.* వర్ణించుట, చిత్తరువువ్రాసుట. he —ed their conduct వాండ్లనడకనుతద్వత్తుగావర్ణించినాడు. he —ed her on horse-back అదిగుర్రముమీదకూర్చున్నట్టువ్రాసినాడు. he is —ed as a saint అతడుమహామునియైనట్టువర్ణించబడ్డాడు.

Portress, pōrt′ress, *n. s.* ద్వారపాలకస్త్రీ, వాకిలికాచేస్త్రీ.

To Pose, pōse, *v. a.* కలతబెట్టుట, భ్రమపెట్టుట. this —s me యిందువల్లనాకుపొకటితోచలేదు.

Posed, *adj.* కలతబడ్డ, భ్రమపడ్డ.

Poser, *n. s.* అసాధ్యమైనప్రశ్న, సమాధానముచెప్పకూడనిప్రశ్న.

Position, pô-sish′on, *n. s.* Situation స్థితి, స్థానము. Soldiers and dancers use many —s సిఫాయీలున్ను ఆటదేవాండ్లున్ను శరీరమునునానావిధములుగాతిప్పుతారు. a sandy — యిసుకనేల. he painted her in a sitting — దాన్నికూర్చున్నట్టువ్రాసినాడు. state అవస్థ, దశ. he is in a difficult — వాడుచెడ్డస్థితిలోవున్నాడు. the fort is in a strong — ఆకోటమంచిస్థానములోవున్నది. while matters were in this — ఆవ్యవహారముయీస్థితిలో వుండగా. in logic పక్షము, సిద్ధాంతము. his — is that these two men are brothers but I deny it వాండ్లిద్దరుఅన్నదమ్ములనేదివాడిపక్షము దాన్నిపూర్వపక్షముచేస్తాను, వాండ్లిద్దరుఅన్నదమ్ములనేదివాడనేమాటనేనుదాన్నికాదంటాను.

Positive, poś′i-tive, *adj.* నిశ్చయమైన, ఘట్టియైన, రూఢియైన, వాస్తవ్యమైన. this is — injustice యిదినిశ్చయమైనఅన్యాయము. his wife is a — fool వాడిపెండ్లాముపట్టిపిచ్చిది. these children are — plagues యీపిల్లకాయలహింసేహింస. I am — he went వాడుపోయినాడనినాకురూఢి, నాకుసిద్ధము. Don't be so — నీవుయింతమూర్ఖముకారాదు, పట్టుకారాదు, పిడివాదముకారాదు. I am not — as to that అదినాకురూఢిలేదు. the — sign in mathematics ధనము. — and negative (in mathematics Colebrook says) భావ and అభావ.

Positively, poś′i-tive-ly, *adv.* నిశ్చయముగా, ఘట్టిగా, రూఢిగా, ఖండితముగా.

Positiveness, *n. s.* నిశ్చయము, రూఢి, ఖండితము.

Posse, pos′sê, *n. s.* Posse comitatus గుంపు. of police పోలీసువాండ్లకు సహాయముగావచ్చినగుంపు.

To Possess, poś-śess′, *v. a.* కలిగివుండుట, స్వాధీనముచేసుకొనుట, పొందుట, అనుభవించుట. he —ed the land వాడికినేలవుండినది. man —es reason మనుష్యులకువివేకముకద్దు. the enemy —ed the land ఆనేలశత్రువులస్వాధీనములోవుండినది. he —ed me of the particulars ఆవివరములునాకుతెలియచేసినాడు. the devil —ed him వాడికిదయ్యముపట్టినది. what —ed you to do this? దీన్నిచేయడానికినీకుయేమిపట్టినది. he —ed himself of the land ఆనేలను ఆక్రమించుకొన్నాడు, స్వాధీనముచేసుకొన్నాడు.

Possessed, *adj.* కలిగివుండే, స్వాధీనముగావుండే, అనుభవములోవుండే. the town — by the enemy శత్రువులుపట్టుకొన్నవూరు. when he was — of this secret యీమర్మముతెలిసినవాడైనప్పుడు. he was — of the particulars ఆవివరములువాడికితెలియవచ్చినవి. — by a spirit ఆవేశముగల. he looked like one — దయ్యముపట్టినవాడివలెవుండినాడు.

Possessing, *adj.* గల. — sense బుద్ధిగల. a — woman మనోహరమైనస్త్రీ.

Possession, poś-śesh′on, *n. s.* అనుభవము, స్వాధీనము. he lost — of it అదివాడిస్వాధీనముతప్పినది, అనుభవముతప్పినది. I have the letter in my — ఆజాబునావద్దవున్నది. he got — of the house ఆయిల్లు వాడిస్వాధీనమైనది. after the house came into his — ఆయిల్లు వాడిస్వాధీనమైనతరువాత. he sold his —s వాడిఆస్తినిఅమ్మినాడు. demonical — దయ్యముపట్టడము, ఆవేశము. self — ధైర్యము, నిబ్బరము.

Possessive, poś-śess′ive, *adj.* సంబంధార్థకమైన. the — case షష్ఠీవిభక్తి. the — pronouns షష్ఠ్యర్థకసర్వనామములు, my, thy, his, her, our, your, their యిత్యాదులు.

Possessor, poś-śess′or, *n. s.* కర్త, అనుభవించేవాడు, భోక్త.

Posset, pos′set, *n. s.* మసాలాచేసినవైనుతోపేరబెట్టినపాలు, దీన్ని బాలింతరాలికిన్నిదాన్ని చూడవచ్చినవాండ్లకున్నుయిస్తారు.

Possibility, pos-si-bil′i-ty, *n. s.* సాధ్యత, శక్యత, సంభావనీయత. I see no — of that marriage ఆపెండ్లి అయ్యేగతికనిపించలేదు. I will shew you the — of it అదిఅయ్యేగతినిఅగుపరుస్తున్నాను. there is a — that my brother has paid the money ఆరూకలనున్నూ అన్నచెల్లించివుండవచ్చును. there is no — of my going there to-morrow నేనురేపు అక్కడికిపోవడమువల్లకాదు, పోవడము దుస్తరము. there is no — of my recovering the money from him వాడుయివ్వవలసినరూకలునాకువచ్చేది అసాధ్యముగావున్నది.

Possible, pos′si-ble, *adj.* సాధ్యమైన, శక్యమైన, అయ్యే, కాగల. Is it —? అదిఅవునా. Is it — you do not know him? నీవుఅతణ్నిఎరగవుఅనేదికద్దా, నీవుఅతణ్నిఎరగననేదియెక్కడిమాట. Is it — for him to do this? యిదివాడికిసాధ్యమా. as much as — యథాశక్తి, శక్యమైనమట్టుకు, సాధ్యమైనమట్టుకు. as much as was — అయినమట్టుకు.

Possibly, pos′si-bly, *adv.* యేమో, కాబోలు, ఒకవేళ. very — he wrote it వ్రాసినాడేమో, బహుశఃవ్రాసివుండును.

Post, pōst, *n. s.* (for letters) తపాలు. send this letter to the — యీజాబునుతపాలుకుపంపు. send it by — దాన్నితపాలుమార్గముగాపంపు. he travelled by — తపాలుపెట్టుకొనిపోయినాడు. — paid తపాలురూకలుచెల్లినది. the — is closed తపాలుకట్టిఅయిపోయినది. a letter carrier తపాలువాడు. the — has not yet arrived తపాలుయింకావచ్చిచేరలేదు. or office ఉద్యోగము. he held the — of minister మంత్రిఉద్యోగములోవుండినాడు. place స్థానము, స్థలము. the enemy kept their — శత్రువులువెనకతియ్యకఆస్థలములోనేనిలిచినారు. they stood at their —s వారువారివారిఠాణాలలోవుండిరి, పారాలలోవుండిరి. he took his — at the tree ఆచెట్టుదగ్గరనిలిచినాడు. of timber స్తంభము, గుంజ, కూచము. he set a line of —s in the ground స్తంభాలనువరసగానాటినాడు. the —s of a bed మంచపుకోళ్లు. a centre — or pole నిట్రాయి. a side — ద్వారబంధముయొక్క నిలువువాసము. a whipping — ౛ైదీనికట్టికొట్టడానకైపాతివుండేస్తంభము. he was driven from — to pillar నిలవనీడలేకపట్టకొమ్మలేకవుండినాడు.

To Post, pōst, *v. n.* తపాలుపెట్టుకొనిహుటాహుటిగాప్రయాణముపోవుట. or run పడిగాపరుగెత్తిపోవుట. do you go slowly or do you —? మెల్లిగాపోతావా తపాలుపెట్టుకొనిపోతావా.

To Post, pōst, *v. a.* పెట్టుట. he —ed himself under a tree చెట్టుకింద వుండినాడు. he —ed me at the tree నన్ను ఆచెట్టువద్దపెట్టినాడు. he —ed bearers for me నానిమిత్తమైబోయీలను తపాలుపెట్టినాడు. or to register దాఖలుచేసుకొనుట. they —ed him as a thief వాడుదొంగఅనిచాటించిరి.

Postage, pōst′āge, *n. s.* తపాలుకూలి.

Postboy, pōst′boy, *n. s.* గుర్రముమీదకూర్చుండిబండితోలేవాడు, తపాలువాడు.

Postchaise, pōst′shāśe, *n. s.* తపాలుబండి.

To Postdate, pōst′dāte, *v. a.* వెనకతేదివేసుట. he —d the letter అయినదానికన్నవెనకతేదివేసినాడు.

Postdiluvian, pōst-di-lū′vi-ān, *adj.* జలప్రళయమునకుతర్వాతకలిగిన. the postdiluvians జలప్రళయమునకుతర్వాతపుట్టినవాండ్లు, కలియుగప్రజలు. See in proof Wils. on Vish. Pur. Pref. p. 65, note.

Poster, pōst′ĕr, *n. s.* తపాలుబండిగుఱ్ఱము.

Posterior, pos-tē′ri-or, *adj.* తర్వాతి, వెనకటి. ~ occurrences తర్వాతజరిగినపనులు, పిమ్మటసంభవించినవి. the ~s పిరుదులు. an argument à posteriori కార్యముచేతకారణమునుపూహించడము.

Posterity, pos-ter′i-ty, *n. s.* సంతతి, సంతు. all his ~ were destroyed వాడిసంతునిస్సంతుఅయినది.

Postern, pōst′ern or pos′tern, *n. s.* దిడ్డివాకిలి, పెరటివాకిలి.

Posthaste, pōst′hāste, *adv.* అతిత్వరగా, హుటాహుటిగా.

Posthorse, pōst′hôrse, *n. s.* తపాలుగుఱ్ఱము.

Posthouse, pōst′hoŭse, *n. s.* తపాలుచావిడి, తపాలుకచ్చేరి.

Posthumous, post′hu-mus, *adj.* చచ్చినతర్వాతబయటపడ్డ. a ~ child తండ్రిచచ్చినతర్వాతపుట్టినబిడ్డ. a ~ poem చెప్పినకవిచచ్చినతర్వాతప్రచురమైనకావ్యము.

Postilion, pós-til′yon, *n. s.* గుఱ్ఱముమీదకూర్చుండితోలేగుఱ్ఱపుబండివాడు.

Postmaster, *n. s.* తపాలుఅధికారి.

Postmeridian, pôst-mè-rid′yan, *adj.* మధ్యాహ్నోత్తరము.

Post-office, pōst′of-fice, *n. s.* తపాలుకచ్చేరి.

To Postpone, pôst-pōne′, *v. a.* నిలుపుట, నిలిపివేసుట.

Postponed, *adj.* నిలచబడ్డ.

Postponement, *n. s.* నిలిపివేయడము. on account of the ~ of the trial విచారణనిలిపినందున.

Postscript, pōst′script, *n. s.* తాజాకలము, జాబుముగించి చేవ్రాలుచేసినతర్వాత మళ్లీ తలుచుకొని వ్రాసినది.

Postulate, pos′tù-lâte, *n. s.* మూలసూత్రము, సర్వసమ్మతమైనవిషయము, వాదిప్రతివాదులు ఒప్పుకోతగినవిషయము, సిద్ధాంతము. Will you admit that a father has authority over his son? if you deny this ~ I can say nothing more తండ్రికి కొడుకుమీద అధికారముకద్దనినీవు ఒప్పుకోవలసినదేగదా, నీవుయీనిర్ణయమేఅక్కర లేదంటే అవతల నేను చెప్పవలసినదియేమివున్నది. Postulatio principii సిద్ధాంతనిర్ధారణము.

Posture, pos′tùre, *n. s.* అంగవిన్యాసము, స్థితి, రీతి, దశ. he painted her in a sitting ~ దాన్నికూర్చున్నట్టుగావ్రాసినాడు. in dancing or sword play సాము. a ~ master సామునేర్పేవాడు. while affairs were in this ~ వ్యవహారముయీదశలోవుండగా, యీస్థితినివుండగా, యీవైఖరినివుండగా.

Posy, pō′sy, *n. s.* శిఖాంగుంగరముమీద వ్రాసినవాక్యము. of flowers పూగుత్తి, పుష్పమంజరి.

Pot, pot, *n. s.* కుండ, ఘటము, కడవ, కాగు. a small earthen ~ పిడత. a flower ~ పూలచెట్లుపెట్టేతొట్టి. a brass ~ యిత్తడిపాత్ర, తపేలా. a large brass water ~ బిందె. a washerman's ~ చాకిబాన. a spitting ~ తమ్మపడిగ. a ~ for drinking చెయిపిడిగలజోడుతపేలా, ముంత, చెంబు. A ~ of roses i. e. flowerpot రోజాపూలచెట్టునాటినతొట్టి. a bathing ~ నీళ్లకడవ. a chamber ~ మూత్రపడిగ. a broken piece of ~ పెంకు. do not speak to him when he is in his ~s తాగివుండేటప్పుడు వాడితోమాట్లాడక. Potvaliant (drunk) తాగినవాడై. he is gone to ~ (Johnson) చెడిపోయినాడు. pots and pans కుండచట్లు.

To Pot, pot, *v. a.* కుండలోవేసిపక్వముచేసుట. potted fish మసాలావేసికుండలోపక్వము చేసిపెట్టినచేపలు.

Potable, pō′ta-ble, *adj.* తాగకూడిన, పానయోగ్యమైన. ~ gold బంగారునీరు, నీరుగావుండేబంగారు.

Potash, pot′ash, *n. s.* క్షారము, మూలికలుభస్మము చేసినక్షారము.

Potation, pô-tā′shon, *n. s.* పానము, పానముచేయడము, సారాయితాగడము.

Potato, pô-tā′tô, *n. s.* ఉరలగడ్డ, బంగాళాదుంప. the red or white sweet ~ గెనుసుగడ్డ, చిరగడదుంపలు. Tamil name வள்ளிக்கிழங்கு.

Potbellied, pot′bel-lèd, *adj.* పెద్దకడుపుగల, కుండోదరుడైన. a ~ man కుండోదరుడు, పెద్దపొట్టగలవాడు.

Potbelly, *n. s.* పెద్దకడుపు, కుండోదరము.

Potcompanion, *n. s.* తాగుబోతు, కూడాతాగేవాడు.

Potency, pō′ten-cy, *n. s.* శక్తి, బలము. the ~ of this medicine యీమందుయొక్క వేగము.

Potent, pō′tent, *adj.* శక్తిగల, ప్రబలమైన. a ~ monarch బలవంతుడైనరాజు. a ~ reason బలమైనకారణము. a ~ medicine వేగమైనమందు

Potentate, pō'ten-tāte, *n. s.* అధికారి, ప్రభువు.

Potential, pŏ-ten'shal, *adj.* existing in possibility సంభవించేటట్టువుండే. in grammar శక్త్యర్థకమైన. ~ mood శక్త్యర్థకప్రయోగము, I can, I could యిత్యాదులు.

Potentiality, *n. s.* సాధ్యత, శక్యత, సంభావనీయత.

Potentially, *adv.* సాధ్యమయ్యేటట్టు, ఘటించేటట్టు, సంభావనీయముగా. he is ~ rich వాడు భాగ్యవంతుడు కావడానకు యోగ్యతవున్నది.

Potently, pŏ'tent-ly, *adv.* బలముగా, దార్ఢ్యముగా. he ~ believes this దీన్ని రూఢిగా నమ్ముతాడు. See Wesley X. 382.

Pothanger, *n. s.* See Pothook.

Pother, puth'ĕr, *n. s.* తొందర, కలత, గలిబిలి.

Potherb, *n. s.* తోటకూర, కూరాకు.

Pothook, pot'hŭk, *n. s.* కొక్కి, వంకీలుగల కమ్మి.

Pothouse, *n. s.* సారాయి అంగడి.

Potion, pō'shun, *n. s.* తాగేమందు, కషాయము, ద్రావకము:

Potlid, *n. s.* కుండమూకుడు.

Potmaker, *n. s.* (a caste) కుమ్మరవాడు.

Potsherd, pot'sherd, *n. s.* కుండపెంకు.

Potstone, *n. s.* మరిగెరాయి, బలపురాయి. It is grey chlorite slate, called నాపరాయి.

Pottage, pot'tāge, *n. s.* అంబలి, గంజి.

Potter, pot'tĕr, *n. s.* కుమ్మరవాడు. potter's wheel కుమ్మరసాన, చక్రము. potter's earth పాలమన్ను.

To Potter, pot'tĕr, or piddle or trifle వృర్థ్యముగా చేసుట. he ~ed a little in trade but he did not do much వాడికి వర్తకము వ్యర్థ్యముగా జరిగినదిగాని బాగా జరగలేదు.

Pottery, pot'tĕr-y *n. s.* కుమ్మరస్వరూపాలు, కుండ చట్లు మొదలైనవి. or place of making pots కుండచట్లు చేసే స్థలము.

Pottle, pot'tle, *n. s.* కొలిచేబుట్ట. a ~ of fruit బుట్టెడు పండ్లు.

Potvaliant, pot-val'yant, *adj.* తాగినవీరుడైన.

Pouch, poŭch, *n. s.* సంచి, పొతి, జోలె, అడపము. the monkey filled his ~es with grain ఆ కోతి బుగ్గల నిండా బియ్యము పెట్టుకొన్నది.

To Pouch, poŭch, *v. a.* సంచిలో వేసుకొనుట.

Poult, pōlt, or **Pout**, poŭt, *n. s.* పిల్ల, యుదిసీమ కోడి, నెమలి, వీటియొక్క పిల్లలను గురించినమాట.

Poulterer, pōl'tĕr-ĕr, *n. s.* కోళ్లు అమ్మేవాడు.

Poultice, pōl'tice, *n. s.* పుండు పగలడానకై పుడక పెట్టికట్టే పిండి. you should put a ~ over the swelling ఆ వాపుకు గోధుమపిండి పుడకపెట్టి కట్టు.

To Poultice, pōl'tice, *v. a.* పుండు పగలడానకై పిండి పుడక పెట్టి కట్టుట.

Poultry, pōl'try, *n. s.* కోళ్లు, అనగా సాకుడు కోళ్లు, పెంపుడు కోళ్లు.

Pounce, poŭnce, *n. s.* for paper పిండి, అనగా కాకితము పూరకుండా చల్లే ఒకవిధమైన బంకయొక్క పిండి. a bird's ~s పక్షిగోళ్లు. the ~ fish or cuttle కండుబయిచేప.

To Pounce, poŭnce, *v. n.* తన్నుకొనిపోవుట. the hawk ~d on the sparrow ఆ డేగ పిచ్చికను తన్నుకొనిపోయినది. the cat ~d on the rat పిల్లి యెలుక మీదదూరినది. to ~ paper కాకితము మీద పిండి చల్లుట.

Pouncetbox, *n. s.* వాసన పొడి బరిణె.

Pound, poŭnd, *n. s.* (16 or 12 ounces) సుమారు అరశేరు. or 20 shillings సుమారు పదిరూపాయలు. or enclosure బందెగొడ్లను మూసేదొడ్డి.

To Pound, poŭnd, *v. a.* or beat దంచుట, కొట్టుట, తొక్కుట, పొడిచేసుట. or confine బందెగొడ్లను దొడ్డిలోకి తోలి మూసుట.

Poundage, poŭnd'āge, *n. s.* of cattle బందె. or custom (see Johnson) in shopping రవీసు, తరుగు.

Pounded, *adj.* as grain దంచిన. as flour కొట్టిన, పొడిచేసిన. with a little water తొక్కిన. ~ sugar candy కలకండపొడి. or confined దొడ్డిలోకి తోలి మూసిన.

Pounder, poŭnd'ĕr, *n. s.* ఫిరంగి. a twelve ~ పన్నెండు వీసెల గుండు వేసే ఫిరంగి.

To Pour, pûr *or* pōr *or* poŭr, *v. a.* పోసుట, వంచుట, కుమ్మరించుట. to ~ drop by drop బొట్టుబొట్టుగా విడుచుట. he ~ed forth his sorrows తన దుఃఖమును వెళ్లబోసుకొన్నాడు.

To Pour, pûr *or* pōr *or* poŭr, *v. n.* ప్రవహించుట, పారుట, కారుట. to rush tumultuously చొరబడుట. Letters ~ed in from all parts of the country నలుముఖాలనుంచి జాబులు వచ్చినవి. people were pouring in నాలుగుతట్లనుంచి మనుష్యులు వచ్చిరి.

To Pourtray, *v. a.* భావమునువ్రాసుట, వర్ణించుట. he ~ed me నాభావమునువ్రాసినాడు, నావలెనే వ్రాసినాడు. he ~ed the king as a tyrant రాజునుక్రూరుణ్నిగావర్ణించినాడు. his countenance ~ed his feelings వాడిముఖముచూస్తేవాడిభావ ములముతెలిసినది.

Pourtrayed, *adj.* భావమువ్రాసిన, వర్ణించిన.

To Pout, poŭt, *v. n.* మూతిముడుచుకొనుట, ముఖ ముచిన్నబుచ్చుకొనుట. her pouting lip బుబ్బుగా వుండేదానిపెదివి, మొద్దుపెదివి.

Pout, poŭt, *n. s.* a poult or young bird కోడిపిల్ల.

Poverty, pov'er-ty, *n. s.* దరిద్రము, పేదరికము, లేమిడి.

Powder, pow'dĕr, *n. s.* పొడి, చూర్ణము, పిండి. gunpowder తుపాకిమందు. sweet dust for the hair వాసనపొడి. a love ~ మైదు, వలపుమందు. ~ used for soap సున్నిపిండి. black ~ మసి. this was reduced to ~ యిదిపొడిచేయబడ్డది, పిండిచేయబడ్డది, చూర్ణముచేయబడ్డది. they beat it into ~దీన్నిపొడిచేస్తారు,చూర్ణముచేస్తారు. beaten to ~ పొడియైన, చూర్ణమైన.

To Powder, pow'dĕr, *v. a.* or to pound పొడిచేసుట, చూర్ణముచేసుట. or sprinkle పొడిచల్లుట. she ~ed his head వాడితలకువాసనపొడిచల్లినది.

Powdered, *adj.* చూర్ణమైన, పొడియైన, పొడిచల్లిన. paper ~ with gold బంగారురజముచేతతళతళ మెరిసేకాకితము. her ~ hair వాసనపొడిచల్లిన వెండ్రుకలు.

Powderhorn, pow'dĕr-hôrn, *n. s.* తుపాకిమందు పోసిపెట్టేకొమ్ము.

Powdermill, pow'dĕr-mill, *n. s.* మందుగడ్డంగి, తుపాకిమందుచేసేకార్ఖానా.

Powdermonkey, *n. s.* వాడలోఫిరంగులుకాల్చేటప్పుడుమందుగుండ్లుఅందియిచ్చేపిల్లకాయ.

Power, pow'ĕr, *n. s.* శక్తి, బలము, త్రాణ, అధికారము, ప్రభుత్వము, రాణువ. he has no ~ over his limbs వాడిచేతులుకాళ్లువాడికిస్వాధీనములేదు. do it while you have the ~ నీకుసాగినప్పుడుచెయ్యి. a man of his ~s of mind అతిమేధావి. he has no ~ over himself వాడికొళ్లువాడికితెలియలేదు. he lost the ~ of doing it దాన్నిచేయడానికివాడికిశక్తిలేకపోయినది. the rival ~s శత్రురాజులు. the Musulman ~ lasted three hundred years మున్నూరుయేండ్లుతురకప్రభుత్వముగా వుండెను. many ~s opposed him అనేకరాజులువాణ్నియెదిరించిరి. his ~ or army is greater than ours మాదండుకంటేఅతనిదండు విస్తారము. the ~ whom they worshipped వాండ్లుకొలిచినదేవత. I did it to the best of my ~ నాచేతనైనమట్టుకుచేసినాను. they are now in his ~ యిప్పుడుఅతనికిస్వాధీనమైనారు. he came into ~ వాడికిప్రభుత్వము వచ్చినది. I fell into his ~ వాడిచేతిలోచిక్కినాను. do not put yourself into his ~ వాడికిస్వాధీనమైపోవద్దు. he got the house into his own ~ ఆయింటినిస్వాధీనముచేసుకొన్నాడు. It is out of my ~ అది నావల్లకాదు. is it out of your ~ to tell the truth? నిజముచెప్పటందుకు నీవల్లకాదా. there was a ~ of eatables (Johnson) నానావిధమైన ఆహారములువుండినవి.

Powerful, pow'ĕr-fŭl, *adj.* శక్తిగల, బలమైన, వేగమైన. a ~ man బలవంతుడు, కాయపుష్టిగలవాడు. a ~ medicine వేగమైనమందు.

Powerfully, pow'ĕr-fŭl-ly, *adv.* బలముగా, వేగముగా.

Powerfulness, *n. s.* శక్తి, బలము, వేగము.

Powerless, pow'ĕr-less, *adj.* దుర్బలమైన, శక్తిలేని, నిస్సత్తువైన, నిస్త్రాణమైన. he remained ~ అశక్తుడుగావుండినాడు.

Powerlessness, *n. s.* దుర్బలము, నిస్సత్తువ, నిస్త్రాణ.

Pox, pox, *n. s.* తెవులు. the cow ~ పోయించేఅమ్మవారు. the chicken ~ చిన్నఅమ్మవారు. small ~ మసూచకము, అమ్మవారు, పెద్దమ్మవారు. confluent small ~ కట్టమ్మవారు. the venereal ~ వుండ్లరోగము.

Poxed, Poxy, *adj.* వుండ్లరోగముగల.

Practicability, *n. s.* సాధ్యత, శక్యత. this proves the ~ of the enterprise యిందుచేతఅదికార్యసాధ్యమని తెలుస్తున్నది.

Practicable, prac'ti-cable, *adj.* సాధ్యమైన, శక్యమైన.

Practical, prac'ti-cal, *adj.* అనుభవముగల, వాడికగల. ~ knowledge అనుభవజన్యజ్ఞానము, వాడికవల్ల కలిగిన పరిచయము. ~ religion అనుష్ఠానపూర్వకమైన దేవభక్తి, నడతలోవుండేభక్తి. a ~ exposition of a text or a ~ illustration of a rule మూలవాక్య

సారాంశవివరణము. ~ observations on a text ఫలితార్థము. a ~ treatise on medicine ప్రయోగము, ప్రయోగగ్రంథము. the ~ result of this regulation has been very bad యీచట్టమునకుఫలకర్యవసానమునిండాచెరుపు అయినది, యీచట్టప్రకారముజరిగించడములో నిండాచెరుపు అయినది. there is no ~ difference between these two యీరెంటికిన్ని క్రియలో భేదములేదు. a ~ proof అనుభవసిద్ధమైనదృష్టాంతము. a ~ man వాడికపడ్డవాడు, అనుభవశాలి. he is a ~ atheist క్రియాతః వాడునాస్తికుడు. ~ jokes మోటుసరసములు. He is a very ~ man స్థిరబుద్ధిగలవాడు.

Practically, prac′ti-cal-ly, *adv.* ఆచరణలో, క్రియలో, నడతలో, అనుభవములో. he is ~ an atheist వాడునడతలోనాస్తికుడు.

Practice, prac′tice, *n. s.* వాడిక, అభ్యాసము, ఆచారము, అనుభవము. a bad ~ దురభ్యాసము. the ~ of a caste or nation కులాచారము. In ~ this is of no use యిదిఅనుభవములోపనికిరాదు. he put the law in ~ చట్టప్రకారముజరిగించినాడు. he is out of ~ in riding వాడికి గుర్రముయెక్కే అలవాటుతప్పినది. a lawyer in full ~ నిండావ్యాజ్యములుగలలాయరు. medical ~ వైద్యము, చికిత్స. as distinguished from law వాడిక, మామూలు. in arithmetic మోడిలెక్క అనగా సులభముగాలెక్కచూచేఅడ్డమార్గము.

To Practise, prac′tise, *v. a.* వాడుకగాచేసుట, వాడుకచేసుట, అభ్యాసముచేసుట. he ~d deception మోసముచేసినాడు. you must ~ patience నీవుసహనమువహించవలెను. he ~s medicine వైద్యముచేస్తాడు. he ~d himself in sword play సామునభ్యసించినాడు. you must ~ yourself in talking నీవుమాట్లాడడానికిఅభ్యాసము చేయవలెను.

Practised, *adj.* వాడికపడ్డ, అలవాటుపడ్డ, జితపడ్డ. ~ in deceit మోసములోజితపడ్డ.

Practitioner, prac-tish′on-ĕr, *n. s.* శాస్త్రి, యిది డాక్టరుకు లాయరుకుచెల్లేమాట.

Præcognita, prē-cog′ni-ta, *n. s. plu.* ముందుగా తెలియవలసినవిషయములు.

Pragmatic, prag-mat′ic, Pragmatical, prag-mat′ic-al, *adj.* అధికప్రసంగియైన, అధికజోలికిపొయ్యే. a ~ fellow అధికప్రసంగి. pragmatic sanction జర్మనీదేశపుఒకచట్టము.

Pragmatically, prag-mat′ic-al-ly, *adv.* అధికప్రసంగముగా.

Prairie, *n. s.* అడివిపొలాలు, అడివిపొలము.

Praise, prāse, *n. s.* స్తుతి, స్తోత్రము, స్తవము, శ్లాఘన. ~ be to God they were not killed దైవాధీనమువాండ్లుచంపబడలేదు. In Isa. 60. 18. Ps. 100. 4. ప్రశంస D† A†.

To Praise, prāse, *v. a.* స్తుతించుట, స్తోత్రముచేసుట, శ్లాఘించుట.

Praised, *adj.* స్తుతించిన, స్తోత్రముచేయబడ్డ, శ్లాఘించబడ్డ. ~ be God they were not killed దైవాధీనమువాండ్లుచంపబడలేదు.

Praiseworthy, prāse′wur-thy, *adj.* మంచి, యోగ్యమైన. the care he takes of his mother is very ~ వాడుతల్లినిపరామర్శించడము నిండామంచిదే.

To Prance, prănce, *v. n.* యెగిసియెగిసిదుముకుట, కుప్పిగంతులువేసుట.

Prancing, *n. s.* యెగిసియెగిసిదుముకడము, కుప్పిగంతులు.

To Prank, prangk, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట.

Prank, prangk, *n. s.* చేష్ట.

To Prate, prāte, *v. n.* వదురుట, వాగుట, పేలుట. a parrot ~s చిలకమాట్లాడుతున్నది. a prating fool వదురుబోతు.

Prate, prāte, *n. s.* పిచ్చికూతలు.

To Prattle, prat′tle, *v. n.* ముచ్చట్లాడుట.

Prattle, prat′tle, *n. s.* ముచ్చట.

Prattler, prat′tlĕr, *n. s.* వదిరేమనిషి, వాగేమనిషి.

Prattling, *adj.* వదిరే, వాగే.

Pravity, prav′i-ty, *n. s.* దుష్టతనము, చెడ్డతనము, దౌష్ట్యము.

Prawn, prân, *n. s.* పెద్దరొయ్య.

To Pray, prā, *v. n.* ప్రార్థించుట, వేడుకొనుట. they ~ every morning ప్రతిదినముతెల్లవారిజపముచేస్తారు. what did you ~ for? నీవుయెందుకుప్రార్థనచేస్తివి. I ~ for your safe arrival నీవుక్షేమముగావచ్చిచేరవలెననిదేవుణ్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. he ~ed over the book పారాయణముచేసినాడు. It is often a mere expression of civility; as (Wesley 1. 390.) ~ can you tell me where he is gone? వాడుయెక్కడికిపోయినాడోయి. ~ give it me దయచెయ్యి. ~ who is that man?

అతనుచెయ్యవలెను. — why did you do this without my orders? నాయుత్తరువులేకదీన్నియెందుకుచేస్తిరి. — look sir చూడండి అయ్యా. — come here and help me అయ్యానాకువచ్చిసహాయముచేయండి.

To Pray, prā, *v. a.* వేడుట, ప్రార్థించుట, బతిమాలుకొనుట. Grant me this I — thee దీన్నినాకుయివ్వవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను. I — you mercy! I thought he was dead అయ్యావాడుచచ్చినాడనుకొంటిని. I — your aid నాకుతమరుసహాయముచేయవలెను.

Prayer, prā'ĕr, *n. s.* ప్రార్థన, స్తుతి. or entreaty మనవి, విన్నపము. he was in — జపములో వుండినాడు, పూజలో వుండినాడు.

Prayerbook, prā'ĕr-bŭk, *n. s.* జపగ్రంథము.

Praxis, *n. s.* or exercise పాఠము.

To Preach, prēch, *v. n.* ప్రసంగించుట, మతవిషయములనుగురించిప్రసంగించుట. he —es there అక్కడ మతవిషయము నుగురించిఉపన్యసిస్తాడు.

To Preach, prēch, *v. a.* ప్రకటనచేసుట, బోధించుట, ఉపదేశించుట. See Predict. he —es Christianity క్రీస్తుమతమును ప్రచురముచేస్తాడు, ఉపదేశిస్తాడు. he —ed down the Jainas జైనులతో వాదించిసాధించినాడు.

Preacher, prēch'ĕr, *n. s.* బోధకుడు, ప్రచురముచేసేవాడు.

Preaching, *n. s.* ప్రసంగము, బోధ, ఉపదేశము. See Prediction, from which this is derived.

Preachment, prēch'ment, *n. s.* ప్రసంగము, యిదితిరస్కారశబ్దము.

Preadamite, *n. s.* ఆదముకాలముకన్నముందువుండినరాక్షసులు.

Preamble, prē'amble, *or* prē-am'ble, *n. s.* అవతారిక, పీఠిక.

Prebend, preb'end, *n. s.* land గుడిమాన్యము. a priest గుడిమాన్యమును అనుభవించేపాదిరి.

Prebendary, preb'end-ar-y, *n. s.* గుడిమాన్యము అనుభవించేపాదిరి.

Precarious, prē-cā'ri-us, *adj.* అస్థిరమైన, అనిశ్చయమైన, చపలమైన. his health is — వాడిదేహస్థితినినమ్మరాదు. a — crop గాలిపంట. wealth is — ఐశ్వర్యముక్షణభంగురము.

Precariously, prē-cā'ri-us-ly, *adv.* అస్థిరముగా, అనిశ్చయముగా.

Precariousness, *n. s.* అస్థిరత్వము, అనిశ్చయత్వము.

Precaution, prē-cā'shon, *n. s.* ఎచ్చరిక, ముందుజాగ్రత, ముందుజాగ్రత. he took —s ముందుజాగ్రతపడ్డాడు.

To Precede, prē-cēde', *v. a.* ముందుగాపోవుట, మించుట. the fever was —d by ague జ్వరానికిముందుచలివచ్చినది. he was —d by a guard సిపాయీలుముందుతానువెనకపోయినాడు.

Precedence, prē-cēd'ence, *n. s.* అగ్రగామిత్వము, అగ్రవర్తిత్వము, అగ్రేసరత్వము, ప్రాధాన్యము. he took — of us మాకంటేముఖ్యుడుగా వుండినాడు. he took — of me నాకంటే అతడుముఖ్యుడుగావుండెను. this takes — of all other business అన్నిటికియిదిముఖ్యము. In the procession he took the — వూరేగింపులోఅతడుముందరపోయినాడు. they gave me — నన్నుపూజితగాముందరపెట్టుకొన్నారు.

Precedent, prē-cēd'ent, *adj.* ముందుజరిగిన.

Precedent, prec'ē-dent, *n. s.* ఉదాహరణ. this is an established — యిదిప్రసిద్ధమైనవుదాహరణ.

Preceding, *adj.* ముందరి, ముందుజరిగిన, పూర్వపు. In the — month, that is, in last month పోయిన నెలలో, ముందునెలలో. in the — chapter ముందరికాండలో, పూర్వకాండలో.

Precentor, prē-cen'tor, *n. s.* ముందరపాడేవాడు.

Precept, prē'cept, *n. s.* ఆజ్ఞ, వుత్తరువు, విధి, సూత్రము.

Preceptor, prē-cep'tor, *n. s.* గురువు, శిక్షచెప్పేవాడు.

Precession, prē-cesh'on, *n. s.* అగ్రేసరత్వము, మించడము. — of the equinoxes కాలవ్యత్యయము.

Precinct, prē'cingct *or* prē-cingct', *n. s.* ఆవరణము.

Precious, presh'us, *adj.* ప్రియమైన, వెలపోడుగైన, అమూల్యమైన. the — metals ప్రియమైనలోహములు, అనగా వెండి, బంగారు, కలధౌతము. — stones రత్నములు. a — jewel నిండావెలపొడుగైనసొమ్ము. I lost my — child నారత్నమువంటిబిడ్డనుపోగొట్టుకొంటిని. I lost my — limbs in the war యుద్ధములో నాకుప్రధానమైన అవయవములుపోయినవి, సాధారణముగా కాళ్లనిభావము. this is a — book యిదిదివ్యమైనగ్రంథము.

Preciously, *adv.* అమూల్యముగా, దివ్యముగా.

Preciousness, *n. s.* అమూల్యత.

Precipice, prec'i-pice, *n. s.* చరి, భృగువు. he fell from the ~ and was killed కొండచరిలోపడిచచ్చినాడు. you are standing on a ~ నీవుమహాసంకటమైనస్థితిలోవున్నావు.

Precipitance, prê-cip'i-tance, Precipitancy, *n. s.* ఆతురము, అతిత్వర. If you do this with ~ you will be ruined నీవుఆతురపడిచేస్తేచెడిపోతావు.

Precipitantly, *adv.* ఆతురముగా, ఆతురపడి.

To Precipitate, prê-cip'i-tâte, *v. a.* తల్లకిందులుగాతోసుట, ఆతురముగాచేసుట, అవసరముచేసుట. they ~d him from the top of the house వాణ్నియింటిమీదనుంచితల్లకిందులుగాతోసినారు. the clearing nut ~s the impurities of water చిల్లగింజచేత నీళ్లలోవుండేమురికి అడుగుకుదిగుతున్నది. he ~d his daughter's marriage ఆతురపడికూతురికిపెండ్లిచేసినాడు. they ~d themselves upon him ఆతురముగావాడిమీదపోయిపడ్డారు. he ~d himself into the street గబగబవీధిలోకి దుముకిపోయినాడు.

Precipitate, prê-cip'i-tâte, *adj.* ఆతురపడే, తొందరే, ఆలోచనలేక ఆతురపడే. you are too ~ నీవునిండాఆతురపడుతావు. he gave a ~ answer ఆతురపడిఉత్తరముచెప్పినాడు. a ~ decision ఆతురముగాచేసినతీర్పు.

Precipitate, prê-cip'i-tâte, *n. s.* (a drug) ఉల్లిపాషాణము.

Precipitated, *adj.* తల్లకిందులుగాతోయబడ్డ, ఆతురముగాచేసిన, అడుగుకుదిగిన.

Precipitately, prê-cip'i-tâte-ly, *adv.* ఆతురముగా, వెనకాముందుచూడకుండా, దడబడలుగా. he ran ~ తలాకాళ్లుతెలియకుండాపరుగెత్తినాడు.

Precipitation, prê-cip-i-tā'shon, *n. s.* తల్లకిందులుగాతోయడము, ఆతురము, పడటము. with ~ ఆతురముగా, దడబడలుగా.

Precipitous, *adj.* ఒడ్డోరకముగావుండే, కాలునిల్వని. the bank has a ~ rise యిక్కడకట్ట నెట్టముగావున్నది, కాలునిలువదు.

Precis, *n. s.* సంక్షేపము, టూకీ.

Precise, prê-cise', *adj.* సరియైన, సరిగ్గావుండే. he came at the ~ time సరిగ్గా ఆవేళకువచ్చినాడు. he is a very ~ man క్రూరుడు.

Precisely, prê-cise'ly, *adv.* సరిగ్గా, పొచ్చుతగ్గులేకుండా.

Preciseness, *n. s.* సరిగ్గావుండడము, యెక్కువతక్కువలేకుండావుండడము. or severity క్రూరభావము.

Precisian, prê-cizh'an, *n. s.* One who is superstitiously rigorous, పిచ్చితనముగాయిదికాదుఅదికూడదనేవాడు.

Precision, prê-cizh'on, *n. s.* సరిగ్గావుండడము, యెక్కువతక్కువలేకుండావుండడము, ఖరాఖండితముగావుండడము.

To Preclude, prê-clūde', *v. a.* అడ్డగించుట, నివారించుట, నిషేధించుట. this ~d my coming యిందువల్ల నేనురావడమునకు అభ్యంతరమైనది. to ~ suspicion he paid the money సందేహనివారణమునకైరూకలను చెల్లించినాడు.

Precluded, *adj.* నివారించబడ్డ, నిషేధించబడ్డ. I was ~ from going there అక్కడికిపోవడానికిఅభ్యంతరమైనది.

Precocious, prê-cō'shus, *adj.* పింజెలోపండిన, అకాలపక్వమైన.

Precocity, prê-coc'i-ty, *n. s.* పింజెలోపండడము.

Precognition, prê-cog-nish'on, *n. s.* ముందువిమర్శ, మొదటివిమర్శ.

Preconceived, *adj.* ముందుగాతోచిన.

Preconception, prê-con-cep'shon, *n. s.* ముందుగాతోచినది.

Preconcerted, *adj.* ముందుగాఆలోచించబడ్డ.

Precursor, prê-curs'or, *n. s.* ముందుగాపొయ్యేవాడు, అగ్రగామి, పూర్వభావిసూచకము. this headache is the ~ of fever యీతలనొప్పిజ్వరానికి ముందుసూచన.

Predatory, pred'a-tor-y, *adj.* దోచుకొనే, కొల్లబెట్టే. ~ horse కొల్లగుర్రము. a ~ incursion పెండారిదవుడు.

Predecessor, pred-ê-ces'sor, *n. s.* ముందుండినవాడు. he was my ~ in this house అతడునాకు ముందుయీయింట్లోవుండినవాడు.

Predestinarian, prê-des-ti-nā'ri-an, *n. s.* విధియనేవాడు, దైవసంకల్పమనేవాడు. the Hindus are ~s హిందువులుఅన్ని దైవసంకల్పమనేవాండ్లు.

To Predestinate, prê-des′ti-nāte, *v. a.* సంకల్పించుట. God —d him to be a king వాడు రాజుగా వుండేటట్లు దేవుడు సంకల్పించినాడు.

Predestinated, *adj.* ఈశ్వరసంకల్పమైన. a — rogue పుట్టుదొంగ.

Predestination, prê-des-ti-nā′shon, *n. s.* విధి, దైవసంకల్పము, పూర్వనిర్ధారణ.

Predetermination, prê-dê-ter-mi-nā′shon, *n. s.* పూర్వసంకల్పము, ముందునిర్ణయము.

To Predetermine, *v. a.* ముందుగా సంకల్పము చేసుకొనుట, ముందుగా నిర్ణయించుట.

Predicable, pred′i-cable, *adj.* అనుమేయించతగ్గ, నిరూపించతగ్గ.

Predicable, pred′i-cable, *n. s.* సాధారణధర్మము, అనుమితము, వూహితము.

Predicament, prê-dic′a-ment, *n. s.* అవస్థ, దురవస్థ, దుర్దశ, దుర్గతి, యిబ్బంది, యిక్కట్టు. in logic పదార్థము.

To Predicate, pred′i-cāte, *v. a.* స్థిరముగా చెప్పుట, సిద్ధముగా చెప్పుట, నిశ్చయముగా చెప్పుట. nothing can be —d regarding this యిందున గురించి యేకటిన్ని నిశ్చయించరాదు.

To Predict, prê-dict′, *v. a.* రాబొయ్యేదాన్ని ముందుగా చెప్పుట, సూచించుట. they —ed his ruin వాడు చెడిపోతాడని ముందుగా నే చెప్పిరి.

Predicted, *adj.* ముందుగా చెప్పబడ్డ, సూచింపబడ్డ.

Prediction, prê-dic′shon, *n. s.* రాబొయ్యేదాన్ని చెప్పడము. his — proved false వాడు జరగబోతు న్నదన్నది అబద్ధమైపోయినది. all their —s were verified వాండ్లు యేదేది యెట్లా జరగబోతున్నదన్నారో అది అట్లా నే జరిగినది.

Predilection, prê-di-lec′shon, *n. s.* పక్షపాతము, అభిమానము.

To Predispose, prê-dis-pōse′, *v. a.* సిద్ధపరచుట, ఆయత్తపరచుట, ఉద్యుక్తపరచుట. this food —s them to fever యీ ఆహారము వాండ్లకు జ్వరము రావడానకు ఆయత్తపరుస్తున్నది. this was a predisposing circumstance to make them friends వాండ్లు స్నేహితులు కావడానకు యిది ప్రేరేపకముగా వుండెను.

Predisposed, *adj.* ఆయత్తపరచబడ్డ, ఉద్యుక్తపరచబడ్డ. by relationship he was — to be my friend బంధుత్వము చేత నాతో విహితముగా వుండడానకు సిద్ధముగా వుండినాడు.

Predisposition, prē-dis-pô-sish′on, *n. s.* సిద్ధము, ఆయత్తము, ఉద్యుక్తము.

Predominance, prê-dom′i-nance, *n. s.* ప్రాబల్యము, ప్రాధాన్యము, వ్యాపకత్వము.

Predominant, prê-dom′i-nant, *adj.* ప్రబలమైన, ప్రధానమైన.

To Predominate, prê-dom′i-nāte, *v. n.* ప్రబలమవుట. Sanscrit words — in Telugu తెలుగులో సంస్కృతశబ్దములు విస్తారము.

Predominating, *adj.* ప్రబలమైన, ప్రధానమైన.

Pre-eminence, prê-em′i-nence, *n. s.* శ్రేష్ఠత్వము, ప్రాధాన్యము, ఆధిక్యము. from the — of his learning వాడి విద్యామహిమ చేత.

Pre-eminent, prê-em′i-nent, *adj.* సర్వశ్రేష్ఠమైన, సర్వోత్తమమైన.

Pre-eminently, *adv.* సర్వోత్కృష్టముగా, అతిఘనముగా.

To Pre-engage, prê-en-gāge′, *v. a.* ముందుగా మాట్లాడుకొనుట. my thoughts were —d and I did not hear him నా బుద్ధి వేరే ప్రవర్తించి వుండినది వాడు చెప్పినదాన్ని వినలేదు.

Pre-engagement, pre-en-gāge′ment, *n. s.* ముందుగా మాట్లాడుకోవడము, వేరే ప్రవర్తించి వుండడము.

To Pre-exist, prê-egz-ist′, *v. n.* ముందుగా కలిగి వుండుట.

Pre-existence, prê-egz-ist′ence, *n. s.* ముందుగా కలిగి వుండడము, పూర్వజన్మము, పూర్వస్థితి. In a state of — పూర్వజన్మములో.

Pre-existent, prê-egz-ist′ent, *adj.* ముందుగానే వుండిన, పూర్వము వుండిన.

Preface, pref′âce, *n. s.* అవతారిక, పీఠిక. without further — అవతారిక లేకుండా, అనగా తిరుగుళ్లు లేకుండా, ముఖ్యముగా.

To Preface, pref′âce, *v. n.* అవతారికగా పెట్టుట. he —d the book with praises of the king రాజస్తుతిని ఆ గ్రంథమునకు అవతారికగా పెట్టినాడు.

Prefaced, *adj.* అవతారికగల. the book was — with abuse of other poets యితరకవుల దూషణ ఆ గ్రంథమునకు అవతారికగా పెట్టబడ్డది.

Prefatory, pref'a-tor-y, *adj.* అవతారికగావుండే. ⁓ remarks అవతారిక.

Prefect, prē'fect, *n. s.* అధ్యక్షుడు, సేనాధిపతి.

To Prefer, prê-fer', *v. a.* ముఖ్యముగాయెంచుట, పసందుచేసుట, మెచ్చుట. they ⁓ cotton to silk పట్టుకన్నబట్టనుముఖ్యముగాయెంచుతారు. of the two brothers I ⁓ the eldest వాండ్లన్నదమ్ము లిద్దరిలోపెద్దవాడేవాసియనినాకుతోస్తున్నది. the king ⁓red him over his servants రాజుఅందరి కిన్నీన్యాయజమానునిగాచేసినాడు. they ⁓ salt to sugar చక్కెరకన్న ఉప్పుముఖ్యమంటారు. I ⁓ this నాకుయిదేవాసి. I ⁓ Sanscrit above Telugu; or, before (or to) Telugu తెలుగుకన్న నాకుసంస్కృతమేముఖ్యము. they ⁓ death to dishonor అవమానానికంటేచావుమేలంటారు. he may go if he likes I ⁓ staying here వాడికియి ష్టమైతేపోని నాకుయిక్కడవుండడమేవాసి. to ⁓ a request or petition మనివిచేసుకొనుట. they ⁓red a charge against him వాడిమీదఫిర్యాదు చేసినారు. the king ⁓red him to the post of Minister రాజువాడికిమంత్రిఉద్యోగము యిచ్చినా డు. had I been ⁓red to a higher office నాకు పుద్యోగముపొడిగితే.

Preferable, pref'er-able, *adj.* ఉత్తమమైన, శ్రేష్ఠమై న. this is ⁓ to the rest కడమవాటికంటేయిది వాసి, మేలు, నయము.

Preferably, *adv.* ముఖ్యముగా, శ్రేష్ఠముగా.

Preference, pref'er-ence, *n. s.* ఉత్తమము, ముఖ్య ము, శ్లాఘ్యము, మేలు, వాసి. they shewed their ⁓ of water over wine సారాయికంటేనీళ్లేతమ కువిశేషమనేదిగాఅగుపరచినారు. he shewed no ⁓ of his relations over others యితరులకంటేత నబంధువులనుఅధికముగాచూడలేదు. Damayanti gave the ⁓ to Nala దమయంతినలున్నివరించినది.

Preferment, prê-fer'ment, *n. s.* (Advancement to a higher station) ఉద్యోగములోఅభివృద్ధిచే యడము. This is a word used regarding clergymen.

To Prefigure, prê-fig'ūre, *v. a.* రాబొయ్యేదానిని దృష్టాంతపూర్వకముగా అగుపరచుట. sleep ⁓s death చావుయిట్లాగేవుండుననినిద్ర అగుపరుస్తు న్నది.

To Prefix, prê-fix', *v. a.* ముందుగావుంచుట. the article a is ⁓ed to substantives ఏ, అనే ఉప పదము నామవాచకములకుముందుగావుంచబడు తున్నది. By prefixing అ Sanscrit words become negative: thus న్యాయము justice, అన్యా యము injustice.

Prefix, prē'fix, *n. s.* ఉపసర్గ. In the word ప్ర వాదము the syllable ప్ర is a ⁓.

Pregnancy, preg'nan-cy, *n. s.* గర్భముగావుండడ ము, కడుపుతోవుండడము, చూలుగావుండడము. during her ⁓ అదికడుపుతోవుండేటప్పుడు, వే కటిగావుండేటప్పుడు. ⁓ of wit చమత్కారము.

Pregnant, preg'nant, *adj.* గర్భిణిగావుండే, కడుపు తోవుండే, చూలుగావుండే. a ⁓ wit అతిమేధావి. a ⁓ remark అతిముఖ్యమైనమాట, బహుదూరాని కిపొయ్యేమాట. this is a ⁓ fact యిది అతిముఖ్య ము. this is ⁓ of evil యిదికష్టజనకము, యిదికష్ట మునకుకారణము. to become ⁓ గర్భిణియౌట.

To Prejudge, prê-judge', To Prejudicate, prê-jū'di-cāte, *v. a.* విచారించకముందు తీర్పుచెప్పుట.

Prejudice, prej'ū-dice, *n. s.* Prepossession, judgment formed beforehand without examination, విచారణలేనినిర్ణయము, అనగాదురభిమానము, దు ర్భ్రమ, పిచ్చితలంపు, పిచ్చి. ⁓ against విరోధము, విరుద్ధము, అనగా నిర్హేతుకమైన అసహ్యము. ⁓ in favour of పక్షము, అభిమానము, అనగానిర్హే తుకమైనవిశ్వాసము. Bias పక్షపాతము. some of the English have a ⁓ against rice యింగ్లీషు వారిలోకొందరికిబియ్యముకారాదనిపొకపిచ్చినిష్ఠ కలదు. ⁓s are removed by education చదు వువల్లదురభిమానములుపోతవి. a Philosopher is a man without ⁓s తత్వజ్ఞానిదురభిమానములేనివా డు, పిచ్చిభ్రమలులేనివాడు. a judge should be free from ⁓s న్యాయాధిపతిదయాదాక్షిణ్యవిహీ నుడుగావుండవలసినది. the English had a ⁓ that the Highlanders ate children (See in proof the Chevalier Johnstone, page 101. 102.) కొండవాండ్లుబిడ్డలనుతిన్నారనియింగ్లీషువాండ్లకు పొకపిచ్చితలంపువుండినది. The Hindus prefer eating with the hand: the English will never eat with the hand: in this both the Hindu and the Englishman are guided by ⁓ హిందువు

లు చేతితో తినడ ము సేలుఅంటారు, యింగ్లీషువారు చేతితో యెంతమాత్రమున్ను తినరు, యీవిషయము లోహిందువులకున్ను యింగ్లీషువారికిన్ని ఉభయుల కున్నుఒందేదిపట్టెదురభిమాన సేను. The Musulmans have a ~ against the (తొండ) camelion which they kill wherever they find it తురక లు తొండ నుచూచినచోట చంపుతారు దానిమీద వాండ్లకేమో పుక్కిచ్చినవైరము. he has a ~ in my favour I being his relation బంధువుణ్నిగనక అతనికి నాయందు అభిమానము. he had a ~ against me because he hated my father నాతం డ్రియందువాడికివిరోధముగనక నాయందున్నువిరోధముగావుండెను. through a ~ which he had in their favour వాండ్లయెడలవుండేఅభిమానమువల్ల. through a ~ which he entertained against them వారియెడలవుండేవిరోధమువల్ల. every parent has a ~ in favour of his child కాకికితనపి ల్లబంగారుపిల్ల. Prejudice, (as meaning, mischief, detriment, hurt, harm) హాని, నష్టము, చెరుపు,ఉపద్రవము. this rain did a ~ to the crop ఈవర్షముపంటకుచెరుపు. drinking does a ~ to the health తాగడముఒంటికిచెరుపు. Prejudice is wilful blindness; and thus is in these texts rendered *blindness;* Mark III. 5. Rom. XI. 25. *pōrōsis* Eph. IV. 18. అంధకారము A† అంధతా A† the veil is over their hearts 2. Cor. III. 15. ప్రచ్ఛాదనం A†.

To Prejudice, prej'û-dice, *v. a.* విరోధమునుకలగ చేసుట. he ~d the king against me రాజుకు నామీదవిరోధముపుట్టేటట్టుచేసినాడు.

Prejudiced, *adj.* అభిమానముగల,దురభిమానముగల, విరోధముగల. a ~ man దురభిమాని, క్రూరుడు, చలముపట్టినవాడు. they are ~ against him వాడిమీదవాండ్లకువిరోధము. all of us are ~ in favour of our own country మాకందరికిన్నిస్వదేశాభిమానముకద్దు.

Prejudicial, prej-û-dish'al, *adj.* విరోధమైన, విరుద్ధమైన,హానికరమైన. fruit is ~ in fever జ్వరములోపండ్లువిరోధము. sleeping outside is ~ to health బయటపండుకోవడముఒంటికికారాదు.

Prelacy, prel'a-ċy, *n. s.* బిషపుపట్టము. the ~ బిషపులు. he was raised to the ~ బిషపుఅయినాడు.

Prelate, prel'âte, *n. s.* ప్రధానగురువు, బిషపు.

Preliminary, prê-lim'i-nar-y, *adj.* మొదటి, ముందటి. a ~ step ఆదిమప్రయత్నము. ~ remarks అవతారిక, పీఠిక.

Preliminary, prê-lim'i-nar-y, *n. s.* ఆదిమయత్నము, మొదటిపని.

Prelude, prel'ûde, *n. s.* ప్రారంభము, మొదటియత్నము. ~ in music ఆలాపన.

To Prelude, prê-lûde', *v. n.* ఆరంభించుట, మొదలుపెట్టుట.

Premature, prê-ma-tûre', *adj.* అకాలపు, అకాలపక్వమైన. ~ death అకాలమరణము. a ~ confinement కడుపుదిగబడడము.

Prematurely, *adv.* అకాలపక్వముగా, అకాలములో.

Prematureness, *n. s.* అపరిపక్వము. from the ~ of this fruit యిదిపిందెలోపండినదిగనుక.

To Premeditate, prê-med'i-tâte, *v. a.* యోచించుట, ఆలోచించుట.

Premeditated, *adj.* ఆలోచించిన.

Premeditatedly, *adv.* ఆలోచించి,తలచి,యోచించి, కావలెనని.

Premeditation, prê-med-i-tā'shon, *n. s.* ఆలోచన, యోచన.

Premier, prēm'yĕr, *n. s.* మంత్రి, ప్రధాని.

To Premise, prê-mīse', *v. a.* ముందుగాచెప్పుట, ముందుగాతెలియచేసుట.

Premised, *adj.* ముందుగాచెప్పిన, ముందుగాతెలియచేసిన.

Premises, prem'is-ěś, *n. s.* propositions ప్రమేయము,ముందుగాచెప్పబడ్డవి,సిద్ధాంతము. houses or lands భూమి, స్థలము, యిల్లుమొదలైనవి.

Premiss, (*n. s.*) పూర్వసిద్ధాంతము (Whately's Logic.)

Premium, prē'mi-um, *n. s.* or reward బహుమానము. in a bond తోపుడు; అదతి.

Premunire, prem'û-nī-rê, *n. s.* మహాత్రైనఅపరాధము, యిదిసీమలోచట్టమునకు విరుద్ధముగాచేసిన అపరాధము. he incurred the penalties of a ~ రాజద్రోహియైనాడు, మహాపరాధియైనాడు.

Prentice, pren′tice, *n. s.* See Apprentice.

Preoccupied, *adj.* ముందుగా స్వాధీనపరచుకోబడ్డ. the house was ~ ఆ యింటికి ముందుగా నే కాపురము వచ్చినారు. I saw that he was ~ నేరే ఆలోచనమీదవుండినాడు, పరధ్యానముగా వుండినాడు, వాడిబుద్ధి వేరే ప్రవర్తించివుండినది.

To Preordain, prē-or-dān′, *v. a.* ముందుగా నియమించుట.

Preparation, prĕp-a-rā′shon, *n. s.* యత్నము, ప్రయత్నము, సన్నాహము. they were in a state of ~ సన్నద్ధులైవుండిరి. or medicine కషాయము మొదలైనవి. ~ of food వంట, పాకము.

Preparative, prē-par′a-tive, Preparatory, prē-par′a-tor-y, *adj.* సిద్ధపరచే, తయారుచేసే. a ~ school ప్రాథమిక పళ్లికూటము. preparatory to setting out బయలుదేరడానికి ముందుగా.

To Prepare, prē-pāre′, *v. a.* సిద్ధపరచుట, తయారుచేసుట. to ~ food వండుట.

To Prepare, prē-pāre′, *v. n.* సిద్ధమౌట, ఆయత్తమౌట, ఉద్యుక్తమౌట. while he was preparing to go పోవడానకు వుద్యుక్తుడైవుండగా.

Prepared, *adj.* సిద్ధమైన, ఆయత్తమైన, తయారైన, ఉద్యుక్తమైన. I am ~ to prove this దీన్ని రుజువుచేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాను. I am not ~ to consent to this దీనికి నేను వొప్పను.

Prepense, prē-pense′, *adj.* ఆలోచించిన, తలచిన, యోచించిన. through malice ~ ప్రయత్నపూర్వకమైన చలమువల్ల.

To Preponderate, prē-pon′dĕr-āte, *v. n.* అధికబరువుగావుండుట, అధికముగా తూగుట. he was weighed against me and I ~d వాణ్ని నన్ను తూచడములో నేను అధికబరువుగావుంటిని. the reason that he mentioned ~d అతడు చెప్పిన హేతువు బలముగావుండినది.

Preposition, prep-ō-sish′on, *n. s.* విభక్త్యర్థకమైన అవ్యయము, To, Of, By, For మొదలైనవి.

To Prepossess, prē-pos-sess′, *v. a.* పక్షముకలగచేసుట, అభిమానముకలగచేసుట. he ~ed the king against me రాజుకు నామీద విరోధముపుట్టేటట్టు చేసినాడు.

Prepossessed, *adj.* అభిమానముగల, విరోధముగల.

I was ~ in his favour నాకు వాడిమీద అభిమానము కలిగినది. he was ~ against me వాడికి నామీదమును పే ద్వేషము వుండినది.

Prepossessing, *adj.* సరసమైన, మనోహరమైన.

Prepossession, prē-pos-sesh′on, *n. s.* పక్షము, అభిమానము.

Preposterous, prē-pos′ter-us, *adj.* విపరీతమైన, అసంగతమైన, అకటవికటమైన, పిచ్చి.

Preposterously, *adv.* విపరీతముగా, అసంగతముగా, అకటవికటముగా.

Prepuce, *n. s.* సున్నతులో కోసివేసే తోలు, ముందోలు.

Prerogative, prē-rog′a-tive, *n. s.* విశేషాధికారము, స్వతంత్రము, ఆధిక్యము.

Presage, pres′āge *or* prē-sāge′, *n. s.* ముందుసూచన, శకునము.

To Presage, prē-sāge′, *v. a.* ముందుగా సూచించుట. I ~d ill of this యిందుచేత చెరుపు రాబోతున్నదని వూహిస్తిని.

Presbyter, pres′by-tĕr, *n. s.* ఒకవిధమైన పాదిరి.

Presbyterian, prēs-by-tē′ri-an, *n. s.* ఒకవిధమైన మతస్థుడు.

Presbyterianism, *n. s.* ఒకమత నామము.

Presbytery, pres′by-tĕr-y, *n. s.* ఒకమతస్థుల సభ.

Prescience, prē′shence, *n. s.* భవిష్యజ్జ్ఞానము.

Prescient, prē′shent, *adj.* భవిష్యజ్జ్ఞానముగల.

To Prescribe, prē-scribe′, *v. a.* ఆజ్ఞాపించుట, విధించుట. the doctor ~d this medicine వైద్యుడు యీమందుకు చీటి వ్రాసియిచ్చినాడు, యీమందును పుచ్చుకోమన్నాడు.

Prescribed, *adj.* ఆజ్ఞాపించిన, విధించిన, చీటివ్రాసియిచ్చిన.

Prescription, prē-scrip′shon, *n. s.* ఆజ్ఞ, విధి. or custom బహుదినాలవాడిక, మర్యాద, స్వతంత్రము. a doctor's ~ వైద్యుడు వ్రాసియిచ్చినచీటి.

Prescriptive, *adj.* consisting in long usage చిరకాలిక, వాడుకగానడుస్తూవుండే, అనాదియైన, స్వతస్సిద్ధమైన, రూఢమైన.

Prescriptively, *adv.* అనాదిగా, స్వతస్సిద్ధముగా, రూఢముగా.

Presence, pres′ence, *n. s.* సముఖము, సన్నిధము

ము. In his ⌣ అతనియెదుట. In the ⌣ of witnesses సాక్షులముందర. ⌣ of mind ధైర్యము, నిబ్బరము, సమయస్ఫూర్తి. loss of ⌣ of mind కలవరము. she lost her ⌣ of mind కలవరపడ్డది. ⌣ in heaven సాలోక్యము.

Presence chamber, *n. s.* కొలువుకూటము.

Present, preś'ent, *adj.* యిప్పడువుండే, యెదటవుండే, సమక్షములోవుండే, యిప్పటి. at ⌣ ప్రస్తుతము, యిప్పడు. the ⌣ time యిప్పడు. the ⌣ Governor యిప్పటిగవనరు. his ⌣ master అతనికియిప్పడువుండేదొర. at the ⌣ day యిప్పటికాలమందు. Up to the ⌣ time యిదివరకు. Were you then ⌣? నీవుఅప్పడు వుంటివా. I was ⌣ వుంటిని. the matter was then ⌣ to my mind అప్పడుఆసంగతినాకుజ్ఞాపకమువుండినది. in the ⌣ life ఇహమందు. the ⌣ letter యీజాబు. for the ⌣ ప్రస్తుతమునకు, యిప్పటికి. the ⌣ tense వర్తమానకాలము. these ⌣s or this letter పరవానా, యినాయితునామా. The constant ⌣ tense, as Men die, children cry నిత్యవర్తమానము. The occasional ⌣ tense, as the men are dying, the children are crying అనిత్యవర్తమానము. a very ⌣ help in time of trouble Ps. XLVI. 1. నికటశ్రోపకారకః A ‡.

Present, preś'ent, *n. s.* (a gift) దానము, బహుమానము, బహుమతి, యినాము, కానుక, నజరు.

To Present, prė-śent', *v. a.* or to give యిచ్చుట, సమర్పించుట, దానముగాయిచ్చుట, బహుమానముచేసుట. he ⌣ed his hand to me నాకుచెయ్యియిచ్చినాడు. he ⌣ed me this book ఆపుస్తకమునునాకుబహుమానముగాయిచ్చినాడు. he ⌣ed me his master's compliments తనదొరయొక్క సలాములుచెప్పినాడు. he ⌣ed a petition అర్జీయిచ్చినాడు. his wife ⌣ed him with a child వాడికిఒకబిడ్డనుకన్నది. or shew చూపుట, అగుపరచుట. When she ⌣ed herself to his eyes అది వాడికిఅగుపడ్డప్పడు. he ⌣ed me his son తనకొడుకునుతెచ్చిచూపినాడు. they ⌣ed themselves at the temple గుడికివచ్చివుండిరి. When this hope ⌣ed itself to my mind నామనస్సునయీకోరికకలిగినప్పడు. this house ⌣s a curious appearance యీయిల్లు వింతగా అగుపడుతున్నది. this book ⌣s many subjects for our consideration యీగ్రంథములో మనము ఆలోచించవలసినవిషయములు కొన్నావున్నవి. On every occasion that ⌣s సమయము వచ్చినప్పడంతా. the guard ⌣ed arms to the General పారావాండ్లు సేనాధిపతి రాగానే తుపాకీలను ముందుకు నిలవబట్టుకొనిమర్యాదచేసిరి. he ⌣ed his gun at me తుపాకినినామీదికిపట్టినాడు. he ⌣ed the needle to the magnet కాంతరాయికిసూదినిచూపినాడు. the king ⌣ed me to this living రాజునాకుయీమాన్యమునుదయచేసెను. the grand jury ⌣ed this nuisance గ్రాండ్జూరీలుయీలోకోపద్రవమునుగురించిమనివిచేసుకొనిరి.

Presentable, prė-śent'a-ble, *adj.* అగుపరచదగిన, చూపదగిన. the letter he wrote me is not ⌣ అతనిజాబుఅగుపరచగూడనిది.

Presentation, preś-en-tā'shon, *n. s.* యివ్వడము, క్రీస్తుగుడికిపాదిరిగానియమించడము. a ⌣ copy of a book బహుమానమివ్వడమునకైసిద్ధపరచినప్రతి.

Presentiment, prė-sen'ti-ment, *n. s.* అనుమానము, సందేహము, అనగారాబొయ్యేశుభాశుభములనుగురించి ఆకస్మికముగామనస్సుకుతట్టేఅనుమానము. he had no ⌣ of his death వాడుతానుచస్తానని తలచనేలేదు. See verse written under ప్రవృత్తి.

Presently, preś'ent-ly, *adv.* వెంటనే, వెంబడిగా, తోడుతోనే. I cannot come now I will come ⌣ యిప్పడేరాలేను యింకకొంచెముసేపటికి వస్తాను, రవంతతాళివస్తాను. he ⌣ arrived తోడుతోనేవచ్చిచేరినాడు. he ⌣ became rich తోడుతోనేమహారాజైనాడు.

Presentment, prė-śent'ment, *n. s.* గ్రాండుజూరీలువ్రాసుకొనేమనివిఅర్జీ.

Preservation, preś-er-vā'shon, *n. s.* కాపాడడము, రక్షించబడడము. we thank God for our ⌣ దేవునిదయవల్లతప్పినాము. motives of self ⌣ made him do this తనప్రాణాన్నికాపాడుకోవడమునకైదీన్నిచేసినాడు.

Preservative, prė-śerv'a-tive, *n. s.* రక్షించేటిది, రక్ష, కాపు. as a ⌣ against fever జ్వరమురాకుండావుండేటట్టు.

To Preserve, prê-serve′, *v. a.* కాపాడుట, రక్షించుట, పోషించుట, భద్రముచేసుట. God — your majesty దేవుడుతమ్మును రక్షించునుగాక. he —d silence మౌనముగాపుండెను. they — this in memory వాండ్లు జ్ఞాపకము పెట్టుకొన్నారు. she —d the fruit in honey ఆపండ్లనుమురిగిపోకుండా తేనెలో వేసిపెట్టినది.

Preserve, prê-serve′, *n. s.* preserves or fruits preserved కుళ్లిపోకుండాచక్కెరలో గాని తేనెలో గాని పక్వముచేసిపెట్టినపండ్లు, మిఠాయి. — in pickle వూరుగాయ. or park for wild animals (See on Park.) ఉద్యానవనము, వేడుకకుమృగములనుపెంచేతోట.

Preserver, *n. s.* రక్షకుడు, పోషకుడు.

To Preside, prê-sīde′, *v. n.* అధ్యక్షుడుగాపుండుట, ముఖ్యుడుగాపుండుట. he —d in the school ఆపల్లెకూటములో అధ్యక్షుడుగా వుండినాడు. the goddess who —s over learning విద్యాధిష్ఠానదేవత, సరస్వతి.

Presidency, pres′i-den-cy, *n. s.* superintendency ప్రభుత్వము, అధికారము, సంస్థానము. or town రాజధాని, పట్టణము, రాజ్యము. in the four Presidencies i. e. in Madras, Calcutta, Bombay and Agra నాలుగురాజ్యములలో అనగా ఇండ్యదేశమంతటానున్ను. Suttee is now abolished in the four Presidencies భరతఖండములో సహగమనము నిలిపివేయబడ్డది.

President, pres′i-dent, *n. s.* అధ్యక్షుడు, ముఖ్యుడు. he was the — at the meeting అతడుఆసభానాయకుడుగాపుండెను.

Presidentship, *n. s.* అధ్యక్షత, ఆధిపత్యము.

To Press, press, *v. a.* అణచుట, అదుముట. or to squeeze పిండుట, పిడుచుట, పొత్తుట. — the clothes down ఆబట్టలనుకిందికిఅణచు, అదుము. he —ed the point of his sword against my breast కత్తిమొనననునారొమ్ముమీదపెట్టి అణచినాడు. to — seed for oil గానుగఆడుట. or to distress బాధించుట, వేధించుట, పీడించుట, తొందరపెట్టుట. he —ed his house upon me or he —ed me to take his house వాడియింటినినాకుబలవంతముగాతగలగట్టినాడు. being —ed by poverty he sold the house దరిద్రముయొక్క తొందరచేత ఆయింటినిఅమ్మినాడు. when they are much —ed వాండ్లకుసంకటమువచ్చినప్పుడు. to — for payment తరుపుచేసుట. to — soldiers or sailors బలాత్కారముగాకొలువులో పెట్టుకొనుట. he —ed them as workmen into the business యీపనికివాండ్లనుపెట్టికట్టినాడు. I —ed this point very much యిందునగురించినేనునిండాబలవంతముచేస్తిని.

To Press, press, *v. n.* ఆతురపడుట, తొందరపడుట. the time —es సావకాశములేదు. In battle they —ed upon us యుద్ధములో వాండ్లుమామీదవచ్చిపడిరి. the stone —ed on his breast ఆరాయివాడిరొమ్మును అణచివేసినది. they —ed into the room ఆయింట్లోకిజొరబడ్డారు, బలవంతముగాతోసుకొనిఆయింట్లోకిజొరబడ్డారు. the students — forward for distinction విద్యార్థులు నేనుముందునేనుముందుఅని పైబడుతారు.

Press, press, *n. s.* Multitude గుంపు, సందడి, సమ్మర్దము. from the — of business బహుపనివల్ల. printing — అచ్చు, అచ్చుయంత్రము. errors of the — అచ్చుకూర్చడములోవచ్చేతప్పులు. the work was put to — ఆగ్రంథముఅచ్చువేయడానకుఆరంభమైనది. they stopped the — అచ్చువేయడమునుచాలించినారు. the daily — i. e. newspapers సమాచారపత్రికలు. the daily — confirms this సమాచారపత్రికలవల్లయిదిరూఢమైనది. or cabinet అల్మారా. a — bed అల్మారావలెవుండేఒకవిధమైన మంచము.

Pressed, *adj.* అణచబడ్డ, అణగిన, పిండబడ్డ, తొందరచేయబడ్డ. I was — for time నాకుసావకాశములేకవుండెను. if — for time సావకాశములేకపోతే.

Pressgang, press′gang′, *n. s.* వాడకుమనుష్యులనుపట్టేవాండ్లు, అనగా యుద్ధవాడలో నౌకరికిపెట్టుకోవడానకుమనుష్యులనుపట్టుకొనివచ్చేవుద్యోగములో వుండేవాండ్లు.

Pressing, *n. s.* సిపాయీకొలువులోగాని, సైలరుకొలువులోగానిపెట్టుకోవడానకు మనుష్యులనుపట్టుకొనివచ్చేబంట్రోతు, బలవంతము, కక్షము. In consequence of his — I did this వాడిబలవంతమువల్లదీన్నిచేస్తిని.

Pressing, *adj.* సంకటమైన, తొందరైన. on account of a ― necessity నిండాఅవసరమువల్ల.

Pressingly, *adv.* బలవంతముగా, నిండాఅగత్యముగా.

Pressman, press'man, *n. s.* అచ్చువేసేవాడు.

Pressure, presh'ûre, *n. s.* అణచడము, ఒత్తడము, పైనబడడము,తోదోపుళ్లు,తొందర, శ్రమ. by the ― of the crowd గుంపుపైబడడమువల్ల, తోదోపుళ్లవల్ల. by the ― of want లేమిడియొక్క తొందరచేత.

Prest, *adj.* ఒదమబడ్డ, అణచబడ్డ. See To Press.

Prestige, *n. s.* (illusion) విద్యలు, మాయ. O'Connell had that vigour of intellect which, coupled with a reckless determination to succeed forms the true ― of legal success (Times, newspaper) వాడుజయిస్తాడనేమాయఅందరినిన్నిక్కిస్తున్నది.

Presto, pres'tô, *adv.* లటక్కున, తక్షణము. in Music ద్రుతము, త్వర.

To Presume, prê-sûme', *v. n.* అనుకొనుట, యెంచుకొనుట, తెగించుట, తెంపుచేసుట, అహంకరించుట, గర్వపడుట. I ― your father gave you leave to sell the horse ఆగుర్రాన్ని అమ్మడానకుమీతండ్రిశెలవుయిచ్చివుండదురుగదా. May I ― to point out a fault in this అపరాధముకు మించవలెనుయిందులో ఒకతప్పుచూపిస్తాను. Never ― అహంకరించక, గర్వపడక. how did you ― to sell my horse without my orders? నాఉత్తరవు లేకుండానాగుర్రాన్ని యెట్లాతెగించి అమ్మినావు. he ―s upon your kindness తమదయవుందనిఅహంకారపడుతాడు, గర్వపడుతాడు.

Presuming, *adj.* అహంకరించే.

Presumption, prê-sum'shon, *n. s.* pride అహంకారము, గర్వము. supposition అనుకోవడము, యెంచుకోవడము, ఊహ.

Presumptive, prê-sum'tive, *adj.* అనుమేయించిన, వూహించిన. ― evidence or proof వూహించినదరుజువు.

Presumptuous, prê-sum'tû-us, *adj.* గర్వించిన, అహంకరించిన.

Presumptuously, *adv.* అహంకరించి, గర్వముగా.

Presumptuousness, *n. s.* గర్వము, అహంకారము.

Presupposal, prê-sup-pôs'al, *n. s.* ముందుగాఅనుకోవడము, ముందుగాయెంచుకోవడము. on the ― that he would consent అతడుఒప్పుకుననియెంచుకొని.

To Presuppose, prê-sup-pôse', *v. a.* to suppose beforehand పూర్వభావిగావుండుట, ముందుగాయెంచుట. I recommend you to sell your father's horse immediately; this ―s his permission నీ తండ్రియొక్క గుర్రాన్ని యిప్పుడే అమ్మివేయవలసినది, యిందుకుమీతండ్రియొక్క ఉత్తరవు పూర్వభావిగావున్నది. the boys learn Sanscrit in four years but this ―s talent and application ఆపిల్లకాయలునాలుగుయేండ్లలో సంస్కృతమునేర్చుకొంటారు అయితేయిందుకుప్రజ్ఞానున్ను ఆసక్తిన్నిపూర్వభావిగావుండవలెను. the witnesses are sworn upon the Koran; this ―s that they are Musulmans ఆసాక్షులుఖురానుమీదప్రమాణముచేస్తారుయిందువల్లవాండ్లు తురకలనేవూహించుకోతగ్గదిగావున్నది. this rain will make the corn grow; this ―s that the field is sown యీవానవల్లపయిరుబాగాపెరుగునుయిందువల్ల ఆపొలమువిత్తివుండవలెననేదిపూర్వభావిగావున్నది.

Presupposed, *adj.* పూర్వభావిగావుండే, ముందుగాయెంచిన, తలచిన.

Presupposition, *n. s.* పూర్వభావిత్వము, ముందుగాయెంచడము, తలచడము.

Pretence, prê-tence', *n. s.* సాకు, నెపము, వ్యాజము, జంభము, డంభము.

To Pretend, prê-tend', *v. a.* పైనవేసుకొనుట, వేషమువేసుకొనుట. he ―s madness వెర్రితనము పైనవేసుకొన్నాడు. he ―ed anger కోపమువచ్చినట్టునటించినాడు. she ―ed sorrow నిలిచియేడ్చియేడిచినది. he ―s that he cannot see తనకుకండ్లుతెలియలేదనిమాయచేస్తాడు.

To Pretend, prê-tend', *v. n.* పైకినటించుట, మాయచేసుట. he ―s to be my friend నాకుస్నేహితుడైనట్టునటిస్తాడు. he ―ed to strike her దాన్ని కొట్టబోయినాడు. I do not ― I understand English నాకుయింగ్లీషుతెలుసుననను. I do not ― to correct your words తమమాటలనుదిద్దేటందుకునేనెంతవాడను. she cannot ― to beauty అదిఅంతఅందకత్తెకాదు. he ―s to the throne సింహాసనమెక్కవలసినబాధ్యత తనకుకద్దంటాడు.

one who ~s to the throne సింహాసనమెక్కడము నకు బాధ్యతకలదనేవాడు.

Pretended, *adj.* మాయమైన, కపటమైన. ~ sleep దొంగనిద్ర. ~ grief నీలియేడ్పు. a ~ saint కపటసన్యాసి. a ~ warrant పితలాటకపువారంటు.

Pretender, pré-tend'ér, *n. s.* or claimant తనకు బాధ్యతకలదనేవాడు. a ~ to religion మాయభక్తిగలవాడు. the ~ to a throne ఒకసింహాసనము మొక్క బాధ్యతతనకుకలదనేవాడు.

Pretension, pré-ten'shon, *n. s.* బాధ్యత. groundless ~s దుర్బలమైనబాధ్యత.

Preterimperfect, pré-ter-im-per'fect, *adj.* in grammar తాత్కాలికభూతమైన. I was going, he was doing పోతూవుంటిని, చేస్తూవుండినాడు.

Preterit, pret'er-it, *adj.* in grammar భూత, గత, గడిచిన. ~ tense భూతకాలము. *Went* is the ~ of To Go and Came is the ~ of To come.

Preternatural, pré-tér-nat'ū-ral, *adj.* అద్భుతమైన, ఆశ్చర్యమైన, విపరీతమైన, విశేషమైన. See Gibbon chap. 50, note 162.

Preterperfect, pré-ter-per'fect, Preterpluperfect, pré-ter-plū'per-fect, *adj.* అనద్యతనభూతమైన.

Pretext, pré-text', *n. s.* సాకు, నెపము, వ్యాజము.

Prettily, pret'ti-ly, *adv.* సొగసుగా, శృంగారముగా, మనోహరముగా, ముద్దుగా.

Prettiness, pret'ti-ness, *n. s.* సొగసు, శృంగారము, సొంపు, ముద్దు.

Pretty, pret'ty, *adj.* and *adv.* సొంపైన, సొగసైన, ముద్దైన, చక్కని, నాణ్యమైన, విలక్షణమైన, తగిన, కొంచెము, కాస్త. a ~ girl సొగసైనపడుచు. It is ~ nearly finished అడికావచ్చినది. ~ good కొంచెమునుంచిది, వాసి. ~ easy కొంచెముసులభము. ~ large కొంచెముగొప్ప. ~ soon కొంచెముత్వరగా. I am ~ well నాకుపెల్లిమ లేమిలేదు. In reproach దొడ్డ. a ~ excuse దొడ్డసాకు, దివ్యమైనసాకు, అనగాకునికిమాలినసాకు. you are a ~ fellow నీవుమంచివాడవే, దొడ్డవాడవే. Very ~! దొడ్డపనినుమీ, బంగారువని. a ~ fellow or beau విటగాడు.

To Prevail, pré-vāl', *v. n.* ప్రబలముగావుండుట, విస్తారముగావుండుట, చెల్లుట, నడుచుట. to overcome జయించుట. they and we contended for four years, at last we ~ed వాండ్లునేమునాలుగేండ్లు పోరాడినాము తుదకు నేముగెలిస్తిమి. an opinion ~s that he is dead వాడుచచ్చినాడనిని యంటావదంతిగావున్నది. the Musulmans ~ in that town ఆపట్టణములో తురకలుమెండు. they ~ed against him అతనికిందపడేవాండ్లు బలవంతులైనారు. Fever ~s there అక్కడజ్వరము ప్రబలముగావున్నది. this custom ~s in that country ఆదేశములో యీవాడిక ప్రసిద్ధముగావున్నది. to ~ upon ఒప్పించుట. I ~ed on him to go వాణ్ని పోయేటట్టు చేస్తిని. Bribes never ~ed upon him to do wrong లంచానికిలోబడిఅతనుదుర్మార్గముచేయలేదు. I wish I could ~ upon you to do this ఆరొప్పనామాటవినిదీన్ని చేయవా.

Prevailing, pré-vāl'ing, *adj.* ప్రబలమైన, వ్యాపకమైన, చెల్లే, నడిచే.

Prevalence, prev'a-lence, *n. s.* ప్రాబల్యము, వ్యాపకత్వము, విస్తారము.

Prevalent, prev'a-lent, *adj.* ప్రబలమైన, విస్తారమైన.

To Prevaricate, pré-var'i-cāte, *v. n.* సందిగ్ధముగా చెప్పుట, గడియకుఒకమాట చెప్పుట, తారుమారుగా చెప్పుట, తప్పమాటలాడుట. the witness ~s ఆసాక్షిఅటూగాక యిటూగాక చెప్పుతాడు.

Prevarication, pré-var-i-cā'shon, *n. s.* సందిగ్ధముగా చెప్పడము, తారుమారుగా చెప్పడము.

To Prevent, pré-vent', *v. a.* ఆటంకముచేసుట, అభ్యంతరముచేసుట. I ~ed his coming వాణ్ని రాకుండాచేస్తిని. this ~ed the marriage యిందుచేతఆ పెండ్లి ఆటంకమైనది. there is nothing to ~ you నీకేమిన్ని అభ్యంతరములేదు, ఆటంకములేదు, అడ్డిలేదు. to ~ his return I shut the door వాడుతిరిగిరాకుండాతలుపువేస్తిని. to ~ him from falling I caught his hand వాడుపడకుండాచెయిపట్టుకొంటిని. he did this to ~ their saying so వాండ్లుఅట్లాఅనకుండా దీన్నిచేసినాడు. or to guide రక్షించుట. ~ us O Lord in all our undertakings ఓదేవుడానీవు సకలకార్యములకున్నుమాకుసహాయముచెయ్యి.

Preventative, *n. s.* కట్టుమందు, ప్రతిక్రియ.

Prevented, *adj.* ఆటంకపరచబడ్డ, అభ్యంతరమైన. I was ~ coming నేనురావడానకుఅభ్యంతరమైనది.

Prevention, prê-ven'shon, *n. s.* ఆటంకము, అభ్యంతరము.

Preventive, prê-vent'ive, *adj.* ఆటంకముచేసే, అభ్యంతరమైన. the ~ service మెట్టుబంట్రోతులు, సుంకపుబంట్రోతులు.

Previous, prē'vi-us, *adj.* ముందరి, పూర్వపు, లోగడి. ~ to my arrival నేనుచేరడానకుమునుపే. ~ to this యింతకుముందరనే, యింతకుమునుపే.

Previously, prē'vi-us-ly, *adv.* ముందుగా, ముందర, లోగా, లోగడ, అంతకులోగా.

Prey, prā, *n. s.* ఎర, ఆహారము, కొల్ల, దోపుడు. he became their ~ వాండ్లచేతచిక్కినాడు. a beast of ~ దుష్టమృగము, క్రూరమృగము, అనగాపులి మొదలైనది. the alligator and lizard are beasts of ~ మొసలి, బల్లి, యివిజంతువులనుకొట్టుకొనితినేటివి. she is a ~ to grief వ్యసనముపాలైనది. the house fell a ~ to the flames ఆయిల్లు అగ్నిహోత్రముపాలైనది, అనగా కాలిపోయినది. he was a ~ to thought విచారగ్రస్తుడైవుండెను.

To Prey on, *v. a.* కొట్టుకొనితినుట. or to plunder కొల్లగొట్టుట, దోచుట. the tiger ~ed on him వాణ్ని పులిభక్షించినది. Fever ~s upon him వాణ్నిజ్వరముపీక్కునితింటున్నది. Robbers ~ed upon the village దొంగలు ఆవూరినికొల్లగొట్టిరి. the disease ~ed on his vitals ఆరోగము వానికిఆయకట్టునతగిలినది. the wolves have ~ed (Shak.) తోడేళ్లపొట్టలునిండినవి.

Priapism, prī'a-pism, *n. s.* an erection of the penis without any concomitant pain, రాత్రిపూటరోగముచేతశిశ్నమువుత్థానముకావడము.

Priapus, *n. s.* ప్రజాపతి, లింగము, లింగమేశ్వరుడు. or scarecrow వెరబొమ్మ.

Price, prīce, *n. s.* వెల, క్రయము, ధర. the market ~ అంగడివెల. the current ~ కాలక్రయము. a ~ current నిరఖునామా. he paid a heavy ~ for it తలతో చెల్లించినాడు.*

* The *Price* in England when varying is thus stated. Corn has risen from 50 to 60 *shillings*: [*per Quarter*, being understood] rice has fallen from thirty to 25 shillings. But the Indian expression assumes the rupee as the criterion: thus, Corn has risen from 20 to fifteen *seers*: rice has risen from 16 to 12 seers: ("PER RUPEE," being understood.) A newspaper says, "As the merchants refused selling grain at a reasonable price, and rice at present is 14 or 13 seers the raja directed that the duty on grain should be remitted on condition that they would agree to sell at 16 seers." In these phrases 14 or 13 seers "per rupee" must be understood.—Again the price of wheat has risen to 14 seers"—meaning, *per rupee*.

To Price, prīce, *v. a.* ధరకట్టుట, వెలకట్టుట.

To Prick, prick, *v. a.* పొడుచుట, గుచ్చుట, గుచ్చుకొనుట. this business ~s his conscience తాను చేసినదితనకేపొడుస్తున్నది. shame ~ed him on తాసిగ్గుతోచినది. they ~ed him on to quarrel జగడముఆడడానకువాణ్నిపురికొలిపినారు, యెత్తివిడిచినారు. he ~ed his horse on తనగుర్రాన్ని కాలిజోడుముల్లుతోపొడిచినాడు. the horse ~ed up his ears ఆగుర్రముచెవులనుపైకియెత్తుకొన్నది. this wine is ~ed యీసారాయిచెడిపోయినది. the pin ~s సూదిగుచ్చుకొంటున్నది.

Prick, prick, *n. s.* or point మొన. or hole పొడిచినరంధ్రము. at the ~ of the spur కాలిజోడుముల్లుతోపొడిచేటప్పటికి. the ~s of conscience వేదన, పరితాపము. or penis లింగము, యిదిపోకిరిమాట.

Pricker, *n. s.* పొడిచేసాధనము.

Pricking, *adj.* పొడిచే.

Prickle, prickle, *n. s.* ముల్లు, సన్నముల్లు.

Prickliness, *n. s.* ముండ్లుగావుండడము.

Pricklouse, *n. s.* (Johnsŏn) దర్జీ, కుట్రపువాడు, యిదియెగతాళిమాట.

Prickly, prick'ly, *adj.* ముండ్లుగావుండే. a ~ ముండ్లచెట్టు.

Prickly-heat, *n. s.* చెమటకాయలు, చెమరకాయలు.

Prickly-pear, *n. s.* (Cactus Indicus) straight thorned opuntia Wilks. 3. 87. నాగజెముడు, నాగజెముడుముల్లు. Ainslie 2. 217. Rox. 2. 475.

Pride, prīde, *n. s.* గర్వము, అహంకారము, మదము, పొగరు. the ~ of beauty అందముయొక్కపొగరు. she was the ~ of her sex అది స్త్రీతిలకము, స్త్రీరత్నము. the horses are full of ~ ఆగుర్రములుమదించివున్నవి. the elephant is in ~ or lust ఆయేనుగకుమదముపట్టివున్నది.

To Pride, prīde, one's-self, *v. a.* గర్వపడుట, అహంకరించుట. she ~d herself on her beauty తన అందమునుగురించిగర్వపడ్డది, తానేఅందకత్తెయనివిర్రవీగినది. I ~ myself on being your servant తమకునిలో వుండడమే నాకుగొప్ప.

Priest, prēst, *n. s.* గురువు, ఆచారి. a Christian ~ పాదిరి. a Musulman ~ ముల్లా. a sacrificing ~ యాజకుడు. an officiating ~ in a Vishnu pagoda అర్చకుడు, నంబివాడు. In a Siva pagoda

తంబళివాడు. In the pagoda of a village goddess పూజారి. a family ⌣ or chaplain పురోహితుడు. a parish ⌣ గ్రామ పురోహితుడు. In Acts XIV. 13. ఆచారి G †. పూజారి F. యాజకి A † In Heb. VII. 21. ఆచారి FG. యాజక A†.

Priestcraft, prēst′crāft, *n. s.* గురుకృత ప్రతారణము, గురువుచేసేపితలాటకము.

Priestess, prēst′ess, *n. s.* అర్చకురాలు.

Priesthood, prēst′hŭd, *n. s.* ఆచార్యపురుషత్వము, పౌరోహిత్యము, అర్చకత్వము. the ⌣ గురువులు, పాదర్లు. he was raised to the ⌣ పాదిరిఅయినాడు.

Priestly, prēst′ly, *adj.* గురుసంబంధమైన. ⌣ office గురుధర్మము. the ⌣ dress గురువేషము, పాదిరివేషము.

Priestridden, *adj.* గురువులచేతికిందపడిప్రాయుడైయుండే. these people are ⌣ వీండ్లుపడిప్రాయులైగురువులు ఎట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడుతారు.

Prig, prig, *n. s.* అహంకారి, తలకొవ్విననవాడు, పోకురుబోతు.

Prim, prim, *adj.* ముద్దుగావుండే, సొగసైన, సొంపైన, చక్కని, గంభీరమైన, అమరికగావుండే. She blushed and looked ⌣ ముఖముమూడిచినది.

Primacy, prī′ma-cy, *n. s.* Archbishop అనేగురుపట్టము, రాజగురుత్వము. he was raised to the ⌣ అతడుArchbishop అయినాడు, రాజగురువైనాడు.

Primâ facie, *adv.* స్వతస్సిద్ధముగా, సహజముగా.

Primarily, *adv.* మొదట, ఆదిని, ప్రథమతః, ముఖ్యముగా.

Primary, prī′ma-ry, *adj.* మొదటి, ఆది, ముఖ్యమైన.

Primate, prī′māte, *n. s.* రాజగురువు, ప్రధానగురువు.

Prime, prīme, *n. s.* ఆరంభము. or best part ఉత్తమాంశము. In the ⌣ of youth యౌవనకాలమందు. her beauty is now in its ⌣ దానిఅందానికియిప్పుడుపుప్పొడి. or dawn ప్రాతఃకాలము.

Prime, prīme, *adj.* ఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన, ముఖ్యమైన. or first మొదటి, ఆదిమ. ⌣ cost కొనుకోలు, పెట్టుబడి. ⌣ minister ప్రధాని.

To Prime, prīme, *v. a.* తుపాకిచెవికిమందుపెట్టుట, రంజకముపెట్టుట. or to smear మొదటివర్ణముపూసుట. the witnesses were ready ⌣d ఆసాక్షులునేర్పితయారుచేయబడ్డవాండ్లు.

Primer, prim′ĕr, *n. s.* పిల్లకాయలుఅక్షరములునేర్చుకొనే చిన్నపుస్తకము.

Primero, prī-me′rō, *n. s.* ఒకవిధమైనకాకితాలాట.

Primeval, prī-mē′val, *adj.* మొదటి, ఆదిమ, ప్రాచీనమైన. [పూర్వోత్పన్న W. in Sankh. § 40.]

Priming, *n. s.* రంజకము, తుపాకిచెవికిపెట్టేమందు. in painting మొదటిపూత.

Primitive, prim′i-tive, *adj.* మొదటి, ఆదిమ, ప్రాచీనమైన, అనాదిగావుండే. a man of ⌣ virtue కృతయుగధర్మముగలవాడు. in grammar ప్రాతిపదికము. the ⌣ meaning ధాత్వర్థము, మూలార్థము.

Primitives, *n. s.* ధాతువులు, ప్రాతిపదికశబ్దములు.

Primness, prim′ness, *n. s.* ముద్దు, సొగసు, గంభీరము, అమరిక.

Primogeniture, prī-mō-gen′i-tūre, *n. s.* జ్యేష్ఠత్వము. by the right of ⌣ జ్యేష్ఠుడైనందున.

Primordial, prī-môrd′yal, *adj.* ప్రథమ, ఆదిమ.

Primrose, prim′rōse, *n. s.* ఒకవిధమైనపుష్పము.

Prīmum mobile, *n. s.* ఆదిమకారణము, జీవాతువు, ప్రాణము.

Prince, prince, *n. s.* రాజు, యువరాజు, రాజకుమారుడు. Shakespeare is held to be the ⌣ of poets అతడుకవిశ్రేష్ఠుడు.

Princedom, prince′dom, *n. s.* ఆధిపత్యము, ప్రభుత్వము.

Princelike, prince′līke, *adj.* రాజయోగ్యమైన.

Princeliness, *n. s.* ఘనత్వము, ఆధిపత్యము.

Princely, prince′ly, *adj.* అతిఘనమైన. One of ⌣ birth రాజవంశములోపుట్టినవాడు.

Princess, princ′ess, *n. s.* రాణి, రాజభార్య, దొరసాని, రాజకుమార్తె.

Principal, prin′ci-pal, *adj.* ప్రధానమైన, ముఖ్యమైన. the ⌣ objection ముఖ్యమైనఆక్షేపణ.

Principal, prin′ci-pal, *n. s.* or chief of a college ముఖ్యుడు, ప్రముఖుడు. of money మొదలు, అసలు, మూలధనము.

Principality, prin-ci-pal′i-ty, *n. s.* ఆధిపత్యము, ప్రభుత్వము, అధికారము, రాజ్యము.

Principally, prin′ci-pal-ly, *adv.* ముఖ్యముగా.

Principia, *n. s. plu.* మూలసూత్రములు, సిద్ధాంతము.

Principle, prin'ći-ple, *n. s.* Fundamental truth మూలసూత్రము. this machine is made on the ~ of the spinning wheel యీయంత్రము రాట్నపురీతిగా చేసివున్నది. It is the ~ of fire to burn నిప్పుకు కాలడము స్వాభావికగుణము. motive, opinion, tenet, rule, హేతువు, అభిప్రాయము, ప్రయోజనము, మతము, సిద్ధాంతము, బీజము, సూత్రము. a man of good ~s నీతిపరుడు. a man of no ~ నీతిదూరుడు. he attends to his duties on ~ వాడు తనకు నిజధర్మముగా జరిపిస్తాడు. the ~s he professes వాడు అవలంబించియున్నా నేసిద్ధాంతములు. the soul of man is an active ~ ప్రాణము చలనశక్తిగా వున్నది. If you profess these ~s you ought not to do this నీవు యీసిద్ధాంతమును అవలంబించినానంటివా దీన్ని చేయరాదు.

Principled, *adj.* నీతిగల, ధర్మముగల. ill ~ దుష్ట. well ~ సునీతుడైన.

To Prink, *v. a.* శృంగారించుట, అలంకరించుట.

To Print, print, *v. a.* అచ్చువేసుట, ముద్రవేసుట, గురుతువేసుట. he ~ed a flower on the skin of her arm దానిచేతిమీద వొకపుష్పము పచ్చపొడిచినాడు. to ~ cloth చీటిఅద్దుట. he ~ed the mark of his foot on the sand యిసుకమీద వాడి కాలి అడుగుగురుతును పెట్టినాడు. he ~ed a kiss on her cheek దానిచెక్కిలి ముద్దుపెట్టుకొన్నాడు.

Print, print, *n. s.* అచ్చు, ముద్ర. or picture అచ్చువేసినపటము. that book is now in ~ ఆపుస్తకము యిప్పుడు అచ్చువేసివున్నది. that book is now out of ~ ఆపుస్తకము యిప్పుడు చిక్కదు, అనగా అచ్చువేసిన ప్రతులన్ని అమ్మకమైపోయినవి. a book in large ~ పెద్ద అక్షరములతో అచ్చువేసిన పుస్తకము. a book in small ~ సన్నఅక్షరములతో అచ్చువేసిన పుస్తకము. the public ~s అనగా newspapers సమాచారపత్రికలు. there were the ~s of a dog's feet here యిక్కడ కుక్కయొక్క అడుగులజాడలు వుండినవి. a wooden butter ~ వెన్నమీద ముద్రవేసే ముద్రకోలక. a ~ of butter వెన్నబిళ్ల. a ćhintz చీటిగుడ్డ. in ~ or formal method (a low word Johnson) పరిష్కారముగా.

Printed, *adj.* అచ్చువేసిన. ~ cloth చీటిగుడ్డ.

Printer, print'ěr, *n. s.* అచ్చువేసేవాడు.

Printless, print'less, *adj.* గురుతుతేర్పడని.

Prior, prī'or, *adj.* మొదటి, ముందరి. on a ~ occasion ముందర వొకతరణములో. he has a ~ claim to the money ఆరూకలకు మొదటిబాధ్యత వానిది, ముఖ్యబాధ్యత వానిది. he refused my invitation saying he had a ~ engagement పరులకు మాటయిచ్చివున్నా నని నీవిందుకు రానన్నాడు. ~ to his arrival వాడు రాకమును పే.

Prior, prī'or, *n. s.* సన్యాసులువుండే మఠాధిపతి.

Prioress, prī'or-ess, *n. s.* సన్యసించిన స్త్రీలువుండే మఠాధికారిణియైన స్త్రీ.

A Priori, *n. s.* కారణముచేత కార్యమును వూహించడము, యిదితర్కశబ్దము.

Priority, prī-or'i-ty, *n. s.* ముందుగా వుండడము. this proves the ~ of his appointment యిందువల్ల అతనివుద్యోగము ముందు అని తెలుస్తున్నది. from the ~ of the sale అమ్మకము ముందుగనుక.

Priory, prī'or-y, *n. s.* సన్యాసులువుండే మఠము.

Prism, priśm, *n. s.* మూడుపక్కలుగా కోసినగాజుకడ్డి, దీన్ని చూస్తే యింద్రధనస్సువలె violet, indigo, blue, green, yellow, orange, red యీయేడు వర్ణములుగా అగుపడుతున్నది.

Prismatic, priś-mat'ic, Prismatical, *adj.* పైనచెప్పిన యేడువర్ణములలో వొకవర్ణముగల. red is one of the ~ colours యెరుపు పైనచెప్పినవర్ణములలో వొకటి.

Prismatically, priś-mat'ic-al-ly, *adv.* పైనచెప్పిన యేడువర్ణములుగా.

Prison, priśn, *n. s.* చెరసాల, బందెఖానా.

Prisonbars, Prisonbase, priśn'báse, *n. s.* (Johnson) పిల్లకాయలుఆడే వొకఆట.

Prisoned, *adj.* చెరసాలలో పడ్డ, ఖైదులోవుండే.

Prisoner, priśn'ěr, *n. s.* చెరసాలలో పడివుండేవాడు, బందెఖానాలోవుండేవాడు, ఖైది. this rain keeps us ~s యీవానమమ్మును బయటపోనియ్యకడు. the monkey was then my ~ అప్పట్లో ఆకోతినాకు చిక్కివుండినది.

Pristine, pris'tine, *adj.* ఆదిమమైన, మొదటి, ముందరి.

Prithee, prith′ēe, Abbreviation for I pray thee బతిమాలుకొంటాను. Tell me ~ అడుక్కొంటాను నాతో చెప్పు.

Privacy, prī′va-cy *or* priv′a-cy, *n. s.* రహస్యము, ఏకాంతము. he did this without my ~ దీన్ని నామెరుక లేక చేసినాడు.

Private, prī′vate, *adj.* రహస్యమైన, ఏకాంతమైన, సొంతమైన. ~ individuals సర్కారుయిలాకా లేని వాండ్లు. ~ servants సొంత నౌకరులు. ~ mark సంకేతమైనగురుతు. he was in ~ clothes సొంతపుడుపుసు వేసుకొనివుండినాడు, అనగా సర్కారు వుద్యోగమునకు లాయకైనవుడుపును వేసుకోలేదని భావము. a ~ gentleman స్వతంత్రుడు, సేవకావృత్తిలేనిదొర. one officer and ten ~s ఒకదొర, పదిమందిబంట్లు, పదిమందిఖాసాలు, సోజర్లున్ను. they did this in ~ దీన్నిరహస్యముగా చేసినారు. he lives in ~ ఏకాంతముగావున్నాడు. the ~ parts of the corpse were covered with a cloth ఆశీనుగయొక్క మానము ఒకగుడ్డతోకప్పివుండినది. the Governor made a ~ visit to the fort గవనరుకోటకు ఒంటిగాపోయినాడు.

Privateer, prī-va-tēr′, *n. s.* కొల్లవాడ, దొంగవాడ.

Privately, prī′vate-ly, *adv.* రహస్యముగా, ఏకాంతముగా.

Privation, prī-vā′shon, *n. s.* హీనత, లేమి, శూన్యత. the ~ of sight దృష్టితప్పడము, గుడ్డితనము. the ~ of reason తెలివిలేమి. they suffered great ~s లేమిడిచేతనా నాకడగండ్లబడ్డారు.

Privative, priv′a-tive, *adj.* అభావార్థకమైన, నిషేధార్థకమైన. (the prefix in నఙ్ is ~ as,) *justice, injustice* "In" అనేదిపదగ్రఅభావార్థకము, యేలాగంటే న్యాయము, అన్యాయము.

Privet, *n. s.* వావిలిచెట్టువంటిచెట్టు. (Ainslie.)

Privilege, priv′i-lēge, *n. s.* స్వతంత్రము, ధర్మము, ఆధిక్యము, అధికారము, ఫలము, లాభము. the secretary has the ~ of the post సెక్రేటరికి తపాలాకూలియివ్వవలసినదిలేదనే ఆధిక్యముకద్దు. power is a ~ of the rich ఐశ్వర్యమునకుఅధికారము ఒకఫలము. she was allowed the ~ of a seat దానికికురిచియిచ్చేదనే స్వతంత్రముకద్దు, ఆధిక్యముకద్దు. I had the ~ of studying with his father అతనితండ్రివద్దచదువుకొన్నానన్న ఆధిక్యమునాకుకద్దు. In the Malayalam country men who are married enjoy none of the ~s of a husband మళయాళదేశములో మొగుడికిభర్తృత్వధర్మములేదు, పురుషుడికి స్వతంత్రములేదు.

Privileged, *adj.* స్వతంత్రముగల, ఆధిక్యముగల. the ~ classes స్వతంత్రముగలవాండ్లు, అనగా మేజస్ట్రీటువారియొక్క గాని, కోర్టువారియొక్క గాని అధికారమునకులోబడనివాండ్లు. In that country the priests are ~ ఆదేశములోపాదుర్లను మేజస్ట్రీటువారుగాని కోర్టువారుగానియేమిన్ని చేయకూడదు. you are ~ నీవుయేమిచేసినాతప్పునట్టేవారులేరుగదా.

Privily, priv′i-ly, *adv.* రహస్యముగా, ఏకాంతముగా.

Privity, priv′i-ty, *n. s.* యెరుక. this was done with his ~ యిదివానియెరుకమీదనడిచినది. without his ~ వానియెరుకలేకుండా. the privities గుహ్యము, మానము, అంగము.

Privy, priv′y, *adj.* రహస్యమైన, గుప్తమైన, తెలిసిన, యెరిగిన. he was not ~ to this design యీ ఆలోచననే యెరిగినవాడుకాడు. I was not ~ to their designs వాండ్లఆలోచననేను యెరిగినదికాదు. were you ~ to this theft? యిదినీవుయెరిగినడిచినదొంగతనమా. they made him ~ to this business తాముచెయ్యబొయ్యేపనినివానికియెరుకచేసినారు. the king held a ~ council రాజుతన అంతరంగులతోఆలోచించినాడు. a ~ counsellor అంతరంగాలోచనకర్త, యిదిసీమలో ఒకదొర. the lord ~ seal సీమరాజసభలో ఒకవుద్యోగస్థుడు.

Privy, priv′y, *n. s.* మరుగుపెరడు, పాయఖానా. he is gone to the ~ బహిర్భూమికి పోయివున్నాడు.

Prize, prīze, *n. s.* బహుమానము, లాభము, దోపుడు, కొల్ల, చూర. they thought this lawful ~ యిది తమకు దొరకడము న్యాయమేననుకొన్నారు. In this lottery there are ten ~s and one hundred blanks యీలాటరిలోపదిగెలుపుచీట్లున్ను నూరుపుత్తచీట్లున్నువున్నవి. the ship brought her ~s into port ఆవాడతానుజయించినవాడలనుయీరేవుకుతీసుకొనివచ్చినది. she is a ~ to him అదివానికిదొరకడము ఒకలాభమే. the tiger made the bull

his ~ బలిఆమొద్దునులంకించుకొనిపోయినది. he made the apple his ~ ఆపండునులంకించుకొన్నాడు. a ~ ram ఉత్తమమైనపొట్టేలు, అనగా పొట్టేలు, కోళ్లు,మొద్దులుమొదలైనవాటినిఅభివృద్ధి చేయడానకైకోళ్లాని యొక్కటింతలో తెచ్చే ఉత్తమమైనదానికియింతబహుమానమనియిస్తారు అందుకైతెచ్చే ఉత్తమమైనవాటికి యీపేరుచెల్లుతున్నది. the ~ ring జెట్టివాండ్లుసాముచేసేస్థలము. they took a ~ (that is, captured a ship) శత్రువులవాడను చిక్కించుకొనిపోచుకొన్నారు.

To Prize, prize, *v. a.* గొప్పగాయెంచుట.

To Prize up, *v. a.* ఉన్నతేసిలేవనెత్తుట.

Prizefighter, prize'fīt-ĕr, *n. s.* బహుమానముకై పోట్లాడేజెట్టీ.

Prizeman, *n. s.* బహుమానమునుపొందినవాడు.

Pro. See Pro tempore, pro bono, &c. Pros and cons వాగ్వాదము.

Proa, *n. s.* a boat ఒకవిధమైనపడవ. correctly, Prahu a Malay word.

Probability, prob-a-bil'i-ty, *n. s.* సంభవ్యము, జాడ. there is a ~ of rain వర్షమువచ్చేజాడగావున్నది. there is no ~ of that అందుకుసంభవ్యములేదు. there is small ~ of his recovering వాడుబ్రతికేజాడకానము. there is no ~ of the money being paid ఆరూకలుచెల్లేమార్గముకనబడలేదు. the probabilities are in favour of his living there బహుశఃవాడుఅక్కడవుండేటట్టువున్నది. in that ~ అట్లాఅయ్యేపక్షమందు. there is no ~ of its being useful అదిఅక్కరకువచ్చేదారికనబడలేదు. in all ~ he is gone బహుశాvాడుపోయివుండును.

Probable, prob'a-ble, *adj.* తోచే, కనబడే. It is ~ that he will come వాడువచ్చుననితోస్తున్నది. Is that ~? అట్లాఅవునా,అట్లాఅవుననితోస్తున్నదా. It is very ~ he gave it but వాడుయిచ్చినాడోయేమోకాని.

Probably, prob'a-bly, *adv.* బహుశా, కాబోలు, యేమో, ఒకవేళ.

Probang, *n. s.* పెద్దశలాకు.

Probate, *n. s.* Proof. The proof of a will; the official copy of a will with the certificate of its having been proved నిరూపణము, మరణశాసననిరూపణమును, యామరణశాసనమునిరూపించబడ్డదనిరూఢిచేయబడ్డ ఒకమరణశాసనమునకు న్యాయసభలో వ్రాసిపెట్టుకొన్న ప్రతినకలు. to take ~ మరణశాసనమును న్యాయసభలో నిరూపణచేసిఅధికారమునుతీసుకొనుట.

Probation, prō-bā'shon, *n. s.* విమర్శ, పరిక్ష, పరిశీలన, పరిశోధన.

Probationary, prō-bā'shon-ar-y, *adj.* పరిక్షాసంబంధమైన. during the ~ period పరిక్షాకాలములో.

Probationer, prō-bā'shon-ĕr, *n. s.* one who is upon trial, a novice, పరిక్షలోవుండేవాడు,అంతేవాసి. a candidate కొత్తగాపనినేర్చుకొనేవాడు.

Probatum, *est* అనుభవసిద్ధము, యిదిపరిక్షకు నిలిచినది.

Probe, prōbe, *n. s.* పుంటిలోవేసేశలాకు.

To Probe, prōbe, *v. a.* పుంటిలోశలాకువేసిచూచుట,శలాకుపరిక్షచేసుట,సమర్థకముగావిచారించుట, తెలుసుకొనుట.

Probity, prob'i-ty, *n. s.* గాంభీర్యము, పెద్దమనిషితనము. a man of ~ పెద్దమనిషి, ప్రామాణికుడు.

Problem, prob'lem, *n. s.* ప్రశ్న. whether he will return is a ~ వాడుమళ్లీవచ్చేదిసందిగ్ధము. this is a ~ which I cannot solve యిదినాచేతతీరేసందేహముకాదు, యిదినావల్లతీరదు. to cure them without pain is the ~ వారికిబాధలేకుండాస్వస్థముచేయడమెటువంటిదో విచారించవలసినది. how to live without food was the ~ అన్నములేకుండాయెట్లాబ్రతికేదోదాన్నివిమర్శించవలసినది. how to get a dinner was the ~ every day తెల్లవారిలేస్తే కూటికియెట్లా అనేదే నాకొకప్రశ్నగావుండెను.

Problematical, prob-lĕ-mat'i-cal, *adj.* సందిగ్ధమైన, సందేహమైన, అనిశ్చయమైన, నిరాధారమైన. It is more than ~ అదిఒకనాటికిసంభవించేటిదికాదు. the advantages of this are very ~ యిదిసఫలమౌనేదినిండాసందిగ్ధముగావున్నది.

Proboscis, prō-bos'cis, *n. s.* తొండము. of a muskito దోమయొక్కముక్కు.

Procedure, prō-cē'dūre, *n. s.* కార్యము, పని, ప్రవర్తన.

To Proceed, prō-cēd', *v. n.* సాగుట, జరుగుట, నడుచుట, కలుగుట. he ~ed to the court సభకు

పోయినాడు. this ~s from heat యిది కాకవల్ల పుట్టినది, కలిగినది. he ~ed to ask a question ఒక ప్రశ్నను అడగసాగినాడు, అనగా అడిగినాడు. he ~ed as follows తరువాత వాడు చెప్పినదియేమంటే, చేసినదియేమంటే. the story ~s as follows అవతల ఆ కథయేమంటే. "To proceed" a phrase used in sermons, &c.) యింతే కాకుండా, యిదిగాక, మరిన్ని.

Proceeding, prŏ-cēd′ing, *adj.* కలిగే, సంభవించే. neither made, nor created nor begotten but ~ నకృతం, నసృష్టితం, నప్రసూతం, తర్హి సంజాతం, అనగా చేయబడ్డదిన్ని కాదు, సృజించబడ్డదిన్ని కాదు, కన్నదిన్ని కాదు, అయితే కలిగినది.

Proceeding, prŏ-cēd′ing, *n. s.* నడిపి, నడవడి, ప్రవర్తన, కార్యము, పని, వ్యవహారము. ~s of a court, &c. చరిత్ర, గ్రంథము.

Proceeds, *n. s.* అయిన ఆయివజు, వచ్చిన రూకలు. I have sold the goods and sent the ~ herewith ఆ సామానును అమ్మి అందులో వచ్చిన రూకలను యిందుతో కూడా పంపినాను.

Process, proc′ess, *n. s.* క్రమము, పద్ధతి. the ~ in which pearls are formed is curious ముత్యాలు పుట్టే క్రమము చోద్యముగా వున్నది. what is the ~ of making indigo? నీలిమందు చేసే క్రమమేమి. in ~ of time కాలక్రమేణ. in law వ్యవహార క్రమము. or warrant ఆజ్ఞాపత్రిక. A procès verbal (French) వాజ్మూలము.

Procession, prŏ-cesh′on, *n. s.* వూరేగింపు, సవారి, ఉత్సవము. funeral ~ పీనుగను యెత్తుకొని పోవడము.

To Proclaim, prŏ-clām′, *v. a.* చాటించుట, ప్రకటన చేసుట.

Proclaimed, *adj.* చాటించిన, ప్రకటన చేయబడ్డ.

Proclamation, proc-la-mā′shon, *n. s.* చాటింపు, ప్రకటన కాకితము.

Proconsul, prŏ-con′sul, *n. s.* రోమను దేశములో ఒకవిధమైన దేశాధిపతి.

To Procrastinate, prŏ-cras′ti-nāte, *v. a.* ఆలస్యము చేసుట, జరుపుట, నేడు రేపని జరుపుట.

Procrastination, prŏ-cras-ti-nā′shon, *n. s.* జరపడము, ఆలస్యము చేయడము.

Procreant, prō′crē-ant, *adj.* ఉత్పాదకమైన, జనకమైన.

To Procreate, prō′crē-āte, *v. a.* కలగచేసుట, ఉత్పత్తిచేసుట.

Procreation, prŏ-crē-ā′shon, *n. s.* generation, production ఉత్పత్తి, సంతానము. the work of ~ రతి, సంభోగము. the ~ of birds is chiefly in the spring పక్షులు ముఖ్యముగా వసంతకాలములో గుడ్లను పెట్టుతవి.

Procreative, prō′crē-a-tive, *adj.* ఉత్పాదకమైన, జనకమైన.

Proctor, proc′tor, *n. s.* నిర్వాహకుడు, గుమాస్తా, వకీలు. the magistrate of an university అధికారి.

Procumbent, prŏ-cum′bent, *adj.* బోర్లగావుండే.

Procurable, prŏ-cūr′a-ble, *adj.* దొరికే, చిక్కే. that book is not now ~ ఆ పుస్తకము యిప్పుడు చిక్కేది కాదు.

Procuration, *n. s.* యేర్పాటు, బందోబస్తు.

Procurator, proc-ū-rā′tor, *n. s.* కార్యనిర్వాహకుడు, గుమాస్తా, వకీలు.

To Procure, prŏ-cūre′, *v. a.* సంపాదించుట, జాగ్రతచేసుట.

To Procure, prŏ-cūre′, *v. n.* బడవాతనము చేసుట.

Procured, *adj.* సంపాదించిన, ఆర్జించిన.

Procurer, prŏ-cūr′ĕr, *n. s.* సంపాదించేవాడు, ఆర్జించేవాడు. or pimp బడవా.

Procuress, prŏ-cūr′ess, *n. s.* కుంటెనకత్తె, దూతిక.

Procuring, *n. s.* సంపాదన, ఆర్జన.

Prod, *n. s.* a small pin straw or peg పుల్ల, పుడక.

Prodigal, prod′i-gal, *adj.* అతివ్రయము చేసే, దుర్వ్యయము చేసే, దూబరదిండియైన.

Prodigal, prod′i-gal, *n. s.* అతివ్రయము చేసేవాడు, దుర్వ్యయము చేసేవాడు, దూబరదిండి.

Prodigality, prod-i-gal′i-ty, *n. s.* అతివ్రయము, దుర్వ్యయము, దూబరదిండితనము.

Prodigally, *adv.* అతివ్రయముగా, దుర్వ్యయముగా, దూబరదిండితనముగా.

Prodigious, prŏ-dig′us, *adj.* అద్భుతమైన, బ్రహ్మాండమైన.

Prodigious, prŏ-dig′us, *interj.* ఓయబ్బా.

Prodigiously, prŏ-dig′us-ly, *adv.* అద్భుతముగా, బ్రహ్మాండముగా.

Prodigy, prod′i-gy, *n. s.* ఉత్పాతము. he is ~ of learning వాడు చదువులో వుత్పాతఖండము.

To Produce, prô-dūce′, *v. a.* to offer to the view చూపుట, అగుపరచుట. It ⌣s a very curious appearance అది వొకవింతగా అగుపడుతున్నది. she ⌣d her child to me బిడ్డను తెచ్చి నాకు చూపినది. the marriage ⌣d a quarrel ఆ పెండ్లివల్ల వొక కలహము పుట్టినది. he ⌣d his witnesses తన సాక్షులను తెచ్చి హాజరు చేసినాడు. this field ⌣d nothing last year పోయిన సంవత్సరము యీ చేను పండలేదు. It is calculated to ⌣ a bad effect యిది చెరుపును తెచ్చేటట్టుగా వున్నది. or to bear కనుట, కలగచేసుట. the cow ⌣d a calf ఆ యావు వొక దూడను వేసినది. land that ⌣s salt వుప్పు వుండే భూమి. he ⌣d a poem అతడు వొక కావ్యమును చెప్పినాడు, రచించినాడు. In Mathematics నిడుపు చేసుట. he ⌣d the line ఆ గీతను యింకా నిడుపు చేసినాడు.

Produce, prod′ūce, *n. s.* ఫలము. the ⌣ of the land ఉత్పత్తి, పంట. of a tree కాపు. he kept fowls and sold the ⌣ కోళ్లను పెట్టుకొని పిల్లలను అమ్మినాడు.

Produced, *adj.* సంభవించిన, కలిగిన. fruit ⌣ on that tree ఆ చెట్టున కాచిన కాయ. the money ⌣ by this sale యీ అమ్మకములో వచ్చిన రూకలు.

Producible, *adj.* అగుపరచతగిన.

Product, prod′uct, *n. s.* In Arithmetic లబ్ధము, రాశి. of a field పంట, ఫలము. gross ⌣ యిరువారము, ఉభయరాశి.

Production, prô-duc′shon, *n. s.* ఫలము, ఉత్పత్తి. this is a curious ⌣ యిది వింతైనది. after the ⌣ of the money రూకలు తెచ్చి చూపిన తరువాత. the ⌣s of the earth భూమిలో అయ్యేవి. the ⌣s of nature ప్రపంచములో పుట్టే వస్తువులు, ఈశ్వరసృష్టి. vegetable ⌣s చెట్లు, చేమలు. silk is an animal ⌣ పట్టు, పురుగులో పుట్టేటిది. that book is a remarkable ⌣ అది వింతైన గ్రంథము. a literary ⌣ గ్రంథము, ప్రబంధము. the ⌣s of art మనుష్యనిర్మితమైన వస్తువులు.

Productive, prô-duc′tive, *adj.* కలగచేసే, ఉత్పాదకమైన, ఫలకరమైన. this land is very ⌣ యీ భూమి బాగా పండేటిది, ఫలించేటిది. gambling is ⌣ of disputes జూదము కలహమును కలగచేసేటిది, జూదము చేత కలహాలు పుట్టుతవి.

Productiveness, *n. s.* ఫలకరత్వము. from the ⌣ of this land యిది బాగా ఫలించే భూమి గనుక.

Proem, prō′em, *n. s.* అవతారిక, పీఠిక.

Profanation, prof-a-nā′shon, *n. s.* అపవిత్రము చేయడము, అశుచి చేయడము. irreverence to holy things or persons అపచారము, అపరాధము.

Profane, prô-fāne′, *adj.* impious అపచారమైన. a ⌣ man మతదూషకుడు, అపచారపడ్డవాడు. he made ⌣ remarks మతదూషణగా కొన్ని మాటలు చెప్పినాడు. he is a ⌣ fellow వాడు దుష్టుడు, దూషకుడు. the letter was carefully concealed from ⌣ eyes ఆ జాబును పామరులకు చూపకుండా బహు పదిలముగా దాచినాను. or secular లౌకిక. they abstain from ⌣ reading on Sundays ఆదివారమందు లౌకిక గ్రంథములను చదవక మానుతారు. Bramins consider Hindustani and English to be ⌣ languages బ్రాహ్మణులు హిందుస్తానీ యింగ్లీషు భాషలను అపరిశుద్ధముగా ఎంచుతారు. In 2. Tim. 2. 16. అశుచి † A †.

To Profane, prô-fāne′, *v. a.* చెరుపుట, అపవిత్రము చేసుట, అశుచి చేసుట. he ⌣d the temple గుడిలో అపచారము చేసినాడు.

Profaned, *adj.* అపవిత్రమైన, అశుచియైన, భ్రష్టు చేయబడ్డ.

Profanely, prô-fāne′ly, *adv.* అపవిత్రముగా, అశుచిగా, అపచారముగా.

Profaneness, prô-fāne′ness, Profanity, *n. s.* అపచారము, అపవిత్రము.

To Profess, prô-fess′, *v. a.* చెప్పుట, అనుట, బాహాటముగా చెప్పుట. those who ⌣ themselves house keepers గృహస్థులమని పేరు పెట్టుకొన్నవాండ్లు. a monk ⌣es poverty సన్యాసి దరిద్రుడని పేరు పెట్టుకొని తిరుగుతాడు. they ⌣ Christianity తాము క్రీస్తియన్ వాండ్లంటారు. I do not ⌣ Sanscrit నాకు సంస్కృతము వచ్చునని చెప్పను. these people ⌣ the Musulman faith తాము తురకమతస్థులని చెప్పుతారు. he ⌣es medicine వైద్యవృత్తిలో వున్నాడు. he ⌣es the law లాయరు ఉద్యోగములో వున్నాడు. he ⌣es to be my friend నా స్నేహితుడంటాడు. I do not ⌣ to know నేను ఎరుగుదుననను.

To Profess, prô-fess′, *v. n.* (take the vows) సన్యసించుట.

Professed, *adj.* బాహాటమైన, ప్రసిద్ధమైన. a ~ monk సన్యాసి. he is a ~ scholar అతడుప్రసిద్ధమైనపండితుడు. they are ~ merchants వాండ్లుప్రసిద్ధమైనవర్తకులు. a ~ painter చిత్రముప్రాసేవృత్తిలోవుండేవాడు. a ~ thief బాహాటమైనదొంగ, పచ్చిదొంగ. a ~ Christian క్రీస్తుయమతస్థుడనిపేరుపెట్టుకొనితిరిగేవాడు.

Professedly, prō-fess'ed-ly, *adv.* బాహాటముగా, ప్రసిద్ధముగా. he ~ has travelled to Benares కాశీకిపోయినానంటాడు. he ~ believes this నమ్మినానంటాడు.

Profession, prō-fesh'on, *n. s.* వృత్తి, ఉద్యోగము, మతము. I believed his ~s of friendship స్నేహితుడనిఅన్నమాటలనునమ్మినాను. mere ~s are of no good వట్టివాగ్దత్తములుపనికిరావు. the Christian ~ క్రీస్తుయమతము. Physic and law వైద్యము, ధర్మశాస్త్రము. the learned ~s, that is, Divinity వేదాంతము. the sacred ~ గురువృత్తి, పాదిరివృత్తి. dancing girls are prostitutes by ~ భోగమువాండ్లువిడుచుకొనిబ్రతకడముప్రసిద్ధమే.

Professional, prō-fesh'on-al, *adj.* వృత్తిసంబంధమైన, వ్యవహారసంబంధమైన. a ~ man శాస్త్రజ్ఞుడు, యిదిముఖ్యముగాడాక్టరు, లాయరు, యింజినీరు, వీండ్లకుచెల్లుతున్నది.

Professionally, *adv.* ఉద్యోగమునుబట్టి, వృత్తినిబట్టి, వ్యవహారమునుబట్టి.

Professor, prō-fess'or, *n. s.* a learned teacher పండితుడు. a ~ of Christianity క్రీస్తుయమతస్థుడు.

Professorship, *n. s.* పండితత్వము, గురుధర్మము. He obtained a ~ వుపాధ్యాయత్వముపొందినాడు.

To Proffer, prof'fĕr, *v. a.* యివ్వవచ్చుట, ఉద్యుక్తమౌట, యత్నపడుట. he ~ed me his horse తనగుర్రాన్నినాకుయివ్వవచ్చినాడు.

Proffer, prof'fĕr, *n. s.* యివ్వరావడము, యత్నము. See Offer.

Proficiency, prō-fish'en-cy, *n. s.* ప్రవీణత, నిపుణత, యోగ్యత.

Proficient, prō-fish'ent, *n. s.* ప్రవీణుడు, వ్యుత్పన్నుడు, నిపుణుడు. he is a poor ~ in English యింగ్లీషులోనిండాతెలిసినవాడుకాడు.

Profile, prō-fēle', *n. s.* అర్ధముఖము. the queen's face upon a rupee is a ~ రూపాయమీదవుండేరాణియొక్కముఖముఅర్ధముఖము.

Profit, prof'it, *n. s.* ఫలము, లాభము, ఆదాయము, ప్రయోజనము, ఉపయోగము. I had the ~ of his advice అతనుబుద్ధిచెప్పడమునేలాభమునాకుకలిగినది. he derived no ~ from this medicine యీమందువల్లవాడికిగుణములేదు.

To Profit, prof'it, *v. a.* ఫలముచేసుట, లాభముచేసుట, ఉపయోగించుట. this medicine ~ed him nothing యీమందువల్లవాడికియేమిఫలములేదు, గుణములేదు.

To Profit, prof'it, *v. n.* ఫలకరమౌట, లాభమౌట, ఉపయోగమౌట. I ~ed by his advice వాడుచెప్పినబుద్ధినాకులాభమైనది.

Profitable, prof'it-able, *adj.* సఫలమైన, లాభమైన, ఉపయోగమైన, ప్రయోజకమైన.

Profitably, prof'it-ab-ly, *adv.* సఫలముగా, సార్థకముగా.

Profitless, prof'it-less, *adj.* నిష్ఫలమైన, నిరర్థకమైన.

Profligacy, *n. s.* పోకిరితనము, దుర్మార్గము, భ్రష్టత్వము.

Profligate, prof'li-gāte, *adj.* పోకిరియైన, దుర్మార్గుడైన, భ్రష్టుడైన.

Profligate, prof'li-gāte, *n. s.* పోకిరి, దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు.

Profound, prō-found', *adj.* గంభీరమైన, అగాధమైన. ~ grief అతివ్యాకులము. with ~ silence మిక్కిలినిశ్శబ్దముగా. a ~ treatise అతిగూఢార్థముగలగ్రంథము. a ~ scholar అతిపండితుడు. ~ darkness గాఢాంధకారము. or humble అతిదీనమైన, వినయమైన. he stated this with ~ submission అతివినయవిధేయముగామనవిచేసుకొన్నాడు. ~ hypocrisy అతికపటము.

Profound, prō-found', *n. s.* లోతు, అగాధము.

Profoundly, *adv.* అత్యంతముగా, మిక్కిలి, మహా. he was ~ afflicted వాడికిఅతివ్యసనముకలిగినది.

Profundity, prō-fun'di-ty, *n. s.* గాంభీర్యము, అగాధత్వము.

Profuse, prō-fūse', *adj.* అమితమైన, అపరిమితమైన, విస్తారమైన. ~ sweat అతిచెమట, విస్తారమైనచెమట.

Profusely, *adv.* అమితముగా, అపరిమితమ్ముగా, విస్తారముగా.

Profuseness, prô-fûse′ness, *n. s.* అమితము, అపరిమితము. from the ~ of the sweat చెమటఅధికముగాపుండుటవల్ల.

Profusion, prô-fû′zhon, *n. s.* దూబరదిండితనము, దుర్వ్యయము, అపరిమితము.

To Prog, prog, *v. a.* కొల్లబెట్టుట, అపహరించుట.

Prog, prog, *n. s.* దోపుడు, తిండి,యిదినీచమాట.

Progenitors, *n. s.* కూటస్థులు, పెద్దలు, పూర్వీకులు.

Progeny, prog′ê-ny, *n. s.* సంతతి, సంతానము.

Prognosis, *n. s.* పరిభాషా. W. p. 510. లక్షణము.

Prognostic, prog-nos′tic, *n. s.* భవిష్యత్సూచన, ముందరిచెప్పము.

To Prognosticate, prog-nos′ti-câte, *v. a.* ముందరియేప్పము నుచెప్పుట, రాబొయ్యేదాన్ని సూచించుట. from this heat we may ~ rain యీయెండ చేతవర్షము వచ్చుననిపూహించవచ్చును.

Prognostication, prog-nos-ti-câ′shon, *n. s.* పూర్వసూచన, ఏప్పము. the ~s of astrologers జోస్యము.

Prognosticator, prog-nos′ti-cât-or, *n. s.* దైవజ్ఞుడు,భావిదర్శకుడు. D′R. In Isa. 47. 13.

Programme, *n. s.* ప్రకటన.

Progress, prog′ress, *n. s.* గతి, గమనము, పోవడము,ముందునడవడము,అభివృద్ధి. the work made great ~ పనిబాగాసాగినది, జరిగినది. the rise and ~ పుట్టుపూర్వోత్తరము. The Pilgrim′s ~ యాత్రాపరుడిసంచారము. a royal ~ పరివారముగారాజుచేసేదేశయాత్ర.

Progression, prô-gresh′on, *n. s.* గతి, గమనము.

Progressive, prô-gres′sive, *adj.* క్రమమైన. the ~ improvement of the estate ఆయాస్తియొక్క క్రమమైనఅభివృద్ధి, ఆయాస్తి నానాటికిపెరగడము.

Progressively, prô-gres′sive-ly, *adv.* క్రమముగా, నానాటికి.

To Prohibit, prô-hib′it, *v. a.* నిషేధించుట, కూడదనుట, వద్దనుట.

Prohibited, *adj.* నిషేధించబడ్డ. Polygamy is a malum in se, not every where a malum prohibitum : coining is a malum prohibitum, not a malum in se : murder is a malum in se as well as a malum prohibitum.

Prohibition, prô-hi-bish′on, *n. s.* నిషేధము, కూడదనడము, కారాదనడము.

Prohibitive, Prohibitory, prô-hib′i-tor-y, *adj.* నిషేధించే. a ~ clause నిషేధించేసూత్రము.

To Project, prô-ject′, *v. a.* యుక్తిచేసుట,యోచించుట, చాచుట. the elephant ~ed its trunk యేనుగతొండమునుచాచినది. the tree ~s its branches over the wall ఆచెట్టుయొక్క కొమ్మలు గోడమీదికిపారిపున్నవి. he ~ed a school పాఠశాలకూటముపెట్టవలెననియోచించినాడు.

To Project, prô-ject′, *v. n.* ముందుకుపొడుచుకొనివచ్చుట,ముందరికివచ్చిపుండుట,పైకిబయిలుదేరిపుండుట, ఉబుకుగాపుండుట. the nose ~s from the face ముఖములోముక్కుయెత్తుగాపున్నది. the pole ~s from the palankeen పాలకిలోనుంచిదండెముందరికివచ్చియున్నది. this land ~s into the sea ఆభూమిసముద్రములోకి పొడుచుకొనిపోయిపున్నది. the teeth of an elephant ~ యేనుగదంతములుముందరికిపొడుచుకొనివస్తవి. the bastion ~s into the ditch ఆబురుజుఅగడ్తలోముందుకువచ్చిపున్నది.

Project, proj′ect, *n. s.* యుక్తి, యోచన, ఉపాయము, యత్నము.

Projected, *adj.* యుక్తిచేసిన, యోచించిన.

Projectile, prô-ject′ile, *n. s.* విసిరివేయడానకుఅర్హమైనవస్తువు, అనగారాళ్లుబాణములుగుండ్లుమొదలైనవి. the science of ~s ప్రక్షేపకశాస్త్రము, అనగా గుండ్లుమొదలైనవాటిని గురిపెట్టివేసేశాస్త్రము. stones and other ~s రాళ్లున్ను యింకావిసిరివేయడానకు యోగ్యమైనవిన్ని.

Projecting, *adj.* ముందరికిపొడుచుకొనివచ్చే. a palankeen has a ~ pole పల్లకికిదండెముందరికిపొడుచుకొనిపుంటున్నది. an elephant has ~ tusks యేనుగలకుదంతములుముందరికిపొడుచుకొనిపున్నవి.

Projection, prô-jec′shon, *n. s.* ముందరికిపొడుచుకొనిరావడము.

Projector, prô-ject′or, *n. s.* యుక్తులుపన్నేవాడు, అభూతకల్పనలుచేసేవాడు. in trade, See adventurer.

Prolegomena, *n. s.* కావ్యమునుగురించివ్యాఖ్యాతచెప్పినఅవతారిక.

Prolific, prō-lif′ic, *adj.* ఫలోత్పాదకమైన, విస్తారముగా ఫలించే, బిడ్డలుకనే, పిల్లలుపెట్టే. a pig is very ~ పందివిస్తారము పిల్లలువేసేటిది. ~ land బాగాఫలించేభూమి. a ~ author పుంఖానుపుంఖముగాచెప్పేకవి.

Prolificacy, *n. s.* అభివృద్ధి. the ~ of the potato is astonishing పురలగడ్డలఅభివృద్ధి యింతంతకాదు, ఒకటినూరౌతున్నది.

Prolix, prō-lix′, *adj.* అతిదీర్ఘమైన, తూలుగావుండే. for fear of being ~ I will omit the details గ్రంథబాహుళ్యముకాకుండా సంక్షేపముగా చెప్పతాను.

Prolixity, prō-lix′i-ty, *n. s.* అతిదీర్ఘత. from the ~ of this story యీకథపాడుగైనదిగనుక. on account of the ~ of the book గ్రంథబాహుళ్యముచేత, గ్రంథవిస్తరభయాత్.

Prologue, prol′og, *n. s.* పూర్వరంగము, నాంది, ప్రస్తావన.

To Prolong, prō-long′, *v. a.* వృద్ధిచేసుట, నిడివిచేసుట, పెంచుట. medicines are given to ~ life ఆయుర్వృద్ధికి ఔషధములుయివ్వబడుతవి. he ~ed his studies చదువునువృద్ధిచేసినాడు. he ~ed his journey మరిదూరముపోయినాడు.

Prolongation, prol-ong-gā′shon, *n. s.* వృద్ధి, విడంబము, పొడుగుచేయడము. on account of the ~ of the period కాలమువిడంబము అయినందున.

Prolusion, prō-lū′zhon, *n. s.* అవతారిక.

Promenade, *n. s.* సంచారిచేయడము, సంచారిచేసేబయలు, మైదానము.

To Promenade, *v. n.* సంచారిచేసుట.

Prominence, prom′i-nence, Prominency, *n. s.* ఉబ్బు, మెత్తు, ఔన్నత్యము. on account of the ~ of this hill యీకొండయొక్క ఔన్నత్యమువల్ల, యీకొండపొడుగైనందువల్ల. in his poem he gave ~ to this marriage వాడికావ్యములో యీపెండ్లిని విశేషముగాచెప్పినాడు.

Prominent, prom′i-nent, *adj.* ఉబ్బైన, మెత్తైన, ఉన్నతమైన, ముఖ్యమైన. a man of ~ features గరుడముక్కుగలవాడు. he occupied a ~ place at the feast ఆవిందులోవాడు ముఖ్యుడైవుండినాడు

Prominently, *adv.* ముఖ్యముగా, ఔన్నత్యముగా.

Promiscuous, prō-mis′cū-us, *adj.* సంకరమైన, మిశ్రమమైన. a ~ or common fellow సామాన్యుడు.

Promiscuously, *adv.* సంకరముగా, మిశ్రమముగా.

Promise, prom′ise, *n. s.* మాట, వాగ్దత్తము. he kept his ~ ఆడినమాటప్రకారముచేసినాడు. he broke his ~ ఆడినమాట నుతప్పినాడు. a boy of great ~ ముందుకువచ్చేపిల్లకాయ.

To Promise, prom′ise, *v. a.* మాటయిచ్చుట, వాగ్దత్తముచేసుట. he ~d himself success జయింతుననుకొన్నాడు.

Promised, *adj.* మాటయిచ్చిన, వాగ్దత్తముచేసిన.

Promising, *adj.* ముందుకువచ్చే, కాగల. it was a ~ morning but the day turned foul తెల్లవారి పోయిగావుండినది గానిమధ్యాహ్నముమీదవినుకుచిత్తడిగావుండెను. it is a ~ season యీసంవత్సరము సురక్షితముగావుండును.

Promissory, prom′is-or-y, note పత్రము.

Promontory, prom′on-tor-y, *n. s.* నాలికెఆకారముగా సముద్రములోకిపోయివుండేభూమి.

To Promote, prō-mōte′, *v. a.* వృద్ధిచేసుట, పొడిగించుట, హెచ్చించుట. the king ~d him రాజుఅతన్నిముందుకుతెచ్చినాడు.

Promoted, *adj.* అభివృద్ధియైన.

Promoter, *n. s.* అభివృద్ధిచేసేవాడు, వృద్ధిపొందించేవాడు.

Promotion, prō-mō′shon, *n. s.* అభివృద్ధి, పొడిగించడము, పొడగడము. after his ~ అతనికిఉద్యోగముపొడిగినతరువాత.

Prompt, promt, *adj.* ఉద్యుక్తమైన, సిద్ధమైన, జాగ్రతగల, చురుకుగల, రంజకమైన. ~ payment తక్షణముచెల్లించడము. a ~ wit రంజకమైనబుద్ధి. I paid ~ obedience to your orders తమఆజ్ఞప్రకారము తక్షణముజరిగించినాను.

To Prompt, promt, *v. a.* అందిచ్చుట, మొత్తిచ్చుట, ప్రేరేపించుట, బోధించుట. Love ~ed him to do this ఆశచేతప్రేరితుడైదీన్నిచేసినాడు. I will ~ your memory నీకుజ్ఞాపకముచేస్తాను. Do not ~ him in repeating the lesson పాఠముఅప్పగించడములోవానికిమొత్తియివ్వవద్దు.

Prompter, promt′ĕr, *n. s.* యెత్తిచ్చేవాడు, జ్ఞాపకము చేసేవాడు, బోధించేవాడు.

Promptitude, promt′i-tûde, *n. s.* త్వర, శీఘ్రము, జాగ్రత.

Promptly, *adv.* శీఘ్రముగా, తక్షణము, తెప్పున.

Promptness, *n. s.* త్వర, శీఘ్రము, జాగ్రత. with ⌣ అతిజాగ్రతగా.

To Promulgate, pró-mul′gāte, To Promulge, pró-mulge′, *v. a.* చాటించుట, ప్రకటనచేసుట, ప్రచురముచేసుట, ప్రసిద్ధముచేసుట.

Promulgation, prom-ul-gā′shon, *n. s.* ప్రకటన, చాటింపు.

Prone, prōne, *adj.* eager ఇచ్ఛగల, వాంఛగల. these children are ⌣ to fight ఆపిల్లకాయలు జగడమాడడానకు ప్రయత్నులైవున్నారు. one who is ⌣ to sin పాపరతుడు. lying on the face బోర్లపడివుండే.

Proneness, prōne′ness, *n. s.* ఇచ్ఛ, వాంఛ.

Prong, prong, *n. s.* ముల్లు, శూలము. a fork with three ⌣s త్రిశూలము, మూడుమొనలుగల ముల్లు. a stick with two ⌣s పంగలకఱ్ఱ.

Pronominal, pro-nom′i-nal, *adj.* సర్వనామసంబంధమైన.

Pronoun, prō′noŭn, *n. s.* సర్వనామము. I, thou, he, she, it నేను, నీవు, వాడు, ఆమె, అది మొదలైనవి.

To Pronounce, pró-noŭnce′, *v. a.* ఉచ్చరించుట, పలుకుట, చెప్పుట, విధించుట, నిర్ణయించుట. he ⌣d sentence తీర్పుచెప్పినాడు, తీర్పువిధించినాడు. he ⌣d this word wrong యీమాటనుతప్పుగావుచ్చరించినాడు. he ⌣d this to be wrong యిదితప్పనివిధించినాడు.

Pronunciation, prô-nun-shi-ā′shon, *n. s.* ఉచ్చారణ, పలుకుబడి.

Proof, prûf, *n. s.* Trial, Essay శోధన, పరీక్ష. full evidence ప్రమాణము, సాక్షి, దృష్టాంతము, రుజువు. firmness దార్ఢ్యము, అభేద్యత్వము. this is a ⌣ of fever యిదిజ్వరలక్షణము. this is a ⌣ of your folly నీలక్షణముయిదే. I met with many ⌣s of his kindness ఆయననాకునిండావుపకారములు చేసివున్నారు. a sword of ⌣ పరీక్షకునిలిచినకత్తి, అతిశ్రేష్ఠమైనకత్తి. in printing a sheet for correction అచ్చువేయడములోతప్పులెప్పులు చూడడానకై వొకతేపఅచ్చువేసినది.

Proof, prûf, *adj.* అభేద్యమైన, దార్ఢ్యమైన. this is ⌣ against balls: or bullet ⌣ యిదిగుండ్లకు కదిలేదికాదు, యిదిగుండ్లకుఅభేద్యము. he was ⌣ to bribes and flattery లంచానికిన్నీస్తోత్రానికిలొంగేవాడుకాడు. Leather is water ⌣ తోలులోనీళ్లుకారదు, తోలుకునీళ్లుఅభేద్యములేదు. some assert that red-wood is fire-⌣ చేవమానికినిప్పుభయముతేదనికొందరు అంటారు. ⌣ spirit పరీక్షకు నిలిచిన సారాయి. a fire ⌣ chamber అగ్నిభయములేని యిల్లు.

To Prop, prop, *v. a.* పోటుయిచ్చుట, ముట్టుయిచ్చుట, ఆనికపెట్టుట. he ⌣ed his mother as she was falling తల్లిపడకుండాఆనుకొన్నాడు. he ⌣ed up the table with stones ఆ మేజకురాళ్లనుయెత్తడముపెట్టినాడు. they ⌣ed up the walls with bamboos గోడకువెదురుబొంగులనుపోటుపెట్టినారు. he called four witnesses to ⌣ up his cause తనవ్యాజ్యమును నిర్ధారించడానకు నలుగురుసాక్షులను తెచ్చినాడు.

Prop, prop, *n. s.* పోటు, ఆనిక, ఆధారము, ఆసాను. he was the ⌣ of his family అతనికుటుంబమునకు అతనే ఆధారముగావుండెను. or peg in versification పాదపూరణము.

To Propagate, prop′a-gāte, *v. a.* ఉత్పత్తిచేసుట, వృద్ధిచేసుట, వ్యాపింపచేసుట. they ⌣ the sugar cane by slips చెరుకుతుంటెలనునాటివృద్ధిచేస్తారు. they ⌣d their religion in that country ఆదేశములో తమమతమును అభివృద్ధి చేసినారు. Thus error is ⌣d యిట్లాతప్పుమాటఅంతటావ్యాపించినది. This disease is ⌣d by dirtiness కశ్మలముచేతయీరోగముప్రబలమైనది.

To Propagate, prop′a-gāte, *v. n.* ఉత్పత్తియగుట, వృద్ధియగుట, వ్యాపించుట, విస్తరించుట. they ⌣d in this country వాండ్లుయీదేశములోప్రబలమైనారు, విస్తరించినారు. errors ⌣ by time కొంతకాలానికిఅబద్ధములు వొకటికినాలుగవుతవి.

Propagation, prop-a-gā′shon, *n. s.* ఉత్పత్తికావడము, వృద్ధికావడము, వ్యాపింపడము. the Society

for the ~ of Christian Knowledge క్రీస్తుమతాభివృద్ధికొరకైనియమించబడ్డసభ.

Propagator, *n. s.* వృద్ధిచేసేవాడు, వ్యాపింపచేసేవాడు.

To Propel, prō-pel′, *v. a.* ముందరికితోసుట,ముందరికినెట్టుట. this vessel is propelled by steam యీవాడనుపొగతోసుకొనిపోతున్నది, యీవాడపొగచేతపోతున్నది.

Propensity, prō-pens′i-ty, *n. s.* ఇచ్ఛ అభిలాష, వాంఛ,స్వభావము. dogs have a ~ to howl when the moon shines చంద్రుణ్నిచూచిమొరగడముకుక్కలకుస్వభావము. people who indulge in drinking have a ~ to quarrel తాగుబోతులకుజగడమాడేదిస్వభావము.

Proper, prop′ĕr, *adj.* తగిన, యుక్తమైన, యోగ్యమైన, స్వకీయమైన, సొంత. this is very ~ యిదియుక్తమే. this is not ~ యిదితగదు. this is not a ~ word యిదిమంచిమాటకాదు. this is not a ~ Telugu word యిదిఅచ్చతెలుగుమాటకాదు. In its ~ place స్వస్థానమునందు. the carriage was kept not in the ~ place but in the garden ఆబండిఫుండవలసినచోట కాకుండాతోటలోపెట్టిఫుండినది. this is not your ~ business యిదినీసొంతపనికాదు. the ~ meaning of the word ఆమాటయొక్కనిజమైనఅర్థము. a ~ name పెట్టుపేరు. to think proper ఆలోచించుట. Do as you think ~ నీకుయెట్లాయుక్తమోఅట్లాచెయ్యి. he thought ~ to get drunk and beat his wife తాగి పెండ్లాన్ని కొట్టడము మంచి దనుకొన్నాడు, యోగ్యమనుకొన్నాడు. In Hindustan ~ అచ్చహిందుస్థానిదేశములో. In the Western or ~ Roman Empire (here it means original) అచ్చరోమనుదేశములో,అనాదిరోమనుదేశములో,మొదటిరోమనుదేశములో.

Properly, prop′ĕr-ly, *adv.* యుక్తముగా, న్యాయముగా, సరిగ్గా, బాగా. this bird is not ~ a hawk యీపక్షిసరిగాడేగకాదు, డేగవంటిది.

Property, prop′ĕr-ty, *n. s.* quality స్వధర్మము, స్వభావము, గుణము, ప్రభావము. estate, సొత్తు, ఆస్తి, యిస్తువ. a ~ tax కలిమిదండుగ. q. v. ownership స్వామ్యము, బాధ్యత. a theatrical term నాటకశాలలోఫుండేబల్లలు, కవిచీలు, కుర్చీలు, ఫుడుపులు, తొడుపులుమొదలైనసామానులు. the blighting ~ of the moon క్షీణింపచేసేగుణము. what are the properties of castor-oil? ఆమిదెముయొక్క ప్రభావమేమి.

Prophecy, prof′ē-cy, *n. s.* కాలజ్ఞానము, నడవబోతున్నదన్నమాట,సంభవించబోతున్నదన్నమాట. his ~ proved false వాడునడవబోతున్నదన్నదిఅబద్ధమాయెను.

To Prophesy, prof′ē-sȳ, *v. a.* రాబొయ్యేదాన్నిముందుగా చెప్పుట, భవిష్యత్తును తెలియచేసుట. from this heat we may ~ rain యీయెండనుచూస్తేవర్షమువచ్చేటట్టుఫున్నది. I prophesied that this would happen యిట్లాకాబోతున్నదనిమునుపేఅంటిని. But in 1 Cor. XIII. 9. and in 1. Sam. X. 6. it means as in Matt. 26. 68. ప్రకటనచేసుట,చాటించుట, యెరుకచేసుట to make known A † says in Matt. 26. 68. గణయిత్వాత్వంఅస్మభ్యంకథయ.

Prophet, prof′et, *n. s.* భవిష్యత్తునుచెప్పేవాడు, ఏష్యమునుచెప్పేవాడు, నడవబొయ్యేదాన్నిచెప్పేగురువు, మహాత్ముడు, ముందుగాచెప్పేవాడు, భవిష్యద్వాదకుడు. Sanscrit Psalms 105. verse 15. భవిష్యద్వాది. A† మహాత్ముడు (H† in running title.) See Kittos Cyclop. vol. 2. p. 564. top. he cites Exod. As this word has no unexceptionable rendering, adopt the Hebrew *Nabi*.

Prophetess, prof′et-ess, *n. s.* భవిష్యత్తునుచెప్పేస్త్రీ, ఏష్యమునుచెప్పేటిది, నడవబొయ్యేదాన్నిచెప్పేమహాత్మురాలు.

Prophetic, prō-fet′ic, Prophetical, prō-fet′ic-al, *adj.* భవిష్యత్తునుచెప్పే, ఏష్యమునుతెలియచేసే, నడవబొయ్యేదాన్నిచెప్పే. his words were prophetical అతనుచెప్పినప్రకారము సంభవించినది, అతడుఅన్నట్టేనడిచినది. a ~ book భవిష్యత్తునుచెప్పేగ్రంథము. the prophetic sense of a verse గూఢార్థము, ఉత్తరార్థము.

Prophetically, *adv.* ఏష్యముగా, నడవబోతున్నదని.

Prophylactic, prof-y-lac′tic, *adj.* రోగమురానియ్యకచేసే, కాపైన, రక్షైన.

Propinquity, prō-ping′qŭi-ty, *n. s.* nearness సామీప్యత.

To Propitiate, prô-pish′yâte, *v. a.* శాంతిచేసుట, అనుగ్రహముపుట్టేటట్టుచేసుట, అనుకూలపరచుకొనుట, వశ్యముచేసుకొనుట. he ~d the god with praise స్తోత్రముచేత దేవుడుప్రసన్నుడయ్యేటట్టుచేసినాడు. he ~d the judge with bribes and flattery లంచముచేతనున్ను ప్రియవచనముల చేతనున్ను తీర్పరిని అనుకూలపరచుకొన్నాడు, లోపరచుకొన్నాడు. he gave his wealth to ~ the king రాజుకు అనుగ్రహము వచ్చేటందుకై తన ద్రవ్యమును యిచ్చినాడు. I did this to ~ him దీన్ని ఆయన కు ముఖోల్లాసముగా చేస్తిని.

Propitiated, *adj.* శాంతపడ్డ, అనుగ్రహముపుట్టేటట్టు చేయబడ్డ, అనుకూలపడ్డ, ప్రసన్నమైన. he was ~ with a bribe లంచానికి లోబడ్డాడు.

Propitiation, prô-pish-i-â′shon, *n. s.* అనుగ్రహము, ప్రసన్నత, శాంతి, ప్రాయశ్చిత్తము. In Rom. 3. 25. ιλαςηριον సమాధానము Af.

Propitiator, *n. s.* అనుగ్రహముపుట్టేటట్టుచేసేవాడు, శాంతి చేసేవాడు, పరిహారముచేసేవాడు.

Propitiatory, prô-pish′ya-tor-y, *adj.* అనుగ్రహము పుట్టించే, శాంతికరమైన, పరిహారమైన, ప్రాయశ్చిత్తమైన.

Propitious, prô-pish′us, *adj.* ప్రసన్నమైన, అనుకూలమైన, కృపగల, దయాళువైన. the weather was ~ for the journey ఆకాలము ప్రయాణానికి అనుకూలమైనదిగా వుండెను.

Propitiously, prô-pish′us-ly, *adv.* ప్రసన్నముగా, అనుకూలముగా, కృపగా.

Proportion, prô-pōr′shon, *n. s.* ప్రమాణము, పొంకము, అంగు, పొందాయింపు, దిట్టము. there is no ~ between the work done and the money charged ఆయన పని యొక్క పడిపట్టిన రూక లెక్క లేదు. what is the ~ of the girls to the boys in your school నీపల్లెకూటములో పిల్లకాయలు యెంతమాత్రానికి పడుచులు యెంత మాత్రము వుందురు. in ~ to తగినట్టుగా. his learning is in ~ to his age వాడిచదువు వాడి యీడుకు తగినట్టుగా వున్నది. at this marriage there was expended 1000 ℔ of rice, 50 ℔ of salt and every thing else in ~ యీపెండ్లికి వెయ్యి వీసెల బియ్యమున్ను యాభై వీసెల వుప్పున్ను దానికి తగుబాటి సామానున్ను పట్టినది. he is liberal in ~ to his means కలిమికి తగిన కొలవు చేస్తాడు. they were rewarded in ~ to their exertions వాండ్లవాండ్ల కష్టమునకు తగుబాటి చిక్కినది. out of ~ to తగక. his head is out of ~ to his limbs వాడి వొళ్లు వుండే ప్రమాణమునకు తలనిండా పెద్దది. a woman of beautiful ~s పొంకమైన అవయవములు గలది, అవయవ సౌష్ఠవము గలది. in arithmetic సమరాశికము.

To Proportion, prô-pōr′shon, *v. a.* సరిచేయుట, సరిపరచుట, పొందికపరచుట, పొందాయింపుచేసుట.

Proportionable, prô-pōr′shon-able, *adj.* తగిన, తగ్గ, సరియైన.

Proportionably, *adv.* తగినట్టుగా, తగ్గట్టుగా, సరిగ్గా. they are older than him and ~ more difficult to teach వాండ్ల వయస్సు యెంత అధికమో వాండ్లకు నేర్పడములో కష్టము అంత అధికముగా వున్నది.

Proportional, prô-pōr′shon-al, *adj.* తగిన, తగ్గ, సరియైన.

Proportionate, prô-pōr′shon-âte, *adj.* తగిన, తగ్గ, సరియైన.

Proportioned, *adj.* తగిన, తగ్గ, సరియైన, పొంకమైన. well ~ అందాయమైన, పొంకమైన. ill ~ వికారమైన.

A Propos, *adv.* సమయానికి, అదునుకు. he came very a propos సమయానికి వచ్చినాడు, అదునుకు వచ్చినాడు.

Proposal, prô-pōs′al, *n. s.* మాట, మనవి, యత్నము, యోచన. he made a ~ to buy the house ఆ యింటిని కొంటానని యత్నము చేసినాడు, ఆ యింటిని అడిగినాడు. I accepted his ~ వాడి మాటకు మెచ్చినాను, మాటను అంగీకరించినాను. he made a ~ for my daughter నా కూతురిని అడిగినాడు.

To Propose, prô-pōse′, *v. a.* చెప్పుట, అనుకొనుట. they ~d peace సమాధానము చేస్తామని మాట్లాడినారు. he ~d an entertainment విందు చేస్తానన్నాడు, తలచినాడు. he ~d marriage to her నన్ను పెండ్లి చేసుకొంటావా అని దాన్ని అడిగినాడు. he ~d a doubt యీసందేహానికి యేమి చెప్పతావని అడిగినాడు. I will ~ you a question నిన్ను ఒక మాట అడుగుతాను. in afflicting men God ~s their good క్షేమమును చేయగోరి దేవుడు మనుష్యులను సంకటపరుస్తాడు.

To Propose, prŏ-pōse′, *v. n.* యత్నపడుట, తలచుట, అనుకొనుట. I ~ to sleep there to-night యీవేళరాత్రిఅక్కడపండుకొవలెననుకొన్నాను.

Proposed, *adj.* యోచించిన, తలచిన, అనుకొన్న.

Proposition, prop-ō-sish′on, *n. s.* ప్రశ్న, ప్రసంగము, మహాగణితమందుశ్లోకము.

To Propound, prŏ-pound′, *v. a.* అడుగుట, చెప్పుట, దీనికేమిగతియనిఅడుగుట. to exhibit విశదపరచుట, తెలియచేసుట. It is easy to ~ a question but it is not as easy to solve it యీసందేహముయెట్లా అని అడగడముసులభమేగానిదాన్ని నివారణచేయడముసులభముకాదు.

Proprietary, *n. s.* అధికారి, స్వామి.

Proprietor, prŏ-prī′ē-tor, *n. s.* యజమానుడు, కర్త.

Proprietress, *n. s.* యజమానురాలు.

Propriety, prŏ-prī′ē-ty, *n. s.* మర్యాద, యోగ్యత, యుక్తము. a breach of ~ అమర్యాద, మోటతనము.

To Propugn, prŏ-pūn′, *v. a.* రక్షించుట, కాపాడుట.

Propugner, *n. s.* a defender, రక్షించేవాడు, కాపాడేవాడు.

Prorogation, pror-ō-gā′shon, *n. s.* కొన్నాళ్లకువెనకకానియ్యమనినిలిపిపెట్టడము.

To Prorogue, prŏ-rōg′, *v. a.* నిలిపిపెట్టుట.

Prosaic, prŏ-ṡā′ic, *adj.* విరసమైన, జబ్బైన.

To Proscribe, prŏ-scribe′, *v. a.* నిషేధించుట, కూడదనివిధించుట.

Proscribed, *adj.* భ్రష్టైన, నిషేధించబడ్డ, వెలివేయబడ్డ. a ~ criminal కన్నవాండ్లుకన్నచోటచంపవలసినదని ప్రకటనముచేయబడ్డ నేరస్థుడు. house breakers are ~ కన్నగొట్టియింట్లోజొరబడేదొంగలనుయేమిచేసినానేరములేదనిప్రసిద్ధము. onions are ~ to bramins వుల్లిగడ్డలుబ్రాహ్మణులకు నిషేధము. these customs are ~ among us మాలో యీవాడుకలుకారాదు. novels are ~ to girls ఆడబిడ్డలు శృంగారకావ్యములు చదవరాదు. education is ~ to Hindu women హిందూస్త్రీలకుచదవడమువల్లకాదు.

Proscription, prŏ-scrip′shon, *n. s.* బహిష్కారము, చంపవలసినదనిగానిఆస్తినిదోచుకోవలసినదనిగాని చేసినప్రకటన.

Prose, prōṡe, *n. s.* వచనము, మాటలు, గద్య. in plain ~ she won't marry him తెయ్యిమాటలెందుకుఅదివాణ్ని పెండ్లియాడదు.

To Prosecute, pros′ē-cūte, *v. a.* పట్టుకొనిపోరాడుట, జరిగించుట, నడిపించుట. he ~d his studies for three years మూడుసంవత్సరము లదాకాచదువును సాగించినాడు. to pursue by law వ్యాజ్యముచేసుట. he ~d me నామీదఫిర్యాదుచేసినాడు.

Prosecution, pros-ē-cū′shon, *n. s.* జరిగించడము, నడిపించడము. or suit ఫిర్యాదు, వ్యాజ్యము. in the ~ of this affair యీవ్యవహారమునుజరిగించడములో.

Prosecutor, pros′ē-cūt-or, *n. s.* ఫిర్యాది, ఫిర్యాదుచేసినవాడు, వాది.

Prosecutrix, *n. s.* ఫిర్యాదుచేసినస్త్రీ, ఫిర్యాదియైన స్త్రీ.

Proselyte, pros′ē-lȳte, *n. s.* అన్యమతముచొచ్చినవాడు, అన్యమతములోప్రవేశించినవాడు. I am now a ~ to your opinion మీదకుతమ అభిప్రాయమునకులోబడ్డాను.

Proselytism, *n. s.* అన్యమతములోకలడడము.

Prosodian, prŏ-sōd′yan, *n. s.* ఛందము తెలిసినవాడు.

Prosody, pros′ō-dy, *n. s.* ఛందస్సు.

Prospect, pros′pect, *n. s.* కనుపారేంతదూరము, ఆశ, నమ్మిక, సూచన. there is a fine ~ from the top of this hill యీకొండమీదనుంచిచూస్తే బహుదూరము కండ్లబడుతున్నది. he has another business in ~ వాడికియింకొకఆశవున్నది. he has no ~ of having children వాడికిబిడ్డలుకలగబోతారనేఆశలేదు, నమ్మికలేదు. there is no ~ of his recovery వాడు బ్రతికేజాడకానము. he has a dreadful ~ వాడికియేమోబండపడబోతున్నది. there is every ~ of his coming వాడుఅన్నివిధాలావచ్చేగతిగావున్నది. this will interfere with his ~s యిదివానిమేలుకుచెరుపుగావుండును.

Prospective, prŏ-spec′tive, *adj.* భావిసూచకమైన, సంభవించబోయ్యేదాన్ని గురించిన. a ~ calculation ఉజ్జాయింపు. ~ arrangements ముందుజాగ్రతలు.

Prospectus, prŏ-spec'tus, *n. s.* చేయబోయే దాన్ని గురించిన ప్రకటన.

To Prosper, pros'pĕr, *v. a.* వర్ధిల్లచేసుట, వృద్ధిపొందించుట, కృతార్థుణ్ని గాచేసుట. God —ed him దేవుడు అతణ్ని కృతార్థుణ్నిచేసినాడు.

To Prosper, pros'pĕr, *v. n.* వర్ధిల్లుట, వృద్ధిపొందుట, బాగుపడుట, ముందుకువచ్చుట.

Prosperity, pros-per'i-ty, *n. s.* శ్రేయస్సు, భాగ్యము, కలిమి, సంపద, ఉచ్ఛ్రాయము.

Prosperous, pros'pĕr-us, *adj.* శ్రేయస్కరమైన, శుభకరమైన.

Prosperously, *adv.* చక్కగా, బాగా.

Prosperousness, *n. s.* శ్రేయస్సు, భాగ్యము, కలిమి, సంపద, ఉచ్ఛ్రాయము.

To Prostitute, pros'ti-tûte, *v. a.* చెరుచుట, భ్రష్టుచేసుట. she —s herself చెడుచుకొంటున్నది, వ్యభిచరిస్తున్నది. she —s her daughter కూతురిని కూర్చియిస్తున్నది. he —s his talents in writing foolish verses పిచ్చిపద్యములను వ్రాసితన యోగ్యతనుదుర్వినియోగపరుస్తాడు. they — law and government to private and selfish ends నీతిని చూడక దొరతనమునిచూడక స్వకార్యము నేముఖ్యముగాచూచుకొంటారు.

Prostitute, pros'ti-tûte, *adj.* వ్యభిచారియైన, దుర్బుద్ధిప్రధానముగా వుండే. a — flatterer డబ్బుకుపొగడేవాడు. a — lawyer దుర్బుద్ధినేముఖ్యముగాచూచేలాయరు.

Prostitute, pros'ti-tûte, *n. s.* వెలయాలు, లంజ, వ్యభిచారి.

Prostitution, pros-ti-tū'shon, *n. s.* లంజరికము, వ్యభిచారము. To call this charity is a mere — of language యీపనికిధర్మమనేశబ్దము ప్రయోగించడమువట్టిదుర్వినియోగమే, అనగా యీపనిని ధర్మమనరాదు.

Prostrate, pros'trâte, *adj.* సాగిలపడ్డ, సాష్టాంగముగాపడివుండే.

To Prostrate, pros'trâte, *v. a.* పడదోయుట, సాగిలపడుట, సాష్టాంగముగాపడుట. the blow —d me ఆదెబ్బకుబోర్లపడ్డాను. they —d themselves before him అతనియెదట సాగిలపడ్డారు. the storm —d the trees ఆగాలివానచెట్లను కూలబెట్టినది, పడదోసినది. this fever —d his strength యీజ్వరమువాడిబలమును కూలబెట్టినది, కుంగగొట్టినది. a prostrating fever కుంగబెట్టే జ్వరము.

Prostration, pros-trā'shon, *n. s.* సాష్టాంగదండము, సాగిలపడడము. on account of the — of his strength వాడికినిండాబలహీనతవల్ల.

Prosy, *adj.* నీరసమైన, జబ్బుగావుండే. he is very — అనాకానా లేకవూరికె పెంచిచెప్పుతాడు.

Protean, *adj.* కామరూపియైన, అనిశ్చయమైన, చపలమైన. this disease is quite — యీరోగముగతియకు పెక్కువిధముగావుంటున్నది. See Proteus.

To Protect, prŏ-tect', *v. a.* రక్షించుట, కాపాడుట, ఆదరించుట.

Protected, *adj.* రక్షించబడ్డ, కాపాడబడ్డ, ఆదరించబడ్డ.

Protection, prŏ-tec'shon, *n. s.* రక్షణ, ప్రాపకము, ఆదరువు. they are under his — అతనిపోష్యము లోవున్నారు. to seek — ఆశ్రయించుట, శరణుజొచ్చుట. I throw myself on your — తమ్మున శరణుజొచ్చినాను. they put themselves under his — అతణ్నిశరణుజొచ్చిరి.

Protective, prŏ-tect'ive, *adj.* రక్షించే.

Protector, prŏ-tect'or, *n. s.* రక్షకుడు, పాలకుడు.

Protectress, *n. s.* రక్షకురాలు.

Protegee, *n. s.* సంరక్షణలోవుండేవాడు, పోష్యపుత్రుడు, ఆశ్రితుడు.

Pro-tempore, *adv.* తత్కాలమునకు, ప్రకృతమునకు, యీసారికి.

To Protest, prŏ-test', *v. a.* రూఢముగాచెప్పుట, ఘట్టిగాచెప్పుట, సిద్ధముగాచెప్పుట. to — against కూడదనుట, కారాదనుట. I — against this యిదియెంతమాత్రముకూడదు. to — a mercantile bill హుండిమీదగానిపత్రముమీదగాని యీయారూకలుచెల్లలేదని పెద్దకోర్టులాయరువ్రాసుట.

Protest, prŏ-test', *n. s.* దృఢముగాచెప్పడము, రూఢిగాచెప్పడము. he made a — against this దీన్నికారాదన్నాడు, కూడదన్నాడు. he entered a — regarding the bill హుండిరూకలు, లేక, పత్రముచెల్లలేదనిదానిమీదవ్రాసినాడు.

Protestant, prot'es-tant, *n. s.* రోమనుకేతోలిక్కుమతమునకుప్రతిగా యేర్పడివుండేక్రీస్తుయమతస్థుడు. The Bible is the religion of Protestants. (Chillingworth; In Christian Observer, May 1814, p. 295.)

Protestantism, *n. s.* రోమన్ కేతోలిక్ మతమున్నకు ప్రతిగా యేర్పడియుండే క్రీష్టియన్ మతము.

Protestation, prot-es-tā'shon, *n. s.* వద్దనిబతిమాలు కోవడము, కారాదనివేడుకోవడము.

Proteus, *n. s.* కడియకుకొకరూపు వహించే రాక్షసుడు, కామరూపి, నిలకడలేనివాడు.

Prothonotary, prō-thon'ō-tar-y, *n. s.* పెద్దకోర్టులో వుండే పెద్దరిజిస్ట్రరు.

Protocol, prō'tō-col, *n. s.* గ్రంథము, నలుగురుమంత్రులున్ను కూడి యేర్పాటుచేసుకొని వ్రాసుకొన్న మూలనిర్ణయపత్రిక.

Prototype, prō'tō-tȳpe, *n. s.* is the original or model after which a thing was formed; but chiefly used for the patterns of things to be engraved, cast, &c., మాస్త్రిక, మాదిరి, మేలుబంతి, దృష్టాంతము.

To Protract, prō-tract', *v. a.* ఆలస్యముచేసుట, కాలవిడంబముచేసుట.

Protracted, *adj.* బహుదినాలుగా జరిగిన. a ~ disease దీర్ఘరోగము.

Protraction, prō-trac'shon, *n. s.* ఆలస్యము, కాలవిడంబము.

To Protrude, prō-trūde', *v. a.* బయిటికితోసుట. he ~d his tongue నాలికె వెళ్లబెట్టినాడు.

To Protrude, prō-trūde', *v. n.* బయిటికితోసుకొని వచ్చుట, ముందరికి వెళ్లుకొనివచ్చుట. Flesh ~d from the wound పుంటిలోనుంచిబయిటికి తోసుకొనివచ్చినమాంసము.

Protruded, *adj.* బయిటికితోసుకొనివచ్చిన, ముందరికి వెళ్లుకొనివచ్చిన.

Protrusion, prō-trū'zhon, *n. s.* బయిటికితోసుకొని రావడము, ముందరికివెళ్లుకొనిరావడము. an account of the ~ of flesh from the wound ఆ పుంటిలోనుంచిమాంసముబయిటికివెరగడమువల్ల.

Protuberance, prō-tū'ber-ance, *n. s.* ఉబ్బు, ఉబుకు.

Protuberant, prō-tū'ber-ant, *adj.* ఉబ్బుగావుండే. ఉబుకుగావుండే.

Proud, proūd, *adj.* గర్వముగల, అహంకారముగల, బడాయిగల. when a cow is ~ ఆవుయెదగా వుండేటప్పుడు. ~ flesh in a wound (which the vulgar think bad) దుర్మాంసము. there appeared ~ flesh in the wound ఆ కురుపులో దుర్మాంసము పెరిగినది. a ~ mountain మహాపర్వతము.

Proudly, proūd'ly, *adv.* గర్వముగా, బడాయిగా, ఘనముగా.

To Prove, prūve, *v. a.* నిరూపించుట, నిజపరచుట, శోధించుట. he ~d the case ఆ వ్యాజ్యమును నిరూపించినాడు. (the word రుజువుచేసుట is wretched cant: it is no language.) I have ~d the goodness of this medicine యీమందుమంచిదని నాకుఅనుభవము. he ~d himself a man మగవాడుగాబయిలుదేరినాడు. he ~d the gunpowder తుపాకిమందునుశోధించినాడు.

To Prove, prūve, *v. n.* అవుట, యేర్పడుట. It ~d true అదినిజమైనది. It ~d to be written by him వాడువ్రాసినట్టుబయిటపడ్డది. should it not ~ to be gold అదిబంగారుకాకపోతే. when they ~d to be thieves వాండ్లుదొంగలైనట్టుబయిటపడ్డప్పుడు. It ~d of no use అదినిష్ఫలమైనది. this ~d fatal to him యిదివానికిప్రాణానికిమోసమైనది. she ~d with child అదిగర్భముగావుండేటట్టుతెలిసినది. the evening ~d wet సాయంకాలమువర్షముకురిసినది. at last he ~d victor తుదకుజయించినాడు.

Proved, *adj.* నిరూపించబడ్డ, నిజపరచబడ్డ, అయిన.

Provender, prov'en-dĕr, *n. s.* ఆహారము, మేత.

Proverb, prov'erb, *n. s.* సామిత. this is a common ~ యిదిలోకసామిత. The Proverbs of Solomon సొలోమోనుదేశ గ్రంథము. (Yates.)

Proverbial, prō-ver'bi-al, *adj.* సామితగావుండే. the obstinacy of these people is ~ వాండ్లకుయీ మూర్ఖతప్రసిద్ధమే.

Proverbially, *adv.* సామితగా, ప్రసిద్ధముగా. this is ~ difficult యిదికష్టమైనట్టుప్రసిద్ధమే. a place ~ dangerous to the health రోగభూమిఅనిపేరుబడియుండేస్థలము. the lion's waist is ~ slender సింహముయొక్కనడుముసన్నమైనదనిరూఢి.

To Provide, prō-vīde', *v. a.* జాగ్రతచేసుట, సిద్ధముచేసుట, అమర్చుట, సంపాదించుట. God ~s for us దేవుడుమనకన్నిటినిసిద్ధముచేస్తాడు. ants ~ food against winter చీమలువానకాలమువచ్చేన్నదని ఆహారమునుజాగ్రతచేసుకొనిపెట్టుకొంటవి. you must ~ a horse for yourself నీవుఒకగుర్రమును సంపాదించుకోవలసినది. he ~d against this misfortune యీఅపాయమురాకుండాజాగ్రతగా

ఉంచినాడు. the bird —s its young with food or the bird —s for its young పక్షి పిల్లలకు మేత తెచ్చిపెట్టుతున్నది. or to stipulate ఒడంబడచుట. the law —s that the son shall take care of his mother తల్లిని కొడుకు పోషించవలెనని ధర్మశాస్త్రము విధిస్తున్నది.

Provided, *adj.* జాగ్రతచేయబడ్డ, సిద్ధముచేయబడ్డ, అమర్చిన. his children are well — for అతనివిడ్డలకు ఒకరు లేరు. — he is there అతడు అక్కడ వుండేటట్టయితే. — that he arrives in proper time అతడు సమయానికి వచ్చినట్టైతే. — always that he consents అయితే వాడు సమ్మతించవలసినదిగాని. you can dispose of the money in this manner — always that your father consents నీవారూకలనుయీప్రకారముగా వ్రయముచేయవచ్చును, అయితె మీతండ్రిగారి అనుమతివుండవలెను. — always that అనగా If.

Providence, prov'i-dence, *n. s.* or foresight ముందు జాగ్రత, ముందాలోచన. they shew no — in their families వాండ్ల కాపురములో పోషణమిలేదు, యిదిప్రాచీనప్రయోగము. a word for God దైవము. the care of God దేవసంరక్షణ, దైవకటాక్షము. the decrees of — దైవయత్నము, దైవసంకల్పము, ఈశ్వరాజ్ఞ, దైవగతి. by the hand of — దైవవశముగా. — ordered that he met them దైవాధీనముగావాండ్లకు యెదురుపడ్డాడు.

Provident, prov'i-dent, *adj.* ముందు జాగ్రతగల, ముందాలోచనగల.

Providential, prov-i-den'shal, *adj.* దైవకృతమైన, దైవాధీనమైన.

Providentially, prov-i-den'shal-ly, *adv.* దైవాధీనముగా.

Providently, *adv.* ముందుజాగ్రతగా.

Provider, *n. s.* జాగ్రతచేసేవాడు, సిద్ధముచేసేవాడు. the jackal is called the lion's — నక్క సింహమునకు ఆహారమును జాగ్రతచేసేటిది.

Province, prov'ince, *n. s.* a country దేశము, రాజ్యము. or district జిల్లా, తాలూకా. duty ధర్మము, పని, కార్యము. It is the magistrate's — to try thieves దొంగలను విచారించడము మేజస్ట్రేటువారిపని. the army returned into the —s దండు దేశములోకి తిరిగివచ్చినది.

Provincial, prô-vin'shal, *adj.* దేశసంబంధమైన. a — dialect దేశ్యము, దేశీయము, గ్రామ్యము. — customs దేశాచారములు.

Provincial, prô-vin'shal, *n. s.* ఒకవిధమైన గురువు.

Provincialism, *n. s.* దేశ్యము, దేశ్యమైనమాట, గ్రామ్యము.

Provision, prô-vizh'on, *n. s.* జాగ్రతచేయడము, సిద్ధముచేయడము. stock collected సామాను, సామగ్రి, వస్తు. or food ఆహారము. the army is in distress for want of —s దండుకు వస్తు లేక సంకటముగావున్నది. salt —s ఉప్పువేసిన మాంసము. fresh —s ఉప్పువేయని మాంసము. terms settled నిబంధన, నిర్ణయము. he makes no — for his children వాడుబిడ్డలకు ఒకటీ కూడ బెట్టడములేదు. In the law there is a — regarding this ధర్మశాస్త్రములో యిందునుగురించి ఒక నిబంధన వున్నది.

Provisional, prô-vizh'on-al, *adj.* అప్పటి క్కించే టట్టుయిట్లాచేసిన, తాత్కాలికమైన, సాశ్వ. this is a — arrangement అప్పటికి యిట్లా చేసినదేయేర్పాటు. a — member of Council రెవ్యుమంత్రికాబోయ్యేవాడు.

Provisionally, *adv.* ఫలానినిబంధనమీద, యిట్లాఒకనియమముమీద, అప్పటికి క్రమయ్యేటట్టుగా. he agreed to sell me the house — యిట్లాఒకపని క్రమయ్యేటట్టుగా ఆ యింటిని నాకు అమ్ము తానని ఒప్పుకొనియున్నాడు.

Proviso, prô-vī'sô, *n. s.* నిబంధన, ఒడంబడిక.

Provocation, prov-ô-câ'shon, *n. s.* కోపకారణము, కోపమువచ్చేపని. he patiently bore this — యింతఆగ్రహజనకమైనపనికి తాళిమిగా వూరుకొన్నాడు. this was a great — యిదినిండా కోపము వచ్చేపని. he beat me without any — నన్ను నిర్హేతుకముగా కొట్టినాడు, వూరికె కొట్టినాడు.

Provocative, prô-vŏ'ca-tive, *adj.* దీపనకారియైన, ఆకలిపుట్టించే, మోహకరమైన, మోహముపుట్టించే. — medicine దీపనకారియైన ఔషధము.

To Provoke, prô-vōke', *v. a.* రేచుట, కోపముపుట్టించుట. or to cause పుట్టించుట. this —d him or —d his anger వాడికియిందుకు కోపమువచ్చినది. he did this to — me నాకుకోపమురావలెనని చేసినాడు. do what you will, you will not

— me నీవుయేమిచేసినానాకుకోపమురాదు. this —d me to laugh or this —d my laughter or this —d a smile యిందుకునాకునవ్వువచ్చినది. this —s enquiry యిదివిచారించవలసివచ్చినది. he gave me this medicine to — perspiration నాకుచెమటపట్టడానకై యీమందుయిచ్చినాడు.

Provoked, *adj.* రేగిన, ఆగ్రహముపచ్చిన. he was much — at this వాడికియిందుకుమహాఆగ్రహమువచ్చినది.

Provoking, *adj.* ఆగ్రహజనకమైన, మోహకరమైన, అసహ్యమైన.

Provokingly, prŏ-vōk′ing-ly, *adv.* రేగేలాగు, ఆగ్రహమువచ్చేటట్టు, మోహముపుట్టేటట్టు, అసహ్యమువచ్చేటట్టు.

Provost, prov′ost, *n. s.* అధిపతి, అధికారి, కొన్నిచోట్ల పోలీసు అధికారి. a — marshal దండుప్రయాణములో దౌర్జన్యముచేసేవానికి శిక్షవిధించేఅధికారి.

Prow, prow, *n. s.* వాడయొక్కముఖము, వాడయొక్కముందరితట్టు

Prowess, prow′ess, *n. s.* శౌర్యము, పరాక్రమము.

To Prowl, prowl, *v. n.* పొంచువేసుకొనితిరుగుట, ఒడ్డువేసుకొనితిరుగుట, యిదిదొంగలునక్కలునుగురించినమాట.

Proximate, prox′i-mate, *adj.* సమీపమైన, సన్నిహితమైన, దగ్గిర. a — relation సమీపబంధువు, దగ్గిరబంధువు. the — cause of fever జ్వరానికిసన్నిహితమైనకారణము. the — premier ఒకడికిపైనకమంత్రికావడానకుసిద్ధముగావుండేవాడు.

Proximity, prox-im′i-ty, *n. s.* సామీప్యము, సన్నిహితము. on account of the — of the feast పండుగసమీపించినందున.

Proximo, *adv.* in next month వచ్చేనెలలో. This word should never be used. Proximo, Instant, and Ultimo are bad mercantile phrases and ought to be discontinued.

Proxy, prox′y, *n. s.* బదులుమనిషి, వకీలు, గుమాస్తా. to do by — మనుష్యముఖాంతరముగా చేసుట. Literally (proximus) సంహితుడు.

Prude, prûde, *n. s.* నిర్హేతుకముగాసిగ్గుపడేటిది, బహుసిగ్గుపడేదానివలెబయిటికితసిగేటిది, సంగనాచి, రుద్రాక్షపిల్లివంటిది.

Prudence, prû′dence, *n. s.* తెలివి, వివేకము, పోణిమి, తెరకువ, జాగ్రత, ఎచ్చరిక. a rat has great cunning but no — యెలుకకుకాపట్యమువున్నదిగాని పోణిమిలేదు. a sparrow and an ant have great — but no cunning పూరపిచ్చికకున్ను చీమకున్ను వివేకము కద్దుగాని కాపట్యములేదు. In Prov. VIII. 21. వివేచన A† D† బుద్ధి. H† జ్ఞానము. E†.

Prudent, prû′dent, *adj.* తెలివిగల, వివేకముగల, తెరకువైన, జాగ్రతగల, ఎచ్చరికగల. it is not — to do so యిట్లాచేయడముబుద్ధికాదు. Prov. XII. 16. విజ్ఞజనః A.

Prudential, prŭ-den′shal, *adj.* వివేకమునుపట్టిచేసిన, జాగరూకతనుపట్టిచేసిన.

Prudently, prû′dent-ly, *adv.* తెలివిగా, వివేకముగా, తెరకువగా, జాగ్రతగలిగి, ఎచ్చరికగా.

Prudery, prûd′er-y, *n. s.* రుద్రాక్షపిల్లితనము, సంగనాచితనము, బహుసిగ్గుగలదానివలె బయిటికితళుకడము.

Prudish, prûd′ish, *adj.* రుద్రాక్షపిల్లివంటి, బహుసిగ్గుపడేదానివలె బయిటికితసికే.

Prudishly, *adv.* బహుసిగ్గుగలదానివలెబయిటికితసుకుగా, రుద్రాక్షపిల్లిరీతిగా.

Prudishness, *n. s.* బహుసిగ్గుగలదానివలెబయిటికితళుకడము.

To Prune, prûne, *v. a.* దిద్దుట, చక్కబెట్టుట, అనగా అధికముగాపెరిగినకొమ్మలనునరికిచక్కబెట్టుట. he —d the tree చెట్టులోఅధికముగావుండేకొమ్మలను నరికివేసినాడు. he —d the book from many mistakes ఆపుస్తకములోతప్పులనుదిద్దిసవరించినాడు. he —d the style of its luxuriance పిచ్చిఉద్రేకములులేకుండాచేశినాడు.

Prune, prûne, *n. s.* పల్లికాయవంటిఒకపండు.

Prunello, prŭ-nel′lo, *n. s.* ఒకవిధమైనగుడ్డ, యిందుతో పూర్వము చెప్పులుకుట్టబడ్డవిగనుక mere leather and — అనగా trash, rubbish తుక్కాముక్కా, పనికిరానిది.

Pruning hook, Pruning knife, *n. s.* కొమ్మలనునరికేకత్తి, చుచ్చుకత్తి, పాళెకత్తి, దోటి. In publishing this tale he used the pruning knife కొంచెముచెప్పినాడు, కొంచెముమానినాడు.

Prurience, prû′ri-ence, Pruriency, *n. s.* దూల, దురద, గాదు.

Prurient, prû'ri-ent, *adj.* దూలకట్టిన, దురదకట్టిన, గాడుకట్టిన.

Prussic acid, *n. s.* ఒకవిధమైన చెడ్డవిషము.

To Pry, prȳ, *v. a.* తొంగిచూచుట, జాడగాచూచుట. It is base to ~ into secrets మర్మములను దొంగతనముగాకనిపెట్టడముకారాదు.

P. S. *n. s.* Contraction of Postscript తాజాకలము. a Hindustani phrase.

Psalm, sâm, *n. s.* కీర్తన, భజన, గీతము.

Psalmist, sâl'mist, *n. s.* కీర్తనలుచెప్పేకవి.

Psalmody, sâl'mō-dy, *n. s.* సంగీతము, అనగాభక్తికరమైనసంగీతము.

Psalter, sâl'tĕr, *n. s.* కీర్తనలపుస్తకము. these boys are well educated in the ~ యీపిల్లకాయలు కీర్తనలుబాగాపాడడానకునేర్చుకొన్నారు.

Psaltery, sâl'tĕr-y, *n. s.* ఒకవిధమైనవీణ, స్వరమండలము. A † D † స్వరమండలము. H † E.

Pseudo, sū'dō, *adj.* మాయగావుండే. a ~ saint కపటసన్యాసి.

Pseudonym, *n. s.* or false name తప్పుపేరు, మారుపేరు.

Pshaw, shâ, *interj.* ఛీ, ఛీపో.

Psychology, *n. s.* ఆత్మవిచారము.

Ptarmigan, *n. s.* ఒకవిధమైనపావురాయి. In Barrow's Newfoundland he says it is merely a name of Partridge.

Ptisan, tiš-an', *n. s.* ఒకవిధమైనగంజి.

Puberty, pū'ber-ty, *n. s.* వయస్సు, యౌవనము. after they reached ~ వారికివయస్సువచ్చినతరువాత.

Pubes, *n. s.* శప్పాలు, నూగు.

Pubescence, pū-bes'cence, *n. s.* నూగు, యౌవనము.

Pubescent, *adj.* యౌవనమువచ్చిన, వయస్సువచ్చిన.

Pubic regions, *n. s.* కిగడుపు, మానము.

Publican, pub'li-can, *n. s.* or Inn-keeper సత్రగాడు. or tax gatherer సుంకరి.

Publication, pub-li-cā'shon, *n. s.* ప్రకటన, చాటింపు. or book పుస్తకము.

Publicity, pub-lic'i-ty, *n. s.* బహిరంగము, బాహాటము. they did this to prevent ~ బహిరంగముకాకుండాడాయిట్లాచేసినారు.

Publick, Public, pub'lic, *adj.* Belonging to a state సర్కారు, దివాణపు. a ~ office కచ్చేరి. ~ service సర్కారుద్యోగము. a ~ letter సర్కారుద్యోగమునుకట్టివ్రాసినజాబు. belonging to all పొత్తుగావుండే, అందరికిన్నిబాధ్యతగల. the common stock, or ~ property అందరికిన్నిపొత్తుగావుండేసొత్తు, లోకులకంతా పొత్తుగావుండేసొత్తు. the ~ good లోకహితము. the ~ enemy లోకశత్రువు. a ~ spirit లోకోపకారముచేసేగుణము. a ~ spirited man or a ~ benefactor లోకోపకారి. He did this for the ~ good లోకోపకారముగా దీన్ని చేసినాడు. a ~ road రాజమార్గము, నలుగురునడిచేదోవ. a ~ place అందరికిన్నిపొత్తుగావుండేస్థలము. To-morrow is a ~ day with the governor రేపుఅందరికిగౌనరుదర్శనమిచ్చేదినము. a ~ school సర్కారుపల్లెకూటము, ధర్మపల్లెకూటము. or open బహిరంగమైన, బాహాటమైన. when it became ~ అదిప్రకటమైనప్పుడు, అదిబయిటపడ్డప్పుడు. a ~ house సారాయిఅంగడి, కల్లంగడి. a ~ whore పూరలంజ. a ~ hospital ధర్మఆశుపత్రి. he made it ~ దాన్నిప్రచురముచేసినాడు. ~ execution బహిరంగముగాపురిదీయడము. ~ rooms పదిమందికిపొత్తుగావుండేయిండ్లు. ~ scorn లోకనింద, పదిమందిఛీయనడము. he became a ~ laughing stock పదిమందినవ్వడానికి ఆస్పదమైనాడు. ~ measures ప్రజానుకూలమునకైచేయబడ్డయేర్పాట్లు. The governor made a ~ visit to the fort గవనరుసపరివారముగాపోయినాడు.

Publick, Public, pub'lic, *n. s.* లోకులు, జనులు, ప్రజలు, పరులు. the charitable ~ ధర్మాత్ములైనవాండ్లు. the reading ~ చదివేవాండ్లు. he spoke in ~ బహిరంగముగామాట్లాడినాడు.

Publickly, Publicly, pub'lic-ly, *adv.* బాహాటముగా, బహిరంగముగా.

To Publish, pub'lish, *v. a.* ప్రచురముచేసుట, ప్రకటనచేసుట, చాటించుట. he ~ed the book ఆగ్రంథమునుప్రచురము చేసినాడు.

Published, *adj.* ప్రచురమైన, బహిరంగముచేయబడ్డ, చాటించిన.

Publisher, *n. s.* ప్రచురముచేసేవాడు, చాటించేవాడు, అచ్చువేసిప్రసిద్ధముచేసేవాడు.

Pucelage, pū'cel-āge, *n. s.* కన్నెరికము.

Puck, puck, *n. s.* ఒకవిధమైనదయ్యము.

Puckah, *adj.* (Indian word for a house built with lime) సున్నపుకట్టడము. this is a ~ house, the other is a cutcha house యిది సున్నముతో కట్టినయిల్లు అదిబురదతో కట్టినయిల్లు.

Pucker, puck'ĕr, *n. s.* passion ఆవేశము, కోపము, చీదర. of cloth ముడత, కుచ్చె.

To Pucker, puck'ĕr, *v. a.* కుచ్చెపెట్టుట, పింజెపెట్టుట, ముడతలుపెట్టుట. his face was ~ed up with cold చలిచేతవాడిముఖముముడతలుపడ్డది.

Pudder, pud'dĕr, *n. s.* (Locke and Johnson) తొందర, అల్లరి.

Pudding, pŭd'ding, *n. s.* పిండివంట, యిది ముఖ్యముగా పాలు, పిండి, గుడ్లు, నేతితోనానావిధములుగా చేసే ఒకవిధమైన ఆహారము. plain salt ~ తెంకెటి. solid ~ is better than empty praise వట్టిముఖస్తుతికన్న సంచితిండి మేలు. a jack ~ హాస్యగాడు. he came in ~ time తానుబాగుపడవలసిన సమయానికివచ్చినాడు.

Puddle, pud'dle, *n. s.* చిదకలు చిదకలుగా నిల్చిన బురదగుంట, చిన్నగుంట.

Pudency, pŭ'den-cy, Pudicity, pû-dic'i-ty, *n. s.* సిగ్గు.

The Pudenda, *n. s.* (*plural*) మానము, సిగ్గు.

Pudendum, *n. s.* virile శిశ్నము, లింగము. ~ muliebre యోని, భగము, పూకు.

Pudgy, *adj.* short and fat పొట్టిగావుండే, గిట్టకైన.

Puerile, pŭ'ĕ-rile, *adj.* పసి, బాల్యమైన, పిల్లచేష్టలైన, అవివేకమైన. ~ freak బాల్యచేష్ట.

Puerility, pû-ĕ-ril'i-ty, *n. s.* పసితనము, పిల్లతనము, అవివేకము.

Puff, puff, *n. s.* a quick blast with the mouth ఒకవూదు. a blast of wind గాలిదెబ్బ. the wind came in ~s గాలిభుస్సుభుస్సుమని కొట్టినది. a kind of food ఒకవిధమైనపిండివంట. a fungous ball filled with dust కుక్కగొడుగు. a powder ~ వాసనపొడిచల్లుకొనే బొచ్చుతో చేసినచెండు. an advertisement or notice మనుష్యులకుఆశ్చర్యము కలిగేటట్టుచెప్పే మాటలు.

To Puff, puff, *v. n.* ఉబ్బుట. he ~ed with fatigue అలిసిరొప్పినాడు. he came ~ing up the hill రొప్పుతూకొండమీదికివచ్చినాడు. he was ~ing with rage భుస్సుభుస్సుమనిమండిపడుతూవుండినాడు.

To Puff, puff, *v. a.* వూదుట, వుబ్బించుట. he ~ed out his cheeks బుగ్గలనువుబ్బించినాడు. to blow with quick blast భుస్సుమనిగాలికొట్టుట. the wind ~ed out the light గాలిభుస్సుమనికొట్టి దీపము ఆరిపోయినది. he ~ed them up with praise వాండ్లనుపొగిడివుబ్బించినాడు. he ~ed up the bladder మూత్రకోశమునువూది వుబ్బేటట్టుచేసినాడు.

Puffed, *adj.* ఉబ్బిన, వూదబడ్డ. he was ~ with pride వానికిగర్వముమించినది.

Puffin, puf'fin, *n. s.* ఒకవిధమైనజలపక్షి.

Puffy, puff'y, *adj.* ఉబ్బిన, వుబ్బుగావుండే.

Pug, pug, *n. s.* a monkey or a little dog కోతి, కుక్కపిల్ల. a ~ nose చప్పిడిముక్కు.

Pugh, pûh, *interj.* ఛీ, ఛీపో.

Pugilism, *n. s.* మల్లయుద్ధము, ముష్టియుద్ధము.

Pugilist, *n. s.* జెట్టివాడు.

Pugilistic, *adj.* జెట్టీసంబంధమైన. a ~ combatant జెట్టివాడు. a ~ art జెట్టివిద్య, సాము.

Pugnacious, pug-nā'shus, *adj.* పోరాడే, జగడమాడే, జగడగంటియైన.

Pugnaciously, *adv.* జగడానికిపొయ్యేటట్టు. he was ~ inclined జగడమాడబొయ్యేటట్టువుండినాడు.

Pugnaciousness, *n. s.* జగడగంటితనము.

Pugnacity, *n. s.* జగడగంటితనము.

Puisne, pŭ'nĕ, *adj.* కనిష్ఠుడైన, చిన్న. the ~ judge రెండోజడ్జి.

Puissance, pŭ'is-sance *or* pû-is'sance, *n. s.* పరాక్రమము, శౌర్యము.

Puissant, pŭ'is-sant, *adj.* పరాక్రమముగల, శౌర్యముగల.

Puke, pūke, *n. s.* వాంతి, వాంతిమందు.

To Puke, pūke, *v. n.* వాంతిచేసుట.

To Pule, pūle, *v. n.* గోలపెట్టుట, మూలుగుట.

Puling, *adj.* గోలపెట్టే, మూలిగే, దీన, హీన.

To Pull, pŭll, *v. a.* యీడ్చుట, లాగుట, గుంజుట, తీసుట, పెరుకుట, కోసుట. he ~ed the bell తానుయీడ్చిగంటనువాయించినాడు. he ~ed the branch on one side that he might peep తానుతొంగిచూచేటట్టు ఆకొమ్మనుపక్కకు యీడ్చివంచినాడు. they ~ed the flowers ఆపువ్వులను కోసినారు. they ~ed the oars వాండ్లుతెడ్లతో పడవనుతోసినారు. they ~ed the house down

ఆయింటిని పెరికివేసినారు,పాడుచేసినారు,యిడియగొట్టినారు. this illness —ed him down much యీరోగము చేతనిండా బిక్కిపోయినాడు. he —ed in his hand చేతినియివతలికితీసుకొన్నాడు. he —ed in his horns అణిగినాడు,వెనక్కు తీసినాడు. he —ed off his hat తలమీదిటోపిని చేతతీసుకొన్నాడు. he —ed the hair off వెంట్రుకలను పెరికినాడు, చిమటాతీసినాడు. they —ed his teeth out వాడిపండ్లను పెరికివేసినారు. he —ed the wire out కమ్మినికమ్మి అచ్చులో వేసిసాగతీసినాడు. they — together or agree వాండ్లుఅన్యోన్యముగా వున్నారు, అనుకూలముగా వున్నారు. they do not — together వాండ్లకొకరికొకరికి పొసగదు. he —ed the tree up by the roots ఆ చెట్టునువేళ్లతో పెరికినాడు, పెల్లగించినాడు. he —ed up or —ed his horse up కళ్లెమునుయీడ్చిపట్టిగుర్రమునునిలిపినాడు. he —ed up the bucket చొట్టినిపైకిచేదినాడు. after he —ed up the weeds కలుపుతీసినతరువాత.

Pull, pŭll, *n. s.* యీడ్పు, లాగు. at a single — ఒకయీడ్పులో, ఒకలాగులో.

Pulled, *adj.* యీడువబడ్డ, లాగిన, తీసిన,పెరికిన, కోసిన. — mangoes కోశినమామిడిపండ్లు. — down or demolished యిడియగొట్టిన, పాడుచేసిన.

Pullet, pŭl'let, *n. s.* కోడిపిల్ల, పెట్టపిల్ల.

Pulley, pŭl'lè, *n. s.* కప్పి.

Pulmonary, pul'mó-nar-y, *adj.* శ్వాసకోశమును బట్టిన. he suffered from a — complaint వాడు శ్వాసకోశసంబంధమైనరోగముతో నిండా శ్రమపడ్డాడు.

Pulp, pulp, *n. s.* కండ, గుజురు, గుజ్జు. the — of the mangoe మామిడిపండుయొక్క కండ. the — of an orange కిచ్చిలిపండులోవుండేగుజురు. they pounded the almonds into a — with milk బాదామివిత్తులనుపొడిచేసి పాలలోవేసిగుజ్జుగా కలిపినారు.

Pulpit, pŭl'pit, *n. s.* గురువుయొక్క పీఠము, అనగా గుడిలో పాదిరి నిలుచుండిప్రసంగించడానకై వున్నతముగా అతనికిమొలపొడుగు తొట్టివలె కట్టివుండే స్థానము.

Pulpy, pulp'y, *adj.* మెత్తని, మృదువైన.

Pulsation, pul-sā'shon, *n. s.* నాడియొక్క గతి,ధాతువుకొట్టుకోవడము. during thirty —s ధాతువుము ప్పైకొట్లుకొట్టుకోవడములో.

Pulse, pulse, *n. s.* నాడి, ధాతువు. the — beats ధాతువుఆడుతున్నది. he felt my — నాకుధాతువుచూచినాడు, నాచెయ్యిచూచినాడు. he did this to feel the — of the public జనులయొక్క భావమునుకనుక్కోవడమునకైదీన్నిచేసినాడు. peas, beans &c. కాయధాన్యములు. split — పప్పు. black — మినుములు. green — పెసలు, కాయధాన్యవిషయమందుయీశబ్దమునకు బహువచనము లేదుగనుక ఆ యీకప్పులు different kinds of — అనిఏకవచనముగా చెప్పవలెను, Pulses అనిబహువచనముగా చెప్పితే ధాతువులనిఅర్థమౌను.

Pulverization, *n. s.* చూర్ణముచేయడము, పొడిచేయడము.

To Pulverize, *v. a.* చూర్ణముచేసుట, పొడిచేసుట.

Pulverized, *adj.* చూర్ణముచేయబడ్డ, పొడిచేయబడ్డ.

Pulvil, pul'vil, *n. s.* గంధపొడి, కదంబపొడి.

Pumelo, *n. s.* బంబరమాసుపండు.

Pumice, pū'mice, Pumicestone, *n. s.* తేన్నెబెజ్జములుగల ఒకవిధమైనరాయి.

Pummel, *n. s.* See Pommel.

To Pummel, *v. a.* See To Pommel.

Pummelnose, Pomelmoose, *n. s.* బంబరమాసుపండు.

Pump, pump, *n. s.* జలయంత్రము, నీళ్లుతోడేయంత్రము, నీళ్లుచల్లేయంత్రము. or shoe తేన్నెజోడు, తేలికగావుండేముచ్చె, పాదరక్ష.

To Pump, pump, *v. n.* జలయంత్రమునుఆడించుట. he —ed along time but got no water కానా సేపుజలయంత్రమునుఆడించినాడుగానినీళ్లురాలేదు.

To Pump, pump, *v. a.* జలయంత్రముతో నీళ్లుచల్లుట. to draw out a secret మర్మమునువెళ్లదీసుట,మాటలుపీకుట. he —ed me in hopes of finding out the secret మర్మమునుబైటతియ్యవలెననినాకొనాటిమాటలుపీకినాడు.

Pumpion, Pumpkin, *n. s.* గుమ్మడికాయ.

Pumplemousse, *n. s.* (fruit) బంబరమాసుపండు.

Pun, pun, *n. s.* శ్లేష,ద్వ్యర్థిగాచెప్పేమాట.

To Pun, pun, *v. n.* శ్లేషగాచెప్పుట, ద్వ్యర్థిగా చెప్పుట.

To Punch, punsh, *v. a.* బెజ్జము వేసుట. he ⁓ed ten holes in an iron plate ఒక యినుపరేకులో ఆణిపెట్టికొట్టి పది బెజ్జములు వేసినాడు.

Punch, punsh, *n.s.* for making holes యినుము, రాగి మొదలైనవాటిలో బెజ్జము వేసే పనిముట్లు, మొల, కదురు. used by shoe-maker ఆరె. or slight blow తేలికైనపోటు. used in making types ఉడిఅచ్చు. As a proper name for a Buffoon హాస్యగాడు. or drink ఒకవిధమైనపానకము, అనగా నీళ్లు, సారాయి, చక్కెర, నిమ్మకాయరసము కలిపి చేసినపానీ. a thick stout horse పొట్టము, టాకా.

Puncheon, punsh'on, *n. s.* for making holes యినుము, రాగి మొదలైనవాటిలో బెజ్జము వేసే పనిముట్లు మొల. or cask చిన్నపీపాయి.

Punctilio, pungc-til'yō, *n. s.* మర్యాద, మర్యాదల మెళుకువ, అతిమర్యాద, పిచ్చిమర్యాద. why do you stand upon ⁓ యీమర్యాదలనే పీకులాట నీకెందుకు.

Punctilious, pungc-til'yus, *adj.* మర్యాదలకు పోకులాడే, మర్యాదలకు పోరాడే.

Punctiliously, *adv.* పరిష్కారముగా. he was ⁓ correct in his narration తూ, చా, తప్పక చెప్పినాడు, బహుపరిష్కారముగా చెప్పినాడు.

Punctiliousness, *n. s.* మర్యాదల మొక్క మెళుకువ, మర్యాదల మొక్క నాజూకు.

Punctual, pungc'tū-al, *adj.* తప్పని, ఖండితమైన, కరారైన.

Punctuality, pungc-tū-al'i-ty, *n. s.* క్రమము, ఖండితము, కరారు.

Punctually, pungc'tū-al-ly, *adv.* తప్పక, క్రమముగా, కరారుగా. they obeyed ⁓ క్రమముగా నడుచుకొన్నారు.

Punctuation, pungc-tū-ā'shon, *n. s.* ఇంగ్లీషు చదవడములో అక్కడక్కడ నిలుచుటానకై గురుతులు వేసే క్రమము.

Puncture, pungc'tūre, *n. s.* బెజ్జము, రంధ్రము. ⁓s made on the skin for tattowing పచ్చపొడవడానకై చర్మము మీద సూదితో పొడిచిన రంధ్రములు.

To Puncture, pungc'tūre, *v. a.* బెజ్జము పొడుచుట. figures ⁓d with a needle on leaves ఆకుల మీద సూదితో పొడిచిన చిత్రము.

Pundle, *n. s.* పొట్టిది, గిటకగా వుండే స్త్రీ.

Pungency, pun'gen-cy, *n. s.* కారము, తీక్ష్ణము. from the ⁓ of his language అతని మాటల కరుకువల్ల.

Pungent, pun'gent, *adj.* కారమైన, తీక్ష్ణమైన.

Punic, *adj.* కార్తేజు అనే పురాతన పట్టణ సంబంధమైన, అబద్ధమైన, విశ్వాసఘాతకమైన. ⁓ faith ద్రోహము, విశ్వాసఘాతకము.

To Punish, pun'ish, *v. a.* శిక్షించుట, శాస్తిచేసుట, దండించుట. they ⁓ed him with death వాణ్ని చంపవలసినదని శిక్షవిధించినారు.

Punishable, pun'ish-able, *adj.* శిక్షించవలసిన, శిక్షకు అర్హమైన.

Punishment, pun'ish-ment, *n. s.* శిక్ష, శాస్తి, దండన. they inflicted corporal ⁓ upon him వాణ్ని కొట్టవలసినదని విధించినారు.

Punk, pungk, *n. s.* లంజ, గుడిసేటిది.

Punkah, *n. s.* (Indian word for a large fan) పెద్ద విసనకర్ర. he was then pulling the ⁓ వాడు అప్పుడు పంకా యీడుస్తూవుండినాడు.

Punster, pun'stĕr, *n. s.* శ్లేషగా చెప్పేవాడు, ద్వ్యర్థిగా చెప్పేవాడు.

Punt, punt, *n. s.* a small boat చిన్నపడవ.

To Punt, punt, *v. n.* to go in a small boat చిన్నపడవ వేసుకొని పోవుట.

Puny, pū'ny, *adj.* దుర్బలమైన, నిస్త్రాణగా వుండే, జబ్బైన.

To Pup, pup, *v. n.* పిల్లలు వేసుట, యిది కుక్కనుగురించిన మాట.

Pup, pup, *n. s.* కుక్కపిల్ల.

Pupil, pū'pil, *n. s.* of the eye కనుపాప. or scholar శిష్యుడు, విద్యార్థి.

Pupilage, pū'pil-āge, *n. s.* శిష్యావస్థ, గురుకులవాసము, శిష్యత్వము, బాల్యదశ, అప్రాప్తవ్యవహారదశ.

Pupilary, pū'pil-ar-y, *adj.* బాల్యమైన. ⁓ state బాల్యదశ.

Puppet, pup'pet, *n. s.* కీలుబొమ్మ, జంత్రపుబొమ్మ. he is a mere ⁓ వొట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడేవాడు.

Puppetshow, pup'pet-shō, *n. s.* బొమ్మలాట.

Puppy, pup'py, *n. s.* కుక్కపిల్ల. or saucy fellow పొగరుపోతు.

Purblind, pur'blīnd, *n. s.* దృష్టిమాంద్యము, దూరదృష్టిలేమి.

Purblindness, *n. s.* దృష్టిమాంద్యము.

Purchasable, *adj.* కొనదగిన, కొనడానకు అర్హమైన.

To Purchase, pur'chăse, *v. a.* కొనుట, తీసుకొనుట. he ~d his life by committing treachery ద్రోహము చేసి ప్రాణము దక్కించుకొన్నాడు.

Purchase, pur'chăse, *n. s.* the thing bought కొనుక్కొన్న వస్తువు. a boon, a gain, లాభము. he clambered over the rocks to the bird's nests where he made a considerable ~ of eggs and fowls (Defoe IX. 9.) కొండ మీదకు పక్షుల గూళ్లవద్దికి ఎక్కి అక్కడ విస్తారముగుడ్లను పక్షులను సంపాదించుకొన్నాడు. the money paid ఇచ్చిన వెల. of a lever పట్టు. If you seize the sword by the handle, you have a ~, you can raise it; but if you seize it by the point, you have no ~, you cannot raise it కత్తి పిడిని పట్టుకుంటేనే పట్టు చిక్కును, నీవు దాన్ని యెత్తగలవు, నీవు దాని కొనను పట్టుకుంటే పట్టు చిక్కదు నీవు దాన్ని యెత్తలేవు.

Purchased, *adj.* దొరికిన, లభించిన, పొందిన, ప్రాప్తమైన, కొన్న, కొనుక్కొన్న.

Purchaser, *n. s.* కొన్నవాడు, పుచ్చుకొన్నవాడు.

Purdah, *n. s.* (Indian word for a Curtain) తెర.

Pure, pūre, *adj.* శుద్ధమైన, పరిశుద్ధమైన, నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన, మంచి. ~ water మంచినీళ్లు. ~ gold అపరంజి. ~ silver చొక్కపువెండి. To the ~ all things are ~ మంచివాండ్లకు అన్నీ మంచివే. ~ caste మంచిజాతి. ~ Telugu అచ్చతెలుగు. he did this out of ~ friendship వట్టి స్నేహమును పట్టే దీన్ని చేసినాడు. he did this out of ~ malice వట్టి చలమును పట్టే దీన్ని చేసినాడు. this is a ~ fiction యిది వట్టి పితలాటకము. by ~ accident తనకు తానే.

Purely, pūre'ly, *adv.* పరిశుద్ధముగా, నిర్మలముగా, స్వచ్ఛముగా.

Pureness, *n. s.* పరిశుద్ధత, నైర్మల్యము, నిష్కళంకము.

Purgation, pur-gā'shon, *n. s.* పరిశుద్ధము చేయడము. ~ by oath ప్రమాణము చేత పరిశుద్ధము చేయడము.

Purgative, pur'ga-tive, *adj.* పేదికరమైన. a ~ or a ~ medicine పేదిమందు.

Purgatory, pur'ga-tor-y, *n. s.* పితృలోకము వంటి ఒక స్థలము, అనగా రోమన్ కేథోలిక్కువారి మతము చొప్పున మోక్షమును పొందడానకు ముందు దేహ సంబంధమైన పాపములు అగ్ని చేత పరిశుద్ధము కావడానకై జీవాత్మలుండే స్థలము. when at school, he is in ~ వాడు బడిలో వుండడము యమలోకములో వుండేటట్టుగా వున్నది.

To Purge, purge, *v. a.* పరిశుద్ధము చేసుట, నిర్మలము చేసుట, శుద్ధిచేసుట. he ~d himself by oath ప్రమాణము చేసినందున నిర్దోషియైనాడు. this medicine ~s యీమందు పేదిఅవుతున్నది, యీమందు విరోచనకారి. they use this ceremony to ~ the house from uncleanness యింటికి శుద్ధి పుణ్యాహవాచనము చేస్తారు.

Purge, purge, *n. s.* పేదిమందు. they gave him a ~ వాడికి పేదికి యిచ్చినారు. he took a ~ పేదికి తీసుకొన్నాడు.

Purged, *adj.* (purified, freed from sin or uncleanness) పరిశుద్ధము చేయబడ్డ, నిర్మలము చేయబడ్డ, ప్రాయశ్చిత్తము చేయబడ్డ.

Purging, *adj.* విరోచనకారియైన, పేదిఅయ్యే.

Purging, *n. s.* ప్రవర్తి, విరోచనము.

Purification, pū-ri-fi-cā'shon, *n. s.* శుద్ధి, పరిశుద్ధి, పవిత్రత, పావనము. the rite of ~ శుద్ధి పుణ్యాహవాచనము. when the days of ~ were over పురుడు తీరినతరువాత.

Purified, *adj.* శుద్ధిచేయబడ్డ, నిర్మలము చేయబడ్డ, పవిత్రమైన, పావనమైన.

To Purify, pū'ri-fy̆, *v. a.* పరిశుద్ధము చేసుట, నిర్మలము చేసుట, పవిత్రము చేసుట, శుద్ధిచేసుట.

Puriste, *n. s.* (a French word) మరి ఒక భాష కలియకుండా అచ్చముగా ఆ భాషలోనే వికారముగా మాట్లాడేవాడు.

Puritan, pū'ri-tan, *n. s.* తనదే అతిపరిశుద్ధమైనమతమనే ఒక మతస్థుడు, యిది Protestant మతములో ఒక భేదము.

Puritanical, pū-ri-tan'ic-al, *adj.* Puritan మతసంబంధమైన. he is ~ in his conduct వాడు పరమయోగివలె ప్రవర్తిస్తాడు, యిది యెగతాళిమాట.

Puritanism, pū'ri-tan-ism, *n. s.* Puritan మతము.

Purity, pū'ri-ty, *n. s.* పరిశుద్ధత, పవిత్రత, శుచి, శుద్ధి, పావనత్వము.

Purl, purl, *n. s.* ఒక విధమైన బీరుసారాయి.

To Purl, purl, *v. n.* జలజలమని పారుట.

Purlieus, *n. s.* ప్రాంతము, పొలిమేర, శీరహద్దు.

To Purloin, pur-lôin′, *v. a.* దొంగిలించుట, ముచ్చిలించుట, అపహరించుట.

Purple, pur′ple, *adj.* ధూమ్రవర్ణమైన, ధూమలవర్ణమైన. In poetry it means red రక్తవర్ణమైన, ఎరుపైన. the eyes of the peacock's plumage are ~ నెమలిపింఛముయొక్క కండ్లు నీలవర్ణముగా వుంటవి. when this priest attained to the ~ యితనికి రాజగురుత్వమువచ్చినప్పుడు.

Purple, pur′ple, *n. s.* ధూమ్రవర్ణము, ధూమలవర్ణము. In poetry రక్తవర్ణము, ఎరుపు.

Purpled, *adj.* ధూమ్రవర్ణమైన, ధూమలవర్ణమైన.

Purples, *n. s.* spots of a livid red in a fever జ్వరములో కనిపించే ఒకవిధమైన యెర్రమచ్చలు, చవచవమనివుండేమచ్చలు.

Purport, pur′pôrt, *n. s.* అభిప్రాయము, తాత్పర్యము, ఫలితార్థము.

To Purport, pur′pôrt, *v. a.* భావమును తెలియచేసుట. ~ing భావమును తెలియచేసే.

Purpose, pur′pôse, *n. s.* యత్నము, ఉద్దేశ్యము, యోచన, అభిప్రాయము,కని. he went there for the ~ of bathing స్నానముచేయడానకై అక్కడికి పోయినాడు. he diverted the money from its right ~ ఆరూకలను దుర్వినియోగపరచినాడు. he altered his ~ వాడికివేరేఆలోచనపుట్టినది. to buy the house is not my ~ ఆయింటిని కొనవలెననే అభిప్రాయము నాకు లేదు. the letter was to this ~ that many people were already dead and that the war was going on &c. ఆజాబుయొక్క ముఖ్యమైన తాత్పర్యమేమంటేయిదివరకేచాలామంది చచ్చినారనిన్ని యింకా యుద్ధము జరుగుతూవున్నదనిన్ని మొదలైన. he went there with the ~ of buying a horse ఒకగుర్రము కొనే నిమిత్తము అక్కడికి పోయినాడు. for that ~ అందుకు, అందునిమిత్తము. he turned it to some ~ దాన్ని సఫలముచేసినాడు, వుపయోగపరచినాడు. he wrote so as to suit his own ~ తనపనికి అనుగుణ్యముగా వ్రాసినాడు. to what ~ యెందుకు, యెందునిమిత్తము. he learned the language to good ~ వాడు ఆభాషను నేర్చుకొన్నది సఫలమైనది, మంచిదైనది. he then spoke to the following ~ తర్వాత వాడు చెప్పినదేమంటే. It is to no ~ that I weep నేను యేడవడము వ్యర్థము, నిష్ఫలము. he did it on ~ దాన్ని కావలెనని చేసినాడు, ప్రయత్నపూర్వకముగా చేసినాడు, బుద్ధిపూర్వకముగా చేసినాడు. to all intents and ~s అన్నివిధాల.

To Purpose, pur′pôse, *v. a.* యత్నముచేసుట, యోచించుట, ఉద్దేశించుట. do you ~ going there? అక్కడికిపోవలెననియత్నముగావున్నావా.

Purposely, pur′pôse-ly, *adv.* కావలెనని, ప్రయత్నపూర్వకముగా, బుద్ధిపూర్వకముగా.

To Purr, purr, *v. n.* పిల్లికంఠోష్ఠముచేతమూలుగుట.

Purring, *n. s.* పిల్లివుల్లాసముగావుండు కొనిమూలిగే మూలుగు.

Purse, purse, *n. s.* సంచి, తిత్తి. in Turkey a sum of money, about £ 30 ముప్పైయిరూపాయలు. 25 purses=Rs. 750. a ~ cutter కత్తెరదొంగ.

To Purse, purse, *v. a.* ముడుచుకొనుట. she ~d up her mouth మూతినిముడుచుకొన్నది, ముంగవలె పెట్టుకొన్నది.

Purseproud, purse′proûd, *adj.* ధనమదముగల.

Purser, purs′ĕr, *n. s.* వాడలోసామాన్లలెక్కలుపెట్టే వాడు, వాడమజుముదారుడు.

Pursiness, *n. s.* అధికబలుపు. on account of his ~ he could not run అధికబలుపువల్ల పరుగెత్తలేకపోయినాడు.

Purslain, *n. s.* పచ్చలికూర.

Pursuance, pur-sū′ance, *n. s.* ప్రకారము, అనుసారము. in ~ of your orders మీయాజ్ఞప్రకారముగా.

Pursuant, pur-sū′ant, *adj.* అనుసారమైన. ~ to your orders మీయాజ్ఞ చొప్పున, మీయాజ్ఞప్రకారము.

To Pursue, pur-sūe′, *v. a.* వెంబడించుట, వెంటతగులుట, అనుసరించుట. they ~d the thief దొంగను వెంబడించిపోయిరి. they ~ this trade యీ వ్యాపారము జరిగిస్తారు. he ~d the subject very far అందునగురించి బహుదూరము వుపన్యసించినాడు. they ~d their studies with him ఆయనవద్ద చదువుతూవుండిరి.

Pursuer, *n. s.* తరిమేవాడు, వెంటతగిలినవాడు.

Pursuit, pur-sūt′, *n. s.* వెంబడించడము, తరుముకొనిపోవడము. or endeavour యత్నము. they continued their ~ very far బహుదూరముతరుము

కొనిపోయిరి, బహుదూరమువెంబడించిరి. Literary — గ్రంథకాలక్షేపము. vicious —s దుర్వ్యవర్తన, దుర్నడక, దురాచారము. after a long — he attained it బహుదినాలుప్రయత్నముచేసినందుమీదటఅదివానికిలభించినది. they went in — of him వాన్నివెదుకుకొనిపోయిరి.

Pursuivant, pur′süi-vant, *n. s.* దూత, హర్కారా.

Pursy, pur′sy, *adj.* మహాబలుపుగావుండే, లావైన.

Purtenance, pur′tê-nance, *n. s.* that which belongs to it దానితోచేరినది, అందులోవుండేటిది.

Purulence, pū′rū-lence, *n. s.* చీముకట్టడము.

Purulent, pū′rū-lent, *adj.* చీముకట్టిన.

To Purvey, pur-vā′, *v. a.* సంపాదించుట, జాగ్రత చేసుట, సరఫరాచేసుట.

Purveyance, pur-vā′ance, *n. s.* సంపాదించడము, జాగ్రతచేయడము, సరఫరాచేయడము.

Purveyor, pur-vā′or, *n. s.* సరఫరాచేసేవాడు, జాగ్రతచేసేవాడు.

Pus, pus, *n. s.* చీము, రసిక, పులిసినిల్లు.

To Push, pŭsh, *v. a.* తోసుట, నూకుట, నెట్టుట. he —ed me very hard for an answer నన్నుప్రత్తరముచెప్పమనినిండానిర్బంధించినాడు. this ox —es wickedly యీయెద్దుమహాపొడిచేటిది. he —ed the curtain aside తెరనుపక్కగాతోసినాడు, తీసినాడు. he —ed my hand away నాచేతినిఅవతలికితోసినాడు. he —ed the work very far ఆపనినిబహుదూరముసాగించినాడు. he —ed his scholars forward very fast తనవిద్యార్థులనుబహుదూరము ముందరికితెచ్చినాడు. he —ed his hand in చేతినిలోపలికిదూర్చినాడు. they —ed him into the room by the neck వాన్నిలోపలికి మెడబట్టి గెంటినారు. he —ed his horse on గుర్రాన్నిబహుత్వరగా తరిమినాడు. this rain will — on the crops యీవానఆపయిరులనుబాగా పెంచును. they —ed on the conversation till morning తెల్లవారేదాకామాట్లాడిరి. he —ed his tongue out నాలికెనుచాచినాడు. the child's teeth are now —ing through the gum ఆబిడ్డకుయిప్పుడేపండ్లు యిగురులోనుంచి బయిలుదేరుతున్నవి. I was —ed for time నాకుయెంతమాత్రము సావకాశము లేకపోయినది. being —ed to extremities he sold his house అవసరమువచ్చియిల్లుఅమ్ముకొన్నాడు.

To Push, pŭsh, *v. n.* పొడుచుట, బయిలుదేరుట, యత్నముచేసుట. he —ed into the room యింట్లోకిదూరినాడు, చొరబడ్డాడు. the branch —ed into the room ఆకొమ్మపెరిగియింట్లోకివచ్చినది. we —ed on towards the town ఆపట్నానికైఅవసరముగాపోతూవుంటిమి. they —ed up the hill అతిప్రయాసపడికొండమీదికిపోయిరి, కొండమీదికెక్కిరి.

Push, pŭsh, *n. s.* పోటు, తోపు, తోపుడు. he gave me a — with his elbow మోచేతితోపొడిచినాడు. many attacked him but he stood the — very well బహుమందివానిమీదికిదూరినారుఅయితేవాడు ఆదెబ్బకునిలిచినిభాయించినాడు. I made a — to do this యిందుకుఒకప్రయత్నముచేస్తిని. If they want money at a — they pawn their jewels రూకలకుఅవసరమువస్తేనగలకుదువపెట్టుతారు.

Pushing, pŭsh′ing, *adj.* యత్నముచేసే, సాహసమైన.

Pushpin, *n. s.* ఒకవిధమైనపిల్లకాయలఆట.

Pusillanimity, pû-sil-la-nim′i-ty, *n. s.* పిరికితనము, పందతనము.

Pusillanimous, pû-sil-lan′i-mus, *adj.* పిరికియైన, పందయైన, భయపడే.

Puss, pŭss, Pussy, *n. s.* పిల్లి, అనగాపిల్లికిముద్దుపేరు. "the sportsman's term for a hare" Johnson కుందేలు. Puss in the corner కాలాగజ్జలుఅనేఒకఆట.

Pustule, pus′tûle, *n. s.* బొబ్బ, పొక్కు, గుల్ల.

To Put, pŭt, *v. a.* వేసుట, వుంచుట, పెట్టుట. he — me four questions నాకునాలుగుప్రశ్నలువేసినాడు. he — this story about యీమాటపుట్టించినాడు. he — the books away ఆపుస్తకములనుభద్రముచేసినాడు, దాచిపెట్టినాడు. he — his wife away పెండ్లాన్నితోసివేసినాడు. his death — back our business వానిచావువల్లనికిఆటంకమైనది, అభ్యంతరమైనది. he — by the money ఆరూకలనుభద్రముచేసినాడు. she — by the curtain and looked out తెరనుతొలగదోసిచూచినది. to — down కిందపెట్టుట, దించుట. they — the palankeen down పల్లకీనిదించిరి. the soldiers — their arms down సిఫాయీలుతుపాకులనునేలపెట్టివేసిరి. — this down in your account దీన్నినీలె

క్షులో వ్రాసుకో. the soldiers ⏝ down the mob or ⏝ down the tumult సోజర్లుఆగుంపును చెదరగొట్టిరి, ఆకల్లత్తునుఅణచిరి. he ⏝ these arguments down వాడుయీన్యాయములను ఖండించినాడు. the judge ⏝ the witnesses down న్యాయాధికారిసాక్షులను చీవాట్లుపెట్టినాడు, అవమానముచేశినాడు. he ⏝ an end to it దాన్ని నిలిపినాడు, మాన్పినాడు. he ⏝ an end to their lives వాండ్లనుచంపినాడు. the tree ⏝ forth leaves ఆచెట్టుచిగిరించినది. the statement which he ⏝ forth or forward వాడుప్రచురముచేసినసంగతి. he ⏝ forth his hand చెయిచాచినాడు. he ⏝ his hand in his pocket తనజేబిలో చెయివేసినాడు. they ⏝ the law in force ఆచట్టమునుచెల్లించినారు, జరిగించినారు. he ⏝ the stones in contact ఆరాళ్లనుచేరబెట్టినాడు, కదియబెట్టినాడు. he ⏝ the plough in use ఆనాగేటితోదున్నినాడు. he has ⏝ the business in train ఆపనినడిచేటట్టుఒకక్రమముచేసినాడు. he ⏝ the books in order ఆపుస్తకములనుక్రమముగాపెట్టినాడు, సవరించినాడు. I ⏝ him in mind to do this దీన్నిచేసేటట్టువాడికిజ్ఞాపకముచేస్తిని. these words ⏝ him in a passion యీమాటలకువాడికికోపము వచ్చినది. he ⏝ the business in hand ఆపనిని ఆరంభముచేయించినాడు. she ⏝ the earrings in her ears చెవులకమ్మలుపెట్టుకొన్నది. the wind ⏝ the boughs in motion గాలికికొమ్మలుకదిలినవి. who ⏝ you in jail? నిన్నుపారాలోపెట్టినదియెవరు. he ⏝ the jewels in pawn వాడుఆసొమ్ములనుకుదువపెట్టినాడు, తాకట్టుపెట్టినాడు. he ⏝ the army in array దండునుమోహరముగాయేర్పరచినాడు. I will ⏝ you in the way to do it దాన్నిచేయడానికినీకుదోవచూపుతాను, క్రమము చెప్పుతాను. he ⏝ the statement in writing దాన్ని వ్రాసినాడు. this ⏝ her in a fright దానికియిందుకుభయమైనది. he ⏝ in a remark ఒకమాటఅడ్డమువేసినాడు. he ⏝ in his claim తనదావాచేసినాడు. he ⏝ the letter into Telugu ఆజాబునుతెనిగించినాడు. I ⏝ the business into his hand ఆవ్యవహారముఅతనికరము చేస్తిని, అతనికిఅప్పగిస్తిని. he ⏝ himself into the hands of the enemy తానేశత్రువులకుచిక్కుకుడ్డాడు. he ⏝ the business off for a month ఆపనినినెల్లాండ్లదాకాచేయకజరిపినాడు. he tried to ⏝ the goods off ఆసరుకులనువిక్రయముచేసివేయవలెననిచూచినాడు. this is a mere ⏝ off or pretext అదివట్టిసాకు. he ⏝ off his clothes బట్టలుతీసివేసినాడు. the snake ⏝ off its skin ఆపాముకుసుమువిడిచినది. to ⏝ on వహించుట. what did he ⏝ on? యేమితొడుక్కొన్నాడు. he ⏝ his clothes on బట్టలుతొడుక్కొన్నాడు he ⏝ irons on the prisoners వాండ్లకుసంకెళ్లుకొట్టినాడు. he ⏝ a cover on the letter జాబుకుపైనలిఫాఫావేసినాడు. he ⏝ the picture on the nail ఆపటాన్నిచిలుక్కుతగిలించినాడు. he ⏝ on the character of a saint ఋషివలెనటించినాడు, అభినయించినాడు. she ⏝ on paint ముఖానికివర్ణము పూసుకొన్నది. he ⏝ varnish on the palankeen ఆపల్లకీకివార్నీసువేసినాడు, మెరుగునూనెపూసినాడు. he was pleased but ⏝ on anger లోపల సంతోషమే గాని బయిటికికోపమువచ్చినట్టునటించినాడు. he ⏝ the baggage on a cart సామానునుబండిమీదికెక్కించినాడు. he ⏝ a bold face on it పయికిబహుధైర్యముగావున్నట్టు నటించినాడు. he ⏝ a good faoe on the matter ఆసంగతినిగురించిబయిటికిసహజముగానేవున్నట్టుఅగుపరచినాడు. this piety is merely ⏝ on యిదివట్టిదొంగభక్తి. they ⏝ a slight upon him వాణ్నిఅలక్ష్యముచేసినారు. he ⏝ out the fire ఆనిప్పునుచల్లార్చినాడు. they ⏝ his eyes out వాడికండ్లను పొడిచివేసిరి. ⏝ out the light ఆదీపాన్నిఆర్చివేయుము, మలిపివేయుము, నిలిపివేయుము. he ⏝ this matter out of view ఆసంగతినిదాచినాడు, మరుగుచేసినాడు. If you talk to me while I am writing you will ⏝ me out నేనువ్రాసేటప్పుడు మాట్లాడితివంటేనాకుతప్పిపోను. your coming at that moment ⏝ the matter out of my head ఆసమయములోనీవువచ్చినందున ఆసంగతినాకు మరిచిపోయినది. he fell and ⏝ out his shoulder వాడుపడిభుజముతొలిగినది, కీలువూడినది. Putting that out of the question దాన్నివిడిచిపెట్టి, దాన్ని విచారించక. he was ⏝ out of countenance at

this అదివాడికితలవంపైనది. why do you — yourself out of your way to abuse them? వాండ్లనుతిట్టడానికినీవెందుకుపైనవేసుకొనిపోతావు,వాండ్లనుతిట్టడానికినీకేమికట్టినది. he — himself out of his way to abuse them తానుపైనవేసుకొనిపోయివాండ్లనుతిట్టినాడు. he — himself out of his way to serve me నాకుఉపకారముచేయడానికితానుపైనవేసుకొనివచ్చినాడు. he — out his hand చెయిచాచినాడు. he — the money out at interest ఆరూకలనువడ్డికివేసినాడు. I — him out in his story వాడుచెప్పేకథనుకలవరపెట్టినాను. he — the cord through the ring ఆవలయములోతాటినిదూర్చినాడు. he — the horses to గుర్రాలనుబండికివేసినాడు,కట్టినాడు. she — her hand to her cheek చెక్కిటచెయిపెట్టుకొన్నది. she — the child to bed but could not — it to sleep ఆబిడ్డనుపండపెట్టినదిగానినిద్రబుచ్చలేదు. he — the enemy to flight శత్రువులను తరమగొట్టినాడు. పలాయనమయ్యేటట్టు చేసినాడు. he — them to death వాండ్లనుచంపినాడు. I — it to you whether this is right యిదిన్యాయమోఅన్యాయమోనీవేచెప్పు. he — them to the sword వాండ్లనునరికినాడు. he — them to silence వాండ్లనునోరెత్తకుండాచేసినాడు,నోరుమూసుకొనేటట్టుచేసినాడు. these words — me to a stand యీమాటలకునాకుతొకటతోచక మౌనైపోతిని. when I — all these acts together వీటినంతాకూడాఆలోచించేటప్పటికి. he — up his sword కత్తినివరలోవేసినాడు. I could not — up with his conduct వాడినడకనాకుసరిపడదు. they — him up to do this దీన్నిచేసేటట్టువాడికిపుల్లలుపెట్టినారు, పురికొలిపినారు. he — the silk up in paper ఆపట్టుకుపైనకాకితమువేసికట్టినాడు. he — up daily prayers for their good వాండ్లక్షేమమునుగురించినిత్యమున్నుప్రార్థిస్తూవచ్చినాడు.they — this up to auction దీన్నివేలానికిపెట్టినారు. they — up a fox నక్కనులేపినారు. they — him upon his trial వాణ్నివిచారణకుతెచ్చిరి. he was much — to it for food అన్నానికిలేకమహాకష్టపడ్డాడు.

To Put, pŭt, *v. n.* నడుచుట, కదలుట. they — forward బయలుదేరిరి. the ship — forth or — out to sea ఆవాడ, లోతుసముద్రానికి పోయినది. the ship — back పోయినవాడమళ్లీతిరుగవచ్చినది. where did you — up? యెక్కడదిగినావు. I — up with your brother's యింటిఅన్నయింట్లో దిగితిని. the ship — into this port ఆవాడయీరేవుకువచ్చినది, యీరేవునుపట్టినది.

Put, put, *n. s.* a word of scorn, like fellow, or rascal, bumpkin.

Putative, *adj.* సంభావనీయమైన. the — father అనుకొన్నతండ్రి, యెంచుకొన్నతండ్రి, సహజముగాతండ్రియనవలసినవాడు.

Putchock, *n. s.* పచ్చాకు. See description in Glossary.

Putrefaction, pû-trĕ-fac'shon, *n. s.* కుళ్లిపోవడము, మురగడము.

To Putrefy, pū'trĕ-fȳ, *v. a.* కుళ్లబెట్టుట, మురగగొట్టుట.

To Putrefy, pū'trĕ-fȳ, *v. n.* మురుగుట, కుళ్లుట.

Putrescence, *n. s.* కుళ్లిపోవడము, మురిగిపోవడము.

Putrescent, pû-tres'cent, *adj.* కుళ్లే, మురిగే.

Putrid, pū'trid, *adj.* కుళ్లిన, మురిగిన.

Putty, put'ty, *n. s.* లప్పము, అద్దాలుబిగించేలప్పము.

To Puzzle, puz'zle, *v. a.* చీకాకుపరచుట, చిక్కులపెట్టుట, కలవరపెట్టుట, భ్రమపరచుట,యేమిటూతోచనియ్యకుండాచేసుట. why do you — yourself about it? అందునగురించియేలకలవరపడుతావు.

To Puzzle, puz'zle, *v. n.* చీకాకుపడుట,కలవరపడుట, భ్రమపడుట, తొకటతోచకయిటుఅటుతిరుగుట.

Puzzle, puz'zle, *n. s.* చీకాకు,చిక్కు,కలవరము,దిగ్భ్రమము. or riddle, విడికథ. to find out a — కథవిప్పుట. that poem is a perfect — to the learned ఆకావ్యమువిద్వాంసులకెల్లముగ్గొయ్య. what — is this? యిదియేమిచిక్కు. for an ox గుది, గుదిగోల. a — headed fellow కలవరపుమనిషి. — headedness కలవరము.

Puzzled, *adj.* చీకాకుపడ్డ, కలవరపడ్డ, దిగ్భ్రమపడ్డ. I was quite — at his letter వాడిజాబునుచూచినమీదటనాకుయేమిటూతోచకవుండినది.

Puzzling, *adj.* చీకాకైన,కలవరమైన,దిగ్భ్రమమైన.

Pyal, *n. s.* (Indian word for a bulk) తిన్నె.

Pygmy, pyg′my, *n. s.* మూడుజానలమనిషి,యిది శాస్త్రమందున చ్చేశబ్దము.

Pylorus, py-lō′rus, *n. s.* రొమ్ములోనుంచికడుపులోనికిదిగడానకైవుండేద్వారము.

Pyramid, pyr′a-mid, *n. s.* పిరేమిడ్డు, అనగాతిన్నె, చౌకకిరీటాకృతిగావుండేటిది, నాలుగుతట్లు చౌకముగావుండేకూచితిన్నె. a round ‿ గోపురాకారముగావుండేతిన్నె. the four sticks at each end of a కాశీకావిడి are arranged as a pyramid.—Mount Meru is described as an inverted pyramid.

Pyramidal, py-ram′i-dal, Pyramidical, pyr-a-mid′i-cal, *adj.* పిరేమిడ్డుఆకారముగావుండే, అనగాచౌకకిరీటాకారముగావుండే. a round ‿ hill గోపురాకార ఆకారముగావుండే కొండ.

Pyre, pȳre, *n. s.* funeral pile చితి, చితి.

Pyrites, py-rī′tēs, *n. s.* అగ్నిశిల; స్వర్ణమాక్షిక. This is the word in Dz.

Pyrotechnicks, *n. s.* బాణవిద్య.

Pyrrhic dance, *n. s.* తాండవము, గంతులు.

Pyrrhonism, pyr′rō-nism, *n. s.* Pyrrho అనేవాడి చేతకల్పించబడ్డనాస్తికమతము.

Pythagoras, *n. s.* బ్రాహ్మణమతానుసారియైనయొక ఋషి.

Pythagorean, *n. s.* పైతేగోరసుమతస్థుడు.

Pyx, pȳx, *n. s.* ఒకవిధమైనపాత్ర. See Pix. In a mint for money మూదిరినాణ్యమునుపుంచేడబ్బి. In a Romish Church ప్రసాదముపుంచేకంపుటము.

Q. Contraction of Queen, Question and Query రాణి, ప్రశ్న, యీమూడుశబ్దములకుసంగ్రహముగావ్రాసేసంకేతాక్షరము. q. d. (or Quod denotat) "which means" అందుకు అర్థమేమంటే, అనగా. q. e. d. or Quod erat demonstrandum "which remains to be proved" this was the thing asked ఇదన్న త్తరం దత్తం, ఏవంసమర్థితం. q. s. or Quantum sufficit కావలసినంత. q. v. or Quod vide దాన్నిచూడు, అనగా ఉదాహరించిన శబ్దమును చూడు అనేది. Sed qu or Sed quœre యిదివిచారించతగ్గది,యిదిఅనుమానము.

To Quack, qŭack, *v. n.* కూసుట, యిదిపొట్టిబాతులనుగురించినమాట. the ducks ‿ పొట్టిబాతులుఅరుస్తవి. to ‿ as a doctor కూరగాయవైద్యము చేసుట, బూటకపువైద్యముచేసుట.

Quack, qŭack, *n. s.* in medicine కూరగాయవైద్యుడు, బూటకపువైద్యుడు.

Quackery, qŭack′ĕr-y, *n. s.* కూరగాయవైద్యము, బూటకపువైద్యము, పితలాటకపువైద్యము.

Quadragesimal, quăd-ra-ges′ĕ-mal, *adj.* Lent అనేపుణ్యకాలసంబంధమైన.

Quadrangle, qŭăd′rang-gle, *n. s.* చౌకము. In a town or fort నడమచచ్చౌకముగావుండేబయలు. a ‿ in a Hindu house ముంగిలి.

Quadrangular, qŭăd-rang′gŭ-lar, *adj.* చచ్చౌకమైన, చతురశ్రమైన, చతుష్కోణములుగల.

Quadrant, qŭă′drant, *n. s.* నక్షత్రాలుచూచేయొకయంత్రము. part of a circle వర్తులములోనాలుగోభాగము.

To Quadrate, qŭâ′drāte, *v. n.* సరిపడుట, తగివుండుట. his conduct does not ‿ with the law వాడినడకచట్టానికి తగివుండలేదు, విరుద్ధముగావున్నది.

Quadratic, qŭă-drat′ic, *adj.* చతురశ్రసంబంధమైన, యిదిమహాగణితములోవచ్చేశబ్దము.

Quadrature, *n. s.* వర్తులముగావుండేదాన్ని చౌకముగాచేయడము, యిదిమహాగణితశబ్దము.

Quadrennial, qŭă-dren′ni-al, *adj.* నాలుగేండ్లకు ఒకసారివచ్చే.

Quadrilateral, *adj.* నాలుగుపక్కలుగల.

Quadriliteral, *adj.* having four syllables చాతుర్వర్ణ్యకమైన,నాలుగుఅక్షరములుగల.

Quadrille, kă-drille′, *n. s.* a dance ఒకవిధమైననాట్యము. at cards ఒకవిధమైనకాకితాలాట.

Quadrisyllable, *adj.* నాలుగు అక్షరములుగల. the word దశరథ is ‿ దశరథఅనేశబ్దమునాలుగుఅక్షరములుగలది.

Quadruped, qŭăd′rŭ-ped, *n. s.* చతుష్పాజ్జంతువు. "The history of ‿s is called సింహాదివర్గము.

Quadruple, qŭăd′rŭ-ple, *adj.* నాలుగింతలు.

Quære, qŭē′rē, *n. s.* ప్రశ్న.

To Quaff, qŭăff, *v. a.* తాగుట, యిదికావ్యశబ్దము.

Quag, *n. s.* See Quagmire.

Quaggy, *adj.* చిత్తడిగావుండే, చితచితలాడే.

Quagmire, qŭag'mīre, *n. s.* చిత్తడిగావుండేభూమి, చితచితలాడేభూమి.

Quail, qŭāl, *n. s.* పూరేడుపిట్ట, లావుకపిట్ట, తరిఘుపిట్ట, కోలంకిపిట్ట, గగ్గర, తక్కి, మీనవుల్లంకి, డాబపిట్ట. But పురిడిపిట్ట is the true word. See Snipe. the four clawed ~ గోమిడిపిట్ట. A ~-pipe యీతపిపచ్చేటట్టుగాపూదేపొకగొట్టము.

Quaint, qŭānt, *adj.* ముద్దైన, తమాషాగావుండే, వింతైన, చమత్కారమైన.

Quaintly, qŭānt'ly, *adv.* వింతగా, చమత్కారముగా. 'The New Testament is the best book, as Burkitt ~ remarks, that ever was written against Popery.'

Quaintness, *n. s.* ముద్దు, తమాషా, వింత, చోద్యము, చమత్కారము.

To Quake, qŭāke, *v. n.* వణుకుట, కంపించుట.

Quakers, *n. s.* క్వేకర్ వాండ్లు, అనగా సాధువులు, తరమేకాంతులు, వేదాంతులు, యిద్రిస్టీయమతములోపొకశాఖ.

Qualification, qŭăl-i-fi-cā'shon, *n. s.* or accomplishment యోగ్యత, సామర్థ్యము. he has every ~ for being a schoolmaster వాడువుపాధ్యాయుడుగా వుండడానికివానికి అన్ని యోగ్యతలువున్నవి. or abatement తక్కువ, కొరత, న్యూనత. he consented without any ~ అరమరలేకవొప్పినాడు. he consented but with one ~ వొప్పుకొన్నాడుగానివానికియింకావొకకొరతవున్నది.

Qualified, *adj.* యోగ్యమైన, అర్హమైన, తగిన. he is ~ for this business యీపనికివాడుతగినవాడుగావున్నాడు. or abated తక్కువైన, న్యూనమైన. he gave a ~ approbation అంగీకరించినాడుగాని వొక ఆక్షేపణచేసినాడు.

To Qualify, qŭăl'i-fy, *v. a.* యోగ్యతకలగచేసుట, అర్హతకలగచేసుట. his learning qualified him to be a teacher వానివిద్యచేతవాడువుపాధ్యాయుడుగావడానకు యోగ్యతకలిగినది. or to abate తక్కువచేసుట, న్యూనముచేసుట. he qualified his confession by saying that he had been beaten till he confessed వొప్పుకొనేవరకుకొట్టబడ్డాననివాడు అనడమువల్లవాడువొప్పుకొన్నదాన్నిదుర్బలపరచినాడు. he is very learned, but he is very proud; this is a qualifying circumstance వాడు నిండాచదివినవాడే అయితేబహుగర్వి, యిదేవొకతక్కువ. he has committed the fault, but he did it through necessity; this is a qualifying circumstance వాడు ఆతప్పుచేసినాడుఅయితేదాన్ని చేయవలసినఅగత్యమువచ్చిచేసినాడు, యిందులో యిదివొకగుణమువున్నది.

Qualitative, *adj.* peculiar, విశేషమయిన.

Quality, qŭăl'i-ty, *n. s.* గుణము, నాణెము, స్వభావము, యోగ్యత, ధర్మము. this fruit has a pernicious ~ యీపండులోవొకదుర్గుణమువున్నది. rice of a superior ~ శ్రేష్ఠమైనబియ్యము. of what ~ is the gold? ఆబంగారు యేనాణెముకలది. paper of an inferior ~ మట్టకాకితము, జబ్బుకాకితము. the ~ of fire is to burn నిప్పుకుకాలడము స్వభావము. he attended the king in the ~ of doctor వైద్యధర్మమునుబట్టి అతడురాజువద్దవుండినాడు. a man of ~ గొప్పవాడు, జమీందారుడు, రాజు, నవాబుమొదలైనవాండ్లు. they asked his name and ~ వానిపేరునున్ను పరువునున్ను అడిగిరి.

Qualm, qŭâm, *n. s.* of sickishness వికారము, వమనమయ్యేటట్టువికారముగావుండడము. of pregnancy వేవిళ్లు. of conscience పశ్చాత్తాపము, అనుతాపము.

Qualmish, qŭâm'ish, *adj.* వమనమువచ్చేటట్టువికారముగావుండే, వేవిళ్లుగావుండే. I feel quite ~ to-day యీవేళనాకువాంతివచ్చేటట్టువికారముగావున్నది.

Qualmishness, *n. s.* వికారము, వమనమువచ్చేటట్టువికారముగావుండడము, వేవిళ్లు.

Quantity, qŭăn'ti-ty, *n. s.* పరిమాణము, మొత్తము, మాత్రము. twice the ~ రెండింతలు, ద్విగుణము. a ~ of blood శానానెత్తురు. what ~ of cotton? యెంతమాత్రముదూది, యేపాటిదూది. the metals were in different quantities ఆలోహములమొక్క మొత్తము హెచ్చుతక్కువగావున్నది. a great ~ విస్తారము. a large ~ of salt విస్తారమువుప్పు. In this book there is a great ~ of Sanscrit యీగ్రంథములోసంస్కృతముమెండుగావున్నది. a certain ~ of water కొంచెమునీళ్లు. a small ~ కొంచెము. In poetry మాత్ర, అనగాఛందస్సులోలఘువు, గురువుపీటిలోవచ్చేమాత్ర. these two vowels are

of different quantities యీరెండు అచ్చులకున్ను మాత్రలు భేదముగా వున్నవి. these two vowels are of the same ~ యీరెండుఅచ్చులుసమమాత్రలుగావున్నవి. false quantities గణభంగము, మాత్రాభంగము.

Quantum, qŭăn′tum, *n. s.* ప్రమాణము, పరిమాణము. ~ sufficit కావలసినంత, తగుబాటి, తగుమాత్రము.

Quarantine, qŭăr-an-tēne′, *n. s.* విడిగావుండవలసినదినాలు,అనగాఅంటురోగముకలదోయేమోఅనే అనుమానముచేత కొత్తగావచ్చినవాండ్లనుకడగా వుంచబడ్డదినాలు. we remained here ten days in ~ అంటురోగముమాకువుండునసేశంకచేతపది దినములుయిక్కడకడగావుంచబడ్డాము.

Quarrel, qŭăr′rel, *n. s.* జగడము, పోట్లాట, ఘర్షణ, కలహము, వ్యాజ్యము,వివాదము. whispering breeds ~s గుసగుసలచేతజగడాలుపెరుగుతవి.

To Quarrel, qŭăr′rel, *v. n.* జగడమాడుట, పోట్లాడుట, వివాదపడుట, కలహపడుట. or to find fault తప్పులుపట్టుట, ఆక్షేపించుట. or to disagree గిట్టకవుండుట, విరోధించుట.

Quarrelsome, qŭăr′rel-sum, *adj.* జగడగంటియైన, కలహగంటియైన, పోట్లాడే. a ~ fellow జగడాలమారి.

Quarry, qŭăr′ry, *n. s.* కత్తెరరాళ్లుతవ్వేయెత్తిగని, నల్లరాళ్లగని. game attacked by a hawk డేగపారేవేట, అనగాడేగకులోనుకైనజంతువు.

To Quarry, qŭăr′ry, *v. a.* గనిలోకత్తెరరాళ్లుతవ్వియెత్తుట. quarried stone కత్తెరరాయి, నల్లరాయి.

Quart, qŭârt, *n. s.* కాలుగాలము. a ~ bottle నిండుబుడ్డి. a pint bottle అరబుడ్డి.

Quartan, quâr′tan, *n. s.* ague చాతుర్థికజ్వరము.

Quarter, qŭâr′tĕr, *n. s.* a fourth part నాలుగోభాగము, కాలు, పాతిక, పాదము. a ~ of a rupee కాలురూపాయి, పావులా. of a year మూడునెలలు. three ~s ముక్కాలు, ముప్పాతిక. half a ~ రెండణాలు. a fore ~ of mutton ముందరిజబ్బ. a hind ~ of mutton తొడ. a ~ of a year ఋతువు,మూడునెలలు. once a ~ మూడేసినెలలకువొకతూర్యాయము. In the summer ~ గ్రీష్మఋతువులో. a Lac and a ~ (125000) సపాదలక్ష. or region దిక్కు. In the southern ~ దక్షిణదిక్కున. In these ~s యిక్కడ, యీప్రాంతములో. In all ~s సర్వత్ర. the ~ of a ship వాడయొక్కకొనకటిమూలలు, పిరుదులు. the four ~s of the earth నాలుగుఖండములు, అనగా Europe, Asia, Africa and America. A station for soldiers స్థలము, జాగా, విడిది. he appointed this soldier ~s in my house యీసిపాయికినాయింట్లోస్థలమునియమించినాడు. he came to my ~s నాబసకువచ్చినాడు, యిదిదండుభాగ. head ~s సేనాధిపతియొక్కమొకాము. the head ~s returned to Madras సేనాధిపతిమళ్లీపట్నానికివచ్చిచేరెను. a division of a town పేట, ప్రదేశము. the army went into winter ~s ఆదండుచలికాలానికివొకచోటపోయిదిగినది. he took up his ~s in my house మాయింట్లోదిగినాడు. they lived at free ~s in my house మాయింట్లో జోరావరిగావచ్చికూర్చున్నారు. he gave them ~ వాండ్లకుస్థలముయిచ్చినాడు. In this battle they gave no ~ యీయుద్ధములోచిక్కినవాణ్నిచంపినారుగాని ప్రాణముతోపట్టుకోలేదు. to give ~ మన్నించుట. to cry for ~ చంపవద్దనిమొరపెట్టుట. Quarter quarter!! మన్నించు,మన్నించు. to offer ~ మన్నిస్తాననుట. they were at close ~s with the enemy శత్రుసేనకున్నువాండ్లకున్నుచెయిచెయికలిసినది. a measure of eight bushels మెనిమిదితూములు. at dice quatre చౌ. quatre-ace చౌవంచ. in heraldry చిహ్నము. ~-deck వాడవెనకటితట్టుయొక్కపైదళము. ~ gallery వాడయొక్కపిరుదులు.

To Quarter, qŭâr′tĕr, *v. a.* నాలుగుభాగములుగాచేసుట, నాలుగుపాళ్లుగాచేసుట, చోటిచ్చుట,వుంచుట. he ~ed his troops here తనదండునుయిక్కడపెట్టినాడు. in heraldry ధరించుట. he ~ed a lion in his coat of arms అతనిదిసింహముద్ర. the chief of Vencataghery ~s a dagger in his coat of arms వెంకటగిరివారిదికటారిముద్ర.

Quarter-Day, *n. s.* మాసత్రయాంత్యదివసము, పన్నువాండ్లువచ్చేదినము, మూడునెలలకువొకమాటుకన్నువాండ్లువస్తారని సంసారులుతకతకలాడేదినము.

Quarterly, qŭâr′tĕr-ly, *adj.* సంవత్సరానికినాలుగుమాట్లుసంభవించే, మూడునెలలకువొకసారివచ్చే. ~ payments సంవత్సరానికినాలుగువాయిదాలుగాయిచ్చేచెల్లు.

Quartermaster, qŭâr′tĕr-măs-tĕr, *n. s.* దండులో ఒకఅధికారి, వాడలో ఒకపనివాడు.

Quartern, qŭâr′tern, *n. s.* పరకబుడ్డి, అనగా Pint లో నాలుగో భాగము.

Quarterstaff, qŭâr′tĕr-stăff, *n. s.* బాణా, దుడ్డుకర్ర.

Quartile, qŭâr′tile, *n. s.* (in astronomy) చతుర్గ్రహమాలికాయోగము, అనగా మూడు గ్రహములు మూడు దిక్కులలో వుండగా నాలుగో దిక్కున నాలుగో గ్రహము వుదయించడము.

Quarto, qŭâr′tô, *n. s.* ఒకవిధమైన పెద్దపుస్తకము, ఒక కాకితమును నాలుగుగా మడిచి చేసిన పుస్తకము.

Quartz, *n. s.* ఒకవిధమైన రాయి.

To Quash, qŭăsh, *v. a.* తోసివేసుట, కొట్టివేసుట. the judge ~ed the suit న్యాయాధిపతి ఆ వ్యాజ్యమును తోసివేసినాడు. he ~ed the objection ఆ యాక్షేపణను కొట్టివేసినాడు.

Quash, qŭăsh, *n. s.* కరుబూజాపండు.

Quassia, *n. s.* తెగడవంటి ఒకవిధమైన చేదిమూలిక.

Quatrain, qŭâ′trin, *n. s.* నాలుగు పాదములుగల పద్యము, శ్లోకము.

Quatre-feville, *n. s.* ✧ స్వస్తికాకారము, చతుర్దళపుష్పాకారము.

Quaver, qŭā′vĕr, *n. s.* in music కంపితస్వనము, స్వరకంపనము, వణుకుపలుకు.

To Quaver, qŭā′vĕr, *v. n.* కంపితస్వనము చేసుట, వణుకుగా పలుకుట.

Quay, kē, *n. s.* ఘట్టము, రేవు, సరుకుదించడానకై రాళ్లతో కట్టిన రేవు.

Quean, qŭēn, *n. s.* చెడ్డముండ, లంజముండ.

Queasiness, *n. s.* గుంజ్రింపు, ప్రోకర.

Queasy, qŭē′sy, *adj.* గుంజ్రించే, వాంతివచ్చేటట్టువికారముగావుండే.

Queen, qŭēn, *n. s.* రాణి, పట్టపుదేవి, దొరసాని. I saw the king but not the ~ రాజును చూస్తినిగాని రాణిగారిని చూడలేదు. at chess మంత్రి. the ~ white ant తల్లిచెద. she is the ~ of her sex ఆదిస్త్రీతిలకము.

Queenly, *adj.* అతిఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన.

Queen's metal, *n. s.* ఒకవిధమైనలోహము, వెండివలెవుండేటట్టు బనాయించిన స్వల్పవెలగల ఒకలోహము.

Queer, qŭēr, *adj.* వింతైన, విపరీతమైన, వికారమైన, అద్భుతమైన.

Queerly, qŭēr′ly, *adv.* వింతగా, విపరీతముగా, వికారముగా, అద్భుతముగా.

Queerness, *n. s.* వింత, విపరీతము, వికారము, అద్భుతము.

To Quell, qŭell, *v. a.* అణచుట, హతమణచుట.

Quelled, *adj.* అణచబడ్డ, హతమణచబడ్డ.

Queller, *n. s.* అణచేవాడు, హతమణచేవాడు. ~ of death మృత్యుంజయుడు.

To Quench, qŭensh, *v. a.* ఆర్పుట, చల్లార్పుట, అణచుట, శాంతిచేసుట. to ~ the thirst దాహమును అణచుట.

Quenchable, *adj.* ఆర్పతగ్గ, అణచతగ్గ.

Quenchless, qŭensh′less, *adj.* ఆరని, తీరని, అణగని.

Querimonious, *adj.* యేడ్చే.

Querist, qŭē′rist, *n. s.* ప్రశ్నచేసేవాడు, అడిగేవాడు.

In Querpo, qŭer′pô, *adv.* పైబట్టలేక.

Querulous, qŭer′ú-lus, *adj.* పూరికె యేడ్చే, యేడుపే గతిగావుండే.

Querulousness, *n. s.* యేవేళాయేడ్చేస్వభావము.

Query, qŭē′ry, *n. s.* ప్రశ్న. ~ is this true యిది నిజమో కాదో అనుమానముగావున్నది.

To Query, qŭē′ry, *v. n.* సందేహించుట, అనుమానించుట.

Quest, qŭest, *n. s.* వెతకడము. in ~ of food ఆహారము కావలెనని. I was then in ~ of him అప్పట్లో వాణ్ని వెతుకుతూవుంటిని.

Question, qŭest′yon, *n. s.* ప్రశ్న. on this ~ యిందునగురించి. or doubt సందేహము, అనుమానము. It is a ~ whether this is right యిది న్యాయమో కాదో అనుమానముగావున్నది. I make no ~ of that అందునగురించి నాకు సందేహము లేదు, అనుమానము లేదు. Theme, topic, ప్రస్తాపించబడ్డ విషయము, ఒకడు యెత్తిమాట్లాడే లేక వ్రాసే విషయము, సంగతి. the great ~ is, did you pay the money? ముఖ్యముగా నేనడిగేదియేమంటే నీవు ఆ రూకలు చెల్లిస్తివా. that is not the ~ అది ముఖ్యము కాదు. I leave this out of the ~ ఆ ప్రశంస నాకు అక్కర లేదు. religion is out of the ~ (Wesley) యిది మతమునుగురించినది కాదు. putting this out of the ~ దాన్ని విడిచిపెట్టి, దాన్ని మానుకొని. this is out of the ~ యిది అసంభావితము, వట్టిది. their returning is out of the ~ వాండ్లు తిరిగిరా

పదముయొక్క డిబ్బి,యొక్క డిమాట. or dispute వివాదము. they raised a ⌣ about it అందునగురించిపొక ఆక్షేపణచేసినారు. the matter in ⌣ ఆసంగతి, ఆప్రమేయము, ప్రస్తుతవిషయము. the house in ⌣ ఆయిల్లు. at the time in ⌣ అప్పట్లో, తత్కాలమునందు. the man in ⌣ ఆమనిషి. beyond all ⌣ నిస్సందేహముగా. to beg the ⌣ సందేహాస్పదమైనదాన్ని నిశ్చయముగాపెట్టుకొని అన్యాయముగామాట్లాడుట. he has examined this ⌣ అతను యీప్రమేయమునువిచారించినాడు, యీసంగతినివిచారించినాడు. examination by torture చిత్రహింసచేసివిచారించడము. they put him to the ⌣ to make him confess this దీన్నిచెప్పుకొమ్మనివాణ్నిచిత్రహింసచేసినారు.

To Question, qŭest′yon, *v. n.* విచారించుట, ప్రశ్నచేసుట, పృచ్ఛచేసుట. he who ⌣s much will learn much యెవడు నిండావిచారిస్తాడో వాడు అంతనిండానేర్చుకొంటాడు.

To Question, qŭest′yon, *v. a.* అడుగుట, ప్రశ్నచేసుట. to doubt అనుమానించుట, సందేహించుట. I ⌣ the truth of this యిదినిజమనినాకుతోచలేదు. I ⌣ his honesty వాడిపెద్దమనిషితనము నుగురించినాకుఅనుమానముగావున్నది. I ⌣ this యిదినాకుఅనుమానము.

Questionable, qŭest′yon-able, *adj.* సందేహాస్పదమైన, సందిగ్ధమైన. this is a very ⌣ step యిది పెద్దయత్నము, యిటోఅటోఅనినిండాఅనుమానాస్పదమైనప్రయత్నము.

Questionless, qŭest′yon-less, *adv.* నిస్సందేహముగా, నిస్సంశయముగా.

Queue, *n. s.* or Cue, or Pig-tail జుట్టు.

Qui vive, (in French) యెవరువస్తారు. the town is on the ⌣ for the governor ఆవూరిలోగవనరు వస్తాడువస్తాడనియెదురుచూస్తూవున్నది.

To Quibble, qŭib′ble, *v. n.* ద్వ్యర్థిగాచెప్పుట, శ్లేషగాచెప్పుట, సందిగ్ధముగాచెప్పుట, ఆకునపాకున అంటకుండాచెప్పుట.

Quibble, qŭib′ble, *n. s.* ద్వ్యర్థి, శ్లేష, సందిగ్ధముగాచెప్పినమాట. or mean trick కుయుక్తి, పట్టిచమత్కారము.

Quick, qŭick, *adj.* living జీవవత్తైన. he is very ⌣ వాడుమంచిచురుకుమనిషి. as ⌣ as thought తెప్పున, దబ్బున. a ⌣ writer వడిగావ్రాసేవాడు. he made a ⌣ return మళ్లీచురుకుగావచ్చినాడు. or swift శీఘ్రమైన, త్వరితమైన, చురుకుగల. the ⌣ and the dead జీవించివుండేవాండ్లున్ను చచ్చినవాండ్లున్ను. she was ⌣ with child దానికిగర్భమునిజమైనది. ⌣ time in music ద్రుతము.

Quick, qŭick, *adv.* చురుకుగా, వేగముగా, వడిగా, తెప్పున.

Quick, qŭick, *n. s.* of the nail చిగురు. this touched him to the ⌣ యిదివాడిమనసుకుతగిలినది, నాటినది.

To Quicken, qŭickn, *v. a.* త్వరచేసుట, తీవ్రించుట.

To Quicken, qŭickn, *v. n.* గర్భములోపిండమున కుప్రాణమువచ్చుట.

Quicklime, qŭick′līme, *n. s.* కాలిఆరనిసున్నము, కాల్చనిసున్నము, విరియబోయనిసున్నము.

Quickly, qŭick′ly, *adv.* త్వరగా, వడిగా, చురుకుగా, తెప్పున, దబ్బున.

Quickness, qŭick′ness, *n. s.* త్వర, వడి, వేగము, చురుకు, తీక్ష్ణత.

Quicksand, qŭick′sand, *n. s.* దొంగయిసుక.

A Quickset hedge, *n. s.* వెలుగుగాపెరిగేచెట్లు, పచ్చవెలుగు.

Quicksighted, qŭick-sīt′ed, *adj.* తీక్ష్ణదృష్టిగల.

Quicksightedness, *n. s.* తీక్ష్ణదృష్టి, వివేకము.

Quicksilver, qŭick′sil-vĕr, *n. s.* పాదరసము.

Quicksilvered, *adj.* రసమువేసిన. a looking glass is ⌣ చూచుకొనే అద్దము రసమువేయబడివుంటున్నది.

Quickwitted, *adj.* కుశాగ్రబుద్ధియైన, తీక్ష్ణబుద్ధిగల.

A Quid of tobacco, *n. s.* పుక్కిటపెట్టుకొన్నపొగాకు. a quid of betel-nut తమ్మ,వక్కాకుతమ్మ. Quid pro quo ప్రతి, చెల్లు, ఫలము.

Quiddity, qŭid′di-ty, *n. s.* తత్త్వము, పట్టిపేకులాటగావుండేమాత్త్వము. a trifling nicety అనర్థకవివేచన. See Entity.

Quidnunc, *n. s.* వూరికెవిశేషములుఅడిగేవెర్రివాడు, వూరికెసమాచారములుఅడిగే పనికిమాలినవాడు.

Quiescence, qŭī-es′cence, *n. s.* శాంతము, నివృత్తి, వూరికెవుండడము. he remained in a state of ⌣ వూరికెవుండినాడు.

Quiescent, qŭĭ-es'cent, *adj.* ఊరికె వుండే, శాంతమైన, నిశ్చేష్టితముగా వుండే, అణిగివుండే.

Quiet, qŭĭ'et, *adj.* ఊరికె వుండే, నిశ్చేష్టితముగా వుండే, అణిగివుండే, సాధువైన. she is a ~ woman but very idle అదిదుష్టురాలు కాదుగాని బహు సోమారి. a ~ cow సాధువైన ఆవు. I kept ~ till he came close to me వాడు నా దగ్గిరికి వచ్చేదాకా ఊరికె వుంటిని. cannot you keep ~? ఊరికె వుండలేవా. not savage or mischievous శాంతమైన. a ~ horse or dog సాధువైన గుర్రము, లేక, కుక్క. be ~ ఊరికె వుండు. a ~ house సందడిలేని యిల్లు, నిశ్శబ్దముగా వుండే యిల్లు. when the wind blows the water will not stay ~ గాలికొట్టేటప్పుడు నీళ్లు కదలక వుండదు, చలించక వుండదు. If you strike the horse he will not stay ~ గుర్రాన్ని కొట్టితే ఊరికె వుండదు.

Quiet, qŭĭ'et, *n. s.* నెమ్మది, నిమ్మళము, అమరిక, సుఖము. they enjoy now great ~ వాండ్లు యిప్పుడు క్షేమముగా వున్నారు.

To Quiet, qŭĭ'et, *v. a.* శాంతపరచుట, క్షేమముగా వుంచుట. I ~ed his apprehensions వాడి భయాన్ని శాంతపరచినాను.

Quietism, *n. s.* మౌనవృత్తి, శాంతవృత్తి, యిదిము ఖ్యముగా వొక మతనామము.

Quietist, *n. s.* మౌనవ్రతస్థుడు, శాంతిపరుడు, Quietism అనే మతమును అవలంబించినవాడు.

Quietly, qŭĭ'et-ly, *adv.* ఊరికె, నిమ్మళముగా, అమరికగా, స్థిమితముగా.

Quietness, *n. s.* నెమ్మది, నిమ్మళము, అమరిక, నిశ్శబ్దత, సుఖము.

Quietude, qŭĭ'ĕ-tūde, *n. s.* విశ్రమము, శాంతి.

Quietus, qŭĭ-ē'tus, *n. s.* an answer that silences నోరెత్తనియ్యకుండా చెప్పే సమాధానము. I gave him his ~ వాడు మళ్లీ నోరెత్తనియ్యకుండా సమాధానము చెప్పినాను.

Quill, qŭill, *n. s.* పెద్దయీకె. he took the ~ and made a pen ఈకెను చెక్కి పేనా చేసుకొన్నాడు. he drove the ~ all day దినమంతా వ్రాసినాడు. a ~ driver వ్రాసేవాడు. of a porcupine ముళ్లు, అనగా ముండ్లపంది యొక్క ముళ్లు. used by a weaver కండెపుల్ల.

Quilt, qŭilt, *n. s.* జమిలిదుప్పటి, నడమ పత్తిపెట్టి కుట్టిన గుడ్డ. a patchwork ~ బొంత.

Quince, qŭince, *n. s.* వొక వృక్షవిశేషము, దానిపండు. Quince seed (a drug) బెదానా. corrupted from Bihi-dānā.

Quinine, *n. s.* జారక్షపట్టయొక్క సత్తు, అనగా వేపచెట్టువంటి వొక చెట్టుపట్టయొక్క సత్తు, యిది జ్వరానికి యిచ్చే యింగ్లీషు మందు.

Quinquagesima, *n. s.* వొక పండుగవిశేషము.

Quinquennial, qŭin-qŭenn'yal, *adj.* అయిదేండ్లకు వొకసారి వచ్చే.

Quinsy, qŭin'sy, *n. s.* కంఠరోగవిశేషము, గొంతులో కలుగుండుగా పూచి విడవనియ్యకుండా నొక్కిపెట్టే రోగము.

Quintal, qŭin-tal, *n. s.* నూరు వీసెలున్న మొత్తు, యిది యింగ్లీషు శబ్దము కాదు.

Quintessence, qŭin'tes-sence, *n. s.* సారాంశము, సత్తు, శ్రేష్ఠమైనది. she is the ~ of beauty అది సౌందర్యతిలకము. this book is the ~ of many volumes యిది నానాగ్రంథసారాంశము.

Quintuple, qŭin'tŭ-ple, *adj.* అయిదింతలైన.

Quip, qŭip, *n. s.* పరిహాసము, యెగతాళి.

Quire, qŭire, *n. s.* వొకదస్తా కాకితములు, యిరువైనాలుగు కాకితములు. of music మేళము, సంగీతము.

Quirister, qŭir'is-tĕr, *n. s.* మేళగాడు, గాయకుడు.

Quirk, qŭerk, *n. s.* వ్యర్థమైనవాక్యము.

To Quit, qŭit, *v. a.* విడుచుట, విడిచిపెట్టుట, నివృత్తిచేసుకొనుట. before he quitted the place వాడు ఆస్థలమును విడిచిపోకమునుపు. I could not get ~ of him నేను వాణ్ని నివారణము చేసుకోలేను. he got ~ of those debts ఆ ఋణములు విముక్తి చేసుకొన్నాడు.

Quite, qŭite, *adv.* బొత్తిగా, శుద్ధముగా, పరిష్కారముగా, తీరా. this is not ~ correct అది అంత సరికాదు. he is ~ a boy వాడు కేవలము పిల్లకాయ. this is ~ black యిది వట్టినలుపు. this snake is not ~ dead యీ పాము పరిష్కారముగా చావలేదు. this book is ~ new యీ పుస్తకము కేవలము కొత్తది. I am ~ tired నేను నిండా అలిసినాను. I did not ~ like it అది నాకు అంతగా నిష్టములేదు.

Quitrent, qŭit'rent, *n. s.* స్వామిభోగము, సేలవరి.

Quits, qŭits, *interj.* సరి, తంటాతీరినది. you pay me ten rupees and then we will cry ~ నీవు

నాకువిధిరూపాయలు యిస్తినంటేయికనీకునాకు ఋణముయొక్కతగాదాలేదనుకొందాము.

Quittance, qŭit′tance, *n. s.* చెల్లుచీటి.

Quitted, *adj.* విడిచిన, విడవబడ్డ, త్యజించిన.

Quitterbone, *n. s.* గుర్రముయొక్క అరికాలిలోలేచే వొకవిధమైనపుండు.

Quiver, qŭiv′ĕr, *n. s.* అంబులపొద, తూణీరము.

To Quiver, qŭiv′ĕr, *v. n.* వణుకుట, కంపించుట.

Quivering, *adj.* వణికే, కంపించే.

Quixote, *n. s.* ఒకశూరునిపేరు, పుణ్యానికి పాటుబడుతానని లేనిపోనిపనులనుతలమీద వేసుకొని అల్లాడేవాడు.

Quixotic, *adj.* పైనచెప్పినతీరుగా పాటుపడే. See the preceding word.

Quiz, *n. s.* an oddity వికారమైనమనిషి, వింతమనిషి, చోద్యమైనమనిషి. a wit చోద్యగాడు, ఎకసక్యాలమారి.

To Quiz, *v. a.* కుచోద్యములు చేసుట, యెకసక్కెము చేసుట, యెగతాళిపట్టించుట. I do not believe him, he is quizzing us అతడుమమ్మునయెగతాళిపట్టిస్తాడుఅతణ్ణినమ్మను. a quizzing glass వొంటికంటితో చూచే అద్దపుబిళ్ల.

Quizzical, *adj.* వికారమైన, వింతైన, కుచోద్యమైన. See Quiz.

Quizzing, *n. s.* వికారము, వింత, కుచోద్యము, ఎకసక్కెము.

Quodlibet, qŭod′li-bet, *n. s.* చమత్కారము.

Quoif, qŭôif, *n. s.* See Coif.

Quoiffure, qŭôif′fūre, *n. s.* See Coiffure.

Quoit, qŭôit, *n. s.* చక్రము, వలయము, అనగాజాతివాండ్లుఆట్లాటలోదూరముగా వొక మేకు కొట్టి దాంట్లోపడేటట్టువిసిరివేసేయినుపవలయము.

Quondam, qŭon′dam, *adj.* యిదివరకుపుండిన, యిప్పుడులేని.

Quorum, qŭō′rum, *n. s.* వ్యవహారమునుగడపడానకుచాలునన్ను న్యాయాధిపతుల సంఖ్య. In this council two members form a ~ యీఆలోచనసభలో యిద్దరున్యాయాధిపతులుపుంటే వ్యవహారముగడపవచ్చును, అనగా యీసభలో చేరినవాండ్లుఅయిదారుమందివున్నప్పటికిన్ని యిద్దరుగాపుండితీర్చినా ఆవ్యవహారముకాయమనిభావము. In a jury less than twelve would not form a ~ జూరీఅనేసభలో పన్నెండుమందికితక్కువపడితేవ్యవహారమును తీర్చడానకు చాలిననా్యాయాధిపతుల సంఖ్యకానేరదు, అనగా పన్నెండుమందికి తక్కువగాపుండితీరిస్తేఆ తీర్పుకాయముకాదనిభావము.

Quota, qŭō′ta, *n. s.* భాగము, అంశము, పాలు. he contributed his ~ towards the sum wanted కావలసివచ్చియుండేమొత్తములో తానుయివ్వవలసినభాగమునుయిచ్చినాడు.

Quotation, qŭō-tā′shon, *n. s.* ఉదాహరణ, వుదాహరించినవాక్యము. In mercantile phrase ధర, వెల. literally ప్రస్తుతపువెల.

To Quote, qŭōte, *v. a.* ఉదాహరించుట. In mercantile phrase ధరచెప్పుట, వెలచెప్పుట.

Quoth, qŭōth, *v. imperfect.* అబ్రవీత్, అన్నాడు. ~ Menu ఇతిమనుః.

Quotha, అట, అంట, యిదిప్రాచీనశబ్దము, యిప్పట్లో వాడుకలేదు.

Quotidian, qŭō-tid′yan, *adj.* ప్రతిదినముసంభవించే.

Quotidian, qŭō-tid′yan, *n. s.* ప్రతిదినము తగిలేజ్వరము.

Quotient, qŭō′shent, *n. s.* లబ్ధము.

R. రేఫ, రకారము.

Rabbet, rab′bet, *n. s.* నడమకునులుతగిలించిపలకతోపలకనుజోడించడము.

To Rabbet, rab′bet, *v. a.* జోడించుట, చేర్చుట, కూర్చుట, అనగానడమకునులుతగిలించిపలకతోపలకనుజోడించుట.

Rabbi, rab′bī *or* rab′bi, *or* Rabbin, rab′bin, *n. s.* యూదియావాండ్లగురువు.

Rabbinical, rab-bin′i-cal, *adj.* యూదియాగురుసంబంధమైన.

Rabbit, rab′bit, *n. s.* సీమకుందేలు. a welsh ~ వుప్పు, మిరియము, వేసికాల్చిన జున్నుగడ్డతునక, properly spelt ‘ Rare bit.’

Rabbit weed, *n. s.* బాలబంద.

Rabble, rab′ble, *n. s.* అల్లరిమూక, నీచజనము.

Rabid, rab′id, *adj.* వెర్రి, పిచ్చిపట్టిన, చిరచిరలాడే.

Rabidness, *n. s.* వెర్రి, చిరచిరలాడడము. I saw the ~ of his temper వాడుమండిపడడమునుకనుక్కొన్నాను.

Race, rāce, *n. s.* (Lineage or family) వంశము, సంతతి. or sons సంతానము. to him and all his race వాడికిన్నివాడిబిడ్డలకున్ను. the human ~ or people మనుష్యులు. the kings of the solar ~ సూర్యవంశపురాజులు. those of the royal ~ రా

జవంశస్థులు, రాజకులస్థులు. A man of illustrious ~ కులీనుడు, శ్రేష్ఠకులప్రసూతుడు. a ~ of beggars బిచ్చగాండ్లగుంపు, బికారిగుంపు. or running match పందెము. a horse ~ గుర్రపుపందెము. boat ~ పడవలపందెము. foot ~ పందెమువేసుకొనిపరుగెత్తడము. they ran a ~ పందెమువేసుకొని పరుగెత్తినారు. a ~ horse పందెపు గుర్రము. progress or course గతి. the ~ of life ఆయుష్ప్రమము. he finished his ~ వానిఆయుస్సుతీరినది. the sea was running at a great ~ సముద్రము మహావడిగా పారుతూవుండెను. (See Johnson No. 8, 9.) A ~ of ginger అల్లపుకొమ్ము, సొంటికొమ్ము.

To Race, râce, *v. n.* పందెమువేసుకొనిపరుగెత్తుట.

To Race, râce, *v. a.* పందెములోపరుగెత్తించుట. they ~d their horses పందెమువేసుకొనిగుర్రములనుపరుగెత్తించినారు. he ~d his boat against mine వాడిపడవనునాపడవతోపందెమునకు విడిచినాడు.

Racer, *n. s.* పందెపుగుర్రము. horse ~ గుర్రములనుపందెమునకువిడిచేవాడు.

Raciness, râ′ci-ness, *n. s.* మంచిరుచి, మాధుర్యము.

Rack, rack, *n. s.* an engine of torture చేతులుకాళ్లుతాడులునలిపి చిత్రహింసచేయడమునకైవుండేఆయుధము. while he was on the ~ of doubt ఒకటితోచకతల్లడిల్లుతూవుండగా. her thoughts were on the ~ about this అందునుగురించిఆమె తల్లడిల్లుతూవుండెను. Rack, meaning clouds driven by the wind గాలికికొట్టుకొనిపొయ్యేమేఘము. A ~ for hay or straw గాడి,తొట్టి. a bottle ~ పట్టిబుడ్లుబోర్లించేచట్టము. ~ (or arrack) a spirit కల్లు, సారాయి.

To Rack, rack, *v. a.* వేదనపెట్టుట,వేధించుట,చిత్రహింసచేసుట. they ~ed him till he confessed ఒప్పుకొనేదాకావాణ్ని చిత్రహింసచేసినారు. to strain off వడియకట్టుట. they ~ed the wine సారాయినితేరనిచ్చివంచుకొన్నారు. he ~ed his invention for an excuse ఏసాకు చెప్పుదామనిశ్రమపడ్డాడు. they ~ed his estate వాడిఆస్తిగావుండేభూమిమీదదండగలుపెట్టి ఆయాస్తినిపాడుచేసినారు. to ~ rent అధికముగాపన్నుకట్టుట.

Racket, rack′et, *n. s.* a noise చప్పుడు,రంతు,కల్లంతు, కూతలు, రచ్చ. what a ~ the carpenters make! అబ్బాయీవడ్లవాండ్లుచేసేచప్పుడుతలవేదనగావున్నది! do not make such a terrible ~ దడబిడలుచేయక, రచ్చచేయక. what a ~ the children are making! అబ్బాఆపిల్లకాయలుయేమిరచ్చచేస్తారు. Instrument for playing at ball చెండుతట్టేకర్ర, యీఆటను fives అనిఅంటారు.

To Racket, rack′et, *v. a.* కల్లంతుచేసుట, రచ్చచేసుట, అరుచుట, పెండడిచేసుట.

Racking, *adj.* వేదనపెట్టే. a ~ pain శూలనొప్పి,గిజగిజలాడించేనొప్పి. a ~ head-ache పెద్దతలనొప్పి.

Rack-rent, rack′rent, *n. s.* దండుగ, అధికముగా కొట్టితీసేపన్ను.

Racoon, *n. s.* నక్కవంటియొకజంతువు, ఒకవిధమైన అడివిజంతువు.

Racy, râ′cy, *adj.* నిండారుచిగావుండే, మాధుర్యమైన, కొంచెముపులుసుకొంచెముఒగరుగావుండే.

Raddle, *n. s.* a fascine కట్టెలమోపు.

Radiance, râd′yance, Radiancy, *n. s.* ప్రకాశము, జ్యోతి, కాంతి, ప్రభ.

Radiant, râd′yant, *adj.* ప్రకాశమైన. a face ~ with smiles నవ్వుతోవెలిగెడిమోము. a face ~ with delight ఆనందోద్భాసితముఖము.

To Radiate, râd′yâte, *v. n.* సూర్యకిరణములవలె నల్దిక్కులవ్యాపించుట, వెలుగుట, ప్రకాశించుట. radiating heat నల్దిక్కులవ్యాపించేకాక. radiated నక్షత్రాకారముగల.

Radiation, *n. s.* వ్యాపించడము, ప్రసరించడము, సూర్యకిరణములవలెనల్దిక్కులవ్యాపించడము.

Radical, rad′i-cal, *adj.* ఆదిమ,మూల. this effected a ~ cure తుత్రమరస్వస్థమైనది. this is a ~ evil యిదిజన్మసిద్ధమైనదుర్గుణము. ~ reform నూతనసృష్టి, మునుపటిదంతాకొట్టివేసినూతనముగాచేసినయేర్పాటు. they made a ~ reform in the regiment ఆదండులోమునుపువుండినదంతాశుద్ధముగాతోసివేసికొత్తయేర్పాటుచేసినారు. ~ change పునఃసృష్టి. A ~, that is, "a visionary defendant of thorough equality" (Sir W. Scott,) ఒకదేశపుదమరిఒకడుతక్కువఅనేదేమిసర్వత్రసమమే ననేవాడు,దొరతనములోవుండినమర్యాదలనుతోసివేసికొత్తక్రమమునుపెట్టేవాడు. Sanscrit ~s సంస్కృతధాతుమూల. Hebrew or Arabic ~s ఆభాషలలోకొన్ని అక్షరములకుయీపేరుకలదు.

Radically, rad'i-cal-ly, *adv.* సమూలముగా, బొత్తిగా, కుల్లమర. ~ bad సర్వభ్రష్టమైనరీతిని.

Radish, rad'ish, *n. s.* ముల్లంగిగడ్డ, మూలకము. the horse ~ tree మునగచెట్టు, కత్తితోచివ్వినదీనిపచ్చి వేరుపొడి యింగిలిషువారు ఒకవ్యంజనముగా తింటారు.

Radius, rād'yus, *n. s.* (plural radii) a ray సూర్యకిరణముచంద్రకిరణము మొదలయినవి, కిరణముఆ నగా కైవారము యొక్క నాభినుంచిబండి ఆకులవలె నల్దిక్కుల కైవారముయొక్క అంచుకుపారేటిది. the radii of a wheel బండిచక్రముయొక్క ఆకులు. the radii of a circle కైవారములో ఆకులరీతిగాన డమనుంచి అంచుకుపారేగీతలు.

Radix, *n. s.* ధాతువు. what is the ~ of this word? యీశబ్దానికిధాతువుయేమి.

Raff, *n. s.* (Rascal) పోకిరి, లుచ్ఛా.

Raffle, raf'fle, *n. s.* ఒకవిధమైనలాటరిఆట, చీట్లు గానిపాచికలుగానివేసి ఆడుతారు. A sad ~d letter: i. e. a confused or scribbled letter చెడచిత్తుగావుండేజాబు.

Raft, rāft, *n. s.* కట్టుమాను, తెప్ప.

Rafter, rāf'tĕr, *n. s.* యింటికప్పుకువేసేవాసము, దూలి, తెరంబి.

Rag, rag, *n. s.* పేలిక, చింపిగుడ్డ. ~s చీరికలు, చింపిగుడ్డలు. ~s and tatters చీరికలు, పేలికలు. he tore it to ~s చిందరవందరచేసినాడు, ఛిన్నాభిన్నముచేసినాడు, తుత్తుమురు చేసినాడు. you have boiled this meat to ~s నీవుదీన్నిచిముడగొట్టినావు. the board is all in ~s ఆపలక అంతాతుత్తుమురైపోయినది.

Ragamuffin, rag-a-muf'fin, *n. s.* అల్పుడు, నీచుడు, దిక్కుమాలినవాడు, పూరురోసినవాడు.

Rage, rāge, *n. s.* ఆగ్రహము, కోపము, చిరచిర, చిరాకు. she was in a great ~ అదిమండిపడుతూవుండినది. that book is quite the ~ ఆపుస్తకముమీద అందరున్ను పడిచస్తారు. the ~ of the wind గాలియొక్క ముమ్మరము. the ~ of fever జ్వరవేగము.

To Rage, rāge, *v. n.* ఆగ్రహపడుట, మండిపడుట, భగ్గునరేగుట. the battle ~d all night రాత్రిఅంతాయుద్ధమునిండాముమ్మరముగావుండెను.

Ragee, *n. s.* (Indian word, a sort of grain) రాగులు.

Ragged, rag'ged, *adj.* చింపిరి, చింపి, చినిగిన, సిథిలమైన. a ~ colt గొరపమెరగనిగుర్రపుపిల్ల. ~ rascals బికారివాండ్లు. ~ school దరిద్రులపిల్లకూటము. ~ walls మొండిగోడలు. a ~ head చింపిరితల.

Raggedness, *n. s.* చింపి, చీరికలైయుండడము.

Raggy, *n. s.* (a sort of grain) రాగులు.

Raging, *p||* ఉగ్రముగావుండే, ఆక్రోశముగావుండే, మండిపడే, ప్రబలమైన, ప్రబలించిన. a ~ fever మహాతైక్ష్ణజ్వరము. a ~ storm ప్రబలమైనగాలివాన.

Raging, *n. s.* ఆక్రోశము, ఆగ్రహము.

Ragingly, rāg'ing-ly, *adv.* వుగ్రముగా, ఆగ్రహముగా. It is ~ hot యెండనిప్పులుకురుస్తున్నది.

Ragman, *n. s.* పాతగుడ్డలుకొనిఅమ్మేవాడు.

Ragout, ra-gū', *n. s.* కూర, వ్యంజనము.

Ragstone, *n. s.* ఒకవిధమైనసానరాయి.

Raid, *n. s.* (inroad of plunderers) దవుడు, అవాంతరము.

Rail, rāl, *n. s.* గ్రాది, కటకటాలు, అలవ. name of a bird, the blue throated ~ వెన్నముద్దకోడి. a ~-road పొగబండ్లభాట. (See Railway.)

To Rail, rāl, *v. a.* గ్రాదివేసుట, కటకటాలుకట్టుట. or use harsh language దూషించుట, తిట్టుట, నిందించుట. she ~ed at him వాణ్ని దూషించినది. railing acquisition దూషణ.

Railer, *n. s.* తిట్టేవాడు, వుదాసీనమాడేవాడు.

Railing, *n. s.* తిట్టు, దూషణ.

Railing *or* Railings, *n. s.* గ్రాది, కటకటాలు.

Raillery, ral'ler-y, *n. s.* పరిహాసము, యెగతాళి, యెత్తిపొడుపు.

Railway, *n. s.* పొగబండ్లుపొయ్యేభాట, యీభాటమీదపొయ్యేబండ్లకు గుర్రములనుగాని యెద్దులనుగానికట్టడములేదు, అయితేవేడినీళ్లపొగవల్లపోతవి, యీబండ్లపేరు Steam coach or carriage అనిఅంటారు.

Raiment, rā'ment, *n. s.* వస్త్రము, బట్ట, వుడుపు. food and ~ అన్నవస్త్రములు.

To Rain, rān, *v. n.* వానకురియుట. It ~s వానకురుస్తున్నది.

To Rain, rān, *v. a.* కురిపించుట. It ~s flames నిప్పులుచెరుగుతున్నది, నిప్పులుకురిపిస్తున్నది. they say it ~ed dust మంటివానకురిసినదంటారు.

Rain, rān, *n. s.* వాన, వరుషము. constant or continual ~ ముసురు. a heavy ~ జడివాన. thin or drizzling ~ or sleet తూర, తుంపరలు, సోన,

excess of ~ అతివృష్టి. failure of ~ అనావృష్టి,వరగు. meaning a shower చినుకులు. the ~ comes in చినుకులులోనికివచ్చెను. the Rains వానకాలము.

Rainbow, rān'bō, *n. s.* యింద్రధనుస్సు. she was dressed in all the colours of the ~ నానావర్ణములబట్టకట్టుకొనివుండినది, పలువన్నెలచీరకట్టుకొనివుండినది.

Rainy, rān'y, *adj.* వాన, చిత్తడి. ~ season వానకాలము, వరుసాకాలము.

To Raise, rāse, *v. a.* యెత్తుట, లేవనెత్తుట. excite or stir పుట్టించుట, కలగచేసుట. this ~d his anger యిందువల్ల వానికికోపము వచ్చెను. this ~d his hopes యిందువల్లవానికి ఆశపుట్టినది. when he ~d his voice పెద్దగొంతుపెట్టినప్పుడు. he ~d a difficulty ఆక్షేపించినాడు, ఆక్షేపణకద్దన్నాడు,సందేహించినాడు. they ~d cries బొబ్బలుపెట్టినారు. he ~d a crop పయిరువేసినాడు. he ~d a tower గోపురముకట్టినాడు. he ~d a bank కట్టవేసినాడు. the wind ~d the dust గాలికిదుమ్ము లేచినది. the king ~d him to be a minister రాజు అతణ్నిగొప్పజేసిమంత్రిపుదోగ్యమిచ్చినాడు. he ~d the dead body to life పీనుగకుప్రాణమువచ్చేటట్టుచేసినాడు. he ~s vegetables కూరగాయలచెట్లు వేస్తాడు. he ~d a battalion కొత్తగాఒకపటాళమును యేర్పరచినాడు. he ~d a fire there అక్కడనిప్పుమంటచేసినాడు. he ~d the siege ముట్టడినిచాలించినాడు, తీసివేసినాడు. he ~d a blister on my arm నాచేతిమీద పొక్కుమందువేసి పుండుచేసినాడు. he ~d or disturbed the bees తేనెయీగలను రేచినాడు. he ~d all the house with his cries కూకలువేసినిద్రబోయ్యేవారినందరినిలేచేటట్టుచేసినాడు. he ~d all the neighbourhood అక్కడివాండ్లనందరినిపిలిచినాడు. he ~d a wall ఒకగోడవేశినాడు, పెట్టినాడు. they ~d a hymn పాడినారు. they ~d supplies in the villages గ్రామాలమీదసరంజామానుతెప్పించినారు. they ~d a contribution among them చందావేసుకొన్నారు. they ~d a thousand rupees in one hour ఒకగడియలోవెయ్యిరూపాయిలుపోగుచేసినారు. he tried to ~ the wind by selling his clothes పైబట్టలమ్మిరూకలుచేచగావలెననియత్నపడ్డాడు. he tried to ~ the wind అప్పుకోప్పుతియ్యవలెననిపాకులాడినాడు. he ~d the price of grain ధాన్యపువెలపాడిగించినాడు. he ~d a doubt సందేహముకద్దనిచెప్పినాడు. they ~d him from sleep వాణ్నినిద్రలేపినారు.

Raised, *adj.* యెత్తిన, లేవనెత్తిన,పుట్టించిన, కలగచేయబడ్డ, కట్టబడ్డ. (See to Raise.)

Raisin, rāsn *or* rēsn, *n. s.* యెండిన ద్రాక్షపండు.

Raising, *n. s.* పెంపు,వుద్ధారణము. (fire ~ arson) యిల్లుతగలబెట్టిననేరము.

Rajah, *n. s.* రాజు.

Rajah-boil, *n. s.* (carbuncle) రాచపుండు.

Rake, rāke, *n. s.* (in gardening) ఆటగోడ్రు, పంట్లమాను, మలారము. a debauchee పోకిరి, ముండగీడు. a female rake ముండకత్తె.

To Rake, rāke, *v. a.* దంతెతోపోగుచేసుట, మలారముతోపోగుచేసుట. he ~d the corn together కోసినపయిరునుదంతెతోపోగుచేసినాడు. to ~ up a forgotten affair మానిపోయినపుండునుమళ్లీరేకెత్తుట, మరచిపోయినసంగతినిమళ్లీప్రస్తావముచేసికలహముపెట్టుట.

To Rake, rāke, *v. n.* to live profligately పోకిరిగాతిరుగుట, తాగుబోతైముండలమారిగాతిరుగుట.

Rakehell, *n. s.* దూబరదిండి, పోకిరి.

Rakish, rāk'ish, *adj.* కొంటెఅయిన, పోకిరిఅైన.

Rakishness, *n. s.* కొంటెతనము, పోకిరితనము,ధూర్తత.

To Rally, ral'ly, *v. a.* or joke యెగతాళిచేసుట. or encourage ప్రోత్సాహముచేసుట. he rallied his troops విరిగిపొయ్యేదండును మంచితనముచేసిపిలిపించినాడు. when he rallied his strength మళ్లీప్రాణముకుదటపడేటప్పటికి.

To Rally, ral'ly, *v. n.* కూడుట, మళ్లీకుదటపడుట, నూలుకొనుట, నిమ్మళించుట. when the patient rallied వానికిరోగముకొంచెమునిమ్మళించినప్పుడు.

Ralph, *n. s.* మాలకాకి, కోతికితిమ్మన్న అన్నట్టుయిది మాలకాకికిముద్దుపేరు.

Ram, ram, *n. s.* పొట్టేలు, తగరు. Aries మేషము. a battering ~ కోటగోడలుయిడియకొట్టడమునకైవేలాడవేసినమాను.

To Ram, ram, *v. a.* యిడియగొట్టుట, పడగొట్టుట, గట్టనవేయుట. to ~ down a cartridge తుపాకి

లోనితోటానుకలాకతో గట్టించుట. they rammed the road బాటనుగట్టనచేసినారు.

To Ramble, ram'ble, *v. n.* తిరుగుట, అల్లాడుట. they ~d through the town పట్టణములో సంచరించిరి, యిటుఅటుతిరిగిరి. In dreams the mind ~s స్వప్నములోమనస్సు పరిపరివిధములపారుతున్నది. we went a-rambling (Tatler, No. 30) విహరించపోయినాము.

Ramble, ram'ble, *n. s.* తిరగడము, కొంచెముదూరముపోవడము. I took a ~ through the town పట్టణములో కొంచెముదూరముతిరిగినాను.

Rambler, ram'blĕr, *n. s.* యిటుఅటుతిరిగేవాడు, వనవిహారి, లోకసంచారి.

Rambling, *n. s.* తిరగడము, అల్లాడడము, వనవిహారము.

Rambling, *adj.* విహరించే, యిటుఅటుతిరిగే, అనిశ్చయమైన. ~ thoughts నానావిధమైనతలంపులు.

Ramekin, *n. s.* (Johnson) నెయ్యిచరిమిగాల్చినజున్నుగడ్డకునక.

Ramification, ram-i-fi-cā'shon, *n. s.* శాఖోపశాఖలు. this plot had many ~s యీకుట్రశాఖోపశాఖలుగాపెరిగినది, యీకుట్రలోనుంచి అనేకకుట్రలుబైలుదేరినవి. The ~s of a discourse పరిపరివిధములైనప్రసంగము.

Ramified, *adj.* శాఖోపశాఖలైన. a ~ story చిత్రవిచిత్రమైనకథ. a greatly ~ family తామరదంపముగావుండేసంసారము.

Rammer, ram'mĕr, *n. s.* దిమ్మిసా, గట్టనపలక.

Rammish, *adj.* గొర్రెకంపుకొట్టే, గబ్బుకొట్టే, చంకకంపుకొట్టే.

To Ramp, ramp, *v. n.* తాండవమాడుట, దుమ్కుట, మొగ్గిపడుట, దుముకుట.

Rampant, ramp'ant, *adj.* తాండవమాడే, దుమ్కే, మూర్ఖమైన. ~ lust కామాతురము, అధికవ్యామోహము.

Rampart, ram'pārt, *n. s.* కొత్తళము, అలంగము, ప్రాకారము, ప్రహరి.

Ramping, *adj.* తాండవమాడే, దుమ్కే, మొండి.

Rampingly, *adv.* దుమ్కుతూ, తాండవమాడుతూ.

Ramrod, *n. s.* తుపాకిగట్టించేశలాక.

Ran, ran, *past tense* of Run (See to Run.)

Rancid, ran'cid, *adj.* కుళ్లుకంపుకొట్టే, పాశినకంపుకొట్టే, బూజుకంపుకొట్టే. (as oil) చిక్కుకంపుకొట్టే. to grow ~ పాశిపోవుట, కంపెక్కుట.

Rancidity, ran-cid'i-ty, Rancidness, *n. s.* ముదురువాశిన, పాశినకంపు, బూజుకంపు.

Rancor, *n. s.* అతిక్రౌర్యము, పగ, చలము, వైరము.

Rancorous, rang'cor-us, *adj.* చలముపట్టిన, పగబట్టిన, అతిక్రూరమైన, మహా తైనద్వేషముగల.

Rancorously, *adv.* అతిక్రౌర్యముగా.

Rancour, rang'cur, *n. s.* చలము, వైరము.

Random, ran'dom, *adj.* యథేచ్ఛగా, గురిలేక, గుడ్డిపేటుగా. a few ~ blows కొన్నిగుడ్డిపేటుదెబ్బలు. ~ expressions నోటికివచ్చినట్టుచెప్పినమాటలు. a ~ guess వూరికెగుడ్డిపేటుగా వూహించడము. he spoke at ~ పోలుపొందులేకమాట్లాడినాడు. they shot at ~ గురిలేకకాల్చినారు, మననువచ్చినట్టుకాల్చినారు. It floated at ~ తనంతటతేలుకాడుతూవుండినది.

Rang, rang, *past tense* of Ring (See to Ring.)

To Range, rānge, *v. a.* or arrange యేర్పరచుట, సవరించుట, దిద్దుట. he ~d his army in two lines తనదండును రెండువరసలుగా యేర్పరచినాడు.

To Range, rānge, *v. n.* తిరుగుట, అల్లాడుట. they ~d the town పట్టణములో విహరించినారు. he ~d the forest అడివిలో చుట్టినాడు, అల్లాడినాడు.

Range, rānge, *n. s.* chain, or series వరస, పజ్తి, శ్రేణి. a ~ of trees చెట్లశాల. a ~ of shops అంగళ్లవరస. ~ over ~ ఒకటిమీదవొకటివరసగా. one ~ of a ladder నిచ్చెనమెట్టు. a kitchen ~ కుంపటిలోవరసగా కట్టినపొయి మొదలైనది. compass or extent మేర, దూరము. through a great ~ of country సర్వత్ర, దేశమంతా. within a short ~ కొంచెము దూరములో. in gunnery గుండుపారేదూరము. the tree was within the ~ of the gun ఆచెట్టుగుండుపారేదూరమునకులోగావుండినది. within the ~ of the eye కన్నుపారేదూరములో. the eagle's eye has a great ~ గాశియొక్కదృష్టిబహుదూరముపారుతున్నది. every thing that is within the ~ of the child's mind బిడ్డయొక్కమనసుకుగోచరమయ్యేటివెల్లా. that village is not in this magistrate's ~ ఆవూరుయీపోలీసుఅధికారములోలేదు.

Ranger, rāng'ĕr, *n. s.* తిరిగేవాడు, సంచరించేవాడు. the tiger is a ~ of the forest పులిఅడవిలో సంచరించేదది. or watchman కావలివాడు.

Rank, rangk, *adj.* high growing (as weeds) మదాళించిన. ~ vegetation మదాళించినచెట్లు. a ~ poison చెడువిషము. (Rancid) కుళ్లు, మురుగుడు. a ~ smell బూజుకంపు. gross ముదుగు, మోటు. a ~ or gross falsehood పచ్చి అబద్ధము. ~ obscenity బండుబూతు. a ~ whore పూరలంజ.

Rank, rangk, *n. s.* line వరస, చాలు, బారు. or class తరము, తరగతి, జాతి, కులము. he knows his proper ~ వాడికరుపువాడికి తెలుసును, అనగా అహంకారి కాడు. a ~ of soldiers ఒకడిపక్క నొకడు గానిలిచిన సిపాయీలవరస. a ~ of subordination తారతమ్యము, అంతరము. a man of ~ గొప్పవాడు, కులీనుడు. a woman of ~ కులీనురాలు, గొప్పదొరసాని. the middle ~s సామాన్యులు, నడితరమువాండ్లు. the higher ~s ఉత్తమకులస్థులు. the lower ~s నీచులు. men of all ~s అన్నికులాలవారున్ను. he was reduced to the ~s వాడుగొప్పఉద్యోగములోనుంచిసిపాయిగోలువులో వేయబడ్డాడు.

To Rank, rangk, *v. n.* తరగతిగావుండుట, అనిపించుకొనుట. he ~s as a gentleman పెద్దమనిషిఅనిపించుకొనియున్నాడు. he ~s as a noble poet గొప్పకవిఅనిపించుకొనియున్నాడు. this ~s among the noblest poems యిదిమహాకావ్యములలో ఒకటిఅనిఅనిపించుకొనియున్నది. this ~s above the rest కడమవాటికన్న యిదిఉత్తమముగావున్నది.

To Rankle, rang'kle, *v. n.* మెరమెరలాడుట. hatred ~s in his breast వాడిమనస్సులో చలము పూరికె మెరమెరలాడుతున్నది.

Rankling, *adj.* మెరమెరలాడే. a ~ pain పేగునపట్టినతీట. a ~ suspicion మెరమెరలాడే సందేహము, మాననిసందేహము. ~ spleen or ill will బద్ధవైరము.

Rankly, *adv.* మదాళించి. (See Rank *adj.*)

Rankness, *n. s.* (richness) మదాళింపు. (rancidness) కుళ్లు, బూజుకంపు, చంకకంపు, నీచుకంపు, గాలు.

Ransack, ran'sack, *v. a.* (to plunder) కొల్లబెట్టుట. (to search narrowly) గందరగోళముచేసివెతుకుట, లోడబెట్టివెతుకుట, సందుగొందుగాలించివెతుకుట.

Ransom, ran'som, *n. s.* చెరవిడదలచేసేనిమిత్తమైయిచ్చేపయికము, శిక్షలేకుండా చేయడమునకైయిచ్చేపయికము.

To Ransom, ran'som, *v. a.* పయికమిచ్చిచెరవిడిపించుట, అపరాధమిచ్చిశిక్షలేకుండాచేసుట.

Ransomed, *adj.* విడదలచేయబడ్డ, అనగా పయికమిచ్చిచెరవిడిపించబడ్డ.

Ransomer, *n. s.* (one that redeems) తారకుడు, రక్షకుడు, రూకలిచ్చిచెరవిడిపించినవాడు.

Ransomless, *adj.* రూకలుపుచ్చుకోకవిడువబడ్డ, పుణ్యానికిచెరలోనుంచివిడువబడ్డ. he let the prisoners go ~ ఆ ఖైదీలనుపుణ్యానికివిడిచిపెట్టినాడు.

To Rant, rant, *v. n.* కూయుట, పెద్దగొంతుపెట్టుకొని భయంకరమైన మాటలుచదువుట. a ranting poet జంభముగాపెద్దగొంతుపెట్టుకొని పద్యములు చదివేకవి.

Rant, rant, *n. s.* పెద్దగొంతుపెట్టుకొని భయంకరమైనపద్యాలుచదవడము. "He began with a ~ and a roar" (Swift.) బొబ్బలుపెట్టిమాట్లాడసాగినాడు. "He said in a ~ that he would go" (Duchess of Marlb. 1. 314) పోతాననిఘోరునఅరిచినాడు.

Ranter, *n. s.* యిదిఒకమతము పేరు.

Rantipole, ran'ti-pōle, *n. s.* పోకిరిబోతు.

Ranunculus, ra-nung'cū-lus, *n. s.* ఒకపుష్పపేరు.

To Rap, rap, *v. a.* and *v. n.* మొట్టుట. he rapped at the door తలుపుతట్టినాడు. he rapped out an oath ఘోరమైన ఒకతిట్టువచ్చినది.

Rap, rap, *n. s.* (a knock) మొట్టికాయ. a penny పైసా, యిదియింగ్లీషునాణెము. he received a ~ on the knuckles about this యిందునగురించివాడికిచీవాట్లువచ్చినవి, వారుకూకలుపెట్టినారు. I gave him a ~ on the head వాడితలమీద ఒక మొట్టికాయయిచ్చినాను.

Rapacious, ra-pā'shus, *adj.* దుష్ట, క్రూరమైన, సర్వభక్షకమైన, తినివేసే. the hawk, the tiger, the wolf are ~ animals డేగ, పులి, తోడేలు, యివి క్రూరజంతువులు. a ~ lawyer సర్వభక్షకుడైన లాయరు.

Rapaciously, *adv.* ఆతురముగా, బలాత్కారముగా, సర్వభక్షకత్వముగా.

Rapaciousness, *n. s.* ఆతురము, సర్వభక్షకత్వము.

Rapacity, *n. s.* ఆతురము, క్రూరత్వము, దుష్టస్వభావము.

Rape, rāpe, *n. s.* చెర, స్త్రీనిబలాత్కారముగా చెయి పట్టడము. he committed a ~ on her దాన్ని చెరిపినాడు, దాన్ని బలాత్కారముగా చెయిపట్టినాడు. the ~ of the Lock కుంతలాపహరణమనే స్త్రీ కావ్యము. ~ of the Jessamine (title of a Telugu poem) పారిజాతాపహరణము. the name of a plant or its seed నువ్వుచెట్టు, నువ్వుగింజ.

Rapid, rap'id, *adj.* శీఘ్రమైన, త్వరమైన, వడిగల, వేగమైన. or steep as a descent నిట్రముగావుండే. he gave me a ~ sketch of the business ఆసంగతినిసంక్షేపముగా చెప్పినాడు, రెండుమూడుమాటలుగా చెప్పినాడు. the house is going to ~ decay ఆయిల్లు శిథిలమైపోతున్నది.

Rapid, rap'id, *n. s.* or cataract ఆకాశగంగ, కొండకొంటవడిగా పారే యేరు, కల్లువాటునవుడుడి వడిగా పారేటిది.

Rapidity, ra-pid'i-ty, *n. s.* వేగము, వడి, త్వర.

Rapidly, rap'id-ly, *adv.* త్వరగా, వడిగా, వేగముగా, దబ్బున. he is ~ growing rich వానికినానాటికి ఐశ్వర్యము పొదుగుతున్నది. the sun was ~ setting బిరబిర ప్రొద్దుగూకెను. as night was ~ coming on మరిమరి చీకటిపడుతూవచ్చినందున. as the summer was ~ approaching యెండకాలము ఆరంభమైనందున.

Rapidness, *n. s.* త్వర, వేగము. from the ~ of its growth అదిమిక్కిలిజోరుగా అభివృద్ధి కావడమువల్ల.

Rapids, *n. s.* ఏట్లో నీళ్లువడిగా పారేస్థలము.

Rapier, rā'pi-ĕr, *n. s.* సన్నపాటి కత్తి, ఖడ్గము.

Rapine, rap'ine, *n. s.* కొల్ల, దోపుడు.

Rapt, *adj.* ఆవేశముగల, పరవశుడైన, విస్మయము పొందిన, ఆనందభరితుడైన.

Rapture, rap'ture, *n. s.* ఆవేశము, పారవశ్యము, ఆనందము, ఉల్లాసము. they spoke in ~s of him వాన్ని మహాశ్లాఘించినారు.

Raptured, *adj.* ఆనందభరితుడైన.

Rapturous, rap'tur-us, *adj.* ఆనందకరమైన, సంభ్రమమైన. he spoke in a ~ manner ఆహ్లాదభరితుడై మాట్లాడినాడు.

Rare, rāre, *adj.* అపురూపమైన, అరుదైన, వింతైన, విసోదమైన. or thin సూక్ష్మమైన. a ~ opportunity దివ్యమైనసమయము. it is not ~ యిదిఅరుదుకాదు, అతిశయముకాదు.

Rareeshow, rā'rēe-shō, *n. s.* బొమ్మలాట.

Rarefaction, rar-ē-fac'shon, *n. s.* పలచనకావడము. "తాపద్వారావిస్తరిత భావము, స్ఫీతి, వర్ధనం, సూక్ష్మభావము." (Dz.) from the ~ of the air he could not breathe ఉక్కవల్లవూపిరితిరగక పోయినది.

To Rarefy, rar'ē-fy, *v. a.* పలచనచేయుట. "సూక్ష్మముచేయుట, తాపద్వారా విస్తరింపచేయుట" Dz.

Rarely, rāre'ly, *adv.* అపురూపముగా, అరుదుగా, క్వచిత్తుగా. I ~ go there నేనుఅక్కడికిపోవడము అరుదు.

Rareness, rāre'ness, *n. s.* అపురూపము, అరుదు, దుర్లభత్వము. from the ~ of this stone ఈరాయి అపురూపముగనుక.

Rarity, rar'i-ty, *n. s.* అపురూపము, అరుదు, దుర్లభత.

Rascal, ras'cal, *n. s.* a mean fellow తుంట, తుచ్ఛుడు, పోకిరి, లుచ్చా. or rogue దొంగ. or lean deer బక్కచిక్కిన లేడి, కృశహరిణము.

Rascal, ras'cal, Rascally, ras'cal-ly, *adj.* mean తుంట, తుచ్ఛమైన, నీచమైన, పోకిరైన.

Rascality, ras-cal'i-ty, *n. s.* తుంటతనము, తుచ్ఛత, దొంగతనము, పోకిరితనము, ద్రోహము.

To Rase, rāse *or* rāse, *v. a.* గివిగొత్తివేసుట, గోకిగొత్తివేసుట, దుంపనాశనముచేసుట, మూలధ్వంసముచేసుట.

Rash, rash, *adj.* hasty ఆతురముగల, దుడుకైన, దురుసైన, మొండియైన, వెనకాముందుచూడని, తెగ్రమైన.

Rash, rash, *n. s.* బిడ్డలకువచ్చే పొక్కవిధమయినపొంగు, దీన్ని అరవములోకరపాణిఅంటారు.

Rasher, rash'ĕr, *n. s.* a bit, a slice తునక, కరకుట్లు, వల్లూరము, కాలినపందిమాంసపుతునక.

Rashly, rash'ly, *adv.* ఆతురముగా, ముందువెనక చూడక.

Rashness, rash'ness, *n. s.* ఆతురము, ఓర్పులేమి, అవివేకము, దుస్సాహసము.

To Rasp, rāsp, *v. a.* బలుపాకురాయితో కొయ్యను రాచుట, జాజికాయనుపొడిఅయ్యేటట్టురాచుట.

Rasp, rāsp, *n. s.* a large rough file బలుపాకురాయి, ముల్లాకురాయి, దీనితో కొయ్యను రాచుతారు.

Raspberry, rās'ber-ry, *n. s.* కొండ, ఉప్పగ్రదీటికాయలవంటి ఒకకాయ.

Raspings, *n. s.* రాపొడి, చూర్ణము.

Rat, rat, *n. s.* ఎలుక. a bandicoot ~ పందికొక్కు. musk ~ చుంచు. to smell a ~ సందేహించుట.

To Rat, rat, *v. a.* to act treacherously స్వామిద్రోహముచేసుట, ఆ కత్తాలమందు చెయివిడిచి శత్రువుతో కలుసుకొనుట.

Ratable, răt'a-ble, *adj.* proportionate తగిన, న్యాయమైన. set at a certain value నిర్ణేతవ్యమైన, పన్నుచ్చుకో తగిన, కప్పముకట్టదమునకు అర్హమైన.

Ratably, *adv.* proportionably తగినట్టుగా, తగుబాటిగా.

Ratafia, rat-a-fē'a, *n. s.* ఒకవిధమైన బ్రాందిసారాయి.

Ratan, ra-tan', *n. s.* బెత్తము, వేత్రము.

To Ratan, ra-tan', *v. a.* పేముతో కొట్టుట, పేములతో అల్లుట.

Ratcatcher, *n. s.* ఎలుకలుపట్టేవాడు, ఎరుకలవాండ్లలో భేదము, చెంచువాడు.

Rate, rāte, *n. s.* manner, proportion క్రమము, పద్ధతి, రీతి. price ధర, వెల. allowance settled నిరఖు, నిష్కర్ష, నిర్ణయము. the ~s of duty to be charged on goods ఆయా సరుకులమీద తియ్యవలసిన సుంకరూకల యొక్క నిర్ణయములు. grain is now at a high ~ ధాన్యము యిప్పుడు నిండా ప్రియముగా వున్నది, కరవుగా వున్నది. he sold the grain at a high ~ ఆ ధాన్యమును నిండా ప్రియముగా అమ్మినాడు. he sold it at a low ~ చవుకగా అమ్మినాడు, నయముగా అమ్మినాడు. at the ~ of చొప్పున, వంతున, లెక్కను. this clock gains at the ~ of 5 minutes a day ఈ గడియారము దినానికి అయిదు నిమిషములలెక్కను పొడుగుతున్నది. at the ~ of ten పదివంతున, పదేసిగా. at the ~ of 6 for a rupee రూపాయకు ఆరు లెక్కను. at that ~ ఆ పక్షములో, ఆ ప్రకారముగా, ఆ రీతిగా, అట్లావుండగా. at a great ~ నిండా, విస్తారముగా, అతిత్వరగా. he went at a great ~ అతిత్వరగా పోయినాడు. at a slow ~ తిన్నగా, మెల్లిగా. he went at a slow ~ తిన్నగా పోయినాడు. the clock goes at a good ~ ఆ గడియారము క్రమముగా పోతున్నది. he talks at a great ~ వాడు జంభాలునరుకుతాడు, జల్లికొట్టుతాడు. first ~ ఉత్తమమైన, మొదటితరమైన, శ్రేష్ఠమైన. second ~ అధమమైన, నికృష్టమైన, విముఖ్యమైన. common ~ సామాన్యమైన. at any ~ ఎట్లాగైనా, ఏవిధానమైనా. I will come at any ~ నేను యెట్లాగైనా వస్తాను. a share in taxes వంతా. a church ~ గుడికిని మిత్తము చేసుకొన్న చందా. the poor's ~ బిచ్చగాండ్లకొరకై చేసుకొన్న చందా.

To Rate, rāte, *v. a.* to value at a certain price క్రయముకట్టుట, వెలకట్టుట. he ~d this ruby at 10 rupees ఈ కెంపును పదిరూపాయలకు మతించినాడు. they ~d the village at a thousand rupees ఆ వూరికి వెయ్యిరూపాయలు మతింపుచేసినారు. or to esteem ఎంచుట, తలచుట. they ~ this very high దీన్ని నిండా ఘనముగా యెంచుతారు. they ~ Sanscrit above Telugu తెలుగుకంటె సంస్కృతమును ఘనముగా యెంచుతారు. they ~ the Parias as the lowest caste మాలవాండ్లను నిండా తక్కువ కులస్థులనుగా యెంచుతారు. or to chide కూకలుపెట్టుట, గద్దించుట, దండించుట. she ~d him for this ఇందునుగురించి వాడిమీద నిండా కోపముచేసినది, వాణ్ని కూకలుపెట్టినది.

Rather, rath'ĕr, *adv.* more willingly; with better liking మనఃపూర్వకముగా, మనసార, ఇష్టముగా. somewhat కొన్ని, కొంచెము, రవంత. preferably to the other; with better reason ఉత్తమము, మేలు, వాసి. in a greater degree than otherwise బహుశా, సుఖముగా, హాయిగా. especially ముఖ్యముగా, విశేషముగా. more properly యుక్తముగా, సరిగ్గా. this is the picture of a cow or ~ of a buffalo ఇది ఆవు పటమునేటందు కంటె బహుశః దున్నపోతుపటమనవచ్చును. he wore a cap or ~ a turband on his head వాడు వేసుకొన్నది కుళ్లాయివలెవున్నదనడమునకంటె బహుశా పాగవలెవున్నదనవచ్చును. he lived in a house or ~ a hovel on the hill కొండమీద వొకయింట్లో వుండినాడు అదియిల్లనరాదు అయితే వొకగుడిశెలో వుండినాడు. the fruit is like a lime or ~ an orange అది నిమ్మపండువంటిది అయితే సరిగ్గా కిచ్చిలిపండువంటిది. this feels like silk or ~ like shawl దీన్ని తాకితే పట్టువలెవున్నది అయితే సరిగ్గా శాలువవలెవున్నది. this tastes of salt or ~ of saltpetre దీన్ని నోట్లో వేసుకొంటే వుప్పువలెవున్నది అయితే సరిగ్గా పెట్లుప్పువలెవున్నది. ~ a slender sword కొంచెము సన్నపాటి కత్తి. the stick was ~ big ఆ కర్ర రవంత లావుగా వుండినది. this

is ~ large ఇదికొంచెముపెద్దది. this is ~ black ఇదిరవంతనల్లగావున్నది. I think the price is ~ high ఇవ్వడుకొంచెముహెలపొడిగివున్నదేమో. ~ than see it he ran away దాన్నిచూడలేకపారిపోయినాడు. I had ~ read Telugu than Tamil అరవానికంటెతెలుగుచదవడమునాకుయిష్టముగావున్నది. why should I go? I had ~ stay at home to-day బయటికొందుకుపొయ్యేది నేడుపోయిగాయింట్లోకూర్చుంటాను, బయటికొందుకుపొయ్యేదియీవేళయింట్లోవుండడమునాకుసంతోషము. he had ~ die than submit ఒకనికిలొంగడముకంటెవాడికిచావడముయిష్టము, లోబడేటంతకంటెసుఖముగాప్రాణమువిడుచును. you may go on horse back, I had ~ go on foot నీవుశాపలిస్తేగుర్రముమీదపోనేనుపోయిగానడిచివస్తాను. I will not give 10 rupees, I would ~ go without అదిలేకపోయినాపోతున్నదిగాని నేనుపదిరూపాయలుయివ్వను. they had ~ eat rice than bread; but they would ~ die than eat flesh రొట్టెను తినడమునకంటెవాండ్లకు అన్నముతినడము యిష్టము, వాండ్లుమాంసముతినడమునకంటెసుఖముగాప్రాణమునువిడుతురు. he would ~ drink wine than water నీళ్లకంటెవాడికిసారాయితాగడముయిష్టము. I will read this but I would ~ read Sanscrit దీన్నిచదువుతానుగానిఅయితేనామనసంతాసంస్కృతముమీదవున్నది. I would ~ go to-morrow రేపుపోతేమంచిది, రేపుపోతేవాసి. I was not distressed for food but ~ had plenty నాకుకూటికికష్టమనేదిలేదు నావద్దవిస్తారమువుండెను. he is not ignorant, he is ~ a good scholar వాడుశుద్ధతెలియనివాడనేది యెక్కడవాడుకొంచెముచదువుకొన్నవాడాయెనే. do you call her a girl? she is ~ a woman దాన్నిపడుచుఅంటావాఅదియెక్కడపడుచుఅదినిండుఆడదాయెనే. it is ~ too much to hear such a man abused అట్లాటివాణ్నిదూషించగావినడమనేటిదియెంతమాట.

Ratification, rat-i-fi-cā'shon, *n. s.* అంగీకారముచేయడము, నిర్ధారణముచేయడము, స్థాపనము, సిద్ధాంతము, రూఢిచేయడము.

To Ratify, rat'i-fy, *v. a.* అంగీకరించుట, ఆమోదించుట, ఒప్పుకొనుట, నమ్మించుట, ఊర్జితముచేసుట, రూఢిచేసుట, స్థిరపరచుట.

Ratio, rā'shi-ō, *n. s.* ప్రమాణము, దిట్టము. (Dz. says పరిమాణము, భాగము, సంఖ్య) during the famine the prisoners increased very fast but they died in the same ~ కరవులోకయిదీలుయెంతత్వరగాఅధికమవుతూవచ్చినారో అంతత్వరగాచస్తూవచ్చినారు.

Ratiocination, rash-i-os-i-nā'shon, *n. s.* తర్కము, పరామర్శ. Dz. సాంఖ్యశాస్త్రము is the word used by Schlegel. వివేచన, వితర్కము, విచారకరణము, హేత్వాదిదర్శనము, వితండా. Ratiocinatio in low Latin is reckoning, keeping accounts లెక్క, సంఖ్య, లెక్క.

Ration, *n. s.* నానాటిబత్తెము, ఒకపూరుపఆహారము. he cut three ~s of bread and sent them to us రొట్టెకపూటకుముగ్గురికయ్యేరొట్టెకోసిమావద్దికిపంపినాడు. they were reduced to half ~s వాండ్లకుఅర్ధగ్రాసముచేసినారు, వాండ్లకుసగముబత్తెముచేసినారు.

Rational, rash'on-al, *adj.* endowed with reason జ్ఞానముగల, వివేకముగల, వివేకవిశిష్టమైన, శుప్రాయముకాని. ~ beings మనుష్యులు. a horse is not a ~ being గుర్రముసారుగలజంతువుకాదు. cannot you behave like a ~ being? నీకేమితెలివిలేదా, వివేకములేదా. agreeable to reason తగిన, న్యాయమైన, యథార్థమైన, యుక్తిసిద్ధమైన. a ~ doubt సయుక్తికమైనసందేహము, ప్రబలసందేహము.

Rationale, *n. s.* a detail with reasons అన్వయము, అనుక్రమణిక, శబ్దక్రమము. See Wilberforce 2. 204. Burnet Ref. 1. 215.

Rationalist, *n. s.* a sort of philosophers ఆక్షేపించేవాడు, తార్కికుడు. both the believers and the ~s నమ్మినవాండ్లున్నునమ్మనివాండ్లున్ను.

Rationality, rash-yō-nal'i-ty, *n. s.* జ్ఞానము, తెలివి, వివేకము.

Rationally, rash'on-al-ly, *adv.* న్యాయముగా, తెలివిగా, వివేకముగా. it may ~ be expected that he will come అతడుబహుశావచ్చును.

Ratsbane, rats'bāne, *n. s.* ఎలుకపాషాణము.

Rattan, *n. s.* బెత్తము. the ~ vine ప్రబ్బచెట్టు. a ~ mat బెత్తాలచాప.

To Rattan, *v. a.* బెత్తముతోకొట్టుట, బెత్తాలల్లుట, he ~ed the chair ఆకుర్చీకిబెత్తాలల్లినాడు.

To Rattle, rat′tle, *v. n.* గడగడఅనుట,గలగలఅనుట, దడదడమనుట,కటకటఅనుట, బడబడఅనుట. the windows ~d in the wind కిటికీలు గాలికి కటకటఅనికొట్టుకొన్నవి.

To Rattle, rat′tle, *v. a.* గడగడఅనేటట్టుచేసుట, గలగలమనిఆడించుట.

Rattle, rat′tle, *n. s.* గడగడ, గలగల, దడదడ, కటకట, బడబడ. I am weary of the ~ of these women ఈఆడవాండ్ల గొలగొలనాప్రాణానికివసొస్తున్నది. the ~ of drums తప్పెటలయొక్క దడదడధ్వని, లాడలాడధ్వని.

Rattlesnake, rat′tle-snāke, *n. s.* తాచుపాముపంటి సర్పము, దీనితోక నాడిస్తేగలగలమనిచప్పుడౌతున్నది.

Rattletrap, *n. s.* కనికిమాలినది, పట్టిబూటకమైనది. a ~ of a bandy కనికిమాలినబండి. do you call this a gun? it is a mere ~ దీన్నితుపాకిఅంటావా యిదివట్టిపిశలాటకము.

Rattling, *adj.* గలగలఅనే, గడగడ అనే, దడదడమనే,కటకటఅనే,బడబడఅనే. a ~ carriage గడగడఅనివచ్చేబండి. a ~ chain గలగలఅనేగొలుసు. a ~ shower చిటచిటఅనికురిసేవర్షము. a ~ storm దడబడలుగావచ్చేవాన. a ~ war అఘోరమైనయుద్ధము.

Rattling, *n. s.* గడగడఅనేధ్వని, గలగలఅనేధ్వని. (Heber's Journal) దబదబ.

Rat-trap, *n. s.* ఎలుకబోను.

To Ravage, rav′āge, *v. a.* చెరుపుట, ధ్వంసముచేయుట, పాడుచేయుట, హతముచేయుట, కొల్లబెట్టుట.

Ravage, rav′āge, Ravages, *n. s.* ధ్వంసము, నాశనము, పాడు, హతము, కొల్ల.

Ravaged, *adj.* ధ్వంసమైన, పాడైన, హతముచేయబడ్డ, కొల్లపెట్టబడ్డ.

To Rave, rāve, *v. n.* తబ్బిబ్బులాడుట, భ్రమమాటలాడుట, వెర్రికూతలుపెట్టుట, పలవరించుట, ప్రలాపించుట.

Ravelled, *adj.* అంచులుచినగమొదలుపెట్టిన.

Raven, rāvn, *n. s.* బొంతకాకి, మాలకాకి, కాకోలము.

Raven, rāvn, *adj.* నల్లని, నీలమైన. her ~ tresses (like black bees) దానినల్లనికురులు.

To Raven, ravn, *v. n.* ఆకలికొనియేదిచిక్కినా అని తినుట. a ravening wolf దేన్నిచూచినామ్రింగవేసుకొందామనిఅనితిరిగేతోడేలు.

Ravenous, ravn′us, *adj.* అశనాతురముగల,పెద్దఆకలిగల. ~ appetite పెద్దఆకలి, అతిభుభుక్ష. ~ animals క్రూరజంతువులు.

Ravenously, *adv.* అశనాతురముగా,పెదఆకలిగా.

Ravenousness, *n. s.* అతిక్షుత్తు, పెదఆకలి.

Ravine, rav′ine *or* ra-vene′, *n. s.* కనుమ, కొండచరి, డొంక,లోయ.

Raving, *n. s.* తబ్బిబ్బుమాటలు, భ్రమమాటలు, వెర్రికూతలు.

Raving, *p*|| వెర్రి, వెర్రికూతలుకూసే. a ~ storm ప్రచండవాయువు, వెర్రిగాలి.

Ravingly, *adv.* వెర్రిగా, పిచ్చిగా.

To Ravish, rav′ish, *v. a.* బలాత్కారముచేసుట, ఒకతెనుచెరుపట్టుట, చెరుచుట. he ~ed a kiss from her దాన్నిబలాత్కారముగాముద్దుపెట్టుకొన్నాడు. to seize, to catch అపహరించుట. ravishing the hearts of the beholders చూచేవాండ్లకుమనోహరమైన.

Ravished, *adj.* చెరపట్టబడ్డ, బలాత్కారముచేయబడ్డ. he was ~ with delight ఆనందపరవశుడుగా వుండెను.

Ravisher, *n. s.* ఒకతెనుబలాత్కారముగా చెయిపట్టేవాడు, ఒకతెనుబలాత్కారముగా తీసుకొనిపొయ్యేవాడు.

Ravishing, *p*|| delightful అతిమనోహరమైన, వేడుకగావుండే.

Ravishingly, *adv.* delightfully మనోహరముగా, ఉల్లాసముగా.

Ravishment, rav′ish-ment, *n. s.* delight ఉల్లాసము, మోహము.

Raw, râ, *adj.* not cooked పచ్చి, వండని,అపక్వమైన. ~ rice బియ్యము. not spun or twisted వడకని, పేడని. ~ silk పదునుచేయని పట్టునూలు. chilly చలిగావుండే,జిల్లుమనివుండే,అతిశీతలమైన. bare of skin తోలుదోగిన. my hand is ~ నాచెయ్యితోలుదోగిపోయినది. Ignorant మూఢుడైన, తేలిఅయిన. a ~ commander అనుభవములేనిసేనాధిపతి. not ripe కాయగావుండే, పండని. a ~ hide పదునుచేయనితోలు. ~ brick పచ్చియిటికరాయి. ~ brandy పెట్టకలపని బ్రాందిసారాయి.

a ~ stomach అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము. ~ bones (that is) a mere skeleton ఎముకలగూడుగావుండేవాడు, బక్కచిక్కినవాడు. a ~ head తోలుకొట్టుకొనిపోయినతల. a ~ wound పచ్చిపుండు, పచ్చిగాయము.

Ray, rā, *n. s.* of light కిరణము, అంశువు. a ~ of light in a room పొగక్ర. the ~s of the sun సూర్యకిరణములు. a ~ of intellect విద్యాప్రకాశత. he has not a ~ of sense వాడికిరవంతైనా తెలివిలేదు. there is not a ~ of hope of her recovery అదిబ్రతుకుతుందనే ఆశరవంతైనాలేదు. a ~ fish తేకిచేప.

Rayah, *n. s.* (tenant, subject; an Arabic word.) కాపు, రయితు. vulgarly written Ryot or riot: correctly rayyat.

To Raze, rāze, *v. a.* చెరుపుట, నాశనముచేసుట, ధ్వంసముచేసుట.

Razed, *adj.* సమూలనాశనముచేయబడ్డ.

Razor, rā'zor, *n. s.* మంగలకత్తి, క్షురి.

Re, (the particle denoting doing again) is expressed తిరిగీ, మళ్లీ, పునః. Thus to view చూచుట. to ~-view పునర్విమర్శచేసుట. to light వెలిగించుట. to ~-light మళ్లీవెలిగించుట. to divide భాగించుట. to ~-divide మళ్లీభాగించుట.

To Reach, rēch, *v. a.* అందుకొనుట, అందిచ్చుట. when we ~ed the end of the work ఆపనికడవెళ్లాసాగవేశినప్పుడు. the arrow ~ed the mark బాణముగురిమీదతగిలినది. he ~ed the town by noon మధ్యాహ్నానికంతాపట్టణముపోయిచేరినాడు. the child could not ~ the fruit ఆబిడ్డకు ఆపండుఅందదు. my letter did not ~ him నాజాబువాడికిచేరలేదు. when this ~ed his ears ఇదివాడిచెవులోపడ్డప్పుడు. when he ~ed the proper age తగినవయస్సువచ్చినప్పుడు. here the breeze does not ~ మనకుయిక్కడగాలిరాదు. when the shadow ~ed the stone నీడఆరాతిమీదికివచ్చినప్పుడు. the sword ~ed the bone కత్తియెముకదాకాదూసిపోయినది. I could not ~ his meaning వాడిభావమెట్టిదోనాకుతగలలేదు. thought cannot ~ it అదిదురవగాహమైనది. the branches ~ across the road కొమ్మలుదోవకుఅడ్డముగాపెరిగివున్నవి. he ~ed forth his hand చెయిచాచినాడు.

To Reach, rēch, *v. n.* వ్యాపించుట, వచ్చుట, పోవుట. this road ~es to Arcot ఈదారి ఆర్కాడుపర్యంతముపోతున్నది. In vomiting he ~ed much వమనముకావడములో వానికినిండా వ్రోకరింతలువచ్చినవి.

Reach, rēch, *n. s.* అందుకోవడము. power శక్తి, సామర్థ్యము. logic requires a great ~ of thought తర్కమునకునిండా ఆలోచనాశక్తికావలెను. one fruit was within his ~, the other was not వొకపండుఅందేంతదూరములోవుండినది, వొకపండుఅందనిదూరములోవుండినది. if I ever get him within my ~ వాడునాకుచిక్కితే, వాడిమీదనాబాణముసాగితే. logic is beyond the ~ of women తర్కముస్త్రీలకు అసాధ్యము. the distance that a river goes without turning వొకనదికొంతదూరముతూర్పుగాపోయి అవతలవుత్తరముతిరిగికొంతదూరముపోయిమళ్లీతూర్పుతిరిగిపోతేవొకవొకమూలవరకువొక్కొక reach అనబడుతున్నది.

Reaching, *n. s.* in vomiting వ్రోకరింత, డోకు.

To React, *v. n.* to act again ప్రతీకారముచేసుట, ప్రతిఘాతముచేసుట, ప్రతికృతిచేసుట, వైపరీత్యముచేసుట.

Reaction, rē-ac'shon, *n. s.* ప్రతీకారము, ప్రతికృతి, ప్రతిఘాతము, వైపరీత్యదర్శనము, విసిరివేసినచెండుభూమిమీదతాకిఝాకియెగరడము. the ~ of fever produces ague జ్వరమువిడిచినదెబ్బనచలివస్తున్నది.

To Read, rēd, *v. a.* చదువుట, పారాయణముచేసుట, పఠించుట. he ~ the letter to me ఆజాబునునాకుచదివివినిపించినాడు. he ~ the letter to himself ఆజాబునుచూచుకొన్నాడు. to ~ him a lesson, a severe lesson, or a good lesson శిక్షించుట, దండనచేసుట, చీవాట్లుపెట్టుట.

Read, red, *participle* చదివిన, చదవబడ్డ, వినిపించిన. a well ~ man బాగాచదివినవాడు, చదవరి. he is well ~ in logic వాడికితర్కముబాగావచ్చును. Ill ~ అనగా అజ్ఞానియైన, విద్యావిహీనుడైన.

Reader, *n. s.* చదివేవాడు, చదివివినిపించేవాడు. or tutor ఉపాధ్యాయులు. the ~ should observe that these two statements are contradictory ఈరెండుమాటలున్ను వొకటికొకటివిరుద్ధముగావు

స్తుదనిదీన్నిచదివేవాడుకనుక్కోవలసినది. or tutor, See proof in Blackstone Vol. 3. p. [320]. He learned it without a ~ గురువులేకనేనేర్చుకొన్నాడు.

Readily, red'i-ly, *n. s.* అనాయాసముగా, సుళువుగా.

Readiness, red'i-ness, *n. s.* సిద్ధముగావుండడము, ఆయత్తముగావుండడము, ఉద్యుక్తత. from his ~ in arithmetic వాడులెక్కలలో అతిప్రవీణుడుగనక, గట్టివాడుగనక. from her ~ to quarrel అదికయ్యానికి కాలుతవ్వుతూ వున్నదిగనక. I saw its ~ to bite అదికరవనుద్యుక్తముగావుండేదాన్నిచూచినాను. you must keep it in ~ దాన్నినీవుసిద్ధముగావుంచు. ~ of wit చమత్కారము, బుద్ధికుశలత.

Reading, rēd'ing, *n. s.* చదవడము, పఠనము,పఠించడము, పారాయణము. various ~s or deviations in a verse పాఠభేదములు, ప్రతిభేదములు. a cross ~ పంక్తిభేదముగాచదవడము. a ~ desk పుస్తకమునుపెట్టిచదివేమేటవాలుబల్ల.

Readjust, *v. a.* దిద్దుట, సవరించుట.

Readjusted, *adj.* మళ్లీకుదిరిన, మళ్లీచక్కబడ్డ.

Readjustment, *n. s.* కుదురుబాటు, సవరింపు, మళ్లీచక్కబెట్టడము.

Readmission, rē-ad-mish'on, *n. s.* మళ్లీకలుపుకోవడము, మళ్లీచేర్చుకోవడము, పునఃప్రవేశము. on our ~ మేముమళ్లీలోపలికివచ్చేటప్పటికి.

Readmitted, *adj.* మళ్లీచేర్చుకోబడ్డ.

Ready, red'y, *adj.* సిద్ధముగావుండే, జాగ్రతగావుండే, ఆయత్తముగావుండే. the money is not yet ~ ఆరూకలుయింకాసిద్ధముకాలేదు. he who is ~ of speech వాక్పటుత్వముగలవాడు, వాచాలుడు. as I was ~ to return నేనుతిరిగిరావలెనని వుండగా. as he was ~ to eat వాడుతినబొయ్యేటప్పటికి. I was ~ to tell him when I saw you అతనితో నేనుచెప్పడానికిపోరెత్తబొయ్యేటప్పటికినీవుఅగుపడ్డావు. they who were ~ to perish చావుకటాక్షమైనవాండ్లు. I saw that she was ~ to weep దానికియేడ్పువచ్చేటట్టువుండినదాన్నికనుక్కొన్నాను. ~ made boxes అమ్మకానికైచేసిపెట్టినపెట్టెలు. ready money రొక్కరూకలు. a man of ~ wit కుశాగ్రబుద్ధిగలవాడు, తీక్ష్ణబుద్ధిగలవాడు, రంజకమువంటివాడు. a poet of ~ wit ఆశుకవిత్వముచెప్పేవాడు. to make ~ సిద్ధముచేసుట.

Real, rē'al, *adj.* నిజమైన, నిశ్చయమైన,వాస్తవ్యమైన, అకల్పితమైన, అకృత్రిమమైన. the ~ truth ఉన్నవాస్తవ్యము,కలస్థితి. this is a ~ ruby ఇది అచ్చమైనకెంపు. this is ~ silk ఇదిఅచ్చపట్టు. ~ and spiritual శరీరియైన, అశరీరియైన. ~ security నగలుమొదలైనతాకట్టు. a ~ occurrence నిజముగాజరిగినపని. In law, ~ property consisting of things immoveable, as land స్థావరమైనభూమి, ఇల్లుమొదలైనవి.

Realgar, *n. s.* (red arsenic) సిందూరము.

Reality, rē-al'i-ty, *n. s.* తాత్వికత, యాథార్థ్యము, వాస్తవ్యము. this proves the ~ of the disease నిజముగాయీరోగముకద్దనియిందువల్లతెలిసినది. I doubt the ~ of the cure ఆరోగముగనిజముగాకుదిరినట్టునాకుతోచలేదు. In dreams there is no ~ స్వప్నములువట్టిమాయ. this proves the ~ of the diamond ఇందువల్లయిదివజ్రముకాదనితెలుస్తున్నది. I doubt the ~ of his friendship వాడిస్నేహమునిజమైనదనినేను నమ్మలేదు. In ~ వాస్తవ్యముగా, యథార్థముగా. the horse is called his but in ~ it is mine ఆగుర్రముపేరుకుఅతనిది, నిజముగానాది.

Realization, *n. s.* అనుభవానికిరావడము,నిజముకావడము, నెరవేరడము. this marriage is the ~ of his wishes వాడుకోరినట్టేయీపెండ్లివనగూడినది. this is the ~ of your plans నీకోరికెకుయిదేఫలము. on this ~ of his fears వాడుయెట్లాభయపడ్డాడోఅట్లాగేసంభవించినందున, వాడుభయపడ్డదేనిజమైనందున. before the ~ of the money రూకలుచేతికిరాకమునుపే,తండకమునుపే.

To Realize, rē'al-ïze, *v. a.* సఫలపరచుట, చెల్లుపుచ్చుకొనుట,తండుట,నిజపరచుట,నిశ్చయపరచుట. this ~d all my hopes ఇందువల్లనాకోరికెసఫలమైనది. do you think he will ~ any thing by this trade? ఈవర్తకములోవాడికేమైనాఫలముకలుగుననుకొన్నావా. the house was sold for whatever it might ~ ఆయింటినివచ్చినకాడికిఅమ్మివేశినాడు. they are too idle to ~ the wealth that is bountifully thrown at their feet

దేవుడుయిచ్చునేగానివండిపెట్టునా. he sold the house for two thousand rupees, but he ~d only one thousand ఆయింటిని రెండువేలరూపాయలకు అమ్మినాడుగాని వెయ్యిరూపాయలే చేతికివచ్చినవి. The unconverted heart cannot ~ the glories of heaven అజ్ఞానులకు వైకుంఠముయొక్క మహిమప్రాప్యముకానేరదు.

Realized, *adj.* సఫలమైన, చెల్లుబడ్డ, కొన్న, తండబడ్డ, నిజపడ్డ, నిశ్చయపడ్డ. the price ~ by selling the house ఇల్లమ్మి వచ్చినరూకలు. his hopes were ~ వాడుకోరినట్టే అయినది, వాడికోరికె కొనసాగినది.

Really, rē′al-ly, *adv.* యథార్థముగా, నిశ్చయముగా, నిజముగా. ~ I do not know నేనెరగనునమ్మా. the money is ~ paid రూకలుచెల్లించినది నిజమే. ~ it is of no use to say so అదొట్లా అట్లాఅనరాదు. It is ~ astonishing ఆ హాయేమి ఆశ్చర్యము. I have ~ no leisure నాకుసావకాశముకేదుగదా.

Realm, relm, *n. s.* రాజ్యము, భూమండలము, దేశము.

Ream, rēm, *n. s.* ఉత్తరాకితాలకట్ట, అనగా ఇరువై దస్తాలుగలకాకితాలకట్ట.

To Reap, rēp, *v. a.* కోతకోసుట. or to obtain పొందుట, అనుభవించుట. If you will study six months you will ~ the effects ఆరునెలలుచదివితే దానిఫలము నీకుకలుగును. the benefit he ~ed from this ఇందువల్లవానికికలిగినఫలము. a ~ed-field కోతకోసినపొలము.

Reaper, rēp′ĕr, *n. s.* కోతకోసేవాడు. a phrase at Madras for a rafter దబ్బ, పెండె.

Reap-hook, or Reaping-hook, *n. s.* కొడవలి.

To Re-appear, *v. n.* మళ్లీఅగుపడుట, తిరిగీసంభవించుట. the fever ~ed after ten days పదిదినాలకుజ్వరముమళ్లీవచ్చినది. he disappeared at Madras and ~ed at Arcot చెన్నపట్టణములో కానకపోయి మళ్లీఆర్కాడులో అగుపడ్డాడు.

Re-appearance, *n. s.* మళ్లీఅగుపడడము, తిరిగీసంభవించడము.

Rear, rēr, *n. s.* వెనకటితట్టు. the ~ of the army దండుయొక్క వెనకటిభాగము. he brought up the ~ వెంటవచ్చినాడు, వెనకవచ్చినాడు. he sent his wife and children on, and he himself brought up the ~ పెండ్లాన్నిబిడ్డలనుముందుకంపి తానున్ను వాండ్లవెంటనే వస్తూవుండినాడు. they stood in the ~ వెనకతట్టునవుండిరి.

To Rear, rēr, *v. a.* or nourish పెంచుట, పోషించుట, సాకుట. or raise పైకెత్తుట. he ~ed his head తలనుపొడుగ్గా యెత్తినాడు.

To Rear, rēr, *v. n.* as a horse ముందరికాళ్లనుపైకెత్తుకొని వెనకటికాళ్లమీద నిలుచుట.

Rearmouse, rēr′mouse, *n. s.* a bat గబ్బిలము.

Reason, rēsn, *n. s.* the faculty of judging వివేకము, జ్ఞానము, బుద్ధి. cause హేతువు, కారణము. for this ~ గనక, కాబట్టి, ఇందునిమిత్తము, ఇందువల్ల. by ~ of my being his relation నేనుఆతనికిబంధువైనందున. I have good ~ to know that some of them are excellent doctors వాండ్లలోకొందరుఘనమైనవైద్యులువున్నట్టు నాకు అనుభవముమీదతెలిసియున్నది. a motive నిమిత్తము. justice, right న్యాయము. without any ~ ఊరికె, నిర్నిమిత్తముగా. It stands to ~ that he must pay the money వాడునిశ్చయముగా ఆరూకలనుచెల్లించవలసినదే. this does not stand to ~ ఇదిహేతువుకానేరదు. he beat his wife and children and it stands to ~ that they hate him పెండ్లాన్నిబిడ్డలనుకొట్టినాడుగనక వాండ్లువాడిమీద అసహ్యపడడానకుహేతువుఅయినది. devoid of ~, as a brute అజ్ఞానియైన, అవివేకియైన, పశుప్రాయుడైన. or moderation మితము. this price is out of all ~ ఇదిఅతిమితమైనవెల. In Acts VI. 2. ఉచితము A † తగును, తగినది. P †. The goddess of ~ (nature or Venus) లలితా, శ్యామలా, శక్తి.*

To Reason, rēsn, *v. n.* తర్కించుట, ఊహించుట, న్యాయముచెప్పుట. I ~ed with them about this ఇందునగురించివారితో తర్కించితిని, వాదించితిని. how can you ~ with a drunken man? తాగినవాడితో న్యాయములుమాట్లాడేదెట్లా.

* The following words are given as the observation of a correspondent, but printed (and thus sanctioned) by Wesley. "Perhaps what the best heathens called *Reason*, and Solo-"mon called *Wisdom*, St. Paul called *Grace* in general: and "St. John calls *Righteousness*, or love: what Luther denomi-"nates *Faith*, and Fenelon *Virtue*; may be only different ex-"pressions for one and the selfsame blessing, the light of "Christ shining in different degrees under different dispensa-"tions." Southey's Life of Wesley, Chapter IV. Compare the various interpretations, by different translators, of all these words in the present Dictionary.

Reasonable, rēsn′able, *adj.* జ్ఞానముగల, తెలివిగల, న్యాయమైన, తగిన, యుక్తమైన, యోగ్యమైన. A†. a ~ man న్యాయస్థుడు. man is a ~ creature మనుష్యులు తెలివిగలవాండ్లు, వివేకముగలవాండ్లు. ~ beings మనుష్యులు. he paid a ~ sum for it దానికి తగుబాటి వెలయిచ్చినాడు. (In Rom. XI. 1. అనుభావివ్యతే A†. బుద్ధిగల R†.)

Reasonableness, *n. s.* న్యాయము, ఔచిత్యము. I will shew you the ~ of his demand వాడడిగినదివిహితమేనని అగుపరుస్తాను.

Reasonably, *adv.* న్యాయముగా. I ~ expected you to come నీవువత్తువని నేను సహజముగా యెదురుచూస్తూ వుంటిని.

Reasoner, *n. s.* తర్కించేవాడు, తార్కికుడు. few women are ~s స్త్రీలలో వివేకులరుదు.

Reasoning, rēsn′ing, *n. s.* ఊహ, తర్కము, యుక్తి. by force of ~ he discovered this దీన్ని ఊహమీద తెలుసుకొన్నాడు, దీన్ని వితర్కించి తెలుసుకొన్నాడు. logic is the art of ~ తర్కము అనగా ఊహించువాద శాస్త్రము.

Reasoning, rēsn′ing, *participle.* ఊహగల, వివేకముగల, యుక్తిగల.

Reasonless, *adj.* నిర్నిమిత్తమైన.

To Reassemble, rė-as-sem′ble, *v. a.* మళ్లీ కూర్చుట, తిరిగిపోగుచేసుట.

To Reassemble, rė-as-sem′ble, *v. n.* మళ్లీకూడుట, తిరిగిపోగౌట.

To Reassert, *v. a.* మళ్లీ చెప్పుట, తిరిగి వుదాహరించుట.

To Reassume, rė-as-sūme′, *v. a.* మళ్లీ గ్రహించుట, మళ్లీ ధరించుట.

Reassumption, *n. s.* పునర్గ్రహించడము, తిరిగితీసుకోవడము.

To Reassure, rė-as-shûre′, *v. a.* ప్రోదార్చుట, ధైర్యము చెప్పుట.

To Reave, rēve, *v. a.* అపహరించుట.

Rebeck, rē′beck, *n. s.* మూడుతంతులుగలవీణ.

Rebel, rėb′el, *n. s.* తిరగబడేవాడు, ఎదిరించేవాడు, రాజుమీద తిరగబడేవాడు, అధికారిమీద తిరగబడేవాడు.

To Rebel, re-bel′, *v. n.* తిరగబడుట, ఎదిరించుట, రాజుకు విరుద్ధముగా నడుచుట.

Rebellion, rė-bell′yon, *n. s.* రాజద్రోహము, తన యజమానుడిమీద తిరగబడడము, ఎదిరించడము.

Rebellious, rė-bell′yus, *adj.* తిరగబడే, ఎదిరించే, అణగని, రాజద్రోహియైన, స్వామిద్రోహియైన, రాజుకు విరుద్ధముగా నడిచే. a ~ wife మాటవినని ఆలు. hot and ~ liquors నిండావుద్రేకముగా దేహమును తారుమారు చేసేసారాయీలు.

Rebelliously, *adv.* తిరగబడి, ఎదిరించి, స్వామిద్రోహముగా.

Rebelliousness, *n. s.* దుర్మార్గము.

To Rebellow, *v. n.* తిరిగి మోగుట.

To Rebound, rė-boŭnd′, *v. n.* ఎగియుట, ప్రకోదాని మీద తగిలిన వురువడిని మళ్లీ యెగుసుట. the ball ~ed from the rock ఆ చెండు రాతిమీద తగిలి వెనక్కు యెగిసినది.

Rebound, rė-boŭnd′, *n. s.* ఎగరడము, అనగా ప్రకోదానిమీద తగిలిన వురువడిని మళ్లీ యెగరడము. In the ~ the ball hit his face తగిలి యెగిసే వురువడిలో ఆ చెండు వాడి ముఖము మీద తాకినది. he caught the ball in the ~ తగిలి యెగిసిన చెండును పట్టుకొన్నాడు.

Rebuff, rė-buff′, *n. s.* తిరస్కారము, అపజయము, చీవాట్లు, ఎగరగొట్టడము, కసురుకోవడము. he attacked them but he met with a ~ వాండ్లమీద దీకొన్నాడుగాని అపజయమును పొందినాడు.

To Rebuff, rė-buff′, *v. a.* తిరస్కారముచేసుట, ఎగరగొట్టుట.

Rebuffed, *adj.* ప్రొడిన, ఎగరగొట్టబడ్డ, తిరస్కరించబడ్డ.

Rebuild, rė-bild′, *v. a.* తిరిగికట్టుట.

To Rebuke, rė-būke′, *v. a.* తిరస్కరించుట, గద్దించుట, కూకలుపెట్టుట, కసురుకొనుట.

Rebuke, rė-būke′, *n. s.* తిరస్కారము, చీవాట్లు, కసురుకోవడము.

Rebuked, *adj.* కూకలుపెట్టబడ్డ, చీవాట్లుపెట్టబడ్డ, కసురుకోబడ్డ. he felt much ~ at the child's behaviour ఆ పిల్లయొక్క నడకను చూచి వాడు బుద్ధితెచ్చుకొన్నాడు.

Rebus, rē′bus, *n. s.* ఆకారము వ్రాయడము చేత తెలియచేయబడే శబ్దము. I, Eye, ఈ రెండు శబ్దములకున్ను అర్థము వేరైనా ఉచ్చారణ వొకటిగా వుండడమునుపట్టి, కన్నుయొక్క eye ఆకారము వ్రాస్తే దానికి నేను, అని అర్థమౌతున్నది.

To Rebut, *v. a.* ఎగరగొట్టుట. he tried to ~ my arguments but could not నేను చెప్పిన న్యాయము లనుయెగరగొట్టవలెనని చూచినాడుగాని వాడిచేత కాలేదు.

Rebutter, *n. s.* or Rejoinder ఆక్షేపణ, ప్రత్యుత్తరము.

To Recall, rē-câll′, *v. a.* మళ్లించుట, తిప్పుట. he wished he could ~ his words ఆ అనినమాటలను తిప్పించేటందుకు లేకపోయినదే అనియేడ్చినాడు. the government ~ed the order అధికారులు ఆ వుత్తరవును కొట్టివేసినారు. I cannot ~ his name వాడిపేరునాకుజ్ఞాపకమురాలేదు. to ~ to memory జ్ఞాపకముచేసుకొనుట. when I ~ed this to their memory వాండ్లకుదీన్ని జ్ఞాపకముచేసినప్పుడు. he ~ed them to life చచ్చినవాండ్లను బ్రతికించినాడు. when they ~ed him from office వాణ్ని వుద్యోగములోనుంచితీశివేసినప్పుడు.

Recall, rē-câll′, *n. s.* తిరిగిపిలవడము, తీసివేయడము, నివారణము.

To Recant, rē-cant′, *v. a.* తిప్పుకొనుట, తిరగబడుట. we made the witness ~ his statements ఆ సాక్షిచెప్పినదిసరికాదనివాడిచేనోటిగుండానేమళ్లీ పలికించినాము. I will not ~ what I said నేను చెప్పినమాటనుమళ్లీతిప్పను. he ~ed the faith he had embraced వాడుకొత్తగాప్రవేశించినమతమును మళ్లీవిడిచిపెట్టినాడు.

To Recant, rē-cant′, *v. n.* తిప్పుకొనుట, తిరగబడుట. this bramin became a Christian and afterwards ~ed ఈబ్రాహ్మణుడుక్రీస్తువాడైపోయి మళ్లీతిరగబడ్డాడు. you say that you now approve his conduct pray do not ~ వాడుచేసినదిన్యాయమేననియిప్పుడంటావుగదా మరేదానికిమళ్లీతిప్పకోవద్దు.

Recantation, rec-an-tā′shon, *n. s.* తిప్పుకోవడము, తిరగబడడము. he made a public ~ వాడుబాహాటముగా తిప్పుకొన్నాడు, అనగా తాను చెప్పినదితప్పని బాహాటముగా చెప్పినాడు.

To Recapitulate, rē-ca-pit′ū-lāte, *v. a.* చెప్పినదాన్నిమళ్లీసంగ్రహముగా చెప్పుట, క్రోడీకరించిచెప్పుట.

Recapitulation, rē-ca-pit-ū-lā′shon, *n. s.* సంగ్రహించిచెప్పినది, క్రోడీకరించిచెప్పినది, ఆ శ్యాసగర్భము.

Recapture, *n. s.* మళ్లీచిక్కించుకోవడము, పట్టుకోవడము. after the ~ of the gun పిరంగి అంటుకొనిపోయినపిరంగినిమళ్లీచిక్కించుకొన్నతరువాత.

To Recast, *v. a.* మళ్లీకరిగిపోసుట, పునర్విమర్శచేసుట.

To Recede, rē-cēde′, *v. n.* తొలగుట, వెనకతీసుట, he ~d from the bargain చెప్పినమాటతప్పినాడు.

Receipt, rē-cēt′, *n. s.* పుచ్చుకోవడము, వరవు, వచ్చుబడి. arrival ప్రవేశము, చేరడము. on the ~ of the letter ఆజాబుచేరినందుమీదట. please to acknowledge the ~ ప్రవేశించినట్టుగాంచవలెను. he gave a ~ నాకుచెల్లుచీటియిచ్చినాడు. a ~ in full పరిష్కారపత్రిక. ~ or credit side in an account లెక్కలోజమకట్టేపక్క. the first ~s of the day బోణి. the place of receiving సుంకము పుచ్చుకొనేస్థలము. his expenses exceeded his ~s వాడిశెలవులువచ్చుబడికిమించినవి. Medical ~ or recipe ఈమందులను తీసుకోవలసినదని వైద్యుడువ్రాసియిచ్చేచీటి.

To Receive, rē-cēve′, *v. a.* తీసుకొనుట, పుచ్చుకొనుట, అంగీకరించుట, గ్రహించుట, కైకొనుట. I ~d it అదినాకు చేరినది, ముట్టినది. I ~d a wound నాకుఒకగాయముతగిలినది. he ~d his pay జీతముపుచ్చుకొన్నాడు, వాడిజీతమువాడికిముట్టినది. he ~d this punishment వాడికియీశిక్షఅయినది. he ~d hundred stripes నూరుదెబ్బలుతిన్నాడు. I ~d the money ఆ రూకలునాకుముట్టినవి, చేరినవి. I ~d assistance from him ఆయనసహాయము నాకుదొరికినది. he ~d a bribe లంచముకట్టినాడు, లంచముతిన్నాడు. I ~d no benefit from this ఇందువల్ల నాకేమిలాభములేదు. I failed to ~ any advantage from it అందువల్ల నాకేమిన్ని ఫలములేదు. after the sheath ~d the sword వొరలోకత్తిచొరబడ్డతరువాత. they ~d the king in silence రాజువాండ్లవద్దికివచ్చేటప్పటికినిశ్శబ్దముగావుండినారు. they refused to ~ his testimony ఆతనిసాక్షిఅక్కరలేదన్నారు. he ~d applause for it అందువల్లవాడికికీర్తివచ్చినది, కీర్తినిపొందినాడు. you shall ~ no denial నీకులేదనడములేదు. I ~d no favours from him ఆయనవుపకారమునాకేమిన్నిలేదు. he ~d me into his

house నన్నుతనయింట్లోదించుకొన్నాడు. he —d me in his study అతనిచదువుకూటములోనాకు దర్శనమిచ్చినాడు. he —d me into favour నాయందు అనుగ్రహముచేసినాడు, దయచేసినాడు. when I called upon him he —d me kindly అతనివద్దికి పోయినప్పుడు నన్నువిశ్వాసముగా సన్మానించినాడు. the jailor refused to — the prisoner చెరశాలాధ్యక్షుడు ఆఖైదీని అంగీకరించుకోలేదు. those who have nothing shall — nothing ఏమిలేనివారికియేమిన్ని దొరకదు. a receiving house తెచ్చేజాబులనుతీసుకొనేనిమిత్తమైఆయాపేటలలోవుండేతపాలుచావడి.

Received, *adj.* తీసుకొన్న, పుచ్చుకొన్న, చేరిన, మాట్టిన, పరిగ్రహించిన, పొందిన. the grain — వచ్చినధాన్యము. the hurt I — నాకుతగిలినగాయము. he was — up into heaven స్వర్గమెక్కినాడు. the — opinion అందరునమ్మినసంగతి, అందరు అనుకొన్నది. a — word or proper expression లోకరూఢిగావుండేమాట.

Receiver, rê-cēv′ĕr, *n. s.* పుచ్చుకొనేవాడు. or Collector రూకలుతండేవాడు. a — to the estate ధర్మకర్త. a — of stolen goods దొంగసొమ్ములు తీసేవాడు. or vessel కుండ, భాండము, తొట్టి.

Recency, *n. s.* కొత్తరికము, నవీనత. from the — of the marriage కొత్తపెండ్లిగనక, ఇటీవలజరిగినపెండ్లిగనక.

Recent, rē′cent, *adj.* కొత్తదైన, నూతనమైన, నవీనమైన. In a — marriage ఇటీవలజరిగినపెండ్లిలో.

Recently, rē′cent-ly, *adv.* కొత్తగా, ఇటీవల.

Recentness, *n. s.* కొత్తరికము, నవీనత.

Receptacle, rec′ep-tacle, *n. s.* ఆధారము, కోశము, స్థానము. the stomach is a — for food కడుపుఆహారముపుండేస్థానము. the shawl is a — for fleas శాలువపురుగులకుపుట్టిల్లు. that hut is a — for beggars అదిబిచ్చగాండ్లుకూడేచోటు.

Reception, rê-cep′shon, *n. s.* ఆదానము, గ్రహణము, స్వీకారము, సమ్మతి. the house was prepared for his — ఆయనదిగడానకుఆయిల్లుసిద్ధపరచివుండినది. after the — of these people into hospital వీండ్లనుఆస్పత్రిలోపెట్టుకొన్నతరువాత. he gave me a good — నేనుపోయినందుకు సంతోషించినాడు. after this unkind — I was afraid to speak about the business నేనుపోయినందుకు అనాదరణచేసినాడుగనక ఆసంగతినియెత్తడానకుశంకించినాను.

Recess, rê-cess′, *n. s.* గూడు. In the — or —es of the conscience అంతర్మార్గములందు, అంతరాత్మయందు. In the rural — అడవిలోదాగేచట్టున, స్థానమునందు. as of a court or parliament ప్రతిసంవత్సరములో విచారణలేనిదినములు. after the — విచారణలేనిదినాలుఅయినతరువాత.

Recipe, rec′i-pê, *n. s.* a medical prescription యోగము, రోగికిపుచ్చుకోవడమునకువైద్యుడువ్రాసియిచ్చేమందులచీటి.

Recipient, rê-cip′i-ent, *n. s.* he who receives పుచ్చుకొనేవాడు, గ్రహించేవాడు.

Reciprocal, rê-cip′rô-cal, *adj.* అన్యోన్యమైన, పరస్పరమైన. — kindness ప్రతికొకరుచేసినఉపకారము.

Reciprocality, *n. s.* ఈడుకుయీడు, ప్రతిక్రుతి.

Reciprocally, *adv.* అన్యోన్యము, పరస్పరము, ప్రతికొకరు.

To Reciprocate, rê-cip′rô-cāte, *v. a.* పరస్పరముచేసుట, ప్రతికొకరుజరిగించుట. they —d good offices పరస్పరము ఉపకారములుచేసుకొన్నారు, ప్రతికొకరుఉపకారములుచేసుకొన్నారు.

Reciprocation, rê-cip-rô-cā′shon, *n. s.* ప్రతికొకరుచేయడము. — of injuries ప్రతికొకరుచేసినఉపద్రవములు. — of kindness పరస్పరముచేసినఉపకారము.

Reciprocity, *n. s.* పరస్పరంజరిగించడము, సరిసరిగానడిపించడము.

Recital, rê-cīt′al, *n. s.* చదవడము, చెప్పడము. at the — of his story వాడికథచెప్పినప్పుడు.

Recitation, rec-i-tā′shon, *n. s.* చదవడము, చెప్పడము, ముఖపాఠముగాచెప్పడము.

Recitative, rec-i-ta-tēve′, *n. s.* a kind of tuneful pronunciation, more musical than common speech వచనమురాగయుక్తముగాచదవడము.

To Recite, rê-cīte′, *v. a.* చెప్పుట, చదువుట, వివరించుట, వర్ణించుట. he —d the lesson పాఠమునుఅప్పగించినాడు.

Reciter, *n. s.* చదివేవాడు.

To Reck, reck, *v. a.* తలచుట,చింతించుట. he ~s not the shame వానికిశిగ్గనే చింతలేదు. you will ~ this ఇందునగురించిచింతపడబోతావు.

Reckless, reck'less, *adj.* చింత లేని,వ్యాకులములేని.

Recklessly, *adv.* నిశ్చింతగా, అలక్ష్యముగా.

Recklessness, *n. s.* పిచ్చిసాహసము, వెర్రిధైర్యము, అలక్ష్యము.

To Reckon, reckn, *v. a.* ఎంచుట,లెక్కబెట్టుట. he ~ed up the sums కద్దులుకూర్చినాడు. to think తలచుట,భావించుట. they ~ him an honest man వాణ్ని పెద్దమనిషిగాయెంచుతారు. I ~ed upon him as a friend వాడుస్నేహితుడనియెంచినాను. I ~ed upon him as my enemy వాడునాకుశత్రువనియెంచినాను. this is ~ed the best ఇది మంచిదంటారు. they are ~ed among his protegés వాండ్లతనిపోష్యవర్గమనబడుతారు. his family, (reckoning gardeners and grooms) was *forty* souls తోటవాండ్లుగుర్రపువాండ్లతోకూడా వాడిసంసారమునలభైమంది. not reckoning the gardeners తోటవాండ్లుకాక, తోటవాండ్లువినాగా. he ~ed without his host తనముక్కుకుకర్రిగ్గా యోచనచేసుకొన్నాడు.

To Reckon, reckn, *v. n.* ఎంచుట. she ~ed upon her fingers and said it was twelve వేళ్లెంచుకొనిపండ్రెండుఅన్నది.

Reckoner, *n. s.* ఎంచేవాడు, లెక్కపెట్టేవాడు.

Reckoning, reckn'ing, *n. s.* ఎన్నిక, లెక్క. he is gone to his ~ చచ్చినాడు. off ~s తేలిననికరము, ఇదిదండుభాగ.

To Reclaim, rē-clām', *v. a.* to reform; to correct దిద్దుట, తనుపరచుట, దిద్దిదోవకుతెచ్చుట,సన్మార్గమునకుతెచ్చుట. at last he ~ed the boy తుదకాపిల్లకాయనుదోవకుతెచ్చినాడు. he ~ed the land or brought it under the plough అడివికొట్టిపొలముచేసినాడు.

Reclaimed, *adj.* reformed తనుబడ్డ,దోవకుతేబడ్డ, దిద్దబడ్డ. land ~ from forest అడివికొట్టిచేసిన పొలము.

To Recline, rē-clīn', *v. a.* ఆనించుట. they ~d their spears against the wall ఈటెలనుగోడకు ఆనించిరి.

To Recline, rē-clīn', *v. n.* ఆనుకొనుట, ఒరుగుకొనుట. he ~d on the bank కట్టమీదఆనుకొన్నాడు, ఒరుక్కొన్నాడు.

Recluse, rē-clūse', *adj.* retired ఏకాంతమైన. he leads a ~ life ఏకాంతవాసిగావుంటాడు.

Recluse, rē-clūse', *n. s.* ముని,సన్యాసి. he turned a ~ సన్యసించినాడు, ఏకాంతవాసియైనాడు.

Reclusely, *adv.* ఏకాంతవాసముగా, ఏకాంతముగా, సన్యాసిగా.

Recluseness, *n. s.* మునివృత్తి, సన్యాసివృత్తి.

Recognisable, *adj.* that may be known or acknowledged గురుతుపట్టతగ్గ, ఒప్పుకోతగ్గ. there is no ~ signature ఇక్కడగురుతుపట్టగలచేవ్రాలులేదు. this is not a ~ authority ఇదిప్రసిద్ధమైనసాధకముకాదు.

Recognition, rec-og-nish'on, *n. s.* విచారణ, తరిశోధన. he made a ~ of the prisoner వాడిఆట్టుపొట్టుఆనవాలుచూచుకొన్నాడు.

Recognizance, *n. s.* నఖరుజామీనుచీటి. he forfeited his ~s వాడుయిచ్చినజామీనుతప్పినాడు.

To Recognize, *v. a.* గురుతుపట్టుట, ఆనవాలుపట్టుట. I ~d him by his voice వాడిగొంతువిని వాణ్నిగురుతుపట్టినాను. to acknowledge ఒప్పుకొనుట. If you do this the Government will not ~ your acts నీవుదీన్నిచేస్తేగౌనరుమెంటువారుఆమోదించరు. they ~ him as their teacher అతనుతమగురువనిఒప్పుకొంటారు.

Recognized, *adj.* అంగీకరించిన, ఒప్పుకొన్న.

To Recoil, rē-cōil', *v. n.* వెనక్కుమొగ్గుట, వెనక్కుచెదరుట. the ball struck the wall and ~ed ఆ చెండుగోడమీదతగిలివపురుపడివెనక్కుమొగ్గినది. to shrink జంకుట, వెనక్కు తీసుట. they ~ed from such a marriage అటువంటిపెండ్లిమాకుఅక్కరలేదనివెనక్కుతీసినారు. his scheme will ~ on his own head వాడుచేసినతంత్రము వాడితలమీదికేవచ్చును.

Recoil, rē-cōil', *n. s.* తగిలినపురుపడిచేతవెనక్కుమొగ్గడము. In the ~ the ball struck me ఆ గుండు వెనక్కుమొగ్గిపురుపడిలో నామీదతగిలినది. In the ~ of passion కోపముతగ్గిశాంతమువచ్చేటప్పటికి.

To Recoin, *v. a.* పాతనాణ్యమును చెరిపి క్రొత్తనాణ్యమును చేయుట.

To Recollect, rec-ol-lect', *v. a.* జ్ఞాపకముచేసుకొనుట, స్మరించుట. do you ~ this? ఇది నీకు జ్ఞాపకమా. I don't ~ it అది నాకు జ్ఞాపకములేదు. ever-since I can ~ నాకు బుద్ధి తెలిసిన నాటనుంచి. when he ~ed himself వానికి స్మారకము వచ్చేటప్పటికి, తెలివి వచ్చేటప్పటికి. (Swift says, of Stella's jests) I will ~ as many as I remember నాకు యే వేవి జ్ఞాపకములున్నవో వాటిని వ్రాస్తాను.

Recollection, rec-ol-lec'shon, *n. s.* జ్ఞాపకము, స్మరణము. loss of ~ విస్మృతి. beyond all ~ అనాదిగా.

To Recommence, rē-com-mence', *v. a.* మళ్లీ ఆరంభించుట.

Recommencement, *n. s.* పునరారంభము, మళ్లీ మొదలుపెట్టడము.

To Recommend, rec-om-mend', *v. a.* to advance by praise to the kindness of another శ్లాఘించుట, శ్లాఘించి పుచ్చుకొమ్మనుట, మంచిదనుట, శిఫారసుచేసుట. you may read this book if you like but I do not ~ it నీకిష్టమైతే యీ పుస్తకమును చదువు నేను మంచిదనను. he ~s bathing స్నానము చేస్తే మంచిదంటాడు. her beauty ~ed her to him as a wife దాని అందమే వాణ్ని దాన్ని పెండ్లిచేసుకొమ్మన్నది. I followed the course which you ~ed మీరు యే పని మంచిదన్నారో నేను దాన్నే చేసినాను. the garden in front ~s the house; it has no other recommendation ఆ యింటికి ముందట తోటవుండడము ఆ యింటికి ఒక గుణమే తప్ప వేరే ఒక గుణమున్నులేదు. do you think that I would ~ you a thief? ఒక దొంగను మంచివాడని మీవద్ద తీసుకొని వచ్చి విడుతునా. can you ~ me a house and two servants and a horse? ఒక యిల్లు యిద్దరు పనివాండ్లు ఒక గుర్రము వీటిని శిఫారసు చేయగలవా. you ~ed them and I bought them అవి మంచివే కొనుక్కో వచ్చునని నీవన్నందున నేను కొనుక్కొన్నాను. you may buy this but I do not ~ it నీవు కొనుక్కొంటే కొనుక్కో నేను మంచిదనను. he ~ed himself to his master by diligence and honesty వాడి జాగరూకత వల్లనున్ను పెద్దమనిషితనము వల్లనున్ను తన యజమానుని దయను సంపాదించుకొన్నాడు. I shall ~ my son to your care నా కొడుకును తమ వశము చేస్తున్నాను. I ~ my soul to God and my honour to the king ప్రాణమును దేవుడికిన్ని మానమును రాజుకున్ను అర్పించినాను. will you ~ me to that gentleman for employment? ఉద్యోగమును నాకు యిచ్చేటట్టు ఆ దొరగారికి నా యోగ్యతను తెలియచేసి ఒప్పగింతపెట్టుతారా. I ~ you not to do this again దీన్ని నీవు మళ్లీ యిట్లా చేయడము మంచిది కాదు.

Recommendation, rec-om-men-dā'shon, *n. s.* That which secures a kind reception స్తుతి, శ్లాఘన, శిఫారసు. at your ~ I bought the horse తమరు ఆ గుర్రము మంచిదనడము వల్ల నేను కొనుక్కొన్నాను. her beauty is one ~, her high birth is another దానికి వుండే అందము ఒక విశేషము, అది మంచి కులములో పుట్టినదన్నది మరి ఒక విశేషము. the situation of the house is its principal ~ ఆ యింటికి వుండే విశేషము అది మంచి స్థలములో వుండడము ఒకటే. at your ~ I employed him వాడు మంచివాడని నీవు తెచ్చి విడిచినందున వానికి నేను పని యిచ్చినాను. at your ~ I gave this medicine to the horse తమరు మంచిదన్నందున ఆ గుర్రానికి మందు యిచ్చినాను.

Recommendatory, rec-om-men'da-tor-y, *adj.* శ్లాఘనగా వుండే. a ~ letter శిఫారసు జాబు.

Recommended, *adj.* శ్లాఘింపబడ్డ, శిఫారసు చేయబడ్డ. he was ~ by my brother వాణ్ని మా తమ్ముడు శిఫారసు చేసినాడు. this poem is ~ by its harmony ఈ కావ్యమునకు వుండే విశేషము శ్రావ్యత. he is much ~ by his humility వాడియందు ముఖ్యముగా వుండే సద్గుణమేమంటే నమ్రత.

To Recompense, rec'om-pense, *v. a.* To repay బహుమానము చేసుట, చెల్లుకు చెల్లు చేసుట, ప్రతికి ప్రతి చేసుట. If you do this God will ~ you దీనికి ప్రతిని దేవుడు చేసును, (ఇది మంచిని గురించి అన్నిచెడును గురించి అన్ని ప్రయోగించబడును.)

Recompense, rec'om-pense, *n. s.* బహుమానము, ప్రతికి ప్రతి, చెల్లుకు చెల్లు.

To Recompose, rē-com-pōse', *v. a.* to settle or quiet anew మళ్లీ కుదిరించుట, మళ్లీ సవరించుట. when she ~d herself దాని మనసు మళ్లీ కుదటపడగానే.

To Reconcile, rec′on-cīle, *v. a.* సమాధానముచేసుట, శాంతపరచుట, ఇమిడికచేసుట, పొద్దికచేసుట. they quarrelled, but I ~d them వాండ్లుజగడమాడినారు, అయితేనేను సమాధానపరచినాను, సయోగ్యతచేసినాను. to ~ the medicine to the child's stomach she added some sugar బిడ్డకడుపులో ఆమందుయిందడానకుకొంచెముశర్కరకలిపినది. a few days residence will ~ him to the coldness of the place అక్కడకొన్నాళ్లుపుంటే ఆదేశపుచలివాడికిపొప్పిపోను, యిమిడిపోను. the encouragement of his ministers ~d him to this treacherous act మంత్రులుపురికొలిపినందునయింతపాపిష్ఠిపనికిపొప్పినాడు. this benefit ~d me to the difficulties of the task ఆపనిలోవుండే లాభమువల్ల దానికష్టమునాకుపొప్పిపోయినది. he at last ~d himself to the business తుదకాపనికిపొప్పుకొన్నాడు. I must ~ myself to my lot ఇదినావిధియనిఅనుభవిస్తూవుండవలసినది. మేలనముచేయించుట. A†.

Reconcileable, *adj.* సమాధానముచేయకూడిన.

Reconciled, *adj.* శాంతపడ్డ, సఖ్యపడ్డ, అనుకూలపడ్డ, పొద్దికచేయబడ్డ, ఇమిడిన. how can these two statements be ~? ఈరెండుసంగతులుకూడాటొపొందికఅవును, సరిపడును.

Reconcilement, rec-on-cīle′ment, *n. s.* సమాధానము, పొద్దిక, పొందిక, ఉపశమనము, శాంతి. after their ~ వాండ్లిద్దరుసఖ్యపడ్డతరువాత.

Reconciler, *n. s.* సమాధానపెట్టేవాడు, పొద్దికచేసేవాడు.

Reconciliation, rec-on-cil-i-ā′shon, *n. s.* సమాధానము, ఐకమత్యము, పొద్దిక. after his ~ with his father తండ్రికిన్నిఅతనికిన్నిపొద్దికఅయినతరువాత. In Rom. V. 10. and Col. I. 20. మేలనము A†.

To Recondense, *v. n.* మళ్లీఘనీభవించుట, తిరిగిపేరుకొనుట. See To Condense.

Recondensed, *adj.* పునఃఘనీభవించిన, మళ్లీపేరుకొన్న.

Recondite, rec′on-dīte *or* rê-con′dite, *adj.* గోప్యమైన, గుప్తమైన, మర్మముగావుండే. a ~ sense గూఢార్థము. a ~ book రహస్యమైనగ్రంథము.

Reconnoissance, *n. s.* enquiry విచారణ, విమర్శ, అనగాపోయి, వుండేవైఖరినిచూచుకొనిరావడము. he made a ~ of the place అక్కడికిపోయివుండేవైఖరినిచూచుకొనివచ్చినాడు.

To Reconnoitre, rec-on-nôi′tĕr *or* rec-on-nātr′, *v. a.* పరిశోధించుట, వేగుచూచుట, వైవుచూచుట, ఉండేవైఖరినిపరిశోధించుట.

To Reconquer, *v. a.* మళ్లీజయించుట,

To Reconsider, *v. a.* పునర్విమర్శచేసుట, మళ్లీవిచారించుట.

Reconsideration, *n. s.* పునర్విమర్శ.

To Record, rê-côrd′, *v. a.* వ్రాసిపెట్టుట, గ్రంథములోవ్రాసుట. the judge awarded this punishment, and the clerk ~ed it న్యాయాధిపతియీశిక్షనువిధించినాడుమునిషీదాన్నిగ్రంథములోవ్రాసుకొన్నాడు.

Record, rec′ord, *or* rê-côrd′, *n. s.* గ్రంథము, చరిత్ర, జ్ఞాపకార్థమువ్రాసిపెట్టినది. he placed it on ~ దాన్ని గ్రంథములో వ్రాసివుంచినాడు. the greatest battle on ~ అన్నిటికంటెమహత్తయినయుద్ధము.

Recorder, rê-côrd′ĕr, *n. s.* he who writes గ్రంథములోవ్రాసుకొనేవాడు, మునిషీ. he who judges న్యాయాధికారి. a lute వీణ.

To Recount, rê-coŭnt′, *v. a.* చెప్పుట, వర్ణించుట, వివరించుట.

Recourse, rê-cōrse′, *n. s.* ఉపాయము, ఆశ్రయము, అవలంబనము. he had ~ to me నన్ను శ్రయించినాడు. he had ~ to the bottle తాగినాడు. he had ~ to his purse సంచిలోనుంచిరూకలుయెత్తినాడు. they had ~ to this method ఈమార్గమునుపట్టినారు, అవలంబించినారు. they had ~ to stratagem తంత్రముచేయడానికిమొదలుపెట్టినారు. he had ~ to entreaties బతిమాలుకొమొదలుపెట్టినాడు.

To Recover, rê-cuv′ĕr, *v. a.* or get back తిరిగిపొందుట, మళ్లీచిక్కుట. he ~ed the king's favour రాజానుగ్రహమును మళ్లీసంపాదించుకొన్నాడు. the tree has now ~ed it's beauty ఆచెట్టుకుపోయినఅందముమళ్లీవచ్చినది. to regain రాబట్టుకొనుట. he ~ed the money ఆరూకలువాడికిమళ్లీవచ్చినవి. when she ~ed the child దానికిమళ్లీబిడ్డచిక్కినప్పుడు. he fell from his horse but ~ed his seat గుర్రముమీదనుంచిపడిసమాళించు

కొన్నాడు. he ~ed his health వాడికి వొళ్లు కుదిరినది. he ~ed his appetite వాడికి మళ్లీ ఆకలి పుట్టినది. he could not ~ his breath ఊపిరితిప్పుకోలేక పోయినాడు. she was shocked but she soon ~ed herself భయపడ్డది అయితే యింతలో తెలివి వచ్చినది. he ~ed his spirits ధైర్యము తెచ్చుకొన్నాడు. he did not ~ his spirits for a week ఎనిమిదిదినాలవరకు వాడు ధైర్యము తెచ్చుకోలేదు. he ~ed his strength వాడికి మళ్లీ సత్తువవచ్చినది.

To Recover, rê-cuv′ĕr, *v. n.* to become better స్వస్థపడుట, కుదురుట, తెప్పరిల్లుట. he ~ed వాడికి వొళ్లు కుదిరినది. he will never ~ వాడికి వొళ్లు యెన్నటికి కుదరదు. she ~ed from the swoon దానికి మూర్ఛ తెలిసినది. one ~ed, the other died ఒకడికి కుదిరినది, మరి వొకడు చచ్చినాడు.

Recoverable, rê-cuv′ĕr-able, *adj.* సాధ్యమైన.

Recovered, *adj.* కుదిరిన. the money was ~ పోయినరూకలు వచ్చినవి.

Recovery, rê-cuv′ĕr-y, *n. s.* కుదరడము, అనుకూలము కావడము, స్వస్థము కావడము. this prevented his ~ ఇది వాడి వొంటినికుదరనియ్యలేదు. after the ~ of the money ఆరూకలు మళ్లీ వాడి చేతికి వచ్చిన తరువాత.

Recreant, rec′rê-ant, *adj.* cowardly; meanspirited పిరికైన, తుంటైన.

To Recreate, rec′rê-āte, *v. a.* ఉల్లాసపరచుట.

Recreation, rec-rê-ā′shon, *n. s.* ఆట్లాట, ఉల్లాసము, క్రీడ, లీల, వినోదము.

To Recriminate, rê-crim′i-nāte, *v. n.* నీవంటే నీవనుట, రంకుకు ప్రతిరంకు కట్టుట, పరస్పరం దోషారోపణము చేసుకొనుట, వొకరిని వొకరు దూషించుకొనుట, నేరము మోపినవానిమీద ప్రతికి వొకనేరము మోపుట. they ~d తప్పు నీవల్ల వచ్చినదని చెప్పినందుకు కాదు నీవల్లనే వచ్చినదని వాడు అన్నాడు.

Recrimination, re-crim-i-nā′shon, *n. s.* నీవంటే నీవనడము, రంకుకు ప్రతిరంకు కట్టడము, వొకరిని వొకరు నిందించుకోవడము, నేరము మోపినవానిమీద బదులుకు వొకనేరమును మోపడము. mutual ~s took place నీవంటే నీవని పరస్పరం దూషించుకొన్నారు, తప్పు మోపినారు.

Recriminatory, *adj.* నీవంటే నీవనే, వొకరిని వొకరు తప్పులు పట్టే. several ~ letters passed నీవల్లన చ్చినదంటే నీవల్ల వచ్చినదని కొన్ని జాబులు జరిగినవి.

To Recruit, rê-crût′, *v. a.* and *v. n.* కుదురుబాటు చేసుట, కొత్తగా శిపాయీలను చేర్చుకొనుట, కోలుకొనుట, తేరుకొనుట, కొత్తగా సిపాయీలు చేరుట. the regiment stayed there six months to ~ కొత్తగా సిపాయీలను చేర్చుకోవడానకు ఆపటాలము అక్కడ ఆరునెలలు వుండినది. he sold his land to ~ his pocket రూకలు చేర్చడానకై నేలను అమ్ముకొన్నాడు. bathing ~s the spirits స్నానము చేయడము చేత వొళ్లు కుదురుతున్నది. after his health was ~ed వాడికి వొళ్లు కుదిరిన తరువాత, వాడు కోలుకొన్న తరువాత.

Recruit, rê-crût′, *n. s.* కొత్తగా చేరిన సిపాయి, కొత్తగా కొలువులో పెట్టుకోబడ్డవాడు.

Rectangle, rec′tang-gle, *n. s.* ఇటికె రాయివలెని మూలలు వాటుగా వుండే చౌకము.

Rectangular, rec-tang′gŭ-lar, *adj.* ఇటికె రాయిన లెనిమూలలు వాటిచౌకముగా వుండే.

Rectification, *n. s.* దిద్దుబాటు, సవరించడము, చక్కబెట్టడము. after the ~ of these accounts ఈలెక్కలను దిద్దిన తరువాత. the ~ of spirits మళ్లీమళ్లీ దించి భృతులను శుద్ధి చేయడము.

Rectified, *adj.* దిద్దుబాటు చేయబడ్డ, చక్కబెట్టబడ్డ. after the account was ~ ఆలెక్క దిద్దుబాటు అయిన తరువాత. ~ spirits మళ్లీమళ్లీ దించి శుద్ధి చేయబడ్డ భృతులు.

To Rectify, rec′ti-fȳ, *v. a.* దిద్దుట, సవరించుట, చక్కబెట్టుట. he rectified the account ఆలెక్కను చక్కబెట్టినాడు, సవరించినాడు. he rectified the rum రంఅనే సారాయి నితిరిగి దించి పరిశుద్ధము చేసినాడు.

Rectilinear, rec-ti-lin′yar, *adj.* consisting of right lines ఋజువైన, వంకరలేని. a square is a ~ figure చదరము ఋజువైన గీతలు గల ఆకారము.

Rectitude, rec′ti-tûde, *n. s.* uprightness ఆర్జవము, యథార్థత, సరళత. this proves the ~ of his conduct అతను చేసినది సరియని యిందువల్ల తెలుస్తున్నది. a man of ~ ఖండావాది, నిజస్థుడు, పెద్దమనిషి.

Rector, rec'tor, *n. s.* గ్రామపాదిరి.

Rectory, rec'tor-y, *n. s.* గ్రామపాదిరియుండేమఠము.

Rectum, *n. s.* the great gut కడుపులోపురీషము యుండేస్థానము.

Recumbent, rē-cum'bent, *adj.* lying down పండుకొన్న, శయనించిన.

To Recur to, *v. a.* to come back to the thought మళ్లీతోచుట, మళ్లీజ్ఞాపకానకువచ్చుట. when any word has been used to signify an idea, that old idea will ~ in the mind when the word is heard సంస్కారోద్బోధకమైనశబ్దమునుప్రయోగించినట్టయితే ఆశబ్దమునువినగానే ఆసంస్కారజన్యమైనస్మృతికలుగుతున్నది. he recurred to this subject దాన్ని మళ్లీతలచుకొన్నాడు. at that moment I did not ~ to his being your relation అతడుమీబంధువైనట్టుఅప్పట్లోనాకుజ్ఞాపకము రాకపోయినది.

Recurrence, *n. s.* పునఃసంభవించడము, మళ్లీతటస్థించడము. from the frequent ~ of this word ఈమాటతేపతేపకురావడమువల్ల. to prevent the ~ of such errors ఇలాగంటితప్పులుమళ్లీసంభవించకుండా.

Recusant, rē-cūs'ant *or* rec'ū-sant, *adj.* refusing కాదనే, ఒక్కరలేదనే. the Jangams are ~s or dissenters జంగములు తిరగబడ్డవాండ్లు, అనగా బ్రాహ్మణ్యమతవిరోధులు.

Red, red, *adj.* ఎర్రని, కావి, కెంపు. the ruby is ~ కెంపుఎర్రనిది. she wears a ~ mark on her forehead అదినొసట కుంకుమపెట్టుకొంటున్నది. the pomegranate flower is ~ and the seeds in the fruit are also ~ దానిమ్మపువ్వుఎర్రనిది, దానిపండులోవుండే విత్తులున్నుఎర్రనివి. bright ~ జపాపువ్వుపుమెరుపైన, దాసానిపువ్వు మెరుపైన. light ~ నీరుకావియైన. pale ~ పాటలమైన. ~, sandy soil గరపనేల. ~ pepper మిరపకాయలపొడి. ~ lead సిందూరము. a ~ cow లక్కవన్నె ఆవు. ~ hair లోహితకేశము, ఛల్లచెంట్రుకలు. a ~ heat కాపు, అనగాయినుముపండకాగినకాపు, మట్టు. a ~ hot iron పండకాగిన యినుము, ఎర్రగాకాగినయినుము. ~ thread తొగరు. ~ wine ఎర్రనిసారాయి. the ~ lotus కెందామర, చెంగల్వ. a ~ eyed giant తామ్రాక్షుడు. ~ wood చేవమాను. ~ wood used in dying మద్దిచెక్క. to turn ~ ఎర్రబడుట. ~ letter days పంచాంగములో ఎర్రగురుతుపెట్టిన దినములు, అనగాపండుగలు. ~ sea ఇదిశోకళ సముద్రముయొక్కపేరు. Yates in Psalm CVI. 8. uses the Hebrew word సూఫ్‌సాగరము. Red hills (a village near Madras) is called Pozhil near Mādhavaram.

Red, red, *n. s.* ఎరుపు, కావి, కుసుంబా. Vermilion సిందూరము. the bright ~ made from safflower కుసుంబావర్ణము.

Redbreast, red'brest, *n. s.* గోరింకవంటి పక్షి.

Redcoat, *n. s.* (a cant word for a soldier) శిపాయి.

To Redden, red'dn, *v. a.* ఎర్రబడేటట్టుచేసుట, ఎరుపునుచరుచుట. when the rise of the sun ~ed the hills కొండమీదనీరెండలుకాయగా.

To Redden, red'dn, *v. n.* ఎర్రబడుట. her cheeks ~ed with shame సిగ్గువల్లదానిముఖముఎర్రగాపోయినది.

Reddish, *adj.* కొంచెమెర్రగావుండే. ~ hair ఛల్లచెంట్రుకలు. ~ brown పింగళవర్ణము, పింజరవర్ణము.

Reddishness, red'dish-ness, *n. s.* కొంచెముఎరుపు, ఎర్రదాళు, నీరుకావి.

To Redeem, rē-dēm', *v. a.* విడిపించుట, విడుదలచేసుట, విమోచనముచేసుట, కడతేర్చుట, రూకలిచ్చిశత్రువులవద్దనుంచివిడిపించుట. he ~ed them from their sins వాండ్లపాపవిమోచనముచేసినాడు. he who died to ~ us మనలకడతేర్చడమునకైచచ్చినవాడు. "redeeming the time because the days are evil" Ephes. V. 16. కాలాతిక్రమశాస్త్రద్దినంశభంకురుత A†. he ~ed the jewels from pawn ఆనగలనువిడిపించినాడు. he has ~ed his promise వాడుచెప్పినమాటనునెరవేర్చినాడు. he ~ed his reputation పేరుదక్కించుకొన్నాడు. to ~ land from forest అడవినికొట్టిపొలముచేసుట. this is one redeeming point అన్నిటికివుండేగుణముయిదిఒకటే.

Redeemed, *adj.* విడిపించబడ్డ, విడుదలచేయబడ్డ, విమోచనముచేయబడ్డ, కడతేర్చబడ్డ. the ~ ముక్తులు,

విముక్తులు, విమోచనముచేయబడ్డవాండ్లు. In Ps. CVII. 2. పరదేశమోచితాలోకాః A†.

Redeemer, rē-dēm'ĕr, *n. s.* రక్షకుడు, మోచకుడు, తారకుడు, మోక్షప్రదుడు. A† says త్రాణకర్త. ముక్తిదాతా A†. In Jer. 50. 34. ముక్తిదాత. D†.

Redemption, rē-dem'shon, *n. s.* ముక్తి A†. విముక్తి, విమోచనము, మోక్షము. In Hebr. IX. 12. ముక్తి A†. the ⌣ of a promise చెప్పినట్టుజరిగించడము, చెప్పినమాటను నెరవేర్చడము. In ⌣ of my promise I now write to say that చెప్పినమాటను కాపాడుకోవడమునకై నేనుయిప్పుడు వ్రాశేదియేమంటే. ⌣ of jewels from pawn కుదవవిడిపించడము. their credit is sunk beyond ⌣ వాండ్లయెడల నమ్మకము యికనుయెన్నటికిన్నిలేకుండాపోయినది.

Redlead, red'led', *n. s.* సింధూరము.

Redness, *n. s.* రక్తిమ.

Redolent, red'o-lent, *adj.* fragrant సుగంధముగల, సువాసనగల. ⌣ of joy and youth ఆనందయౌవనభరితమైన.

To Redouble, rē-duble', *v. a.* రెట్టింపుచేసుట, రెండింతలుచేసుట. she ⌣d her cries అదిమరిమరిఅరిచినది, మరింతఅరిచినది.

To Redouble, rē-duble', *v. n.* ఇనుమడిఅవుట, రెట్టింపవుట. the storm ⌣d గాలివాన రెట్టింపైనది.

Redoubled, *adj.* మిక్కిలిఅధికమైన. ⌣ kindness హెచ్చినప్రేమ, మరిమరిఅభివృద్ధిఅయినదయ. ⌣ efforts పదేపదే చేసినప్రయత్నములు. they killed him with ⌣ blows దెబ్బమీదదెబ్బకొట్టిచంపినారు, పూరికెకొట్టిచంపినారు. ⌣ echoes పదేపదే కలిగినప్రతిధ్వనులు.

Redoubt, rē-doŭt', *n. s.* కోటగోడమీదవుండేబురుజు.

Redoubtable, rē-doŭt'a-ble, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన.

To Redound, rē-doŭnd', *v. n.* ఫలించుట, ఉపయోగించుట, అతిశయించుట, కలుగుట. the evil ⌣ed on those from whom it sprung వారిపాపమే వాండ్లనుకొట్టినది. this ⌣s to his credit ఇందువల్లవాడికిగౌరవముకలుగుతున్నది. this ⌣s to his shame ఇదివాడికి అవమానములోపర్యవసానమౌతున్నది, ఇందువల్లవానికిఅవమానమువస్తున్నది. this ⌣s to the glory of God ఇందువల్ల దేవునిమహిమ అతిశయిస్తున్నది.

Redounding, *adj.* అతిశయించిన.

To Redress, rē-dress', *v. a.* to set right; to amend పరిహారముచేసుట, నివారణముచేసుట, గతికలగచేసుట, దిద్దుబాటుచేసుట, కుదురుబాటుచేసుట, పరిష్కరించుట. the magistrate ⌣es their grievances వాండ్లకువుండే బాధలనుపోలీసువారు నివారణముచేస్తున్నారు.

Redress, rē-dress', *n. s.* పరిహారము, గతి. he was ruined without ⌣ వాడుఒకగతీలేక చెడ్డాడు. he is quite without ⌣ వాడుగతిమోక్షములులేకుండాపడివున్నాడు.

Redstart, *n. s.* నూనెబుడ్డిగాడుఅనేపిట్ట.

Redstreak, red'strēk, *n. s.* a kind of apple ఒకపండు.

To Reduce, rē-dūce', *v. a.* తగ్గించుట, తక్కువచేసుట, మట్టుపరచుట, అణచుట, స్వాధీనముచేసుకొనుట. he ⌣d the strength of the spirit with water సారాయిలోనీళ్లనుకలిపిదానికారమునుమట్టుచేసినాడు. he ⌣d the size of the bag ఆసంచినికురచచేసినాడు. he ⌣d their pay వాండ్లజీతమునుతక్కువచేసినాడు. to ⌣ a fort కోటనుపట్టుట. he ⌣d the tree to a log, by cutting off the branches ఆచెట్టుకొమ్మలనునరికిఒకమొద్దుగాచేసినాడు. he ⌣d the sugar to a liquid ఆబెల్లమునునీళ్లుచేసినాడు. he ⌣d the pearls to powder ముత్యాలనుచూర్ణముచేసినాడు. they ⌣d the house to ruins ఆయింటినిపాడుచేసినారు. they ⌣d it to nothing దాన్నిసున్నచేసినారు, నూతకలిపినారు. he ⌣d them to obedience వాండ్లనుఅణచినాడు, సాధించినాడు, లోపరచుకొన్నాడు. he ⌣d them to poverty వాండ్లనుబీదలనుగాచేసినాడు. he ⌣d me to a servant నన్నుఒకబంటుగా చేసినాడు. they ⌣d it to method దాన్నిదారికితెచ్చినారు, క్రమపరచినారు. he ⌣d these words to rule ఈశబ్దములకు సూత్రమేర్పరచినాడు. he ⌣d these trees into classes ఈచెట్లనుజాతివారిగాయేర్పరచినాడు. he ⌣d the pagodas to rupees వరహాలనురూపాయలుచేసినాడు.

Reduced, *adj.* తగ్గిన, తగ్గించిన, పట్టుబడ్డ, అణిగిన, లోబడ్డ. the ~ stream of a river పట్టుబడ్డ ప్రవాహము. a family in ~ circumstances చెడ్డబడ్డ సంసారము. a ~ fort పట్టుకోబడ్డ కోట. he is in ~ circumstances దీనదశలో వున్నాడు. he was ~ to great misery దీనావస్థను పొందినాడు, బీదవాడయిపోయినాడు. the house was ~ to ashes ఆయిల్లు మండి కుప్పబడ్డది. our fifty horses were ~ to thirty మనకు వుండిన యాభై గుర్రాలు ముప్పై గా తక్కివచ్చినవి. they were ~ to two కడకు యిద్దరు నిలిచినారు. It was ~ to nothing అది యేమి లేక పోయినది, క్షీణించినది. he was ~ to sell his house వాడికి యిల్లు అమ్ముకోవలసిన గతి వచ్చినది.

Reduction, rê-duc'shon, *n. s.* the act of reducing తగ్గడము, తగ్గించడము, పట్టుబడడము, పట్టుబరచడము, స్వాధీనపరచుకోవడము. after the ~ of the fort ఆ కోట పట్టుబడ్డ తరువాత. the fever caused great ~ of strength ఆ జ్వరము చేత బలము కుంగిపోయినది. every thing tended to the ~ of his majesty ఆయనకు అన్నివిధాల క్షీణగతి వచ్చినది. these different sums by ~ equal one hundred rupees ఆ యా నాణ్యముల మొత్తములను మార్పు ప్రకారము వేసుకొంటే నూరు రూపాయలు అవుతవి.

Redundance, rê-dun'dance, Redundancy, rê-dun'danc-y, *n. s.* విస్తీర్ణత, విస్తారత, పెంపు, అభివృద్ధి, ఆధిక్యము, అతిశయము.

Redundant, rê-dun'dant, *adj.* విస్తరించిన, విస్తారమైన, అధికమైన.

Redundantly, *adv.* విస్తారముగా, విస్తరించిన.

To Reduplicate, rê-dû'pli-câte, *v. a.* రెండింతలు చేసుట, రెట్టించుట.

Reduplication, rê-dû-pli-câ'shon, *n. s.* ద్విరుక్తిగా చేయడము.

Redwing, *n. s.* ఒకవిధమైన పక్షి.

Redwood, *n. s.* చేవమాను.

To Re-echo, rê-ec'ô, *v. n.* ప్రతిధ్వని చేసుట. they ~ed his sentiments వాడేమి చెప్పినాడో దాన్నే తిండ్లున్ను చెప్పిరి.

Reechy, *adj.* smoky పొగచూరిన.

Reed, rêd, *n. s.* రెల్లు, కుందరెల్లు, కాకి వెదురు, జమ్ము, వేత్రము. a ~ pen కలము. the plant called Indian ~ మెట్టతామర. unstable as a ~ నిలకడలేని, నమ్మరాని. he is a mere broken ~ వాణ్ని నమ్మడము విరిగిన నమ్మి యెట్లో దిగినట్టే. he does not lean on a mere broken ~ అతడు కట్టనదిరింతకొమ్మ గాని మునగకొమ్మ కాదు. ~ of a clarionet సన్నాయి యొక్క పీకె. a weaver's ~ కన్నె.

To Reed, rêd, *v. a.* (in carpentry) జవకట్టుట. ~ed work నామువని.

Reedy, rêd'y, *adj.* జమ్ముగల. a ~ brook జమ్ము మొలుకొనివుండే కాలువ.

Reef, rêf, *n. s.* a fold in a sail వాడచాపలో మడి చే ఒక మడత. a chain of rocks lying near the surface of the water దిబ్బ.

To Reef, rêf, *v. a.* to make a fold in a sail వాడచాపలో ఒక మడత మడుచుట.

To Reek, rêk, *v. n.* అధికమౌట. See Reeking.

Reek, rêk, *n. s.* పొగ, ఆవిరి.

Reeking, *adj.* నిండారిన. he came ~ with blood నెత్తురుతో దొప్పదోగుతూ వచ్చినాడు. ~ with sweat చెమటవడుస్తూ వుండే. when a man was ~ with fever ఒకడికి జ్వరము పెట్టుతూ వుండేటప్పుడు. he came ~ from the brothel ముండయింట్లో నుంచి రోత గా బయలుదేరి వచ్చినాడు. ~ with sin పాతకముగ్నుడైన. ~ hot అంటుకొనే వేడి, నిండారేడి.

Reeky, *adj.* పొగచూరిన.

Reel, rêl, *n. s.* a frame to wind yarn on కండె. a kind of dance ఒకవిధమైన నాట్యము.

To Reel, rêl, *v. a.* in spinning or weaving నూలు నుకండె కొనచుట్టుట.

To Reel, rêl, *v. n.* or stagger తూలుట, తూలిపడుట, సోలుట, సోలిపడుట. the ship was reeling in the storm గాలికి వాడ యిటు అటువూగులాడుతూ వుండెను. he came reeling down the street వీధిలో సొక్కి సోలిపడుతూ వచ్చినాడు. the earth ~ed భూకంపము కలిగినది.

Re-election, rê-ê-lec'shon, *n. s.* మళ్లీ యేర్పరచడము, మళ్లీ కోరుకోవడము. after his ~ అతడు మళ్లీ యేర్పరచబడ్డ తరువాత.

To Re-embark, rē-em-bârk′, *v. a.* and *v. n.* మళ్లీ వాడయెక్కుట, మళ్లీ వాడయెక్కించుట.

Re-embarkation, *n. s.* మళ్లీవాడయెక్కడము.

To Re-enact, *v. a.* మళ్లీఆజ్ఞాపించుట, మళ్లీవిధించుట, మళ్లీయేర్పరచుట.

To Re-enforce, rē-en-fōrce′, *v. a.* ఉపబలముచేసుట, బలకట్టుట.

Re-enforced, *adj.* ఉపబలముకలిగిన. after the Regiment was ~ ఆపటాలానికిఉపబలముగాకొంచరువచ్చిచేరినతరువాత.

Re-enforcement, rē-en-fōrce′ment, *n. s.* ఉపబలము, పైబలము, పైగావచ్చి చేరినదళము. this ~ was of no use ఉపబలముగావచ్చినవాండ్లవల్లఉపయోగములేదు, పైగావచ్చినజనమువల్ల ప్రయోజనములేదు.

To Re-enter, rē-en′tĕr, *v. a.* మళ్లీప్రవేశించుట, తిరిగిలోనికివచ్చుట.

To Re-enthrone, *v. a.* మళ్లీపట్టాభిషేకముచేసుట.

Re-entrance, *n. s.* మళ్లీప్రవేశించడము. after his ~ అతడుతిరిగివచ్చిచేరినతరువాత.

Reer-mouse, *n. s.* or bat గబ్బిలము.

To Re-establish, rē-ĕ-stab′lish, *v. a.* మళ్లీస్థాపించుట, మళ్లీయేర్పరచుట, మళ్లీకుదురుబాటుచేసుట, మళ్లీనిర్ణయించుట.

Re-established, *adj.* మళ్లీస్థాపించబడ్డ, మళ్లీయేర్పరచబడ్డ, మళ్లీకుదురుబాటు చేయబడ్డ. his health was ~ or he was cured వాడికివొళ్లుకుదిరినది.

Re-establishment, *n. s.* పునరుద్ధారము, మళ్లీకుదురుబాటుచేయడము.

To Reeve, rēve, *v. a.* బొందలోకిపగ్గమునుదూర్చుట, ఇదినేముద్రభాష.

To Re-examine, rē′egz-am′ine, *v. a.* పునర్విమర్శచేసుట, మళ్లీవిచారించుట.

Refection, rĕ-fec′shon, *n. s.* ఫలాహారము, ప్రాశనము.

Refectory, ref′ec-tor-y, *n. s.* the place where they take their meals in a convent భోజనశాల, భోజనముచేసేయిల్లు.

To Refer, rĕ-fer′, *v. a.* and *v. n.* to direct to another person వొకనివద్దికిపంపుట. he referred me to his brother for information తనతమ్ముణ్ని పోయిఅడుగుమన్నాడు. I referred the case to him for trial ఆవ్యాజ్యమునువిచారించుమని వాడివద్దికిపంపించినాను. to have connection or bear relation సంబంధించుట. these words ~ to the same affair యీమాటలున్ను ఆప్రమేయమునుగురించినవే. I do not know what this ~s to ఇదియెందునగురించినదో నాకుతెలియదు. I referred to his father for the money అతనితండ్రినిపోయిరూకలు అడిగినాను. he referred me to his father for the money రూకలనుగురించి తనతండ్రినిఅడుగుమన్నాడు. I referred again to that account ఆలెక్కను మళ్లీచూచుకొన్నాను. when I referred to the Dictionary for this word I could not find it నేనుయీమాటను నిఘంటువులోచూస్తేచిక్కలేదు. I referred him to the Dictionary for this word యీమాటను నిఘంటువులోపోయి చూచుకొమ్మని వాడితోచెప్పినాను.

Referee, ref-er-ēe′, *n. s.* మధ్యవర్తి, మధ్యస్థి, తటస్థుడు.

Reference, ref′er-ence, *n. s.* relation సంబంధము. what he said has ~ to this వాడుచెప్పినదిదీనికి సంబంధిస్తున్నది, వాడుచెప్పినమాట యిందునగురించినదే. he gave me no ~ for payment ఆరూకలుయిచ్చేవారు యివ్వవలసినదని అతను నాకుచెప్పలేదు. before ~ to the higher authorities పైఅధికారులవద్దికిపంపకమునుపు. with ~ to your letter నీవునాకుపరటజాబువ్రాసివుంటివిగదా. with ~ to what you formerly mentioned మునుపుమీరుచెప్పియుండినసంగతినిగురించి.

Referendary, *n. s.* మధ్యవర్తి, అధికారి.

Referrible, *adj.* సంబంధించే. this fever is ~ to his bathing యీజ్వరముతలంటుసంబంధమైనది, అనగావాడుతలంటుకొన్నదేయీజ్వరమునకుకారణముగావున్నది. to what is this ~? ఇదియెందువల్లకలిగినది, యిదికలిగినందుకుకారణమేమి.

To Refine, rĕ-fine′, *v. a.* శుద్ధిచేసుట, సూక్ష్మపరచుట, పరిష్కారముచేసుట, నిర్మలముచేసుట, నాగరికముచేసుట. to ~ gold బంగారునుచొక్కముచేసుట. he ~d the language ఆభాషనుపరిష్కరించినాడు. he ~d his style అలంకారముగాచెప్పినాడు. he ~d upon the verse until he ruined the meaning ఆశ్లోకముమీదవూరికెపున్నసించిచెప్పగానిఅర్థమునుచెడగొట్టినాడు.

Refined, *adj.* శుద్ధిచేసిన, శుద్ధిచేయబడ్డ, నిర్మలముచేయబడ్డ, పుటముచేయబడ్డ, పరిష్కృతమైన, నాగరికమైన. ~ sugar తెల్లచక్కెర. ~ gold అపరంజి. ~ silver చొక్కపువెండి this is a ~ stroke of malice యిదిచలముయొక్క చమత్కారము. this is a ~ meaning of the word ఆమాటకుయిది సూక్ష్మమైనఅర్థము. ~ language నాగరికమైనమాట. a ~ stroke of wit బుద్ధిచమత్కారము. this is a ~ sense of the word యిదిఆశబ్దమునకువుండేసూక్ష్మమైనఅర్థము, ఇదిసాధారణమైనఅర్థముకాదు. a man of ~ parts కుశాగ్రబుద్ధిగలవాడు.

Refinedly, *adv.* నాగరికముగా, ఉపన్యసించి.

Refinement, rē-fine'ment, *n. s.* పరిశుద్ధముచేయడము, పరిష్కారముచేయడము. from the ~ of his style వాడిదిఅందమయినపాకముగనక. this is a mere useless ~ ఇదివట్టిపనికిమాలినచమత్కారము.

Refiner, *n. s.* బంగారునుచొక్కము చేసేవాడు, శుద్ధిచేసేవాడు.

Refining, *n. s.* శుద్ధిచేయడము, బంగారుచొక్కముచేయడము, పరిష్కరించడము. In rhetorick అలంకారము, దీర్ఘోపన్యాసము.

To Refit, rē-fit', *v. a.* మళ్లీచక్కపెట్టుట. after refitting the ship ఆవాడనుమళ్లీచక్కపెట్టినతర్వాత.

To Reflect, rē-flect', *v. a.* ప్రతిఫలింపచేసుట. the glass ~s your face అద్దములోనీముఖముతెలుస్తున్నది. this ~s much credit on them ఇందువల్లవారికిమంచిపేరువస్తున్నది.

To Reflect, rē-flect', *v. n.* to think తలచుట, తలపోసుకొనుట. when he ~ed upon this వాడుదీన్ని తలపోసుకొంటూవుండగా, దీన్నియోచించుకొంటూవుండగా. why do you ~ upon him i. e. why do you reproach him? వాణ్నియెందుకుదూషిస్తున్నావు. this letter ~s severely upon him యీజాబువాడిమీదనిండామోపణగావుంటున్నది. when I ~ed upon my conduct నేనుచేసినదాన్ని నేనే యోచించుకొన్నప్పుడు. he is not a reflecting man వాడుదూరపాలోచనలేనివాడు.

Reflected, *adj.* ప్రతిఫలించిన. like a purse ~ in a mirror అద్దములోఅగుపడేరూకలసంచివలె.

Reflection, rē-flec'shon, *n. s.* In a glass ప్రతిఫలనము, ప్రతిబింబము. In the mind తలంపు, యోచన, ఆలోచన, ధ్యానము. on ~ I see that I was wrong నేనుయోచనచేసేటప్పటికినేనుతప్పినట్టుకనుక్కొన్నాను. he is a man of no ~ వాడుఆలోచనవిరుడుకాడు. remark or reviling ఆక్షేపణ, తిరస్కారము, నింద. Ward on Hindus 2. 328. says, "Indeed in those departments of learning which require the deepest ~ and the closest application, the Hindu literati have been exceeded by none of the ancients." The deepest ~ దూరపాలోచన, దీర్ఘాలోచన.

Reflective, rē-flect'ive, *adj.* the reflective verb ఆత్మనేపదక్రియ, తెలుగులోతెచ్చుకొనుట, చెప్పుకొనుట, తీసుకొనుట, వ్రాసుకొనుటమొదలయినవి.

Reflector, rē-flect'or, *n. s.* అద్దము.

Reflex, rē'flex, *adj.* ప్రతిఫలించే, ప్రతిబింబించే.

Reflexion, *n. s.* See Reflection.

Refluent, ref'lū-ent, *adj.* వెనక్కుమళ్లీపారే.

Reflux, rē'flux, *n. s.* నీళ్లువెనక్కుమళ్లీపోవడము, ప్రవాహమువెనక్కుమళ్లీపారడము.

To Reform, rē-fôrm', *v. a.* (to change from worse) దిద్దుబాటుచేసుట, పరిష్కరించుట, చక్కపెట్టుట.

To Reform, rē-fôrm', *v. n.* to pass by change from worse to better గుణపడుట, దోవకువచ్చుట, చక్కపడుట. the regiment ~ed కలిశిపోయినపటాళముక్రమముగానిలిచినది. before he was a great fool but now he is ~ed వాడుమునుపు పిచ్చివాడుగావుండియిప్పుడుదోవకువచ్చినాడు.

Reformation, ref-or-mā'shon, *n. s.* మళ్లీచక్కబడడము, పునరుద్ధారణముకావడము, కుదురుబాటుకావడము, బాగుపడడము, దోవకురావడము. the Protestant ~ ప్రాటస్టాంటుమతోద్ధారణము, అనగా Roman Catholic మతమునువొదలించి Pope అనేగురువుయొక్క అధికారమునుతిరస్కరించడము. Sankara Chari made a ~ among the bramins శంకరాచార్యులుబ్రాహ్మణమతోద్ధారణచేసినాడు. Hebr. IX. 10. సిద్ధీకరణం A†.

Reformed, *adj.* చక్కబడ్డ, దిద్దుబాటైన, దోవకువచ్చిన.

Reformer, *n. s.* దిద్దుబాటుచేసేవాడు, పరిష్కరించే వాడు, ఉద్ధారకుడు. the ~s కాథోలిక్కు మతము నుపోగొట్టి ప్రొటెస్టాంటుమతమును స్థాపించినగురువులు. Sankara Chari is considered a ~ among the bramins బ్రాహ్మణులుశంకరాచార్యులనుమతోద్ధారకుడంటారు.

To Refract, rè-fract', *v. a.* తిప్పుట, వంచుట, వక్రముచేసుట.

Refraction, rè-frac'shon, *n. s.* వక్రీకరణము, వక్రగతి, ఋజురేఖాభంగము, అనగా కిరణములమొనపైకి దానిమీదప్రసరించడములోకొంచెమువంగడము.

Refractoriness, *n. s.* మూరత, మొండితనము, ముష్కరము, హటము.

Refractory, rè-fract'or-y, *adj.* పెడసరమైన, మొండియైన, మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన. he was ~ తిరగబడ్డాడు. the horse was ~ ఆగుర్రముమొండిచేస్తూవుండినది.

To Refrain, rè-frān', *v. n.* మానుట, ఆగుట, తాళుట. she could not ~ any longer, she burst into tears తాళజాలకయేడ్చినది, దుఃఖమునుఅణుచుకోలేకయేడ్చినది. he ~ed from food తినకమానుకొన్నాడు. he ~ed from speaking మాట్లాడడముమానుకొన్నాడు. being unable to ~ from sleep నిద్రనుపట్టలేక.

To Refresh, rè-fresh', *v. a.* సేదదేర్చుట, ఆప్యాయమునుపొందించుట, ఊరటచేసుట, ఉపశాంతిచేసుట. he bathed to ~ himself ఆప్యాయమానముగావుండడమునకై స్నానముచేసినాడు. he did this to ~ his memory మళ్లీజ్ఞాపకమురావడమునకైదీన్నిచేసినాడు. I will ~ your memory తమకుజ్ఞాపకముచేస్తాను.

Refreshed, *adj.* విశ్రాంతిపొందిన, ఆయాసముతీరిన, అలసటతీరిన, ఉపశమించిన. flowers ~ by rain వానచేతబాగావుండేపుష్పములు. the colours that are ~ by applying oil నూనెచరిమినందునబాగావుండేవర్ణములు.

Refreshing, *adj.* ఆప్యాయమానమునుచేసే, సేదదేర్చే, ఉపశమింపచేసే. a ~ sleep ఆరోగ్యకరమైననిద్ర, హాయినికలగచేసేనిద్ర.

Refreshing, *n. s.* ఉపశాంతి.

Refreshment, rè-fresh'ment, *n. s.* ఫలాహారము, ప్రాశనము, అల్పభోజనము. ~s అన్నపానాదులు.

To Refrigerate, rè-frig'er-āte, *v. a.* చల్లబడేటట్టుచేసుట, శీతలముచేసుట.

Refrigeration, *n. s.* చల్లబడడము, చల్లబడేటట్టుచేయడము, శీతలముచేయడము.

Refrigerative, rè-frig'er-āt-ive, *adj.* సుశీతలకారియైన.

Reft, reft, *adj.* (that is, bereft) reft of sense తెలివితప్పిన. ~ of his children బిడ్డలనుపోగొట్టుకొన్న, బిడ్డలనుకోలుపుచ్చుకొన్న.

Refuge, ref'ūge, *n. s.* దిక్కు, శరణము, రక్షకము, ఆశ్రయము, అవలంబనము. to seek ~ ఆశ్రయించుట, మరుగుజొచ్చుట. a place of ~ దాగేస్థలము.

To Refuge, ref'ūge, *v. a.* రక్షించుట, కాచుట. Swift uses this word. Works. VI. 86.

Refugee, ref-ū-gēe', *n. s.* శరణాగతుడు, వలసలేచివచ్చిచేరినవాడు. a Persian ~ prince accompanied our troops తనదేశములోనుంచితప్పించుకొనిమనదండుతోకూడా వచ్చేపెర్షియాదేశపుయువరాజు.

Refulgence, rè-ful'gence, *n. s.* ప్రకాశము, కాంతి, వెలుగు.

Refulgent, rè-ful'gent, *adj.* ప్రకాశించే, తళతళమనే.

To Refund, rè-fund', *v. a.* మళ్లీచెల్లించుట, తిరిగియిచ్చుట.

Refusal, rè-fūs'al, *n. s.* వద్దనడము, పొమ్మనడము, లేదనడము. on his ~ వాడుఅంగీకరించనందున, ఒప్పుకోనందున. on his ~ of the money రూకలుపుచ్చుకోనన్నందుమీదట, రూకలుయివ్వనన్నందుమీదట. I called him but on his ~ I went by myself వాన్నిరమ్మంటేరానందున నేనుమాత్రముపోయినాను. when I asked him for the money I did not expect a ~ రూకలుఅడిగితేవాడులేదంటాడనినేనుఅనుకోలేదు. he couched the ~ in gentle language తియ్యనిమాటలతోవుందిలిపెట్టుకుంపినాడు. I have the ~ of that house నేనువద్దంటేనేగానిఆయింటినివాడుపరులకుయివ్వకూడదు. he gave me the ~ of that horse నీకుఅక్కరలేదనేదాకా ఆగుర్రమును నేను మరిఒకరికియిచ్చేదిలేదని నిష్కర్షచేసివున్నాడు.

To Refuse, rê-fūse′, *v. a.* తిరస్కరించుట, వద్దనుట, కాదనుట, కూడదనుట. his stomach ~d nourishment వానికి ఫలాహారము సయించలేదు. you cannot ~ punishment శిక్షకుకుదుకు తీరవలెను. he ~d advice బుద్ధిచెప్పినా వినడు. God ~d his prayer వానిమనవిని దేవుడు అంగీకరించలేదు. he ~d the money, (meaning *he did not give it*) వాడు రూకలియ్యనన్నాడు. (but meaning *he did not take it*) వాడు రూకలు పుచ్చుకొననన్నాడు. he ~d to come రానన్నాడు. he ~d to accept it దాన్ని తీసుకొనన్నాడు.

Refuse, ref′ūse, *n. s.* తోసివేసినది, కనికిమాలినది నిషిద్ధమైనది. ~ of the victuals ఎంగిలి. the ~ of the rice కనికిమాలిన బియ్యము. these wretches are the ~ of the people వీరు ఊరు రోసిన వాండ్లు.

Refutation, ref-û-tā′shon, *n. s.* ఖండనము. what he said is a ~ of their account వాడు చెప్పినది వాండ్లు చెప్పినదానికి ఖండనము, వాండ్లు చెప్పినది వాడు చెప్పినదానివల్ల కొట్టబడిపోయినది.

To Refute, rê-fūte′, *v. a.* ఖండించుట, కొట్టివేయుట. can you ~ what I say? నేను చెప్పేదాన్ని కాదనగలవా, ఖండించగలవా.

Refuted, *adj.* ఖండించబడ్డ, వీగిన, అపజయమును పొందిన.

To Regain, rê-gān′, *v. a.* మళ్లీ పొందుట. when he ~ed the shore వాడు మళ్లీ గట్టుకు వచ్చి చేరినప్పుడు. he ~ed his health వానికి వొళ్లు కుదిరినది. he ~ed his spirits వానికి ధైర్యము వచ్చినది, ధైర్యమును తెచ్చుకొన్నాడు.

Regal, rē′gal, *adj.* రాజసంబంధమైన. ~ power రాజాధికారము. ~ race రాజవంశము. he marched with ~ state వాడు రాజాంగముతో బయలుదేరినాడు.

To Regale, rê-gāle′, *v. a.* తృప్తిపొందించుట, ఉల్లాసకరచుట, ఆప్యాయమానము చేసుట.

Regale, rê-gāle′, *n. s.* విందు, పక్రాన్నము, సుభోజనము.

Regalia, rê-gāl′ya, *n. s. plu.* The crown royal, &c. కిరీటాది రాజచిహ్నములు.

To Regard, rê-gârd′, *v. a.* చూచుట, విచారించుట, లక్ష్యపెట్టుట, కటాక్షించుట, దయచేసుట, పాటించుట. he ~ed the children with astonishment ఆ బిడ్డలను ఆశ్చర్యముగా చూచినాడు. they do not ~ him వాణ్ని లక్ష్యపెట్టరు. I ~ed him as a friend వాణ్ని నా స్నేహితుడనియెంచినాను. we must ~ decency మానము విచారించవద్దా. he does not ~ punishment వానికి శిక్షలక్ష్యములేదు. they do not ~ omens వాండ్లు శకునము చూడడములేదు. this law ~s that custom యీ సూత్రము ఆ ఆచారమును గురించినది.

Regard, rê-gârd′, *n. s.* లక్ష్యము, గురుత్వము, గణ్యము, గౌరవము, దయ, అంతఃకరణ, అభిమానము. tender ~ కటాక్షము. in this ~ యీ విషయమందు. In some ~s he is a good man కొన్ని విషయములలో వాడు మంచివాడు. in that ~ ఆ విషయమునందు. with ~ to this ఇందునగురించి, యీ విషయమందు. with ~ to him వాణ్ని గురించి. give him my ~s ఆయనకు నా దణ్ణములు చెప్పు.

Regarding, *prepo.* గురించి. a book ~ grammar వ్యాకరణ విషయమైన గ్రంథము, వ్యాకరణ సంబంధమైన గ్రంథము. without ~ my objections నా యాక్షేపణలను లక్ష్యపెట్టక.

Regardless, rê-gârd′less, *adj.* లక్ష్యములేని, లక్ష్యపెట్టని, పరాకుగావుండే.

Regardlessly, *adv.* అలక్ష్యముగా, పరాకుగా, ఉపేక్షగా.

Regardlessness, *n. s.* అలక్ష్యము, పరాకు, అశ్రద్ధ.

Regatta, *n. s.* a kind of boat-race పడవలపందెము, అనగా పదిమంది చేరి వారివారి పడవలను వివరములలో యొకరికి పడవముందర పోయి చేరుతున్నదో వాడిది గెలుపు అనే ఆట్లాట.

Regency, rē′gen-cy, *n. s.* ఏలుబడి, రాజ్యభారము, అనగా రాజుకు గానియెవరాజు కు గానిబదులుగా చేసే రాజ్యభారము. during the ~ రాజుకు బదులుగా ఒకడు వుండి రాజ్యభారము జరిగించే సమయములో. the ~ gave this law రాజులేక ఆయనకు ప్రతిగా వుండిన వారు యీ శాసనము చేసినారు.

Regenerate, rê-gen′er-āte, *v. a.* మళ్లీ పుట్టించుట, పునర్జన్మమును కలగచేసుట. God ~d him దేవుడు వానికి రెండో జన్మమును కలగచేసినాడు, అనగా వాణ్ని జ్ఞానవంతుణ్నిగా చేసినాడు.

Regenerate, rê-gen'er-âte, *adj.* పునర్జన్మముగల, రెండోజన్మముగల, అనగా జ్ఞానమార్గమును అవలంబించిన. ⌣ reason జ్ఞానమార్గమునుఅవలంబించిన ఆత్మ (Milton.)

Regeneration, rê-gen-er-â'shon, *n. s.* పునర్జన్మము, జ్ఞానోత్పత్తి, అనగా దుర్మార్గత్యాగము, సన్మార్గావలంబనము. This word is sometimes used for Reformation or Restoration.

Regent, rē'gent, *n. s.* అధిపతి, రాజుకు బదులుగా రాజ్యభారము చేసేవాడు. the eagle as the ⌣ of birds గరుడుడు పక్షిరాజు. the eight ⌣s of the quarters of the sky అష్టదిక్పాలకులు. a prince ⌣ రాజ్యభారము చేసేయువరాజు.

Regicide, reg'i-cīde, *n. s.* Murder of a king రాజహత్య. he who kills a king రాజహత్యచేసేవాడు.

Regime, *n. s.* (French word for Government) దొరతనము. under the ancient ⌣ పూర్వపు రాజ్యభారములో.

Regimen, reg'i-men, *n. s.* rules regarding food పథ్యము. a breach of ⌣ అపథ్యము. (in grammar) arrangement of words శబ్దప్రయోగక్రమము. in Regimine అన్వయక్రమముగా.

Regiment, reg'i-ment *or* reg'ment, *n. s.* దళము, బారు, ముఖ్యముగా వెయ్యిమంది సిపాయీలుగలదళము. a ⌣ of beggars బిచ్చగాండ్లగుంపు. a ⌣ of white ants చెదల్లబారు. this word is often omitted; thus, he belongs to the third వాడుమూడోరిజమెంటువాడు. he commands the second of the fifteenth, i. e. he commands the second battalion of the fifteenth ⌣ పదిహేనోరిజమెంటు రెండోపటాలముకు దొరగావున్నాడు.

Regimental, reg-i-ment'al, *adj.* belonging to a regiment పటాలపు సంబంధమైన.

Regimentals, *n. s. plu.* దండువుడుపు. I saw by his ⌣ that he belonged to the cavalry వాడివుడుపుచూచి వాడుగుర్రపురౌతని తెలుసుకొన్నాను, తురుపుసవారని తెలుసుకొన్నాను.

Region, rē'gun, *n. s.* రాజ్యము, దేశము, ప్రదేశము. the skyey ⌣ ఆకాశము. in the ⌣ of the belly గర్భప్రదేశమందు. the polar ⌣s ధ్రువసమీపప్రదేశము. the infernal ⌣s నరకము.

Register, reg'is-tĕr, *n. s.* a book, లెక్క, పట్టి. or person లెక్కవ్రాసేవాడు, లెక్కపెట్టేవాడు.

Registrar, *n. s.* (officer who keeps a register) లెక్కపెట్టేవాడు.

Registration, *n. s.* లెక్కలోవ్రాసుకోవడము. after the ⌣ of the will ఆమరణశాసనమును పుస్తకములో వ్రాసుకొన్నతర్వాత.

Registry, *n. s.* an office where names are written పేర్లువ్రాయించేకచ్చేరి.

Regnant, reg'nant, *adj.* (i. e. reigning) the Queen ⌣ ప్రస్తుతము ప్రభుత్వముచేస్తూవుండేరాణిగారు.

Regress, rē'gress, *n. s.* going back again తిరుక్కోవడము, మళ్లీపోవడము.

Regret, rê-gret', *n. s.* పశ్చాత్తాపము, చింత, వ్యాకులము.

To Regret, rê-gret', *v. a.* to be sorrow for చింతించుట. I ⌣ his departure ఆయనపోయినదినాకు వ్యాకులముగావున్నది. we ⌣ to mention the death of &c. పాపంవాడుచనిపోయినాడు.

Regular, reg'ū-lar, *adj.* క్రమమైన, వరుసగావుండే, నియమముగావుండే. downright, actual పెద్ద, అచ్చమైన. he is a ⌣ thief వాడుపచ్చిదొంగ. this is a ⌣ lie యిదివట్టిఅబద్ధము. he is a ⌣ fool వాడువట్టివెర్రివాడు. a ⌣ verb భిన్నరూపములులేనిక్రియ. to marry is a ⌣ verb, to see is an irregular verb.

A Regular, reg'ū-lar, *n. s.* a kind of priest ఒకవిధమైనపాదిరి.

Regularity, reg-ū-lar'i-ty, *n. s.* క్రమము, నియమము, నిర్ణయము.

Regularly, reg'ū-lar-ly, *adv.* క్రమముగా, నియమముగా, బాగా.

To Regulate, reg'ū-lāte, *v. a.* క్రమపరచుట, దిట్టపరచుట. he ⌣s his conduct by their pleasure వారియిష్టమెట్లాగో అట్లానడుచుకొంటాడు. he ⌣d his watch by the sun సూర్యగతినిబట్టితనగడియారమునుసరిగ్గాతిప్పుకొన్నాడు.

Regulated, *adj.* క్రమపరచబడ్డ, నియమమైన. a man of well ⌣ passions జితేంద్రియుడు, ఇంద్రియములుతనస్వాధీనములో పెట్టుకొనివుండేవాడు.

Regulation, reg-ū-lā'shon, *n. s.* or arrangement క్రమము. without — of expense no money is sufficient వ్రయమునకు క్రమములేకపోతేయెన్ని రూకలయినా చాలవు. he made a new — వాడు కొత్తగా వొకక్రమము యేర్పరచినాడు. or Law చట్టము, విధి.

Regulator, *n. s.* వ్యవస్థాపకుడు, నిరూపకుడు, నియమకర్త, విధాయకుడు.

Regulus, reg'ū-lus, *n. s.* the finest part of metals ధాతుసారాంశము, లోహముయొక్క సారాంశము.

To Rehear, rē-hēr', *v. a.* పునర్విమర్శచేసుట, మళ్లీ విచారణచేసుట.

Rehearsal, rē-hers'al, *n. s.* preparation for a public play అరలోఆడడము. after the — of this Law ఈచట్టమునుచదివివినిపించినతర్వాత.

To Rehearse, rē-herse', *v. a.* పునశ్చరించుట, తిరిగిచదువుట. a comedy అరలోఆడడము, అనగా వొకనాటకమును సభలోచదవకమునుపుతమలో తామేచదివిచూచుకొనుట.

Rehearsed, *adj.* చదివివినిపించబడ్డ.

Rei, *plu.* Reis, *n. s.* (Spanish) a penny వొకరూక.

To Reign, rān, *v. n.* ఏలుట, ప్రభుత్వముచేసుట. to prevail ప్రబలమౌట. the reigning prince ప్రభుత్వముచేస్తూవుండేరాజు, ఇప్పట్లోయేలుతూవుండేరాజు. at midnight when darkness —s అర్ధరాత్రిలో చీకటిబలముగావుండేటప్పుడు. now silence —s ఇప్పుడు అంతటానిశ్శబ్దముగావున్నది. discontent —s among them వాండ్లకునిండాఅసమాధానముగావున్నది. plenty —s around అంతటానిండాసుభిక్షముగావున్నది. where famine —s కరువుముమ్మరముగావుండేచోట. pride is the reigning passion among them వాండ్లలోగర్వముఅధికము.

Reign, rān, *n. s.* ఏలుబడి,దొరతనము. during his — అతనియేలుబడిలో, అతనురాజ్యభారముచేశేటప్పుడు. they rejected his — అతనికిప్రభుత్వము కూడదన్నారు.

To Re-imbody, rē-im-bod'y, *v. a.* తిరిగిదోవకుతెచ్చుట, ఏర్పరచుట. he re-imbodied the troops చెదిరిపోయినదండును మళ్లీకూర్చినాడు.

To Reimburse, rē-im-burse', *v. a.* నష్టముకట్టియిచ్చుట, చెల్లుగాయిచ్చుట. that business did not — me ఆపనిలోనాపెట్టుబడినాకురాలేదు. in the war his loss was —d him యుద్ధములోవాడియిల్లుతగలబడిపోయినది, అయితేఆనష్టమునురావాడికికట్టియిచ్చినాడు.

Rein, rān, *n. s.* *plu.* Reins, rāns, కళ్లెపుపగ్గము, కళ్లెపువారు. the —s of her horse were made of silk దానిగుర్రముయొక్క కళ్లెమునకుకట్టుదారముపేశిపుండినది. he gave the — to his horse గుర్రాన్నిదానిమనసు వచ్చినట్టుపోనిచ్చినాడు. he gave the — to his passions కామక్రోధాదిపాశబద్ధుడయివుండినాడు. authority ప్రభుత్వము, అధికారము. he held the —s for ten years పదియేండ్లుప్రభుత్వముచేశినాడు. The —s (kidneys) మూత్రగుండెకాయ, లంబము,అనగామూత్రమును కలగచేసేకడుపులోవుండే మాంసగ్రంధివిశేషము. in Jerem. XII. 2. అంతరింద్రియము F†. అంతఃకరణము D†. హృదయము H†. in Job. XVI. 13. యకృత్ D†. in Rev. II. 23. అంతరింద్రియము. G†.

To Rein, rān, *v. a.* or curb అణుచుట. he did not — his passions వాడుమనసుకట్టలేదు, కామక్రోధాదులనుఅణచలేదు. he —ed up his horse కళ్లెమునుబిగించిగుర్రాన్ని నిలిపినాడు. she was laughing but when I came in she —ed up ఆదినవ్వుతూవుండినది, అయితేనేను లోగాపోగానే నవ్వునునిలిపికంభీరముగావుండినది.

To Reinforce, *v. a.* బలపరచుట, బలకట్టుట. he —d us మాలోజనంతక్కువఅయ్యేటప్పటికివాండ్లువచ్చిచేరిముక్కు నిలిపినారు. this letter —d the former order ఈజాబుమును పటివుత్తరువుకుపుష్టిబలమైనది.

Reinforcement, *n. s.* ఉపబలము, సహాయముగావచ్చిచేరినబలము. after the — పైగాకొంచెముదండువచ్చిచేరినతర్వాత.

To Reinsert, *v. a.* మళ్లీపెట్టుట, తిరిగిచేర్చుట. he —ed the thread ఆదారమునుమళ్లీగుచ్చినాడు.

To Reinstal, rē-in-stâl', *or* Reinstate, rē-in-stāte', *v. a.* తిరిగిప్రవేశపెట్టుట.

To Reiterate, rē-it'er-āte, *v. a.* మళ్లీమళ్లీచెప్పుట, తిరిగితిరిగిచేసుట. he —d his orders మునుపుచేశినవుత్తరువునేమళ్లీచేశినాడు. he —d the crime ఆతప్పునేమళ్లీచేసినాడు.

Reiteratedly, *adv.* తిరిగితిరిగి, మళ్లీమళ్లీ, తిరిగితిరిగి.

Reiteration, rē-it-er-ā'shon, *n. s.* మళ్లీమళ్లీ చెప్పడము, తిరిగితిరిగి చేయడము.

To Reject, rē-ject', *v. a.* తోసివేసుట, నిరాకరించుట. he —ed my advice నామాటవినలేదు. the stomach —ed the food ఆహారముకడుపులోనుండలేదు.

Rejected, *adj.* తోసివేయబడ్డ, నిరాకరించబడ్డ. — paper తోసివేసినకాకితాలు.

Rejection, rē-jec'shon, *n. s.* నిరాకరణము, విసర్జనము, తోసివేయడము.

To Rejoice, rē-jôice', *v. n.* సంతోషించుట, ఉల్లసించుట, ఆనందించుట, ఉప్పొంగుట.

To Rejoice, rē-jôice', *v. a.* సంతోషపెట్టుట. this news —d him ఈమాటవిని సంతోషించినాడు. the sight —d me చూచిసంతోషించినాను. next day she —d his eyes ఆమరునాడేఆ మెవచ్చిచేరినందునఅతనికండ్లకుకండుగఅయినది.

Rejoicing, *n. s.* వేడుక, సంబరము. there were great —s in consequence of this దీన్నిగురించి అందరున్ను సంబరములుచేసుకొన్నారు.

To Rejoin, rē-jôin', *v. a.* తిరిగిచేర్చుట, మళ్లీపొందించుట. he —ed the broken bone విరిగినయెముకను మళ్లీచేర్చినాడు. he —ed the army మళ్లీదండులోవచ్చికలిసినాడు. when he —ed us మాలోమళ్లీవచ్చిచేరేటప్పటికి.

To Rejoin, rē-jôin', *v. n.* చెప్పుట. that is, to answer or say in continuation ప్రత్యుత్తరముతిరిగిచెప్పుట, అనుట, చెప్పసాగుట.

Rejoinder, rē-jôin'dĕr, *n. s.* or answer ప్రత్యుత్తరము. but in law it means ప్రత్యుత్తరమునకుప్రత్యుత్తరము, ప్రతివాదిరెండోమాటు యిచ్చేవుత్తరువు, కడపటివుత్తరువు.

To Relapse, rē-lapse', *v. n.* మరకపాటుబడుట, మళ్లీకొనుట. the sick man again —d వాడికిరోగము మళ్లీకొన్నది. he —d into carelessness కాస్తేపోవకువచ్చేటట్టువుండి మళ్లీమస్తితనములో పడ్డాడు.

Relapse, rē-lapse', *n. s.* of disease మరకపాటు, మళ్లీతిప్పకోవడము. he had a — of fever వాడికిపోయినజ్వరముమళ్లీవచ్చినది. of vice or sin మళ్లీతప్పదోవనుపడడము, ఆరూఢపతితత్వము.

To Relate, rē-lāte', *v. a.* చెప్పుట, వివరించుట, ఎరుకచేసుట. he —d the story to me ఆకథయావత్తునాతోచెప్పినాడు.

To Relate, rē-lāte', *v. n.* సంబంధించుట. these accounts — to the same business ఈలెక్కలుఆపనినిగురించినవే.

Related, *adj.* that is connected సంబంధించిన. all those — to him అతనిసంబంధులందరున్ను. or told చెప్పిన. the story — by him అతడుచెప్పినకథ.

Relating, *adj.* regarding సంబంధించిన, చేరిన. the letter — this దీన్నిగురించినజాబు. — to this ఇందునుగురించి.

Relation, rē-lā'shon, *n. s.* connection సంబంధము, బాంధవ్యము. what — is he of your's? వాడునీకేమికావలెను. he stood to them in the — of a teacher వాండ్లకువాడు వుపాధ్యాయులుగావుండినాడు. a kinsman బంధువు. she is a — of mine అదిమాచుట్టమువది. or story చెప్పడము, వివరించడము. during the — of this story ఈకథనుచెప్తూవుండగా.

Relationship, *n. s.* చుట్టరికము, బాంధవ్యము, బంధుత్వము. he proved his — తనకుబంధుత్వముకద్దనినిరూపించినాడు.

Relative, rel'a-tive, *adj.* సంబంధించిన, సంబంధముగల. — position ఉభయములకువుండేఅంతరాంతరము, తారతమ్యము. — merit దానిదానికివుండేగుణము. — to this ఇందునుగురించి. letters — to this ఇందునుగురించినజాబులు. In grammar the words *who, where, what, when,* are called —s, or — pronouns. The — pronoun, *who, which, what* యెవడు, యేది, యేమి మొదలయినవి. the — participles వుండిన, వుండే, పోయిన, పోయ్యే, వచ్చిన, వచ్చే మొదలయినవి.

Relative, rel'a-tive, *n. s.* Kinsman బంధువు, చుట్టమువాడు. they are my —s వాండ్లుమాబంధువులు, చుట్టాలు.

Relatively, *adv.* with regard something else తారతమ్యముచూస్తే. this is — good కడమవాటికంటెయిదిమంచిది. a tree seven feet high is — very short; but a man seven feet high is — very tall కడమచెట్లపొడుగునుబట్టిచూస్తేయేడడుగులపొడుగుపొట్టియనబడుతున్నది, అయితేకడమమ

నుష్యుల యెత్తునుపట్టిమనుష్యులలో యేడడుగులపొ డుగుమహాపున్నకమనబడుతున్నది.

To Relax, rē-lax′, *v. a.* to loosen సళ్లించుట, వది లించుట, సులువుచేసుట. to remit పట్టుతరగుట. he ~ed his endeavours తనప్రయత్నమునుజబ్బు చేసినాడు. If you ~ your care, the business will be ruined జాగ్రతలోమాంద్యముచేస్తేపనిచె డిపోను. he ~ed his studies వాడుచదవడముమ ట్టుపడ్డది. he did not ~ his severities వాడిక్రౌ ర్యముతగ్గలేదు,మట్టుపడలేదు. conversation ~es the mind మాటలవల్లవ్యాకులముమట్టుబడుతున్నది. castor oil ~es the bowels ఆముదముతాగితేప్ర వర్తులుఅవుతున్నవి.

To Relax, rē-lax′, *v. n.* సళ్లుట,మట్టుపడుట. when the fever ~ed జ్వరముమట్టుపడ్డప్పుడు. at these words his countenance ~ed ఈమాటలువినేట ప్పటికివాడిముఖముయొక్క బిగువుకాస్త సళ్లినది, అ నగా సౌమ్యమువచ్చినది, సత్వముఖముగావుండినా డు.

Relaxation, rel-ax-ā′shon, *n. s.* సళ్లడము, వదల డము. play is a ~, but to play all night is mere labour ఆటవొకవేడుకేగానిరాత్రిఅంతా ఆడడమువట్టి శ్రమమవుతున్నది. ~ from labour ఆటవిడుపు, విశ్రాంతి. after the ~ of this law ఈచట్టమునుకొంచెమునులభముచేసినతర్వాత. he did this as a mere ~ దీన్నిపూరికేవేడుకకుచేసి నాడు.

Relaxed, *adj.* సళ్లిన, సళ్లించబడ్డ, వదిలించబడ్డ. In old age the nerves are ~ వృద్ధాప్యములోదే హము సళ్లుతున్నది. when the bowels are ~ ప్రవర్తులయ్యేటప్పటికి.

Relay, rē-lā′, *n. s.* తపాలు. there were three ~s of bearers and four ~s of horses మూడుబో ట్లబోయీలు, నాలుగుబోట్లగుర్రాలు తపాలువుం చినారు.

To Release, rē-lēse′, *v. a.* విడుదలచేసుట, విడిచిపె ట్టుట,విముక్తిచేసుట,విమోచనముచేసుట. he ~d the prisoners కయిదీలనువిడిచిపెట్టినాడు. he ~d me from the obligation నాకుఆఋణవిముక్తిచే సినాడు. when she ~d my hand అదినాచెయ్యి నివదిలినప్పుడు.

Release, rē-lēse′, *n. s.* విడుదల, నివృత్తి. her death was a happy ~ అంతమట్టుకుచచ్చిసుఖపడ్డది.

Released, *adj.* విడిచిపెట్టబడ్డ, విడుదలచేయబడ్డ. he who is ~ from all ties బంధవిమోచనముగలవా డు,సర్వసంగపరిత్యాగి. those who are ~ from sin పాపవిముక్తులు.

To Relent, rē-lent′, *v. n.* మనసుకరుగుట, దయవ చ్చుట. at last his enemy ~ed తుదకువాడిశత్రు వుమనస్సుకరిగినది. he slew them without relenting నిర్దయాత్ముడై వారినిచంపినాడు.

Relentless, rē-lent′less, *adj.* అతిక్రూరుడైన, నిర్ద యాత్ముడైన.

Relevance, Relevancy, *n. s.* సంబంధము, సాంగ త్యము, పొందిక, సహాయము. show me the relevancy of this letter to your statement నీవుచె ప్పేదానికిన్ని ఆజాబుకున్నుయేమిసంబంధమువున్న దోదాన్ని అగుపరచు. I do not see the relevancy of this దీనికిదానికి యేమిసంబంధమోనాకుతె లియలేదు.

Relevant, rel′ē-vant, *adj.* సంబంధించిన, సాంగత్య ముగల. the proof you have produced is not ~ to the case ఆవ్యాజ్యమునకున్నునీవుతెచ్చినసాక్షి కిన్ని సంబంధములేదు.

Reliance, rē-lī′ance, *n. s.* నమ్మిక, పట్టు, విశ్వాస ము. I place no ~ on his word వాడిమాటలోనే నునమ్మకముంచలేదు. I have little ~ on this medicine ఈమందులోనాకుఅంతనమ్మకములేదు.

Relick, Relicks, *n. s.* that which is left after the loss or decay of the rest అవశిష్టము. that which is kept in memory of another, with a kind of religious veneration చనిపోయినగురువుమొదలయి నపెద్దల ప్రసాదముగాపెట్టుకొనిపూజచేసేపాదు కలుమొదలయినవి. his ~s (that is his remains) are still exhibited at Rome రోందేశములోయి ప్పటికిన్ని ఆయనశవమునుపెట్టుకొనిపూజిస్తూ అ క్కడికిపొయ్యేవాండ్లకుచూపిస్తారు. In Ceylon the tooth ~ of Gautama is called దంతధాతువు.

Relict, rel′ict, *n. s.* a widow చనిపోయినవానిభా ర్య, విధవ.

Relief, rē-lēf′, *n. s.* సహాయము, ఉపశమనము, ఉ పశాంతి, ఊరట. he was in pain all night but obtained some ~ in the morning రాత్రిఅంతా

అవస్థతీర్చాడు తెల్లవారి కొంచెముగానికి గావుండిన ది. my obtaining ten rupees at that moment was some ~ ఆ వేళకు పదిరూపాయలు చిక్కడము నాకునిండా సహాయమైనది. this shade is a ~ to the eyes యీనీడకండ్లకు కొంచెముహాయిగావున్న ది. you cannot travel post without ~s, అక్కడక్కడ మార్చుకొనేవాండ్లు లేకుండా తపాలులో పోకూడదు. ten soldiers were sent as a ~ మార్చుకోవడమునకై పదిమంది సిపాయీలు పంపించబడ్డారు. ~ in painting or sculpture ఉబ్బెత్తుపని, అనగా చిత్రములో ప్రతిమలు మొదలైనవి పైకివుబికినట్టుగా వ్రాసిన లేక మలిచిన పని. this throws his character into ~ ఇందువల్ల వాడి యోగ్యతబయిటపడుతున్నది.

To Relieve, rē-lēve′, *v. a.* ఉపశమనముచేసుట, ఉపశాంతిచేసుట, నివారణముచేసుట, మార్చుకొనుట, కావలిమార్చుకొనుట. the medicine failed to ~ me ఆ మందువల్ల నాకుగుణములేదు. I will ~ you from paying the money ఆ రూకలు నీవుచెల్లించవలసినదిలేకుండాచేస్తాను. he ~d the poor పేదలకుసహాయముచేసినాడు. he ~d my distress నాశ్రమనివారణముచేసినాడు. to ~ thirst he washed his mouth దాహంమణగడానకైపుక్కిలించిపుమ్మివేసినాడు. he ~d the guard పారామార్చుకొన్నాడు. he remained on guard until I ~d him నేనుపోయిమార్చుకొనేదాకా వాడుపారామీదవుండినాడు. he ~d me at noon మధ్యాహ్నవేళకువచ్చిమార్చుకొన్నాడు.

Relieved, *adj.* ఉపశమించిన, ఉపశమనముచేయబడ్డ, నివారణముచేయబడ్డ, కావలిమార్చుకోబడ్డ. the pain is not yet ~ ఆ నొప్పియింకాతీరలేదు, స్వస్థముకాలేదు. no beggars are ~ by him వాడివల్ల పేదలకుపుపకారములేదు. I cannot go till I am ~ నాస్థానానికివేరేమనిషివచ్చేదాకా నేను పోగూడదు.

In Relievo, rē-lēv′ō, *adv.* ఉబుకుగా, అనగా చిత్రరుపువ్రాయడములోగాని చెక్కడములోగాని వుబుకుగాపైకితెలిసేటట్టు వ్రాసివుండే లేకమలిచివుండే. alto ~ నిజస్వరూపమునకు ముప్పాతికవాసిపైకివుబుకుగాఅగుపడేటట్టుచేసిన. basso ~ కొంచెము వుబుకుగావుండేచిత్తరువుపని, లేకమలిచినపని.

Religion, rē-lig′on, *n. s.* మతము. Dz. says ధర్మము, మతము, పరమార్థసాధనము, ఉపాసనకాండ, ఈశ్వరారాధనాదిసేవ. Knight says నియమము, మతము, మార్గము, వైదికము. charity, fasting and prayer are three parts of ~ ధర్మోపవాసప్రార్థనలు మతమునకుమూడు అంశములుగావున్నవి. this is the true ~ ఇదిసన్మతము. there are many false ~s in the world ప్రపంచములో అనేకదుర్మతములుకలవు. their ~ is a very foolish one వాండ్లదివెర్రిమతము. the Musulman ~ తురకమతము. a man of no ~, or, an irreligious man భక్తిహీనుడు. In James I. 26. ధర్మము A† C†. భక్తి F† G† K† P†. In Acts XXVI. 7. A† omits the word. In James I. 26. Martyn's Persian version says, Dīn; while his Hindustani version says, Ibādat: but Khodā parastī, and dīndārī are the words in two other Hindustani versions.

Religionist, rē-lig′on-ist, *n. s.* మతస్థుడు, వైదికుడు(ఇదికొంచెముయెగతాళిమాట.)

Religious, rē-lig′us, *adj.* భక్తుడైన, భక్తిగల, మతసంబంధమైన. a ~ man భక్తుడు. a ~ woman భక్తురాలు. a ~ book మతవిషయకగ్రంథము. ~ conversation మతవిషయమైన ప్రసంగము. he leads a ~ life వాడునిండాపరమశాంతిగా వున్నాడు, వాడునిండానిష్ఠగావున్నాడు. a ~ act ధర్మము, పుణ్యము. he considers it a ~ act to feed the poor బీదలకు అన్నముపెట్టడముపుణ్యమంటాడు. the Hindoos consider it a ~ act to feed hawks హిందువులుగరుత్మానులకు మేతవేయడముపుణ్యమంటారు. the ~ as meaning the faithful భక్తులు. the ~ as meaning monks or nuns సన్యాసులు. In James. I. 26. ధార్మికుడు A† C† దేవభక్తుడు F† K† G†. Dz. says ధర్మసంబంధియు, పారమార్థిక, ధర్మనిష్ఠ, ఈశ్వరపరాయణ.

Religiously, *adv.* భక్తిగా.

To Relinquish, rē-ling′qŭish, *v. a.* మానుకొనుట, చాలించుకొనుట, వదులుట, విడిచిపెట్టుట, విసర్జించుట. he ~ed all hopes of it ఆ యాశనువిడిచిపెట్టినాడు.

Relinquished, *adj.* విడిచిపెట్టిన, మానుకొన్న, విసర్జించుకోబడ్డ.

Relish, rel′ish, *n. s.* రుచి, సారము, రసము, అభిరుచి, యిష్టము. salt and pepper give a ~ to food

పుష్పకారముతగిలితేకూటికిఏకరుచికలుగుతున్నది. a ~ eaten with food వ్యంజనము, సాధకము. to eat without ~ is miserable ఆశలేనితిండియేమి తిండి. to study without ~ is of no use ఆశలేని చదువుపనికిరాదు. a want of ~ for food అన్నద్వేషము.

To Relish, rel'ish, *v. a.* రుచికలగచేసుట, యిష్టపడుట, ఆశపడుట. sauce ~es food వ్యంజనము అన్నానికిరుచిని కలగచేస్తున్నది. he did not ~ this news యీమాటవినివాడికిఅసహ్యమువచ్చినది. he did not ~ the food ఆయాహారమువాడికియిష్టములేదు. no man ~es physic మందంటేయెవరికిన్నిఅసహ్యమే. he ~es nothing but poems వాడికికావ్యములేయిష్టము.

To Relish, rel'ish, *v. n.* రుచిగావుండుట. this ~es well యిదినిండారుచిగావున్నది.

Relishing, *adj.* agreeable రుచిగావుండే, భోగ్యముగావుండే.

Reluctance, rē-luc'tance, *n. s.* అసమ్మతి, అయిష్టము.

Reluctant, rē-luc'tant, *adj.* అయిష్టమైన, అసమ్మతమైన.

Reluctantly, *adv.* అయిష్టముగా, అసమ్మతముగా.

To Rely, rē-lȳ', *v. n.* నమ్ముట. they ~ upon you తమ్ము నేనమ్ముకొనివున్నారు.

To Remain, rē-mān', *v. n.* ఉండుట, నిలుచుట. you must ~ here till to-morrow రేపటిదాకా నీవుయిక్కడ వుండవలసినది. if I pay this how much will ~? ఇదిచెల్లిస్తేఅవతల మిగులేదియెంత, నిలవయెంత. none of that family now ~ యిప్పట్లో వాండ్లలో యెవరున్నూలేరు. they ~ed behind వాండ్లు వెనకదిగబడ్డారు, వెనకచిక్కినారు. nothing ~s but for you to do this దీన్నినీవుచేయకపోతేలేదు. the food did not ~ in the stomach ఆహారముదక్కలేదు. the medicine did not ~ on the stomach మందుకడుపులోయిందలేదు.

Remainder, rē-mān'dĕr, *n. s.* మిగత, మిగిలినది, పోగానిలిచినది. the ~ of the book కడమగ్రంథము. some were killed the ~ fled హతశేషులుపారిపోయినారు.

Remaining, *adj.* కడమ, కొదవ, లోతక్కువ, మిగిలిన, అవశిష్టమైన.

Remains, *n. s. plu.* that whioh is left శేషము, నిలిచినది. the ~ of food ఉచ్ఛిష్టము, యెంగిలి. meaning a corpse శవము.

To Remake, *v. a.* మళ్లీచేసుట, పునఃసృష్టిచేసుట. he remade the box ఆపెట్టెనుమళ్లీకొంతనచేసినాడు.

To Remand, rē-mănd', *v. a.* కడమవిచారణపిమ్మట చేస్తామనినిలిపిపెట్టుట. the magistrate ~ed the prisoner ఆకయిదీని మళ్లీవిచారిస్తామని నిలిపిపెట్టినాడు.

Remark, rē-mârk', *n. s.* a thing said మాట, విశేషము. he made no ~s వాడుఏకమాటా అనలేదు. he made some ~s about this యిందునగురించి ఆయనకొన్నివిశేషములు చెప్పినాడు. there were some ~s written upon the bond ఆపత్రముమీదకొన్నిమాటలువ్రాశియుండినవి. the commentator makes no ~ on this word ఆవ్యాఖ్యాతయీశబ్దమునకుటీకచెప్పలేదు. this is deserving of ~ యిదిముఖ్యము, యిదిచోద్యము.

To Remark, rē-mârk', *v. a.* to note or observe కనుక్కొనుట, కనిపెట్టుట, జ్ఞాపకముగావినుట, గురుతుగాచూచుట. to distinguish తెలుసుకొనుట. or point out అగుపరుచుట, చూపుట. I did not ~ any difference between the two ఆరెంటికినాకుభేదముఅగుపడలేదు. did you ~ what he said? వాడుచెప్పినదికనుక్కొన్నావా, వాడుచెప్పినదిచూస్తివా. I ~ed two people with him అతనితోకూడాయిద్దరు వున్నట్టు కనుక్కొన్నాను. I saw two men but I did not ~ who they were యిద్దరిని చూచినాను గానివాండ్లెవరో నేను గురుతుగాచూడలేదు. I did not ~ what he said వాడుచెప్పినదాన్ని నేనుజ్ఞాపకముగావినలేదు. he ~ed that they had come there వాండ్లువచ్చినారనిఅన్నాడు, వాండ్లువచ్చినట్టుకనుక్కొన్నాడు. he ~ed that I might go if I liked నీకిష్టమైతేపోవలసినదన్నాడు.

Remarkable, rē-mârk'a-ble, *adj.* ఆశ్చర్యమైన, అతిశయమైన, వింతైన. It is ~ that they say he is still alive అతడుయింకాబ్రతికివున్నాడంటారు, యేమివింత.

Remarkably, rē-mârk'a-bly, *adv.* ఆశ్చర్యముగా, అతిశయముగా, వింతగా. It is ~ hot to-day నేడుయెండవిశేషముగావున్నది.

Remediless, rem′ê-di-less, *adj.* అసాధ్యమైన, తీరని, దిక్కుమాలిన.

Remedy, rem′ê-dy, *n. s.* a medicine. ఔషధము, మందు. they say this juice is a ~ for poison యిదివిషానికివిరుగుడుఅంటారు. this is no ~ for it దానికియిదిపరిహారముకాదు. there is no ~ for this యిందుకుయేవుపాయమున్ను లేదు. That which removes an evil నివృత్తి, పరిహారము, ప్రతిక్రియ. this disease is without ~ యిదితీరనిరోగము. If he wrongs you, you have your ~ at law వాడివల్లనీకుఅన్యాయమునుపొందితేఅదికోర్టువారివల్లనీకు పరిహారమవును. this disease is beyond ~ యిదిఅసాధ్యమైనరోగము. a ~ for lust మోహోపశాంతి, మోహోపశమనము. a ~ for madness ఉన్మాదశమనము.

To Remedy, rem′ê-dy, *v. a.* నివారణముచేసుట, స్వస్థముచేసుట, పరిహరించుట, ఉపశమనముచేసుట. he tried to ~ the mischief he had done తానుచేసినఅపకారమునుదిద్దుకోచూచినాడు.

To Remember, rê-mem′bĕr, *v. a.* జ్ఞాపకముచేసుకొనుట, జ్ఞాపకములోవుంచుట, మనసులోవుంచుట. do you ~? నీకుజ్ఞాపకమువున్నదా. yes నాకు జ్ఞాపకమువున్నది. no జ్ఞాపకములేదు. as long as I can ~ నాకుబుద్ధితెలిసిననాటనుంచి. ~ what you said just now నీవుఅన్నమాటనుమరిచేవునుమా? ~ thy Creator in the days of thy youth. Eccles. XII. 1. స్మరణచేసుట. Df.

Remembered, *adj.* జ్ఞాపకముచేసుకోబడ్డ, మనసులోవుంచిన.

Remembrance, rê-mem′branċe, *n. s.* జ్ఞాపకము, జ్ఞాపకానికితెచ్చుకోవడము. a token by which any one is kept in the memory జ్ఞాపకమువుండేనిమిత్తమైనకార్యము, శేషవస్తువు. he did this in ~ of his father తండ్రియొక్క జ్ఞాపకమువుండేటట్టుగాదీన్నిచేసినాడు. they celebrate this feast in ~ of that battle ఆయుద్ధమువున్నట్టికిజ్ఞాపకమువుండేనిమిత్తమైయీపండుగనుఆచరిస్తారు.

Remembrancer, rê-mem′branċ-ĕr, *n. s.* an officer of the exchequer రాజభండారములోవుండేవొకవుద్యోగస్థుడు.

To Remind, rê-mīnd′, *v. a.* జ్ఞాపకముచేసుట, తోచేటట్టుచేసుట. I ~ed him about this యిందును గురించిఅతనితోయెచ్చరించినాను. let me ~ you that you have a mother తల్లివొకతెవున్నదనేజ్ఞాపకమువుండనీ. this ~s me of him దీన్నిచూస్తే నాకువాడిజ్ఞాపకమువస్తున్నది. this ~s one of a monkey యిదికోతివలెవున్నది.

Reminiscence, rem-i-nis′ċence, *n. s.* జ్ఞాపకము.

Remiss, rê-miss′, *adj.* జబ్బుగావుండే, అశ్రద్ధగావుండే, అజాగ్రతగావుండే. he became ~ in his accounts లెక్కలువ్రాయడములోజబ్బైనాడు.

Remission, rê-mish′on, *n. s.* abatement తగ్గించడము, తగ్గడము, ఉపశమనము, ఉపశాంతి. relaxation ఎడ, విరామము. there was a ~ of the pain at night రాత్రినొప్పికొంచెముశాసిగావుండినది. pardon క్షమించడము. pardon implies a ~ of punishment క్షమించడమనగా శిక్షనుమన్నించడము.

Remissly, *adv.* అజాగ్రతగా, అశ్రద్ధగా, ఉపేక్షగా, జబ్బుగా.

Remissness, rê-miss′ness, *n. s.* అజాగ్రత, అశ్రద్ధ.

To Remit, rê-mit′, *v. a.* to forgive or excuse punishment క్షమించుట, మన్నించుట. to send money to a distant place రూకలనుపంపడము, ముఖ్యముగాహుండీచేసిపంపడము. he remitted the revenues to Madras పన్నురూకలనుచెన్నపట్నానికిపంపినాడు.

To Remit, rê-mit′, *v. n.* తగ్గుట, మట్టుపడుట, అణుగుట. when the fever remitted జ్వరముమట్టుపడేటప్పటికి.

Remittance, rê-mit′tanċe, *n. s.* money that is sent పంపినరూకలు, పరదేశమునకుపంపినద్రవ్యము.

Remnant, rem′nant, *n. s.* శేషము, మిగత, నిలవ, లోతక్కువ. the ~ of the people (the survivors) తక్కినవాండ్లు, అనగాహతశేషులు, చావగామిగిలినవాండ్లు. ~s of cloth చించుకొన్నదిపోగామిగిలినగుడ్డ. a quilt made of ~s కత్తిరించగామిగిలిననానావర్ణములుగలగుడ్డతునకలతోకుట్టినబొంత.

Remonstrance, rê-mon′stranċe, *n. s.* ఆక్షేపము, ఖండన, న్యాయము, న్యాయనిరూపణము. he made ~s against this claim యీవ్యాజ్యమునకుఖండన చెప్పినాడు. our ~s were in vain మాఖండన లువ్యర్థమైపోయినవి.

To Remonstrate, rĕ-mon'strāte, *v. n.* న్యాయము చెప్పుట, ఆక్షేపించుట, ఖండించుట.

Remora, rem'ō-ra, *n. s.* a let or obstacle విఘ్నము, అడ్డము, ఆటంకము, యిబ్బంది.

Remorse, rĕ-môrse', *n. s.* పశ్చాత్తాపము, అనుతాపము, తాను చేసిన పాపమునుగురించి మనసులో మెరమెరలాడే ఖేదము. he felt ~ at having committed the murder తాను హత్యచేసినందునగురించి మనసులో కుళ్లుకొంటూవుండినాడు. he felt ~ at this అయ్యో యేల చేస్తినని దుఃఖపడ్డాడు. he felt no ~ at this యేల చేస్తినన్నే వ్యాకులమే వాడికి తేకపోయినది.

Remorseless, rĕ-môrse'less, *adj.* నిర్దయాత్ముడైన, క్రూరుడైన.

Remorselessly, *adv.* క్రూరముగా, నిర్దయాత్ముడై.

Remote, rĕ-mōte', *adj.* దూరమైన. in ~ countries దూర దేశములలో. a secluded ~ spot మెరుగారిగావుండే స్థలము. without the remotest chance of success కూడివస్తున్నదనే ఆశ యెంతమాత్రము లేకుండా. I had not the remotest hope of seeing you here నిన్నుయిక్కడ చూస్తాననే తలంపే నాకు లేదు. there is not the remotest likelihood of his consenting వాడు యెంతమాత్రమున్ను ఒప్పడు.

Remount, rĕ-mount', *v. a.* to mount again తిరిగి యెక్కుట. in the cavalry, a remount horse తాజాగుర్రము, విడిగోలుగుర్రము.

Removal, rĕ-mûv'al, *n. s.* నివృత్తి, విమోచనము, విడిచిపోవడము, తీసివేయడము, యెత్తివేయడము, లేకుండాచేయడము. after his ~ I went into the house వాడు ఆ యింటిలోనుంచి లేచిపోయినతర్వాత నేను ఆ యింట్లోకిపోయినాను. after the ~ of the corpse ఆ పీనుగను యెత్తుకొనిపోయినతర్వాత. after the ~ of the disease ఆ రోగము నివృత్తి అయినతర్వాత. after his ~ from the magistracy వాడికిపోలైసు వుద్యోగముపోయినతర్వాత. after the ~ of the leg i. e. after the leg was cut off కాలునుతీశివేశినతర్వాత, అనగా కాలుకోశివేశినతర్వాత. before the ~ of the tree ఆ చెట్టును యెత్తివేయకమునుపు. before my ~ from my village నేను మావూరు విడిచేటందుకుమునుపు.

To Remove, rĕ-mûve', *v. a.* తీశివేసుట, తోశివేసుట, నివృత్తిచేసుట, నివారణముచేసుట, యెత్తివేసుట, పోగొట్టుట, తీసుకొనిపోవుట. he ~d the horses ఆ గుర్రాలను వున్నచోటనుంచి మరివొకచోటికి తీసుకొనిపోయినాడు. when he ~d his hand వాడు చెయ్యియెత్తేటప్పటికి. they ~d the boxes to another room ఆ పెట్టెలను అక్కడనుంచి తీశి మరివొక గదిలో వుంచినారు. he ~d the skin of the orange కిత్తిలిపండు తోలు వొలిచినాడు. when death ~d them వాండ్లు చచ్చిన తరువాత. when he ~d the third bandage మూడో కట్టువిచ్చేటప్పటికి. soap ~s dirt సబ్బు మురికిని పోగొట్టుతున్నది. he ~d her fears దాని భయమును పోగొట్టినాడు. buttermilk ~s the ill effects of eating mangoes మామిడిపండ్లకు మజ్జిగ విరుగుడు. this ~s the pain యిందువల్ల ఆ నొప్పి లేకుండాపోతున్నది. he did this to ~ the effects of the spell దీన్నిచేసి ఆ మంత్రమును పారకుండా చేసినాడు. do you think this will ~ the sin? దీనివల్ల ఆ పాపము పోననుకొన్నావా. this ~d my doubts దీనివల్ల నా సందేహము తీరినది, నివారణమైనది.

To Remove, rĕ-mûve', *v. n.* to go from one place to another కాపురము పోవుట. after the family ~d వాండ్లు కాపురము లేచిపోయినతరువాత.

Remove, rĕ-mûve', *n. s.* the act of changing place మరివొకయింటికి పోవడము, మరివొకయింటికి కాపురము లేచిపోవడము. at each ~ అడుగడుగుకు. in genealogy పురుషాంతరము. a change of dishes at dinners మారువడ్డన.

Removeability, *n. s.* పరిహర్తవ్యత. from the ~ of these constables యీ బంట్రోతులను కావలెనంటే తోశివేయవచ్చునుగనక. the ~ of magistrates is a security to the public పోలీసు అధికారులను కావలెనంటే తోసివేయవచ్చుననేది లోకులకు వొక క్షేమము.

Removeable, *adj.* తోశివేయగూడిన, తీశివేయగూడిన, పరిహర్తవ్యమైన. they say sin is ~ by penance ప్రాయశ్చిత్తముచేత పాపము పరిహారముకాతగ్గదంటారు.

Removed, rĕ-mûvd', *adj.* తీశివేయబడ్డ, తోశివేయబడ్డ. he is far ~ from blame ఆ నేరము నువాడి మీద చెప్పరాదు. he is my cousin twice ~ రెండుతరాలు విడిచిన దాయాదివాడు.

To Remunerate, rĕ-mū'ner-āte, *v. a.* to reward; to repay; to recompense బహుమానము చేసుట, చెల్లుకు చెల్లు చేసుట, ఈడుకు యీడు చేసుట, ప్రతిక్రి

ప్రతిచేసుట. he ~d them with ten rupees వాండ్లకు పదిరూపాయలుబహుమానమిచ్చినాడు. If you sell the cloth at five rupees per piece will this ~ you? ఈగుడ్డనుఅయిదురూపాయలకు అమ్మితేనీకుకట్టివచ్చునా. he built the house and sold it, but the price did not ~ him ఆయింటి నికట్టి అమ్మినాడుగానివాడికిపెట్టినశెలవుకుఆ వెల కట్టిరాలేదు.

Remuneration, rê-mû-ner-ā'shon, *n. s.* బహుమానము,ప్రత్యుపకారము,ఈడుకుయీడు,ప్రతిక్రతి. I gave him ten rupees as a ~ for his trouble వాడుపడ్డప్రయాసకుచెల్లుగా పదిరూపాయలుయిచ్చినాను.

Remunerative, rê-mû'ner-a-tive, *adj.* చెల్లుఅయ్యే, కట్టివచ్చే,ఈడుకాగల. the ~ price కట్టివచ్చేవెల.

Renard, *n. s.* (or Reynard,) Name for a fox.

Rencontre, *n. s.* meeting, seeing suddenly; a sudden fight సందర్శము, సంధి, యుద్ధము.

To Rend, rend, *v. a.* చించుట, చింపుట, గీరుట, గీచుట. she rent the air with her cries ఆకాశము తూటుపొయ్యేటట్టుఅరిచినది. the people rent the air with their acclamations వాండ్లజయజయధ్వనులవల్లదిక్కులుపిక్కటిల్లినవి. this news rent his heart ఈస్థితినివాడికుండెలుపగిలినవి. heart rending news గుండెలుపగిలేసమాచారము.

To Rend, rend, *v. n.* చినుగుట,బద్దలౌట. the rocks rent కొండలుబద్దలైనవి.

To Render, ren'dĕr, *v. a.* ఇచ్చుట, చేసుట. this ~ed him very angry యిందువల్లఆయనకునిండాకోపమువచ్చెను. to ~ accounts లెక్కలుయిచ్చుట. he ~ed them their due వాండ్లకుతగినట్టుజరిగించినాడు. this ~ed it necessary for me to go there యిందువల్లనేనుఅక్కడికిపోవలసివచ్చినది. this ~s it useless to write to him యిందువల్లవాడికివ్రాయడమువ్యర్థమైనది. to ~ a reason హేతువుచెప్పుట,సమాధానముచెప్పుట. to ~ like for like సరికిసరిచేసుట, యీడుకుయీడుచేసుట. to ~ good for evil అపకారమునకుఉపకారముచేసుట. to ~ kindness for kindness ప్రత్యుపకారముచేసుట. Oh ~ thanks to God, above దేవుణ్ని ప్రొక్కండి. to ~ into another language భాషాంతరముచేసుట. he ~ed it into Telugu దాన్నితెనిగించినాడు. he ~ed it into English దాన్నిఇంగ్లీషుచేసినాడు. this ~ed the medicine ineffectual ఇదిఆమందునునిష్ఫలముచేసినది. this ~ed the poison harmless యిందువల్లవిషమువిరిగినది. this ~s his story false యిందువల్లవాడుచెప్పినదిఅబద్ధముఅవుతున్నది. to ~ glorious ప్రసిద్ధపరచుట,ప్రకాశముచేసుట. this act ~ed him glorious ఈపనివల్లవాడుప్రసిద్ధుడైనాడు. salt ~s food wholesome ఉప్పుఆహారమునుఆరోగ్యకరముగాచేస్తున్నది.

Rendezvous, ran'de-vû *or* ren-dê-vûs', *n. s.* సంకేతస్థలము. a meeting by appointment సంకేతముచేసుకొనికూడడము. I went to the ~ but she did not come సంకేతస్థలానికి నేనుపోయినాను గానిఅదిరాలేదు. she gave him a ~ వాడురావడమునకు ఒకసంకేతస్థలమునుచెప్పినది. they had a ~ last night నిన్నవాండ్లుసంకేతముగాకూడినారు.

Renegade, ren'e-gâde, Renegado, ren-ê-gā'dô, *n. s.* మతభ్రష్టుడు,పతితుడు. Originally it meant a Christian who has become a Mahomedan తురకమతములోబడ్డక్రీస్తువాడు.

To Renew, rê-nû', *v. a.* పునఃచేసుట,మళ్లీచేసుట. she ~ed her cries మరిమరిఅరిచినది. spring ~s vegetation వసంతకాలములో చెట్లుమళ్లీచిగిరిస్తవి. they ~ed the dispute వాండ్లుమళ్లీజగడానికిఆరంభించినారు.

Renewable, rê-nû'a-ble, *adj.* మళ్లీచేయతగ్గ,మళ్లీపుట్టతగ్గ.

Renewal, rê-nû'al, *n. s.* పునఃసృష్టి, నూతనసృష్టి.

Renewed, *adj.* కొత్తగాపుట్టిన, నూతనసృష్టిఅయిన. after the skin was ~ కొత్తతోలుపెరిగినతరువాత.

Renitency, rê-nī'ten-çy, *n. s.* (resistance) అడ్డము,ప్రతి.

Rennet, ren'net, *n. s.* A liquor made by steeping the stomach of a calf in hot water, and used to coagulate milk for curds and cheese: sometimes written *runnet* తోడు, చేమిరి.

To Renounce, rê-noụnce', *v. a.* మానుకొనుట,వదులుకొనుట,పరిత్యజించుట,వర్జించుట. I ~ him వా

డికి నాకూ శిరినది. he ~d the world సన్యసించినాడు, ప్రపంచమును పరిత్యాగము చేసినాడు. having ~d his country స్వదేశత్యాగియై. do this, or I shall ~ you యిట్లా చేస్తే చెయ్యి, లేకుంటే యింక తోసి కునాకు పరి.

Renounced, *adj.* త్యజించబడ్డ, వర్జించబడ్డ, విడిచిపెట్టబడ్డ, వదులుకోబడ్డ. the customs ~ by them వాండ్లువూనుకొన్న మర్యాదలు.

To Renovate, ren'ō-vāte, *v. a.* కొత్తగాచేసుట, పునర్నిర్మాణము చేసుట, దిద్దుబాటు చేసుట. this ~d his health యిందువల్ల వాడి వొళ్లు కుదిరినది.

Renovation, ren-ō-vā'shon, *n. s.* నూతనసృష్టి, పునఃసృష్టి. after the ~ of his health వాడి వొళ్లు కుదిరిన తరువాత.

Renown, rē-nown', *n. s.* ఖ్యాతి, కీర్తి, పేరు, ప్రసిద్ధి.

Renowned, rē-nownd', *adj.* ప్రసిద్ధుడైన, పేరుపడ్డ.

Rent, rent, *n. s.* (a wound or tearing) చింపి, చినుగు, గాయము. money paid for lodging అద్దె, బాడిగె. or for land శిస్తు. land granted rent-free మాన్యము.

Rent, rent, *past. adj.* చినిగిన.

To Rent, rent, *v. a.* to lease or hire బాడిగెకు విడుచుట, బాడిగెకు తీసుకొనుట.

Rentcharge, rent'chârge, *n. s.* అద్దెతోటిపాటుగా కొంతధర్మానికి చెల్లించవలసిన రూకలు.

Rental, rent'al, *n. s.* the sum paid as rent బాడిగె, అద్దె, శిస్తు.

Renter, *n. s.* he who pays money upon a lease బాడిగె యిచ్చేవాడు. an arrack ~ సారాయి గుత్తదారుడు.

Renunciation, rē-nun-shi-ā'shon, *n. s.* పరిత్యాగము, విసర్జనము. after his ~ of the business వాడు దానిని విడిచిపెట్టిన తరువాత.

To Reordain, rē-or-dān', *v. a.* that is, to appoint a priest a second time పునఃనియమించుట, మళ్లీ పెట్టుట.

To Reorganize, *v. a.* పునర్నిర్మాణము చేసుట, తిరిగి చక్కబెట్టుట.

Repaid, rē-pād', *adj.* తిరిగి చెల్లించిన.

To Repair, rē-pâr', *v. a.* చక్కబెట్టుట, బాగుచేసుట. this ~ed his health యిందువల్ల వాడి వొళ్లు కుదిరినది.

To Repair, rē-pâr', *v. n.* meaning to go వెళ్లుట, పోవుట. they ~ed to his house అతనియింటికి పోయినారు. after they ~ed to the garden తోటకు వచ్చిన తర్వాత.

Repair, rē-pâr', *n. s.* mending బాగుచేయడము, చక్కబెట్టడము. he paid for the ~s of the house ఆ యింటిని చక్కబెట్టడమునకు పట్టిన రూకలు యిచ్చినాడు. this house is in good ~ యీ యిల్లు చెక్కుచెదరకుండా వున్నది. this road is out of ~ యీ ఘాట శిథిలముగా వున్నది, పాడుగా వున్నది. his clothes are out of ~ వాడి బట్టలు శిథిలమై వున్నవి. this house is under ~ ఆ యింటిని బాగుచేస్తున్నారు, చక్కబెడుతున్నారు.

Repaired, *adj.* చక్కబెట్టిన, బాగుచేసిన.

Reparation, rep-ar-ā'shon, *n. s.* restitution, amends పరిహారము, చెల్లు, ఈడు, తాను చేసిన అపకారమును పోగొట్టుకోవడమునకై చేసే పరిహారము. will this money make ~ for the injustice done? చేసిన అన్యాయమునకు యీ రూకలు చెల్లవునా? If you have done him a mischief you must make him ~ వాడికి నీవు అపకారము చేస్తే దాన్ని నీవు పరిహరించుకోవలసినది.

Repartee, rep-ar-tēe', *n. s.* a clever witty reply చతురోక్తి, చాతుర్యోక్తి, సరసముగా చెప్పిన ఉత్తరము, హాస్యముగా చెప్పిన యొకతాళిమాట.

To Repass, rē-pâss', *v. a.* తిరిగిపోవుట, మళ్లీ దాటుట. to pass and ~ పోతూ వస్తూ వుండుట. passing and repassing పోతూ వస్తూ వుండడము.

Repast, rē-pâst', *n. s.* ఫలాహారము, భోజనము.

To Repay, rē-pā', *v. a.* మళ్లీ చెల్లించుట, మళ్లీ యిచ్చుట, తిరిగి యిచ్చుట. he repaid the money తీసుకొన్న రూకలను చెల్లించినాడు.

Repayment, *n. s.* మళ్లీ యిచ్చివేయడము, మళ్లీ చెల్లించడము.

To Repeal, rē-pēl', *v. a.* కొట్టివేసుట, తోసివేసుట. they ~ed the law ఆ చట్టమును కొట్టివేసినారు.

Repeal, rē-pēl', *n. s.* కొట్టివేయడము, నిషేధించడము. after the ~ of the law ఆ చట్టమును కొట్టివేసిన తరువాత.

To Repeat, rē-pēt', *v. a.* మళ్లీ చేసుట, మళ్లీ చెప్పుట. he ~ed the attempt మళ్లీ ప్రయత్నము చేసినాడు. he ~ed the crime ఆ నేరమును మళ్లీ చేసినాడు. he ~ed his visit మళ్లీ దర్శనమునకు పోయినాడు. to ~ a lesson by rote పాఠమును వొప్పగిం

చుట. ~ the words after me నేను చెప్పే మాటలను మీరు చెప్పుతూ రండి. he ~ed a prayer ప్రార్థనా శ్లోకములను చెప్పినాడు. he ~ed the story ఆ కథను మళ్లీ చెప్పినాడు. can you ~ that poem? ఆ కావ్యము నీకు ముఖస్థమా? I can ~ some verses of it అందులో కొన్ని శ్లోకాలు నాకు ముఖస్థముగా వున్నవి.

Repeated, *adj.* మళ్లీ చేసిన, మళ్లీ చెప్పిన. he made ~ inquiries పునః విమర్శ చేసినాడు, మళ్లీ విచారించినాడు.

Repeatedly, rė-pēt′ed-ly, *adv.* పదేపదే, మాటిమాటికి, మళ్లీ మళ్లీ, పలుమారు.

Repeater, rė-pēt′ĕr, *n. s.* one who repeats మళ్లీ మళ్లీ చెప్పేవాడు. a sort of watch గంటలు వాగే చిన్న గడియారము.

To Repel, rė-pel′, *v. a.* వెనకకు తోసుట, వెళ్లగొట్టుట, తరుముట, నివారణము చేసుట. she repelled these temptations ఆ దురాశలను నిరాకరించినది. they repelled the enemy శత్రువులను వెళ్లగొట్టినారు.

Repelling, *adj.* (unpleasant, harsh, vile) అసహ్యమైన, అసభ్యమైన.

To Repent, rė-pent′, *v. a.* and *v. n.* పశ్చాత్తాపపడుట, అనుతాపపడుట, నొచ్చుకొనుట, యేల చేస్తినని దుఃఖపడుట. you will ~ this దీన్ని యేల చేస్తినని రేపు యేడవబోతావు. if you do so you will never ~ it but once! (that is, you will lament all your life) నీవు అట్లా చేస్తే యిట్లా యేల చేస్తినని నీ యావదాయుస్సున్ను యేడవబోతావు. I ~ having told him అయ్యో వాడితో యేల చెప్పితిని. In Matt. III. 2. పరావర్తయత A† పశ్చాత్తాపపడుట P† మనసు తిప్పుట R†.

Repentance, rė-pent′ance, *n. s.* పశ్చాత్తాపము, అనుతాపము, నొచ్చుకోవడము, వెనక చింతించడము, ముందర చేసి వెనక యేడవడము. పరావర్తనం A†. Milton on Christian Doctrine, Chapter XIX. says ~ or rather that higher branch of it, called by the Greeks *metanoia*.

Repentant, rė-pent′ant, *adj.* పశ్చాత్తాపపడే, అనుతాపపడే, చింతించే, యేల చేస్తినని యేడ్చే.

Repercussion, rė-per-cush′on, *n. s.* ఉత్పతనము, చెండు మొదలైనవి తగిలిన పురువడి చేత మళ్లీ యెగియడము. ~ of sound ప్రతిధ్వని.

Repercussive, rė-per-cuss′ive, *adj.* తగిలిన పురువడి చేత మళ్లీ యెగిసే.

Repertory, rep′er-tor-y, *n. s.* కోశగృహము. the ~ of wit శృంగారాలవాలము. the ~ of arts శిల్పశాస్త్ర గ్రంథము.

Reperusal, *n. s.* మళ్లీ చదవడము, పునర్విమర్శ.

Repetition, rep-ė-tish′on, *n. s.* మళ్లీ చేయడము, మళ్లీ చెప్పడము, పునరుక్తి. on account of this ~ యిట్లా తిరిగి చేసినందున. ~ of words or prayers పునశ్చరణ. silent ~ of prayers జపము.

To Repine, rė-pīne′, *v. n.* విచారపడుట, దుఃఖపడుట, చింతించుట, అసూయపడుట. he ~d at his loss నష్టము వచ్చినందున గురించి వాడు వ్యాకులపడ్డాడు. he did not ~ at the death of his child because &c. బిడ్డ చచ్చినందుకు వాడు యేడవలేదు, యెందుకంటే. he ~s at their prosperity వాండ్ల శ్రేయస్సుకు యేడుస్తాడు.

To Replace, rė-plāce′, *v. a.* మళ్లీ పెట్టుట, యథాస్థితిగా వుంచుట.

To Replenish, rė-plen′ish, *v. a.* నించుట, నింపుట, సంపూర్ణము చేసుట.

Replenished, *adj.* నిండిన, సంపూరితమైన.

Replete, rė-plēte′, *adj.* సంపూర్ణమైన, భరితమైన, నిండిన. this book is ~ with beauties యీ పుస్తకము అందమైన శ్లోకములతో భరితమై వున్నది. this is ~ with errors యిది తప్పులతో నిండి వున్నది.

Repleteness, *n. s.* సంపూర్ణత.

Repletion, rė-plē′shon, *n. s.* తృప్తి, సంపూర్తి. you should not eat to ~ నీవు వెక్కసమయ్యేటట్టుగా తినరాదు.

To Reply, rė-plȳ′, *v. n.* ప్రత్యుత్తరము చెప్పుట. when I said this, she replied saying it was impossible నేను యిట్లా అనేటప్పటికి అది వల్లకాదని వుత్తరము చెప్పినది. to these words he merely replied with a smile యీ మాటకు నవ్వి వూరికె వుండినాడు. he did not ~ to my letter నా జాబుకు ప్రత్యుత్తరము వ్రాయలేదు.

Reply, rė-plȳ′, *n. s.* ఉత్తరము, ప్రత్యుత్తరము, మారుమాట. he wrote a ~ and sent it to me ప్రత్యుత్తరము వ్రాసి నాకు పంపినాడు. in ~ to his letter అతను వ్రాసిన జాబుకు ప్రత్యుత్తరముగా.

To Report, rė-pōrt′, *v. a.* చాటించుట, తెలియచేసుట, మొరకచేసుట.

Report, rė-pōrt′, *n. s.* meaning account వృత్తాంతము, సమాచారము, వదంతి. evil ~ and good ~ దూషణ భూషణలు. he wrote a ~ regarding the examination విమర్శచేసి దాన్నిగురించిన సమాచారమును వ్రాసినాడు. by ~ he is a thief వాడు దొంగ అని వినికిడి, వాడు దొంగ అట. a man of good ~ మంచి పేరెత్తినవాడు. or noise ధ్వని. the ~ of a gun ఫిరంగిశబ్దము.

Reporter, *n. s.* సమాచారము చెప్పేవాడు, మొరకచేసేవాడు.

To Repose, rė-pōse′, *v. a.* to place ఉంచుట. he ~d faith upon them వాండ్లయందు భక్తినివుంచినాడు. I ~d confidence in him వానియందు నమ్మికవుంచినాను. they ~d their spears against the wall ఈ శెలను గోడకు ఆనించిరి.

To Repose, rė-pōse′, *v. n.* శయనించుట, పండుకొనుట.

Repose, rė-pōse′, *n. s.* శయనము, నిద్ర. quiet నెమ్మది, విశ్రాంతి.

Reposed, *adj.* విశ్రమించిన. the authority which is ~ in his hands వానికిచ్చిన అధికారము.

Repository, rė-pos′i-tor-y, *n. s.* a place for storing things ఉంచేస్థలము, ఆధారము. a hive is a ~ for honey తేనెకు తుట్టె ఆధారము, వుండే స్థలము.

To Repossess, rē-pos-sess′, *v. a.* మళ్లీ పొందుట, మళ్లీ స్వాధీనము చేసుకొనుట.

To Reprehend, rep-rė-hend′, *v. a.* to chide చీవాట్లుపెట్టుట, గద్దించుట, బుద్ధిచెప్పుట, దూషించుట.

Reprehensible, rep-rė-hen′si-ble, *adj.* నింద్యమైన, దూష్యమైన. ~ conduct దురాచారము, కానిపని.

Reprehensibly, *adv.* అతినింద్యముగా. he was ~ indulgent వాడు అధికచనువుచేసినాడు. he was ~ severe అతిక్రౌర్యముచేసినాడు.

Reprehension, rep-rė-hen′shon, *n. s.* చీవాట్లు, గద్దింపులు, దూషణ.

To Represent, rep-rė-sent′, *v. a.* చూపుట, అగుపరచుట, తెలియచేసుట, చెప్పుట. the pleader ~s the party వకీలు కక్షివాడికి ప్రత్యామ్నాయముగా వుంటాడు. what does this picture ~? a battle ఈ పటములో వ్రాసివుండేదియేమి, ఒక యుద్ధము. whom does this actor ~? యిది యెవరి వేషము. he ~s Krishna వాడు కృష్ణవేషము కట్టినాడు. he ~ed the king sitting on a chariot రాజును రథములో కూర్చున్నట్టుగా చిత్రములో వ్రాసినాడు, వర్ణించినాడు. the poet ~s the king as a lion కవి ఆ రాజును సింహముగా వర్ణించినాడు. they ~ed their case wrongly వాండ్లు తమ సంగతిని పొరబాటుగా తెలియచేసినారు. In parliament her father ~ed York యార్కు దేశస్థులకు ప్రతినిధిగా దాని తండ్రి పార్లమెంటుకు పోయినాడు.

To Represent, rep-rė-sent′, *v. n.* మనవిచేసుట, విజ్ఞాపనచేసుట, చెప్పుట. he ~ed that the money was already paid ఆ రూకలు మునుపే చెల్లించబడ్డవని చెప్పినాడు. his father ~ed to him that this was wrong యిది కారానిదని తండ్రి వాడికి చెప్పినాడు.

Representation, rep-rė-sen-tā′shon, *n. s.* likeness ఆకారము. account given మనవి, విజ్ఞాపన, వృత్తాంతము. appearance on behalf of another person ప్రత్యామ్నాయముగా పోవడము. a ~ of a woman స్త్రీప్రతిమ. theatrical ~ ఒకనివలె వేషము కట్టి ఆడడము, అనగా నాటకము.

Representative, rep-rė-sent′a-tive, *n. s.* ప్రత్యామ్నాయముగా వచ్చిన మనిషి, వకీలు. the heirs are the ~s of the deceased చనిపోయిన వాడి వారసుదార్లు వాడికి ప్రతిగా వున్నారు, వాడి స్థానానికి వాడి వారసుదార్లుగా వున్నారు. the baron is an infant and his uncle is his ~ వాడు పసిబిడ్డగా వున్నందున వాడి పినతండ్రి అతని పని చూస్తున్నాడు. they constituted him their ~ తమకు ప్రత్యామ్నాయముగా అతణ్ని పంపినారు.

To Repress, rė-press′, *v. a.* అణచుట, అణగ్గొట్టుట.

Repressed, *adj.* అణిగిన, తగ్గిన, మట్టుపడ్డ. she ~ her tears యేడ్పును అణచుకొన్నది. they were ~ అణిగినారు.

To Reprieve, rė-prēve′, *v. a.* to delay or remit capital punishment ఇప్పుడు సద్యఃపురితీయకుండా నిలిపి పెట్టవలసినదని ఆజ్ఞాపించుట.

Reprieve, rē-prēve′, *n. s.* a delay or remission of capital punishment తలతీయవద్దు తాళవలసినదని వచ్చినఆజ్ఞ. he gained a — వాణ్ని ఆవ్వడుఉరి తియ్యకుండానిలిపినారు, వాడికి శిక్షచెయ్యకుండా నిలిపిపెట్టినారు. the morning he was to be hanged a — arrived వాణ్ని ఉరితీయవలసినదినమం దే నిర్ధార్య వాణ్ని ఉరితీయవద్దని ఆజ్ఞవచ్చినది. he is a little better to-day; it is a short — వాడికి నే డుకొంచెమువాసిగావున్నది, యీవేళకు ప్రాణము నిలిచినది. they said they would come and take the money next morning; but they did not come; this he looked upon as a — రేపువచ్చి రూకలుతీసుకొంటామని వాండ్లురాకపోయిరిఅందు వల్ల నాకు ఆగండముతప్పినదన్నాడు, యీవేళకు బ్రతికితినన్నాడు.

To Reprimand, rep-ri-mănd′ *or* rep′ri-mănd, *v. a.* చీవాట్లుపెట్టుట, రూకలుపెట్టుట.

Reprimand, rep-ri-mănd′ *or* rep′ri-mănd, *n. s.* చీవాట్లు, గద్దింపులు.

To Reprint, rē-print′, *v. a.* మళ్లీఅచ్చువేసుట.

Reprisal, rē-prī′sal, *n. s.* seizure by way of retaliation ప్రతిఅపకారము. the French ships destroyed one of our towns; we therefore sent our ships and made —s వాండ్లుమాదిఒకవూరు నుపాడుచేసినందుకు ప్రతిగావాండ్లదిఒక వూరును మేముపాడుచేసినాము. at different —s (more correctly Reprises, French) that is, time after time మరేమరే, మాటిమాటికి.

To Reproach, rē-prōch′, *v. a.* నిందించుట, దూషించుట, తిరస్కరించుట, ఎత్తిపొడుచుట. he —ed them with their cruelty వాండ్లక్రౌర్యమునుఎ త్తిదూషించినాడు.

Reproach, rē-prōch′, *n. s.* దూషణ, నింద, అపవా దము.

Reproachable, rē-prōch′a-ble, *adj.* నింద్యమైన, దూ ష్యమైన, దూషించతగ్గ.

Reproachful, rē-prōch′fŭl, *adj.* దూష్యమైన, నిం ద్యమైన. he used — language దూషించినాడు, తిట్టినాడు.

Reproachfully, *adv.* నిందగా, అవమానముగా. he spoke — చీవాట్లుపెట్టినాడు.

Reprobate, rep′rō-bāte, *n. s.* నీచుడు, దుష్టుడు, పతితుడు, కొనికిరాని దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు, భ్రష్టు డు, పాపాత్ముడు.

Reprobate, rep′rō-bāte, *adj.* కొనికిరాని, దుష్టుడైన, దుర్మార్గుడైన, పతితుడైన. — silver కొందువెండి, కొనికిరానివెండి. In Tit. I. 16. అగ్రాహ్యః A†.

Reprobation, *n. s.* భ్రష్టత, నీచత్వము.

To Reproduce, rē-prō-dūce′, *v. a.* మళ్లీకలగచేసు ట, మళ్లీపుట్టించుట, పునరుత్పాదనముచేసుట.

Reproduction, rē-prō-duc′shon, *n. s.* తిరిగిపుట్టడ ము, మళ్లీవుత్పత్తికావడము, పునరుత్పత్తి. See Colebr. 1. 290.

Reproof, rē-prŭf′, *n. s.* చీవాట్లు, గద్దింపులు.

Reprovable, rē-prŭv′a-ble, *adj.* నింద్యమైన, దూ ష్యమైన, తప్పైన.

To Reprove, rē-prŭve′, *v. a.* రూకలుపెట్టుట, గద్దిం చుట, బుద్ధిచెప్పుట.

Reprover, *v. a.* రూకలుపెట్టేవాడు, చీవాట్లుపెట్టే వాడు, నిందించేవాడు.

Reptile, rep′tile, *n. s.* ప్రాకేటిది. serpents, lizards, and other —s పాములుబల్లులుమొదలైనప్రాకే జంతువులు. he is a vile — వాడుఒకదుష్టజంతు వు.

Republican, rē-pub′li-can, *adj.* అరాజకమైన, ప్ర జాప్రభుత్వముగల, ప్రజలచేతనియమించబడ్డ అధి కారిచేతయేలబడే.

Republican, rē-pub′li-can, *n. s.* he who prefers a Republic ప్రజాప్రభుత్వమే కావలెననేవాడు. the French are (at present 1848) —s వాండ్ల కుయిప్పుడు రాజులేదు, తమకు తామే రాజులైవున్నా రు.

Republick, *n. s.* Originally meant a city, a town పురము, ప్రజలదొరతనము, రాజులేకుండాప్రజలు తామేచేసుకొనే దొరతనము, ప్రజాప్రభుత్వము, సర్వసాధారణమైనదొరతనము, ప్రజలందరున్ను కూడి నియమించబడ్డవాడివల్ల జరిగించబడే ప్రభుత్వ ము. the — of crows కాకులుగుంపుగా కూడిగూళ్లుకట్టుకొని వుండడము. In Aristoph Eccles. 853 *polis* is rendered Respublica. 'The People (Laos is the Greek word) as an influential and important body, is Rāj రాజ్యము See Asiat. Res. XVII. 400 'the Membu peo-

ple in Assam acknowledge no authority but that of the Rāj or people generally.' Thus, as in America, the sheep take the place of the shepherd.

To Repudiate, rė-pū'di-āte, *v. a.* పరిత్యాగముచేసుట, పెండ్లాన్నితోసివేసుట. he ~d the debt ఆఅప్పునాకు అక్కరలేదన్నాడు. to ~ a debt (in Pennsylvania) denotes that the debt is due but that it is inconvenient to pay it (London Examiner newspaper) అప్పులవాడికినామముపేసుట. he who ~s principle నీతినివిడిచినవాడు, నీతినిలకడలేనివాడు.

Repudiation, rė-pū-di-ā'shon, *n. s.* పరిత్యాగము, భార్యాపరిత్యాగము, పెండ్లాన్నితోసివేయడము.*

Repugnance, Repugnancy, *n. s.* అసమ్మతి, అనిచ్ఛ, అసహ్యము, విరోధము. the child shewed great repugnancy to him ఆబిడ్డవాడిదగ్గరచేరేదిలేదు, ఆబిడ్డకువాడంటేగిట్టదు. he felt much repugnancy to do so అట్లాచేయడమునకువాడికి తలచీదరగావుండెను.

Repugnant, rė-pug'nant, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన, విరోధమైన. this remedy is very ~ to him యీచికిత్సవాడికియిష్టములేదు.

Repulse, rė-pulse', *n. s.* వెనుదీసిపోవడము, అపజయము, తరమకొట్టడము. he attacked our troops but he met with a ~ మామీందికిదూరిఅపజయమునుపొందినాడు, వెనుదకొట్టబడ్డాడు.

To Repulse, rė-pulse', *v. a.* వెనుదకొట్టుట, వెళ్లకొట్టుట. she ~d his endeavours వాడిప్రయత్నములకుఅడ్డములాడినది. she ~d his endeavours effectually వాడిప్రయత్నముకాకుండాచేసినది.

Repulsion, rė-pul'shon, *n. s.* striking back again తగిలినవురువడిచేతమళ్లీయెగియడము.

Repulsive, rė-puls'ive, *adj.* అసహ్యమైన, చీదరైన, the food looks ~ ఆఅన్నముకండ్లకుయింపుగావుండలేదు. his manners are ~ వాడినడకలుఅసహ్యకరములుగావున్నవి. he is a ~ looking creature వాడువికవికారజంతువు, వాణ్నిచూస్తేఅసహ్యమువస్తున్నది.

* An American printer having demanded the Repudiation of a paragraph, the Editor of the Literary Gazette of May, 1846, page 473, replies thus:—'Now Repudiation is with us a degrading and hateful term: implying, to a certain degree the *selling* of your friends: and though it might tend to our ease, comfort and profit in the present instance, we are sorry that we cannot adopt the suggestion.' Regarding the Pennsylvanian affair see details in Ann. Reg. 1842. p. [313, 314.]

Repulsiveness, *n. s.* అసహ్యము. from the ~ of the food ఆఆహారము అసహ్యమైనదిగావున్నదిగనక.

Reputable, rep'ū-table, *adj.* ప్రసిద్ధుడైన, పేరుబడ్డ, నమ్మతగిన. his father was a ~ merchant వాడితండ్రిప్రసిద్ధుడైనవర్తకుడుగావుండెను.

Reputation, rep-ū-tā'shon, *n. s.* పేరు, కీర్తి, యశస్సు. these people are by ~ thieves వాండ్లుదొంగలట.

To Repute, rė-pūte', *v. a.* ఎంచుట, ఎంచుకొనుట, తలచుట. he ~d this to be wrong ఇదితప్పని అనుకొన్నాడు.

Repute, rė-pūte', *n. s.* ఎన్నిక, తలంపు, కీర్తి. a man of good ~ మంచిపేరుగలవాడు. a medicine of doubtful ~ అప్రసిద్ధమైనమందు.

Reputed, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, పేరుబడ్డ, యోగ్యమైన. the ~ father of the child ఆబిడ్డకుతండ్రియని పేరుబడ్డవాడు, ఆబిడ్డకు తండ్రియనిపదిమందివల్ల అనబడేవాడు.

Reputedly, *adv.* కీర్తిగా, ప్రసిద్ధిగా, వాడుకగా.

Request, rė-qŭest', *n. s.* మనవి, ప్రార్థన, విన్నపము. a book much in ~ అందరున్నుకోరేపుస్తకము. that cloth is not now in ~ ఆగుడ్డనుయిప్పుడు అడిగేవాండ్లులేదు, దానికిగిరాకిలేదు.

To Request, rė-qŭest', *v. a.* అడుగుట, వేడుకొనుట, ప్రార్థించుట, మనవిచేసుకొనుట. in conveying a command "I ~ you to go" &c. నీవుపోవలసినది. you are ~ed to do so నీవుఅట్లాచేయవలసినది.

Requiem, rē'qŭi-em, *n. s.* A hymn for the dead పీనుగదగ్గరపాడేమంగళము.

To Require, rė-qŭīre', *v. a.* అడుగుట, కోరుట, కావలసివుండుట, ఆజ్ఞాపించుట. I ~ this ఇదినాకుకావలెను. I do not ~ it అదినాకువద్దు, అదినాకుఅక్కరలేదు. what do you ~? నీకేమికావలెను, నీవుకోరేదియేమి. he ~s payment రూకలుచెల్లించుమంటాడు. he ~s your presence మీరువచ్చివుండవలసినదంటాడు. this business ~s your presence యిందుకుమీరువచ్చివుండవలసివున్నది. these accounts ~ comparison యీలెక్కల

నుసంగ్రహించవలసియున్నది. this ~s much time యుండుకు నిండా సావకాశముండవలెను. this work will ~ ten days యీపనికిపదిదినములుపట్టును. they ~d the money of me నన్నుఆరూకలనుయిమ్మనిఅడిగినారు. you say you have been there; who ~d this of you? నీవుఅక్కడికిపోయినానంటావు,నిన్నుపొమ్మనికోరినదెవరు.

Required, *adj.* కావలసిన, అగత్యమైన. It is not ~ అదిఅగత్యములేదు. you are ~ to come tomorrow రేపునీవురావలసినది. your services are no longer ~ ఇకమీదటనీపనిఅక్కరలేదు, అనగానిన్నుకొలువులోనుంచితీసివేసినాము.

Requisite, req'ūi-site, *adj.* ఆవశ్యకమైన, అగత్యమైన. ten days will be ~ పదిదినములుపట్టును. should it be ~ అగత్యమైతే,ఆవశ్యకముగావుంటే. silence is ~ for this ఇందుకునిశ్శబ్దముగావుండవలెను. how much will be ~? ఎంతపట్టును. things ~ to write వ్రాయవలసినప్రయోజనములు. rules ~ to learn నేర్చుకోవలసినసూత్రములు. as much as is ~ కావలసినమట్టుకు.

Requisite, req'ūi-site, *n. s.* కావలశినవస్తువు, అగత్యముగావుండేటిది. give me the ~s and I will do it దానికికావలశినసామగ్రిలనుయిస్తేనేనుచేస్తాను.

Requisition, req-ūi-sish'on, *n. s.* ఆజ్ఞ,కోరడము, అడుక్కోవడము, బలాత్కారముగాయీడ్చిపనిలోవేసుకోవడము. they put his cart in ~ వాడిబండినిపెట్టికట్టినారు. they put his services in ~ వాణ్నిపెట్టికట్టినారు. every ship was put in ~ ప్రతివాడఅయినాపూరికేవుండలేదు. all his ingenuity was put in ~ to discover this దీన్నికనుక్కోవడానకు వాడి అరణభరణశక్తిచూపినాడు. a ~ was made for ten bullocks పదియెద్లనుపెట్టికట్టుకొనిరమ్మనిఆజ్ఞఅయినది. at his ~ ఆయనకోరినందుమీదట, అతనిఆజ్ఞచొప్పన. they put in ~ the whole of the jewels ఆనగలనంతాయీడ్చివేసుకొన్నారు.

Requital, rè-qūit'al, *n. s.* return, for any good or bad office ప్రతికారము, ప్రతిక్రియ, చెల్లు. I did this as a ~ for his kindness ఆయనచేశినవుపకారమునకునేనుప్రతిచేశినాను. a just ~ తగినబహుమానము, తగినశిక్ష. he did not look upon that money as any ~ for his trouble తనప్రయాసకు ఆరూకలనుప్రతిబహుమానముగాయెంచలేదు.

To Requite, rè-qūite', *v. a.* to retaliate good or ill ప్రతికిప్రతిచేసుట, ఈడుకుయీడుచేసుట.

To Rescind, rè-sind', *v. a.* కొట్టివేసుట, తోశివేసుట. they ~ed the rule ఆచట్టమునుకొట్టివేశినారు.

Rescinded, *adj.* కొట్టివేయబడ్డ, తోశివేయబడ్డ.

Rescission, rè-sizh'on, *n. s.* కొట్టివేయడము, తోశివేయడము. after the ~ of this law ఈచట్టమునుకొట్టివేశినతర్వాత.

Rescissory, *adj.* abrogatory నిషేధకమైన.

Rescript, rè'script, *n. s.* ఆజ్ఞ, గురుశాసనము, రాజశాసనము.

To Rescue, res'cūe, *v. a.* కాపాడుట, తప్పించుట, రక్షించుట.

Rescue, res'cūe, *n. s.* కాపాడడము,తప్పించడము, రక్షణ. he called me to the ~ నన్నువచ్చితప్పించుమనికూకలుపెట్టినాడు. they came to the ~ వాడి ఆపదనివారణముచేయడమునకైవచ్చినారు.

Rescued, *adj.* నివారణముచేయబడ్డ, తప్పించబడ్డ, విడుదలచేయబడ్డ.

Research, rè-serch', *n. s.* పరిశోధన, విచారణ, విమర్శ, వెతకడము. in his ~es he found this వాడువెతకడములోయిదిదొరికినది. Asiatic ~es భారతవర్షచర్చ, ఏషియాదేశములలోనానావిద్యలనుగురించిచేశినవిమర్శ. a man of great ~ or curiosity నిండాపరిశోధకుడు.

To Reseat, *v. a.* and *v. n.* తిరిగికూర్చుండుట, మళ్లీకూర్చుండబెట్టుట.

Resemblance, rè-sem'blance, *n. s.* likeness పోలిక, సాదృశ్యము. do you see the ~ between him and his brother? వాడు, వాడిఅన్నాప్రతిఒకటేపోలికగావున్నారుచూస్తివా. or picture పటము.

To Resemble, rè-sem'ble, *v. a.* పోలుట. a man who ~s you నీవంటివాడొకడు, నీపోలికగావుండేవాడొకడు. he ~s your father నీతండ్రిపోలికగావున్నాడు. this ~s a sword యిదికత్తివలెవున్నది. It ~s leather యిదితోలువలెవున్నది, తోలులాగునవున్నది. It ~s nothing I ever saw యిటువంటిదాన్నినేనెన్నడుచూడలేదు.

Resembling, *adj.* తుల్యమైన, సమానమైన, సాదృశ్యమైన, పోలికగావుండే. a flower ~ the lily తామరవంటివొకపుష్పు. ~ this ఇటువంటి. ~ that అటువంటి. ~ a tree చెట్టువలెవుండే.

To Resent, rĕ-sent′, *v. a.* to take ill తప్పుగాయెంచుట, నేరముగాయెంచుకొనుట, తనయెడలచేసిన దౌర్జన్యమునుగురించికోపపడుట, ఆగ్రహపడుట. If you cheat him will he not ~ it? వాణ్నిమోసముచేస్తేవాడికికోపమురాదా. he did not ~ their insults వాండ్లుచేసినఅవమానానికివాడుఆగ్రహపడలేదు. as this was not a time to ~ those acts అందుకుయిప్పుడుమేముయేమిం అనవలసినకాలముకాదుగనక, ఆపనులనుగురించిఆగ్రహపడడమునకుయిదిసమయముకాదుగనక.

Resentful, rĕ-sent′fŭl, *adj.* కోపిష్ఠియైన, మండిపడే, చిరచిరలాడే.

Resentment, rĕ-sent′ment, *n. s.* కోపము, ఆగ్రహము, క్రోధము, క్రౌర్యము.

Reservation, reś-er-vā′shon, *n. s.* reserve పెట్టుకోవడము, నిలుపుకోవడము. concealment of something in the mind మర్మము, కాపట్యము. he paid all the debts without ~ వొకటిన్నినిలపకుండా ఋణమునంతాతీర్చివేశినాడు. mental ~ కాపట్యము, మనసులోనిమర్మము. he produced all the accounts without ~ వొకటిన్నిదాచకుండాయావత్తులెక్కలనున్నుతెచ్చియెదటపెట్టినాడు. they sold the goods without ~ ఆసరుకులనువచ్చినకాడికిఅమ్మివేశినారు, నిలువలేకుండా ఆసరుకులనంతా అమ్మివేసినారు.

To Reserve, rĕ-serve′, *v. a.* to keep in store నిలిపిపెట్టుట, సంచితముగావుంచుట, నిలుపుచేసిపెట్టుట, ఎత్తిపెట్టుట. he sold one horse and ~d one వొకగుర్రాన్నిఅమ్మివొకటినినిలుపుకొన్నాడు. he ~d the grain until my return నేనువచ్చేదాకా ఆధాన్యమునుకట్టిపెట్టినాడు. I will ~ the rest of the story till to-morrow కడమకథనురేపటికిపెట్టిపెడుతాను, అనగాకడమకథనురేపుచెప్పుతాను.

Reserve, rĕ-serve′, *n. s.* సంచితము, దాచిపెట్టినది, ఎత్తిపెట్టినది, నిలిపిపెట్టినది, కట్టిపెట్టినది. a man speaks to his enemy with ~ విరోధితోమర్మముగామాట్లాడుతాడు. he spoke without ~ దాచకుండాచెప్పినాడు, కపటములేకుండాచెప్పినాడు. he speaks to his friend without ~ విహితుడితో నిష్కపటముగామాట్లాడుతాడు. ~ of mind కాపట్యము. a man of ~ కపటి, మర్మి, పరులకుమనసుయివ్వనివాడు. the ~ of an army యుద్ధములోకలియకకడగానిలిపిపెట్టినజనము, దళము.

Reserved, rĕ-servd′, *adj.* remaining నిలిచిన, ఎత్తిపెట్టిన, పెట్టిపెట్టిన, నిలిపిపెట్టిన. this must be ~ till to-morrow దాన్నిరేపటిదాకాపెట్టిపెట్టవలసినది. he was ~ for another fate వాడికివేరేచావువున్నదిగనక యీచావుతప్పినది. modest, sullen, not frank మూతిముడుచుకొనివుండే, ముట్టముంగివలెవుండే. she is very ~ అదివొకరికిన్నిమనసుయిచ్చేదికాదు, అదిఅంతాలోగావున్నది.

Reservedness, *n. s.* కాపట్యము, మర్మము, పరులకుమనసుయివ్వకవుండడము.

Reservoir, reś-erv-wâr′, *n. s.* తొట్టి, తటాకము, గుంట. a ~ on a hill మెట్టమడుగు, దొన.

To Re-ship, *v. a.* దిగుమతిచేసినసరుకునుమళ్లీయెగుమతిచేసుట.

Re-shipment, *n. s.* దిగుమతిచేసినదాన్నేమళ్లీయెగుమతిచేయడము.

To Reside, rĕ-sīde′, *v. n.* కాపురముచేసుట, నివాసముచేసుట, వుండుట.

Residence, reś′i-dence, *n. s.* వాసము, నివాసము. mansion ఇల్లు, గృహము. He has his ~ there అక్కడవుంటాడు. temporary ~ or lodging విడిది, బస. during my ~ there నేనుఅక్కడవుండేటప్పుడు.

Residency, *n. s.* the house or duty of a foreign minister స్థానాపతివుండేయిల్లు, ఆయనయొక్కవుద్యోగము.

Resident, reś′i-dent, *n. s.* నివాసి, పరదేశవాసి, కాపు, వుండేవాడు. phrase for a minister at a foreign court స్థానాపతి, వకీలు.

Residuary, rĕ-sid′ū-ar-y, *adj.* మిగిలిన, నిలవగావుండే, అవశిష్టమైన. a ~ legatee కడాపటికర్త, అనగామరణశాసనములోఆయాసొత్తులువారివారికనియేర్పరచివ్రాశికడమయావత్తుసొత్తుకున్నుబాధ్యుడుగాయేర్పరచబడ్డవాడు.

Residue, reś′i-due, *n, s.* అవశిష్టము, నిలువ, మిగత, శేషము. many were slain and the ~ fled. శా

నామందిచంపబడ్డారు, కడమవాండ్లుపారిపోయినారు, హతశేషులుపారిపోయినారు.

Residuum, *n. s.* శేషము, మిగత, నిలిచినది, పిప్పి, మష్టు, పిప్పమ్మాగసి.

To Resign, rê-sīn′, *v. a.* వదులుకొనుట, మానుకొనుట, విడిచిపెట్టుట, త్యజించుట, అప్పగించుట. he ~ed the service ఉద్యోగమునుమానుకొన్నాడు, చాలించుకొన్నాడు. I ~ed the money to him ఈరూకలుయిక నునాకు ప్రయోగము లేదని వాడికి అప్పగించినాను. he ~ed his breath or life చచ్చినాడు. I ~ myself to the will of God దేవుడిమీదభారముపేసి అన్నిటికీ లోబడి ఉన్నాను. he is quite ~ed అన్నిటికీలోబడివున్నాడు, యిదివచ్చి నా రానిమ్మనివున్నాడు. she ~ed herself to him ఎటుచేసినాసరి భారమని వాడికిలోబడ్డది.

Resignation, reś-ig-nā′shon, *n. s.* giving up, relinquishment పరిత్యాగము, మానుకోవడము, ఒప్పగింతపెట్టడము. after his ~ of his duty ఆ ఉద్యోగమునుమానుకొన్నతర్వాత, చాలించినతర్వాత. patience సహనము. quite submission లోబడడము, లొంగడము,

Resiliency, *n. s.* elasticity లఘిమ, లాఘవము.

Resin, reś′in, *n. s.* గుగ్గిలము, సజ్జాకారము, సజ్జరసము. the ~ of a mango మామిడిపండు మీదపేరి గడ్డగాకట్టుకొన్నజిడి.

Resinous, reś′in-us, *adj.* గుగ్గిలసంబంధమైన.

Resipiscence, *n. s.* మళ్లీతెలివితెచ్చుకోవడము. after his ~ వాడికిమళ్లీతెలివివచ్చినతర్వాత.

To Resist, rê-śist′, *v. a.* అడ్డిచేసుట, అడ్డమాడుట. ఎదురాడుట, విరోధించుట, ఆటంకము చేసుట, ప్రతిరోధము చేసుట. I opposed him but I could not ~ him వాడితోతిరగబడి యెదిరించలేకపోతిని. I wanted to go into the house but they ~ed me నేనుయింట్లోకిపోబోతేపోనిచ్చినారుకారు. If you ~ the Government you will meet with punishment అధికార్లనుయెదిరిస్తేనీకు శిక్షవచ్చును. can a child ~ a man? ఒకమొగవాణ్నిబిడ్డయెదిరించగలదా. this wood ~s the axe ఈకొయ్యగొడ్డలికి తెగదు, యిదిగొడ్డలికిఅభేద్యము. this wood ~s fire ఈకొయ్యకు నిప్పుభయములేదు, ఈకొయ్యనునిప్పుకూడాఅంటదు. a resisting medium అడ్డముగావుండేటిది.

Resistance, rê-śist′ance, Resistence, *n. s.* ఆటంకము, ఎదురు, అడ్డము, విరోధము,

Resistless, rê-śist′less, *adj.* నిరాటంకమైన, ఎదురులేని.

Resolute, reś′ô-lûte, *adj.* నిశ్చలమైన, దృఢమైన, స్థిరమైన. a ~ man నిబ్బరమైనవాడు.

Resolution, reś-ô-lū′shon, *n. s.* స్థైర్యము, స్థిరబుద్ధి, ధైర్యము, సాహసము. a man of ~ సాహసుడు, ధీరుడు. an intent or plan ప్రతిజ్ఞ, నిశ్చితాభిప్రాయము. ~ of doubts సందేహనివారణము. after the ~ of sugar in water బెల్లము నీళ్లలో కరిగిపోయినతర్వాత. after the ~ of bodies into smoke అవిపొగగామొగిసిపోయినతర్వాత.

Resolvable, rê-śolv′a-ble, Resoluble, reś′ô-lûble, *adj.* కరగతగిన, సాధ్యమైన, తీర్చకూడిన, విడ్చకూడిన. this question is ~ by this rule ఈసూత్రముచేతయీసందేహముతీరతగ్గది, నివారణముకాతగ్గది, విడతగ్గది.

To Resolve, rê-śolve′, *v. a.* to settle a question పరిష్కరించుట, తీర్చుట, తేటపరచుట. he ~d the riddle ఆవిడికథనువిడ్చినాడు. this ~s nothing ఇందువల్లఒకటీతీరదు. this ~s the question ఇందువల్లఆసందేహనివారణమవుతున్నది. to melt కరిగించుట. this ~s itself into two questions ఇది రెండువిధములుఅయినవి. a quarrel between two kings ~s itself into a question of strength బలోరాజావృద్ధి, యెవడికిబలముధికమోవాడికిజయమవుతున్నది. he ~d on going there అక్కడికిపొయ్యేటట్టునిశ్చయించినాడు. he ~d it to powder చూర్ణముచేశినాడు, పొడిచేసినాడు. It was ~d into smoke అదిపొగఅయిపోయినది. are you ~d? నీవునిశ్చయించుకొన్నావా.

Resolve, rê-śolve′, *n. s.* నిశ్చయము, రూఢి, నిష్కర్ష, సంకల్పము.

Resolved, *adj.* నిశ్చయించబడ్డ, తీరిన. It was ~ to send him వాణ్నిపంపించేదనినిశ్చయమైనది.

Resonant, reś′ô-nant, *adj.* ప్రతిధ్వనికారియైన.

To Resort, rê-śôrt′, *v. n.* పోవుట, సంచరించుట, పట్టుట, అనుసరించుట, అవలంబించుట, శరణుజొచ్చుట. many ~ to this pagoda ఈగుడికిబహుమంది వస్తూపోతూవుంటారు. they ~ed to another plan వేరేఒకయుక్తినిపట్టినారు. in their distress

they ~ed to him వారికిఆశదవచ్చినట్లుడువా ళ్ళాశ్రయించినారు. many ~ to brandy as a medicine బహుమందిబ్రాందినిమందుగాయెత్తుకొంటారు. they ~ed to violence దౌర్జన్యమునకు మొదలుపెట్టినారు.

Resort, rè-sôrt′, *n. s.* గమనాగమనము. a place of great ~ బహుమందివస్తూపోతూవుండేచోటు. a place of ~ తిరిమందిరికూడేచోటు.

To Resound, rè-sóünd′, *v. a.* to echo మోగుట,వాగుట. they ~ his praise వాణ్ని స్తుతిచేస్తారు.

To Resound, rè-sóünd′, *v. n.* ధ్వనించుట. the sea ~s సముద్రముఘోషిస్తున్నది.

Resounding, *adj.* మోగే, వాగే, ధ్వనించే, దివ్యమైనధ్వనిగల.

Resource, rè-sòrce′, *n. s.* ఉపాయము, గతి, ఆశ్రయము, మార్గము, సాధనము, సాధకము. I am without ~ నాకేమిన్నిగతిలేకుండావున్నాను. a man of no ~ కల్పనాశక్తిలేనివాడు.

Resourceless, *adj.* దిక్కుమాలిన, గతిమాలిన.

To Respect, rè-spect′, *v. a.* గౌరవముచేసుట,లక్ష్యపెట్టుట, గురించుట. this ~s the army ఇదిదండునుగురించినది. this letter ~s you ఇదినిన్నుగురించినజాబు. this does not ~ you ఇదినిన్నుగురించినదికాదు. he does not ~ their authority వాండ్ల అధికారమునులక్ష్యపెట్టడు. not respecting his oath వాడిప్రమాణముమీదగౌరవముపుంచక.

Respect, rè-spect′, *n. s.* గౌరవము, మర్యాద,ఆదరణ, లక్ష్యము. in this ~ ఈవిషయమునందు. in all ~s అన్నివిధాల. in some ~s కొన్నివిషయములలో. they did this as a mark of ~ గౌరవముకొరకైదీన్నిచేసినారు. they shewed him ~ వాణ్నిసింహాఆదరించినారు. he never was wanting in ~ to them వాండ్లకువాడుయెన్నడున్ను ఆగౌరవముచేయలేదు. out of ~ to his father అతనితండ్రియందుండేగౌరవమునుబట్టి. ~s (compliments) దండములు, దీవెనలు. give my ~s to your brother మీఅన్నగారికినాదండములుచెప్పు. with ~ to your brother I know nothing at present మీఅన్ననుగురించియిప్పట్లోనాకుయేకటిన్నితెలియదు. I paid him my ~s ఆయనదర్శనానికిపోయినాను. that man shews no self ~ వాడుయోగ్యుడుకాడు, పెద్దమనిషికాడు. ~ of persons Rome 2. 11. పక్షపాతము. A†. P†. పక్షపరపక్షము. H†. thou shalt not have ~ of persons in judgment తీర్పుచెప్పడములోనీకుపక్షపాతముకూడదు.

Respectability, *n. s.* గౌరవము,ఘనము. a man of ~ పెద్దమనిషి.

Respectable, rè-spect′a-ble, *adj.* గౌరవమైన,ఘనమైన, పూజ్యమైన. a ~ man మర్యాదస్థుడు, పెద్దమనిషి. he obtained it by ~ means అదివానికిగౌరవముగాచిక్కినది.

Respected, *adj.* పూజ్యమైన, ఘనమైన, ఘనమైన. your ~ father శ్రీమాన్మీతండ్రిగారు. my ~ mother మాతుశ్రీతల్లిగారు. our ~ Governor మహారాజశ్రీగౌనరుగారు.

Respecter, *n. s.* విచారించేవాడు. (God is no ~ of persons) Acts X. 35. ఈశ్వరోమనుష్యాణాంఅపక్షపాతి. దేవుడుజనులయందుపక్షపాతముకలవాడుకాడు, దేవుడికియొకడుయెచ్చుయొకడుతక్కువలేదు.

Respectful, rè-spect′fŭl, *adj.* వినయముగల, వినయవిధేయముగల.

Respectfully, *adv.* వినయముగా,భయభక్తితో. I am most ~ your's తమసేవకుడైన.

Respecting, *prep.* గురించి,విషయమై. ~ this యిందునగురించి.

Respective, rè-spect′ive, *adj.* వారివారి, తమతమ, ఆయా. I went to their ~ houses వారివారియిండ్లకుపోయినాను. they went to their ~ lodgings తమతమబసలకువెళ్లిరి. their ~ children వారివారిబిడ్డలు. In the ~ villages ఆయాగ్రామములలో.

Respectively, rè-spect′ive-ly, *adv.* ప్రత్యేకముగా, వేరేవేరే. they received four rupees ~ తలానాలుగురూపాయిలుముట్టినవి. the five fingers are ~ known by these names as the first is the thumb &c. అయిదువేళ్లున్నుయీపేళ్లచేతప్రత్యేకముగాతెలుసుకోబడుతవి, యేలాగంటేమొదటిదిబొట్టనవ్రేలు. he delivered their letters to them ~ వారివారిజాబులనువాండ్లవాండ్లకుచేర్చినాడు. the three children were ~ 8, 7, and 6 years old ఆముగ్గురుబిడ్డలుయొకడు ౮ యొకడు ౭ యొకడు ౬ యేండ్లవాండ్లుగావుండిరి.

Respiration, res-pi-ră′shon, *n. s.* ఊపిరి, శ్వాసము.

Respiratory, *adj.* ఊపిరినిగురించిన, శ్వాససంబంధమైన.

To Respire, rê-spire′, *v. n.* ఊపిరివిడుచుట, శ్వాసము విడుచుట. we ~ once more ఆయ్యో బ్రతికినాము, అంతమట్టుకుయీగండముతప్పినది.

To Respite, res′pite, *v. a.* to delay సావకాశము చేసుట, నిలిపిపెట్టుట. to delay or remit punishment యిచ్చేడుశిక్షశిక్షజరిగించకుండానిలిపిపెట్టవలసినదనిఆజ్ఞాపించుట.

Respite, res′pite, *n. s.* Pause; interval వ్యవధానము, సావకాశము. a delay or remission of punishment శిక్షశిక్షజరిగించకుండా నిలిపిపెట్టవలసినదన్నఆజ్ఞ.

Resplendence, rê-splen′dence, *n. s.* ప్రకాశము, కాంతి.

Resplendent, rê-splen′dent, *adj.* ప్రకాశమైన, కాంతిగల.

Resplendently, *adv.* ప్రకాశమానముగా, అతిశోభాయమానముగా.

To Respond, rê-spond′, *v. n.* ప్రత్యుత్తరముచెప్పుట.

Respondent, rê-spon′dent, *n. s.* ప్రతివాది.

Response, rê-sponse′, *n. s.* ఉత్తరము, ప్రత్యుత్తరము.

Responsibility, rê-spons-i-bil′i-ty, *n. s.* ఉత్తరవాదము, భారము. the ~ rests upon the security పూటబడ్డవాడుఉత్తరవాదము చేయవలసినది,జామీనుదారుడిమీద జవాబుదారిఉన్నది. I did it on his ~ వానిఉత్తరవాదముమీద దీన్నినేను చేస్తిని, నేనుచేసినదానికిఉత్తరవాదివాడు. he acted on his own ~ మంచో చెడ్డో తానేతలమీద వేసుకొనిచేసినాడు.

Responsible, rê-spons′i-ble, *adj.* ఉత్తరవాదియైన. a security is the man who makes himself ~ పూటబడ్డవాడుఉత్తరవాదిఅవుతున్నాడు. he that is ~ ఉత్తరవాదిగావుండేవాడు. I will be ~ for it అందుకునేనుఉత్తరవాదిని, అందుకునేనుజవాబుదారుణ్ని.

Responsive, rê-spons′ive, *adj.* ప్రత్యుత్తరమైన. they sung ~ వాండ్లుయెదురుపాడినారు.

Rest, rest, *n. s.* sleep నిద్ర. repose శమనము,విశ్రమము,విశ్రాంతి, విరామము,ఎడ. he was at ~ వాడునిద్రపోతూవుండినాడు,బచ్చినాడు. he took his ~ నిద్రపోయినాడు. at night every thing is at ~ రాత్రిపూటఅన్నినిశ్చలముగావుంటవి. ~ house (a lodge) క్షేత్రము,చావిడి. he is now at ~ వాడుయిప్పుడునిద్రపోయినాడు,అనగాచచ్చినాడు. this sets the question at ~ ఇందువల్లఆసందేహము నివారణమవుతున్నది. this will not set the question at ~ యిందువల్లఆసంశయముతీరదు. he set the question at ~ ఆసందేహమునుతీర్చినాడు. absence of motion నిశ్చలముగావుండడము,చలించకుండా వుండడము. quiet, peace నెమ్మది, కుదురు. what we ~ upon (as a cushion, &c.) ఒరుగుదిండుమొదలైనవి. the remainder కడమ, కొదవ, నిలవ, తక్కినవి, శేషము. the Bharata and the ~ of the Puranas భారతముమొదలైన పురాణములు. the dictionary and the ~ of the books నిఘంటుమొదలైన గ్రంథములు. three were drowned and the ~ came to shore ముగ్గురుమునిగిపోయినారు, కడమవాండ్లు గట్టుకువచ్చిచేరినారు. the same with all the ~ of the country దేశముతోటిపాటుగా, లోకముతోటిపాటుగా. for the ~, what he said was true మెట్టుకువాడుచెప్పినదినిజము. In Hebr. IV. 9. విశ్రామము. A†.

To Rest, rest, *v. n.* నిద్రపోవుట, విశ్రమించుట, శయనించుట,పండుకొనుట. the bees ~ed upon him తేనెయీగెలువాడిమీదవాలినవి. I ~ed there ten days అక్కడపదిదినములునిలిస్తిని. to lie dead చచ్చిపడివుండుట. It ~s with you to do this దీన్నిచేయవలసినభారముమీదే. I ~ your humble servant Sitārāmaya తమసేవకుడైన సీతారామయ్య,ఇదిజాబుకడాకుటప్రాశేమాట. I ~ assured that he will come వాడువస్తాడనిగట్టిగానమ్మివుంటిని. you may ~ assured he will do this ఆయనదీన్నిచేసుననిగట్టిగానమ్ము.

To Rest, rest, *v. a.* to place ఉంచుట, పెట్టుట, ఆనించుట. he ~ed the gun upon the branch తుపాకినికొమ్మమీదపెట్టినాడు,ఆనించినాడు. when he ~ed his eyes upon her వాడుదానిమీదకండ్లువేసినప్పుడు. he ~ed himself బడలికతీర్చుకొన్నాడు. he let his favour ~ upon them వాండ్లమీదఅనుగ్రహమువుంచినాడు. I lay down but I am not half ~ed పండుకొన్నానుగానిబడలికము బడలికైనా తీరలేదు.

Restiff, res'tiff, *adj.* or restive, obstinate; stubborn మూర్ఖమైన, మొండి. this horse is ⌣ యీ గుర్రము తొందర చేస్తున్నది, మొండిచేస్తున్నది.

Restituted, *adj.* కుదిరిన. after his health was ⌣ వాడికి వొళ్లుకుదిరిన తర్వాత.

Restitution, res-ti-tū'shon, *n. s.* restoring or making good ఉత్తరవాదము చేయడము, ఈడుచేయడము. I killed that man's horse and to make ⌣ I gave him two others వాడి గుర్రాన్ని చంపినాను గనక దానికి చెల్లుగా రెండు గుర్రాలను యిచ్చినాను. If the thief is caught will he make ⌣? ఆ దొంగ చిక్కితే నేమి ఆ రూకలను మళ్లీ చెల్లించబోతాడా. he made ⌣ ఉత్తరవాదము చేసినాడు.

Restless, rest'less, *adj.* నిద్రలేని, నిమ్మళములేని. being in a fever, he was ⌣ జ్వరముగా వుండినందున వాడు నిలిచిన చోట నిలవలేదు, వాడికి పడక పొందలేదు. the ⌣ flies tormented the horse నిలిచిన చోట నిలవని యీగలు గుర్రాన్ని తొందర పెట్టినవి. he passed a ⌣ night రాత్రి అంతా వాడికి నిద్రలేదు, పడక పొందలేదు.

Restlessly, *adv.* తొందరగా, నిమ్మళములేక.

Restlessness, *n. s.* తొందర, ఆయాసము, నిలిచిన చోట నిలవక వుండడము. the ⌣ caused by fever జ్వరమువల్ల పడక పొందక వుండడము. the ⌣ of a lover కాముని యొక్క ఆల్లాటము. from the ⌣ of these dogs యీ కుక్కలు నిలిచిన చోట నిలవవు గనక. from the ⌣ of these leaves ఈ ఆకులు యెప్పుడూ చలిస్తూ వుంటవి గనక.

Restoration, res-tō-rā'shon, *n. s.* మళ్లీ స్థాపించడము, మళ్లీ కుదరడము. after the ⌣ of his health వాడికి వొళ్లు కుదిరిన తర్వాత. after the king's ⌣ రాజుకు మళ్లీ రాజ్యము వచ్చిన తర్వాత. after the ⌣ of the money ఆ రూకలు మళ్లీ తన చేతికి వచ్చిన తర్వాత, వాడు ఆ రూకలను మళ్లీ చెల్లించిన తర్వాత.

Restorative, rē-stōr'a-tive, *adj.* మళ్లీ బ్రతికించే, ఆప్యాయమానమును చేసే, సేదతీర్చే. a ⌣ medicine మళ్లీ బ్రతికించే మందు, సంజీవి.

Restorative, rē-stōr'a-tive, *n. s.* మళ్లీ బ్రతికించే మందు. this is a ⌣ ఇది ఆప్యాయమానమును చేసే మందు.

To Restore, rē-stōre', *v. a.* మళ్లీ యిచ్చుట, స్వస్థము చేసుట, కుదిరించుట. they ⌣d him to power వాడికి మళ్లీ అధికారము యిచ్చిరి. he ⌣d the money ఆ రూకలను తిరిగి యిచ్చినాడు. bathing ⌣d his health స్నానముచేత వాడికి వొళ్లు కుదిరినది. this medicine ⌣d him యీ మందు వాణ్ని బ్రతికించినది. he ⌣d and beautified the house ఆ యింటిని చక్కజేసి శృంగారించినాడు.

Restorer, *n. s.* బాగు చేసే వాడు, కుదిరించే వాడు.

To Restrain, rē-strān', *v. a.* కట్టులో వుంచుట, కట్టులో పెట్టుట, బిగబట్టుట, అడ్డగించుట, అణుచుట. he ⌣ed his horse గుర్రాన్ని యీడ్చి పట్టి నిల్పినాడు. he ⌣ed his son కొడుకును కట్టులో వుంచినాడు. he would have gone but fear ⌣ed him వాడు పోను గాని భయము వాణ్ని నిలిపినది. he ⌣ed his passions కామ క్రోధాదులను అణచినాడు. he ⌣ed his tongue మాట్లాడక నోరు మూసుకొన్నాడు. she ⌣ed her tears యేడ్పును అణుచుకొన్నది. you must ⌣ your appetite నీవు నోరు కట్టవలసినది. he could not ⌣ his indignation వాడికి కోపము పట్టకూడక పోయినది. ⌣ yourself సహించుకో, తాళుకో, రేగవద్దు. rain ⌣ed me from coming వాన నన్ను రానియ్యకుండా నిలిపినది.

Restrained, *adj.* అణిగిన, అణచిపెట్టిన, బిగబట్టిన, కట్టులో పెట్టిన.

Restraint, rē-strānt', *n. s.* check నిర్బంధము, విరోధము, ఆటంకము, కైదు. his father's presence was a ⌣ on him తండ్రి యెదట వుండడము వాడికి వొక నిర్బంధముగా వుండినది. their presence was no ⌣ to him వాండ్లు వున్నారని వాడికి సంకోచము లేదు. they kept the prisoner under ⌣ ఆ ఖైదీని కయిదులో వుంచినారు, నిర్బంధములో పెట్టినారు. self ⌣ దమము, శాంతి. I saw he was under some ⌣ about this యిందును గురించి వాడు కొంచెము అజ్ఞాయించినట్టు కనుక్కొన్నాను. he spoke without ⌣ జంకు లేకుండా మాట్లాడినాడు.

To Restrict, rē-strict', *v. a.* To limit; to confine నియమము చేసుట, నిబంధన చేసుట, కట్టు చేసుట. the doctor ⌣ed me in my diet వైద్యుడు నాకు పథ్యము పెట్టినాడు, ఆహార నియమము చేసినాడు. Johnson ⌣s this word to one sense జాన్సను యీ శబ్దమునకు వొకటే అర్థము పెట్టినాడు.

Restriction, rê-stric'shon, *n. s.* కట్టు, నియమము, నిర్బంధము. this rule is to be understood with some ~s యీసూత్రమును తెలుసుకోవడము లోకొన్ని నిబంధనలుకూడావున్నవి, అనగా యీ సూత్రముకొన్నిచోట్ల చెల్లదు.

Restrictive, rê-strict'ive, *adj.* that which restricts, నిర్బంధముగల, నియమముగల.

To Result, rê-ṡult', *v. n.* తీరుట, ఫలించుట, సంభవించుట. a quarrel ~ed from this యిందువల్ల ఒకకలహముపుట్టినది.

Result, rê-ṡult', *n. s.* ఫలము, ఫలితార్థము, తీర్పు. what was the ~? యేమిగాతీరినది. this marriage had very unhappy ~s యీపెండ్లికిఫలముమహాదైన్యకరదౌర్భాగ్యముగా పరిణమించినది. the ~ of this was very happy యిందువల్ల సుఖముసంభవించినది. this is the ~ of telling lies అబద్ధాలు ఆడడమునకుయిదేఫలము.

To Resume, rê-ṡūme', *v. a.* To take back మళ్లీపుచ్చుకొనుట. he ~d the land ఆనేలనుకట్టుకొన్నాడు, జప్తీచేసుకొన్నాడు. he ~d his seat మళ్లీకూర్చున్నాడు. he ~d the bond when it was paid రూకలుచెల్లించి ఆపత్రాన్ని మళ్లీతీసుకొన్నాడు. to begin again మళ్లీఆరంభించుట. he ~d his discourse or he ~d the subject తిరిగీఅందును గురించిమాట్లాడసాగినాడు. they ~d the trade మళ్లీ ఆవర్తకానికి మొదలుపెట్టిరి.

Resumé, *n. s.* (or Summary: French) సంక్షేపము.

Resumed, *adj.* మళ్లీపుచ్చుకొన్న, మళ్లీఆరంభించిన, జప్తీచేయబడ్డ. a ~ estate జప్తీలోవుండేసంస్థానము.

Resumption, rê-ṡum'shon, *n. s.* the act of taking back మళ్లీపుచ్చుకోవడము, పునర్గ్రహణము. the act of beginning again మళ్లీ మొదలుపెట్టడము, ఆరంభించడము. sequestration జప్తీ.

Resurrection, reṡ-ur-rec'shon, *n. s.* తిరిగీలేవడము. C. P. G. పునరుత్థానము H. శ్మశానోత్థానం A† మృతకోత్థానం (Roman Catholic version) The day of ~ ఉత్థానదివసం.

A Resurrectionist or Resurrection man, *n. s.* పాతిపెట్టినపీనుగలనుతవ్వి అమ్మేవాడు. See Ann. Reg. 1776. p. [129.]

To Resuscitate, rê-sus'ci-tāte, *v. a.* మళ్లీబ్రతికించుట.

Resuscitation, rê-sus-ci-tā'shon, *n. s.* the bringing back to life, మళ్లీప్రాణమువచ్చేటట్టుచేయడము.

Resuscitative, *adj.* మళ్లీబ్రతికించే. during the ~ process మళ్లీబ్రతికించేపని జరుగుతూవుండగా. Ann. Reg. 1805. Chr. 360.

To Retail, rê-tāl', *v. a.* to sell in small quantities చిల్లరగామారుబేరముచేసుట, చిల్లరగా అమ్ముట. he ~ed the story తానువిన్నకథనుచెప్పినాడు.

Retail, rê-tāl', *n. s.* చిల్లరబేరము, చిల్లరగాచేసే మారుబేరము. a ~ shop చిల్లరఅంగడి. a ~ shopkeeper చిల్లరఅంగడివాడు, మారుబేరానికికొని అమ్మే చిల్లరఅంగడివాడు.

Retailer, *n. s.* he who sells in small quantities చిల్లరబేరగాడు, చిల్లరగాఅమ్మేవాడు. the ~ of this story యీకథనుతిరిగీచెప్పినవాడు.

To Retain, rê-tān', *v. a.* to keep పెట్టుకొనుట, ఉంచుకొనుట, ఉంచుట, నిలుపుకొనుట. you must ~ your hold నీవుపట్టినపట్టువిడవరాదు. this cloth ~s the colour well యీగుడ్డచాయపోదు. he did not ~ possession of the country పట్టినవూరును తనస్వాధీనములోపెట్టుకోలేదు. a child's memory will not ~ such a long word అంతనిడుపుమాటఆబిడ్డయొక్క జ్ఞాపకములోనిలవదు. he did not ~ the medicine on his stomach తిన్నమందువాడికడుపులోయిందలేదు, నిలవలేదు. he ~ed ten new servants కొత్తగాపదిమందిపనివాండ్లను పెట్టుకొన్నాడు.

Retainer, rê-tān'ĕr, *n. s.* An adherent; a dependant ఆశ్రితుడు, పోష్యవర్గుడు. a ~ of justice. i. e. a bailiff కోర్టుసంబంధమైనవాడు, ముఖ్యముగాకోర్టుబంట్రోతు. a fee to engage counsel లాయరుకు మొదటయిచ్చేవరసరూకలు.

To Retake, rē-tāke', *v. a.* to take again మళ్లీపుచ్చుకొనుట. they took the village but we retook it వాండ్లుఆవూరినిపట్టినారుగాని మేముమళ్లీ తీసుకొన్నాము.

To Retaliate, rê-tal'yāte, *v. a.* సరికిసరిచేసుట, ప్రతికిప్రతిచేసుట, పగదీర్చుకొనుట, కొదవతీర్చుకొనుట. he ~d on them వాండ్లుచెప్పినదానికి ప్రతిచెప్పితీర్చినాడు. why should you ~? వాడుచేసిన దుర్మార్గమునకు ప్రతిగానీవెట్లుచేస్తివి.

Retaliation, rê-tal-i-ā'shon, *n. s.* ప్రతీకారము, ప్రతికిప్రతి, ఈడుకుయీడు.

Retaliatory, *adj.* ప్రతికిప్రతి, సరికిసరియైన. a ~ invasion వాండ్లు మా దేశము దోచుకొన్నారు గనక దానికి ప్రతి నేము వాండ్ల దేశమును దోచుకొన్నాము. a ~ lawsuit ప్రతివ్యాజ్యము, యెదురువ్యాజ్యము.

To Retard, rė-târd′, *v. a.* to hinder; to delay అటంకపరచుట, అభ్యంతరపరచుట. all this examination ~s the work యింతపరామర్శనున్ను పనికి అభ్యంతరమైనది.

To Retch, rĕtch, *v. n.* ఓకరించుట. he ~ed a great deal but he threw up little నిండా వోకరించినాడు గాని వమనమైనది కొంచెమే.

Retching, *n. s.* వోకర.

Retention, rė-ten′shon, *n. s.* the act of retaining, hold పట్టు, నిలుపడము. the ~ of these rules in the mind is not sufficient యీసూత్రములను మనసులో నిలుపడము చాలదు. ~ of urine నీరుకట్టు. an infant has no ~ of urine బిడ్డవుచ్చును నిలుపనేరదు.

Retentive, rė-ten′tive, *adj.* నిలుపుకొనే శక్తిగల. a ~ memory మంచిజ్ఞాపకము, ధారణశక్తి.

Retentiveness, *n. s.* పట్టు, జ్ఞాపకశక్తి.

Reticence, *n. s.* Concealment by silence మనసులో పెట్టుకొని బయిటవిడవకుండా వుండడము.

Reticular, rė-tic′ū-lar, Reticulated, *adj.* like a net వలవలెవుండే, అల్లికపనిగావుండే.

Reticulation, *n. s.* making like a net వలవలెచేయడము, అల్లికపని.

Reticule, or Ridicule, rid′i-cūle, *n. s.* దొరసానులు చేతికితగిలించుకొనేజోలసంచి.

Retina, ret′i-na, *n. s.* కంటిగుడ్డునడుమ అద్దమువలె వుండేపొర. objects painted on the ~ కంటికిఅగుపడేవస్తువులు.

Retinue, ret′i-nūe *or* rė-tin′ūe, *n. s.* a suit or train పరిజనము, పరివారము.

To Retire, rė-tīre′, *v. n.* తిప్పుకొనిపోవుట, మళ్లుకొనిపోవుట, వెనకకుపోవుట. you may ~ లేచిపో. the army ~d దండుమళ్లుకొన్నది, తిరుక్కొన్నది. they ~d into the house యింట్లోకిపోయినారు. he ~d into his bed room పడకటింటికిపోయినాడు. he ~d into his heart తదేకధ్యానముగావుండినాడు. he ~d from business వుద్యోగముచాలించుకొన్నాడు.

Retired, rė-tīrd′, *adj.* ఏకాంతమైన, వొంటిగావుండే. a ~ house వొంటికొంప. a ~ village వొంటిగావుండేవూరు. he lives very ~ వాడునిండా యేకాంతముగావుంటాడు.

Retiredly, *adv.* ఏకాంతముగా, వొంటిగా.

Retiredness, *n. s.* ఏకాంతము.

Retirement, rė-tīre′ment, *n. s.* living in seclusion ఏకాంతవాసము, చాలించుకోవడము. they live in ~ అజ్ఞాతవాసముగావున్నారు. ~ from business పనిచాలించుకోవడము.

Retiring, *adj.* humble, meek దీనమైన, సాత్వికమైన, సాధువైన.

Retort, rė-tôrt′, *n. s.* a censure or incivility returned ప్రతినింద, ప్రతికిప్రతిగాచేసిననింద, ప్రతిఅమర్యాద. a glass vessel కొంగమెడవంటిమూతిగలమందులుచేసేకుప్పె.

To Retort, rė-tôrt′, *v. n.* ప్రతికిప్రతిఅనుట, తిప్పికొట్టుట. he ~ed saying you are a worse thief than me అతను నీవుదొంగఅంటే నీవు నాకంటే పెద్దదొంగఅని ప్రతిగాచెప్పినాడు. she ~ed upon him వాడుచెప్పినమాటనే అది తిప్పికొట్టినది.

To Retouch, rė-tuch′, *v. a.* చక్కపెట్టుట, దిద్దుట. after he ~ed the picture it appeared new పటమును వాడుచక్కపెట్టినతర్వాత కొత్తదిగావుండినది.

Retouching, *n. s.* దిద్దుబాటు, సవరింపు.

To Retrace, rė-trāce′, *v. a.* వచ్చినదోవనేమళ్లుకొనుట. he ~d his foot steps వచ్చినదోవనేమళ్లుకొన్నాడు. they ~d his genealogy for a thousand years గతంవెయ్యేండ్లపర్యంతము వానివంశావళిని విచారించినారు. I gradually ~d his father's features in his face వానిముఖములో వానితండ్రిపోలికను క్రమేణా కనిపెట్టినాను.

To Retract, rė-tract′, *v. a.* తిప్పుకొనుట. he ~ed what he first said వాడుమొదటచెప్పినదాన్ని మళ్లీతిప్పుకొన్నాడు. I will not ~ what I said నేనుచెప్పినమాటనుతిప్పను.

Retraction, rė-trac′shon, *n. s.* తిప్పుకోవడము. after his ~ of his former story ముందరచెప్పి అట్లాకాదని మళ్లీతిప్పుకొన్నతర్వాత.

Retreat, rė-trēt′, *n. s.* act of retiring పలాయనము, వెనక్కుమళ్లుకోవడము, తిప్పుకోవడము. during the

~ of the army ఆదండు వెనక్కు మళ్లుకోవడములో. a private place ఏకాంతస్థలము, నిర్జనప్రదేశము. he had now no ~ వాడికి దాగడానకు చోటు లేకపోయినది. the ~ of a monk ఆశ్రమము, మఠము. place of security భద్రమైనస్థలము. this hill is a ~ for bears యీకొండయెలుగ్గొడ్లకుయిరవు.

To Retreat, rĕ-trēt′, *v. n.* to fly or retire తొలయనమవుట, తప్పుకొనిపారిపోవుట, వెనక్కు మళ్లుకొనుట. the army ~ed from Canjeveram to Madras దండుకంచిలోనుంచిచెన్నపట్నానికిమళ్లుకొనివచ్చినది.

To Retrench, rĕ-trensh′, *v. a.* తగ్గించుట, మట్టుచేసుట. after he became poor he ~ed his expences దరిద్రమువచ్చినతర్వాత వ్రయమునుమట్టుచేశినాడు. the judge ~ed their accounts న్యాయాధిపతి వాండ్లలెక్కలో నిండాతోసివేశినాడు. my leisure is much ~ed నాకుసావకాశమునిండాతక్కువైనది.

Retrenchment, rĕ-trensh′ment, *n. s.* తగ్గించడము, మట్టుచేయడము. even after these ~s the money was not enough శెలవులను మట్టుచేశినప్పటికిన్ని ఆరూకలుచాలకపోయినవి.

Retribution, ret-ri-bū′shon, *n. s.* ప్రాయశ్చిత్తము, శిక్ష, దండన. this is a just ~ to you యిదినీకుకావలసినదే, యీప్రాయశ్చిత్తమునీకుకావలశినదే, యిదినీకుశిక్ష. a place of ~ చెరసాల, నరకము. this was a ~ to him వాండ్లవుసురువాడికి తాకినది. to make ~ ప్రాయశ్చిత్తముచేసుట, శిక్షచేసుట.

Retributive, *adj.* శిక్షగావుండే.

To Retrieve, rĕ-trēve′, *v. a.* మళ్లీతెచ్చుకొనుట, మళ్లీసంపాదించుకొనుట. he ~d the *money* ఆరూకలనుమళ్లీరాబట్టుకొన్నాడు. he ~d his time వాడుకాలమునువృథాగాపోనివ్వలేదు. he ~d his character పోయినమానమునుమళ్లీవచ్చేటట్టుచేసుకొన్నాడు, తిరిగిపెద్దమనిషి అనేపేరునుసంపాదించుకొన్నాడు.

Retrocession, ret-rō-cesh′on, *n. s.* అపసరణము, వెనకకునడవడము.

Retrograde, ret′rō-grāde, *adj.* విపరీతమైన, విరుద్ధమైన, వక్రించిన, ప్రతిగామియైన.

Retrogression, ret-rō-gresh′on, *n. s.* ప్రతిగమనము, వెనకకునడవడము.

Retrospect, ret′rō-spect, Retrospection, ret-rō-spec′shon, *n. s.* పునర్విమర్శ, గతంజరిగినదాన్నిగురించినవిమర్శ.

Retrospective, ret-rō-spec′tive, *adj.* పునర్విమర్శచేసే, గతంజరిగినదాన్నివిచారించే.

Retroversed, *adj.* లోనిదివైటికితిప్పబడ్డ.

To Return, rē-turn′, *v. a.* To give back తిరిగియిచ్చుట. he ~ed an answer ప్రత్యుత్తరముచెప్పినాడు. he struck it but it ~ed no sound దాన్నితట్టినాడుగానిఅదిశబ్దించలేదు. they ~ed railing for railing తిట్టినందుకుప్రతితిట్టినారు. the rock ~ed his cries వాడుఅరిచినదానికికొండప్రతిధ్వనిచేసినది. he ~ed their salutation ప్రతివందనముచేసినాడు. he ~ed my thrust నేనుపొడిచినదానికియెదురుగాపొడిచినాడు. he ~ed my visit నేనువాడిదర్శనానికిపోయినందుకుప్రతివాడునాదర్శనానికివచ్చినాడు. he ~ed evil for good ఉపకారమునకుప్రతిగా అపకారమును చేసినాడు. he ~ed evil for evil అపకారమునకుప్రతిఅపకారమునుచేసినాడు. ~ this to them దీన్నివాండ్లకుమళ్లీయిచ్చివెయ్యి. he ~ed (I will not come) నేనురాననిప్రత్యుత్తరముచెప్పినాడు. I praised her child's beauty and she ~ed the compliment నేనుదానిబిడ్డనుపొగిడితేఅదినాబిడ్డనుపొగిడినది. he set our ship on fire but we ~ed the compliment వాడుమావాడనుతగలబెట్టితే మేమువాడివాడనుతగలబెట్టినాము, మేమున్నుప్రతికిప్రతిచేసినాము.

To Return, rē-turn′, *v. n.* to come or go back తిరిగివచ్చుట, మళ్లీపోవుట. he ~ed home యింటికిపోయినాడు, దేశమునకుపోయినాడు. he ~ed to the business మళ్లీఆపనికిపూనుకొన్నాడు. he ~ed to the subject తిరిగిప్రస్తావముచేసినాడు. when I ~ed to them నేనుమళ్లీవాండ్లవద్దికివచ్చినప్పుడు, పోయినప్పుడు. when he ~ed to his senses వాడికిస్మారకమువచ్చేటప్పటికి.

Return, rē-turn′, *n. s.* తిరిగిరావడము, తిరిగిపోవడము. after his ~ మళ్లీవచ్చినతర్వాత, తిరిగిపోయినతర్వాత. before his ~ వాడుమళ్లీరాకమునుపే. I

heard of his ~ వాడు మళ్లీ వచ్చినాడని విన్నాను. this was the ~ they made for his kindness వాడు చేసిన ఉపకారానికి వాండ్లు ప్రతిచేసినదియిది. on their ~ home వాండ్లు దేశానికి వచ్చి చేరినందు మీదట, యింటికి వచ్చి చేరినందు మీదట. on his ~ from his journey వాడు పోయిన ప్రయాణము వచ్చి చేరిన తర్వాత. they exported silks and the ~s were cottons పట్టు బట్టలు పంపించిన దానికి ప్రతిగా నూలు బట్టలు తెప్పించుకొన్నారు. the ~ of the fever మరుపాటు. in ~ for his kindness వాడు చేసిన ఉపకారమునకు ప్రతిగా. a kind of account ఒక విధమైన లెక్క.

Reunion, rê-ūn'yon, *n. s.* (cant for a party) పొందు. cohesion or concord సంధి, సమాధానము. after their ~ వాండ్లు మళ్లీ సమాధానపడ్డ తర్వాత.

To Reunite, rê-ū-nīte', *v. a.* సంధి చేసుట, తిరిగి కూర్చుట. after the bones were ~d ఆ యెముకలు మళ్లీ కూడిన తర్వాత.

To Reunite, rê-ū-nīte', *v. n.* మళ్లీ చేరుట, మళ్లీ సంధించుట, కూడుట.

To Reveal, rê-vēl', *v. a.* మర్మమును బైట చెప్పుట, బైట పెట్టుట, తెలియచేసుట. he ~ed the meaning of the riddle ఆ పొడుపు కథను విప్పినాడు. time ~s all things దినాల మీరట అన్ని బయిటపడును. If you tell me I will never ~ it నాతో చెప్పితేనే నేంతమాత్రము బైట వేయను.

Revealed, *adj.* బైట పెట్టిన, బాహిరంగము చేయబడ్డ. a certain thing was ~ to him దైవాజ్ఞ వలన వానికి ఒకటి తెలిసినది. the ~ word i. e. the Bible బైబిలు గ్రంథము.

To Revel, rev'el, *v. n.* to feast with loose and clamorous merriment యథేష్టముగా తిని తాగి కుళ్లుట, విందులో తిని ఉల్లసించుట.

Revel, rê-vel', *n. s.* a feast with loose and noisy jollity తిని తాగి అరుస్తూ కుళ్లడము, విందులో తిని పెల్లాకుముగా ఉండడము. Krishna's ~s కృష్ణ లీలలు. ~-rout (Johnson) అల్లరిమూక.

Revelation, rev-ê-lā'shon, *n. s.* బైట పెట్టడము, తెలియచేయడము, ప్రకటన చేయడము. the book of ~s ప్రకాశితభవిష్యద్వాక్యము, ప్రకటనము, ప్రత్యక్ష పుస్తకములు A† &c.

Reveller, rev'el-lĕr, *n. s.* తిని తాగి కుళ్లేవాడు.

Revelling, *n. s.* loose jollity తిని తాగి కుళ్లడము.

Revelry, rev'el-ry, *n. s.* loose jollity తిని తాగి కుళ్లడము.

To Revenge, rê-venge', *v. a.* పగ తీర్చుకొనుట, పగలము సాధించుట, కసి తీర్చుకొనుట. God ~d me నన్ను కరచిన పాట్లకు దేవుడు వానికి శాస్తి చేసినాడు. I will ~ you నీవు పూరి కేళుండు, నిన్ను చేసిన దానికి నేను శిక్షిస్తాను. he ~d himself upon me నామీద పగ తీర్చుకొన్నాడు. they could not catch him, so they ~d themselves upon his house వాణ్ని పట్టలేకపోయినారు గనక ఆ పగలము నువాని యింటి మీద చూపినారు. he did this to ~ himself దీన్ని పగలము వల్ల చేసినాడు. he was angry with his wife and he ~d himself on the child పెండ్లాము మీది కసి బిడ్డ మీద తీర్చుకొన్నాడు.

Revenge, rê-venge', *n. s.* పగలము తీర్చుకోవడము, కసి తీర్చుకోవడము, కడుపు మంట తీర్చుకోవడము, వైరశుద్ధి. he did this out of ~ పగలము చేత దీన్ని చేసినాడు. he did good to his enemy; this was a glorious ~ శత్రువుకు ఉపకారము చేసినాడు, దీనికంటె వేరే పగలము తీర్చుకోవలసినది లేదు. ~ is sweet పగలము తీర్చుకోవడమే బ్రహ్మానందము. he took a cruel ~ కొంచెపు పనికి కొండంత పగలము సాధించినాడు.

Revengeful, rê-venge'fŭl, *adj.* క్రూరమైన, పగలము పట్టిన, పగ బట్టిన, కసి తీర్చుకోవలెనని ఉండే. the wise pardon but every fool is ~ తెలిసినవాండ్లు క్షమిస్తారుగాని అవివేకులు పగలము పట్టుతారు. In A 2 Cor. VII. 11. దండకరణేచ్ఛా A†. దండనG†.

Revengefully, *adv.* క్రూరముగా. he did this ~ పగలము చేత దీన్ని చేసినాడు.

Revenger, *n. s.* శాస్తి చేసేవాడు. God is the ~ of the poor బీదలను నొప్పిస్తే దేవుడు శాస్తి చేసును.

Revenue, rev'ê-nūe *or* rê-ven'ūe, *n. s.* income వచ్చుబడి, వరవు, వరుమానము. what is the ~ of this pagoda? యీ గుడికి యేమి వచ్చుబడి. his gross ~ is a thousand rupees; the clear income is about three hundred వాడికి మొత్తం వచ్చుబడి వెయ్యి రూపాయలు నికరం వచ్చుబడి మున్నూరు రూపాయలు. his ~ is insufficient for food and cloth-

ing జాడికివచ్చేదికూటికిగుడ్డకేచాలదు. to pay — పన్నుచెల్లించుట. a — officer i. e. a bailiff &c. సుంకపుబంట్రౌతు. the — office రాజ్యముయొక్క పచ్చుబడినిచారించేకచ్చేరి. the — branch of the service ముల్కీపని, దివానపుపచ్చుబడినిచారించేపని.

To Reverberate, *v. a.* ప్రతిధ్వనిచేసుట. the wall —d his words వాడుచెప్పినమాటలనుఆగోడప్రతిధ్వనిచేసినది. the wall —d heat ఆగోడమీదికాకవిసిరినది.

Reverberating, *adj.* వెనకకుతిప్పికొట్టే. a — furnace ఒకవిధమైనకొలిమి.

Reverberation, rê-ver-ber-ā'shon, *n. s.* వెనకకుతిప్పికొట్టడము. the — of sound ప్రతిధ్వని. the — of heat కాకవిసరడము.

Reverberatory, rê-ver'ber-a-tor-y, or a reverberating furnace, ఒకవిధమైనకొలిమి.

To Revere, rê-vēre', *v. a.* ఆదరణచేసుట, సన్మానించుట, గౌరవముచేసుట, గురుత్వముచేసుట. they — the sabbath ఆదివారముయందువాండ్లకుగురుత్వము. he did not — his parents తల్లిదండ్రులయందువాడికిగురుత్వములేదు. they — this book very much యీపుస్తకమందువాండ్లకునిండాగురుత్వము. a —d place మహాస్థలము, పూజ్యమైనస్థలము. he —s them వాడికివాండ్లుపూజ్యులు. they — the Ramayanam వాండ్లకురామాయణమందుగురుత్వము. In Mark XII. 6.

Revered, *adj.* పూజ్యమైన, గురుత్వమైన. my — mother మాశ్రీతల్లిగారు.

Reverence, rev'er-ence, *n. s.* a salutation, bow దండము, నమస్కారము. awful regard, respect, courtesy భయము, గౌరవము, గురుత్వము. his — గురువులవారు, పాదిరివారు, అయ్యవారు, ఉపాధ్యాయులు.

To Reverence, rev'er-ence, *v. a.* పూజ్యతచేసుట, గౌరవముచేసుట, గురుత్వముచేసుట. they —d him వానియందుగురుత్వముచేసినారు. he did not — the law వాడుచట్టమునులక్ష్యముచేయలేదు. in Mark XII. 6. They will — my son నాకొడుకుయందుగురుత్వముచేతురు, గౌరవముచేతురు.

Reverend, rev'er-end, *adj.* పూజ్యమైన, ఘనమైన, మహాత్మైన. his — father శ్రీమత్తండ్రిగారు. a — temple నిండాపూజ్యమైనగుడి, దొడ్డగుడి, మహాత్మైనగుడి. a — tree మహాపూజ్యముగలవృక్షము, దొడ్డచెట్టు. a title of the clergy as, the — Mr. Thompson పాదిరితామశన్‌దొరగారు.

Reverent, rev'er-ent, Reverential, rev-er-en'shal, *adj.* very humble వినయముగల.

Reverently, rev'er-ent-ly, Reverentially, *adv.* వినయముగా.

Reverie, *n. s.* loose musing; irregular thought పరధ్యానము, దీర్ఘచింత. I spoke to him but he was in a — and did not hear me నేనువాడితో చెప్పినానుగానివాడుపరధ్యానముగావుండినందున నేనుచెప్పినదివాడువినలేదు.

Reversal, rê-vers'al, *n. s.* తిప్పడము, అన్యథాచేయడము, విపరీతము, విపర్యయము. after the — of this decree యీతీర్పునుమార్చివేశినతర్వాత.

To Reverse, rê-verse', *v. a.* తిప్పుట, మార్చుట. he —d the picture ఆపటమునుముందువెనకగాతిప్పినాడు, తల్లక్రిందులుచేసినాడు. he —d the decree ఆతీర్పునుమార్చినాడు. he —d the rule; instead of his being my servant he made me his servant నిబంధననుతల్లకిందులుచేసి నాకు సేవకుడుగావుండవలసినదిపోగొట్టినన్నుతన సేవకుణ్నిగాచేసినాడు.

Reverse, rê-verse', *n. s.* the opposite side వెనకటపక్క. on the coin there was the queen's face, and on the — there was the date ఆనాణముకుపైతట్టురాణిముఖముఖుండినది, వెనకటితట్టుసంవత్సరముఖుండినది. vicissitude విపరీతము, విపర్యయము, వ్యత్యయము. this is the — of what he said వాడుచెప్పినదానికి యిదివిరుద్ధము, వ్యత్యయము. he met with many —s వాడికిఅనేకదౌర్భాగ్యములు సంభవించినవి. the contrary విరుద్ధము, విరోధము.

Reversed, *adj.* వెనకముందైన, తల్లకిందులుచేయబడ్డ, విపరీతమైన. he read the alphabet in — order ఆఅక్షరములనుకొనమొదలుపెట్టిచదివినాడు, తల్లకిందులుగాచదివినాడు.

Reversion, rê-ver'shon, *n. s.* బాధ్యత, అనగావుండేవాడుపోయినతర్వాతరావలసినబాధ్యత, సొత్తులుమొదలైనవాటికి యిప్పట్లోకర్తగావుండేవాడు పోయినందుమీదటవచ్చేబాధ్యత, వరావృత్తి. I have the — of that post ఆవుద్యోగములోవుండేవాడుపోగానే ఆపని నాకురావలసినబాధ్యతవున్నది.

Reversionary, rê-ver'shon-ar-y, *adj.* to be enjoy-

ed in succession ఉత్తరోత్తరమైన, అవతలి. he has a ~ right to the land వేరేకర్తలు లేనివుతుమందువానికి ఆ నేలకు బాధ్యత కలిగివున్నది.

To Revert, rė-vert′, *v. n.* to return మళ్లుట. when he ~ed to the subject వాడు మళ్లీ ఆ ప్రస్తావము చేసినప్పుడు. the estate ~ed to him వేరే కర్తలు లేక ఆ సొత్తు వానికి పోయి చేరినది. If the son dies without heirs his wealth ~s to the father సంతులేక చచ్చిన కొడుకు యొక్క సొత్తు తండ్రిని చెందుతున్నది. the land ~ed to the Government ఆ నేల సర్కారు కలిసిపోయినది.

Reverted, *adj.* turned తిప్పబడ్డ, మళ్లించబడ్డ.

Revery, rev′er-y, See Reverie.

To Review, rė-vū′, *v. a.* to examine again విచారించుట, పునర్విమర్శ చేసుట, వుండచూచుకొనుట, సరిచూచుట. when he ~ed his conduct తాను చేశినపనిని తానే యోచించుకొన్నప్పుడు. the general ~ed the troops సేనాపతి ఆ దండును యథారీతిగా వుండ చూచుకొన్నాడు.

Review, rė-vū′, *n. s.* పునర్విమర్శ, పునర్విచారణ. a ~ of an army దండును యథారీతిగా వుండ చూచుకోవడము. ~ of a book ఒక గ్రంథములో వుండే దోషాదోషములను విమర్శించి వ్రాశిన గ్రంథము.

Reviewer, *n. s.* విచారించేవాడు, విమర్శ చేసేవాడు. the ~ of a book ఒక గ్రంథములో వుండే సారాసార వివేచన చేసి ఆ సంగతిని వ్రాశేవాడు.

To Revile, rė-vīle′, *v. a.* తిట్టుట, తిరస్కారము చేసుట, దూషించుట.

Reviling, *n. s.* తిట్లు, దూషణ, తిరస్కారము.

Revisal, rė-vīs′al, *n. s.* పునర్విమర్శ, తిరిగి విచారించినది.

To Revise, rė-vīse′, *v. a.* పునర్విమర్శ చేసుట, సరిచూచుట.

Revise, rė-vīse′, *n. s.* a second proof of a printed sheet ఒకసారి దిద్ది మళ్లీ అచ్చువేశిన కాకితము.

Revision, rė-vizh′on, *n. s.* పునర్విమర్శ, సరిచూడడము.

To Revisit, rė-vis′it, *v. a.* మళ్లీ దర్శనము చేసుట.

Revival, rė-vīv′al, *n. s.* return to life మళ్లీ ప్రాణము రావడము. after the ~ of trade వర్తకము మళ్లీ బాగుపడ్డ తర్వాత.

To Revive, rė-vīve′, *v. n.* మళ్లీ ప్రాణము వచ్చుట. she ~d దానికి మళ్లీ ప్రాణము వచ్చినది, స్మారకము వచ్చినది.

To Revive, rė-vīve′, *v. a.* బ్రతికించుట, తిరిగి వూపిరి వచ్చేటట్టు చేసుట. this ~d their spirits యిందువల్ల వాండ్లకు మళ్లీ ధైర్యము వచ్చినది, ప్రాణము వచ్చినది. he ~d the discussion ఆ వ్యాజ్యాన్ని మళ్లీ కలగచేసినాడు.

Revivification, *n. s.* మళ్లీ ప్రాణము వచ్చేటట్టు చేయడము, మళ్లీ ధైర్యము వచ్చేటట్టు చేయడము.

Revocable, rev′ȯ-cable, *adj.* that which can be recalled, కొట్టివేయతగ్గ.

Revocation, rev-ȯ-cā′shon, *n. s.* కొట్టివేయడము. after the ~ of this order ఆ వుత్తరువును కొట్టివేసిన తర్వాత.

To Revoke, rė-vōke′, *v. a.* కొట్టుట, తోసివేసుట. he ~d his order చేసిన వుత్తరువును కొట్టివేసినాడు.

Revoked, *adj.* కొట్టివేయబడ్డ.

To Revolt, rė-vōlt′, *v. n.* తిరస్కరించుట, తిరగబడుట. the troops ~ed ఆ దండు తిరగబడ్డది.

Revolt, rė-vōlt′, *n. s.* తిరగబడడము, యెదిరించడము.

Revolted, *adj.* that is disobedient తిరగబడ్డ, యెదిరించిన.

Revolting, *adj.* that is shocking, disgusting అసహ్యమైన, చీదరైన, అఘోరమైన. ~ conduct అసహ్యమైనపని, నలుగురు ఛీ అనేపని.

Revolution, rev-ȯ-lū′shon, *n. s.* turning తిరగడము, చుట్టడము, భ్రమణము. the wheel made three hundred ~s ఆ చక్రము మున్నూరు మాట్లు తిరిగినది. the ~ of a planet గ్రహగతి. change మారడము. a change in the government ప్రభుత్వము మారడము. this made a complete ~ in his mind యిందువల్ల వాడి మనసు శుద్ధముగా తిరిగినది. the fall of Seringapatam made a ~ in the Mysore country శ్రీరంగపట్టణము పోవడముతో మైసూరు దేశపు ప్రభుత్వము తల్లక్రిందులైనది.

Revolutionary, *adj.* originating in a revolution; a word which the French democrats formed, and usually coupled with the most execrable actions. (Todd) రాజ్యములో కలహము చేసే, రాజ్యమును తల్లక్రిందులు చేయవలెననే.

Revolutionist, *n. s.* a rebel రాజుమీద తిరగబడ్డవాడు, రాజనే మాటకూడదనేవాడు.

To Revolutionize, *v. a.* to change entirely తల్లక్రిందులుచేసుట. they ~d the country ఆదేశమును తల్లక్రిందులుచేసినారు. this completely ~d the art of shipping. ఆగ్రంథము పుట్టినందున వాడవ్యవహారము యావత్తు చెడి వేరే వొక తీరు అయినది.

To Revolve, rê-volve′, *v. n.* to turn round తిరుగుట, చుట్టుట. when the wheel ~s చక్రము తిరుగుతూవుండేటప్పుడు. at every revolving hour గడియగడియకు. In each revolving year ప్రతి సంవత్సరము.

To Revolve, rê-volve′, *v. a.* to consider; to meditate on చింతించుట, తలపోసుట.

Revulsion, rê-vul′shon, *n. s.* turning or diverting వైపరీత్యము. this made a complete ~ in his mind యిందువల్ల వాడిబుద్ధి వేరే అయిపోయినది.

To Reward, rê-wârd′, *v. a.* బహుమానము చేసుట, బహుమానమిచ్చుట. they ~ed him with a book వాడికి వొక పుస్తకము బహుమాన మిచ్చినారు. he ~ed my kindness with treachery నేను చేసిన వుపకారమునకు అపకారము చేసినాడు.

Reward, rê-wârd′, *n. s.* బహుమానము, ప్రతిఫలము. he received his ~ వాడికి బహుమానము అయినది, అనగా వాడు చేసిన మంచి పనికి మంచి, చెడుపనికి చెడు వాడికి ప్రాప్తమైనది.

Rewarded, *adj.* బహుమానము చేయబడ్డ, బహుమానము పొందిన.

Reynard, *n. s.* the proper name for a fox కోతి తిమ్మడు అన్నట్టు నీతికథలలో నక్కకు పెట్టబడ్డ పేరు.

Rhadamanthus, *n. s.* ఇది యముడికి వొక పేరు, యముడు, యమధర్మరాజు.

Rhapsodical, *adj.* విపరీతమైన, తలాతోకా లేని. a ~ poem తలాతోకా లేని కావ్యము.

Rhapsodist, rap′sô-dist, *n. s.* One who recites or sings rhapsodies, or compositions, for a livelihood; one who makes and repeats extempore verses. One who writes without regular dependence of one part upon another (Todd) పాడేవాడు, చదివేవాడు, వొకటితో వొకటి సంబద్ధము లేకుండా వుండే శ్లోకములు చెప్పేవాడు, తలాతోకా లేకుండా వ్రాసేవాడు.

To Rhapsodize, *v. n.* or *v. a.* తలాతోకా లేక వొక కావ్యమును చెప్పుట.

Rhapsody, rap′sô-dy, *n. s.* తలాతోకా లేకుండా వుండే ప్రబంధము.

Rhatany, *n. s.* ఒక మూలికె.

Rhetorical, rê-tor′ic-al, *adj.* అలంకారశాస్త్ర సంబంధమైన, అలంకార సంబంధమైన. ~ language ఉత్ప్రేక్షపూర్వము మొదలైనవి.

Rhetorically, rê-tor′ic-al-ly, *adv.* అలంకారముగా, చాతుర్యముగా, జంభముగా. he ~ compares the king to a mountain వాడు అలంకారముగా రాజును పర్వతముతో పోల్చినాడు.

Rhetorician, ret-ô-rish′an, *n. s.* అలంకారికుడు, అలంకారశాస్త్రము తెలిసినవాడు.

Rhetorick, *n. s.* అలంకారము, అలంకారశాస్త్రము, వాక్చాతుర్యము. she tried the various kinds of female ~ ఆడవాండ్లకు వుండే చాతుర్యములనంతా చేసిచూచినది, ఆడువాండ్లకు యెన్నివగలుకద్దో వాటినంతా చేసినది.

Rheum, rŭm, *n. s.* of the eye పుసి. of the nose చీమిడి.

Rheumatic, rŭ-mat′ic, *adj.* వాయుపు సంబంధమైన. ~ pains వాతనొప్పులు, వాతశూల.

Rheumatism, rŭm′a-tism, *n. s.* వాయువు. ~ in the joints కీళ్ల వాయువు.

Rheumy, rŭm′y, *adj.* వాత సంబంధమైన.

Rhinoceros, rĭ-noc′ê-ros, *n. s.* ఖడ్గమృగము, ఇది అడవిలో వుండే చిన్నయేనుగవంటిది, దీనికి ముక్కు మీద వొక కొమ్ము వుంటున్నది, అడివి దున్నపోతుకన్న చెడ్డది. "It is a solitary animal; nor at any time does the male live in the society of the female" (Francis Bu. Hamilt. E. Ind. 3. 574.) Hence the Telugu name is వొంటరిగాడు.

Rhododendron, *n. s.* వొకవిధమైన పుష్పవృక్షము. the oleander or rose-bay గన్నేరుచెట్టు.

Rhodomontade, *n. s.* అనర్థకమైన ఆత్మశ్లాఘనము, పిచ్చిగర్వము, జంభాలు నరకడము.

Rhomb, rumb, *n. s.* a lozenge మాణిక్యపుకట్టె మొక్క గానిడైమను యొక్క గాని ఆకారము.

Rhomboid, rum′bôid, Rhomboidical, *adj.* మాణిక్యపుకట్టె ఆకారముగా వుండే. "The island of Ireland is of a rhomboidical shape" (Encyclopedia.) అయిరులాండ నేదీవి మాణిక్యపుకట్టె ఆకారముగా వున్నది.

Rhubarb, rū'barb, *n. s.* ఒకవిధమైనచెట్టు, దీనిచెక్కతోచేసిన బేదిఅయ్యేమందును రేవల్ చిన్ని అంటారు. See Madras Journal, Oct. 1836, p. 422.

Rhyme, rўme, *n. s.* ఇంగ్లీషుపద్యములప్రతివాక్యముయొక్క కొనలోనున్నఒకపాదములోవచ్చిన అక్షరమేమళ్లీమళ్లీరావడము, అనగా "With grateful hearts the past we own. The future, all to us unknown, We to thy guardian care commit, And peaceful leave before thy feet." యిందులోవుండే rhymes, own, known, commit, feet అనేమాటలే. ~ in Sanscrit verse అంత్యనియమము. పరిపతతిపయోనిధౌపతంగః, సరసిరుహాముదరేషుమత్తభృంగః, ఉపవనతరుకోటరేవిహంగః, యువతిజనేషుశనైశ్శనైరనంగః. In Telugu Poetry there are two kinds of ~, one is called యతి and the other is called ప్రాస. he spoke without ~ or reason తలాతోకలేకమాట్లాడినాడు, ఆలోచనలేకుండామాట్లాడినాడు.

To Rhyme, rўme, *v. n.* ప్రాసచెల్లుట, ప్రాసకలిగివుండుట. the word night ~s to the word light లైటు అనేశబ్దమునకున్ను నైటుఅనేశబ్దమునకున్ను ప్రాసచెల్లుతున్నది. to write poetry కావ్యముచెప్పుట.

Rhymer, Rhymester, *n. s.* a word of contempt for a poet కుకవి.

Rhythm, rythm, *n. s.* Metre; verse; numbers. ఛందము.

Rhythmical, ryth'mi-cal, *adj.* harmonical; having one sound proportioned to another ఛందోవిశిష్టమైన, ఛందోబద్ధమైన.

Rial, Ryal, Real, *n. s.* (a coin) ఒకనాణెము.

Rib, rib, *n. s.* పక్కయెముక. the horse kicked him and broke his ~s గుఱ్ఱముతన్నివానిపక్కయెముకలువిరిగినవి. the ~s in a leaf ఆకులోవుండే నరాలు. a low word for a wife భార్య, యిదినీచమాట. he smote him under the fifth ~ వాణ్నిడొక్కలోపొడిచినాడు. See Adam Clarke on 2 Sam. XX. 10.

Ribald, rib'ald, *n. s.* పోకిరి, తుంటవాడు.

Ribald, rib'ald, *adj.* base; mean పోకిరి, తుంట.

Ribaldry, rib'ald-ry, *n. s.* పోకిరితనము, తుంటమాటలు.

Riband, rib'an, *n. s.* or ribbon నాడా. shoe ~ జోళ్లకుకట్టేనల్లనాడా. the sail was torn to ribbons వాడచాప పేలికలు అయిపోయినది. he gained the ~ రాజసన్మానమునుపొందినాడు.

Ribbed, ribbd, *adj.* గుమ్మడికాయవలెబద్దలుబద్దలుగాయేర్పడివుండే. the pumpkin is ~ గుమ్మడికాయమీదపక్కయెముకలవలె బద్దలుబద్దలుగాయేర్పడివుంటున్నది.

Ribbon, rib'bon, *n. s.* See Riband నాడా.

To Ribroast, *v. n.* (Johnson) పులుముట, బాదుట, పూజలిచ్చుట.

Rice, rīce, *n. s.* clear from the husk బియ్యము. ~ in the husk ధాన్యము. raw ~ పచ్చిబియ్యము. raw ~ coloured with saffron అక్షతలు, అక్షింతలు. boiled ~ అన్నము. burnt ~ మాడు. malted ~ పుష్పడుబియ్యము. washings of ~ కడుగు. various fine kinds of ~ are called మురారిజల్లి రాజనాలు, శ్రీరామభోగాలు. &c.

Rice-field, *n. s.* మడి, వరిపొలము.

Rice-milk, *n. s.* పాయసము, పరమాన్నము.

Rich, rich, *adj.* wealthy ఐశ్వర్యముగల. a ~ man భాగ్యవంతుడు, కలిగినవాడు, ఐశ్వర్యవంతుడు. ~ people కలిగినవాండ్లు. in ~ abundance విస్తారముగా, యథేష్టముగా. as a Dives, or wicked man సుఖవాసియైన, సుఖప్రాణియైన. ~ food సుభోజనము. ~ milk వెన్న అయ్యేపాలు. a ~ shawl నిండాబుట్టాలుగలశాలువ. a ~ dress జంభమైనఉడుపు. a ~ soil సత్తువగలభూమి. a ~ blue మంచినీలవర్ణము. a ~ description దివ్యమైనవర్ణన. a ~ story సరసమైనకథ. ~ in herds పశువులుగల. he is ~ in good works వాడుతపోధనుడు, పుణ్యవంతుడు. this isle is ~ in antiquities యీదీవిలోపూర్వకాలపుగుడిగోపురాలుమొదలైనగుర్తులుశానావున్నవి. he took her for richer or poorer దాన్నినయనష్టాలకు భార్యరాలుగాపెండ్లాడినాడు.

Riches, rich'ės, *n. s.* కలిమి, భాగ్యము, ధనము. what is the good of ~ after death చచ్చినతర్వాతభాగ్యమెందుకు. through the ~ of his mercy ఆయనయొక్కవిశేషకటాక్షమువల్ల.

Richly, rich'ly, *adv.* దివ్యముగా. this bird, this insect, or this snake is ~ coloured దీనివన్నె

దివ్యముగా వున్నది. he ~ deserves this దీనికివాడు నిండా అర్హుడుగా వున్నాడు, పాత్రుడుగా వున్నాడు.

Richness, rich′ness, *n. s.* అతిశయము, ఆధిక్యము. from the ~ of the colour వన్నెదివ్యమైనదిగనక. from the ~ of the taste మాధుర్యాతిశయమువల్ల. from the ~ of the soil భూసారమువల్ల.

Rick, rick, *n. s.* a pile of corn or hay ఓదె, చిన్నవామి.

Rickets, rick′ets, *n. s.* a distemper in children మూతికడుపు వూదుకొని కాళ్లుచేతులు యీచుకొనికీళ్లుకదుములుకట్టుకొనేరోగము, యీరోగముతొమ్మిదినెలలకుపైన రెండేండ్లకులోగా తగిలి అవతల కుదిరినా దానివల్లపుట్టేనిస్సత్తువచచ్చేదాకాతీరదు.

Rickety, rick′et-y, *adj.* దుర్బలమైన, నిస్త్రాణైన. a ~ bed మంచపుకుక్కి.

Rid, rid, *past tense* of Ride సవారివెళ్లిన. he ~ there గుఱ్ఱమెక్కి అక్కడికిపోయినాడు.

To Rid, rid, *v. a.* నివృత్తిచేసుట, విడిపించుట, విడదలచేసుట. I will ~ you of this debt నీకీఋణవిమోచనము చేస్తాను. he beat the bed to ~ it of bugs నల్లులు పోవడమునకై మంచాన్ని కొట్టినాడు. I wish I could ~ you of telling lies నిన్ను అబద్ధాలాడకుండా యెట్లాచేయ బోతాను. he ~ded them of their sins వాండ్లపాపములను నివృత్తిచేసినాడు, పోగొట్టినాడు. this will ~ you of going there యిందువల్ల నీవు అక్కడికిపోవడము మానును. I am not quite ~ of the fever ఆజ్వరముయింకా శుద్ధముగా తీయలేదు. to ~ the book of worms he put it in the sun పురుగులుపోవడానకై ఆపుస్తకాన్ని యెండలో పెట్టినాడు. I cannot get ~ of musquitoes యీదోమలవుపద్రవము మాన్పుకోలేను. I did this to get ~ of him వాణ్ని నివృత్తిచేసుకోవడానకై యీపనిని చేసినాను.

Riddance, rid′dance, *n. s.* నివృత్తి, నివారణము, విమోచనము, విడదల. he made a clear ~ of the book ఆపుస్తకాలు పుట్టమర లేకుండా చేసినాడు.

Ridden, riddn, *past participle* of Ride సవారెక్కి పోయిన. after he had ~ a mile గుఱ్ఱమెక్కి గడియదూరముపోయినతర్వాత.

Riddle, rid′dle, *n. s.* a puzzle విడికథ. i. e. ఒడ్డమీందిమిరపచెట్టునీళ్లులేకయెండిపోయెను, అనగాదీపము. his letter is a complete ~ వాడిజాబుయొక్క భావమెంతమాత్రము తెలియదు. a sieve జల్లెడ.

To Riddle, rid′dle, *v. a.* విచ్చుట, విడికథనువిచ్చుట. can you ~ me this? దీనిభావము నాకు చెప్పగలవా. this corn is not properly ~d దీన్ని బాగా జల్లించిచక్కపెట్టలేదు. the board was ~d full of holes ఆపలకలో జల్లెడకంతలుబడ్డవి.

To Ride, rīde, *v. n.* to travel on horseback, to travel in a vehicle; to be borne గుఱ్ఱము మొదలైనవాహనమెక్కి వెళ్లుట. the boy rode upon a stick ఆపిల్లకాయకఱ్ఱగుఱ్ఱముమీద సవారిచేసినాడు. he rode to town సవారెక్కి పట్నానికివెళ్లినాడు. he let the child ride upon his shoulder ఆబిడ్డను భుజముమీదకూర్చుండబెట్టుకొన్నాడు. to ~ on horseback గుఱ్ఱమెక్కి పోవుట. he rode at me గుఱ్ఱాన్ని నామీదవిడిచినాడు. to ~ in a palankeen పల్లకెక్కి పోవుట, పల్లకీలో పోవుట. he rode in a carriage బండెక్కి పోయినాడు. he rode away వాడు సవారెక్కి పోయెను. he rode round the hill గుఱ్ఱమెక్కి ఆకొండను చుట్టుకొని వచ్చినాడు. (regarding vessels it means standing still) the ship rode out the storm ఆగాలికి వాడ లంగరు వేశినది వేశినట్టే వుండినది, కదలకుండా వుండినది. the ships ~ at anchor ఆవాడలు లంగరుచేశివున్నవి.

To Ride, rīde, *v. a.* సవారిచేసుట, యెక్కిపోవుట. he ~s an elephant యేనుగసవారిచేస్తాడు. he rode my horse నాగుఱ్ఱాన్ని సవారిచేసినాడు, నాగుఱ్ఱమెక్కిపోయినాడు. he rode ten miles గుఱ్ఱమెక్కి ఆమడదూరముపోయినాడు. he taught the boy to ~ the high horse ఆపిల్లకాయకు గుఱ్ఱపుసవారి నేర్పినాడు. he rode the high horse వాడు నిండా గర్వించివున్నాడు. they are priest-ridden వీండ్లు గురువెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడేవాండ్లు, వీండ్లను గురువు పశువులవలె ఆడిస్తాడు.

Ride, rīde, *n. s.* సవారి, వాహనమెక్కి పోవడము. there is a ~ round the hill ఆకొండచుట్టూ గుఱ్ఱమెక్కి పోవడానికి దారివున్నది. he took a ~ వాహనమెక్కి పోయినాడు.

Rider, *n. s.* రౌతు, గుర్రమెక్కి పొయ్యేవాడు, వాహనమెక్కి పొయ్యేవాడు. a rough ⌐ (he who breaks or teaches a horse) గుర్రమునుతిప్పేవాడు, చబుకుసవారు. a supplement, additional paper ఉపగ్రంథము. messenger or traveller between merchants వర్తకులగుమాస్తా, వర్తకులువుండే ఆయా స్థలములకుపోతూవస్తూవుండేకార్యగాడు.

Ridge, ridge, *n. s.* the top, a long elevation of land శిఖరము, కొన. on the ⌐ of the hill కొండమీద, పర్వతశిఖరమునందు. ⌐s in a field గనిమలు. the ground thrown up by the plough నాగేటిచాలుపక్కగావుండేగనిమ. the ⌐ of the house యింటికొప్పు, యింటిమొగడు.

Ridicule, rid′i-cūle, *n. s.* ఎగతాళి, పరిహాసము, కేళి. or lady's bag (properly a *reticule*) చేరసానులుచేతికితగిలించుకొనేసొగసైనసంచి.

To Ridicule, rid′i-cūle, *v. a.* పరిహాసముచేసుట, ఎగతాళిచేసుట, అపహాస్యముచేసుట.

Ridiculous, ri-dic′ū-lus, *adj.* exciting laughter, odd, queer పరిహాసమైన, ఎగతాళియైన, వికారమైన, వింతైన. a ⌐ dress వెర్రివుడుపు. a ⌐ excuse పిచ్చిసమాధానము. a ⌐ story వెర్రికథ, వెర్రిమాట. it is ⌐ to say so నీవుయిట్లాచెప్పడముపనికిరాదు.

Ridiculously, *adv.* పిచ్చిగా, వెర్రిగా.

Riding, rīd′ing, *n. s.* going on horseback &c. సవారిపోవడము. Division of a county తుక్డి, తాలూకా.

Rife, rīfe, *adj.* సంపూర్ణమైన, విస్తారమైన, అధికమైన, బహుళమైన. rats are ⌐ in the stable లాయములో యెలుకలువిస్తారముగా వున్నవి. the cholera was then ⌐ అప్పట్లోవాంతిభ్రాంతిఅధికముగావుండినది. the report was ⌐ that he was dead వాడుచచ్చినాడని అంతటావదంతిగా వుండినది. this book is ⌐ with beauties యీపుస్తకములోదివ్యమైనశ్లోకాలునిండావున్నవి. this account is ⌐ with mistakes యీలెక్కతప్పులతడకగావున్నది.

Rifeness, *n. s.* fulness, plenty, abundance విస్తారము, ప్రాబల్యము, అధికము.

Riff-raff, *n. s.* (Johnson) అల్లరిమూక, వట్టిపోకిలుగ.

To Rifle, rīfle, *v. a.* to plunder, rob, pillage దోచుకొనుట, కొల్లబెట్టుట, అపహరించుట.

Rifle, rifle, *n. s.* or gun లోనామునొట్టువున్నతుపాకి, గాడితుపాకి, పలకలతుపాకి. a ⌐ man పలకలతుపాకీవాడు.

Rift, rift, (*past participle* of Rive,) broken, split, torn చీలిన, పగిలిన, చిట్లిన.

Riftings, *n. s.* or chinks, splits కీరితలు, బొందలు, బీటికెలు, పగుళ్లు.

Rig, rig, *n. s.* A *contemptuous* word for things or articles of dress సామాను, ఉడుపు. he never thought when he set out of running such a ⌐ వాడుబయిలుదేరేటప్పుడుయింతపనికిసంభవించబోతున్నదనియెంచలేదు. Thus bags and briefs, bonds and gowns, and other like ⌐s సంచులు, వ్యాజ్యసారాంశములు, పత్రములు, అంగీలుమొదలైనతుక్కాముక్కా.

To Rig, rig, *v. a.* to deck శృంగారించుట, అలంకరించుట, సన్నాహముచేసుట, సిద్ధముచేసుట. to fit with tackling పగ్గాలుచాపలుకట్టిసిద్ధముచేసుట. the ship was completely rigged ఆవాడకు కావలసినపగ్గాలుచాపలుకట్టిసిద్ధముగావుండినది. he rigged a board on the wall as a stage for the painters వర్ణముపూసేవాండ్లునిలిచేటందుకు మంచెగాఒకపలకను గోడకుతాళ్లతోకట్టినాడు. the tumblers rigged a pole and played on it దొమ్మరివాండ్లు ఒకగడకునాలుగుతట్లాదారాలు కట్టినిలిపి దానిమీదఆడినారు. a square rigged vessel చౌకచాపలవాడ.

Rigadoon, rig-a-dūn′, *n. s.* a kind of brisk dance తాండవము, నాట్యము.

Rigger, *n. s.* వాడకుతాళ్లుతలుగులుతగిలించేవాడు. outrigger పనసామాను, అనగాపడవపొర్లకుండా పడవకుబారెడుదూరములో పక్కనబొంగులువేశి కట్టినసామాను.

Rigging, rig′ging, *n. s.* వాడతాళ్లుచాపలుమొదలైనవి. they were perched on the ⌐ వాండ్లు వాడస్తంభముయొక్కతాళ్లమీద కూర్చుండిరి. he manned the ⌐ వాడస్తంభముయొక్కతాళ్లమీదవాండ్లనువుండేటట్టుచేశినాడు.

Riggish, rig′gish, *adj.* ధూర్తుడైన, కొంటెయైన.

Right, rīt, *adj.* ఒప్పైన, తగిన, మంచి, సరియైన, న్యాయమైన, యుక్తమైన, అర్హమైన. ⌐ conduct మంచినడక, న్యాయమైననడక. this is not ⌐

యిది న్యాయము కాదు. this account is not ~ యీ లెక్క బాగా వుండలేదు, సరిగ్గా వుండలేదు. you are ~ నీవు చెప్పినదే సరి. I do not know if it is ~ or wrong అది తప్పో వొప్పో నాకు తెలియదు, అది సరో సరి కాదో నాకు తెలియదు. this is ~ యిది న్యాయమే, యిది సరే. as far as is ~ తగుమాత్రముగా. that is not his ~ name యిది వాడికి నిజమైన పేరు కాదు. the ~ way సరియైన దారి, క్రమమైన మార్గము. he does not know the ~ way to do it దాన్ని చేయడానకు వాడికి సరియైన దారి తెలియలేదు. he was formerly mad, he is now in his ~ mind వాడికి మును వెర్రి వుండినది యిప్పుడు తెలివిగా వున్నాడు. he was sitting clothed and in his ~ mind (సవస్త్రం సచేతనం A†) చక్కగా బట్టలు తొడుక్కొని పిచ్చికళలు లేక తెలివిగలవాడై కూచుండి వుండెను. not *left* కుడి. the ~ hand కుడి చెయ్యి. on the ~ side కుడిపక్కన. he is my ~ hand man వాడే నాకు మంత్రి, వాడు వుంటేనే గాని నాకు యేమిన్ని గడవదు, వాడు నాకు హస్తకుడు. the ~ hand caste కుడిచేతివాండ్లు. he found fault with them all ~ and left వీడు వాడని చూడక అందరికిన్ని చీవాట్లు పెట్టినాడు. he sold all his books ~ and left యిది అది అని చూడక పుస్తకాలన్నిటిని అమ్మినాడు. a ~ line చక్కనిగీత, వంకర లేనిగీత. ~ angle or the corner of a square చతురశ్రముగా వుండే దానిలో వొక కోణము, చతురశ్రకోణము. ~ angle సరిమూల. a square has four ~ angles నలుచదరమునకు నాలుగు సరిమూలలు వున్నవి.

Right, rīt, *interj.* సరే, న్యాయమే, వాస్తవ్యమే.

Right, rīt, *adv.* సరిగ్గా, చక్కగా, న్యాయముగా, బాగా. set it ~ దాన్ని సవరించు, చక్కగాపెట్టు. as he thinks ~ వాడికి యుక్తమైనట్టు. you did ~ నీవు చేసినది సరే, నీవు చేసినది న్యాయమే. it is ~ యిది విహితమే. this is not ~ యిది కారాదు, యిది మంచిది కాదు. it served you ~ యిది నీకు కావలసినదే, యిది నీకు తగినశిక్షే.

Right, rīt, *n. s.* justice న్యాయము, ధర్మము. this is ~, that is wrong యిది సరి, అది సరి కాదు, యిది సుబద్ధము, అది అబద్ధము, యిది న్యాయము, అది అన్యాయము. just claim, privilege స్వతంత్రము, బాధ్యత, కర్తృత్వము. he claims payment as his ~ తనకు చేరవలసిన బాధ్యత వున్నది గనక తనకు చెల్లించవలసినదంటాడు. you have no ~ to go to his house unless he invites you వాడు పిలిస్తేనే గాని వాడింటికి నీవు పోవడానకు స్వాతంత్ర్యము లేదు. you have no ~ to punish him వాణ్ని దండించేటందుకు నీకేమి బాధ్యత. a child has a ~ to food and clothing అన్నవస్త్రములు పెట్టించుకోవడమునకు బిడ్డకు స్వాతంత్ర్యము వున్నది. a servant has a ~ to wages సేవకుడికి జీతమును అడగడమునకు స్వాతంత్ర్యము వున్నది. a *father* has a ~ to the services of a child కావలసిన పనులను బిడ్డను కొని చేయించుకొనే బాధ్యత తండ్రికి వున్నది. he proved his ~ to the property ఆ సొత్తు యొక్క బాధ్యత తనకు వున్నదని నిరూపించినాడు. the ~s of hospitality ఆతిథ్యధర్మములు. honour is the ~ of a king అందరివల్లను పూజించబడవలసిన బాధ్యత రాజుకు వున్నది. he who has a ~ to that house ఆ యింటికి బాధ్యుడు. conjugal ~s వివాహధర్మము, పెండ్లివల్ల భార్యాభర్తలకు కలిగిన బాధ్యతలు. power; prerogative స్వత్వము, అధికారము. opposed to left కుడిపక్క. he turned to the ~ కుడిపక్క తిరిగినాడు. I don't understand *the* ~s of the question దాని నిజస్థితి నాకు తెలియదు. he put the books to ~s ఆ పుస్తకాలను చక్కగా పెట్టినాడు. he put the house to ~s ఆ యింటిని చక్కపెట్టినాడు.

To Right, rīt, *v. a.* to restore a ship to her upright position వొక వాడను మళ్లీ యథాస్థితిని కుదురుగా నిలుచుట. the ship ~ed herself or the ship ~ed వొరిగిన వాడ మళ్లీ మొప్పటివలె సరిగ్గా నిలిచినది. he is ~ed వాడు న్యాయమును పొందినాడు.

Righteous, rīt'yus, *adj.* సత్యసంధుడైన, ధర్మిష్ఠుడైన, న్యాయశుడైన, న్యాయమైన. a ~ decision న్యాయమైన తీర్పు. a ~ judge న్యాయశుడైన తీర్పరి. in the French Bible ~ *is often translated* Debonnaire i. e. merciful దయాళుడైన. thus in Ps. XXXVII. 17 where సాధు is certainly the sense. ధార్మిక is the word in A† both here and in Prov. X. 16. &c. &c.

Righteously, *adv.* ధర్మముగా, న్యాయముగా.

Righteousness, *n. s.* ధర్మము, న్యాయము. యాథార్థ్యము C† ధర్మం A† నీతి P† H† F† R† In Rom. VIII. 4. δικαίωμα ధర్మకర్మాణి A†.

Rightful, rīt'fūl, *adj.* బాధ్యతగల, నిజమైన, న్యాయమైన. he is the ~ owner of the house ఆయింటికి న్యాయమైనబాధ్యుడు వాడు, నిజమైనబాధ్యుడు వాడు.

Rightfully, *adv.* న్యాయముగా, న్యాయతః. he ~ took the estate ఆయాస్తినివాడు న్యాయముగా యెత్తుకొన్నాడు, బాధ్యతకలిగియెత్తుకొన్నాడు.

Rightly, rīt'ly, *adv.* ధర్మముగా, న్యాయముగా, నిజముగా. they call it a dog but ~ it is a fox దాన్నికుక్క అంటారుగానిఅదినిజముగానక్క.

Rigid, rig'id, *adj.* strict, exact, stiff, stern, severe ఖండితమైన, కఠినమైన, చెడ్డ. this is a ~ law among them యిదివారిలో వొక కఠినశాసనము. he is very ~ వాడునిండాకఠినుడు. as I know your ~ severity తమరుచెడ్డవారుగనక. ~ investigation ఖండితమైనవిచారణ. a ~ ruler క్రూరశాసకుడు. the ~ puritans వీరశైవులు.

Rigidity, ri-gid'i-ty, Rigidness, rig'id-ness, *n. s.* stiffness కాఠిన్యము, వంగకుండావుండడము.

Rigidly, *adv.* కఠినముగా, క్రూరముగా.

Rigmarole, *n. s.* Nonsense పిచ్చిమాటలు, వెర్రిమాటలు, తెలివితక్కువమాటలు. Boswell's Johnson, Dec. 1759.

Rigorous, rig'or-us, *adj.* క్రూరమైన, కఠినమైన.

Rigorously, *adv.* క్రూరముగా, కఠినముగా.

Rigour, rig'ur, *n. s.* stiffness క్రౌర్యము, కాఠిన్యము, ఖండితము. a shivering with cold వణకడము. through the ~ of the season నిండాచలికాలముగావుండడమువల్ల, పాడుచలికాలముగనక.

Rill, rill, *n. s.* Small stream కాలువ, చిన్నయేరు.

Rim, rim, *n. s.* అంచు. there was a brass ~ round the table బల్లకుచుట్టూవిత్తడికట్టు వేసివుండినది.

To Rince, *v. a.* నీళ్లుపోశికుదిలించికడుగుట. to ~ the mouth పుక్కిలించుట. he ~d the bottle ఆబుడ్డిలో నీళ్లుపోశికుదిలించికడిగినాడు.

Rind, rīnd, *n. s.* the skin of a fruit or of a tree పండ్లుఫలాలమీదితోలు, పట్ట. the ~ of a green fruit చెక్కు.

Ring, ring, *n. s.* ఉంగరము. a circle మండలము, వలయము. the wedding ~ పెండ్లికూతురికొడ మచేతివుంగరము వేలిలో వేసేవుంగరము. a plain finger ~ బటువు. a toe ~ చుట్టు, మెట్టె. a nose ~ ముంగర, నత్తు, ముక్కుపోగు. the ~ of grass to set a pot upon చుట్టకుదురు. a wasp has ~s of yellow round its body కందిరీగమీదపచ్చనిచుట్లు వుంటవి. a ~ or circle of people గుండ్రముగాని లిచినవాండ్లు, వలయాకారముగా నిలిచినవాండ్లు. the ~ or boxing ~ జెట్టీలసమూహము. the ~s of baked earth in a well వొరలు, a ~ well వొరలబావి. black ~s worn as bracelets నల్లగాజులు. a staple ~ గొలుసుకొండి. a ~ or peal of bells నిత్తేశ్వరములుకలిగేగంటలజత. I heard a ~ గంటల యొక్క నాదమువిన్నాను. a road that runs round చుట్టూరువుండేదోవ. the sound of a bell నాదము, ధ్వని. the ~ finger అనామిక అనేవేలు. ~s of hair on a horse's skin సుళ్లు.

To Ring, ring, *v. a.* వాయించుట, గంటవాయించుట. he rung the bell గంటవాయించినాడు. he rang for a servant పనివాడురావలసినదనిగంట వాయించినాడు. they rang it in his ears that he has suffered injustice అన్యాయమునుపొందినాడనివానిచెవిలో యిల్లుకట్టుకొని చెప్పినారు. what is the good of your ringing that in my ears ఆమాటనునాతో మదేమదే యెందుకుచెప్పతావు.

To Ring, ring, *v. n.* వాగుట, మోగుట, శబ్దించుట, ధ్వనించుట. the whole town ~s with this news యీసమాచారమువూరంతాభోరు గొలుకుతున్నది. they laughed till the room rang again యిల్లంతామొగిశిపొయ్యేటట్టునవ్వినారు. the bell is ringing for church పూజగంటవాగుతున్నది. I hear the bell but it is not ringing for church గంటవింటున్నదిగాని అదిపూజగంటకాదు. while their cries were still ringing in our ears వాండ్లకూతలుఅప్పటికి మాకువ్వూరితెవింటూవుండగా. my ears rang with astonishment దాన్నివిని నాచెవులుఅదుచుకొనిపోయినవి, నేనువిని ఆశ్చర్యపడ్డది యింతంతకాదు.

Ring-bone, *n. s.* గుర్రపుగొరిసికింద కట్టేకాయ, యిదిగుర్రాలకువచ్చే వొకరోగము.

Ringdove, ring′duv, *n. s.* కపోతభేదము, ఒకవిధమైనపావురాయి.

Ringing, *n. s.* వాగడము, మోగడము, శబ్దించడము, ధ్వని.

Ringing-stone, *n. s.* జీవశిల, తట్టితే మోగే నల్లరాయి.

Ringleader, ring′lēd-ĕr, *n. s.* మొనగాడు, దుష్టాగ్రేసరుడు, అనగా దుష్టపనులు చేశేవాండ్లకు అగ్రేసరుడు.

Ringlets, *n. s. plu.* ముంగురులు, కుంతలములు.

Ringstreaked, ring′strēkt, *adj.* చిత్రవర్ణముగల. F. †. పట్టెగళుళ్లవగళు H. † రేఖావిశిష్ట D †.

Ringworm, ring′wurm, *n. s.* చిరుగుడు, తామర.

To Rinse, rinse, *v. a.* నీళ్లుపోశి కుదిలించి కడిగిపోసుట. to — the mouth పుక్కిలించుట.

Rinsings, *n. s.* కడిగి కుమ్మరించిన నీళ్లు. — of the mouth పుక్కిలించి ఉమ్మివేసిన నీళ్లు.

Riot, rī′ot, *n. s.* అల్లరి, కలత, కలహము, రచ్చ. he ran — అల్లరిచేసినాడు, తనమనసు వచ్చినట్టు తుళ్లి పడ్డాడు. the — act ఒక అల్లరిపని జరిగే సమయములో పోలీసువారు చేసే ప్రకటనపత్రిక.

To Riot, rī′ot, *v. n.* అల్లరిపని చేసుట, రచ్చ చేసుట.

Rioter, rī′ot-ĕr, *n. s.* కలహము చేశేవాడు, అల్లరిపని చేశేవాడు.

Rioting, *n. s.* అల్లరిపని, (భైరవచక్రం C† కచ్చేరితనము P†.)

Riotous, rī′ot-us, *adj.* అల్లరైన, తొందరైన, కలహముగా ఉండే.

Riotously, *adv.* అల్లరిగా, ధూర్తతనముగా, రచ్చ చేసి.

Riotousness, *n. s.* అల్లరిపని, రచ్చ, రావిడి.

To Rip, rip, *v. a.* to cut open with a knife కత్తితో చీల్చుట. he ripped up the pillow తలగడను చించినాడు. they ripped up his belly వాడి పొట్టను చీల్చినారు. what is the good of ripping up old grievances? పోయిన యేడ్పును మళ్లీ యెందుకు కెళ్లగిస్తావు.

Rip, rip, *n. s.* a villain దుష్టుడు.

Ripe, rīpe, *adj.* పక్వమైన, పండిన. when the fruit is — కాయపండినప్పుడు. a fruit nearly — దోరపండు. — mangoes మామిడిపండ్లు. the boil is — ఆగడ్డ పండబారినది. matters were now — for a war యుద్ధము గడియలమీద వున్నది. he is a — scholar పూర్ణాధికారి, మంచి పండితుడు. over —, too — మాగిన.

To Ripen, rīpn, *v. n.* పండుట, పరిపక్వమవుట. it began to — పండబారినది.

Ripened, *adj.* పరిపక్వమైన. — wit పరిపక్వమైన బుద్ధి.

Ripeness, rīpe′ness, *n. s.* పరిపక్వము, పరిపూర్ణత, పరిపాకము, పరువము, సంపూర్తి, సంపూర్ణత.

Ripening, *n. s.* పరిపక్వమయ్యే కాలము.

Ripple, rip′ple, *n. s.* తరంగములు, సన్న అలలు, నీళ్లు కదలడము. there was not a — upon the sea గాలి లేనందున అప్పట్లో నీళ్లు కదలకుండా వుండినవి.

To Ripple, rip′ple, *v. n.* నీళ్లు జలజలమని పారుట.

To Rise, rīse, *v. n.* లేచుట, మొలుచుట, పుట్టుట, ఉదయమవుట. when the balloon rose పొగగుమ్మటము పైకి పొయ్యేటప్పటికి. the kite does not — ఆ గాలిపటము పైకియెక్కేదిలేదు. when the wind rose గాలి ఎత్తేటప్పటికి. behind the house a hill —s ఆ యింటి వెనక ఒక కొండ వున్నది. beyond the hill, a wood —s ఆ కొండకు అవతల ఒక అడవి వున్నది. the water is rising in the well బావిలో నీళ్లు వూరుతూ వున్నది. the river —s in this hill యీ కొండలో ఆ యేరు పుట్టుతున్నది. the tide is rising పోటుకాలముగా వున్నది. as soon as he rose నిద్ర లేవగానే, కూర్చున్నవాడు లేవగానే. the sun rose ప్రొద్దు పొడిచినది. in consequence of this execution the whole country rose యీ ఉరితియ్యడమువల్ల దేశములో వుండే ప్రజలంతా తిరగబడ్డారు. when the assembly rose సభ కలిశేటప్పటికి. the price of corn rose very much ధాన్యపు వెల నిండా పొడిగినది. he rose again from the dead మళ్లీ అవతరించినాడు, చచ్చినవాడు మళ్లీ పుట్టినాడు. he rose in the service వుద్యోగములో అభివృద్ధి అయినాడు. the people rose against their ruler ప్రజలు రాజుమీదికి తిరగబడ్డారు. this act rose up in judgment against him యీపనివల్ల వాడు మునుపు చేసిన దుర్మార్గము బైటపడ్డది. Paumben is a rising port పాంబెన్ అనే వూరు నానాటికి అభివృద్ధి అవుతున్నది. the stench rose కంపెత్తినది. when the bread rose రొట్టె పుబ్బేటప్పటికి. they rose against us మామీదికి రేగినారు.

Rise, rīse, *n. s.* beginning, commencement ఆరంభము. after sunrise ప్రొద్దు పొడిచిన తర్వాత, సూర్యోదయమైన తర్వాత. moonrise నెలపొడుపు, చంద్రోదయము. ascent పైకిపోవడము, పైకియెక్క

దము. the house stands on the ~ of the hill ఆయిల్లు కొండ తటమందు వున్నది. the house stands upon a small ~ ఆయిల్లు వొక తిప్పమీద వున్నది. the ~ of Mars కుజోదయము. increase అభివృద్ధి. the ~ of that family is all owing to him ఆ కుటుంబము ముందుకు వచ్చినది అతని పుణ్యము. from the sudden ~ of the water అకస్మాత్తుగా నీళ్లు పుంజుకొన్నందున. they took their ~ వాండ్లు లేచిరి. it took it's ~ పుట్టినది, కలిగినది. the ~ and fall of prices వెలహెచ్చడము, తగ్గడము. the ~ and progress of the affair ఆ వ్యవహారము యొక్క పూర్వోత్తరము. this gave ~ to a quarrel ఇందువల్ల వొక కలహము పుట్టినది. this gave ~ to the story యిందువల్ల ఆ కథ పుట్టినది.

Risen, *participle*, పుట్టిన, కలిగిన, లేచిన, ఉదయమైన.

Risibility, ris-i-bil'i-ty, *n. s.* నవ్వేగుణము, నవ్వే స్వభావము.

Risible, ris'i-ble, *adj.* నవ్వతగిన, నవ్వేటందుకు ఆస్పదమైన, ఎగతాళిగావుండే. this excited his ~ muscles యిందువల్ల నవ్వును పట్టలేకపోయినాడు. he had some difficulty in composing his ~ muscles వచ్చిన నవ్వును అణుచుకొన్నాడు.

Rising, *n. s.* ఉదయము, లేవడము. elevation of ground తిప్ప. the ~ of the sun సూర్యోదయము. the ~ of a river యేరు పుట్టడము, నదియొక్క ఉత్పత్తి. ~ from the dead పునరుత్థానము, చచ్చినవాడు మళ్లీ బ్రతకడము. the ~ as a tumour పుండు, గడ్డ. as an insurrection కలహము. the ~ in the north ఉత్తరదేశములో పుట్టివుండే కలహము.

Rising, *p*‖ లేచే, పుట్టే, కలిగే, ఉదయమయ్యే. a ~ plant పెరిగే మొక్క. a ~ gale పుట్టిన గాలి, పొడుగుతూ వుండే గాలి. ~ land మెట్ట, తిప్ప. a horse ~ six కొంచెము తక్కువ ఆరేండ్ల గుర్రము. he is a ~ man వాడు కాగలవాడు, ముందుకు వచ్చేవాడు.

Risk, Risque, risk, *n. s.* Hazard; danger; chance of harm అపాయము, ఆపద, మోసము. he did it at an enormous ~ ప్రాణానికి తెగించి దీన్ని చేసినాడు. he ran the ~ of killing himself వాడికి ప్రాణగండము తప్పినది. he ran the ~ of quarrelling with his father వాడి తండ్రితో జగడము వచ్చే గతి గా వుండి తప్పినది. In this you run no ~; or, there is no ~ of losing the money యిందులో నీకు కలకుభయము లేదు. I will run the ~ వొక చెయి చూస్తాను.

To Risk, Risque, risk, *v. a.* సాహసము చేసుట, తెగించుట. he ~ed ten rupees upon the dice పాచికలలో పదిరూపాయలు తెగించి పెట్టినాడు. Will you ~ your veracity on this assertion? యీ మాట తప్పితే నీవు అబద్ధికుడ వేగదా. If you ~ your money in the lottery you deserve to lose it లాటరిలో వేస్తే ఆ రూకలు నీవి కాదు.

Rite, rite, *n. s.* క్రియ, కర్మము, ఆగమము, ఆచారము. the marriage ~ వివాహము. funereal ~s ఉత్తరక్రియలు. magic ~s మాంత్రికక్రియలు. sacrificial ~s హోమము, యజ్ఞము మొదలైనవి. the ~s of Bacchus బలరామచేష్టలు, అనగా మద్యపానము.

Ritual, rit'ū-al, *adj.* ఆగమసంబంధమైన, ఆచారసంబంధమైన.

Ritual, rit'ū-al, *n. s.* ఆచారకాండ, ఆగమము, ఆగమపుస్తకము.

Ritualist, *n. s.* ఆచారకాండ ప్రకారము నడిచేవాడు, కర్మఠుడు.

Ritually, *adv.* ఆచారకాండ ప్రకారముగా, యథావిధిగా.

Rival, rī'val, *n. s.* పోటిగా వుండేవాడు, పోటిచేసేవాడు. ~ wives సవతులు.

Rival, rī'val, *adj.* పోటిగావుండే, పోటియైన. the ~ beauties అందములో నేనే హెచ్చుం టే నేనే హెచ్చనేటివారు.

To Rival, rī'val, *v. a.* పోటిచేసుట, సరితూగుట, సరిపోరుట. her face rivalled the splendour of the moon దాని ముఖము చంద్రునితో సరిస్తున్నది. they ~ Mars in warlike skill యుద్ధకౌశల్యములో కుమారస్వామితో సరితూగుదురు.

Rivalling, *adj.* పోటిగావుండే, సరితూగే.

Rivalry, rī'val-ry, *n. s.* పోటి, సాటి, ఈడు.

To Rive, rīve, *v. a.* చీల్చుట, బద్దలు చేసుట.

To Rivel, rivl, *v. a.* See Shrivel. Rivelled, See Shrivelled.

Riven, *adj.* split, divided, broken చీలిన, బద్దలైన, చీల్చబడ్డ.

River, riv′ĕr, *n. s.* ఏరు,నది. the middle of the ~ నట్టేరు, నదీగర్భము. the mouth of a ~ ముఖద్వారము.

River-dragon, riv′ĕr-drag′on, *n. s.* మొసలి, గ్రాహము.

River-god, *n. s.* నదీదేవత.

River-horse, riv′ĕr-hôrse, *n. s.* ఏటిగుఱ్ఱము, నీరుగుఱ్ఱము.

Rivet, riv′et, *n. s.* మణగకొట్టినచీల, వెనకతట్టుమణగకొట్టినచీల, సందులోదూర్పించి అవతలి మొనను వెడల్పుగాకొట్టినచీల.

To Rivet, riv′et, *v. a.* చీలను వెనకతట్టుమణగకొట్టుట. they ~ed the fetters upon his legs వాడికాళ్లకు సంకెళ్లుకొట్టినారు. his attention was ~ed on this వాడిమనసు దానిమీదలగించివుండినది, లగ్నమైవుండినది. we were ~ed to the spot all day నాడంతా అక్కడనుంచి కదలలేదు, అనగా ఆ వేడుకను చూస్తూ యివతలికిరాకపోయినాము.

Riveted, *adj.* వెనకతట్టుమణగకొట్టిన, యిదిచీలనుగురించినమాట. Metaphorically, fixed లగ్నమైన.

Rivulet, riv′ŭ-let, *n. s.* కాలవ, చిన్నయేరు.

Rixdollar, rix′dol-lar, *n. s.* ఒకవిధమైనవరహా, యిదిముక్కాలురూపాయికిసమానమున్నది.

Roach, rōch, *n. s.* ఒకచేప. he is as sound as a ~ వాడుబాగాపటుత్వముగావున్నాడు, యేమిసుగవతెవున్నాడు.

Road, rōd, *n. s.* బాట, దోవ, దారి, మార్గము, త్రోవ. on my ~ I met him నేనుపోతూవుండగా దోవలో వాడుఅడ్డపడ్డాడు. he took his ~ దారిపట్టినాడు. he took to the ~ i. e. he became a highway man దారికట్టిదోచే దొంగఅయినాడు. a ~, or ~s, for ships సముద్రపురేవులో వాడలులంగరుచేసేచోటు.

Roadstead, *n. s.* వాడలులంగరుచేసేరేవు. Madras is not a port, it is merely an open ~ చెన్నపట్టణములో వాడలులంగరుచేశివుండదానకు వైపైనచోటులేదు, గాలికిమరుగులేక తెరపగావుండేవాడరేవువున్నది.

Roadster, *n. s.* a horse for travelling దోవప్రయాణమునకుఅర్హమైనగుఱ్ఱము.

To Roam, rōm, *v. n.* చుట్టుట, తిరుగుట, సంచరించుట. the madman was roaming about the village ఆవెఱ్ఱివాడుపూరంతా తిరుగుతూవుండినాడు.

To Roam, rōm, *v. a.* చుట్టుట, తిరుగుట. he ~ed the forest అడవిలోతిరుగుతూవుండినాడు.

Roaming, *n. s.* తిరగడము, సంచారము, అల్లాడడము.

Roan, rōn, *adj.* bay, sorrel, or black colour, with grey or white spots, interspersed very thick గుఱ్ఱముయొక్క పొకవన్నె.

To Roar, rōr, *v. n.* అరుచుట, కూసుట, గర్జించుట, ఘోషించుట, మొరబెట్టుట, బొబ్బలుపెట్టుట. to ~ with laughter పకపకనవ్వుట. to ~ in weeping భోరునయేడ్చుట.

Roar, rōr, Roaring, *n. s.* అరుపు, కూత, మోత, ఘోష, గర్జనము, బొబ్బలు. the roaring of the sea సముద్రముయొక్కఘోష, మోత. ~s of laughter పకపకలు.

Roarer, *n. s.* a horse with a broken chest గుండెలుపగిలినగుఱ్ఱము.

To Roast, rōst, *v. a.* కాల్చిపక్వముచేసుట, వేయించుట. to ridicule గేలిచేసుట, పరిహాసముచేసుట, కోడిగముచేసుట.

Roast, rōst, Roasted, *p‖* కాల్చిన, కాల్చిపక్వముచేసిన. roasted corn పేలాలు. ~ meat కాల్చినమాంసము. it is usually called (H.) కబాబు.

Roast, rōst, *n. s.* కాల్చిపక్వముచేయబడ్డమాంసము. to rule the ~ (Johnson) పెత్తనముచేసుట, ప్రభుత్వముచేసుట, సర్వాధికారముచేసుట. the wife rules the ~ యింట్లో పెత్తనమంతా వాడిపెండ్లాముచేస్తున్నది.

Rob, rob, *n. s.* (Inspissated juice) తాండ్ర.

To Rob, rob, *v. a.* దోచుకొనుట, అపహరించుట. they robbed the house and the garden ఆయింటినితోటను కొల్లబెట్టినారు. they robbed him of his clothes వాడిబట్టలనుదోచుకొన్నారు. "*They robbed the property, they robbed the cattle, to ~ money,*" all this is bad English; '*They robbed me of the property, they robbed him of the cattle, they robbed her of the money*' is correct. They robbed him of his character వాడిభావిష్యమునుపోగొట్టినారు. he robbed me of my time నా కాలమునువ్యర్థాగాపోగొట్టినాడు. a fever ~s a man of his strength జ్వరముమనిషి

యొక్క బలమునుపోగొట్టుతున్నది. his pride ~s the deed of all merit గర్వముచేతపుణ్యములేక పోయినది.

Roball, *n. s.* a certain Indian fish సూగచేప, పే వచేప. This name is Spanish, of South America. The fish is described in Stevenson's South America 1825. Vol. 1, page 121. Also in Lyon's Mexico. 2. 190 where he says it resembles our coal fish.

Robber, rob'bĕr, *n. s.* దొంగ, ముచ్చు, చోరుడు. a highway ~ దారికట్టిదోచేవాడు. gang ~s బం దిపోటుదొంగలు.

Robbery, rob'bĕr-y, *n. s.* దోపిడి, దొంగతనము, కొట్టిదోచడము. gang ~ బందిపోటు. highway ~ దారికట్టిదోచడము. ~ of the person బలవం తముగానైనా తెలియకుండానైనా ఒకరిమీదిసొమ్మునువిప్పించడము, జేబులో వేసుకొన్నదాన్ని గాని కొంగునముడివేసుకొన్నదాన్నిగాని దొంగిలిం చడము. a ~ of jewels నగలదొంగతనము. ~ of a house యిల్లుదోచుకోవడము.

Robe, rōbe, *n. s.* అంగి, నిలువుటంగి, రాజవేషము, గౌరవమైనవుడుపు.

To Robe, rōbe, *v. a.* ఉడుపువేసుట, వేషమువేసు ట. the robing chamber బట్టలుతొడుగుకొనేగది.

Robed, *adj.* dressed ఉడుపువేసుకొన్న, వేషము వేసుకొన్న.

Robin, Robin-red-breast, *n. s.* గోరింకవంటిపక్ షి.

Robinia mitis, *n. s.* a kind of tree కానుగచెట్టు. Roxb. 3. 239. కరంజవృక్షము.

Robust, rō-bust', *adj.* బలిష్ఠుడైన, దృఢగాత్రుడు గావుండే, బలిసిన. he was then in ~ health వా డుఅప్పట్లోదృఢగాత్రుడుగావుండినాడు. or boisterous అల్లరిచేసే, తుంటైన.

Robustness, *n. s.* stoutness పుష్టి, కాయపుష్టి, బలు పు, లావు.

Roc, *n. s.* a fabulous bird కథలలోవచ్చేగండభే రుండమువంటిపక్షి.

Rochet, *n. s.* పాదిరియొక్క పొకవిధమైనవుడుపు, పా దిరివేసుకొనే వొకవిధమైనచొక్కాయ.

Rock, rock, *n. s.* రాయి, కొండ, పర్వతము, శిల, బండ. a shoal of ~s in the sea నీళ్లలోవుండేప ర్వతము, దిట్టు. the living ~ జీవశిల. the ~ of our salvation ఆశ్రయము, శరణము, రక్షణము. the ~ he split on was ambition వాడిఆశ్యాశే వాణ్ని చెరిపినది. the ~ and spindle రాట్నముతి ప్పేకర్ర.

To Rock, rock, *v. a.* ఊచుట. she ~ed the child to sleep బిడ్డనువూచినిద్రబుచ్చినది.

To Rock, rock, *v. n.* ఊగుట. a rocking horse పి ల్లలుబద్దపలెఆడుకునవేశీయుండేకొయ్యగుఱ్ఱము, పి ల్లకాయలుముందరికివెనక్కు వూచేగుఱ్ఱము. the trees ~ed to the wind గాలికిఆచెట్లువూగులాడినవి.

Rock-pigeon, *n. s.* పోలుగు, పొలికపిట్ట.

Rocksalt, rock'sâlt, *n. s.* రాతివుప్పు.

Rock-snake, *n. s.* a great but harmless Indian serpent కొండచిలువ, కొండపాము, తుండుపాము.

Rocket, rock'et, *n. s.* ఆకాశచువ్వ, ఆకాశబాణ ము. wheel ~ చక్రబాణము. a large ~ రాచూ రిబాణము. an instrument used in war శతఘ్ని. a plant ఒకతోటకూర.

Rocky, rock'y, *adj.* రాళ్లమయముగావుండే. ~ soil చట్టుమన్ను, రాళ్లమయముగావుండేభూమి.

Rod, rod, *n. s.* Any thing long and slender క ర్ర, కోల, దండము. a ~ of gold కనకశలాక. a ~ of iron యినపకమ్మి. a ~ of office వెండిబె త్తము. a twig చువ్వ. an instrument of punishment బడిలోపిల్లకాయలనుకొట్టడానకై నాలుగు అయిదుచేర్చికట్టినచువ్వలు. a stick for measuring కొలిచేకోల. a kind of sceptre శంగోలు, శంగో లము. to kiss the ~ నాకుచేశినశిక్షన్యాయమే నని వొప్పుకొనుట.

Rode, rōde, See Ride.

Rodomontade, rod-ō-mon-tāde', *n. s.* జల్లి, జంభా లుకొట్టడము, జంభాలునరకడము.

Roe, rōe, *n. s.* ఆడజింక. fish ~ (that is) eggs in a fish జెన్న, చేపగుడ్లు.

Roebuck, *n. s.* మొగలేడి.

Rogue, rōg, *n. s.* దొంగ, మోసగాడు, పోకిరి, కొం టె. a playful word of affection దొంగ, ముచ్చు.

Roguery, rōg'ĕr-y, *n. s.* దొంగతనము, కొంటెతన ము, మోసము.

Roguish, rōg'ish, *adj.* దొంగైన, దొంగతనమైన, మోసమైన, వంచనైన.

Roguishly, *adv.* దొంగతనముగా, వంచనగా.

Roguishness, *n. s.* దొంగతనము, మోసము.

Roisterer, *n. s.* తొందరమనిషి, అల్లరిచేసేవాడు.

To Rolick, See Frolick.

To Roll, rōll, *v. a.* పొరలించుట, దొరలించుట. he ~ed up the cloth ఆగుడ్డనుచుట్టగాచుట్టినాడు. he ~ed it round his head as a turband దాన్నితలలోపాగాగాచుట్టుకొన్నాడు. she ~ed the thread round the nut ఆనూలునుకాయమీదచుట్టినది. to ~ between the fingers నులుముట. they ~ed the road పొత్తరమువంటిబ్రహ్మాండమైనరాతిని దొరలించి బాటను గట్టనచేసినారు. he ~ed the lime towards me ఆనిమ్మపండును నాకైదొరలించినాడు. the mad man was rolling his eyes ఆవెర్రివాడుగుడ్లుతిప్పుతూవుండినాడు, మిణకరిస్తూవుండినాడు. the baker ~ed the flour ఆపిండినిఅప్పడముగావొత్తినాడు. the ceremony of rolling cocoanuts at a wedding పుచ్చుకల్యాణము, టెంకాయలుదొరలించడము.

To Roll, rōll, *v. n.* పొరలుట, దొరలుట. to run as wheels తిరుగుట. the wave was rolling over him అలవాడిమీదికివచ్చినది,పొరలినది. the horse ~ed on the ground ఆగుర్రమునేలపొరలాడినది. the ship ~ed over వాడపొరలినది. his eyes were rolling వాడుగుడ్లనుతేలవేస్తావుండినాడు. a girl with a rolling eye లోలాక్షి, చంచలాక్షి. as years ~ed on ఏండ్లయ్యేటప్పటికి, కొన్నిసంవత్సరములుగడవగా.

Roll, rōll, *n. s.* చుట్ట. a ~ of silk పట్టుచుట్ట. a turband is a ~ of cloth పాగా, అనగాచుట్టగాచుట్టినగుడ్డ. he gave a ~ పొరలినాడు. a ~ of tobacco పొగాకునగ. a ~ of beetle leaf ఆకుమడుపు. a ~ of cotton for spinning ఏకు. a ~ of cord నులకపిడి. a bead ~ జపమాలిక. or book గ్రంథము. a list పట్టీ. a ~ of names పేళ్లపట్టీ. a ~ of bread చిన్నరొట్టె. a ~ on the drum తంబురమీదవాయించేగుడుగుడుసశబ్దము.

Roller, rōll'ĕr, *n. s.* పొత్తరము, దుబ్బుపొత్తరము, గుండ్రాయి. a horse's girth టంగుపట్టు. a kind of bird ధొకపక్షి. a wave తరంగము, అల. for smoothing a road బాటనేమముగావడమునకైదొరలించేరాతిపొత్తరము.

To Rollick, See Frolick.

Rolling, *n. s.* పొరలిక.

Rolling-pin, rōll'ing-pin, *n. s.* అప్పడాలకొయ్య, కొడుపు.

Rolling-press, *n. s.* అచ్చువేసేవొకవిధమైనయంత్రము.

Rollypoly, *adv.* (Johnson) గిరగిర.

Rolong, *n. s.* (an Indian word; a kind of flour) నూకలు.

Roman, *adj.* రోందేశసంబంధమైన. ~ letter వొకవిధమైనఅచ్చుఅక్షరములు. a man with a ~ nose గరుడముక్కుగలవాడు.

Romance, rȯ-mănċe', *n. s.* కల్పనాకథ, కట్టుకథ, చిత్రవిచిత్రమైనకథ. the ~ of Harischandra హరిశ్చంద్రచరిత్ర. the adventures of Arjuna, a ~ విజయవిలాసము. the adventures of Stella and the Genius తారాశశాంకవిజయము. "Mr. Brookes's Journal regarding Borneo exemplifies the truth that great things are rarely accomplished in new and strange fields excepting by men *with a strong tendency to* ~ in their composition." (Edinb. Rev. July, 1846, p. 148) that is ఉత్సాహపురుషులు.

To Romance, rȯ-mănċe', *v. n.* కథలనుకల్పించుట, లేనిపోనికథలుఅల్లించుట.

Romancer, rȯ-mănċ'ĕr, *n. s.* చరిత్రలుచెప్పేవాడు.

Romanist, rō'man-ist, *n. s.* రోంమతస్థుడు.

To Romanize, rō'man-ïze, *v. a.* i. e. to write Hindi, Telugu, &c. in English characters తెలుగుమొదలైనవాటినియింగ్లీషు అక్షరములతో వ్రాసుట. a ~d Koran యింగ్లీషుఅక్షరములతో వ్రాసినకురాను.

Romantic, rȯ-man'tic, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన. or visionary లేనిపోని, కల్పించిన,కల్పనైన, వట్టి. a ~ story శృంగారకథ, కల్పనాకథ, కట్టుకథ. a ~ attachment లేనిపోనిమోహము, పిచ్చిభ్రమ. ~ hopes వుత్తఆశ.

Romish, rō'mish, *adj.* రోంమతసంబంధమైన.

Romp, romp, *n. s.* a rude girl మోటుపడుచు, దిమ్మరి. boisterous play అల్లరిఆట, గంతులుమొదలైనవి.

To Romp, romp, *v. n.* to play rudely, or boisterously అల్లరి గాఆడుట, పిల్లకాయలుఅల్లరిగాగంతులువేసుట, మోటుచేష్టలుచేసుట.

Romping, *n. s.* rude noisy play కొంటుచేష్టలు, అల్లరిపని, పిల్లకాయలుఅల్లరిగాచేసేగంతులు, దొష్ట్యము.

Rondeau, ron′dō *or* ron-dō′, *n. s.* a kind of poetry in three couplets మూడుశ్లోకాలుగలఒకవిన్నకావ్యము. a piece of music in three strains రాగవిశేషము.

Rood, rûd, *n. s.* the fourth part of an acre యెకరాలోనాలుగోభాగము. Also, a name for the cross.

Roof, rûf, *n. s.* పైకప్పు, పైఫూరి. while I was under his ~ నేనుఅతనియింట్లోవుండగా. the ~ tree వెన్నుబద్ద, వెన్నుకొయ్య. a flat ~ మిద్దెము. a shelving ~, or pent ~ పెంక. the pitch of the ~ ఇంటియొక్కయేటవాలు, వాటము. the ~ of the mouth అంగిలి, నోటిలోపైతట్టు. the ~ of the cavern గుహయొక్కపైతట్టు.

To Roof, rûf, *v. a.* ఇంటికిపైకప్పువేసుట. they ~ed in the house ఆయింటికిపైకప్పువేసినారు. a flat ~ed or terrace ~ed house మిద్దెయిల్లు.

Roofless, *adj.* పైకప్పులేని, తెరపగావుండే, కప్పులేకుండావుండే.

Rook, rŭk, *n. s.* ఒకవిధమైనకాకి. at chess ఏనుగ.

Rookery, rŭk′ėr-y, *n. s.* కాకులుయేకముగాగూళ్లుపెట్టివుండేతోపు.

Room, rûm, *n. s.* space స్థలము, ఎడము, జాగా. or chamber గది, కొట్టు, యిల్లు. put a light in that ~ ఆయింట్లోవొకదీపముపెట్టు. a public ~ చావడి, పదిమందికూడేచోటు. a suit of ~s వొకవరసగావుండేగదులు. there was no ~ for me in the house ఆయింట్లోనాకుచోటులేదు. there is no ~ in the chest for the books ఆపెట్టెలో ఆపుస్తకాలుపట్టవు, ఆపుస్తకాలకుయెడములేదు. there is no ~ to suppose he consented అతను వొప్పినాడనేటందుకుయెడములేదు. I went in his ~ అతనిమారుగానేనుపోతిని. make ~ తొలగు. this gives ~ for some suspicion యిదిఅనుమానమునకు ఆస్పదముగావున్నది, యిందువల్ల అనుమానముకలుగుతున్నది. give ~; that is, go away వెళ్లండి, లేచిపోండి.

Roominess, *n. s.* విశాలత. from the ~ of that house ఆయిల్లువిశాలమైనదిగనక.

Roomy, rûm′y, *adj.* విశాలమైన, విశాలముగావుండే.

Roost, rûst, *n. s.* పక్షినిద్రపొయ్యేస్థానము, యీమాటగూటినిగురించిచెల్లదు.

To Roost, rûst, *v. n.* పక్షినిద్రపోవుట. three birds ~ed upon this branch యీకొమ్మమీదమూడు పక్షులునిద్రించినవి. (in joke) to sleep or lodge మనిషినిగురించి యెగతాళిగా చెప్పేమాట. where does he ~? వాడుయెక్కడపండుకొంటాడు.

Root, rût, *n. s.* వేరు, మూలము, దుంప. bulbous ~s గడ్డలు. esculent ~s తినేగడ్డలు. the ~ of a tooth పంటిగురుసు. the ~ of a tail తోకయొక్కమొదలు, తోకగురుసు. the ~ of a word ధాతువు. the ~s of a mountain పర్వతముయొక్కఅడుగు. the tap ~ సుంకటివేరు, తల్లివేరు. after the plant takes ~ ఆచెట్టుకువేళ్లుపారినతర్వాత. the ~ of the whole business ఆవ్యవహారము లోవుండేకిటుకు, సారాంశము. the love of money is the ~ of evil రూకలమీదిఆశేపాపములకు కారణము. he is ruined ~ and branch వాడు సమూలనాశనమైనాడు, దుంపనాశనమైనాడు.

To Root out or Root up, *v. a.* పెళ్లగించుట, వేళ్లతోపెళ్లగించుట.

Rooted, rût′ed, *adj.* వేరుపారిన, పాదుకొన్న. deep ~ hatred మనసులోనాటివుండేచలము. ~ aversion బద్ధవైరము. ~ out, or ~ up పెళ్లగించిన, పెళ్లగించబడ్డ. In Ephes. III. 17. ప్రేమమూలబద్ధమూలై. A†.

Rootedly, *adv.* firmly దృఢముగా, స్థిరముగా.

Rope, rōpe, *n. s.* తాడు, పగ్గము. a thick ~ మోకు. a straw ~ పెంటి. a rope's end కొనతాడు, అనగాకొరడా. a ~ of onions ఉల్లిగడ్డలసరము, తాటిలోగుచ్చినవుల్లిగడ్డలు.

Rope-dancer, *n. s.* దొమ్మరివాడు.

Rope-ladder, *n. s.* నూలునిచ్చెన.

Rope-walk, rōpe′wâk, *n. s.* తాళ్లుపేనేచోటు.

Ropiness, rōp′i-ness, *n. s.* బంక, జిగట.

Ropy, rōp′y, *adj.* జిగటగావుండే, బంకగావుండే.

Roquelaure, rok′ė-lō, *n. s.* a cloak for men శరవాణము.

Rosary, rō′sa-ry, *n. s.* జపమాలిక.

Rose, rōse, *n. s.* రోజాపువ్వు, సీమపన్నీరుపువ్వు. the dog ~ నక్కపన్నీరు. white ~ తెల్లరోజాపువ్వు. the red china ~ దాసానిపువ్వువంటివొక

పుష్పము. she who was the ~ of her sex స్త్రీరత్నము, నారీతిలకము. under the ~ I believe he stole it వాడు దాన్ని దొంగిలించినాడు, యిదినీ మనసులో వుండనీ, బైటవిడవక. I suspect he drinks under the ~ వాడు రహస్యముగా తాగుతాడని తోస్తున్నది. the ~ of a water engine జలయంత్రపుగొట్టములో వుండే నాళము యొక్క కొనపువ్వు.

Rose, rōśe, past of the verb to Rise ఉదయించిన.

Rose-apple, *n. s.* అల్లో నేరేడుపండు.

Roseate, rōś'yāte, *adj.* రోజాపువ్వువంటి, యెర్రని.

Rose-bay, *n. s.* a kind of tree పాలకొడిసెచెట్టు, కుటజము.

Rose-colour, *n. s.* గులాబివర్ణము, సీమపన్నీరుపువ్వు వర్ణము, పాటలవర్ణము.

Roselle, *n. s.* తమరతచెట్టు.

Rosemary, rōśe'mā-ry, *n. s.* దవనమువంటి వొకచెట్టు.

Rosepattern, *adj.* సీమపన్నీరుపువ్వు ఆకారముగా వుండే, కమలాకారముగా వుండే.

Rosette, *n. s.* గుడ్డతో కట్టిన పువ్వు.

Rose-water, rōśe'wâ-tĕr, *n. s.* పన్నీరు.

Rose-wood, *n. s.* నూకమాను. This grows luxuriantly in the neighbourhood of Trichinopoly*

Rosin, roś'in, *n. s.* గుగ్గిలము.

To Rosin, roś'in, *v. a.* గుగ్గిలము పూసుట, చరుముట.

Rosinate, *n. s.* దిక్కుమాలిన గుర్రపుతట్టు, యిది నాటకములో వచ్చేమాట.

Rosiness, *n. s.* ఎరుపు, పాటలవర్ణము.

Roster, *n. s.* a list పట్టీ.

Rostrum, ros'trum, *n. s.* ప్రసంగము చేసేటప్పుడు నిలిచేవున్నతమైన ఆసనము, సభామధ్యమందు వుండే వేదిక.

Rosy, rōś'y, *adj.* ఎర్రని, పాటలమైన. her ~ lips దాని యెర్రని పెదవులు. ~ faced పద్మముఖి. ~ fingered కమలహస్త. the ~ nymph పువ్వుబోడి, పద్మగంధి.

To Rot, rot, *v. n.* కుళ్లుట, ముఱుగుట, పుచ్చుట, పుచ్చిపోవుట, చివికిపోవుట.

* It is the Jaracanda or cabinet wood of Brazil, variegated with black and yellow. A tree of the same name is in Scotland: and is the badge of the Gunn clan. Various trees bear this name: which does not seem to be acknowledged in botany.

Rot, rot, *n. s.* తెవులు, చీడ.

Rotation, rō-tā'shon, *n. s.* తిరగడము, భ్రమణము, వరస, క్రమము, వంతు. the wheel made four ~s ఆ చక్రము నాలుగు తిరుగులు తిరిగినది. the judges tried the causes in ~ న్యాయాధిపతులు వ్యాజ్యములను వాండ్లవరసక్రమముగా విచారించినారు.

Rotatory, *adj.* తిరిగే, చుట్టే.

Rote, rōte, *n. s.* repetition of words without sense అర్థజ్ఞానము లేకుండా చెప్పిన దాన్నే వూరికె చెప్పడము. he repeats the Amaram like a parrot by ~ అర్థజ్ఞానము లేకుండా వూరికె ఆమరమును చిలుకవలె చెప్పుతాడు. to get by ~ వల్లించుట. Bramins get the Vedas by ~ బ్రాహ్మణులు వేదమును అర్థము లేకుండా వూరికె వల్లిస్తారు.

Rotgut, rot'gut, *n. s.* (Johnson) పేగుతెవులు, అనగా పనికిరాని సారాయి.

Rotten, rottn, *adj.* కుళ్లిన, ముఱిగిపోయిన, పుచ్చిన, పుచ్చిపట్టిన. a ~ nut పుచ్చినవిత్తు. ~ sheep తెవులుపట్టిన గొర్రెలు. a ~ argument పనికిమాలిన న్యాయము, పనికిమాలిన సమాధానము. there is something ~ in the state ఆ వ్యవహారములో యేమో కల్మషమున్నది. ~ stone i. e. a particular kind of stone వొకవిధమైన నాపరాయి.

Rottenness, *n. s.* పుచ్చు, కుళ్లు, ముఱుగుడు.

Rotund, rō-tund', *adj.* గుండ్రని, వర్తులమైన.

Rotunda, *n. s.* గిన్నెబోర్లించినట్టు కట్టివుండే యిల్లు.

Rotundity, rō-tund'i-ty, *n. s.* గుండ్రన, వర్తులత్వము.

Rouge, rûzhe, *n. s.* స్త్రీలు పూర్వకాలమందు చంపలకు పట్టించుకొనే వొకవిధమైన గులాలుపొడి, ఎర్రవర్ణము.

Rough, ruf, *adj.* గరుకైన, బిరుసుగా వుండే. ~ ground మిట్టాపల్లముగా వుండే భూమి. the sea was very ~ yesterday నిన్న అలలు అధికముగా వుండినవి. ~ weather వానాగాలిగా వుండే కాలము. ~ beard క్షౌరము చేయని గడ్డము. ~ rubies కెంపుల దళము. a ~ diamond సానపట్టని రవ, మూగరవ, స్వయంభూరవ. (metaph.) కొంచెము ధూర్తుగా వుండినప్పటికిన్ని మంచివాడుగా వుండేవాడు. or miscellaneous చిల్లర. ~ words మోటుమాటలు, తిట్లు. the sound made by a saw is ~ రంపము యొక్క శబ్దము కర్ణకఠోరముగా వుంటున్నది. a

~ voice రాసినగొంతు. he spoke in a ~ voice పెద్దగొంతుచేసినాడు, ఘూకలుపెట్టినాడు. ~ behaviour, ~ manners అమర్యాద, దౌర్జన్యము. a man of ~ temper ధూర్తుడు. a ~ man మోటుమనిషి. raw mangoes are ~ to the taste మామిడిపిందెలు నోటికి ఒగురుగావుంటవి. a ~ draft of a letter చిత్తుగా వ్రాశిన జాబు. a ~ calculation ఉజ్జాయింపుగా చేసుకొన్నలెక్క. by all means both ~ and smooth నయానభయాన, మంచితనాన చెడుతనాన. a ~ cast wall సున్నము పెట్టని గోడ, ముతక సున్నము పూశిన గోడ.

To Rough, ruf, *v. a.* కడుట, కెంకటకడుట. they ~ed it దాన్ని కడుకొన్నారు. I have no bed, so I must ~ it మంచము లేదుగనక, నేను కెంకటపడవలసివున్నది. I can ~ it well enough యెంతకెంకటముపచ్చినా నాకు చింతలేదు.

Roughcast, ruf'cast, *adj.* ముతకసున్నము పూసిన.

To Roughen, *v. a.* నిమ్నోన్నతముగాచేసుకుట, మిట్టాపల్లముగాచేసుట. the storm ~ed the water గాలిచేత నీళ్లు ఉల్లోలకల్లోలమైనది.

To Roughhew, *v. a.* మొదట ఆకృతిగా యేర్పరచుకొనుట. a roughhewn statue మొదట మొద్దుగా యేర్పరచుకొన్న ప్రతిమ.

Roughly, ruf'ly, *adv.* ధూర్తుగా, కఠినముగా, కఠినముగా. ~ calculated ఉజ్జాయింపుగా లెక్కచేసుకొన్న.

Roughness, ruf'ness, *n. s.* గరుకు, బిరుసు, మిట్టాపల్లముగావుండడము. harshness to the ear కఠోరత్వము, కరుకుతనము. harshness of temper మోటుతనము. harshness to the taste ఒగరు. as of skin బరుసు. storminess గాలికసురుగావుండడము.

Roughrider, *n. s.* గుర్రమునుతిప్పేవాడు, చబుకువారు.

Rough-shod, *adj.* గరుకులాడముకొట్టిన. he rode ~ over their rules and customs వారి శాస్త్రసంప్రదాయములను తొక్కిపారవేసినాడు.

Rouleau, *n. s.* రూకలపొట్లము.

Round, round, *adj.* గుండ్రని, బటువుగావుండే, వర్తులమైన, వట్రువైన. a ~ pearl ఆణిముత్యము. ~ shot పెద్దపిరంగిగుండ్లు. a ~ assertion స్థిరముగా చెప్పినమాట, గట్టిగా చెప్పినమాట, నిశ్చయముగా చెప్పినమాట. a ~ sum అధికరూకలు, అధికవెల. a bold ~ hand ముత్యాలవంటిమోడి. the boy is now in ~ hand పిల్లకాయ యిప్పుడు సున్నలు చుట్టుతున్నాడు. he walked at a ~ pace త్వరగానడిచినాడు.

Round, round, *n. s.* an orb మండలము, వైవారము, చక్రము. the ~ of his acquaintances సుహృన్మండలము, సుహృత్కోటి, స్నేహవర్గము. turning తిరగడము, భ్రమణము. rotation, series వరం వరం, క్రమము. a ~ of visits యింటింటికి దర్శనానకు పోవడము. to go the ~s నగరశోధన చేసుట, రోందువచ్చుట, గస్తుతిరుగుట. one ~ or turn, particularly in boxing ఒక ఆవర్తి. three ~s or times, thrice మూడావర్తులు, మూడుమార్లు. they fired three ~s మూడావర్తులు కాల్చినారు. dancing in a ~ మండలనర్తనము. there were twenty ~s in the ladder ఆనిచ్చెనకు యిరువై మెట్లువున్నవి. a ~ of beef తొడమాంసము.

Round, round, *adv.* చుట్టు, చుట్టూరు. he went ~ the hill ఆకొండను చుట్టుకొని పోయినాడు. he went all ~ the hill గిరిప్రదక్షిణము చేసినాడు. the wheel goes ~ ఆచక్రము తిరుగుతున్నది. the top turns ~ and ~ బొంగరము గిరగిర తిరుగుతున్నది. they got ~ him వాణ్ని చుట్టుకొన్నారు. to search ~ and ~ నఖముఖాలా వెతుకుట. his house is ~ the corner ఆవీధితిరిగే తలక్కడ వాడియిల్లువున్నది.

To Round, round, *v. a.* చుట్టుకొనుట.

Roundabout, round'a-bout, *adv.* తిరుగుళ్లుగా. he spoke in a very ~ manner కరిగ్గామాట్లాడకుండా తిరుగుళ్లుగా మాట్లాడినాడు.

Rounded, *adj.* గుండ్రని, బటువైన.

Roundelay, round'e-la, *n. s.* a kind of song ఒకవిధమైన పదము.

Roundhead, *n. s.* a word of scorn for a puritan ఒకమతమునకు దూషణగా చెప్పేపేరు.

Roundhouse, round'house, *n. s.* చావడి, చాణాచావడి.

Roundish, *adj.* కొంచెము గుండుగావుండే, వర్తులమైన.

Roundly, round'ly, *adv.* well, properly చక్కగా, బాగా.

Roundness, *n. s.* గుండ్రన, వర్తులత్వము.

To Rouse, roŭse, *v. a.* లేచుట, లేవుట, నిద్రలేవు టు. he ~d the bees తేనెయీగలను లేపినాడు. to ~ himself he walked about నిద్రనుపోగొట్ట డానకైయిటుఅటుతిరిగినాడు. the noise ~d the guard యీ శబ్దమువల్ల పారావాండ్లు లేచినారు.

Roused, *adj.* రేగిన, మేలుకొన్న. the country was immediately ~ in search of the thief ఆ తా లూకాలో అంతా ఆదొంగనువెతికేటట్టు యెచ్చరి క చేయబడ్డది.

Rout, roŭt, *n. s.* a crowd, or mob అల్లరిమూక, అల్లరిగుంపు. running away, flight పారిపోవడ ము. he put them to the ~ వాండ్లను వెళ్లగొట్టి నాడు. the route (course or way) దారి, మార్గ ము, ప్రయాణము. their ~ was to Guntoor గుం టూరుమీదుగాపోయినారు. a sort of entertainment ఒకవిధమైన విందు. Route. In old days people used to give suppers, or cards, or music, or dancing. When all four were united this was called a Route. We call it a ball. See Johnson's Rambler, No. 107.

To Rout, roŭt, *v. a.* or put to flight వెళ్లగొట్టుట, తరుముకొట్టుట, విరగ్గొట్టుట.

To Rout, roŭt, *v. n.* (as a pig or a rat) కోరాడు ట.

Route, roŭt *or* rûte, *n. s.* See Rout.

Routed, *adj.* విరగబడ్డ, తరుముకొట్టబడ్డ, పారిన.

Routine, *n. s.* order, series క్రమము, వరస.

To Rove, rōve, *v. n.* తిరుగుట, సంచరించుట, విహ రించుట.

Rover, rōv'ĕr, *n. s.* దేశముతిరిగేవాడు, దేశదిమ్మరి.

Roving, *n. s.* తిరగడము, వూరిమీదతిరగడము.

Row, rō, *n. s.* వరస, క్రమము, చాలు, చాల్పు. a ~ of pillars స్తంభాలవరస. a ~ of beads ఒకపేట, జపమాలిక, తావళము. a mean lane చిన్నమాలిన సందు, సన్నసందు.

Row, rō, *n. s.* a riot, uproar, or disturbance (Wilberforce and Canning use this) అల్లరి, కత్త ర, రచ్చ.

To Row, rō, *v. n.* and *v. a.* తెడ్లతోపడవనుతోసు టు. they ~ed to the ship తెడ్లతోపడవనుతోసు కొనివాడదగ్గిరికిపోయినారు. they ~ed the boat to the ship పడవను వాడదగ్గిరికితీసుకొనిపోయినారు. they ~ed me to the ship నన్నుపడవలో యెక్కించి వాడదగ్గిరికితీసుకొనిపోయినారు.

Rowan, *n. s.* a scotch word for a tree ఒకవిధమైన అడివిచెట్టు. (Southey, in "The Doctor.")

Rowball, *n. s.* a certain Indian fish మూగచేప, మే వచేప.

Rowels, *n. s.* the little wheels of spurs కళ్ళెపు ముండ్లయొక్క కొనచక్రములు, గుర్రమెక్కేవాడుమ డిమలకుకట్టుకొన్న ముండ్లయొక్క కొండ్లుగలచిన్నచ క్రములు.

Rower, rō'ĕr, *n. s.* పడవను తెడ్లతో తోసేవాడు.

Royal, rŏy'al, *adj.* belonging to a king or queen రాజసంబంధమైన, శ్రీ, శ్రీమత్. those of ~ blood రాజవంశస్థులు. the blood ~ రాజకులస్థు లు. he ate at the ~ table or king's board రాజ పంక్తిలో భోజనముచేసినాడు, రాజుతోకూడాభో జనముచేసినాడు. a ~ tiger పెద్దపులి. a ~ elephant పట్టపుయేనుగ. battle ~ ప్రచండమైనయు ద్ధము. there was a battle ~ among the women ఆడవాండ్లలో ఒక పెద్దకలహముజరిగినది. his ~ highness రాజకొమారుడు.

Royalist, rŏy'al-ist, *n. s.* adherent to a king రాజు పక్షముగావుండేవాడు, అనగా రాజ్యభ్రష్టుడైనరా జునుమళ్లీతీసుకవచ్చి పెట్టవలెననేవాడు. This was the phrase in the South American Revolution, in the French Revolution, in the English Revolution, &c.

Royally, rŏy'al-ly, *adv.* ఘనముగా, దివ్యముగా, రా జుకుతగినట్టుగా, రాజార్హముగా.

Royalty, rŏy'al-ty, *n. s.* రాజత్వము, ప్రభుత్వము.

Rozeille, See Roselle.

To Rub, rub, *v. a.* తోముట, రాచుట, రుద్దుట. to polish తోముట, మెరుగుచేయుట. she was rubbing his feet వాడికి కాళ్లుపిసుకుతూవుండినది. she was rubbing the child's head with oil ఆబిడ్డకు తలఅంటుతూవుండినది. he was rubbing down the horse గుర్రాన్నితోముతూవుండినాడు. he rubbed the oil into the leather ఆతోలుకునూనెవే సినాడు. he rubbed the paint off his face వాడి ముఖానికి పట్టించినవర్ణమును తుడిచివేసినాడు. he rubbed out what was written on the slate రా తిపలకమీదవ్రాసినదాన్ని తుడిచివేసినాడు. to ~

to pieces నలిచిపోడిచేసుట. I will — up your memory నీకుజ్ఞాపకముకచ్చేటట్టుచేస్తాను.

To Rub on, *v. n.* జరుగుట.

Rub, rub, *n. s.* the act of rubbing రాపిడి. difficulty చిక్కటము, తొందర, ఆటంకము. the —s of life లోకములోసంభవించే అశుహ్యములు, ఐహికములో వుండే చిక్కటములు.

Rub-a-dub-dub, an imitative ఢిళీఢిళీ.

Rubbed, *adj.* రాచిన, తోమిన, పిసికిన, మర్దించిన, బుద్దిన. — to pieces పొడిగానలిచిన. the word that was — out తుడిచివేసినమాట.

Rubber, rub′bĕr, *n. s.* he who rubs తుడిచేవాడు, తోమేవాడు. the thing with which one rubs తుడిచేగుడ్డమొదలైనది. Indian — రబ్బరు. (the English word) this is the juice of a tree: the Hindus imagine that it is ఒంటెవట్టులతోలు, చర్మము. a — at cards కాకితాలుఆడడములోవొకఆట.

Rubbing, *n. s.* రాపిడి, సంఘట్టన, ఒరియడము. smearing with sandal paste చందనలేపనము, గంధము పూయడము. — the limbs with fragrant paste నలుగుపెట్టడము.

Rubbish, rub′bish, *n. s.* mingled mass తుక్కాముక్కా, కనికిమాలినది. — in a well పూడిక. the — of a building పడిపోయినయింటియొక్క కనికిమాలిన సామాను. do you call this a diamond? it is mere — ఇదివజ్రమంటావా, యిదివట్టి కనికిమాలినది. all his excuses are mere — వాడుచెప్పినసాకులన్నీకనికిమాలినవి. in bird's music కనికిమాలిన కూతలు.

Rubicund, *adj.* Inclining to redness ఎర్రదాళువు గావుండే.

Rubric, rû′bric, *n. s.* Directions printed in books of law and in prayer books; so termed because they were originally distinguished by being written in red ink చట్టపుస్తకములోగాని ప్రార్థనపుస్తకములోగాని అంచులోమొర్రయింకితోవ్రాశివుండేవివి.

Ruby, rû′by, *n. s.* కెంపు, కురువిందము. the fine — పద్మరాగము. redness ఎరుపు.

Ruby, rû′by, *adj.* ఎర్రని. her — lip దానిమొర్రని పెదవి.

Ruck, *n. s.* (i. e. rick) a mass, throng నలగడము, my gown is all in a — నాచొక్కాయఅంతానలిగిపోయినది. Out of the — i. e. the mass or crowd of dancers వేశగాండ్లగుంపులో.

Rudder, rud′dĕr, *n. s.* చుక్కాని. the tail is the — of a fish చేపకుతోకేచుక్కాని.

Ruddiness, rud′di-ness, *n. s.* ఎరుపు, కావిచాయ.

Ruddle, *n. s.* ఎర్రమన్ను.

Ruddy, rud′dy, *adj.* ఎర్రని. — gold కుందనము, — bronze colour నీలలోహితవర్ణము, మధువర్ణము.

Rude, rûde, *adj.* మోటైన, మూర్ఖమైన, మడ్డిమైన, మొరటైన. — behaviour మోటునడక, అమర్యాదైనపని. he is in — health రాయివలెవున్నాడు, మొద్దువలెవున్నాడు.

Rudely, rûde′ly, *adv.* మోటుతనముగా, మడ్డితనముగా, అమర్యాదగా.

Rudeness, rûde′ness, *n. s.* మోటుతనము, మొరటుతనము, అమర్యాద, మూఢత్వము.

Rudimental, rŭ′di-men′tal, *adj.* మూలాధారమైన, ప్రాథమికమైన. — instruction బాలశిక్ష.

Rudiments, *n. s.* The first principles; the first elements of a science మూలాధారములు, మూలసూత్రములు. In schools they teach the — of learning పల్లెకూటములోమొదట చదువుకుమూలాధారములనునేర్పుతారు. the — of grammar వ్యాకరణసూత్రములు.

To Rue, rûe, *v. a.* చింతపడుట, దుఃఖపడుట, తలచుకొనియేడ్చుట. I — the day that ever I told him this ఆదొర్భాగ్యనాడువానితో దీన్నిమొందుకుచెప్పితినో. you shall — this యిందునగురించినీవు యేడవబోతావుచూడు. they will — his return వాడుమళ్లీవస్తేఅప్పుడుయేడవపోతారు. you will — your neglect నీఅజాగ్రతనుగురించిరేపుయేడవబోతావుసుమీ.

Rue, rûe, *n. s.* సదాపచెట్టు.

Rueful, rûe′fŭl, *adj.* చింతాక్రాంతుడైన, విచారపడే, దుఃఖపడే. — tidings దుఃఖసమాచారము.

Ruefully, *adv.* వ్యసనముగా, విచారముగా, వ్యాకులముగా.

Ruff, ruff, *n. s.* A puckered linen ornament, formerly worn about the neck మెడకుంచె, అనగా కుచ్చెపెట్టికుట్టినమెడగుడ్డ.

Ruffian, ruff'yan, *n. s.* పాతకుడు,చండాలుడు,గొంతుకోసేవాడు, ఘాతకుడు.

Ruffian, ruff'yan, *adj.* దుష్ట, పాపిష్ఠి,చండాల. ~ behaviour పాపిష్ఠినడక.

Ruffianism, *n. s.* పాపిష్ఠితనము, దుష్టతనము, దౌర్జన్యము.

Ruffianly, *adj.* vile, rude దుష్ట, పాపిష్ఠి,చండాల.

To Ruffle, ruffle, *v. a.* అల్లరిచేసుట,కలతపెట్టుట, చీకాకుపరచుట. the wind that ~s the water అలలనుకలగచేసేగాలి, నీళ్లనుకలిపేగాలి. I am loath to ~ the skin of old sores (Pinkert VIII. 410.) మానిపోయినపుండునుమళ్లీయెందుకురెళ్లగించేది, యెన్నడోపోయినయేడ్పును మళ్లీయెత్తేదియెందుకు. this ~d her temper యిందువల్ల అదిరేగినది.

Ruffle, ruffle, *n. s.* Plaited linen used as an ornament కుచ్చెపట్టినబట్ట. disturbance; tumult కలత. A kind of flourish upon a drum గుడుగుడుమని వొకవిధముగాతంబురవాయించడము. there is a ~ upon the water నీళ్లుపుల్లోలకల్లోలముగావున్నది.

Ruffled, *adj.* కలతబడ్డ, చీకాకుబడ్డ, వితాకుబడ్డ.

Rug, rug, *n. s.* కంబళి,గొంగడి. an ornamental ~ రత్నకంబళి.

Rugged, rug'ged, *adj.* మిట్టాపల్లముగావుండే,మోటైన, గడుసైన. a ~ road మిట్టాపల్లముగావుండేబాట. this is a ~ task యిది వొకచిక్కటమైనపని.

Ruggedly, rug'ged-ly, *adv.* మోటుగా,కఠినముగా, మిట్టాపల్లముగా.

Ruggedness, rug'ged-ness, *n. s.* కఠినము, మోటుతనము, మిట్టాపల్లము.

Ruin, rû'in, *n. s.* పాడు, నాశనము, చెరుపు. this brought him to ~ యిందువల్లచెడ్డాడు, యిందువల్లవాడికిచెరుపువచ్చినది. the house is a complete ~ ఆయిల్లుశుద్ధపాడుఅయివున్నది,గోడలవాడఅయివున్నది. this prevented his ~ యిందువల్లవాడుచెడకతప్పినాడు.

To Ruin, rû'in, *v. a.* చెరుపుట, నాశనముచేసుట, పాడుచేసుట. this ~ed his health యిందువల్లవాడివొళ్లుచెడిపోయినది. he ~ed her దాన్నిచెరిపినాడు.

Ruination, *n. s.* పాడు, నాశనము, ధ్వంసము,నిపాతము, చెరుపు.

Ruined, *adj.* పాడుగావుండే, శిథిలమైన, చెడిపోయిన. he is in ~ health వాడివొళ్లుచెడివున్నది. a ~ man చెడిపోయినవాడు, ఐశ్వర్యమును పోగొట్టుకొన్నవాడు.

Ruinous, rû'in-us, *adj.* పాడుపడ్డ, చెడ్డ, చెడిన.

Ruinously, rû'in-us-ly, *adv.* పాడుగా, నాశనముగా.

Rule, rûle, *n. s.* సూత్రము, నిబంధన, అధికారము, దొరతనము. under the Musulman ~ తురకప్రభుత్వములో. the ~ of three త్రయరాశికము. a carpenter's ~ గజకోల, కొలిచేకొయ్య.

To Rule, rûle, *v. a.* to govern ఏలుట,పాలించుట. when mirth ~d the hour ఉత్సాహపరులైవున్నప్పుడు. he ~d the country ten years పదియేండ్లురాజ్యభారముచేసినాడు. he ~d the paper ఆకాకితముమీదకర్రనుపెట్టిగీతలువేసినాడు.

Ruler, rûl'ĕr, *n. s.* or governor ఏలేవాడు, పాలించేవాడు, అధికారి, దొర, ప్రభువు. the ~ of all సర్వేశ్వరుడు. the instrument by which lines are drawn గీతలువేసేకర్ర, రూలుకర్ర.

Ruling, *part.* ఏలే,ప్రభుత్వముచేసే. the ~ prince యిప్పుడుయేలేరాజు. the ~ passion తలయెత్తివుండేగుణము, ముఖ్యమైనగుణము. his ~ passion is avarice వాడిలోముఖ్యముగావుండేదిఅత్యాశ. the ~ passion of the Musulmans is pride తురకలలో ముఖ్యముగావుండేదిగర్వము, తురకలకుగర్వమేప్రధానము. his ~ passion is for dogs and horses వాడికి ముఖ్యముగావుండే బులుపుకుక్కలమీద, గుర్రాలమీద. their ~ passion is lust వాండ్లుమోహపాశబద్ధులైవున్నారు. he felt the ~ passion strong in death వాడుచచ్చేవరకుఆదేపట్టుగావుండినాడు.

Rum, rum, *n. s.* బెల్లపుసారాయి.

Rum, rum, *adj.* queer, odd, strange వింతైన, వికారమైన, చోద్యమైన.

To Rumble, rum'ble, *v. n.* ఉరుముట, గర్జించుట. a rumbling sound గుడుగుడుమనేధ్వని,గడగడమనేధ్వని.

Rumble, rum'ble, *n. s.* the seat behind a carriage బండివెనకతట్టుకూర్చుండేచోటు.

Ruminant, rû'mi-nant, *adj.* chewing the cud నెమరువేసే. the cow is a ~ animal ఆవులునెమరువేసేజంతువులు.

To Ruminate, rû'mi-nāte, *v. n.* or chew the cud నెమరువేయుట. to muse or think యోచనచేయుట, తలపోసుట.

Rumination, *n. s.* chewing the cud నెమరువేయడము. meditation ధ్యానము, యోచన.

To Rummage, rum'măge, *v. a.* లొడపెట్టుట, గందరగోళముచేసుట. he ~d all the boxes for this ring యీవుంగరముకోసరమైఆపెట్టెలనంతా లొడపెట్టినాడు. the thieves ~d the house దొంగలుఆయింటినిగుల్లచేసినారు.

Rummer, rum'mĕr, *n. s.* a large glass పెద్దగిన్నె.

Rumour, rû'mur, *n. s.* ప్రవాదము, వదంతి, వర్తమానము.

Rumoured, *adj.* వదంతిగావుండే. It is ~ that he is coming వాడువస్తాడనివదంతిగావున్నది.

Rump, rump, *n. s.* The end of the back bone నితంబము, పిరుదులు. the ~ of a bird పక్షియొక్క పిర్రమొకుక.

To Rumple, rum'ple, *v. a.* నలుచుట. she ~d the cloth ఆగుడ్డనునలిపివేసినది. he ~d the paper ఆకాకితాన్నినలిపివేసినాడు.

Rumpled, *adj.* నలిగిన,ముడతలుపడ్డ. ~ paper నలిగిపోయినకాకితము.

Rumpus, *n. s.* uproar గత్తర, గల్లత్తు, రచ్చ, అల్లరి.

To Run, run, *v. n.* పరిగెత్తుట. the lines ~ smoothly ఈపద్యములలితముగావున్నది, సరళముగాపారుతున్నది. when the silver ran వెండికరిగేటప్పటికి. this paper ~s యీకాకితమువూరుతున్నది. they say madness ~s in that family ఆవంశములోఅందరికీగొంచెమువెర్రికద్దనిఅంటారు. the river ~s slowly యేట్లోనీళ్లుతిన్నగాపారుతున్నది. the river ~s westwards యేరుపశ్చిమవాహినిగావున్నది. we were running south మావాడదక్షిణముగాపోతూవుండినది. this road ~s northwards యీబాటవుత్తరముగాపోతున్నది. the story ~s that he conquered them వాండ్లనుజయించినాడట, వాండ్లనుజయించినాడనిమాటకద్దు. I know the story that ~s in your head నీకుఅప్పుడప్పుడుతోచేమాటనాకుతెలుసును. they ran after the thieves దొంగలనువెంబడించిపరిగెత్తినారు. the ship ran aground ఆవాడదరితట్టినది. the bull ran at him ఆయెద్దువాణ్ని పొడవబోయినది. he ran away వాడుపారిపోయినాడు. they have ~ away with the story that the man is still alive వాడుయింకాబ్రతికివున్నాడనే పిచ్చికథనునమ్ముకొనివున్నారు. his blood ran cold at hearing this దీన్నివినివానిగుండెదెరులుల్లమన్నది. the sweat ~ down his face వాడిముఖములోచెమటవడిసినది, చెమటనీళ్లుకారినది. he ran from one subject to another వొకటిగాంగతినివిడిచిమరివొకటిచెప్పినాడు. the sea ~s high to-day నీముద్రములోనేడుఅలలుఅధికము. words ran very high between them వారిద్దరికిమాటలునిండాపొడిగినవి. he ran in debt అప్పులవాడైనాడు. they ran off వాండ్లుపారిపోయిరి. he ran off with it దాన్నిలంకించుకొనిపారిపోయినాడు. the work ~s on still ఆపనియింకాజరుగుతున్నది, నడుస్తున్నది. the ship ran on a rock ఆవాడకొండకుతగిలినది. as time ~s on కాలక్రమేణ, దినాలపేరట. the water ran out నీళ్లుపడిపోయినది, నీళ్లుతీసిపోయినది. the money ran out very fast రూకలుత్వరలోవ్రయమైపోయినవి. he ran over the paper ఆకాకితమునుపారచూచినాడు. the water ran over the field ఆపొలమునీళ్లలోమునిగినది. the vine ran over the wall ఆతీగెలుగోడమీదఅల్లినవి. the water ran over the banks నీళ్లుకట్టపొలిబోయినది. he ran over the different heads of the indictment ఆఫిర్యాదునుసంగ్రహముగాచెప్పినాడు, టూకిగాచెప్పినాడు. the sand ~s slowly through the hour glass యిసుకగడియారములోయిసుకతిన్నగాజారుతున్నది. he ran through his whole property within one year వొకసంవత్సరములోఆస్తినంతాపాడుచేసినాడు. he ran through many dangers వాడికిఅనేకగండములుగడిచినవి. these indigo ran to seed యీనీలిచెట్లుయెన్నువిడిచినది,అనగాయికనుకునికిరాదనిభావము. the plantain trees ~ up fast అరటిచెట్లువడిగాపెరుగుతవి,శీఘ్రముగాపెరుగుతవి. the monkey ran up the rope ఆకోతితాడుపట్టుకొనియెక్కినది,పాకినది. her mind was running upon her child దానిమనసంతాబిడ్డమీదవుండినది.

To Run, run, *v. a.* దూర్చుట, పొడుచుట,గుచ్చుట. he ~ his head against mine వాడితలనునాతలమీదతాకించినాడు. he ran his horse against mine వాడిగుర్రమునాగుర్రముమీదవచ్చిపడ్డది. (in

racing) వాడిగుఱ్ఱమును నాగుఱ్ఱముతోకూడాపందెమునకువిడిచినాడు. the bull ran his head at me and wounded me ఆయెద్దునన్నుపొడిచిగాయము చేసినది. they ran him down or reviled him వాణ్ణిదూషించినారు. he ran the gauntlet సాహసముచేసినాడు. he ran a pin into his hand వాడిచేతిలోసూదిగుచ్చుకొన్నది, సూదితోపొడుచుకొన్నాడు. he ran the lead into balls ఆసీసమును గుండ్లుగాపోసినాడు. he ran a splinter into his hand వాడిచేతిలోపేడుగుచ్చుకొన్నది. he ran a muck వెఱ్ఱిసాహసముచేసి కత్తియెత్తుకొని ప్రాణమునకు తెగించిబైలుదేరినాడు,యీలాగంటివాడుఅడ్డమువచ్చినవాండ్లనుచంపితుదకు తానున్ను చంపబడుతాడు. In doing this he ran a risk of killing the child దీన్నిచేయడములోఆబిడ్డనుచంపకతప్పినాడు. he ran the sword through her heart ఆకత్తిని దానిరొమ్ములోదూయపొడిచినాడు. he ran the rope through the ring ఆవలయములో తాటినిదూర్చినాడు. she ran her fingers through her hair and knotted it తలగీరికొప్పువేసుకొన్నది. he ran up a long account there వాడిమీదనిండాలెక్క మోపినది. he ran up a long account against me నామీదనిండాలెక్క మోపినాడు. he ran the house up in six months ఆరునెలలలో యింటినిత్వరగాకట్టితీర్చినాడు. to ~ goods or smuggle సుంకముచెల్లించకుండాసరుకునుదొంగతనముగాతీసుకొనిపోవుట.

A Run, run, *n. s.* పరుగు, పరిగెత్తడము. this is above the common ~ ఇదిసామాన్యముకాదు. he took a ~ పరుగెత్తినాడు. in the common ~ of affairs వ్యవహారధోరణిగా. in the long ~ తుదకు, మెట్టుకు. If he goes on in this way, in the long ~ he must be ruined వాడుయిట్లాప్రవర్తిస్తేతుదకుచెడుతాడు. they gave him the ~ of the house ఆయింట్లోవాడిమనసువచ్చినట్టునడవనిచ్చినారు. ducks, pigeons and pigs had the ~ of the house ఆయింటిలో బాతులుపావురాళ్లు పందులుయథేచ్ఛగాతిరుగుతూవుండినవి. It came down by the ~ లటక్కునవ్రాలిపడ్డది.

A Runagate, run'a-gâte, *n. s.* తుచ్ఛుడు, పనికిమాలినవాడు, పతితుడు.

A Runaway, run'a-wâ, *n. s.* పారిపొయ్యేవాడు, పారిపొయ్యేటిది.

Runlet, run'let, *n. s.* a small barrel చిన్నపీపాయి.

Runnel, run'nel, *n. s.* a small stream చిన్నకాలువ.

Runner, *n. s.* He who runs పరుగెత్తేవాడు. a police ~ పోలీసుబంట్రోతు. of a creeper తీగె. vulgarly, one who carries the mail bag టప్పాలురన్నరు.

Runnet, run'net, *n. s.* See Rennet.

Running, *n. s.* కారడము, పరిగెత్తడము. this stopped the ~ of the blood యిందువల్లనెత్తురుకారడమునిలిచినది. or pus చీము.

Running, *adj.* పారే, పరిగెత్తే. ~ water పారేనీరు. the ~ title of a book గ్రంథముయొక్క పత్రికలలో ప్రతిపారటమీదవుండే పుటాక్షరము. ~ hand గొలుసుఅక్షరములు.

Running, *adv.* consecutively ఒకటికితర్వాతఒకటిగా. he wrote five letters ~ ఒకటివెనకఒకటిగాఅయిదుజాబులువ్రాశినాడు.

Runt, runt, *n. s.* a small cow పొట్టఆవు.

Rupee, rŭ-pēe', *n. s.* రూపాయి. a ~ with milled edges బండిరూపాయి. a gold ~ మొహరి.

Rupture, rup'tûre, *n. s.* breaking విరగడము,పగలడము. after the ~ of the bone ఎముకవిరిగినతర్వాత. a breach of the peace కలత. Hernia బుడ్డ,బృహద్బీజము. he has a ~ వాడికిబుడ్డదిగినది.

To Rupture, rup'tûre, *v. a.* విరుచుట, పగలగొట్టుట,చించుట. this ~d the skin యిందువల్లతోలుచినిగినది.

Ruptured, *adj.* పగిలిన, విరిగిన, చినిగిన, బుడ్డదిగిన.

Rural, rû'ral, *adj.* పల్లెటూరి, నాటుపురపు, గ్రామ్యమైన,సుందరమైన,సుఖమైన. a ~ excursion వనవిహారము,నాటుపురానికిపోవడము. ~ sports వనవిహారము. the ~ deities క్షుద్రదేవతలు. ~ produce నాటుపురములోవుత్పత్తి అయ్యేసరుకు. the ~ police నాటుపురపుపోలీసు. a ~ scene అడవిపట్టు. a ~ bard నాటుపురపుకవి. a ~ beauty అందముగావుండేపల్లెటూరిది.

To Ruralize, *v. n.* to take an excursion విహరించుట, వనవిహారముచేసుట, ఇదినిబద్ధము.

Rurally, *adv.* సుందరముగా, సుఖముగా, గ్రామ్యముగా.

Ruse, *n. s.* (Ruse de guerre, French) a trick యుక్తి, కుయుక్తి, తంత్రము, కుతంత్రము, కృత్రిమము.

Rush, rush, *n. s.* violent course చొరబడడము, పారడము. the ~ of the river యేరుపారేవేగము. In the ~ I was knocked down వాండ్లువరుగెత్తేవడిలో నన్నుకడతోసిరి. a plant జమ్ము, రెల్లు, తుంగ. a ~ bottomed chair తుంగతో అల్లినకురిచి. I don't care a ~ for him వాడు నాకు తృణప్రాయుడు. a ~ light వొకవిధమైనమయినవువత్తి, నడమనూలుకుబదులు రెల్లువుడకనుపెట్టుతారు. she was trembling like a ~ భయపడి రావిఆకురీతిగా గడగడవణుకుతూవుండినది.

To Rush, rush, *v. n.* to pass quickly చొరబడుట, చొచ్చుట, దూరుట. he ~ed at me నామీందికివచ్చినాడు. he ~ed into the house యింట్లోకిచొరబడ్డాడు. he ~ed upon the enemy శత్రువులమీదపోయిపడ్డాడు. are you rushing upon destruction? నీకువినాశకాలమువచ్చినదా.

Rusk, rusk, *n. s.* ఒకవిధమైనరొట్టె.

Russet, rus'set, *n. s.* a reddish brown colour కావిచుంచువన్నె, కాషాయవన్నె, యెండినఆకువన్నె.

Russia, *n. s.* ఒకదేశనామము. ~ leather వాసనగలవొకవిధమైనపదునుచేసినతోలు.

Rust, rust, *n. s.* తుప్పు, చిలుము.

To Rust, rust, *v. n.* తుప్పుపట్టుట. the knife ~ed ఆకత్తికితుప్పుపట్టినది. his mind ~ed వాడిమనసుచెడిపోయినది.

To Rusticate, rus'ti-cāte, *v. n.* నాటుపురములో వాసముచేసుట.

Rustication, *n. s.* నాటుపురవాసము. as a punishment పాఠశాలలోనుంచితోలివేసి నాటుపురానికిపంపడము.

Rusticity, rus-tic'i-ty, *n. s.* గ్రామ్యము, మోటుతనము, మడ్డితనము.

Rustick, *adj.* rude, appertaining to the country మోటైన, పల్లెటూరి, నాటుపురపు, గ్రామ్యమైన. a ~ beauty అందముగావుండే నాటుపురపుది. ~ language గ్రామ్యము, మోటుమాటలు.

Rustick, *n. s.* పల్లెటూరివాడు.

To Rustle, rusle, *v. n.* చటచటమనుట. I heard the leaves ~ ఆకులుచటచటమనగావిన్నాను. I heard the flames ~ అగ్నిచటత్కారము విన్నాను, చటచటమని నిశ్వమండేదివిన్నాను. I heard the wings ~ రెక్కలుచటచటమనికొట్టుకోగావిన్నాను.

A Rustle, rusle, *n. s.* a sound of leaves, &c. మర్మరధ్వని, చటచటమనేధ్వని.

Rusty, rust'y, *adj.* తుప్పుపట్టిన. a ~ shawl చాయపోయినశాలువ. a ~ hat నల్లరంగుపోయినటోపి. a ~ wall పాతగిలివర్ణముపోయినగోడ. a ~ house పాతయిల్లు. a ~ scholar ఛాందసుడు, అధికముగాచదివిలోకాచారమెరగనివాడు.

Rut, rut, *n. s.* the track of a wheel బండిచక్రము పూడినందువల్ల పడేపల్లము, తేరుపోయినదోవన పడేపల్లము. the season of desire in some animals చూలుఅయ్యేకాలము. an elephant in ~ మదముపట్టినయేనుగ. a stag in ~ మైథునేచ్ఛగలజింక. the rutting season యిత్రి, యేనుగమొదలైనకొన్ని మృగములుచూలుఅయ్యేకాలము.

Ruth, rûth, *n. s.* pity, compassion దయ, కరుణ.

Ruth, rûth, *n. s.* the car, on which a god rides రథము, తేరు.

Ruthful, rûth'fŭl, *adj.* sorrowful వ్యసనకరమైన, వ్యాకులకరమైన.

Ruthless, rûth'less, *adj.* unmerciful నిర్దయాత్ముకుడైన, క్రూరుడైన.

Ruttish, rut'tish, *adj.* lewd ఎదగావుండే, యిదిపశువులనుగురించినమాట.

Rye, rȳe, *n. s.* ఒకవిధమైనకాయధాన్యము.

Ryegrass, rȳe'grăss, *n. s.* ఒకవిధమైనగడ్డి.

Ryot, Rayat, *n. s.* (a farmer) కాపు, కాపువాడు, శేద్యగాడు.

S. or South దక్షిణము S. E. or South East ఆగ్నేయమూల. S. W. or South West నైరృతిమూల.

Sabaoth, sa-bā'oth *or* sab'ā-oth, *n. s. plu.* సైన్యములు.

Sabbath, sab'bath, *n. s.* ఆదివారము. ~ as meaning Saturday శనివారము. A † says విశ్రామవారం. ~ as meaning Sunday ఆదివారము. John IX. 16.

Sabbath-breaker, *n. s.* ఆదివారముఅక్కరలేదనికొట్టివేశేవాడు.

Sabbath-keeping, *n. s.* ఆదివారమునుఆచరించడము.

Sabbatical, sab-bat'i-cal, *adj.* ఆదివారసంబంధమైన.

Sable, sāble, *n. s.* నల్లనక్క యొక్క బొచ్చుగలచర్మము.

Sable, sāble, *adj.* As meaning black నల్లని.

Sable-fish, *n. s.* ఉల్లాకుచేప, ఉల్లంకి.

Sabre, sā'bĕr, *n. s.* ఒకవిధమైనకత్తి, కట్టాకత్తి, ఖడ్గము.

To Sabre, sā'bĕr, *v. a.* కత్తితో నరుకుట.

Saccharine, sac'ca-rīne, *adj.* తీపైన, శర్కరవంటి.

Sacerdotal, sac-er-dō'tal, *adj.* regarding priests పాదిరిసంబంధమైన. the ~ character గురుత్వము, ఆచార్యత్వము. the ~ thread, or Bramiनical thread జంధ్యము.

Sack, sack, *n. s.* a bag సంచి, గోనెసంచి. storm of a town, plunder ఊరును కొల్లపెట్టడము. a kind of wine ఒకవిధమైనమద్యము. a robe పూర్వకాలమందు స్త్రీలువేసుకొన్న ఒకవిధమైనవుడుపు.

To Sack, sack, *v. a.* to pillage కొల్లపెట్టుట.

Sackbut, sack'but, *n. s.* భేరి D† A†. స్వరమండలము F† వీణె H† K†.

Sackcloth, sack'cloth, *n. s.* గోనె, గోనెపట్ట, కిత్తాను. worn by hermits నారచీర.

Sacking, *n. s.* plunder కొల్ల, దోపిడి. or canvass కిత్తాను, గోనె.

Sackposset, sack-pos'set, *n. s.* ఒకవిధమైన పానకము.

Sacrament, sac'ra-ment, *n. s.* a certain religious rite సంస్కారము, శపథము, దివ్యము, క్రీస్తునిర్దిష్ట ధర్మసంబంధ భోజనము DZ. జ్ఞానస్నానము. (Knight.) ~ of the Lord's Supper సత్కర్మము. In the Bengali prayer book the ~ of the Lord's Supper is entitled ప్రాభవిక భోజనము, అథవా పుణ్యమహాభాగవిధానానుక్రమము. the seven ~s of Popery పోపుసంబంధమైనసంస్కారసప్తకము. the five ~s among the Vaishnavas are called పంచసంస్కారము.

Sacramental, sac-ra-men'tal, *adj.* సంస్కారసంబంధమైన, యజ్ఞసంబంధమైన. ~ bread యాజ్ఞికాన్నము. (Wilkins.)

Sacred, sā'cred, *adj.* దైవసంబంధమైన, పవిత్రమైన, పుణ్యమైన, పావనమైన. they hold it ~ అది వారికినిండాపూజ్యమైనది. a ~ place పుణ్యక్షేత్రము. the ~ writings of the Hindus వేదములు, పురాణములు. the ~ volume or the ~ writings అనగా బైబిలు. the ~ book of the Musulmans ఖురాను. the ~ profession వైదికవృత్తి. the ~ fire among the Hindus వైదికాగ్ని. a ~ promise దేవునిమీదపెట్టుపెట్టుకొనిచెప్పినమాట. It was a ~ rule with him to revile none of their customs వారిఆచారములనుదూషించకుండావుండవలసినదినైమిత్తికవిధియని వాడుపెట్టుకొన్నాడు. His ~ Majesty King George మహారాజరాజశ్రీ. this room is ~ to study యీగదిచదవడానికనినియమించబడియున్నది. this ground is ~ to Rama యిదిరామార్పితమైనభూమి. Wesley. IX. 175.

Sacredness, sā'cred-ness, *n. s.* పవిత్రత, పరిశుద్ధత. from the ~ of this oath యిదిమహాత్తైనప్రమాణముగనక.

To Sacrifice, sac'ri-fīze, *v. a.* బలియిచ్చుట, బలిపెట్టుట. to ~ to a rustick deity గావుయిచ్చుట. they ~d him వాణ్నిగొడ్డువలెచంపినారు. he ~d his life for his friends వాడిప్రాణమును స్నేహితులకొరకు వ్యయించినాడు. why should you ~ your time to this? నీకాలమునంతాదీంట్లోనేయెందుకు వృథాగాపోగొట్టుతావు.

Sacrifice, sac'ri-fīze, *n. s.* యజ్ఞము, క్రతువు, బలి. bloody ~ తామసపూజ. unbloody ~ సాత్విక పూజ. we should preserve peace at any ~ యేదిపోయినాపోని, నెమ్మదినిపోనియ్యరాదు. he made a ~ of the house ఆయింటినిపోయినమట్టుకుపోనిమ్మనుమనివిడిచిపెట్టినాడు. it fell a ~ అదిపాడైపోయినది. she fell a ~ to his lust వాడివలలో పడిచెడిపోయినది. the estate fell a ~ to his avarice వాడి అత్యాశవల్లఆయాస్తి మునిగిపోయినది.

Sacrificed, *adj.* బలిపెట్టిన, బలియిచ్చిన, యజ్ఞముచేయబడ్డ, చెడిపోయిన. the goats that were ~ to the god దేవుడికిగావుయివ్వబడ్డమేకలు. the property was completely ~ ఆసొమ్ము శుద్ధముగా పాడైపోయినది.

Sacrificial, sac-ri-fish'al, *adj.* యజ్ఞసంబంధమైన.

Sacrilege, sac'ri-lĕge, *n. s.* దైవస్వాపహారము, దైవద్రోహము, దత్తాపహారము. In Romans. II. 22. మందిరద్రవ్యహరణము A†.

Sacrilegious, sac-ri-lē'gus, *adj.* దైవస్వాపహారసంబంధమైన, దైవద్రోహమైన.

Sacrilegiously, sac-ri-lē'gus-ly, *adv.* దేవద్రోహముగా.

Sacristan, *n. s.* గుడిలోవుండేపరిచారకుడు.

Sacristy, sac'ris-ty, *n. s.* గుడిలోపాత్రసామగ్రిపెట్టేకొట్టు.

Sad, sad, *adj.* sorrowful వ్యసనమైన, దుఃఖమైన, చెడ్డ, పాపిష్టి. their hearts were ~ వాండ్లమనసు నిండావ్యాకులముగావుండినది. he looked ~ వాడిముఖమువ్యాకులముగావుండినది. ~ news చెడ్డసమాచారము. this is a ~ business యిదిపాడుపని, చెడ్డపని. the house was in ~ condition ఆయిల్లు నిండా తారుమారుగా వుండినది. ~ work పాడుపని, దిక్కుమాలినపని. this is ~ stuff యిది పిచ్చిపనికిమాలినసొమ్ము. you are a ~ fellow నీవు చెడ్డవాడవు. a ~ whore చెడ్డలంజ. he was in ~ plight దుర్దశనుపొందివుండినాడు.

To Sadden, sad'dn, *v. a.* to grieve దుఃఖపెట్టుట, వ్యాకులపెట్టుట, క్లేశమునుపొందించుట.

Saddle, sad'dle, *n. s.* కళ్లము, జీని. or loins, as, a ~ of mutton గొర్రెయొక్క పిర్ర. a pack ~ గోణి. a side ~ దొరసానులుయెక్కేగుర్రముమీదవేసేజీని. ~ bags కళ్లానికిరెండుపక్కలావుండేసంచులు.

To Saddle, sad'dle, *v. a.* కళ్లముకట్టుట, గుర్రానికి జీనివేసుట. he ~d the horse గుర్రానికిజీనికట్టినాడు. they ~d him with the expenses యీలెక్కనువాడిమీదమోపినారు. he has ~d himself with his brother's family అన్నసంసారాన్నిమెళ్లకట్టుకొన్నాడు.

Saddle-cloth, *n. s.* జీనికిందవేశేచౌకతుండు.

Saddled, *adj.* కళ్లముకట్టిన, జీనివేశిన.

Saddle-tree, *n. s.* కళ్లములోపెట్టికుట్టేకొయ్య.

Saddler, sad'ler, *n. s.* జీనులుకుట్టించిఅమ్మేవాడు.

Sadducee, *n. s.* ఇదిఒకమతముపేరు.

Sadly, sad'ly, *adv.* దుఃఖముగా, వ్యసనముగా, చెరుపుగా. he was ~ hurt వాడికిచెడ్డగాయముతగిలినది. the child has been ~ neglected ఆబిడ్డనునిండాఅశ్రద్ధచేసినారు.

Sadness, sad'ness, *n. s.* దుఃఖము, వ్యాకులము, ఖేదము. from the ~ of his face వాడిముఖమువ్యాకులముగావుండేటందువల్ల. in sober ~ I believe this యిదియొకతాళిమాటకాదు, యథార్థము.

Safe, sāfe, *adj.* భద్రముగావుండే, సురక్షితముగావుండే. the child is ~ ఆబిడ్డకేమిఅపాయములేదు, తొందరలేదు. the money is ~ ఆరూకలకు భయములేదు. the ladder is not ~ యీనిచ్చెన అపాయమైనదిగావున్నది. this plan is a ~ one యిదిమంచిమార్గమే, యిందుకుచింతలేదు. this is not a ~ medicine యిదిఅపాయమైనమందు. he put the money in a ~ place ఆరూకలనుభద్రమైనస్థలములోపెట్టినాడు. a woman's ~ delivery సుఖప్రసవము. the child arrived ~ ఆబిడ్డసుఖముగావచ్చిచేరినది. that idiot is not ~ ఆపిచ్చివాణ్నినమ్మరాదు. he is quite ~, you may tell him వాడికిచింతలేదనివాడితోచెప్పు. that horse is not ~ don't go near him అదినమ్మరానిగుర్రము, దానిదగ్గరికిపోక. we have got the prisoner ~ ఆఖైదీనిగురించిచింతలేదు.

Safe, sāfe, *n. s.* a buttery; a pantry. A moveable larder భక్ష్యభోజ్యములనువుంచేకొట్టు, యెక్కడికంటేఅక్కడికితీసుకొనిపోకూడినభక్ష్యభోజ్యములుపెట్టేబోను. a ~ for money క్షేమము, బొక్కసము.

Safeconduct, sāfe-con'duct, *n. s.* రహదారి, అభయపత్రిక.

Safeguard, sāfe'gârd, *n. s.* అంపుదోడు, కావలి.

Safely, sāfe'ly, *adv.* భద్రముగా, సురక్షితముగా, సుఖముగా. you may ~ say that he is an excellent doctor వాడుఘనమైనవైద్యుడనినీవుచెప్పితేచింతలేదు, నీవుసుఖముగాచెప్పవచ్చును.

Safety, sāfe'ty, *n. s.* క్షేమము, నిర్భయము, నిరుపద్రవము. they lived in ~ వాండ్లుక్షేమముగావుండినారు, వాండ్లునిరుపద్రవముగావుండినారు, నిర్భయముగావుండినారు. a place of ~ భద్రమైనస్థలము.

Safflower, *n. s.* కుసుంబాపువ్వు.

Saffron, saf'furn, *n. s.* కుంకుమపువ్వు. the ~ of the Indies, or Indian ~ పసుపు, హరిద్ర. ~ coloured అరుణమైన, ఎర్రని. the ~ vested god పీతాంబరుడు.

Sagacious, sa-gā'shus, *adj.* సూక్ష్మబుద్ధిగల, చురుకుబుద్ధిగల, చతురమైన, వివేకముగల.

Sagacity, sa-gac'i-ty, *n. s.* సూక్ష్మబుద్ధి, చురుకుబుద్ధి, చతురత, వివేకము.

Sage, sâge, *adj.* wise వివేకశాలియైన, బుద్ధిమంతుడైన. — advice మంచిబుద్ధి.

Sage, sâge, *n. s.* a wise man పండితుడు, మహాతెలిశినవాడు, ముని. a certain plant ఒకవిధమైనచెట్టు.

Sagely, sâge'ly, *adv.* wisely తెలివిగలవాడై, వివేకిగా.

Sagittal, *n. s.* suture బ్రహ్మనాడి, బ్రహ్మరంధ్రము.

Sagittarius, *n. s.* ధనుర్రాశి.

Sago, sâ'gô, *n. s.* (A Malay word) సగ్గుబియ్యము.

Said, sed, *p*|| చెప్పిన, చెప్పబడ్డ. the papers — to be written by him అతనువ్రాశినాడన్నకాకితాలు. It is — he arrived yesterday నిన్నవచ్చి చేరినాడట. in the — house పైనచెప్పినయింట్లో.

Sail, sâl, *n. s.* వాడచాప. the main — వాడచాపలలోపెద్దది, మొదటిచాప. the top — దానిమీదిగావుండేరెండోచాప. a —, that is a ship వాడ. we met ten — పదివాడలుయెదురుపడ్డవి. In this sense the plural is not —s but —; when a ship is under — వాడపోతూవుండగా. the vessel set — or made — ఆవాడదలిబోయినది. to strike — చాపలనుదించుట. we took a — నీళ్లమీదకొంతదూరముపోయినాము. we took ten — of the enemy పదిశత్రువాడలనుపట్టుకొన్నాము.

To Sail, sâl, *v. n.* నడుచుట, వెళ్లుట, ఇదివాడనుగురించినమాట. the ship —s well ఆవాడవేగముగాపోతూవున్నది. this is mere plain sailing ఇది ఒకఅతిశయముకాదు, యిదిసామాన్యమే, సాధారణమే; యిందులో ఒకచిక్కులేదు.

Sailcloth, *n. s.* వాడచాపలుకట్టేకిత్తాను.

Sailer, sâl'ĕr, *n. s.* వాడ, అనగా she is a good — ఇదివడిగాపొయ్యేవాడ. she is a bad — ఇది వడిగాపోనివాడ.

Sailing, *n. s.* వాడపోవడము.

Sailor, sâl'or, *n. s.* వాడవాడు. in this ship, besides the captain and four officers there are thirty —s ఈవాడలో ఒకకప్తాను, నలుగురుదొరలు, ముప్పైమందివాడవాండ్లువున్నారు.

Sailyard, sâl'yârd, *n. s.* వాడచాపలుకట్టేఅడ్డకర్ర.

Saint, sânt, *n. s.* సత్పురుషుడు, సాధువు. or angel దేవదూత. or hermit ఋషి, ముని. a Musulman — ఫకీరు. a Bramin — సన్యాసి. a patron — ఇష్టదేవత. — Paul శ్రీపౌలుడు, శ్రీమత్పౌలుడు. — Rama శ్రీరాములు. — Hanuman i. e. — Simia ఆంజనేయస్వామి. in Philipp. IV. 21. పవిత్రజనసం A† పవిత్రమైనవారు D† పరిశుద్ధసంతులు P†. The —s in Hebr. VI. 10. పవిత్రులాకులు A†. — Thomé (a division of the town of Madras) మైలాపూరు. a female — అమ్మవారు, సాధ్వి. — Sītā సీతమ్మ, సీతాదేవి.

Sainted, sânt'ed, *adj.* శ్రీ, శ్రీమత్. your — father స్వర్గస్థులైనమాతండ్రిగారు.

Saintly, sânt'ly, or Saintlike, sânt'līke, *adj.* That is holy, pure పరిశుద్ధమైన, పావనమైన. — purity సదాచారము.

Sake, sâke, *n. s.* నిమిత్తము, కోసము. for your — నీనిమిత్తము. for your own — you should pay the money నీ క్షేమమునుగురించినీవారూకలనుచెల్లించవలసియున్నది. for the — of your father మాతండ్రినిచూచి. for God's — don't kill him దేవుడిమీదవొట్టువున్నదినీవువాణ్ని చంపక. for God's — tell me నీవుచెప్పకపోతే దేవుడిమీదవొట్టువున్నది. I pray that for the — of St. Rama you will relieve me శ్రీరాములకుప్రీతిగానీవునన్నురక్షించవలసినది. for decency's — give him a little money కొంచెమురూకలుయిచ్చి మానముదక్కించుకో. I hope you will do this for decency's — దీన్నిచేసిమానముకాపాడుకో. for shame — go away మానముపొయ్యేనివెళ్లిపో. for pity's — give her something దోషపాపమువొంచిదానికేమయినాయియ్య. for the — of argument I will suppose his story true తర్కించడమునుగురించి వాడుచెప్పినదేనిజముగాపెట్టుకోవలెను. I am his name-sake అతనిపేరునాకుపెట్టివున్నది.

Sal, sal, *n. s.* ఉప్పు, లవణము, ఇదిలాటిన్ శబ్దము. — ammoniac నవాసాగరము.

Sal or Saul, *n. s.* a sort of wood సర్జకము, వేగిమాను, వేగిచెట్టు.

Salacious, sa-lā'shus, *adj.* కామాతురముగల, కామోద్రేకముగల. a — man కామాతురముగలవాడు.

Salaciously, *adv.* కామాతురముగా, కామోద్రేకముగా.

Salad, sal'ad, *n. s.* కూర, కూరాకు, శాకము, అది కచ్చాగాకాదివ్యంజనము, కన్నదికలియవేశి వండినది,

కిచ్చడి. The true meaning is a hotch-potch, a medly; thus a chicken ~ కోడికూర.

Salam, *n. s.* సలాము.

Salamander, sal'a-măn-dĕr, *n. s.* The name being now given to a poor harmless insect నల్లికండ్ల పాము. In poems, an animal supposed to live in the fire నిప్పులోవుండుచున్నదనే ఒకవిధజంతువు.

Salampore, *n. s.* (an Indian name) for a kind of cotton cloth శాలంబరిగుడ్డ.

Salary, sal'a-ry, *n. s.* జీతము.

Sale, sāle, *n. s.* అమ్మకము,విక్రయము. ~ by auction వేలముచేయడము. to offer for ~ అమ్మచూపుట. to set to ~ అమ్మడానకుపెట్టుట.

Saleable, sāle'a-ble, *adj.* గిరాకిగల. these goods are not now ~ యీసరుకులకుయిప్పుడుగిరాకిలేదు.

Saleableness, *n. s.* గిరాకి. from the ~ of this cloth యీగుడ్డనిండాగిరాకిగావున్నందున.

Salep, *n. s.* సాలంమిశ్రిఅనేమందుదినుసు. Ainslie.

Salesman, sāls'man, *n. s.* అమ్మేవాడు, వర్తకుడు.

Salient, săl'yent, *adj.* ముఖ్యమైన, ప్రబలమైన, విజృంభించిన.

Saline, sa-līne', *adj.* ఉప్పగావుండే. ~ soil ఉప్పనేల, చూవరక్షేత్రము.

Saliva, sa-lī'va, *n. s.* జొల్లు, చొంగ, లాలాజలము.

Salivary, *adj.* చొంగనుకలగచేసే. the ~ glands చొంగనుకలగచేసేగడ్డలు.

To Salivate, sal'i-vāte, *v. a.* చొంగనుపుట్టించుట, నోట్లోనీళ్లుకారేటట్టుచేసుట,అనగా he was ~d రసముతోమందుయిచ్చి వానికినోట్లోనీరుకారేటట్టుచేసినారు.

Salivation, sal-i-vā'shon, *n. s.* రసముతోమందుయిచ్చి నోట్లోనీరుకారేటట్టుచేయడము. moral ~ మనసుకుచేసేచికిత్స. See (Coleridge's) Southey's Wesley. 2. page 361.

Sallad, *n. s.* తోటకూర, కొయ్యకూర.

Sallow, sal'lō, *adj.* పాలిన,తెల్లపారిన. his face is ~ వాడిముఖముయివర్ణముగావున్నది.

Sallow, sal'lō, or Sallow-tree, *n. s.* యీరగజంటిఒకచెట్టు. a tree proverbially worthless.

Sally, sal'ly, *n. s.* an issue from a place నిర్గమనము. they made a ~ కోటలోనుంచిబయలుదేరివచ్చికొట్టినారు. wild gayety సరసోక్తి.

To Sally forth, *v. n.* బయలుదేరుట.

Sallyport, sal'ly-pōrt, *n. s.* దిడ్డివాకిలి.

Salmagundi, sal-ma-gun'di, *n. s.* ఒకవిధమైనకూర.

Salmon, sam'on, *n. s.* ఒకచేపపేరు,మత్స్యభేదము, జలుగుచేపవంటిది. Hindus often wear reddish ~ coloured clothes చెంగావిబట్టలుకట్టుకొంటారు.

Saloon, sa-lŭn', *n. s.* A spacious hall, or room మధ్యరంగము, పెద్దకూటము.

Saloop, *n. s.* ఒకవిధమైనకూర.

Salt, sâlt, *n. s.* ఉప్పు,కూరఉప్పు,లవణము. wild ~ that is naturally produced పర్రఉప్పు,సూగుప్పు, చవ్వుసూగు. Earth ~ చవిటిఉప్పు. rock ~ రాతిఉప్పు. a ~ pan ఉప్పళము,ఉప్పువండుటపెట్టేచోటు. a heap of ~ గల్లి. ~ that has lost its savour చవచచ్చు. ~ or smelling ~s నశ్యమువలె ఆఘ్రాణించేసినాలోవుండేఉప్పు. ~ or purging ~s భేదిఅయ్యేఉప్పు. or wit, as attic ~ రసము, సరసము, చమత్కారము.

Salt, sâlt, *adj.* ఉప్పగావుండే. ~ water ఉప్పునీళ్లు. ~ fish ఉప్పుచేప. or lewd కొంటె అయిన, పోకిరిఅయిన.

To Salt, sâlt, *v. a.* ఉప్పువేసుట.

Saltcellar, sâlt'cel-lar, *n. s.* ఉప్పుపెట్టేపాత్ర.

Saltish, sâlt'ish, *adj.* కొంచెముఉప్పగావుండే.

Salt-land, *n. s.* ఉప్పుపర్ర.

Saltmakers, *n. s.* ఉప్పుపైరుచేసేవాండ్లు.

Saltmarsh, *n. s.* ఉప్పళము.

Saltmeats, *n. s.* ఉప్పులోవూరవేసిపెట్టినమాంసము.

Saltness, *n. s.* ఉప్పన.

Salt-pan, *n. s.* ఉప్పళము, ఉప్పుపైరుచేసేస్థళము.

Saltpetre, sălt-pē'tĕr, *n. s.* పెట్లుప్పు, సూరేకారము.

Salt-pit, *n. s.* ఉప్పళము, ఉప్పుమడి.

Salt-works, *n. s.* ఉప్పళము.

Salubrious, sa-lū'bri-us, *adj.* ఆరోగ్యకరమైన,దేహమునకు అనుకూలమైన. a ~ place మంచిదేశము.

Salubrity, sa-lū'bri-ty, *n. s.* ఆరోగ్యత. from the ~ of this water యీనీళ్లుఒంటికిమంచివిగనక,

Salutariness, *n. s.* ఆరోగ్యత. from the ~ of this place యిదిఆరోగ్యకరమైనభూమిగనక, మంచి భూమిగనక.

Salutary, sal'ū-tar-y, *adj.* అనుకూలమైన, హితమైన. ~ advice మంచిబుద్ధి. this produced a ~ effect యిందువల్ల మంచిగుణమువచ్చినది. ~ instruction మంచిబుద్ధి, హితోపదేశము.

Salutation, sal-ū-tā'shon, *n. s.* దండము, నమస్కారము, వందనము.

To Salute, sa-lūte', *v. a.* దండముపెట్టుట, నమస్కరించుట, వందనముచేసుట. we ~ you దీవిస్తిమి, దీవించినారము. or to kiss ముద్దుపెట్టుకొనుట. the ship ~d the fort వాడకోటకు మర్యాదచేసినది, అనగాకోటవద్దకివచ్చివాడలోవుండేవాండ్లుమర్యాదకుగాను పిరంగులుకాల్చినారు. as soon as his voice ~d their ears శ్రవణానందముగా వాకి కొంతునువినగానే.

Salute, sa-lūte', *n. s.* దండము, వందనము, నమస్కారము, మర్యాద. the ship fired a ~ on leaving the fort కోటదగ్గరనుంచిబయలుదేరిపొయ్యేటప్పుడుమర్యాదకోసరమై కొన్నిపిరంగులు కాల్చివాడ పోయినది. a kiss ముద్దు.

Salvage, salv'āge, *n. s.* recompense allowed by the law for saving goods from a wreck మునిగిపొయ్యేవాడసామానును కాపాడినవాడికియివ్వవలసినబహుమానము.

Salvation, sal-vā'shon, *n. s.* రక్షణము, పరిత్రాణము, మోక్షము, ముక్తి, త్రాణము A†. In Luke XIX. 9. This day is ~ come to this house త్రాణ ముపస్థితం A†. The Hindu phrases would be నేడుయీయింట్లోపావనమైనది. his arrival was their ~ ఆయనవచ్చినందునవాండ్లుకడతేరినారు.

Salve, sâlve, *n. s.* మందు,పరిసేమందు. ~ for boils కురుపులకుపట్టించేమందు. eye ~ కంటికివేసేమందు, కలికము. in Rev. III. 18. అంజనము A†. he did this as a ~ to his conscience తనమనసుకు ప్రాయశ్చిత్తాగాయీపరిహారమునుచేసుకొన్నాడు.

To Salve, sâlve, *v. a.* మందుకట్టించుట.

Salver, sal'vĕr, *n. s.* a dish తట్ట, తబుకు, తాంబాళము.

Salvo, sal'vō, *n. s.* a salute with guns మర్యాదకుగాను పిరంగులుకాల్చడము. an exception, or reservation, excuse సాకు.

Salvolatile, *n. s.* ఒకవిధమైనవస్త్రము, ఆఘ్రాణించేద్రావకము.

Samaritan, *adj.* a native of Samaria- సేమిరియాదేశస్థుడు. a good ~ రక్షకుడు, దాత, ప్రదాత. in the Bible Luke chapter XXXIII this story is told.

Same, sāme, *adj.* అదే, ఒకటే. this is the ~ ఇదిఅదే. these are the ~ ఇవిఅవే. in the ~ year ఆసంవత్సరమునందే. the ~ as then అప్పటివలెనే. all of them are of the ~ tribe వారంతా ఒకటేకులము. the ~ day నాటిదినమే. are these the ~ men? వీరువారేనా. they all arrived at the ~ time అందరున్నుయేకకాలమందువచ్చిచేరినారు. this is expressed by the letter (E) being added thus: the ~ story అదేకథ. the ~ man అతడే, వాడే. the ~ woman ఆమే, ఆవిడే, అదేఅది. to the ~ house ఆయింటికే. they all said the ~ అందరుఒకటేఅన్నారు, అందరు అదేఅన్నారు. these two are the ~ ఆ రెండుఒకటే. all these stories are to the same purport యీకథలకంతాఫలితార్థముఒకటే. this is one and the ~ horse యిదిఆగుర్రమే. It comes to the ~ thing మెట్టుకుఅదేఅవుతున్నది. his calling you was the ~ as if I had called you వాడు పిలిస్తేనేనుపిలిచినట్టే. they are Musulmans, the ~ as all the rest of the army కడమదండంతాయెట్లాగో అట్లావీండ్లున్నుతురకలే, కడమదండుతోటిపాటువీండ్లున్నుతురకలే. they were starving the ~ with all the rest of the country దేశముతోటిపాటువీండ్లున్నుక్షుత్పీడితులైవుండిరి. we were the ~ as brothers మేము అన్నదమ్ములవలెవుండినాము. was it your brother that told you? the ~ నీతోచెప్పినదినీతమ్ముడా,తమ్ముడే. at the ~ time, or yet, still, but మెట్టుకు. I will pay the money; at the ~ time I know it is wrong ఆరూకలనుచెల్లిస్తాను మెట్టుకు అదిఅన్యాయమనినాకుతెలుసును.

Sameness, sāme'ness, *n. s.* ఒకటిగానేవుండడము. from the ~ of the hand-writing I perceived that he had written the two letters దస్తూరిఒకటేఅయినందునయీరెండుజాబులున్ను వ్రాసినది

పాడేననికనుక్కొన్నాను. from the ~ of this life the time passed slowly శైక దేవ్యాపారమందు వుండడమువల్ల ప్రొద్దుకొంటానపోలేదు.

Samorin, *n. s.* title of the (Tāmūri) eldest man of the royal family in Cochin తామూరిరాజా i. e. సామవిక్రమశేముద్రరాజా. In Telugu history the name is spelt సామోరి Sāmōrī.

Samphire, sam'fir, *n. s.* ఒకవిధమైనచెట్టు.

Sample, săm'ple, *n. s.* మాదిరి, మచ్చు, శవతు. bring me a ~ of the cloth ఆగుడ్డకు ఒకమాదిరితీసుకొనిరా. this is a ~ of his conduct వాడినడత కుయిదేవుదాహరణము.

Sampler, săm'plĕr, *n. s.* A piece worked by young girls for improvement ఆడపడుచులుకుట్టువని నేర్చుకోవడమునకైకుట్టేఒకటుండుగుడ్డ.

Sanatarium, *n. s.* ఆస్పత్రి.

Sanative, san'a-tive, *adj.* ఆరోగ్యకరమైన, స్వస్థముచేసే, వాసిచేసే. a ~ process చికిత్స, వైద్యము.

Sanatory, *adj.* ఆరోగ్యకరమైన, స్వస్థముచేసే, వాసిచేసే. The usual spelling is Sanitary.

Sanctification, sangc-ti-fi-cā'shon, *n. s.* పరిశుద్ధముచేయడము, పావనముచేయడము, శుద్ధి. (పవిత్రత A†. and Dr. Carey, but ప్రతిష్ఠ is the word used by Dr. Mill) with certain rites అభిమంత్రణము.

Sanctified, *adj.* పవిత్రీకృత A†. పరిశుద్ధముచేయబడ్డ, పావనమైన, ప్రతిష్ఠితమైన, అభిమంత్రించబడ్డ.

To Sanctify, sangc'ti-fy, *v. a.* పరిశుద్ధముచేసుట, పావనముచేసుట, పవిత్రముచేసుట. they sanctified this place to him యీస్థలముఆయనకుప్రతిష్ఠచేసివుంచినారు.

Sanctimonious, sangc-ti-mōn'yus, *adj.* appearing holy చూపుకుపావనమైన.

Sanctimoniousness, *n. s.* pretended holiness డాంభక్తి.

Sanction, sangc'shon, *n. s.* permission శెలవు, ఆజ్ఞ, సమ్మతి, అనుమతి, అంగీకారము. you cannot do this without your father's ~ తండ్రియొక్క అనుమతిలేకనీవుదీన్నిచేయరాదు.

To Sanction, sangc'shon, *v. a.* to permit, to ratify, to confirm స్థిరపరచుట, రూఢిచేసుట.

Sanctitude, sangc'ti-tūde, *n. s.* See Sanctity.

Sanctity, sangc'ti-ty, *n. s.* holiness పవిత్రత, పావనత్వము, శుచిత్వము. a man of great ~ మహాపరిశుద్ధుడు. he put on an appearance of ~ వైదికవేషమువేసుకొన్నాడు.

Sanctuary, sangc'tū-ar-y, *n. s.* the shrine, the interior of the temple మహాపవిత్రస్థానము A†. గర్భగృహము. he took ~ in this place వాడు మహా తైన నేరముచేసిపారిపోయిపుణ్యస్థలములో దాగినాడు, (యెంతనేరముచేసినాపుణ్యస్థలములో దాగినవాణ్ని పట్టకూడదని కాతోలిక్కువారిసిద్ధాంతము.) they took ~ with him, or at his feet ఆయననుశరణుజొచ్చినారు.

Sanctum-Sanctorum, *n. s.* the shrine in the temple గర్భగృహము.

Sand, sand, *n. s.* ఇసుక. It is a mere house built upon the ~ అదినమ్మరానిది, అదిఅస్థిరమైనది. his ~s are run out వాడుచావుబ్రతుకులమీదవున్నాడు, వాడిప్రాణముయిప్పుడోయింకాగడియకో అనివున్నది. the ~s of her life are run out దానిప్రాణముయిప్పుడోఅప్పుడోఅనివున్నది(యిదియిసుకగడియారమునుపట్టివచ్చినమాట.) a ~-glass ఇసుకగడియారము. ~ in the bladder సికతామేహము.

To Sand, sand, *v. a.* ఇసుకచల్లుట, ఇసుకపరుచుట. she ~ed the house ఆయింటిలోయిసుకపరిపించినది, ఆయింటిలోసన్నగాయిసుకచల్లినది.

Sandal, san'dal, Sandals, *n. s. plu.* పావుకోళ్లు, పాదుకలు.

Sandal-tree, *n. s.* చందనవృక్షము.

Sandal-wood, *n. s.* గంధపుచెక్క.

Sandarac, *n. s.* the gum of the juniper లంకెడుబంకపంటిది.

Sand-bank, *n. s.* ఇసుకదిబ్బ, పులినము.

Sand-blind, *adj.* దృష్టిమాంద్యముగావుండే, చూపుమట్టుగావుండే.

Sand-box, *n. s.* సల్లయిసుకడబ్బి.

Sanded, *adj.* ఇసుకపరచిన. a ~ floor యిసుకపరచినతళవరుసు.

Sanders, san'dĕrs, *n. s.* (That is, Sandal) గంధపుచెక్క.

Sand-heads, *n. s.* గంగామహాద్వారముదగ్గిరవుండే యిసుకదిబ్బలు, దీన్నిగంగాసాగరమంటారు.

Sandhill, *n. s.* ఇసుకదిబ్బ, సైకతము, పులినము.

Sand-lark, *n. s.* ఒకవిధమైనచిన్నపక్షి.

Sandpiper, *n. s.* ఒకవిధమైనపక్షి.

Sandstone, sand′stōne, *n. s.* stone of a loose and friable kind, that easily crumbles into sand అంటితేపొడిపొడిగారాలేయిసుకచట్టు.

Sandwich, *n. s.* A slice of meat between two slices of bread, రొట్టెముక్కలనడమపొదిగినమాంసము, దీన్నిఫలాహారముగాతింటారు.

Sandy, sand′y, *adj.* ఇసుకమయముగావుండే. on the ~ shore ఇసుకమయముగావుండే తీరమునందు. ~ soil ఇసుకనేల.

Sane, sāne, *adj.* In his right senses స్వస్థచిత్తముగల, చలచిత్తములేని.

Sang, sang, *past tense* of the verb to sing.

Sang froid, *n. s.* (the French word) carelessness, coolness, cold blood అనాయాసముగా, జంకులేకుండా. he did it with perfect ~ జంకులేకుండాదాన్నిచేసినాడు, తీర్థప్రాయముగాచేసినాడు. he spoke with ~ నిర్భయముగామాట్లాడినాడు

Sanguinary, sang′gŭi-nar-y, *adj.* bloody అఘోరమైన. a ~ battle మహాఘోరయుద్ధము.

Sanguine, sang′gŭine, *adj.* full of blood, confident ధైర్యముగల,నమ్మకముగల. the ~ colour of the ruby కెంపుయొక్కమెరుపు. a ~ temperament వీరరసము,సాహసము,ఉల్లాసము. a man of ~ temperament సాహసుడు,ఉల్లాసపురుషుడు. he is very ~ about this ఇందునగురించివాడుయెంతమాత్రముజడిసేవాడుకాడు. I have ~ hopes of this అందునగురించినాకుదృఢమైననమ్మకముంన్నది. I was very ~ about this యిందునగురించినిండాధైర్యముగావుంటిని, ఉల్లాసముగావుంటిని. I am not very ~ about this యిందునగురించినాకునిండాధైర్యములేదు.

Sanguined, *adj.* ఎర్రని.

Sanhedrim, san′hē-drim, *n. s.* the supreme council of the jews జూదియాగురువులయొక్కపెద్దసమాజము.

Sanies, sān′yēs, *n. s.* the thin matter that flows from a wound రసిక.

Sanitary, *adj.* వైద్యసంబంధమైన. ~ rules చికిత్సనుగురించినసూత్రములు.

Sanity, san′i-ty, *n. s.* soundness of mind స్వస్థచిత్తము. I doubt his ~ వాడుచలచిత్తుడైనట్టునాకుతోచినది.

Sank, sangk, *past tense of* to sink.

Sans, sanś, *prep.* without (a French word.) Sans-sens తెలివితక్క,తెలివిలేని. Sans-raison నిర్నిమిత్తముగా.

Sanscrit, *n. s.* సంస్కృతము, గీర్వాణము.

Santon, *n. s.* భక్తుడు, విరాగి, సన్యాసి.

Sap, sap, *n. s.* The vital juice of plants రసము, సారము, పూట, తైలము, పసరు. Toddy is the ~ of the palm tree తాటిచెట్టుయొక్కరసముకల్లు. ~ green పసరువచ్చపచ్చ. digging under కిందతవ్వడము, సురంగముచేయడము. during the ~ of the castle ఆకోటకిందతవ్వుముతవ్వేటప్పుడు.

To Sap, sap, *v. a.* కిందతవ్వుట, సురంగముచేసుట. they sapped the wall గోడపడేటట్టుకిందతవ్వుముతవ్వినారు. the river sapped the rock ఆకొండకూలేటట్టుయేరుఅడుగునకోసినది. grief ~s the strength వ్యసనముచేతబలముకుంగుతున్నది.

To Sap, sap, *v. n.* To study తదేకధ్యానముగాచదువుట.

Saphire, *n. s.* నీలము, నీలమణి.

Sapience, sā′pi-ence, *n. s.* జ్ఞానము, మేధ, ప్రజ్ఞ.

Sapient, sā′pi-ent, *adj.* ప్రజ్ఞావంతుడైన, మేధావియైన. the ~ king కుశాగ్రబుద్ధిగలరాజు.

Sapindus Emarginatus, *n. s.* That is, the soapnut tree కుంకుడుచెట్టు.

Sapless, sap′less, *adj.* నిరసమైన, సారముచచ్చిన, పసలేని,యెండిన,శుష్కమైన. ~ wood యెండినకొయ్య.

Sapling, sap′ling, *n. s.* a young tree లేతచెట్టు,చిన్నచెట్టు.

Saponaceous, sap-ŏ-nā′shus, *adj.* resembling soap సబ్బువంటి.

Sappan-wood, *n. s.* వత్తంగిచెక్క, పతంగము, పట్టరంగము. The Penny Cyclop: in "Cœsalpinia" p. 118. says it is the same as Rosewood.

Sapper, *n. s.* తవ్వేవాడు, పెల్లగించేవాడు.

Sapphire, saf′fir, *n. s.* నీలము, నీలమణి. or Corundum (q. v.)

Sapping, *adj.* mischievous, destructive కీడయకర మైన, నాశకరమైన, చెరిపే, కుంగదీసే.

Sappy, sap′py, *adj.* full of juicy ఊటగల, రసముగల, రసవత్తైన, చేవగల.

Saraband, sar′a-band, *n. s.* a violent dance తాండవము, గంతులు.

Sarcasm, sâr′caśm, *n. s.* gibe, keen reproach దూషణ, తిరస్కారము. he cast several ~s upon them వారినిదూషించినాడు, తిట్టినాడు.

Sarcastic, săr-cas′tic, *adj.* దూషించే, తిట్టే. a ~ man దూషకుడు.

Sarcastically, *adv.* దూషణగా, తిరస్కారముగా. he spoke ~ దూషణగామాట్లాడినాడు.

Sarcenet, sârce′net, *n. s.* ఒకవిధమైనసన్నపట్టువస్త్రము, దీన్నిఖురకలుముల్లూబట్టఅంటారు.

Sarcocele, *n. s.* enlarged testicle బృహద్బీజము, వృరిబీజము.

Sarcophagus, săr-cof′a-gus, *n. s.* a stone coffin or monument పీనుగలనుపెట్టేరాతిపెట్టె, గోరీ.

Sardine, sâr′dīne, Sardius, *n. s.* a sort of stone ఒకవిధమైనరాయి. చంద్రకాంతము C† కెంపు P† F† సార్దను P† శోణరత్నము. A†.

Sardinias, *n. s.* a sort of small fish ఒకవిధమైనసన్నచేపలు, తొలులుఅనేచేపలు, తుళుచేపలు.

Sardonic, *adj.* cruel క్రూరమైన. a ~ smile క్రూరదృష్టి, క్రూరహాస్యము.

Sardonically, *adv.* క్రూరముగా.

Sardonyx, sâr′dō-nyx, *n. s.* కురువిందము, వైడూర్యము A†. C† గోమేధికము F† సార్దోనికము P†.

Sarsaparilla, săr-sa-pa-rel′la, *n. s.* సుగంధిపాల, మోకమనఅనేదినుసు. country ~ పాలచుక్కచెరు.

Sash, sash, *n. s.* దట్టి, నడికట్టు. of a window కిటికీలకుఅడ్డముగాపాలకీతలుపులవలె కావలసినప్పుడు తీసేవేసేతడక.

Sassafras, sas′sa-fras, *n. s.* సాసఫ్రాసుఅనేమందుదినుసు

Sat, sat, *past* of the verb to sit.

Satan, sā′tan, *n. s.* శైతాను.

Satanic, sa-tan′ic, Satanical, sa-tan′ic-al, *adj.* అతిపాపిష్ఠిమైన, దుష్టైన, క్రూరమైన.

Satanically, *adv.* క్రూరముగా, అతిపాపిష్ఠితనముగా.

To Sate, sāte, *v. a.* తృప్తిచేసుట.

Sated, *adj.* తృప్తిపొందిన,విసుకుపుట్టిన,వెక్కసమైన. when his lust was ~ మోహముమీద అసహ్యముపుట్టినతర్వాత.

Satellite, sat′el-līte, *n. s.* an attendant కింకరుడు, దూత. his ~s అతనిపరిజనము, అతనిపోష్యవర్గము, అతనికింకరులు. or a star పెద్దనక్షత్రముచుట్టుతిరిగేఒకచిన్ననక్షత్రము. the moon is the ~ of the earth చంద్రుడు భూమినిచుట్టుకొనితిరిగేవాడు.

To Satiate, sā′shi-āte, *v. a.* తృప్తిచేసుట,తనివిదీర్చుట, సంతుష్టిచేసుట. he could not ~ his eyes with looking at her దాన్నిచూచివాడితనివితీరలేదు.

Satiated, *adj.* తృప్తిపొందిన, తనివితీరిన.

Satiety, sa-tī′e-ty, *n. s.* తృప్తి, తనివి. after they had eaten to ~ వాండ్లుముక్కుమోయతిన్నతర్వాత.

Satin, sat′in, *n. s.* ఒకవిధమైనసన్నపట్టు, దీన్నిఅతలస్ అంటారు. the cow's ~ coat ఆవుయొక్కనున్ననిదేహము.

Satin wood, *n. s.* బిల్లు, బిల్లుకూను.

Satire, sā′tĕr, *n. s.* హాస్యకావ్యము,దూషణగావుండేకావ్యము. ~ in the disguise of praise నిందాస్తుతి.

Satiric, sa-tir′ic, Satirical, sa-tir′ic-al, *adj.* హాస్యమైన, ఎగతాళిమైన,దూషకమైన. a ~ poem హాస్యకావ్యము.

Satirically, *adv.* ఎగతాళిగా,పరిహాసముగా,నిందాస్తుతిగా.

Satirist, sat′ĕr-ist, *n. s.* హాస్యకావ్యములు చెప్పేవాడు, దూషించేకవీశ్వరుడు.

To Satirize, *v. a.* పరిహాసముచేసుట, ఎగతాళిచేసుట, దూషించుట.

Satisfaction, sat-is-fac′shon, *n. s.* తృప్తి, తనివి,సంతుష్టి, సంతోషము, సమాధానము. he made ~ to the law శిక్షనుపడ్డాడు, అనగాపురితీయబడ్డాడు. he did it to their ~ వాండ్లుఒప్పుకొనేతక్కట్టుగాచేసినాడు. he had the ~ of seeing his children at last తుదకుబిడ్డలనుచూచిసంతోషించినాడు. to take ~ ఆక్రోశమునుతీర్చుకొనుట. will you give me ~? ఒకచెయ్యిచూతామువస్తావా. ~ in a religious sense ప్రాయశ్చిత్తము. the priest made ~ for the people ప్రజలమీదకోపముగాకుండాగురువుదేవుణ్ని శాంతపరిచినాడు.

Satisfactorily, sat-is-fac′tor-i-ly, *adv.* ఒప్పిదముగా, చక్కగా, బాగా, లెస్సగా.

Satisfactory, sat-is-fac′tor-y, *adj.* good, proper, sufficient సమాధానకరమైన, ఇష్టమైన, మంచి, తగిన, యుక్తమైన. the boy has made a ~ progress in reading ఆ చిన్నవాడు చదవడములో చక్కగా అభివృద్ధి అయినాడు. this is not a ~ price యిది తగిన వెల కాదు. this is not a ~ answer యిది తగిన ప్రత్యుత్తరము కాదు.

Satisfied, *adj.* తృప్తిపొందిన, సంతోషించిన, తనివితీరిన. after they were ~ they stopped eating కడుపు నిండినందున తినడము చాలించినారు. I am ~ he meant no ill వాడు అన్యాయము తలచలేదని నమ్ముతున్నాను. I am ~ you told me నీవు నాతో చెప్పినట్టు రూఢిగా యెంచుకొని వున్నాను. I am not ~ of this యిది నాకు రూఢి కాదు. he was not satisfied with beating them and he killed them వాండ్లను కొట్టినదీ చాలక చంపినాడు. I am quite satisfied నాకు చాలును, నాకు సంతోషమే. he was very well satisfied అతడు సంతోషించినాడు. will he be satisfied with mere excuses? వట్టి సాకులను వాడు ఒప్పుకొనునా.

To Satisfy, sat′is-fȳ, *v. a.* తృప్తి చేసుట, తుష్టి చేసుట, సంతోషపెట్టుట. the money he received satisfied him ఆ రూకలను తీసుకొని సంతోషించినాడు. this food did not ~ his hunger యీ అన్నముతో వాడి ఆకలి తీరలేదు. I will ~ you నిన్ను తృప్తి చేస్తాను. all that I could say did not ~ him నేనెంత చెప్పినా వాడు ఒప్పలేదు.

Satrap, *n. s.* (a Persian word sar-i-teep) a ruler, a lord అధికారి.

To Saturate, sat′ū-rāte, *v. a.* తడిముద్ద చేసుట, నించుట, ముంచుట. he ~d the field with water ఆ పొలమునకు కావలసినంత నీళ్లు కట్టినాడు. he ~d the cloth with water ఆ గుడ్డను తడిముద్ద చేసినాడు.

Saturated, *adj.* తడిముద్దగా వుండే. after the cloth was ~ with oil ఆ గుడ్డనూనెతో బాగా తడిసిన తర్వాత.

Saturday, sat′ur-dá, *n. s.* శనివారము, స్థిరవారము, మందవారము.

Saturn, sā′turn, *n. s.* the name of the oldest of the Roman gods బ్రహ్మ పేరు. as a star శని. the age of ~, or the golden age కృతయుగము.

Saturnalia, *n. s.* plural, among the slaves of the old Romans మొహరమువంటి ఒక పండుగ.

Saturnian, sa-tur′ni-an, *adj.* belonging to the age of gold కృతయుగ సంబంధమైన.

Saturnine, sat′ur-nīne, *adj.* grave, gloomy, severe of temper మందమైన, జడమైన, స్తబ్ధమైన, క్రూరమైన, దారుణమైన, విరసభావముగల. In modern English, instead of Saturnine, the word used is Bilious; a man of ~ disposition పైత్యప్రకృతిగలవాడు.

Satyr, sā′tĕr, *n. s.* కోతి, పోకిరిగా వుండే వనదేవత. a rude and lecherous sylvan god కామసేవ దము, మేకవలె కాళ్లు కొమ్ములు గలిగిన దేవమనుష్యాకృతిగా వుండేటిది. he is a perfect ~ వాడొక కొంటె కోతి.

To Satyrize, See Satirize.

Sauce, sâce, *n. s.* వ్యంజనము, అనుపానము. he ate the rice with tamarinds for ~ అన్నానికి చింతపండును వ్యంజనముగా పెట్టుకొని తిన్నాడు.

Sauceboat, *n. s.* వ్యంజనములు పెట్టే పడవాకృతిగా వుండే గిన్నె.

Saucebox, sâce′box, *n. s.* an impudent boy తలకొవ్విన పిల్లకాయ, కొంటె పిల్లకాయ.

Saucepan, sâce′pan, *n. s.* చెయి పిడిగల బోగిణి.

Saucer, sâ′cĕr, *n. s.* మూకుడు, తట్ట, సిబ్బి. ~ eyes మిడిగుడ్లు.

Saucily, *adv.* కొంటెతనముగా, తుంటతనముగా, తులవతనముగా. don't speak ~ తుంటతనముగా మాట్లాడవద్దు.

Sauciness, sâ′ci-ness, *n. s.* తుంటతనము, తులవతనము, కొంటెతనము.

Saucy, sâ′cy, *adj.* తుంటైన, పోకిరైన, తలకొవ్విన.

Saul, *n. s.* (a kind of timber) (shorea robusta) యేపమాను, వేగిచెట్టు, సర్జవృక్షము = శాలకి, అశ్వకర్ణక. Rox. 2. 615 called *bahāduri* Gilchr.

Saunter, sân′tĕr, *n. s.* సోమారితనముగా నడవడము, తిరగడము, వూరికే తిరగడము, అల్లాడడము, విహారించడము.

To Saunter, sân′tĕr, *v. n.* తిరుగుట, వూరికే తిరుగుట, అల్లాడుట, విహారించుట. the boy ~ed so long on the road that it was night before he arrived ఆ పిల్లకాయ దోవలో శానా సేపు సోమారితనముగా తిరుగుతూ వుండి అస్తమానానికి వచ్చి చేరె

నాడు. Krishna was sauntering in the woods with the milk maids కృష్ణుడు గోపికలతో కూడా వనములో విహరిస్తూవుండినాడు.

Saunterer, *n. s.* వూరిమీద తిరిగేవాడు, విహరించేవాడు.

Sauntering, *n. s.* విహరించడము, వూరిమీద తిరగడము.

Sauros, *n. s.* a lizard బల్లి.

Sausage, sâs′âge, *n. s.* ఒకవిధమైనమాంసపుకూర. Lungiss, లుంగిసు అనిఅంటారు.

Savage, sav′âge, *adj.* wild, cruel, uncivilized అడవిసంబంధమైన, క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన, పోతైన. a ~ dialect చెంచుభాష. ~ customs రాక్షసనడకలు. It was a very ~ prospect ఆ ప్రాంతమంతా పట్టిఅడవి. ~ beasts క్రూరజంతువులు. a ~ speech క్రూరమైనమాట.

Savage, sav′âge, *n. s.* అడవిమనిషి, చండాలుడు, చెంచువాడు, బోయవాడు, ఏనాదివాడు మొదలైనవాండ్లు. he is a perfect ~ వాడు శుద్ధమృగము, వాడుఅతిక్రూరుడు.

Savagely, sav′âge-ly, *adv.* క్రూరముగా, చండాలత్వముగా.

Savageness, *n. s.* క్రూరత్వము, చండాలత్వము.

Savanna, sa-van′na, *n. s.* a word used in America పసిరికబయలు.

Savant, *n. s.* (a French word) a learned man, one who knows శాస్త్రి, పండితుడు, వ్యక్తుడు, తెలిసినవాడు.

To Save, sāve, *v. a.* to preserve from danger or destruction రక్షించుట, కాపాడుట, తప్పించుట. the doctor lost two patients but he ~d four ఆ వైద్యుడు వైద్యముచేసినవాండ్లలో యిద్దరుచచ్చినారు నలుగురు బ్రతికినారు. he was in great trouble but God ~d him వాడునిండా సంకటకుడుగావుండగా దేవుడురక్షించినాడు. he ~d his character మానముదక్కించుకొన్నాడు. he ~d his life but lost his estate ఆస్తిపోగొట్టుకొన్నాడు మెట్టుకు ప్రాణముదక్కినది. he would not do it to ~ his life వాడుచచ్చినాచేయడు. he ~d their lives or he ~d them alive వాండ్లను బ్రతికించినాడు. the baggage was lost but the guns were ~d మూటలుపోయినవిగాని పిరంగులుతప్పినవి. four died and three were ~d నలుగురుచచ్చినారు ముగ్గురుతప్పినారు. he punished all the other boys but I ~d my brother కడమపిల్లకాయలందరికిన్ని దెబ్బలుతగిలినవి అయితేనాతమ్ముణ్నినేనుతప్పించినాను. I ~d him the shame of going there అక్కడికిపోవడమనేసిగ్గునువాడికితప్పించినాను. to preserve finally from eternal death కడతేర్చుట. God ~ the king దేవుడురాజునుచిరంజీవిచేసునుగాక Dt రాజును దేవుడురక్షించునుగాక, రాజుకుశుభముశుభము. they imagine that if they die here they will be ~d యిక్కడచస్తే మోక్షమట. not to spend or lose వ్యయముకాకుండానిలుపుకొనుట, మిగిలించుకొనుట, దక్కించుకొనుట. he lost much money but he ~d a little వాడుపోగొట్టుకొన్నదినిండానిలిచినదికొంచెము. you ought to ~ time నీవుకాలమునువృథాగాపోగొట్టరాదు. if I can ~ time I will do this to-day నాకునావకాశముచిక్కితేయీవేళచేస్తాను. he ~d himself by running away పారిపోయి ప్రాణముతప్పించుకొన్నాడు. to ~ appearances he consented ఒప్పుకొనిమానముదక్కించుకొన్నాడు. what is the use of asking him? you will not ~ yourself any trouble by asking him వాణ్ని అడగడము యేమిప్రయోజనము, వాణ్ని అడగడమువల్ల నీకునీవేతొందర తీసుకోక విధిలేదు. this will ~ you the trouble యిందువల్లనీకుఆ తొందరలేకపోను. he got there in time to ~ his passage వాడమంచిపోకమునుపేసమయానికిపోయిచేరినాడు.

Save, sāve, *prep.* తప్ప, వినాయింది. they study ~ on Sundays ఆదివారముతప్పకడమదినములలోచదువుతారు. he sold all ~ this యిదితప్పకడమఅంతాఅమ్మినాడు.

Saveall, sāve′âll, *n. s.* మైనపువత్తిశుద్ధమురముండేటట్టుగాఅడుగునతగిలించేటిది.

Saved, *adj.* రక్షించబడ్డ, కాపాడబడ్డ, కడతేర్చబడ్డ, నిలిచిన, దక్కిన, మిగిలిన, తప్పిన. all those who were ~ కడతేరినవాండ్లు, సంరక్షించబడ్డవాండ్లు.

Saver, *n. s.* కూడబెట్టేవాడు. a money ~ రూకలుకూడబెట్టేవాడు.

Savin, *n. s.* ఒకవిధమైనకూరాకు.

Saving, sāv′ing, *adj.* కూడబెట్టే. the ~ bank రూకలుకూడబెట్టేకొఠి.

Saving, sāv'ing, *adv.* వినహా, కాక, తప్ప. there was none ~ him అతడుతప్ప మరిఒకరులేడు. ~ and except వినాగా, కాక. ~ and except for this reason యీహేతువువల్లతప్ప. ~ your presence she is a big whore తమముందరయీ మాటఅనరాదుగానిఅదిఒకపెద్దలంజ.

Savingly, *adv.* మోక్షముకలిగేటట్టుగా.

Savings, *n. s. plu.* కూడబెట్టినద్రవ్యము. he paid the money out of his ~ తనకుచిక్కినదానిచెల్లించినాడు. petty ~ దుడ్డుకాసుగా కూడబెట్టినద్రవ్యము.

Saviour, sa'vi-ur, *n. s.* రక్షకుడు, ఉద్ధారకుడు. they looked upon him as their ~ వాణ్ని ఉద్ధారకుణ్నిగా తలంచినారు. A title of our blessed Lord. (Mill says ముక్తికర్త) త్రాత A† C† రక్షకుడు P† K†. Najāt dēnē wāla martyn.

Savour, sā'vur, *n. s.* taste రుచి,చవి. salt that has lost its ~ చవిలేనిఉప్పు,కారముచచ్చినఉప్పు. Ill ~ కంపు, దుర్గంధము, వాసన, నీచు.

To Savour, sā'vur, *v. n.* to taste రుచిగావుండుట, యిష్టముగావుండుట. this ~s of malice యిందులో మాత్సర్యరసము వున్నట్టున్నది. this ~s of roguery యిందులో మోసముపుండేటట్టువున్నది.

Savoury, sā'vur-y, *adj.* agreeable to taste రుచిగావుండే. a ~ curry రుచిగావుండేకూర.

Saw, sâ, *past* of the verb to See చూచినాడు. I ~ him వాణ్నిచూచినాను.

Saw, sâ, *n. s.* రంపము. or saying సామెత.

To Saw, sâ, *v. a.* రంపముతో కోసుట. he ~ed his hand up and down in speaking చామరమువేసినట్టుచెయిఆడిస్తూమాట్లాడినాడు.

Sawdust, sâ'dust, *n. s.* రంపపుపొడి.

Sawfish, *n. s.* యేలాంచేప.

Sawn, *adj.* రంపముతో కోసిన. ~ slates రంపముతోకోసినపలకలు.

Sawpit, sâ'pit, *n. s.* పలకలుకోయడమునకైతవ్వుకొన్నపల్లము.

Sawyer, sâ'yĕr, *n. s.* రంపగాడు.

To Say, sā, *v. a.* చెప్పుట, అనుట, పలుకుట, ఉచ్చరించుట. all I could ~ was of no use నేనుయెంతచెప్పినావ్యర్థమైనది. to ~ a lesson పాఠమును ఒప్పగించుట. If he pays them some money, ~ ten rupees వాడుకొన్నిరూకలుచెల్లిస్తే, అనగా పదిరూపాయాలుయిచ్చినట్టయితే. he has a great deal to ~ to the prince వాడికిరాజుదగ్గరనిండా చొరవకలిగివున్నది, వాడిమాటనిండా సాగుతున్నది. I can ~ that poem throughout ఆకావ్యమును కడవెళ్లావాచోవిధేయముగాచెప్పగలను, పుస్తకముచూడకుండాచెప్పగలను. "He said &c." in English comes at the *beginning* of a speech: in common Telugu prose at the *end:* but in verse the words are arranged as in English: thus అనినశెట్టినిజూచియతివయిట్లనియె Somavara Mahat. Dwip. p. 52. He said: and the woman looking at the merchant spoke thus.

To Say, sā, *v. n.* చెప్పుట,పలుకుట. I have nothing to ~ to that business అదినాజోలికాదు, అదినాపనికాదు. that's to ~ he won't come అనగావాడురాడు. Parvatam, that is to ~ a hill పర్వతము, అనగాకొండ. he said he would go పోతానన్నాడు. they ~ he is dead వాడుచచ్చినాడట. they ~ he is here యిక్కడవున్నాడట. so they ~ అట్లావాడుకొంటున్నారు. If any man, ~ your brother, was to do so యెవడైనా అట్లాచేస్తే,ఒకవేళమీఅన్న అట్లాచేస్తే. don't do it I ~! అట్లాచేయవద్దోయి. I dare ~ he is gone పోయినాడేమో. I dare ~ he thought so వాడికిఅట్లాతోచినదేమో.

Say, sā, *n. s.* సామెత. this book is full of old ~s యీపుస్తకము నిండాపురాతనపు సామెతలే. he has had his ~ కావలసినంతమాట్లాడినాడు,తనివితీరమాట్లాడినాడు.

Saying, sā'ing, *n. s.* సామెత,మాట, పలుకు, వాక్యము, శబ్దము. there is an old ~ పురాతనముగా ఒకసామెతకద్దు. as the ~ is ఒకవదంతికద్దుగదా, ఒకసామెతకద్దుగదా.

Scab, scab, *n. s.* పక్కు. as a disease తెవులు. the itch or mange of horses గుర్రములకుపట్టేగజ్జి.

Scabbard, scab'bard, *n. s.* వర, ఖడ్గకోశము.

Scabby, scab'by, *adj.* గజ్జిపట్టిన, పక్కుకట్టిన. a ~ sheep తెవులుపట్టినగొర్రె. this is the same as shabby.

Scaffold, scaf'fōld, *n. s.* సారువ,పరంజా. or stand in a field మంచె. or gallows వురితీసేమాను. he expiated his crimes on the ~ వాడుచేసుకొన్న

పాపముకొరతతోతీరినది. his deeds brought him to the — వాడుచేసినపనివాణ్ణిఉరితీశేంతమట్టుకు వచ్చినది. they were brought to the — వాండ్లను ఉరితీశినారు. he sent them to the — వాండ్లను ఉరితీయించినాడు.

Scaffolding, scaf′fōld-ing, *n. s.* సారువ, పరంజు. he erected a — to paint upon చిత్రము వ్రాయడానకు సారువకట్టినాడు.

To Scald, scâld, *v. a.* వేణ్ణీళ్లుపోసిబొబ్బలుచేసుట. she —ed her hand దానిచేతిమీద వేణ్ణీళ్లుతగిలి బొబ్బలెత్తినవి. you will — yourself if you touch this rice యీఅన్నము ముట్టితేకాలుతుంది. I have —ed my mouth అధికవేడిఅయినందున నోరు బొబ్బలయినది. tears have —ed her cheeks కన్నీళ్లవేడికిదానిచెక్కిళ్లుబొబ్బలుపోయినవి. they killed the hog and —ed it పందినిచంపిదానిపై వెంట్రుకలుపొయ్యేటట్టువేణ్ణీళ్లుపోసినారు. she —ed the pot ఆకుండలోవుడుకునీళ్లుపోసికడిగినది. to — paddy వుడ్లుడుకుచేసుట. —ed rice వుడ్లుడుకుబియ్యము.

Scald, scâld, *n. s.* వేణ్ణీళ్లబొబ్బలు, వేణ్ణీళ్లుతగిలి అయినపుండు.

Scald-head, *n. s.* పూద, బిడ్డలతలకువచ్చేపుండ్లరోగము.

Scale, scāle, *n. s.* gradation మెట్టువరస, క్రమము. one cup of a balance త్రాసు, తట్ట. of a fish చేపపొలుసు. the fish was so big that every — was the size of your nail ఆచేపయెంతలావాటిదంటేప్రతిపొలుసునీగోరంతేశిదిగావుండినది. —s on a sore పుంటిపొక్కులు. or filament పొర. at last the —s fell from his eyes తుదకువాడికంటిపొరలువీడినవి, అనగావాడికితెలివివచ్చినది. in the — this will out-weigh that తూస్తేదానికంటేయిదిమొగ్గుగావుండును, ఘనముగావుండును. — meaning rate or plan పరిమాణము, ప్రమాణము, క్రమము, వైఖరి. the house is on a large — ఆయిల్లుబ్రహ్మాండముగావున్నది. she is a pretty woman on a small — ఆకారముకొద్దియైనాఅది అందముగావున్నది. that school is on a large — ఆపల్లెకూటమునిండా పెద్దదిగావున్నది. the two houses are alike but on different —s ఆరెండుయిండ్లుఒకటేమచ్చుగావున్నవిఅయితేచిన్నది పెద్దదిగావున్నది. he traded on a large — దండిగావర్తకముచేసినాడు. the tiger is a cat on a large — ఆకారముఒకటిపెద్దదేగానిపులిఅంతాపిల్లివంటిదేవున్నది. — of musical notes స్వరక్రమము, స్వరగ్రామము. Mathematical — కొల, ప్రమాణము.

To Scale, scāle, *v. a.* (with ladders) లగ్గతెక్కుట. scaling ladder లగ్గతెక్కేనిచ్చెన, దీన్ని canger అంటారు. he —d the wall గోడయెక్కిదుమికినాడు. to — fish చేపపొలుసునుకడుగుట.

To Scale off, *v. n.* పొట్టుగారాలిపోవుట, పక్కుకట్టిరాలిపోవుట. when the skin —d off పక్కుకట్టిరాలినప్పుడు.

Scaled, scăl′ed, *adj.* having scales like a serpent పొలుసుగల.

Scalene, *adj.* in geometry, a triangle that has three sides unequal to each other మహాగణితములోఅసమత్రికోణమైన.

Scales, *n. s. plu.* of a balance త్రాసు, తక్కెడ. a pair of scales త్రాసు. two pair of scales రెండు త్రాసులు. large scales for weighing large goods కాటా. bring me the scales త్రాసుతీసుకొనిరా. the sign in the zodiac తులారాశి.

Scaliness, scāl′i-ness, *n. s.* పొలుసుగావుండడము. from the — of this fish యీచేపలకుపొలుసువిస్తారముగనక.

Scall, scâll, *n. s.* లొట్టపుండ్లు, కుష్ఠవ్యాధి D† గజ్జి F†.

Scallion, scall′yon, *n. s.* a kind of onion సిరుల్లిగడ్డ.

Scallop, scăl′lop, *n. s.* కాకిచిప్ప.

Scalloped, *adj.* కాకిచిప్పఆకారముగాతోడబడ్డ.

Scalp, scalp, *n. s.* పుర్రెమీదిచర్మము, మాడుమీదితోలు. hairy — ఉచ్చి, మాడు.

To Scalp, scalp, *v. a.* నెత్తిచర్మమునుకోసుట.

Scalpel, *n. s.* an instrument used by chirurgeons రణవైద్యునికత్తి.

Scaly, scāl′y, *adj.* పొలుసుగల.

To Scamble, scam′ble, or Scramble, scram′ble, *v. n.* పొర్లాడుట, పీకులాడుట.

Scammony, scam′mō-ny, *n. s.* ఒకవిధమైనబంక.

Scamp, *n. s.* పోకిరి, తుంట, ఆకతాయ. this is originally Italian, *scampa-forca* being one who has escaped the gallows. *Scampo* is a piratical vessel in the Mediterranean. As a verb, to scamp is to plunder: to rob on the highway.

To Scamper, scam′pĕr, *v. n.* పారిపోవుట, ఉరుకుట. the boys ~ed away పిల్లకాయలు ఉరికినారు, పారిపోయినారు.

Scamper, scam′pĕr, *n. s.* పారిపోవడము, ఉరకడము.

Scampish, *adj.* పోకిరి, తుంట.

To Scan, scan, *v. a.* to measure verse పద్యములో గణములు సరిగ్గా వున్నవా అని చూచుట, పరిశోధించుట. on scanning the verse I found it was archilochian గణములు కట్టి చూస్తే ఆ పద్యము ఇంద్రవజ్రమైనట్టు తెలిసినది.

Scandal, scan′dal, *n. s.* అపవాదము, దూరు, దూషణ, అపనింద, దోషము, కళంకము. he did not fear the sin but he feared the ~ వాడు పాపమునకు భయపడలేదు గాని అపవాదమునకు భయపడ్డాడు. those women delight in ~ ఆ యాడవాండ్లకు పరులను దూషించడమే ఒక ఆనందము, వాండ్లిట్లా వీండ్లిట్లా అని ఆడిపోసుకోవడమే ఒక వుల్లాసము. you should not listen to ~ దూషణను నీవు చెవిని బెట్టక. they consider it no ~ if a man is drunk ఒకడు తాగుబోతుగా వుండడము వాండ్లలో దోషము కాదు. illegality నిషిద్ధము.

To Scandalize, scan′dal-ïze, *v. a.* to offend by some action supposed criminal, to shock, to disgust అసహ్యమును కలగచేసుట, చీదర చేసుట. his behaviour ~d all his neighbours వాడి నడత వల్ల అక్కడి వాండ్లకంతా వాడిమీద అసహ్యము పుట్టినది.

Scandalized, *adj.* shocked, disgusted అసహ్యము పుట్టించిన, చీదర పుట్టించబడ్డ. he was ~ at seeing this దీన్ని చూచి అసహ్యపడ్డాడు.

Scandalous, scan′dal-us, *adj.* abominable, vile, disgraceful అవమానమైన, మానహీనమైన, దుష్ట, చెడ్డ. this is ~ conduct యిది అవమానమైన పని.

Scandalously, *adv.* అవమానముగా, మానహీనముగా. they are ~ extravagant వాండ్ల దూబరదండితనము నువించేమాన ముపోను, వాండ్ల దూబరదండితనమును వింటే అందరు దూషిస్తారు.

Scandalousness, *n. s.* అవమానము, సిగ్గుమాలినతనము.

Scandalum Magnatum, *n. s.* Defamation of a person of dignity అధికారులను దూషించినాడనే నేరము, గొప్పవాండ్లమీద తప్పుమాట చెప్పినాడనే నేరము. he who commits ~ పెద్దలను దూషించడమనే నేరము చేసినవాడు, గొప్పవాండ్లను దూషించడమనే నేరము చేసినవాడు.

Scanning, *n. s.* పద్యములో గణములు కట్టడము.

Scansion, scan′shon, *n. s.* పద్యములో గణములు కట్టి చూడడము.

Scant, scant, *adj.* తక్కువగా వుండే, మట్టుగా వుండే, కురచైన, మితమైన. when money is ~ రూకలు అరుదుగా వుండే కాలములో. good rice is ~ now యిప్పుడు మంచి బియ్యము దొరకడము కష్టము. the cloth was cut as ~ as possible ఆ గుడ్డను నిండా కురచగా కత్తిరించినారు.

Scantily, *adv.* మట్టుగా, కొంచెముగా. to give ~ పుల్లకుపుల్లకై యిచ్చుట. they are ~ provided with clothes వాండ్లకు బట్టలు కరువు.

Scantiness, *n. s.* తక్కువ, మట్టు, కురచ, కొంచెము. from the ~ of the rice at present యిప్పట్లో బియ్యము అపరూపముగా వున్నది గనక.

Scantling, scant′ling, *n. s.* a sample మాదిరి, మచ్చు. a small quantity రవంత. narrow pieces of timber సన్నదూలములు, సన్నవాసములు. this originally meant measure కొల, ప్రమాణము. he is within a ~ of the truth కొంచెము తక్కువగా నిజము వాడికి తెలిసినది, దీని నిజము వాడికి కొంచెము తెలిసినది, బహుదూరము నిజానికి వచ్చినాడు. The name of the Marquis of Worcester's book is 'The ~s of one hundred inventions.'

Scantness, *n. s.* తక్కువ, మట్టు, అల్పము, స్వల్పము. from the ~ of water in this place యిక్కడ నీళ్లు అరుదు గనక.

Scanty, scant′y, *adj.* narrow, sparing కురచైన, కొద్ది, చిన్న, కొంచెమైన. here water is ~ యిక్కడ నీళ్లకు కరువుగా వున్నది. when money is ~ రూకలు అరుదుగా వుండేటప్పుడు. ~ diet చాలీచాలని కూడు, కడుపు నిండని కూడు. this is but a ~ reward యిది నిండా స్వల్పమైన బహుమానము. the monkey has a ~ chin కోతికి వుండేదిరవంత గడ్డము.

To Scape, scāpe, *v. a.* See Escape.

Scape, scāpe, *n. s.* See Escape.

Scape-goat, *n. s.* the goat set at liberty by the jews on the day of solemn expiation యూదియా వాండ్లు బలియిచ్చి పాపనివారణము చేసుకొనే నాడు

ఆకోతువలెవిడివిసెట్టినమేకపోతు. they made me the — తామువల్పచేశి శిక్షనుపడడానకు నన్ను చూపినారు, తాముతప్పించుకొని నన్ను ముందరబెట్టినారు. I look upon him as a — చేశినవాండ్లు చేసినపోగానడమువీడికి వచ్చినద్ది.

Scape-grace, *n. s.* a wicked boy తలకొట్లమారి, తుంటపిల్లకాయ.

Scapula, scap'ū-la, *n. s.* the shoulder blade రెక్క యెముక.

Scapular, *adj.* belonging to the shoulder భుజసంబంధమైన.

Scapular, or Scapulary, *n. s.* part of the habit of a friar, consisting of two narrow slips of cloth covering the back and the breast పారుల్లువేసుకొనేఒకవుడుపు.

Scar, scâr, *n. s.* పుంటిమచ్చ, గాయపుమచ్చ. the —s of small pox అమ్మవారిమచ్చలు.

Scaraboeus, *n. s.* a beetle, a may-bug, a chaffer పేడపురుగు.

Scaramouch, scar'a-moŭch, *n. s.* హాస్యగాడు, జలారివేషగాడు.

Scarce, scârce, *adj.* అరుదైన, అపురూపమైన.

Scarce, scârce, *adv.* అరుదుగా. See Scarcely.

Scarcely, scârce'ly, *adv.* అరుదుగా. he is — ten years old వాడికిపదియేండ్లు అయ్యీయ్యకవున్నది. he is — alive కొనప్రాణముతో వున్నాడు. this is — correct దీన్ని న్యాయమనడముకష్టము. this is — enough యిదిచాలీచాలకుండావున్నది. this is — right దీన్ని న్యాయమనరాదు. you will — get ten rupees for this దీనికిపదిరూపాయలుదొరకడముకష్టము. he — knows his alphabet వాడికిఓనమాలలోనేసందేహముగావున్నది. to-day the sun — appeared నేడుసూర్యుడుఅగుపడ్డాడనరాదు. he can — deny her any thing ఆమెఅడిగితేవాడు లేదనడముకష్టము. there are — any trees in that garden ఆతోటలోచెట్లనేది అపురూపము. they can — be called merchants వాండ్లనువర్తకులనడముకష్టము.

Scarceness, scârce'ness, Scarcity, scârc'i-ty, *n. s.* కరువు, దుర్భిక్షము, అపురూపము, అరుదు. last year there was a — పోయినసంవత్సరముకరువుగావుండినది. from the — of shawls at present యిప్పుడు శాలువలుఅరుదుగనక. there was a great — of vegetables అక్కడకూరగాయలు దొరకడము ప్రయాస.

To Scare, scâre, *v. a.* భయపెట్టుట, బెదిరించుట. he —d away the birds ఆపక్షులనుతరిమినాడు. he put up a figure to — the birds పక్షులుబెదిరేలాగు అక్కడ ఒకబొమ్మనుపెట్టినాడు.

Scarecrow, scâre'crō, *n. s.* బెదరుబొమ్మ, దృష్టిబొమ్మ.

Scared, *adj.* బెదిరిన, బెదిరించబడ్డ, భయపడ్డ.

Scarer, *n. s.* he who frightens బెదరించేవాడు, భయపెట్టేవాడు.

Scarf, scârf, *n. s.* of men ఉత్తరీయము, అంగవస్త్రము. a woman's — పైట.

Scarfskin, scârf'skin, *n. s.* the outside skin పైతోలు.

To Scarify, scar'i-fȳ, *v. a.* కత్తివాటువేసుట.

Scarlet, scâr'let, *n. s.* సిందూరవర్ణము, యెరుపు.

Scarlet, scâr'let, *adj.* సిందూరవర్ణమైన, ఎర్రని, రక్తవర్ణమైన, బిలకముక్కువన్నె, దాడిమపువ్వువన్నె. crimes of a — dye అతిపాపిష్టి పని. she blushed quite — సిగ్గువల్లదానిముఖము యెర్రగాపోయినది.

Scarp, scârp, *n. s.* the slope on that side of a ditch which is next to a fortified place, and looks towards the fields కోటగోడకుబైటి కట్టుపుండేవాటము. the — of a hill కొండయొక్క నెట్టము.

Scarped, *adj.* steep, hard to climb నెట్టముగావుండే, యెక్కకూడని. a — hill నెట్టముగావుండేకొండ.

Scarred, *adj.* marked with wounds మచ్చలుగల, పుంటిమచ్చలుగల.

Scate, scâte, *n. s.* a kind of fish తేకిచేప, సీబడకాయి, చెంబడకాయ. a kind of wooden shoe, a pair of scates, or skaits, with a steel plate underneath, on which they slide over the ice కత్తిపావుకోళ్లు, దీన్నివేసుకొని శీమలో పేరినమంచు మీదజరుగుతూవెళ్లుతారు.

To Scate, scâte, *v. n.* కత్తిపావుకోళ్లువేసుకొనిజరుగుట. a scater కత్తిపావుకోళ్లతోడుగుకొని పేరినమంచుమీదజరిగేవాడు. scating కత్తిపావుకోళ్లువేసుకొనిపేరినమంచుమీదజరగడము.

To Scath, *v. a.* చెరుపుట, ధ్వంసముచేసుట, పాడుచేసుట.

Scath, *n. s.* పాడు, ధ్వంసము, నాశనము.

Scathed, *adj.* ధ్వంసముచేయబడ్డ, నాశనముచేయబడ్డ, హతముచేయబడ్డ. a tree that is ~ by lightning పిడుగుపడిహతమైపోయినచెట్టు.

Scathless, *adj.* uninjured, unhurt నిరుపద్రవముగావుండే, తొందరలేని. he came off ~ వాడికి యేమిన్నితొందరలేకుండాపోయినది.

To Scatter, scat′tĕr, *v. a.* to throw loosely about; to sprinkle చల్లుట, వెదచల్లుట. to dissipate or disperse పోగొట్టుట, వెళ్లగొట్టుట, పారదోలుట. this ~ed the thieves యిందువల్లదొంగలుమూలకొకరుగాపారిపోయినారు.

Scatterbrain, *n. s.* చలచిత్తుడు, పిచ్చివాడు.

Scattered, *adj.* చల్లబడ్డ, వెదచల్లబడ్డ, చెదిరిన. a few villages are ~ here and there చెదిరినట్టుగాఅక్కడక్కడవొకవొకపల్లెవున్నది.

Scatteredly, *adv.* చిందరవందరగా, చెదిరినట్టుగా, యిక్కడవొకటిఅక్కడవొకటిగా.

Scattering, *n. s.* చల్లడము, వెదచల్లడము.

Scavenger, scav′en-ġĕr, *n. s.* కుప్పవాడు, కుప్పబండివాడు, వీధులువూడ్చేవాడు. a ~'s cart కుప్పబండి. the pigs and crows perform the part of ~s పందులుకాకులే కుప్పవాండ్లుచేయవలసినపనినిచేసివేస్తవి.

Scene, sēne, *n. s.* the stage నాటకశాల. a screen తెర, యవనిక. the ~s were made of cloth and paper stretched upon wood యీతెరలుపలకమీద చిత్రవిచిత్రమైనగుడ్డనున్ను కాకితమున్ను అంటించిచేయబడ్డవి. he who is behind the ~s, that is he who plays the puppets సూత్రధారుడు, బొమ్మలనుఆడించేవాడు. on the ~ there was a garden painted ఆతెరమీదవొకతోటనువ్రాసివుండినది. spectators cannot see behind the ~s బైటవుండేవాండ్లకు లోనిమర్మముయెట్లాతెలుసును. he has been behind the ~s, he knows every thing వాడుఅంతరంగుడు, వాడికిఅంతాతెలుసును. place, situation స్థలము, ప్రదేశము. a forest ~ అడవిపట్టు, అడవిసీమ, అడవిప్రదేశము. this country was the ~ of war for six years ఆరేండ్లదాకా యీదేశముయుద్ధరంగముగావుండినది. this street was the ~ of the murder యీవీధిలోఆఘాయిత్యముజరిగినది. it was a ~ of desolation దాన్నిచూస్తేఅంతాపాడుగావుండినది. in a theatre జరిగినసంగతి. the ~ opened with a speech made by the king దానిఆరంభమురాజుమాట్లాడడము. In this play there are five acts and in the first act there are three ~s యీనాటకములోఅయిదుఅంకములువున్నవి, మొదటిఅంకములోమూడు ప్రకరణములువున్నవి. In that play, the first ~ showed the king talking with a minister; in the second ~ the minister killed the king, after some other ~s the minister was put to death ఆయాటలో మొదటిసంగతిరాజువొకమంత్రితోమాట్లాడడము రెండోసంగతిఆమంత్రిఆరాజునుచంపినాడు, యింకాకొన్నిసంగతులుఅయినతర్వాతఆమంత్రిచంపబడ్డాడు. the general appearance of any action కండ్లబడడము, జరిగినది కండ్లబడడము. I was present at the marriage; it was quite a ~ ఆపెండ్లికిపోయివుంటినినిండావేడుకగావుండినది. on the walls there were battle ~s painted regarding Rama గోడలమీదరామరావణయుద్ధమువ్రాసియుండినది. from the top of the mountain I saw a beautiful ~ కొండమీదినుంచివొకరమ్యమైనప్రదేశమునుచూచినాను. (but the word ~ is also needless; for, *in the battle* ~ is the same as *in the battle.*) What a beautiful ~ కండ్లకుయెంతవేడుకగావున్నది. It was a horrible ~ అదిచూచేటందుకుఅఘోరముగావుండినది. it was a laughable ~ చూస్తేనవ్వువచ్చేదిగావుండెను. we were present at this ~ యీపనిజరగగానేమువుంటిమి. he beheld this ~ with astonishment యీజరిగినపనినిఆశ్చర్యముగాచూచినాడు. through all the ~s of life we see the hand of God మనిషికివచ్చేఆపత్సంపదలుయీశ్వరకర్తృకములనితెలుస్తున్నది. ~s of infancy బాల్యములోజరిగినపనులు. this was a very trying ~ యిదిమహాఅఘోరమైనపని. it was a very amusing ~ యిదిచూచేటందుకునిండావేడుకైనపని. it was a strange ~ యిదిచూస్తేవొకవింతపనిగావుండినది. the same ~ was repeated every day for a month నెల్లాండ్లదాకాప్రతిదినమువొకటేరీతిగాజరిగినది. a solemn ~ భయభక్తితోజరిగించేపని. all the other ~s originated in this అన్నిటికీయిదేమూలము. the ~ became

animated in the extreme కోలాహలముగానే వేడుకగా వుండినది. all day the market place was filled with troops coming and going until the shades of evening closed over the ~ చీకటిపడేదాకా అంగళ్లలో దండువాండ్లు పోవడమురావడమువల్ల అంగడివీధినిండివుండినది. through all the varying ~s of life యీలోకములోవుట్టేటి సుఖదుఃఖములు. wishing to avoid a ~ I went home యిక్కడ వొకజగడము జరగబోతున్నదని తెలిసి నేనుయింటికిపోయినాను. In the battle ~ యుద్ధకాండలో, యుద్ధవర్ణనలో.

Scenery, sēn′er-y, *n. s.* that which appears to the eye కండ్లకు అగుపడేటిది, ప్రదేశము. mountain ~ కొండలప్రదేశము. the ~ in the jungle is very beautiful యీఅడవిప్రదేశము మిక్కిలి రమణీయముగావున్నది. the ~ represented a forest ఆ పటములో అడవిని వ్రాసివుండినది.

Scenic, sen′ic, *adj.* నాటకసంబంధమైన. ~ entertainments నాటకము, ఆట.

Scent, sent, *n. s.* వాసన, గంధము. as soon as he got ~ of this వాడికి యీసంగతి తెలియగానే, యీజాడ తెలిసిన తక్షణము.

To Scent, sent, *v. a.* to know by the smell వాసనచేత జాడపట్టుట. the dog soon ~ed the fox కుక్క నక్క వాసనను తెలుసుకొన్నది. the police soon ~ed him out వెంటనే పోలీసువారు వాడిజాడపట్టినారు. to perfume వాసనవేసుట, వాసనకలగచేసుట. she ~ed her handkerchief with ottar అత్తరువేసి రుమాలుకు వాసనకలగచేసినది.

Scented, *adj.* perfumed వాసనవేసిన, వాసనకట్టిన. a ~ handkerchief వాసనవేసినరుమాలు.

Scentless, *adj.* వాసనలేని, నిర్గంధమైన.

Sceptic, skep′tic, *n. s.* he who doubts సందేహించేవాడు, సంశయాళువు. they are ~s regarding the use of this medicine యీమందువుని కిరాదని అంటారు. an atheist or free-thinker ఒకవిధమైన నాస్తికుడు.

Sceptical, skep′tic-al, *adj.* సందేహించే, విశ్వాసములేని. he is very ~ about the payment ఆ రూకలు చెల్లించినారని వాడునమ్మనే లేదు.

Scepticism, skep′ti-cism, *n. s.* సందేహించేమతము, నాస్తికభావము.

Sceptre, sep-tĕr, *n. s.* రాజదండము, శంగోలము, స్వర్ణకమయరాజదండము. D†. A†. he held the ~ వాడు రాజ్యాధిపత్యము చేస్తూవుండినాడు.

Sceptred, *adj.* రాజదండముగల, ప్రభుత్వముగల.

Schedule, sed′ule, *n. s.* పట్టీ. a bankrupt's ~ దివాలెత్తినవాడు వ్రాసియిచ్చే అప్పులవాండ్లజాబితా.

To Schedule, sed′ule, *v. a.* అప్పులవాండ్లపట్టీలో పేరువ్రాసుట.

To Scheme, skēme, *v. a.* యోచించుట, కల్పించుట, యుక్తిచేసుట. he is always scheming something or other వాడుయేదైనా కొత్తకొత్తయుక్తులు చేస్తూవస్తాడు.

Scheme, skēme, *n. s.* యోచన, యుక్తి, ఉపాయము. a wicked ~ కుయుక్తి, దురాలోచన.

Schemer, *n. s.* తంత్రవాది, యుక్తులుపన్నేవాడు.

Scheming, *n. s.* యుక్తి, తంత్రము, ఉపాయము.

Schism, sism, *n. s.* a split in evidence &c. విరోధము, వ్యత్యాసము. a division in religion అవాంతరభేదము, అవాంతరమతము, సమయవ్యత్యయము, భిన్నసిద్ధాంతము, ఆచారవ్యత్యాసము. among the Vaishnava bramins there is a great ~, some being Tengalas and others being Vadagalas వైష్ణవులలో కొందరు తెంగల, కొందరువడఘలగా వుండడమువల్ల వైష్ణవములో నిండాభేదముకలదు. In 1 Cor. XII. 25. భిన్నభావము A†.

Schismatical, sis-mat′ic-al, *adj.* అవాంతరమతమైన, సమయభేదమైన, మతభ్రష్టుడైన, భిన్నమతమును అవలంబించిన.

Schismatically, *adv.* nonsensically వెర్రివెర్రిగా, తెనిపోనిరీతిగా.

Schismatick, *n. s.* అవాంతరమతమును కల్పించినవాడు, అవలంబించినవాడు, స్వమతములో నేకొత్తమార్గమును కలగచేసినవాడు. the Catholicks consider the Protestants as being ~s కాతోలిక్కువాండ్లు ప్రోటెస్టాంటువాండ్లను తమమతములోనుంచి చీలినభిన్నమతస్థులని అంటారు.

Scholar, scol′ar, *n. s.* one who learns విద్యార్థి, చదువుకొనేవాడు. a learned man పండితుడు. he is but a poor ~ వాడు నిండాచదివినవాడుకాడు. are you a Tamil ~? నీకు అరవము వచ్చునా.

Scholarlike, *adj.* learned పండితుడైన, వ్యుత్పన్నుడైన.

Scholarship, scol'ar-ship, *n. s.* learning; literature; knowledge పాండిత్యము, జ్ఞానము, చదువు. this man has attained no great ~ వానికి నిండా పాండిత్యములేదు, ప్రవీణతలేదు. maintenance for a ~ విద్యార్థికి జీవనానికియిచ్చేరూకలు.

Scholastic, scō-las'tic, Scholastical, *adj.* పాండిత్య సంబంధమైన, శాస్త్ర సంబంధమైన. his ~ attainments are very small వాడునిండా చదివిన వాడు కాడు. ~ learning వేదాంతము. as opposed to classical learning, that of humanists, viz. సాహిత్యజ్ఞానము. ~ theology మీమాంస.

Scholiast, *n. s.* టీకచెప్పినవాడు, వ్యాఖ్యానము చెప్పినవాడు, వ్యాఖ్యాత, భాష్యము చెప్పినవాడు.

Scholium, scō'li-ŭm, *n. s.* టీక, వ్యాఖ్యానము, భాష్యము.

School, scûl, *n. s.* a place of education బడి, పల్లెకూటము, పాఠశాల, విద్యాలయము. a fencing ~ గరిడీశాల. a dancing ~ నట్టువచావిడి. tomorrow ~ begins at eight, and is over at twelve రేపు యెనిమిదిగంటలు మొదలుకొని పండ్రెండుగంటలదాకా పల్లెకూటము వుంటున్నది. or doctrine మతము. they are of his ~ వాండ్లు ఆయన మతమును అవలంబించియున్నారు. they were brought up in the ~ of adversity వాండ్లు దరిద్రమనే బడిలో సంశిక్షితులైనారు, అనగా దరిద్రులైనందువల్ల కష్టపడి బుద్ధిమంతులైనారు, దోవకు వచ్చినారు. a ~ for scandal దూషణకు ఒక నాటకము, యీనాటకములో దూషణ కూడదనేదాన్ని ప్రతిపాదించియున్నది. a ~ for husbands భర్తృశిక్షానాటకము, యిందులో మొగుడు గావుండేవాడు యీయీపని చేయకూడదనిని షేధించియున్నది.

To School, scûl, *v. a.* to reprove బుద్ధి చెప్పుట, చీవాట్లు పెట్టుట. he was ~ed by adversity దౌర్భాగ్యమువల్ల వానికి బుద్ధివచ్చినది.

Schoolboy, *n. s.* పల్లెకూటపు పిల్లకాయ, బడిలో చదువుకొనేచిన్నవాడు.

Schoolfellow, scûl'fel-lō, *n. s.* కూడాచదువుకొనే పిల్లకాయ, సహచరుడు. these four men were ~s of mine వీండ్లు నలుగురు నాతో కూడా చదువుకొన్న వాండ్లు. she and her ~s అదిన్ని దానితో కూడా చదువుకొనే సహచరులున్ను.

Schoolgirl, *n. s.* బడిలో చదువుకొనే పడుచు.

Schoolhouse or Schoolroom, *n. s.* బడి, పల్లెకూటము.

Schooling, *n. s.* that is, reproof చీవాట్లు. money paid for education ఉపాధ్యాయులకు యిచ్చే జీతము. they paid for his ~ వాడు చదువుకొన్నదానికి ఉపాధ్యాయులవారికి జీతము చెల్లించినారు.

Schoolman, scûl'man, *n. s.* one learned in certain doctrines పండితుడు, శాస్త్రి, వేదాంతి. this was a question among the old schoolmen పూర్వకులైన పండితులకు యిది ఒక సంశయము వుండెను.

Schoolmaster, scûl'măs-tĕr, *n. s.* ఉపాధ్యాయుడు, అయ్యవారు, చదువులయ్యవారు.

Schoolmistress, scûl'mis-tress, *n. s.* చదువుచెప్పే ఆపె, ఉపాధ్యాయురాలు.

Schooner, scûn'ĕr, *n. s.* ఒకవిధమైన వాడ.

Sciatica, sī-at'ic-a, *n. s.* hip gout నడుము నొప్పి.

Science, sī'ence, *n. s.* శాస్త్రము, విద్య. the ~ of medicine వైద్యశాస్త్రము. the ~ of logic తర్కశాస్త్రము. he is skilled in the ~s వాడు శాస్త్రములలో వ్యుత్పన్నుడుగా వున్నాడు.

Scientific, sī-en-tif'ic, *adj.* శాస్త్రీయమైన, శాస్త్రోక్తమైన, విధ్యుక్తమైన. a ~ man శాస్త్రి, శాస్త్రజ్ఞుడు. ~ knowledge శాస్త్రజ్ఞానము.

Scientifically, *adv.* శాస్త్రీయముగా, శాస్త్రోక్త ప్రకారముగా, యథావిధిగా.

Scimitar, sim'ē-tar, *n. s.* ఖడ్గము, కృపాణిక, కత్తి.

To Scintillate, *v. n.* to sparkle; to emit sparks ప్రకాశించుట.

Scintillation, sin-til-lā'shon, *n. s.* a sparkling, or sparkle మిణుగురులు. there is not the slightest ~ of sense in this యిందులో రవంతైనా తెలివిలేదు.

Sciolism, *n. s.* slight knowledge తెలిసీతెలియనితనము, అల్పవిద్య.

Sciolist, sī'ō-list, *n. s.* తెలిసీతెలియనివాడు, అల్పవిద్యగలవాడు.

Sciomachy, sī-om'a-ky, *n. s.* a battle with a shadow పిచ్చిక మీద బ్రహ్మాస్త్రము వేయడము.

Scion, sī'un, *n. s.* a small twig or shoot పల్లవము, చిగురు. a small twig taken from one tree to be engrafted into another ఒకచెట్టులో నుంచి మరి ఒక చెట్టుకు అంటుపెట్టే కొమ్మ.

Scire facias, *n. s.* ప్రకటన, చాటింపు.

Scirrhous, *adj.* having a gland indurated కాయ గాఉండే, గ్రంథిగాఉండే.

Scirrhus, skir′rus, *n. s.* గ్రంథి, కాయ, కణితి.

Scissars, Scissors, sis′sors, *n. s.* కత్తెర. ~ for cutting beetle nut అడకొత్తు, పోకొత్తు.

Scite, *n. s.* a situation స్థలము, ప్రదేశము, చోటు, నివేశనము.

Sclerotic, sclê-rot′ic, *adj.* hard: an epithet of one of the coats of the eye గట్టియైన, దృఢమైన.

To Scoff, scoff, *v. n.* తిరస్కరించుట, వెక్కిరించుట, పరిహాసముచేసుట. they ~ed at him వాణ్ని వెక్కిరించినారు. they ~ at decency వాండ్లుమాన మునుతోక్కి పారవేస్తారు.

Scoff, scoff, *n. s.* derision ఎగతాళి, పరిహాసము, తిరస్కారము.

Scoffer, *n. s.* ఎగతాళిచేసేవాడు.

Scoffingly, *adv.* ఎగతాళిగా.

To Scold, scōld, *v. n.* తిట్టుట.

To Scold, scōld, *v. a.* తిట్టుట, గద్దించుట, చీవాట్లు పెట్టుట. his wife ~ed him about this ఇందున గురించివాడికి పెండ్లామువాణ్నికూకలుపెట్టినది. cannot you be angry without scolding? కోపముచ స్తేఅట్లాతిట్టేదియెందుకు.

Scold, scōld, *n. s.* తిట్టుబోతు, చెడ్డనోరుగలది. a common ~ అందరినితిట్టేఆడది.

Scolding, *n. s.* తిట్లు, చీవాట్లు. she gave him a good ~ వాణ్నిబాగాతిట్టినది.

Scollop, scol′lop, *n. s.* a shell గుల్ల, అంచులోకుం డ్లవలెఉండేగుల్ల.

Scolloped, *adj.* గుల్లచిప్పరీతిగాచేసిన.

Scolopendra, *n. s.* a centipede జెర్రి.

Sconce, sconće, *n. s.* meaning the head, in contempt తలకాయ, బుర్ర, ఇదితిరస్కారమైనమాట.

Scoop, scûp, *n. s.* a spoon తోడేగరిటె.

To Scoop, scûp, *v. a.* తోడుట, పల్లముగాతోడుట, తొలుచుట, పైటచల్లుట. he ~ed out the kernel of the cocoanut టెంకాయలోని కొబ్బరనుతొలిచితీసినాడు. they ~ed his eyes out వాడికుడ్ల నుతోడివేసినారు. to ~ up water పల్లములోనినీ ళ్లనుచేతితోపైటికిచల్లుట.

Scope, scōpe, *n. s.* distance, దూరము. ships sometimes part anchor by riding with too short a ~ of cable లంగరుతాడు కురచగాఉం డేటందువల్ల అప్పుడప్పుడు తెగిపోతున్నది. extent of intellectual view బుద్ధియొక్క వ్యాపకత్వము. drift, aim, తాత్పర్యము, అభిప్రాయము, ఆశయ ము. the meaning of this is quite beyond my ~ దీనితాత్పర్యమునాకు అగోచరముగాఉన్నది, నాబుద్ధికితగలేదు. she could attend to her husband, and her children, and such matters as were not beyond her ~ దానిమొగుణ్ని బిడ్డల నుయింకాదానికిసాధ్యమైనపనులనువిచారించుకో గలదు. this book is within the ~ of children యీపుస్తకముబిడ్డలకుగ్రాహ్యముగాఉన్నది.

Scorbutic, scor-bū′tic, *adj.* diseased with the scurvy ఒకవిధమైనరోగము. See Scurvy.

To Scorch, scôrch, *v. a.* కందేటట్టుచేసుట, కమిలే టట్టుచేసుట, కాల్చుట, దహించుట. the fire ~ed the walls నిప్పుశగకుగోడలుకాలినవి. the sun ~ed my face యెండకునాముఖముకందినది. I saved the child from the fire, but my hands were much ~ed ఆబిడ్డనునిప్పులోపడకుండా యెత్తినానుఅయితేనాచేతులునిప్పుశగకుకమిలిపో యినవి.

Scorched, *adj.* కందిన, కమిలిన, కాలిన, దహించబ డ్డ. ~ land కసువుకట్టలేక మాడిపోయిఉన్నభూ మి.

Scorching, *n. s.* కాలడము.

Scorching, *adj.* కాల్చే, దహించే. ~ heat or sunshine మలమలమాడేయెండ.

Score, scōre, *n. s.* a mark గుర్తు, గీత. he made a ~ on the board ఆపలకమీదఒకగురుతువేసి నాడు, ఒకగీతగీచినాడు. reason, account కారణ ము, హేతువు. on the ~ of being a relation బంధువైనహేతువునుబట్టి. on this ~ యీహేతువు చేత. reckoning లెక్క. to run up a ~ అప్పుబ డుట, అప్పుచేసుట. he run up a ~ at these shops వీండ్లకుబాకీపడ్డాడు. to quit a ~ లెక్కతీర్చు చేసుట. ~ or twenty యిరువై. three ~ అరువై. four ~ యెనభై. I have told you ~s of times నీకు అనేకమార్లుచెప్పినాను. in ~s of places నూరుస్థలములందు.

To Score, scōre, *v. a.* to make a mark గీతగీచుట, గురుతువేసుట. he ~d the board all over ఆపలకమీదయేకముగాగీచినాడు. they ~d it off దాన్నిపాటాకొట్టినారు. they ~d his back వాడివీపులో గురుతుచేసినారు, అనగాదెబ్బలు కొట్టినారు. they ~d up this against him యీపద్దునువాడిమీదవ్రాసినారు,వాడిమీదశెలవువ్రాసినారు.

Scoriæ, *n. s.* dross చిట్టెము.

To Scorn, scôrn, *v. a.* తిరస్కరించుట, నిరాకరించుట, అలక్ష్యముచేసుట, ఛీఅనుట. the wife ~ed her husband's commands మొగుడియుత్తరవులనునిరాకరించినది, అలక్ష్యముచేసినది. he ~s telling lies వాడికిఅబద్ధముచెప్పడముగిట్టదు. all men ~ a thief దొంగనుఅందరుఛీఅంటారు.

Scorn, scôrn, *n. s.* తిరస్కారము, అలక్ష్యము. they treated him with ~ అలక్ష్యముచేసినారు. they held his commands in ~ వాడియుత్తరువును అలక్ష్యముచేసినారు. to laugh to ~ యెగతాళిపట్టించుట.

Scorned, *adj.* తిరస్కరించబడ్డ, అలక్ష్యముచేయబడ్డ.

Scorner, *n. s.* తిరస్కరించేవాడు, అలక్ష్యముచేసేవాడు, ఎగతాళిచేసేవాడు (తుచ్ఛకారి A† in Prov).

Scornful, scôrn'fŭl, *adj.* తిరస్కారమైన, అలక్ష్యమైన. ~ words పొడుపొడుమాటలు.

Scornfully, scôrn'fŭl-ly, *adv.* తిరస్కారముగా, అలక్ష్యముగా.

Scorning, *n. s.* తిరస్కారము, అలక్ష్యము.

Scorpio, *n. s.* వృశ్చికరాశి.

Scorpion, scôr'pi-on, *n. s.* తేలు, వృశ్చికము. the large black ~ మండ్రగబ్బ. the small ~ చిన్నతేలు.

Scorzonera, *n. s.* చల్లగడ్డ, శతావరి.

Scot, scot, *n. s.* దండుగ. he paid his ~ వాడికివేసినదండుగనుచెల్లించినాడు.

Scot, scot, *n. s.* స్కాచిదేశస్థుడు.

To Scotch, scotch, *v. a.* to chap, to cut slightly రవంతగాయముచేసుట. you have ~ed the snake, you have not killed it పామునుకొంచెముగాయముచేసివిడిచిపెట్టినావుగాని తీరాచంపకపోయినావు, అనగారవంతఆక్షేపించివిడిచిపెట్టినావుగాని చక్కగాఖండించకపోయినావు.

Scotch, scotch, *adj.* స్కాటులండుసంబంధమైన. the ~ స్కాచిదేశస్థులు.

Scotchman, *n. s.* స్కాచిదేశస్థుడు.

Scotfree, scot-frēe', *adv.* without payment; untaxed; unhurt రూకలుచెల్లించకుండా, పన్నులేకుండా, తొందరలేకుండా, నిరుపద్రవముగా. they let him go ~ వాణ్నిపూరికెవిడిచిపెట్టినారు. he lodged there for two months ~ అక్కడరెండునెలలుబాడిగెలేకుండాపూరికెకాపురముండినాడు. he got off ~ తొందరలేకుండాతప్పించుకొన్నాడు.

Scoundrel, scoŭn'drel, *n. s.* పోకిరి, హరంజాదా.

Scoundrel, scoŭn'drel, *adj.* క్షుద్రుడైన,నీచుడైన, పోకిరియైన. a debasing ~ doggerel నీచదిక్కుమాలినభావ. (Watson's Works. VII. 432) క్షుద్రమాటలు, జబ్బుమాటలు,పేలవమైనమాటలు. his ~ train వాడిదగ్గిరవుండేదుష్టచతుష్టయము. (Thomson's Summer, 1639.)

Scoundrelism, *n. s.* rascality నీచత్వము, పోకిరితనము,పోకిరిమాటలు, తిట్లు. his book is full of ~s వాడిపుస్తకముపట్టిబండుబూతుగావున్నది.

Scoundrelly, *adj.* base, vile నీచమైన, పోకిరియైన, కొంటె.

To Scour, scoŭr, *v. a.* to cleanse, to purge శుద్ధిచేసుట. she ~ed the kettle ఆబోగుణినిశుద్ధిచేసినది. this medicine ~s the belly యీమందుకడుపునుశుద్ధిచేస్తున్నది. after the horse is well ~ed ఆగుర్రానికి చక్కగా ప్రవర్తులైనతర్వాత. the troops ~ed the streets ఆసిపాయీలువీధులలోవొకమనిషైనాలేకుండాచేసినారు. she ~ed the silver వెండిపాత్రనుశుద్ధిచేసినది. they ~ed the country ఆదేశముమీదదాడుచేసినారు, దోపిడిచేసినారు.

To Scour, scoŭr, *v. n.* to run పరిగెత్తుట. the boys ~ed along the street పిల్లకాయలు వీధిలోగుబగుబపరిగెత్తినారు.

Scourge, scurge, *n. s.* కొరడా, జేరుబందు, పాశము. a ~ of scorpions బలమైనశిక్ష. or affliction ఉపద్రవము,బాధ. the cholera is a terrible ~ at present యిప్పుడువాంతిభ్రాంతినిండాఉపద్రవముగావున్నది. his son's bad conduct is a ~ to him కొడుకుయొక్కదుర్నడతవాడికిసంకటముగావున్నది, పీడనముగావున్నది.

To Scourge, scurge, *v. a.* to whip; to punish కొరడాతో కొట్టుట, శిక్షగా దెబ్బలు కొట్టుట, శిక్షించుట, దండన చేసుట. God ~s men for their sins మనుష్యులు చేసే పాపమును గురించి దేవుడు శిక్షిస్తాడు.

Scourings, *n. s.* దెబ్బలు, శిక్ష.

Scout, scoüt, *n. s.* a spy వేగుచూచేవాడు. they sent him as a ~ వేగుచూడడమునకై వాణ్ని పంపినారు.

To Scout, scoüt, *v. a.* to scorn, to deride తిరస్కరించుట, వెక్కిరించుట, అపహాస్యము చేసుట.

To Scowl, scowl, *v. n.* to frown చిరచిరలాడుట, ముఖము చిట్లించుట, మండిపడుట.

Scowl, scowl, *n. s.* a frown చిరచిర, చిటచిట, ముఖము చిట్లించడము.

Scowling, *adj.* చిరచిరలాడే, ముఖము చిట్లించే, మండిపడే.

Scrag, scrag, *n. s.* lean బక్కచిలచబడినది. a ~ of mutton మాంసపుతునక.

Scragginess, *n. s.* leanness బక్కచిలచబడినగా వుండడము. from the ~ of her figure అది బక్కచిలచబడినందున.

Scraggy, scrag'gy, *adj.* thin, lean బక్కచిలచబడిన, బక్కచిక్కిన.

To Scramble, scram'ble, *v. n.* పాకుట, పాకులాడుట. I ~d up the hill నేను ఆ కొండమీదికి పాకినాను. the beggars ~d for the money which he threw down వాడు వేసిన చల్లిన రూకలను యెత్తుకోవడమునకై బిచ్చగాండ్లు పాకులాడినారు.

Scramble, scram'ble, *n. s.* eager contest for something పోరాటపు వ్యాజ్యము, రచ్చ. there was a great ~ ఒక పెద్దరచ్చ అయినది. as soon as he threw down the money a general ~ took place వాడు ఆ రూకలను వెదచల్లగానే ఒకరిమీద ఒకరు పడి వారు కొన్నారు. after his death, as there was no will, there was a ~ for the money he left వాడు మరణించినప్పుడు మరణశాసనము వ్రాయకుండా చచ్చినందున వాడి రూకలకై ఘర్షణ జరిగినది.

Scrambling, *adj.* (contemptible) పాకులాడే, దిక్కుమాలిన, క్షుద్ర. a miserable ~ business తలాతోకా లేని దిక్కుమాలిన పని. a ~ marriage (Craik's Pictorial. 5. 254.) దిక్కుమాలిన పెండ్లి. a rambling ~ history దిక్కూదెసా లేని పనికిమాలిన కథ.

Scrannel, scran'nel, *adj.* miserable, wretched దిక్కుమాలిన, పనికిమాలిన, క్షుద్ర.

Scrap, scrap, *n. s.* a bit, a fragment తునక. a ~ of paper ఒక కాకితపు ముక్క. a ~ of cloth గుడ్డతునక. a ~ of verse రవంత పద్యము. there is not a ~ of news from him వాణ్ని గురించి రవంత సమాచారమైనా తెలియలేదు. there was not a ~ of food in the house యింట్లో ఒక మెతుకైనా వుండలేదు. a ~ book చిల్లరసంగతులు వ్రాసుకొనే పుస్తకం.

To Scrape, scrāpe, *v. a.* గోకివేసుట, గీచివేసుట. she ~d the threshold clean గడపమీది మురికిని గోకివేసినది. he ~d the gold leaf off the back of the book ఆ పుస్తకం వెనక తట్టు వేసి వుండిన బంగారు రేకును గీచియెత్తివేసినాడు. he ~d his tongue నాలికెను గీచుకొన్నాడు. he ~d acquaintance with me యేదో ఒక సాకు పెట్టుకొని నన్ను పరిచయము చేసుకొన్నాడు. he ~d on the fiddle for three hours జాము సేపుదాకా ఫిడీలు వాయించినాడు, వికారముగా ఫిడీలు వాయించడమును గురించి యిది తిరస్కారమైన మాట. he ~d the dirt off his hands పరిష్కారముగా చేతుల మురికిని గోకివేసినాడు. he ~d the paint off the board ఆ పలక మీది వర్ణమును గోకివేసినాడు. he ~d out the kernel of a cocoanut టెంకాయలోనికొబ్బెరను తురిమినాడు. he ~d much money together దుడ్డూ కాసుగా సంపాదించి నిండా రూకలు కూడబెట్టినాడు.

To Scrape, scrāpe, *v. n.* to make a harsh noise కిర్రుమనుట. I heard their feet scraping వాండ్ల అడుగుల చప్పుడు విన్నాను. I heard the fiddles scraping ఆ ఫిడీళ్లను కర్రుబుర్రుమని వాయించగా విన్నాను.

Scrape, scrāpe, *n. s.* a sound of rubbing రాచేచప్పుడు. trouble, perplexity తొందర, యిబ్బంది, పీకులాట. If you do this you will get into a ~ with your master నీవు యిట్లా చేస్తే నీ యజమానుడివద్ద నీకు తొందర వచ్చును. he brought me into a ~ నాకు తొందర తెచ్చిపెట్టినాడు. how did you get into this ~? నీవు యీ పీకులాటను యెట్లా తెచ్చుకొన్నావు. he made a bow and a ~ వంగి దండములు పెట్టి కాలి చెప్పును కొంచెము వెనక్కు రాచినాడు, జాతివాండ్లలో సామాన్యులు యిట్లా చేస్తారు.

Scraper, scrāp'ĕr, *n. s.* the iron at the door చెప్పున అంటుకొన్న బురదను గీచివేయడమునకైతల వాకిటిగడపవద్దపాతివుండేయినపరేకు. instrument with which any thing is scraped గోకుడుకత్తి, తురుమిడి. he took to his ~s పారిపోయినాడు.

Scrapings, *n. s.* తురిమినపొడి.

To Scratch, scratch, *v. a.* గోకుట, గీచుట, గీరుట, బరుకుట. the cat ~ed his hand పిల్లివాడిచేతిని బరికినది. to ~ out గోకియెత్తివేసుట. he ~ed out four letters in one line ఒకపంక్తిలో నాలుగుఅక్షరములనుగీచియెత్తివేసినాడు.

Scratch, scratch, *n. s.* గోకుడు, గీకుడు, గోకుడుగాయము. a ~ or ~-wig చిన్నకుళ్లాయి.

Scratching, *n. s.* గోకుడు, గోకినపుండు.

To Scrawl, scrâl, *v. a.* to draw irregularly కొక్కిరిగీతలుగావ్రాసుట, వంకరటొంకరగావ్రాసుట.

To Scrawl, scrâl, *v. n.* వంకరటొంకరగావ్రాసుట. he ~ed all over the paper ఆకాకితమంతా వంకరటొంకరగావ్రాసినాడు.

Scrawl, scrâl, *n. s.* వికారమైనవ్రాలు, వంకరటొంకరగావ్రాసినది.

To Screak, scrēk, *v. n.* that is, creak అరుచుట, కీచుమనుట.

To Scream, scrēm, *v. n.* అరుచుట, కేకవేసుట, కూసుట. when she saw the wolf, she ~ed తోడేలునుచూచిఒకకేకవేసినది. she ~ed to her daughter to come కూతురినిరమ్మనిఒకకూతవేసినది. I heard the parrot ~ ఆచిలకకూసినదివిన్నాను.

Scream, scrēm, *n. s.* a cry, a yell కేక, కూత, అరుపు. when she saw the snake the woman gave a ~ ఆపామునుచూడగానేఒకకేకవేసినది, ఒకకూతవేసినది.

To Screech, scrēch, *v. n.* to scream గీపెట్టుట, కీచుకీచుమనికూసుట. I heard the owl screeching కీచుకీచుమనిగుడ్లగూబకూయగావిన్నాను.

Screech-owl, scrēch'-owl, *n. s.* పెద్దగుడ్లగూబ, జీరగపిట్ట.

Screen, scrēn, *n. s.* a curtain తెర, తిరస్కరిణి, మరుగు, చాటు.

To Screen, scrēn, *v. a.* మరుగుకట్టుట, మరుగుచేసుట, దాచుట. she ~ed her face with her hands చేతితోమూతినిమూసుకొన్నది. she ~ed her face with a fan విసనకర్రనుముఖానికిఅడ్డముగాపెట్టుకొన్నది. with a view to ~ this fraud యీమోసాన్నికప్పుదలచేయవలెననేయత్నముచేత. to ~ wheat in a riddle గోధుములనుజల్లించుట.

Screw, scrû, *n. s.* మర, మరచుట్టు, మలుచుట్టు, తిరుగుడు, దీన్నివాడుకగాయిస్క్రూఆణిఅంటారు. she fastened her earring with a ~ బావిలినిపెట్టిమలుచుట్టువేశినది.

To Screw, scrû, *v. a.* మరతిప్పుట. he ~ed the lock on the door ఆబీగమునుమరచుట్లతోతలుపులోబిగించినాడు. they ~ed the cotton ఆదూదినిఅదిమిబిగించికట్టినారు. to press అదుముట, ఒత్తుట. to deform by contortions వంకరలుచేయుట. to oppress by extortion దండగలుబట్టుట. he ~ed a thousand rupees out of them వాండ్లదగ్గిర వెయ్యిరూపాయీలుదండగతీశినాడు. they tried to ~ ten rupees out of me నాదగ్గిరపది రూపాయీలను పూడపీకవలెనని చూచినారు. she ~ed up her mouth to keep from laughing నవ్వురాకుండా నోటినిబిగబట్టుకొనివుండినది. he ~ed himself into the box దేహమునుముడిచిఆపెట్టెలోయిముడ్చుకొన్నాడు.

To Scribble, scrib'ble, *v. a.* to write badly వంకరటొంకరగావ్రాసుట. he ~d a letter కొక్కిరిగీతలుగాఒకజాబువ్రాసినాడు. he ~d a poem ఒకచిన్నకావ్యమునుచెప్పినాడు.

Scribbler, scrib'blĕr, *n. s.* వ్రాసేవాడు, స్వల్పకావ్యమునుచెప్పినవాడు. Vemana and such ~s వేమనమొదలైనస్వల్పకవులు.

Scribe, scrībe, *n. s.* one who writes లేఖరి, వ్రాశేవాడు. his wife is an excellent ~ వాడిపెండ్లాము వ్రాయడములో నిండాశక్తిగలది. among the jews a kind of doctor శాస్త్రి, పండితుడు, తర్కవ్యాకరణవేత్త. లేఖకుడు J†. అధ్యాపకః C†. వేదోపదేశకుడు P† G†. వేదపారంగతుడు D†.

Scrimp, *adj.* small, stinted, miserable చిన్న, హీనమైన, స్వల్పమైన. he gave them but ~ allowance వాండ్లకుకూటికిచాలీచాలకయిచ్చినాడు.

Scrip, scrip, *n. s.* a small bag జోలె, జోలనా, బట్వాసంచి.

Script, *n. s.* written hand, writing, manuscript చేతితో వ్రాసినది, అనగా అచ్చువేసినది కానిది.

Scriptural, scrip'tūr-al, *adj.* according to the scriptures శాస్త్రసమ్మతమైన, శాస్త్రానుసారియైన, శాస్త్రసిద్ధమైన.

Scripturally, *adv.* according to the scriptures శాస్త్రసిద్ధముగా, శాస్త్రీయముగా.

Scripture, scrip'tūre, Scriptures, *n. s.* the Bible బైబిలు అనే గ్రంథము. In 2 Tim. III. 16. లిఖితం C† శాస్త్రము A†. the Hindu ~ వేదము. but P† says వ్రాసుట.

Scrivener, scriv'nĕr, *n. s.* one who draws contracts, one whose business is to place money at interest దస్తావేజులు వ్రాసేవాడు, రూకలను వడ్డికియిచ్చేవాడు.

Scrofula, scrof'ū-la, *n. s.* కంఠమాల, గండమాల, మందులేని ఒకవిధమైన కుష్ఠురోగము.

Scrofulous, scrof'ū-lus, *adj.* కుష్ఠురోగసంబంధమైన, గండమాలసంబంధమైన.

Scroll, scrōll, *n. s.* a writing wrapped up వ్రాసి చుట్టగా చుట్టిన కాకితము మొదలైనది. a ~ of names పేర్లపట్టీ. flourishing in writing &c. శ్రీకారము మొదలయిన అక్షరాలకు శృంగారముగా వ్రాసే పూలు మొదలైనవి. in poetry it means a letter, a writing జాబు, కాకితము.

Scrotum, *n. s.* అండకోశము.

To Scrub, scrub, *v. a.* తోముట, రాచుట. he scrubbed the elephant with a piece of stone యేనుగను ఒక రాతితో తోమకడిగినాడు.

Scrub, scrub, *n. s.* a mean fellow నీచుడు, అల్పుడు. a jungle or forest అడవి, అరణ్యము.

Scrubbing, *n. s.* తోమడము, నలుగుపెట్టడము.

Scrubby, scrub'by, *adj.* base, miserable దిక్కుమాలిన, నీచమైన, క్షుద్రమైన.

Scruff, scruff, *n. s.* or cuff మెడ. he got the boy by the ~ of the neck ఆపిల్లకాయ మెడను పట్టుకొన్నాడు.

Scruple, scrū'ple, *n. s.* a doubt సందేహము, సంశయము, అనుమానము, శంక. without ~ శంకలేక. he used the money without ~ జంకులేకుండా ఆరూకలను శెలవుచేసుకొన్నాడు. a weight of twenty grains యిరువైరకులు. he has not a ~ of sense వానికి రవంతైనా తెలివిలేదు.

To Scruple, scrū'ple, *v. n.* to doubt; to hesitate సందేహించుట, శంకించుట, అనుమానించుట. I ~d to tell him అతనితో చెప్పడానకు వెనక్కు తీసినాను. the Musulmans have not ~d to borrow some customs from the Hindus తురకవాండ్లు రవంతైనా జంకులేకుండా హిందువుల యొక్క ఆచారములలో కొన్నిటిని అనుసరించినారు.

Scrupulosity, scrū-pū-los'i-ty, *n. s.* జంకు, శంక. "Age looks with anger on the temerity of youth, and youth with contempt on the ~ of age" (Johnson, Rasselas, chap. 26) "Scrupulosity is a degeneration of the moral sense,—arising from an erroneous method of reasoning" Hartley on Man, Part 1 Sect. 6.

Scrupulous, scrū'pū-lus, *adj.* doubtful శంకించే, అనుమానించే, జంకే. the Bramins are very ~ in cleanliness బ్రాహ్మణులు పారిశుద్ధ్యమునకు నిండా యేడ్చేవాండ్లు. careful జాగ్రతగల, నొంట్లుశోధించే. the witness was ~ in describing what happened జరిగినదాన్ని ఆసాక్షుడు, చ, తప్పక చెప్పినాడు. ~ purity నిష్కల్మషత్వము. from the ~ purity of his style తు, చ, తప్పక వాడు చెప్పేవైఖరివల్ల. you cannot be too ~ in choosing a teacher ఒక ఉపాధ్యాయులను యేర్పరచుకోవడమునకు యెంతపరిశోధించినా దోషములేదు, యెంతపరిశీలన చేసినా మంచిదే.

Scrupulously, *adv.* carefully; nicely; anxiously జాగ్రతగా, ఎచ్చరికగా, మెళుకువగా. he was ~ delicate in his language బహుపదిలముగా మాట్లాడినాడు. he was ~ exact వాడు సరిగ్గా చేసినాడు.

Scrupulousness, *n. s.* care, exactness జాగ్రత, యెచ్చరిక.

Scrutineer, scrū-ti-nēr', *n. s.* పరిశోధించేవాడు, శోధకుడు.

To Scrutinize, scrū'ti-nīze, *v. a.* పరిశోధించుట, పరిశీలనచేసుట.

Scrutiny, scrū'ti-ny, *n. s.* inquiry పరిశీలన, పరిశోధన, నిశితపరీక్ష.

Scrutoire, scrū-tōr', *n. s.* A case of drawers for writing వ్రాసేపెట్టె. commonly called దస్తుపెట్టె. (Desk.)

To Scud, scud, *v. n.* పారిపోవుట, ఉరుకుట. the ship was scudding along వాడబహువడిగాపోతూవుండెను.

Scud, scud, *n. s.* a cloud driven by the wind ప్రచండ వాయువులో బహువడిగా పొయ్యేమేఘము.

Scuffle, scuf′fle, *n. s.* a confused quarrel కలహము, జగడము, కొట్లాట. they ⌣d with him వాడితో పోట్లాడినారు.

To Scuffle, scuf′fle, *v. n.* పోట్లాడుట, జగడమాడుట. The same as to struggle ; thus ; "poor creatures who manage to scuffle through the week in hopes of a dinner on Sunday." See Johnson's quotation from King Charles.

To Sculk, sculk, *v. n.* దాగుట, నక్కుట.

Sculker, *n. s.* దాగేవాడు, నక్కేవాడు, చక్కగాపోటుబడకుండా వెళ్లేదాచేవాడు.

Scull, scull, *n. s.* పుర్రె, కపాలము. he has a thick ⌣ వాడుమట్టిమూఢుడు. a paper ⌣ పిచ్చిగాడు, చలచిత్తుడు. a small boat చిన్నపడవ. an oar in a boat పడవతోకేతెడ్డు.

Scullcap, *n. s.* చిన్నటోపి, కుళ్లాయి. an iron ⌣ or helmet శిరస్త్రాణము, తలజీరా, బొమడిక.

Sculler, scul′lĕr, *n. s.* a cockboat ; a boat in which there is but one rower, one that rows a cock-boat చిన్నపడవ, ఒంటివాడుకూచుండి రెండుతెడ్లతోవాడేతోసుకొనిపొయ్యేపడవ, అట్లా పడవనుతోసుకొనిపొయ్యేవాడున్ను.

Scullery, scul′lĕr-y, *n. s.* a place where dishes are washed and kept పాత్రలుకడిగివుంచేకొట్టు, కుండచట్లుకడిగివుంచేకొట్టు.

Scullion, scull′yon, *n. s.* పాత్రలుకడిగిపెట్టేవాడు, కుండచట్లుకడిగేవాడు.

Sculptor, sculp′tor, *n. s.* A carver ; one who cuts wood or stone into images రాతివిగ్రహాలుగాన్నబొమ్మలుచెక్కేశిల్పి. he who engraves a picture upon a plate of copper or upon wood, for the purpose of printing అచ్చువేయడమునుగురించి చిరాగిరేకుమీదగానిపలకమీదగానిరూపములను చెక్కేవాడు.

Sculpture, sculp′ture, *n. s.* the art of engraving, carving, or hewing wood, stone, copper, gold, or silver, into images విగ్రహాలుగాన్నబొమ్మలుచెక్కేపని. a statue బొమ్మ, విగ్రహము, ప్రతిమ. a picture అచ్చువేసినపటము.

Sculptured, *adj.* adorned with figures చిత్రవిచిత్రముగారాతిలోమలిచినవిగ్రహములుగల.

Scum, scum, *n. s.* that which rises to the top of any liquor, that part which is to be thrown away పైనతేలేమష్టు. these fellows are the ⌣ of the people వీరువారిలోతుచ్ఛులు, పనికిమాలినవాండ్లు. they are the very ⌣ of the earth లోకానికంతాకీడైనతుచ్ఛులు, నీచులు.

To Scum, scum, *v. a.* See To Skim.

Scummer, *n. s.* పైమష్టునుతోసేగరిటె.

Scupper-holes, *n. s.* that is, drains తూములు, జలదారి.

Scurf, scurf, *n. s.* (on the head) చుండు.

Scurfy, scurf′y, *adj.* చుండుపట్టిన.

Scurrility, scur-ril′i-ty, *n. s.* తిట్టు, దూషణ, బండమాటలు, బండూబూతు.

Scurrilous, scur′ri-lus, *adj.* బండూబూతుగావుండే.

Scurrilously, *adv.* బండూబూతుగా.

Scurrilousness, *n. s.* పోకిరితనము, బండతనము. from the ⌣ of his language వాడుబండుబూతుగాఆడినాడుగనక.

Scurvily, scur′vi-ly, *adv.* wretchedly, miserably నీచముగా, క్షుద్రముగా.

Scurvy, scur′vy, *n. s.* a disease characterized by debility, a pale bloated face, bleeding gums, and livid tumors పాలిపోయిముఖము వుబ్బిగా వుండడము, ఇగుళ్లలోనెత్తురుకారడము, దేహముకదుములుకట్టుకొని వుండడమునిస్సత్తువ యీలాటిగుణములుగల రోగము, యిదిముఖ్యముగా వాడలో నిండాకాలమువుండేవాండ్లకువచ్చున్నది.

Scurvy, scur′vy, *adj.* base, miserable, contemptible క్షుద్రమైన, నీచమైన, దిక్కుమాలిన. a ⌣ law suit దిక్కుమాలినవ్యాజ్యము, పనికిమాలినవ్యవహారము.

Scurvy-grass, scur′vy-grăss, *n. s.* మందుకుపనికివచ్చేపెకకడ్డి.

Scut, scut, *n. s.* the tail of a deer or of a hare జింకతోక, కుందేలుతోక. they followed the ⌣ కాడలుపట్టుకొనిపోయినారు.

Scutcheon, scutch′on, *n. s.* a painting of heraldick achievements వంశచిహ్నము, అనగావంశావళిత

టము, యెవడైనా గొప్పవాడు చనిపోయిన తరువాత నడమ వాడి చిహ్నము నున్ను చుట్టూరు వాని పూర్వీకుల చిహ్నములనున్ను వొక పలక మీద వ్రాసి సంవత్సరము వాని తలవాకిట కట్టి పెట్టుతారు.

Scutiform, *adj.* Shaped like a shield డాలు ఆకారముగా వుండే, కేడెము వలె వుండే.

Scuttle, scut′tle, *n. s.* a small door దిడ్డితలుపు, చిన్నతలుపు. a certain pace in walking హంసగమనము.

To Scuttle, scut′tle, *v. a.* to cut a small hole వాడలో బొక్క చేసుట. they ~d the ship and sunk it వాడలో బొక్క చేసి ముంచినారు.

To Scuttle, scut′tle, *v. n.* గునగున నడుచుట.

Scymitar, *n. s.* ఖడ్గము, కత్తి.

Scythe, sȳthe, or Sithe, sīthe, *n. s.* గడ్డికోసేమ హా పెద్దదోకుడు కత్తి, యిది భూమిని గోరిగినట్టు కోయి కోయిగా గడ్డిని మాత్రము కోస్తున్నది గాని మన్నురాదు.

Sea, sē, *n. s.* సముద్రము. the ship was at ~ వాడలో సముద్రములో వుండినది. he is quite at ~, that is he is at a loss యేటూ తోచక వున్నాడు. in a ~ of troubles కడిదేలతొందరలలో. they went by ~ వాడ యెక్కి పోయినారు. a wave తరంగము, అల, యిది వాడవాండ్ల మాట. the ~ broke over us అలవాడలోకి దుమికినది. half seas-over తాగి సగం వాకి మయిక మెక్కి వుండే. the goddess who sprung from the ~, that is Venus జగన్మోహిని, యీ పెను సముద్రములో పుట్టినట్టు ఇంగ్లీషుకవులు అంటారు. Note—The word ~ meaning foreign is generally expressed by వాడ ship. Thus, ~ cocoanuts వాడ టెంకాయలు. ~ stores వాడ ప్రయాణానికి కావలసిన సామగ్రీలు.

Sea-beach, *n. s.* సముద్రతీరము.

Sea-board, *n. s.* the coast సముద్రతీరము. those who dwell in sea-board towns సముద్రతీరపు పట్టణములలో వుండేవాండ్లు.

Sea-boat, *n. s.* పెద్దపడవ.

Sea-born, sē′bôrn, *adj.* సముద్రములో పుట్టిన.

Sea-borne, *adj.* వాడమీద వచ్చిన. ~ salt వాడమీద వచ్చిన వుప్పు.

Sea-boy, sē′boy, *n. s.* వాడవాడు, వాడపనివాడు.

Sea-breeze, *n. s.* సముద్రపు గాలి, ఉప్పుగాలి.

Sea-calf, sē′căf, *n. s.* సముద్రపు దూడ, అనగా ఉమురాపు గా వుండే బ్రహ్మాండమైన వొకజంతువు. a blockhead జడుడు.

Sea-coal, sē′cōl, *n. s.* వాడబొగ్గు.

Sea-coast, *n. s.* సముద్రతీరము.

Sea-cunny, *n. s.* error for Sookāni (a helmsman) చుక్కాని తిప్పేవాడు.

Sea-fare, *n. s.* వాడలో వుండే భోజన సామగ్రి.

Sea-farer, *n. s.* or Sea-faring man, a traveller by sea; a mariner వాడమీద యెక్కి దేశాలు తిరిగేవాడు, వాడవాడు, వాడ సంబంధమైనవాడు.

Sea-fight, *n. s.* వాడల జగడము.

Sea-fowl, *n. s.* సముద్రపు పక్షి.

Sea-girt, sē-gert′, *adj.* సముద్రము చేత చుట్టబడ్డ. an island is ~ వొక దీవిని సముద్రము చుట్టుకొని వున్నది.

Sea-green, *adj.* సముద్రము వలె పచ్చగా వుండే.

Sea-gull, sē-gull′, *n. s.* sea-crow సముద్రపు కాకి.

Sea-language, *n. s.* sea phrases వాడవాండ్ల భాష.

Sea-man, sē′man, *n. s.* a sailor వాడవాడు, వాడంగి, వాడలో వుండే పనివాడు.

Sea-mark, *n. s.* point or conspicuous place distinguished at sea, and serving the mariners as directions of their course సముద్రములో పొయ్యేవాండ్లకు సగరికొండవలె భూమి మీద అగుపడే గురుతు.

Sea-piece, sē′pēce, *n. s.* సముద్రపటము.

Sea-port, sē′pôrt, *n. s.* రేవు, వాడరేవు.

Sea-room, sē′rûm, *n. s.* సముద్రములో వాడ తిరిగేటందుకు విశాలము గా వుండే యెడము.

Sea-service, sē′ser-vice, *n. s.* వాడకొలువు. naval war వాడయుద్ధము. a naval force యుద్ధవాడలు.

Sea-shore, sē-shōre′, *n. s.* వాడరేవు, వాగర్త.

Sea-sick, sē-sick′, *adj.* వాడమీద యెక్కే వాడుకలేనందున వాంతులయ్యే. being unused to the sea they were soon ~ వాండ్లకు వాడమీద యెక్కే వాడుకలేనందున వాంతులైనవి. she became ~ by sitting in the swing వుయ్యాలలో వూగినందున దానికి వాంతులైనవి.

Sea-sickness, *n. s.* వాడమీద పోవడము వల్ల తలతిరిగి కలిగే వాంతులు.

Sea-side, *n. s.* సముద్రతీరము.

Sea-term, *n. s.* వాడభాష. a birth (or berth) is the ~ for a chamber కదినివాడభాషలో birth అంటారు.

Sea-weed, *n. s.* శైవలము, సముద్రపుపాచి.

Sea-worthy, *adj.* that is, strong, fit to go to sea బలిష్ఠమైన, యిదివాడనుగురించినమాట. this ship is not ~ బలిష్ఠమైనదికాదుగనక యీవాడలో సముద్రమునకుతీసుకొనిపోవడమునకుతగినదికాదు.

Seal, sēl, *n. s.* the sea-calf సముద్రములోవుండేవొకజంతువు,ఖ్పఒకివంటిది. sealskin యీజంతువుయొక్క చర్మము, యిదివుడుముచర్మమువలె నిండాబిరుసుగావుంటున్నది.

Seal, sēl, *n. s.* (stamp) ముద్ర. the great ~ రాజముద్ర. the lord privy ~ చిన్నమంత్రి,రెండోమంత్రి. his father at that time held the ~s అప్పట్లోవీడితండ్రిమంత్రిగావుండెను. a clay ~ placed on heaps of grain వడ్లఅంబారముమీదవేశినమంటిఅచ్చు, అనగామంటిముద్ర. he told them this under the ~ of secrecy దీన్నిగుప్తముగావుంచుమనిఆరహస్యమువాండ్లతోచెప్పినాడు. the priest learned this under the ~ of confession దీన్నిగుప్తముగావుంచుతాననిగురువువాండ్లవద్దఆరహస్యమునుతెలుసుకొన్నాడు.

To Seal, sēl, *v. a.* ముద్రవేసుట. he ~ed the bond ఆపత్రముమీదముద్రవేశినాడు. he ~ed the letter ఆజాబునుమడిచిముద్రవేశినాడు.

Sealed, *adj.* ముద్రవేసిన. signed, ~, and delivered చేవ్రాలుముద్రవేశి యివ్వబడ్డది. a ~ volume రహస్యమైనగ్రంథము, చదవరానిఅక్షరము. his fate is ~ వాడిపనిముగిసినది, వాడికాలంతీరుమానించినది. his pardon is ~ వాడికివిమోచనమైనది, వాడికిమోక్షమైనది. my lips are ~ నేనునోరుతెరవను.

Sealing-wax, sēl'ing-wax, *n. s.* ముద్రవేశేలక్క. red sealing-wax ఎర్రలక్క. black sealing-wax నల్లలక్క.

Seam, sēm, *n. s.* the joining of two edges నడిమికుట్టు, అతుకు. the ~s of the scull కపాలముల యొక్క సంధి. ~ of planks కూర్పు. the ~ of the leaf ఆకుమీదినరము. In tin work గొంతు, కూరు. he joined the brass plate so that the ~ was hardly visible యీతపిలేనుఅతుకుతెలియకుండాఅతికినాడు.

Seamed, *adj.* అతుకులుగల. his face was ~ over with scars వాడిముఖమంతాపుండ్లమచ్చలుగావుండినది.

Seamless, sēm'less, *adj.* కుట్టులేని, అతుకులేని.

Seamstress, sems'tress, *n. s.* కుట్టెపుది.

Seamy, *adj.* కుట్లుగల, అతుకులుగల.

Seapoy, *n. s.* (an Indian word for a native soldier) సిపాయి.

Sear, sēr, *adj.* dry, old ఎండిన, పండిన. ~ leaves పండినాకులు.

To Sear, sēr, *v. a.* కాల్చుట. they cut off his leg and then ~ed the stump వాడికాలునుకోశినెత్తురుకారకుండా ఆమొండెమునుకాల్చినారు. or else, they dipped it in boiling oil to ~ it నెత్తురుకారకుండాదాన్నిమండేనూనెలోఅద్దినారు. they ~ed his eyes వాడికండ్లనుకాలినయినుముతోకాల్చిపోగొట్టినారు. pride ~s the heart గర్వమువల్లమనసురాయిఅయిపోతున్నది. a ~ed conscience రాతిమనసు, చెడుమనస్సు, కఠినహృదయము. his conscience appears to be ~ed వాడిమనసురాయిఅయిపోయినట్టువున్నది.

Searce, serce, *n. s.* (a sieve) జల్లెడ.

To Search, serch, *v. a.* వెతుకుట, పరిశోధించుట. I ~ed the dictionary for this word నిఘంటువులోయీమాటనువెతికినాను. they ~ed the house for him వాణ్నిఆయింట్లోవెతికినారు. they ~ed the river for his body, or, they ~ed for his body in the river ఆపీనుగకోసరమైయేట్లోదేవులాడినారు. the police ~ed the thief ఆదొంగవద్దయేమైనావున్నదా అనివెతికిచూచినారు. they ~ed for the thief ఆదొంగనువెతికినారు. he ~ed into the matter ఆవ్యవహారమునుపరిశోధించినాడు. they ~ed out a proper man తగినమనిషివొకడుకావలెననివెతికినారు.

Search, serch, *n. s.* enquiry, seeking, విచారణ, వివర్శ, పరిశోధన, వెతకడము.

Searcher, *n. s.* శోధకుడు, శోధించేవాడు, పరిశీలనచేశేవాడు, విచారించేవాడు. God who is the ~ of hearts మనస్సునుశోధించేదేవుడు.

Searching, p‖ నిశితమైన, ఖండితమైన, చురుకైన. a ~ enquiry నిశితపరీక్ష, ఖండితమైనవిమర్శ, సూక్ష్మ శల్యపరీక్ష. a ~ medicine జఠరుఖారీభూతమైన ఔషధము, రోగమునుపట్టేమందు. a ~ question మర్మమునుబయిలుపెళ్లదీసేప్రశ్న.

Searching, *n. s.* పరిశీలన, విమర్శ, చూడడము.

Searchingly, *adv.* గురుతుగా, చక్కగా, పరిష్కారముగా. she looked ~ in each face ప్రతిముఖమునున్నుగురుతుగాచూచినది.

Season, sēsn, *n. s.* one of the four parts of the year ఋతువు, కాలము, తరుణము, తతి. The English reckon four ~s in the year, which are, spring, summer, autumn, and winter. The Hindus say there are six ~s (See the word ఋతువు.) the hot ~ ఎండకాలము. at that ~ or time ఆసమయమునందు. they remained for a short ~ కొన్నాళ్లుండిరి. at this ~ ఇప్పట్లో, యిట్టితరుణములో, ప్రస్తుతమందు. mangoes are now out of ~ మామిడికాయలకాలముతీరినది. mangoes are now in ~ మామిడికాయలుతలబడ్డవి. oranges are not now in ~ ఇదికిచ్చిలికాయలుకాచేకాలముకాదు. a bitch that is in ~ వేడగావుండేకుక్క, అనగాచూలుకావడమునకుయత్నముగావుండేటిది. an elephant that is in ~ మదమెక్కినయేనుగ. plantains are always in ~ అరిటికాయెప్పుడున్నుకాలమే. flowers which are always in ~ సమస్తఋతువులలోనున్నుపూచేపుష్పములు. the toddy ~ కల్లుదించేదినాలు, కల్లుపంటకాలము.

To Season, sēsn, *v. a.* తాళింపుచేసుట, తిరగబోసుట, మసాలాపెట్టుట, మసాలాకట్టుట. she ~ed it with salt and pepper అందులోవుప్పుకారమువేసినది. to ~ timber మానుకుచెన్నటికిప్పిపట్టకుండామసాలాకట్టుట.

Seasonable, sēsn'able, *adj.* happening at a proper time సమయోచితమైన. this was a ~ assistance యిదిసమయోచితమైనసహాయము, అదునుకువదిగినసహాయము.

Seasonableness, *n. s.* సమయోచితత్వము. from the ~ of his aid వాడిసహాయముసమయోచితమైనదిగావుండినందున.

Seasonably, sēsn'ab-ly, *adv.* in proper time సమయోచితముగా.

Seasoned, *adj.* having a taste prepared మసాలావేసిన, తిరగబోయబడ్డ, పక్వముచేయబడ్డ. ~ with salt and pepper వుప్పుకారమువేసిన. mirth ~ with wisdom తెలివితోకూడుకొన్నవుల్లాసము. a treat ~ with friendly talk విశ్వాసోక్తిసహితమైనఅతిథిపూజ. his reproofs were ~ with kindness విశ్వాసమిశ్రితమైనచీవాట్లు, అనగావాడుచీవాట్లుపెట్టడములోనడమనడమ విశ్వాసమున్ను అగుపరచినాడు. ~ wood మసాలాకట్టినమాను. a well ~ scholar ఆరితేరినపండితుడు. a well ~ word సమయోచితమైనమాట. he is ~ to the climate ఆనీళ్లువాడికివొంటిపోయినది.

Seasoning, sēsn'ing, *n. s.* spicery మసాలా, సంబారము.

Seat, sēt, *n. s.* place for sitting పీఠము, ఆసనము. situation స్థానము, చోటు. he took his ~ upon a tree చెట్టుమీదకూచున్నాడు. when the king took his ~ on the throne రాజు సింహాసనముమీదకూర్చున్నప్పుడు, రాజుసింహాసనాసీనుడైవుండినప్పుడు. Cāsi was the great ~ of Hindu learning కాశివిద్యకు పుట్టిల్లుగా వుండినది. Seringapatam was the ~ of war ఆయుద్ధముజరిగినప్రదేశముశ్రీరంగపట్టణము. Bombay is the great ~ of trade బొంబాయివర్తకముముఖ్యముగాజరిగేచోటుగావున్నది. the head is the ~ of intellect జ్ఞానమువుండేస్థానము శిరస్సు. the stomach was the ~ of this disease ఈరోగానికిఆధారముకడుపు. a gentleman ~ or country ~ వూరికిబయిటవుండే పెకవుద్యానవనము. at Madras the governor's country ~ is at Guindy చెన్నపట్టణవు గౌనరువారివుద్యానవనముగిండిలోవున్నది. he has a good ~ on horseback వాడుగుర్రమెక్కడములోజితపడ్డవాడు.

To Seat, sēt, *v. a.* కూర్చుండపెట్టుట. he ~ed himself కూర్చున్నాడు.

Seated, *adj.* కూర్చున్న, ఆసీనుడైన. when the king was ~ on the throne రాజుసింహాసనముమీదకూర్చున్నప్పుడు, సింహాసనాసీనుడైనప్పుడు. a house ~ on a hill పర్వతముమీదవుండేయిల్లు. a deep ~ disease అస్థిగతమైనరోగము. deep ~ hatred మహత్తైనవైరము, మనసులోనాటివుండేవైరము. deep ~ love మనసులోపాదుకొనివుండేవిశ్వాసము.

To Secede, se-cede′, *v. n.* చీలిపోవుట, ఒకమతము లోనేకొత్తమార్గమును అవలంబించుట. the Jangams ⁓d from the Bramins బ్రాహ్మణులలోనుంచిజంగాలుచీలిపోయినారు. they ⁓d from the Hindu religion హిందువులమతములోనుంచి చీలివేరేమతస్థులైనారు.

Seceder, *n. s.* he who leaves his religion మతత్యాగి,స్వమతత్యాగి,తనమతమునువిడిచివేరేమతములో బడ్డవాడు.

Secession, se-cesh′on, *n. s.* స్వమతత్యాగము, తన మతమునువిడిచివేరేమతమునుఅవలంబించడము.

To Seclude, se-clude′, *v. a.* to set apart ప్రత్యేక ముగాపుంచుట, ఏకాంతముగాపుంచుట, దాచుట. the Musulmans ⁓ their wives తురకలుపెండ్లా లనురాణివాసములోపెట్టుతారు. he ⁓d himself ఏకాంతవాసిగాపుండినాడు. he ⁓d his children తనపిల్లకాయలనుఇతరులతోసహవాసములేకుండా పెట్టిపెట్టినాడు.

Secluded, *adj.* solitary ఏకాంతముగాపుండే, ప్ర త్యేకముగాపుంచబడ్డ. a village ⁓ in the hills కొండలనడుమదాగివుండేఒకపల్లె.

Seclusion, se-clu′zhon, *n. s.* ఏకాంతముగాపుండ డము, ప్రత్యేకముగా పుండడము, ఒకరికండ్లబడ కుండాపుండడము. the Musulman women live in ⁓ తురకస్త్రీలురాణివాసముగాపుంటారు. the Bramins do not keep their women in ⁓ బ్రా హ్మణులుస్త్రీలనురాణివాసములోపెట్టరు.

Second, sec′ond, *adj.* రెండో, ద్వితీయమైన. a ⁓ trial పునర్విమర్శ. he is ⁓ to none వాడుఅధ మూనుడు, వాడుసర్వశ్రేష్ఠుడు. on ⁓ thoughts I will pay the money మళ్లీఆలోచించేటప్పటికిఆ రూకలనునాకుయివ్వవలెననితోచినది. ⁓ thoughts are best మళ్లీఆలోచించడముమంచిది. the ⁓ part of the book ఉత్తరభాగము. the ⁓ day of the Hindu fortnight ద్వితీయతిథి, విదియ. he came off ⁓ best ఓడినాడు,అపజయమునుపొం దినాడు. habit is ⁓ nature అభ్యాసముసహజ మైపోతున్నది, అభ్యాసముప్రకృతిసిద్ధమవుతున్నది. the ⁓ person in grammar మధ్యమపురుషు. a woman's ⁓ marriage మారుమనువు.

Second, sec′ond, *n. s.* the sixtieth part of a minute నిమిషము. the ⁓ hand గడియారములో వుండేనిమిషములనుతెలియచేసేముల్లు. a ⁓ or assistant, a friend సహాయి, ఆప్తుడు.

To Second, sec′ond, *v. a.* to assist సహాయముచేయు ట, సహాయముచేసుట.

Secondarily, *adv.* in the second place రెండోత రుముగా, గౌణతరముగా.

Secondary, sec′ond-ar-y, *adj.* inferior, not the best రెండో, అధమమైన, విముఖ్యమైన, సామా న్యమైన. the ⁓ crop వెలిపైరు. the ⁓ sense of a word రెండోఅర్థము, విశేషార్థము. the ⁓ symptoms of disease మరకపాటు.

Secondary, sec′ond-ar-y, *n. s.* a minister, an assistant మంత్రి, సహాయుడు.

Second-hand, sec′ond-hand, *adv.* or *adj.* not new అనుభవించిన,వాడిన. he bought the carriage ⁓ ఒకడుతనబండిని అమ్మివేస్తే వీడుకొనుక్కొన్నాడు. ⁓ clothes కట్టినగుడ్డలు.

Secondly, *adv.* మరిన్ని, పైగా.

Second-rate, sec′ond-rate, *adj.* రెండోతరమైన, సామాన్యమైన, విముఖ్యమైన.

Second-sight, *n. s.* జ్ఞానదృష్టి,దివ్యదృష్టి. See. KP. 2. 186. and BPD. Book 2. line 1035.

Second-sort, *adj.* రెండోతరమైన,మట్టమైన,విముఖ్య మైన.

Secrecy, se′cre-cy, Secresy, *n. s.* రహస్యము,అం తరంగము, ఏకాంతము.

Secret, se′cret, *adj.* అంతరంగమైన, రహస్యమైన, మర్మమైన, ఏకాంతమైన.

Secret, se′cret, *n. s.* రహస్యము, గుట్టు, మర్మము, ఏకాంతము, అంతరంగము,గోప్యము. he was in the ⁓ వానికిఆమర్మముతెలుసును. the main point, the great object ముఖ్యము. he learned the language in two years, but he worked night and day; that is the ⁓ వాడాభాషను రెండుసంవత్సరములలోనేర్చుకొన్నాడు అయితే రాత్రింబగలు చదివినాడు, ఇందులోఅదేముఖ్యము. the ⁓ of his success was, that he was connected with the minister వానికిఅనుకూలమైన దానికికారణమేమంటే వాడుమంత్రికి చుట్టమువా డు. the ⁓s or pudenda మానము. Bacon in his Essays, "Regimen of health" says "It is a secret, both in nature and state, that it is safer to change many things than one.

Secretariat, *n. s.* the office of a Secretary రాయసముకని, మునిషీకని, మంత్రిత్వము.

Secretary, sec'rĕ-tar-y, *n. s.* one who writes for another రాయసగాడు, జవాబునవీసు. phrase for a minister మంత్రి. in writing this letter he made his wife his ~ యీజాబునుతనపెండ్లాము చేతవ్రాయించినాడు.

Secretaryship, sec'rĕ-tar-y-ship, *n. s.* రాయసము, మునిషీగిరి, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసేపని or ministry మంత్రిత్వము.

To Secrete, sē-crēte', *v. a.* to keep private దాచుట. he ~d the letter జాబునుమరుగుపరిచినాడు. he ~d himself వాడుదాగినాడు. to secern or separate పరిణమింపచేసుట, కలగచేసుట, ప్రత్యేకముచేసుట, తినే ఆహారము రక్తమాంసమల మూత్రకఫస్వేదోర్ణనిర్యాసాదులుగా పరిణమించేటట్టుచేసుట. serpents ~ venom out of food పాముతినే ఆహారములోనుంచి దానివిషముకలుగుతున్నది. the udder ~s milk పొదుగులో పాలుద్రవిస్తున్నది.

Secreted, *adj.* పరిణమించిన, ఉద్భవించిన. milk that is ~ in the udder పొదుగులో చేపినపాలు. matter that is ~ in a wound పుంటిలో కార్చినచీము. the money ~ by him అతడు అపహరించినరూకలు.

Secretion, sē-crē'shon, *n. s.* పరిణమించినది, ఉద్భవించినది, తినినఆహారముపృథక్పృథక్కుగాపరిణమించినశరీరవ్యాపాదివినిర్గతమలమూత్ర దుగ్ధస్వేదకఫనిర్యాసోర్ణాదులు. silk is the ~ of a caterpillar పట్టుకంబళిపురుగులోనుంచిపుట్టినది. gum is a ~ బంక చెట్టులోనుంచిపుట్టినది.

Secretly, sē'cret-ly, *adv.* రహస్యముగా, మరుగుగా, మర్మముగా. he ~ approved their conduct వాడుబయిటికిఅనకపోయినా వాండ్లుచేసినది న్యాయమనిమనసులోఅనుకొన్నాడు.

Secretory, sē-crēt'or-y, *adj.* పరిణమించే. the ~ ducts రసముదిగేనరములు.

Sect, sect, *n. s.* a division in religion or opinion మతము, సమయము. there are ~s in every religion ప్రతిమతములోనున్నూ అవాంతరమతములుకలవు, భిన్నమార్గములుకలవు. the Vaishnava bramins are divided into two ~s called Tengala and Vadagala వైష్ణవులలో తెంగలవడఘలఅనిరెండుమతములుకలవు.

Sectarian, *n. s.* మతస్థుడు, స్వమతములో నేభిన్నమార్గముఅవలంబించినవాడు. ~ expressions మతిభావలు. Milton in his Eikonoclastes § 13 says, "I never knew that time in England when men of truest religion were not counted sectarians." To this Mr. St. John adds in a note; "Wickliffe was a sectarian; the reformers, when they appeared, were all sectarians; Milton, Newton, Locke, were the same; so were Owen, Baxter, Leighton, &c. and some of the noblest ornaments of Christianity, in all ages, have been insulted with this name."

Sectary, sec'ta-ry, *n. s.* మతస్థుడు, స్వమతములో నేభిన్నమార్గముఅవలంబించినవాడు.

Section, sec'shon, *n. s.* cutting విభజనము, నరకడము. after ~, that is after cutting కోసినతర్వాత. of a fruit బద్ద. of a book ప్రకరణము, సర్గ, అధ్యాయము, కాండ, పరిచ్ఛేదము. of paper సంచిక. of a regiment తుక్కడి, దళము. of a country భాగము. of a town పేట.

Sectioner, *n. s.* a transcribing clerk (Indian phrase) కాలిక్రివ్రాసేవాడు.

Sector, sec'tor, *n. s.* a certain instrument మహాగణితములోకొలిచేవొకఆయుధముపేరు.

Secular, sec'ū-lar, *adj.* belonging to this world, not spiritual ఐహికమైన, లౌకికమైన. a ~ priest పురోహితుడు. a bramin who is in ~ employment లౌకికుడు.

Secular, sec'ū-lar, *n. s.* లౌకికపుపనిలోవుండే బ్రాహ్మణుడు.

Secularity, *n. s.* worldliness లౌకికత్వము.

To Secularize, sec'ū-lar-īze, *v. a.* to convert from spiritual appropriations to common use, to make worldly లౌకికముగాచేసుట.

Secularized, *adj.* లౌకికములోబద్ధ.

Secundines, *n. s.* the afterbirth మావి.

Secundum artem, *adv.* యథావిధిగా, యథాశాస్త్రముగా.

Secure, sē-cūre', *adj.* భద్రమైన, నిర్భయమైన, సురక్షితమైన. his health is now ~ ఇకవానికివొంటినిగురించి భయములేదు. his victory is now ~ వానికిజయముకలిగేటందునగురించి యిప్పట్లోసంశయములేదు, వానికిజయముకలిగేది సిద్ధము. he thought himself ~ of this దీన్నిగురించిభయము

లేదనుకొన్నాడు, యిదితనకు సిద్ధముగాదారుకు న్నదనుకొన్నాడు. do not be too — of this ఇదినీకు చిక్కేదిసిద్ధముకాదు.

To Secure, sĕ-cūre′, *v. a.* భద్రముచేసుకొను, భద్రపరచుట, జాగ్రతచేసుట, సంపాదించుట. they —d the thief దొంగనుపట్టుకొన్నారు, వాండ్లకుదొంగ చిక్కినాడు. he —d the money వారూకలను జాగ్రతచేసుకొన్నాడు, వానికిరూకలుచిక్కినవి. this —s his salvation ఇందువల్లవాడికి మోక్షముసిద్ధము.

Secured, *p||* భద్రముగావుండే. well — మిక్కిలీభద్రముగావుండే. an ill — house అబందరగావుండే యిల్లు.

Securely, sĕ-cūre′ly, *adv.* భద్రముగా, సురక్షితముగా, నిశ్చింతగా.

Security, sĕ-cūr′i-ty, *n. s.* safety రక్షణము. a place of — భద్రమైనస్థలము. they placed themselves in — దాగినారు. carelessness అజాగ్రత. his foolish — ruined him వాడిపిచ్చిఅజాగ్రతే వాణ్ని చెరిపినది. Bail &c. in law జామీను, పూట, తాకట్టు. what — have you that he will do this వాడుదీన్నిచేస్తాడనిని కేమినమ్మకము? He has no — beyond their word వారిమాటతప్పవాడికి వేరే ఆకరము లేదు. I shall be — for his appearance వాడు సిద్ధముగావచ్చేటట్టు నేను పూటబడుతాను. he was my —, or he gave — for me వాడునాకయిపూటబడ్డాడు. monied — రొక్కజామీను. personal — నఫరుజామీను. Securities *plu.* meaning bonds పత్రములు.

Sedan, sĕ-dan′, *n. s.* సాల్కీ, టాంజాం, కుర్చీవంటిపల్లకీ.

Sedate, sĕ-dāte′, *adj.* తిన్నని, శాంతమైన, అమరికగల. she is young but she is very — అదిపసిదైనానిండాఅమరికగలది, నిండాపెద్దమనిషి.

Sedately, sĕ-dāte′ly, *adv.* అమరికగా, తిన్నగా.

Sedateness, sĕ-dāte′ness, *n. s.* అమరిక, తిన్నదనము, పెద్దమనిషితనము.

Sedative, *adj.* శాంతకరచే. a — medicine నిద్రవచ్చేటట్టుచేసేమందు.

Sedentariness, *n. s.* ఏవేళాకూర్చుండివుండడము. from the — of their lives వాండ్లేవేళాకూర్చుండివుండేవారుగనక.

Sedentary, sed′en-tar-y, *adj.* కూర్చుండే. — employment కూర్చున్నట్టుచేసేపని. in England almost many — employments are given to women ఇంగ్లండులోకూర్చున్నట్టుచేసేపనులనుబహుశః ఆడవాండ్లకిస్తారు.

Sedge, sedge, *n. s.* తుంగ, జమ్ము.

Sedgy, sedg′y, *adj.* తుంగమయముగావుండే.

Sediment, sed′i-ment, *n. s.* మష్టు, పుచ్చు, గసి.

Sedition, sĕ-dish′on, *n. s.* రాజద్రోహము, రాజుమీదకుట్రచేయడము, కలహము.

Seditious, sĕ-dish′us, *adj.* రాజద్రోహియైన, ద్రోహియైన, కలహమైన. — language ద్రోహమైనమాటలు.

Seditiously, *adv.* ద్రోహముగా.

To Seduce, sĕ-dūce′, *v. a.* చెరుపుట. he —d her దాన్నిచెరిపినాడు. have I —d her husband? దానిమొగుణ్ని నేనువలలో వేసుకొన్నదాననా. the gods sent a fairy to — the hermit ఆమునిమొక్క వ్రతమునుచెరపదానకురంభనుపంపిరి. he —d all my servants నాపనివాండ్లనందరినిబుద్ధిచెరిపి చీలదీసినాడు. he —d my witnesses నాసాక్షులనుచెరిపితనపక్షముచేసుకొన్నాడు.

Seduced, *adj.* చెరపబడ్డ, చెరపబడ్డ, వలలోవేసుకోబడ్డ. he was — to do this దీన్నిచేయవలెననే దుర్బుద్ధివానికిపుట్టినది. they were — from their allegiance వాండ్లదుర్బుద్ధివల్ల వాండ్లుఅణిగినడుచుకోకపోయినారు.

Seducer, *n. s.* చెరిపేవాడు, వ్రతమునుచెరిపేవాడు.

Seducing, *adj.* చెరిచే, దుర్బుద్ధిపుట్టించే, దుర్మార్గమునకులోపరచే. music is a very — pursuit సంగీతముబుద్ధినిచెరుస్తున్నది.

Seduction, sĕ-duc′shon, *n. s.* చెరపడము, బుద్ధినిచెరపడము, దుర్బుద్ధినిపుట్టించడము, దుర్మార్గమునకులోపరచడము.

Seductive, sĕ-duc′tive, *adj.* దుర్బుద్ధినికలగచేసే, దుర్మార్గమునకులోపరచే. this is a very — poem యిదిమిక్కిలిమనోహరమైనకావ్యము.

Seduisante, *adj.* beautiful, handsome మనోహరమైన.

Sedulous, sed′ū-lus, *adj.* జాగ్రతగల.

Sedulously, *adv.* మిక్కిలిజాగ్రతగా.

Sedulousness, *n. s.* జాగ్రత.

See, sēe, *n. s.* (Jurisdiction of the Pope or a Bishop) అధికారము, అనగాబిషపుయొక్క అధి

కారము,అధికారముచెల్లించేరాజ్యము. the Pope made this rule throughout all his ⁓ that no priest should be married పాదుర్లు పెండ్లిచేసుకో కూడదనితనరాజ్యములో ఈశాసనమును చేసినాడు.

To See, sēe, *v. a.* చూచుట, దర్శించుట, కనుక్కొను ట,విచారించుట, జాగ్రతచేసుట. a cat can ⁓ in the dark పిల్లికిచీకట్లో కండ్లుతెలుస్తున్నది. he cannot ⁓ with his eyes వాడికికండ్లు తెలియవు. will you let me ⁓ the letter? ఆజాబు నునన్నుచూడ వనిస్తావా. Do you ⁓? D'ye ⁓? చూస్తివిగదా, సుమీ. these men were relations, you ⁓ వీండ్లుబంధువులు గదా. they are gone I ⁓ వాండ్లువెళ్లినారుసుమీ. I ⁓ it is broken విరిగిందితే, తెగిందంటి. look and you will ⁓ చూస్తేతెలుసును. I looked but I saw nothing చూస్తినిగాని ఒకటికండ్లబడలేదు. The governor ⁓s people on Saturdays గౌనరు ప్రతిశనివారము దర్శనమిస్తాడు. he cannot ⁓ you to-day యీవేళనీకుఆయనదర్శనముకాదు. can you ⁓ it? అదినీకు తెలుస్తున్నదా,అదినీకుఅగుపడుతున్నదా. No తెలియలేదు. If you ⁓ it, tell me మాకుతెలిస్తే చెప్పండి. you must ⁓ this done దీన్నిజాగ్రతచేయించు. I will ⁓ it done జాగ్రతచేయిస్తాను. I will ⁓ him paid వానికిరూకలుముట్టేటట్టుజాగ్రతచేయిస్తాను. I first saw the light at Masulipatam నేనుపుట్టినదిబందరులో. I will ⁓ you down stairs మెట్లుదిగేదాకాకూడావచ్చి సాగనంపుతాను. I saw him out of the garden తోటబయిటిదాకా అతన్నిసాగనంపిస్తిని. I saw him through the town అతన్నిపూరిబయిటిదాకా సాగనంపితిని. this regiment has never seen service ఈపటాలము యెప్పుడుయుద్ధమునకుపోలేదు. He is young but he has seen service వాడుపశివాడైనాయుద్ధానికిపోయివున్నాడు. this knife has seen service యీకత్తిపాతగిలినది.

To See, sēe, *v. n.* అగుపడుట,కండ్లబడుట. cannot you ⁓? నీకుకండ్లకగుపడదా. O ho! now I ⁓! ఆహానాకుయిప్పుడు తెలిసినది. I will ⁓ to it నేనుదాన్నిజాగ్రతచేస్తాను. I see! ఏరే!

Seed, sēd, *n. s.* విత్తు,విత్తనము,విత్తనాలు. he bought ⁓ to sow చల్లడానికివిత్తనాలుకొన్నాడు. she bought ⁓s to feed the bird ఆపక్షికి మేతకొరకైగింజలుకొన్నది. or offspring సంతానము. these blessings were granted to him and to his ⁓ ఈ ఆశీర్వాదము వాడికిన్నివాడిసంతతివారికిన్నిచేయబడ్డది. or seminal రేతస్సు. this was the ⁓ or origin of the quarrel ఆజగడానికియిదికారణము, యిదిమూలము. the herbs ran to ⁓ ఆకూరాకు విత్తనముకట్టినది, అనగా కూరకుపనికిరాదు. a seedsman విత్తనాలుఅమ్మేవాడు.

Seedcake, sēd'cāke, *n. s.* ఒకవిధమైనరొట్టె.

Seedcorn, *n. s.* విత్తనాలు.

Seeder, *n. s.* a plant that has grown old విత్తనముకట్టినచెట్టు, ముదిరిపనికిరాకుండాపోయినచెట్టు.

Seed-lac, *n. s.* లక్కవిశేషము.

Seedling, sēd'ling, *n. s.* a young plant just risen from the seed మొలక. a ⁓ oak లేతచెట్టు.

Seedpearl, sēd-perl', *n. s.* small pearls చిన్నముత్యాలు, పొడిముత్యాలు.

Seedplot, *n. s.* నారుమడిచేమడి.

Seedtime, sēd'tīme, *n. s.* విత్తేదినాలు, విత్తనముచేశేకాలము.

Seed-vessel, *n. s.* ఉమక, ముట్టె, కాయ.

Seedy, sēd'y, *adj.* విత్తులుకట్టిన,విత్తులుకట్టిముదిరిచెడిపోయిన.

Seeing, sēe'ing, *n. s.* చూపు, దృష్టి, దర్శనము.

Seeing, sēe'ing, *part.* చూచే. all ⁓ సర్వసాక్షియైన.

Seeing that, *adv.* గనక, కాబట్టి. seeing that he consented అతడుఒప్పినందున.

To Seek, sēk, *v. a.* and *v. n.* to solicit వెతుకుట, బతిమాలుకొనుట, వేడుకొనుట. he sought the king's favour రాజానుగ్రహము నుకోరినాడు. he sought comfort in drinking ఆతొందరతీరడము నకైవాడుతాగినాడు. he sought relief in bathing ఆరోగ్యముకావడమునకైవాడుస్నానముచేసినాడు. he sought forgiveness మన్నించుమనిబతిమాలుకొన్నాడు. he sought a way to escape తప్పించుకొనిపోవడానకు ఒకదోవవెతుక్కొన్నాడు. when he sought his home తిరిగియిల్లుచేరేటప్పటికి. he sought an opportunity for going పోవడానకు సమయముచూస్తూవుండినాడు. he sought a wife there అక్కడ ఒకపెండ్లాన్నిసంపాదించుకోవలెననియత్నముచేసినాడు. he sought refuge on the hill పర్వతమును ఆశ్రయించినాడు. he sought

God in prayer పూజచేశినాడు, వేడుకొన్నాడు. he sought for the book ఆపుస్తకమును వెతికినాడు. they sought for the thief ఆదొంగను వెతికినారు. he sought out a horse ఒకగుఱ్ఱమును సంపాదించుకొన్నాడు. he is much to ⌣, that is, he is a fool వాడువట్టిపిచ్చివాడు. he is to ⌣ దిక్కుమాలినవాడైవున్నాడు. in these qualities he is still to ⌣ ఈగుణములుయింకాలేవు.

Seeker, *n. s.* వెతికేవాడు. a self ⌣ అహంకారి.

Seeking, *n. s.* విచారణ, విమర్శ, వెతకడము. self ⌣ or selfishness, self interestedness స్వలాభమునువిచారించడము, తనమేలునే విచారించడము.

To Seel, sēl, *v. a.* to close the eyes: of a hawk with stitches డేగమొదలైనవాటికంటిరెప్పలుమూసికుట్టుట.

Seely, *adj.* lucky; happy, silly; foolish; simple; inoffensive సుఖజీవిగావుండే.

To Seem, sēm, *v. n.* అగుపడుట, కనుపడుట, తోచుట. It ⌣s he went there పోయినాడట, పోయినట్టున్నది. so it ⌣s అట్లాతోస్తున్నది, ఆలాగేవుండును, అట్లావుండగలదు. if it ⌣s good to you you may remain here మీకుయుక్తమనితోస్తేమీరు యిక్కడవుండవచ్చును. it ⌣s they are brothers వీండ్లుతమ్ములవలెవున్నది. it ⌣ed like a stone చూస్తేరాయివలెకనుబడ్డది. he ⌣ed to be their friend but he was their enemy చూడడానికివిహితుడివలెవుండినాడుగాని వాడువారికిశత్రువు. he ⌣ed to be angry వాడికికోపమువచ్చినట్టుతోచినది. he ⌣s to be in a fever వాడికిజ్వరమువచ్చినట్టువున్నది. it does not ⌣ to be right అదిన్యాయమనితోచలేదు.

Seeming, sēm′ing, *n. s.* appearance అగుపడడము, తోచడము. all his piety is mere ⌣ వాడిభక్తిఅంతావట్టిబూటకము.

Seeming, sēm′ing, *adj.* కపటమైన. a ⌣ saint కపటసన్యాసి. ⌣ sorrow నీలియేడ్పు.

Seemingly, sēm′ing-ly, *adv.* బయిటికి, చూపుకు. ⌣ they are friends వాండ్లుచూపుకుస్నేహితులు.

Seemliness, sēm′li-ness, *n. s.* beauty సొంపు, సొగసు.

Seemly, sēm′ly, *adj.* యుక్తమైన, తగిన, సొగసైన, సరసమైన. is this ⌣? ఇదితగునా, యిదిఒప్పునా, యిదిసరసమా.

Seen, sēn, (*past participle* of the verb to see) చూడబడ్డ, దృష్టమైన. they were ⌣ at her house దానియింట్లోఅగుపడ్డారు.

Seer, sēr, *n. s.* one who sees చూచేవాడు. a prophet దీర్ఘదర్శి, జ్ఞానదృష్టిగలవాడు. In 1 Sam. IX. 9. ప్రవక్త D†. దీర్ఘదర్శి H†.

Seer, sēr, *n. s.* an Indian measure about two pounds శేరు. a ⌣ of grain శేరెడువియ్యము, శేరెడుధాన్యము.

Seerfish, *n. s.* వజ్జిరమనేచేప.

Seesaw, sēe′sâ, *n. s.* ముందుకువెనక్కుపూగులాడడము. there is a ⌣ in the garden తోటలోనఒకచెక్కకుఇరుప్రక్కలనుపిల్లలుకూర్చుండిముందుకువెనక్కుపూగే ఒక దూలముఉన్నది.

Seesaw, sēe′sâ, *adv.* ముందుకువెనక్కు. to move ⌣ ముందుకువెనక్కుపూగులాడుట.

Seesaw, sēe′sâ, *adj.* ముందుకువెనక్కుపూగులాడే. a ⌣ motion ముందుకువెనక్కుపూగులాడడము. his mind was in a ⌣ state వాడిమనసుడోలాయమానముగావుండెను.

To Seeth, sēth, *v. a.* to boil వండుట, ఉడకవేసుట.

To Seeth, sēth, *v. n.* to boil ఉడుకుట, పొంగుట. when the water was seething నీళ్లుమసులుతూవుండగా.

Segar or cigar, *n. s.* of tobacco పొగచుట్ట.

Segment, seg′ment, *n. s.* a portion ఖండము, అంశము, భాగము. a ⌣ of a circle మండలములో ఒకఅంశము. the half moon is called a ⌣ of the moon అర్ధచంద్రుడు చంద్రుడిలో ఒకభాగము. the moon in the first quarter shews only a ⌣ of the circle; on the third day of the moon we only see a ⌣ of the moon's disk తదియ్యనాడుచంద్రబింబములో ఒకభాగముమాత్రముతెలుస్తున్నది. these books are read by a small ⌣ of the people ఈపుస్తకముచదివేవారు కొద్దిమంది.

Segregation, seg-rē-gā′shon, *n. s.* separation ఏకాంతవాసము, ఏకాంతముగావుండడము. herding alone: keeping himself to himself, the opposite of sociability ఏకాంతవాసము, ఏకాంతముగావుండడము, ఒంటిగావుండడము.

Seignior, sēn′yor, *n. s.* (Italian word for a lord) ప్రభువు, దొర.

Seigniorage, *n. s.* taxes paid on coining money ముద్రవట్టము, యిదిరాజానికి చేరుతున్నది.

Seigniory, sēn'yō-ry, *n. s.* a lordship రాజ్యము, ప్రభుత్వము, దొరతనము.

Seine, sēne, *n. s.* (a great net) సముద్రములో వేశే బ్రహ్మాండమైనవల.

Seisin, *n. s.* (a law word) possession యాజమాన్యము.

To Seize, sēze, *v. a.* పట్టుకొనుట, చిక్కించుకొనుట, దొరికించుకొనుట. he ~d my hand నా చెయిపట్టుకొన్నాడు. they ~d my goods నా సరుకులనుపట్టుకొన్నారు. when fever ~s a man ఒకడికిజ్వరముతగిలేటప్పుడు. he ~d an opportunity to speak to them సమయముచూచివారితోమాట్లాడినాడు. to take possession of స్వాధీనముచేసుకొనుట. they ~d his land వాడినేలను ఆక్రమించుకొన్నారు. he ~d the meaning in a moment ఆఅర్థమునునిమిషములో గ్రహించుకొన్నాడు. in seamen's language it means to bind కట్టుట.

Seized, *adj.* పట్టుకొన్న, పట్టుకోబడ్డ, చిక్కిన, చిక్కించుకోబడ్డ. ~ by fever జ్వరముతగిలిన. those who are ~ by disease వ్యాధిగ్రస్తులు.

Seizin, sē'zin, *n. s.* (a law word) possession యాజమాన్యము.

Seizure, sē'zhūre, *n. s.* పట్టుకోవడము. after the ~ of the bonds ఆపత్రములనుపట్టుకొన్నతర్వాత.

Seldom, sel'dom, *adv.* అరుదుగా. that fruit is ~ found in this country ఈదేశములో ఆపండు చిక్కడమరుదు. it ~ rains in this month ఈనెలలో వానకురియడమరుదు.

To Select, sē-lect', *v. a.* ఏర్పరచుకొనుట, యుక్తాయుక్తములువిచారించియేర్పరచియెత్తుకొనుట, యేరియెత్తుకొనుట, వరించుట, పసందుచేసుట. he examined twenty horses and at last ~ed two ఇరువైగుర్రాలలో యేర్పరచిరెంటిని యెత్తినాడు. I did not ~ this horse, I could get no other యిదినేనుయేర్పరచియెత్తుకొన్నగుర్రముకాదు, అయితేదీన్నివిడిస్తే వేరేదిక్కడు. he ~ed one fruit ఆపండ్లలో యేర్పరచిఒకటినియెత్తుకొన్నాడు. to ~ an auspicious hour ముహూర్తముపెట్టుట.

Select, sē-lect', *adj.* ఏర్పరచిన, శ్రేష్ఠమైన, ముఖ్యమైన. ~ pearls శ్రేష్ఠమైనముత్యాలు. ~ expressions ముఖ్యమైనమాటలు, విశేషోక్తులు. ~ men ఘనులు.

Selected, *adj.* ఏర్పరచబడ్డ, ఘనమైన, నికరమైన, వరించబడ్డ. the horses were well ~ for the purpose ఆగుర్రాలుఆపనికితగుబాటిగాచూచియేర్పరచబడ్డవి.

Selection, sē-lec'shon, *n. s.* the act of choosing ఏర్పరచియెత్తడము. in employing that man he made a very bad ~ అన్నిమందిలోనుంచియేర్పరచిఒకపనికిమాలినవాణ్ని పెట్టుకొన్నాడు. in marrying her he made an excellent ~. వెతికివెతికిదీన్నిపెండ్లాడినాడు, యీపనిమంచిదే. in buying this you have made a foolish ~ వెతికివెతికిఒకపనికిమాలినదాన్నిపోయికొన్నావు. a ~ of verses ఆయాగ్రంథములలోనుంచి యేర్పరచియెత్తినదివ్యమైనశ్లోకములగ్రంథము, ప్రబంధరత్నావళి అనవచ్చును. without ~ వివేచనలేకుండా, మంచిచెడువిచారించకుండా. he bought them all without ~ మంచిచెడువిచారించకుండా అన్నికొనుక్కొన్నాడు.

Self, self, *pron.* is expressed by adding the emphatick *ē*; as, I నేను. I myself నేనే. He అతడు. He himself అతడే. Or *ai*; as, He తాను. He himself తానయి. he hanged himself ఉరిబోసుకొనిచచ్చినాడు. he came himself తానేవచ్చినాడు. he grieves himself about this మనసులో కుళ్లుకొంటున్నాడు. the Hindu women are modesty itself అయికుపెహిందుస్త్రీలుగానవచ్చిపుట్టినవి. I am not myself to-day ఈవేళ నాకువొళ్లుయిదిగావున్నది, అనగా నాకువొళ్లుకుదురులేదు. he learned to conquer himself ఇంద్రియనిగ్రహముచేసినాడు. he covered himself with paint వొళ్లంతావర్ణముపూసుకొన్నాడు. he hurt himself గాయముచేసుకొన్నాడు, దేహానికితొందరతెచ్చుకొన్నాడు. he killed himself తన్నుతానేచంపుకొన్నాడు, హత్యచేసుకొన్నాడు. he kept himself to himself యేజోలికిపోకవుండినాడు. he saw himself in the glass అద్దములోతన్నుచూచుకొన్నాడు. the river separates itself into two streams in this place ఆయేరుయిక్కడ రెండుగా చీలుతున్నది.

he thinks himself handsome తానేఅందగాడను కొన్నాడు. they said among themselves, what will he do? వాడుయేమిచేయబోతాడోఅనితమలోతాముఅనుకొన్నారు. we among ourselves మాలోమేము. he was beside himself చలచిత్తుడుగావుండినాడు. this house stands by itself ఈయిల్లుకడగావున్నది,విశిరివేశినట్టువున్నది. when he was by himself he counted the money తానువొంటిగావుండేటప్పుడు రూకలనులెంచు కొన్నాడు. he bought it for himself దాన్నిస్వంతానికికొనుక్కొన్నాడు. he made a coat for himself తనకువొకచొక్కాయినికుట్టుకొన్నాడు. he thinks for himself పరాపేక్షలేకుండాతానేస్వతః ఆలోచిస్తాడు. for myself నాకైతే. in itself స్వతః, స్వయం, తనకుతానే. fruit is in itself wholesome, but if raw or rotten it is pernicious పండ్లుస్వతఃఆరోగ్యకరములే గానిపండకనైనాకుళ్లిపోయిఅయినావున్నట్టుఅయితేదేహానికివిరోధము. your reading this book is in itself a fault యీపుస్తకమును నీవుచదవడమే నీకుపాపము. the food in itself is good, but the butter spoils it మొదలుఅన్నముమంచిదేగాని ఆ నెయ్యిదాన్నిచెరిపివేసినది. this regulation is wrong in itself ఈచట్టమే మొదలుతప్పు. the law is right in itself, but your comments ruin it యీచట్టముస్వతఃబాగానేవున్నదిగానినీవుచేసుకొన్నఅర్థముచేతఅదిచెడిపోయునది. the verse is clear in itself but the comment spoils it ఆశ్లోకముస్వతఃబాగానేవున్నదిగానిఆవ్యాఖ్యానము దాన్నిచెడగొట్టినది. the shape of the dress is in itself unimportant మొదలు ఆవేషముయొక్కరీతివిముఖ్యము. in himself man is powerless స్వతఃమనుష్యులుఅశక్తులు; ఈశ్వరసహాయములేకుంటేయేదీచేయలేరనిభావము. vile in itself the monkey spoils the grove తాచెడ్డకోతివనమెల్లాచెరుచును. it fell of itself తనకుతానే పడ్డది. it broke of itself తనకుతానేపగిలినది. he came of himself తనకుతానేవచ్చినాడు, వొకరిప్రేరేపణలేకుండాతనకుతానేవచ్చినాడు. when he came to himself వాడికితిక్క తెలిశినతర్వాత, వాడికితెలివివచ్చినతర్వాత. he read the letter to himself ఆజాబునుచదువుకొన్నాడు. ~-abasement అతిదీనత్వము. ~-*admiration*, ~-*conceit*, ~-*consequence*, all of them denote pride అహంకారము. ~-praise ఆత్మస్తుతి. ~-command స్థిరబుద్ధి. ~-control జితేంద్రియత్వము, ధైర్యము. ~-confidence ధైర్యము. ~-contradiction తానుచెప్పినదానికివిరుద్ధముగాచెప్పడము. ~-dedication ఆత్మార్పణము, ప్రాణదానము. ~-delusion భ్రమ, మాయ. ~-deception భ్రమ. he exercised ~-denial ఇంద్రియనిగ్రహముచేసినాడు. ~-denying వైరాగ్యముగావుండే. ~-denial వైరాగ్యము. ~-devotion తనప్రాణమునుయివ్వడము. ~-driven తనకుతానేయెగిరిన. ~-evident ప్రత్యక్షమైన, స్పష్టమైన. ~-existent స్వయంభువుగా వుండే. ~-importance అహంకారము. ~-indulgence విషయలోలుపత, పంచేంద్రియబద్ధత్వము. ~-knowledge ఆత్మజ్ఞానము. ~-mortification తపస్సు. ~-murder ఆత్మహత్య. ~-murderer తన్నుతానేచంపుకొన్నపాపి. ~-pollution తనకుతానే యింద్రియస్ఖలన మయ్యేటట్టుచేసుకోవడము, ముష్టిమైథునము. ~-possession నిబ్బరముగావుండడము, చలించకుండావుండడము. ~-reproach ఆత్మదూషణ. it is the ~ same thing ఇదిఅదే, యిదియెంతోఅదిఅంతే. these two books are the work of the ~ same poet యీరెండుకావ్యములుచెప్పినదివొకడే. on the ~ same day ఆదినమందే. the ~ same horse అదేగుర్రము. ~ seeking అహంకారము. ~ sufficiency అహంకారము. ~ will దుడుకు, దౌష్ట్యము, అహంకారము. ~ willed దుడుకైన, దుష్టుడైన. ~ taught తనకుతానేనేర్చుకొన్న, గురువులేకతానేనేర్చుకొన్న. In James Ferguson's biography of himself he says of Cautley 'He was what is generally called self-taught: but I think he might with much more propriety have been termed God Almighty's scholar సాక్షాదీశ్వరునివల్లనేర్పబడ్డవాడు.

Self-acting, *adj.* తనకుతానేతిరిగే, తనకుతానేఆడే. A self-acting spinning wheel తనకుతానేవడికేరాట్నము.

Self-command, *n. s.* నిబ్బరము, ధైర్యము. he has great ~ జితేంద్రియుడు, వాడుయెందుకుచలించేవాడుకాడు.

Selfish, self'ish, *adj.* స్వసుఖమునేవిచారించే, స్వకార్యధురంధరుడైన, పరులసుఖమునువిచారించని. he is ~ స్వసుఖమునేవిచారించేవాడు, తనమేలే

మేలనేవాడు. a ~ man పరులసుఖమునుయెంత మాత్రమువిచారించనివాడు,స్వార్థపరాయణుడు.

Selfishly, *adv.* with regard only to his own interest, without love of others స్వసుఖమునేవిచారించిపరులసుఖమునువిచారించక. he ~ ate all the fruit himself కేవలముతనసుఖమునేవిచారించిఆపండ్లనంతాతానేతిన్నాడు. he acted ~ in this business ఈపనిలోపరులసుఖమునువిచారించకుండాస్వసుఖమునేవిచారించినాడు.

Selfishness, *n. s.* స్వకార్యధురంధరత్వము, తనమేలునేచూచుకోవడము.

Self-moving, (as a title of the deity) స్వయంభువు.

The Self-planting leaf, (a certain plant) కట్టిపాపర,ఆకుమొలుకాకుచెట్టు, సీమజిల్లేడు,పానుకోడుమొక్క. M. M. says పణకబీజము.

Self-righteous, *adj.* అహంకారియైన, గర్వియైన.

Self-righteousness, *n. s.* అహంకారము, గర్వము.

Self-working, *adj.* స్వతంత్రుడైన.

To Sell, sell, *v. a.* అమ్ముట, విక్రయించుట. he sold himself to do evil పాపబద్ధుడైవున్నాడు,పాపమునకుదాసుడైవున్నాడు.

To Sell, sell, *v. n.* విక్రయమవుట,వెలపోవుట. rice ~s very well just now బియ్యముయిప్పట్లోబాగావిక్రయమవుతున్నది.

Seller, sell′ĕr, *n. s.* విక్రయించేవాడు. a book ~ పుస్తకాలమ్మేవాడు. a cloth ~ బట్టలమ్మేవాడు, బట్టలవర్తకుడు.

Selling, *n. s.* విక్రయించడము, అమ్మకము. ~ and buying క్రయవిక్రయములు, అమ్మడము, కొనడము.

Selvage, sel′vāġe, Selvedge, *n. s.* బద్దె.

Selves, selvś, the plural of Self.

Semaphore, *n. s.* a light house రాతిదీపస్తంభము, అనగావాడలోవచ్చేవాండ్లకుగురుతుతెలియడమునకైయెత్తుగాకట్టినదీపముగలరాతిస్తంభము. to ~ (to make signs) పగట్లో ఆరాతిదీపపుకూటిచుట్టూవుండేకమ్ములనుసంకేతప్రకారముగా తిప్పడముచేతసంజ్ఞలుచేసుట.

Semblance, sem′blanċe, *n. s.* పోలిక, ఆకారము, రూపము. under the ~ of friĕndship స్నేహమునేవేషమువేసుకొని. there was not even the ~ of a reply ప్రత్యుత్తరమనేపొళుకువలేదు.

Semen, *n. s.* రేతస్సు, వీర్యము, శుక్లము.

Semi, sem′i, *adj.* అర్థమైన. ~ barbarous అర్థకిరాతులైన, కిరాతప్రాయులైన, బోయవాండ్లరీతిగావుండే. ~ human మనుష్యప్రాయుడైన.

Semicircle, sem′i-ċer-cle, *n. s.* అర్థమండలము, అర్థచంద్రాకృతి.

Semicircular, sem-i-ċer′cù-lar, *adj.* అర్థచంద్రముగావుండే, అర్థమండలాకారముగావుండే.

Semicolon, sem-i-cō′lon, *n. s.* చదవడములోనాలుగునిమిషములునిలిపేదనే (;) యిటువంటిసంజ్ఞ.

Semilunar, sem-i-lū′nar, *adj.* అర్థచంద్రాకారమైన.

Semimetal, *n. s.* half metal, imperfect metal లోహప్రాయముగావుండే తుత్తునాగముమొదలైనది.

Seminal, sem′i-nal, *adj.* వీర్యసంబంధమైన. the ~ vessels శుక్లస్థానములు, the ~ fluid రేతస్సు.

Seminary, sem′i-nar-y, *n. s.* seed-plot నారువిడిచేమడి. place of education. బడి.

Semination, *n. s.* విత్తడము.

Semitone, sem′i-tōne, *n. s.* అర్థస్వరము.

Semitransparent, *adj.* అరవాసితేటగావుండే. glass is transparent but paper is ~ అద్దములోగుండాచూస్తేస్వచ్ఛముగాకనబడుతున్నది, కాకితములోగుండాచూస్తేదానిలోసగంవాసితెలుస్తున్నది.

Semivowel, sem′i-vow-el, *n. s.* a consonant which makes an imperfect sound, or does not demand a total occulsion of the mouth B. P. మొదలైనఅర్థస్వరముగలహల్లు.

Sempiternal, sem-pi-ter′nal, *adj.* Eternal.

Sempstress, sem′stress, Semstress, *n. s.* బట్టలుకుట్టిబతికేఆడది.

Sen. *adv.* that is, Senior.

Senate, sen′āte, *n. s.* ఆలోచనసభ. a member of the ~ సభికుడు, ఆలోచనసభలోవొకడు.

Senator, sen′a-tor, *n. s.* a member of the senate ఆలోచనసభవారిలోవొకడు. when the senate met సభకూడినప్పుడు.

To Send, send, *v. a.* పంపుట. he sent word that he would come వస్తున్నాననిచెప్పిపంపినాడు. they sent him a message వాడికివర్తమానముపంపినారు. If God ~ life దేవుడు ఆయుస్సుయిస్తే. he sent a bullet at me నామీదవొకగుండునువిడిచి

నాడు. I sent a spear at him వాడిమీదబల్లెము ను వేశినాను. he sent an arrow at me నామీద కొకబాణమునువిడిచినాడు. they sent him away వాణ్నిపంపివేసినారు, వెళ్లగొట్టినారు. they sent me away నన్నుపొమ్మన్నారు,నన్నుపంపించివేసినారు. the flowers ~ forth smells పుష్పములువాసనకొట్టుతున్నవి. the sea ~s forth a sound సముద్రము ఘూషిస్తున్నది. the plant sent forth leaves ఆచెట్టుఆకులువిడిచినది. she sent a devil into him వాడిమీదపంపుచేసినది. they sent him to Coventry వాడితోయెవడున్ను మాట్లాడకూడదని నిమాళ్ళచేసుకొన్నారు.

To Send, send, *v. n.* వర్తమానముపంపుట,చెప్పిపంపుట. they sent for me నన్నుపిలవనంపినారు. they sent for the book వాండ్లుఆపుస్తకమును తెప్పించినారు. he sent out to know who I was నేనుయెవరో తెలుసుకొనిరమ్మని బయిటికిమనిషిని పంపినాడు. I sent to him for the horse గుర్రానికోసరముమానివద్దికిమనిషినిపంపినాను.

Sender, *n. s.* పంపేవాడు.

Sending, *n. s.* అంపకము, అంపడము, పంపడము.

Seneschal, sen'es-cal, *n. s.* or manager కార్యనిర్వాహకుడు.

Senility, *n. s.* వృద్ధాప్యము. when he fell into ~ ముసలివాడైనప్పుడు.

Senior, sēn'yor, *n. s.* పెద్దవాడు. the ~s in a school పల్లెకూటములో పెద్దవాండ్లుగావుండేవాండ్లు.

Senior, sēn'yor, *adj.* పెద్దవాడైన. ~ officer పెద్దదొర. he is much your ~ వాడునీకంటేనిండాపెద్దవాడు. To Mr. Wilson ~ పెద్దవిల్సన్దొరవారికియిప్పించవలసినది.

Seniority, sē-ni-or'i-ty, *n. s.* (in birth) జ్యేష్ఠత్వము. in rank పెత్తనము, పెద్దరికము.

Senna, *n. s.* నేలతంగేడుఆకు,దీన్నిభేదికియిచ్చేకషాయములోవేస్తారు.

Sennight, *adv.* వారందినాలకు. Saturday ~ వచ్చేశనివారముగాకఅవతలిశనివారము,పోయినశనివారముగాక అంతకుముందుశనివారము. he arrived here Thursday ~ పోయినగురువారముగాక అంతకుముందుగురువారమునాడువచ్చిచేరినాడు.

If mention is made, on Monday, of Thursday sennight, the Thursday that follows the next Thursday, is meant (Johnson.)

Sensation, sen-sā'shon, *n. s.* తెలివి, సోచడము,స్మరణ, స్మారకము. the hand when torpid has no ~ చెయితిమురుపట్టినప్పుడుగిల్లితేతెలియదు. he was so ill that he had no ~ remaining వాడు స్మరణలేకుండాపడివుండినాడు. a ~ of grief కొంచెముద్యాకులము తెలియడము. a ~ of hunger ఆకలితెలియడము. a ~ of pleasure రవంతసంతోషము తెలియడము. his departure made a great ~ in the village వాడువెళ్లడమువల్లవూరంతానిండాచెబుకులుగావుండినది.

Sense, sense, *n. s.* ఇంద్రియము, జ్ఞానము, తెలివి,బుద్ధి. the ~ of hearing శ్రోత్రేంద్రియము, వినడము. the ~ of seeing దృగింద్రియము, చూడడము. the five ~s పంచేంద్రియములు. he denied the ~s ఇంద్రియనిగ్రహము చేసినాడు. he lost his ~s వానికితెలివితప్పినది, స్మారకముతప్పినది, వాడికిఒళ్లుతెలియలేదు. when he recovered his ~s వాడికిమళ్లీస్మారకమువచ్చేటప్పటికి. he is out of his ~s వాడికిస్మారకముతప్పినది, తెలివితప్పినది. an object of ~ విషయము, అనగాఇంద్రియగోచరమైనది. the organs of ~ ఇంద్రియములు. a pleasant odour saluted his ~s మంచివాసనకొట్టినది. Meaning; అర్థము. what is the ~ of this word? ఈమాటయొక్కఅర్థమేమి. I took the words in another ~ ఆమాటలకునేనువేరేభావముచేసుకొన్నాను. the literal ~ శబ్దార్థము, సామాన్యమైనఅర్థము. the spiritual ~ విశేషార్థము. in every ~ అన్నివిధాలా. in some ~s కొన్నివిషయములందు. purport, bearing భావము. is that the right ~ of the law? ఆచట్టముయొక్కభావముయిదేనా. he was a poet in the highest ~ of the word కవిఅంటేవాడే. a man of ~ బుద్ధిమంతుడు,వివేకి. have you no ~ of shame? నీకుయింతైనా సిగ్గులేదా. a man of good ~ సద్బుద్ధిగలవాడు. he had the good ~ to pay the money తెలివిగలవాడై ఆరూకలనుచెల్లించినాడు. common ~* వివేకము.

* Common sense: "The aptitude to profit by occasions to speak or act. Presence of mind." See Rev. Dan. Wilson's Prize Essay on Common sense in Christian Observer 1820, p. 235 and 307. Doddridge 4. 214 says, "For human nature is so formed, that some manners of thinking and speaking are universally agreeable and delightful. *It is the perfection of eloquence to be master of these, and should, I think, be the care of every one, that speaks in public, to pursue them as far as genius and opportunity will allow.* This is that regard to the Sensus Communis, which Tully thinks so necessary."

Senseless, sense'less, *adj*. without perception తెలివిలేని, వివేకములేని. wanting life అచేతనమైన. wood and stone and other ~ things కొయ్యరాయి మొదలైన అచేతనములు. ~ things అచేతనమైనవస్తువులు. why should you beat the table while it is ~? బల్లనుకొట్టితే దానికి నొప్పికద్దా, దాన్నియేలకొట్టుతావు. a corpse is ~ పీనుగకు ఒకటీతెలియదు. a ~ judge బుద్ధివిహీనుడైనన్యాయాధిపతి, అవివేకియైనన్యాయాధిపతి. silly పిచ్చి, stupid స్మారకముతప్పిన. he was drunk and they carried him away while he was ~ వాడుతాగి వొళ్లుతెలియకుండా పడివుండగా వాణ్ని యెత్తుకొనిపోయినారు. this is a ~ rule ఇది తెలివిమాలినసూత్రము. a ~ fool తెలివిమాలినపిచ్చిగాడు. this is a ~ reason యిది వొకపిచ్చిసమాధానము. this is a ~ custom యిది వొకపిచ్చివాడుక. a ~ letter పిచ్చిజాబు.

Senselessly, *adv*. అవివేకముగా, పిచ్చిగా, తెలివిమాలి.

Senselessness, *n. s.* తెలివిమాలినతనము, అవివేకము, బుద్ధిలేమి.

Sensibility, sens-i-bil'i-ty, *n. s.* kindness, feeling, tenderness, mercy దయార్ద్రము, కరుణ. a woman of great ~ నిండామెత్తనిమనసుగలది, అనగారవంతలో సంతోషపడిరవంతలో వ్యాకులపడేగుణముగలది. the heel has little ~ యేమిచేసినా మడిమెకు నొప్పితెలియదు.

Sensible, sens'i-ble, *adj*. having understanding తెలివిగల, వివేకముగల. a ~ man తెలివిగలవాడు, వివేకి, జ్ఞాని. he is a ~ boy వాడు తెలివిగలపిల్లకాయ, వాడుబుద్ధిశాలి. having feeling గోచరమైన, యింద్రియములకు గ్రాహ్యమైన. he was so ill that his skin was not ~ వాడికివుండినరోగమువాడి వొంటిమీద యేమితాకినా వాడికి తెలియలేదు. I am very ~ of your kindness తమరుచేసిన వుపకారము నాకు బాగా తెలిసివున్నది. living bodies are ~ of pain; the dead are not సజీవిగావుండేవాడికి నొప్పితెలుస్తున్నది పీనుగకు తెలియదు. perceptible; as, the difference is ~ to the eye ఈభేదము కండ్లకు అగుపడేటిదిగావున్నది, దృష్టిగోచరముగావున్నది. there is no ~ difference between these two ఈరెంటికివుండేభేదము తెలుసుకోతగ్గది కాదు. his pulse is not now ~ వాడికి ధాతువుయిప్పుడు అణిగిపోయినది, తెలియలేదు. he is ~ of his error వాడితప్పు వాడికి తెలిసివున్నది. are you ~ of any difference between these two? ఈరెంటిలో భేదముకద్దని నీకేమైనా తెలుస్తున్నదా. ~ peril ముఖ్యమైనఅపాయము.

Sensibly, sens'i-bly, *adv*. with discrimination వివేకముగా, తెలివిగా. he spoke ~ about this ఇందునగురించి తెలివిగామాట్లాడినాడు. (as meaning) evidently స్పష్టముగా. this is ~ the largest యిది స్పష్టముగా దానికంటే పెద్దది. he was ~ affected at these words యీమాటలకు నిండా అఘోరించినాడు. I was ~ obliged to him వాడికి నేనునిండా బద్ధుడనైవున్నాను. Doddr. Comm. 2. 303.

Sensitive, sens'i-tive, *adj*. having quick feeling నొప్పితెలిసే, నిండాసున్నితమైన, కంచుపడుసుగావుండే. she is very ~ అదినిండాసున్నితమైనది, రవంతహెచ్చనూకూడదు తగ్గనూకూడదు. the eye is very ~ కంటికియెంతకొంచెముతొందరతగిలినా వోర్చదు. a cow's horn is not ~ ఆవులకొమ్ముకు నొప్పితెలియదు. you should not be so ~ కాస్తకుకూస్తకు నీవురేగరాదు. they are not very ~ regarding conjugal infidelity వాండ్లువ్యభిచారమును అంతగా విచారించేవాండ్లు కారు. the ~ plant అత్తపత్తిచెట్టు.

Sensitiveness, *n. s.* సున్నితము, కంచుపడుసు. from his great ~ regarding honour వాడిదిమహాకంచుపడుసు, మర్యాదలో కొంచెమైనా హెచ్చుతగ్గులురాకూడదుగనక. he should not shew such over ~ regarding his wife's behaviour పెండ్లాముమీద వాడు కాస్తకుకూస్తకు రేగరాదు.

Sensory, sen'sō-ry, or **Sensorium**, sen-sō'ri-um, *n. s.* The mind, the memory మనసు, జ్ఞానేంద్రియము, బుద్ధి. Rambler 78. p. 1.

Sensual, sen'shŭ-al, *adj*. విషయాసక్తిగల, ఇంద్రియదోషసంబంధమైన, ఇంద్రియసుఖాసక్తమైన, శారీరక, పంచేంద్రియపరితోషకమైన, కామాతురమైన. a ~ man పంచేంద్రియబద్ధుడు, కాముకుడు. ~ appetite విషయేచ్ఛ, కామము, ఇంద్రియవ్యాపారము. ~ pleasures విషయసుఖములు. in James III. 15. శారీరకం A† in Jude 19. ప్రాంపారిక. A†.

Sensualist, *n. s.* పంచేంద్రియబద్ధుడు, కాముకుడు, విషయాసక్తుడు.

Sensuality, sen-shŭ-al'i-ty, *n. s.* విషయాసక్తి, కామము, ఇంద్రియవ్యాపారము, లాంపట్యము, శారీరకసుఖాభిలాష, ఐహికసుఖభోగేచ్ఛ.

Sensually, sen'shŭ-al-ly, *adv.* విషయాసక్తిగా, కాముకత్వముగా, శారీరకసుఖాభిలాషగా.

Sent, sent, *past participle* of the verb to Send పంపబడ్డ. he who is ~ ప్రేరితుడు, పంపబడ్డవాడు.

Sentence, sen'tence, *n. s.* a judgment pronounced చెప్పినతీర్పు. the ~ was reversed ఆ తీర్పు మార్చబడ్డది. a period in writing వాక్యము. in this ~ there are ten words యీవాక్యములో పది శబ్దములున్నవి. a maxim సూత్రము, విధి.

To Sentence, sen'tence, *v. a.* to contempt, to judge తీర్పుచెప్పుట, తీర్పువిధించుట. he ~d them to death వాండ్లను చంపవలసినదని తీర్పుచెప్పినాడు.

Sententious, sen-ten'shus, *adj.* short and pithy; energetic సంక్షిప్తమైన, సంగ్రహముగా చెప్పబడ్డ. he is very ~ వాడు సూరుమాటలకు ఒకమాట చెప్పుతాడు.

Sententiously, sen-ten'shus-ly, *adv.* with striking brevity మిక్కిలి సంగ్రహముగా.

Sententiousness, *n. s.* సూటికి ఒకమాటగా చెప్పడము. from his ~ I saw he was very proud వాడు సూటికి ఒకమాట చెప్పడమువల్ల వాడు గర్విష్ఠుడని కనుక్కొన్నాను.

Sentient, sen'shent, *adj.* having the faculty of perception జ్ఞానముగల, తెలివిగల, వివేకముగల. worms are the lowest of ~ creatures జ్ఞానము గలజంతువులలో పురుగులునింద్యా అధమమైనవి.

Sentiment, sen'ti-ment, *n. s.* భావము, అభిప్రాయము, తాత్పర్యము. ~s of friendship స్నేహభావము. or love మోహము. Modern writers use it for delicacy, or respectful love. Thus, "in her intercourse and ultimate union with him there was passion, but not sentiment: for how could sentiment exist where trust and property were violated?" Sheridan Knowles's Fortescue, Chap. XLII.

Sentimental, sen-ti-ment'al, *adj.* భావగర్భితమైన, కరుణాదిరసముగల, శృంగారభావముగల. the ~ journey శృంగారయాత్ర, యిది ఒక గ్రంథము పేరు.

Sentimentalist, *n. s.* విరహి.

Sentimentality, *n. s.* విరహభావము, శృంగారభావము.

Sentinel, sen'ti-nel, or Sentry, sen'try, *n. s.* కావలివాడు, పారావాడు, ద్వారపాలకుడు. I stood sentry for three hours నేను మూడు గంటలు పారాయిస్తిని.

Separable, sep'ar-able, *adj.* ప్రత్యేకము చేయగూడిన, వీడతియ్యగూడిన. the word and its meaning are not ~ శబ్దము అర్థము ఒకనాటికీ వేరుకాదు, భిన్నము యెన్నడూ కాదు.

To Separate, sep'ar-āte, *v. a.* భిన్నపరచుట, ప్రత్యేకము చేసుట, విభాగించుట. they ~d man and wife ఆలుమొగుణ్ని యెడబాపినారు. in writing, the English ~ the words, the Telugus do not ఇంగ్లీషువారు వ్రాయడములో మాటలను విడవిడ వ్రాస్తారు తెలుగువాండ్లు తెలుగును అట్లా వ్రాయరు. a wall ~s his garden from mine వాడితోటను నాతోటను ప్రత్యేకము చేయడానకు నడమ ఒక గోడ వున్నది. she ~d the cotton into thread ఆపె త్తిని నూలుగా వడికినది. he ~d the diamonds into large and small ఆ వజ్రములను చిన్నది వేరే పెద్దది వేరే యేర్పరచినాడు. they did not ~ the prisoners from the witnesses సాక్షులను వేరే కయిదీలను వేరే పెట్టలేదు. nothing but death shall ~ her and me చావడము తప్ప మరి దేనివల్లనున్ను అదీ నేనుయెడబాయవలసినదిలేదు. he ~d himself from his family వాడు వేరుపోయినాడు.

To Separate, sep'ar-āte, *v. n.* వేరుపోవుట, ప్రత్యేకమవుట, ఎడబాయుట. the branches of this tree ~ ten feet from the earth భూమికి పది అడుగుల పొడుగున యీచెట్టుకొమ్మలు విడుస్తున్నవి. the court sat till twelve, and after they ~d I spoke to him పన్నెండుగంటలదాకా సభకూడి వుండినది వాండ్లు కలిసిపోయినతరువాత ఆయనతో మాట్లాడినాను. they did not ~ till midnight అర్ధరాత్రిదాకా వారు ఒకరిని ఒకరు యెడబాయలేదు. the stream ~s here ఆ యేరు యిక్కడ చీలుతున్నది. they have ~d వాండ్లు యెడబాసినారు, వేరే వేరే పోవను పోయినారు. when we three ~d మేము ముగ్గురున్ను ప్రత్యేకపడేటప్పటికి, ముగ్గురు మూడుదోవలు అయ్యేటప్పటికి. the two brothers have now ~d వాండ్లన్నదమ్ములిద్దరున్ను వేరుపోయినారు, విభా

గాలైనారు, యిద్దరూ రెండుదోవల పోయినారు. the party from whom I had ⌣d at Vellore went to Seringapatam నాతో కూడావచ్చిన వాండ్లను నేను వేలూర్లో వదిలినాను వాండ్లు శ్రీరంగపట్టణమునకు పోయినారు.

Separate, sep′ar-āte, *adj.* ప్రత్యేకమైన, వేరైన, భిన్నమైన, పృథక్కైన. the name is the same but the two families are ⌣ పేరుఒకటేగాని వంశములువేరు. keep this ⌣ దీన్ని వేరేపెట్టు, ప్రత్యేకముగా పెట్టు. he kept the witnesses ⌣ ఆసాక్షులను వేరే వేరే పెట్టినాడు, ప్రత్యేకముగా వుంచినాడు.

Separated, *adj.* వేరుపోయిన, ప్రత్యేకబద్ధ, విభజించబడ్డ, విభాగించబడ్డ. a ⌣ family వేరుపోయినవాండ్లు, విభాగాలైనవాండ్లు, పృథగ్భాండాలుగా వుండేవాండ్లు.

Separately, sep′ar-āte-ly, *adv.* పృథక్కుగా, భిన్నముగా, వేరేవేరే. he questioned all the servants ⌣ పనివాండ్లనంతా వేరేవేరే అడిగినాడు.

Separation, sep-ar-ā′shon, *n. s.* విభజనము, విభాగము, ప్రత్యేకముకావడము, ఎడబాయడము, ఎడబాటు. the ⌣ of the hair on the forehead పాపట, సీమంతము. the ⌣ of a monk సన్యాసవృత్తి. they live in ⌣ వేరేవేరే వున్నారు, ప్రత్యేకముగావున్నారు. ⌣ of lovers వియోగము, విరహము.

Sepoy, *n. s.* (an Indian word for a native soldier) సిపాయివాడు.

Sept, sept, *n. s.* at dice సేత.

September, sep-tem′bĕr, *n. s.* తొమ్మిదోనెల.

Septennial, sep-tenn′yal, *adj.* ఏడేండ్లకొకటి. ⌣ parliament ఏడేండ్లదాకా కూడివుండేమహాసభ.

Septentrional, sep-ten′tri-on-al, *adj.* northern.

Septuagenarian, *n. s.* డెబ్బైయేండ్లవాడు.

Septuagint, sep′tū-a-gint, *n. s.* బైబిలుయొక్క ప్రాచీనభాషాంతరము.

Sepulchral, sē-pul′cral, *adj.* సమాధిసంబంధమైన. he spoke in a ⌣ tone of voice బొబ్బగొంతుతో మాట్లాడినాడు. ⌣ rites ఉత్తరక్రియలు.

Sepulchre, sep′ul-kĕr, *n. s.* సమాధి, పాతిగొయ్యి, శవమందిరము.

To Sepulchre, sē-pul′kĕr, *v. a.* సమాధిలో పెట్టుట, గుంటలో పెట్టుట.

Sepulture, sep′ul-tūre, *n. s.* burying సమాధిలో పెట్టడము, గొయిలో పెట్టడము.

Sequel, sē′qūel, *n. s.* శేషము, శేషభాగము, కడమ కథ. in the ⌣ కడాకటు, తుదను, తర్వాత. you will see what happened in the ⌣ తుదకుయేమైనదో నీకు తెలుస్తున్నది. in the ⌣ he really bought the house తుదకువాడు ఆ యింటినికొన్నాడు.

Sequence, sē′qūence, *n. s.* క్రమము, అనుక్రమము, పరంపర.

To Sequester, sē-qūes′tĕr, *v. a.* that is, to conceal దాచుట. to seize by warrant &c. ఆక్రమించుకొనుట, జప్తిచేసుట.

Sequestered, *adj.* hidden, separate, concealed దాచిన, దాగిన, యేకాంతముగావుండే. in a ⌣ village యేకాంతముగావుండేవూళ్లో. a ⌣ spot రహస్యమైనస్థలము, నిర్జనప్రదేశము.

To Sequestrate, *v. a.* to seize by warrant &c. ఆక్రమించుకొనుట. they ⌣d the lands ఆభూములను కట్టివేసినారు, నగరకలుపుకొన్నారు, జప్తిచేసుకొన్నారు. the property that was ⌣d ఆక్రమించుకోబడ్డసొత్తు, జప్తిచేసుకోబడ్డసొత్తు.

Sequestration, seq-ūes-trā′shon, *n. s.* a separation or setting apart ప్రత్యేకముగావుంచడము, వేరేపెట్టడము. the act of seizing ఆక్రమించుకోవడము, జప్తిచేయడము. after the ⌣ of the estate ఆసొత్తునుకుంజుకొన్నతర్వాత, ఆయాస్తిని జప్తిచేసుకొన్నతర్వాత.

Sequestred, *adj.* hidden, separate, concealed దాచిన, దాగిన, ఏకాంతముగావుండే. in a ⌣ village యేకాంతముగావుండేవూళ్లో. a ⌣ spot రహస్యమైనస్థలము, నిర్జనప్రదేశము. he was ⌣ from parliament, i. e. dismissed, put aside, removed తోసివేయబడ్డాడు.

Sequin, *n. s.* a certain gold coin ఒకబంగారునాణెము. this is usually called *chickeen;* it is worth from Rs. 3-12-0 to Rs. 4-4-0.

Seraglio, sē-ral′yō, *n. s.* అంతఃపురము, రాణివాసము, రాణివాసపుస్త్రీలు. an expression in history for the council of Turkey తురకలసభ.

Seraph, ser′af, *n. s.* దేవదూత.

Seraphic, sē-raf′ic, *adj.* దివ్యమైన.

Seraphim, ser'a-fim, Seraphin, *n. s.* దేవదూతల లోభేదము.

Sere, sēre, *adj.* dry as a leaf &c. ఎండిపోయిన, శుష్కించిన.

Serenade, ser-ê-nāde', *n. s.* "A musical performance at *night* by a lover to his mistress" రాత్రికాలమందు నాయకుడు నాయకివినడమునకై వాద్యమును వాయించడము.

To Serenade, ser-ê-nāde', *v. a.* to entertain with nocturnal musick రాత్రికాలములో సంగీతము వాయించి నాయకిని బుజ్జగించుట.

Serene, sê-rēne', *adj.* నిర్మలమైన, ప్రసన్నమైన, శిస్తని. his countenance was ~ వాడిముఖము శాంతముగా వుండినది, సౌమ్యముగా వుండినది.

Serenely, sê-rēne'ly, *adv.* శాంతముగా, నిమ్మళముగా.

Serenity, sê-ren'i-ty, *n. s.* calmness శాంతము, నిమ్మళము, నైర్మల్యము, నెమ్మది.

Serf, *n. s.* a slave దాసుడు, కింకరుడు, కమతగాడు, కూలవాడు.

Serge, serge, *n. s.* a kind of woollen cloth ఒకవిధమైన సెకలాతు, దీన్ని శార్జిఅంటారు.

Sergeant, sâr'gant, *n. s.* in the army హవాల్దారుడు. a servant దండులో వదిమంది సోజలకు పెద్దగావుండేవాడు. (in the courts) a bailiff తలారి, బంట్రోతు. or Lawyer లాయరు, వకీలు. or Judge న్యాయాధిపతి, ధర్మాధిపతి.

Series, sēr'yēs, *n. s.* క్రమము, వరస, సరణి. he went through a ~ of misfortunes వాడు నానా కడగండ్లుపడ్డాడు. in unbroken ~ ఎడతెగ్రకుండా.

Serious, sē'ri-us, *adj.* important ముఖ్యమైన. solemn పెద్దమనిషిగావుండే, a ~ person భక్తుడు. she is not at all ~ అదిభక్తురాలుకాదు. grave గంభీరమైన. he looked very ~ వాడుమూతిముడుచుకొనివుండినాడు. when the disease assumed a ~ aspect రోగముముదిరినప్పుడు, ముమ్మరించినప్పుడు. a ~ matter ముఖ్యమైనపని. earnest అతిదృఢమైన. are you ~? యిదినిజమేనా కాదా. ~ impressions భక్తి, విశ్వాసము. to be ~ you must pay the money నవ్వులు కట్టిపెట్టి రూకలను చెల్లించవలసినది.

Seriously, sē'ri-us-ly, *adv.* ముఖ్యముగా. she was ~ inclined అదిభక్తురాలుగావుండెను. she was ~ inclined to marry him వాణ్ని పెండ్లాడవలెననిదానికి ముఖ్యముగావుండినది. this terminated ~ ఇదినిండా ప్రమాదమైనది. this did not terminate ~ ఇదినిండా ప్రమాదముకాలేదు.

Seriousness, *n. s.* ముఖ్యము, గంభీరము. from the ~ of the charge ఇదిముఖ్యమైనఫిర్యాదుగనక. from his ~ అతడుగంభీరముగావుండినందున.

Sermon, ser'mon, *n. s.* a discourse on a religious subject ప్రసంగము, మతవిషయకమైన ప్రసంగము, జ్ఞానోపదేశము.

Serous, sē'rus, *adj.* రసింబంధమైన. See Serum.

Serpent, ser'pent, *n. s.* పాము, సర్పము. a fiery ~ నాగుపాము, కాలకూటము. a deceiver కపటి, మోసగాడు. a kind of firework తారాజువ్వలు, ఇది ఒకవిధమైన ఆకాశబాణములు. or trumpet ఒకవిధమైన పెద్దబూరగ.

Serpentine, ser'pen-tīne, *adj.* winding like a serpent పామువలెవంకరవంకరగావుండే.

Serpentine, ser'pen-tīne, *n. s.* a kind of green marble ఒకవిధమైననల్లరాయి.

Serpigo, *n. s.* a kind of itch ఒకవిధమైనగజ్జి.

Serrated, ser'rāt-ed, *adj.* jagged like a saw రంపమువలెవుండే, రంపమువలె పండ్లుపండ్లుగావుండే. the *Margosa* leaf is ~ వేపాకు అంచులు రంపమువలెపండ్లుపండ్లుగావుంటున్నది.

Serried, ser'rêd, *adj.* దట్టముగావుండే.

Serum, sē'rum, *n. s.* juice రసము.

Serval, *n. s.* a kind of wild cat జంగుపిల్లి.

Servant, ser'vant, *n. s.* సేవకుడు, భృత్యుడు, దాసుడు, పనివాడు. a female ~ దాసి, పనికత్తె, దాసి. a ~ girl దాసి. meaning a king's minister మంత్రి. a ~ of God భగవద్దాసుడు. an eye ~ యజమానుడుయెదట లేనప్పుడు అక్కరగా పాటుపడనివాడు. your ~ sir మీకు ఒకదండము అంతమట్టుకు చాలును పో.

To Serve, serve, *v. a.* కొలుచుట, ఊడిగము చేసుట, పరిచర్యచేసుట, ఉపయోగించుట. they ~d him వాడివద్ద కొలువుగా వుండినారు, వాడికొలువులో వుండినారు. those who ~ God దేవుణ్ని కొలిచేవాండ్లు, భక్తులు. those who ~ the temple గుడిపని

వాండ్లు. they bought salt to ~ them on the journey వాండ్లు దోవకు వుప్పు కొనుక్కొన్నారు. he ~d them cruelly వారిమీద క్రౌర్యము చేసినాడు. do you know how he ~d them? వాండ్లకు వాడు చేసినది చూస్తివా. the cave ~d him for a house ఆ గుహ వాడికి యిల్లుగా వుపయోగపడ్డది. his hand ~d him for a cup వాడికి చెయ్యే గిన్నె అయినది. to ~ out పంచిపెట్టుట, వినియోగము చేసుట. they ~d out the rice that was wanted for the troops దండువాండ్లకు బియ్యమును పంచిపెట్టినారు. this ~d him right ఇది వానికి తగిన శిక్ష. what? you have caught a fever? it ~s you right ఏమి వానికి జ్వరము వచ్చినదా, ఇది నీకు కావలసినదే. he ~d them very well వాండ్లకు లెస్సగా వుపచరించినాడు, వాండ్లకు తగిన బుద్ధి చెప్పినాడు. to ~ up a meal వడ్డించుట. dinner was ~d at noon మధ్యాహ్నమన్నము వడ్డించబడ్డది. to ~ a gun ఫిరంగిని బారు చేసుట, మందు వేసి కట్టించుట.

To Serve, serve, *v. n.* to suffice, be enough చాలుట, కొలుచుట, ఉపయోగించుట. the tide ~d at noon మధ్యాహ్ననికి పోటు వచ్చినది. this ~d as a screen అది తెరగా వుండినది. this will ~ for a seat ఇది కూర్చుండడానికి పనికి వచ్చును. this ~s to shew his carelessness ఇందువల్ల వాడు జాగ్రత లేనివాడని తెలుస్తున్నది. this will ~ for a stable ఇది లాయానికి వుపయోగించును. this board will ~ for a door ఈ పలక తలుపుకు అవును, తలుపుకు పనికి వచ్చును. the dinner was ~d in silver or he was ~d in silver వాడికి వెండి పాత్రలలో వడ్డించినారు. this money will ~ to support him for a month ఈ రూకలు వాడికి నెలదినాల కూటికి చాలును. this grain will ~ to support them for a year ఈ ధాన్యము వాండ్లకు సంవత్సరానికి కూటికి చాలును. this ~s to prove what I said నేను చెప్పినదానికి యిది దృష్టాంతమైనది. to be employed in the army; his father ~d for ten years వాడి తండ్రి పదియేండ్లు దండులో కొలిచినాడు. he ~d in China చీనాదేశములో కొలిచినాడు, అనగా చీనాకు పోయిన దండులో కొలువు వుండినాడు.

Service, ser'vice, *n. s.* పని, కార్యము, ఉద్యోగము; ఊడిగము, ఉపయోగము, ప్రయోజనము, what ~ has he done me? వాడు నాకేమి వుపకారము చేసినాడు. her parents were in ~ దాని తలిదండ్రులు పనివాండ్లుగా వుండినారు. he is not in the ~ వాడికి సర్కారు కొలువు లేకుండా వున్నది. three ships were sent upon this ~ యీ పనికి మూడు వాడలు పంపబడ్డవి. he has seen ~ వాడు అనేక యుద్ధములకు పోయి ఆరితేరి వున్నాడు. this knife has seen ~ ఇది పాత కత్తి. officers of both ~s i. e. both soldiers and sailors దండువాండ్లున్ను వాడవాండ్లున్ను. I am now out of ~ నేను యిప్పుడు కొలువు లేకుండా వున్నాను. this did him no ~ యిందువల్ల వాడికి ఏక ఫలము లేదు, యిది వాడికి నిష్ఫలమైనది. it would do you ~ to go there నీవు అక్కడికి పోతే సఫలమవును, అక్కడికి పోతివంటే నీకు మంచిది. public office of devotion ఆరాధన. ~ is held in this temple ఈ గుడిలో పూజ జరిగినది. series, or set, of dishes or plates పాత్ర సామగ్రి. my ~ to you మీకు దండము, నీకు ఒక దండము, ఇది తిరస్కారమైన మాట. the horse is at your ~ నీవు కావలిస్తే యీ గుర్రాన్ని యెక్కి పో. he placed his carriage at my ~ వాడి బండిని నాకు యిచ్చిపెట్టినాడు. I have a room at your ~ మీకని ఒక గదిని వుంచిపెట్టినాను. I am at your ~ తమ మననుప్రకారము చేస్తాను. stop till I have finished this, and then I shall be at your ~ యీ పనిని ముగించేదాకా తాళు తరువాత నీవు యేమి చేయమంటే దాన్ని చేస్తాను.

Serviceable, ser'vice-able, *adj.* ఉపయోగమైన, పనికివచ్చే, ఫలకరమైన.

Serviceableness, *n. s.* ఉపయోగము, ఫలము, ప్రయోజనము.

Servile, ser'vile, *adj.* దాసుడైన, నీచుడైన. the ~ classes దాసులు, నీచులు.

Servilely, ser'vile-ly, *adv.* basely అతినీచముగా, దాస్యముగా.

Servility, ser-vil'i-ty, *n. s.* దాసత్వము, అతినీచత్వము.

Serving, *n. s.* వడ్డన.

A Serving-man, serv'ing-man, *n. s.* పనివాడు.

Servitor, ser'vi-tor, *n. s.* శిష్యుడు.

Servitude, serv'i-tude, *n. s.* దాసత్వము, దాస్యము.

Sesamum, *n. s.* నువ్వులు, తిలలు. ~ flour నూవిండి. ~ seed నువ్వులు. ~ oil మంచినూనె.

Sesquipedalian, *adj.* very long అతిదీర్ఘమైన.

Session, sesh'on, or Sessions, *n. s.* సభ. the ~ took place last week పోయినవారములో దొంగలవిచారణను గురించిన్యాయాధిపతులు కూడినారు. while the gods sat in ~ దేవతలుసభ కూడినప్పుడు.

To Set, set, *v. a.* ఉంచుట, పెట్టుట, నిలుపుట. to ~ a broken bone విరిగినయెముకను సరిగ్గాపెట్టికట్టుట. to ~ a joint తొలిగినకీలును సరిగ్గాపెట్టుట. to ~ gems రత్నములు చెక్కుట. he ~ the ruby in gold ఆకెంపును కుందనముతో చెక్కినాడు. she ~ her heart upon this ఆపెమనస్సంతా దాని మీద పెట్టినది, దానిమీద నే ఆశగా వుండినది. to ~ a pattern మేలుబంతిపెట్టుట, మాదిరిచూపుట. he ~ them the pattern and they all became drunkards వాడు తాగుబోతైనాడు గనక వాణ్ని చూచి అందరు తాగుబోతులైనారు. I ~ him the pattern and he wove the cloth వాడికి మాదిరి చూపినాను, ఆప్రకారము వాడు ఆగుడ్డ నేసినాడు. he ~ them a good example తాను చక్కగా నడిచి వాండ్లనున్ను అట్లా నడిచేటట్టు చేసినాడు. to ~ a picture or frame it పటమునకు చట్టము వేసుట. to ~ a plant చెట్టుపెట్టుట. he ~ the plants thick ఆచెట్లను దట్టముగా నాటినాడు. he ~ a post at the door వాకిటిదగ్గర స్తంభము నాటినాడు. to ~ a price వెలకట్టుట, వెలవేసుట. they ~ a high price on that rice ఆబియ్యానికి అధిక వెలకట్టినారు. to ~ a razor మంగలకత్తిని సానపెట్టుట. to ~ a saw రంపమునకు కక్కు పెట్టుట. he ~ a snare వలవొడ్డినాడు. he ~ the troops in battle array ఆదండును యుద్ధానకై సిద్ధముగా నిలిపినాడు. he ~ himself to search for the dagger ఆకటారిని వెతకనారంభించినాడు. he ~ himself to reconcile them వాండ్లను సమాధానము చెయ్యడానకు పూనుకొన్నాడు. he ~ his face against them వాండ్లకు వాడు ప్రతికూలము చేసినాడు. (This verb is often joined with various words, particularly prepositions, which will now be given in alphabetical order.) he ~ about building a house ఇల్లుకట్టడానికి మొదలుపెట్టినాడు. he ~ the tree afloat ఆచెట్టును నీళ్లలో కొట్టుకొనిపొయ్యేటట్టు వేసినాడు. they ~ him against me వాడికి నామీద ద్వేషము పుట్టేటట్టు చేసినారు, పగపుట్టించినారు. she ~ him against me అదివాణ్ని నామీద రేగేటట్టు చేసినది, వాడికి నామీద విరోధము పుట్టేటట్టు చేసినది. he ~ himself against them వాండ్లమీద తిరగబడ్డాడు, వాండ్లకు విరుద్ధముగా వుండినాడు. he ~s the rent of the house against the debt ఆయింటిఅద్దెను అప్పుకు చెల్లుపెట్టినాడు. he ~ the business a-going ఆపనికి మొదలుపెట్టినాడు. he ~ the clock a-going ఆగడియారాన్ని తిరిగేటట్టు చేసినాడు. to ~ apart or to ~ aside యెత్తిపెట్టుట, నిలిపిపెట్టుట. he ~ apart ten rupees for this business యీపనికని పదిరూపాయలు యెత్తిపెట్టినాడు. they ~ apart Sunday for worship ఆదివారాన్ని పూజకని నియమించినారు. they ~ the suit aside ఆవ్యాజ్యమును తోసివేసినారు. can you ~ aside the law? చట్టమును తోసివేయగలవా. they ~ his commands at nought వాడిఆజ్ఞను తిరస్కరించినారు. this ~s the question at rest యిందువల్ల ఆసందేహము తీరుతున్నది. this letter ~ me at ease యీజాబువచ్చినందున నాకు నెమ్మదిఅయినది, నావ్యాకులము తీరినది. he not setting God before his eyes committed this crime తలమీద దేవుడువున్నాడనియెంచక యీనేరమును చేసినాడు. he ~ the money by రూకలను దాచినాడు. to ~ by దాచుట. he ~ them by the ears వాండ్లకు కలహము పెట్టినాడు. he ~ the load down తలమూటను దించుకొన్నాడు. he ~ this down in his account యీపద్దును తనలెక్కలో వ్రాసుకొన్నాడు. they ~ down this as false దీన్ని అబద్ధముకింద కట్టినారు. they ~ him down as a fool వాణ్ని వెర్రివాండ్లలో చేర్చినారు. I ~ him down properly వాణ్ని బాగా రూఢించినాను. to ~ forth ప్రకటన చేసుట. they ~ him forward on his journey వాణ్ని దోవసాగనంపినారు. they ~ him free or, they ~ him at liberty వాణ్ని విడుదలచేసినారు. to ~ in order సవరించుట, దిద్దుట. he ~ the books in order ఆపుస్తకములను వరసగా పెట్టినాడు, క్రమముగా పెట్టినాడు. to ~ off శృంగారించుట. he ~ the house off with pictures ఆ

యింట్లోవేటములుకట్టిశృంగారించినాడు. he — her off with jewels దానికిసొమ్ములుపెట్టిశృంగారించినాడు. he — the dogs on or upon కుక్కలనుపుశికొలిపినాడు. this news — her all on fire ఈసమాచారమువిని దానిమనసుభగ్గుమన్నది. he — the jungle on fire ఆయడవినితగలబెట్టినాడు. he — an expedition on foot దండునుకంపినాడు. he — the business on foot ఆపనికిమొదలుపెట్టించినాడు. he has — his heart upon her దానిమీదప్రాణములువిడుస్తూవుండినాడు, వాడిమనసంతాదానిమీదవుండినది. he has — his heart upon victory గెలవపోతాము అనిఆదేమనసుగావుండినాడు. these sour oranges — the teeth on edge యీపుల్లనికిచ్చిలికాయలుతినిగాకండ్లుపులిశిపోయినది. the sound of the saw —s one's teeth on edge యీరంపముయొక్కధ్వనివింటేపండ్లుకుత్తొందరగావుంటున్నది. they — a high value upon chastity పాతివ్రత్యమునుఘనముగావిచారిస్తారు. they — no value upon cleanliness వాండ్లకుపారిశుద్ధ్యముయొక్కలక్ష్యములేదు. he — ten guineas upon the dice నూరురూపాయలువొడ్డినాడు, పెట్టినాడు. when he — his eyes upon her దానిమీదకన్నువేశినప్పుడు. I have not — eyes upon him this month నెల్లాండ్లుగావాణ్నిచూడనము, నెల్లాండ్లుగావాడుకండ్లబడలేదు. he — the door open తలుపుతెరిచిపెట్టినాడు. he — the watch out of view ఆగడియారమునుకడగాపెట్టినాడు, దాచినాడు. he — these accounts out of view యీలెక్కలనుబయటపెట్టలేదు setting his relations out of view వాడిబంధువర్గమునువిచారించకుండా. he — me right నేనుకద్దభ్రమనుపోగొట్టినాడు. he — the house to rights ఆయింటినిచక్కపెట్టినాడు, దిద్దుబాటుచేసినాడు. he — the books to rights ఆపుస్తకములనుక్రమముగాపెట్టినాడు. that medicine — him to rights ఆమందువల్లవాడికివొళ్లుకుదిరినది. to — sail వాడచాపలనుయెత్తుట, అంకొరించుట. the ship — sail or I — sail వాడబయలుదేరినది, నేనువాడయెక్కిపోయినాను. they — great store by this medicine యీమందునునిండాశ్లాఘిస్తారు, గొప్పయీడుతారు. they — no store by him వాణ్నిలక్ష్యపెట్టరు. he — the song to music యీపద్యమునుపాటగాపాడేటట్టుయేర్పరచినాడు. he — up an image ఒకవిగ్రహాన్నిపెట్టినాడు, ప్రతిష్ఠచేసినాడు. he — up a shop కొత్తగాఅంగడిపెట్టినాడు. they — him up as the heir వాణ్నిబాధ్యుణ్నిగానిర్ణయించినారు. they — him up as a creditor వాడుఒకఅప్పులవాడనిక్రొత్తిమముగాయేర్పరచినారు. he — up a claim to the money ఆరూకలు తనకురావలసినదని వ్యాజ్యముతెచ్చినాడు. last year he — up a carriage పోయినసంవత్సరముఒకబండిపెట్టుకొన్నాడు. he — up a loud cry బిగ్గరఅరిచినాడు. they — up a laugh కకకకనవ్విరారు.

To Set, set, *v. n.* అస్తమించుట, అస్తమానమవుట, ప్రొద్దుగూకుట. when the star — ఆనక్షత్రము అస్తమించినప్పుడు. when the curd —s పెరుగుపేరేటప్పుడు. when the fruit —s పిందెకట్టేటప్పుడు. when the wind —s from the East తూర్పుగాలితిరిగినప్పుడు. the rains — in ten days ago పదిదినాలకుముందరవాననకట్టినది. he — off very fast but he soon slackened his pace బయలుదేరగానేవడిగానడిచినాడుగానిఅవతలనడజబ్బుపడ్డది. he — out in the morning తెల్లవారిబయలుదేరినాడు. they — to work ఆపనికిమొదలుపెట్టినారు, ఆరంభించినారు. they — to and fought for an hour ఆరంభించిగడియసేపుదాకాపోట్లాడినారు. there was a set to last night రాత్రిఒకజగడముజరిగినది. he —s up for a poet తానుఒకకవియనిబయలుదేరినాడు. he — up as a cloth dealer బట్టలవర్తకముచేయనారంభించినాడు. he — up as a doctor వైద్యముచేయడానికిమొదలుపెట్టినాడు. they all set upon him అందరువాడిమీదపడ్డారు, వాడిమీదికిదూరినారు.

Set, set, *part. adj.* ఉంచబడ్డ, పెట్టబడ్డ, నాటబడ్డ, చెక్కిన. the fruit is — పిందెకట్టినది. his eyes are — i. e. in death వాడికినిలువుగుడ్లుపడ్డవి. a regulation that is — aside కొట్టివేయబడ్డచట్టము. rubies — in gold కుందనముతోచెక్కినకెంపులు. spectacles that are — in gold బంగారుతోకట్టినముక్కద్దము. a post — in the earth నేలపాతినస్తంభము. her mind is — upon going there అక్కడికిపోవలెననిమనసులోనిశ్చయముచేసుకొన్నది. a city — upon a hill కొండమీదకట్టినవూరు.

Set, set, *n. s.* జత a ~ of palanqueen bearers ఒకజతబోయీలు. a ~ of jewels ఒకజతసొమ్ములు. a ~ of clothes ఒకజతబట్టలు. a ~ of dancers ఒకజతమేళము. she has a fine ~ of teeth దానిపండ్లవరుస అందముగాపున్నది. they are a strange ~ of people వాండ్లుఒకవిధమైనమనుష్యులు. a ~ of verses శతకము. at sunset సూర్యాస్తమానమైనప్పుడు.

Set off or equivalent, *n. s.* as a compensation ఈడు, బదులు, చెల్లు. he took the house at a high price, but as a set off, he got the garden for nothing ఆయింటిని అధికవెలపెట్టికొన్నాడు అయితేదానికిచెల్లుగా ఆతోటవాడికిపూరికేవచ్చినది. he is very learned but as a set off to this, he is very proud వాడునిండావిద్వాంసుడుఅయితేదీనికిప్రతివాడునిండాగర్వి.

Seton, sētn, *n. s.* దారపువత్తి.

Settee, set-tee′, *n. s.* a couch కోచి.

Setter, set′tĕr, *n. s.* a kind of dog ఒకవిధమైనకుక్క.

Setting, *n. s.* అస్తమానము, పొద్దుగూకడము. the ~ of a gem చెక్కడము, జవ. the price of spectacles depends on the ~ ముక్కద్దముయొక్కవెలకట్టడములోవున్నది. the ~ in of the rains వర్షాకాలముఆరంభముకావడము. I was there at their ~ off వాండ్లుబయిలుదేరేటప్పుడునేనుపుంటిని. a ~ or young plant నారు. the ~ of this current is northwards యీప్రవాహముఉత్తరముగాపారుతున్నది.

Settle, set′tle, *n. s.* a seat ఆసనము. he sat down upon the ~ తిన్నెమీదకూర్చున్నాడు.

To Settle, set′tle, *v. a.* తీర్చుట, పరిష్కారముచేసుట. he ~d the dispute ఆవ్యాజ్యమునుతీర్చినాడు. he ~d this money upon his wife యీరూకలను పెండ్లానికి ఆస్తిగాపెట్టినాడు.

To Settle, set′tle, *v. n.* తీరుట, పరిష్కారమవుట, కుదురుట. I have not yet ~d what to do ఏమిచేసేదోనేనుయింకానిశ్చయించుకోలేదు. he ~d in his mind to do this మనసులోదీన్నిచేయవలెనన్నినిశ్చయించుకొన్నాడు. I ~d with him వాడికినాకుతీరినది, వాడికినాకులెక్కపరిష్కారమయినది. after settling with his creditors అప్పులవాండ్లతెక్కలుపరిష్కారముచేసుకొన్నతర్వాత. at last they ~d upon a plan కడాపటవారికిఒకయుక్తికుదిరినది. the bee ~d upon the flower యీగపుష్పముమీదవాలినది. she wiped away the dust that had ~d upon the box ఆపెట్టెమీదపడుకొనివున్నదుమ్మునుతుడిచివేసినది. the dust ~d on the trees ఆచెట్లమీదదుమ్ముకమ్ముకొన్నది. after the metal ~d in the mould అచ్చులోలోహముపారినతర్వాత. when the birds ~d on the trees ఆపక్షులుచెట్లమీదదిగగానే, వాలగానే. after he ~d in life వాడికివివాహమైనతర్వాత. they ~d in this place and built a village యిక్కడికివచ్చికుదిరిఒకవూరుకట్టుకొన్నారు. he arrived there, but he did not ~ there వాడుఅక్కడికివచ్చిచేరినాడుగానివాడు అక్కడనిలకడగావుండలేదు. as dregs అడుగ్గుదిగుట. at last the dirt ~d and the water became clear తుదకుఆమురదఅడుగుకుదిగినీళ్లుతేటబడ్డది.

Settled, *adj.* తీరిన, పరిష్కారమైన, కుదిరిన. we will consider this ~ యిదిపరిష్కారమైనదనిఅనవచ్చును. he has no ~ habitation వాడికినిలకడగాఒకయిల్లులేదు. a ~ handwriting కుదిరినఅక్షరము. this is my ~ opinion యిదేనాకుదృఢిగావుండేభావము. a ~ district శాశ్వతజేరీజాయీర్పరచబడ్డదేశము.

Settledness, *n. s.* స్థిమితము, స్థిరభావము.

Settlement, set′tle-ment, *n. s.* తీర్పు, పరిష్కారము. after the ~ of this business ఈవ్యవహారముతీరినతర్వాత. a marriage ~ పెండ్లికొడుకుచనిపోయినతర్వాతపెండ్లానికియీయీసొత్తుచేరవలసినదనిపెండ్లిలోచేసేనిర్ణయము. or town as the ~ of Madras చెన్నపట్టణమువంటిపట్టణము. after the establishment of our ~s మేము అక్కడ పోయిచేరి వూళ్లుకట్టుకొన్నతర్వాత. revenue ~ of a district జమాబంది.

Settler, *n. s.* a foreigner కొత్తగావచ్చిచేరినవాడు. a decision తీర్పు, పరిష్కారము, ఇదినిశ్చయమూట.

Seven, sevn, *n. s.* ఏడు, ఆరున్నొకటి.

Sevenfold, sevn′fōld, *adj.* ఏడింతలు. as an adverb ఏడింతలుగా.

Sevennight, sen′nit, *n. s.* a week వారందినాలు.

Seventeen, sevn′tēn, *adj.* పదిహేడు.

Seventeenth, *adj.* పదిహేడో. on the ~ of February ఫిబ్రవరి నెలపదిహేడో తేది.

Seventh, *adj.* ఏడో. on the ~ of January జనవరి నెలయేడో తేది.

Seventhly, seventh'ly, *adv.* ఏడోదిగా.

Seventy, sevn'ty, *adj.* డెబ్బై.

To Sever, sev'ĕr, *v. a.* తెంచుట, చించుట, వించుట, ఖండించుట, చీల్చుట, వీడదీయుట. he ~ed the branch from the tree ఆ చెట్టులో ఆ మండను చీల్చినాడు. a quarrel ~ed him from his parents ఒకజగడమువల్ల వాడు తలిదండ్రులను విడిచి వేరుపోయినాడు.

Several, sev'er-al, *adj.* కొన్ని, కొందరు, వేరేవేరే. on three ~ occasions అప్పుడప్పుడు మూడుతరుణములలో. ~ points in this case ఈవ్యాజ్యములో కొన్నివిషయములు. she washed the rice in ~ waters ఆ బియ్యమును వేరేవేరేనీళ్లుపోసి శానామార్లు కడిగినది. ~ kinds of cloth నానావిధమైన గుడ్డలు. ~ people believe this దీన్ని కొందరు నమ్ముతారు. the ~ points in this case ఈవ్యాజ్యములో ఆ యా విషయములు. this book gives the words with the ~ meanings యీపుస్తకములో ఆ యా శబ్దములున్ను వాటివాటికివుండే అర్థములున్ను వున్నవి. he lived in a ~ house ప్రత్యేకమైన ఒకయింట్లో వుండినాడు. (ఇది వ్రాతప్రయోగము.)

Severally, sev'er-al-ly, *adv.* ప్రత్యేకముగా, వేరేవేరే. they ~ gave their opinions వారివారి అభిప్రాయములను చెప్పినారు. they ~ signed the paper వారువారుచేవ్రాలుచేసినారు. they ~ must be present వారువారు వచ్చివుండవలసినది. they ~ assented వారువారు ఒప్పుకొన్నారు.

Severe, sĕ-vēre', *adj.* పెద్ద, క్రూరమైన, ఘోరమైన, ఉగ్రమైన. by gentle and ~ methods నయానాభయాన. a ~ blow మంచిదెబ్బ, పెద్దదెబ్బ. a ~ storm పెద్దగాలివాన. a ~ fever మహత్తైనజ్వరము, పెద్దజ్వరము, మంచిజ్వరము. the fever became ~ జ్వరము ముమ్మరించినది, బలమైనది. the weather was ~ గాలివానకొట్టినది.

Severed, *adj.* తెగిన, వేరుబడ్డ, భిన్నమైన. the ~ boughs విరిగినకొమ్మలు, నరికినకొమ్మలు.

Severely, sĕ-vēre'ly, *adv.* క్రూరముగా, ఉగ్రముగా.

Severity, sĕ-ver'i-ty, *n. s.* క్రౌర్యము, క్రూరత్వము, ఉగ్రత. by gentleness and by ~ నయానాభయాన. from the ~ of the fever జ్వరముయొక్క ఉగ్రమువల్ల. from the ~ of the season అది క్రూరమైనకాలముగనుక, అనగా మహత్తైనచలి కాలముగనుక. through the ~ of the famine ఆఘోరమైనకరువుగనుక. from the ~ of the weather గాలివానగావుండినందున. the hermit passed his days in great severities ఆ ఋషియున్నాళ్లు ఆఘోరమైనతపస్సు చేస్తూవుండినాడు.

To Sew, sō, *v. a.* to work with a needle కుట్టుట. she ~ed the cotton up in the pillow ఆ దూదిని తలగడలో వేసికుట్టినది.

Sewer, sō'ĕr, *n. s.* she who sews కుట్టేటిది. a butler యింటివిచారణకర్త. a drain జలదారి. the common ~ వూళ్లోనికశ్మలమంతా చేరిపొయ్యేకాలవ.

Sewn, *adj.* కుట్టబడ్డ, స్యూతమైన.

Sex, sex, *n. s.* జాతి. the population of both ~es అక్కడిఆడవాండ్లు మొగవాండ్లు. the petitioners were admitted ~ by ~, to his court మనివిచేసుకొన్నవాండ్లలో స్త్రీలు వేరేపురుషులు వేరేగా లోనికివచ్చినారు. in the dress of these people the ~ is not distinguished; both ~es dress alike వీండ్లలో ఆడవాండ్లకు మొగవాండ్లకు ఒకటేపుడుపు. in birds the ~ is known by the colour వర్ణముచేత ఆడపక్షిమొగపక్షి తెలుస్తున్నది. the ~ of a palm tree is known by the leaf తాటిచెట్టుపోతో పెంటో దానిఆకువల్ల తెలుస్తున్నది. the parts that mark the ~ లింగము, మానస్థానము. the queen replied "Those of our ~ must submit" మనబోటిస్త్రీలులోబడవలసినదని రాణిఅన్నది. the ~ స్త్రీలు. the female ~ స్త్రీజాతి, స్త్రీలు. in this school there are pupils of both ~es ఈపళ్లెకూటములో ఆడవాండ్లు మొగవాండ్లుకూడా చదువుకొంటూవున్నారు. the ruder ~ or stronger ~ మొగవాండ్లు. the weaker ~ అబలలు, అనగా స్త్రీలు. the fair ~ స్త్రీలు. she is a disgrace to her ~ దానివల్ల ఆడవాండ్లకంతా అవమానము వచ్చినది. she was endowed with courage beyond her ~ or she outwent her ~ in resolution దానిధైర్యము యే ఆడదానికిన్నిలేదు. she was flower

or crown of her ~ ఆడిస్త్రీరత్నము, కాంతాతిల కము. he slew them all without any regard to ~ or age ఆడదిఅనక మొగవాడనక పిన్నఅనక పె ద్దఅనక అందరిని చంపినాడు. in that country both ~es are great equestrians ఆదేశములో ఆడదైనానేరే మొగవాడైనానేరే బాగాగుఱ్ఱము క్కి సవారిచేస్తారు. the Musulmans forbid all conversation between the ~es తురకవాండ్లు మొగవాండ్లతో ఆడవాండ్లను సంభాషించనియ్యరు. the softer ~ స్త్రీలు. the braver ~ పురుషులు. she hates the whole ~ దానికి మొగవాడంటేగి ట్టదు. of servants she had one of each ~ ఒక ఆడదాన్ని ఒక మొగవాణ్ని పనివాండ్లనుగా పెట్టుకొనివుండినది. the gods of both ~es దేవత లున్ను దేవతాస్త్రీలున్ను. people of neither ~ were allowed to see the queen రాణిని మొగవాం డ్లున్ను చూడకూడదు ఆడవాండ్లున్ను చూడకూడ దు. Musulman women are never allowed to speak with the other ~ తురకలుస్త్రీలను మొగ వాండ్లతో మాట్లాడనియ్యరు. they had no servants of either ~ వాండ్లవద్దపనివాడూలేదు పనికత్తె లేదు.

Sexagenarian, *n. s.* షష్ఠిపూర్తిఅయినవాడు, అరవై యేండ్లవాడు.

Sexagenary, sex-ag′é-nar-y, *adj.* అరవైయేండ్ల సంబంధమైన.

Sexagesima, sex-a-ges′i-ma, *n. s.* a certain feast ఒకపండగపేరు.

Sēxagesimal, sex-a-ges′i-mal, *adj.* sixtieth అరవై యోది, ఒకపండుగపేరు.

Sexangular, *adj.* షట్కోణములుగల, ఆరుమూలలు గల.

Sextant, sex′tant, *n. s.* నక్షత్రములుచూచేఒక యంత్రము.

Sextile, sex′tile, *n. s.* జ్యోతిషమందువచ్చేఒకశ బ్దము.

Sextion, *n. s.* గుడిలోవుండేఒకపనివాడు, పీనుగల నుపెట్టేగోయ్యితవ్వడముపీడికిముఖ్యమైనపని.

Sexual, *adj.* లింగమునుగురించిన,స్త్రీజాతిపురుషజా తిసంబంధమైన. the ~ distinctions of plants చె ట్లలోఆడదిమొగదియని తెలిసేగురుతులు. ~ intercourse రతి, సంభోగము. ~ desires or passions వ్యామోహము, కామము.

Shabbily, shab′bi-ly, *adv.* నీచముగా, హీనముగా, తుచ్ఛముగా, వికారముగా.

Shabbiness, shab′bi-ness, *n. s.* నీచత్వము,హీనత్వ ము, తుచ్ఛత, వికారము.

Shabby, shab′by, *adj.* నీచమైన, హీనమైన, తుచ్ఛ మైన. a ~ beard వికారమైనదాడి. (this is the same as scabby) the ~ conduct తుచ్ఛనడక.

To Shackle, shackle, *v. a.* సంకెళ్లువేసుట.

Shackles, shackls, *n. s.* సంకెళ్లు.

Shad, shad, *n. s.* a kind of fish ఒకవిధమైనచేప.

Shaddock, *n. s.* the fruit called pomelos or pumplemoose పంపరపనసపండు.

Shade, shāde, *n. s.* నీడ, ఛాయ. darkness చీకటి, చాటు,మరుగు. in colours కప్పు,కళ,కారు,చాయ. the dark part of a picture పటములోవ్రాసేనీడ. in this picture the man's right hand is in the light; the other hand is in the ~ ఈపటము లోఆమనిషియొక్క కుడిచెయ్యి తెలుపుగావున్నదియెడమ చెయ్యిమరుగులోవున్నది. there is a ~ of distinction between these two ఈరెంటికిరవంతభే దమువున్నది. this cloth is a ~ dearer than the other దానికంటేయీగుడ్డకొంచెము వెలఅధికము. a ~ or ghost దయ్యము.

To Shade, shāde, *v. a.* కప్పుట,అడ్డముగాపెట్టుట, she ~d her eyes with her hand కండ్లకుచేతిని అడ్డముపెట్టుకొన్నది. this tree ~s us from the heat యీచెట్టుమనకుయెండకుమరుగుగావున్నది.

Shadiness, *n. s.* నీడగావుండడము,మరుగుగావుండ డము. from the ~ of this valley యీకోనలోని డగావుండేటందువల్ల.

Shadow, shad′ó, *n. s.* నీడ, ఛాయ. or dark part of a picture నైల్యము. there is not a ~ of doubt about this యిందునగురించిరవంతైనాసంశ యములేదు. there is not a ~ of proof regarding this దీనికిరవంతైనాదృష్టాంతములేదు. without a ~ of change రవంతైనాభేదములేక. any imperfect and faint representation opposed to substance ఛాయ,జాడ. we dwell under his ~ ఆయననీడలోవున్నాము,అతనిసంరక్షణలోవున్నా ము. that man is quite my ~ వాడునానీడవంటి వాడు,అనగానావెంటయేవేళాకూడావుండేవా డు. she is now a mere ~ అదియిప్పుడుపుల్లవ లెచిక్కిపోయివున్నది. those who live in darkness and the ~ of death చావనుఆయత్తముగావుండే వాండ్లు. in Hebr. X. 1. మూర్తి A†.

To Shadow, shad′ó, *v. a.* మరుగుచేసుట, సంరక్షించుట. to ~ out లీలగా తెలియచేసుట, అస్పష్టముగా అగపరచుట, జాడగా కనపరచుట.

Shadowy, shad′ó-y, *adj.* లీలగా వుండే, జాడగా వుండే. a ghost is a ~ form దయ్యము లీలగా వుండే వొక ఆకారము.

Shady, shād′y, *adj.* నీడగా వుండే, చీకటిగా వుండే. they halted in a ~ spot నీడగా వుండే చోట నిలిచినారు.

Shaft, shăft, *n. s.* an arrow అమ్ము, బాణము. a straight piece of wood, a pole పొడుగాటి కర్ర. the ~s of a plough ఏడికోల. the ~ of a pillar స్తంభము యొక్క నడిమి భాగము, ప్రకాండము. this pillar had a base one foot high; the capital was two feet high; and the ~ was thirty feet in height యీ స్తంభము అడుగు పీఠము వొక అడుగు యెత్తున్ను బోదె రెండడుగుల యెత్తున్ను నడిమి భాగము ముప్పై అడుగుల పొడుగున్ను వున్నది. the ~s of a carriage బండిని యీడ్చేటందుకై గుర్రమునకు రెండు పక్కల వచ్చే కర్రలు. a ~ in a mine గనిలోకి దిగే బొక్క.

Shag, shag, *n. s.* hair బొచ్చు, చింపిరి వెంట్రుకలు.

Shagged, shag′ged, *adj.* hairy బొచ్చుగల, బొచ్చుమయముగా వుండే. See Shaggy.

Shagginess, *n. s.* బొచ్చు, బొచ్చుమయముగా వుండడము.

Shaggy, shag′gy, *adj.* hairy బొచ్చుగల, బొచ్చుమయముగా వుండే. his ~ face యేకముగా బొచ్చు మూసుకొన్న వికారమైన వాని ముఖము. the lion has a ~ neck సింహము యొక్క మెడ అంతా బొచ్చుమయముగా వుంటున్నది.

Shagreen, sha-grēn′, *n. s.* the skin of a fish used in polishing వొక చేపతోలు, ఇది గరుకుగా వుంటున్నది, దీనితో కొయ్య నున్నగా వుండేటట్టు మెరుగు వేస్తారు.

Shakal, *n. s.* or jackal నక్క.

To Shake, shāke, *v. a.* కదిలించుట, కుదిలించుట, ఆడించుట. the fever shook him very much ఆ జ్వరము వాణ్ని కుంగగొట్టినది. the earthquake shook down the house భూకంపము చేత యిల్లు పడ్డది. he shook down the tamarinds from the boughs చింతపండ్లను రాలగొట్టినాడు, రాల్చినాడు. they shook hands వొకరి చెయ్యి వొకరు పట్టుకొని మర్యాద చేసుకొన్నారు, ఇది యింగ్లీషు వారిలో వాడుక. he shook off the dog నోటితో పట్టుకొన్న కుక్కను విదిలించి వేసినాడు. he shook the cotton out of the bag ఆ గోనెలో వుండే దూదిని బయిటికి విదిలించినాడు. he shook it to pieces దాన్ని ఆడించి తుత్తుమురు చేసినాడు, బద్దలు చేసినాడు. she shook up the bed పడకను దులిపి వేసినది.

To Shake, shāke, *v. n.* కదులుట, అల్లాడుట, ఆడుట, వణుకుట.

Shake, shāke, *n. s.* motion కదలడము, ఆడడము. he gave a ~ with his head తల వూచినాడు. by the ~ of his head I saw that he was ill వాడి తల ఆడడము చూచి వాడికి జ్వరము వచ్చినట్టు నాకు తోచినది. a ~ in music మూర్ఛన.

Shaken, *adj.* కదిలిన. or relaxed శిథిలమైన. he is ~ in intellect వాడు చలచిత్తుడుగా వున్నాడు.

Shaking, *n. s.* కంపనము, ఆడడము, వణుకు.

Shako, or chaco, *n. s.* దండు వాండ్ల పుడుపులో వొక భాగము, ఇది వొక తోలు కుంచి.

Shale, *n. s.* a husk పొట్టు.

Shall, shall, *verb.* defective వలెను. who ever doth it ~ die దీన్ని యెవడు చేస్తాడో వాడు చావవలసినదే. I ~ send you the horse గుర్రమును మీ వద్దికి పంపిస్తాను. he that ~ come will come రావలసిన వాడు వచ్చును, రావలసిన వాడు రాక మానడు. they ~ not do this వాండ్లు దీన్ని చేయరాదు.

Shalloon, shal-lûn′, *n. s.* a slight woollen stuff సన్న బొంత.

Shallop, shal′lop, *n. s.* చిన్న పడవ.

Shallow, shal′ló, *adj.* not deep లోతు లేని. this pond is ~ ఈ గుంటలో నీళ్లు లోతు లేదు. a ~ stream లోతు లేని యేరు. silly తెలివి లేని. a ~ fool తెలివి లేనివాడు. a ~ plot పిచ్చి కుట్ర, పిచ్చి యుక్తి, పిచ్చి కల్పన.

Shallowbrained, *adj.* foolish తెలివి లేని, పిచ్చి.

Shallowness, shal′ló-ness, *n. s.* want of depth లోతు లేక వుండడము. from the ~ of the water నీండ్లు లోతు లేక వుండేటందువల్ల. from the ~ of his brain వాడి అవివేకము వల్ల.

Shallows, *n. s. plu.* లోతు లేని స్థలము.

Shalm, shām, *n. s.* a kind of trumpet వొక తుత్తార.

Shalot, *n. s.* a kind of small onion ఒకవిధమైన తెల్లగడ్డలు.

Shalt, shalt, (*verb.*) thou ~ go నీవుపోవలసినది. thou ~ see చూతువు. thou ~ not steal దొంగతనముచేయరాదు. thou ~ live one hundred years నీవునూరుయేండ్లుబ్రతుకుదువుగాక.

To Sham, sham, *v. a.* to trick మోసముచేసుట, కపటముచేసుట.

To Sham, sham, *v. n.* to pretend, to appear నటించుట. he shammed fever జ్వరమువచ్చివుండినట్టునటించినాడు. he said he was my friend but he was merely shamming నాతోస్నేహముగావుండేటట్టు అన్నాడుగానిపూరికె అట్లానటించినాడు.

Sham, sham, *n. s.* pretence వట్టిమాయ.

Sham, sham, *adj.* మాయమైన, కపటమైన, ఓతలాటకమైన. ~ friendship కపటస్నేహము. a ~ priest ఆచార్యవేషమువేసుకొనివుండేవాడు. ~ gems మాయరత్నములు. a ~ fight వేడుకకువూరికెచేశేయుద్ధము.

Shambles, shambls, *n. s.* the place where butchers kill or sell their meat; a butchery కసాయివానిఅంగడి, కటికవానిఅంగడి.

Shambling, sham'bling, *n. s.* వికారముగానడవడము.

Shame, shāme, *n. s.* సిగ్గు, లజ్జ, అవమానము, నింద, దూషణ. he put them to ~ వాండ్లమీదసొద్దువేశినాడు, జయించినాడు. in learning he put them all to ~ పాండిత్యములోవాడుఅందరినిన్నిమించినాడు. they were naked, they had nothing to cover their ~ వాండ్లుదిగంబరులుగావుండినారు, మానమునుముయ్యడానికియేమిన్నిలేకవుండినది. he cried ~ on them వాండ్లనుఛీపొమ్మన్నాడు. what a ~ ! అయ్యోపాపము, యేమిఅన్యాయము. If you do this all will cry ~ upon you నీవుయిట్లాచేస్తేనలుగురున్నుఛీఅందురు. for shame! or fie for ~ ! ఛీపో, అయ్యోపాపము. for ~ don't beat her అయ్యోదాన్నికొట్టక, పాపముదాన్నికొట్టక. shame! shame! అయ్యయ్యో, పాపంపాపం.

To Shame, shāme, *v. a.* సిగ్గుపడేటట్టుచేసుట, అవమానముచేసుట. they ~d him into paying the money వాణ్నిఆరూకలుచెల్లించేటట్టుఅవమానముచేసినారు.

Shamed, *adj.* సిగ్గుపడ్డ, అవమానపడ్డ.

Shamefaced, shāme'fāst, *adj.* that is, modest, timid, fearful భయస్థురాలైన, సిగ్గుగల.

Shamefacedly, *adv.* timidly భయపడి, బిడియముగా.

Shamefacedness, *n. s.* బిడియము, భయము.

Shameful, shāme'fŭl, *adj.* disgraceful అవమానమైన, పాపిష్ఠి, పాడైన. a ~ act దుష్టపని, అన్యాయము.

Shamefully, shāme'fŭl-ly, *adv.* అన్యాయముగా.

Shameless, shāme'less, *adj.* సిగ్గుమాలిన, పోకిరి, కొంటె.

Shamelessly, *adj.* సిగ్గుమాలి.

Shamelessness, *n. s.* సిగ్గుమాలినతనము. from the ~ of these friars యీసన్యాసులుసిగ్గుమాలినవాండ్లుగనక.

Shamming, *n. s.* మాయ, ఓతలాటకము, బొంకించడము.

To Shampoo, *v. a.* an Indian word meaning to rub the limbs (to clap is the word in old English) కాళ్లుపిసుకుట, ఒళ్లుపట్టుట.

Shampooing, *n. s.* అంగమర్దనము, ఒళ్లుపిసకడము.

Shamrock, sham'rock, *n. s.* త్రిపత్రకమనేవొకవిధమైనగరికె.

Shank, shangk, *n. s.* the bone of the leg కుర్రువుముఖమనేకాలియెముక. he has long ~s వాడు జంఘాలుడు, వాడుపొడుగాటికాళ్లుగలవాడు. the long part of a tool వులిమొదలైనఆయుధముయొక్క కొనకున్నుపిడికిన్నినడిమిభాగము. the ~s of an anchor లంగరుయొక్కచేతులు. a ~ of thread నూలుపోశేయారం, పింజ, చిడు.

Shanker, *n. s.* a sore పుండు, పొక్కు.

To Shape, shāpe, *v. a.* ఆకారముగాచేసుట, ఆకారమేర్పరచుట. he ~d it like a wheel దాన్నిచక్రాకారముగాచేసినాడు. he ~d it like a bird పక్షిఆకారముగాచేసినాడు. he ~d his conduct according to their pleasure వారియిష్టప్రకారంప్రవర్తించినాడు. he ~d his course towards the hill కొండతట్టుకైవెళ్లినాడు.

Shape, shāpe, *n. s.* form రూపము, ఆకారము. he made it in the ~ of a tree చెట్టుఆకారముగాచేసినాడు. there was nothing in the ~ of an account లెక్క అనతగ్గదిగా వొకటిన్నివుండలేదు.

they have nothing in the ~ of a dictionary వాండ్లదగ్గర నిఘంటు అనదగ్గదిఒకటిన్నీలేదు.

Shapeless, shāpe′less, *adj.* వికారమైన. the body was mangled; it was a ~ mass ఆ పీనుగఛిన్నాభిన్నమైఆకారము చెడికుప్పగాపడివుండినది. the house was burned down and there was only a ~ mass of ruins ఆయిల్లుకాలికుప్పగాపాడుబడియుండినది.

Shapeliness, shāpe′li-ness, *n. s.* అందము, సౌందర్యము.

Shapely, shāpe′ly, *adj.* చక్కని, కుదురైన, సొగసైన, సౌందర్యముగల.

Shard, shârd, *n. s.* a fragment of an earthen vessel, or of any egg or a snail పెంకు, చిల్లపెంకు, బొచ్చె, గుల్ల.

To Share, shâre, *v. a.* పంచిపెట్టుట, విభాగించుట, పాళ్లుపెట్టుట, అనుభవించుట. he ~d out the work ఆపనినిఅందరికీపాళ్లుచేసినాడు. I ~d his fate వాడికీనాకీఒకగతిగా అయినది. he was murdered and she ~d his fate ఆయనతోటిపాటుగాఆ పెచచ్చినది.

Share, shâre, *n. s.* a part భాగము, పాలు, పంతు. they took equal ~s చెరిసగముగాపంచుకొన్నారు. It fell to his ~ ఇదివాడిపాలికివచ్చినది, యిది వాడిపాలబడ్డది. that which fell to his ~ భాగలబ్ధమైనది. they had a ~ in doing this యీపనిలోవాండ్లుకూడాకలిశినారు. I for my ~ have consented నేనైతేఒప్పినాను. he has had his ~ వాడిపాలువాడికివచ్చినది, అనగా he has had his ~ of bad luck వాడుపడవలసినదంతాపడ్డాడు. he has had his ~ of good luck వాడికిరావలసినభాగ్యమువచ్చినది. the ~ of a plough నాగేటికఱ్ఱు.

Shareholder, *n. s.* భాగరి, పాలికాపు.

Sharer, *n. s.* he who enjoys or receives పొందేవాడు, అనుభవించేవాడు, పాలికాపు.

Sharing, *n. s.* పంచడము, పంపకము.

Shark, shârk, *n. s.* మనుష్యులనుమింగేపెద్దచేప, మరచేప, సొఱచేప. white ~ పాలసొఱ. the angel ~ సొడ్లమరమీను. a cruel wretch సర్వభక్షకుడు, యీమాటనులోయలఱనుగురించిఅంటారు. In merchandize shark's fins are called సొరచేపలరెక్కలు.

Sharp, shârp, *adj.* తీక్ష్ణమైన, పదునుగల, చురుకైన, వడిగల, వాడిగావుండే. a ~ set razor నిండావాడిగావుండేకత్తి. a ~ stone వాడిగావుండేరాయి, గసికెరాయి. she has ~ ears దానిదిపాముచెవులు. the hawk has a ~ sight డేగదూరదృష్టికలది. a ~ boy పంచిచురుకుగలపిల్లకాయ. a ~ sound కీచుమనేధ్వని. ~ words క్రూరమైనమాటలు. or clever తీక్ష్ణబుద్ధిగల, ప్రజ్ఞగల. ~ acid చెడుపులుసు. this wine is ~ యీసారాయినిండాపుల్లగావున్నది. a ~ set appetite చెడుఆకలి. I see they are ~ set వాండ్లకునిండా ఆకలిగావున్నట్టుతెలుస్తున్నది.

Sharp, shârp, *n. s.* in music పంచమస్వరము.

To Sharp, shârp, *v. n.* చమత్కారముచేసుట, దొంగయుక్తులుచేసుట, కుయుక్తులుచేసుట. (Cowper Task. 3. 86. i. e. play the rogue.)

To Sharpen, shârpn, *v. a.* పదునుపెట్టుట, నూరుట, కక్కుచేసుట. to ~ their wits they read logic బుద్ధికౌశల్యతనుగురించితర్కముచదువుతారు. cold wind ~s the appetite చలిగాలివల్లఆకలిచురుకుపుట్టుతున్నది.

Sharpened, *adj.* పదునుపెట్టిన, తీక్ష్ణమైన, చురుకుగల.

Sharper, shârp′ĕr, *n. s.* టక్కులమారి, పచ్చపుదొంగ.

Sharply, shârp′ly, *adv.* తీక్ష్ణముగా, చురుకుగా. the air bites ~ గాలికోరుకుతున్నది, అనగాచలివ్యథపెట్టుతున్నది.

Sharpness, shârp′ness, *n. s.* వాడిమి, చురుకు. from the ~ of the razor కత్తిచురుకుగావుండినందున. from the ~ of the wind నిండాచలిగావుండినందువల్ల. from the ~ of his language వాడిమాటలక్రౌర్యమువల్ల. from the ~ of his wit వాడిబుద్ధినూత్నతవల్ల. from the ~ of the taste చెడుపులునైనందున.

Sharp-sighted, shârp-sīt′ed, *adj.* దూరదృష్టిగల, వివేకియైన.

Sharp-visaged, *adj.* డేగముఖముగల.

Sharp-witted, *adj.* తీక్ష్ణబుద్ధిగల.

Shaster, shăs′tĕr, *n. s.* a learned book of the Hindus శాస్త్రము.

To Shatter, shat′tĕr, *v. a.* పగలకొట్టుట, పడగొట్టుట, ఇడియగొట్టుట, బద్దలుచేసుట.

Shatter-brained, shat′tĕr-brānd, *adj.* చలచిత్తుడైన, పిచ్చి.

Shattered, *adj.* బద్దలైన, తుత్తుమురైన, తునకతునకలైన, శిథిలమైన. a ~ bit పెంకు, పెళ్ల. his nerves were much ~ వాడి పేగులు తెగినవి, అనగా వాడి ధైర్యము చెడినది.

Shatters, *n. s.* fragments, bits వక్కలు, ముక్కలు, బద్దలు, పెంకులు, తునకలు. it was broken to ~ తుత్తుమురైనది.

To Shave, shāve, *v. a.* గొరుగుట, క్షౌరముచేసుట. he ~d me నాకు క్షౌరముచేసినాడు. I ~d myself నేను గొరుక్కొన్నాను. I got myself ~d క్షౌరము చేయించుకొన్నాను. he ~d the wood ఆ కొయ్యను చివ్వినాడు, చెక్కినాడు. he ~d the grass with a sickle కసువు కోసినాడు. he ~d the ground with a spade దోకుడు పారతో కసువును దోకినాడు, చెక్కినాడు. the ship ~d the rock ఆ వాడ కొండమీద ఒరుసుకొనిపోయినది, రాచుకొనిపోయినది.

To Shave, shāve, *v. n.* గొరుక్కొనుట. he ~s every day నిత్యము గొరుక్కొంటాడు, నిత్యము గొరిగించుకొంటాడు. they never ~ గడ్డము పెంచుతారు.

Shaven, *adj.* గొరగబడ్డ, గొరుక్కోబడ్డ. a ~ head బోడితల.

Shaver, *n. s.* మంగలవాడు. a robber, plunderer, rogue వంచకుడు, దొంగ, దోపిడిచేసేవాడు. a close ~ గొరిగినతలను కత్తిరించేవాడు, అనగా పిండాలోభి.

Shaving, shāv′ing, *n. s.* (the beard &c.) వపనము, క్షౌరము.

Shaving, shāv′ing, or Shavings, *n. s.* పేళ్లు, చిత్రికెపొట్టు.

Shaw, *n. s.* a small shady wood in a valley ఒక కోనలో వుండే దట్టమైన అడవి.

Shawl, shâl, *n. s.* శాలువ, ఉత్తరీయము, అంగవస్త్రము, పైట.

Shawled, *adj.* పైట వేసుకొన్న.

Shawm, *n. s.* a hautboy ఒక విధమైన సన్నాయి.

She, shē, *pronoun* అది, ఆపె, ఆమె, ఆవిడ, ఇది ఈపె, ఈవిడె. or female animal పెంటి. a ~ elephant ఆడయేనుగ. a ~ bear ఆడ ఎలుగ్గొడ్డు. a ~ goat పెంటి మేక. a ~ devil గయాళి. a ~ gallant విటకత్తె.

Sheaf, shēf, *n. s.* పన.

To Shear, shēr, *v. a.* బొచ్చు తేకుండా పొయ్యేటట్టుకత్తిరించుట. he ~ed the sheep ఆ గొర్రెయొక్క బొచ్చును కత్తిరించినాడు. the lawyer ~ed them ఆ లాయరు వాండ్లను క్షౌరము చేసినాడు, అనగా వాండ్లను దోచుకొన్నాడు. he went out shearing and came home shorn గొరగబోయి గొరిగించుకొనివచ్చినాడు, అనగా గెలువబోయి గెలువబడివచ్చినాడు.

Shearer, *n. s.* గొర్రెల బొచ్చు కత్తిరించేవాడు.

Shears, shērs, *n. s.* పెద్దకత్తెర, గొర్రె బొచ్చును కత్తిరించే కత్తెర.

Sheath, shēth, *n. s.* ఒర, కోశము. when the sword is out of the ~ యుద్ధము ఆరంభమైనప్పుడు, కత్తులు దూసుకొన్నప్పుడు.

To Sheathe, shēthe, *v. a.* ఒరలో వేసుట. to cover or conceal కప్పుట, దాచుట. when the sword is ~d సమాధానపడ్డప్పుడు.

Sheathed, *adj.* ఒరలో వేసిన, దాచిన, కప్పిన.

Sheathing, *n. s.* thin plank which is placed as a covering on a ship's bottom మూతబల్ల, పైకప్పు.

Sheave, *n. s.* the wheel in a pulley కప్పినడిమిచక్రము.

To Shed, shed, *v. a.* కార్చుట, రాల్చుట. the clouds ~ rain మేఘము వర్షిస్తున్నది. they ~ his blood వాణ్ని చంపినారు. she ~ tears కన్నీళ్లు విడిచినది, కన్నీళ్లు కార్చుకొన్నది. the horse ~ his teeth ఆ గుర్రానికి పండ్లు పడి మొలుస్తున్నవి. after the child ~ his teeth ఆ బిడ్డకు పండ్లు పడ్డ తర్వాత. the antelope ~s it's horns every year దుప్పులకు ప్రతి సంవత్సరము కొమ్ములు రాలుతవి. the bird ~ it's feathers ఆ పక్షికి రెక్కలు రాలినవి. the shedder of blood ఘాతకుడు, బ్రహ్మహత్యగాడు.

Shed, shed, *past p*‖ కారిన, చిందిన. all the blood that was ~ was of no use కారిన నెత్తురంతా వ్యర్థమైనది, అనగా యిన్నిమంది చచ్చిన్ని నిరర్థకమైనది.

Shed, shed, *n. s.* a small house పందిరి, కొట్టాయి, గుడిశ.

Sheen, shēn, *adj.* bright ప్రకాశమానమైన.

Sheen, shēn, *n. s.* (that is) shine, brilliancy కాంతి.

Sheep, shēp, *n. s.* singular and plural గొర్రె, గొర్రెలు. fifty ~ యాభై గొర్రెలు he slew

them like ~ వాండ్లనుకుకున్రాయముగాదంపినాడు. he gave them a rupee to buy a ~ వేటను కొనుమని ఒకరూపాయియిచ్చినాడు. this book is bound in ~ ఈపుస్తకమునకుగొర్రెతోలుతోజిల్దు కట్టియున్నది. in theology, the people కుక్కప్రాయులైనజనులు. he distinguished between the ~ and the goats సజ్జనులనుదుర్జనులనువేరేవేరేయేర్పరచినిలిపినాడు. a wolf in ~'s clothing కపటసన్యాసి. a black ~ (which properly means a goat) భ్రష్టుడు, దుష్టుడు, పాపజీవి, పోకిరి. one sickly ~ infects the flock కుదిమందినిపాడుచేరచ టానకు ఒకదుష్టుడుచాలును, ఒకనిదుర్మార్గముఅంద రికిన్నీ ప్రవేశిస్తున్నది.

Sheepcote, Sheepfold, *n. s.* గొర్రెలదొడ్డి.

Sheephook, shēp'hŭk, *n. s.* దోటి.

Sheepish, shēp'ish, *adj.* bashful, shamefaced దేబయైన, వెర్రిముఖమైన, వేలతయైన.

Sheepishness, *n. s.* దేబతనము, వేలతనము, అధైర్యము, సంకోచము.

Sheepseye, shēps'ȳ, *n. s.* a timid glance భయపడిచూచేచూపు, వ్యామోహముగా చూచేచూపు. he was casting ~ at her దాన్నిఆశగాచూస్తూవుండినాడు. Massinger's Maid of Honour Act 4 scene 5 speech 5.

Sheepshearing, shēp'shēr-ing, *n. s.* గొర్రెలబొచ్చుకత్తిరించడము.

Sheepstealer, *n. s.* గొర్రెలనుదొంగిలించేవాడు.

Sheepwalk, shēp'wâk, *n. s.* పోళ్లు, అడవిపట్టు.

Sheer, shēr, *adj.* Utter, total శుద్ధ, పట్టి, కచ్చి. this is ~ imposition ఇదిపట్టిమోసము. a ~ falsehood పట్టిఅబద్ధము.

Sheer, shēr, *adv.* బొత్తిగా, శుద్ధముగా.

To Sheer off, *v. n.* to retreat, to steal away తొలిగిపోవుట, మరుగైపోవుట, పారిపోవుట.

Sheet, shēt, *n. s.* దుప్పటి. a cloth for a bed మంచముమీదిదుప్పటి. a ~ of paper ఒకతావుకాకితము. a book in ~s జిల్దుకట్టకుండావుండేపుస్తకము. the following ~s ఈకిందిగ్రంథము. the balance ~ లెక్కలలోశిల్వకాకితము, ఖయిశల్ నామా. a ~ of copper రాగిరేకు, రేకు. there was a great ~ of rain జడివానకురిసినది. there was a ~ of snow all over the country ఆదేశమంతామంచుమూసుకొన్నది. a ~ of water నీళ్లమడుగు. a ~ of flame పెనుమంట, బ్రహ్మాండమైనజ్వాల. there was a great ~ of cultivation యిక్కడనేల బహుదూరముసాగుబడి అయివున్నది. ~ lead చావగాచుట్టినసీసపురేకు. ~ glass, a ~ of glass పెద్దఅద్దపుబిళ్ల. in sea language, a sheet means a rope తాడు, పగ్గము.

Sheet-anchor, shēt'ang-cor, *n. s.* the chief anchor వాడలోవుండేపెద్దలంగరు, దీన్నిజీనుఅంటారు. chief support ముఖ్యమైనఆధారము. their son was their ~ వాండ్లకంతాఆకొడుకుజీవాధారముగా వుండినాడు.

Sheeted, *adj.* covered as with a sheet దుప్పటికప్పుకొన్న. a ~ ghost ప్రేతవస్త్రముకప్పుకొన్నపిశాచము. the roads which were ~ with ice మంచుమూసుకొన్నబాటలు.

Shekel, shēkl, *n. s.* లెక్కలలోఒక్కసంఖ్య.

Shelf, shelf, *n. s.* a board in a press &c. అటక, అట్టువ, మచ్చు. he placed the books upon the shelves ఆపుస్తకాలను అలమారుబల్లలమీదపెట్టినాడు. a set of shelves అల్మారా. a rock or sand bank in the sea సముద్రములోవుండేదిబ్బ, కొండ. the eagle built its nest in a ~ on the hill కొండమీదవుండేకట్టువతిప్పుండినఒకచోటగూడుగూడుకట్టినది. that business is now laid on the ~ ఆవ్యవహారము నుయిమ్మపడమానుకొన్నారు. It was laid on the ~ or it was neglected అదియిప్పుడుమూలబడ్డది.

Shell, shell, *n. s.* the hard covering of any thing పెంకు, చిప్ప. the ~ of the cocoanut టెంకాయబుర్ర, టెంకాయచిప్ప. the ~ of the tamarind చింతగుల్ల. a ladle formed of a cocoanut ~ తెడ్డు, అబక. ~ of certain seeds పొట్టు. the ~ of the tortoise తాబేలుపెంకు, చిప్ప. the ~ of an oyster ముత్యపుచిప్ప. a bivalve ~ కప్పచిప్ప. a ~ used as a trumpet పూరేశంఖము. a cowry, less than a farthing గవ్వ. a large cowry బోకుగవ్వ. egg ~ గుడ్డుమీదిపెంకు. the ~ of a snail &c. నత్తయొక్కగుల్ల. a live ~ (cochlea viva) పురుగుగలగుల్ల. ~ or bomb బాంబాను. a live ~ (bomb ~) మందుకూరినబాంబానుగుండు. in poetry, a lyre వీణె, తంబుర. the house was burnt; nothing was left but the ~ ఆయిల్లు కాలిమొండిగోడలుగానిలిచినది.

To Shell, shell, *v. a.* ఒలుచుట, పొట్టుతీసుట. to ~ almonds బాదాంగింజలను నలగగొట్టి పప్పుతీసుట. they ~ed the town all night రాత్రి అంతా ఆ పూరిమీద బాంబానుగుండ్లను కాల్చినారు.

Shell-eater, *n. s.* a kind of stork గుల్లకొంగ, లొత్తగొట్టిగాడు.

Shelled, *adj.* ఒలిచిన, తోలుతీసిన. ~ almonds ఒలిచిన బాదముపప్పు.

Shellfish, shell'fish', *n. s.* గుల్లలుగలపురుగులు, గుల్లలుగలజలజంతువులు.

Shell-lac, *n. s.* అటుకులలక్క.

Shelly, shell'y, *adj.* గుల్లలుగల. the ~ beach గుల్లలమయముగావుండే సముద్రతీరము.

Shelter, shel'tẽr, *n. s.* a covering, protection మరుగు, శరణము, రక్షణము, ఆదరువు. he gave them ~ in his house వాండ్లను తనయింట్లో దాచినాడు. as it is raining will you give me ~ in your tent? వానకురుస్తున్నదిగనక నీడేరాలో చోటుయిస్తావా. they have no ~ from the rain ఆ వానకునిలవడమునకుచోటులేకపోయినది. to seek ~ దాగుట. they sought ~ in the cave గుహలో దాగుకొన్నారు. they sought ~ with him ఆ తన్ను శరణుజొచ్చినారు. in this heat they sought ~ under the trees యీయెండకు చెట్లకిందవుండినారు. he took ~ behind the wall from the rain ఆ వానకు గోడచాటుననిలిచినాడు.

To Shelter, shel'tẽr, *v. a.* to cover from external violence రక్షించుట, కాచుట. he ~ed the thieves దొంగలను దాచినాడు, దొంగలకు చోటుయిచ్చినాడు. the tree that ~s me నాకుమరుగావుండే చెట్టు. he had no place to ~ himself in from the storm ఆ గాలివానకు దాగచోటులేకపోయినది.

Sheltered, *adj.* that is kept in safety కాపాడబడ్డ, పోషించబడ్డ.

Shelterless, *adj.* unprotected దిక్కులేని, ఆదరువులేని.

Shelving, shelv'ing, *adj.* sloping వంపుగావుండే, వాటముగావుండే. a ~ roof వాటముగావుండే పైకప్పు, తాళ్వారము. a ~ rock యేటవాలుగావుండేబండ, వాటముగావుండేకొండ.

Shent, *adj.* ruined, spoiled చెడిపోయిన, నశించిన.

Shepherd, shep'ẽrd, *n. s.* గొర్రెలుకాచేవాడు, గొల్లవాడు. or lover విరహతాపముగలవాడు.

Shepherdess, shep'ẽrd-ess, *n. s.* గొల్లది. or lover విరహతాపముగలది.

Sherbet, sher-bet', *n. s.* (an Indian word for a beverage) పానకము, పంచదారనిమ్మపండ్లరసము కలిపిచేసిన పానకము.

Sherd, *n. s.* a pot shard పెంకు, బిల్లపెంకు.

Sheriff, sher'iff, *n. s.* a certain officer అధికారి.

Sheriffdom, *n. s.* (the authority of a sheriff,) అధికారము.

Sherry, sher'ry, *n. s.* ఒకవిధమైన వైనుసారాయి.

Shew, See Show.

Shew-bread, shō'bred, *n. s.* bread offered as sacrifice దర్శనీయాపూపము. A†. దివ్యసముఖఅప్పము. G†.

Shibboleth, *n. s.* అనరానిమాట, ఉచ్చరించరానిశబ్దము. this is their ~ వాండ్లలోవుండే పెద్దమాటయిదే.

Shield, shēld, *n. s.* డాలు, కేడెము.

To Shield, shēld, *v. a.* రక్షించుట, కాచుట, కాపాడుట. to ~ off బాపుట, అడ్డగించుట.

To Shift, shift, *v. n.* మారుట, తిరుగుట. I ~ed to that house వుండినయిల్లువిడిచి వేరేయింటికి కాపురముపోయినాను. I ~ed from that house ఆయింట్లో కాపురముచాలించుకొని లేచివచ్చినాను. the wind ~ed గాలితిరిగినది. I cannot ~ without this యిదిలేకుంటే నాకుగడవదు. I must ~ for myself నాగతి నేను విచారించుకోవలసినది. they ~ed for themselves తమకూటికితాముసంపాదించుకొన్నారు, వేరేదిక్కులేక తమంతట తాముజీవించినారు. the boy is now old enough to ~ for himself వాడుపెద్దవాడైనాడు, వాడిపొట్టవాడుపోసుకోగలడు. I cannot assist you, you must ~ for yourself నేనేమిసహాయముచేయలేను నీగతినీవువిచారించుకోవలసినది. an infant cannot ~ for itself పరులపోషణలేకపోతె బిడ్డతనకుతానేబ్రతకనేరదు. a dog can always ~ for itself కుక్కకు పరులసహాయములేకతనకుతానేబ్రతుకగలదు.

To Shift, shift, *v. a.* మార్చుట, తిప్పుట. he ~ed his feet నిలవడములో కాళ్లనుమార్చుకొంటూవుండినాడు, అనగా ఒకకాలిమీదకొంతసేపుమరిఒ

కాలిమీదకొంత సేపునిలిచినాడు. he —ed his clothes బట్టలనువిడిచి వేరేబట్టలనుతొడుక్కొన్నాడు. he —ed his property out of this house ఆ యింట్లోనుంచి సామానులను మొత్తివేసినాడు. he —ed his place ఆస్థలమువిడిచిమరియొకస్థలానికి పోయినాడు. he —ed his story ఆకథనువిడిచివే రొకకథనుయెత్తుకొన్నాడు. he often —s his opinion వాడికిక్కడియకు వొకఅభిప్రాయము. here the poet —s the scene from India to England యిక్కడకవి యిండియాలోజరిగినకథనులనువిడిచి ఇంగ్లండులోజరిగేకథనులనుచెప్పనారంభించినాడు.

Shift, shift, *n. s.* an evasion ఉపాయము, యుక్తి. I did not believe him, I thought his story was a mere — వాణ్ని నేనునమ్మను వాడుచెప్పినది వట్టికుయుక్తియనితలచినాను. they had no — but this యిదితప్పవాండ్లకువేరేగతిలేదు. he was put to his —s గతిలేకవుండినాడు, నానాకడగండ్లుపడ్డాడు. he made — to do it ప్రయాసపడియీ పనిచేసినాడు. he makes — with small wages కొద్దిజీతముతోగడుపుకొంటున్నాడు. a woman's under garment స్త్రీలుతొడుక్కొనేలోనివుడుపు, దీన్ని కంజుఅనిఅంటారు.

Shifting, *adj.* చంచలమైన, చపలమైన, నిలకడలేని. on account of the — sands in this river యీ యేట్లోయిసుకనిలిచినచోటనిలవదుగనక.

Shiftless, shift'less, *adj.* without resource గతిలేని, నిరాధారమైన, దౌర్భాగ్యమైన. (See Crabbe, Tale. XXI. in Vol 5, page 243. In vain he tried the shiftless lad to guide.)

Shilling, shil'ling, *n. s.* a coin worth about half a rupee అరరూపాయికించెముతక్కువైనవొకనాణ్యము. twenty —s make a pound యిరువైషిల్లింగులువొకపౌను, పదిరూపాయలు అనవచ్చును. ముఖ్యముగాయీ shilling అనేమాటచెప్పకవిడిచి పెట్టుతారు, యేలాగంటే £ 12..10..0 అనగా twelve pound ten అనిఅంటారుగాని ten shillings అనిఅనరు. £ 0..4..6 అనగా four and six pence అంటారుగాని four shillings and six pence అనిఅనరు.

To Shill-i-shall-i, shill'i-shall'i, *v. n.* డోలాయమానపడుట.

Shimmer, *n. s.* light, brightness, gleam నిగనిగ, తళతళ.

To Shimmer, *v. n.* to shine, to gleam ప్రకాశించుట, తళతళమనుట, నిగనిగలాడుట.

Shin, shin, *n. s.* గుప్రక్కముఖమనేయెముక. he broke his — వాడికాలిగుప్రక్కముఖముమీదగా యెముకవిరిగినది, దెబ్బతగిలినది.

To Shine, shīne, *v. n.* ప్రకాశించుట, మెరయుట, వెలుగుట. to — forth or be manifested వెలసిల్లుట, సాక్షాత్కరించుట. the sun —s యెండకాస్తున్నది. the moon —s వెన్నెలకాస్తున్నది. the stars — నక్షత్రాలు తెలుస్తవి, ప్రకాశిస్తున్నవి. to — into (irradiate, to enlighten) ప్రకాశింపచేసుట, వెలిగేటట్టుచేసుట.

Shine, shīne, *n. s.* brightness, lustre ప్రకాశము, కాంతి, వెలుగు.

Shingles, shing'gls, *n. s.* pebbles, small stones గులకరాళ్లు, మరమరాళ్లు. or scab పుండ్లు.

Shining, *adj.* bright, lucid ప్రకాశమైన, మెరిసే, వెలిగే.

Shiny, shīn'y, *adj.* bright, luminous ప్రకాశమానమైన, వెలుతురుగావుండే. a — night వెలుతురుగావుండేరాత్రి.

Ship, ship, *n. s.* a vessel వాడ. he went on board — వాడమీదికియెక్కినాడు.

To Ship, ship, *v. a.* వాడమీదికియెక్కించుట. he shipped the rice బియ్యాన్నియెగుమతిచేసినాడు.

Ship, ship, (as an affix) thus used, Lordship దొరతనము. mastership ప్రభుత్వము. his Lordship దొరగారు. her ladyship దొరసానిగారు.

On Ship-board, ship'bōrd, *adv.* వాడమీద, వాడలో. he went on ship-board వాడమీదయెక్కినాడు.

Shipment, *n. s.* the putting things on board-ship వాడమీదయెక్కించడము, యెగుమతిచేయడము. after the — of the troops దండునువాడమీదయెక్కించినతర్వాత.

Shipper, *n. s.* వాడవాడు, అనగావాడకప్తాను, వాడమీదికిసరుకుయెక్కించేవర్తకుడు.

Shipping, ship'ping, *n. s.* (a number of ships వాడలు. there is much — there అక్కడనిండా వాడలువున్నవి. they took — and went away వాడయెక్కిపోయినారు.

Shippon, *n. s.* that is, an outhouse, or shed పశువులదొడ్డి, పశువులకొట్టము.

Shipwreck, ship'reck, *n. s.* వాడమునిగిపోవడము, పగిలిపోవడము, నష్టము, ధ్వంసము. a ~ took place at Madras last year పోయిన సంవత్సరము చెన్నపట్టణపు రేవులో ఒక వాడపగిలిపోయినది. after the ~ of my hopes నా ఆశభంగమైపోయిన తర్వాత. he made ~ of all his former piety వాడి వ్రతభంగమైనది. (Manu. 6. 42.)

Shipwrecked, *adj.* వాడమునిగిన, నష్టమైన, చెడ్డ. a ~ man మునిగినవాడు, సర్వస్వాపహారము కొలుపుచ్చుకొన్నవాడు.

Shipwright, ship'rīt, *n. s.* వాడలు చేసేవడ్లవాడు.

Shire, shīre *or* shēre, *n. s.* దేశము, సీమ. in England there are fifty-two ~s ఇంగ్లండులో యాభై రెండు సీమలు వున్నవి, అనగా యాభై రెండు జిల్లాలు వున్నవి.

Shirt, shĕrt, *n. s.* a man's garment worn next the body మొగవాండ్లు వేసుకొనే లోనిచొక్కాయ. the robbers stripped him to his ~ దొంగలు వాణ్ని కోచితో విడిచినారు. they brought him in his ~ వాణ్ని మొలబట్టలతో పట్టుకొనివచ్చినారు. a habit ~ స్త్రీలు అలంకారముగా తొడుక్కొనే వస్త్రవిశేషము.

Shirtless, shĕrt'less, *adj.* దిగంబరమైన.

Shittim, *n. s.* that is, Cassia Lignea తుమ్మకర్రవంటి ఒక కొయ్య, ఒకవిధమైన పాలచేకు. (Kitto.) but Royle says Sissoo wood ఇరుగుడుచెక్క. D† and A† use the word untranslated.

Shiver, shiv'ĕr, *n. s.* a bit, a fragment తునక, పెళ్ల, వ్రయ్య.

To Shiver, shiv'ĕr, *v. n.* వణుకుట. I am shivering నాకు చలివణుకుతున్నది.

To Shiver, shiv'ĕr, *v. a.* పగలగొట్టుట, తునకలు చేసుట, బద్దలు చేసుట.

Shivered, *adj.* తునకలైన, తుత్తుమురైన, పగిలిన, వ్రయ్యలైన.

Shoal, shōl, *n. s.* (a crowd of fish &c.) గుంపు, సమూహము, పోగు. a ~ in the sea కొండ, చట్టు, దిబ్బ. ~ water సముద్రములో నిండానీళ్లులేనిచోటు, చట్టుగలచోటు.

To Shoal, shōl, *v. n.* to become shallow లోతుతగ్గుట. in this place the water ~s rapidly యిక్కడ అడుగుకు అడుగు నీళ్లు తక్కువవుతున్నది.

Shock, shock, *n. s.* a sudden shake ఆఘాతము, దెబ్బ, తాకు, అదురు. the horse touched me and the ~ threw me down గుర్రము నామీద తాకి ఆ పురవడికి నేను పడిపోయినాను. an earthquake happened and there were three ~s భూకంపము సంభవించి అందులో మూడుమార్లు భూమి అదిరినది. she heard of his death and she never recovered from the ~ వాడు చచ్చినాడనివిని ఆ యదురుదానికి తీరనేలేదు. he had several ~s of fever వాడికి రెండుమూడుమార్లు మందిజ్వరము తగిలినది. they could not resist the ~ of the enemy's troops శత్రుసేనయొక్క దెబ్బకు నిలవలేకపోయినారు. a ~ of corn కోతకోసి కట్టినకుప్ప. he cut off the ~ of his hair వాడి తలవెంట్రుకలను కోసివేసినాడు. ~ headed తలపెంచుకొన్న. a ~ dog కుచ్చుకుక్క, ఒళ్లంతా బొచ్చుమయము గావుండే కుక్క.

To Shock, shock, *v. a.* అదరగొట్టుట, అదిరేటట్టు చేసుట, ఆయాసపెట్టుట. this news ~ed him యీ సమాచారము విని అదిరిపడ్డాడు.

Shocked, *past part.* అదరిన, ఆయాసమును పొందిన. I was ~ at hearing this దీన్నివిని ఆఘూర్ణించినాను. I am quite ~ at you ఛీ ఆ దేమిటని, ఇది స్త్రీలు గర్హింపుగా చెప్పేమాట.

Shocking, *adj.* అఘోరమైన, చెడ్డ, పాపిష్ఠి, ఆయాసకరమైన. shocking !! అయ్యో రామా, అబ్బబ్బా. it is a ~ sight యిది చూడడానికి అఘోరముగావున్నది.

Shockingly, *adv.* అఘోరముగా.

Shod, shod, *adj.* wearing shoes లాడముకట్టిన. the horse is ~ ఆ గుర్రమునకు లాడము కట్టివున్నది. his horses were ~ with silver వాడి గుర్రాలకు వెండిలాడములు కట్టివుండినవి. a staff ~ with iron యినుపపొన్నువేసిన కర్ర. his spear was ~ with brass వాడి యీటె అడుగుకు యిత్తడికుప్పివేసివుండినది, పొన్నువేసివుండినది. he arrived there dry ~ కాళ్లకు నీళ్లు తగలకుండా వచ్చి చేరినాడు.

Shoe, shûe, *n. s.* చెప్పు, పాదరక్ష, పైజారు, జోడు. a pair of ~s పాదరక్షలు, జోళ్లు. a horse ~ లాడము. my horse has lost two ~s నా గుర్రానికి రెండు కాళ్ల లాడములు పోయినవి. you now stand in his ~s వాడిస్థానములో నీవువున్నావు,

వాడిమూదుగాని భుఖస్నాళ్లు, what is the good of standing in other men's ~s? వరులవి నిరికాను చూడడముల్లో యేమిప్రయోజనము. "In the absence of Rama; the hero Bharata as his representative was installed with his ~s." See Ramay: book 2 at the end.

To Shoe, shûe, *v. a.* లాడముకట్టుట.

Shoeboy, shûe'bôy, *n. s.* చెప్పులుతుడిచేవాడు.

Shoe flower, *n. s.* the China rose or Hibiscus దాసానిపువ్వు.

Shoeing-horn, shûe'ing-hôrn, *n. s.* a horn used to facilitate the admission of the foot into a narrow shoe శప్పాతునుసులభముగాతొడుక్కొవడానకు సాధనముగావుండేకొమ్ము. any thing by which a transaction is facilitated; any thing used as a medium: in contempt సాధనము, అడ్డముగాపెట్టుకొన్నది.

Shoemaker, shûe'māk-ĕr, *n. s.* చెప్పులుకుట్టేవాడు. మాదిగవాడు. a man of that caste మాదిగవాడు. a woman of the ~ caste మాదిగది.

Shoetye, *n. s.* శప్పాతుమీదకట్టేనాడా.

Shone, shone, *past p*|| of the verb to Shine ప్రకాశించే.

Shoodra, *n. s.* (an Indian word) శూద్రుడు.

Shook, shŭk, *past* of the verb to Shake కదిలిన.

To Shoot, shût, *v. a.* వేసుట, విడుచుట. he shot an arrow ఒకబాణమువిడిచినాడు. they shot him dead వాడిమీదవేటువేసిచంపినారు. he shot me by accident వాడువరాకునవేసినవేటునామీదతగిలినది. he shot me in the arm వాడువేసినవేటునాచేతికితగిలినది. before the sun shot forth his rays సూర్యుడు కిరణములనుప్రసరింపచేయడానకుమునుపు, వ్యాపింపచేయడానకుమునుపు. after the tree shot forth branches ఆచెట్టుకొమ్మలువిడిచినతర్వాత. the snake shot out its tongue పాము నాలికెనువెళ్లబెట్టినది. to ~ a bolt గడియవేసుట.

To Shoot, shût, *v. n.* వేసుట, విడుచుట. to germinate చిగుర్చుట. does your brother ~? నీతమ్ముడు వేటకుపోతాడా. after the tree ~s చెట్టుచిగురుమొత్తినతర్వాత. he shot at me but did not hit me నామీదవేటువేసినాడు గాని నాకుతగలలేదు. he shot the gun తుపాకికాల్చినాడు. she has shot up into a woman చిన్నయింతపిల్లగావుండినేడు పెద్దదదిఅయిపోయినది. the branch shot into three ఆకొమ్మమూడుకొంగలైపోయినది. the boat shot past him ఆపడవనిమిషములోవాణ్నిదాటిపోయినది. the dog shot across the garden i. e. ran across ఆకుక్కతోటలోఅడ్డముగాపురికినది. to ~ or throb కలకరించుట. the boil ~s very much to-day ఆపుండునేడునిండాపోట్లుపొడుసున్నది.

Shoot, shût, *n. s.* branches issuing from the main stock చిగురు, మొలక, కొమ్మ, మోవి, మొను. she brought some young ~s out of the garden అదికొంచెము మొలకలూరతెచ్చినది.

Shooting, *adj.* పడే, పోట్లుపొడిచే. a ~ star పడేచుక్క, పడేనక్షత్రము. a ~ pain శూలనొప్పి, పోటు.

Shop, shop, *n. s.* అంగడి. a carpenter's ~ వడ్లవానిశాల. a smith's ~ కరమలవాడుపనిచేసేస్థలము. a range of ~s అంగడివీధి. a wholesale ~ మండి, మళిగ.

Shopboard, shop'bōrd, *n. s.* అంగడిబల్ల.

Shopkeeper, shop'kēp-ĕr, *n. s.* అంగడివాడు, వర్తకుడు.

Shoplifter, *n. s.* ఉతకమొత్తిఅంగట్లోచొరబడేదొంగ.

Shopman, shop'man, *n. s.* అంగడివానిచేతికిందవుండేపనివాడు.

Shopping, *n. s.* అంగడికిపోయి బేరమాడడము. she passed all the morning in ~ తెల్లవారిఅంతాఅంగడంగడికిపోయి బేరమాడడముతో దానికిసరిపోయినది. to go a ~ బేరమాడడమునకైఅంగడంగడికిపోయి బేరమాడడము.

Shopwoman, *n. s.* అంగడిపెట్టుకొనివుండేటిది.

Shore, shōre, *n. s.* తీరము, దరి, గట్టు, ఒడ్డు, కట్ట. the ship got on ~ ఆవాడగట్టుతట్టినది. or common "Sewer" బహిర్భూమి, జలదారి. to go to the common ~ (Memoirs of Sully. English 1. 85.) బహిర్దేశమునకుపోవుట. ~s (plural) or props స్తంభములు, వాసములు.

To Shore or prop, *v. a.* పోటుపెట్టుట, ముట్టుయిచ్చుట. a ~d tree కొమ్మలకుపోట్టుయివ్వబడ్డచెట్టు.

Shoreless, shōre'less, *adj.* అపారమైన, దరిలేని, దురంతమైన.

Shorn, shōrn, *adj.* కత్తిరించబడ్డ. some are shaven and some are ~ కొందరుగొరగబడ్డారు, కొందరుకత్తిరించబడ్డారు. after he was ~ of his locks వాడి వెండ్రుకలను కత్తిరించివేసిన తర్వాత. the morning was cloudy and the sun was ~ of his beams తెల్లవారిమబ్బుగావుండినందున కిరణములులేక సూర్యబింబముమాత్రముఅగుపడ్డది.

Short, shôrt, *adj.* not long పొట్టి, కురచ. a ~ story చిన్నకథ. a ~ rope కురుచైనదారము. a ~ stick తుండుకర్ర. a ~ life అల్పాయుష్షు. a ~ man పొట్టివాడు. a ~ syllable లఘ్వక్షరము, హ్రస్వాక్షరము. they went round while I went the shortest way వాండ్లుచుట్టుకొనివచ్చినారు నేనుఅడ్డదోవనుపోయినాను. in a ~ time కొంచెము లో, కొంచెముకాలములో. in ~ మెట్టుకు, వెయ్యిమాటలేల. in ~ they are coming మెట్టుకువస్తున్నారులే. in ~ you must pay the money నీవు రూకలుచెల్లించితీరవలెను. to cut the affair ~ he sold the horse యీపీకులాటయెందుకనిగుర్రాన్ని అమ్మివేసినాడు. when the water fell ~ నీళ్లులేక పొయ్యేటప్పటికి. he gave me ~ weight తక్కువగాతూచియిచ్చినాడు. he gave me ~ measure అన్యాయముగాకొలకొలిచినాడు.

Short, shôrt, *n.s.* in prosody లఘువు, హ్రస్వము. in the word తిరిగి there are three ~s తిరిగిఅనేశబ్దములోమూడులఘువులున్నవి. the ~ and the long of it is that he will not come మెట్టుకువాడురాడు, వెయిమాటలుయెందుకువాడురాడు. ~s (in plural, meaning breeches) చల్లడము.

Shortcomings, *n. s.* failures, faults తప్పులు, నేరములు, అపరాధములు, చేయక మానుకొన్నందున వచ్చే దోషములు, అకరణే ప్రత్యవాయము.

To Shorten, shôrtn, *v. a.* తక్కువచేసుట, కొంచెముచేసుట, సంక్షేపించుట. this ~ed his days యిందువల్లవాడిఆయుస్సుతగ్గిపోయినది, అనగావాడు చచ్చిపోయినాడు.

Shorthand, shôrt'hand, *n. s.* సంకేతలిపి, అనగా సంగతులు తెలిసేలాగు వ్రాసే సాంకేతికమైన గురుతులు.

Short-lived, shôrt-livd', *adj.* అల్పాయుస్సుగల, కొన్నాళ్లుబ్రతికిన.

Shortly, shôrt'ly, *adv.* in a little time కొంచెములో, కొంచెముకాలములో, కొన్నాళ్లలో. ~ after his marriage పెండ్లిఅయినకొన్నాళ్లకు.

Shortness, *n. s.* పొట్టితనము, కురుచతనము. from the ~ of the time కాలముకొంచెముగనక. from the ~ of his stature వాడిఆకారముపొట్టిదిగనక.

Shortribs, *n. s.* పక్క యెముకలకిందిచిన్నయెముకలు.

Shortsighted, shôrt-sīt'ed, *adj.* దూరదృష్టిలేని, దూరాలోచనలేని. he is ~ వానికిదూరదృష్టిలేదు, వాడిదృష్టికినాదూరముపారదు. from ~ pride అవివేకమైనగర్వముచేత.

Shortsightedness, *n. s.* దూరదృష్టిలేమి. or folly అవివేకము.

Shortspoken, *adj.* that is, rude ధూర్తుడైన. a ~ man ధూర్తుడు, అమర్యాదస్థుడు.

Shortwinded, *adj.* ఊపిరిపుష్టిలేని, కొంచెములో రొగర్చే. he is so ~ that he cannot walk a mile వాడికికొంచెములో రొగరోజువస్తున్నదిగనక వాడుగడియదూరమునడవలేడు.

Shot, shot, *past* of the verb to Shoot. He ~ the tiger పులినికాల్చినాడు, పులినివేసినాడు.

Shot, shot, *n. s.* వేటు. small bullets రవలు. they fired ten ~s పదివేట్లువేసినారు. to fire a ~ తుపాకివేటువేసుట. he is a good ~ గురితప్పకుండా కాల్చేవాడు. five ~s lodged in his hand వాడిచేతిలో అయిదురవలుతగిలినవి. powder and ~ మందుగుండు. reckoning, or money to be paid చెల్లించవలసినలెక్క, చందారూకలు.

Shot-free, shot'free, *adv.* not obliged to pay any thing దుడ్డువ్రయములేకుండా. he lived there for one month ~ అక్కడనెల్లాండ్లువుణ్యానికిజీవించినాడు, దుడ్డువ్రయములేకుండాకాలముజరిపినాడు.

Shot-silk, *n. s.* ఒకవిధమైనపట్టుగుడ్డ, దమాసు.

Should, shŭd, *verb.* వలసినది. you ~ do this నీవు దీన్నిచేయవలసినది. ~ we swallow poison? మనముఏషముతాగవలసినదా. you ~ not do so నీవుఅట్లాచేయరాదు, నీవుఅట్లాచేయవలసినదికాదు. ~ he say so అతడుఅట్లాచెప్పినట్టయితే. ~ he live thirty years longer వాడుయింకాముప్పైయేండ్లుబ్రతికితే. if he ~ not come వాడురాకపోతే. ~ it not prove to be true నిజముకానట్టయి

తే. we ~ not give up hope మనము ఆశను విడిచి పెట్టరాదు, నిరాశచేసుకోరాదు. ~ it not be so? అట్లాకానట్టయితే. ~ he not be at home వాడు ఇంట్లో లేకుంటే. how ~ I know? నాకు ఎట్లా తెలియవలసినది. had I known he was there, I ~ have gone to him వాడు అక్కడ వుండేదితెలిసివుంటే నేను అక్కడికి పోయివుందును.

Shoulder, shōl′dĕr, *n. s.* భుజము, స్కంధము. the palanqueen bearers carry the pole on their ~s బోయీలు దండెను భుజము మీద పెట్టుకొనిపోతారు. the brāminical thread is worn on the ~ (literally on the neck) జంధ్యమును మెళ్లోవేసుకొంటారు. he wore the badge on his ~ బిళ్లను మెళ్లో వేసుకొన్నాడు. his ~ is dislocated వాని రెట్ట వదిలినది, తొలిగినది. a ~ of mutton మేక రెట్ట, అనగా భుజము. a ~ of mutton sail మోచేతివంపుగా వుండే వాడచాప. he thrust me out by the head and ~s నన్ను మెడబట్టి బయిటికి గెంటినాడు. he hauled in that story by the head and ~s ఆ కథను నడమ అసందర్భముగా తెచ్చి వేసినాడు. you must put your ~ to the wheel నీవే తనైనమట్టుకు నీవు యత్నము చేసి చూడవలసినది.

To Shoulder, shōl′dĕr, *v. a.* to put upon the ~ భుజముమీద పెట్టుకొనుట. they ~ed their arms తుపాకులను భుజముమీద పెట్టుకొన్నారు. he ~ed me నన్ను భుజముతో తోసినాడు.

Shoulderbelt, shōl′dĕr-belt, *n. s.* దవాలి, అనగా బంట్రౌతులు మెళ్లో వేసుకొనేవారు.

Shoulderblade, *n. s.* రెక్క.

Shoulderknot, shōl′dĕr-not, *n. s.* ఒకవిధమైన వని వాండ్లు అలంకారార్థముగా భుజముమీద పెట్టుకొనే నరిగతో గాని నాడాతో గాని చేసిన ముడి.

To Shout, shoŭt, *v. n.* అరచుట, కేకలు వేసుట, బొబ్బలు పెట్టుట. the people ~ed for joy జయజయమని అరిచినారు.

Shout, shoŭt, *n. s.* అరుపు, కేక, బొబ్బలు.

To Shove, shuv, *v. a.* తోసుట, నూకుట, గెంటుట.

Shove, shuv, *n. s.* తోపు, గెంటు, నూకు.

Shovel, shuvl, *n. s.* for fire నిప్పుతోడే గరిటె. for earth ఒకవిధమైన పార. a ~ hat ఒకవిధమైన టోపి.

To Shovel, shuvl, *v. a.* గరిటెతో యెత్తుట.

Shovelboard, shuvl′bōrd, *n. s.* పాచికలవంటి ఒక ఆట ఆడే బల్ల.

To Show, shō, *v. a.* చూపుట, అగపరచుట, కనవరచుట, ఎరుకచేసుట, తెలియచేసుట. he ~ed his strength తనబలమును చూపినాడు. he ~ed favour to them వాండ్లయందు దయచేసినాడు, అనుగ్రహము చేసినాడు. he ~ed them politeness వాండ్లను సన్మానించినాడు, మర్యాద చేసినాడు. he ~ed his prudence in staying quiet తెలిసిన వాడై పూరికె వుండినాడు. he ~ed himself a fool in this యిందులో పిచ్చివాడైపోయినాడు. the heavens ~ forth the glory of God దేవుడి మహిమ ఆకాశములో తెలుస్తున్నది. they ~ themselves his friends వాడికి స్నేహితులుగా ప్రవర్తించినారు. he ~ed himself to be my enemy నాకు శత్రువు అయినట్టు అగుపడ్డాడు. next day fever ~ed itself మర్నాడు జ్వరము కనుపించినది. they did not ~ themselves అగుపడ్డారు కారు, దాగినారు.

To Show, shō, *v. n.* అగుపడుట, కనబడుట. they ~ed as if they would attack him వానిమీద పోయిపడబొయ్యేటట్టు అగుపడ్డారు. the bird's neck ~s like red silk ఆ పక్షియొక్క గొంతు ఎరుపట్టువలె అగుపడుతున్నది.

Show, shō, *n. s.* a spectacle వేడుక, తమాషా, ఆట, బూటకము, కళ్ల, మాయ. appearance రూపము, ఆకారము. the outward ~ is very good బయటరూపు బాగానే వున్నది. his friendship is all mere ~ వాడి స్నేహము వట్టి బూటకము. his piety is all empty ~ వాడిభక్తి అంతా వట్టి బూటకము. this world is all an empty ~ యీ ప్రపంచమంతా వట్టి మాయ. in ~ he was a friend of mine వాడు నాకు బయిటికి స్నేహితుడుగా వుండినాడు. dumb ~ నోరు తెరవకుండా వూరికె అభినయించి ఆడే ఆట. a puppet ~ బొమ్మలాట. there was a cattle ~ here last week పోయిన వారములో యిక్కడ అమ్మజూపడానకై శానాపశువులను తీసుకొనివచ్చినారు.

Showbread, or Shewbread, shō′bred, *n. s.* నైవేద్యము చేసిన అప్పము, ప్రసాదము.

Shower, show′ĕr, *n. s.* of rain జల్లు, వర్షము. there were three ~s this morning నేడు తెల్లవారివాన

మూడుమాట్లువచ్చినది. a slight ~ చినుకులు. during the ~ వానకురుస్తూవుండగా. between the ~s వానవిడిచివుండినప్పుడు. a ~ of tears మహాశ్రైనయేరు. a ~ of pearls ముత్యాలవర్షము. a ~ of kisses అనేకముద్దులు. a ~ of blows అనేకదెబ్బలు. when the smith struck the hot iron the sparks flew in ~s కరమలవాడుయినుమును కాల్చికొట్టేటప్పటికినిప్పులుయేకముగా చెదిరినవి. a ~ of stones was flung at him వానిమీదవూరికెరాళ్లురువ్వినారు.

To Shower, show'ĕr, *v. a.* కురిపించుట. God ~ed blessings upon them దేవుడువాండ్లకుఅనేకక్షేమములనుకలగచేసినాడు. they ~ed darts against us మామీద అనేకబాణములువేసినారు. to ~ blows అనేకదెబ్బలుకొట్టుట.

Shower bath, *n. s.* వర్షమజ్జనశాల, అనగా వర్షము కురిసేటట్టుగానీళ్లుపడేటట్టు యుక్తిచేసికట్టినస్నానవాటిక.

Showery, show'ĕr·y, *adj.* వర్షించే. ~ weather వానకాలము. the ~ bow ఇంద్రధనుస్సు.

Showing, *n. s.* చూపడము. by his own ~ he is wrong తానుచెప్పినమాటవల్లనేతానుతప్పినట్టుతోస్తున్నది.

Showman, *n. s.* he who exhibits బొమ్మలాటగాడు.

Shown, *past p||* అగపడ్డ,అగపరచబడ్డ. the glory of God was ~ forth in this యిందులోదేవునిమహిమతెలిసినది.

Showy, shō'y, *adj.* handsome outwardly పైకిసొగసుగావుండే, చూపుకుఅందముగావుండే. a ~ woman సొగసుకత్తె.

Shrank, shrangk, *past tense* of the verb to Shrink.

To Shred, shred, *v. a.* నజ్జునజ్జుగాకోసుట,తరుగుట.

Shred, shred, *past p||* తరిగిన,నజ్జునజ్జుగాకోసిన.

Shred, shred, *n. s.* తునక, బద్ద, కత్తిరించగాపడేతునక, యిదితోలుకాకితముగుడ్డ వీటినిగురించినమాట. a mere ~ of cloth చవంతగుడ్డ. ~s of paper కాకితపుతునకలు.

Shrew, shrû, *n. s.* గయాళి, రక్కసి.

Shrewd, shrûd, *adj.* గట్టి, చెడ్డ, వివేకమైన, చమత్కారమైన, చిలిపిపు,యుక్తిగల. he is a very ~ boy వీడుగట్టిపిల్లకాయ. a ~ woman గయాళి. a ~ turn అపకారము, కుయుక్తి. he hit me a ~ blow నన్నుచెడ్డదెబ్బకొట్టినాడు. this was a ~ objection యిదిచెడ్డఆక్షేపణ. I have a ~ suspicion that the two accounts are the same యీరెండులెక్కలుఒక్కటేఅయినట్టునాకునిండాఅనుమానముగావున్నది.

Shrewdly, shrûd'ly, *adv.* గట్టిగా, నిండా, వివేకముగా, యుక్తిగా.

Shrewdness, *n. s.* చమత్కారము, యుక్తి, వివేకము.

Shrewish, *adj.* గయాళిగావుండే.

Shrewmouse, *n. s.* ఒకవిధమైనచిట్టెలుక.

To Shriek, shrēk, *v. n.* కీచుమనిఅరచుట, కేకవేయుట.

Shriek, shrēk, *n. s.* కూత, కీచుమనేకూత.

Shrievalty, *n. s.* షరీఫుఉద్యోగము. during his ~ వాడుషరీఫుగావుండగా.

Shrift, shrift, *n. s.* గురువుచేసేసమన్నన.

Shrike, *n. s.* ఒకవిధమైనపక్షి. or king crow జెముడుకాకి. See Dr. Wight in Madras Journal Oct. 1839 page 238. As a night bird పైడికంటి. The Jocose ~ or Bulbul గజిగాడు, పిగిలిపిట్ట. (See As. Soc. Journal Vol. X. 640.)

Shrill, shrill, *adj.* కీచుమనే. a ~ voice కీచుగొంతు. crickets make a ~ sound యిలకోళ్లుకీచుమనికూస్తవి.

Shrilly, *adv.* కీచుమని,ఖంగుమని. the cock crowed ~ కోడిఖంగుమనిఅరిచినది.

Shrimp, shrimp, *n. s.* రొయ్య. a dwarfish creature మరుగుజ్జు, పొట్టివాడు.

Shrine, shrīne, *n. s.* a place of worship పుణ్యస్థలము, పూజచేసేస్థలము. or temple గుడి. or holy place in a temple గర్భగృహము. or small silver case వెండిసంపుటము. they sacrificed at the ~ of pride వాండ్లుగర్వమునకుపాలైనారు. they sacrificed at the ~ of Cupid రతికిపాలైనారు, అనగారతిలోలులైనారు. they sacrifice at the ~ of Venus రతిలోలులైనారు, అనగాస్త్రీలోలులైనారు. at the ~ of Venus మోహాని. they sacrifice at the ~ of Bacchus వాండ్లుబలరాముపూజ చేసినారు, అనగా తాగుబోతులైనారు. he sacrificed his ease at the ~ of ambition ఆశావల్లచెడిపోయినాడు.

Shrink, shringk, *v. n.* ముడుచుకొనుట. the river shrunk into a small stream ఆయేరు ప్రవాహము తీసిపోయి చిన్న కాలవగా పారుతున్నది. the heat made the wood ~ యెండకు యీకొయ్య శుష్కించి పోయినది. to withdraw as from danger వెనక్కు తీసుట, సంకోచించుట, జంకుట. he shrunk from doing his duty తనపనిని చేయడమునకు తానే వెనక్కు తీసినాడు.

To Shrive, shrīve, *v. a.* గురువుమన్నించుట.

To Shrivel, shrivl, *v. n.* ముడుచుకొనిపోవుట, శుష్కించుట. To Shrivel, shrivl, *v. a.* to contract into wrinkles; the heat shrivelled the leaves ఆయెండకు ఆకులు ముడుచుకొనిపోయినవి.

Shrivelled, *adj.* ముడుచుకొనిపోయిన, శుష్కించిన. a ~ leg యీడుచుకొనిపోయినకాలు. a ~ leaf యెండినఆకు.

Shriven, *past p*|| Pardoned by the priest గురువు చేతమన్నించబడ్డ.

Shroff, *n. s.* an Indian word for a money changer షరాబు.

To Shroff, *v. a.* to garble నాణ్యము చూచుట, షరఖావణిచేసుట.

Shroud, shroŭd, *n. s.* a vest in which a corpse is dressed (ప్రేతవస్త్రము). It was all hidden in a ~ of smoke ఏకముగా పొగమూసుకొన్నది. the ~s of a ship వాడస్తంభానికి కట్టేనూలునిచ్చెన.

To Shroud, shroŭd, *v. a.* to cover కప్పుట, మూసుట.

Shrouded, *past. p*|| covered, concealed, veiled కప్పుకొన్న, కమ్ముకొన్న, మూసుకొన్న. ~ in darkness చీకటిమూసుకొన్న.

Shrovetide, shrōve'tīde or Shrove-tuesday, *n. s.* ఇది క్రైస్తవపండుగపేరు. Shroving time (see Milton's prose Wks. 120. Vol. 2. 336.) *carni-val* యిది క్రైస్తవపండుగపేరు.

Shrub, shrub, *n. s.* a bush; a small tree పొద, చెట్టు. a kind of wine ఒకవిధమైనసారాయి.

Shrubbery, *n. s.* చిన్నచెట్లుండేస్థలము, తోట.

Shrubby, shrub'by, *adj.* చిన్నచెట్లుగల, పొదలుగల. a ~ wilderness గుట్టగుట్టపొదలుగలఅడవి.

To Shrug the shoulders, *v. a.* కొంచెము భుజములను యెగవెట్టుకొనుట, ఇది దీనత్వమునకు గాని వ్యసనమునకు గాని సూచకమైన అభినయము. at seeing them he shrugged his shoulders వాండ్లను చూడగానే భేదపడ్డట్టు భుజములను యెగవెట్టుకొన్నాడు.

A Shrug, shrug, *n. s.* or a ~ of the shoulders భుజములను యెగవెట్టుకోవడము.

Shrunk, shrungk, *past tense* of the verb To Shrink.

Shrunken, shrungkn, *past p*|| శుష్కించిన, ఈడబోయిన, ముడుచుకొన్న, యెండిన. a ~ leaf యెండి ముడుచుకొన్నఆకు. they were ~ with cold చలికిముడుచుకొనివుండినారు. his ~ hands and legs వాడిపూచకాళ్లుచేతులు.

To Shudder, shŭd'dĕr, *v. n.* వణుకుట, కంపించుట. he ~ed with horror భయమువల్లవణికినాడు, వాడికివొళ్లుజలదరించినది.

Shudder, shud'dĕr, *n. s.* వణుకు, కంపము.

Shudderingly, *adv.* ఝల్లుమని, వడవడవణికి.

Shuffle, shuf'fle, *n. s.* the act of disordering things గందరగోళము చేయడము. a trick, an artifice మోసము, వంచన.

To Shuffle, shuf'fle, *v. a.* to mix కలుపుట. he ~d the cards ఆదేశాకితాలను కలిపినాడు. she ~d her feet ఆదిఆటలో అడుగులు వేసినది. to ~ off విడిచిపెట్టుట. he did this to ~ off (i. e. to evade) my demand నేనుఅడిగినదాన్ని యివ్వకుండా తప్పించుకోవడమునకై దీన్ని చేసినాడు. he ~d off his shoes కాళ్లజోళ్లను విడిచిపెట్టినాడు. when the snake ~d off it's skin పాముకుబుసము విడిచినప్పుడు.

To Shuffle, shuf'fle, *v. n.* to play mean tricks మోసముచేసుట, వంచనచేసుట, కుయుక్తులుచేసుట. she ~d with her feet ఆదిఆటలో అడుగులువేసినది.

Shuffler, shuf'flĕr, *n. s.* a cheat మోసగాడు, వంచకుడు, ప్రతారకుడు.

Shuffling, *n. s.* motion with the feet ఆటలో అడుగులువేయడము. ~ the cards ఆదేశాకితాల కలపడము. trickery, roguery, మోసము, వంచన, ఫితలాటకము.

Shuffling, *adj.* cheating మోసముచేసే, వంచనచేసే. ~ foot steps తారుమారుగానడవడము.

Shufflingly, *adv.* with an irregular motion తారుమారుగా. with fraud మోసముగా, వంచనగా, ఫితలాటకముగా.

To Shun, shun, *v. a.* to avoid మానుట, తప్పించుట, వర్జించుట. he shunned the blow ఆ దెబ్బను తప్పించుకొన్నాడు. he went the other road to — the police పోలీసువాండ్లను తప్పించుకొవడమునకై వేరే దారిని పోయినాడు. believing him a rogue she shunned him వాడు దొంగ అని వాడి తెరువుకు పోలేదు. women — adulterers ఆడవాండ్లు జారులను వర్జిస్తారు. they — wine సారాయిని వర్జిస్తారు. I have not shunned to declare the whole truth నిజస్థితియావత్తు నేను చెప్పక మానలేదు.

To Shut, shut, *v. a.* మూసుట, వేసుట. — the door ఆ తలుపు వెయ్యి. he — the knife ఆ కత్తిని మడిచినాడు. he — his hand చేతిని ముడుచుకొన్నాడు. he — the purse ఆ సంచిమూతిని బిగ్గకట్టినాడు. — your mouth నోరుమూయి. he — them in వాండ్లను లోగా వేసి తలుపు మూసినాడు. he — them out వాండ్లను లోనికి రానియ్యకుండా తలుపు మూసుకొన్నాడు. he — his eyes to this truth వాడు చూచీ చూడక వుండినాడు, ఉపేక్షగా వుండినాడు. he — up shop వాడు అంగడి విడిచిపెట్టినాడు, వర్తకమును చాలించుకొన్నాడు. he — up the shop అంగడి మూశినాడు, అంగడి యెత్తినాడు. they — up the road వాండ్లు ఆ దోవను మూశివేసినారు, కట్టివేశినారు. he — himself up యింట్లో కూర్చుండి తలుపు వేసుకొన్నాడు, దాచుకొన్నాడు. they — him up in a house వాణ్ని ఒక యింట్లో వేశి మూశి పెట్టినారు.

To Shut, shut, *v. n.* మూసుకొనుట, ముకుళించుట. when the flowers — పుష్పములు ముకుళించుకొనేటప్పుడు. a knife that —s మడుపు కత్తి. this knife does not — యిది మడుపుకత్తి కాదు.

Shut, shut, *past p*|| closed మూసుకొన్న, ముకుళించిన. the door was — to, but was not locked ఆ తలుపు పూరా రెక్క మూశి వుండినది గాని గడియ వేయలేదు. the Turks keep their women — up తురకలు ఆడవాండ్లను రాణివాసములో వుంచుతారు. the heavens were — up వాన బిగ్గట్టినది.

Shutter, shut'tĕr, *n. s.* తలుపు, కిటికితలుపు. the man was put on a — and carried home వాణ్ని ఒక తలుపు మీద వేశి యింటికి యెత్తుకొనిపోయినారు.

Shuttle, shut'tle, *n. s.* a weaver's instrument to carry thread నాడె, వేమ, దీన్నిలాడి అని అంటారు.

Shuttle-cock, shut'tle-cock, *n. s.* రెక్కల చెండు, అనగా కలబంద చెట్టు ఆకారముగా తీయాకలు దోపిన చెండు. దీన్ని దిగువ పడకుండా పిల్లకాయలు తోలుకరాతో తట్టుతారు, రెక్కల చెండు ఆట ఆడవచ్చును. he is a mere — in his judgment వాడికి బుద్ధి నిలకడలేదు, చపలుడు. they made a mere — of him వాణ్ని పిచ్చిగాణ్నిగా ఆడించినారు. he has made a mere — of the money ఆ రూకలను ఛిన్నాభిన్నము చేసినాడు.

Shy, shȳ, *adj.* జంకుగల, సంకోచముగల. the crow is impudent but the cuckoo is — కాకి గండాగుండి గాని కోకిల నిండా పిరికిది. one who is — సంకోచపడేవాడు. he was — జంకినాడు, సంకోచించినాడు. the females were — and withdrew ఆడవాండ్లు జంకి వెనక్కు పోయినారు. the child is — ఆ బిడ్డ యెవరిదగ్గరికి పోదు. *to fight* — of (that is, to shun) మానుకొనుట, త్యజించుట, తొలిగిపోవుట. they fought — of him వాణ్ని చూచి జంకి తొలిగిపోయినారు. he fought — of the police పోలీసువాండ్లకు జంకి తొలిగి పోయినాడు. See Joseph Andrews, Bk. 2. Chap 10, *ult.*

To Shy, shȳ, *v. n.* to start బెదరుట. his horse shied at a dog and threw him గుర్రము కుక్కను చూచి బెదిరి వాణ్ని కిందతోసినది.

Shyness, *n. s.* జంకు, సంకోచము.

Sibilant, sib'i-lant, *adj.* hissing ఊష్మలైన. the letters శ ష స are called — ఊష్మలు.

Sibyl, *n. s.* a prophetess సోదెచెప్పేటిది. or old woman ముసలమ్మ.

Sibylline, *adj.* సోదె సంబంధమైన. the — books శిబలరుక్కులు.

Sicamore, sic'a-mòre, (See Sycamore.)

A Sica-rupee, *n. s.* సిక్కారూపాయి.

Sick, sick, *adj.* అశక్తముగావుండే, రోగముగావుండే, నలుకువగావుండే. the — require the doctor రోగులకు వైద్యులు కావలెను. the — man రోగి, అశక్తుడు. he is — వాడు అశక్తముగా వున్నాడు. I am — of this business యీ పనిని అంటే నాకు చీదర. I am — of him వాడంటే నాకు అసహ్యము. he is — of life వాడికి ప్రాణము మీదవి

సికినది. ~ of love విరహతాపముగల. those who are ~ of the palsy చలిజ్వరముగలవాండ్లు. to be ~; that is, to vomit కక్కుట, వమనముచేసుట. the child was ~ all over the cloth బిడ్డఆగుడ్డమీదంతా కక్కినది.

To Sicken, sickn, *v. a.* to disgust చీదరచేసుట, అసహ్యమునుపుట్టించుట. his behaviour ~ed me వాడినడతవల్ల నాకుఅసహ్యమువచ్చినది.

To Sicken, sickn, *v. n.* to fall into disease అశక్తపడుట. he caught the disease on the Sunday, he ~ed on the Tuesday, and he died on the Wednesday ఆదివారమునాడు నలుకువతగిలిలోగాఅణిగివుండిమంగళ్వారమునాడుబయిటకనిపించిబుధవారమునాడుచచ్చినాడు.

Sickening, *p||* చీదరచేసే, అసహ్యమునుకలగచేసే. a ~ smell వాంతివచ్చేకంపు. this is a ~ business ఇదిఅసహ్యమైనపని.

Sickening, *n. s.* రోత, అసహ్యము. this gave him a ~ యిందువల్లవానికిఅసహ్యమువచ్చినది.

Sickish, *adj.* likely to vomit వాంతివచ్చేటట్టువుండే. I feel ~ నాకువాంతివచ్చేటట్టువున్నది.

Sickishness, *n. s.* nausea డోకు, వాంతివచ్చేటట్టుగావుండడము.

Sickle, sick′le, *n. s.* కొడవలి. the corn is ripe for the ~ పంటకోతకువచ్చినది.

Sicklied, *adj.* pale పాలిన, వివర్ణముగావుండే.

Sickliness, *n. s.* weakness, illness అశక్తము, జాడ్యము, నలుకువ. from the ~ of the season ఇదిరోగముతగిలేకాలముగనక.

Sickly, sick′ly, *adj.* weak, miserable దుర్బలముగావుండే, అశక్తముగావుండే, నిస్త్రాణగావుండే. a ~ child నలుకువగావుండేపిల్ల. a ~ tree దిగపెరిగేచెట్టు.

Sickness, sick′ness, *n. s.* వ్యాధి, రోగము, అశక్తత. during his ~ వాడుఅశక్తపడివుండేటప్పుడు.

Side, sīde, *n. s.* పక్క, పార్శ్వము, పక్షము, తట్టు, వైపు, ప్రోర. on that ~ ఆపక్కన. go on one ~ వారగాపో. on the ~ of the hill కొండపక్కన, కొండఅడుగున. on the north ~ ఉత్తరపుదిక్కున. ~ of a leaf, being one page పారట. a ~ of bacon అరపంది. ~ of a river, one bank తీరము. a side-saddle పక్కజీని, అనగా ఆడవాండ్లు యెక్కేగుర్రముమీదవేసేపల్లము. side-arms, that is, sword and pistols పార్శ్వఆయుధములు, అనగాకత్తిపిస్తోలు. they spoke on his ~ అతనిపక్షముగామాట్లాడినారు. a witness on my ~ నాపక్షమైనసాక్షి. It is an error on the safe ~ తప్పవాస్తవమే మెట్టుకు యిదితావడముశుభం, యిదిఅన్యాయముగారే మెట్టుకు యిందుచేత ఫలముకద్దు, గుడ్డిలో మెల్లశ్రేష్ఠము. to lie on one ~ ఒత్తిగిలపండుకొనుట. God who was on my ~ నాపాలిటిదైవము. God is on their ~ దేవుడువాండ్లపక్షముగావున్నాడు. youth is on his ~ వీడువయసువాడనేది వీడియందువిశేషము. On both ~s ఉభయత్ర, యిరుగడల. on all ~s నల్దిక్కుల. relations on the mother's ~ తల్లివంకవాండ్లు, మాతృవర్గము. from ~ to ~ యీపక్కనుంచిఆపక్కదాకా. he nearly split his ~s with laughing పక్కలుపగలనవ్వినాడు. In the Amaram the Sanscrit and the Telugu are printed ~ by ~ అమరములోసంస్కృతమువొకపక్క తెలుగువొకపక్కగాఅచ్చువేసినారు. In the line the soldiers stood ~ by ~ సిపాయీలువరసగానిలిచినారు. the books were placed ~ by ~ ఆపుస్తకములనువరసగాపెట్టినారు. they were buried ~ by ~ వాండ్లిద్దరినిన్నిజోడుగాపూడ్చినారు.

To Side, sīde, *v. n.* పక్షమవుట. they ~d with him అతనిపక్షమైనారు.

Sideboard, sīde′bōrd, *n. s.* a sort of table ఒకవిధమైనమేజ. a fine ~ of plate వెండిపాత్రసామగ్రి.

Sided, *adj.* having sides పక్కలుగల. three ~ మూడుపక్కలుగల. an eight ~ pillar యెనిమిదిపట్టెలుగలస్తంభము. one ~ (that is,) partial పక్షపాతముగల.

Sideface, *n. s.* పక్కరూపుగావుండేముఖము. the ~ is like his father's but the full face is different పక్కనచూస్తేతండ్రిముఖమువలెవున్నది, యెదటచూస్తేఅట్లాలేదు.

Sidelong, sīde′long, *adv.* and *adj.* పక్క, ప్రోర. ~ glances పక్కచూపులు. she looked at me ~ అదినన్నుకడకంటచూచినది.

Sidelook, *n. s.* ఓరచూపు, పక్కచూపు, పార్శ్వదృష్టి.

Sidereal, si-dē′rē-al, *adj.* నక్షత్రసంబంధమైన.

Sidesman, sīdś'man, *n. s.* he who assists సహాయకుడైవాడు, ఆప్తుడు, హితుడు.

Sideview, *n. s.* పక్కచూపు. the ~ of the house is not handsome పక్కనుంచిచూస్తేఆయిల్లుఅందముగావుండలేదు.

Sideways, sīde'wāś, *adv.* పక్కవాటుగా, ప్రేరగా.

Side-wind, *n. s.* పక్కవాటుగాకొట్టేగాలి, కుయుక్తి, అడ్డదోవ.

To Sidle, sīdle, *v. n.* పక్కవాటుగాపోవుట. the snake ~s it's crest పాముపడిగెనుపక్కవాటుగాపెట్టుకొని పోతున్నది.

Siege, sēģe, *n. s.* the act of surrounding a fort ముట్టడి. or attempt ప్రయత్నము.

Siesta, si-yes-ta, *n. s.* పగులుభోజనముచేసినిద్రపోవడము. he took a ~ పగట్లోనిద్రపోయినాడు.

Sieve, sive, *n. s.* జల్లెడ, చాలిని. a kind of basket ఒకవిధమైనగంప.

To Sift, sift, *v. a.* జల్లించుట, తూర్పారబెట్టుట, నేముట, గాలించుట. or examine well చక్కగాపరిశోధించుట, బాగావిమర్శించుట.

Sifting, *n. s.* (trial) విమర్శ, పరిశోధన.

To Sigh, sī, *v. n.* నిట్టూర్పువిడుచుట, పెద్దవూపిరివిడుచుట. he ~ed for it అదికావలెనని పెద్దవూపిలులువిడుస్తూవుండినాడు. he ~ed for her return అదెప్పుడురాబోతున్నదని పెద్దవూపిలులువిడుస్తూవుండినాడు. In London, and on the stage, this is pronounced *sithe* Lit. Pan. 1811 ; p. 687.

Sigh, sī, *n. s.* నిట్టూర్పు, పెద్దవూపిరి, ఉచ్ఛ్వాసము. she heaved a deep ~ అదిఒకపెద్దవూపిరివిడిచినది.

Sight, sīt, *n. s.* the sense of seeing దృష్టి. at first ~ చూడగానే. he has lost his ~ వాడికిదృష్టితప్పినది. I have not had a ~ of him to-day నేడువాణ్నిచూడలేదు. as long as the ship was in ~ ఆవాడకండ్లబడుతూవుండేదాకా. this happened in their ~ యిదివాండ్లకండ్లెదుటజరిగినది. in his ~ she is a beauty వాడికంటికిఅదిఅందము. I trust that you will give such a decision as may be right in the ~ of God తమతీర్పుదైవసమ్మతిగావుండవలసినది. In their ~ this is wrong వారిబుద్ధికియిదితప్పు. the thieves kept out of his ~ దొంగలుఅతనికికండ్లబడకుండావుండినారు, చిక్కకుండావుండినారు. this is out of all ~ superior to the other ఇదియెక్కడఅదియెక్కడ, దానికంటేయిది లక్షంతలు అధికము. when the bird went out of ~ in the sky ఆకాశములోపక్షికండ్లకు అగుపడకుండాపొయ్యేటప్పటికి. or thing seen చూడబడ్డది. the marriage was a fine ~ ఆపెండ్లినిండాచూడవేడుకగావుండినది. or wonder చోద్యము, వింత. he visited the tigers and the pagodas and all the other ~s పులులు గుళ్లుయింకావుండేవేడుకలన్నిపోయిచూచినాడు. If you will come here I will show you a ~ యిక్కడికివస్తేనీకుఒకవింతచూపిస్తాను. act of seeing or beholding చూడడము, దర్శించడము. will you favour me with a ~ of the letter? ఆజాబును నాకు చూపిస్తావా. at last I caught ~ of him తుదకువాణ్నికనిపెట్టినాను. I lost ~ of it అదినాకుదాగినది, అదినాకుచిక్కలేదు. this is not to be lost ~ of ఇదిపుపేక్షచేయతగ్గదికాదు. you must not lose ~ of this దీన్ని నీవుపేక్షచేయరాదు. I do not know him by ~ వాణ్నిచూస్తేఫలానివాడని నాకుతెలియదు. I know him by ~ వాణ్నిచూస్తే నాకుతెలుసును. prophetic or second ~ జ్ఞానదృష్టి, దివ్యదృష్టి, యోగదృష్టి. a bill payable at ~ దర్శనహుండి, వాయిదాలేనిహుండి. a bill payable at ten days' ~ పదిదినాలవాయిదామీద చెల్లించేహుండి.

Sighted, *adj.* దృష్టిగల. far ~ దూరదృష్టిగల, సూక్ష్మబుద్ధిగల. short ~ దూరదృష్టిలేని, దూరాలోచనలేని, అవివేకియైన.

Sightless, sīt'less, *adj.* blind అంధుడైన, గుడ్డిగావుండే.

Sightly, sīt'ly, *adj.* handsome కంటికియింపైన, సొగసైన, అందమైన.

Sigil, siģ'il, *n. s.* a seal ముద్ర, ఇదిమంత్రశాస్త్రములోవచ్చేవాక్యము.

Sign, sīn, *n. s.* సంజ్ఞ, గురుతు, చిహ్నం, సైగ, జాడ, లక్షణము, ఆనవాలు, సూచన. there is no ~ of their coming వాండ్లువచ్చేజాడకానము. a favourable ~ or omen మంచిశకునము. a bad ~ అపలక్షణము, అపశకునము. he made a ~ for me to come నన్ను రమ్మని సైగ చేసినాడు. I

took or understood his ~ వాడుచేసినసైగనుకను క్కొన్నాను, తెలుసుకొన్నాను. ~s of the zodiac రాసులు. while the sun was in the ~ Virgo సూర్యుడుకన్యరాశిలోవుండేటప్పుడు. the ~ manual రాజుచేవ్రాలు. the ~ of an inn సత్రము వాకిటయిదిసత్రమని తెలిసేటట్టుగా పెకపలకమీద వ్రాసినగురుతు.

To Sign, sīn, *v. a.* చేవ్రాలుచేసుట. he ~ed the paper ఆ కాకితములో చేవ్రాలు చేసినాడు. he ~ed them with the cross వాండ్లకుకొరతముద్ర వేసినాడు. ~ed Rama Chandra Rao రామచంద్రరావుఅని చేవ్రాలుచేసివున్నది.

Signal, sig′nal, *n. s.* జాడ, సైగ, లక్షణము, గుర్తు. he fired a gun as a ~ గుర్తుగా పెకగుండువేసినాడు. when he came near the town they hoisted a ~ వాడుపూరిదగ్గిరికి వచ్చేటప్పటికి కొడి వేసినారు. his entrance was the ~ for a great uproar వాడుప్రవేశించగానే దడబడలుఅయినది. his coming was the ~ for their ruin వీడురావడమువాండ్లకు చేటైనది. his entrance was the ~ for a general silence వాడురాగానేఅందరుసూరుమూసుకొన్నారు.

Signal, sig′nal, *adj.* principal, great ఘనమైన, గొప్ప, దొడ్డ. a ~ victory మహాత్తైనజయము. a ~ discomfiture చెడ్డనాశనము.

To Signalize, sig′nal-ïze, *v. a.* ప్రసిద్ధిపరచుట. he ~d himself ప్రసిద్ధుడైనాడు, పేరెత్తినాడు.

Signally, sig′nal-ly, *adv.* ఘనముగా, విశేషముగా.

Signature, sig′na-tūre, *n. s.* చేవ్రాలు. or Johnson's No. 2 లక్షణము, ఆనవాలు.

Signet, sig′net, *n. s.* a seal ముద్ర, రాజముద్ర.

Significance, Significancy, sig-nif′i-can-ċy, *n. s.* force; energy, meaning స్వారస్యము, భావము. importance విశేషము, ముఖ్యము.

Significant, sig-nif′i-cant, *adj.* అర్థముగల, భావముగల, భావగర్భితమైన, సూచకమైన, భావసూచకమైన. important; momentous విశేషమైన, ముఖ్యమైన. he reviled them in a ~ manner వాండ్లకుతగిలేటట్టుతిట్టినాడు. he maintained a ~ silence వాడు నోరుతెరవకుండా వుండడములోనే మహావిశేషమువున్నది.

Significantly, sig-nif′i-cant-ly, *adv.* భావసూచకముగా, అభిప్రాయసూచకముగా.

Signification, sig-ni-fi-cā′shon, *n. s.* meaning అర్థము, ఆశయము, అభిప్రాయము, భావము. a false or erroneous ~ అపార్థము.

Significative, sig-nif′i-ca-tive, *adj.* అర్థముగల, భావముగల.

Significatory, *n. s.* తెలియచేయడము. he wrote a letter ~ of his intentions వాడిఅభిప్రాయము తెలియచేసేటట్టుగా పెకజాబునువ్రాశినాడు.

To Signify, sig′ni-fȳ, *v. a.* to declare by some token or sign సూచనగా తెలియచేసుట. to mean; to express అర్థమిచ్చుట, అర్థమవుట. this ague signifies fever యీచలిని చూస్తేజ్వరానికిసూచకముగావున్నది. I will tell you what it signifies అందుకుఅర్థమేమంటే, దానిఅర్థమునీకు చెప్పుతాను. sometimes simply to declare తెలియచేసుట, ఎరుకచేసుట. the word Achalam signifies a mountain అచలమంటే, పర్వతమనిఅర్థమవుతున్నది. It does not ~ చింతలేదు, అక్కరలేదు, భయములేదు. It signifies nothing whether he comes or stays away వాడువచ్చినా రాకున్నా చింతలేదు. It signifies nothing your putting yourself in a passion నీవుకోపముచేయడమువ్యర్థము. the rain signifies nothing: you must go వానలక్ష్యములేదునీవుపోవలసినది. weeping signifies nothing యేడవడమునిష్ఫలము.

Signifying, *adj.* అర్థమయ్యే. Achalam ~ a mountain అచలము అనగాపర్వతము.

Signior, *n. s.* దొరగారు, సాహేబులవారు.

Signiory, sēn′yō-ry, *n. s.* dominion జమీందారి, జమీందారుడియొక్క రాజ్యము.

Signor, *n. s.* దొరగారు, సాహేబులవారు. the Grand ~ or the Emperor of Constantinople కన్‌స్టాంటునోపిల్ అనేదేశముయొక్క చక్రవర్తి.

Signora, *n. s.* దొరసాని, నాయిక.

Signpost, sīn′pōst, *n. s.* గురుతుస్తంభము, అనగా సత్రము సారాయి అంగడివీటిదోవలుతెలిసేటట్టు వ్రాసినపలకలుతగిలించేస్తంభము.

Silence, sī′lenċe, *n. s.* మౌనము, నిశ్శబ్దము, చప్పుడులేకుండావుండడము. they kept ~ మాట్లాడకుండా వుండినారు, నిశ్శబ్దముగా వుండినారు. I

kept ~ నేను శెకటీఅనలేదు, నేను సూరుకెరవలేదు. at last he broke ~ తుదకు సూరుకెరిచినాడు, మాట్లాడినాడు. from the ~ of the town at night రాత్రిళ్లుఆ వూర్లో మాటుమణిగి వుండడమువల్ల. he obeyed in ~ యేమనకుండా వొప్పుకొన్నాడు. he passed by this objection in ~ ఈఆక్షేపణకు శెకటీవుత్తరము చెప్పకుండా వూరకె పోనిచ్చినాడు, యీ ఆక్షేపణకు యేమి అనకుండా వూరికెవుండినాడు. ~ that speaks and eloquence of eyes మాటలులేని సంభాషణ, అనగా అభినయము. I wrote him four letters but he maintained a long ~ వాడికి నాలుగుజాబులువ్రాసినప్పటికిన్ని వాడుప్రత్యుత్తరమువ్రాయలేదు. ~! గద్దు.

To Silence, sī'lence, *v. a.* సూరుమాయించుట, సూరెత్తకుండాచేసుట. this ~d his enemies యిందువల్లవాడిశత్రువులు సూరెత్త లేకుండావుండినారు. he ~d them వాండ్ల సూరుమాయించినాడు, వాండ్లను సూరెత్తకుండా చేసినాడు. he ~d their objections వాండ్లఆక్షేపణలనుఅణచివేసినాడు.

Silent, sī'lent, *adj.* సూరెత్తని, మాట్లాడని, మౌనముగావుండే. he is a very ~ man వాడుయెక్కువమాట్లాడేవాడుకాడు. a ~ meeting నిశ్శబ్దముగావుండేసభ. I spoke to him but he was ~ about this వాడితో మాట్లాడితేయిందునగురించివాడేమిన్ని అనలేదు. the ~ forest నిశ్శబ్దముగావుండేఅడవి. a ~ consonant అర్ధాక్షరము. as in the words అవశ్, తస్మిన్, భృత్.

Silently, sī'lent-ly, *adv.* without speaking మౌనముగా, మాట్లాడకుండా, సూరెత్తక, ఊరికే, నిశ్శబ్దముగా. she ~ looked at me మాట్లాడకుండా వూరికెఅదినన్నుచూచినది. he ~ submitted సూరెత్తకుండావొప్పుకొన్నాడు.

Silk, silk, *n. s.* పట్టు. raw ~ or floss ~ వడకని పట్టు. soft as ~ మిక్కిలినున్నని. the Musulmans are forbidden to wear ~ పట్టువస్త్రముకట్టుకోవడము తురకలకునిషేధము. ~ thread పట్టునూలు. the ~ cotton tree శాల్మలీవృక్షము, బూరగచెట్టు.

Silken, silkn, *adj.* made of silk పట్టు. a ~ vest పట్టువస్త్రము. her ~ fingers దానిమెత్తనివేళ్లు. మృదువైనవేళ్లు. the ~ threads which are made by the spider సాలెపురుగుచేసేసన్ననిపోగులు.

Silkworm, silk'wurm, *n. s.* పట్టుసూలుపురుగు, దీన్నిపట్టుకాయపురుగుఅంటారు.

Silky, silk'y, *adj.* soft, fine మృదువైన, మెత్తని.

Sill, sill, *n. s.* the timber or stone at the foot of a door గడప, ద్వారబంధముయొక్క అడుగుకట్టె, పాదికట్టు. the lintel and the ~ ఉత్తరాసులు.

Sillabub, sil'la-bub, *n. s.* a liquor made of milk and wine or cider పాలుతోకలిపినసైనుసారాయి.

Silliness, sil'li-ness, *n. s.* అవివేకము, పిచ్చితనము, వెర్రితనము, వెంగళితనము.

Silly, sil'ly, *adj.* అవివేకమైన, పిచ్చి, వెర్రి, వెంగళియైన.

Silt, silt, *n. s.* mud, slime బురద, అడుసు, రొంపి.

To Silt, silt, *v. n.* or become filled with silt రొంపియవుట, అడుసవుట. the river ~ed యేరంతా యేకబురదఅయినది. a silting process took place in the river i. e. it became full of mud యేరంతాయేకబురదగావుండినది.

Silvan, sil'van, *adj.* See Sylvan.

Silver, sil'vĕr, *n. s.* వెండి, రజతము, రూప్యము. or money రూకలు, రొక్కము. German ~ వెండివలెవుండేశెకలోహము, కృత్రిమరజతము.

Silver, sil'vĕr, *adj.* made of silver వెండి, వెండితోచేసిన. a ~ chain వెండిగొలుసు. the ~ moon వెలుగుతూవుండేచంద్రుడు, ప్రకాశిస్తూవుండేచంద్రుడు. his ~ tresses నెరిసినవెంట్రుకలు. her ~ voice దానిమధురస్వనము. ~ paper ఉల్లిపొరవంటిసన్నకాకితము. a ~fish వెండివలెమెరిశే చేప, దీన్నిపాఠీనము, వేడిపచేపఅంటారు. the ~ age ద్వాపరయుగము. the ~ stream తళతళమని మెరిసేయేరు.

To Silver, sil'vĕr, *v. a.* వెండిములాముచేసుట, రసముపేసుట. he ~ed the glass ఆఅద్దానికిరసము వేసినాడు. when age ~ed his head ముదిమిచేత వాడితలనెరిసినప్పుడు.

Silvered, *adj.* వెండిములాముచేసిన, నెరిసిన.

Silversmith, sil'vĕr-smith, *n. s.* కంసాలవాడు, రజతకారుడు.

Silvery, sil'vĕr-y, *adj.* white, brilliant తెల్లని, ప్రకాశమానమైన. her ~ voice దానిమధురస్వనము. the ~ light of the moon పండువెన్నెల.

Simar, si-mâr′, *n. s.* a robe కోక.

Similar, sim′i-lar, *adj.* సమానమైన, సరియైన, ఈడైన, వంటి. there is a house ~ to this one దీనివంటియిల్లు వొకటివున్నది. ~ to it అటువంటి. ~ to this యిటువంటి, దీనికిపుల్యమైనది.

Similarity, sim-i-lar′i-ty, *n. s.* సాదృశ్యము, సామ్యము, పోలిక. from the ~ of these two houses యీరెండుయిండ్లువొకటేమాదిరిగావుండుటవల్ల. from the ~ of their faces వాండ్లముఖాలువొకటేపోలికగావున్నందున.

Simile, sim′i-lē, *n. s.* ఉపమానము, ఉపమ. he fell upon them like a tiger వాండ్లమీద పెద్దపులివలె పడ్డాడు. ఈవాక్యములో like a tiger పులివలె అనేమాటఉపమానమవుతున్నది.

Similitude, si-mil′i-tūde, *n. s.* likeness; resemblance ఉపమ, ఉపమానము, పోలిక, దృష్టాంతము. Vema. 2. 7. యిచ్చువానివద్దనీనివాడుండిన చచ్చుగానియీవి సాగనీడు, కల్పతరువుకింద గచ్చచెట్టున్నట్లు. ఈపద్యములో కల్పతరువుకింద అనేవాక్యము similitude అనగాఉపమానము.

To Simmer, sim′mĕr, *v. n.* to boil gently; to boil with a gentle hissing తిన్నగాకాగుట, తుకతుకమనివుడుకుట. Johnson shews that this is the same as Simper; and Swift uses it thus; Wks. XI. 356.

Simoniac, *n. s.* one who buys or sells preferment in the church పాదిరివుద్యోగమునుక్రయవిక్రయములుచేసేవాడు.

Simony, sim′on-y, *n. s.* the crime of buying or selling church preferment పాదిరివుద్యోగమును క్రయవిక్రయములుచేసేపాపము. he was guilty of ~ పాదిరివుద్యోగమునుక్రయవిక్రయములుచేసిన నేరస్థుడైనాడు.

Simoom, *n. s.* అరబ్బీదేశములోకొట్టేవెడ్డవడగాడ్పు, దీనివల్లనిండాజీవచ్ఛేదమవుతున్నది

To Simper, sim′pĕr, *v. n.* to smile; generally to smile foolishly చిరునవ్వునవ్వుట.

Simper, sim′pĕr, *n. s.* చిరునవ్వు. Same as Simmer: See Johnson's remark on this.

Simpering, *adj.* చిరునవ్వునవ్వే.

Simple, sim′ple, *adj.* plain, without art సరళమైన, సాధువైన, నిష్కపటమైన, వట్టి, ఉత్త. they drink ~ water వాండ్లువుత్తనీళ్లుతాగుతారు. he ate ~ food వాడువట్టిఅన్నముతిన్నాడు. the letter was written in a ~ style ఆజాబుసరళముగావ్రాయబడ్డది. a ~ believer మూఢభక్తుడు. a ~ hearted man నిష్కపటి, సరళమైనవాడు. a ~ loan చెయిబదులుగాతీసుకొన్న అప్పు. the ~ sense సరళమైన అర్థము, సహజమైన అర్థము. stupid, foolish, silly పిచ్చి, వెల, వోళ. you were very ~ to do this నీవుపిచ్చికట్టియీపనిచేసినావు. you were very ~ to believe him పిచ్చికట్టి వాడుచెప్పినదాన్ని నీవునమ్మినావు. a ~ fellow పిచ్చివాడు. as I was a ~ woman he deceived me నేనుయేమీయెరగనివెలనుగనక నన్నుమోసముచేసినాడు. a ~ maid ముగ్ధ, ముగ్ధరాలు. copper is a ~ metal but brass is a compound metal రాగిస్వయంభూలోహము గానియిత్తడికొన్నిలోహములుకలిసి అయినలోహము. he held the lands in fee ~ ఆనేలకుస్వతంత్రుడుగావుండినాడు.

Simpleness, *n. s.* సరళత. from the ~ of this rule యీసూత్రముసరళమైనదిగనక, చిక్కులేనిదిగనక.

Simples, *n. s.* తోటకూరలు, ఓషధులు.

Simpleton, sim′ple-ton, *n. s.* a fool తెలివిమాలినవాడు, అవివేకి.

Simplicity, sim-plic′i-ty, *n. s.* నిష్కాపట్యము, మూఢత్వము, సరళత. in her ~ she believed him వాడుచెప్పినదాన్నిపిచ్చికట్టినమ్మినది. from the ~ of their diet వాండ్లువట్టికూడుతింటారుగనక. from the ~ of his style వాడిదిసరళమైనపాకముగనక.

Simplify, sim′pli-fȳ, *v. a.* to render plain తేటపరుచుట, విశదపరచుట.

Simply, sim′ply, *adv.* without art నిష్కపటముగా, మాయలులేక. this is ~ ruin ఇదివుత్తనష్టము. foolishly వెలగా, వోళగా, పిచ్చిగా, అవివేకముగా. without addition కేవలము, విశేషములులేకుండా. he told me ~ the truth వాడుచెప్పినది నిజమేగానిమరేమీలేదు. merely పూరితే. I ~ want this నాకుయిదేకావలసినది. solely మాత్రము. naturally సహజముగా.

Simultaneous, sim-ul-tān′yus, *adj.* acting together; existing at the same time ఏకకాలమందు జరిగిన, సంభవించిన, సమకాలీనమైన, కూడాజరిగిన, కూడాకలిగిన, యేకపద్యమైన. there were two ~ decisions regarding this in two separate courts యిదేసంగతినిగురించిప్రత్యేకముగా రెండుకోర్టులలోయేకకాలమందు రెండుతీర్పులు

అయినవి. by one ⌓ effort they succeeded ఉభయులు యేకకాలమందు చేసిన యొకశ్రేయత్నమువల్ల సాధించినారు. his arrival was ⌓ with mine వాడు నేనుయేక కాలమందువచ్చి చేరినాము.

Simultaneously, *adv.* ఏక కాలమందు, యౌగపద్యేన. we arrived ⌓ with him వాడు మేముయేక కాలమందువచ్చి చేరినాము. he is ⌓ a master and a servant అప్పట్లో తానే యజమానుడుగానున్నతానే బంటుగానున్నవుండినాడు. he was ⌓ praised and blamed వాడికి దూషణ భూషణాలుకూడాయేక కాలమందే కలిగివుండినవి. the crocodile is ⌓ a fish and a quadruped మొసలిజలజంతువుగానున్న చతుష్పాజ్జంతువుగానున్నవున్నది. how can you be ⌓ a friend and a foe? శత్రువుగానున్నమిత్రుడుగానున్నకూడాయెట్లావుండగలవు. he was ⌓ poor and rich వాడుయేక కాలమందే దరిద్రుడుగానున్న మహారాజుగానున్నకూడావుండినాడు. he studied Telugu and Tamil ⌓ తెలుగు అరవముకూడా యేక కాలమందే చదివినాడు.

Simultaneousness, *n. s.* ఏక కాలమందు సంభవించడము. from the ⌓ of their arrival వాండ్లిద్దరు యొకముహూర్తమునందువచ్చి చేరినారుగనక.

Sin, sin, *n. s.* పాపము, దోషము, తప్పు. 1 John III. 4. పాపం A†. The original sense is తప్పు. For the Hebrew word '*hattā*' is interpreted 'frustrari, carere.'

To Sin, sin, *v. n.* పాపముచేసుట, తప్పుట.

Sinapism, *n. s.* నూరిగుడ్డకుపట్టించిన ఆవాలపిష్టము, దీన్నిప్రొక్కడమునకైవేస్తారు.

Since, sinċe, *adv. conj.* 'because that' గనక, కాబట్టి. ⌓ they are my relations వాండ్లు నాచుట్టాలుగనక. ⌓ he consented అతడుసమ్మతించినందున, అతడు సమ్మతించిననాటనుంచి. ⌓ these things are so ఇట్లావున్నవిగనక, కాబట్టి. he arrived a year ⌓ సంవత్సరముకిందటవచ్చినాడు. he arrived ten years ⌓ పదియేండ్లకుముందరవచ్చినాడు, వాడువచ్చి పదిసంవత్సరములాయెను. I told him long ⌓ వాడికి శానాదినాలకిందటనే చెప్పినాను. ten days ⌓ పదిదినములకిందట, పదిదినములముందర. I have not been there ⌓ నాటనుంచినేను అక్కడికిపోలేదు. a few days ⌓ or not long ⌓ కొన్నాళ్లనుంచి. how long ⌓? యెన్నాళ్లనుంచి. ever ⌓ you have been here నీవిక్కడికివచ్చినప్పటినుంచి. ever ⌓ నాటనుంచి. he has never come here ⌓ నాటనుంచివాడురానేలేదు.

Since, sinċe, *prep.* నుంచి, మొదలు, మొదలుకొని. I have not seen him ⌓ his marriage పెండ్లిఅయిననాటనుంచి వాణ్ని నేనుచూడలేదు. ⌓ last month పోయిననెలమొదలుకొని.

Sincere, sin-ċēre′, *adj.* అచ్చమైన, మంచి, నిష్కపటమైన, నిశ్శంకమైన, మనఃపూర్వకమైన, సద్భావముగల, సరళమైన (A† in Phil. I. 10.) he is a ⌓ friend వాడు నిజమైనస్నేహితుడు. a ⌓ heart సద్భావము. he said this but he was not ⌓ వాడుఅట్లాఅన్నాడుగాని మనఃపూర్వకముగా చెప్పినదికాదు.

Sincerely sin-ċēre′ly, *adv.* నిజముగా, నిష్కపటముగా, సద్భావముగా, త్రికరణశుద్ధిగా.

Sincereness, Sincerity, sin-ċer′i-ty, *n. s.* త్రికరణశుద్ధి, నిజము, నిష్కపటము, సద్భావము. 1 Cor. V. 8. సరళత. A†. his ⌓ is judged by his acts వాడినడతవల్ల వాడినిజముతెలుస్తున్నది, వాడిసద్భావము తెలుస్తున్నది.

Sine, sīne, *n. s.* In Mathematics a right sine ద్విజ్య, క్రాంతిజ్యా, శుద్ధకోటి.

Sinecure, sī′nė-cūre, *n. s.* a paid employment without duty పనిలేకుండాజీతముతీసుకొనివుండే వుద్యోగము. he enjoyed a ⌓ పనియేమిన్నిలేకుండాజీతముతీసుకొని తింటూవుండినాడు. you will find the business a ⌓ ఆవుద్యోగములో చేయవలసినపనియేమిన్నిలేదు జీతముమాత్రము వచ్చును. he was ill for three months and his horses enjoyed a ⌓ వాడుమూడునెలలు వొళ్లుకుదురులేకుండాపడివుండినాడుగనక వాడిగుర్రాలుపనిలేక పూరికె తింటూవుండినవి.

Sine-die, *adv.* without a fixed date ఇట్టిదినమనినిర్ణయములేకుండా. the Court was adjourned ⌓ ఫలానినాడుమళ్లీకూడేదనే నిర్ణయములేకుండాసభకలిసిపోయినది.

Sine-qua-non, *n. s.* that which is necessary or requisite ముఖ్యము. the teachers in the College must know English, this is a ⌓ కాలేజులోవుండేమునిషీలకు ఇంగ్లీషు తెలిసివుండవలసినది, యిదిముఖ్యము.

Sinew, sin'ū, *n. s.* నరము, నాడి, సిర. the back ~ of the neck మెడజీలు, మెడనరములు. or strength బలము, ప్రాణ, సామర్థ్యము. money is the ~s of war యుద్ధమునకు రూకలుజీవాతువు. the ~s of war are wanting దుడ్డులేదు, రూకలులేవు.

Sinew-shrunk, *adj.* కుష్టించిన, బక్కచిక్కిన.

Sinewy, sin'ū-y, *adj.* నరములుగల, ధాతుపుష్టిగల, బలిష్ఠులైన.

Sinful, sin'fŭl, *adj.* పాపమైన, పాపిష్ఠియైన.

Sinfully, sin'fŭl-ly, *adv.* పాపముగా

Sinfulness, *n. s.* అపవిత్రత, పాపిష్ఠితనము, పాపిత్వము.

To Sing, sing, *v. n.* పాడుట, గానముచేసుట. as birds or crickets కూసుట. I heard the crickets singing యిలకోళ్లుకూస్తూవుండగావిన్నాను. the kettle was singing on the hearth పొయిమీద కుండతుకతుకమనిపుడుకుతూవుండినది. to ~ out (or roar, shout) కేకలువేసుట, బొబ్బలుపెట్టుట. to ~ small i. e. to submit or be timid హీనస్వరముపుట,అనగాకుంగిపోవుట,దీనత్వమునుపొందుట. a singing bird సుస్వరముగలపక్షి.

To Sing, sing, *v. a.* కీర్తియాడుట, వర్ణించుట. they sang his praise వాణ్ని కీర్తియాడినారు, శ్లాఘించినారు. he sang her beauty దానిఅందమునువర్ణించినాడు.

To Singe, singe, *v. a.* to scorch; to burn slightly or superficially నిప్పునకాల్చుట. they ~d the pig పందినిచంపి దానిమీదిబెంట్రుకలు పొయ్యేటట్టుగానిప్పునకాల్చినారు, లేకపుడుకునిప్పులోవేసినారు. they ~d the sheep మేకతోలుమీదిబెంట్రుకలుపొయ్యేటట్టునిప్పునకాల్చినారు.

Singed, *adj.* కాలిన, కమిలిన. his hands were ~ నిప్పుతగిలివాడిచేతులుకొంచెముకమిలినవి.

Singer, sing'ĕr, *n. s.* he or she that sings పాడేవాడు, గాయకుడు, పాడేటిది.

Singing, *n. s.* గానము, సంగీతము. a ~ master సంగీతమునేర్పేవాడు.

Single, sing'gle, *adj.* ఒంటి, ఒక. a man with a ~ eye; that is, a faithful simple good man సత్పురుషుడు, నిష్కపటి. at a ~ blow he cut the snake in half ఒకదెబ్బనఆపామునురెండుతునకలుగాచేసినాడు. he who learns a lesson at a ~ reading ఏకసంథగ్రాహి. he has not a ~ horse వాడికిఒకగుర్రమైనాలేదు. not a ~ man went there అక్కడికిఒకడున్నుపోలేదు. he came not a ~ time వాడుఒకమారైనారాలేదు. a ~ hearted man నిష్కపటియైనవాడు. or not married పెండ్లికాని. his sister is a ~ woman వాడితోడబుట్టినదానికిపెండ్లికాలేదు. ~ combat ఒకడితోఒకడుకత్తులుదూసుకొని చేసేజగడము, ద్వంద్వయుద్ధము. Vāli met Sugriva in ~ combat వాలిసుగ్రీవులుఒంటిగాండ్లుగాయుద్ధముచేసినారు. he has a ~ diamond worth ten thousand rupees ఒకటేవజ్రముపదివేలరూపాయలువెలచేసేదివానివద్దవున్నది.

Single-handed, *adj.* అసహాయుడై.

To Single out, *v. a.* that is, to choose, select, pick out యేర్పరచుట. he ~d out one sword వెయ్యింటికిఒకటిగాఒకకత్తినియేర్పరచియెత్తుకొన్నాడు.

Singleness, *n. s.* ఒంటితనము. ~ of heart నిష్కాపట్యము. from the ~ of his views వాడునిష్కపటిగనక.

Singlestick, *n. s.* కట్టెలుతీసుకొనిచేసేసాము. they played at ~s కట్టెలుతీసుకొనిసాముచేసినారు.

Singly, sing'gly, *adv.* ఒంటరిగా, ఏకాకిగా, ఏకముగా. he is ~ bent upon this వాడికియిదిఒకటేధ్యానము.

Singular, sing'gū-lar, *adj.* particular, remarkable అద్వితీయమైన, అసమానమైన, విశేషమైన, విపరీతమైన,వింతైన. by the ~ goodness of God దేవుడియొక్కవిశేషకటాక్షముచేత. from her ~ beauty దానిఅద్వితీయమైనసౌందర్యమువల్ల. he is a very ~ man వాడునిండావిపరీతుడు, విచిత్రమైనమనిషి. in Grammar the ~ number ఏకవచనము.

Singularity, sing-gū-lar'i-ty, *n. s.* particularity, oddness అతిశయము, విశేషము, విపరీతము, విచిత్రము, వింత. there is a ~ in this bird యీపక్షిలో ఒకవిశేషమువున్నది. from the ~ of his dress వాడిదివింతవుడుపులుగనక.

Singularly, sing'gū-lar-ly, *adv.* అతిశయముగా, విశేషముగా. a girl who is ~ beautiful అతిసుందరవతి.

Sinister, sin'is-tĕr, *adj.* on the left hand ఎడమ చేతి, అశుభమైన. unlucky, unfortunate కాని, దుష్ట, చెడ్డ. his being delirious in the fever is a ⌣ symptom జ్వరములో చిత్తభ్రమగా వుండడము చెడుగు లక్షణము. he gave me a ⌣ look నన్ను క్రూరముగా చూచినాడు.

To **Sink**, singk, *v. n.* మునుగుట, మునిగిపోవుట. when the river sunk యేట్లో నీళ్లు తీసిపోయినప్పుడు. his pulse is sinking నాడి ధాతువు అణిగిపోతున్నది, వెనక్కు తీస్తున్నది. his heart sunk వాడిమనసు కుంగిపోయినది. the tree sunk into the water ఆ చెట్టు నీళ్లలో మునిగిపోయినది. here the earth sunk యిక్కడభూమి కుంగినది. here the earth ⌣s యిక్కడభూమి పల్లముగా వున్నది. as price తగ్గుట. the price of rice has sunk బియ్యము వెలతగ్గినది. this paper ⌣s, that is, the ink ⌣s in this paper యీ కాకితము పూరుతున్నది. he sunk down కూలినాడు, పడ్డాడు. she sunk in sleep అదినిద్రపోయినది. the stone sunk in the water ఆ రాయినీళ్లలో మునిగిపోయినది, అడుక్కు పోయినది. these words sunk into his mind యీమాటలు వాడిమనసులో నాటినవి. she sunk upon her knees మోకారించినది, మోకాళించుకొని పడ్డది, మండివేసుకొన్నది, మండివేసుకొని పడ్డది. sunken eyes గుంటకండ్లు.

To **Sink**, singk, *v. a.* to put under water ముంచుట, ముంచివేసుట. to depress కుంగగొట్టుట. this news sunk his heart యీ సమాచారము వాడిమనసును కుంగగొట్టినది. there was a great abundance of rice and this sunk the price బియ్యము విస్తారము వచ్చినందున నయమైనది. in his account he sunk the interest వాడిలెక్కలో వడ్డిని దాచినాడు. to ⌣ a well బావిత్రవ్వుట.

Sink, singk, *n. s.* జలదారి, మురికినీళ్లు నిలిచే తొట్టి. this street is a ⌣ of wickedness యీవీధి దుర్మార్గులకు ఆలయము, పుట్టిల్లు. a theatre is a ⌣ of all profaneness and debauchery (Wesley 7. 34.) లోకనాటకశాల పాపమునకు న్నుపోకిరితనమునకు న్ను పుట్టిల్లుగా వున్నది. Benares is described as a regular ⌣ of iniquity కాశీ పట్టణముగా పాపమునకు పుట్టిల్లని అంటారు.

Sinking, *n. s.* మునిగిపోవడము, కుంగిపోవడము, తగ్గడము.

Sinless, sin'less, *adj.* పాపవిహీనమైన, నిర్దోషమైన. in ⌣ infancy నిష్కల్మషమైన బాల్యములో.

Sinlessness, *n. s.* నిర్దోషత్వము, పాపరాహిత్యము, పవిత్రత.

Sinner, sin'nĕr, *n. s.* పాపి, పాపాత్ముడు, దుర్మార్గుడు. (పాపి A†.)

Sinoffering, sin'of-fĕr-ing, *n. s.* పాపప్రాయశ్చిత్తబలి, అపరాధప్రబలి. Psal. XL. 6. (Sanscrit metrical version.)

Sinuosity, *n. s.* వంకరటొంకర.

Sinuous, sin'ŭ-us, *adj.* bending in and out వంకరటొంకరగా వుండే.

Sinus, sī'nus, *n. s.* an opening, a hollow బొంద, సందు, రంధ్రము, బిటిక.

To **Sip**, sip, *v. a.* కొంచెముకొంచెముగా తాగుట. the bee that ⌣s honey from the flower పుష్పములో నుంచి తేనెను కొంచెము కొంచెముగా పొట్లో కి తీసుకొనే తేనెయీగ.

Sip, sip, *n. s.* గుక్కెడు.

Siphon, sī'fon, *n. s.* నీళ్లను యీడవదానికి చేసివుండే ఒక యంత్రము.

Sippet, sip'pet, *n. s.* a small bit of bread రొట్టెముక్క.

Sipping, *n. s.* కొంచెముకొంచెముగా తాగడము, ఆచమనము.

Sir, sĕr, *n. s.* అయ్య. he is gone ⌣ వెళ్లినారండి. he is come ⌣ వచ్చినాడయ్య. as Mighty ⌣ మహారాజా. Sirs అయ్యలారా. as a word of scorn ఓరీ, ఓయి. take care ⌣, or I shall punish you చూడరా నీకు శిక్ష చేస్తాను. The king addresses his noblemen as My lords; they address him as Sir, or your majesty అయ్యా అని అంటారు.

Sircar, *n. s.* (Indian word for Government) సర్కారు, దివాణము. (Bengal word for an accountant) లెక్కలు వ్రాసేవాడు.

Sire, sire, *n. s.* a father తండ్రి. do you know this horse's ⌣? యీగుర్రము యేగుర్రానికి పుట్టినదో నీకు తెలుసునా. he is the ⌣ of the poets యీయన కవులకు తాతముత్తాత. his royal ⌣ యీయన మొ

క్కతండ్రియైన రాజు. grand ~ తాత. great grand ~ ముత్తాత. మరిన్ని రాజువారిదగ్గర మనవి చేయడములో Sir అనకుండా Sire అంటారు.

Siren, si'ren, *n. s.* a goddess who enticed men by singing, and devoured them ; any mischievous alluring woman కవికల్పితరాక్షసిగణవిశేషము, సింహాసంగ్రా పాడడముచేత మనుష్యులను ఆకర్షించిమింగేటిది, దీన్నిమోహినిఅనవచ్చును. his wife is a perfect ~ వాడిపెండ్లాము దివ్యముగా పాడేటిది. he listened to the ~ song మోహ మన్నదై చెడిపోయి నాడు.

Sirius, sir'i-us, *n. s.* the dog-star అగ్నినక్షత్రము, దీన్నికైరఅంటారు. now the ~ rages యిప్పుడు యెండలుముదురుతున్నవి.

Sirloin, sĕr'lôin, *n. s.* the loin of beef రొండి, గొడ్డు యొక్కరొండి.

Sirname, *n. s.* the family name యింటిపేరు.

Sirocco, si-roc'cō, *n. s.* the south-east or Syrian wind వడగాడ్పు, అత్యుష్ణమైనగాలి, జంతువులను ఉడికపడే గాలి.

Sirop, Sirup, sĕr'up, or Syrup, *n. s.* చిక్కనిపానకము.

Sirrah, sar'ra, *n. s.* a term of reproach or contempt ఒరే. go along ~ పోరాఒరే.

Siskin, *n. s.* a bird ; the green finch పక్షివిశేషము.

Sissoo, *n. s.* (an Indian word, a kind of wood) ఇరుగుడుకూను.

Sister, sis'tĕr, *n. s.* తోడబుట్టినది, సహోదరి. elder ~ అక్క, అవ్వ. younger ~ చెల్లెలు. ~s both elder and younger అక్కచెల్లెండ్లు. husband's ~ ఆడబిడ్డ. wife's ~ మరదలు. father's ~ మేనత్త. ~ in-law వదినె. joint ~ in-law తోడికోడలు. Mother's younger ~ పినతల్లి. Mother's elder ~ పెత్తల్లి. these two ships are ~s or they are ~ vessels యీరెండువాడలు ఒకచోటనే చేయబడ్డవి. Canarese and Telugu are ~ languages కన్నడితెలుగుయీరెండుఅక్కచెల్లెండ్లుగావుండే భాషలు.

Sisterhood, sis'tĕr-hŭd, *n. s.* a number of women of the same order స్త్రీలు. the holy ~ సన్యసించినస్త్రీలు, కొత్తెస్తులు. the frail ~ బోగమువాండ్లు, దాసీలు.

Sisterly, sis'tĕr-ly, *adj.* సహోదరన్యాయమైన. she treated them with ~ kindness వాండ్లను తోడబుట్టినవాండ్లుగావిచారించినది.

Sistrum, *n. s.* శస్త్రము.

To Sit, sit, *v. n.* కూర్చుండుట. the court sat సభకూడినది. this bird ~s for ten days యీపక్షి గుడ్లనుపదిదినాలుపొదుగుతున్నది. in what quarter does the wind ~ గాలియేతట్టునుండివస్తున్నది, యేగాలివస్తున్నది. ~ down కూర్చో. they made him ~ down కూర్చుండబెట్టినారు. when the enemy sat down before the town శత్రువులు పట్నాన్నిముట్టడివేసుకొన్నప్పుడు. when the wind ~s fair మంచిగాలితిరిగినప్పుడు. to ~ on the hams గొంతుకూర్చుండుట. they sat up all night రాత్రిఅంతాపండుకోలేదు. she sat up in bed ఆ దిండకలోనుంచిలేచికూర్చుండియుండినది. while he spoke I was sitting upon thorns lest he should discover me వాడుమాట్లాడుతూవుండగాన న్నుకనుక్కోపోతాడనినేనుపిడికిటప్రాణములుపెట్టుకొనివుంటిని. the medicine did not ~ upon his stomach ఆమందు వాడికడుపులో యుండలేదు. he that sitteth upon the throne సింహాసనాసీనుడైనవాడు..

To Sit, sit, *v. a.* కూర్చుండబెట్టుట. she ~s the horse very well అదిగుర్రముపైవారిబాగాచేస్తున్నది.

Site, sīte, *n. s.* చోటు, స్థలము, ఇల్లువుండేచోటు. the ~ of the house is high ఆయిల్లువుండేచోటుమిట్టగావున్నది. the ~ on which the camp stood దండుదిగివుండినచోటు. the ~ of a house in Madras is usually called నివేశనము.

Sith, sith, *n. s.* అనగా since, ఇదిప్రాచీనశబ్దము. This is used in the table of contents Rom. 5.

Sithe, sīthe, or Scythe, *n. s.* సీమలోగడ్డికోసేవొకవిధమైనపెద్దకొడవలి.

Sitter, *n. s.* కూర్చున్నవాడు, అనగాతన్నుచూచిచిత్రములో వ్రాయడానకైచిత్రకారునిమొదట కూర్చున్నవాడు. the ~ upon the mountains పర్వతాసీనుడు. a bird that broods గుడ్లనుపొదుగుతూవుండేపక్షి.

Sitting, sit'ting, *n. s.* కూర్చోవడము, కూడడము. the court was employed on this business dur-

ing three ~s మూడుదినములు విచారించినారు. he finished my portrait in three ~s మూడుదినములున్నుకూర్చుండపెట్టుకొనిచూచినాటటమును వ్రాశితీర్చినాడు. he finished the poem at one ~ ఆకావ్యమునువొకదినములోనేకడవెళ్లాచెప్పిలేచినాడు.

Situated, *adj.* ఉండే. a town ~ on a hill పర్వతముమీదవుండేవూరు. ground ~ near a village వూరితోచేరినట్టువుండేభూమి.

Situation, sit-ū-ā'shon, *n. s.* స్థలము, స్థానము, చోటు. from the ~ of this town it is very cold యీవూరువుండే సన్నివేశమువల్లనిండాచలిగావున్నది. state, condition స్థితి, గతి, అవస్థ. he is in a miserable ~ దుర్దశలోవున్నాడు. he is in a very strange ~ వాడువిచిత్రమైనదశలోవున్నాడు, వాడువిచిత్రమైన అవస్థలోవున్నాడు. a rural ~ అడవిప్రదేశము. a ~ or employment ఉద్యోగము, వృత్తి, వ్యాపారము. he filled the ~ of a teacher వాడికివుపాధ్యాయులవుద్యోగముఅయినది. they are in the relative ~s of master and servant వాండ్లుస్వామిభృత్యన్యాయముగావున్నారు.

Six, six, *n. s.* ఆరు. during ~ days of the week they work at this ఆదివారముతప్పకడమఆరుదినాలుయీపనిలోవుంటారు. a coach and six ఆరుగుర్రములబండి. the business is all at sixes and sevens (Shakespeare, Johnson) ఆపనిఆరుమూడుతెరువులయిపోయినది. ~ and ~ pence అనగా ~ shillings and a half ఆరున్నరషిల్లింగు.

Sixpence, six'pence, *n. s.* అనగాఅరషిల్లింగు,దీన్నిశాలురూపాయిఅనవచ్చును. the taking of a ~ more than the just and known salary of your employment, under any pretence whatever, is corruption (Chesterfield.) ఒకకాసైనా.

Sixscore, *n. s.* ఆరుయిరువైలు, అనగానూటయిరువై.

Sixteen, six'tēn, *adj.* పదహారు, షోడశము. ~ attacked him వాడిమీదపదహారుమందిపడ్డారు.

Sixteenth, *adj.* పదహారో. one ~ of a rupee అణా, వీసమురూపాయి. one ~ వీసము. he arrived on the ~ పదహారోతేదివచ్చిచేరినాడు.

Sixth, sixth, *adj.* ఆరో. he arrived on the ~ ఆరోతేదివచ్చిచేరినాడు.

Sixthly, sixth'ly, *adv.* ఆరోది.

Sixtieth, six'ti-eth, *adj.* అరవయ్యో.

Sixty, six'ty, *adj.* అరవై.

Sizable, sīz'a-ble, *adj.* తగుమాత్రమైన.

Size, sīze, *n. s.* ప్రమాణము, మట్టు. a horse of a large ~ పెద్దగుర్రము. a house of a small ~ చిన్నయిల్లు. do you know the ~ of the house? ఆయిల్లుయేపాటిదోనీకుతెలుసునా. a book of this ~ యీమాత్రపుపుస్తకము. of what ~? యేమాత్రము, యేపాటి. a house of this ~ యింతయిల్లు. a stone of that ~ అంతరాయి. or liquid బంకవంటివొకద్రవ్యము, అనగా కాయితములకువేసేవజ్రమువంటిలోలుకామ్లులుపటితోచేసేటిది.

Sizeable, *adj.* reasonably bulky తగుమాత్రమైన, తగుబాటిగావుండే.

Sized, *adj.* or having largeness పరిమాణముగల. large ~ పెద్ద. small ~ చిన్న. middle ~ నడితరముగావుండే. fair ~ తగుమాత్రమైన. wetted with liquid బంకపూసిన.

Sizer, sīz'ĕr, *n. s.* a certain rank of students in the universities పాఠశాలలలోచదివేవిశేషమైనవొకతరగతిచిన్నవాండ్లకుయీపేరుకలిగియున్నది.

Skain, *n. s.* See Skein చిక్కు, కండె.

Skate, skāte, *n. s.* a kind of fish తేకిచేప, సేబడక్కాయి, తెంబడక్కాయి. irons for skating పేరినమంచుమీద జరగడమునకై శప్పాతుకింద వేశేయినుము.

Skein, skān, *n. s.* చిక్కు, కండె. a ~ of thread నూలుకండె.

Skeleton, skel'ĕ-ton, *n. s.* కంకాళము, ఎముకలవట్రు, మాంసము లేకుండావుండే వట్టిఎముకలగూడు. that horse is a mere ~ ఆగుర్రమువట్టిఎముకలగూడుగావున్నది. I am now a mere ~ నేనునిండాచిక్కిపోయివున్నాను. a walking ~ or lean man నడపీనుగ, అనగాబక్కచిక్కినవాడు. he is reduced to a mere ~ వాడుచిక్కిపోయినవాడు. a ~ of a grammar వ్యాకరణసంక్షేపము. the ~ of a regiment పటాళముయొక్క మూలాధారము, అనగాబంట్లులేకుండా నిలిచినసర్దార్లు. a ~ key తాళంచెవిలేకుండాదీపకముతీసేయినుపకమ్మి.

Skeptic, See Sceptic.

Skeptical, See Sceptical.

Sketch, sketch, *n. s.* an outline; a rough draught చిత్రము వ్రాయడములో మొదట వేసుకొనే కట్టుగీత, చిత్తుగా వ్రాసుకొన్నరూపు. he made a ~ of the hill ఆకొండను చూచాయగా వ్రాసుకొన్నాడు. he prepared a ~ of the account ఆలెక్కకు కైకనమూనా యేర్పరచినాడు. I will give you a ~ of the business ఆవ్యవహారమును సంగ్రహముగా చెప్పుతాను.

To Sketch, sketch, *v. a.* to trace the outline చూచాయగా వ్రాసుకొనుట.

Skewer, skū'ĕr, *n. s.* a pin శలాక, ముల్లు, పుడక.

To Skewer, skū'ĕr, *v. a.* to fasten with pins ముల్లుతో గుచ్చుట, పుడకతో గుచ్చిపెట్టుట.

Skiff, skiff, *n. s.* a small light boat చిన్నపడవ.

Skilful, skil'fŭl, *adj.* సామర్థ్యముగల, చాతుర్యముగల, నేర్పుగల, నిపుణతగల, తెలిసినవాడైన. a ~ cook గట్టివాడుగావుండే వంటవాడు. a ~ person తెలిశినవాడు, ఉపమరి, వ్యక్తుడు, సమర్థుడు. those who are ~ in painting చిత్రపనిలో గట్టివాండ్లుగావుండేవాండ్లు, చిత్రపనిలోనిపుణులు.

Skilfully, skil'fŭl-ly, *adv.* ఉపమగా, నేరుగా, సామర్థ్యముగా. the doctor did this very ~ ఆవైద్యుడుదీన్నినిండానేర్పుగా చేసినాడు.

Skilfulness, *n. s.* నేర్పు, నిపుణత, సామర్థ్యము.

Skill, skill, *n. s.* సామర్థ్యము, కుశలత, నేర్పు, ప్రజ్ఞ. from their ~ in painting చిత్రపనిలో వాండ్లకువుండే సామర్థ్యమువల్ల.

Skilled, skilld, *adj.* సామర్థ్యముగల, నేర్పుగల, నిపుణతగల. ~ in theology వేదాంతవేత్తఅయిన, వేదాంతమందు ప్రవీణతగల. ~ in business కార్యదక్షుడైన. those who are ~ in music సంగీతములో నిపుణులుగావుండేవాండ్లు. those who are ~ in arithmetic లెక్కలలో గట్టివాండ్లుగావుండేవాండ్లు.

Skillet, skil'let, *n. s.* a small kettle or boiler చట్టి, భోగుణి.

Skilling (or shed,) *n. s.* (a German word) కుడిసె, పందిరి.

To Skim, skim, *v. a.* and *v. n.* to take off the scum, or cream పయిపయిగాయెత్తివేసుట, పొంగనీళ్లనుగాని మీగడనుగాని పయిపయిగాయెత్తివేసుట. she skimmed the milk పాలమీదిమీగడనుపయిపయిగాయెత్తివేసినది. the barge skimmed the lake ఆపడవత్వరగాపోయినది. the martins ~ along the waves పక్షులునీళ్లనుఅనుకొన్నట్టుయెగురుతవి. I merely skimmed the book ఆపుస్తకమును పయిపయిగా చదివినాను, గచ్ఛత్తుగాచదివినాను.

Skimmer, skim'mĕr, *n. s.* మీగడయెత్తేగరిటె.

Skimmilk, skim-milk', *n. s.* మీగడయెత్తివేసినపాలు.

Skin, skin, *n. s.* తోలు, చర్మము. the ~ that forms over boiled milk మీగడ. he was wetted to the ~ వానలోవాడుదొప్పదోగినాడు, వాడునిండాతడిసినాడు. they stripped him to the ~ దేహముతో విడిచిపెట్టినారు, వాణ్నిబొత్తిగా దోచుకొన్నారు. he came out with a whole ~ గాయములేకుండాతప్పివచ్చినాడు. a ~ bottle for oil సిద్దె. స్నేహపాత్రము. the feeling called goose ~ గగుర్పు, రోమాంచము. he is nothing but ~ and bone వాడునిండాశుష్కించివున్నాడు.

To Skin, skin, *v. a.* to flay తోలూలుచుట. they skinned the deer లేడితోలువొలిచినారు.

To Skin, skin, *v. n.* పుండుమానిచర్మమువచ్చుట, పక్కుకట్టుట. before the wound skinned over ఆపుండుమానితోలువచ్చేటందుకుమునుపే.

Skindeep, *adj.* slight; superficial పయిపయిగావుండే. his repentance is only ~ వాడిదివట్టిపైచేడ్పు.

Skinflint, *n. s.* a miser రాతిలోనారతీశేవాడు, అనగా చెడులోభి.

Skink or Skunk, *n. s.* an animal like the guana ఒకవిధమైనవుడుము.

Skinned, *adj.* తోలుగల, చర్మముగల, తోలువొలిచిన, పొట్టులేని. a ~ sheep తోలుతీసినగొర్రె, తోలువొలిచినగొర్రె. split grain that has been ~ పొట్టులేనిపప్పు. thick ~ దళమైనతోలుగల. thin ~ పన్నతోలుగల. he is very thin ~ about this యిందునగురించివాడుకొంచెములోరేగుతాడు.

Skinner, skin'nĕr, *n. s.* a dealer in skins చర్మములవర్తకుడు, తోలువర్తకముచేసేవాడు.

Skinny, skin'ny, *adj.* lean బక్కపలచని, బక్కచిక్కిన, క్షీణించిన.

To Skip, skip, *v. n.* గంతులువేసుట, దుముకుట, తుళ్లుట. the skipping lambs గంతులువేసేగొర్రెపిల్లలు.

To Skip, skip, *v. a.* to omit మానుకొనుట, విడిచిపెట్టుట. in reading the letter he skipped some words ఆజాబునుచదవడములో కొన్నిమాటలనువిడిచిపెట్టినాడు.

Skip, skip, *n. s.* a light leap గంతు, దుముకు. ~s and leaps గంతులు. the flea gave a ~ ఆమిన్నల్లిమిడికిపడ్డది.

Skipper, skip′pĕr, *n. s.* commander of a ship వాడయజమానుడు, మరకాడు.

Skirmish, sker′mish, *n. s.* a slight battle, or combat కొంచెముజగడము, స్వల్పయుద్ధము. a contention వివాదము, కలత.

To Skirmish, sker′mish, *v. n.* to fight loosely; to fight in parties before or after the shock of the main battle జగడానికికొంచెముకొంచెముఆరంభించుట.

Skirt, skert, *n. s.* the border of the vest అంచు, వస్త్రముయొక్క అంచు, కొన, చివర. the ~s of the clouds మేఘములయొక్క అంచులు. in the ~s of the country ఆదేశముయొక్క అంతమునందు, పొలిమేరలయందు. in the ~s of the forest వనప్రాంతములందు, అడవిసమీపమందు.

To Skirt, skert, *v. a.* ఆనుకొనివుండుట, చేరినట్టువుండుట. the fields that ~ this mountain యీపర్వతప్రాంతములయందువుండేభూములు, యీపర్వతమునుఆనుకొనివుండేభూములు.

Skit, skit, *n. s.* (a jest, taunt, gibe) ఎగతాళిమాట, యెత్తిపొడుపుమాట.

Skittish, skit′tish, *adj.* shy; easily frighted జంకే, బెదిరే. a ~ horse జంకేగుర్రము, నమ్మరానిగుర్రము. this horse is ~ you must be careful అదినమ్మరానిగుర్రము, పదిలముగావుండు. wanton; volatile చంచలమైన, చపలమైన. a ~ girl చపలురాలు.

Skittles, *n. s.* the game of nine pins తొమ్మిదిమేకులునాటిచెండుతోవేసేఆటఆట.

Skreen, skrēn, See Screen.

Skue, skūe, *adj.* (askew, so written in Johnson and in Bentley) విమూలగావుండే, వంకరగావుండే, ఘాతమూలమైన.

To Skulk, skulk, *v. n.* దాగుట, జంకుట, నక్కుట. he ~s like a fox నక్కరీతిగాదాగుతాడు.

A Skulker, *n. s.* he who avoids what he must do పనిలోతప్పించుకొనేవాడు, తప్పించుకొనేవాడు.

Skull, skull, *n. s.* పుర్రె, పుచ్చె, కపాలము. a thick ~ or blockhead మందమతి, జడుడు. the place of ~s శ్మశానము, రుద్రభూమి. a ~ cap బోడికుళ్లాయి.

Skuttle, See Scuttle.

Sky, skȳ *or* skyī, *n. s.* ఆకాశము, గగనము, అంతరిక్షము, మిన్ను. the birds that pass through the ~ ఆకాశములోపారేపక్షులు. ~ high ఆకాశానికి. they applauded him to the skies వాణ్ని దేవుడుగాస్తోత్రముచేసినారు. ~ blue ఆకాశనీలవర్ణము. fun, game, sport వేడుక, ఉల్లాసము.

Skylark, skȳ′lârk, *n. s.* ఆకాశానికియెగిరిపోవులక్షణముగాకూసేపక్షి.

Skylight, skȳ′līt, *n. s.* a window in the ceiling of a room యింటిపైనుంచివెల్తురువచ్చేటట్టుగాపెట్టేకిటికి.

Skyrocket, skȳ′rock-et, *n. s.* ఆకాశబాణము.

Slab, slab, *n. s.* a plane of stone: as, a marble slab పలకవలెవుండేనల్లరాయి, చాపరాయి. he cut the ~ of cork into squares ఆబెండుయొక్కతుండునుచదరముచదరముగాకోసినాడు.

To Slabber, slab′bĕr, or Slobber, slob′bĕr, *v. n.* to let the spittle fall from the mouth; to drivel చొంగకార్చుట. the child ~ed all over the cloth ఆబిడ్డచొంగకార్చిఆగుడ్డనంతాచెరిపినది.

Slack, slack, *adj.* loose వదులుగావుండే, సళ్లివుండే, జబ్బుగావుండే. the tide is now ~ యిప్పుడుయేటిపోటుతగ్గినది. because the bowels are ~ కడుపువెళ్లుతున్నదిగనక. if your attention is ~ you cannot learn నీకు శ్రద్ధమట్టుయితే నేర్చుకోలేవు. when appetite is ~ ఆకలిమట్టుబడ్డప్పుడు. ~ lime విరియబోసినసున్నము.

To Slack, slack, *v. a.* వదలించుట, సళ్లించుట, వదులుచేసుట, మట్టుపరచుట. he ~ed the rope దారమునుసళ్లించినాడు. he ~ed the fire నిప్పునుకొంచెముచల్లార్చినాడు. to ~ lime సున్నమునువిరియబోసుట.

Slacked, or Slackened, *adj.* వదలిన, సళ్లిన, మట్టుపడ్డ.

To Slacken, slackn, *v. a.* వదలించుట, సళ్లించుట, వదులుచేసుట, మట్టుపరచుట. he ~ed the cord తాడునుసళ్లించినాడు. he ~ed the fire నిప్పును కొంచెముఆర్చినాడు. they ~ed not their hand వాండ్లువెనకతీయలేదు, వాండ్లుతక్కువగాపాటుబడలేదు, వాండ్లుఅశ్రద్ధచేయలేదు. to ~ lime సున్నమువిరియబోయుట.

To Slacken, slackn, *v. n.* సళ్లుట, వదులుట, అణగుట, మట్టుపడుట. when the fire ~ed నిప్పుమంటకొంచెముఅణిగినప్పుడు. his attention never ~ed వాడిఆసక్తియెప్పుడున్ను తగ్గలేదు. when the storm ~ed గాలిమట్టుబడ్డప్పుడు.

Slackness, slack'ness, *n. s.* looseness వదులు. negligence అశ్రద్ధ, ఉపేక్ష. tardiness జబ్బు, మందము. from the ~ of trade just now యిప్పట్లోవర్తకముజబ్బుగావున్నందున. from the ~ of the tide యేట్లోనీళ్లుపారడముజబ్బుగావున్నందున. from the ~ of the bowels ప్రవృత్తులుఅవుతున్నదిగనక.

Slag, slag, *n. s.* the dross of metals చిట్టెము.

Slain, slān, *past p‖* killed చంపబడ్డ, హతమైన. those who were not ~ హతశేషులు.

To Slake, slāke, *v. a.* మట్టుచేసుట, అణచుట. he ~d his thirst with water నీళ్లతోవాడిదాహమునుఅణచినాడు. he ~d the fire ఆమంటనుకొంచెముఆర్చినాడు. to ~ lime సున్నమునువిరియబోసుట.

To Slake, slāke, *v. n.* మట్టుబడుట, తగ్గుట. when the fire ~d మంటఅణిగినప్పుడు.

To Slam, slam, *v. a.* to shut a door &c. violently దభాలుమనికొట్టుట.

Slammerkin, *n. s.* a dirty woman అశుభ్యముగావుండేస్త్రీ, మేబ్రాసి.

To Slander, slan'dĕr, *v. a.* దూరుట, అపదూరుచేసుట, అభాండముచెప్పుట. he ~ed them వాండ్లమీదలేనిఅపవాదమునుపెట్టినాడు. they ~ed him to the king రాజువద్దవీడిమీదఅపవాదములుచెప్పినారు, అభాండములుపెట్టినారు.

Slander, slan'dĕr, *n. s.* అపవాదము, అపనింద, అపదూరు, కొండెము, చాడి, అభాండము, అపోహము, దూషణ. he says that they drink, but this is a mere ~ వాండ్లుతాగుతాడంటారుగానియిదివట్టిఅపవాదము, అపనింద.

Slandered, *adj.* దూషించబడ్డ, రవ్వలపాలయిన.

Slanderer, slan'dĕr-ĕr, *n. s.* అపోహములుచెప్పేవాడు, దూరుపెట్టేవాడు.

Slanderous, slan'dĕr-us, *adj.* అపవాదమైన, అపోహమైన, అభాండమైన. a ~ story అపవాదమైనసంగతి.

Slang, slang, *n. s.* base language, cant తప్పుమాటలు, నీచమాటలు. or abuse తిట్లు, దూషణ. a metaphorical and figurative language బందుకట్టుమాటలు, సాంకేతికమైనమాటలు. (nearly the same as cant) a ~ name సాంకేతికనామము, క్షుద్రనామము. a ~ word నీచమాట, తిట్టు.

Slang, slang, *past tense* of the verb To Sling వడిశెలతోవేసినది, గొండుతోవేసినది.

Slant, slănt, *adj.* ఏటవాలుగావుండే. a ~ roof ఏటవాలుగావుండేయింటిపైకప్పు.

To Slant, slănt, *v. n.* ఏటవాలుగావుండుట. because the roof ~s యింటిపైకప్పుయేటవాలుగావుండడమువల్ల.

Slanting, slănt'ing, *adj.* ఏటవాలుగావుండే.

Slantingly, *adv.* ఏటవాలుగా.

Slap, slap, *n. s.* చెంపకాయ, చెంపపెట్టు, దూషణ.

Slap, slap, *adv.* with a sudden and violent blow దఢాలున, దఢీలుమని.

To Slap, slap, *v. a.* చేతితోకొట్టుట. he slapped her on the shoulder దానిభుజముమీదచేతితోతట్టినాడు, కొట్టినాడు.

Slapdash, slap'dash, *adv.* దఢాలున, లటక్కున.

Slapping, *adj.* (a low word) grand, fine దొడ్డ, ఘనమైన. he came along at a ~ pace బిరబిరవచ్చినాడు.

To Slash, slash, *v. a.* నరుకుట, ఛేదించుట.

Slash, slash, *n. s.* నరుకు, గాయము.

Slashed, *adj.* నరకబడ్డ, ఛేదితమైన. ~ breeches లోగాఒకవన్నెగుడ్డపైన మరిఒకవన్నెగుడ్డజమిలిగాకుట్టిపైగుడ్డనునిడుదలునిడుదలుగాక త్తిరించిఆయంచులుకుట్టినందునయెఱ్ఱమన్ను సున్నపుపట్టెలువేసినట్టుకనుపడేయిజారు.

Slate, slāte, *n. s.* a kind of stone ఒకవిధమైనరాయి, దీన్నియింటిపైకప్పుకుపెంకులవలెవేస్తారు, మరిన్నివ్రాసేరాతిపలక. ~ pencil యీపలకమీదబలపమువలెవ్రాసేఆదేరాతితోచేసినకడ్డి.

Slate-colour or ash colour, *n. s.* బూడిదెవర్ణము.

Slater, slāt′ĕr, *n. s.* a workman whose business it is to cover the roofs of houses with slates ఇంటిపైకప్పుకు పెంకులవలె రాతిపలకలను కుంతన చేసేవాడు.

Slattern, slat′tĕrn, *n. s.* a woman negligent, not elegant or nice, a dirty woman ఏబ్రాసి, అశుభ్యముగావుండేస్త్రీ, మురికిది, మోటది, నాగరికములేనిది.

Slaughter, slâ′tĕr, *n. s.* హత్య, సంహారము, మారణము. he made a great ~ among the birds పక్షులనునిండాసంహరించినాడు, బహుపక్షులను చంపినాడు. an animal bought for ~ కొట్టుకొని తినడమునకుగా నిబలియివ్వడమునకుగానికొన్నగొర్రె జంకె మొదలైనపశువు.

To Slaughter, slâ′tĕr, *v. a.* to kill సంహరించుట, వధించుట, పశుప్రాయముగాచంపుట.

Slaughter-house, slâ′tĕr-hoŭse, *n. s.* a butcher's shop కటికవానిఅంగడి.

Slaughterman, slâ′tĕr-man, *n. s.* కటికవాడు.

Slave, slāve, *n. s.* అడిమె, దాసుడు, ఊడిగపువాడు, ఖాసా. a village ~ (ascriptus glebæ) వెట్టివాడు. a female ~ or a ~ girl తొత్తు, దాసి, బోనకత్తె, పనికత్తె, దాసీది. he is a ~ to his passions వాడు ఇంద్రియబద్ధుడైవున్నాడు.

Slave-trade, *n. s.* బొట్టెలబేరము, పిల్లకాయలను గానిమనుష్యులనుగాని దొంగిలించుకొనిపోయిఅమ్మేబేరము.

Slaver, slav′ĕr, *n. s.* a ship in which slaves are carried అడిమెగా వుండేవాండ్లను కొనియెక్కించుకొనిపొయ్యేవాడ.

Slaver, slav′ĕr, *n. s.* spittle జొల్లు, చొంగ, లాల.

Slavering, or idiotic, *adj.* వెర్రి, పిచ్చి.

Slavery, slāv′ĕr-y, *n. s.* దాసత్వము, దాస్యము, అడిమెతనము.

Slaving, *n. s.* or labour పని, పాట్లు.

Slavish, slāv′ish, *adj.* base, miserable దిక్కుమాలిన, దీనమైన, క్షుద్రమైన.

Slavishly, *adv.* basely, miserably దీనత్వముగా, దిక్కుమాలినరీతిగా, క్షుద్రముగా.

Slavishness, *n. s.* baseness నీచత్వము, దీనత్వము.

To Slay, slā, *v. a.* చంపుట, సంహరించుట.

Slayer, *n. s.* చంపేవాడు, సంహరించేవాడు. a child ~ బాలఘాతకుడు. a man ~ నరహత్య చేసేవాడు. Vishnu as the ~ of Mura మురారి.

Sledge, slĕdge, *n. s.* a kind of carriage ఎద్దులుగాని పొయ్యేకొయ్యబొద్దు, దీనిమీదమనుష్యులుకూర్చుండిపోతారు, దీన్నిబొరువడి, జారుడు, జారవడి, జారవండ్లుఅనిఅంటారు.

Sledge, sledge, or Sledge-hammer, *n. s.* సమ్మెట.

Sleek, slēk, *adj.* నునుపుగావుండే, నున్నని, పుష్టిగావుండే. ~ headed నున్నని వెంట్రుకలుగల.

Sleekness, *n. s.* నున్నన, మసృణము. from the ~ of the horse గుర్రమునున్నగావున్నదిగనక, గుర్రము పుష్టిగావున్నదిగనక.

To Sleep, slēp, *v. n.* నిద్రపోవుట, నిద్రించుట. the business then slept for three years ఆపనిమూడేండ్లదాకానిద్రపోతూవుండినది, అనగాపూర్తికాకపడివుండినది.

Sleep, slēp, *n. s.* నిద్ర, స్వాపము. to go to ~ నిద్రపోవుట. she put the child to ~ ఆబిడ్డను నిద్రపుచ్చినది. when he rose from ~ వాడు మేలుకొన్నప్పుడు. to talk in ~ కలవరించుట. the ~ of death మరణము. he slept his last ~ చచ్చినాడు. the long ~ దీర్ఘనిద్ర, చావు.

Sleeper, *n. s.* one who sleeps నిద్రపొయ్యేవాడు. a rafter వాసము, దూలి.

Sleepily, *adv.* drowsily నిద్రమబ్బుగా, జబ్బుగా, సోమారిగా. he spoke ~ తూగిపడుతూమాట్లాడినాడు.

Sleepiness, slēp′i-ness, *n. s.* నిద్రమబ్బు.

Sleeping, *adj.* నిద్రపొయ్యే. the top was ~ ఆబొంగరము నిద్రపోతూవుండినది. a ~ partner in trade పూరికెవుండేవాడు,అనగావర్తకమునుగురించితనవంతు రూకలుమాత్రమియిచ్చి వేరే ఆవ్యవహారముచూడకుండావుండేపాలివాడు.

Sleepless, slēp′less, *adj.* నిద్రలేని. he had a ~ night వాడురాత్రిఅంతానిద్రపోలేదు.

Sleeplessness, *n. s.* నిద్రలేమి.

Sleepy, slēp′y, *adj.* నిద్రమబ్బుగావుండే, జబ్బుగావుండే. she is ~ దానికినిద్రవస్తున్నది.

Sleet, slēt, *n. s.* smooth small snow, not falling in flakes, but single particles మంచుతోకూడాకురిసేవాన. iron ~ బాణవర్షము.

To Sleet, slēt, *v. n.* మంచుతోకలిసినట్టుగావానకురుసుట.

Sleety, slēt′y, *adj.* మంచుసంబంధమైన.

Sleeve, slēve, *n. s.* చొక్కాయచెయ్యి, రవికచెయ్యి. hanging ~s వేళ్ళకిమించినిండాపొడుగుగా వేలాడే చొక్కాయచేతులు. a ~ of silk పట్టునూలువుండ. he laughed in his ~ లోగానవ్వుకొన్నాడు. those who pin their faith upon his ~ అతణ్ని గురువుగాయెంచేవాండ్లు.

Sleeved, *adj.* చేతులుగల, ఇదిచొక్కాయినిరవికనుగురించినమాట.

Sleeveless, slēve'less, *adj.* foolish, miserable దిక్కుమాలిన, పిచ్చి.

Sleight, slīt, *n. s.* a trick చమత్కారము, పితలాటకము. ~ of hand హస్తలాఘవము. ~ of hand players గారడివిద్యచేశేవాండ్లు.

Slender, slen'dĕr, *adj.* సన్నమైన, సూక్ష్మమైన. a ~ waist తనుమధ్యము, సన్ననడుము. a ~ nymph తన్వి. ~ or invisible ancles గూఢగుల్ఫము. a ~ man పలాచటివాడు. I have ~ hopes of his coming వాడువచ్చేదినాకురూఢిలేదు. a ~ estate స్వల్పఆస్తి. ~ means కొంచెమురూకలు. a man of ~ wit అల్పబుద్ధికలవాడు

Slenderly, *adv.* కొంచెముగా, స్వల్పముగా. they are ~ provided with food వాండ్లకుతిండికిచాలదు. they are ~ provided with clothes వాండ్లకుబట్టలుచాలకుండావున్నవి.

Slenderness, *n. s.* సన్నము. from the ~ of the crane's legs కొంగకాళ్లునిండాసన్నముగావుంటవిగనక.

Slept, slept, (*past* and *p*‖ of the verb To Sleep.) she ~ అదినిద్రపోయినది.

Slew, slū, *past tense* of the verb To Slay. He ~ them వాండ్లనుచంపినాడు.

To Slice, slīce, *v. a.* బద్దలుగాకోసుట, తునకలుగాకోసుట. the sword ~d off his ear కత్తివాడిచెవినికోసివేసినది.

Slice, slīce, *n. s.* బద్ద, చీలిక, చెక్క, ముక్క. a ~ of bread రొట్టెముక్క. a paper ~ కాకితాలుకోసేకత్తి.

Slick, slick, *adj.* utter, entire, total; also *adv.* entirely, totally (this is a low word) శుద్ధ, బొత్తిగా.

Slick, slick, See Sleek (See in proof Catlin's North American Indians I. 27.)

Slid, *past tense* of the verb To Slide. The boys ~ on the ice ఆపిల్లకాయలుమంచుమీదజరిగినారు.

Slidden, *past p*‖ of the verb To Slide.

To Slide, slīde, *v. n.* జారుట, జరుగుట. when her veil slid off దానిపైటజారేటప్పటికి. she slid into the house యింటిలోనికిజరిగినది. ten years slid away యింతలోపదియేండ్లుఅయిపోయినవి. they passed the day in sliding నాడంతామంచుమీదజారుతూప్రొద్దుబుచ్చినారు. a table with sliding drawers యీడ్పుగలమేజా, అరలుగలమేజా.

To Slide, slīde, *v. a.* జార్చుట, జారవిడుచుట. he could not ~ in a word ఒకమాటచెప్పడానకుయెడముచిక్కలేదు, సందర్భముగావుండలేదు. he ~d the book into the bag ఆపుస్తకాన్నిసంచిలోజారవిడిచినాడు.

Slide, slīde, *n. s.* జారేటిది. a ~ in a telescope దుర్భిణిలోముందుకువెనక్కుయీడ్చేదిగావుండేటిది.

Slider, *n. s.* జారేటిది.

Slight, slīt, *adj.* small స్వల్పమైన, కొంచెమైన, సామాన్యమైన, కొద్ది, జబ్బైన. a ~ fever రవంతజ్వరము. a ~ smile చిరునవ్వు. a ~ difference కొంచెముభేదము. a ~ wound అసిగాయము. a ~ girl పీలగావుండేపడుచు. a ~ man or foolish fellow అల్పుడు, స్వల్పుడు.

Slight, slīt, *n. s.* a contempt అలక్ష్యము, అగౌరవము, ఉపేక్ష. he considers this as a ~ యిదితనకుఅగౌరవమనిఅనుకొన్నాడు. they made ~ of him వాణ్నిఅగౌరవముచేసినారు. ~ of hand, See Sleight.

To Slight, slīt, *v. a.* to scorn ఉపేక్షచేసుట, అగౌరవముచేసుట. he ~ed my advice నామాటనుఅలక్ష్యముచేసినాడు.

Slighted, *adj.* అలక్ష్యముచేయబడ్డ, తిరస్కరించబడ్డ. a ~ friend అగౌరవముచేయబడ్డస్నేహితుడు.

Slightingly, slīt'ing-ly, *adv.* అలక్ష్యముగా, ఉపేక్షగా, తిరస్కారముగా.

Slightly, slīt'ly, *adv.* స్వల్పముగా, అల్పముగా, కొంచెముగా.

Slightness, slīt'ness, *n. s.* weakness దౌర్బల్యము. from the ~ of the house ఆయిల్లుదృఢమైనదికాదుగనక. from the ~ of the wound అదిఅసిగాయముగనక.

Slily, *adv.* cunningly సంగనాచితనముగా, నాలిముచ్చుతనముగా, కుత్సితముగా, ఉపాయముగా.

Slim, slim, *adj.* సన్నమైన. a ~ girl తన్వి, కృశాంగి, కులాచటిది. a ~ waist సన్ననడుము, బీదనడుము.

Slime, slīme, *n. s.* viscous mire బంక, జిగట, బంధన. his foot slipped in the ~ బంకమట్టిలో వాడి కాలుజారినది. as the fish was covered with ~ it slipped from his hand ఆ చేప పైనంతా జిగటగా వుండినందున చేతిలోనుంచి జారిపోయినది. in Gen. XI. 3. పిచికి F†. శిలాజిత్తు D†. Adam Clarke in Gen. 7 says, Bitumen, asphaltus.

Slimeness, *n. s.* బంక, జిగట, బంధన.

Slimy, slīm'y, *adj.* బంకగావుండే, జిగటగావుండే.

Sliness, slī'ness, *n. s.* ఉపాయము, కుయుక్తి, సంగనాచితనము, నాలిముచ్చుతనము.

Sling, sling, *n. s.* వడిశెల. he wore his arm in a ~ రుమాలగుడ్డను నిలువుగాకట్టి అందులో నొప్పిగావుండే చేతిని దూర్చుకొనివుండినాడు. or bag to hang pots in ఉట్టి. the ~ at the end of a (కావడి) or yoke to hold pots or bundles కావడిఉట్టి, మట్టు.

To Sling, sling, *v. a.* వడిశెలతో వేసుట, వడిశెలతో రువ్వుట. they slung him up on a pole and carried him along వాణ్నిదుప్పట్లో వేసి బొంగుకు కట్టియిద్దరుగా మోసుకొనిపోయినారు, వచ్చినారు.

To Slink, slingk, *v. n.* నక్కుట, జుణగుట, దాగుట. he slunk into the house రెండోమనిషికి తెలియకుండా యింటిలోనికి జరిగినాడు. the snake slunk into the bush పాముపొదలోకి జరిగినది.

To Slip, slip, *v. n.* జారుట, జారిపడుట, జరుగుట. his foot slipped వాడికాలుజారినది. his knee is slipped వాడిమోకాలు బెణికినది. his ankle joint slipped వాడిచీలమండతొలిగినది. the knot slipped ఆముడిజారిపోయినది, వూడిపోయినది. he let the opportunity ~ సమయాన్ని పోగొట్టుకొన్నాడు. the time slipped away very fast కాలము తెలియకుండా జరిగిపోయినది. I slipped down జారిపడ్డాను. she slipped out of the house ఆ యింటినివిడిచిపెట్టుపాయముగా అవతలికి పారిపోయినది. the hook slipped out of the fish's mouth గాలము చేపనోట్లోనుంచి జారివచ్చినది. the fish slipped out of his hand చేపవాడిచేతిలోనుంచిజరిగిపోయినది. you have let the business ~ through your fingers ఆవుద్యోగమును నీకుఅందకుండాపోగొట్టుకొన్నావు. this slipped out of his memory దీన్నివాడుమరచినాడు. the bolt slipped back గడియవూడిపోయినది.

To Slip, slip, *v. a.* జార్చుట, జారవిడుచుట. he slipped a dog at the fox నక్కమీదికికుక్కనువిడిచినాడు. he slipped the handkerchief into his pocket రుమాలను జేబిలోకి జారవిడిచినాడు. she slipped the ring off her finger వేలివుంగరమును తీసినది. he slipped out some words by which I perceived the truth వాడికి తెలియకుండా నోరుతప్పి వచ్చినమాటలవల్లనిజమును కనుక్కొన్నాను. she slipped the ring upon her finger వేలికివుంగరము పెట్టుకొన్నది.

Slip, slip, *n. s.* the act of slipping జారడము, జరగడము. a long narrow piece సన్నగావుండేటిది. there is a ~ of land between the two lakes ఆమడుగులనడమ సన్నగా కొంతభూమివున్నది. a ~ of ivory సన్నదంతపుపలక. a ~ of cloth పేలిక, గుడ్డతునక. a ~ of wood కొయ్యతునక. a ~ of paper కాకితపుముక్క. by a ~ of memory జ్ఞాపకముతప్పినందున. a ~ of the tongue నోరుజారివచ్చినమాట. he did not mean this, it was a mere ~ of the pen ఇదివాడు కావలెననివ్రాసినది కాదు, యిదివట్టిచెయితప్పు. a ~ set for a plant చెట్టుకావడానకై నాటినకొమ్మ. when she was a young ~ అదిపసిదిగా వుండినప్పుడు. as part of a woman's dress పావడ. a leash, or string in which a dog is held కుక్కనుకట్టేపలుపు.

Slipknot, slip'not, *n. s.* a bowknot; a knot easily untied దూముడి.

Slipper, slip'pĕr, *n. s.* a shoe without leather behind, into which the foot slips easily పాదరక్షలు, చెప్పులు, జోళ్లు. the English wear shoes but the natives wear ~s ఇంగ్లీషువాండ్లు శప్పాతులువేసుకొంటారు నల్లవాండ్లు చెప్పులు జోళ్లువేసుకొంటారు, ఇంగ్లీషువాండ్లువేసుకొనేదానికి మడిమెకు అడ్డముగాచర్మమువుంటున్నది నల్లవాండ్లువేసుకొనేవాటికిఅట్లాలేదు.

Slippery, slip'pĕr-y, *adj.* not affording firm footing, hard to hold జరిగే, జారే, జారిపొయ్యే. uncertain; changeable అనిశ్చయమైన, చంచలమైన,

చలలమైన, నమ్మరాని. the ground was — and he fell నేలజారుతూవుండినదిగనక వాడుపడ్డాడు. a — rogue నమ్మరానివాడు. a — witness నిలకడలేనిసాక్షి.

Slipshod, slip′shod, *adj.* మడిమెకుఅడ్డముగావుండేశప్పాతు చర్మమునుకిందికితోసితొడుక్కొన్న. the English say all the natives who wear shoes go — జోళ్లువేసుకొనేనల్లవాండ్లందరున్ను కాలుజారకుండామడిమెకుఅడ్డముగాచర్మములేకనేనడుస్తారనిఇంగ్లీషువాండ్లుఅంటారు. that book is written in a — style ఆపుస్తకముజబ్బుపాకముగారచించబడియున్నది.

Slipslop, slip′slop, *adj.* foolish, idle పిచ్చి, జబ్బు.

Slipslop, slip′slop, *n. s.* పిచ్చితనము, జబ్బుపాకము.

To Slit, slit, *v. a.* చీల్చుట, కోసుట, నిడువుగాకోసుట, నిడువుగాకత్తితోగీచుట, కత్తివాటువేసుట. he — the pen కలమునకుపాళివిడిచినాడు. they — his nose వాడిముక్కుబొందలోకత్తినిదూర్చిరెండుబద్దలుగా కోసినారు. he — the drum ఆతంబురచర్మమును నడమ నిడువుగా కోసినాడు. the doctor — the skin over the boil వైద్యుడు ఆపుంటిని నిడువుగాకోశినాడు.

Slit, slit, *n. s.* a long cut చీలిక, చీలికగా తెగినది, నిడువుగాకోసినగాయము.

To Sliver, slī′vĕr, *v. a.* చీల్చుట, చించుట.

Sliver, slī′vĕr, *n. s.* పేడు, చీలిక.

Slobber, slob′bĕr, *n. s.* చొంగ, జొల్లు, లాల.

Slobberer, *n. s.* an idiot, a fool, a flatterer: also a jobbing tailor, జొల్లుకార్చుకొనేవాడు, దుంబన్న, పొగడేవాడు, వెర్రిస్తోత్రములుచేసేవాడు.

Slobbering, *adj.* Idiotical, flattering జొల్లుకార్చుకొనే, పిచ్చిగాడైన, వెర్రిస్తోత్రములుచేసే.

Sloe, slōe, *n. s.* ఒకవిధమైననల్లనిఅడవిపండు.

Sloe-black, *adj.* కాటుకవలెనల్లగావుండే.

Sloop, slûp, *n. s.* a small ship ఒంటిస్తంభపుచిన్నవాడ, దీన్నిస్లూపుఅంటారు.

To Slop, slop, *v. a.* నీళ్లుకుమ్మరించితడిచేసుట. she slopped herself నీళ్లుపెలకపోసుకొనిబట్టలంతాతడిపిఅధ్వాన్నముచేసుకొన్నది.

Slop, slop, *n. s.* గంజి, గట్ట. or spilt liquid చిందిననీళ్లు, పెలకబోసుకొన్ననీళ్లు. she made a — నీళ్లను పెలకబోసుకొన్నది.

Slope, slōpe, *adj.* ఏటవాలుగావుండే, ఆదోకపాటుగావుండే, చేటచేరువుగావుండే.

Slope, slōpe, *n. s.* ఏటవాలు,ఏటవాలుగావుండేభూమి. in a hill or pass దిగుడు. there is a house on the — of the hill ఆకొండయొక్క దిగుడులో వొకయిల్లువున్నది.

To Slope, slōpe, *v. n.* ఏటవాలుగావుండుట,ఆదోకపాటుగావుండుట. the land —s down from the house to the river ఆయింటిదగ్గరనుంచియేటిదాకాభూమిఆదోకపాటుగావున్నది. the elephant's back —s down towards the tail యేనుగవీపు తోకవైపుకుయేటవాలుగావున్నది.

Sloping, *adj.* ఏటవాలుగావుండే, ఆదోకపాటుగావుండే. the — beams of the setting sun అస్తమానకాలములో ఆదోకపాటుగావుండేసూర్యకిరణములు.

Slopingly, slōp′ing-ly, *adv.* ఏటవాలుగా, ఆదోకపాటుగా.

Sloppy, slop′py, *adj.* చిత్తడిగావుండే,చితచితలాడే. a — place నీళ్లమడుగులుగావుండేస్థలము. when the child came to the — place in the road, it stopped ఆబిడ్డదోవన పోతూనీళ్లు చిలకచిలకలుగావుండేచోటికివచ్చిఅక్కడనిలిచిపోయినది.

Slops, *n. s.* గుడ్డాగుడుసులు, ఇదివుడుపునుగురించినీచమాట, యిదిముఖ్యముగాయిజారుకుపేరు. he did not eat proper food, he merely lived upon — కడుపుకుచక్కగాతినకుండా గంజీగట్రాతాగిగడిపినాడు.

Slopseller, *n. s.* కుట్టినవుడుపులుఅమ్మేవాడు.

Slopshop, *n. s.* కుట్టినవుడుపులుఅమ్మేఅంగడి.

Sloth, slōth, *n. s.* సోమారితనము, అలసత, జడత, బద్ధకము. the animal called a — యెవేళానిద్రపొయ్యేవొకజంతువు. It is also said to be called దేవాంగపిల్లి.

Slothful, slōth′fŭl, *adj.* సోమారియైన, అలసుడైన, మందుడైన.

Slothfully, slōth′fŭl-ly, *adv.* lazily సోమారితనముగా.

Slothfulness, *n. s.* సోమారితనము.

Slouch, slouch, *n. s.* a down-cast look అధోదృష్టి, అధోముఖము, కిందిచూపు. a depression of the head తలవేలవేసుకోవడము.

To Slouch, sloŭch, *v. a.* వికారముగా వేసుకొనుట. he ~ed his hat మూతిమూసుకొనిపొయ్యేటట్టు టోపినివికారముగా వేసుకొన్నాడు.

Slouching, *adj.* అధోముఖముగావుండే, తలవేలవేసుకొనివుండే. the buffalo has a very ~ look ఎనుము తలను నేలకు వంచుకొని పోతున్నది. a ~ gait తలవేలవేసుకొని గాడిదెవలెపోవడము.

Slough, sloŭ, *n. s.* a deep miry place లత్తాడుగా వుండేచోటు, బురదగావుండేచోటు. they left him in the ~ of despond వాణ్ని నిరాశయనే బురదలో చెయివిడిచినారు.

Slough, sluf, *n. s.* the skin of a snake పాముకు బుసము.

To Slough, sluf, *v. n.* to part from the sound flesh కుళ్లుట, అవిసిపోవుట. the wound ~ed away and at last the bullet came out ఆ పుండుచీముపోసినమీదట గుండుబయటవచ్చినది. a sloughing sore కుళ్లేపుండు, లొట్టపుండు.

Sloven, sluv'en, *n. s.* మురికిముండ, అసభ్యురాలు, ఎడ్డెమనిషి, రోతగావుండేటిది.

Slovenliness, *n. s.* ఎడ్డెతనము, ఏబ్రాసితనము, అసభ్యత. from the ~ of the house ఆ యిల్లునిండా రోతగావున్నదిగనక.

Slovenly, sluv'en-ly, *adj.* రోతైన, మురికైన, అసభ్యమైన.

Slow, slō, *adj.* not fast జబ్బైన, మందమైన, జాడ్యమైన. a ~ scholar మందుడు, జడుడు, మందబుద్ధిగలవాడు. a man of ~ heart బుద్ధిమాంద్యముగలవాడు. a plant of ~ growth సావకాశముగా పెరిగేచెట్టు. a ~ paced horse జబ్బునడకగలగుర్రము. a ~ fellow జడుడు. ~ time in music జంపెతాళము. a ~ fire మందనిప్పు. a ~ match జానకితాడు. he who is ~ of hearing చెవులుమందముగావుండేవాడు. he who is ~ of speech జబ్బుగామాట్లాడేవాడు.

Slowly, *adv.* తిన్నగా, మందముగా, ఆలస్యముగా, జబ్బుగా. you must let it boil ~ దాన్ని సావకాశముగా కాచవలసినది.

Slowness, *n. s.* మాంద్యము, ఆలస్యము, తామసము, జడత్వము. from the ~ of the cure దినాలపేరట స్వస్థముకావడమువల్ల, సావకాశముమీద స్వస్థమయినదిగనక. from the boy's ~ ఆ పిల్లకాయయొక్క జడత్వమువల్ల, మందబుద్ధివల్ల.

Slow-worm, slō'wurm, *n. s.* మొండిపురుగుఅనేసర్పము.

Sludge, sludge, *n. s.* mire; dirt mixed with water బురద, రొంపి.

Slug, slug, *n. s.* a slow worm జీమిడిజలగపురుగు. a lazy wretch సోమారి. leaden ~s తుపాకిలో వేసే పెద్దరవలు, సీసపుతునకలు.

Sluggard, slug'gard, *n. s.* సోమారి, జడుడు, మందుడు.

Sluggish, slug'gish, *adj.* lazy, dull సోమారియైన, మందుడైన, జడుడైన.

Sluggishly, *adv.* lazily సోమారిగా, సోమారితనముగా.

Sluggishness, *n. s.* సోమారితనము.

Sluice, slūce, *n. s.* తూము. to open a ~ అలుగెత్తుట.

To Sluice, slūce, *v. a.* or flood తూమెత్తినీళ్లుపారించుట. he ~d the land ఆ నేలకు తూమెత్తినీళ్లుపారించినాడు.

To Slumber, slum'bĕr, *v. n.* తూగిపడుట.

Slumber, slum'bĕr, *n. s.* తూగు, నిద్రమబ్బు.

Slumberer, *n. s.* తూగిపడేవాడు, సోమారి.

Slums, *n. s.* the backyard పెరడు, రోతగావుండేస్థలము.

Slunk, slungk, *past tense* of the verb To Slink.

To Slur, slur, *v. a.* to pass over with neglect మబ్బుతాళమువేసుట, ఉపాయముగా దాటవేసుట. he slurred the note పాడడములో ఆ స్వరమును చక్కగా పాడక ఉపాయముగా దాటవేసినాడు.

Slur, slur, *n. s.* slight disgrace నింద, అపనింద. trick, in musick మబ్బుతాళమువేయడము, ఒకస్వరమును తెలిసీతెలియక జాడగా దాటవేయడము.

Slurred, *adj.* passed over with neglect మబ్బుతాళమువేసిన, ఉపాయముగా దాటవేసిన.

Slush, *n. s.* filthy water మురికినీళ్లు.

Slut, slut, *n. s.* a mean woman తొత్తు, ఏబ్రాసి, అసభ్యముగా వుండేటిది, రోతగా వుండేటిది. (See Southey's Wesley 2. 220. and Fielding's Joseph Andr. 2. XIII.)

Sluttish, slut'tish, *adj.* రోతగావుండే, అసభ్యముగావుండే.

Sluttishness, *n. s.* రోత, మురికితనము. from the ~ of their customs వాండ్లనడక రోతగావుండేటందువల్ల.

Sly, slȳ, *adj.* నాలిముచ్చుగావుండే, కపటమైన, కృత్రిమమైన, కుత్సితమైన. the cat is very — పిల్లి నిండాకపటి. this girl is very — యీపడుచునిండానంగనాచి. he is as — as a fox వాడునక్కజిత్తులమారి. a — fellow జిత్తులమారి. he made a — remark వాడుసరసముగా వొకమాట చెప్పినాడు, చోద్యముగా వొకమాట చెప్పినాడు.

Slyboots, *n. s.* (Goldsmith) పెద్దదొంగ, యిదియొక తాళిమాట.

Slyly, slȳ'ly, *adv.* See Slily.

Slyness, *n. s.* See Sliness.

To Smack, smack, *v. n.* to taste రుచిగావుండుట, రుచించుట. this —s of honey యిందులో తేనెరుచి వున్నది. this —s of enmity యిందులో చలమువుండే జాడగావున్నది.

To Smack, smack, *v. a.* to strike కొట్టుట. she —ed or slapped his face వాణ్నిచెంపమీదకొట్టినది.

Smack, smack, *adv.* ఛటుక్కున, దఢాలున.

Smack, smack, *n. s.* a blow, a kiss దెబ్బ, ముద్దు. a taste రుచి. a small vessel చిన్నవాడ, దోనె.

Small, smâll, *adj.* చిన్న, కొద్ది, కొంచెము, కొత్త. there is but a — difference between these two యీరెంటికీవుండేభేదముకొంచెము. a — box చెయిపెట్టె. a — knife సూరకత్తి. a — basket బుట్టిక. he ground it — దాన్నిసన్నగానూరినాడు, a — fault స్వల్పదోషము. — and great పిన్నాపెద్దలు. — or seed pearls పొడిముత్యాలు. — stones పొడిరాళ్లు. — shot తుపాకిరవలు. he has a — voice వాడిదిసన్నగొంతు. — talk ముచ్చట. — change చిల్లరడబ్బు, కాసులు. — beer పాయసము. the — of the back వీపునడిమిభాగము, గొంతి. the — of the leg పిక్కకుకిందిభాగము.

Smallclothes, *n. s.* breeches ఇజారు.

Smallcoal, smâll'cōl, *n. s.* little wood coals used to light fires వంటచెరుకు.

Smallcraft, smâll'crăft, *n. s. plu.* small vessels చిన్నవాడలు, దోనెలు. in this storm much — was destroyed యీగాలివానకుచిన్నవాడలుబహుశాముణిగిపోయినవి.

Smaller, *adj.* చిన్న. the — houses are built of wood కొద్దిపాటియిండ్లనుకొయ్యతోకట్టుతారు.

Smallest, *adj.* అన్నిటికీచిన్న. give me the — అన్నిటిలోచిన్నదిగాచూచియియ్యి. there is not the — reason for fearing this దీన్నిగురించిశంకించడమునకురవంతైనాహేతువులేదు.

Smallness, smâll'ness, *n. s.* పొట్టితనము, కురచతనము, సన్నన, పలచన. from the — of his handwriting వాడిఅక్షరాలునిండాసన్నముగనక.

Smallpox, smâll'pox, *n. s.* మసూచికము, స్ఫోటకము. (the vulgar name is అమ్మవారు meaning 'Our Lady,') he has got the small pox వాడికి అమ్మవారుపోసినది. the confluent small pox తట్టు.

Smallwares, *n. s. plu.* చిల్లరసామగ్రిలు.

Smalt, smâlt, *n. s.* a kind of blue ఒకవిధమైననీలవర్ణము.

Smaragdine, sma-rag'dine, *adj.* made of emerald; resembling emerald పచ్చలతోచేసిన, గారుత్మతమయమైన, పచ్చలవలెవుండే.

Smart, smârt, *n. s.* quick, pungent or lively pain మంట, నొప్పి. the — of the wound గాయమువొక్కనొప్పి.

To Smart, smârt, *v. n.* మండుట, నొచ్చుట, జలదరించుట. while he was yet smarting under the king's displeasure రాజానుగ్రహముతప్పివాడుయింకాబాధపడుతూవుండగా. the wound —s (or) it —s ఆపుండుమండుతున్నది, జలదరిస్తున్నది.

Smart, smârt, *adj.* (pungent) కారమైన. handsome అందమైన. a — dress అందమైనవుడుపు. a — house అందమైనయిల్లు. sharp చురుకైన, తీక్ష్ణమైన. pepper has a — taste మిరియాలుకారముగావుంటవి. a — boy చురుకుగలపిల్లకాయ. a — fight మంచియుద్ధము. quick వడిగల, వేగమైన. a — blow మంచిదెబ్బ, చెడుదెబ్బ. a — horse వడిగలగుర్రము, చురుకుగలగుర్రము. a — pace వడిగానడిచేనడ. they went on at a — rate బహువేగముగావెళ్లినారు. active జాగ్రతగల, చురుకుగల. a — remark చమత్కారముగా చెప్పినమాట.

Smarting, *adj.* నొచ్చే, జలదరించే. — pain మంట, జలదరింపు.

Smartingly, *adv.* మంటగా, నొప్పిగా.

Smartly, smârt'ly, *adv.* quickly చురుకుగా, వడిగా, చాతుర్యముగా.

Smartness, smârt′ness, *n. s.* quickness చురుకు, వడి. wittiness చాతుర్యము.

Smash, *n. s.* దఢాలునపడ్డది. there was a great ⌣ అన్నిదఢీలుమనిపడ్డవి. after the ⌣ of his estate వాడిఆస్తిఅంతా చెడిరిపోయినతర్వాత.

To Smash, *v. a.* to break in pieces ఛిన్నాభిన్నము చేసుట. he ⌣ed his arm వాడిచెయ్యివిరిగినది. I will ⌣ your head నీతలపగలగొట్టుతాను, నీతలబద్దలుచేస్తాను.

Smash, *adv.* దఢాలున, ఫెళ్లని.

Smashed, *adj.* పగిలిన, బద్దలైన, ఛిన్నాభిన్నమైన.

A Smatch or a Smattering, *n. s.* వాసన. a ⌣ of garlic ఉల్లిగడ్డకంపు. he has a ⌣ of knowledge వాడికి రవంతజ్ఞానము వున్నది. a ⌣ of Greek (See Cowper's Progress of Error line 367) రవంతచదువు, శాస్త్రపాండిత్యము.

Smatterer, *n. s.* one who has a slight or superficial knowledge అల్పజ్ఞాని, పరిజ్ఞానములేనివాడు, అల్పవిద్యగలవాడు.

Smattering, smat′tĕr-ing, *n. s.* a very slight knowledge అల్పజ్ఞానము. he has a mere ⌣ of Sanscrit వాడికిగీర్వాణము తెలిసినట్టు అనరాదు, వానికి తెలిశీతెలియకుండావున్నది.

To Smear, smēr, *v. a.* చరుముట, పూయుట, అలుకుట. some Hindus ⌣ their foreheads with ashes హిందువులలో కొందరు నొసటబూడిదెపూసుకొంటారు. they ⌣ the floors with cow-dung to keep away insects పురుగులురాకుండా వుండడమునకై పేడవేసినేలనుఅలుకుతారు. he ⌣ed the wall with red paint గోడకుయెఱ్ఱవర్ణము పూశినాడు. she ⌣ed her face with yellow paint అదిముఖానికి అరిదళముపూసుకొన్నది. he ⌣ed the oil all over the table బల్లమీదనూనె పూశినాడు, చరిమినాడు.

Smeared, *adj.* అలికిన, పూసిన, చరిమిన, పట్టించిన. clothes ⌣ with blood నెత్తురుతోతడిసినగుడ్డలు.

Smearing, *n. s.* పూయడము, చరమడము, పట్టించడము, లేపనము.

To Smell, smell, *v. a.* వాసనచూచుట, ఆఘ్రాణించుట. she ⌣ed the flower ఆపుష్పమువాసన చూచినది. the dog ⌣s a rat కుక్క కుయెలుకవాసనతెలుస్తున్నది. I ⌣ a rat నాకు ఘెకఅనుమానముకలిగినది. I ⌣ed a corpse పీనుగకంపువచ్చినది. I ⌣ed out his design వాడియత్నమునుకనిపెట్టినాను. I ⌣ed out the truth తుదకునిజమునుకనిపెట్టినాను.

To Smell, smell, *v. n.* వాసనకొట్టుట, కంపుకొట్టుట, పరిమళించుట. this ⌣s musty ఇదిముగ్గకంపుకొట్టుతున్నది, బూజుకంపుకొట్టుతున్నది. this ⌣s of musk ఇదికస్తూరివాసనకొట్టుతున్నది. this ⌣s of honey ఇదితేనెవాసనకొట్టుతున్నది.

Smell, smell, *n. s.* వాసన, గంధము. a sweet ⌣ పరిమళము, సుగంధము. a bad ⌣ కంపు, దుర్గంధము.

Smelling-bottle, *n. s.* ఆఘ్రాణించేపుష్పవేశేబుడ్డి.

Smelling-salts, *n. s.* ఆఘ్రాణించేపుష్ప.

Smelt, smelt, *past participle* of the verb To Smell వాసనచూచిన, ఆఘ్రాణించిన.

Smelt, smelt, *n. s.* a small fish ఒకవిధమైనచిన్నచేప.

To Smelt, smelt, *v. a.* to extract metal from ore మంటితోకలుసుకొన్నలోహమునుకరిగిశుద్ధముచేసుట. he ⌣ed the copper ore మట్టితోకలుసుకొన్నరాగిని కరిగి శుద్ధముచేసినాడు. a smelting furnace ముద్దకొలిమి. an iron smelter ముద్దకమ్మరవాడు.

Smelting, *n. s.* ముద్దకొలిమిపని, మట్టితోకలిశినలోహమునుకరిగిశుద్ధముచేయడము.

To Smile, smīle, *v. n.* చిరునవ్వునవ్వుట, మందహాసముచేసుట. the child ⌣d on seeing her దాన్నిచూచి చిడ్డ చిరునవ్వునవ్వినది. heaven ⌣d on his efforts వాడియత్నమునకు దేవుడుఅనుకూలించినాడు. fortune ⌣d upon him వాన్నిలక్ష్మిపొందినది.

Smile, smīle, *n. s.* చిరునవ్వు, మందహాసము, పొడినవ్వు, మొలకనవ్వు.

Smiling, *part.* నవ్వే. a ⌣ countenance నవ్వుముఖము. a ⌣ face చిరునవ్వుగలముఖము. ⌣ seasons మంచికాలము. ⌣ scenery రమ్యమైనప్రదేశము. ⌣ prospects or good hopes మంచిఆశ, సఫలముకాగలఆశ. ⌣ fortune మంచిఅదృష్టము. a ⌣ harvest కలకలమనివుండేపంట. a ⌣ city పాలుపొంగుతూవుండేపట్టణము.

Smilingly, smīl′ing-ly, *adv.* సరసముగా.

To Smirch, *v. a.* మాసిపొయ్యేటట్టుచేసుట, మకిలచేసుట.

Smirched, *adj.* మాసిన, ప్రకాశముతప్పిన.

To Smirk, smerk, *v. n.* వికారముగానవ్వుట. he ~s like a monkey కోతివలెపండ్లికిలిస్తాడు.

Smirk, smerk, *n. s.* వికారమైనవవ్వు.

To Smite, smīte, *v. a.* కొట్టుట, మొత్తుట. these words smote his heart యీమాటలువానికిగుండెలలో గాలముగాతగిలినవి. he smote him under the fifth rib (a proverbial expression) వాణ్ని డొక్కలోపొడిచినాడు. she smote him. i. e. he became amorous of her వాడుదాన్నిమోహించినాడు, వాడుదానిమోహములోపడ్డాడు. a very smiting woman మనోహరమైనస్త్రీ. to kill చంపుట. God smote him దేవుడువాణ్నిహతముచేసినాడు. the disease smote him వానికిఆరోగముతగిలినది. the lightning smote the tree ఆచెట్టుమీదపిడుగుపడ్డది. his heart smote him, or his conscience smote him కరితాపపడ్డాడు, వెనకచింతించినాడు.

Smith, smith, *n. s.* బత్తుడు. an iron ~ or black-smith కమ్మరవాడు. coppersmith కంచరవాడు. goldsmith or silversmith బంగారుపనిచేసేవాడు, వెండిపనిచేసేవాడు, కంసాలవాడు. a gun ~ పిరంగీలుచేసేవాడు.

Smithery, smith'ĕr-y, *n. s.* a smith's work shop కమ్మరవానిపట్టెడ, యినుముపనిచేసేస్థలము.

Smithfield, *n. s.* the name of a certain market in London లండనుపట్టణములోఅమ్ముడుపశువులు నిలిచేపెద్దబయలు పేరు. Formerly persons were burnt alive in this place on account of religion మనుష్యులుయిక్కడకొందరిని మతద్వేషముచేత ప్రాణముతోకాల్చినారుగనక దీన్నిశ్మశానము, రుద్రభూమిఅనవచ్చును.

Smithy, smith'y, *n. s.* ఇనపపనిచేసేస్థలము.

Smitten, smittn, *past p*‖ of the verb To Smite కొట్టబడ్డ, చంపబడ్డ, హతముచేయబడ్డ, చంపిన. those who are ~ with love మోహపరవశులైన వాండ్లు. those who are ~ with disease వ్యాధిగ్రస్తులు.

Smock, smock, *n. s.* a woman's garment రోక, పావడ, ఇదిఆడవాండ్లమాట. (Spenser F. Q. 3. 1. 63. and 65.)

Smockfaced, smock'fāst, *adj.* effeminate, girlish ఆడంగిరేకులుయిన.

Smock-frock, *n. s.* కూలివాండ్లు వేసుకొనే ముతక చొక్కాయి.

Smoke, smōke, *n. s.* పొగ, ధూమము. the whole business ended in ~ ఆపనియావత్తు యేమీలేక పోయినది.

To Smoke, smōke, *v. n.* పొగసుట, పొగరాజుట, పొగవచ్చుట. the house was burnt and I saw it smoking the next day ఆయిల్లుకాలిమరునాడు పొగుస్తూవుండగానేనుచూస్తిని. a pot of smoking milk కాగిపొగలులేస్తూవుండేకుండెడుపాలు. supper soon ~d upon the board యింతలోవడ్డించినారు. or inhale చుట్టతాగుట. or be suspicious సందేహించుట, అనుమానించుట. I ~d that there was something wrong అక్కడయేమోకొంచెము తప్పువుండినట్టు అనుమానించినాను.

To Smoke, smōke, *v. a.* పొగవేసుట, పొగలోకట్టుట. they ~d the house to rid it of gnats దోమలుపోవడానకై ఆయింట్లో పొగవేసినారు. they killed a wild hog and ~d it's flesh పందినికొట్టిదానిమాంసమునుపొగలోకట్టిపక్వముచేసినారు. they ~d the milk in boiling it ఆపాలనుకాచడములోపొగచూరగొట్టినారు. to ~ tobacco చుట్టకట్టుట, గుడుగుడుతాగుట. they ~ opium వాండ్లునల్లమందునువేశీ పుక్కాతాగుతారు. they ~ ganja గంజాయితాగుతారు. I ~d a lie అబద్ధమువున్నదని అనుమానించినాను, సందేహించినాను. ~ the doctor ! (Addison's Drummer) ఆపేయేమిరా స్త్రీ.

Smoked, *adj.* పొగవేయబడ్డ, పొగలోకట్టిపక్వముచేయబడ్డ, పొగచూరిన. ~ milk పొగచూరినపాలు. ~ herrings పొగలోకట్టిపక్వముచేసివుంచిన్నచేపలు.

Smoker, *n. s.* చుట్టతాగేవాడు.

Smokiness, *n. s.* పొగగావుండడము. from the ~ of this house there are no musquitoes in it యీయింట్లోపొగచుట్టుకొంటున్నదిగనకదోమలులేవు.

Smoking, *n. s.* పొగయడము, పొగరాజడము, చుట్టతాగడము.

Smoky, smōk'y, *adj.* పొగసే, పొగగావుండే. or blackened with smoke పొగచూరినట్లుగావుండే. ~ tasted పొగచూరినకంపుకొట్టే.

Smooth, smûth, *adj.* నున్నని, మెత్తని, మృదువైన. ~ words మృదువచనములు, చల్లనిమాటలు. ~ ground సమముగావుండేభూమి, మిట్టాపల్లములులేకుండా వుండేభూమి. the ~ passage of the hawk in the sky డేగఆకాశములోతిన్నగాపోవడము. by all means rough and ~ నయానభయాన.

To Smooth, smûth, *v. a.* నున్నగాచేసుట. the carpenter ~ed the wood వడ్లవాడుకొయ్యనునున్నగాచేసినాడు. to make easy సులభముచేసుట. to soften శాంతపరచుట. these words ~ed the difficulty యీమాటలవల్లఆతొందరతీరినది. his assistance ~ed the task ఆతడిసహాయమువల్లఆపనిసులభమైనది.

Smooth-faced, *adj.* mild looking; cunning సంగనాచివలెవుండే, పిల్లివలెవుండే.

Smooth handed, *adj.* మెత్తనిచేతులుగల, మృదువైనచేతులుగల.

Smoothly, smûth'ly, *adv.* with even glide నున్నగా, తిన్నగా, సరాళముగా. the hawk came down ~ డేగతిన్నగాదిగినది.

Smoothness, smûth'ness, *n. s.* నున్నన, నునుపు, మృదుత్వము. gentleness of speech మాధుర్యము. ~ of behaviour నమ్రత, సరసత.

Smote, smōte, *past tense* of the verb To Smite.

To Smother, smuth'ĕr, *v. a.* ఉక్కుకుచుకొనేటట్టుచేసుట. the dust and smoke are enough to ~ us మనమునవూపిరితిప్పనియ్యకుండాచేయడమునకు యీదుమ్ముపొగచాలును. she ~ed the child ఆబిడ్డకుగుక్కతిరగకుండాచేసి చంపినది. he ~ed the bird in the box ఆపక్షినిపెట్టెలోవేశిమూశినాడుఅదిగుక్కతిప్పుకోలేకుండాచచ్చినది. to suppress అణచివేసుట. they ~ed the evidence ఆసాక్షులనుపలుకకుండాచేసినారు. they ~ed the intelligence యీసమాచారమునుఅణచివేసినారు.

Smother, smuth'ĕr, *n. s.* ఊపిరితిప్పకుండాచేయడము. there was a ~ of dust ఊపిరితిప్పగూడకుండాదుమ్మునూనుకొన్నది.

Smothered, *adj.* గుక్కతిరగకుండాచేసిచంపబడ్డ. I am quite ~ with smoke యీపొగలోనాకుగుక్కతిప్పుకోకూడదేశ, నేనుచస్తాను. a ~ laugh అణచుకోబడ్డనవ్వు. suppressed అణచివేయబడ్డ. ~ fury అణుచుకోబడ్డకోపము. a ~ report మర్మముగావుండేశైకసమాచారము, అణచివేయబడ్డసమాచారము.

To Smoulder, *v. n.* గనగనలాడుతూవుండుట, జ్వాలలేకుండానిగురుగావుండుట. the fire ~ed for three days ఆనిప్పుమూడుదినములదాకాగనగనలాడుతూవుండినది. Smoulder and Smother are the same word. "They smouldered the princes between two feather beds." Lord Orford's Historic Doubts.

Smouldering, smōl'dĕr-ing, *adj.* గనగనలాడే. ~ fire గనగనలాడేనిప్పు, అంగారము.

Smug, smug, *adj.* trim, neat, pretty ముద్దుగావుండే, సొగసుగావుండే, ఇదియొకతాళిమాట.

To Smuggle, smug'gle, *v. a.* to import or export goods without paying the customs, సుంకముచెల్లించకుండా దొంగతనముగాసరుకును తీసుకొనిపోవుట. To manage or convey secretly. They ~d these things into the country ఈసరుకులకుసుంకముచెల్లించకుండా దొంగతనముగావూళ్లోకి తీసుకొనిపోయినారు. they ~d the woman into the house దాన్నిదొంగతనముగాలంకించుకొనివచ్చినారు.

Smuggled, *adj.* సుంకమివ్వకుండాదొంగతనముగా తీసుకొనిరాబడ్డ.

Smuggled goods, *n. s.* సుంకముచెల్లించనిదొంగసరుకులు.

Smuggler, smug'glĕr, *n. s.* సుంకము చెల్లించకుండాదొంగసరుకులుతీసుకొనిపొయ్యేవాడు.

Smuggling, *n. s.* సుంకముచెల్లించకుండాదొంగసరుకునుతీసుకొనిపోవడము.

Smut, smut, *n. s.* dirt మురికి, బూజు, మసి. in corn పంటకుతగిలేకాటుక. or obscenity బూతులు, పోకిరిమాటలు.

To Smut, smut, *v. a.* to dirt మురికిచేసుట, మయిలచేసుట.

To Smutch, smutch, *v. a.* to dirty మురికిచేసుట.

Smutted, *adj.* మురికియైన.

Smuttiness, *n. s.* dirtiness మురికి. obscenity పోకిరితనము, కొంటెతనము.

Smutty, smut'ty, *adj.* dirty మురికియైన. obscene కొంటె, పోకిరి.

Snack, snack, *n. s.* a share భాగము. a little food రవంతభోజనము, ఫలాహారము. I went ~s with him చిక్కినదాన్ని చెరిసగముకుంచుకొన్నాము.

Snaffle, snaf'fle, *n. s.* నీళ్లకళ్లెము.

Snag, snag, *n. s.* ఒంటిగావుండేపల్లు. or tooth (in contempt) పండ్లకుయొగతాళిపేరు. the part that sticks out విరిగిమిట్టగానిల్చేటిది.

Snail, snāl, *n. s.* బంకపురుగు, గుల్లపురుగు, నత్తగుల్ల, రెండుకొమ్ములున్నపైనగుల్లయున్నగలిగిగోడల మీదపాకేజంతువు. he went on at a ~'s pace తారాడుతూపోయినాడు, సోమారితనముగాపోయినాడు.

Snake, snāke, *n. s.* పాము. సర్పము. the ~ called boa కొండచిలువ. the rock ~ కొండచిలువ, కొండచిలుగుపాము. the cobra de capello; the male of this is called జెర్రిపోతు, సారెపాము. the female is మంచిపాము, తాచుపాము, నాగుపాము. the water ~ నీళ్లపాము, నీరుకట్టె, వానకోవిల. ~ doctor పాములవాడు. the ~ pipe పామునాగసరము. A ~'s skin when cast off కుబుసము. a hooka ~ హుక్కాతాగేనాళము, తీగె.

Snake-gourd, *n. s.* పొట్లకాయ. Ainslie. 2. 391.

Snaky, snāk'y, *adj.* పాముపలెవుండే, పాముసంబంధమైన.

To Snap, snap, *v. a.* to break at once ఫెళ్లుమనివిరుచుట, పుటుక్కుమనితెంచుట. he snapped the rope ఆదారమునుపుటుక్కుమనితెంచినాడు. she snapped her knuckles at him వాణ్నిచూచిమెటికలువిరిచినది. he snapped the lock చటక్కనిబీగము వేసినాడు. to ~ up లంకించుకొనుట. the dog snapped up the bone and ran away ఆకుక్కయెముకనులంకించుకొనిపారిపోయినది.

To Snap, snap, *v. n.* to break short పుటుక్కునతెగుట, ఫెళ్లుమనివిరుగుట. they pulled the rope till it snapped వాండ్లుయీడ్చేటప్పటికిఆతాడు పుటుక్కునతెగినది. to attempt to bite కరవవచ్చుట, కరవబోవుట. the dog snapped at me ఆకుక్కనన్నుకరవవచ్చినది.

Snap, snap, *n. s.* an attempt to catch కరవబోవడము, కరవరావడము. the dog made a ~ at me ఆకుక్కనన్నుకరవవచ్చినది.

Snapdragon, snap'drag-on, *n. s.* ఒకవిధమైనపిల్లకాయలఆట.

Snappish, snap'pish, *adj.* cross, peevish మండిపడే. when a man is in a fever he often is ~ జ్వరమువచ్చినప్పుడుమనిషికిచీదరగావుంటున్నది.

Snappishly, snap'pish-ly, *adv.* peevishly మండిపడుతూ, చీదరపడుతూ, మంటగా.

Snappishness, snap'pish-ness, *n. s.* చీదర, మంట, అసహ్యము.

Snare, snāre, *n. s.* to catch an animal with వల, పుచ్చు, బోను, ఉపాయము, యుక్తి, వాగురా, మృగబంధినీ. they set a ~ for the tiger పులినిపట్టడానికిఒకబోనుపెట్టినారు. youth is surrounded by ~s యౌవనమునకుయెటుచూచినాగండముగావున్నది, సంకటముగావున్నది. they laid a ~ to ruin him వాణ్నిచెరపడానకుఒకయుక్తిపన్నినారు. he fell into her ~s దానిమోసములో చిక్కుపడ్డాడు.

To Snare, snāre, *v. a.* to entrap వలలోచిక్కించుకొనుట, వలలోవేసుకొనుట.

Snared, *adj.* వలలోచిక్కిన, మాయలోబద్ధ.

To Snarl, snârl, *v. n.* (as a dog) గుర్రుమనుట, ఉర్రుమనుట. he may ~ at you but he cannot injure you వాడుయెంతరేగినానీకుహానిలేదు.

Snarler, snârl'ĕr, *n. s.* రేగేవాడు, చిరచిరలాడేవాడు, మండిపడేవాడు.

Snarling, *n. s.* చిరచిర, మంట, ఆగ్రహము.

To Snatch, snatch, *v. a.* పెరుక్కొనుట; పీక్కొనుట. the monkey ~ed the bread out of my hand ఆకోతి నాచేతిరొట్టెను పెరుక్కొని పోయినది. he ~ed an opportunity to tell me the truth సమయముచూచుకొనినాతో నిజము చెప్పినాడు. If I can ~ a moment to-morrow I will write to you రేపునాకురవంతసావకాశముచిక్కితేతమకు వ్రాస్తాను. to ~ a kiss యేమారచూచిముద్దుపెట్టుకొనుట. when a fever ~ed away his mother తల్లినిజ్వరముతుంచుకపోయినప్పుడు.

To Snatch at, *v. n.* పెరుక్కోపోవుట, పెరుక్కోవచ్చుట.

Snatch, snatch, *n. s.* a hasty catch లటక్కునపెరుక్కోవడము.

Snatcher, *n. s.* పెరుక్కొనేవాడు, దొంగ.

To Sneak, snēk, *v. n.* నక్కుట. he was ashamed and ~ed away అతడుసిగ్గుపడిమెల్లిగాఅవతలికి పోయినాడు. he ~ed into the house ఆయింట్లోకిదొంగతనముగాజొరబడ్డాడు.

Sneak, snēk, *n. s.* a mean wretch పిరికి, పంద, దొంగ.

Sneaker, snēk'ĕr, a large bowl బోగోణె, బోగిణె, డబర.

Sneaking, snēk'ing, *adj.* base, mean నీచమైన, క్షుద్రమైన. ⁓ tricks కుయుక్తులు.

Sneaking, snēk'ing, *n. s.* క్షుద్రనడక, పందతనము, పిరికితనము.

Sneakingly, *adv.* basely, meanly నీచముగా, అల్పముగా.

To Sneer, snēr, *v. n.* నసుకుట, పరిహాసముచేయుట. they ⁓ed at his letter వాడిజాబునుచూచిన వ్వియెగతాళిలో పెట్టినారు.

Sneer, snēr, *n. s.* ఎగతాళి, అపహాస్యము. a covert ⁓ నోరుమూట్లాడడము, నొసలు వెక్కిరించడము.

Sneerer, *n. s.* నసికేవాడు, వెక్కిరించేవాడు.

Sneering, *n. s.* నసకడము, వెక్కిరించడము.

To Sneeze, snēze, *v. n.* తుమ్ముట.

Sneeze, snēze, *n. s.* తుమ్ము.

To Sniff, sniff, *v. n.* to draw breath audibly up the nose ఆఘ్రాణించుట.

To Snip, snip, *v. a.* కత్తిరించుట.

Snip, snip, *n. s.* కత్తిరించినది, తునక, తుండు.

Snip-snap, *n. s.* tart dialogue తిట్లు, తిమ్ములు.

Snipe, snīpe, *n. s.* ముక్కుపొరుడుపిట్ట, ఉల్లంకిపిట్ట, ఉల్లాం, కసవుకోడి, యేల్చా, బాగ్గెల్చా, ముక్కిడి. These names are used in various parts of the country and perhaps belong to birds of different kinds. There are nine species described as Indian birds. The Hindustani name పన్మరి *panmari*, and the English word, pronounced *snuff* or *Isnāp*, is in general use. The painted snipe కసవుకోడి, కసవుగువ్వ. Ainslie 1. 393. Jerdon's Catalogue.

To Snipe, snīpe, *v. a.* పిట్టలవేటాడుట. we heard a few sniping shots టుప్పుటుప్పుమని కాల్పడమును విన్నాము. they were exposed to a sniping fire వాండ్లు అప్పుడప్పుడు టుప్పుటుప్పుమని కాల్చబడ్డారు.

Snivel, snivl, *n. s.* the running of the nose చీమిడి.

To Snivel, snivl, *v. n.* to cry as children బిడ్డలవలెయేడ్చుట, ఇదియొకతాళిమాట. a snivelling hypocrite నీలియేడుపులుయేడ్చేవాడు.

Sniveller, *n. s.* నీలియేడుపులుయేడ్చేవాడు.

Snob, *n. s.* a contemptible wretch పనికిమాలినగాడు.

Snooze, *n. s.* (a dutch word) spelt Snudge by Johnson నిద్ర, ఇదినీచమాట.

To Snooze, *v. n.* that is, to sleep నిద్రపోవుట, ఇదినీచశబ్దము.

To Snore, snōre, *v. n.* గురకపెట్టుట.

Snore, snōre, *n. s.* గురక.

To Snort, snôrt, *v. n.* as a horse బుసకొట్టుట. the horse ⁓ed with pride గుర్రముపుల్లాసముగాబుసలుపెట్టినది. he ⁓ed with rage కోపము చేతబుసలుకొట్టినాడు.

Snort, snôrt, *n. s.* బుస, హుంకారము.

Snot, *n. s.* the ooze of the nose చీమిడి.

Snottiness, *n. s.* చీమిడిగావుండడము.

Snotty, *adj.* చీమిడిగావుండే. ⁓ nosed చీమిడికారేముక్కుగల.

Snout, snout, *n. s.* the nose of a pig or beast పందిముక్కు, పోత్రము, ముట్టె, బర్రెముక్కు. the nose of a man, (in contempt) మూతి, ఇదితిరస్కారమైనశబ్దము.

Snouted, *adj.* మూతిగల, ముట్టెగల. a long ⁓ boar నిడుపుమూతిగలపంది.*

Snow, snō, *n. s.* మంచు, హిమము. white as ⁓ హిమధావళ్యమైన, మిక్కిలి తెల్లని.

To Snow, snō, *v. n.* మంచుకురుసుట. it ⁓ed very hard last night రాత్రినిండామంచుకురిసినది.

Snow-ball, snō'bâll, *n. s.* మంచుగడ్డ. as it went along, the crowd gathered weight like a ⁓ ఆగుంపుపోతూవుండగాదోవలోవాండ్లుమీండ్లుచేరిబ్రహ్మాండమైనగుంపైనది, సీమలోమంచుగడ్డనుచేరివుండేమంచుమీదరువ్వితే ఆగడ్డపోతూవుండగా కిందిమంచు అంటుకొనిమరీమరీపెద్దదిఅవుతున్నదిగనక ఆదృష్టాంతమునుపట్టి యీప్రయోగము వచ్చినది. It goes on increasing like a ⁓ in snow (Duke of Willington's Despatches June 1800) మంచులోమంచుగడ్డవలెనేక్రమేణా అభివృద్ధిఅయినది.

Snow-broth, *n. s.* మంచునీళ్లు, మంచుకరిగినకరిగిననీళ్లు, అతిశీతలమైననీళ్లనుగురించినమాట.

Snow-drop, snō'drop, *n. s.* a kind of flower ఒక విధమైనతెల్లనిఅడవిపుష్పము.

Snow-white, *adj.* అతిధావళ్యమైన.

Snowy, snō'y, *adj.* మంచుగావుండే. a ~ night బహుమంచుగావుండేరాత్రి. ~ weather మంచుకాలము. pure, white అతిధావళ్యమైన. her ~ arms దానితెల్లటిభుజములు. a ~ robe శుభ్రవస్త్రము, అతిధావళ్యమైనవస్త్రము.

Snub, snub, *n. s.* rebuff, rebuke చీవాట్లు, గద్దింపులు. a ~ nose చప్పిడిముక్కు.

To Snub, snub, *v. a.* to rebuke చీవాట్లుపెట్టుట, కూకలుపెట్టుట. (Chaucer uses this verb, in Prologue to Tales, line 525 spelt snibbe.)

Snub-nosed, *adj.* చప్పిడిముక్కుగల.

Snuff, snuff, *n. s.* smell ముక్కుతోపీల్చడము, ఆఘ్రాణించడము. for the nose పొడుము, ముక్కుపొడి, నశ్యము. the ~ of a candle కొడి, కత్తిరించివేసినమండేదీపపువత్తికొననుకట్టినబొట్టు.

To Snuff, snuff, *v. a.* to draw in with the breath ఆఘ్రాణించుట, ముక్కుతోపీల్చుట. the vulture ~ed the smell of a corpse ఆగూళిపీనుగకంపును పట్టినది. to crop a candle దీపపుకొడికత్తిరించుట.

To Snuff, snuff, *v. n.* or snort బుసకొట్టుట.

Snuff-box, snuff'box, *n. s.* పొడిడబ్బి, పొడిబుర్ర.

Snuffers, snuf'fērz, *n. s.* దీపపుకొడినికత్తిరించేకత్తెర.

To Snuffle, snuf'fle, *v. n.* to speak through the nose ముక్కుతోమాట్లాడుట. snuffling words ముక్కులోమాట్లాడేమాటలు.

Snug, snug, *adj.* హాయిగావుండే, సుఖముగావుండే, పొందికగావుండే, భద్రముగావుండే. every thing is very ~ here యిక్కడఅంతాహాయిగావున్నది, యిక్కడ అంతాపొందికగావున్నది. the children lie very ~ there బిడ్డలు అక్కడహాయిగాపండుకొన్నారు, భద్రముగాపండుకొన్నారు. the fox lay very ~ in the bush ఆనక్క పొదలోనిండా హాయిగాపండుకొనివుండినది. he kept it ~ దాన్ని భద్రముగా దాచినాడు. ~'s the word! (Smollett) భద్రం భద్రం, నోరుతెరిచేవునుమీ, బయిటవిడవబొయ్యేవునుమీ.

Snugly, *adv.* హాయిగా, సుఖముగా, భద్రముగా, నిమ్మళముగా.

Snugness, *n. s.* హాయి, సుఖము, భద్రము, నిమ్మళము. from the ~ of this house యీయిల్లుభద్రమైనదిగనక.

So, sō, *adv.* in like manner అట్లా, ఇట్లా, ఈరీతిగా, వ.శె. let it be so అట్లావుండనీ. be it so కానీ, చింతలేదు. so be it కానీ, ఔగాక. you may come early so as I may meet you నిన్ను నేనుచూచేటట్టుప్రొద్దుగలరా. he struck so as to break the sword కత్తివిరిగేటట్టుగాకొట్టినాడు. therefore గనక. for this reason; in consequence of this అందువల్ల, యిందువల్ల. and so forth మొదలైన. so long అంతపొడుగు, అంతమట్టుకు. so many అంతమంది, ఇంతమంది, అన్ని, ఇన్ని. so many days అన్నాళ్లు, ఇన్నాళ్లు. so much the more ~ that యెందుచేతనంటే, యెంతమట్టుకంటే, ముఖ్యముగా. ~ that the blood flowed నెత్తురుకారేలాగు. ~ that the letter may reach me నాకుజాబుఅందేలాగు. he is ~ weak that he cannot rise వాడుయెంతఅశక్తిగావున్నాడంటే కూర్చున్నచోటనుంచి లేవలేడు. ~ then గనక, అట్లావుండగా, సరేగదా. one or so వొకటి, అర, కొన్ని. so and so ఫలానివాడు. he consented to go if ~ and ~ would accompany him ఫలానిఫలానివాండ్లుతనతోకూడావస్తే పోతానన్నాడు. Mr. so and ~ ఫలానిదొర, యిన్నావొకదొర. I am very so so to-day యీవేళనాకుయిదిగావున్నది. this translation is very so so యీభాషాంతరముఅంతంతలుగావున్నది, అనగామంచిదికాదు. his English is but so so వాడికివచ్చినయింగ్లీషు అంతంతమట్టుకుగావున్నది. his reasons are but so so వాడుచెప్పినసమాధానము లుఅంతంతమట్టుకుగా వున్నది, పనికి రానివిగావున్నవి.

To Soak, sōk, *v. n.* నానుట.

To Soak, sōk, *v. a.* నానబెట్టుట, తడిపిపెట్టుట. she ~ed the bread in milk రొట్టెనుపాలల్లోనానవేసినది. I was ~ed in the rain వానలోతడిసినాను.

Soaked, *adj.* నానిన, నానవేసిన, నానబెట్టిన, తడిపిపెట్టిన.

Soaking, *adj.* తడిపే. a ~ rain తడిపేవాన, ముంచివాన.

Soap, sōp, *n. s.* సబ్బు. fuller's earth used for ~ చవటిమన్ను. the paste used instead of ~ పెసలతో ముక్కానేపిండి. ~ suds నురుగు.

Soap-boiler, sōp'bôil-ĕr, *n. s.* సబ్బుకాచిఅమ్మేవాడు.

Soap-nut, *n. s.* కుంకుడుకాయ.

Soap-stone, *n. s.* a stone like slate బలపుర్రాయి, మరిగరాయి. a pencil made of this stone బలపము, బలపుర్గోలు.

Soapy, *adj.* సబ్బువలెవుండే.

To Soar, sōr, *v. n.* పైకిఎగురుట, ఆకాశానికిఎగురుట. the eagle ~ed over the cliff గ్రద్ద పర్వతమునకుపైగా ఎగిరినది. a liberality that ~s above all praise పొగడనలవిగానిదాతృత్వము. in these verses the poet ~s very high యీపద్యములవల్ల ఆకవినిండాఘనతకెక్కినాడు.

Soaring, *adj.* ఆకాశానికిఎగిరే.

To Sob, sob, *v. n.* వెక్కివెక్కియేడ్చుట. she wept much, but I did not hear her ~ అదియేడ్చినది గానిఅదివెక్కివెక్కియేడవడమునేనువినలేదు.

Sob, sob, *n. s.* ఏడవడములో వచ్చేవెక్కు. I heard three ~s అదియేడవడములో మూడువెక్కులువిన్నాను.

Sober, sō'bĕr, *adj.* స్థిరబుద్ధిగల, నెమ్మదిగావుండే, తెలివిగల, వివేకశాలియైన. he is a ~ man, you may take his advice వాడుతెలివిగలవాడు, వాడుచెప్పేబుద్ధివిను. a very ~ child మంచితెలివిగల బిడ్డ. not drunk మైకములేని. he makes many promises when he is drunk, but he forgets them all when he is ~ తాగివెళ్లితెలివిలేకుండా వుండేటప్పుడు యిదిచేస్తానుఅదిచేస్తాను అంటాడు గానివెళ్లితెలిసేటప్పటికి అదిఅంతా మరిచిపోతాడు. I wish I could persuade you to be ~ అయ్యోనీకు శాంతములేకపోయెనే. A† says ఉచితయుక్త.

To Sober, sō'bĕr, *v. a.* to make calm, to bring him to his senses శాంతపరచుట, స్మారకమువచ్చేటట్టుచేసుట. the shock ~ed him యీభయముచేతవానికిస్మారకమువచ్చినది.

Soberly, sō'bĕr-ly, *adv.* శాంతముగా, నిమ్మళముగా, తెలివిగా, మైకములేకుండా. In Titus. 2. 12 ఉచితయుక్తముగా. A†.

Soberness, or Sobriety, sō-brī'ĕ-ty, *n. s.* శాంతము, నిమ్మళము, నెమ్మది, మైకములేకుండావుండడము. the Hindus are remarkable for their sobriety హిందువులుతాగేవాండ్లుకారు.

Soccage, soc'câge, *n. s.* పాళెగాడితనము.

Soccager, *n. s.* పాళెగాడు. (vulgarly) a poligar.

Sociable, sō'shable, *adj.* సరసుడైన, సహవాసయోగ్యుడైన, కలియగలుపుగావుండే. the Hindus are very ~ హిందువులునిండాసరసులు, సహవాసయోగ్యులు. the dog is a ~ animal కుక్కమనుష్యులతో కలియగలుపుగా వుండేటిది. the parrot is a ~ creature but the crow is not ~ చిలక మనుష్యులలోయిమిడివున్నదిగానికాకి అట్లాకాదు.

Sociableness, *n. s.* సరసత, కలియగలుపు, అన్యోన్యము. from the ~ of these people వీండ్లసరసులుగనక, వీండ్లుక్రూరులుకారుగనక.

Sociably, sō'shab-ly, *adv.* సరసముగా, కలియగలుపుగా, అన్యోన్యముగా.

Social, sō'shal, *adj.* సరసుడైన, కలియగలుపుగా వుండే. ~ beings కలియగలుపుగావుండేవాండ్లు, అన్యోన్యముగావుండేవాండ్లు. monks are not ~ beings సన్యాసులు కలియగలుపు లేనివాండ్లు, ఒకరితో చేరికలేకుండా వొదిగియుండేవాండ్లు. ~ worship పదిమందితోకూడా చేసేపూజ. ~ meals పదిమందితోకూడా భోజనముచేయడము. ~ duties అన్యోన్య మర్యాదలు. they look upon debt as a ~ crime అప్పునుపరస్పరవిరోధముగానెంచుతారు, స్నేహభంగముగా యెంచుతారు.

Society, sō-cī'ĕ-ty, *n. s.* community or company సభ, సంఘము, ప్రజలు. those who live in the ~ of the wise వివేకులతోసహవాసముగావుండేవాండ్లు. the rules of ~ లోకమర్యాదలు, లోకాచారములు. in mixed ~ భిన్నరవాండ్లలో. agreeable ~ యిష్టాగోష్ఠిగా వుండేవాండ్లు. civilized ~ నాగరికులు. uncivilized ~ మోటమనుష్యులు. the well being of ~ ప్రజాక్షేమము. he lives in ~ లోకులతోసహవాసముగావున్నాడు. these people are not in ~ వాండ్లులోకుల

తో సహవాసము గా వుండే వాండ్లు కారు. he lived in this woman's ~ for a year సంవత్సరముదా కా దానితో సహవాసము గా వుండినాడు. he lived out of ~ లోకులను విడిచి యేకాంతముగా వుండినాడు. polished ~ రసికులు, నాగరికులు. unpolished ~ నాగరికము లేనివాండ్లు. a religious ~ భక్తులు, మతమును గురించి కూడిన సభ. a mercantile ~ వర్తకుల సంఘము, వర్తకులు. a Literary ~ విద్వత్సభ. (In the title page of the Persian Bible, the name "Bible Society" remains untranslated.)

Sock, sock, *n. s.* మేజోడు, కత్తి, పట్టు, లేక బొంబ్బు గుడ్డలతో కుట్టి చీలమండలదాకా వేసుకొనేటిది. or comic shoe నాటకములో వేసుకొనే వొక విధమైన పాదరక్ష.

Socket, sock'et, *n. s.* any hollow that receives something inserted దేన్నైనా దోపే గూడు. the bone turns easily in the ~ ఆ యెముక దాని పాదులో సులువుగా తిరుగుతూ వుంటున్నది. the ~ of the eye కంటి గుంట. his eyes are sunk in the ~s వాని కండ్లు గుంటలు బడ్డవి. the hollow of a candlestick మైనపు వత్తి కెమ్మెలో వుండే బొక్క.

Sod, sod, *n. s.* turf, clod. పచ్చిక కరుడు, గరిక బొడిచెక్క, పచ్చిక పెళ్ల, మంటిపెళ్ల, మంటిగడ్డ. he faced the pond with green ~s గుంటకట్టకు పచ్చిక పెళ్లలు వేసినాడు, కరుండ్లు వేసినాడు. when he lies under the green ~ మంటగలిసినప్పుడు.

Soda, *n. s.* సోడ అనే వొక దినుసు. Alkali, borate of ~ క్షారము, చవిటిమన్ను, చవిటిసారము. ~ water యీ క్షారము కలిపిన నీళ్లు.

Sodden, *past p*‖ boiled వండిన, ఉడికిన. the ground was quite ~ by the rain వానచేతనే అనింటా బురదైవుండినది.

Soever, *adv.* ఐనా. whatsoever యేదైనా. whosoever యెవడైనా. whensoever యెప్పుడైనా. wheresoever యెక్కడనైనా.

Sofa, sō'fa, *n. s.* మెత్తలగద్దెగల నిడుపాటి పెద్దకుర్చీ, దీన్ని సోఫా, కౌచీ అంటారు.

Soffit, *n. s.* the top of a door గడప పైభాగము.

Soft, soft, *adj.* మెత్తని, మృదువైన. smooth నున్నని. ~ marble మెత్తకరాయి. ~ stone పిండిరాయి. ~ accents మృదూక్తులు. a ~ eyed maid లోలాక్షి, చంచలాక్షి. soft-eyed దయార్ద్రదృష్టిగల. silly, flexible, obedient విధేయమైన, సాధువైన. ~ water మంచినీళ్లు. he is a very ~ man వాడు యెట్లా ఆడిస్తే అట్లా ఆడేవాడు.

Soft, soft, *(interj.)* తాళుతాళు.

To Soften, sofn, *v. a.* మెత్తగా చేసుట, మెదుపుట, మెత్తపడేటట్టు చేసుట. these words ~ed his heart యీ మాటలవల్ల వాడిమనసు కరుగుటకద్దది. all that cheers or ~s life ప్రాణానికి సుఖముగాను న్ను నెమ్మదిగాను వుండేటిదియెల్లా. wishing to ~ these bitter tidings యీ చావు మరచెప్పవలెనని. you must ~ your language నీవు యింత క్రూరముగా మాట్లాడరాదు. this ~ed the pain యిందువల్ల ఆ నొప్పి మట్టుబడ్డది. milk and sugar ~ tea తేయాకు యొక్క వెగటును బెల్లమున్ను పాలున్ను అణుచుతున్నది. fire ~s iron నిప్పు యినుమును మెత్తనిదిగా చేస్తున్నది, అనగా నిప్పున కాగిన యినుము యెట్లా కొట్టితే అట్లా సాగుతున్నది.

To Soften, sofn, *v. n.* మెత్తపడుట, శాంతపడుట, కరుగుట. wax ~s in the sun మైనము యెండకు కరుగుతున్నది.

Softly, soft'ly, *adv.* మెల్లిగా, తిన్నగా, చల్లగా. fair and ~! ఆ త్రపడక, మెల్లి మెల్లిగా. he spoke ~ తగ్గి మాట్లాడినాడు.

Softner, *n. s.* that which makes soft శాంతపరిచేటిది. time is a ~ of grief దినదినానికి వ్యసనము మట్టుపడుతున్నది.

Softness, *n. s.* మెత్తన, మృదుత్వము, మార్దవము, నునుపు, సౌమ్యము. ~ undermines wealth దాక్షిణ్యం ధననాశనం. easiness to be effected దాక్షిణ్యము. from the ~ of their nature, women weep easily ఆడవాండ్లు మెత్తనివాండ్లు గనక కొంచెములకే కన్నీరుపెడుతారు. timidity పిరికితనము, మందతనము.

Soho, sō-hō', *interj.* calling from a distant place ఒరే. stop నిలుపు, తాళు.

Soi-disant, *p*‖ (French.) తమకు తామే చెప్పుకొనే. his ~ friends తమకు తామే చుట్టాలమని చెప్పుకొని వానివద్దికి వచ్చినవాండ్లు. a ~ doctor; that is, one who calls himself a doctor తనకు తానే వైద్యుడని చెప్పుకొని తిరిగేవాడు.

To Soil, sôil, *v. a.* మురికిచేసుట, మాపుట. I will not ~ my hands with this business నేనుఆ పీడకుపోను.

Soil, sôil, *n. s.* dirt మురికి, మాలిన్యము, కుళ్ళు, పెంట. red sandy ~ ఎర్రచేల. stony ~ గరుపునేల, రాళ్లభూమి. that ~ which is clay under sand పాలగరువు. black ~ రేగడభూమి, రేగటిమన్ను. or land నేల, భూమి, మన్ను. his native ~ వాడి జన్మభూమి. those who till the ~ భూమిని దున్నే వాండ్లు. sons of the ~ నీచులు. goddess of the ~ భూదేవత. (W.) garden ~ మంచిసేద్యపుగల మన్ను. every morning they carry away the ~ in carts ప్రతిదినము తెల్లవారికుళ్ళును బండ్లమీద వేశితీసుకొనిపోతారు.

Soiled, *adj.* మురికిగావుండే, మాసిన, మురికిచేయబడ్డ. ~ clothes మురికిబట్టలు. a ~ plate ఎంగిలిగిన్నె. ~ silver మయిలగావుండేవెండిపాత్రలు.

To Sojourn, sō′jurn, *v. n.* ఉండుట, నివాసముచేసుట, నివసించుట.

Sojourn, sō′jurn, *n. s.* విదేశవాసము, నివాసము చేయడము, దిగివుండడము. during his ~ there వాడక్కడవుండినదినాలలో.

Sojourner, sō′jurn-ĕr, *n. s.* విదేశవాసి, కొన్నాళ్లుగావచ్చివుండేవాడు.

Sol, *n. s.* (poetical name of the God of the sun, భాస్కరుడు, సూర్యుడు. ~ soon hid his beams సూర్యుడుయింతలోకనుమరుగైనాడు.

Sola, *n. s.* (the Bengali word for white pith) బెండు.

To Solace, sol′âce, *v. a.* to comfort ఓదార్చుట, ఊరడించుట, ఊరార్చుట. he ~d himself with a pipe అట్లాచుట్టతాగుతూప్రొద్దుబుచ్చినాడు.

Solace, sol′âce, *n. s.* comfort ఓదార్పు, సాంత్వనము. as a ~ in his trouble he wrote a letter to me వాడుకుదేశంకటమునకుపుపశాంతిగానా పేరటపొకపత్రమువ్రాసుకొన్నాడు.

Solar, sō′lar, *adj.* belonging to the sun సూర్యసంబంధమైన. the ~ rays సూర్యకిరణములు. ~ heat యెండ, సూర్యునితేంద్రము. the ~ system సూర్యసిద్ధాంతము. the ~ year సౌరమానసంవత్సరము.

Sold, sōld, *participle* of the verb To Sell అమ్మిన, అమ్మబడ్డ.

To Solder, sol′dĕr, *v. a.* పొడిపెట్టిఅతుకుట. it booteth not them to ~ up a broken cause (Hooker) వాండ్లుయెన్నిపాట్లుబడ్డాచెడిపోయినపని వాండ్లకు కలిసిరాలేదు.

Solder, sol′dĕr, *n. s.* metallick cement లోహము నుఅతికేపొడి.

Soldier, sōl′jĕr, *n. s.* బంటు, బంట్రోతు, శిపాయి, శూరుడు. he was an eminent ~ వాడుమహాశూరుడు.

Soldierlike, Soldierly, *adj.* శిపాయీకితగిన, శౌర్యమైన. soldierly conduct శూరత్వమైననడక.

Soldiery, sōl′jĕr-y, *n. s.* a body of military men బంట్లు, దండువాండ్లు, శిపాయీలు, శూరులు, దండు, సైన్యము.

Sole, sōle, *n. s.* of the foot అరకాలు, అడుగు. the bottom of the shoe చెప్పుయొక్క అట్ట. a certain fish నాలుకచేప, జెర్రిపోతు. See Russell on Fishes No. 2. XXIII.

To Sole, sōle, *v. a.* అట్టవేసుట. thin ~d shoes పాదరక్షలు, ఒకటిరెండు అట్టలువేసినతేలికైన జోడు.

Sole, sōle, *adj.* ఏకమైన, ఒక్కటైన. this was my ~ reason నాకువుండేన్యాయముయిదిఒకటే. not married వివాహముకాని.

Solecism, sol′ē-cism, *n. s.* impropriety in language అన్యాయము, విపరీతము, వైపరీత్యము, వ్యతిరేకము, అచుంబితప్రయోగము, రసాభాసము, భూతశూలము, వికారమైనపని, వికారమైనమాట, వ్యంగ్యము. a blunder అనన్వయము, వ్యాకరణభంగము, అసంగతము.

Solely, sōle′ly, *adv.* మాత్రము, కేవలము. ~ for that అందుకే, అందునగురించిమాత్రము. they paid the money ~ to him ఆరూకలుఅతనికే యిచ్చినారు. they live ~ on rice వాండ్లుఅన్నముతప్ప మరేమితినేదిలేదు.

Solemn, sol′em, *adj.* religiously grave గంభీరమైన, భయభక్తిమైన. ~ sound గంభీరమైనధ్వని. there was no ~ decision in this case యిందున గురించిక్రమమైనతీర్పుకాలేదు. awful భయంకరమైన. when the church is full, it is a ~ sight జనము గుడినిండివుండేటప్పుడు చూచేవాండ్లకుని గాంభీర్యముగావుంటున్నది. a ~ grove భయంకర

ముగావుండేవనము. he assumed a ~ air గంభీరముగావుండినాడు. there was a ~ silence శబ్దుచప్పుడులేక భయంకరముగావుండినది. a ~ place మహాస్థలము, పుణ్యస్థలము. formal యథావిధియైన, క్రమమైన. he made a ~ declaration వాడు రూఢముగాచెప్పినాడు, గట్టిగాచెప్పినాడు. ~ rites శాస్త్రీయమైనఆచారములు. they held a ~ examination regarding this దీన్నిగురించి యథావిధిగావిచారించినారు. he made a ~ promise స్థిరముగాచెప్పినాడు, గట్టిగాచెప్పినాడు. a ~ oath యథావిధియైనప్రమాణము. a ~ fool గంభీరముగావుండేపిచ్చివాడు. still నిశ్శబ్దముగావుండే. "sound" In Ps. 92. 3. గంభీరమైన A†. a ~ day పుణ్యదినము, పండుగదినము F†. ఉత్సవదినము D†. See on Still *adj.*

Solemnity, sō-lem′ni-ty, *n. s.* religious ceremony పండగ, ఉత్సవము. religious rite శుభాశుభకర్మములు. the marriage was performed without any ~ ఆపెండ్లియథావిధిగాచేయబడలేదు, క్రమముగాచేయబడలేదు. awful grandeur భయంకరముగావుండడము. stillness నిశ్శబ్దముగావుండడము.

Solemnization, sol-em-ni-zā′shon, *n. s.* celebration ఆచరించడము, కొనియాడడము, యథావిధిగాచేయడము. ~ of a marriage పెండ్లియథావిధిగాజరిగించడము. after the ~ of this feast ఆపండగనుకొనియాడినతర్వాత, చేసినతర్వాత.

To Solemnize, sol′em-nīze, *v. a.* to celebrate, to perform religiously యథావిధిగాజరిగించుట, ఆచరించుట, కొనియాడుట, చేసుట. to ~ a marriage యథావిధిగాపెండ్లిచేసుట.

Solemnly, sol′em-ly, *adv.* భయభక్తిగా, యథావిధిగా, రూఢిగా, గట్టిగా. they were ~ married వారికియథావిధిగాపెండ్లిఅయినది. I ~ tell you that if you do this I will never speak to you again నేనుస్థిరముగాచెప్పేదియేమంటే నీవుదీన్నిచేస్తివా నీతోమళ్లీయెన్నటికీమాట్లాడను. I ~ declare I will do as he said వాడుచెప్పినట్టేనేనుసిద్ధముగాచేస్తాను. In Gen. 43. 3. దృఢముగా A†. H†. and F†.

To Solicit, sō-lic′it, *v. a.* to entreat ప్రార్థించుట, వేడుకొనుట, బతిమాలుకొనుట. he ~ed my aid నన్ను సహాయముచేయుమనిబతిమాలుకొన్నాడు. I ~ your attention to this matter యీసంగతినిమీరు దయచేసివిచారించవలెననికోరుతున్నాను. he ~ed their favour వారిదయనుకోరినాడు. temptations ~ men దురాశలుమనుష్యులను చెడుదోవకీడ్చేయత్నములోనేవుంటవి.

Solicitation, sō-lic-i-tā′shon, *n. s.* ప్రార్థన, మనవి, యాచన, వేడుకోవడము. all his ~s were of no use వాడు యెంతమనవిచేసుకొన్నా వానికిరాకపోయినది.

Solicitor, sō-lic′it-or, *n. s.* he who requests మనవిచేశేవాడు. a lawyer వకీలు.

Solicitous, sō-lic′it-us, *adj.* eager, anxious విచారపడే, చింతించే. they are not ~ to please him వాణ్ని సంతోషపెట్టవలెననే చింతవాండ్లకులేదు. he was very ~ to explain this దీనికిసమాధానము చెప్పడానకు నిండా బాధపడ్డాడు. why should you be ~ about him వాడికోసరముయెందుకు బాధపడుతావు.

Solicitously, *adv.* విచారముగా, వ్యాకులముగా.

Solicitude, sō-lic′i-tūde, *n. s.* anxiety విచారము, వ్యాకులము, చింత.

Solid, sol′id, *adj.* గట్టియైన, దృఢమైన. wax is ~ but when melted it is fluid మయినముగట్టిగా వుంటున్నదికరిగితేనీరుగావుంటున్నది. he took no food either ~ or liquid వాడుఅన్నముతినలేదు నీళ్లుతాగలేదు. a ~ rock చట్రాయి. ~ ivory బోలుగావుండనిగట్టిదంతము. the bracelet which was made of ~ gold బంగారుగట్టిగాజు. the sword was steel but the haft was ~ silver ఆకత్తిఉక్కు అయితేదానిపిడిపుత్తడి డితోచేయబడివున్నది. the whole river is ~ ice యేరంతామంచుగడ్డగా పేరుకొనియున్నది. the well is dug in ~ stone ఆబావి శుద్ధబండలోతవ్వబడి యున్నది. he has taken no ~ food to day వాడునేడుఅన్నముగాయేమీతినుకోలేదు. nourishment is divided into ~s and fluids ఆహారముఅన్నమూనీళ్లుగావున్నది. not hollow బోలుకాని. these insects have destroyed the ~ wood గట్టికొయ్యనుఆపురుగులుపాడుచేసినవి. the bamboos that are nearly ~ are called గట్టివెదుళ్లు. ~ sense దృఢబుద్ధి. he looked very ~ చూపుకుగట్టివాడుగావుం

డినాడు. a — book సారవత్తైనగ్రంథము. this is not a — reason యిదిమంచిహేతువుగానము కాదు.

Solidity, sŏ-lid′i-ty, *n. s.* కట్టి,కట్టితనము. from the — of the wood యిదికట్టికొయ్యగనక. from the — of this reason యిదిమంచిహేతువుగనక. — of wit దృఢబుద్ధి, బుద్ధిదారుఢ్యము.

Solidly, *adv.* కట్టిగా, దృఢముగా.

Solidness, *n. s.* See Solidity.

Solifidian, *n. s.* భక్తుడు, కేవలముభక్తిమార్గమునుఅవలంబించికర్మకాండనువిడిచేసేవాడు.

To Soliloquize, *v. n.* తనలోతానుమాట్లాడుకొనుట.

Soliloquy, sŏ-lil′ŏ-qŭy, *n. s.* తనలోతానుమాట్లాడుకోవడము, తనకుతానేతలపోసుకోవడము.

Solitaire, sol-i-târe′, *n. s.* a recluse; a hermit ముని, సన్యాసి, వైరాగి. an ornament for the neck కంఠభూషణము, మాలిక.

Solitarily, *adv.* ఒంటిగా, ఏకాంతముగా.

Solitariness, *n. s.* ఏకాంతము. from the — of his life వాడుయేకాంతవాసిగావున్నాడుగనక.

Solitary, sol′i-tar-y, *adj.* ఏకాంతమైన. ఒంటి. a — place ఏకాంతస్థలము, నిర్జనప్రదేశము. he leads a — life ఏకాంతవాసిగావున్నాడు. he did not follow my advice in a — instance నేను చెప్పినబుద్ధినిఒకమాటైనావినలేదు. a — instance proves nothing ఒకదృష్టాంతముచేతఒకటిస్థిరూపి కాదు.

Solitary, sol′i-tar-y, *n. s.* ముని, సన్యాసి, ఏకాంతవాసి.

Solitude, sol′i-tûde, *n. s.* ఏకాంతముగావుండడము, ఏకాంతవాసము. this island is a vast — ఈదీవి విస్తారమైననిర్జనప్రదేశముగావున్నది. those who live in — ఏకాంతవాసులుగావుండేవాండ్లు.

Solo, sō′lō, *n. s.* a tune played by a single instrument; an air sung by a single voice ఒంటిగొంతుగాపాడేపాట, ఒంటివాయిద్యము, ఒంటిగా వాయించేవాయిద్యము.

Solomon's seal, *n. s.* a species of convallaria ఇది ఒకచెట్టుపేరు.

Solon, *n. s.* proper name of a Greek lawgiver గ్రీకుదేశములోవుండినఒకస్మృతికర్త. he is thought a perfect — ఆయనను ఋషిగాయెంచుతారు.

Solstice, sol′stiċe, *n. s.* The point beyond which the sun does not go; the tropical point; the point at which the day is longest in Summer, or shortest in Winter. It is taken of itself commonly for the Summer solstice ఆయనము. the summer — (is on the 22d of June) ఉత్తరాయణము. the winter — (is on the 22d of December) దక్షిణాయనము. the — as meaning hot weather or summer ఎండకాలము.

Solstitial, sol-stish′al, *adj.* ఎండకాలసంబంధమైన. — storms యెండకాలములోకొట్టేగాలివాన.

Solubility, sol-ū-bil′i-ty, *n. s.* capability of melting కరిగేగుణము. from the — of wax మయినము కరిగేటిదిగనక.

Soluble, sol′ū-ble, *adj.* కరిగే. wax is easily — మయినముసులభముగాకరిగేటిది. this question is easily — యీసంశయముసులభముగాతీరేటిది.

Solution, sŏ-lū′shon, *n. s.* matter dissolved కరిగినది. a — of salt ఉప్పుకలిపిననీళ్లు. a — of sugar బెల్లపునీళ్లు. a — of lime సున్నపునీళ్లు. a — of gold ద్రావకములోకరిగి మిశ్రితముగావుండే బంగారు. resolution of a doubt సందేహనివారణము, పరిహారము, విమోచనము. the — of a question సందేహనివారణము, పరిష్కారము.

To Solve, solve, *v. a.* to explain తీర్చుట, విడుచుట, పోగొట్టుట, నివారణముచేసుట, పరిష్కరించుట. this —s the difficulty యిందువల్లఆసంకటము తీరుతున్నది. he —d the riddle ఆవిడికథనువిప్పినాడు.

Solved, *adj.* తీరిన, పరిష్కృతమైన, విడిన.

Solvency, solv′en-ċy, *n. s.* ability to pay అప్పులు చెల్లించేశక్తికలిగివుండడము. I doubt his — అప్పులనుచెల్లించే శక్తివాడికివున్నట్టు వుండలేదు. this proves his — అప్పులనుచెల్లించేశక్తివాడికివున్నట్టుయిందువల్లరూఢమవుతున్నది.

Solvent, solv′ent, *adj.* able to pay debts contracted పడినఅప్పులనుచెల్లించగల. in Chemistry లోహమునుకరిగించేద్రావకము.

Sombre, *adj.* sad, gloomy మసకమసకలాడే, మసిలగావుండే. he looked very — వాడువ్యాకులముగావుండినాడు, మూతిముడుచుకొనివుండినాడు. this picture is very — యీపటముసిండానల్లగావున్నది. — intelligence చెడుసమాచారము.

Some, sum, *adj.* కొన్ని, కొంత, కొంచెము, కాస్త. they gave him ~ food వాడికి కాస్త ఆహారము యిచ్చినారు. ~ distance off కొంచెముదూరములో. ~ of these books యీపుస్తకాలలో కొన్ని. ~ of them వాండ్లలో కొందరు. he bought ~ land వాడు కొంతభూమిని కొన్నాడు. he kept ~ and sold ~ కొన్ని పెట్టుకొన్నాడు, కొన్ని అమ్మివేసినాడు. ~ two hundred years ago యిన్నూరుమున్నూరుయేండ్లకుమునుపు. ~ ten miles నాలుగైదుకోసులు. give me ~ water కొంచెము నీళ్లియ్యి. somebody may have said so యెవరైనా అట్లా చెప్పివుందురు. he thinks himself somebody తానే గొప్ప అనుకొన్నాడు, హెచ్చనుకొన్నాడు. ~ one told him వాడితో యెవడో వొకడు చెప్పినాడు. he is a man of ~ learning వాడు కొంత మట్టుకు విద్యగలవాడు. ~ persons కొందరు. ~ went and ~ remain కొందరు పోయినారు కొందరు వున్నారు. a town of ~ size కొంచెము పెద్దదిగా వుండే వూరు. sometime after కొన్నాళ్లకు తర్వాత, కొంతసేపటికి తర్వాత. ~ person or other, ~ one or other, somebody or other యెవడో, యెవరో, యెవతో. in ~ book or other యేదో వొక పుస్తకములో. there is ~ mischief or other brewing యేదో వొక కిల్బిషము వున్నది. in ~ way or other యెట్లాగైనా. in ~ place or other యెక్కడనో వొకచోట.

Somehow, *adv.* ఎట్లాగో, ఏవిధానన్నా.

Somerset, sum′er-set, *n. s.* a leap లాగు.

Something, sum′thing, *n. s.* ఎదో, ఏదైనా, ఏదో వొకటి. they gave him ~ వాడికి యేమో యిచ్చినారు. ~ will happen from this యిందువల్ల యేదో వొకటి సంభవించబోతున్నది. I am ~ better to-day నేడు నాకు కొంచెము వాసిగా వున్నది. they have a ~ in their looks that pleases the eye వాండ్లు చూడడములో వొక విశేషము వున్నది అది చూడ వేడుకగా వున్నది.

Sometime, sum′tīme, *adv.* once పూర్వము. at one time or other hereafter కొంతకాలమునకు, యెన్నటికో. he died ~ last year పోయిన సంవత్సరములో యేదో వొక నెలలో వాడు చచ్చినాడు. I bought that horse ~ before అంతకుముందు వొకప్పుడు ఆ గుర్రమును కొనియుంటిని. ~ after dinner భోజనము చేసిన మరి కొంతసేపటికి. ~ or other యెప్పుడో.

Sometimes, sum′tīmṡ, *adv.* అప్పుటప్పుటికి. they ~ go there వాండ్లు అప్పుటప్పుటికి అక్కడికి పోతారు. I ~ see him నేను అప్పుటప్పుటికి వాణ్ని చూస్తాను. it ~ rains in this month అప్పుడప్పుడు యీ నెలలో వాన కురియడము కద్దు.

Somewhat, sum′hwăt, *adv.* కొంచెము, కొంత, కించిత్. this house is ~ larger than that one ఆ యింటికంటే యిది కొంచెము పెద్దది.

Somewhere, sum′hwâre, *adv.* ఎక్కడనో, ఎక్కడనైనా.

Somnambulism, *n. s.* walking in sleep నిద్రలో నడవడము, తూగుడుతూ నడవడము.

Somnambulist, *n. s.* one who walks in his sleep నిద్రలో నడిచేవాడు.

Somniferous, som-nif′er-us, *adj.* నిద్రను కలగచేసే, నిద్రపట్టేటట్టు చేసే.

Somnolency, som′nō-len-ċy, *n. s.* sleepiness; inclination to sleep తూగు, నిద్రమబ్బు. brutish stupid neglect అజాగ్రత.

Somnus, *n. s.* నిద్రాధిదేవతయొక్క పేరు. they are in the arms of ~ వాండ్లు నిద్రపోతున్నారు.

Son, sun, *n. s.* కొడుకు, కొమారుడు, పుత్రుడు. a ~ of Adam మనిషి, నరుడు. all men are ~s of Adam అందరున్ను ఆదిపురుషుడి వంశస్థులు. a ~ of Apelles (అతిప్రసిద్ధుడైన అపెల్లీసు అనే చిత్రకారుని కొడుకు, అనగా) చిత్రకారుడు. a ~ of Mars సేనానాయకుడైన కుమారస్వామి కొడుకు, అనగా సిపాయి, శూరుడు. ~s of England ఇంగ్లిషువాండ్లు. a ~ of the church పాదిరి. a spiritual ~ or disciple విద్యార్థి, శిష్యుడు. ~s of God భక్తులు. the ~ of God A†. says ఈశ్వరస్యసుతః. ~ (in scripture language) శాలి. ~s of pride గర్విష్టులు. ~s of light జ్ఞానవంతులు. ~s of darkness అజ్ఞానులు, పాపమూర్తులు. a ~ of peace శాంతుడు. ~ of perdition దౌర్భాగ్యుడు. the ~s of men మనుష్యులు, మానవులు. but, the ~ of man అనగా జీససు క్రీస్తువు. son-in-law అల్లుడు.

Sonata, sō-nä′ta, *n. s.* a tune ఒకవిధమైనపదము.

Song, song, *n. s.* పాట, పదము, కీర్తన, సంగీతము, గానము. a ~ for lulling infants asleep జోల పాట. of birds పక్షులయొక్క సుస్వనము. or poetry కావ్యము. the house was sold for a mere ~ ఆయిల్లుఅతిస్వల్పవెలకు అమ్ముడుబోయినది. I sold it for a mere ~ దాన్ని అన్యాయానికిఅమ్మినాను. they are all in one ~ అందరునొకటే మాటగావున్నారు. sing ~ or nonsense పిచ్చిసుద్దులు, వట్టిసుద్దులు.

Songster, song'stĕr, *n. s.* సంగీతగాడు, గాయకుడు, సుస్వరముగాకూశేకోకిలమొదలైనపక్షి.

Songstress, song'stress, *n. s.* సంగీతకత్తె, గాయకురాలు, సుస్వరముగాకూశేకోకిలమొదలైనపక్షి.

Sonnet, son'net, *n. s.* పద్యము, పదము. a set of ~s శతకము.

Sonnetteer, son-net-tēr', *n. s.* a small poet, (in contempt) దిక్కుమాలినకవి.

Sonorous, sō-nō'rus, *adj.* ధ్వనిగల, నాదముగల, మోగే, ఘణీలుమనే, ఖంగుమనే.

Sonorously, *adv.* ఘణీలుమని.

Sonorousness, *n. s.* ఘణీలుమనడము. from the ~ of brass ఇత్తడివాయిస్తేఘణీలుమనేదిగనక.

Sonship, *n. s.* the being a son పుత్రత్వము, ఇదిక్రీస్తువునుగురించినమాట.

Soodra, *n. s.* (name of a caste) శూద్ర. the ~s శూద్రులు. a ~ woman శూద్రది.

Soogie, *n. s.* (Indian word for grits) నూకలు. In Madras called సుజ్జి.

Soon, sûn, *adv.* త్వరగా, శీఘ్రముగా. you have come ~ to-day నేడుపెందలకాడేవచ్చినావు. I wish you to come ~ to-morrow రేపుయెప్పటికంటేత్వరగారా. ~ after they arrived వాండ్లువచ్చిచేరినకొంచెముసేపటికి. or presently మరికొంచెముసేపటికి, యింతలో. as ~ as he came వాడురాగానే.

Sooner, Comparative of soon మిక్కిలిత్వరగా. ~ or later కొంచెముముందోవెనకో. I had ~ die than do so నేనుచచ్చినాచేయను.

Soot, sŭt, *n. s.* కరదూమము, దీపకిట్టము, పొగమసి.

Sooth, sûth, *n. s.* truth; reality నిజము, యథార్థము. in ~ మెట్టుకు. ~ to say I am not very sorry for it మెట్టుకుఅందువల్లనాకుపెకవ్యసనము లేదు.

To Soothe, sûthe, *v. a.* to calm ఉపశాంతిచేసుట, ఉపశమనముచేసుట, ఓదార్చుట, ఊరార్చుట. she did this to ~ the pain ఆనొప్పిఉపశాంతికావడమునకైయిట్లాచేసినది. to ~ the child she gave it some milk ఆబిడ్డనుఓదార్చడమునకైకొంచెముపాలుయిచ్చినది. they flattered him to ~ his pride వానిగర్వభంగమునకుఓదార్పుగావాణ్ని పొగడినారు.

Soothed, *adj.* ఉపశాంతిచేయబడ్డ, ఊరార్చబడ్డ.

Soothing, *adj.* ఉపశాంతియైన, ఓదార్పుగావుండే.

Soothsayer, sûth'sā-ĕr, *n. s.* he who foretells సోదెచెప్పేవాడు, సోదెచెప్పేటిది.

Soothsaying, *n. s.* foretelling సోదెచెప్పడము.

Sootiness, *n. s.* పొగచూరడము. from the ~ of the walls గోడలుపొగచూరివున్నవిగనక.

Sooty, sŭt'y, *adj.* పొగచూరిన. the ~ Indians నల్లవాండ్లుగావుండేహిందువులు.

Sop, *n. s.* (any thing steeped in liquor) నానవేసినది. or bribe లంచము, బహుమానము. this was a mere ~ to cerberus మింగవచ్చినదానికిఅడ్డముగావేసినకడి. soursop యిదిఒకవిధమైనరామాఫలము.

To Sop, *v. a.* to steep in liquor నానవేయుట.

Soph, sof, *n. s.* విద్యార్థి.

Sophi, sō'fi, *n. s.* the emperor of Persia పార్షిదేశపురాజు.

Sophism, sof'ism, *n. s.* a fallacious argument; an unsound subtilty; a fallacy కుతర్కము. In 2 Peter. 1. 16. *Sesophismenois mythois* కల్పితోపన్యాసము A†. "He silenced him with this sophism. There are some degrees of fever in which cold water is good for a man: every man who has a fever has it in some degree: and therefore water is good for every man in a fever."—Again, Do you know your father? yes. Do you know this man who is veiled? No. Then you do not know your father: for it is he that is veiled. (Penny Cyclop.)

Sophist, sof'ist, *n. s.* కుతర్కముచెప్పేవాడు, తాంత్రికుడు.

Sophistical, sō-fis'tic-al, *adj.* కుతర్కముగావుండే.

Sophistically, sō-fis'tic-al-ly, *adv.* కుతర్కముగా.

To Sophisticate, *v. a.* కుతర్కములుచెప్పిచెరుపుట.

Sophisticated, *adj.* కుతర్కమైన.

Sophistication, *n. s.* కుతర్కము. his reply is mere ~ వాడిప్రత్యుత్తరమంతావట్టికుతర్కము. In Italian, Cosa serve sofisticare cosi—what signifies all this *minuteness* of enquiry.

Sophistry, sof′ist-ry, *n. s.* కుతర్కము.

Soporiferous, sop-o-rif′er-us, Soporifick, *adj.* నిద్రవచ్చేటట్టుచేసే, నిద్రకారియైన. opium is ~ నల్లమందునిద్రవచ్చేటట్టుచేసేటిది.

Sopped, *adj.* wet, wetted నానిన, నానవేయబడ్డ.

Sorcerer, sôr′cer-ĕr, *n. s.* కూన్సగాడు, తోడుబోతులమారి, మాయావి A†.

Sorceress, sôr′cer-ess, *n. s.* కూన్సకత్తె.

Sorcery, sôr′cer-y, *n. s.* కూన్సము, తంత్రు. In Rev. XVIII. 23. (Gr. pharmacia) మాయ A†.

Sordes, *n. s.* dirt మలినము, పాచి.

Sordid, sôr′did, *adj.* base, mean నీచమైన, క్షుద్రమైన, భ్రష్టమైన, దిక్కుమాలిన. ~ lucre పాడురూకలు, అనగానీచవృత్తివల్లకూడబెట్టినరూకలు.

Sordidly, sôr′did-ly, *adv.* నీచత్వముగా, క్షుద్రత్వముగా, దిక్కుమాలినరీతిగా.

Sordidness, *n. s.* baseness నీచత్వము, నికృష్టత, క్షుద్రత.

Sore, sōre, *n. s.* పుండు. the burning produced a ~ కాలిపుండుఅయినది. a sinus or hollow ~ లొట్టపుండు.

Sore, sōre, *adj.* పచ్చిపుండుగావుండే, నొచ్చే, నొప్పిగావుండే. when the tongue is ~ నాలుకపచ్చిపుండుగావుండేటప్పుడు. he has got a ~ throat వానికిగొంతురాసివున్నది. ~ eyes (the Indian disease so called) కంటికలక, కండ్లనొప్పి. she has got ~ eyes దానికికండ్లనొప్పిగావున్నది. foot-sore నడిచికాళ్లుపుండుగావుండే. when they are weary and foot-sore వాండ్లుఅలిసికాళ్లనొప్పులతోవుండేటప్పుడు. he is very ~ about that business అందునగురించివాడిమనసుపుండుగావున్నది. why did you speak to him while he was ~ about this? యిందునగురించివానిమనసుపుండుగావుండేటప్పుడునీవెందుకువాడితోమాట్లాడినావు. this is a ~ subject with him యీమాటవాడితోయెత్తితేవానికిపుంటిలోకొలపెట్టినట్టువుండును.

ore, sōre, Sorely, sōre′ly, *adv.* నిండా, మిక్కిలి. I was sorely afraid నిండాభయపడివుంటిని. the famine was then ~ in the land అప్పుడుమహాత్తైనకరవుముగావుండెను.

Soreness, *n. s.* నొప్పి, సలుపు. from the ~ of the wound పుండునొప్పిగావుండినందున. there is some ~ between them వాండ్లిద్దరికిన్ని కొంచెముద్వేషముగావున్నది.

Sorrel, sor′rel, *n. s.* a plant having an acid taste పులిచింతాకు, పుల్లగావుండే వొకవిధమైన కూరాకు.

Sorrel, sor′rel, *adj.* a colour in horses ఒకవిధమైనగుర్రపువర్ణముగల, యిదిగుర్రములను గురించినమాట.

Sorrily, sor′ri-ly, *adv.* basely, meanly; poorly హీనముగా, నీచముగా, క్షుద్రముగా. he was ~ dressed దిక్కుమాలిన గుడ్డలను కట్టుకొనివుండినాడు. he is but ~ prepared for the examination ఆపరీక్షనుగురించిసిద్ధమయ్యేకాకవున్నాడు.

Sorriness, *n. s.* meanness; wretchedness దిక్కుమాలినతనము, చీదగిలినతనము. from the ~ of the horses గుర్రాలుచీదగిలియున్నందున.

Sorrow, sor′rō, *n. s.* చింత, వ్యాకులము, దుఃఖము, వ్యసనము, విచారము, ఖేదము, జాలి.

To Sorrow, sor′rō, *v. n.* చింతపడుట, వ్యసనపడుట, జాలిబడుట, పొక్కుట.

Sorrowful, sor′rō-fŭl, *adj.* వ్యసనమైన, వ్యాకులముగావుండే. ~ intelligence దుఃఖసమాచారము. a ~ face యేడుపుముఖము.

Sorry, sor′ry, *adj.* base, miserable, useless పనికిమాలిన, దిక్కుమాలిన, తుచ్ఛమైన, నీచమైన. a ~ excuse పనికిమాలినసాకు. a ~ steed దిక్కుమాలినగుర్రము. or suffering grief విచారపడే, దుఃఖపడే. I am ~ for him వాన్నిగురించినాకుచింతగావున్నది. I am ~ I gave it him అయ్యోదాన్ని వాడికియెందుకుయిస్తినో. I am not ~ to hear this యిదిమంచిసమాచారమే. I was ~ to see him so ill వాడికిఅంతవొళ్లుఅశక్తముగావుండినదాన్నిచూచి నాకునిండా వ్యాకులముగా వుండెను. I am ~ to say he did not receive the letter అయ్యోవాడికిఆజాబుచేరకపోయినదే. I am ~

to say he is ill పాపము వాడికి వొళ్లు కుదురుగా వుండ లేదు.

Sort, sôrt, *n. s.* kind, quality విధము, జాతి, దినుసు. all these are of the same ~ యివి అంతా వొకమచ్చే, అంతా వొకవిధమే. what ~ of wood is this? యిదియేజాతి కొయ్య. what ~ of a house is this? యిదియేవిధమైన యిల్లు, అనగా దేనికి మాలిన యిల్లు. in some ~ this is a compensation దీన్ని వొక బహుమానముగా పెట్టుకోవచ్చును, అనుకోవచ్చును. a ~ of dress, merely means a dress వొకవిధమైన వుడుపు అంటే పూరి కే వుడుపు అనే అర్థమే అవుతున్నది. a ~ of answer means an answer వొకవిధమైన వుత్తరము, అనగా ఉత్తరమనే అర్థమవుతున్నది. you have brought the wrong ~ of seed కావలసిన దాన్ని విడిచిపెట్టి వేరే మరి వొకవిధమైన విత్తులను తీసుకొని వచ్చినావు. this is the right ~ of cloth కావలసిన గుడ్డ యిదే. of what ~? యెటువంటి. of this ~ యిటువంటి. of that ~ అటువంటి. they make a curious ~ of cloth here యిక్కడ వొకవిధమైన వింత గుడ్డలు నేస్తారు. there were fruits of six ~s ఆరువిధములైన పండ్లు వుండినవి. flowers of all ~s నానావిధములైన పుష్పములు. he rides out in all ~s of weather యీ కాలము ఆ కాలమని చూడకుండా వాడు అన్ని కాలములలోనున్ను గుర్రమెక్కి పోతాడు. people of a better ~ గొప్పవాండ్లు, ఘనులు. people of the baser ~ నీచులు, తుచ్ఛులు. people of the middle ~ సామాన్యులు. he is out of ~s to-day యీ వేళ వాడికి వొళ్లు యిదిగా వున్నది.

To Sort, sôrt, *v. a.* తరగతులుగా యేర్పరచుట, క్రమముగా యేర్పరచుట, విభజించుట. he ~ed the cloth ఆ యా మచ్చు గుడ్డలను వేరే వేరే పెట్టినాడు. they ~ed the goods ఆ యా సరుకులను యేర్పరచి వేరే వేరేగా పెట్టినారు. this was an ill ~ed marriage ఇది వికారమైన పెండ్లి, అనగా యీ ఆలు మొగుడికి సయోధ్యగా వుండ లేదు.

To Sort, sôrt, *v. n.* to agree తగివుండుట, సరిపడి వుండుట, యిమిడికగా వుండుట. this pride does not ~ with his condition వాడు వుండే గతికి యీ గర్వము బాగా వుండ లేదు.

Sortie, *n. s.* (a French word) to sally out కోటలో వుండే దండు వెలుపలి కోట చుట్టుకొని వుండే శత్రుదళముమీద వచ్చి పడడము. they made a ~ upon us కోటలో వుండిన వాండ్లు కోటను చుట్టుకొని వుండే మామీద వచ్చి పడ్డారు.

Sot, sot, *n. s.* a fool, a drunken wretch పిచ్చిగాడు, చెడు తాగుబోతు.

Sottish, sot'tish, *adj.* పిచ్చి, మూర్ఖమైన, మొండియైన, మడ్డియైన.

Sottishly, *adv.* అవివేకముగా, పిచ్చితనముగా, మోటతనముగా.

Sottishness, *n. s.* drunkenness తాగుబోతుతనము, మోటతనము.

Soubriquet, *n. s.* nickname ఎగతాళి పేరు.

Sough, *n. s.* a drain కాలవ. a ~ tile దోనె పెంకు.

Sought, sôt, *past* and *participle* of the verb To Seek వెతికిన, వెతకబడ్డ. this is a medicine much ~ after యిది అందరికీ కావలసిన మందు.

Soul, sōl, *n. s.* the immortal spirit ఆత్మ, జీవుడు. he will save their ~s alive వాండ్లను రక్షించును. In Matt. 10. 28. ఆత్మ A†. In the Sanscrit philosophy (See Sankhya Karica page 12† &c. &c.) ~ or spirit is called పురుష. a living ~ ప్రాణి. they had nothing to keep body and ~ together వాండ్లకు జీవనోపాయము లేకుండా వుండెను, వాండ్లకు అన్నానికి లేకుండా వుండెను. there was not a ~ in the house యింట్లో వొక ప్రాణిన్ని లేదు. in the house there were more than twenty ~s ఆ యింట్లో యిరువైమంది దాకా వుండినారు. every ~ of them ప్రతిమనిషి న్ని. he is a simple ~ వాడు వట్టి వెర్రిముఖము. he is a kind ~ వాడు మంచివాడు, దయాళువు. she is a dear ~ అది మంచిమనిషి. she is a good ~ అది దయారసముకలది poor ~ he is very ill పాపము వాడికి వొళ్లు కుదురు లేదు. with heart and ~ సర్వాత్మనా. discipline is the ~ of war యుద్ధమునకు శిక్షే ప్రాణము. she was the ~ of the assembly ఆ దేశ సభకు జీవాతువుగా వుండెను, ప్రాణాధారముగా వుండెను. obedience is the ~ of an army విధేయతదండుకు ముఖ్యము. the ~ of a promise is truth మాటకు ప్రాణము సత్యము.

Soulless, *adj.* mean; low మూర్ఖమైన, తుచ్ఛప్రాయమైన.

Sound, soŭnd, *adj.* దృఢమైన, గట్టియైన, దారుఢ్యముగల, పటుత్వమైన, ఆరోగ్యమైన. he is in ~ health వాడు దృఢగాత్రుడుగా వున్నాడు. a man of ~ sense స్థిరబుద్ధిగలవాడు. one bottle is broken but the other one is ~ ఒక బుడ్డి పగిలిపోయినది, ఒకటి బాగా వున్నది. this horse is not ~ యీగుర్రము పనికి మాలిపోయినది. a man of ~ judgment మంచి వివేకముగలవాడు. he is in a ~ sleep వాడికి యిప్పుడు మంచినిద్ర. ~ doctrine మంచి ఉపదేశము. they arrived safe and ~ వాండ్లు సుఖముగా వచ్చి చేరినారు. this argument is not ~ యీ న్యాయము పనికిరాదు.

Sound, soŭnd, *adv.* బాగా. he was sleeping ~ వాడు బాగా నిద్రపోతూవుండినాడు.

Sound, soŭnd, *n. s.* that which is heard, noise శబ్దము, ధ్వని, చప్పుడు, సద్దు. I heard the ~ of drums తంబుర శబ్దము విన్నాను. to make a ~ మ్రోయుట, ధ్వనించుట, వాగుట. the drums made a ~ like thunder తంబురలు మేఘములు గర్జించినట్టు వాగినవి. a ~ in the sea, that is, a Bay సముద్రములో ప్రత్యేకమయిన ఒక భాగము.

The voices of various animals, and the sounds emitted by some inanimate things are in English conveyed by numerous words. Such of these as are marked with stars are also used regarding men. In Telugu most of these are expressed by అరుచుట, కూసుట. Doors and guns *Bang.* Dogs and foxes *Bark.* Bulls, cows, boys *Bellow.** Sheep, calves and goats *Bleat.* Asses, stags, chariots, wheels *Bray.* Flies, bees *Buzz.** Geese *Cackle.** Rooks and crows *Caw.* Sparrows, parrots, monkies *Chatter.** Money *Chinks.* Sparrows, crickets, mice, lizards *Chirp.* Chains and bars of iron *Clank.* Hammers *Clink.* Watches *Click.* Hens and chickens *Cluck.* Doves *Coo.** Fire, branches *Crackle.* Chairs, doors, beds, shoes *Creak.* Frogs, toads, ravens *Croak.* Cocks *Crow.** Caves, empty rooms, hills, walls (resound or) *Echo.** Geese and turkeys *Gobble.* Tables, forests *Groan.** Bears, dogs *Growl.** A bear, the belly *Grumbles.** Hogs *Grunt.** Snakes, fires *Hiss.** Owls *Hoot**. Dogs, jackals, wolves *Howl.* Bees *Hum.** Monkeys *Jabber.** Cows *Low.* Cats *Mew.* Doves, streams *Murmur.** Thunders *Mutter.** Horses *Neigh.* Hail and rain *Patter.** Thunder, bells, guns *Peal.* Cats *Purr.** Ducks *Quack.* Doors, chains, wheels, bullets, tongues *Rattle.* Bells and silver or brass vessels *Ring.* Streams *Ripple.* Thunder, cannon, storms, fires, rivers, winds, waves, lions, bulls, elephants *Roar.** Branches, snakes, clothes *Rustle.* Thunder, carts *Rumble.* Peacocks, parrots *Scream.** Winds, birds, arrows, swans *Sing.** Pigs, mice, rats, bats, wheels, hares *Squeak.* Pigs *Squeal.* Parrots *Talk.** Clocks *Tick.* Bells, drops of rain *Tinkle.* Breezes, streams *Whisper.** Birds, bullets, winds *Whistle.** Arrows, stones, cannonballs, bullets *Whiz.* Dogs, jackals, wolves, tigers *Yell.**

Sound, soŭnd, *n. s.* a small sea కొద్దిపాటి సముద్రము. the ~s of a fish చేపయొక్క గర్భము. or a probe శలాక.

To Sound, soŭnd, *v. a.* to make a noise ధ్వనిచేసుట, వాయించుట. he ~ed the trumpet తుత్తార వూదినాడు. they ~ed the drums తంబురలు కొట్టినారు. they ~ed the cymbals తాళములు వాయించినారు. he ~ed the harp వీణె వాయించినాడు. they ~ed his praise వాణ్ని శ్లాఘించినారు. to try the depth with a plummet సీసపు కడ్డిని దారానికి కట్టి నీళ్లలో విడిచి లోతును చూచుట. I ~ed him about this వాడి అభిప్రాయమును యుక్తిగా పరిశోధించినాను. he tried to ~ me about this యిందునగురించి నా అభిప్రాయమును కనుక్కో చూచినాడు.

To Sound, soŭnd, *v. n.* to make a noise అరుచుట, వాగుట, మోగుట, ధ్వనించుట, శబ్దించుట. when the trumpet ~s తుత్తారలు మోగేటప్పటికి. the seas ~ed సముద్రములు ఘోషించినవి. to ~ as a rattle గిలకవలె చటచటమనుట.

Sounding, *adj.* మోగే, వాగే, ధ్వనించే.

Sounding board, *n. s.* కిన్నెర పెట్టెవంటి ఒక పలక.

Soundings, *n. s.* సముద్రములో లోతు కనుక్కోతగ్గ చోటు.

Soundly, soŭnd'ly, *adv.* well, properly చక్కగా, బాగా, తెప్పగా. they beat him ~ వాణ్ని బాగా కొట్టినారు.

Soundness, *n. s.* ఆరోగ్యము, దారుఢ్యము. from the ~ of the wall ఆగోడ గట్టిగా వున్నది గనక.

from the ~ of this reason యిదిమంచి హేతువు గనక. ~ of judgment స్థిరబుద్ధి, మంచిబుద్ధి, వివేకము.

Soup, sûp, *n. s.* strong decoction of flesh for the table చారు, మాంసమువేసి కాచినచారు. a ~ kitchen బీదవాండ్లకు గంజిపోసే సత్రము.

Soup plate, *n. s.* కొంచెములోతుగావుండే తట్ట, తాంబాళము.

Sour, soŭr, *adj.* పుల్లని. tamarinds are ~ చింతపండు పుల్లనిది. ripe mangoes are sweet and unripe mangoes are ~ మామిడిపండ్లు తీపు కాయలు పులుసు. ~ gruel కూటినీళ్లు. to turn ~ పులిసిపోవుట. to make ~ పులియబెట్టుట. ~ looks క్రూరదృష్టి. the sweets and the ~s of life మనిషికివుండే సుఖదుఃఖములు. nasty, dirty మురికిగావుండే, కశ్మలముగా వుండే. the grapes are ~ ద్రాక్షపండ్లు కాయలుగావున్నవి. but as a proverb దొరకనిదిమనికి రాదు అన్నట్టు, అభావే విరక్తిఅన్నట్టు.

Sour-sop, *n. s.* a certain tree ఉప్పిచెట్టు.

Source, sōrce, *n. s.* మూలము, మూలాధారము, జన్మస్థానము. ~ of a river నదిమూలము, యేరుపుట్టినస్థలము. this story was a great ~ of entertainment యీకథ అందరికీ వేడుకగావుండెను. I found out the ~ of the disease యీవ్యాధియొక్క కారణముకనుక్కొన్నాను, మూలముకనుక్కొన్నాను.

Sourish, soŭr'ish, *adj.* slightly sour కొంచెముపుల్లగావుండే.

Sourness, *n. s.* పుల్లతనము, పులుసు. asperity క్రౌర్యము. from the ~ of this యీపండ్లుపుల్లనివిగనక.

Sous, sû, *n. s.* (French word for a penny; pronounced sōō) రూక.

Souse, soŭse, *n. s.* pickle made with salt ఉప్పునవూరవేసినవూరుగాయ, ఊరగాయవూట.

To Souse, soŭse, *v. a.* to dip, to plunge, (a low word) ముంచుట, నీళ్లలోముంచుట.

Souse, soŭse, *adv.* suddenly ఒకటక్షణ, దభాలున.

South, soŭth, *n. s.* దక్షిణము, దక్షిణపుదిక్కు. the ~ wind which the English at Madras call the long shore wind దక్షిణపువడగాడ్పు.

Southeast, *n. s.* ఆగ్నేయదిక్కు.

Southerly, *adj.* దక్షిణపు. a ~ breeze దక్షిణపుగాలి.

Southern, soŭth'ĕrn *or* suth'ĕrn, *adj.* దక్షిణపు. ~ India ద్రవిడాంధ్రకర్నాటకదేశములు.

Southernwood, suth'ern-wŭd, *n. s.* a plant దవనముమంటిపొకచెట్టు.

Southward, soŭth'wărd *or* suth'ard, Southwards *adj.* and *adv.* దక్షిణపుతట్టుకై. the wind is southward to-day నేడుదక్షిణపుగాలి కొట్టినది. they travelled southwards దక్షిణముగాపోయినారు.

Southwest, *n. s.* నైరృతిమూల.

Souvenir, *n. s.* (French word meaning remembrance,) a keepsake జ్ఞాపకము, జ్ఞాపకార్థముగా యిచ్చినది.

Sovereign, suv'er-in, *adj.* supreme in power శ్రేష్ఠమైన, ముఖ్యమైన, శ్రేష్ఠుడైన, ముఖ్యుడైన. he is a ~ ruler వాడేసర్వాధికారి. ~ power సర్వాధికారము, ముఖ్యమైనఅధికారము. this is a ~ remedy for cough యిదిదగ్గుకుదివ్యమైనమందు. ~ contempt మహత్తైనఅలక్ష్యము.

Sovereign, suv'er-in, *n. s.* రాజు, ప్రభువు, చక్రవర్తి, అధిపతి, కర్త. the ~ of the corporation (Smollett) గ్రామాధిపతి. a gold coin పదిపదకొండురూపాయిలకుమారే వొకబంగారునాణెము.

Sovereignty, suv'er-in-ty, *n. s.* ప్రభుత్వము, దొరతనము, సర్వాధికారము. when he obtained the ~ వాడుదొరయైనప్పుడు.

Sovreign, *n. s.* రాజు, ప్రభువు, చక్రవర్తి, అధిపతి, కర్త. the ~ of the corporation (Smollett) గ్రామాధిపతి. a gold coin పదిపదకొండురూపాయిలకుమారే వొకబంగారునాణెము.

Sow, sow, *n. s.* the animal ఆడపంది. the ~ and pigs పందిన్నిపందిపిల్లలున్ను.

To Sow, sō, *v. a.* to scatter seed విత్తుట, విత్తనాలుచల్లుట. before you ~ the seed విత్తడానకుముందు. when he ~ed the field చేనువిత్తినప్పుడు. he ~ed dissensions among them వాండ్లకుకలహముపెట్టినాడు.

Sower, *n. s.* విత్తేవాడు. a ~ of discord కలహములుపెట్టేవాడు.

Sowgelder, *n. s.* he that spays పందులకువిత్తులుకొట్టేవాడు.

Sowing, *n. s.* scattering seed విత్తడము, విత్తనము వేయడము. the ~ of seed విత్తులువిత్తడము. ~ time విత్తనమువేశే కాలము, విత్తే కాలము.

Sown, sōn, *past participle* of the verb To Sow విత్తిన. the seed that was ~ చల్లినవిత్తనాలు, విత్తినవిత్తనాలు. the field that was ~ విత్తినపొలము. in this book the beauties are thickly ~ యీకావ్యము శృంగార జటిలముగావున్నది. he has ~ his wild oats కాకిచల్లారినపాలుగావున్నాడు, ఆరితీరినవాడుగావున్నాడు.

Spa, *n. s.* a medicinal well ఆరోగ్యమైననీళ్లుగల బావి, రోగములనుపోగొట్టేవుదకముగలకూపము.

Space, spāce, *n. s.* room ఎడము, స్థలము, అవకాశము. empty ~ ఆకాశము. the ~ occupied by this house యీయిల్లువుండేస్థలము. in the ~ of ten miles ఆమడదూరములో. for a long ~ of time they remained here వాండ్లిక్కడ శానా దినాలువుండిరి. he tarried for a ~ కొంచెము సేపువుండినాడు. he remained there for a ~, or for a ~ of time కొంచెముసేపువుండినాడు. he remained there for the ~ of an hour గడియసేపువుండినాడు.

Spacious, spā'shus, *adj.* విశాలమైన,విస్తారమైన, పెద్ద.

Spaciously, *adv.* విశాలముగా.

Spaciousness, *n. s.* విశాలత. from the ~ of this house యీయిల్లువిశాలమైనదిగనక, పెద్దదిగనక.

Spade, spāde, *n. s.* పార, నేలకపార. the English ~ is of one shape and the Indian ~ is of another shape ఇంగ్లీషుపారవొకవిధముగావుంటున్నది, యీదేశపుపారవొకవిధముగావుంటున్నది. a ~ at cards ఆడేకాకితాలలోయిస్పేటు.

Spadebone, *n. s.* రెక్క, మొముక.

Spadille, spa-dille', *n. s.* కాకితాలాటలోవొకభేదము.

Spake, spāke, *past tense* of the verb To Speak.

Span, span, *n. s.* జేన, ప్రాదేశము. ~ long జేనెడు. the ~ of life ఆయుఃప్రమాణము. a bridge of fifty feet ~ యాభైఅడుగులవెడల్పుకన్నుగలవంతెన.

To Span, span, *v. a.* జేనవేసుట, జేనతోకొలుచుట. he spanned the silk ఆపట్టునుజేనతోకొలిచినాడు. the bridge that ~s the stream యేటికికట్టివుండేవంతెన.

Spangle, spang'gle, *n. s.* any thing sparkling and shining తళతళమనిమెరిసేటిది, తళుకుతళుకుమనేబంగారురేకు. her dress was ornamented with ~s దానివుడుపుమీద తళతళమనిమెరిసేటట్టురవంతేసిబంగారురేకులుపెట్టికుట్టివుండినది. a gold ~ worn in the forehead తళతళమనిమెరిసేబంగారుబొట్టు. the grass was covered with ~s of dew కసువంతామంచుబిందువులచేతతళతళమనిమెరుస్తూవుండినది.

Spangled, *adj.* చుక్కలవలెతళతళమనిమెరిసే. a ~ jacket చుక్కలవలెవుండేఅద్దపుబిళ్లులేక అభ్రకపుపొడిచేతతళతళమనిమెరిసేరవిక. the ~ heavens చుక్కలచేతతళతళమనిమెరిసేఆకాశము.

Spaniard, *n. s.* స్పేనుదేశస్థుడు.

Spaniel, span'yel, *n. s.* చిన్నకుక్క, కుచ్చుకుక్కవంటి వొకకుక్క. a servile person దాసుడు,బద్ధుడుగావుండేవాడు.

Spanish, span'ish, *adj.* స్పేను దేశసంబంధమైన.

Spanish fly, *n. s.* జోరీగవంటి వొకవిధమైనయీగెలు,వీటినిచూర్ణముచేసిచిత్రమూలమువలెవొళ్లుపొక్కడానకుపట్టిస్తారు.

Spanker, spang'kĕr, *n. s.* the back sail of a ship వాడకువెనకతట్టుకట్టేచాప. a rough rude large woman స్థూలకాయముగలఆడది. the child is a ~ ఆబిడ్డబాగామొద్దువలెవున్నది.

Spanking, *adj.* large, big స్థూలముగావుండే.

Spar, spâr, *n. s.* a kind of stone ఒకవిధమైనస్ఫటికరాయి. a bar of wood పట్టె. a palmira ~ తాటిపట్టె. a teak ~ టేకుపట్టె. See Corundum Spar. (Ainsw. says Cortex rudis metalli.)

To Spar, spâr, *v. n.* to fight with prelusive strokes దెబ్బతాకకుండాసాములోగుద్దులాడుట. to contend in words, to wrangle, squabble వాదులాడుట.

To Spare, spāre, *v. a.* to use frugally పట్టిచూచుట, మన్నించుట, తప్పించుట, తప్పవిడుచుట, శిక్షించకవిడుచుట, చంపకవిడుచుట, రక్షించుట, కాపాడుట. if you ~ your money you will ruin the business నీవురూకలనుపట్టిచూస్తే ఆపనిచెడిపోను. he ~d no money in building the house యీయింటినికట్టడములో వాడురూకలను పట్టిచూడతే

డు. he did not ~ a single soul ఒక్క ప్రాణినైనా విడవలేదు. he always ~s his servants but he never ~s his wife తనివాండ్లకు దయగానడిపిస్తాడుగాని పెండ్లాన్నివేయించబొక్కలాడుతాడు. he never ~s me నామీదదయెప్పుడుదయలేదు. can you ~ me that book? ఆపుస్తకమునునాకుయివ్వడములో తమకేమి తొందరలేదుగదా, ఆపుస్తకాన్నియివ్వడములో తమకు యిబ్బంది లేకపోతేనాకుయివ్వండి. I could ill ~ the money but I gave it to him ఆరూకలనువాడికియివ్వడమువల్లనాకునిండా యెంకటమైనప్పటికిన్నియిచ్చినాను. I have three horses I can easily ~ one నాకుమూడుగుర్రాలువున్నవి వొకటియిస్తేనాకేమితొందరలేదు. the king ~d him రాజువాణ్నిచంపక విడిచినాడు. the king ~d his life but seized his wealth రాజువాడిప్రాణాన్నిమన్నించివాడిధనమునుగుంజుకొన్నాడు. he used my horse and ~d his own నాగుర్రాన్నినవారిచేశితనగుర్రాన్నివూరికేవుంచినాడు. to ~ my horse I went two miles on foot నాగుర్రానికితొందరలేకుండానేనురెండు గడియలదూరము నడిచిపోయినాను. you ought to punish the boy; why do you ~ him? వాణ్నిశిక్షించకయేలవూరికెవిడిచిపెట్టుతారు. I will ~ you the trouble of doing it; I will do it myself తమకెందుకు యాతొందరనే నేచేస్తాను. God ~d my life దేవుడునాప్రాణాన్ని మన్నించినాడు. I cannot ~ him to-morrow వాడులేకుండారేపునాకుగడవదు. if you will ~ me an hour I will explain the account to you తమరుగడియసేపు తీరికచేసుకొంటే ఆలెక్కనుతమకుతెలియచేస్తాను. if you will ~ me for an hour I will go నన్నుగడియసేపువిడిస్తేనేనుపోతాను,నాకుగడియసేపుశెలవిస్తేపోతాను. I cannot ~ a moment to-day నేడునాకు నిమిషమైనాతీరదు. the post ~s us a great deal of trouble యాతపాలువల్లమాకు అనేకతొందరలు లేకుండా పోతున్నవి. he that ~s the rod spoils the child మొవడైతే శిక్షించడో వాడుబిడ్డను చెరుపుతాడు. he ~d neither trouble nor time in doing this దీన్నిచేయడములోయెంతతొందరగావుండినా యెంతసావకాశము అయినాకానియ్యనివుండినాడు. ~ my blushes I cannot tell that story ఆసంగతినిచెప్పడానకు నాకుసిగ్గుగావున్నది. wishing to ~ him I did not tell the story తనకువుంటాడనినేనాసంగతినిచెప్పలేదు. if God ~s me another year దేవుడు యింకొక సంవత్సరము భూమిలోనన్నువుండనిస్తే. I wish to ~ you in this business తమకుయాతొందరయెందుకు. he ~s no one వాడువొకరినివిడవడు. O ~ me this sad story ఆపాడుకథనునాతోచెప్పవద్దు. I wished to ~ her feelings and therefore I did not tell this story ఆదుఃఖపడబోతున్నదనియాసంగతినిదానితోచెప్పలేదు. you may ~ your censures he is dead నిందవాట్లుయెందుకువాడుచచ్చినాడే,వాడుచచ్చినాడుయికనిందవాట్లుయానుకో. God has ~d him దేవుడువాణ్నిరక్షించినాడు, బ్రతికించినాడు. ~ your jokes నీయెగతాళిచాలించు. to have unemployed అధికముగావుండుట. I ~d the horse because I wanted him next day రేపటికి కావలసివున్నదిగనక నేడుగుర్రానికినిండాతొందరయివ్వలేదు. he lent me all the money he could ~ వాడికివుపయోగములేకుండావుండేరూకలంతానాకు యిచ్చిపెట్టినాడు. he did not ~ himself in this business యిందులో వంచనలేకుండా పాటుబడ్డాడు. his coming ~d me the trouble of going ఆయనరావడమువల్లనేనుపోవలసినతొందరతప్పినది. we might have ~d our coming మనమువచ్చిన్నివ్యర్థము. I have no horse to ~ నాదగ్గరగుర్రముఅధికముగాలేదు. if you have pens to ~ give them to me నీదగ్గరపేనాలుఅధికముగావుంటేనాకుయియ్యి. if you have ten rupees to ~ lend it me మీదగ్గరమిగతాపదిరూపాయీలువుంటే నాకుయియ్యండి. I have a room to ~ నాకుఅధికముగావొకగదివున్నది. there is cloth enough but there is none to ~ గుడ్డలుయెన్నికావలసినవోఅన్నేవున్నవిగాని అధికముగాలేవు. to ~ his eyes he used green glasses కంటికితొందరలేకుండ డానకైపచ్చ అద్దములువేసుకొన్నాడు. to ~ my horses' feet I shod them గుర్రాలకాళ్లకుతొందరలేకుండా వుండడానకైలాడములుకట్టించినాను. by saving and sparing he collected much money కడుపుకట్టిదుడ్డుదుడ్డుగానిండారూకలుచేర్చినాడు.

Spare, spāre, *adj.* thin, lean సన్నపాటి, బక్కచిక్కిన, బక్కపలచని, కృశించిన. a ~ person బక్కచిక్కినవాడు, పలాచటివాడు. ~ diet మితాహారము. Scanty; not abundant మితమైన, మట్టైన. he was ~ of speech వాడు మితభాషిగా వుండినాడు. superfluous, unwanted మిగతగావుండే, అధికముగావుండే. he gives all his ~ money to his brother తనకు మించి వుండేరూకలను తనతమ్మునికి యిస్తాడు. each is mounted on a horse and has a ~ horse at his side తలా ఒకగుర్రముమీద యెక్కుకొని పక్కన ఒకొక విడిగుర్రమును పెట్టుకొని యుండినారు.

Spare-rib, spāre'rib', *n. s.* ribs cut away from the body, and having on them spare or little flesh: as, a spare-rib of pork పందిపక్కటెముక

Spareness, *n. s.* కార్శ్యము, కృశత్వము, పలచన.

Sparing, spār'ing, *adj.* little కొద్ది, కొంచెము. scanty; not plentiful మితమైన, మట్టైన. parsimonious; not liberal కట్టిచూచే. he who is ~ of his words మితభాషిగావుండేవాడు. he who is ~ in his diet మితాహారముచేశేవాడు.

Sparingly, *adv.* మితముగా, మట్టుగా.

Spark, spârk, *n. s.* మిణుగురు, కణము. a ~ of fire అగ్నికణము, స్ఫులింగము. he has not a ~ of sense వానికిరవంతైనా తెలివిలేదు. there is not a ~ of life remaining రవంతైనా ప్రాణము లేదు. the vital ~ ప్రాణము. the divine ~ ప్రాణము, అంతరాత్మ, జ్ఞానము. a fop or beau సొటుగాడు, సొగసుగాడు, విటుడు.

Sparkish, *adj.* gay, showy, fine సొగసైన.

Sparkle, spâr'kle, *n. s.* a spark; a small particle of fire మిణుగురు, అగ్నికణము. lustre తళుకు, నిగనిగలు, ధగధగలు, మినుకు, చాకచక్యము.

To Sparkle, spâr'kle, *v. n.* to emit sparks నిప్పులురాలుట. to shine; to glitter ధగధగలాడుట, మిసమిసలాడుట, తళతళమని మెరుసుట. with eyes sparkling with fury కోపముచేతకండ్లలో నిప్పులురాలుచు.

Sparring, *n. s.* boxing, using the fists మల్లయుద్ధము. they take great pleasure in ~ వాండ్లకు మల్లయుద్ధములో నిండాయిష్టము. or mere contention వాగ్వాదము, ఘర్షణ.

Sparrow, spar'rō, *n. s.* పిచ్చిక, ఊరపిచ్చుక.

Sparrowhawk, spar'rō-hâk, *n. s.* the female of the musket hawk పెంటిడేగ.

Sparry, *adj.* consisting of spar స్ఫటికమయముగా వుండే, స్ఫటికశిలామయమైన.

Spasm, spaśm, *n. s.* convulsion ఈడ్పు.

Spasmodic, spaś-mod'ic, *adj.* convulsive ఈడ్పులుయీడ్చే, కాళ్లుచేతులుయీడ్పులుయీడ్చే, అనిశ్చయమైన.

Spat, spat, *n. s.* the spawn of shell-fish గుల్లపురుగులజెన.

Spat, spat, the *past tense* of the verb To Spit ఉమ్మివేసినాడు, ఇదిప్రాచీనశబ్దము.

To Spatter, spat'tĕr, *v. a.* to sprinkle with dirt మురికిచేసుట, బురదచేసుట. as the carriage passed by, it ~ed us బండిపోతూవుండగాబురదమామీదచెదిరినది. they ~ed his character with many stories కొన్నికథలుచెప్పి వానిపేరును చెరిపినారు.

Spatterdashes, spat'tĕr-dash-ĕś, *n. s.* coverings for the legs; by which the wet is kept off కాళ్లుబురదకాకుండావుండిమెలుమొదలుకొని మోకాళ్లదాకాబూత్తానులతోకాళ్లకుతగిలించుకొనేగుడ్డ.

Spattered, *adj.* బురదైన, మురికైన, చెదిరిన. the place was all ~ with blood ఆస్థలమంతానెత్తురు కలుకట్టివుండినది, ఆస్థలమంతానెత్తురు తోతడిశివుండినది.

Spatterings, *n. s.* చినుకులు, మరకలు.

Spatula, spat'ū-la, *n. s.* వైద్యస్త్రీపరిమేబద్ద, వైద్యస్త్రీపరిమేకత్తి.

Spavin, spav'in, *n. s.* this disease in horses is a bony excrescence, or crust as hard as a bone, that grows on the inside of the hough గుర్రానికివచ్చేఒకరోగము, ఇందుచేతగుర్రములుకుంటైపోతవి.

Spawn, spân, *n. s.* the eggs of fishes and frogs జెన, అనగాచేపకప్ప, వీటిగుడ్లు.

To Spawn, spân, *v. n.* గుడ్లుపెట్టుట, ఇదిచేపలనుకప్పలనుగురించినమాట. these fishes ~ in spring యీచేపలు వసంతరుతువులోగుడ్లుపెడతవి. wretches ~ed nobody knows where గోత్రనామాద్రముతెలినిచులు. follies ~ed by idleness సోమరితనము చేతకలిగినపిచ్చితనములు.

To Spay, spā, *v. a.* to castrate female animals ఆవులు ఆడకుండలు మొదలైనవి చూలు కాకుండా వుండేటట్టు గర్భకోశము నుతీసివేయుట.

To Speak, spēk, *v. n.* చెప్పుట, ఆడుట, మాట్లాడుట. he ~s fair వాడిమాటలు బాగావున్నవి. this act ~s for itself యీకార్యము తనకు తానే దాని కార్యమును తెలియచేస్తున్నది. his superiority ~s for itself అతనిఘనతే అదివేలు. this ~s well for him వానికి యిందువల్ల కొంత నమ్మకమున్నది. to ~ in sleep కలవరించుట. he and she do not ~ అతనికి ఆమెకు మాటలులేవు. I can ~ to his having been there వాడు అక్కడవుండినాడని నేను చెప్పగలను, అందుకు నేను సాక్షి.

To Speak, spēk, *v. a.* చెప్పుట, అనుట, ఆడుట. he ~s Telugu వాడు తెలుగు మాట్లాడుతాడు. they spoke his praise వాణ్ని స్తోత్రము చేసినారు. he spoke his mind తనమనసులో వుండే మాటను చెప్పినాడు. he spoke his creditors fair అప్పులవాండ్లను మంచి మాటాడుకొన్నాడు. to manifest, to shew తెలియచేసుట. all things ~ the glory of God యావద్వస్తువులున్ను యీశ్వరమహిమను తెలియచేస్తవి. the fact ~s volumes యిదే అదివేల సాక్షులు.

Speaker, *n. s.* మాట్లాడేవాడు, వక్త. a public ~ సదిమందిలో జంకు లేకుండా మాట్లాడేవాడు. the ~ of the house of Commons సభానాయకుడు. But కథికుడు is the word in Ward 3. 299.

Speaking, *p*‖ మాట్లాడే, చెప్పే. strictly ~ or properly ~ న్యాయముగా, ముఖ్యముగా, విశేషముగా. properly ~ this is the third part యిది న్యాయముగా మూడో భాగము. generally ~ ముఖ్యముగా. a vivid or ~ (eloquent) eye మనసులో వుండే భావమును తెలియచేసే చూపు. ~ trumpet మాట్లాడే గొట్టము, అనగా దూరములో వుండేవాండ్లకు వినేటందుకై నోటికి ఆనించుకొని మాట్లాడే పెద్ద గొట్టము.

Speaking, *n. s.* మాట, వచనము, మాట్లాడడము. ~ in sleep కలవరింపు.

Spear, spēr, *n. s.* బల్లెము, ఈటె, బర్చి, కుంతము. short ~ తోమరము, నేజా. a ~ without point బరికట్టె. a fish ~ ఠంటె. a broad bladed ~ ముకుందబల్లెము. I broke a ~ with him వానికి నాకు జగడమైనది.

To Spear, spēr, *v. a.* ఈటెతో పొడుచుట, బల్లెముతో పొడుచుట.

Speargrass, *n. s.* రక్తసిగడ్డి, చిగిరింతగడ్డి.

Spearman, *n. s.* ఈటెవాడు.

Spearmint, spēr'mint, *n. s.* ఒక చెట్టు.

Special, spesh'al, *adj.* విశేషమైన, ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన, ఘనమైన, ఉత్తమమైన. by a ~ providence విశేషమైన వొక యీశ్వరసహాయము చేత.

Special-pleading, *n. s.* కుతర్కము, యుక్తులున్నడము. he used ~ హేతువులకు హేతువులు చెప్పినేర్పి నేర్పి మాట్లాడినాడు, యుక్తులు పన్ని మాట్లాడినాడు.

Speciality, *n. s.* విశేషము, అధికారము, ప్రభావము.

Specially, *adv.* విశేషముగా, ముఖ్యముగా.

Specialty, *n. s.* the province wherein a man excels విశేషము, అధికారము.

Specie, రూకలు. In Specie, *adv.* రొక్కముగా, నగదుగా. they paid one thousand rupees in specie and one thousand in paper వెయ్యి రూపాయీలు రొక్కముగానున్ను వెయ్యి రూపాయీలు నోట్లుగానున్ను చెల్లించినారు.

Species, spē'shēš, *n. s.* భేదము, జాతి, విధము. he rails at his ~ (Addison) తాను మనిషిగావుండి మానవులనే దూషిస్తున్నాడు.

Specific, spė-sif'ic, *adj.* విశేషమైన, ముఖ్యమైన. there is a ~ rule regarding this యిందున గురించి విశేషమైన వొక సూత్రమువున్నది, వేరే వొక సూత్రమువున్నది.

Specific, spė-sif'ic, *n. s.* చెయ్యేరిగిన మందు, ప్రసిద్ధమైన మందు. a ~ against fevers జ్వరాంకుశము.

Specifically, spė-ćif'ic-al-ly, *adv.* విశేషించి, విశేషముగా, ముఖ్యముగా.

Specification, speć-i-fi-cā'shon, *n. s.* వివరణము, వివరము.

Specified, *adj.* విశేషమైన, ఉదాహరించిన, నిర్దేశించి చెప్పిన.

To Specify, speć'i-fȳ, *v. a.* వివరముగా తెలియచేసుట, వయనముగా చెప్పుట, స్పష్టముగా వివరపరచుట.

Specimen, speć'i-men, *n. s.* మచ్చు, మాదిరి, శిపతు, దృష్టాంతము. a fine ~ of needlework యిదికు

ప్రవుకనిలో శ్రేష్ఠమైనమాదిరి. I will bring you a ~ of the stone ఆ రాయికిమాదిరితీసుకొనివస్తాను. this is a ~ of his hand-writing యిది వానిఅక్షరాలమాదిరి, యిది వాడి వ్రాలు. he brought this as a ~ of the leaves ఆ ఆకులకుమాదిరిగాదీన్ని తీసుకొనివచ్చినాడు.

Specious, spē'shus, *adj.* చూపుకుబాగావుండే, పైటికి సొగసుగావుండే, బూటకమైన, పైకిమినుకుగావుండే. a ~ hypocrite పైటికిమంచివాడుగావుండేవెూసగాడు. a ~ excuse పైటికి సొగసుగావుండేసాకు, తనికిమాలినసాకు.

Speciously, *adv.* పైటికిన్యాయముగా, చూపుకుబాగుగా.

Speciousness, *n. s.* పైటికిబాగావుండడము, చూపుకుబాగావుండడము, పైమినుకు. from the ~ of his conduct వాడినడకపైటికిబాగావున్నదిగనక.

Speck, speck, *n. s.* పొడ, మచ్చ, మరక. the country is a mere wilderness with a few ~s here and there inhabited ఆ దేశమంతావట్టిఅడవి, అయితే చెదిరినట్టుఅక్కడక్కడా వొకవూరువున్నది.

Specked, *adj.* పొడలుగల, మచ్చలుగల.

Speckle, spec'kle, *n. s.* చిత్రవిచిత్రము, పొడ, మచ్చ.

Speckled, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన, మచ్చలుగల.

Spectacle, spec'ta-cle, *n. s.* a show వేడుక, వింత, తమాషా, వేడుకగావుండేటిది, వింతగావుండేటిది. a pair of ~s సులోచనము, ముక్కద్దము.

Spectator, spec-tā'tor, *n. s.* చూచేవాడు, చూస్తూవుండినవాడు, సాక్షి.

Spectre, spec'tĕr, *n. s.* appearance of persons dead భూతము, దయ్యము, పిశాచము.

Spectrum, *n. s.* an image; a visible form ప్రతిమ, ప్రతిచ్ఛాయ.

To Speculate, spec'ū-lāte, *v. a.* to meditate; to contemplate యోచించుట, ఆలోచించుట, ఎన్నికలుపెట్టుట. in merchandize వొకవుద్దువుద్దుట, తెగించివొకవర్తకముచేశిచూచుట.

Speculation, spec-ū-lā'shon, *n. s.* mental view; యోచన, ఎన్నిక. a buying in expectation of a rise in price క్రియలేనియోచన, వట్టియెన్నిక, మంచివెలవచ్చునని తెగించికొనడము.

Speculative, spec'ū-lāt-ive, *adj.* that which rests in thought or idea నిరాధారమైన, నిరర్థకమైన, క్రియలేని, భ్రామికమైన, ఎన్నికలుపెట్టే. a mere ~ point వట్టిఅనుమానము. a ~ belief నిరాధారమైననమ్మిక. a ~ philosopher నిరాధారమైన ఆలోచనలుచేసేజ్ఞాని.

Speculatively, *adv.* భ్రామికముగా, అనుమానముగా, ఎన్నికలుపెట్టుతూ.

Speculator, spec'ū-lāt-or, *n. s.* యోచనలుచేసేవాడు, ఎన్నికలుపెట్టుతూవుండేవాడు, యుక్తాయుక్తమువిచారించక యెట్లాతోస్తేఅట్లాచేసేవాడు. ~s in Indigo నీలిమందులో నిండాభారుకోవచ్చునని రూకలువేశేవాండ్లు. he is no ~ వాడుకండ్లుమూసుకొనిపోయిపడేవాడుకాడు, గట్టివిమర్శచేసేవాడు.

Speculum, spec'ū-lum, *n. s.* a mirror అద్దము, దర్పణము. ~ in the eye కనుపాపవుండేఅద్దము.

Sped, sped, *past part.* of Speed తీరిన. he is well ~ వానిపని సుఖముగా తీరినది. he is foully ~ వానిపనిచెడినది, చంకబడ్డాడు.

Speech, spēch, *n. s.* వాక్కు, మాట. men are gifted with ~ దేవుడుమనుష్యులకుమాట్లాడేశక్తినిఇచ్చినాడు. he made a long ~ about this యిందునగురించిబహుదూరముమాట్లాడినాడు. all his ~ is of no use వాడిమాటలుపనికిరావు. I had not the power of ~ నాకు నోరాడక పోయినది, నాకు నోటిమాటరాకపోయినది. fluency of ~ వాగ్ఝరి. the parts of ~ భాషాభాగములు, అనగా noun, adjective, verb మొదలైనవి.

Speechless, spēch'less, *adj.* నోరుపడ్డ. he was ~ వాడికినోరుపడ్డది, అనగామాట్లాడేశక్తిపోయినది.

To Speed, spēd, *v. n.* త్వరగాపోవుట, త్వరగానడుచుట, త్వరగాజరుగుట. he ~ed away పారిపోయినాడు. it ~ed very well అదిచక్కగాజరిగినది, సఫలమైనది. this can never ~ అదియెన్నటికీముందుకురానేరదు. he ~ed ill in this business యీపనిలోవానికిజయముకాలేదు. how can the work ~ without attention? జాగ్రతలేకుంటే ఆపనియెట్లాచక్కపడును.

To Speed, spēd, *v. a.* త్వరచేసుట, జాగ్రతచేసుట.

Speed, spēd, *n. s.* త్వర, వేగము, చురుకు. a horse that has ~ వడిగలగుర్రము. with all ~ అతిత్వరగా. they went at full ~ అతిత్వరగావెళ్లినారు.

they wished him *good* ~ (or, *God* ~) వాడికి శుభంకలుగుగాకాలాశీర్వదించిరి.

Speedily, spēd′i-ly, *adv.* త్వరగా, శీఘ్రముగా.

Speedy, spēd′y, *adj.* త్వరగల, వడిగల, వేగముగల.

Spell, spell, *n. s.* charm మంత్రము. she cast a ~ over him వాడిమీద మంత్రోచ్చాటన చేసినది. a task, a job, a turn of work ఒకపూటపని.

To Spell, spell, *v. a.* and *v. n.* ఆయాశబ్దములకు వుండవలసినఅక్షరములనువ్రాసుట, చెప్పుట, అక్షరాలుకూర్చుట. he writes English but he cannot ~ వాడుఇంగ్లీషు వ్రాస్తాడుగాని ఆయాశబ్దములకు వుండవలసిన అక్షరములు యెరిగినుబద్ధముగా వ్రాయలేడు. you have spelt this word wrong యీమాటలోఅక్షరాలుతప్పుగావ్రాసినావు. how can he ~ when he does not know his letters? వాడికిఅక్షరాలేతెలియకుండాగా వుండేటప్పుడు వాడుయెట్లాఅక్షరాలుకూర్చును. how do you ~ his name? వానిపేరుకుఅక్షరాలుయేవి, వానిపేరునుయేయేఅక్షరాలతోవ్రాస్తావు. can the child ~? ఆబిడ్డకుఅక్షరాలుకూర్చడానకువచ్చునా. words spelt with a K కకారముగలశబ్దములు.

Spelling, *n. s.* అక్షరాలుకూర్చడము, గుణింతము.

Spelter, spel′tĕr, *n. s.* తుత్తినాగము.

Spencer, *n. s.* a coat without tails ఆడవాండ్లుతొడుక్కొనేఒకవిధమైనబట్ట.

To Spend, spend, *v. a.* వ్రయముచేసుట, సెలవుచేసుట. he spent half the money సగముదూకలనుకాజేసినాడు, పాడుచేసినాడు. he spent his money in good deeds వాడుతనరూకలనుసత్కార్యములోవినియోగపరచినాడు, సద్వ్యయముచేసినాడు. he spent his labour in vain వృథాఆయాసపడ్డాడు, వృథా తొందరపడ్డాడు. he spent all his strength in this task తనబలమునంతాయీపనికివొప్పగించినాడు. when he had spent all his fury వానికోపమంతా తీరినతర్వాత, వానిచలమంతాతీరినతర్వాత. we spent two days there అక్కడరెండునాళ్లుగడిపినాము.

Spendthrift, spend′thrift, *n. s.* దూబరదిండి.

Spent, *past participle* of the verb To Spend వ్రయముచేయబడ్డ. he walked ten miles and then was quite ~ ఆమడదూరమునడిచివాడిప్రాణము విసికినది.

Sperm, sperm, *n. s.* or seed రేతస్సు. a substance called spermaceti which is like wax మైనమువంటిదిఒకవస్తువు, చేపకొవ్వు, సొరరెట్ట, దీనితోవత్తులుచేస్తారు, These are the expressions in the Tariff.

Spermatic, sper-mat′ic, *adj.* రేతస్సంబంధమైన. the ~ vessels కోశస్థానములు, కళలు.

To Spew, *v. a.* కక్కుట, వమనముచేసుట, వాంతిచేసుట.

Spewing, *n. s.* వమనము, వాంతి.

To Sphacelate, *v. n.* to mortify; to suffer the gangrene శరీరములోఒకభాగముకుళ్లుట, మురుగుట.

Sphacelus, sfac′ē-lus, *n. s.* a gangrene; a mortification శరీరములోఒకభాగముకుళ్లడము, మురిగిపోవడము.

Sphere, sfēre, *n. s.* a globe, orb గోళము, ఉండ, మండలము, చక్రము. the ~ of the universe బ్రహ్మాండము. the ~ of the earth భూగోళము, భూచక్రము, భూవలయము. the ~ of the eye కనుగుడ్డు. the celestial ~ ఖగోళము. the terrestrial ~ భూగోళము. at dawn the lamps contract the ~ of their radiance ఉదయకాలములోదీపములయొక్క ప్రకాశము సంకోచిస్తున్నది. Raghuvams. 5. 74. స్వకిరణపరివేషోద్భేదశూన్యాః ప్రదీపాః. province; compass of knowledge or action శక్తి, అధికారము. he is out of his proper ~ వాడుతానువుండవలసినస్థానముతప్పివున్నాడు. how can you teach this art to a child? it is quite out of his ~ యీశాస్త్రమును నీవుబిడ్డకుయెట్లానేర్పబోతున్నావుయిదివానిశక్తినిమించియున్నది. a child recollects all that is within the ~ of his observation బిడ్డకుతెలుసుకొనేశక్తిలోబడ్డ వాటినంతాజ్ఞాపకము పెట్టుకొంటున్నది. mathematicks is quite beyond their ~ మహాగణితము వారిశక్తినిమించివున్నది, వారికిగ్రాహ్యమయ్యేదికాదు. that affair is out of my ~ ఆకార్యము నాశక్తినిమించివున్నది, ఆకార్యమును చేసేశక్తినాకులేదు. thefts and murders are within the Magistrate's ~, but suits for land or debt are be-

yond his ~ బొంగరతనములుహత్యలువిచారించేఅధికారముమేజస్ట్రీటువారికివున్నదిగాని సేలలు అత్పులువీటినివిచారించే అధికారమువారికిలేదు. the music of the ~s దేవగానము.

Spherical, sfer'ic-al, *adj.* గుండ్రనైన, వట్రువైన, వర్తులమైన, బటువైన.

Spherically, *adv.* వర్తులముగా,బటువుగా,గుండుగా.

Sphericity, sfē-ric'i-ty, *n. s.* గుండ్రన, వర్తులత్వము.

Spheroid, sfĕr'ôid, *n. s.* అండాకారము, అండాకారముగావుండేగోళము.

Sphinx, sfingx, *n. s.* a famous monster in Egypt, having the face of a virgin and the body of a lion ముఖముఆడదానివలెనున్నుశరీరముసింహమువలెనున్నువుండేటిది, యిదికష్టమైనవిడికథలు అడిగివాటినివిప్పనివారినిచంపివేసేరాక్షసి.

Spice, spīce, *n. s.* సంబారము, మసాలా. without the least ~ of anger కోపమనేవాసనలేకుండా, కోపమనేపొంగువలేకుండా. he has not a ~ of sense వాడికిరవంతైనా తెలివిలేదు.

To Spice, spīce, *v. a.* సంబారముచేర్చుట, మసాలావేసుట.

Spiced, *adj.* సంబారముచేర్చిన, మసాలావేసిన.

Spicery, spīc'ĕr-y, *n. s.* సంబారము, మసాలా.

Spiciness, *n. s.* flavour సంబారపురుచి. from the ~ of the taste అదిసంబారపురుచిగావున్నదిగనక.

Spick-*and*-Span-new, *adj.* quite new; now first used (Johnson) కొత్తకొత్తగావుండే, యిదివరకుయెవరున్ను అంటని, వాడని.

Spicy, spīc'y, *adj.* సంబారసంబంధమైన. a ~ taste సంబారపువాసన, మసాలావాసన. a ~ jest సరసమైనయెగతాళి.

Spider, spī'dĕr, *n. s.* సాలెపురుగు, లూత. the large venomous ~ పురికోసు. In Prov. XXX. 28 the animal meant is the lizard బల్లి, or perhaps నలికిరిపాము.

Spider-ant, *n. s.* కొండచీమ.

Spigot, spig'ot, *n. s.* a pin or peg put into the faucet to keep in the liquor బిరడా.

Spike, spīke, *n. s.* of iron ఆణి, శలాక, నారసము, కొనలవాడిగావుండేనిడుపాటియినుపశలాక, లేకకట్ర.

Spike, spīke, *n. s.* (lavender) వాసనగలపైకపువ్వుము.

To Spike, spīke, *v. a.* చీలకొట్టుట. to ~ a gun ఫిరంగిచెవిలో మేకుకొట్టిఫిరంగినికనికిరానిదిగాచేసుట.

Spikenard, spīke'nard, *n. s.* జటామాంసి అనేవృక్షము.

Spill, spill, *n. s.* a small shiver of wood, or thin bar of iron పుడక, శలాక.

To Spill, spill, *v. a.* to shed; to lose by shedding ఒలకబోయుట,చిందబోయుట. she ~ed the milk అదిఆపాలును వొలకబోసినది, చిందబోసినది. you must ~ none of this dose యీమందులోరవంతైనా చిందబోయరాదు. he ~ed their blood వాండ్లనుచంపినాడు.

Spillikin, *n. s.* పుల్ల, పుడక.

Spilt, *adj.* ఒలకబోసిన, చిందిన. she wiped up the milk that was ~ వొలకబోసినపాలునుతుడిచివేసినది. there was much blood ~ in this battle యీయుద్ధములోబహుమందిచచ్చినారు.

To Spin, spin, *v. a.* వడుకుట. she spun all this thread యిదియంతాఅదివడికినదారము. he spun a top వాడుబొంగరమునుఆడించినాడు. he spun out the story ఆకథనుపెంచిచెప్పినాడు. he spun out his days here యిక్కడకాలాదినాలుగడిపినాడు.

To Spin, spin, *v. n.* రాట్నమువడుకుట, గిరగిరతిరుగుట. she passed the day in spinning నాడంతావడుకుతూవుండినది. the blood spun out of the wound ఆగాయములోనుంచిచిమ్ముకున్ననెత్తురు బైలుదేరినది. he spun round గిర్రని తిరిగినాడు. while the top ~s బొంగరముగిరగిరతిరిగేటప్పుడు.

Spinach, Spinage, spin'āge, *n. s.* బచ్చలికూర, ఉపోదకి.

Spinal, *adj.* వెన్నుయెముకసంబంధమైన, పృష్ఠాస్థిసంబంధమైన. the ~ marrow వెన్నుయెముకలోవుండేగుజురు. in mystical books this is called సుషుమ్నానాడి.

Spindle, spin'dle, *n. s.* కదురు. spindle-shanks సెనకాళ్లు. spindle-shanked సెనకాళ్లుగల.

Spine, spīne, *n. s.* the back bone వెన్నెముక, పృష్ఠాస్థి.

Spinel, *n. s.* మణి, కెంపు.

Spinet, spin′et, *n. s.* a small harpsichord; an instrument with keys ఒకవిధమైనసంగీతపెట్టె, వాద్యయంత్రవిశేషము.

Spinner, spin′nĕr, *n. s.* వడికేవాడు.

Spinning, *n. s.* వడకడము, గిరగిరతిరగడము. ~ out a story కథనుపెంచిచెప్పడము.

Spinning wheel, *n. s.* రాట్నము, రాట్టము.

Spinny, *n. s.* తోంక్. Ann. Reg. 1844. p. 57.

Spinster, spin′stĕr, *n. s.* కన్యకొడుకు, పెండ్లికాని చిన్నది.

Spiny, spī′ny, *adj.* full of small thorns కంటకిత మైన, చిన్నముండ్లుగల.

Spiral, spīr′al, *adj.* like a screw, or a tendril ఆవర్తములుగల, సుళ్లుగల, మెలుచుట్టువలెవుండే, సుళ్లుసుళ్లుగావుండే, మెలికెలుగల. ~ flames యిగ్రికొమ్ములవలెచుట్టలుచుట్టలుగావుండేజ్వాలలు. the ~ shoots of a creeper తీగెలోనుంచిసుళ్లుసుళ్లుగాలేచినమొలకలు. the horns of the antelope are ~ ఇగ్రిమొక్క కొమ్ములు మెలికెలుమెలికెలుగావుంటవి, తిరుగుళ్లుగావుంటవి.

Spirally, spīr′al-ly, *adv.* మెలికెలుమెలికెలుగా, మెలుచుట్టువలెతిరుగుళ్లుగా.

Spire, spīre, *n. s.* a steeple క్రీస్తుమతస్థులగుడిమీదకూచిగావుండేగోపురము.

Spirit, spir′it, *n. s.* the breath, the soul జీవము, ప్రాణము, జీవాత్మ, ఆత్మ, ఊపిరి, ఉసురు. the ~ of love, or kindness దయారసము. a woman of ~ ధైర్యవంతురాలు. a man of ~ ధైర్యవంతుడు. a noble ~, or resolution ధైర్యము. a noble ~ ధీరుడు, ధైర్యశాలి. a gifted ~ అంశపురుషుడు. fasting brings down the ~ ఆకలిచేతధైర్యము కలుగుతున్నది. a broken ~ భగ్నమనస్సు. A†. God is (pneuma) a ~ (John IV. 24.) ఈశ్వర ఆత్మస్వరూపి A†. ఈశ్వరోస్వాత్మా C†. P†. an apparition భూతము, దయ్యము, పిశాచము, గ్రహము. the ~ or demon that haunts this place యిక్కడతిరిగేదేవత, తిరిగేరాక్షసుడు. an embodied ~ దేహి. a disembodied ~ విదేహి. In Job IV. మూర్తి D†. ardour, vigour తేజస్సు, బలము, శక్తి, ధైర్యము. import తాత్పర్యము. I do not understand the ~ of his letter వాడిజాబుయొక్క తాత్పర్యము నాకుతెలియలేదు. essence సత్తువ, సారము. this letter is written in a bad ~ యిదిదుర్బుద్ధితోవ్రాసినజాబు. a ~ of contradiction విరోధావాదముచేసేగుణము. evil ~ మనుష్యులకుదుర్బుద్ధిపుట్టించేభూతము. In Luke XI. 24. the unclean ~ అశుద్ధభూతకి. A†. The word (psyche) is thus rendered in 1. Thes. V. 23. (pneuma, psyche, sôma) ఆత్మ, ప్రాణము, శరీరము A†. In Roman Catholic books, the Latin word 'Spiritus' is retained; and Holy Spirit is written Sancta Spirita సాంక్తస్పిరిత.

To Spirit away, *v. a.* మాయముచేసుట. they ~ed the girl away ఆచిన్నదానిమాయముచేసినారు.

Spirited, spir′it-ed, *adj.* lively ఉల్లాసముగల. full of fire ఉద్రేకముగల. vivacious వేగముగల, వడిగల. a mean ~ man క్షుద్రుడు, పెద్దమనిషికానివాడు. soft ~ పిరికైన, మందఅయిన. public ~ లోకోపకారబుద్ధిగల.

Spiritedly, *adv.* ధైర్యముగా, ఉల్లాసముగా. mean ~ పిరికిగా, అల్పముగా.

Spiritedness, *n. s.* బుద్ధి. public ~ లోకోపకార బుద్ధి. narrow ~ అల్పబుద్ధి.

Spiritless, spir′it-less, *adj.* dejected కుంగిన. deprived of vigour జడ్డైన. wanting courage అధైర్యమైన. a ~ poem నిస్సారమైనకావ్యము.

Spiritous, spir′it-us, *adj.* సారాయిసంబంధమైన. ~ liquor సారాయి.

Spirits, *n. s. plu.* inflammable liquors, as brandy, rum &c. మదిరా, సారాయి. liveliness, gayety ఉల్లాసము, ఉత్సాహము. she is in good ~ ఆదివుల్లాసముగావున్నది. they are in low, or bad ~ వాండ్లువ్యాకులముగావున్నారు. essence ద్రావకము.

Spiritual, spir′it-ū-al, *adj.* immaterial, not bodily అశరీరిమైన, విదేహమైన, నిరాకారమైన. a ~ being దివ్యపురుషుడు, పరమపురుషుడు. ~ intelligences దేవతలుమొదలైనవాండ్లు. ~ body సూక్ష్మశరీరము. he appeared in a ~ form అశరీరిమైఅగుపడ్డాడు. the ~ affections జ్ఞానేంద్రియములు. mental మానసికమైన. ~ exercises మానసికవ్యాపారములు, అనగాజపము, చింతన మొదలైనవి. ~ instruction ఆత్మబోధ. ~ enjoyment

జ్ఞానా నందము, పరమా నందము. ~ blindness అవివేకము, బుద్ధిజాడ్యము, మాయ, అజ్ఞానము. ~ gifts యీశ్వర కటాక్షమువల్ల కలిగినసద్గుణములు. ~ teacher or adviser జ్ఞానమార్గమునుబోధించేగురువు. ~ knowledge పరమాత్మజ్ఞానము, వైదిక జ్ఞానము, పరలోక సాధకమైనజ్ఞానము. the ~ eye దివ్యచక్షుస్సు.(Bhagavad Gita. XI. 8.) జ్ఞాన దృష్టి. not temporal ఐహికముకాని, (Droz.) పారమార్థికమైన, ఆత్మస్వరూపమైన. the ~ power is separate from the temporal power గురువు యొక్క అధికారమువేరు రాజాధికారమువేరు. ~ persons; that is, monks, friars &c. గురువులు, సన్యాసులు, బైరాగులు. a ~ guide or father confessor గురువు.

Spirituality, spir-it ū-al′i-ty, *n. s.* incorporeity; immateriality అశరీరత్వము,ఆత్మస్వరూపత్వము. pure acts of the soul ధర్మవిషయమైనకార్యము, పరలోకసాధనమైనకార్యము.

Spiritualization, spir-it ū-al-i-zā′shon, *n. s.* మనశ్శుద్ధికరణము, భక్తినికలగచేయడము, సత్కార్యమందుమనస్సునులగించేయడము, జ్ఞానవంతుణ్నిగాచేయడము.

To Spiritualize, spir′it-ū-al-īze, *v. a.* మనశ్శుద్ధిచేసుట, భక్తినికలగచేసుట, పరమార్థమందుమనస్సునులగించేసుట, జ్ఞానమునుకలగచేసుట.

Spiritually, *adv.* జ్ఞానముగా, వైదికముగా, జ్ఞానమార్గముగా.

Spirituous, spir′it-ū-us, *adj.* ఘాటుగావుండే, మత్తుగావుండే. ~ liquor ఘాటుగావుండేద్రవద్రవ్యము, అనగాసారాయి.

To Spirt, spĕrt, *v. n.* ఝురీలుమనిపైలుకేలుట, చిమ్మనగొట్టముతో చిమ్మినట్టుఝరీలుమనిపైలుకేలుట. the milk ~ed out చంటినుంచిపాలుచిమ్మినట్టుగా పైలుకేలినది. the blood ~ed out of the wound ఆగాయములోనుంచినెత్తురుఝరీలుమనివచ్చినది.

To Spirt, spĕrt, *v. a.* చిమ్ముట.

Spirt, spĕrt, *n. s.* sudden ejection ఝరీలుమనిపైలుకేలడము, ఝరీలుమనిరావడము. a ~ of blood చెదిరిననెత్తురు.

Spiry, spir′y, *adj.* సూదిగావుండే.

Spissitude, spis′si-tūde, *n. s.* thickness సాంద్రత, చిక్కన. from the ~ of honey తేనెచిక్కగావుండే చిక్కన. from the ~ of the smoke ఆపొగదట్టముగావుండినందున.

Spit, spit, *n. s.* an iron spear శలాక. a ~ of sand in a river యేటిలోనిడుపుగావుండేయిసుకదిబ్బ. for roasting flesh మాంసమునుకాల్చనవాడ్యేయిన కడ్డి. or spittle ఉమ్మి, ఉమ్మినీరు.

To Spit, spit, *v. a.* to pierce or put upon a spit శలాకతోగుచ్చుట. he spitted the flesh and roasted it ఆమాంసమును శలాకతోపొడిచియెత్తి నిప్పునవాల్చినాడు. the bird spitted the worm upon the thorn పక్షిఆపురుగునుముంటిలోగుచ్చినది. the serpent ~s venom పాముపిషమును కక్కుతున్నది. in this disease they ~ blood యీరోగులుకుఉమ్మితోనెత్తురుపడుతున్నది.

To Spit, spit, *v. n.* ఉమ్మివేసుట. the cat ~ at him in a rage పిల్లికోపముగాహుస్సుమనిదానియొంగిలిని వాడిమీదపడేటట్టుచేసినది. the woman ~ at him అదివాడిమీదఉమ్మివేసినది.

Spital or Spittal, *n. s.* hospital ఆశుపత్రి.

To Spitchcock, spitch′cock, *v. a.* to roast మాంసమునునిప్పునవాడ్చుట.

Spite, spīte, *n. s.* malice; rancour; hate ద్వేషము, చలము, పగ, ఈర్ష్య, కసి, కంటు. through ~ towards me he did this నామీదకాకయీపని చేసినాడు. ~ of the law he did as he pleased చట్టమును కట్టిపెట్టి తనమనసువచ్చినట్టు చేసినాడు. in ~ of the rain he came వానకురుస్తూవుండినప్పటికిన్నివచ్చినాడు. he did it in ~ of me నేనుయెంతవద్దన్నానినకచేసినాడు. he sold the house in ~ of them వాండ్లుయెంతవిరోధముచేసినప్పటికిన్నిఆయింటినిఅమ్మివేసినాడు. he came there in ~ of the fever జ్వరాన్నికూడాతోసుకొనిఅక్కడికివచ్చినాడు. in ~ of herself she wept తనకుతట్టుకూడక యేడ్చినది. he paid the money in ~ of his teeth ఆరూకలనువిధిలేకచెల్లించినాడు. in ~ of his learning he is a fool యెంతచదువుకొన్నావాడు వట్టిపిచ్చివాడు. in ~ of it's beauty all men hate the snake యెంతఅందమైనదైనాపామంటేయెవరికిన్నిగిట్టదు.

To Spite, spīte, *v. a.* to treat maliciously విరోధముగావుండుట, చలపట్టివుండుట. he did it to ~ me నామీదచలముచేత దీన్నిచేసినాడు. he ~s

me నామీద విరోధముగా వున్నాడు. the mungoose ~s the snake ముంగిసకు పాముకు విరోధము. every wife ~s a rival ఆడవాండ్లకు సవితి పోరు సహజమేకదా. he will ~ you if he catches you నీవు చిక్కితే వాడికి నీమీద వుండే చలము తీర్చుకొనును.

Spiteful, spite'fŭl, *adj.* పగబట్టిన, మాత్సర్యముగల, చలముగల, విరోధముగల.

Spitefully, spite'fŭl-ly, *adv.* చలముగా, కసిగా, విరోధముగా, ఈర్ష్యగా.

Spitefulness, *n. s.* చలము, కసి, పగ.

Spitfire, *n. s.* మంటలమారి, మండిపడేటిది, గయ్యాళి.

Spitted, *adj.* పొడిచిన, గుచ్చిన. insects that are ~ on thorns ముండ్లలో గుచ్చిపెట్టిన పురుగులు. two of our men were ~ by the Seiks మాలో యిద్దరువాండ్లవల్ల పొడిచిచంపబడ్డారు.

Spitting pot, *n. s.* తమ్మపడిగ.

Spittle, spit'tle, *n. s.* ఉమ్మి, ఎంగిలి.

Spittoon, *n. s.* a spitting pot తమ్మపడిగ.

Splash, splash, *n. s.* wet or dirt thrown up from a puddle చెదిరినబురదనీళ్లు మీదపడ్డనవి.

To Splash, splash, *v. n.* and *v. a.* చెదురుట, చెదిరేటట్టుచేసుట. the dog was splashing about in the water ఆకుక్క నీళ్లలో ఆట్లాడుతూవుండినది. he ~ed me with mud నామీదబురదనీళ్లు చెదిరేటట్టుచేసినాడు.

Splashy, splash'y, *adj.* అడుసునీళ్లుగావుండే. a ~ road అడుసునీళ్లుగావుండేబాట.

Splay-footed, *adj.* వికారమైనపాదములుగల.

Spleen, splēn, *n. s.* the milt ప్లీహ, కడుపులో వుండే భాగము. as a disease గుల్మవ్యాధి. spite ద్వేషము, ఆగ్రహము. melancholy వ్యాకులము, విషాదము, వికారమయినగుణము. immoderate merriment అత్యుల్లాసము. changeability చాంచల్యము, చిత్తచాంచల్యము, విపరీతభావము.

Splendid, splen'did, *adj.* దివ్యమైన, జంభమైన, ప్రకాశమైన, ఘనమైన, దొడ్డ.

Splendidly, splen'did-ly, *adv.* దివ్యముగా, ప్రకాశమానముగా, ఘనముగా, జంభముగా.

Splendour, splen'dur, *n. s.* ప్రకాశము, కాంతి, తేజస్సు, శోభ, దీప్తి. from the ~ of the morning నాటిదినం ప్రాతఃకాలము అతిదివ్యమైనదిగా వుండినందున. magnificence దంభము, జంభము.

Splenetick, *adj.* peevish ముండిపడే, చీదరపడే, whimsical చిత్తచాంచల్యముగల.

To Splice, splīce, *v. a.* to join the two ends of a rope without a knot అతకపెట్టుట, రెండుపగ్గముల కొనలను ముడివేయకుండా పురికటితో పురికటిని అతకపెట్టుట.

Splint, splint, *n. s.* బద్ద, కట్టుకట్టేబద్ద.

Splinter, splint'ĕr, *n. s.* పేడు, చెక్క, బద్ద, తునక.

To Splinter, splint'ĕr, *v. a.* బద్దలుచేసుట, తునకలుతునకలుచేసుట.

To Splinter, splint'ĕr, *v. n.* బద్దలవుట, తునకలుతునకలవుట.

To Split, split, *v. a.* బద్దలుచేసుట, చీలగొట్టుట, చీల్చుట, వక్కలుచేసుట, పగలగొట్టుట. he was ready to ~ his sides with laughing పక్కలుపగలుతావున నవ్వినాడు. the noise was enough to ~ the head ఆధ్వనివింటేతలరెండువక్కలవును. all that he says is merely splitting hairs; or hair-splitting వాడు యింతప్రయాసపడిచేసే వుపన్యాసమంతా కొండనుతవ్వియెలుకనుపట్టినట్టు వున్నది. he ran full ~ దబదబమనిపరుగెత్తినాడు. a splitting headache తలబద్దలయ్యేతలనొప్పి.

To Split, split, *v. n.* బద్దలవుట, వక్కలవుట, చీలుట. the rock he ~ on was pride వాణ్ణిచెరిచేదిగర్వము.

Split, split, *p.* పగిలిన, చీలిన, బద్దలైన, విరిసిన, ప్రక్కలైన. ~ pulse పప్పు.

A Split, split, *n. s.* నెరియ, బీటిక, పగులు. there is a ~ in the wall ఆగోడలో పురకబీటికవున్నది. there was a ~ in the evidence ఆసాక్ష్యములో ద్వైవిధ్యమువచ్చిచెడిపోయినది.

To Splutter, splut'tĕr, *v. n.* తొందరపడుట, ఆయాసపడుట, అల్లరిపడుట, గత్తరపడుట.

Splutter, splut'tĕr, *n. s.* పీకులాట, తొందర, గత్తర, అల్లరి, కలత.

To Spoil, spôil, *v. a.* to seize by robbery; to take away by force దోచుకొనుట, కొల్లబెట్టుట. they ~ed him of his wealth వాడిసొమ్మంతా కొల్లబెట్టుకొనిపోయినారు. to corrupt; to mar; to make useless చెరుపుట, చెడగొట్టుట. why

do you ~ the child? యీపిల్లకాయబుద్ధినియేల చెరుపుతావు. he ~ed my market నాబేరమును చెరిపినాడు.

To Spoil, spôil, *v. n.* చెడుట, చెడిపోవుట. if you keep it so long the fruit will ~ నిండాదినాలుపెట్టిపెట్టితేఆపండ్లుచెడిపోను.

Spoil, spôil, *n. s.* that which is taken by violence లూటి. plunder దోచుకొన్నవస్తువులు, కొల్లపెట్టబడ్డవస్తువులు.

Spoiled, *adj.* చెడిపోయిన. or plundered దోచుకోబడ్డ. the fruits that were ~ కుళ్లిపోయినఫలములు. half ~ ముక్కిపోయిన. wood that is ~ by damp చివికిపోయినకొయ్య.

Spoiling, *n. s.* or plunder దోపిడి, కొల్ల.

Spoilt, *adj.* చెడిపోయిన.

Spoke, spōke, *n. s.* part of a wheel చక్రముయొక్క ఆకు. they put a ~ in his wheel వాడిపనికి అడ్డకఱ్ఱవేసినారు, వానిపనికిఅడ్డవాటువేసినారు, భంగముచేసినారు.

Spoke, spōke, *past tense* of the verb To Speak. he ~ about this యిందునగురించిమాట్లాడినాడు.

Spoken, spōkn, *past p‖* చెప్పిన, అనిన. this is ~ of in that book యిందునగురించిఆపుస్తకములో చెప్పివున్నది. the rules ~ of యిప్పుడుచెప్పినసూత్రములు. he is a fair ~ man వాడుమంచిమర్యాదస్థుడు.

Spokesman, spōks′man, *n. s.* one who speaks for another ఒకనికిప్రతినిధ్యాయముగా మాట్లాడేవాడు, ముఖ్యుడు, అందరికీముఖ్యుడుగావుండిమాట్లాడేవాడు. I will be your ~ నీకైనేనుమాట్లాడుతాను.

To Spoliate, *v. a.* కొల్లబెట్టుట.

Spoliation, *n. s.* కొల్ల, దోపుడు.

Spondee, spon′dée, *n. s.* a foot containing two long syllables as కాదా, దీన్నిఛందస్సులోగగం అంటారు.

Sponge, spunge, *n. s.* నీళ్లనుపీల్చేవొకవిధమైనసముద్రపుపాచి. In some versions of the Bible this is (as in the English) left untranslated. A sort of sweet cake వొకవిధమైనఫలాహారము. A sycophant సాపాటురాముడుగా వుండేవాడు, ఇచ్ఛకాలమారి.

To Sponge, spunge, *v. a.* తుడుచుట, పరిశుద్ధముచేసుట. he ~d the gun సముద్రపుపాచివేసిఆతుపాకిగొట్టములోగా బాగాతుడిచినాడు.

To Sponge, spunge, *v. n.* to live by mean arts సాపాటురాముడుగా వుండుట. they ~d upon him వాడింట్లోసాపాటురాములుగాకూర్చుండితింటూవుండినారు.

To Sponge out, *v. a.* తుడిచివేసుట.

Sponger, *n. s.* సాపాటురాముడు.

Spongy, spung′y, *adj.* మెత్తని. the bone is ~ ఆయెముకమెత్తివలెవున్నది.

Sponsor, spon′sor, *n. s.* a surety; one who makes a promise or gives security for another ఉత్తరవాది, జవాబుదారుడు.

Spontaneity, spon-ta-nē′i-ty, *n. s.* స్వేచ్ఛ, యథేచ్ఛ.

Spontaneous, spon-tān′yus, *adj.* voluntary; acting of its own accord స్వేచ్ఛమైన, యథేచ్ఛమైన, తనకుతానే. ~ lassitude denotes disease (Hippocrates) నిష్కారణముగా వొక ఆయాసముకలిగితేయిదివాడికి యేమోరోగమువచ్చినదనే దానికి గురుతు. ~ combustion నిప్పులేకతనకుతానేఅంటుకోవడము. ~ herbs తనకుతానేపెరిగేచెట్లు. ~ salt తనకుతానేపూచినవుప్పు. a ~ forest తనకుతానేపెరిగినఅడవి.

Spontaneously, spon-tān′yus-ly, *adv.* తనకుతానే, స్వేచ్ఛగా. he came ~ తనకుతానేవచ్చినాడు, స్వేచ్ఛగావచ్చినాడు. the creeper ~ seized the branch ఆతీగెతనకుతానేకొమ్మనుపట్టుకొన్నది.

Spontaneousness, *n. s.* స్వేచ్ఛ, యథేచ్ఛ. from the ~ of his consent తనకుతానేవొప్పుకొన్నాడుగనక.

Spool, spûl, *n. s.* నూలుచుట్టేపుడక.

Spoon, spûn, *n. s.* గరిటె. a very small ~ మిళ్లిగరిటె.

Spoonbill, *n. s.* ఒకపక్షి, తెడ్డుమూతికొంగ. Jerdon No. 312.

Spoonful, spûn′fŭl, *adj.* గరిటెడు. a small ~ మిళ్లెడు. a tea ~ నాలుమిళ్లెడు. a dessert ~ రెండుమిళ్లలంత, అరగరిటెడు. a table ~ నాలుగుమిళ్లలంత. a tea ~ is about sixty drops. A dessert ~ is about 120 drops. A table ~ is a ½ fluid oz.

Spoonmeat, *n. s.* గరిటెతోయెత్తుకొని తినదానకైన ల్లగావుండేఆహారము, ద్రులుసుచారుమొదలైనవి.

Sporadic, *adj.* That is, scattered here and there, చెదిరినట్టుగావుండే, యిక్కడ వొకటి అక్కడ వొకటి గావుండే.

Sport, sport, *n. s.* ఆట, ఆట్లాట, లీల, కేరణము, క్రీడ, వేడుక, వినోదము. he made us good ~ మేముకొంచకనవ్వేటట్టు చేసినాడు. ~s of the field వేట. the jester came there to make ~ నవ్వించడానికిహాస్యగాడువచ్చినాడు. mockery ఎగతాళి, పరిహాసము. he told it me in ~ but I believed him వాడుయెగతాళిగా చెప్పినదాన్ని నేనునమ్మినాను.

To Sport, sport, *v. n.* ఆట్లాడుట, గంతులువేసుట, ఉల్లసించుట. this was his sporting name, (or alias) యిదివాడికిముద్దుపేరు. meaning to hunt or shoot వేటాడుట.

Sportful, sport'ful, *adj.* సరసమైన.

Sportfully, *adv.* వినోదముగా.

Sportfulness, *n. s.* ఉల్లాసము, లీల, సరసత, సరసము.

Sportive, sport'ive, *adj.* సరసమైన, శృంగారమైన, రసికతగల, విలాసముగల. a ~ girl విలాసవతి. a ~ kid వేడుకగాగంతులువేసేమేకపిల్ల.

Sportively, *adv.* సరసముగా, వేడుకగా, విలాసముగా, వినోదముగా.

Sportsman, sports'man, *n. s.* he who delights in hunting వేటాడేవాడు.

Sportsmanship, *n. s.* వేటాడేభావము.

Spot, spot, *n. s.* a blot చుక్క, బొట్టు. a natural ~ మచ్చ, పొడ. a mark made by discoloration మరక, కర. a disgrace కళంకము, అవమానము. a place స్థలము, ప్రదేశము. a ~ of land కొంత భూమి. an empty ~ బయలు. the fatal ~ చావవలసినస్థలము, చచ్చినస్థలము. on the ~ తక్షణమే, అప్పుడే.

Spotless, spot'less, *adj.* నిష్కళంకమైన, నిర్మలమైన, పవిత్రమైన.

Spotlessness, *n. s.* నిష్కళంకత్వము, పవిత్రత.

Spotted, *adj.* మచ్చలుగల, చుక్కలుగల. a ~ deer పొడలుగలజింక. the leopard is ~ with white తెల్లమచ్చలుగలదిచిరతపులి. the wall is ~ with damp తేమచేతఆగోడమచ్చలుమచ్చలుగావున్నది. he is ~ with crime వానిమీద నేరముసేదోషము వచ్చినది, వానినిలువెల్లావిషము.

Spotty, spot'ty, *adj.* మచ్చలుగల.

Spousal, spous'al, *adj.* వివాహసంబంధమైన. the ~ rite వివాహప్రయుక్తము, వివాహకార్యము.

Spousal, spous'al, *or* Spousals, *n. s.* వివాహము, పెండ్లి.

Spouse, spouse, *n. s.* a wife, భార్య, or a husband భర్త. his ~ వానిభార్య. her ~ దానిభర్త.

Spout, spout, *n. s.* a pipe గొట్టము. there were ~s on the house roof to carry off the water వాననీళ్లుపైటపడడానకు మిద్దెమీదఅక్కడక్కడా గొట్టములుపెట్టివున్నవి. the ~ of a fire-engine జలయంత్రములోనుంచినీళ్లుపచ్చేగొట్టము. the ~ of a tea pot &c. గొడి. a ~ of water ఏనుగతొండముపలెవుండేజలము. a ~ of blood రక్తధార. a water ~ ఆకాశగంగ, ఆకాశమునుంచిపడేజలధార. a vessel that has a ~ గొడిచెంబు.

To Spout, spout, *v. a.* ఝరీలుమనిచిమ్ముట. the vein ~ed blood ఆనరములోనుంచిఝరీలుమనినెత్తురు బైలుదేరినది.

To Spout, spout, *v. n.* చిమ్ముకొనిబయిలుదేరుట, ఝరీలుమనిబయిలుదేరుట, యిది, నీళ్లు, పాలు, నెత్తురు,వీటినిగురించినమాట. the blood ~ed from the wound గాయములోనుంచిఝరీలుమని నెత్తురుబైలుదేరినది. to speak as an orator ఝరిగామాట్లాడుట.

To Sprain, spran, *v. a.* ఇలుకుపట్టేటట్టు చేసుట, బెణికించుట. I ~ed my hand నాచెయ్యిబెణికినది, నాచెయ్యియిలుకుపట్టినది.

Sprain, spran, *n. s.* ఇలుకు, బెణుకు.

Sprained, *adj.* ఇలుకుపట్టిన, బెణికిన.

Sprang, sprang, *past tense* of the verb To Spring. The monkey ~ at him కోతివానిమీదదుమికినది.

Sprats, *n. s.* చిన్నచేపలపేరు, నెత్తాళ్లు, చందమామకొర్రెలు, మట్టలు, మసిచేపలు, మెత్తడచేపలు.

To Sprawl, sprâl, *v. n.* కాళ్లుచేతులు పారజాపుకొనిపడివుండుట. the child was asleep, sprawling on the ground కాళ్లుచేతులు పోయినదిశెలియకఆబిడ్డపండుకొనినిద్రపోతూవుండేను. there

was a frog sprawling on the bank కప్పచేతులు కాళ్లుచాపుకొని పడివుండినది.

Spray, sprā, *n. s.* the extremity of a branch కొమ్మయొక్క కొన. the foam of the sea నురుగు, సముద్రములోనుంచిపైకిచెదిరేనీళ్లు.

To Spread, spred, *v. a.* పరచుట, చాచుట. he ~ the paper before me ఆ కాకితాన్నివిచ్చి నాకు చూపినాడు. the bird ~ it's wings పక్షిరెక్కలను విచ్చినది. he ~ his arms చేతులుబారచాచినాడు. he ~ his hand or his fingers ముడుచుకొన్నచేతిని తెరిచినాడు. he ~ the cloth గుడ్డపరచినాడు. he ~ the mat చాపవేసినాడు. he ~ the umbrella వాడుఆగొడుగునువిచ్చినాడు. after the flower ~ its bosom పుష్పము వికసించినతర్వాత. she ~ the butter on the bread రొట్టెమీదవెన్నపూసినది. he ~ the earth over the rock ఆరాతిమీదమన్నుపరచినాడు, నెరిపినాడు. he ~ the plaister on the cloth గుడ్డకుప్లాస్త్రిపరిచినాడు. the cobra snake ~ it's crest పాముపడగయెత్తినది. this ~ the disease యిందువల్లయీరోగము వ్యాపించినది. she ~ (or ~ out) the corn on the floor అదిధాన్యమును నేలపోసినెరిపినది. he ~ the table మేజవేసినాడు, భోజనమువడ్డించినాడు. they ~ the news ఆ సంగతిని ప్రచురముచేసినారు.

To Spread, spred, *v. n.* to extend or expand itself వ్యాపించుట, ప్రసరించుట, నెగడుట, కప్పుకొనుట, కమ్ముకొనుట. the clouds ~ over the heaven ఆకాశమును మబ్బుమూసుకొన్నది. the smoke ~ over the town ఆపట్టణమంతాపొగకమ్ముకొన్నది, పురంతావ్యాపించినది. this news ~ throughout the country యీసమాచారముదేశములోఅందరికిన్నితెలిసినది, యీసమాచారముజగత్తంతావ్యాపించినది. the creepers ~ over the wall తీగెలుగోడమీదఅల్లుకొన్నవి. the ants ~ through the house చీమలుయిల్లంతావ్యాపించినవి.

Spread, spred, *adj.* వ్యాపించిన, చాచిన, మూసుకొన్న. the disease ~ by this wind యీగాలివల్లవ్యాపించినరోగము. the news ~ by these papers యీకాకితములవల్ల ప్రచురమైనసమాచారము. Lord Bacon in his Essay On Seditions, § 10 says Money is like muck, no good unless it be ~ రూకలనున్ను పెంటనున్ను వ్యాపింపచేస్తేనేగాని పనికిరావు.

Spread, spred, *n. s.* extent; compass వ్యాపకత్వము, వివిధి. this prevented the ~ of the disease యిందువల్లఆరోగముయొక్కవ్యాపకత్వము అణిగిపోయినది. this promoted the ~ of his opinions యిందువల్లవానిమతముప్రచురమైనది.

Spreading, *adj.* విశాలమైన, విస్తారమైన, వ్యాపించే. a ~ tree నాలుగుతట్లావ్యాపించినచెట్టు. a ~ sore నానాటికిపెద్దదయ్యేపుండు.

Sprig, sprig, *n. s.* a small branch రెమ్మ, మండ, చిగురు, పల్లవము.

Sprigged, *adj.* పూలువేసిన. a cloth ~ with gold జరిగపూలువేసినగుడ్డ.

Spright, sprīt, *or* Sprite, *n. s.* దయ్యము, పిశాచము.

Sprightliness, sprīt'li-ness, *n. s.* briskness; gayety ఉల్లాసము, చురుకు, పటిమ. from the ~ of a squirrel ఉడుతచురుకుగలదిగనక.

Sprightly, sprīt'ly, *adj.* ఉల్లాసముగల, చురుకుగల, పటిమగల. a ~ girl ఉల్లాసవతి, విలాసవతి. she was as ~ as a squirrel అదిపుడుతవలెనిండాచురుకుగలది.

To Spring, spring, *v. n.* as a plant మొలుచుట, చిగురుపెట్టుట when the mine sprung భూమిలోపూడ్చిపెట్టినమందు భగ్గునపైకిలేచేటప్పటికి. to be born పుట్టుట, ఉద్భవించుట, కలుగుట. those who ~ from royal families రాజవంశములోపుట్టేవాండ్లు. to bound or leap దుముకుట. on seeing the snake he sprung back ఆపామునుచూచివెనక్కుదుళ్లిపడ్డాడు. a thought sprung up in his mind వాడికియొకటిస్ఫురించినది, వాడిమనసులోయొకటితోచినది. a quarrel sprung up యొకకలహముపుట్టినది. a school sprung up there last year పోయినసంవత్సరముఅక్కడయొకపల్లికూటముకలిగినది. as he entered the wood four birds sprung up వాడుఅడవిలోపొయ్యేటప్పటికి నాలుగుపక్షులు బుర్రుమనియెగిరినవి. the tiger sprung at him పులివాడిమీద దుమికినది. they sprang forward to assist him వాండ్లుసహాయముచేయడమునకుముందుపడ్డారు.

To Spring, spring, *v. a.* to start లేచుట, to rouse game దాగివుండే వేటమృగాలను లేపుట. he sprung a new subject ఒకకొత్తప్రస్తావమునుచేసినాడు, కొత్తదానినియెత్తినాడు. the watchman sprung his rattle తలారిగిలకనుఆడించినాడు. we sprung our main mast మావాడనడిమిస్తంభమువిరిగినది.

Spring, spring, *n. s.* వసంతఋతువు, పుష్పసమయము. an elastick body బిగి, బిర్రు. the ~ of a carriage బండియొక్కవిల్లు. elastick force బిగి, వెగి. a ~ knife మడుపుకత్తి. a ~ gun బిగిజారిబడికాల్చేతుపాకి, అనగాతుపాకిగుర్రమునకుదారముకట్టి ఆదారమునుదోవకు అడ్డముగాకట్టిపెట్టుతారు, ఆదారముదొంగకాలికితగలగానే ఆతుపాకివేటువానికితగులుతున్నది. a leap or bound దూకు, గంతు. a leak ఫ్రూడు, పుఱుపు. a fountain; an issue of water from the earth చెలమ, బుగ్గ, ఊట. a source మూలము, కారణము. beginning ఆరంభము. springing water or ~ water వూటనీళ్లు.

Springe, springe, *n. s.* a gin, or noose ఉరి, ఉచ్చు.

Springiness, *n. s.* బిగి, బిర్రు.

Springing, *n. s.* మొలవడము, అంకురించడము. growth; increase పెరగడము.

Springtide, spring'tide, *n. s.* tide at the new and full moon; high tide పర్వకాలమందుసముద్రములోహెచ్చేనీరు, కొత్తనీరు.

Springy, spring'y, *adj.* బిగిగల, వెగిగల, బిర్రుగావుండే.

To Sprinkle, spring'kle, *v a.* చిలకరించుట, చల్లుట, ప్రోక్షించుట. they ~d sand on the floor నేలమీదయిసుకనుచల్లినారు. she ~d salt over the bread, or she ~d the bread with salt రొట్టెమీదవుప్పుపొడిచల్లినది. she ~d flowers over the ground or she ~d the ground with flowers నేలపుష్పములనుచల్లినది.

Sprinkle, spring'kle, *n. s.* చినుకు, చినుకులు, తుంపర, తుంపరలు. there was a ~ of rain to-day నేడునాలుగుచినుకులుపడ్డవి.

Sprinkled, *adj.* చల్లబడ్డ, చిలకరించబడ్డ. a field ~ with rain వానచినుకులుపడ్డపొలము. a cake ~ with sugar పైనచక్కెరచల్లినపణ్యారము.

Sprinkling, *n. s.* ప్రోక్షణము, చల్లడము, చిలకరించడము.

Sprit, sprit, *n. s.* a pole దూలము. hence the word bolt ~ వాడయొక్కముక్కుదూలము.

Sprite, sprīte, *n. s.* దయ్యము, భూతము, పిశాచము.

Spritely, *adj.* gay, cheerful, merry ఉల్లాసముగల.

Spritsail, sprit'sāl, *n. s.* the sail which belongs to the bow-sprit mast వాడముక్కుదూలమునకుకట్టే మూడుమూలలచాప.

To Sprout, sproŭt, *v. n.* మొలుచుట, చిగిరించుట. after the rice ~ed వడ్లుమొలిచినతర్వాత. sprouting corn మొలకయెత్తేపైరు. sprouting breasts మొలకచన్నులు.

Sprout, sproŭt, *n. s.* మొలక, అంకురము, మోసు, చిగురు.

Spruce, sprûce, *adj.* nice; trim; neat without elegance ముద్దుగావుండే, శృంగారమైన, ఇది కొంచెముయెగతాళిగావుండేమాట.

Spruce, sprûce, *n. s.* ఒకచెట్టుపేరు, ఇందులోఒక విధమైనకల్లునుదించుతారు. spruce-beer యీకల్లుతోచేసినసారాయి.

Sprucely, *adv.* prettily ముద్దుగా, సొగసుగా.

Spruceness, sprûce'ness, *n. s.* సొగసు, శృంగారము, ఇదికొంచెముయెగతాళిగాచెప్పేమాట.

Sprung, sprung, *past tense* of the verb To Spring. The cat ~ at the mouse పిల్లిఎలుకమీదదుముకినది.

To Sprunt, *v. n.* to spring up; to germinate. To spring forward దుముకుట, గంతులువేసుట, మొలుచుట.

Spry, *adj.* clever, active సమర్థమైన, గట్టి.

Spud, spud, *n. s.* గసిక, తొల్లిక.

Spume, spūme, *n. s.* నురుగు, ఫేనము.

Spun, spun, *past tense* of the verb To Spin. She ~ the cotton ఆపత్తినివడికినది.

Spunge, *n. s.* sponge నీళ్లనుపీల్చేసముద్రపుపాచి.

To Spunge, *v. a.* సముద్రపుపాచితోతుడుచుట. he ~d the gun తుపాకిగొట్టములోసముద్రపుపాచివేసితుడిచినాడు.

Spunginghouse, spung'ing hoŭse, *n. s.* a house to which debtors are taken before commit-

ment to prison అప్పులవాండ్లను చెరశాలలోపె ట్టేటందుకు ముందు కొత్వాలచావడిలో పెట్టేచావడి.

Spunk, spungk, *n. s.* a spark అగ్నికణము. bravery ధైర్యము. as a match చెకముకిమాది.

Spur, spur, *n. s.* ముల్లు. spurs ముండ్లు, గుఱ్ఱము కడుపులో తన్నడానకై మడిమెకు కట్టుకొనేయినపముల్లు. he set ⌣s and went off గుఱ్ఱమును కాలిముల్లుతో తట్టి పారిపోయినాడు. the ⌣ of a thorn tree నిడుపాటిముల్లు. the ⌣s of the mountain కొండలోనుంచి చీలినకొన్నశిఖలు. the ⌣ of desire కామోద్రేకము. on the ⌣ of the moment I gave this answer but I found afterwards it was wrong ఆ యవసరములో అట్లా చెప్పితినిగాని అదితప్పు అని అవతలనాకు తెలిసినది. necessity is the ⌣ to invention అక్కర అన్ని యుక్తులకు కారణముగా వున్నది, అక్కర అనేదివుంటేదానిమీద అన్నియుక్తులు పుట్టుతవి. the ⌣ of necessity drove him to sell this వాడికివుండిన అక్కర అనేది దాన్ని వాడు అమ్ముకోవలసివచ్చినది.

Spur-fowl, *n. s.* జిటుటకోడి. this is the painted sort, the common sort is యెఱ్ఱకోడి.

Spurgalled, *adj.* irritated, incited రేగిన.

Spurge, *n. s.* milk hedge, or Indian tree ⌣ జముడు. oleander leaved ⌣ ఆకుజముడు.

Spurious, spū'ri-us, *adj.* counterfeit, not legitimate కృత్రిమమైన, కపటమైన. a ⌣ child జారజుడైనబిడ్డ, రంకుమొగుడికిపుట్టినబిడ్డ. a ⌣ coin తప్పునాణెము. a ⌣ verse గ్రంథకర్త చెప్పినదికాకుండా నడమవచ్చిచేరియుండే శ్లోకము. I suspect this verse is ⌣ యిది యొకడుచెప్పిన శ్లోకముకాదనట్టు నాకుతోస్తున్నది.

To Spurn, spurn, *v. a.* to kick, to strike or drive with the foot. To reject; to scorn తన్నుట, తన్నితోసుట, తిరస్కరించుట. the bull ⌣ed the sand ఆయెద్దుయిసుకదిబ్బను కాళ్లతోతన్నితోసినది. he ⌣ed the bribe ఆలంచము నాకుఅక్కరలేదనిని రాకరించినాడు.

Spurn, spurn, *n. s.* a kick తన్ను, తన్నితోసివేయడము. rejection నిరాకరణము.

Spurt, spurt, *n. s.* sudden ejection ఝరీలుమనిపైలుచేరడము, ఝరీలుమనిరావడము. a ⌣ of blood చిమ్మిననెత్తురు.

To Sputter, sput'tĕr, *v. n.* to emit moisture in small flying drops మాట్లాడడములో తుంపురులుగారాలుట. he ⌣s in talking వాడుమాట్లాడడములో తుంపురులుగా బడుతవి. to speak indistinctly తెలియకుండాలాడలాడమనిమాట్లాడుట.

Sputter, sput'tĕr, *n. s.* drops of spittle మాట్లాడడములో పడేతుంపురులుగా. fuss, trouble వట్టితొందర, వృథాఆయాసము.

Spy, spȳ, *n. s.* వేగువాడు, చారుడు.

To Spy, spȳ, *v. a.* కనుక్కొనుట. he spied a defect in this యిందులో వొకతప్పుకనుక్కొన్నాడు. he sent four persons to ⌣ out the thieves ఆదొంగలనుకనుక్కోవడానకై నలుగురినిపంపినాడు.

Spy-glass, *n. s.* దుర్భిని, వొంకు, అనగాదూరము లోవుండేదాన్నికనుక్కోవడమునకై చూచే అద్దపుబిళ్లలేక ఆబిళ్లగలగొట్టము.

Squab, sqŭăb, *n. s.* దిండు, తలగడ.

Squab, sqŭăb, *adj.* short and thick పొట్టి. or smooth నున్నని.

To Squabble, sqŭăb'ble, *v. n.* జగడమాడుట, కొట్లాడుట, వాదాడుట.

Squabble, sqŭăb'ble, *n. s.* జగడము, కొట్లాట, వాదు.

Squad, *n. s.* a company of armed men: usually applied to those who are learning the military exercise దండులో వొకభాగము, దళము.

Squadron, sqŭă'dron, *n. s.* a body of men drawn up square, చదరముగానిలిచేసిపాయీలదళము. part of a fleet; a certain number of ships కొన్నియుద్ధవాడలు.

To Squail, *v. a.* to fling stones రాళ్లురువ్వుట. this is a rustick word. Southey says in "The Doctor" 5. 270. You ⌣ at us మీరుమామీదరాళ్లురువ్వుతారు.

Squalid, sqŭăl'id, *adj.* రోతగావుండే, కశ్మలముగావుండే.

Squall, sqŭăll, *n. s.* a sudden gust of wind గాలిదెబ్బ. or scream కేక, కూత, అరుపు.

To Squall, sqŭăll, *v. n.* to scream అరుచుట, కిపెట్టుట.

Squally, sqŭăl'ly, *adj.* full of storms, tempestuous గాలికసురుగావుండే.

Squalor, *n. s.* dirt, nastiness రోత, కశ్మలము, అసహ్యము.

To Squander, sqŭăn'dĕr, *v. a.* దుర్వ్యయముచేసుట, దూబరదిండితనముచేసుట.

To Squander, sqŭăn'dĕr, *v. n.* to scatter or be scattered చెదిరిపోవుట, చిన్నాభిన్నమై పోవుట. squandering glances i. e. hits made at random అబుద్ధిపూర్వకముగా చేసినదెబ్బ.

Squanderer, *n. s.* దూబరదిండి.

Square, sqŭăre, *adj.* చతురస్రమైన, చౌకమైన, చచ్చౌకమైన, చదరమైన. ten ~ feet పదిచదరపు గులు. ten feet ~ పదిఅడుగులనలుచదరము. the ~ root in arithmetic వర్గమూలము. ~ dealing, that is, honesty, justice పెద్దమనిషితనము. this will make all ~ యిందువల్ల అన్నిచక్కబడును.

Square, sqŭăre, *n. s.* నలుచదరము, చతురస్రము, చౌకము. the ~s in a piece of muslin గుడ్డలో వేసేగళ్లు. the ~ in a town or in the middle of the fort బైలు. the open ~ in a Hindu house ముంగిలి. the sixty-four ~s in a chess board చదరంగపుపలకలోవుండే అరవైనాలుగు యిండ్లు. the ~ formed by our waggons చౌకముగా పెట్టినమాబండ్లనడుమవుండేస్థలము. a carpenter's ~ మూలమట్టపలక. this will break no ~s యిందువల్ల ఒకచెరుపులేదు, హానిలేదు, తొందరలేదు.

To Square, sqŭăre, *v. a.* చచ్చౌకముచేసుట, చతురస్రముచేసుట, చౌకముచేసుట. to adjust or regulate క్రమపరచుట, దిట్టపరచుట, సరిగాపెట్టుట. this ten rupees will ~ the accounts యీపదిరూపాయిలతో ఆలెక్క తీరిపోతున్నది.

To Square, sqŭăre, *v. n.* to suit or fit with సరిపడుట. these accounts do not ~ యీలెక్కలు ఒకటికొకటి సరిపడలేదు. in boxing జెట్టీలుజగడానికి ఆరంభములో పూరి కెగుర్తేటట్టు అభినయించిచూపుట.

Squaretoes, *n. s.* ముసలయ్య కుదురుగాళ్లగాడనేపేరు.

Squash, sqŭăsh, *n. s.* any thing soft and easily crushed మెత్తగా చేతితో నలిచేటందుకు సులభము గావుండేటిది. the book is now mere ~ ఆ కాకితపుస్తకము నీళ్లలో తడిసి ముద్దగా వున్నది.

To Squash, sqŭăsh, *v. a.* నలగ్గొట్టుట, చితగ్గొట్టుట. the eggs were ~ed ఆగుడ్లు నలిగిపోయినవి.

To Squat, sqŭăt, *v. n.* పద్మాసనము వేసుకొని కూర్చుండుట, గొంతుకూర్చుండుట. to sit as a tailor దర్జీరీతిగా కూర్చుండుట. to ~ as a toad కప్పవలెకూర్చుండుట.

Squat, sqŭăt, *adj.* short and thick పొట్టి, గిడ్డైన.

Squatter, *n. s.* an American phrase for a settler అడవిలోయేకాంతముగా ఒకగుడిసె వేసుకొనివుండేవాడు. squatting, that is settling in the forest అడవిలో యేకాంతముగా ఒకగుడిసె వేసుకొనివుండడము.

To Squeak, sqŭēk, *v. n.* కీచుమనిఅరుచుట, పంది ఎలుకనుపోలిన పిల్లనుగురించి చెప్పమాట.

Squeak, sqŭēk, *n. s.* The cry of a pig or a mouse, కీచుమనిఅరవడము. he had a narrow ~ for his life చచ్చిబ్రతికినాడు, వానికివచ్చినగండము తప్పినది.

To Squeal, *v. n.* కీచుమనిఅరచుట, ఇదిపందినిగురించి చెప్పమాట.

Squeal, *n. s.* కీచుమనికూతపెట్టడము.

Squeamish, sqŭē'mish, *adj.* easily disgusted, apt to take offence without much reason అసహ్యపడే, అరోచకముగావుండే. when a woman is pregnant she often is ~ కడుపుతోవుండేదానికి అరోచకముగావుంటున్నది. he was too ~ to take the money ఆరూకలను తీసుకోవడమునకు యిష్టములేకవుండినాడు.

Squeamishly, *adv.* In a fastidious manner చీదరగా, అసహ్యముగా.

Squeamishness, *n. s.* అసహ్యము, చీదర, అరుచి. he showed some ~ about producing the accounts లెక్కలుచూపడమువాడికి అయిష్టముగావుండినట్టువుండెను.

To Squeeze, sqŭēze, *v. a.* to press; to crush between two bodies అదుముట, పిండుట, పిసుకుట, చిదుముట, పిసుకుట, నలుపుట. she ~d the lime నిమ్మపండును పిండినది. he ~d my hands నాచేతులుపట్టుకొన్నాడు. he ~d all the clothes into the box ఆబట్టలనంతా పెట్టెలో వేశి

అదిమినాడు, కూరినాడు. he ~d the cloth dry ఆగుడ్డలో నీళ్లులేకుండాపిడిచివేసినాడు. they ~d ten rupees out of him వాడిదగ్గరపదిరూపాయీలువెళ్లపెరికినారు.

To Squeeze, squēze, *v. n.* to force way through close bodies గుంపునుతోసుకొని చొరబడుట. I could not ~ into the room గుంపునుతోసుకొని యింట్లోకిపోలేకపోయినాను.

Squeezed, *adj.* పిండిన, పిడిచిన, పిప్పిచేయబడ్డ, అదమబడ్డ, చిదిమిన.

Squelch, squelsh, *n. s.* a heavy fall దభీలుమనిపడడము.

Squib, squib, *n. s.* పటాసు, టపాసు. a lampoon or story ఒకడిమీదకట్టివిడిచినకథ.

Squills, *n. s.* a plant అడవితెల్లగడ్డవంటిఒకదినుసు, నక్కనరమువంటిది. or wild onions అడవితెల్లగడ్డలు. a kind of fish ఒకవిధమైనచేప.

Squint, squint, *adj.* మెల్లకన్నుగావుండే. a ~ eye మెల్లకన్ను.

To Squint, squint, *v. n.* to look obliquely ఓరచూపుగాచూచుట, పక్కచూపుగా చూచుట. he ~s వాడికిమెల్లకన్నుగావున్నది. in this remark I think he ~s at the Government యీమాటచెప్పడములోవాడికిదృష్టిగొనరుమెంటువారిమీదననితోస్తున్నది.

Squinting, *adj.* మెల్లకన్నుగావుండే. a ~ eye మెల్లకన్ను.

To Squir, *v. a.* రువ్వుట. he squirred stones at me నామీదరాళ్లురువ్వినాడు.

Squire, squire, *n. s.* an attendant పనివాడు, పరిచారకుడు, కింకరుడు. a knight's ~ పనివాడు. a lady's ~ or beau సోగసుగాడు. he was their ~ వాడువాండ్లపనివాడు. a gentleman ఒకదొర, అనగా రాజభృత్యుడు. a country ~ పల్లెటూరిలోవుండేఒకదొర.

To Squire, squire, *v. a.* దాసుడుగాకూడావచ్చుట, బంటుగావెంబడివచ్చుట.

Squirrel, squer'rel, *n. s.* ఉడత, తరుమూషకము.

To Squirt, squert, *v. a.* చిమ్మనగొట్టముతోచిమ్ముట.

Squirt, squert, *n. s.* చిమ్మనగొట్టము, చిమ్మనగ్రోవి. a ~ of water (meaning a small quick stream) చిమ్మిననీళ్లు, రవ్వన్ని నీళ్లు.

St. sint, అనగా Saint. Saint Paul శ్రీమత్పౌలుడు. "Saint Paul's" (a certain church in London) లండనుపట్టణమునదమవుండేపెద్దగుడి.

To Stab, stab, *v. a.* పొడుచుట.

Stab, stab, *n. s.* పోటు, పొడుపు. this was a ~ to his reputation యిదివాడిపేరుకుచెరుపు.

Stabber, *n. s.* పొడిచేవాడు, ఘాతకుడు. a ~ of character దూషకుడు, దూషించిఒకడిమానమును తీసివేసేవాడు.

Stability, sta-bil'i-ty, *n. s.* firmness నిలకడ, అచాంచల్యము, స్థిరత, స్థైర్యము.

Stable, stā'ble, *adj.* నిలకడైన, అచంచలమైన, స్థిరమైన.

Stable, stā'ble, *n. s.* గుఱ్ఱపులాయము, అశ్వశాల. a ~ for cattle దొడ్డి. it was a task like that of cleaning the Augean ~s భగీరథప్రయత్నమైనది.

To Stable, stā'ble, *v. a.* to put in a stall లాయములోకట్టుట.

To Stable, stā'ble, *v. n.* to dwell నివసించుట.

Stabling, *n. s.* లాయానికియిచ్చేబాడిగె.

To Stablish, *v. a.* to establish నియమించుట, నిర్ణయించుట, కుదురుచుట, నిలుపుట.

Stack, stack, *n. s.* కుప్ప, వామి. a ~ of straw కసువువామి. a ~ of firewood కట్టెలరాశి. a ~ of branches కొమ్మలపోగు, కొమ్మలరాశి. a ~ of houses గుంపుగావుండేయిండ్లు.

To Stack, stack, *v. a.* కుప్పవేసుట, వామివేసుట. their arms were ~ed i. e. piled వాండ్లఆయుధములనుపోగువేసినారు.

Stacte, *n. s.* an aromatick; the gum that distils from the tree which produces myrrh ఒకవాసనగలబోళము.

Stadtholder, stat'hōld-ĕr, *n. s.* formerly the chief magistrate of the United Provinces డచ్చిదేశాధిపతి.

Staff, stăff, *n. s.* కట్టె, కఱ్ఱ, కోల, కొయ్య, దండము. a hermit's ~ సన్యాసిచేతిదండము. a policeman's ~ దుడ్డుకఱ్ఱ. he is the ~ of his family ఆకుటుంబానికివాడే ఆధారము. churning ~ కవ్వము. a plough ~ మేడిసోగ. flag ~ కొడికంభము, ధ్వజస్తంభము. bread is the ~ of life

అన్ను సేనాధారము. the ~ of the army దం డులో వుండే పెద్దదొరలు. a ~ appointment ము ఖ్యమైనవుద్యోగము. a ~ officer ఆధారముగా వుండేదొర, ముఖ్యమైనదొర. the General and his ~ సేనాధిపతిన్ని ఆయనచేతికిందవుండేదొర లున్ను. the ~ of the Supreme Court పెద్దకోర ట్టులో వుండేముఖ్యమైనవుద్యోగస్థులు.

Stag, stag, *n. s.* the male red deer మొగజింక.

Stage, stâge, *n. s.* in the theatre రంగము, రంగస్థల ము. a raised floor to be used for a day or two నడవడమునకై యెత్తుగాకట్టిపెట్టినపలకలు. any thing publickly transacted or performed రచ్చకూటము. those who appear upon the ~ నటులు, ఆడేవాండ్లు, ఎదటవచ్చేవాండ్లు. a ~ in a journey మజిలి. they went four ~s before they met him నాలుగుమజిలీలుపోయిఅత న్ని కనిపెట్టినారు. at every ~ కడాకు, కడవెళ్ల. youth is the first ~ of life బాల్యము మొదటిదశ. ~ horse తపాలుగుర్రము. in an early ~ of his studies వాడు కొంతమట్టుకు చదివినతర్వాత. in the last ~ of the disease ఆరోగానికిఅంత్య కా లములో, అంత్యదశలో. the ~ or comic art భర తశాస్త్రము. he went on the ~ వేషగాడైపోయి నాడు. as minister he was on the ~ twenty years యిరువైయేండ్లదాకా వాడుమంత్రిగాప్రవ ర్తించినాడు. a new character now entered on the ~ కొత్తవేషమువచ్చినది, అనగాకొత్తగాఒ కడుప్రసిద్ధుడైబయలుదేరినాడు.

Stagecoach, stâge'côch, *n. s.* తపాలుబండి.

Stage-play, *n. s.* ఆట, నాటకము.

Stage-player, *n. s.* వేషగాడు.

Stager, stâg'ĕr, *n. s.* a player ఆడేవాడు, వేష గాడు, నటి. he is an old ~ వాడుబాగాతిరిగినచె య్యి. a horse which is kept to run a ~ తపా లుగుర్రము.

Stagetrick, *n. s.* వేషగాడుచేసేచమత్కారము, యు క్తి, కనికిమాలినయుక్తి.

To Stagger, stag'gĕr, *v. n.* to reel; not to stand or walk steadily తత్తరపడుట, తడబడుట. he ~ed under the load ఆమూటబరువుకొనివాడు తక్కిరిబిక్కిరిగానడిచినాడు. to faint సోలుట. to begin to lose courage ధైర్యముతప్పుట. to hesi- tate అనుమానపడుట, నమ్మకముతప్పుట.

To Stagger, stag'gĕr, *v. a.* to make him reel కాళ్లు చేతులుకదేటట్టుచేసుట. to make him hesitate అనుమానముపుట్టించుట. this ~ed me ఇందువల్ల సందేహించినాను, అనుమానించినాను. the blow ~ed him ఆదెబ్బకువాడికాళ్లునేలనిలవడముకష్ట మైనది.

Staggered, *adj.* అనుమానించిన. I was ~ at this అనుమానించినాను.

Staggeringly, *adv.* తడమాటుముగా.

Staggers, stag'gĕrs, *n. s.* కాకిచెమ్మలు, కాకిసోమా లు, దొమ్మ, మూర్ఛ, యిదిగుర్రమునుగురించినమాట. a horse that has got the ~ కాకిసోమాలగుర్ర ము.

Stagnancy, *n. s.* the state of being without mo- tion or ventilation పారకుండానిలిచినచోటనేని లవడము. from the ~ of the water నీళ్లుపారకుం డాతట్టులోపోకనట్టువుండడమువల్ల. from the ~ of trade వర్తకమునిలిచియున్నందున.

Stagnant, stag'nant, *adj.* motionless; not flow- ing; not running కదలకుండావుండే, పారకుం డావుండే, నడవకుండావుండే. ~ water పారకుం డానిలకడగావుండడముచేత చెడిపోయిననీళ్లు. ~ water is poison చెడిపోయిననీళ్లువిషము. when the blood is ~ నెత్తురుశరీరములోపారుతూవుం డకుండా ఆయాచోటనిలిచిపోయినప్పుడు. when trade is ~ బేరమునిలిచిపోయినప్పుడు. as regards merchandize this is a ~ part of the year ప్రతి సంవత్సరమున్ను యీదినాలలో బేరసారములుతే వు.

To Stagnate, stag'nâte, *v. n.* to lie motionless; to have no course or stream పారకుండానిలు చుట, కదలకుండావుండుట. when the water ~s నీళ్లుపారకుండానిలిచిచెడిపోయినప్పుడు.

Stagnate, stag'nâte, *adj.* పారకుండానిలిచివుండే. ~ water పారకుండానిలిచిచెడిపోయిననీళ్లు.

Stagnation, stag-nâ'shon, *n. s.* stop of course, standing still జలమునిలిచిపోవడము. death causes a ~ of the blood ప్రాణముపోగానేదేహములో నెత్తురుపారడము నిలిచిపోతున్నది. by the ~ o trade వర్తకమునడవకుండానిలిచిపోయినందున.

Stagyrist, *n. s.* అనగా Stagyra అనేదేశములోపు ట్టినవాడు. the ~ అనగా Aristotle అనేపేరుగ లమహాపండితుడు.

Staid, stād, *adj.* grave; calm, quiet అణుకువగల, తిన్ననైన, శాంతముగల. she is a very ~ woman ఆపెనిండా అణుకువగలది.

Staidness, *n. s.* అణుకువ, సాధుత్వము, పెద్దమనిషితనము.

To Stain, stān, *v. a.* to blot మరకచేసుట. to dye చాయ అద్దుట, అద్దకముచేసుట. she ~ed the cloth with red, black, and yellow ఆగుడ్డకు నలుపు, పసుపుచాయఅద్దినది. some of them ~ their faces yellow కొందరుముఖానికిపసుపుపూసుకొంటారు. this act ~ed his name యీపనిచేతవానికిపేరుకుహానివచ్చినది.

Stain, stān, *n. s.* blot మరక. mark మచ్చ. the ~ of ink యింకిమరక. the ~s of blood నెత్తురుమరకలు. ~s of guilt పాపముయొక్క కళంకము.

Stained, *adj.* blotted మరకలుగల. or dyed చాయవేసిన, అద్దకముచేసిన, మలినమైన. the flower is ~ with red ఆపుష్పములోఎర్రచారలువున్నవి.

Stainless, *adj.* నిష్కళంకమైన, నిర్మలమైన.

Stair, stār *or* Stairs, *n. s.* మెట్టు, మెట్లు. a winding ~ or winding ~s తిరుగుళ్లుగావుండేమిద్దెపడిగట్లు. a house with one pair of ~s ఒకమిద్దెగలయిల్లు. a house with two pair of ~s రెండుమిద్దెలుగల యిల్లు. he went upstairs మిద్దెమీదికెక్కినాడు. he went downstairs మిద్దెమీదినుంచిదిగినాడు. a well built with ~s నడబావి. an upstair house మిద్దెయిల్లు. he is upstairs ఆయన మేడమీదవున్నాడు. he is downstairs ఆయన దిగువయింట్లోవున్నాడు.

Staircase, stār'cāse, *n. s.* సోపానము, మిద్దెపడిగట్లు, మెట్లు.

Stake, stāke, *n. s.* a post or stick of wood గుంజ, గసిక, మేకు. any thing placed as a palisade కటకటాకమ్మి, గ్రామానికినిలువుగా వేసేకమ్మి. any thing pledged or wagered పందెము. state of being hazarded అపాయము. his reputation is at ~ in this business యీపనిలోవాడిపేరుకు అపాయమువచ్చేటట్టువున్నది. a ~ for impaling కొర్రు. he died at the ~ for this or they brought him to the ~ for this యిందునగురించివాణ్నిఒకగుంజకు కట్టిప్రాణముతో కాల్చివేసినారు.

To Stake, stāke, *v. a.* to wager; to hazard పందెముఒడ్డుట, పందెముపెట్టుట, పందెమువేసుట. he ~d ten rupees upon this దీనికిపదిరూపాయీలుపందెమువేసినాడు. I will ~ my life upon this యిదితప్పితేనాతలయిస్తాను. the bear ~d himself, or ran on the ~ ఆయెలుగ్గొడ్డుతనకుతానేపోయి ఆకూచిగావుండే కూచముమీద పొడుచుకొనిచచ్చినది. they ~d up the river ఆయేట్లో అడ్డముగాగసికలుపాతినారు. he ~d the cattle in చుట్టూరుగుంజలుపాతినడమపశువులనుతోలినాడు. they ~d down the bull ఆయెద్దుకొమ్ములనుగుంజకుకట్టినాడు. they ~d the tent firmly ఆడేరానుబలముగా మేకులుపాతికట్టినారు.

Stalactites, *n. s.* ఒకవిధమైనరాయి, చిత్రవిచిత్రమైనఆకారములుగాతనకుతానేపెరిగేరాళ్లు, రాతిపువ్వు, స్ఫటికలింగముమొదలైనవిఅనవచ్చును, దీన్నిశిలాజిత్తుఅనిన్నిఅంటారు.

Stale, stāle, *adj.* not fresh, old దినాలుపడ్డ, పాతగిలిన, పాశిన, పుగ్గిన, పుగ్గిపోయిన. ~ bread నిన్నామొన్నాకాల్చినరొట్టె. this is a ~ objection యిదిపాతఆక్షేపణ, పనికిరానిఆక్షేపణ. a ~ story వినివినివుండేకథ. this is a ~ trick ఇదియిదివరకేచేసిచూచిపనికిరాదన్నయుక్తి. ~ news ఇదియిదివరకుఅందరువిన్నసమాచారమేను. ~ assafœtida పాతయింగువ, కారుయింగువ, సారముచచ్చినయింగువ.

Stale, stāle, *n. s.* a lure బోనులోపెట్టేయెర. or trick యుక్తి. or urine మూత్రము.

To Stale, stāle, *v. n.* to piss, to make water ఉచ్చపోసుట, ఇవిగుర్రమునుగురించినమాట.

Staleness, stāle'ness, *n. s.* పాతగిలివుండడము, సారముచచ్చివుండడము. from the ~ of the smell యిదిపుగ్గుకంపుకొట్టుతున్నదిగనక.

To Stalk, stâk, *v. n.* to walk with high and superb steps ఒయ్యారముగా నడుచుట. I saw a crane stalking along ఒకకొంగఒయ్యారముగానడుస్తూవుండినది. to walk behind a stalking horse or cover వేటలోజంతువులుబెదరకుండాతనకుమరుగుగాదేన్నైనాపెట్టుకొనినడుచుట.

Stalk, stâk, *n. s.* the stem on which flowers or fruits grow తొడిమె, కాడ, వృంతము. the ~ of millet జొన్నదంటు. the ~ of a chimney పొగగూటిస్తంభము.

Stalking horse, stâk'ing-hôrse, *n. s.* వేటకుపొయ్యేవాడు జంతువులు బెదిరిపారిపోకుండా తనకుఅడ్డముగా పెట్టుకొనిపొయ్యేటిది. he uses religion as a ~ వైదికమనే ఒక వేషము వేసుకొన్నాడు, తన మోసము అగుపడకుండా వైదికాన్ని ఒక అడ్డము పెట్టుకొన్నాడు. he used me as his ~ or understrapper తనమోసములు బైటపడకుండా నన్ను అడ్డముపెట్టుకొన్నాడు.

Stall, stâll, *n. s.* for cattle కొట్టము, దొడ్డి. for a horse స్థానము. in this stable there are eight ~s యీలాయమములో యెనిమిదిగుర్రాలు కట్టేటందుకు యెనిమిది అంకణములువున్నవి. a bench or form where any thing is set to sale అంగడి. he hired a ~ in the market అంగడివీధిలో వాడు ఒక అంగడిని బాడిగెకు తీసుకొన్నాడు. a carpenter's ~ వడ్లవాడిదొడ్డి. a fishmonger's ~ చేపలంగడి. a book ~ పుస్తకాలు పెట్టిఅమ్ముకొనే చోటు. the seat of a dignified clergyman in the choir గొప్పపాదిరిగారికి గుడిలో నియతముగా వుండే ఆసనము, యీ ఆసనములు గలవారికి మాన్యములుగలవు. a ~ for the finger అంగుళిత్రాణము, వేలికితొడగ రేకుండాదూర్చి పెట్టే గొట్టము.

To Stall, stâll, *v. a.* చేతిమేత వేసి కాపాడుట.

Stalled, *adj.* చేతిమేత వేసి పెంచిన.

Stallfed, *adj.* చేతిమేత వేసిపోషించబడ్డ.

Stallion, stall'yon, *n. s.* a horse kept for mares మావిగుర్రము, ఆడగుర్రాలకు మావి యివ్వడమునకై పెంచిపెట్టుకొనివుండే మొగగుర్రము.

Stalwart, *adj.* stout, brave దార్ఢ్యముగల, శరీర పుష్టిగల.

Stamen, *n. s.* the middle part of a flower కర్ణిక, పుష్పమునడిమిదిమ్మె.

Stamina, stam'in-a, *n. s. plu.* strength, nerves దార్ఢ్యము, శరీరపుష్టి. of a flower కర్ణిక, పుష్పమునడిమిదిమ్మె.

To Stammer, stam'mĕr, *v. n.* నోరుతడబడిమాట్లాడుట, నత్తిగామాట్లాడుట. when the magistrate questioned him he ~ed అధికారివాణ్ని అడిగేటప్పటికివాడి నోరుతడబడిపోయినది.

Stammer, stam'mĕr, or Stammering, *n. s.* నోరుతడబడి మాట్లాడడము, నత్తిగా మాట్లాడడము. he said he would cure the boy of stammer : (or, of stammering) ఆపిల్లకాయనత్తినిపోగొట్టుతానని చెప్పినాడు.

Stammerer, *n. s.* నోరుతడబడిమాట్లాడేవాడు, నత్తిగామాట్లాడేవాడు.

To Stamp, stamp, *v. a.* to strike by pressing the foot hastily downwards కాలితో నేలతన్నుట. to pound or beat as in a mortar దంచుట. to make by impressing a mark ముద్రవేసుట, అచ్చువేసుట. he ~ed the coin with the king's face ఆనాణ్యములో రాజుముఖమును ముద్రవేసినాడు. he ~ed the king's face upon the coin ఆనాణ్యముమీద రాజుముఖమును ముద్రవేసినాడు. he ~ed this on my recollection దీన్నినామనసులో నాటేటట్టుచేసినాడు.

To Stamp, stamp, *v. n.* నేలదన్నుట. the horse ~ed eagerly at seeing the corn ఉలవలమీది ఆశచేత గుర్రము కాలిని నేలవేసికొట్టినది. the child ~ed with rage ఆబిడ్డ కోపముచేతదిందులుదొక్కినాడు.

Stamp, stamp, *n. s.* any instrument by which a distinct and lasting impression is made ముద్ర వేశేసాధనము, ముద్రకోల, అచ్చుబిళ్ల. a mark set on any thing ముద్ర, వేసినముద్ర, వేసినగురుతు. a thing marked or stamped ముద్రవేయబడ్డది. ~ paper ముద్రకాకితము. a picture cut in wood or metal పటములుఅచ్చువేశేఅచ్చు. a picture made by impression అచ్చువేసినపటము. this book bears the ~ of truth యీపుస్తకము నిజమనేదానికి గురుతులున్నవి. an act of this ~ యిటువంటిపని. a man of that ~ అటువంటి మనిషి.

To Stanch, stănsh, *v. a.* నిలుపుట. this ~ed the blood దీనివల్ల నెత్తురుకారడమునిలిచినది.

Stanch, stănsh, *or* Staunch, *adj.* బలిష్ఠమైన, దృఢమైన, స్థిరమైన, నమ్మతగ్గ, గంభీరమైన, పెద్దమనిషిగావుండే.

Stanchion, *n. s.* a prop; a support పోటు.

To Stand, stand *v. n.* నిలుచుట, నిలవబడుట, ఉండుట. the ground on which the trees ~ ఆచెట్లువుండేనేల. this will ~ you in good stead యిదినీకుసహాయమవును, అనుకూలమవును. he ~s well with the governor దొరయందు గౌరవారి

దయనింటావున్నది. he ~s as plaintiff వాడువాదిగావున్నాడు. he ~s charged with theft వాడిమీద దొంగతనమువచ్చినది. they stood back వెనకకు తొలిగినారు. if you will ~ by me I will do this తమఅండవుంటే నేనుదీన్నిచేస్తాను, తమఆదరువుంటే దీన్నిచేస్తాను. they use that Dictionary as a ~ by వాండ్లకుఆనిఘంటువేఆధారము. he is their great ~ by అతడేవాండ్లకుఆధారము, కట్టుకొమ్మ. they stood forward ముందరికి వచ్చినారు, సహాయముగా వచ్చినారు. this house ~s by itself అదితొంటియిల్లుగావున్నది. ~ down sir! పోరా, అవతలపోరా. that pole stood erect గడనిలవబెట్టివుండినది. E. I. C. stands for East India Company ఇ. ఐ. సి. అంటేఈస్టింద్యకంపినీఅనిఅర్థము. in this sentence he ~s for Rama and she ~s for Sitha యీవాక్యములో వాడు అనగారాముడు, ఆమెఅనగా సీత. తll stands for తర్వాత, తా వేశిరెండుగీట్లుగిస్తేతర్వాతఅనిఅర్థము. this will ~ for a long time యిదిశానాదినాలకువుండును. they ~ in awe of him వాడిభయమువీండ్లకువున్నది. he ~s in need of food and clothing వాడికిఅన్నవస్త్రములులేకుండావున్నవి. the ship stood on and off ఆవాడ కొంచెములో సముద్రముతట్టుగానున్ను కొంచెమురేవుతట్టుగానున్నుపోతూవస్తూవుండినది. his hair stood on end వాడివెంట్రుకలుజలదరించినది. the ship stood out to sea వాడలోసముద్రానికిపోయినది. they stood out of the way తొలిగినారు. this account must ~ over యీలెక్కను నిలిపిపెట్టవలసినది. if you have taken the house it ~s to reason that you must pay for it ఆయింటిని నీవుకొనుక్కొనివుంటేదానికినీవురూకలుచెల్లించవలసినదిన్యాయమే. the water stood still నీళ్లుకదలకుండావుండినది. he stood up for his wife's relations ఆలివంకవాండ్లకైపోరాడినాడు, యెదురాడినాడు. he ~s upon trifles కొంచానికి కట్టుకొనిపోరాడుతాడు. he ~s in need of punishment వాడికిశిక్షకావలెను. the help you ~ in need of నీకుకావలసివుండేసహాయము.

To Stand, stand, *v. a.* to endure తాళుట, ఓర్చుట, భరించుట. he stood the raillery very well వాడెగతాళి చేసినయెగతాళిని నిండాగాసహించుకొనియుండినాడు. I will not ~ this behaviour యీనడతనాకుసరిపడదు. this book will not ~ examination యీపుస్తకము పరీక్షకునిలవదు. this business will not ~ trial యీపనివిచారణలోకినిస్తేతొందరవచ్చును. this house will not ~ a storm యీయిల్లుగాలివానకునిలవదు. do you think your father will ~ this? దీనికిమీతండ్రిపూరికెతాళుకొనివుండునా. will you ~ the loss? ఆనష్టాన్నిపడుతావా. you will ~ the blame ఆతప్పునీకువచ్చును. if he becomes bail he will ~ the consequences వాడుపూటబడితేదానికివచ్చేగతిని వాడుఅనుభవిస్తాడు. will you ~ security for him? వాడికి పూటబడుతావా. this horse will ~ fire యీగుర్రము తుపాకీవేట్లకు భయపడదు. they stood witnesses వాండ్లుసాక్షులుగావుండినారు.

Stand, stand, *n. s.* నిలిచేస్థానము. a table with one leg ఒంటికాలుమేజ. a frame or table on which vessels are placed గడమంచె. a ~ for pots యింగ్లీషువారు కుండలను ఒకటిమీద ఒకటిగాపెట్టేచట్టము. a ~ for flowers or flower ~ పుష్పములుపెట్టేపాత్ర. an ink ~ యింకుబుడ్డి. he is at a ~ మూనైనిలిచిపోయినాడు. when I read this I was at a ~ దీన్నిచదివియెటూతోచకవుండినాను. he came to a ~ నిలిచిపోయినాడు,యేమిన్నిచేయలేకపోయినాడు. the work came to a ~ ఆపనినిలిచిపోయినది. the troops retreated to the wood where they made a ~ ఆదండుతిరిగ్గానిఆయడవికివచ్చిఅక్కడనేనిలిచివుండినది. he took his ~ at the end of the street వీధికొననుఆక్కడనిలుచుండి వుండినాడు. 250 ~ of arms యిన్నూటయాభైమందికి కావలసినఆయుధములు. four ~ of colours నాలుగుజండాలు.

Standard, stand'ard, *n. s.* an ensign ధ్వజము, కొడి, జండా. among the old Rajas the umbrella was the ~ పూర్వకపురాజులలో ఛత్రమురాజచిహ్నముగావుండినది. he erected the ~ of rebellion తిరగబడ్డాడు, యెదిరించినాడు. a settled rate నిర్ణయము,నిష్కర్ష,ప్రమాణము,దిట్టము,మట్టు, కొలత. a test or criterion కరిక. as model మచ్చు. the Amaram is the perpetual ~ of reference regarding Sanscrit words సంస్కృతశబ్దములకు

ప్రమాణముగా అనుదో దాహరణమును కద్దేకదే చూచుకొంటారు. this gold is very good but it does not reach the ~ యిదిమంచిబంగారేగాని నికరమైనదికాదు, మచ్చుకునిలవలేదు. this piece of gold is the ~ యిదిమచ్చుకడ్డి.

Standard, stand'ard, *adj.* ప్రమాణముగావుండే. a ~ book లక్షణగ్రంథము. ~ novels లక్షణకావ్యములు.

Standard-bearer, *n. s.* కొడిపట్టేవాడు, ధ్వజమును పట్టేవాడు, ధ్వజధరుడు.

Standing, stand'ing, *adj.* నిలకడగావుండే, నిలవరముగావుండే, స్థిరముగావుండే. ~ crop or growing-corn కోతకోయనిపైరు. ~ water గుంటగా నిలిచేనీళ్లు. a ~ order శాశ్వతముగావుండే శాసనము. a ~ dish నిత్యటి ఆహారము. a ~ army యెన్నటికీవుండేదండు.

Standing, stand'ing, *n. s.* ఉండడము. he is a doctor of ten years ~ పదేండ్లుగా వైద్యము చేస్తూవుండేవాడు. he is a merchant of some ~ కొన్నిదినాలనుంచి నిలకడగా వుండేవర్తకుడు. the custom is of some ~ యిదికొన్నాళ్లుగావుండేవాడుక. this is a school of some ~ కొన్నిదినాలనుంచినిలకడగావుండే పల్లెకూటము. servants of old ~ పాతనౌకరులు. a man of your ~ నీయీడువాడు. it is a disease of long ~ బహుదినాలుగావుండేరోగము.

Standish, stand'ish, *n. s.* a case for pen and ink కలందాను.

Stanza, stan'za, *n. s.* పద్యము, శ్లోకము.

Staple, stā'ple, *n. s.* a hook, or loop of iron యినపకొక్కి, వంకె, మొళే, నాగవాసము. he hung the door upon ~s ఆతలుపును మొళేలలోతగిలించినాడు. principal productions ప్రధానమైనది, ముఖ్యమైనది, ప్రధానద్రవ్యము. in this market cotton and silk are the ~s యిక్కడపత్తిపట్టు ప్రధానమైనసరుకులు, ముఖ్యమైనసరుకులు. fineness, goodness నాణ్యము. this thread is short in ~ యీనూలుకునాణ్యముతక్కువ. this cotton is good in the ~ but it is not strong యీపత్తిని పంజితే దారాలుదారాలుగా బాగా సాగుకున్నది గానిగట్టిలేదు. the length of the ~ పత్తిపట్టుకం బళిపీటిపీచుయొక్క నిడివి. Jeremy Taylor p. 268.

Can we measure it by weight and measure of the ~? ఎత్తుపొడుగుపీటినిపట్టిదానిప్రమాణమును నిర్ణయించగలమా.

Staple, stā'ple, *adj.* settled వాడుకగావుండే. ~ commodities వాడుకసరుకులు, ముఖ్యమైనసరుకులు. this is a ~ topic among them వాండ్లకు నిత్యముయిదేప్రస్తావము, యిదేమాట.

Stapler, *n. s.* వర్తకుడుఅనగాకంబళ్లవర్తకుడు. a wool ~ కంబళిబొచ్చుఅమ్మేవర్తకుడు.

Star, stâr, *n. s.* చుక్క, నక్షత్రము. the ~ in the forehead తిలకము, బొట్టు. she is the ~ of her sex అదిస్త్రీతిలకము. or asterisk * యిటువంటి పువ్వు. ~ of Bethlehem ఇదియొకపువ్వుముపేరు. my ~s! అయ్యో, కర్మమా.

Starboard, stâr'bōrd, *n. s.* the right hand side of the ship, as larboard is the left వాడకుడిపట్టు.

Starch, stârch, *n. s.* చిక్కనిగంజి.

To Starch, stârch, *v. a.* గంజిపెట్టుట. he ~ed the cloth ఆగుడ్డకు గంజిపెట్టినాడు. a clear starcher (Pickwick 328) ఇస్త్రీచేసేవాడు.

Starchamber, *n. s.* లండనులోపూర్వకాలమందుగుప్తముగావుండే యొకన్యాయసభ, యిదిరాజువల్లయేర్పరచబడిఅతిరహస్యముగా వుండుకొనియెటువంటివ్యవహారమునున్ను రెండుమాటలుగా అడిగితీర్పుచేసేఅతిక్రూరమైనపంచాయతీసభ.

Starched, stârcht, *adj*, stiff బిరుసుగావుండే, గంజిపెట్టిన.

To Stare, stāre, *v. n.* పెద్దకండ్లుచేసుట, తేరిచూచుట. death now ~d him in the face వాడికిచావుప్రత్యక్షమైనది, తటస్థమైనది. poverty ~d him in the face వాడికిదరిద్రముప్రత్యక్షమైనది, వాడికి దరిద్రమువచ్చేటట్టువుండినది.

Stare, stāre, *n. s.* a look, a gaze రెప్పవేయకుండా చూడడము. the bird called a starling పక్షివిశేషము.

Stargazer, stâr'gāz-ĕr, *n. s.* a word of scorn for an astronomer జోస్యుడు, ఇదియొకతాళిమాట.

Staring, *adj.* పెద్దకండ్లుచేసే, తేరిచూచే, ప్రత్యక్షమైన. the ~ owl ఎగాదిగా చూచేగుడ్లగూబ. this is a ~ error యిదిప్రత్యక్షమైనతప్పు. this picture is a ~ likeness of him యిదితద్వత్తుగా వాడివలెనేవుండేపటము. a ~ doll తేరిచూచేబొ

ష్మ. with this ~ you in the face యిదినీకుప్రత్యక్షముగానుండగా. with hell ~ him in the face నరకముప్రత్యక్షమైయుండినిన్ని. stark ~ mad పచ్చివెర్రి.

Stark, stârk, *adj.* utter, total శుద్ధ, ఉత్త. ~ naked శుద్ధదిగంబరముగానుండే. ~ dead శుద్ధముగాచచ్చిన, బొత్తిగాచచ్చిన. you are ~ wrong నీవుశుద్ధముగాతప్పినావు. a ~ falsehoodపచ్చిఅబద్ధము. ~ nonsense పట్టిపిచ్చి. these are ~ naught యివిశుద్ధముగాపనికిరావు.

Starless, stâr'less, *adj.* utterly dark శుద్ధచీకటిగానుండే. a ~ night చంద్రుడులేనిరాత్రి.

Starlight, stâr'līt, *adj.* నక్షత్రకాంతిగల.

Starlight, stâr'līt, *n. s.* నక్షత్రములవెలుగు, నక్షత్రకాంతి.

Starling, stâr'ling, *n. s.* a bird పెడిసెపిట్టవంటిఒకపక్షి.

Star-lit, *adj.* తారకితమైన, నక్షత్రమయముగానుండే, నక్షత్రకాంతిగల.

Starpaved, *adj.* తారకితమైన, నక్షత్రమయముగానుండే.

Starred, stârrd, *adj.* చుక్కలుగల, నక్షత్రమయమైన. ill-~, unfortunate దౌర్భాగ్యుడైన. evil ~ దౌర్భాగ్యమైన. as a pane of glass బీటికలుబారిన.

Starry, stâr'ry, *adj.* నక్షత్రములుగల, తారకితమైన. the ~ heavens నక్షత్రమయముగానుండేఆకాశము.

To Start, stârt, *v. n.* ఉలికిపడుట, అదిరిపడుట, బెదురుట. to begin a journey బైలుదేరుట, ప్రయాణమవుట. or begin to run పరుగెత్తమొదలుబెట్టుట. when will you ~? యెప్పుడుబైలుదేరుతారు. the wood ~ed ఆకొయ్యబీటికబారినది. the nail ~ed ఆమేకుపూడివచ్చినది. to begin in a business ఆరంభించుట, ఉపక్రమించుట. to ~ up లటక్కునలేచుట. to grow rapidly రవంతలోనిండాపెరిగిపోవుట. within one year the tree ~ed up one cubit ఆచెట్టుసంవత్సరములో మూరెడుపెరిగినది. within two years he ~ed up and was a man చిన్నటిపిల్లకాయ రెండుయేండ్లకంటా పెద్దవాడైనాడు.

To Start, stârt, *v. a.* to make it run from a hiding place దాగివుండేదాన్ని బైటవెళ్లేటట్టుచేసుట. the dogs ~ed the fox ఆకుక్కలుదాగివుండినన క్కనుబైటలేపినవి. he ~ed an objection ఒకఆక్షేపణయెత్తినాడు. to begin మొదలుపెట్టుట. he ~ed a new subject కొత్తసంగతినియెత్తినాడు, ప్రస్తావముచేసినాడు.

Start, stârt, *n. s.* the beginning of running పరుగెత్తనారంభించడము. they got the ~ of him వాణ్ని మున్దుమించిపోయినారు. of pain or fear ఉలికిపాటు, అదురుపాటు.

Startingpost, *n. s.* పందెపుగుర్రములుపరుగెత్తమొదలుపెట్టేచోటు.

To Startle, stâr'tle, *v. n.* ఉలికిపడుట.

To Startle, stâr'tle, *v. a.* ఉలికిపడేటట్టుచేసుట, బెదిరేటట్టుచేసుట.

Startle, stâr'tle, *n. s.* shock, sudden impression of terror ఉలికిపడడము, బెదురు.

Startled, *adj.* ఉలికిపడ్డ, బెదిరిన. he was ~ at seeing this ఉలికిపడ్డాడు, ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

Startling, *p*|| surprising, remarkable, wonderful ఆశ్చర్యకరమైన, వింతైన, విపరీతమైన.

Starvation, *n. s.* పస్తు, పస్తుతోచావడము. they were in a state of ~ కూటికిలేకచస్తూవుండినారు.

To Starve, stârve, *v. n.* ఆకలితోచచ్చుట, పస్తుతోశ్రమపడుట.

To Starve, stârve, *v. a.* to kill with hunger పస్తువేసిచంపుట. she ~d her children బిడ్డలకు కూడుపెట్టకుండాచంపినది. he ~d himself పస్తుచచ్చినాడు, పస్తుతోశ్రమపడుతూవుండినాడు.

Starved, *adj.* ఆకలితోచచ్చిన. the child looks ~ కూటికిచచ్చేబిడ్డవలెవున్నది.

Starveling, *n. s.* కూటికిచచ్చేవాడు, అన్నానికిలేనివాడు, కష్టదరిద్రుడు, అన్నములేకకష్టించిన వాడు.

Starving, *n. s.* hunger ఆకలి, క్షుత్తు.

State, stāte, *n. s.* condition స్థితి, గతి, ఉనికి. a ~ of life దశ, అవస్థ. I have been in this ~ these two years రెండేండ్లుగాయిట్లావున్నాను. the ~ of being a servant దాసత్వము, భృత్యత్వము.

the ~ of being a wife భార్యాత్వము. do you know his present ~ of health? వాడి దేహము యిప్పుడు యేస్థితిలో వున్నది. in what ~ is it now? అది యిప్పుడు యే గతిగా వున్నది. he is now brought to this ~ వాడికి యిటువంటి గతి వచ్చినది. a country రాజ్యము, దేశము. Church and ~ వైదిక లౌకికులు; పాదులు లౌకికులు. he had many friends both in church and ~ వాడికి లౌకికులు వైదికులు బహుమంది స్నేహితముగా వుండినారు. the execution of Louis XVI. was a question of ~, not of law ఆ రాజును చంపడము రాజకార్యమును పట్టినదే గాని ధర్మశాస్త్రమును పట్టినది కాదు. to lie in ~ శృంగారించి వుండ పెట్టి వుండుట. the royal corpse lay in ~ for four days రాజు యొక్క శవమును నాలుగు దినములు శృంగారించి వుండ పెట్టి వుండినది. the united ~s అనగా America.

State, stāte, *adj.* grand, noble ఘనమైన. ~ affairs రాజకార్యములు. a ~ dinner గొప్ప వుద్యోగస్థులకు రాజు చేసే విందు. a ~ elephant పట్టపు యేనుగ. a ~ umbrella రాజఛత్రము. a ~ bed రాజార్హమైన మంచము. ~ prisoner నిర్బంధుడయినది, అనగా రాజద్రోహము చేసినాడనే నేరము మోపబడ్డవాడు. ~ trials రాజవిమర్శలు, అనగా రాజద్రోహమును గురించిన విచారణ. a ~ carriage రాజు వుత్సవకాలమందు యెక్కే రథము.

To State, stāte, *v. a.* to describe చెప్పుట. he ~d the facts clearly జరిగినది నిర్విశదముగా చెప్పినాడు.

Stated, *adj.* చెప్పిన, నిర్ణయించిన, నియమించిన. at ~ times నిర్ణయించబడ్డ ఆయా కాలములయందు. for a ~ period నిర్ణయించబడ్డ గడువు వరకు.

Statedly, *adv.* regularly; not occasionally క్రమముగా, నియతముగా.

Stateliness, stāte'li-ness, *n. s.* grandeur, pomp డంబము, గంభీరము, జంభము. upon this she assumed a ~ of behaviour అందుమీద అది గంభీరముగా వుండినది.

Stately, stāte'ly, *adj.* grand, noble జంభమైన, గంభీరమైన.

Statement, stāte'ment, *n. s.* చెప్పిన మాట, వాఙ్మూలము, వివరము, వివరణము. his ~ proved true వాడు చెప్పిన మాట నిజమైనది. what is the good of this ~ without proof? సాక్ష్యము లేకుండా చెప్పే యీ మాటలవల్ల యేమి ప్రయోజనము.

Stateroom, *n. s.* a magnificent room పెద్ద సాల, కూటము.

Statesman, stāts'man, *n. s.* one who is employed in Government ప్రబుద్ధుడు, అధికారి, ప్రముఖుడు. Confucius is acknowledged to be their great ~ వాడు వారిలో ప్రముఖుడుగా వుండెను.

Statesmanlike, *adj.* prudent, wise ప్రబుద్ధమైన, ప్రౌఢమైన, తెలివైన.

Station, stā'shon, *n. s.* a place స్థానము. in the out ~s వెలిదేశములలో. a private ~, that is privacy దివాణపు సంబంధము లేకుండా వుండే స్థితి. an office ఉద్యోగము, ధర్మము, వృత్తి. he is in a public ~ దివాణపు కొలువులో వున్నాడు. an exalted ~ గొప్పస్థితి. a watch house or ~ house పోలీసు, ఠాణా, చౌకి, చావడి. he took up his ~ at the end of the street వీధి కొననే నిలుచుకుని వుండినాడు.

To Station, stā'shon, *v. a.* ఉంచుట, పెట్టుట. I ~ed two men at his gate వాడి యింటి వాకిటి యిద్దరిని పెట్టినాను.

Stationary, stā'shon-ar-y, *adj.* fixed, not moving స్థిరముగా వుండే, నిలవరముగా వుండే, స్థావరముగా వుండే, నిలకడగా వుండే. his disease is ~ ఆ రోగము ఒకటే స్థితిగా వున్నది. the sun is ~ in cancer దక్షిణాయన కాలమందు ఒకటి రెండు దినాలు సూర్యుడు నిలకడగా వుంటాడు.

Stationed, *adj.* fixed, placed ఉంచిన, పెట్టిన. they were ~ at his bed side వాడి మంచము పక్కన వుంచబడ్డారు.

Stationer, stā'shon-ĕr, *n. s.* a seller of paper కాకితాలు, పేనాలు, పెన్సిలులు, సిరా యిట్లమ్మే వాడు.

Stationery, stā'shon-ĕr-y, *n. s.* paper, pens &c. కాకితాలు, పేనాలు మొదలైనవి.

Statist, *n. s.* politician రాజకార్యవేత్తగా వుండే వాడు.

Statistical, *adj.* political ప్రజలను గురించిన, లోకుల ను గురించిన.

Statisticks, *n. s.* a collection of facts respecting the state of the people ప్రజల స్థితిని గురించిన వృత్తాంతము.

In Statu quo, *adv.* యథాస్థితిగా, యథాపూర్వముగా. I found him in statu quo వాడు అదేరీతిగా వుండగా నాకు దొరికినాడు. it is in statu quo అదేరీతిగా వున్నది.

Statuary, stat'ū-ar-y, *n. s.* images విగ్రహములు, బొమ్మలు, ప్రతిమలు. the art of ~ శిల్పశాస్త్రము. a man who makes figures, a carver శిల్పి.

Statue, stat'ūe, *n. s.* an image విగ్రహము, ప్రతిమ, బొమ్మ.

Stature, stat'ūre, *n. s.* height ఎత్తు, పొడుగు. women are not equal to men in ~ పొడుగులో స్త్రీలు పురుషులకంటె తక్కువగా వుంటారు.

Statutable, stat'ūt-able, *adj.* చట్టప్రకారముగా వుండే.

Statute, stat'ūte, *n. s.* చట్టము, శాసనము.

Staunch, or Stanch, stānsh, *adj.* బలిష్ఠమైన, దృఢమైన, స్థిరమైన, నమ్మతగ్గ, గంభీరమైన, పెద్దమనిషిగావుండే.

To Stave, stāve, *v. a.* to break పగలగొట్టుట, తునకలుచేసుట, బద్దలుచేసుట. he ~d the cask ఆ పీపాయిచెక్కలను వేరే వేరేగా తీసినాడు. the blow ~d in the boat ఆ దెబ్బచేత పడవబద్దలైనది. he ~d off the objection ఆ యాక్షేపణను తోలగదోసివేసినాడు. he ~d off the blow with his cane చేతులో వుండే బెత్తముతో ఆ దెబ్బ తనమీదపడకుండా తట్టివేసినాడు.

Stave, stāve, *n. s.* in musick, పాటలో ఒక పాదము. a verse పద్యము.

Staved, *adj.* broken బద్దలైన, పక్కలైన, తునియలైన.

Staves, stāvs *or* stāvs, *n. s.* the plural of staff కర్రలు, కోలలు. the ~ of cask పీపాయిపలకలు. long ~ or stories పెంచిచెప్పిన కథలు.

To Stay, stā, *v. n.* ఉండుట, కాచుకొనివుండుట, తాళుట, నిలుచుట. the medicine did not ~ on his stomach ఆ మందు వాడికడుపులో యిమడలేదు. they came but they did not ~ వచ్చినారుగాని వాండ్లుయిక్కడ నిలవలేదు. I ~ed for you నీవువచ్చేవరకు నిలిచి కాచుకొని వుంటిని. two came but the other three ~ed away యిద్దరు వచ్చినారు కడమ ముగ్గురు రాక నిలిచినారు. why do you ~ away from his house? వాడియింటికి యెందుకు రాకుండా వున్నావు. they ~ed behind వాండ్లు వెనక చిక్కినారు. you should not ~ up so late నీవు అంత సేపు ప్రమేలుకొని వుండరాదు. he ~ed up all night రాత్రి అంతా మేలుకొని వుండినాడు.

To Stay, stā, *v. a.* to stop అణచుట, నిలుపుట. he took this to ~ his stomach దీన్ని ఫలాహారముగా పుచ్చుకొన్నాడు, ఆకలికి దీన్ని నోట్లో వేసుకొన్నాడు, వమనము కాకుండా వుండడమునకై దీన్ని నోట్లో వేసుకొన్నాడు. this ~ed my journey యిందువల్ల నా ప్రయాణము నిలిచినది. these words ~ed her spirit యీ మాటలవల్ల దానికి ధైర్యము వచ్చినది.

Stay, stā, *n. s.* నిలవడము, ఉండడము, ఉనికి. my ~ there enabled me to see him నేను అక్కడ వుండినందున వాణ్ని చూడడము సంభవించినది. during my ~ in the town నేను పట్టణములో వుండేటప్పుడు. without stop or ~ నిరాటంకముగా. he is the main ~ of the family ఆ కుటుంబానికి వాడు ఆధారముగా వున్నాడు. a woman's ~s లోగా బద్దలు పెట్టి కుట్టి స్త్రీలు నడుముకు బిగువుగా కట్టుకొనే ఒకవిధమైన రవిక. ~ lace ఒకవిధమైన తాడు. the ~ or ~s of a ship వాడస్తంభానికి ఆధారముగా ముందరి తట్టుకు యీడ్చికట్టి యుండే పగ్గము.

Stayed, stād, *adj.* See Staid.

Stays, stās, *n. s.* boddice or waistcoat for a woman ఒకవిధమైన రవిక.

Stead, sted, *n. s.* a place or room స్థానము. the home ~ బస, నివాసము. he went in my ~ నాకు బదులుగా పోయినాడు. in ~ of a horse he took a bullock గుర్రానికి బదులుగా యెద్దును తీసుకొనిపోయినాడు. this will stand you in good ~ యిది నీకు నిండా సహాయముగాను, సఫలముగాను.

Steadfast, sted'fāst, *adj.* firm; fixed స్థిరమైన, దృఢమైన, నిలకడగా వుండే. he is my ~ friend వాడు నాస్థిరమైన స్నేహితుడు.

Steadfastly, sted'fāst-ly, *adv.* స్థిరముగా, దృఢముగా, నిలకడగా.

Steadfastness, *n. s.* నిలకడ, నిశ్చయము, దార్ఢ్యము.

Steadily, *adv.* స్థిరముగా, నిలకడగా, నిశ్చయముగా.

Steadiness, sted'i-ness, *n. s.* నిలకడ, ధైర్యము, దార్ఢ్యము, నిబ్బరము.

Steady, sted'y, *adj.* స్థిరమైన, నిలకడైన, దృఢమైన, దిట్టమైన. a ~ servant నిలకడగా వుండే పనివాడు.

the horse went on with a ~ pace ఆగుఱ్ఱముని బ్బరముగానడిచెను. the trade is very ~ వర్తకము నిర్వ్యత్యాసముగా జరుగుతున్నది.

To Steady, sted'y, *v. a.* కదలకుండాపట్టుట, దృఢపరచుట. these misfortunes steadied him యీ ఆపదలవల్లవానికిస్థిరబుద్ధివచ్చినది. he put a stone under the box to ~ it ఆపెట్టెకదలకుండావుం డేటట్టుఅడుగునవొకరాయిపెట్టినాడు.

Steak, stāk, *n. s.* a slice మాంసఖండము.

To Steal, stēl, *v. a.* దొంగిలించుట, ముచ్చిలించుట, అపహరించుట, అంటుకొనిపోవుట, లంకించుకొనిపోవుట. to ~ a glance దొంగచూపులు చూచుట. to ~ a kiss అదాటున వొకముద్దుపెట్టుకొనుట. he stole a march upon me నన్నుమోసపుచ్చినాడు, నన్నుముందుమించిపోయినాడు. If I can ~ a moment I will come to you నాకురవంతసావకాశముచిక్కితేమీవద్దికివస్తాను.

To Steal, stēl, *v. n.* తెలియబడకుండావచ్చుట, తెలియబడకుండాపోవుట. he stole away దొంగతనముగాఅవతలికిజరిగినాడు. the day stole away ఆ దినమువొకనిమిషముగా గడిచిపోయినది. years stole away and she became an old woman యింతలోవానికి యెన్నోయేండ్లుగడచి ముసలిదైపోయినది. in these pursuits four years stole away యీవ్యాపారములో నాలుగేండ్లు అయినదితెలియకుండాగడచిపోయినది. words that ~ from the tongue నోరుజారివచ్చినమాటలు. they stole into the house దొంగతనముగాఆయింట్లోకిపోయినారు. age was now stealing on him వానికినానాటికి ముసలితనమువస్తూవుండినది. he stole up to her దానివద్దికి దొంగతనముగా పోయినాడు. they stole upon him వానికితెలియకుండావానిదగ్గిరికిపోయినారు. thou shalt not ~ నీవుముచ్చిలించరాదు.

Stealer, *n. s.* దొంగ. life ~ ప్రాణాపహారి. heart ~ మనోహారి. a sheep ~ గొర్రెముచ్చు. a horse-stealer గుర్రాలదొంగ.

Stealing, *n. s.* దొంగతనము, ముచ్చుతనము.

Stealingly, *adv.* రహస్యముగా.

Stealth, stelth, *n. s.* దొంగతనము, ముచ్చుతనము. they came by ~ దొంగతనముగా వచ్చినారు, రెండోమనిషికితెలియకుండావచ్చినారు. he eyed her by ~ దాన్నిదొంగతనముగా చూచినాడు.

Stealthily, *adv.* దొంగతనముగా. age comes ~ upon us నిమిషములోముంపైపోతవి.

Stealthy, *adj.* దొంగ, తెలియకుండావచ్చే. the ~ pace of a cat పిల్లియొక్క దొంగనడుపు. the ~ approaches of old age తెలియకుండా వచ్చేముదిమి. ~ glances దొంగచూపులు.

Steam, stēm, *n. s.* ఆవి, ఆవిరి. flour boiled by ~ ఉప్పినపిండి, పిట్టు. cakes boiled in ~ వాశనకుడుములు, ఇడ్డెన. a ~ ship పొగవాడ. a ~ carriage పొగబండి. a ~ engine పొగవల్లఆడేయంత్రము.

To Steam, stēm, *v. n.* ఆవిరితేరుట. a steaming dish of rice పొగలుతేస్తూవుండేఅన్నము. in cold weather the lakes ~ చలికాలములో కుంటలలో ఆవిర్లుతేస్తవి. they ~ed from Madras to Calcutta పట్టణములో నుంచి బంగాళాకు పొగవాడయెక్కిపోయినారు.

To Steam, stēm, *v.a.* to boil in steam వాశనమీదరుచనముచేసుట, ఉక్కుట. ~ed rice ఉక్కుడుబియ్యము.

Steamer, *n. s.* పొగవాడ.

Steed, stēd, *n. s.* అశ్వము, గుఱ్ఱము, ఇదికావ్యశబ్దము.

Steel, stēl, *n. s.* ఉక్కు. a ~ for striking fire చెకముకిరాయినికొట్టేవుక్కుబిళ్ల. flint and ~ రాయిన్ని యినుమున్ను. a sword ఖడ్గము. a butcher's ~ కటికవానిఆకురాయి. medicine so called ఇనుపతుప్పుతోచేశేవొకద్రావకము.

To Steel, stēl, *v. a.* to change into steel ఉక్కుగాచేసుట. to make hard or firm కఠినముగా చేసుట. he ~ed the iron ఆయినుము నువుక్కుచేసినాడు. this ~ed his heart యిందువల్లవానిమనసురాయిఅయిపోయినది.

Steeled, *adj.* రాయిగావుండే, నిర్దయాత్మకమైన, అతిక్రూరమైన. when a man's heart is ~ against conviction మనసురాయిఅయిపోయినప్పుడు.

Steely, stēl'y, *adj.* made of steel ఉక్కుమయమైన, ఉక్కుతోచేసిన. hard; firm దృఢమైన, గట్టి. ~ particles ఉక్కుపొడి.

Steelyard, stēl'yārd, *n. s.* తూనికకోల, అనగావొకపక్క నే సరుకుపెట్టిగుండ్లుతేకుండా దండెకుతేసి

యుండేతాటిని ఆయాగీతలమీదజరపడమువల్లనె కనీశ అరవీశఅద్యోతూనికెకోల.

Steep, stēp, *adj.* ఒరకాటముగా వుండే, నెట్టము గావుండే. this hill is —; you cannot go up it on horseback యీకొండనెట్టముగావుండేటందు వల్లనిగుఱ్ఱమెక్కి పైకిపోలేవు. a — descent దిగ డానకునెట్టముగావుండేశలము.

Steep, stēp, *n. s.* నెట్టముగావుండేకొండ.

To Steep, stēp, *v. a.* నానవేసుట.

To Steep, stēp, *v. n.* నానుట.

Steeped, *adj.* నానిన, నానబెట్టిన. — in blood నె త్తురుతోతడిసిన, నెత్తురుమయముగావుండే. he is — in misery వాడుసంకటములోమునిగియున్నాడు.

Steeple, stē′ple, *n. s.* క్రీస్తుగుడిగోపురము. as tall as a — తాటిచెట్టునతెపొడుగ్గావుండే. a — chase గోపురపందెము, అనగాగుదియిరువైకోసులదూర ముగావుండేవొకగోపురమునుగురిపెట్టుకొని మొద టముందర ఆగోపురమువద్దికిపోతాడో వాడిదిగె లుపుఅనివేసుకొనేపందెము.

Steepness, *n. s.* ఒరకటము, నెట్టము. from the — of the hill కొండనెట్టముగావుండేటందువల్ల.

Steer, stēr, *n. s.* a young bullock కోడె.

To Steer, stēr, *v. a.* to direct; to guide in a passage నడిపించుట. to — a ship వాడనునడిపించు ట, చుక్కానిపట్టుట.

To Steer, stēr, *v. n.* to direct a course at sea వె ళ్లుట, పోవుట, ఇది వాడలనుగురించినమాట.

Steerage, stēr′āge, *n. s.* the act or practice of steering వాడనునడిపించడము. the stern or hinder part of the ship వాడయొక్క వెనకటిభాగము.

Steersman, stērs′man, *n. s.* వాడనడిపించేవాడు, ఓలికాడు, నావికుడు, పోతవహుడు, చుక్కానిపట్టే వాడు, మాలిమి.

Stellar, stel′lar, *adj.* relating to the stars నక్షత్ర సంబంధమైన.

Stem, stem, *n. s.* the stalk కాడ, కాండము. the — of a plantain tree అరటిస్తంభము. or twig మండ, కొమ్మ, మట్ట. race; generation వంశము. the forepart of a ship వాడయొక్క ముందరిభాగ ము. from — to stern యావత్తు, కడవెళ్లా.

To Stem, stem, *v. a.* ఎదిరించుట, ఎదురాడుట, వి రోధించుట.

Stench, stensh, *n. s.* a stink కంపు, దుర్గంధము, గ బ్బు.

Stencilling, *n. s.* painting, colouring on a wall పూయడము. an operation performed by cutting a name or pattern in a piece of tin, and rubbing a brush with paint on it.

Stenography, stē-nog′ra-fē, *n. s.* the art of writing in shorthand సాంకేతికలిపి.

Stentor, *n. s.* రాక్షసుడివలె అరిచినాడన్నవొకమని షిపేరు. a stentorian voice మహాపైనఅరుపు; బ్రహ్మాండమైనగొంతు.

To Step, step, *v. n.* అడుగుపెట్టుట, తొక్కుట. to go పోవుట, నడుచుట. when he stepped ashore గట్టునదిగేటప్పటికి. he stepped aside తొలిగినా డు. he stepped down into the pond గుంటలో దిగినాడు. they stepped forward వాండ్లుముంద రికివెళ్లినారు, ముందరికినడిచినారు. they stepped forward to assist him వాడికిసహాయముచేయడా నకైబైలుదేలినారు. — in లోనికిరా. they stepped into his estate వాడిఆస్తివీండ్లకువచ్చినది. they stepped out of doors యింట్లోనుంచిబైటికి వెళ్లినారు. they stepped over the stile మెట్లెక్కి దిగిపోయినారు. when he stepped up to me నా వద్దికివచ్చేటప్పటికి. they stepped up to him వా నివద్దికివచ్చినారు.

Step, step, *n. s.* అడుగు. they tread in his —s వాడుపోయినదోవనే వాండ్లుపోతారు, అనగావా డు యెట్లాచేసినాడో అట్లానే వీండ్లున్ను చేస్తారు. progress in affairs అభివృద్ధి. this dictionary is one — in teaching English ఇంగ్లీషునేర్చు కోవడమునకు యీనిఘంటు వొక మెట్టుగావున్నది. yesterday he could not eat at all, to-day he has eaten a little, this is one — in recovery నిన్న వాడు శుద్ధముగా తినలేకవుండినాడు నేడుకొంచె ముతిన్నాడుస్వస్థముకావడమునకుయిదివొక మెట్టు. last month he could not read at all; he has now learned his letters, this is one — పోయిననెలలో శుద్ధముగా చదవలేకుండావుండినాడు యిప్పుడు అక్షరాలు నేర్చుకొన్నాడు, యిదివొక మెట్టు. last year he was a gambler, now he is a drunkard, this is another — towards ruin పోయినసంవత్సర ముజూదరిగావుండినాడు యిప్పుడుతాగుబోతున్ను

అయినాడు చెడిపోవడానకు యిదిమరిన్ని మెట్టె కదోవ. a stair మెట్టు, శిడికట్టు. one ~ in a ladder నిచ్చెన మెట్టు. a well with ~s down into it నడబావి, దిగుడుబావి. in genealogy పురుషాంతరము. step by step అడుగుమీదఅడుగుగా, క్రమేణ. he bent his ~s towards the town పట్టణమునకై వెళ్లినాడు. a ~ father సింహాసంత్రి, అనగాతండ్రి చనిపోయినతర్వాతతల్లిని పెండ్లాడినవాడు. a ~ mother సవితితల్లి. a ~ son సవితికొడుకు, మొదటపెండ్లాడిచనిపోయినవానికిపుట్టినకొడుకు, రెండోమాటు పెండ్లాడిన మొగుడియొక్క మొదటి పెండ్లానికిపుట్టినకొడుకు.

Step, step, *n. s.* a Russian word for a plain: less correctly written steppe బైలు, మైదానము, ఇది యింగ్లీషుమాటకాదు.

Stepping board, *n. s.* కాలుపెట్టెదెనవాటికి అడ్డముగా వేసియున్నపడిచేపలక.

Stepping stone, *n. s.* stone laid to catch the foot, and save it from wet or dirt బురదనీళ్లుకాలికితగలకుండానడవడమునకై యేరుమెట్టెనవాటిలోవేశియుండేరాళ్లు.

Stercoraceous, *adj.* మలసంబంధమైన, పీతి.

Stereotype, ster' *or* stē'rē-ō-tīpe, *n. s.* అచ్చుటచ్చుటికితీయకుండాబిగించియుండేఅచ్చుఅక్షరములు.

To Stereotype, ster' *or* stē'rē-ō-tīpe, *v. a.* అటువంటిఅచ్చుఅక్షరములతోఅచ్చువేసుట.

Stereotyped, *adj.* అటువంటిఅచ్చుఅక్షరములతోఅచ్చువేయబడ్డ. metaphorically స్థిరమైన, నిత్యమైన, అచంచలమైన.

Steril, ster'il, *adj.* barren గొడ్డైన, ఫలించని. a ~ cow గొడ్డావు. ~ land ఫలించనిభూమి. a ~ year పంటపండనిసంవత్సరము.

Sterility, ster-il'i-ty, *n. s.* నిస్సంతతి, సంతానవిహీనత. by the ~ of the land ఆనేలపండేటిదికాదుగనక.

Sterling, ster'ling, *adj.* real స్వచ్ఛమైన, శ్రేష్ఠమైన, అచ్చమైన, చలామణిఅయ్యే. ~ wit మంచిచమత్కారము. ~ gold అచ్చబంగారు. ~ silver మంచివెండి. this is ~ praise యిదిమంచిస్తుతి. a man of ~ worth ప్రామాణికుడు, పెద్దమనిషి. a pound ~ రొక్కముగాచెల్లించినవదిరూపాయీలు. this bill was worth ten pounds ~ యీహుండికిరొక్కముగానూరురూపాయీలువచ్చును.

Stern, stern, *adj.* cruel, severe క్రూరమైన. he looked very ~ నిండాక్రూరముగాచూచినాడు. ~ chastity వీరపతివ్రతాత్వము.

Stern, stern, *n. s.* the back of a ship వాడయొక్క వెనకతట్టు. the boat was towing a ~ ఆపడవ వాడవెనకతట్టుకుచుక్కతాడుతోకట్టివస్తూవుండినది. he is far a ~ of us వాడు మాకునిండాదూరముపెనకపడ్డాడు. ~ chaser వాడవెనకతట్టుపెట్టివుండేఫిరంగి.

Sternly, stern'ly, *adv.* క్రూరముగా.

Sternness, *n. s.* క్రూరత్వము.

Sternum, *n. s.* the breast-bone రొమ్ముయెముక.

To Stew, stū, *v. a.* వెచ్చచేసుట.

To Stew, stū, *v. n.* వెచ్చనవుట, కాంచెముకాగుట.

Stew, stū, *n. s.* meat prepared by boiling నిప్పున వెచ్చచేసినఆహారము. he was in a ~ నిండావిగులుపడ్డాడు. a bagnio లంజలువుండేయిల్లు, గుడిసెవేట్లువుండేయిల్లు. they haunt the ~s లంజలయిండ్లవద్దతారాడుతూవున్నారు.

Steward, stū'ard, *n. s.* one who manages the affairs of another కార్యకర్త, ఉగ్రాణపువాడు. In 1. Cor IV. 1. భాండాగారాధిపతి. A†.

Stewardess, *n. s.* ఉగ్రాణకర్తగావుండేఆమె.

Stewardship, stū'ard-ship, *n. s.* ఉగ్రాణకర్తృత్వము, ఉగ్రాణాధిపత్యము.

Stewpan, *n. s.* వేపుడుచట్టి.

Stick, stick, *n. s.* కర్ర, కోల, కొయ్య, కట్టె, బడితె, దండము. a walking ~ ఊతకోల. a thick ~ దుడ్డుకర్ర. a ~ of turmeric పసుపుకొమ్ము. the ~s of a fan విసనకర్రలోవేసి కట్టివుండే బద్దలు, పుడకలు. a bit of ~, or a little ~, or wand పుడక, పుల్ల. ~s for fuel కట్టెపుడకలు, చిదుగులు. a ~ of sealing wax లక్కకడ్డి, లక్కపుల్ల. a churning ~ కవ్వము. this is a mere ~ of a horse యిదిశుద్ధముగాయెముకలగూడు.

To Stick, stick, *v. a.* to fasten on so as that it may adhere అంటించుట, అతికించుట. he stuck the fruit upon his knife ఆపండును కత్తిమొనన దోపినాడు. she stuck a wafer on her forehead తనముఖములోబొట్టును అతికించుకొన్నది. or to stab పొడుచుట. to ~ in దోపుట, గుచ్చుట. she stuck flowers in her hair అదికొప్పులోపువ్వులనుదోపినది.

To Stick, stick, *v. n.* to adhere తగులుకొనివుండుట, చిక్కుకొనివుండుట, అంటుకొనివుండుట. the words stuck in my throat ఆమాటలునాగొంతులోనుంచిబైటవెళ్లిరాలేదు. the thorn stuck in his foot వానికాలిలోముల్లునాటినది, ముల్లుకారినది. the rope stuck in the pulley ఆతాడుకప్పిలోచిక్కుకొనిరాలేదు. he will never ~ to you వాడునీవద్దనిలకడగావుండడు, మిమ్మునవదలకుండావుండడు. his shoe stuck in the mud వాడిజోడుబురదలోతగులుకొన్నది. this disease will ~ by him యిదివాడిప్రాణముతోపొయ్యేరోగము. he stuck to the work all day నాడంతాఅదేపనిగావుండినాడు. this ~s in his thoughts యిదివాడిమనసులోగాలముగావున్నది. they who stuck to you మిమ్మునవదలకుండావుండేవాండ్లు. he stuck to his book వాడుపుస్తకమేగతిగావున్నాడు. to rest upon the memory painfully మనసులోమెరమెరలాడుతూవుండుట. he is such a fool nothing will ~ in his memory వాడువట్టిపిచ్చివాడుగనకవాడిమనసులోవొకటీనిలవదు. to scruple; to hesitate అనుమానించుట, సందేహించుట, వెనకతీసుట. to be embarrassed కలతపడుట, భ్రమించుట. they do not ~ to charge him with murder వానిమీదఖూనిఅనేనేరముమోపడానకు వాండ్లు అజ్ఞాయించరు. he ~s at nothing వాడువొకటికివెనకతియ్యడు, జంకడు. he ~s at trifles స్వల్పానికివెనక్కుతీస్తాడు, అజ్ఞాయిస్తాడు. he stuck out to the last వాడుకడవెళ్లావిరోధముచేస్తూనేవచ్చినాడు, తుదముట్టేదాకా వెనకతియ్యకుండా వుండినాడు. one of his eyes was sticking out వాడికివొకకంటిగుడ్డుపితుక్కొనిపైకివచ్చియున్నది. he still stuck out for the money ఆరూకలకుయింకాపీకులాడుతూవుండినాడు.

Stickiness, *n. s.* జిగట, బంక. from the ~ of wax మైనముజిగటగావుండేటందువల్ల.

To Stickle, stick'le, *v. n.* to contest పోరాడుట, జగడమాడుట, పీకులాడుట. they are always stickling for caste వాండ్లుయేవేళాకులాన్నిగురించిపోరాడుతారు.

The Sticklebackfish, *n. s.* కానగచేప.

Stickler, stick'lĕr, *n. s.* he who contends పోరాడేవాడు. a ~ for rank నీవుగొప్పానేనుగొప్పాఅనిపోరాడేవాడు.

Sticky, stick'y, *adj.* బంకగావుండే, జిగటగావుండే. gum is ~ బంకజిగటగావుంటున్నది. boiled rice is ~ అన్నముచేతికిఅంటుకొంటున్నది.

Stiff, stiff, *adj.* బిరుసుగావుండే, బిర్రుగావుండే. a cloth smeared with starch and dried is ~ గంజివేసినగుడ్డ బిర్రుగా వుంటున్నది. the bristles of the hog are ~ పందివెంట్రుకలుబిరుసుగావుంటవి. the child writes a ~ hand ఆపిల్లకాయకాతికికొతికిర్రాస్తున్నాడు. a ~ gale నిండాబలమైనగాలి. the earth is very ~ here యిక్కడభూమిరాయివలెవున్నది. he dried the pots until they were ~ and then he burned them ఆపచ్చికుండలు గట్టిపడేదాకా యెండలోపెట్టి అవతల కాల్చినాడు. a corpse soon grows ~ పీనుగరవంతసేపులోనీలుక్కొనిపోతున్నది. I am quite ~ with cold చలిచేత నాచేతులుకాళ్లుతిమురుగావున్నవి. a ~ card వంచకూడకబిర్రుగావుండేకాకితపుఅట్ట. the dried tiger's skin is very ~ యెండినపులితోలువంచితేవంగకుండా బిరుసుగా వుంటున్నది. or pertinacious పెడసరమైన, మూర్ఖమైన, మొక్కరమైన. he is so ~ that I suppose he is angry వాడుబిర్రబిగుసుకొనివుండేటందువల్లకోపముగావుండేటట్టువున్నది. the father is very easy but the son is very ~ తండ్రినిండాసులభుడేగాని కొడుకునిండామూర్ఖుడు.

To Stiffen, stiffn, *v. a.* గట్టిపరచుట, బిరుసుచేసుట. she ~ed the cloth with starch గంజిపెట్టిఆగుడ్డబిర్రుగా వుండేటట్టుచేసినది. when age ~s the limbs ముదిమిచేతఅవయవములుకట్టెపారిపోయినప్పుడు.

To Stiffen, stiffn, *v. n.* గట్టిపడుట, బిగుసుకొనిపోవుట, బిరుసుపారుట. when wax is melted and poured out it soon ~s మయినమునుకాచిపోస్తేనిమిషములోగట్టిపడుతున్నది. sealing wax ~s in a moment లక్కనిమిషములోగట్టిపడుతున్నది. before the corpse ~ed పీనుగనీలుక్కొని పొయ్యేటందుకుముందుగా.

Stiff-hearted or Stiffnecked, stiff'neckt, *adj.* తలకొవ్విన, తలబిరుసుగావుండే, ముష్కరమైన.

Stiffly, stiff'ly, *adv.* బిర్రుగా, బిగువుగా, గట్టిగా, వంగకుండా.

Stiffness, stiff'ness, *n. s.* బిగువు, బిర్రు, పెడసరము. ~ of manners మూర్ఖభావము, పెడసరము. from the ~ of this poet's style ఆకవిదికఠినపాకమైనందున.

To Stifle, stī'fle, *v. a.* ఊపిరి బిగబట్టి చంపుట. he ~d his prisoners తనవద్దవుండే ఖయిదీలను ఊపిరి తిప్పుకోనియ్యకుండాచేసి చంపినాడు. by shutting the doors they ~d the flame గాలిరాకుండా తలుపులుమూశివేసినందున ఆమంట అణిగిపోయినది. this stench is enough to ~ us మనమును ఊపిరితిరగకుండాచేసిచంపడానకుయీకంపుచాలును. a stifling smell ప్రాణముపోయ్యేకంపు. two children were ~d in the smoke యిద్దరుబిడ్డలు పొగలోవుడ్డుకుపుచుకొని చచ్చిరి, ఊపిరితిరగక చచ్చిరి. to conceal దాచుట. they scattered rose water to ~ the smell ఆకంపుఅణగడానకై పన్నీరుచల్లినారు. he ~d the story ఆసంగతిని బైటపడకుండా దాచినాడు. you should not ~ conviction చేసినపాపమునుగురించిన పశ్చాత్తాపమును నశింపచేయరాదు. grief ~s the appetite వ్యసనమువల్ల ఆకలి తెలియదు. by stifling her sorrow she died దుఃఖమును కడుపులోడించుకొన్నందునచచ్చినది.

Stifled, *adj.* ఊపిరితిరగకచచ్చిన, ఉడ్డుకుడుచుకొని చచ్చిన, ఊపిరిబిగబట్టిచంపబడ్డ. I am quite ~ అనాక్యానాకుఊపిరితిరగలేదు. ~ sobs తెలిసీతెలియకుండావెకిచేనిట్టూర్పులు.

Stigma, stig'ma, *n. s.* a mark of infamy అపవాదము, నింద, కళంకము, ఒచ్చెము. they fixed the ~ of theft on him దొంగతనమనే అపవాదమునువానికికట్టిపెట్టినారు. they labour under the ~ of murder హత్యచేసినవాండ్లుఅనే అపదూరువాండ్లకువచ్చియున్నది.

To Stigmatize, stig'ma-tīze, *v. a.* దూరుపెట్టుట. they ~ him as a thief వాడుదొంగఅనిదూరుపెట్టినారు.

Stile, stīle, *n. s.* a set of steps to pass from one enclosure to another ఎక్కిదిగేమెట్లు, చేలలోకిపశువులుపోవడమునకువల్లకాకుండామనుష్యులుమాత్రముపోవడమునకై పెట్టియుండేమెట్లు.

Stiletto, sti-let'tō, *n. s.* కటారి, బాకు. in women's cant కుట్టుపోగు.

To Still, still, *v. a.* to silence సూరుమూయించుట, అరవకుండా వుండేటట్టుచేసుట. to appease అణిగించుట, శాంతపరచుట. at last she ~ed the children పిల్లలను అరవకుండాచేసినది, బిడ్డలను నోరుమూయించినది. this ~ed the tumult యిందువల్లఆకలతఅణిగినది. to make motionless చలనములేకుండాచేసుట, స్తంభముచేసుట.

Still, still, *adj.* silent నిశ్శబ్దముగావుండే. ~ water కదలకుండావుండేనీళ్లు. the sea is now ~ ఆ సముద్రముయిప్పుడునిద్రపోతున్నది. in the ~ forest నిశ్శబ్దముగావుండేఅడవిలో. a ~ small voice హీనస్వరము. he stood stock ~ మూసుకొన్నాడు.

Still, still, *n. s.* for chemical purposes బట్టి. they put four gallons into the ~ and drew off two gallons నాలుగుగాలములుబట్టీలోపెట్టి అందులో రెండుగాలములుదించినారు.

Still, still, *adv.* ఇంకా, ఊరికె, మరిన్ని, అయితే, అయినప్పటికిన్ని, మిక్కిలి. cannot you sit ~? వూరికెకూర్చుండలేవా. stand ~ కదలకుండావుండు. he ~ lives there వాడుయింకా అక్కడవున్నాడు. keep ~ వూరికెవుండు. lie ~ లేవవద్దు. ~ be it so అట్లాఅయినప్పటికిన్ని. ~ you must go అయినప్పటికినీవుపోవలసినది. ~ more మరిన్ని. this is ~ more difficult than that దానికంటే యిది మరీకష్టముగావున్నది.

Still-born, still'bôrn, *adj.* చచ్చిపుట్టిన, కడుపులో చచ్చిబైటయీన్చివేసిన. a ~ child చావుబిడ్డ. the book was ~ పుట్టీపుట్టనట్టుగావుండే పుస్తకముగావున్నది, నిరర్థకమైనపుస్తకముగావున్నది.

Stillness, still'ness, *n. s.* నిశ్శబ్దము, మౌనము, ఉపశమనము, శాంతి, కదలకుండావుండడము, రెక్కముక్కుఆడకుండావుండడము. from the ~ of the day నేడుగాలిఅడుచుకొనివుండేటందువల్ల.

Stilly, *adj.* calm నిశ్శబ్దమైన.

Stilts, stilts, *n. s.* మరగాళ్లు. poetry raised on stilts బూటకమైనకావ్యము. the stilt of a plough మేడిపోగ.

Stimulant, *adj.* ప్రేరేపకమైన, ఉత్తేజకమైన, దీపనకారియైన, కారమైన.

Stimulants, *n. s.* ప్రేరేపకము, ఉత్తేజకము, దీపనకారి, కారమైనవస్తువు. pepper, chilly and other ~ మిరియాలు మిరపకాయలు మొదలైనకారముగలవస్తువులు. in medicine these are called తీక్ష్ణము.

To Stimulate, stim'ŭ-lāte, *v. a.* ప్రేరేపణచేసుట, పురికొలుపుట, రేచుట, దీపనముపుట్టించుట. her beauty ~d his desires దానిఅందముదానికిమరులుకొలిపినది. this ~d his curiosity యిందువల్ల ఆసంగతినివిచారించవలెననేబుద్ధి వానికిపుట్టినది. these ~d his rage యీమాటలవల్లవాడికి మరీఆగ్రహముపుట్టినది.

Stimulating, *adj.* ప్రోత్సాహకమైన, ప్రేరేపకమైన, ఉత్తేజకమైన, రేచే, ఉసికొలిపే, ఉద్దీపకమైన, దీపనకారియైన.

Stimulus, stim'ŭ-lus, *n. s.* ప్రేరేపకము. the hope of gain is a powerful ~ to exertion ఆశఅనేదిఅన్నిపాట్లనుపడమంటున్నది.

To Sting, sting, *v. a.* to bite as an ant or a serpent కొరుకుట, కరుచుట. the snake stung him వాణ్నిపాముకరిచినది. the ant stung him వాణ్ని చీమకుట్టినది. the scorpion or bee stung him తేలుతేక తేనెటీగవాణ్నికుట్టినది. this thought ~s his heart దీన్నితలచుకొంటేవాడిమనసుకు నిండా ఖేదముగావుంటున్నది.

Sting, sting, *n. s.* కొండి. remorse of conscience మనోవ్యాధి,మనోవ్యథ. this thought is a continual ~ యిది మనసులోగాలముగా వుంటున్నది. the ~ of death is sin మృత్యోఃకంటకంపాపం†. the ~ of an epigram శ్లోకవాక్యములోస్వారస్యముగావుండేమాట.

Stingily, *adv.* లోభత్వముగా. he treated his servants ~ వాడు పనివాండ్లవిషయములో కట్టిచూస్తాడు.

Stinginess, stin'ġi-ness, *n. s.* లోభత్వము, పిసినారితనము.

Stingless, *adj.* కొండిలేని. a ~ epigram రసములేనివాక్యము.

Stinging, *adj.* కుట్టే, పొలిచే, ఆయాసకరమైన. the ~ nettle నిండాదురదైనదురదగొండి. a ~ pain పోటు, నొప్పి. ~ insects కుట్టేపురుగులు.

Stingy, stin'ġy, *adj.* లోభియైన, బంకగావుండే, పిసినారియైన. perverse, rigid కఠినమైన, క్రూరమైన,

To Stink, stingk, *v. n.* కంపుకొట్టుట.

Stink, stingk, *n. s.* కంపు, దుర్గంధము, గబ్బు.

Stinkard or pole cat, *n. s.* ఆళ్లకోతి, పరదునక్క, గంధిలము, మహాదుర్గంధముకంపుకొట్టే పునుకప్పుగము.

Stinking, *adj.* కంపుకొట్టే, దుర్గంధమైన.

To Stint, stint, *v. a.* to bound, to restrain మట్టుయేర్పరచుట, మితమేర్పరచుట. he ~ed me to rice నాకుచప్పిడికత్తవ్యముపెట్టినాడు.

To Stint, stint, *v. a.* (i. e. to pause, or desist) మానుకొనుట. they sung on and would not ~ నిలుపకుండా పూరిగె పాడుతూవుండినారు. stint thy cry కుయ్యక, అరవబోకు.

Stint, stint, *n. s.* limit పొలిమేర, మట్టు proportion ప్రమాణము, కొలత.

Stinted, *adj.* మట్టైన, మితమైన, చాలని. ~ food చాలీచాలకపెట్టినఅన్నము. a child of ~ growth పెరగకుండావుండేబిడ్డ.

Stipend, stī'pend, *n. s.* wages; settled pay జీతము.

Stipendiary, stī-pend'ya-ry, *adj.* జీతముతీసుకొనే, జీతగాడైన.

To Stipulate, stip'u-lāte, *v. a.* ఏర్పాటుచేసుట, ఒడంబడికచేసుట.

Stipulation, stip-ŭ-lā'shon, *n. s.* ఏర్పాటు, ఒడంబడిక.

To Stir, stĕr, *v. a.* to move కదిలించుట, ఆడించుట, కలుపుట, కలియపెట్టుట, కుళ్లగించుట. stand still do not ~ your feet పూరిగెనిలుపు అడుగు కదలనియ్యకు. ~ the fire ఆనిప్పునుకుళ్లగించు. ~ the ink యింకినికలుపు. he stirred up the medicine and drank it ఆమందునుకలిపితాగినాడు, కుదిలించితాగినాడు. why did you ~ this matter ? ఆప్రస్తావమునెందుకుచేసినావు. they stirred him up to rebellion వాణ్నికలహానికిరేకొలిపినారు. to incite రేచుట, పురికొలుపుట. she was stirring (or rocking) the cradle అది తొట్లనుకదిలిస్తూవుండినది, వూచుతూవుండినది.

To Stir, stĕr, *v. n.* to move one's self కదులుట, మెదులుట. I cannot ~ నేనుకదలమెదలలేను.

Stir, stĕr, *n. s.* tumult; bustle అల్లరి, పోరడి, కలత. they made a great ~ about this యిందునుగురించినిండాఅల్లరిచేసినారు.

Stirabout, *n. s.* అంబలి, గంజి.

Stirred, *adj.* moved, agitated కదిలిన, మెదిలిన, కలతబడ్డ, రేచబడ్డ. he was much ~ about this యిందునుగురించినిండారేగినాడు, ఆయాసపడ్డాడు.

Stirring, *adj.* active, moving పాటుపడే, కలతగా వుండే, రేగే. she is a ~ woman అదినిండావనిమంతురాలు. these are ~ times యిదికలతగావుండేకాలము. when I arrived, not a soul was ~ నేను వచ్చేచేరేటప్పటికి మాటుమణిగివుండినది. the Canarese are a ~ race కన్నడివాండ్లునిండాపాటుపడేమనుష్యులు, పెళ్లుదాచేవాండ్లుకారు. heart ~ news దుఃఖసమాచారము, సంతోషసమాచారము.

Stirrup, ster'rup, *n. s.* అంకె, రికాబు (అంగుకడి Tamil.) as soon as he was in the ~s వాడుకు బ్రమెక్కగానే.

To Stitch, stitch, *v. a.* to sew కుట్టుట. he did not finish the dress; he merely ~ ed it ఆబట్టను కుట్టకుండా పూరికె పోగుపోసినాడు. some of the books were bound; the others were only ~ed కొన్నిపుస్తకములకుజిల్దుచేసి కొన్నిటినిపూరికె కుట్టిపెట్టినారు. to join; to unite అంటవేసుట.

Stitch, stitch, *n. s.* కుట్టు a ~ in the side డొక్కకుట్టు. he put a few ~es to keep the cloth together ఆగుడ్డనుజతచేసికొన్నికుట్లువేసినాడు, కొన్నిటాకాలువేసినాడు. he had not a ~ of clothes on వాడికికట్టుకొనేటందుకు ఒక పేలికైనాలేదు.

Stithy, stith'y, *n. s.* an anvil దాగిలి.

Stiver, *n. s.* దుడ్డు, పైసా, కాసు.

Stoat, stōt, *n. s.* ఒకవిధమైనఅడవిపిల్లి. A sort of Ermine or Weasel, about the size of a large rat.

Stoccade, *n. s.* an enclosure or fence made with pointed stakes అలవ, శత్రువులకుఅడ్డముగాకట్టుకొన్నప్రాది.

Stock, stock, *n. s.* the trunk చెట్టుయొక్క అడుగు మొద్దు, మోడు. those of the royal ~ రాజవంశీకులు. in speaking a foreign language we first require a ~ of words అన్యభాషనుమాట్లాడేవాడికినిండామాటలు వచ్చివుండవలెను. ~s and stones రాయిరప్ప. old ~ on hand నిలవగావుండే సరుకు. he is now selling his new ~ కొత్తగావచ్చినసరుకునుఅమ్ముతున్నాడు. the ~ of rice at present is but small యిప్పుడు నిలవగావుండే బియ్యముకొంచెముగావున్నది. the principal బండారము, మూలధనము, ఆస్తి. farm ~, or live ~ and dead ~ కాపువానికివుండే ధనమేమంటే గొడ్లు, అరకలుమొదలైనవి. ten head of live ~ పదిగొడ్లు. government ~ దివాణములోపెట్టివుండేరూకలు. the ~ of a gun తుపాకికట్టె. they made him their laughing ~ వాణ్నియెగతాళిచేసినారు. he became a laughing ~ నవ్వులకు పాత్రుడైనాడు. a scolding ~ తిట్టుమారి. ~ (in cook's cant) means నెయ్యి, ఘృతము. the ~s (plural, as meaning government money) దివాణములోపెట్టివుండేరూకలు. the stocks for prisoners బొండకొయ్య. they put him in the ~s వాణ్ని బొండకొయ్యలోవేసినారు.

To Stock, stock, *v. a.* to furnish, to store; to fill sufficiently సమృద్ధిచేసుట, నించుట. I have bought farm but I have not ~ed it భూమినికొన్నాను గానిదానికికావలసినగొడ్డుగోడజాగ్రతచేయలేదు. I have ~ed my library నిండాపుస్తకాలుచేర్చినాను, సంపాదించినాను. he ~ed his stables నిండాగుర్రాలనుసంపాదించినాడు.

Stockade, *n. s.* గడి, అనగాయుద్ధకాలమందుశత్రువులకుఅడ్డముగాకట్టినపెదురుబొంగులు, మన్నుతోకట్టినదిన్నె, శత్రువులకుఅడ్డముగాకట్టుకొన్నఆవరణము.

Stockbroker, *n. s.* one who deals in stock, or the publick funds కుంపినీపత్రాలతరగరి.

Stockdove, stock'duv, *n. s.* ఒకవిధమైన పావురాయి.

Stocked, *adj.* provided నిండిన, నించబడ్డ, సంపూర్ణమైన. his garden is well ~ with fruit trees వాడితోటలోనిండా ఫలవృక్షములువున్నవి. he is well ~ with clothes వాడికినిండాబట్టలువున్నవి, వాడికినిండాదావుడుబట్టలువున్నవి. you are well ~ with excuses నీవద్ద కావలసినన్ని సాకులువున్నవి.

Stockfish, stock'fish, *n. s.* dried fish ఎండవేసిపెట్టుకొనివుండేచేపలు.

Stockholder, *n. s.* దివాణపుపత్రాలుపెట్టుకొనివుండేవాడు.

Stocking, stock'ing, *n. s.* మేజోడు. a blue ~ or woman that pretends to learning పండితురాలు అనియెగతాళిమాట.

Stockjobber, stock'job-bĕr, *n. s.* a low wretch who gets money by buying and selling shares in the funds కుంపినీపత్రాలతరగరి.

Stockstill, *adv.* కదలమెదలకుండా. he stood ~ మూన్నైనిలిచినాడు.

Stoic, stō'ic, *n. s.* విరాగి, కామక్రోధాదులులేని వాడు. he is a perfect ~ సుఖమువచ్చినాదుఃఖ మువచ్చినాయేమిరమొరగక స్తబ్ధుడుగానుండేవాడు, సు ఖమువస్తేసంతోషముతేక దుఃఖమువస్తేయేడ్పులే కుండానుండేవాడు.

Stoical, *adj.* వైరాగ్యముగల, సుఖదుఃఖములనుసమ ముగాయెంచే. he behaved with ~ indifference నిశ్చింతగానుండినాడు, తొణకకుండాప్యగముగా యుండినాడు.

Stoically, *adv.* వైరాగ్యముగా, నిశ్చింతభావముగా.

Stoicism, *n. s.* వైరాగ్యము, సమభావము, నిశ్చింతభా వము. ఇందునగురించినకథ యేమంటే An Irish labourer was last week at work with a waggon, on a rail road: by some unfortunate accident one of his hands was entirely cut off and fell on the road. He picked it up; and looking at it for a moment, exclaimed, You are of no use to me now! and flung it into the river. He immediately fainted and fell. Madr. Ath. 27th June 1846, p. 307, Col. 6. 3d/4.

Stoker, *n. s.* one who looks after the fire in a steam engine పొగయంత్రములోనిప్పుచల్లారకుండా కాపాడేవాడు.

Stole, stōle, *n. s.* a long vest ఒకవిధమైనపుడువు.

Stole, stōle, *past tense* of the verb To Steal.

Stolen, stōln, *past participle* of the verb To Steal దొంగిలించబడ్డ. ~ goods దొంగసొమ్ము. ~ glances దొంగచూపులు.

Stolid, *adj.* stupid, dull మందమైన, జడమైన, అవి వేకమైన.

Stolidity, *n. s.* జడత్వము, మందబుద్ధి, వివేకశూన్యత.

Stolidly, *adv.* జడత్వముగా, అవివేకముగా.

Stomach, stum'ac, *n. s.* కడుపు, అన్నాశయమనగా బొడ్డుకు మీదుగానుండేభాగము. a ~ ache కడుపునొప్పి. this wine turned his ~ యీసారాయి తాగినం దునవాడికివాంతిఅయినది. he ate this to stay his ~ ఆవేళకుకడుపుకుదీన్ని వేసుకొన్నాడు. inclination ఇచ్ఛ, యిష్టము, మనసు. this disagreed with his ~ ఇదివాడికడుపులోయిందలేదు. she has a very small ~ అది మితభోజిగానున్నది. I see he has no ~ for the business ఆపనివాడి కియిష్టములేదనుకుంటాను. It went against his ~ to pay the money ఆరూకలుచెల్లించడమువాడికియి ష్టములేదు, గిట్టలేదు.

To Stomach, stum'ac, *v. a.* తాళుట, సహించుట. he ~ed it very ill వాడుదాన్ని సహించలేదు, తాళలేదు.

Stomacher, stum'a-chĕr, *n. s.* రవిక.

Stomachic, stō-mak'ic, *adj.* జీర్ణకారియైన, ఆకలి పుట్టించే.

Stomachic, stō-mak'ic, *n. s.* జీర్ణకారియైనమందు.

Stone, stōne, *n. s.* రాయి, పాషాణము, శిల, కల్లు. he has a heart of ~ వాడిమనసురాయి. lithographic ~ నాపరాయి. precious ~ రత్నము. testicle వృషణము, బీజాలు. the disease called the ~ అశ్మరి, మూత్రకృచ్ఛ్రము, శిలామేహము. a certain weight తూనికలోఒకకడికట్టు. a ~ of wool పదిన్నలుగుసేనుల గొర్రెబొచ్చు. a ~ of meat యెనిమిదిసేనులమాంసము. ~ in a fruit ముట్టె. the ~ in a mango మామిడిముట్టె. a tamarind ~ చింతగింజ. a hail ~ వడగల్లు. a living ~ జీవరత్నము. corner ~ మూలరాయి. stepping ~ కాలిలోనిల్లుబురద తగలకుండా నడవడమునకైయే ట్లో అడ్డముగా అక్కడక్కడ వేసియుండేరాయి. he left no ~ unturned to effect this దీన్నిసాధించ డమునకైవాడుచేయనిప్రయత్నములేదు.

Stone, stōne, *adj.* రాతి, శిలామయమైన, రాతితోకట్టిన. a ~ floor రాళ్లతళవరసు. a ~ jug or ~ bottle ఒకవిధమైనమంటిముంత, యిదికిందపడితే పగలదు.

To Stone, stōne, *v. a.* to kill by throwing stones ఒకనిమీదరాళ్లురువ్వుచంపుట, గింజలుతీసుట. she ~d the raisins అదిద్రాక్షపండ్లలోనివిత్తులుతీసివే సినది. she ~d the tamarinds ఆచింతపండుగిం జలను తీసివేసినది. the raisins are sold stoned విత్తులుతీసిద్రాక్షపండ్లుఅమ్ముతారు.

Stoneblind, *n. s.* శుద్ధగుడ్డి.

Stonechatter, *n. s.* గుండుములుపుగాడుఅనేపిట్ట.

Stonecutter, stōne'cut-tĕr, *n. s.* కాసెవాడు, శిల్పి, శిలావిగ్రహములుచేసేవాడు.

Stonedead, *adj.* శుద్ధముగాచచ్చిన.

Stonedeaf, *n. s.* పెనుచెవుడు.

Stonefruit, *n. s.* ముట్టెగలపండు.

Stonehorse, stōne'hôrse, *n. s.* విత్తులుతియ్యనిగుర్రము.

Stonemason, *n. s.* కాసెవాడు, కాల్లెత్తువాడు.

Stonepit, stōne'pit, *n. s.* రాళ్లుతవ్వెడుచోటుకొండ.

Stonepitch, stōne'pitch, *n. s.* చింతబందన.

Stoneware, *n. s.* కుండ.

Stonework, *n. s.* రాతిపని.

Stoniness, *n. s.* కఠినత్వము, క్రూరత్వము. from the ~ of the ground ఆభూమిరాళ్లమయముగావుండేటందువల్ల. from the ~ of their hearts వాండ్లుక్రూరమనస్కులుగనక.

Stony, stōn'y, *adj.* రాతి, రాళ్లమయమైన, క్రూరమైన, కఠినమైన. a ~ road రాళ్లురప్పలుగావుండేభాట. a ~ soil రాళ్లమయముగావుండేభూమి. a ~ heart రాతిమనసు.

Stood, stŭd, *past tense* of the verb To Stand.

Stool, stûl, *n. s.* ఆసనము, పీఠము. foot ~ పాదపీఠము. to go to ~ బైటికిపోవుట, శంకానివర్తికిపోవుట, కాలవకుపోవుట, మరుగుపెరటికిపోవుట. he had a bloody ~ వాడికి నెత్తురుగ్రావర్తి అయినది, నెత్తురుబంకపడ్డది. he had three ~s వాడికి మూడుమార్లుగ్రావర్తులైనవి. he went to ~ శంకానివర్తికిపోయినాడు. ~ of repentance (Johnson) శిక్ష, అనగా గాడిదెమీదపెట్టి వూరేగించినట్టురంకునుగురించిచేసేశిక్ష. he was then on the ~ of repentance అప్పుడువాడికిచీవాట్లుపెట్టుతూవుండినారు.

To Stoop, stûp, *v. n.* వంగుట. she ~ed and looked into the cave ఆగుహాలో తొంగిచూచినది. he made me ~ and put the palanqueen on my shoulder నన్నువంగబెట్టిపాలకీదండెను నాభుజముమీదపెట్టినాడు. the hawk ~ed on the antelope ఆడేగలేడిమీదవాలినది. deign, condescend లొంగుట. will the government ~ to make a bargain with the shopkeeper ? యీఅంగటివానితోబేరము చేయడమునకు గౌనరుమెంటువారులొంగుదురా. he ~ed to ask money for his daughter తనకూతురికైరూకలువచ్చుకొనేంతదైన్యమువానికివచ్చినది. I would not ~ to do this యింతపనిచేయడానికినేనులొంగను.

To Stoop, stûp, *v. a.* వంచుట, వంగబెట్టుట. he ~ed the cask ఆపీపాయినివంచినాడు.

Stoop, stûp, *n. s.* వంపు. a man who has a ~ in the shoulders వడుకువంగినవాడు. a cup చెంబు.

Stooping, *present part.* వంగిన, నమ్రమైన.

To Stop, stop, *v. a.* నిలుపుట, అడ్డగించుట, ఆటంకపరచుట. he stopped the work ఆపనినిలిపినాడు. he stopped me from speaking నన్ను మాట్లాడనియ్యకుండానిలిపినాడు. he stopped me from going నన్నుపోకుండానిలిపినాడు. he stopped the stream పారేనీళ్లనుఅడ్డకట్టినాడు. this soon stopped his breath యిందువల్లచచ్చినాడు. the pain stopped my breath ఆనొప్పిచేతవూపిరికట్టుకొన్నది. he stopped the hole with earth ఆబొందనుమన్నువేసిపూడ్చినాడు. he stopped the bottle ఆబుడ్డికిబిరడావేసినాడు. he stopped my mouth with his hand నన్నుమాట్లాడవద్దని తనచేతితోనానోరుమూసినాడు. this remark of mine stopped their mouths నేను యీమాట చెప్పేటప్పటికి వాండ్లు నోరుమూసినారు. they stopped the road, or they stopped up the way ఆదోవనుకట్టివేసినారు. they stopped the leak బొందనుమూసినారు. he stopped his ears చెవులుమూసుకొన్నాడు. why do you ~ his wages ? వాడిజీతమునుయెందుకు నిలిపినావు, బిగబట్టినావు. the merchant has stopped payment ఆవర్తకుడుదివాలెత్తినాడు.

To Stop, stop, *v. n.* తాగుట, నిలుచుట, ఉండుట. stop ! stop ! నిలునిలు, తాగుతాగు. after the rain stopped వర్షమునిలిచినతర్వాత, వర్షమువెలిసినతర్వాత. he stopped with me for a month నాదగ్గిరనెల్లాండ్లువుండినాడు.

Stop, stop, *n. s.* a pause నిలుపు. without ~ or stay నిరాటంకముగా, పూరితే. they put a ~ to the business ఆపనినినిలిపినారు. the business came to a sudden ~ వుండేటట్టుగావుండిఆపని నిలిచిపోయినది. a mark in printing గీటు. ~s in a musical instrument వీణమెట్లు. the ~s of a flute పిల్లంగోవిలోవుండేరంధ్రములు. they put a ~ to the sale అమ్మవద్దనినిలిపినారు, అమ్మనియ్యకుండాచేసినారు.

Stopcock, stop'cock, *n. s.* a pipe made to let out liquor పీపాయిమొదలైనవాటికిపెట్టివుండేగొంది.

Stoppage, stop'pāge, *n. s.* నిలుపడము, అడుచుకోవడము, అడ్డపడడము. ~ of pay జీతము చెల్లించకుండా నిలుపడము, జీతమునుకట్టడము. ~ of breath ప్రాణిరికట్టుకోవడము. ~ of urine నీరుకట్టు.

Stopped, *adj.* నిలుపబడ్డ, నిలిచిపోయిన, మూసివేయబడ్డ, అడిచివేయబడ్డ. after the hole was ~ ఆ బొక్కనుమూసినేసినతర్వాత.

Stopper, Stopple, stop'ple, *n. s.* బిరడా.

Storax, stō'rax, *n. s.* గుగ్గిలము.

Store, stōre, *n. s.* plenty విస్తారము, సమృద్ధి. what ~ of books! ఓయబ్బా యెన్ని పుస్తకాలు. ~ of ladies (Milton) బహుమంది స్త్రీలు. stock చేర్చిపెట్టినది. a warehouse ఉగ్రాణము. a shop అంగడి, దుకాణము. they did not set ~ by him అతన్ని లక్ష్యపెట్టలేదు. he sets great ~ by this దీన్ని నిండాగొప్పగావిచారిస్తాడు. I have something in ~ for you నీకోసరము వొకటి పెట్టుకొన్నాను. what fate may have in ~ for him is uncertain వాణ్నిగురించియేమి కాబోతున్నదో తెలియదు. he little dreamt what was in ~ for him వాణ్నిగురించి యేమి సంభవించబోతున్నదో వాడికి యెంతమాత్రము తెలియకుండావుండినది.

Store, stōre, *n. s.* సామాను, కావలసినద్రవ్యము.

To Store, stōre, *v. a.* కూడబెట్టుట, చేర్చిపెట్టుట. సంగ్రహముచేసివుంచుట. he ~d the town with grain ఆవూళ్లోనిండా ధాన్యము చేర్చిపెట్టినాడు, సంగ్రహముచేసివుంచినాడు.

Storehouse, stōre'house, Storeroom, *n. s.* ఉగ్రాణము.

Stores, *n. s.* సామాను, కావలసినద్రవ్యము.

Storied, stō'rēd, *adj.* adorned with pictures పటములతోఅలంకరించబడ్డ, అంతస్తుగల. a two ~ house రెండుఅంతస్తులుగలయిల్లు.

Stork, stôrk, *n. s.* ఒకవిధమైనకొంగ, బకము, సారసపక్షి, గుడికొక్కెరాయి, రాబుబుగు.

Storm, stôrm, *n. s.* గాలివాన, తుఫాను, పెద్దగాలి. a ~ of rage ప్రచండకోపము. a ~ of abuse అనేకతిట్లు. after the ~ of the town వూరునుకొల్లబెట్టినతర్వాత. he took the town by ~ ఆవూరునులగ్గలెక్కిపట్టుకొన్నాడు.

To Storm, stôrm, *v. a.* to attack by open force దొమ్మిచేసుట.

To Storm, stôrm, *v. n.* to rage, to rave రేగుట, ఆగ్రహపడుట.

Storming, *adj.* ప్రచండమైన, అఘోరమైన. a ~ rage అతిప్రచండమైనకోపము.

Stormy, stôrm'y, *adj.* tempestuous గాలికసురుగావుండే, గాలిగావుండే. ~ weather గాలివానగావుండేకాలము. passionate రేగిన, ఉగ్రమైన.

Story, stō'ry, *n. s.* history కథ, చరిత్రము, వృత్తాంతము. according to the ~ he dwelt there అక్కడచచ్చినాడంటారు, అక్కడదిగినాడట. chronicle పురాణము. a flight of rooms అంతస్తు. In a house the first story is that which is reached by a staircase from the ground floor. (Hallam) pretext సాకు. falsehood అబద్ధము. to tell stories కథలుచెప్పుట, బొంకుట, అబద్ధాలాడుట. they are all in one ~ వాండ్లంతా వొకటేమాటగావున్నారు.

Story teller, *n. s.* కథలుచెప్పేవాడు, అబద్ధాలాడేవాడు.

Story telling, *n. s.* అబద్ధాలాడడము.

Stoup, *n. s.* a drinking vessel చెంబు.

Stout, stoŭt, *adj.* lusty or firm పుష్టిగావుండే, గట్టి, దృఢమైన, బలమైన, లావాటి. a ~ person స్థూలకాయి. ~ paper నిండాదళముగావుండే కాకితము. brave; bold ధైర్యముగల.

Stout, stoŭt, *n. s.* a cant name for strong beer నిండామైకమునుకలగచేసేబీరుసారాయి.

Stout-hearted, *adj.* ధైర్యముగల.

Stoutly, stoŭt'ly, *adv.* lustily పుష్టిగా, స్థూలముగా. boldly ధైర్యముగా. obstinately మూర్ఖముగా.

Stoutness, *n. s.* lustiness స్థౌల్యము, పుష్టి. valour ధైర్యము. obstinacy మూర్ఖము, కావరము.

Stove, stōve, *n. s.* కుంపటి.

To Stow, stō, *v. a.* to lay up చేర్చిపెట్టుట, కూర్చిపెట్టుట, పోగుచేసిపెట్టుట, సంగ్రహించిపెట్టుట.

Stowage, stō'āge, *n. s.* room for laying up ఉగ్రాణము, కొట్టు, గిడ్డంగి.

To Straddle, strad'dle, *v. n.* to stand or walk with the feet removed far from each other to the right and left అంగలువేసుట. to part the legs wide కాళ్లుసంగటించుట.

To Straggle, strag'gle, *v. n.* to wander dispersedly చెదిరిపోవుట, చెదిరిమూలకొకటి గాతిరుగుట.

Straggler, *n. s.* a wanderer తిరిగేవాడు, దేశదిమ్మరి, విచ్చలవిడిగా తిరిగేవాడు. the ~s who follow an army దండుతోకూడా వచ్చేమూక. one who forsakes his company విడిబడితిరిగేవాడు, విడిబడి తిరిగేటిది.

Straggling, *adj.* scattered చెదిరినట్టుగావుండే. a few ~ drops of rain కొన్నిపొడిచినుకులు. a few ~ branches of the tree యిటూఅటూపొయ్యేకొన్నికొమ్మలు. a large ~ shrub వెలితిగావుండే పెద్దపొద.

Straight, strāt, *adj.* not crooked; right సరియైన, చక్కని, ఋజువైన. a ~ road ఋజుమార్గము, తిరుగుళ్లులేకుండావుండేదోవ. narrow; close యిరుకుగావుండే, యిరకాటముగావుండే.

Straight, strāt, *adv.* immediately; directly తక్షణము, చక్కగా, దండాయమానముగా.

To Straighten, strātn, *v. a.* to make not crooked వంకరలు తీర్చుట, చక్కచేసుట, దిద్దుట. can you ~ a crooked stick? వంకరకొయ్యయొక్క వంకరలుతీర్చగలవా. to reduce దీనదశలోకితెచ్చుట. this loss ~ed his circumstances యీనష్టమువచ్చినందునవాడుబీదవాడైపోయినాడు. he ~ed himself to assist me నాకుసహాయముచేయడమునకైనిండాప్రయాసపడ్డాడు.

Straightforward, *adv.* and *adj.* చక్కగా, సరిగ్గా, ఋజువుగా. he is a ~ man వాడుపెద్దమనిషి, సరియైనవాడు. he went ~ సరిగాపోయినాడు.

Straightlaced, *adj.* పెడసరముగావుండే, క్రూరమైన, మూర్ఖమైన.

Straightness, *n. s.* rectitude ఆర్జవము, ఋజుత్వము, చక్కన.

Straightway, Straightways, strāt'wās, *adv.* తక్షణము, తోడుతోనె, సరిగ్గా, చక్కగా, సూటిగా.

To Strain, strān, *v. a.* to purify by filtration వడికట్టుట, వడియకట్టుట, వస్త్రఘాళితముచేసుట. to ~ water from impurities నీళ్లనువడికట్టుట. to ~ off the water from boiled rice అన్నమువార్చుట. rice that is ~ed till dry వడియవేసిన బియ్యము, వార్చినఅన్నము. he ~ed the rope till it broke ఆదారముతెగేటట్టుగాబలముగాకట్టిలాగినాడు. he ~ed every nerve to effect this దీన్నిసాధించడమునకైతనయావచ్ఛక్తి చూపినాడు. it ~s the eyes to read books written on palm-leaves తాటాకుపుస్తకాలుచదవడముకంటికి ఉపద్రవముగావుంటున్నది. we ~ed our eyes to see it అదికంటికి అగుపడీ అగుపడకుండా పోయినది. my eyes were ~ed in reading this దీన్నిచదవడమువల్లనాకంటికి ఉపద్రవమువచ్చినది. he ~ed his hand వానిచెయ్యిబెణికినది. he had ~ed his neck వానిమెడయిరుకుపట్టుకొన్నది. he ~ed his voice అరిచినందునవానిగొంతుపగిలినది, వానిగొంతుకమ్మినది, వానిగొంతురాసినది. he ~ed his lungs నిండాఅరిచినాడు. the judge should never ~ the law to gratify himself న్యాయాధిపతిగావుండేవాడు తనయిష్టప్రకారముచేయడమునకై చట్టమునకు అపార్థము చేయరాదు. this is a ~ed meaning of the word యిదిసహజమైనఅర్థముకాదు, యిదినిండాపీకులాడిచేసినఅర్థము.

To Strain, strān, *v. n.* బలవంతముచేసుట, తొందరపడుట. he ~ed to the utmost to get over the difficulty యీతొందరనుసాధించడమునకైతనయావచ్ఛక్తిచూపినాడు. he ~ed to speak but he could not వాడుయెంతోతొందరపడిమాట్లాడబోతేవాడికిమాట్లాడకూడలేదు. to ~ at stool తినుకుట, ముక్కుట.

Strain, strān, *n. s.* an injury by too much violence బెణుకు, ఉలుకు. he spoke in a flattering ~ స్తోత్రరీతిముగామాట్లాడినాడు. race; generation వంశము. those of the royal ~ రాజవంశస్థులు. disposition, manner రీతిము. song; note; sound గానము, స్వరము. turn; tendency భావము.

Strained, *adj.* ఇలుకుబట్టిన, బెణికిన, వడిగట్టిన, వస్త్రఘాళితముచేసిన, జల్లించిన. his arm is ~ వాడిచెయిబెణికినది. this is a ~ interpretation యిదివిపరీతార్థము.

Strainer, strān'ĕr, *n. s.* వడికట్టేగుడ్డ, వస్త్రఘాళితముచేసేగుడ్డ, జల్లెడ.

Strait, strāt, *adj.* narrow; close ఇరుకుగావుండే. the door was so ~ it was difficult to pass గడపనిండాయిరుకుగావుండినందున చొరబడడానకునిండాకష్టముగావుండెను. ~ waistcoat నిండాబిగువుగావుండే చొక్కాయ, వెర్రివాడికిచేతులుస్వాధీనములేకుండావుండేలాగునబిగుతుగావుండే చొక్కాయ.

Strait, strāt, Straits, *n. s.* a narrow pass ఇరుకు గావుండేచోట. a narrow passage in the sea సముద్రములో యిరుకుగావుండే మార్గము. the ~s of Gibraltar జిబ్రాల్టర్ దేశమువద్దసముద్రములోయిరుకుగావుండేమార్గము. distress; difficulty శ్రమ, తొందర, యిబ్బంది.

To Straiten, *v. a.* to distress ఇబ్బందిచేసుట, సంకటముచేసుట. this ~ed his circumstances యిందువల్లవానికితొందరవచ్చినది.

Straitened, *adj.* distressed ఇబ్బందిగావుండే, సంకటముగావుండే. I am ~ed for time నాకుసమయములేక యిబ్బందిగావున్నది.

Straitlaced, *adj.* పెడసరమైన, క్రూరమైన. a ~ woman అతిపతివ్రతగావుండేటది.

Straitly, strāt′ly, *adv.* క్రూరముగా, పెడసరముగా, కట్టిగా, బిగువుగా, బిగువుగా. he charged them ~ to tell no man ఒకరితోనున్ను చెప్పవద్దని వాండ్లకు కట్టిగా ఆజ్ఞాపించినాడు. he bound them ~ వాండ్లనుబాగాబిగించికట్టినాడు.

Straitness, *n. s.* distress ఇబ్బంది, సంకటము, తొందర. narrowness ఇరుకు, ఇరకటము. from the ~ of his circumstances వానికికష్టదశగావున్నందువల్ల. from the ~ of the pass దారిసందుగాకురచగావున్నందున, ఇరకాటముగావున్నందున.

Strake, that is Struck. See To Strike.

Straked, that is Streaked, చారలుగల. ring ~ వలయాకారమైనచారలుగల.

Stramonium, *n. s.* a certain plant, thorn apple ఉమ్మెత్తకాయ.

Strand, strand, *n. s.* of the sea సముద్రతీరము, చెలిలికట్ట, కరాకు. of a cord పిరి. a rope of three ~s ముప్పిరిదారము.

To Strand, strand, *v. a.* ఒడ్డుతట్టేటట్టుచేసుట. the storm ~ed the ship గాలికివాడ ఒడ్డుతట్టిచెడిపోయినది.

Stranded, *adj.* కట్టుతట్టిన. a ~ vessel కట్టుతట్టిచెడిపోయినవాడ.

Strange, strānge, *adj.* foreign పరదేశపు. ~ servants పరులయొక్క పనివాండ్లు. a ~ language పరభాష. a ~ country పరదేశము. wonderful వింతైన, అద్భుతమైన, విచిత్రమైన, చోద్యమైన. ~ news వింతసమాచారము. a ~ woman పరస్త్రీ. H†. వేశ్య D†. a ~ man, i. e. not her own husband పరపురుషుడు.

Strange, strānge, *interj.* ఏమివింత, అహాయేమిచోద్యము.

Strangely, strānge′ly, *adv.* వింతగా, అద్భుతముగా, చోద్యముగా.

Strangeness, *n. s.* వింత, విచిత్రము, అద్భుతము. from the ~ of his language వాడు వింతగామాట్లాడినాడుగనక. from the ~ of this story యిదివింతకథగనక from the ~ of his dress వాడిదివిచారమైనవుడుపుగనక.

Stranger, strāng′ĕr, *n. s.* a foreigner పరదేశస్థుడు, విదేశస్థుడు, అన్యుడు, పరుడు. a man not known కొత్తవాడు, గుర్తెరగనివాడు, అపరిచితుడు. I know him well, but his relations are ~s to me నేను వాణ్ని బాగాయెరుగుదునుగాని వాడివాండ్లను యెరగను. he and I are ~s వాడికినాకు పరిచయములేదు. I am a ~ to their counsels వాండ్లఆలోచననాకు తెలియదు. I am no ~ to his character వానియోగ్యత నాకు తెలియకపోలేదు. he is no ~ to this language వాడికియీభాష తెలియకపోలేదు. I am a ~ to this యిదినేనెరగను. his hands are ~s to labour వాడుయెన్నడూపనిచేసినవాడుకాడు. she is a ~ to all joy and comfort సంతోషసౌఖ్యములనేవియెట్టివుంటాయో దానికితెలియదు. my uncle and I are at present ~s యిప్పట్లోనేనువడ్డోమామకున్నుబ్బయెవరో ఆనిపున్నాము. he took the estate from the daughter and gave it to a ~ in blood కూతురిసొత్తునుయెత్తి పరులకుయిచ్చినాడు.

To Strangle, strang′gle, *v. a.* గొంతుపిసికిచంపుట, ఉరిపెట్టిచంపుట. to suppress అణచివేసుట, అణగ్గొట్టుట. these weeds ~d the corn యీకలుపుపయిరునుతలయెత్తనివ్వలేదు. he ~d the evidence ఆసాక్ష్యమునుఅణచివేసినాడు. she was almost ~d with laughing పూరిగా నవ్వడములో దానిప్రాణముపొయ్యేటట్టుగావుండినది.

Strangler, *n. s.* గొంతుపిసికిచంపేవాడు.

Strangles, strang′gls, *n. s.* swellings in a horse's throat గుర్రానికివచ్చేపీకరోగము.

Strangulation, strang-gū-lā′shon, *n. s.* the act of strangling ఉరిపెట్టిరగకుండాచేయడము, ఉక్కుగుడుచుకొనేటట్టుచేయడము.

Strangury, strang′gū-ry, *n. s.* నీరుకట్టు, మూత్రకృచ్ఛ్రము.

Strap, strap, *n. s.* వారు, తోలువారు.

To Strap, strap, *v. a.* to bind with a strap వారుతో బిగించికట్టుట. to beat with a strap వారుతో కొట్టుట.

Strappado, strap-pā′dō, *n. s.* a kind of military torture formerly practised in drawing up an offender to the top of a beam, and letting him fall; in consequence of which, dislocation of a limb usually happened కోదండము వేయడము.

Strapping, strap′ping, *adj.* big, stout స్థూలముగా వుండే, లావాటి, బలిష్ఠమైన, పుష్టిగావుండే.

Strata, strā′ta, *n. s.* beds of earth పొరలు, భూమిలో ఒకటికింద ఒకటిగావుండే మృత్తుయొక్క అంతస్తులు. under the rock there are ~ of sand and earth యీ రాతి పొరుకిందయిసుకపొరా నున్నుదానికిందమంటిపొరానున్నువున్నవి.

Stratagem, strat′a-gem, *n. s.* యుక్తి, ఉపాయము, తంత్రము.

Strategical, *adj.* యుక్తిగావుండే, తంత్రముగావుండే, ఇదిదండుభాష.

Strategy, *n. s.* యుక్తి, తంత్రము, ఇదిదండునుగురించినమాట.

Stratified, *adj.* పొరపొరగావుండే, అంతస్తంతస్తుగావుండే, ఇదిభూమినిగురించినమాట.

Stratum, strā′tum, *n. s.* పొర, అంతస్తు. there is a ~ of sand under the rock ఆ పొరుకింద యిసుకపొరగావున్నది.

Straw, strâ, *n. s.* the stalk on which corn grows పూరిపుడక, తృణము. I do not care a ~ for him వాడునాకుతృణముతో కూడాసమానుడుకాడు. it is not worth a ~ అదితృణప్రాయము. a bit of ~ గడ్డిపరక. millet ~ చొప్ప, ఒగడు. a heap of ~ కసువువామి. the ~ yard కసువువామివేశేదొడ్డి. a ~ hat కసువుతో అల్లినటోపి. a man of ~ పేరుకుమనిషిగావుండేవాడు. his securities are men of ~ వాడికిపూటబడ్డవాండ్లువట్టి అప్రయోజకులు. the woman in the ~ పురిటింటిలోవుండేస్త్రీ, బాలింతరాలు.

Strawberry, strâ′ber-ry, *n. s.* a sort of fruit ఒకవిధమైనయెర్రనిపండు.

Strawcolour, *n. s.* చామనిచాయ, పల్లవర్ణము.

To Stray, strā, *v. n.* to wander, to rove తప్పిపోవుట, దారితప్పిపోవుట. the cattle ~ed from the road గొడ్లుదోవతప్పిపోయినవి, చెదిరిపోయినవి.

Stray, strā, *n. s.* తప్పిపోయినగొడ్డు.

Stray, strā, *adj.* తప్పిపోయిన. a ~ sheep తప్పిపోయినగొర్రె, తప్పిపోయినస్త్రీ. a ~ village చెదిరినట్టుగావుండేవూరు. a ~ word పొరపాటుజారివచ్చినమాట.

Streak, strēk, *n. s.* చార. there are ~s of white and red on the walls of the temple ఆ గుడిప్రాకారానికియెర్రమన్నుసున్నపుపట్టెలుపెట్టివుండినది. there are black ~s on the tiger's skin పులితోలుమీదనల్లచారలువున్నవి. the red ~ of paint worn on the forehead శ్రీచూర్ణము. the ~s on a squirrel ఉడతవీపుమీదవుండేచారలు. ~s of blood నెత్తురుచారలు, నెత్తురుమరకలు. there was a ~ of red in the clouds మేఘములో ఒకయెర్రచారవుండినది.

To Streak, strēk, *v. a.* చారలువేసుట, పట్టెలుతీర్చుట, రేఖలువేసుట.

Streaked, *adj.* చారలుగల.

Stream, strēm, *n. s.* a running water ప్రవాహము, పారేనీళ్లు. a ~ of light కిరణము. they turned with the ~ వదిమందితోటిపాటుగానడిచినారు. they went against the ~ ప్రవాహమునకు యెదురొడ్డిపోయినారు, లోకవిరుద్ధముగానడిచినారు, వదిమందితోటిపాటుగానడిచినారుకారు. the ~ of time కాలక్రమము.

To Stream, strēm, *v. n.* ప్రవహించుట, పారుట. the sweat ~ed down his face వాడిముఖమువెంటచెమటలుకారినవి. the people ~ed out of the town ప్రజపట్టణములోనుంచిప్రవాహమువలెవెలువెరినది.

Streamer, strēm′ĕr, *n. s.* a long flag నిడుపుగావుండేధ్వజపటము, పతాకము.

Streamlet, *n. s.* చిన్నయేరు, చిన్నకాలువ.

Street, strēt, *n. s.* వీధి. the troops formed a ~ దండువీధివలెరెండువరసలుగానిలిచినది.

Street-door, *n. s.* తలవాకిలి, వాకిలిగడప, సింహద్వారము.

Streetwalker, *n. s.* a prostitute వేశ్య, లంజ, బోగముది. or rogue దేశదిమ్మరి.

Streight, *n. s.* a narrow pass ఇరుకుగావుండేదోవ. a narrow passage in the sea సముద్రములోయి

రుకుగావుండేమార్గము. the —s of gibraltar జిబ్రాల్టర్ దేశమువద్దసముద్రములో యిరుకుగావుండేమార్గము. distress; difficulty శ్రమ, తొందర, ఇబ్బంది.

Strength, strength, *n. s.* force; vigour బలము, శక్తి, త్రాణ, సత్తువ, దార్ఢ్యము, కటుత్వము. or spirit సారము, నిగ్గు. of smell ఘాటు. or army సైన్యము, దండు. he was borne on the — of the regiment ఆదండులోలావణమైవుండినాడు. on the — of his assertions వాడు చెప్పినాడన్న బలముమీద. on the — of his being her brother దానికితోడబుట్టినవాడుగావున్నాడనేబలమునుపట్టి.

To Strengthen, strengthn, *v. a.* బలపరచుట, బలముచేసుట, దృఢపరచుట. this —s his claim యిదివాడివ్యాజ్యానికిబలమవుతున్నది.

To Strengthen, strengthn, *v. n.* బలమవుట. the wind is strengthening గాలిమరిమరిబలమవుతున్నది.

Strengthened, *adj.* బలపరచబడ్డ, దృఢపరచబడ్డ.

Strengthening, *adj.* బలకరమైన, ప్రోద్బలమైన. — food సత్తువనుకలగచేసేఆహారము.

Strengthless, *adj.* నిస్సారమైన, బలహీనమైన, దుర్బలమైన, నిస్త్రాణగావుండే.

Strenuous, stren'ū-us, *adj.* brave శౌర్యముగల, శూరత్వముగల, జీమూతమైన. — exertions బహుబలముగాచేసేప్రయత్నములు. — idleness వృథాయాసము, వృథాశ్రమ.

Strenuously, stren'ū-us-ly, *adv.* జీమూతముగా, తదేకనిష్ఠగా. he — opposed them వాడు ఏకటేపట్టుగావాండ్లతోయెదురాడినాడు.

Stress, stress, *n. s.* importance గురుత్వము. important part సారాంశము, ముఖ్యాంశము, తత్త్వ. this is the — of the case యిదిఆవ్యాజ్యముయొక్కసారాంశము. violence వేగము, బలము. the ship was driven into this place by — of weather ఆగాలియొక్కవడిచేతఆవాడయిక్కడికితోసుకరాబడ్డది. I lay no — upon his promise వాడిమాటమీదనేనులక్ష్యముంచలేదు. the judge laid no — upon this point న్యాయాధిపతియీవిషయముమీదలక్ష్యముంచలేదు. he laid great — upon being my relation నాకు బంధువుడుగావున్నాడనేదానిమీదనిండాగురుత్వముపెట్టుకొనివున్నాడు. accent in pronunciation ఊతము, ఒత్తిపలకడము.

To Stretch, stretch, *v. a.* to extend చాచుట, పరచుట, విస్తరింపచేసుట. he —ed the mat on the floor చాపనుపరిచినాడు. he —ed the rope ఆతాటినిసాగతీశినాడు. he —ed out his arm చెయిచాచినాడు. to — the limbs on awaking ఒళ్లువిరుచుకొనుట. he walked about to — his legs కాళ్లతిమురుతియ్యడానకైనడిచినాడు.

To Stretch, stretch, *v. n.* సాగుట, పోవుట, వెళ్లుట. this road —es very far యీదారిబహుదూరముపోతున్నది. a child cannot — as high as a man మనిషియెంతపొడుగుచెయిచాచుతాడోఅంతపొడుగుపిల్లకబిడ్డచెయిచాచనేరదు. the branches that — across the road దోవకుఅడ్డముగాపెరిగివచ్చేకొమ్మలు. come — along కాళ్లీడ్చిపెట్టినడువు, శీఘ్రముగానడువు. as far as the eye can — కనుపారేంతదూరము. the bridge that stretches across the river యేరుకుఅడ్డముగావుండేవంతెన.

Stretch, stretch, *n. s.* extension వైశాల్యత. reach చాచడము. utmost reach of power అధికారమునుమీరడము, అధికప్రాబల్యము.

Stretched, *adj.* చాచబడ్డ, పరచబడ్డ, విస్తరింపచేయబడ్డ, సాగిన.

Stretcher, *n. s.* పలక. a country cot నులకమంచము.

Stretching, *n. s.* సాగడము, నీల్గడము, నీల్గు. this is done to prevent the leather — తోలుసాగకుండావుండడమునకైయిదిచేయబడ్డది.

To Strew, strō, *v. a.* చల్లుట. he —ed a carpet రత్నకంబళిపరిచినాడు. she —ed the hall with flowers ఆకూటములోపుష్పములనుచల్లినది. the hall was —ed with flowers ఆకూటములోపుష్పములుచల్లివుండినవి.

Striated, *adj.* streaked చారలుగల.

Stricken, strickn, (the ancient *participle* of Strike కొట్టబడ్డ.) — in years ఏండ్లుచెల్లిన, వయసుచెల్లిన. poverty — దరిద్రుడైన. — by death కాటికికాళ్లుచాచిన. like a — deer దిక్కుమాలినపక్షివలె.

Strict, strict, *adj.* ఖండితమైన, గట్టి. as I knew he was a — master అతనుపెద్దవాడుగనక.

Strictly, strict'ly, *adv.* ఖండితముగా, గట్టిగా, రూఢిగా.

Strictness, *n. s.* ఖండితము, కాఠిన్యము, క్రూరత్వము, ఖండింపు. from the ⌐ of this rule యీసూత్రమునిండా ఖండితమైనదిగనక.

Stricture, stric'ture, *n. s.* objection, criticism ఆక్షేపణ. as a disease మూత్రకృచ్ఛ్రము.

Stride, strīde, *n. s.* అంగ. he went with rapid ⌐s కాళ్లీడ్చిపెట్టినడిచినాడు, అతిత్వరగానడిచినాడు. the disease made rapid ⌐s ఆరోగముగడిగడియకుమరిమరిఅతిశయిస్తూవుండినది.

To Stride, strīde, *v. n.* అంగవేయుట.

Strife, strīfe, *n. s.* జగడము, కలహము, ఘర్షణ, కొట్లాట.

To Strike, strīke, *v. a.* కొట్టుట. to ⌐ with the open hand అరిచేతితోచరచుట. to ⌐ with the fist గుద్దుట. to ⌐ a bell or drum వాయించుట. the mud struck my face బురదనాముఖముమీదచెదిరినది. he struck ten blows పదిదెబ్బలుకొట్టినాడు. it ⌐s me he is gone వాడువెళ్లినాడనితోస్తున్నది. does it not ⌐ you this is wrong? యిదితప్పనిమీకు తోచలేదా. this struck me as very strange యిదినాకువింతగాతోచినది. one thing ⌐s me నాకువొకటితోస్తున్నది. it ⌐s seven యేడుగంటలుకొట్టుతున్నవి. to ⌐ a balance లెక్కతీర్చుచేసుట. to ⌐ a bargain బేరముతట్టుట, బేరముచేసుట. to ⌐ coin నాణ్యమువేసుట. the horse's shoes struck fire గుర్రముయొక్కలాడములుతగిలినిప్పుమిణుగురులులేచినవి. they struck their flag కొడినిదించినారు. he struck a light చెకుముకివేసినిప్పునుకలగచేసినాడు. he struck a line గీతగీచినాడు. they struck a peace సమాధానముచేసినారు. to ⌐ sail వాడచాపలనుదించుట. to ⌐ the strings of a lute వీణెవాయించుట, తంబురమీటుట. to ⌐ a tent గుడారమునుపడగొట్టుట, గుడారమునుపెరుకుట. to ⌐ a total వెరశికట్టుట. the labourers struck work పనివాండ్లుపనిచేసేదిలేదనితిరగబడ్డారు. the lightning struck him dead పిడుగుపడిచచ్చినాడు. these words struck him dumb యీమాటలతోవాడికినోరుఅణిగినది. to ⌐ with fear భయపరచుట. he struck off the item ఆపద్దునుకొట్టివేసినాడు. they struck off his head వానితలనుకొట్టివేసినారు. they struck off 2000 copies of the book ఆపుస్తకమునకురెండువేలప్రతులుఅచ్చువేయించినారు. he struck out a new rule కొత్తసూత్రమును కనిపెట్టినాడు. the drums ⌐ up a march ప్రయాణతంబురకొట్టుతారు. they struck up a new plan కొత్తగావొకయుక్తిచేసినారు. they struck up a marriage నిముషములోవొకపెండ్లిచేయించినారు.

To Strike, strīke, *v. n.* కొట్టుట. after the clock ⌐s గంటకొట్టినతర్వాత. he struck across the fields అడ్డముగాపోయి పొలములోపడిపోయినాడు. the roots of the tree ⌐ downwards చెట్టుయొక్కవేళ్లుఅడుక్కుపోతవి. the ship struck and sunk వాడకొండమీదతగిలిమునిగిపోయినది. all of them struck in with me నామాటకుసరిఅన్నారు. the road ⌐s through the forest యీమార్గముఅడవిలోపోతున్నది. when the band struck up మేళముపాయించేటప్పుడు.

Strike, strīke, *n. s.* a bushel తూము, or confederation యొకనుపనిచేసేదిలేదనికూలివాండ్లుచేసుకొనేసమయము, సమాఖ్య, కట్టుబాటు.

Striker, *n. s.* కొట్టేవాడు, ఘాతకుడు.

Striking, strik'ing, *adj.* remarkable, surprising వింతైన, ఆశ్చర్యకరమైన. a ⌐ difference మహత్తైనభేదము.

Strikingly, *adv.* surprisingly ఆశ్చర్యముగా, వింతగా, చోద్యముగా, అద్భుతముగా. the price is ⌐ high వెలయింతపొడిగినదిఆశ్చర్యముగావున్నది.

String, string, *n. s.* a slender rope తాడు, దారము. ⌐s in a mango పీచు. in a tamarind ఈనె. a bow ⌐ నారి, అల్లె. the fiddle ⌐ ఫిడీలుయొక్కనరము. a ⌐ of beads సరము. a ⌐ of flowers పుష్పసరము. a ⌐ of stories కథలవరస. this stretched her heart-strings యిదిదానిమనసులోగాలముగానాటినది. his heart ⌐s are breaking వానిగుండెలుపగులుతున్నవి. he is always harping on the same ⌐ వాడికియేవేళాఅదేపాట, వాడికియేవేళాఅదేలోకము. the navel ⌐ నాభినాళము. he has two ⌐s to his bow వాడికిమిఅదితప్పితేదానిఅబ్బగామరివొకటివున్నది, ఆయుక్తితప్పితేమరివొకయుక్తివున్నది.

To String, string, *v. a.* to prepare a fiddle ఫిడీలుకునరాలువేసుట. to file on a string కూర్చుట,

గుచ్చుట. to ~ pearls ముత్యాలుకూర్చుట. he strung several stories together కొన్నికథలనుమాలికగాచేర్చినాడు.

Stringed, stringd, *adj.* తంతులుగల. ~ instrument ఫిడేలుమొదలైనది.

Stringency, *n. s.* strictness ఖండితము, దారుణము. from the ~ of this law యీచట్టమునిండాఖండితమైనదిగనక, దారుణమైనదిగనక.

Stringent, strin'gent, *adj.* దారుణమైన, ఖండితమైన.

Stringently, *adj.* severely క్రూరముగా, దారుణముగా, ఖండితముగా.

Stringhalt, string'hâlt, *n. s.* పిచ్చికకుంటి.

Stringy, *adj.* పీచుగల. a ~ mango నారమామిడిపండు.

To Strip, strip, *v. a.* to make bare నిర్వాణముచేసుట. they stripped the tree of it's bark ఆచెట్టుపట్టనుపెలిచివేసినారు. when a storm ~s the trees గాలికిఆకులంతా రాలిపోయినప్పుడు. he was stripped to his shirt వాణ్నిచొక్కాతోవిడిచిపెట్టినారు. to rob దోచుకొనుట. the thieves stripped him దొంగలువాణ్నినిలువుదోపుదోచుకొన్నారు. his creditors stripped him అప్పులవాండ్లువాణ్నిగుల్లచేసివిడిచిపెట్టినారు. they stripped him of his goods వానిసొత్తునుఅపహరించుకొన్నారు.

To Strip, strip, *v. n.* దిగంబరమవుట, దిసమొలఅవుట. they stripped and bathed బట్టలువిప్పివేసిస్నానముచేసినారు.

Strip, strip, *n. s.* a narrow shred చీలిక, ఖండము, తుండు. a ~ of leather వారు. a ~ of land కొంచవెడల్పుండేభూమి. he tore the handkerchief into six ~s రుమాలుగుడ్డనుఆరుచీలికలుగాచించినాడు. a ~ of paper కాకితపుతునక. ~s of bamboo వెదురుబద్దలు.

To Stripe, strīpe, *v. a.* గీతలుగీచుట, గీతలువేసుట, పట్టెలువేసుట. he ~d the wall with red గోడకుయెర్రపట్టెలువేసినాడు.

Stripe, strīpe, *n. s.* a blow దెబ్బ. as of colour చార.

Striped, *adj.* marked చారలుగల, గీతలువేయబడ్డ, పట్టెలువేసిన. the tiger is ~ with black పులికినల్లచారలువుంటవి.

Stripling, strip'ling, *n. s.* a youth పిల్లకాయ, కుర్రవాడు, చిన్నవాడు.

Stripped, *adj.* దిగంబరముగాచేయబడ్డ, గుల్లచేయబడ్డ, శూన్యముచేయబడ్డ. See To Strip.

Stript, See Stripped.

To Strive, strīve, *v. n.* to endeavour యత్నముచేసుట. to struggle పోట్లాడుట. or contend. పోరాడుట.

Striving, *n. s.* పోరాటము, పెనగులాటము.

Stroke, strōke, *n. s.* a blow దెబ్బ, పెట్టు. the clock is on the ~ of ten పదిగంటలు కొట్టబోతున్నది. a ~ of the sun యెండదెబ్బ, యెండపోటు. a ~ of rhetoric ఉత్ప్రేక్షమొదలైన అలంకారము, కవితాచమత్కారము. he put the finishing ~ to the business యిదివరకుచేసినదానికంతాశిఖరముపెట్టినట్టుగాదీన్నిచేసినాడు. he put the finishing ~ to the business by setting the house on fire ఆదుర్మార్గములకంతాశిఖరముపెట్టినట్టుగా యింటినిన్ని తగలబెట్టినాడు, యిదిఅంతాచేసినదిన్నిచాలక యింటినికూడా తగలబెట్టినాడు. the oars kept an even ~ తెడవనుతోశేకోలలు సరిగ్గాపడుతూవచ్చినవి. they made a great ~ in trade వాండ్లు వర్తకములోమంచిదెబ్బకొట్టినారు, పెకజవురుజవిరినారు.

To Stroke, strōke, *v. a.* జవురుట, దువ్వుట.

Stroll, strōll, *n. s.* విహారము. they took a ~ in the wood అడవిలోమనసువచ్చినట్టుతిరిగినారు.

To Stroll, strōll, *v. n.* to walk idly సోమారిగాతిరుగుట, విహరించుట. he ~ed into the house ఆఇల్లాతిరిగియింట్లోజొరబడ్డాడు. a strolling beggar వూరుతిరిగేబిచ్చగాడు. strolling players వూళ్లమీదతిరిగేవేషగాండ్లు.

Stroller, *n. s.* తిరుగుబోతు, దేశదిమ్మరి, వూళ్లమీదతిరిగేవేషగాడు.

Strong, strong, *adj.* బలమైన, గట్టి, దార్ఢ్యమైన, శక్తిగల, సత్తువగల, వడిగల. a ~ current వడిగాపారేప్రవాహము. a man of ~ constitution జీర్ణశక్తిగలవాడు. a man of ~ sight మంచిదృష్టిగలవాడు. a ~ man బలాఢ్యుడు. a ~ box, or treasure chest భోషాణము, పెద్దపెట్టె. a ~ wind బలమైనగాలి, పెద్దగాలి. a ~ smell అధికవాసన. a ~ fever మహాతైక్ష్ణజ్వరము. a ~ sweat నిండాచెమట. ~ liquor నిండామత్తుపుట్టించేసారాయి. ~ tea, or ~ coffee నిండాకారమైనతేయాకు, కాపి, చేటిమొక్క కషాయము. ~ delusion పట్టుపూ

డు. they did it with a strong-hand దాన్నిబలా -త్కారముగాచేసినారు. they came a thousand ~ వెయ్యిమంది గా వచ్చినారు. It smells ~ వాసనకొ ట్టుతున్నది. the Bhagavatam takes a ~ hold of the mind భాగవతము మనసోహరమైనది.

Stronghold, *n. s.* a fort దుర్గము, కోట.

Strongly, strong'ly, *adv.* బలముగా, గట్టిగా, నిండా. I am ~ inclined to go there అక్కడికిపోవలెన నినాకునిండాయిష్టముగావున్నది.

Strongwaters, *n. s.* కల్లుసారాయి మొదలైనవి.

Strop, *n. s.* కత్తినికుదునుపెట్టేతోలు.

Strophe, strō'fē, *n. s.* పద్యము, శ్లోకము.

Strove, strōve, *past tense* of the verb To Strive.

To Strow, strō, *v. a.* చల్లుట.

Struck, struck, *past tense* of the verb To Strike. he ~ me నన్నుకొట్టినాడు. it ~ me నాకుతోచి నది.

Struck, struck, *participle*, (for stricken) కొట్టబడ్డ తగిలిన. ~ with astonishment ఆశ్చర్యపడ్డవాడై. fairy ~ దయ్యముకొట్టిన. he is star ~ దొర్భా గ్యుడుగా వున్నాడు. they were panic ~ and ran away నిర్హేతుకముగా పుట్టె భయమువుపొం దిపారిపోయినారు. horror ~ అఘోరమైనభయ మునుపొందిన.

Structure, struc'tūre, *n. s.* act of building కట్టడ ము. form, or make ఏర్పాటు, రూపము, క్రమము. I do not understand the ~ of this sentence యీవాక్యముయొక్క పొందిక నాకుతెలియలేదు. a house యిల్లు. or body దేహము. the physical ~ of the Hindus is slight హిందువులుదృఢగాత్రు లుకారు.

To Struggle, strug'gle, *v. n.* పోరాడుట, పెనుగు లాడుట, గుంజులాడుట, మల్లాడుట, శ్రమపడుట, ప్రయాసపడుట, పాటుబడుట.

Struggle, strug'gle, *n. s.* పోరాటము, పెనుగులా ట, ప్రయాస, శ్రమ, మల్లాటము. in its dying ~s the horse struck him గుర్రము తనప్రాణానికైత న్నుకలాడుతూవుండగా దానికాలు వాడిమీదతగి లినది.

To Strum, *v. a.* వీణెవాయించుట, యిదినీచశబ్దము.

Strumpet, strum'pet, *n. s.* లంజ.

Strumpetocracy, *n. s.* లంజలప్రభుత్వము. This word occurs in (Dodsley's) Chronicle of the kings of England, edit. 1821. p. 200 regarding Geo. I. "while we are upon the history of the royal ~ of the English court" యింగ్లీషు సంస్థానములో జరిగినవేశ్యా ప్రాబల్యమునుగు రించినచరిత్రయొక్క ప్రస్తావమువచ్చినదిగనుక.

Strung, strung, *past* and *participle* of the verb To String.

To Strut, strut, *v. n.* to walk with affected dignity అతిగర్వముగానడుచుట, అహంకారముగా నడుచుట, నిక్కుతూనడుచుట. to project పైకిపు బ్బుట.

Strut, strut, *n. s.* pride గర్వము, నీల్గు.

Strutting, *n. s.* గర్వము, నీల్గు.

Strychnos, *n. s.* Nux Vomica ముష్టివిత్తు.

Stub, stub, *n. s.* a thick short stock left when the rest is cut off మోడు, మోటు, మొద్దు.

To Stub up, *v. a.* పెళ్లగించుట, పెరికివేసుట.

Stubble, stub'ble, *n. s.* the stalks of corn left in the field by the reaper దుబ్బు, కోతకోయగావిడి చినఅడుగుదుబ్బు, ఆకు, అలము, చెత్త, చిదుగు. a ~ field కోతకోసినపొలము.

Stubborn, stub'born, *adj.* మూర్ఖమైన, మొండియై న. a ~ soil మొంతపాటుకుడ్రావనికిరానిభూమి.

Stubbornly, stub'born-ly, *adv.* మూర్ఖముగా, మొం డిగా.

Stubbornness, *n. s.* మూర్ఖత, మొండితనము.

Stubby, *adj.* short and thick మోడుగావుండే, మొద్దుగావుండే.

Stucco, stuc'cō, *n. s.* గచ్చుగార. a stuccoed wall గచ్చుగారఅడినగోడ.

Stuck, stuck, *past* and *part.* of the verb To Stick. he stood like a ~ pig మాన్పడ్డాడు, ఆశ్చర్యప డ్డాడు.

Stud, stud, *n. s.* a nail with a large head driven for ornament గుబక, మేకు, గుబ్బమేకు. a ~ of horses గుర్రములు. he has a large ~ of horses వాడిదగ్గర నిండాగుర్రాలువున్నవి.

To Stud, stud, *v. a.* గుబ్బమేకులుకొట్టుట. studded with gems రత్నఖచితమైన. heaven is studded with stars ఆకాశమునకుచుక్కలచేతఅలం కరించబడివున్నది. that country is studded with fortresses ఆదేశములో అడుగుకుకుపెకకోటవున్నది.

his face was studded with pimples వాడి ముఖమంతా మొటిమలు గా వుండినది.

Student, stū'dent, *n. s.* విద్యార్థి, చదువుకొనేవాడు. a hard ― నిండా చదివేవాడు.

Studied, stud'ĕd, *adj.* learned; versed in any study అభ్యసించబడ్డ, నేర్చుకోబడ్డ. having any particular inclination ఆలోచనపూర్వక మైన, ఆలోచితమైన. a ― insult కావలెనని చేసిన అవమర్యాద. a ― neglect కావలెనని చేసిన ఉపేక్ష.

Studiedly, *adv.* ఆలోచనపూర్వకముగా, యోచన మీద.

Studious, stūd'yus, *adj.* given to learning శ్రద్ధ గల, విద్యాశక్తిగల, ఆసక్తిగల. careful జాగ్రతగల. they were ― to please him అతన్ని సంతోష పెట్టడములో వాండ్లు శ్రద్ధులుగా వుండినారు.

Studiously, stūd'yus-ly, *adv.* శ్రద్ధగా, ఆసక్తిగా, విద్యలో ఆసక్తిగలవాడుగా, జాగ్రతగా. he ― said this to please them వాండ్లను సంతోషపెట్టడమునకై దీన్ని కావలెనని చెప్పినాడు. he ― avoided me వాడు కావలెనని నా వద్దికి రాకుండా వుండినాడు.

Studiousness, *n. s.* addiction to study విద్యాసక్తి, శ్రద్ధ, ఆసక్తి.

Study, stud'y, *n. s.* application to learning విద్యాసక్తి, ఆసక్తి. a chamber for reading చదువుకొనే యిల్లు. he was then in a brown ― అప్పుడు దురధ్యానముగా వుండినాడు. to please her child is her one ― బిడ్డను సంతోషపెట్టడము వొకటే దానికి వుండే ధ్యానము. (in painting) a sketch చిత్రము నుముందర తూలుగా వ్రాసుకోవడము. (In painter's cant,) a fine instance, a noble pattern చిత్రగాండ్ల పరిభాషలో దివ్యమైనమాదిరి. The oak before my window is a perfect ― (Hazlitt.) మాకిటికీ వద్ద వుండే వోకు చెట్టు దివ్యమైనది, అది అవశ్యం చూడతగ్గది.

To Study, stud'y, *v. a.* to apply the mind to, to consider attentively ఆలోచించుట, విచారించుట. the dog studied the man's face వాని ఖావమెట్టిదో అని కుక్క వాడిముఖాన్ని పూరికె చూచినది. she studied the picture a long time ఆ పటాన్ని శానా సేపు గురుతుగా చూచినది, ఆ పటాన్ని ఆనికగా చూచినది. they ― his wishes ఆయన యిష్టమును విచారిస్తారు. to learn by application చదువుట, అభ్యసించుట, నేర్చుకొనుట. he studied English for two years రెండు యేండ్లు ఇంగ్లీషు చదివినాడు.

Stuff, stuff, *n. s.* వస్తువు, పదార్థము, ద్రవ్యము, సామగ్రి. of what ― is this made? యిది దేనితో చేసినది, యిది దేనితో చేసినది. this wood looks well, but the ― is gone యిది చూపుకు బాగా వున్నది గాని సారము చచ్చినకొయ్య. good ― ఔషధము. in carpenter's cant ― means wood వడ్లవాండ్ల భాషలో కొయ్య, చెక్క. wretched ― తుక్కాముక్క. a pack of ―, or nonsense పిచ్చికూతలు. what ―! యేమి పిచ్చి. ―! వెర్రికూత. household ― యింటిసామగ్రి. kitchen ― వంటకు కావలసిన సామగ్రి. garden ― కూరగాయలు. doctor's ― మందు, ఔషధములు. lawyer's ― లాయరులు చెప్పే వెర్రికూతలు. a kind of cloth వస్త్రవిశేషము. costly ―s వెలపొడుగు బట్టలు. woollen ― కంబళి, ఉన్నిలాతు మొదలైనవి. silk ―s పట్టుగుడ్డలు. gold or silver ―s తగిడి సాదరా మొదలైనవి. bread ―s గోధుములు మొదలైనవి.

To Stuff, stuff, *v. a.* to fill నించుట, నింపుట, కూరుట. he ―ed twelve handkerchiefs into his pocket తన జేబిలో పన్నెండు రుమాలగుడ్డలను కూరి పెట్టినాడు. the monkey ―ed his mouth with rice కోతి నోట్లో బియ్యమును కూరుకొన్నది. he ―ed his handkerchief into his mouth to conceal his laughter నవ్వును అణుచుకోవడమునకై నోట్లో రుమాలగుడ్డను కూరుకొన్నాడు. she ―ed the pillow with cotton ఆ తలగడలో పత్తిని అడిచినది, కూరినది. he ―ed himself కడుపునిండా మెక్కినాడు. if a sick man ―s himself how can he live? రోగిగా వుండేవాడు అధికతిండి తింటే యెట్లా బ్రతుకును. she ―s her child ఆ బిడ్డకు అధికతిండి పెట్టుతున్నది. he shot the birds and ―ed them పక్షులను తుపాకితో కాల్చి వాటి పొట్టలో వుండేదాన్ని తీసివేసి బొచ్చుతో లేక దూదితో నించినాడు. the channel was ―ed with sand ఆ కాలవలో యిసుక కూరుకొన్నది.

To Stuff, stuff, *v. n.* to eat gluttonously అధికముగా తినుట, ముక్కు మోయతినుట, వెక్కసముగా పొట్టగా తినుట.

Stuffing, stuff'ing, *n. s.* that by which any thing is filled కూరేటిది, నింపబడేటిది. eating gluttonously అధికముగా తినడము. ~ brings on disease అధికతిండిచేత రోగము వస్తున్నది.

Stultification, *n. s.* the act of making him a fool పిచ్చివాణ్ని చేయడము, వ్యర్థము చేయడము. this is a complete ~ of the rule దీనివల్ల ఆ సూత్రము వ్యర్థమైపోయినది.

Stultified, *adj.* made a fool of వెర్రివాణ్నిగా చేయబడ్డ, వ్యర్థము చేయబడ్డ. the rule is completely ~ by this order యీ ఆజ్ఞవల్ల ఆ సూత్రము పిచ్చి అయిపోయినది.

To Stultify, *v. a.* to make him a fool వెర్రివాణ్నిగా చేసుట, వ్యర్థము చేసుట. such treachery would ~ the proceedings of Government యిటువంటి ద్రోహమువల్ల గౌనరు మెంటువారి ఆలోచననిరర్థకమైపోను. you have stultified yourself in the business యీ పనిలో నగ్గితిన్నావు.

To Stumble, stum'ble, *v. n.* తడబడుట, తప్పుట, పొరబడుట. this horse ~s యీ గుర్రము కాలు జారిపడుతున్నది. I ~d and nearly fell కాలుజారి పడకతప్పినాను. he ~s in speaking మాట్లాడడములో వాడికి నోరు తడబడుతున్నది. I ~d upon this passage in the poem ఆ కావ్యములో యీ శ్లోకము అడ్డము వచ్చినది. I ~d upon him in the road దారిలో వాడు నాకు అడ్డపడ్డాడు, యెదురుపడ్డాడు. in this town you ~ on Europeans at every step యీ వూరిలో అడుగడుగుకు యూరోపుదేశస్థులు యెదురుపడుతారు.

Stumble, stum'ble, *n. s.* కాలుజారడము, తడబడడము. he made a ~ వాడికి కాలుజారినది.

Stumbling, *adj.* కాలుజారే. a ~ horse కాలుజారిపడే గుర్రము.

Stumbling block, *n. s.* ఇబ్బంది, సంకటము, అడ్డము. he wished to buy the house, but the price was a great ~ వాడికి ఆ యింటిని కొనవలెనని వుండినదిగాని దాని వెల పెద్ద యిబ్బందిగా వుండెను. every word in this story is a ~ to him యీ కథలో ప్రతిశబ్దమున్ను వాడికి సంకటముగా వుండినది.

Stump, stump, *n. s.* మోడు. the ~ of a tree చెట్టుయొక్క అడుగుమొద్దు. the ~ of a hand కోసి వేయగా మిగిలిన చెయ్యి. ~ of a tooth విరిగి మొక్క గాపుండేపల్లు. ~s of corn కోతకోయగా మిగిలిన అడుగు మొక్కలు.

Stumpy, stump'y, *adj.* short and thick మోడుగావుండే, గిడ్డగావుండే, పొట్టిగావుండే. a ~ figure పొట్టిమనిషి.

To Stun, stun, *v. a.* దిమ్ముకొట్టేటట్టు చేసుట. the blow stunned him ఆ దెబ్బచేత వాడికి తలదిమ్ముకట్టినది. the stench stunned him ఆ కంపు వాడి ప్రాణానికి వచ్చినది.

Stung, stung, *past* and *participle* of the verb To Sting కుట్టిన, పొడిచిన. ~ with shame అవమానము చేత రోషము వచ్చి. his pride was ~ అహంకారము చేత వాడికి నిండా రోషము వచ్చినది.

Stunk, stungk, *past* and *participle* of the verb To Stink.

Stunned, *adj.* దిమ్ముకట్టిన. he was ~ by the sound ఆ ధ్వనిని విని మూర్ఛపడ్డాడు, యెటూతోచక వుండినాడు.

Stunning, *adj.* దిమ్ముకొట్టేటట్టు చేసే, మూర్ఛ వేటట్టు చేసే, అఘూరింపు చేసే. ~ intelligence అఘూరమైన సమాచారము.

Stunningly, *adv.* దిమ్ముకొట్టేటట్టుగా, మూర్ఛరచేటట్టుగా, అఘూరింపు చేసేటట్టుగా.

To Stunt, stunt, *v. a.* గిటకపారేటట్టు చేసుట, పెరగనియ్యకుండా చేసుట.

Stunted, *adj.* గిటకపారిన, పెరగక మోడు పారిన.

Stupefaction, stu-pe-fac'shon, *n. s.* insensibility; dulness మూర్ఛ, సొమ్మ, మైకము. from the ~ caused by the blow ఆ దెబ్బచేత కలిగిన దిమ్మువల్ల. the ~ caused by smoking చుట్టకాల్చడమువల్ల కలిగిన మైకము. the ~ of grief వ్యసనము చేత వొళ్లు తెలియక పోవడము.

Stupendous, stu-pen'dus, *adj.* wonderful అత్యాశ్చర్యకరమైన, బ్రహ్మాండమైన.

Stupid, stu'pid, *adj.* మూఢుడైన, అవివేకియైన, మందమతియైన, బుద్ధిహీనుడైన, తెలివిహీనలైన.

Stupidity, stu-pid'i-ty, *n. s.* అవ్యక్తత, బుద్ధిమాంద్యము, జడత్వము.

Stupidly, *adv.* తెలివిహీనలై, అవ్యక్తముగా, అవివేకియై. I ~ believed him నేను పిచ్చికట్టి వాణ్ని నమ్మినాను.

Stupified, *adj.* తెలివితప్పిన, స్మారకము తప్పిన, సొక్కిన, శోషపోయిన.

To Stupify, stū'pi-fy̆, *v. a.* తెలివితప్పించుట, స్మారకముతప్పేటట్టుచేసుట.

Stupor, stū'por, *n. s.* మైకము, విస్మృతి, భ్రమ, స్తబ్ధు. on hearing this news he remained in a state of ⌣ all day యీసమాచారము వినినాడంతా పిచ్చికొట్టినట్టుగా వుండినాడు.

Sturdily, *adv.* బలిష్ఠముగా, దార్ఢ్యముగా.

Sturdy, stur'dy, *adj.* strong; forcible బలిష్ఠమైన, మోటైన. a ⌣ boy బలిష్ఠుడైనపిల్లకాయ. a ⌣ rogue నిండాబలిష్ఠుడైనదొంగ.

Sturgeon, stur'gun, *n. s.* a sea fish ఒకసముద్రపుపెద్దచేప.

To Stutter, stut'tĕr, *v. n.* నత్తిగామాట్లాడుట.

Stuttering, *n. s.* నత్తి.

Sty, stȳ, *n. s.* పందులగూడు. a dirty place రోతగావుండేస్థలము. on the eye-lid కంటిరెప్పమీదలేచేకాయ, పులిపురి.

Stygian, styg'yan, *adj.* hellish; infernal నరకసంబంధమైన.

Style, stȳle, *n. s.* manner of writing with regard to language ధోరణి, పాకము, ఫణితి. ⌣ of dress వుడుపుయొక్క మాదిరి, రీతి. mode, way రీతి, విధము. he lived in noble ⌣ మహారాజులాగువుండినాడు. people of ⌣ జంభగాండ్లు. a flowery ⌣ కదళీపాకము. a crabbed ⌣ నారికేళపాకము. an easy ⌣ ద్రాక్షాపాకము. the middle of a flower పుష్పముయొక్కనడిమిదిమ్మె. a ⌣ to write with గంటము, లేఖిని. appellation, title పైవిలాసముద్రాశేఖరి, I know his name, but I do not know his ⌣ వాడిపేరు నాకుతెలుసునుగాని వాడిపైవిలాసముద్రాశేరీతి నాకుతెలియదు. O. S. అనగా old style. N. S. అనగా new style ఇదితిథులుకట్టడమును గురించినమాట. Old style is still used in Russia and accordingly they sometimes write dates in this manner $\frac{17}{29}$ August....or 17-29 August....$\frac{21\ \text{Aug.}}{2\ \text{Sept.}}$....$\frac{23\ \text{Aug.}}{4\text{-Sept.}}$1808; here the latest date is English *new* style.

To Style, stȳle, *v. a.* పేరుపెట్టుట. they ⌣d him minister, but he is not such in reality వాడికిమంత్రియని పేరుపెట్టినదిమాత్రమేగాని వాడునిజముగా మంత్రికాడు.

Styled, *adj.* పేరుపెట్టబడ్డ, పేరుగల. this is ⌣ an army దీనికిదండుఅని పేరుపెట్టట. he is ⌣ their family priest వాడువాండ్లకుపురోహితుడనేపేరుమాత్రమువున్నది.

Stylish, *adj.* fine, grand జంభముగావుండే. a ⌣ house దివ్యముగావుండేయిల్లు.

Stylishly, *adv.* జంభముగా, దివ్యముగా.

Stylishness, *n. s.* డంబము.

Styptick, *adj.* astringent ఒగరుగావుండే. the juice of betel nut is ⌣ తాంబూలరసము వొగరుగావుంటున్నది.

Styx, *n. s.* వైతరిణీనది.

Suavity, *n. s.* gentleness సరసత, మర్యాద, శాంతము, మంచితనము, తిన్ననితనము. from the ⌣ of her manners దానిసన్మర్యాదవల్ల. he received me with much ⌣ నన్నునిండాసన్మర్యాదగా గైకొన్నాడు.

Sub, in composition అనగా కింది. ⌣ assistant రెండోకునివాడు.

Subaltern, sub'al-tern, *n. s.* రెండోవుద్యోగస్థుడు.

To Subdivide, sub-di-vīde, *v. a.* భాగమునుభాగించుట.

Subdivision, *n. s.* భాగములోభాగములుయేర్పరచడము.

To Subdue, sub-dūe', *v. a.* జయించుట, గెలుచుట, అణచివేసుట.

Subdued, *adj.* జయించబడ్డ, అణచివేయబడ్డ. they were ⌣ వాండ్లువోడిరి. a ⌣ voice దీనస్వరము. a ⌣ tint నిస్తేజస్కమైనవర్ణము.

Subduer, *n. s.* జయించినవాడు. the ⌣ of Mura మురారి.

To Subject, sub-ject', *v. a.* to put under చేతికిందవుంచుట, లోబరుచుట. he ⌣ed the account to trial యీలెక్కను విమర్శించినాడు. he ⌣ed the gold to fire ఆబంగారును నిప్పులోపెట్టినాడు.

Subject, sub'ject, *adj.* చేతికిందవుండే, లోబడ్డ, స్వాధీనమైన. they were ⌣ to him వానిచేతికిందవుండినారు, వానికిలోబడియుండినారు. man is ⌣ to disease మనుష్యులు రోగమునకు పాత్రులైవున్నారు, మనుష్యులకురోగము వచ్చేదేను. fortune is ⌣ to changes ఐశ్వర్యముఅస్థిరమైనది. wood is ⌣ to corruption కొయ్యకుపుప్పుపట్టేదేను. all men are ⌣ to error భ్రమఅందరికికలదు. a verb is ⌣ to change క్రియకునానారూపములుకలవు.

Subject, sub'ject, *n. s.* a thing పదార్థము. That on which any operation, either mental or material is performed విషయము, ప్రమేయము, సంగతి. on this ~ యీవిషయమునుగురించి, యిందునగురించి. on that ~ ఆవిషయమునుగురించి, అందునగురించి. this war was the ~ of the poem ఆకావ్యములో చెప్పినప్రమేయము యీయుద్ధము. the body is the ~ of medicine వైద్యమునకు దేహమే విషయము. they are ~s for wrath, not for mercy వీండ్లునిగ్రహమునకుపాత్రులేగాని అనుగ్రహమునకుపాత్రులుకారు. one who is under the dominion of another కాపు. the king ruled his ~s well రాజుప్రజలను బాగాయేలినాడు. this may be fitting for a king, but it is not fitting for a ~ యిది రాజుకుతగును గాని సామాన్యులకుతగదు. he lives more like a king than a ~ వాడు లోకులవలె వుండకుండా రాజువలెవున్నాడు. he is a hardened ~ వీడువిరసనగొయ్య. in surgeon's cant, a corpse వైద్యులపరిభాషలో పీనుగ. the doctor is glad of a ~ వైద్యుడిచేత వొకడు తగులుకుంటే వాడికివుల్లాసము, వైద్యుడిచేత వొక శవము చిక్కుకుంటే వాడికివుత్సాహము. in the hospital there are two hundred ~s యీఆశుపత్రిలో యిన్నూరుమంది రోగులువున్నారు. of a verb, the agent కర్త.

Subjection, sub-jec'shon, *n. s.* లోకువ, లోబడడము, లొంగడము. they live in ~ to him వానికి లోబడివున్నారు. he held them in ~ వాండ్లను తనచేతికిందపెట్టుకొనివుండినాడు. they were held in ~ వానికిఅణగివుండినారు. before the ~ of his enemies శత్రువులువానికిలోబడకమునుపు

Subjective, sub-ject'ive, *adj.* విశేషమైన.

To Subjoin, sub-jôin', *v. a.* చేర్చుట, జంటించుట. he wrote a letter to which he ~ed an account వొకజాబువ్రాసి దానితోకూడా వొక లెక్కనుజంటించినాడు. I ~ their declaration వాండ్లుచెప్పినమాటలనుయీకిందవ్రాస్తున్నాను. the subjoined account యీకిందవ్రాసినలెక్క.

Sub judice, *adv.* before the judge; not decided విచారణలోవుండగా.. while the matter is still ~ ఆసంగతియింకావిచారణలోవుండగా.

To Subjugate, sub'jŭ-gāte, *v. a.* to conquer జయించుట, గెలుచుట, స్వాధీనముచేసుకొనుట.

Subjugation, sub-jŭ-gā'shon, *n. s.* జయింపబడడము, స్వాధీనముచేసుకోవడము.

Subjunctive mood, *n. s.* చేదర్థకప్రయోగము, సంశయార్థకప్రయోగము. he opened the door that they might enter వాండ్లుపోవడమునకైతలుపుతెరిచినాడు.

Sublapsarian, *n. s.* కలియుగసంబంధమైనవాడు.

To Sublimate, sub'li-māte, *v. a.* to raise by the force of chemical fire కాల్చుట, పుటమువేసుట, భస్మముచేసుట. he ~d the mercury రసమును భస్మముచేసినాడు.

Sublimate, sub'li-màte, *n. s.* పుటమువేయబడ్డది, భస్మము, మహౌషధము. corrosive ~ సౌవీరము.

Sublime, sub-līme', *adj.* ఘనమైన, మహత్తైన. a ~ river మహానది. a ~ verse నిండావుత్ప్రేక్షలుగలశ్లోకము. this is a ~ evidence of the truth ఇదియథార్థమునుగురించినిండాఘనమైనసాక్ష్యము. the ~ Porte, that is, the Court of the emperor of Constantinople కంస్టాంటునోపిల్ రాజసభ. "Longinus uses τo ὕψος and τα ὕψη (for the sake of variety) for supernatural, great, noble, grand, wondrous, deep, &c. &c." (Pearce on Longin.) మహనీయమైన.

To Sublime, sub-līme', *v. a.* భస్మముచేసుట, సున్నముచేసుట.

Sublimely, sub-līme'ly, *adv.* గొప్పగా, ఘనముగా.

Sublimity, sub-lim'i-ty, *n. s.* excellence మహాత్త్వము, ఘనత. from the ~ of this verse యిదిఅతిఘనమైనశ్లోకముగనక.

Sublunar, Sublunary, sub'lŭ-nar-y, *adj.* earthly ఐహికమైన, భూలోకసంబంధమైన.

Submarine, sub-ma-rēne', *adj.* సముద్రములోవుండే. ~ fire బడబానలము.

Submerged, *adj.* మునిగిపోయిన.

Submersion, sub-mer'shon, *n. s.* state of being drowned మునిగివుండడము.

To Subminister, *v. a.* to supply; to afford ఒదగుట, ఉపచరించుట, సహాయముచేసుట.

Submiss, sub-miss', *adj.* humble దీనమైన.

Submission, sub-mish'on, *n. s.* obedience నమ్రత, వినయము, విధేయత, అణుకువ.

Submissive, sub-miss'ive, *adj.* humble నమ్రతగల, అణుకువగల, వినయముగల.

Submissively, sub-miss'ive-ly, *adv.* వినయపూర్వకముగా.

Submissiveness, *n. s.* humility వినయము, నమ్రత, విధేయత.

To Submit, sub-mit′, *v. a.* అప్పగించిపెట్టుట. they submitted the gold to fire బంగారును నిప్పులో పెట్టినారు. I ~ it to you whether this can be right యిది న్యాయమో అన్యాయమో మీరే చెప్పండి. I have the honour to ~ the accounts లెక్కలను తమ సముఖానికి పంపించియున్నాను.

To Submit, sub-mit′, *v. n.* లోబడుట, లొంగుట. I must ~ నేను పడవలసినదేను, నేను లోబడవలసినదేను. they would not ~ to this వాండ్లు యిందుకు ఒప్పలేదు. before his enemies submitted to him శత్రువులు వాడికి లోబడక ముందు.

Subordinate, sub-ôr′di-nāte, *adj.* చేతిక్రింది. you are joined in ~ co-operation with us మీరున్నూ చేతిక్రింది వారుగా వున్నారు. ~ authorities అతని చేతిక్రింది అధికారస్థులు. a ~ farmer లోపాయకారి.

Subordinates, *n. s. plu.* చేతిక్రింది వాండ్లు.

Subordination, sub-or-di-nā′shon, *n. s.* the state of being inferior to another చేతిక్రింద వుండడము, లోకువై వుండడము. in this school there is no ~ యీ పల్లెకూటములో పిల్లకాయలు అణిగి వుండడము లేదు. what can an army do without ~? వొకడు చెప్పినట్టు పడివుండని దండువల్ల యేమి ప్రయోజనము, ఆజ్ఞ ప్రాజ్ఞ లేని దండువల్ల యేమి ప్రయోజనము. I will teach them ~ వాండ్లను అణిగివుండేటట్టు చేస్తాను.

To Suborn, sub-ôrn′, *v.a.* to procure such a false oath as constitutes perjury తప్పుసాక్షి చెప్పడమునకై మనుష్యులను సంపాదించుట. he ~ed three witnesses తప్పుసాక్షి చెప్పడమునకై ముగ్గురిని పిలుచుకొని వచ్చినాడు.

Subornation, *n. s.* of perjury తప్పుసాక్షి చెప్పడమునకై మనుష్యులను సంపాదించడము.

Suborned, *adj.* తప్పుసాక్షి చెప్పడమునకై కుదర్చబడ్డ. a ~ witness తప్పుసాక్ష్యము చెప్పడమునకై తీసుకొరాబడ్డ సాక్షి.

Suborner, *n. s.* one that procures a bad action to be done దుష్కార్యమును చేయించేవాడు. a ~ of perjury తప్పుసాక్షి చెప్పించినవాడు.

Subpœna, sub-pē′na, *n. s.* a writ commanding attendance in a court, under a penalty సాక్షి సమ్మనుకు హాజరుకాకుంటే యింతమాత్రం అపరాధము విధించబడ్డ సాక్షి సమ్మను.

To Subpœna, sub-pē′na, *v. a.* to serve with a subpœna సాక్షి సమ్మను యిచ్చుట.

Subpœnaed, *adj.* సాక్షి సమ్మను యివ్వబడ్డ. the witnesses who were ~ సాక్షి సమ్మను యివ్వబడ్డ సాక్షులు.

To Subscribe, sub-scrībe′, *v. a.* to sign చేవ్రాలు చేసుట, వ్రాలుపెట్టుట. they ~d the paper ఆ కాకితములో చేవ్రాలు చేసినారు. he ~d his name తన వ్రాలు పెట్టినాడు. I do not ~ to his opinion వాడి అభిప్రాయమును నేను అంగీకరించను. to contribute money చందా వేసుకొని రూకలు యిచ్చుట, చందా పట్టీలో చేవ్రాలు చేసుట. each of them ~d ten rupees for this business యీ పనికై తలా పదిరూపాయీలు యిచ్చేటట్టు చేవ్రాలు చేసినారు, తలా పదిరూపాయీలు యిచ్చినారు. a subscribing witness చేవ్రాలు చేసినందుకు సాక్షి.

Subscribed, *adj.* చేవ్రాలు చేయబడ్డ, వ్రాలుపెట్టబడ్డ. a letter ~ with his name అతని వ్రాలుగల జాబు. in Greek spelling a letter (as iota) ~, is, a letter which is written under another letter క్రింది అక్షరము, ఒత్తక్షరము.

Subscriber, *n. s.* he who writes his name చేవ్రాలు చేసినవాడు, వ్రాలుపెట్టినవాడు. he who gives money చందా రూకలు యిచ్చేవాడు.

Subscription, sub-scrip′shon, *n. s.* writing his name underneath క్రింద చేవ్రాలు చేయడము. confession, consent ఒప్పుకోవడము, సమ్మతించడము. contribution కుంచివేత, విరాళము.

Subsequent, sub′sē-qūent, *adj.* next, following తర్వాతి, అటుపిమ్మటి, ఇటీవలి. in the ~ ten years అటుతర్వాత పదియేండ్లలో. his ~ acts వాడు యిటీవల చేసిన పనులు.

Subsequently, sub′sē-qūent-ly, *adv.* afterwards అటుతర్వాత, ఆపిమ్మట.

Subservience, *n. s.* assistance, helping సహాయము.

Subservient, sub-ser′vi-ent, *adj.* సహాయమైన, ఉపయోగమైన. music is ~ to dancing ఆటకు మేళము తోడు. grammar is ~ to legal studies న్యాయశాస్త్రమునకు వ్యాకరణము సహాయముగా వుంటున్నది.

To Subside, sub-side′, *v. n.* అణుగుట, అణిగిపోవుట, తీసిపోవుట, ఉపశమించుట. after the river ~d యేటోనీళ్లుతీసిపోయిన తర్వాత. when the tumult ~d ఆ అల్లరిఅణిగినతర్వాత. when the fever ~d జ్వరముతీసిపోయినతర్వాత.

Subsidiary, sub-sid′ya-ry, *adj.* helping, assisting సహాయముగావుండే. the ~ force ఉపబలముగావుండేదండు. the streams which are ~ to the Godaveri గోదావరిలోకలిశేయేళ్లు.

Subsidy, sub′si-dy, *n. s.* an assistance in money or in troops సహాయముగాయిచ్చేరూకలు, సహాయముగాయిచ్చేదండు.

To Subsist, sub-sist′, *v. n.* to live జీవించుట, జీవనముచేసుట, బ్రతుకుట. how am I to ~? నేనుయెట్లాబ్రతికేది, నేనుయెట్లాజీవించేది. they ~ upon rice వాండ్లకుబియ్యముఆహారము. they ~ upon alms వాండ్లుబిచ్చమెత్తుకొనిజీవిస్తున్నారు, బిచ్చమెత్తికాలక్షేపముచేసుకొంటున్నారు.

To Subsist, sub-sist′, *v. a.* to support కాపాడుట, సంరక్షించుట, పోషించుట. he ~ed his army for five years అయిదేండ్లదాకాతనదండుకుకూటికియిచ్చినడిపించినాడు. I cannot ~ my family there అక్కడనాసంసారాన్నికాపాడుకోలేను.

Subsistence, sub-sist′ence, *n. s.* means of supporting life జీవనము, జీవనోపాయము, ప్రాణము. their sole ~ was bread వాండ్లుకేవలము రొట్టెతినివుండినారు. they were in want of ~ ప్రాణమునకులేకుండావుండినారు. means of ~ బ్రతుకుతెరువు. real being ఉండడము, ఉనికి. there is no ~ in this cloth యిందులోదార్ఢ్యము లేదు. they say that all beings have their ~ in God సమస్తజంతువులున్నుయీశ్వరునియందువున్నవనిఅంటారు. a ~ in the Trinity మూడుమూర్తులలోవొకటి.

Subsistent, sub-sist′ent, or Subsisting, *adj.* having real being వుండే, కలిగివుండే.

Substance, sub′stance, *n. s.* being సత్త. there is no ~ in his reasoning వాడుచెప్పేన్యాయములో సారములేదు. something existing వస్తువు, పదార్థము. the essential part సారాంశము. he told me the ~ of the story, but not the details ఆసంగతియొక్క సారాంశమును చెప్పినాడుగానివివరమునుచెప్పలేదు. the sum and ~ of the matter is this ఆసంగతియొక్క సారాంశముయేమంటే. wealth ఐశ్వర్యము. a man of ~ భాగ్యవంతుడు. vegetable ~ వృక్షసంబంధమైనవస్తువులు. metallic ~ లోహములు. animal ~ జీవసంబంధమైనది, అనగామాంసము, చర్మము, యెముకలు మొదలైనవి. Indian rubber is a vegetable ~, but in this country people suppose it is an animal ~ రబ్బరుచెట్టునపుట్టినది, అయితేయీదేశస్థులుజంతుసంబంధమైనదనిఅనుకొన్నారు.

Substantial, sub-stan′shal, *adj.* real; actually existing ఉండే, వాస్తవ్యమైన. there is no ~ reason for this దీనికివాస్తవ్యమైనహేతువులేదు. glass may look like diamond, but there is a ~ difference తరువుచూపుకు రవలవలెవున్నప్పటికిన్ని అదివేరేవస్తువు, యిదివేరేవస్తువు. solid, strong బలమైన, దృఢమైన, గట్టి. he has eaten nothing ~ for this week యీవారందినాలుగావట్టిధారకమేగానిసత్తువగలఆహారమువాడుతినలేదు. a ~ house దృఢమైనయిల్లు, గట్టికట్టడముగావుండేయిల్లు. bodily, corporeal మూర్తిమత్తైన. a ~ man భాగ్యవంతుడు.

Substantially, *adv.* strongly దృఢముగా, గట్టిగా. the house is ~ built ఆయిల్లుదృఢముగాకట్టబడివున్నది. in point of fact తత్వతః, వస్తుతః, నిజముగా. this statement is ~ correct యీచెప్పినసంగతికొనామట్టుకుసుబద్ధముగావున్నది. these two accounts are ~ one యీరెండులెక్కలుతత్వతఃవొకటే.

Substantials, *n. s.* (in Logic) principal parts ముఖ్యాంశములు, సారాంశములు.

To Substantiate, sub-stan′shi-āte, *v. a.* to prove నిరూపించుట, నిజపరచుట.

Substantiated, *adj.* నిరూపించబడ్డ.

Substantiation, *n. s.* proving నిరూపించబడడము, నిజపరచడము.

Substantive, sub′stan-tive, *n. s.* in grammar నామవాచకపదము.

Substantive, sub′stan-tive, *adj.* actual, strong దృఢమైన, దారుఢ్యముగల, గట్టి.

To Substitute, sub′sti-tūte, *v. a.* to put in the place of another బదులుగాపెట్టుట, ప్రత్యామ్నాయముగావుంచుట. they ~d him for me నాకు బదులుగావాణ్ని పెట్టినారు, నాకు ప్రత్యామ్నాయముగావాణ్నిపెట్టినారు. he ~d lead for silver వెండికిబదులుగాసీసముపోశినాడు.

Substitute, sub'sti-tūte, *n. s.* ఒకనికిబదులుగానుండేవాడు, వొకనికి ప్రతినిధ్యముగా పెట్టుకోబడ్డవాడు. I went there as his ~ వానికిబదులుగా నేనుఅక్కడికిపోయినాను, వానిమారుగానేనుపోయినాను.

Substituted, *adj.* బదులుగా పెట్టుకోబడ్డ, ప్రతినిధ్యముగా పెట్టుకోబడ్డ.

Substitution, *n. s.* బదులుగావుండడము, ప్రతినిధ్యముగా పెట్టడము. the ~ of his brother is not sufficient వానికిబదులువాడి అన్నవుండడము చాలదు.

To Substract, sub-stract', *v. a.* to take away part from the whole కొంతతీసివేసుట, తోసివేసుట. if you ~ ten from a hundred it leaves ninety నూటిలోపదితోసివేస్తేతొంభైవుంటున్నది. he ~ed one paper out of the bundle ఆకట్టలోవొకకాకితము పెరుక్కొన్నాడు.

Substracted, *adj.* తీసుకోబడ్డ, తోసివేయబడ్డ. the sum ~ from the hundred was ten నూటిలోతోసివేసినదిపది.

Substraction, sub-strac'shon, *n. s.* లెక్కలలోతోసివేయడము, తీసివేయడము, హరణము, భాగారము. after the ~ of this letter యీకాకితమును అపహరించినతర్వాత.

Substratum, *n. s.* that which lies underneath అడుగునవుండేటిది, అడుగుపట్టు, అడుగుమట్టు. the ~ was rock అడుగుపట్టుబట్టుగావుండినది.

To Subtend, sub-tend', *v. a.* to be opposite ఎదురుగావుండుట.

Subter, (Latin) in composition, signifies *under* కింది.

Subterfuge, sub'ter-fūge, *n. s.* an excuse సాకు.

Subterranean, Subterraneous, sub-ter-rān'yus, *adj.* under the surface of the earth భూమికింది, భూమిలోగావుండే. a subterraneous passage సురంగము. a subterraneous river అంతర్వాహినిగావుండేయేరు. a subterraneous chamber నేలమాళిగ. a subterraneous granary పాతర.

Subtile, sub'tile, *adj.* thin; not gross అతిసూక్ష్మమైన, అణుస్వరూపమైన. æther is ~ ఆకాశము సూక్ష్మవస్తువు. a ~ distinction అతిసూక్ష్మమైనభేదము. cunning కపటమైన. a ~ man కుత్సితుడు.

Subtility, *n. s.* thinness; fineness సూక్ష్మత, సౌక్ష్మ్యము. craftiness కాపట్యము. from the ~ of æther ఆకాశముసూక్ష్మపదార్థముగనక. from the ~ of this distinction యీభేదము అతిసూక్ష్మమైనదిగనక.

Subtilization, *n. s.* సూక్ష్మముచేయడము, పొడిచేయడము, వూటముపేయడము.

To Subtilize, *v. a.* to make thin సూక్ష్మముచేసుట, పొడిచేసుట. to refine వూటముపేసుట.

Subtilized, *adj.* సూక్ష్మముచేయబడ్డ, పొడిచేయబడ్డ, వూటముపేయబడ్డ.

Subtilty, sub'til-ty, *n. s.* thinness, fineness సూక్ష్మత, తంత్రము. from the ~ of the spider's thread సాలెపురుగునూలుఅతిసూక్ష్మమైనందువల్ల.

Subtle, sutle, *adj.* sly; cunning కపటమైన, తంత్రముగల. nice, thin అతిసూక్ష్మమైన, నిండాసన్నని. the spider's thread is very ~ సాలెపురుగునూలుఅతిసూక్ష్మమైనది.

Subtlety, sutle'ty, *n. s.* See Subtility.

To Subtract, sub-tract', *v. a.* తోసివేసుట, తీసివేసుట, భాగారించుట. if you ~ ten from a hundred ninety remain నూటిలోపదితోసివేస్తేతొంభైవుంటున్నది.

Subtracted, *adj.* తోసివేయబడ్డ, భాగారించబడ్డ.

Subtraction, sub-trac'shon, *n. s.* భాగారము.

Suburb, *n. s.* పేట, శాఖానగరము. the town is small, but the ~ is large పట్టణముచిన్నదేగాని దానిచుట్టూవుండే పేటలు పెద్దవి. he lives in the ~ పట్టణముబైటిపేటలోవున్నాడు.

Suburban, *adj.* inhabiting the suburb పేటలోకాపురమువుండే, పూరికమీపములోవుండే.

Subversion, sub-ver'shon, *n. s.* ruin నాశనము, హాని, చెరుపు.

Subversive, sub-ver'sive, *adj.* చెరుపైన, హానికరమైన. this war is ~ of trade యీయుద్ధమువర్తకానికిచెరుపుగావున్నది.

To Subvert, sub-vert', *v. a.* చెరుపుట, నాశనము చేసుట.

Subverted, *adj.* చెడిన, చెరపబడ్డ, నాశనముచేయబడ్డ.

Succedaneous, suc-cē-dān'yus, *adj.* supplying the place of something else బదులుగావుండే, ప్రతినిధ్యముగావుండే. secondary, not principal ఎడగారుగావుండే, అకాలమందుకలిగిన.

Succedaneum, suc-ċė-dān'yum, *n. s.* ప్రత్యామ్నాయముగా పెట్టుకోబడ్డది, బదులుగా వుంచుకోబడ్డది. this shell is a perfect ~ for a razor యీగుల్లమంగలకత్తికిబదులుగాపెట్టుకోబడ్డది.

To Succeed, suc-ċēd', *v. n.* to obtain one's wish సిద్ధించుట, అనుకూలించుట, నెరవేరుట. I have ~ed నాయత్నముసిద్ధించినది. he ~ed in this undertaking యీపనివానికిఅనుకూలించినది, సిద్ధించినది. if they ~ in gaining heaven వాండ్లకు మోక్షముచేకూరినట్టయితే. when we ~ in gaining the shore మనముసుఖముగాగట్టుకుచేరినట్టయితే. he ~ed in catching them వాటినిపట్టుకోవలెననిచేసినయత్నముసిద్ధించినది. he did not ~ in trade వాడువర్తకములోబాగుపడలేదు, వానికివర్తకముకూడిరాలేదు. he ~ed to his father's estate తండ్రిఆస్తికికర్తఅయినాడు. did you ~? నీకుదొరికినదా, నీకుజయమైనదా, నీపనిఅనుకూలమైనదా.

To Succeed, suc-ċēd', *v. a.* వెంబడించుట, వెంబడిగావచ్చుట. he ~ed his father on the throne తండ్రికితర్వాతపీడికిఆసింహాసనమువచ్చినది. the fever ~ed the ague చలికివెంటనేజ్వరమువచ్చినది. he ~ed me in the business నాతర్వాతఆపనికివాడువచ్చినాడు.

Succeeding, *adj.* following వెనకటి, వెంబడిగావచ్చే. in the ~ chapter దీనికిఅవతలవచ్చేఅధ్యాయములో, దీనికివెంబడిగావచ్చేఅధ్యాయములో. the ~ story యీకిందచెప్పేకథ. in the ~ trial దానికిఅవతలివిచారణలో. in the ~ years ఆతర్వాతిసంవత్సరములలో, ఆవెనకటిసంవత్సరములలో.

Success, suc-ċess', *n. s.* victory జయము, కార్యసిద్ధి, ఫలము. he had but bad ~ వాడికికార్యసిద్ధికాలేదు, వానికిఅపజయమైనది. ill ~ అపజయము.

Successful, suc-ċess'fŭl, *adj.* జయప్రదమైన, శ్రేయస్కరమైన, అనుకూలమైన.

Successfully, suc-ċess'fŭl-ly, *adv.* అనుకూలముగా.

Succession, suc-ċesh'on, *n. s.* పరంపర, పారంపర్యము, క్రమము. in ~ పరంపరగా, క్రమముగా. in rapid ~ శృంఖలానుశృంఖలముగా, చివచివ, చిరచిర. the male ~ to the priesthood ఆచార్యత్వము. after a long ~ of efforts అనేకప్రయత్నములుచేసినతర్వాత. after a long ~ of battles అనేకయుద్ధములుఅయినతర్వాత.

Successive, suc-ċess'ive, *adj.* పరంపరగావుండే, వరసగావుండే, క్రమముగావుండే. ~ battles వరసగాచేసినయుద్ధములు. the ~ rulers పరంపరగావచ్చేప్రభువులు. in the ~ periods ఆతర్వాతికాలములలో. for three ~ nights వరసగామూడురాత్రిళ్లు. in the ~ generations ఆతర్వాతిపురుషాంతరములందు, వరసగా.

Successively, suc-ċess'ive-ly, *adv.* పరంపరగా, ఒకటికితర్వాతవొకటిగా, వరసగా. the grandfather, the father and the son were ~ ministers తాతతండ్రికొడుకువీండ్లుపరంపరగామంత్రులుగావుండిరి, వొకడికితర్వాతవొకడుమంత్రిగావుండెను. the disease which attacked them ~ వాండ్లకుపరంపరగావచ్చినరోగము.

Successor, suc'ċess-or, *n. s.* వెంబడిగావచ్చినవాడు, తర్వాతవచ్చినవాడు, బదులుగావచ్చేవాడు. I was his ~ వానికితర్వాతనేనువచ్చినాను. who was your ~? నీకుతర్వాతవచ్చినవాడెవడు. he and his ~s in the ministry ఆమంత్రిత్వమునకువచ్చినతానున్ను తనతర్వాతివాండ్లున్ను. my ~ నావుద్యోగానికి వచ్చినవాడు, నాతర్వాతనాయాస్తికివచ్చేవాడు. he left heavy debts to his ~s తనవెనకతనఆస్తికివచ్చేవాండ్లకునిండాఅప్పులుపెట్టిపోయినాడు. he had no ~s వానికిసంతానములేదు, వానికితర్వాతవానికికర్తలులేరు.

Succinct, suc-ċingct', short; concise; brief సంక్షేపమైన, సంగ్రహమైన.

Succinctly, suc-ċingct'ly, *adv.* సంగ్రహముగా, సంక్షేపముగా, రెండుముక్కలుగా.

Succinctness, *n. s.* సంక్షేపము, సంగ్రహము.

Succory, suc'cor-y, *n. s.* a plant ఒకవిధమైనతోటకూర.

To Succour, suc'cur, *v. a.* to help; to assist in difficulty or distress రక్షించుట, కాపాడుట, ఆదరించుట, సహాయముచేసుట, ఉపకారముచేసుట.

Succour, suc'cur, *n. s.* aid; assistance సహాయము, ఉపకారము.

Succourless, *adj.* సహాయములేని.

Succulent, suc'cū-lent, *adj.* సారముగల, సత్తువగల, ఊటగల.

To Succumb, suc-cumb', *v. n.* లొంగుట, లోబడుట, ఓడుట.

Such, such, *adj.* అటువంటి, ఇటువంటి, అంటటి. ~ a house యిన్నొక ఇల్లు. ~ an one యిన్నొక మనిషి. ~ as me నావంటి. take ~ as you like నీకు యిష్టమైనది యెత్తుకో. ~ as this యిటువంటి, అటువంటి. ~ as live there అక్కడ వుండేవాండ్లు. ~ as trade there అక్కడ వర్తకము చేసేవాండ్లు. ~ as like go; ~ as do not remain పోవలెనని వుండేవాండ్లు పోతారు, వుండవలెనని వాండ్లు వుంటారు. ~ and ~ a house యిన్నొక యిల్లు. he already has a house ~ as it is వాడికి యిల్లు అని వొకటి వున్నది గాని అది అంతమంచిది కాదు. I cannot say the carriage is a good one; it is ~ as it is ఆ బండి అంతమంచిది అనను వొకమాత్రముగా వున్నది. to ~ and ~ a place ఫలానిచోటికి, యిన్నొకచోటికి.

To Suck, suck, *v. a.* పాలుకుడుచుట, పీల్చుట. the leech ~s blood జెలగ రక్తము పీలుస్తున్నది. a sucking calf పాలుకుడిచే దూడ. a sucking child చంటిబిడ్డ.

Suck, suck, *n. s.* the act of sucking తాగడము. milk given by females చనుబాలు. to give ~ చన్నుయిచ్చుట. she does not give ~ to her child అదిబిడ్డకు చన్నుయిచ్చేదిలేదు. all who give ~ చంటిబిడ్డగలవాండ్లు. by her not giving ~ the fever came on అదిబిడ్డకు చన్నుయివ్వనందున జ్వరమువచ్చినది.

Sucker, suck'ĕr, *n. s.* a shoot చిగురు, పల్లవము. of a pump జలయంత్రనాళము యొక్క కొనననాలికె వలెవుండేతోలు.

To Suckle, suck'le, *v. a.* పాలుయిచ్చుట, చన్నుయిచ్చుట.

Suckling, suck'ling, *n. s.* చంటిబిడ్డ.

Sudatory, sū'da-tor-y, *adj.* చెమటసంబంధమైన. a ~ medicine చెమటనుపుట్టించిన మందు.

Sudden, sud'den, *adj.* ఆకస్మికమైన, హఠాత్తుగా సంభవించే. this ~ question alarmed him అటు క్షణ అడిగినందున భయపడ్డాడు. by their ~ arrival వాండ్లు హఠాత్తుగా వచ్చిచేరినందున, ఆకస్మికముగా వచ్చిచేరినాడుగనక. by a ~ impulse he went to their house అటుక్షణ ఆయనకు వొకతలంపు వచ్చి వాండ్ల యింటికి పోయినాడు. ~ death ఆకస్మికమైన చావు.

Suddenly, sud'den-ly, *adv.* ఆకస్మికముగా, అటుక్షణ, అకస్మాత్తుగా. he died ~ మిడిసిపడిచచ్చినాడు, వుండేటట్టువుండిచచ్చినాడు. it ~ came on to rain ఆకస్మికముగా వొకవానవచ్చినది.

Suddenness, *n. s.* ఆకస్మికత. from the ~ of the marriage ఆపెండ్లిగాలివానకూడినట్టుకూడినది గనక. from the ~ of the quarrel ఆజగడము ఆకస్మికముగా సంభవించినందున.

Sudorific, sū-dō-rif'ic, *adj.* చెమటనుకలగచేసే.

Sudra, *n. s.* name of a tribe శూద్రుడు. a ~ woman శూద్రది. the ~s శూద్రులు. ~ language, that is, low language శూద్రమాటలు.

Suds, suds, *n. s.* నురుగు, కుంకుడుగాయ మొదలైనవాటినురుగు. he was left in the ~ నిండాయిబ్బందిలో వుండినాడు.

To Sue, sūe, *v. a.* to prosecute by law వ్యాజ్యము చేసుట, దావాచేసుట.

To Sue, sūe, *v. n.* వేడుకొనుట, ప్రార్థించుట.

Suet, sū'et, *n. s.* hard fat కొవ్వు, కడుపులో వుండే కొవ్వు.

To Suffer, suf'fĕr, *v. a.* to bear అనుభవించుట, పడుట, సహించుట. to ~ pain శ్రమపడుట. will you ~ me to go? నన్నుపోనిస్తారా. this vowel ~s elision యీఅచ్చులోపిస్తున్నది. the hardships he ~ed వాడుపడ్డకష్టములు. he ~ed a great loss నిండానష్టపడ్డాడు, నష్టమును పొందినాడు. he ~ed punishment శిక్షనుపొందినాడు. will God ~ them to perish? దేవుడు వాండ్లను చెడిపోనిచ్చునా.

To Suffer, suf'fĕr, *v. n.* to undergo punishment శిక్షనుపడుట, శిక్షనుపొందుట. you shall ~ for this దీనికి నీకు శాస్తిఅవును. they ~ from fevers వాండ్లకు జ్వరములు తగులుతున్నది. he ~ed శిక్షగా చంపబడ్డాడు. he ~ed for this murder యీ ఖూనీకి నినుగురించి వాడికి శిక్షఅయినది, శాస్తిఅయినది. I was suffering from ague నాకు చలిజ్వరము తగిలివుండినది.

Sufferable, suf'fĕr-able, *adj.* సహించతగిన, తాళగూడిన, పడగూడిన. is this ~? ఇది సహించతగ్గదా, తాళగూడినదా, దీన్నిమొవదుపడుదురు.

Sufferance, suf'fĕr-ance, *n. s.* permission అనుమతి. patience క్షమ, సహిష్ణుత.

Suffered, *adj.* endured పడ్డ, పడిన, అనుభవించిన. the punishment ~ by him వాడుపడ్డశిక్ష.

Sufferer, *n. s.* పడ్డవాడు. I am one of the ~s ఆతొందరపడ్డవాండ్లలోనేనొకడు. am I to be the ~ for his folly? వాడిపిచ్చితనమునుగురించి నేనాపడేది. we were fellow ~s మాకందరికిన్ని ఆగతివచ్చినది, మేమందరమున్నుదాన్నిపడ్డవాండ్లమే.

Suffering, suf-fĕr-ing, *n. s.* pain suffered హింస, బాధ, అవస్థ, శ్రమ. patience సహనము, తాళిమి. long ~ నిండావోర్పు.

To Suffice, suf-fize′, *v. n.* and *v. a.* to be enough చాలుట. to satisfy తృప్తిచేసుట. to be equal to the want or demand ఒదుగుట. this ~d him for a bed యిదివాడికిపడకకువొదిగినది,వుపయోగించినది. this ~d him యిందువల్లవాడికితృప్తిఅయినది. ~ it to say that they are brothers వాండ్లు అన్నదమ్ములుయింకాయేమిచెప్పవలసినది.

Sufficiency, suf-fish′en-cy, *n. s.* supply equal to want కావలసినంత. he is not called rich, but he has a ~ వాడునిండాభాగ్యవంతుడనరాదు, అయితేవాడికివుండేదివాడికిచాలును. I doubt the ~ of the security ఆజామీనుచాలునోచాలదోనాకుసందేహముగావున్నది. qualification for any purpose యోగ్యత. self ~ గర్వము, అహంకారము.

Sufficient, suf-fish′ent, *adj.* చాలిన, తగిన. self ~ అహంకారముగల.

Sufficiently, suf-fish′ent-ly, *adv.* కావలసినంతమట్టుకు. this is ~ boiled యిదిఅయినమట్టుకువుడికినది. this house is not ~ large యీయిల్లువిశాలముచాలదు. this rope is not ~ long యీదారముపొడుగుచాలదు.

To Suffocate, suf′fō-cāte, *v. a.* ఉడ్డుగుడుచుకొనేటట్టుచేసుట, ఊపిరి తిప్పుకోనియ్యకుండాచేసుట. to ~ with smoke as a torture ముంతపొగవేసుట. I am ~d with this smoke యీపొగలోనేనువూపిరితిప్పుకోలేకపోతిని, ఉడ్డుగుడుచుకొంటిని. he was ~d with passion ఆగ్రహముచేతబిర్రబిగుసుకొనియుండినాడు.

Suffocation, suf-fō-cā′shon, *n. s.* ఉడ్డుగుడుచుకొనేటట్టుచేయడము, ఊపిరితిప్పుకోనియ్యకుండాచేయడము. he stayed in the burning house till he feared death by ~ ఉడ్డుగుడుచుకొనిచస్తామనేభయముతోచేదాకా ఆకాలుతూవుండేయింట్లోవుండినాడు. the room was crowded to ~ ఆయింట్లోజనముకిక్కిరుసుకొనివూపిరితిప్పుకోకూడకుండావుండినది.

Suffragan, suf′fra-gan, *n. s.* an assistant Bishop రెండోబిషపు.

Suffrage, suf′frāge, *n. s.* vote; voice, approbation సమ్మతి, అంగీకారము. they gave him their ~s వాండ్లందరువాణ్నిసమ్మతించినారు, వొప్పుకొన్నారు. by common ~ these men are very clever వీండ్లు గట్టివాండ్లని అందరు అంటారు. he gained a few ~s వాణ్నికొందరువొప్పుకొన్నారు. my ~ is of little value నామాటను యెవరుఅడుగుతారు.

To Suffuse, suf-fūse′, *v. a.* to spread వ్యాపించచేసుట, నించుట. a face ~d with tears కన్నీళ్లతోనిండినముఖము. a blush ~d her face దాని ముఖముయెర్రపారినది.

Suffusion, suf-fū′zhon, *n. s.* the act of overspreading వ్యాప్తి, వ్యాపించడము.

Sugar, shŭg′ar, *n. s.* చక్కెర, పంచదార. soft ~, or brown ~ బెల్లము. loaf ~ అతిధావళ్యమైన శర్కర.

To Sugar, shŭg′ar, *v. a.* చక్కెరవేసుట.

Sugarcandy, *n. s.* కలకండ.

Sugar-cane, *n. s.* చెరుకు. wild ~ వెర్రిచెరుకు.

Sugared, *adj.* తియ్యని, మధురమైన. ~ phrases తియ్యనిమాటలు.

Sugarloaf, *n. s.* సొగటాలకాయఆకారముగావుండేఅతిధావళ్యమైనశర్కరగడ్డ, యిదిఅయిదారువీసెలువుంటున్నది. a ~ hill సొగటాలకాయఆకారముగావుండేకొండ.

Sugarmill, *n. s.* చెరుకుగానుగ.

Sugarplum, *n. s.* చక్కెరలోపక్వముచేసినబాదాం మొదలైనపప్పు.

Sugary, shŭg′ar-y, *adj.* తియ్యని, తీపైన.

To Suggest, sug-ġest′, *v. a.* to hint; to intimate జాడచూపుట, తెలియచేసుట, తోపింపచేసుట. he ~ed this plan to me నాకువాడుయీయుక్తిని చెప్పినాడు. he ~ed to me that it would be better to pay the money ఆరూకలనుచెల్లించివేస్తేమంచిదనినాఆలోచనచెప్పినాడు. I beg to ~ another plan మరివొకయుక్తినిమనవి చేస్తాను.

God ~ed this to him వానికి దీన్ని దేవుడు ప్రేరేపణచేసినాడు. another thought ~s itself వేరే వొకతలంపువచ్చినది.

Suggestion, sug-gest'yon, *n. s.* hint; intimation; insinuation: secret notification: secret incitement జాడ, సూచన, జాడగా తెలియచేయడము, తెలియచేయడము, తోఁపింపచేయడము. at his ~ అతడు చెప్పినందుమీదట.

Suggestive, *adj.* (a bad word) interesting రసవత్తైన.

Suggestively, *adv.* (a bad word) interestingly రసముగా, ఉద్బోధకముగా.

Suggestiveness, *n. s.* (a bad word) interest, good taste రసికత.

Suicidal, *adj.* injurious, miserable హానికరమైన, ప్రాణానికివచ్చే, చేటుదెచ్చే. this is ~ carelessness యిది చేటునుదెచ్చే అశ్రద్ధ, యీలాటివుపేక్షవల్ల చెరుపువచ్చును.

Suicide, sū'i-cīde, *n. s.* స్వహత్య. he committed ~ ప్రాణత్యాగముచేసుకొన్నాడు. this is downright ~ యిదితన నోట్లో తానుమన్నుపోసుకోవడము. there has lately been a great increase of ~ యిటీవల కొన్నాళ్లుగా చాలామంది ప్రాణత్యాగము చేసుకొంటున్నారు, స్వహత్యచేసుకొంటున్నారు.

Sui-generis, *adj.* peculiar విశేషమైన, విపరీతమైన, విచిత్రమైన.

Suit, sūt, *n. s.* a set జత, జోడు. a ~ of clothes వొకదుస్తుబట్టలు, వొకపూటకుతొడుక్కొనేదుస్తు. he wore a black ~ నల్లదుస్తు వేసుకొన్నాడు. a ~ at cards ఆ దేశాకితాలలో వొకజాతి. a ~ at law వ్యాజ్యము, వ్యవహారము, తగవు, దావా. a ~ or request in marriage పెండ్లినిగురించిచేసుకొనేమనవి.

To Suit, sūt, *v. a.* to agree జతపడుట, సరిపడుట. such expressions as ~ the occasion సమయోచితమైనమాటలు. this does not ~ me యిదినాకుసరిపడదు. he wrote so as to ~ his purposes తనకనుకూలమైనట్టువ్రాసుకొన్నాడు. such a house as ~ed him అతనికిఅనుకూలమైనవొకయిల్లు. to ~ the action to the word అభినయించుట.

To Suit, sūt, *v. n.* to agree సరిపడుట, పొసగుట, ఇముడుట. this will never ~ యిదియెన్నటికీసరిపడదు.

Suitability, *n. s.* పొందిక, ఇమిడిక. I do not see the ~ of these two orders యీరెండువుత్తరువులు పొందికగావుండలేదు, ఇదివొకదోవ అదివొకదోవగావున్నది.

Suitable, sūt'a-ble, *adj.* అనుకూలమైన, అనుగుణ్యమైన, తగిన, ఇమిడికైన, ఒప్పిదమైన.

Suitableness, *n. s.* పొందిక, ఇమిడిక. I do not see the ~ of these two orders యీరెండువుత్తరువులు పొందికగావుండలేదు, యిదివొకదోవ అదివొకదోవ.

Suitably, sūt'a-bly, *adv.* అనుగుణ్యముగా, అనుకూలముగా, ఉచితముగా, ఉపయుక్తముగా, న్యాయముగా.

Suite, sūēte, *n. s.* retinue, company పరిజనము, పరివారము, పరిచారకజనము. series, regular order వరస, క్రమము. a ~ of rooms గదుల వరస. he came with a long ~ నిండాపరిజనముతోకూడావచ్చినాడు.

Suitor, sūt'or, *n. s.* one that sues వ్యాజ్యగాడు, మనవిచేసుకొనేవాడు.

To Sulk, *v. n.* ముఖముమాడ్చుట, చిరచిరలాడుట, ముండిపడుట, కోపముగావుండుట. to be idle, to be lazy సోమరిగావుండుట.

Sulkily, *adv.* morosely చిరచిరలాడుతూ, ముండిపడుతూ. he spoke ~ చిటచిటలాడుతూమాట్లాడినాడు.

Sulkiness, *n. s.* moroseness ముసురుమూతితనము, చిరచిరలాడే స్వభావము, ముండిపడేగుణము.

Sulky, sulk'y, *adj.* silently sullen ముఖముముడుచుకొనివుండే. morose చిరచిరలాడే, ముండిపడే, ముసురుమూతిగావుండే.

Sullen, sul'len, *adj.* gloomy వ్యాకులముగావుండే, చింతగావుండే, మూతి ముడుచుకొనివుండే. why are you ~ about this? యిందునగురించిమేల మూతిముడుచుకొనివున్నావు. obstinate మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన. she looked ~ అదిమూతిముడుచుకొనివుండినది. ~ silence కోపముచేతబిర్రబిగుసుకొనివుండడము.

Sullenly, sul'len-ly, *adv.* malignantly క్రౌర్యముగా. intractably మూర్ఖముగా, ముష్కరముగా.

Sullenness, sul'len-ness, *n. s.* malignity క్రౌర్యము. intractability మూర్ఖము, ముష్కరము, మొండితనము.

Sullens, *n. s.* morose temper ముసురుమూతితనము, ఇదియొకతాళిమాట.

Sullied, *adj.* foul మలినమైన, కల్మషయుక్తమైన. his character is ~ వాడిపేరుకు కళంకము వచ్చినది, వాడిపేరుచెడిపోయినది.

To Sully, sul′ly, *v. a.* to tarnish; to spot కళంకయుక్తముగాచేసుట. time sullies silver దినాల చేరట వెండినల్లబడిపోతున్నది. these stories ~ his good name యీమాటలచేతవాడిమంచిపేరుకు కళంకము వచ్చినది.

To Sully, sul′ly, *v. n.* to lose brilliancy మాసిపోవుట, నల్లబడుట.

Sulphate of copper, *n. s.* మైలతుత్తము, తురిశి.

Sulphate of iron, *n. s.* అన్నభేది.

Sulphate of zinc, *n. s.* తుత్తినాగము.

Sulphur, sul′fur, *n. s.* గంధకము.

Sulphureous, sul-fū′rê-us, *adj.* గంధకసంబంధమైన.

Sulphuret of antimony, *n. s.* శిలాంజనము.

Sulphuret of mercury, *n. s.* (vermilion) ఇంగిలీకము. yellow sulphuret of arsenick అరిదళము.

Sultan, sul′tan, *n. s.* a prince సులుతాను.

Sultana, sul-tā′na, *n. s.* a princess సులుతానుభార్య.

Sultaness, sul′tan-ess, *n. s.* a princess సులుతానుభార్య.

Sultriness, *n. s.* ఉక్క.

Sultry, sul′try, *adj.* hot and close ఉక్కగావుండే. it is ~ to-day నేడుఉక్కగావున్నది.

Sum, sum, *n. s.* the whole amount మొత్తము, వెరశిరూకలు. compendium సంక్షేపము, సారాంశము. this is the ~ of the matter ఇదిఫలితార్థము. the ~ and substance of the book గ్రంథాభిప్రాయము, ఫలితార్థము. a small ~ కొన్నిరూకలు. a large ~ నిండారూకలు. a round ~ సున్నలుగలమొత్తము, అనగా ౧౦.౧౦౦౦-౧౦౦౦ మొదలైనవి. he gave me a ~ to do నన్నుఒకలెక్కవేయుమన్నాడు. they contributed various ~s వాండ్లవాండ్లకుతోచినది చందావేసుకొన్నారు. broken ~s చిల్లరపద్దులు.

To Sum, sum, *v. a.* to compute కూర్చుట, చేర్చుట. to ~ up వెరశికట్టుట, సంగ్రహముగాచెప్పుట, ఉటంకించిచెప్పుట. he summed up the story in a few words ఆకథనునాలుగుమాటలుగాచెప్పినాడు. the judge summed up the case న్యాయాధిపతిఆవ్యాజ్యమునుసంగ్రహముగాచెప్పినాడు.

Sumach, *n. s.* మామిడిచెట్టువంటిఒకచెట్టు.

Summarily, *adv.* briefly సంక్షేపముగా, సంగ్రహముగా, టూకీగా, ఉటంకించి.

Summary, sum′ma-ry, *adj.* short; brief సంగ్రహమైన, సంక్షేపమైన. ~ punishment తక్షణముజరిగించినశిక్ష, యీచేతిఆచెయ్యిగాజరిగించినశిక్ష.

Summary, sum′ma-ry, *n. s.* abridgment సంగ్రహము, సంక్షేపము.

Summer, sum′mĕr, *n. s.* ఎండకాలము, వేసవికాలము, గ్రీష్మకాలము. the ~ moon శరదిందువు.

To Summer, sum′mĕr, *v. n.* to pass the summer ఎండకాలమునుగడుపుట. they ~ed there యెండకాలమునుఅక్కడగడిపినారు.

Summer-house, sum′mĕr-house, *n. s.* an apartment in a garden used in the summer ఎండకాలములోతోటలోవుండడానికికట్టుకొన్నయిల్లు.

Summerset, sum′mĕr-set, *n. s.* a high leap, in which the heels are thrown over the head పిల్లిమొగ్గ, లాగు, దొమ్మరలాగు. to throw ~s లాగులువేసుట.

Summit, sum′mit, *n. s.* the top శృంగము, శిఖరము, కూటము, కొన.

To Summon, sum′mon, *v. a.* పిలుచుట, పిలిపించుట, పిలవనంపుట. I was ~ed home by my mother's illness తల్లిగారికిదేహము అశక్తముగావున్నందున నేనుపూరికిపోవలసివచ్చినది.

Summons, sum′mons, *n. s.* a call of authority; admonition to appear రమ్మనివ్రాసినచీటి, ఆజ్ఞాపత్రిక, దీన్నివాడుకగాశమ్మనుఅంటారు.

Sumpter-horse, *n. s.* మూటలుమోసేగుర్రము. a sumpter-bullock కంట్లపుఎద్దు.

Sumptuary, sum′tū-ar-y, *adj.* relating to expence వ్రయమునుగురించిన.

Sumptuous, sum′tū-us, *adj.* fine, grand, splendid డంభమైన, జంభమైన. a ~ entertainment జంభమైనవిందు.

Sumptuously, sum′tū-us-ly, *adv.* grandly జంభముగా. I faired ~ మృష్టాన్నముగాభోజనముచేసినాను, రాజాన్నముగాభోజనముచేసినాను.

Sun, sun, *n. s.* సూర్యుడు, పొద్దు. such is the state of things under the ~ ఇహములోయిట్లాకద్దు. it was the noblest city under the ~ ప్రపంచములోయిటువంటిపట్టణము వేరేలేదు. or sunshine ఎండ. do not sit in the ~ యెండలోకూర్చుండక. the ~ has spoiled the colour యెండచేత వన్నెచెడిపోయినది.

To Sun, sun, *v. a.* ఎండపెట్టుట. he sunned himself హాయిగాయెండలోతిరిగినాడు.

Sunbeam, sun'bēm, *n. s.* సూర్యకిరణము.

Sunbright, *adj.* సూర్యునివలెప్రకాశించే.

Sunburnt, sun'burnt, *p*|| ఎండకుకందిన, ఎండకు వాడిన.

Sunday, sun'dā, *n. s.* ఆదివారము, భానువారము, రవివారము, ఆదిత్యవారము, తొలివారము.

To Sunder, sun'dĕr, *v. a.* to part; to separate; to divide ఎడబాపుట, పృథక్చేసుట, విభిన్నము చేసుట, ఖండించుట, తుండించుట. until death ~ed them మరణముచేత వాండ్లకు వియోగమువచ్చేవరకు. he ~ed the head from the body తలను శరీరమును వేరుచేసినాడు. this blow ~ed the branch యీదెబ్బతోఆకొమ్మ రెండుతునకలైపోయినది. he cut it in ~ తునకలుచేసినాడు.

Sundial, sun'dī-al, *n. s.* నీడగడియారము.

Sundown, *n. s.* అస్తమానము, సాయంకాలము.

Sundry, sun'dry, *adj.* నానావిధమైన, నానాప్రకారమైన, వివిధమైన. he placed them in ~ houses వాండ్లను వేరేవేరేయిండ్లలో పెట్టినాడు. this is stated in ~ books యిదిఅనేకపుస్తకములలో చెప్పబడివున్నది. it has been translated into ~ languages అదినానాభాషలలో భాషాంతరముచేయబడ్డది. ~ articles చిల్లరసామానులు. ~ goods చిల్లరసరుకులు. at ~ times అప్పుడప్పుడు. in ~ places కొన్నిస్థలములలో. all and ~ పిన్నలు, పెద్దలు. sundries; that is, various articles చిల్లర సామానులు, ఇతరనిబంధమాట.

Sunflower, sun'flow-ĕr, *n. s.* సూర్యముఖి, అర్కపుష్పిక, పొద్దుతిరుగుడుపువ్వు.

Sung, sung, *past* and *participle* of the verb To Sing పాడుట.

Sunk, sungk, *past* and *participle* of the verb To Sink మునుగుట.

Sunken, *adj.* మునిగిన, గుంటలుపడ్డ, పల్లముపడ్డ. a ~ piece of ground పల్లముపడ్డచోటు. her ~ heart ఖిన్నముగావుండే దానిమనసు. his eyes are ~ వాడికండ్లుగుంటలుపడ్డవి. a ~ chest, or breast బొక్కిరొమ్ము.

Sunn, *n. s.* Indian word for hemp జనుము.

Sunning, *n. s.* ఎండ, ఎండకాక.

Sunny, sun'ny, *adj.* exposed to the sun ఎండగల, ఎండకాస్తూవుండే. bright తేజరిల్లే, ప్రకాశమానమైన. in a ~ spot యెండకాశేస్థలములో. ~ locks బంగారుతీగెలవలె మెరిసేవెంట్రుకలు.

Sunrise, sun'rīse, Sunrising, sun'rīs-ing, *n. s.* సూర్యోదయము, ప్రొద్దుపొడుపు, ఉదయకాలము, ప్రాతఃకాలము. it is ~ ఇదియుదయకాలము.

Sunset, sun'set, *n. s.* సూర్యాస్తమానము, ప్రొద్దుగూకేవేళ. it is ~ యిదిఅస్తమానకాలము.

Sunshine, sun'shīne, *n. s.* ఎండ. the ~ of hope or joy ఆనందాతిశయము.

Sunshiny, sun'shīn-y, *adj.* bright with the sun ఎండకాశే. a ~ spot యెండకాశేచోటు, హాయిగావుండేచోటు. a ~ day యెండకాశేదినము.

To Sup, sup, *v. a.* to drink by mouthfuls గుక్కెడుగుక్కెడుగా తాగుట. to drink by little at a time; to sip జుర్రుట.

To Sup, sup, *v. n.* రాత్రిభోజనముచేసుట. he supped full of horrors నిండాఅఘోరపడ్డాడు.

Sup, sup, *n. s.* a mouthful of liquor గుక్కెడు. he took a ~ and went on గుక్కెడుతాగివెళ్లినాడు.

Super, is in compounds expressed by మహా or శ్రీ.

Superable, sū'per-able, *adj.* conquerable; such as may be overcome సాధ్యమైన, సాధించకూడిన. I think the difficulty ~ ఆతొందరసాధించతగ్గదిగావున్నది.

To Superabound, *v. n.* to be stored with more than enough అధికముగావుండుట, అపరిమితముగావుండుట.

Superabounding, *adj.* అతిశయముగావుండే, అపరిమితముగావుండే, విస్తారముగావుండే, మించివుండే.

Superaboundingly, *adv.* అపరిమితముగా, ఎక్కువగా.

Superabundance, sū-per-a-bun'dance, *n. s.* more than enough అధికము, అపరిమితము.

Superabundant, sû-per-a-bun′dant, *adj.* అతిరిమితమైన, విస్తారమైన.

Superabundantly, *adv.* అతిరిమితముగా, ఎక్కువగా.

To Superadd, sû-per-add′, *v. a.* to add over and above అధికముగాచేర్చుట, పైగాచేర్చుట. he ~ed another injustice వాడుమరిన్ని రెకలన్యాయముచేసినాడు.

Superadded, *adj.* పైగాచేసిన, మరిన్నిచేసిన.

Superannuated, *adj.* disqualified by age వృద్ధత్వముచేతఅశక్తుడైపోయిన. he is now ~ for that business ముసలివాడైపోయినందునవాడుయిప్పుడుఆపనికిపనికిరాడు.

Superannuation, *n. s.* the state of being too old ఏండ్లుచెల్లినందునఅనర్హుడుగావుండడము.

Superb, sû-perb′, *adj.* grand; magnificent, splendid దివ్యమైన, ఘనమైన, మహత్తైన, దొడ్డ.

Superbly, *adv.* grandly, magnificently దివ్యముగా, ఘనముగా.

Supercargo, sû-per-câr′gô, *n. s.* an officer in a ship whose business is to manage the trade, or one who has the care of a cargo వాడకరణము; వర్తకునిమనిషిగా వాడలోవుండి వర్తకమునుగురించినవ్యవహారమునుచూచుకొనేవాడు.

Supercilious, sû-per-ĉil′yus, *adj.* haughty; dogmatical గర్వముగల, అహంకారముగల, తలబిరుసైన, నిల్లుగల, నిక్కుగల.

Superciliously, sû-per-ĉil′yus-ly, *adv.* గర్వముగా, అహంకారముగా, తలబిరుసుగా, నిక్కుగా, నిల్లుగా.

Superciliousness, *n. s.* దురహంకారము, గర్వము, బిగువు, నిక్కు, నిల్లు.

Supereminence, sû-per-em′i-nenĉe, *n. s.* సర్వశ్రేష్ఠత, ఘనత.

Supereminent, sû-per em′i-nent, *adj.* అతిశ్రేష్ఠమైన, మిక్కిలిఘనమైన, పరమ.

Supereminently, *adv.* మిక్కిలిఘనముగా, అతిశ్రేష్ఠముగా.

Supererogation, sû-per-er-ô-gā′shon, *n. s.* doing more than duty కర్తవ్యాతిరిక్తకార్యము, నియమాధికకార్యము, చేయవలసినఅక్కరలేనిపని, నిమిత్తమైనపని. works of ~ అధికపుణ్యము. he considers it quite a work of ~ to support his sister తనచెల్లెలిని కాపాడవలసినధర్మముశుద్ధముగాతనదికాదనియెంచుచున్నాడు, చెల్లెలినికాపాడవలసినదానికినాకేమికట్టినదనిఅంటాడు. Telugu bramins value themselves on their skill in Sanscrit poetry and grammar: but a thorough skill in their native Telugu is thought a work of ~ తెలుగుబ్రాహ్మణులకు సంస్కృతకావ్యవ్యాకరణములయందు ప్రవీణతవిశేషమేగానివారిస్వభాషయైనతెలుగులోమంచిప్రజ్ఞసంపాదించడముకొరగానిదనిఅనుకొంటారు.

Supererogatory, *adj.* performed beyond the strict demands of duty కర్తవ్యాతిరిక్తమైన, నియమాధికమైన, అక్కరలేని.

Superexcellent, sû-per-ex′ĉel-lent, *adj.* అతిఘనమైన.

Superfetation, *n. s.* one conception following another, so that both are in the womb together, but come not to their full time for delivery together ఉపగర్భము. (The first meaning is not in use) ~ of soil విత్తనముమీదవిత్తనముపడడమువల్లచక్కగాఅభివృద్ధికాకపోవడము. ~ of intellect అనేకయుక్తులచేత ఒకయుక్తిన్నిపనికిరాకపోవడము.

Superficial, sû-per-fish′al, *adj.* పై, వెలపటి, పైకిమినుకుగావుండే. the ~ measurement is three feet by six పైతట్టుకొలిస్తేనిడివిఆరడుగులుమూడు, వెడల్పుఅడుగులుఆరు. ~ work బూటకమైనపని. his goodness is all ~ వాడిదినట్టిపైమంచితనము, లోగామేమిన్నిలేదు. on a ~ examination పైపైగావిచారించడములో, లఘువిమర్శచేయడములో. this is a very ~ grammar యిదిచిరుకువ్యాకరణమేగానివిచారిస్తేసత్తలేదు. he is a ~ scholar అల్పవిద్యగలవాడు. this is a solid commentary, but the other one is ~ యిదిసారవత్తైనవ్యాఖ్యానము రెండోది నిస్సారమైనది. one of his reasons was solid, the other was ~ వాడుచెప్పినహేతువులలో ఒకటిసిద్ధమువు ఒకటిఅసిద్ధమువు. a ~ observer పైపైగావిచారించేవాడు.

Superficially, *adv.* externally, regarding the outside పైపైగా, పైపైన. he examined the case ~ ఆసంగతినిగురించిలఘువిమర్శచేసినాడు, పైపైగావిచారించినాడు.

Superficies, sû-per-fish′ês, *n. s.* outside, surface పైతట్టు. I measured the ~ of the stone, but I do not know it's thickness ఆరాతి పైతట్టును కొలిచినానుగానిదానిమందము నుకొలవలేదు.

Superfine, sū-per-fine′, *adj.* very fine నాణ్యమైన, ఇదినీటమాట.

Superfluity, sū-per-flū′i-ty, *n. s.* excess అమితము, అధికము, అపరిమితము.

Superfluous, sū-per′flū-us, *adj.* అపరిమితమైన, అమితమైన, అనావశ్యకమైన, నిష్ప్రయోజకమైన, అక్కరలేని, అగత్యముకాని. reasons for this are quite ~ ఇందుకు సమాధానము అక్కరలేదు, యిందుకు సమాధానము చెప్పడము నిరర్థకము. he considers a commentary ~ టీకఅక్కరలేదంటాడు. he considers two coats ~ రెండు చొక్కాయిలు, రెండోదిమెందుకుఅంటాడు. they keep their faces clean, but they consider paint ~ వాండ్లు ముఖములు నిర్మలము గా వుంచుతారు గాని రంగువేసు కోవడము అనావశ్యకమంటారు. these two lines are ~ యీ రెండు చరణములు అనావశ్యకములు.

Superhuman, *adj.* above the nature or power of man అతిశయమైన, అతిమానుషమైన, అధిదైవికమైన, మనుష్యశక్తికి మించిన. they say the giants had ~ power మనుష్యులకంటె అధికమైన బలము రాక్షసులకు వుండినదంటారు. the eight ~ attributes అణిమాదుల్లివియాదులు.

To Superinduce, sū-per-in-dūce′, *v. a.* to add పైగాచేర్చుట. this ~d fever యిందుచేత జ్వరము కూడా వచ్చినది.

Superinduced, *adj.* పైగావచ్చిన, సంభవించిన. the evils ~ by this యిందువల్ల సంభవించిన చెరుపులు.

To Superintend, sū-per-in-tend′, *v. a.* to oversee, to manage పైవిచారణచేసుట. he who ~s twenty schools యిరువైపళ్లకూటములకు పైవిచారణ చేసేవాడు.

Superintendence, Superintendency, sū-per-in-tend′en-ċy, *n. s.* over-seeing, managing పైవిచారణ.

Superintendent, sū-per-in-tend′ent, *n. s.* an overseer, manager పైవిచారణచేశేవాడు, పైవిచారణకర్త, ప్రవర్తకుడు, అధికారి, అధ్యక్షుడు.

Superior, sū-pē′ri-or, *n. s.* a master, a ruler తనకు పైవాడు. he obeyed his ~s తనపైవాండ్లకు అణిగినడుచుకొన్నాడు. he behaved well both to his ~s and to his inferiors తనపైవాండ్లకు తన కిందివాండ్లకు వుభయులకు చక్కగా నడుచుకొన్నాడు. a head man over priests పెద్దపూజారి.

Superior, sū-pē′ri-or, *adj.* ఘనమైన, శ్రేష్ఠమైన, దివ్యమైన, ఉత్తమమైన. in learning, the teacher is ~ to his pupils విద్యలో గురువు శిష్యులకు మించినవాడుగా వుంటాడు. the mango is a ~ fruit మామిడిపండ్లు శ్రేష్ఠమైనవి. he is a very ~ man వాడు నిండా ఘనుడు.

Superiority, sū-pē-ri-or′i-ty, *n. s.* the being better ఘనత, శ్రేష్ఠత, ఆధిక్యము. from the ~ of this indigo యీనీలిమందు శ్రేష్ఠమైనదిగనక.

Superlative, sū-per′la-tive, *adj.* ఉత్కృష్టమైన, సర్వోత్కృష్టమైన. from the ~ qualities of his mind అతనివిశేషగుణములవల్ల. this was an act of ~ mercy యిది మహాదైన అనుగ్రహము. the ~ degree in grammar తమప్రత్యయము.

Supernal, sū-per′nal, *adj.* placed above; celestial దివ్యమైన.

Supernatural, sū-per-nat′ū-ral, *adj.* అమానుషమైన, అద్భుతమైన, దేవతాసంబంధమైన. ~ intelligence జ్ఞానదృష్టి, యోగదృష్టి. ~ weapons దివ్యాస్త్రములు. these were of a ~ race వీండ్లు దేవతలు.

Supernaturally, *adv.* in a manner above the course or power of nature దైవికముగా, అద్భుతముగా.

Supernumerary, sū-per-nū′mer-ar-y, *adj.* and *n. s.* being above the number లెక్కకు మించిన, లెక్కకుపైగావుండేవాడు, పైమనిషి, ఉమేదువారు. ~ troops లెక్కకుపైగావుండే దండు, బిల్లరదండు. he has twenty servants and four supernumeraries వాడివద్ద యిరువైమంది పనివాండ్లున్ను నలుగురు వుమేదువార్లున్ను వున్నారు.

To Superscribe, sū-per-scribe′, *v. a.* to write on the outside పైవిలాసము వ్రాసుట.

Superscribed, *adj.* పైవిలాసముగల. the letter was ~ to him పైవిలాసము వాడిపేరిటికి వ్రాశివుండినది.

Superscription, sū-per-scrip′shon, *n. s.* పైవిలాసము. or title పక్కణ.

To Supersede, sū-per-sēde′, *v. a.* to set aside కొట్టివేసుట, నిషేధించుట. the new rule ~s the old one కొత్తసూత్రముచేత పాతసూత్రము కొట్టుబడిపోయినది.

Supersedeas, *n. s.* a ban దురాయి, ఒట్టు.

Superseded, *adj.* కొట్టుబడ్డ, కొట్టుబడిపోయిన. this order was — యీఆజ్ఞ కొట్టుబడిపోయినది. he was — వాడు కొలువులోనుంచి తీసివేయబడ్డాడు.

Supersession, *n. s.* setting aside, dismissal కొట్టివేయడము, తోసివేయడము, కొలువులోనుంచితీసివేయడము. this is a — of the old law యిది పాతచట్టమును కొట్టివేయడము.

Superstition, sú-per-stish′on, *n. s.* foolish belief పిచ్చి, పిచ్చిభ్రమ, వట్టిభ్రమ, పిచ్చితలంపు, పిచ్చిభక్తి, పిచ్చినమ్మిక. they say that last year the god appeared in this place; but it is a foolish — పోయినసంవత్సరము యిక్కడ స్వామిప్రత్యక్షమైనాడనిఅంటారు, అయితేయిదివట్టిభ్రమ. they believe that milk and sugar will cure the cholera, if drunk here, but this is mere — యిక్కడ పాలుబెల్లము తాగితే వాంతిభ్రాంతికుమరుతున్నదని అంటారు, అయితేయిదివట్టిపిచ్చినమ్మిక. they have a — that it is wrong to begin any business on a Friday శుక్రవారమునాడు యేపనిన్నిఆరంభించగూడదంటారు, ఇదివట్టిపిచ్చి.

Superstitious, sú-per-stish′us, *adj.* పిచ్చిభ్రమగావుండే, వట్టిభ్రమగావుండే. Acts XVII. 22. అతిభక్తులు. [A† says దేవపూజాయాంఆసక్తాః]

Superstitiously, *adv.* పిచ్చితనముగా, పిచ్చిభ్రమగా.

To Supervene, sú-per-vēne′, *v. n.* to come as an extraneous addition సంభవించుట, తటస్థించుట. a swelling —d వాపుకనిపించినది. fever —d జ్వరమువచ్చినది.

Supervenient, sú-per-vēn′yent, *adj.* added; additional మరిన్నిసంభవించిన, పైగావచ్చిన.

Supervening, *adj.* సంభవించే; తటస్థించే.

Supervention, sú-per-ven′shon, *n. s.* సంభవించడము, కలగడము.

To Supervise, sú-per-vīse′, *v. a.* to oversee పైవిచారణచేసుకొనుట.

Supervision, *n. s.* పైవిచారణ.

Supervisor, sú-per-vīs′or, *n. s.* పైవిచారణచేసుకొనేవాడు, అధికారి.

Supine, sú-pīne′, *adj.* Lying with the face upward వెల్లవెలికిలగావుండుకొనివుండే. negligent, lazy అశ్రద్ధైన, సోమారియైన.

Supinely, sú-pīne′ly, *adv.* lazily, సోమారిగా.

Supineness, sú-pīne′ness, *n. s.* carelessness అశ్రద్ధ, అజాగ్రత.

Supper, sup′pĕr, *n. s.* the evening repast రాత్రిభోజనము, కడపటిభోజనము, మూడోభోజనము, Dinner కు తర్వాతిభోజనము Supper అనబడుతున్నది. people who dine late eat no — నింటా ప్రొద్దుపోయి కడపటిభోజనముచేసినవాండ్లు రాత్రిభోజనముచేయరు. the dinner of fashionable people would be the — of rustics (Webs.) నాగరీకులకడపటిభోజనమే మోటువాండ్లకు రాత్రిభోజనము, అనగా వాండ్లుమళ్లీకొంచెముభోజనము చేస్తారు పీండ్లు దానితో నేపడివుంటారు. doctors tell you not to eat — వైద్యులుమూడోమాటుభోజనముతారాదంటారు. The Lord's — ప్రభుభోజనము. The (Calcutta printed) Bengali Liturgy uses the phrase ప్రాభవికభోజనము.

Supperless, sup′pĕr-less, *adj.* రాత్రిభోజనములేని. a sick man goes — to bed రోగి రాత్రిభోజనము లేకుండాపండుకొంటాడు.

To Supplant, sup-plant′, *v. a.* to trip up the heels బోర్లతోసుట. to displace by stratagem తంత్రములుచేసి స్థానభ్రష్టుణ్నిగాచేసుట, కుయుక్తులుచేసివెళ్లగొట్టి ఆభాగ్యమును తానుపొందుకొనుట. he —ed me నామీదకుయుక్తులుచేసినన్నుపడగొట్టి నావుద్యోగములో ప్రవేశించినాడు. he —ed me in the king's favour ప్రభువుకు నామీదవిరోధముపుట్టించి తానుమంచివాడైనాడు.

Supple, sup′ple, *adj.* easily bent ఎటువంచితేఅట్లావంగే. soft మెత్తని. the cane is — పేముయెట్లావంచితేఅట్లావంగేది. a — rogue నక్కవైఖ్యములుగలదొంగ. in youth the mind is — బాల్యమునందుమనసునుయెట్లాతిప్పితే అట్లాతిరుగుతున్నది. this sword is — యీకత్తినియెట్లావంచితే అట్లావంగుతున్నది. not obstinate చెప్పినట్టువినే.

Supplejack, *n. s.* a rattan పేము. the Indians sew the cloth with split —s ఆచెంచువాండ్లు బెత్తపు చీలికలతో గుడ్డలు కుట్టుకొంటారు. the woods are over run with —s యీఅడవిపేములపొదలమయముగావున్నది.

Supplement, sup′plĕ-ment, *n. s.* ఉపభాగము. the — to the Amara Cósa శేషామరము. the — to the Ramayanam ఉత్తరరామాయణము. the —

to a newspaper ప్రసిద్ధపత్రికకు ఉపభాగముగా చేసినకాకితము.

Supplementary, sup-plė-men'ta-ry, *adj.* additional ఉపభాగముగావుండే. a ⌣ description పైగాచేసినవర్ణన. a ⌣ comment ఉపవ్యాఖ్యానము.

Suppleness, *n. s.* మెత్తన, ఎట్లావంచితే అట్లావంగేగుణము, నమ్రత. from the ⌣ of the rattan బెత్తము యెట్లావంచితే అట్లావంగుతున్నదిగనక.

Suppliant, sup'pli-ant, *adj.* entreating వేడుకొనే, ప్రార్థించే.

Suppliant, sup'pli-ant, or **Supplicant**, sup'pli-cant, *n. s.* వేడుకొనేవాడు, బతిమాలుకొనేవాడు.

To Supplicate, sup'pli-cāte, *v. a.* వేడుకొనుట, బతిమాలుకొనుట. they ⌣d him for justice న్యాయముజరిగించవలెనని వేడుకొన్నారు.

Supplication, sup-pli-cā'shon, *n. s.* మనవి, విన్నపము, ప్రార్థన.

Supplied, *adj.* అమర్చిన, జాగ్రతచేయబడ్డ, పూర్తిచేయబడ్డ.

To Supply, sup-plȳ', *v. a.* to fill up as any deficiencies happen పూర్తిచేసుట. to furnish అమర్చుట, జాగ్రతచేసుట. he supplied the army with provisions దండుకుకావలసినరస్తుసిద్ధముచేసినాడు. they supplied him with food వాడికిఅన్నముపెట్టినారు. the baker who supplies me with bread నాకురొట్టెలువేశేవాడు. to afford ఇచ్చుట. you must ⌣ the ellipse to discover the sense అర్థముతెలిసేటట్టుగాఆలోపమును పూర్తిచేయవలసినది.

Supply, sup-plȳ', *n. s.* sufficiency for wants జాగ్రతచేసిపెట్టినది, వ్రయముచేసుకోవడమునకైచేర్చిపెట్టినది, పెట్టిపెట్టుకొనివ్రయముచేసుకోతగ్గది. he provided a ⌣ of rice for two months రెండునెలలకు కావలసినబియ్యమును జాగ్రతచేసినాడు. I sent them a ⌣ of paper and pens కావలసినకాకితాలుపేనాలుపంపినాను. the old ⌣ of rice was consumed in a month ముందుగాచేర్చిపెట్టినబియ్యము నెల్లాండ్లలోగాఅయిపోయినది. this is sufficient until fresh supplies arrive కొత్తసామాను వచ్చేదాకాయిదిచాలును. supplies (or eatables, provisions) భోజనసామగ్రి. the army is in want of supplies దండుకురస్తులేకుండావున్నది.

To Support, sup-pōrt', *v. a.* మోసుట, వహించుట, to sustain ఆదరించుట, రక్షించుట, కాపాడుట. he ⌣s his sister వాడుతోడబుట్టినదాన్నికాపాడుతాడు. the pillar that ⌣s the beam ఆదూలమును ఆదుకొనివుండేస్తంభము, ఆదూలమునకుపోటు యిచ్చివుండేస్తంభము. he ⌣ed the weight for four hours నాలుగుగడియలదాకా ఆబరువును మోసుకొనివుండినాడు. to endure సహించుట, పడుట, వోర్చుట. I cannot ⌣ this torment నేను యీవుపద్రవమునుపడలేను, తాళలేను, సహించలేను.

Support, sup-pōrt', *n. s.* సహాయము, ఆదరువు, ఆదరణ. or prop ఆధారము, ఆదుకొనివుండేటిది.

Supportable, sup-pōrt'a-ble, *adj.* tolerable, endurable తాళగూడిన, పడగూడిన, సహించగూడిన. the pain is not ⌣ అదిపడగూడనివుపద్రవము, తాళగూడనినొప్పి.

Supporter, sup-pōrt'ėr, *n. s.* one that supports పోషకుడు, రక్షకుడు, ఉపకారి, మోసేవాడు.

Supposable, *adj.* that may be supposed ఊహించతగ్గ, అనుమేయించతగ్గ, యెంచతగ్గ. there is no ⌣ difference between these two యీరెంటికిభేదములేదు.

Supposal, *n. s.* imagination ; belief ఊహ, యెంచుకోవడము, అనుకోవడము. on this ⌣ యీపక్షమునందు, యిట్లాసంభవించినట్టయితే.

To Suppose, sup-pōse', *v. a.* and *v. n.* to lay down without proof ఎంచుట, తలచుట, భావించుట, అనుకొనుట, ఊహించుట. I ⌣ he did this వాడుఅట్లాచేసివుండును. so I ⌣ అవునేమో, కాబోలు. I came because I ⌣d they were here వాండ్లు యిక్కడవున్నారని అనుకొన్నాను. I ⌣ there are two hundred యిన్నూరువుండును. he ⌣s there are two hundred యిన్నూరువుండునంటాడు. I ⌣ he went there వాడుఅక్కడికిపోయినాడనితోస్తున్నది, వాడుఅక్కడికిపోయినాడేమో. I ⌣ you are going there మీరుఅక్కడికిపోతారేమో, మీరుఅక్కడికిపోతారనుకొంటిని. I ⌣d he would do so వాడుఅట్లాచేసుననియెంచుకొంటిని. you would have ⌣d it to be pearl అదిముత్యమనిభ్రమిసివుందురు. it cannot be ⌣d

that they consented వాండ్లు సమాధానపడ్డారనుకోరాదు. well-~ he omitted it సరే వాడువిడిచి పెట్టినప్పటికిన్ని. ~ you do so నీవు అట్లా చేసినట్టయితే. ~ you go and tell him నీవు వాడితో పోయిచెప్పితేయేమి. ~ there are two hundred యిన్నూరున్నుండేటట్టుమందు.

Supposed, *adj.* ఎంచిన, అనుకొన్న, ఊహించబడ్డ. the ~ father ఊహించబడ్డతండ్రి. this is the ~ origin of the custom బహుశా యీవాడుకకు యిదిమూలమనుకొన్నారు. this is the ~ origin of the rain వర్షానికియిదికారణమైనట్టు అంటారు.

Supposing, *p*|| in the event of పక్షమందు. ~ the money paid ఆరూకలను చెల్లించినపక్షమందు, చెల్లించివుండినట్టయితే, చెల్లించివుంటే. ~ it true అదినిజముగావుంటే. ~ him still alive వాడు యింకాబ్రతికివుంటే.

Supposition, sup-pô-ŝish′on, *n. s.* belief, fancy తలంపు, ఎన్నిక, భావన, ఊహ. doubt సందేహము, సంశయము. a terrible ~ సింహాస్వప్నము. on this ~ యీపక్షమందు. on the other ~ యిట్లాకాకపోతే. not on any ~ యెంతమాత్రములేదు, ఫుకనాటికిన్నిలేదు.

Supposititious, sup-poŝ-i-tish′us, *adj.* not genuine, illegitimate, supposed; imaginary; not real. Bartered, bandied అవాస్తవమైన, అసగాజారజుడైన, ఔరసుడుకాని. a ~ meaning అన్యాయమైనఅర్థము, అపార్థము. a ~ son జారజపుత్రుడు. he was thought to be ~ వాడుఔరసపుత్రుడుకాదంటారు.

To Suppress, sup-press′, *v. a.* to conceal అణచుట, అణగగొట్టుట. he ~ed his anger కోపమును అణచుకొన్నాడు. suppressing his feelings దుఃఖమును అణచుకొని. they ~ed the evidence ఆసాక్షినిమరుగుపరచినారు. she ~ed her tears కన్నీళ్లనుకడుపులో కిదించుకొన్నది. she ~ed her laughter నవ్వునణచుకొన్నది. they ~ed the letter ఆజాబును బయిటపెట్టలేదు.

Suppressed, *adj.* అణచుకోబడ్డ, అణగగొట్టబడ్డ. here four words are ~ యిక్కడ నాలుగుశబ్దములు లుపించిపోయినవి. a month that is ~ or not reckoned క్షయమాసము. See Jervis. p. 99.

Suppression sup-presh′on, *n. s.* అణచడము, అణగగొట్టడము, రహస్యముగావుంచడము. in consequence of the ~ of this letter యీజాబును దాచివేసినందువల్ల. ~ of the passions కామక్రోధాదులను అణగగొట్టడము. after the ~ of these robberies యీదొంగతనాన్ని అణగ్గొట్టివేసినతర్వాత.

To Suppurate, sup′pû-râte, *v. n.* to generate *pus* or matter చీముపట్టుట, చీముపోసుట.

Suppuration, sup-pû-râ′shon, *n. s.* the change of the matter of a tumour into pus చీముపట్టడము, చీముపోయడము. before the ~ of the wound ఆపుండుచీముపట్టడాన కుముందు.

Supremacy, sû-prem′a-ċy, *n. s.* highest authority ప్రాధాన్యము, శ్రేష్ఠత్వము. they plead the ~ of the Pope పోపుగారిపాలేపాము ముఖ్యమన్నారు.

Supreme, sû-prême′, *adj.* highest, chief, principal ప్రాధాన్యమైన, సర్వశ్రేష్ఠమైన, ముఖ్యమైన, పరమ. God is ~ దైవమేవిభుడు. in logic he is ~ తర్కములో అతనికంటె వేరేలేదు. God is the ~ ruler దేవుడే సర్వరక్షకుడు. the ~ being పరాత్పరుడు, పరమాత్ముడు. the ~ Government అన్నిటికిగొప్పగావుండే ప్రభుత్వము. the ~ Court పెద్దన్యాయసభ.

Supremely, sû-prême′ly, *adv.* in the highest degree ముఖ్యముగా, సర్వోత్కృష్టయై. she is ~ beautiful సౌందర్యమునందు అది అసమానురాలు, అందములో దానికిమించినవారులేరు. in this ants are ~ skilful యిందులో చీమలసామర్థ్యము యెవరికీలేదు.

To Surcease, sur-ċêse′, *v. n.* to be at an end; to stop తీరుట, ముగియుట, మానుట.

Surcharge, sur-chârge′, *n. s.* overburthen మైబరువు, అధికబరువు, అధికలెక్క. they look upon this as a ~ యిదిఅన్యాయమైనలెక్క అనిఅంటారు.

Surcharged, *adj.* అధికబరువుమొక్కించబడ్డ, అధికలెక్కకట్టబడ్డ. a cloud ~ with water జలపూరితమైనమేఘము. a ~ account అన్యాయపులెక్క.

Surcingle, sur′ċing-gle, *n. s.* a girth with which the burthen is bound upon a horse టంగువారు.

Surd, surd, *adj.* బధిరమైన, ఇదిమనోగోచరముకాలేని చెప్పరానిమాట.

Sure, shûre, *adj.* certain నిశ్చయమైన, యథార్థమైన, నిజమైన. he is — to pay the money వాడు రూకలు చెల్లించడము నిశ్చయము. he is — to find it out వాడు కనుక్కొనేదినిశ్చయము, వానికి తెలిసేదినిశ్చయము. by long keeping pearls are — to lose their colour నిండాదినాలుపుంచుకుంటే ముత్యాలకాంతిచెడిపోకపోదు. he — to send him వాణ్ని అగత్యముపంపును. to be — నిశ్చయముగా, వాస్తవముగా. you must go to be — నీవుపోవలసినదే. the child to be — is there ఆ బిడ్డ అక్కడవుండేదినిశ్చయమే. to be — I lost the money నేనురూకలుపోగొట్టుకొన్నదినిజమే. Oh to be — (a word of scorn) ఆహానిజమే, అనగాఅబద్ధము. to be — I told you నీతో చెప్పినానుగదా. I am — it was you who told him వానితో చెప్పినది నీవేనని నాకునిశ్చయము. I am — I paid the money రూకలుచెల్లించివేసినానుతీరినది. are you — of this? యిదినీకునిశ్చయమా.

Sure, shûre, *adv.* or *interj.* సుమీ. I told you — చెప్పినానే, చెప్పితినిగదా. — he is dead! అయ్యో చచ్చినాడా.

Surefooted, *adj.* treading firmly, not stumbling నిబ్బరముగానిలిచే, కాలుజారని. this horse is not — యీగుర్రము తొట్రుపడుతున్నది, అప్పుడప్పుడుకాలుజారిపడుతున్నది.

Surely, shûre'ly, *adv.* సిద్ధముగా, రూఢిగా, నిజముగా. — that is a snake అదిపామేను, అదిపాముకాదా. — I told you నీతో సిద్ధముగాచెప్పినాను. — it is raining యిదో కురుస్తున్నదే. — he will come వాడువచ్చేదిసిద్ధము. he will — come నిశ్చయముగావస్తాడు. — not యెంతమాత్రము కాదు.

Sureness, *n. s.* certainty నిజము, రూఢి, వాస్తవము.

Surety, shûre'ty, *n.s.* a bondsman, one who gives bail పూటబడ్డవాడు, ఉత్తరవాది, జామీనుదారుడు.

Suretyship, *n. s.* పూటపడడము.

Surf, *n. s.* the swell or dashing of the sea that beats against rocks or the shore కట్టమీదకొట్టేఅల, తరంగము. the heavier — పోతుకెరటము, ముంగల. the lesser — పెంటికెరటము, ఆడఅల.

Surface, sur'face, *n. s.* outside పైతట్టు, మీదితట్టు. the — of the coin is corroded రూపాయిపైతట్టు అరిగిపోయినది. the proofs of this fact lie on the — ఇదివాస్తవమే, యిదిప్రత్యక్షమే. causes that lie beneath the — అప్రసిద్ధమైనహేతువులు.

To Surfeit, sur'fit, *v. a.* to make sick with eating, &c. మొహముకొట్టుట, వెక్కసముచేసుట, వెగటుచేసుట. pleasures that never — తనివితీరని సుఖములు. he first —ed himself with pleasure and then became a monk మొదటయావత్తుసుఖములనుఅనుభవించివినుకుపుట్టినతర్వాతసన్యసించినాడు. why should you — yourself with pleasure? వినుకుపుట్టేటట్టుపూర్తిగానీకుయున్న సుఖము లెందుకు. he went on eating till he —ed himself వెక్కసముపుట్టేదాకాతిన్నాడు, మొహమెత్తి తిన్నాడు.

To Surfeit, sur'fit, *v. n.* to be fed to satiety and sickness వెక్కసమవుట, అజీర్ణమవుట, వెగటవుట. they eat until they — వెక్కసమయ్యేటట్టుతింటారు.

Surfeit, sur'fit, *n. s.* sickness or satiety caused by overfulness వెక్కసము, అజీర్ణము, వెగటు. I have got a — of these stories యీకథలనువిని విని నాకువినుకుపుట్టినది. he died of a — వాడు అజీర్ణముచేతచచ్చినాడు.

Surfeited, *adj.* వెక్కసమునుపొందిన, అజీర్ణమైన, మొహముకొట్టిన. he was — వానికివెక్కసమైనది, వానికిమొహముకొట్టినది. he was — with applause వాండ్లుచేసినస్తోత్రమువానికివెక్కసమైనది.

Surge, surge, *n. s.* అల, తరంగము, కెరటము.

To Surge, surge, *v. n.* to swell; to rise high అలలువచ్చుట, ఉల్లోలకల్లోలముగావుండుట.

Surgeon, sur'gun, *n. s.* శస్త్రవైద్యుడు, వ్రణవైద్యుడు, వైద్యుడు.

Surgery, sur'gĕr-y, *n. s.* శస్త్రవైద్యము, వ్రణచికిత్స. a place for the sick ఆతురశాల.

Surgical, *adj.* శస్త్రవైద్యసంబంధమైన. a — operation శస్త్రముచేయడము.

Surlily, *adv.* angrily చిరచిరలాడుతూ, మండిపడుతూ. he spoke — ఆగ్రహముగామాట్లాడినాడు.

Surliness, *n. s.* చిరచిర, మంట, ఆగ్రహము.

Surloin, *n. s.* రొండి, గొడ్డుయొక్క రొండి.

Surly, sur'ly, *adj.* angry చిరచిరలాడే, మండిపడే, దుష్టుడైన.

To Surmise, sur-mīse', *v. a.* and *v. n.* to suspect సందేహించుట, సంశయించుట. I ~ that this is false యిదిఅబద్ధమనితోస్తున్నది.

Surmise, sur-mīse', *n. s.* supposal సందేహము; అనుమానము, సంశయము.

To Surmount, sur-mount', *v. a.* సాధించుట. all the difficulties that he ~ed వాడుసాధించినకష్టమైనపనులు.

Surname, sur'nāme, *n. s.* the name of the family ఇంటిపేరు, వంశనామము. his name was Samuel, his ~ was Johnson వాడిపేరుసాముయెల్లు, వాడియింటిపేరుజాన్సను.

To Surname, sur'nāme, *v. a.* విశేషనామమునుయిచ్చుట. and Simon he ~d Peter మరిన్నిసైమోనుఅనేవానికిపేతరుఅనేపేరుపెట్టినారు; సీమోనైపేతరయిత్యుపనామధరో. A †.

Surnamed, *adj.* విశేషనామముగల. Wm. ~ Rūfus రూఫస్ అనే విశేషనామముగల ఉల్లియము. Simon ~ Peter పేతరనేవిశేషనామముగలసీమను. పేతరనామ్నావిఖ్యాతోయఃసీమోను. A†.

To Surpass, sur-păss', *v. a.* మించుట, అతిశయించుట. he ~ed them in learning చదువులోవాండ్లనుమించినాడు. he ~ed them in glory వాండ్లకంటెమించినకీర్తినిపొందినాడు.

Surpassing, *adj.* అతిశయమైన, ఉత్కృష్టమైన. ~ glory అధికమైనకీర్తి.

Surpassingly, *adv.* greatly, vastly అతిశయముగా, విశేషముగా.

Surplice, sur'plice, *n. s.* the white garment which a clergyman wears over his black gown గుడిలోప్రసంగించేటప్పుడు పాదిరితననల్లదుడుపుమీదవేసుకొనేతెల్లదుడుపు.

Surplus, sur'plus, *n. s.* మిగత, హెచ్చు, విశేషము. he kept as much as he wanted and sold the ~ కావలసినదిపెట్టుకొనిమిగత అమ్మివేసినాడు.

Surprisal, *n. s.* the act of taking unawares యేమరిపాటుగావచ్చిపట్టుకోవడము.

Surprise, sur-prīse', *n. s.* wonder suddenly excited అద్భుతము, ఆశ్చర్యము, వెరగు. this was a complete ~ ఇదిఅతిచోద్యము. to the ~ of all అందరికివింతగా, అందరుఆశ్చర్యపడేటట్టుగా.

To Surprise, sur-prīse', *v. a.* to astonish ఆశ్చర్యపరచుట, భ్రమింపచేసుట. this ~d them యిదివాండ్లకుఆశ్చర్యమైనది. I ~d him వానికిఆశ్చర్యమయ్యేటట్టు చేసినాను, వాణ్ని లట్టపడనట్టుకొన్నాను. you ~ me! హా! హా! to take unawares యేమరిపాటుగావచ్చిపట్టుకొనుట. they ~d him at his brother's house అన్నయింట్లో వాడువాండ్లకుచిక్కినాడు, దొరికినాడు.

Surprised, *adj.* ఆశ్చర్యపడ్డ, ఆకస్మికముగావచ్చిపట్టుకోబడ్డ. they were ~ by the enemy శత్రువులు ఆకస్మికముగావచ్చివాండ్లను పట్టుకొన్నారు. on the road I was ~ by a shower దోవలో ఆకస్మికముగా పెకవానవచ్చినది.

Surprising, *adj.* ఆశ్చర్యకరమైన, విచిత్రమైన. this is not ~ యిదిపెకవింతకాదు, యిది సామాన్యమే.

Surprisingly, *adv.* అద్భుతముగా, ఆశ్చర్యముగా, వింతగా, ఆకస్మికముగా.

To Surrender, sur-ren'dĕr, *v. a.* to yield, to give up అప్పగించుట, యిచ్చివేసుట. he ~ed the fort కోటనుశత్రువులచేతికి అప్పగించినాడు. he ~ed his life తనప్రాణమును అప్పగించినాడు, చంపితే చంపుమని ఉండినాడు.

To Surrender, sur-ren'dĕr, *v. n.* to yield, to give one's self up లోబడుట, లొంగుట. he ~ed to his creditors తనసొత్తుయావత్తునున్ను అప్పలవాండ్లకుఅప్పగింతపెట్టినాడు.

Surrender, sur-ren'dĕr, *n. s.* the act of resigning or giving up to another అప్పగింతపెట్టడము. next Monday is the day of ~ వచ్చేసోమవారమునాటికితన ఆస్తిని అప్పగింతపెట్టబోతున్నాడు. after his ~ తానుగాశత్రువులకులోబడ్డతర్వాత.

Surreptitious, sur-rep-tish'us, *adj.* done by stealth దొంగతనముగాచేసిన, విశ్వాసఘాతుకమైన, కృత్రిమమైన. a ~ letter విశ్వాసఘాతుకమైనజాబు. a ~ verse in a poem దొంగిలించితెచ్చుకొన్నశ్లోకము.

Surreptitiously, *adv.* దొంగతనముగా, విశ్వాసఘాతుకముగా, మోసముగా.

Surrogate, sur'rō-gāte, *n. s.* a kind of judge ఒక విధమైన న్యాయాధికారి.

To Surround, sur-round', *v. a.* చుట్టుకొనుట, ఆవరించుకొనుట, చుట్టుకొనుట. the enemy ~ed him శత్రువులువచ్చి వాణ్ని చుట్టుకొన్నారు. when difficulty ~s us మనకు నానాందాలా కష్టమువచ్చినప్పుడు.

Surrounded, *adj.* చుట్టుకొబడ్డ, పరివేష్టింపబడ్డ. a town ~ by forests నాలుగుతట్ల అడవిమూసుకొనివుండే పట్టణము, అడివినడమవుండే పట్టణము.

Surrounding, *adj.* చుట్టుకొనివుండే, నాలుగుతట్లావుండే.

Surtout, sur'tût *or* sur'tû, *n. s.* a great coat పైరవాసము, అనగా చలికాలములో తలమొదలుకొని కాళ్లదాకా వేసుకొనేంగి.

Surveillance, *n. s.* watch, guard, care కావుదారి, వశము.

To Survey, sur-vā', *v. a.* to view, look at చూచుట, విచారించుట, ఆద్యంతముగా చూచుట. he ~ed the garden and admired it ఆతోటనుచూచిఆశ్చర్యపడ్డాడు. he ~ed me with astonishment నన్ను మొగాదిగా చూచినాడు. to measure and estimate land or buildings కొలుచుట, భూములను కొలుచుట. he ~ed the district ఆతాలూకాభూములను కొలిచిలెక్కయేర్పరచినాడు.

Survey, sur'vā, *n. s.* view చూడడము, అవలోకనము, విచారణ. or measurement కొలవడము, భూమినికొలవడము.

Surveying, *n. s.* the act of measuring lands భూములుకొలవడము.

Surveyor, sur-vā'or, *n. s.* an overseer పైవిచారణచేసేవాడు. a measurer of land భూములుకొలిచేవాడు.

Surveyorship, *n. s.* భూములుకొలిచేఉద్యోగము.

To Survive, sur-vīve', *v. a.* చావక మిగిలివుండుట. he ~d his brother three years అన్నచచ్చినమూడేండ్లకువాడుచచ్చినాడు. Alas! I shall never ~ her loss అయ్యోఆమెచచ్చినేను బ్రతికివుండరాదు. he is very ill, but I think he will ~ it నిండాఅశక్తముగా వున్నప్పటికిన్ని యిందువల్లవాడుచావడనితోస్తున్నది. he will not ~ this punishment యీశిక్షచేస్తేవాడుబ్రతకడు, ఆశిక్షతోవాడుచస్తాడు. he did not ~ the blow ఆదెబ్బతోచచ్చినాడు.

To Survive, sur-vīve', *v. n.* బ్రతుకుట. he still ~s యింకాబ్రతికివున్నాడు. do you think he will ~? వాడుచావక బ్రతుకునని తోస్తున్నదా, వాడిదేహమునిలుచునని తోస్తున్నదా. of all his poems one alone ~d him వాడుచెప్పినకావ్యములంతావాడితోకూడానేపోయినవి, యిదొకటిమాత్రమునిలిచినది. I have alone ~d పోయినవాండ్లలోగానేనుమిగిలివున్నాను.

Surviver, (Survivors,) *n. s.* బ్రతికినవాడు, చచ్చినవాండ్లుచావగా మిగిలివుండేవాడు. three died of hunger and the ~s fled ఆకలిచేముగ్గురుచచ్చినారుమిగిలినవాండ్లుపారిపోయినారు. the ~s హతశేషులు.

Survivership, *n. s.* the state of outliving another చచ్చినవాండ్లుచావగామిగిలివుండడము. this proves his ~ యిందువల్ల అందరుచచ్చినిడుమాత్రము బ్రతికివుండినాడని తెలుస్తున్నది.

Susceptibility, sus-cep-ti-bil'i-ty, *n. s.* the quality of receiving impressions, quality of admitting; tendency to admit ఎటుబడితే అటుతిరిగేగుణము, ఎట్లాయీడిస్తే అట్లావంగేగుణము. from the ~ of women స్త్రీలుయెట్లాయీడిస్తే అట్లావచ్చేవాండ్లుగనక. from the ~ of these scales యీత్రాసునిండానున్నితమైనదిగనక. from their ~ women are easily moved by pleasure or pain ఆడవారిమనసుఅల్పముగనక రవంతలో నవ్వుతారు రవంతలో యేడుస్తారు. this is used for love కామము. She is out of her teens, but certainly is not past ~ దానికియౌవనముపోయినప్పటికిన్ని కామముపోలేదు. In Ephes. IV. 19 feeling, చైతన్యజ్ఞానాశ్య A†

Susceptible, sus-cep'ti-ble, *adj.* apt to take an impression, capable of admitting వల్లగావుండే, ఎటుబడితే అటుతిరిగే. this house is ~ of improvements యీయిల్లుయెట్లాగంటేఅట్లాకట్టుకొవడానకువల్లగావున్నది. the Hindus are very ~ of instruction హిందువులకుచెప్పితే సులభముగానే ఒప్పుకొంటారు. a man of ~ heart సులభుడు, యెట్లాయీడిస్తే అట్లావచ్చేవాడు. a house that is

not ~ of improvement చక్క పెట్టుకోవడానకు వల్లగాకుండావుండేయిల్లు.

To Suspect, sus-pect′, *v. a.* to fear, to doubt; think guilty అనుమానపడుట, సందేహపడుట. సంశయించుట, సంశయపడుట. I ~ he is gone వెళ్లినాడేమో. I ~ నాకు అనుమానముగావున్నది. I ~ this is wrong యిదితప్పు అనితోస్తున్నది. you should not ~ him అతణ్ని గురించిసందేహించరాదు, వాడుదొంగఅనితలచరాదు.

To Suspend, sus-pend′, *v. a.* to hang వేలవేసుట, వేలాడవేసుట. they ~ed a light over the gate గడపలో దీపముమువేలాడకట్టినారు. to make to stop for a time నిలిపిపెట్టుట. they ~ed him for a month వాణ్నిఉద్యోగములోనుంచినెల్లాళ్లు తోసిపెట్టినారు.

Suspended, *adj.* వేలాడవేయబడ్డ, వేలాడకట్టబడ్డ నిలిపిపెట్టబడ్డ. he was ~ from the office వాడు పనిమీదకుండానిలిపిపెట్టబడ్డాడు.

Suspender, *n. s.* or langoti కౌపీనము, గోచి.

Suspense, sus-pense′, *n. s.* uncertainty, doubt సందేహము, అనుమానము. matters are still in ~ ఆసంగతియింకాడోలాయమానముగావున్నది.

Suspension, sus-pen′shon, *n. s.* the act of hanging up వేలాడవేయడము, వేలాడకట్టడము. a ~ bridge గొలుసువంతెన, అనగాయినుపగొలుసులనుఆధారముచేసికట్టివుండేవారధి. cessation for a time నిలిపిపెట్టడము, ఆటంకపరచడము. during the ~ of hostilities యుద్ధమునిలిచివుండేటప్పుడు.

Suspensory, *adj.* that suspends వేలాడే.

Suspicion, sus-pish′on, *n. s.* mistrust సందేహము, అనుమానము, శంక, యిదియెక్కడున్నదనేప్రార్థ్యమునుగురించినసందేహము, యిదిదొంగతనమునుగురించేచెల్లుతున్నది. I entertained some ~s of him వాడిమీదనాకుఅనుమానమువుండినది. I had no ~ of this యిందునుగురించినాకుఅనుమానమువుండలేదు.

Suspicious, sus-pish′us, *adj.* అనుమానపడే, అనుమానించే, అనుమానించతగ్గ, సందేహాస్పదమైన. a ~ man అనుమానపడేవాడు. this is a very ~ proceeding యిదిసందేహాస్పదమైనపని. his selling the horse is very ~ వాడుగుర్రాన్ని అమ్మడముఅనుమానానికియెడముగావున్నది.

Suspiciously, *adv.* అనుమానానికియెడముగా, సందేహాస్పదముగా. he behaved very ~ వాడినడక అనుమానానికియెడమైనదిగావున్నది.

Suspiciousness, *n. s.* సందేహము, అనుమానము. his ~ makes him miserable వాడిసందేహమే వాణ్ని చెరుపుతున్నది, సంశయాత్మావినశ్యతి.

Suspiration, sus-pi-rā′shon, *n. s.* a sigh పెద్దవూపిరి, నిట్టూర్పు.

To Suspire, sus-pīre′, *v. n.* పెద్దవూపిరివిడుచుట.

To Sustain, sus-tāin′, *v. a.* to bear భరించుట, మోసుట, ఆదుకొనుట. the pillars which ~ the beam దూలమును ఆదుకొనివుండే స్తంభములు. God ~s the world దేవుడులోకమును సంరక్షిస్తున్నాడు. this wall is not strong enough to ~ the flood యీగోడఆప్రవాహమునకు తాళేంత బలముగలదికాదు. they ~ed the weight on their shoulders ఆబరువునుభుజానమోసుకొన్నారు. I cannot ~ this weight any longer యీబరువునిక మోయలేను. God ~ed us in need దారిద్ర్యములో దేవుడు చెయ్యిచ్చినాడు. he ~ed the office of minister for ten years పదిసంవత్సరములు మంత్రిగావుండినిర్వహించినాడు. support, maintain, help సంరక్షించుట, కాపాడుట, నిర్వహించుట. he ~ed all the family ఆకుటుంబమునంతారక్షించినాడు. to endure సహించుట, తాళుట, ఓర్చుకొనుట. he ~ed much persecution for this యిందునిమిత్తమునానాపాట్లుబడ్డాడు. the poor ~ many difficulties బీదలుబహుసంకటపడుతారు. I could not ~ the sight of her misery దానికష్టమునుచూచిభరించలేను. he ~ed a loss in this యిందులో వాడునష్టపడ్డాడు.

Sustainable, *adj.* భరించతగ్గ, మోయతగ్గ. a weight ~ by a man మనిషిమోయతగ్గబరువు. an action is ~ regarding this ఇదిపిరియాదుచేయడమునకుఅర్హమైనపని.

Sustainedly, *adv.* నిబ్బరముగా, దృఢముగా.

Sustainer, *n. s.* one that supports భరించేవాడు, నిర్వాహకుడు, ఆదరించేవాడు.

Sustenance, sus′tē-nance *n. s.* support; maintenance ఆహారము, అన్నపానము, జీవనము, జీవ

సొపాయము. he allowed them a rupee a day for ⌣ వాండ్లకు కూటికిదినానికి ఒకరూపాయి యిస్తూవచ్చినాడు. this trade is their sole ⌣ వాండ్లకు జీవనానికి యిదే వృత్తి.

Sutler, sut'lĕr, *n. s.* a man that sells provisions and liquor in a camp దండులో దండుకు భోజన సామగ్రి సారాయి అమ్మే వాడు.

Suttee, *n. s.* (Indian word for burning a widow alive) సహగమనము.

Suture, sū'tūre, *n. s.* a manner of sewing or stitching, particularly of stitching wounds కుట్టు, ముఖ్యముగా గాయకుట్టు, తెగిన చెవులు మొదలైనవాటిని చేర్చికుట్టినకుట్టు. the sagittal ⌣ బ్రహ్మరంధ్రము.

Suzerain, *n. s.* a Lord paramount ప్రభువు, అధిపతి

Swab, swăb, *n. s.* a kind of mop to clean floors వాడలో తట్టుకు నీళ్లు పోకికడిగి శుద్ధి చేసే నారకట్ట.

To Swab, swăb, *v. a.* నారకట్టతో వాడలో తట్టున నీళ్లు పోకికడిగి శుద్ధిచేసుట.

To Swaddle, swăd'dle, *v. a.* to swathe అప్పుడుపుట్టిన బిడ్డలకు చేతులు కాళ్లుకదలకుండా బట్టలు చుట్టుట, యిచియిప్పటి మర్యాద కాదు.

Swaddling clothes, *n. s.* అప్పుడు పుట్టిన బిడ్డలకు చుట్టే గుడ్డలు, పొత్తిగుడ్డలు.

To Swag, swag, *v. n.* వేలాడుట. a ⌣ belly వేలాడే పొట్ట. Ganēsa has a ⌣ belly పిళ్లారి వేలాడే పొట్టగలవాడు.

To Swagger, swag'gĕr, *v. n.* గప్పాలు కొట్టుట, జంభాలు కొట్టుట, జల్లి కొట్టుట.

Swaggerer, *n. s.* జంభాలు కొట్టే వాడు.

Swaggering, *n. s.* జంభాలు, జల్లి.

Swain, swān, *n. s.* a young man బాలుడు. a country servant employed in husbandry జీతగాడు. a pastoral youth పశువులు మేపే వయసువాడు, నాయకుడు, విటగాడు.

Swallow, swăl'lō *n. s.* a small bird of passage ఒకవిధమైన సిమపక్షి, వసంత కాలములో వచ్చి వానకాలములో కానకపొయ్యే పక్షి. the sea ⌣ రామభాను అనే పక్షి.

To Swallow, swăl'lō, *v. a.* మింగుట, భక్షించుట. to engross అపహరించుట, పొట్టబోసుకొనుట. this business ⌣ed up all his wealth యీ పని వాని రూకలనంతా ఆకర్షించివేసినది. the waters ⌣ed him up నీళ్లు వాణ్ని లోనికి యీడ్చుకొనిపోయినది.

Swallow-tailed, *adj.* పట్టెంతతోకఆకారముగా వుండే. a swallow-tailed flag కొనకు రెండు చీలికలుగా వుండే జండా.

Swallow-wort, *n. s.* జిల్లేడు, జిల్లేడుచెట్టు.

Swam, swam, *past tense* of the verb To Swim ఈదుట.

Swamp, swămp, *n. s.* చితచితమని వుండే నేల, బురద, బాడవపొలము.

To Swamp, swămp, *v. a.* to whelm or sink as in a swamp ముంచుట. the rain ⌣ed the field ఆ పొలము వాననీళ్లలో మునిగిపోయినది, ఆ పొలముమీద వాననీళ్లు నిలిచివుండినది.

Swamped, *adj.* నీళ్లలో మునిగిన. a ⌣ field నీళ్లలో మునిగిన పొలము. the estate was ⌣ with debts ఆ యాస్తి అప్పులతో మునిగిపోయినది.

Swampy, swămp'y, *adj.* చిత్తడిగావుండే, చితచితలాడే, బౌకుగావుండే.

Swan, swăn, *n. s.* ఒకవిధమైన హంస. the braminy ⌣ or duck రాయంచ, రాజహంస. as white as a ⌣ అతిధావళ్యముగావుండే.

Swanshot, *n. s.* తుపాకిలో వేసేలావాటి రవలు.

To Swap, swăp, *v. a.* మార్చుట, మార్చుకొనుట, వినిమయ వర్తనచేసుకొనుట, ఇది నీచశబ్దము. (Redgauntlet Letter 4, page 59.)

Swape, *n. s.* ఏతాము.

Sward, swârd, *n. s.* పచ్చికబయలు.

Sware, swāre, *past tense* of the verb To Swear ప్రమాణము చేసుట, ప్రమాణము చేసుట.

Swarm, swârm, *n. s.* a great body or number of bees or other small animals గుంపు, సమూహము, ఇది యీగలు, చీమలు, చెదలు మొదలైనవాటిని గురించినమాట. a ⌣ of beggars బిచ్చగాండ్లగుంపు. a ⌣ of children అనేకమందిపిల్లకాయలు.

To Swarm, swârm, *v. n.* to collect and depart from a hive by flight in a body, as bees, ముసురుకొనుట. Bees ⌣ in warm clear days in summer తేనెటీగలువలసపోతవి. the children ⌣ed around him బిడ్డలువాణ్ని చుట్టుకొన్నారు. lice ⌣ there అక్కడ పేలమయముగావున్నవి. the town ⌣s with beggars, or beggars ⌣ in this town

యీపట్టణముబిన్నగాంక్షమయముగావున్నది. his body ~ed with lice, or lice ~ed on his body వాడిఒంటిని పేలుముసురుకొనివున్నది. this book ~s with errors, or errors ~ in this book యీపుస్తకముఅబద్ధాలవుట్టగావున్నది. to ~ up a tree, or to climb up a tree చెట్టుయెక్కుట.

Swarming. *adj.* ముసురుకొన్న. ~ beggars తండోపతండములుగావచ్చిముసురుకొనేబిచ్చగాండ్లు.

Swart, *adj.* black, darkly brown నల్లని, కపిలవర్ణమైన, ధూమ్రవర్ణమైన.

Swarthiness, *n. s.* కపిలవర్ణము, ధూమ్రవర్ణము, చామనిచాయ.

Swarthy, swâr'thy, *adj.* చామనిచాయగావుండే, కపిలవర్ణముగావుండే, ధూమ్రవర్ణముగావుండే. the natives of India are either ~ or black కొందరుచామనిచాయగావుంటారు, కొందరునల్లగావుంటారు.

Swashing. *adj.* bullying, rude గడుసైన, పోటు.

Swath, or Swathe, swāthe, *n. s.* a band ; a fillet చుట్టినగుడ్డ, కట్టుకట్టినగుడ్డ. a ~ of grass or corn మోపు.

To Swathe, swāthe, *v. a.* to bind కట్టుకట్టుట, గాయముకట్టుట.

To Sway, swā, *v. a.* to wave in the hand విసురుట, తిప్పుట, ఆడించుట. to manage నిర్వహించుట. to ~ the sceptre అధికారముచేసుట, పరిపాలనముచేసుట, యేలుట. a man who is ~ed by passion కామక్రోధవశ్యుడు, పంచేంద్రియబద్ధుడు.

Sway, swā, *n. s.* power ; rule ; dominion అధికారము, ప్రభుత్వము, దొరతనము. they were many years under the Musulman ~ వాండ్లు బహుదినాలుతురకలప్రభుత్వముక్రిందవుండిరి. he is under the ~ of his lusts పంచేంద్రియబద్ధుడైవున్నాడు.

To Swear, swār, *v. n.* ప్రమాణముచేసుట, బాసచేసుట. he swore by Rama రాముడిమీదవొట్టుపెట్టుకొన్నాడు. he swore that it was true యిదినిజమనిప్రమాణముగాచెప్పినాడు. he swore at them వాండ్లనుతిట్టినాడు, దూషించినాడు.

To Swear, swār, *v. a.* ప్రమాణముచేయించుట. he swore the witness సాక్షిచేతప్రమాణముచేయించినాడు. a sworn witness సత్యముచేయించబడ్డసాక్షి. after the witness is sworn సాక్షిచేతప్రమాణముచేయించినతర్వాత. he is a sworn foe to them వాండ్లకువాడుజన్మవైరి. he is a sworn foe to translations భాషాంతరములంటేవాడికికూడదు, గిట్టదు. the doctor is a sworn foe to gluttony వైద్యుడుఅధికభోజనముకూడదంటాడు. they are sworn enemies వాండ్లుబద్ధవైరులు.

Swearer, *n. s.* తిట్టేవాడు, దూషించేవాడు. a profane ~ తిట్లమారి, చెడ్డనోరుగలవాడు. he who administers the oath సత్యముచేయించేవాడు.

Sweat, swet, *n. s.* చెమట, స్వేదము. we live by the ~ of our brow మేముచెమటతీసివేసబ్రతికేవారము.

To Sweat, swet, *v. n.* చెమర్చుట, చెమటపట్టుట. his head ~ed వాడితలచెమటపట్టినది. the marble ~ed ఆరాయిచెమర్చినది. the gum that ~ed out బయటబయిలుదేరినబంక. the salt that ~s out of the ground నేలమీదపూచేవుప్పు. the sweating sickness వాంతిభ్రాంతివంటిరోగము.

To Sweat, swet, *v. a.* to make it sweat చెమటపట్టేటట్టుచేసుట. he ~ed the horse గుర్రమునకుచెమటపట్టేటట్టుచేసినాడు. this job ~ed him యీపనిఅతనికినిండాఆయాసముచేసినది, యీపనిచేపడములోవానికినిండాతొందరైనది. he ~ed the rupees ఆరూపాయీలనువొరిసివెండినిదొంగిలించుకొన్నాడు.

Sweaty, swet'y, *adj.* చెమటకట్టిన, చెమటతోతడిసిన.

Swede, *n. s.* a native of Sweden స్వీడన్‌దేశస్థుడు.

To Sweep, swēp, *v. a.* ఊడ్చుట. to ~ and trim a house యింటినిపూడ్చిచక్కపెట్టుట. tresses that ~ the ground గుదికాళ్లదాకావుండేవెంట్రుకలు. the sow's belly ~s the ground పందికడుపునేలజీరాడుతున్నది. boats that ~ the waters నీళ్లమీదవడిగాపొయ్యేపడవలు. they swept the waters with their oars అల్లినుకర్రలతోనీళ్లనుచివచివతోసినారు. to ~ a chimney పొగగూటినితుడుచుట; పొగగూటిలోకరదూపమునుతుడిచిశుభ్రముచేసుట. the guns swept the walls గుండుగోడలమీదపారినది. the eye ~s the country దృష్టిఆదేశముమీదపారుతున్నది, ఆదేశమంతాకంటికితెలుస్తున్నది. she swept away the dust దు

మ్మును పూర్తిగ్గా వేసినది. the flood swept away several trees ప్రవాహము శానా చెట్లను పూర్వకొని పోయినది. the cholera swept off one thousand people వాంతిభ్రాంతి వెయ్యి మందిని కొంచపోయినది. she swept out the house యింటిని పూర్తిగ ఉడ్చి చేసినది.

To Sweep, swēp, *v. n.* to pass with violence వడిగా పోవుట. the army swept along దండు వడిగా పోయినది. the breeze that ~s along the hill కొండమీదికి కొట్టే గాలి. the meadow that ~s down to the edge of the lake ఆ మడుగువారా పొడుగునసిరికి బయిలు.

Sweep, swēp, *n. s.* ఊడ్పడము, ప్రదేశము, ప్రదేశము. here the eye takes in a great ~ of country యిక్కడ దేశము బహుదూరము తెలుస్తున్నది. a boy who cleans chimney పొగ గూటిలో మసిగీరదూడుచుండే పిల్లకాయ. a large oar నలుగురు పట్టిత్రోసే పెద్దఅల్లి మొకర. they took a great ~ before they reached the town ఆ పూరికి చేరేటందుకు మునుపు శానా దూరము చుట్టినారు. here the road makes a ~ యిక్కడ దారి వచుట్టు గా వున్నది. here the mountains take a ~ to the north యిక్కడనుంచి ఆ కొండలు ఉత్తరము గా పోతవి.

Sweeping, *p‖* ఊడిచే, ఊడుచుకొనిపొయ్యే. general మొత్తమైన, సగటుగా వుండే. peremptory ఖండితమైన. excessive, unjust మిక్కుటమైన. ~ censures సొనెలో రాళ్లు వేసినట్టువదము, సగటు మీద దూషించడము. a ~ storm ఊడుచుకొని పొయ్యే అధికమైన గాలివాన. a ~ clause in a law శేము దాయము గా విధించేసూత్రము. why should you pass a ~ condemnation? [Scott's Napoleon 803, §3] మొత్తము గా దూషించుకుదూషిస్తావు. "I call *corruption* the taking of a six pence more than the just and known salary of your employment, *under any pretence whatever* —Observe—he adds the ~ clause *under any pretence whatever*." (Chesterfield).

Sweepingly, *adv.* వడిగా, ఝుడిలున, ఝురాలున.

Sweepings, swēp'ingś, *n. s. plu.* ఊడ్పు, పెంట.

Sweepstakes, *n. s.* a kind of bet మొత్తపందెము, సగటు పందెము.

Sweepy, swēp'y, *adj.* passing with great speed and violence over a great compass at once వడిగా పొయ్యే, ఝుడిలునపొయ్యే.

Sweet, swēt, *adj.* తియ్యని, మధురమైన, రుచియైన, యింపైన. a ~ smell సువాసన. a ~ sound మధురస్వరము. ~ words తియ్యని మాటలు. her ~ face దానిసొగసు ముఖము. her ~ lip దానిచక్కని పెదవి. a ~ temper సౌజన్యము, శాంతగుణము revenge is ~ పగ తీర్చుకొనడము మనసుకు ఉల్లాసము. the house is not ~ యీయిల్లు రోతగావున్నది. the ~ and the bitter together సుఖదుఃఖములు. how ~ she looks! దానిముఖము పాలు కారుతున్నది. my ~ lord నాబంగారుదొర. he was very ~ upon her దానిమీదనిండా వ్యామోహముగా వున్నాడు. ~ water మంచినీళ్లు. ~ oil (meaning Olive oil) ఆలివాకుచెట్టు నూనె.

Sweet, swēt, *n. s.* sweetness మాధుర్యము, తీపు, something pleasing యింపు. the bitter must come before the ~ ముందర కష్టమనుభవించి తరువాత సుఖము అనుభవించవలసినది. liquid ~s తేనె, అమృతము. the ~s and the sours of life సుఖదుఃఖములు.

Sweetbread, swēt'bred, *n. s.* the pancreas of the calf దూడకొవ్వు. in Tyndale's English Bible this word is used for unleavened bread.

Sweetbriar, swēt'brī-ĕr, *n. s.* పుష్పవిశేషము.

Sweetcane, *n. s.* (in Isaiah 43. 24.) or calamus సుగంధివస. Df.

Sweet flag, *n. s.* వస.

To Sweeten, swētn, *v. a.* తీపుచేసుట, యింపుచేసుట, ప్రియము చేసుట. she ~ed the milk పాలలో చక్కెర వేసినది.

Sweetener, *n. s.* ఉల్లాసముచేసేటిది. friendship is a great ~ of life లోకములో స్నేహమే ఉల్లాసకరమైనది. pleasure is the ~ of life మనుష్యులకు ఉల్లాసము చేసేటిది సంతోషము. a ~ for the breath నోటికంపును పోగొట్టేటిది.

Sweetheart, swēt'hărt, *n. s.* favourite ప్రియురాలు, ప్రియుడు. In old days it was merely a phrase of kindness like *my dear* addressed by a woman to a woman.

Sweetly, swēt'ly. *adv.* రమ్యముగా, శరసముగా.

Sweetmeat, swēt'mēt, *n. s.* మిఠాయీ, ఫలాహారము.

Sweetness, *n. s.* తీపు, మాధుర్యము, కమ్మదనము, రుచి. from the ~ of this milk యీపాలయొక్క మాధుర్యమువల్ల. from the ~ of this fruit యీపండుయొక్క తీపువల్ల. from the ~ of her temper ఆమె శాంతగుణముగనక. from the ~ of the smell సువాసనైనందువల్ల. cloying ~ అతిమాధుర్యము.

Sweetpotatoes, *n. s.* చిలగడదుంప, గెనుసుగడ్డ. Ainslie says చిల్లగడగెడ్డ.

Sweetwilliam, swēt-will'yam, *n. s.* a plant కస్తూరిపెండ్లిపువ్వువంటి ఒక పుష్పచెట్టు.

To Swell, swell, *v. n.* వాచుట, ఉబ్బుట, పొంగుట, అధికమవుట, హెచ్చుట. when the flood ~ed its height వెల్లువనిండా అతిశయించేటప్పటికి. the ditches ~ed with the rain వానచేత అగడ్తలలో నీళ్లు పొంగినవి. his debts ~ed to a large amount వానికి అప్పు నిండా పెరిగినది.

To Swell, swell, *v. a.* ఉబికించుట, ఉబ్బించుట, పెద్దదిగా చేసుట, పెంపుచేసుట. the disease that ~ed his belly వానికి కడుపును ఉబ్బేటట్టు చేసిన రోగము. items that ~ an account లెక్కను పెద్దదిగా చేసిన పద్దులు. the Cokila ~s it's note కోకిల స్వరముష్టాయిని అంటుకున్నది, రాగారాగా హెచ్చుతున్నది.

Swell, swell, *n. s.* ఉబ్బు, ఉబుకు, పెంపు, వృద్ధి. the ~ of the sea సముద్రపు పోటుపుబ్బు. from the ~ of the ground భూమిమిట్టగా వున్నదిగనక, మిట్టగా వున్నదిగనక. he is a great ~ వాడు నిండా గొప్ప. the ~ mob గర్విష్టులు, అనగా మర్చీదులు, పేరుమారిలోండ్లు.

Swelled, *adj.* ఉబ్బిన, పెరిగిన. a body ~ with disease రోగముచేత వాచిన దేహము. an account ~ with false items లేనిపోనిపద్దులు కట్టి పెంచిన లెక్క. the disease called ~ leg బుట్టకాలు. ~ testicle వరిబీజము.

Swelling, swell'ing, *adj.* ఉబ్బిన, అధికమైన. a ~ note in music ఆరోహణము. ~ pride అధికగర్వము.

Swelling, swell'ing, *n. s.* వాపు, ఉబ్బు. they put this medicine to cure the ~ వాపుతియ్యడము.

నదికిన్ని మంచుదేసినారు. the ~s of a river వెల్లువ, ప్రవాహము. an indolent ~ గ్రంథి, గంతి. a sympathetic ~ సరి. the ~ of Jordan, (a flood, inundation) Jerem. XII. 5 వెల్లువ.

To Swelter, swel'tĕr, *v. n.* that is, To Sweat చెమటబట్టుట, చెమర్చుట.

Swept, swept, *adj.* and *past tense* of the verb To Sweep.

To Swerve, swerve, *v. n.* to depart, to bend, to incline తప్పుట, వంగుట. the line of troops ~d towards the hills వరుసగా పోయ్యేదండుకొండల తట్టు తిరిగిపోయినది. they never ~ from this rule యీసూత్రమునకు విరుద్ధము గా నడవరు. you must not ~ from this rule నీవు యీసూత్రభంగము చేయరాదు. in 1 Tim. 1. 6. ἀστοχήσαντες ఏతప్పి రాజ్యభాషా శాస్త్ర A†.

Swift, swift, *adj.* quick వడిగల, త్వరగల, చురుకుగల. ready; prompt శీఘ్రమైన. they gave him ~ assistance తక్షణము సహాయము చేసినారు.

Swift, swift, *n. s.* ఒకవిధమైన లకుముకిపిట్ట.

Swiftly, swift'ly, *adv.* వడిగా, శీఘ్రముగా, త్వరగా.

Swiftness, *n. s.* త్వర, వేగము, వడి.

To Swig, swig. or To Swill, swill, *v. a.* తాగుట, జుర్రుట, ఇడిపీచుట.

To Swim, swim, *v. n.* ఈదుట. or float తేలుట. the bottle was swimming ఆ బుడ్డి తేలుతూవుండినది. to be dizzy తిరుగుట, తిప్పుట. to ~ as the eyes కండ్లుతేలుగా నిపోవుట, చెక్కుకొనిపోవుట. my eyes were swimming నాకు కండ్లు చెక్కుకొనిపోయినవి. my head ~s నా తల తిరుగుతున్నది. she came swimming along అది కులుకుతూవచ్చినది.

To Swim, swim, *v. a.* ఈదిదాటుట, ఈదగొట్టి దాటుట. he swam the river యేరు యీదిదాటినాడు. every fish that ~s the sea సముద్రములో సంచరించే ప్రతిమత్స్యము.

Swimmer, *n. s.* ఈదేవాడు, ఈతగొట్టేవాడు.

Swimming, *n. s.* ఈత. he was taught ~ వానికి యీత నేర్పినారు. a ~ in the head తలతిరగడము, తలతిప్పడము.

Swimming, *p*‖ ఈదే, తేలే. a ~ gait కులుకునడక. a ~ eye తేలవేసేకన్ను, ఆందోళితలోచనము.

Swimmingly, *adv.* smoothly; without obstruction నిరాయాసముగా, నిరభ్యంతరముగా.

To Swindle, swin'dle, *v. a.* మాయచేసుట, టక్కుటమారిచేసుట. he ~d me out of the money నన్ను మాయచేసి ఆరూకలను అపహరించినాడు.

Swindler, *n. s.* టక్కులదొంగ, కేడీమారి, మాయలమారి, ప్రవంచకుడు.

Swindling, *n. s.* టక్కుటమారి, కేడీమారితనము, ప్రవంచన.

Swine, swine, *n. s.* Singular and plural, a hog. a pig పంది, వరాహము, పందులు, వరాహములు. Strictly it means sows, not boars; thus "the ~ are white but the boars are black" ఆడపందులు తెల్లగానుండవి అయితే మొగపందులు నల్లగావుండవి.

Swineherd, swine'hĕrd, *n. s.* a keeper of hogs పందులు మేపేవాడు.

To Swing, swing, *v. n.* ఊగుట, ఊగులాడుట, ఉర్రట్లూగుట. the branch swung in the storm కొమ్మ గాలికివూగులాడుతూవుండినది. at this Hindu feast some people ~; that is, they are swung by hooks in their backs యాతిరనాళ్లలో గారడ కొక్కెలాడుతారు.

To Swing, swing, *v. a.* ఊపుట. to whirl round in the air గిరగిరతిప్పుట. he swung the club round his head ఆకర్రనుతలచుట్టూవిసిరినాడు. there he comes swinging his arms చేతులువూపుకుంటూవస్తున్నాడు.

Swing, swing, *n. s.* motion of any thing hanging loosely ఊగులాడడము, వేలాడడము, ఉయ్యాల, డోల, డోలిక. what regulates the ~ of the pendulum? ఆ వేలాడుతూవుండే బిళ్ల వూగడము యెందువల్ల. a ~ cradle వూగేతొట్ల. the ~ feast సిడిబండి, సిళ్లు, full ~ అతిత్వరగా, మిక్కిలి వడిగా, వేగాలున. he ran full ~ against me వడిగావచ్చి నామీదికి దూరినాడు. he took his ~ తనయిష్ట ప్రకారము చేసినాడు, తనకడుపునిండ చేసినాడు.

To Swinge, swinge, *v. a.* to whip; to punish కొరడాతో కొట్టుట, శిక్షచేసుట. the serpent ~d his tail పాముతోకను ఝాడించినది.

Swingebuckler, *n. s.* a bully గద్దించేవాడు, బెదిరించేవాడు, ధాంధూముచేసేవాడు.

Swinging, *adj.* great; huge పెద్దదైన, బ్రహ్మాండమైన, లావాటి. ~ is used in good writers. Thus Walter Scott, Lr. of 23, Feb. 1808 in Lockhart's Memoir of his Life Vol. 2.

Swingingly, *adv.* బ్రహ్మాండముగా, అతిబ్రహ్మత్తుగా.

Swinish, swin'ish, *adj.* filthy, beastly రోతైన, కశ్మలమైన.

To Swink, *v. n.* to labour; to toil పాటుపడుట, కష్టపడుట.

Swipe, or Swape, *n. s.* (that is, Sweep) ఏతాము Swipes, a low word for drink, beer సారాయి, కల్లు.

Swirl, *n. s.* that is, whirl, course, rush, swing విసురు. In the ~ and roar of the living tide నదిప్రవహిస్తున్నప్పుడు.

Swish, *n. s.* that is, Switch, which see. a ~ tailed horse జల్లితోకగలగుర్రము.

Swiss, *adj.* of or belonging to Switzerland స్విట్జెర్లాండుదేశసంబంధమైన. a ~ girl ఆదేశపుపడుచు.

Swiss, *n. s.* a native of Switzerland స్విట్జెర్లాండుదేశస్థుడు. a ~ ఆదేశస్థుడు. the ~ ఆదేశస్థులు.

Switch, switch, *n. s.* a slender stick చువ్వ, బరికె, బెత్తము.

To Switch, switch, *v. a.* బరికెతో కొట్టుట, చువ్వతో కొట్టుట. the horse ~ed his tail about గుర్రము తోకను యిటుఅటు విసిరినది.

Swivel, swivl, *n. s.* something fixed in another body so as to turn round in it చీలకుతగిలించబడి యెటుబడితే అటు తిరుగుతూవుండేటిది. a small cannon, which turns on a ~ మేకుకుతగిలించబడి యెటుబడితే అటుతిరిగేచిన్నఫిరంగి. a watch key turns upon a ~ గడియారముతిప్పేచెవి ఒకచీలకుమీదయెటుబడితే అటుతిరుగుతున్నది, తిరగటానికి అప్పను swivel అనవచ్చును. a ~ seal తిరుగుడుముద్ర, అనగా ఒకచీలతో తగిలించబడి యెటుబడితే అటుతిరిగేముద్ర.

Swollen, Swoln, swōlln, *adj.* వాచిన, ఉబ్బిన, బలిసిన. a ~ face వాచినముఖము, వూడకొనివుండే ముఖము.

To Swoon, swûn, *v. n.* మూర్ఛపోవుట.

Swoon, swûn, *n. s.* మూర్ఛ. he is in a ⌣ వాడు మూర్ఛపోయివున్నాడు, స్మారకముతప్పివున్నాడు.

To Swoop, swûp, *v. n.* to seize by falling at once as a hawk upon his prey దూరుట, తన్నుకొనిపోవుట. the hawk ⌣ed and carried off the chicken డేగలటక్కున కోడిపిల్లలమీదపడితన్నుకొనిపోయినది.

Swoop, swûp, *n. s.* fall of a bird of prey upon his quarry డేగ మొదలైనవియెరమీదికిదూరడము, పారడము, తన్నుకొనిపోవడము. at one fell ⌣ he destroyed them all ఒకదెబ్బనవాటినన్నిటినీ చంపినాడు.

To Swop, swop, or To Swap, swăp, *v. a.* to change or give a thing in exchange మార్చుకొనుట. I swopped a horse with him నాగుర్రము యిచ్చివాడిగుర్రమునుతీసుకొన్నాను,ఇదినీచమాట.

Swop, swop, or Swap, swăp, *n. s.* exchange మార్చుకోవడము. Addison's Spectator, No. 559, § 6.

Sword, sōrd, *n. s.* కత్తి, ఖడ్గము. a broad ⌣ పట్టాకత్తి. a small or straight ⌣ వంపులేనికత్తి. he came out ⌣ in hand కత్తియెత్తుకొనిబయిలువచ్చినాడు. a wooden ⌣ మానికత్తి.

Sword-cutler, *n. s.* కత్తులుచేసేవాడు.

Sworded, *adj.* కత్తిగల.

Swordfish, *n. s.* కొమ్ముసొర, బొంతచేప. These names with others regarding fish I obtained from fishermen.

Swordknot, *n. s.* riband tied to the hilt of the sword కత్తిపిడివారు, కత్తిపిడిపట్టు.

Swordlaw, sōrd'lâ, *n. s.* violence దౌర్జన్యము.

Swordplay, *n. s.* కత్తిసాము.

Swordplayer, sōrd'plā-ĕr, *n. s.* కత్తిసామునేర్చినవాడు.

Swordsman, sōrds'man, *n. s.* కత్తిసామునేర్చినవాడు. he is a good ⌣ కత్తిసాముబాగాతెలిసినవాడు.

Swordsmanship, *n. s.* కత్తిసాము.

Swore, swōre, *past tense* of the verb To Swear ప్రమాణముచేసుట.

Sworn, swōrn, (*past participle* of the verb To Swear) ప్రమాణముచేయించబడ్డ, ప్రమాణముచేసిన. a ⌣ witness ప్రమాణముచేయించబడ్డసాక్షి. a ⌣ statement సత్యముచేశివ్రాయించబడ్డది. ⌣ enemies బద్ధవైరులు. I am a ⌣ enemy to such practices ఆపనులంటే నాకు యుద్ధముగానున్నది. the judge was ⌣ in to-day న్యాయాధిపతినేడు పుద్యోగములో ప్రవేశించినాడు. he was ⌣ secretary రాయసపుద్యోగములో ప్రవేశించినాడు.

Swum, swum, (*past p|* of the verb To Swim) ఈదిన, తేలిన.

Swung, swung, (*past p|* of the verb To Swing) ఊచబడ్డ, ఊగిన.

Sybarite, *n. s.* సిబరిదేశస్థుడు, అనగాభోగాసక్తుడై జీవిగాపుండేవాడు, వెలుతురుచూస్తేకాకచేస్తున్నదనేవాడు

Sycamine, Sycamore, syc'ă-môre, *n. s.* a tree రావిచెట్టు, అశ్వత్థవృక్షము, పిప్పలము. C uses the Greek word. P says రావి. G says బొడ్డచెట్టు. RH. say అడవిమేడి.

Syce, Syse or Sais, *n. s.* a horsekeeper గుర్రపువాడు.

Sycophancy, *n. s.* ఇచ్చకాలమారితనము, యిల్లామల్లితనము.

Sycophant, syc'ô-fant, *n. s.* a talebearer; a makebate కలహాముపెట్టేవాడు, ఇల్లామల్లి, ఇచ్చకాలమారి.

Syllabic, syl-lab'ic, *adj.* regarding syllables అక్షరములనుగురించిన.

Syllabication, *n. s.* అక్షరాలుకూర్చడము, అక్షరమునకో అక్షరముచేర్చడము.

Syllable, syl'la-ble, *n. s.* అక్షరము. a short ⌣ లఘ్వక్షరము. a long ⌣ దీర్ఘాక్షరము, గురువు. every ⌣ మాటకుమాట, ప్రతిశబ్దము. I do not know a ⌣ about it అందునగురించినాకు ఒకమాటాతెలియదు, లవలేశమైనా తెలియదు. there was not a ⌣ of evidence యిందునగురించియించుకైనా సాక్ష్యములేదు.

Syllabub, *n. s.* milk with acids ఏదైనాకొంచెముపుల్లనివస్తువున్ను కంచదారయున్ను కలిసినక్షారోష్ణము. whipt ⌣ క్షారోష్ణపునురుగు. whipt ⌣ or nonsense పిచ్చికూతలు, నిరర్థకమైనమాటలు.

Syllabus, syl'la-bus, *n. s.* an abstract సంగ్రహము, సంక్షేపము.

Syllogism, syl'lō-ġism, *n. s.* an argument composed of three propositions అనుమానమునుపట్టిల క్ష్యమునునిర్ణయించడము, హేతువుకు సాధ్యముచేత నిర్ణయించబడము, ఇదితర్కములో చెప్పేఒకయుక్తి.

Syllogistic, *adj.* హేతువుకు సాధ్యములచేతనిర్ణయించబడ్డ.

Sylph, sylf, *n. s.* a kind of fairy nymph గంధర్వ స్త్రీ, ఒకవిధమైనదేవతాస్త్రీ. (Parnell in Rape of the Lock translates it Lemures.)

Sylvan, syl'van, *adj.* woody; shady; relating to woods వనసంబంధమైన, అడవిసంబంధమైన. a ⌴ scene అడవిప్రదేశము. a ⌴ nymph వనదేవత.

Sylvan, syl'van, *n. s.* a wood-god వనదేవుడు. also a rustick రాకుసుడు, చెంచువాడు.

Symbol, sym'bol, *n. s.* type, emblem చిహ్నము, లాంఛనము. the different marks worn in the forehead are the ⌴s of the different religions నొసటపెట్టుకొనే నామము విభూతి మొదలైనఆయాగురుతులుఆయామతములకు చిహ్నములు. an abstract, a compendium of a creed ఆయామతములకుసారాంశముగావుండేగాయత్రీమంత్రముమొదలైనమంత్రము.

Symbolical, sym-bol'i-cal, *adj.* చిహ్నముగావుండే, లాంఛనముగావుండే. baptism is ⌴ of regeneration పునర్జన్మమునకుజ్ఞానస్నానముగురుతు. the Trisūla is ⌴ of Siva శూలముశివుడియొక్క చిహ్నము.

To Symbolize, sym'bō-līze, *v. n.* to represent, to resemble దృష్టాంతద్వారామొరుకచేసుట, ఉపమానముచేతతెలియచేసుట, తుల్యమవుట, సాదృశ్యమవుట. the Canarese and the Telugu languages ⌴ తెలుగుకుకన్నడికిసంబంధమువున్నది.

Symmetrical, sym-met'ri-cal, *adj.* proportionate; having parts well adapted to each other సమవిభాగాంగములుగల, ఒకటికొకటిపొంకముగావుండే. this statue is not ⌴ యీవిగ్రహమునకుఅవయవములుపొంకాయింపుగావుండలేదు.

Symmetry, sym'mē-try, *n. s.* adaptation of parts to each other సమవిభాగాంగత్వము, అవయవములుపొంకముగావుండడము. the ⌴ of this statue is beautiful యీబొమ్మకుఅవయవములుఒకటితో ఒకటి పొందికగావున్నది, పొంకాయింపుగావున్నది.

Sympathetic, sym-pa-thet'ic, Sympathetical, *adj.* feeling in consequence of what another feels ఏడ్చేవాండ్లతోయేడ్చే, నవ్వేవాండ్లతోనవ్వే. ⌴ joy ఒకడుసంతోషపడితేవానితోటిపాటుగాతానున్ను సంతోషపడడము. yawning is ⌴ (or catching) ఒకడికిఆవలింతవస్తేపదిమందికిన్ని ఆవలింతవస్తున్నది. a ⌴ swelling ఒకచోటవాచినదానికిజతగా వాచినవాపు.

Sympathetically, *adv.* అనుతాపముగా, పరితాపముగా, కరుణగా. when he saw them weeping his eyes became ⌴ moist వాండ్లుయేడ్చేదిచూచి వీడిమనసుకరిగివీడికండ్లోనున్నునీళ్లువచ్చినవి.

To Sympathize, sym'pa-thīze, *v. n.* to feel with another దుఃఖపడేవాణ్నిచూచిదుఃఖపడుట, నవ్వేవాణ్నిచూచినవ్వుట, సంతోషపడేవాణ్నిచూచిసంతోషపడుట. I ⌴ with you regarding this sad event ఆదుఃఖమునీకెంతోమాకు అంతే. they ⌴d with me నేనుయేడ్చేదాన్నిచూచివాండ్లున్ను యేడ్చినారు, నేనుసంతోషపడడమునుచూచివాండ్లున్నుసంతోషపడ్డారు.

Sympathizer, *n. s.* he who partakes in the feelings of another దుఃఖపడేవాణ్నిచూచి దుఃఖపడేవాడు, యేడ్చేవాణ్నిచూచియేడ్చేవాడు.

Sympathizing, *adj.* tender, compassionate ఏడ్చేవాణ్నిచూచియేడ్చే, నవ్వేవాణ్నిచూచినవ్వే, కరుణగల, పరితాపముగల.

Sympathy, sym-pa-thy, *n. s.* fellow-feeling నవ్వేవాడితోకూడా నవ్వడము, యేడ్చేవాడితోకూడా యేడవడము, పరితాపము, అనుతాపము, కరుణ. He has no ⌴ for the poor దరిద్రులనుగురించి వాడిమనసుకరగదు. I have no ⌴ for such distress వాండ్లువెర్రిగాయేడిస్తేవాండ్లతోకూడానేనున్నుయేడ్చేదా.

Symphonious, sym-fōn'yus, *adj.* harmonious శ్రవణమైన, సరసమైన, స్వరమేళనముగల, సుస్రావ్యమైన.

Symphony, sym'fō-ny, *n. s.* harmony స్వరమేళనము. a tune played by a band ఒకవిధమైనమేళము.

Symptom, sym'tom, *n. s.* a sign; a token గురుతు, చిహ్నము, ఆనవాలు. ⌴s of fever జ్వరలక్షణము

లు, జ్వరానికివుండేగురుతులు. there are no ~s of his surviving వాడుబ్రతికేలక్షణముకనుపించలేదు. a bad ~ దుర్లక్షణము.

Symptomatic, sym-tô-mat′ic, *adj.* happening concurrently గురుతుగావుండే, సూచకముగావుండే. ~ fever in pregnancy గర్భమునకుగురుతుగావుండేజ్వరము. their friendship had of late suffered several ~ shocks which seemed to prognosticate a total dissolution ఇటీవలవాండ్ల స్నేహము చెడడమునకుసూచకమైనకొన్నిదెబ్బలువచ్చిఅందువల్లవాండ్లకుశుద్ధవియోగమువచ్చినట్టువున్నది.

Synagogue, syn′a-gog, *n. s.* an assembly of the Jews to worship పూజనుగురించికూడినజూదియావాండ్లగోష్ఠి. C uses the Greek word. భజనభవనము A† జపాలయము R† సంఘపుస్థలము P†.

Synchronical, *adj.* ఏకకాలమందుసంభవించే, సమకాలీనమైన.

Synchronism, syng′crô-nism, *n. s.* ఏకకాలమందు సంభవించడము, సమకాలీనత్వము.

Syncope, syng′cô-pê, *n. s.* fainting fit మూర్ఛ. contraction of a word సంధి. in spelling లోపము.

Syncrasis, *n. s.* సంభవము.

Syndic, syn′dic, *n. s.* a certain officer of government అధ్యక్షుడు, అధికారి, సంప్రతి.

Synecdoche, sy-nec′dô-kê, *n. s.* a figure of rhetoric, by which a part is taken for the whole, or the whole for a part ఉపలక్షణము.

Synod, syn′od, *n. s.* a council ధర్మసభ, న్యాయసభ.

Synodical meetings, *adj.* ధర్మసభాసంబంధమైన.

Synonyme, syn′ô-nyme, *n. s.* పర్యాయపదము, ప్రతిపదము. these three words are ~s యీమూడున్నుయేకార్థవాచకములు, యీమూడుమాటలకున్నుయేకటేఅర్థము.

Synonymous, sy-non′y-mus, *adj.* ప్రతిపదముగావుండే, పర్యాయపదముగావుండే, సమానార్థకమైన. these four words are ~ యీనాలుగున్ను సమానార్థకములు, యీనాలుగుమాటలకున్ను యేకటే అర్థము.

Synopsis, sy-nop′sis, *n. s.* all the parts brought under one view కావలసినవన్నిన్ని యేకచోటనేఅగుపడేటట్టువ్రాయబడ్డది.

Syntax, syn′tax, *n. s.* arrangement of words in sentences శబ్దప్రయోగలక్షణము, వాక్యవిన్యాసము, కర్తృకారకాదినిరూపణము. but I prefer the plain word క్రమము, అనగాశబ్దక్రమము.

Synthesis, syn′thê-sis, *n. s.* composition, union సంయోగము, సంధి, మేళనము. Tresis, analysis and ~ are, the Case, the Trial, and the Decision.

Synthetic, *adj.* conjoining సంయోగముగల, సంధిగావుండే.

Syphon, sy̆′fon, *n. s.* a tube నీళ్లనుయీడ్చేయేకయంత్రము.

Syren, *n. s.* a goddess who enticed men by singing, and devoured them; any mischievous alluring woman కవికల్పితరాక్షసీగణవిశేషము, నిండాసొంపుగాపాడడముచేతమనుష్యులనుఆకర్షించిమింగేటిది, దీన్నిమోహినిఅనవచ్చును. he listened to the ~ song మోహమున్నైచెడిపోయినాడు. his wife is a perfect ~ వాడిపెండ్లాముదివ్యముగాపాడేటిది.

Syringe, syr′inge, *n. s.* చిమ్మనగొట్టము, చిమ్మనగ్రోవి, శృంగము.

To Syringe, syr′inge, *v. a.* to wash with a syringe చిమ్మనగొట్టముతోనీళ్లుచిమ్మిశుభ్రముచేసుట.

Syrop, Sirup or Syrup, *n. s.* చిక్కనిపానకము. ~ of squills &c. ద్రావకము.

System, sys′tem, *n. s.* a method, theory, scheme, సిద్ధాంతము, పద్ధతి, సమయము, సంప్రదాయము. ~ of religion మతక్రమము. a ~ of Logic తర్కసంగ్రహము. ~ of government ప్రభుత్వముయొక్కపద్ధతి. his ~ or health is deranged వాడిదేహముచెడిపోయినది, వాడిదేహముతారుమారుగావున్నది. the physical or corporeal ~ శరీరము, స్థూలశరీరము. the intellectual ~ సూక్ష్మశరీరము. the solar ~ సూర్యసిద్ధాంతము. a ~ of worlds లోకములయొక్కవరస. a ~ of medicine చికిత్సాసారసంగ్రహము. the six ~s of religion షట్దర్శనములు.

Systematic, Systematical, sys-tê-mat′i-cal, *adj.* methodical క్రమమైన. this is ~ villany ఇది కేవలమన్యాయము, దౌర్జన్యము. ~ fraud శుద్ధమోసము. ~ instruction క్రమమైనశిక్ష.

Systematically, *adv.* క్రమముగా.

Systole, sys'tō-lē, *n. s.* the contraction of heart హృత్కోశముయొక్క ముకుళీభావము. ~ and diastole ముకుళనము, ముకుళీభావము, వికాసము.

Sythe, See Scythe.

Syzygy, *n. s.* a conjunction of any two of the heavenly bodies గ్రహయోగము.

T. This fitted him to a T తూచాతప్పకయా మాటవాడికిచెల్లును. He has done it to a T దాన్నిఅప్పునకొట్టినట్టుగా చేసినాడు.

Tabasheer, *n. s.* (a certain drug) వెదురుప్పు. (త్వ క్షీర seems a fictitious name.)

Tabby, tab'by, *adj.* brinded; brindled చారలుగల, పొడలుగల. a ~ cat చారలుగలపిల్లి.

Tabby, tab'by, *n. s.* పిల్లిపేరు చిలిఅన్నట్టుగా ముద్దుపేరు. an old ~ పిచ్చిముసలమ్మ.

Tabernacle, tab'er-nacle, *n. s.* a tent, a temporary dwelling, a holy place డేరా, కుటమంటపము, దూష్యము A† గూడారము H† భజనాలయము, అర్చనాలయము Droz. the ~ of the body అస్థిరమైనయీశరీరము.

Table, tāble, *n. s.* మేజా, బల్ల. a dining ~ వంటకాలబల్ల. a writing ~ వ్రాతబల్ల. they laid the ~ భోజనమువడ్డించినారు. while they sat at ~ వాండ్లుభోజనముచేస్తూవుండగా. when they rose from ~ భోజనముచేసిలేవగానే. he is at table భోజనముచేస్తూవున్నాడు. he sat at the ~ మేజావేసుకొనికూర్చున్నాడు, మేజావద్ద కూర్చున్నాడు. they spent four hours at ~ తిండికి నాలుగుగడియలుపోగొట్టినారు. a ~ cloth మేజాదుప్పటి. he keeps a good ~ వాడుపుష్కలాన్నముగా తింటాడు, వాడు విందులు బాగాచేస్తాడు. these people are never invited to the royal ~ వీండ్లనురాజుయింట్లో భోజనానికియెన్నడున్ను పిలిచినది లేదు. eating at the same ~ సహభోజనము. there is a ~ hewn in the rock ఆకొండలోచెక్కచాకరాయివున్నది. a well furnished ~ మంచి విందు. God furnished his ~ దేవుడువాడికిఆహారముయిస్తూవచ్చినాడు.or tabular statement వ్రాసినపట్టా. a multiplication ~ ఎక్కాలు. a chess ~ చదరంగపుపలక. or index సూచి. or list పట్టీ. a division of the ten commandments; as, the first and second ~s. The first ~ comprehends our more immediate duties to God; the second ~ our more immediate duties to each other. (Web. No. 21, p. 1124,) he came to reproach me, but I soon turned the ~s upon him నామీదచెప్పవచ్చినదూషణనుతిప్పి వానినెత్తిమీదపెట్టిఅవమానపరచినాను. the ~s are now turned యిప్పుడు తల్లకిందులు అయినవి, బండ్లు ఓడలమీద ఓడలుబండ్లమీదఅయినవి. The King was then playing at ~s రాజు జూదమాడుతూవుండినాడు. ~ land కొండమీదసమము గావుండేభూమి.

Table book, *n. s.* or tablets పద్దులువ్రాసుకొనేపుస్తకము.

Table salt, *n. s.* కూరఉప్పు.

Table spoon, *n. s.* పెద్దగరిటె. Table spoonful పెద్దగరిటెడు. See Spoon.

Tablet, tab'let, *n. s.* a book for writing in పద్దులువ్రాసుకొనేపుస్తకము.

Taboo, *n. s.* prohibition, forbidding నిషేధము. they put a ~ on the house ఆయింట్లోకిఎవరున్నుపోకూడదనినిషేధముచేసియున్నారు.

To Taboo, *v. a.* to guard by prohibition నిషేధముచేసుట. they ~ed the ground ఆస్థలమునకు యెవరున్ను పోకూడదని నిషేధించియున్నారు. Hindu custom ~s widows హిందువులమరియాదవిధవలనునిషిద్ధముచేస్తున్నది, అనగాయేమనిన్ని విధవలుకూడదు.

Tabooed, *adj.* నిషేధింపబడ్డ. ~ land నిషేధింపబడ్డభూమి. certain vegetables are ~ to bramins బ్రాహ్మణులకు కొన్నికూరగాయలునిషిద్ధముగావున్నవి.

Tabour, tā'bur, Tabret, *n. s.* a small drum చిన్నతంబుర.

Tabular, tab'ū-lar, *adj.* like a table పట్టారీతిగావుండే. the accounts were written in a ~ form ఆలెక్కలుపట్టాగావ్రాయబడ్డవి.

Tache, tache, or Tack, tack, *n. s.* a catch; a loop కొక్కి, ఉచ్చు, బొత్తానుతగిలించేటిది.

Tacit, tac'it, *adj.* silent; implied, but not expressed. *Tacit* consent is consent by silence, or not interposing an objection. So we say, a ~ agreement or covenant of men to live un-

der a particular government, when no objection of opposition is made; a ~ surrender of a part of our natural rights; a ~ reproach, &c. మౌనముచేత భావించుకోతగ్గదిగావుండే. he gave a ~ consent వాడుపూరికెవుండడముఒప్పుకొన్నట్టయినది. he gave a ~ refusal వాడుపూరికెవుండడమునిరాకరించినట్టయినది. this is a ~ admission that you are wrong నీవుపూరికెవుండడమువల్లనీమీదతప్పనిఒప్పుకొన్నట్టయినది. your omitting your brother's name is a ~ reproach to him నీవుమీఅన్నపేరుదాహరించకపోవడమేవాణ్నిదూషించినట్టవుతున్నది. your saying nothing is a ~ assent నీవుయేమిన్నిచెప్పకుండావుండడమువల్లనీవుఒప్పుకొన్నట్టయినది.

Tacitly, tac'it-ly, *adv.* భావేన, కంఠరవేణకాకుండా, వాచాచెప్పకుండా. he ~ agreed ఒప్పుకొన్నాడుగానివాచాచెప్పలేదు. the person whom they ~ intend by this వాండ్లు అన్యాపదేశముగాఅనేమనిషి. Pen. Cyclo. in Rev. p. 430, line 11.

Taciturn, *adj.* silent; saying little మితభాషియైన. he is talkative, but his father is ~ వీడునిండామాట్లాడేవాడువీనితండ్రిమితభాషి.

Taciturnity, tac-i-tur'ni-ty, *n. s.* మితభాషిత్వము.

To Tack, tack, *v. a.* to join తగిలించుట, పోగుబోసుట, టాకాలువేసుట, చేర్చుట, జంటించుట. she ~ed the cloths together రెండుగుడ్డలనుచేర్చిటాకాలువేసినది. the carpenter ~ed the boards together వడ్లవాడుపలకలనుజోడించినాడు. he ~ed on a bit of cloth మరిఒకగుడ్డనుఅతకపెట్టినాడు. he ~ed on another account యిందాకటిలెక్కచాలకమరిఒకలెక్కనుచేర్చినాడు.

To Tack, tack, *v. n.* to turn a ship వాడతిరుగుట. the ship ~ed about వాడతిరిగినది. the lawyer ~ed about తానుచెప్పినమాటనేతిప్పకొనిమాట్లాడుతాడు.

Tack, tack, *n. s.* a small nail చిన్నమేకు. the act of turning ships at sea వాడతిరగడము, వాడగాలికిఎదురుగా పోవడములో వంకరవంకరగా పోవడము. the ship made three ~s వాడమూడువంకరలుగాపోయినది. or land held on particular terms మిరాశినేల.

Tackle, tack'le, *n. s.* an instrument ఉపకరణము, సాధనము, సామాను, సరంజాము. the spider saw that all her ~ was ruined తనమగ్గముచెడిపోయినట్టుసాలెపురుగుకనుక్కొనెను. fishing ~ చేపలుపట్టేసాధనములు. shooting ~ వేటకుకావలసినసాధనములు. ~s, pullies కప్పిలు. weaving ~ నేశేవాడిసామాను. Cobbett calls cups and saucers Tea tackle గిన్నెలుచిప్పలుతేనీళ్లసామానుఅంటాడు.

Tackling, tack'ling, *n. s.* furniture, instrument of action ఉపకరణము, సాధనము, సామాను, సరంజాము. ropes &c. తాళ్లు కప్పిలు మొదలైనవి. they have raised the mast, but the ~ is not done వాడస్తంభమునునిలిపినారుగాని దానితాళ్లుయింకాకట్టలేదు.

Tacksman, *n. s.* మిరాశీదారుడు.

Tact, *n. s.* delicacy, skill, ingenuity, cleverness నాగరీకము, యుక్తి, చమత్కారము, బుద్ధికుశలత, గట్టితనము, వివేకము. a man of ~ యుక్తివంతుడు.

Tacticks, *n. s.* the art of managing; particularly in war ఎత్తులు, ఎత్తుగడలు, యుక్తులు. he is a master in ~ వాడునిండాచమత్కారి. the ~ of chess resemble those of war చతురంగపుయెత్తులున్ను యుద్ధముయొక్క యెత్తులున్ను సమానముగావుంటవి.

Tadpole, tad'pole, *n. s.* a young shapeless frog or toad తలకప్ప.

Tael, *n. s.* In *China,* a denomination of money worth nearly seven shillings sterling, or about a dollar and a half; also, a weight of one ounce and a third ఏడుషిల్లింగులకు, లేక ఒకటిన్నర డాలరుకుసూరే చీనాదేశపు ఒకనాణ్యము, ఒకటిమ్ముక్కాలు వెనుసు.

Taffety, Taffeta, taf'fe-ta, *n. s.* a thin silk తాపితా.

Tag, tag, *plu.* Tags, *n. s.* a point of metal put to the end of a string కూర్చడమునకు నునుపుగావుండడమునకై దారముకొనకు అతికించినసూదిగావుండే లోహము, శాలువమొదలైనవాటిఅంచులకు సొగసుగాఅతికించేబంగారువెండిమొదలైనవి. he considered rhyme as the mere ~s of verse అంత్యనియమములుపద్యమునకువుత్తసొగసుగా యెంచినాడు.

To Tag, tag, *v. a.* to fit any thing with an end కొనకు తగిలించుట. he tagged the strings with gold ఆ దారముల యొక్క కొనకు బంగారు రేకులు అతికించినాడు. to ~ a lace తాటికొనకు లోహమును తగిలించుట. he tagged the verses with rhymes ఆ పద్యములకు అంత్యనియమములు పెట్టినాడు.

Tail, tāil, *n. s.* తోక, వాలము, పుచ్ఛము. a peacock's ~ నెమలిపింఛము. the plough ~ మేడిసోగ. they turned ~ మళ్లుకొన్నారు, తిరుక్కొనిపోయినారు. pig ~ జుట్టు. ~ of a coat ఇంగ్లీషువారు వేసుకొనే చొక్కాయిలో వెనకతట్టు వేలాడేటిది. ~ of a gown నేలజీరాడే గౌనుయొక్క అంచు. the robber took the rupee out of the ~ of her smock దొంగ దాని కొంగున కట్టిన రూపాయిని విప్పుకొన్నాడు.

Tailor, tā'lor, *n. s.* కుట్రపువాడు, దర్జీవాడు. to sit ~-wise బాసికెపెట్టికూర్చుండుట, పద్మాసనము వేసుకొనికూర్చుండుట.

Tailor bird, *n. s.* లిక్కుజిట్ట.

To Taint, tānt, *v. a.* to poison, to stain, to sully, to corrupt కళంకపరచుట, కళంకయుక్తముగా చేసుట, చెరుపుట, మైలచేసుట. putrid things ~ the air మురిగినవస్తువులవల్ల కంపుకలుగుతున్నది.

Taint, tānt, *n. s.* a stain, infection; corruption, poison కళంకము, మరక, కల్మషము, పాసినకంపు, దుర్వాసన. this removed the ~ యిందువల్ల కంపుపోయినది, యిందువల్ల కల్మషముపోయినది. a ~ of suspicion రవంత సందేహము. not a ~ of suspicion remains లవలేశమైనా సందేహము లేదు. free from ~ నిష్కల్మషముగావుండే.

Tainted, *adj.* stained, corrupted, sullied, poisoned కళంకముగల, కల్మషయుక్తమైన, పాసిన, కంపుకొట్టే. this meat is ~ యీమాంసము పాసినకంపుకొట్టుతున్నది. this food is ~ యీకూడు పాసినకంపుకొట్టుతున్నది. his breath is ~ వాడు వూపిరివిడిస్తే కంపుకొట్టుతున్నది. friendship ~ with suspicion అనుమానమనే కళంకసహితమైన స్నేహము, అనుమానగ్రస్తమైన స్నేహము. a mind ~ with suspicion అనుమానమనేకళంకముగల మనసు. her character is ~ దాని యోగ్యతకు కళంకము వచ్చినది. ~ morals దుర్నీతులు. I think it is ~ అది పాసిపోయినట్టువున్నది. untainted నిష్కల్మషమైన, నిర్మలమైన.

To Take, tāke, *v. a.* to receive తీసుకొనుట, పుచ్చుకొనుట. he took a coach-man బండివాణ్ని పెట్టుకొన్నాడు, అనగా కొలువులో పెట్టుకొన్నాడు. he took an impression of the seal ఆ ముద్రతో ముద్రవేసినాడు. I took him along with me నాతో కూడా పిలుచుకొనిపోయినాను. he took them aside and gave them this advice వాండ్లను అవతలికి పిలుచుకొనిపోయి యీబుద్ధి చెప్పినాడు. he took her in marriage దాన్ని పెండ్లాడినాడు. she took the child over the bridge ఆ బిడ్డను వారధి దాటించినది. he took me through the wood నన్ను అడివి దాటించినాడు. you may ~ your own time in paying the money నీకిష్టమయినప్పుడు చెల్లించవచ్చును. it will ~ ten days to finish this యిది ముగియడానకు పదిదినాలు పట్టును. it will ~ ten rupees to repair the box ఆ పెట్టెను చక్కపెట్టడానకు పదిరూపాయలు పట్టును. it will ~ much time దీనికి నిండా కాలము పట్టును. they ~ the *fish* in baskets చేపలను వూతలలో పట్టుతారు. to seize, to catch పట్టుకొనుట, లంకించుకొనుట. they took the *thief* ఆ దొంగను పట్టుకొన్నారు. they took the *fort* ఆ కోటను పట్టుకొన్నారు. he does not think God will ~ *account* of this దీన్ని దేవుడు విచారించునని వాడు యెంచలేదు. he took their *advice* వాండ్లబుద్ధి విన్నాడు. he took *aim* and shot the bird వాడు గురిపెట్టి ఆ పక్షిని వేసినాడు. he took an *airing* గాలిసవారిపోయినాడు. he took the *alarm* భయపడ్డాడు. he stopped to ~ *breath* వూపిరి తిప్పుకోవడమునకై నిలిచినాడు. to ~ *care* జాగ్రతగా వుండుట. ~ care భద్రము. he took *care* of his children బిడ్డలను విచారించుకొన్నాడు, బిడ్డలను తన విచారణలో వుంచుకొన్నాడు. she does not ~ *care* of her children అది తన బిడ్డల జోలి విచారించదు. I will ~ my *chance* of finding him at home వాడు యింట్లో వుండునేమో చూతాము. he took *cold* వానికి జలుబుచేసినది. he took *counsel* with them వాండ్లతో ఆలోచించినాడు. what *course* did they

~ ? వాండ్లేదోవపట్టిపోయినారు, వాండ్లుయేకని చేసినారు. he took a *dislike* to her వాడికిదాని మీందఅసహ్యముపుట్టినది. he took a *drink* of water కొంచెమునీళ్లుతాగినాడు. the poison did not ~ *effect* ఆవిషమెక్క లేదు. as the spell did not ~ *effect* upon him యీమంత్రమువాడి మీందపారలేదుగనక. he took the *field* యుద్ధానికిబయిలుదేరినాడు. to ~ *fire* రగులుకొనుట. they took *flight* పారిపోయిరి. the birds took *flight* పక్షులెగిరిపోయినవి. he took *fright* at the sight of a snake పామునుచూచి భయపడ్డాడు. he took *heart* ధైర్యముతెచ్చుకొన్నాడు. he took *heed* to his conduct జాగ్రతగానడుచుకొన్నాడు. he took the *hint* I gave and went away నేనుచేసినజాడతెలుసుకొనిపోయినాడు. to ~ *hold* of పట్టుకొనుట. he took *hold* of her hand దానిచెయిపట్టుకొన్నాడు. he took a *jump* or skip ఒకగంతువేసినాడు. he took a *kiss* ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు. he took the *law* of me నామీందవ్యాజ్యముతెచ్చినాడు. when he took *leave* తానుశెలవుపుచ్చుకోగానె. may I ~ the *liberty* to tell you one thing? నేను అమర్యాదగా ఒకటిచెప్పతానుక్షమించవలెను. never ~ the *liberties* అమర్యాదచేయరాదు. the painter took his *likeness* very well చిత్రకారుడువాణ్నిసరిగ్గావ్రాసినాడు. they ~ their *meals* in this place యీస్థలములోభోజనముచేస్తారు. he does not ~ my *meaning* right వాడునాభావముసరిగ్గాగ్రహించలేదు. do you ~ ? నీకుఅర్థమైనదా, నీకుభావముతెలిసినదా. he took the *measure* of the stone ఆరాయినికొలిచినాడు. he took *measures* to do this దీన్నిచేయడమునకుపాయములువెతికినాడు. he took the *medicine* ఆమందుతిన్నాడు. he took a *mouthful* బొక్కెడుతిన్నాడు. he took his uncle's *name* మామపేరుపెట్టుకొన్నాడు. he took no *notice* of us ఆయనమమ్మునకండ్లెత్తిచూడలేదు. he took an *oath* ప్రమాణముచేసినాడు. he took *occasion* to say this సమయముచూచుకొని యీమాటచెప్పినాడు. he took *offence* at this దీనిమీందఅసహ్యమువచ్చినది. he took the *opportunity* to say this సమయముచూచుకొనియీమాటచెప్పినాడు. he took *pains* to master it దాన్నిసాధించడమునకైబహుప్రయాసపడ్డాడు. he took my *part* నాపక్షమైనాడు. God took their *part* వాండ్లకుదైవసహాయముపుండినది. you must take *patience* నీకుతాళిమిపుండవలసినది. he took *pity* upon them వాండ్లనుగురించిజాలిపడ్డాడు. to ~ *place* కలుగుట, సంభవించుట. a marriage took *place* పెండ్లితటస్థమైనది. if elision ~s *place* లోపమువస్తే. a suit cannot ~ *place* వ్యాజ్యము రారాదు. what more took *place* ? యింకాయేమిసంభవించినది, యింకాయేమిజరిగినది. he ~s a *pride* in doing this యిదిచేయడమువాడికిఒకగర్వము. they took a *resolution* ఒకనిశ్చయముచేసిరి. to ~ *revenge* పగదీర్చుకొనుట. the plant did not ~ *root* ఆచెట్టుకుయింకానేళ్లుపారలేదు. these words took *root* in his mind యీమాటలువానిమనస్సులోపాదుకొన్నవి or నాటుకొన్నవి. he took a *run* and leapt over the well పరుగెత్తిఆబావిదాటినాడు. ~ a *seat* కూర్చుండుండి. to ~ *shame* సిగ్గుపడుట. the demon took the *shape* of a horse ఆరాక్షసుడు అశ్వరూపమునువహించినాడు. he took *shelter* there అక్కడదాగినాడు. he took *ship* వాడయెక్కినాడు. he took *snuff* పొడివేసుకొన్నాడు, పొడిపీల్చినాడు. why should you ~ *thought* about this? యిందునగురించియేలవిచారపడుతావు. come and ~ *turn* in the garden వచ్చితోటలోతిరుగు. she took the *veil* కాషాయాలుపుచ్చుకొన్నది, సన్యసించినది. he took a *view* of the village from the hill ఆకొండమీందనుంచిఆవూరినిబాగాచూచినాడు, ఆకొండమీందనుండిఆవూరిపటెకాకితముమీందవ్రాసినాడు. he took a *voyage* వాడయెక్కిపోయినాడు. the dog took the *water* or took to the *water* కుక్కనీళ్లలోదుమికి యీదినది. he took his *way* దోవబట్టినాడు. he took a *wife* పెండ్లిచేసుకొన్నాడు. he took her to *wife* దాన్నిపెండ్లాడినాడు. the story took *wind* ఆకథబయిటపడ్డది. I took his *word* and went there వాడిమాటనమ్మిఅక్కడికిపోతిని. he took them at their *word* వాండ్లమాటపట్టుకొనివాండ్లనేచెరిపినాడు. he took it *ill* యిదిఅన్యాయముగాయెంచినాడు. I ~ *it* he is wrong వాడుతప్పినట్టునాకుతోస్తున్నది. I took *it in* another sense నేనువేరేఅర్థం

ము చేసుకొన్నాను. I ~ *it* he went పోయినాడని తోస్తున్నది. he will ~ *it* very kindly if you go there నీవు అక్కడికి పోతే వాడికి సంతోషముగా వుండును. he took *it* very unkindly that you should say this నీవు యీమాట అనడమువల్ల వాడికి నిండా ఆయాసమువచ్చినది. he certainly was angry, but (~ *this* along with you) he has reason వాడు కోపము చేసినది సరే దానికి హేతువు వున్నదిసుమీ. it is true that he was in debt, but (~ *this along* with you) he has paid his debts వాడు అప్పులు పడ్డది వాస్తవమే కాని ఆ అప్పులను చెల్లించివేసినాడు సుమీ. he will ~ *amiss* if you speak to his wife వాడి పెండ్లాముతో నీవు మాట్లాడితే నీమీద వాడికి ఆయాసమువచ్చును. why should you ~ this *amiss?* దీనికి యెందుకు ఆగ్రహపడుతావు. he took *away* the chair కుర్చీని అవతలికి తీసుకపోయినాడు. to ~ *away* a man's bread ఒకని కూటిలో రాయి వేసుట. God took *away* her child దేవుడు దాని బిడ్డను తీసుకొనిపోయినాడు, అనగా దాని బిడ్డ చచ్చిపోయినది. the cold or fright or tickling took *away* my breath నాకు వూపిరి తిరగక పోయినది, వుడ్డుగుడుచుకొన్నాను. he took her *by* the hand దాన్ని చెయిపట్టుకొన్నాడు. he took it *by* force out of my hands నా చేతులోనుంచి దాన్ని పెరుక్కొన్నాడు. they took *down* the beam ఆ దూలమును దించినారు. he took *down* what they said వాండ్లు చెప్పిన దాన్ని వ్రాసుకొన్నాడు. I will ~ *down* his pride వాడి గర్వమును అణుస్తాను. they took *down* the roof of the house ఆ యింటిపై పూరిని విప్పివేసినారు. they took *down* the wall ఆ గోడను పడగొట్టినారు. to suppose యెంచుకొనుట, అనుకొనుట. I took the tree *for* a man చెట్టును చూచి మనిషి అనుకొంటిని. I took the wood *for* stone ఆ కొయ్యను చూచి రాయి అనుకొంటిని. I took it *for granted* he would come వాడు వచ్చునను కొంటిని. you must pay for it; I ~ it *for granted* that you have the money దానికి నీవు రూకలు చెల్లించవలసినది నీదగ్గర రూకలు వుండవలెను. I was a stranger and he took me *in* నేను పరదేశస్థుణ్ని అయినందున నాకు తన యింట్లో స్థలమిచ్చినాడు. he took me *in* about this horse యీ గుర్రము విషయములో నన్ను మోసపుచ్చినాడు. after he took the work *in* hand ఆ పనికి మొదలుపెట్టిన తర్వాత, పూనుకొన్న తర్వాత. he ~s *in* the gazette వాడికి నిత్యము సమాచారపత్రిక వస్తున్నది. he took *in* a piece of ground కొంత నేలను తన నేలతో చేర్చుకొన్నాడు. he took *in* sail వాడ చాపను దించినాడు. thou shalt not ~ God's name *in* vain వృథాగా దేవుడి పేరు యెత్తరాదు. they took this *into* consideration దీన్ని విమర్శించినారు. he took it *into* his head that I was his enemy నేను తనకు శత్రువునని పిచ్చిగా అనుకొన్నాడు, భ్రమపడ్డాడు. he took her *into* his arms దాన్ని కౌగలించుకొన్నాడు, ఆలింగనము చేసుకొన్నాడు. he took the law *into* his own hands దివాణము మూలకముగా కాకుండా తానే శిక్ష చేసినాడు. to ~ *off* తీసివేసుట, విడిచివేసుట, పీడ్చుట. he took *off* his clothes బట్టలు విడిచివేసినాడు. he took *off* the tiger's skin పులితోలును దోచినాడు. a fever took him *off* జ్వరము వాణ్ని కొంచపోయినది. the boy took *off* his father's way of walking ఆ పిల్లకాయ తండ్రివలె యొకతాళిగా నడిచినాడు. the school boy took *off* his master's way of talking బళ్లకూటపు పిల్లకాయ వుపాధ్యాయులవలె యొకస్వముగా మాట్లాడినాడు. ~ *off* your hands చేతులు అవతలికి తియ్యి. I took it *off* his hands అతనివద్ద కొనుక్కొన్నాను. to ~ *off* an impression అచ్చువేసుట, ముద్రవేసుట. they took *off* a thousand impressions of the book వెయ్యి ప్రతులు అచ్చు వేయించినారు. he took himself *off* i. e. he went away వాడు వెళ్లినాడు. he took the ring *off* his finger తన వేలివుంగరమును తీసినాడు. he took *off* his hat తలమీది టోపిని చేత తీసుకొన్నాడు. the surgeon took *off* his leg వయిద్యుడు వాని కాలు కోసివేసినాడు. she took *on* very much about this యిందును గురించి చాలా వ్యసనపడ్డది. he took *out* the nail ఆ చీలను పెరికినాడు, వూడదీసినాడు. he took the loom *to* pieces ఆ మగ్గమును వేరే వేరే గా విప్పివేసినాడు. this took the pride *out* of them యిందువల్ల వాండ్లకు గర్వభంగమైనది. taking these things *together* I believed the story వీటినంతా యోచించి ఆ మాటను నమ్మినాను. the bearers took *up* the palanqueen బోయీలు పాలకీని యెత్తుకొన్నారు. he took me

up very angrily నామీదకోపము చేసినాడు,చీవాట్లుపెట్టినాడు. they took the matter *up* ఆసంగతినివిమర్శ చేసినారు. to ~ *up* quarters దిగుట, బసచేసుట. he took *up* his quarters in the lodge చావట్లోదిగినాడు. he took too much *upon* himself నిండాగర్వించినాడు. I will ~ *upon* myself to say that they are wrong వాండ్లుతప్పినారుఅందుకు నేనున్నాను. these goods took very *well* here యీసరుకులుయిక్కడబాగాఅమ్ముడుబోతవి.

To Take, tāke, *v. n.* ప్రవర్తించుట,కట్టుట. he took *to* the study very kindly నిండాఆశగాచదివినాడు. he took *to* the church పాదిరిఅయినాడు, పాదిరిఉద్యోగములో ప్రవేశించినాడు. he took *to* the court లాయరుఉద్యోగములో ప్రవేశించినాడు. he took *to* the sea నావఉద్యోగములో ప్రవేశించినాడు. he took *to* the road or he ran away దారికొట్టదొంగాయినాడు, పారిపోయినాడు. he took *to* the hill కొండతట్టుకైపారిపోయినాడు, వేటకుపోయినాడు. the child took *to* him ఆబిడ్డవానిమీదఆశగాఉన్నది. the boy did not ~ *to* his book వానికిచదువుమీదఆశలేదు. he has taken to the bottle తాగడములో పడ్డాడు. he took *to* his heels పారిపోయినాడు, ఉరికినాడు. he took *to* his bed మంచమెక్కినాడు,రోగమువచ్చిపడుకొన్నాడు. the cat took *to* a tree ఆపిల్లిచెట్లోదాగుకొన్నది.

Taken, tākn, *adj.* పట్టుకొన్న. this wood might be ~ for stone యీకొయ్యనురాతికిబదులుగాపెట్టుకోవచ్చును. so that you would have ~ it for a pearl shell దాన్నిచూస్తేముత్యపుచిప్పవలెవుండును. he was ~ ill వాడుఅశక్తుడైవుండినాడు. he was ~ in by the appearance of the cloth ఆగుడ్డయొక్కపైమినుకుచూచి భ్రమించినాడు. the water which was ~ up by the lime ఆసున్నముపీల్చిననీళ్లు.

Taking, tāk'ing, *n. s.* distress మనోవ్యధ,వ్యాకులము.

Taking, tāk'ing, *adj.* alluring, sweet మనోజ్ఞమైన, మనోహరమైన, ముద్దుగావుండే.

Talc, *n. s.* అభ్రకము.

Tale, tāle, *n. s.* కథ. to tell ~s కొండెములుచెప్పుట. telling ~s కొండెములుచెప్పడము, చాడీలుచెప్పడము. reckoning యెంచడము. Tales (in lawyer's cant) ordinary persons సామాన్యులు.

Talebearer, tāle'bār-ĕr, *n. s.* కొండెములుచెప్పేవాడు, చాడీఖోరు.

Talebearing, *n. s.* కొండెము, చాడీమాటలు.

Talent, tal'ent, *n. s.* a weight కరిమాణవిశేషము, తూనికవిశేషము, ఒకతూనిక. a coin పైకనాణ్యము. a ~ of silver పైకసంబిరూపాయలు. a ~ of gold పైకసంబివరహాలు,పైకసంబిమొహరీలు. In Matt. 25 one talent ముద్రాణాం ౫౦౦ A† i. e. 500 rupees. A† in Revel. XVI. says ద్రోణం, but F, P, K use the Greek word. Faculty, gift, skill. ప్రజ్ఞ, శక్తి, సామర్థ్యము, నైపుణ్యము, నిపుణత. he has no ~s for music వానికిసంగీతములో చొరవలేదు. he has great ~s in government రాజ్యతంత్రపాలనములో వాడునిండాసామర్థ్యవంతుడు. he has ~s for speaking, but not for writing వానికిమాట్లాడేశక్తికద్దుగానివ్రాసేశక్తిలేదు. a man of ~s సామర్థ్యవంతుడు.

Talented, *adj.* gifted, having powers అంశవంతుడైన, శక్తివంతుడైన, సామర్థ్యవంతుడైన. a ~ man అంశపురుషుడు.

Talesman, *n. s.* సామాన్యుడు.

Talipot, *n. s.* an Indian word for the palm leaf తాళపత్రము. a ~ tree తాటిచెట్టు.

Talisman, tal'is-man, *n. s.* a magical character రక్ష, మంత్రకవచము, యంత్రము, మంత్రాక్షరములువ్రాసినరేకుగలతాయిత్తు.

To Talk, tâk, *v. n.* మాట్లాడుట, సంభాషించుట. before the child could ~ బిడ్డకుమాటలువచ్చేటందుకుమునుపు. he ~ed with me about it అందునగురించినాతోమాట్లాడినాడు, సంభాషించినాడు. to ~ in sleep కలవరించుట. he ~ed very big జంభాలునరికినాడు,గప్పాలుకొట్టినాడు. a talking fool వదరుబోతు. he is ~ed of as a thief దొంగఅనిపేరుపడ్డాడు.

To Talk, tâk, *v. a.* మాట్లాడుట. does he ~ Tamil? అరవముమాట్లాడుతాడా. he ~ed them over మాట్లాడివాండ్లనుదోవకుతెచ్చినాడు. he tried to ~ me over నన్నుమాటలచేతసాధించవలెననిచూచినాడు.

Talk, tâk, *n. s.* మాట, సంభాషణ. there is a ~ of his coming వాడువస్తాడనివదంతిగావున్నది. common ~ వదంతి. table ~ సంభాషణ, ముచ్చట, సల్లాపము. news వర్తమానము, సమాచారము.

Talk, tâk, or Talc, *n. s.* a certain mineral like glass అభ్రకము.

Talkative, tâk'a-tive, *adj.* prating మాటకారియైన, నిండామాట్లాడే. a ~ person వాచాలకుడు. a ~ *fool* వదురుబోతు. he is very ~ వాడునిండామాట్లాడేవాడు.

Talkativeness, *n. s.* వాచాలత, మాటకారితనము, వదురుబోతుతనము.

Talker, tâk'ĕr, *n. s.* మాట్లాడేవాడు, మాటకారి, వాచాలకుడు.

Tall, tâll, *adj.* ఎత్తుగావుండే, ఉన్నతముగావుండే, పొడుగ్గావుండే, పొడుగాటి. to grow ~ ఎదుగుట. brave, resolute వీరుడైన, ధీరుడైన.

Tallness, *n. s.* ఔన్నత్యము.

Tallow, tal'lŏ, *n. s.* the grease or fat of an animal కొవ్వు.

Tallow-chandler, tal'lŏ-chănd-lĕr, *n. s.* కొవ్వువత్తులుఅమ్మేవాడు.

Tally, tal'ly, *n. s.* a stick notched or cut in conformity to another stick, and used to keep accounts by గురుతులువేశిపెట్టుకొనేకఱ్ఱ, అనగాఅమ్మేవాండ్లు కొనేవాండ్లు అప్పుడప్పుడుఅమ్మినదాన్నికొన్నదాన్నిగురుతులువేశిపెట్టుకొనేకఱ్ఱ, యిద్దరులెక్కచూచుకొనేటప్పుడు రెండుగురుతులుసరిపడియుండవలసినది.

To Tally, tal'ly, *v. n.* to fit; to suit సరిపడుట, జతపడుట, పొసగుట. these two accounts ~ ఆ లెక్కకుయీలెక్కకువ్యత్యాసములేదు. his evidence does not ~ with yours వాడుచెప్పినదిఒకదోవ నీవుచెప్పినదిఒకదోవ.

Talmud, tal'mud, *n. s.* the book containing the Jewish traditions, the rabbinical constitutions and explications of the law జూదియావాండ్లధర్మశాస్త్రపుస్తకము, పూర్వికఐతిహ్యములుగలగ్రంథము.

Talon, tal'on, *n. s.* the claw of a bird of prey గోరు, నఖము, ఇదిడేగమొదలైనపక్షిగోళ్లనుగురించినమాట.

Tamarind, tam'a-rind, *n. s.* (tree) చింతచెట్టు. the fruit చింతపండు.

Tamarisk, or Tamarix, *n. s.* ఈతచెట్టులోభేదము. ఝావుకః. Wils.

Tambourine, Tambour, Tombor, *n. s.* a kind of little drum గిలకతప్పెట. tambour frame వస్త్రముమీద పూలుబుట్టాలువేశేటందుకై వలయముచలెకట్టినబద్ద, దీనిమీదవస్త్రమునుబిగించికట్టిపూలువేస్తారు.

Tamboured, *adj.* బుట్టాలువేసిన.

Tame, tāme, *adj.* not wild; domestick సాధువైన, శాంతమైన, మనుష్యులలోమెదిగిన. a ~ cat వూరపిల్లి. a ~ hog వూరపంది. ~ fowls పెరటికోళ్లు, వూరకోళ్లు. by nursing it so long the jackal grew ~ నిండాదినాలుపెంచినందుననక్కమనుష్యులలోవాడుకపడిపోయినది. a ~ hawk పెంపుడుడేగ. the birds in this desert are so ~ that they alight almost at the feet of the horses యీఅడవిలోపక్షులునిర్భయముగావుండేటివిగనకగుఱ్ఱాలకాళ్లమీదవాలుతవి. this is a ~ poem యిదినిస్సారమైనకావ్యము.

To Tame, tāme, *v. a.* to reduce from wildness; to make gentle మనుష్యులలోవాడుకచేసుట, మనుష్యులలోఅలవాటుచేసుట. affliction ~s pride వ్యాకులముగర్వమునుఅణుస్తున్నది.

Tamed, *adj.* మరిగిన, వాడుకబడ్డ, మెలిగిన, మెదిగిన. after the elephant was ~ యేనుగనుమనుష్యులలోమెలిగేటట్టుగాచేసినతర్వాత. parrots are easily ~ చిలకలుమనుష్యులలోసులభముగావాడుకపడిపోతవి. he was ~ by affliction ఆవ్యాకులముతోవాడిపొంగుఅణిగినది. a crow cannot be ~ కాకిమనుష్యులలోయిమిడివుండదు. mungoose is very easily ~ ముంగిసమనుష్యులలోసులభముగామెదిగివుంటున్నది.

Tamely, tāme'ly, *adv.* meanly; spiritlessly సాధువుగా, జబ్బుగా, నీచత్వముగా. he ~ submitted వాడుఅడ్డమాడకుండాలోబడ్డాడు.

Tameness, tāme'ness, *n. s.* gentleness; mean submission సాధుత్వము, మెత్తాదితనము.

Tamil, *n. s.* అరవము, అరవభాష, ద్రవిడము. the ~ country అరవదేశము.

Taming, *n. s.* మరగడము. a hawk requires much ~ డేగమరగడమునిండాకష్టము. a parrot requires very little ~ చిలకమరగడమునిండాసులభము.

To Tamper, tam'pĕr, *v. n.* to meddle జోలికిపోవుట, జోలికివచ్చుట. he ~ed with my witnesses నాసాక్షులను చెరచుకొన్నాడు. he ~ed with his watch until he spoiled it యిటూఅటూ యాడ్చి గడియారమును చెరిపినాడు. if you ~ with the disease it will kill you నీవుఆరోగముతో చెల్లాటముచేస్తే అదినిన్ను చంపును. I see they have been tampering with this document యీదస్తావేజులో వాండ్లు కొంచెము వేలుపెట్టినట్టు వున్నది.

Tampered, *adj.* meddled, జోలికిపోబడ్డ, చెరచబడ్డ, దుర్బోధనచేయబడ్డ. witnesses that have been ~ with చెరచబడ్డసాక్షులు.

Tampering, *n. s.* జోలికిపోవడము, దుర్బోధనచేయడము, చెరపడము. his ~ ruined the witnesses వాడిదుర్బోధనవల్ల సాక్షులు చెడిపోయినారు.

Tamulian, *n. s.* అరవవాడు. ~ female అరవది.

Tan, tan, *n. s.* the bark of the oak వోకు అనే చెట్టుయొక్క పట్ట, దీనితో చర్మమును పదును చేస్తారు. an inveterate ~ కొంచానపోనిమంచికందువన్నె.

To Tan, tan, *v. a.* పదునుచేసుట, ఇది చర్మమును గురించినమాట. the sun tanned her face యెండచేత దానిముఖము కందినది.

Tandem, *n. s.* ముందువెనకగా రెండుగుర్రములు కట్టిన వొకబండి.

Tang, tang, *n. s.* a taste left in the mouth తిన్నవెనక కొంచానపోకుండావుండేరుచి.

Tangent, tan'gent, *n. s.* a line that touches a circle మండలమును అంటినట్టుగా వుండేనిడువుగీత, వలయస్పర్శరేఖ. Jour. of Asiat. Soc. 3. 514. స్పర్శరేఖ. he went off at a ~, or he flew off at a ~ భగ్గున మండిపడ్డాడు. he flew off at a ~ and began to talk about the quarrel లటక్కున యీసంగతిని విడిచిపెట్టి ఆజగడపుసంగతిని యెత్తుకొన్నాడు.

Tangible, tan'gi-ble, *adj.* that may be touched స్పర్శనీయమైన, స్పర్శేంద్రియగ్రాహ్యమైన, తాకకూడిన, ముట్టకూడిన. air is not ~ ఆకాశము స్పర్శించకూడనిది. a ghost is not ~ దయ్యమును పట్టబోతే చేతికితగలదు. In modern English it is a cant word for good, pretty, fair, possible. I see no ~ benefit in this business యిందులో నిజమైనఫలము లేనట్టువున్నది.

Tangle, tang'gle, *n. s.* చిక్కు. a sort of sea-weed వొకవిధమైన సముద్రపుపాచి.

Tangled, *adj.* చిక్కుబడ్డ. ~ silk చిక్కుబడ్డపట్టు.

Tank, taugk, *n. s.* గుంట, తటాకము, చెరువు. the "Spur ~" (Egmore tank) at Madras is called యెగుమూరిచెరువు, or, యెగ్మంబూరిచెరువు. The "Long ~" is called కోడంబాకచెరువు. an iron ~ or reservoir in a ship or building తటాకము, అనగా వాడలో నీళ్ళుపోశి పెట్టే పెద్దయినతొట్టి. the ~ diggers ఉప్పరవాండ్లు.

Tankard, tangk'ard, *n. s.* a large vessel with a cover, for strong drink మైమూతగలగిండి.

Tanned, *adj.* పదునుచేయబడ్డ. ~ by the sun కందిన.

Tanner, tan'nĕr, *n. s.* చర్మమును పదునుచేసేవాడు.

Tanpit, tan'pit', *n. s.* చర్మమును పదునుచేయడము నక్కై నానవేశేగుంట.

Tansy, tan'sy, *n. s.* a flower ఒకపుష్పము. a pudding వొకఫలాహారము.

To Tantalize, tan'ta-lïze, *v. a.* ఏమార్చుట, ఆశాభంగముచేసి ప్రాణమువిసికేటట్టుచేసుట. he merely ~d me with promises యిదోఅదోఅని వట్టి ఆశలుపెట్టినాడు.

Tantalizing, *adj.* ఏమార్చే, వట్టిఆశలుపెట్టే. this is very ~ యిదివట్టిఆశలుచూపి వ్యాకులపరిచేటిది.

Tantamount, tan'ta-mount, *adj.* ప్రాయమైన, తుల్యమైన. this is ~ to paying the money యిది రూకలుచెల్లించినదానితో సమానమే. this is ~ to a gift యిదిబహుమానప్రాయమేను. this is ~ to a confession యిందువల్ల నేరము వొప్పుకొన్నట్టే అయినది.

Tantivy, tan-tiv'y, *adv.* చివచివ.

Tanyard, *n. s.* తోళ్ళుచక్కపెట్టేచోటు.

To Tap, tap, *v. a.* to strike gently తట్టుట. the squirrel ~s the ground with it's paw ఉడత కాలితో నేలనుతట్టుతున్నది. to ~ a palm tree తాటిచెట్టునుగీయుట. they tapped him for the dropsy పాండురోగముచేత వాచివుండే వాడికడుపులో వొకచిక్కగిచ్చి నీళ్ళుకారేటట్టు చేసినారు. he tapped the cask పీపాయిలో రంధ్రముచేసి నీళ్ళు యివతలికివచ్చేటట్టుచేసినాడు.

Tap, tap, *n. s.* తట్టు, అనగా తట్టినతట్టు, తాడనము. a pipe at which the liquor of a vessel is let

out ఓ పాయిలోనుంచిసిగ్గుతో రేగొట్టము. the ~ of an ale house or a ~ room కల్లంగడి. ~ root కుంకటివేరు, పెద్దనడిమివేరు.

Tape, tāpe, *n. s.* నాడా. a broad strong ~ used in lacing beds నవారు.

Taper, tā′pĕr, *n. s.* సన్నమైనవొవత్తి.

Taper, tā′pĕr, *adj.* conical ఆడోకపాటుగావుండే. her ~ fingers ఆడోకపాటుగావుండేదానివేళ్లు. her ~ waist దానిసన్ననడుము.

To Taper, tā′pĕr, *v. n.* to grow gradually smaller ఆడోకపాటుగావుండుట, కూచిగావుండుట. the hill ~s to a point ఆకొండకూచిగావున్నది. a bamboo ~s towards the top వెదురుఅడుగు లావు కొనసన్నగావుంటున్నది, వెదురుఆడోకపాటుగావుంటున్నది.

Tapering, *adj.* కూచిగావుండే, ఆడోకపాటుగా వుండే, కిరీటాకృతిగావుండే. her ~ waist దానిసన్నమైననడుము.

Tapestried, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన.

Tapestry, tap′es-try, *n. s.* cloth woven in regular figures చిత్రవిచిత్రముగానేశినవస్త్రము, నానావిధముగా నరిగపూలుమొదలైనవి వేశినవస్త్రము.

Tapeworm, *n. s.* నిండానిడుపుగావుండేయేటికపాము.

Tapis, *n. s.* (A French word; *the carpet*) రత్నకంబళి. the literal sense is not used. This matter was brought upon the ~ యీసంగతిప్రస్తావమువచ్చినది. matters that are not upon the ~ అప్పుడుప్రస్తావముచేయనిసంగతులు.

Taproot, *n. s.* కుంకటివేరు, తల్లివేరు.

Tapster, tap′stĕr, *n. s.* కల్లుఅంగడివాడు.

Tar, târ, *n. s.* కీలు. a word for a sailor వాడవాడు.

To Tar, târ, *v. a.* కీలుపూసుట.

Tarantula, ta-ran′tū-la, *n. s.* నిండావిషముగలవొకసాలెపురుగు, దీన్నిపురికొసఅంటారు, యిదకుట్టినాయీపురుగుకుట్టగానేవాడుతననుండదవాయించేపాటలుమొదలైనవాయిద్యమునకు సరిగ్గాఆడితే దానివిషమువిగిపోతున్నదనిఅంటారు. surely a ~ has bitten him (Smollett.) ఆతన్యేమివెర్రితాండవమాడుతున్నాడు.

Tardily, târ′di-ly, *adv.* జబ్బుగా, మందముగా, తామసముగా.

Tardiness, *n. s.* జబ్బు, మందము. from the ~ of the spring వసంతరుతువుజబ్బుగావున్నదినగక, ఆనగావసంతరుతువువచ్చిన్ని దానిలక్షణముతానము నగక.

Tardy, târ′dy, *adj.* మందమైన, జబ్బైన,జాగ్యమైన. from his ~ progress in learning వాడికిచదువు జబ్బుగావున్నదినగక. he gave a ~ consent వాడుబహుకష్టముమీదవొప్పుకొన్నాడు.

Tare, tāre, *n. s.* In commerce, deficiency in the weight or quantity of goods by reason of the weight of the cask, bag, or other thing containing the commodity, and which is weighed with it; hence, the allowance or abatement of a certain weight or quantity from the weight or quantity of a commodity sold in a cask, chest, bag, or the like, which the seller makes to the buyer on account of the weight of such cask, chest, or bag; or the abatement may be on the price of the commodity sold. When the tare is deducted, the remainder is called the *net* or *neat* weight. (Webster.) తోపుడు, తూనికెలోతోపుడు, దీన్నితారమంటారు.

Tares, *n. s.* a certain plant పయిరులోవుండేవొకకలుపు.

Targe, *n. s.* a shield డాలు.

Target, târ′get, *n. s.* a shield డాలు. also a mark at which arrows are shot నడమబొట్టువేసినగురికలక.

Targum, *n. s.* వ్యాఖ్యానము, భాషాంతరము.

Tariff, tar′iff, *n. s.* నిరకునామా.

To Tarnish, târ′nish, *v. a.* కాంతిపోగొట్టుట. the fire ~ed the silver ఆమంటచేతవెండిమొక్కు కాంతిపోయినది. this ~ed her good name దీనివల్లదానిపేరుచెడిపోయినది.

Tarnished, *adj.* కాంతివిహీనమైన, మెరుగుమాసిన, కళతప్పిన. ~ silver మకమకలాడేవెండి. a ~ reputation చెడిపోయినపేరు, అపనింద.

Tarpaulin, *n. s.* కీలుచాప.

To Tarry, tar′ry, *v. n.* to stay; to continue in a place ఉండుట, నిలిచివుండుట. they tarried there all night వాండ్లురాత్రంతాఅక్కడనిలిచినారు.

Tart, târt, *adj.* sour; acid పుల్లని, పుల్లగావుండే. green mangoes are ~ మామిడికాయలుపుల్లనుగావుంటవి. ~ words క్రూరమైనమాటలు.

Tart, târt, *n. s.* a small pie of fruit పండ్లువేసి చేసిన పిండివంటకము, సుగియ.

Tartan, *n. s.* నానావర్ణములుగా నేసిన కంబళి.

Tartar, târ′tar, *n. s.* what sticks to wine casks, like a hard stone, either white or red, as the colour of the wine from whence it comes ఇది యినుపపీపాయిలలో సీమసున్నమువలె గడ్డ కట్టినవస్తువు, దీన్ని ఔషధముగా వాడుతారు. the ~ of the teeth పండ్లకు కట్టిన గార. an inhabitant of Tartary టార్టరీదేశస్థుడు. he is a regular ~ వాడు దూర్వాసుడు, వాడు ప్రచండుడు. he has caught a ~ పుడుముచిక్కి కుంటేమూనె చేయివిడిచి తేచాలునని అయినది. he is generally a ~ at bottom (Smollett &c.) చూస్తే అట్లాపున్నాడుగాని వాడు యముడాయనే. If you go and meddle with him you will catch a ~ నీవుపోయివాడి జోలికి పోతివా అవతలనీమని వున్నది. ~ emetic వాంతిమందు. cream of ~ ఇది వొకమందు.

Tartarus, *n. s.* నరకము.

Tartly, târt′ly, *adv.* sharply తీక్ష్ణముగా, చిరచిరమని. she answered him ~ కోపముగా చెప్పినది.

Tartness, *n. s.* పులుసు, చురుకు, తీక్ష్ణము, చిరచిర.

Task, tăsk, *n. s.* పని, కార్యము, పెట్టినపని, పాఠము. a Herculean ~ భగీరథప్రయత్నము, అసాధ్యమైనపని. to take to ~ చీవాట్లుపెట్టుట, కూకలుపెట్టుట. he took them to ~ వాండ్లనుచీవాట్లుపెట్టినాడు.

To Task, tăsk, *v. a.* తొందరపెట్టుట. he ~ed them severely వాండ్లనునిండాతొందరపెట్టినాడు. It ~ed his patience to hear all this nonsense యీపిచ్చిమాటలువిని వాడిప్రాణము విసికినది.

Tasked, *adj.* తొందరపడిన. he was severely ~ to do this దీన్నిచేయడానకునిండాశ్రమపడ్డాడు.

Tasker, Taskmaster, *n. s.* యజమానుడు.

Tassels, *n. s. plu.* కుచ్చులు.

To Taste, tāste, *v. a.* రుచిచూచుట, చవిచూచుట. I have not ~d food to-day నేడంతానేనుఅన్నము తినలేదు. he has ~d many afflictions వాడు నానాకడగండ్లుపడ్డాడు. he has ~d prosperity వాడు భాగ్యమనుభవించినాడు.

To Taste, tāste, *v. n.* రుచిగావుండుట. this water ~s of salt యీనీళ్లు వుప్పగావున్నవి. this mango ~s of turpentine యీమామిడిపండు జీనివాసనగావున్నది.

Taste, tāste, *n. s.* రుచి, చవి, రసము. in this water there is an earthy ~ యీనీళ్లలో మంటివాసనగావున్నది. or judgement వివేకము. a man of ~ వివేకి, రసికుడు. I have no ~ for such books ఆ పుస్తకములమీదనాకుయిష్టములేదు. bad ~ (that is, erroneous judgement) అవివేకము, రసాభాసము. this verse is in bad ~ యీపద్యము రసాభాసముగావున్నది. his letter is written in very good ~ వాడిజాబుమహారసముగా వ్రాయబడి వున్నది. they have no ~ for reading వాండ్లకు చదువుమీదఆశలేదు.

Tasteful, *adj.* సరసమైన, యింపైన, సొగసైన.

Tastefully, *adv.* సరసముగా.

Tasteless, tāste′less, *adj.* నీరసమైన, విరసమైన, రుచిలేని. perfectly good water should be ~ శ్రేష్ఠమైననీళ్లలో వొకవాసనావుండకూడదు, వాసనలేనినీళ్లేమంచినీళ్లు. this rice is ~ యీఅన్నము చప్పగావున్నది. he made a ~ alteration in the verse ఆపద్యమునువాడుదిద్దడమువిరసము.

Tastelessness, *n. s.* విరసము, నీరసము, చప్పన.

Tasteliness, *n. s.* నాగరికత. from the ~ of their dress వాండ్లబట్టలునాగరికముగావున్నవిగనక.

Tastily, *adv.* సరసముగా, నాగరికముగా, సొగసుగా.

Tastiness, *n. s.* నాగరికత, సరసత.

Tasty, *adj.* elegant సరసమైన. a ~ dress నాగరికమైనవుడుపు.

Tat, or Tattoo, tat-tû′, *n. s.* (a horse) తట్టువాడి గుఱ్ఱము.

Tat, or Tatty, *n. s.* a kind of screen తడక.

Tatler, *n. s.* one who talks వదరేవాడు, పేలేవాడు.

Tatterdemalion, tat-tĕr-dē-mal′yon, *n. s.* a miserable wretch దిక్కుమాలినవాడు.

Tattered, *adj.* చినిగిపోయిన, పీలికలైన.

Tatters, *n. s. plu.* bits, fragments తునకలు, చినిగిన గుడ్డలు, పీలికలు.

To Tattle, tat′tle, *v. n.* వదురుట, పేలుట, ముచ్చటలాడుట.

Tattle, tat′tle, *n. s.* ముచ్చట, పేలడము, వదరడము.

Tattler, tat′tlĕr, *n. s.* వదురుబోతు.

Tattling, *n. s.* ముచ్చట, వదరడము, పేలడము.

Tattoo, tat-tû′, *n. s.* the beat of drum by which soldiers are warned to their quarters సిపాయీలువచ్చిచేరేటట్టుగాతంబురకొట్టడము. also a horse తట్టు. marks on the skin దేహముమీదపొడిచేపచ్చ.

To Tattoo, tat-tû′, or Tattow, *v. a.* పచ్చపొడుచుట. his arm was tattooed వాడిచేతిమీదపచ్చపొడిచివుండినది.

Tattowed marks, *n. s.* పచ్చ.

Tatty, *n. s.* (Indian word for a screen) తడక. the fragrant root of which these screens are sometimes made of is called వెట్టివేళ్లు.

Taught, tât, *past* and *participle* of the verb To Teach నేర్పిన, నేర్పబడ్డ.

To Taunt, tânt, *v. a.* to reproach; to insult ఎత్తిపొడుచుట, కుత్సితముగాచెప్పుట, ఎగతాళిగాచెప్పుట, ఎగతాళిచేసుట, నిందించుట, తక్కువగామాట్లాడుట.

A Taunt, tânt, *n. s.* ఎత్తిపొడుపుమాట, ఎగతాళిమాట, తక్కువమాట, నింద, కుత్సితముగాచెప్పినమాట.

Tauntingly, tânt′ing-ly, *adv.* కుత్సితముగా, ఎత్తిపొడిచి, ఎగతాళిగా, నిందగా.

Taurus, *n. s.* the sign of the bull వృషభరాశి.

Tautological, tă-tò-log′i-cal, *adj.* చెప్పినదాన్నేచెప్పే, పునరుక్తమైన.

Tautology, tă-tol′ò-gy, *n. s.* ఆమ్రేడితము, చెప్పినదాన్నేచెప్పడము, పౌనరుక్త్యము.

Tavern, tav′ern, *n. s.* సత్రము, చావడి. a house where wine is sold, and drinkers are entertained కల్లంగడి, పూటకూళ్లయిల్లు.

Tavernkeeper, *n. s.* సారాయిఅమ్మేవాడు, పూటకూళ్లువేశేవాడు.

Taw, tâ, *n. s.* a marble to play with పిల్లకాయలుఆట్లాడేమొగ్రగోలిగుండు.

Tawdry, tâ′dry, *adj.* paltry, contemptible పిచ్చిసొగసుగావుండే, బుడుబుడుక్కులవాండ్లవేషమువలెవుండే. in the Mohurram they wear ~ dresses మొహరములోపిచ్చిసొగసుబట్టలుతొడుక్కొంటారు.

Tawny, tâ′ny, *adj.* a sort of yellow మెరుగుపెట్టినతామ్రవర్ణమైన, కపిలమైన. a ~ tint పింగళవర్ణము, గోరోచనవర్ణము. a ~ (salmon coloured) vest కావివస్త్రము.

Tax, tax, *n. s.* పన్ను. property ~ వాడివాడిఆస్తికితగినట్టుగావేశేపన్ను. a certain ~ upon trades వీసబడి. this was a great ~ upon his time యిందువల్లవాడికినిండాకాలమువృథాగాపోయినది. this was a great ~ upon his patience యిందువల్లవాడిప్రాణమువిసికినది.

To Tax, tax, *v. a.* పన్నువేసుట. to accuse నిందపెట్టుట. they ~ed the land at a hundred rupees a year ఆనేలకుసంవత్సరానికినూరురూపాయలుపన్నువేసినారు. they ~ed him with theft వాడిమీదదొంగతనముపెట్టినారు. he ~ed me with this యిందునగురించి నన్ను ఆక్షేపించినాడు. he ~ed me with going there నేనుఅక్కడికిపోయినానని నాతలమీదపెట్టినాడు. he was obliged to ~ his ingenuity to devise a means of escape తప్పించుకొని పోదామని యెన్నెన్నోయుక్తులు చేసినాడు. I ~ed my recollection in vain for his words నేనుయెంతజ్ఞాపకముచేసుకొన్నావాడుచెప్పినమాటలుజ్ఞాపకానికిరాలేదు.

A Tax gatherer, *n. s.* పన్నురూకలుతండేవాడు.

Taxation, tax-ā′shon, *n. s.* పన్నువేయడము, పన్నుకట్టడము.

Tea, tē, *n. s.* as an article of grocery తేయాకు. as a beverage తేనీళ్లు. green ~ పచ్చనితేయాకు. black ~ నల్లనితేయాకు. Hyson ~, Pekoe ~ ఒకవిధమైనతేయాకులు. as balm ~, or lemon grass ~ నిమ్మకసువువేశికాచిననీళ్లు. ginger ~ శొంఠికషాయము. ~ made of penny royal తులసికషాయము. beef ~ మాంసమువేశికాచినకషాయము. ~ things తేనీళ్లకుకావలశినచిప్పలుగరిటెలుమొదలైనసామానులు. ~ board, or ~ tray తేళ్లనీతట్ట, తేనీళ్లపింగాణులుపెట్టేతట్ట. ~ table talk ముచ్చట, వేడుకమాటలు. ~ time సాయంకాలము. they arrived before ~ అస్తమానముకాకమునుపేవచ్చిచేరినారు.

To Teach, tēch, *v. a.* నేర్పుట, చెప్పియిచ్చుట, చదువుచెప్పుట. he taught my son నాకొడుక్కుచదువుచెప్పినాడు. he taught me Telugu నాకుతెలుగుచెప్పినాడు. he ~es dancing ఆటనేర్పుతాడు.

Teachable, *adj.* శిక్షార్హమైన. a parrot is ⌣, but a crow is not చిలుకకునేర్పితే నేర్చుకొంటున్నది గాని కాకికినేర్పితే నేర్చుకోనేరదు.

Teachableness, *n. s.* శిక్షార్హత. from the ⌣ of a dog కుక్కకునేర్పితే నేర్చుకోతగ్గదిగనక.

Teacher, *n. s.* నేర్పేవాడు, ఉపాధ్యాయులు, శిక్ష చెప్పేవాడు. a spiritual ⌣ గురువు, బోధకుడు.

Teaching, *n. s.* నేర్పడము, శిక్ష.

Teak, *n. s.* టేకుమాను.

Teal, tēl, *n. s.* a wild fowl of the duck kind ఒకవిధమైనఅడవిబాతు. the whistling ⌣ చిలువబాతు.

Team, tēm, *n. s.* a number of horses or oxen drawing at once the same carriage బండికికట్టేటొకవిడితిగుర్రములు, ఏకయెద్దులు. a ⌣ of eight cattle drew the waggon ఆబండినియెనిమిదియెద్లులాగినవి.

Teapot, *n. s.* తేనీళ్లుపోసేజాడివంటిఒకచెంబు.

Teapoy, *n. s.* a little table చిన్నబల్ల.

Tear, tēr, *n. s.* కన్నీరు, బాష్పము, అశ్రువు. she was in ⌣s at this యిందునగురించికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది. to shed ⌣s కన్నీళ్లుకార్చుట. crocodile ⌣s కీలియేడ్పు.

A Tear, tār, *n. s.* (a rent) చింపు, చినుగు, ఇదినుశబ్దముకాదు. ⌣s of gum చెట్టులోనుంచికారినబంక.

To Tear, tār, *v. a.* to rend చించుట, చింపుట, గీచుట, బరుకుట. the tiger tore the goat పులిమేకనుచీల్చినది. the cat tore my hand పిల్లినాచేతిని బరికినది. to take away by violence పెరుక్కొనుట, వూడగుంజుకొనుట. he tore the child from me నాదగ్గిరవుండినబిడ్డనుపెరుక్కొన్నాడు. the storm tore the trees గాలివానచెట్లనుచిన్నాభిన్నముచేసినది. he tore up the tree చెట్టునుపెరికినాడు. he tore up the letter జాబునుచించివేసినాడు. they tore down the walls గోడలనుపడగొట్టినారు. they tore out his eyes వాడికండ్లుపెరికివేసినారు.

To Tear, tār, *v. n.* to run, to rush పారిపోవుట. he tore out of the house యింట్లోనుంచిపారిపోయినాడు. they tore down the street వీధిలోదబదబపరుగెత్తినారు.

Tearful, tēr'fŭl, *adj.* ఏడ్పే, కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొనే.

To Tease, tēse, *v. a.* పీడించుట, బాధించుట, తొందరపెట్టుట, యేడ్పించుట, పోరుపెట్టుట. or comb wool బొచ్చునుదువ్వుట. or rub between the fingers నలుపుట. or mince నజ్జునజ్జుగానరుకుట.

Teasing, *n. s.* తొందర, పీడనము, బాధ.

Teat, tēt, *n. s.* చన్ను. a goat's ⌣s మేకచండ్లు.

Teatotal, *adj.* మద్యద్రవ్యములుతాగనిమతసంబంధమైన.

Teatotaler, *n. s.* సారాయినిమానుకొన్నవాడు.

Teatotalism, *n. s.* సారాయికారాదనేమతము.

A Teazle, *n. s.* a comb to teazle wool బొచ్చుచిక్కుతీసేదువ్వెన.

To Teazle, *v. a.* దువ్వెనతోబొచ్చునుదువ్వుట.

Technical, tec'ni-cal, *adj.* పారిభాషికమైన, సాంకేతికమైన. a ⌣ term పారిభాషికశబ్దము. the business is easy, but the lawyers make ⌣ difficulties వ్యవహారము సులభమైనదేగాని ఆలాయరులుకొన్ని సాంకేతికమైన సంకటములుపెట్టుతున్నారు. I understand this word, but I do not know the ⌣ meaning యీశబ్దమునాకుతెలుసునుగాని దీనిసాంకేతికార్థమునాకు తెలియదు. memoria technica జ్ఞాపకార్థముగాచేయబడ్డసంకేతము.

Technicality, *n. s.* సంకేతము, పరిభాష.

Technically, *adv.* సాంకేతికముగా, పరిభాషగా. one kind of paper is ⌣ called foolscap ఒకవిధమైనకాకితమునుసంకేతముగాఫుల్‌స్కేపఅనిఅంటారు.

Techy, tech'y, *adj.* peevish; fretful ముసురుమూతియైన, ముండిపడే.

Tedded, *past p‖* Scattered, spread out పరచిన, పరవబడ్డ.

Te Deum, tē-dē'um, *n. s.* జయించగాదేవుణ్నిగురించిపాడేఒకమంగళశ్లోకము. after the battle the army sung ⌣ యుద్ధముకాగానేసైనికులుటీడియమనేమంగళశ్లోకమునుచదివినారు.

Tedious, tēd'yus, *adj.* slow, wearisome, tiresome వినుకుపుట్టించే, కొంచానతీరని, తామసమైన, తొందరైన, ఆయాసకరమైన. a ⌣ story యెంతసేపటికితీరనికథ. writing a Dictionary is a ⌣ task నిఘంటువువ్రాయడము కొంచానతీరేపనికాదు. to travel with bullocks is ⌣ యెద్లనుతోలు

కొనిదోవనద్భవడముతోంజరగాళ్ళున్నది. this continued rain is very ~ విడవకుండాకురిసేయీ వానవల్లనిండాతొందరగాళ్ళున్నది.

Tediously, tĕd'yus-ly, *adv.* విసుకుగా, చీదరగా, ఆయాసకరముగా.

Tediousness, *n. s.* విసుకు, తొందర, చీదర.

To Teem, tēm, *v. n.* to be full నిండియుండుట, సంపూర్ణముగాళుండుట. this book ~s with beauties యీపుస్తకము దివ్యమైనశ్లోకాలుపుట్టగాళున్న ది. this commentary ~s with blunders యీ వ్యాఖ్యానముఅబద్ధాలతడకగాళ్ళున్నది.

Teeming, *adj.* నిండిన, సంపూర్ణమైన. a ~ woman గర్భిణిగాళుండేస్త్రీ. a ~ flood సంపూర్ణమైన ప్రవాహము. a book ~ with beauties దివ్యమైన పద్యములమయముగాళుండేపుస్తకము.

Teens, tēnś, *n. s.* the years reckoned by the termination టీనుఅనేప్రత్యయముకొననవచ్చేసంవత్సరములు, అనగా thirteen, fourteen, &c. She is now in her ~ దానికియిప్పుడువయసుకాలము. she is not yet in her ~ దానికియింకావయసు రాలేదు.

Teeth, tēth, *n. s.* (plural of the word tooth) పండ్లు.

Teetotal, *adj.* మదద్రవ్యములుతాగనిమతసంబంధమైన.

Teetotaler, *n. s.* సారాయినిమానుకొన్నవాడు.

Teetotalism, *n. s.* సారాయితాగరాదనేమతము.

Te-he, *interj.* of scorn! ఛీపో! ఛతా!

Teil tree, *n. s.* ఒకచెట్టుపేరు.

Telegraph, tel'ē-graf, *n. s.* an instrument that answers the end of writing by conveying intelligence to distance through the means of signals సంజ్ఞాయంత్రము, అనగాదూరమునుంచిసంజ్ఞలచేతమాట్లాడేఒకయంత్రము.

To Telegraph, tel'ē-graf, *v. n.* దూరమునుండిసంకేతముచేతతెలియచేసుట, మాట్లాడుట. he ~ed to me to come నన్నురమ్మనిసంజ్ఞాయంత్రముచేత తెలియచేసినాడు.

Telegraphic, *adj.* సంజ్ఞచేతమాట్లాడేయంత్రసంబంధమైన.

Telescope, tel'ē-scōpe, *n. s.* దుర్భిను, ఫ్లాకు, దూరమునవుండేదాన్నిచూచేకొననఅద్దముగలగొట్టము.

Telestic, *adj.* శాస్త్రోక్తమైన.

Telinga, *n. s.* This is a Tamil word, adopted by musulmans but unknown to the Telugus.

To Tell, tell, *v. a.* చెప్పుట, అనుట, తెలియచేసుట, ఎరుకచేసుట. he told me this story యీకథ నాతోచెప్పినాడు. he told me their names వాండ్లపేళ్లనునాకు యెరుకచేసినాడు, తెలియచేసినాడు. I ~ you he is gone పోయినాడంటానే. when a child can ~ his letters బిడ్డకుఅక్షరాలుచెప్పశక్తివచ్చేటప్పటికి. Don't! I ~ you! వద్దంటే. to ~ fortunes యెరుకచెప్పుట, గద్దెచెప్పుట, సోదెచెప్పుట. to ~ money రూకలనుయెంచుట, లెక్కపెట్టుట. to ~ off or count యెంచుట, లెక్కపెట్టుట.

Tell, tell, *v. n.* To take effect or to produce some effect సఫలమవుట, సిద్ధించుట, తగులుట, తట్టుట, తాకుట. every shot ~s ప్రతిగుండుసఫలమవుతున్నది, తగులుతున్నది. this will never ~ యిది ఒకనాటికినికిరాదు. every little ~s upon his constitution వాడిశరీరము నిండానుస్వల్పమైనదిగనకొంచెము చాల్చినాతగ్గినా నిండావిరోధము గాళ్ళున్నది. every word he said told వాడుచెప్పినదిఒకటైనానిష్ఫలముకాలేదు. this does not ~ in his favour యిదివాడికిమంచిదికాదు. this ~s in his favour యిదివాడిలోఒకసద్గుణము. this disease ~s upon him యీరోగమువాణ్ని కుంగగొట్టుతున్నది. the heat of this climate ~s upon us in time కొన్నాళ్లువున్నందుమీదటయీ దేశముయొక్కయెండకాకమమ్మునకుంగగొట్టుతున్నది. the hot weather ~s severely on the constitution యీయెండదేహానికినిండా విరోధముగా వున్నది, యీవడకళ్లనన్నిపీలుస్తవి. the fever did not ~ upon him ఆజ్వరమువాణ్నినిండాపీడించలేదు. this plan ~s very well యీవుపాయము సఫలమవుతున్నది. the story ~s well but it is false యీకథపొందికగాళ్ళున్నదిఅయితేఅబద్ధము. he is a foolish fellow, but he takes care of his relations, this ~s well for him వాడుఒక వెర్రివాడు, అయితేతల్లిదండ్రాదులనుపోషిస్తాడు, వాడియందుయిదిఒకమంచిగుణమువున్నది.

Teller, *n. s.* చెప్పేవాడు, లెక్కపెట్టేవాడు, యెంచుకొనేవాడు. fortune ~ సోదెచెప్పేవాడు. tale ~ చాడీలుచెప్పేవాడు.

Telling, *n. s.* చెప్పడము, కథనము. a story never loses by ~ వాడిసొంట్లోవిడిసొంట్లోపడిగంగం తనంగతికొండంతగాపెరిగినది.

Telling, *adj.* severe, effective మంచి, తీరిగ్గాతా కే, చెడు, చెడ్డ. this is a very ~ argument యిది నిండాముంచిన్యాయము. a ~ blow తెన్నగా తాకినదెబ్బ.

Telltale, tell'tāle, *n. s.* చాడిచెప్పేవాడు. her ~ eyes భావసూచకమైనదానిచూపులు, భావమును తెలియచేసేదానిచూపులు.

Temerity, tê-mer'i-ty, *n. s.* rashness; unreasonable contempt of danger సాహసము, తెగింపు, దర్పము. he had the ~ to go there సాహసము చేసిఅక్కడికిపోయినాడు. he had the ~ to tell this story to the king పిచ్చికట్టిరాజుతోపోయి యీసంగతినిచెప్పినాడు.

To Temper, tem'pĕr, *v. a.* to mix so as that one part qualifies the other కలిపిమట్టుపడేటట్టుచేసుట. to mingle కలుపుట. to ~ mortar సున్నమును మెదుపుట. he ~ed his advice with kindness తానుబుద్ధిచెప్పడములో నిండాదయారసమును అగుపరుస్తూవచ్చినాడు. to beat together to a proper consistence మెదిగేటట్టుదంచుట. to ~ metal లోహమునుపదునుచేసుట. to modify మట్టుపరచుట, మట్టుచేసుట.

Temper, tem'pĕr, *n. s.* disposition of mind గుణము, స్వభావము, ప్రకృతి. the ~ of iron &c. పదును. when the metal is of a proper ~ లోహము మంచిపదునుకువచ్చేటప్పటికి. patience సహనము, ధైర్యము. a man of good ~ మంచిగుణముగలవాడు, మంచివాడు, సరసుడు. a man of bad ~ విరసుడు, క్రూరుడు. he lost his ~ వాడికికోపము వచ్చినది. he keeps his ~ రేగడు, ఆగ్రహించడు. his ~ gave way వాడిప్రాణమువిసికినది, రేగినాడు. keep your ~ కోపమువద్దు. constitution of body దేహప్రకృతి.

Temperament, tem'per-a-ment, *n. s.* constitution ప్రకృతి, స్వభావము. ~ of the body దేహప్రకృతి. the choleric ~ శ్లేష్మప్రకృతి. a cool ~ శీతళప్రకృతి, శీతళశరీరము. a man of luxurious ~ సుఖభోగిగావుండేవాడు. he is a victim to his ~, or passions (a French phrase) పంచేం ద్రియబద్ధుడు. I have made some ~s and explanations in this new edition (Burke.) యీ మాటులచ్చువేయడములో కొన్నిదిద్దుబాట్లున్ను పరిహారములున్నుచేసియున్నాను.

Temperance, tem'per-ance, *n. s.* moderation; opposed to gluttony and drunkenness మితభోజనము, మితముగాతాగడము, యింద్రియదమనము. a ~ man సారాయితాగకుండాఅంటకుండానీళ్లేతాగేవాడు. ~ society తాగడమునిషేధించడమునుగురించికూడేసభ. patience సహనము, తాళిమి, ధైర్యము.

Temperate, tem'per-āte, *adj.* not excessive; moderate మితమైన. sober తాగని. mild శాంతమైన. a ~ region or zone సమశీతోష్ణమైనభూమి, ప్రదేశము.

Temperately, tem'per-āte-ly, *adv.* moderately మట్టుగా, మితముగా, తగుమాత్రముగా.

Temperature, tem'per-a-tūre, *n. s.* state with regard to heat and cold సమశీతోష్ణత. a high ~ ఉష్ణము. the ~ of the river was high ఆ యేటినీళ్లువేడిగావుండినది. a low ~ చలవ. being in so elevated a situation this place enjoys a low ~ యిదిఘున్నతమైనస్థళముగనకయిక్కడచల్లగావున్నది.

Tempered, *adj.* disposed with regard to the passions గుణముగల. zeal ~ with discretion వివేకమిళితమైనభక్తి. good ~ సద్గుణముగల, మంచి భావముగల. bad ~ దుర్గుణముగల, చెడుగుణముగల, మండిపడే.

Tempest, tem'pest, *n. s.* గాలివాన. a ~ of tears ప్రచండమైనయేడ్పు.

Tempestuous, tem-pes'tū-us, *adj.* ప్రచండమైన. a ~ wind ప్రచండవాయువు.

Templar, tem'plar, *n. s.* a student of law, or in the temple, స్మృతిశాస్త్రాభ్యాసనకర్త. The same as an Abbé మిండజంగము.

Temple, tem'ple, *n. s.* గుడి, ఆలయము, మందిరము A† B†. his house is indeed a ~ of dissipation వాడియిల్లుపోకిరితనానికిరంగం. the ~s of the head కణతలు.

Temporal, tem'pō-ral, *adj.* not eternal, belonging to this world అనిత్యమైన, నశ్వరమైన, ఐహికమైన. ~ happiness ఐహికసుఖము. the ~ artery

కణతలలోవుంచేనరము. the ~ augment in Sanscrit spelling వృద్ధి.

Temporalities, Temporals, *n. s.* ఐహికధనము మొదలైనది.

Temporally, tem'pŏ-ral-ly, *adv.* not eternally, for a short time తత్కాలమునకు, ఆవేళకు. the treasure is ~ kept here ఖజానా తత్కాలమునకు యిక్కడ వుంచినారు.

Temporarily, *adv.* తత్కాలమునకు, ఆవేళకు, యీవేళకు.

Temporary, tem'pŏ-rar-y, *adj.* అనిత్యమైన, నిలకడలేని, కొన్నాళ్లుజరిగే. this life is ~ ప్రాణమనిత్యము. a ~ appointment కొన్నాళ్లకుపుండిపొయ్యేవుద్యోగము. a ~ abode కొన్నాళ్లువుండడము. the ~ difficulties కొద్దిదినములకు తీరిపొయ్యేతొందరలు.

To Temporize, tem'pŏ-rīze, *v. n.* to act according to circumstances కాలానుసారముగానడుచుట. to procrastinate నేడు రేపనిజరుపుట. he ~d with his creditors అప్పులవాండ్లకు నేడు రేపు అని కాలహరణము చేస్తూవచ్చినాడు.

Temporizer, *n. s.* కాలానుసారముగానడిచేవాడు, ఇచ్ఛకాలమారి.

Temporizing, *n. s.* కాలానుసారముగానడవడము, పట్టికాలప్రవయము.

To Tempt, temt, *v. a.* to try పరిశోధించుట. to entice to ill, to allure ఆశచూపితప్పుదోవకుయీడ్చుట. the fine weather ~ed us to go out వానాగాలి యిటువంటిదియేమిన్నిలేకహాయిగావుండినందునమాకు బయిటపోవలెననే బుద్ధిపుట్టినది. he saw her pass and this ~ed him to follow her అదిపోతూవుండగాచూచిదాన్ని వెంబడించవలెననేబుద్ధివాడికిపుట్టినది. the devil ~ed him to commit this crime వాణ్ని ఆనేరము చేయుమని సైతానుప్రేరేపించినాడు, వాడిగ్రహచారము వాణ్ని ఆనేరము చేయుమన్నది. they ~ed her to run away దాన్ని పారిపొమ్మనియెక్కొలిపినారు. her beauty ~ed him to go there దానిఅందము వాణ్ని అక్కడికియీడ్చినది. to provoke రేచుట, ఎక్కొలుపుట, ఉశికొలుపుట. why should he ~ the precipice? ఆ ఘోరమైన కొండ యెక్కవలెనని వాడికేల బుద్ధిపుట్టినది. thou shalt not ~ God దేవుణ్ని పరీక్షచేయరాదు.

Temptation, tem-tā'shon, *n. s.* enticement, allurement, trial శోధన, చూపినరుచి, పెట్టినఆశ, దుష్కార్యములో ప్రవర్తింపచేయడమునకై యత్నించడము, బులుపు, ఉశికొలపడము, పరీక్ష. A† శోధన. the beauty of the style is a great ~ to the student అతిసుందరమైన ఆగ్రంథముయొక్క శయ్యవిద్యార్థులయొక్క మనస్సును ఆకర్షిస్తున్నది. the cheapness of the ring was one ~ and he like a fool bought it ఆవుంగరము నయముగావున్నదని వెర్రిపట్టిదాన్ని కొనుక్కొన్నాడు. the cheapness is a great ~ నయమైతే అందరువచ్చికొడుతారు. by his ~ she fell వాడిదుర్బోధనవల్ల అది చెడ్డది. she resisted the ~ అదిదుర్బోధనకు లోబడలేదు. this is a mere ~ యిదివట్టిదుర్బుద్ధి, యిదివట్టిబులుపు. Viswamitra underwent many ~s రంభాదులనుపంపి అనేకపర్యాయములు విశ్వామిత్రునిమనస్సు శోధించబడ్డది. what ~ could you have to go there? అక్కడికిపోవడానికినీకేమి పట్టినది. in Hindu morality ~s are called *foes*, అరిషడ్వర్గము. the six foes are enumerated as కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములు, that is, lust, anger, covetousness, &c. he listened to the ~ ఆదుర్బోధనకులోబడ్డాడు. by the ~ of the devil he did this సైతానుయొక్కదుర్బోధనవల్లదీన్నిచేసినాడు, వానికిపుట్టక దుర్బుద్ధిపుట్టిదీన్నిచేసినాడు. he fell into ~ మాయకులోనైనాడు. the whole passage is so curious that I cannot resist the ~ to transcribe it ఆపదమంతానిండాచోద్యముగావుండినందున దాన్నియిక్కడవుదాహరించకనామనసునిలవలేదు. the roads were so bad that we had little ~ to travel దోవలసాధ్యముగావుండినందువల్ల పోవడమునకుమాకుమనసులేకపోయినది.

Tempted, *adj.* పరిశోధించబడ్డ, శోధించబడ్డ, బులుపుపెట్టబడ్డ, ఉశికొలుపబడ్డ, రేచబడ్డ. I should be ~ to doubt this దానిమీద నాకు అనుమానము పట్టుతున్నది. he was ~ to quarrel with them వాడికి వాండ్లతో జగడముచేయవలెననివుండినది. I was ~ to tell him my mind నామనసులోనిమాట వానితో చెప్పకవుండలేక పోయినాను. I was ~ to go there అక్కడికిపోవలెననినాకుపుట్టకబుద్ధిపుట్టినది.

Tempter, *n. s.* an enticer దుర్బోధనచేసేవాడు, దుర్బుద్ధిపుట్టించేవాడు, దుర్మార్గమును చేసేటట్టుబుద్ధిపుట్టించేవాడు, సైతాను. In 1 Thes. III. 5. శోధించేవాడు. A†. In Hindu morals tempters are called Foes εχθροι అరిషడ్వర్గము. Thus love, lust, avarice, &c. కామక్రోధమదమాత్సర్యములు.

Tempting, *adj.* alluring దుర్బుద్ధిపుట్టించే, ఆశపుట్టించే, మనోహరమైన, మనసునుఆకర్షించే, మరులుకొలిపే. ~ fruit ఆకలిపుట్టించేపండ్లు, దీపనకారియైనపండ్లు. a ~ prospect మనసుకొట్టుకొనేఆశ. her ~ beauty మనసునుఆకర్షించేదాని అందము. a ~ woman మరులుకొలిపేస్త్రీ. this is very ~ యిదినిండామనోహరమైనది. a ~ dish ఇష్టమైనఆహారము. this is not very ~ ఇదిఅంత మంచిదికాదు. the dinner was not at all ~ అక్కడపెట్టివుండిన ఆహారములుయెంతమాత్రంయిష్టములైనవి కావు. It is ~ but I will not do it దాని మీదనాకుఆశేగాని దాన్నినేనుచేయను.

Temse bread, *n. s.* నూకలపిండితోచేసినరొట్టె.

Ten, ten, *adj.* పది, దశము. I shall be there by ~ పదిగంటలకుఅక్కడికివస్తాను.

Tenable, ten′a-ble, *adj.* that can be held or maintained రక్షణీయమైన, దార్ఢ్యమైన, గట్టి. that fortress is not now ~ ఆకోటయిప్పుడుగట్టిగావుండలేదు. that assertion is not ~ అదిదృఢమైన మాటకాదు.

Tenacious, tė-nā′shus, *adj.* జిగటవలెపట్టుకొనే, లేక, వదలని, పట్టుకొనిపోరాడే, పిడివాదముగావుండే. as sticky జిగటగావుండే. this gum is not ~ యీబంకబిగిగాపట్టుకొనేదికాదు. a ~ memory మంచిజ్ఞాపకము. a ~ creditor జిగటవలెపట్టుకొన్నఅప్పులవాడు. ~ of life మొండిప్రాణముగల. he is ~ of this theory యిదేమాటకుపట్టుకొనివదలకపోరాడుతాడు. he is very ~ of money వాడునిండాబాకీ, వాడునిండాలోభి. the prince was ~ of ceremony ఆరాజుమర్యాదలకుపీకులాడేవాడు. he was ~ of feeding the horses himself గుర్రాలకు దాణాతానేపెట్టవలెనని పీకులాడేవాడు. they are ~ of being seen, i. e. they avoid spectators [a bad use of the word] తమ్ముననెవరున్నుచూడరాదనియేచూస్తారు.

Tenaciously, *adv.* పిడివాదముగా, ముష్కరముగా. he maintained this ~ దీన్నిగురించిముష్కరముగామాట్లాడినాడు.

Tenaciousness, Tenacity, tė-nac′i-ty, *n. s.* పిడివాదము, ముష్కరము, కోతిపట్టు, మొండిపట్టు. from the ~ of this gum యీబంకగట్టిగాపట్టుకొంటున్నదిగనక.

Tenancy, *n. s.* temporary possession of what belongs to another అనుభవము, అనగాబాడిగెయిచ్చిఅనుభవించడము, స్వామిభోగముయిచ్చిఅనుభవించడము. during his ~ వాడిఅనుభవములోవున్నప్పుడు.

Tenant, ten′ant, *n. s.* బాడిగెయిచ్చిఅనుభవించేవాడు, స్వామిభోగముయిచ్చిఅనుభవించేవాడు, బాడిగెకువుండేవాడు, కాపురము వుండేవాడు. an under ~ లోపాయకారి. a ~ of the holy place or shrine తీర్థవాసి, పుణ్యక్షేత్రవాసి. the ~s of the deep జలచరములు. the ~s of the grove వనవాసులు, అనగాపక్షులు. the soul as a ~ of the body క్షేత్రజ్ఞుడు.

To Tenant, ten′ant, *v. a.* కాపురమువుండుట, కాపురముచేసుట. I ~ed his house వాడియింట్లో బాడిగెకువుండినాను. foxes ~ the pagoda ఆగుడిలోనక్కలుకాపురముచేస్తున్నవి.

Tenantless, ten′ant-less, *adj.* కాపురములేని, విడిగావుండే, పూరికెవుండే.

Tench, tensh, *n. s.* a certain fish ఒకవిధమైనజల్లచేప.

To Tend, tend, *v. a.* to watch; to guard కాచుట, కాపాడుట, పోషించుట, సంరక్షించుట, మేపుట.

To Tend, tend, *v. n.* to incline, to move towards a certain point or place పోవుట. the coast ~s northwards ఆభూమి వుత్తరముగా సముద్రములోకిపోతున్నది. this ~s to mischief ఇదిచెరుపుకుహేతువవుతున్నది. this ~s to show that he is your friend యిందువల్ల వాడునీకుహితుడైనట్టునిర్యవసానమవుతున్నది. this ~s to strengthen the crop ఇదిపంటకుబలమవుతున్నది. this ~ed to heal the quarrel ఆజగడముఅణగేటందుకు యిదిసహాయమైనది. all these facts ~ to prove what I said ఇవన్నీనేనుచెప్పినదానికిఅనుకూలమవుతున్నవి. this ~s to make them allies యిం

దువల్లవాండ్లువిహితులుకావడమునకు కారణమైన ది. customs tending to crush the poor పేదల నుకిందికిఅణగదొక్కడమునకుఉపబలముగావుండే నడవడికెలు.

Tendance, tend'ance, *n. s.* attendance కాచుకొని వుండడము, యెదురుచూస్తూవుండడము. care; act of tending రక్షణము, పరిపాలనము, ప్రాపు.

Tendency, tend'en-cy, *n. s.* course; drift ఆశయము, అభిప్రాయము, భావము, పర్యవసానము. I do not see the ~ of this regulation యీ చట్టముయెట్లాపర్యవసానముకాబోతున్నదో నాకు తెలియలేదు. this has a ~ to do evil యిదిచెరుపుగాపర్యవసానమయ్యేటట్టువున్నది, యిందువల్లచెరుపువచ్చేటట్టుగావున్నది. from the ~ of fire to spread నలుదిక్కుల వ్యాపించేది నిప్పుయొక్కగుణముగనక. from the ~ of milk to turn sour చెట్టిపెట్టితేపులిశిపోవడము పాలయొక్కగుణముగనక.

Tender, ten'dĕr, *adj.* soft; not hard మృదువైన, లేతైన, పసి. delicate సుకుమారమైన, సున్నితమైన. from a ~ age చిన్నప్పటినుంచి. the skin of the foot is not ~ కాలితోలుకఠినము, నొప్పితెలియదు. the part that you cut off the nail is not ~; but the root is very ~ గోరుకొనేభాగతగిలితేనొప్పిలేదుగాని గోటికట్టిలోతగిలితేనిండానొప్పి. the boil was very ~ ఆపుంటినితాకితేప్రాణముపొయ్యేటట్టువున్నది. when the lips are ~ పెదవులుపచ్చివుండుగావున్నప్పుడు. when the eye is ~ కండ్లుపచ్చివుండుగావుండేటప్పుడు. when the fruit became ~ పండుమెత్తపడ్డప్పుడు. a ~ child లేతబిడ్డ. compassionate దయాళువైన. her heart is ~ దానిదిమెత్తనిమనసు. she was ~-eyed దానికిచూపుమధ్యస్థముగావుండినది, మట్టుగావుండినది. the ~ passion శృంగారభావము, మోహము. he is not at all ~ about his children వాడికిబిడ్డలమీదపాశములేదు. God is ~ towards us ఈశ్వరుడుమనయందుదయగావుంటాడు. a ~ mother విశ్వాసముగావుండేతల్లి. you are touching on ~ ground నీవుఅనరానిమాటలంటావు. every man is ~ in speaking of his mother యెవడున్నుతల్లినిగురించిమెళుకువగామాట్లాడుతాడు. the Law is always ~ of allowing a wife to sue her husband మొగునిమీదపెండ్లాముల్యాజ్యము చేయడమునకు చట్టములుకొంచానఅనుకూలించవు. the Law is very ~ concerning the rights of husbands భర్తృస్వత్వముల నుగురించిచట్టములునిండాసున్నితములుగా వున్నవి.

To Tender, ten'dĕr, *v. a.* to offer ఇవ్వవచ్చుట, యివ్వడమునకుచెయిదాచుట. they ~ed him the money చెయిచాచిరూకలుయివ్వవచ్చినారు. I ~ed them your apology నీవడగవలసినమన్నింపును నేను వాండ్లవద్ద మనివిచేసినాను, నీవుబతిమాలుకొన్నట్టు వాండ్లతో చెప్పినాను. he ~ed his resignation రాజీనామాయిచ్చినాడు, ఉద్యోగముఅక్కరలేదని మనివిచేసినాడు. he ~ed his services in the business యీపనికితానున్నుసహాయపడుతానన్నాడు. they ~ed him this oath నీవుయీసత్యముచేస్తావాఅనిఅడిగినారు. I ~ed him my hand but he refused it నేనుచెయ్యియివ్వబోతేవాడుపట్టుకోలేదు. I ~ed him the house ఆయింటినివానికియిస్తానన్నాను. he ~ed the shawl for sale ఆశాలువనుఅమ్ముజూపినాడు.

Tender, ten'dĕr, *n. s.* an offer; proposal to acceptance ఇస్తాననడము, యివ్వరావడము. I rejected his ~ వాడుయిస్తానంటే అక్కరలేదన్నాను. he made a ~ of peace సంధిమాట్లాడినాడు. he accepted the ~ యిస్తానంటేమంచిదిఅన్నాడు. she accepted his ~ వాడు అడిగినదానికిపెండ్లిచేసుకొంటాననిచెప్పినది. they gave a ~ to supply grain to the army దండుకుబియ్యమువేస్తామనిమనివియిచ్చుకొన్నారు. gold coin was not a legal ~ in 1846 ౧౮౪౬ సంవత్సరములో బంగారునాణ్యము దివాణమెరిగి చెలామణిలేదు.

Tender, ten'dĕr, *n. s.* a kind of ship ఒకవిధమైన వాడ.

Tender-hearted, ten'dĕr-hârt'ed, *adj.* మెత్తనిమనసుగల, దయాళువైన.

Tenderly, tĕn'der-ly, *adv.* మృదువుగా, మెత్తగా, దయగా, కృపగా.

Tenderness, *n. s.* mercy దయ, కరుణ, దాక్షిణ్యము, లేతతనము, సౌకుమార్యము, బాల్యము. the dues of ~ సాత్వికగుణధర్మములు. (Goldsmith Citizen of the world LIX.) from the ~ of the

boil ఆ పుండు తాకితే ప్రాణముపోతున్నదిగనక. from the — of the plant చెట్టుతేలదిగనక. from its — the eye is easily hurt కన్నునిండానున్ని తమైనదిగనకయెంతతగిలినామోసమే. from the — of the style of Kali dāsa కాళిదాసునియొక్క శయ్యశృంగారరసముకలదిగనక.

Tending, *n. s.* care, charge సంరక్షణ, కావలి.

Tendon, ten'don, *n. s.* a nerve నరము, సిరా.

Tendril, ten'dril, *n. s.* తీగె. the — of the bean seized the branch ఆచిక్కుడుతీగె కొమ్మనుచుట్టుకొన్నది.

Tenement, ten'é-ment, *n. s.* ఇల్లు, గృహము.

Tenesmus, tê-nes'mus, *n. s.* కడుపునులిపెట్టియిరికినట్టుమాటిమాటికిప్రవర్తిగావడము, శీతభేది. he is labouring under — వానికిబంకవిడుతున్నది.

Tenet, ten'et *or* tē'net, *n. s.* principle; opinion సిద్ధాంతము, సంకల్పము, విధి.

Tenfold, *adj.* పదింతలు. you are — worse than him నీవువానికంటెపదింతలుదుష్టుడవు.

Tennis, ten'nis, *n. s.* ఒకవిధమైనపుట్టచెండ్లాట.

Tenon, ten'on, *n. s.* or dovetail, the end of a timber cut to be fitted into another timber కుసి, తోలి, కూరు (ఇదివడ్రాంగముననుగురించినమాట.)

Tenor, ten'or, *n. s.* క్రమము, భావము, అభిప్రాయము. from the — of his letter అతనిజాబుయొక్క భావమువల్ల. they kept the even — of their way క్రమముగానడిచినారు, వెళ్లినారు. in music షడ్జమస్వరము.

Tense, tense, *adj.* stretched బిగువుగావుండే, బిగుతుగావుండే. the belly was — కడుపుబిగుసుకొనివుండినది, ఉబ్బరించుకొనివుండినది.

Tense, tense, *n. s.* forms of a verb expressing time కాలము. the present — వర్తమానకాలము. the past — భూతకాలము.

Tenseness, tense'ness, *n. s.* tightness బిగువు.

Tension, ten'shon, *n. s.* stretching బిగువు.

Tent, tent, *n. s.* to live in డేరా, గుడారము. a roll of lint వత్తి, కారపువత్తి. a kind of wine ఒకవిధమైనసారాయి.

Tentative, ten'ta-tive, *adj.* పరిశీలనచేసే.

Tented, tent'ed. *adj.* గుడారములుగల. in the — field రణరంగమందు, యుద్ధభూమియందు.

To Tenter, ten'tĕr, *v. a.* to twist మెలిపెట్టుట. learned men can — any thing into any thing (Prideaux Connect. 3. 30.) విద్వాంసులుతృణమును మేరువుగాను మేరువును తృణముగానుచేయగలరు.

Tenterhooks, *n. s.* శిక్ష. I was on the — of anxiety about this ఇందునగురించి నేనుపడినవ్యసనము యింతంతకాదు, కొనప్రాణముతోవుంటిని.

Tenth, tenth, *adj.* పదో. on the — పదోతేదిని.

Tenth, tenth, *n. s.* పదోభాగము. eight is one — of eighty యెనభైలోయెనిమిదిపదోభాగము.

Tenuity, tê-nū'i-ty, *n. s.* thinness పలచన, క్షీణత, సూక్ష్మత. from the — of a fly's wing ఈగయొక్క రెక్కనిండాపలచనిదిగనక.

Tenure, tē'nūre, *n. s.* condition ఒడంబడిక, నిబంధన, నియమము. these people hold their lands on various —s వారువారు ఆయానేలలను వేరేవేరే ఒడంబడికలమీదఅనుభవిస్తున్నారు. he holds the land on a — of producing one hundred troops every year ప్రతిసంవత్సరమున్నూనూరుమందిసిపాయీలనుయిప్పిస్తాననే ఒడంబడికమీద ఆనేలనువాడు అనుభవిస్తున్నాడు. land held on feudal — కట్టుబడిభూమి. he holds his land on an uncertain — ఆనేలను వాడు అనుభవించడమున కొవుండేనిబంధనఅస్థిరమైనది. the — of life is uncertain ప్రాణముయిన్నాళ్లువుంటున్నదనినిశ్చయము లేదు.

Tepid, tep'id, *adj.* నులివెచ్చగావుండే, గోరువెచ్చగావుండే. they bathe in — water వాండ్లునులివెచ్చనినీళ్లుపోసుకొంటారు.

Tergiversation, ter-gi-ver-sā'shon, *n. s.* పారిపోవడము.

Term, term, *n. s.* word మాట, పదము. or phrase ప్రతినామము, పరిభాష. a vulgar — నీచమాట. ప్రసాదము is a — for rice ప్రసాదమనేశబ్దము అన్నమనేదానికిపరిభాష. this is an abuse of —s ఇది దుష్ప్రయోగము. or end అంత్యము. on the — of his lease వానికుత్తీరగానే. a limit అవధి, పర్యంతము, గడువు. the — of life was sixty years మనుష్యులకు ఆయుఃప్రమాణముఅరవైయేండ్లుగావుండెను. for a long — నిండాకాలము దాకా. for a short — కొంతకాలమువరకు, for

the ~ of four years నాలుగుయేండ్ల కాలమువరకు, or time of sessions నియమిత కాలము, ఇది కోర్టును గురించినమాట.

To Term, term, *v. a.* పేరుపెట్టుట, అనుట. they ~ this a marriage దీన్ని పెండ్లి అంటారు. do you ~ this an explanation? దీన్ని వ్యాఖ్యానమంటావా.

Termagant, ter'ma-gant, *n. s.* ధూర్తస్త్రీ, గయ్యాళి, రాకాసి.

To Terminate, ter'mi-nāte, *v. a.* ముగించుట, సమాప్తిచేసుట.

To Terminate, ter'mi-nāte, *v. n.* ముగియుట, సమాప్తమవుట.

Terminated, *adj.* సమాప్తమైన, ముగిసిన.

Termination, ter-mi-nā'shon, *n. s.* the end సమాప్తి, ముగింపు. the ~ of a word శబ్దముయొక్క అంతము. words that have similar ~s సమానమైన అంతములుగల శబ్దములు. masculine nouns of which the ~ is డు, belong to the first declension డు అనే వర్ణమును అంతమందుగల పుల్లింగశబ్దములు మొదటివిభక్తిలో చేరుతవి. result ఫలము. at the ~ of the month నెలసరికి, మాసాంతమునందు.

Terminolity, *n. s.* i. e. Termination.

Terminology, *n. s.* అంత్యప్రత్యయము. Sanscrit words which have the Telugu ~ తెలుగు అంత్యప్రత్యయములుగల సంస్కృతశబ్దములు, తెనుగు ప్రత్యయములను కలుపుకొనియుండుగల సంస్కృతశబ్దములు.

Terminus, *n. s.* a halting place దిగేస్థలము.

Terms, *n. s.* or bargain ఒడంబడిక. they proposed ~ సమాధానముమాట్లాడినారు. they are on good ~ వాండ్లువిహితముగా వున్నారు. they are on bad ~ విరోధముగా వున్నారు. they are not on speaking ~ వాండ్లకుమాటలు లేవు. they are on bad ~ with us వారికిమాకువిరోధముగా వున్నది, సరిపడకవున్నది. they are on bad ~ with one another వాండ్లు ఒకరికొకరు సరిపడకవున్నారు. those who are on bad ~ with him, వానికివిరోధులైనవాండ్లు, వానికిసరిపడనివాండ్లు. in plain ~ he won't come వెయిమాటలేలవాడురాడు. they came to ~ సమ్మతిపడ్డారు. they would not come to ~ తిరగబడ్డారు. at last they came to ~ తుదకు సమాధానపడ్డారు. I brought them to ~ వాండ్లనుసమాధానపడేటట్టుచేసినాను. they reduced him to ~ వాణ్ని దోవకు తెచ్చినారు.

Ternary, *adj.* proceeding by threes; consisting of three మూడుమూడైన. in a ~ series మూడేసి మూడేసిగా.

Terra, *n. s.* భూమి. terra firma తీరము, ఒడ్డు.

Terra japonica, or Catechu *n. s.* కాచు.

Terrace, ter'rāce *n. s.* a mount of earth covered with grass, or gravel తిప్ప, దిన్నె, తిన్నె. there were ~s on the hill ఆకొండమీదతిన్నెలుతిన్నెలుగావుండినవి. a balcony; an open gallery మిద్దెమీదతెరపగావుండేతావ్వరము. a ~ roofed house మిద్దెయిల్లు.

Terraqueous, ter-rā'qūē-us, *adj.* composed of land and water జలస్థలమయమైన, మన్నునీళ్లుగావుండే. the ~ globe ఇహము, భూగోళము.

Terrene, ter-rēne', *adj.* earthly భూసంబంధమైన, మృణ్మయమైన. the ~ పృథ్వి, భూమి.

Terrestrial, ter-res'tri-al, *adj.* earthly; not celestial భూసంబంధమైన, సాంసారిక, పార్థివమైన. the ~ globe భూగోళము.

Terrestriality, *n. s.* గరిమ, పృథ్విత్వము.

Terrible, ter'ri-ble, *adj.* భయంకరమైన, ఆఘోరమైన, భీకరమైన.

Terribly, ter'ri-bly, *adv.* భయంకరముగా, ప్రచండముగా.

Terrier, ter'ri-ĕr, *n. s.* a dog ఒకవిధమైనకుక్క.

Terrific, ter-rif'ic, *adj.* భయంకరమైన, అఘోరమైన, భీకరమైన.

Terrified, *adj.* భయపడ్డ, దిగులుపడ్డ, వెరచిన, చకితమైన. she was ~ at seeing this దీన్నిచూచిదిగులుపడ్డది.

To Terrify, ter'ri-fÿ, *v. a.* బెదిరించుట, వెరపించుట.

Terrifying, *adj.* భయంకరమైన.

Territorial, ter-ri-tō'ri-al, *adj.* రాజ్యసంబంధమైన. ~ acquisitions సంపాదించినభూములు.

Territory, ter'ri-tor-y, *n. s.* రాజ్యము, దేశము, సీమ.

Terror, ter'ror, *n. s.* భయము, భీతి, దిగులు.

Terse, terse, *adj.* short and elegant సురచితమైన సుందరమైన, చక్కని. a ~ expression సొంపైన శబ్దము, పొంకముగావుండేశబ్దము.

Tersely, *adv.* చక్కగా, పొంకముగా.

Terseness, *n. s.* neatness of style పొంకము, పొందిక, సంగ్రహత. from the ~ of his style వాడి వాక్యనిండానంగ్రహమైనదిగనక, కొంకముగ్గా అన్నిఅతనేటట్టుచెప్పుతున్నాడుగనక.

Tertian, ter'shan, *n. s.* an ague intermitting but one day దినముమార్చిదినమువచ్చేజ్వరము.

Tessellated, *adj.* variegated by squares, like a chess board, or a fish's scales చిప్పిలి. a ~ pavement నానావర్ణములుగల రాళ్లతో పేర్చినకుట్టిమము, నేల.

Test, test, *n. s.* trial, examination పరీక్ష, శోధన. this will stand the severest ~ ఇదియెంతపరీక్షకైనానిలుచును. this is the ~ for gold ఇదిబంగారుకుపరీక్ష. they put his knowledge of English to the ~ by desiring him to read Milton మిల్టనుచదవమనివాడికిఇంగ్లీషులోవుండేజ్ఞానమునుపరిశోధించినారు. this put his patience to the ~ ఇందుచేతవాడిప్రాణమువిసికినది. I will put your friendship to the ~ నీస్నేహముచూతాము. as a Protestant ~ ప్రమాణము.

To Test, test, *v. a.* పరిశోధించుట, శోధించుట.

Testaceous, tes-tā'shus, *adj.* having a shell గుల్లగల. ~ animals గుల్లగలజంతువులు, పెంకుగలజంతువులు, చిప్పగలజంతువులు.

Testament, tes'ta-ment, *n. s.* a will శాసనము, మరణశాసనము. the Old ~ ప్రాచీననిబంధన. the New ~ క్రొత్తనిబంధన. but A† says ధర్మపుస్తకం, ఉత్తరకాండ. F† says శాసనము. The word ~ by itself means The New ~, Thus He sells Bibles and ~s బైబిలుపుస్తకములున్ను ఉత్తరకాండలున్ను అమ్ముతాడు. In the title page ధర్మపుస్తకస్యశేషాంశః A. నవీనశాస్త్రం, నూతననిర్ణయం. P. Erasmus uses the phrase Novum Instrumentum.

Testamentary, tes-ta-men'ta-ry, *adj.* మరణశాసనసంబంధమైన. ~ arrangements మరణశాసనములో చేసినయేర్పాట్లు.

Testator, tes-tā'tor, *n. s.* one who writes a will at his death మరణశాసనము వ్రాశిచచ్చేవాడు.

Testatrix, tes-tā'trix, *n. s.* she who writes a will మరణశాసనము వ్రాశిచచ్చేస్త్రీ.

Tested, test'ed, *adj.* tried, examined పరిశోధింపబడ్డ, పరిశోధింపబడ్డ.

Tester, tes'tër, *n. s.* a sixpence పావులాకుసరిగ్గావుండే కొకనాణ్యము. the cover of a bed మంచముమీదిపందిరి.

Testicles, *n. s.* వృషణములు, వట్టకాయలు. swelled testicle వరిబీజము, బుడ్డ.

To Testify, tes'ti-fÿ, *v. n.* to witness; to give evidence సాక్షిచెప్పుట, సాక్షియిచ్చుట. they testified that he was gone వాడుపోయినాడని సాక్షిచెప్పినారు. this testifies great diligence దీనివల్లఅత్యంతశ్రద్ధపున్నట్టు తెలుస్తున్నది. they testified to the marriage ఆపెండ్లిజరిగినట్టుసాక్షిచెప్పినారు. I can ~ to that అదిసంభవించినట్టు నేనుయెరుగుదును, దానికి నేనుసాక్షి. I can ~ to his going there వాడుఅక్కడికిపోయినదానికి నేనుసాక్షిచెప్పుతాను.

Testily, tes'ti-ly, *adv.* angrily చలముగా, కోపముగా, ఆగ్రహముగా, చిరచిర.

Testimonial, tes-ti-mōn'yal, *n. s.* సాధకము, దస్తావేజు, యోగ్యతాపత్రిక. he produced several ~s regarding his character తననడతనుగురించిన యోగ్యతాపత్రికలుతెచ్చియిచ్చినాడు. this reward is a ~ of his merit యీబహుమానమే వాని యోగ్యతకుగురుతు. this cure is a ~ of his skill ఇట్లాస్వస్థమైనది వాని సామర్థ్యమునకుగురుతు.

Testimony, tes'ti-mon-y, *n. s.* evidence given సాక్షి, దృష్టాంతము, ప్రమాణము.

Testiness, tes'ti-ness, *n. s.* peevishness కోపము, చిరచిర, మంట.

Testy, tes'ty, *adj.* peevish చిరచిరలాడే, మండిపడే.

Tetanus, *n. s.* ఈడ్పువాయువు, దండ్లుగిట్టుకొనిపోయ్యేజబ్బు.

Tetchy, *adj.* peevish చిరచిరలాడే, మండిపడే, ఆగ్రహముగల.

Tête á tête, *n. s.* pronounced tate-a-tate, a quiet chat ముచ్చట, ఇష్టాలాపము, ఇష్టగోష్ఠి, దీర్ఘసంభాషణ, మరుగుగా జరిగినముచ్చట. they had a tête a tête అదీవాడుయిష్టాలాపముగావుండిరి.

Tether, teth'ër, *n. s.* పగ్గము, తాడు, అనగాగుఱ్ఱముపశువునీటినికట్టి మేయవిడిచేనిడుపాటిపగ్గము.

he cut the cow's ~ ఆ యావును కట్టి మేయవిడిచిన తగ్గము కోశినాడు. he does not know the length of his ~ వాడికి తోక యెంతమట్టుకో అంతమట్టుకు విశరవలెను.

To Tether, teth'ĕr, *v. a.* మేయడానికైనిడుపుగా తారముకట్టివిడుచుట.

Tetotaler, *n. s.* సారాయితాగరాదనేవాడు. they are ~s వాండ్లు యెంతమాత్రము సారాయి తాగే వాండ్లుకారు.

Tetrarch, tē'trärc, *n. s.* అధిపతి A†. a Roman governor of the fourth part of a province రాజ్యములో నాలుగింట్లో వొక భాగమును యేలేవాడు.

Tetrastick, *n. s.* పద్యము, శ్లోకము. (Sir W. Jones.)

Tetter, tet'tĕr, *n. s.* పుండు, ఎర్రిబిలిబిడుము, బిడుగుడు, తామర.

Text, text, *n. s.* that on which a comment is written మూలము. the ~ is short, but the commentary is long మూలము కొంచెము, వ్యాఖ్యానము నిండా. a verse out of the Bible బైబిలులోని వాక్యము, మూలవాక్యము. ~ book మూలగ్రంథము.

Text-hand, *n. s.* పెద్దఅక్షరము, పిల్లకాయలు వ్రాశే పెద్దలిపి.

Textile, tex'tile, *adj.* నేతసంబంధమైన. ~ manufactures నేతపని.

Texture, tex'türe, *n. s.* నేత, అల్లిక. silk of fine ~ నాణ్యమైనపట్టువస్త్రము. cloth of open ~ పలిచిగావుండే బట్ట. cloth of close ~ తరుచుగా వుండేగుడ్డ.

Than, than, *adv.* కంటె, కన్న. more ~ ten rupees పదిరూపాయలకంటె, పైగా. less ~ a mile అరకోసుకు తక్కువ. not less ~ three nor more ~ ten months మూడు నెలలకు తక్కువుండానూ పది నెలలకు హెచ్చుకుండా.

Thane, thāne, *n. s.* రాజు, పాళెగాడు.

To Thank, thangk, *v. a.* ఉపకారస్మరణచేసుట, చేశిన మేలును యెంచుట, వందనము చేసుట. we have come to ~ you for our new dresses మేము కొత్తబట్టలను కట్టుకొని మీకు దండము పెట్టవచ్చినాము. ~ you తమదయ, తమపుణ్యము. ~ God I succeeded దైవాధీనము నాకు అనుకూలమైనది.

Thankful, thangk'ful, *adj.* ఉపకారస్మృతిగల, కృతజ్ఞతగల, చేసినవుపకారము యెరిగిన. Valpy on Coloss 3. 15. says ευχαριςοι is interpreted variously "blandi, et comes"—"benefici et liberales" "grati et accepti Deo" "gratias agite Deo" తద్భాయూయంకృతజ్ఞాభవత. A†.

Thankfully, *adv.* ఉపకారస్మృతిగలవాడై, కృతజ్ఞతగలవాడై.

Thankfulness, *n. s.* కృతజ్ఞత, ఉపకారస్మృతి, చేసిన మేలును యెరగడము.

Thankless, thangk'less, *adj.* కృతజ్ఞతలేని, కృతఘ్నుడైన. a ~ task నిష్ఫలమైనపని.

Thanklessness, *n. s.* కృతఘ్నత.

Thankoffering, *n. s.* offering paid in acknowledgment of mercy కృపచేసినందుకై చేసిన ఆహుతి.

Thanks, thangks, *n. s.* ఉపకారస్మృతి, దండము. thanks to him I got well at last తుదకు నాకు వొళ్లు కుదిరినది ఆయనపుణ్యము. thanks to him I lost the money నాకు ఆ రూకలు నష్టము వచ్చినది వాడిపుణ్యము. this is all thanks to you ఇదిఅంతా మీపుణ్యమే, ఇదిఅంతా మీదయే, ఇదిఅంతా మీకటాక్షమే. thanks to your good wishes తమ ఆశీర్వచనమువల్ల. before eating he offered thanks యీ అన్నంతమపుణ్యమని దేవుడికి దండము పెట్టినాడు. this is no thanks to you ఇందులో నీవుపకారముమరేమిలేదు. thanks be to God for his unspeakable gift ఈశ్వరస్యానిర్వచనీయదానాత్ తస్యధన్యవాదోభవతు A† యింతంతనరాని దేవుడుచేసిన బహుమానమునుగురించి ఆయనకు దండము. See Shore on Indian Affairs, vol. 1. p. 521. Note.

Thanksgiving, thangks'giv-ing, *n. s.* మహోపకారము చేసినారని అనడము, స్తుతించడము. In 2 Cor. IX. 11. ధన్యవాదము. A†.

Thankworthy, *adj.* వందనీయమైన, మహోపకారము చేసినావని దండముపెట్టతగ్గ, కర్మగ్రాహ్యము. A†.

That, that, (*pron.*) అది, ఆ. I don't know ~ అది నేను యెరగను. he ~ said so అట్లాచెప్పినవాడు. ~ will do అదిసరే. ~ house ఆ యిల్లు. in ~ place అక్కడ. on ~ day నాడు. ~ man వాడు. by ~ అందువల్ల. for ~ అందునగురించి. in ~ గనక, కాబట్టి. in ~ he is a relation బంధువు

పైనందున. upon — అందుమీదట, ఆమీదట. — is అనగా, యేమంటే. that's all అంతే. besides — అదిగాక.

That, that, (*conjunction*) అని. he told me — it happened so అట్లాజరిగినదన్నాడు. knowing — she would return తిరిగివస్తున్నదని తెలిసి. it is true — he bought it వాడుదాన్నికొన్నమాటరూఢి. I have settled — he shall go the journey on horseback యాత్రప్రయాణము వాడుగుర్రముమీద పోవలసినదనినిశ్చయించినాను. it is fit — you visit them నీవువారిదర్శనానికి పోవలసినదియుక్తము. the horse was so dear — I did not buy it ఆగుర్రమునిండాప్రియమైనందున నేనుకొనుక్కోలేదు. so — it be effected అయ్యేలాగున, అయ్యేటట్టుగా. so — the blood flowed రక్తముకారేలాగున. aid me — I may gain it అదినాకుచెందేటట్టుసహాయముచేయండి. seeing — కాబట్టి. seeing — they are gone వాండ్లుపోయినారుగాబట్టి.

Thatch, thatch, *n. s.* పూరి, యింటికప్పు, పైకప్పు, ఇంటికిగడ్డివేయడము.

To Thatch, thatch, *v. a.* ఇంటికిపూరివేసుట, పైకప్పువేసుట, ఇంటికిగడ్డివేసుట. they —ed the rick ఆకసువుదామికిపైనగుడిసెవేసినారు. in that village half of the houses are tiled, and half are —ed ఆవూళ్లోసగముపెంకుటిండ్లు సగముపూరిండ్లు.

Thatcher, thatch'ĕr, *n. s.* ఇంటికివిడవలివేసేవాడు.

To Thaw, thâ, *v. n.* కరిగిపోవుట, అనగా రాయిగాపేరిననీళ్లుకరుగుట.

To Thaw, thâ, *v. a.* కరగ్గొట్టుట, రాయిగాపేరిననీళ్లనుకరగ్గొట్టుట.

Thaw, thâ, *n. s.* మంచుగడ్డలుకరిగేకాలము, రాయిగాపేరుకొన్ననీళ్లుకరిగేకాలము.

The, the, (*definite article*) ఆ, ఈ. where is the book? ఆపుస్తకముయెక్కడ, పుస్తకమెక్కడ. where is the man? అతడుయెక్కడ, ఆమనిషియెక్కడ, వాడుయెక్కడ. where is the woman? ఆమెయెక్కడ, ఆఆడదియెక్కడ. while he was in office వాడుఉద్యోగములోవున్నప్పుడు. while he was in *the* office కచేరిలోవున్నప్పుడు. he went to bed పండుకొన్నాడు. he went to the bed మంచముదగ్గిరికిపోయినాడు. the Ganges గంగ. the Cavery కావేరిఅనేనది. the Ramayanam రామాయణమనేగ్రంథము. the Munro మంట్రోఅనేవాడు. the Madras మద్రాస్ అనేవాడు. the Calcutta కలకత్తాఅనేవాడు. the Indus సింధునది, మరిన్ని ఆపేరుగలవాడు. the Himalaya Mountains హిమవత్పర్వతము.

Theatre, thē'a-tĕr, *n. s.* రంగము, నాట్యరంగము, నాటకశాల. the — of battle రణరంగము. yesterday the village was a — of disturbance నిన్నఆవూళ్లోఅల్లరిగావుండినది. this street was a — of the quarrel ఆజగడముజరిగినదియీవీధిలోనే. In Oxford this means Public Hall. the — of modern history ఆధునికచరిత్రార్ణవము. the — of wit శృంగారరత్నాకరము, చమత్కారచంద్రిక. the — of love or Cupid అనంగరంగము.

Theatric, thē-at'ric, Theatrical, thē-at'ric-al, *adj.* నాట్యరంగసంబంధమైన. the theatrical books నాటకములు. a theatrical hero నాటకమందునాయకుడు. theatrical representation నాట్యము. he used theatrical action వేషగాడివలెమాట్లాడినాడు.

Theatrically, *adv.* వేషగాడివలె.

Thee, thēe, *pron.* నిన్ను.

Theft, theft, *n. s.* దొంగతనము.

Their, thār *or* ther, (*pronoun*) వారియొక్క, వాటియొక్క.

Theist, *n. s.* a man who follows no particular religion, but only acknowledges the existence of God ఒకమతమనిలేకదేవుడుమాత్రముకద్దనేవాడు. Colebrooke says, The school of Patanjali is denominated సేశ్వరసాంఖ్య (Sa-iswara-Sankhya) Seshwara Sānkhya or Theistical; that of Capila is Nir-iswara-sankhya నిరీశ్వరసాంఖ్య or Atheistical.

Them, (*pronoun*) వారిని, వాండ్లను, వాటిని, వీరిని, వీటిని.

Theme, thēme, *n. s.* a subject on which one speaks or writes సంగతి, విషయము, ప్రసంగము, ప్రస్తావము. he spoke two hours on this — యీసంగతినిగురించిరెండుగడియలుమాట్లాడినాడు.

a short dissertation written by boys on any topick పిల్లకాయలువ్రాయునుని ఉపాధ్యాయులు చెప్పినప్రసంగతి. he became the ~ of their discourse వాండ్లుయితన్నుగురించిమాట్లాడినారు. The original word, whence others are derived ధాతువు.

Themselves, them-selvs′, *pron. plu.* వారే, వారికి వారే, తమకుతామే, వారంతటవారే. they settled it between ~ తమలోతామేపరిష్కారముచేసుకొన్నారు.

Then, then, *adv.* అప్పుడు, అంతట, తర్వాత, ఇట్లా వుండగా. he ~ stopped అంతటనిలిచినాడు. ~ why did you go? అట్లావుండగాయేలపోతివి, అయితేయెందుకుపోతివి. ~ there is the horse to be paid for పైగాగుర్రానికిరూకాక్రయముయివ్వవలసినది. ~ he has three children అయితేవానికిముగ్గురుబిడ్డలువున్నారు. true it is old but ~ ఇదిపాతదిసరేగాని. go along ~ సరేపో. how ~ will you do it? అట్లాగైతేయెట్లాచేస్తావు. he, ~ is your brother? అట్లాగైతేవాడునీతమ్ముడా. every now and ~ అప్పుడప్పుడు. the ~ rulers నాటిదొరలు. the ~ judge అప్పుడువుండినన్యాయాధిపతి.

Thence, thence, *adv.* from that place or time అక్కడినుంచి, అప్పటినుంచి. they went ~ అక్కడినుంచివెళ్లినారు. for that reason అందువల్ల.

Thenceforth, thence′fōrth, Thenceforward, thence-fōr′wurd, *adv.* అదిమొదలుకొని, అప్పటినుంచి.

Theocracy, thē-oc′ra-cy, *n. s.* Government immediately superintended by God దేవునిప్రభుత్వము, దేవాధిపత్యము.

Theodolite, thē-od′ō-līte, *n. s.* a mathematical instrument for taking heights and distances దృష్టిసహాయము, అనగాపొడుగునుకొలిచేఒకయంత్రవిశేషము.

Theogony, thē-og′ō-ny, *n. s.* the generation of the gods దేవతలవంశావళి.

Theologian, thē-ō-lō′gi-an, *n. s.* a professor of divinity వేదాంతి.

Theological, thē-ō-log′i-cal, *adj.* వేదాంతవిషయమైన. odium theologicum మతవైరము.

Theologically, *adv.* వేదాంతవిషయముగా.

Theologist, thē-ol′ō-gist, *n. s.* వేదాంతి.

Theology, thē-ol′ō-gy, *n. s.* వేదాంతము. Dz. says పరమార్థవిద్య, ధర్మజ్ఞానము, ఈశ్వరవిషయకవిద్య. Knight says జ్ఞానశాస్త్రము, వైదికశాస్త్రము. Reeve says వేదశాస్త్రము, దేవవిద్య. But వేదాంతము expresses the braminical notion: quite separate from the European meaning.

Theophilanthropist, *n. s.* a kind of deist ఒకవిధమైనజ్ఞాని, శాంత్రికుడుఅనవచ్చును.

Theorem, thē′ō-rem, *n. s.* ఒకవిధమైనపెద్దదీక్ష.

Theorem, thē′ō-rem, *n. s.* a proposition to be proved కోటి, పక్షము, ప్రసంగము(ఇదిగణితశాస్త్రములోవచ్చేమాట.)

Theoretic, thē-ō-ret′ic, Theoretical, thē-ō-ret′ic-al, *adj.* speculative; not practical అనిశ్చయమైన, అనుమానికమైన, అనుమానమూలకమైన.

Theorist, thē′ō-rist, *n. s.* he who forms a speculation యుక్తిచేసేవాడు, ఊహించేవాడు. he is a mere ~ వాడువూరికెవూహాపోహలు చేసేవాడు.

Theory, thē′ō-ry, *n. s.* a speculation; a scheme; a system అనుమానము, కల్పన, నూతనప్రసంగము, ఊహ. In ~ this is right but practically it is unjust మాటలకుయిదిన్యాయమేగానికిపనికిచూస్తేన్యాయముకాదు. this is the ~ they frame ఇదివాండ్లుచేసినయుక్తి. this is mere ~ ఇదికేవలమొకయుక్తి. See note on Hypothesis.

Therapeutic, ther-a-pū′tic, *adj.* వైద్యశాస్త్రమును గురించిన. the ~ act వైద్యము.

There, thāre *or* ther, *adv.* అక్కడ. here and ~ అక్కడక్కడ, వొకానొకచోట. behold అదుగో. ~ was a famine last year పోయినసంవత్సరము కరవుసంభవించినది. ~ was a king వొకానొక రాజుకలడు. ~ was a man whose name was John యోహాననేవాడు వొకడువుండెను. ~ is a book called the *Kādambari* కాదంబరిఅనేపుస్తకమువొకటివున్నది, వొకటికద్దు. ~ were fifty people to be fed యాభైమందికిఅన్నముపెట్టవలసివుండినది. ~ is no end to these troubles యీతొందరలకుఅంత్యములేదు. ~ is no fear regarding him వాన్నిగురించిభయములేదు, చింతలేదు.

Thereabout, thâre'a-boŭt, Thereabouts, *adv.* near that place ఆ సమీపాన, ఆ ప్రాంతములో. he lives thereabouts ఆ ప్రాంతములో వున్నాడు, ఆ సమీపములో వున్నాడు. nearly దగ్గర. he was aged fifty or thereabouts వాడికి దగ్గర దగ్గర యాభైయేండ్లు అయినవి. In January or thereabouts జనవరి నెల ఆ సందున. ten miles or thereabouts కొంచెము హెచ్చు తక్కువ ఆమడ దూరము.

Thereafter, *adv.* after that అటుతర్వాత. according to that ఆ ప్రకారముగా.

Thereat, *adv.* at that place, then, on that account అక్కడ, అందునగురించి. he was offended ~ అందునగురించి రేగినాడు.

Thereby, thâre-bȳ', *adv.* by that అందువల్ల. by means of that దానిమూలకముగా.

Therefore, thĕr'fôr, *adv.* గనక, కాబట్టి, అందున గురించి. in some places this word may be omitted. See Rom. VIII. 1.

Therefrom, thâre-from', *adv.* అక్కడినుంచి.

Therein, thâre-in', *adv.* అందులో.

Thereof, thâre-of', *adv.* of that దాని, దానియొక్క.

Thereon, thâre-on', *adv.* అందుమీద, అందునగురించి.

Thereto, thâre-tû', *adv.* అందుకు, అందుకై, దానికి, అందునిమిత్తము.

Thereunto, thâre-un-tû', *adv.* అందుకు.

Thereupon, thâre-up-on', *adv.* దానిమీద, అందుమీదట, అటుపిమ్మట.

Therewith, *adv.* అందుతో, దానితో.

Therewithal, *adv.* పైగా, అధికముగా.

Thermantidote, *n. s.* తంకాకుబదులుగా చేసిన ఒక యంత్రము.

Thermometer, thĕr-mom'ê-tĕr, *n. s.* an instrument to measure heat గ్రీష్మగ్రీష్మపరిమాణకయంత్రవిశేషము, గ్రీష్మముయొక్క హెచ్చుతగ్గులను తెలియచేసేయంత్రము. the press, that ~ of liberty, has proved this స్వతంత్రమునకు పరిమాణకమైన ప్రసిద్ధపత్రికవల్ల యిది నిరూపించబడ్డది.

These, thēse, *plu.* of this ఇవి. ~ people వీరు, వీండ్లు. ~ things యీవస్తువులు.

Thesis, thē'sis, *n. s.* కోటి, పక్షము, వితర్కించియ విషయము. he gave the boys a ~ ఒక సంగతి చెప్పి దీనిమీదమీరుతో చేదాన్ని గ్రాన్ని కొనిరమ్మని పిల్లకాయలకు చెప్పినాడు.

Thews, *n. s.* sinews నరములు, దారుఢ్యము, ప్రాణ.

They, thā, *pronoun* వారు, వాండ్లు, వీరు, వీండ్లు, అవి, ఇవి. ~ say he is gone వాడు పోయినాడట.

Thick, thick, *adj.* not thin, dense చిక్కని, దళసరియైన, దప్పమైన, దట్టమైన, సాంద్రమైన, నిబిడమైన. a ~ plank మందముగావుండే పలక. a plank of four inches ~ నాలుగు అంగుళములు మందముగల పలక. a ~ gold chain లావాటి బంగారు గొలుసు, పెద్ద గొలుసు. in the very ~ of the battle యుద్ధముయొక్క ముమ్మరములో. the leaves fall ~ ఆకులు నిండా రాలుతవి. a ~ forest గొంద అరణ్యము, ఘోరారణ్యము, ఏకదమ్ముగా పెరిగిన అడవి. ~ milk చిక్కనిపాలు. ~ as flames సాంద్రమైన. ~ as a mob కిక్కిరిసినట్టుగావుండే. ~ as trees గుబురుగావుండే. the children came as ~ as hops తప్పుడు చల్లినట్టుగా పిల్లలు వచ్చినారు. they came very ~ నిండా గుంపుగా వచ్చినారు. a cloth of ~ texture ముతకబట్ట, నేత ఒత్తుగావుండే బట్ట. ~ darkness గాఢాంధకారము. thick or stupid జడమైన, మందమైన. he speaks ~ కొళకొళమని మాట్లాడుతాడు. a ~ head మందమతి, జడుడు. the people stood very ~ గుంపు కిక్కిరించుకొని వుండినది, గుంపుతరుచుగావుండినది. they are very ~ or intimate నిండా సహవాసముగా వున్నారు, జోడిగా వున్నారు. he went on through ~ and thin ముక్కుకుసరిగ్గా పోయినాడు, మంచో చెడ్డో ఒకటీ విచారించక పోయినాడు. a chariot thick-set with gems సాంద్రరత్నవిమానము.

To Thicken, thickn, *v. a.* చిక్కగావుండేటట్టు చేసుట. she ~ed the milk ఆ పాలును చిక్కగా చేసినది. to ~ hedge he planted more trees వెలుగు దట్టముగా వుండడానకై కొన్ని చెట్లు నాటినాడు. water thickened with sugar బెల్లము కలిపినందున చిక్కగా వుండే నీళ్లు.

To Thicken, thickn, *v. n.* చిక్కనవుట, పేరుట, ఘనీభవించుట. the crowd is thickening గుంపు మరికిక్కిరిస్తున్నది. the plot is thickening కలహము ముదురుతున్నది, నిండా దడబిడలుగా వున్నవి.

Thicket, thick′et, *n. s.* పొద, అడివి.

Thickly, *adv.* దట్టముగా, సాంద్రముగా, తరుచుగా. the blows fell ~ దెబ్బలుమోపుగాపడ్డవి. the arrows flew ~ బాణములుపుంఖానుపుంఖములుగావచ్చినవి. this town is ~ peopled యీవూళ్లోజనముతరుచుగావున్నది.

Thickness, *n. s.* దళసరి, దట్టము, తరుచు, సాంద్రత్వము. from the ~ of the wood కర్రదళసరియైనదిగనక. from the ~ of the darkness చీకటిగాఢముగావున్నందున. from the ~ of his speech వాడుకొళకొళమనిమాట్లాడేటందువల్ల. from the ~ of the leaves ఆకులుగుబురుగావుండేటందువల్ల.

Thicksculled, *adj.* మందబుద్ధిగల, జడుడైన.

Thickset, thīck′set, *adj.* సాంద్రమైన, దట్టముగావుండే, దగ్గరదగ్గరగావుండే, నిబిడముగావుండే. the houses were ~ ఇండ్లుకిక్కిరుసుకొనివుండినవి.

Thickskinned, *adj.* stupid, dull, unfeeling మొద్దైన, ముతకైన.

Thief, thēf, *n. s.* దొంగ, ముచ్చు, చోరుడు. set a ~, to catch a ~ దొంగనుకొని దొంగనుపట్టు. procrastination is the ~ of time నేడూరేపుఅనిదినాలుత్రోయడము పట్టికాలహరణము. the ~ in a candle వంగినకొడి, అనగామైనపువత్తికిమించపొడుగ్గావుండిమైనముమీదపడికరిగికాలవకట్టేటట్టుచేసేకొడి.

Thiefcatcher, thēf′catch-ĕr, Thieftaker, *n. s.* తలారివాడు.

To Thieve, thēve, *v. n.* దొంగపనిచేసుట, దొంగిలించుట, కొల్లబెట్టుట.

Thievery, thēv′ĕr-y, *n. s.* దొంగతనము, చోరత్వము, చౌర్యము.

Thieving, *adj.* దొంగిలించే, ముచ్చిలించే. the ~ propensities of the cat పిల్లియొక్క దొంగగుణము. the ~ bazar (a division of Madras-town) గుజిలీ.

Thievish, thēv′ish, *adj.* దొంగైన, ముచ్చైన. he is as ~ as a crow వీడుకాకికన్నముచ్చు. rats and such ~ creatures యెలుకలుమొదలైనదొంగజంతువులు.

Thievishly, *adv.* దొంగతనముగా.

Thievishness, *n. s.* దొంగతనము, దొంగగుణము.

Thigh, thī, *n. s.* తొడ, ఊరువు. the upper ~ పెందొడ. the ~ joints సందుగులు.

Thill, thill, *n. s.* the shafts of a waggon బండికాడి, నేడి. the ~ cattle నేటిపశువులు, అనగాకలపకుముందరకట్టేగట్టిపశువులు.

Thimble, thim′ble, *n. s.* కొడుపు, తొడుపు, అంగుస్తానము, కుట్టుపువాడు వేలికి వేసుకొనేటిది. the English ~ is a little cup ఇంగ్లీషువారువేసుకొనేఅంగుస్తానముచిన్నగిన్నె. a ~ full పిడికెడు.

Thimble-rigging, *n. s.* ఒకవిధమైనజూదము.

Thin, thin, *adj.* సన్నని, పలచని, బక్కపలచని, కృశమైన, చిక్కిన. a ~ cloth సన్నపుగుడ్డ. the crowd is now becoming ~ గుంపుతీశిపోతున్నది. it was a ~ meeting కూడినజనముకొంచెముగావుండినది. a ~ regiment జనముతక్కువగావుండేపటాళము. he is very ~ వాడునిండాచిక్కివున్నాడు, కృశించివున్నాడు. ~ skinned అనగా touchy, irritable ముంగోపియైన, మండిపడే. he is very ~ skinned వాడునిండాముంగోపి. he went through thick and ~ to serve them వాండ్లనుకాపాడడానకునానాపాట్లుబడ్డాడు.

To Thin, thin, *v. a.* వెలితిచేసుట, తగ్గించుట. he thinned the trees అక్కడక్కడావొకచెట్టునుకొట్టివెలితిచేసినాడు. when age had thinned his locks వృద్ధాప్యముచేతబహుశావెంట్రుకలురాలిపోయినప్పుడు. this disease thinned the people యీరోగమువల్లజనముతగ్గిపోయినది.

Thine, thīne, *pronoun* నీ, నీదైన.

Thing, thing, *n. s.* వస్తువు, ద్రవ్యము, పదార్థము, విషయము, సంగతి. the ~ I want నాకుకావలసినది. whether you go or stay it comes to the same ~ నీవువున్నాసరే పోయినాసరే. as meaning the world ప్రపంచము. the vicissitudes of ~s కాలవైపరీత్యము. this is quite another ~ ఇదివేరేసంగతి. she is a young ~ అదిపసిపిల్ల. a little ~, that is, a trifle కొంచెము, స్వల్పము. a little ~, that is, a child బిడ్డ. all things సమస్తము, అన్ని. all things are his సమస్తవస్తువులుఆయనవి. the good things, that is (eatables) భోజ్యములు, తినుబండములు, ఆహారములు. I will tell you one ~ నేనువొకసంగతిచెప్పుతాను, వొకమాటచెప్పుతాను. this is a good

— ఇదిమంచిది. I will tell you a good — ఒకసంతవింటివా. It is a good — to sing praises unto the Lord దేవుణ్ని స్తుతించడము ఉత్తమం A†. this is a bad — ఇదిమంచిదికాదు. a few things remain to be explained ఇంకాకొన్ని సంగతులు చెప్పవలశియున్నవి. in some things he is right కొన్నివిషయములందు వాడు చెప్పినది న్యాయమే. he sold some things of mine నాదికొన్నిసామానులు అమ్మినాడు. she is a poor — అదికలాచనిది. this commentary is a poor — ఇదిదిక్కుమాలిన వ్యాఖ్యానము. poor —! her father's gone away పాపముఆ మెతండ్రి వెళ్లినాడు. poor — do not beat her పాపముదాన్నికొట్టక. a poor old — పాపము ఒకముసలిది. the house is no great things ఆయిల్లు ఒకగొప్పకాదు. good things (meaning jests) సరసోక్తులు, చమత్కారములు. tea things తేనీళ్లసామాను. dinner things భోజనపాత్రలు. it was one — for him to tell me, and another for him to go and tell my father నాతో చెప్పడమునరేగాని మాతండ్రితో చెప్పడము మెట్టిది. he was the next — to dead వాడు కొనప్రాణముతో వుండినాడు. what with one — and another, he is now ruined తుదకువాడు చెడ్డాడు. no such — అట్లాయెంతమాత్రము కాదు.

To Think, thingk, *v. n.* తలచుట, అనుకొనుట, ఎంచుకొనుట, ఆలోచించుట, తలపోసుకొనుట. I came thinking you were there అక్కడనీవున్నావనివచ్చినాను. you would have thought it was pearl ముత్యమనుకొన్నావేమో. I do not — so నాకు అట్లాతోచలేదు. I — so నాకుఅట్లాతోస్తున్నది. nothing took place that could be thought injustice అన్యాయమన్నది లేశమైనా సంభవించలేదు. what are you thinking about? యేమిఆలోచనచేస్తున్నావు. he thought better of the matter next day అందునగురించి మర్నాడువాడికి వివేకమువచ్చినది. his wife thought proper to tell him he was a fool అదిఅధికప్రసంగి మొగుణ్ని పోయినీవుపిచ్చివాడవన్నది. not thinking of doing so అట్లాచేయవలెననియెంచకుండా. I am thinking of going there అక్కడికిపోవలెనని యోచిస్తున్నాను. I was thinking of some thing else నేను ఇతరధ్యానముగావుంటిని. he gave them all the abuse he could — of నోటికివచ్చినట్టంతా తిట్టినాడు. she was thinking on her child అదిబిడ్డను గురించి తలపోసుకొంటూవుండినది. he —s for himself వాడుస్వతంత్రుడు. he thought it much (i. e. he grudged, Johnson) అసహ్యపడ్డాడు. thinks I to myself, "this is false" ఇదిఅబద్ధమని నాలోఅనుకొన్నాను.

To Think, thingk, *v. a.* ఎంచుట, విచారించుట, యోచించుట. he does whatever he —s fit వాడికియుక్తమైనట్టు చేస్తాడు. as you — proper నీకుయుక్తమైనట్టు. If you — proper you may come నీకుయుక్తమైతేరా. why did she — proper to abuse me? నన్నుతిట్టడానకుదానికేమిపట్టినది.

Thinker, *n. s.* a sage యోచించేవాడు, విచారించేవాడు. or philosopher జ్ఞాని, బుధుడు.

Thinking, thingk'ing, *n. s.* యోచన, తలంపు, మొక్కె.

Thinly, thin'ly, *adv.* పలచగా, మట్టుగా, విరళముగా. he is — clad వాడునిండాబట్టలుతొడగడు. the country is but — peopled ఆదేశములోజనముతక్కువ. the church was — attended గుడికినిండాజనమురాలేదు.

Thinned, *adj.* పలచనచేయబడ్డ, తక్కువచేయబడ్డ. a country — by war యుద్ధముచేతప్రజానాశమైనదేశము.

Thinness, *n. s.* పలచన, పలచతనము, సన్నన. from the — of the people జనముతరుచుగావుండనందున.

Third, thĕrd, *adj.* మూడో. on the — of this month యీనెలమూడోతేదిన. the — person in grammar ప్రథమపురుష, వాడు, వాండ్లు, ఆమె మొదలైనవి. a — person or bystander పరుడు, అన్యుడు, తటస్థుడు. do either that or this, there is no — way అట్లానైనా చెయ్యియిట్లానైనాచెయ్యిమూడోవిధములేదు. the — (or, ring) finger పవిత్రపువేలు, అనామిక.

Third, thĕrd, *n. s.* the third part మూడోభాగము, మూడింట్లోఒకపాలు.

Thirdly, thĕrd'ly, *adv.* in the third place మూడోది.

Thirst, thĕrst, *n. s.* దాహము, దప్పిక, నీరుపట్టు. or eagerness ఆశ, ఉత్సాహము, ఆతురము.

they have a great ~ for knowledge వాండ్లకు చదువుమీదనిండాఆశ ఉన్నది.

To Thirst, thĕrst, *v. n.* దాహమెత్తుట. I ~ నాకుదాహమవుతున్నది. to be eager ఆశపడుట. they ~ for his blood చంపవలెననినిండాఆతురముగా వున్నారు.

Thirstiness, *n. s.* దాహము, దప్పిక, ఆశ, అత్యాశ.

Thirsty, thĕrst'y, *adj.* దప్పికగొన్న, దాహమెత్తిన. I am ~ నాకుదాహముగా వున్నది.

Thirteen, thĕr'tēn, *adj.* పదమూడు.

Thirteenth, thĕr'tēnth, *adj.* పదమూడో. on the ~ of this month యీనెలపదమూడోతేదిన. on the ~ day of the moon త్రయోదశినాడు.

Thirtieth, *adj.* ముప్పైయో.

Thirty, thĕr'ty, *adj.* ముప్పయి.

This, this, (*pronoun*) ఇది, ఈ. do you know ~ ? ఇదినీకుతెలుసునా. during ~ ఇట్లావుండగా. ~ fellow వీడు. ~ woman ఈపె. I shall leave ~ to-morrow యిక్కడనుంచిరేపువెళ్లుతాను. like ~ ఇటువంటి.

Thistle, thisle, *n. s.* కుసుమచెట్టు, అనగానిండా ముండ్లుగలఒకచెట్టు. Reeve says బ్రహ్మదండి, దీనిపూలుపచ్చగానున్ను పెద్దవిగానున్ను వుంటున్నవి. H. says దత్తూరము.

Thither, thith'ĕr, *adv.* అక్కడికి. hither and ~ యిక్కడికిఅక్కడికి.

Thitherto, thith'ĕr-tû, *adv.* అక్కడికి.

Thitherward, thith'ĕr-wurd, *adv.* అక్కడికి, ఆతట్టుకు.

Tho' abbreviation for though, *adv.* అయినప్పటికిన్ని. tho' they went వాండ్లుపోయినప్పటికిన్ని.

Thong, thong, *n. s.* వారు. ~s వార్లు.

Thoracic, thō-rac'ic, *adj.* రొమ్ముతోచేరిన, వాక్షికము.

Thorax, thō'rax, *n. s.* the breast, the chest రొమ్ము, ఎద, వక్షస్సు.

Thorn, thôrn, *n. s.* ముల్లు. ~s ముండ్లు. he is on ~s with anxiety వ్యాకులముచేతయెటూతోచకవున్నాడు. lying upon ~s i. e. being in trouble కళవెళపాటు, తొందర. he is a ~ in their side వాండ్లకు వీడుపక్కలో బల్లెముగావున్నాడు. this business is a ~ in his side ఇదివానికిపక్కలో బల్లెముగావున్నది. he is nourishing a ~ in his side పాముకుపాలుపోసి పెంచుతున్నాడు.

Thornapple, *n. s.* a certain fruit (Datura Stramonium) దత్తూరము, ఉమ్మెత్తకాయ.

Thornback, thôrn'back, *n. s.* ఒకచేపపేరు.

Thorny, thôrn'y, *adj.* difficult; perplexing ముండ్లుగల, కష్టమైన, సంకటమైన. a ~ plant ముండ్లచెట్టు.

Thorough, thur'ō, *adj.* గట్టి, పూర్ణమైన, శుద్ధ. he is a ~ scholar వాడుపూర్ణపండితుడు. he is a ~ rogue వాడుశుద్ధదొంగ. this made a ~ change ఇందుచేతనిండావ్యత్యాసమువచ్చినది.

Thoroughfare, thur'ō-fāre, *n. s.* అవతలపొయ్యేటందుకుదోవవుండేసందు. there is no ~ at the end of this street యీవీధికొనకుపోతేఅవతలపొయ్యేటందుకుదోవలేదు.

Thoroughgoing, *adj.* కొంకని, జంకని, సందేహించని, గట్టి, దృఢమైన.

Thoroughly, thur'ō-ly, *adv.* గట్టిగా, బాగా, చక్కగా, పూర్ణముగా.

Thoroughpaced, thur'ō-pāst, *adj.* పూర్ణమైన. a ~ horse అన్నినడకలునడిచేగుఱ్ఱము. a ~ rogue మంచిదొంగ. a ~ scholar పూర్ణపండితుడు.

Thoroughsped, *adj.* dexterous తేరిన, పనుపడ్డ.

Thoroughstitch, thur'ō-stitch, *adv.* completely; fully సంపూర్ణముగా, చక్కగా, బాగా.

Those, thōse, (*pronoun*) అవి, వాండ్లు.

Thou, thoŭ, (*pronoun*) నీవు. who art ~ ? నీవెవరు.

To Thou, thoŭ, *v. a.* నీవునీవుఅనిఅమర్యాదగాచెప్పుట.

Though, thō, (*conjunction*) అయినప్పటికిన్ని. ~ he slay me వాడునన్నుచంపినప్పటికిన్ని. he, ~, came అతడైతేవచ్చినాడు. the child, ~, is already sent బిడ్డనుమట్టుకుముందుగానేపంపించివున్నది. this money ~ is not enough, or this money is not enough ~ యీరూకలైతేచాలవు. as ~ వలె, అట్టు, అట్టుగా. he appeared as ~ he was deaf చెవిటివాడివలెఅగుపడ్డాడు. he seemed as ~ he would consent వాడుసమ్మతించేటట్టుగావుండినది. as ~ she had, waking, beheld a vision మేలుకొనివుండగానేకలగన్నట్టువుండినది.

Thought, thôt, *past tense* of the verb To Think ఎంచిన, తలచిన. he is ~ to have written this poem యీకావ్యముఅతడుచెప్పినాడట.

Thought, thôt, *n. s.* తలంపు, ఎన్నిక, అభిప్రాయము, ఆలోచన. the ~ of the heart మనోభావము. to take ~ చింతపడుట. a killing ~ సింహస్వప్నము. In ~ (mentally) మనసా. in ~, word, and deed మనోవాక్కర్మములచేత, కర్మత్రయముచేత, త్రికరణముగా. as quick as ~ or with a ~ మనోవేగముగా, తక్షణము, వెంటనే. on second ~s తనవిచారమన్నచేయగా, తిరిగిఆలోచిస్తే. the least ~ or a very little, a trifle రవంత. you must put the least ~ of butter in it దాంట్లోరవంతవెన్నవెయ్యి.

Thoughtful, thôt'fŭl, *adj.* యోచనగల, ఆలోచనగల, చింతించే. why are you ~ about this? ఇందునుగురించియేలవ్యాకులముగావున్నావు.

Thoughtfully, *adv.* చింతగా, వ్యాకులముగా, ఆలోచించి.

Thoughtfulness, *n. s.* that is, prudence ఆలోచన, వివేకము, తెలివి.

Thoughtless, thôt'less, *adj.* ఆలోచనలేని, అవివేకియైన.

Thoughtlessness, *n. s.* అవివేకము, పిచ్చితనము.

Thousand, thou'sand, *n. s.* and *adj.* వెయ్యి, సహస్రము. ten ~ పదివేలు. 100,000 లక్ష.

Thraldom, thrâl'dom, *n. s.* slavery; servitude దాసత్వము, వశీభూతత.

Thrall, thrâll, *n. s.* (a captive; captivity) దాసుడు, దాస్యము, దాసత్వము.

To Thrash, thrash, *v. a.* నూర్చుట. to beat కొట్టుట, దెబ్బలుకొట్టుట.

Thrashed, *adj.* నూర్చిన. grain unthrashed నూర్చనిధాన్యము.

Thrasher, thrash'er, *n. s.* నూర్చేవాడు. a kind of fish ఒకపెద్దచేప.

Thrashing, *n. s.* నూర్చడము. beating కొట్టడము, బాదడము.

Thrashing floor, *n. s.* కళ్లము,పంటకళ్లము. threshing instrument నూర్చేకొయ్య.

Thread, thred, *n. s.* దారము, నూలు, తంతువు, పోగు. gold or silver ~ జరి. red ~ తొగరు. a ball of ~ నూలుకండె. silk ~ పట్టునూలు. the sacred ~ worn by bramins &c. జంధ్యము. connection of a tale సరణి, క్రమము. I lost the ~ of his discourse వాడుమాట్లాడేక్రమముయేదోనాకుతప్పిపోయినది. a cloth woven with a double ~ గంటెన, గింటెన, జమిలిపోగునసేసినగుడ్డ. a ~ paper నూలుచుట్టిపెట్టేకాకితము. she is a mere ~ paper బక్కపలాచటిపడుచు. he has become a mere ~ paper సన్ననూలువడికినాడు. his fortune hangs by a ~ వాడిఐశ్వర్యముపురట్లాగుతున్నది.

To Thread, thred, *v. a.* గుచ్చుట, దోపించుట. she ~ed the needle సూదిలోదారముగుచ్చినది, సూదిలోదారమును దోపించినది. I ~ed the crowd ఆగుంపునుతోసుకొనిపోయినాను.

Threadbare, thred'bāre, *adj.* worn to the naked threads, worn out పాతగిలిన, శిథిలముగావుండే. a ~ story అందరుయెరిగినకథ.

Threaden, *adj.* made of thread దారముతోచేసిన.

To Threap, *v. a.* (to affirm or urge; an old word, Wesley) రూఢిగాచెప్పుట, స్థిరముగాచెప్పుట.

Threat, thret, *n. s.* బెదిరింపు, బెదురు, అదురు, భయము. by persuasion and by ~s నయానభయాన.

To Threaten, thretn, *v. a.* బెదిరించుట, గదమాయించుట, గద్దించుట. the cholera was then threatening the town అప్పుడుఆవూళ్లోవాంతిభ్రాంతిసంభవించేటట్టుగావుండినది. a ~ing letter బెదిరించేజాబు. ~ing weather వానవచ్చేటట్టుగావుండేకాలము. it looks ~ing వర్షమువచ్చేటట్టుగావున్నది. a ~ing night వానవచ్చేటట్టువుండేరాత్రి.

Three, thrēe, *adj.* and *n. s.* మూడు, ముగ్గురు. ~ cornered త్రికోణమైన, మూచేతివంపుగావుండే, మూడుమూలలుగల. ~ fold మూడింతలు. ~ quarters ముప్పాతిక. In ~ words, they will never pay the money వెయిమాటలేలవాండ్లుఆరూకలుచెల్లించరు.

Three decker, *n. s.* పెద్దవాడ, నూరుఫిరంగులుగలపెద్దవాడ.

Threepence, thrip'ence, *n. s.* కాలుషిల్లింగు.

Threescore, thrēe'scōre, *adj.* మూడుయిరువయిలు, అనగా అరువై.

To Thresh, (See Thrash) నూర్చుట.

Threshing, (See Thrashing) నూర్చడము, నూర్పిడి.

Threshold, thresh'ōld, *n. s.* గడప, గడపకమ్మి, వాకిలి. at the very ~ of the business ఆపనియొక్క ప్రారంభములోనే.

Threw, thrû, *past tense* of To throw.

Thrice, thrīce, *adv.* మూడుమార్లు, ముమ్మాటికి. ~ as much మూడింతలు. ~ five is fifteen మూడు ఐయిదులు పదిహేను. ~ blessed అతిదివ్యమైన.

Thrift, thrift, *n. s.* parsimony; frugality మితవ్యయము, పోషణము, పొదుపు. she showed good ~ in the management of her family అది సంసారమును బాగా పోషణముగా జరిపించు కొంటున్నది. they have no ~ వాండ్లు రూకలను కట్టి చూడరు, వాండ్లు దుబారదిండితనము చేస్తారు.

Thriftily, thrift'i-ly, *adv.* carefully కడిలముగా, పోషణముగా.

Thriftiness, *n. s.* frugality, parsimony మితవ్యయము, పోషణము, పొదుపు.

Thriftless, thrift'less, *adj.* extravagant దుబారదిండియైన, దుగారుబగారు చేసే.

Thrifty, thrift'y, *adj.* frugal మితవ్యయము చేసే, పోషణముగల, పొదుపుగల.

To Thrill, thrill, *v. a.* to pierce; to drill రంధ్రము చేసుట, ఈఅర్థముయిప్పట్లో చెల్లదు. the cold ~ed them చలివాండ్లను తొలిచినది, అనగా వాండ్ల ప్రాణమును కుంగతీసినది. the sound ~ed through the hills ఆధ్వనికొండలు దూసుకొనిపోయినది. when joy ~s the heart మనసు ఆనందపరవశమైనప్పుడు. when grief ~s the heart వ్యసనము మనసులో శూలముగా నాటినప్పుడు. these words ~ed his soul యీమాటలు వాడికుండెల్లో గాలముగా నాటినవి.

Thrill, thrill, *n. s.* piercing sound చెవులు అదుచుకొనిపోయ్యేధ్వని. a ~ of joy ఆనందముయొక్క దెబ్బ. when he said these words a ~ of horror went through the room యీమాటలు చెప్పేటప్పటికి అందరికుండెలు ఝల్లుమన్నవి.

Thrilling, *adj.* piercing పొడిచే, దూశే. ~ cold ప్రాణమునుకుంగతీసేచలి. ~ news గుండెలు జారేసమాచారము.

To Thrive, thrive, *v. n.* to prosper; to grow rich బాగుపడుట, వర్ధిల్లుట. the child ~s well బిడ్డ బాగా పెరుగుతున్నది. the work does not ~ పని బాగా సాగలేదు. these plants do not ~ here యీ చెట్లు యిక్కడ పెరగలేదు. (The past tense of this verb is Thrived, or, Throve. Sir Joshua Reynolds says, *Thrived.*)

Thriving, *adj.* పెరిగే, అభివృద్ధిఅయ్యే, వర్ధిల్లే. a ~ family అభివృద్ధిఅయ్యే సంసారము, బాగా పెరిగే బిడ్డలు. they are in a ~ state వాండ్లు శ్రేయస్సుగా వున్నారు. I saw that she was in a ~ way అది గర్భముగా వుండినదని కనుక్కొన్నాను.

Thriving, *n. s.* growth అభివృద్ధి, పెంపు.

Thro' contraction of Through.

Throat, thrōt, *n. s.* గొంతు, కుత్తిక, కంఠము, గళము. he set up his ~ అరిచినాడు. or voice కంఠస్వరము. a fine ~ దివ్యమైనశారీరము. he has got a sore ~ వాడి గొంతు రాశినది, వాడి గొంతు పచ్చిపుండుగా వున్నది.

To Throb, throb, *v. n.* to heave ఆడుట, కొట్టుకొనుట, సళుపుట. when the pulse ~s ధాతువు ఆడేటప్పుడు. at these words her heart throbbed ఆమాటలకు దానికుండెలు వణికినవి. this boil ~s యీపుండు సళుపుతున్నది.

Throb, throb, *n. s.* heave కొట్టుకోవడము, సళుపు, తీపు.

Throbbing, *adj.* సళిపే, ఆట్లుపోట్లుగావుండే. ~ of the head తలపోట్లు. ~ of the heart through fear భయము చేత గుండెలు వణకడము.

Throe, thrōe, *n. s.* the pain of travail ప్రసవవేదన, నొప్పులు.

Throne, thrōne, *n. s.* సింహాసనము, గద్దె. the prince now on the ~ ఇప్పుడు రాజ్యమేలుతుండే రాజు.

Throng, throng, *n. s.* గుంపు, ఒత్తుడు.

To Throng, throng, *v. n.* to crowd గుంపులై వచ్చుట. the people who ~ed the market అంగడివీధిలో గుంపులు గుంపులుగా వచ్చిన ప్రజ.

Thronged, *adj.* ఒత్తుడుగావుండే, నిండా గుంపుగావుండే.

Throstle, throsle, *n. s.* a singing bird కోకిలవంటి పక్షి.

Throttle, throt'tle, *n. s.* the windpipe గొంతుపీక.

To Throttle, throt'tle, *v. a.* to kill by stopping the breath ఊపిరివిగబట్టిచంపుట, కుతికెపిసికిచంపుట.

Through, thrû, *(prep.)* గుండా, మూలముగా, ద్వారా, నుంచి, పూర్వకముగా, కడవెళ్లా, అంతా. ~ error భ్రమిశి. ~ design ఆలోచనపూర్వకముగా. he did this ~ want అన్నానికిగడవక యిదిచేసినాడు. we settled the dispute ~ him ఆ వ్యాజ్యముఅతనిగుండాతీర్చుకొన్నాము. the king did this ~ his minister రాజుదీన్నిమంత్రిగుండాచేసినాడు. he put a ring ~ her ear దానిచెవిలోకమ్మిదూర్చినాడు. all ~ the country they believed this దేశమంతాదీన్నినమ్మినారు. he entered ~ the window గవాక్షీగుండావచ్చినాడు. we came ~ the village ఆవూరిగుండావచ్చినాము, ఆవూరిమీందుగావచ్చినాము. as they came ~ the pass కనమగుండారాగా, కనమదాటగా. he went ~ the river యేట్లోదిగినడిచిఆగట్టుకుపోయినాడు. the dog bit ~ the rope ఆకుక్క దారమును తీరాకొరికివేసినది. the rat made a hole ~ the wall ఎలిక్కొక్కుగోడలోయీతట్టునుంచి ఆతట్టుకుబొక్కచేసినది. a river runs ~ the forest యేరు అడివినడమ పారుతున్నది. ~ the day దినమంతా. ~ the night రాత్రిఅంతా. ~ the month నెలఅంతా. to look ~ పారచూచుట, కడవెళ్లాచూచుట. he carried the business ~ ఆపనినినెరవేర్చినాడు. he got ~ his troubles వాటితొందరలువిముక్తిఅయినవి. he did this ~ ill will ద్వేషముచేతచేసినాడు. ~ fear భయముచేత. ~ cold చలిచేత. ~ and ~ కూలంకషముగా, సమగ్రకముగా. he studied Sanscrit ~ and ~ సంస్కృతమునుసమగ్రకముగాచదివినాడు. he looked ~ and ~ the account ఆ లెక్కను ఆమూలాగ్రముగావిచారించినాడు, శుద్ధకుశుద్ధవిచారించినాడు. ~ all generations పుత్రపౌత్రపారంపర్యముగా. NOTE: 'Through' is derived from the Sanscrit root Trū త్రూ See Wilson's Sanscrit Grammar § 203.

Throughout, thrŭ-oŭt', *adv.* అంతా, అంతటా. ~ the year సంవత్సరముపొడుగున. ~ the world ప్రపంచమంతటా. ~ the day దినమెల్లా, సాయంకాలముదాకా.

Throve, thrōve, *past tense* of the verb To Thrive.

To Throw, thrō, *v. a.* to fling వేసుట, రువ్వుట, విసిరివేసుట. in wrestling కుడదోసుట. this threw light on the subject ఇందువల్లఅదివిశదమైనది. he threw it aside దాన్నిమూలకుడవేసినాడు. to ~ away పారవేసుట. he threw away his time కాలమును వ్యర్థముగాపోగొట్టినాడు. he threw away his money రూకలనుదుర్వ్యయముచేసినాడు. he threw the work by ఆపనినిఒకమూలకుడవేసినాడు. he threw down the wall గోడనుకుడగొట్టినాడు. he threw himself into the river ఏట్లోదుమికినాడు. he threw himself into the crowd గుంపులోపోయిదూరాడు. the troops threw themselves into the fort దండుకోటలోకిదుమికినది. he threw off his clothes తనబట్టలనుతీశిపారవేశినాడు. he threw off the mask మారువేషమునుతీశివేశినాడు, నిజస్వరూపమునుచూపినాడు. I ~ myself on your kindness మిమ్ముశరణుజొచ్చినాను. he threw himself on the enemy శత్రువులమీదికిదుమికినాడు. they threw the door open తలుపుతెరిచిపెట్టినారు. she threw a veil over her head ముసుకువేసుకొన్నది. he threw out a hint that his father would consent తన తండ్రిసమ్మతించునని జాడగాతెలియచేసినాడు. this threw out the dogs ఇందువల్లకుక్కలుకట్టుకొని పోతూవుండినజాడతప్పిపోయినది. this letter completely threw me out యీజాబువల్లనాకుయేటూతోచకపోయినది. the tree threw out shoots ఆ చెట్టుచిగురెత్తినది, ఆకులువిడిచినది. he threw himself under the tree చెట్టుకిందపండుకొన్నాడు. to ~ up or vomit వమనముచేసుట, కక్కుట. to ~ up a bank కట్టపోసుట. to ~ up an employment ఉద్యోగమునువూనుకొనుట.

Throw, thrō, *n. s.* a cast వేత, వేయడము. or throes ప్రసవవేదన, నొప్పులు.

Thrown, thrōn, *past participle* of the verb To Throw వేశిన, వేయబడ్డ, పారవేయబడ్డ. ~ silk ఒకవిధమైనపట్టువస్త్రము. labour ~ away వ్యర్థమైనతొందర, వృథాయాసము. the time was ~ away కాలమువృథాగాపోయినది. he was ~ off his guard భ్రమపడ్డాడు, భ్రమిశినాడు. the dogs were ~ out in the chase కుక్కలుతరుముకొనిపోతూవుండగావాటికిజాడతప్పినది.

Throwster, thrō'stĕr, *n. s.* one whose business is to prepare the materials for the weaver నేశే వానికి పడుగుజాగ్రతచేశియిచ్చేవాడు.

Thrum, thrum, *n. s.* బద్దె.

To Thrum, thrum, *v. a.* to play coarsely తెలిసీతెలియకవికారముగావీణెవాయించుట.

Thrush, thrush, *n. s.* a small singing bird ఒకపిట్ట. name of a certain disease గొంతులోతెలుపుదద్దుర్లు, దీనివల్లచావడముకూడాకద్దు.

To Thrust, thrust, *v. a.* తోసుట, పొడుచుట, గెంటుట. they ~ him in వాణ్నిలోగాతోసినారు. he ~ his hand into the bag సంచిలోచెయివేశినాడు. he ~ himself into the business ఆపనిని తానుగామొత్తిపైనవేసుకొన్నాడు. to ~ out the tongue నాలికెచాచుట. they ~ him out వాణ్ని బైటికిగెంటినారు.

To Thrust, thrust, *v. n.* తోసుట, పొడుచుట, తాకుట. he ~ at me కత్తితోనరకవచ్చినాడు. he ~ at me and wounded me in the arm కత్తినినామీదికిచాచి నాచేతిలోగాయముచేసినాడు. the bull ~ at me యెద్దునన్నుపొడవవచ్చినది.

A Thrust, thrust, *n. s.* పోటు, తాకు, పొడుపు, గెంటు. he made four thrusts with his sword నాలుగుమాట్లుపొడవవచ్చినాడు. at a single thrust the deer killed him ఆజింక ఒకపోటునచంపినది.

Thug, *n. s.* (Indian word for an assassin) ఠగ్గువాడు, టక్కుమనిషి, కచ్చేరువాడు, ఫాసీగరు, ఘాటసార్లనుగొంతుపిసికిచంపేదొంగ. These Telugu words are probable enough, and are specified in Sleeman's book on Thugs, but I never met with any Telugu man who had ever heard of Thugs.

Thuggist, *n. s.* (an Assassin) ఠగ్గువాడు, టక్కుమనిషి, కచ్చేరువాడు, ఫాసీగరు. Quarterly Review Dec. 1840, p. 153.

Thumb, thum, *n. s.* అంగుష్ఠము, చేతిబొటనవ్రేలు. he has them under his ~ వాండ్లనుతనచేతిక్రిందఅణచిపెట్టుకొనియున్నాడు. he has it under his ~ అదివాడిస్వాధీనములోవున్నది.

To Thumb, thum, *v. a.* చేతితోపట్టిపట్టిమాపుట. a book spoilt by thumbing చేతితోపట్టిపట్టిచెరిపిన పుస్తకము.

Thumbed, *adj.* చేతనలిగిన. a well ~ book నిండా వాడడముచేతనలిగినపుస్తకము. (Quarterly Review. clxi. 169.)

Thumbscrew, *n. s.* కిట్టికోల్లవలెచేతికితగిలించిపిండేసాధనము.

Thumbstal, thum'stâl, *n. s.* a thimble; a sheath of leather to put on the thumb అంగుళిత్రాణము, విల్లువేశేవాడువేలికికట్టుకొనేతోలు.

Thump, thump, *n. s.* a blow with the fist &c. అదుపు, దెబ్బ, గుద్దు. a slight ~ మొట్టికాయ.

To Thump, thump, *v. a.* కొట్టుట, అదుచుట, గుద్దుట.

Thumper, *n. s.* కొట్టేవాడు. any thing huge బ్రహ్మాండమైనది. the child is a ~ ఆబిడ్డమొద్దువలెవున్నది.

Thumping, *adj.* huge బ్రహ్మాండమైన. a ~ lie పెద్ద అబద్ధము.

Thunder, thun'dĕr, *n. s.* ఉరుము. a loud noise గర్జన, అరుపు. they trembled at the ~ of his voice వాడిఉరుమువలెఅరిచినందుకువాండ్లువణికినారు. it came upon him like a clap of ~ ఇది వానిమీదికిపిడుగువలెవచ్చినది. the ~s of the Vatican గురువుచేసినగర్జింపుమాటలు.

To Thunder, thun'dĕr, *v. n.* ఉరుముట, గర్జించుట. when it ~ed ఉరిమినప్పుడు. he ~ed at them వాండ్లనునిండాతిట్టినాడు.

Thunderbolt, thun'dĕr-bōlt, *n. s.* పిడుగు.

Thunderclap, thun'dĕr-clap, *n. s.* పిడుగుయొక్క ధ్వని.

Thunderer, *n. s.* the power that thunders ఇంద్రుడు.

Thundering, *adj.* vast, huge, great బ్రహ్మాండమైన. the alarm set off with a ~ noise బ్రహ్మాండముగాధ్వనించినది. Wesley 4. 292. "In two ~ large folios" బ్రహ్మాండమైనరెండుపుస్తకములుగా. (Dibdin's Libr. Companion.) They made a ~ attack పిడుగువలెపడియున్నారు.

Thundering, *n. s.* అరవడము, ధ్వని.

Thunderingly, *adv.* అతిబ్రహ్మాండముగా.

Thunderplump, Thundershower, *n. s.* జడివాన.

Thunderstone, *n. s.* a stone fabulously supposed to be emitted by thunder మేఘములోనుండిపడ్డనల్లటిరాయి.

Thunderstruck, *adj.* భయభ్రాంతమైన, మానుపడ్డ, విభ్రాంతుపడ్డ. he was ~ at this ఇందుకుఆశ్చర్య పడ్డాడు.

Thursday, thurs'dá, *n. s.* గురువారము, బృహస్పతివారము, లక్ష్మీవారము.

Thus, thus, *adv.* ఇట్లా, అట్లా, ఇవ్విధముగా, అవ్విధముగా, ఈలాగున, ఆలాగున, ఈప్రకారముగా, ఆప్రకారముగా. ~ far ఇంతదూరము, అంతదూరము, ఈమట్టుకు, ఆమట్టుకు. I know thus much నాకు తెలిసినదియింతే, ఇంతమట్టుకు నేనెరుగుదును.

To Thwack, thwack, *v. a.* కొట్టుట, బాదుట, పొలుచుట.

Thwack, thwack, *n. s.* దెబ్బ (ఇది నీచమాట.)

Thwart, thwårt, *n. s.* a cross beam అడ్డదూలము.

To Thwart, thwårt, *v. a.* to cross చీవాట్లు పెట్టుట, విఘాతము చేసుట, భంగపరచుట, పనిచెరుపుట, విఘ్నము చేసుట, అడ్డంకిచేసుట.

Thwarting, *n. s.* విఘాతము, విఘ్నము.

Thwartingly, thwårt'ing-ly, *adv.* విఘాతముగా, అడ్డంకిగా.

Thy, thȳ, *pronoun* నీ, నీయొక్క.

Thyine-wood, thȳ'ine-wŭd, *n. s.* సుగంధమైనచెక్క.

Thyme, tȳme, *n. s.* a plant మరువమువంటి ఒకచెట్టు.

Thyself, thȳ-self', (*pronoun*) నీవే.

Tiar, tī'ar, Tiara, tī-ā'ra, *n. s.* ముకుటము, కిరీటము, మస్తకాభరణము, శిరోభూషణము.

Tical, *n. s.* టంకమనేలోహము.

Ticca, *adj.* (Indian word for serving for hire) కూలి. ~ bearers కూలిబోయీలు.

Tick, tick, *n. s.* the louse of dogs or sheep పిడుజులు, గడుపులుయివ్వడము. the sound of a watch or clock నిమిషానికిఒకమాటుటిక్కుటిక్కుమనేగడియారముయొక్క ధ్వని. the cloth of which a bed is made మెత్తకువేసే ఒకముతకగుడ్డ. he bought these goods on ~ యీసరకులను చెయ్యవప్పుగా కొనుక్కొన్నాడు. he will give no ~ వాడుగడుపులు యివ్వడు.

To Tick, tick, *v. n.* గడియారముటిక్కుటిక్కుమనుట.

Ticken, tick'en, Ticking, *n. s.* మెత్తగుడ్డ, మెత్తలకుకట్టేగుడ్డ.

Ticket, tick'et, *n. s.* చీటి. ~ in a lottery లాటరిచీటి.

To Tickle, tickle, *v. a.* చక్కిలిగింతలుపెట్టుట. or to please సంతోషపెట్టుట.

Tickling, *n. s.* చక్కిలిగింత. pleasing సంతోషపెట్టడము.

Ticklish, tick'lish, *adj.* చక్కిలిగింతగావుండే. tottering; uncertain అస్థిరమైన, నిలకడలేని. her health is in a ~ state దానిపుష్టిఒకవిధముగా వుండలేదు. nice సున్నితమైన. In these ~ times యీవిషమసంధిగావుం డేకాలములో. this is a very ~ affair ఇదినిండాసున్నితమైనపని, ఏమిటుపోయినా మోసమువచ్చేపని. this bridge is in a ~ state యీవంతెనసమ్మరానిదిగావున్నది, ఉద్రట్లాగుతున్నది. the ~ parts of the body చక్కిలిగింతగావుండేచోట్లు, కళలయుక్కువలు. she is not ~ దానికిచక్కిలిగింతలేదు.

Ticklishness, *n. s.* చక్కిలిగింతగావుండడము, సూక్ష్మము, సున్నితము, మెళుకువ. from the ~ of his circumstances వాడిపనిఉద్రట్లాగుతున్నదిగనక, ఒకనిలకడలేకుండావున్నదిగనక. Paley on Col. IV. 5. says, Suiting yourselves to the difficulty and ~ of the times కాలోచితముగా.

Tidbit, *n. s.* a dainty సారము, మెరిగె, మంచిపదార్థము.

Tide, tīde, *n. s.* time కాలము, సమయము, వేళ. the ~ (as meaning a stream, a river) యేరు, ప్రవాహము, నది. the ~ in a river పోటు, పాటు. at high ~ పోటువేళ. at low ~ పాటువేళ. against the ~ ప్రవాహమునకుయెదురుగా. ~ up the river పోటు. ~ down the river పాటు. it is now full ~ యిప్పుడుయేరునిండాపారుతున్నది. the freshes in spring ~s కొత్తనీరు. at noon ~ మధ్యాహ్నవేళ. at evening ~ సంధ్యవేళ. he worked double ~s రాత్రింబగలు ప్రయాసపడ్డాడు.

Tidewaiter, tīde'wāt-ër, *n. s.* an officer who watches the landing of goods at the custom-house సరుకులుదిగుమతిఅయ్యేటప్పుడు కావలివుండేబంట్రోతు.

Tidily, *adv.* neatly, prettily ముద్దుగా, సొంపుగా, సొగసుగా, గరాగరిగా, బాగా, పరిష్కారముగా.

Tidiness, tīd'i-ness, *n. s.* గాంగరీక్, పరిష్కారము. from the ~ of her house దానియిల్లుపొంకము గావున్నదిగనక.

Tidings, tīd'ings, *n. s.* news సమాచారము, వర్తమానము, వదంతి. there are no ~ of his coming ఆయనవస్తాడనేమాటలేదు.

Tidy, tīd'y, *adj.* ముద్దుగావుండే, పొంపుగావుండే, సొగసుగావుండే, పరిష్కారముగావుండే.

To Tie, tīe, *v. a.* కట్టుట, బంధించుట, ముడివేసుట. this ties his hands ఇందువల్లవాడుకాలుచెయిఆడించేటందుకులేదు, అనగావాడికియేమిన్నిసాగదు. he ~d him down to pay the money in three days మూడుదినములలో ఆరూకలనుచెల్లించుమని వాణ్ని నిబంధముచేసినాడు. he ~d himself down to pay the money ఆరూకలకుతానుపూటబడ్డాడు. to ~ on a turband పాగాచుట్టుట. he ~d two cows together రెండావులనుపెనవేశినాడు. he ~d up the cow ఆవునుకట్టినాడు.

Tie, tīe, *n. s.* కట్టు, ముడి, బంధము. the ~ of a girdle నీవిపోకముడి. the ~ of a jacket బొందె. the marriage ~ వివాహసంబంధము. family ~s సంసారబంధకములు. he had formed many ~s there వాడికిఅక్కడనిండానిర్బంధమయివున్నది. death severs all ~s చావుతోఅన్నినిర్బంధములున్నుపోతవి. freed from all earthly ~s ఐహికపాశవిముక్తుడైన.

Tied, *adj.* కట్టిన, కట్టుబడ్డ. I would willingly do it, but my hands are ~ నాకుచేయవలెననివున్నదిగానినాకేమిన్ని అధికారములేకుండాచేయబడియున్నది. the estate was ~ up ఆయాస్తిబందుచేయబడియుండినది.

Tier, tēr, *n. s.* a row; a rank వరుస, సరణి, శ్రేణి. ~ upon ~ దొంతులుగా.

Tierce, terce, *n. s.* చిన్నపీపాయి.

Tiff, tiff, *n. s.* (a low word) a fit of peevishness or sullenness చిరాకు, కోపము. to take ~ మండిపడుట, ఇదిఅండంగులమాట.

To Tiff, tiff, *v. n.* (an Indian word) to lunch or take a slight meal ఫలాహారముచేసుట.

Tiffany, tif'fa-ny, *n. s.* very thin silk నిండానన్నమైనపట్టు, నాణ్యమైనపట్టు.

Tiffin, *n. s.* (an Indian word) ఫలాహారము.

Tift, *n. s.* (or tantrum) sudden anger, అలక, కోపము. (Smollett. 3. 207.)

Tiger, tī'gĕr, *n. s.* పులి, వ్యాఘ్రము. a royal ~ పెద్దపులి. a hunting ~ చిరతపులి.

Tight, tīt, *adj.* బిగువైన. air ~ గాలిచొరడానకు రంధ్రములేకుండావుండే. that box is air ~ ఆపెట్టెలోగాలిదూరదు. water ~ నీళ్లుకారకుండా బిగువుగావుండే. this boat is not water ~ యీపడవలోనీళ్లువూరుతున్నది. this roof is not water ~ యీపైకప్పువురుస్తున్నది. ~s or breeches చల్లడము.

To Tighten, tītn, *v. a.* బిగించుట.

Tightened, *adj.* బిగువుగావుండే.

Tightly, tīt'ly, *adv.* బిగువుగా, గట్టిగా.

Tightness, *n. s.* బిగువు.

Tigress, tī'gress, *n. s.* ఆడపులి.

Tile, tīle, *n. s.* పెంకు. the house was roofed with ~s ఆయింటికిపెంకులుకప్పివుండినది.

To Tile, tīle, *v. a.* పెంకులువేసుట. they ~d the house ఆయింటికిపెంకులుకప్పినారు.

Tiled, *adj.* పెంకులువేసిన. a ~ house పెంకుటిల్లు.

Tiler, tīl'ĕr, *n. s.* పెంకులువేసేవాడు.

Tiling, tīl'ing, *n. s.* the roof covered with tiles పెంకులు, పెంకులపైకప్పు.

Till, till, *n. s.* a money box in a shop అంగళ్లలో రూకలుపెట్టుకొనేపెట్టె. a small shelf with a lid inside a chest పైనమూతవుండేపెట్టెలోనిచిన్నఅర.

Till, till, *prep.* వరకు, గనక, పర్యంతము, మట్టుకు. till now యింతదాక. till then అందాక.

To Till, till, *v. a.* దున్నుట.

Tillable, *adj.* దున్నడానకుఅర్హమైన.

Tillage, till'āge, *n. s.* దుక్కి, కృషి, వ్యవసాయము, సాగుబడి. these fields are under ~ యీపొలములుదుక్కిఅవుతున్నవి. a field for ~ సాగుబడిఅయ్యేపొలము.

Tiller, till'ĕr, *n. s.* దున్నేవాడు, పయిరుచేసేవాడు. the ~ of a boat చుక్కాణి.

Tilt, tilt, *n. s.* over a common cart నాటుపురవు బండిమీదవురుసుగాకట్టేగుడ్డ. over a native palanqueen పన్నాగము. over a boat మేలుకట్టు. a military game at which the combatants run against each other with lances on horseback ఒకవిధమైనసాము, గుర్రముమీదయెక్కి చేతబల్లెములుపట్టుకొని ఒకనిమీదికొకడుదూరే ఒకవిధమైన దండువాండ్లఆట. Inclination forward ముందుకువంగడము. he set the barrel a-tilt that the liquor might run out ఆపీపాయిలోనిసారాయికారేటట్టుఒకతట్టువంచినాడు. a thrust ఒకపోటు. he ran at me full ~ నామీదవచ్చిదఢాలుమనిపడ్డాడు.

To Tilt, tilt, *v. a.* to set it leaning forward వంచుట. he ~ed the barrel ఆపీపాయినిఒకతట్టువంచిపెట్టినాడు.

To Tilt, tilt, *v. n.* to run in tilts or tournaments సాముచేసుట, ఈటెలతోసాముచేసుట. to fall on one side పొల్లుట, ఒరుగుట. the carriage ~ed over బండిపొలిగినది.

Tilter, *n. s.* one who tilts; or fights సాముచేసేవాడు.

Tilth, tilth, *n. s.* husbandry కృషి, వ్యవసాయము, దున్నుకోవడము.

Timber, tim'bĕr, *n. s.* మాను, ఇండ్లువాడలుమొదలైనవాటికిపనికివచ్చేమాను. (a Madras phrase) మాదిరి, సింహాపలక. the main trunk of a tree చెట్టుయొక్క అడుగుమొద్దు. the main beams of a fabric దూలములు. the beech is not a ~ tree being soft and liable to worms బీచుఅనేచెట్టుమెత్తటిదిన్ని పురుగులుపట్టేటిదిన్నిగనుక యిండ్లుమొదలైనవాటికిపనికివచ్చేమానుకాదు.

Timbrel, tim'brel, *n. s.* a kind of musical instrument ఒకవిధమైనతప్పెట.

Time, tīme, *n. s.* కాలము, వేళ, సేపు, పొద్దు, మాటు, మారు, విడుత, సారి, తూరి, పర్యాయము. in the night ~ రాత్రిపూట. at this ~ to-morrow రేపుయీవేళకు. at or by this ~ ఆమధ్య, యింతలో. up to the present ~ he has four sons యీవేళకువాడికినలుగురు కొడుకులువున్నారు. in my grandfather's ~ మాతాతలనాడు. after a ~ కొంచెముసేపుతాళి, కొన్నాళ్లకుతర్వాత. at one ~ ఒకప్పుడు. another ~ మరిఒకప్పుడు. he came another ~ మరిఒకసారివచ్చినాడు. at any ~ యెప్పుడైనా. they have held this land ~ out of mind ఆనేలనుఅనాదిగాఅనుభవిస్తున్నారు. In old ~s పూర్వకాలమందు. seed time విత్తేతరి. Time, as opposed to eternity ఇహము. both in ~ and in eternity ఇహమందు, పరమందు, ఉభయత్ర. the enjoyments of ~ ఐహికసుఖములు. I was not in ~ for the post నేనుతపాలువేళకురాకపోతిని, నాకుతపాలుసమయముతప్పినది. he built the house in no ~ ఆయింటినిఅవలీలగాకట్టినాడు. in ~ you may be rich క్రమేణ నీవుభాగ్యవంతుడవుకావచ్చును. from ~ to ~ అప్పుడప్పుడు. have you ~ now? మీకుయిప్పుడుతీరునా. I have not ~ నాకుతీరదు. from that ~ తదారభ్య, అదిమొదలు. he came in due ~ or in proper ~ సమయానికివచ్చినాడు. you must lose no ~ in going ఆలశ్యముచేయకవెళ్లు. ~ in music తాళము, లయ. beating ~ in music తాళముకొట్టడము. Times ఇదిఒకసమాచారపత్రికయొక్క పేరు. at ~s అప్పుడప్పుడు. at all ~s యెల్లప్పుడున్ను, సర్వదా. he accommodates himself to the ~s కాలానికితగినట్టువున్నాడు. at any ~ యెప్పుడైనా. four at a ~ తడవకునాలుగేసి. four ~s నాలుగుమాట్లు. four ~s ten is forty. నాలుగుపదులునలభై. three ~s as large మూడింతలుపెద్దదైన. you are ten ~s as bad as he వాడికంటెనీవుపదింతలుచెడ్డవాడవు, యెక్కువదోషములుచేసినవాడవు. once upon a ~ there was a king ఒకరాజుకలడు. you should read these books one at a ~ యీపుస్తకములనుఒకటొకటిగాచదవవలసినది. send for them two at a ~ ఇద్దరిద్దరినిగారమ్మను. speak one at a ~ ఒకడొకడుగా మాట్లాడండి. the magistrates here sit ~ and ~ about ఇక్కడపోలీసుదొరలు పూటకుఒకరువచ్చి కూర్చుంటారు. she is near her ~ ఆమెకుయిప్పుడుకనపొద్దులు. at the same ~ మెట్టుకు, అయినప్పటికిన్ని. in the mean ~ అంతట, యింతలో.

To Time, tīme, *v. a.* కాలమేర్పరచుట, కాలానుసారముగాచేసుట. he ~d his visit very properly

సమయానికివచ్చినాడు. you —d your letter very ill నీజాబు ఆ సమయములో వ్రాయరాదు.

Timed, *adj*. as well-timed కాలోచితమైన, సమయోచితమైన. ill-— అసమయమైన, సమయోచితముకాని.

Timekeeper, *n. s.* a watch or clock that keeps good time సరిగ్గా కాలముతప్పకుండావుండేటి గడియారము.

Timely, tīme'ly, *adj.* seasonable సమయోచితమైన. they gave him — notice వానికితగుబాటి సావకాశముండేటట్టుగా తెలియచేసినారు. — assistance saved his life సమయానికిఆదుకొన్నందునవాడిప్రాణముతప్పినది. a — birth సంపూర్ణగర్భముగావుండిప్రసవించడము.

Timeous, *adj.* that is timely, seasonable సమయోచితమైన, కాలానుగుణ్యమైన.

Timeously, *adv.* (a bad word for seasonably) సమయానికి, అదునుకు.

Timepiece, *n. s.* an excellent watch దివ్యమైనగడియారము.

Timepleaser, *n. s.* one who complies with prevailing opinions whatever they be మాటాగంటే మాటాగనేవాడు.

Timeserver, *n. s.* one who meanly complies with present power సమయోచితముగానడిచేవాడు, ఇచ్ఛకాలమారి.

Timeserving, tīme'serv-ing, *n. s.* mean compliance with present power సమయోచితముగానడవడము, ఇచ్ఛకాలమారితనము.

Timid, tim'id, *adj.* పిరికియైన, భయస్థుడైన. she is not at all — దానికిజంకులేదు. — glances చకితేక్షణములు.

Timidity, ti-mid'i-ty, *n. s.* జంకు, పిరికితనము, సంకోచము.

Timorous, tim'or-us, *adj.* పిరికిగావుండే, సంకోచపడే.

Timorously, *adv.* భయముగా, పిరికితనముగా, జంకుగా.

Timorousness, *n. s.* పిరికితనము.

Tin, tin, *n. s.* తగరము, సత్తు. articles made of — are called at Madras చీనాసామాను as యెట్లాగంటే, a — box చీనాపెట్టె. a — mug చీనాజోడుతపెల. a — dish చీనారేకుతోచేసినతట్ట. — plate చీనారేకు, కళాయిచేసినయినపరేకు. a — of water చీనాజోడుతపెలెడునీళ్లు. a — of biscuits మిఠాయీలచీనాడబ్బి.

To Tin, tin, *v. a.* కళాయిచేసుట, సీసముపూసుట. he tinned the kettle ఆతపెలెకుకళాయిపూసినాడు.

Tincal or Borax, *n. s.* వెలిగారము, టంకణము.

Tincture, tinc'tūre, *n. s.* colour or taste superadded by something మరివొకవస్తువుయొక్క సంసర్గముచేతకలిగినవర్ణము, లేక, రసము, రుచి, కషాయము, ద్రావకము.. there is a — of malice in his letter వానిజాబులోకొంచెముద్వేషరసము వున్నది. — of cloves లవంగద్రావకము, లవంగకషాయము. — of pepper మిరియాలద్రావకము, మిరియాలకషాయము.

To Tincture, tinc'tūre, *v. a.* to imbue వర్ణమును వ్యాపింపచేసుట, రసమునువ్యాపింపచేసుట. this spite —d all his letters యీచలమువానిజాబుల లోనంతావ్యాపించియున్నది, ప్రసరించివున్నది.

Tinctured, *adj.* imbued వ్యాపించిన, ప్రసరించిన, ఎక్కిన. water — with saffron కుసుంబవర్ణముగల నీళ్లు. remarks — with malice చలముయొక్క వాసనగలమాటలు, అనగాచలము అగుపడేమాటలు. the manners of the pupils were soon — by the discipline of the teachers ఉపాధ్యాయులగుణములుపిల్లకాయలకు ప్రసరించినవి.

Tindal, *n. s.* (Indian word for a boatswain) తండేలు, అనగాపడవలవాండ్లమేస్త్రీ.

Tinder, tin'dĕr, *n. s.* చెకుముకిదూది. burnt cloth కాలిచెక్కుచెదరకుండావుండేగుడ్డ. China paper is a mere — చీనాకాకితముయేమిబలములేకవుల్లి పొరవలెవుండేటిది. the cloth was burnt to — ఆగుడ్డకాలిగుడ్డరీతిగానేవుండినది. the book was burnt to — ఆపుస్తకముకాలిపోయినది.

Tinderbox, *n. s.* చెకుముకిదూదిబుర్ర.

To Tinge, tinge, *v. a.* to colour కొంచెమువర్ణమెక్కించుట. he —d the cloth red ఆగుడ్డకుచెంగావివేసినాడు. the dier —d the clothes blue బట్టలకుకొంచెమునీలివేశినాడు.

Tinge, tinge, *n. s.* రవంతఛాయ, లేఛాయ, ఈషద్వర్ణము. these mangoes have a red — యీమామిడిపండ్లుకొంచెముయెర్రగావుంటవి. at night

there was a ~ of red in the west రాత్రిపడమ టకొంచెము యెఱ్ఱదాళువుగావుండినది.

To Tingle, ting'gle, *v. n.* గల్లుగల్లుమనుట, దిమ్ము పట్టుట, జలదరించుట. I heard the bell ~ ఆ గంట గణగణమన గావిన్నాను. while his ears ~d with the sound of the thunder ఆవురుము చేతవానిచెవులుదిమ్ముకట్టినప్పుడు. this news made his ears ~ యీమాటలువానిచెవులలోశూలము తైనాటినవి.

Tingling, *n. s.* గలగలమనేధ్వని, జలదరించడము, కింకిణీధ్వనము. they heard the ~ of bells గంట లుగణగణమనగావిన్నారు. the ~ of the ears చె వులదిమ్ము. the ~ of the skin ఒళ్లుజలదరించడ ము, గగుర్పాడవడము.

Tinker, ting'kĕr, *n. s.* తపెలెచెంబులుమాట్లువేసే కంచరవాడు.

To Tinker ting'kĕr, *v. a.* తపెలచెంబులకుమాట్లువే యుట. a patch of metal in tinkering మాటు, అతుకు. to alter a letter or poem &c. ఒకజా బునుగాని కావ్యమునుగానిదిద్దుట. Hannah Moe says "I needs must go a-tinkering the poem till I spoilt it" ఆకావ్యమునుయిటుఅటుదిద్దిచెరి పినాను.

Tinkering, *adj.* mean, pitiful, paltry, wretched నీచమైన, క్షుద్రమైన, దిక్కుమాలిన, జబ్బైన.

Tinkering, *n. s.* మాటువేయడము, దిద్దడము.

To Tinkle, ting'kle, *v. n.* గలగలమనుట, గణగణ మనుట.

Tinkle, ting'kle, *n. s.* or tinkling గలగల, గణగణ, కింకిణము.

Tinman, tin'man, *n. s.* తగరపుపనిచేసేవాడు, చీ నాతపెలెలుచేసేవాడు, చీనారేకులపనిచేసేవాడు.

Tinning, *n. s.* సీసముపూయడము. by ~ the kettles he made them as good as new ఆతపెలె లకుకళాయిపూసికొత్తవిగాచేసినాడు.

Tinsel, tin'sel, *n. s.* కాకిబంగారు. this is mere ~ ఇదివట్టిపైజంభము. in poetry పిచ్చిశ్లేష.

Tint, tint, *n. s.* వర్ణము, ఛాయ, రంగు. a reddish ~ చెంగావి, నీరుకావి. a changing blue ~ పై మార్వవర్ణము, పిల్లిగుడ్డువర్ణము. a bluish ~ ఆ కాశవర్ణము. a dark ~ కప్పు, మేఘవర్ణము. a lighter ~ లేతఛాయ.

Tiny, tin'y, *adj.* little; small చిన్న, స్వల్పమైన, కొద్ది, రవంత, యిసుమంత. a ~ bird రవంతపిట్ట. the muskito (that ~ wolf) preys on man at pleasure మిక్కిలిస్వల్పాకారముగలదోమఅనేతో డేలుమనుష్యులనుపెరుక్కొనితింటున్నది.

Tip, tip, *n. s.* top; end; point కొన, మొన, చివ ర, అగ్రము. the ~ of the nose నాసాగ్రము. the ~ of the tongue కొననాలుక. the ~ of the ear కొనచెవి. the lower ~ of the ear చెవి మొదలు. deer's horns' ~s జింకకొమ్ములమొనలు. I have it at the ~ of my tongue ఆమాటనాలు కలోఆడుతున్నదిగానిచెప్పడానకురాలేదు. a ferrule on a stick కఱ్ఱకువేసినపొన్ను.

To Tip, tip, *v. a.* కొనకువేసుట, కొనకుతగిలించుట. a staff tipped with iron ఇనపపొన్నువేసినకఱ్ఱ. he tipped the staff with silver ఆకఱ్ఱకువెండి పొన్నువేసినాడు. she tipped the string with tin ఆదారముకొనకుసీసముతగిలించినది.

Tippet, tip'pet, *n. s.* something worn about the neck మెడకుకట్టుకొనేటిది, మెడమీదకప్పుకొనేవ స్త్రము, జాతిస్త్రీలు భుజముమీదవేసుకొనేవస్త్ర ము, నూర్పింకోరట్టుజడ్జీలుబిషప్పులుధరించుకొనే వస్త్రము.

To Tipple, tip'ple, *v. n.* తాగుట, లొట్టితాగుట, కల్లుతాగుట, మధుపానముచేసుట.

Tippler, tip'plĕr, *n. s.* తాగుబోతు, కల్లుతాగేవా డు, సురాపాయి.

Tipsiness, *n. s.* సొక్కు, మత్తు, మయికము.

Tipstaff, tip'stâff, *n. s.* an officer బంట్రోతు.

Tipsy, tip'sy, *adj.* మత్తెక్కిన, తాగిమైకముగావుండే.

Tiptoe, tip'toe, *n. s.* the end of the toe కాలివేలి మొన. to stand on ~ కాలికొనవేలిమీదనిలుచు ట. to walk on ~ కాలికొనవేలిమీదనడుచుట.. they were all on ~ with delight వారందరు ఉల్లాసముగామొదరుచూస్తూవుండినారు.

Tirade, *n. s.* a discharge of guns చివచివలేచేవే ట్లు, శరపరంపరలు. a ~ of abuse శరపరంపర లుగాతిట్టేతిట్లు.

Tire, tire, *n. s.* (head dress) శిరోభూషణము, అవ తంసము.

To Tire, tīre, *v. a.* to fatigue అలయింపెట్టుట, విసికించుట, డస్సేటట్టుచేసుట. this ~d him soon ఇందువల్లవానికిశీఘ్రముగా అలుపుపుట్టినది.

To Tire, tīre, *v. n.* అలయుట, డస్సుట, విసుకుట, వేసారుట.

Tired, *adj.* డస్సిన, విసికిన, అలిసిన, వేసారిన. being ~ of this business యీపనిమీదనాకువిసుకుపుట్టినదిగనక.

Tireless, *adj.* విసుకని.

Tiresome, tīre'sum, *adj.* wearisome; fatiguing విసుకుపుట్టించే, అలయింపుట్టించే, తొందరైన, సంకటమైన. a ~ task పీకులాటపని. a ~ hussey తుంటగొడ్డు.

Tiresomeness, *n. s.* act or quality of being tiresome ప్రాణముసువిసికించేగుణము. from the ~ of the business అదిప్రాణమువిసికేపనిగనక.

Tirewoman, tīre'wŭm-an, *n. s.* a woman whose business is to make dresses for the head పైరంభ్రి, దొరసానికితలదువ్విశృంగారించేపనికత్తె.

'Tis, (contraction of *it is*) 'Tis wrong తప్పైనది, 'tis his అతనిది.

Tisan, *n. s.* తాగేనీళ్లు, వేణ్నీళ్లు, గంజి, కషాయము, పానకము.

Tissue, tish'ūe, *n. s.* cloth interwoven with gold or silver, or figured with colours సాదరా, తగిడి, జరిబట్ట. It is a ~ of blunders ఇదినట్టితప్పులతడక.

Tissued, *adj.* చిత్రవిచిత్రమైన.

Tit, tit, *n. s.* a small horse చిన్నగుర్రము. a small bird చిన్నపిట్ట. ~ for tat సరికిసరి, యీడుకుయీడు, ప్రతికిప్రతి.

Titan, *n. s.* రాక్షసుడు.

Titania, *n. s.* తిలోత్తమ (Says Gilchrist) చిత్రరేఖ.

Titbit, tit'bit, *n. s.* nice food సుభోజ్యము, ఉత్తమభోజ్యము, మంచిపదార్థము.

Tithe, tīthe, Tithes, *n. s.* దశమాంశము, పదోభాగము, దశబంధము, అనగావాడివాడికిపుండే జంగమస్థాత్తులలో గురువుకుయివ్వవలసినపదోభాగము, రాపులు గురువుకుయిచ్చే సర్వాదాయదశమభాగము.

Tithing, tīth'ing, *n. s.* తుకిడి, తాలూకా.

Tithingman, tīth'ing-man, *n. s.* కరణమువంటిఒకవిధమైనప్రుద్యోగస్థుడు.

Titillation, tit-il-lā'shon, *n. s.* tickling చక్కిలిగింత. the snuff caused a ~ in his nose పొడివల్లవాడిముక్కులోగురుగురుమనిపుండినది.

Titlark, *n. s.* a bird చిన్నపిట్టపేరు.

Title, tī'tle, *n. s.* a name పేరు, నామము, ఆఖ్య. ~ of honour బిరుదుపేరు, కితాబు. what is the ~ of this book? యీపుస్తకముపేరేమి. how do they write his ~? వాడికిపైవిలాసముయెట్లావ్రాస్తారు. the king gave him this ~ రాజువాడికియీపేరుయిచ్చినాడు. Hyder was his name, Bahadur was his ~ వాడికిపేరుహైదరు, బహదరుఅనేదికితాబు, బిరుదు. to confer a ~ అధికారపత్రికయిచ్చుట, పట్టముకట్టుట. a claim of right బాధ్యత, స్వతంత్రము. he has no ~ to the land ఆనేలకువాడికిబాధ్యతలేదు. an inscription పీఠిక.

Title-page, tī'tle-pāge, *n. s.* ముఖపత్రిక, పుస్తకముయొక్క నామాదిసూచకగ్రంథపత్రిక. the ~ of this book is gone యీగ్రంథముయొక్క పేరుమొదలైనవితెలిసే మొదటికాకితముపోయినది. at this time the Hindus do not use ~s ఇప్పట్లో హిందువులుగ్రంథములకు నామాదిసూచకగ్రంథపత్రికలుపెట్టేదిలేదు.

Titled, *adj.* పేరుగల.

Titmouse, tit'mouse, *n. s.* a small bird పికిలిపిట్ట, గిజిగాడువంటిఒకచిన్నపక్షి.

To Titter, tit'tĕr, *v. n.* to laugh with restraint ముసిముసినవ్వులునవ్వుట. See Giggle.

Titter, tit'tĕr, *n. s.* a restrained laugh ముసిముసినవ్వులు.

Tittle, tit'tle, *n. s.* పొల్లు, స్వల్పగురుతు, రవంతగురుతు. there was not a ~ of evidence సాక్ష్యమురవంతైనాలేదు. he performed it to a ~ తూచాతప్పకచేసినాడు, అరకొరలేకుండా నెరవేర్చినాడు. In Matt. V. 18. ఏకామాత్రాబిందురేఖ. A†.

Tittle-tattle, tit'tle-tat-tle, *n. s.* idle talk పిచ్చిసుద్దులు.

To Tittle-tattle, tit'tle-tat-tle, *v. n.* వదురుట, పిచ్చిసుద్దులువలుకుట.

Titular, tit'ū-lar, Titulary, *adj.* nominal పేరుకుమాత్రముగాపుండే. a ~ bishop పేరుకుబిషప్పుగా

వుండేవాడు. he is the ⌴ baron పేరుకుమాత్రము జమీందారుడుగావున్నాడు.

To, tŭ *or* tû, *preposition* కు, కి. he was kind to them వాండ్లయందు విశ్వాసముగా వుండినాడు. to me నాకు. I went to him వానివద్దికిపోతిని. a letter to his direction అతనిపేరిటిజాబు. I wrote *to him* అతనికివ్రాశినాను, అతనిపేరిటవ్రాశినాను. he reported it to me నాకుతెలియచేసినాడు. he represented it to them వారితోమనవిచేసినాడు. he prayed to God దేవుణ్నికూర్చిప్రార్థించినాడు. he put his signature to the account లెక్కలోచేవ్రాలుచేసినాడు. love to them వారిమీదిప్రేమ. he dedicated the poem to the king రాజుమీదఅంకితముచేసినాడు. at a quarter to twelve పావుగంట తక్కువపన్నెండు గంటలకు. twenty minutes to four యిరువైనిముషములుతక్కువనాలుగుగంటలకు. don't speak to them వాండ్లతోమాట్లాడక. to the number of fifty యాభైదాకా. what did he say to the contrary? దానికిఅడ్డమువాడేమిచెప్పినాడు. to the end కడదాకా. he told these lies to my face నాయెదటయీఅబద్ధాలాడినాడు. he was walking to and fro వాడుముందుకువెనక్కుతిరుగుతూవుండినాడు. face to face ముఖాముఖిగా, ఎదురెదురుగా.. to-day నేడు. to-morrow రేపు. to-night నేడురాత్రి. according to your desire తమఆజ్ఞచొప్పున. they beat him to death వాణ్నిచావగొట్టినారు. he paid the money to the uttermost farthing గవ్వకుగవ్వ చెల్లించినాడు. he broke it to pieces బద్దలుచేసినాడు.

To, tŭ *or* tû, (a particle prefixed to verbs; as to write, to go, to come) I went to visit him అతనిదర్శనమునిమిత్తమైవెళ్లినాను. he went there to sell it దాన్నిఅమ్మడానికిఅక్కడికిపోయినాడు. there is no occasion to go there అక్కడికిపోవలసినదిలేదు. they have nothing to do వాండ్లకుచేశేటందుకుయేమిలేదు. he told me to desire you to come to his house తనయింటికిరమ్మనినీతోచెప్పమన్నాడు. the box said to contain jewels నగలువున్నదన్నపెట్టె. with a view to screening his roguery తనదొంగతనానికమ్ముదలచేయవలెనని. he sunk to rise no more తిరిగిలేవకుండాముణిగిపోయినాడు. am I not to light the torch? నేను దివిటీవేయవద్దా.

Toad, tōd, *n. s.* గోదురుకప్ప, మండూకము, తిట్టడములోగొడ్డు, హారంజాదా.

Toadeater, *n. s.* a mountebank's zany, who at his bidding, pretends to swallow toads; hence, a mean sycophant రోసుబడి.

Toadstool, tōd'stûl, *n. s.* కుక్కగొడుగు.

Toady, *n. s.* sycophant రోసుబడి.

Toadying, *adj.* రోసుబడిదైన, ఖుష్రుదైన.

Toadyism, *n. s.* sycophancy రోసుబడితనము.

To Toast, tōst, *v. a.* నిప్పునవాట్చుట, సెగచూపుట. he ⌴ed the bread ఆరొట్టెనునిప్పుమీదవేసిపొల్లించినాడు. they ⌴ the roots and then reduce them to powder వాండ్లుఆవేళ్లనువ్రాహించేశిపొడిచేస్తారు. to name when a health is drunk, they ⌴ed her దానికిమంగళమవుగాకఅనిచెప్పియినుతాగినారు.

Toast, tōst, *n. s.* నిప్పునవాట్చినరొట్టె. ⌴ and water బొగ్గులాగుకాల్చినరొట్టెనానవేశిననీళ్లు, దీన్నిరోగులకుయిస్తారు.

Tobacco, tō-bac'cō, *n. s.* పొగాకు. ⌴ cake గుడాకు.

Tobacconist, tō-bac'cō-nist, *n. s.* పొగాకు, పొడి, చుట్టలుమొదలైనవిఅమ్మేవాడు.

Tocsin, *n. s.* [Cumming Apoc Sk. 70] An alarm bell: the ringing of a bell for the purpose of alarm (Webster) యేదైనాఆపదకుంభవించినప్పుడు అందరు భయపడి పరుగెత్తేటట్టు వాయించేగంట, గంటవాయించడమున్ను.

To-day, tŭ-dā', *adv.* నేడు.

To Toddle, *v. n.* నడుచుట, తప్పటడుగులువేసుట, ఇదిఖుష్రమాట. he ⌴d home again వాడుమళ్లీయింటికిపోయినాడు. after they ⌴d వాండ్లువెళ్లినతర్వాత. I should like to come, and have a cottage in your park, toddle about &c. (Johnson in Boswell, May, 1783.) యిటుఅటుతిరుగుట.

Toddler, *n. s.* నడిచేవాడు, తప్పటడుగులువేశేబిడ్డ, ఇదిఖుష్రమాట. Memoirs of Wilberforce, Vol. 5. 329.

Toddy, *n. s.* కల్లు, మద్యము, సారాయి. to draw ⌴ కల్లుగీచుట. a ⌴-drawer ఈండ్రవాడు. the toddy-bird గిజిగాడు. (See proof in Encycl. Brit.)

Toe, tōe, *n. s.* కాలివేలు. the great — కాలిపెద్దవేలు, బొటనవ్రేలు. the little — కాలిచిటికెనవేలు. from top to — ఆపాదమస్తకము, నిలువెల్లా. — rings మెట్లు, పిల్లాండ్లు, బొబ్బిలికాయలు.

Together, tŭ-geth'ĕr, or Togetherwith, *adv.* కూడా, సహితముగా, సమేతముగా, జతగా. they went — వాండ్లుజతగాపోయినారు. to pound — కలియనూరుట. to tie — అంటుకట్టుట. this boy gave him more trouble than all the rest — కడమఅందరితొందరకంటెయీపిల్లవాడివల్లతొందరయెక్కువగావుండినది.

To Toil, tôil, *v. n.* శ్రమపడుట, కష్టపడుట, పాటుబడుట.

Toil, tôil, *n. s.* శ్రమ, కష్టము, తొందర, పాటు, గాసి. one who lives by — కష్టముచేసుకొనిబ్రతికేవాడు. —s or nets వల, వాగురు. or trap బోను.

Toilet, tôil'et, *n. s.* a dressing-table బట్టలుతొడుక్కొనేబల్ల. the — of the mouth (a French phrase) ముఖప్రక్షాళనము. the duties of the — బట్టలుతొడుక్కోవడము, శృంగారించుకోవడము.

Toilsome, tôil'sum, *adj.* laborious శ్రమమైన, కష్టమైన, తొందరైన.

Token, tōkn, *n. s.* a sign గురుతు, ఆనవాలు, చిహ్నము. by this — this boy will certainly die యీగురుతువల్లఆపిల్లకాయసిద్ధముగాచస్తాడు. a piece of money current by sufferance, not coined by authority; this was formerly of very small value; but in modern times, for the convenience of change, it is of higher value. సాధారణముగావర్తకులుమొదలైనవారిండ్లలోకరూపాయికిమారేటట్టుగాయిచ్చేసొంటువంటిదొకవస్తువు, ఇప్పట్లోయీవాడుకలేదు.

Tolah, *n. s.* (the weight of one rupee) రూపాయియెత్తు.

Told, tōld, *past tense* of the verb To Tell చెప్పబడ్డ. these stories are — in the Bharata యీకథలుభారతములోచెప్పబడియున్నవి. I was — by him వాడునాతోచెప్పినాడు. I am told that he went there వాడుఅక్కడికిపోయినాడట.

Toledo, *n. s.* ఇదియొకపూరిపేరు, యీవూళ్లోచేసేఖడ్గములుమహాశ్రేష్ఠమైనవిగనక a —, అనగాఖడ్గము.

Tolerable, tol'ĕr-able, *adj.* that may be endured or borne తాళగూడిన, సహ్యమైన, పడగూడిన. not excellent పరిపాటిగావుండే, మధ్యస్థమైన, సామాన్యముగావుండే. this is a — horse యీగుర్రముకొంచెముమాసి. his hand-writing is — వాడిచేవ్రాలుఅంతచెడ్డదికాదు. he is in — health వాడికివొళ్లుకొంచెముమాసి. there is a — supply of water నీళ్లుచాలీచాలములుగావున్నవి.

Tolerably, tol'ĕr-ab-ly, *adv.* మట్టుగా, జబ్బుగా, కొద్దిగా, పరిపాటిగా. he is — skilful వాడుఅయినమట్టుకుగట్టివాడు. this old fort is — complete యీపాతకోటఅంతశిథిలమైనదికాదు, అంతజబ్బుగావుండలేదు. this house is — large యీయిల్లుఅంతపెద్దదికాదు. she is — fat అదిఅంతబక్కిపుండలేదు, అదిఅంతలావాటిదికాదు. he is but — skilled in Sanscrit వానికిసంస్కృతములోపాండిత్యముమట్టు, వానికిసంస్కృతమువచ్చీరానట్టుగావున్నది.

Tolerance, tol'ĕr-ance, *n. s.* act of enduring అన్యమతద్వేషములేమి, సహిష్ణుత, సహనము, శాంతము, ఓర్పు, క్షమ.

Tolerant, *adj.* enduring, indulgent పరమతద్వేషములేని, అన్య మతద్వేషములేని, సహిష్ణువైన, ఓర్పుగల, శాంతమైన, సహించే, తాళే. the Musulmans were not — the English are — తురకలకుపరమతద్వేషముగలదు, ఇంగ్లీషువారికిపరమతద్వేషములేదు.

To Tolerate, tol'ĕr-āte, *v. a.* సహించుట, తాళుట, పడుట. the Musulmans would not — any other religion తురకలకువేరేమతమంటేగిట్టదు. they will not — the sight వాండ్లుదీన్నిచూచితాళలేరు, సహించరు. Will the British Government — infanticide? బ్రిటిషుగౌనరుమెంటువారుశిశుహత్యనుసహింతురా. killing children is not —d in the country యీదేశములోశిశుహత్యనుసహించరు. customs which are not —d among them వాండ్లకునిషేధమైననడవడికలు. In Madras all religions are —d చెన్నపట్టణములోయేమతమునకున్నుఅడ్డముచెప్పేవాండ్లులేరు.

Toleration, tol-ĕr-ā'shon, *n. s.* సహనము, తాళిమి, ఓర్పు, మతద్వేషములేమి. he showed no — క్రూరుడైప్రవర్తించినాడు. "Error in religion

is the very ground and subject of ∽" మతవిషయమందువచ్చే పొరబాటేమతద్వేషముకేమికారణముగా నున్నవిషయముగా నున్నదో, అనగా మతవిషయమందు పొరబాటునన్నే తాఘర్వడ ఖేమతద్వేషము లేమి అవుతున్నది. (Dr. Shipley in House of Lords 1776.)

Toll, tōll, *n. s.* an excise of goods ; సుంకము, హాసీలు, తీరువ. a seizure of some part, for permission of the rest రుసుము, తరుగు. a ∽ station or ∽ gate సుంకపుచావడి. a particular sounding of a bell ఒకవిధమైనగంటానాదము,ధ్వని.

To Toll, tōll, *v. n.* గంటవాయించుట.

Tollbooth, tōll'bûth, Tolbooth, *n. s.* a place where goods are weighed to ascertain the duties సుంకము నిర్ణయించేటందుకై సరకులుతూచేచావడి.

Tollgatherer, *n. s.* the officer that takes toll సుంకముతీసేబంట్రోతు.

Tomahawk, tom'a-hăk, *n. s.* (an Indian hatchet) గండ్రగొడ్డలి.

Toman, *n. s.* a coin worth ten rupees, used in Persia పదిరూపాయలకుసరేపెరిషియాదేశపుఒక నాణెము.

Tomato, *n. s.* a plant and its fruit, it is sometimes called the Loveapple సీమబుడ్డబూసరకాయ, మొలక్కాయ, దీన్నిక ర్పూరపువంకాయఅనిన్ని సీమతక్కాళిఅనిన్నిఅంటారు.

Tomb, tûm, *n. s.* గోరి, సమాధి, ప్రేతగృహము.

Tomboy, tom'bôy, *n. s.* a wild coarse girl పోటది, తుంటచిన్నది, ధూర్తురాలు.

Tombstone, tûm'stōne, *n. s.* సమాధిమీదపాతినరాయి.

Tomcat, *n. s.* గండుపిల్లి.

Tome, tōme, *n. s.* one volume of a book ఒకగ్రంథములో ఒకసంపుటము, పుస్తకము, గ్రంథము.

Tomfool, *n. s.* హాస్యగాడు.

Tomfoolery, *n. s.* హాస్యము. this is mere ∽ ఇది వట్టివెర్రి, పిచ్చితనము. by this piece of ∽ he quarrelled with his father యీవెర్రిపనిచేతతం డ్రికివాడికిజగడమాయినది. the tomfooleries of the Moharram అల్లావండుగలో చేసేకోణంగిచేష్టలు.

To-morrow, tŭ-mor'rō, *adv.* రేపు the day after ∽ యెల్లుండి.

Tomtit, tom'tit, *n. s.* a small bird పిచ్చికవంటిఒక చిన్నపిట్ట.

Tomtom, *n. s.* (an Indian word for a drum) తుడుము, తప్పెట, మేళము.

Ton, tun, *n. s.* the weight of 2240 pounds ౨౨౪౦ పౌనులయెత్తు. a ship of six hundred ∽s ఆరున్నూరుటన్నులబరువుమోసేవాడ. the prevailing fashion వాడిక, వాళి, సరసత, నాగరికము. people of the ∽ సరసులు.

Tone, tōne, *n. s.* note ; sound స్వరము, నాదము, ధ్వని, స్వనము. manner రీతి, క్రమము. then they changed their ∽ వేరేభావముగామాట్లాడినారు, విరసముగామాట్లాడినారు. his stomach has lost it's ∽ వానికిఆకలిమందగించిపున్నది. this medicine restored the ∽ of the stomach యీమందుచేతయెప్పటివలెఆకలిపుట్టినది.

Toned, *adj.* స్వనముగల, ధ్వనిగల. deep ∽ గంభీరరవముగల. high ∽ or noble ఘనమైన.

Tongs, tongs, *n. s.* పటకారు, సిరుకారు, గ్రావణము.

Tongue, tung, *n. s.* నాలుక, జిహ్వ. the ∽ of a bell గంటనాలికె. he held his ∽ నోరెత్తలేదు, ఒకటీచెప్పలేదు. hold your ∽ నోరుముయ్యి. to give ∽ నోరుచేసుకొనుట, నిందాలరుచుట, నిందాకూసుట. a trip of the ∽ వాతప్పు. a language భాష. speech మాట. mother ∽ స్వభాష. a foreign ∽ అన్యభాష. double tongued ద్విజిహ్వుడైన, కొంతసేపుయిట్లాకొంతసేపుఅట్లామాట్లాడే,నిలకడలేని,కపటియైన. smooth tongued కపటియైన.

Tonguetied, tung'tīd, *adj.* అడుగునఅంటుకొన్న కొనసాలుకగల, అట్లాఅంటుకొన్నదాన్నికోశివేస్తేబాగామాట్లాడుతారు.

Tonic, ton'ic, or stomachic, *n. s.* అజీర్ణమునుకొట్టేమందు, ఆకలిపుట్టించేమందు.

To-night, *adv.* నేటిరాత్రి.

Tonjon, *n. s.* a kind of litter borne by men నాలకి.

Tonnage, tun'nāge, *n. s.* the weight of goods carried in a ship వాడసరకుయొక్క బరువు, ఒక వాడపట్టేబరువు, ఎక్కించేసరుకుకు యిచ్చేవాడకూలి, కేవు. a duty payable on goods per ton సుంకము, హాసీలు, టన్నులయెత్తుమీదవాడసరుకు

లకుతీసేసుంకము. vessels of small — కొద్దివాడలు.

Tonsil, Tonsils, ton'sils, *n. s.* (or almonds) are two round glands, placed on the sides of the basis of the tongue, under the common membranes of the fauces జిహ్వమూలమందువుండే ఒకవిధమైన రెండుమాంసగ్రంథులు.

Tonsor, ton'sor, *n. s.* a barber మంగలవాడు. (ఇది యెగతాళిగా చెప్పేలాటిశబ్దము.)

Tonsure, ton'shŭre, *n. s.* చూడాముండనము, నడినెత్తిగొరిగించుకోవడము, ఇది కాతోలిక్కు పాదిరీల ఆచారము. he assumed the — పాదిరియైనాడు. a tonsured monk నడినెత్తిగొరుక్కొన్న కాతోలిక్కు సన్యాసి.

Too, tû, *adv.* కూడా, సహితము, నిండా, అధికముగా, అతి, బహు, విస్తారముగా. he — went వాడున్ను పోయినాడు. he is — small to play with them వాండ్లతో ఆట్లాడేటందుకు వీడికి యీడు చాలదు. he is — wise a man to say so అంతబుద్ధిమంతుడు యిట్లా అనునా. the child is — young to learn figures లెక్కలు నేర్చుకొనేటందుకు యీ బిడ్డకు యీడు లేదు. we are — poor to buy it అది యెక్కడ మనమెక్కడ, దాన్ని మనము కొనలేము. you are — good to them నీవు అంత దయచేయరాదు. it is — little అది నిండా కొంచెముగా వున్నది. he eats — much వాడు అమితముగా తింటాడు, అతిభోజనము చేస్తాడు. he sleeps — much అంతనిద్ర వాడికి వుంచిది కాదు. he speaks with — much confidence వాడు అతిధైర్యముతో మాట్లాడుతాడు, వాడు యింతసాహసముగా మాట్లాడరాదు. he came — late to see the play ఆట మించిపోయిన తర్వాత వచ్చినాడు. it is — late సమయము మించిపోయినది. he went away — soon to finish this యిది ముగిసేంతలో పోయినాడు, యిది ముగియకమునుపే పోయినాడు. he died — soon to get the money ఆరూకలు వచ్చేంతలో చచ్చినాడు. it is — soon యింకా సమయము కాలేదు, యింకా సావకాశమున్నది. — soon he died వాడికి అకాలమరణము సంభవించినది.

Took, tûk, *past tense* of the verb To Take, he — his dinner భోజనము చేసినాడు. he — leave సెలవు తీసుకొన్నాడు. See to Take.

Tool, tûl, *n. s.* an instrument ఆయుధము, కొరముట్టు. carpenter's —s వడ్లవాని ఆయుధములు. he is a mere — of the lawyers వీడు లాయరుల బంటు, లాయరుల భృత్యుడు. am I a — of his నేను వాడు యెట్లా చెప్పితే అట్లా ఆడే వాణ్నా?

Toon, *n. s.* (an Indian timber tree) దూలములకు వుపయోగమయ్యే వొక చెట్టు. Haughton says నందివృక్షము which SC. says is వటము.

Tooth, tûth, *n. s.* పల్లు, రదనము, దంతము. plu. Teeth పండ్లు. eye teeth కోరలు. the double teeth or jaw teeth దవడపండ్లు, పక్కపండ్లు. the first teeth or milk teeth పాలపండ్లు. to speak between the teeth నోరు బాగా తెరవకుండా పండ్లసందున కసిబిసుమని మాట్లాడుట. he is one who would steal the very teeth out of your head యెటువంటివాణ్నైన్ని నిమిషములో తన వలలో వేసుకొనేవాడు. can't you keep your tongue between your teeth? నోరుమూసుకొని వూరికె వుండలేవా. the teeth of a saw రంపము యొక్క పండ్లు. teeth of a key బీగము చెవి యొక్క కక్కులు. teeth of a wheel in a watch &c. గడియారము మొదలైనవాటిలో వుండే చక్రముల మీది నొక్కులు, కక్కులు, పండ్లు. he hid his teeth వాడు గోముఖవ్యాఘ్రముగా వున్నాడు. at last he shewed his — తుదకు తన నిజస్వరూపమును బైటపెట్టినాడు. they flung this story in his teeth యీ సంగతి వాని ముఖముముందర తాకనాడినారు. I had the rain in my teeth the whole way దోవ కడాకు నాకు యెదురువాన కొట్టినది. they cast this business in his teeth యీ పనిని నిగురించి వాణ్ని దెప్పినారు, యెత్తిపొడిచినారు. in the teeth of విరుద్ధముగా, అడ్డముగా, యెదురుగా. in the teeth of the wind గాలికి యెదురుగా. in the teeth of the law శాస్త్రవిరుద్ధముగా. he gave them the lie in their teeth మీరు చెప్పినది అబద్ధమని వాండ్ల ముఖముముందర అన్నాడు. he paid it in spite of his teeth యెంతమనను లేకపోయినా తుదకు చెల్లించినాడు. he sold the house in spite of his teeth వానికి యెంతమనను లేకపోయినా తుదకు ఆయిల్లు అమ్మినాడు. they fell upon him — and nail సర్వప్రయత్నముతో వాడిమీద బడ్డారు. he tried — and nail to find out the secret ఆమర్మమును కనుక్కోవలెనని

తనహరణభరణశక్తిచూచినాడు. he was armed to the teeth సర్వాయుధసన్నద్ధుడైనాడు. she had a sweet ⌣ for this ఆపెమనసుదానిమీదపారినది, ఆపెకుదానిమీదమనసుపోయినది.

Toothache, tûth'âc, *n. s.* పండ్లనొప్పి.

Toothdrawer, *n. s.* a dentist దంతవైద్యు.

Toothed, *adj.* పండ్లుగల.

Toothless, tûth'less, *adj.* బోడియైన, బోసిగావుండే. a ⌣ mouth బొక్కినోరు.

Toothpick, *n. s.* పల్లుకుట్టుకొనేపుల్ల. a ⌣ case డబ్బి, బరిణె.

Toothsome, tûth'sum, *adj.* pleasing to the taste మధురమైన, మాధుర్యమైన.

Top, top, *n. s.* the highest part of any thing కొన, శిఖరము. the ⌣ of the tree వృక్షాగ్రము, చెట్టుయొక్కకొన. the ⌣ of the box పెట్టెమూత. the ⌣ of the head నెత్తి, మాడు, మాడుపట్టు. the ⌣ of a hill పర్వతశిఖరము. the ⌣ of a bed మంచముమీదిపందిలి. the ⌣ of a carriage బండియొక్కపయిమూత. the ⌣ of a native palanqueen పన్నాగము. the ⌣ of a roof ఇంటికొప్పు. the ⌣ stone మీదిరాయి. they filled it to the ⌣ దాన్నిపైదాకానిండించినారు. she looked at him from ⌣ to toe వాణ్నియెగాదిగాచూచినది. they talked at the ⌣ of their voice పెద్దగొంతుయెత్తిమాట్లాడినారు. on the ⌣ మీద, పైన. a toy బొంగరము.

Topaz, tō'paz, *n. s.* a precious stone గోమేధికము, పీతాశ్మ, పుష్యరాగము.

To Tope, tōpe, *v. n.* to drink, or to become drunk తాగుట, తాగుబోతవుట.

Toper, tōp'ĕr, *n. s.* a drinker తాగుబోతు.

Topful, top'fûl, *adv.* నిండా.

Topgallant, top-gal'lant, *n. s.* వాడస్తంభమునకు కట్టేమూడోచాప, వాడస్తంభమునకుకట్టేమొదటిదిరెండోదిగాకమూడోచాప. the ⌣ mast వాడస్తంభముయొక్కమూడోఅతుకు. the mainmast మొదటిస్తంభము, అడుగుస్తంభము. the top mast రెండోస్తంభము, మొదటిదానికిపైస్తంభము, పైఅతుకు. the ⌣ mast మూడోస్తంభము, మూడోఅతుకు.

Top-heavy, top-hev'y, *adj.* having the upper part too weighty for the lower అడుగుదానికంటెపైదిబరువుగావుండే, తలబరువుగావుండే. the cart is ⌣ it will topple over యీబండికికొనబరువుఅధికముగావున్నదిగనకదొల్లిపోను.

Tophet, tō'fet, *n. s.* place of burning శ్మశానము, శిశుదహనస్థలము. hell నరకము.

Topic, top'ic, *n. s.* సంగతి, విషయము, కార్యము, ప్రసంగము. they spoke on this ⌣ for a long time యీవిషయమునుగురించినిండాసేపుమాట్లాడినారు. he entered on this ⌣ యీసంగతినిప్రస్తావముచేసినాడు. he changed the ⌣ వేరేప్రస్తావమునెత్తినాడు. this became the ⌣ యీప్రస్తావమువచ్చినది. this became the general ⌣ అందరుయిదేసంగతిమాట్లాడినారు.

Topical, top'ic-al, *adj.* In surgical cant, local, not all over the body స్థానికమైన, ఒకప్రదేశసంబంధమైన. a ⌣ disease ఒకఅంగమందువ్యాపించియుండేరోగము, దేహములోఒకప్రదేశమందువుండేరోగము. ⌣ applications ఆయాచోటపెట్టికట్టినమందు. by means of ⌣ friction అదంగమర్దనముచేత, యెక్కడనొప్పోఅక్కడరాచడముచేత.

Topically, *adv.* with application to some particular part యెక్కడనొప్పోఅక్కడ, యెక్కడరోగమోఅక్కడ, ఆయాఅవయవమందు.

Topknot, top'not, *n. s.* శిఖ, కొప్పు.

Topmast, *n. s.* వాడస్తంభములోరెండోఅతుకు; వాడస్తంభములోఅడుగుస్తంభము the main mast అనబడుతున్నది, దానికిపైది the ⌣ అనబడుతున్నది.

Topmost, top'môst, *adj.* the highest అన్నిటికంటెపైగావుండే, మీదుగావుండే.

Topographer, *n. s.* స్థలవర్ణనచేసేవాడు, ఆయాదేశములనువర్ణించేవాడు.

Topography, tō-pŏg'ra-fe, *n. s.* దేశాదేశములయొక్కవివరణము, స్థలవర్ణనము, ప్రదేశవృత్తాంతము.

Topped, *adj.* కొనగల, శిఖరముగల.

Topping, top'ping, *adj.* fine; noble ఘనమైన, దొడ్డ (ఇప్పుడుయిదినీచశబ్దమైపోయినది.)

To Topple, top'ple, *v. n.* దొల్లుట, జారిపడుట, పొల్లుట.

Topsail, top'sāl, *n. s.* రెండోచాప, వాడస్తంభమునకుకట్టేరెండోచాప.

Top sawyer, *n. s.* కోయడములోరంపమును పైకియీడ్చేవాడు, పీడుమానులుకోసేవనిలోనిండాతెలివిగలవాడుగానుండేవాడుగనుకదీన్నికట్టి, వృద్ధుడు, నిపుణుడు, గట్టివాడు యేస్త్రీఅనేఅర్థమువస్తున్నది.

Topsyturvy, top-sy-tur′vy, *adv.* తలకిందులుగా, అకటవికటముగా.

Torch, tôrch, *n. s.* దివిటీ, కాగడా, పంజు.

Torch-bearer, *n. s.* దివిటీవాడు.

Torchlight, *n. s.* దివిటీవెలుతురు. this was performed by ⌣ ఇదిదివిటీవెలుతురులోజరిగినది.

Tore, *past tense* of the verb To Tear, he ⌣ the letter up ఆకాకితాన్నిచించివేసినాడు.

To Torment, tor-ment′, *v. a.* to put to pain బాధించుట, వేధించుట, ఆయాసపెట్టుట, నొప్పించుట. why should you ⌣ yourself about it? దానికిదేనికుబాధపడుతావు.

Torment, tôr′ment, *n. s.* pain, torture బాధ, హింస, వేధ, ఉపద్రవము.

Tormented, *adj.* ఉపద్రవించబడ్డ, బాధించబడ్డ, వేధించబడ్డ.

Tormenting, *adj.* వేధించే, బాధించే నొప్పించే, ఆయాసపెట్టే.

Tormentor, tor-ment′or, *n. s.* బాధపెట్టేవాడు, వేధించేవాడు, నొప్పించేవాడు.

Torn, tōrn, *past participle* of the verb to Tear చించిన, చినిగిన. a ⌣ garment చింపిగుడ్డ.

Tornado, tor-nā′dō, *n. s.* గాలివాన, గాలిదుమారు, ప్రచండమారుతము.

Torpedo, tor-pē′dō, *n. s.* a fish that benumbs the hand by touch తాకితేచేతులకుతిమురుపట్టేఒకచేప, యీచేపనుతాకితేచేతులుమొద్దుబారిపోతవి.

Torpid, tôr′pid, *adj.* numbed; not active, dull తిమురుపట్టిన, స్తబ్ధమైన, మందమైన. he is so ⌣ nothing can wake him వాడికిఅంతమబ్బుగావున్నందున దేనికిన్నివాడికిమెళుకువరాలేదు. the leg is ⌣ కాలుతిమురుగావున్నది.

Torpidity, **Torpor**, tôr′por, *n. s.* numbness, dullness తిమురు, మాంద్యము, స్తబ్ధత, మబ్బు.

Torrent, tor′rent, *n. s.* ప్రవాహము, వరద. a ⌣ of rain జడివాన. the rain fell in ⌣s కుంభవర్షముగాకురిసినది. to weep in ⌣s కన్నీరుమున్నీరుగాయేడ్చుట. a ⌣ of abuse శరపరంపరలుగా తిట్టినతిట్లు, లక్షతిట్లు. the blood flowed in ⌣s నెత్తురువెల్లువగానది.

Torrid, tor′rid, *adj.* burning; violently hot ఉష్ణమైన, నిండాయెండగల. ⌣ heat మహాతీక్ష్ణమైన యెండ, బిర్రెండ, తీక్ష్ణమైనయెండ. ⌣ zone అధికయెండగలభూమి.

Torso, *n. s.* తలకాళ్లుమొదలైనవిలేకభిన్నముగావుండేవిగ్రహము.

Tortoise, tôr′tise, *n. s.* తాబేలు, కచ్ఛపము, కూర్మము. a land ⌣ దాళరితాబేలు.

Tortoiseshell, *n. s.* తాబేటిపెంకు, దీన్నికచ్ఛకడా అనిన్నిఅంటారు.

A Tortoiseshell cat, *n. s.* తాబేటిపెంకువర్ణముగలపిల్లి.

Tortuosity, tor-tū-os′i-ty, *n. s.* crookedness వంకర, మెలికె.

Tortuous, tôr′tū-us, *adj.* twisted; winding వంకరగావుండే, మెలికెగావుండే. mischievous కుటిలమైన.

Torture, tôr′tūre, *n. s.* బాధ, హింస, వ్యథ, యాతన.

To Torture, tôr′tūre, *v. a.* బాధపెట్టుట, హింసించుట. he ⌣d out a meaning అట్లాయిట్లాఒక అర్థమువెళ్లదీసినాడు.

Torturing, *adj.* బాధించే, హింసపెట్టే, ఉపద్రవించే.

Tory, tō′ry, *n. s.* one who adheres to the ancient constitution of the state and the apostolical hierarchy of the Church of England: opposed to a whig. An advocate for royal power రాజపక్షపాతి, పెద్దలదారేసరిఅనేవాడు, పూర్వసంప్రదాయము తప్పరాదనేవాడు, కొత్తకాలవ తవ్వరాదుపాతకాలవపూడ్చరాదనేవాడు.

To Toss, toss, *v. a.* to throw with the hand వేసుట, యెగరవేసుట, యెగరగొట్టుట. to throw with violence రువ్వుట. to agitate అల్లరిచేసుట, కళవెళపెట్టుట. to ⌣ away విసిరివేసుట, పారవేసుట, తోశివేసుట. to ⌣ up చెరుగుట. to ⌣ about కుదిలించుట. she ⌣ed up her head తలయెగరవేసినది.

To Toss, toss, *v. n.* to be in violent commotion అల్లాడుట, డోలాయమానముగావుండుట. he ⌣ed about all night రాత్రిఅంతాపొర్లిగింతలుపెట్టుతూవుండినాడు. the ship ⌣ed about for a

week ఆ వాడవారందినాలుయిటు అటుపొల్లుతూ వుండినది. they ~ed up for the horse తలవుండే పక్కపడితేఆగుర్రము నాదిఅట్లాపడకపోతే ఆగుర్రమునీదని ఆరూపాయిమొగరవేసినారు. It is a mere ~ up అదియెటుఅవునో తెలియదు.

A Toss, toss, *n. s.* the act of tossing ఎగరవేయడము, రువ్వడము, పైకిఎత్తడము.

Tossed, or Tost, *adj.* వేయబడ్డ, యెగరవేయబడ్డ, రువ్వబడ్డ. ~ about కలగూరగంపగావుండే. tempest tost గాలికికొట్టుకపోయిన.

Tosspot, toss'pot, *n. s.* తాగుబోతు.

Total, tō'tal, *adj.* యావత్తు, సమస్తమైన, శుద్ధ, కటిక. the ~ expense మొత్తవ్రయము. the sum ~ మొత్తము, వెరసి. ~ darkness నిండాచీకటి, శుద్ధ చీకటి. ~ eclipse పూర్ణగ్రహణము. ~ blindness వట్టిగుడ్డితనము.

Total, tō'tal, *n. s.* అంతు, మొత్తము, వెరసి. grand ~ ఫైట్టువెరసి.

Totally, tō'tal-ly, *adv.* శుద్ధముగా, బొత్తిగా, వడసారముగా, వడారముగా, నెరియా. this is ~ wrong యిదిఅంతాతప్పు. these are ~ different బొత్తిగాయిదివేరు అదివేరు. it is ~ insufficient యిదియెంతమాత్రముచాలదు.

In Toto, *adv.* that is, totally శుద్ధముగా.

To Totter, tot'tĕr, *v. n.* గెంతెసలాడుట, అల్లాడుట, కదులుట. a child that ~s along తప్పటడుగులుపెట్టుతూవచ్చేబిడ్డ. this table ~s యీమేజా కదులుతున్నది. when health ~s వొళ్లుజబ్బుగావుండేటప్పుడు, అధైర్యముగావుండేటప్పుడు.

Tottering, *adj.* కదిలే, గెంతెసలాడే, అల్లాడే, నిలకడలేకుండావుండే. his health is in a ~ state వాడివొళ్లువొకవిధముగావుండలేదు.

Tottering, *n. s.* గెంతెసలాడడము.

Toty, *n. s.* (an Indian word for a scavenger) వెరటివాడు.

Toucan, *n. s.* a bird రెండుముక్కులపిట్ట.

To Touch, tuch, *v. a.* తాకుట, ముట్టుట, అంటుట, స్పర్శించుట, ముట్టుకొనుట. the borders of Madras ~ here those of Nagapoor చెన్నపట్టణపు రాజ్యముయొక్క పొలిమేరానున్ను నాగపూరుదేశముయొక్క పొలిమేరానున్ను యిక్కడకలుస్తున్నది. his land does not ~ mine వాడినేలానానేలా కలియలేదు, చేరివుండలేదు. It is so hard that a file will not ~ it యిదినిండాగట్టియైనవస్తువు గనక ఆకురాయికూడాపట్టదు, ఆకురాయికికూడాతెగదు. to try as gold with a stone ఒరయుట. to ~ a harp వీణెమీటుట, వీణవాయించుట. this ~ed his heart యిదివాడిమనసునతాకినది. it ~ed his conscience యిదివాడిమనసుకేశపుండుగావుండినది. this will ~ his life యిందువల్లవాడిప్రాణానికివచ్చును. to ~ up (finish) చక్కపెట్టుట, బాగుచేసుట, తీర్చుట. he ~ed up the carriage ఆబండినిచక్కపెట్టినాడు, బాగుచేసినాడు. ~ me not నన్నుతాకబోకు, నన్ను అంటవద్దు.

To Touch, tuch, *v. n.* to be in contact అంటుకొనివుండుట, పట్టుకొనివుండుట, చేరివుండుట, కలిసివుండుట. our houses ~ వాడియిల్లునాయిల్లువొకటితోవొకటికలిసినట్టువున్నది. In coming to Madras the ship ~ed at Vizagapatam పట్నానికి రావడములోవాడ విశాఖపట్టణపురేవులోకొంచెము నిలిచినది. before the ships ~ed వాడమీదవాడతాకకమునుపు. he ~ed on the subject ఆసంగతినిసూచనగాచెప్పినాడు.

Touch, tuch, *n. s.* స్పర్శ, తాకు. the act of touching తాకడము, ముట్టడము, అంటడమే. soft to the ~ చేతికిమెత్తగావుండే. he tried the gold by ~ ఆబంగారునువొరసిచూచినాడు. ~ of gold వన్నె. gold of five ~es అయిదువన్నెబంగారు. he put the last ~es to the statue ఆవిగ్రహానికి జీవరేఖలుతీర్చినాడు. before he put the last ~es to this picture యీపటానికిజీవరేఖలుకట్టకమునుపే. at a single ~ he broke the glass వొకమాటుతాకడములో ఆచిప్పను పగలగొట్టినాడు. he has a ~ of insanity వాడికిరవంతవెర్రిపట్టివున్నది, వాడికికొంచెమువెర్రికళలున్నవి. a ~ of nature ఈషద్వాంఛ, రవంతఆశ.

Touched, *adj.* తాకిన, అంటిన, స్పర్శించిన. ~ with sorrow దుఃఖపడే.

Touch-hole, tuch'hōle, *n. s.* తుపాకిచెవి, ఫిరంగిచెవి.

Touchiness, *n. s.* peevishness ముంగోపము, చిరచిర, మండిపడడము, ముసురుమూతితనము.

Touching, *prep.* regarding, concerning గురించి. ~ that matter ఆసంగతినిగురించి. ~ his having said this అతడుదీన్నిచెప్పినదాన్నిగురించి.

Touching, *adj.* affecting; moving వ్యసనకరమైన. a ~ story వ్యసనకరమైనకథ, యేడ్పువచ్చేకథ.

Touching, *n. s.* తగలడము, తాకడము. to prevent their ~ ఒకటిమీందఒకటి తగలకుండాఉండడమునకై.

Touchingly, *adv.* movingly వ్యసనకరముగా. he spoke very ~ regarding their misery వాండ్లకడగండ్లను చెప్పడములో గుండెలుఅవిశిపోయినవి.

Touchstone, tuch'stōne, *n. s.* ఒరగల్లు, కషణోపలము. this grammar is the ~ of their learning యీవ్యాకరణమువల్ల వాండ్లవిద్యాప్రౌఢిమ తెలుస్తున్నది.

Touchwood, tuch'wŭd, *n. s.* చెకుముకిదూదివలె చూపిస్తేరగులుకొనేకొయ్య, పుప్పిపట్టినకొయ్య. the tree is mere ~ ఆచెట్టుబొత్తిగాపుప్పిపట్టిచెడిపోయినది.

Touchy, tuch'y, *adj.* easily hurt, peevish, irritable ముంగోపియైన, మండిపడే, రవంతలో రేగే. why should you be so ~? కాస్తకుకూస్తకుమెండుకురేగుతావు.

Tough, tuf, *adj.* దృఢమైన, శక్తిగల, బిర్రుగాఉండే, కష్టమైన. a ~ bow వంచితేవంగనిధనుస్సు. copper is more ~ than lead సీసానికంటెరాగిగట్టి. steel is more ~ than iron ఇనుముకంటెఉక్కుగట్టి. the bambu is ~ వెదురునువంచితేకొంచెములోవంగదు. a ~ job కష్టమైనపని. a ~ word కఠినమైనశబ్దము. the stone was so ~ that he could not break it ఆరాయినిండాగట్టిదిగనక వాడుపగలగొట్టలేకపోయినాడు. she is very ~; she won't die this twenty years దానిదిగట్టిశరీరముయిరువైయేండ్లకుఅదిచావదు.

To Toughen, tufn, *v. a.* గట్టిపరచుట. they ~ the skins by soaking them నానపెట్టడముచేత తోలుకుబిరుసునుకలగచేస్తారు.

Toughness, *n. s.* బిర్రు, బిరుసు. from the ~ of the bambu వెదురుకర్రకొంచెములోవంగదుగనక.

Toupet, or Toupee, tŭ-pē', *n. s.* అందానికిఅంటించుకొనేవెంట్రుకలు (యీనాడుకయిప్పట్లో లేదు.)

Tour, tûr, *n. s.* ramble సంచారము, తిరగడము, పరిభ్రమణము, ప్రయాణము. to make a ~ వేడుకగాఅట్లాపోయితిరిగిరావడము. I took a ~ to Canjeveram వేడుకగాకంచికిపోయివచ్చినాను.

Tourist, *n. s.* వేడుకగాదేశముతిరగపోయినవాడు, దేశసంచారి.

Tourmaline, *n. s.* (a sort of gem) తోవరమల్లి.

Tournament, tûr'na-ment, *n. s.* మృషామృధము, వేడుకకుచేసేయుద్ధము.

Tourney, See Tournament.

Tourniquet, tur'ni-qŭet, *n. s.* a bandage కట్టు, గాయముమీందకట్టేకట్టు.

To Touse, toŭše, or To Touzle, *v. a.* to pull about, to disorder the hair గొర్రెబొచ్చునుపీకుట. to tear బరుకుట. after touselling the wool they spin it ఆబొచ్చుపీకినతర్వాతవడుకుతారు.

Tow, tō, *n. s.* flax or hemp beaten and combed into a filamentous substance పీచు, జనపనారపీచు. we took her in ~ మావాడకుఆవాడకుపగ్గముకట్టిమావెంటనేయీడ్చుకొనిపెళ్లినాము.

To Tow, tō, *v. a.* to draw by a rope తాటితోకట్టినీళ్లలోయీడ్చుకొనిపోవుట.

Toward, tō'ard, Towards, tō'ardš, *prep.* తట్టుకై, పక్కగా, దిక్కుగా, కూర్చి. reverence ~s his teacher గురువుపట్లభక్తి. love ~s her దానిమీందిమోహము. draw the board ~s you ఆబల్లనునీతట్టుకైయీడ్చుకో. ~s the river యేటివైపుకు. look ~s me నాపక్కగాచూడు. ~s the north ఉత్తరముగా, ఉత్తరపుతట్టుకై. he went ~s the right కుడితట్టుగావెళ్లినాడు. ~s morning తెల్లవారగట్ల, తెల్లవారవచ్చేటప్పటికి. he paid ten rupees ~s that account ఆలెక్కకుచెల్లుగాపదిరూపాయలుచెల్లించినాడు. ~s the thousand rupees three of his friends contributed six hundred వెయ్యిరూపాయలు కావడానకైవానివిహితులు ఆర్నూరురూపాయలుయిచ్చినారు. ~s me నాపక్కగా, నాపట్ల. they shewed favour ~s me నాపట్లదయచేసినారు. ~s the end of the month నెలఅయ్యేటప్పటికి. ~s understanding this ఇదితెలిశేటందుకు. with a view ~s doing this యిదిచేయడానకై. ~s noon మధ్యాహ్నముకావచ్చేటప్పటికి.

Toward, tō'wărd, *adj.* ready to do or learn, clever సమర్థమైన, పనికివచ్చే, పనుపడతగ్గ. docile విధేయమైన. a ~ child తాగలబిడ్డ, ముందుకురాగలబిడ్డ.

Towardliness, *n. s.* docility; compliance విధేయత, నమ్రత.

Towardly, *adj.* ready to do or learn సాగేటి, మంచి దుకువచ్చే, బుద్ధిగల.

Towardness, *n. s.* docility విధేయత, నమ్రత.

Towel, tow'el, *n. s.* తువ్వాలు, తుండుగుడ్డ. (the word used is touaille pronounced తువాలు.) he rubbed them down with an oaken ~ వాండ్లను దుడ్డుకర్రతో బాదినాడు.

Towelling, *n. s.* తుడుకగుడ్డ.

Tower, tow'ĕr, *n. s.* a high edifice, citadel బురుజు, కోట. the ~ of a pagoda గోపురము. a certain prison in London లండనుపట్టణములో వుండే ఒకచెరసాల.

To Tower, tow'ĕr, *v. n.* ఎత్తుగావుండుట, పొడుగుగావుండుట, ఆకాశమంటుట. mountains that ~ to the clouds మేఘమండలమును అంటివుండే కొండలు. she ~s above her sex అది స్త్రీలకు మించినది.

Towering, *adj.* lofty ఉన్నతమైన, పొడుగైన. a ~ imagination అత్యుగ్రమైన. he is a ~ character అతడు నిండాఘనుడు. she was in a ~ fury దానికి అత్యాగ్రహమువచ్చినది, దానికి కోపము కొండలుగా పొంగివచ్చినది.

Towery, tow'ĕr-y, *adj.* బురుజులుగల.

Towline, *n. s.* a rope for pulling పడవను కట్టి యీడ్చేదారము.

Town, town, *n. s.* పట్టణము, వూరు, గ్రామము. all the ~ know it వూరంతా యెరుగుదురు. a woman of the ~ బోగముది. she is on the ~ అది బజారుకొనిపోతున్నది.

Townbred, *adj.* నాగరీకమైన.

Townclerk, town'clärk', *n. s.* గ్రామకరణము.

Townhall, *n. s.* చావడి, రచ్చకూటము.

Townhouse, town'house, *n. s.* చావడి, రచ్చకూటము.

Townly, *adj.* నాగరీకమైన.

Town-major, *n. s.* కోటఅధికారి, కిల్లేదారుడు.

Townsfolk, *n. s.* గ్రామస్థులు, పూరివాండ్లు.

Township, *n. s.* the district belonging to a town గ్రామకంఠము, అనగా ఆవూరికిందచేరేపొలములు, ఆమకట్టు.

Townsman,* towns'man, *n. s.* వూరివాడు. he is a ~ of mine, or we are townsmen వాడునావూరివాడు, నేనువాడు ఒకవూరు.

Towntalk, *n. s.* వూళ్లోవుండేవదంతి, వూళ్లోవాడుకొనేమాటలు.

Towrope, *n. s.* దోనెనాకట్టినిళ్లలోయీడ్చేతాడు.

To Towzle, or To Touse, touse, *v. a.* to pull about, to disorder the hair గొరెబాచ్చునుపీకుట, to tear చినుకుట. after towzling the wool they spin it ఆబొచ్చుపీకినతర్వాతవడుకుతారు.

Toy, tôy, *n. s.* ఆట్లాడుకొనేవస్తువు. tops, balls, dolls and other ~s బొంగరములు చెండ్లుబొమ్మలు మొదలైనఆట్లాడుకొనేవస్తువులు. a trifle, or trinket పిచ్చిసొమ్ము, గుల్లాగుట్ట. he wasted his money in mere ~s బుద్ధిమాలినపిచ్చిసొమ్ములు కొని తనదుడ్డును పాడుచేసినాడు. or jewel నగ, సొమ్ము.

To Toy, tôy, *v. n.* to trifle, to play ఆట్లాడుట.

Toying, *n. s.* ఆట్లాట.

Toyish, *adj.* trifling, wanton, idle, empty [Baxter on Catechising, Chap. XLVI.] వ్యర్థమైన, నిరర్థకమైన, అల్పమైన.

Toyman, *n. s.* నగలుఅమ్మేవాడు.

Toyshop, tôy'shop, *n. s.* నగలఅంగడి.

Trace, trăce, *n. s.* mark, vestige జాడ, గురుతు, ఆనవాలు. ~s of a carriage &c. బండిమొదలైన వాటికికట్టె గుర్రాలకి రెండుపక్క లాతగిలించేవారు, తరులు.

* In Asiatic Journal April 1816, Vol. 1. page 362, in a review of Paul's Letters to his Kinsfolk; "We observe that Scott uses *civilian* in the sense of *citizen* or *townsman*; a barbarous Scotticism as we suppose, which is at least in general use in our colonies. · A *civilian*, is a professor of *civil law*: while the opposition between the terms *soldier* and *citizen* is never mistaken in English. We have it thus even in Colman's modern ballad;

Little thinks the townsman's wife,
While at home she tarries,
What must be the lass's life
Who a soldier marries."

Probably the term *civilian*, originally meaning Lawyer, is now misapplied to one in the un-military service, just as the words శాస్త్రి and ఆచారి formerly limited, like *Doctor*, to men of learning, are now used at random for men who read.

To Trace, trāce, *v. a.* జాడతీయుట, జాడలుపట్టుకొనిపోవుట, గురుతులుపట్టుట. they ~d the thief to the mountain ఆదొంగ కొండమీదికిపోయినట్టుగా జాడలుపట్టినారు.

Tracery, *n. s.* ornamental stone work చిత్రవిచిత్రమైనపని.

Tracings, *n. s.* rafters వాసములు.

Track, track, *n. s.* mark left upon the way by the foot or otherwise జాడ. he followed the ~ of their footsteps వాండ్లడుగులజాడపట్టుకొనిపోయినాడు.

To Track, track, *v. a.* జాడలుపట్టివెంబడించుట. he ~ed them home జాడపట్టుకొనివాండ్లయింటికిపోయినాడు.

Trackless, track'less, *adj.* జాడమూడలేని. a ~ forest దోవడొంకలేనిఅడవి, అధ్వాన్నపుఅడవి.

Tract, tract, *n. s.* a small book చిన్నపుస్తకము. a religious book మతవిషయమైనచిన్నగ్రంథము. a ~ of arable land కృషిచేసేపొలము. a ~ of country దేశము, కొంతభూమి, కొంతతక్కుభూమి.

Tractable, tract'a-ble, *adj.* manageable; docile సాధువైన, విధేయమైన. this child is ~ ఇది నిండావిధేయమైనబిడ్డ, చెప్పినట్టువినేబిడ్డ. a mad man is not ~ వెర్రివాడు చెప్పినట్టువినడు, అస్వాధీనుడు.

Tractableness, *n. s.* సాధుత్వము, సాధుభావము.

Trade, trāde, *n. s.* traffick వర్తకము, వ్యాపారము, బేరము, కులకాయకము, వృత్తి. the people of the ~ ఆవ్యాపారములోవుండేవాండ్లు. all the ~ resent this as an injustice సంఘమువాండ్లందరున్ను దీన్ని అన్యాయమంటారు. the poet's ~ కవివృత్తి. the ~ of prostitution వేశ్యావృత్తి. he carried on the ~ of carousal and riot తాగుబోతుమిక్కిలినారభ్యాలుచేసేవ్యాపారములో వుండినాడు. or, bookseller's business పుస్తకాలమ్మేవ్యాపారము. the ~ of compliments స్తోత్రముచేసేవ్యాపారము. a jack of all ~s పొట్లమారి.

To Trade, trāde, *v. n.* వర్తకముచేసుట, వ్యాపారముచేసుట, బేరముచేసుట. he went to ~ in grain ధాన్యపుబేరముచేయబోయినాడు.

Trader, trād'ĕr, *n. s.* వర్తకుడు, వ్యాపారముచేసేవాడు.

Tradesfolk, *n. s.* వర్తకులు.

Tradesman, trāds'man, *n. s.* వర్తకుడు.

Trade-wind, trāde'wind, *n. s.* the monsoon; the periodical wind between the tropicks వాణిజ్యపకాలివాయువు, భూమధ్యమందుకొట్టేవాయువు, ఆదేశనెలలువచ్చేకొట్టుగాకొట్టేగాలి, అయనవాయువు.

Tradition, tra-dish'on, *n. s.* any thing delivered orally from age to age ఐతిహ్యము, పరంపరగాచెప్పుకొనుచువచ్చేసంగతి. Droz says ధారగావచ్చే వ్యవహారము, మతము, రీతి, పరంపరాశ్రుతేతిహాసాదులు, పరంపరాగతధార, పారంపర్యము. ~ of pupils i. e. series of informants, Wilson Sankhya page 191. శిష్యపరంపర. In 2 Thes. II. 15. ఉపదేశము A†. In Mark VII. 13. παραδοσει స్వప్రచారిత పరంపరాగత వాక్యము. A†.

Traditional, tra-dish'on-al, Traditionary, tra-dish'on-ar-y, *adj.* delivered orally from father to son పెద్దలుచెప్పే, పరంపరాగతమైన, ఇతిహాసముగావుండే, పరంపరాశ్రుతమైన, ప్రాచీనోక్తమైన, పురాణోక్తమైన.

Traditionally, *adv.* according to old stories పరంపరగా, ఐతిహ్యముగా. the Arabs are ~ robbers అరబ్బీదేశస్థులుఅనాదిగాదొంగలు, పరంపరగాదొంగలు.

To Traduce, tra-dūce', *v. a.* to censure నిందించుట, దూరుపెట్టుట, దూషించుట, అపవాదముచేసుట.

Traducer, *n. s.* నిందకుడు, దూషకుడు, కొండెములుచెప్పేవాడు.

Traffick, traf'fic, *n. s.* trade వర్తకము, వ్యాపారము, బేరము.

To Traffick, traf'fic, *v. n.* వర్తకముచేసుట, వ్యాపారముచేసుట. she ~ed in her charms అది వేశ్యావృత్తిలోవుండినది.

Tragacanth, *n. s.* a gum ఒకబంక, నిర్యాసభేదము.

Tragedian, tra-gēd'yan, *n. s.* శోకరసభరితమైననాటకమాడేవాడు, వేషగాడు.

Tragedy, trag'ĕ-dy, *n. s.* a dramatick representation of a serious action వ్యసనకరమైననాటకము, శోకరసభరితమైననాటకము. a dreadful act or event ఆఘోరమైనపని, మహోత్పాతము. Droz says కరుణాజనకనాటకము, ఖేదజనకయాత్ర. "Without...a God regulating...destiny, the history of the world would be...a

mighty tragedy" (Schlegel, in Elliot's Horæ Apocalypt. 4. 267.) అఘోరకర్మము.

Tragic, trag'ic, Tragical, trag'ic-al, *adj.* mournful దుఃఖకరమైన, ప్రాణనాశకమైన, అఘోరమైన. a ~ event నిండాఅఘోరమైనపని. a ~ end దుర్గతి, దుర్మరణము. he came to a ~ end i. e. he was murdered ఉరిదీయబడ్డాడు. a ~ poet వ్యసనరసముగలనాటకమును చెప్పినకవి.

Tragically, *adv.* sorrowfully, miserably దుఃఖముగా, దౌర్భాగ్యముగా.

Tragi-comedy, trag-i-com'ē-dy, *n. s.* a drama compounded of merry and serious events శోకరసశృంగారరసములుగలనాటకము. this business was quite a ~ ఇందులో యేడ్పు నవ్వు వున్నది, నవ్వు నేడుపు వున్నది.

Tragi-comical, trag-i-com'i-cal, *adj.* శోకరసశృంగారరసములుగల.

To Trail, trāl, *v. a.* to hunt by the track జాడపట్టిపోవుట, జాడలుపట్టిపోవుట. she was trailing her dress along దానిబట్టలుజీరాడుతూవుండినవి.

Trail, trāl, *n. s.* track followed by the hunter జాడ, పోయినజాడ, గుర్తు.

To Train, trān, *v. a.* to educate నేర్పుట, మరుపుట, అలవరుచుట.

Train, trān, *n. s.* the tail of a bird, or of a gown తోక, జీరాడేవస్త్రము. retinue పరిజనము, పరివారము. ~ of artillery or ~ of guns ఫిరంగులవరుస. series క్రమము, వరుస, శ్రేణి. matters are now in ~ ఇప్పుడుఅంతాసిద్ధముగావున్నది.

Trainbands, trān'bandś, *n. s.* the militia కట్టుబడివాండ్లు.

Trainbearer, *n. s.* అనుచరుడు, సహచరుడు, వెంటవచ్చేవాడు.

Trained, *adj.* మరపబడ్డ, అలవరచబడ్డ, మరిగిన, సుశిక్షితమైన. the horse is well ~ యీగుర్రము బాగామరపబడ్డది.

Train-oil, trān'ôil, *n. s.* చేపకొవ్వుతోచేసిననూనె.

To Traipse, trāpse, *v. n.* to run idly and sluttishly about దిక్కుమాలినతొత్తుగాతిరుగుట.

Trait, trāt *or* trā, *n. s.* a stroke; a touch గురుతు, చిహ్నము. this was a ~ of friendship ఇదిస్నేహముసకుగురుతుగావుండెను. this was a ~ of character ఇదివానిగుణమునకు గురుతుగావుండెను, యిందువల్లవానిగుణముతెలుస్తున్నది. this was a pleasing ~ ఇదిసల్లక్షణము. In his letter I see no ~s of anger వానిజాబులోకోపసూచకములుకనబడలేదు.

Traitor, trā'tor, *n. s.* one who being trusted betrays ద్రోహి, విశ్వాసఘాతకుడు, మోసగాడు.

Traitorous, trā'tor-us, *adj.* treacherous; perfidious ద్రోహియైన, మోసగాడైన, వంచకుడైన.

Traitorously, *adv.* ద్రోహముగా, వంచనగా.

Traitress, trā'tress, *n. s.* ద్రోహియైనస్త్రీ.

Tram, *n. s.* a kind of cart ఒకవిధమైనబండి. a ~ road or ~ way యీబండ్లుపోవడానకైకట్టినయినపదారి.

To Trammel, tram'mel, *v. a.* to confine, hamper, shackle చిక్కించుకొనుట. to confine by cords బంధాలువేసుట, చిక్కులపెట్టుట, ఇబ్బందిచేసుట.

Trammelled, *adj.* surrounded by difficulties చిక్కులోబడ్డ, ఇబ్బందిలోచిక్కుకొన్న. those who are ~ by debt అప్పులచేతసంకటపడేవాండ్లు.

Trammels, *n. s.* a kind of shackles in which horses are taught to pace గుర్రానికినడనేర్పడమునకై ముందుకాలికి వెనకకాలికి కట్టే బంధము, చిక్కు, సంకటము, తొందర. used while milking a cow ఉరితాడు. he broke from the ~ of a clerical life వైదికమనేపీకులాటనువదిలించుకొన్నాడు. It anciently was used for housings or horse cloths గుర్రముమీదశృంగారముగా వలవతెఅల్లికుచ్చులుకట్టివేసేగుడ్డ.

To Tramp, *v. n.* to travel, to wander or stroll సంచరించుట, తిరుగుట, తొక్కుట.

To Trample, tram'ple, *v. a.* and *v. n.* to tread with contempt తొక్కుట, అణగతొక్కుట.. they ~d upon him వాన్ని అణగదొక్కినారు. it was destroyed by trampling కాళ్లతోతొక్కి చెరపబడ్డది.

Trance, trānce, *n. s.* an ecstasy; a state in which the soul seems to have passed out of the body into celestial regions; or to be rapt into visions పరవశత, ఆశ్చర్యముచేతగానిజ్ఞాననిద్రచేతగానిసంభవించేవితాకు. in a ~ పరవశుడై.

Tranquil, trang'qŭil, *adj.* శాంతమైన, నెమ్మది మైన.

Tranquillity, tran-qŭil'li-ty, *n. s.* నెమ్మది, శాంతము, ఉపశాంతము.

To Transact, trans-act', *v. a.* చేసుట, నడిపించుట, జరిపించుట.

Transaction, trans-ac'shon, *n. s.* negotiation; dealing between man and man పని, కార్యము, వ్యవహారము, వ్యాపారము.

Transalpine, *adj.* lying or being beyond the Alps ఆల్ప్సుఅనేకొండలకుఅవతలి. ~ Gaul ఆకొండలకుఅవలనుండేఫ్రెంచిదేశముపేరు.

To Transcend, trans-cend', *v. a.* to rise above; to surmount; to surpass; to excel మించుట, అతిశయించుట, మీరుట.

Transcendent, trans-cend'ent, *adj.* supremely excellent అతిశయమైన, సర్వోత్కృష్టమైన, మహానీయమైన.

Transcendental, *adj.* supereminent శ్రేష్ఠమైన, సర్వోత్కృష్టమైన. the ~ system సాంసిద్ధికము. (See proofs in Wilson on Sankhya p. 141) and Asiatic Journal September 1833 page 42.

Transcendently, trans-cend'ent-ly, *adv.* అతిశయముగా, సర్వోత్కృష్టముగా, మహానీయముగా.

To Transcribe, trans-cribe', *v. a.* to copy ఎత్తివ్రాసుట, ప్రతివ్రాసుట. he ~d the letter ఆజాబుకు ఒక ప్రతివ్రాసినాడు.

Transcriber, *n. s.* ఒకటిని చూచిఎత్తివ్రాసేవాడు, ప్రతివ్రాసేవాడు.

Transcript, trans'cript, *n. s.* ప్రతి, ప్రతిక.

Transcription, *n. s.* ఎత్తివ్రాయడము, ప్రతివ్రాయడము, ప్రతికవ్రాయడము.

To Transfer, trans'fer, *v. a.* to make over from one to another మరిఒకనిపరముచేసుట, మరిఒకనిపేరిటచేసుట. he transferred the picture to his book ఆపటమునుచూచిదానిప్రకారముగాతన పుస్తకములో వ్రాసుకొన్నాడు.

Transfer, trans-fĕr', *n. s.* a delivery of property to another మరిఒకనిపరముచేయడము, మరిఒకనిపేరిటచేయడము. after this ~ యీసొత్తునుఅతనిపేరిటచేసినతర్వాత.

Transfiguration, trans-fig-ū-rā'shon, *n. s.* change of form మారురూపు, వేషముమారడము, రూపాంతరము. C†. అవతారము, A† says మూర్త్యంతరము.

To Transfigure, trans-fig'ūre, *v. a.* to transform, to change with respect to outward appearance మారురూపుచేసుట.

Transfigured, *adj.* మారురూపునుధరించిన, రూపాంతరమునువహించిన C†. A† says మూర్త్యంతరం ధృతవాన్.

To Transfix, trans-fix', *v. a.* to pierce through ఈతట్టునుండిఆతట్టుకు దూయగుచ్చుట, పొడుచుట.

Transfixed, *adj.* literally, pierced through ఈతట్టునుండిఆతట్టుకుదూసిన. horror-struck ఆశ్చర్యచకితుడు, విశాకుబుద్ధ, స్తబ్ధుడు. ~ with amazement ఆశ్చర్యముచేతమూనైనిలచిన. she stood ~ నిశ్చేష్టితురాలైవుండెను.

To Transform, trans-fôrm', *v. a.* to metamorphose మారురూపుచేసుట, మారువేషముచేసుట, రూపాంతరముచేసుట.

Transformation, trans-for-mā'shon, *n. s.* change of shape మారురూపు, రూపాంతరము.

Transformed, *adj.* మారురూపుఅయిన, రూపాంతరముకల. Ravana was ~ into the shape of a hermit రావణుడుఋషిఆకారమునుధరించినాడు.

To Transfuse, trans-fūse', *v. a.* to pour out of one into another పాత్రాంతరముచేసుట, పోసుట, ఒకటిలోనుంచిమరిఒకట్లోపోసుట. in this translation he has completely ~d the spirit of the original యీభాషాంతరములో మూలముయొక్క యావత్తునిగ్గునుతీసుకొనివచ్చిపెట్టినాడు.

Transfused, *adj.* పోశిన, ఒకట్లోనుంచిమరిఒకట్లో పోశిన, పాత్రాంతరముచేయబడ్డ.

Transfusion, *n. s.* పాత్రాంతరముచేయడము, ఒకట్లోనుంచిమరిఒకట్లోపోయడము.

To Transgress, trans-gress', *v. a.* to pass over or beyond any limit; to surpass మించుట, అతిక్రమించుట, మేరమీరుట, క్రమముతప్పుట. to break, or violate a law శాస్త్రభంగముచేసుట. they ~ed his law ఆయనచేసినవిధినితప్పినారు.

To Transgress, trans-gress', *v. n.* అపరాధియగుట, పాపిష్యగుట.

Transgression, trans-gresh'on, *n. s.* violation of a law తప్పు, ద్రోహము, నేరము, దోషము, ఉల్లంఘనము. (A†.) అతర్గణము, అతిక్రమము.

Transgressor, trans-gress'or, *n. s.* an offender నేరస్థుడు, ద్రోహి, అతిక్రమము చేసినవాడు. In James II. 11. ఆజ్ఞోల్లంఘి. A†.

To Tranship, *v. a.* ఒక వాడలోనుంచి మరి ఒక వాడలోకి యెక్కించుట.

Transient, tran'shent, *adj.* momentary; not lasting నిలకడలేని, అస్థిరమైన, అశాశ్వతమైన, క్షణభంగురమైన.

Transiently, *adv.* అశాశ్వతముగా, అస్థిరముగా. he was — grieved at this ఇందునగురించి చిరవంత సేపు దుఃఖపడ్డాడు.

Transit, trans'it, *n. s.* passage, passing పోవడము, దాటిపోవడము. during the — of these goods యీసరకులు దాటిపోతూవుండగా. — duties దాటిపొయ్యే సరకులకు తీసే సుంకము. during their — through Egypt వాండ్లు ఇజిప్టుదేశమును దాటగా. the — of a planet across the sun's disk ఒక గ్రహము సూర్యబింబమును దాటడము. the time of — సంక్రమణకాలము.

Transition, trans-ish'on *or* trans-izh'on, *n. s.* passing మారడము, అవస్థాంతరమును పొందడము. rust is the — state between metal and earth తుప్పు లోహమునకున్ను మృత్తుకున్ను మధ్యావస్థగా వుంటున్నది. Sanscrit words by an easy — become Hindustani సంస్కృతశబ్దములను కొంచెము మార్పడము వల్ల సులభముగా హిందుస్తానిశబ్దములు అయిపోతవి. after his — into a merchant వాడు వర్తకుడు అయిన తర్వాత.

Transitive, trans'i-tive, *adj.* సకర్మకమైన. a — verb సకర్మకక్రియ.

Transitorily, *adv.* with short continuance అస్థిరముగా. he was — pleased at this ఇందునగురించి చిరవంతసేపు సంతోషముగా వుండినాడు.

Transitory, trans'i-tor-y, *adj.* speedily vanishing అస్థిరమైన, అశాశ్వతమైన, చంచలమైన, నిలకడలేని. here every thing is — and imperfect ఇహమందు అన్నిన్ని అశాశ్వతములు, అపూర్ణములు.

To Translate, trans-lāte', *v. a.* భాషాంతరము చేసుట. to — into Telugu తెనిగించుట. to — into English ఇంగ్లీషు చేసుట. — this word యీమాటకు అర్థము చెప్పు. a translated poem భాషాంతరము చేయబడ్డ కావ్యము. he did not die but was translated వాడు చావలేదు గాని సశరీరస్వర్గమును పొందినాడు, జీవన్ముక్తుడైనాడు.

Translateable, *adj.* భాషాంతరము చేయగూడిన.

Translation, trans-lā'shon, *n. s.* భాషాంతరము. what is the — of this word? యీమాటకు అర్థమేమి. I want the English — of this word ఇందుకు ఇంగ్లీషు యేమి. or decease; as of Enoch అంతర్ధానము, అంతర్ధానమైపోవడము A†. జీవన్ముక్తుడు కావడము, సశరీరస్వర్గము కావడము.

Translator, *n. s.* భాషాంతరము చేసేవాడు.

Translucency, trans-lū'çen-çy, *n. s.* స్ఫటికాదుల యందలి స్వచ్ఛత. from the — of glass అద్దమును అద్దముగా పట్టితే అవతలి వస్తువులు తెలుస్తున్నది గనక.

Translucent, trans-lū'çent, *adj.* transparent స్ఫటికమువలె స్వచ్ఛమైన.

Transmarine, trans-ma-rēne', *adj.* సముద్రమునకు అవతలిగట్టున వుండే, దేశాంతరమందుండే. — goods వాడ సరకులు.

To Transmigrate, trans'mi-grāte, *v. n.* to pass from one place or country into another దేశాంతరమునకు పోవుట, రూపాంతరమును పొందుట, మారు దేహమును యెత్తుట. he —d into the form of a bird వాడు పక్షిశరీరమును యెత్తినాడు.

Transmigration, trans-mi-grā'shon, *n. s.* వేరే జన్మ మెత్తడము, దేశాంతరమునకు పోవడము.

Transmission, trans-mish'on, *n. s.* sending పంపడము. after the — of these letters యీజాబులను పంపిన తర్వాత.

To Transmit, trans-mit', *v. a.* to send పంపుట. పంపించుట. glass —s light అద్దము వెలుతురును రానిస్తున్నది, అద్దము వెలుతురుకు అడ్డము కాదు.

Transmogrified, *adj.* changed in appearance మారురూపును ధరించిన, వికారమైన. (ఇది నీచశబ్దము.)

Transmutation, trans-mū-tā'shon, *n. s.* change మారడము. — of metals రసవాదము.

To Transmute, trans-mūte', *v. a.* to change మార్చుట. he tried to — metals into gold లోహములను బంగారు చేయవలెనని చూచినాడు.

Transmuted, *adj.* changed మార్చబడ్డ, మారురూపైన.

Transom, *n. s.* beam over a door కదవు పైని అడ్డకమ్మి.

Transparency, trans-pā'ren-cy, *n. s.* clearness స్ఫటికాదులయందలిస్వచ్ఛత. from the ⌣ of the water ఆజలమునిర్మలమైనదిగనక.

Transparent, trans-pā'rent, Transparently, *adj.* స్వచ్ఛమైన, నిర్మలమైన, అనగాస్ఫటికాదులవలెస్వచ్ఛమైన. glass is ⌣ అద్దాన్నిఅడ్డముపెట్టుకొనిచూస్తేఅవతలివస్తువులుతెలుస్తున్నవి. the wings of the dragon fly are ⌣ తూనిగలరెక్కలుఅద్దాలవలెవుంటవి. a ⌣ petticoat అవయవాంగములు తెలిసేబట్ట. he thinks the device a cunning one, but it is quite ⌣ యిదేమోమహామర్మమైనయుక్తియని అనుకొన్నాడుగాని బాగాబట్టబయలుగా తేలున్నది. he is a ⌣ man వాడునిష్కల్మషమైనవాడు. a ruby set transparently యీతట్టుచూస్తే ఆతట్టుకండ్లబడేటట్టుగాకట్టినకెంపు.

To Transpierce, trans-pērce', *v. a.* to pierce through పొడుచుట, దూయపొడుచుట.

Transpierced, *adj.* దూసిన. his heart was ⌣ at these words యీమాటలతోవాడిగుండెలుతెగిలినవి.

To Transpire, trans-pīre', *v. n.* to become known బయలుపడుట, తెలిసిపోవుట. also (a wrong sense) to happen సంభవించుట, జరుగుట.

To Transplant, trans-plant', *v. a.* to remove a tree or plant నారుపీకిఅవతలనాటుట, పెళ్లగించినాటుట. he ⌣ed himself ఆదేశమువిడిచిమరియొకదేశానికిపోయినాడు.

Transplantation, *n. s.* removal of a tree or plant నాటడము, పీకినాటడము. of corn ఊడుపు, నాట్లము.

To Transport, trans-pōrt', *v. a.* to convey by carriage from place to place తీసుకొనిపోవుట. he ⌣ed the cattle into another town ఆపశువులనుయింకొకవూరికి తోలుకొనిపోయినాడు. to put into extasy పరవశమునుపొందించుట. this news ⌣ed him యీమాటలువిని పరమానందమునుపొందినాడు. as a convict దేశాంతరమునకుతీసుకొనిపోవుట. they ⌣ed him for life వాణ్ని ఆయున్నవరకు పరదేశమునకుపంపినారు. to sentence as a felon to banishment దేశాంతరమునకుపంపేటట్టుగా తీర్పుచేసుట.

Transport, trans'pōrt, *n. s.* extasy ఆనందము, పరవశత. also a criminal దేశాంతరమునకుపంపబడ్డవాడు. (Johnson) a ship for carrying troops &c. వాడ. a sort of carriage బండి.

Transportation, trans-pōrt-ā'shon, *n. s.* carrying తీసుకొనిపోవడము. before the ⌣ of these goods యీసరుకులనుతీసుకొనిపోవడానకుముందు. as a felon దేశాంతరమునకుతీసుకొనిపోవడము. a sentence of ⌣ దేశాంతరమునకుపంపేటట్టుగాచేసినతీర్పు.

Transported, *adj.* తీసుకొనిపోబడ్డ. ⌣ convicts సీమకుపంపబడ్డఖైదీలు. ⌣ with joy or sorrow ఆనందభరితుడైన, పరవశుడైన, మెయిమరచిన. he was ⌣ with astonishment ఆశ్చర్యముచేతమెయిమరచినాడు.

Transporting, *adj.* astonishing అత్యాశ్చర్యకరమైన, అత్యానందకరమైన. ⌣ joy మెయిమరచేటట్టుచేసేఆనందము.

To Transpose, trans-pōse', *v. a.* to put each in the place of other ఇక్కడిదితీసిఅక్కడఅక్కడిదితీసియిక్కడపెట్టుట, మార్చుట. he ⌣d the words అక్కడిమాటనుయిక్కడ,యిక్కడిమాటనుఅక్కడపెట్టినాడు.

Transposition, trans-pō-sish'on, *n. s.* ఇక్కడిదితీసిఅక్కడఅక్కడిదితీసియిక్కడపెట్టడము, మార్చడము. by ⌣ of the letters instead of form they printed from అక్షరాలుముందువెనకపడడమువల్లయీమాటకుఆమాటపెట్టినారు.

Transubstantiation, trans-ub-stan-shi-ā'shon, *n. s.* change of substance ఒకవస్తువువేరేవస్తువుకావడము. *In the Roman Catholic theology*, the supposed conversion of the bread and wine in the eucharist into the body and blood of Christ కాతలిక్కుమతప్రకారము రొట్టెమాంసముకావడము. See Gibbon (IX. 112 note) "The learned Selden has given the history of ⌣ in a comprehensive and pithy sentence....This opinion is only rhetoric turned into logic.—" Selden's Table Talk.

Transverse, trans-verse', *adj.* being in a cross-direction అడ్డముగావుండే. the viper is marked with ⌣ black lines కట్లపాముకునల్లనిఅడ్డగీట్లువుంటవి. the elephant's trunk has ⌣ wrinkles యేనుగతొండములోఅడ్డముడతలువున్నవి.

Trap, trap, *n. s.* బోను. an elephant ~ వారి. tiger ~ పెద్దపులిమీటు. he fell into her ~ దానిమాయలోబడ్డాడు. ~s or kit (a vulgar word much used at present) సామాను. Trap, a species of rock నాపరాతిభేదము.

To Trap, trap, *v. a.* to catch in a snare బోనులో చిక్కించుకొనుట. he trapped the tiger ఆపులిని బోనులోచిక్కించుకొన్నాడు.

Trapdoor, trap'dōr, *n. s.* a door in a floor, which shuts close like a valve నేలతలుపు, అనగానేలమాళిగతలుపు, గోపురములో వొకఅంతస్తులోనుంచి మరియొకఅంతస్తుకుపొయ్యేదారికి మూతవలెవేశేతలుపు, వీధులలోజలదారలుమొదలైనవాటి మూత.

Trapes, trāps, *n. s.* a slut తొత్తు.

Trapped, *adj.* caught in a trap బోనులోపడ్డ, బోనులోచిక్కిన. ornamented శృంగారించిన.

Trappings, trap'pings, *n. s.* ornament of horses or elephants గుఱ్ఱములుయేనుగలువీటిమీదవేశే శృంగారమైనబట్ట, వూరేగింపుకుముందరవచ్చేగుఱ్ఱాలమీదవలపెలె అల్లికుచ్చులుకట్టి శృంగారముగావేశేగుడ్డ.

Trapstick, trap'stick, *n. s.* a stick used by boys at some games పిల్లకాయలువొకఆటలోప్రయోగించేకొయ్య.

Trash, trash, *n. s.* any thing worthless పనికిమాలినవస్తువు, కుప్పకూళము, తుక్కాముక్క. these books are mere ~ ఇదివట్టిపనికిమాలినపుస్తకములు. don't eat green ~ పనికిమాలినకాయాగడునుతినబోకు. indigo ~ నీలిఆకుపిప్పి. sugar cane ~ చెరుకుపిప్పి.

Trashy, *adj.* worthless; useless పనికిమాలిన, కుప్పకూళముగావుండే, తుక్కాముక్కగావుండే.

To Travail, trav'il, *v. n.* to labour ప్రయాసపడుట, శ్రమపడుట, బాధపడుట. while she was travailing in labour ప్రసవవేదనపడుతూవుండగా.

Travail, trav'il, *n. s.* ప్రసవవేదన.

Travancore, *n. s.* (Quilon) name of a country కొల్లము, మళయాళము.

To Travel, trav'el, *v. n.* పోవుట, ప్రయాణముపోవుట, వెళ్లుట.

To Travel, trav'el, *v. a.* పోవుట. he travelled ten miles ఆమడదూరముపోయినాడు. those who travelled this road యీదోవనపొయ్యేవాండ్లు.

Travel, trav'el, *n. s.* దుఃఖము, శ్రమము. Travels, plural దేశాంతరముపోవడము, యాత్ర, యాత్రసంగతులు. Bruce's ~s బ్రూసనేవాడు వెళ్లి ఆయాదేశములను చూచి వ్రాసినచరిత్ర. ~s to Benares కాశీయాత్ర.

Traveller, *n. s.* దేశాంతరముపొయ్యేవాడు, బాటసారి, పథికుడు, దేశముతిరిగేవాడు. he is a great ~ వాడుబహుదేశములుతిరిగినవాడు. or merchant's servant వర్తకులమనిషిగాదేశముతిరిగేవాడు.

Travelling, *adj.* దేశముతిరిగే, వూరూరుతిరిగే, సంచారముచేసే. a ~ tinker బయిటికమ్మరవాడు.

Traverse, trav'erse, *adv.* crosswise అడ్డముగా.

To Traverse, trav'erse, *v. a.* to cross దాటుట, అడ్డముగాపోవుట, అడ్డమవుట. those who ~ the sea సముద్రములోసంచరించేవాండ్లు.

Travesty, trav'es-ty, *n. s.* a burlesque performance హాస్యకావ్యము, వొకగొప్పకావ్యమునకుపటాంతరముగాహాస్యముగాచెప్పినకావ్యము.

Tray, trā, *n. s.* తట్ట, తబుకు. name of a dog కుక్కకువొకపేరు.

Treacherous, trech'er-us, *adj.* ద్రోహియైన, నమ్మరాని, వంచనగల. the ~ soil కాలుజారేభూమి.

Treacherously, *adv.* ద్రోహముగా, వంచనగా.

Treacherousness, *n. s.* ద్రోహము, వంచన.

Treachery, trech'er-y, *n. s.* ద్రోహము, విశ్వాసఘాతకము, మోసము.

Treacle, trē'cle, *n. s.* పాకు, బెల్లపుపాకు.

To Tread, tred, *v. a.* తొక్కుట, అడుగుబెట్టుట, నడుచుట. they trod his laws under foot ఆయనఆజ్ఞనుతొక్కిపారవేసినారు. those who ~ the stage నాటకమాడేవాండ్లు, వేషగాండ్లు. they trod in the manure ఎరువుకుఆకుఅలమువేసిఅణగదొక్కినారు. he trod out the spark మిణుగురులను కాలితోతొక్కిఆర్చివేసినాడు. to ~ out grain ధాన్యమునూర్చుట, ఒబ్బిడిచేసుట. to ~ as fowls మొగపక్షిఆడపక్షికలుసుట, సంగమముచేసుట.

To Tread, tred, *v. n.* అడుగుబెట్టుట, నడుచుట. they ~ in his steps వానిమార్గము నుపట్టినారు, వాన్నిఅనుసరించినారు. look lest you ~ awry తప్పిపుసుమీ, పొరబాటువచ్చీనిసుమీ, తప్పుదారిన నడబోయ్యేవు.

Tread, tred, *n. s.* footing అడుగు. walking నడ. I heard the ~ of soldiers సిపాయీలు చేసేఅడుగులచప్పుడు విన్నాను. she who has the graceful ~ of an elephant గజగామిని.

Treadle, tredle, Treadles, *n. s.* a part of an engine on which the feet act to put it in motion గుడ్డలు నేసే వాడు కాలితో అణచేటిది.

Treadmill, *n. s.* a mill worked by persons treading on steps upon the periphery of a wide horizontal wheel. It is used chiefly as a means of prison discipline తొక్కడముచేత తిరిగే యంత్ర విశేషము, చెరశాలలోదొంగలకుయాట్లోతొక్కే ప్రాణసంకటమైనపని పెట్టుతారు, దీన్ని యాతనాచక్ర మనవచ్చును.

Treason, trēsn, *n. s.* the highest crime against a state; violation of allegiance ద్రోహము, రాజద్రోహము, స్వామిద్రోహము. high ~ రాజునుచంపేటందుకు చేసేయత్నము. petit ~ భర్తృద్రోహము, యజమానద్రోహము. "If a British subject "is found in arms or in a hostile manner aid- "ing and assisting a foreign power against his "own country he can be brought to trial for "High Treason" Lord John Russell's Letter of 18th Dec. 1846.

Treasonable, trēsn'able, *adj.* ద్రోహమైన. he wrote a ~ letter రాజాంగానికివిరోధమైనజాబు వ్రాశినాడు.

Treasure, trezh'ûre, *n. s.* wealth accumulated, riches; something valued ధనము, ద్రవ్యము, కూడబెట్టినధనము, ఐశ్వర్యము. or store, treasury కోశము, భాండాగారము, బొక్కసము. In Mw. XII. 35. A† says భాండాగారము. ~ chest పెట్టె.

To Treasure, trezh'ûre, *v. a.* to hoard; to lay up కూడబెట్టుట, పోగుచేసుట. he ~d these words up in his mind యీమాటలనుతనమనసులోదాచిపెట్టినాడు.

Treasurer, trezh'ûr-ĕr, *n. s.* కోశాధ్యక్షుడు, బొక్కసగాడు.

Treasury, trezh'ûr-y, *n. s.* కోశము, భాండాగారము, బొక్కసము. a book called the ~ of wit చమత్కారమంజరి. that commentary is a ~ of learning ఆవ్యాఖ్యానము విద్యానిధిగావున్నది. first lord of the ~ రాజమంత్రులలోనొకడు, ప్రధాని.

To Treat, trēt, *v. a.* to handle; to manage, to use నడిపించుట, విచారించుట, జరిపించుట. he ~ed them alike అందరినిసమముగావిచారించినాడు. he ~ed them lightly వాండ్లనుచులకనగావిచారించినాడు, అలక్ష్యముచేసినాడు. he ~ed them honorably వాండ్లకు గౌరవముగానడిపించినాడు. he ~ed me as a son నన్నుకొమారుణ్నిగావిచారించినాడు. he ~ed me as an enemy నన్నుశత్రువుగావిచారించినాడు. they ~ed him ill వానివిషయమైఅన్యాయముజరిగించినారు. he ~s the prisoners ill కయిదీలనుహింసపెట్టుతున్నాడు. they ~ed him well వాన్నిచక్కగావిచారించినారు. they ~ed him kindly వానియందువిశ్వాసముగానడిపించినారు. to give food or drink విందు చేసుట. he ~ed us with fruit మాకుతినడానికిగాన్నిపండ్లుయిచ్చినాడు. he took away the workmen and ~ed them పనివాండ్లనుపిలుచుకొనిపోయివాండ్లకువిందుచేసినాడు. this is the room where he ~ed his friends ఇదివాడుతనస్నేహితులకువిందుచెసినగది.

To Treat, trēt, *v. n.* to discourse; to make discussions చెప్పుట, ఉపన్యసించుట. he in his work ~s of old age and of duties వాడుతనగ్రంథములోవృద్ధాప్యమునుగురించిన్ని ఆయాధర్మములనుగురించిన్ని చెప్పుతాడు. what does the author ~ of in this book? యీగ్రంథకర్తయేవిషయమునుగురించి చెప్పుతాడు. in this chapter he ~s of elision యీపరిచ్ఛేదములోసంధినిగురించి చెప్పుతున్నాడు. to come to terms of accommodation సమాధానమునకువచ్చుట. he refused to ~ సమాధానమునక్కరలేదన్నాడు. he ~ed with them వాండ్లతోసంధిమాట్లాడినాడు.

Treat, trēt, *n. s.* an entertainment విందు. this was a great ~ to them ఇదివాండ్లకునిండాఆనందముగావుండినది.

Treated, *adj.* నడిపించబడ్డ, విచారించబడ్డ, జరిగించబడ్డ. those who are ~ by the king రాజుతో సమపఙ్క్తిగా భోజనము చేసేవాండ్లు. those who are ~ ill అవమానమును పొందినవాండ్లు. those who are ~ well సన్మానమును పొందినవాండ్లు. those who were ~ to cakes ఫలాహారముదొరికినవాండ్లు. he who was ~ to a kiss ముద్దుచిక్కినవాడు.

Treatise, trē'tise, *n, s.* a tract; a written composition on a particular subject చిన్నపుస్తకము, గ్రంథము, ప్రబంధము. scientific ~ శాస్త్రగ్రంథము. a ~ on music సంగీతరత్నాకరము. a ~ on prosody వృత్తరత్నాకరము. a medical ~ వైద్య గ్రంథము.

Treatment, trēt'ment, *n. s.* manner of using; good or bad behaviour toward నడిపించడము, జరిగించడము, విచారణ, విచారించడము, వ్యవహారము. favourable ~ ఉపచరణ, ఆదరణ. gentle ~ తిన్నగా నడిపించడము. cruel ~ క్రౌర్యముగా నడిపించడము. his ~ of his servants is shameful వాడు తన నవుకలను గురించి నడిపించేదినిండా అన్యాయముగా వున్నది. from his ~ of this question I see that he is a logician యీవిషయమును గురించి వాడు వ్రాసినదాన్ని చూస్తే తార్కికుడువలె అగుపడుతున్నది. manner of applying medicine చికిత్స, వైద్యము. he described the doctor's ~ of this case యీవిషయములో వైద్యుడు చేసిన చికిత్సను వివరించి చెప్పినాడు.

Treaty, trēt'y, *n. s.* negotiation సంధి, సమాధానము, సమాధానపత్రిక, ఒడంబడిక.

Treble, treble, *adj.* sharp of sound. (A musical term) అనుదాత్తస్వరము, పంచమస్వరము. threefold మూడింతలు. ~ gilt బంగారుమూడుపూతలుపూసిన.

To Treble, treble, *v. a.* మూడింతలుచేసుట.

Trebled, *adj.* మూడింతలైన.

Trebly, *adv.* మూడింతలుగా, అతిశయముగా.

Tree, trēe, *n. s.* చెట్టు, మాను, వృక్షము.

Trefoil, trē'fôil, *n. s.* ఒకవిధమైనగడ్డి, యిదిమూడాకులుగలిగిబంగి ఆకురీతిగావుంటున్నది.

Trellice, Trellis, trel'lis, *n. s.* పాకుడుపందిలి, తీగెలుపారడానకుపెట్టేతడిక.

To Tremble, trem'ble, *v. n.* to shake వణకుట, అదురుట, కంపించుట, కదులుట.

Trembling, *adj.* వణికే, చలించే, కదిలే, అదిరే. a ~ voice గద్గదస్వరము.

Trembling, *n. s.* కంపనము, వణకడము, కదలడము. చలించడము.

Tremblingly, *adv.* గడగడ, దడదడ, వణకుతూ.

Tremendous, trė-men'dus, *adj.* అఘోరమైన, భయంకరమైన, బ్రహ్మాండమైన, అతిశయమైన.

Tremor, trē'mor, Tremour, *n. s.* trembling వణుకు, దడ, కంపనము.

Tremulous, trem'ū-lus, *adj.* trembling వణికే, కదిలే.

Tremulously, *adv.* గడగడ, దడదడ, వణకుతూ.

Tremulousness, *n. s.* వణుకు, దడ, కంపనము.

To Trench, trensh, *v. a.* to cut a ditch గాడిగా తవ్వుట, అగడ్తగా తొవ్వుట, కాలవగా తొవ్వుట. this ~es upon his privileges ఇది వానికి హాని చేస్తున్నది.

Trench, trensh, *n. s.* కందకము, అగడ్త, కాలవ. ~es, in battle ఉక్కడము, దండుకు చుట్టూరు వేసిన కాట్రగడ. they opened the ~es యుద్ధానికి ఆరంభము చేసినారు. our troops lay in the ~es four months మాదండు నాలుగునెలలు అక్కడ నిలిచియుండినది.

Trenchant, trensh'ant, *adj.* sharp; cutting తీక్ష్ణమైన, వాడియైన.

Trencher, trensh'ĕr, *n. s.* కొయ్యతట్ట, కస్పెర, కంచము.

Trencherman, *n. s.* a great eater తిండిపోతు.

To Trend, *v. n.* *to extend* పోవుట. *from Madras* the coast ~s southwards చెన్నపట్టణముదగ్గర నుంచి వాగర్తదక్షిణముగా పోతున్నది. we ~ed along the coast సముద్రతీరము వెంబడిగా పోయినాము.

Trepan, trė-pan', *n. s.* a circular saw for perforating the skull కపాలముకోసేగుండ్రనిరంపము.

To Trepan, trė-pan', *v. a.* to saw the skull అపాయము వచ్చిన కపాలమును వైద్యుడు కోశి కుదురుగా పెట్టుట. to seize, catch మనిషిని చిక్కించుకొనుట.

Trepidation, trep-i-dā'shon, *n. s.* trembling దడ, వణుకు, కంపనము.

To Trespass, tres'pass, *v. n.* to transgress; to offend అతిక్రమించుట, ఉల్లంఘనముచేసుట, మీరుట. to enter unlawfully on another's ground ఆక్రమించుకొనుట, తప్పుట, నేరముచేసుట.

Trespass, tres'pass, *n. s.* తప్పు, నేరము, ఆజ్ఞోల్లంఘనము. unlawful entrance on another's ground ఆక్రమణము. in the Lord's prayer, debts రుణములు, అప్పులు.

Trespasser, *n. s.* he who offends నేరముచేసేవాడు, అపరాధి, తప్పేవాడు, అతిక్రమించేవాడు.

Tress, *n. s. plu.* Tresses, tres'sĕs, *n. s.* వెంట్రుకలు, కురులు.

Tressed, *adj.* వెంట్రుకలుగల. dark — నీలకేశియైన. fair — దివ్యమైన వెంట్రుకలుగల.

Trestle, or Tressel, *n. s.* the frame of a table బల్ల కిందిచట్టము.

Tret, tret, *n. s.* an allowance to purchasers, for waste or refuse matter, of four pounds on the hundred of suttle weight జట్టీవర్తకులుబిల్లరవర్తకులకు తరుగులో చెడుకుడువాటికి చెల్లుగా ఒంరైసానులకు నాలుగు సానులవంతున తోసియిచ్చేటిది.

Trevet, trev'et, *n. s.* any thing that stands on three legs మూడుకాళ్లుగలముక్కాలుపీట మొదలైనది.

Trey, trā, *n. s.* three, at dice తిగ. trey-ace తిగవంచ.

Triad, trī'ad, *n. s.* (A Platonic phrase) three united, the union of three త్రయము. the — of deities మూర్తిత్రయము.

Trial, trī'al, *n. s.* test; examination పరీక్ష, శోధన, విమర్శ, విచారణ. difficulty తొందర, ఇబ్బంది, సంకటము. you must give the medicine a fair — ఆమందు తీసుకొని అవశ్యము చేయరాదు. this was a great — to him యిదివానికి నిండాయిబ్బందిగావుండెను.

Triangle, trī'ang-gle, *n. s.* a figure of three angles త్రికోణము, ముక్కోణము, మోచేతివంపు. a musical instrument తాళముచటెవాయించబడము నకై ఉక్కుతో మోచేతివంపుగా చేసియుండేటిది. the triangles, plu. or a whipping post దొంగలను కట్టికొట్టేముక్కోణము.

Triangular, trī-ang'gū-lar, *adj.* త్రికోణముగావుండే, ముక్కోణముగావుండే, మోచేతివంపుగావుండే.

Tribe, tribe, *n. s.* కులము, జాతి, వర్ణము, వంశము, గోత్రము. the feathered — s పక్షులు. the finny — s చేపలు. Note—Tribe in the Bible means గోత్రము but in common life it means వృత్తి.

Tribulation, trib-ū-lā'shon, *n. s.* distress ఉపద్రవము, బాధ, సంకటము, ఇబ్బంది, దురవస్థ.

Tribunal, trī-bū'nal, *n. s.* a court of justice ధర్మాసనము, న్యాయాసనము, న్యాయస్థలము. they brought him before the — వాండ్లు న్యాయాధిపతి యెదటికి తెచ్చినారు.

Tribune, trib'ūne, *n. s.* a certain Roman officer రోమదేశములో వొక అధికారి.

Tributary, trib'ū-tar-y, *adj.* paying tribute కప్పకట్టే, కప్పముకట్టే. or subject కిందివాండ్లుగావుండే. — princes కప్పకట్టేరాజులు, కప్పచెల్లించేరాజులు, స్వల్పరాజులు. the streams which are — to the Ganges గంగలోవచ్చికలిసేచిన్ననదులు.

Tributary, trib'ū-tar-y, *n. s.* one who pays tribute కప్పముకట్టేవాడు, కప్పచెల్లించేకొద్దిరాజు. this river has several tributaries యీయేట్లో శాఖానదిన్ననదులువచ్చికలుస్తున్నవి.

Tribute, trib'ūte, *n. s.* కప్ప, కప్పము, కరము. praise is a just — to merit గుణవంతుడికిమెప్పులుకలగడముసహజధర్మమే. they paid him the — of their tears వాండ్లువానిగురించికండ్లనీళ్లు యేడవడము సహజధర్మమే.

Trice, trīce, *n. s.* an instant; a moment క్షణము, నిమిషము. in a — లటక్షున, తక్షణము, నిమిషములో.

Trick, trick, *n. s.* యుక్తి, కుయుక్తి, చమత్కారము. or evil device మోసము, వంచన. or ill habit దుర్గుణము, పితలాటకము. this horse has a bad — of biting యీగుర్రానికి కొరికేదుర్గుణమువున్నది. a — at cards meaning one time కాకితాలుఆడడము లో వొకకట్టు.

To Trick, trick, *v. a.* మోసపుచ్చుట, వంచించుట. to trick out; to dress; to adorn దిద్దుట, శృంగారించుట.

Tricked, *adj.* defrauded మోసపోయిన, వంచించబడ్డ. — out శృంగారించబడ్డ.

Trickery, *n. s.* fraud, guile మోసము, వంచన, పితలాటకము, టక్కు.

To Trickle, trickle, *v. n.* to fall in drops బొట్లు బొట్లుగా కారుట. trickling tears బొట్లుబొట్లుగా రాలేకన్నీళ్లు.

Trickling, *n. s.* బొట్లుబొట్లుగా కారడము.

Tricksiness, *n. s.* or prettiness, చమత్కారము.

Tricksome, *adj.* చమత్కారియైన.

Tricksy, *adj.* చమత్కారియైన.

Tricolor, *n. s.* త్రివర్ణము, అనగా the flag of the French republic ఫ్రెంచిదేశపుప్రజాప్రభుత్వము చేసేవారిధ్వజము, మువ్వన్నెకోడి.

Trident, trī'dent, *n. s.* a three forked sceptre of Neptune వరుణునిచేతిత్రిశూలము, శూలము, మూడుమొనలుగలయీటె.

Tried, *past part.* పరిక్షించబడ్డ, విమర్శించబడ్డ, విచారణచేయబడ్డ, పరితపించినిలిచిన. ~ in the furnace పుటాకలుతీరిన.

Triennial, trī-enn'yal, *adj.* మూడేండ్లకువొకసారివచ్చే.

Triennially, *adv.* మూడేండ్లకువొకసారిగా.

Trier, *n. s.* పరిక్షించేవాడు, న్యాయాధిపతి, తగవరి.

To Trifle, trī'fle, *v. n.* to act or talk with levity వ్యర్థముగాప్రవర్తించుట, నిరర్థకముగామాట్లాడుట. to indulge in light amusements వృథాగాపొద్దుబుచ్చుట. do not ~ with me, give me a plain answer నాదగ్గరపనికిమాలినమాటలు ఆడకుండాపరిష్కారముగాచెప్పు. he is trifling with us మాదగ్గర పనికిమాలినమాట లాడుతున్నాడు. he ~d away his time కాలమంతా వ్యర్థముగాపోగొట్టినాడు.

Trifle, trī'fle, *n. s.* a slight thing, nonsense అల్పము, స్వల్పము, కొంచెము, కాస్త. lend me a ~ నాకుకొంచెమియ్యి. he spent all his time in ~s వాటికాలమునంతావృథాగాపోగొట్టినాడు. is this a ~? ఇదిస్వల్పమా, ఇదిసామాన్యమా. it is no ~ ఇదిస్వల్పముకాదు. for such a ~ ఇంతకొంచెమునకు, యింతస్వల్పమునకు, he paid but a ~ for the cloth ఆగుడ్డకువాడుయిచ్చినదికొంచెమే. this house is a mere elegant ~ యీయిల్లువట్టిసొగసేగానిపనికిమాలినది. a kind of food ఆహారభేదము.

Trifler, trī'flĕr, *n. s.* పనికిమాలినమాటలాడేవాడు, వ్యర్థముగా ప్రొద్దుబుచ్చేవాడు.

Trifling, trī'fling, *p*‖ అల్పమైన, స్వల్పమైన, పనికిమాలిన, నిష్ప్రయోజకమైన.

Trifling, trī'fling, *n. s.* పనికిమాలినమాట, తేనిపోనిపని, నిరర్థకమైనపని.

Trigger, trig'gĕr, *n. s.* of a gun తుపాకిగుర్రముతీసేటట్టుగాఅదిమేతుపాకికట్టైకిందిబిళ్ల.

Triglott, *n. s.* a book written in three languages త్రిభాషాగ్రంథము.

Trigon, *n. s.* a triangle త్రికోణము.

Trigonometrical, trig-ō-nō-met'ri-cal, *adj.* త్రికోణవస్తువులనుకొలిచేశాస్త్రసంబంధమైన.

Trigonometry, trig-ō-nom'ē-try, *n. s.* the measuring of triangles మహాగణితములోవొకభాగము. Drz. says త్రికోణవస్తుపరిమాణవిద్య, త్రికోణమునుకొలిచేశాస్త్రము.

Trilateral, trī-lat'er-al, *adj.* having three sides మూడుపక్కలుగల.

Trill, trill, *n. s.* a quaver, a shake of the voice in singing or of the sound of an instrument కలస్వనము, స్వరముయొక్క కంపనము, రవ, కులుకు.

To Trill, trill, *v. a.* కలస్వనముగాపాడుట, రవలుపలుకుట. or flow పారుట, కారుట. In Chaucer. 1. 285 foot, *to trill a pin* is, to turn a peg బిరడానుతిప్పుట.

Trilling, *part.* uttering with a quaver or shake కలస్వనముయిచ్చే, రవలుపలికే. ~ notes కలస్వనములు, మధురస్వనములు, రవలుపలికేస్వరములు.

Trillion, trill'yon, *n. s.* వెయ్యిలక్షలు.

Trim, trim, *adj.* neat, nice; dressed up శుద్ధగావుండే, సుందరమైన, సొగసైన, పొంకముగావుండే, పరిపాటిగావుండే, సిద్ధముగావుండే, ఆయత్తముగావుండే. See Boswell (12th Apr. 1778.)

To Trim, trim, *v. a.* to put in due order దిద్దుట, సవరించుట. to dress శృంగారించుట, పరిష్కరించుట. to clip or to shave కత్తిరించుట, గొరుగుట. to ~ the beard గడ్డమునుకత్తిరించిబాగుచేసుట. to ~ a hedge వెలుగుయొక్క కొమ్మలనుకత్తిరించిబాగుచేసుట. he trimmed the board ఆపలకనుచెక్కిసవరించినాడు. to lop off as superfluous branches అధికముగాపెరిగినకొమ్మలను నరికివేసుట. to decorate with extra ornaments బట్టకుసరిగెగోటునున్ను కాలువపట్టులనున్ను అంచులుమొదలైనవాటిలో అలంకారార్థముగా పెట్టికు

ట్టుట. she trimmed the gown with lace అదిపావడకు జరిగోటు పెట్టికుట్టినది. he trimmed her well వాణ్ని బాగా శిక్షించినాడు, గద్దించినాడు.

To Trim, trim, *v. n.* to balance; to fluctuate; to be of two minds డోలాయమానపడుట, ఇటూగాక అటూగాక వుండుట, ఉభయ భ్రష్టత్వముగా వుండుట, యీమతమున్నూగాక ఆ మతమున్నూగాక వుండుట.

Trim, trim, *n. s.* dress, state, condition వేషము, అలంకారము, స్థితి, అవస్థ, దశ.

Trimly, *adv.* nicely, properly ఒప్పుగా, ముద్దుగా, సిద్ధముగా.

Trimmed, *adj.* put in good order; dressed; ornamented; clipped; shaved; balanced; rebuked శీవరించబడ్డ, దిద్దబడ్డ, అలంకరించబడ్డ, కత్తిరించబడ్డ, గొరగబడ్డ, డోలాయమానపడే, చీవాట్లుపెట్టబడ్డ, గదమాయించబడ్డ.

Trimmer, trim'mĕr, *n. s.* ఈమతమున్నూగాక ఆ మతమున్నూగాక ఉభయభ్రష్టత్వముగావుండేవాడు.

Trimming, trim'ming, *n. s.* ornamental appendages to a garment, as lace ribbons, and the like వస్త్రానికి అలంకారార్థముగా పెట్టికుట్టే జరిగోటు నాడా మొదలైనది. he gave them a handsome ~ వాండ్లను బాగా చీవాట్లుపెట్టినాడు, గద్దించినాడు.

Trimness, *n. s.* neatness వీలక్షణము, గరాగరిక. the state of being close and in good order క్రమము, యేర్పాటు, సన్నాహము.

Trine, trīne, *n. s.* an aspect of planets placed in three angles of a trigon, in which they are supposed by astrologers to be eminently benign త్రికోణముగావుండే నక్షత్ర త్రయము, ఇది జ్యోతిశ్శాస్త్రములో వచ్చేమాట.

Trinity, trin'i-ty, *n. s.* త్రిత్వము, మూర్తిత్రయము. the Hindu ~ త్రిమూర్తులు. Drz. says ఈశ్వర త్రిత్వభావము, త్రైకత్వము. the Bangali prayer book says త్రిత్వము.

Trinity-house, *n. s.* an institution in London వర్తకమునుఅభివృద్ధిచేసేవొక కార్ఖానా, యిందులో వాడవాండ్ల వ్యాజ్యములనువిచారించే న్యాయాధిపతులువిచారణనుజరిగిస్తారు.

Trinket, tring'ket, *n. s.* a jewel; a toy, a thing, or furniture of little value నగ, పిల్లలు ఆడ్లాడుకొనేసామాను, అల్పవస్తువు. It is a mere ~ ఇది వట్టిపనికిమాలినవస్తువు ~s worth of a thousand rupees వెయ్యిరూపాయలనగలు. a conjurer's ~s మంత్రగాడు పెట్టుకొనేసామాను. ~s నగానట్రా, గుల్లాగుట్ర. worthless ~s పనికిమాలిన సొమ్ములు.

Trio, *n. s.* three; a piece of music requiring three performers మూడు, ముగ్గురుకూడిపాడేటిది. a ~ of fools ముగ్గురుపిచ్చివాండ్లు. the ~ ఆ ముగ్గురు, ఇదియొకతాళిమాట.

To Trip, trip, *v. n.* to err or fail; to stumble తప్పుట, జారుట. he tripped and fell జారిపడ్డాడు. my horse tripped and fell నా గుర్రము కాలుజారిపడ్డది. he tripped in saying these words యీమాటలు చెప్పడములో తప్పినాడు. she was tripping along అదిబిరబిరవస్తూవుండినది.

To Trip up, *v. a.* to make him fall కాళ్లజారిపడేటట్టుచేసుట. he ran away but I tripped him up వాడుపరుగెత్తబోతేవాణ్ని కాలుజారిపడేటట్టుచేసినాను.

Trip, trip, *n. s.* a stumble కాలుజారడము, స్ఖలనము, తప్పడము, జారడము, జరగడము. this was a ~ of the tongue యిది నోరుజారివచ్చినమాట. there is a ~ in this account యీలెక్కలో వొకతప్పువున్నది. a short journey స్వల్ప ప్రయాణము, నడ, తడవ. the cart made four ~s ఆ బండినాలుగుతడవలుపోయివచ్చినది. the boat made three ~s ఆ పడవ మూడుతడవలుపోయివచ్చినది. he took a ~ to Canjeveram కంచికివొకప్రయాణముపోయివచ్చినాడు.

Tripartite, trip'ar-tīte, *adj.* having three corresponding parts or copies మూడుప్రతులుగావుండే, పరస్పరం వ్రాసుకోబడ్డ. indentures ~ మూడుప్రతులుగా వ్రాసినముచ్చిలికాలు.

Tripe, trīpe, *n. s.* the intestines; the guts పేగులు.

Triphthong, trip'thong, *n. s.* a coalition of three vowels to form one sound: as, *eye* (sounded as I:) or in French *eau;* which three are sounded as one letter ౦ మూడుఅచ్చులుకలిసి పుట్టేవొకశబ్దము.

Triple, triple, *adj.* threefold; consisting of three conjoined మూడింతలైన, మూడువిధములైన, ~

headed త్రిశిరస్సుకైన. this was a ⌣ reward యిదిమూడువిధములుగావుండేబహుమానము. a ⌣ crown కిరీటముమీదకిరీటమూడుగావుండేకిరీటము. his relations, his religion, and his trade formed a ⌣ tie వానిచుట్టములు వానిమతమువానివృత్తిఅనేత్రివిధసంబంధముకలిగినది.

To Triple, triple, *v. a.* మూడింతలుచేసుట, మునుమడించుట.

Triplet, trip'let, *n. s.* three verses rhyming together మూడుచరణములుగలశ్లోకము, మూడుపాదములుగలపద్యము.

Triplicane, *n. s.* (a part of Madras so called by the English) తిరువల్లిక్కేణి.

Triplicate, trip'li-cate, *adj.* ఒకటేసంగతినిగురించివేర్లుమాత్రముమార్చి ముగ్గురిపేరిటమూడుప్రతులు వ్రాసిన. a document written in ⌣ ఒకటేసంగతినిగురించిముగ్గురిపేరిటమూడుగా వ్రాసినదస్తావేజు.

Triply, *adv.* త్రివిధములుగా, ముమ్మారుగా. this is ⌣ unlawful ఇదిముమ్మాటికిఅన్యాయము. ⌣ fertile ముక్కారులుపండే.

Tripod, tri'pod, *n. s.* a seat with three feet ముక్కాలిపీట.

Tripoly, *n. s.* a sharp cutting sand మెరుగుయిసుక.

Tripos, *n. s.* ప్రశ్న, సమస్య.

Tripping, trip'ping, *adj.* quick; nimble చకిలి, త్వరమైన. ⌣ accents రవలు, కులుకు. ⌣ steps చకిగాపెట్టేఅడుగులు, త్వరగానడిచేనడ.

Trippingly, *adv.* చరచర, బిరబిర, చకిగా, త్వరగా.

Trireme, *n. s.* a galley or vessel with three benches or ranks of oars on a side ఒకవిధమైన పెద్దపడవ.

Trisyllable, tris'yl-lable, *n. s.* మూడుఅక్షరములుగలశబ్దము.

Trite, trite, *adj.* worn out; common; not new పాతగిలిన, జబ్బుపడ్డ, లోకరూఢిమైన, వింతకాని. a ⌣ story అందరుయెరిగినకథ, అనగావింతలేనిది. that is a ⌣ saying అదికొత్తమాటకాదు. it is a ⌣ observation అదివాడుకగా అనేమాట, లోకరూఢిగావుండేమాట.

Triteness, *n. s.* staleness; commonness పాతతనము, వింతలేనిది, సామాన్యత. from the ⌣ of this saying ఇదిలోకరూఢిగాచెప్పేమాటగనక, యిదివినివినివుండేమాటగనక.

Tritheism, *n. s.* the opinion which holds three distinct gods ముగ్గురుదేవుండ్లుకద్దనేమతము.

Triton, *n. s.* a sea god; half man and half fish సగముమనిషిసగముచేపగావుండేసముద్రదేవత.

To Triturate, *v. a.* to thrash, to pound నూర్చుట, నూరుట.

Triturated, *adj.* నూరిన, నూర్చిన.

Trituration, trit-ū-ra'shon, *n. s.* నూరడము.

Triumph, tri'umf, *n. s.* pomp for success, pomp with which a victory is publickly celebrated జయము, గెలుపు, జయోత్సవము, జయోత్సాహము, జయించినవాడువైభోగముగాపూరేగడము. the ⌣ of Adonis శృంగారవిజయము. this was a great ⌣ over their pride దీనివల్లవాండ్లకుగర్వభంగమైనది. patience is a ⌣ over passions శమనముఅంచేంద్రియములకుభగ్నకారి.

To Triumph, tri'umf, *v. n.* to obtain victory జయమునుపొందుట. at last he ⌣ed తుదకుజయమునుపొందినాడు.

Triumphal, tri-umf'al, *adj.* జయమునుగురించిన, జయసంబంధమైన. a ⌣ procession జయోత్సవము. a ⌣ arch జయోత్సవములోకట్టినతోరణము.

Triumphant, tri-umf'ant, *adj.* victorious జయించిన, గెలిచిన. he rode ⌣ through the city జయమునుపొందివైభోగముగా ఆపూరిగుండాపోయినాడు. this was a ⌣ proof యిదిదివ్యమైనదృష్టాంతము.

Triumphantly, *adv.* జయోత్సాహముగలవాడై, దివ్యముగా. he sat ⌣ in public వాడువైభోగముగా కూర్చున్నాడు.

Triumvirate, tri-um'vi-rate, *n. s.* a coalition or concurrence of three men ముగ్గురుసారులుగా కూడిచేసినప్రభుత్వము.

Triune, tri-ūne', *adj.* త్రైకమైన.

Trivet, triv'et, *n. s.* any thing supported by three feet ముక్కాలుపీట. right as a ⌣ స్థిరమైనది, దృఢమైనది, కదలనిది, చలనములేనిది, ముక్కాలిపీటవలెనిబ్బరముగావుండేటిది.

Trivial, triv'yal, *adj.* trifling, small, inconsiderable స్వల్పమైన, కొద్ది, కొంచెపాటి, విముఖ్యమైన.

the ~ or vulgar name of a herb ఒకమొక్కకు గ్రామ్యమైనపేరు.

Trochee, trō'kēe, *n. s.* ఛందస్సులోగలం, అనగా ఒకగురువుఒకలఘువుకలగణము.

Trod, Trodden, troddn, *past participle* of the verb To Tread తొక్కిన. the new road is not yet trodden smooth యీకొత్తమార్గముయింకా నడిచిఅరగలేదు.

Trode, trode, *past tense* of To Tread.

Troglodyte, trog'lŏ-dȳte, *n. s.* ఒకదేశస్థులనామము, వీండ్లుభూమిలోతొవ్విన గుహాలలోనివాసము చేసేది.

To Troll, trōll, *v. a.* to play, to roll ఆడించుట, తిప్పుట.

To Troll, trōll, *v. n.* to play, to roll ఆడుట, నడుచుట, తిరుగుట.

Trollop, trol'lop, *n. s.* a dirty vile woman తొత్తు, యేబ్రాసిలంజ.

Trollopping, *adj.* base, mean, nasty, contemptible దిక్కుమాలిన, తుచ్ఛమైన, వ్యర్థమైన. (This word is used by Jonathan Oldbuck in his first speech.)

Trombone, *n. s.* a trumpet పెద్దతుత్తార. like a death trumpet తారవంటిఒకతుత్తార.

Troop, trûp, Troops, *n. s.* a company గుంపు, దళము, సైన్యము. a ~ of horse గుర్రపుస్తోమము. ~s of friends బంధుసమూహము.

To Troop, trûp, *v. n.* to go or run hastely దబదబ పరుగెత్తుట. the beggars came trooping to his door బిచ్చగాండ్లువాడింటిముందరికిగుంపులుగుంపులుగావచ్చినారు.

Trooper, trûp'ĕr, *n. s.* a horse soldier గుర్రపురవుతు, తురుపుసవారు.

Trope, trōpe, *n. s.* a figure of rhetoric గౌణవృత్తి. change of a word from its original signification: as "the clouds *foretell* rain, instead of *foreshew* rain." (Johnson) చిత్రప్రయోగము, భావార్థము, గభీరార్థము.

Trophied, trō'fēd, *adj.* adorned with trophies శృంగారించిన, జయప్రకాశకచిహ్నవిశిష్టమైన, యుద్ధజయచిహ్నవిభూషితమైన.

Trophy, trō'fē, *n. s.* something shewn or treasured up in proof of victory జయసూచకచిహ్నము, బలముచేతశత్రువువద్దనుంచిపెరుక్కొన్నవస్తువు.

Tropic, trop'ic, *n. s.* the line at which the sun turns back, of which the north has the ~ of Cancer, and the south the ~ of Capricorn ఉత్తరదక్షిణాయనసీమ, తత్సూచకరేఖ, యెండమెండుగావుండేదేశము. those who live within the ~s ఉష్ణదేశస్థులు.

Tropical, trop'ic-al, *adj.* placed near the tropic ఉత్తరదక్షిణాయనసీమాస్థితమైన, ఉష్ణదేశోత్పన్నమైన. ~ countries యెండమెండుగావుండేదేశములు. under a ~ sun యెండఅధికముగావుండేప్రదేశములో. ~ fruits ఉష్ణదేశములలోవుండేపండ్లు. ~ diseases ఉష్ణదేశములోకలిగేవ్యాధులు.

Tropical, trop'ic-al, *adj.* rhetorically changed from the original meaning రూపకమైన, సాలంకారదృష్టాంతార్థకమైన. this is a ~ sense of the word ఆశబ్దమునకుయిదిఉత్తరార్థము, గూఢార్థము, శ్లేషార్థము.

Tropology, *n. s.* రూపకాలంకారము.

To Trot, trot, *v. n.* to move with a high jolting pace దాట్లువేసుకొంటూ పరుగెత్తుట, యిదిబండిగుర్రపుపరుగునుగురించినమాట. she was always trotting about అది యిటూఅటుతిరుగుతూవుండినది. a hard trotting horse అధికముగాకుదిలిస్తూపరుగెత్తేగుర్రము.

To Trot, trot, *v. a.* దాట్లువేస్తూపరిగెత్తేటట్టుతోలుట. he trotted out the horse ఆగుర్రముయొక్క నడనుచూపినాడు.

Troth, troth, *n. s.* fidelity సత్యము, ప్రతిజ్ఞ. thereto I plight thee my ~ వివాహకాలములో స్త్రీపురుషులుయిదిసత్యముఅనేమాట. also Troth! అనగానుమీ, సుండి, రెండి.

Trotter, *n. s.* పరుగెత్తేగుర్రము.

Trotters, *n. s.* గొర్రెకాళ్లగిట్టలు.

To Trouble, truble, *v. a.* తొందరపెట్టుట, శ్రమపెట్టుట, హింసించుట. he ~d the water నీళ్లనుకలిపినాడు. I will ~ you for the book ఆపుస్తకమురవంతయియ్యండి. I will ~ you for the money ఆరూకలుచెల్లించవ్వాయి, ఆరూకలుయియ్య

రా. I am sorry to ⌣ you for the money ఆరూకలునీవుయిన్నవలసినది. I will ⌣ you for a reason దీనికిసమాధానముచెప్పవలెను.

Trouble, truble, *n. s.* తొందర, శ్రమ, సంకటము, కష్టము, బాధ. he is in ⌣ వాడుశ్రమపడుతున్నాడు. my ⌣s are over నాతొందరతీరినది. will you take the ⌣ to come to his house? వానియింటిదాకావచ్చేశ్రమనుయెత్తుకొంటావా.

Troubled, *adj.* శ్రమపడ్డ, తొందరపడ్డ. at these words he was ⌣ యీమాటలకునిండావ్యాకులపడ్డాడు, యీమాటలకు నిండా ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ⌣ water కలికినీళ్లు. being ⌣ with headache she laid down తలనొప్పితొందరచేతపండుకొన్నది.

Troubledly, *adv.* వ్యాకులముగా, తొందరగా.

Troubler, *n. s.* తొందరపెట్టేవాడు, శ్రమపెట్టేవాడు.

Troublesome, truble'sum, *adj.* తొందరైన, శ్రమమైన, కష్టమైన. a ⌣ boy దుష్టపిల్లకాయ.

Troublesomeness, *n. s.* తొందర, ఇబ్బంది, సంకటము.

Troublous, *adj.* ఆయాసకరమైన, తొందరైన, వ్యాకులకరమైన.

Trough, trof, *n. s.* any thing hollowed and open longitudinally on the upper side గాడి, దోనె. in the ⌣ of the sea యీఅలకుఆఅలకునడమగాడివలెవుండేపల్లములో.

To Troul, trōl, *v. a.*, to play, to roll ఆడించుట, తిప్పుట.

To Trounce, troünce, *v. a.* to punish శిక్షించుట, దండించుట, గద్దించుట.

Trousers, troü'sĕrs, *n. s.* ఇజారు, చల్లడము, పైజామా.

Trousseau, *n. s.* (French) the bride's wardrobe &c. పెండ్లికూతురికియిచ్చేవస్త్రభూషణములు.

Trout, troüt, *n. s.* a kind of fish జల్లచేప, లేకచేపచేపవంటిఒకమత్స్యము.

Trover, *n. s.* an action for goods found ఒకనివద్దఅగుపడ్డసొత్తునుగురించితెచ్చేవ్యాజ్యము.

To Trow, trō, *v. n.* to know, to suppose (this is an old word) ఎంచుట, తలచుట, ఎరుగుట, తెలుసుకొనుట. what then, you get the ring and I am to pay the money: I ⌣ ఉంగరానినీవుఅంటుకొనిపొయ్యేదిరూకలునేను అచ్చుకొనేదిగదా. I ⌣ not నేనెరగను, కాదనుమీ. ⌣ you what she did అదిచేసినదనిచూస్తివా. you ⌣ what! (the thing I won't mention) అల్లఅది, నీవెరిగిన ఆసంగతి. ⌣ you? నీకుతెలుసునా, నీవుయెరుగుదువా. Sometimes *you* is omitted, who is that was drowned ⌣? (as in Spectator No. 152.) అక్కడమునిగిపోయినదియెవరో తెలుసునా.

Trowel, trow'el, *n. s.* కొల్లెరు. he spread the mortar with a ⌣ కొల్లెరుతోగచ్చునుపరిచినాడు.

Trowsers, *n. s.* ఇజారు, పైజామా.

Troy-weight, trôy'wăt, *n. s.* the weight by which gold and silver, medicines, bread are weighed మందులుబంగారువెండిరొట్టెలువీటినితూచడమునుగురించినఒకలెక్క. In this weight, 20 grains= a scruple, 3 scruples=a dram, 8 drams—an ounce, and 12 ounces=one pound. (Johnson.)

Truant, trû'ant, *adj.* idle, lazy; loitering సోమారియైన, పూరుతిరిగే. a ⌣ boy పల్లెకూటానికిపోకుండాపూరిమీదతిరిగేదుష్టపిల్లకాయ.

Truant, trû'ant, *n. s.* an idler; one who wanders idly about, neglecting his duty సోమారి, పుల్లిబంగనివాడు, పనిపిడిచిపెట్టి సోమారిగాపూరిమీదతిరిగేవాడు. to play ⌣ దేశదిమ్మరిగాతిరుగుట, పనిచెడితిరుగుట, పల్లెకూటానికిపోకుండా దుర్మార్గముగాపూరిమీదతిరుగుట.

Truce, trûce, *n. s.* a cessation of hostilities సంధి, యుద్ధములేకుండా నిలిచివుండడము, కొంతకాలమువరకుయుద్ధముచేయకుండావుండామనిచేసుకొన్ననియమము. they made a ⌣ for ten days యుద్ధాన్నిపదిదినాలునిలిపిపెట్టినారు. they quarrelled for sometime but at present there is a ⌣ కొన్నాళ్లు పోట్లాడుతూ వుండినారు గాని యిప్పట్లో కొంచెమునిమ్మళించియున్నారు. a ⌣ to these reflections! యీఆలోచనలుయింతటితోచాలును.

Truce-breaker, *n. s.* నియమోల్లంఘనముచేసినవాడు, A† మాటతప్పేవాడు.

To Truck, truck, *v. a.* to give in exchange సాటాకోటిబేరముచేసుట, ఒకసరుకునుయిచ్చిదానికిబ్రతిగా మరిఒకసరుకునుతీసుకొనుట. he ⌣ed the cloth for rice గుడ్డనుయిచ్చిదానికిబ్రతిబియ్యముతీసుకొన్నాడు.

Truck, truck, *n. s.* సాటాకోటిబేరము, ఒకసరుకునుయిచ్చి దానికిప్రతిమరిఒకసరుకునుతీసుకోవడము. a little carriage సామానుతీసుకొనిపోయ్యే ఒకవిధమైనబండి.

To Truckle, truckle, *v. n.* to act meanly లోబడియుండుట, లోనైయుండుట.

Trucklebed, *n. s.* a little bed చిన్నమంచము.

Truculent, trû'cu-lent, *adj.* cruel క్రూరమైన, నిర్దయాత్ముకుడైన.

To Trudge, trudge, *v. n.* to jog on heavily, to labour నడుచుట, ఇదినడవడమునుగురించితిరస్కారమైనమాట. you must ~ నీవుతేచిపో.

True, trûe, *adj.* నిజమైన, సత్యమైన, యథార్థమైన, నిబద్ధియైన, నిశ్చయమైన, వాస్తవ్యమైన. he is a ~ poet వాడుసాక్షాత్ కవి. those of the ~ faith సన్మతస్థులైన. this is a ~ saying ఇదిసద్వాక్యము. this is a ~ pearl, the other is false ఇది మంచిముత్యముఅదిచిప్పముత్యము. this is ~ gold, the other is not ఇదిఅచ్చమైనబంగారుఅదికాకిబంగారు. this was ~ generosity, the other was mere waste ఇదినిజమైనదాతృత్వముఅదిపాడులోవేయడము, ఇదిసద్వినియోగము అదిదుర్వినియోగము. honest పెద్దమనిషియైన. these are the ~ men and those are the rogues వీండ్లుపెద్దమనుష్యులువాండ్లుదొంగలు. she was ever ~ to him అది ఆయనవద్ద యెప్పుడున్ను సత్యముగా నడుచుకొంటున్నది, అనగాఅదిపతివ్రతగావున్నది. exact సరియైన. this level is not ~ యీనీరు మట్టపలకకరారైనదికాదు, దీనితోనీరుమట్టముకట్టితే సరిగ్గావుండేదిలేదు. these scales are not ~ యీత్రాసుసరిగ్గావుండలేదు, అనగాయీత్రాసులోవారడివున్నది. his words were made ~ వాడిమాటలు నిజమైనవి. he has spoken to them; ~! but they will not hear వాడువాండ్లతోమాట్లాడినదివాస్తవ్యమేగాని వాండ్లువినరు. they are his brothers, ~! but will they help him? వాండ్లువానితోడబుట్టినవాండ్లయినది నిజమేగాని వానికివాండ్లుసహాయముచేతురా. a ~ copy యథామాత్రకగావ్రాసినప్రతి. he is a ~ born Englishman వాడునిజమైనఇంగ్లీసువాడు. In astronomy the ~ place of a planet స్ఫుటగ్రహము.

Truebred, *adj.* of a right breed సంకరజాతికాని, అచ్చమైన.

Truehearted, trûe-hârt'ed, *adj.* honest; faithful ధీరుడైన, ధైర్యశాలియైన, నిష్కపటమైన.

Truelove, *n. s.* a sweetheart ప్రాణనాయకి, ప్రాణనాయకుడు, ఇదినీచమాట. she is his ~ అది వానిప్రాణనాయకి.

Trueloveknot, *n. s.* lines drawn through each other with many involutions, considered as the emblem of interwoven affection యంత్రభేదము.

Truest, *adj.* అతినిశ్చయమైన, మిక్కిలినిజమైన. they are your ~ friends who show you your errors నీతప్పులనునీకుతెలియచేసేవారేనీస్నేహితులు.

Truffle, trûffle, *n. s.* a subterraneous vegetable production, a kind of mushroom, of a fleshy, fungous structure and roundish figure; an esculent substance, much esteemed వంటికిందపుద్భవించేఒకశాకభేదము.

Truism, trû'ism, *n. s.* a self-evident and undeniable truth సర్వసమ్మతమైనవాక్యము, అందరున్నుచెప్పకోతగ్గమాట, లోకప్రసిద్ధము. it is a mere ~ that a man must pay his debts ప్రతిమనిషిన్ని తనరుణమునుచెల్లించవలెననేదిఅందరున్నుచెప్పకోతగ్గమాటేను. "Quly. Rev. Oct. 1844 page 491 says" Dr. Arnold had greatly modified the truism (Or FALSISM) about (history) philosophy teaching by example" Here it implies *vulgar notion*, i. e. లోకప్రతీతి.—It is a ~ that all women are curious, talkative and fickle; whereas it is *not true* సిద్ధాంతమనరేగానివాస్తవ్యముకాదు=లోకప్రతీతి=వదంతి, అందరుచెప్పేది.

Trull, trull, *n. s.* తొత్తు, లంజ.

Truly, trû'ly, *adv.* నిజముగా, వాస్తవ్యముగా. he is ~ a poet వాడుకవీశ్వరుడే. ~ I don't care నాకుచింతలేదుసుమీ. your's very ~ ఆంతర్యానికితేవలెను, మనసుకుతేవలెను, ఇదిజాబులోకడాపటప్రాశేమాట.

Trump, trump, *n. s.* తుత్తార, వూదేకొమ్ము. a winning card కాకితాలఆటలోత్రుంఫుఅనేకాకితము.

To Trump up, *v. a.* to support by empty pretence కట్టివిడుచుట. they ~ed up a story about him వాణ్ని గురించి ఒక కథ కట్టివిడిచినారు. a ~ed up story కట్టివిడిచిన కథ, కల్పించిన కథ.

Trumpery, trump'ĕr-y, *n. s.* nonsense, empty stuff వట్టిపితలాటకము, వట్టిబూటకము, లేనిపోని కని. a ~ reason పనికిమాలిన హేతువు.

Trumpet, trump'et, *n. s.* కొమ్ము, బాంకా, శృంఖము. the long ~s used at Hindu funerals తారలు. an ear ~ (or simply) a ~ మాటలువినడముకై చెవిటివాడు చెవిన పెట్టుకొనే చిన్న తుత్తార. See Cowper 14th Jan. 1786.

To Trumpet, trump'et, *v. a.* తుత్తారవూదుట, ప్రకటనచేసుట, చాటించుట. they ~ed his praise వాని ఖ్యాతిని ప్రచురము చేసినారు. they ~ed this abroad దీన్ని ప్రకటనచేసినారు.

To Trumpet, trump'et, *v. n.* To scream (a phrase regarding an elephant) ఘీంకారము చేసుట.

Trumpet-flower, *n. s.* పాటలీపుష్పము, కలిగొట్టుపువ్వు, పొదిరిపుష్పము. Bignonia chelonoides Ains. 2. 272. కృష్ణవృంత.

Trumpet-tongued, *adj.* జంబూరాగొంతుగల.

Trumpeted, *adj.* ప్రకటనచేయబడ్డ, చాటించబడ్డ.

Trumpeter, *n. s.* కొమ్ముదూదేవాడు, చాటించేవాడు.

Truncated, *p*|| broken, cut off మొండియైన. a ~ pillar విరిగిన స్తంభము, మొండిస్తంభము.

Truncheon, trunsh'on, *n. s.* a staff of command, a club గద, ఆజ్ఞాదండము, వేత్రము.

To Trundle, trundle, *v. a.* to make it run దొర్లించుట. he ~d the barrow ఒంటిచక్రపు తొయిబండిని తోసుకొనిపోయినాడు.

Trunk, trungk, *n. s.* of an elephant తొండము, శుండము, గజహస్తము. of a tree స్తంభము, మోడు, అడుగుమొద్దు. the body without the limbs or head చేతులుకాళ్లు తలలేని మొండెము. the main body of any thing as the ~ pipe తల్లిగొట్టము. a chest for clothes; sometimes a small chest; commonly lined with paper బట్టలపెట్టె.

Trunnions, trunn'yons, *n. s.* పిరంగిదిండ్లు, అనగా బండిమొక్క పారులో పెట్టడముకై పిరంగికి రెండు పక్కలా వుండే గుబ్బలు.

A Truss, truss, *n. s.* గోచి, లంగోటి, బుడ్డను బిగించియుంచేకట్టే లంగోటి. of straw కట్ట, మోపు, దిండు. a ~ of sallad కూరకాడలకట్ట.

To Truss, truss, *v. a.* to pack up close together కట్టుట. to ~ up వురిదీసి చంపుట.

Trust, trust, *n. s.* charge or care భారము, వశము, స్వాధీనము, నమ్మిక, విశ్వాసము, ప్రత్యయము. the ~ they repose on you వాండ్లు నిమీదవుంచినవుంచే నమ్మకము. to give goods on ~ నమ్మకముమీద యిచ్చుట. I took these statements on ~ కూలంకషము గా విచారించకుండా పూరికే చెప్పినదాన్ని ఆమోదించినాను. he took nothing on ~ ప్రతిదాన్ని బాగా విమర్శించకుండా ఆమోదించలేదు. breach of ~ విశ్వాసఘాతకము, స్వామిద్రోహము, నమ్మియిచ్చి పెట్టినదాన్ని సొంతం చేసుకోవడము. he holds the estate in ~ ఆ యాస్తి వానివశంగా వున్నది.

To Trust, trust, *v. a.* నమ్ముట, విశ్వసించుట. if he tells lies will they ~ him? వాడు అబద్ధికుడైతే వాణ్ని నమ్ముదురా. I ~ in God that he will deliver me నన్ను రక్షించునని దేవుణ్ని నమ్ముకొనివున్నాను. ~ me, you are mistaken నామాటనమ్ము నీవు తప్పినావు.

To Trust, trust, *v. n.* నమ్మివుండుట. if I say one thing I ~ you will pardon me నేను ఒక మాట అంటాను తమరు నన్ను మన్నించవలెను.

Trusted, *adj.* నమ్మబడ్డ, విశ్వసించబడ్డ.

Trustee, trus-tēe', *n. s.* a person to whom property is legally committed అప్పగింత పెట్టబడ్డ, సొత్తును పెట్టుకొనియుండేవాడు.

Trustiness, *n. s.* honesty; fidelity; faithfulness పెద్దమనిషితనము, నమ్మకము, సత్యసంధత్వము, ప్రామాణికము. on account of the ~ of the dog కుక్క లనుమొంతకై నానమ్మవచ్చునుగనక. give me some proof of his ~ వాడి యోగ్యతను గురించి యేదైనా ఒక రుజువు దాహరణ చూపు.

Trustworthiness, *n. s.* ప్రామాణికత్వము, నాణ్యము.

Trustworthy, *adj.* విశ్వసనీయమైన, ప్రామాణికమైన, నమ్మతగ్గ.

Trusty, trust'y, *adj.* honest; faithful నమ్మతగిన, విశ్వసించతగిన. a ~ man పెద్దమనిషి. a ~ sword మంచిఖడ్గము.

Truth, trûth, *n. s.* నిజము, యథార్థము, సత్యము, వాస్తవ్యము, తథ్యము, నిజబద్ధి, తత్వము. this is a primary ~ ఇదిసిద్ధాంతము, సూత్రము. to tell you the ~ I don't believe him ముఖ్యముగానేను ఆతనిమాటనమ్మను. cannot you tell me the ~? జరిగినదిజరిగినట్టుచెప్పలేవా. God's ~ రామవాక్యము, వేదవాక్యము. in ~, of a ~ నిజముగా, సత్యముగా, తథ్యముగా, న్యాయశః, ముఖ్యముగా. "It may be said, what is humility? a British Peer put this question to Wesley; he replied My lord, Humility consists in a man's *thinking* the truth about himself." Rom. XII. 3.

Truthful, *adj.* సత్యసంధుడైన, మాయలులేని, నిష్కాపట్యమైన, ప్రామాణికముగల.

Truthfully, *adv.* యథార్థముగా, సత్యసంధుడుగా, పెద్దమనిషిగా.

Truthfulness, *n. s.* పెద్దమనిషితనము, యాథార్థ్యము, సత్యత.

To Try, trȳ, *v. a.* to examine; to make experiment of శోధనచూచుట. to experience; to assay పరిక్షించుట. he tried the gold on a touch stone బంగారునుఒరసిచూచినాడు. on trying his feet he found he could not stand నిలవబోతేనిలవలేకపోయినాడు. the doctor tried this medicine in cases of fever ఆవైద్యుడుయీమందునుజ్వరాలకుయిచ్చిపరీక్షచూచియున్నాడు. to examine as a judge విచారణచేసుట, విమర్శచేసుట, పరిశీలనచేసుట. he tried the prisoners for murder ఖూనినిగురించిఖయిదీలనువిచారణచేసినాడు. this road tries a horse much యీదారికష్టమైనందునగుఱ్ఱానికినిండాతొందర అవుతున్నది. this weather tries health యీకాలముదేహానికినిండాతొందరనుకలగచేస్తున్నది. this small type tries the eyes యీచిన్నఅక్షరాలుకండ్లకుఉపద్రవముచేస్తున్నది. it tries the eyes to read manuscripts written on palm leaves దృష్టితాటాకుమీదపోవుగావున్నది, అనగాతాటాకుమీది అక్షరాలుచదవడము కండ్లకుఉపద్రవముగావుంటున్నది. this climate tries the constitution much యీభూమిఒంటికిరాలేదు. will you ~ this dish? దీన్నితినిచూస్తావా. will you ~ a cheroot? చుట్టతాగుతావా.

he tried his hand at poetry కవనముచేయయత్నపడ్డాడు, తనచేతఅవుతున్నదోకాదోఅనిచూచినాడు.

To Try, trȳ, *v. n.* to endeavour యత్నముచేసుట. when he tried to get up లేవబోతే. when he tried to walk నడవబోతే. they tried to kill him వాణ్నిచంపడానకుచూచిరి. he tried to screen his crime తానుచేసిననేరమును కప్పుదలచేయడమునకుచూచినాడు. he tried to run away పారిపోచూచినాడు.

Trying, *adj.* ఉపద్రవకరమైన, హానికరమైన, తొందరనుకలగచేసే, ఆయాసకరమైన. ~ circumstances దురవస్థ. a ~ climate దేహానికిఉపద్రవకరమైనదేశము.

Trying, *n. s.* యత్నము. after much ~, he succeeded in mounting the hill బహుప్రయత్నముమీదఆకొండయెక్కినాడు.

Trysting place, *n. s.* సాంకేతికస్థలము.

Tsar or Szar or Tzar, it is pronounced జారు or త్సారు, రష్యాదేశపుసార్వభౌముడు, చక్రవర్తి.

Tub, tub, *n. s.* తొట్టి. a meal ~ పిండిపోసిపెట్టేతొట్టి. a tale of a ~ పిచ్చిసుద్దులు. Ainsworth says Anilis fabula.

Tube, tūbe, *n. s.* a pipe గొట్టము, గోవి, నాళము.

Tuber, *n. s.* a knob in roots గుండ్రనిగడ్డ, కందము.

Tubercle, tū'ber-cle, *n. s.* గడ్డ, కురుపు. a pimple మొటిమ.

Tuberose, tūbe'rōse, *n. s.* a flower ఒకపుష్పము.

Tubular, tūb'ū-lar, *adj.* resembling a pipe or trunk గొట్టముగావుండే, నాళమురీతిగావుండే.

Tuck, tuck, *n. s.* a kind of fold in a dress మడుపు. there are three ~s in her gown ఆదొరసానిపావడలోమూడుమడుపులుపెట్టికుట్టియున్నది. the ~ in front of a Hindu woman's dress దీన్ని అరటికాయ, తెక, మామిడికాయఅంటారు. the five ~s used in a bramin's dress పంచకచ్చలు.

To Tuck, tuck, *v. a.* చెక్కుట, దోపుట, కూరుట. he ~ed the handkerchief into his pocket రుమాలునుజేబులోదోపుకొన్నాడు. she put the child to bed and ~ed the clothes in బిడ్డనుపండబెట్టి పక్కనగుడ్డలుదోపినది. to ~ in (meaning to gobble or eat; a low word) గతుకుట, తినుట.

Tucker, tuck'ĕr, *n. s.* రవిక, కంచుకము.

Tuesday, tūs'dā, *n. s.* మంగళవారము, అంగారక వారము, జయవారము.

Tuft, tuft, *n. s.* a number of threads or ribbands, flowers, leaves, or any small bodies, joined together కుప్పెడు, పిడికెడు. bramins shave their heads retaining a ~ in the back బ్రాహ్మణులు జుట్టువిడిచిపెట్టికడమగొరిగించుకొంటారు. a ~ of flowers పూలగుత్తి. a ~ of feathers పిడికెడు యీకెలు. a ~ of feathers forms the crest of a bird శిఖ, చూడము, తురాయీ. a ~ of grass or hair పిడికెడుకసువు, లేక, వెంట్రుకలు. a cluster వొకగుంపు. a ~ of trees గుంపుగావుండేకొన్ని చెట్లు.

Tufted, *adj.* growing in tufts or clusters శిఖగల, జుట్టుగల, గుంపుగావుండే. this bird is ~ with white hair యీపక్షితలమీదతురాయివలెకుచ్చుగా తెల్లవెంట్రుకలువున్నవి.

To Tug, tug, *v. a.* ఈడ్చుట, గుంజుట, లాగుట.

Tug, tug, *n. s.* pull ఈడ్పు, లాగు. a boat built for the purpose of pulling another boat along మరివొకపడవనులాగేటందుకైచేసినపడవ.

Tuition, tū-ish'on, *n. s.* guardianship సంరక్షణ, పోషణ. instruction ఉపదేశము, శిక్ష.

Tulip, tū'lip, *n. s.* a flower చిత్రవర్ణములుగలవొక పుష్పము.

Tulip tree, *n. s.* గంగరావిచెట్టు. this is the name given to the trees along the Mount Road.

To Tumble, tum'ble, *v. n.* దొలుగాట, దొలిగాపడుట, జారుట, జారిపడుట. the fishes were tumbling about in the pond గుంటలోచేపలుతుళ్లుతూవుండినవి. the child was tumbling about in the bed ఆబిడ్డపడకలోపొలుగాతూవుండినది. to ~ heels over-head లాగులువేసుట. they ~d over the wall గోడమిదికిలోనికివచ్చిరి. to ~ as a buffoon దొమ్మరవాండ్లవలెలాగులువేసుట.

To Tumble, tum'ble, *v. a.* to turn over గందరగోళముచేసుట. to ~ out, or pour out కుమ్మరించుట. he ~d all the mangoes out of the basket ఆపండ్లనంతాగంపలోనుంచికుమ్మరించినాడు.

Tumble, tum'ble, *n. s.* a fall జారడము, జారిపడడము, దొలగాడము, పొలగాడము. the wrestlers tried a ~ వొకలాగువేసినారు. as of pigeons లాగులు. as those of a tottering infant విద్దెములు.

Tumbler, tum'blĕr, *n. s.* he who tumbles దొమ్మరివాడు, జెట్టివాడు. a glass పెద్దగిన్నె. In old days a ~ was made of silver చెంబు.

Tumbling, *n. s.* a certain play దొమ్మరిఆట. feats in ~ లాగులు, పిల్లటీలు, కన్నాతలు.

Tumbrel, tum'brel, *n. s.* a kind of cart బండి, దండుసామానుబండి. a dung cart కుప్పబండి.

Tumefaction, *n. s.* swelling ఉబ్బు, వాపు.

To Tumefy, tū'mė-fȳ, *v. n.* ఉబ్బుట, వాచుట.

Tumid, tū'mid, *adj.* ఉబ్బిన, వాచిన.

Tumor, Tumour, tū'mur, *n. s.* గడ్డ, కరుడు, నెరి, ఉబ్బు. venereal ~ మేహగడ్డ.

Tumult, tū'mult, *n. s.* commotion గలిబిలి, అల్లరి. disturbance or agitation of a multitude కలత, కలహము, గల్లత్తు, రచ్చ. the ~ of love విరహము.

Tumultuous, tū-mul'tū-us, *adj.* అల్లరిగావుండే, సందడిగావుండే, రచ్చగావుండే, దొమ్మిగావుండే.

Tumultuously, *adv.* అల్లరిగా, సందడిగా, రచ్చగా.

Tumultuousness, *n. s.* అల్లరి, సందడి, రచ్చ.

Tumulus, *n. s.* an artificial hillock raised over those who were buried పూర్వకాలమందుపాతిపెట్టినవాండ్లమీదయేర్పరచినతిప్ప.

Tun, tun, *n. s.* a large cask, the measure of four hogsheads పెద్దపీపాయి.

Tunable, tūn'a-ble, *adj.* harmonious సరళమైన, శ్రావ్యమైన.

Tunably, *adv.* సరళముగా, శ్రావ్యముగా.

Tune, tūne, *n. s.* రాగము, సంగీతము, గానము. when the band is in ~ మేళముకుదిరినప్పుడు. out of ~ సుతితప్పిన, వికారమైన. to the ~ of a hundred rupees నూరురూపాయలపర్యంతము, నూరురూపాయలకాడికి.

Tuneful, tūne'ful, *adj.* harmonious సరళమైన, శ్రావ్యమైన.

Tunefully, *adv.* సరళముగా, శ్రావ్యముగా.

Tuneless, *adj.* విరసమైన, వికారమైన.

Tunic, tū'nic, *n. s.* an under garment worn by both sexes in ancient Rome and the East,

reaching to or below the knees కట్టుబట్ట, లోని వుడుపు.

Tunicle, tū'ni-cle, *n. s.* పొర. the ⌣ of the eye కంటిపొర.

Tunnage, tun'nâge, *n. s.* the contents of a vessel measured by the tun కేవు. See Tonnage.

Tunnel, tun'nel, *n. s.* a pipe or tube గొట్టము..the shaft of a chimney పొగగూడు. a road dug through a hill or under a river కొండలో తొలిచిన, తేక, యేటిక్రిందనుగా చేసిన మార్గము.

Tunny, tun'ny, *n. s.* a certain fish గొరక చేపవంటి ఒకచేప.

To Tup, tup, *v. n.* to cover, (as a ram does) పొట్టేలుయొక్క చూలు చేసుట.

A Tup, tup, *n. s.* (a Scotch word) a ram పొట్టేలు. a ⌣ lamb గొర్రెయొక్క పోతుపిల్ల.

Turban, tur'ban, Turband, *n. s.* పాగా, తలపాగా.

Turbid, tur'bid, *adj.* not clear మడ్డి, కలకబారియుండే, బురదగావుండే, కలుషమైన.

Turbidness, *n. s.* బురదగావుండడము, అస్వచ్ఛత. from the ⌣ of the water నీళ్లునిర్మలముగావుండ నందున.

Turbinated, *adj.* twisted; spiral, like a shell ఆవర్తములుగల.

Turbith mineral, *n. s.* the yellow subsulphate or disulphate of mercury పసుపుపచ్చగావుండే ఒకవిధమైనరసభస్మము.

Turbith root, or Turpeth root, *n. s.* తెల్లతెగడవేరు.

Turbot, tur'bot, *n. s.* a certain delicate fish ఒకచేపపేరు, మేవచేప, చందువాయి, మాగ, బొచ్చె. The pomflet [thus spelt in Brit. Ind. Analyzed vol. 3. p. 59, printed about 1790] "much resembles the ⌣ if it be not the same in miniature."

Turbulence, tur'bû-lence, *n. s.* tumult; confusion కలత, గత్తర, దౌర్జన్యము, అల్లరితనీ, కలహము, దొమ్మి.

Turbulent, tur'bû-lent, *adj.* అల్లరిగావుండే, గలిబిలిగావుండే, దౌర్జన్యముగావుండే.

Turbulently, *adv.* tumultuously అల్లరిగా, తొందరగా, దొమ్మిగా, కలతగా.

Turf, turf, *n. s.* a clod covered with grass గరిక పెళ్ల, కరుడు. a part of the surface of the ground పచ్చికపట్టు, గరికపట్టు. he is on the ⌣ i. e. he is a gambler regarding races గుర్రపుపందెపుపని లో ప్రవర్తించియున్నాడు. he was a patron of the ⌣ గుర్రపుపందెములకుపాలకుడు.

Turgid, tur'gid, *adj.* swelling, foolish ఉబ్బిన, వాచిన.

Turgidity, tur-gid'i-ty, *n. s.* ఉబ్బు, వాపు.

Turk, *n. s.* తురకవాడు. vulgarly, a cruel wretch అతిక్రూరుడు, పచ్చితురకవాడు. as proud as a ⌣ మహాగర్వి.

Turkey, tur'kê, *n. s.* a bird సీమకోడి.

Turkish, *adj.* తురకసంబంధమైన. a ⌣ dress తురకవేషము.

Turkois, tur-kēs', *n. s.* a mineral, called also Calaite, brought from Persia; of a peculiar bluish-green color. It is susceptible of a high polish, and is used in jewelry, and when highly colored is much esteemed as a gem పిరోజా.

Turmeric, tur'mer-ic, *n. s.* పసుపు, హరిద్ర.

Turmoil, tur-môil', *n. s.* trouble; disturbance శ్రమ, అల్లరి, ఆయాసము, తొందర.

To Turn, turn, *v. a.* తిప్పుట, మళ్లించుట. a very little will ⌣ the scales రవంతలో మొగ్గేటట్టుచేసును. this ⌣ed the scale in his favour యిందువల్ల అతనికి మేలైనది. this ⌣ed the scale against him యిందువల్లవానికి చెరుపుఅయినది. to ⌣ in a lathe తరిమెన పెట్టుట. he ⌣ed the money to other purposes ఆరూకలను వేరేపనిలోవినియోగముచేసినాడు. he ⌣ed this in his mind for three days దీన్నిమూడునాళ్లు ఆలోచించినాడు. such witnesses can ⌣ black into white యిటువంటిసాక్షులు నలుపును తెలుపు చేయగలరు. he ⌣ed the corner and ran away ఆమూలతిరిగి పారిపోయినాడు. he ⌣ed a deaf ear to my advice నామాటను చెవిపెట్టినాడు. cutting wood with a razor will ⌣ it's edge మంగలకత్తితో కొయ్యను కోస్తే మొండిఅయిపోను. wine ⌣s a man's head తాగడముచేతతలతిరుగుతున్నది, తెలివితప్పుతున్నది. riches and pride will ⌣ a man's head ధనముచేతనున్ను గర్వముచేతనున్నుమనిషి

తెలివితక్కువతున్నది. as soon as he ⌣ed his mind to study వాడుచదువుమీదమనసుపెట్టగానే. this physic ⌣ed his stomach యీమందుచేతవాడికి వాంతిఅయినది. they have now ⌣ed the tables upon him వాడుచేసినదానికి ప్రతిచేసినారు. he accused me, but I soon ⌣ed the tables upon him నామీదతప్పుపెట్టవచ్చినాడు, అయితేనేను దాన్నితిప్పివాడితలమీదపెట్టినాను. he ⌣ed his face aside ముఖముతిప్పుకొన్నాడు, మళ్లించుకొన్నాడు. he ⌣ed them away వాండ్లనుతోసివేసినాడు. he ⌣ed them back వాండ్లనుమళ్లించినాడు. they ⌣ed their back upon him వానిముఖముచూడకుండాపుండినారు. he ⌣ed his hand back చేతినివెనక్కుతీసుకొన్నాడు. he ⌣ed the leaf down ఆకునుమడిచినాడు. he ⌣ed the bag inside out ఆసంచిలోతట్టునుపైకితిప్పినాడు. he ⌣ed the cloth into money ఆగుడ్డలనురూకలుచేసినాడు. he ⌣ed this letter into ridicule యీజాబును యెగతాళికిందపెట్టినాడు. he ⌣ed the earth into several shapes ఆమట్టినినానాఆకారములుగాచేసినాడు, ఆమట్టితోనానారూపములుచేసినాడు. he ⌣ed the poem into Telugu ఆకావ్యమునుతెనిగించినాడు. they ⌣ed his words into ridicule వాడిమాటలనుయెగతాళికిందపెట్టినారు. he ⌣ed off his servants తనపనివాండ్లనుతోసివేసినాడు. he ⌣ed off the subject వేరేప్రస్తావమునెత్తినాడు. he ⌣ed them out of the house వాండ్లనుయిల్లువెళ్లగొట్టినాడు. he ⌣ed the leaf over ఆపుటాన్నితిరగవేసినాడు. he ⌣ed the money to his own purposes ఆరూకలనుతనపనిలో వినియోగపరచుకొన్నాడు. he ⌣ed the money to advantage ఆరూకలవల్లలాభముకలిగేటట్టుచేసుకొన్నాడు. he ⌣ed up his nose at this ఇందుకుఅసహ్యపడ్డాడు, ముఖముచిట్లించినాడు, ఛూత్ అన్నాడు.

To Turn, turn, *v. n.* తిరుగుట, మళ్లుట. not knowing which way to ⌣ యెటూతోచక. my foot ⌣ed and I fell నాకాలుజారిపడ్డాను. because his head was turning వాడికితలతిరుగుతూవుండినందున. because his stomach ⌣ed వాడికివాంతిఅయినదిగనక. he ⌣ed to the lady and said ఆపెత్తట్టుతిరిగిచెప్పినాడు. he ⌣ed to a passage in the poem ఆకావ్యములోవొకవాక్యమెత్తినాడు. I shall now ⌣ to that question యిప్పుడుఆప్రమేయమునుగురించికొంచెముచెప్పుతున్నాను. the wood soon ⌣ed into earth ఆకొయ్యకొంచెముదినాలలోమన్నైపోయినది. he ⌣ed into the shape of a woman ఆడదైపోయినాడు. he ⌣ed aside and sat down పక్కకుతొలిగిపోయికూర్చున్నాడు. because the silver ⌣ed black ఆవెండినల్లపారినందున, నల్లపడిపోయినందున. after his head ⌣ed grey వాడితలనెరిసినతర్వాత. his face ⌣ed pale వాడిముఖముతెల్లపారినది. it ⌣ed sour పులిసిపోయినది. this story ⌣ed out true ఆకథనిజమైనది. at last he ⌣ed out a rogue తుదకుదొంగఅయిపోయినాడు. it ⌣ed out to be gold అదిబంగారైనట్టు బయిటపడ్డది, యేర్పడ్డది. you see how it ⌣ed out యేమిసంభవించినదిచూడు. I cannot tell how the law suit ⌣ed out ఆవ్యాజ్యము యేమిగాతేలినదో నేనుయెరగను. it ⌣ed out well మంచిదిగాతీరినది. at last it ⌣ed out that they were relations తుదకువాండ్లుబంధువులైనట్టుబయిటపడ్డది. to ⌣ over పొల్లుట. at last a witness ⌣ed up తుదకువొకసాక్షిచిక్కినాడు. they ⌣ed upon him in anger వానిమీదరేగినారు. when their eyes ⌣ed upon me వాండ్లకండ్లు నామీదపారేటప్పటికి. the conversation ⌣ed upon poetry మాటలలో కావ్యప్రశంసవచ్చినది.

Turn, turn, *n. s.* తిరగడము, సారి, తేప, మాటు, ఆవృత్తి, వంతు, కృత్యము, క్రియ, పని. he did me a bad ⌣ నాకుఅపకారముచేసినాడు. matters took a bad ⌣ పనిచెడిపొయ్యేగతిగావున్నది. matters took a good ⌣ ఆపనిదోవకువచ్చినది. he did me a good ⌣ వాడునాకుపకారముచేసినాడు. the ⌣ the affair took ఆపనికివచ్చినగతి. he took as much as served his ⌣ వానికికావలసినది యెంతోఅంతతీసుకొన్నాడు. the tide is on the ⌣ యిప్పుడుపోటుసమయముగావున్నది, పాటుసమయముగావున్నది. the disease is on the ⌣ వ్యాధితిరుగుముఖముగావున్నది, అధిముఖముగావున్నది. this was a ⌣ of the *times* యిదికాలముచేతవచ్చినవైపరీత్యము. the ⌣ of an epigram పద్యముయొక్కస్వారస్యము. do you observe the ⌣ of this verse? యీపద్యముయొక్క శయ్యచూచినా

వా. he took a ~ and came back అట్లాతిరిగిమళ్లీ వచ్చినాడు. his ~ వానివంతు. my ~ is to-day, his ~ is to-morrow నేడునావంతురేపువానివంతు. they were all of them kings in their ~ వాడివాడివంతు వచ్చినప్పుడు వాడువాడురాజుగా వుండినాడు.

Turncoat, turn'côt, *n. s.* a renegade ద్రోహి.

Turned, *adj.* తిరిగిన, తిప్పిన, తరి మెనపెట్టబడ్డ. a well ~ saying సుశిక్షితమైనవాక్యము, సలక్షణమైన వాక్యము. a well ~ foot అందమైనపాదము. wood ~ into earth మన్నుగాపోయినకొయ్య. a ~ up nose నడ్డిముక్కు. a silk cap ~ up with velvet అంచుకుమొఖమాలువేసినకుళ్లాయి.

Turner, *n. s.* తరిమెనపెట్టేవాడు.

Turning, turn'ing, *n. s.* తరిమెనపెట్టడము, తరిమెనపెట్టేపని.

Turning, turn'ing, *n. s.* తిరుగుడు. the twistings and ~s of the forest ఆఅడవియొక్క తిరుగుళ్లుమరుగుళ్లు.

Turnip, tur'nip, *n. s.* a white esculent root తెల్లనిఫుకదుంప.

Turnkey, *n. s.* a jailor చెరశాలబంట్రోతు, చెరశాలబీగాలుపెట్టుకొనివుండేబంట్రోతు.

Turnpike, turn'pīke, *n. s.* a gate set across a road to stop travellers and carriages till toll is paid for keeping the road in repair రుసుముదారి కలుశీశేచోట బాటసారులను నిలపడమునకై బాట కుఅడ్డముగావేశియుండేతడక, మనుష్యులుపొయ్యేటట్టుగానున్ను కుకపులుపోగూడకుండావుండేటట్టుగానున్నుదోవకు అడ్డముగా వేశేదిడ్డీమాను. a ~ road రాజమార్గము.

Turnscrew, *n. s.* ఇస్క్రోరు ఆణినితిప్పేఆయుధము, మలుచుట్టునుతిప్పే ఆయుధము.

Turnsole, *n. s.* a plant గురుగుచెట్టు, భూరుండివృక్షము, తేలుమణిచెట్టు.

Turnspit, *n. s.* చిన్నపొట్టికుక్క.

Turnstile, turn'stīle, *n. s.* ఎటుతిప్పితే అటుతిరిగే యిరుసుమాను.

Turpentine, tur'pen-tīne, *n. s.* the gum exuded by the pine గుగ్గిలమువంటిదేవదారుచెట్టుయొక్క బంక, శ్రీవాసము, వృక్షధూపము.

Turpitude, tur'pi-tûde, *n. s.* badness, vileness, నికృష్టత్వము, అధమత్వము, క్షుద్రత. from the ~ of these acts యివినిందానీచకృత్యములుగనక, యివిఅతిపాపిష్ఠిపనులుగనక.

Turquoise, tur-kēs', *n. s.* మణివిశేషము, ఫిరోజారాయి.

Turret, tur'ret, *n. s.* a little tower బురుజుమీందిచిన్నగది. sometimes it signifies a hut or shed in a garden గుడిసె.

Turtle, tur'tle, *n. s.* a dove పావురాయి. a tortoise తాబేలు.

Tush, tush, *interj.* an expression of contempt ఛీపోఅన్నట్టుకసురుకొనేమాట.

Tusk, tusk, *n. s.* కోర, దంష్ట్ర, విషాణము. the ~s of an elephant యేనుగదంతములు, యేనుగకొమ్ములు.

Tusked, Tusky, *adj.* కోరలుగల. a tusky elephant కొమ్ములుగలయేనుగ.

Tusker, *n. s.* a boar or elephant పెద్దపంది, పెద్దయేనుగ.

Tussle, *n. s.* struggle పోట్లాట, యత్నము.

Tut, *interj.* a particle noting contempt ఛీపో.

Tutanag, *n. s.* a certain metal తుత్తినాగము.

Tutelage, tū'tē-lâge, *n. s.* guardianship రక్షణ, పోషణము. they were in his ~ వారువాడిసంరక్షణలో వుండినారు.

Tutelar, tū'tē-lar, *adj.* protecting సంరక్షించే, పోషించే. the ~ God యిష్టదేవుడు, యిలువేల్పు.

Tutenague, *n. s.* a certain metal composed of copper, zinc, nickel, and iron తుత్తినాగము.

Tutor, tū'tor, *n. s.* a teacher or instructor గురువు, ఉపాధ్యాయులు, చదువులయ్యవారు.

To Tutor, tū'tor, *v. a.* to instruct; to teach నేర్పుట. they gave their evidence as they were ~ed యెట్లానేర్పబడ్డారో అట్లాసాక్షిపలికినారు.

Tutorage, tū'tor-âge, *n. s.* the authority or solemnity of a tutor అధికారము, రక్షణ.

Tutty, tut'ty, *n. s.* a sublimate of zinc or calamine collected in the furnace ఒకవిధమైనసత్తు.

Tuz, tuz, *n. s.* a tuft of hair కుచ్చు.

Twaddle, *n. s.* పిచ్చిసుద్దులు.

To Twaddle, *v. n.* to talk foolishly వెర్రివెర్రిగా మాట్లాడుట. or walk weakly as an infant (Wilberforce, Memoirs, chap. XXXIX.) దుర్బలముచేతతొట్రుపాటుగానడచుట.

Twaddling, *adj.* జబ్బుగామాట్లాడే.

Twain, twān, *adj.* two రెండు, యిద్దరు. which of the ~? యిద్దరిలో యెవడు.

To Twang, twang, *v. n.* ఝుంకారముచేసుట, ఖుంగుమనిధ్వనించుట. to ~ through the nose ముక్కుతో మాట్లాడుట.

To Twang, twang, *v. a.* ఝుంకారముచేసుట, ధ్వనింపచేసుట, ఇది అల్లెనుగురించినమాట.

Twang, twang, *n. s.* ఝుంకారము, ఖుంగుమనేనాదము. he pronounced the word with a ~ that made the people start ఆమాటనువాడు ఖుంగుమనిచెప్పినందునఅందరుతుళ్లిపడ్డారు. he has a ~ of the hawk countenance వాడిముఖముడేగవంటిగరుడముఖముపలెవున్నది. there was a ~ of garlick in this యిందులోగవంతెల్లుల్లివాసనవస్తున్నది.

'Twas, Contracted from *it was.*

To Twattle, twăt'tle, or Tattle, *v. n.* to prate వదురుట, పేలుట.

To Tweak, twēk, *v. a.* to pinch మెలిపెట్టుట.

To Tweedle, twē'dle, *v. a.* చేతులతో యిటూఅటూ ఆడించుట. to tickle చక్కిలిగింతలుపెట్టుట.

Tweezers, twē'zērs, *n.* ●, చిమటా.

Twelfth, twelfth, *adj.* పన్నెండో.

Twelfthday, *n. s.* క్రీస్తుపుట్టినదినముగాపోయినపంక్రెండోనాడువచ్చేఒకదినముగపేరు.

Twelve, twelve, *adj.* పన్నెండు. ~ men పన్నెండుమంది. ~ o'clock మధ్యాహ్నము.

Twelvemonth, twel'munth, *n. s.* సంవత్సరము.

Twelvepence, *n. s.* or one shilling అరరూపాయి.

Twelves, *n. s.* duodecimo, a book in which a sheet is folded into twelve leaves చిన్నకాకితపుస్తకము, ఒకతాపుకాకితమునుపన్నెండుపత్రములుగామడిచిచేయబడ్డపుస్తకము.

Twelvescore, *n. s.* ఇన్నూటనలభై.

Twentieth, *adj.* ఇరువదోది. on the ~ యిరువదోతేదిన.

Twenty, twen'ty, *adj.* ఇరువై, వింశతి. the 24 hours అరువైగడియలు. 25 as a quarter of a 100 పాతిక. ~ yards పదిబారలు.

'Twere, contracted from *It were.*

Twice, twīce, *adv.* రెండుమాట్లు, రెండుతేపలు. ~ as much రెండింతలు, రెట్టింపుగా. he called ~ రెండుపిలుపులుపిలిచినాడు. bramins are styled by themselves ~ born బ్రాహ్మణులుద్విజులుఅంటారు.

To Twiddle, *v. a.* to tickle చక్కిలిగింతలుపెట్టుట.

Twig, twig, *n. s.* a small shoot of a branch; a switch బరికె, చిగురు, మల్లె, చువ్వ. limed ~s జిగటాంట్లు, అనగాపక్షులకాళ్లకుఅంటుకొనియెగరకుండాపుండేటట్టువేటగాండ్లుపెట్టేబంధనగలపుల్లలు.

Twilight, twī'līt, *adj.* చీకటిగాపుండే, సందెచీకటిగాపుండే.

Twilight, twī'līt, *n. s.* చీకటి, సందెచీకటి, కనుచీకటి, సంధ్యాకాలము.

Twinborn, twin'born, *adj.* born at the same birth అవడలుగాపుట్టిన, జతగాపుట్టిన.

To Twine, twīne, *v. a.* మెలిపెట్టుట, పేనుట, అల్లుట.

To Twine, twīne, *v. n.* పెనవేసుకొనుట, మెలిబడుట.

Twine, twīne, *n. s.* దారము, సూత్రము, పురి. a twist మెలి.

To Twinge, twinge, *v. n.* నొప్పుట, పోట్లుపొడుచుట, సలుపుట.

Twinge, twinge, *n. s.* పోటు, సలుపు, నొప్పి.

To Twinkle, twing'kle, *v. n.* to sparkle, to shine with intermitted light మిణుకుమిణుకుమనుట, తళతళమనిమెరుసుట. to open and shut the eye by turns కండ్లార్చుట, కండ్లుమూశిమూశితెరుచుట.

Twinkle, twing'kle, Twinkling, twingk'ling, *n. s.* a sparkling intermitting light తళతళ, తళుక్కు, రెప్పపాటు, నిమిషము. in a ~ క్షణములో.

Twins, *n. s.* children born at the same birth అవడలు, అవడబిడ్డలు, కవలవాండ్లు. his twin brother వాడితోకూడా అవడగాపుట్టినవాడు. twin almonds జంటబాదంకాయలు. twin plantains జంట అరటికాయలు. these are twin schemes ఒకజతగాపుండేయుక్తులు. gemini మిథునరాశి.

To Twire, *v. n.* to peep తొంగిచూచుట.

To Twirl, twerl, *v. a.* to turn round గిరగిరతిప్పుట.

To Twirl, twerl, *v. n.* గిరగిరతిరుగుట.

Twirl, twerl, *n. s.* rotation; circular motion తిరగడము, సుడి, వర్తులసుడి.

To Twist, twist, *v. a.* పేనుట, మెలిపెట్టుట, పురిపెట్టుట, తాల్చుట.

To Twist, twist, *v. n.* పెనుసుకొనుట, మెలిబడుట,

Twist, twist, *n. s.* మెలి, మెలికె, పురి. ⌣ and turnings తిరుగుళ్లు.

Twisted, *adj.* crooked మెలివేయబడ్డ, వంకరైన, వికారమైన.

To Twit, twit, *v. a.* to reproach నిందించుట, దూషించుట, గేలిచేసుట. it properly means to irritate రేచుట. he twitted them with falsehood వాండ్లు అబద్ధాలాడినారని యెగతాళిచేసినాడు. twitted at these remarks she replied sharply యీమాటలకు రేగినిందాకరుకు గామాట్లాడినది.

To Twitch, twitch, *v. a.* to pluck, to snatch, to twinge పెరుకుట, గుంజుట, లాగుట, మెలిపెట్టుట, నులుముట, కోసుట.

Twitch, twitch, *n. s.* ఈడ్వడము, పెరకడము, మెలి, పోటు, శూల. he had a ⌣ of gout వానికివాయుపుకనుపించినది. a ⌣ of conscience made him tell the truth తనతప్పుతనమనసును కెళాకినందున నిజముతెలికినాడు.

To Twitter, twit'tĕr, *v. n.* కిచుకిచుమనుట.

Twitter, twit'tĕr, *n. s.* కిచుకిచుమనడము. or slight giggle (a titter) ముసిముసినవ్వు.

Twittering, *n. s.* కిచుకిచుమనడము. or giggling చిరినవ్వు.

'Twixt, twixt, Contraction of the word Betwixt మధ్య, నడుమ.

Two, tû, *adj.* రెండు, యిద్దరు. ⌣ hundred యిన్నూరు. in a day or ⌣ రేపుమెల్లుండిలో. a day or ⌣ ago నిన్నసో మొన్నసో.

Twoedged, *adj.* ఇరువాయిగల, రెండుధారలుగల, రెండువక్కలాకోసే.

Twofold, tû'fôld, *adj.* రెండింతలైన, ద్విగుణమైన.

Two-handed, tû'hand-ed, *adj.* పొడుగుపిడిగల. a ⌣ sword పట్టాకత్తి. a ⌣ argument అటుయిటుపనికివచ్చేయుక్తి.

Twopence, tup'ence, *n. s.* నాలుగుకాయిసాలకుమారేపెకనాణ్యము.

Tyburn, *n. s.* లండన్ పట్టణముదగ్గిరవుండేవొకస్థలము, పూర్వముయిదిశిక్షాస్థానభూమిగనకయిప్పటికిన్ని శిక్షాస్థానమనేఅర్థము.

To Tye, *v. a.* to bind కట్టుట. See To Tie.

Tye, *n. s.* a knot; a bond కట్టు, బంధము. See Tie *n. s.*

Tyger, *n. s.* పులి. See Tiger.

Tyke, *n. s.* a dog కుక్క. (ఇదితిరస్కారమైనమాట.)

Tympanum, tym'pa-num, *n. s.* the drum of the ear చెవిలోవుండేగూడు, శ్రోత్రేంద్రియము.

Tympany, tym'pa-ny, *n. s.* a flatulent distention of the belly మహోదరము, కడుపుబ్బు.

Type, tўpe, *n. s.* emblem చిహ్నము, గురుతు. the ⌣ of a disease రోగలక్షణము. or instance, example, illustration ఉదాహరణము. he is the ⌣ of a class వాండ్లకుపీకుమూదిరిగావున్నాడు, వాండ్లందరుపీడివంటివాండ్లే. a mark లక్షణము. a printing letter అచ్చుఅక్షరము.

Typhus fever, *n. s.* కృష్ణదోషము.

Typical, typ'i-cal, *adj.* అనవాలుగావుండే, చిహ్నగావుండే. this is a ⌣ expression యిదిరూపకశబ్దము. the ties of the flesh is a ⌣ expression పంచేంద్రియపాశమనేదివొకరూపకశబ్దము.

Typically, typ'i-cal-ly, *adv.* అనవాలుగా, చిహ్నముగా, రూపకముగా. sinners are ⌣ prisoners of their lusts పాపులురూపకముగాపంచేంద్రియబద్ధులుగావున్నారు.

To Typify, *v. a.* to shew in emblem తెలియచేసుట, భావేణఅనుకరించుట.

Typographer, tў-pog'ra-fĕr, *n. s.* a printer అచ్చువేశేవాడు.

Typographical, typ-ô-graf'i-cal, *adj.* అచ్చుసంబంధమైన. ⌣ errors అచ్చులోపడేతప్పులు.

Typography, tў-pog'ra-fê, *n. s.* అచ్చువేశేపని.

Tyrannic, tў-ran'nic, *adj.* cruel క్రూరమైన.

Tyrannical, tў-ran'nic-al, *adj.* క్రూరమైన, కంటకమైన, నిర్దయాత్మకమైన, దౌర్జన్యమైన.

Tyrannically, *adv.* క్రూరముగా, దౌర్జన్యముగా.

To Tyrannize, tyr'ăn-nīze, *v. n.* to act with rigour క్రౌర్యముచేసుట, దౌర్జన్యముచేసుట.

Tyrannous, tyr'an-nus, *adj.* arbitrary, cruel, severe, నిర్దయాత్మకమైన, క్రూరమైన.

Tyranny, tyr'an-ny, *n. s.* దౌర్జన్యము.

Tyrant, tў'rant, *n. s.* క్రూరశాసనికుడు, నిర్దయాత్మకుడు, క్రూరుడు.

Tyre, *n. s.* (Indian word) for a sort of curds పెరుగు. It is Tamil "Curdled milk, curds." (Rottler.)

Tyro, tў'rô, *n. s.* a learner అక్షరాయనేర్చేశానే పిల్లకాయ.

Ubiquitous, *adj.* సర్వవ్యాపియైన. from his language you would imagine him ~ వాడిమాటలవల్లవాడు లేనిచోటులేదని నీవు యెంచుకోవచ్చును.

Ubiquity, ū-biq'ūi-ty, *n. s.* existence at the same time in all places సర్వవ్యాపకత్వము. from the ~ of this disease యీరోగముఅంతటాకద్దుగనక.

Udder, ud'dĕr, *n. s.* పొదుగు.

Ugliness, ug'li-ness, *n. s.* కురూపము, వికారము.

Ugly, ug'ly, *adj.* కురూపమైన, వికారమైన, అనాకారముగావుండే.

Ukase, *n. s.* (a Russian word) శాసనము, చట్టము.

Ulcer, ul'cĕr, *n. s.* వ్రణము, పుండు. an indolent ~ నొప్పిలేనివ్రణము.

To Ulcerate, ul'cĕr-āte, *v. a.* to make sore పుండుచేసుట, వ్రణముచేసుట, పొక్కించుట. the hot water ~d his hand వేణ్నీళ్లుతగిలివానిచెయ్యిపొక్కినది, బొబ్బలులేచినది.

Ulceration, ul-cĕr-ā'shon, *n. s.* the act of breaking into ulcers; sore పుండ్లులేవడము, పుండు, కురుపు.

Ulcered, ul'cĕrd, *adj.* వ్రణముగావుండే, పుండుగావుండే.

Ulcerous, ul'cĕr-us, *adj.* వ్రణముగావుండే, పుండుగావుండే. an ~ place పుండుగావుండేచోటు.

Ulterior, *adj.* further అవతలి, ఉత్తరోత్తరావచ్చే. an ~ dispute అవతలవచ్చేవిరోధము. ~ consequences తుదకువచ్చేఫలము.

Ultimate, ul'ti-māte, *adj.* final కడపటి. the ~ settlement ఆఖరుతీర్పు, కడపటితీర్పు. his ~ object వానిముఖ్యమైనకోరిక. this led to his ~ ruin తుదకుయిందువల్లవాడుచెడిపోయినాడు.

Ultimately, ul'ti-māte-ly, *adv.* తుదకు.

Ultimatum, ul-ti-mā'tum, *n. s.* final decision కడపటితీర్పు, కడపటిమాట.

Ultimo, *adv.* in the last month పోయిననెలలో. on the twentieth ~ పోయిననెలయిరువైయోతేది.

Ultra, *adj.* విశేషమైన, వీర, సాహసముగల, ప్రచండమైన. an ~ royalist రాజభక్తుముప్రచండముగావాదించేవాడు.

Ultramarine, ul-tra-ma-rēne', *n. s.* అతిశ్రేష్ఠమైన నీలవర్ణము.

Ultramontane, *adj.* విపరీతమైన.

Ultramundane, ul-tra-mun'dāne, *adj.* not in this world యీలోకములోలేని, జగద్బహిర్భూతమైన, వికారమైన, విపరీతమైన.

Umber, um'bĕr, *n. s.* (a colour) dark brown తమాలనీలము.

Umbered, um'bĕrd, *adj.* నల్లని, తమాలనీలమైన, చీకటిగావుండే.

Umbilical, um-bil'i-cal, *adj.* belonging to the navel నాభిసంబంధమైన. the ~ cord నాభినాళము.

Umbrage, um'brāge, *n. s.* shade నీడ. offence అసహ్యము, చీదర. he took ~ at this యిందుకుఅసహించినాడు. he gave them ~ by these statements యీమాటలుచెప్పివాండ్లకుఅసహ్యమువచ్చేటట్టుచేసినాడు.

Umbrageous, um-brā'gus, *adj.* నీడగల.

Umbrella, um-brel'la, *n. s.* గొడుగు.

Umpire, um'pīre, *n. s.* an arbitrator; one who, as a common friend, decides disputes తీర్పరి, మధ్యస్థుడు, తటస్థుడు.

Un, నిషేధార్థకమైనఒకప్రత్యయము. just న్యాయమైన. unjust అన్యాయమైన. fit తగిన. unfit తగని. This word is used in some places to denote *vile, bad* ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన. as Un-English ఇంగ్లీషువారిమర్యాదకుప్రతికూలమైన. Un-French ఫ్రెంచిమర్యాదకువిరుద్ధమైన.

Unabashed, un-a-basht', *adj.* not ashamed సిగ్గులేని, మానహీనములేని, దోసుబడియైన.

Unable, un-āble', *adj.* అసమర్థమైన, అశక్తమైన, శక్తిలేని. one who is ~ to write వ్రాయలేనివాడు. I was ~ to go వెళ్లలేకపోయినాను. being ~ to decide how to write it I left it out యెట్టువ్రాయడానకు పాలుపోనందునవిడిచిపెట్టినాను. ~ to stand before him వానియెదటనిలవలేక. ~ to do this దీన్నిచేయలేక. he who is ~ to earn his bread కూటికిసంపాదించుకోలేనివాడు. those who were ~ to answer ఉత్తరముచెప్పలేనివాండ్లు. being ~ to refrain from sleep నిద్రఆపలేక, నిద్రనునిలపలేక.

Unabridged, *adj.* సవిస్తారముగావుండే.

Unacceptable, un-ac'cep-table, *adj.* ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన, అసమ్మతమైన, అగ్రాహ్యమైన. these words were very ~ to him యీమాటలు అతనికిఅసమ్మతముగావుండినవి, విరుద్ధముగావుండి

నవి. this will be very — news to him యిదివానికిఅభిమ్మతముగా వుండును,ఇదివాడికిక్రొత్తకూలము గావుండును.

Unaccommodating, *adj.* క్రూరమైన, మూర్ఖమైన, విరసమైన.

Unaccompanied, un-ac-cum'pa-nėd, *adj.* అసహాయుడైన. why do you send the accounts — by documents? దస్తావేజులులేక వట్టిలెక్కలనుయెందుకుపంపినావు. children — by their mothers తల్లులులేకుండాతాముమాత్రమువచ్చినబిడ్డలు.

Unaccomplished, un-ac-com'plisht, *adj.* తీరని,ముగియని, నెరవేరని, సఫలముకాని, ఫలించని. those who are — in elegant learning సాహిత్యజ్ఞానములేనివాండ్లు.

Unaccountability, *n. s.* వైపరీత్యము,విపరీతత. from the — of his decision వాడుచేసినతీర్పువిపరీతమైనదిగనక.

Unaccountable, un-ac-coŭnt'a-ble, *adj.* not explicable, strange విపరీతమైన, వికారమైన, చమత్కారమైన, వింతైన, అవ్యాఖ్యాతవ్యమైన, అబోధనీయమైన.

Unaccountably, *adv.* strangely విపరీతముగా, విచిత్రముగా, వింతగా. I feel — weak to-day నేడు నాకుపుండేనిస్త్రాణవింతగావున్నది.

Unaccustomed, un-ac-cus'tumd, *adj.* వాడుకపడని, అభ్యాసములేని, అపరూపమైన, కొత్త. — to elegant society సరసులతోసహవాసములేనివాడై. being — to write వ్రాయడానకుఅభ్యాసములేనందున.

Unacknowledged, *adj.* ఒప్పుకోని. an — crime or fault ఒప్పుకోనినేరము. an — letter ప్రత్యుత్తరమురానిజాబు.

Unacquainted, un-ac-qŭānt'ed, *adj.* యెరగని, పరిచయములేని. he is at present — with them యిప్పుడువీడికివాండ్లకుపరిచయములేదు. those who are — with accounts లెక్కతెలియనివాండ్లు. I am — with his name వాడిపేరునాకుతెలియదు.

Unactive, *adj.* వ్యాపించని, పారని, యెక్కని. the medicine remained — ఆమందుపారలేదు, యెక్కలేదు.

Unactuated, *adj.* అప్రేరితమైన, ప్రేరేపించబడని. witnesses who were — by malice ఛలములేని సాక్షులు. — by anger కోపములేనివాడై.

Unadored, un-a-dōrd', *adj.* not worshipped అపూజితమైన, అప్రశస్తమైన.

Unadorned, *adj.* not decorated శృంగారములేని, సాదాగావుండే, శృంగారించబడని. — with wisdom జ్ఞానమనేఆభరణములేని.

Unadulterated, *adj.* నిష్కల్మషమైన, స్వచ్ఛమైన, నిర్మలమైన, అచ్చమైన, మంచి.

Unadvisable, *adj.* not expedient; not prudent అయుక్తమైన, అనుచితమైన.

Unadvised, un-ad-vīsd', *adj.* ఆలోచనపూర్వకము కాని, అనాలోచితమైన,అవివేకమైన, పిచ్చి,తగనికాని.

Unadvisedly, *adv.* అబుద్ధిపూర్వకముగా, అవివేకముగా, ఆలోచనలేకుండా, పిచ్చిగా.

Unaffected, un-af-fect'ed, *adj.* plain; real; natural, simple; sincere కపటములేని, సహజమైన, సాధువైన, నిశ్చయమైన, బేడిజముకాని. he showed — surprize at this దీనికివాడునిండాఆశ్చర్యపడ్డాడు. — sorrow నిజమైనవ్యాకులము, బేడిజముకానివ్యాకులము. not moved కదరని. he was — at their grief వాండ్లవ్యసనానిచూచివీడిమనసులోనికరలేదు. the justice of the decision is — by their opinion వాండ్లకుయెటుతోచినాన్యాయాతీర్పేతీర్పు.

Unaffectedly, *adv.* సహజముగా, వాస్తవ్యముగా, నిష్కపటముగా, బేడిజములేకుండా.

Unaffecting, *adj.* not pathetic విరసమైన, రసములేని, మనసునుకరిగించలేని. an — story మనసుకు మోదమునుగాని ఖేదమునుగానిపుట్టించలేనికథ.

Unafflicted, *adj.* దుఃఖపడని, తొందరపడని, బాధయెరగని. a country — by famine కరువుతొందరనుయెరగనిదేశము.

Unagitated, *adj.* కదలని, తొందరలేని, కలవరపడని, కలియపెట్టబడని. those who were — by fear and hope భయముఆశఅనేతొందరలేనివాండ్లు.

Unaided, un-ād'ed, *adj.* అసహాయమైన, సహాయములేని.

Unalarmed, *adj.* భయపడని, నిర్భయమైన.

Unalienable, un-āl'yen-able, *adj.* not to be transferred ఒకరిపరముచేయకూడని, మరియొకరిపరిటచేయకూడని.

Unallied, un-al-līd', *adj.* సంబంధములేని,అసంబంధమైన.

Unalloyed, *adj.* స్వచ్ఛమైన, నిష్కల్మషమైన, చొక్కమైన. ⌣ silver చొక్కవెండి, మంచివెండి. ⌣ gold అపరంజి, మంచిబంగారు.

Unalterable, un-âl'tĕr-able, *adj.* unchangeable; immutable తిరగని, శాశ్వతమైన, స్థిరమైన, అన్యథాకరణీయమైన, అపరివర్తనీయమైన. an ⌣ rule తిరగనిసూత్రము.

Unalterably, *adv.* స్థిరముగా, శాశ్వతముగా.

Unaltered, *adj.* తిరగని, స్థిరమైన, మార్చబడని, దిద్దబడని. leave it ⌣ దిద్దకుండాఅట్లేవుండనీ. it is ⌣ అదిఆపాటుననేవున్నది. his conduct is ⌣ by his misfortunes వానికిమొన్నికీడుగలిగినందువచ్చినావాడినడతకువ్యత్యాసమురాలేదు.

Unalteredly, *adv.* నిర్వ్యత్యాసముగా, యథాస్థితిగా, యథారీతిగా, మొవ్వటివలె.

Unambitious, *adj.* not affecting show సాదాగావుండే, సాదాగావుండే, శృంగారములేని, దీనభావముగల. this book is written in an ⌣ style యీపుస్తకము సాధారణమైనరీతిగావ్రాయబడియున్నది.

Unamiable, *adj.* విరసమైన, వికారమైన, మొండి.

Unanealed, *adj.* మొండిదైన, అధ్యాన్నమైన.

Unanimated, *adj.* ప్రాణములేని, చచ్చిన, మొండి. an ⌣ face చావుముఖము, వెర్రిముఖము.

Unanimity, ū-na-nim'i-ty, *n. s.* ఐకమత్యము, ఐకకంఠ్యము, ఏకవాక్యత. from their ⌣ వాండ్లుయేకవాక్యతగావుండేటందువల్ల.

Unanimous, ū-nan'i-mus, *adj.* ఏకవాక్యముగావుండే, ఒకమాటగావుండే, ఒకచెయిగావుండే. this was their ⌣ *opinion* వాండ్లందరిఅభిప్రాయమిది.

Unanimously, *adv.* ఏకవాక్యముగా, ఏకగ్రీవముగా. they ⌣ blamed this వాండ్లందరుయేకస్థముగాదీన్నితూరాడన్నారు.

Unanswerable, un-an'sĕr-able, *adj.* not to be refuted ఖండించకూడని. this objection is ⌣ యీఆక్షేపణకుఅడ్డములేదు. this statement is ⌣ యీమాటకుఅడ్డమేలేదు.

Unanswerably, *adv.* ఆక్షేపణలేకుండా, అడ్డములేకుండా.

Unanswered, *adj.* ప్రత్యుత్తరములేని, జవాబులేని.

Unappalled, un-ap-pâlld', *adj.* భయపడని, జడియని.

Unapparelled, *adj.* not dressed అలంకారవిహీనమైన.

Unapparent, *adj.* అగుపడని, కండ్లబడని, తెలియని. an ⌣ difference తెలియనిభేదము.

Unappeasable, un-ap-pēs'a-ble, *adj.* శాంతిపొందని, ఉపశమించని, అణగని.

Unappeased, *adj.* not pacified శాంతబడని.

Unapplicable, *adj.* పొందని, ఇమడని. that word is ⌣ in this place యీస్థలములోఆమాటయిమడదు.

Unapprehensive, *adj.* గ్రాహకశక్తిలేని. those who are ⌣ of instruction చదువులయందుగ్రాహకశక్తిలేనివాండ్లు.

Unapprehensiveness, *n. s.* జడత, గ్రాహకశక్తిలేమి.

Unapproachable, *adj.* inaccessible దగ్గరచేరకూడని, దుర్గమమైన, చొరగూడని, అసాధ్యమైన, దురవగాహమైన.

Unapproached, *adj.* దగ్గిరికిపోగూడని. a mountain ⌣ by human foot మనుష్యసంచారములేనికొండ, మనిషియెన్నడుఅడుగుపెట్టనికొండ.

Unappropriated, *adj.* వినియోగపరచబడని. the money that was hitherto ⌣ ఇదివరకుచేసినికివినియోగపరచకుండాపూరికెకడియుండినరూకలు.

Unapproved, *adj.* not having received approbation అప్రశిద్ధమైన, ఒప్పుకోబడని, అంగీకరించబడని. this is an ⌣ word యిదిఅప్రశిద్ధమైనశబ్దము.

Unapt, un-apt', *adj.* unfit, dull తగని, అనర్హమైన, మందమతియైన. this carriage is ⌣ for the purpose యీపనికియీబండిసరిపడదు. he is an ⌣ scholar వాడుచదువుకోవడమునకుఅనహుడు.

Unaptly, *adv.* improperly అయుక్తముగా. the bat is not ⌣ called the flying mouse గబ్బిలాయినియెగిరేయెలుకఅనిచెప్పడముఅయుక్తముకాదు.

Unaptness, *n. s.* అనౌచిత్యము, అనుపయుక్తత.

Unarmed, un-ârmd', *adj.* నిరాయుధులైన. they came ⌣ నిరాయుధులుగావచ్చినారు.

Unarranged, *adj.* క్రమపరచబడని, అపరిష్కృతమైన, తారుమారుగావుండే. the matter is at present ⌣ ఆపనియింకాపరిష్కారముకాలేదు.

Unarrayed, *adj.* క్రమపరచబడని, అలంకరించబడని. while they were ⌣ వాండ్లువరసగావుండనప్పుడు.

Unartful, *adj.* simple, silly వెలమైన, ఆలోచనలే ని, సాధువైన.

Unartfully, *adv.* నిష్కపటముగా.

Unartificial, *adj.* అకృత్రిమమైన, మనుష్యులచేతచే యబడని, కపటములేని, మాయలులేని.

Unasked, un-askt', *adj.* unsolicited అడగని, అ యాచితమైన, బతిమాలుకోబడని.

Unaspirated, *adj.* ఒత్తులేని, జడలేని. the K in the word కర్మం is ~ కర్మమనేమాటలోవుండేక కార మునకుఒత్తులేదు. the Kh in the word ఖచిత ము is aspirated ఖచితముఅనేమాటలోవుండేఖ కా రమునకుఒత్తుకద్దు.

Unaspiring, un-as-pīr'ing, *adj.* not ambitious దు రాశలేని, దీనమైన, నిర్గర్వమైన, సాధువైన.

Unassailable, *adj.* not attacked by violence శ త్రువులకుఅసాధ్యమైన, దూరకూడని.

Unassisted, un-as-sist'ed, *adj.* అసహాయుడైన. ~ by you how can I do this? నీసహాయములేకదీ న్నినేనెట్లాచేతును.

Unassuming, *adj.* humble, not proud, not arrogant; modest నిరహంకారమైన, నిర్గర్వమైన, అణిగిన, తిన్నని.

Unassured, *adj.* స్థిరముగాచెప్పని.

Unattached, *adj.* విడిగావుండే, కలియకుండావుండే.

Unattainable, un-at-tān'a-ble, *adj.* not to be gained దుర్లభమైన, దొరకని, చిక్కని.

Unattempted, un-at-temt'ed, *adj.* యత్నముచేసి చూడని, ప్రయత్నముచేయని.

Unattended, un-at-tend'ed, *adv.* ఒంటిగా, ఒంటరి తముగా. he came ~ పరివారములేకుండావొం టిగావచ్చినాడు. this was ~ with advantage యిదినిష్ఫలముగావుండినది.

Unauthoratative, *adj.* దుర్బలమైన, ఆధారములేని.

Unauthoratatively, *adv.* దుర్బలముగా, ఆధారము లేకుండా.

Unauthorized, un-â'thor-īzd, *adj.* అధికారములే ని. this sale was ~ by him అతనిఉత్తరువులేకుం డాదీన్ని అమ్మివేసినాడు. he was ~ to do this దీ న్నిచేయడమునకువానికిఅధికారముయివ్వబడియుం డలేదు.

Unavailable, un-a-vāl'a-ble, *adj.* useless నిష్ఫల మైన, పనికిరాని.

Unavailableness, *n. s.* పనికిమాలినతనము. from the ~ of that money at present ఆ రూకలుయిప్ప డుపుట్టేయోగములేకుండావున్నందున.

Unavailing, un-a-vāl'ing, *adj.* useless; vain పని కిరాని, నిష్ఫలమైన.

Unavoidable, un-a-vôid'a-ble, *adj.* which cannot be shunned తప్పించకూడని, అనివార్యమైన, తో య్యకూడని. this is the ~ conclusion I drew from his words అతనిమాటలువిని నేనుఅవశ్యము గాచేసుకోవలసివచ్చినతాత్పర్యముయిది. the payment is ~ చెల్లించకవిధిలేదు.

Unavoidably, *adv.* తప్పించకూడక, విధిలేక, అనివా ర్యముగా. the money was ~ lost ఆరూకలుపో కవిధిలేదు. I ~ witnessed this నేనుదాన్నివిధిలే కచూడవలసివచ్చినది.

Unaware, un'a-wâre, *adj.* ఎరగని. I was ~ of this అదినాకుతెలిసివుండలేదు.

Unawares, un'a-wârs, *adv.* suddenly, without premiditated design, అకస్మాత్తుగా, అనాలోచన గా, అదాటున, తెలియక, ఎరగక. they came upon him ~ అకస్మాత్తుగావాడిమీదికివచ్చిపడ్డారు. he killed the man ~ తెలియకచంపినాడు, ఎరగ కచంపినాడు. at ~ అదాటున. he caught them at ~ వారినిఅకస్మాత్తుగావచ్చిపట్టుకొన్నాడు.

Unawed, un-âd', *adj.* భయపడని, నిర్భీతుడైన, వెను కుదని, అలవాటుపడని.

Unbacked, *adj.* not aided; not tamed, అసహాయ మైన, మరపబడని. ~ by any authority అధికా రులసహాయములేకుండా. an ~ horse కొత్తగుర్ర ము, జీనివేసివాడుకపడనిగుర్రము.

Unbaked, *adj.* నిప్పునకాల్చని, పచ్చి.

Unballasted, *adj.* not kept steady by ballast అడు గునబరువువుండేన్నిన్నివేయని. an ~ ship అడు గునబరువులేకుండావుండేవాడ. a mind ~ with wisdom జ్ఞానములేనిమనసు.

To Unbar, un-bâr', *v. a.* to open తెరచుట.

Unbattered, un-bat'tĕrd, *adj.* not injured ఇడిసి పోకుండావుండే, దృఢముగావుండే.

Unbearable, *adj.* పడకూడని, తాళకూడని, సహించ కూడని.

Unbeaten, un-bētn', *adj.* not trodden కొట్టని, ఆర గని, నడిచిఅరగని. an ~ path నడిచిఅరగనిదోవ.

Unbecoming, un-bē-cum'ing, *adj.* అయోగ్యమైన, తగని. it would be ~ to repeat this request మళ్లీమళ్లీఅడగడముఅమర్యాదగావుండును.

Unbecomingly, *adv.* అయోగ్యముగా, అమర్యాద గా. she was ~ dressed అదిబట్టలుకట్టుకొన్నది బాగుగావుండలేదు.

Unbefitting, un-bē-fit'ting, *adj.* not suitable తగని, యుక్తముకాని. an ~ situation తగనిపదవి.

Unbegotten, un-bē-gottn', *adj.* eternal పుట్టని, అసంభవమైన, స్వయంభువైన.

Unbelief, un-bē-lēf', *n. s.* అపనమ్మిక, నాస్తికత, అవిశ్వాసము. In Rom. III. 3. అవిశ్వాసము. A†.

Unbeliever, un-bē-lēv'ĕr, *n. s.* నమ్మికలేనివాడు, నాస్తికుడు, అప్రత్యయి A†. In 2 Cor. VI. 14. C† భక్తిలేనివాడు.

Unbelieving, *adj.* నమ్మికలేని, నమ్మని, భక్తిలేని. In Rev. XXI. 8. అవిశ్వాసి. A†.

To Unbend, un-bend', *v. a.* to set at ease, to slacken వదిలించుట, సడలించుట. to ~ a bow అల్లెనుదించివిల్లునువదిలించుట. amusement ~s the mind ఆహ్లాదముచేతమనసులోనివ్యాకులమునకుకొంచెముపూడార్పుగానుంటున్నది.

To Unbend, un-bend', *v. n.* to be unprepared సోయిగానుండుట. in easy talk the mind ~s సల్లాపముచేతమనసుయొక్క వ్యాకులముపోతున్నది. princes often ~ in private రాజులుయేకాంతములోసులభులుగానుంటారు. though of a stately demeanour he was sometimes known to ~ వాడురాజసుడైనప్పటికిన్ని అప్పుడప్పుడుసులభుడుగానుంటున్నాడు.

Unbending, *adj.* వంగని. not yielding లొంగని, మూర్ఖమైన, మొండి.

Unbeneficed, un-ben'ē-fist, *adj.* not preferred to a benefice మాన్యములేని.

Unbenign, *adj.* malignant చెడ్డ, విరోధమైన, కాని. an ~ climate ఆరోగ్యముకానిభూమి. the ~ influence of a star చెడునక్షత్రముయొక్క క్రూరత్వము.

Unbent, un-bent', *adj.* not strained by the string అల్లెయెక్కుపెట్టకవుండే, వదులుగావుండే.

Unbeseeming, un-bē-sēm'ing, *adj.* unbecoming తగని, అయోగ్యమైన.

Unbewailed, un-bē-wāld', *adj.* not lamented యేడ్చేవాండ్లులేని. he died ~ వాడుచచ్చినాడు, వాడికియేడ్చేవాండ్లుయెవరులేరు.

Unbiassed, un-bī'ast', *adj.* పక్షపాతములేని. a judge should be ~ న్యాయాధిపతినిష్పక్షపాతిగావుండవలెను.

Unbid, Unbidden, un-biddn', *adj.* uninvited, uncommanded పిలువని, కోరని, ఆజ్ఞాపించబడని. why should you go there ~? పిలవనిచోటికిపోతావు. these words presented themselves ~ to my mind ఇదితనకుతానేస్ఫురించినది. they came ~ పిలవనిదేవచ్చినారు.

Unbigoted, un-big'ot-ed, *adj.* free from bigotry దురభిమానములేని, మతవైరములేని.

To Unbind, un-bīnd', *v. a.* to loose; to untie విప్పుట, విడుచుట.

Unbitted, *adj.* unbridled; unrestrained కళ్లెములేని, నిమరగని, అనుభవించబడని.

Unblamable, un-blām'a-ble, *adj.* not culpable నిర్దోషియైన, నిరపరాధియైన.

Unblamably, *adv.* నిర్దోషముగా.

Unbleached, *adj.* చలవచేయబడని, కోరికమైన.

Unblemished, un-blem'isht, *adj.* free from reproach నిర్దోషమైన, నిష్కళంకమైన.

Unblenching, *adj.* unshrinking జంకని, భయపడని, వెనకతీయని.

Unblended, *adj.* not mingled కలియని, మిశ్రితముకాని. Telugu ~ with Sanscrit సంస్కృతముకలియకుండావుండేఅచ్చతెలుగు.

Unblest, un-blest', *adj.* accursed పాపిష్టి, శాపగ్రస్తమైన, దౌర్భాగ్యమైన.

Unbloody, *adj.* not cruel సాత్వికమైన. an ~ sacrifice సాత్వికపూజ.

Unblown, un-blōn', *adj.* వికసించని. ~ buds విరియనిమొగ్గలు.

Unblunted, *adj.* మొక్కకాని, మొద్దుకాని, తీక్ష్ణమైన, వాడిగావుండే. ~ affections ఉల్లాసముగావుండేమనసు.

Unblushing, *adj.* సిగ్గులేని, సిగ్గుమాలిన.

Unblushingly, *adv.* సిగ్గుమాలి, నిర్లజ్జగా.

Unbodied, un-bod'ēd, *adj.* incorporeal విదేహియైన.

Unboiled, *adj.* not sodden వండని, పచనముకాని, పచ్చి.

To Unbolt, un-bōlt', *v. a.* తెరుచుట, గడియతీసుట.

Unbolted, un-bōlt'ed, *adj.* coarse; gross; not refined, as flour ముతకైన. as a door గడియవేయని. not sifted జల్లించని.

Unbonneted, un-bon'net-ed, *adj.* not covered with a cap టోపితలతోవుండే, టోపిలేని.

Unbookish, *adj.* uneducated చదవని, పుస్తకముఖు మెరగని.

Unborn, un-bôrn′, *adj.* పుట్టని, అజనితమైన.

Unborrowed, un-bor′rōd, *adj.* original సహజమైన, ఆరోపితముకాని.

To Unbosom, un-bŭ′som, *v. a.* to reveal మనోభావమును చెప్పుట, కడుపులోమాటను చెప్పుట. he ⌣ed himself to me తనమర్మమును నాతో చెప్పినాడు.

Unbottomed, *adj.* bottomless, having no solid foundation అగాధమైన, నిరాధారమైన.

Unbought, un-bôt′, *adj.* obtained without money రూకలువేసికొనని, పుణ్యానికివచ్చిన.

Unbound, un-boŭnd′, *adj.* కట్టని, విడిగావుండే, యథేచ్ఛగావుండే. an ⌣ book జిల్దుకట్టనికాకితపుస్తకము. Prometheus ⌣ యథేచ్ఛగాతిరిగేదేవత.

Unbounded, un-boŭnd′ed, *adj.* అపారమైన, మేరలేని, అమితమైన, అసంఖ్యేయమైన.

Unboundedly, *adv.* అమితముగా, అసంఖ్యేయముగా.

Unbowed, *adj.* not bent వంచబడని, వంగని, నమ్రముకాని. ⌣ cotton యేకనిదూది, యేకబడనిబొచ్చు.

To Unbrace, un-brāce′, *v. a.* to loose; to relax వదిలించుట, సడలించుట. to ⌣ a bow అల్లెనుడించుట.

Unbraced, *adj.* not tight బిగువుగావుండని, వదిలివుండే.

Unbreathed, *adj.* not exercised మరపని, మనుపరచని. an ⌣ horse మరపని గుర్రము, మనుపరచని గుర్రము, క్రొత్తగుర్రము.

Unbreathing, *adj.* ఊపిరిలేని. ⌣ sleep మంచినిద్ర.

Unbred, un-bred′, *adj.* not instructed అశిక్షితమైన. an ⌣ man మోటవాడు, మర్యాదయెరగనివాడు.

Unbreeched, *adj.* చల్లడమువేసుకోని, చల్లడముతో డక్కోని. an ⌣ boy గోచికట్టనిపిల్లకాయ.

Unbribed, *adj.* లంచముతీయని.

Unbricked, *adj.* not paved తళవరిసేయని, యిటికలుపరవని.

Unbridled, un-brĭdld′, *adj.* కళ్లెములేని. an ⌣ horse కళ్లెములేనిగుర్రము. ⌣ lust అడ్డులంకెలేని మోహము, అమితమైనమోహము.

Unbroke, un-brōke′, *adj.* not tamed మనుపరచని, మరపని.

Unbroken, *adj.* తెగని, విరగని, భంగముకాని. ⌣ sleep మంచినిద్ర. ⌣ silence నిశ్శబ్దము. in ⌣ series వరుసాయమానముగా, క్రమముగా.

Unbrokenly, *adv.* నడమవిడవకుండా, యేకధారగా, భంగములేకుండా.

Unbrotherly, un-bruth′ĕr-ly, *adj.* నిర్దయాత్మకుడైన, క్రూరుడైన.

Unbruised, *adj.* not hurt నలగని, చిదగని, దోగని. ⌣ rice దంచనిబియ్యము.

To Unbuckle, un-buckle′, *v. a.* to loose from buckles విప్పుట, విడుచుట.

Unbuilt, un-bilt′, *adj.* కట్టని. a city ⌣ with hands దేవనిర్మితమైనపట్టణము.

Unbusinesslike, *adj.* i. e. improper, irregular (a bad word) వికారమైన, అక్రమమైన, వింతైన.

To Unburden, un-burdn′, *v. a.* బరువునుదించుట. they ⌣ed the bullocks ఎద్దులనుదించినారు. he ⌣ed his heart మనసులోవుండేదుఃఖాన్నివెళ్లబోసుకొన్నాడు.

Unburdened, *adj.* విడిగావుండే.

Unburied, un-ber′ĕd, *adj.* పాతిపెట్టని, భూస్థాపితముచేయబడని.

Unburnt, un-burnt′, *adj.* కాల్చని, పచ్చి. ⌣ bricks పచ్చియిటికెలు.

To Unbutton, un-buttn′, *v. a.* విప్పుట, విడుచుట.

Uncalled, *adj.* పిలువని. uncalled for అక్కరలేని, అగత్యములేని, నిమిత్తములేని. this advice is ⌣ for యిదికోరనిదిచెప్పవచ్చేబుద్ధి, కోరమాలినబుద్ధి. witnesses that are ⌣ for అక్కరలేనిసాక్షులు. I think your letter was ⌣ for యీజాబునీవువ్రాయవలసిననిమిత్తములేదు, యీజాబువ్రాయడానకుఏమిపట్టినది.

Uncandid, *adj.* not friendly, unkind క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన.

Uncanonical, un-ca-non′i-cal, *adj.* not regular అశాస్త్రీయమైన.

Uncared for, *adj.* not regarded విచారణలేని, దిక్కులేని, అడిగేవాండ్లులేని. these children seem ⌣ for యీపిల్లకాయలుదిక్కులేకుండావున్నారు, పిండ్లనుఅడిగివిచారించేవాండ్లులేరు. the garden was ⌣

for during three years ఆశోకటమూడుయేండ్ల దాకాపాడుగావుండినది.

To Uncase, un-cāse', *v. a.* విప్పుట, విడ్చుట.

Uncasted, *adj.* (modern English) expelled from caste కులముచెడిన, కులభ్రష్టుడైన.

Uncaught, un-cât', *adj.* పట్టుబడని, చిక్కని.

Uncaused, *adj.* కారణములేని. a fever ~ by food కూటినిమిత్తముగాపెట్టుకొనిరానిజ్వరము.

Uncautious, *adj.* జాగ్రతలేని.

Unceasing, *adj.* ఎడతెగని, తీరని. ~ troubles అంతములేనితొందరలు.

Unceasingly, *adv.* ఎడతెగక, నిత్యముగా, ఎన్నటికి. they ~ study this వాండ్లుదీన్నియేవేళాచదువుతారు.

Uncelebrated, *adj.* not solemnized చేయబడని. a marriage ~ according to law శాస్త్రప్రకారముగాచేయనిపెండ్లి.

Uncensured, *adj.* not blamed అనిందితమైన, దూష్యముకాని. those ~ by the minister మంత్రిచేతదూషించబడనివాండ్లు, చీవాట్లుపెట్టబడనివాండ్లు.

Unceremonious, *adj.* not polite మర్యాదలేని, మట్టుమర్యాదలేని, నాగరికములేని, మోటు.

Unceremoniously, *adv.* మట్టుమర్యాదలేకుండా.

Unceremoniousness, *n. s.* అమర్యాద, ధూర్తత.

Uncertain, un-čer'tin, *adj.* doubtful అనిశ్చయమైన, సందిగ్ధమైన, సంశయమైన. I was ~ about this అదినాకుసంశయముగావుండినది. I am ~ where it is అదియెక్కడవున్నదో.

Uncertainty, un-čer'tin-ty, *n. s.* doubt సందేహము, సంశయము. on account of the ~ about his age వానివయసుతెలియనందున.

To Unchain, un-chān', *v. a.* విడుచుట, విడ్చుట, గొలుసునువదిలించుట.

Unchangeable, un-chāńg'a-ble, *adj.* immutable నిర్వ్యత్యాసమైన, మారని, యేకరీతిగావుండే, మార్చకూడని.

Unchangeableness, *n. s.* నిర్వ్యత్యాసము, నిర్వికారము.

Unchangeably, *adv.* యథారీతిగా, నిర్వ్యత్యాసముగా, నిర్వికారముగా, యేకరీతిగా.

Unchanged, *adj.* నిర్భిన్నమైన, నిర్వికారమైన, మార్చబడని.

Unchanging, *adj.* శాశ్వతమైన, నిలకడగావుండే, తిరగని, మారని.

Uncharitable, un-char'i-table, *adj.* అధర్మమైన, పాపిష్ఠిమైన, నిర్దయాత్మకుడైన, క్రూరుడైన.

Uncharitableness, un-char'i-table-ness, *n. s.* కఠినత్వము, క్రౌర్యము, నిర్దయాత్మకత.

Uncharitably, *adv.* క్రూరముగా, నిర్దయాత్మకుడై.

Unchaste, un-chāste', *adj.* lewd; libidinous కొంటెమైన, తుంటరమైన, వ్యభిచారిగావుండే.

Unchastened, *adj.* not restrained, not reformed అశిక్షితమైన, సంస్కారవిహీనమైన.

Unchastity, un-chas'ti-ty, *n. s.* జారత్వము, కొంటెతనము, పోకిరితనము.

Unchecked, *adj.* నిరర్గళమైన, అడ్డములేని, విశృంఖలవిడిగావుండే. ~ by fear భయములేని.

Uncheery, *adj.* (cheerless, dull) విరసమైన.

Unchristian, *adj.* క్రీస్తుమతస్థుడుకాని. ~ rulers క్రీస్తువాండ్లుకానిదొరలు, తురకలుమొదలైనవాండ్లు. ~ conduct దుర్మార్గము.

To Unchristianize, *v. a.* క్రీస్తుమతములోనుంచితోసివేసుట.

Unchristianized, *adj.* క్రీస్తుమతభ్రష్టుడైన.

Uncircumcised, un-čer'cum-čīsd, *adj.* సున్నతులేని, సున్నతుచేయబడని. as meaning wicked దుర్మార్గుడైన. the ~ in heart మనసాదుర్మార్గులు.

Uncircumcision, un-čer-cum-čizh'on, *n. s.* సున్నతులేమి. or perhaps అసున్నతి. P. †. అత్వక్ఛేదిత్వం. A†.

Uncircumscribed, un-čer-cum-scrībd', *adj.* unbounded; unlimited అమితమైన, అతివిస్తారమైన, మితిమేరలేని.

Uncircumspect, un-čer'cum-spect', *adj.* not cautious జాగ్రతలేని.

Uncivil, un-čiv'il, *adj.* unpolite మర్యాదనెరగని, నాగరికములేని, మోటు.

Uncivilized, un-čiv'il-īzd, *adj.* నాగరికములేని, మొండి.

Uncivilly, un-čiv'il-ly, *adv.* అమర్యాదగా, మోటుగా.

Unclarified, un-clar'i-fīd, *adj.* not purified నిర్మలముచేయబడని. ~ sugar పాకుచేయబడనిబెల్లము.

Unclassical, *adj.* ప్రాకృతమైన, పామర. classical language సంస్కృతము. ~ language ప్రాకృతము.

Uncle, ung'cle, *n. s.* తల్లిదండ్రులతోడబుట్టినవాడు. paternal ~ తండ్రితోడబుట్టినవాడు. maternal ~ మేనమామ.

Unclean, un-clēn', *adj.* foul; dirty; filthy అపరిశుద్ధమైన, మలినమైన, రోతైన. the ~ spirit అమేధ్యభూతము. Luke XI. 24. A†. G†. says అశుద్ధఆత్మ. B† says అపవిత్రభూతము. while she was ~ అదికడగావుండేటప్పుడు.

Uncleaned rice, *n. s.* వడ్లు.

Uncleanliness, un-clen'li-ness, *n. s.* మాలిన్యము, మురికి, రోత, అశుచి. In 1 Thes. IV. 7. అశుచిక్రియ.

Uncleanly, un-clen'ly, *adj.* foul, dirty అపరిశుద్ధమైన, రోతైన, మలినమైన.

Uncleanness, *n. s.* nastiness అశుచి, మాలిన్యము. or lewdness; wickedness కొంటెతనము, పోకిరితనము, దుర్మార్గము. from the ~ of their lives వాండ్లుఅనాచారులుగనక, వాండ్లుభ్రష్టులుగనక.

To Unclench, un-clensh', *v. a.* పిడికిలించినచేతిని విచ్చుట, విడిపించుట.

Unclerical, *adj.* not fitting a clergyman పాదులకునిషిద్ధమైన. they accused him of ~ conduct పాదులకుతగనినడతనడిచినాడన్నారు.

Unclipped, *adj.* కత్తిరించబడని, గొరగబడని. ~ coins అంచులుకత్తిరించబడనినాణ్యము, చెల్లేనాణ్యము.

Unclogged, *adj.* set free నిర్బంధములేకుండావుండే, విచ్చలవిడిగావుండే.

Uncloistered, *adj.* set at large విడదలచేయబడ్డ, విముక్తులైన.

To Unclose, un-clōse', *v. a.* to open తెరచుట.

Unclosed, *adj.* తెరిచియుండే, మూయని, వికసించియుండే, ముగియని, తీరని. an ~ door తెరిచివుండేతలుపు. an ~ account తీరనిలెక్క, పరిష్కారముకానిలెక్క.

Unclothed, *adj.* బట్టలనువిప్పివేయబడ్డ, దిగంబరమైన, దిసమొలగావుండే.

Unclouded, un-cloud'ed, *adj.* మబ్బులేని, మబ్బువిచ్చిన. the ~ sky నిమ్మళముగావుండేఆకాశము. an ~ face వ్యసనములేనిముఖము.

Uncoated, *adj.* తోలుతీయబడ్డ, పట్టులుపొలవబడ్డ. an ~ gem సానపెట్టనికెంపు.

Uncoerced, *adj.* not forced నిర్బంధముచేయబడని, బలాత్కారముచేయబడని, బలవంతముచేయబడని. ~ by law he would never pay the money కోర్టులోనిర్బంధముచేస్తేనేగాని వాడుఆరూకలుయివ్వడు.

To Uncoil, un-côil', *v. a.* చుట్టవిప్పుట. he ~ed the rope ఆతాడుచుట్టనువిచ్చినాడు. when the snake ~ed itself పాముచుట్టవిచ్చిబయిలుదేరగానే.

Uncoined, *adj.* నాణ్యముగాచేయబడని. ~ silver యింకారూపాయలుగాచేయనివెండి.

Uncollected, un-col-lect'ed *adj.* రాబట్టని, పోగుచేయబడని, తండబడని. ~ debts యింకాతండని అప్పులు.

Uncoloured, *adj.* వర్ణముచేయని.

Uncombed, un-cōmd', *adj.* దువ్వని, దువ్విచిక్కుపెట్టబడని.

Uncomeliness, *n. s.* వికారము. from the ~ of their dress వాండ్లుదుడుపువికారమైనదిగనక.

Uncomfortable, un-cum'fort-able, *adj.* not pleasant, disagreeable హాయిగావుండని, సుఖకరముకాని, సౌఖ్యములేని.

Uncomfortably, *adv.* సౌఖ్యములేకుండా, హాయిలేకుండా.

Uncommon, un-com'mon, *adj.* వింతైన, విచిత్రమైన. from the ~ beauty of the flower యీపుష్పముయొక్క సౌందర్యముయొక్కడాలేదుగనక.

Uncommonly, *adv.* వింతగా, విచిత్రముగా, మిక్కిలి, బహు, నిండా, అతిశయముగా. it is ~ cold this morning నేటిచలిమెన్నడూలేదు.

Uncommunicated, un-com-mū'ni-cāt-ed, *adj.* తెలియచేయబడని, యెరుకచేయబడని. this news being ~ to them యీసమాచారమువాండ్లకుతెలియచేయనందున.

Uncommunicative, *adj.* not easy in talking, reserved మట్టిఅయిన, బోళాకాని.

Uncompelled, un-com-pelld', *adj.* బలాత్కారముచేయబడని.

Uncomplete, *adj.* not perfect అసమగ్రమైన.

Uncompounded of, *adj.* విశిష్టముకాని, హితముకాని. ~ of earth and air మృద్వాయువిశిష్టముకాని.

Uncompromising, *adj.* not yielding లోబడరాని, సమాధానానికిరాని. an ~ honesty నిశ్చయమైన పెద్దమనిషితనము.

Unconcealed, *adj.* దాచని, స్పష్టమైన, విశదమైన. ~ hatred ప్రత్యక్షమైనవిరోధము, బాహాటమైన విరోధము.

Unconcern, un-con-çern′, *n. s.* carelessness, heedlessness, negligence ఉపేక్ష, అజాగ్రత, నిశ్చింత.

Unconcerned, un-con-çernd′, *adj.* not having any care అక్కరలేని, శ్రద్ధలేని. I am ~ in this business యీపని నాకుఅంతఅక్కరలేదు. they are ~ for him వానిచింతవీండ్లకుఅక్కరలేదు. ~ at this sight దీన్నిచూచి చింతపడనివాండ్లై.

Unconcernedly, *adv.* నిశ్చింతగా, విచారములేక.

Unconcocted, *adj.* raw, not dressed, not cooked వండని, పచనము కాని. a mere ~ letter ఆలోచనలేకుండా వ్రాసినజాబు.

Uncondemned, *adj.* నేరములేని, నిరపరాధులైన. those who are ~ నేరము నిరూపించబడనివాండ్లు.

Unconditional, *adj.* absolute నియమములేని, ఒడంబడికె లేని, సోపాధికము కాని. he received an ~ pardon నిరుపాధికముగా చేసినమన్నింపును పొందినాడు.

Unconditionally, *adv.* absolutely ఒడంబడికె లేకుండా, నిరుపాధికముగా.

Unconfined, *adj.* యథేచ్ఛగా వుండే, విడిగా వుండే, విడుదలగా వుండే.

Unconfirmed, *adj.* రూఢిపడని, స్థిరపడని. a statement ~ by evidence సాక్షులచేత రూఢి కానిమాట, రూఢి చేయపడనిమాట.

Unconfused, *adj.* కలవరపడని, చీకాకుపడని, భ్రమపడని.

Unconfuted, *adj.* కొట్టివేయబడని, ఖండించబడని.

Uncongealed, *adj.* పేరని, పేరుకొనిపోని, ఘనీభవించని, గడ్డకట్టుకోని.

Uncongenial, *adj.* గిట్టని, యిమడని, అనుకూలము కాని, విరోధమైన. an ~ climate వొంటికిగిట్టనిదేశము.

Uncongeniality, *n. s.* గిట్టమి, విరోధము. from the ~ of the climate ఆదేశము శరీరానికిగిట్టదు గనక.

Unconnected, *adj.* అసంగతమైన. a few ~ words కొన్నిపూర్వోత్తరసందర్భము లేనిమాటలు.

Unconquerable, *adj.* not to be mastered అసాధ్యమైన, జయించగూడని. from an ~ hatred towards them వాండ్లయందుండే తీరని ద్వేషమువల్ల.

Unconquered, *adj.* ఓడని, జయించబడని.

Unconscientious, *adj.* అన్యాయమైన, అధికమైన. an ~ price అధికవెల, అన్యాయమైనవెల.

Unconscientiously, *adv.* అన్యాయముగా, అధికముగా.

Unconscientiousness, *n. s.* అన్యాయము, అతిశయము, అధికము.

Unconscionable, *adj.* vast, prodigious, horrible నిండా, ప్రచండమైన, అన్యాయమైన. this is an ~ price యిది నిండా అన్యాయమైనవెల.

Unconscionably, *adv.* నిండా, మిక్కిలి.

Unconscious, *adj.* ignorant తెలియని, ఎరగని. she fainted; and while she was ~ they carried her away అది మూర్ఛపోయి వొళ్లుతెలియకుండా పడివుండేటప్పుడు దాన్నియెత్తుకొనిపోయినారు. an infant is ~ బిడ్డకు వొకటీ తెలియదు.

Unconsciously, *adv.* తెలియక, అజ్ఞానతః, అబుద్ధిపూర్వకముగా. he ~ opened his hand తెలియక చెయివిచ్చినాడు. he ~ favoured the plaintiff అబుద్ధిపూర్వకముగా ఫిరియాదివిషయములో దయగా నడిపించినాడు.

Unconsciousness, *n. s.* తెలియమి, యెరగమి, అజ్ఞానము. from my ~ of his intention వాడియత్నము నాకు తెలియనందున.

Unconsecrated, *adj.* నైవేద్యము చేయబడని, ఈశ్వరార్పణము చేయబడని.

Unconsidered, *adj.* ఆలోచించని, ఆలోచనలేని.

Unconstant, *adj.* not steady నిలకడలేని, అస్థిరమైన.

Unconstitutional, *adj.* విరుద్ధమైన, విపరీతమైన.

Unconstrained, *adj.* natural, easy, plain నిర్బంధములేని, అడ్డములేని, నిరంకుశమైన, సహజమైన. this letter is written in an ~ style యీజాబు సరళముగా వ్రాయబడియున్నది.

Unconstrainedly, *adv.* దండాయమానముగా, సరళముగా.

Unconsumed, *adj.* not wasted తుయించిపోని, క్షీణించిపోని, అయిపోని, దగ్ధముకాని.

Uncontested, *adj.* not disputed, evident, plain నిర్వివాదమైన, నిరాక్షేపముగావుండే, స్పష్టమైన.

Uncontrite, *adj.* not penitent పశ్చాత్తాపములేని, అనుతాపములేని.

Uncontrollable, *adj.* ungovernable [illegible] అణచగూడని, సాధ్యముకాని. [illegible] fury పట్టగూడనిమహా[illegible]

Uncontrollably, *adv.* యథేచ్ఛగా, విచ్చలవిడిగా, ప్రచండముగా.

Uncontrolled, *adj.* not restrained అస్వాధీనమైన, వశ్యముకాని, అణగని, నిరంకుశమైన, ప్రచండమైన. this is an ⌣ truth (Swift) ఇదిరూఢి, దీనికిఒక ఆక్షేపముళేదు. The words of Swift are "It is an ⌣ truth that no man ever made an ill figure, who understood his own talents, nor a good one, who mistook them."

Uncontrolledly, *adv.* యథేచ్ఛగా, విచ్చలవిడిగా, ప్రచండముగా.

Uncontroverted, *adj.* not disputed నివివాదమైన, నిస్సందేహమైన, నిరాక్షేపమైన.

Unconverted, *adj.* not changed in opinion ; not turned from one faith to another మారని, నిష్ఠ త్యాగమైన, మతమువిడిచిమరిఒకమతములో ప్రవేశించని.

Unconvinced, *adj.* not persuaded ఒప్పుకోని, నమ్మని, మొరగని. those who are ⌣ నమ్మనివాండ్లు, ఒప్పుకోనివాండ్లు.

To Uncord, *v. a.* to unbind విప్పుట, కట్లువిప్పుట.

Uncorrected, *adj.* దిద్దని.

Uncorrupt, *adj.* not spoiled, not tainted with wickedness చెడిపోని, సత్యసంధుడైన, నిష్కల్మషమైన, లంచగొట్టుకాని.

Uncorrupted, *adj.* చెడిపోని, కుళ్ళిపోని, అభావముకాని, దుర్నీతిమొరగని.

Uncorruptness, *n. s.* నిష్కల్మషము, సత్యస్వభావము, సునీతి. in Titus II. 6. అవికారిత్వము C†. నిష్కళంకము P†.

To Uncouple, un-cuple', *v. a.* to loose dogs from their couples, to set loose పెనవిప్పుట, విడిచిపెట్టుట, విప్పివిడిచిపెట్టుట.

Uncourteous, un-curt'yus, *adj.* uncivil ; unpolite అమర్యాదస్థుడైన, విరసుడైన. he was ⌣ to them వాడువాండ్లకుసన్మానముచేయలేదు.

Uncourteously, *adv.* అమర్యాదగా, విరసముగా.

Uncourteousness, *n. s.* incivility అమర్యాద.

Uncourtly, un-cōrt'ly, *adj.* not elegant, rude అమర్యాదస్థుడైన, మొండి, మోటువాండ్లైన, మూర్ఖుడైన.

Uncouth, un-cûth', *adj.* odd ; strange మొండియైన, మూర్ఖమైన, వికారమైన. their manners are ⌣ వాండ్లదిమోటరీతి.

Uncouthly, *adv.* oddly ; strangely మోటుతనముగా, కుత్సితప్రాయముగా.

Uncouthness, *n. s.* oddness ; strangeness మోటుతనము, గ్రామ్యత్వము. from the ⌣ of his language వాడుమోటుతనముగామాట్లాడడమువల్ల.

Uncovenanted, *adj.* not promised by covenant ఒడంబడికెయివ్వని, ముచ్చిలికాయివ్వని, ఒడంబడికెకుకోబడని. ⌣ mercies నిరుపాధికమైనకృప. an ⌣ servant ఒడంబడికెయివ్వనిఉద్యోగస్థుడు.

To Uncover, *v. a.* to strip, to make naked, to remove any covering from, బట్టలువిప్పివేసుట, దిగంబరముచేసుట, మూతతీసుట, తెరుచుట, ముసుకుతీసుట. when he ⌣ed the dish మూతతియ్యగానే. when he ⌣ed her breast దానిపైటతొలగతీయగా.

To Uncover, *v. n.* to take off his hat తలమీందిటోపినిచేతతీసుకొనుట. they ⌣ed to him ఆయనను చూచిటోపినిచేతికితీసుకొనిమర్యాదచేసినారు.

Uncovered, *adj.* మూతలేని, కప్పని, మూయబడని, ఉత్తతలతో, బోడితలతో. he walked in the procession ⌣ ఊరేగింపులోబోడితలతో పోయినాడు.

To Uncreate, *v. a.* వినాశనముచేసుట.

Uncreated, un-crê-āt'ed, *adj.* not yet created సృష్టించబడని, అనాదియైన, శాశ్వతమైన.

To Uncrown, un-crown', *v. a.* to dethrone రాజ్యభ్రష్టున్నిచేసుట. they ⌣ed their king రాజుకుప్రభుత్వములేకుండావెళ్లగొట్టినారు.

Unction, ungc'shon, *n. s.* anointing అభ్యంజనము. extreme ⌣ మరణావస్థయందుచేసేలేపనము, ఇది కాతోలిక్కువాండ్లలోచరమదశలో చేసే ఒకకర్మము. spirit, force తేజస్సు, ఉద్రేకము, శక్తి.

Unctuosity, *n. s.* oiliness ; fatness ; greasiness జిడ్డు.

Unctuous, ungc'tū-us, *adj.* oily ; fat ; greasy జిడ్డుగావుండే. an ⌣ fluid తైలము, నెయ్యి.

Unctuousness, *n. s.* oiliness ; greasiness జిడ్డు.

Uncultivated, un-cul'ti-vāt'ed, *adj.* not tilled ; not instructed ; rude ; rough in manners దున్నని, అశిక్షితుడైన, ప్రాకృతుడైన, పామరుడైన, మోటువాడైన.

Uncumbered, *adj.* not burdened ఇబ్బందిలేని, ప్రతిబంధకములేని, సంకటములేని.

Uncurable, *adj.* స్వస్థముకాని, అసాధ్యమైన.

Uncurbed, un-curbd', *adj.* అణగని.

Uncured, *adj.* కుదరని, స్వస్థముకాని.

Uncurst, *adj.* not execrated శపించబడని, శాపగ్రస్తముకాని. they are ~ with debts అప్పులసేపీడనములేనివాండ్లు.

Uncustomed goods, *n. s.* సుంకముతీరని సరుకులు.

Uncut, un-cut', *adj.* కోయబడని, నరకబడని, సానపెట్టబడని. an ~ ruby దళముగావుండే కెంపు, యింకాసానపెట్టని కెంపు. the book was sold ~ ఆపుస్తకముకాకితాలంచులుకోయకనేఅమ్మివేసినారు.

To Undam, un-dam', *v. a.* మడవనెత్తుట. after they ~ed the pond ఆగుంటకట్టనుతోవ్వియెత్తివేసినతర్వాత.

Undamaged, *adj.* not spoiled చెడిపోని. cloth which is ~ by rain వర్షముచేతచెడిపోనిగుడ్డలు. a reputation ~ by scandal దూషణచేత చెడిపోనికీర్తి.

Undammed, *adj.* అడ్డకట్టలేని, మడవలేని. an ~ stream అడ్డముగామడవలులేకుండా పొయ్యేప్రవాహము.

Undaunted, un-dânt'ed, *adj.* not frightened భయపడని. ~ heroes నిర్భీతులైనశూరులు.

Undauntedly, un-dânt'ed-ly, *adv.* నిర్భీతిగా, ధైర్యముగా.

Undauntedness, *n. s.* నిర్భీతి, ధైర్యము.

Undazzled, un-dazzld', *adj.* not confused by splendor మిరిమిట్లుకొనని, ఆశ్చర్యపడని, భ్రమపడని.

Undebauched, un-dê-bâcht', *adj.* not corrupted; pure చెడని, స్వచ్ఛమైన. he who is ~ by prosperity ఐశ్వర్యముపొడిగినప్పటికిన్ని చెడనివాడు.

Undecayed, un-dê-cād', *adj.* not impaired by age or accident నశించని, క్షీణించని, యథారీతిగావుండే, శిథిలమైపోని. the tree though old is ~ యీచెట్టుబహుదినాలదైనప్పటికిన్నిక్షీణించిపోలేదు.

Undecaying, *adj.* క్షీణించని, శిథిలముకాని, చెడిపోని, యథారీతిగావుండే.

Undeceivable, un-dê-cēv'a-ble, *adj.* not subject to deception మోసబోని.

To Undeceive, un-dê-cēve', *v. a.* to free from mistake భ్రమనివారణముచేసుట, కలస్థితినితెలియచేసుట. at last he ~d them తుదకువుండేనిజస్థితినివాండ్లకుతెలియచేసినాడు. he ~d me నిజస్థితినితెలియచేసినాకువుండినభ్రమనివారణముచేసినాడు. let me ~ you వుండేవైఖరినినీతోచెప్పుతున్నాను. this letter ~d me యీజాబుచేతనాకుకలస్థితితెలిసినది.

Undeceived, *adj.* మోసపోని, భ్రమనివారణమును పొందిన. they are ~ by his tricks వాడిపితలాటకానికివాండ్లులోబడలేదు. at last I was ~ తుదకునాకువుండినభ్రమతీరినది.

Undecided, un-dê-cīd'ed, *adj.* not settled తీరని, తీర్పుకాని, డోలాయమానముగావుండే. a cause that is yet ~ యింకాతీర్పుకాకుండావుండేవ్యాజ్యము. I am as yet ~ to go or stay నేనుపోదునోవుందునోయింకానిశ్చయములేదు.

Undecisive, *adj.* not conclusive తీర్పుకాని, పరిష్కారముకాని, నిశ్చయముకాని. this was an ~ experiment యీయత్నముచేత పొకటితీరలేదు. this proof is ~ యీసాక్ష్యమువల్ల పొకటితీరలేదు.

Undeclinable, *adj.* రూపభేదములేని. an ~ noun అవ్యయము.

Undeclined, *adj.* రూపభేదముచేయబడని, రూపభేదములేని. an ~ noun రూపభేదముచేయబడనిశబ్దము.

Undedicated, *adj.* not consecrated అంకితముచేయబడని, ఈశ్వరార్పితముచేయబడని. land ~ to any charity ధర్మానికియివ్వబడనిభూమి.

Undefaced, un-dê-fāst', *adj.* not disfigured రూపముచెడగొట్టబడని, యథారీతిగావుండే. a few letters remained ~ కొన్నిఅక్షరాలుచెడకుండావుండినవి.

Undefeasible, un-dê-fēs'i-ble, *adj.* that which cannot be taken away అనివార్యమైన, నిరంకుశమైన, సర్వసమ్మతమైన, స్వతంత్రమైన. these are the ~ rights of a father యివితండ్రికిసహజమైనధర్మములు.

Undefiled, un-dê-fīld', *adj.* not polluted అంటుబడని, అశుచికాని, పవిత్రమైన, నిష్కల్మషమైన. In Ps. CXIX. 1. సరళః A†. D†.

Undefinable, un-dê-fīn'a-ble, *adj.* which cannot be shewn వివరించగూడని, నిర్ణయించగూడని, స్పష్టముకాని.

Undefined, un-dė-fīnd′, *adj.* not described వివరించబడని, విశదపరచబడని, అస్పష్టమైన, గూఢమైన.

To Undeify, *v. a.* to reduce from the state of deity దేవత్వము లేకుండా చేసుట, పూజ్యత లేకుండా చేసుట, అగౌరవము చేసుట.

Undemonstrable, *adj.* not capable of fuller evidence అనుమేయించకూడని, రూఢిపరచకూడని, సిద్ధాంతము చేయతగని. his claim is — వాడి వ్యాజ్యము రూఢిపరచకూడనిదిగా వున్నది.

Undeniable, un-dė-nī′a-ble, *adj.* that cannot be denied కాదనకూడని, త్రోయగూడని, లేదనవల్లగానటువంటి, సిద్ధమైన, నిశ్చయమైన.

Undeniably, *adv.* స్పష్టముగా, ప్రత్యక్షముగా, సాక్షాత్తుగా, నిశ్చయముగా.

Under, un′dĕr, *preposition* కింద, అడుగున. he put the stick — his arm కర్రను చంకన పెట్టుకొన్నాడు. this cannot be finished — three days యిది మూడు దినాలలో కాదు. I studied — him for one year వానివద్ద వొక సంవత్సరము చదువుతూవుంటిని. I held a situation — him అతనిదగ్గర వొక పని చూస్తూవుంటిని. the distance is — ten miles ఆవూరు ఆమడ దూరానికి తక్కువగా వున్నది. — these circumstances ఇట్లా వుండగా. the matter — consideration ఇప్పుడు విచారణలో వుండే సంగతి. a letter — date 20th June జూన్ నెల యిరువయ్యో తేదిని వేసిన జాబు. he gave me this declaration — his own hand యీ వాజ్మూలమును తన చేవ్రాలు సహితముగా నా చేతికియిచ్చినాడు. I have this — his hand యిది వాని చేవ్రాలు గలదిగా నావద్ద వున్నది. he paid ten rupees — the head of interest వడ్డికింద పదిరూపాయలు చెల్లించినాడు. — the orders received ఆజ్ఞాప్రకారముగా. he cheated me — the name of friendship స్నేహమనే పేరు బెట్టుకొని నన్ను మోసము చేసినాడు. this is known — the name of Persian silk దీన్ని పార్సీపట్టు అంటారు. there is a road — the hill ఆ కొండకిందుగా వొక బాట వున్నది. he stood — the wall గోడ వద్ద నిలిచినాడు. you cannot get it — that price నీకు ఆ వెలకు తక్కువగా అది చిక్కదు. he is — my protection నా సంరక్షణలో వున్నాడు. the road is — repair యీ దోవను బాగుచేస్తున్నారు. he told me this — the rose దీన్ని నాతో రహస్యముగా చెప్పినాడు. the ship is now — sail వాడ చాపలు విప్పి నడుస్తున్నది. they kept him — వాణ్ని అణచి పెట్టినారు. they drain the land to keep the water — నీళ్లు లేకుండా చేసేటందుకు గనిమలు తీస్తారు. one who is — age అప్రాప్త వ్యవహార వయస్కుడు, వ్యవహార యోగ్యమైన వయసు రానివాడు. children — two years old రెండేండ్లకు తక్కువ వయస్సు గల బిడ్డలు. he is now — a cloud వానికి యిప్పుడు వొక కళంకము వచ్చియున్నది. an — farmer or undertenant లోపాయకారి, వొకరి కింద నేల తీసుకొని పయిరు పెట్టే కాపు. under-clerk కరణము చేతికింది కరణము, గుమాస్తా చేతికింది గుమాస్తా. an — garment అడుగు వస్త్రము. he spoke in an — tone హీనస్వరముగా మాట్లాడినాడు. I smote him — the fifth rib వాణ్ని డొక్కలో పొడిచినాను.

Under-current, *n. s.* the imperceptible stream: which sometimes flows contrary to the upper water లోనినది, అంతఃప్రవాహము, లోనిభావము.

Under-done, *adj.* not fully boiled బాగా పక్వము కాని. meat that is — లెస్సగా పచనము కాని మాంసము.

Underfoot, *adv.* కింద. they trod it — దాన్ని కాలికింద తొక్కినారు.

To Undergird, *v. a.* to tie round the bottom అడుగున కట్టుట. they —ed the ship ఆ వాడకు మొలతాడువలె వొక దారము వేసి కట్టినారు.

To Undergo, un-dĕr-gō′, *v. a.* to endure; to suffer సహించుట, పడుట. he under-went great afflictions నిండా కడగండ్లు పడ్డాడు. the silk worm —es three changes పట్టుపురుగు మూడు అవస్థలను పొందుతున్నది. the house is undergoing repairs ఆ యిల్లు మరమ్మతులో వున్నది.

Undergraduate, *n. s.* a student or member of a University or College విద్యార్థి.

Underground, un′dĕr-groŭnd, *adv.* నేలకింద. a house built — నేలమాళిగ, భూమికింద కట్టిన యిల్లు.

Undergrowth, un′dĕr-grōth, *n. s.* shrubs or small trees growing among large ones అడుగుపొదలు, అడుగుచెట్లు.

Underhand, un'dĕr-hand, *adv.* by secret means; by fraudulent means రహస్యముగా, మరుగుగా, మోసముగా. this payment was made ‿ యీ రూకలు దొంగతనముగా యివ్వబడ్డది.

Underhand, un'dĕr-hand, *adj.* secret, fraudulent రహస్యమైన, మోసమైన. this is an ‿ transaction యిది కట్టికుట్ర, యిది దొంగతనముగా జరిగిన ది. ‿ transactions కుట్రలు. he obtained the place by ‿ practices కృత్రిమము చేసి ఆ ఉద్యోగ మును సంపాదించుకొన్నాడు.

Underhung, *adj.* కిందిపలువరస పైపలువరస మీదికి వచ్చే. that man is ‿ వాడికి కిందిపలువరస పైపలు వరస మీదికి వస్తున్నది.

To Underline, *v. a.* to mark with a line below the words మాటల కింద గీతగీచుట, యీమాటలను త్రిప్పిలుకుతారు.

Underling, un'dĕr-ling, *n. s.* a base fellow నీచుడు, క్షుద్రుడు, కింకరుడు.

To Undermine, un-dĕr-mīne', *v. a.* to sap; to excavate beneath కిందతొవ్వుట, సురంగము చేసుట. they ‿d the wall ఆగోడను దేటట్టుగా కింద తల్లముతోవ్విన్నారు. the river ‿d the rock ఆ కొండకూలేటట్టు ఆయేరు కింద కోసివేసినది. grief ‿s the strength వ్యసనము చేత బలము కుంగుతున్నది.

Undermined, *adj.* కుంగిన, కూలిన. his health is ‿ వాని ఒళ్లు చెడిపోయినది.

Undermost, un'dĕr-mōst, *adj.* lowest in place కింది. though he was ‿ వాడు అందరికీ కడకటి వాడైనప్పటికిన్ని, కిందివాడైనప్పటికిన్ని.

Underneath, un-dĕr-nēth', *adv.* కింద, అడుగున.

Underpetticoat, *n. s.* లోనిపుడుపు, ఇది ఇంగ్లీషు స్త్రీల పుడుపును గురించిన మాట.

Underplot, un'dĕr-plot, *n. s.* ఉత్తరాలోచన, ఉత్తరాభిప్రాయము, ఉపకథ, రహస్యమైన ఆలోచన.

To Underrate, un-dĕr-rāte', *v. a.* to value very low తక్కువ వెలకట్టుట, అల్పముగా విచారించుట. they ‿d his power వానికి యింతబలము వుండినది వాండ్లకు తెలియక వుండినది. he ‿d the difficulties of the task ఆపని యింత కష్టముగా వుండబోతున్న దని వానికి తోచకుండా వుండినది.

To Underscore, *v. a.* to underline, to draw a mark under అడుగున గురుతు వేసుట, అడుగున గీత గీచుట.

Underscored, *adj.* marked underneath అడుగున గురుతు వేసిన, అడుగున గీతగీయబడ్డ.

Undersecretary, *n. s.* రెండో రాయసగాడు.

To Undersell, un-dĕr-sell', *v. a.* to sell the same articles at a lower price than another merchant ఒకడి మీదిపోటికి వెలతగ్గించి అమ్ముట, పూరి వెలకు నిండా తక్కువగా అమ్ముట.

Underservant, *n. s.* దాసానుదాసుడు.

Undersheriff, *n. s.* చిన్న షెరాజరు.

Undershot, *adj.* moved by water passing under the wheel; (opposed to *Overshot;*) as, an *undershot* mill or mill-wheel జలయంత్రపు చక్రము కింద నీళ్లు పారడము చేత తిరిగే. an ‿ wheel కింద నీళ్లు పారడము చేత తిరిగే చక్రము.

Undersigned, *adj.* అడుగున చేవ్రాలు చేసిన. the ‿, inhabitants of this village యీ అడుగున చేవ్రాలు చేసిన యీ వూరి కాపులు. the ‿ యీ అడుగున చేవ్రాలు చేసిన నేను. he received the money from the ‿ నావద్ద రూకలు పుచ్చుకొన్నాడు.

To Understand, un-dĕr-stand', *v. a.* తెలుసుకొనుట, గ్రహించుట. he ‿s English వానికి ఇంగ్లీషు వచ్చును. he does not ‿ accounts వానికి లెక్కలు రావు. I do not ‿ this business ఆపని నాకు తెలియదు, అదియెట్టిదో నాకు తెలియదు. by this I ‿ that he will not come యిందువల్ల వాడు రాడని తోచినది. do you ‿? yes నీకు అర్థమైనదా, అర్థమైనది. do you ‿ me? నేను చెప్పినది నీకు తెలిసినదా, నామాటకు నీకు అర్థమైనదా. I do not ‿ your going there without permission నా సెలవు లేక నీవు అక్కడికి పోవడము యెట్టువంటిది. I ‿ that he is gone వాడు వెళ్లినాడట. he gave them to ‿ that he would complain against them మీమీద ఫిరియాదు చేయబోతానని వాండ్లకు యెరుక చేసినాడు. in this verse we must ‿ the word King యీ శ్లోకములో రాజు అనే పేరును అధ్యాహారము చేసుకోవలసినది. here we must ‿ the nominative case యిక్కడ కర్తను తెచ్చుకోవలసినది, యిక్కడ కర్త భావిస్తున్నది. that word is understood, not expressed యిక్కడ ఆ శబ్దము భావిస్తున్నది గాని కంఠ

రకేణచెప్పబడలేదు. By "Relations". I do not ⌐ his brothers బంధువులుఅనేశబ్దమువున్నదిగాని అన్నదమ్ములనినాకుభావముకాలేదు. on understanding that he would pay the money I went away వాడుఆరూకలుచెల్లిస్తాడని తెలిసినందుమీదట వెళ్లిపోయినాను.

Understanding, un-dĕr-stand'ing, *n. s.* sense తెలివి, జ్ఞానము. a man of ⌐ తెలిసినవాడు, తెలివిగలవాడు, బుద్ధిమంతుడు. a man of no ⌐ తెలివిలేనివాడు, తెలివిమాలినవాడు, అవివేకి. or stipulation నిబంధన. they came to an ⌐ సమాధానపడ్డారు. a secret ⌐ లోమాట, లోలోపలిమాట. In 1. Cor. XIV. 15. మనస్సాక్ష్యాత్యా At.

To Understate, *v. a.* to state or represent less stronglythan the truth will bear నిజముగావుండేటంతకన్నా తగ్గించిచెప్పుట.

Understated, *adj.* నిజముగావుండేటంతకన్నా తగ్గించిచెప్పుట్టుగాచెప్పబడ్డ.

Understood, un-dĕr-stŭd', *adj.* అర్థమైన, భావించుకోవలసిన. a language ⌐ by them వాండ్లకుతెలిసినభాష. a word ⌐ not expressed కంఠరవేణ చెప్పబడకుండాభావించుకోవలసినశబ్దము.

Understrapper, un'dĕr-strap-pĕr, *n. s.* a base servant నీచుడు, దాసానుదాసుడు, కూలివాడు, కామాటివాడు.

Understrapping, *adj.* నీచమైన, తుచ్ఛమైన, కామాటి.

To Undertake, un-dĕr-tāke', *v. a.* to engage in పూనుకొనుట, ఉద్యోగించుట, పైనవేసుకొనుట. soon after he undertook the study of law వాడుధర్మశాస్త్రము చదువుకోవడానకుపూనుకొన్నాడు.

Undertaken, *adj.* ఉద్యోగించబడ్డ, పూనుకొనబడ్డ. this work was ⌐ by him without his orders ఆయనసెలవులేకుండాయీపనికిపూనుకొన్నాడు.

Undertaker, un-dĕr-tāk'ĕr, *n. s.* one who manages funerals శవమునుసాగనంపేయడమునకుకావలసినవాటిని జాగ్రతచేసేవాడు. he who engages in any business పూనుకొన్నవాడు,యీఅర్థముయిప్పుడుచెల్లదు.

Undertaking, un-dĕr-tāk'ing, *n. s.* engaging in పూనుకోవడము, ఉద్యోగించడము, యత్నము.

Undertenant, un-dĕr-ten'ant, *n. s.* లోపాయకారి.

Undertook, un-dĕr-tŭk', *past tense* of the verb To Undertake. he ⌐ the business ఆపనికిపూనుకొన్నాడు.

Undervaluation, *n. s.* rate not equal to the worth తక్కువవెలకట్టడము, స్వల్పమతింపుచేయడము.

To Undervalue, un-dĕr-val'ūe, *v. a.* to rate, or estimate below the real worth, to esteem lightly, to despise తక్కువవెలకట్టుట, స్వల్పమతింపుచేయుట, అలక్ష్యపెట్టుట.

Underwood, un'dĕr-wŭd, *n. s.* small trees that grow among large trees చెట్లకిందిచిన్నచెట్లు, కిందిపొద.

Underworked, *adj.* పనితక్కువగావుండే. the horses are overfed and ⌐ గుర్రములకుతిండియెక్కువ,పని తక్కువ.

To Underwrite, *v. a.* పూటబడుట, అనగావాడకు నూటికియింతఅనితీసుకొని దానికివెూసముపస్తే ఆనష్టమునుయిస్తానని పూటబడేవాడు.

Underwriter, un-dĕr-rīt'ĕr, *n.s.* one who insures; an insurer పూటబడ్డవర్తకుడు, ఉత్తరవాది.

Undescribable, *adj.* వర్ణించశక్యముకాని, వివరించకూడని, యింతంతనరాని.

Undescribed, un-dė-scrībd', *adj.* వివరించబడని, వర్ణించబడని, తెలియచేయబడని.

Undescried, un-dė-scrīd', *adj.* not discovered; not seen చూడబడని, కనుక్కోబడని, అదృశ్యమైన.

Undeserved, un-dė-ṡervd', *adj.* not merited తగని, అన్యాయమైన, అపాత్రమైన, అనర్హమైన.

Undeservedly, un-dė-ṡerv'ed-ly, *adv.* అన్యాయముగా, నిర్హేతుకముగా.

Undeserving, un-dė-ṡerv'ing, *adj.* అయోగ్యమైన, అపాత్రమైన, అనర్హమైన. he is ⌐ of these praises యీశ్లాఘనకువాడుఅర్హుడుకాడు.

Undesigned, un-dė-sīnd', *adj.* not intended అబుద్ధిపూర్వకమైన, యోచించిచేయని, ప్రయత్నపూర్వకముకాని.

Undesignedly, *adv.* without intention అబుద్ధిపూర్వకముగా, తోచక.

Undesigning, un-dė-sīn'ing, *adj.* sincere నిష్కపటమైన, నిష్కళంకమైన, సాధువైన.

Undesired, *adj.* not solicited కోరని,ఆశించని.

Undeterminable, Undeterminate, Undetermined, un-dē-ter′mind, *adj.* not settled, not certain తీరని, నిశ్చయించగూడని, నిర్ధారణచేయగూడని,అనిశ్చయమైన. matters are as yet undetermined ఆసంగతియింకాతీరలేదు. he is as yet undetermined to go or stay పొయ్యేదోవుండేదోవాడు యింకానిష్కర్షచేసుకోలేదు.

Undeviating, *adj.* regular నిర్వ్యత్యాసమైన, నిర్భిన్నమైన, ఏకరీతిగావుండే.

Undevout, *adj.* having no piety భక్తిలేని, విశ్వాసములేని.

Undid, un-did′, *past tense* of the verb To Undo చెడ్డ, విచ్చబడ్డ. this ⌣ him ఇందుచేతచెడిపోయినాడు. she ⌣ the knot అదిఆముడినివిచ్చినది.

Undigested, un-di-ġest′ed, *adj.* జీర్ణముకాని, అరగని. an ⌣ plan చక్కగాకుదరనియుక్తి.

Undignified, *adj.* mean, base క్షుద్రమైన, నీచమైన.

Undiminished, un-di-min′isht, *adj.* not lessened తగ్గని,సంపూర్ణమైన.

Undirected, un-di-rect′ed, *adj.* left without direction గురిపెట్టబడని, ఆజ్ఞాపించబడని, పైవిలాసము వేయబడని. an ⌣ letter పైవిలాసమువ్రాయనిజాబు.

Undiscerned, un-di-ṡernd′, Undiscernible, un-di-ṡern′i-ble, *adj.* not seen అగుపడని, అగోచరమైన, గూఢమైన, గుప్తమైన.

Undiscerning, un-di-ṡern′ing, *n. s.* అవివేకి.

Undischarged, *adj.* నెరవేర్చని, తీర్చని. duties which he left ⌣ వాడునెరవేర్చకుండావిడిచినపనులు. a debt yet ⌣ యింకాతీరనిఅప్పు.

Undisciplined, un-dis′si-plind, *adj.* not duly exercised సుశిక్షితుడుకాని, పనుపడని.

Undiscoverable, un-dis-cuv′ĕr-able, Undiscovered, un-dis-cuv′ĕrd, *adj.* తెలియని, బయిటపడని, కనుక్కోబడని.

Undiscreet, *adj.* not prudent బుద్ధిలేని, తెలివిలేని, వివేకికాని.

Undisguised, un-diṡ-gīṡd′, *adj.* plain; evident, clear, confessed స్పష్టమైన,మరుగుచేయలేని, మాయలులేని.

Undisguisedly, *adv.* clearly తేటగా.

Undishonoured, *adj.* అగౌరవముచేయబడని.

Undismayed, *adj.* not alarmed భయములేని,ధైర్యముగావుండే.

Undisposed, *adj.* not inclined ఇష్టములేని,అసమ్మతమైన,వ్రయముకాని. as he was ⌣ to go పోవడానికివానికిష్టములేనందున. the money, that is yet ⌣ of యింకావ్రయముకానిరూకలు.

Undisputed, *adj.* not questioned నిస్సందేహమైన, నిర్వివాదమైన.

Undissembled, *adj.* open స్పష్టమైన, తేటమైన, నిష్కపటమైన, బేడిజములేని.

Undissipated, *adj.* not scattered వ్రయముచేయబడని, చెదిరిపోని. the money hitherto ⌣ యిదివరకువ్రయముచేయబడనిరూకలు.

Undistempered, *adj.* free from malady రోగములేని, ఆరోగ్యముగావుండే.

Undistinguishable, *adj.* that cannot be clearly seen స్పష్టముగా అగుపడని. there is an ⌣ difference between these two యీరెంటికివుండే భేదముఅగుపడేదికాదు.

Undistinguished, *adj.* having no mark భేదములేని. the houses are ⌣ unless by numbers లెక్కలవల్లనేతప్ప ఆయిండ్లువొకటికొకటిభేదములేకుండావున్నవి.

Undistinguishing, *adj.* making no difference వివేకములేని,విభజనలేక. what is the use of ⌣ censure యుక్తాయుక్తవివేకములేనిచీవాట్లవల్లయేమిప్రయోజనము.

Undistracted, *adj.* not perplexed కలవరములేని, తబ్బిబ్బులేని.

Undistractedly, *adv.* కలవరములేకుండా, తబ్బిబ్బులేకుండా.

Undisturbed, *adj.* not troubled కలతలేని, తొందరలేని. a mind ⌣ by fear భయమునేతొందరలేనిమనసు.

Undivided, *adj.* unbroken; whole అవిచ్ఛిన్నమైన, అవిభక్తమైన. the ⌣ stream of the Godavari అఖండగోదావరి. the ⌣ stream of the Cavari అఖండకావేరి. he paid ⌣ attention to this దానిమీదతదేకధ్యానముగావుండినాడు. ⌣ affection సాంద్రమోహము. an ⌣ estate విభజించబడనిఆస్తి. those who hold an ⌣ estate are

called in Hindu law అవిభక్తులు, యేకభాండాశనులుగావుండేవాండ్లు.

Undivulged, *adj.* not revealed; secret రహస్యమైన.

To Undo, un-dû′, *v. a.* to loose or open విచ్చుట. she undid the knot ఆ ముడినివిచ్చినది. to ruin చెరుచుట. this undid him ఇదివాణ్ని చెరిచినది.

Undoing, *n. s.* ruining, spoiling చెరపడము.

Undone, un-dun′, *past participle* of the verb To Undo, loosened విచ్చబడ్డ. after the knots were ~ ముళ్లువిడువబడ్డతర్వాత. ruined చెడిపోయిన. they were ~ by him వాడివల్ల వాండ్లు చెడిపోయినారు. In Luke XI. 42. ఇదిచేయవలసినది అదిచేయకమానరాదు.

Undoubted, *adj.* certain నిశ్చయమైన, నిస్సందేహమైన, రూఢియైన.

Undoubtedly, *adv.* నిస్సందేహముగా.

Undoubting, *adj.* sure, simple సందేహములేని, నిస్సందేహమైన. ~ faith స్థిరమైనభక్తి.

Undrawn, *adj.* దూయని, యెత్తని, వ్రాయని. the ~ sword దూయనికత్తి. an ~ ticket లాటరిలో యింకాయెత్తనిచీటి.

Undreaded, *adj.* not feared సందేహించని. a fate ~ by them ఆకస్మికముగావచ్చినఆపద.

Undreamed, Undreamt of, *adj.* తోచని, స్వప్నమందైనాతలచని.

To Undress, *v. a.* బట్టలనువిప్పివేసుట. Hughes says, in Spectator 91, end, The ladies *undressed* to go out. Perhaps this is a comic use of the word.

Undress, *n. s.* plain clothes సాధారణమైనబట్టలు. some of them came in dress, some of them came in ~ కొందరుశృంగారించుకొనివచ్చినారు, కొందరుసాధారణమైన వుడుపుతోనే వచ్చినారు. he wore the ~ of a naval captain వాడువోడదొరయొక్క సాధారణమైన వుడుపును వేసుకొనివచ్చినాడు. In old days undress signified the plain dress worn at home in private. See Smollett's Lancelot Greaves, Chap. XXIV. She burst upon him in an elegant white undress.

Undressed, *adj.* not clothed బట్టలుకట్టుకోని, దిగంబరమైన. not cooked వండని, పచ్చి, పక్వముకాని.

Undried, *adj.* moist యెండని, పచ్చి, తడిగావుండే.

Undriven, *adj.* not impelled తోలబడని. horses that are ~ బండికిపనుపరచనిగుర్రములు, బండికికట్టనిగుర్రములు.

Undubitable, *adj.* not to be doubted నిస్సందేహమైన.

Undue, un-dūe′, *adj.* not right, improper అన్యాయమైన, అయుక్తమైన, తగని.

To Undulate, un′dū-lāte, *v. n.* to move up and down; to wave అలలవలెకదులుట.

Undulating, *adj.* waving; vibrating కదిలే, ఊగులాడే. raising and falling కొంతదూరముమిట్టకొంతదూరముపల్లముగావుండే.

Undulation, un-dū-lā′shon, *n. s.* a waving motion or vibration అలలవలెకదలడము, ఆందోళనము.

Unduly, *adv.* not properly అయుక్తముగా, అన్యాయముగా. excessively అధికముగా, అతిగా.

Unduteous, *adj.* disobedient అవిధేయుడైన, భక్తివిహీనుడైన.

Undutiful, *adj.* disobedient అవిధేయుడైన, తలిదండ్రులకుఅణగని.

Undutifully, *adv.* అవిధేయుడుగా, తలిదండ్రులయందుభక్తిలేకుండా.

Undutifulness, *n. s.* want of respect, disobedience అవిధేయత.

Undying, *adj.* not perishing, immortal నిత్యమైన, అనశ్వరమైన, శాశ్వతమైన, మొండిప్రాణముగల, చావని.

Unearned, *adj.* not obtained by labour or merit సంపాదించని, గణించని, ఆర్జించబడని. money ~ by labour కష్టపడిసంపాదించనిరూకలు.

To Unearth, *v. a.* to drive from the earth పెల్లగించుట.

Unearthed, *adj.* పెల్లగించబడ్డ, తవ్వియెత్తబడ్డ.

Unearthly, *adj.* wonderful అద్భుతమైన, ఆశ్చర్యకరమైన.

Uneasily, *adv.* with pain శ్రమపడి, కష్టపడి.

Uneasiness, un-ēś′i-ness, *n. s.* pain ఆయాసము, దుఃఖము.

Uneasy, un-ēś′y, *adj.* feeling pain, anxious వ్యాకులపడే, చింతపడే. I am very ~ about him అతణ్నిగురించినాకునిండావిచారముగావున్నది.

Uneaten, un-ētn′, *adj.* not devoured తినని.

Unedified, *adj.* not improved బాగుకొరాని. they were ⌴ by his words వారుఅతనిమాటలువిన్నా రుకారు.

Unedifying, un-ed′i-fȳ-ing, *adj.* not improving నిష్ఫలమైన.

Unedited, *adj.* దిద్ది అచ్చువేయించబడని.

Uneducated, *adj.* not taught అశిక్షితులైన, పామరులైన, చదవని. an ⌴ man అక్షరముతెలియనివాడు.

Uneligible, un-el′i-ġible, *adj.* not agreeable అనర్హమైన, తగని.

Unembarrassed, *adj.* not perplexed తొందరలేని, ఇబ్బందిలేని. those who are ⌴ with families సంసారమనేజంజాటములేనివాండ్లు. he spoke in an ⌴ manner ధారాళముగామాట్లాడినాడు. a decision ⌴ with doubts శంకాటంకములేనితీర్పు.

Unempassioned, *adj.* not agitated కలవరములేని.

Unemployed, un-em-plôyd′, *adj.* నిరుద్యోగముగావుండే, పనిలేకుండావుండే, పూరికెవుండే. he kept the money ⌴ ఆరూకలనుపూరికెవేశిపెట్టినాడు.

Unempowered, *adj.* అధికారమివ్వబడని. ⌴ by the law they can do nothing చట్టముయొక్క బలములేకుండేవాండ్లు ఏమిచేయలేరు.

Unendeared, *adj.* without fondness విశ్వాసములేని, ప్రీతిలేని.

Unendowed, un-en-dowd′, *adj.* మాన్యములేని.

Unenduring, *adj.* not lasting అశాశ్వతమైన, నిలకడలేని.

Unengaged, *adj.* not bound by promise పూనుకోని, ప్రవర్తించని, మాట్లాడుకోబడని, విడిగావుండే. a house that is ⌴ యింకాయెవరికీబాడిగెకువిడవబడనియిల్లు. a girl who is ⌴ పెండ్లిచేసుకొంటాననియింకాయెవరికీమాటయివ్వనిబిడుచు.

Unenglish, *adj.* abominable, hateful, unnatural అసహ్యమైన, దిక్కుమాలిన, పాపిష్ఠి. this was very ⌴ conduct ఇదినిండాఅన్యాయమైననడత.

Unenjoyed, un-en-jôyd′, *adj.* not possessed అనుభవించని, అనుభవించబడని. the estate was ⌴ by his sons ఆయాస్తివానికొడుకులవల్లఅనుభవించబడలేదు.

Unenlarged, un-en-lârġd′, *adj.* narrow; contracted సంకుచితమైన, కొంచెమైన, అల్పమైన. men of ⌴ minds పామరులు, అజ్ఞానులు.

Unenlightened, *adj.* not illuminated వివేకములేని, తెలివిమాలిన.

Unenslaved, *adj.* free స్వతంత్రుడుగావుండే, పరాధీనములేకుండావుండే, నిర్బంధములేని, విచ్చలవిడిగావుండే.

Unentertaining, un-en-ter-tān′ing, *adj.* giving no delight విరసమైన, జబ్బుగావుండే.

Unenviable, *adj.* abominable అసహ్యమైన, రోతగావుండే, చెడ్డ.

Unenvied, un-en′vėd, *adj.* exempt from envy ఎవరున్నుకోరని,యెవరికీఅక్కరలేని,అంతవిశేషమైనదికాని. ⌴ wealth యెవరున్నుకోరనిధనము, భాగ్యము. Camsa has gained the ⌴ distinction of having been slain by Krishna కృష్ణునిచేతచావడమనేఅనిష్టమైనమహిమకంసునికివచ్చినది.

Unequal, un-ē′qūal, *adj.* సమానముకాని, సరికాని. an ⌴ contest సరిపుద్దులుగావుండనివాండ్లయుద్ధము. as a writer, he is very ⌴ వానిరచనకొన్నిచోట్లబాగావున్నదికొన్నిచోట్లబాగులేదు. the walls are ⌴ in height ఒకగోడకుయెత్తుఒకగోడతక్కువగావున్నది.

Unequalled, *adj.* అసమానమైన, సరిలేని.

Unequivocal, un-ė-qūiv′ō-cal, *adj.* not doubtful; clear; evident రూఢమైన, నిశ్చయమైన, సిద్ధమైన, పరిష్కారమైన.

Unequivocally, *adv.* without doubt; plainly పరిష్కారముగా, స్పష్టముగా, నిశ్చయముగా, రూఢిగా.

Unerring, un-err′ing, *adj.* incapable of mistake అభ్రాంతమైన, భ్రమలేని, తప్పని.

Unerringly, *adv.* భ్రమలేకుండా, భ్రాంతిలేకుండా, తప్పకుండా.

Unespied, *adj.* not discovered; not seen అగుపడని, తెలియని, కానబడని.

Unessential, un-es-sen′shal, *adj.* not absolutely necessary అనావశ్యకమైన, అంతఅగత్యముకాని.

Unestablished, un-ė-stab′lisht, *adj.* not permanently fixed స్థిరముకాని, శాశ్వతముకాని.

Uneven, un-ēvn′, *adj.* not level మిట్టాపల్లముగావుండే, విషమమైన, బేసియైన. ⌴ ground మిట్టాప

ల్లముగావుండేభూమి. ~ teeth వంకరటింకరగా వుండేకండ్లు. ~ numerals బేసిగావుండేఅంకెలు.

Unevenness, un-ēvn′ness, *n. s.* surface not level మిట్టపల్లముగావుండడము. turbulence నెమ్మదిలేనిగావుండడము, కలతగావుండడము.

Unevitable, *adj.* unavoidable నివర్తించకూడని, తప్పించరాని, అపరిహార్యమైన.

Unexacted, un-egz-act′ed, *adj.* not taken by force దండుకబట్టని, నిర్బంధించితీయబడని, కక్కించితీయబడని.

Unexamined, un-egz-am′ind, *adj.* not investigated విమర్శించబడని, విచారణచేయబడని.

Unexampled, un-egz-ampld′, *adj.* unparalleled అసమానమైన, అతులమైన, అపూర్వమైన, వింతైన.

Unexceptionable, un-ex-cep′shon-able, *adj.* unobjectionable నిర్దోషమైన, యోగ్యమైన, దూష్యముకాని, నిరాక్షేపమైన, లోపములేని.

Unexcised, *adj.* not charged with the duty of excise సుంకముచేయబడని, పన్నీలుకట్టబడని.

Unexcited, *adj.* not roused రేచబడని. he wrote this ~ by anger కోపములేనివాడైబ్రాశినాడు.

Unexecuted, un-ex′ē-cŭt-ed, *adj.* not done జరగని, నెరవేరని, చేయని, తీరని. he left his will ~ మరణశాసనములో చట్రాలుచేయకుండాచచ్చినాడు.

Unexemplified, *adj.* not illustrated by example దృష్టాంతములేని, నిదర్శనములేని, ఉదాహరణలేని. these rules are ~ యీసూత్రములకుఉదాహరణలులేవు.

Unexempt, un-egz-emt′, *adj.* not free by privilege వినాయింపులేని, వినాయించబడని. they are ~ from punishment వాండ్లకుశిక్షలేదనేదిలేదు.

Unexercised, un-ex′er-cīzd, *adj.* not practised; not disciplined అలవరచబడని, పనుబడని, వాడుకబడని, అశిక్షితమైన. those who are ~ in logic తర్కమందుపరిశ్రమలేనివాండ్లు.

Unexhausted, un-egz-hast′ed, *adj.* not spent అయిపోని, వ్రయమైపోని, తరగని, క్షీణించని, శోషించని. how long will this wealth remain ~? యీఐశ్వర్యముతరగకుండాయెన్నాళ్లకుండబోతున్న

Unexpanded, un-ex-pănd′ed, *adj.* not spread out, not laid out వికసించని, విచ్చని, అవిస్తృతమైన.

Unexpected, un-ex-pect′ed, *adj.* sudden అకస్మాత్తైన, హఠాత్తుగావచ్చిన.

Unexpectedly, *adv.* suddenly అకస్మాత్కముగా, హఠాత్తుగా.

Unexperienced, un-ex-pē′ri-enst, *adj.* not versed అనుభవములేని, వాడుకపడని. a man ~ in trade వర్తకములో వాడుకపడనివాడు.

Unexpert, un-ex-pert′, *adj.* wanting skill వాడుకపడని, పనుపడని, నిపుణతలేని. they are very ~ in accounts వాండ్లకులెక్కలలో యెంతమాత్రమునిపుణతలేదు.

Unexpired, *adj.* not ended తీరని, ముగియని. the ~ period of the lease యింకాతీరకుండావుండేగుత్తయొక్కగడువు.

Unexplored, un-ex-plōrd′, *adj.* not searched వెతకబడని. caverns hitherto ~ ఇదివరకుయెవరున్ను చూడనిగుహలు. a question ~ by physicians వైద్యులచేతవిమర్శించబడనిప్రశ్న.

Unexposed, *adj.* not laid open తెరవబడని, అనుభవించని. children who are ~ to trouble కష్టమెరగనిబిడ్డలు. a garden ~ to storms గాలివానయొక్కతొందరయెరగనితోట. goods hitherto ~ for sale యింకాఅమ్మకానికిచూపనిసరుకులు. those who are yet ~ to judicial censure నిరపరాధులు.

Unexpressed, *adj.* not mentioned; not exhibited చెప్పబడని, అగుపరచబడని. Thus used in "The Monks and the Giants" 3. 52.

> Or mark the jetty glossy tribes that glance
> Upon the water's firm unruffled breast;
> Tracing their ancient labyrinthic dance
> In mute mysterious cadence unexpressed.

Unexpressive, *adj.* భావశూన్యమైన, ఒకటీతెలియకుండావుండే. an ~ face ఒకభావమున్ను అగుపడకుండావుండేముఖము.

Unextinguishable, un-ex-ting′gŭish-able, *adj.* that cannot be quenched ఆర్చకూడని. ~ fury అణచకూడనిఆగ్రహము.

Unextinguished, un-ex-ting′gŭisht, *adj.* ఆర్పబడని.

Unfaded, un-fād'ed, *adj.* unwithered వాడని, అమ్లానమైన.

Unfading, un-fād'ing, *adj.* not liable to wither వాడని, అమ్లానమైన. ~ laurels శాశ్వతమైనకీర్తి.

Unfailing, *adj.* without fear of change తప్పని, భయములేని. this is an ~ promise యిదితప్పనిమాట, యిదినిశ్చయము. an ~ spring యెన్నటికీ పారేబుగ్గ, సంతతధారగావుండేబుగ్గ.

Unfailingly, *adv.* తప్పకుండా.

Unfair, un-fār', *adj.* not honest, unjust అన్యాయమైన. this is ~ యిదికారాదు, యిదికూడదు.

Unfairly, *adv.* అన్యాయముగా.

Unfairness, *n. s.* dishonesty, injustice అన్యాయము, కుతంత్రము.

Unfaithful, un-fāth'fūl, *adj.* not true, not honest నిజముకాని, సాత్వికముకాని. this is an ~ account యిదియథార్థమైనవృత్తాంతముకాదు. an ~ servant సత్యముగానడవనిపనివాడు, వంచకుడుగావుండేపనివాడు, ద్రోహిగావుండేవాడు.

Unfaithfully, *adv.* కృత్రిమముగా, తప్పుగా.

Unfaithfulness, *n. s.* ద్రోహము. from their ~ వాండ్లుసత్యముగానడవనందున, వాండ్లుద్రోహులుగనక.

Unfashionable, un-fash'on-able, *adj.* నాగరీకముకాని, వింతైన, వికారమైన, విపరీతమైన. he wears an ~ dress వాడువికారమైనవుడుపువేసుకొంటాడు. he keeps ~ company వాడునీచులతోసహవాసముచేస్తున్నాడు, తగనిసహవాసముచేస్తాడు. he lives in an ~ part of the town వాడుఆపట్టణములోతగనిచోటకాపురమున్నాడు. ~ manners మోటుతనము. an ~ man విపరీతుడు. it is ~ to get drunk తాగడముమరియాదకాదు, నీరతీముకాదు.

Unfashionableness, *n. s.* విపరీతము, వికారము, వింత.

Unfashionably, *adv.* వింతగా, వికారముగా. he was dressed ~ వాడువికారమైనవుడుపువేసుకొన్నాడు.

Unfashioned, *adj.* not well formed వికారమైన, ఆకారముగాయేర్పడని. a dwelling ~ by man in the rock కొండలోమనుష్యకృత్యముకాకుండావుండేవొకనివాసము.

To Unfasten, un-fāsn', *v. a.* to loose విప్పుట.

Unfastened, *adj.* loosened వీడిన, వదిలిన, విప్పబడ్డ.

Unfathered, *adj.* without a parent నాధుడులేని, అనాధగావుండే. at present this book is ~ యీగ్రంథకర్తయెవడోయిప్పట్లోతెలియకుండావున్నది.

Unfathomable, un-fath'om-able, *adj.* deep అగాధమైన. these mysteries are ~ ఇవినిండాగూఢముగావుండేరహస్యములు, యివితెలుసుకోకూడనిమర్మములు.

Unfathomably, *adv.* deeply అగాధముగా. this is ~ mysterious ఇదిఅతిరహస్యము.

Unfathomed, un-fath'omd, *adj.* deep, not sounded అగాధమైన, లోతుగావుండే. this is an ~ question యిదితీరనిసందేహము.

Unfatigued, un-fa-tēgd', *adj.* not wearied అలియని. ~ with this journey, he again set out యీప్రయాణముపోయిరావడముచేత అలుపులేనివాడైమళ్లీబయిలుదేరినాడు.

Unfavourable, *adj.* not agreeable ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన, కాని. they heard an ~ account of the country ఆదేశమునుగురించివొకచెడుసమాచారమువిన్నారు.

Unfavourably, *adv.* unkindly ప్రతికూలముగా, విరుద్ధముగా. the year began ~ యీసంవత్సరముఆరంభములోనేచెడుగావున్నది.

Unfeared, *adj.* not dreaded అనుమానించని, పిట్టపిడుగుగావచ్చిన. a result ~ by them వాండ్లకుఅకస్మాత్తుగావచ్చిపడ్డపిడుగు.

Unfeathered, un-feth'ĕrd, *adj.* రెక్కలులేని.

Unfeatured, un-fē'tūrd, *adj.* deformed వికారమైన.

Unfed, un-fed', *adj.* not supplied with food పోషించబడని, పాలించబడని, అనాహారమైన, నిరాహారియైన. the beasts are yet ~ యింకాపశువులకుమేతపెట్టలేదు. the fire was ~ four hours ఆనిప్పులోనాలుగుగడియలదాకాకట్టెలువేయలేదు.

Unfeed, *adj.* unpaid రూకలుతీసుకోని, వర్తనతీసుకోని. an ~ lawyer వర్తనతీసుకోనివకీలు.

Unfeeling, un-fēl'ing, *adj.* cruel; hard క్రూరుడైన, కఠినుడైన. he is utterly ~ వాడికిదయాదాక్షిణ్యములేదు, ఆతడునిర్దయాత్ముకుడు, క్రూరుడు

Unfeelingness, *n. s.* hardness of heart; cruelty నిర్దయాత్మకత, క్రూరత్వము.

Unfeigned, un-fānd′, *adj.* not counterfeit, real; sincere నిష్కపటమైన, మాయలులేని, నిశ్చయమైన.

Unfeignedly, *adv.* really; sincerely నిజముగా, నిండా.

Unfelt, un-felt′, *adj.* not perceived తెలియని. there was a slight earthquake ~ by those who were asleep స్వల్పమైనభూకంపము సంభవించినందున నిద్రపోతూవుండిన వాండ్లకు తెలియలేదు.

Unfenced, *adj.* not protected by a hedge వెలుగు లేని. the cattle was left in an ~ field పశువులు వెలుగులేనిపొలములో వుండినవి.

To Unfetter, un-fet′tĕr, *v. a.* to free from bonds సంకెళ్లుతీసివేయుట. they ~ed him వానిసంకెళ్లుతీసివేసినారు.

Unfettered, *adj.* free స్వతంత్రుడైన, నిరంకుశమైన. an estate ~ with debts అప్పులనేపీకులాటలేని ఆస్తి

Unfigured, *adj.* not having images ఆకారములేని. it is a creature ~ in any book యీజంతువు యొక్క ఆకారమేపుస్తకములోనున్నులేదు.

Unfilial, un-fil′yal, *adj.* not suitable to a child, undutiful పుత్రునికితగని. you ought not to act so towards your father; it is very ~ conduct తండ్రివిషయములోనీవుఅట్లానడుచుకోరాదు, యిది పుత్రునికితగినరీతికాదు.

Unfilially, *adv.* in a manner not proper for a child పుత్రునికితగనిరీతిగా. he acted very ~ towards his mother పుత్రుడుతల్లివిషయములోన డవతగనిరీతిగానడుచుకొన్నాడు.

Unfilled, un-filld′, *adj.* not filled నించబడని, సంపూర్ణముచేయబడని.

Unfinished, un-fin′isht, *adj.* not complete, imperfect కొరగావుండే, అసమగ్రముగావుండే, ముగియకుండావుండే, తీరకుండావుండే. an ~ picture యింకాప్రాశితీరకుండావుండేపటము.

Unfit, un-fit′, *adj.* improper తగని, అనర్హమైన, అయోగ్యమైన. this is a very ~ answer యిదితగని వుత్తరము, యిదిసరియైనవుత్తరముకాదు. he is ~ to be trusted వాడునమ్మడానికిఅర్హుడుకాడు. this food is ~ to eat యిదితినడానికిఅయోగ్యమైనఆహారము.

To Unfit, un-fit′, *v. a.* to disable అనర్హుణ్నిగాచేసుట, అయోగ్యుణ్నిగాచేసుట. his pride unfitted him for the duty వాడిగర్వముఆపనికివాణ్నిఅనర్హుణ్నిగాచేసినది.

Unfitly, *adv.* unsuitably అయోగ్యముగా, అనర్హముగా, తగనిరీతిగా. a letter ~ expressed అయోగ్యముగావ్రాసినజాబు.

Unfitness, *n. s.* not being suitable అయోగ్యత, అనర్హత. this shows his ~ for the duty యీపనికివాడుఅర్హుడుకాడనియిందువల్లతెలుస్తున్నది.

Unfitted, *adj.* not suitable తగని, అనర్హమైన, అయోగ్యమైన. a house ~ for a school పల్లెకూటానికితగనియిల్లు.

Unfitting, *adj.* improper తగని, అర్హముకాని, యోగ్యముకాని. this is a very ~ reward యిదియెంత మాత్రముతగినబహుమానముకాదు.

To Unfix, un-fix′, *v. a.* to loosen వూడదీయుట, విప్పుట, పెళ్లగించుట. he ~ed the post ఆకుంజను పెళ్లగించినాడు.

Unfixed, un-fixt′, *adj.* not firm, not certain అనిశ్చయమైన, నిలకడకాని.

Unflagging, *adj.* not wearied అలియని, అశ్రాంతమైన. the ~ wing of the eagle అలుపనేదిలేని గరుడునియొక్కరెక్క.

Unfledged, un-fledgd′, *adj.* implumous రెక్కలు రాని, రెక్కలుమొలవని. an ~ bird యింకారెక్కలురానిపక్షి.

Unflinching, *adj.* not shrinking; determined సంకోచించని, జంకని, దృఢమైన. ~ language నిష్ఠురోక్తులు. he is an ~ witness వాడుయెంత మాత్రమువెనకతీయనిసాక్షి.

Unflinchingly, *adv.* without shrinking జంకులేకుండా, వెనక్కుతీయకుండా.

Unfloored, *adj.* not having a floor తళవరసవేయబడని. an ~ room తళవరసవేయనిగది.

Unfluctuating, *adj.* స్థిరమైన, నిబ్బరమైన.

To Unfold, un-fōld′, *v. a.* to expand; to spread out, to disclose విప్పుట, వికసింపచేసుట, తెరచుట, విశదపరుచుట, తెలియచేసుట.

Unfolded, un-fōld′ed, *adj.* opened; expanded; revealed తెరవబడ్డ, వికసింపచేయబడ్డ, విశదపరచబడ్డ.

Unforbidden, un-for-biddn′, *adj.* permitted; allowed; legal నిషేధముకాని. these are ~ delights యివిసహజమైనసుఖములు.

Unforced, un-fōrst′, *adj.* not disturbed, easy, natural సహజమైన, సాధారణమైన. this is an ~ meaning of the verse యీశ్లోకమునకుయిదిసహజమైన అర్థము.

Unforeknown, *adj.* not seen before hand ముందుగా తెలియని.

Unforeseen, un-fôre-sēn, *adj.* not known before ముందుగా తెలియని. an ~ claim ఆకస్మికముగా వచ్చినఅప్పు.

Unforgiving, un-for-giv′ing, *adj.* relentless; implicable క్రూరుడైన, మూర్ఖుడైన, మొండియైన.

Unformal, *adj.* not ceremonious అమర్యాదైన, అక్రమమైన.

Unformed, un-fôrmd′, *adj.* not shaped వికారమైన, మొండియైన.

Unfortified, un-fôr′ti-fīd, *adj.* not defended కోడలులేని, బురుజులులేని, బలములేని. an ~ town చుట్టూకోడలులేనిపూరు.

Unfortunate, un-fôr′tū-nāte, *adj.* not prosperous, not lucky దురదృష్టమైన, దౌర్భాగ్యమైన. these ~ people యీదౌర్భాగ్యులు, యీదిక్కుమాలిన వాండ్లు.

Unfortunately, un-fôr′tū-nāte-ly, *adv.* without success; unhappily దౌర్భాగ్యముగా, దురదృష్టముగా. ~ he fell down పడిపోయినాడుపాపం! ~ for him అతనిదౌర్భాగ్యముచేత.

Unfought, un-fôt′, *adj.* యింకాజరగడమాడని. the battle is yet ~ ఆయుద్ధముయింకాసంభవించలేదు.

Unfouled, *adj.* not polluted; pure శుచిభూతమైన, నిర్మలమైన, పరిశుద్ధమైన.

Unfound, un-foŭnd′, *adj.* not met with, not supplied చిక్కని, దొరకని, జాగ్రతచేయబడని. the ship was ~ in stores ఆవాడకుకావలసినతాళ్లుమొదలైనవిజాగ్రతచేయబడలేదు.

Unfounded, *adj.* not established, vain; idle నిరర్థకమైన, నిష్ప్రయోజకమైన, వట్టి.

Unframed, un-frāmd′, *adj.* not formed; not fashioned యేర్పరచబడని, కుదరని, కుదిరించబడని, చట్టముచేయబడని. an ~ picture యింకాచట్టముచేయనిపటము.

Unfrequency, *n. s.* rareness అపరూపము, అరుదు, వింత. from the ~ of this disease యిదివింతైన రోగముగనక.

Unfrequent, un-frē′qŭent, *adj.* not common అపరూపమైన, అరుదైన, వింతైన.

Unfrequented, un-frê-qŭent′ed, *adj.* rarely visited మనుష్యసంచారములేని. an ~ forest యెవరున్ను యెన్నడూపోనిఅడివి. an ~ road మనుష్యులునిండానడవనిదారి, యెడారిమార్గము.

Unfrequently, *adv.* seldom అరుదుగా. this is not ~ the termination ఇదిప్రాయశఃయిట్లాపర్యవసిస్తున్నది.

Unfriended, un-frend′ed, *adj.* not protected, దిక్కుమాలిన. he was at that time ~ by the great అప్పట్లోపెద్దలువాణ్ని ఆదుకోకపోయినారు.

Unfriendedness, *n. s.* misery దిక్కుమాలినస్థితి, నిరాదరువుగావుండడము.

Unfriendliness, *n. s.* disfavour విరోధము, క్రౌర్యము. their ~ made him do this వాండ్లవిరోధము వీణ్నియీపనిచేయించినది.

Unfriendly, un-frend′ly, *adj.* not favorably విరుద్ధమైన, విరోధమైన, అనుకూలముకాని, ప్రతికూలమైన. this tree grows in an ~ soil యీచెట్టుపైకపనికిమాలినభూమిలోపెరుగుతున్నది.

Unfrozen, un-frōzn′, *adj.* not congealed పేరని, ఘనీభవించని.

Unfruitful, un-frût′fŭl, *adj.* barren ఫలప్రదముకాని, గొడ్డుగావుండే, నిరర్థకమైన, నిష్ఫలమైన.

Unfulfilled, *adj.* not accomplished నెరవేరని, తీరని, ముగియని. his promise is ~ వాడుచెప్పిన ప్రకారముయింకానడవలేదు.

To Unfurl, un-furl′, *v. a.* to unfold; to expand; to open తెరుచుట, విచ్చుట.

Unfurled, *adj.* expanded; unfolded విచ్చుబడ్డ, తెరవబడ్డ.

Unfurnished, un-fur′nisht, *adj.* not supplied with furniture ఉత్త, వట్టి, వూరికెవుండే. those who are ~ with money రూకలులేనివాండ్లు. an ~ room కురిచీలుబల్లలువేయకుండావూరికెవుండేగది.

Ungain, *adj.* stubborn, obstinate మూర్ఖమైన, మొండియైన. an ~ horse మొండిగుఱ్ఱము, (See Walpole's Letters, 1840 Vol. VI. 16. foot.)

Ungainly, un-gān′ly, *adj.* clumsy; awkward; uncouth మొండియైన, మూర్ఖమైన, జడమైన, వికారమైన.

Ungallant, *adj.* not elegant నీచమైన, క్షుద్రమైన, మొండియైన, అమర్యాదగావుండే. an ~ letter అమర్యాదగావ్రాసినజాబు.

Ungarrisoned, *adj.* not furnished with troops for defence సంరక్షకసేనలేకుండావుండే.

Ungathered, un-gath′ĕrd, *adj.* not cropped; not picked పోగుచేయబడని, కోయబడని. fruit yet ~ యింకాకోయనిపండ్లు.

Ungenerous, un-ġen′er-us, *adj.* not noble; not liberal నీచమైన, క్షుద్రమైన, అల్పమైన an ~ act క్షుద్రపని, అల్పకార్యము, తనికిమాలినపని.

Ungenial, un-ġēn′yal, *adj.* disagreeable విరసమైన, ఆరోగ్యముకాని. an ~ soil పనికిమాలినభూమి, ఆరోగ్యముకానిభూమి.

Ungenteel, *adj.* మూర్ఖమైన, మోటైన, అమర్యాదైన. they thought plain English ~ (Maria Edgeworth) సాధారణముగామాట్లాడడము సరసముకాదన్నారు.

Ungentle, un-ġentl′, *adj.* harsh; rude క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన.

Ungentlemanly, un-ġentle′man-ly, *adj.* rude, vulgar మోటుతనమైన, అమర్యాదైన.

Ungentleness, un-ġentle′ness, *n. s.* rudeness, unkindness; incivility అమర్యాద, క్రూరత్వము.

Ungently, un-ġent′ly, *adv.* harshly; rudely క్రౌర్యముగా, మోటుతనముగా.

Ungilded, un-gild′ed, *adj.* not ornamented శృంగారించబడని, అలంకారములేని.

To Ungird, un-gerd′, *v. a.* to loose the waist band నడికట్టువిప్పుట. then they ~ed తరువాతవాండ్లునడికట్లువిప్పినారు, బట్టలుతీసివేసినారు.

Ungirt, un-gert′, *adj.* loosely dressed నడుముకట్టనిసాధారణమైనవుడుపును వేసుకొనివుండే.

Ungiving, *adj.* ఇవ్వని, దానముచేయని.

Ungloved, *adj.* having the hand naked చేయిజోళ్లువేసుకోని.

To Unglue, *v. a.* బంకతోఅంటించినదాన్నిప్పీకుట.

Ungodlily, un-god′li-ly, *adv.* impiously; wickedly భక్తిహీనముగా, దుర్మార్గముగా, పాపిష్ఠితనముగా.

Ungodliness, un-god′li-ness, *n. s.* impiety; wickedness ద్రోహము, దౌష్ట్యము, పాపిష్ఠితనము, అవిచారము.

Ungodly, un-god′ly, *adj.* impious పాపిష్ఠియైన, అవిచారమైన, ద్రోహమైన, దుష్ట.

Ungovernable, un-guv′ĕrn-able, *adj.* violent, wild అసాధ్యమైన, అణగని.

Ungoverned, un-guv′ĕrnd, *adj.* not regulated, not ruled యేలబడని, అణగని. a country ~ by kings రాజులచేతయేలబడనిభూమి.

Ungraceful, un-grāce′fŭl, *adj.* not elegant వికారమైన, విరసమైన, మోటుగావుండే.

Ungracefulness, *n. s.* want of elegance వికారము.

Ungracious, un-grā′shus, *adj.* wicked; hateful కొంటెయైన, పాపిష్ఠియైన, క్రూరుడైన, క్రూరమైన.

Ungraciously, *adv.* with disfavor, not in a pleasing manner వికారముగా, మొండిగా, క్రౌర్యముగా.

Ungrammatical, *adj.* not according to rule అశాస్త్రీయమైన, గ్రామ్యమైన. an ~ sentence శాస్త్రవిరుద్ధమైనవాక్యము. an ~ word అపశబ్దము.

Ungranted, *adj.* not bestowed ఇవ్వబడని.

Ungrateful, un-grāte′fŭl, *adj.* not thankful ఉపకారమెరగని, మేలెరగని, కృతజ్ఞతలేని, కృతఘ్నమైన. an ~ wretch కృతఘ్నుడు. or disagreeable విరసమైన, వికారమైన.

Ungratefully un-grāte′fŭl-ly, *adv.* చేసినమేలెరుగక, కృతజ్ఞతలేక.

Ungrounded, un-groŭnd′ed, *adj.* having no foundation or support నిరాధారమైన. an ~ complaint పనికిమాలినఫిర్యాదు.

Ungrudging, *adj.* kind, freely giving ధారాళమైన, లోభత్వములేని.

Ungrudgingly, *adv.* freely ధారాళముగా, లోభత్వములేకుండా.

Unguarded, un-gârd′ed, *adj.* not watched, not defended, careless జాగ్రతలేని, కావలిలేని, భద్రములేని. these were ~ expressions ముందుఆలోచనలేకుండాచెప్పినమాటలు.

Unguardedly, *adv.* without caution ముందుజాగ్రత్తలేకుండా. he wrote ← ఆలోచనలేకుండా వ్రాసినాడు.

Unguent, ung'gūent, *n. s.* ointment తైలము.

Unguided, *adj.* not directed; not regulated గురుముఖముగా నడుపబడని, సుశిక్షితుడుకాని. an ← youth సుశిక్షితుడుకానిపిల్లవాడు, దుష్టపిల్లకాయ, తుంటకుర్రవాడు.

Unhallowed, un-hal'lōd, *adj.* wicked, profane దుష్టుడైన, పాపిష్ఠియైన, తుంటరియైన, పోకిరియైన. this ← act యీదుష్టకృతి.

To Unhand, un-hand', *v. a.* to let go విడిచిపెట్టుట, పోనిచ్చుట. See To Release.

Unhandsome, un-han'sum, *adj.* not proper అయుక్తమైన, అయోగ్యమైన. ← conduct దుష్టకృతి, దురాచారము, అన్యాయమైనకృతి.

Unhandsomeness, *n. s.* unfairness అన్యాయము.

Unhandy, un-hand'y, *adj.* not convenient, not skilful చేతకాని, అనుకూలముకాని.

To Unhang, *v. a.* (to disfurnish) ఉత్తదిగాచేసుట. they unhung the house ఆయింట్లోవుండేవట్టాలనంతాతీసివుత్తదిగాచేసినారు.

Unhappily, *adv.* not fortunately దురదృష్టముగా, దౌర్భాగ్యముగా. this marriage ended ← వుదయ్యీపెండ్లి పెటాకులైపోయినది. ← they quarrelled వాండ్లకు కలహము సంభవించినది పాపం. ← for him they did not consent to this వాడి గ్రహచారము వాండ్లుదీనికి వొప్పకపోయినారు.

Unhappiness, *n. s.* misfortune; ill luck దౌర్భాగ్యము, దురదృష్టము. he had the ← to quarrel with his father వాడిదౌర్భాగ్యమువల్లతండ్రితో పోట్లాడినాడు.

Unhappy, un-hap'py, *adj.* unfortunate, unlucky దౌర్భాగ్యమైన, దురదృష్టమైన. an ← business దౌర్భాగ్యమైనకృతి. she was ← about this యిందునకుదానికిబహుశ్రమగావుండినది.

Unharboured, *adj.* not sheltered సురక్షితముకాని, దిక్కుమాలిన.

Unhardened, *adj.* not rendered hard గట్టిచేయబడని. iron that is ← by art సంస్కారముచేతగట్టిపరచబడనియినుము.

Unharmed, un-hārmd', *adj.* not hurt, not injured నిరుపద్రవమైన, అనాయాసమైన. he bore me ← through the business ఆపనిలోనాకేమిన్నితొందరలేకుండాగడిపించినాడు.

Unharmonious, un-hār-mō'nyus, *adj.* discordant, unmusical కర్ణకఠోరముగావుండే.

Unharnessed, *adj.* divested of trappings కళ్లెము మొదలైనసామానులను తీసివేయబడ్డ. after the horses were ← బండిగుర్రాలకళ్లెముమొదలైనసామానులనువిప్పివేసినతరువాత.

Unhatched, un-hatcht', *adj.* not having left the egg, not matured and brought to light పొదిగబడ్డ చేయబడని, యింకాబాగాపండని. in the nest there were three eggs ← గూట్లోయిందాపొదిగి పిల్లలుచేయబడనిగుడ్లుమూడుయుండినవి. a plan yet ← యింకాబాగాపండని యుక్తి.

Unhealthful, un-helth'fūl, *adj.* insalubrious; unwholesome ఆరోగ్యముకాని, వొంటికిసరిపడని.

Unhealthy, un-helth'y, *adj.* sickly ఆరోగ్యముకాని, వొంటికిసరిపడని. an ← place దేహానికిసరిపడనిస్థలము. I found that place ← అక్కడినీళ్లునాకువొంటికిసరిపడలేదు. ← food దేహానికికానిఆహారము.

Unheard, un-herd', *adj.* వినబడని.

Unheard of, *adj.* strange వింతైన, చోద్యమైన. this is an ← of price యీవెలయెక్కడనైనాకద్దా. this is ← of injustice యిదిమహత్తైనఅన్యాయము. a man ← of in the world లోకములోయెన్నడువిన్నవినబడనివాడు, అప్రసిద్ధుడు.

Unheeded, un-hēd'ed, *adj.* not marked, disregarded అలక్ష్యముచేయబడ్డ. his advice was ← వాడుచెప్పినమాటలనులక్ష్యముచేయలేదు. his cries were ← వానిమొరను అలక్ష్యపెట్టినారు, ఆలకించినారుకారు.

Unheedful, *adj.* careless అలక్ష్యమైన, నిర్లక్ష్యమైన. he is ← of the consequences ముందైనా కానిమ్మని అలక్ష్యముగావుండినాడు.

Unheeding, *adj.* careless, negligent అజాగ్రతగావుండే, తాత్సారముగావుండే. an ← pupil శ్రద్ధలేనిశిష్యుడు.

Unhelped, *adj.* not assisted అసహాయుడైన, సహాయములేని. he cannot do this ← by you తమసహాయములేకుండాదీన్నిచేయలేడు.

Unhesitating, *adj.* prompt, ready సందేహించని, అనుమానించని. he gave an ⌣ answer వాడు సందేహించకుండా ఉత్తరము చెప్పినాడు.

Unhesitatingly, *adv.* సందేహించక, అనుమానించక.

Unhewn, un-hūn', *adj.* rough యింకా చక్కపెట్టని. he built the wall with ⌣ stone and mud చక్క పెట్టనికుండా రాళ్లుబురదతో ఆ గోడను కట్టినాడు. ⌣ timber యింకా చెక్కి చక్క పెట్టబడని మాను.

To Unhinge, un-hinge', *v. a.* to make useless భంగము చేసుట. this news completely ⌣d his plans యీ సమాచారమువల్ల వాని యత్నము భంగమైపోయినది. I feel quite ⌣d at present ప్రస్తుతము నాకు యేమీ తోచకయున్నది.

Unholiness, un-hō'li-ness, *n. s.* wickedness; impiety దౌష్ట్యము, దుర్మార్గము, అపవిత్రత, పాపిష్ఠితనము.

Unholy, un-hō'ly, *adj.* vile, abominable పాపిష్ఠితనమైన, దుష్ట, దుర్మార్గమైన, కాని, అపవిత్రమైన. A†. in 2 Tim. III. 3 ⌣ thoughts దురాలోచన.

Unhonoured, un-on'urd, *adj.* not regarded with respect అగౌరవమైన, పూజ్యము కాని. the cheque remains ⌣ ఆ హుండికి యింకా సంతకము చేయలేదు.

To Unhook, *v. a.* to loose కొలికితీసుట, కొక్కము తీసుట.

Unhoped, *adj.* not expected ఎంచబడని, యెదురు చూడబడని. an ⌣ for decision యిట్లా తీరపోతున్నదని ఒకనాడు యెంచని తీర్పు. this ⌣ for news delighted us యెంతమాత్రం యెదురు చూడని యీ సమాచారము వచ్చినందున మాకు నిండా సంతోషమైనది.

To Unhorse, un-hôrse', *v. a.* గుర్రము మీదనుంచి పడదోసుట. this blow ⌣d him యీ దెబ్బ వాణ్ని ఆ గుర్రము మీదనుంచి తోసినది.

Unhospitable, *adj.* not kind to strangers అతిథి సత్కారము లేని, వచ్చినవాండ్లను ఆదరించని, క్రూరమైన, ఆదరణలేని.

Unhoused, un-houśd', *adj.* homeless ఇల్లు వాకిలి లేని.

Unhouseled, un-houśld', *adj.* not having received the sacrament ఉత్తరక్రియలు చేయబడని, చరమదశలో చేయవలసిన కర్మములు చేయబడని.

Unhumbled, un-umbld', *adj.* not made submissive అణగని, కర్వశిక్షితమైన. he is ⌣ by punishment ఆ శిక్ష చేతయింకా వానికి గొప్ప అణగలేదు.

Unhurt, un-hurt', *adj.* not harmed గాయము తగలని. many were wounded, some were killed, but I was ⌣ కొందరికి గాయములు తగిలినవి, కొందరు చచ్చినారు, నాకుమాత్రం యేమీ తగలలేదు.

Unhurtful, un-hurt'fŭl, *adj.* harmless; innoxious నిరుపద్రవమైన, అనపకారమైన. this food is ⌣ ఇది దేహానికి తొందర చేసే ఆహారము కాదు.

Unicorn, ū'ni-corn, *n. s.* an animal with one horn నొసట ఒంటికొమ్ముగల మృగము. Droz. says అశ్వ సదాకృతి శృంగధారి జంతువిశేషము, ఖడ్గమృగము.

Unidiomatical, *adj.* భాషీయము కాని, జాతీయము కాని. this sentence is ⌣ యీ వాక్యము జాతీయము గావుండక అకటవికటము గావున్నది.

Uniform, ū'ni-form, *adj.* not different, alike సమానరూపము గావుండే, ఒకటేమచ్చుగావుండే, సమానాకారముగల. the two houses are ⌣ ఆ రెండు యిండ్లు ఒకటే మచ్చుగావున్నవి. these six verbs are ⌣ యీ ఆరు క్రియలకున్ను రూపము ఒకటే.

Uniform, ū'ni-form, *n. s.* a dress ఉడుపు, దండు ఉడుపు. they wore the English ⌣ ఇంగ్లీషువారి దండు ఉడుపును వేసుకొన్నారు. he changed their ⌣ వాండ్ల ఉడుపులను మార్చినాడు.

Uniformity, ū-ni-fôr'mi-ty, *n. s.* resemblance without difference, sameness సమభావము, ఏకాకృతి, తుల్యత, వైలక్షణ్యాభావము. from the ⌣ of their customs వాండ్లందరి నడత ఒకటే గనక. from the ⌣ of my work every year appears the same నాకువుండే పని ఒకటే గనక, ప్రతిసంవత్సరమున్ను ఒకటే విధము గావున్నది.*

Uniformly, ū'ni-form-ly, *adv.* without variation నిత్యము, అనవరతము, యేకాకారముగా. the troops were not ⌣ English ఆ దండులో అందరు ఇంగ్లీషువాండ్లు కారు. they ⌣ feed on rice వాండ్లకు నిత్యము అన్నమే ఆహారము, వాండ్లందరు

* Gibbon, Chapter 50 No. 72 says Conversation enriches the understanding, but solitude is the school of genius: and the uniformity of a work denotes the hând of a single artist.

స్నుతినేదిబియ్యకుం. they are ~ cowards వాండ్లం దరుపిరికివాండ్లు.

Unimaginable, un-im-ag̃'in-able, *adj.* not to be conceived ఎంచగూడని, తలచగూడని, భావించగూడని, బుద్ధికిదూరమైన, అగోచరమైన. his motive is ~ వానిఆలోచనయెట్టిదో తెలుసుకోగూడదు.

Unimaginably, *adv.* exceedingly అతిశయముగా.

Unimaginative, *adj.* not having power of thought, common, base, coarse బుద్ధికుశలతలేని.

Unimagined, *adj.* not conceived ఎంచని, తలచని, అగోచరమైన.

Unimpaired, *adj.* not diminished దృఢమైన, గట్టిగావుండే, పాతగిలని.

Unimpassioned, *adj.* calm; not violent శాంతమైన.

Unimpeachable, *adj.* that cannot be accused, free from suspicion నిరపరాధమైన, నిశ్శంకమైన, నిరాక్షేపమైన.

Unimpeached, *adj.* not accused అనిందితమైన, నిశ్శంకమైన, నిరాక్షేపమైన.

Unimpeded, *adj.* not hindered నిరంకుశమైన, అనర్గళమైన, అడ్డంకిలేని.

Unimportant, un-im-pôr'tant, *adj.* not great స్వల్పమైన, అల్పమైన, విముఖ్యమైన, కొద్ది.

Unimprovable land, *adj.* incapable of being cultivated or tilled కృషికిఅనర్హమైన,దున్నదానికివల్లకాని.

Unimproved, un-im-prūvd', *adj.* not tended, not made better, not tilled పనుపరచబడని, బాగుచేయబడని, చక్కపెట్టబడని, దున్నబడని. they are ~ by his instructions వానిశిక్షవల్లవాండ్లుఅభివృద్ధికాలేదు.

Unincumbered, *adj.* not burdened జంజాటములేని, పీకులాటలేని, తొందరలేని, ఇబ్బందిలేని. those who were ~ with debts అప్పులనేతొందరలేనివాండ్లు. as they were ~ with baskets they crossed the mountain soon గంపలులేనందునవాండ్లుకొండలనుశీఘ్రముగాదాటినారు.

Uninfluenced, *adj.* not prejudiced పక్షపాతములేని. those who were ~ by avarice అత్యాశలేనివాండ్లు.

Uninformed, un-in-fôrmd', *adj.* not taught అశిక్షితుడైన, పామరుడైన, ప్రాకృతుడైన.

Uninhabitable, un-in-hab'it-able, *adj.* not fit to live in కాపురముండదమునకుతగని. from the ~ condition of the house ఆయిల్లుపాడుగావున్నందున.

Uninhabited, un-in-hab'it-ed, *adj.* having no dwellers కాపురములేని, పూరికెవుండే. an ~ house కాపురములేనియిల్లు.

Uninitiated, *adj.* not taught, not instructed అభ్యసించబడని, ఉపదేశించబడని, నేర్పబడని. those who are ~ in this business యీపనిలోపనుబడనివాండ్లు. the ~, (that is the common folk;) the ignorant సామాన్యులు, మూఢులు, జడులు. while he was yet ~ in law వాడికియింకాధర్మశాస్త్రాభ్యాసముకాకమునుపే. among Bramins, those who are ~ are called పశుజనము, or the brute folk.

Uninjured, un-in'jŭrd, *adj.* not hurt చెక్కుచెదరని, అక్షతమైన. he arrived ~ వాడుఒకఅపాయములేకుండావచ్చిచేరినాడు.

Uninquiring, *adj.* devoid of curiosity తెలుసుకోవలెననేయిచ్ఛలేని. an ~ faith మూఢభక్తి.

Uninscribed *adj.* అంకితములేని. a poem ~ to any king యేరాజుమీదఅంకితముచేయనిగ్రంథము. an ~ stone అక్షరాలువ్రాయనిరాయి.

Uninspired, un-in-spīrd', *adj.* ప్రేరేపించబడని, ఆవేశములేని. among the poets some are inspired and some are ~ కవులలోకొందరుఅంశపురుషులుకొందరుసామాన్యులు.

Uninstructed, un-in-struct'ed, *adj.* not taught శిక్షించబడని,అశిక్షితుడైన. I am as yet ~ as to his intentions ఆయనతాత్పర్యమెట్టిదోనాకుయిదివరకుతెలియదు.

Uninstructive, *adj.* not conferring any improvement నిష్ప్రయోజకమైన,నిష్ఫలమైన, ఫలములేని.

Unintellectual, *adj.* dull, stupid జడుడైన, మందుడైన, మూఢుడైన.

Unintelligent, un-in-tel'li-gent, *adj.* not clever తెలివిలేని, అవివేకియైన.

Unintelligible, un-in-tel'li-g̃ible, *adj.* that cannot be understood అర్థముకాని. Gilbert Stuart's

View of Society, page 261 says among barbarians such inaccuracy is not surprizing. But at this day a British Act of Parliament is often unintelligible even to the very wiseacres who have drawn it up. Of late years in particular our records have been crowded with statutes of *Explanation*. But unluckily *barbarians* are always quite clear and intelligible. They are by no means inaccurate.

Unintelligibly, *adv.* in a manner not to be understood అర్థముకాకుండా. he spoke ~ వాడిమాటలకు అర్థముకాలేదు.

Unintentional, un-in-ten'shon-al, *adj.* not designed అనాలోచితమైన, అప్రయత్నపూర్వకమైన, అబుద్ధిపూర్వకమైన.

Unintentionally, *adv.* without design అప్రయత్నపూర్వకముగా, యోచించక, తెలియక. words ~ uttered పొరపాటునవచ్చినమాటలు.

Uninterested, un-in'ter-est-ed, *adj.* not caring, careless అక్కరలేని, శ్రద్ధలేని. ~ witnesses పక్షపాతములేని సాక్షులు. I was ~ in this business యీపనిలోనాకు అంతఅక్కరలేదు. those who are ~ in these enquiries think us fools యీపనిలోఅక్కరలేనివాండ్లకు మేముపిచ్చివాండ్లు.

Uninteresting, *adj.* without gratification, without care నిరర్థకమైన, జబ్బుగావుండే. an ~ poem జబ్బుగావుండేకావ్యము.

Unintermitted, un-in-ter-mit'ted, *adj.* continual, constant నిరంతరమైన, యెడతెగని.

Unintermittent, Unintermitting, *adj.* continuing యెడతెగని, నిరంతరమైన. an ~ fever విడవని జ్వరము.

Uninterrupted, un-in-ter-rupt'ed, *adj.* not broken, without interval యెడతెగని. he had ~ sleep until morning తెల్లవారినదాకాఒక్కేనిద్రగావుండినాడు.

Uninterruptedly, *adv.* without interval, having no check విఘాతములేకుండా, యేకరీతిగా, అడ్డంకిలేకుండా. this went on ~ for ten years యిదిపదేండ్లదాకా అభ్యంతరములేకుండాజరిగినది, అడ్డంకిలేకుండాజరిగినది.

Uninvited, un-in-vīt'ed, *adj.* not being called పిలవబడని. they came ~ పిలవనిపేరంటముగావచ్చినారు.

Uninviting, *adj.* disgusting, not pleasing అసహ్యమైన, చీదరైన. this food is ~ యీఆహారముఅసహ్యముగావున్నది, కంటికియింపుగావుండలేదు.

Union, ūn'yon, *n. s.* joining, junction సంయోగము, సంగమము, కూడడము, కలియడము, ఐకమత్యము. after the ~ of these two streams యీరెండుప్రవాహములుకలిసినతర్వాత. this prevented their ~ యిందువల్లవాండ్లయొక్కఐకమత్యమునకు భంగమైనది, వాండ్లుకలుసుకోవడమునకుభంగమైనది. ~ with the deity సాయుజ్యము.

Union jack, *n. s.* ఒకవిధమైనధ్వజపటము.

Unique, ūnēk, *adj.* singular, sole అసమానమైన, ఏకమైన. this ruby is ~ దీనివంటిరత్నముభూలోకములోలేదు.

Unison, ū'ni-son, *n. s.* accord, harmony సమశ్రుతి. when these lutes were in ~ యీవీణెలుసమశ్రుతిగావుండేటప్పుడు. they acted in ~ వాండ్లిద్దరుఒకటేయిగా ప్రవర్తించినారు, ఏకగ్రీవముగానడిచినారు. this is in ~ with his design యిదివానియత్నమునకు అనుకూలముగావున్నది, యిమిడికగావున్నది.

Unit, ū'nit, *n. s.* ఏకము usually ఒక్కటి. in arithmetic they count thus; units, tens, hundreds, thousands &c. గణితశాస్త్రములోయేకము. the yard is the ~ of measures among the English ఇంగ్లీషువారిలో కొలతలోమొదటిది గజము, అనగాదానిలోనుంచి కడమకొలతలు పుట్టుతవని భావము. he is a mere ~ కేవలం, యొకడు. he makes but one ~ in the general account వాడుపదిమందిలోవొకడు.

Unitarian, *n. s.* A Christian sectary, who, as opposed to the Trinitarians, believes in and worships one God in one person, and hence denies the divinity of Christ. (Craig's Dict.)

To Unite, ū-nīte', *v. a.* to put together, to join సంధించుట, చేర్చుట, కలుపుట. he ~d his army with theirs తనదండునువాండ్లదండుతోకూడాకలిపినాడు. when they ~d their strength they succeeded వాండ్లబలమునంతాకూడాచేర్చేటప్పటికిగెలిచినారు.

To Unite, ū-nīte', *v. n.* కూడుట, కలియుట. the two streams ~ at this place ఆరెండునదులు యిక్కడకలుస్తున్నవి.

United, *adj.* కలిసిన, కూడిచేసిన. by their ~ efforts అందరుకూడిచేసినయత్నముచేత. the ~ kingdom ఇగ్లండు, స్కాటులెండు, ఐర్లండు యీమూడుదేశములకు మొత్తపేరు. "The ~ Provinces" is a name for Holland డచ్చిదేశము. the ~ states is a name for America అమెరికాదేశము.

Unitedly, ū-nīt'ed-ly, *adv.* together కూడి, కలిసి, సమష్టిగా, ఏకముగా. they ~ produced ten thousand pounds వాండ్లందరుకూడి పదివేలవరహాలు జాగ్రతచేసినారు.

Unitedness, *n. s.* union, oneness ఐకమత్యము.

Unity, ū'ni-ty, *n. s.* oneness ఏకత, ఒకటిగావుండడము, ఐక్యము, సంయోగము, మేళనము. from the ~ of their origin వాండ్లవుత్పత్తికిమూలము ఒకటేగనక. from the ~ of their opinions వాండ్ల అభిప్రాయములు ఒకటిగావున్నవిగనక. the Musulmans assert the ~ of the deity తురకలు మూర్తిత్రయములేదు, ఏకమూర్తే అంటారు.

Universal, ū-ni-ver'sal, *adj.* general, common సముదాయమైన, సాధారణమైన, మొత్తమైన. rice is their ~ food వాండ్లందరికీ సాధారణమైన ఆహారము బియ్యము. the ~ belief is that he is dead వాడు గతించినాడని అందరుఅంటారు. this is the ~ belief ఇది అందరికీవుండేభావము. ~ empire or sway ఏకఛత్రాధిపత్యము. ~ renown దిగంతవిశ్రాంతమైనకీర్తి. the ~ Church యావద్భక్తులు, భక్తులందరు.

Universality, ū-ni-ver-sal'i-ty, *n. s.* commonness, సాధారణత. from the ~ of this opinion యీఅభిప్రాయము సర్వసాధారణమైనందున, యిది అందరితలంపుగావుండినందున.

Universally, ū-ni-ver'sal-ly, *adv.* in all places, every where సర్వత్ర, అంతట, అన్నిచోట్ల, సర్వసాధారణముగా. they are ~ detested వాండ్లు లోకవైరులు, వారిని అందరు నిందిస్తున్నారు. ~ beloved లోకహితులైన. ~ known లోకరూఢిమైన.

Universe, ū'ni-verse, *n. s.* the world విశ్వము, జగత్తు, ప్రపంచము, త్రిలోకము, త్రిభువనము.

University, ū-ni-ver'si-ty, *n. s.* a collection of Colleges సమస్తశాస్త్రములు నేర్పేవిద్యాలయము.

Unjaundiced, un-jân'dist, *adj.* not envious అసూయలేని, సరళమైన. I hope he will examine the matter with an ~ eye ఆయన యీసంగతిని విచారించడములో సమదృష్టివుంచవలెను.

Unjointed, *adj.* broken, separated భిన్నమైన, శిథిలమైన, పొందికలేని. ~ chat తలాతోకలేనిమాటలు.

Unjudged, *adj.* not determined తీర్పుచేయబడని, విచారించబడని.

Unjust, un-just', *adj.* wrongful అన్యాయమైన. it is ~ for you to do this నీవుయిట్లా చేయడము తగదు.

Unjustifiable, un-jŭst'i-fī-a-ble, *adj.* not to be defended సమాధానము చెప్పకూడని, దూష్యమైన, అన్యాయమైన, శాస్త్రవిరుద్ధమైన. this is a most ~ act ఇది శాస్త్రవిరుద్ధమైనపని.

Unjustifiably, *adv.* శాస్త్రవిరుద్ధముగా, అన్యాయముగా.

Unjustified, *adj.* not cleared from guilt పాపవిముక్తుడుకాని, విడవబడని.

Unjustly, *adv.* wrongfully అన్యాయముగా.

Unked, *adj.* strange, unusual వింతైన, చోద్యమైన.

To Unkennel, un-ken'nel, *v. a.* to drive from his hiding place దాగినస్థలములోనుంచి వెలికి వెళ్లగొట్టుట. they unkennelled the fox నక్కదాగివుండిన స్థలములోనుంచి వెళ్లగొట్టినారు.

Unkennelled, *adj.* దాగినస్థలములోనుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డ.

Unkept, un-kept', *adj.* not preserved, not tended కాపాడబడని. the garden is ~ ఆతోటవిచారణలేకుండావుండిపున్నది.

Unkilled, *adj.* (Dryden) చంపబడని.

Unkind, un-kīnd', *adj.* cruel, not favourable క్రూరుడైన, నిర్దయాత్ముడైన.

Unkindliness, *adj.* unfavorableness క్రూరత. from the ~ of the soil అదిపండనికిరానిభూమిగనక.

Unkindly, un-kīnd'ly, *adj.* improper, not agreeable క్రూరమైన, నిర్దయాత్ముడైన. that is an ~ climate అదిమంచిదేశముకాదు. ~ childbed or a difficult delivery కష్టప్రసవము.

Unkindly, un-kīnd'ly, *adv.* క్రూరముగా, దయలేక. he spoke ~ to them వాండ్లతో క్రూరముగా మాట్లాడినాడు. he took it very ~ that they went away వాండ్లుపోయినది వాడికినిండావిరోధమైనది.

Unkindness, *n. s.* cruelty క్రౌర్యము, ద్వేషము.

To Unknit, un-nit′, *v. a.* to open, to loose విప్పుట, విప్పుట.

Unknowing, un-nō′ing, *adj.* ignorant తెలియని, యెరగని, అప్రసిద్ధమైన.

Unknowingly, *adv.* ఎరగక, తెలియక, అజ్ఞానతః.

Unknown, un-nōn′, *adj.* not ascertained తెలియని. a book in an ⌣ language యెవరుయెరగనిభాషతో వ్రాశినగ్రంథము. they say that earthquakes are ⌣ in India ఇండ్యదేశములో భూకంపములు బొత్తిగా లేదంటారు. the author of this book is ⌣ యీగ్రంథమునెవరు చెప్పినదో తెలియదు. for some reason, ⌣ to me నేనుయెరగనియేదో వొక హేతువు చేత.

Unlaboured, un-lā′burd, *adj.* produced without trouble అనాయాసముగావచ్చిన. this poem is written in an ⌣ style యీకావ్యముసరళము గావున్నది.

To Unlace, un-lāce′, *v. a.* to loosen విచ్చుట, వీడదీసుట.

To Unlade, un-lāde′, *v. a.* to make empty వాడ సామానుదించివుత్తదిగాచేసుట, ఖాలీచేసుట.

Unladen, *adj.* unloaded దిగుమతిచేయబడిన, సామానులుదించబడిన, ఖాలీచేయబడ్డ.

Unladylike, *adj.* మోటుతనముగావుండే, నీచమైన. this was ⌣ language యిదిదొరసానికితగని మాటలు, ఇదిదొరసానిఅనరానిమాటలు.

Unlaid, *adj.* not placed; not pacified; not suppressed పెట్టబడని, వుంచబడని, అణచబడని. an ⌣ ghost యథేచ్ఛగాతిరిగేదయ్యము, అడ్డంకిలేక తిరిగేదయ్యము.

Unlamented, un-la-ment′ed, *adj.* not deplored యేడవని, చింతపడని. he died ⌣ అతనుచచ్చినందుకుయెవరుయేడవలేదు.

Unlawful, un-lâ′fŭl, *adj.* not correct, not proper అన్యాయమైన, అశాస్త్రీయమైన. it is ⌣ for him to do so వాడుఅట్లాచేయకూడదు.

Unlawfully, un-lâ′fŭl-ly, *adv.* illegally అన్యాయముగా, శాస్త్రవిరుద్ధముగా.

Unlawfulness, *n. s.* illegality అన్యాయము, శాస్త్రవిరుద్ధత. on the ⌣ of this act యీపనిఅన్యాయమైనందునగురించి.

To Unlearn, un-lern′, *v. a.* to forsake విడిచిపెట్టుట. you must ⌣ those customs ఆమర్యాదలనుమానుకోవలసినది.

Unlearned, un-lern′ed, *adj.* illiterate చదువుకోని, నిరక్షరకుక్షియైన, అక్షరస్థుడుకాని. the ⌣ speak thus సామాన్యులు యీరీతిగాచెప్పుతున్నారు.

Unleavened, un-lev′end, *adj.* not mixed with leaven పులిసినపిండిపెట్టబడని, పులునుపెట్టబడని. ⌣ bread పులియడమునకైపిండిపెట్టబడనిరొట్టె, పులునులేకవట్టిపిండితో చేసినరొట్టె. A† says కిణ్వహీనపూపం. In ancient English it was called sweet-bread; see Tyndale's version of Mark XIV, and Christian Observer 1824. p. 278.

Unless, un-less′, *conj.* except తప్పవినహాగా, గాని, గాక. ⌣ you go there నీవుఅక్కడికిపోతేనేగాని. ⌣ you see him నీవుఅతణ్నిచూస్తేనేతప్ప. ⌣ I see it నేనుదాన్నిచూస్తేనేగాని.

Unlettered, un-let′tĕrd, *adj.* untaught, ignorant అక్షరస్థుడుకాని, చదవని, తెలివిలేని.

Unlevelled, *adj.* not laid even సమముచేయబడని, మిట్టాపల్లములేకుండాసరదబడని, మెరకాపల్లముగావుండే.

Unlicensed, un-lī′censt, *adj.* not having permission by authority సెలవుచీటిలేని, లేసెనులేని. this is ⌣ language హద్దుమీరినమాటలు, మర్యాదతప్పినమాటలు.

Unlicked, un-lickt′, *adj.* not set straight మోటైన. an ⌣ cub శుంఠుడు, వట్టిగొడ్డు.

Unlighted, *adj.* not shown by lights దీపాలుపెట్టబడని. not set on fire తగలపెట్టబడని, ముట్టించబడని.

Unlike, un-līke′, *adj.* dissimilar; having no resemblance అసదృశమైన, సరిగ్గావుండని. this picture is ⌣ him యీపటమువాడివలెవుండలేదు. to do so is ⌣ him వాడుఅట్లాచేశివుండడు. these two houses are ⌣ యీరెండిండ్లకుభేదమువున్నది, ఆయిల్లువొకవిధముగావున్నది, యీయిల్లువొకవిధముగావున్నది. the English, ⌣ the Musulmans, encourage braminical learning తురకలవలెకాకుండా ఇంగ్లీషువారుబ్రాహ్మణవిద్యకుప్రోత్సాహముచేస్తున్నారు, అనగాతురకలవలెబ్రాహ్మణవిద్యకుచెరుపుచేయరు.

Unlikelihood, un-līke′li-hŭd, Unlikeliness, *n. s.* improbability అసంభావితము.

Unlikely, un-līke'ly, *adj.* not probable అసంభావితమైన. in such a business profit is ~ యిటువంటిపనులలోలాభమువస్తున్నదనియెంచరాదు. it is ~ that they will come వాండ్లువచ్చేదిసందేహము.

Unlimited, un-lim'it-ed, *adj.* boundless అమితమైన, అపారమైన. ~ expense అమితమైనవ్యయము.

To Unlink, un-lingk', *v. a.* to loose; to unfasten వీడదీసుట, వీడ్చుట.

Unliquidated, *adj.* not settled; not having the exact amount ascertained తీరని, పరిష్కరించబడని, చెల్లని. ~ accounts యింకాచెల్లనిలెక్కలు.

Unliquified, *adj.* not dissolved; unmelted కరగని.

To Unload, un-lōd', *v. a.* to empty సరుకులుదించిఖాళీచేసుట. when they ~ed the cart బండిమీదిసామానునుదించేటప్పటికి. he ~ed his grief to me in these words యీమాటలుచెప్పివాడిదుఃఖమునునాతోవెళ్లబోసుకొన్నాడు.

Unloaded, *adj.* disburdened విడిగావుండే. an ~ ship సరుకులుదించిఖాళీగావుండేవాడ, వుత్తవాడ.

To Unlock, un-lock', *v. a.* to lay open తాళముతీసుట. he ~ed the box పెట్టెతెరిచినాడు.

Unlocked, *adj.* opened తాళమువేయబడని, తెరిచివుండిన.

Unlobked-for, un-lŭkt'for, *adj.* ఆకస్మికముగావచ్చిన. this was an ~ for decision యిట్లాతీర్పుకాబోతున్నదనియెవరుతలవలేదు.

To Unloose, un-lûse', *v. a.* to open; to set free విప్పుట. when he ~d the cord దారమునువిప్పగానే. when he ~d his tongue వాడునోరుతెరచిమాట్లాడేటప్పటికి.

Unloosed, *adj.* విడవబడిన.

Unloved, *adj.* without friends ఆప్తులులేని, హితులులేని.

Unloveliness, *n. s.* ugliness వికారము.

Unlovely, un-luv'ly, *adj.* ugly వికారమైన.

Unloving, *adj.* not fond మోహములేని, విశ్వాసములేని.

Unluckily, un-luck'i-ly, *adv.* by ill fortune దౌర్భాగ్యముగా, దురదృష్టముచొప్పున. ~ for him we knew this story was false వానిదౌర్భాగ్యమువల్లయీమాటఅబద్ధమనిమాకుతెలిసినది.

Unlucky, un-luck'y, *adj.* not successful, unfortunate కాని, చెడ్డ, దౌర్భాగ్యమైన. an ~ omen దుశ్శకునము. he is an ~ man వాడుదౌర్భాగ్యుడు. this is an ~ business యిదిదిక్కుమాలినపని, పాడుపని. they arrived in an ~ hour చెడ్డవేళలోవచ్చిచేరినారు. the ~ witness told the truth ఆపాడుసాక్షినిజముచెప్పినాడు. an ~ boy కొంటెపిల్లకాయ.

To Unlute, *v. a.* to open; to loose; to separate విప్పుట.

Unmade, un-māde', *adj.* not yet formed చక్కపెట్టబడని. the bed is ~ ఆపరుపుపరవలేదు.

Unmaimed, un-māmd', *adj.* sound; entire హాయిగావుండే, అంగవైకల్యములేని. those who were ~ అవయవములకుఅపాయములేనివాండ్లు.

To Unmake, un-māke', *v. a.* to destroy హతముచేసుట, పాడుచేసుట, చెరుపుట. he hath unmade himself by this act యీపనిచేసినందునతనకుతానేచెడ్డాడు.

To Unman, un-man', *v. a.* to take away his courage ధైర్యమునుపోగొట్టుట. this news quite unmanned him యీసమాచారమువల్లవాడిధైర్యముపోయినది.

Unmanageable, un-man'āge-able, *adj.* not governed; not controllable అసాధ్యమైన, అరపరాని, దోవకురాని, మొండి. this is an ~ horse యిదిదోవకురానిగుర్రము.

Unmanly, un-man'ly, *adj.* not proper; not respectable; base నీచమైన, క్షుద్రమైన. this is an ~ conduct యిదినీచపని, తగనినడత.

Unmanned, *adj.* ధైర్యముతప్పిన, గతధైర్యుడైన. he was quite ~ by this news యీమాటవినగానేకుంగిపోయినాడు.

Unmannered, un-man'nĕrd, Unmannerly, un-man'nĕr-ly, *adj.* rude; coarse అమర్యాదైన, మోటైన, అసాంప్రదాయకమైన.

Unmanufactured, *adj.* not prepared by art, not wrought into the proper form for use పనిచేయని. ~ cotton పత్తి. ~ wool బొచ్చు. ~ gold పనిచేయనిబంగారుకడ్డీ.

Unmanured, un-ma-nūrd', *adj.* not prepared with manure యెరువువేయబడని.

Unmarked, un-mârkt′, *adj.* without a sign, undistinguished గురుతులేని, అప్రసిద్ధమైన. some of the sheep were marked, some were ~ కొన్ని గొర్రెలకు గురుతువేసినారు, కొన్నిటికి వేయలేదు. he passed ~ among the throng ఆ గుంపులో తెలియకుండా జరిగినాడు.

Unmarketable, *adj.* which cannot be sold అమ్ముడుపోని.

Unmarried, un-mar′rêd, *adj.* పెండ్లికాని.

To Unmask, un-măsk′, *v. a.* to lay open what is concealed బయిటపెట్టుట, కనుపరుచుట, అగుపరుచుట, చూపుట. at last he ~ed himself తుదకు నిజరూపమును అగుపరచినాడు. he ~ed their plot వాండ్లకుట్రను బయిటపెట్టినాడు.

Unmasked, un-măskt′, *adj.* open; exposed to view బయిటపడ్డ, ప్రకటితమైన.

Unmastered, un-măs′têrd, *adj.* not subdued సాధించబడని. a task ~ by his father తండ్రివల్ల సాధించబడనిపని.

Unmatched, un-matcht′, *adj.* not equalled అసమానమైన, యీడులేని, దీటులేని.

Unmeaning, un-mēn′ing, *adj.* not having an intention నిరర్థకమైన, అర్థవిహీనమైన. a few ~ words కొన్ని దిక్కుమాలినశబ్దములు. the titles of several Telugu poems are quite ~ కొన్ని తెలుగు కావ్యములకు వుండే పేళ్లు అసంబంధముగా వున్నవి, అనగా ఆ పేరుకున్ను దానిలో వుండే కథకున్ను సంబంధములేకుండా వున్నది.

Unmeant, *adj.* not intended అనాలోచితమైన, తలచిచేయని, అబుద్ధిపూర్వకమైన. why should you be angry at an ~ insult? అబుద్ధిపూర్వకమైన అపచారమునకు తమరేల కోపము చేస్తారు.

Unmeasurable, un-mezh′ûr-able, *adj.* great, vast అమితమైన, అపారమైన.

Unmeasured, un-mezh′ûrd, *adj.* not limited అమితమైన, అపారమైన.

Unmeddled with, *adj.* not touched; not altered యెవరున్ను అంటని. the money is ~ with ఆ రూకలు పెట్టినది పెట్టినట్టుగా వున్నవి.

Unmeditated, *adj.* not planned; not prepared అనాలోచితమైన, అబుద్ధిపూర్వకమైన.

Unmeet, un-mēt′, *adj.* not fit; not proper తగని, అయుక్తమైన, కూడని, కాని. such words were ~ అట్టివంటిమాటలుఆడరాదు.

Unmellowed, *adj.* not fully matured పక్వముకాని, అపక్వమైన, మాగని.

Unmelted, un-melt′ed, *adj.* not dissolved కరగని, కరిగిపోని. where is the heart that would be ~ at these prayers? యిట్లాబతిమాలుకొంటేయెవరిమనస్సు కరిగిపోదు?

Unmentionable, *adj.* not fit to be told చెప్పరాని, అనరాని.

Unmentioned, *adj.* not named చెప్పబడని.

Unmerchantable, *adj.* that which cannot be sold అమ్ముడుబోని.

Unmerciful, un-mer′ci-fûl, *adj.* cruel; inhuman క్రూరుడైన, నిర్దయాత్ముడైన. he got an ~ beating వాణ్ని దయాదాక్షిణ్యము లేకుండా బాదివిడిచిపెట్టినాడు.

Unmercifully, un-mer′ci-fûl-ly, *adv.* cruelly క్రూరముగా, దయాదాక్షిణ్యము లేక.

Unmerited, un-mer′it-ed, *adj.* not deserved అనర్హమైన, అన్యాయమైన. an ~ punishment అన్యాయమైనశిక్ష.

Unmetalled, *adj.* made of earth without brick or stone రాళ్లుపరవని, జల్లివేయని. an ~ road రాళ్లుపరవకుండామట్టితోవేసినబాట.

Unmilked, *adj.* పిండని, పితకని.

Unminded, un-mīnd′ed, *adj.* not heeded విచారించబడని, దిక్కుమాలివుండే, అశ్రద్ధచేయబడ్డ. a poor ~ outcaste ఒకదిక్కుమాలినపంచమ.

Unmindful, un-mīnd′fûl, *adj.* careless; regardless అక్కరలేని, శ్రద్ధలేని. he is quite ~ about his family వాడికిసంసారముమీదజ్ఞాపకమేలేదు.

Unmingled, un-ming′gld, *adj.* not mixed; not combined; pure కలియని, మిశ్రితముకాని, స్వచ్ఛమైన. this paper is written in Telugu ~ with Hindustani యీకాకితము తురకమాటలు కలియకుండావ్రాయబడియున్నది. milk ~ with water నీళ్లుకలియనిపాలు. he gazed at them with ~ astonishment మహత్తైనఆశ్చర్యముతో వాండ్లను చూచినాడు.

Unmistakeable, *adj.* clear; certain స్పష్టమైన, తిరిష్కారమైన, ఘనమైన. (this is a bad word.)

Unmistakeably, *adv.* clearly; certainly తిరిష్కారముగా, ఘనముగా. (this is a bad word.)

Unmitigated, *adj.* full; entire, complete తగ్గింపబడని, సంపూర్ణమైన. punishment ⌣ by mercy దయచేతతగ్గువచేయనిశిక్ష.

Unmixed, un-mixt′, *adj.* not mingled; pure కలియని, స్వచ్ఛమైన, అచ్చమైన. wine ⌣ with water నీళ్లుకలియనిసారాయి. Telugu ⌣ with Sanscrit సంస్కృతభూమాటలుకలియనిఅచ్చ తెలుగు.

Unmoistened, *adj.* not wetted తడవని, తడుపబడని. the earth while ⌣ with rain is barren వానచేతతడవనిభూమిపండదు.

Unmolested, un-mō-lest′ed, *adj.* not disturbed ఇబ్బందిలేని, సంకటములేని, తొందరలేని, హాయిగావుండే. he left them ⌣ వాడువాండ్లనుతొందరపెట్టలేదు. he lived there ⌣ for ten years పదియేండ్లవరకు యెవరివల్లనైకభూపద్రవములేకుండాఅక్కడవుండినాడు.

To Unmoor, un-mûr′, *v. a.* to loose a ship లంగరుతీసుట. they ⌣ed the ship వాడలంగరుతీసినారు.

Unmortgaged, un-môr′gāgd, *adj.* not pledged కుదవపెట్టబడని, తాకట్టుపెట్టబడని. his house is as yet ⌣ నేటివరకువాడియిల్లుకుదవపెట్టబడలేదు.

Unmortified, *adj.* not subdued by sorrow అణచబడని, భంగముచేయబడని. ⌣ lusts అణచబడని మోహములు.

Unmourned, un-mōrnd′, *adj.* not lamented యేడవని, దుఃఖపడని. he was ⌣ by his sons వాడిచావుకువానికొడుకులుయేడవలేదు.

Unmovable, un-mûv′a-ble, *adj.* firm; fixed స్థిరమైన, కదలని.

Unmoved, un-mûvd′, *adj.* not affected కఠినమైన, కదలని. he was ⌣ at their words వాండ్లమాటలకువాడుకదలలేదు.

To Unmuffle, un-muffle′, *v. a.* to take a covering from the face ముసుగుతీసుట, ముసుకుతీసుట, గవిసెనతీసుట.

Unmusical, un-mū′si-cal, *adj.* not harmonious కర్ణకఠోరమైన, శ్రావ్యముకాని, చెవులకుయింపుకాని.

To Unmuzzle, un-muzzle′, *v. a.* to set the mouth free మూతిచిక్కముతీసివేసుట. when he ⌣d the dogs కుక్కలమూతిచిక్కములుతీసివేసినప్పుడు.

Unmuzzled, *adj.* freed మూతిచిక్కముతీయబడ్డ.

Unnamed, un-nāmd′, *adj.* not mentioned చెప్పబడని. he is ⌣ in that book ఆపుస్తకములోవానిపేరుయెత్తలేదు.

Unnatural, un-nat′ū-ral, *adj.* strange; forced, prodigious వికటితమైన, అన్యాయమైన, పాపిష్ఠి క్రూరమైన. an ⌣ son తల్లిదండ్రులవిషయములోక్రూరుడుగావుండేకొడుకు. ⌣ parents బిడ్డలవిషయమైక్రూరులుగావుండేతలిదండ్రులు. the hand was swollen to an ⌣ size చెయివికటితముగావాచినది. Bonaparte was the ⌣ and implacable enemy of England బోనేపార్టి అనేవాడు ఇంగ్లండుకుఅతిక్రూరుడున్ను అనివార్యుడున్ను అయినశత్రువుగావుండెను. this is a very ⌣ meaning of the word యిదిఆమాటకునిండాఅసంబంధమైన అర్థము. an ⌣ murder అతిక్రూరమైనఘూనికని. this caused an ⌣ diminution in the trade యిందువల్లయావర్తకములోవచ్చిననష్టము యింతంతకాదు. in that picture the hand looks quite ⌣ ఆపటములోచెయినిండావికారముగావున్నది, పొందికగావుండలేదు.

Unnaturally, un-nat′ū-ral-ly, *adv.* cruelly, improperly, vilely, abominably పాపిష్ఠితనముగా, అన్యాయముగా, వికటితముగా.

Unnavigable, un-nav′i-gable, *adj.* not to be passed by ships వాడలుపోకూడని. as the river was ⌣ యేట్లోవాడలుపోకూడదుగనక.

Unnecessarily, un-nec′es-sar-i-ly, *adv.* needlessly అక్కరలేనిదై, అవశ్యములేనిదై, నిర్నిమిత్తముగా. he was appointed to this business ⌣ యీపనికివాన్నినిర్నిమిత్తముగాపెట్టినారు. he was ⌣ punished వాన్నిశిక్షించవలసిన అక్కరలేకుండావుండగాశిక్షించినారు. the tree was ⌣ cut down ఆచెట్టునునరకవలసినఅక్కరలేకుండావుండగానరికినారు.

Unnecessary, un-nec′es-sar-y, *adj.* needless అక్కరలేని, నిమిత్తములేని, నిర్నిమిత్తమైన. this payment is ⌣ యీరూకలుచెల్లించవలసినఅక్కరలేదు.

Unnecessitated, *adj.* not required అగత్యములేని, అక్కరలేని.

Unneighbourly, un-nā′bur-ly, *adj.* not friendly, not kind, rude క్రూరమైన, విరసమైన, దయాదాక్షిణ్యములేని.

To Unnerve, un-nerve′, *v. a.* to weaken; to enfeeble దుర్బలముచేసుట. this news completely ~d him యీసమాచారమువిని కుంగిపోయినాడు.

Unnerved, un-nervd′, *adj.* weak; feeble దుర్బలమైన, సత్తువలేని, కుంగిన, నిస్త్రాణగావుండే.

Unnoted, *adj.* not observed; not heeded విచారించబడని, లక్ష్యపెట్టబడని.

Unnoticed, *adj.* not marked విముఖ్యమైన.

Unnumbered, un-num′bĕrd, *adj.* which cannot be counted అసంఖ్యేయమైన, లెక్కపెట్టకూడని, అమితమైన.

Unobeyed, un-ō-bād′, *adj.* not attended to తిరస్కరించబడ్డ. this order remained ~ యీవుత్తరువుప్రకారమునడవకుండాఅట్టేవుండినది. he was ~ వానిఆజ్ఞనువిన్నారుకారు, వాణ్నితిరస్కారముచేసినారు.

Unobjected to, *adj.* not found fault with ఆక్షేపించబడని. the accounts were ~ to ఆలెక్కలకుఆక్షేపణచేయలేదు.

Unobjectionable, *adj.* without cavil; without fault ఆక్షేపణలేని, నిర్దోషమైన. his conduct was ~ వాడుచేసినదానికిఆక్షేపణలేదు, తప్పులేదు.

Unobliterated, *adj.* not blotted out తుడిచివేయబడని. these words remained ~, all the rest was gone యీఅక్షరాలుమాశిపోకుండావుండినవి కడమఅక్షరాలుమాశిపోయినవి.

Unobnoxious, un-ob-noksh′us, *adj.* not liable; not exposed to harm నిర్దుష్టమైన, దోషవిహీనమైన. their conduct was ~ వాండ్లనడవడినిర్దుష్టముగావుండినది.

Unobscured, *adj.* not darkened చీకటికమ్మని. I saw the moon ~ by clouds మబ్బులోమరుగుపడనిచంద్రుణ్నిచూచినాను.

Unobservable, un-ob-ṡerv′a-ble, *adj.* that cannot be seen అగుపడని, దృష్టిగోచరముకాని, యోచనకుతగని. the distinction between these two is ~ యీరెంటికిభేదముఅగుపడలేదు.

Unobservance, *n. s.* inattention అలక్ష్యము.

Unobservant, un-ob-ṡerv′ant, *adj.* heedless; not attentive అజాగ్రతగావుండే, అలక్ష్యముగావుండే.

Unobserved, un-ob-ṡervd′, *adj.* not heeded; not noticed చూడబడని, అగుపడని. he passed ~ through the garden ఆతోటదాటిపోగావాడు యెవరికిన్ని అగుపడలేదు. he followed them ~ వాండ్లకుఅగుపడకుండావాండ్లవెంటపోయినాడు.

Unobserving, un-ob-ṡerv′ing, *adj.* inattentive; heedless శ్రద్ధలేని, అక్కరలేని, అవివేకియైన. an ~ man learns nothing శ్రద్ధలేనివాడికిఏమిటిరాదు.

Unobstructed, un-ob-struct′ed, *adj.* not hindered ఆటంకములేని, అడ్డులేని.

Unobstructedly, *adv.* నిరాటంకముగా, అడ్డిలేకుండా.

Unobtainable, *adj.* not within reach పొందకూడని, అసాధ్యమైన.

Unobtained, un-ob-tānd′, *adj.* not got; not gained పొందబడని, అప్రాప్తమైన, దొరకని,

Unobtrusive, *adj.* modest, humble అణుకువగల, నమ్రతగల. their manners are very ~ వాండ్లునిండామేదకులు.

Unobtrusively, *adv.* humbly అణుకువగా, నమ్రతగా, దీనత్వముగా.

Unobvious, *adj.* not evident స్పష్టముకాని, తేటకాని, విశదముకాని.

Unoccupied, un-oc′cŭ-pĭd, *adj.* not filled పూరికెవుండే, పనిలేకవుండే. the house is still ~ ఆయింటికికాపురమురాలేదు, యింకాపూరికెవున్నది. he was ~ all day ఆదినమంతాపనిలేకుండాపూరికెవుండినాడు. those who are ~ with their own troubles స్వతఃతొందరలులేనివాండ్లు.

Unoffending, un-of-fend′ing, *adj.* harmless, sinless నిరపరాధియైన, నిరుపద్రవకారియైన. he cursed his ~ wife for this ఇందునగురించినిరపరాధియైనతనపెండ్లాన్నితిట్టినాడు.

Unoffensive, *adj.* harmless నిరుపద్రవకారియైన, సాధువైన. they are an ~ race వాండ్లుయెవరికిన్నిఉపద్రవముచేశేవాండ్లుకారు.

Unoffered, *adj.* not given ఇవ్వని.

Unofficered, *adj.* not having officers అధికారులు లేని. the ship is — ఆ వాడలో అధికారులు లేరు.

Unofficerlike, *adj.* improper for an officer to do ఒక ఉద్యోగస్థుడు చేయరాని. this was — conduct యిది ఒక ఉద్యోగస్థుడు చేయరాని పని.

Unofficial, *adj.* not according to rule ఉద్యోగధర్మమును బట్టని. one letter was official, the other was — ఒక జాబు ఉద్యోగధర్మమును బట్టి వ్రాసినది మరి ఒకటి అట్లా కాదు.

Unopened, *adj.* closed విచ్చని, వికసించని, తెరవని. an — letter విచ్చని జాబు. an — flower వికసించని పుష్పము.

Unopposed, un-op-pōsd′, *adj.* not resisted నిరాటంకమైన, అడ్డము లేని. he entered the house — ఆ యింట్లో నిరాటంకముగా దూరినాడు. his appointment was — వాణ్ని ఉద్యోగములో పెట్టడానకు ఎవరున్ను అడ్డము చెప్పలేదు.

To Unorder, *v. a.* (an American word) to forbid, countermand, to decline వద్దనుట, అక్కరలేదనుట.

Unordered, *adj.* not commanded ఆజ్ఞాపించబడని. the goods that are — ఎవరూ కోరని సరుకులు.

Unorderly, *adj.* rude, ill-behaved అమర్యాదస్థులైన. a few — boys కొందరు కొంటె పిల్లకాయలు.

Unorganized, un-ôr′gan-ïzd, *adj.* not regularly arranged భిన్నాభిన్నముగా వుండే, అల్లరిగా వుండే, తారుమారుగా వుండే, నియమితము కాని, అవ్యవస్థితమైన. the army is — ఆ సైన్యము అల్లరిగా వున్నది, చెదిరి వున్నది. when a kingdom is — రాజ్యము తల్లకిందులుగా వుండేటప్పుడు, తారుమారుగా వుండేటప్పుడు.

Unornamented, *adj.* plain శృంగారము లేని, సాదాగా వుండే.

Unostentatious, *adj.* not boastful; modest జంభము లేని.

Unowned, *adj.* not claimed, having no owner నాదిఅనేవాడు లేని, దిక్కు లేని, నాథుడు లేని. the horse is — యీ గుర్రము నాదని యెవరూ లేదు.

To Unpack, un-pack′, *v. a.* to open విచ్చుట, విప్పుట, మూట విప్పుట.

Unpacked, un-packt′, *adj.* opened, as goods విచ్చిన, విప్పబడ్డ.

Unpaid, un-pād′, *adj.* not given, not discharged చెల్లించబడని, తీర్చబడని, తీరని. there is much money hitherto — ఇదివరకు యింకా చెల్లనిరూకలు శానా వున్నవి. he left his servants — వాడు కొలువుడుగాండ్లకు జీతము యివ్వలేదు. — servants జీతము లేని కొలువుడుగాండ్లు. all their trouble is — వాండ్లు పడ్డ శ్రమ అంతా చెల్లుకాలేదు.

Unpainted, *adj.* not coloured వర్ణము పూయబడని. he left the rooms — ఆ యిండ్లకు వర్ణము పూయకుండా వుంచినాడు.

Unpalatable, un-pal′ât-able, *adj.* not agreeable అసహ్యమైన. this advice was very — to him యీ మాటలు వానికి నిండా చీదరగా వుండినవి, వెగటుగా వుండినవి.

Unparagoned, un-par′a-gond, *adj.* not equalled అసమానమైన. this is — injustice యింత అన్యాయము భూలోకములో లేదు.

Unparalleled, un-par′al-leld, *adj.* not equalled అసమానమైన, యీడుజోడు లేని. the country was ruined to an — extent ఆ దేశము పాడైనది యింతంత కాదు.

Unpardonable, un-pârdn′able, *adj.* not to be forgiven మన్నించగూడని, క్షమించగూడని. such negligence is — యిటువంటి ఉపేక్ష క్షమించరాదు, యిట్లా ఉపేక్ష చేసినందుకు వాణ్ని మన్నించరాదు.

Unpardonably, un-pârdn′ab-ly, *adv.* exceedingly నిండా, మిక్కిలి. he was — prodigal వాని దుబరదిండితనము యింతంత కాదు.

Unpardoned, un-pârdnd′, *adj.* not forgiven క్షమించబడని. those whose sins are — ముక్తి లేని వాండ్లు, అక్షమితపాపవంతః.

Unparliamentary, un-păr-li-ment′a-ry, *adj.* not proper అమర్యాదగా వుండే, అన్యాయమైన, అక్రమమైన.

Unparted, *adj.* not divided; not separated విభజించబడని. they wear hair — on the forehead వాండ్లు పాపట తీయరు.

Unpatronized, *adj.* not protected by friends ప్రాపకము లేని, ఆదరవు లేని. this school is — యీ బడికి సంరక్షకులు లేరు. how can you do this — by government? రాజుల ప్రాపకము లేకపోతే నీవు దీన్ని యెట్లా చేయగలవు. at that time he was entirely — అప్పట్లో వానికి యెవరు ప్రాపకులు లేరు.

Unpawned, un-pând′, *adj.* not pledged కుదవపె ట్టబడని, తాకట్టుపెట్టబడని.

Unpensioned, un-pen′shond, *adj.* not receiving a subsistence భరణముయివ్వబడని, జీవనమునకు యివ్వబడని. some of them though old servants are ~ అందులోకొందరు పాతనౌకరులుఅయిన ప్పటికిన్ని వాండ్లకువమానాశనముచిక్క లేదు.

To Unpeople, un-pēple′, *v. a.* to ruin నిర్జనముచే సుట, నిమానుష్యముచేసుట.

Unpeopled, *adj.* without inhabitants, depopulated కాపులులేని. all these towns were ~ యీ వూళ్లంతానిమానుష్యముగావుండినవి, పాడుగా వుండినవి.

Unperceived, un-per-cēvd′, *adj.* not seen అగుపడని, కండ్లబడని. when you stand at a little distance the difference is ~ నిలుకొంచెముదూర ములోవుంటేఆభేదముకనుపడదు.

Unperformed, *adj.* not done చేయని, చేయబడని. they left their tasks ~ వాండ్లపనులనువాండ్లునె రవేర్చకపోయినారు.

Unperishable, *adj.* lasting నిరంతరమైన, అక్షయ మైన. this glory is ~ యీకీర్తికియెన్నటికీనాశ ములేదు.

Unphilosophical, un-fil-ō-śof′i-cal, *adj.* అశాస్త్రీ యమైన, అనుభవయుక్తమైన, అజ్ఞానమైన, మూర్ఖ మైన,మూఢమైన. I thought his conduct ~ వా డుచేసినదిపిచ్చితనని అనినాకుతోచినది. this is a very ~ explanation ఇదిజబ్బుసమాధానము.

Unphilosophically, *adv.* ignorantly, foolishly అ వివేకముగా, పిచ్చిగా. he very ~ was angry at this వాడుయిందుకుకోపముచేయడమువట్టివెర్రిత నము.

Unpierced, un-pērst′, *adj.* not penetrated దూ యని, దూరని. darkness ~ by a single star గాఢాంధకారము.

To Unpile, *v. a.* to take down దించుట. they piled the shot, and then they ~d it ఫిరంగిగుండ్లను పోగుగాపేర్చిమళ్లీఆపోగునువిడదీశినారు.

To Unpin, un-pin′, *v. a.* to loose గుండుసూదులను తీశివేసుట, విప్పుట. she unpinned her dress తన వుడుపులకుగుచ్చియుండినగుండుసూదులనుతీశివేసిన ది.

Unpinned, *adj.* loosed విప్పిన, విప్పబడ్డ.

Unpitied, un-pit′ēd, *adj.* not lamented అయ్యో అనబడని. he died ~ వాడుచచ్చినదానికియెవరు న్ను అయ్యో అనలేదు.

Unpitying, un-pit′y-ing, *adj.* cruel నిర్దయాత్మక మైన, క్రూరమైన.

Unplaced, *adj.* not located, not appointed, not fixed ఉంచబడని.

Unplagued, *adj.* not tormented ఉపద్రవించబడ ని, తొందరపెట్టబడని. those who are ~ with debts అప్పులతొందరలేనివాండ్లు.

Unplanted, *adj.* not set పెట్టబడని,నాటబడని. there are still some fields ~ యింకాకొంతపొలము నాట్లుకాలేదు.

Unpleasant, un-pleś′ant, *adj.* not agreeable అ యిష్టమైన, చెడు, చెడ్డ. this is very ~ యిది నిండాతొందర. this water has an ~ taste యీ నీళ్లుసాటికిఅరుచిగావున్నది. her voice is ~ దా నిదిమంచికంఠముకాదు. this wind is very ~ యీగాలితొందరచేస్తున్నది. it is ~ to see such behaviour యీలాగంటినడతనుచూడడముమనసు కునిండాసంకటముగావుంటున్నది. his look is ~ వానిచూపువికారముగావున్నది.

Unpleasantly, un-pleś′ant-ly, *adv.* not agreeably అయిష్టముగా, తొందరగా.

Unpleasantness, *n. s.* అయిష్టము, రోత.

Unpleasing, un-plēś′ing, *adj.* disagreeable అని ష్టమైన, విరసమైన.

Unpliant, un-plī′ant, *adj.* not easily bent; stiff వంగని, బిరుసుగావుండే. he is very ~ వాడునిం డాగడుసుమనిషి, వంగనివాడు, క్రూరుడు.

Unplowed, *adj.* not cultivated దున్నని, దున్నబడ ని, సాగుబడికాని. half the fields there are ~ సగమునేలనుదున్నలేదు.

Unpoetical, un-pō-et′i-cal, *adj.* not having the beauties of verse కావ్యరసవిహీనమైన, గ్రామ్య మైన,సాధారణమైన, పామరమైన. these expressions are ~ ఇవివట్టిగ్రామ్యమైనమాటలు.

Unpoetically, *adv.* not elegantly గ్రామ్యముగా, విరసముగా.

Unpointed, *adj.* having no sting కొనలేని,మొన లేని. this epigram is ~ యీపద్యమందుచమ త్కారములేదు.

Unpolished, un-pol′isht, *adj.* not made bright మెరుగుపెట్టబడని. an ~ diamond సానపెట్టబడని వజ్రము. a man of ~ manners మోటుమనిషి, అసంస్కృతుడు. a poem written in an ~ style మోటవాక్కుగావుండేకావ్యము. ~ folks పామరులు.

Unpolite, un-pô-lîte′, *adj.* not refined నాగరికముకాని. ~ expressions మొద్దుమాటలు, మోటుకూతలు.

Unpoliteness, *n. s.* rudeness మోటుతనము.

Unpolluted, un-pol-lût′ed, *adj.* not soiled పవిత్రమైన, శుచిగావుండే, అంటుబడని, భ్రష్టుకాని, చెరపబడని. there is not a single house there ~ with murder అక్కడఖూనియనేదోషముగ్నముకాని యిల్లులేదు, అనగాఖూనిజరగనియిల్లులేదు.

Unpopular, un-pop′û-lar, *adj.* not generally agreeable జనసమ్మతముకాని, జనరంజకముకాని, సర్వసమ్మతముకాని. this new law is ~ యీకొత్తచట్టములోకులకుయిష్టముకాదు. they say he is very ~ వాడుజనకంటకుడట, వానిపేరంటేయెవరికీకాదు.

Unpopularity, *n. s.* a bad name లోకవిరోధము, జనకంటకత్వము. from the ~ of this new regulation యీకొత్తచట్టముయెవరికీయిష్టముకాదుగనక.

Unportioned, *adj.* not having a dowry ఉంకువలేని, స్త్రీధనములేని. he had three ~ daughters వానిముగ్గురుకూతుండ్లకున్నుఉంకువలేదు.

Unpowdered, *adj.* not sprinkled with powder పొడిచల్లనోని. four of them were powdered and the other four were ~ నలుగురుతలకుపొడిచల్లుకొనియుండిరినలుగురుఅట్లాచల్లుకోకవుండిరి.

Unpractised, un-prac′tist, *adj.* not trained, not skilled వాడుకపడని, అలవాటులేని. if he is ~ how can he carry on the business? వాడుకపడనివాడైతేపనియెట్లాజరుగును.

Unprecedented, un-prec′ê-dent-ed, *adj.* అపూర్వమైన, విపరీతమైన, అభూతపూర్వమైన. the conduct is quite ~ యిట్లాయెవరున్నుచేసినదిలేదు.

Unpreferred, un-prê-ferrd′, *adj.* not advanced ఉద్యోగముదొరకని. an ~ priest ఉద్యోగముదొరకకుండావుండేపాదిరి.

Unprejudiced, un-prej′û-dist, *adj.* impartial అభిమానములేని, పక్షపాతములేని. he was ~ in my favour నాయందుఅభిమానములేకుండావుండినాడు.

Unpremeditated, un-prê-med′i-tât-ed, *adj.* not thought of before అనాలోచితమైన, ముందుగా ఆలోచించబడని. an ~ poem ఆశుకవనముగా చెప్పినకావ్యము.

Unpremeditatedly, *adv.* without being thought of before అయత్నముగా, ముందుగాఆలోచించక.

Unprepared, un-prê-pârd′, *adj.* not trained, not ready అలవరచబడని, సిద్ధముకాని. at that time the army was ~ for war అప్పట్లోఆదండుయుద్ధానికిపనుబడియుండలేదు. he was ~ to answer this question యీప్రశ్నకుప్రత్యుత్తరముచెప్పడానకువాడుఆయత్తపడియుండలేదు. I was quite ~ for this ఇదినిండాఆశ్చర్యమునుకలగచేసినది.

Unprepossessed, un-prê-poš-šest′, *adj.* not partial నిష్పక్షపాతమైన, పక్షపాతములేని.

Unprepossessing, *adj.* not having a pleasing appearance అసహ్యమైన, వికారమైన, విరసమైన.

Unpretending, un-prê-tend′ing, *adj.* humble, modest సామాన్యమైన, అణుకువగల. he lived in an ~ house సామాన్యమైనఒకయింట్లోకాపురముండినాడు.

Unprevented, *adj.* not hindered అడ్డములేని, నిరాటంకమైన. he entered the house ~ ఆయింట్లోధారాళముగాజొరబడ్డాడు.

Unprincipled, un-prin′cê-pld, *adj.* destitute of virtue నీతినిర్ణయములేని, దుర్నీతుడైన, అన్యాయకుడైన. an ~ act దుర్మార్గము. an ~ man అన్యాయకుడు.

Unprinted, un-print′ed, *adj.* not committed to types అచ్చువేయబడని. the book is yet ~ ఆపుస్తకముయింకాఅచ్చువేయలేదు.

Unprized, *adj.* not valued లక్ష్యపెట్టబడని.

Unproclaimed, *adj.* not notified ప్రకటనచేయబడని, చాటించబడని.

Unproductive, *adj.* barren ఫలించని, పాడుగావుండే.

Unprofitable, un-prof′it-able, *adj.* bringing no advantage నిష్ఫలమైన, క్రియావిహీనమైన, వ్యర్థమైన, పనికిమాలిన.

Unprofitably, un-prof′it-ab-ly, *adv.* నిరర్థకముగా, నిష్ఫలముగా.

Unprofitional, *adj.* not correct (this is ‘a bad word) అశాస్త్రీయమైన, అన్యాయమైన, విపరీతమైన.

Unpromising, un-prom′is-ing, *adj.* without hope of advantage ముందుకువచ్చేటట్టుగావుండని, కాగలదికాని. this year is ⌣ యీసంవత్సరము సుభిక్షముగావుండేటట్టువుండలేదు. this business looks ⌣ యీపనిసఫలమయ్యేటట్టుతోచలేదు.

Unpronounceable, *adj.* that cannot be uttered ఉచ్చరించగూడని, అనిర్వచనీయమైన.

Unpronounced, un-prō-noŭnst′, *adj.* not uttered, not spoken ఉచ్చరించబడని, చెప్పబడని.

Unpropitious, un-prō-pish′us, *adj.* not favorable ప్రతికూలమైన, విరుద్ధమైన, కాని. the weather was ⌣ కాలముబాగావుండలేదు, అనగా వానా గాలి అతియెండ చెడుమంచుపీటిలోయేదైనా వొకటివుంటూనేవుండినది.

Unproportioned, un-prō-pōr′shond, *adj.* not suited to something else తగని, పొంకముకాని, పొందికకాని, విపరీతమైన. the expense is ⌣ to his means వాడికివరవుకొంచెము సెలవుఅధికము.

Unpropped, un-proppt′, *adj.* not supported, not upheld నిరాధారముగావుండే, ప్రోద్బలములేకుండావుండే.

Unprosperous, un-pros′pĕr-us, *adj.* unfortunate శ్రేయస్కరముకాని, దిక్కుమాలిన. the business was ⌣ ఆపనిసఫలముకాలేదు.

Unprosperously, *adv.* unsuccessfully విరుద్ధముగా, ప్రతికూలముగా, నిష్ఫలముగా. the business ended ⌣ ఆపనితుదకుచెడిపోయినది.

Unprotected, un-prō-tect′ed, *adj.* not supported; not defended దిక్కుమాలిన, నిరాశ్రయముగావుండే, నిరాదరువుగావుండే. a village ⌣ by hills కొండలుమరుగులేకుండావుండే గ్రామము.

Unprovided, un-prō-vīd′ed, *adj.* not supplied, not got జాగ్రతకాని, సిద్ధముచేయబడని. the money is as yet ⌣ రూకలుయింకాజాగ్రతకాలేదు those who are ⌣ with horses గుర్రములులేనివాండ్లు. they are miserably ⌣ వాండ్లుదిక్కుదెసలేకుండావున్నారు.

Unprovoked, un-prō-vōkt′, *adj.* not excited నిర్నిమిత్తమైన, నిష్కారణమైన. ⌣ anger నిష్కారణమైన కోపము.

Unpruned, *adj.* not cut; not lopped కోయబడని, నరకబడని. the trees are ⌣ అధికముగాపెరిగిన కొమ్మలనునరికిఆచెట్లుసవరించబడలేదు.

Unpublished, un-pub′lisht, *adj.* not made known ప్రకటనచేయబడని. a book that is yet ⌣ యింకాప్రచురముకానిపుస్తకము. the book is printed, but it is yet ⌣ ఆపుస్తకముఅచ్చువేయబడ్డదిగానియింకాప్రసిద్ధముకాలేదు. an ⌣ piece of scandal యింకాప్రచురముచేయబడనిఅపవాదము.

Unpunctual, *adj.* not exact in time &c. నిర్ధష్టలేని, ఖండితములేని. he is very ⌣ వాడక్రమస్థుడు, వాడుచెప్పేదివొకటిచేసేదివొకటి.

Unpunished, un-pun′isht, *adj.* not chastised శిక్షించబడని, దండించబడని. these crimes did not go ⌣ యీతప్పులకుశిక్షలేకపోలేదు.

Unpurchased, *adj.* not bought కొనబడని.

Unpurged, *adj.* not cleansed పరిశుద్ధముచేయబడని, శుభ్రముచేయబడని.

Unpurified, un-pū′ri-fīd, *adj.* not cleansed నిర్మలముచేయబడని. silver that is ⌣ ఊదనివెండి, కందువెండి.

Unpursued, un-pur-sūd′, *adj.* not followed వెంబడించబడని.

Unputrified, *adj.* not corrupted కుళ్లిపోని.

Unqualified, un-qŭăl′i-fīd, *adj.* not fit తగని, తగుపడని. he is ⌣ for that duty ఆపనికివాడుఅర్హుడుకాడు. he gave an ⌣ assent వాడుయెంతమాత్రముసందేహించకుండావొప్పుకొన్నాడు, నిరాక్షేపముగావొప్పుకొన్నాడు.

To Unqualify, un-qŭăl′i-fȳ, *v. a.* అనర్హుణ్నిగాచేసుట. his passioned temper unqualifies him for the duty of a magistrate వాడుకోపిష్ఠిగనకపోలీసుపనికిఅర్హుడుకాడు.

Unquenchable, un-qŭensh′a-ble, *adj.* that cannot be put out ఆర్పగూడని. ⌣ fire ఆర్పగూడనినిప్పు.

Unquenchably, *adv.* without being extinguished ఆర్పగూడకుండా.

Unquenched, un-qŭensht′, *adj.* not extinguished ఆర్పబడని.

Unquestionable, un-qŭest′yon-able, *adj.* that cannot be doubted నిస్సందేహమైన.

Unquestionably, un-qŭest′yon-ab-ly, *adv.* certainly నిస్సందేహముగా.

Unquestioned, un-qŭest′yond, *adj.* not doubted నిస్సందేహమైన, నిరాక్షేపమైన. he sold the estate ~ వాడు యీ ఆస్తిని అమ్మినదానికి యెవడు ఆక్షేపించలేదు. his authority is ~ వాని మాటకు తిరుగులేదు.

Unquickened, *adj.* not animated జీవముపోయబడని, ప్రాణలేని. the ~ foetus యింకా జీవముపోయబడని పిండము.

Unquiet, un-qŭi′et, *adj.* not still చలమైన, చంచలమైన, అశాంతమైన. the child was ~ all night ఆబిడ్డ రాత్రంతా నిమ్మళముగా వుండలేదు. his ~ eye showed that he was a little mad వాడు కండ్లు తిప్పడము చూస్తే కొంచెము వెర్రివానివలె వుండినది.

Unquietness, *n. s.* want of tranquillity నెమ్మది లేమి, నిమ్మళము లేమి, ఖేదము, వ్యాకులము, తొందర, అల్లరి. this advice relieved the ~ of his mind యీ మాటవల్ల వాడి వ్యాకులము తీరినది. from the ~ of this street యీ వీధిలో యెవేళా గొందడి గనక.

To Unravel, un-ravl′, *v. a.* to extricate; to clear విడుచుట, విడదీయుట, విప్పుట. she unravelled the cloth ఆ బట్టను పోగుపోగుగా విడదీసినది. she unravelled the thread ఆ దారము చిక్కు తీసినది. he unravelled the difficulty or the secret ఆ చిక్కును, లేక, మర్మమును విడదీశినాడు.

Unravelled, *adj.* loosened, opened విప్పబడ్డ, విడ్చబడ్డ. the puzzle is at last ~ తుదకు ఆ కలవరము తీరినది.

Unread, un-red′, *adj.* not perused చదవబడని. untaught చదువులేని, విద్యావిహీనుడైన.

Unreadiness, *n. s.* want of skill అసమర్థత. from his ~ in arithmetic వాడికి లెక్కలో సామర్థ్యము లేనందున.

Unready, un-red′y, *adj.* not quick అసమర్థుడైన, they are ~ in trade వాండ్లకు వర్తకములో సామర్థ్యము లేదు. (See the Homily on Gluttony page 1.)

Unreal, un-rē′al, *adj.* not substantial; having appearance only మాయగా వుండే, కృత్రిమమైన, అసారమైన. they say that this world is ~ యీ ప్రపంచము వట్టిమాయ అంటారు. these are ~ gratifications యివి నిజమైన సుఖములు కావు. See Ideal.

Unreality, *n. s.* nonentity అభావము, శూన్యత, మాయ. all acknowledge the ~ of his claim అందరు వాడికి బాధ్యత లేదంటారు.

Unreasonable, un-rēsn′able, *adj.* without proper cause, without sense అన్యాయమైన, వివేకము లేని, తెలివిలేని. this is an ~ claim యిది అన్యాయమైన వ్యాజ్యము. you are very ~ if you expect that your father will consent to this దీనికి నీ తండ్రి ఒప్పుకొంటాడనేది వట్టి వెర్రి. you are ~ నీవు చెప్పేది అన్యాయము. In 2 Thess. III. 2. అవివేచకులు. A†.

Unreasonableness, *n. s.* injustice అన్యాయము. from the ~ of his claim వాడి వ్యాజ్యము అన్యాయమైనది గనక.

Unreasonably, un-rēsn′ab-ly, *adv.* without proper cause అన్యాయముగా. he was ~ angry at this దీనికి వృథాగా కోపము చేసినాడు.

Unreasoning, *adj.* not having judgement వివేకము లేని, తెలివిలేని.

Unreclaimable, *adj.* that cannot be brought under cultivation సాగుబడి చేయడానకు అనర్హమైన, తిరిగి చక్కబడని, బొత్తిగా చెడిపోయిన, మళ్లీ వైనగూడని.

Unreclaimably, *adv.* irreclaimably తిరిగి చక్కబడక, మళ్లీ వైనగూడక.

Unreclaimed, un-rē-clāmd′, *adj.* not cultivated సాగుపరచబడని. this land is all ~ యీ నేలంతా బీడుగా వున్నది. an ~ savage or heretic అతిమూర్ఖుడు.

Unrecognized, *adj.* not owned, not known నాది అనబడని, ఎరగని, ఆనవాలు పట్టబడని. when he came home he was ~ by his brothers వాడు యింటికి వచ్చేటప్పటికి వానితోడబుట్టిన వాండ్లు వాణ్ని గురుతుపట్టలేకపోయినారు. the distinction be-

tween these two is ⌣ in law ధర్మశాస్త్రమందు యీరెంటికిభేదములేదు.

Unreconciled, un-rec′on-cīld, *adj.* not appeased సాధకురాని, సమాధానానికిరాని. they were ⌣ for ten years వాండ్లుపదేండ్లదాకాసమాధానానికిరాకుండాపుండినారు

Unrecorded, un-rē-côrd′ed, *adj.* not registered వ్రాసుకోబడని, గ్రంథములోయెక్కించబడని. this event is ⌣ in their books యీపనివారిగ్రంథములలోవ్రాయబడియుండలేదు.

Unredeemed, *adj.* not ransomed, not paid విడిపించబడని, విడుదలచేయబడని, విమోచనముచేయబడని, కడతేర్చబడని. the bond is ⌣ to this day ఆపత్రానికినేటివరకుచెల్లుబాటులేదు. ⌣ souls ముక్తులుకానిఆత్మలు. the difficulty of the book was ⌣ even by its utility ఆగ్రంథముయెంతోపుపయోగమైనదిగాపున్నప్పటికిన్నిదానికాఠిన్యతవల్లపనికిరాకపోయినది, ఆగ్రంథములోక్రియాశ అధికము, ప్రయోజనముకొంచెము. the goods that were pawned remain ⌣ కుదువపెట్టబడినసొరుకులుయింకావిడిపించబడలేదు.

Unreduced, un-rē-dūst′, *adj.* not lessened in size తగ్గని, మట్టుబడని, అణగని, లోబడని. the debt is as yet ⌣ ఆఅప్పుయింకాతగ్గలేదు.

Unrefined, *adj.* not purified శుద్ధిచేయబడని, పరిష్కృతముకాని. ⌣ silver కొందువెండి. ⌣ sugar మడ్డిబెల్లము. people of ⌣ manners మోటువాండ్లు.

Unreflected, *adj.* not turned back ప్రతిఫలించని. the next ray ⌣ shone on grey stone రెండోకిరణము బూడిదెవర్ణముగా వుండేరాతిమీద ప్రతిఫలించకుండాపుండెను.(Scott's Lady of the Lake, V. 10.)

Unreformed, *adj.* not reclaimed from vice పాడుగాపుండే, పరిష్కరించబడని, చక్కపెట్టబడని.

Unrefreshed, un-rē-fresht′, *adj.* not relieved from fatigue విశ్రాంతిపొందని, ఆయాసముతీరని, అలసటతీరని. he rose ⌣ by sleep నిద్రచేతఅలసటతీరకమునుపేలేచినాడు.

Unrefuted, *adj.* not proved to be false ఖండించబడని. his argument is as yet ⌣ వాడుచెప్పినన్యాయముయింకాఖండించబడలేదు.

Unregarded, un-rē-gârd′ed, *adj.* లక్ష్యపెట్టని. among them learning is ⌣ వాండ్లకువిద్యమీద గౌరవములేదు, లక్ష్యములేదు.

Unregenerate, un-rē-ġen′er-āte, *adj.* పునర్జన్మములేని, అనగాజ్ఞానమార్గమునుఅవలంబించని. the ⌣ పామరులు, అజ్ఞులు.

Unregistered, *adj.* కవిలెలోవ్రాయబడని,పుస్తకములోయెక్కించబడని.

Unregretted, *adj.* not lamented ఏడవబడని, దుఃఖించబడని. he died ⌣ by his relations వాడు చచ్చినదానికివాడివాండ్లుయేడవలేదు.

Unregulated, *adj.* not reduced to order క్రమపరచబడని. ⌣ expenses పోవాడొంకీలేని సెలవు. an ⌣ heart నిలిపిలకడలేనిమనసు.

Unreined, un-rānd′, *adj.* free, not constrained నిరర్గళమైన, నిరంకుశమైన, యథేచ్ఛగాపుండే.

Unrelenting, un-rē-lent′ing, *adj.* cruel నిర్దయాత్మకుడైన, క్రూరుడైన.

Unrelieved, un-rē-lēvd′, *adj.* not eased, not delivered from pain ఉపశమించబడని, నివారణముచేయబడని,నివృత్తిచేయబడని, కావలిమార్చుకోబడని. his distress is as yet ⌣ వాడితొందరయింకాతీరలేదు. the sentry remained ⌣ until nightfall సాయంకాలముదాకా పారామార్చుకుండావాడేవుండినాడు.

Unremediable, un-rē-mēd′yable, *adj.* that cannot be cured స్వస్థముకాని, కుదరని, తీరని.

Unremedied, *adj.* not cured స్వస్థముచేయబడని, నివృత్తిచేయబడని. many evils are as yet ⌣ అనేకచెరుపులుయింకానివృత్తిచేయబడలేదు.

Unremembered, *adj.* not recollected మరిచిపోయిన. their names are ⌣ in history చరిత్రలలో వాండ్లపేళ్లుయెత్తలేదు.

Unremitting, *adj.* not abating మట్టుపడని. he was ⌣ in his exertions వాడుచేసేప్రయత్నములలో తక్కువలేదు.

Unremittingly, *adv.* without cessation ఎడతెగకుండా, తీయకుండా.

Unremovably, *adv.* firmly నిబ్బరముగా, స్థిమితముగా, దృఢముగా.

Unremoved, *adj.* firm దృఢమైన, సుస్థిరమైన. the pain is as yet ⌣ నొప్పియింకాపోలేదు.

Unremunerative, *adj.* which does not re-pay చెల్లుకాని, యీడుకాని. this price is ◡ యిదిదాని కివెలకాదు.

Unrenewed, *adj.* not made anew మళ్లీచేసుకోబడని. the bond was ◡ ఆపత్రముమళ్లీ వ్రాట్టలేదు. the lease is ◡ మళ్లీగుత్తచేసుకోలేదు. in the ◡ heart పామరబుద్ధిలో, పాపక్రస్తము గాఫుండేమనసులో.

Unrepealed, *adj.* not annulled కొట్టివేయబడని. those laws are hitherto ◡ ఆచట్టములుయిదివరకు కొట్టివేయబడలేదు.

Unrepentant, Unrepenting, un-rê-pent′ing, *adj.* not penitent పశ్చాత్తాపపడని, యింతపాపముచేస్తినేఅనిదుఃఖించని.

Unrepented, un-rê-pent′ed, *adj.* not expiated by penitential sorrow పశ్చాత్తాపముచేతపరిహరించబడని. those sins which are yet ◡ పశ్చాత్తాపముచేతపరిహరించబడనిపాపములు.

Unrepining, *adj.* not complaining మొరపెట్టని, యేడవని. she suffered these misfortunes with ◡ patience యిన్నికడగండ్లనున్నుకుయ్యోమొర్రో అనకుండా సహనముతో అనుభవించినది.

Unrepiningly, *adv.* కుయ్యోమొర్రోఅనకుండా, సహనముగా.

Unreplenished, un-rê-plen′isht, *adj.* not filled నింపబడని, నిండని. the ponds remained ◡ for six months ఆరునెలలదాకా గుంటలునిండకుండాఫుండినవి. his pocket is still ◡ వాడికియింకా ఫైకకాసైనాదొరకలేదు.

Unreported, *adj.* not written, not told వ్రాయబడని, గ్రంథములోయెక్కని, తెలియచేయబడని. that trial is ◡ ఆవిచారణజరిగినదిగాని,దాన్నిఆగ్రంథములోవ్రాయలేదు. an ◡ case గ్రంథములో వ్రాసుకోబడనివిమర్శ. the trials in magistrate's offices are generally ◡ మేజస్ట్రేటువిచారణలనుబహుశాగ్రంథములోవ్రాయడములేదు.

Unrepresented, *adj.* not shewn చూపబడని, సమాస్థానుపంపించబడని. offences which are yet ◡ to government గౌనరుమెంటువారికియింకా తెలియచేయబడనినేరములు. a town which is ◡ in parliament పార్లమెంటుకుతమతట్టునుంచిసభాస్థానుపంపకుండాఫుండేపట్టణము.

Unrepressed, *adj.* not crushed అణచబడని.

Unrepressible, *adj.* that cannot be checked అణచకూడని.

Unreprieved, *adj.* not respited తలతీయవలసినదిఅక్కరలేదనేఆజ్ఞరాని, ఫురితీయకనిలిపిపెట్టవలసినదనేఆజ్ఞరాని. three are hanged, three are reprieved and three are ◡ ముగ్గురుఫురిదీయబడ్డారు,ముగ్గురినిఫురితీయకనిలిపిపెట్టవలసినదనిఆజ్ఞవచ్చినది, ముగ్గురినిగురించితలతీయకనిలిపిపెట్టవలసినదనేఆజ్ఞరాలేదు.

Unreproachable, *adj.* not blamable నింద్యముకాని.

Unreproached, un-rê-prōcht′, *adj.* not upbraided దూష్యముకాని.

Unreproveable, *adj.* not deserving blame అనింద్యమైన, దూషించతగని.

Unreproved, un-rê-prûvd′, *adj.* not censured దూషించబడని, నిందించబడని, చీవాట్లుబడని.

Unrequested, un-rê-qŭest′ed, *adj.* not asked అడగబడని, కోరబడని, అయాచితమైన.

Unrequited, *adj.* not recompensed ఈడుకాని, చెల్లుకాని, ప్రతిలేని. she died by reason of ◡ love దానిమోహముకుసరియైనమోహముగలవాడులేదన్నహేతువుచేతఅదిచచ్చినది. what avails an ◡ passion? యిద్దరిలోఫొకరికిమాత్రము మోహముఫుండడమువల్లయేమిప్రయోజనము. his trouble was ◡ వాడిశ్రమఫుయీడుకాలేదు, వాడిప్రయాసనిష్ఫలమైనది.

Unresented, un-rê-sent′ed, *adj.* not taken ill తప్పగాయెంచబడని,నేరముగాయెంచబడని. his injustice was ◡ వాడుచేసిన అన్యాయమునువాండ్లుతప్పగాయెంచలేదు, వాడుచేసినఅన్యాయమునకువాండ్లుఆగ్రహపడలేదు.

Unreserved, un-rê-servd′, full; entire పూర్ణమైన, సంపూర్ణమైన, యావత్తు. he gave them his ◡ confidence వాండ్లయందుపూర్ణమైననమ్మకమునుఫుంచినాడు.

Unreservedly, *adv.* freely, without concealment దాచకుండా, సవిస్తారముగా. he wrote to me ◡ about this ఇందునగురించివాడుఫొకటిన్నిదాచకుండానాపేరవ్రాశినాడు.

Unreservedness, *n. s.* frankness; openness నిష్కాపట్యము. from the ◡ of his language అతడుబాహాటముగాచెప్పినందున, నిష్కాపట్యముగామాట్లాడినందున. or impudence కొంటెతనము.

Unresisted, un-rē-sist′ed, *adj.* not opposed ఆటంకములేని, నిరాటంకమైన, ప్రతిరోధములేని, నిరంకుశమైన. he passed ~ through the country అతడు నిరాటంకముగా ఆదేశముగుండా వెళ్లినాడు. among them Sancara Chari's doctrines have ~ sway వారిలో శంకరాచార్యులవారిమతము నిరంకుశముగా చెల్లుతున్నది.

Unresisting, un-rē-sist′ing, *adj.* patient, tame దీనమైన, సాత్వికమైన, మెదకుడైన, అడ్డమాడని. their ~ patience excited his pity వాండ్లుయేమి అడ్డమాడకుండా తాళుకోవడమువల్ల వానికి కరుణవచ్చినది, వాండ్లువెన్నలో వెంట్రుకతీసినట్టుగా వుండడమువల్ల వానికిదయవచ్చినది. the mud was as ~ as butter ఆబురదలో వెన్నలోవలెదిగబోయినది.

Unresistingly, *adv.* without opposition నిరాటంకముగా, అడ్డములేకుండా. she was carried away ~ ఆమెనుతీసుకొనిపోయిరిగాని ఆమెయేమి అడ్డమాడలేదు.

Unresolvable, *adj.* that cannot be opened or settled అసాధ్యమైన, తీర్చకూడని. this question is ~ by any rule in arithmetic గణితములో వుండే యేసూత్రమువల్లనున్ను యీసంశయముతీరదు.

Unresolved, un-rē-ṡolvd′, *adj.* not settled, not determined తీరని. that doubt is still ~ ఆసంశయముయింకా తీరకవున్నది.

Unrespective, un-rē-spect′ive, *adj.* careless జాగ్రతలేని. not connected సంబంధములేని. this payment is ~ of the others దీన్నిచెల్లించడముకున్ను కడమవాటికిన్నియెంతమాత్రమున్ను సంబంధములేదు.

Unrest, un-rest′, *n. s.* want of sleep or ease, distress, trouble ఆయాసము, తొందర, జాగరము.

Unrestored, un-rē-stōrd′, *adj.* not repaired, not given back కుదరని, కుదటబడని. the money was ~ ఆరూకలుమళ్లీరాలేదు, ఆరూకలుచెల్లలేదు.

Unrestrained, un-rē-strānd′, *adj.* not checked ఆగని, ఆపబడని, నిరంకుశమైన, నిరర్గళమైన, విచ్చలవిడిగావుండే. ~ rage ఆగనికోపము. ~ love మహాతైక్యమైనమోహము.

Unrestrainedly, *adv.* నిరాటంకముగా, అడ్డిలేకుండా.

Unrestricted, *adj.* not bound, not limited నిరంకుశమైన, యథేష్టమైన, నిరర్గళమైన, నిరాటంకమైన, అడ్డములేని. waste ~ by fear of want లేమిడియనేభయముచేతకట్టుబడని దారిద్ర్యము.

Unrestrictedly, *adv.* నిరాటంకముగా, అడ్డిలేకుండా.

Unretracted, *adj.* not recalled తిప్పుకోబడని. their first statement is ~ తాముమొదటచెప్పినదానికి తిరుగులేదంటారు, తాముమొదట చెప్పినమాటే మాటఅంటారు.

Unrevealed, un-rē-vēld′, *adj.* not shown forth తెలియని, అగుపడని, బైటపడని. his future life is ~ to man మనుష్యులకుముందుసంభవించబొయ్యేది తెలియదు. the cause of this is ~ దీనికారణమేమో తెలియదు.

Unrevenged, un-rē-vengd′, *adj.* not vindicated or settled కసితీర్చబడని, పగతీర్చబడని. their death is ~ to this day వాండ్లనుచంపినదానికి నేటివరకు శాస్తికాలేదు.

Unreverently, *adv.* without care, without fear భయభక్తిలేకుండా,

Unreversed, un-rē-verst′, *adj.* not annulled కొట్టివేయబడని. that sentence is as yet ~ ఆతీర్పు యింకాకొట్టివేయబడలేదు.

Unrevoked, un-rē-vōkt′, *adj.* not annulled కొట్టివేయబడని.

Unrewarded, un-rē-wârd′ed, *adj.* not compensated బహుమానముచేయబడని. his good deeds are as yet ~ వానిసత్కార్యములకు యింకా బహుమానముకాలేదు.

To Unriddle, un-riddle′, *v. a.* to solve or explain విడికథనువిప్పుట, వివరించుట, విశదపరచుట, మర్మమునుభేదించుట.

To Unrig, un-rig′, *v. a.* to strip of both standing and running rigging వాడతాళ్లుమొదలైనవాటినివిప్పిబోడిచేసుట. they unrigged the ship వాడతాళ్లుమొదలైనవాటినివిప్పిబోడిచేసినారు.

Unrighteous, un-rīt′yus, *adj.* not holy, not just ధర్మవిహీనులైన, అన్యాయమైన, అధర్మమైన, దుష్టులైన.

Unrighteously, *adv.* unjustly ; wickedly ; sinfully అధర్మముగా, అన్యాయముగా, పాపముగా.

Unrighteousness, *n. s.* injustice, iniquity అన్యాయము, అధర్మము.

To Unrip, un-rip′, *v. a.* to open by cutting కోసి తెరచుట. he unripped the bed and found the jewel in it ఆ మెత్తను కోస్తే దాంట్లో నగ లు చిక్కినవి.

Unripe, un-ripe′, *adj.* not mellow పండని. ~ mangoes మామిడి కాయలు. an ~ fruit కాయ. ~ plantains అరటి కాయలు. an ~ girl పసిబిడ్డ. an ~ judgement లేతబుద్ధి, పసిబుద్ధి.

Unripened, *adj.* not matured పక్వముకాని, పండని.

Unrivalled, *adj.* having no equal అసమానమైన.

To Unrivet, *v. a.* to loose from nails చీలలువూడ గొట్టివిప్పుట.

To Unrobe, *v. a.* to strip బట్టలను విప్పుట. when they ~d the king రాజు వుడుపులను విప్పివేశేట ప్పటికి.

Unrobed, *past p*‖ stripped ఉడుపులు విప్పివేయబడ్డ. when ~ he looked very mean బట్టలు విప్పివేశేటప్పటికి యీ ద్రుడిపత్తెఅగుపడ్డాడు.

To Unrol, un-rōl′, *v. a.* to open; to display చుట్టవిప్పుట. when they unrolled the turban పాగా విచ్చేటప్పటికి.

Unrolled, *adj.* opened; displayed విప్పబడ్డ, తెరవబడ్డ.

Unromantic, un-ró-man′tic, *adj.* not fanciful సాధువైన, పిచ్చిబుద్ధులు లేని, లేనిపోనితలంపులు లేని. an ~ youth పిచ్చిబుద్ధులు లేని పిల్లవాడు, స్థిరబుద్ధిగలవాడు. merchants are an ~ race వర్తకులకు లేనిపోని భ్రమలు లేవు.

To Unroof, un-rûf′, *v. a.* to take off the covering of a house ఇంటిపైకప్పును విప్పుట.

To Unroot, un-rût′, *v. a.* to tear up by the roots పెల్లగించుట, వేరుతో పెరుకుట.

Unruffled, un-ruffld′, *adj.* calm; tranquil; not agitated నిమ్మళముగావుండే, నెమ్మదిగావుండే. the sea was ~ సముద్రము అలలు లేకుండా వుండినది.

Unruliness, *n. s.* licentiousness పోకిరితనము, దౌర్జన్యము, కొంటెతనము. from the ~ of these boys యీ పిల్లకాయలు అణగని వాండ్లు గనక.

Unruly, un-rû′ly, *adj.* licentious పోకిరియైన, కొంటెయైన, దుష్ట.

Unsaddled, *adj.* not having a saddle on జీనికట్టని. an ~ horse బడిగుఱ్ఱము. ~ with a wife భార్య అనేపీకులాట లేని. an estate ~ with debts రుణమనే తొందర లేని ఆస్తి.

Unsafe, un-sāfe′, *adj.* not secure భద్రములేని. these stairs are ~ యీ మెట్లు భద్రము లేదు. this house is ~ యీ యిల్లు గట్టిది కాదు.

Unsafeness, *n. s.* want of security భద్రములేమి. from the ~ of these stairs యీ మెట్లు భద్రము లేనందున.

Unsaid, un-sed′, *adj.* not uttered చెప్పని. he left the rest of the tale ~ కడమకథను చెప్పక విడిచినాడు.

Unsainted, *adj.* not holy పాపిష్ఠి, దిక్కుమాలిన.

Unsaleable, *adj.* not in demand; without a purchaser అమ్ముడుబోని.

Unsalted, un-sâlt′ed, *adj.* fresh, without salt ఉప్పువేయని.

Unsanctified, un-sangc′ti-fīd, *adj.* unholy పాపిష్ఠి. this was an ~ marriage ఇది అన్యాయమైన పెండ్లి.

Unsanctioned, *adj.* not ratified, not permitted ఉత్తరువు యివ్వబడని. this charge is ~ by government ఇది గౌనరుమెంటువారి సెలవు లేకుండా చేసిన వ్యయము.

Unsated, *adj.* not satisfied తృప్తిపొందని. he burnt the village and still his cruelty was ~ ఆవూరిని తగలబెట్టినప్పటికి వాడి క్రౌర్యమునకు తృప్తి కాలేదు.

Unsatiated, *adj.* not satisfied తృప్తిపొందని, అమితమైన.

Unsatisfactorily, *adv.* so as not to be enough తృప్తికానట్టుగా. he answered my questions ~ నేనడిగిన దానికి వాడు సరిగ్గా సమాధానము చెప్పలేదు.

Unsatisfactoriness, *n. s.* insufficiency తృప్తిలేమి, చాలమి. from the ~ of his statement వాడు చెప్పిన దానివల్ల నామనసుకు తృప్తి కానందున.

Unsatisfactory, un-sat-is-fac′tor-y, *adj.* insufficient, not giving content తృప్తిలేని, చాలని. an ~ compensation తృప్తిలేని బహుమానము, చాలని బహుమానము.

Unsatisfied, un-sat′is-fīd, *adj.* not gratified తృప్తిపొందని, చాలని. ~ with this gain he laid another plan యీలాభముతో తృప్తిపొందక మరియొక యుక్తి చేసినాడు.

Unsatisfying, *adj.* not affording full gratification తృప్తికరముగాని.

Unsavouriness, *n. s.* bad taste అరుచి, విరసము. from the ~ of his advice వానిమాటలువిషముగావుండినందున.

Unsavoury, un-sā'vur-y, *adj.* not pleasant అరుచియైన, అసహ్యమైన. ~ food అరుచిగావుండేఆహారము.

To Unsay, un-sā', *v. a.* to retract, to deny what he said మళ్లీతీసుకొనుట, చెప్పినదాన్నిలేదనుట.

Unscared, *adj.* not frightened away భయపెట్టబడని. ~ at these reports యీమాటలకుభయపడక.

Unscarred, *adj.* not marked with a wound గాయముపడని.

Unscathed, *adj.* uninjured నిరుపద్రవముగావుండే, సురక్షితముగావుండే.

Unschooled, un-scûld', *adj.* not educated; not taught శిక్షితముగాని, అశిక్షితులైన. those who are ~ by adversity కష్టనిష్ఠురములుయెరగనివాండ్లు.

Unscorched, un-scôrcht', *adj.* not touched by fire నిప్పుతగలని, నిప్పుచేతపొక్కని. the cloth is ~ ఆగుడ్డకునిప్పుతగలనేలేదు.

Unscoured, *adj.* not cleansed by rubbing తోమికడగబడని. how can you boil it in an ~ pot? శుద్ధిచేయనితపెలలోదాన్నినీవుయెట్లావండుతావు.

Unscratched, *adj.* not torn బరకబడని, గీచబడని. he came off ~ నిరాయాసముగాబయిటవచ్చినాడు.

Unscreened, un-scrēnd', *adj.* not covered తెరలేని, మాయబడని. not put through a sieve జల్లించబడని. ~ lime జల్లించనిసున్నము.

To Unscrew, *v. a.* to unfasten by turning the screws ఇస్ప్రోలాండ్లనుతీసివిప్పుట, మలుచుట్లనుతీసివిప్పుట.

Unscriptural, *adj.* not according to the Bible మతవిరుద్ధమైన, అధార్మికమైన, విపరీతమైన, శాస్త్రవిరుద్ధమైన. these are ~ doctrines యివిమతవిరుద్ధములైనఆచారములు.

Unscripturally, *adv.* not according to the Bible శాస్త్రవిరుద్ధముగా, మతవిరుద్ధముగా.

Unscrupulous, *adj.* bold, daring, heedless సాహసమైన, అన్యాయమునకుబెదరని, జంకని. he is an ~ man వాడుభయభక్తిలేనివాడు.

Unscrupulously, *adv.* జంకక, కొంకక.

Unscrupulousness, *n. s.* rashness సాహసము, జంకులేమి.

To Unseal, un-sēl', *v. a.* to open what is sealed ముద్రతీసివిప్పుట. a bribe ~ed his lips లంచముయిచ్చినందునబయిటపలికినాడు.

Unsealed, un-sēld', *adj.* ముద్రతీసివిప్పబడ్డ.

To Unseam, un-sēm', *v. a.* to open కుట్లువిప్పుట.

Unseamed, *adj.* కుట్లువిప్పబడ్డ, కుట్లూడిన.

Unsearchable, *adj.* hidden, secret అనన్వేషణీయమైన, ఎరగకూడని, తెలియకూడని, రహస్యమైన. this happened by the ~ will of God ఎరగకూడనియీశ్వరసంకల్పమువల్లయిదిసంభవించినది. See Incomprehensible. Rasselas. Chap. XI. In Rom. XI. 33. అప్రాప్య A†.

Unsearchableness, *n. s.* secrecy రహస్యము. from the ~ of God's providence ఈశ్వరయత్నముయెట్టిదోతెలియకూడనిదిగనక.

Unseasonable, un-sēsn'able, *adj.* out of proper time అకాలమైన, అసమయమైన. what is the good of ~ advice? సమయముతప్పినతరువాతచెప్పేబుద్ధివల్లయేమిప్రయోజనము.

Unseasonableness, *n. s.* happening out of proper time అకాలమందుసంభవించడము. from the ~ of this rain అకాలవర్షమైనందున.

Unseasonably, un-sēsn'ab-ly, *adv.* not in due time అకాలములో, అసమయములో.

Unseasoned, un-sēsnd', *adj.* not salted; not sprinkled ఉప్పువేయని, సంబారమువేయని, తిరగబోతలేని. advice ~ with kindness ప్రియముతోచెప్పనిమాటలు. not inured; not accustomed కనుబడని. as the troops were ~ to the climate ఆదండువాండ్లకుఆదేశముగిట్టనందున.

Unseconded, un-sec'ond-ed, *adj.* not supported ప్రోద్బలముచేయబడని, ఉపబలముచేయబడని. the attempt was ~ ఆప్రయత్నమునకుప్రోద్బలముగాలేదు.

Unsecure, un-sē-cūre', *adj.* not safe భద్రముగాని. this road was ~ ఆబాటలోభయముకద్దు.

Unseduced, *adj.* not drawn to ill దుర్మార్గమునకు లోబడని, తప్పుదోవ నుబడని, నీతికరుడైన.

Unseeming, *adj.* indecent అమర్యాదైన, అగౌరవమైన.

Unseemliness, *n. s.* indecency, impropriety అమర్యాద.

Unseemly, un-sēm'ly, *adj.* indecent, improper అమర్యాదైన, తగని. this is very ~ conduct యిదినిండాతగనిపని, యిది మంచినడత కాదు.

Unseemly, un-sēm'ly, *adv.* improperly, unbecomingly అమర్యాదగా, తగనిరీతిగా, అయోగ్యముగా.

Unseen, un-sēn', *adj.* not discovered అగుపడని. the cause of this is ~ దీని కారణము తెలియలేదు. he passed ~ కండ్లబడకుండా దాటిపోయినాడు.

Unselfish, *adj.* generous, bountiful దాతైన, దయాళువైన.

Unselfishness, *n. s.* generosity దాతృత్వము.

Unsent, *adj.* not dispatched పంపబడని. four letters remain ~ నాలుగుజాబులుపంపలేదు. ~ for పిలుపించబడని, తెప్పించబడని. the horses were ~ for all day నాడంతాఆగుర్రములుతెప్పించబడలేదు.

Unsentimental, *adj.* course, rude విరసమైన, మోటైన, శృంగారరసములేని.

Unseparable, *adj.* that cannot be parted వీడని, వీడదీయగూడని, ఎడబాయని, ఎడబాపగూడని. they are ~ వాండ్లుయెడబాయరు.

Unseparated, *adj.* not parted వీడదీయబడని, ఎడబాపబడని. in Telugu writing, the words are ~ తెలుగుల్రాయడములోమాటలను వేరేవేరేవ్రాయకుండాకలిపివ్రాస్తారు. an ~ family అవిభక్తులు. (This is a phrase in Hindu law.)

Unsepulchered, *adj.* unburied భూస్థాపితముచేయబడని, పూడ్చబడని. an ~ corpse పూడ్వబడని శవము.

Unserviceable, un-ser'vice-able, *adj.* useless పనికిమాలిన, పనికిరాని.

Unset, *adj.* not set, loose చెక్కబడని. ~ diamonds విడిరవలు.

To Unsettle, un-settle', *v. a.* to disturb అల్లరిచేసుట, తొందరపెట్టుట, కలవరపెట్టుట. this ~d him entirely యిందువల్లవాడుపెడుకలవరములోబడ్డాడు.

Unsettled, un-settld', *adj.* in disorder, not regulated కలవరముగాఉండే. ~ weather వానాగాలి మబ్బు మందారముగా వుండే కాలము. the weather has become decidedly ~ మబ్బుమందారముగావున్నది. ~ notions పిచ్చితలంపులు. an ~ district (a revenue phrase) పట్టాలుకానిండాఅమానిగావుండేతాలూకా.

Unsettledness, *n. s.* undetermined state of mind, uncertainty, fluctuation డోలాయమానము, కలవరము.

Unsevered, un-sev'ĕrd, *adj.* not parted; not divided వీడదీయబడని, విభజించబడని.

To Unsex, *v. a.* to change the sex స్త్రీత్వమును పోగొట్టిపుంస్త్వమునుకలగచేసుట, మగటిమినికలగజేయుట.

Unsexed, *adj.* having the sex changed స్త్రీత్వమునుపోగొట్టిపుంస్త్వమునుకలగచేయబడ్డ. the ~ females మగటిమిగలఆడవాండ్లు. an ~ woman మొగధీరుడుగావుండేటిది.

To Unshackle, un-shackle', *v. a.* to unfetter; to set free from restraint సంకెళ్లనుతీసివేయుట, విడుదలచేయుట.

Unshackled, *adj.* loosed from fetters or restraint సంకెళ్లుతీసివేయబడ్డ, విడుదలచేయబడ్డ, విముక్తుడైన. he was entirely ~ from prejudice వాడుఅజ్ఞాననివృత్తుడైనాడు.

Unshaken, un-shākn', *adj.* not agitated; firm; fixed నిశ్చలమైన, నిబ్బరమైన, కదలని, స్థిరమైన. ~ evidence దృఢమైనసాక్ష్యము. he was ~ by these arguments యీయుక్తులకువాడుకదలలేదు.

Unshamed, *adj.* not abashed అవమానపడని.

Unshapened, *adj.* ugly వికారమైన.

Unshared, *adj.* not partaken అవిభక్తమైన.

Unshaven, *adj.* గొరగబడని. an ~ monk తలపెంచుకొన్నసన్యాసి.

To Unsheath, un-shēth', *v. a.* to draw from the scabbard దూసుకొనుట, ఒరలోనుంచిబైటతీసుట. the sword was ~ed కత్తిదూయబడివుండినది, ఆయుద్ధముఆరంభమైవుండినది.

Unshed, *adj.* not spilt కారని, తొలకని, చిందని.

Unsheltered, un-shel'tērd, *adj.* not screened; not defended from danger మరుగులేని, దిక్కుమాలిన, ఆదరువులేని.

Unshielded, *adj.* not protected; exposed రక్షించబడని, కాపాడబడని, రక్షణలేని.

To Unship, un-ship', *v. a.* to take out of a ship వాడలోనుంచిదించుట, దిగుమతిచేయుట. this unshipped the rudder యిందువల్లచుక్కానివూడిపోయినది.

Unshipped, *adj.* removed from a ship or from its place దించబడ్డ, దిగుమతిచేయబడ్డ, వాడలోనుంచివూడివచ్చిన. the mast was ⁓ వాడస్తంభమువూడివచ్చినది.

Unshod, un-shod', *adj.* having no shoes పాదరక్షలులేని, చెప్పులులేని, లాడములుకట్టని. they came ⁓ ఉత్తకాళ్లతోవచ్చినారు. an ⁓ horse లాడముకట్టనిగుర్రము.

Unshorn, un-shōrn', *adj.* not shaven గొరగబడని, కత్తిరించబడని. an ⁓ sheep-skin బొచ్చుకలతోవుండేగొర్రెతోలు.

Unshrinking, *adj.* not alarmed జంకని, కొంకించని, వెనకతీయని, ధీరుడైన.

Unshrinkingly, *adv.* without hesitating జంకకుండా, ధైర్యముగా.

Unshriven, *past p*‖ ప్రాయశ్చిత్తముచేయబడని, అనగా అవసానకాలములోగురువుచేతప్రాయశ్చిత్తముచేయబడని. he died ⁓ అవసానకాలములోప్రాయశ్చిత్తాదులులేకుండాచచ్చినాడు.

Unsifted, un-sift'ed, *adj.* not cleaned by a sieve జల్లించబడని, ముతకగావుండే.

Unsight-unseen, *adv.* (a vulgar phrase) చూడకనే. he bought it unsight-unseen (that is, without seeing it) దాన్నిచూడకనేకొన్నాడు.

Unsightliness, un-sīt'li-ness, *n. s.* ugliness వికారము, కురూపము.

Unsightly, un-sīt'ly, *adj.* ugly; deformed వికారమైన, కురూపమైన.

Unsincere, *adj.* hypocritical మోసమైన, కపటమైన.

Unsincerity, *n. s.* falseness కపటము, మోసము, కృత్రిమము.

Unsinged, *adj.* not scorched నిప్పుతగలని, నిప్పుఅంటని, మాడని.

Unsisterly, *adj.* not kind క్రూరమైన, నిర్దయాత్మకమైన.

Unsizable, *adj.* coarse, large, unfit మోటైన, విపరీతమైన, తగని.

Unsized paper, *n. s.* గంజిపెట్టబడనికాకితము, గంజిపెట్టకచేసినది చేసినస్టేవుంటేవూరును. books are generally printed on ⁓ పుస్తకములనుబహుశా గంజిపెట్టబడనికాకితములలోఅచ్చువేస్తారు.

Unskilful, un-skil'fūl, *adj.* rude, untaught, coarse మోటైన, అవ్యక్తుడైన, చేతకాని, అశాస్త్రీయమైన. they are ⁓ goldsmiths వాండ్లుచేతకానికంసలవాండ్లు.

Unskilfully, *adv.* rudely, ignorantly, without dexterity మోటుగా, అవ్యక్తముగా, చేతగానితనముగా, అశాస్త్రీయముగా.

Unskilfulness, un-skil'fūl-ness, *n. s.* ignorance, rudeness అజ్ఞత, చేతకానితనము, అవ్యక్తత. from the ⁓ of the painter చిత్రగాడిచేతకానితనముచేత.

Unskilled, un-skilld', *adj.* rude, not properly taught అవ్యక్తుడైన, చేతకాని. ⁓ labour మోటుపని. an ⁓ labourer వట్టిమోటుపనివాడు.

To Unskin, *v. a.* to flay తోలుదీయుట. they ⁓ed the tiger ఆపులితోలునుదీసినారు.

Unslain, *adj.* not killed చంపబడని.

Unslaked, un-slākt', *adj.* unquenched అణగని. ⁓ thirst తీరనిదాహము.

Unsleeping, *adj.* watchful, careful జాగరూకతగల.

Unsmirched, *adj.* not stained మురికిచేయబడని, మరకచేయబడని, నిష్కళంకమైన, ప్రకాశమైన. ⁓ silver నిష్కళంకముగావుండేవెండి.

Unsociable, un-sō'shi-able, *adj.* not friendly కలియగలుపుగావుండని, బెరుకువగావుండే, సహవాసయోగ్యముకాని. an ⁓ temper బెరుకువ. the cat is an ⁓ creature పిల్లిఒకటితోచేరేదికాదు.

Unsociably, *adv.* బెరుకువగా, ఒకరితోచేరక, సహవాసయోగ్యముకాకుండా.

Unsocial, *adj.* బెరుకువగావుండే, వేరుబంధముగావుండే, కలియగలుపుగావుండని, ఒకరితోచేరని.

Unsoiled, un-sôild′, *adj.* not stained, clean, pure నిర్మలమైన, పరిశుద్ధమైన.

Unsold, un-sōld′, *adj.* అమ్మబడని.

Unsoldierlike, un-sōl′ġĕr-lĭke, Unsoldierly, *adj.* base, vile, unbecoming a soldier సిపాయికితగని, తుంట, నీచమైన.

Unsolicited, *adj.* not requested అడగబడని, అయాచితమైన.

Unsolved, *adj.* not explained వివరించబడని, తీరని, పరిష్కరించబడని.

Unsophisticated, un-sô-fis′ti-cât-ed, *adj.* simple, ignorant, honest నిష్కపటియైన, సాధువైన, సాత్వికుడైన. they are ~ folk వాండ్లు మేదకులు, సాత్వికులు, నిష్కపటమైనవాండ్లు.

Unsorted, un-sôrt′ed, *adj.* not arranged తరగతి ప్రకారముగా యేర్పరచబడని, క్రమపరచబడని, విభజించబడని.

Unsought, un-sôt′, *adj.* not searched for వెతకబడని, అయాచితమైన, కోరని, అప్రార్థితమైన.

Unsound, un-sŏŭnd′, *adj.* infirm, sickly, defective, not solid అశక్తముగావుండే, జబ్బుగావుండే, దుర్బలముగావుండే. his title to the property is ~ ఆసొత్తునుగురించివాడికివుండే బాధ్యతజబ్బుగావున్నది. the floor is ~ తళవరిశ దుర్బలముగావున్నది. the flour is ~ పిండిబాగావుండలేదు, చెడిపోయివున్నది.

Unsounded, *adj.* not measured regarding the depth నీళ్లులోతుగుండువిడిచిశోధించబడని, అగాధమైన.

Unsoundness, *n. s.* defectiveness, infirmity; weakness దుర్బలము, అశక్తత. from the ~ of the timber ఆమానుసారముచచ్చిపోయినదిగనక. from the ~ of their faith వాండ్లభక్తిజబ్బుపడ్డదిగనక.

Unsoured, un-sŏŭrd′, *adj.* not spoiled పులిసిపోని, చెడిపోని. a mind ~ by pride గర్వముచేతచెడనిమనసు.

Unsown, un-sōn′, *adj.* not scattered on land for seed విత్తబడని.

Unsparing, *adj.* liberal; profuse, not merciful ఔదార్యముగల, అమితమైన, క్రూరుడైన, నిర్దయాత్ముడైన.

Unsparingly, *adv.* in abundance; lavishly అమితముగా, అతిగా.

Unspeakable, un-spēk′a-ble, *adj.* unutterable ఉచ్చరించగూడని, చెప్పనలవిగాని, అనిర్వచనీయమైన.

Unspeakably, un-spēk′a-bly, *adv.* inexpressibly అనిర్వచనీయముగా, మిక్కిలి, మహా, మహనీయమైన. this was ~ terrible to him యిదివాడికి యింతంతభయముకాదు.

Unspecified, *adj.* not particularly mentioned నిర్దేశించిచెప్పబడని.

Unsped, un-sped′, *adj.* not performed; not dispatched తీరని, ముగియని, నెరవేరని. the work is ~ పనితీరలేదు. the letter is ~ జాబుపంపించబడలేదు.

Unspent, un-spent′, *adj.* not used or wasted వ్యయముచేయబడని, సెలవుచేయబడని. he had still one hundred rupees ~ యింకానూరురూపాయలు సెలవుచేయకుండాపెట్టుకొనియున్నాడు.

To Unsphere, un-sfēre′, *v. a.* to release విడిచిపెట్టుట, విడదలచేసుట.

Unspied, *adj.* not seen అగుపడని, కండ్లబడని.

Unspilt, un-spilt′, *adj.* not shed ఒలకని, కారని, చిందని.

Unspoiled, un-spôild′, *adj.* not corrupted చెడని, చెడిపోని, బాగుగావుండే.

Unspoken, *adj.* not uttered చెప్పబడని.

Unspotted, un-spot′ted, *adj.* not stained మురికిలేని, నిర్మలమైన, నిష్కళంకమైన.

Unsquared, *adj.* not prepared, not settled చెక్కిచదరముచేయబడని, పరిష్కరించబడని. ~ timber చెక్కిచదరముచేయబడనిమానులు. the accounts are ~ లెక్కలుయింకాపరిష్కారముకాలేదు. ~ stones గుండురాళ్లు, మలిచిచక్కచేయబడనిరాళ్లు.

Unstable, un-stāble′, *adj.* not fixed, not steady అస్థిరమైన, చంచలమైన, నిలకడలేని.

Unstaid un-stād′, *adj.* not sober నిలకడలేని, చపలమైన, చంచలమైన.

Unstained, un-stānd′, *adj.* pure, not soiled నిష్కళంకమైన, శుభ్రమైన. a life ~ by crime పాపము నేరాలిన్యములేకజీవించడము.

Unstaunched, un-stânsht′, *adj.* not stopped నిలుపబడని.

Unsteadily, un-sted'i-ly, *adv.* uncertainly, loosely అస్థిరముగా, చపలముగా, చంచలముగా. he walked ~ తడబడుతూనడిచినాడు.

Unsteadiness, *n. s.* inconstancy, shaking అస్థిరత, చపలత, కదలడము. from the ~ of the ladder he could not go up నిచ్చెనకదలకుండాఉండనందునవాడుపైకియెక్క లేకపోయినాడు.

Unsteady, un-sted'y, *adj.* not firm నిలకడలేని, చపలమైన, చంచలమైన. the table is ~ యీబల్ల ఆడుతున్నది. ~ glances చపలదృష్టి. this boy is very ~ వాడునిండాచపలుడు, వాడికిబుద్ధినిలకడలేదు. a man of ~ character నేమయముకొర్దిమనిషి.

Unsteepled, *adj.* without a church గుడిలేని.

Unstinted, un-stint'ed, *adj.* not checked మితిమేరలేని. they are ~ in food వాండ్లతిండికిమితిమేరలేదు.

Unstirred, un-stērrd', *adj.* not agitated కలచబడని.

To Unstitch, *v. a.* to open the stitches కుట్లువిప్పుట.

To Unstop, *v. a.* to open బిరడాతీసుట.

Unstopped, *adj.* opened బిరడాతీసిన.

Unstrained, *adj.* easy, natural సహజమైన. this is an ~ derivation యిదిసహజమైనవ్యుత్పత్తి.

To Unstring, un-string', *v. a.* to loose విప్పుట. to ~ a bow అల్లెత్రాడుదించుట. this unstrung his nerves యిందువల్లవాడిధైర్యముకుంగినది.

Unstruck, *adj.* not moved తగలని. he was ~ with pity at this దీనికివాడిమనసుకరిగినదయరాలేదు.

Unstudied, un-stud'ed, *adj.* not premeditated, simple సహజమైన, సరళమైన. the letter was written in ~ language ఆజాబుసరళముగావ్రాయబడియున్నది, సాధారణముగావ్రాయబడియున్నది.

Unsubstantial, un-sub-stan'shal, *adj.* not real, not solid, not firm అస్థిరమైన, మాయగావుండే, బూటకముగావుండే. the ~ pleasures of this life ఐహికమైనఅల్పసుఖములు.

Unsuccessful, un-suc-ćess'fŭl, *adj.* failing, disappointing నిష్ఫలమైన, వ్యర్థమైన. in this business he was ~ యీపనివాడికిసఫలముకాలేదు. an ~ affair నిష్ఫలమైనపని.

Unsuccessfully, *adv.* vainly, emptily నిష్ఫలముగా, వ్యర్థముగా. he ~ tried to get back the money ఆరూకలనురాబట్టుకోవలెననిచూచినాడుగానినిరర్థకమైనది.

Unsufferable, *adj.* intolerable తాళగూడని, పడగూడని, సహించగూడని.

Unsuitable, un-sūt'a-ble, *adj.* not fit, not proper తగని, అయోగ్యమైన, అన్యాయమైన.

Unsuitably, *adv.* not fitly, not rightly అన్యాయముగా, తగనిరీతిగా.

Unsullied, un-sul'lēd, *adj.* not spotted, not stained నిష్కళంకమైన, నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన.

Unsung, un-sung', *adj.* not celebrated in verse పద్యములుగాచెప్పిశ్లాఘించబడని, కొనియాడబడని. that deed remains ~ ఆవ్యవహారముపద్యములుగారచించబడకయున్నది.

Unsunned, un-sunnd', *adj.* not exposed, hidden దాచిపెట్టబడ్డ. ~ silver దాచిపెట్టబడ్డవెండి.

Unsupplied, *adj.* not provided జాగ్రతచేయబడని, సిద్ధముచేయబడని. a cart is as yet ~ యింకాబండికుదరలేదు. I am as yet ~ with a cart నాకుయింకాబండికుదరలేదు.

Unsupportable, *adj.* that cannot be born పడగూడని, తాళగూడని, సహించగూడని.

Unsupportably, *adv.* intolerably పడగూడక, తాళగూడకవుండేటట్టు.

Unsupported, un-sup-pōrt'ed, *adj.* not sustained సహాయముచేయబడని, సహాయవిహీనమైన.

Unsure, *adj.* not fixed; not certain అస్థిరమైన, అనిశ్చయమైన, నమ్మరాని.

Unsurmountable, *adj.* that cannot be mastered అసాధ్యమైన.

Unsurmountably, *adv.* vastly, hugely అతిశయించి, అసాధ్యముగా.

Unsurpassed, *adj.* not exceeded అసమానమైన.

Unsusceptible, un-sus-ćep'ti-ble, *adj.* incapable వల్లకాని, వల్లగావుండని. they are very ~ వాండ్లువట్టిమొద్దులు. this house is ~ of improvement యీయిల్లుచక్కపెట్టడమునకు వల్లలేకుండావున్నది.

Unsuspected, un-sus-pect'ed, *adj.* not supposed అనుమానించబడని. this writer of this letter is

~ by any one యీజాబువ్రాసినవాడుయిట్టివాడనియెవరికిన్నీతగలలేదు.

Unsuspecting, un-sus-pect′ing, Unsuspicious, un-sus-pish′us, *adj.* not doubting అనుమానపడని, సందేహించని, సంశయపడని.

Unsustained, un-sus-tānd′, *adj.* not supported నిరాధారమైన, పెంచబడని, పోషించబడని, ప్రోద్బలముచేయబడని.

To Unswathe, *v. a.* to relieve from a bandage గాయముయొక్కకట్టువిచ్చుట. they ~d the broken arm విరిగినచేతికికట్టినకట్టునువిచ్చినారు.

Unswayed, un-swād′, *adj.* not moved, not yielding లోబడని. ~ by partiality he made this decision పక్షపాతమునకులోబడక యీతీర్పుచేసినాడు.

Unswept, *adj.* not cleansed by the broom or brush వూడవబడని, తుడవబడని.

Unswerving, *adj.* not changing నిర్భిన్నమైన,దృఢమైన, నిబ్బరమైన. he went on with ~ rectitude in this business యీపనిలోనిబ్బరముగానిలకడగలవాడైజరిగించినాడు.

Unswervingness, *n. s.* దార్ఢ్యము, నిబ్బరము.

Unsworn, un-swōrn′, *adj.* not having taken an oath ప్రమాణముచేయబడని, ప్రమాణముచేయించబడని. an ~ witness ప్రమాణముచేయకుండాసాక్షిచెప్పినవాడు.

Untainted, un-tānt′ed, *adj.* not stained, pure నిర్మలమైన, నిష్కళంకమైన.

Untaken, *adj.* not seized పట్టబడని.

Untalked of, *adj.* not mentioned అప్రసిద్ధమైన,పదిమందినోటబడని.

Untameable, Untamed, un-tāmd′, *adj.* అణగని, వశపడని, పనుపరచకూడని, అస్వాధీనమైన, గడుసైన. he shewed ~ pride వానిగర్వముయింతంతకాదు.

Untasted, *adj.* not touched, not enjoyed రుచిచూడబడని, చవిచూడబడని, అననుభూతమైన, అంటబడని. he left his dinner ~ వొకమెతుకైనానోటబెట్టుకోకలేచిపోయినాడు.

Untaught, un-tât′, *adj.* not instructed నేర్పబడని, అశిక్షితమైన, చదవని. an ~ poet చదువులేకనేకవనధారగలవాడు, పుట్టుకవి. an ~ mathematician గురువులేకనేమహాగణితముతెలుసుకొన్నవాడు.

Unteachable, *adj.* who cannot be instructed శిక్షకుఅనర్హుఁడైన. he is ~ by adversity యింతదరిద్రమువచ్చిన్నీవాడికితెలివిరాలేదు.

Untempered, un-tem′pĕrd, *adj.* not properly prepared పక్వముకాని, మిశ్రితముకాని. ~ mortar పక్వముగావుండనిసున్నము. words ~ with discretion వివేకమిశ్రితముకానిమాటలు, అనగాతెలివిలేనిమాటలు.

Untempted, *adj.* లోబడని. he was ~ by all their promises వాండ్లమాటలకువాడులోబడలేదు.

Untenable, un-ten′a-ble, *adj.* which cannot be kept, indefensible రక్షణీయముకాని, భద్రముకాని, నిలుపుకోశక్యముకాని. this rendered the post ~ యిందువల్లఅక్కడనిలిచేటందుకులేకపోయినది. your position is ~ నీవుండేస్థానముభద్రముకాదు, అనగానీవుచెప్పినమాటనిజపరచకూడదు.

Untenanted, un-ten′ant-ed, *adj.* empty కాపురములేని, పూరికెవుండే. the house is at present ~ ఆయిల్లుయిప్పుడుపూరికెవున్నది, ఆయింట్లోయెవరున్నుకాపురములేదు. as I could not afford to let the house remain ~ so long అన్నాళ్లదాకాఆయింటిని కాపురములేకుండా పూరికెవుండనియ్యడమునాకుపడదుగనక.

Untended, un-tend′ed, *adj.* not cared for కాచబడని, కాపాడబడని, పోషించబడని, సంరక్షించబడని. the children being ~ ran wild ఆబిడ్డలుహద్దుఆజ్ఞలోవుంచబడనందునదుండగాయతైపోయినారు, అశిక్షితులైనందునవ్యర్థులైపోయినారు.

Unterrified, un-ter′ri-fĭd, *adj.* not frightened, not alarmed నిర్భయులై, భయపెట్టబడనివారై.

Unthankful, un-thangk′fŭl, *adj.* not grateful కృతజ్ఞతలేని. they were ~ for all he did వాడుచేసినమేలునుయెరగకపోయినారు.

Unthankfulness, *n. s.* ingratitude కృతఘ్నత, చేసినమేలునుమరవడము. this showed great ~ చేసినమేలునుమరచినారనియిందువల్లతెలిసినది.

Unthawed, un-thâd′, *adj.* not melted కరగని. the ice is still ~ మంచుగడ్డయింకాకరగలేదు.

said all I could but he remained ~ నేనెంతచెప్పినా వాడిమనసుకరగలేదు.

Unthinking, un-thingk′ing, *adj.* inconsiderate, careless అజాగ్రతగావుండే, అవివేకమైన, చపలుడైన, అవధానములేని.

Unthinkingly, *adv.* thoughtlessly, carelessly అజాగ్రతగా, తోచక.

Unthought of, un-thôt′ov, *adj.* not considered, not heeded తలచని, మరచిన, ఎంచని. the expense of this is unthought of దీనివ్రయము వొకలెక్కము కాదు. this was unthought of దీన్ని తలచినవారు కారు.

Unthrashed, *adj.* not cleansed from the straw నూర్చబడని. they sold the crop ~ ఆపయిరు నునూర్చకుండానే అమ్మివేసినారు.

Unthreaded pearls, *n. s.* విడిముత్యములు.

Unthreatened, un-thretnd′, *adj.* not menaced, not frightened బెదిరించబడని. at present they are ~ with ill వాండ్లకుయిప్పట్లో చెరుపుయొక్క భయములేదు.

Unthrift, un-thrift′, *n. s.* దూబరదండితనము, అజాగ్రత. ~ ruined him దూబరదండితనమువల్ల చెడ్డాడు.

Unthriftily, *adv.* carelessly అజాగ్రతగా, దూబరదండితనముగా.

Unthriftiness, *n. s.* imprudence, waste అజాగ్రత, దూబరదండితనము.

Unthrifty, un-thrift′y, *adj.* wasteful దూబరదండియైన.

To Unthrone, *v. a.* to cast down పడదోసుట, రాజ్యభ్రష్టున్నిగా చేసుట.

Unthroned, *adj.* deposed పడదోయబడ్డ, రాజ్యభ్రష్టున్నిగా చేయబడ్డ.

Untidily, *adv.* not in good order వికారముగా.

Untidiness, *n. s.* want of neatness వికారము.

Untidy, *adj.* not neatly dressed వికారమైన.

To Untie, un-tie′, *v. a.* to loosen విప్పుట, విప్పుట.

Untied, un-tīd′, *adj.* loosened విప్పబడ్డ, విడిగావుండే.

Until, un-til′, *adv.* as far as దాకా, వరకు, పరియంతము, మట్టుకు. he remained ~ the end of the year ఆసంవత్సరముముగిసేవరకు కనిపెట్టుకొనియుండినాడు. I waited ~ winter శీతకాలము దాకా కనిపెట్టుకొనియుంటిని. I waited ~ he could come అతడువచ్చేపరియంతము కాచుకొని వుండినాను. ~ now యింతాక.

To Untile, *v. a.* to remove the tiles from పెంకులు విప్పుట, పైకప్పును తీసుట. they ~d the house ఆయింటిపెంకులుతీసినారు.

Untilled, un-tilld′, *adj.* not cultivated దున్నని. the fields remained ~ for four years ఆనేల దున్నక నాలుగేండ్లుపాడుగావుండినది.

Untimely, un-tīme′ly, *adj.* unseasonable, happening before the usual time అకాలములో పుట్టిన, కాలముకానికాలములో తటస్థించిన. ~ death అకాలమరణము. in an ~ hour అకాలములో, చెడువేళలో.

Untinctured with, *adj.* devoid of విహీనమైన.

Untired, *adj.* not exhausted by labour అలియని, బడలని.

Untitled, un-tītld′, *adj.* having no title విశేషనామములేని.

Unto, un′tŭ, To, కి, కు. unto him అతనికి.

Untold, un-tōld′, *adj.* not described చెప్పబడని, ఉదాహరించబడని. some circumstances remain ~ కొన్నిసంగతులుచెప్పక విడిచివున్నవి. in numbers ~ that is, countlessly అసంఖ్యేయముగా, యెన్నికలేక.

Untouched, un-tucht′, *adj.* not hit తాకని, తగలని. he was ~ by the dart ఆబాణము వాడిమీద తగలలేదు. he was ~ at their grief వాండ్లదుఃఖము వీడికితగలలేదు, వాండ్లుదుఃఖపడినదాన్నిచూచివీడుదుఃఖపడలేదు. the money is ~ until now ఆరూకలుయిదివరకు తాకబడకుండావుండినవి, చెక్కుచెదరకుండావుండినవి.

Untoward, un-tō′wărd, *adj.* awkward; ungraceful వికారమైన, అవలక్షణమైన. this is an ~ event యిదివిపరీతమైనపని. ~ intelligence చెడుసమాచారము. an ~ boy అణగనిపిల్లకాయ, దుష్టపిల్లకాయ. he is an ~ solicitor చేతకాని మంత్రి. the times are ~ కాలము బాగావుండలేదు.

Untowardly, *adj.* awkward; perverse; froward చెడు, చెడ్డ, దుష్ట, కాని, చేతకాని. this was an

~ circumstance యిదికానిసంగతి, చెడువని. ~ omens దుశ్శకునములు.

Untractable, *adj.* obstinate, rude దోవకురాని, మొండియైన, మూర్ఖమైన.

Untractableness, *n. s.* stubbornness మొండితనము, మూర్ఖత్వము.

Untrained, un-trānd', *adj.* not disciplined వనువరచబడని, అశిక్షితుడైన. what is the good of ~ troops? అశిక్షితులైనబంట్లవల్లయేమిప్రయోజనము.

Untrammelled, *adj.* free, not burdened చిక్కులేని, ఇబ్బందిలేని. he is quite ~ వాడికియేకజంజాటములేదు, చిక్కులేదు. as he is ~ with a family సంసారమనేయిబ్బందిలేనివాడుగావున్నాడుగనక. those who are ~ with debts ఋణములనేపీకులాటలేనివాండ్లు.

Untranslateable, *adj.* which cannot be rendered భాషాంతరముచేయడమునకువల్లకాని. the word freeholder is ~ into Telugu. The word సంబంధులు is ~ into English యీరెండుమాటలుభాషాంతరముచేయకూడనివి.

Untravelled, *adj.* home-staying, ignorant యిల్లువిడిచిబైటకదలని, యేమియెరగని, ప్రపంచమిట్టిదనియెరగని. not trodden by passengers మనుష్యసంచారములేని. the ~ wilderness మనుష్యసంచారములేనిఅడవి.

Untried, un-trīd', *adj.* not attempted, not experienced, not examined ప్రయత్నముచేయబడని, అనుభవములేని, విమర్శించబడని. ten prisoners remain ~ యింకాపదిమందిఖయిదీలువిచారించబడకయున్నారు.

Untrimmed, *adj.* not dressed, not set right, not pruned దిద్దబడని, క్రమపరచబడని, బాగుచేయబడని, కత్తిరించబడని, కోయబడని. their beards were ~ for six months వాండ్లగడ్డాలుఆరునెలలదాకాదిద్దబడలేదు, కత్తిరించిబాగుచేయబడలేదు. the trees are all ~ ఆచెట్లుఅధికకొమ్మలునరికిబాగుచేయబడలేదు. he wore his head ~ for a year యేకసంవత్సరముదాకాతలపెంచుకొనివుండినాడు. the light remained ~ until morning తెల్లవారేదాకాఆదీపవుకొడికత్తిరించిచక్కపెట్టబడలేదు.

Untrod, un-trod', Untrodden, un-troddn', *adj.* not pressed with the foot తొక్కబడని, సంచరించబడని.

Untroubled, un-trubld', *adj.* not grieved, not agitated తొందరపెట్టబడని, నిరాయాసముగావుండే, హాయిగావుండే, కలతబడకుండావుండే. the water is ~ నీళ్లుకలతబడకుండావున్నది. he is ~ with visitors దర్శనమునకువచ్చేవాండ్లతొందరలేకుండావున్నాడు.

Untrue, un-trûe', *adj.* false అబద్ధమైన. they consider these stories ~ యీకథలనుఅబద్ధమనియెంచుతారు.

Untrustworthy, *adj.* not deserving of confidence నమ్మరాని, అవిశ్వసనీయమైన.

Untruth, un-trûth', *n. s.* falsehood అబద్ధము, అసత్యము, కల్ల.

To Untuck, *v. a.* to loosen విప్పుట.

Untuned, *adj.* without pleasing sound చెవులకుయింపుకాని.

Unturned, un-turnd', *adj.* not changed తిప్పని, తిరగవెయ్యని. he left no stone ~ to effect this దీన్నిసాధించడానికివాడుచేయని ప్రయత్నములేదు, వాడుపడనిపాటులేదు.

Untutored, un-tū'tord, *adj.* not instructed శిక్షించబడని, వనువరచబడని. he is an ~ painter శిక్షలేకచిత్రపనినేర్చుకొన్నవాడు.

To Untwine, un-twine', To Untwist, un-twist', *v. a.* to loosen విప్పుట, మెలివిప్పుట.

Untwined, Untwisted, *adj.* loosened విప్పిన, మెలివిప్పిన.

Unused, un-ūsd', *adj.* lying idle వూరికెవుండే. the horses were ~ for ten days గుర్రాలకుపదిదినాలదాకాపనిలేకవుండినది. not accustomed వనువరచబడని, అలవరచబడని. they are ~ to swimming వాండ్లకుయీదడముఅలవాటులేదు.

Unusual, un-ū'zhŭ-al, *adj.* not common అపూర్వమైన. such behaviour is ~ యిట్లాచేయడమువిపరీతము, యిట్లాయెక్కడనైనాకద్దా.

Unutterable, un-ut'tĕr-able, *adj.* not to be spoken అనరాని, చెప్పనలవిగాని, అనిర్వచనీయమైన. the ~ name of God చెప్పనలవిగానిదేవునిపేరు.

Unvalued, *adj*. not prized; neglected అలక్ష్యము చేయబడ్డ.

Unvanquished, un-vang'qŭisht, *adj.* not conquered జయించబడని.

Unvariable, *adj.* perpetual నిత్యమైన, మారని, నిర్వ్యత్యాసమైన. this is an ~ rule యిది తిరగనినిబంధన.

Unvaried, un-vā'rēd, *adj.* constant అవిచ్ఛిన్నమైన, నిర్వ్యత్యాసమైన. from his ~ attention to business వాడు పనిలో జీమూతముగా వున్నందున.

Unvarnished, un-vâr'nisht, *adj.* not adorned శృంగారించబడని. he told me an ~ tale జరిగినపని శృంగారించకుండా నాతో చెప్పినాడు, అనగా వున్నదివున్నట్టు చెప్పినాడు.

Unvarying, *adj.* not changeable, constant మారని, నిర్వ్యత్యాసమైన. this is the ~ custom యిది యెన్నడూ నడిచే మర్యాద.

To Unveil, un-vāl', *v. a.* to display, to show openly అగుపరచుట, బాహాటముగా తెలియచేసుట. when the clouds ~ed the moon మబ్బువిచ్చి చంద్రుడు అగుపడేటప్పటికి.

Unveiled, *adj.* displayed, showed openly తెలియచేయబడ్డ, విశదముగా అగుపరచబడ్డ, స్పష్టమైన, విశదమైన.

Unventilated, *adj.* not fanned by the wind గాలి ఆడని, గాలిచొరరాని.

Unversed, un-verst', *adj.* not skilled అసమర్థుడైన. as they are ~ in trade వాండ్లు వర్తకములో వ్యక్తులు కాకుగనక.

Unvexed, *adj.* not tormented నిరాయాసమైన, తొందరలేని. they who are ~ with law-suits వ్యాజ్యముల నేస్తులాట లేనివాండ్లు.

Unviolable, *adj.* Sacred ఘనమైన, తప్పరాని. an ~ oath మహత్తైన ప్రమాణము.

Unviolated, un-vī'ō-lāt-ed, *adj.* not injured, not broken అబాధితమైన, బాధించబడని, చెరపబడని. their honor is ~ వాండ్ల గౌరవానికి హాని లేదు. no temple remained ~ చెరపబడని గుడి లేదు.

Unwalled, un-wâlld', *adj.* not fortified by wall గోడలు లేని.

Unwarily, un-wā'ri-ly, *adv.* heedlessly అజాగ్రతగా, పరాకున.

Unwarlike, un-wâr'līke, *adj.* not able to fight యుద్ధానకు అర్హము కాని.

Unwarned, un-wârnd', *adj.* not informed ఎరుకచేయబడని, ఎచ్చరిక చేయబడని. I was ~ of this దీన్ని గురించి నాకు యెచ్చరిక చేయలేదు.

Unwarrantable, un-wăr'rant-able, *adj.* not just అన్యాయమైన, అక్రమమైన.

Unwarrantably, *adv.* unjustly అన్యాయముగా. he is ~ angry వాడు యింత కోపము చేయరాదు.

Unwarranted, un-wăr'rant-ed, *adj.* not authorized అధికారము లేని, ఆదరువు లేని, సాధకము లేని. his acts are ~ అతను చేసినదివట్టి అన్యాయము. this interpretation is ~ యీ అర్థమునకు సాధకము లేదు.

Unwary, un-wā'ry, *adj.* not cautious జాగ్రత లేని.

Unwashed, un-wăsht', *adj.* not cleansed by water కడగబడని.

Unwasted, un-wāst'ed, *adj.* not lavished away వ్రయమైపోని, తుయించని, కరిగిపోని.

Unwasting, *adj.* not growing less తుయించని, కరిగిపోని.

Unweakened, *adj.* not enfeebled దుర్బలము కాని. those who are ~ by disease రోగము చేత దుర్బలులైపోని వాండ్లు. his statements are ~ by their reply వాండ్ల వుత్తరము వల్ల వీడు చెప్పినది దుర్బలమైపోలేదు.

Unwearied, un-wē'rēd, *adj.* not fatigued అలియని, అలసట లేని. he paid an ~ attention to this వాడి మనసంతా దీని మీద నేవుంచినాడు. he answered them with ~ patience విసుకు లేక సహనముగా వుత్తరము చెప్పినాడు.

Unweariedly, *adv.* without ceasing విసుకు లేకుండా, జీమూతముగా, ఏకదీక్షగా. he served them ~ for ten years పదియేండ్ల దాకా విసుకు లేకుండా వారి వద్ద కొలిచినాడు. he bore her bad temper ~ for five years అయిదుయేండ్ల దాకా మనసు తాళుకొని దాని దుర్గుణమును సహించుకొన్నాడు.

Unwed, *adj.* unmarried పెండ్లాడని, పెండ్లి చేసుకోని.

Unweeting, un-wēt'ing, *adj.* ignorant ఎరగని, తెలియని.

Unweighed, un-wād', *adj.* not examined by the balance తూచబడని, విచారించబడని.

Unweighing, *adj.* inconsiderate; thoughtless ఆలోచన లేని.

Unwelcome, un-wel′cum, *adj.* not pleasing అశుభమైన, అప్రియమైన, దుఃఖకరమైన.

Unwell, *adj.* not in good health ఒళ్లుకుదురులేని. he is ~ వాడుఅస్వస్థముగానున్నాడు.

Unwept, un-wept′, *adj.* not lamented ఏడవబడని, చింతించబడని. they died ~ వాండ్లుచచ్చినదానికియెవరూయేడవలేదు.

Unwhipt, un-hwipt′, *adj.* not punished శిక్షించబడని.

Unwholesome, un-hōle′sum, *adj.* not healthy ఆరోగ్యముగాని, రోగకారియైన. this rice is ~ యీబియ్యముతింటేకాదు.

Unwholesomeness, *n. s.* unhealthiness రోగకారిత్వము. from the ~ of green fruit పచ్చికాయలుతింటేకీడుగనక. from the ~ of this place యిక్కడినీళ్లుతింటేకీడుగనుక.

Unwieldily, *adv.* inconveniently, awkwardly, heavily, with difficulty భారముగా, అలవికాకుండా, వల్లకాకుండా, సంకటముగా. he walked ~ తనవొళ్లునుతానుమోయలేకుండానడిచినాడు.

Unwieldiness, *n. s.* heaviness; difficulty of being moved బరువు, అసాధ్యత. from the ~ of the statue ఆప్రతిమనిండాబరువైనందున, ఆవిగ్రహమువొత్తడమునకు పట్టడమునకు వల్లకానిదిగావుండినందున. from the ~ of the commentary ఆవ్యాఖ్యానముఅతిప్రబంధమైనదిగనక.

Unwieldy, un-wēld′y, *adj.* difficult to manage, clumsy అసాధ్యమైన, అరవిరాని, బరువైన. an ~ gun నిండాబరువుగావుండేతుపాకి, యెత్తనుపట్టనువల్లగానితుపాకి. an ~ sword సులువుగాతిప్పడానికివల్లగావుండనికత్తి.

Unwilling, un-will′ing, *adj.* disinclined ఇష్టములేని, సమ్మతిలేని. I was ~ to do this దీన్నిచేయడానకునేనుసమ్మతిలేకుండావుంటిని.

Unwillingly, *adv.* reluctantly అసమ్మతముగా, అయిష్టముగా. he paid the money ~ ఆరూకలను అసమ్మతముగాచెల్లించినాడు.

Unwillingness, *n. s.* disinclination అసమ్మతము, వొల్లమి.

To Unwind, un-wīnd′, *v. a.* to loose విప్పుట. she unwound the thread off the ball నూలుచుట్టవిప్పినది.

To Unwind, un-wīnd′, *v. n.* to loosen చుట్టవీడుట. when the cord unwound ఆతాడుచుట్టవీడినప్పుడు.

Unwise, un-wīse′, *adj.* foolish తెలివితక్కువైన, అవివేకియైన, వెర్రి. it was ~ in you to tell him this దీన్నివాడితోచెప్పినదివిచ్చి.

Unwisely, *adv.* foolishly అవివేకముగా, తెలివితక్కుండా, పిచ్చితనముగా.

Unwished, *adj.* undesired కోరని, అపేక్షితమైన.

Unwitnessed, *adj.* without testimonial సాక్షిలేని. an ~ bond సాక్షిలేనిపత్రము.

Unwitting, *adj.* not knowing ఎరగని, తెలియని.

Unwittingly, un-wit′ting-ly, *adv.* ignorantly తెలియక, ఎరగక.

Unwonted, un-wunt′ed, *adj.* not accustomed, not common వింతైన, విపరీతమైన, అపూర్వమైన, చోద్యమైన.

Unworldliness, *n. s.* freedom from passion వైరాగ్యము, కామక్రోధాదిరాహిత్యము.

Unworshipped, *adj.* not honoured పూజించబడని.

Unworthily, *adv.* not properly, not correctly అయోగ్యముగా. they treated him ~, or they acted ~ to him వాడివిషయములోఅయోగ్యముగానడిచినారు, దుర్మార్గముగానడిచినారు.

Unworthiness, *n. s.* baseness, meanness అపాత్రత, అయోగ్యత. from the ~ of his conduct వానిదుర్నడతవల్ల.

Unworthy, un-wur′thy, *adj.* unfit, improper అయోగ్యమైన, అనర్హమైన, తగని. this is ~ conduct యిదితగనిపని. he is an ~ wretch వాడుఅప్రయోజకుడు. this was ~ of you యిదినీకుతగదు.

Unwound, *adj.* opened, loosened విప్పబడ్డ. after the cord was ~ ఆదారముచుట్టవిచ్చినతర్వాత.

Unwounded, *adj.* not hurt గాయముతగలని. they escaped ~ గాయముతగలకుండాతప్పించుకొన్నారు.

To Unwrap, *v. a.* to open by taking off the covers కప్పినదాన్నితీసుట. when she unwrapped the child బిడ్డమీదకప్పినగుడ్డలుతీశేటప్పటికి.

Unwritten, un-rittn′, *adj.* not recorded వ్రాయబడని. the ~ law గ్రంథస్థముకానివిధి, శాస్త్రోక్త

చితములకానిన్నిబంధన, అనగాలోకసాధారణమైన విధి.

Unwrought, un-rôt′, *adj.* not manufactured పనిచేయబడని. ⌣ silk చక్కపెట్టబడనిపట్టునూలు. ⌣ timber చెక్కిచక్కపెట్టబడనిమానులు.

Unwrung, un-rung′, *adj.* not pinched మెలిపెట్టబడని, క్లేశపెట్టబడని. those who are ⌣ with poverty దరిద్రముచేతక్లేశపడనివాండ్లు.

Unyielding, *adj.* tough, stiff బిర్రుగావుండే, వంగని. an ⌣ bow వంగనివిల్లు. ⌣ pride నిక్కినీల్గడము. an ⌣ temper క్రౌర్యము.

Unyieldingly, *adv.* stiffly బిర్రుగా, బిరుసుగా, వంకక, లొంగక.

To Unyoke, un-yōke′, *v. a.* to set loose from a yoke కాడిలోనుంచివిడ్లనువిచ్చుట. to part; to disjoin వియోగముచేసుట.

Unyoked, *adj.* freed from the yoke కాడికికట్టబడని, విడిచిపెట్టిన.

Unzoned, *adj.* having no girdle నడికట్టులేని.

Up, up, *interj.* లే, లెమ్ము, లెండ. ⌣! and be going లేచిరండి.

Up, up, *adv.* and *prepo.* పైన,మీద,మీదికి,పైకి,నిండా, తీరా. the porcupine bristled ⌣ ముండ్లపంది తనశరీరముయొక్క ముండ్లనంతాజలదరించుకొన్నది, నిక్కపొడుచుకొన్నది. before the sun was ⌣ సూర్యోదయాత్పూర్వము. these plants are quickly ⌣ యీచెట్లుశీఘ్రములోపెరుగుతవి. from his youth ⌣ చిన్ననాటనుంచి,బాల్యప్రభృతి. when his blood was ⌣ వాడికికోపమువచ్చినప్పుడు,వాడురేగినప్పుడు. his credit is ⌣ వాడియందునమ్మకముతప్పినది. he is awake but he is not yet ⌣ నిద్రమేలుకొన్నాడుగానియింకాపడకవిడిచిలేవలేదు. he is ⌣ పడకవిడిచిలేచివున్నాడు. he was ⌣ all night వాడురాత్రిఅంతాపండుకోలేదు. the game is ⌣ with him వాడిపనితీరినది, వాడుచెడిపోయినాడు. they are always ⌣ early వాండ్లుయెప్పుడూపెందలకాడేలేస్తారు. is your father ⌣? నీతండ్రిలేచినాడా, పడకవిడిచియివతలికివచ్చినాడా. the water was ⌣ to the waist మొలబంటినీళ్లుగావుండినది. he is ⌣ to any thing పాట్లుమారిగావున్నాడు, కడగండ్లుపడ్డవాడుగావున్నాడు. ⌣ to that day ఆదినమువరకు. ⌣ to this time యిదివరకు. he is ⌣ stairs మిద్దెమీదవున్నాడు. ⌣ with the tent డేరావేయండి. ⌣ with the flag జండావేయి. ⌣ with it దాన్నిపైకెత్తు. he came ⌣ to the door యింటివద్దికివచ్చినాడు, యిల్లుచేరినాడు. come ⌣ పైకిరా. to eat ⌣ తినివేసుట. he drew ⌣ an account ఒకలెక్కసిద్ధపరచినాడు. fill the jar ⌣ ఆజాడినినించు. when he got ⌣ వాడులేచేటప్పటికి. he gave ⌣ the business ఆపనినిమానుకొన్నాడు. he is gone ⌣ the country నాటువ్రానికిపోయివున్నాడు. he is gone ⌣ పైకిపోయివున్నాడు. he went ⌣ the hill కొండమీదికియెక్కినాడు. he went ⌣ to them వాండ్లదగ్గిరికిపోయినాడు. he laid ⌣ the corn ధాన్యమునుకట్టిపెట్టినాడు, చేర్చిపెట్టినాడు. they made ⌣ a story ఒకకథనుకట్టివిడిచినారు, కల్పించినారు. they made ⌣ the quarrel సమాధానపడ్డారు,రాజీఅయినారు. I added some wood to make ⌣ a load ఒకమోపుకావడానికికొన్నికట్టెలనుచేర్చినాను. at last they made ⌣ the affair తుదకురాజీఅయినారు. pack them ⌣ వాటినిమూటలుగాకట్టు. to pluck ⌣ or pull ⌣ పీకివేసుట, పెరుకుట. they plucked ⌣ courage and came forward ధైర్యముతెచ్చుకొనిబయిలుదేరినారు. to shut ⌣ మూసివేసుట. he shut ⌣ the gate ఆవాకిలికిఅడ్డముగాగోడపెట్టివేసినాడు. he shut ⌣ the shop అంగడిమూసివేసినాడు. the water coming from the river shut ⌣ the road ఆయేట్లోనీళ్లువచ్చినందున ఆదారిమూతపడిపోయినది. to sum ⌣ వెరసికట్టుట. speak ⌣ బిగ్గరమాట్లాడు. to tear ⌣ చించివేసుట, పీకివేసుట. she threw ⌣ అదివమనముచేసినది, అదివాంతిచేసినది. he threw the ball ⌣ or tossed it ⌣ ఆచెండుయెగరవేసినాడు. he tied ⌣ the cow ఆవునుకట్టినాడు. he vomited ⌣ కక్కినాడు, వమనముచేసినాడు. he was walking ⌣ and down ఇటుఅటుతిరుగుతూవుండినాడు. the garden is all ⌣ and down ఆతోటఅంతామిట్టపల్లాలుగావున్నది. his writing is all ⌣ and down వాడుకొక్కిరిబిక్కిరిగావ్రాస్తాడు. the ups and downs of life హానివృద్ధులు, మంచిచెడు, కీడుమేలు.

Upas, *n. s.* విషవృక్షము, చావుచెట్టు, యీచెట్టును తాకేవాండ్లుచస్తారు.

To Upbear, *v. a.* to lift పైకియెత్తుట, మోసుట.

To Upbraid, up-brād′, *v. a.* to reproach, to chide దూషించుట, గద్దించుట, కసురుకొనుట.

Upcast, *adj.* thrown upwards పైకియెత్తబడ్డ. they viewed him with ~ eyes కండ్లుపైకెత్తిచూచినారు.

Upcountry, *n. s.* నాటుపురము.

Upheld, up-held′, *past p*|| sustained; supported పైకియెత్తబడ్డ, ఆదుకోబడ్డ.

Uphill, up′hill, *adj.* difficult కొండరైన, కంకటమైన, అసాధ్యమైన. it is very ~ work అదిసింటాకష్టమైనదని, అసాధ్యమైనదని.

To Uphold, up-hōld′, *v. a.* to elevate, to support పైకియెత్తుట, ఆదుకొనుట, సంరక్షించుట.

Upholder, up-hōld′ĕr, *n. s.* a supporter రక్షించేవాడు, ఆదుకొనేవాడు.

Upholsterer, up-hōl′stĕr-ĕr, *n. s.* one who furnishes houses with beds, curtains, and the like యింటికికావలసిన మంచములుతెరలు కుర్చీలు మొదలైనకొయ్యసామానులుజాగ్రతచేసేవాడు.

Upholstery, *n. s.* furniture కుర్చీలుబల్లలుమొదలైనయింటికికావలసినసామానులు.

Uplands, *n. s.* hill countries కొండలమీదవుండేదేశములు.

To Uplift, up-lift′, *v. a.* to lift పైకియెత్తుట.

Upon, up-on′, *prep.* మీద. See On.

Upper, up′pĕr, *adj.* మీది, పై. the ~ arm రెట్ట, సందిలి. the ~ classes ఘనులు, పెద్దలు. at the ~ end of the hall ఆకూటాములోపైతట్టు. ~ garment ఉత్తరీయము. they got the ~ hand of him వాణ్నిసాధించినారు. ~ room పైమిద్దె. the wine got into his ~ story మైకముతలకెక్కినది.

Uppermost, up′pĕr-mōst, *adj.* and *adv.* మీదిది, ముఖ్యమైనది. they have got ~ పైనయెక్కినారు, అనగాగెలిచినారు. this was ~ in his mind వాడిమనసులోయిదిముఖ్యముగావుండినది. how to take care of his family was ~ in his thoughts వాడికిసంసారాన్నిగురించినచింతేచింతగావుండినది. in his mind revenge was the ~ feeling వాడిమనసులోపగతీర్చడమేముఖ్యముగావుండినది. he made no choice; he took which ever came ~ యిది అదియనిచూడకచేతికిచిక్కినదాన్నియెత్తుకొన్నాడు. we struggled together and when we fell he was ~ మేమిద్దరముకలబడికిందపడేటప్పటికివాడుపైవాడుగావుండినాడు.

Uppish, up′pish, *adj.* insolent, arrogant గర్వముగల, పొగరుగల.

Uppishness, *n. s.* insolence, arrogance గర్వము, పొగరుబోతుతనము.

To Upraise, up-rāse′, *v. a.* to lift పైకియెత్తుట.

To Uprear, *v. a.* to raise పైకియెత్తుట.

Upright, up′rīt, *adj.* and *adv.* erect; perpendicular నిలువుగావుండే, నిక్కబొడుచుకొనివుండే, నిరిగ్గావుండే. the ~ lines on the forehead నిలువుబొట్టు. written on an ~ stone నిలువురాతిమీదవ్రాయబడ్డ. honest, just న్యాయమైన, నీతియైన. an ~ man సత్యసంధుడు, ప్రామాణికుడు. the soldiers stood bolt ~ సిపాయీలునిక్కబొడుచుకొనినిలుచుండిరి. he held the sword ~ ఆకత్తినినిలవబట్టినాడు. he stood ~ యిటుఅటువంగకనిక్కబొడుచుకొనివుండినాడు. he fixed the pole ~ ఆస్తంభమునునిలవపాతినాడు.

Uprightly, *adv.* justly, honestly, equitably న్యాయముగా, నీతిగా, సరిగా.

Uprightness, *n. s.* honesty న్యాయము, నీతి.

To Uprise, up-rīse′, *v. n.* to rise from bed or from a seat లేచుట. at last uprose the sun తుదకుసూర్యుడుదయించెను.

Uprising, *n. s.* rising ఉదయము. from the ~ of the sun సూర్యోదయమునుంచి.

Uproar, up′rōr *n. s.* noise, trouble, bustle and clamour కూతలు, సందడి, కలహము, జగడము, రచ్చ, ఆర్భాటము. he made an ~ రచ్చచేసినాడు. what is the good of your making such an ~ about this? యీరచ్చితాండవమువల్లయేమిప్రయోజనము. the whole town was in an ~ about this యిందునగురించివూరంతాఅల్లరిగావుండినది, గలుబిలుగావుండినది. an ~ of feelings మనసులోనికలవరము, తత్తరపాటు.

Uproarious, *adj.* making a great noise and tumult రచ్చపెట్టే, బొబ్బలుపెట్టే. an ~ child పోరుపెట్టేబిడ్డ.

Uproariously, *adv.* with great noise and tumult రచ్చగా, బొబ్బలుగా, కూతలుగా, అల్లరిగా.

To Uproot, *v. a.* to tear up by the roots పెళ్లగించుట, పెరుకుట.

Uprooted, *adj.* torn up by the roots కుంచుడువేళ్లతో పెరకబడ్డ, నిర్మూలముచేయబడ్డ.

To Uprouse, *v. a.* to awake లేపుట, నిద్రలేపుట.

Uprousing, *n. s.* alarm, start fright భయము, దిగులు.

To Upset, *v. a.* to overthrow తల్లకిందులుగాతోసుట, బోర్లతోసుట, బోర్లించుట, పొర్లించుట.

Upset, *adj.* overthrown బోర్లతోయబడ్డ.

Upset *n. s.* an overthrow తల్లకిందులుకావడము the ~ price సొమ్ముకర్త మొదట చెప్పిన వెల. the ~ price of the house was ten thousand rupees; but it sold for eight thousand యింటివాడు మొదట చెప్పినదిపదివేలు తుదకుఅది అమ్ముడుబోయినది యెనిమిదివేలకు.

Upsetting, *n. s.* ruin, destruction నాశనము.

Upshot, up′shot, *n. s.* conclusion; end పర్యవసానము, తీర్పు. what was the ~ of the business? తుదకుఆ పనియేమిగా తేలినది, తీర్పుయేమి, ఆపనికియేమితీర్పు. in the ~ తుదకు.

Upside-down, *adv.* తల్లకిందులుగా, బోర్లగా.

Upsides with, *adv.* equal సరిసమానముగా, యీడుజోడుగా. to be upsides with them, he paid the money వాండ్లనుజయించడానకైయీరూకలుచెల్లించినాడు. I was upsides with him in this యిందులో వాడికిప్రతిచెరిపినాను.

Upstairs, *adj.* and *adv.* మిద్దెమీదవుండే. he is ~ మిద్దెమీదవున్నాడు. he went ~ మిద్దెమీదికిపోయినాడు. an upstair house మిద్దెయిల్లు, పైమిద్దెగలయిల్లు. the downstairs are plain but the upstair rooms are much ornamented కిందవుండేగదులుశృంగారించి వుండలేదు, మిద్దెమీదిగదులుశృంగారించివున్నవి.

Upstart, up′stärt, *n. s.* a proud fool నడిమంత్రపుకలిమిచేతతుళ్లిపడేవాడు, నిన్నకుప్పనేడాళ్లుగావుండేవాడు, చెడిబ్రతికినవాడు, వున్నట్టుగావుండిఘనతకెక్కినవాడు.

Upward, up′wärd, Upwards, *adv.* పైకి, మీదికి, పైన. from youth upwards చిన్ననాటనుంచి, బాల్యదారభ్య. from a penny ~s రూకదగ్గిరనుంచి. they were sold for ten rupees and upwards కొన్నిపదిరూపాయలకు, కొన్నిపదిరూపాయలకుపైగాఅమ్మబడ్డవి. upwards of one hundred నూటికిమీద. upwards of twenty years యిరువైయేండ్లకుపైన. upwards of a month నెలకుమించి.

Urbane, *adj.* gentle, civil, polite సాధువైన, నాగరీకముగల, సన్మర్యాదగల, సరసుడైన. his language was very ~ వాడునిండామర్యాదగామాట్లాడినాడు, పెద్దమనిషిగామాట్లాడినాడు.

Urbanity, ur-ban′i-ty, *n. s.* facetiousness సరసత, మర్యాద, నాగరీకము.

Urchin, ur′chin, *n. s.* a name given to the hedgehog ముండ్లపంది. a name of slight anger, of a child దుష్టవెధవ, తుంటముండ.

Ureter, *n. s.* a tube conveying the urine from the kidney to the bladder మూత్రనరము.

Urethra, ū-rē′thra, *n. s.* the canal by which the urine is conducted from the bladder and discharged మూత్రద్వారము. a disease of the ~ మూత్రద్వారమందుకలిగినమేహవ్యాధి.

To Urge, urġe, *v. a.* to incite, to provoke, to press ప్రేరేపణచేసుట, బుద్ధిపుట్టించుట. I ~d him to pay the debt అప్పుచెల్లించమని వాడికిబుద్ధిచెప్పినాను. fear ~d him to go back but hunger ~d him to go on భయమువల్ల మళ్లీపోవలెననితోచినదిగాని ఆకలిఅనేది వాణ్నిపొమ్మన్నది. this ~d me to tell him the truth యిందువల్ల వాడితోనిజము చెప్పవలసివచ్చినది. necessity ~d him to sell the property అగత్యమువల్ల సొమ్మును అమ్ముకోవలసివచ్చినది. he ~d his way forwards అవతలసాగిపోయినాడు.

Urged, *adj.* forced, constrained ప్రేరేపించబడ్డ. ~ by necessity he sold the property అగత్యమువచ్చి సొమ్మును అమ్ముకొన్నాడు.

Urgency, urġ′enċy, *n. s.* pressure or difficulty అగత్యము, అవసరము. through the ~ of circumstances నిండాసంకటమువచ్చినందున. from the ~ of the weather గాలికసురుగావుండినందున. through the ~ of their petitions వాండ్లు నిండాఅఘూరించి చెప్పుకొన్నందున.

Urgent, urġ'ent, *adj.* earnest అగత్యమైన, అవసరమైన. he made an ~ request that they would go వాండ్లుపోవలెననినిండాబతిమాలుకొన్నాడు.

Urgently, *adv.* అగత్యముగా, అవసరముగా. he wrote very ~ about this దీన్నిగురించినిండా అక్కరగావ్రాసుకొన్నాడు.

Urging, *adj.* forcing, provoking ప్రేరేపణచేసే, బుద్ధిపుట్టించే. by the force of ~ want, he sold the goods అతిదరిద్రమువచ్చి సొత్తులనుఅమ్ముకొన్నాడు.

Urim and thummim, *n. s.* శమంతకమణివంటావు ఊపీటివంటిఒకవిశేషమైనఆభరణము, పూర్వముదీన్నిపెట్టుకొనివుండిన ఒకగురువు దీనిమాహాత్మ్యముచేతభవిష్యద్వక్తగావుండినాడట.

Urinal, ū'ri-nal, *n. s.* a bottle in which urine is kept for inspection పరీక్షచూడడమునకైఉచ్చపోసిపెట్టేబుడ్డి. but in modern days a place for pissing ఉచ్చపోసేచోటు, మరుగుపెరడు.

Urinary, *adj.* pertaining to urine మూత్రసంబంధమైన. the ~ vessels మూత్రనరములు.

Urine, ū'rine, *n. s.* మూత్రము, ఉచ్చ. stoppage of ~ నీరుకట్టు. heat of ~ నీరుచురుకు.

To Urine, ū'rine, *v. n.* లఘుశంకచేసుట, ఉచ్చపోసుట. he went to ~ జలబాధకుపోయినాడు.

Urn, urn, *n. s.* a kind of vase used as an ornament కలశము. a vessel for water కుంభము. a vessel in which ashes of the dead were formerly kept అస్థిపాత్ర. a tea ~ తేయాకులో పోయడమునకైవేన్నీళ్లువుంచేపాత్ర.

Uropygium, *n. s.* or parson's nose అపానము.

Us, us, *objective case of* We మమ్మున, మనమును, మమ్ముల, మమ్మలను.

Usage, ūs'âġe, *n. s.* custom; practice వాడిక, మర్యాద, ఆచారము, సంప్రదాయము. gentle ~ or good ~ మన్నన, దయ. rough ~ దౌర్జన్యము. ill ~ అన్యాయము.

Usance, ū'sance, *n. s.* custom, practice, way ఆచారము, ఆచారపద్ధతి, క్రమము, వాడిక.

Use, ūse, *n. s.* the act of employing వినియోగపరచడము, ఉపయోగపరచడము. he bought this for his own ~ తనకుఉపయోగముకాగలందులకైదీన్నికొనుక్కొన్నాడు,తనస్వంతానికిదీన్నికొనుక్కొన్నాడు. advantage, utility ప్రయోజనము, కార్యము, క్రియ, ఫలము. what ~ will you make of it? దీన్నిదేనికిఉపయోగముచేస్తావు,దీన్నియేమిటికిపెట్టుకొంటావు. it will be of ~ to do this దీన్నిచేస్తేసఫలమవును. it will be of no ~ ప్రయోజనములేదు, ఫలములేదు, సార్థకములేదు. what is the ~ of doing so? అట్లాచేస్తేయేమిప్రయోజనము. what is the ~ of this instrument? యీఆయుధముయేమినికిఉపయోగమవుతున్నది. I do not understand this ~ of the word యీమాటకుయిట్లాప్రయోగమునేనెరగను. you will always find that a thing turned to a dozen uses is of no ~ పదిపనులకుఅయ్యేటిదిఒకందుకూపనికిరాదు. this word is not in ~ యీశబ్దమునకుప్రయోగములేదు. to make ~ of వినియోగపరచుట, వాడుట. he makes no ~ of the house ఆయింటినిపూరికేనేశిపెట్టిఉన్నాడు.

To Use, ūse, *v. a.* to employ, to frequent, to treat వాడుట, ఉపయోగించుట, వినియోగపరచుట, ప్రయోగించుట, సెలవుచేసుట. he ~d his hand as a spade వాడిచేతినేపారగాపెట్టుకొన్నాడు. I do not ~ that room ఆగదినినేనువాడుకోవడములేదు, ఆయిల్లువిడిగావున్నది. he ~d this word in that sense యీపదమునుఆఅర్థములో ప్రయోగించినాడు. he ~d the stone as a pillow ఆరాయినితలగడగాపెట్టుకొన్నాడు. he ~d me as a son నన్నుఒకకొడుకుగావిచారించినాడు. he ~d up the paper ఆకాకితాలనుకాజేసినాడు.

To Use, ūse, *v. n.* to be accustomed అలవాటుకుడుట. he ~s to come to my house నాయింటికివస్తూవున్నాడు. he ~d to say so వాడుఅప్పుడప్పుడుయిట్లాచెప్పుతూవచ్చినాడు. he ~d to go there వాడుఅక్కడికిపోతూవచ్చినాడు.

Used, *adj.* employed, occupied, treated వాడబడ్డ, వినియోగపరచబడ్డ, ప్రయోగించబడ్డ, సెలవుచేయబడ్డ. the babe became ~ to him ఆబిడ్డవాడిదగ్గరమరిగిపోయినది. a drug ~ in dying చాయకుఅక్కరకువచ్చేఒకదినుసు. this is ~ as a spade యిదిపారగాఉపయోగించబడ్డది. he is ~ to that work ఆపనిలోపనుబడివున్నాడు. I am not ~ to such language అటువంటిమాటలనునేనువినేవాణ్నికాను. it is ~ up అదిఅయిపోయినది, కాజేయబడ్డ

ది. he thought himself ill ~ తానుఅన్యాయము నుపొందినట్టుఅనుకొన్నాడు. the paper you gave me is ~ up తమరుయిచ్చినకాకితాలుఅయిపోయినవి.

Useful, ūse′fŭl, *adj.* serviceable, profitable ఉపయోగమైన, పనికివచ్చే, ప్రయోజనకరమైన. an ~ man పనికివచ్చేమనిషి.

Usefully, *adv.* serviceably సఫలముగా, సప్రయోజకముగా. the money is ~ employed in trade ఆరూకలనువర్తకములో పెట్టడము సఫలము.

Usefulness, *n. s.* ప్రయోజనము, ఫలము. from the ~ of this rule యీసూత్రముసఫలమైనదిగనక. from the ~ of this book యిదిఉపయోగమైన పుస్తకముగనక.

Useless, ūse′less, *adj.* unserviceable పనికిరాని, నిష్ఫలమైన, నిష్ప్రయోజకమైన, నిరర్థకమైన, కొరగాని. the carriage is ~ ఆబండిపనికిరాకవున్నది. this man is quite ~ వీడునిష్ప్రయోజకుడు,యెందుకూకొరగానివాడు. it is quite ~ to tell this యిదివాండ్లతోచెప్పడమునిష్ప్రయోజనము.

Uselessly, *adv.* without profit or advantage వ్యర్థాగా, వ్యర్థముగా, నిరర్థకముగా, పనికిమాలి. he passed his time ~ వ్యర్థాగాకాలమునుపోగొట్టినాడు.

Usher, ush′ĕr, *n. s.* An officer of a court: who introduces strangers ద్వారపాలకుడు, దర్శనము చేయించేవాడు. an underteacher రెండవఉపాధ్యాయులు.

To Usher in, *v. a.* to introduce, to bring in ప్రవేశపెట్టుట,దర్శనముచేయించుట. this road ~ed us into a garden యీదోవమమ్మునతోటలోకి తీసుకొనిపోయివిడిచినది. this wind ~ed in rain వాననుయీగాలితెచ్చినది. he ~ed me into the governor's presence గౌనరుయెదటికినన్నుతీసుకొనిపోయివిడిచినాడు. the morning was ~ed in with rain ఉదయకాలమువాననుకూడాపిలుచుకొనివచ్చినది, తెల్లవారగానేవానవచ్చినది.

Usual, ū′zhŭ-al, *adj.* customary; common; frequent వాడుకైన, సహజమైన. the ~ meaning రూఢిగావుండేఅర్థము,సంప్రదాయార్థము. the ~ or daily sacrifice నిత్యహోమము. at the ~ rate యెప్పుడూయిచ్చినవరుసన. less than ~ యెప్పటిదానికంటెతక్కువగా. the ~ time యెప్పటివేళ. more than ~ యెప్పటిదానికంటెఅధికముగా. it is ~ to walk there అక్కడనడవడముకలదు. as ~ యెప్పటివలెనే,యథాప్రకారముగా. he lamented it as ~ when it was too late మించిపోయినతరువాతఅందుకున్నసననుపడ్డాడు, ఇదివాడికిసహజమే. he paid the money and as ~ he took a receipt వాడుకప్రకారమురూకలుయిచ్చి రసీదుతీసుకొన్నాడు.

Usually, ū′zhŭ-al-ly, *adv.* customarily, commonly వాడుకగా, సాధారణముగా. we ~ say so మేమువాడుకగాఅట్లాఅంటాము, మేముఅట్లాచెప్పడముకలదు.

Usufruct, *n. s.* the temporary use; enjoyment of the profits, without power to alienate భోగ్యము, అనగాదానాదులకుఅధికారములేకుండా వచ్చేఫలమునుఅనుభవించడము.

Usufructuary, *n. s.* one that has the use and temporary profit అనుభోగి,భోగ్యానికిపెట్టుకొనివుండేవాడు, దానాదులకు అధికారములేకుండా వచ్చేఫలాన్ని అనుభవిస్తూవుండేవాడు.

Usurer,* ū′zhŭ-rĕr, *n. s.* one that takes exorbitant interest అధికవడ్డీతీసేవాడు,అన్యాయవడ్డీతీసేవాడు. he is an ~ వాడుఅన్యాయవడ్డీతీసేవాడు.

Usurious, ū-sū′ri-us, *adj.* taking exorbitant interest అధికవడ్డీతీసే,అన్యాయవడ్డీతీసే. an ~ man అన్యాయవడ్డీతీసేవాడు.

To Usurp, ū-surp′, *v. a.* to hold without right ఆక్రమించుకొనుట, అపహరించుట, అన్యాయముగాపుచ్చుకొనుట. he ~ed the kingdom ఆ రాజ్యమునుఅన్యాయముగాఆక్రమించుకొన్నాడు.

Usurpation, ū-sur-pā′shon, *n. s.* illegal seizure or possession ఆక్రమించుకోవడము, అపహరించడము, అన్యాయముగాపుచ్చుకోవడము.

Usurped, *adj.* seized by violence ఆక్రమించుకోబడ్డ, అపహరించబడ్డ, అన్యాయముగాపుచ్చుకోబడ్డ.

Usurper, ū-surp′ĕr, *n. s.* one who seizes the property of another without right, ఆక్రమించుకొన్నవాడు, అపహరించినవాడు, అన్యాయముగా పుచ్చుకొన్నవాడు.

Usury, ū'zhŭ-ry, *n. s.* illegal interest అన్యాయవడ్డి, అధికవడ్డి.

Utensil, ū'ten-sil, *n. s.* an instrument, a tool ఆయుధము, కొరముట్టు, సామగ్రి, తట్టుముట్టు, పనిముట్టు. kitchen ~s వంటయింటిసామానులు, పాత్రసామగ్రి, కుండాచట్టిమొదలైనవి. a chamber ~ మూత్రపాత్ర.

Uterine, ū'ter-ine, *adj.* born of the same mother ఏకగర్భజనితమైన, ఒకతల్లికడుపులోపుట్టిన. they were ~ brothers వాండ్లు ఒకతల్లిబిడ్డలు, సయాంతోడబుట్టినవాండ్లు.

Uterus, ū'tê-rus, *n. s.* the womb గర్భము, కడుపు, ఉత్పత్తిస్థానము.

Utilitarian, *n. s.* one who holds that the greatest happiness of the greatest number is the proper foundation of morals విశేషమైన సౌఖ్యము లు ప్రజలలోశానామందికికలగడమే ముఖ్యమనే వాడు.

Utility, ū-til'i-ty, *n. s.* usefulness; profit ఉపయోగము, లాభము, ఫలము. it is of no ~ అది నిష్ఫలము, నిరర్థకము, అందువల్ల సార్థకము లేదు.

Uti possidetis, *n. s.* in *politics*, the basis or principle of a treaty which leaves belligerents mutually in possession of what they have acquired by their arms during the war యుద్ధానుభవము, ఎవరిచేతచిక్కినదివాడిది.

Utmost, ut'môst, *adj.* furthest అత్యంత, సర్వాతిశయమైన, కడపటి. the ~ he can claim వాడు కోరవలసినదంతా, వాడుకోరవలసినదెల్లా. with the ~ humility అత్యంతవినయపూర్వకముగా. to the ~ అతిశయముగా. he reviled them to the ~ in his power వాండ్లనుశక్తివంచనలేకుండాతిట్టినాడు.

Utopia, *n. s.* పరమసుఖదాయమైన ఒకలోకమున కుపేరు, ద్వారకవంటిలోకములో లేని ఒకపట్టణము.

Utopian, ū-tō'pi-an, *adj.* ideal; fanciful వింతైన, విచిత్రమైన, లేనిపోని.

Utter, ut'tĕr, *adj.* extreme, entire పట్టి, శుద్ధ, కేవల, అతి. ~ darkness కటికచీకటి. this is ~ injustice ఇదినిండాఅన్యాయము, పట్టిఅన్యాయము.

To Utter, ut'tĕr, *v. a.* to speak చెప్పుట, పలుకుట, ఉచ్చరించుట, పఠించుట. to ~ cries బొబ్బలుపెట్టుట. to ~ bad money తప్పునాణెమునుమార్చుట.

Utterance, ut'tĕr-ance, *n. s.* pronunciation, expression ఉచ్చారణ. he gave ~ to his thought వాడిభావమును చెప్పినాడు. to give ~ to such sentiments was wrong ఆఅభిప్రాయమును బైట చెప్పడము తప్పు.

Uttered, *adj.* spoken; pronounced; published చెప్పబడ్డ, ఉచ్చరించబడ్డ, ప్రచురము చేయబడ్డ.

Utterer, *n. s.* one who pronounces చెప్పేవాడు. an ~ of bad money తప్పునాణ్యమునుమార్చే వాడు.

Utterly, ut'tĕr-ly, *adv.* perfectly, completely శుద్ధముగా, బొత్తిగా, ఒకటారము. ~ helpless నిరుపేదైన. ~ spoilt బొత్తిగాచెడిపోయిన. a word ~ unknown ఎంతమాత్రము తెలియనిమాట.

Uttermost, ut'tĕr-môst, *adj.* furthest, most remote అతి, దూరతమమైన, సీమాస్థితమైన. in the ~ parts of the earth పృథ్వ్యంతములయందు, దిగంతములయందు.

Uttermost, ut'tĕr-môst, *n. s.* excess అతిశయము. to the ~ అతిశయముగా. the ~ we can do is to pay half the money మేము సగము చెల్లిస్తే అతిశయము.

Uvula, ū'vŭ-la, *n. s.* what hangs over the tongue కొండనాలుక, చిరునాలుక, ఉపజిహ్వ.

Uxorious, ugz-ō'ri-us, *adj.* submissively fond of a wife. An ~ man స్త్రీవశ్యుడు, స్త్రీలోలుడు, భార్యయెట్లాఆడిస్తేఅట్లాఆడేవాడు. the ~ king పెండ్లాముచేతిలోబడ్డరాజు.

V. The Telugus are ill able to perceive the difference between V and W. Usually they say whale for veil and vite for white. Yet in their own language the letter వ has in various places the two separate sounds, though V is most usual.

Vacancy, vā'can-cy, *n. s.* empty space, a chasm శూన్యము, శూన్యముగావుండేస్థలము, ఉత్తచోటు, ఖాలీగావుండేచోటు. he was gazing on ~ ఆకాశమును చూస్తూవుండినాడు. he shows great ~ of mind పిచ్చివాడివలెవున్నాడు. an office not occupied, not filled up ఖాలీగావుండేవుద్యోగము. there is at present a ~ in the king's household రాజసంస్థానములో ఒకపని ఖాలీగావున్నది.

Vacant, vā′cant, *adj.* empty, free, not occupied శూన్యముగావుండే, ఖాళీగావుండే, వట్టి, ఉత్త. at present the house is ~ ఇప్పుడు ఆయిల్లు ఖాళీగావున్నది. is there any place ~ for me? నాకు చోటుయేదైనా ఖాళీగావున్నదా. that appointment is now ~ ఆవుద్యోగానికియిప్పుడు యెవరులేరు. in a ~ hour ఉత్తప్పుడు, సావకాశమైనప్పుడు. the throne remained ~ for one year సంవత్సరముదాకా సింహాసనము పూరికేవుండెను, రాజులేకవుండెను. these acts show a ~ mind యీపనులవల్ల వాడుజడుడైనట్టు తెలుస్తున్నది. a ~ face దేబెముఖము.

To Vacate, vā′cāte, *v. a.* to quit possession విడిచిపెట్టుట, శూన్యముచేసుట, ఖాళీచేసుట. he ~d the house ఆయిల్లువిడిచి లేచిపోయినాడు. he ~d the throne సింహాసనమునువిడిచిపెట్టినాడు, రాజ్యభారమునుమానుకొన్నాడు.

Vacation, va-cā′shon, *n. s.* intermission of business or study విడుపు, సెలవు. intermission of judicial proceedings కోర్టుమూసివుండే కాలము. after the winter ~ వర్షాకాలపు సెలవుదినాలు అయినతర్వాత.

To Vaccinate, *v. a.* to inoculate with vaccine matter అమ్మవారుపోయకుండావుండడమునకు పాలుతెచ్చిపొడిపించుట. after the child was ~d ఆబిడ్డకు అమ్మవారుపోయకుండావుండడమునకు పాలుతెచ్చిపొడిపించినతర్వాత.

Vaccination, vac-ci-nā′shon, *n. s.* the act of inoculating with the cow-pox అమ్మవారుపోయకుండావుండడమునకై పాలుతెచ్చిపొడిపించడము.

Vaccine, vac′cīne, *adj.* derived from cows ఆవునుంచిపుట్టిన, గవ్యమైన. the ~ disease or cow-pox స్ఫోటకము. ~ matter అమ్మవారురాకుండావుండడమునకు తెచ్చిపొడిచేపాలు, రసిక.

To Vacillate, *v. n.* to waver, to change backwards and forwards ఊగుట, ఆడుట, కదులుట, డోలాయమానపడుట. he ~d for two days రెండుదినాలు డోలాయమానముగావుండినాడు, యెటూతోచకవుండినాడు.

Vacillating, *adj.* wavering; fluctuating ఊగులాడే, డోలాయమానముగావుండే, అస్థిరమైన. a ~ friend నమ్మరాని స్నేహితుడు. he is in ~ health వాడివొళ్లుదినానికివొకవిధముగావున్నది.

Vacillation, *n. s.* wavering, fluctuation of mind, unsteadiness అస్థిరము, చాంచల్యము, డోలాయమానము. disgrace and ruin will follow ~ of conduct నడతస్థిరములేనివాడికి అవమానమున్ను నాశనమున్ను వచ్చును.

Vacuity, va-cū′i-ty, *n. s.* emptiness, void శూన్యము, పాడు, బయలు, శూన్యస్థానము, సందు, బిలము.

Vacuum, vac′ū-um, *n. s.* space unoccupied ఆకాశము, బయలు, శూన్యము. this causes a ~ ఇందువల్లనడమసందుకలిగినది, ఎడముకలిగినది.

Vade-mecum, vā-dē-mē′cum, *n. s.* ఏవేళాదగ్గిరవుంచుకోతగ్గచిన్నగ్రంథము. the Amaram is the bramin's ~ బ్రాహ్మణులు అమరము నిత్యముదగ్గిరవుంచుకొనేగ్రంథముగావున్నది. Johnson's Dictionary is the ~ of many English men జానుసనుయొక్క నిఘంటు యింగ్లీషువారు శానామంది యేవేళా దగ్గిరవుంచుకొనే గ్రంథముగావున్నది. the poet's ~ అలంకారశాస్త్రసంక్షేపము.

Vagabond, vag′a-bond, *adj.* wandering దేశద్మ్మకాకిగా తిరిగే, ఆకతాయైన, పోకిరియైన.

Vagabond, vag′a-bond, *n. s.* a vagrant, a stroller పోకిరి, ధూర్తుడు, దేశదిమ్మరిగావుండేవాడు, ఆకతాయ.

Vagary, va-gā′ry, *n. s.* a wild freak; a whim చిత్తభ్రమ, చపలచిత్తము, పోకిరిపని. to cut vagaries పోకిరితనాలుచేసుట.

Vagina, *n. s.* the sheath, the cover కత్తిపెర, వాడుకగాభగము.

Vagrancy, *n. s.* a state of wandering without a settled home దేశద్మ్మకాకిగాతిరగడము, పోకిరిగాతిరగడము. they made a law against ~ దేశద్మ్మకాకిగాతిరిగేవాండ్లను శిక్షించవలసినదని చట్టముచేసినారు.

Vagrant, vā′grant, *n. s.* an idle wanderer, a vagabond దేశద్మ్మకాకిగాతిరిగేవాడు, పోకిరి.

Vague, vāg, *adj.* unsettled, indefinite అనిశ్చయమైన, అస్పష్టమైన, అనిర్దిష్టమైన, నిలకడలేని, అస్థిరమైన. he used these words in a ~ sense యీశబ్దములనుయెటుబడితే అట్లాఅర్థమయ్యేటట్టుగా ప్రయోగించినాడు.

Vail, vāl, *n. s.* See Veil.

To Vail, vāl, *v. a.* See To Veil.

Vain, vān, *adj.* fruitless; inefectual వ్యర్థమైన, నిష్ఫలమైన. all his efforts were ~ వాడుపడిన పాటంతా వ్యర్థమైపోయినది. in this ~ world యీ మాయాప్రపంచములో. it is ~ to deny that he went there వాడు అక్కడికి పోలేదని అనడము వ్యర్థము. he spoke in ~ వృథాగా మాట్లాడినాడు. they took God's name in ~ తప్పుసత్యము చేసినారు. proud గర్విష్ఠియైన, అహంకారియైన, పొగరుబోతైన, తలకొవ్విన.

Vainglorious, vān-glō′ri-us, *adj.* proud, boastful, elated to excess గర్వమైన.

Vainly, vān′ly, *adv.* without effect నిష్ఫలముగా, వృథాగా. proudly అహంకరించి, గర్వించి.

Valance, val′ance, *n. s.* a piece of drapery hanging round the tester of a bed జాలరు.

Vale, vāle, *n. s.* a valley పల్లము, రెండుకొండల నడుమనుండే పల్లము. they went over hill and ~ మిట్టలు పల్లాలు దాటిపోయినారు, కొండలును పాంతరములు దాటిపోయినారు. while he was in the gloomy ~ of affliction వాడు నిండా వ్యాకులమనే అంధకారబంధురమైన బాందలో పడియుండగా. in this ~ of tears యీ నరకకూపములో, అనగా ఇహమందు. he is now in the ~ of years నిండా ఏండ్లు చెల్లినదశను పొందియున్నాడు. he was now declining into the ~ of years వృద్ధత్వము చేత దీనదశను పొందుతూవుండినాడు.

Valediction, val-ē-dic′shon, *n. s.* a bidding farewell పోయివస్తానని దండము పెట్టడము.

Valedictory, *adj.* regarding a farewell పోయివస్తానని దండము పెట్టడమును గురించిన. he wrote them a ~ letter పోయివస్తానని వాండ్లకు వందనముగా ఒక జాబు వ్రాసినాడు.

Valence, *n. s.* See Valance.

Valentine, val′en-tīne, *n. s.* name of a certain Saint ఒక ఋషి పేరు. a letter containing professions of love or affection, sent by one young person to another, on ~'s day, which is the fourteenth day of February ఫిబ్రవరి నెల పద్నాలుగో తేదియందు ఒక చిన్నది గాని చిన్నవాడు గాని తనకు పెండ్లాడవలెనని ఆశపుండే వారి పేరిట కితన వ్రాసి మోహమును తెలియచేసేకొన్నిపద్యములు వ్రాసి తన చేవ్రాలు చేయక your valentine అని చేవ్రాలు చేసి తపాలు ద్వారా పంపించేజాబు. she sent me a ~ నేను తన్ను పెండ్లాడవలెనని భావము అగుపడేటట్టుగా నాకు ఒక జాబు వ్రాసినది.

Valerian, va-lē′ri-an, *n. s.* a medicinal plant జటామాంసి.

Valet, val′et, *n. s.* a servant సేవకుడు, పరిచారకుడు, భృత్యుడు.

Valetudinarian, val-ē-tū-di-nā′ri-an, *n. s.* a weak, sickly person అశక్తుడు, దీర్ఘరోగి గా వుండేవాడు. he has been a ~ of two years రెండేండ్లుగా రోగిష్ఠుగా వుండినాడు.

Valiant, val′yant, *adj.* bold, brave, courageous సాహసముగల, శూరుడైన, నిర్భయుడైన, విక్రమశాలియైన. pot-valiant త్రాగడముచేత వచ్చిన సాహసముగల. he was merely pot-~ వాడికియిది త్రాగడముచేత వచ్చిన సాహసము.

Valiantly, val′yant-ly, *adv.* bravely, boldly సాహసముగా, శౌర్యముగా, ధైర్యముగా.

Valid, val′id, *adj.* firm, good in law, sound స్థిరమైన, ప్రామాణికమైన, బలవత్తైన, ప్రబలమైన. he has no very ~ pretensions to the name of a pandit ఒక పండితుడనే పేరుకు వీడు నిండా దృఢమైన అధికారము నుకలిగివుండలేదు. a ~ objection మంచి ఆక్షేపణ.

Validity, va-lid′i-ty, *n. s.* strength, force బలము, గట్టి, దార్ఢ్యము, భద్రము. he questioned the ~ of the bond యీ పత్రములో బలము లేదన్నాడు.

Valley, val′lē, *n. s.* a low ground between two hills పల్లము, కొండలనడుమ.

Valorous, val′or-us, *adj.* brave, courageous శౌర్యముగల, పరాక్రమముగల.

Valorously, *adv.* bravely శౌర్యముగా, పరాక్రమముగా.

Valour, val′ur, *n. s.* bravery, prowess, courage శౌర్యము, పరాక్రమము, ధైర్యము, శూరత్వము. a man of ~ పరాక్రమవంతుడు.

Valuable, val′ū-able, *adj.* precious, estimable, worthy ఘనమైన, మంచి, ఉపయుక్తమైన, అక్కరకువచ్చే, పనికివచ్చే. a ~ friend ఉపయోగకరమైన స్నేహితుడు, అక్కరకువచ్చేమనిషి. this is a ~

horse, but he cost me a mere trifle యిదినిండా ఘనమైనగుఱ్ఱము అయితేకొంచెమువెలకుచిక్కినది.

Valuation, val-ū-ā′shon, *n. s.* appraisement, setting a price మతింపు, మూల్యము. I bought the house on a ~ ఆయింటినిమతింపుమీదకొన్నాను. I wish you to make a ~ of the house నీవు ఆయింటికిమతింపుచేయవలసినది.

Value, val′ūe, *n. s.* rate, worth, importance, respect వెల, మూల్యము, క్రయము, యోగ్యత, ఘనత. of what ~ is this gold? యీబంగారుయొక్కక్రయమెంత. this is a house of inferior ~ యిది ఘనమైనయిల్లుకాదు. goods of superior ~ నిండా వెలగలసరుకు, పొడుగుసరుకు. they do not know the ~ of this pandit యీపండితుడియొక్కఘనతనువాండ్లుయెరగరు. this horse cost me a large sum but he is of no ~ యీగుఱ్ఱానికినిండారూకలువేశినాను యిదిపనికిమాలినది. this medicine is of great ~ in fevers యిదిజ్వరానికినిండాలెక్కరకువచ్చేమందు. this medicine is of no ~ in fevers యిదిజ్వరానికిఉపయోగములేనిమందు.they considered this of no ~ దీన్నిఅల్పముగావిచారించినారు. a knife of no ~ కానుచేయనికత్తి. the ~ of a bond పత్రార్థము. the ~ of a bill హుండీరూకలు. he gave goods to the ~ of twenty rupees యిరువైరూపాయలుచేశేసరుకుయిచ్చినాడు.

To Value, val′ūe, *v. a.* to esteem, to hold in respect గొప్పగాయెంచుట, గణ్యముచేసుట. he does not ~ the pain వాడుశ్రమనులక్ష్యపెట్టలేదు. he does not ~ their opinion వాండ్లమాటనువాడులక్ష్యపెట్టలేదు. to ~ highly గొప్పగాయెంచుట. I do not ~ him a straw వాణ్నిత్రృణానికిసమానముగాకూడానేనుయెంచలేదు. he ~s himself upon this యిందునగురించినిండాగర్వించివున్నాడు. to fix a price, to estimate మతింపుచేసుట, వెలకట్టుట.

Valued, *adj.* appraised వెలకట్టబడ్డ, మతింపుచేయబడ్డ. esteemed గణ్యముచేయబడ్డ, గొప్పగావిచారించబడ్డ.

Valueless, *adj.* having no worth కానుచేయని, అల్పమైన, స్వల్పమైన, గణ్యములేని. his assertions are ~ వాడుచెప్పేమాటలుపనికిరావు, నిరర్థకము లు.

Valuer, *n. s.* appraiser మతింపుచేశేవాడు, వెలకట్టేవాడు.

Valve, valve, *n. s.* a folding door, a lid or cover మడుపుతలుపు, మూత, శిక్షపాగపీటగొట్టముల మీదిమూత. the ~ of a bellows is vulgarly called a wind-clap గాలిమిత్తియొక్క మూత.

Vamp, vamp, *n. s.* the upper leather of a shoe జోడుపైతోలు.

To Vamp up, *v. a.* to repair బాగుచేసుట, చక్కపెట్టుట. he ~ed up the old carriage and sold it పాతబండినిచక్కబెట్టిఅమ్మివేసినాడు. he ~ed up a story ఒకకథకట్టివిడిచినాడు.

Vampire, *n. s.* a demon which is fabled to suck the blood of persons during sleep రక్తపానము చేసేదయ్యము, ఢాకిని, రక్తకాట్రేడు. the ~ bat బుఱిపిట్ట, అనగాపెద్దగబ్బిలము. a cruel wretch ఘాతుకుడు, చండి.

Van, van, *n. s.* front of an army సేనాముఖము, దండుయొక్కముందరిభాగము. in the ~ సేనాముఖమునందు. they who are in the ~ of civilization జ్ఞానాభివృద్ధిచేశే కార్యములో ప్రముఖులుగావుండేవాండ్లు. a fan for winnowing grain చేట. a cart, or waggon బండి.

Vandyked, *adj.* లాహిరిఅంచుగల, పావడమువలెవంకరవంకరగావుండేఅంచుగల.

Vane, vāne, *n. s.* a weather cock గాలియేతట్టుకొట్టేదిన్ని తెలిసేకొరకైవున్నతస్థలమందువుంచబడ్డయెటుగాలికొట్టితేఅటుతిరిగేధ్వజవిశేషము.

Vanguard, van′gârd, *n. s.* the troops in front of an army సేనాముఖము, దండుకుముందరితట్టువుండేదళము.

Vanilla, va-nil′la, *n. s.* a plant of a fragrant smell తిరిమళముగలవొకదినుసు, సుగంధముగలవృక్షవిశేషము.

To Vanish, van′ish, *v. n.* to disappear, to pass away అంతర్ధానమైపోవుట,అదృశ్యమైపోవుట, మాయమైపోవుట. they ~ed మాయమైపోయిరి, పారిపోయిరి. these difficulties will ~ యీతొందరలుయేమీలేకపోవును. so saying the serpent king ~ed యీమాటఅనిఆదిశేషువుఅంతర్ధానమైపోయెను. all these doubts ~ed యీసంశయములన్నీలేకపోయినవి. he bid them ~ లేచిపొండిఅన్నాడు.

Vanishing, *adj.* disappearing మాయమైపొయ్యే, అంతర్ధానమయ్యే. the ~ fly చీకటీగ.

Vanity, van'i-ty, *n. s.* empty pride, self conceit, emptiness అహంకారము, దుర్గర్వము, దురభిమానము, మాయ, శూన్యత,నిరర్థకత. In Psalm IV. 2. కర్ప్యార్థం A‡ మాయ K†. In Ps. XII. 2. మిథ్య A† D† అబద్ధము K†. In Rom. VIII. 20. అశీకత A† క్షయబంధకము. K†. వ్యర్థము P†. In Epes. IV. 17. చంచలమతి A†. అవివేకము P†. దుర్బలబుద్ధి K† In Eccles. అసారము A‡ D†. The Vanity of Human wishes మానుషేచ్ఛా, మానవేచ్ఛానిరర్థకి, మనుష్యులకోరికవ్యర్థత.

To Vanquish, vang'qŭish, *v. a.* to conquer; to subdue జయించుట, గెలుచుట, సాధించుట.

Vanquished, *adj.* subdued; defeated జయించబడ్డ, ఓడిన.

Vantage, văn'tâge, *n. s.* see advantage లాభము. — ground, or clear unoccupied space బయిలు, మైదానము, ఆకాశము.

Vapid, vap'id, *adj.* tasteless రుచిలేని, చవిలేని, నీరసముగావుండే, చప్పగావుండే. boiled water is — కాచిచల్లారినదీళ్లునోటికిచప్పగా వుంటున్నది. a — book నీరసముగావుండేగ్రంథము.

Vapour, vā'pur, *n. s.* fume; steam పొగ, ఆవిరి, ధూమము. the — that hung over the plain in the morning తెల్లవారిపూటఆబయిలులోమూసుకొనివుండేపొగమంచు. an appearance in the sun shine like the — ఎండమావులు.

To Vapour, vā'pur, *v. n.* to bully; to brag జంభాలుకొట్టుట, గప్పాలుకొట్టుట.

Vapouring, *n. s.* boasting జంభాలుపలకడము, అహంకారము.

Vapours, *n. s. plu.* foolish imaginations: idle affections పిచ్చికళలు, లేనిపోనివికారములు, వెర్రిబొమ్మికలు, పట్టితలంపులు. (Droz says pets, whims వాయురోగవిశేషము, విరక్తభావము, చాంచల్యము, ఉద్వేగజనితరోగము.) she has nothing the matter with her; it is only the vapours దానికిఒక్కట్లయేమీలేదు పూరికెతెచ్చిపెట్టుకొన్నవికారములు. this gave her the vapours ఇందువల్లదానికేమోఒకచీదరపుట్టివున్నది, అనగాఅదిదిగులుపడినది.

Variable, vā'ri-able, *adj.* changeable, fickle అస్థిరమైన, చంచలమైన, అనిత్యమైన. the shapes of the clouds are — మేఘములునిమిషానికిఒకఆకారముగలవిగావుంటవి. a — blue tint నిమిషానికిఒకవిధముగావుండేనల్లవర్ణము

Variableness, *n. s.* changeableness, unsteadiness అస్థిరత, చాంచల్యము, అనిత్యత్వము.

Variably, vā'ri-ab-ly, *adv.* changeably అస్థిరముగా, చాంచల్యముగా.

Variance, vā'ri-ance, *n. s.* a quarrel జగడ, ద్వేషము, ఘర్షణ. they are now at — వాండ్లుయిప్పుడుద్వేషముగావున్నారు.

Variation, vá-ri-ā'shon, *n. s.* change; difference, turn భేదము,వ్యత్యాసము,మారడము. he told the story without — వాడుఆకథనువ్యత్యాసముగాచెప్పినాడు,తూచాతప్పకచెప్పినాడు. he acted thus without — for one year ఒకసంవత్సరముదాకానిర్వ్యత్యాసముగా అట్లానడుచుకొన్నాడు, తప్పకఆరీతిగానడుచుకొన్నాడు. the — of the compass దిక్సూలనుచూపించేకాంతరాతిముల్లుయొక్కవ్యత్యాసము. a — in music స్వరకల్పనలు.

Varicose veins, *n. s.* ఉబ్బినరాలు,ముఖ్యముగాకాళ్లలమీదవచ్చేగానల్లగావుబ్బుకొనివుండేనరాలు.

To Variegate, vār'yê-gāte, *v. a.* to diversify with colours చిత్రవిచిత్రములుచేసుట, నానాప్రకారములుచేసుట.

Variegated, *adj.* diversified with colours చిత్రవిచిత్రములుగాచేయబడ్డ, నానాప్రకారములుగాచేయబడ్డ. a snake — with black and yellow పసుపునలుపుమిశ్రితవర్ణముగలపాము.

Variety, va-rī'ê-ty, *n. s.* difference, intermixture, diversity భేదము,వ్యత్యాసము, విశేషము,విధము, చిత్రము. there are many varieties in fever జ్వరములలో నానాభేదములుకద్దు. he was actuated by a — of reasons నానావిధమైనహేతువులనుపట్టి వాడుఅట్లాచేసినాడు, వాడుఅట్లాచేసినదానికినానాహేతువులుకలవు. this has happened in a — of instances యిట్లాఅనేకకార్యాయములు సంభవించినది. this bird is a — of the goose యీపక్షిబాతులలోఒకభేదము. See Wilson Sankhya page 125.

Various, vā'ri-us, *adj.* different, diverse నానావిధమైన, నానాప్రకారమైన, వివిధమైన, చిత్రవిచిత్రమైన. ~ people opposed him వారువారు వానికివిరుద్ధముచేసిరి. a crown adorned with ~ gems నానావిధరత్నఖచితమైనకిరీటము. the children are of ~ ages ఆబిడ్డలునానావిధమైనవయసులుగలవాండ్లుగావున్నారు. the houses are of ~ prices ఆయిండ్లువేరేవేరేవెలలుగలవిగావున్నవి. the cloths are of ~ colours ఆగుడ్డలువేరేవేరేవర్ణములుగలవిగావున్నవి. books in ~ languages నానాభాషలలోవుండేపుస్తకములు. news received from ~ quarters నాలుగుదిక్కులనుంచివచ్చినసమాచారములు. he gave ~ rules about religion మతాన్నిగురించినానావిధమైనసూత్రములుచెప్పినాడు. on ~ occasions అప్పుడప్పుడు, అనేకపర్యాయములయందు. a ~ reading, or deviation in the text పాఠాంతరము, ప్రతిభేదము.

Variously, *adv.* in different ways నానావిధముగా. they are ~ employed వారువారువేరేవేరేపనులలోపెట్టబడియున్నారు. I was ~ employed all day నేడంతావేరేవేరేపనులలోవుంటిని. they were ~ clothed వాండ్లునానావిధమైనవుడుపులువేసుకొనివుండినారు.

Varlet, vâr'let, *n. s.* a scoundrel; a rascal పోకిరి, తుంటపుత్రవాడు.

Varnish, vâr'nish, *n. s.* a glossy liquid మెరుగునూనె. his language was without the ~ of politeness వానిమాటలలోసన్మరియాదఅన్నేస్నిగ్ధతలేకుండావుండినది, అనగాసురసముగావుండలేదు. ~ tree ధూపవృక్షము, గుగ్గిలపుచెట్టు.

To Varnish, vâr'nish, *v. a.* to make bright with oil మెరుగునూనెపూసుట.

Varnished, *adj.* made bright with oil మెరుగునూనెపూయబడ్డ.

To Vary, vā'ry, *v. a.* to make different భేదపరుచుట, మార్చుట. they sometimes ~ their dress వాండ్లు అప్పుడప్పుడువేరేవేరే వొకవిధమైనవుడుపులువేసుకొంటారు.

To Vary, vā'ry, *v. n.* to differ భేదపడుట, భిన్నపడుట. the wind soon varied యింతలోగాలితిరిగినది. he did not ~ from what he first said వాడుమొదటచెప్పినట్టేయిప్పుడూచెప్పినాడు, యేమీభేదములేదు. they ~ in their story వాండ్లుమనిషికొకవిధముగాచెప్పుతారు.

Vascular, vas'cū-lar, *adj.* consisting of or full of vessels నాడీసంబంధమైన.

Vase, vāse, *n. s.* a vessel కుంభము, కలశము, ఘటము, కుండ, చెంబు. a glass ~ గాజుపాత్ర.

Vassal, vas'sal, *adj.* base, mean చేతికిందవుండే. the ~ peasantry కట్టుబడికాపులు.

Vassal, vas'sal, *n. s.* a servant, a slave భృత్యుడు, దాసుడు, పనివాడు. the ~s or people at large లోకులు, ప్రజలు, కాపులు.

Vassalage, vas'sal-āge, *n. s.* slavery దాసత్వము, అధీనత్వము. the miserable ~ of debt అప్పుపడడముఅనేదిక్కుమాలినదాసత్వము.

Vast, văst, *adj.* very great విస్తారమైన, బ్రహ్మాండమైన. there is a ~ difference between these two యీరెంటికిన్నినిండాభేదమువున్నది. he paid a ~ sum for it ఇందుకుగురించినిండారూకలుయిచ్చినాడు. the ~ scull of the elephant యేనుగమొక్కపెద్దపుర్రె. a ~ oak పెద్దవృక్షము. a ~ distance నిండాదూరము.

Vastly, văst'ly, *adv.* greatly, much నిండా, విస్తారముగా, బ్రహ్మాండముగా. they were ~ astonished నిండాఆశ్చర్యపడ్డారు. ~ cold నిండాచలి. ~ well శాబాసు, ఇదియొకతాళిమాట.

Vastness, văst'ness, *n. s.* greatness బ్రహ్మాండత, అధికత, విస్తారత. from the ~ of the sum demanded అడిగినరూకలమొత్తముబ్రహ్మాండమైనది గనక.

Vat, vat, *n. s.* a vessel తొట్టి. an indigo ~ నీలితొట్టి.

Vatican, *n. s.* the pope's palace రోమునేపట్టణములోపోపనే ప్రధానగురువువారినగరు. the thunders of the ~ పోపుఅనేగురువువారిశాపములు, వారుగద్దించేగద్దింపులు.

To Vaticinate, va-tic'i-nāte, *v. n.* to prophesy; to foretell భవిష్యత్తునుచెప్పుట, యికమీదనడవబొయ్యేదాన్నిచెప్పుట.

Vaticination, *n. s.* prediction; prophecy అనాగతమునుచెప్పడము, యికమీదనడవబొయ్యేదాన్నిచెప్పడము.

Vaudeville, *n. s.* a kind of song or tune ఒకవిధమైనపదము, ఒకవిధమైనరాగము, ఇది ఫ్రెంచిభాష.

Vault, vâlt, *n. s.* a continued arch, a cellar, a cavern వంపుకట్టడముయిల్లు, అనగా యిటికెలునున్నము అతికివిలుబద్దరీతిగా వంపుగావంచికట్టేనేలమాళిగ, గుహా. the stars that twinkle in the ~ of heaven ఆకాశములో మిణుకుమిణుకుమనే నక్షత్రములు. the money that was in the ~s of the treasury బొక్కసముయొక్క నేలమాళిగలో పెట్టియుండినధనాలు. a place for corpses శవములను పెట్టెలలో వేశిబిగించివుంచేనేలమాళిగ. a leap or jump గంతు, లాగు.

To Vault, vâlt, *v. n.* to leap గంతులువేసుట, లాగువేసుట.

Vaulted, vâlt'ed, *adj.* built with an arch వంపుకట్టడముగాకట్టిన, యిటికెనున్నము అతికివింటిబద్దరీతిగావంచికట్టిన. a ~ room వంపుకట్టడముగాకట్టినగది.

Vaulter, *n. s.* he who leaps గంతులువేశేవాడు, దొమ్మరవాడు.

To Vaunt, vânt, *v. n.* to boast, to brag జంభాలునరుకుట, స్వస్తోత్రముచేసుట, తన్నుతానేపొగడుకొనుట. he ~ed of his wealth తనభాగ్యమును తానేపొగిడినాడు.

Vaunt, vânt, Vaunting, *n. s.* boast, brag స్వస్తోత్రము, జంభాలు, గప్పాలు, జల్లి.

Veal, vēl, *n. s.* the flesh of a calf దూడమాంసము.

Veda, *n. s.* (the Indian scriptures) వేదము, శృతి.

To Veer, vēr, *v. n.* to turn తిరుగుట. the ship ~ed about వాడఅభిముఖమైనది, యీతట్టుతిరిగినది. when the ship ~ed towards us వాడమాతట్టు తిరిగేటప్పటికి.

To Veer out, *v. a.* to lengthen the cable దారమునువిడుచుట. we ~ed out fifty fathoms of cable యాభైబారలమోకునువిడిచినాము.

Vegetable, veg'ē-table, *n. s.* a plant శాకము. vegetables వృక్షాదులు, మానికూరలు. as greens కూరాకులు.

Vegetable, veg'ē-table, *adj.* belonging to plants చెట్లసంబంధమైన. the ~ world కూరాకులుమొదలైనవి.

To Vegetate, veg'ē-tâte, *v. n.* to grow as plants మొలుచుట, పెరుగుట. he merely ~s there అక్కడవృథాకాలక్షేపముచేస్తున్నాడు, పనికిమాలికూర్చున్నాడు.

Vegetation, veg-ē-tā'shon, *n. s.* growth as of plants, మొలవడము, పెరగడము, చెట్లూచేమలు.

Vehemence, vē'hē-mence, Vehemency, *n. s.* violence, strength, force వేగము, బలము, ఉగ్రము, ఉద్రేకము, ముమ్మరము, సాహసము.

Vehement, vē'hē-ment, *adj.* furious, earnest ప్రచండమైన, ఉగ్రమైన, వేగముగల, సాహసముగల. ~ anger మహాక్రోధము. ~ heat అత్యుష్ణము.

Vehemently, *adv.* urgently; forcibly వేగముగా, బలముగా, అత్యుగ్రముగా.

Vehicle, vē'hi-cle, *n. s.* a carriage, means of conveyance వాహనము, యానము, సవారి, గుర్రము, బండిమొదలైనవి. means సాధకము, సాధనము. a newspaper is a ~ of intelligence ఒకప్రసిద్ధపత్రికసమాచారమును తెలపడమునకు సాధకముగావున్నది. for swallowing medicine అనుపానము. Fielding applies it to a bag (Jos. Andr. 2. 2.)

To Veil, vāl, *v. a.* to cover, to conceal, to hide ఆచ్ఛాదనముచేసుట, మరుగుచేసుట, కప్పుట, తెరమరుగుచేసుట, ముసుకువేసుట. he ~ed his meaning తనభావమును దాచినాడు.

Veil, vāl, *n. s.* a cover to conceal the face; disguise తెర, ముసుకు, వేషము, ముఖాచ్ఛాదనము. she took the ~ ఆమెసన్యసించినది, కాషాయములుతీసుకొన్నది.

Veiled, *adj.* concealed, covered, hidden ముసుకువేయబడ్డ, మరుగుచేయబడ్డ, దాచబడ్డ, కప్పబడ్డ.

Vein, vān, *n. s.* a vessel which returns the blood to the heart నరము, నాడి, నెత్తురునరము. he has royal blood in his ~s వానిపెద్దలురాజులు, అతడురాజవంశకుడు. a ~ of gold బంగారుతవ్వేభూమిలోబంగారువుండేదారిక, పొర. a streak in a stone or wood దార, దారికె, రేఖ. there was a ~ of red in the white marble ఆతెల్లరాతిలో ఒకయెర్రదారవుండినది. tendency or turn of mind ఉల్లాసము. when I saw he was in the ~ I asked him వాడుఉల్లాసముగావుండేసమయము చూచిఅడిగినాను.

Veined, *adj.* streaked చారలుగల. variegated చిత్రవిచిత్రమైన. ⌣ marble చారలుగలచలవరాయి.

Velleity, vel-lē′i-ty, *n. s.* (a phrase used by Popish priests) Inclination, desire అభిప్రాయము, ఇచ్ఛ, తలంపు.

Vellum, vel′lum, *n. s.* a species of fine parchment వ్రాయడమునకుపుట్టుకొలగించేటట్టుగాశాకితమువలెచేయబడ్డపశుచర్మము.

Velocipede, *n. s.* a carriage for one person, having two wheels placed one before the other, in the same line, and connected by a beam, on which the person sits astride, and propels the vehicle by striking the tips of his toes against the earth ఒకబండి, అనగాముందువెనకగారెండేచక్రములుగలవుంటివీటిపైనడమకూర్చుండికాలిబొటనవేళ్లునేలకుతాకించితోసుకొనిపోయేబండి.

Velocity, vē-loc′i-ty, *n. s.* swiftness; celerity వేగము, త్వర. with ⌣ అతిత్వరగా.

Velvet, vel′vet, *n. s.* a silk stuff with a fine nap మొకమలు, ముఖమలు. soft as ⌣ మెత్తని, కోమలమైన, మృదువైన.

Velveteen, *n. s.* a cloth worn by farmers చీదవాండ్లుకట్టుకొనేముతకగుడ్డ.

Venal, vē′nal, *adj.* open to bribery లంచములుతీసే.

Venality, vē-nal′i-ty, *n. s.* readiness to be hired లంచముతీసేభావము. from the ⌣ of the judges న్యాయాధిపతులులంచముతీసేభావముకలవారుగనక.

To Vend, vend, *v. a.* to sell అమ్మట, విక్రయించుట. hawkers who ⌣ books యింటింటికిపుస్తకాలుతెచ్చిఅమ్మేవాండ్లు.

Vendee, ven-dēe′, *n. s.* he who buys కొనేవాడు.

Vender, vend′ĕr, or Vendor, *n. s.* he who sells అమ్మేవాడు, విక్రయించేవాడు. I was the ⌣ he was the buyer నేనుఅమ్మేవాడు వాడుకొనేవాడు.

Vendible, vend′i-ble, *adj.* that may be sold అమ్మతగ్గ, విక్రయించతగ్గ. a house not ⌣ అమ్మటగ్గదిగాకుండనియిల్లు.

To Veneer, vē-nēr′, *v. a.* to inlay [common wood] with thin slices of a better wood లోకాముతకచెక్కపైకిపైన సన్నపాటినాణ్యమైనచెక్కనువేసుట. he ⌣ed the table with ivory ఆమేజామీదితట్టుకుదంతమువేసినాడు.

Veneer, vē-nēr′, *n. s.* నాణ్యమైనసన్నపాటిచెక్క.

Venerable, ven′er-able, *adj.* worthy of worship పూజ్యమైన, మాన్యమైన, గణ్యమైన. his ⌣ mother మాతుశ్రీగారు. a man of ⌣ character ఘనుడు, పూజ్యుడు. my ⌣ father శ్రీమత్ మాతంశ్రీగారు. from his ⌣ appearance వాన్ని చూస్తేమహాపురుషుడుగాఅగుపడ్డందున. a phrase of honour శ్రీమత్. the ⌣ Sir Wm. Jones శ్రీమాన్ విల్లియంజోన్సుగారు.

Venerably, *adv.* ఘనముగా, పూజ్యతగా.

To Venerate, ven′er-āte, *v. a.* to regard with respect and reverence పూజ్యతచేసుట, గౌరవముచేసుట, సన్మానించుట.

Venerated, *adj.* reverenced; treated with honor and respect గౌరవముచేయబడ్డ, సన్మానించబడ్డ, పూజ్యతచేయబడ్డ, పూజ్యమైన.

Veneration, ven-er-ā′shon, *n. s.* respect, reverence పూజ్యత, గౌరవము, సన్మానము, ఆరాధన, అర్చన, పూజ.

Venereal, vē-nē′rē-al, *adj.* relating to sexual intercourse రతిసంబంధమైన, సంగమమువల్లపుట్టిన. ⌣ congress సంభోగము. the ⌣ disease సుఖసంకటము, స్త్రీసంయోగమువల్లపుట్టినరోగము.

Venery, ven′er-y, *n. s.* the act or exercise of hunting; sexual enjoyment వేట, రతి, సంగమము.

Venesection, vē-nē-sec′shon, *n. s.* act of opening a vein to let blood కత్తివాటువేయడము, కత్తివాటువేసినెత్తురుతీయడము.

Venetians, *n. s.* ఒకరకప్రకుతగిలించికావలసినప్పుడుమూసితెరిచేఅకులు. a venetian door అకులతలుపు. a gold coin ఒకవిధమైనబంగారురూక.

Vengeance, ven′gance, *n. s.* punishment; penal retribution శాస్తి, శిక్ష, దండన, ప్రతిహింస, కక్షతీర్చుకోవడము. In Ps. XCIV. ప్రతిఫలము A† ప్రతిదండన K† ఆజ్ఞ P† శిక్ష G†.

Vengeful, venge'fŭl, *adj.* retributive క్రూరదండనగావుండే, శాస్తిగావుండే. a ~ act క్రూరదండన.

Venial, vēn'yal, *adj.* pardonable, excusable క్షమించతగిన, మన్నించతగిన. a ~ offence క్షమించతగ్గ స్వల్పనేరము.

Venison, ven'i-sn, *n. s.* the flesh of deer లేడిమాంసము, ఇఱ్ఱిమాంసము. any thing taken in the chase వేటలో చంపబడ్డ జీవము.

Venom, ven'om, *n. s.* poison విషము, గరళము.

Venomous, ven'om-us, *adj.* poisonous, that which injures by touching the blood, not by the stomach విషమైన, విషముయొక్క. a ~ snake విషముగలపాము.

Venomously, *adv.* poisonously; spitefully విషముగా, క్రూరముగా.

Venomousness, *n. s.* poisonousness; spitefulness విషము, క్రూరత్వము. from the ~ of this snake యీపాము విషముగలదిగనక, యీపాము కరిస్తే చస్తారుగనక. from the ~ of her tongue దానిది విషవాక్కుగనక.

Vent, vent, *n. s.* out-let, utterance; sale సందు, బెజ్జము, దారి, త్రోవ, ఉక్తి, విక్రయము, అమ్మకము. there was no ~ for the smoke పొగపొయ్యేటందుకు దారిలేకుండావుండినది. the ~ of a cask పీపాయిబెజ్జము. the ~ of a bird పక్షియొక్క ఆసనము, గుదము. of a cannon పిరంగియొక్క చెవి. she gave ~ to her feelings దానిమనసులోవుండేదాన్ని బయిటచెప్పినది. she gave ~ to her tears కండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది, యేడ్చినది. he gave ~ to rage రేగినాడు, ఆగ్రహపడ్డాడు. the sentiments he gave ~ to వాడుచెప్పిన అభిప్రాయములు. they gave ~ to cries బొబ్బలుపెట్టినారు, కేకలువేసినారు. these goods have no ~ here యిక్కడవిక్రయములేదు.

To Vent, vent, *v. a.* to publish, emit, let off ప్రచురముచేసుట, బయిటచెప్పుట. he ~ed his spleen on me వానికడుపుమంటను నామీదచూపించినాడు.

To Ventilate, vent'i-lāte, *v. a.* to cool or purify by the admission of wind వాయుద్వారా శీతళముచేసుట, నిర్మలముచేసుట, గాలికొట్టడముచేతచల్లగాగాని నిర్మలముగాగాని వుండేటట్టుచేసుట. to ~ a room or cellar వొకగదిలోగాని నేలమాళిగలోగాని బాగా గాలికొట్టేటట్టుగా దారిచేసుట. this house is not properly ~d యీయింట్లో గాలివచ్చేటట్టు దారిబాగాలేదు. or publish ప్రచురముచేసుట, చాటించుట.

Ventilation, vent-i-lā'shon, *n. s.* the state of being fanned గాలికొట్టేటట్టుగా చేయడము, గాలిప్రసరించేటట్టుగా చేయడము. this door is merely intended for the purpose of ~ యీతలుపు పూరిగా గాలిరావడానకై పెట్టివున్నది. for want of ~ the house is unwholesome గాలివచ్చేటందుకు దారిలేనందువల్ల యీయింట్లో ఆరోగ్యము వట్టు.

Ventilator, vent'i-lāt-or, *n. s.* a small window for admitting air గాలివచ్చేటందుకు పెట్టిన వొకచిన్నకిటికీ.

Ventricle, ven'tri-cle, *n. s.* కడుపు. in the heart there are two ~s; in the lungs there are two ~s called lobes: in the brain there are two ~s వీటికి స్థానం, భాగం, తిత్తి, కడుపు అని అర్థమవుతున్నది.

Ventriloquism, *n. s.* the art of speaking in such a manner that the voice appears to come, not from the pe--on, but from some distant place కడుపులో మాట్లాడడము, అనగా పెదవులు తెరవకుండా కడుపులో మాట్లాడి తనకు యెదట కొంతదూరములో మాట వినేటట్టు చేసే విద్య.

Ventriloquist, ven-tril'ō-qŭist, *n. s.* one who speaks in such a manner that his voice appears to come from some distant place పెదవులు తెరవకుండా మాట్లాడి తనకు యెదట కొంతదూరములో మాట వినేటట్టు చేసేవాడు.

Venture, ven'tūre, *n. s.* a risking, chance, thing hazarded సాహసము, అదృష్టము. a mercantile ~ కోస్తా వర్తకములో తెగించి వేసిన రూకలు. his ~ was ten thousand rupees వాడు తెగించిన దివేయి రూపాయిలు కోస్తా బేరములో వేశినాడు. he lost his ~ వాడు వర్తకములో తెగించి వేసిన రూకలు మునిగిపోయినది. at a ~; by trying his chance అదృష్టము చూతామని. he spoke at a ~ యెట్లా అవుతున్నదో అదృష్టము చూతామని తెగించి మాట్లాడినాడు.

To Venture, ven'ture, *v. n.* to dare, to run a hazard, or risk తెగించుట, సాహసము చేసుట. he ~d upon the tiger with a spear బల్లెమెత్తుకొని పులిమీదికి తెగించిదూరినాడు. he did not ~ to go there వాడు అక్కడికిపోవడానికి తెగించలేదు. I ~d to tell him the truth తెగించివాడితో నిజము చెప్పినాను.

To Venture, ven'ture, *v. a.* to place in danger అపాయమైనకార్యమును తెగించిచేసుట, తెగించిచేసుట, తలపెట్టుట. he ~d a thousand rupees in this business యీవర్తకములో తెగించివెయిరూపాయలువేసినాడు. he ~d ten rupees on every throw of the dice ప్రతిపందెమునకుపదిరూపాయలుపెట్టుతూవచ్చినాడు.

Venturesome, Venturous, ven'tur-us, *adj.* bold; daring సాహసిమైన, నిర్భయమైన.

Venus, *n. s.* the star శుక్రుడు. the goddess of beauty మోహిని, సౌందర్యదేవత. as the mother of Cupid మన్మథునితల్లి, అనగాలక్ష్మి. or good fortune శ్రీ, or sexual pleasure రతి.

Veracious, *adj.* true యథార్థమైన, ప్రామాణికమైన. a ~ man నిజస్థుడు, సత్యవాది.

Veraciously, *adv.* truthfully, with veracity, నిజముగా, యథార్థముగా.

Veracity, ve-rac'i-ty, *n. s.* truth; honesty ప్రామాణికత, సత్యవాదిత్వము. a man of ~ నిజస్థుడు, సత్యసంధుడు. he is a man of no ~ వానికి వాక్శుద్ధిలేదు, వానిమాటనిజములేదు.

Veranda, *n. s.* an open portico వసారా, తాళ్వారము, వారపాక, పంచపాళి.

Verb, verb, *n. s.* a part of speech క్రియాపదము.

Verb. sap. i. e. Verbum sapienti తెలిసినవాడికి ఒకమాటచాలును.

Verbal, verb'al, *adj.* oral; uttered by the mouth, pertaining to verbs నోటచెప్పిన, నోటిమాటగావుండే. a ~ message చెప్పిపంపించిన సమాచారము. I received a ~ communication from him వాడునాకు నోటిమాటగాచెప్పిపంపించినాడు. there are some ~ differences between these two papers యీరెండుదస్తావేజులకుకొన్ని శబ్దభేదములువున్నవి. this is a mere ~ distinction; there is no real difference వూరికేమాటలలోభేదమేకాని కార్యములోభేదములేదు. a ~ translation మాటకుమాటసరిగ్గాచేసినభాషాంతరము. the ~ nouns క్రియాపదములవల్లనుంచిపుట్టిన నామవాచకపదములు. a ~ promise నోటిమాటగాచెప్పినది, వాగ్దత్తము.

Verbally, *adv.* orally నోటిమాటలుగా. he ~ promised to pay the money రూకలుయిస్తానని నోటిమాటగాచెప్పినాడు.

Verbatim, ver-ba'tim, *adv.* word for word (literally) మాటకుమాటగా, నిర్వ్యత్యాసముగా.

Verbiage, *n. s.* (a French word) use of many words without necessity; nonsense గ్రంథపుష్టి, వాక్చాతుర్యము, అగత్యములేనిమాటలనుప్రయోగించడము, పిచ్చికూతలు. all his letter is mere ~ వానిజాబులో అగత్యములేనిపిచ్చికూతలు నిండావున్నవి. Wordiness, weak poetry శబ్దపుష్టి. ~ and fine writing are the two great plagues in modern literature. (Colburn's United Serv. Journ. Sep. 1845. p. 18.)

Verbose, ver-bōse', *adj.* abounding in words, prolix మాటలుపుష్టిగావుండే, శబ్దపుష్టిగల, అధికమాటలుగావుండే. a ~ letter నిండాపెంచివ్రాసినజాబు.

Verbosity, *n. s.* prolixity; waste of words మాటలపుష్టి, అగత్యములేని అధికమాటలు. from the ~ of his letter వాడుజాబునిండాపెంచివ్రాసినందున. I was weary of his ~ వానిఅతిభాషిత్వముచేత నాకువినుకుపుట్టినది.

Verdant, ver'dant, *adj.* green; fresh; covered with growing plants పసిరికగావుండే, చెట్లచేత పచ్చగావుండే. a ~ spot పసిరికబయులు. the ~ hill చెట్లచేతపచ్చగావుండేకొండ.

Verdict, ver'dict, *n. s.* decision; judgment తీర్పు. the jury found a ~ పంచాయతివారుతీర్పుచెప్పినారు.

Verdigris, ver'di-gris, *n. s.* rust of copper చిలుము.

Verditer, *n. s.* a kind of green paint ఒకవిధమైన ఆకుపచ్చ.

Verdure, ver'dure, *n. s.* greenness, freshness of vegetation పచ్చిక, పచ్చికయొక్కపసిమి, పచ్చిగావుండేచెట్లయొక్కపసిమి. from the ~ of this

place యీచోటుకిచ్చిక చెతకచ్చ్భాగాఫుండేటందున ల్లు. we observed that under the trees there was no ~ ఆచెట్లకిందకుసిరికలేనట్టుఫున్నది.

Verge, verge, *n. s.* a rod, a wand దండము, శంకోలము, వేత్రము. border, brink సీమ, పొలిమేర. he stood on the ~ of the hill కొండఅంచుననిలిచినాడు. he is on the ~ of ruin చెడిపొయ్యేగతిలోవున్నాడు. when he was on the ~ of eternity యిప్పుడో యింక నిమిషానికో అనిఫుండేటప్పుడు, సన్నిహితకాలమందు.

To Verge, verge, *v. n.* to approach, draw near సమీపించుట. the story now ~s to a close కథ ముగియవస్తున్నది, సమాప్తముకావస్తున్నది. this ~s upon treason యిది ద్రోహముతో చేరికఅఫుతున్నది. he is verging on sixty వానికిషష్టిపూర్తి కావస్తున్నది.

Verger, verg'ĕr, *n. s.* a mace bearer in cathedrals గుళ్లలో గురుఫు యొక్క శంకోలమును పట్టుకొనిపొయ్యేవాడు.

Veriest, *adj.* real, actual, true వట్టి, పిచ్చి, శుద్ధ. the ~ fool knows this యిదివట్టిపిచ్చివాడికికూడాతెలుసును.

Verification, ver-i-fi-cā'shon, *n. s.* the act of proving to be true; the act of confirming దృఢపరచడము, స్థిరపరచడము, నిశ్చయముచేయడము, నిజమునిరూపించడము ~ of powers (i. e. publication of authority, by producing documents) ప్రకటన. after the ~ of his signature అదివాడిచేవ్రాలనినిరూపించబడ్డతర్వాత. this was a ~ of his dream ఇదివాడిస్వప్నఫలము.

Verified, *adj.* confirmed by competent evidence నిరూపించబడ్డ, రూఢిచేయబడ్డ. her dream was ~ దానిస్వప్నముఫలించినది, నిజమైనది.

To Verify, ver'i-fȳ, *v. a.* to justify, confirm, prove true నిజపరచుట, నిశ్చయపరచుట, నిరూపించుట, స్థిరపరచుట. to ~ accounts లెక్కలను సంప్రతించుట. to test, prove పరిశోధించుట. this verified his words యిందువల్ల వాడిమాటలునిజమైనది.

Verily, ver'i-ly, *adv.* truly, certainly నిజముగా, సత్యంసత్యం, యథార్థముగా, సత్యముగా, నిశ్చయముగా. ~ they will come వాండ్లునిజముగావత్తురు. The modern Greek changes Amen Amen into bebaia bebaia.

Veritable, ver'i-table, *adj.* real, actual యథార్థమైన, నిజమైన, ఇదియొకతాళిమాట.

Verity, ver'i-ty, *n. s.* truth నిజము, వాస్తవ్యము.

Verjuice, ver'jûce, *n. s.* a liquor expressed from wild apples, &c. నిండాపుళ్లనిపండ్లరసము. he looked as if he had drunk ~ or vinegar నిండాఆగ్రహముగావున్నాడు, ఆవతాగినట్టుఫున్నాడు.

Vermicelli, ver-mi-chel'li, *n. s.* a paste spun like threads సేమెతోలు. the Madras bazar name is Lucksome లక్సొం; and they change ~ into "Worm jelly."

Vermicular, ver-mic'ū-lar, *adj.* resembling a worm పురుగులవంటి. the ~ motion of the intestines జీర్ణముకావడమునకై పేగులుపురుగులవలెకదలడము, మెదలడము, అంత్రాణాం క్రిమివత్ చలనము.

Vermiculated, *adj.* formed in the likeness of the motion of a worm పురుగుపారినట్టుగావుండే. ~ work; rustic work so wrought as to have the appearance of having been eaten into or tracked by worms పురుగుతిన్నట్టుగాఅగుపడేటట్టుచేసినపని. a ~ stone సాలిగ్రామము.

Vermilion, ver-mil'yon, *n. s.* red colour సిందూరవర్ణము, కుంకుమవర్ణము, లింగము, ఇంగిలీకము, సిందూరము.

Vermin, ver'min, *n. s.* worms: all noxious little animals or insects, as squirrels, rats, mice, grubs, flies, &c. పురుగులు, క్షుద్రజంతువులు, దుష్టపురుగులు, యెలుకలు, చుంచులు, నల్లులు, పేలులు, మిడతలు, ముంగిసలుమొదలైనవి, ఈతిభాధలు చేసేజంతువులు. Benares is full of beggars, thieves, imposters and such ~ కాశీబిచ్చగాండ్లు, దొంగలు, మోసగాండ్లుమొదలైనక్షుద్రులచేతనిండియున్నది.

Vernacular, ver-nac'ū-lar, *adj.* native; belonging to the country దేశ్యమైన, స్వదేశసంబంధమైన. ~ languages దేశభాషలు. a book in the ~ dialect దేశభాషలోవ్రాశినగ్రంథము. the ~ name of a plant is different from the scientific name ఒకచెట్టుకుగ్రామ్యమైనపేరువేరే, శాస్త్రీ

యమైన పేరు వేరే. Thus the sacred fig tree అశ్వత్థము has the ⌣ name రావిచెట్టు. Besides; Cāsi is the ⌣ name for Benares. The ⌣ Education Society in Bengal, retains the name ⌣ untranslated, both in the Bengali and the Persian characters.

Vernal, ver′nal, *adj.* produced in spring time వసంతఋతుసంబంధమైన. ⌣ airs మలయమారుతము, పయిరగాలి. the ⌣ equinox మేషాయనము, ఉత్తరాయణమార్గము. See Equinox.

Versatile, ver′sa-tile, *adj.* cunning, clever, ready చమత్కారముగల, యేపనికిబడితే ఆపనిలో చొరవగల, సర్వతంత్రస్వతంత్రముగల. they are very ⌣ వాండ్లేపనిలో నంటే ఆపనిలో చొరవగలవాండ్లుగా వున్నారు.

Versatility, ver-sa-til′i-ty, *n. s.* cunning, cleverness, readiness చమత్కారము, చాతుర్యము, యేపనిలోబడితే ఆపనిలో చొరవ, సర్వతంత్రస్వతంత్రము. the ⌣ of the bramins is remarkable బ్రాహ్మణులు యేపనికంటే ఆపనికి కట్టివాండ్లుగా వున్నారనేది విశేషము, సక్రియత్వము (W. in Sankhya, page 55.)

Verse, verse, *n. s.* a line of metre చరణము, పాదము. a couple of lines in Sanscrit metre శ్లోకము. four lines of metre పద్యము. a passage of a few words of prose వాక్యము. both in prose and in ⌣ వచనముగానున్ను పద్యములుగానున్ను. he brought chapter and ⌣ to prove this దీన్ని నిరూపించడానకు యిన్నో అధ్యాయములో యిన్నో శ్లోకమును తెచ్చినాడు.

Versed in, *adj.* well skilled, knowing నిండా తెలిసిన, వ్యుత్పత్తిగల, నిపుణతగల, సమర్థతగల. those who are ⌣ in law ధర్మశాస్త్రవేత్తలు.

Versicle, vers′i-cle, *n. s.* half a verse అర్ధశ్లోకము.

Versification, vers-i-fi-cā′shon, *n. s.* the art of composing verses శ్లోకరచనము, పద్యములు చెప్పడము. this poem is worthless but it's ⌣ is faultless యీ వాక్యము పనికిమాలినదైనప్పటికిన్ని దీని రచన నిర్దోషముగా వున్నది.

Versifier, *n. s.* one who writes verse పద్యము చెప్పగలవాడు.

To Versify, vers′i-fӯ, *v. a.* to write in verse శ్లోకములుగా రచించుట, పద్యములుగా చెప్పుట. this is a common story but he has versified it well ఇది సామాన్యమైన సంగతి దీన్ని బాగా పద్యాలుగా రచించినాడు.

Version, ver′shon, *n. s.* translation భాషాంతరము. this is a new ⌣ of the story ఆకథయిది వొకకొత్త అవతారము, ఆకథనే యిప్పుడు మరివొకరీతిగా చెప్పుతున్నారు. his ⌣ of the business differs from yours ఆ సంగతినిగురించి నీవు చెప్పేది వొకటి వాడు చెప్పేది వొకటి.

Verst, *n. s.* (a Russian word) about three fourths of an English mile ముక్కాలు మైలు, అరగడియదూరము.

Versus, (Latin) against మీద. in law cases *Ramiah* ⌣ *Gungia*, or *Smith v. Jones* రామయ్య వాది గంగయ్య ప్రతివాది, స్మితు వాది జోన్సు ప్రతివాది.

Vert, vert, *n. s.* green ఆకుపచ్చ.

Vertebræ, vert′ē-brē, *n. s.* joints కీళ్లు. the ⌣ of a snake's back పాము వీపు యెముకయొక్క కీళ్లు.

Vertex, ver′tex, *n. s.* the top of a hill పర్వతశిఖరము.

Vertical, ver′ti-cal, *adj.* being in the zenith or over the head తలకుపైగా వుండే, ఉచ్చములో వుండే. the ⌣ height of this hill is two miles, but the distance from the foot to the vertex is ten miles యీకొండ భూమినుంచి ఆకాశమునకు వుండే పొడుగు రెండు మైళ్లదూరము వున్నది, అయితే కొండ అడుగునుంచి శిఖరముదాకా పోవడమునకు వుండే దూరము పది మైళ్లు వున్నది. they labour under a ⌣ sun నడిమధ్యాహ్నములో పని చేస్తున్నారు.

Vertigo, ver-tē′gō *or* ver-tī′gō, *n. s.* giddiness; dizziness or swimming of the head తలదిమ్ము.

Vertu, or Virtu, *n. s.* (French word) a taste for curiosities కానుచేయని వింతవస్తువులమీది బులుపు. he laid out much money in articles of ⌣ వట్టిబులుపుచేత కానుచేయని వస్తువులకు నిండా రూకలు వ్రయము చేసినాడు.

Vervain, ver′vin, *n. s.* a plant బొక్కెనాకు. Schlegel uses "verbena" to translate కుశము. Verbena nodiflora బొక్కెనాకు, పొడుదత్తై, వాస్సిరం. Rox. 3. 90.

Very, ver'y, *adj.* true; real, identical నిజమైన, సత్యమైన, వాస్తవ్యమైన, అదే. the ⌴ man అతడే. in the ⌴ house ఆయింట్లోనే. at the ⌴ end చిట్టచివరన. at the ⌴ beginning మొట్టమొదట, తొలుదొలుత. the ⌴ point చిట్టచివర. in the ⌴ middle నట్టనడుమ. at the ⌴ time అట్టిసమయమునందే. at her ⌴ breast దానిరొమ్ముననే. for this ⌴ reason యిదేహేతువునుబట్టి. that is his ⌴ voice అదేవానిగొంతు. Very God సాక్షాదీశ్వరుడు.

Very, ver'y, *adv.* in a great degree నిండా, మహా, అతిశయముగా. this is ⌴ wrong యిదినిండాఅన్యాయము. he is ⌴ ill వానికినిండాఅస్వస్థముగావున్నది. ⌴ cruel అతిక్రూరమైన. it is not ⌴ old యిదిఅంత పాతదికాదు. ⌴ well మంచిది. ⌴ well I will come to-morrow మంచిదిరేపువస్తాను. ⌴ true అదివాస్తవ్యమే, అదినిజరే. ⌴ likely he did so అట్లాచేసినాడేమో.

To Vesicate, ves'i-câte, *v. a.* to blister పొక్కుమందువేసిపొక్కేటట్టుచేసుట.

Vesicle, ves'i-cle, *n. s.* a little bladder on the skin బొబ్బ.

Vespers, ves'pĕrs, *n. s.* evening service or prayers సాయంకాలప్రార్థన, సంధ్యావందనము. the vesper hour సందెవేళ.

Vessel, ves'sel, *n. s.* a kettle, vase pot, a cask, a tube, a ship పాత్ర, కుండ, పీపాయి, నాడి, గొట్టము, వాడ. they are ⌴s of wrath వారుఆగ్రహమునకు పాత్రులుగావుండేవాండ్లు, అనగాఅనుగ్రహమునకుపాత్రులుకానివాండ్లు, సర్వక్రోధభాజనాని. A†.

Vest, vest, *n. s.* a garment, a waistcoat ధోవతి, మొలధోవతి. ⌴ is the modern word for a shirt or coat అరచొక్కాయి.

To Vest, vest, *v. a.* to place ఉంచుట, వేసుట. he ⌴ed the money in land ఆరూకలనుమంటిమీదవేసివున్నాడు, అనగా ఆరూకలువేసిభూస్థితినిక్కొన్నాడు. he ⌴ed them with authority వాండ్లకుఅధికారమిచ్చినాడు.

Vestal, ves'tal, *n. s.* a virgin consecrated to Vesta కన్యకయైవుండు, పురుషునిముఖముయెరగనిదియైయుండు, ఒకదేవతకుబన్నివిగావిడవబడ్డదియుండు. she is a perfect ⌴ అదిపురుషునిముఖముయెరగదు.

Vestal, ves'tal, *adj.* pure, chaste పురుషునిముఖముయెరగని.

Vested with, కలిగిన, గల. he was ⌴ with full authority వాడుపూర్ణమైన అధికారముగలవాడుగావుండెను. vested rights ఒకరియందువుంచబడ్డస్వతంత్రము. money ⌴ in land భూస్వాస్థ్యము.

Vestibule, ves'ti-bûle, *n. s.* the porch, or entrance into a house ముఖమంటపము, యింటివాకిలిముందరివసారా.

Vestige, ves'tige, *n. s.* a mark, a trace జాడ, చిహ్నము, గురుతు. I find no ⌴s of them here వాండ్లజాడలుయిక్కడయేమీఅగుపడలేదు.

Vestment, vest'ment, *n. s.* a garment, part of dress వస్త్రము.

Vestry, ves'try, *n. s.* a room attached to a church గుడిలోపొందిరివుండేగది. a committee for carrying on the affairs of a parish ఆగదిలోనేకూడేగ్రామాధిపతులసభ.

Vesture, ves'tûre, *n. s.* a garment వస్త్రము, ఉడుపు.

Vetch, vetch, Vetches, *n. s.* a kind of plant ఒకచెట్టు. Bishop Heber observes that the Indigo is a real vetch; having a vetch-shaped leaf with a blossom like a pea.

Veteran, vet'er-an, *n. s.* an old soldier బహుదినాలముసలిబంటు. Wilson is a ⌴ in Sanscrit విల్సనుదొరసంస్కృతములోనిండాదినాలుగాపరిశ్రమపడుతూవుండేవాడు.

Veterinary, *adj.* regarding the doctrine of horses గుర్రాలవైద్యసంబంధమైన. a ⌴ doctor గుర్రాలవైద్యుడు.

Veto, *n. s.* (in Latin means I forbid) a prohibition నిషేధము, కారాదనడము, కూడదనడము. he laid his ⌴ upon them మీరుయిట్లాచేయకూడదనినిషేధించినాడు.

To Vex, vex, *v. a.* to tease, to beset ఆయాసపెట్టుట, తొందరపెట్టుట, అసహ్యపెట్టుట, వేధించుట, బాధించుట. this ⌴ed him much but he said nothing ఇందువల్లవానికినిండాచీదరవచ్చినదిఅయితేవాడుఒకటీఅనలేదు. you have nothing

to — you తమకు వొకతొందరలేదు. he has nothing to — him; he may live for a hundred years ఆయనకేమితొందరలేదుఆయననూరేండ్లు బ్రతుకవచ్చును.

Vexation, vex-ā'shon, *n. s.* act of irritating, disquiet తొందర, ఆయాసము, చీదర, అసహ్యము.

Vexatious, vex-ā'shus, *adj.* troublesome, provoking ఆయాసకరమైన, తొందరైన, సంకటమైన. this is very — యిదినిండాతొందరైనపని. I have got a boil on my hand, this is — నాచేతిమీదపుండులేచినదియిది వొకతొందర.

Vexed, *adj.* troubled, grieved తొందరపడ్డ, సంకటపడ్డ, ఆయాసపడ్డ. I was much — at this యిందునగురించి నాకునిండాతొందరగావుండినది. in a sea — with storms గాలివానయొక్క తొందరగలవొకసముద్రములో. this is a much — question యిదినిండాసంకటమైనశంకతి, దీన్నిగురించిబహుమందినిండాపీకులాడినారు. he was — at the expense of building this house యీయిల్లుకట్టడములో ఆయినవ్రయమునుగురించిఅతనిమనసుకునిండాఆయాసమైనది.

Via, *adv.* (Latin word) by way of, through మార్గాన, దోవన. he went to Madras — Nellore నెల్లూరిమార్గాన చెన్నపట్నానికివెళ్లినాడు.

Viaduct, *n. s.* a thing like a bridge ఒకవిధమైన వంతెన.

Vial, vī'al, *n. s.* a small bottle చిన్నబుడ్డి.

Viand, vī'and, Viands, *n. s.* meat, food ఆహారము, భోజనము.

Viaticum, vī-at'i-cum, *n. s.* పాథేయము, దారిబత్తెము, దీన్నిపట్టికాతోలిక్కుమతస్థుడైనవాడికి అవసానకాలమందుచేసేవొకకర్మమునకుఅర్థమైనది. the priest gave him his — వానికిచరమదశలోపాదిరిప్రాయశ్చిత్తముపెట్టించినాడు.

To Vibrate, vī'brāte, *v. a.* to brandish; to move to and fro, to swing ఝళిపించుట, ఊచుట. he —d the spear బల్లెమునుఆడించినాడు. the pendulum of this clock —s seconds పెద్దగడియారమువెనకతట్టు ఆడేబిసనిమిషానికి వొకమాటువూగుతున్నది.

To Vibrate, vī'brāte, *v. n.* to swing, to play ఆడుట, కదలుట, ఊగుట, కంపించుట. the thrilling notes —d through the groves కర్ణకఠోరములుగావుండేఆధ్వనిఆచెట్లలోదూరివచ్చినది.

Vibration, vī-brā'shon, *n. s.* the act of brandishing, swinging ఝళిపించడము, ఊగడము, కదిలించడము.

Vicar, vic'ar, *n. s.* a substitute, a deputy ప్రతినిధి, ప్రత్యామ్నాయముగావుండేవాడు. a priest గురువు, పాదిరి.

Vicarage, vic'ar-āge, *n. s.* the benefice of a vicar ఒకగురువుకువుండేఅధికారము, గురువుకువిడిచియుండేమాన్యము.

Vicarious, vī-cā'ri-us, *adj.* deputed; delegated, suffering for another ప్రత్యామ్నాయముగావుండే, ప్రతిగావుండే, వొకనికిప్రత్యామ్నాయముగా తానుపడే. the — sacrifice వొకరినిమిత్తమైతానుబలికావడము.

Vicariously, *adv.* in the place of another ఒకరికి ప్రత్యామ్నాయముగా. he suffered — వొకరుపడవలసినదాన్నితానుపడ్డాడు.

Vice, vīce, *n. s.* fault, blemish, wrong, wickedness దోషము, తప్పు, దుర్మార్గము. an iron — ఇరుకుడాగిలి, పట్టుబట్టె.

Vice, vīce, *adj.* (as Vice-admiral) in composition signifies second in rank రెండో, ప్రతిగావుండే, బదులుగావుండే. thus; presidentసభానాయకుడు, — president సభానాయకుడికిప్రతిగావుండేవాడు, వాడికిరెండోవాడు. Note Vice president అనకుండాపాఠము అనియొకతాళిగా అర్థముతావడమునకే vice అని అంటారు.

Vice-admiral, vīce-ad'mi-ral, *n. s.* in *the navy*, the second officer in command వాడసేనాధిపతికిరెండోవాడు.

Vice-admiralty, *n. s.* the office of a vice-admiral వాడసేనాధిపతికిరెండోవానిఉద్యోగము. a court వొకన్యాయసభ.

Vice-chancellor, vīce-chan'cel-lor, *n. s.* a sort of judge ఒకవిధమైనన్యాయాధిపతి.

Vicegerency, vīce-gē'ren-cy, *n. s.* Government held in the absence of the ruler, deputed power ఏలేవాడులేనప్పుడు వానిప్రభుత్వమునుమరివొకడుచేయడము. in the absence of Rama, the — was held by Bharata రాముడురాజ్యములోలేనప్పుడుభరతుడురాజ్యభారముచేసెను.

Vicegerent, vīce-gē'rent, *n. s.* an officer acting in place of another ఒకనికి ప్రతిన్యాయముగా వుండిపనిచూచే అధికారి.

Viceroy, vīce'rôy, *n. s.* the substitute of a king రాజుకు ప్రతిన్యాయముగా వుండి రాజ్యాధికత్వము చేశేవాడు, రాజుకుబదులుగా వుండి రాజ్యాధికారము చేసేవాడు.

Viceroyalty, *n. s.* office or jurisdiction of a viceroy రాజుకుబదులుగా వుండి చేశే రాజ్యాధికత్వము.

Vice-versa, pronounced visee versa వైసీవర్సా, ఇట్లా అయితే అట్లా, అట్లా అయితే యిట్లా. Thus, the first class reads grammar when the second is at arithmetic and vice-versa రెండో తరగతి వాండ్లు లెక్క వేశేటప్పుడు మొదటి తరగతి వాండ్లు వ్యాకరణము చదివేది, మరిన్ని మొదటి తరగతి వాండ్లు లెక్కలు వేశేటప్పుడు రెండో తరగతి వాండ్లు వ్యాకరణము చదివేది. this town takes its name from the river, or vice versa యీవూరి పేరు ఆనదికి వచ్చినదో ఆనదికి పేరు యీవూరికి వచ్చినదో. you must attend the cattle when your brother goes to the town; and vice versa మీఅన్న పట్నానికి పోతే నీవు పశువులు మేపడానికి పో, నీవు పట్నానికి పోతే వాడు పశువులను మేపడానికి పోని.

Vicinage, *n. s.* neighbourhood సమీపము, ప్రాంతము.

Vicinity, vi-cin'i-ty, *n. s.* neighbourhood ప్రాంతము, సామీప్యము. in that ~ ఆ ప్రాంతములో.

Vicious, vish'us, *adj.* immoral, wicked, refractory దుర్మార్గమైన, దుష్ట, చెడ్డ, దౌర్జన్యమైన.

Vicissitude, vi-cis'si-tūde, *n. s.* change, revolution వ్యత్యయము, మారడము, హానివృద్ధులు, సుఖదుఃఖములు. he is exposed to continual ~s of fortune వాడికి నిన్నా కొన్నాళ్లు వెన్నెల కొన్నాళ్లు చీకటి గావున్నది.

Victim, vic'tim, *n. s.* a living being, sacrificed బలి, బలియివ్వబడబోయ్యే జంతువు. he way laid his ~ and murdered him వాడు తానుబలిపెట్టవలెనను కొన్నమనిషివచ్చేత్రోవలో పొంచియుండి వాణ్ని చంపినాడు. a hapless wretch దిక్కుమాలిన మనిషి, దౌర్భాగ్యుడు. being a ~ to passion మోహముపాలబడ్డవాడై, మోహపరవశుడై. the ~ of tyranny క్రౌర్యమునకు పాలైనవాడు. he is a ~ to injustice అన్యాయమును పొందినాడు. he made us the ~s of his fury మమ్మును తన ఆగ్రహమునకు బలిచేసినాడు. the child is a ~ of parental neglect తలిదండ్రులవుపేక్షకు యీబిడ్డ బలిఅయినది, అనగా యీబిడ్డకు యీగతివచ్చినది. the house fell a ~ to the devouring element ఆయిల్లు నిప్పుకు బలియైపోయినది, ఆయిల్లు పరశురామప్రీతి అయిపోయినది, అనగా కాలిపోయినది.

Victimiser, *n. s.* ఘాతకుడు, దబ్బరవాడు.

To Victimize, *v. a.* to sacrifice or destroy ఘాతచేసుట, హతముచేసుట, వంచించి చంపుట, దబ్బరచేసి దోచుకొనుట.

Victimized, *adj.* హతముచేయబడ్డ, వంచించబడ్డ.

Victimizing, *n. s.* శౌర్యము, దబ్బరవని.

Victor, vic'tor, *n. s.* a conqueror, a vanquisher జయించినవాడు, జయమును పొందినవాడు. in this business which was the ~? దీంట్లో గెలిచినవాడెవరు.

Victorious, vic-tō'ri-us, *adj.* conquering; superior జయమును పొందిన, జయముగల, ఘనమైన. he was ~ వాడు జయించినాడు.

Victoriously, vic-tō'ri-us-ly, *adv.* triumphantly ఘనముగా.

Victoriousness, *n. s.* జయశాలిత్వము.

Victory, vic'tor-y, *n. s.* conquest జయము.

To Victual, vitl, *v. a.* to provide with food ఆహారముజాగ్రతచేసుట, భోజనసామగ్రి చేర్చిపెట్టుట. they victualled the fort for one month ఆకోటలో వుండేవాండ్లకు నెల్లాండ్ల భోజనసామగ్రి జాగ్రత చేసినారు.

Victualler, *n. s.* he who supplies provision భోజనసామగ్రి జాగ్రత చేశేవాడు.

Victuals, vitls, *n. s.* provision of food, meat, stores ఆహారము, భోజనసామగ్రి.

Vide, (Latin) "See thou" చూడు. this is used only in books; thus ఆచార్యుడు, vide గురువు; అనగా గురువు అనే పదమును చూడుడని అర్థము వివరముగా తెలుసునను అనిభావము.

Videlicet, vi-del'i-cet, *adv.* to wit, namely అనగా. Thus, the proprietor, ~ my brother యజమానుడు, అనగా నాతమ్ముడు.

To Vie, vīe, *v. n.* to contend అడ్డములాడుట, తిరస్కరించుట. contest, strive with పోరాడుట,

సరిపోరుట. in warlike skill he ~s with (or rivals) Mars యుద్ధములో ద్రోణాచార్యులతో సరిపోరతగిన సామర్థ్యము గలవాడు. her face ~d in brightness with the summer moon దానిముఖము శరత్కాలచంద్రుణ్ని తిరస్కరిస్తున్నది.

Vi-et-armis, *adv.* (Latin words) by main force బలాత్కారముగా, దౌర్జన్యముగా, బహుబలప్రయోగము చేత.

To View, vū, *v. a.* to survey; to examine, to see చూచుట, పరీక్షచేసుట, విచారించుట. he ~ed the lands ఆపొలములనంతా పారచూచినాడు, విమర్శించినాడు. he ~ed this business in another light యిందునుగురించి వాడికి వేరేభావమైనది.

View, vū, *n. s.* sight, survey, prospect అవలోకనము, చూపు, దర్శనము. there were four hills within ~ కనుపారేంతదూరములో నాలుగుకొండలుపుండినవి, నాలుగుకొండలు అగుపడ్డవి. from the top of the hill there is a fine ~ ఆకొండమీదినుంచిచూస్తే శానాదూరము తెలుస్తున్నది. at the first ~ మొదటివిమర్శలో, మొదటచూడగా. he placed the ball full in ~ ఆచెండును బాగా తెలిసేటట్టుగా పెట్టినాడు. I do not know his ~s in this యిందునుగురించి వాడిఆలోచనయేమో నాకు తెలియలేదు. you must keep this in ~ దీన్ని ముఖ్యముగా నీమనసులో పెట్టవలసినది. he sold me a ~ of Calcutta కలకత్తాపట్టణముయొక్క పటమును నాకు అమ్మినాడు. the lark arose till it went out of ~ ఆభరద్వాజము యెగిరియెగిరి కనుదృష్టిని మించిపోయినది. he set the box out of ~ ఆపెట్టెను మరుగుగా పెట్టినాడు, కండ్లబడకుండా పెట్టినాడు. it went out of ~ అగుపడకపోయినది. it came into ~ అగుపడ్డది. opinion భావము, ఆలోచన, తాత్పర్యము. what is your ~ in speaking to him? వాడితో మాట్లాడడానికి నీయత్నమేమి, నీఅభిప్రాయమేమి. this is my ~ of the case అందునుగురించి నా తాత్పర్యమిది. a ~ of logic తర్కదర్శనము, అనగా తర్కసంగ్రహము. in that ~ of the subject ఆపక్షమందు. whichever ~ you take of this యిందునుగురించి మీరుయెట్లాభావమైనానుసరే. the first ~ of a question in logic అనుమానము. on a full ~ of the question ఆసంగతినిబాగావిచారించినందుమీదట. with a ~ to this యీతాత్పర్యమునుబట్టి. with a ~ to కొరకు. with a ~ to buying the land ఆనేలను కొనేకొరకు. with a ~ to purchasing the house ఆయింటినికొనగలందులకు. with a ~ to screen himself తనయత్నమును కప్పుదలచేసుకొనదలచి. the point in ~ ఆలోచించినపని, యిక్కడవుండేయత్నము. in every point of ~ this is wrong యిది అన్నివిధాలతప్పు, యిదిఅన్యాయము.

Viewer, *n. s.* one who surveys చూచివిచారించేవాడు.

Viewless, *adj.* unseen; not discernible అగుపడని, కంటికిఅగుపడని, అగోచరమైన.

Vigil, vig′il, *n. s.* the evening before a holyday, a fast or service before a holyday, a watch పండగకుపూర్వరాత్రి, ఆరాత్రిచేసేజాగరము.

Vigilance, vig′il-ance, *n. s.* watchfulness జాగరూకత, మెళుకువ, ఎచ్చరిక, జాగ్రత.

Vigilant, vig′il-ant, *adj.* watchful, circumspect జాగరూకతగల, జాగ్రతగల.

Vigilantly, *adv.* watchfully; attentively; with attention to danger జాగ్రతగా, పదిలముగా.

Vignette, *n. s.* a picture of leaves and flowers పత్రపుష్పములయొక్క చిత్రము, ఆగ్రంథాంతమందు వేసేపువ్వు,

Vigorous, vig′or-us, *adj.* strong, forcible, stout సత్తువగల, త్రాణగల, బలముగల, గట్టి. a ~ appetite మంచిఆకలి.

Vigorously, *adv.* forcibly సత్తువగా, బలముగా, గట్టిగా.

Vigorousness, *n. s.* force; strength బలము, త్రాణ.

Vigour, vig′ur, *n. s.* force, strength, energy, efficacy బలము, శక్తి, త్రాణ, పరాక్రమము, దార్ఢ్యము.

Vile, vīle, *adj.* base, low, worthless, wicked నీచమైన, అధమమైన, క్షుద్రమైన, దుష్ట, పాపిష్ఠి. a ~ act దుష్టపని. a ~ wretch దుష్టుడు.

Vilely, vīle′ly, *adv.* basely, shamefully, wickedly నీచముగా, అల్పముగా, అధమముగా, దుర్మార్గముగా.

Vileness, *n. s.* baseness, meanness నీచత, హీనత్వము, అల్పత్వము, తుచ్ఛత్వము.

Vilification, *n. s.* the act of defaming నింద, దూషణ, అపఖ్యాతి, అవమానము, రట్టు.

To Vilify, vil'i-fȳ, *v. a.* to debase, to defame, to abuse నిందించుట, దూషించుట, అవమానముచేసుట, అన్యాయముచేసుట.

Villa, vil'la, *n. s.* a country seat ఊరిబైటనుండే పెద్దతోట, యిల్లు, నాటుపురము.

Village, vil'lâge, *n. s.* ఊరు, గ్రామము.

Village, vil'lâge, *adj.* rustick ఊరి. a ~ maid పల్లెటూరిది.

Villager, vil'lâg-ĕr, *n. s.* ఊరివాడు, గ్రామస్థుడు.

Villain, vil'lin, *n. s.* దుష్టుడు, క్షుద్రుడు, దొంగ, పోకిరి, హారంజాదా, ఆకతాయ, చండాలుడు.

Villanous, vil'lan-us, See Villainous.

Villanously, vil'lan-us-ly, See Villainously.

Villainous, vil'lan-us, *adj.* base, vile, wicked నీచమైన, తుచ్ఛమైన, పాపిష్ఠి. a ~ trick దొంగయుక్తి. this was a ~ shame యిదిదిక్కుమాలినఅన్యాయము. a ~ stink పాపిష్ఠికంపు, చెడుకంపు.

Villainously, vil'lan-us-ly, *adv.* basely నీచముగా, క్షుద్రముగా, పాపిష్ఠితనముగా.

Villany, vil'lan-y, *n. s.* wickedness; baseness నీచత్వము, దుర్మార్గము, దొంగతనము.

Villein, *n. s.* a slave, a drudge దాసుడు, భృత్యుడు. there were two hundred ~s on the estate ఆసంస్థానముకిందయిన్నూరుమందిదాసులుండిరి.

Villous, vil'lus, *adj.* hairy వెంట్రుకలుగానుండే, బొచ్చుగానుండే.

Vinaigrette, *n. s.* వాసనబుడ్డి.

To Vindicate, vin'di-cāte, *v. a.* to justify; to clear పునీతున్నిగాచేసుట, నిర్దుష్టున్నిగాచేసుట, దోషవిమోచనముచేసుట, దోషములేదనితీర్చుట. they ~d him అతనిమీదతప్పులేదనిఋజువరచినారు. he ~d himself తనమీదతప్పులేదనినిరూపించినాడు. this receipt ~d him అతనిమీదతప్పులేదనియీరశీదుచేతతెలిసినది. the event ~d his conduct యిట్లాసంభవించినందువల్ల వాడుచేసినదితప్పుకాదనియేర్పడ్డది.

Vindication, vin-di-cā'shon, *n. s.* justification సమాధానము, దోషనివారణము, విముక్తి, విమోచనము. this is a ~ of his conduct వానియందు తప్పులేదనియిందువల్ల తెలిసినది. this is no ~ of your conduct నీవుచేసినదానికియిదిసమాధానముకాదు. as a ~ of his conduct he pleaded the orders given him నీవుచేసినదానికేమిసమాధానమని అడిగితే, నాకువచ్చినుండేఆజ్ఞనన్నాడు.

Vindicator, *n. s.* ప్రోద్బలముగామాట్లాడేవాడు. are you a ~ of murder? ఖూనికినిప్రోద్బలముగామాట్లాడేవాడవా.

Vindictive, vin-dic'tive, *adj.* revengeful, cruel క్రూరమైన, కసితీర్చుకోవలెనననియుండే, పగబట్టిన. ~ language క్రూరమైనమాటలు. you should not be ~ నీవుక్రౌర్యముచేయరాదు, చలపట్టరాదు.

Vindictiveness, *n. s.* revengefulness క్రౌర్యము, చలము, కసి.

Vine, vīne, *n. s.* ద్రాక్షతీగె. the wild ~ వెర్రిద్రాక్షచెట్టు. the long pepper ~ శర్కము, పిప్పలితీగె. the betel ~ నాగవల్లి, తమలపాకుతీగె. the melon ~ పాదురచెట్టు.

Vinefretter, *n. s.* a small insect ద్రాక్షచెట్లనుకొట్టేపురుగు.

Vinegar, vin'ê-gar, *n. s.* sour wine సిర్కా, కాడి, సీమకాడి.

Vinery, *n. s.* ద్రాక్షతోట.

Vineyard, vine'yärd, *n. s.* (simply a garden) తోట, ద్రాక్షతోట. a place where work is done పనిచేసేస్థలము. he sent them into the ~ వాండ్లనుపనితోట్లకుగాలుయిచ్చినాడు, వాండ్లనుపనికిపంపినాడు.

Vinous, vīn'us, *adj.* made of wine ద్రాక్షసారాయితోచేసిన. ~ intoxication ద్రాక్షసారాయివల్లకలిగినమైకము.

Vintage, vin'tâge, *n. s.* the produce of the vine for the season ఒకసంవత్సరములోద్రాక్షకాచినకాపు. the time of gathering the crop of grapes ద్రాక్షపండ్లకాలము. the wine produced by the crop of grapes of a season ఒకసంవత్సరములోకాచినద్రాక్షవల్లవుత్పత్తిఅయినద్రాక్షామద్యము. wine of the ~ of 1850 ౧౮౫౦ సంవత్సరపుద్రాక్షకాపువల్లవుత్పత్తిఅయినద్రాక్షామద్యము.

Vintner, vint′nĕr, *n. s.* a seller or dealer in wines వైనుసారాయిఅమ్మేవాడు.

Viol, vī′ol, *n. s.* a stringed musical instrument వీణెవంటిఒకవాద్యవిశేషము.

To Violate, vī′ō-lāte, *v. a.* to injure, to infringe, ravish చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట, అతిక్రమముచేసుట, బలాత్కరించుట. he ~d the law in doing this దీన్నిచేయడములో శాస్త్రభంగముచేసినాడు. he ~d his oath ప్రమాణభంగముచేసినాడు. they ~d the tomb in which he reposed ఆయనను పూడ్చినసమాధిని చెరిపినారు.

Violation, vī-ō-lā′shon, *n. s.* a breaking, transgression చెరపడము, ఉల్లంఘనము, అతిక్రమము, భంగము. ~ of a woman స్త్రీని చెరపడము. ~ of a tomb సమాధిని చెరపడము. this is a ~ of decency యిదిమానభంగము, అమర్యాద. this is a ~ of etiquette ఇదిఅమర్యాద, యిదిఆచారవ్యతిక్రమము. ~ of an oath ప్రమాణభంగము. in ~ of the law శాస్త్రవిరుద్ధముగా. ~ of a promise చేస్తాననితప్పడము. in ~ of his promise he did this మాటతప్పియిట్లాచేసినాడు.

Violator, *n. s.* he who breaks or spoils చెరిపేవాడు, అతిక్రమించేవాడు. a ~ of the public peace లోకులసుఖమునకుభంగముచేశేవాడు. the ~ of a woman స్త్రీని చెరిపేవాడు.

Violence, vī′ō-lence, *n. s.* force, fury, vehemence, wrong బళము, వేగము, ఉగ్రము, బలాత్కారము, బలవంతము, సాహసము. from the ~ of the wind గాలియొక్క బలమువల్ల. from the ~ of his language వాడుచెప్పేవడివల్ల, బలమువల్ల A†. to commit ~ దౌర్జన్యముచేసుట. in Mw. XI. 82.

Violent, vī′ō-lent, *adj.* forcible, outrageous, furious ప్రచండమైన, వడిగల, వేగముగల, సాహసమైన, చెడు, చెడ్డ. a ~ wind నిండావడియైనగాలి. you may do it without any ~ effort నిండాప్రయాసలేకుండానేదీన్నినీవుచేయవచ్చును. a ~ man ధూర్తుడు, సాహసుడు, దుర్జనుడు. ~ conduct దౌర్జన్యము. a ~ blow మంచిదెబ్బ, చెడుదెబ్బ. he laid ~ hands on them వాండ్లమీదదౌర్జన్యముచేసినాడు. he laid ~ hands on the money ఆరూకలనుగుంజుకొన్నాడు, అపహరించినాడు. he laid ~ hands on himself తన్నుతానే చంపుకొన్నాడు. a ~ death దుర్మరణము. a ~ cold చెడ్డజలుబు.

Violently, *adv.* forcibly బలముగా, వడిగా, బలాత్కారముగా, బలవంతముగా. the wind blows ~ గాలివడిగావిసురుతున్నది. to run ~ వడిగాపరుగెత్తుట. to burn ~ ధగధగమనిమండుట.

Violet, vī′ō-let, *n. s.* a plant and flower అందముగావుండే ఒకపుష్పము, నల్లకలువవంటిఒకపుష్పము.

Violin, vī-ō-lin′, *n. s.* a stringed instrument of music, a fiddle ఒకవిధమైనసారంగి, ఫిడీలు.

Violoncello, vī-ō-lon-cel′lō *or* vi-ō-lon-chel′lō, *n. s.* a stringed musical instrument ఒకవిధమైనపెద్దఫిడీలు.

Viper, vī′pĕr, *n. s.* a serpent whose bite is venomous నిండావిషముగలఒకపాము, సెంజెర, యీపాముగుడ్లనుపెట్టకుండాపిల్లలనువేస్తున్నదట. Note, P† C† A†. say సర్పము, కృష్ణసర్పము. a person who is mischievous or malignant దుష్టుడు, దురాత్ముడు, ద్రోహి.

Viperous, *adj.* malignant; venomous విషముగల, చెడ్డ, దుష్ట.

Virago, vi-rā′gō, *n. s.* a bold resolute woman ధూర్తురాలు, మొగధీరుడివలెవుండేటిది.

Virgin, ver′gin, *n. s.* a maid కన్యకడుచు. the holy ~ is generally called మాదా, and a chapel to the holy ~ is called మాదాగుడి. Hence English churches are vulgarly called మాదాకోవిల్.

Virgin, ver′gin, *adj.* pure, undefiled పరిశుద్ధముగావుండే, నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన. ~ purity పరిశుద్ధత. ~ gold అపరంజి. ~ silver పూదువెండి. ~ honey తనకుతానేకారేతేనె, జుంటితేనె. ~ wax మడ్డిమైనము. ~ soil యెన్నడూదున్నని భూమి.

Virginals, *n. s.* a certain musical instrument వీణాభేదము.

Virginity, ver-gin′i-ty, *n. s.* maidhood కన్నెరికము.

Virgo, *n. s.* కన్యారాశి.

Virile, vī′rile, *adj.* male పురుషసంబంధమైన.

Virility, vĭ-ril'i-ty, *n. s.* manhood పుంస్త్వము, మొగతనము.

Virtu, or Vertu, *n. s.* a love or taste for curiosities వింత, వేడుక, వింతవస్తువులమీదిబుద్ధి. an article of ~ వింతవస్తువు, చోద్యమైనపదార్థము.

Virtual, ver'tū-al, *adj.* effectual, being in substance వాస్తవికమైన, ప్రకారాంతరమైన, జాడగావుండే. his letter does not confess the debt in plain words, but it is a ~ acknowledgement వానిజాబువల్లశబ్దతః ఆ అప్పును ఒప్పుకోకపోయినప్పటికిన్ని తాత్పర్యతః ఒప్పుకొన్నట్టుగానే వున్నది. transportation is ~ death శిక్షమీదికిపంపడముమరిదీయడమునకుతుల్యమే.

Virtually, ver'tū-al-ly, *adv.* indirectly: not in words భావేన, తాత్పర్యతః, వాస్తవికముగా, ప్రకారాంతరేణ. in this letter he ~ has given you permission యీజాబులో వాడునీకుతాత్పర్యతః సెలవిచ్చియున్నాడు. I was absent, but my pleader was there: so I was ~ present నేనుండలేదు, నావకీలువుండినది నేనుప్రకారాంతరేణ వున్నట్లేను. this ~ annuls the bond యిందుచేత భావేనఆపత్రముకొట్టుబడిపోతున్నది. he is indeed my brother, but he is ~ my father వాడు నాఅన్నఅయితేగానిక్రియలో నాకు తండ్రిగావున్నాడు.

Virtue, ver'tūe, *n. s.* moral goodness, efficacy, strength పుణ్యము, ధర్మము, నీతి, సుచరిత్రము, సుశీలత, సద్గుణము, సదాచారము, గుణము, శక్తి, బలము. castor oil has a purging ~ ఆముదము లోభేదిఅయ్యే గుణమువున్నది. by the ~ of this medicine యీమందుయొక్క గుణముచేత. by the ~ of his oath వాడిప్రమాణముయొక్క బలముచేత. in ~ of being his heir వానికి కర్తఅయినవిశేషముచేత. in ~ of being a kinsman జ్ఞాతియనేబలమునుబట్టి, జ్ఞాతియైన విశేషముచేత. you receive this in ~ of your being a member నీవున్ను ఒక అధికారియనే బలమునుబట్టి యిదినీకు వచ్చినది. a woman of ~ పతివ్రతగావుండే స్త్రీ. after a woman has forfeited her ~ అదివ్యభిచరించిన తర్వాత, చెడిపోయినతర్వాత. a woman of easy ~ వ్యభిచారి. patience is a ~! ఓర్పు ఒక సద్గుణము, తాళిమి వుండవలసినదేను. as he could get no food he made a ~ of necessity and fasted all day వాడికిఅన్నముదొరకనందున యీపుకవాసదినముప్రతికిపోనీయనుకొన్నాడు, విధిలేక వుండవలసినవస్తువును భక్తిప్రియకింద పెట్టుకొన్నాడు. rising early is no ~ in a hot country మొండెమెండు గావుండేదేశములో తెల్లవారేలేవడము పుణ్యకవితేషముకాదు. the very ~ of compassion దయాకరుణము. But δυναμις శక్తి A† F†. Mark V. 30. బలము G† P† ప్రభావము C† K†. In 2 Pet. శోభము A† ధర్మము C† సుకృతము P† యోగ్యత K† పుణ్యము G. (Rhen.) and F. See note printed at the foot of page 944.

Virtueless, *adj.* destitute of efficacy or operating qualities జబ్బైన, గుణములేని, శక్తిలేని, సారము చచ్చిన.

Virtuoso, ver-tū-ō'sō, *n. s.* a man skilled in painting, music, antiquities, and curiosities చిత్రము, సంగీతము, వింతవస్తువులనువిచారించడము, వీటిలో సమర్థుడుగావుండేవాడు. Walter Scott defines it, "one who wishes to know and will know everything" సమస్తమునున్నుతెలుసుకోవలెననేయిచ్ఛగలవాడు. "The doctor's house is full of snakes, fossils, turtles, birds, fishes, &c. all thrown together in the greatest confusion. It makes no matter what it is, the doctor is such a confirmed ~ that everything is fish that comes to his net. (Featherstonhaugh 1. 195.) See Addison's remarks, in Tatler, No. 216.

Virtuous, ver'tū-us, *adj.* morally good, chaste, upright ధర్మమైన, పుణ్యమైన. a ~ act ధర్మము, పుణ్యము. a ~ man ధార్మికుడు, పుణ్యవంతుడు, పెద్దమనిషి. a ~ woman పతివ్రత. the wives of the Lambadis are very ~ లంబాడీవాండ్లపెండ్లాలునిండాపతివ్రతలు, వాండ్లవద్ద వ్యభిచారము లేదు.

Virtuously, *adv.* ధర్మముగా, నీతిగా, సన్మార్గముగా, వ్యభిచారములేకుండా. they live ~ వాండ్లువ్యభిచారములేకుండాప్రవర్తిస్తారు.

Virulence, vir'ū-lence, *n. s.* malignity, a wicked temper వైషమ్యము, ద్వేషము, విరోధము.

Virulent, vir'ū-lent, *adj.* venomous ఉగ్రమైన.

తీక్ష్ణమైన, క్రూరమైన, విషమైన. ~ language దూషణ.

Virus, *n. s.* foul matter from ulcers విషనీరు, రసిక.

Vis, *n. s.* vital force ప్రభావము. ~ inertiæ అచైతన్యప్రభావము.

Visage, viś'āge, *n. s.* the face ముఖము, మోము.

Viscid, vis'ćid, *adj.* glutinous; sticky జిగటగా వుండే, బంకగావుండే.

Vis-count, vī'coūnt, *n. s.* a title of nobility next below the earl సామంతుడు, రాజు, యాలాంగంటిదర్జా, ఎరల్ అనేదానికి రెండోపట్టము గలవాడు. Dz. says కులీనవ్యక్తియొక్క ఉపాధివిశేషము.

Viscountess, vī'coūnt-ess, *n. s.* రాణి, వైకౌంటుయొక్క భార్య.

Vis-cous, vis'cus, *adj:* glutinous, adhesive, clammy బంకలుగా, జిగటగావుండే, పిసిపిసిలాడే.

Vis-cus, vis'cus, *n. s.* కడుపులోవుండేమాంసవిశేషము, హృదయము, పేగులు, మూత్రతిత్తిమొదలైనవి.

Vishnu, *n. s.* విష్ణువు. This name is equivalent to Jupiter.

Visibility, viś-i-bil'i-ty, *n. s.* the state or quality of being visible దృష్టిగోచరత్వము, దృశ్యత్వము, ప్రత్యక్షత.

Visible, viś'i-ble, *adj.* perceivable by the eye, apparent దృశ్యమైన, అగుపడే, కంటికితెలిసే, స్పష్టమైన; విశదమైన. when he became ~ వాడు కండ్లకుఅగుపడేటప్పటికి. darkness ~ కనుపడేచీకటి.

Visibly, viś'i-bly, *adv.* so as to be seen, plainly స్పష్టముగా, కంటికితెలిసేటట్టుగా. this road is ~ crooked యీదారిచూస్తేవంకరగావున్నది.

Vision, vizh'on, *n. s.* act of seeing, faculty of sight; a phantom దర్శనము, దృష్టి, దర్శనశక్తి, ఛాయ, స్వప్నదర్శనము.

Visionary, vizh'on-ar-y, *adj.* imaginary, not real మాయమైన, మిథ్యమైన, భ్రామికమైన, లేనిపోని.

Visionary, vizh'on-ar-y, *n. s.* a credulous fool లేనిపోనివాటినినమ్మేవాడు.

To Visit, viś'it, *v. a.* పోయిచూచుట, వచ్చిచూచుట. he ~ed the place అక్కడికిపోయిఆస్థలమునుచూచినాడు. I ~ed his house అతనియింటికిపోయిచూస్తిని. the doctor ~s his patients ఆవైద్యుడురోగులయిండ్లకుపోయిచికిత్సచేస్తున్నాడు. to touch as the breeze does a flower సోకుట, తాకుట, తగులుట. in the theological sense to punish శిక్షించుట, ప్రాయశ్చిత్తముచేసుట. his sins have ~ed him, he is severely ~ed for those sins వాడిపాపములేవాణ్ని చుట్టుకొన్నవి, వాడుచేసినదేవాణ్ని కట్టికుడుపుతున్నది. when God ~ed them with sickness దేవుడువాండ్లకురోగమునుకలగచేసినప్పుడు. the town was ~ed by a storm ఆపట్టణమునకుగాలివానవుపద్రవముతగిలినది. the city was ~ed with disease రోగముఆవూళ్లోతగిలినది, సంభవించినది. their sorrows shall be ~ed on thy head వాండ్లవుసురు నీకుతాకును. he hath ~ed and redeemed his people ఆయనవాండ్లనుచూచిరక్షించినాడు, విలోకించిరక్షించెను.

To Visit, viś'it, *v. n.* to go or come to see దర్శనమునకుపోవుట, దర్శనమునకువచ్చుట. we do not ~ వారికిమాకూయొక్కటికిదర్శనములేదు. he lives near me, but we do not ~ మాయింటిదగ్గరనేవున్నాడుగాని మేముఒకరినొకరుపోయి చూడడములేదు. they do not ~ much వాండ్లుయొక్కువపరస్పరందర్శనానికిపోవడములేదు. these people ~ a great deal వాండ్లుపరస్పరంఒకరినొకరుపోయిచూచుకొంటూనేవుంటారు.

Visit, viś'it, *n. s.* the act of going to see దర్శనమునకుపోవడము, పోయిచూడడము. we paid a ~ to the mountain ఆకొండనుపోయిచూచినాము. we paid him a ~ ఆయననుపోయిచూచినాము, ఆయనదర్శనముచేసినాము.

Visitant, viś'it-ant, *n. s.* దర్శనమునకువచ్చేవాడు, దర్శనమునకుపొయ్యేవాడు.

Visitation, viś-it-ā'shon, *n. s.* inspection; infliction of judgments; exhibition of mercy పరీక్ష, విమర్శ, వచ్చిచూడడము, పరిశోధన, దైవఘటన, దైవికము, దయాప్రకాశనము. a bishop's ~ పెద్దపాదిరిచేసేశిష్యసంచారము. by the ~ of God దైవికముచొప్పన, దైవఘటనచేత. this was a severe ~ యిదిదేవుడుచేసినశాస్తి. In Luke XIX. 44. కృపాకాలము. A†.

Visiter, Visitor, viś'it-or, *n. s.* one who comes or goes to see another దర్శనమునకువచ్చేవాడు, దర్శనమునకుపొయ్యేవాడు. an occasional judge

ఆక్షేపకుడై నియమించబడే పైకి అధికారి, న్యాయాధిపతి.

Visor, viś'or, *n. s.* ముఖానికి వేసుకొనే యినుపజీరా, కవచము.

Vista, vis'ta, *n. s.* a long view or prospect between two rows of trees; an avenue తోపు, రెండువరుసలచెట్లుగావుండే వెళ్లనడమగుకుడేదారి.

Visual, vizh'ū-al, *adj.* belonging to the sight దర్శనసాధకయోగ్యమైన, దృష్టిసంబంధమైన, దర్శనేంద్రియసంబంధమైన. this is beyond his ~ powers ఇదిదృష్టిగోచరముకాదు.

Vital, vī'tal, *adj.* pertaining or contributing to life, containing life, being the seat of life ప్రాణాధారమైన, జీవాధారమైన, ఆయపట్టుగావుండే. the ~ frame దేహము, శరీరము. the ~ moisture కళలు. this hot wind dries up the ~ moisture యీవడగాలికళలన్నిటినిపీలుస్తున్నది. the ~ spark ప్రాణము. there is a ~ difference between these two యీరెంటికినిండాభేదముపున్నది. ~ religion విశేషభక్తి. this is a ~ point యిదిఅతిముఖ్యము, యిదిపరమముఖ్యము. ~ Christianity నిర్భయమైనభక్తి.

Vitality, vī-tal'i-ty, *n. s.* power of maintaining life సజీవత్వము, ప్రాణధారిత్వము, జీవసాధకయోగ్యత్వము. it has an inherent spirit of ~ అది మొండిప్రాణముగలదిగావున్నది.

Vitally, *adv.* essentially ప్రాణహానికరముగా, ముఖ్యముగా, అతి. ~ important అతిముఖ్యమైన. ~ prejudicial అతిదుష్ట.

Vitals, vī'tals, *n. s.* parts essential to life మర్మస్థానము, ఆయపట్టు, అపాయస్థలము, ప్రాణముగావుండేస్థానము. this hot wind dries up the ~ యీవడగాడ్పుకళలనుపీలుస్తున్నది, ప్రాణమునుకుంగదీస్తున్నది.

Vitex Negundo, or Chaste Tree, *n. s.* వావిలిచెట్టు.

To Vitiate, vish'i-āte, *v. a.* to deprave, spoil, corrupt చెరుపుట, భ్రష్టుచేసుట, దుర్బలముచేసుట. this ~s his evidence యిందువల్లవాడిసాక్షి దుర్బలమైపోయినది.

Vitiation, vish-i-ā'shon, *n. s.* depravation; corruption చెరపడము, భ్రష్టుచేయడము. a rendering invalid దుర్బలముచేయడము. by the ~ of the air గాలిచెడిపోయినందున, అనగాదుర్గంధముకలగడమువల్ల. ~ of language భ్రామ్యము. through the ~ of their morals వాండ్లనీతిచెడిపోయినందున.

Vitious, vish'us, *adj.* vicious, corrupt, immoral, wicked, refractory దుర్మార్గమైన, దుష్ట, చెడ్డ, దార్జన్యమైన. a ~ man దుష్టుడు. ~ acts దుష్కార్యములు. a ~ horse కొంటెగుర్రము. this is a ~ meaning of the word యిదిఆమాటకుఅపార్థము.

Vitreous, vit'rê-us, *adj.* glassy; resembling glass కాచముపలెవుండే, స్ఫటికముపలెవుండే.

Vitrification, *n. s.* the act or process of converting into glass గాజుకావడము, కాచముకావడము. after the ~ of the bricks యిటికెలుచిట్టముకట్టినతర్వాత.

Vitrified, *adj.* converted into glass గాజైన, కాచమైన. the bricks were ~ by the heat of the fire ఆయిటికెలుచిట్టముకట్టినది.

To Vitrify, vit'ri-fȳ, *v. n.* to become glass గాజు అవుట. after the bricks vitrified ఆయిటికెలు చిట్టముకట్టినతర్వాత.

Vitriol, vit'ri-ol, *n. s.* copperas, a compound of the acid of sulphur and a metal తుత్తము, మైలతుత్తము. blue ~ మైలతుత్తము. white ~ పాలతుత్తము. green ~ కసీసము.

Vitriolic acid, *n. s.* కాసీసద్రావకము.

Vitriolized, *adj.* (mixed or burned with vitriol: B. Franklin) భస్మమైన.

Vitry, *n. s.* (a certain mixed metal) కంచు.

To Vituperate, vi- *or* vī-tū'per-āte, *v. a.* to censure, to blame దూషించుట, నిందించుట, తిట్టుట.

Vituperative, *adj.* censuring తిట్టే, నిందించే, దూషించే. ~ language తిట్లు, దూషణ.

Vitus, *n. s.* name of a monk ఒకఋషిపేరు. St. Vitus's dance వాతయాడ్పులు. he has got St. Vitus's dance వానికివాయుపుచేతవంకరటొంకరగాయాడ్పుయాడ్పుకలిగియున్నది.

Vivacious, vi-vā'shus, *adj.* lively, sprightly, brisk, gay చురుకుగల, వడిగల, చాకచక్యముగల.

Vivaciously, *adv.* briskly చురుకుగా, వడిగా, చాకచక్యముగా.

Vivaciousness, *n. s.* briskness చురుకు, వడి, చాకచక్యము.

Vivacity, vi-vac′i-ty, *n. s.* sprightliness; liveliness చురుకు, వడి, ఉల్లాసము, చాకచక్యము. want of ~ చురుకులేమి, పాలుమాలిక. with ~ చురుక్కున, వడిగా.

Viva-Voce, *adj.* నోటిమాటగానుండే. a viva voce examination వ్రాతమూలకముగా కాకుండా నోటిమాటలుగా చేసినవిమర్శ. he was examined partly in written exercises and partly viva voce అతణ్ని కొంతమట్టుకు వ్రాతమూలకముగాను కొంతమట్టుకు నోటిమాటలుగాను పరీక్షించబడ్డాడు. he was invited to a viva voce discussion మాట్లాడుకోవడానికి వాణ్ని పిలిచినారు.

Vivid, viv′id, *adj.* lively, bright ప్రకాశమైన, ఉజ్వలమైన, తళతళలాడే. ~ flashes of lightning తళుక్కుతళుక్కుమనే మెరుపులు. I have a ~ recollection of this యిది నాకు బాగా జ్ఞాపకమున్నది. a ~ resemblance తద్రూపముగా వ్రాసినది. I have a ~ remembrance of his kindness వాడు చేసిన ఉపకారము నేను యెంతమాత్రము మరిచిపోలేదు, నా మనసున నాటివున్నది.

Vividly, *adv.* with strength, with brightness ప్రకాశముగా, తళతళమని. this is ~ impressed upon my mind యిది నామనసులో గట్టిగా నాటివున్నది.

Vividness, *n. s.* liveliness, brightness తేజస్సు, ప్రకాశము, తళతళ. from the ~ of the light ఆ వెలుతురునిండా ప్రకాశముగావుండినందువల్ల.

Vivification, *n. s.* bringing to life, revival ప్రాణము వచ్చేటట్టు చేయడము. after the ~ of the egg ఆగుడ్డుకు ప్రాణము వచ్చేటట్టు చేసిన తర్వాత.

To Vivify, viv′i-fȳ, *v. a.* to make alive, to animate జీవము వచ్చేటట్టు చేసుట, బ్రతికించుట. after the heat vivified the eggs యెండచేత గుడ్లకు ప్రాణము వచ్చిన తర్వాత.

Viviparous, vī-vip′a-rus, *adj.* producing the young without an egg జరాయుజమైన. birds are oviparous; quadrupeds are ~ పక్షులు అండజములు, చతుష్పాజ్జంతువులు జరాయుజములు.

Vixen, vixn, *n. s.* scold గయ్యాళి, తిట్టుబోతు.

Viz. (*contraction* of Videlicet) అనగా. in the next three months ~ December, January, February వచ్చేమూడు నెలలలో, అనగా డిసెంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరి యీమూడు నెలలలో.

Vizard, viz′ard, *n. s.* head piece or mask ముఖానికి వేసుకొనేయినపజీరా, కవచము.

Vizier, viz′yēr *or* vi-zhēr′, *n. s.* a minister మంత్రి, వజీరుడు.

Vocabulary, vō-cab′ū-lar-y, *n. s.* a list of words; a dictionary వాక్యావళి, శబ్దకోశము, నిఘంటువు.

Vocal, vō′cal, *adj.* having voice; uttered by the mouth స్వరవిశిష్టమైన, ఉక్తమైన, ఉచ్చరించబడ్డ, నోటచెప్పబడ్డ. ~ music నోటపాడిన గీతము.

Vocally, vō′cal-ly, *adv.* articulately, in words ఉచ్చారణపూర్వకముగా, నోటిమాటలుగా.

Vocation, vō-cā′shon, *n. s.* calling, employment, business వృత్తి, వ్యాపారము, ఉద్యోగము, పని.

Vocative, voc′a-tive, *n. s.* the case of nouns in grammar used in calling or speaking to సంబోధన.

To Vociferate, vō-cif′er-āte, *v. n.* to utter with a loud voice అరుచుట, బిగ్గరమాట్లాడుట, పెద్దగొంతుపెట్టి అరుచుట.

Vociferation, vō-cif-er-ā′shon, *n. s.* a violent outcry కేక, అరుపు, పెద్దగొంతుపెట్టి అరవడము.

Vociferous, vō-cif′er-us, *adj.* noisy, loud, clamorous అరిచే, కేకలువేసే.

Vogue, vōg, *n. s.* fashion లోకాచారము, వాడుక. this is the public ~, i. e. talk, report వదంతి, లోకప్రతీతి. the books now in ~ యిప్పట్లో వాడుకలో వుండే గ్రంథములు. ~ meaning వాడికగావుండే అర్థము, సాధారణముగావుండే అర్థము. English learning is much in ~ here యిక్కడ ఇంగ్లీషు చదువు నిండా జరుగుతూవున్నది.

Voice, vôice, *n. s.* sound uttered by the mouth; a vote కంఠధ్వని, కంఠము, ధ్వని, శబ్దము, కూత, సమ్మతి. she lifted up her ~ and wept పెద్దగొంతుపెట్టియేడ్చినది. a low ~ హీనస్వరము. a fine body of ~ శారీరము. deep ~d గంభీరస్వరముగల. I had no ~ in the business అందున గురించి నా సమ్మతి అక్కరలేదు, అందులో నాకు అధికారములేదు. the causal ~ in verbs ణిజంత ప్రయోగము, అనగా చేయించు, వ్రాయించు, ఇత్యాది.

Voiceless, *adj.* having no voice కంఠములేని, గొంతులేని, మూగఅయిన.

Void, vôid, *adj.* empty, unoccupied, destitute, null శూన్యమైన, హీనమైన, ఉత్త, లేని. the house is at present — ఆయిల్లుయిప్పుడు ఖాళీగావున్నది. this medicine left the belly — యీమందువల్లకడుపువుత్తదై పోయినది. not being signed the bond is — చేవ్రాలులేనందునఆపత్రమువ్యర్థముగావున్నది. — of sense తెలివిలేని. — of meaning అర్థములేని.

Void, vôid, *n. s* an empty space, emptiness శూన్యస్థానము, హీనత. the loss of this business left a — in his mind యీపనిపోవడమువల్లవాడిమనసుశూన్యముగావున్నది, అనగావొటూతోచక వున్నది.

To Void, vôid, *v. a.* to evacuate విసర్జించుట, యేయుగుట. he —ed several worms వాడికడుపులోనుంచిశానాయేటికపాములుపడ్డవి.

Vol. *contraction* of volume పుస్తకము. the book is in three vols. ఆగ్రంథముమూడుపుస్తకములుగావున్నది, మూడుసంపుటములుగావున్నది.

Volant, vō'lant, *adj.* flying ఎగిరే.

Volatile, vol'a-tile, *adj.* lively, not steady చపలమైన, చంచలమైన. she is very steady but her sister is — అదినిబ్బరమైనమనిషి, దానిచెల్లెలుచపలురాలు. a man of — disposition చపలుడు, బుద్ధిస్థిరములేనివాడు.

Volatility, *n. s.* fickleness చలచిత్తము, చిత్తచాంచల్యము.

Volatilized, *adj.* turned into vapour పొగగావొగిశిపోయిన, ఆవిరిగావొగిశిపోయిన.

Volcano, vol-cā'nō, or Vulcano, *n. s.* an opening in the earth which emits, flames, stones, &c. a burning mountain అగ్నిపర్వతము, జ్వాలాముఖి, అగ్నిపురము, భూమిలోనుంచిలేచినఅఘోరమైనమంట, దీనిజ్వాలలతోకూడారాళ్లుమొదలైనవియెగురుతవి.

Volition, vō-lish'on, *n. s.* willing, act of will, power to will ఇచ్ఛ, స్వేచ్ఛ, స్వసంకల్పము. an infant has no power of — బిడ్డకుస్వబుద్ధిలేదు.

Volley, vol'lē, *n. s.* a number of darts, balls, or words sent together ఒకవరసగావేసినఅనేకబాణములు, గుండ్లు, తిట్లు. they fired three vollies of guns ఫిరంగులుమూడువరసలుకాల్చినారు. a — of arrows ఒకదెబ్బనవేసినఅనేకబాణములు. a — of curses లక్షతిట్లు, గంపెడుతిట్లు.

Volubility, vol-ū-bil'i-ty, *n. s* fluency of speech ఝరి, వాగ్ఝరి, వాచాలత. from the — of his speech వాడుబిరబిరమాట్లాడినందున, వాడివాగ్ఝరివల్ల.

Voluble, vol'ū-ble, *adj.* fluent in words వాగ్ఝరిగల, వాచాలతగల.

Volubly, *adv.* in a rolling or fluent manner వడిగా.

Volume, vol'ūme, *n. s.* part of a book సంపుటము, ఖండము. this book is in four —s యీగ్రంథమునాలుగుసంపుటములుగావున్నవి. or body of water జలసముదాయము. this fact speaks —s for him వాణ్నిగురించియిదిలక్షఉదాహరణలకుసమానము, యిదివుండగా వేరేసాక్ష్యమెందుకు. it would take up a — to narrate all the particulars ఆవివరములన్నిచెప్పబోతేవొకగ్రంథమవును. —s of abuse గంపెడుతిట్లు. In Heb. X. 7. κεφαλις చరిత్ర. A† పర్వం. C† B† omits it. పనువు P† which is a blunder for పడువు. the — of the water being so great ఆజలమువొక్కమొత్తమునిండాగావుండినదిగనక. — of sound శబ్దఘనత. —s of smoke ధూమస్తోమము. a — of air వాయుస్తోమము. the — of her person filled the door ఆగడపదానివొంటికిసరిపోయినది.

Voluminous, vō-lū'mi-nus, *adj.* having written much విస్తారమైన, గ్రంథబాహుళ్యముగావుండే. the book became — ఆగ్రంథమునిండాపెరిగినది.

Voluminously, vō-lū'mi-nus-ly, *adv.* very copiously విస్తారముగా, గ్రంథబాహుళ్యముగా, గ్రంథముపెంచి.

Voluntarily, vol'un-tar-i-ly, *adv.* spontaneously స్వేచ్ఛగా, స్వబుద్ధిగా, తనకుతానే.

Voluntary, vol'un-tar-y, *adj.* acting by choice స్వేచ్ఛగాచేసే, కావలెననితనకుతానేచేసే. a — obligation వ్రతము. In Col. II. 17. — humility; (here the word — is omitted) నమ్రత. A†.

Voluntary, vol'un-tar-y, *n. s.* a piece of musick played at will ఒకవిధమైనసంగీతము.

Volunteer, vol-un-tēr′, *n. s.* (a freshman) one who serves by his own choice తనకుతానే సైన్యములో ప్రవేశించి ప్రవర్తించేవాడు, ఉద్యోగము కొరకు జీతము లేకుండా పనిచూస్తూవుండేవాడు.

To Volunteer, vol-un-tēr′, *v. a.* to give without being asked అడగకవుండగా తానుగా చెప్పుట. he ~ed an opinion about this తన్ను అడగకవుండగా తనకు తానే దీన్నిగురించి తన అభిప్రాయమును చెప్పినాడు.

To Volunteer, vol-un-tēr′, *v. n.* to enter into any service of one's free will తనకు తానే సైన్యములో ప్రవేశించిచూచుట, ఉద్యోగనిమిత్తమై జీతము లేక తనకుతానై కొలువుచేసుట. nobody ~ed for the duty యీ పనికి యెవరూ ముందుకు వడలేదు.

Voluptuary, vō-lup′tū-ar-y, *n. s.* one given to luxury భోగి, సుఖభోగి, శృంగారపురుషుడు, కాముకుడు, విషయాసక్తుడు.

Voluptuous, vō-lup′tū-us, *adj.* luxurious, sensual సుఖభోగియైన, కాముకుడైన, పంచేంద్రియబద్ధుడైన, విషయాసక్తుడైన.

Voluptuously, *adv.* luxuriously సుఖభోగిగా, విషయాసక్తుడుగా, కాంతుగా.

Voluptuousness, *n. s.* luxuriousness విషయాసక్తత, సుఖభోగిత్వము, కాంతుతనము.

Volute, vō-lūte′, *n. s.* a kind of spiral scroll గన్నపులో పాగావంటి మడతరూపు.

To Vomit, vom′it, *v. n.* to cast up the contents of the stomach వమనమవుట, వాంతియవుట.

To Vomit, vom′it, *v. a.* to cast out of the stomach వాంతిచేసుట, కక్కుట. they ~ed abuse against him వాణ్ని నిందాతిట్లుతిట్టినారు.

Vomited, *adj.* ejected from the stomach through the mouth వమనముచేయబడ్డ, వాంతిచేయబడ్డ, కక్కిన.

Vomiting, *n. s.* the act of ejecting the contents of the stomach through the mouth వాంతి, వమనము. bilious ~ పసురుకక్కడము.

Voracious, vō-rā′shus, *adj.* greedy to eat or devour ఆశనాతురముగల, తిండికిదేబరించే. ~ animals like the tiger తిండికిదేవులాడేపులివంటిమృగములు.

Voraciously, *adv.* ఆశనాతురముగా, తిండిమీద ఆతురముగా, తిండికిదేబరిస్తూ.

Voracity, vō-rac′i-ty, *n. s.* greediness or appetite ఆశనాతురము, బుభుక్ష.

Vortex, vôr′tex, *n. s.* a whirlpool; a whirling motion సుడిపడేతిరగడము, సుడి, అగాధము, సుంటకి, అల్లకల్లోలము, కలహముజరిగేస్థానము.

Votary, vō′ta-ry, *n. s.* one devoted by vow to any service or course of life భక్తుడు, దాసుడు, సేవకుడు. a ~ of Bacchus మద్యపానముచేసేవాడు. a ~ of Venus లంజ. a ~ of pleasure సుఖభోగి.

Vote, vōte, *n. s.* suffrage సమ్మతి, అంగీకారము, మాట. by common ~ these men are very clever వీండ్లుగట్టివాండ్లని అందరున్ను అంటారు. my ~ is of little value నామాటను యెవరు అడుగుతారు. they gave him their ~s వాండ్లందరు వాణ్ని సమ్మతించినారు. he gained a few ~s వాణ్ని కొందరు కోరుకున్నారు. I have no ~ in the affair ఆ వ్యవహారములో నామాట చెల్లదు, నా అభిప్రాయము అడగరు.

To Vote, vōte, *v. a.* and *v. n.* to choose, or give by vote సమ్మతిని తెలియచేయడమువల్ల నిర్ధారణచేసుట, సమ్మతిని చిహ్నముల కముగా నిర్ధారణచేసుట, తనమాట చెప్పుట, తన అభిప్రాయమును తెలియచేసుట. I ~ this wrong యిది తప్పనది నా అభిప్రాయము. I ~ for him నేను అతనిపక్షముగా చెప్పుతున్నాను, నా అభిప్రాయము అతనిపక్షముగా వున్నది. I ~ for returning మళ్లీ పోవడమే యుక్తమనేది నామాట.

Voter, vōt′ēr, *n. s.* one entitled to vote తన అభిప్రాయమును చెప్పడానకు అధికారముగలవాడు.

Votive, vō′tive, *adj.* devoted అర్పించబడ్డ, సమర్పించబడ్డ, మొక్కుబడిగట్టిన, నియమించబడ్డ.

To Vouch, vouch, *v. a.* to state as an opinion; to attest, to maintain ప్రమాణముగా చెప్పుట, సాక్షి చెప్పుట, రూఢిగా చెప్పుట. can you ~ for this? యిందుకు నీవు ఉత్తరవాదిగా వుండగలవా. I will ~ for it, that he paid the money రూకలు చెల్లించినాడని నేను గట్టిగా నమ్మినాను.

Vouchee, *n. s.* మధ్యవర్తి.

Voucher, vouch′ēr, *n. s.* a paper that confirms any thing దస్తావేజు, సాధకము.

To Vouchsafe, voŭch-sāfe′, *v. a.* to condescend to grant దయచేసుట, అనుగ్రహించుట, కృపచేసుట.

Vow, vow, *n. s.* a solemn or religious promise వ్రతము, ప్రార్థన, మొక్కు, సంకల్పము. to perform a ~ మొక్కుచెల్లించుట.

To Vow, vow, *v. n.* to make solemn promises ప్రార్థనచేసుకొనుట, మొక్కుకొనుట.

Vowed, *adj.* solemnly promised to God ప్రార్థనచేసుకోబడ్డ, మొక్కుకోబడ్డ. the thing ~ మూడెత్తికట్టబడ్డది, ముడుపు.

Vowel, vow′el, *n. s.* a letter which can be uttered by itself అచ్చు, స్వరము, ప్రాణము, అనగా a-e-i-o-u-y యీఅక్షరములు. a long ~ దీర్ఘాచ్చు. a short ~ హ్రస్వాచ్చు.

Voyage, vôy′âge, *n. s.* a passage by water నీళ్లమీదపోవడము, వాడయెక్కిపోవడము. his ~ lasted three months వాడుమూడునెలలునీళ్లమీదపోయుండినాడు. the ~ of life జీవించియుండేకాలము, ప్రాణముతోవుండేకాలము.

To Voyage, vôy′âge, *v. n.* to go by sea నీళ్లమీదపోవుట, వాడయెక్కిపోవుట, సముద్రముమీదపోవుట.

Voyager, vôy′âg-ĕr, *n. s.* one who travels by sea సముద్రముమీదపొయ్యేవాడు.

Vraisemblence, *n. s.* probability సత్యము, జాడ. there is no ~ in this story యీకథనిజమైనట్టుతోచలేదు.

Vulcan, *n. s.* the god of fire అగ్నిదేవుడు.

Vulgar, vul′gar, *adj.* common, ordinary, mean సాధారణమైన, నీచమైన, పామరమైన, తుచ్ఛమైన, శూద్రమైన, శాస్త్రవిరుద్ధమైన. the ~ tongue గ్రామ్యభాష, పామరులమాటలు. a ~ word గ్రామ్యశబ్దము, శూద్రమాట. a ~ person అల్పుడు, నీచుడు. ~ pronunciation యీలాగావుచ్ఛరించడము. ~ talk లోకవదంతి. the ~ sense of a word రూఢ్యర్థము. a ~ error వదిమందికి దేభ్రమ, అందరికివచ్చేతప్పు. ~ fractions వికృతగుణింతము.

Vulgar, vul′gar, *n. s.* సామాన్యులు, పామరులు, తుచ్ఛులు, అల్పులు. the ~ often confound these words సామాన్యులుకదేకదేయీశబ్దములనుకలిపివేస్తారు.

Vulgarism, *n. s.* గ్రామ్యము, గ్రామ్యోక్తి. Some ~s are ancient phrases, laid aside by men of more elegant education. Thus Holinshed, (concerning anno 1369,) writing in 1570 says (p. 688) "he up with his fist and took the man a blow on the ear."

Vulgarity, vul-gar′i-ty, *n. s.* baseness, rudeness, grossness of manners, clownishness నీచత్వము, తుచ్ఛత, అల్పత్వము. from the ~ of their manners వారినడవడినీచమైనందున్నదిగనుక. A thing may be uncommon and still vulgar—as a Lord Mayor's coach. Vulgarity is poor imitation, or. affectation. If successful it is not vulgarity but fashion. Real politeness is ease; neither coarse selfish nor affected. A man may be, like Henry VIII, coarse and brutal, yet not vulgar. A woman may be handsome and clever: and still vulgar. Abstracted from a modern essay 1849. Quly. Rev. No. 172 of 1850. page 455.

Vulgarly, *adv.* commonly సాధారణముగా. money is ~ called cash రూకలనుసాధారణముగా పైకమంటారు.

Vulgate, vul′gâte, *n. s.* a Latin version of the Bible బైబిలుకు ప్రాచీనముగావుండేలాటినభాషాంతరము.

Vulnerable, vul′ner-able, *adj.* that may be wounded హానిపొయ్యేటైన, వధార్హమైన, గాయముతగలతగిన. he is not ~ వాడిమీదయెవరిబాణముపనిచేయదు.

Vulnerary, vul′ner-ar-y, *adj.* healing గాయములనుమాన్పేటట్టి. ~ herbs ఓషధులు.

Vulture, vul′tûre, *n. s.* a bird పక్షివిశేషము, రాబందు, గూళి, పంతగద్ద, పిలిగద్ద, బోరువగద్ద, జడ్డపక్షి.

Vulva, *n. s.* the womb యోని.

To Vye, *v. n.* to contend, to emulate పోటీచేసుట, పైబడుట, పోరాడుట. they ~d with him వానితోపెనిపోరినారు. the stags ~ with the wind in speed జింకలువడిలోగాలికిసరితూగవచ్చునిపూనివి. no person can ~ with him in wealth భాగ్యములోవానికియెవరూసరితూగలేరు.

Vying, *n. s.* competition, పోటీచేయడము, పోరాడడము, ఘర్షణ.

Vying with, *adj*. competing with, rivalling with ఈడైన, సరియైన, పోరాడే. speed ⌣ with that of the stag జింక యొక్క వేగముతో సమానమైన వేగము.

W. Contraction of the word West పడమర, పశ్చిమము. S. W. that is, South-west నైరృతిమూల. N. W. that is, North-west వాయవ్యమూల.

Wad, wăd, *n. s.* paper, tow, &c. to stop the charge of a gun, a little bundle బిళ్ల, అనగా మందుగుండు వేసిన తర్వాత గట్టించబడమునకై వేసే కాకితము, చింపిగుడ్డ మొదలైనది.

Wadding, wăd'ding, *n. s.* a wad, a soft stuffing దిండు, అనగా మందుగుండు వేసిన మీదట తుపాకిలో వేసే చింపి కాకితము మొదలైనది. I used a little cotton for ⌣ మందుగుండు తుపాకిలో వేసి కూరడానికి కొంచెము దూదివేసినాను.

To Waddle, wăddle, *v. n.* to walk like a duck పొట్టి బాతువలెవికారముగా నడుచుట.

To Wade, wāde, *v. n.* to walk through water &c. నీళ్లలో నడుచుట. I ⌣d through the papers నిండా కష్టపడి ఆ కాకితాలను చదివినాను. I ⌣d through the book in two months రెండు నెలలలో ఆ పుస్తకమును నిండా కష్టపడి చదివి ముగించినాను.

Wafer, wā'fĕr, *n. s.* a thin cake, a thin leaf or dried paste for sealing papers నిండా పలచనిని ప్పటి, జాబులకు ముద్ర వేసేగోదుమపిండి బిళ్ల.

To Waft, wăft, *v. a.* to carry through the air, or on the water కొట్టుకొనిపోవుట, ఆకాశములో కొట్టుకొనిపోవుట, నీళ్లమీద కొట్టుకొనిపోవుట. the breeze that ⌣ed us to Madras మమ్మును చెన్నపట్నానికి తీసుకొనిపోయిన గాలి. the wind ⌣ed the clouds eastward గాలి మేఘములను తూర్పుతట్టుకై కొట్టుకొనిపోయినది. the wind that ⌣ed the vessel to the island ఆ వాడను ఆ దీవికి కొట్టుకొనిపోయిన గాలి.

Wafted, *adj*. carried away తీసుకొనిపోయిన, కొట్టుకొనివచ్చిన. odours ⌣ on the breeze వాయ్వాసితసుగంధము, గాలితీసుకొనివచ్చిన పరిమళము.

To Wag, wag, *v. a.* to shake కదిలించుట, ఆడించుట. the dog wagged his tail కుక్క తోకను ఆడించినది. they wagged their heads at him వాండ్లు చూచి వాండ్లు మొగ తాళి గా తల ఆడించినారు.

To Wag, wag, *v. n.* to play, to move ఆడుట, కదులుట.

Wag, wag, *n. s.* a jester హాస్యగాడు, ఎగతాళి చేసేవాడు, నవ్వించేవాడు.

To Wage, wāge, *v. a.* to engage in war చేసుట. they ⌣d war against us మాతో యుద్ధము చేసినారు.

Waged, *adj*. carried on చేసిన. a war that was ⌣ for ten years పదేండ్లదాకా చేసిన యుద్ధము.

Wager, wā'gĕr, *n. s.* a bet పందెము. he laid a ⌣ of one hundred rupees వాడు నూరు రూపాయల పందెము వేశినాడు.

Wages, wā'gĕs, *n. s.* hire జీతము.

Waggery, wag'gĕr-y, *n. s.* merriment, sport ఎగతాళి, హాస్యము.

Waggish, wag'gish, *adj*. sportive, merry ఎగతాళియైన, హాస్యమైన.

Waggishly, *adv*. sportively ఎగతాళిగా, పరిహాసముగా.

Waggishness, *n. s.* merriment ఎగతాళి, పరిహాసము.

Waggon, wag'gon, Wagon, *n. s.* a large cart పెద్దబండి, సామానులను తీసుకొనిపొయ్యే నాలుగు చక్రాల పెద్దబండి, సీమలో దీనికి ముఖ్యముగా మూనిమిదిగుర్రములు కట్టుతారు.

Waggoner wag'gon-ĕr, Wagoner, *n. s.* పెద్దబండి నితోలేవాడు, పక్కన నడిచితోలుకొనిపొయ్యేవాడు.

Wagtail, wag'tāl, *n. s.* a bird దాసరిపిట్ట, కంటు జిట్టపిట్ట, జిట్టంగి, లకుముకిపిట్ట.

Waif, wāf, *n. s.* goods having no known owner, goods thrown away, stray దిక్కుమాలిన గొడ్డు, దిక్కుమాలినది, నాథుడు లేనిసొత్తు, తనదనేవాడు లేని సొత్తు.

Wail, wāl, *n. s.* రోదనము, యేడ్పు, మొత్తుకోళ్లు, గోల.

To Wail, wāl, *v. n.* to lament, to grieve ఏడ్చుట, రోదనము చేసుట.

Wailing, wāl'ing, *n. s.* రోదనము, యేడ్పు, మొత్తుకోళ్లు, గోల.

Wain, wān, *n. s.* a wagon పెద్దబండి, సీమలోము ఖ్యము గాడీనికినాలుగుశేక యునిమిదిగుర్రాలుకట్టు తారు. Charles's Wain సప్తఋషినక్షత్రములు.

Wainscot, wens'cot, *n. s.* the lining of rooms ఇంట్లోగోడకువేసిన పలకకూర్పు, సన్నపలక. a portrait painted on ~ సన్నపలకమీద వ్రాసిన పటము. a pistol case made of ~ సన్నపలక తోచేసినపిస్తోలుపుంచేపెట్టె. Wainscot means Not solid : mere veneer : paltry shew. So in Tomlin's His. of Engl. 2. 61, his wainscot carcase i. e. his rickety weak body వానిపుల్ల వంటిశరీరము.

Wainscoted, *adj.* made of thin plank ; fitted with thin plank కూర్పుగాచేయబడ్డ, సన్నపలకలతో చేసిన, సన్నపలకలతోకూర్పుగాచేసిన. the room was ~ with looking glass ఆగదిలోనాలుగుత ట్లాగోడలకుఅద్దాలుకూర్చిపుంచినది.

Waist, wāst, *n s.* the middle నడుము. her slender ~ దానిసన్ననడుము, కృశోదరము. the ~ of a ship వాడయొక్క నడిమిభాగము.

Waist-band, *n. s.* a girdle నడికట్టు.

Waist-coat, wes' *or* wāst'cōt, *n. s.* covering of the waist అరచొక్కాయి. a woman's ~ రవిక. a straight ~ చేతులునిడువక గాపుండేఅరచొక్కా యి, పెర్రివానికియీచొక్కాయివేశిచేతులనువెనక్కుక ట్టిపెట్టుతారు.

To Wait, wāt, *v. n.* to attend, watch కాచుకొని పుండుట, కనిపెట్టుకొనిపుండుట, నిదానించుట, తా ళుట. you must ~ a little కాస్తతాళవలసినది. they ~ed till next day మర్నాటిదాకా కాచుకొ నిపుండిరి. to ~ at table వడ్డించేటప్పుడు లోపుండుట. they ~ed for him a long time వానికోసరము శానాసేపుదాకా కనిపెట్టుకొనిపుండిరి. the servants that ~ on him అతనిదగ్గరకనిపెట్టుకొని పుండేపనివాండ్లు. when they ~ed upon him or visited him వాండ్లాయనదర్శనమునకుపోయిన ప్పుడు. I will ~ upon you to the court కచ్చేరిదా కా తమతోకూడావచ్చుచున్నాను. I ~ed on him to their house వాండ్లయింటిదాకా వానికిపోతిని. Wait, I say, on the Lord పరమేశ్వరునిపేక్ష్య, దేవుణ్ణిఅపేక్షించు. A† to lie in ~ పొంచి పుండుట.

To Wait, wāt, *v. a.* to expect ఎదురుచూచుట. they ~ed his arrival అతనిరాకకెదురుచూస్తూ పుండిరి.

Waiter, wāt'ĕr, *n. s.* an attending servant పనివా డు. a tide ~ (an officer who watches the landing of goods at the custom house) సరుకులుది గుమతిఅయ్యేటప్పుడు కావలిపుండేబంట్రోతు. a dumb ~ బల్ల.

Waiting, *n. s.* attending, serving కాచుకొనిపుం డడము, కనిపెట్టుకొనిపుండడము. he is in ~ వా డుకనిపెట్టుకొనిపున్నాడు. a gentleman in ~ పనివాడు.

Waits, *n. s.* those who sing at night రాత్రులను పండుగలలోయింటింటికిపోయి పదములుపాడేవాం డ్లు.

To Wake, wāke, *v. n.* to get up మేలుకొనుట. when he woke in the morning తెల్లవారిమేలు కొనగానే, నిద్రలేవగానే.

To Wake, wāke, *v. a.* to arouse నిద్రలేపుట. the noise woke me ఆశబ్దమువల్లమేలుకొన్నా ను. I tried but I could not ~ him నేనుయేమి చేసినా వాడుమేలుకోలేదు. to perform funeral rites ఉత్తరక్రియలుచేసుట.

A Wake, wāke, *n. s.* a fair తిరుణాళ. a funeral ceremony used in Ireland ఐరులాండుదేశస్థులుచేశే శుక్రవుత్తరక్రియ. the ~ of a ship వాడపోతూ పుండగా వెనకతట్టునీళ్లలోఅగుపడేజాడ, దీనిపేరు (ablōsu) అబులోసుఅంటారు. we followed in his wake ఆయనను వెంబడించిపోయినాము. or sitting up all night, vigil జాగరము.

Wakeful, wāke'fŭl, *adj.* watchful, without sleep మెళుకువగల, జాగరూకతగల. the dog is very ~ కుక్క నిండా మెళుకువగలది, చిటుక్కుమంటేలే చేటిది. the ~ nightingale రాత్రంతాపాడేపకిే.

Wakefulness, *n. s.* watchfulness మెళుకువ, జాగ రూకత. from the ~ of the dog కుక్క నిండా మెళు కువగలదిగనక.

To Waken, wākn, *v. n.* to rouse మేలుకొనుట, నిద్రలేచుట.

To Waken, wākn, *v. a.* to rouse నిద్రలేపుట, మే లుకొలుపుట.

Waking, *n. s.* rousing, watchfulness మెళుకువ, జాగరూకత. the sleep that knows no ~ మెళుకువతెలినినిద్ర, అనగా చావు.

To Walk, wâk, *v. n.* to go నడుచుట. at first the horse was galloping, but now he is walking ముందరగుర్రముపరుగెత్తుతూవుండినది, యిప్పుడునడగాపోతున్నది. they say, that his ghost ~s వాడుదయ్యముగాతిరుగుతున్నాడంటారు. to ~ about తిరుగుట. to ~ away వెళ్లుట. Sir, ~ in అయ్యాలోపలికిదయచేయండి. he ~ed out at noon మధ్యాహ్నముబయిటతిరగపోయినాడు. he was walking to and fro యిక్కడికిఅక్కడికితిరుగుతూవుండినాడు.

To Walk, wâk, *v. a.* to carry along నడిపించుట. he ~ed his horse గుర్రాన్నినడమాడవిడిచినాడు. he ~ed the garden all day దినమంతాతోటలో తిరుగుతూవుండినాడు. he ~ed the journey నడిచిపోయినాడు.

Walk, wâk, *n. s.* act of moving by steps నడక, గమనము. a gait or method of walking నడిచేవైఖరి, నడిచేరీతి. a path తోవ. there were three ~s in the garden ఆతోటలోమూడుదారులువేసివుండినవి. will you take a ~ ? నాతోకూడాకొంతదూరమువస్తారా. behaviour or conduct నడత, మర్యాద, రీతి. course of life or pursuit అధికారము, శక్తి. a sheep ~ (which is high and dry land where sheep are pastured) గొర్రెలుమేసేప్రదేశము. this is quite out of his ~ యిదివానిఅధికారములోలేదు, అనగాయిదివానికిఅసాధ్యము. this is not within the ~ of the historian యిదిఆకథకునియొక్క అధికారము లోలేదు.

Walker, *n. s.* one who walks నడిచేవాడు, సంచరించేవాడు. a night ~, or street ~, that is a whore లంజ, భోగముది.

Walking, *n. s.* a moving by steps నడవడము, సంచరించడము, తిరగడము.

Walking stick, *n. s.* a staff to walk with ఊతకోల, చేతికర్ర.

Wall, wâll, *n. s.* గోడ. the ~ of a temple గుడియొక్క ప్రాకారము. the ~s of a tent డేరాయొక్క గుడ్డగోడ, కనాతు. he went to the ~, or he was ruined హానిపోయినాడు, చెడిపోయినాడు. are you going to run your head against a ~? నీకునీవేచేటుతెచ్చుకొంటావా. he took the ~ of me వాడునన్నుఅలక్ష్యముచేసినాడు, అమర్యాదచేసినాడు. the ~ of a gun ఫిరంగిగొట్టములోనిదళ్కులు. England has wooden ~s ఇంగ్లండుకు ఓడలుగోడలు, అనగాయుద్ధవాడలచేతసంరక్షింపబడుతున్నది.

To Wall, wâll, *v. a.* to inclose with a wall ప్రాకారవేసుట, చుట్టూగోడవేసుట. he ~ed the town ఆపట్నానికిచుట్టూగోడవేసినాడు. he ~ed in the garden ఆతోటకుచుట్టూగోడవేసినాడు.

Walled, *adj.* having walls గోడలుగల, ప్రాకారిగల, ప్రాకారముగల. a ~ town చుట్టూప్రాకారిగోడలుగలపట్టణము.

Wallet, wăl'let, *n. s.* a bag, a knapsack, a double pouch సంచి, అసిమిసంచి, కచ్చపాల, జోలె.

Walleyed, wâll'ŷd, *adj.* కాయకన్నుగల, ఇదిగుర్రములనుగురించినమాట.

Wallflower, *n. s.* గోడలమీదపాకేపుష్పచెట్టు.

Wallfruit, wâll'frût, *n. s.* గోడమీదపాకినచెట్లలోకాచినపండు.

To Wallop, wăl'lop, *v. n.* to walk or move coarsely వికారముగానడుచుట.

Walloping, *adj.* walking awkwardly వికారముగానడిచే.

To Wallow, wăl'lō, *v. n.* to roll in the mire &c. పొర్లాడుట. he ~s in pleasures ఉల్లాసములోమునిగితేలుతూవున్నాడు. people who are wallowing in wealth ఐశ్వర్యములోమునిగితేలుతూవుండేవాండ్లు.

Wallpiece, *n. s.* a small cannon గోడమీదపెట్టికాల్చేచిన్నఫిరంగి.

Walnut, wâl'nut, *n. s.* అక్రోటుకాయ. of a ~ colour చామనిచాయగల.

Walrus, *n. s.* సముద్రములోవుండేయేనుగవంటిఒక జంతువు.

Waltz, *n. s.* a wild dance తాండవము.

Wampum, *n. s.* small beads made of different colored shells, used by the North American Indians as money, and also wrought into belts,

&c. as an ornament పాలపూసలు, శంఖుపూసలు. a belt of ~ శంఖుపూసలతో అమర్చినపట్టి.

Wan, wăn, *adj*. pale పాలిపోయిన, తెల్లపారిన, వివర్ణమైన.

Wand, wănd, *n. s.* a small stick, a staff, a rod చువ్వ, బరికె, దండము, శంకోలము. a riding ~ (in old English) or whip కొరడా, చబుకు.

To Wander, wăn'dĕr, *v. n.* and *v. a.* to rove, ramble తిరుగుట, సంచరించుట. he ~ed the town all night రాత్రిఅంతావూళ్లో అల్లాడుతూవుండినాడు. his thoughts are wandering వాడికి తెలివితప్పివున్నది.

Wanderer, *n. s.* a rambler దేశమ్మకాకిగా తిరిగేవాడు, అల్లాడేవాడు. the ~s in the wilderness అడవిలో తిరిగేవాండ్లు, వనములో సంచరించేవాండ్లు.

Wandering, *adj*. roving, rambling తిరిగే, అల్లాడే, అస్థిరమైన, చపలమైన. ~ thoughts చపలచిత్తము.

Wandering *n. s.* travelling without a settled course, peregrination తిరగడము, అల్లాడడము.

To Wane, wāne, *v. n.* to diminish, to decrease క్షయించుట, క్షీణమవుట. the waning moon క్షీణచంద్రుడు. no marriage is performed when the moon is waning క్షీణచంద్రుడుగావుండేటప్పుడు వివాహము చేయరాదు, అనగా కృష్ణపక్షములో వివాహముచేయరాదు.

Wane, wāne, *n. s.* decrease of the moon చంద్రుడియొక్క క్షయము. decline; diminution క్షయము, క్షీణగతి. they perceived that his fortune was on the ~ వాడిఐశ్వర్యముక్షీణగతిలోకివస్తున్నదనికనుక్కొన్నారు.

Waned, *adj*. diminished క్షయించిన, క్షీణగతిలోకివచ్చిన.

Wannion, With a wannion, *adv*. (old English word) meaning with a vengeance ప్రచండముగా, బ్రహ్మాండముగా.

To Want, wănt, *v. a.* to be without, to need కొరతగావుండుట, లేకవుండుట, అక్కరవుండుట, ఆశించుట, కోరుట. I ~ it అదినాకుకావలెను. I do not ~ that అదినాకుఅక్కరలేదు, వద్దు. I do not ~ water నాకునీళ్లతో పనిలేదు. I do not ~ him to sit here వాడుయిక్కడకూర్చుండవలెనని నాకుఅక్కరలేదు. come here I ~ you యిందా నీతో పనివున్నది, యిక్కడికిరా, పనివున్నది. he ~s manners వానివద్దమర్యాదలేదు. what do you ~? నీకేమికావలెను, నీవేమిపనికివచ్చినావు. he ~s you వాడునిన్నుపిలుస్తాడు, రమ్మంటాడు. what I ~ is a light నాకుకావలసినదిదీపము. the horse ~s an ear ఆగుర్రానికిఒకచెవితక్కువ. this house ~s width యీయింటికివెడల్పుతక్కువ. this beam ~s length యీదూలమునకునిడుపుచాలదు. she ~s the use of her two hands ఆపెకురెండుచేతులూస్వాధీనములేదు. begin this work and you shall not ~ aid యీపనినిఆరంభించు, నీకుకావలసినసహాయము నేనుచేస్తాను. he ~s several of his teeth వానికికొన్నిపండ్లుపోయినవి. this spear ~s a head యీబల్లెముమొనపోయినది. the carriage ~s a wheel యీబండికిఒకచక్రములేదు. he ~s nothing వానికియేమిన్నితక్కువలేదు. it ~s an hour of noon మధ్యాహ్నముకావడానకుయింకాగంటతక్కువవున్నది. rich men never ~ flatterers భాగ్యవంతులకుపొగిడేవాండ్లుతక్కువా. the unhappy never ~ enemies? దౌర్భాగ్యులకుశత్రువులులేకవుండరు. I ~ to go to Nellore నెల్లూరికిపోవలెననివున్నాను, నాకునెల్లూరికిపోవలసివున్నది. the book that is ~ed కావలసివుండేపుస్తకము. you have been wanting to yourself in this business యీపనిలోనీవుఅశ్రద్ధచేసినావు.

Want, wănt, *n. s.* need; necessity, deficiency; defect అక్కర, అగత్యము, లేమి, తక్కువ, కొదవ, లోపము, వెలితి. poverty దారిద్ర్యము. he supplied all my ~s నాకుకావలసినదంతాజాగ్రత చేసినాడు. ~ of courage అధైర్యము. ~ of temper ఆతురము. ~ of appetite or digestion అజీర్ణము. ~ of strength బలహీనము. ~ of energy పాలుమాలిక. a man in ~ బీదవాడు, పేదవాడు. he is not in ~ వాడుబీదవాడుకాడు. ~ of money దారిద్ర్యము. ~ of sense అవివేకము. ~ of knowledge అజ్ఞానము. ~ of judgement తెలివిలేమి, అవివేకము. he is in ~ of money to do this దీన్నిచేయడానకువానికిరూకలులేదు. I am in ~ of a guide నాకుదారిచూపేవాడుకావలెను.

being in ~ of money రూకలు కావలసి. for ~ of sleep నిద్రలేనందున, చాలనందున.

Wanted, *adj.* needed; desired కావలసిన, అగత్య మైన, అక్కరగావుండే, లేకవుండే. how much will be ~? యెంతవట్టును. I am not ~! నేనుఅ క్కరలేదుగదా. no answer is ~ ప్రత్యుత్తరము అక్కరలేదు.

Wanting, *adj.* needing; deficient అక్కరగావుం డే, కావలసివుండే, తక్కువగావుండే, లేకవుండే, లోపముగావుండే, వెలితిగావుండే. the book that is ~ లేకవుండేపుస్తకము, లేనిపుస్తకము. it is ~ అదిలేకవున్నది, కావలసివున్నది. one thing is ~ వొకటేతక్కువ. he is always ~ to go to his mother వాడుయెప్పుడూతల్లిదగ్గిరికిపోవలెనంటాడు. ~ to go there అక్కడికివెళ్లవలసి. how can you be so ~ to yourself? నీవుయిట్లాపాలుమాలడము యెటువంటిది.

Wanton, wăn'ton, *adj.* roving in sport, sportive, playing loosely, licentious పోకిరియైన, కాముకు డైన, తుంటరియైన, కొంటెయైన. ~ waste of money రూకలనువ్యర్థముగాసెలవుచేయడము. a ~ falsehood పూరికెచెప్పినఅబద్ధము, ఆట్లాటకుచెప్పిన అబద్ధము. ~ frolicks శృంగారచేష్టలు, కొంటె తనములు. ~ cruelty నిర్హేతుకముగాచేసినక్రూర మైనపని. ~ abuse పూరికెతిట్టినతిట్లు, నిర్హేతుక మైనతిట్లు. a ~ book శృంగారకావ్యము, పోకిరి పుస్తకము.

A Wanton, wăn'ton, *n. s.* a lascivious woman కాముకురాలు, శృంగారవతి.

To Wanton, wăn'ton, *v. n.* to play loosely, to rove and ramble without restraint తుంటగాతి రుగుట, అల్లాడుట.

Wantonly, *adv.* in a licentious manner కొంటెత నముగా, పోకిరితనముగా. they talked very ~ వాండ్లునిండాకొంటెతనముగామాట్లాడినారు.

Wantonness, *n. s.* lasciviousness కొంటెతనము, పోకిరితనము. he did this out of pure ~ వాడు యిదివట్టికొంటెతనముచేతచేసినపని.

Wapentake, wap'en-tāke, *n. s.* (division of a district) తుకుడీ, తాలూకా, యీశబ్దముయిప్పడు వాడుకలేదు.

War, wâr, *n. s.* contention యుద్ధము, కయ్యము, పోరు, జగడము. a man of ~ యుద్ధవాడ. she is a man of ~ అదియుద్ధవాడ.

To War, wâr, *v. n.* to make or carry on war యు ద్ధముచేసుట.

To Warble, wârble, *v. n.* to quaver any sound, to sing కలధ్వనిచేసుట, సిరళిముగాకులుకుట, పా డుట. See Barrow's Works I. 399. New objects with a gentle touch warble upon the corporeal organs.

Warbler, *n. s.* a singer, a singing bird పాడేటిది, పాడేపక్షి, కోకిలస్వరమువంటిస్వరముగలపక్షి.

Warbling, *adj.* singing సిరళిమైన, మధురమైన.

Warblingly, *adv.* సిరళిముగా, మధురముగా, కలకల.

Ward, wârd, *n. s.* watch, guardianship, district; part of a lock or key, a person under a guardian కాపు, కావలి, సంరక్షకత్వము, పేట, తాళ పుచెవిపండు, బీగపుగంటె, తాళములోమారుబీగ ముపెట్టకుండావుండడమునకైఅతికివుంచేయినవతు నక, సంరక్షణలోవుండేవాడు. they kept watch and ~ కావలిగాతిరిగినారు. a bear ~ యెలుగ్గొ డ్డునుపెంచేవాడు. they put him in ~ వాణ్నిచెర లోపెట్టినారు. he is a ~ of my father's వాడు మాతండ్రిసంరక్షణలోవుండేపిల్లగాడు.

Ward, wârd, Wards, *adv.* వైపుకు, తట్టుకు. heavenward or heavenwards ఆకాశమునకై. homeward or homewards యింటివైపుగా. godward యీశ్వరవిషయమునందు, దేవునియెడల. northwards ఉత్తరముగా. eastwards తూర్పుగా, తూ ర్పువైపుగా. towards me నాకై, నాతట్టుకై. they were good towards him వానియెడలమంచివాం డ్లుగావుండినారు.

To Ward off, *v. a.* to keep off తట్టగొట్టుట, నివా రించుట. he ~ed off the blow ఆదెబ్బనుతట్టగొ ట్టివేసినాడు.

Warden, wârdn, *n. s.* a superintendent పాలకు డు, రక్షకుడు, అధికారి, పారుపత్తి. the church ~ గుడిధర్మకర్త. the ~ of the poor (an officer in Ireland) భిక్షుగాండ్లసంగతివిచారించేఅధికా రి.

Warder, *n. s.* a keeper; a guard కావలివాడు, తలారి. a truncheon దండము, వేత్రము, సోటాక ర్ర.

Wardrobe, wârd'rôbe, *n. s.* wearing apparel in general ఉడుపు, బట్టలు. he had a good ~ వాడు మంచిబట్టలుకట్టుతూవుండినాడు, మంచివుడుపు వేసుకొంటూవుండినాడు. a place for apparel బట్టలువుంచేస్థలము.

Wardship, wârd'ship, *n. s.* guardianship; care సంరక్షకత్వము, పాలనము. pupilage సంరక్షణలోవుండడము.

Ware, wāre, *past tense* of the verb to Wear, more frequently Wore.

Ware ! wāre, *interj.* that is *Beware of!* భద్రము, జాగ్రత.

Ware, wāre, *adj.* (for aware) being in expectation of ఎదురుచూచే. before I was ~ of him అతడువచ్చునని నేనుయెంతమాత్రము యెంచకమునుపే.

Ware, wāre, Wares, *n. s.* goods; merchandise సరుకు. china ~ పింగాణులు. earthen ~ కుమ్మరస్వరూపాలు, కుండచట్లు. glass ~ గాజుసామాను, కాచము. pewter ~ సీసపుపాత్రలు.

To Warehouse, wāre'hoŭse, *v. a.* to deposit in a warehouse కొట్టులోకిడవేసుట, భద్రముచేసుట, పెట్టుట.

Warehouse, wāre'hoŭse, *n. s.* a storehouse సరుకులుపెట్టేగిడ్డంగి, మళిగ.

Warfare, wâr'fâre, *n. s.* conflict యుద్ధము.

Warily, wā'ri-ly, *adv.* cautiously, prudently జాగ్రతగా, పదిలముగా, ఎచ్చరికగా.

Wariness, *n. s.* heedfulness ఎచ్చరిక, జాగ్రత.

Warlike, wâr'lĭke, *adj.* adapted to war, military యుద్ధసంబంధమైన, యుద్ధార్హమైన, యుద్ధోపయోగమైన, శౌర్యముగల, శూరత్వముగల. ~ preparations యుద్ధసన్నాహములు. they are a ~ people వాండ్లుశూరులు. I heard the ~ sound of a trumpet యుద్ధసంబంధమైనకాహళీధ్వనమునువిన్నాను.

Warlock, *n. s.* (a Scotch word) a wizard శూన్యగాడు, తోడుబోతు.

Warm, wârm, *adj.* a little hot వెచ్చని, ఉష్ణమైన. ~ water వేణ్ణీళ్లు. ~ weather యెండకాలము. before the food was ~ he removed it యింకా వెచ్చకాకమునుపే దాన్నితీసివేసినాడు. ~ climate ఎండఅధికముగావుండేదేశము. ~ bath వేణ్ణీళ్లస్నానము. zealous శ్రద్ధగల, ఆశగల. a ~ friend మంచిస్నేహితుడు. he gave me a ~ reception నన్ను నిండావిశ్వాసముగాసన్మానించినాడు. the battle was ~ యుద్ధమునిండాముమ్మరముగావుండినది. a ~ engagement ముమ్మరముగావుండే యుద్ధము. ardent ఉగ్రమైన. ~ words ఉగ్రమైనమాటలు, కోపముగాచెప్పినమాటలు. a ~ temper ముంగోపము. he became ~ or angry ఆయనకుకోపమువచ్చినది. he grew ~ ఆయనకుకోపమువచ్చినది. warm hearted, kind, good విశ్వాసముగల, దయగల.

To Warm, wârm, *v. a.* to heat a little తప్తముచేసుట, కాచుట, వెచ్చచేసుట. he ~ed his hands చేతులనుకాచుకొన్నాడు. it ~s my heart to see this దీన్నిచూచినామనసుకరిగినది, నాకుదయవచ్చినది. this ~ed his heart యిందువల్లవాడిమనసుకరిగినది.

Warming, *adj.* making a little hot వెచ్చచేసే.

Warming, *n. s.* వెచ్చన. a house ~ గృహప్రవేశమునాడుచేసేవిందు.

Warming-pan, wârm'ing-pan, *n. s.* a covered copper pan with a long handle, for warming a bed with ignited coals లోపలకట్టెనిప్పులువెచ్చగావుండడమునకైమంచముమీదరాచేమూతగలరాగిచట్టి.

Warmly, *adv.* ardently ఉగ్రముగా, దయగా. he spoke ~ కోపముగామాట్లాడినాడు, దయగామాట్లాడినాడు.

Warmth, wârmth, *n. s.* a little heat వెచ్చన, ఉష్ణము. from the ~ of the room ఆయింట్లోనిండా కాకగావుండేటందువల్ల. from the ~ of the weather నిండాయెండగావున్నదిగనక. eagerness, ardour ఉగ్రము. ~ of imagination మనోద్రేకము. ~ of temper, i. e. passionateness ఆగ్రహము. ~ of constitution (a bad word) lasciviousness కామోద్రేకము. from the ~ of his language వాడునిండాకోపముగామాట్లాడినందువల్ల, వాడునిండాదయగామాట్లాడినందువల్ల.

To Warn, wârn, *v. a.* to caution, *to give notice*, to tell ఎచ్చరికచేసుట, తెలియచేసుట, చెప్పుట, బుద్ధిచెప్పుట, ఎరుకచేసుట. I ~ you not to do

so again తిరిగిచేస్తివా చూడు. this chill ~s me of fever యీచలిని చూస్తే జ్వరము వచ్చేటట్టువున్నది. I ~ you that you had better do so నీవు అట్లాచేయకపోవడము మంచిది కాదు సుమీ. they ~ed him out of the town వాణ్ని పట్టణములోనుంచి వెళ్లగొట్టినారు, వెలివేసినారు. they ~ed him off the field వాణ్ని అక్కడనుంచి వెళ్లగొట్టినారు.

Warned, *p||* cautioned against danger ; notified ఎచ్చరిక చేయబడ్డ, తెలియజేయబడ్డ, బుద్ధిచెప్పబడ్డ. after they were ~ out of the town వాండ్లు వూరు వెళ్లకొట్టబడ్డ తర్వాత.

Warning, wârn'ing, *n. s.* caution ఎచ్చరిక చేయడము. admonishing బుద్ధిచెప్పడము. giving notice to తెలియచేయడము. my coachman gave me ~ నేను చాలించుకొంటాను వేరే మనిషిని విచారించుకొమ్మని నా బండివాడు నాతో చెప్పినాడు.

Warp, wârp, *n. s.* thread that runs lengthwise in a loom పడుగు.

To Warp, wârp, *v. n.* to turn, to contract, to shrivel వంగుట. the plank ~ed with the heat యెండకు పలక వంగినది.

To Warp, wârp, *v. a.* వంచుట. anger ~ed his mind కోపము చేత వాని మనసు చెడిపోయినది.

Warped, *adj.* వంగిన. a mind ~ by envy అసూయ చేత చెడిపోయిన మనసు.

To Warrant, wăr'rant, *v. a.* to authorize సెలవిచ్చుట, అనుమతియిచ్చుట, ఉత్తరువు చేసుట, అధికారమిచ్చుట. his Dictionary ~s this word యీమాటకు ఆయన నిఘంటువు ఆధారముగా వున్నది, సాధకముగా వున్నది. the evidence does not ~ this decision యీతీర్పుకు ఆసాక్ష్యము ఆధారము కాలేదు. this will ~ you in paying the money ఆరూకలను చెల్లించడానకు నీకు యిది ఆధారముగా వుండును. I do not see any thing that ~s this conclusion యీతీర్పుకు ఆధారముగా నాకేమి అగుపడలేదు. I ~ you ! అనగా of course, naturally సుమీ. he had ten horses and fifty servants I ~ you ! పదిగుర్రాలనున్ను యాభైమంది పనివాండ్లనున్ను పెట్టుకొనియుండినాడు సుమీ. I ~ you he thought I was dead నేను చచ్చినాననుకొన్నాడు సుమీ. study these books and I will ~ your learning the language యీపుస్తకాలను చదువు నీకు యీభాష రాకుంటే నన్ను అడుగు. this letter will ~ you to receive the money ఆరూకలు తీసుకోవడానకు యీజాబు వల్ల నీకు అధికారము కలుగుతున్నది.

Warrant, wăr'rant, *n. s.* a precept for arresting a person by authority ఒకణ్ని పట్టడమును గురించి అధికారి వల్ల యివ్వబడ్డ ఆజ్ఞాపత్రిక. the magistrate gave a ~ to apprehend the thieves ఆదొంగలను పట్టడానకు పోలీసు అధికారి వొక అధికారపత్రికను యిచ్చినాడు. voucher దస్తావేజు, సాధకము. this letter is my ~ యీజాబు నాకు ఆధారము, సాధకము. right అధికారము. I had his ~ for paying the money ఆరూకలను చెల్లించడమునకు అతని సెలవు వున్నది. what ~ have you for this interpretation? యిట్లా అర్థము చేయడమునకు నీకేమి ఆధారము. or privilege యిజారా. A warrant was granted to him for supplying the palace with firewood నగరికి కట్టెలు వేయడమునకు వానికి వొక కవులు యివ్వబడ్డది.

Warranted, *adj.* authorized అధికారమివ్వబడ్డ, అధికారముగల. The word ~ is written on several articles, meaning excellent దివ్యమైనది.

Warranty, wăr'rant-y, *n. s.* a guarantee of soundness, &c. a covenant of security యీగుర్రములో యేదైనా దోషము వుంటే దానికి నేను పూటఅని వ్రాశియిచ్చిన పత్రిక.

Warren, wăr'ren, *n. s.* an inclosed place for rabbits శశవనము, సీమలో కుందేళ్లను పెట్టి పెంచే తోట, ఇవి యెలుకలవలె బొక్కలు చేసుకొని అందులో వుంటవి.

Warring, *n. s.* battle, conflict జగడము, పోరు.

Warrior, wâr'ri-or, *n. s.* a military man, a brave soldier వీరుడు, శూరుడు, బంటు.

Wart, wârt, *n. s.* a hard excrescence on the flesh పులిపిరి.

Wary, wā'ry, *adj.* cautious, circumspect, prudent జాగ్రతగల, జాగరూకతగల, ఎచ్చరికగల. be ~! భద్రము, జాగ్రత.

Was, wăs, *past tense* of the verb To be. he ~ there వాడు అక్కడ వుండెను. he ~ not there వాడు అక్కడ లేదు.

To *Wash*, wăsh, *v. a.* to cleanse with water కడుగుట, తోలుచుట, ఉతుకుట. he ~ed his hands చేతులుకడుక్కొన్నాడు. they ~ or sift earth for diamonds రవలకోసరముమంటినిజలకడుగుతారు. they ~ed the wall with whiting గోడకుసున్నముకొట్టినారు. the stream ~ed the bridge away ఆప్రవాహమువంతెననుకొట్టుకొనిపోయినది. he ~ed the rice down with milk అన్నముతినిపైనపాలుతాగినాడు. the sea ~es three sides of the hill ఆకొండకుమూడుతట్లాసముద్రముయొక్కఅలలువచ్చికొట్టుతున్నవి. the ocean that washes these shores యీరేవులలోఅలలువచ్చికొట్టేసముద్రము. I ~ed my hands of the affair ఆపనినివదులుకొన్నాను. I ~ my hands of him వాడికీనాకుతీరినది. this will ~ away thy sins యిందువల్లనీపాపములుపరిహారమైపోను. a washing green చాకలరేవు.

To Wash, wăsh, *v. n.* to bathe స్నానముచేసుట. ~ and be clean స్నానముచేసిపరిశుద్ధముగావుండు.

Wash, wăsh, *n. s.* cosmetic ముఖముకడుక్కొనేజలవిశేషము. she uses a ~ made of chalk and other things సీమసున్నముమొదలైనవికలిపిననీళ్లనుముఖానికిచరుముకొంటున్నది. ~ or pond మడుగు. clothes sent to the ~ చాకలవానికివేసినగుడ్డలు. hogs-~ పందులకుపోసేకడుగు, పుల్లనీళ్లు.

Washball, wăsh'bâll, *n. s.* ball of soap సబ్బువుండ.

Washed, *adj.* cleansed in water, purified ఉతకబడ్డ, కడగబడ్డ, నిర్మలముచేయబడ్డ. a white ~ wall సున్నముకొట్టినగోడ.

Washerman, *n. s.* చాకలవాడు. ~'s house చాకలవానియిల్లు.

Washerwoman, wăsh'ĕr-wŭm-an, *n. s.* చాకలది.

Washing, *adj.* cleansing with water, purifying ఉతికే, కడిగే, పరిశుద్ధముచేసే. washings కడిగినమురికినీళ్లు. washings of rice కడుగు.

Washleather, *n. s.* (soft leather, as that of gloves, that may be washed) మెత్తనితోలు, నీళ్లలోకడిగితేచెడిపోనిచర్మము.

Washpot, *n. s.* a vessel in which any thing is washed కడిగేపాత్ర.

Washy, wăsh'y, *adj.* weak జబ్బైన, దిక్కుమాలిన. a poor ~ poem దిక్కుమాలినకావ్యము.

Wasp, wăsp, *n. s.* an insect with a sting కందిరీగ, లక్కతుమ్మెద. petulant person దురహంకారి, మండిపడేవాడు. the ~ builds its nest in our houses with clay కందిరీగమనయిండ్లలోగూడుకట్టుతున్నది.

Waspish, wăsp'ish, *adj.* peevish, petulant, cross మండిపడే, చిరచిరలాడే.

Waspishly, *adv.* peevishly మండిపడుతూ, చిరచిరలాడుతూ.

Waspishness, *n. s.* peevishness చిరచిర, మంట, చిటచిట.

Wassail, wăs'sil, *n. s.* drink made of roasted apples, sugar, and ale మదిరావిశేషము, ఒకవిధమైనసారాయి.

Wassailer, wăs'sil-ĕr, *n. s.* a toper; a drunkard తాగుబోతు, తాగేవాడు, అల్లరిచేసేవాడు.

Wastage, *n. s.* తరుగు. loss in making up jewels చేదారము. ~ in measuring salt ఉప్పుకొలవడములోవచ్చిననష్టము.

To Waste, wāst, *v. a.* to diminish; dwindle; destroy, squander పాడుచేసుట, దుర్వ్యయముచేసుట. he ~s his time కాలమునువృథాగాపోగొట్టుతాడు.

To Waste, wāst, *v. n.* to dwindle; to be diminished; to lose bulk or substance graudally చిక్కిపోవుట, సన్నగిలువడుకుట. he is wasting away వాడుచిక్కిపోతున్నాడు.

Waste, wāst, *adj.* desolate, wild, uncultivated పాడుగావుండే, బీడుగావుండే, దున్నకుండాపడివుండే. ~ land బీటిపొలము, బీడు. ~ paper పనికిమాలినకాకితము. he laid the land ~ ఆదేశమునుపాడుచేసినాడు. the cholera laid the village ~ వాంతిభ్రాంతిఆవూరునుపాడుచేసినది. he laid the garden ~ ఆతోటనుపాడుచేసినాడు, ధ్వంసముచేసినాడు.

Waste, wāst, *n. s.* desolate ground; destruction బీడు, దున్నకపడివుండేనేల, దుర్వ్యయము, వృథాసెలవు, నాశము, చేటు. this is mere ~ of breath యిదివృథావాగ్వ్యయము. as refuse తోపుడు. immemorial ~ బహుదినాలుగాపాడుపడివుండేభూ

ము, అనాదిబంజరు. ~ of time వృథాకాలక్షేపము. it is gone to ~ అదిపాడైపోయినది.

Waste-book, *n. s.* a book in which rough entries of transactions are made దినవహి, దినచర్యగా వ్రాసుకొనేలెక్కపుస్తకము.

Wasted, *adj.* expended without necessity, exhausted, desolated; ruined పాడుచేయబడ్డ, దుర్వ్యయముచేయబడ్డ, నాశముచేయబడ్డ, కృశించిన, పాడైన, హతమైన, వ్యర్థమైన, నిష్ఫలమైన.

Wasteful, wāst′fŭl, *adj.* lavish, destructive పాడుచేశే, దుర్వ్యయముచేశే, దూబరదిండియైన.

Wastefully, *adv.* in a lavish manner; with prodigality; in useless expenses దుర్వ్యయముగా, వ్యర్థముగా, దూబరదిండితనముగా. they live ~ వాండ్లుదుర్వ్యయముచేస్తారు.

Wastefulness, *n. s.* lavishness; prodigality దుర్వ్యయము, దూబరదిండితనము.

Waster, *n. s.* one who squanders property, సొమ్మునుపాడుచేశేవాడు, దుర్వ్యయముచేశేవాడు, దూబరదిండి.

Wasting, *adj.* lavishing prodigally, desolating పాడుచేశే, దుర్వ్యయముచేశే. a ~ disease క్షయింపచేశేరోగము, నానాటికికరగదీశేవ్యాధి. a ~ war నాశకరమైనయుద్ధము.

Watch, wătch, *n. s.* forbearance of sleep; guard, sentinel; time of guarding; a pocket time piece, జాగరము, కావలి, కావలివాడు, కావలియుండవలసినకాలము, చిన్నగడియారము. there are eight ~es in the day దినానికియెనిమిదిఝాములు. you must keep a strict ~ after him నీవువానివిషయములోనిండా జాగ్రతగావుండవలసినది. they kept ~ కావలియుండినారు. keep a ~ over your tongue నోరుఅదిమిమాట్లాడు, జాగ్రతగామాట్లాడు.

To Watch, wătch, *v. n.* to keep guard, not sleep, to look with expectation కావలియుండుట, మేలుకొనియుండుట, జాగరముచేసుట, కనిపెట్టుకొనియుండుట, ఎదురుచూచుట. he ~ed against wolves తోడేండ్లురాకుండాకనిపెట్టుకొనియుండినాడు.

To Watch, wătch, *v. a.* to guard, to tend కాపాడుట, కాచుట. he ~es the sheep గొర్రెలను కాస్తాడు. he ~ed the house ఆయింటికికావలియుండినాడు. they ~ed an opportunity సమయముచూస్తూవుండినారు. I saw that he was watching me నామీదనేకన్నుగావున్నాడనినేనుకనుక్కొన్నాను.

Watcher, *n. s.* one who sits up or continues awake; particularly, one who attends upon the sick during the night మేలుకొనియుండేవాడు, రాత్రిళ్లురోగివద్దవుండినిద్రకాచేవాడు.

Watchet, wătch′et, *adj.* pale, light blue నీలవర్ణముగావుండే.

Watchful, wătch′fŭl, *adj.* wakeful, observing, attentive జాగరూకతగల, జాగ్రతగల, మెళుకువగల, ఎచ్చరికగల.

Watchfully, *adv.* vigilantly, heedfully జాగ్రతగా, ఎచ్చరికగా.

Watchfulness, *n. s.* vigilance, heedfulness జాగ్రత, ఎచ్చరిక, మెళుకువ. the being unable to sleep నిద్రపట్టకపోవడము. ~ causes fever నిద్రపట్టకపోవడముచేతజ్వరమువస్తున్నది.

Watch-house, wătch′hoŭse *n. s.* a place for a watch-man కావలివాడువుండేచావడి. a small prison కయిదీలనుపెట్టేచావడి.

Watching, *n. s.* wakefulness; inability to sleep నిద్రపట్టకపోవడము. ~ ruins the health నిద్రపట్టకపోవడముఒంటికిచెరుపు.

Watchmaker, wătch′māk ĕr, *n. s.* గడియారములు చేశేవాడు.

Watchman, wătch′man, *n. s.* కావలివాడు, తలవరి, పారావాడు.

Watchtower, wătch′tow-ĕr, *n. s.* a tower on which a sentinel is placed పారావాడువుండేబురుజు, కావలివాడునిలిచేబురుజు.

Watchword, wătch′wurd, *n. s.* a sentinel's night-word పారావాడికిచెప్పేసంకేతవాక్యము, తమవాడనిన్నీ పరాయివాడనిన్నీ తెలియడమునకై చెప్పిపెట్టేసంకేతవాక్యము, ముఖ్యమైనమాట. a cant word పరిభాష. among the Hindus caste is their ~ హిందువులకుకులమేముఖ్యము, ప్రధానము. the word *Tiru* is used as a ~ among the Vishnavas తిరుఅనేదివైష్ణవులుచెప్పేపరిభాష.

Watchwork, *n. s.* the wheels &c. inside of a watch గడియారములోనిపని, గడియారములోనిచీలలు.

Water, wâ'tĕr, n. s. fluid నీళ్లు, జలము, ఉదకము, సలిలము. a piece of ~ మడుగు, తటాకము, కొలను. he travelled by ~ సముద్రముమీదుగాపోయినాడు, పడవమీదనదిలోపోయినాడు. gloss శోభ, ప్రకాశము. the ~ of a diamond వజ్రముయొక్క నీరు, కాంతి. a diamond of the first ~ బ్రహ్మజాతిరవ. cocoanut ~ ఎళనీరు. cold ~ చన్నీళ్లు. he threw cold ~ on the business ఆపనినిపు పేతుచేసినాడు, నిరాకరించినాడు. distilled ~s ద్రావకము, సారాయి. fresh ~ మంచినీళ్లు. hard ~ చవుటినీళ్లు. it is high ~ వరదనీరుదకొనింది, పోటుపారుతున్నది. high ~ mark పోటునీళ్లగురుతు, అనగాపోటుసమయములో నీళ్లుయింతమట్టుకువుబుకుతున్నదనేగురుతు. holy ~ తీర్థము. hot ~ వేణ్నీళ్లు. you will get into hot ~ with them if you do this నీవుయీపనిచేస్తివానీకువాండ్లకువిరోధమువచ్చును. it is low ~ పాటుపారుతున్నది. low water mark పాటుసమయములో నీళ్లుయింతమట్టుకుతగ్గుతున్నదనేగురుతు. soft ~ మంచినీళ్లు, శుద్ధోదకము, ముఖ్యముగావర్షోదకము. strong waters ద్రావకము, కల్లు, బ్రాందీ, సారాయి. sweet or drinkable ~ మంచినీళ్లు. urine మూత్రము, ఉచ్చ. to make ~ ఉచ్చపోసుట, లఘుశంకచేసుట. he was like a fish out of ~ నీళ్లలోనుంచిబైటయెత్తివేసినచేపవలెవుండినాడు.

To Water, wâ'tĕr, v. a. to supply with water; to shed moisture on; to irrigate నీళ్లుచల్లుట, నీళ్లుపోసుట, నీళ్లుతాగించుట, నీళ్లుచూపించుట, నీళ్లుకట్టుట. she ~s the flower-trees ఆమెపువ్వుచెట్లకునీళ్లుపోస్తున్నది. the rain that ~s the fields చేనులనుతడిపేవాన. five rivers ~ this country అయిదునదులనీళ్లుయీదేశములోపొలములకు పారుతున్నది. they ~ their cattle here వాండ్లగొడ్లకునీళ్లుయిక్కడచూపుతారు. they ~ed the rum సారాయిలోనీళ్లుకలిపినారు.

To Water, wâ'tĕr, v. n. to shed moisture నీళ్లూరుట, నీళ్లుకారుట, చెమర్చుట. her eyes ~ed at this దీన్నిచూచికండ్లనీళ్లుపెట్టుకొన్నది. his mouth ~ed at seeing this దీన్నిచూడగావాడికినోట్లోనీళ్లూరినది. the ships ~ here వాడలకుకావలసిననీళ్లుయిక్కడజాగ్రతచేసుకొంటారు. the horses ~ here యిక్కడగుర్రములునీళ్లుతాగుతవి.

Waterage, n. s. money paid for a journey taken by water or for water carriage కేవు, పడవకూలి.

Waterbearer, Waterman, wâ'tĕr-man, n. s. నీళ్లుతెచ్చేవాడు, నీళ్లవాడు.

Water-butt, n. s. ఒకతరహాపెద్దపీపాయి.

Water-closet, n. s. మరుగుపెరడు. to go to the ~ శంఖానివర్తికిపోవుట, శౌచానకుపోవుట. an engine for raising ~ కపిల, యేతాము.

Water-colours, wâ'tĕr-cul-urś, n. s. నీళ్లవర్ణము, నీళ్లలోకలిపిపూసినవర్ణము.

Water-course, n. s. a stream of water కాలవ, నీళ్లకాలవ.

Water-cresses, wâ'tĕr-cres-sėś, n. s. a plant of five species ఒకకూరాకుపేరు, ఆడేలుకూరఅనవచ్చును.

Water-drinker, n. s. సారాయినిఅంటకుండానీళ్లేతాగేవాడు.

Watered, adj. irrigated నీళ్లుపార్చబడ్డ, నీళ్లుకట్టబడ్డ. a ~ field నీళ్లుపారేపొలము. the gardens that are ~ from the river యేటినీళ్లుపారేతోటలు. fields that are ~ by rivers నదీమాతృకములైనపొలములు, యేటినీళ్లుపారేపొలములు. ~ silk డమాను.

Waterfall, wâ'tĕr-fâll, n. s. a cascade, a cataract ఆకాశగంగ, కొండమీదనుంచిపడేప్రవాహము, కొండకాలవ.

Waterfowl, wâ'tĕr-fowl, n. s. a bird that frequents the water జలపక్షి.

Watergruel, wâ-tĕr-grû'el, n. s. food of meal and water గంజినీళ్లు, మెతుకులునీళ్లు.

Waterhen, n. s. నీరుకోడి, దామరకోడి.

Watering, n. s. wetting or making moist నీళ్లుచల్లడము, నీళ్లుకట్టడము, నీళ్లుపోయడము. a ~ place స్నానముచేయడమునకైపొయ్యేస్థలము, అనగావిలాసార్థముగాపట్టణమునకుబైటపొయ్యేస్థలము. Ennore is called a ~ place యెన్నూరుచెన్నపట్టణమునుంచిదొరలువేడుకగాపొయ్యేస్థలము.

Watering pot, n. s. జల్లెడకంతలతొండముగలనీళ్లుచల్లేశీసాపాత్ర.

Waterlogged, adj. lying like a log on the water తుండువలెనీళ్లమీదతేలే. the ship is ~ ఆవాడ

ప్రొద్దుకుడిలోనికినీళ్లువచ్చిఉండువలెకదలకుండాకుడిఉన్నది.

Waterman, wâ'tĕr-man, *n. s.* a boatman ; a ferry man పడవవాడు, తెంబడివాడు, పల్లెవాడు. he who gives water to horses గుర్రాలకునీళ్లుతాగించేవాడు.

Water-mark, wâ'tĕr-märk, *n. s.* (in writing paper) కాకితపుముద్ర, అనగా కాకితమును వెలుతురుగా పట్టిచూస్తేఅగుపడేముద్ర.

Watermelon, *n. s.* మొలామురకండు, కర్బూజుపండు.

Watermill, wâ'tĕr-mill', *n. s.* a mill driven by water జలయంత్రము, నీళ్లవల్లఆడేయంత్రము.

Water pot, *n. s.* నీళ్లకుండ.

Water snake, *n. s.* నీళ్లపాము.

Water spout, *n. s.* a remarkable phenomenon which consists of a dense, black cloud, depending from the sky in a conical form toward the earth. Sometimes it unites with a corresponding portion ascending from the below, thus forming a continuous column from the cloud. This is much observed over the sea నీరుకుండము, అనగా మేఘములోనుంచిపడేజలధార, దట్టముగావుండేకారుమొయిలులోనుంచిభూమిత్తట్టుకు లేకకిందినుంచిమొయిలుతట్టుకుపోయ్యేజలధార, దీన్నిఅపుడు, నీరుసుండిఅనిఅంటారు.

Waterwork, wâ'tĕr-wurk, *n. s.* వేడుకార్థముగాచేసినజలయంత్రము.

Watery, wâ'tĕr-y, or Watry, *adj.* నీళ్లమయముగావుండే, తడిగావుండే. these potatoes appear very ~ when drest యీపురలగడ్డలనువుడకవేస్తేనీళ్లమయముగావుంటున్నది. a ~ cloud నీళ్లమేఘము. the ~ world సముద్రము.

To Wattle, wăt'tle, *v. a.* to bind or make firm with twigs అల్లుట, చువ్వలతోఅల్లుట.

Wattle, wăt'tle, *n. s.* a twig or flexible rod మెల్ల, చువ్వ.

Wattled, *adj.* interwoven with twigs అల్లిన, మెల్లలతోఅల్లిన. a ~ wall తడక.

Wave, wāve, *n. s.* a billow అల, కరడు, తరంగము.

To Wave, wāve, *v. n.* to move loosely ఆడుట, వూగుట. the branches that ~ in the wind గాలికివూగులాడేకొమ్మలు. the plumes that ~ over his helmet వాడికిరీటముమీదఆడేపింఛము.

To Wave, wāve, *v. a.* to move, to brandish ఆడించుట, విసురుట, వీచుట, ఝళిపించుట. she ~d her hand to me as a sign that I should come తనతావుకురమ్మనిచెయ్యాడించినది. he ~d the flag ధ్వజమునువూచినాడు. they ran along waving their torches దివిటీలనువిసురుకొంటూపరిగెత్తినారు. I ~ this objection at present యీఆక్షేపణనుయిప్పుడుమానుకొంటాను.

Wave offering, *n. s.* హారతి, మంగళహారతి.

To Waver, wāv'ĕr, *v. n.* to move loosely కదులుట, ఆడుట, వూగుట. my hopes began to ~ నాకోరికనఫలమవుసోకాదోఅనేఅనుమానముకలిగినది.

Wavering, *adj.* fluctuating డోలాయమానమైన, వూగులాడే, సందిగ్ధమైన. ~ hopes వూగులాడుతూవుండేఆశ. without ~ నిబ్బరముగా, కదలమెదలకుండా.

Waving, *adj.* moving కదిలే, ఊగులాడే. the ~ forest ఊగులాడేచెట్లు.

Wavy, wāv'y, *adj.* rising in waves, undulating అలలుగల, మిట్టాపల్లముగావుండే, ఉచ్ఛనీచమైన.

Wax, wax, *n. s.* మైనము. ~ candle మైనపువత్తి. bee's wax పుట్టిమైనము, జిడ్డుమైనము. ~ cloth మైనపుగుడ్డ, మైనపుజిడ్డి. sealing ~ లక్క. ear ~ గులిమి.

To Wax, wax, *v. a.* to smear with wax మైనము పూయుట. he ~ed the thread ఆదారమునకు మైనముపూసినాడు.

To Wax, wax, *v. n.* to grow అవుట, పెరుగుట, వృద్ధియవుట. he ~ed mighty ప్రబలుడైనాడు. he ~ed weak బలహీనుడైనాడు. it ~ed pale తెల్లపారినది. he ~ed wroth కోపించినాడు. to ~ old పాతగిల్లుట. the waxing moon వృద్ధిచంద్రుడు.

Waxed, *adj.* smeared with wax. Grown, become మైనముపూసిన, పెరిగిన, వృద్ధిబొందిన, అయిన. a ~ thread మైనముపూసినదారము.

Waxen, waxn, *adj.* made of wax, grown, become మైనముతోచేసిన, పెరిగిన, వృద్ధి బొందిన, అయిన. after they are — old వాండ్లువృద్ధులైనతర్వాత.

Wax flower, *n. s.* చంటకపుష్పము.

Waxy, *adj.* మైనమువంటి, మెత్తని.

Way, wā, *n. s.* a road, passage; course of life, means, path మార్గము, త్రోవ, దారి, ఘాట, ప్రకారము, రీతి, క్రమము, విధము. not knowing which — to turn I spoke to him యెటూతోచకఅతన్ని అడిగినాను. the best — will be to pay the money రూకలుచెల్లించడమేముఖ్యము, శరసము. one — or another you must pay the money నీవుయెట్లైనాఆరూకలుచెల్లించవలసినదే. in any — it is wrong అదియెటుచూచినాతప్పుగావున్నది. mark all the —s of a good man మంచివానిరీతులనంతాగురుతుగాచూచిపెట్టుకో. I do not know the — to do it అదిచేసేవిధమునాకుతెలియలేదు. there is no — but to submit లోబడితేనేగాని వేరేగతిలేదు. a hollow — డొంక. the high — రాజమార్గము. high — robbery దారికొట్టిదోచడము. the ladder gave — నిచ్చెనవంగినది, విరిగిపోయినది. the bridge gave — ఆవంతెన కుంగినది. he gave — to passion and cursed them వాడికికోపమువచ్చివాండ్లనుతిట్టినాడు. at last his patience gave — తుదకువాడిప్రాణమువిసికినది. I gave — to him అతనికినేనుఅడ్డముఆడలేదు. why do you give — to your wife? నీపెండ్లాన్ని మనసువచ్చినట్టు యెందుకునడవనిస్తావు. I made — for him నేనువాడికితొలిగినాను, త్రోవవిడిచినాను. to make — or go on సాగుట. the ship made — వాడసాగినది, వెళ్లినది. he made his — there in two days రెండుదినాలలోవాడుఅక్కడికిపోయినాడు. he made the best of his — there వాడుఅక్కడికిబహుత్వరలోపోయిచేరినాడు. the thieves made their — into the house దొంగలుయింట్లోజొరబడ్డారు. he went his — వాడువెడలిపోయినాడు. we went every man his — మేముతలాఒకదోవనుపోతిమి, వారివారికనికివారువారుపోయిరి. this medicine went a great — to cure the disease యీమందుఆరోగమునుబహుశఃకస్వస్థముచేసినది. he will have his own — వాడుదురహంకారి, వాడుఒకరిమాటవినేవాడుకాడు. take your own — నీకుయెట్లాయుక్తమోఅట్లాచెయ్యి. doorway వాకిలి. *Adverbially* గా. by — of rent బాడుగరీతిగా. by — of settlement తీర్పుగా. by — of bridle కళ్లెముగా. by the — ఐతే, మెట్టుకు, వింటివా, చూస్తివా. he was not then in the — వాడుఅప్పట్లోయెదటలేకుండాపుండినాడు. it got in the — అదిఅడ్డపడ్డది. he wishes to do it, but his father was in the — చేశేటందుకువాడికియిష్టమేగాని వాడితండ్రివల్లఅభ్యంతరమైనది. I was not in the — when he came వాడువచ్చినప్పుడునేనుపుండలేదు. if nobody else was in the — అప్పుడుమరియెవరూలేనట్టయితే. he is a very good man in his — వాడిమట్టుకువాడుపెద్దమనిషి. she put this letter in his — ఈజాబువానికండ్లపడేటట్టుపెట్టినది. that doubt was in my — ఆసందేహమునాకునికిఅభ్యంతరమైనది. if the book comes in your — you may buy it ఆపుస్తకమునీకుకండ్లబడితేకొను. in this — ఇట్లా. in that — అట్లా in what —? యెట్లా, యేలాగు. It is made in the same — as cloth అదిగుడ్డరీతిగాచేయబడుతున్నది. on my — back మళ్లీరాగా, మళ్లీపోగా. on my — home నేనుయింటికిపోతూపుండగా. on my — here నేనుయిక్కడికివస్తూపుండగా. I wished to speak to him, but he was out of the — నేనుమాట్లాడవలెననిపుంటినిగానివాడుఅప్పుడుమందలలేడు. pray do not put yourself out of the — to do me this favour దీన్నినాకుచేయడాన్నిగురించితమరునిండాప్రయాశతీసుకోవద్దు. he put himself out of his — to serve me నాకోసరముఅతడునిండాప్రయాసపడ్డాడు. get out of the — దోవవిడువు, తొలుగు. he kept out of the — for ten days పదిదినాలుతలమరుగుగాపుండినాడు, దాగిపుండినాడు. out of the —, or strange విశారమైన. they are out of the — people వాండ్లువింతమనుష్యులు. this is an out of the — medicine యిదిఒకవింతమందు. he did this when I was out of the — నేనులేనప్పుడుదీన్నిచేసినాడు. in some out of the — place యేదోఒకతప్పుస్థలములో. an out of the — place ఒకమూల,యెవరూయెరగనిచోటు. the bird hid the money in

an out of the ⏝ place ఆకుడిఆరూకలనుమొవ రూమొరగనిచోటవేసినది. he put it out of the ⏝ దాచినాడు. he put them out of the ⏝ వాండ్లకు దారితప్పేలాగుచేసినాడు, వాండ్లనుదాచినాడు, వాండ్లనుచంపినాడు. whenever I go to his house he is out of the ⏝ నేనుయెవ్వడుపోయినా వాడుయింట్లోవుండడు. the ship is now under ⏝ వాడలంగరుయెత్తిసాగుతున్నది, అనగా వాడబయులుదేరినది. a great ⏝ నిండాదూరము. pretty ⏝s or pranks వగలు, టక్కులు. a short ⏝ కొంచెముదూరము. the ⏝ of the world ప్రపంచరీతి. a committee of ⏝s and means రూకలబందోబస్తునుగురించినసభ. if you wish to make war you must consider the ⏝s and means యుద్ధముచేయవలెనని నీకుమనసువుంటేముందుగా సాధనసంపత్తిని విచారించవలసినది. when the property found it's ⏝ into his hands ఆసొత్తు వానిస్వాధీనములోవచ్చినప్పుడు. characters written the wrong ⏝, as on a seal ముకురలిపి, అనగాఅద్దములోచూస్తేసరిగ్గా అగుపడేటట్టు వ్రాశేఅక్షరాలు. he is in a prosperous ⏝ వాడుశ్రేయోవంతుడుగావున్నాడు. he is in a bad ⏝ వాడుదుర్దశనుపొందివున్నాడు, వాడుచెడిపోయివున్నాడు.

Wayfarer, wá'fàr-ĕr, *n. s.* a traveller, a passenger బాటసారి, పథికుడు, యాత్రపొయ్యేవాడు, అతిథి.

Wafaring, wā'fār-ing, *adj.* travelling, journeying దోవనడిచే, యాత్రపోయ్యే. a ⏝ man పథికుడు, అతిథి, దోవనడిచేవాడు.

To Waylay, wá-lā', *v. a.* to beset by ambush దోవకట్టుట, దారికట్టుట. they waylaid him wishing to kill him వాణ్నిచంపవలెననిదారిలో కనిపెట్టుకొనివుండినారు.

Wayward, wā'wurd, *adj.* froward, unruly, perverse మూర్ఖుడైన, అవిధేయుడైన, అణగని, చెప్పినట్టువినని. a ⏝ boy తుంటరుప్రవాడు.

Waywardly, *adv.* frowardly; perversely తుంటగా, దుష్టుడుగా, అవిధేయుడుగా.

Waywardness, *n. s.* perverseness అవిధేయత, దౌష్ట్యము.

Way-wiser, *n. s.* an instrument for measuring a road, (Perambulator) దోవనుకొలిచేచక్రము.

We, wē, *plural* of the pronoun I మేము, మనము.

Weak, wēk, *adj.* feeble; wanting discernment; soft, not stiff; not powerful; inconclusive దుర్బలమైన, జబ్బైన, బలహీనమైన, నీరసమైన, మాంద్యమైన. he is very ⏝ వాడునిండాదుర్బలముగావున్నాడు, అశక్తుడుగావున్నాడు. I am very ⏝ to-day యీవేళనాకునిస్త్రాణగావున్నది. this regiment is now ⏝ యీపటాలములోయిప్పుడుసిపాయీలుతక్కువగావున్నారు. the boat had a ⏝ crew ఆపడవకుపడవవాండ్లుకొంచెముగావుండినారు. the beer is very ⏝ యీసారాయిలోకారము లేదు, నీరసముగావున్నది. he spoke in a ⏝ voice హీనస్వరముగామాట్లాడినాడు. the ⏝ side దుర్గుణము, జబ్బు, లోపము, దౌర్బల్యము. his ⏝ side is avarice వానికివుండేదుర్గుణముఅత్యాశ. they attacked the fort on it's ⏝ side ఆకోటబలహీనముగావుండేచోటుచూచిపైబడ్డారు. vanity is their ⏝ side వాండ్లలోవుండేతక్కువయేమంటేగర్వము. or silly, foolish జబ్బైన, తెలివిమాలిన. ⏝ women act in this manner తెలివిమాలినస్త్రీలు యిట్లాచేస్తున్నారు. he is a ⏝ man వాడుజబ్బు మనిషి, యెత్తువారిచేతిబిడ్డ.

To Weaken, wēkn, *v. a.* to enfeeble దుర్బలముచేసుట, బలహీనముచేసుట. this fever ⏝ed him యీజ్వరముచేతవాడికసిత్తువపోయినది. this document ⏝s your statement యీదస్తావేజుచేత నీవుచెప్పేదిబలహీనమైపోతున్నది.

Weakened, *adj.* enfeebled దుర్బలమైన, అశక్తమైన, బలహీనమైన.

Weakly, wēk'ly, *adj.* not strong, feeble దుర్బలమైన, బలహీనమైన, నిస్త్రాణైన.

Weakly, wēk'ly, adv. feebly, faintly దుర్బలముగా, బలహీనముగా, జబ్బుగా.

Weakness, wēk'ness, *n. s.* feebleness, want of strength దుర్బలము, బలహీనము, అశక్తి. he has a ⏝ for buying horses వాడికిగుర్రాలుకొనడములోప్రీకపిచ్చిబులుస్తి.

Weal, wēl, *n. s.* good condition, happiness క్షేమము, సుఖము.

Weald or wold, *n. s.* పొలు.

Wealth, welth, *n. s.* riches, prosperity ధనము, భాగ్యము, కలిమి, ఐశ్వర్యము.

Wealthy, welth'y, *adj.* rich, opulent భాగ్యముకల, ఐశ్వర్యముకల. a ~ man ధనవంతుడు, ఐశ్వర్యవంతుడు.

To Wean, wēn, *v. a.* to put from the breast బిడ్డకు చన్నుమాన్పించుట. two months after she ~ed the child అదిబిడ్డకుచన్నుయివ్వడమువిడిచిపెట్టిన రెండునెలలకుతర్వాత. this punishment ~ed him from the world యీశిక్షతోవానికియిహాముమీదఆశవిడిచినది. this ~ed him from abusing people యిందువల్లవానికి జనులనుతిట్టేదుర్గుణము మానినది. a weaned child చన్నుమాన్పబడ్డబిడ్డ.

Weapon, wepn, *n. s.* an instrument of war ఆయుధము, అస్త్రము, శస్త్రము.

To Wear, wār *v. a.* to have on, as clothes or weapons ధరించుట, కట్టుకొనుట, వేసుకొనుట, తొడుక్కొనుట. acters ~ paint వేషగాండ్లుముఖానికిఅరిదళముపూసుకొంటారు. they ~ red వాండ్లుయెఱ్ఱవుడుపులువేసుకొంటారు. he ~s his beard గడ్డముపెట్టుకొనివున్నాడు. he ~s his own hair తలపెంచుకొనివున్నాడు. he ~s a cane వేత్రమునుధరించుకొనివున్నాడు, బెత్తమునుపెట్టుకొనివున్నాడు. one who ~s a sword ఖడ్గధరుడు, కత్తిగలవాడు, కత్తికట్టుదొర. he wore a calm countenance సన్ముఖుడుగావుండినాడు. to waste అరగతీసుట, అరగ్గొట్టుట. the rain wore the stone వర్షముచేతయీరాయి అరిగిపోయినది. he wore out the book ఆపుస్తకమునువాడుచెరిపినాడు.he wore out my patienceవాడుచేసినదాంట్లోనాకువుండినసహనముపోయినది. time wore away the rock బహుకాలముఅయినందునరాయిఅరిగిపోయినది. he wore out his shoes in a month వాడిచెప్పులను వొకనెలలో అరగగొట్టినాడు. he was worn with age వాడికినిండాయేండ్లుచెల్లినందునవుడిగివుండినాడు. the sword is much worn కత్తినిండాఅరిగిపోయినది.

To Wear, wār, *v. n.* to be wasted ; to be diminished అయిపోవుట, అరిగిపోవుట. to ~ off; to pass away by degrees మట్టుపడుట. the follies of youth ~ off with age యేండ్లువచ్చేటప్పటికిచిన్ననాటిచేష్టలుపోతవి. at last his patience wore out తుదకువాడిప్రాణమువిశికినది. it is better to ~ out than to rust out తుప్పుపట్టిపోవడమునకన్నా వాడిఅరిగిపోవడము మేలు, అనగాపూరికెవుండిచెడిపోవడమునకన్నా పనిచేసిపడుగుట మేలు. the ring is much worn వుంగరమునిండాఅరిగిపోయినది. this cloth wears very well యీబట్టకట్టుతాళుతున్నది.

Wear, wār, *n. s.* the act of wearing, putting on, diminution by fraction ధరించడము,తొడగడము, వేసుకోవడము,అరగడము,పాతగిల్లడము.motley's the only ~ చిత్రవేషమే వేషము, చిత్రవిచిత్రములుగావుండేవుడుపుడుపు,నానావర్ణములుగలబట్టలేబట్టలు. ~ and tear అనుభవము,కష్టించిండము. the ~ and tear of this business made him an old man యీపనిలోనిండానలిగిశీఘ్రముగాముసలివాడుఅయిపోయినాడు. the house cost ten thousand rupees but you must allow for ~ and tear ఆయింటికిపదివేలరూపాయలుకట్టినదిగానియిన్నాళ్లు అనుభవించినదానికి నీవుకొంచెముతోసివేయవలసివున్నది. a dam in a river అడ్డకట్ట, అణకట్ట. for catching fish పారేనీళ్లకుఅడ్డముగా కట్టిన ఆలవ.

Wearer, *n. s.* one who wears ధరించేవాడు.

Wearied, *adj.* tired ; fatigued అలసిన, డస్సిన.

Weariness, wē'ri-ness, *n. s.* exhaustion, fatigue అలసట, బడలిక, ఆయాసము.

Wearisome, wē'ri-sum, *adj.* tiresome ; fatiguing అలుపునుకలగచేసే, ప్రాణమునువిశికించే. a ~ march తొందరప్రయాణము, కఠినప్రయాణము.

Weary, wē'ry, *adj.* fatigued, tired అలసిన, బడలిన, డస్సిన.

To Weary, wē'ry, *v. a.* to tire ; to fatigue ; to harass అలియగొట్టుట, ఆయాసపెట్టుట,శ్రమపెట్టుట.

To Weary, wē'ry, *v. n.* to be tired అలిశిపోవుట, బడలుట.

Weasel, wēsl, *n. s.* a small animal నకులవిశేషము, వొకవిధమైనముంగిస.

Weather, wetl'ĕr, *n. s.* state of the air కాలము. the house is weather-tight, or weather proof యెండావానాగాలివీటిచేత చలించనియిల్లు. the ship was driven into this port by stress of ~ ఆగాలియొక్క వేగముచేతఆవాడయీరేవులోకికొట్టుకొనివచ్చినది. he went out in spite of the ~ వానాగాలిచూడకవెళ్లినాడు. hot ~ యెండకా

లము. cold ~ చలికాలము. cloudy ~ మబ్బు మందారముగానుండేవేళ. wet ~ వర్షాకాలము. dry ~ వర్షములేకుండావుండేకాలము. calm ~ అధికగాలిలేకుండావుండేకాలము. tempestuous ~ గాలికసురుగావుండేకాలము. violent ~ గాలికసురుగావుండేకాలము. fair ~ అధికమైనండ గాలివానలేకపోయిగావుండేకాలము. foul ~ చెడుగాలిగావుండేవేళ.

To Weather, weth'ĕr, *v. a.* to withstand, to endure, to bear గాలివానకుతాళుట, ఓర్చుట, నిభాయించుట. a ship that has ~ed storm గాలివానకుచెడిపోకుండానిలిచినవాడ. he ~ed the difficulty అన్నిపాట్లుకువాడుడక్కినాడుకాడు.

Weather-beaten, weth'ĕr-bētn, *adj.* harassed by the weather గాలివానచేతశిథిలమైన. a ~ ship గాలికికొట్టుబడిచెడిపోయినవాడ, పాతవాడ. ~ troops పాతసిపాయీలు.

Weather-bound, *adj.* delayed by bad weather చెడుగాలిచేతఆటంకపడ్డ. the weather bow గాలికియెదురుగావుండేతట్టు, గాలికొట్టేతట్టు.

Weathercock, weth'ĕr-cock, *n. s.* that which shows the direction of the wind, a turning vane on a spire గాలిపడగ, గాలియెటుతిరిగితేఅటుతిరుగుతూధ్వజాకారముగావుండేటిది. a fickle man చపలుడు.

Weatherglass, weth'ĕr-glăss, *n. s.* a barometer గాలియొక్క హెచ్చుతగ్గులనుతెలియచేసేయంత్రము.

Weatherwise, weth'ĕr-wīse, *adj.* skilful in foreseeing the changes or state of the weather, కాలజ్ఞానియైన.

To Weave, wēve, *v. a.* నేసుట, అల్లుట. the spider ~s it's web సాలెపురుగుబూజుతో అల్లుతున్నది. to ~ verse రచించుట.

Weaver, wēv'ĕr, *n. s.* he who makes cloth నేసేవాడు. a man of the weaving caste or tribe సాలెవాడు. a basket ~ గంపలుఅల్లేవాడు, మేదరివాడు. a mat ~ చాపలు అల్లేవాడు.

Weaving, *n. s.* నేత, నేయడము, అల్లిక.

Weazle, *n. s.* a small animal ఒకవిధమైనముంగిస.

Weazon, *n. s.* the throat గొంతు.

Web, web, *n. s.* texture నేత. any thing woven నేశినది. a ~ of cloth చాపు, తాను, కోక. film పొర. a spider's ~ బూజు. mere spider's ~s పిచ్చియుక్తులు.

Webbed, *adj.* joined by a film నడమనడమచర్మముగల. the duck has ~ feet బాతువేలికివేలికినడమచర్మముగలపాదములనుగలిగియున్నది.

Webfooted, web'fŭt-ed, *adj.* palmiped వేలికివేలికినడమచర్మముగల. a duck is ~ బాతువేళ్లనడమబట్టవలెచర్మముండేపాదముగలది.

To Wed, wed, *v. a.* to marry పెండ్లాడుట, పెండ్లిచేసుకొనుట. he wedded her దాన్నిపెండ్లాడినాడు, దాన్నికట్టుకొన్నాడు.

Wedded, *adj.* married పెండ్లాడిన, వివాహముచేసుకొన్న. closely attached or devoted నిండా ఆసక్తిగల. he is ~ to his books వాడుపుస్తకములమీదప్రాణముగావున్నాడు. he is closely ~ to that pursuit ఆపనికిగంకణముకట్టుకొనివున్నాడు, ఆపనిలోనిండాపట్టుగావున్నాడు.

Wedding, wed'ding, *n. s.* marriage; nuptials పెండ్లి, వివాహము.

Wedge, wedge, *n. s.* a piece of metal or wood sloping to an edge for splitting మేకు, గూటము, గసిక, చీల, కీలము. a stone of a ~ shape గసికరాయి. a ~ of gold బంగారుకడ్డి.

To Wedge, wedge, *v. a.* to cleave with a wedge మేకులుకొట్టిచీల్చుట. I ~d the stone in ఆరాతినినడమయిరికించిదిగగొట్టినాను. to fasten with a ~ మేకుకొట్టిబిగించుట. he ~d himself in గుంపులోదూరుకొనిచొరబడ్డాడు. we were ~d in by the crowd గుంపునడమయిరుక్కొంటిమి. the people were ~d together in the doorway మనుష్యులుఆద్వారములోక్రిక్కిరుసుకొన్నట్టుగాజారబడిరి.

Wedgwood, *n. s.* ఒకవిధమైనపింగాణులు, ఈపింగాణులనుకలగచేసినవానిపేరేవీటికివచ్చినది.

Wedlock, wed'lock, *n. s.* marriage పెండ్లి, వివాహము. those who are joined in ~ దంపతులు, వధూవరులు, ఆలుమొగడు.

Wednesday, wenz'dá, *n. s.* the fourth day of the week బుధవారము, సౌమ్యవాసరము.

Wee, wē, *adj.* small, little చిన్నదైన, సన్నదైన. a ~ babe లాడిలేతపిల్ల.

Weed, wēd, *n. s.* a useless plant కలుపు. they plough the land up to clear it from ~s కలుపులేకుండాచేయడానకై నేలనుదున్నుతారు. ~ in

water నాచు, పాచి, శైవాలము. sea ~, or polypus నెగడు; చీకర, అనగా సముద్రములో పెరిగే పాచి. Bishop's ~ వామము. Note: the plants that produce opium, tobacco and indigo are in English called ~s, therefore *the weed*, *the fragrant weed*, or *the Indian* ~ (signify tobacco) పొగాకు. will you take a ~? చుట్టతాగు తావా. a widow's ~s వెధవరాలు వేసుకొనేదుఃఖపుడుపు.

To Weed, wēd, *v. a.* to take away, as noxious plants కలుపుతీసుట. he ~ed the field ఆపొలములో వుండినకలుపుతీశినాడు. this place wants weeding యిక్కడవుండేకస్పుకంతనుతీశిబాగుచేయవలెను. he ~ed the book ఆపుస్తకములో వుండే తప్పులనుదిద్దిపరిష్కరించినాడు.

Weedinghook, *n. s.* తొల్లిక, లిక్కి.

Weedy, wēd'y, *adj.* full of weeds కలుపుగావుండే.

Week, wēk, *n. s.* the space of seven days వారము, వారందినములు. come this day ~ వారందినములు తాళిరా, నేటికియెనిమిదోదినమురా. a ~ ago యెనిమిదిదినములకిందట. once a ~ యెనిమిదిదినములకు వొకమాటు. the first day of the ~ తొలివారము.

Weekday, wēk'dā, *n. s.* any day of the week except the sabbath ఆదివారముకానిదినము. they come always on Sundays and frequently on ~s వాండ్లుప్రతిఆదివారముతప్పకుండావస్తారు, కడమదినములలోవచ్చేదిన్నికద్దురాకపొయ్యేదిన్నికద్దు.

Weekly, wēk'ly, *adj.* happening every week ప్రతివారమున్ను వచ్చే. *adv.* వారవారము.

To Ween, wēn, *v. n.* to think; to imagine; to fancy ఎంచుట, తలచుట. I ~ they are gone వాండ్లువెళ్లినారనితోస్తున్నది(ఇదియొకతాళిమాట.)

To Weep, wēp, *v. a.* and *v. n.* to shed tears, to lament ఏడ్చుట. wept him, or, they wept for him వానికియేడ్చినారు. she wept many tears at this ఇందునగురించినిండాయేడ్చినది.

Weeper, wēp'ĕr, *n. s.* a white border on the sleeve of a mourning coat దుఃఖపుడుపు చేతిమీది తెల్లఅంచు.

Weeping, *n. s.* రోదనము, యేడ్పు. the ~ willow అశోకవృక్షమువంటి వొకచెట్టు.

Weerish, *adj.* weak దుర్బలముగావుండే, బలహీనముగావుండే. a ~ child నిశ్శక్తువగావుండేబిడ్డ.

To Weet, *v. a.* to know ఎరుగుట.

Weevil, wēvl, *n. s.* an insect లక్కతెవులు, అందుపురుగు, సంగనాచి, పెంకెపురుగు, ముక్కుపురుగు.

Weezel, *n. s.* a small animal ఒకవిధమైనముంగిస.

Weft, weft, *n. s.* the cross thread of the cloth పేక, బట్టకుఅడ్డము వేసేనూలు.

To Weigh, wā, *v. a.* to try the weight of any thing తూచుట. he ~ed the copper రాగినితూచినాడు. the fruit that ~s down the branches కొమ్మలువాలేటట్టు చేసేపండ్లు. the ship ~ed anchor వాడలంగరుతీశివెళ్లిపోయినది. to consider ఆలోచించుట. after weighing the reasons హేతువులలోయెచ్చుతగ్గులువిచారించినతరువాత, యిది ఘనమోవిచారించికారణములను పర్యాలోచనచేసిన తరువాత.

To Weigh, wā, *v. n.* తూగుట. the copper ~s ten pounds ఈరాగి అయిదుశేర్ల యెత్తువున్నది. there is something still weighing on his mind యింకావాడిమనసులోయేదో కొంకలంకమువున్నది.

Weighed, wād, *adj.* తూచబడ్డ, తూగిన, వంగిన. words duly ~ బాగాపర్యాలోచింపబడ్డశబ్దములు. ~ down with misery దుఃఖముచేతకుంగిన. hearts ~ down by grief దుఃఖముచేతకుంగిన మనస్సులు, ఖిన్నమనస్సులు.

A Weighing machine, *n. s.* balance త్రాసు, త్రాసు.

Weight, wāt, *n. s.* heaviness, burden బరువు, భారము. of what ~ is this gold? ఈబంగారుయెంత యెత్తువున్నది. what is the ~ of this silver? యీవెండియెత్తుయెంత. the jewels were sold not by ~ but by valuation యీనగలనుతూనికెమీద అమ్మకుండావెలమీదఅమ్మినారు. by the ~ of grief మహత్తైనదుఃఖముచేత, అధికదుఃఖముచేత. an argument of great ~ ఘనమైనహేతువు. matters of no ~ అల్పసంగతులు. men of no ~ అల్పులు. an objection of great ~ ప్రబలమైన ఆక్షేపము. I attach no ~ to this అదిఘనము కాదు, అదిగొప్పకాదు. importance గురుత్వము,

ప్రామాణికత్వము. a man of ~ ఘనుడు, గొప్పవాడు. this adds ~ to his assertions ఇది వాడు చెప్పినదాన్ని బలపరుస్తున్నది, ఘనపరుస్తున్నది. weights, mass by which bodies are weighed గుండ్లు, పడికట్లు. scales and weights త్రాసు, గుండ్లు.

Weightily, wāt′i-ly, *adv.* heavily; ponderously భారముగా, ఘనముగా. he spoke ~ regarding this దీన్నిగురించి బాగా మనసుకు తాకేటట్టు మాట్లాడినాడు.

Weightiness, wāt′i-ness, *n. s.* gravity; heaviness బరువు, భారము. importance ఘనత, గౌరవము.

Weighty, wāt′y, *adj.* heavy, important ఘనమైన, విశేషమైన, గౌరవమైన, గొప్ప, ప్రబలమైన. ~ reasons ఘనమైన హేతువులు.

Weird, wērd, *adj.* terrible, అఘోరమైన, భయంకరమైన.

Welaway, *interj.* Alas! అయ్యో, అకటా.

Welchman, *n. s.* he who is born in Wales వేలు సు దేశమందు పుట్టినవాడు.

Welcome, wel′cum, *adj.* producing gladness in its reception; grateful; pleasing స్వాగతము, సంతోషమైన, ప్రియమైన, ఇష్టమైన, అంగీకారమైన. the coolness of this wind was very ~ to him ఈ గాలియొక్క చలవ వాడికి నిండా అనుకూలముగా వుండెను. ~ news మంచి సమాచారము, క్షేమసమాచారము, అనుకూల సమాచారము. money is ~ to every body రూకలు వస్తే అందరికీ సంతోషమే. ~ guests; persons by whose coming we are glad వీండ్లు వచ్చిన దేకదివేలని యెంచబడ్డ అతిథులు. to him all guests are ~ వాడింటికి యెవరు పోయినా వాడికి సంతోషమే. you are ~ మీరు వచ్చినదానికి నేను సంతోషించినాను. I saw that I was not ~ నేను వచ్చినది వాండ్లకు సమాధానము లేదని కనుక్కొన్నాను. you are ~ to lodge in this house నీవు యీయింట్లో సుఖముగా దిగవచ్చును. you are as ~ as the flowers in May అంతానీచే, నీకు ఫ్రక అడ్డము లేదు. you are ~ to do so సుఖముగా అట్లా చెయ్యి. you are ~ to the horse ఈ గుర్రము కావలిస్తే తీసుకో. you are ~ to the book ఆ పుస్తకము కావలిస్తే యెత్తుకో. Welcome! Welcome! నీవు వచ్చినది మా బాగు, మా బాగు. they bade him ~ వానితో నీవు వచ్చినది పరమసంతోషమని స్వాగతము చెప్పి ఆ మర్యాదలు చేసి దానికి గౌరవ రాజుగా వుండని అన్నాడు. he made them ~ to it దాన్ని మహారాజుగా పుచ్చుకొండని అన్నాడు.

Welcome, wel′cum, *n. s.* salutation, kind reception పోయినందుకు చేసే స్వాగతము, మరియాద, ఆదరణ, మన్నన. when we went to his house we found a ready ~ మేము వానియింటికి పోయిన దానికి నిండా స్వాగతించినాడు, నిండా మరియాద చేసినాడు. he gave them a cold ~ వారు వచ్చినందుకు ముఖము ముడ్చినాడు.

Welcome, wel′cum, *interj.* a form of salute దండము, నమస్కారము, సలాము.

To Welcome, wel′cum, *v. a.* to salute a new comer with kindness; or to receive and entertain hospitably వచ్చినవాన్ని స్వాగతించుట, ఆదరించుట, విచారించుట, మన్నన చేసుట.

Welcomeness, *n. s.* gratefulness; agreeableness ఇంపు, రమ్యత, ఆనుకూల్యము. from the ~ of this news యీ సమాచారము ఆనందకరమైనందున.

Welcomer, *n. s.* one who salutes or receives kindly పోయినవాండ్లను స్వాగతించేవాడు, మన్నన చేశేవాడు, మర్యాద చేశేవాడు.

To Weld, weld, *v. a.* to beat one mass into another, so as to incorporate them అతికించుట, కాచికొట్టి అతికించుట.

Welded, *adj.* కాచికొట్టి అతికించబడ్డ.

Welfare, wel′fāre, *n. s.* happiness, prosperity, health సుఖము, శ్రేయస్సు, క్షేమము, కుశలము.

Welk, or Whelk, *n. s.* a kind of oyster ఒక విధమైన గుల్ల. a stripe దెబ్బ, దెబ్బ చేత కలిగిన కందు.

Welkin, wel′kin, *n. s.* the visible regions of the air; the vault of heaven ఆకాశము. with a sound that made the ~ ring నభమంతయు నిండేటి నాదముతోడ, ఆకాశము తూటుబొయ్యే శబ్దముతో.

Well, well, *n. s.* a pit of water బావి, కూపము, నుయ్యి. a dry ~ పాడుబావి. a ~ with steps దిగుడుబావి; నడబావి. a large ~ దొరువు. a draw ~ చేదుడుబావి. the ~ of a stair case మలుచుట్టువలె వుండే మెట్లవరకు నడుమ బావివలె అగుపడేచోటు.

Well, well, *adv.* justly; rightly, properly, skilfully, perfectly, fully సరిగా, న్యాయముగా,

క్రమముగా, బాగా, నేర్పుగా, చక్కగా, తెస్సగా. the trees are ~ watered ఆ చెట్లకు నీళ్లు బాగా కట్టినారు. I like it ~ అది నాకు బాగా వున్నది. they speak ~ of him వాణ్ని శ్లాఘిస్తారు. this house can ~ hold thirty people ఈ యింట్లో ముప్పైమంది హాయిగా వుండవచ్చును. he knows the language ~ enough వాడికి యీ భాష యథోచితముగా వచ్చును, అయినమట్టుకు వచ్చును. I don't ~ remember నాకు జ్ఞాపకము చాలదు. he is ~ వాడు క్షేమముగా వున్నాడు. he is pretty ~ వాడు యథోచితముగా వున్నాడు. he did ~ to us వాడు మాకు క్షేమము చేసినాడు. you did ~ in telling him నీవు వాడితో చెప్పినది మంచిది. you said ~ నీవు చెప్పినది న్యాయమే. it turned out ~ సఫలమైనది. it did not turn out ~ చెడినది, విఫలమైనది. it is ~ that you arrived so soon నీవు అంత శీఘ్రముగా వచ్చి చేరినది మంచిదే, నీవు యింత వేగిరముగా రావడము ముఖ్యమే. ~ done! బాగాయె, శాబాసు. ~ then సరేగదా, మెట్టుకు. ~ begone వెళ్లుమరి, సరే వెళ్లు. very well సరి, మంచిది. he is very ~ with the prince వాడిమీద రాజుకు అభిమానము నిండావున్నది. ~ nigh కొంచెము తక్కువ. when he was ~ nigh dead వాడు కొనప్రాణముతో వుండగా. when the work was ~ nigh done ఆ పని ముగియవచ్చేటప్పటికి. they are ~ off వాండ్లు క్షేమముగా వున్నారు. he keeps a strict watch over the orchard *and well he may* ఫలవృక్షములతోటమీద బహుమదిలముగా కాచుకొనివున్నాడు, వాడు అట్లావుండవలసినదే. I was there as ~ as they వాండ్లతోటిపాటు నేను అక్కడవుండినాను. it will be as ~ to tell him అతడితో చెప్పితే మంచిది. he as ~ as you must come నీవున్ను రావలసినది వాడున్ను రావలసినది. you as ~ as he are wrong వాడూ తప్పినాడు నీవూ తప్పినావు, వాడితోటిపాటు నీవున్ను తప్పినావు. I did it as ~ as I could నా చేతనైనమట్టుకు చేసినాను. you had as ~ go నీవు అక్కడికి పోక పోతే వాచూడు. he had as ~ pay the money వాడు రూకలు చెల్లించక పోతే చూడు. ~ is him వాడు సుఖముగా వున్నాడు (ఇది పాత ఇంగ్లీషు.)

Well, well, *interj.* మంచిది, సరే. ~, now you may go సరే, యికను నీవు పోవచ్చును.

Well-a-day, well'a-dā, *interj.* Alas! అకటా, అయ్యో, (ఇది పాత ఇంగ్లీషు.)

Well-behaved, *adj.* చక్కగా నడుచుకొనే, పెద్దమనిషిగా వుండే.

Well-being. *n. s.* welfare, happiness, prosperity సుఖము, క్షేమము, శ్రేయస్సు.

Well-born, well'bôrn, *adj.* born of a respectable family కులీనుడైన, సత్కులప్రసూతుడైన, గొప్పయింట పుట్టిన.

Well-bred, well'bred', *adj.* educated to polished manners; polite సుశిక్షితుడైన, సమర్యాదస్థుడైన, పెద్దమనిషియైన.

Well-doer, *n. s.* ఉపకారి.

Well-doing, *n. s.* ఉపకారము. righteousness సదాచారము, మంచినడక.

Well-favoured, well'fā-vurd, *adj.* handsome, beautiful సుందరమైన, అందమైన, సొగసైన.

To Well forth, *v. n.* to spring, to issue forth ఊటవచ్చుట. welling tears కారే కన్నీళ్లు.

Well-informed, *adj.* correctly taught సుశిక్షితుడైన. a well informed man బాగా చదువుకొన్నవాడు, వ్యుత్పన్నుడు, తెలిసినవాడు.

Well known, *adj.* ప్రసిద్ధమైన, పేరుబడ్డ.

Well-made, *adj.* handsome, beautiful అవయవసౌష్ఠవముగల, అంగుగావుండే, సుందరమైన.

Well-meaning, *adj.* having a good intention సద్భావముగల, మంచిమనసుగల.

Well met, well'met', *interj.* a term of salutation denoting joy at meeting ఆ పోవస్తిరా, చూడగా నిండాసంతోషమాయెను.

Well-natured, *adj.* good natured; kind సత్స్వభావముగల, మంచివాడైన, దయారసముగల.

Well-read, *adj.* that is learned బాగాచదివిన, పండితుడైన.

Well-spent, well'spent', *adj.* passed in virtue సత్కాలక్షేపము చేసిన. her's was a well-spent life సత్కాలక్షేపము చేసి ఆమె దినాలు తోసినది. this is a day well-spent నేడు సత్కాలక్షేపమైనది.

Well-spring, *n. s.* a source of continual supply బుగ్గ, ఊట. God who is the well-spring of happiness సుఖానికి ఆదికారణమైన దేవుడు.

Well-wisher, well'wish-ĕr, *n. s.* a friend స్నేహితుడు.

Welsh, *n. s.* the language of Wales వేలును దేశపుభాష. the Welsh వేలును దేశస్థులు. a ⌣ man వేలును దేశస్థుడు.

To Welter, wel'tĕr, *v. n.* to wallow పొర్లాడుట, పొరలుట. he was weltering in his blood నెత్తురులోపడి పొర్లాడుతూ వుండినాడు. weltering waves పొంగేటిఅలలు.

Wen, wen, *n. s.* a fleshy excrescence on animals కణితి. he has a ⌣ on his neck వాడికి మెడలో వొకకణితివున్నది.

Wench, wensh, *n. s.* a young woman, a low woman పడుచు, చిన్నది, బానిసె, వేశ్య. a kitchen ⌣ వంటలక్క.

To Wench, wensh, *v. n.* to frequent loose women విడవకుండాముండలతోపోవుట, వ్యభిచరించుట.

Wench-pillow, *n. s.* తొడకిందవేసుకొనేచిన్నదిండు.

Wencher, wensh'ĕr, *n. s.* a lewd man ముండలమారి.

To Wend, wend, *v. n.* to go వెళ్లుట, పోవుట, ఇది కావ్యశబ్దము. as he was wending along వాడు పోతూవుండగా.

Went, went, *past tense* of the verb to Go. he went వెళ్లినాడు.

Wept, wept, *past tense* of the verb to Weep. she ⌣ అదియేడ్చినది.

Were, wer, *past tense* of the verb to Be. they ⌣ there వాండ్లుఅక్కడవుండిరి. ⌣ he to do so వాడుఅట్లాచేస్తే.

Wert, wert, the second person singular of the subjunctive imperfect tense of Be. If thou ⌣ a wise man నీవుబుద్ధిమంతుడవైతే. ⌣ thou there నీవుఅక్కడవుంటివా (ఇదిప్రాచీనకావ్యము.)

West, west, *n. s.* the point or region where the sun sets పడమర, పశ్చిమము. in the ⌣ పడమట. the river runs ⌣ of this place ఇక్కడికిపడమటయేరుపారుతున్నది. the Telugu spoken in the ⌣ పడమటితెలుగుభాష, పశ్చిమదేశమందుమాట్లాడేఆంధ్రము.

Westering, west'ĕr-ing, *adj.* passing to the west పడమటితట్టుకైపొయ్యే.

Westerly, west'ĕr-ly *adj.* పడమటి. a ⌣ wind పడమటిగాలి.

Western, west'ĕrn, *adj.* being in the west పడమటి, పడమటవుండే. the ⌣ shore పడమటిగట్టు.

Westward, *adv.* toward the west పడమరగా. they went ⌣ పడమరగాపోయిరి.

Wet, wet, *adj.* containing water, rainy తడిగావుండే, తడిసిన, తేమగావుండే, వానగావుండే. he is ⌣ తడిసినాడు. don't touch it, it is ⌣ అదిపచ్చిగావున్నది, దాన్నిముట్టబోకు. as it was ⌣ we did not go వానగావుండినందుననేముపోలేదు. the weather is ⌣ వానకురుస్తున్నది. a ⌣ day వానకురిసేదినము. ⌣ weather వర్షాకాలము. ⌣ cultivation (this is an indian revenue phrase regarding rice lands) నీరారంబము, మాగాణి. ⌣ land produce వరిపంట, మాగాణిపైరు.

Wet, wet, *n. s.* water; humidity; moisture; rainy weather నీళ్లు, చెమ్మ, తడి, తేమ, వాన. a book spoiled by ⌣ తడిసిచెడిపోయినపుస్తకము.

To Wet, wet, *v. a.* to dip or soak in liquor తడుపుట, నీళ్లలోముంచుట. ⌣ the cloth ఆగుడ్డను తడుపు. the child wetted itself, or, wetted the bed బిడ్డపుచ్చబోసినది.

Wether, weth'ĕr, *n. s.* a male sheep castrated కాలుపట్టినపొట్టేలు, కచ్చికొట్టినగొర్రె, విత్తులుతీసినపొట్టేలు. Bell-wether, a sheep that leads the flock with a bell on his neck మొనగాడుగావుండేపెద్దపొట్టేలు.

Wetness, *n. s.* state of being wet, moisture తడి, చెమ్మ, తేమ. from the ⌣ of the day నాడు వానగావుండినందున.

Wetnurse, *n. s.* a nurse who suckles a child చన్నిచ్చేదాది, చన్నిచ్చేది.

Wetting, *n. s.* తడపడము. after one ⌣ paper is printed ఒకమాటుతడిపికాకితమునుఅచ్చునకొట్టుతారు. after one ⌣ they boil the rice వడ్లనుఒకతడువుతడిపిపుడకవేస్తారు.

Whack, *n. s.* (a vulgar word) a stroke దెబ్బ.

Whacking, *adj.* big, huge, (this is a low word) బలిసిన, దొంబ్లాసుగావుండే, బ్రహ్మాండముగావుండే. a ⌣ price అధికవెల.

Whale, hwāle, *n. s.* the largest of all marine animals పొప్పరమీను, తాడిమీను, అన్నిటికీపెద్ద

దిగావుండేసముద్రపుచేప. a whaling voyage బ్రహ్మాండమైనచేపలనుకొట్టబోవడము. whalebone తాపిమీనుయెముక, పొన్నరమీనుయెముక (ఇది బెత్తమువలెవంగుతున్నది) one ~ will produce ten casks of oil ఇటువంటిఒకచేపకొవ్వునుకాస్తేపదిపీపాయీలనూనెఅవుతున్నది. a tub thrown to the ~ పెద్దపులివలెపైకిదూరేబ్రహ్మాండమైనచేపనుఅవతలికిమళ్లించడమునకైవిశిరివేసేతొట్టి.

A Whaler, *n. s.* a ship which goes in search of Whales పెద్దచేపలవేటకుపొయ్యేవాడ.

Wharf, hwârf, *n. s.* a place to land goods at రేవు, వాడనీరుకులుదిగేటందుకైనీళ్లలోకొంతమట్టుకుకట్టినరేవు.

Wharfage, hwârf'âge, *n. s.* fee or duty for using a wharf రేవుసుంకము, అనగానీరుకులనురేవుమీదతీసుకొనిపోయియెగుమతిదిగుమతిచేశేటందుకైచెల్లించేరుసుము.

Wharfinger, hwârf'in-gĕr, *n. s.* a labourer at a wharf కూలివాడు.

What, hwăt, *pronoun* ఎది, ఏమి, ఎదోఅది. what is it? అదేమి. ~ is it's length? దానినిడుపుయెంత. ~ have you to do with penance? నీవుయెక్కడతపమెక్కడ. ~ have I to do with you? నీవెక్కడనేనెక్కడ. ~ I want is a light నాకుకావలసినదిఒకదీపము. I will tell you ~ faith is విశ్వాసమిట్టిదని చెప్పతాను. let them tell ~ they will వాండ్లకుయిష్టమైనది చెప్పనియ్యి. tell me ~ you know about it అందునగురించినీవుయెరిగినదిచెప్పు. ~ do you mean by calling this silver ఇదియెక్కడివెండోయి. ~ great matter is that అదియెంతగొప్పవని. ~ a handsome face ఎంతఅందమైనముఖము. ~ wonderful beauty ఓరాచక్కదనము. in ~ manner ఎట్లా, యేరీతిగా. I tell you ~ నేనుఒకమాటచెప్పతాను విను. ~ with debts, and ~ with other troubles, he was nearly driven mad వుండేఅప్పలేమి, తొందరలేమి, యిదంతాచాలకవాడికితెలివిస్నితప్పపోవచ్చినది.

Whatever, hwăt-ev'ĕr, Whatsoever, hwăt-sô-ev'ĕr, *pro.* this or that ఏదైనా. he took whatsoever he wanted కావలశినదియెత్తుకొన్నాడు.

Wheal, hwēl, *n. s.* a pustule దద్దు,బుడిపి,కదుము.

Wheat, hwēt, *n. s.* a species of bread corn గోధుమలు.

Wheatear, *n. s.* a small bird గోరింకఅంతగావుండేఒకపక్షి.

Wheaten, hwētn, *adj.* made of wheat గోధుమపిండితోచేసిన.

To Wheedle, hwēdle, *v. a.* to entice బుజ్జగించుట, లాలించుట.

Wheedled, *adj.* enticed బుజ్జగించబడ్డ, లాలించబడ్డ, తేలించబడ్డ.

Wheedling, *n. s.* enticing బుజ్జగింపు,లాలింపు,తేలింపు.

Wheel, hwēl, *n. s.* a circular body చక్రము. wheel or spinning wheel రాట్నము. a potter's ~ కుమ్మరచక్రము. the ~ of a pulley కప్పినడిమిగిలక. an instrument for torturing criminals నేరస్థులనుహింసించడమునకైవుండేయంత్రవిశేషము. to break a criminal on the ~ నేరస్థుణ్ని ఒకచక్రముమీదకట్టియెముకలువిరగగొట్టుట. to break a butterfly upon the ~ పిచ్చుకమీదబ్రహ్మాస్త్రమువేసుట. on shipboard the ~ means the rudder, or the helm చుక్కాణి.

To Wheel, hwēl, *v. a.* to move on wheels, to turn round తిప్పుట, దొల్లించుట. *v. n.* to ~ round తిరుగుట.

Wheelbarrow, hwēl'bar-rô, *n. s.* a frame with a box, supported by one wheel, and rolled by a single man ఒంటిచక్రపుచెయిబండి.

Wheeler, *n. s.* the nearest horse in a carriage బండికినాలుగుగుర్రములుకట్టడములోబండిదగ్గిరిగుర్రము.

Wheelwright, hwēl'rĭt, *n. s.* a maker of wheels బండిచక్రములుచేశేవాడు.

To Wheeze, hwēze, *v. n.* to breathe with a noise గుర్రుగుర్రుమనిశ్వాసమువిడుచుట.

Wheezy, *adj.* breathing with difficulty and noise గుర్రుగుర్రుమనిశ్వాసమువిడిచే.

Whelk, hwelk, *n. s.* a protuberance, a pustule బొబ్బ, బొప్పి, బుడిపి, కదుము, దద్దు. a fish ఒకగుల్లచేప.

To Whelm, hwelm, *v. a.* to cover completely; to immerse deeply మూసుకొనుట, కప్పుకొనుట,

ముంచుకొనుట. whelmed in ocean సముద్రము లోమునిగిన. the ocean ~ed them all వాండ్లనంతా సముద్రమువచ్చికప్పుకొన్నది. this ~ed him in sorrows యీవ్యసనములోమునిగినాడు.

Whelp, hwelp, *n. s.* the young of any beast of prey; a puppy; a cub పిల్ల, కూన, దుష్టమృగముయొక్కపిల్ల, అనగాసింహము, కుక్క, పులి, ఎలుగ్గొడ్డు, పీటిపిల్ల. a young man; in contempt దుష్టపిల్లగాడు.

To Whelp, hwelp, *v. n.* to bring forth young పిల్లలుచేసుట, ఈనుట.

When, hwen, *adv.* at what time, at that time ఎప్పుడు, అప్పుడు. ~ he comes వాడువచ్చేటప్పుడు, వాడువస్తే. ~ I was a child నేనుబిడ్డగావున్నప్పుడు. ~ he said this వాడుఇట్లాఅనేవరకు. ~ you have done it come here దాన్నిచేయగానేయిక్కడికిరా. ~ he saw this దీన్నివాడుచూచినంతలో. ~ I tell you he is gone వెళ్లినాడంటే. ~ that is finished begin this అదికాగానేదీన్నిమొదలుపెట్టు. ~ I looked నేనుచూచేవరకు. when I come నేనువచ్చేటప్పుడు, నేనువచ్చేటప్పటికి. ~ (or after how long) did he return? అవతలయెంతసేపటికివచ్చినాడు. how can this be true, ~ they are sisters? వాండ్లుఅక్కచెల్లెండ్లుఅయివుండగాయిదియెట్లానిజముకాగలదు.

Whence, hwence, *adv.* from what place, or source ఎక్కడినుంచి, ఎందువల్ల, ఎందుచేత. ~ is this? ఇదియెక్కడిది. ~ hath this man this wisdom? ఇతనికియీజ్ఞానముయెట్లాకలిగినది.

Whencesoever, hwence-sō-ev'ĕr, *adv.* from whatever place ఎక్కడనుంచైనా.

Whenever, hwen-ev'ĕr, Whensoever, *adv.* at whatever time ఎప్పుడైనా, ఎన్నటికైనా. ~ requisite కావలశినప్పుడంతా, అక్కరబడ్డప్పుడెల్లా. whensoever we behold it యెప్పుడుచూచినాసరే.

Where, hwāre, *adv.* at or in what place ఎక్కడ. ఎచ్చోట, ఏడ. ~ is he gone? యెక్కడికిపోయినాడు. a place ~ there is a large tree పెద్దచెట్టువుండేచోటు. ~ a doubt arises సందేహమువచ్చినప్పుడునందు.

Whereabout, hwāre'a-bout, Whereabouts, *adv.* near which place ఎక్కడ, ఏచోట, ఏస్థానములో.

Whereas, hwāre-aẕ', *adv.* the thing being so that: but: on the contrary కాబట్టి,అట్లాకాకుండా,తద్విపరీతే. he says that they are brothers ~ they are not even relations వాండ్లుఅన్నదమ్ములంటాడుగానిమెట్టుకువాండ్లు చుట్టాలుకూడాకారు.

Whereat, hwāre-at', *adv.* by reason of this ఇందుచేత, ఇందువల్ల, అందుచేత. the matter ~ he was displeased అతడుయెందునగురించికోపగించుకొన్నాడోఆసంగతి, అతనికికోపము వచ్చినపని. ~ are you astonished? నీవుయెందునగురించిఆశ్చర్యపడ్డావు. ~ I wak'd (Milton) ఇంతలోమేలుకొన్నాను, ఇందుచేతమేలుకొన్నాను.

Whereby, hwāre-bȳ', *adv.* by which, or by what ఇందుచేత, అందువల్ల, ఎందువల్ల. ~ we learn one thing ఇందువల్లమాకుఒకటితెలిసినది. you take my life when you do take the means ~ I live నాజీవనముతీసివేయడము నాజీవముతీసివేయడమే. ~ shall I know this? ఇదినాకుయెందువల్లతెలుసును, ఇదినాకుయెట్లాతెలిశేది.

Wherefore, hwāre'fōre, *adv.* why; for what reason ఎందువల్ల, అందువల్ల, ఇందునిమిత్తం, అందుకోసరము, ఎందుకు, ఏలా. or therefore అందుచేత, గనక.

Wherein, hwāre-in', *adv.* in which, or in what ఇందులో, ఎందులో, అందులో.

Whereinto, hwāre-in-tŭ', *adv.* into which ఇందులోకి,అందులోకి. the house ~ he went వాడుచొరబడినయిల్లు.

Whereof, hwāre-of', *adv.* of which, of what దేనియొక్క, దానియొక్క, ఎందుతో, దేనితో. ~ was this house built? ఈయిల్లుదేనితోకట్టినది. the crime ~ he was accused వాడిమీదమోపబడ్డనేరము.

Whereon, *adv.* on which, on what ఎందుమీద, అందుమీద. ~ he told me అందుమీదవాడునాతోచెప్పినాడు.

Wheresoever, hwāre-sō-ev'ĕr, *adv.* in whatever place ఎక్కడనైనాసరి.

Whereto, Whereunto, hwāre-un-tŭ', *adv.* to which, to what ఎందుకు, దేనికి. the place whereto he went వాడుపోయినచోటు.

Whereupon, hwāre-up-on', *adv.* upon which అందుమీదట, అందుచేత. I offered him the money ~ he consented రూకలుయిస్తానన్నందుమీదటవాడుఒప్పినాడు.

Wherever, hwâre-ev'ĕr, *adv.* at whatever place ఎక్కడెక్కడ. ~ he goes he takes his wife వాడుయెక్కడికిపోతేఅక్కడికిపెండ్లాన్నిపిలుచుకొనిపోతాడు. ~ they were వాండ్లుఉండినచోట్లలోనంతా.

Wherewith, Wherewithal, hwāre-with-âl', *adv.* with which, with what ఎందుచేత, ఎందుతో, • అందుచేత, అందుతో. he complained of not having wherewithal to subsist his family తనసంసారమున్నుపోషించడమునకుగతిలేదన్నాడు. he had not the wherewithal, or he had not the means వాడికిదుడ్డులేదు.

Wherry, hwer'ry, *n. s.* a light boat used on rivers చిన్నపడవ.

To Whet, hwet, *v. a.* to sharpen పదునుపెట్టుట. this whetted his appetite ఇందువల్లవాడికిఆకలిచురుకుపుట్టినది. this whetted his passion ఇందుచేతవాడికిమోహముఅధికమైనది. this whetted his curiosity ఇందువల్లవాడికిమరీవింతైనది.

Whet, hwet, *n. s.* any thing that makes hungry దీపనకారి, ఆకలిపుట్టించేటిది.

Whether, hweth'ĕr, *pronoun* and *adv.* which of the two ఇదా, అదా, ఏమో. ~ is better అదిమంచిదా, ఇదిమంచిదా. I do not know ~ he consented వాడుఒప్పినాడోలేదోనాకుతెలియదు. I do not know ~ to go or to stay is the best పోవడమేమంచిదోవుండడమేమంచిదోనాకుతెలియలేదు. ~ they will, or no వాండ్లుమెచ్చినాసరేమెచ్చకపోయినాసరే.

Whetstone, hwet'stône, *n. s.* a hone for sharpening పదునుపెట్టేరాయి.

Whetted, *adj.* sharpened పదునుపెట్టబడ్డ. his appetite was ~ by this ఇందుచేతవాడికిఆకలిఅధికమైనది.

Whey, hwā, *n. s.* the water part of milk separated from curd మజ్జిగవిరిగిననీళ్లు.

Wheyish, *adj.* having the qualities of whey విరిగిననీళ్లవంటి. out of the wound there came a ~ liquor ఆపుంటిలోనుంచిపులినీళ్లుకారినది.

Which, hwich, *pronoun relative,* that ఎది, ఏది. ~ do you want? నీకేదికావలెను. no matter ~ ఎదైనాసరే. he does not know which is which ఎదియేదోవాడికితెలియలేదు. ~ of the men came? వారిద్దరిలోయెవరువచ్చినారు. ~ of the houses is his? ఆయిండ్లలోయేయిల్లుఅతనిది.

Whichever, Whichsoever, *adv.* whether one or the other ఏదైనాసరే.

Whiff, hwiff, *n. s.* a blast; a puff, a little smoke, a smell గుక్కెడుపొగ, కొంచెముగాలి. a ~ of smoke గుక్కెడుపొగ, రవంతపొగ. I perceived a ~ of liquor నాకుసారాయికంపుకొట్టినది. just now there is not a ~ of wind ఇప్పుడురవంతగాలైనాలేదు.

A Whiffle, hwiffle, *n. s.* a trifle రవంత.

To Whiffle, hwiffle, *v. n.* to brag, to pretend కులుకుట, అహంకరించుట.

A Whiffler, hwiff'lĕr, *n. s.* a herald, an officer who went before processions to clear the way by blowing a horn ఒకదూత, అనగాపూర్వేకం పుపాళ్యవాండ్లకుముందర బరాబరిచేస్తూపొయ్యేకొమ్మువాడు.

Whiffling, *n. s.* boasting, bragging జంభాలుపరకడము, జల్లికొట్టడము, తాడగించడము.

Whig, hwig, *n. s.* a friend to a free government రాజుకుగద్దిఅధికారమునుపుంచిప్రజలకునిండాఅధికారముపుండవలెననేమతముకలవాడు.

Whiggish, hwig'gish, *adj.* resembling the whigs ఒకవిధమైనమతముగల.

While, hwīle, *n. s.* time కాలము. he read for a ~ and he played for a ~ కొంతసేపుచదివినాడుకొంతసేపుఆట్లాడినాడు. he lived for a long ~ బహుదినాలుబ్రతికినాడు. in a ~ it passed away కొంతకాలములోఅదిఅయిపోయినది. what a ~ you have been నిండాసేపురాకపోయినావు. what a ~ you are doing it దాన్నియెంతసేపుచేస్తావు. for this ~ I will forgive you యీమాటునిన్నుక్షమించినాను. between ~s మధ్యమధ్య, అప్పుటప్పటికి. it is worth ~ to go and see it పోయిచూడడముమంచిది. I would go but I do not think it is worth ~ నాకుపోవలెనని వున్నదిఅయితేపోవడమువ్యర్థమనితోస్తున్నది. was

it worth ~ to do this? దీన్నిచేయడముమంచిదా. if you will make it worth his ~ he will go యే మైనాయిస్తేపోతాడు.

While, hwīle, Whilst, hwīlst, *adv.* as long as అప్పట్లో, అట్టికాలమందు. ~ he was writing అతడు వ్రాస్తూవుండగా. to talk whilst travelling పోతూవుండగామాట్లాడుట. he calls it Cannady whilst it is Telugu తెలుగుగావుండ గాకన్నడిఅంటాడు. while he worshipped పూజలోవుండగా.

To While away, *v. a.* to spend ప్రొద్దుపుచ్చుట, గడుపుట. he ~d away ten days there అక్కడ పదిదినాలుపోగొట్టినాడు, గడిపినాడు.

Whilom, hwī'lom, *adv.* formerly; of old పూర్వ ము, పూర్వకాలమునందు (ఇదికావ్యశబ్దము, యి ప్పుడుచెల్లదు.

Whim, hwim, Whimsey, hwim'sė, *n. s.* an idle fancy చలచిత్తము,పిచ్చితలంపు, పిచ్చియుక్తి. why are you going there? it is a mere ~ నీవుఅ క్కడికివెళ్లడమెందుకు, అదివట్టిపిచ్చిపని, పోకిరి పని. he took a whim to paint his house yellow యింటికిపసుపురంగుపూయించవలెననివాడికి వెర్రిపిచ్చితలంపుపుట్టినది. he has a whim of reading only at night రాత్రిమాత్రమేచదవవలె ననేదివాడికివెర్రిపిచ్చి. he spent all his money in mere whims వానిరూకలన్నిన్నీపిచ్చిపనులలో పాడుచేసినాడు.

To Whimper, hwim'pĕr, *v. n.* to cry with a low, whining, broken voice కూనరాగాలుపెట్టియేడ్చు ట, ముక్కుతోయేడ్చుట.

Whimpering, *n. s.* a low, muttering cry, or squeak కూనరాగాలుపెట్టియేడవడము.

Whimsey, hwim'sė, *n. s.* a freak చపలచిత్తము.

Whimsical, hwim'si-cal, *adj.* freakish; capricious చపలమైన, నిలకడలేని, చలచిత్తమైన, నమ్మ రాని, నియమములేని.

Whimsicality, *n. s.* freakishness చపలము, చల చిత్తము, పిచ్చి.

Whimsically, *adv.* capriciously చపలముగా, వె ర్రిగా, గడియకువెకగుణముగా.

Whinstone, *n. s.* కత్తిరరాయి, పలుగురాయి. a whin dyke వట్టికత్తిరరాళ్లతోపేర్చినకట్ట, గోడ.

To Whine, hwīne, *v. n.* to murmur meanly, to cry like a dog కూనరాగాలుపెట్టియేడ్చుట, ముక్కు తోయేడ్చుట, రచ్చపెట్టుట, పోరుపెట్టుట. he ~d about this ఇందునగురించిముక్కుతోయేడ్చినాడు, గోజారినాడు.

Whine, hwīne, *n. s.* murmur ముక్కుతోయేడవడ ము, కూనరాగాలు, రచ్చ, పోరు.

Whining, *adj.* crying కూనరాగాలుపెట్టే, ముక్కు తోయేడ్చే, రచ్చపెట్టే, పోరుపెట్టే. a ~ fool యి దికావలెఅదికావలెననిముక్కుతోయేడ్చేవాడు, పో రుపెట్టేవాడు.

To Whinny, hwin'ny, *v. n.* to murmur meanly మురియుట, గోజారుట,రచ్చపెట్టుట. the horse whinnied ఆగుర్రము ఆహారమునుచూచి మురు స్తూహుంహుంఅన్నది.

To Whip, hwip, *v. a.* and *v. n.* to strike with a lash కొట్టుట, కొరడాతోకొట్టుట. to punish శిక్షించుట, దండించుట. he whipped the letter into his pocket ఆజాబునులటక్కునతన జేబులోవే సుకొన్నాడు. he whipped off the dog's tail కుక్కతోకనుపుటుక్కునతెంచినాడు. she whipped a sheet off the bed and threw it over her head మెత్తమీదిదుప్పటిని యీడ్చితలమీదకప్పుకొన్నది. she whipped off her veil ముసుకునుదడీలునని తీసివేసినది. he whipped out his sword కత్తినిస రాలునదూసినాడు. he whipped the letter out ఆజాబునులటక్కునపైటదొత్తినాడు. he whipped his sword through my arm ఆకత్తితోయీతట్టు దూరి ఆతట్టుబయిలుదేలేటట్టు భుజములోపొడిచి నాడు. she whipped up the child and ran off with it బిడ్డక్కునఆబిడ్డనుయెత్తుకొనిపారిపోయినది.

Whip, hwip, *n. s.* a scourge చబూకి, కొరడా. a cart ~ పొడుగాటిచబూకి, బండిమీదకూర్చుండి తోలేచబూకి. a horse ~ గుర్రపుకొరడా. he came ~ and spur, that is whipping and spurring నిండావేగముగావచ్చినాడు, పడిగావ చ్చినాడు. he is a good ~ వీడుబండితోలడము లోగట్టివాడు.

Whipcord, hwip'cōrd, *n. s.* ముప్పిరిజనపదారము.

Whiphand, hwip'hand, *n. s.* (Johnson) advantage over పైచెయ్యి he gained the ~ of them

వాండ్లకుపైచెయ్యిగావుండినాడు, వాండ్లను గెలిచినాడు.

Whiplash, hwip'lash', *n. s.* the tip of a whip కొరడాకొన.

Whipped, *adj.* struck with a whip కొరడాతో కొట్టబడ్డ. punished శిక్షించబడ్డ. ~ or whipt sillabub ధారోష్ణపుమీగడ, పిచ్చికూతలు, నిరర్థకమైనమాటలున్ను.

Whipper, hwip'pĕr, *n. s.* he who whips కొరడాతో కొట్టేవాడు. the whipper-in కుక్కలనాయకుడు, అనగా దొరలు వేటకుపోయినప్పుడు క్రమముమీరకవుండుకొనికొరడాచేతపట్టుకొనికుక్కలసంగతిని చూచుకొనేవాడు. a manager, or superintendent ఒకకచ్చేరిలో పెద్దవుద్యోగస్థుడు.

Whipping, *n. s.* lashes, punishment దెబ్బలు, కొరడాదెబ్బలు, శిక్ష.

Whipping post, *n. s.* a pillar to which criminals are bound when they are lashed నేరస్థుణ్ని కట్టి కొట్టేస్తంభము. a miserable victim తిట్లుతినేవాడు. he is a mere whipping post వాడువట్టిమాలినగొడ్డు, అందరిచేతతిట్లుతినేవాడు.

Whipstaff, *n. s.* a bar by which the rudder is turned చుక్కానితిప్పేపిడి.

Whipster, hwip'stĕr, *n. s.* a nimble fellow తుంటపిల్లకాయ.

Whipt, hwipt, See Whipped.

To Whir, *v. a.* to whirl round or to fling with noise రొంయనివేసుట.

To Whir, *v. n.* to turn round rapidly, with noise రింగుమనిమొరుగుట, బుర్రనిమొరుగుట.

To Whirl, hwerl, *v. a.* to turn తిప్పుట, గిరగిరతిప్పుట. he ~ed his sword కత్తినిగిరగిరతిప్పినాడు.

To Whirl, hwerl, *v. n.* to turn round, to spin తిరుగుట, గిరగిరతిరుగుట. as the wheels ~ చక్రములుతిరుగుతూవుండగా.

Whirl, hwerl, *n. s.* a turn సుడి, తిరగడము, భ్రమణము, ఘూర్ణనము. in the ~ of the sword కత్తి తిరగడములో. in the ~ of time కాలక్రమేణ. a weaver's ~ సాలెవీరిట. in the ~ of trade వ్యవహారముచేస్తూవచ్చేవరసలలో. in the ~ of events he and his children were separated కాలాలువచ్చివాడొకదోవవానిబిడ్డలుఒకదోవఐనారు.

Whirlbat, hwerl'bat', *n. s.* a piece of wood సొగటాకర్ర.

Whirlbone, *n. s.* the knee-pan మోకాలిచిప్ప.

Whirligig, *n. s.* a toy which children spin round గిరగిరతిప్పేగిలక. in the ~ of worldly events ప్రపంచములోఆయావనులుసంభవిస్తూవచ్చేవరసలలో. In Tibet they write prayers on a ~ and spin it తిబెట్లోగిలకమీదప్రార్థనాశ్లోకములను వ్రాశిదాన్నితిప్పుతారు. See Lloyd and Gerard's travels Vol. 2. page 72.

Whirling, *adj.* turning తిరిగే, గిరగిరతిరిగే. the ~ spindles of a cotton machine పత్తివడికేయంత్రముయొక్క పిల్లు.

Whirlpool, hwerl'pûl, *n. s.* water that turns round in an eddy సుడి, ఆవర్తము. sunk in a ~ of troubles దుఃఖసాగరములోమునిగిన. sunk in the ~ of debts అప్పులలోమునిగిన.

Whirlwind, hwerl'wind, *n. s.* a storm, wind that turns గాలివాన, సుడిగాలి. he was in a ~ of rage వానికిమహత్తైనఆగ్రహమువచ్చినది.

Whirring, hwĕr'ring, *n. s.* the sound of wings రెక్కలధ్వని, బుర్రనిమొగిసేశబ్దము. the ~ partridge బుర్రుమనిమొగిరినపక్షి.

Whisk, hwisk, *n. s.* a small bunch of grass, straw, or hair, used for a brush; a small besom సమ్మార్జని, పొరక, కుంచె. a sudden movement తిరగడము. the peacock gave a ~ నెమలిలటక్కునతిరిగినది. or chouri to drive off flies కుంచె, చామరము. (an old word for the game called Whist.) కాడాఆటభేదము.

To Whisk, hwisk, *v. a.* to move lightly and rapidly విసురుట, వీచుట. the horse ~s his tail గుర్రముతోకతోవిసురుకొంటున్నది.

To Whisk, hwisk, *v. n.* to move ఆడుట, గిరుక్కునతిరుగుట. the cat's tail ~s పిల్లితోకఆడుతున్నది. she ~ed into the house లటక్కునయింట్లో జొరబడ్డది she ~ed round గిరుక్కునతిరిగినది, లటక్కునతిరిగినది.

Whisker, hwisk'ĕr, *n. s.* మీసాలు. a rat's whiskers ఎలికెమీసాలు.

To Whisper, hwis'pĕr, *v. a.* and *v. n.* to speak with a low voice గుసగుసమాట్లాడుట, చెవిలో చెప్పుట. he ~ed to me to come రమ్మనిచెవిలో చెప్పినాడు. he ~ed away their character గుసగుసలాడివాండ్ల పేరును చెరిపినాడు.

Whisper, hwis'pĕr, *n. s.* a low soft voice గుసగుస, చెవిలోచెప్పేమాట.

Whisperer, *n. s.* గుసగుసలాడేవాడు, చాడిమాటలుచెప్పేవాడు. a conveyer of intelligence secretly దొంగసమాచారములుచెప్పేవాడు. a backbiter కొండెగాడదూషించేవాడు.

Whist, hwist, *interj.* be silent సద్దు.

Whist, hwist, *n. s.* a game at cards కాకితాలాటలోభేదము.

To Whistle, hwisle, *v. n.* and *v. a.* to form a musical modulation of the breath ఈలవేసుట. the ball ~d by his head గుండువాడితలమీదు గాగొంయిమనిపోయినది. he ~d back his dog ఈలవేసి కుక్కనుమళ్లీ తనవద్దికి పిలుచుకొన్నాడు. he ~d a tune ఈలవేసి ఒకరాగమునుపాడినాడు.

Whistle, hwisle, *n. s.* a pipe that makes a shrill sound ; sound made with the lips ఈలకోవి, ఈల. they are at his ~ వాడుయెట్లాఆడిస్తేఅట్లాఆడుతారు.

Whistling wind, *n. s.* బుస్సుబుస్సుమనికొట్టేగాలి, ప్రచండమైనగాలి.

Whit, hwit, *n. s.* a point, a jot, a tittle రవంత, కాస్త. this is in every ~ correct ఇదిఅన్నివిధాలానుబద్ధముగావున్నది. not a ~ రవంతైనాలేదు, తేశమైనాలేదు. not a ~ dismayed ఎంతమాత్రముభయపడక.

White, hwīte, *adj.* తెల్లని, శుక్లమైన. ~ chalk సీమసున్నము. ~ wax కాచిబాగుచేసినతెల్లమయినము. ~ marble చలువరాయి. ~ clay పాలమన్ను, సుద్ద. ~ vitriol పాలతుత్తము White-brown paper, or Whity-brown paper పొట్లములుకట్టేకాకితము. (Baker's Chronicle page 426, anno 1624) says, Coarse paper, commonly called Whitebrown paper was first made in England in James the first's time.

White, hwīte, *n. s.* తెలుపు, శ్వేతము, ధవళము, తెల్లవర్ణము. the ~ of the eye తెల్లగుడ్డు. the ~ of an egg గుడ్డులోనిసొన, గజురు. the blacks in the town rose against the whites నల్లవాండ్లుతెల్లవాండ్లమీదికి రేగినారు. in Africa " the whites' signify Europeans తెల్లవాండ్లు, జాతివాండ్లు.

White ant, *n. s.* The insects (termes, plu. termites) that do mischief in houses చెద, చెదలు. When they get wings they are called ఉసిళ్లు. A white ant hill పుట్ట, which in Sanscrit is వల్మీకం. The red earth inside the hill, or the nest పుట్టకూడు. The winged white ant is in Sanscrit called పుత్తిక, the working one వమ్రి, శిథిలి. These three names probably denote three states, or ages. No Sanscrit lexicon hitherto printed explains these words correctly.

White bait, *n. s.* a small and delicate sort of fish ఒకవిధమైననత్తచేప. (Russell 187.)

Whited, *adj.* సున్నముకొట్టబడ్డ. a ~ sepulchre సున్నముకొట్టినగోరి, అనగాపైకిజంభముగావుండేటిది. a ~ wall (fair without and foul within) సున్నముకొట్టినగోడ, అనగాపైనబటారములోనలొటారముగావుండేటిది.

Whitelead, *n. s.* ceruse సీసమునుమాడ్చిచేసినతెల్లవర్ణము, దీన్నివైయిటులెడ్డుఅనిఅంటారు.

Whitelivered, *adj.* that is cowardly తెల్లగుండెగల, అనగాపిరికిగావుండే.

Whitemeat, *n. s.* food made of milk, butter, cheese, eggs, and the like పాలు, వెన్న, జున్ను, గుడ్లు, వీటితోచేసినఆహారము.

To Whiten, hwītn, *v. a.* and *v. n.* to make or grow white తెలుపుచేసుట, తెల్లపారుట, తెల్లబడుట. when age ~ed his head యేండ్లువచ్చితలపెరుగుబుడ్డిఅయ్యేటప్పటికి. to ~ cloth, to bleach చలవచేసుట.

Whiteness, *n. s.* brightness తెలుపు, ధావళ్యము. from the ~ of this bird యీపక్షితెల్లగావుండినందున.

White-swelling, *n. s.* a disease మోకాళ్లవట్టు, ఒకవిధమైనవాయురోగము.

Whitethorn, hwīte'thôrn, *n. s.* a tree ఒకచెట్టు.

Whitewash, hwīte'wăsh, *n. s.* గోడకుకొట్టడము నకైసీళ్లలోకలిపినసున్నము.

To Whitewash, hwīte'wăsh, *v. a.* సున్నముకొట్టు ట. they ~ed the house ఆయింటికిసున్నముకొట్టి నారు. he got himself ~ed in the insolvent court అప్పులుచెల్లించడమునకు గతిలేదనిదివాణ ములోనిరూపించిచెరసాలవిడిచివచ్చినాడు, లోన కంఠముపెట్టుకొనిపైనగంధముపూసుకొనిబయలుదేరి నాడు.

Whitewine, *n. s.* a name given to Madeira Sherry and other wines of a golden colour made of the white grape బంగారువర్ణముగావుం డేకొన్నిసారాయీలు, ఇవితెల్లనిద్రాక్షపండ్లరస ము.

Whither, hwith'ĕr, *adv.* to what place ఎక్కడికి. ~ is he gone? వాడుయెక్కడికిపోయినాడు.

Whithersoever, *adv.* to whatever place ఎక్కడి కైనా, ఎక్కడికంటేఅక్కడికి. I will go ~ you lead నీవుయెక్కడికివెంటబెట్టుకపోతేఅక్కడికివస్తా ను.

Whiting, hwīt'ing, *n. s.* a fish అరిటికాయచేప, సోరంగిచేప (Tamil కెంగమీను) the river ~ or caboose fish ఇసుకదొంతు. or chalk సీమసున్న ము.

Whitish, hwīt'ish, *adj.* somewhat white తెల్లఛా యగావుండే, కొంచెముతెల్లగావుండే.

Whitishness, *n. s.* రవంతతెలుపు.

Whitleather, hwīte-leth'ĕr, *n. s.* leather dressed with alum, salt, &c. ఉప్పుపటికారముచేసివండి నతోలు, పదనుచేసినతోలు.

Whitlow, hwit'lō, *n. s.* a tumor near the finger nail గోరుచుట్టు.

Whitster, hwit'stĕr, *n. s.* a bleacher చలవచేసే వాడు, చాకలవాడు.

Whitsuntide, hwit'sun-tīde, or Whitsunday *n. s.* the feast of Pentecost ఒకపండుగ, ఇదివాడుక గాజూన్నెలఆరంభములోవస్తున్నది.

Whittle, hwittle, *n. s.* a small pocket knife చి న్నకత్తి, చాకు.

To Whittle, hwittle, *v. a.* to cut with a knife చెక్కుట, చిప్పేటి. See Wesley's Works, Vol. 4. 34.

To Whiz, hwiz, *v. n.* to make a loud humming noise, like an arrow or ball; or the sound of wings రొంయిమనుట, రింగుమనుట, బుర్రుమనుట. the bullets whizzed by his head వాడితలపక్క నగుండ్లురొంయిమనిపోయినవి.

Whizzing, *adj.* making a humming or hissing sound రొంయిమనే, రింగుమనే, బుర్రుమనే.

Whizzingly, *adv.* with a humming or hissing sound రొంయిమని, బుర్రుమని, రింగుమని.

Who, hû, *pron. relative,* which person ఎవడు, ఎ వరు. he who comes వచ్చేవాడు. who are you? నీవుయెవరు. ~ else? ఇంకాయెవరు.

Whoever, hŭ-ev'ĕr, *pron.* any person ఎవరైనా. ~ goes must pay the money పొయ్యేవాడురూ కలుచెల్లించవలసినది.

Whole, hōle, *adj.* all, total, entire, sound సకల మైన, సమస్తమైన, నిర్దోషమైన. complete; entire; not imperfect సంపూర్ణమైన, నిండు. a ~ year సంవత్సరముపొడుగున. whatever clothes you have let them be ~: no rag, no tatters (Wesley XII. 232.) నీదగ్గిరవుండేబట్టలలో చింపులువుండరాదు. some who were wounded and some who were ~ గాయముతగిలినవాండ్లు కొందరుగాయముతగలనివాండ్లుకొందరు. he escaped with a ~ skin గాయములేకతప్పించుకొ న్నాడు. they that be ~ need not a physician ఆరోగ్యముగావుండేవాండ్లకు వైద్యుడు అక్కరలే దు. six lame men and twenty who are ~ ఆ రుగురుకుంటివాండ్లున్ను హాయిగావుండేవాండ్లుయి రువైమందిన్ని. ~ rice, that is unbroken rice నూ కలునూకలుగావుండేబియ్యము, విరగనిబియ్యము. As a n. s. The entire thing అంతా, యావత్తు. he bought the ~ యావత్తుకొనుక్కొన్నాడు. I read the ~ కడాకుచదివినాను. on the ~ మొ త్తుకు, ముఖ్యముగా. on the ~, he is not a bad boy మొత్తుకువాడుచెడ్డపిల్లకాయకాడు.

Wholely, hōle'ly, See Wholly.

Wholesale, hōle'sāle, *adv.* in large quantities మొత్తముగా, జట్టిగా. he sold the goods ~ or by ~ ఆసరుకులనుమొత్తముగాఅమ్మినాడు. he bought it ~ and sold it retail మొత్తముగా కొనిచిల్లరగాఅమ్మినాడు. he destroyed them ~

వారిని ఒకదెబ్బనహతముచేసినాడు. he devoured them — వాటిని ఒకదెబ్బనమింగినాడు. — murders or executions సంఘాతమరణము, క్రూరకృత్యము. a — shop మళిగె. on his — condemnation of the plan యీయుక్తిబొత్తిగాపనికిరాదని వాడుఅన్నందుమీదట. he takes snuff by — వాడుపొడినిబుడ్డిబుడ్డిగావేస్తాడు.

Wholesome, hōle′sum, *adj.* Salubrious, favourable to health ఆరోగ్యమైన, ఒంటికిఅనుకూలమైన, స్వస్థకరమైన. good మంచి. this is not — ఇదిఒంటికిరాదు. this rice is — ఇదిఒంటికిఅనుకూలమైనబియ్యము. — advice ఆయుక్తమాట, మంచిబుద్ధి.

Wholesomeness, *n. s.* salubrity ఆరోగ్యత, దేహమునకనుకూలముగాఉండడము. from the — of this place ఇక్కడనీళ్లుమంచివికనక.

Wholly, hōle′ly, *adv.* entirely; completely; perfectly బొత్తిగా, తుట్టతుద, యావత్తు.

Whom, hōm, *accus.* of who, sing. and plural ఎవరిని, ఎవర్ని.

Whomsoever, hōm-sō-ev′ĕr, *pron.* any person ఎవరినయినా, ఎవర్నైనా.

Whoop, hōp, *n. s.* a shout కేక, కూత.

Whore, hōr *or* hōr, *n. s.* a lewd woman లంజ, రంకులాడి. to play the — రంకులాడుట, కులుకుట, లంజరికముచేసుట.

To Whore, hōr *or* hōr, *v. n.* to become a prostitute రంకుబోవుట, వ్యభిచరించుట. to frequent prostitutes లంజలయిండ్లకుపోవుట, ముండలయింటికిపోవుట.

Whoredom, hōr′dom, *n. s.* lewdness వ్యభిచారము, లంజరికము, రంకుతనము. in the Bible this denotes idolatry విగ్రహపూజ.

Whoremaster, hōr′măs-ter, Whoremonger, *n. s.* a lewd man ముండలమారి.

Whorish, *adj.* unchaste, lewd కొంటెమైన, పోకిరిమైన, వ్యభిచరించే.

Whorishly, *adv.* in a lewd manner పోకిరితనముగా, రంకుతనముగా.

Whorishness, *n. s.* lewdness రంకుతనము, లంజగుణము, దుర్మార్గము.

Whose, hōse, *pron.* of whom ఎవరి. — servant are you? నీవుయెవరిపనివాడవు.

Whoso, Whosoever, hō-sō-ev′ĕr, *pron.* any without exception ఎవడైనా, ఎవరైనా. whosoever will be saved ముక్తిపొందవలసినవాండ్లు.

Why, hwī, *adv.* wherefore, for what reason ఎందుకు, ఏల, ఏమినిమిత్తము. — should he not come వాడెందుకురాడు. — not మరి. —! he is gone వెళ్లినాడుసుమీ. — I began it only yesterday నిన్ననేఆరంభిస్తిని. — I know that already నేనుముందరనేయెరుగుదునే. — then సరే. if he comes, — then, you must come too వాడువస్తేనీవున్నూరావలశినదే.

Wick, wick, *n. s.* the thread or string of a candle or lamp వత్తి.

Wicked, wick′ed, *adj.* mischievous, evil, immoral, sinful దుష్ట, పాపిష్ఠి, చెడ్డ, కాని. a — man దుష్టుడు, దుష్టగాడు, దుర్మార్గుడు, పాపాత్ముడు, క్రూరుడు. the — పాపిష్ఠులు, దుష్టులు, దుర్జనులు. a — cow చెణకరముగాఉండేఆవు. a — glance కొంటెచూపు, దొంగచూపు.

Wickedly, *adv.* mischievously, in a sinful manner కొంటెతనముగా, దౌష్ట్యముగా, పాపిష్ఠితనముగా.

Wickedness, wick′ed-ness, *n. s.* vice, crime పాపము, దుర్మార్గము, కొంటెతనము.

Wicker, wick′ĕr, *adj.* made of twigs చువ్వలతోఅల్లిన, పేళ్లతోఅల్లిన, పేములతోఅల్లిన. a — basket చువ్వలతోఅల్లినగంప. a — work box పేళ్లతోఅల్లినపెట్టె. a — work chair చువ్వలతోఅల్లినకుర్చి.

Wicket, wick′et, *n. s.* a small gate దిడ్డిదోవ, దిడ్డికంత.

Wide, wīde, *adj.* broad, extensive, large, remote వెడల్పైన, విశాలమైన, పెద్దదిగాఉండే. a — chest విశాలముగాఉండేపెట్టె. a — mouth బాకిసోరు, పెద్దనోరు. the trees are — apart ఆచెట్లుయెడయెడముగావున్నవి, విరళముగావున్నవి. there is a — distinction between these two ఈరెంటికినిండా భేదమువున్నది. in the — world ఈమహత్తైనప్రపంచములో. he was —

awake వానికిరవంతైనానిద్రలేదు, వానికితేకమై నాలజాగ్రతలేదు. this arrow fell ~ of the mark యీబాణముగురితప్పినది. his statement is very ~ of the truth వీడుచెప్పేదియొక్కడనిజ మెక్కడ, వీడుచెప్పేదినిజానికినిండాదూరము. the gate stood ~ open ఆతలుపుబార్లగాతెరచివుం డినది. this blow, or argument strikes ~ యీ దెబ్బతప్పినది, యీన్యాయము సరిపడలేదు. this answer is ~ of the question అడిగినదిఒకటిఅది వచెప్పినదిఒకటిగావున్నది.

Widely, wide'ly, *adv.* afar దూరముగా, మిక్కిలి. those two villages are ~ separated ఆవూరికి యీవూరికినిండాదూరముగావున్నది, దూరమువున్నది. that is ~ different from this ఇదియెక్కడఅది క్కడ, యిదివేరేఅదివేరే.

To Widen, wīdn, *v. a.* to make broad వెడల్పుచే సుట, విశాలముచేసుట. he ~ed the road బాట నువెడల్పుచేసినాడు. this ~ed the breach ఇం దువల్లకలహముపెరిగినది.

To Widen, wīdn, *v. n.* to become broad వెడల్పు అవుట. here the river ~s ఇక్కడయేరువెడల్పు అవుతున్నది.

Wideness, *n. s.* extent వెడల్పు, విశాలము. from the ~ of the door తలుపువెడల్పుగావుండేటం దువల్ల.

Widgeon, widġe'on, *n. s.* a water-fowl తెరదబా తు.

Widow, wid'ō, *n. s.* మొగుడుచచ్చినాలిది, భర్తృ విహీనురాలు. as a term of respect విధంతువు, చ నిపోయినవానిభార్య. as a term of scorn ముండ. to make or institute a Hindu woman as a widow తాడుతెంచుట.

To Widow, wid'ō, *v. a.* to kill the husband మొ గుణ్నిచంపుట, ముండమోయించుట. the war ~ed them ఆయుద్ధములోవాండ్లమొగుండ్లుచచ్చి నారు.

Widowed, *adj.* bereaved of a husband by death మృతభర్తృకమైన, భర్తవిహీనురాలైన, మొగుడు చచ్చిన, అనాథగావుండే. the ~ or lovelorn nightingale చంద్రవిరహతాపముగలచకోరము.

Widower, wid'ō-ĕr, *n. s.* a man who has lost his wife by death ఆలుచచ్చినవాడు, అపత్నీకు డు.

Widowhood, wid'ō-hŭd, *n. s.* the state of a widow విధవాత్వము, విధంతుత్వము, వైధవ్యము, తెం చివుండడము.

Width, width, *n. s.* breadth; wideness వెడల్పు, విశాలత.

To Wield, wēld, *v. a.* to rule ఏలుట. to use with full power అవలీలగాతిప్పుట, విసురుట. he ~s the sword వాడుఆకత్తిని అవలీలగాతిప్పుతాడు. she ~s the sceptre ఆ మెప్రభుత్వముచేస్తున్నది, యేలుతున్నది.

Wieldy, wēld'y, *adj.* manageable సాధ్యమైన, అ వలీలగాతిప్పకూడిన, భారీకాని, ఉలకనగావుం డే. this sword is not ~ యీకత్తితిప్పడానకుఅ సాధ్యముగావున్నది, చేతికివులకనగావుండలేదు.

Wier, *n. s.* a dam across a stream అడ్డకట్ట, ఆన కట్ట.

Wife, wīfe, *n. s.* spouse పెండ్లాము, ఆలు, భార్య. man and ~ ఆలుమొగుడు, స్త్రీపురుషులు, దంప తులు. he took her to ~ దాన్నిపెండ్లాడినాడు. my ~'s elder sister or my elder brother's ~ is my వదినె. my ~'s younger sister or my younger brother's ~ is my మరదలు. plural మరదండ్లు. a fellow ~ సవతి. they are fellow wives వాండ్లు సవతులు. a fish ~ జల్లది, చెంబడిది.

To Wig, wig, *v. a.* to reprimand (a low word) చీవాట్లుపెట్టుట, కూకలుపెట్టుట, గద్దించుట.

Wig, wig, *n. s.* a scolding, reprimand చీవాట్లు, గ ద్దింపులు.

Wig, wig, *n. s.* a covering of hair మొగవాండ్లు తలకువేసుకొంటూవచ్చినమాయవెంట్రుకలు. (The wig may be seen in any picture of Dr. Johnson,) he is a big-wig వాడుమహాపురుషుడు, అనగాఅధికారములోబలిసినవాడు, అహంకారి, రూకలకొవ్వుగలవాడు.

Wight, wīt, *n. s.* a person, a man మనిషి, వ్యక్తి. a lucky ~ భాగ్యవంతుడు. a wretched ~ దరి ద్రుడు. a luckless ~ దౌర్భాగ్యుడు.

Wigwam, *n. s.* an Indian hut or cabin in America గుడిసె. (See Scott's Antiquary.)

Wild, wīld, *adj.* not tame, savage, licentious అడవిదైన, వన్యమైన, సాకబడని, దుష్ట. a ~ cat అడవిపిల్లి. ~ beasts దుష్టమృగములు. they cried

in the wildest manner వెర్రిగా అరిచినారు. ~ land అడివిపట్టుగా వుండేభూమి, బీడుగా పడివుండే భూమి. the ~ vine అడవిద్రాక్ష, పడిమొలిచిన ద్రాక్ష. ~ people, or savages అడివిమనుష్యులు, చెంచువాండ్లు. a ~ plant అడివిచెట్టు. ~ corn అడివిధాన్యము. ~ herbs వనౌషధులు, అడివిలో వుండేఆకుఅలము. a ~ cat అడివిపిల్లి. a ~ duck అడివిబాతు. a ~ buffalo అడివిదున్న, కారుబోతు. an animal sometimes called a ~ cow అడివిఆవు. ~ cattle అడివిపశువులు. ~ boar అడివిపంది. she talked like a ~ woman అదిపిచ్చియెత్తుకొన్నదానివలెమాట్లాడినది. a ~ sheep కొండగొర్రె. the ~ rose నక్కపన్నీరు. he is ~ about the business వాడికిఆపనిమీదపిచ్చిపట్టుకొన్నది. ~ sports వేట. the ~ cucumber నక్కదోసకాయ. ~ honey అడివితేనె, కొండతేనె. ~ fire దావాగ్ని, కార్చిచ్చు. the report spread like wildfire ఆ సమాచారము అడవిచిచ్చువలె అంటుకొన్నది. the goods went off like wildfire ఆసరుకులునిమిషములో అమ్మకమైపోయినవి. ~ justice బలాత్కారముగాచేసినశాస్తి, సాహసముచేసిచేసినశిక్ష. he has sowed his ~ oats కాగిచల్లారినపాలుగావున్నాడు, మునుపటిఔద్ధత్యముఅణిగిశాంతుడుగావున్నాడు.

Wild, wīld, *n. s.* a desert, a waste, uncultivated region అడివి, అరణ్యము, వనాంతరము, ఎడారి, దిక్కుమాలినబైలు.

Wildered, *adj.* lost in a pathless tract, puzzled దారితప్పిన, కలవరబడ్డ, చీకాకుబడ్డ.

Wilderness, wil'dĕr-ness, *n. s.* a desert, uninhabited land అడివి, అరణ్యము, నిర్జనప్రదేశము.

Wildgoose, *n. s.* అడవిబాతు.

Wildgoosechase, wīld-gûse'chāse, *n. s.* (Johnson) పిచ్చిబులుపులు, వట్టిఆశ, అందరానిపండు.

Wilding, wīld'ing, *n. s.* a wild crab-apple. A young tree that is wild, or growing without cultivation ఒకఅడివిచెట్టు, పడుమొదలు, పడిమొలచినచిన్నచెట్టు, మొక్క.

Wildly, *adv.* without cultivation, without tameness, without judgment, heedlessly కృషిచేయబడక, అడవిగా, సాహసముగా, ఆలోచనలేకుండా.

Wildness, *n. s.* rudeness, uncultivated state వెర్రితనము, మొండితనము, అడవిగావుండడము. from the ~ of these hills యీకొండలువట్టిఅడవిగావున్నవిగనక. from the ~ of the horse అదిమొండిగుర్రముగనక.

Wile, wīle, *n. s.* a trick, artifice, stratagem మోసము, తంత్రము, ఉపాయము, టక్కు.

Wilful, wil'fŭl, *adj.* stubborn, tenacious మూర్ఖమైన, మొండియైన, పెడసరమైన. a ~ man పిడివాదగాడు.

Wilfully, wil'fŭl-ly, *adv.* with purpose, obstinately కావలెనని, మొండిగా, పెడసరముగా, మూర్ఖముగా, సాహసముగా.

Wiliness, *n. s.* cunning; guile మోసము, మాయ, వంచన, కుత్సితము, కృత్రిమము.

Will, will, *n. s.* disposition; inclination; desire ఇచ్ఛ, తలంపు. choice, pleasure చిత్తము, మనసు, అభీష్టము, బుద్ధి, ఆలోచన. he gave it of his own ~, or of free ~ మనఃపూర్తిగాయిచ్చినాడు, తనకుతానేయిచ్చినాడు. he went there of his own ~ అక్కడికిస్వేచ్ఛగాపోయినాడు, తనకుతానేపోయినాడు. what's your ~? or what do you want? నీకేమియిష్టము. according to the ~ of God దైవానుగ్రహముచొప్పున. I resigned myself to the ~ of God దేవునిమీద భారమువేసివున్నాను. self ~ అహంకారము. he has a ~ of his own వాడుతలకొవ్వినవాడు. she has no ~ of her own ఆమెస్వతంత్రురాలుకాదు. rude ~ (Laurence's first speech in Romeo) ప్రాకృతభావము, అనాచారము, మొండితనము. ill ~ పగ, కార్పణ్యము. he had his ~ of her దాన్నిచెరిచినాడు. Testament మరణశాసనము. the new Tamil NT says స్వచిత్తారాధన. Will worship, εθελοθρησκεια is precisely ఇష్టపూజ, రాజసపూజ, తనమనసువచ్చినప్రకారముగా చేసేపూజ, విధిని అనుసరించకుండాస్వేచ్ఛగాచేసినపూజ. Will-with a wisp, or Will o' the Wisp కొరివిదయ్యము.

To Will, will, *v. a.* and *v. n.* ఇచ్ఛయించుట. the sign of the future tense: this in Telugu is generally expressed by the present; thus he ~ go to-morrow రేపుపోతున్నాడు. or by the

aorist పోవును. go if you ~ నీకుయిచ్ఛవుంటే పో, కావలశివుంటేపో. do as you ~ నీకుయిష్టమైనట్టుచెయ్యి. I ~ go if you ~ నీవుపోతే నేనున్నుపోతాను. God, ~ed this దేవునిసంకల్పమువల్లయిదిసంభవించినది. I shall come to-morrow if God ~ దేవునిసంకల్పమువుంటేరేపు వస్తున్నాను. he ~ed away all his property తనయావత్తుసొత్తును మరణశాసనపూర్వకముగా యిచ్చినాడు.

Willing, will'ing, *adj.* ready, desirous ఇచ్ఛగల, సమ్మతిగల. are you ~ to go? పొయ్యేటందుకు నీకుసమ్మతమా, నీకుపోవలెననివున్నదా. I am ~ to give this యిదినాకుయివ్వవలెననివున్నది. he is not ~ to do so అట్లాచేయడానికివాడికియిష్టము లేదు. we are to do this (God-willing) next year ఈశ్వరానుగ్రహమువుంటేవచ్చేసంవత్సరముచేతాము.

Willingly, will'ing-ly, *adv.* cheerfully, without reluctance సంతోషముగా, మనఃపూర్వకముగా. he paid the money ~ ఆరూకలనుసంతోషముగాయిచ్చినాడు. will you come? ~ వస్తావా, నిండాసంతోషము.

Willingness, *n. s.* consent, readiness సమ్మతి, ఇష్టము, ఉత్సాహము. this proved his ~ to come వాడురావడానకుసమ్మతివున్నట్టుయిందుచేత తెలిశినది.

Willow, wil'lō, *n. s.* a tree of several sorts ఒక విధమైనచెట్టు. he wears the ~ అపజయమును పొందినాడు, విరహతాపముగావున్నాడు.

Wily, wī'ly, *adj.* crafty, cunning కపటమైన, తంత్రమైన. the snake is ~ పామునిండామెప్పు, దొంగ. ~ tricks కుచ్చితములు, కుట్రలు.

Wimble, wim'ble, *n. s.* an instrument to bore holes with బర్మ, పిడిసాన, చెక్కలోబొందలుచేసే ఆయుధము.

Wimple, wim'ple, *n. s.* a woman's veil ముసుకు, ఇది కావ్యశబ్దము.

To Win, win, *v. a.* to gain గెలుచుట. he won the prize పందెమునుగెలిచినాడు, బహుమానమును పొందినాడు. he won several victories అనేకమాట్లుజయించినాడు, అనేకజయములు పొందినాడు. you have won their hearts by this ఇందుచేత వాండ్లందరునీవశ్యమైనారు. in rustic English to *win* a house or crop is to get it ready తయారుచేసుట, సిద్ధముచేసుట. they ~ coal here (that is, they dig coal here) యిక్కడబొగ్గులుత వ్వుతారు. a place where they ~ marble చలువరాళ్లుతొవ్వేస్థలము. the ship ~s her easy way వాడహాయిగాపోతున్నది.

To Wince, wince, *v. n.* to shrink from pain జంకుట, సొప్పికిజంకుట, కులుకుట. the horse ~d ఆగుర్రముజంకినది, వెనక్కుతీసినది. a wincing maid కులుకులాడి.

Winch, winsh, *n. s.* an instrument to turn and strain బరువుపైకియెగసేటట్టు తాడునుతిప్పేచక్రము తొక్కుపిడి.

Wind, wind *or* wīnd, *n. s.* a current of air వాయువు, గాలి. cool ~ చల్లనిగాలి. hot ~ or land ~ వడ, వడగాడ్పు. the 'long- [along-] shore ~; that is the south wind that blows along the shore at Madras in the hot weather ఫాల్గుణమాసముమొదలుకొనికొట్టేదక్షిణపుగాలి (ఇదియింగ్లీషువాండ్లకుసరిపడదు.) the story took ~ ఆకథబైటబడ్డది. should this get ~ ఇదిబైటబడితే. to raise the ~ మంత్రశక్తిచేతగాలివానవచ్చేటట్టుచేసుట, అతిప్రచండమైనపనిచేసుట, అనగాడబ్బుజాగ్రతచేసుట. I cannot raise the ~ నాకుడబ్బుపుట్టదు. the ~ of the ball knocked him down ఆగుండు వానిపక్కగాపొయ్యేటప్పటికి దానివడికి వాడుసేలపడ్డాడు. or flatulence కడుపుబ్బరము. Bishop's weed expels ~ వామువుచేతకడుపుబ్బరముతీస్తున్నది. broken ~ed రొమ్ముపగిలిన. this horse is not sound ~ed యీగుర్రానికిరొమ్ముపగిలినది. long ~ed రొమ్ముపుష్టిగల. a long ~ed story బ్రహ్మాండమైనకథ. a short ~ed man రొమ్ముపుష్టిలేనివాడు.

To Wind, wīnd, *v. a.* to turn; to twist చుట్టుట, తిప్పుట, మెలిపెట్టుట. he wound the thread on the stick ఆదారమునుకట్టెకుచుట్టినాడు. you must ~ up the watch every day గడియారమును నీవు ప్రతిదినమున్ను తిప్పుతూ రావలసినది. he wound up the story with these words యీమా

టలతోఁకథను ముగించినాడు. he wound up his speech by saying he would not consent తుదకు సమ్మతిలేదన్నాడు. he wound himself into their councils మారువేషము వేసుకొని వాండ్లకు అంతరంగుడివలెనుండినాడు. she wound herself into his heart ఉపాయముగా వానికి అంతరంగురాలై పోయినది. he wound his arms round her దాన్ని కౌగిలించుకొన్నాడు. to nose; to follow by scent వాసనపట్టిపోవుట. the dog ~ed the hare కుక్క కుందేటివాసనపట్టిపోయినది. the huntsman wound his horn వేటగాడు కొమ్మును వూదినాడు.

To Wind, wīnd, *v. n.* to turn; to change, to move round తిరుగుట. this river ~s much యీ యేరు వంకరటొంకరగా పోతున్నది.

Windbound, wind'bound, *adj.* prevented from sailing by a contrary wind ఎదురుగాలిచేత నిలిచిపోయిన. the ship was then ~ ఎదురుగాలిగా వుండినందున వాడ లంగరుతీశిపోకుండా వుండినది.

Windegg. *n. s.* an addle egg, an imperfect egg అవిశిపోయినగుడ్డు.

Windfall, wind'fāll, *n. s.* fruit blown off; unexpected good గాలికిపడినపండు, తన్నూయెరగకుండావచ్చినమేలు, అనపేక్షితమైనలాభము.

Windgall, *n. s.* a soft tumor on the fetlock joints of a horse గుర్రపుగొరిశెలకుపైగావుండే గెణుపుమీదవచ్చే పొక్కుడు.

Windgun, wind'gun', *n. s.* an air-gun; a gun discharged by the force of compressed air గాలితుపాకి, గాలికిగుండుదొబ్బేతుపాకి.

Windiness, *n. s.* fulness of wind నిండాగాలిగా వుండడము, కడుపు వుబ్బరముగావుండడము, వాయువు. from the ~ of the night రాత్రిగాలిఅధికముగావుండినందున. from the ~ of this rice యీబియ్యముతింటేకడుపువుబ్బరిస్తున్నదిగనక.

Winding, wīnd'ing, *adj.* turning, crooked తిరుగుళ్లుగావుండే. a ~ road తిరుగుళ్లుగావుండేబాట.

Winding, wīnd'ing, *n. s.* turning, crookedness తిరుగుడు. the ~ up of the business ఆ కార్యముయొక్కముగింపు, తీరుగడ.

Winding-sheet, wīnd'ing-shēt, *n. s.* the cloth covering a corpse ప్రేతవస్త్రము, శవాచ్ఛాదనము.

Windlass, wind'lass, *n. s.* an engine for drawing weights బరువులను పైకితీసేయంత్రము.

Windmill, *n. s.* a mill driven by wind గాలితిరగలి, గాలికితిరిగేవిసురుడుయంత్రము.

Window, win'dō, *n. s.* an opening for the admission of light and air కిటికీ, గవాక్షి. he broke my ~s నా కిటికీఅద్దాలురాళ్లురువ్వి పగలగొట్టినాడు.

Windowseat, *n. s.* కిటికీదగ్గరకూర్చుండేటందుకై వేసియుండేబల్ల.

Windpipe, wind'pīpe, *n. s.* the passage for the breath గొంతుపీక. the rice got into his ~ వానికిమెతుకుపొరబోయినది.

Windward, wind'wurd, *adv.* towards the wind గాలికై, గాలితట్టుగా. as the garden was to the ~ of the house, those who were in the house perceived the scent of the garden ఆ యింటికి గాలివాటములో ఆ తోటవుండినందున ఆ యింట్లోవుండినవాండ్లకు ఆ తోటలోనివాసనవస్తూ వుండినది. they were to ~ of us మాతట్టుగా కొట్టే గాలితట్టునవాండ్లువుండినారు.

Windy, wind'y, *adj* tempestuous, stormy; puffed, flatulent అధికగాలిగావుండే. empty, foolish పిచ్చి. a ~ day నిండాగాలిగావుండేదినము. beans are ~ food అనుములువాయువుచేస్తున్నది.

Wine, wīne, *n. s.* the fermented juice of grapes ద్రాక్షపండ్లకల్లు, ద్రాక్షామద్యము, కల్లు. he sold a dozen of ~ పన్నెండుబుడ్లువైనుసారాయి అమ్మినాడు. thus, the English word *wine* is used; no other word being acknowledged as correct. Gooseberry ~, currant ~ అనగా ఆ యా పండ్లరసపుకల్లు. palm ~ తాటికల్లు. ~ drawn from the margosa tree వేపకల్లు. ~ drawn from the fig tree అత్తికల్లు Note; ద్రాక్షారసము A† K† P† C† in John II. 9...In Ps. CIV. 15. మదిరా A‡ D†. Or వైను may be the best word. In Prov. XX. 1. మద్యం A†

Wine bibber, *n. s.* one who drinks much wine; a great drinker తాగేవాడు, తాగుబోతు.

Wine-glass, *n. s.* a small glass in which wine is drunk చషకము, కల్లుముంత. a wine press or vat ద్రాక్షరసముతీశేతొట్టి.

Wing, wing, *n. s.* the limb of a fowl, side of an army రెక్క, పక్షము, పక్క, భాగము. the ~ of an arrow అమ్ముకుఅడుగునకట్టేరెక్కలు. both ~s of the enemy's army శత్రుసేనయొక్కఉభయపక్షములున్ను, రెండుపక్కలున్ను. when the bird was on the ~ పక్షిఎగురుతూవుండగా. they are on the ~ వాండ్లుప్రయాణానికిఆయత్తముగావున్నారు. his thoughts were on the ~ అందునగురించివాడు నిండా ఆత్రముగావుండినాడు, దానిమీదవాడికిప్రాణముకొట్టుకొంటూవుండినది. the bird took ~ ఆపక్షిఎగిరిపోయినది.

To Wing, wing, *v. a.* to go through. he ~ed his way ఎగిరిపోయినాడు. to wound in the wing రెక్కలోగాయముచేసుట.

Winged, wing'ed, *adj.* furnished with wings రెక్కలుగల. ~ ants రెక్కచీమలు. ~ white ants ఉసిళ్లు.

To Wink, wingk, *v. n.* to shut the eyes; connive; hint రెప్పవేయుట, కన్నుగీటుట, కనుసైగచేసుట, ఉపేక్షచేసుట. he ~ed to me నన్ను కనుసైగచేసినాడు. do you think he will ~ at this? దీన్నిచూచి వాడువూరికెవుంటాడనితలచినావా, ఉపేక్షగావుండునని తలచినావా. we must ~ at this దీన్నిమనముపాటించరాదు, దీన్నిమనముఅంతగావిచారించరాదు. Hood-winked కండ్లు మూసికంతకట్టిన.

Wink, wingk, *n. s.* act of closing the eye, a hint given by motion of the eye రెప్పపాటు, కనుసైగ. we had not a ~ of sleep last night రాత్రి మేము రెప్పతోరెప్పవేయలేదు. I did not sleep a ~ all night రాత్రిఅంతాకన్నువాల్చలేదు.

Winkers, *n. s.* covers for a horse's eyes పక్కచూపులేకుండావుండేటందుకెగుర్రముయొక్క కండ్లకు కట్టేటివి, గుర్రముఅటుయిటుచూడకుండాకండ్లకు కట్టేటివి.

Winner, win'nĕr, *n. s.* one who gains by success in competition or contest గెలిచేవాడు. he was the ~ వాడుగెలిచినాడు.

Winning, win'ning, *adj.* attractive మనోహరమైన, ముద్దుగావుండే. ~ ways శృంగారచేష్టలు.

Winnings, *n. s.* the sum won పందెములోగెలిచిన రూకలు. all his winnings వాడుగెలిచినరూకలంతా.

To Winnow, win'nô, *v. a.* to fan, to sift చెరిగిచక్కచేసుట, చేయుట, చెరుగుట. they ~ed the corn in the wind ధాన్యమునుతూర్పారపెట్టినారు. he ~ed the case thoroughly ఆసంగతినిచక్కగావిచారించినాడు, విమర్శించినాడు.

Winsome, *adj.* merry; cheerful ఉల్లాసకరమైన, మనోహరమైన, ముద్దుగావుండే.

Winter, win'tĕr, *n. s.* the cold season చలికాలము, శీతకాలము.

Winterly, win'tĕr-ly, *adj.* cold చలికాలపు. ~ winds చలికాలపుగాలి.

Wintry, win'try, *adj.* cold చలికాలపుసంబంధమైన. ~ weather శీతకాలము.

To Wipe, wîpe, *v. a.* to cleanse by rubbing, to clear తుడుచుట. he ~d his hands చేతులను తుడుచుకొన్నాడు. he ~d the table బల్లనుతుడిచినాడు. he ~d the sweat off his face ముఖమిచెమటనుతుడుచుకొన్నాడు. he ~d out the debt ఆఅప్పును కొట్టివేసినాడు, తీర్చివేసినాడు. this ~s out the debt ఇందువల్ల అప్పుతీరిపోతున్నది.

Wipe, wîpe, *n. s.* a stroke (this is a low word) దెబ్బ, దూకుడు. at a single ~ ఒకదెబ్బన.

Wire, wîre, *n. s.* thread of metal తంతి, కమ్మి. while he touched the ~ వీణమీటేటప్పటికి. wire-drawer తంతులుచేసేవాడు, కమ్మలుయీడ్చేవాడు. all this description is mere wire-drawing యిదివూరికెకథను పెంచడము, గ్రంథవిస్తరము.

To Wis, wis, *v. n.* to think, to imagine ఎంచుట, తలచుట. (ఈశబ్దముయిప్పట్లోచెల్లదు.)

Wisdom, wis'dom, *n. s.* the right use of knowledge, choice of good ends and of the best means of obtaining them జ్ఞానము, బుద్ధి, వివేకము, తెలివి. he has great learning but no ~ నిండాచదువుకొన్నాడుగానివాడికితెలివిలేదు. the ant and the bee have great ~ చీమలకున్ను తేనెటీగలకున్ను వుండేతెలివియింతంతకాదు. it would be ~ for you to pay the money though he has no right to demand it వాడికిఅడిగేటందుకు బాధ్యతలేకపోయినానీవుచెల్లించడమువివేకము.

Wise, wīse, *adj.* prudent, judicious వివేకముగల, తెలివిగల. these birds are very ~ ఈపక్షులకుబుద్ధిఅధికము. she is a very ~ woman ఆపెనిండాతెలివిగలమనిషి,వివేకశాలి. he is learned but he is not ~ వాడుచదువుకొన్నవాడేగాని వానికితెలివిలేదు. it was not ~ of you to tell him this ఇదినీవువానితోచెప్పడముబుద్ధికాదు, తెలివికాదు. they are wiser than to do this ఇట్లాచేయడమునకువాండ్లకుపిచ్చిపట్టలేదు. you may do this; nobody will be the wiser నీవుయిట్లాచేస్తేచేయవచ్చును, దీన్నియెవరున్నుకనుక్కోలేరు.

Wise, wīse, *n. s.* way, manner విధము, రీతి, తీరు. in this ~ ఇట్లా. in that ~ అట్లా. in any ~ ఎట్లానైనా, అన్నివిధాలా.

Wiseacre, wīse'á-kĕr, *n. s.* a simpleton ఛాందసుడు, పిచ్చివాడు.

Wisely, wīse'ly, *adv.* prudently, craftily తెలివిగా, వివేకముగా, ఉపాయముగా. he ~ consented వాడుతెలివిగలవాడైవొప్పుకొన్నాడు.

To Wish, wish, *v. n.* to desire కోరుట. wishing to go there అక్కడికిపోవలెనని. do you ~ for this? ఇదినీకుకావలెనా. I ~ for this one ఇదివొకటేనాకుకావలసినది. don't you ~ for this? ఇదినీకువద్దా. I do not ~ for that horse ఆగుర్రమునాకువద్దు. I ~ he was here now అయ్యోవాడుయిక్కడలేకపోయినాడే. I ~ it were so అయ్యోఅట్లాకాకపోయెనే. I ~ I was dead అయ్యోనాకుచావురాకపోయెనే. I ~ I had the money to pay for it అయ్యోఅందుకుచెల్లించేటందుకునావద్దరూకలులేకపోయెనే. when he was married all his relations wished him joy వానికిపెండ్లికాగానేవానిచుట్టాలందరున్ను వానిశుభమును కొనియాడిరి. I ~ you well నీకుక్షేమముకలుగుగాక, నీక్షేమముకోరుతున్నాను. I ~ he may hold out till next year వచ్చేసంవత్సరముదాకావాడుబ్రతికితేగొప్ప.

Wish, wish, *n. s.* desire, or thing desired కోరిక, అభీష్టము, కోరినవస్తువు. what is your ~? నీకోరికేమి, నీఅభీప్సితమేమి, నీకేమికావలెను. thanks to your good ~es, here I am safe తమఆశీర్వచనముచొప్పనయిక్కడసుఖముగావున్నాను.

Wishful, wish'fŭl, *adj.* eager అభిలాషగల, ఆశగల. a ~ look ఆశగాచూచేచూపు.

Wishfully, wish'fŭl-ly, *adv.* eagerly ఆశగా,వాంఛగా. he gazed ~ at it దాన్నిఆశగాచూచినాడు.

Wisp, wisp, *n. s.* a small bundle of straw కొంచెముగడ్డి, పిడికెడుగడ్డి. the elephant took a ~ of straw and wiped his legs యేనుగపిడికెడుగడ్డితీసుకొనికాళ్లనుతుడుచుకొన్నది. he wiped the horse down with a ~ of straw పిడికెడుగడ్డితీసుకొనిగుర్రాన్నితోమినాడు. a wet ~ of clothes తడిగుడ్డలమూట. he was at last extricated from the ~ of wet towels heaped on his head తుదకువాడితలబరువుతీరినది. [Vathek 76] This was a mere ~ of mistakes ఇదివట్టితప్పులతడక. a will o' the ~ కొరివిదయ్యము, అడవిలోమిణుకుమిణుకుమనిఅగుపడేవెలుగు.

Wist, wist, That is, I knew నేనెరుగుదును.

Wistful, wist'fŭl, *adj.* desirous, earnest ఆశగల, వ్యామోహముగల. a ~ glance వ్యామోహముగాచూచేచూపు.

Wistfully, wist'fŭl-ly, *adv.* desirously, earnestly ఆశగా. the dog eyed me ~ ఆకుక్కనన్నుఆశగాచూచినది.

To Wit, wit, *adv.* (in law language) namely, that is అనగా, అవియేమంటే. (ఇదికోర్టుభాష.) he carried off the plaintiff's clothes; to ~, twelve jackets వానిబట్టలనుదోచుకొన్నాడు, అవియేమంటేపన్నెండుచొక్కాయలు.

Wit, wit, *n. s.* sense, judgment, cleverness, cunning గట్టితనము, చమత్కారము, నేర్పు. he was at his ~s end వాడిప్రాణమువిసికినది, యెటూతోచకవుండినాడు. a fat-witted man తలకొవ్వినవాడు, మందమతి. Lord John Russell defines a Proverb to be the wisdom of many and the ~ of one అందరూబాగాయెరిగినదిఅయినప్పటికిన్నిఆవేళకుసూటవచ్చినదివొకనికే,ఆయుక్తితోచినదివొకనికేను. a clever man, a wise man బుద్ధిమంతుడు, చమత్కారి. a poet కవి.—Sir Henry Savile said—Give me the plodding student. If I would look for wits I would go to Newgate: there be the wits. Townley's Biblical Literature 3. 308. In the plural, Wits, అనగా Understanding, తెలివి. he lost his ~s వాడికితెలివితప్పినది.

Witch, witch, *n. s.* a man or woman that practises sorcery శూన్యగాడు, శూన్యకర్త, మంత్రగాడు, మంత్రకర్త. at the witching hour of night నిశీథియందు,దయ్యాలుతిరిగేవేళ. In Exod. XXII. 18.

Witchcraft, witch'crăft, *n. s.* sorcery శూన్యము, తంత్రి. In Gal. V. 20. కుహకం A† In 1 Sam. XV. 23.

Witchery, *n. s.* sorcery; enchantment శూన్యము, తంత్రి, ఆకర్షకశక్తి. all her witcheries were of no avail దానిసొగసులంతావృథాఅయిపోయినవి.

Witenagemote, *n. s.* an ancient parliament పూర్వకాలమందువుండిన వొక అధికారసభ.

With, with, *prep.* తో, చేత, తోడ. the wind blew — violence గాలిబలముగా కొట్టినది. he came along — me నావెంటవచ్చినాడు. — a view to buying it దాన్నికొనుక్కొనేటందుకు. he reads — ease అవలీలగాచదువుతాడు. he spoke — grief వ్యాకులముగామాట్లాడినాడు. bottles packed — straw కసువులో పెట్టికట్టినబుడ్లు. God being — us దేవుడుమాపాలవుండగా. God — us మాపాలిటిదైవము. it was done — his knowledge అదివానియెరుకమీందజరిగినది. he is on good terms — them now వాండ్లతోయిప్పుడు హితముగావున్నాడు. he said this — reason వాడుచెప్పినదానికి హేతువువున్నది. I saw it — my eyes నాకండ్లారచూచినాను. he has an account — me వాడికీనాకు లెక్కకద్దు. it is not the custom — us యీవాడుకమాలో లేదు. — them it is believed that he is still alive వాడుయిప్పటికి బ్రతికివుండినట్టు వాండ్లునమ్ముతారు. what did you do — it? దాన్నేమిచేస్తివి, అదియేమైనది. they found fault — us మామీందతప్పుపెట్టినారు. are you angry — me నామీందకోపమా? a snake — two heads రెండుతలలుగలపాము. she is — child అదిగర్భముగావున్నది. she came there — a child అక్కడికివొకబిడ్డనుతీసుకొనివచ్చినది. they went to quarrel — him వానితోజగడానికిపోయినారు. I want an axe to hew — వెక్కడానకు నాకువొక గొడ్డలికావలెను. I gave him a pen to write — వ్రాయుడమునకువానికివొకపేనాయిస్తిని.

With, wÿth, *n. s.* See Withe.

Withal, with-âll', *adv.* with the rest; together; likewise; at the same time సహితము, సహా, మెట్టుకు. he is a learned man and a wise man — అతడుపండితుడుపైగా తెలివిమంతుడున్ను.

To Withdraw, with-drâ', *v. a.* to take back, to recall మళ్లీతీసుకొనుట, వెనక్కుతీసుకొనుట. he withdrew his charge తానుయిచ్చినఫిరియాదును మళ్లీతీసుకొన్నాడు. he withdrew his troops తన దండును వెనక్కుమళ్లించినాడు. he withdrew his assertions తాను అన్నమాటను లేదన్నాడు. he withdrew his hand తనచేతినియీడ్చుకొన్నాడు, వెనక్కుతీసుకొన్నాడు. he withdrew his eyes తన దృష్టినిమళ్లించినాడు, చూడడముమానుకొన్నాడు. the king withdrew his countenance from the scheme రాజుదాన్ని ఆదరించడమువిడిచిపెట్టినాడు.

To Withdraw, with-drâ', *v. n.* to retire మళ్లుకొనుట, వెళ్లుట, లేచిపోవుట, వెనక్కుతొలుగుట. the army withdrew ten miles దండుఆమడదూరము వెనక్కుపోయినది.

Withdrawal or Withdrawment, *n. s.* the act of taking back; a recalling మళ్లుకోవడము, తిరగడము. after the — of my complaint నాఫిరియాదును నేనుతీసివేసినతర్వాత. after the — of the troops దండుమళ్లుకొన్నతరువాత. before the — of these orders ఈఆజ్ఞ తిరగకమునుపే, యీవుత్తరువును కొట్టివేయకమునుపే.

Withe, with, *n. s.* a willow twig చువ్వ, మెత్తె, వెంటి, తీగెలుమెలివేసినదారము.

To Wither, with'ĕr, *v. n.* to fade వాడుట, వాడిపోవుట, ఎండిపోవుట.

To Wither, with'ĕr, *v. a.* to cause to shrink, wrinkle, to ruin వాడగొట్టుట, ఎండగొట్టుట. the heat —ed the flower ఎండపువ్వులనువాడగొట్టినది, యెండకుపువ్వులువాడినవి. this curse —ed him యీశాపమువాణ్ని హతముచేసినది.

Withered, *adj.* faded; dried; shrunk వాడిన, ముడిచిన,సూడిన, చెడిపోయిన. a — arm ఈచపో

యినచెయ్యి. my hopes are — నాఆశభంగమై పోయినది.

Withering, *adj.* blasting, destroying మాడగొట్టే, ఎండగొట్టే, శుష్కింపచేసే, క్షయింపచేసే, చెరిపే, పాడుచేసే. a — look క్రూరదృష్టి, గుండెలుకూలేచూపు. — sarcasm హతమణచేతిట్లు, చెడు తిట్లు.

Withers, with'ẽrs, *n. s.* the juncture of the shoulder-bones of a horse, at the bottom of the neck గుర్రముయొక్క మెడకున్ను భుజములకున్ను నడిమిప్రదేశము.

To Withhold, with-hōld', *v. a.* to restrain; to keep back బిగబట్టుట, ఆపిపెట్టుట. he withheld payment చెల్లించకబిగబట్టినాడు. he withheld his favor from them వారికివాండ్లయందుదయతప్పినది. he withheld his assent to it దానికి వాడుఒప్పలేదు. the sun does not — his light యెండకాగాకాస్తున్నది. when God —s rain దేవుడువాననువెనక్కుయాపిపెట్టినప్పుడు.

Within, with-in', *prep.* in the inner part లోపల, లోగా, లో. — the fort కోటలోపల. this is not — my power అదినాశక్తిలోలేదు, అదినావల్లకాదు. he will come — two hours రెండుగడియలకులోగావచ్చును. it was then — an hour of noon అప్పుడుమధ్యాహ్నమునకుగంటసేపుతక్కువగావుండెను. it was then — five minutes of five అప్పట్లో అయిదుగంటలకు అయిదునిమిషములుతక్కువగావుండెను. you should live — your means నీవుఅధికసెలవుచేయరాదు, పొదుపుగాకాపురముచేయవలసినది. — a year he returned సంవత్సరములో మళ్లీవచ్చినాడు. India — the Ganges గంగకుయివతలిదేశము, అనగాగంగకుదక్షిణదేశము.

Withinside, with-in'sīde, *adv.* in the inner parts లోపల.

Without, with-oŭt', *adv.* and *prep.* out, beyond: not with బయట, వినహా, లేక, లేకుండా. he lived — the fort వాడుకోటబయటకాపురముండినాడు. how can he live — money? రూకలులేకుండావాడుయెట్లాజీవించును. I cannot do this — his aid వాడిసహాయములేకుండాయిదినావల్లకాదు. — asking me నన్నుఅడగకుండా. I will come — fail తప్పకవస్తాను. people who are — sense తెలివిమాలినవాండ్లు. he went — his dinner అన్నముతినకుండాపోయినాడు, అనగావానికితినేటందుకు అన్నము దొరకలేదు. — he consents, I will not come అతడుఒప్పుకుంటేనేను రాను. — you go he will not give it నీవుపోకుంటేవాడుయివ్వడు.

To Withstand, with-stand', *v. a.* to oppose; to resist అడ్డగించుట, అడ్డపడుట, నిలుచుట. he was going there, but they withstood him వాడుపోబోతేవాండ్లునిలిపినారు. I would have consented but he withstood me నేనుఒప్పుదునుగాని వాడువద్దన్నాడు.

Witless, wit'less, *adj.* wanting understanding తెలివిలేని, తెలివిమాలిన, పిచ్చి.

Witling, wit'ling, *n. s.* a mean poet క్షుద్రకవి, కుకవి.

Witness, wit'ness, *n. s.* testimony, he that gives testimony సాక్షి, సాక్షిచెప్పేవాడు. God is my — దేవుడేనాకుసాక్షి. you are —es to this ఇందుకుమీరుసాక్షులు, యిదిమీరుయెరిగివుండవలసినది. to bear — ఎరుకుట. I can bear — to that నేనుదాన్నిబాగాయెరుగుదును. they bore — to his innocence వానియందుదోషములేదన్నారు. I bear you — నీకునేనువున్నాను. with a — సాక్షాత్తుగా, పరిష్కారముగా. he is mad with a — వాడుసాక్షాత్తువెర్రివాడు. here is folly with a — ఇదిపరిష్కారమైనవెర్రి.

To Witness, wit'ness, *v. a.* to see, to know, to attest చూచుట, ఎరుకుట, చేవ్రాలువేసుట. they —ed the fight ఆజగడమునుకండ్లారచూచినారు. he —ed the bond ఆపత్రమునకువాడుసాక్షిచేవ్రాలువేసినాడు. I call upon you to — this దీన్నిమీరుయెరిగివుణ్నారండి. — my hand Rangaya రంగయ్యయెరుగుదును, or రంగయ్యసాక్షి. — my hand, T. Munro మంద్రోగారిచ్రాలు, or మంద్రోగారిచేవ్రాలు.

Witted, *adj.* having understanding తెలివిగల, వివేకముగల, బుద్ధిశాలియైన. a sharp — boy తెలివిగలపిల్లగాడు. half — చలచిత్తుడైన, పిచ్చి.

Wittenagemote, *n. s.* మహాసభ.

Witticism, wit'ti-cism, *n. s.* a mean attempt at wit కావ్యములో ఓచ్ఛియుక్తి, ఓచ్ఛిపుత్పేక్ష, చమత్కారము.

Wittily, wit'ti-ly, *adv.* ingeniously, cunningly యుక్తిగా, చమత్కారముగా, ఉపాయముగా.

Wittiness, *n. s.* skill, art, cunning బుద్ధికుశలత, ప్రజ్ఞ, చమత్కారము.

Wittingly, wit'ting-ly, *adv.* knowingly; by design ఎరిగి, తెలిసి, కావలెనని, బుద్ధిపూర్వకముగా.

Wittol, wit'tol, *n. s.* a tame cuckold తనపెండ్లాము మొక్కదుర్నడతను యెరిగి ఘొవ్వకొనియుండేవాడు.

Witty, wit'ty, *adj.* judicious; ingenious చమత్కారమైన, కుశలతగల, చాతుర్యమైన. a ~ point స్వారస్యము, చాతుర్యము. he was very ~ upon this ఇందునగురించి నిందానవ్విన్నాడు, పరిహాసముచేసినాడు.

To Wive, wive, *v. a.* to marry పెండ్లాడుట, వివాహముచేసుకొనుట. he is now ~d వాడికియిప్పుడుపెండ్లి అయినది (ఈమాటయిప్పుడుచెల్లదు.)

Wivern, *n. s.* a kind of heraldick dragon గండభేరుండము.

Wives, wīvs, *n. s. plural* of wife పెండ్లాలు, భార్యలు.

Wizard, wiz'ard, *n. s.* a conjurer; an enchanter మంత్రగాడు, దయ్యాలుతో తేవాడు.

Wizen, or Wizened, *adj.* faded ఎండిన, శుష్కించిన. a wizened beldam ముసలివక్షు. ~ faced శుష్కించినముఖముగల, ఎండినమూతిగల.

Wo *or* **Woe**, wō, See Woe.

Woad, wōd, *n. s.* a plant like indigo నీలిచెట్టువంటిఒకచెట్టు.

Woden, *n. s.* name of a god, Mercury బుధుడు. hence the name Wednesday బుధవారము.

Woe, *n. s.* grief; sorrow; misery ఆపద, విపత్తు, దుఃఖము. their ~s alighted on his head వారిఫలములురువానికితగిలినది. ~ worth the day! అయ్యో ఆదినముకాల, ఆదినముమండ. he will arrive soon and then ~ be to you వాడుయిదో వస్తాడు అప్పుడునీవు యేడవబోతావు. ~ is me for this! ఇదేనా దౌర్భాగ్యము.

Woebegone, *adj.* melancholy, sad దుఃఖముగల, వ్యాకులముగల, వ్యసనగ్రస్తమైన. I saw his ~ face దుఃఖముగావుండేవానిముఖమునుచూస్తిని.

Woeful, Woful, wō'fŭl, *adj.* sorrowful, mournful దుఃఖముగావుండే, వ్యసనముగావుండే. a ~ tale దుఃఖకరమైనకథ.

Woefully, *adv.* wretchedly; extremely, sadly దౌర్భాగ్యముగా. he was ~ deceived వాడునిండామోసపోయినాడు, బాగాగడ్డితిన్నాడు. he is ~ stupid వాడువట్టిమొద్దు. I was ~ sick నాకువుండినరోగముయింతంతకాదు.

Woefulness, *n. s.* misery దౌర్భాగ్యము, from the ~ of his face వానియేడ్పుముఖముచూచి.

Wold, wōld, *n. s.* a plain open country బయలు, పొల్లు.

Wolf, wŭlf, *n. s.* a rapacious animal తోడేలు, వృకము. with these small means he kept the ~ from the door ఈస్వల్పవచ్చుబడిలో ఆటుయిటు కాలము గడుపుతూవచ్చినాడు. a ~ in sheep's clothing గోముఖవ్యాఘ్రము.

Wolfdog, wŭlf'dog', *n. s.* a dog of a large breed పెద్దకుక్క.

Wolfish, wŭlf'ish, *adj.* fierce అతిక్రూరమైన.

Wolfsbane, wŭlfs'bāne, *n. s.* a poisonous plant ఒకవిధమైనవిషము.

Wolly, *adj.* hairy బొచ్చుగల. a ~ insect బొచ్చుగలపురుగు.

Woman, wŭm'an, *n. s.* a female ఆడది, ఆడమనిషి, స్త్రీ. she sent her ~ to inquire about it దాన్నివిచారించమనితనపనికత్తెనుపంపించినది. she keeps three women అదిముగ్గురుదాసీలను పెట్టుకొన్నది. a married ~ సంసారి. an old ~ ముసలిది. a young ~ చిన్నది, పడుచు. a country ~ పల్లెటూరిది. a ~ of learning విద్యాంసురాలు. a kinswoman చుట్టపుది, బంధురాలు. my good ~ ఓసీ. the wise ~ వైద్యురాలు, మంత్రసాని. ~'s milk చనుబాలు. shortly after she had become a ~ అది పెద్దమనిషియైనకొన్నాళ్లకు. a ~ of the town భోగముది. the women of the temple దేవదాసీలు, భోగమువాండ్లు. the women's apartment అంతఃపురము.

Womanhater, wŭm'an-hāt-ĕr, *n. s.* స్త్రీద్వేషుడు, దౌర్భాగ్యుడు.

Womanhood, wŭm'an-hŭd, *n. s.* the state of a woman స్త్రీత్వము. before she reached ~ అది పెద్దమనిషి కాకముందే.

Womanish, wŭm'an-ish, *adj.* feminine, weak, cowardly ఆడంగి, దేబెలయిన, అంబేదలయిన. ~ tears ఆడదానివలెయేడవడము. a ~ voice ఆడగొంతు. he used very ~ language about this ఇందునుగురించిముండలమ్మవలె మాట్లాడినాడు, అంబేదవలెమాట్లాడినాడు.

Womanishly, *adv.* basely, miserably ఆడంగిరీతిగా, దేబెవలె, ఎంబళ్ళవలె.

Womankind, wŭm'an-kīnd, *n. s.* the female sex స్త్రీలు, ఆడంగులు.

Womanlike, *adj.* like a woman పెద్దఆడదానివలె. she is only ten years old but very ~ ఆ పిల్లదేండ్లదైనా పెద్దఆడదానివలెవున్నది.

Womanly, wŭm'an-ly, *adj.* feminine, not childish ప్రౌఢత్వముగల, ఆడతనముగల. with a ~ discretion she replied మంచిప్రౌఢగామాట్లాడినది.

Womb, wûm, *n. s.* place of generation or production గర్భము. while the child is yet in the ~ బిడ్డకడుపులోవుండగానే. how can we tell what is in the ~ of futurity? ఇకనుమీదరానున్నదో మనకెట్లాతెలుసును. those events which are still in the ~ of time ఇకనుమీదంభవించనున్నపనులు, రేపటికిరానున్నకార్యములు.

Women, wim'in, *n. s. plural* of Woman స్త్రీలు, ఆడంగులు. the ~ of his family వానియింటిఆడవాండ్లు.

Won, wun, *past* and *participle* of Win. The victories ~ by him వాడుగెలిచినగెలుపులు, వాడుచేసినజయములు.

To Wonder, wun'dĕr, *v. n.* to be astonished ఆశ్చర్యపడుట, వెరగుపడుట, విస్మయముపొందుట. I ~ where that is అదియెక్కడవున్నదో. I ~ what you meant by telling him వానితోపోయి యేమనిచెప్పితివో. I ~ whose horse that is ఆ గుర్రము యెవరిదో, ఆగుర్రము యెవరిదిగావుండునో. I ~ you beat your wife నీపెండ్లామ్ని నీవు కొట్టడముఆశ్చర్యము. after you have behaved in this manner I should ~ if he was to come నీవుయిట్లాచేసినతర్వాతవాడువచ్చునా, వాడేమివచ్చేది. I ~ if the village he means was Kanchi వాడుచెప్పేదికంచియేమో,కంచికాబోలు. I should not ~ if they were to come వాండ్లువచ్చేదివింతకాదు.

Wonder, wun'dĕr, *n. s.* amazement, astonishment అద్భుతము, ఆశ్చర్యము, వింత, చోద్యము.

Wonderful, wun'dĕr-fŭl, *adj.* exciting surprise, astonishing ఆశ్చర్యమైన, అద్భుతమైన, వింతైన. what ~ beauty ఆహాయేమిచక్కదనము, ఔరాయేమిచక్కదనంబు. supernatural అమానుష్యమైన. a ~ man మహాపురుషుడు.

Wonderfully, wun-dĕr-fŭl-ly, *adv.* అద్భుతముగా, ఆశ్చర్యముగా, చోద్యముగా.

Wonderstruck, wun'dĕr-struck, *adj.* stupified ఆశ్చర్యపడ్డ, మూనుపడ్డ, విభ్రాంతుపడ్డ.

Wondrous, wun'drus, *adj.* admirable; marvellous ఆశ్చర్యమైన, అద్భుతమైన, వింతైన.

Wondrously, *adv.* in a strange manner అద్భుతముగా, వింతగా, చోద్యముగా.

Won't, wōnt, *v. n.* that is, will not. He ~ go వాడుపోడు. she won't come ఆపె రాదు.

Wont, wunt, *adj.* accustomed, used వాడుకైన, అలవాటైన. he is ~ to do so వాడుఅట్లాచేయడమువాడుకే.

Wont, wunt, *n. s.* custom, habit, use వాడుక, అభ్యాసము, అలవాటు. it is his ~ to bathe at noon వానికిమధ్యాహ్నముమునిగేదివాడుక.

Wonted, wunt'ed, *adj.* accustomed, used వాడుకపడ్డ, అలవాటుపడ్డ. in his ~ state ఎప్పటిస్థితిలో.

To Woo, wû, *v. a.* to court; to sue in marriage ఉపసర్పించుట. they ~ed him in vain వాండ్లువుపసర్పణమువ్యర్థమైనది, వాండ్లువేడుకొన్నది వనికిరాకపోయినది. he ~ed her for six months తన్నుపెండ్లాడమని ఆరునెలలు దాన్నివుపసర్పించినాడు, బతిమాలుకొన్నాడు, వేడుకొన్నాడు. the infant ~es him well ఆబిడ్డవాణ్ని బతిమాలుకొంటున్నది. the gentle gale that ~es us here ఇక్కడమనప్రాణానికిహితముగాకొట్టేమందమారుతము.

To Wood, wŭd, *v. n.* to go for wood కట్టెలకు పోవుట. "the girl was accidentally shot while wooding" ఆపిల్ల కట్టెలకుపోయుండగా లటక్కున నొకగుండువచ్చితగిలినది.

Wood, wŭd, *n. s.* the substance of trees, a forest కొయ్య, చెక్క, మాను, అడవి. of what ~ is this table? ఈబల్లయేచెక్కతోచేసినది. fire ~ కట్టెలు, వంటచెరుకు. red ~ చేవమాను. rose wood (various kinds of wood called by this name) నూకుమాను. moochy ~ of which toys are made బాడిదెకర్ర. chittigong ~ చిటికాను మాను.

Wood-apple, *n. s.* the Indian fruit called feronia elephantum వెలగపండు, కపిత్థము.

Woodbine, wŭd'bīne, *n. s.* ఒకలతా నామము.

Woodcock, wŭd'cock, *n. s.* a fowl అడవికోడి.

Wooded, wŭd'ed, *adj.* supplied or covered with forest అడవిమానుకొన్న. these hills are well ~ యీకొండలుయేక అడవిగావున్నవి.

Wooden, wŭdn, *adj.* made of wood చెక్కతోచేసిన. a ~ horse కొయ్యగుఱ్ఱము. a ~ dish కొయ్యతట్ట, మానితట్ట. a ~ leg మరగాలు. a ~ house బల్లకూర్పుగలయిల్లు. a ~ stamp ముద్రపలక. a ~ head మూఢుడు.

Woodland, wŭd'land, *n. s.* a land covered with wood అడవిసీమ.

Woodlouse, wŭd'loūse', *n. s.* an insect రోకటిబండ.

Woodman, wŭd'man, *n. s.* a man of the forest అడవిమనిషి, చెంచువాడు, యానాదివాడు, వేటగాడు, కట్టెలుఅమ్మేవాడు.

Wood-note, wŭd'nōt, *n. s.* forest musick వనకోలాహలము, వనకలనాదము.

Wood-nymph, wŭd'nimf', *n. s.* a goddess or woman of the forest వనదేవత.

Wood-oil, *n. s.* మెరుగునూనె, కర్రనూనె. so called because antiseptic, and used to preserve ship timber. Stavorinus 3. 22 describing Surat.

Woodpecker, wŭd'peck-ĕr, *n. s.* a bird that pecks trees మాను పొడుచుపులుగు, వడ్లంగిపిట్ట, ముష్టికాయముచ్చు, దార్వాఘాటము. one species is called పచ్చచిరతపక్షి. Jerdon No. 210 and పెద్దచిరతపక్షి. No. 208 and చిన్నచిరతపక్షి. No. 209.

Woodpigeon, wŭd'pige-on, *n. s.* పావురాయి.

Woodwork, *n. s.* carpentry వడ్లపని, వడ్రాంగము.

Woody, wŭd'y, *adj.* abounding with forest అడవిగావుండే, అడవిమానుకొనివుండే. a ~ country వనప్రదేశము, అడవిమానుకొనివుండేదేశము.

Wooer, wŭ'ĕr, *n. s.* he who solicits ఉపసర్పించేవాడు, బతిమాలుకొనేవాడు, నన్ను పెండ్లాడుమని బతిమాలుకొనేవాడు.

Woof, wûf, *n. s.* the threads that cross the warp పడుగు. texture నేత. a fine cloth దుకూలము.

Wooingly, *adv.* enticingly ఉపసర్పణగా, ముద్దుగా.

Wool, wŭl, *n. s.* the fleece of the sheep and some other animals బొచ్చు, ఊర్ణము. goat's ~ మేకబొచ్చు. cotton ~ దూది. his wits went a ~ gathering వానిబుద్ధిపెడతలబట్టినది. great cry and little ~ మంత్రములోపసలేకపోయినా తుంపరలకుతక్కువలేదు.

Woollen, wŭl'len, *adj.* made of wool బొచ్చుతో చేసిన. ~ cloth సకలాతు, బనాతు. ~ draper కంబళీవర్తకుడు, సకలాతులుఅమ్మేవాడు.

Woolpack, wŭl'pak, *n. s.* See Woolsack.

Woolsack, *n. s.* a sack of wool బొచ్చుకూరబడ్డ సంచి. a throne, seat of justice ధర్మాసనము, సింహాసనము. he is now on the ~ ఇప్పుడు న్యాయాధిపతులలో జ్యేష్ఠుడై సింహాసనాసీనుడై వున్నాడు, అధిపతిగావున్నాడు.

Word, wurd, *n. s.* an articulate sound శబ్దము, మాట. he had not a ~ to say వాడుసైరొత్తకవుండినాడు. he has translated it ~ for ~ శబ్దతఃభాషాంతరముచేసినాడు. he read the paper ~ by ~ వొకొకమాటగావిడవిడచదివినాడు. in one ~ or in a ~ మొట్టుకు, వెయిమాటలేల. in one ~ he will not give the money వెయిమాటలెందుకువాడురూకలుయివ్వడు. at a ~ తక్షణము, లటక్కున. as soon as he gave the ~ they set out సెలవుయివ్వగానే బయలుదేరిరి. they told him in so many ~s that he should have the house యిల్లుయిస్తామనిపరిష్కారముగా చెప్పినారు. in other ~s అనగా. his father, his brother, and his cousin; in other ~s all his relations వాడితండ్రి, వాడిఅన్న, వాడిదాయాదివాడు, అనగా వాడివాండ్లందరున్ను. talk, message

వదంతి, సమాచారము, వర్తమానము. a short talk ఒకమాట. a ~ with you విన్నావా, ఒకమాటవిను. he got the money out of them by fair ~s బుజ్జగించివాండ్లవద్దరూకలుతీశినాడు. he had some ~s with them about this ఇందునగురించివాడికీవాండ్లకుఘర్షణజరిగినది. he sent me ~ to come రమ్మనిచెప్పిపంపినాడు. promise వాగ్దత్తము. he kept his ~ వాడుఆడినమాటతప్పలేదు, చెప్పినప్రకారముజరిపించినాడు. he broke his ~ మాటతప్పినాడు. he is a man of his ~ అతడుప్రామాణికుడు, పెద్దమనిషి, అన్నమాటనుతప్పేవాడుకాడు. his promises are mere ~s వాడివాగ్దత్తములువట్టివే. they took him at his ~ వాడుచెప్పినమాటనేపట్టుకొన్నారు. he gave it by ~ of mouth యిస్తానని నోటమాత్రముఅన్నాడు. good ~ or recommendation సిఫారసు. they gained his good ~ by this ఇందువల్ల ఆయనకువిశ్వాసమువచ్చినది. hard ~s తిట్లు. a play upon ~s మాటలచమత్కారము, వ్యంగ్యము, శ్లేష. when he gave the ~ they all lay down వాడుపండుకొండనగానేఅందరుపండుకొన్నారు. upon my ~ సత్యముగా, ప్రమాణముగా, ఆహా, ఓహో, ఓయబ్బా), upon your ~? సత్యముగా, (బహుశః ఇదియెగతాళిమాట.) he left ~ that I must come నేనురావలసినదనిచెప్పిపోయినాడు. a bye ~ సామెతె. this is a bye ~ among them ఇదివాండ్లలోవుండేఒకమాట,ఒకరహస్యము. he became a bye ~ among them వాండ్లునలుగురువాణ్నిఛీఅంటారు, వాణ్నిచూచిఅందరునవ్వుతారు. in thought ~ and deed కరణత్రయమందున్ను. The ~, or The ~ of God దైవవాక్యము,అనగాబైబిలు. they consider the Koran to be the ~ of God వాండ్లుఖురానునుదైవవాక్యమనుకొంటారు, దేవుడుచెప్పినదని అంటారు. In the holy scriptures it sometimes is equivalent to శక్తి. (as see Psalm CVII. 20.) But in Ps. LXVIII. 11. ప్రభుణాజ్ఞాపితంవాక్యం. A‡.

To Word, wurd, *v. a.* to express మాటలనుప్రయోగించుట, పదములనుపెట్టుట. he ~ed the letter severely ఆజాబులోక్రూరమైనమాటలుప్రయోగించినాడు. he has ~ed it differently but the sense is the same మాటలుమాత్రంవేరేపెట్టివున్నవిగాని తాత్పర్యముఅదే.

Wordiness, *n. s.* the state of abounding in words మాటలవృష్టి, వాగ్జాలము, ఉపన్యాసము.

Wording, *adj.* the act of expressing రచన, గుంభనము, పదములనుప్రయోగించడము.

Wordy, *adj.* using many words ; verbose మాటలువృష్టిగావుండే, శబ్దవృష్టిగల, అధికమాటలుగావుండే. a ~ war నోటిజగడము, ఘర్షణ.

Wore, wōre, *past tense* of the verb Wear. he ~ shoes చెప్పులువేసుకొన్నాడు.

To Work, wurk, *v. a.* to labour, to toil చేసుట, పనిచేసుట. these things ~ed his ruin ఇందువల్లవాడుచెడ్డాడు. this medicine at last ~ed a cure తుదకు యీమందుగుణమిచ్చినది. the troops ~ed their way through the hills ఆదండునానాకడగండ్లుపడి అతిప్రయాసమీద ఆకొండను దాటినది. this ~ed wonders for him ఇందువల్లవానికిఅయినసహాయముయింతంతకాదు. to embroider కుట్టుట. she ~ed the handkerchief with red silk ఆరుమాలగుడ్డను పట్టునూలుతోకుట్టినది, పూలువేసినది. he ~ed the bellows with a string కొలిమితిత్తినిదారముపట్టిఆడించినాడు. he ~ed the groove smooth with a flint పలకలోకట్టినగీతను చెకుముకిరాతితో నునుపుచేసినాడు. he ~ed his boat between these rocks వానిపడవను ఆరాళ్లనడమబహుజాగ్రతగా తీసుకొనిపోయినాడు. he ~ed out the sum ఆలెక్కనువేశినాడు. he ~ed up the picture admirably ఆపటమునుదివ్యముగా తీర్చినాడు. the poet has ~ed this up admirably కవిదీన్నిదివ్యముగావర్ణించినాడు.

To Work, wurk, *v. n.* to be in action ఆడుట. in the storm the ship ~ed terribly ఆగాలిలోవాడ అతలకుతలమైనది, నిండాతొందరపడ్డది. these scissors do not ~ easily యీకత్తెరనిండాబిగువుగావున్నది, యీకత్తెరసుళువుగాఆడదు. these people ~ at the anvil వీండ్లుకమ్మరపని చేస్తారు. to operate వ్యాపించుట. the medicine did not ~ ఆమందువ్యాపించలేదు. to ferment పొంగుట,పులుసుట. he let the liquor ~ for

one day ఆకల్లును ఒకదినమంతా ఫ్రలియనిచ్చినాడు. the sea ~ed terribly సముద్రములో అలలునిండా అధికముగా వుండినది. all things ~ together for their good ఇవన్ని చేరివాండ్లకు అనుకూలము చేస్తున్నది, ఇదిఅంతా వాండ్లకు అనుకూలమే. these words ~ed upon him so that he went mad ఈమాటలు వాడిమనసులో నాటినందున వాడు వెర్రివాడైపోయినాడు. he ~ed himself up into a fury వాడుకోపము తెచ్చుకొన్నాడు. this lake resembles a sea when ~ed up by storms గాలికి అలలుకొట్టేటప్పుడు యీ చెరువు సముద్రమువలె వుంటున్నది. συνεργει Rom. VIII. 28. A† says సంగలంజనయంతి. A. సహాకుర్వంతి. C†. కూడా జరుగుతున్నవి. P†.

Work, wurk, *n. s.* labor, toil, employment పని, కార్యము. carpenter's ~ వడ్రాంగము, వడ్లపని. a book గ్రంథము. ~ of the needle కుట్టుడు పని. there is not much ~ in the shawl ఈశాలువలో అంత కుట్టుపనులు లేవు. she was sitting at ~ అది కుట్టుతూ వుండినది. fine ~ (sewing) బట్టమీద వేశే పువ్వులు మొదలైన శృంగారమైనపని. a lady's work-box or ~ basket దొరసానులు సూదులు మొదలైనవి వేశిపెట్టుకొనే పెట్టె. a good ~ ధర్మము, పుణ్యము. he is rich in good ~s అతడు అతిధర్మిష్ఠుడు. a great ~ or miracle మాహాత్మ్యము, మహిమ. a ~ bench దాయి. to go to ~ or to set to ~ మొదలు పెట్టుట, ఆరంభించుట. he made short ~ with it నిమిషములో దాన్ని చెరిపినాడు. fire ~s బాణవిద్య. waterworks జలయంత్రములు. ~s or manufactory కార్ఖానా, దొడ్డి, పనిచేసే స్థలము. salt ~s ఉప్పుకొటారు. the gunpowder ~s మందుగడ్డంగి, మందుచేశే స్థలము. ~s that is, a bastion or walls కోటగోడలు.

Worker, *n. s.* he who works పని పాటుచేశేవాడు. a wonder ~ అద్భుతములు చేశేవాడు.

Workhouse, wŭrk'hoŭse, *n. s.* a house for employing the idle: a place for slight offenders స్వల్పనేరస్థులను పెట్టే చెరసాల.

Working, *adj.* moving ఆడే. operating వ్యాపించే labouring పనిపాట్లు చేశే. the ~ classes కూలినాలిచేసుకొనేవాండ్లు. a ~ man కూలివాడు. a ~ goldsmith కూలికిపని చేశే కంసలవాడు. fermenting పొంగే, పులిశే.

Working, *n. s.* operation క్రియ, వ్యాపారము నము, ఆడడము.

Workingday, wurk'ing-dā, *n. s.* a week day ఆదివారము కానిదినము.

Workman, wurk'man, *n. s.* a laborer పనిపాట్లుచేశేవాడు. a skilful artificer మంచిపనివాడు, గట్టిపనివాడు.

Workmanlike, *adj.* skilful గట్టి, తెలిసిన, తెలివైన గా వుండే. he did it in a ~ manner దీన్ని నేర్పుగా చేసినాడు, బాగా చేసినాడు.

Workmanship, wurk'man-ship, *n. s.* the skill of a workman పనితనము. the ~ of this chain is beautiful యీగొలుసు పనితనము బాగా వున్నది.

Workshop, wurk'shop, *n. s.* a shop where any manufacture is carried on పనిచేశేదొడ్డి, కార్ఖానా.

Workwoman, wurk'wŭm-an, *n. s.* she who does work; particularly in needlework పనిలో గట్టిది గా వుండేటిది; ముఖ్యముగా కుట్టుపనిలో గట్టిది.

World, wurld, *n. s.* the earth భూమి. a better ~ పరమండలము, మోక్షస్థానము. a new ~ పరదేశము, కొత్తసీమ. in this ~ and in the next; or, in both ~s ఇహమందు పరమందున్ను. on the face of the ~ భూతలమందు. in this ~ he was very happy but now what has become of him ఇహమందు నిండా సుఖముగా వుండినాడు గాని వానిగతియిప్పుడు యేమిగా వున్నది, బ్రతికివుండినప్పుడు వానిపని బాగానే వుండినది గాని చచ్చిన తరువాత యేమిగా వున్నది. the universe ప్రపంచము. in all the ~ లోకమంతా, ప్రపంచమంతా, సర్వత్ర. the new ~; that is, America అమెరికాదేశము. as distinguished from the old ~, that is Europe సీమ. mankind లోకులు, జనులు, ప్రజలు. knowledge of the ~ చతురత, చమత్కారము, కాపట్యము. he showed his knowledge of the ~ in this ఇందువల్ల వాడు నిండా తెలివిగలవాడని తెలిసినది, వ్యక్తుడైనట్టు తెలిసినది. a man of the ~ చమత్కారి, చతురుడు, కపటి. love not the ~ ఇహమును కోరవద్దు. 1. John II. 15, సంసారము. A†. B†. *the* lower and upper ~ (earth and heaven) ఇహపరములు. the animal ~ జీవకోటి. the vegetable ~ వృక్షకోటి.

is before the ~ వాడుకలిగినవాడైవున్నాడు, గ్యవంతుడుగానున్నాడు. he began the ~ with nothing వాడువుద్యోగానికిమొదలుపెట్టేటప్పుడు వాడికియేమిన్నీలేకుండావుండినది, నిరుపేదగావుండినాడు. he is now above the ~ వాడుయిప్పుడు కలిగినవాడుగావున్నాడు. what in the ~ do you mean? ఆయ్యోఅదేమిమాట. what in the ~ is that? ఇదియేమిటో. would I consent to this? not for ~s! యీప్రపంచమంతాయిచ్చినా నేను వొప్పను. for all the ~ (Johnson) meaning exactly సరిగ్గా. this house is for all the ~ like a prison యీయిల్లుసరిగ్గా చెరశాలవలెవున్నది. this occasioned a ~ of trouble ఇందువల్లనిండాతొందరవచ్చినది. the prince of this ~ or the god of this ~ ఇహానికిప్రభువు, అనగా the devil సైతాను. in the end of the ~ ప్రళయకాలమందు. ~ without end ఎల్లప్పటికిన్ని, నిత్యము, సదా, సర్వదా. in his own little ~ he was a great man వానివాండ్లకువాడుదొడ్డ. in the year of the ~ 2000 ప్రపంచముకలిగిన ౨౦౦౦ సంవత్సరములకు.

Worldliness, *n. s.* covetousness లోభత్వము, బంకతనము.

Worldling, wurld'ling, *n. s.* he whose heart is set upon gain లోభి, దుడ్డంటేచచ్చేవాడు.

Worldly, wurld'ly, *adj.* relating to this world ఐహికమైన, సాంసారికమైన, పంచేంద్రియబద్ధుడైన. a ~ man ప్రకృతిబద్ధుడు, పామరుడు. ~ cares సంసారము, ఇల్లువాకిలిపెండ్లాముబిడ్డలు.

Worldly-wisdom, *n. s.* caution, prudence పోలిమి.

Worm, wurm, *n. s.* an insect, a reptile; any thing spiral పురుగు, క్రిమి, కీటము, ఇఱ్ఱికొమ్మువలె మెలికలుగావుండేటిది, దీనితోబుడ్డిబిరడా, తుపాకిలోయిరుక్కొన్న కాకితముమొదలైనవాటినితీస్తారు. a weevil సంగనాచిఅనేపురుగు. ~s in the bowels నులిపురుగులు, ఏటికపాములు. a ~ that destroys a crop వత్సపురుగు. a white malt ~ అందుపురుగు. a book ~ (he who loves his book) బాణము, రామబాణము, పుస్తకాలను కొట్టేపురుగు, పుస్తకాలమీద ప్రాణమువిడిచేవాడు. a guinea ~ that breeds in the flesh నారిపురుగు. the ~ of a screw మలుచుట్టుయొక్క మెలికలు. a spiral metalic pipe placed in a tub of water ఇఱ్ఱికొమ్ము వలెమెలికలుగావుండేలోహపుగొట్టము.

Worm-eaten, wurm'ētn, or Wormed, *adj.* పురుగులుకొట్టిన, పురుగులుతిన్న.

To Worm out, *v. a.* మర్మమునుభేదించుట, బైటతీసుట. he wormed out the secret వాడామర్మమును బైటతీశినాడు.

Wormwood, wurm'wŭd, *n. s.* a bitter drug వసనాభివంటిఒకచేదువస్తువు. a fragrant plant దవనముమరువమువంటిఒకమొక్క.

Worn, wōrn, *participle* of the Verb to Wear ధరించబడ్డ, తొడుక్కోబడ్డ, అరిగిన, పాతగిలిన, జీర్ణమైన. a garment long ~ బహుదినాలుగా కట్టినవస్త్రము. this file is much ~ యీఆకురాయినిండాఅరిగిపోయినది. stone ~ by the dropping of water నీళ్లుపడిఅరిగినరాయి. he is completely ~ out వాడిదేహముబొత్తిగాచెడిపోయినది, వాడిమననుచెడిపోయినది, వాడిమనసువిరిగినది. I am quite ~ out by this ఇందువల్ల నేనునిండాబడలికపడ్డాను.

To Worry, wur'ry, *v. a.* to trouble, to torment, to tear; to mangle తొందరపెట్టుట, ఆయాసపెట్టుట, చిందరవందరచేసుట, హింసచేసుట. the dogs worried the fox కుక్కలుఆనక్కనుచిందరవందరచేశినది. his creditors worried him till he committed suicide అప్పులవాండ్లతొందరపడలేకవాడుప్రాణమువిడిచినాడు. Worried *adj.* harassed కడగండ్లుపెట్టబడ్డ. the horse is worried by these flies యీయీగలచేత ఆగుఱ్ఱమునానాకడగండ్లుపడ్డది. Worrying *adj.* harassing తొందరపెట్టే, హింసించే, సంకటపెట్టే. a worrying task తలచీదరగావుండేపని.

Worse, wurse, *adj.* more bad మరీచెడ్డ, మిక్కిలిచెడ్డ. he had a little fever yesterday, he is ~ to-day వాడికినిన్నకొంచెము జ్వరముగావుండినది, నేడుమరీఅధికముగావున్నది. what are you the ~ for that? అందువల్లనీకేమితొందర. he is none the ~ for this ఇందువల్లవాడికేమితొందరలేదు, తక్కువలేదు. these clothes are the ~ for wear ఈగుడ్డలుకట్టిపాతగిలినవి. you are ten times ~ than him వానికంటెనీవుపదిపాళ్లుయెక్కువచెడిపోయినవాడవు.

Worship, wur'ship, *n. s.* religious homage and service ; a term of honor పూజ. they offered him ~ ఆయనకుపూజచేశినారు. your ~ తమరు. his ~ ఆయన. their ~s దొరలు, స్వాములు, కర్తలు, ఇది నేజస్త్రీలువారినిగురించినమాట.

To **Worship**, wur'ship, *v. a.* to honor, to adore పూజించుట. they worshipped God దేవుణ్ని పూజించినారు.

Worshipful, wur'ship-fŭl, *adj.* honorable ఘనమైన, గౌరవమైన, పూజ్యమైన. the most ~ అతిపూజ్యులైన, శ్రీమత్.

Worshipped, *past p||* adored పూజించబడ్డ.

Worshipper, *n. s.* he who adores పూజించేవాడు, పూజకుడు, భక్తుడు.

Worst, wurst, *adj.* most vile or wicked అతిదుష్ట, కనిష్ఠమైన, చీడైన,మిక్కిలిచెడ్డైన. you have done your ~, but you have not hurt me నీవల్లనయ్యేది లేకుండాచేసి చూచినావుగానినాకుఏమి కాలేదు. at the ~ మెట్టుకు. if the ~ comes to the ~ తుదకువెళ్ళితే తెగితే. he got the ~ of it ఓడినాడు, అపజయమునుపొందినాడు.

To **Worst**, wurst, *v. a.* to defeat ; to overthrow ఓడగొట్టుట, భంగపరచుట.

Worsted, wŭs'ted, *n. s.* yarn from combed wool గొర్రెబొచ్చునూలు, కంబళినూలు.

Worsted, wŭs'ted, *adj.* made of wool కంబళినూలుతోచేసిన, అల్లిన. ~ stockings కంబళినూలుతోనేశినమేజోళ్లు. a ~ shawl కంబళిశాలువ, సీమశాలువ.

Worsted, wŭs'ted, *adj.* defeated, overthrown ఓడగొట్టబడ్డ, భంగపడ్డ. the ~ party ఓడినవారు. he was ~ వాడుఓడిపోయినాడు.

Wort, wurt, *n. s.* a plant of the cabbage kind ఒకకూరాకు. sweet ~, the sweet infusion of malt ఒకవిధమైనకషాయము, దీన్నిపులియపెట్టి బీరుసారాయిమొదలైనవి చేస్తారు.

Worth, wurth, *n. s.* value, price వెల, మూల్యము, క్రయము. desert, merit యోగ్యత, శ్రేష్ఠత, అర్హత, గుణత్వము. the cost of these things is great and the ~ is small వీటిక్రయమువిస్తారము గుణముకొంచెము. a man of ~ ఘనుడు, గౌరవముకలవాడు.

Worth, wurth, *adj.* deserving of, equal in value to అర్హమైన, యోగ్యమైన, ఉపయోగకరమైన, గల. the ox is ~ a hundred rupees ఈయెద్దు నూరురూపాయలువెలచేసును. what is he ~? వాడికియెంతమాత్రముఆస్తియుండును. a man ~ money రూకలుగలవాడు. this horse is ~ nothing యీగుర్రముదుడ్డుచేయదు. it is not ~ a straw అదిఒకపూరిపుల్లకచేయదు. is it ~ while to go there? అక్కడికిపోతేఫలముకద్దా. was it ~ while? ఇదిచేయవలసినదా. that book is ~ reading అదిచదవతగినయోగ్యమైనపుస్తకము. the story is not ~ telling దాన్నిచెప్పడమువల్లఫలములేదు. is it ~ keeping? అదియుంచుకోతగినదా. those statements are not ~ listening to ఆమాటలువినయోగ్యమైనవికావు. do you think I would write to him? it is as much as my place is ~ అతనిపేరటజాబువ్రాతునను కొన్నావేమో, నాపుద్యోగముపోనే. It is as much as your head is ~ నీతలపోను.

Worthily, wur'thi-ly, *adv.* deservedly, justly యోగ్యముగా, ఉచితముగా, న్యాయముగా.

Worthiness, wur'thi-ness, *n. s.* desert ; merit, excellence ; dignity యోగ్యత, శ్రేష్ఠత, ఘనత.

Worthless, wurth'less, *adj.* having no value, undeserving పనికిమాలిన, కొనుచేయని.

Worthlessness, *n. s.* want of value వ్యర్థత, నిరర్థకత. from the ~ of the horse ఆగుర్రముపని కిమాలినదిగనక.

Worthy, wur'thy, *adj.* deserving, having merit, excellent యోగ్యమైన, అర్హమైన, తగిన, ఉత్తమమైన, సద్గుణముగల. this was a ~ act ఇదిసత్కార్యము. his ~ master ఘనుడైనఅతనిదొర. your ~ brother శ్రీమతుమీఅన్నగారు. nothing ~ the name of injustice was done అన్యాయమన్నదితేశమైనాజరగలేదు. he is ~ of reward వాడుబహుమానమునకుఅర్హుడు, పాత్రుడు. they are ~ of punishment వారుదండశిక్షకుఅర్హులు. this is ~ of examination ఇదివిమర్శించతగ్గది. the book is ~ of it's high character ప్రఖ్యాతికితగినయోగ్యత ఆపుస్తకమునకువున్నది. the ship is not sea

వాడు, లోకముద్రానికి పోవడానికి యోగ్యుడై గావుండలేదు, బలముతప్పివున్నది.

thy, wur'thy, *n. s.* a man of eminent worth పురుషుడు. the worthies of the church మతము లోనిండా ప్రసిద్ధులుగావుండినవాండ్లు, మహాత్ములు.

To Wot, wot, *v. a.* to know (this word is not used) ఎరుగుట, తెలుసుకొనుట. ~ you what he did? వాడుచేసినదినీకు తెలిసినా, వాడుచేసినది చూస్తివా. God wot! దేవునికి తెలుసును, అనగానే నెరుగను. I ~ not నేనెరుగను. the matter you ~ of నీవుయెరిగినఆసంగతి, అనగాబయిటచెప్పరానిది. See Addison Tatler No. 15. page 3.

Would, wŭd, *past tense* of the Verb to Will. If I had it I ~ give it అదినాదగ్గరవుంటేనేనుయిత్తును. I ~ do so అట్లాచేతును. if you ~ help me I could do it నీవుసహాయముచేస్తేనేనుచేయగలను. I ~ do it if I could నాచేతనైతేనేనుచేతును. had he come he ~ have told us వాడువచ్చివుంటేమనతోచెప్పును. If you had done this God ~ have assisted you నీవుదీన్నిచేసివుంటేదేవుడు నీకుసహాయముచేసివుండును. I ~ have you do this soon దీన్నినీవుత్వరగాచేయవలసినది. what ~ you have? యేమికోరుతావు, యేమికావలెను. I told him not to go, but he ~ go వాణ్నిపోవద్దంటినిగాని వాడుమొండితనముచేసి పోయినాడు. I told him to come but he ~ not వాణ్నిరమ్మంటినిగానివాడురాలేదు. will you buy that horse? I ~ not ఆగుర్రాన్నినీవుకొంటావా? నేనుకొనను. ~ that thou hadst hearkened to my words అయ్యోనామాటలునీవు ఆలకించివుంటే, అయ్యోవినవైతివే. ~ that thou hadst been here yesterday అయ్యోనిన్ననీవుయిక్కడలేకపోతివే. ~ to God I were dead అయ్యోనాకుచావురాలేదే. ~ to God it were evening అయ్యో యింకాసాయంకాలముకాలేదే. he is a silly ~ be (Cowper) చేతకానివాడు.

Would, wŭd, or Wold, *n. s.* a heath పాడుగావుండేబయిలు, నిర్జనప్రదేశము, పోళ్లు.

Wound, wûnd, *n. s.* a hurt or bruise గాయము, క్షతము. injury, harm మోసము, అపాయము. this was a ~ to his character యిందువల్లవాని యోగ్యతకుకొరతవచ్చినది.

To Wound, wûnd, *v. a.* to hurt, to injure, గాయముచేసుట, హానిచేసుట. this ~ed his heart ఇందువల్లవానిమనసుకునొచ్చినది. this ~ed his pride ఇందువల్లవానిగర్వమునకుహానియైనది.

Wound, woŭnd, *past* and *participle* of the Verb to Wind. she ~ the thread round her finger అదిదారాన్నివేలికిచుట్టుకొన్నది.

Wounded, *past* and *p*‖ hurt; injured గాయముచేయబడ్డ, గాయముతగిలిన.

Wove, wōve, *past tense* of the Verb to Weave. he ~ it of silk దాన్నిపట్టుతోనేసినాడు. ~ paper తరకాగితము, అనగాతెలుపురునరుట్టిగీతలుకండ్లబడనిప్రాతకాకితము.

Woven, *past participle* of the Verb to Weave. నేయబడ్డ, నేసిన, అల్లిన. cloth ~ of wool బొచ్చుతోనేసినవస్త్రము. cloth ~ with gold బంగారుపూలువేసినబట్ట.

Wrack, rack, *n. s.* ruin, destruction నాశము, చేటు, చెరుపు. sea ~ or sea weed సముద్రపునాచు.

Wraith, *n. s.* an apparition of a person who is yet alive ఒకమనిషిబ్రతికివుండగానేవానివలెఅగుపడేదయ్యము.

To Wrangle, rang'gle, *v. n.* to dispute peevishly పోటులాడుట, పుల్లగుల్లలుకడుట, పోరాడుట.

Wrangler, rang'glĕr, *n. s.* he who disputes పోరాడేవాడు. a particular rank in the University విద్యార్థులలోనిండాగట్టివాడుగావుండేవాడికి వచ్చేఒకపేరు.

Wrangling, *adj.* disputing or contending angrily రోషముగాపోరాడే, ఘర్షణచేసే.

To Wrap, rap, *v. a.* to roll together చుట్టుట. he wrapped up the shawl శాలువనుమడతపెట్టినాడు. he wrapped himself up in a shawl శాలువనుకప్పుకొన్నాడు. when night wrapped up all things ప్రపంచమంతాఅంధకారగ్రస్తమైనతర్వాత. he wrapped up the meaning in obscure language అర్థముబయిటపడకుండాగూఢముగామాట్లాడినాడు.

Wrapper, rap'pĕr *n. s.* a covering ఆచ్ఛాదనము, ముసుకు. a cloak పైరవాసము, గొంగి, పైనకప్పు

కొనేదుప్పటి. she took off her ~ అదిముసుకుతీసివేసినది, పైటతీసివేసినది. the ~ was made of paper దానికిపైమూతకాకితముతోచేయబడ్డది.

Wrapt, *adj.* wound; folded; inclosed చుట్టబడ్డ, కప్పబడ్డ. when the mountain is ~ in clouds ఆకొండనుమేఘములుమూసుకొనేటప్పటికి. he is ~ in thought వాడుధ్యానములోమునిగివుండినాడు. his thoughts are quite ~ up in that work వాడిమనస్సంతాఆపనిలోనేవుండినది. his wife died in whom all his happiness was ~ up వానియావత్తుసుఖములకున్నుఆస్పదముగావుండినవానిభార్యచనిపోయినది.

Wrath, răth, *n. s.* anger, resentment, rage కోపము, ఆగ్రహము, రోషము, మంట (ఇదికావ్యశబ్దము.)

Wrath, răth, See Wroth.

Wrathful, răth′fŭl, *adj.* angry, enraged, incensed ఆగ్రహముగల, కోపముగల, ప్రచండముగావుండే.

Wrathfully, răth′fŭl-ly, *adv.* with anger కోపముగా, ఆగ్రహముగా, ప్రచండముగా.

To Wreak, rēk, *v. a.* to revenge, to execute తీర్చుకొనుట, కసిదీర్చుకొనుట, చలముదీర్చుకొనుట. the viper ~ed his rage on the file ఆపాముతనఆగ్రహమును ఆకురాయిమీద చూపినది. as he could not catch her he ~ed his rage upon her child ఆమెనువాడుపట్టుకోలేకపోయినందున ఆమెమీది ఆగ్రహమును ఆమెపిల్లమీదచూపినాడు, తీర్చుకొన్నాడు.

Wreaked, *adj.* revenged, executed తీర్చుకోబడ్డ, కసితీర్చుకోబడ్డ.

Wreath, rēth, *n. s.* a garland మాలిక, దండ, సరము. the ~s of smoke పొగవెూసులు. there was a ~ of snow on the hill side ఆకొండపక్కనకొంచెము మంచువరుసగావుండినది, ధాల్పుగావుండినది.

To Wreath, rēth, *v. a.* to twist; to encircle as a garland; to curl మెలిపెట్టుట, చుట్టుట, వడివేసుట, పెనుచుట.

Wreathed, *adj.* twisted మెలిపెట్టబడ్డ, అల్లబడ్డ. snakes ~ together మెలివేసుకొన్నపాములు.

Wreck, reck, *n. s.* shipwreck, ruin చేటు, చెరుపు, నాశము, శిథిలము, పాడు. the house is now a mere ~ ఆయిల్లుయిప్పుడుపాడుగావున్నది. he was formerly handsome, he is now a mere ~ వాడుముందుగాఅందముగావుండినాడుగానియిప్పుడువక్షుపక్షిఅయినాడు. she is the ~ of a fine woman ఆమెమునుపుఅందముగావుండినదిగానియిప్పుడుచెడిపోయినది.

To Wreck, reck, *v. a.* to break, to destroy ఛిన్నాభిన్నముచేసుట, బద్దలుచేసుట, పాడుచేసుట. the storm ~ed the ship ఆగాలివానవాడనుఛిన్నాభిన్నముచేసినది. they ~ed the house in searching for the property ఆసొమ్మునువెతకడములోఆయింటినితవ్విపాడుచేసినారు.

Wrecked, *adj.* broken, destroyed శిథిలమైన, పాడైన.

Wrecker, *n. s.* destroyer, breaker పాడుచేశేవాడు.

Wren, ren, *n. s.* a small bird ఒకచిన్నపక్షి, జీనువాయిపిట్ట, కంపచిట్టవంటిఒకపిట్ట.

To Wrench, rensh, *v. a.* to take by force, to sprain, to strain పీకుట, పెరుకుట. he ~ed the nail out of the wood ఆమానికికొట్టినచీలనువూడపెరికినాడు.

Wrench, rensh, *n. s.* a strain, violent effort, pincers లాగడము, పీకడము, పటకార. by this ~ he broke the rope యిట్లాయీడవడములోఆదారాన్నితెంపినాడు. a play upon words, a pun శ్లేష, చమత్కారము, ద్వ్యర్థి.

To Wrest, rest, *v. a.* to twist by violence పీకుట, లాగుట, గుంజుట. this commentary ~s the sense of the word యీవ్యాఖ్యానములోయీమాటకుఅపార్థముచేసినాడు. in doing this he ~ed justice న్యాయవిరుద్ధముగాదీన్నిచేసినాడు, దీన్నిఅన్యాయముగాచేసినాడు.

Wrest, rest, *n. s.* distortion, twist మెలిపెట్టడము, బలాత్కారము.

To Wrestle, resle, *v. n.* to struggle పెనుగులాడుట, పోరాడుట. he long ~d with the miseries of indigence వాడుకూటికిలేని సంకటముచేతబహుదినాలుతొందరపడుతూవుండెను.

Wrestler, *n. s.* one who is skilled in wrestling జెట్టివాడు, మల్లుడు.

Wrestling, *n. s.* మల్లచేష్టలు, జెట్టివాండ్లవ్యాపారములు. the art of ~ మల్లశాస్త్రము, సాము.

Wretch, retch, *n. s.* a miserable or worthless person దౌర్భాగ్యుడు, దిక్కుమాలినవాడు, అనాథ. base ～ ఛుద్రుడు. cruel ～ ఘాతుకుడు. shameless ～ సిగ్గుమాలినకొయ్య. drunken ～ తాగుబోతు. poor ～ దిక్కుమాలినమనిషి. homeless ～ యిల్లువాకిలిలేనిమనిషి.

Wretched, retch'ed, *adj.* worthless, miserable దిక్కుమాలిన, ఛుద్ర,దౌర్భాగ్యుడైన, అధముడైన.

Wretchedly, retch'ed-ly, *adv.* miserably, despicably దౌర్భాగ్యముగా, దిక్కుమాలినరీతిగా,ఛుద్రత్వముగా.

Wretchedness, retch'ed-ness, *n. s.* misery, distress దౌర్భాగ్యము, దుర్దశ, అవిధి, ఆపద, కష్టము.

Wretchless, *adj.* దిక్కుమాలిన. See Reckless.

Wretchlessness, *n. s.* దిక్కుమాలినతనము. See Recklessness.

To Wriggle, riggle, *v. n.* to move to and fro ఇటుఅటుఆడుట, కదలుట, తుళ్లుట. the fish ～d on the hook ఆచేపగాలములోతగులుకొని తుళ్లుతూవుండినది. It seems to be sometimes used as an active verb : thus, in sawing you must keep the saw in the line without wriggling on either side (Johnson) కోయడములో నూలుకుయివతల అవతలతొలగకుండా సరిగ్గా కోయవలసినది.

Wright, rīt, *n. s.* he who makes చేసేవాడు. a wheelwright బండ్లుచేసేవాడు. a playwright నాటకములుచెప్పేకవి.

To Wring, ring, *v. a.* to twist, to squeeze ; to harass, to torture మెలిపెట్టుట, పిండుట,పిడుచుట, బాధించుట, పీడించుట. as the cloth was wet he wrung it dry ఆగుడ్డతడిగావుండినందున మెండదానిపిండివిడిచినాడు. he wrung my hand in grief వ్యసనముచేత నాచేతినికట్టిగాపట్టుకొన్నాడు. he ran about wringing his hands చేతులుపిసుక్కొంటూతిరుగాడినాడు. this news wrung his heart యీసమాచారమువానిమనసునుసంకటము చేసినది, ఆయీసముచేసినది. he wrung this evidence from them వాండ్లనోటయీమాటలుపలికించినాడు. the king began to find where the shoe did ～ him (Lord Bacon in Johnson) రాజుకు యిక్కడకొక్కవమువెలియవచ్చినది, రాజుకుయిక్కడ యీతొందరకుకారణముతెలియవచ్చినది.

Wrinkle, ringkle, *n. s* a ridge, crease, furrow ముడత. the ～s made by age in her face వృద్ధాప్యము వచ్చినందున దానిముఖములో ముడతముడతలు.

To Wrinkle, ringkle, *v. a.* to cause folds ముడతలుపడేటట్టుచేసుట. when age ～d her face వృద్ధాప్యముచేతదానిముఖములోముడతలుపడేటట్టైతే.

Wrinkled, *adj.* contracted into ridges or furrows ముడతలుపడ్డ. the ～ face of the monkey ముడతలుముడతలుగావుండేకోతిముఖము.

Wrist, rist, *n. s.* the joint connecting the hand with the arm మణికట్టు. she wore diamonds on her ～s అదిరవలకంకణాలువేసుకొన్నది.

Wristband, rist'band, *n. s.* that part of a shirt sleeve which covers the wrist పొక్కాయిచేతిమణికట్టుమీదిగుడ్డ.

Writ, rit, *n. s.* a writing, an instrument హస్తాపేజు, అధికారపత్రిక, సమ్మను, వారంటు. holy ～ (that is, the Scriptures) బైబిలు. They look upon this as holy ～ యిదివేదవాక్యముగానమ్ముతారు.

Writ, rit, *past tense* of the verb to Write. ఈమాటయిక్కడచెల్లదు.

To Write, rīte, *v. a.* to express in writing, to indite వ్రాసుట, లిఖించుట. he wrote a few verses వాడుకొన్నిపద్యములుచెప్పినాడు, రచించినాడు,అల్లినాడు. they wrote off the sum వాండ్లలెక్కలోయీపద్దునుకొట్టివేసినారు.

To Write, rīte, *v. n.* to state in writing వ్రాసుట. he wrote to me yesterday నాకునిన్నవ్రాసినాడు.

Writer, rīt'ēr, *n. s.* one who writes, a clerk, an author వ్రాసేవాడు, లేఖరి, గ్రంథకర్త. "the ～" sometimes means I myself thus, "the ～ was there yesterday" యీజాబువ్రాసిననేను నిన్నఅక్కడవుండినాను.

To Writhe, rīthe, *v. n.* to twist గిజగిజలాడుట, తుళ్లుట,తన్నుకలాడుట,కొట్టుకాడుట. the worm ～d on the hook ఆగాలముమీదిపురుగుగిజగి

జలాడుతూవుండినది. In Chancer 1. 281, to *writhe a pin* is to turn a screw మలుపుట్టును తిప్పుట.

Writing, rit'ing, *n. s.* act of forming letters with a pen, that which is written వ్రాలు, వ్రాత, లిఖితము, అక్షరములు, లిపి, దస్తావేజు, చిత్రిక. this is not the original ~ ఇది అసలు దస్తావేజు కాదు.

Writingmaster, rīt'ing-măs-tĕr, *n. s.* వ్రాలు నేర్పేవాడు.

Written, rittn, *past participle* of the verb to Write వ్రాయబడ్డ, లిఖించబడ్డ. a poem ~ by him ఆయన చెప్పిన కావ్యము.

Wrong, rong, *n. s.* injustice, injury అన్యాయము, కడ్డకడగండ్లు, దౌర్జన్యము. the ~s they suffered in war వాండ్లు యుద్ధములో పొందిన అన్యాయములు.

Wrong, rong, *adj.* not fit, not right, erroneous అన్యాయమైన, తప్పైన, తగని, కాని, కూడని. this is a ~ word ఇది న్యాయమైన మాట కాదు, ఇది అపశబ్దము. he called the ~ man ఒకనిపిలువమంటే ఒకణ్ణి పిలిచినాడు. it is ~ to do so అట్లా చేయరాదు, అట్లా చేయకూడదు. it was ~ to go there అక్కడికి పోవడము తప్పు, అక్కడికి పోరాదు. he wrote the letters the ~ way ముకురలిపి వ్రాశినాడు, తలకిందు అక్షరాలుగా వ్రాశినాడు.

Wrong, rong, *adv.* erroneously, improperly, amiss తప్పుగా, అన్యాయముగా.

To Wrong, rong, *v. a.* to injure అన్యాయము చేసుట. you ~ him in saying this అతణ్ణిగురించి యీమాటనీవుచెప్పడము అన్యాయము.

Wrongdoer, *n. s.* he who is unjust అన్యాయకారుడు, ఘాతకుడు.

Wrongful, rong'fŭl, *adj.* unjust అన్యాయమైన.

Wrongfully, rong'fŭl-ly, *adv.* unjustly అన్యాయముగా.

Wrongheaded, *adj.* మూర్ఖమైన, ముష్కరమైన, మొండిదైన.

Wrongly, rong'ly, *adv.* అన్యాయముగా, తప్పుగా.

Wrote, rōte, *past tense* of the verb to Write. he ~ a letter ఒక జాబు వ్రాశినాడు.

Wroth, roth, *adj.* angry కోపముగల, ఆగ్రహముగల. be not ~ at me నామీఁదకోపము చేయవద్దు.

Wrought, rôt, *p*|| made, worked చేసిన, చేయబడ్డ. a shawl ~ with gold జరిగెపూలువేశిన శాలువ. ~ silk పూలువేశిన పట్టు. the slaves are very severely ~ పనివాండ్లు అధికపనిశేయబడ్డారు. he was ~ up to fury వాడికి నిండా ఆగ్రహము వచ్చినది. when the sea is ~ up to fury సముద్రము పొర్లికొర్లిలము గావుండగా.

Wrung, rung, *past participle* of the verb to Wring. he ~ the cloth to dry it ఆగుడ్డ ఆరుండడానికై పిండినాడు.

Wry, rī, *adj.* twisted, turned to one side, distorted మెలిపడ్డ, వంకరగావుండే. a ~ neck వంకరమెడ. he made a ~ face ముఖము ముడుచుకొన్నాడు, వంకర చేసుకొన్నాడు. a ~ mouth వంకరనోరు. a ~ word వంకరమాట, తప్పుమాట, కానిమాట.

X. is a numeral for ten పదికిగుర్తు. XX అనగా యిరువై. XXX అనగా ముప్పయి.

Xantippe, *n. s.* proper name of a scold తిట్టుబోతుగావుండిన ఒక ఆడదాని పేరు, గాంధారి, గయ్యాళి.

Xdom, అనగా Christendom.

Xmas, అనగా Christmas.

Xn, అనగా Christian.

Xt, అనగా Christ.

Xylography, *n. s.* wood-engraving or the art of cutting figures in wood కొయ్యనుమలవడము, కొయ్యమీద చిత్రములు చేయడము.

Y. Yacht, yăt, *n. s.* a small ship with one deck ఒకచిన్నవాడ.

Yahoo, *n. s.* a rough brutish man చెంచువాడు, పరమఅజ్ఞాని, పశువు.

Yam, *n. s.* an esculent root of the tropical climates పెండలము, పెండలపుగడ్డ.

Yankee, *n. s.* a cant word for a North American అమెరికాదేశస్థుడు.

Yard, yârd, *n. s.* a measure of three feet గజము. ~ or court ~ ముంగిలి. back ~ పెరడు. church ~ క్రీస్తుగుడిలోశవమునుపాతేచోటు, శ్మశానము. dock ~ వాడలుచక్కచేసేదొడ్డి. the support for sails వాడచాపలుకట్టడమునకైవాడ స్తంభా

లకు అడ్డముగాకట్టేకర్ర. or penis మేఢ్రము, లింగము. a bull's ⌣ ఎద్దుచేరు.

Yard wand, *n. s.* a measure of a yard గజకోల.

Yarn, yârn, *n. s.* spun wool కంబళిదారము. cotton ⌣ నూలు. a long ⌣ పనికిమాలిన ప్రసంగము పెద్దకథ.

Yataghan, *n. s.* a dagger కటారి.

Yawl, yâl, *n. s.* a ship's boat చిన్నపడవ, డోనె.

To Yawn, yân, *v. n.* to gape, to open wide ఆవలించుట, నోరు వెడల్పుగా తెరచుట.

Yawn, yân, *n. s.* a gaping ఆవలింత. he gave a ⌣ ఆవలించినాడు.

Yawning, yân'ing, *n. s.* gaping or opening wide ఆవలింత.

Yawning, yân'ing, *adj.* నోరుతెరచుకొనివుండే. the ⌣ grave ఆ అని నోరు తెరచుకొనివుండేగోయ్యి, ఆసన్నమరణము, దగ్గిరించివుండే చావు.

Yaws, *n. s.* a disease ఒకవిధమైన పెద్దరోగము.

Yclad, y-clad', *part.* (that is,) clad, clothed బట్టలుతొడుకుకొన్న.

Ycleped, Yclept, y-clept', *adj.* called; named, denominated అనబడ్డ, పేరుపెట్టబడ్డ. their lies, yclept despatches దివాణపు దస్తావేజులు అనబడ్డ వాండ్లు తెచ్చిన కల్పితములు, స్వప్నములు అనే పేరుగల వ్రాతదస్తావేజులు. their dreams, yclept histories పురాణములు అని పేరు పెట్టబడ్డ వాండ్ల చెప్పుడుకట్టుకథలు పురాణములు.

Ye, yē, *nominative plural* of thou మీరు.

Yea, yā *or* yē, *adv.* yes, verily, certainly ఔను, సరే, సరేగాని. he disregarded his father ⌣ his mother తండ్రిని పూజించక చేసినది కాకుండా తల్లిని సహితము పూజించక చేసినాడు. ⌣ and amen సత్యం సత్యం A†. యథార్థములున్ను అయినవి.

To Yean, yēn, *v. a.* to bring forth, or bear young ఈనుట, ఇది గొర్రెలు మేకలను గురించిన మాట.

Yeaned, *adj.* brought forth ఈనిన, ఇది గొర్రెలు మేకలను గురించిన మాట.

Yeanling, yēn'ling, *n. s.* the young of sheep మేకపిల్ల.

Year, yēr, *n. s.* twelve months సంవత్సరము, ఏడు, ఏడాది. his parents being now laden with years వానితల్లిదండ్రులు ముసలివారైనందున. in some places the word ⌣ is left out as "he is twenty" వాడు యిరువైయేండ్లవాడు. new ⌣'s day యుగాది. last ⌣ నిరుడు. the ⌣ before last మునిమ్యేడు. this day ⌣ పోయిన సంవత్సరము యీదినము. once every ⌣ ఏటా, సంవత్సరమునకు ఒకమాటు. he is now in ⌣s వాడు యిప్పుడు ముసలివాడైనాడు. a leap ⌣ ఫిబ్రవరి నెలలో ౨౯ తేదులువచ్చే సంవత్సరము.

Year-book, *n. s.* a book containing annual reports of cases adjudged in the courts of England ఇంగ్లండులో వుండే న్యాయస్థలములలో ఒక సంవత్సరములో తీర్పు చేయబడ్డ వ్యవహారములు వ్రాసియుండే గ్రంథము. See Johnson's Rambler No. 19.

Yearling, yēr'ling, *n. s.* a young lamb or kid పిల్ల, కూన.

Yearly, yēr'ly, *adj.* annual సంవత్సరమునకు ఒకమాటువచ్చే, జరిగే, చేసే. the ⌣ accounts ఆయా సంవత్సరపు లెక్కలు. he paid them a ⌣ visit సంవత్సరానికి ఒకమాటు పోయి వాండ్లను చూస్తూవచ్చినాడు.

Yearly, yēr'ly, *adv.* annually యేటాయేటా, ప్రతి సంవత్సరము. he examines this ⌣ దీన్ని యేటా దికి ఒకమాటు విచారిస్తాడు. he goes there three times ⌣ అక్కడికి యేడాదికి మూడుమాట్లు పోతాడు.

To Yearn, yern, *v. n.* to feel pain నొచ్చుట. his bowels ⌣ed for them వాండ్లను గురించి వానికి కడుపులో నిండా వేదనగా వుండినది.

Yearning, *n. s.* strong desire or tenderness కరుణారసము, పరితాపము, వేదన.

Yeast, *n. s* barm; a preparation used for raising dough for bread, foam or froth కాకి, రొట్టెలు పుబ్బడానకు పులుసుగా పెట్టేటిది, నురుగు.

Yelk, yelk, or Yolk, yōk, *n. s.* the yellow part of an egg గుడ్డులో నడుమ పచ్చగా వుండేటిది.

To Yell, yell, *v. n.* to make a howling noise అరచుట, బొబ్బలిడుట.

Yell, yell, *n. s.* a hideous outcry or scream కూత, కేక. on seeing the tiger all the men ⌣ed పులిని చూచేటప్పటికి అందరు బొబ్బలు పెట్టినారు.

Yellow, yel'lȯ, *adj.* పసుపుపచ్చగావుండే. turmeric is ~ పసుపుపచ్చగావుంటున్నది. gamboge ~ పక్కివన్నె. ~ ochre గోపి. Naples ~ పండువన్నె. reddish ~ కాషాయవర్ణము. a ~ leaf పండుటాకు. the Hindu women paint their faces ~ హిందూస్త్రీలు ముఖానికిపసుపుపూసుకొంటారు. ~ wax పచ్చిమైనము. ~ gold పచ్చనిబంగారు, కుందనము. ~ jaundice పసిరికకామెర్లఅనేరోగము.

Yellow hammer, *n. s.* a small bird బంగారుపిచ్చిక, బిచ్చుళిపిట్ట, పీతముండపక్షి, వచ్చుళము అనే పిట్ట.

Yellowish, yel'lȯ-ish, *adj.* slightly yellow కొంచెముపసుపుపచ్చగావుండే.

Yellowishness, *n. s.* a slight yellow tint రవంతపసుపుచాయ.

Yellowness, *n. s.* పశిమి, పసుపుపచ్చగావుండడము. from the ~ of his face he seems ill వాడిముఖముపచ్చగావుండేటందువల్ల వాడికివొళ్లుకుదురులేనట్టున్నది.

To Yelp, yelp, *v. n.* to bark as a hound వేటకుక్కరీతిగామొరుగుట.

Yeoman, yō'man, *n. s.* a common man సామాన్యుడు, కాపువాడు. a kind of servant, a valet (See Penny Cyclop.) ఒకవిధమైనబంట్రోతు.

Yeomanry, yō'man-ry, *n. s.* the common people సామాన్యులు, కాపులు, ప్రజ.

Yes, yes *or* yis, *conjunction.* Yea, a word that assents or affirms అవును, కద్దు, ఆహా. ~ sir అవునయ్యా, బుద్ధిస్వామి. he neither answered ~ nor no వాడుకద్దనీచెప్పలేదు, లేదనీచెప్పలేదు. do you see it? చూస్తివా. ~ చూస్తిని. have you written it? దాన్నినీవువ్రాస్తివా. ~ వ్రాస్తిని. are you coming? వస్తున్నావా. ~ వస్తున్నాను. is that the book? ఆపుస్తకముఅదేనా. ~ అదే. are these books yours? యీపుస్తకములునీవా. ~ నావే.

Yest, yest, See Yeast.

Yesterday, yes'tĕr-dȧ, *n. s.* and *adv.* the day last past నిన్న, నిన్నటిదినము. the man who was here ~ నిన్నయిక్కడికివచ్చినమనిషి. he came ~ నిన్నవచ్చినాడు. the day before ~ మొన్న. the day before that అటుమొన్న. the man who was here the day before ~ మొన్నయిక్కడికివచ్చినవాడు. he is but a man of ~ వాడేమినిన్నటివాడు. Note that what we call Sunday night the Telugus usually call Monday night and so on, according to the Hebrew and Musulman method.

Yesternight, yes'tĕr-nīt, *n. s.* the last night నిన్నరాత్రి.

Yesty, yest'y, *adj.* frothy; foamy నురుగుగావుండే, నురుగుకట్టిన.

Yet, yet, *conjunction* nevertheless; however ఐనా, ఐనప్పటికిన్ని. ~ this must be done ఆయినప్పటికిన్నిదీన్ని చేయవలసినది. and ~, after all అయినాగాని.

Yet, yet, *adv.* besides, still, at least, after all మెట్టుకు, ఇంకా, మరిన్ని. he is ~ alive వాడుయింకాప్రాణముతోవున్నాడు. he has given nothing as ~ వాడుయిదివరకు యేమీయివ్వలేదు. has he not ~ gone? వాడుయింకాపోలేదా. he has not ~ come వాడుయింకారాలేదు.

Yew, ū, *n. s.* an evergreen tree ఎప్పుడున్నుపచ్చగావుండే ఆకులుగలవృక్షవిశేషము (దీనికర్రతో ధనుస్సులుచేస్తారు.)

To Yield, yēld, *v. a.* and *v. n.* to produce కలగచేసుట, ఫలింపచేసుట. to afford ఇచ్చుట. to concede or accede to ఒప్పుకొనుట, సమ్మతించుట. to give up విడుచుట. I ~ed him the victory నేనుఅడ్డములాడకుండా విడిచిపెట్టినాను, వొప్పుకొన్నాను. this tree ~s no fruit యీచెట్టుకాయదు. this country ~s much rice యీదేశములోవడ్లునిండాపండుతున్నవి. he ~ed up the ghost ప్రాణమువిడిచినాడు, చచ్చినాడు. to submit లొంగుట, లోబడుట. if neither will ~, the quarrel can never end ఇద్దరిలోవొకరువొయిదొలగకుంటేఆజగడమువొన్నటికీతీరదు. he ~ed to the times or he ~ed to necessity కాలానుసారముగాచేసినాడు. he ~ed to anger కోపపరవశుడాయెను. in beauty they must ~ to her అందములోవాండ్లుయీమెకుసరిపోలతేరు.

Yield, yēld, *n. s.* crop, produce (a bad word) పంట, పయిరు, ఫలము.

Yielded, *adj.* given up త్యక్తమైన, విడవబడ్డ.

Yielding, *adj.* inclined, flexible, soft మెత్తని, అణకువ. how can you make a road over ⌴ ground ? కుంగేభూమిలోబాటయెట్లావేశేది. he is of a ⌴ temper వాడుమేదకుడు, మెత్తనివాడు, అడ్డము లాడేవాడుకాడు.

Yoke, yōke, *n. s.* an instrument to connect oxen for work కాడి. bondage దాస్యము. a pair, a couple of oxen ఒకమడకయెద్దులు. the centre pin of the ⌴ తమిరె. the ⌴ carried on the shoulder for water or weights కావడి. one end of such a ⌴ కావడికొమ్ము. he brought them under the ⌴ వాండ్లను గెలిచినాడు. the marriage ⌴ వివాహధర్మము. he who will not submit to the marriage ⌴ వివాహధర్మమునకులోబడనివాడు, వివాహము పెల్లనివాడు. my ⌴ is easy and my burden is light నా కాడినునుపుగానున్నది నా బరువు తేలికగానున్నది.

To Yoke, yōke, *v. a.* to couple together కాడికి కట్టుట, జతచేసుట, జంటించుట, కూర్చుట. they are ill ⌴d వాండ్లయిద్దరికీయిమడలేదు, పొసగలేదు, సరిపడలేదు.

Yokefellow, yōke'fel-lō, *n. s.* a companion in labour తనతోకూడాపాటుపడేవాడు, సహాయి, సహకారి. A†.

Yolk, yōk, *n. s.* the yellow part of an egg గుడ్డులోనిపచ్చనిభాగము, ఉన్నిజన, చందమామఅంటారు.

Yon, yon, Yonder, yon'dĕr, *adv.* and *adj.* being within view అదో, అదుగో, అల్లక్కడ. go and sit yonder అదోఅట్లాపోయికూర్చో. yonder is his house వానియిల్లుఅదో. in ⌴ house అదో ఆయింట్లో.

Of Yore, yōre, *adv.* long time past, of old time పూర్వము. of yore they lived here పూర్వమువాండ్లుయిక్కడవుండినారు. in days of yore పూర్వకాలమందు.

You, ū, *or* yē, *pron. second person plural* మీరు. this is often used for *thou*, thus; will ⌴ come ? వస్తావా. do ⌴ see ? చూచినావా. or it is used for *men* thus; if ⌴ die at Benares ⌴ are thought very lucky కాశిలోచచ్చేవాండ్లు భాగ్యవంతులట.

Young, yung, *adj.* not having been long born, not old లేత, పశి, చిన్న. a ⌴ man పశివాడు, చిన్నవాడు. a ⌴ woman చిన్నది, పడుచు. ⌴ fruit పిందె. a ⌴ leaf చిగురు, చిగురుటాకు. ⌴ grass పచ్చిక. a ⌴ palm tree తాటిమొక్క. ⌴ and old పిన్నలుపెద్దలు, శిశుబాలవృద్ధులు. in the Bible "a ⌴ man" as meaning a servant, attendant, or soldier నౌకరు, భృత్యుడు, పనివాడు. a word used in anger; thus; I tell you what ⌴ man ఒరేవినురా. I tell you what ⌴ woman ఒసేవినవే. a ⌴ gentleman దొరకొడుకు. the ⌴ prince యువరాజు. a ⌴ lady చిన్న ఆమె. a ⌴ elephant calf యేనుగగున్న. a ⌴ heifer పెయ్యదూడ. a ⌴ buffalo పడ్డ, యెనపడ్డ. a ⌴ bull కోడె. a ⌴ one పిల్ల, పాప. ⌴ ones పిల్లలు, బిడ్డలు, పశివాండ్లు, చిన్నవాండ్లు. the ⌴ చిన్నవాండ్లు,పిల్లలు. ever since I was ⌴ చిన్నప్పటినుంచి. Younger, *adj.* not so old as another మరీచిన్న. he is younger than me వాడునాకంటెచిన్నవాడు. Colman the younger చిన్నకోలుమేను. in my younger days బాల్యమందు, పశితనములో. the youngest child కడగొట్టుబిడ్డ.

Young, yung, *n. s.* the offspring of animals collectively పిల్లలు, బిడ్డలు, చిన్నవాండ్లు. when the tigress is with ⌴ పులిచూలుగావుండేటప్పుడు.

Youngish, *adj.* somewhat young కొంచెముచిన్న.

Youngling, *n. s.* any animal in the first part of life పిల్ల, కూన. or sapling చిన్నచెట్టు, చిన్నమొక్క,లేతచెట్టు.

Youngster, yung'stĕr, Younker, yung'kĕr, *n. s.* a boy, a youth కుర్రవాడు, చిన్నవాడు (ఇదియొకతాళిమాట.)

Your, ūr *or* ŭr, *adj.* belonging to you మీ, మీయొక్క. this is often translated thy నీ, నీయొక్క. thus, what is ⌴ name ? నీపేరేమి. ⌴ grace, ⌴ majesty, ⌴ lordship, ⌴ honour తమరు,తాము, దొరగారు. ⌴'s నీది. is this book your's ? యీపుస్తకమునీదేనా. In signatures చేవ్రాలువ్రాయడములో your's అనగామీశేవకుడైన meaning your humble servant తమదాసుడైన.

Yourself, ūr-self', (*pron.* emphatical,) you only నీవే, మీరే.

Youth, ūth, *n. s.* the early part of life యౌవనము, వయసు, బాల్యము, పశితనము. a young per-

son పిల్లవాడు, చిన్నవాడు. children in general పిల్లకాయలు,బిడ్డలు. the instructors of ― పిల్లకాయలకుచదువుచెప్పేవాండ్లు. I past my ― there నేనుచిన్నప్పుడుఅక్కడవుంటిని. from ― upwards చిన్నప్పటినుంచి, బాల్యప్రభృతి.

Youthful, yūth'fŭl, *adj.* young, fresh, vigorous పిల్ల, లేత, ప్రాయపు. ― pranks బాల్యచేష్టలు.

Youthfulness, *n. s.* బాల్యము, పిల్లతనము. from her ― అదిపిల్లదిగనక. perpetual ― నిర్జరత్వము.

Yr. contraction for *Your* మీయొక్క. Yr. most obedient servant తమసేవకుడైన.

Yt, contraction for *That.* They say Yt. he will not come వాడురాడని అంటారు.

Yucca Gloriosa or Adam's Needle. The leaves of this plant resemble the Aloe. It grows to the height of 6 or 8 feet flowering in the rains with a large drooping panicle of a pyramidal shape sometimes three feet long, covered with white blossoms.

Z. contraction for Zillah, thus Z. J. జిల్లాజడ్జి, న్యాయాధిపతి.

Zamorin, or Samorin, *n. s.* the title "Samrāt" borne by the ruler of Cochin కొచ్చిదేశముయొక్క ప్రభువు, అనగా రాజు. See Francis Buchanan-Hamilton's. Mysore 2. 394, and 432. In Cochin the eldest man of the royal family is the Tamuri Raja, called by Europeans the Zamorin. He is also called Mana Vicrama Samudri Raja మానవిక్రమసముద్రరాజ.

Zany, zā'ny, *n. s.* a buffoon హాస్యగాడు.

Zaunds or Zounds, *interj.* హత్తెరి. "Zounds who can Z be but Zachary Macaulay!" (Southey's The Doctor, &c. 4. 85.)

Zeal, zēl, *n. s.* passionate ardor ఉత్సాహము, ఔత్సుక్యము, అభినివేశము, అతిభక్తి, దృఢభక్తి. 'Zeal to promote the common good, whether it be by devising any thing ourselves, or revising that which hath been laboured by others, deserveth certainly much respect and esteem, but yet findeth but cold entertainment in the world.' (Preface to the English Bible.) Here Zeal must be rendered భక్తి. Zeal *without* discretion సాహసము. Swift in his Tale of a Tub § VI. humorously observes on the multifarious meanings of this word—and see Jeremy Taylor, Serm. XIV. in 2d Vol. on "Lukewarmness and Zeal.

Zealot, zel'ot, *n. s.* one full of ardor అత్యుత్సుకముగలవాడు, వీరభక్తుడు.

Zealotry, *n. s.* (Coleridge) వీరభక్తి, అతిభక్తి.

Zealous, zel'ŭs, *adj.* ardent, warmly engaged శ్రద్ధగల, భక్తిగల, అభినివేశముగల. he is not a ― friend వాడునిజమైనస్నేహితుడుకాడు.

Zealously, zel'us-ly, *adv.* with great ardor భక్తిగా, శ్రద్ధగా.

Zebra, *n. s.* an animal marked with stripes అడివిగాడిద, దీనిచర్మము పెద్దపులిచర్మమువలెవుంటున్నది.

Zechin, chē-kēn', *n. s.* a gold coin worth nine shillings వరహాఅనవచ్చును.

Zedoary, *n. s.* a medicinal root కచ్చూరము,కచోరము, వనహరిద్ర, అడివిపసుపు, నిర్విషఅనేమూలిక.

Zemindar, *n. s.* In India, a petty baron, a feudatory or landholder, who governs a district and collects taxes. He underlets to tenants and these to others. A ― is by the nature of his tenure a Vassal who holds of his superior lord by a grant that is conditional and dependant. (Scrafton) కుత్తగాదారుడు, కొన్నిగ్రామాలను కుత్తచేసుకొనివుండేవాడు.

Zemindary, *n. s.* a barony, the jurisdiction of a Zemindar కుత్తచేసుకొనబడ్డభూములు.

Zenana, *n. s.* a seraglio అంతఃపురము, తురక ఆడంగులుండేచోటు.

Zenith, zē'nith, *n. s.* the point in the heavens vertical to the spectator ఆకాశమధ్యము. when the sun is in the ― నడిమధ్యాహ్నపువేళ. when the star came to the ― ఆనక్షత్రము నెత్తిమధ్యకువచ్చేటప్పటికి. he was then in the ― of power అప్పట్లోవానికివున్నప్రాయముదశగావుండినది, అప్పట్లోవానికిమొదరులేకుండావుండెను.

Zennar, *n. s.* the braminical thread (a Persian word) జంద్యము, ఉపవీతము.

Zephyr, zef'ĕr, *n. s.* a gentle breeze పిల్లగాలి, మలయమారుతము.

Zephyrus, zef′ĕr-us, *n. s.* a poetical name for wind తెమ్మర, గాలి.

Zero, *n. s.* cipher: nothing సున్న, శూన్యము. the glass is now at ~ నిండాచలికాలము వచ్చినది. his hopes fell to ~ at hearing this యీమాటవినగానే వానికి నిరాశ అయినది. with respect to learning they are still at ~ విద్యావిషయమునందు వాండ్లు వట్టిసున్నగా వున్నారు.

Zest, zest, *n. s.* a relish రుచి, అభిలాష, ఆతురము. he read this poem with great ~ యీకావ్యమును నిండా ఆశగా చదివినాడు.

Zigzag, zig′zag, *adj.* having short and quick turns వంకరటొంకరగావుండే, పాము వంకరగావుండే. a ~ road వంకరటొంకరగావుండే మార్గము. in military defences a crooked wall వంకరటొంకరగావుండే గోడ.

Zilla, *n. s.* a district తాలూకా, రాజ్యము, దేశము.

Zinc, zingk, *n. s.* a fossile substance తుత్తినాగము. This is the Chinese name, Tutenag.

Zithern, Cittern, Cithara, *n. s.* వీణాభేదము, అనగా సుతారా.

Zodiac, zō′di-ac, *n. s.* a broad circle in the heavens, containing the twelve signs and the sun's path రాశిచక్రము, ఉత్తరదక్షిణాయనము. the twelve signs of the ~ రాసులు. That is, the ram మేషము. the bull వృషభము. the twins మిథునము. the crab కర్కాటకము. the lion సింహము. the virgin కన్య. the scales తులాం, the scorpion వృశ్చికము. Sagittarius ధనుస్సు. Capricorns మకరము. Aquarius కుంభము. Pisces మీనము.

Zone, zōne, *n. s.* a girdle, a belt నడికట్టు, మేఖల, మొలకట్టు. a woman's ~ ఒడ్డాణము, మొలనూలు. her virgin ~ దానికన్యాత్వము, కన్నెరికము. ~ worn by some Hindu men నడికట్టు, మొలతాడు, కట్టెమొలతాడు. as a division of the earth ప్రదేశము, స్థలము. the torrid ~ ఉష్ణభూమి. the frigid ~ శీతలదేశము. the temperate ~s సమశీతోష్ణముగావుండే భూములు.

Zoography, zō-og′ra-fy, *n. s.* the description of animals మృగశాస్త్రము, అనగా పశుపక్షిమృగాదుల స్వరూపస్వభావములను తెలియచేసే శాస్త్రము.

Zoological, *adj.* regarding animals పశుపక్షిమృగాదులను గురించిన. the ~ gardens నానాదేశపు చిత్రవిచిత్రములుగావుండే పశుపక్షిమృగాదులను పెట్టి పెంచేతోట.

Zoologist, *n. s.* one who has studied animals మృగశాస్త్రజ్ఞుడు, అనగా పశుపక్షిమృగాదుల స్వరూపస్వభావములను తెలియచేసే శాస్త్రవేత్త.

Zoology, zō-ol′ō-gy, *n. s.* a description or history of animals జీవకోటివర్ణన.

Zoo-magnetism, *n. s.* animal magnetism యోగశాస్త్రభేదము.

Zoophyte, zō′ō-fite, *n. s.* a vegetable partaking of the nature both of plants and animals జంతువువృక్షము యీరెంటియొక్క ధర్మముగలలేక స్వభావముగలవస్తువు, ప్రాణియొక్కానున్ను చెట్టుయొక్కానున్ను యీరెంటియొక్క స్వరూపస్వభావములుగలచెట్టు. The Braminical books describe God more as a thing than as a person: more as a ~ than as the Lord of all. Wilson of Bombay.

Zoroaster, *n. s.* the prophet of the fire worshippers పారసీమతస్థులగురువుయొక్క పేరు.

Zoroastrian, *n. s.* a fire-worshipper పారసీమతస్థుడు, అగ్నిపూజచేసేవాడు.

Zumorin, or Samorin, *n. s.* the *title* "Samrāt" borne by the ruler of Cochin కొచ్చిదేశముయేలేసమ్రాట్, అనగా రాజు.

SUPPLEMENT

TO THE

ENGLISH-TELUGU DICTIONARY.

Act, *n. s.* (statute) శాసనము.

Additional rules, ఉత్తరనిబంధనలు.

Adhesion, *n. s.* they have given in their ~ (or, in Indian phrase) they have come in on *Muchilka* వాండ్లు సమాధానమునకు వచ్చినారు.

Æsthetic, for సావయవమైన read సావయవమైన.

Affirmation, *n. s.* confirmation, declaration నిశ్చయముగా చెప్పడము, ratification, an establishing of what had been before done or decreed రూఢిచేయడము. solemn ~, or form of words which is used instead of an oath ప్రమాణమునకు ప్రతిగా స్థిరముగా చెప్పే క్రమము.

Agate, *n. s.* add, A† says యుక్తి. The Kannadi says వైడూర్యము. so says Perceval.

Alangium hexapetalum, *n. s.* ఊడుగుచెట్టు, అంకోలము, నికోచకము.

Album, *n. s.* వహి lit : a blank book ఆలేఖము. (but this meaning is not used.) నానావిధమైన శృంగారపద్యములు చిటములుపుండే పుస్తకము.

Aldebaran, (*Tauri*) రోహిణి is the constellation of five stars, called రోకటార.

Alias, *n. s.* add, రామానుజాచారి alias Emberi mannār, ~ Bhashyacarlu. These are three *aliases* of the great reformer of the Vaishnava creed.

Allegory,—In Gal. IV. 24. పొడుపుడుకథ. P†. ఇదమాఖ్యానందృష్టాంతస్వరూపమభవత్ A†. దృష్టాంతము H†.

Alms,—In old English this meant a good deed, a virtuous act ధర్మము Thus in Shakespeare's "Merry Tales." "It were alms to cut off his ears for this deed. This meaning is in none of the dictionaries.

Alternately, *adv.* add, He read Tamil and Telugu ~ అరవము తెలుగు వొకటిమార్చి వొకటి చదివినాడు.

Amazement, *n. s.* add, 1 Pet. III. 6. శంక A†.

Amber, *n. s.* add, తృణగ్రాహి.

Ammunition, *n. s.* add, ~ boots దివాణమువారు యిచ్చే బూట్సులు. ~ bread దివాణపువారు వేసే కూడు. ~ clothes దివాణపువారు యిచ్చే వుడుపు.

Angel, *n. s.* add, in Rev. I. 1. దివ్యదూత A†. దూత Mahr. The ~s of darkness కింకరులు, యమకింకరులు, రాక్షసులు.

Angle, *n. s.* add, The letter L has a right angle; T has two right ~s; V is an acute angle; and N has two acute angles.

Antagonism, *n. s.* విరుద్ధము, వైపరీత్యము.

Antagonistic, *adj.* add, విరుద్ధమైన, ప్రతిమైన, విపరీతమైన. pride and avarice are ~ జంభమున్ను లోభమున్ను వొకటికొకటి విరుద్ధములుగావుండేగుణములు, అనగా జంభము వ్యయము చేయమంటున్నది లోభత్వము వద్దంటున్నది.

Antepenultimate, *n. s.* In spelling, the last syllable is the ultimate: thus in the name "Po-ly-phe-mus," the last syllable is *mus* : the syllable before that is *phe* : this is called the penultimate : the syllable before that "*ly*" is called the antepenultimate.

Antinomian, *n. s.* పాషండుడు, మతదూరుడు.

Antipathy, *n. s.* aversion, disgust గిట్టమి, కారామి. the bee has an ~ to the Champaca flower తుమ్మెదకు సంపంగి అంటే కారాదు.

Apple, *n. s.* add, precious as the ~ of his eye ప్రాణసమమైనది. Prov. VII . keep the law as

the ~ of thine eye ఈశాసనమునునీప్రాణపద ముగాపెట్టుకో.

Approximation, *n. s.* this is an ~ to a decision దీన్నిఒకతీర్పుఅనవచ్చును.

Arctures, read 'Arcturus.'

Arecants, *n. s.* read, 'Areca nuts.'

Aristolochia Indica; a sovereign remedy for snake bites దూలగోవిల, ఈశ్వర. See Wight's Essay in Madras Spectator of 3d March 1848 with an outline print.

Arrant, *adj.* mere, vile, downright, simple, absolute, వట్టి, ఉత్త, పచ్చి, కేవలము. Thus; the creature proved to be an ~ natural toad (Dr. Harvey in Gent. Mag. May 1832 p. 407.) ఉత్తకప్ప, వట్టిజీవము, ఆజంతువుఉత్తకప్పమరియొకటికాదు.

Artocarpus integrifolia,—The jack tree పనస చెట్టు. Rox. 3. 522.

Assignee, *n. s.* గుమాస్తా, కార్యకర్త.

Astute, *adj.* critically examining, shrewd, cunning కపటియైన.

Athlete, ath-let, *n. s.* జెట్టివాడు (commonly) a contender for victory జయమునకుపోరాడేవాడు.

To Atone, *v. a.* add, to reconcile, pacify శాంత పరచుట. he did this to ~ the ghost ఆదయ్యమునుశాంతపరచడమునకైదీన్నిచేసినాడు. (Walpole) he ~d his crimes తనపాపములకుగాను ప్రాయశ్చిత్తముచేసుకొన్నాడు.

To Attempt, *v. a.* add, he ~ed her life (not a good phrase) దాన్నిహింసయత్నముచేసినాడు.

Avatar, *n. s.* అవతారము.

Averse, *adj.* (add,) some of the English are ~ to rice ఇంగ్లీషువారిలోకొందరికిఅన్నముసరిపడదు, గిట్టదు.

Axunge, *n. s.* hog's lard బండిమొదలైనవాటికివేసేకొవ్వు.

Babel, *n. s.* (add,) the council house became a complete ~ ఆలోచనసభవట్టిఅల్లరిసభఅయిపోయినది.

Balance, *n. s.* (add,) he lost his ~ and fell ఒకపక్కకుమొగ్గకుండానిలవడముతప్పిపడ్డాడు.

Baldric, *n. s.* కటిబంధము. Dz. దట్టి, నడికట్టు.

Band,—"a brass band" signifies, music performed by brazen instruments alone, being brass drums and trumpets and cymbals విత్తళిమేళము, అనగావిత్తళితోచేసినతంబుర, కొమ్ము మొదలయినవాయిద్యములతోమాత్రముచేసేమేళము.

Bank, *n. s.* add, the bank of faith భక్తినిధి.

Banksall, *n. s.* (Calcutta word for an exchange, for traders) వాణిజ్యశాల.

Barbarian, *n. s.* add, ప్రాకృతుడు.

Barbarism, *n. s.* add, a country in a state of ~ అరాజకముగావుండేదేశము.

Barbarous, *adj.* add, ప్రాకృతమైన.

Barren, *adj.* the next ten years are ~ of incidents ఆతర్వాతపదియేండ్లలో యేమిజరగలేదు, యేమిన్నివిశేషములేదు.

Bartavelle, *n. s.* not చకోరపక్షి but నేలనెమిలిఅనేపక్షి. Query where did the word ~ originate? Possibly it is a cant name: half a century ago [See Gent. Mag. 1806 Supplt. p. 1194] speaking of cooks, he mentions "the choicest delicacies of Burgees and Bartovalle."

Bathos, *n. s.* a ludicrous descent from the elevated to the mean in writing or speech రసాభాసము, అనగావ్రాయడములోగానిమాట్లాడడములోగానిఒకటినిగురించి అతిఘనముగాచెప్పుతూవచ్చిదాన్నిగురించేలటక్కునఒక అల్పమాటచెప్పడమువల్లకలిగేరసాభాసము. Pathos అనగా కరసము, దానికిప్రతిగా Bathos అనగారసాభాసమనియేర్పరచిరి.

Battery, *n. s.* this French word has been adopted బత్తేరి.

Bay, *n. s.* add, In ships of war an apartment అంకణము. the sick ~ వాడలోరోగులువుండేఅంకణము.

Bay-tree, *n. s.* The Hebrew word *azrah* means "indigena"—it is not the name of a plant.

Beautified, *adj.* restored, repaired, adorned చక్కచేయబడ్డ, బాగుచేయబడ్డ, సింగారించబడ్డ.

Before, (*prep.* and *adv.* add,) regarding *place* these words bear the same sense as is used

in English. Thus The horses are ~ the carriage and the footman behind it.

To Beg, *v. a.* add, he begged his way to Benares తిరిపెముయెత్తిపొట్టపోసుకొంటూ కాశీకిచేరినాడు.

Bell, *n. s.* a bell or bell tent చిన్నడేరా.

To Bend, *v. a.* add, he bent the bow నారిఎక్కించినాడు. the ship bent new sails ఆవాడకు కొత్తచాపలుకట్టినారు. "To Bend" means to prepare, make ready, present, equip.

Beryl, *n. s.* add, గోమేధికము. A†.

Best, *n. s.* your beauty *at* best can last only a few years నీఅందమునిండాఉండే or మంచావుండే కొన్నిసంవత్సరములదాకావుండబోయ్యేది.

Betel, *n. s.* add, ~ is from the Tamil word Vettilie.

Bhoot gram, *n. s.* (Bengali; cicer arietinum) శనగలు.

Bible, *n. s.* in line 7 for అంతభాగము read అంత్యభాగము.

Bignonia Indica, *n. s.* Trumpet flower కలిగొట్టుపువ్వు, పాటలపుష్పము. D.

Binding, *adj.* obliging by a promise &c. విధిలేనిదైన, తిరగరాని. making costive మలబద్ధమైన. a child's signature is not ~ పిల్లగానిచేవ్రాలుచెల్లదు. a promise exacted by fear is not ~ భయపెట్టి అనిపించుకొన్నమాటమాటకాదు. black gram is ~ మినుములుమలబంధముచేసేటిది. the award shall be ~ and conclusive on both parties ఆతీర్పుఉభయవాదులకున్ను విధిలేనిదిగానున్ను తిరగనిదిగానున్నువుండవలసినది.

Bishop, అధిపతిః: అధ్యక్షుః A†. పరిదర్శకః C†.

Blackberries, *n. s.* (add,) they are as plentiful as ~ అవిఎక్కువలయుదికిగావున్నవి.

Blackhole, *n. s.* a prison గిడ్డంగి, కొంచెపిల్లకాయలనువేసేమూసేగది.

To Blaspheme, *v. a.* పరిభవించుట, మొక్కవలసినదాన్నివెక్కిరించుట.

Blasphemy, *n. s.* A† in Matt. XII says simply నింద and we say దూషణ. It is sheer ~ to call this wretched song the work of Milton ఇదిఆయనచెప్పినాడని అనడముఆయనకుఅపనిందదూషణ. See Clarke on Matt. IX. 3.

Boar, or Bore, *n. s.* the high tide in certain rivers బానము, అనగాప్రొకపువ్వడుపోటిముఖద్వారముగుండా సముద్రప్పునీరు నలభైయామడ కోసుల దూరముబానమువలెయెక్కి ౧౨ దినములకుతీసిపొయ్యేపోటు.

Boast, *n. s.* for rich merchant—read rich merchants.

Body guard, *n. s.* అంగరక్షకులు గావుండేభటులు, మైగాచేవారు.

Bog, *n. s.* (add,) the horse was bogged and could not stir ఆగుర్రముబురదలోచిక్కుకొనికదలలేకుండావుండినది.

Born, *adj.* (add,) a heaven-born minister అవతారపురుషుడుగావుండేమంత్రి.

Borne, (read thus) *p. p*|| of Bear.

To Borrow, *v. a.* read ఎరువుగాతీసుకొనుట.

Bosom, *n. s.* (add,) he was walking with Lazarus in his ~ లాజారస్సునుదంకనబెట్టుకొనినడుస్తూవుండెను. Luke XVI. 23.

Bottle, *n. s.* (add,) or bundle మోపు. as a bottle of hay కసువుమోపు a bottle of sticks కట్టెలమోపు. the bird that builds the bottle shaped nest (titmouse, or toddy bird) గిజిగాడు.

Bottle-holder, *n. s.* See Holder.

Bottom, *n. s.* line 5 for posterios—read posteriors. In line 8 read business. The ship went to the bottom వాడమునిగిపోయినది.

Boutique, *n. s.* a shop అంగడి.

Brass-band, *n. s.* a phrase for trumpets ఇత్తడివాద్యములమేళము.

Breach, *n. s.* (add,) a breach of the peace అల్లరిపని, దుర్మార్గము, కలహము.

To Break, *v. a.* (add, to break ground i. e. to begin) ఆరంభముచేసుట, బైలుదేరుట. To break the ice అనగా To begin మొదలుపెట్టుట, ప్రస్తావముచేసుట. he broke ground in that business last year వాడుఆపనికిపోయినసంవత్సరముఆరంభించినాడు.

Brow, *n. s.* (add,) the ~ of a field ఒకపొలములో మెరకగావుండేప్రదేశము. Gent. Mag. 1782 p. 356.

Bulbul, *n. s.* this is called the jocose shrike పిగిలిపిట్ట. See Journ. of As. Soc. X. 640.

Bulky, *adj.* read "cotton is more ~ than the same weight of iron అదేతూనికగలయినుముకొంచెముగావుంటున్నది, పత్తిశానాగావుంటున్నది. a ~ volume పెద్దపుస్తకము, బ్రహ్మాండమైనపుస్తకము.

Bump, *n. s.* (add,) in Craniology, denotes "the outward signs of disposition, marked on the scull" కపాలశాస్త్రములో కపాలముమీదయేర్పడిమనిషియొక్క ఆంతర్యగుణసూచకములుగావుండేబాహ్యలక్షణములు. this boy has the ~ of poetry ఈచిన్నవానికి కావ్యములుచెప్పేశక్తిని గురించినశిరోలక్షణములువున్నవి.

To Burke, *v. a.* i. e. to murder a person with the intention of selling the body for dissection, కోసిదేహతత్వమునుపరిశోధించే నిమిత్తము పీనుగనుఅమ్మవలెననేయెన్నికచేతవొకణ్ని చంపుట, హత్యచేసుట. he burked these items in my accounts నాలెక్కలోయీపద్దులనుకొట్టివేసినాడు. See proof in Gent. Mag. Nov. 1831. p. 461.

Burn, *v. n.* my feet are burning (a neuralgic affection, occasionally a sequel of rheumatism) నాకాళ్లుమండుతున్నవి.

By-by, read (lullaby.)

By the bye, *adv.* నడుమవొకమాట, ప్రాసంగావొకటిజ్ఞాపకమువచ్చినది.

By-word, *n. s.* (add,) this is better explained under Word.

Cachew,—Read, Kernels.

Cactus Indicus, *n. s.* ముండ్లజముడు.

Cadjan, *n. s.* (add,) (Kadjang is Javanese for a mat.)

Calenture, *n. s.* a violent burning fever తాపజ్వరము.

Cant, *n. s.* The Christian Obsr. June 1850 : page 430 says "Among Christians infidels assume a religious cant, just as, among Protestants, Romanists put on a show of liberality."

Caout-chove, *n. s.* read, Caout-chouc (Indian rubber) తుడుపు or సీసపుతుడుపు, అనగానల్లసీసముతో వ్రాసేదాన్ని తుడిచివేయడమునకైయీడిస్తే సాగుతూ దట్టమైనచర్మమువలె నల్లగావుండేవొక బంక.

To Cap, *v. a.* (add,) ప్రతిమాలచెప్పుట, అనగా వొకడు &c.

Capacity, *n. s.* (add,) a measure of ~ కొలిచేపడిగిద్దెమొదలైనది. a pint is a measure of ~ అరబుడ్డియనేదికొలిచేసాధనములలోనొకటి.

Capsule, *n. s.* (French) the cap of a gun nipple రాగికుళ్లాయి, అనగాతుపాకిలోచెకముకిరాతికిమారుగానిప్పుపుడేటట్టుకల్పించినచిన్నగొట్టము.

To Caricature, *v. a.* to ridicule, represent unfairly వికారముగావర్ణించుట, చిన్నవాండ్లుకన్నవాండ్లునవ్వేటట్టుగావ్రాసుట, వర్ణించుట. they ~d him వాణ్నివాండ్లువికారముగావ్రాసినారు, వికారముగావర్ణించినారు. Cumming, in Apocalyptic Sketches, p. 54, says "Baptism was caricatured into an amulet" జ్ఞానస్నానమునుతీసుకొనిపోయివొకపిచ్చితాయిత్తుచేసినారు. they ~d the teacher as a buffoon శంకరాచార్యులనుతీసుకొనిపోయివొకకింకరాచార్యులనుగాచేసిరి.

Caricature plant, *n. s.* (add,) నవ్వేతమలపాకు.

To Carve, *v. a.* (add,) భాగించుట, విభాగముచేసుట. Blackstone 1844. Vol. 2. 107. The inheritance is vested in one person though divers estates may be ~d out of it దాంట్లోనుంచివేరేవేరేభాగములుచీలినప్పటికిన్నిదాన్ని గురించినబాధ్యతవొకనికేవున్నది.

Cash, *n. s.* (add,) (as meaning coin) కాసు. a certain gold coin బంగారుకాసు. in China 1000 or 1200=1 dollar.

Cassarina, *n. s.* name of a certain foreign plant ఒకవిధమైనపూలచెట్టు.

To Cast, *v. a.* to cast accounts లెక్కలువేసుట. to cast up the total అంతకముకట్టుట.

Castor-oil, *n. s.* (add,) In India, castor-oil is called Lamp oil. read ఏరండము for హేరండము.

Catalepsy, *n. s.* a sudden suppression of motion and sensation ; in which the patient is speechless, senseless and fixed in one posture కాకిస్తోమాల, వుండేటట్టువుండిమాటపలుకు లేకమానువతెనిలిచిపొయ్యేటట్టుచేసేరోగము.

Catfish, *n. s.* a large fresh-water fish: one sort is black, one is white : it is poisonous వాలుగచేప.

Causal, *adj.* read, ణిజంతము &c.

Caustic, *adj.* మంటే, మంటలెత్తే. the juice of the milk hedge is ~ and raises blisters జముడుపాలు వేస్తే మంటలెత్తి బొబ్బలు పుట్టుతున్నది.

To Certify, *v. a.* (add,) to make known, establish a fact నిశ్చయపరచుట, రూఢిచేసుట, నిశ్చయముగా చెప్పుట, [జ్ఞాపయామి A†]

Chair, *n. s.* (ఒకమనిషియీడ్చేబండి is wrong. It is simply the French word Char) a small open gig or chaise with one or two horses ఒక గుర్రముగాని రెండుగుర్రములుగాని కట్టిన సారటు.

Chalcedony, *n. s.* తామ్రమణి A†. but P† uses the Greek word.

Charcoal, *n. s.* (add,) "gram-bush ~" కందిబొగ్గు.

Chargé d' affaires, *n. s.* an ambassador మంత్రిపనిచూచే పెద్దగుమాస్తా.

Chay, *n. s.* (add,) Indian Madder:—Oldenlandia umbellata.

Cheroot, *n. s.* probably from Tamil శురుట్టు a cigar.

Cherub, Cherubim, A† says కెరూబు which is Hebrew. R. says కెరూబి.

Chit, *n. s.* (a note) చీటి, పత్రిక. Occurs in Lord Wellesley's correspondence [Lives of the Lindsays; June 1801.]

Chitgang, read "Chittagong," this wood is the Mahogany of India.

Chopper, *n. s.* (an Indian phrase) A large knife మచ్చుకత్తి. a small roof తడకపసారా.

Chopping, *adj.* big, fine దొడ్డ. a ~ boy పుష్టిగా వుండేపిల్లగాడు. a ~ salmon కుండవలెవుండేపెద్దచేప. "Charades, which are short and chopping" సారతరమైనచిన్నచిన్నశ్లోకములు.

Church, *n. s.* (add,) మండలి A†. సభవారు F†.

Circumbendibus, *n. s.* వృద్ధి. (Coleridge says) a rogue is a fool with a ~ దొంగపెద్దపిచ్చివాడు.

Circumstantial, *adj.* (add,) see note on Periphrasis.

Cis, (a Latin preposition) ఈవల, ఈతట్టు. Cisalpine ఆల్ప్సునుఅనేకొండకుయీతట్టు. ~ Himalia హిమవత్పర్వతమునకుయీతట్టు. Trans-Gangem గంగకుఅవతల. the ~ Gangetic provinces గంగకీవలిదేశములు. the ultra Gangetic or Trans-Gangetic nations గంగకుఅవతలిదేశప్రజాలు.

Citizen, *n. s.* (add,) the "citizen king" (a term of scorn. The "Bunya king" says a Calcutta paper) కోమటిరాజు, వైశ్యప్రభువు.

Claim, *n. s.* read తగాగ్రత for తగ్యాగత.

To Clay, *v. a.* as sugar బంకమట్టికట్టికంచుదారను బాగుచేసుట.

Clearing, *n. s.* settlement, making free పరిష్కారము, నివారణము. In this ~ of the forest యిట్లా అడవికొట్టిపరిష్కారము చేయడములో. they did this as a ~ of themselves తమయందలిదోషమువేదనిఅగుపరచడమునకైదీన్నిచేసిరి.

Client, *n. s.* (add,) (Roebuck says) యజమానుడు. (Hind. Proverbs 407.)

Climax, *n. s.* రేక (misprinted రేక.)

Clique, *n. s.* party, gang బందుకట్టు.

Clothes-horse, *n. s.* బట్టలువేసేచట్టము, అనగాదండెము.

Club. A club (meeting) is in Italy called circolo (lit.) కైవారము, but it means ఎందుకుగానైనా కూడినసభ, సమాజము. the dividing of expense at a club పెకనివంతురూకలు. I have paid my club నావంతురూకలుచెల్లించినాను.

Clover, *n. s.* (add,) he now lives in ~ వాడుయిప్పుడుఅన్నంతాలాసౌఖ్యముగావున్నాడు.

To Cluck eggs, *v. a.* to hatch eggs గుడ్లనుపొదుగుట.

Coagulam, *n. s.* read Coagulum.

Collision, *n. s.* a striking together of two hard bodies ఒకటితోనొకటికొట్టుకోవడము. the carriages passed without ~ ఒకబండినిపెకబండికొట్టుకోకుండాపోయినది.

Colocynth, *n. s.* a bitter apple, a violent purgative medicine చేదుపుచ్చకాయ.

Come,—The two verbs To Come and To Go are often used for one another: several instances are pointed out in the notes to my volume of Letters in the Reader.

Comforter, *n. s.* (add,) A† says ప్రబోధయితా.

Common, *adj.* (add,) they made common cause with him అతనిపక్షముఅయినారు.

Commoner, *n. s.* (add,) a proud commoner గర్వించిన సామాన్యుడు.

Commons, *n. s.* (add,) the vulgar ప్రజలు, లోకులు, కాపులు.

Companion, *n. s.* [as meaning a short commentary] లఘుటీక or కుంజీవిక. "The — to the Bible" printed in Bengali 1846 bears the title ధర్మపుస్తకపాఠోపకారకము. "The printers companion" (A certain book) ముద్రాక్షరశాస్త్రకుంజీవిక.

Compatible, *adj.* (add,) these two are not compatible అదియెక్కడ యిదియెక్కడ సరిపడవు, కూడవు.

Competent, *adj.* (add,) It is competent to him alone to do this ఇట్లా చేయడమును గురించి ఆయనే స్వతంత్రుడుగా వున్నాడు.

To Comply with, *v. a.* (add,) If any one of the conditions be not complied with ఈ నిబంధనలలో దేని ప్రకారము గానయినా నడవనట్టయితే.

Confusion, *n. s.* (add,) సంకరము.

Congeniality, *n. s.* natural affinity, suitableness అనౌన్యన్యము, విహితము, ఇమిడిక.

Content, *n. s.* (dele రాజీ, and add,) to his heart's content: (that is fully, entirely) కావలసినట్టుగా, యథేష్టముగా.

Continental, *adj.* (add,) the war stopped intercourse between England and the — powers ఆ యుద్ధమువల్ల ఇంగ్లండుకున్ను యితర ద్వీపాధిపతులకున్ను సాంగత్యము లేకపోయినది.

Control, *n. s.* (add,) check, restraint అంకుశము. he ruled Bengal without — వాడు బంగాళాదేశమును నిరంకుశుడుగా యేలినాడు. he acted without — తనయినమొత్తేవాడు లేకుండా మనసువచ్చినట్టు ప్రవర్తించినాడు.

Convertible, *adj.* (add,) these are — terms ఇవి ప్రతిపదములు, యివియేకార్థకములుగా వుండే మాటలు.

Corruption, *n. s.* See on Sixpence.

To Couch, *v. a.* (add,) their laws were —ed in verse వారి ధర్మశాస్త్రము శ్లోకబద్ధములుగా వుండినది.

Couch grass, *n. s.* ఒకవిధమైన గడ్డి. See LSJ. XXXVI. 481. line 5.

Coup d'etat, *n. s.* a trick, a device యుక్తి, చమత్కారము, తంత్రము.

Courtesy, *n. s.* (pronounced cur-chy. See Curtsy) ఇంగ్లీషు స్త్రీలు చేసే వందనము.

Coventry, *n. s.* Webster's note shews that the phrase "to send to —" was used by the great Baxter in Charles's days: he uses it literally, as transportation.

Coxcomicality, *n. s.* (Wesley XII. 292. Letter 264) గర్వము, బడాయి.

Crack, *n. s.* (add,) "what? will the line stretch to the — of doom?" (Shakespeare) ఏమి, ఇది నిరంతరమైనదా, ఇదియొడతెగనిదా.

Credit, *n. s.* In line 6, instead of సేడు read సేరు.

Creditable, *adj.* (add,) he made a — proficiency in the language వానికి ఆ భాషలో తగుబాటి యోగ్యత గలిగియున్నది.

Creditor, *n. s.* line 4, read అప్పులవాండ్లు.

Creyat root, *n. s.* a certain drug (Justicia Paniculata) నేలవేము.

Crimp, *n. s.* instead of దళారి write దలాలి called at Madras (while they existed) ఓరంబాకదుబాసి.

To Crimp, *v. n.* (add,) to aid in getting sailors వాడయెక్కి పోవడమునకై పామరులను బుజ్జగించుట.

Crimping, *n. s.* వాడయెక్కి పోవడమునకై పామరజనమును బుజ్జగించడము, మనుష్యులను మయిదుచేసి లంకించుకొనిపోవడము.

Cuddy, *n. s.* the chief cabin in a ship పెద్దగది, కూటము.

To Cut, *v. a.* (add,) he has cut the classicks సాహిత్యవిద్యను విడిచిపెట్టినాడు, చాలించినాడు, మానుకొన్నాడు. his father cut him off with a shilling తండ్రి అరరూపాయయిచ్చి దీనితో సరి వెళ్లమన్నాడు.

Cutcha, *adj.* (Hind.) silly, inexperienced, raw పనికిమాలిన, పనువడని, పక్వమైనది కాని.

Cytisus cajan, *n. s.* కందులు.

D. In correspondence "(D. V.)" signifies (Deo, volente) if it please God దైవాధీనముగా.

Damp, *n. s.* (add,) this was a — to his pride ఇందువల్ల వానికి గర్వభంగమయినది.

Datura, (meant for Dhuttūra) *n. s.* దుత్తూరము, ఉమ్మెత్తచెట్టు.

Dear, *adj.* See note on Price.

Decade, *n. s.* i. e. a period of ten years దశకం వత్సరములు.

Deccan, *n. s.* the name of a country దక్షిణదేశము, అనగా శ్రీనహాదేశము.

Declaration, *n. s.* (add,) pleadings in which a statement of the Plaintiff's complaint is set forth అర్జీ, ఫిరియాదర్జీ. the ~ made by the plaintiff ఫిరియాదిర్వాసుకొన్నఫిరియాదర్జీ.

Decree, *n. s.* (add,) శాసనము, చట్టము, నిబంధన. Acts XVI. 4. వ్యవస్థాపత్రం. A†. for faith, read fate.

Demonstration, *n. s.* (add,) (a French phrase for declaration) ప్రకటన.

Deposit, *n. s.* (add,) బంధకము.

To Determine, *v. n.* (add,) to be ended తీరుట, ముగియుట. when the lease ~d గుత్తముగియగానే.

Devil, *n. s.* line 8. They possessed him with a ~ వాండ్లుఅతనికిపంపుచేసినారు. The Hebrew phrase "hairy ones" would literally be రోమాంగులు or లోమాంగులు.

Devout, *adj.* (add,) when they were brought to the place of execution one looked very ~, the other did not ఉరితీసేచోటికివాండ్లనుతీసుకొనివచ్చేటప్పటికి ఒకణ్నిచూస్తే వాడిమనసునంతాదేవునిమీదపెట్టియున్నట్టువుండెను, మరిఒకణ్నిచూస్తేనిశ్చింతగావున్నట్టుండెను.

Devotee, *n. s.* పారమార్థికుడు.

Dholl, *n. s.* (an Indian word for pease) పప్పు. Dholl bush charcoal, (used in gunpowder) కందిబొగ్గు.

Diadem, *n. s.* (anciently) a head-band or fillet worn by kings as a badge of royalty పూర్వకాలమందురాజులశిరోపట్టిక, యీకాలములోకిరీటము, మకుటము.

Diameter, *n. s.* (add,) the semi ~ of the sun రవిమండలార్ధము. See Calc. Review XXV. 82.

Diamond, *n. s.* (add,) a rough ~ స్వయంభూరవ. he is a rough ~ అతనుజన్మతఃమంచివాడుగానికొంచెముమోటవాడు.

Difficultly, *adv.* [Johnson uses this in his letters] ప్రయాసగా, కష్టముగా.

Dight, *adj.* dressed, adorned, arrayed అలంకృతమైన, భూషితమైన, పరిష్కృతమైన.

Dilemma, *n. s.* (add,) అగమ్యగోచరము. See instances in Matt. XXI. 25. Luke XX. 4.

Dillenia-speciosa, *n. s.* ఉవ్వచెట్టు.

Dimensions, *n. s.* dele, గలది.

Direct, *adj.* line 6. dele ఋజువు say నిరూపణ.

To Discipline, *v. a.* line 2. read well disciplined.

Discipline, *n. s.* (add,) medical ~ పథ్యము. the ~ he was subjected to reduced him much అంతకటికపథ్యమువల్లవాడునిండాకృశించినాడు. line 3. dele చర్యకు.

Discommoned, *adj.* appropriated నియమితమైన, ఏర్పరచబడ్డ, ఉద్దేశించబడ్డ, వెలివేయబడ్డ.

Disintegrated, *adj.* separated into integrate parts without chemical action విరిగిన, పగిలిన, బద్దలైన, శిథిలమైన.

Disinterred, Read 'Disinterred' 'for disintered.'

Disobey,— As he could not ~ his father తండ్రిమాటతోయతేదుగనక.

Disorderly, *adj.* (add,) a ~ house పోకిరికొంప.

To Display, *v. n.* line 3 To ~ mercy *in* this (not on this.)

Dissolution, *n. s.* (add,) after the ~ of the monasteries ఆయామఠములు నాశనమైనతరువాత, అనగాఆమఠములమాన్యములు నగరగలుపుకొన్నతరువాతననిభావము.

Distribution, *n. s.* the letters were given him for ~ ఆయాజాబులనువారివారికి యిప్పించుమని అతనిచేతికియివ్వబడ్డవి.

To Dogmatize, *v. n.* to assert positively నామాటయిదియనిపట్టిచెప్పుట, గట్టిగాచెప్పుట.

Double, *adv.* వంగినట్టుగా. he grew ~ వానికినడుమువంగిపోయినది.

Dragoman, *n. s.* an interpreter దుబాసి. Ann. Reg. 1827 [319.]

To Draw, *v. a.* (add,) he drew a long bow జల్లికొట్టినాడు.

To Dress, *v. a.* (add,) to prepare సిద్ధముచేయుట. he ~ed his pistols తనచిన్నచేతితుపాకులనుసిద్ధముచేసుకొన్నాడు.

Drill, *n. s.* (add,) కవాతు. In line 5. for తోరకు ణము read బరమా.

Drive, *n. s.* an excursion for pleasure in a carriage బండియెక్కి విహారముగా పోవడము, సవారి. a road మార్గము. there is a ⁓ through the forest ఆయడవిలో ఒకబండిదారిఉన్నది.

Dry-rot, *n. s.* a rapid decay of timber: by which it's substance is converted into a dry powder: the timber being full of small holes, పుచ్చడము, పుప్పికట్టడము. as this wood has the dry-rot యీకొయ్య పుచ్చినందున.

Dudgeon, *n. s.* (add,) in ⁓ (means sulkily, sullen) అసమాధానముగా. See Court of James First I. 205.

Eagle, *n. s.* (add,) In Exod. XIX. ఉత్క్రోశము is used in A†.

Earnest, *adj.* (add,) He was very ⁓ about this ఇందునగురించివాడు నిండాపట్టుగావుండెను. an ⁓ man శ్రద్ధుడు, భక్తుడు.

Ebony, *n. s.* dele కోవిదారవృక్షము.

Elasticity, *n. s.* స్థితిస్థాపకము is thus spelt in Colebr. Essay on Philosophy.

To Electrify, *v. a.* (add,) to astonish ఆశ్చర్యపరచుట. this electrified them యిందుకువారు బెదరిపోయినారు.

Eloquent, *adj.* (add,) she was ⁓ on this subject ఆమెయిందునగురించినిండామాట్లాడినది.

Emasculated, *adj.* (add,) నిరసమైన, జబ్బుగావుండే. the ⁓ sheets that are now called the French newspapers (July, 1852) ఫ్రెంచివారి ప్రసిద్ధపత్రికలనియిప్పట్లో అనబడే పిచ్చికాకితములు.

Emeute, *n. s.* tumult, commotion అల్లరి, కలత.

Eminence, (line 6 read *is* called clayborn.)

Ennuyée, (ought to be thus printed. The comma is misplaced.)

Envy, *n. s.* (add,) ఈర్ష్య, ద్వేషము. A†.

Ephod, *n. s.* (add,) All the versions, even the Hindi and Bengali leave this untranslated.

Episode, *n. s.* (Metaph.) This quarrel was an ⁓ of the feast ఆసంబరములో యీజగడము నడుమ ఒక చిత్రకథవలెవుండెను, రామాయణములో పిడకలవేట వలెవుండెను.

Equilibrium, *n. s.* Read thus. When the two scales are in *equilibrio*: he placed them in *equilibrio*.

Ergo, *adv.* therefore గనుక.

Ermined, *adj.* క్రౌష్టాజినమువంటి ఒకదివ్యమైనఅడవిపిల్లిచర్మముతోకుట్టినవుడుపువేసుకొన్న.

To Escheat, *v. n.* సర్కారుకలిసిపోవుట. these lands ⁓ed యీభూములుసర్కారుకలిసిపోయినవి.

Essay, *n. s.* (add,) is commonly called in Madras వ్యాసము.

Essayist, *n. s.* he who makes an attempt, he who writes an essay, an author ప్రయత్నముచేసేవాడు. (in Madras commonly called వ్యాసము వ్రాసేవాడు, గ్రంథకర్త.

Etcetera, (literally is) తద్వర్గంచ.

Eternity, *n. s.* (read) నిత్యత్వము.

Eventuality, *n. s.* See Chance, probability, prospect. It is a bad French phrase.

The Exact sciences, *n. s.* లక్షణయుక్తమైనవిద్యలు.

Execution, *n. s.* (add,) warrant or official order by which an officer is empowered, to carry a judgment into effect వారంటు, అనగా తీర్పుప్రకారము గా నెరవేర్చునదిగాబంట్రోతుకియ్యబడే ఆజ్ఞాపత్రిక. he may obtain ⁓ of the judgment ఆతీర్పుప్రకారముగా నెరవేర్చుకోవచ్చును, చెల్లుపుచ్చుకోవచ్చును.

Experimentum crucis,—a decisive experiment శలాకపరీక్ష, స్వర్ణశల్యపరీక్ష.

Expiation, *n. s.* (add,) the annual rite of ⁓ among bramins is శ్రావణాలపౌర్ణమనాడుజరిగించేఉపాకర్మము.

Extravasation,—As the blow caused an ⁓ of blood దెబ్బచేతకందినదిగనక.

Extreme, *n. s.* (add,) they have now gone from one ⁓ to the other వాండ్లదియొటూవిపరీతము. he was formerly too kind: he is now too harsh: he has gone from one ⁓ to the other మునుపు వానివిశ్వాసము విపరీతమేయిప్పుడువాని క్రౌర్యమువిపరీతమే, వాడుయెటుబట్టినా విపరీతుడు.

Fate, *n. s.* (add,) I do not know the ⁓ of that letter ఆజాబుయేమయినదో నాకుతెలియదు, అందునగురించియేమిసంభవించినదో నాకుతెలియలేదు.

Fee, *n. s.* (add,) or offering to a superior నజరు, కానుక.

Fenced, *adj.* fortified ఆవరణముగల, దుర్గముగల. ⏑ cities ఆవరణము, జలదుర్గము, వనదుర్గము మొదలైనవిగలపట్టణములు. (Josh. x. 20.)

Fet, i. e. Fetched.

Feuille-morte, *n. s.* corruptly pronounced and written philomot. The colour of a faded leaf ఎండుటాకువర్ణము.

Fickle, *adj.* (add,) the ⏑ goddess (a phrase for fortune) లక్ష్మి, ఐశ్వర్యము.

Fiddle, *n. s.* a native ⏑ రావణహస్తము. SC.

Fig tree, *n. s.* ఉదుంబరతరు. A†.

Fine, *n. s.* a sum exacted from the receivers of certain privileges (called in Hind: nazrānā,) నజరు.

Finger, *n. s.* (The ring finger is in the prayer book called) the fourth finger ఉంగరపువేలు, పవిత్రపువేలు.

Fish. In line 1 dele "Sprats" He is an odd fish వాడొకవింతమనిషి.

First, *adj.* (add,) first fruits తొలిపంట, మొదటిపంట.

Flake, line 3. for tale read talc.

Flat, *adj.* (add,) (Peremptory) a ⏑ command [Baxter] ఖండితమైన ఆజ్ఞ.

Flat, *n. s.* (add,) a fool పిచ్చిమనిషి. the ⏑ of the roof అన్నిటికిపైదళము. he was walking on the ⏑s of the house వాడుఆయింటికొనదళముమీదతిరుగుతూవుండెను.

To Fly, *v. n.* (add,) the glass flew (or burst) ఆఅద్దముపగిలి తునకలు తునకలుగా పోయినది. he paid me a flying visit యొక్కడికోపోతూనాకుతలచూపిపోయినాడు. a letter under a flying seal ముంగాముద్రవేయనిజాబు. (Wellingtons Despatches. 5. p. 1.)

Foreskin, *n. s.* (add,) ముందోలు.

Forgiven, *adj.* pardoned, remitted మన్నించబడ్డ, క్షమించబడ్డ. Lev. iv. 31. the priest shall make an atonement for him and it shall be ⏑ him పాదిరివానికిప్రాయశ్చిత్తముచేస్తే అందువల్లవానికదివిమోచనమవుతున్నది.

Fortified, *adj.* a ⏑ town ఆవరణముగలవూరు, అనగాకంచెగోడకందకము మొదలయినవాటిలోనైనావూరు.

Fractions, *n. s.* భిన్నములు. One verse says భిన్నములైనరాశిచెప్పెందునధరగొన్నులక్షభిన్నములంన్నిల లితచరిత.

Frail, *adj.* for Bel-metal, read Bell-metal.

Frankincense, *n. s.* In line 2. for ధూపద్రవ్యము, read ధూపవర్గము.

Freely, *adv.* (add,) without difficulty అనాయాసముగా.

Fueillmorte, *n. s.* See Feuillemorte.

Fugleman, *n. s.* One who stands in front of a line of soldiers when under drill, and whose movements in the manual exercise they are all simultaneously to follow. (Lord John Russell Ann. Reg. 1851. p. 37.)

Furlong, *n. s.* (add,) In John vi. 19. (It is well rendered in the Hindustani, a bowshot.) బాణవేటదూరము. Thirty ⏑s ముప్పయిబాణవేతలదూరము.

Gangway, *n. s.* (add,) In a ship, the several ways or passages from one part of it to the other వాడలోని ఒకభాగములోనుంచిమరియొకభాగమునకుపొయ్యే ఆయాదోవ.

Garish or Gairish, *adj.* gaudy, showy వెలితే, ప్రకాశమానమైన.

Gastronomer, *n. s.* one who indulges in the luxuries of the table భోజనప్రియుడు. He is a great ⏑ వానికికడుపే కైలాసము, తిండిపోతు.

Gaut, *n. s.* See Ghaut.

Gentiles, *n. s.* plu. In Acts xv. 17. భిన్నదేశీయులోకాః A†. ప్రతిబాహ్యులు. The best word, being the literal rendering of the Greek, is లోకులు, 'people.'

Gentleman, *n. s.* (add,) as meaning *an* idle rascal సోమారి. his own master స్వతంత్రుడు. In the Calcutta Rev. No. 25. p. 158. the phrase is భద్రలోకులు. And సాంప్రదాయకులు will be equally correct.

Gentlemanly, *adj.* ⏑ conduct పెద్దమనిషినడత, యోగ్యమైననడత.

Geranium, *n. s.* a certain flower ఒకపువ్వుచెట్టు, దీనిపూలువాసనగానున్ను అందముగానున్నువుంటవి.

Gin or *gine, n. s.* (add,) [contracted for 'engine'] a machine for driving piles, raising great weights &c. A trap, a snare.

Gingili, *n. s.* corrupted from chanchli the Hindi name of a plant. Achyranthes alternifolia నువ్వులు.

Glass, *n. s.* (add,) a weather glass or barometer or thermometer: (which see.) Thus, The ⌣ is rising ఉష్ణముయొక్క న్యూనాధిక్యములను తెలియచేసే అద్దములోనిరసముయెక్కుతున్నది, అనగా వుష్ణముఅతిశయిస్తున్నది.

Glorious, *adj.* (add,) Vain-glorious or Boastful అహంకారమైన, గర్వముగల.

Glyster, See Clyster.

Gmelina Arborea, *n. s.* A tree గంభారి, గుముడుచెట్టు.

To Go, *v. n.* (add,) The two verbs *To come* and *To Go* are frequently used instead of one another. See instances in the notes on the Telugu Reader.

Godliness, *n. s.* In 1 Tim. iv. 8. ధర్మసేవనము. A†.

Good, *adj.* (add,) In line 77, Read Go and tell him *there's a good soul!* In page 518 line 1. That's a good boy! ఇక్కడవుండవద్దా, శహబాస్.

Goodness, *n. s.* (add,) ఉపకారము.

To Govern, *v. a.* to ⌣ himself నడుచుకొనుట. he ⌣ed himself accordingly ఆలాగుననేనడుచుకొన్నాడు. he cannot ⌣ himself వాడుకుంచేంద్రియబద్ధుడు. I listened to what the doctor said, and ⌣ed myself accordingly వైద్యుడుచెప్పినట్టునడుచుకొన్నాను.

Government, *n. s.* (add,) (In line 9, read వున్నాడు for వుండినాడు) self ⌣ ఇంద్రియనిగ్రహము, స్తబ్ధత, నిబ్బరము. he has great self ⌣ వాడుయింద్రియనిగ్రహముగలవాడు, స్తబ్ధుడు, తొణకనివాడు. he has no self ⌣ వాడుయింద్రియనిగ్రహములేనివాడు, చపలుడు, నిబ్బరములేనివాడు.

Gram, *n. s.* (add,) red gram కందులు.

Grass, *n. s.* (add,) the valuable sort called Hariali or Dūrva గరికగడ్డి.

Greensickness, *n. s.* a disease incident to virgins which produces paleness, పడుచులకుమొగుడు లేనందున వచ్చేరోగము, యిదివస్తేముఖము పాలిపోయి అరోచికము కలుగుతున్నది. Walton's Angler page 81.

Ground, *n. s.* (add,) to break ground. To begin: to begin a journey ఆరంభించుట, ప్రయాణమవుట. the army breaks ground tomorrow దండు రేపుబయిలుదేరుతున్నది.

Guiltiness, *n. s.* (add,) blood ⌣ Ps. Li. రక్తపాతసముద్భూతదోషము A†.

Guinea-corn, *n. s.* (the Indian Millet) జొన్నలు.

Gun-cotton, *n. s.* A highly explosive substance, obtained by soaking cotton in nitric and sulphuric acids, and then suffering it to dry. It is used as a substitute for gunpowder. (Webster.) తుపాకిదూది, గంధకదూది, అనగా తుపాకిమందుకు ప్రతిగాతుపాకిలోవేసే కాల్చేగంధకదూది.

Habitat, *n. s.* the natural abode or locality of an animal plant &c. the place where we may expect to find ఉండేచోటు, చిక్కేచోటు, వునికిపట్టు, జన్మస్థానము, నివాసము, క్షేత్రము.

Handkerchief, *n. s.* [dele చౌకం] (add,) (An old word for a bodice రవిక. Horace Walpole says of Lady M. W. Montagu, She wore no ⌣, only a cloak.)

Hansel, *v. a.* To try, to use, to prove, చూచుట, అనుభవించుట.

Hanselling, *n. s.* trial, experiment పరీక్షచూడడము, మొదటఅనుభవించిచూడడము.

To Hang, *v. a.* (add,) to strangle ఉరితీసిచంపుట.

To Hansel, *v. a.* See Handsel.

Hatching, *n. s.* గుడ్లనుపొదగడము.

Heathen, *n. s.* (add,) శ్రుతిబాహ్యులు. q-v.

Heliotrope, *n. s.* (add,) భూరుండి, గురుగుచెట్టు.

Helleness, *n. s.* read Hellenes.

Helot, *n. s.* (add,) Mill renders it శూద్రుడు.

Here, *adv.* (add,) Here (said I) you are wrong యింతలోతప్పితివిఅనిచెప్పితిని. you are wrong ⌣ యిందునగురించితప్పినావు.

Heresy, *n. s.* is not exactly a false creed: it is "an opinion of private men different from that of the catholic and orthodox church." (Johnson) అపాంతరమతము. in the Scripture

మతము. (in law) an offence against Christianity క్రీస్తుమతమునకువిరుద్ధముగా చేసిననేరము.

Hieroglyphick, *n. s.* picture writing ఆయావస్తురూపములనే వ్రాసేలిపి. his writing is all — to me వానిది బ్రహ్మలిపి, వానిదిచదువరానిఅక్షరములు.

Hiss, *v. n.* (add,) it is hissing hot అసుళ్లుసులాడించేటుండ.

To Hog, *v. a.* to cut the hair short; he hogged the horse's mane ఆగుర్రముయొక్క మెడవెంట్రుకలనుకందిరీళ్లుగా కత్తిరించినాడు.

Holiness, *n. s.* (add,) his — (a phrase for the adored Gooroo శంకరాచారి) స్వాములవారు.

Holy, *adj.* (add,) holy places దివ్యదేశములు.

Honey sucker, *n. s.* (latin: Meliphagede.) a certain small bird తేనెపిట్ట.

Horn, *n. s.* (add,) A horn of ale పాత్ర. the — of plenty అక్షయపాత్ర.

Hornet, *n. s.* an insect, larger and stronger than the wasp పెద్దకందిరీగ.

Hosanna, *n. s.* For 'Johnson' read John, XII.

Hot, *adj.* (add,) this affair kept the family in hot water for a long time యీసంగతిచేత ఆకుటుంబములో చాలాకాలము కలహముగా వుండెను. cannot you keep out of hot water? రచ్చచేయకుండావుండలేవా.

To Hover, *v. n.* (add,) [that is, Cower] they were seated hovering over the fire నిప్పును ఆవరించుకొని కూర్చుండిరి.

Huge, *adj.* (add,) she is a — favourite with all దానిమీద అందరికిన్ని నిండా దయ.

Humility, *n. s.* (add,) It may be said, what is —? A British Peer put this question, to the blessed old Wesley in London: he replied, 'My Lord, — consists in a man's thinking the truth about himself.' Rom. xii. 3.

To Husband, *v. a.* (add,) we are now obliged to — our time మనముకాలమును వ్యర్థాగా పోకుండా కట్టవలసియున్నది.

Ideologie, *n. s.* (French word.) A treatise on ideas భావవితర్కణము, భావప్రకరణము. (Napoleon used this word in haranguing the senate on his return from Moscow) "he attributed his disasters not to the elements nor to the enemy, but to *ideologie*: with which, he said the senate had been occupied తనకువచ్చినఆపదలు, ఆధిదైవికములు కావు, ఆధిభౌతికములు కావు, అయితే యీశభవారు చేస్తూవుండినభావవితర్కణమువల్లననిదానిమీద పెట్టెను.

Illegal *adj.* Not legal; contrary to law శాస్త్రవిరోధమైన. It is — to sell spirits without a licence లైసెన్సు లేకుండా సారాయి అమ్మడమువల్ల కాదు. It is wrong for a man to beat his wife, but it is not — తనభార్యనుకొట్టడముమంచిదికాదుగాని శాస్త్రభంగము కాదు. It is a *malum in se;* but not a *malum prohibitum.*

Illogicality, *n. s.* Contrariety to sound reasoning యుక్తివిరుద్ధము, కుయుక్తి, కుతర్కము.

Impertu, [r] bability *n. s.* Calmness, tranquillity నెమ్మది, నిశ్చింత.

Implicating, *adj.* Entangling, involving with కలిసిన, తగిలిన, గురించిన. matters — the public conduct of officers ఉద్యోగస్థులుదివానముతట్టునుండిచేసినదాన్నిగురించినసంగతులు.

Inaction, *n. s.* Cessation from labour, rest, idleness విశ్రాంతి, విశ్రమము. Bournouf in B. 6. 1. 1.

Include, *v. a.* (add,) in legal phraseology "the singular number shall — the plural" ఏకవచనమునకు బహువచనమున్ను భావము కావలసినది.

Income tax, *n. s.* కలిమిదండుగ, శ్రీకరము.

Indentify—read Identify (line 12 from foot.)

Indifference, *n. s.* From the — of his health వానికిశరీరముజబ్బుగావున్నందున.

Indigenous, *adj.* (add,) Opium is — in India: tobacco is not గసగసాలచెట్టుయీదేశములో అనాదిగావున్నది, పొగాకుపరదేశపుచెట్టు.

Indoctrination, *n. s.* Instruction in the rudiments and principles of any science ఏదైనాశాస్త్రముయొక్క మూలసూత్రములనున్ను సిద్ధాంతములనున్ను శిక్షచెప్పడము, ఉపదేశము, శిక్ష.

Inertia—vis inertiæ, *n. s.* Dulness, inactivity జడత, అనుద్యమము, స్థైర్యము. H. H. Wilson, in his Essay on Hindu p. 198. 199. "Sects" says the Jains speak of జీవ *Jiva* life and అజీవ Inertia.

Inertness, *n. s.* sluggishness అలసత, జడత్వము, సోమారితనము. from his ~ వానిసోమారితనము వల్ల.

Infinitesimally, *adv.* by quantities infinitely small రవంతరవంతగా.

Infinitive, *n. s.* (add,) Note. The ~ is a noun that ends in *ing*: thus 'seeing is believing.' i. e. by seeing I believed it చూడడమువల్లనమ్మడమైనది. writing to him is useless అతనిపేరిట వ్రాయడమునిష్ఫలము.

Inheritance, *n. s.* (add,) the reception of an estate by heriditary right వంశబాధ్యతనుబట్టిఆస్తినిపొందడము.

Insect, *n. s.* There is no word in Sanscrit, Hindustani or Telugu for an insect. The words క్రిమి, కీటము and పురుగు denote worms: not flies or bees. Some wish to fabricate the word ముత్తునియలు or రెక్కలముత్తునియలు.

Integrity, *n. s.* (add,) moral soundness, or purity యాథార్థ్యము, నిర్దోషత్వము. the ~ of this document is attested by four witnesses యీదస్తావేజుయొక్క యాథార్థ్యమునలుగురుసాక్షులవల్లనిరూపించబడ్డది.

Intemperance, *n. s.* (add,) He fell into habits of ~ తాగుబోతుఅయినాడు.

Intervention, *n. s.* (add,) without his ~ అతనిజోలిలేకుండా, అతనిప్రాజాపత్యములేకుండా.

To Introduce, *v. a.* In line 5. for beed read bead.

To Irk, *v. a.* (add,) Repentance is an irking of the soul పశ్చాత్తాపముప్రాణమునకుఒకసంకటముగావుంటున్నది. Flavel, fol. 1754. 2. 247.

Irresistibility, *n. s.* power or force beyond resistance or opposition అనివార్యత్వము. from the ~ of his arguments అతడుచెప్పేదృష్టాంతములునివారించరానివిగనక.

Issue, *n. s.* in line 28. One who hath an ~ (Num. v. 1.) స్రవించేవాడు is the phrase in A†. స్రావముగలరోగము. P†.

Jape, *n. s.* a jest, a trick ఎగతాళి, మోసము.

Jealous, adj. (add,) in Exod. xx. and in Deut. iv. 24. స్వగౌరవరతి B†. The best word may be కొంచెములోరేగే, రవంతదోషమునైనాతాళని, ఓడని.

Joint, *n. s.* (add,) ~ in carpentry అతుకు. the ~s of the chair are loose ఆకురిచీఅతుకులువదిలినవి.

Journal, *n. s.* the title of a book or pamphlet published at stated times వారవారానికి, నెలనెలకు, లేక ప్రతిసంవత్సరమునకు పుట్టేపుస్తకము. The Wits' Journal ఒకవిధమైనకావ్యము.

Jute, *n. s.* ("country hemp") గోగునార (so called in Tariff.)

Kidney, *n. s.* Sort; kind [*a ludicrous use of the word*] మచ్చు, తరహా. a man of his ~ వానివంటివాడు.

Kino, *n. s.* An astringent vegetable extract, containing tannin, gum, and extractive matter. It is the resin of a tree abundant at Telicherry. ఒకచెట్టుబంక. See Ainslie.

Lacker, Lacquer, *n. s.* A varnish, consisting of a solution of shell lac in alcohol; used chiefly for varnishing brass and some other metals, to prevent their tarnishing మెరుగు పూత, అనగా విత్తళిమొదలైన లోహములమెరుగుమాయకుండావుండడమునకైపూసేద్రవద్రవ్యము.

Lamp-oil, *n. s.* (the Indian phrase for castor oil) ఆముదము.

Laterite, *n. s.* బిళ్లరాయి, అనగా మేడకువేశేబిళ్లయిటికరాయి (Tamil శొరికల్లు.) See J. Lit: Soc. IV. 101 in essay on Iron clay.

Lateritious, *adj.* like bricks; of the colour of bricks ఇటికరాతివలెవుండే, ఇటికవర్ణముగావుండే.

Latitude, (end,) [read] on Mark xv. 42.

Lawful, *adj.* (add,) it is not ~ to do so అట్లాచేయరాదు, చేయకూడదు.

Letter, *n. s.* (add,) the printer's phrase for type: in this sense it has no plural. అచ్చుకురము. The book was printed on a large ~ ఆపుస్తకముపెద్దఅక్షరములతోఅచ్చువేయబడ్డది.

Liberty, *n. s.* In Levit: xxv. 10 ముక్తి B† విమోచనము. F† Morrison's Memoir on China (Valpy's Pamphleteer xv. 206. printed 1819) says "China does not enjoy liberty. Her government is a military despotism: her virtues and her vices are those of slaves. Always artful,

suspicious, intriguing, the Chinese are complaisant and servile, or insolent and domineering, according to circumstances * * * * * The strong arm of power intimidates them, and they acquire a habit of departing from the truth. Yet how can we determine? The Greeks in the age of Alcibiades' enjoyed great liberty: and yet were marked by all the above said 'vices.'

Libidinous—dele "ā."

Lilac, *n. s.* (add,) the common name of the plants belonging to the genus Syringa. ఒకపూలచెట్టు. ~ colour జిల్లేడుపూలవన్నె.

Literally, *adv.* (add,) Greatly, totally, entirely, quite, absolutely; (this sense is vulgar) శుద్ధముగా, బొత్తిగా. he is ~ starving వాడుకటికపస్తుగావున్నాడు. they are ~ naked వాండ్లుబొత్తిగాదిసమొలతోవున్నారు.

Litter—For Sadan read Sedan.

Lizard, *n. s.* (add,) నల్లికండ్లపాము, నలికిరిపాము.

To Long, *v. n.* (add,) వేవిళ్లుగావుండుట. (Cowper says, in a letter to Unwin about his unprinted poems) "he shall not have the poems unless he assures me that his wife has longed" వానిపెండ్లానికివేవిళ్లుగావున్నదనివాడునాతోగట్టిగాచెప్పితేనేగానివానికిఆకావ్యములుదక్కవు, అనగాఅదివేవిళ్లలోదీన్నికోరుతున్నదనిఅంటేనేగానియనిభావము.

Loose, *adj.* (add,) A loose tooth ఊగేపల్లు, కదిలేపల్లు.

Loud, *adj.* (add,) how ~ the thunder was! ఆఉరుమువెంతశబ్దము! the drums did not sound ~ ఆనగారాలునిండాశబ్దముగావుండలేదు.

Mad, *adj.* (add,) possessed with fury, inflamed to excess with desire. These words made him ~ ఈమాటలకువానికివెర్రికోపమువచ్చినది. it made me ~ to see this దీన్నిచూచేటప్పటికినాకువొళ్లుమండినది.

Madder, *n. s.* a plant which is much used, in dying red మంజిష్ఠ.

Made—In page 720. line 2. read, "you are a ~ man."

Magic-Lantern, *n. s.* An optical instrument which, by means of a lamp and of small figures painted on glass, exhibits in a dark room, images of objects magnified on the wall వింతలాంతరు, దృక్సాధనవిశేషము, దీనికిచెక్కతట్టు దీపమునున్నుచెక్కతట్టువిన్నచిన్న ప్రతిమలు వ్రాసిన అద్దపుపెంకునున్నుపెట్టి చీకటిగదిలోగోడమీదచూస్తేగోరంతగావుండేది కొండంతగాతెలుస్తున్నది.

Magistrate, *n. s.* (add,) The Canarese Dictionary says వ్యవహారికుడు adding two Persian words. The Bengali version of the Litany says విచారణకర్త. The phrase I used in Government Acts 1850 is నేరములువిచారించేఅధికారి. Some propose ధర్మాధ్యక్షుడు. A better word might be దండనాయకుడు.

Majestic, *adj.* (add,) The bull has a ~ gait ఆయెద్దుగంభీరముగానడుస్తున్నది.

Mango, *n. s.* (add, The English name is borrowed from a Tamil word "man-gāi" மாங்காய்.

Manipulation, *n. s.* work by hand; manual operation; as, the manner of digging ore, in mining త్రవ్వడము, తవ్వడము, మిశ్రముచేయడము మొదలైనది.

Master, *n. s.* a certain officer under the captain in the navy ఓడపెద్ద.

Meat, *n. s.* a meat-offering ఆహారబలి.

Melodrame, *n. s.* A dramatic performance in, which songs are intermixed నాటకభేదము.

Mercy-seat, *n. s.* (dele "W.")

Merited, *adj.* i. e. earned, deserved అర్హమైన, పాత్రమైన, తగిన.

Metayar, *n. s.* read *Metayer.*

Momordica Charantia, *n. s.* a flowering shrub producing a bitter vegetable కాకరచెట్టు, కాకరవల్లి.

Moonlit, *adj.* Bright with the rays of the moon వెన్నెలలోవెలిగే, ప్రకాశించే.

Moral, *n. s.* (add,) The phrase used in Æsop is 'epimythion' which the Latin version renders *Affabulatio.* i. e. ఉపకథ: this will not do. The Ethica or *moral* books of the Greeks,

Romans and Persians, as 'Plutarch's Morals' and Sady's Gulistan are grossly immoral. Apuleius is called "replete with morality"— whereas 'immorality' seems the fitter word. Some of the *Niti* volumes of the Bramins are (like Marmontel's 'Moral tales') very far from morality, or decency.

Moralist, *n. s.* read, (line 2d) "and such were." Johnson was a sturdy ~ అతినీతిపరుడు.

Morality, *n. s.* a kind of allegorical play నాటకవిశేషము, భక్తి, వైరాగ్యము, మోక్షము, వీటినిగురించినది, ఈ ఆటయీకాలములో లేదు.

Morals, *n. s.* conduct, behaviour ఆచారము, నడత. I don't think much of his ~ వానినడతమంచిది కాదు.

Mother, *n. s.* (add,) Fits of the mother. (Ainsw. says Hysterica passio) స్త్రీలకుతగిలేఒకవిధమైనమూర్ఛ, కడుపునొప్పి.

Mull mull, *n. s.* muslin రవసెల్లా.

Mummery, *n. s.* masking; sport; diversion; frolicking in masks; buffoonery. Farcical show హాస్యనాటకము.

Muscle, *n. s.* (add,) This question discomposed the gravity of his muscles [Junius, Lr. of 3 March 1769] యీమాటలువినివానికినవ్వుపట్టగూడకపోయినది.

Mushroom, *n. s.* (add,) In three years traders sprung up like ~s మూడుసంవత్సరములలో అకారణముగా చెదలుబయిలుదేలినట్టువర్తకులువిస్తారముపోయినారు.

Mustard, *n. s.* (add,) The ~ seed of the scriptures, is not the Sinapis, but the Phytolacca dodecandra: see Frost's Essay on this, in Gent. Mag. Jan. 1828. page 52.

Narrow, *adj.* (add,) a ~ minded man, (dele) సమత్వబుద్ధికలవాడు. read క్షుద్రుడు, అల్పుడు.

Nation, *n. s.* (add,) People of all ~s అన్నిదేశస్థులు, నానాదేశపువాండ్లు.

Native, *adj.* (add,) the ~ produce నాటుసరుకులు, నాటుపురములో ఉత్పత్తి అయ్యేవస్తువులు.

Native, *n. s.* (add,) the person whose nativity is calculated by an astrologer జాతకుడు.

Nature, *n. s.* (add,) when they go to relieve ~ శంకానివృత్తికిపొయ్యేటప్పుడు.

To Navigate, *v. a.* దాటుట. The boats which ~ this river యీయేట్లోపొయ్యేపడవలు.

Neighbour, *n. s.* (add,) † The Kannadi Bible says ప్రతివాసి. In the 1842 Hindustani version, in Luke x. the word used is *parosi*, which Shak: says is meant for ప్రతివాసి.

Nervous, *adj.* (add,) At first I was a little ~ మొదటరవంత సందేహిస్తిని, కాస్త భయముగా వుండినది.

Newt, *n. s.* A small lizard (an eft: stellio: Ainsworth.) నలికండ్లపాము.

To Nick, *v. a.* (add,) he nicked the horse's tail పయికేయెత్తుకొనివుండేటట్టుగాచేయడమునకై ఆగుర్రముతోకకిందకాట్లుపెట్టినాడు.

Nobody, *n. s.* (add,) they are mere nobodies వాండ్లువట్టి అనామధేయులు, అల్పులు.

Non-descript, *adj.* odd, queer వింతైన, విపరీతమైన.

Nonsense, *n. s.* (add,) వెర్రిపని, బచ్చికూతలు, పనికిమాలినది. this is all ~ యిదంతాపనికిరాదు, వల్లకాదు, వ్యర్థము.

Nourishment, *n. s.* (add,) the food gives ~ to the body ఆహారముశరీరమునుపెంచుతున్నది.

Now, *adv.* (add,) In the Scriptures many sentences begin with this word. Acts xii. 1. and 2 Cor. viii. 1. John xviii. 40. It may be rendered మరిన్ని, అయితే, ముఖ్యముగా, సరేగదా, తెట్టుకు.

Oak, *n. s.* (add,) In the book of Judges, the Kann, merely says, A large tree: I use the Hebrew word *Allon* writing అల్లోనుచెట్టు.

Obligation, *n. s.* read, బద్ధుడైవుండడము.

To Oblige, *v. a.* read, నన్నుపొమ్మని.

Obscene, *adj.* (add,) foul, abominable రోతైన, అసహ్యమైన. (Thus Cowper says) Flesh ~ of dog or vermin కుక్కలయొక్క లేకపురుగులయొక్క అసహ్యమైనమాంసము.

An Obstructive, *n. s.* A stubborn useless wretch పట్టిజడుడు, మూర్ఖుడు, శుంఠుడు.

Offence, *n. s.* (add,) impediment విఘ్నము. In Matt. xviii.

Offering, *n. s.* (add,) In Leviticus vii. the Bengali version uses these phrases. Burnt ⁓ హోమము. Meat ⁓ నైవేద్యము. Sin ⁓ ప్రాయశ్చిత్తము. Trespass ⁓ దోషార్థబలి. Consecration పవిత్రకరణార్థకము. Peace ⁓ సంగార్థబలి. Wave ⁓ ఆందోళనీయము. Heave ⁓ ఉత్తోళనీయము.

Oil, *n. s.* In line 3. In India Castor oil is called (by the English) Lamp oil.

Original, *adj.* (add,) ⁓ sin ప్రారబ్ధము. "Since *no church did ever* enjoin to it's catechumens any repentance for original sin, it seems horrible that any man should be damned for that, for which no man is bound to repent. Bishop Jeremy Taylor on Repentance Chap. vi. § vi. Heber's Ed. vol. ix. p. 50.

To Ostracise, *v. a.* To banish by the popular voice వూరువెళ్లగొట్టుట.

Otherwise, *adv.* (add,) వేరేవిధముగా, వేరేహేతువులవల్ల, వేరేవిషయములయందు.

To Overhaul, *v. a.* to examine with care, inspect పదిలముగావిచారించుట, పునర్విమర్శచేసుట, పరీక్షించుట, పరిశోధించుట.

Pageant, *n. s.* (add,) భూతబొమ్మ. Among them a king is a mere ⁓ వాండ్లరాజువట్టిఆకారపుష్టిగావుండేవాడేగాని స్వారస్యుడుకాడు.

To Paint, *v. a.* a woman who paints (dele మకరికా &c. and say) ముఖముమీదతెల్లపొడిచెక్కిళ్లమీదగులాబుపొడిచల్లుకొనేటిది.

Painted, *adj.* after "metaphorically," insert చిత్రవిచిత్రమైన.

Panacea, *n. s.* (add,) a remedy for all diseases విశ్వభేషజము. q. v.

Pangolin, *n. s.* A name given to two species of *manis*, or scaly ant-eater, found in Bengal and Central Africa. Their bodies can be rolled into a spherical form. A certain animal somewhat like a crocodile జంతువిశేషము. See proof of this (bajoor kit, వజ్రకీటము diamond reptile) in Spry's Hindustan 1. 85.

Parable, *n. s.* (add,) నీతికథ. In Job xxvii. 1. say నీతి. In Num. xxiii. 7. ఉపమానము.

Parkinsonia, or Barbadoes-Flower-fence. This tree has been introduced into India but has no native name.

To Pass, *v. a.* (add,) gold does not lose any of its substance by passing through fire బంగారును పుటమువేస్తేయెత్తుతగ్గదు.

Patriotism, *n. s.* (add,) "Patriotism is one of our particular affections, which seems most remote from self-love, and approaches nearest to the verge of that general benevolence which Christianity inspires. As general benevolence includes Patriotism, so Patriotism, which is limited to a more confined sphere of action, includes friendship, family love, and in short, all our individual attachments. Fellowes's Body of Theology 1809 (in Monthly Rev. vol. 61 page 266) Compare the statement in Encycl Brit. అభిమానము, దేశాభిమానము.

Patterero, Patterara, *n. s.* a cannon about a foot long, loaded with powder alone and fired at festivals &c. పెట్లదిమ్మె, అదురువేటు.

Peccadillo, *n. s.* A slight trespass or offence; a petty crime or fault స్వల్పనేరము. Henry on Genes. xxxix. 12 uses this word.

To Peddle, or peddle out *v. a.* to sell or retail: usually by travelling about the country ఊరూరుతిరిగిచిల్లరగా అమ్ముకొనుట.

To Peep, *v. n.* (add,) to chirp as mice, చుంచులవలెకిచుకిచుమనికూసుట. Isa. viii. 19. See "Reynard The Fox," page 26.

Pencil, *n. s.* (add,) The explanation was written in ⁓ ఆవివరమునుపెన్సలుతో వ్రాసినాడు, సీసపుపుల్లతో వ్రాసినాడు.

Perdue, *adv.* read, *Perdu*.

Perfection, *n. s.* read ప్రభుత్వముచక్కబడేకొద్ది బహుమానములుపొడుగుతవి శిక్షలుమట్టుపడుతవి.

Perpendicularly, *adv.* నిలువుగా. as there is no

wind to night the rain comes down ~ ఈ రాత్రి గాలిలేనందున వర్షధారలు నిలువుగా వస్తున్నవి.

Pettifogging, *n. s.* tricks, quibbles, పితలాటకము, పోగీలము, కృత్రిమములు.

Philosophy, *n. s.* (add,) In line 25, Come, shew a little ~ కోతి మందుకు రవంత తాళుకో అప్పా.

Physiognomist, *n. s.* (add,) Are you a ~ ముఖభావమును చూచికొని స్వభావమును తెలుసుకోగలవా? a dog is a good ~ మనిషిముఖమును చూడగానే వానిగుణమును కుక్కబాగాతెలుసుకొంటున్నది.

Pie, *n. s. plu.* Pice, (an Indian word) పైసా.

Piece, *n. s.* a ~ of money. (*dele* లు.) 'A *Broad piece*' was a coin worth about one pagoda. £ 0. 8. 11. ౘా షిల్లింగులు ౧౧ పెన్నులు, అనగా రూ ౩౪. (a moidore is £ 1. 6.) ౧ కోలను ౨౬ షిల్లింగులు, అనగా రూ ౧౩.

Pig-tail, *n. s.* A cue; the hair of the head tied in the form of a pig's tail; dry loose leaves of tobacco జడ, పొగాకు or పొగాకుకట్టలు.

Pipe-clay, *n. s.* a kind of white clay, used in making tobacco-pipes and other earthen-ware సుద్ద.

Plantain, *n. s.* a plant of the genus *plantago.* A tree known in Italy. This should be Platanus the planetree, see Gent. Mag. Oct. 1839, page 341, Gibbon uses the word, spelt "plantain."

Plastic, *adj.* In line 5, error for Colebrooke.

Plentiful, *adj.* (add,) A ~ year సుభిక్షముగా వుండేసంవత్సరము.

To Pluck, *v. a.* (add,) to ~ a candidate (see in Webster) ఇతడుపనికిరాడని నిర్ణయించుట, విద్యార్థిని శోధించినప్పుడు రాదనితోసివేసుట, యోగ్యతచాలదనితోసివేసుట, (ఇదినీచశబ్దముకాదు.)

Plumbago, *n. s.* black lead నల్లసీసము.

Pomelnos, *n. s.* In the Gentleman's Magazine. September 1794 page 811 it is spelt "pomplemoua, or as sailors call it pumblenose."

Possible, *adj.* (add,) (Vulgarly, *the least*) can this do any ~ good ఇందువల్లయించుకైనాఫలముకద్దా?

Potentially, *adv.* (Blackstone, 1844 page 187 line 10. Vol. 2.) భావేన.

Prætor, *n. s.* An officer among the Romans ఒక అధికారి.

Pragmatic, *adj.* read, a ~ fellow అధికప్రసంగి, తొందరమనిషి, ఇబ్బందిచేసేటిచ్చివాడు.

Praxis, *n. s.* this article should come after the word Prawn.

Precative, *adj.* Suppliant; beseeching ప్రార్థనం చే, వేడుకొనే, బతిమాలుకొనే, the phrase కరితా లయమూం is a precative form.

Presence, *n. s.* (add,) if thy ~ go not with me, Exod. xxxiii. 15. say కటాక్షము. H. Perceval omits it. A† says వదనసన్నిధానము. But మూర్తిమంతము is the best of all.

Preserve, dele కుళ్ళిపోకుండా.

Presumptive, *adj.* dele బుజావు and read ప్రమాణము, నిర్ణీతం.

Pretence, *n. s.* (add,) claim, whether true or false బాధ్యత. he has no ~ to the money ఆరూకలకువానికిస్వతంత్రము లేదు.

Pretor, Prætor, *n. s.* an officer among the ancient Romans ఒక అధికారి.

Pride, *n. s.* Offensive ~ ఇతరులకుబాధకరముగా వుండేగర్వము. Defensive ~ తనమానరక్షకము గావుండేగర్వము.

Procedure, *n. s.* (add,) according to the court's own mode of ~ ఆన్యాయస్థలములోనడిచేప్రకారముగా.

Progression, *n. s.* (add,) arithmetical ~ సంకలితము. Geometrical ~ ఉత్తరలితము. an astronomer is my informant regarding this word.

Projection, *n. s.* a part jutting out, as of a building, ముందరికిపొడుచుకొనివచ్చియుండేటిది. there was a ~ on the side of the rock on which he put his foot ఆబండపక్కనగొంచెముపొడుచుకొనివచ్చియుండినది దానిమీద కాలుపెట్టినాడు. there was a ~ on the back of the temple on which the thief mounted ఆగుడివెనకతట్టుకొంతభాగము యివతలికివచ్చి యుండెను ఆదొంగ దానిమీదయెక్కినాడు. on the top of the tow-

er before every pagoda there are two —s like horns గోపురముగొనన రెండుతట్లుగొమ్ముల వలె రెండుమొత్తుగొనివుంటవి.

Promising, *adj.* (add,) a — boy ప్రయోజకుడు, కాగలచిన్నవాడు. a — plan ఫలకరమైనయుక్తి, మంచిపని.

Proof, *n. s.* the word రుజువు (not ఋజువు which is Sanscrit) has here and elsewhere crept in. In every place it ought to be blotted out. Natives are fond of using it in various senses.

Prophecy, *n. s.* (add,) భవిష్యద్వాక్యము. A†, మహాత్మ్యం K†.

Proverbial, *adj.* (add,) పేరుబడ్డ, ప్రసిద్ధమైన. Clock-work is — for accuracy తరిప్తారము, లేకక్రమమునుగురించి గడియారపు తనివలె అనే మాట ప్రసిద్ధముగావున్నది. Kanchi and Rome are — for sanctity పవిత్రతనుగురించి కంచిన్నిరోమునుదేశమున్ను పేరుబోయినవి. In India the dog is — for fawning, and the elephant for rudeness ఇండ్యదేశములో నక్క నైచ్యమునుగురించి కుక్కయున్ను మొండితనమునుగురించి యేనుగయున్ను పేరుబోయినవిగావున్నవి.

Proverbially, *adv.* పేరుబడి. the crow is — one eyed కాకి ఒంటికంటిదని పేరుబడియున్నది. Asses are — stupid గాడిదెలుజడములని పేరుబడియున్నవి. Foxes are — cunning నక్కలుజిత్తులమారులని పేరుబడియున్నవి.

Public business, *n. s.* రాజకీయకర్మము. (says Pearson.)

To Publish, *v. a.* he —ed the book ఆపుస్తకమును అచ్చువేయించి అమ్మకానికిసిద్ధముగావున్నదని యెరుకచేసినాడు. he —ed the story ఆకథను చాటించినాడు, అందరికిన్ని యెరుకచేసినాడు.

Pudendum, *n. s.* (add,) మానము.

Punctual, *adj.* dele కరారైన.

Punctuality, *n. s.* dele కరారు.

Punctually, *adv.* dele కరారుగా.

Purple, *adj.* (add,) bluish — వంగపండువన్నె.

To Put, *v. a.* (add,) to put out of pain (meaning) to kill దుఃఖనివారణచేసుట, అనగాచంపుట.

Quanda'ry, *n. s.* Doubt, uncertainty, a state of difficulty or perplexity ముణకరాములు, ఎటూతోచకవుండడము.

Quatre feuille, *n. s.* is wrongly printed feville.

Queen's ware, *n. s.* glazed earthen ware of a cream-colour పాలవన్నెగాతళతళమెరిసేమెరుగుబెట్టిన గాజులు.

To Quest about, *v. n.* to hunt, search or seek for వెతుకుట.

Quietness, *n. s.* (add,) సాధుత్వము. she likes that horse for its — ఆగుర్రముసాధుగనక ఆమెకుయిష్టము.

Quirk, *n. s.* trick, device యుక్తి, చమత్కారము.

Rage, *n. s.* Extreme eagerness or passion మోజు, వాంఛ. he has quite a — for books వానికిపుస్తకములమీదయింతంత ఆశ కాదు.

Ransom, *n. s.* (add,) ప్రాయశ్చిత్తము A†. Exod. xxx. 12.

Rate, *adj.* first-rate ఘనమైన, అసమానమైన.

Rate, *n. s.* (add,) valuation, assessment మతింపు, మదింపు.

Rateable, *adj.* proportionate తగిన, తగ్గ, సరిమైన.

Real, *adj.* (add,) this is a — loss యిదిగొప్పనష్టము, విశేషనష్టము. Wrangh: Plut. vi. 259. foot.

Recipe, *n. s.* (add,) what is the — for making ink? శిరాచేసేటందుకు యేయేవస్తువులనుయెట్లాకలిపేదో దానివిధినీకు తెలుసునా?

Recoverable, *adj.* (add,) no such arrears shall be — after two years రెండుసంవత్సరములకుతరువాత అటువంటిపాతబాకీలనురాబట్టవలసినదిలేదు.

To Relieve, *v. a.* (add,) when they go to — nature శంకానివృత్తికిపొయ్యేటప్పుడు.

Reprobation, *n. s.* (add,) a condemnatory sentence శిక్షవేయడము. See contents of Mark xii.

Respect, *n. s.* In page 976 line 17. — of persons (Rom. ii. 11.)

Respectful, *adj.* (add,) గౌరవముగల.

Respectfully, *adv.* (add,) గౌరవముగా.

Retired, *adj.* (add,) a — tradesman వ్యాపారము చాలించుకొన్నవర్తకుడు.

Retrospective, *adj.* (add,) this order is not ~ ఈ ఆజ్ఞ కతంజరిగినదాన్నిగురించినదికాదు.

Revenue, *n. s.* (add,) ఫలము. In p. 983. Jeremy Taylor ix. 62. ("Of Original Sin" § viii.) the heir of the crime must possess the ~ of punishment నేరమునకు కర్త అనగా నేరము చేసినవాడు శిక్షయనే ఫలమును పొందవలసిన దేను.

To Revere, dele "In Mark" &c.

Rooted, *adj.* (add,) In terror she stood ~ to the spot భయముచేతమాన్పడ్డది, నిర్వ్యాపారమైనది, అక్కడనేమానువలెనిలిచిపోయినది.

Rot, *n. s.* (add,) as this wood has the dry rot ఇదిచచ్చినకొయ్యగనక.

Rough, *adj.* read సున్నముపెట్టనిగోడ for సున్నము &c.

Roughcast, *n. s.* (add,) mortar mixed with pebbles చిన్నవైనరాళ్లుకలిసినగచ్చు.

Round, *n. s.* (add,) a round of bread, or toast తునక, ముక్క.

Rubber; see Caout-chouc, *n. s.* in this Supplement.

Rubicon, *n. s.* A small river forming the boundary of Italy, which Cæsar crossed when he invaded Italy, with the intention of subduing it. Hence "to pass the Rubicon" is to take a desperate step in an enterprise, or to adopt a measure from which one can not recede, or from which he is determined not to recede: (Webster) సాహసమైనప్రయత్నము చేయడము, ముందరపెట్టినకాలు వెనకపెట్టనిప్రయత్నము చేయడము.

To Rule, *v. n.* to have the command ఏలుట. to settle, determine, decide నియమించుట, తీర్పుచేసుట. Among merchants, to stand or maintain a level ఉండుట. prices rule lower now than formerly మునుపటికంటె యిప్పుడు వెలతక్కువగానున్నది. He ascertained how the wages ruled during five or six years ఆయిదారుసంవత్సరములుగా ఆజీతములుయెట్లాఉండినవో దాన్ని నిశ్చయించినాడు.

Running, *adv.* (add,) the snake bit him three times ~ ఆపాము కొరికినదానిమీదనే మూడుమాట్లుకొరికినది. He read the poem three times ~ ఆకావ్యమును ఒకమాటికితరువాత ఒకమాటుగా మూడుతడవలు చదివినాడు.

Sacrament, *n. s.* (add,) In the Tamil prayer book this word is retained untranslated. This was the final decision in 1850.

To Saunter, *v. n.* (add,) in Gent. Mag. Oct. 1831. p. 292 the poet Pope says in a letter "I have not dined at home these 15 days and perfectly regret the quiet indolence, silence, and sauntering that made up my whole life in Windsor Forest."

To Scamp, *v. n.* (add,) To Flee, ఉరుకుట.

Scamp, *n. s.* (add,) This word is from the Italian *scempia.* Dante says (Heaven. v. 382.) la compagnia malvagia e scempia "worthless and disgusting fellowship."

Schedule, *n. s.* (add,) a piece of paper containing some writing చీటి.

Screw, *n. s.* a ~ driver మరచుట్టుతిప్పేకోరము.

To Scud, (add,) *v. a.* To whirl down. 'He collected some withered spray scudded by the winds from a lofty tree.' పొడుగాటిచెట్టులోనుంచి గాలికొట్టుకొనిబడ్డ కొన్ని మండలను పోగుచేసినాడు.

Scurf, *n. s.* (add,) the offscourings of the people తక్కువముక్క, క్షుద్రులు, నీచజనము. "Some of the ~ and meaner part [of the folk] run in to them as they would to see a show" కొంత పామరజనము వేడుకచూడబోయ్యేవాండ్లవలె వారివద్దకిపరుగెత్తిరి. Ellis's Lrs. 2d Series IV. 143.

Sear cloth, *n. s.* a wrong spelling for cerecloth, మైనపుగుడ్డ.

Seasoned, *adj.* In line 8. "~ wood" నరికిఆరవేసినమాను.

Secretary, *n. s.* (add,) కార్యదర్శి (this is the usual phrase.)

Sectarial, *adj.* denoting a sect in religion మతసంబంధమైన. ~ marks నొసటవుంచుకొనేబొట్టు.

Seer-fish, *n. s.* read వంజిరమనేచేప.

Selfishness, *n. s.* (add,) "*Amor sui*" says Smith (Latin Dictionary) which words Ainsw. and Milton use for "Self love." Baxter On Self Denial chap. v treats of 'selfishness' and *there* it seems to be అహంకారము.

Sentiment, *n. s.* For 'property' read 'propriety'

Sentimental, *adj.* (add,) Bp. Horsley in Sermon on Mark vii. 26 says, In the character of Jesus there is a ~ tenderness, అతికరుణ.

Sex; King Alfred, writing in Saxon calls the two sexes "the *spear-half*, and the *spindle-half*" [Gent. Mag. Oct. 1848. p. 397] ఈటెసోకము, కదురుసోకము, అనగా యీటెబట్టేవాండ్లు కదురుబట్టేవాండ్లు అంటే మొగవాండ్లున్ను ఆడవాండ్లున్ను అని అర్థము. In page 1048 line 24. read, she was the flower &c.

Shekel, *n. s.* రూపాయియెత్తుకు కొంచెముఅధికము.

Shilling, *n. s.* (add,) my father cut me off with a ~ నాతండ్రి అరరూపాయియిచ్చి నీకుయింతే పొమ్మన్నాడు, నాకుగుల్లకాసన్నాలేకచేసినాడు.

To Show, *v. a.* (add,) he ~ed [ushered] me into the house నన్ను ఆయింట్లోకితీసుకపోయినాడు.

Show-bread, (add,) in Hebr. ix. దర్శనీయాపూపము A† but the new Tamil says సముఖ అప్పము. I would say చూపుఅప్పము or చూపురొట్టె.

Silence, *n. s.* In page 1067 line 5. They suffered in ~ గుక్కురముక్కురమనకుండాఅనుభవించిరి, సహించినారు.

Sin, *n. s.* (add,) in support of తప్పు see Adam Clarke's Wks. VI. page 246. The Greek word, like the Hebrew, means error.

Sin-offering, *n. s.* తప్పుబలి. See Cobbin on Lev. iv. 4.

To Sink, *v. n.* (add,) If the paper ~s ఆకాకితములోమసినిరాదానిగతే, ఆకాకితముపీరితే.

Slate colour, *n. s.* మేఘవర్ణము.

To Slave, *v. n.* to drudge, to labour, to toil పాటుపడుట, శ్రమపడుట.

Society, *n. s.* (add,) *in page 1090 line 9. The* English word ~ is retained untranslated in the Bengali book వాక్యావలి, (at the word Committee.)

Special, *adj.* (add,) a ~ constable హంగామాబంట్రోతు.

Speed, *v. n.* See sped.

A Squaw, *n. s.* (తిరస్కారమైనమాట) పెండ్లాము.

Synthesis, *n. s.* line 2—read Thesis &c.

Table, *n. s.* In line 24—read He came to reproach, &c.

To Take, *v. a.* (add,) In page 1176. He took the words out of my mouth నేనుఆసంగతి అనవస్తే అతడుఆమాటలుతానేచెప్పినాడు, నేను చెప్పబొయ్యేమాటతానేఅందుకొన్నాడు.

Taste, *n. s.* (add,) The sweetness of sugar is pleasant to the ~ బెల్లముయొక్క తీపు నాలికి హాయిగావున్నది.

To Teach, *v. a.* this teaches us not to trust him ఇందువల్లవాణ్నిమనము నమ్మరాదని తెలుస్తున్నది.

Tenderness, *n. s.* (add,) మమత.

Therefore, *conj.* (add,) In the Bible is often a mere resumptive particle like "So" (see Parkh. on *ουν* No. 4) ఇట్లావుండగా, మెట్టుకు, తథాపి.

Thuggism, *n. s.* (Times, London paper) i. e. murder by fraud ఠగ్గుతని, మాయచేసిమెడపిసికిచంపడము.

Thuggist, *n. s.* An assassin మోసముచేసిచంపేవాడు. see Qnly. Review, Dec. 1840. page 153 meaning, a secret murderer.

Trammels, *n. s.* (add,) a kind of long net for catching birds or fishes కొడమ అనేపెకవల. A standing net, fixed with stakes; see Johnson's first rendering. Quarles in his Emblems (Book 3.) says Nay Cupid, pitch thy trammel where thou please; Thou canst not fail to catch such fish as these ఇదికాక, ఓమన్మ

ధుడా, నీకొడమనునీకిష్టమైనచోట వేయుము, యీలాగంటి చేతులునీకుచిక్కకపోవు.

To Translate, *v. a.* (add,) This is usually rendered *To make.* Thus He ⌴d it into English ఇంగ్లీషుచేసినాడు, Vulgarly (*Tarjuma*) తర్జుమాచేసుట.

Truth—The tale is worse than the truth—The description exceeds the reality కంటితోచూడడానికైనా చెప్పుడుమాటలుచెడువి.

Twelve month, *n. s.* a year సంవత్సరము. About a twelve month ago, the house was sold ఆయిల్లు అమ్మి సంవత్సరమవుతున్నది.

Unapproached, *adj.* (add,) peculiar అసమానమైన, విశేషమైన.

Uncharacteristic, *adj.* (a foolish word) Not exhibiting a character, See Unsuitable వికారమైన, అవిశేష.

Unitarianism, *n. s.* Gent. Mag. March 1828. p. 225, "Unitarianism is to Christianity, what emasculation is to the human race: a savage mutilation, fit only for Mahomedans."

Variance, *n. s.* (add,) If his opinion *is at* ⌴ with the opinion of the doctor అతని అభిప్రాయము వొకదోవ డాక్తరు అభిప్రాయము వొకదోవగా వుండినట్టాయెనా.

Velvet, *n. s.* you are now upon ⌴ నీవుయిప్పుడు పోయిగాళ్ళున్నావు, యిప్పుడు యేమీతొందరలేకుండా సుఖముగా వున్నావు. See Lord Exmouth's private letter on the capture of Algiers.

THE END.

00056290

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 07 April, 2016